

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 1 (439)

Ἀθῆναι, 1 Ἰανουαρίου 1960

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΛΟΓΟΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Παρά τοῦ Ι. Φ. ἐτέθη ὑπ' ὄψιν μου ἡ ἀπὸ 8.10.1957 ἔγγραφος σύμβασις, δι' ἧς οὗτος προσέλαβεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ἐπὶ μίαν πενταετίαν τὸν Ν. Ρ. ὡς τεχνικὸν διευθυντὴν ἐργοστασίου κατασκευῆς ἁμαξωμάτων αὐτοκινήτων, ἀντὶ μισθοῦ συνισταμένου εἰς πάγιον χρηματικὸν ποσὸν καὶ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων ἐκ τῆς πωλήσεως ἑκάστου κατασκευαζομένου ἁμαξώματος. Ἐν τῇ συμβάσει συνεφωνήθη ρητῶς, ὅτι ὁ τεχνικὸς διευθυντὴς ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιτύχῃ ἀρίστην ποιότητα ἁμαξωμάτων καὶ τὸ χαμηλότερον δυνατὸν κόστος παραγωγῆς διὰ τῆς καλῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διατιθεμένων ὑλικῶν καὶ μηχανημάτων, εἰσηγούμενος καὶ ὑποδεικνύων τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖα μέτρα εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅστις, σημειωτέον, δὲν ἔχει σχετικὴν ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἀπεδύετο εἰς τοιαύτην ἐπιχείρησιν, στηριζόμενος ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν πεῖραν καὶ τὴν εἰδικότητα τοῦ τεχνικοῦ διευθυντοῦ του.

Εἰδικώτερον συνεφωνήθη ρητῶς, ὅτι τὸ κόστος ἑκάστου ἁμαξώματος θὰ εἶναι τοιοῦτον, ὥστε ἡ ἐπιχείρησις νὰ δύναται νὰ συναγωνισθῇ τὰ παρ' ἄλλων ἁμαξοποιῶν κατασκευαζόμενα ὅμοια ἁμαξώματα. Περαιτέρω συνεφωνήθη, ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν πρὸ τῆς λήξεως τῆς πενταετίας, εἰμὴ μόνον λόγῳ ὑπαιτιότητος τοῦ τεχνικοῦ διευθυντοῦ, ἥτις δέον νὰ βεβαιωθῇ δικαστικῶς δι' ἀμετακλήτου ἀποφάσεως, ὑποχρεούμενος κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθὸν καὶ τὰ ποσοστὰ μέχρι λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως. Ἐπὶ πλέον συνεφωνήθη, ὅτι καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει κατὰ τὰ 2 1/2 πρῶτα ἔτη τῆς λειτουργίας τοῦ ἐργοστασίου ἡ ἐπιχείρησις ἐμφανίσῃ ζημίας καὶ ἕνεκα τούτου ὁ ἐργοδότης ἤθελε διαλύσει τὴν ἐπιχείρησίν του, οὗτος δὲν δικαιοῦται νὰ λύσῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἄλλως ὁ τεχνικὸς διευθυντὴς δικαιοῦται ὅλων τῶν ἀποδοχῶν του, δεδουλευμένων καὶ μὴ, καθ' ὅλην τὴν συμφωνηθεῖσαν πενταετίαν. Ἐὰν ὅμως καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν πρώτων 2 1/2 ἐτῶν ἡ ἐπιχείρησις ἤθελεν ἐμφανίσει ζημίας ἀλλεπαλλήλους παρὰ δύο ὁρκωτῶν λογιστῶν, ὁ ἐργοδότης θὰ ἐδικαιοῦτο, μετὰ παρέλευσιν ἑξαμήνου, νὰ διαλύσῃ τὴν σύμβασιν ἀζημίως καὶ ἄνευ καταβολῆς ποσοῦ τινος, εἴτε ἐκ μισθῶν, εἴτε ἐκ ποσοστῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν ὅμως τοῦ ἑξαμήνου τούτου θὰ δικαιοῦται ὁ ὑπάλληλος λαμβάνειν τὸν τε μισθὸν καὶ τὰ ποσοστά του.

Τεθείσης τῆς συμβάσεως ταύτης εἰς ἐφαρμογὴν διεπιστώθη, ὅτι καθώρισε μὲν ἐκ τῶν προτέρων ὁ γενικὸς διευθυντὴς τὸ κόστος ἑκάστου ἁμαξώματος εἰς δραχμὰς 120.000, πλὴν οὗτος καλῶς ἐγνώριζεν ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι τὸ κόστος τοῦτο δὲν ἦδύνατο νὰ εἶναι μικρότερον τῶν 170.000 δραχμῶν, τοῦθ' ὅπερ ὁ ἐργοδότης ἠγνόει. Ἐκ τῆς ἀνατροπῆς δὲ τῆς βασικῆς ταύτης προϋποθέσεως, ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη ἡ ἵδρυσις καὶ λειτουργία τοῦ ἐργοστασίου, προέκυψε μεγίστη ζημία διὰ τὸν ἐργοδότην, ἀνερχομένη δι' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι σήμερον, εἰς δραχμὰς 1.000.000, ἐνῷ ἀντιθέτως ὁ ὑπάλληλος εἰσέπραξεν ἐκ μισθῶν καὶ ποσοστῶν, κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ποσὸν ὑπερβαῖνον τὰς δραχμὰς 1.000.000.

Ἐπὶ πλέον πάντων τῶν ἀνωτέρω παρατηρεῖται, ὅτι ἡ κατασκευὴ τῶν ἁμαξωμάτων ὑπῆρξεν ἐλαττωματική, μὲ ἀποτέλεσμα ὅτι πολλοὶ τῶν ἀγοραστῶν παρεπονέθησαν διὰ κακὴν τεχνικὴν κατασκευὴν αὐτῶν, καινοποιήσαντες ἐξωδίκους διαμαρτυρίας καὶ ἀξιοῦντες τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεων. Σημειωτέον ὅτι τὸ ὑψηλὸν κόστος τῶν ἁμαξωμάτων καὶ ἡ κακὴ κατασκευή των, ὡς καὶ ἡ καθυστέρησις περὶ τὴν παράδοσιν αὐτῶν, ἀπέτρεψαν πολλοὺς τῶν ἀγοραστῶν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀγοράσουν ἁμαξώματα παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου τούτου, οὕτω δὲ ἡ ἐπιχείρησις δὲν ἠδυνήθη νὰ προσοδοτήσῃ δι' ἐργασίας τὸ ἐργοστάσιον, τὸ ὁποῖον σήμερον παραμένει νεκρόν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἱστορικοῦ τούτου

ἠρωτήθην:

α) Εἶναι ἔγκυρος ἡ ἐν λόγῳ σύμβασις ἐργασίας, δι' ἧς συνωμολογήθησαν ὅροι ὑπερβαλλόντως δεσμευτικοὶ μόνον διὰ τὸν ἐργοδότην;

β) Δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ ἀπουδαίων λόγων;

γ) Τίνες αἱ διὰ τὸν ἐργοδότην συνέπειαι μιᾶς τοιαύτης καταγγελίας;

δ) Εἶναι ἔγκυρος ὁ διὰ τῆς συμβάσεως ἐρ-

γασίας γενόμενος ἐμμέσως ἀποκλεισμὸς τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου;

Ἀπάντησις:

1. Κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον ἀποτελοῦσαν ἀνευ τηρήσεως προθεσμίας. Διὰ συμφωνίας δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται γενικῶς ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, μερικῶς δὲ ἐπί τινων συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Τὸ κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος δικαίωμα ἐκτάκτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἕνεκα σπουδαίου λόγου - ἀνήκον οὐ μόνον εἰς τὸν ἐργοδότην, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ἐργαζόμενον, καίτοι συχνότερον ὁ ἐργοδότης εἶναι ὁ καταγγέλλων - καθιερώθη ὡς ἀπαύγασμα τῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως, ἥτις διέπει ὅλως ἰδιαιτέρως τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἐφ' ἧς ὁ δημιουργούμενος ἐνοχικὸς δεσμὸς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης εἶναι ἐντονώτερος ἢ ἐπὶ ἄλλων καὶ δὴ παροδικῶν συμβάσεων (βλ. *Τσιριτάκην*, ἐν ΕρμΑΚ 288 ἀριθ. 5, 6, *Σούρλαν*, αὐτόθι Εἰσαγ. 361 - 373 ἀριθ. 57α). Ἕνεκα τούτου ἡ ἐλευθέρα ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐκτάκτου καταγγελίας ἐνδιαφέρει τὴν δημοσίαν τάξιν, ἵνα μὴ ἡ διατήρησις τῆς συμβάσεως μεταβάλλεται εἰς ἀφόρητον δεσμὸν διὰ τὸν ἕτερον τῶν συμβαλλομένων, ἰδίως ὅταν πρόκειται περὶ συμβάσεων θεμελιουμένων ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης, ἀντίθετος δὲ συμφωνία, ἐμποδίζουσα τὴν καταγγελίαν ἕνεκα σπουδαίου λόγου, θὰ ἀπετέλει ἀπαράδεκτον περιορισμὸν τῆς προσωπικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐλευθερίας τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων (βλ. καὶ ἐν ΕρμΑΚ Εἰσαγ. 416 - 455 ἀριθ. 43).

Ἕνεκα τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος τῆς διατάξεως ὡς ἀναγκαστικοῦ δικαίου διδάσκεται ἀλλαχοῦ, ὅτι ἐξ αὐτῆς ἀπαγορεύεται ἐμμέσως ὁ ἐκ τῶν προτέρων συμβατικὸς περιορισμὸς τῆς ἐλευθερίας τῶν μερῶν πρὸς ἔκτακτον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἕνεκα σπουδαίου λόγου (βλ. ἰδίως Staudinger-Nipperdey-Neumann ιγ' ἔκδ. 1958 § 626 ἀριθ. 51 ἑξ., Hueck Nipperdey I στ' ἔκδ. 1959 § 59 VII. Nikisch, Arbeitsrecht, I β' ἔκδ. 1955, σελ. 588, Kaskel-Dersch, ε' ἔκδ. 1957, σελ. 237, Oser-Schönenberger, ἄρθρον 352 ἀριθ. 38). Παρ' ἡμῖν ὅμως τοῦτο ὁρίζεται ρητῶς διὰ τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 672 Α.Χ. (βλέπε ἐπ' αὐτοῦ διατριβήν μου ἐν Θέμ. ΞΒ' 41 ἑπ.). Σχετικὰς διατάξεις, ἀπαγορευούσας τὸν ἐκ τῶν προτέρων ἀποκλεισμὸν τοῦ δικαιώματος ἐκτάκτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως (μισθώσεως κατοικίας, ἐντολῆς, ἑταιρείας) περιλαμβάνουν καὶ τὰ ἄρθρα 588, 725 § 1 ἐδ. 2, 766 ἐδ. 2.

2. Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ὁμοθύμως διδασκόμενα καὶ ἐν τῇ νομολογίᾳ γινόμενα δεκτά, ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἕπεται, ὅτι εἶναι ἄκυρος συμφωνία, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ ἐργαζόμενος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν, καίτοι συντρέχοντος σπουδαίου λόγου (σύμφωνοι πάντες οἱ ἀνωτέρω συγγραφεῖς). Ἀλλ' οὔτε δύναται νὰ περιορισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο διὰ συμφωνίας περὶ τηρήσεως ὡρισμένης προθεσμίας πρὸς καταγγελίαν ἢ περὶ πληρωμῆς χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς ποινικῆς ρήτρας ἢ μισθοῦ ἢ ἀποζημιώσεως (βλ. ἀποφάσεις τοῦ γερμανικοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐν RGZ 69 σ. 365, 96 σ. 197, ὡς καὶ ἀποφάσεις τοῦ γερμανικοῦ ἐργατικοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐν ArbRSamml 2 σ. 27, 10 σ. 544, 12 σ. 388, 13 σ. 156 καὶ 308, 15 σ. 158, 16 σ. 265, 18 σ. 263 καὶ 445, 20 σ. 283, 29 σ. 17, 31 σ. 212, 32 σ. 19, 36 σ. 418, 39 σ. 206, 41 σ. 199, 43 σ. 100).

Περαιτέρω διδάσκεται καὶ γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ, ὅτι εἶναι ἄκυρος σύμβασις, δι' ἧς μισθωτὴς καὶ ἐκμισθωτὴς τῆς ἐργασίας συμφωνοῦν ἐκ τῶν προτέρων νὰ *ἐξαιρέσουν* ὡρισμένα πραγματικὰ περιστατικὰ ἀπὸ τοῦ χαρακτηρισμοῦ των ὡς σπουδαίων λόγων καταγγελίας τῆς συμβάσεως, μολονότι ταῦτα, ἀντικειμενικῶς κρινόμενα, ἀποτελοῦν σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως (οὕτω: ἀνωτέρω διατριβή μου καὶ *Καικᾶ*, Ἔνοχ. Ιβ' ἔκδ. 1955, σ. 522, Hueck-Nipperdey I σ. 540, Staudinger-Nipperdey-Neumann § 629 ἀριθ. 53, Nikisch I σ. 588, Kaskel-Dersch σ. 237, ἀποφάσεις γερμανικοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐν RGZ 69 σ. 365, 75 σ. 238, γερμ. ἐργατ. ἀκυρωτ. ἐν ArbRSamml. 10 σ. 544, 12 σ. 388, 13 σ. 308, 18 σ. 263 καὶ 445, 20 σ. 280, 29 σ. 17, 36 σ. 418,

38 σ. 90, 39 σ. 206, 41 σ. 199, 43 σ. 100).

Τέλος διδάσκεται καὶ γίνεται δεκτόν, ὅτι εἶναι ἄκυρος συμφωνία, δι' ἧς καθορίζονται περιοριστικῶς οἱ λόγοι τῆς ἐκτάκτου καταγγελίας, μολονότι τὸ ἄρθρον 672 ἐπιτρέπει ταύτην ἕνεκα παντὸς κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν σπουδαίου λόγου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ ἐκτάκτως τὴν σύμβασιν οὐ μόνον ἕνεκα λόγου τινὸς ἐκ τῶν ρητῶς συνομολογηθέντων, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα οἱουδήποτε ἄλλου σπουδαίου, κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν, λόγου (γερμ. ἐργατ. ἀκυρωτ. ἐν ArbRSamml. 39 σ. 206. Σύμφωνοι καὶ πάντες οἱ ὡς ἄνω συγγραφεῖς).

3. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐκτιθεμένων καὶ τῆς κρατούσης διδασκαλίας καὶ νομολογίας δεχόμεθα ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπ' ὄψιν σύμβασις ἐργασίας συνήφθη ὡς σύμβασις ὡρισμένου χρόνου, ἵνα διαρκέσῃ ἐπὶ μίαν πενταετίαν, ὑπάγεται εἰς τὸν ἐν ἄρθρῳ 672 Α.Κ. κανόνα (Α.Π. 443/1954, ΕΕΔ 13 σ. 686, ἀνωτέρω διατριβή μου, *Μαυρομιχάλης* ἐν Ν. Δικ. 8 σ. 82, *Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 8 σ. 359, *Λιτζερόπουλος*, ἐν ΕΕΔ 12 σ. 642. Κατὰ *Καυκᾶν* Ι σ. 558 ἐπ. τὸ ἄρθρον 672 ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ σύμβασις αὕτη δύναται νὰ καταγγελθῇ ὁποτεδήποτε, ἄνευ προειδοποιήσεως, ἕνεκα σπουδαίου λόγου.

Σπουδαῖος λόγος εἶναι πᾶν περιστατικόν, ὅπερ ἀντικειμενικῶς θεωρούμενον κατὰ τὴν καλὴν πίστιν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν καὶ τῶν ἑκατέρωθεν συμφερόντων, καθιστᾷ ὑπερμέτρως ἐπαχθῆ εἴτε δι' ἀμφότερα τὰ μέρη, εἴτε διὰ τὸ ἕτερον τούτων, τὴν περαιτέρω ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεών του μέχρι πέρατος τοῦ χρόνου, ἐφ' ὃν αὕτη συνήφθη (βλ. ἐν ΈρμΑΚ Εἰσαγ. 416 - 454, ἀριθ. 37).

Ὁ σπουδαῖος λόγος δύναται νὰ κεῖται εἴτε εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ πρὸς ὃν ἡ καταγγελία, εἴτε εἰς τὸν κύκλον τῶν συμφερόντων αὐτοῦ τοῦ καταγγέλλοντος. Τὸ τελευταῖον τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 674, δι' οὗ χαρακτηρίζεται ὡς σπουδαῖος λόγος καὶ ἡ ἐπελθοῦσα μεταβολὴ τῶν προσωπικῶν ἢ περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ καταγγέλλοντος. Ὅθεν σπουδαῖος λόγος εἶναι καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἐργοδότης ἕνεκα σοβαρῶν ζημιῶν, τὰς ὁποίας ὑπέστη, ἠναγκάσθη νὰ κλείσῃ τὴν ἐπιχείρησιν, εἰς ἣν εἶχε προσλάβει τὸν ὑπάλληλον, οὗτινος ἤδη καταγγέλλει τὴν σύμβασιν (Α.Π. 452/1951 Ν. Δίκ. 8 σ. 83, βλ. καὶ *Μαυρομιχάλην* ἐν Ν. Δικ. 8, σ. 81 ἐπ.). Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ τοιαύτη μεταβολὴ τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότου ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως, καὶ δὴ κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ νόμου, σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἄνευ προθεσμίας, ἕπεται ὅτι, συμφώνως καὶ πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα, ἡ ὑπὸ κρίσιν συμφωνία, ὅπως ὁ ἐργοδότης Ι.Φ. μὴ δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐκτάκτως, εἰμὴ μόνον ἕνεκεν ὑπαιτιότητος τοῦ τεχνικοῦ διευθυντοῦ, ὑποχρεούμενος ἄλλως νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθὸν καὶ τὰ λοιπὰ μέχρι λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως, εἶναι ἄκυρος.

4. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτιθεμένων ἕπεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης Ι.Φ. δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ ὁποτεδήποτε τὴν ὑπ' ὄψιν σύμβασιν ἐργασίας, ἐπικαλούμενος ὡς σπουδαῖον λόγον τὰς ζημίας, τὰς ὁποίας ὑπέστη ἀναγκασθεὶς νὰ κλείσῃ τὸ ἐργοστάσιόν του. Περαιτέρω ὅμως θὰ προκύψῃ ζήτημα ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου ὑπαλλήλου ἕνεκα τῆς τοιαύτης καταγγελίας, περὶ ἧς ἀποζημιώσεως προβλέπει τὸ ἄρθρον 674 Α.Κ. Ἵνα ὁ ἐργοδότης ὑποχρεωθῇ εἰς ἀποζημίωσιν, δέον ὅπως διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν μὴ εἶναι παντάπασιν ὑπαίτιος ὁ πρὸς ὃν ἡ καταγγελία, διότι, ἂν ὁ πρὸς ὃν ἡ καταγγελία εἶναι ὁπωσδήποτε ὑπαίτιος τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς εἰς τὰς περιουσιακὰς σχέσεις τοῦ καταγγέλλοντος, οὐδεὶς δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀποζημιώσεως αὐτοῦ (τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ὑπὸ τοῦ *Μαυρομιχάλη* γραφομένων, ἔνθ' ἀνωτ. Βλ. καὶ *Καυκᾶν* ὑπ' ἄρθρ. 674).

5. Ἐν συμπεράσματι φρονῶ, ὅτι ὁ ἐργοδότης Ι.Φ. δύναται νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀναγράφων ἐν τῇ καταγγελίᾳ καὶ τὸν σπουδαῖον λόγον, ὅστις συνίσταται εἰς τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ πρὸς ὃν ἡ καταγγελία, μὴ δυνηθέντος νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς συμβατικὰς ὑποχρεώσεις του, ἐξ οὗ καὶ ἠναγκάσθη ὁ καταγγέλλων νὰ κλείσῃ τὸ ἐργοστάσιόν του μὲ τεραστίαν ζημίαν(*).

Ἀθῆναι, 28 Μαΐου 1959

(*) ***Σημ. ΕΕΔ***: Ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ ἀνωτέρω γνωμοδότησις, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6884/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 18, 1308.

ΠΗΓΑΙ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ὑπὸ JEAN RIVERO, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων
καὶ JEAN SAVATIER, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Poitiers

Μετάφρασις ὑπὸ τοῦ κ. **Ε. Γ. Καψάλη**, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν

Σημείωμα μεταφραστοῦ: Κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἀναχωρήσεώς μου διὰ τὴν Γαλλίαν, τὸν Μάρτιον τοῦ 1958, συνηντήθην μὲ τὸν ἀείμνηστον *Χρῆστον Ἀγαλλόπουλον*, Καθηγητὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τὴν Ἀνωτάτην Βιομηχανικὴν Σχολήν. Ἡ συνάντησίς μας ἐπεβάλλετο νὰ γίνῃ, διότι οὗτος ἦτο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Ἀρχηγὸς τοῦ κλάδου τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου τῆς «Οἰκονομικῆς καὶ Λογιστικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας», διὰ τὴν ὁποίαν εἶχον ἀναλάβει νὰ γράψω ὡρισμένα ἄρθρα, ἀναγόμενα εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, τινὰ τῶν ὁποίων καὶ ἐδημοσιεύθησαν ἤδη.

Κατὰ τὴν ἀνωτέρω συνάντησίν μας, γενομένου λόγου περὶ τῆς Ἐπιστήμης τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τὴν Γαλλίαν, μοῦ ἐπέδειξεν ἓν βιβλίον τῶν Καθηγητῶν Jean Rivero καὶ Jean Savatier, ὑπὸ τὸν τίτλον «Droit du travail» καὶ ἐξεφράσθη περὶ αὐτοῦ μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Βραδύτερον, ὅτε μετέβην, ἐπ' ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ, εἰς Παρισίους καὶ μοῦ ἔδοθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὸ τόσον ἐπαινεθὲν βιβλίον, διεπίστωσα πόσον δίκαιον εἶχε πράγματι ὁ διαπρεπὴς κοινωνιολόγος καὶ νομικὸς *Χρῆστος Ἀγαλλόπουλος* καὶ ἐσχημάτισα τὴν γνώμην, ὅτι τὸ περισπούδαστον τοῦτο ἔργον θὰ ἔπρεπε νὰ ἴδῃ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἤδη ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος τῶν Παρισίων Presses Universitaires de France μοῦ ἐχορήγησε τὴν ἄδειαν τῆς μεταφράσεως τούτου, ἥτις εἶναι σχεδὸν ἕτοιμη, ὑπολείπεται δὲ ἡ προσαρμογή του πρὸς τὴν ἑλληνικὴν νομοθεσίαν, νομολογίαν καὶ θεωρίαν, ἥτις προσαρμογὴ ἐλπίζω, ὅτι δὲν θὰ βραδύνῃ καὶ πολὺ νὰ πραγματοποιηθῇ.

Νῦν, ἀνταποκρινόμενος εἰς αἴτημα τοῦ φίλου Διευθυντοῦ τῆς Συντάξεως τῆς Ἐπιθεωρήσεως τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἔχοντος ἀνέκαθεν τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ παρουσιάζῃ ἀπὸ τῶν στηλῶν ταύτης πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὸν πλουτισμὸν τῶν γνώσεων τῶν ἐκλεκτῶν καὶ πολυπληθῶν ἀναγνωστῶν της, εὐχαρίστως παραχωρῶ τὸ κατωτέρω ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἔργου.

Ε. Γ. Κ.

Ἐννοοῦμεν ὡς πηγὰς ἑνὸς Δικαίου, τοὐλάχιστον ἐν τῇ τεχνικῇ τοῦ ὅρου ἐννοίᾳ, τὰς διαφόρους μεθόδους ἐπεξεργασίας τῶν κανόνων, τὸ σύνολον τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ τὸ Δίκαιον τοῦτο. Ἕκαστον μέγα νομικὸν σύστημα, ἕκαστος κλάδος τοῦ Δικαίου χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὰς μεθόδους τῆς ἐπεξεργασίας. Ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον παρουσιάζει σπουδαίαν πρωτοτυπίαν. Αἱ μέθοδοι δημιουργίας τοῦ κανόνος δικαίου, ἅτινες τίθενται εἰς ἐφαρμογήν, εἶναι πολυάριθμοι, λίαν διαφορετικοὶ καὶ μερικοὶ ἐξ αὐτῶν ἀνήκουν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον. Κατ' ἀρχὴν θὰ δώσωμεν μίαν εἰκόνα τοῦ συνόλου αὐτῶν τῶν διαφόρων πηγῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ θὰ καθορίσωμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ταξινομοῦνται οἱ οὕτω ἐπεξεργασθέντες κανόνες συμφώνως πρὸς ἑκάστην τῶν μεθόδων αὐτῶν.

§ 1. *Ταξινόμησις καὶ χαρακτὴρ τῶν πηγῶν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου*

Διακρίνομεν τρεῖς μεγάλας κατηγορίας μεθόδων ἐπεξεργασίας τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Τὰς μεθόδους τὰς προσδιοριζομένας ὑπὸ τοῦ διεθνοῦς δικαίου, τὰς κλασσικὰς μεθόδους τοῦ ἐσωτερικοῦ δικαίου καὶ τὰς μεθόδους, τὰς ὁποίας ἐδημιούργησαν αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Α) Πηγαὶ προσδιοριζόμεναι ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου.

Αἱ διεθνεῖς συνθῆκαι ἔχουν διὰ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα. Αὗται εἶναι δύο εἰδῶν: Ἀφ' ἑνὸς αἱ ἀμφοτεροβαρεῖς, αἱ συναπτόμεναι μεταξὺ τῆς Γαλλίας καὶ μιᾶς ἀλλοδαπῆς χώρας, αἱ ὁποῖαι καθορίζουν τοὺς ἐφαρμοστέους ἐντὸς ἑκάστης χώρας κανόνας διὰ τοὺς ἐργαζομένους τοὺς προερχομένους ἐκ τῆς ἄλλης χώρας. Διὰ τὴν Γαλλίαν, ἡ ὁποία ἀνέκαθεν χρησιμοποιεῖ ξένους χειρώνακτας ἐργάτας, αἱ συνθῆκαι αὐταί, ἀποκαλούμεναι συνθῆκαι ἐργασίας ἢ συνθῆκαι ἀποκαταστάσεως, ἔχουν μεγάλην σημασίαν, καθ' ὅσον συμβάλλουν εἰς τὸ νὰ καθορισθῇ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ νόμου τὸ καθεστὼς τῶν ἀλλοδαπῶν ἐργαζομένων. Αἱ συνθῆκαι αἱ συναπτόμεναι ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς διεθνοῦς ὀργανώσεως ἐργασίας ἔχουν πολὺ εὐρυτέραν σπουδαιότητα, διότι τείνουν εἰς τὴν ἐνοποίησιν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου διὰ τῆς προσαρμογῆς κοινῶν κανόνων εἰς ὅλα τὰ ὑπογράψαντα κράτη ἐπὶ τῶν θεμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα αὗται ἀναφέρονται.

Β) Αἱ κλασσικαὶ μέθοδοι τοῦ ἐσωτερικοῦ δικαίου.

Ἐνταῦθα συναντῶμεν ἀφ' ἑνὸς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ κανόνος ὑπὸ τὴν ἔγγραφον μορφὴν διὰ τῆς Δημοσίας Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸν

νόμον ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν, ἀφ' ἑτέρου τὴν νομολογίαν.

α) Ὁ νόμος (ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν). Αἱ τρεῖς ἐξουσίαι, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ θεσπίζουν κανόνας περί τινος θέματος γενικῶς, δηλαδὴ ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης (le constituant), ὁ κοινὸς νομοθέτης (le législateur) καὶ τὰ ὄργανα τὰ περιβεβλημένα κανονιστικὴν ἐξουσίαν συμμετέχουν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.

1) Τὸ Σύνταγμα τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1946 περιέχει εἰς τὸ προοίμιόν του θεμελιώδεις τινὰς ἀρχάς, ἀφορώσας εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, καὶ δὴ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπασχολήσεως, τὸ συνδικαλιστικὸν δικαίωμα, τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, τὰς συλλογικὰς συμβάσεις, τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν ἐπιχειρήσεων κλπ. Αἱ ἀρχαὶ αὐταί, αἵτινες εἶναι ἰδιαιτέρως ἀναγκαῖαι κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχήν, πρέπει νὰ ἐπανατοποθετηθῶσιν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τῆς δηλώσεως τοῦ 1789 καὶ τῆς δημοκρατικῆς παραδόσεως, τὰς ὁποίας ἐπιβεβαιοῖ ἐκ νέου τὸ προοίμιον τοῦ Συντάγματος. Τὸ νομικὸν κῦρος τῶν ἀρχῶν τοῦ προοιμίου ἀποτελεῖ ἀντικείμενον διχογνωμιῶν μεταξὺ τῶν συγγραφέων τοῦ δημοσίου δικαίου(1) (βλ. Duverger, Συνταγματικὸν Δίκαιον 1955, σελ. 548), ἡ δὲ νομολογία ἀναγνωρίζει κατ' ἀρχὴν τὴν ὑποχρεωτικήν των ἰσχύν. Ἀλλ' ἡ ἔλλειψις εἰς τὴν Γαλλίαν παντὸς ἐλέγχου τῆς συνταγματικότητος τῶν νόμων (2) ἐπιτρέπει εἰς τὸν νομοθέτην νὰ παραγνωρίζῃ ἀτιμωρητὶ αὐτὰς τὰς διατάξεις. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας βλέπει εἰς τοῦτο «γενικὰς ἀρχὰς δικαίου», αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὸ αὐτὸ κῦρος, τὸ ὁποῖον ἔχουν ὅλαι αἱ ἀρχαί, ἰδίως αἱ ἄγραφοι, αἱ καθιερωθεῖσαι ὑπὸ τῆς νομολογίας του (Σ. Ε. 7 Ἰουλίου 1950, Dehaene· Ἐπιθεώρησις τοῦ Δημοσίου Δικαίου 1950, σελ. 691, σχόλιον Waline. Ἐπὶ τῆς σχέσεως τοῦ προοιμίου πρὸς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον βλ. G. Vedel καὶ J. Rivero. Τὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα καὶ τὸ Σύνταγμα τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1946, Συλλογὴ «Κοινωνικῶν Δικαίων», τόμος XXXI, R. Pelloux, Ἐπιθεώρησις Δημοσίου Δικαίου 1947, σελ. 347).

2) Ὁ κοινὸς νόμος (La loi proprement dite). Εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ὁ νόμος παραμένει, ὅπως εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ νεωτέρου δικαίου, ἡ οὐσιώδης πηγὴ καὶ τὸ ὄργανον τῶν σπουδαιοτέρων μεταρρυθμίσεων. Εἰς τὴν πρᾶξιν τὸ βασικὸν κείμενον εἶναι ὁ Ἐργατικὸς Κῶδιξ ἢ Κῶδιξ Ἐργασίας (Code du travail), τοῦ ὁποίου τὰ 4 βιβλία ἐδημοσιεύθησαν τὰ ἔτη 1910, 1912, 1924 καὶ 1927. Ὁ Κῶδιξ οὗτος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς Ναπολεοντείους Κώδικας, εἶναι ἓν ἁπλοῦν ἀπάνθισμα, ἓν συναρμολόγημα (une mise en ordre) τῶν προϋφισταμένων νομοθετικῶν κειμένων. Εἰδικώτερον οὗτος α) εἶναι ἀτελής. Ἐκ τῶν 7 προβλεπομένων βιβλίων 4 μόνον ἐδημοσιεύθησαν, β) δὲν περιέχει ὁλόκληρον τὴν ἐργατικὴν νομοθεσίαν. Πολυάριθμοι νόμοι, ψηφισθέντες μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν διαφόρων βιβλίων, δὲν ἐνεσωματώθησαν ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, εἴτε διότι δὲν εὑρίσκουν τὴν θέσιν των εἰς τὸ υἱοθετηθὲν σχέδιον, εἴτε διότι ἠννόησαν νὰ τοὺς δώσουν προσωρινὸν χαρακτῆρα καὶ τρόπον τινὰ πειραματικόν. Οἱ Ἐργατικοὶ Κῶδικες, οἱ δημοσιευθέντες παρὰ τῶν ἐκδοτῶν, δίδουν ἐν παραρτήματι τοὺς κυριωτέρους ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων. γ) ἡ ἀρίθμησις τῶν ἄρθρων δὲν εἶναι μοναδικὴ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλον τοῦ Κώδικος. Ἕκαστον βιβλίον ἔχει τὴν ἰδικήν του ἀρίθμησιν, ὅτε ὁ εἶναι ἀναγκαῖον, διὰ νὰ ἀναφέρωμεν ἓν ἄρθρον, νὰ καταδείξωμεν συγχρόνως τὸ βιβλίον, τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ μέρος (παράδειγμα παραθέσεως· Ἐργατικὸς Κῶδιξ, βιβλίον 2ον, ἄρθρον 93). δ) ἡ ἀρίθμησις περιεπλέχθη ἀκόμη ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν βιβλίων τοῦ Κώδικος πολυάριθμοι νόμοι ἐνεσωματώθησαν εἰς αὐτόν. Διὰ νὰ μὴ συγχέηται ὅλη ἡ ἀρίθμησις εἰς ἑκάστην ἐξ αὐτῶν τῶν καταχωρίσεων, τὰ νέα ἄρθρα ἔλαβον εἴτε ἕνα ἀριθμὸν δὶς (π.χ. βιβλίον 2 μεταξὺ τῶν ἄρθρων 127 καὶ 128, καταχώρισις δύο ἄρθρων 127 δὶς καὶ 127 τρὶς, εἴτε μίαν ἀρίθμησιν ἀλφαβητικήν), (π.χ. βιβλίον 2ον μεταξὺ τῶν ἄρθρων 54 καὶ 55

(Σ.Μ. 1) Νῦν ἡ διχογνωμία αὕτη ἔχει μόνον ἱστορικὴν ἀξίαν, διότι τὸ νέον Σύνταγμα τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας τῆς 4ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1958 δὲν διέλαβε τὰς ὡς ἄνω ἀρχὰς οὔτε εἰς τὸ προοίμιόν του οὔτε εἰς τὸ κύριον κείμενον.

(Σ.Μ. 2) Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἡμέτερον δίκαιον, καθ' ὃ τὰ δικαστήρια ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐρευνοῦν καὶ νὰ ἐλέγχουν τὴν συνταγματικότητα τῶν νόμων, τοὺς ὁποίους πρόκειται νὰ ἐφαρμόσουν, εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ δικαστήρια δὲν ἔχουν τοιοῦτον δικαίωμα. Τοιαύτη ἐξουσία δὲν παρείχετο εἰς ταῦτα οὔτε ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1946, δὲν παρέχεται δὲ οὔτε ὑπὸ τοῦ νῦν ἰσχύοντος Συντάγματος. Διὰ τοῦτο μόνον ἱδρύθη τὸ Συνταγματικὸν Συμβούλιον (Conseil Constitutionnel), τὸ ὁποῖον μεταξὺ τῶν ἄλλων ἁρμοδιοτήτων αὐτοῦ (ἄρθρα 56 - 63) ἔχει καὶ τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐλέγχου τῆς συνταγματικότητος τῶν νόμων.

καταχώρισις 14 ἄρθρων ἀριθμημένων 514 μέχρι 514η). Ἐνίοτε τοῦ ἀλφαβήτου μὴ ἐπαρκοῦντος δι' ὅλα τὰ ἄρθρα τὰ καταχωρισθέντα κατέστη ἀναγκαία μία διπλὴ ἀλφαβητικὴ ἀρίθμησις (π.χ. βιβλίον Ιον, ἐν συνεχείᾳ τῶν ἄρθρων 31α μέχρι 31ζ, ἄρθρα 31ζα, ζβ κλπ.)

Ἡ νεότης τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ τὸ εὐμετάβλητον αὐτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς μίαν ἀληθῆ κωδικοποίησιν, ἥτις ἀπαιτεῖ νομικὴν ὕλην ἐπεξειργασμένην καὶ σταθεράν.

3) Οἱ κανονισμοί. Οὗτοι παίζουν εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον οὐσιώδη ρόλον. Συχνὰ ὁ νόμος διὰ νὰ δώσῃ κατὰ τὴν ἐφαρμογήν του τὴν ἀναγκαίαν εὐκαμψίαν, περιορίζεται εἰς τὸ νὰ θέσῃ ἀρχὰς καὶ ἐπιφορτίζει τὴν κανονιστικὴν Ἀρχὴν νὰ προσδιορίσῃ τὰς μορφάς. Εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ὅλαι αἱ κανονιστικαὶ Ἀρχαὶ συνεργάζονται. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφαινόμενος δι' ἁπλοῦ διατάγματος, ἢ διὰ δημοσίου διοικητικοῦ κανονισμοῦ διὰ τὸ σύνολον τῆς Γαλλίας. Ὑπουργός, περιβεβλημένος ὑπὸ τοῦ νόμου δι' εἰδικῆς νομοθετικῆς ἁρμοδιότητος, ἥτις ἀσκεῖται δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Νομάρχαι ἢ Δήμαρχοι διὰ τὴν προσαρμογὴν εἰς τὰς τοπικὰς καταστάσεις. Πρέπει νὰ προσθέσωμεν 1) ὅτι συμβουλευτικὰ ὄργανα, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ ἐπαγγελματικοὶ κύκλοι συχνότατα ἀντιπροσωπεύονται, πολλάκις συνεργάζονται εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν κανονισμῶν. Ἐνίοτε μάλιστα ζητεῖται ἡ γνώμη τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων ἀπ' εὐθείας. 2) ὅτι αἱ ὑπουργικαὶ ἐγκύκλιοι, εἰς τὰς ὁποίας ἡ νομολογία ἀναγνωρίζει ἐνίοτε ἀξίαν ἀληθῶν κανονισμῶν, εἶναι εἰς αὐτὸν τὸν τομέα ἄφθονοι καὶ ἐνδιαφέρουσαι.

4) Ἡ νομολογία. Γνωρίζομεν, ὅτι ὁ δικαστὴς κατ' ἀρχὴν δὲν δημιουργεῖ κατ' εὐθεῖαν δίκαιον, ἀφοῦ δὲν ἀποφαίνεται ποτὲ παρὰ μόνον εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις. Ἀλλὰ γνωρίζομεν ἐπίσης, ὅτι πράγματι αἱ κανόνες, οἱ ἐκφραζόμενοι παρὰ τούτου πρὸς στήριξιν τῶν ἀποφάσεών του, λαμβάνουν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν, ὅταν κυροῦνται ὑπὸ τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων, κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε ἡ νομολογία εἶναι ἀληθῶς δημιουργὸς κανόνων δικαίου. Ἡ νομολογία εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον παρουσιάζει δύο οὐσιώδεις ἰδιομορφίας. 1) Αὕτη εἶναι πολλαπλῆ. Ἐπὶ τῶν προβλημάτων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἀποφαίνονται τριῶν εἰδῶν δικαστήρια. Κανονικῶς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, πολιτικὰ ἢ ποινικά (ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀποφαίνονται ἐπὶ παραβάσεως διατάξεων ποινικῶς κολαζομένων), τοῦ κοινοῦ δικαίου ἢ εἰδικευμένα (ἐργατοδικεῖα=conseils des prud' hommes) ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ. Παραλλήλως πρὸς ταῦτα τὰ διοικητικὰ δικαστήρια ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπαληθεύουν τὴν νομιμότητα τῶν κανονιστικῶν ἢ ἀτομικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ θεμάτων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου (en matière de travail), τῶν εἰλημμένων ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν, καὶ καθορίζουν τὰς εὐθύνας, αἱ ὁποῖαι συνδέονται πρὸς αὐτάς. Τέλος αἱ συλλογικαὶ συγκρούσεις ἐργασίας ὑπόκεινται ὑφ' ὡρισμένους ὅρους εἰς διαιτησίαν. Αἱ ἀποφάσεις τῶν διαιτητῶν δύνανται νὰ ἐκκληθῶσιν ἐνώπιον ἀνωτέρου δικαστηρίου διαιτησίας. Τοῦτο κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς ὑπάρξεώς του ἐδημιούργησε νομολογίαν ἄφθονον καὶ πρωτότυπον. 2) Ὅταν αὐτὸς οὗτος ὁ διαιτητὴς ἀποφαίνεται, ὁ πατροπαράδοτος κανών, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ δικαστὴς δὲν δημιουργεῖ γενικὸν δίκαιον (ne peut disposer par voie generale), δύναται νὰ ἀνατραπῇ (peut se trouver mise en échec), ἐὰν ἡ συλλογικὴ διαφορὰ ἀφορᾷ εἰς τὴν τροποποίησιν ἑνὸς γενικοῦ κανόνος, προσδιοριζομένου ὑπὸ συλλογικῆς συμφωνίας (π.χ. καθορισμὸς ἑνὸς νέου τρόπου ὑπολογισμοῦ τοῦ μισθοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὰ μέρη δὲν συμφωνοῦν), ἡ λύσις τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖ, ὅπως ὁ διαιτητὴς θέτῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος τὸν νέον κανόνα. Ἀπολαμβάνει τότε μιᾶς ἀληθοῦς κανονιστικῆς ἐξουσίας.

Γ') Οἱ κανόνες ἐπαγγελματικῆς προελεύσεως.

Οὗτοι εἶναι εἴτε αὐθόρμητοι (συνήθειαι), εἴτε ἐκούσιοι (κανονισμὸς ἐργαστηρίου, συλλογικαὶ συμβάσεις). Αἱ μέθοδοι αὐταὶ ἐπεξεργασίας εἶναι ἐν μεγάλῳ μέτρῳ ἴδιοι εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον καὶ ἀποτελοῦν ἓν ἐκ τῶν στοιχείων του πρωτοτυπίας.

1) Αἱ συνήθειαι παίζουν εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον (ὅπως εἰς τὸ Ἐμπορικὸν Δίκαιον) ἕνα ρόλον, ὅστις εἶναι ἐξαιρετικὸς εἰς τὸ γαλλικὸν νομικὸν σύστημα, ὅπερ εἶναι κυρίως γραπτόν. Ὁ νόμος παραπέμπει ἐνίοτε εἰς ταύτας ρητῶς (π.χ. προκειμένου περὶ τῆς προθεσμίας ἀπολύσεως).

Αἱ συνήθειαι εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς αὐθορμήτου ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κύκλου (ἀνατρέχουν ἐνίοτε εἰς τὰς συντεχνίας). Αὗται ποικίλλουν κατὰ τόπους καὶ ἐπαγγέλματα. Διακρίνομεν μεταξὺ αὐτῶν τὰς συνηθείας ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὸ κῦρος ἀληθινῶν ἐθίμων καὶ τὰς συνηθείας, τὰς ἀποκαλουμένας συμβατικάς, αἱ ὁποῖαι

ἀνταποκρίνονται εἰς σιωπηρὰν ἀποδοχὴν καὶ ἐκ τῶν ὁποίων δύνανται νὰ ἀποστῶσιν οἱ συμβαλλόμενοι διὰ ρητῆς συμφωνίας. Ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ἐγγράφων κανόνων (νόμοι, κανονισμοί, συλλογικαὶ συμβάσεις) ἢ λάττωσεν ἀξιολόγως ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰῶνος τὸ πεδίον τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῶν συνηθειῶν. Ἐν τούτοις τοῦτο ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι σπουδαῖον.

2) Ὁ Κανονισμὸς τοῦ ἐργαστηρίου ἢ ὁ ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῆς ἐπιχειρήσεως, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἀρχηγὸς τοῦ καταστήματος ὁρίζει τοὺς κανόνας τῆς ὀργανώσεως καὶ πειθαρχίας τῆς ἐργασίας εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του, παρουσιάζει ταύτην τὴν ἰδιομορφίαν, ἤτις εἶναι ἐξαιρετικὴ εἰς τὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις, ἤτοι ὅτι καθιεροῖ ἕνα διακανονισμὸν ὑποχρεωτικόν, ἀπορρέοντα ἐκ μονομεροῦς καὶ ἰδιωτικῆς βουλήσεως.

3) Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Κανονισμὸν τοῦ ἐργαστηρίου, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συμπτώσεως βουλήσεων. Ὁ ἢ οἱ ἐργοδόται ἀφ' ἑνὸς καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι ὀργανώσεως τῶν ἐργαζομένων ἀφ' ἑτέρου ἀποφασίζουν διὰ κοινῆς συμφωνίας τοὺς γενικοὺς κανόνας, οἱ ὁποῖοι θὰ διέπουν τὰς σχέσεις ἐργασίας ἐντὸς τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καὶ ἐδαφικοῦ πλαισίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται ἡ σύμβασις. Ὅθεν πρόκειται ἀκριβῶς περὶ μιᾶς τεχνικῆς ἐπεξεργασίας γενικῶν κανόνων ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐπαγγελματικοῦ κύκλου.

Νομικὴ θεωρία. Μερικοὶ συγγραφεῖς ἀμφισβητοῦν τὴν δυνατότητα ἑνὸς δικαίου ἐπαγγελματικῆς προελεύσεως, ἐκκινοῦντες ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὅτι εἰς ἓν δημοκρατικὸν κράτος μόνοι οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐθνικῆς θελήσεως δύνανται νὰ δημιουργήσουν δίκαιον. Δὲν βλέπουν εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦ ἐργαστηρίου παρὰ ἓν παράρτημα τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἔλκοντος τὸ κῦρος του ἐξ αὐτῶν μόνον. Προσπαθοῦν νὰ μειώσουν τὴν κανονιστικὴν σπουδαιότητα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν ὑπάρχει ἀντίφασις μεταξὺ τῆς ὑπάρξεως ἑνὸς ἐπαγγελματικοῦ διακανονισμοῦ καὶ τῆς δημοκρατικῆς ἀρχῆς, καθ' ὅσον ὁ νόμος εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις δίδει εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ ὄργανα τὴν κανονιστικήν των ἁρμοδιότητα. Πρέπει νὰ διακρίνωμεν ἀφ' ἑνὸς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ κανόνος, ὅστις εἶναι ἀναντιρρήτως ἔργον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀφ' ἑτέρου τὸ κῦρος του, ὅπερ ἀπορρέει ἐκ τοῦ νόμου, ὅστις ἔθεσε τὴν ἀρχὴν τοῦ ὑποχρεωτικοῦ χαρακτῆρος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

§ 2. *Ἡ ἱεραρχία τῶν πηγῶν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου*

Γνωρίζομεν, ὅτι οἱ κανόνες οἱ προερχόμενοι ἐκ τῶν διαφόρων μεθόδων τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ δικαίου δὲν ἔχουν τὴν αὐτὴν ἀξίαν. Ἀναλόγως τῆς μορφῆς των, τῆς ἰδιότητος τῆς ἐξουσίας, ἐκ τῆς ὁποίας οὗτοι ἀπορρέουσι, ταξινομοῦνται. Εἰς τὴν κλίμακα αὐτῆς τῆς ἱεραρχίας ὁ ὑποδεέστερος κανὼν δὲν δύναται νὰ ἀντίκειται εἰς τοὺς ὑπερτέρους τοιούτους. Πῶς ἐγκαθιδρύεται ἡ ἱεραρχία (ταξινόμησις) τῶν πηγῶν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου; Εἰς τὴν κορυφὴν ἵστανται οἱ διεθνεῖς κανόνες. Αἱ συνθῆκαι, κανονικῶς ἐπικυρωθεῖσαι καὶ δημοσιευθεῖσαι, ἔχουν «ὑπέρτερον» κῦρος ἀπὸ ἐκεῖνο τῶν ἐσωτερικῶν (*) νόμων (Σύνταγμα τῆς 27.10.1946, ἄρθρον 28). Ἀκολουθοῦν ἔπειτα, συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ δημοσίου δικαίου, τὸ σύνολον τῶν ἐγγράφων κανόνων τοῦ ἐσωτερικοῦ δικαίου, αὐτῶν τῶν ἰδίων αὐστηρῶς τοποθετηθέντων κατὰ ἱεραρχικὴν τάξιν (Σύνταγμα, νόμοι κοινοί, κανονισμοί, αὐτῶν τῶν τελευταίων ἐχόντων πάλιν τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἱεραρχικὴν τάξιν, ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τῶν δημιουργῶν του καὶ τῆς μορφῆς τῆς πράξεως). Θὰ παρατηρήσωμεν μόνον 1) ὅτι ἡ προτεραιότης τῶν ἀρχῶν τοῦ συνταγματικοῦ προοιμίου ἐπὶ τοῦ νόμου συζητεῖται (*), 2) ὅτι πρέπει μεταξὺ τῶν νόμων νὰ διακρίνωμεν τὰς διατάξεις δημοσίας τάξεως, τὰς ὁποίας οἱ ἰδιῶται δὲν δύνανται νὰ καταργήσουν καὶ τὰς διατάξεις ἐνδοτικοῦ δικαίου, ἐκ τῶν ὁποίων δύνανται νὰ ἀποστῶσι διὰ κοινῆς συμφωνίας οἱ συμβαλλόμενοι, 3) ὅτι ὁ νόμος ἐπιτρέπει ἐνίοτε εἰς τὴν κανονιστικὴν ἐξουσίαν νὰ καταργῇ διατάξεις του, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ τὰς προσαρμόσῃ εἰς τοπικὰς καταστάσεις. Οἱ νομολογιακοὶ κανόνες ἐξαρτῶνται κανονικῶς ἀπὸ τοὺς ἐγγράφους τοιούτους, ἐπιφυλασσομένου τοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμότητος, ἀσκουμένου ἐπὶ τῶν κανονισμῶν ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ καὶ τοῦ διοικητικοῦ δικαστοῦ.

Τὰ πλέον λεπτὰ προβλήματα ἀφοροῦν εἰς τὴν θέσιν «ἐντὸς τῆς ἱεραρχίας» τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἀφ' ἑτέρου. Πράγματι ἡ θέσις αὐτὴ δὲν προσδιορίζεται κατὰ τρόπον ἀμιὸμορφον καὶ ἀναγκαῖον εἶναι νὰ γίνουν διακρίσεις. Αἱ

(Σ.Μ.3) Ὁμοίαν διάταξιν περιέχει καὶ τὸ ἄρθρον 55 τοῦ νῦν ἰσχύοντος Συντάγματος.

(Σ.Μ. 4) Βλ. σημ. 1.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ

('Εξ αφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 421]1959 ἀποφάσεως τοῦ 'Αρείου Πάγου)

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

Ι. Εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασίν του(1) τὸ δικαστήριον τοῦ 'Αρείου Πάγου ἐπιλαμβάνεται ἐκ νέου(2) ἐντὸς μικροῦ σχετικῶς χρονικοῦ διαστήματος τοῦ δυσχεροῦς καὶ λίαν ἀμφισβητουμένου προβλήματος τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. 'Επὶ τοῦ προβλήματος τούτου ὁ 'Αρειος Πάγος λαμβάνει δύο βασικὰς θέσεις:

α) 'Η ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως δὲν καθιεροῦται ρητῶς ὑπὸ διατάξεως νόμου, στηρίζεται ὅμως ἐπαρκῶς εἰς ἄρθρον 288 τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς κατὰ τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη.

β) 'Η ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ἡ ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς δὲν προσκρούει εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, ὡς εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950. Καὶ δύο ὡς ἄνω θέσεις δὲν εἶναι ἀρκούντως πειστικαὶ καὶ ἐπιδέχονται σοβαρὰς ἀντιρρήσεις.

ΙΙ. 1. 'Η ἐν λόγῳ ἀπόφασις ἀκολουθεῖ τὴν ἤδη ὑπὸ προγενεστέρων ἀποφάσεων τοῦ 'Αρείου Πάγου(3) γενομένην δεκτὴν καὶ γενικώτερον παρ' ἡμῖν κρατοῦσαν ἄποψιν(4), ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἀπορρέει ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 τοῦ Α.Κ.(5). 'Η ἀρχὴ δηλ. τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἀποτελεῖ εἰδικωτέραν ἐκδήλωσιν, μίαν τῶν περιπτώσεων ἐφαρμογῆς τῆς καλῆς πίστεως.

Τὸ ἀνώτατον δικαστήριον ἀναζητεῖ διάταξιν νόμου, δυναμένην νὰ στηρίξῃ ἐπαρκῶς τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἥτις δὲν καθιεροῦται ρητῶς, καταλήγει δέ, ὅτι τοιαύτην διάταξιν συνιστᾷ τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Α.Κ.(6). 'Ο τρόπος οὗτος τοῦ σκέπτεσθαι εἶναι χαρακτηριστικὸς τοῦ καλουμένου νομικοῦ θετικισμοῦ (Positivismus), ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ ὁποίου κινεῖται, ὅσον ἀφορᾷ τοὐλάχιστον τὸ 'Εργατικὸν Δίκαιον, ἡ νομολογία τοῦ 'Αρείου Πάγου. 'Ο θετικισμὸς ἀποτελεῖ ἤδη πεπαλαιωμένην μέθοδον ἐξευρέσεως τοῦ δικαίου, σχεδὸν τελείως ἐγκαταλειφθεῖσαν, εἶναι δὲ λίαν ἀμφίβολον, ἐὰν ὑπὸ τὸ κράτος καὶ διὰ τῆς μεθόδου αὐτοῦ δύναται τὸ 'Ακυρωτικὸν νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν δικαιοπλαστικὴν αὐτοῦ ἀποστολήν.

Κατὰ ταῦτα, ὁ 'Αρειος Πάγος, καθὼς καὶ ἡ κρατοῦσα γνώμη, δέχονται, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως στηρίζεται εἰς τὸν

συλλογικαὶ συμβάσεις δὲν δύνανται νὰ παραγνωρίσουν τὰς διατάξεις δημοσίας τάξεως τῶν νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν ('Εργ. Κῶδιξ, βιβλίον Ιον, ἄρθρον 31α). 'Αλλ' αὗται δύνανται νὰ καταργήσουν νομίμους κανόνας ἐξ εὐνοίας πρὸς τοὺς ἐργαζομένους. Αὗται δύνανται ἰδίως νὰ καταργήσουν συνηθείας ('Εργ. Κῶδιξ, βιβλίον Ιον, ἄρθρον 23) εἰς τὸν τομέα τῆς προθεσμίας ἀπολύσεως μισθωτῶν, ὅπου ἔχουν ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα. "Οσον ἀφορᾷ εἰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις, τὰς ἐκδοθείσας κατόπιν συλλογικῆς συγκρούσεως, αὗται δύνανται νὰ καταλήξουν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν ἑνὸς ἀληθοῦς κανονισμοῦ ἢ τὴν τροποποίησιν μιᾶς συλλογικῆς συμβάσεως. Εἰς τὴν κλίμακα τῆς ἱεραρχίας χαμηλότερον εὑρίσκεται ὁ Κανονισμὸς τοῦ ἐργαστηρίου.

(1) ΕΕΔ 18, σ. 1304.

(2) Βλ. Α. Π. 446/1958, ΕΕΔ 17, σ. 747, 352/1959, ΕΕΔ 18, σ. 820.

(3) Βλ. τὰς ἐν ὑποσ. 2 ἀποφάσεις τοῦ Α. Π.

(4) Βλ. *Καποδίστριαν*, 'ΕρμΑΚ, ἄρθρον 658, σημ. 116. Παράθεσιν τῶν παρ' ἡμῖν ὑποστηριχθεισῶν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόψεων βλ. ἐν ΕΕΔ 17, σ. 746 ἑπ.

(5) Τῆς ἀπόψεως ταύτης δὲν διαφέρει ἐκείνη, καθ' ἣν ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἀπορρέει ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας, ἐφ' ὅσον καὶ ἡ ὑποχρέωσις προνοίας στηρίζεται εἰς τὰ ἄρθρα 200, 288, 281 'Αστικοῦ Κώδικος. *Ι. Καποδίστριας*, 'ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρου 660 - 667 σημ. 3, 6. Οὕτω καὶ *'Αγαλλόπουλος*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ 'Εργατικὸν Δίκαιον, σ. 151.

(6) Οὕτω καὶ ἐν 446/1958, ἐνθ' ἀνωτ. ὑποσ. 2.

μον καὶ δὴ εἰς τὰς περὶ καλῆς πίστεως διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

2. Ἐν τούτοις τὸ νομοθετικὸν ἔρεισμα τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως δὲν ἀποκλείει νὰ εὑρίσκηται ἐπὶ ἐπιπέδου ὑπερκειμένου τῶν κοινῶν νόμων, ἐντὸς ὅμως πάντοτε τοῦ τεθειμένου δικαίου. Οὕτω ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὡς ἀπορρέει ἐκ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον προστατεύει τὴν προσωπικότητα, τὸν ἄνθρωπον ὡς ὄν καὶ ἀξίαν (7). Τὸ ἄρθρον ὅμως 3 τοῦ Συντάγματος «περὶ ἰσότητος», φαίνεται τὸ πλέον κατάλληλον, διὰ νὰ στηριξῃ τὴν περὶ ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν ἀρχὴν εἰς τὸ θετικὸν δίκαιον (8). Δὲν ἐνδιαφέρει, ἂν ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Συντάγματος ἀφορᾷ εἰς τὸ δημόσιον ἢ εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον, ἂν δηλαδὴ ἀφορᾷ εἰς τὸν νομοθέτην (9), ἢ ἀποτελῇ ἐπιταγὴν ἀπευθυνομένην πρὸς τρίτους. Ἀποφασιστικὸν εἶναι, ὅτι τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος δὲν ἀποτελεῖ παρὰ μίαν ἐκδήλωσιν τῆς περὶ ἰσότητος ἰδέας εἰς τὸ θετικὸν δίκαιον, μίαν συγκεκριμενοποίησιν αὐτῆς (10). Ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος δὲν εὑρίσκεται εἰς τὰς διατάξεις τῶν τεθειμένων νόμων, ἀλλ' ἀπορρέει ἐξ αὐτῆς τῆς ἰδέας τοῦ δικαίου καὶ ὡς ταιαύτη κυριαρχεῖ ὁλοκλήρου τοῦ δικαίου (11). Τὰ ἄρθρα 200, 281, 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὰ ἄρθρα 3 καὶ 13 τοῦ Συντάγματος καὶ πλεῖστοι ἄλλαι διατάξεις ἐγκατεσπαρμέναι εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ δικαίου, αἱ ὁποῖαι περιέχουν τρόπον τινὰ ἐπιταγὴν πρὸς ἴσην μεταχείρισιν, δὲν ἀποτελοῦν πηγὴν τῆς πρὸς τοιαύτην μεταχείρισιν ἀρχῆς. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἁπλῶς ἐκφράζεται διὰ τῶν διατάξεων αὐτῶν. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ὑπέρκειται τῶν νόμων καὶ τοῦ θετικοῦ δικαίου. Ἀποτελεῖ ὑπερτάτην ἐπιταγὴν τοῦ δικαίου, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει τὴν ἴσην μεταχείρισιν ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν εἰς τὴν αὐτὴν ἔννομον σχέσιν μετεχόντων προσώπων, εἴτε περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ, εἴτε περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου πρόκειται.

II. 1. Ἐκκινοῦντες ἐκ τῆς ἀντιλήψεως ταύτης πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως εἰς οὐδένα ὑπόκειται περιορισμὸν ἐντὸς τῆς σφαίρας τοῦ θετικοῦ δικαίου. Ἀντιθέτως ἡ ἀρχὴ αὕτη συνιστᾷ φραγμὸν διὰ τὸν νομοθέτην καὶ πάντα τρίτον, εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται ἡ ρύθμισις τῆς νομικῆς θέσεως περισσοτέρων εἰς τὴν αὐτὴν νομικὴν σχέσιν μετεχόντων προσώπων.

2. Οὕτω τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ, μόνον ἐὰν ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἀπέρρεεν, ὡς φρονεῖ καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος, ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν θεμελιοῦται εἰς τὰς διατάξεις τῶν κοινῶν νόμων, ἀλλ' ὑπέρκειται τούτων, ἀπορρέουσα ἀμέσως ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ δικαίου, τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 δὲν ἐπαρκεῖ, διὰ νὰ στηριχθῇ ἀπόκλισις ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης. Τοῦτο ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὑπάλληλος νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, κατέχων ὡρισμένην ὀργανικὴν θέσιν, παρέχων ὅμως τὰς ὑπηρεσίας του εἰς ἑτέραν, ἀνωτέραν ταύτης, δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ τὸν διὰ τὴν ἀνωτέραν θέσιν προβλεπόμενον μισθόν. Ἐὰν ὅμως εἰς ἑτέρους ὑπαλλήλους κατεβλήθη ὁ διὰ τὴν ἀνωτέραν θέσιν προβλεπόμενος μισθός, ὡς εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, τότε γεννᾶται ἀναμφισβητήτως ζήτημα ἴσης μεταχειρίσεως, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ παρακαμφθῇ τόσον εὐκόλως, ὅσον οὐχὶ ἐπιτυχῶς παρέκαμψεν ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950. Ἡ

(7) Βλ. Ἀγαλλόπουλον, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 23.

(8) Τὸ ζήτημα, κατὰ πόσον τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος ἀποτελεῖ κατευθυντήριον γραμμὴν ἁπλῶς ἢ δεσμευτικὸν κανόνα διὰ τὸν νομοθέτην ἢ καὶ πέραν αὐτοῦ ἐὰν ἔχῃ καὶ ἄμεσον ἐνέργειαν ἔναντι τρίτων, δὲν δύναται νὰ ἐξετασθῇ ἐν προκειμένῳ. Βλ. ἐπὶ τοῦ θέματος, ἀντὶ παντὸς ἄλλου, G. Hueck, Der Grundsatz der gleichmässigen Behandlung im Privatrecht σ. 100 ἐπ.

(9) Βλ. Ἀγαλλόπουλον, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 25 καὶ τὰς ἐκεῖ ἐν ὑποσ. 20 παραπομπάς.

(10) Βλ. G. Hueck, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 2 ἐπ.

(11) G. Hueck, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 2, 96.

διάταξις αὕτη σκοπεῖ τὴν διευκόλυνσιν τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν εἰς διαφόρους θέσεις καὶ ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ βαρύνηται οἰκονομικῶς τὸ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου διὰ τῆς καταβολῆς ἀνωτέρου μισθοῦ, ἐὰν ἐχρησιμοποίησεν ὑπαλλήλους αὐτοῦ εἰς ἀνωτέρας τῶν ἃς κατέχουν ὀργανικῶς θέσεις. Μὲ ἄλλους λόγους σκοπεῖται ἡ προστασία τοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου. Ἐὰν τὸ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, καλῶς ἢ κακῶς, δὲν κάμνῃ χρῆσιν τῆς παρεχομένης εἰς αὐτὸ προστασίας καὶ καταβάλλῃ εἰς ὡρισμένους ὑπαλλήλους μισθὸν ἀνώτερον τοῦ προβλεπομένου διὰ τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν ὀργανικῶς κατέχουν, ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν ἀνωτέραν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν πράγματι παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των, ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι, οἱ ὁποῖοι τελοῦν ὑπὸ τὸ αὐτὸ καθεστώς, ἤτοι παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς θέσιν ἀνωτέραν ἐκείνης τὴν ὁποίαν κατέχουν ὀργανικῶς, ἔχουν ἀξίωσιν πρὸς ἴσην μεταχείρισιν.

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος ὡς ὑπερτάτη ἐπιταγὴ τοῦ δικαίου, δημιουργεῖ ἀμέσως ἀξίωσιν ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὅπως τύχουν τῆς αὐτῆς μὲ τοὺς ἄλλους συναδέλφους των μεταχειρίσεως. Ἡ παράβασις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 ἀφορᾷ εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου καὶ μόνον καὶ δυνατὸν νὰ δημιουργῇ εὐθύνας διὰ τὴν διοίκησιν αὐτοῦ (12), δὲν δύναται ὅμως νὰ παρεμποδίσῃ τὴν ἐφαρμογὴν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, ὡς ἡ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. Ὁ ἁπλοῦς ἀναγκαστικὸς νόμος, μὴ ἐκδοθεὶς κἂν κατὰ τὴν διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν νόμων προβλεπομένην συνταγματικὴν διαδικασίαν, δὲν δύναται νὰ ὑπερισχύσῃ τῆς θεμελιώδους ἐπιταγῆς τοῦ δικαίου πρὸς ἴσην μεταχείρισιν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸν πυρῆνα τοῦ κρατοῦντος δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Δύο μέτρα καὶ δύο σταθμὰ διὰ τὴν κρίσιν τῶν εἰς τὴν αὐτὴν σχέσιν μετεχόντων καὶ ὑπὸ τὰ αὐτὰ καθεστῶς τελούντων προσώπων δὲν ὑπάρχουν.

3. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ δημιουργεῖ διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἐκ τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 ἐπιχειρήματός της περαιτέρω καὶ ἀνισότητα, ἐκτὸς τῶν εἰς τὸ αὐτὸ Ν.Π.Δ.Δ. ἀπασχολουμένων ὑπαλλήλων, μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. καὶ τῶν εἰς ἐπιχειρήσεις ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων. Οἱ πρῶτοι δὲν δύνανται νὰ τύχουν τῆς προστασίας τοῦ ἄρθρου 288—κατὰ τὸν Α.Π. πάντοτε— ἐνῷ ταύτης ἀπολαύουν οἱ τελευταῖοι. Πῶς ὅμως τοῦτο συμβιβάζεται πρὸς τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Συντάγματος περὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ νόμου ἰσότητος; Αἱ προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας τελοῦν τόσον οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ὅσον καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν Ν.Π.Δ.Δ., οἱ συνδεόμενοι πρὸς αὐτὰ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν εἶναι διάφοροι καὶ συνεπῶς δὲν δικαιολογεῖται διάφορος ὑπὸ τοῦ νόμου μεταχείρισις αὐτῶν. Τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ ἐργοδότης εἶναι Ν.Π.Δ.Δ. δὲν ἀποτελεῖ διάφορον προϋπόθεσιν, δικαιολογοῦσαν τὴν διάφορον ὑπὸ τοῦ νόμου μεταχείρισιν. Τὸ Κράτος καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ. συμβαλλόμενα μετ' ἰδιωτῶν, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ὡς fiscus, οὐδεμιᾶς τυγχάνουν ἰδιαιτέρας μεταχειρίσεως ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ οἱ ἰδιῶται ἐργοδόται. Ἐὰν συνεπῶς αὐτὴ εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, νὰ δημιουργήσῃ δηλ. προνομιακὴν θέσιν τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ὡς ἐργοδοτῶν, διάφορον τῆς τῶν ἰδιωτῶν ἐργοδοτῶν, καὶ συνεπῶς νὰ καταστήσῃ τὴν νομικὴν θέσιν τῶν μισθωτῶν διάφορον, ἀναλόγως τοῦ ἂν ἀπασχολοῦνται εἰς Ν.Π.Δ.Δ. ἢ εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἀντισυνταγματικὴ καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν ὤφειλε νὰ μὴ τὴν ἐφαρμόσῃ. Τοῦτο ὅμως θὰ εἶχεν ἀξίαν, ἐὰν ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως δὲν ἀπεκρούετο ὡς ἀντικειμένη εἰς θεμελιώδη καὶ βασικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου.

(12) Ἡ ἐγγυτέρα ἔρευνα τοῦ θέματος ἐκφεύγει τῶν ὁρίων τοῦ παρόντος σχολίου.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΠΙ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓ. Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρου ἐν Πάτραις

Ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τοῦ ἐργοδότου ὑπεστηρίχθη, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ συνδίκου ἡ ἄμεσος καταβολὴ ἀποζημιώσεως, διότι διὰ ταύτην ἁπλῶς ἀναγγέλλεται προνομιακῶς ὁ μισθωτὸς (1). Ἀντίθετον ἄποψιν ἔχει τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ὅπερ ἀπεφάνθη (2), ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος μόνον ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις.

I. Ἐν ὄψει τῶν δύο τούτων ἀντιθέτων ἀπόψεων σημειοῦμεν τὰ ἀκόλουθα:

1. Ἐπὶ τῶν συμβάσεων ἐργασίας, τῶν διεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, καθιεροῦται ὡς κανὼν ἡ τακτικὴ καταγγελία, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δέον νὰ τηρηθῇ ὑποχρεωτικῶς ἡ ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένη προθεσμία, ἄλλως, ἐν παραμελήσει της, νὰ καταβληθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἰδίου νόμου προβλεπομένη ἀποζημίωσις, ἥτις ἰσοῦται πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία.

2. Ἐξαιρέσει ἀποτελοῦσιν αἱ περιοριστικῶς ἐν τῷ νόμῳ ἀναφερόμεναι περιπτώσεις τῆς ἐκτάκτου καταγγελίας, καθ' ἃς εἶναι δυνατὴ αὕτη ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν οἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενοι λόγοι:

α) Ἡ ὑποβολὴ μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινόν τινα πρᾶξιν (ἄρθρον 5 § 3 ν. 2112).

β) Ἡ διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐξ ἀνωτέρας βίας (3).

γ) Ἡ ἄρνησις τοῦ μὴ ἀμειβομένου ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἠσφαλισμένου πρὸς καταβολὴν τῆς ἐπιχορηγούσης αὐτὸν εἰσφορᾶς (ἄρθρον 26 § 1 ἀ.ν. 1846/1951).

δ) Τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ ψοιτῶντος παρὰ τὴν διὰ δ. διατάγματος περὶ τούτου ἀπαγόρευσιν ὁπωσδήποτε εἰς λέσχας ἢ αἰθούσας τυχηρῶν παιγνίων (ἄρθρον 22 νόμου 2916/1922, δ.δ. 13.8.1922)(4).

3) Εἰς τὰ ἀνωτέρω δὲν ἐπέφερε μεταβολήν τινα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐξαρτᾷ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας ἐκ τῆς προηγουμένης καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὀφίσταται τοιαύτη ὑποχρέωσις καὶ μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας κηρύσσεται ἄκυρος ἡ καταγγελία.

Ἐὰν δὲν ὀφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως, δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ καταγγελία (5).

II. Ἡ πτώχευσις τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ ἕνεκα ταύτης διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν του δὲν ἀποτελεῖ γεγονὸς δυνάμενον νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἀνωτέραν βίαν, ἔστω καὶ ἂν ὀφείληται εἰς ζημίαν τρίτων, διότι, πρὸ παντός, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀπρόβλεπτον. Ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς θέσεως μιᾶς ἑταιρικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ δικαστικὴν ἐκκαθάρισιν, οὕτω καὶ εἰς τὴν πτώχευσιν ἡ σύμβασις ἐργασίας συνεχίζεται ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ συνδίκου, ὅστις, ἀποβλέπων εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν χρεῶν τοῦ ὀφειλέτου, δύναται καὶ τὴν ἐμπορίαν του νὰ συνεχίσῃ ἢ ἀκόμη καὶ νὰ ἀναθέσῃ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον τὴν συνέχισιν τῆς ἐμπορίας ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ καθοδήγησίν του (6). Ἑπομένως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δέον νὰ προηγηθῇ τακτικὴ καταγγελία ἢ νὰ καταβληθῇ, ἂν αὕτη

(1) Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 5628/1952, ΕΕΔ 12, 267.
(2) 10354/1959, ΕΕΔ 18, 1180.
(3) *Ι. Καποδίστρια*, Ἑρμηνεία τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου (1937) § 442, *Αλ. Λιτζεροπούλου*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν. δ. 424/1942, σελ. 38 σημ. 2, *Α. Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον 1957 § 62 σελ. 418 ἑπ., Α. Π. 505/1950, ΕΕΔ 9, 1069, 151/1951, ΕΕΔ 10, 551, contra *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 360 ἑπ. Ἴδε καὶ *Βασιλείου* ἐν Nikish, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 401 σημ. 2, ὑποστηρίζοντα τὴν αὐτόματον λύσιν κατ' ἄρθρον 380 Ἀστικοῦ Κώδικος.

(4) Ἴδε καὶ *Α. Τούσην*, ἔνθ' ἀνωτ. § 59, σελ. 404 ἑπ.
(5) *Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 357.
(6) Durand - Vitu: Traité de Droit du Travail T. II § 470, 1e p. 854 et s., A. Brun - H. Galland, Droit du Travail (1958) II - 257 σελ. 522, Dalloz Repertoire de Droit civil λ. force majeur No 7, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 361, *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ. § 444 σελ. 447, *Τούσης*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 165 σημ. Ἐφ. Θεσσ. 76/1949, Θ.Ξ' 565.

είναι ἀπρόθεσμος, ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένη ἀποζημίωσις.

III. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος θέματος λύσις δέον νὰ ἐναρμονισθῇ πρὸς τὴν φύσιν τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας καὶ τὰ διαρκούσης ταύτης ἀνακύπτοντα ζητήματα, διότι οὕτω μόνον δύνανται νὰ συγχωνευθῶσι καὶ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ 6 § 2 τοῦ νόμου 2112, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3252/1955, ἐξ ὧν ἡ πρώτη ἄξιοι, πλὴν ἄλλων, τὴν ἄμεσον καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας, ἡ ἄλλη δὲ κατατάσσει τὸν δικαιοῦχον τῆς ἀποζημιώσεως μισθωτὸν μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθροις 940 καὶ 991 Πολ. Δικ. προνομιούχων μισθωτῶν.

1. Ἂν λεχθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἐμπορικὴ δρᾶσις τοῦ πτωχεύσαντος ἐμπόρου διακόπτεται διὰ τῆς δημοσιεύσεως καὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως καὶ ὅτι εἰς τὴν θέσιν ταύτου ὑπεισέρχεται, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης, ὁ σύνδικος, ὅστις ἐκπροσωπεῖ καὶ τὴν ὁμάδα τῶν πιστωτῶν, ἔχομεν βασικῶς δύο κατηγορίας πιστωτῶν: Τοὺς τοιούτους τοὺς ἔχοντας ἀνοχικὰς ἀξιώσεις, γεννηθείσας ἐκ τῆς δράσεως τοῦ πτωχεύσαντος, τουτέστι τοὺς πτωχευτικοὺς πιστωτάς, οἵτινες ἱκανοποιοῦνται ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, καὶ ἐκείνους, τῶν ὁποίων αἱ ἀπαιτήσεις ἐγεννήθησαν κυρίως ἐκ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου διαρκούσης τῆς πτωχεύσεως. Οἱ πρῶτοι εἶναι πιστωταὶ ἐντὸς τῆς ὁμάδος (créanciers dans la masse), ἐνῷ οἱ δεύτεροι ἀνήκουν εἰς τοὺς πιστωτὰς τῆς ὁμάδος (créanciers de la masse), διακρίνονται δὲ οὗτοι τῶν ἐν ὁμάδι πιστωτῶν, διότι τὰ ἀποτελέσματα τῆς πτωχεύσεως, ἅτινα ἀφοροῦν εἰς τοὺς πτωχευτικοὺς πιστωτάς, οὐδεμιᾶς ἐφαρμογῆς τυγχάνουν ἐπὶ τῶν ὁμαδικῶν πιστωτῶν (λ. χ. ἐπαλήθευσις πιστώσεων, ἀναστολὴ τῶν ἀτομικῶν διώξεων, παῦσις τῶν τόκων κλπ.) (7).

2. Τέλος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἱκανοποιήσεως διάφορος εἶναι ἡ μεταχείρισις τῶν πιστωτῶν τῆς ὁμάδος, διότι, μετὰ τὰ δικαστικὰ τὰ «χάριν τῆς διοικήσεως τῆς πτωχεύσεως ἔξοδα» καὶ ἕτερά τινα ἔξοδα, προηγοῦνται ἐν τῇ ἱκανοποιήσει τὰ χρέη τῆς ὁμάδος καὶ ἕπονται αἱ ἀπαιτήσεις τῶν γενικῶν προνομιούχων, εἰς ἃς συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ ἐν ἄρθρῳ 6 § 2 νόμου 2112 ἀπαιτήσεις.

IV. Κατ' ἀρχήν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἀξιώσεις τὰς γεννηθείσας μέχρι τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως, εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι οἱ δικαιοῦχοι των περιλαμβάνονται ἐντὸς τῆς ὁμάδος τῶν πιστωτῶν (créanciers de la masse). Ἐπομένως διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112, ἕνεκα καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, λαβούσης χώραν μέχρι τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως, θὰ ἰσχύσωσι τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 § 2 τοῦ νόμου 2112 διαλαμβανόμενα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων οἱ δικαιοῦχοι τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης κατατάσσονται προνομιακῶς μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθροις 940 καὶ 991 Πολ. Δικ. προνομιακῶν δανειστῶν καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς σειράν (8). Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, εἰς τρεῖς περιπτώσεις ἐφαρμόζονται τὰ ἀνωτέρω:

α) Εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, μὴ ὑπαγομένας εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας», ὅπου δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας ἄμεσος καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως·

β) Εἰς τὴν περίπτωσιν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3198/1955, διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς εἰς δόσεις καταβλητέας ἀποζημιώσεως. Καὶ

γ) Ὅταν ὁ μισθωτὸς ἀπεδέχθη τὴν καταγγελίαν καὶ ἀνεγνώρισε τὸ κῦρος αὐτῆς, ὁπότε γεννᾶται μόνον ἀξίωσις ἀποζημιώσεως (9).

V. Δυσχερείας ἐμφανίζει ἡ μετὰ τὴν πτώχευσιν καταγγελία, ἰδίως διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ὑπαγομένας εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισιν, περὶ ἧς ἡ ἐν ἀρχῇ ἀναφερθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν

(7) Πρβλ. Πτωχευτικὸν Δίκαιον, ἐκδ. 2α § 3, IV ἀριθ. 1, V ἀριθ. 3 § 34, 1, 2 καὶ αἱ ἐν αὐτῷ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν.

(8) Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προϊσχύσαντος ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112 καὶ πρὸ τῆς ἀντικαταστάσεώς του διὰ τοῦ ἄρθρ. 12 § 1 τοῦ νόμου 3252/1955 ὑπεστηρίζετο, ὅτι ἡ προνομιακὴ κατάταξις ἴσχυε διὰ τὰς μετὰ τὴν πτώχευσιν γεννηθείσας ἀξιώσεις (κατωτ. V, 2). Ἤδη ὅμως, λόγῳ τῆς γενικότητος τῆς διατυπώσεως, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι τὸ προνόμιον περιλαμβάνει καὶ τὰς πρὸ τῆς πτωχεύσεως ἀξιώσεις.

(9) Κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἄποψιν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀκυρότης εἶναι σχετική, τεταγμένη ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ.

ἀποφαίνεται, ὅτι εἶναι ἔγκυρος μόνον ἐὰν καταβληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112. Καὶ τοῦτο διότι θεωρεῖ, ὅτι τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμογὴν ἔχει μόνον εἰς τὰς μέχρι τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως καταγγελίας.

Διὰ τὴν ὀρθὴν λύσιν τοῦ ζητήματος φρονοῦμεν, ὅτι δέον νὰ γίνουν αἱ ἀκόλουθοι διακρίσεις, αἵτινες συμβιβάζονται τόσον πρὸς τὰ νομοθετικὰ κείμενα, ὅσον καὶ πρὸς τὴν φύσιν τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας καὶ τὸ ἰσχῦον κατ' αὐτὴν σύστημα ἱκανοποιήσεως τῶν πιστωτῶν.

1. Ὅταν ὁ σύνδικος, εἴτε ὁ ἴδιος, εἴτε διὰ τοῦ πτωχοῦ, συνεχίζῃ τὴν ἐμπορίαν ἢ ἀποδέχηται, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ. Κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ σχέσις ἐργασίας ἐπεκτείνεται μετὰ τοῦ συνδίκου, ἐκπροσωποῦντος καὶ τὴν ὁμάδα, καὶ καθίσταται ἐνεργὸς αὕτη μετὰ τὴν πτώχευσιν, ὁ δὲ μισθωτός, ἔχων ἀξίωσιν διὰ τὸν μετὰ τὴν πτώχευσιν μισθόν, καθίσταται πιστωτὴς τῆς ὁμάδος (créancier de la masse), διότι ἡ ἀξίωσίς του αὕτη ἀπορρέει κυρίως ἐκ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου[10]. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ἡ ἀξίωσις περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ οὕτω συνεχίσαντος τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν μισθωτοῦ, οὗτινος κατηγγέλθη μετὰ ταῦτα ἡ σχέσις, εἶναι ἀξίωσις ἀπορρέουσα καὶ αὐτὴ ἐκ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου καὶ ἑπομένως κατατάσσεται εἰς τὰς κατὰ τῆς ὁμάδος ἀπαιτήσεις, αἵτινες προηγοῦνται, ἐν τῇ ἱκανοποιήσει, τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐντὸς τῆς ὁμάδος πιστωτῶν. Εἰς τοῦτο συνηγορεῖ καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 2112, καθ' ἣν ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου διατάξεων τοῦ νόμου τούτου. Ἄρα, μὴ ὑφισταμένης περιπτώσεως ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν. 2112, ἀφορώσης εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν ἐντὸς τῆς ὁμάδος πιστωτῶν, ἡ καταγγελία εἶναι ἔγκυρος μόνον ἐὰν καταβληθῇ ἀκεραία ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112.

2. Ἐὰν ὅμως ὁ σύνδικος δὲν συνεχίζῃ τὴν ἐμπορίαν ἢ δὲν ἀποδέχηται καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην, συνεπείᾳ τῆς πτωχεύσεως καὶ τῆς ἕνεκα ταύτης διακοπῆς τῆς ἐργασίας, νὰ καταγγείλῃ τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, αἱ συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας ἀπορρέουσαι ἀξιώσεις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποχρεώσουν τὴν ὁμάδα τῶν πιστωτῶν, ἐφ' ὅσον, κατ' οὐσίαν, αὕτη δὲν ἐπανέλαβε τὴν σύμβασιν καὶ δὲν ἐσημειώθη δραστηριότης τις τοῦ συνδίκου. Ἑπομένως, οὗτοι, οἱ δικαιοῦχοι δηλαδὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, μὴ ὑποχρεοῦντες τὴν ὁμάδα κατατάσσονται μεταξὺ τῶν ἐντὸς τῆς ὁμάδος πιστωτῶν(11), καὶ, κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν, ἱκανοποιοῦνται προνομιακῶς κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 940 καὶ 991 Πολ. Δικ. τάξιν, ὡς προβλέπει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112. Ἡ ἀποψις ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ εἰς τὰς πρὸ τῆς πτωχεύσεως ἀξιώσεις εἶναι ἀντίθετος τόσον πρὸς τὸ ἀκολουθούμενον σύστημα ἐν τῇ πτωχευτικῇ διαδικασίᾳ, πρὸς ὃ συμβιβάζεται ἡ νῦν διδομένη λύσις, ὅσον καὶ πρὸς τὴν προαναφερθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 νόμου 2112, ἥτις, πρὸ τῆς ἀντικαταστάσεώς της, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἐφηρμόζετο μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἀπόλυσις καὶ ἡ ἕνεκα ταύτης ἀποζημίωσις ἦσαν ἀπότοκοι τῆς πτωχεύσεως καὶ οὐχὶ ὅταν ἡ ἀποζημίωσις αὕτη εἶχε καταστῇ ἀπαιτητὴ πρὸ τῆς πτωχεύσεως(12). Εἰς τοῦτο δὲν νομίζομεν, ὅτι ὁ σύγχρονος νομοθέτης διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 6 § 2 ν. 2112 ἠθέλησε νὰ ἐπιφέρῃ μεταβολήν τινα. Τοὐναντίον δι' αὐτῆς ἐπιδιώκει τὸ μὲν νὰ παράσχῃ εἰς τὸν μισθωτὸν ἀκεραίαν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως λόγῳ τῆς πτωχεύσεως καὶ συνεπείᾳ ταύτης, τὸ δὲ νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ προνόμιον τῶν ἄρθρων 940 καὶ 991 Πολ. Δικ. εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ τοιαύτη ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ θὰ ἐνέπιπτεν ἐντὸς τῆς ὁμάδος τῶν πιστωτῶν, ἐνῷ προηγουμένως παρείχετο μόνον τὸ ἥμισυ ταύτης.

3. Λογικὸν συμπέρασμα, ὅπερ ἀπορρέει ἐκ τῶν ἀνω, εἶναι ὅτι αἱ ἐκτεθεῖσαι εἰδικαὶ διατάξεις κατισχύουσι τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 3252/1955, τῆς ἀξιούσης τὴν ἄμεσον καταβολὴν ἀποζημιώσεως, ἥτις, ἐν

(10) Durand - Vitu: Traité de droit du travail t. II § 470, A. Brun, H. Galland, Droit du travail 1958 II-257 σελ. 523, Escarra: Manuel de droit commercial t. II No 1524.

(11) Πρβλ. Durand - Vitu αὐτ. σημ. 3, A. Brun - H. Galland, ἐνθ' ἀνωτ., Paris 17 Fevr. D. 1894 2.1, Note A. Boistel, comm. Nantes 4 Juin 1904 journ. faill 1906. 466, Bordeaux 14 Mai 1910 journ. faill 1910 153.

(12) *Καποδίστρια*, Ἑρμην. Ἐργατικοῦ Δικαίου § 444, Ε. Α. 1702/1935, Θ. ΜΖ' σελ. 456, πρβλ. ἐν τούτοις καὶ τὰς Ε. Α. 976/1932, Θ. ΜΔ' 400, 583/1933, Θ. ΜΔ' 818.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Έρευνα περί τοῦ βαθμοῦ ἐξαρτήσεως τῶν ἐργαζομένων

Προσωπική ἐξάρτησις τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας ἐκ τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 652 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἐφαρμογή τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, ἐφ' ὅσον ὁ βαθμός τῆς ἐξαρτήσεως εἶναι λίαν στενός.— Περίπτωσις ἀναθέσεως εἰς ἕτερον ἐπὶ ὡριομένον ἢ ὁρίστου χρόνου διεξαγωγῆς ἢ ἐπιμελείας ὡριομένων ὑποθέσεων.—Δεδικασμένον ἐκ τοῦ ἄρθρου 274 Πολ. Δικ.—Λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 811 ἐδ. 2 Πολ. Δικ.—Κρίσις τοῦ Ἐφετείου περὶ μὴ συνδρομῆς περιπτώσεως ὅρσεως συντηρητικῆς κατασχέσεως καὶ μετατροπῆς εἰς προσημείωσιν.

(*) Ι. Ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐτέθη ζήτημα ἐφαρμογῆς κανόνων ἐργατικοῦ δικονομικοῦ δικαίου ἐπὶ διαφορᾶς προκυψάσης ἐξ ἀξιώσεων ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας (καθ' ὁμολογίαν τοῦ Α.Κ.), διαχειριστοῦ ἀστικῆς καὶ ἀγροτικῆς περιουσίας, ἣν οὗτος ἐπὶ μισθῷ διεχειρίζετο «κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ, ἤτοι κατὰ τὴν ἰδίαν του πρωτοβουλίαν καὶ ἄνευ ὁδηγιῶν, ἐλέγχου ἢ ἐπιτηρήσεώς του παρὰ τῶν μισθωτῶν του».

Τὴν σχέσιν αὐτὴν τῆς μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐχαρακτήρισεν ὡς μίσθωσιν ἐργασίας, ἤτις, ὡς ἔκρινε, δὲν νοεῖται ὑπὸ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα ἄνευ ὑπάρξεως προσωπικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας πρὸς τὸν μισθωτήν του. Προχωροῦσα δὲ ἐσκέφθη, ὅτι πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιαζούσης μορφῆς, ἐφ' ἧς δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ἐργατικὸν δικονομικὸν δίκαιον, λόγῳ ἀνυπαρξίας στενῆς ἐξαρτήσεως. Κατὰ ταῦτα ἀκολουθεῖ ἡ ἀπόφασις τὴν μὴ κρατοῦσαν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἄποψιν (Καυκᾶς, Ἐνοχ. Ι[3], σελ. 423 ἑπ.), καθ' ἣν πᾶσα μίσθωσις ἐργασίας ἀφορᾷ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ὁ δὲ Ἀστικὸς Κώδιξ εἰς τὸ περὶ μισθώσεως ἐργασίας κεφάλαιόν του ρυθμίζει μόνον τὴν σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας. Ἡ ἐξάρτησις δέ, ὡς ἐννοιολογικὸν στοιχεῖον τῆς μισθώσεως ἐργασίας τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 αὐτοῦ, καθ' ὃ ὑποχρεοῦται ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς) εἰς ἐπιμελῆ ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς. Ἐκτενῶς ἀναπτύσσεται τὸ μὴ ὀρθὸν τῆς ἀπόψεως ταύτης εἰς *Ζέπου*, Ἐνοχικὸν Εἰδικὸν σ. 338 ἑπ., καὶ ΕΕΝ 1949, 723, *Σιμωνέτου*, Δώδεκα μελέται ἀστικοῦ καὶ ἐργατικοῦ δικαίου, σ. 343 ἑπ., *Καποδίστρια*, Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. 648 - 680, ἀριθ. 29 ἑπ., εἰς οὓς καὶ παραπέμπομεν πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεων. Προσθετέα τὰ ἑξῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπόφασιν:

Ἡ γνώμη, ἣν ἀκολουθεῖ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, ἐκηρεάσθη προφανῶς ἐκ τῆς ἑρμηνείας τοῦ Ἑλβετικοῦ Κώδικος Ἐνοχῶν (OR.). Παρὰ ταῦτα 1) καθ' ὃ μέρος δέχεται αὕτη, ὅτι πᾶσα μίσθωσις ἐργασίας ἀφορᾷ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, εὑρίσκεται καὶ ἐν δυσαρμονίᾳ πρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν διατάξεων τοῦ OR., 2) καθ' ὃ δὲ μέρος δέχεται, ὅτι ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ 648 ἑπ. ρυθμίζει μόνον ἐξηρτημένην ἐργασίαν, στηριζομένη εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ OR. Art. 319 (ἐξ οὗ ἐλήφθη τὸ ἄρθρον 648 Α.Κ.) ὑπὸ μέρους τῆς ἐπιστήμης τοῦ Ἑλβετικοῦ Δικαίου (βλ. *Σιμωνέτου*, Δώδεκα μελέται σ. 334 ἑπ.), εὑρίσκεται ἐκτὸς τῆς ὅλης οἰκονομίας τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐπὶ τῆς 1ης σκέψεως: Ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ OR καὶ συμφώνως πρὸς τὸ BGB, δὲν γνωρίζει τὴν κατὰ συμφωνίαν ἢ συνήθειαν ἐμμισθον ἐντολήν, εἰς τοὺς κανόνας τῆς ὁποίας ὑπάγεται ἐν τῷ ἑλβετικῷ δικαίῳ καὶ ἡ μίσθωσις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, πάσῃ περιπτώσει, δέον νὰ θεωρηθῇ τροποποιηθεῖσα ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ὑπ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἑπομένως εἰς τὰς ἐκτεθείσας περιπτώσεις ἡ καταγγελία εἶναι ἔγκυρος ἄνευ ἀμέσου καταβολῆς ἀποζημιώσεως. Ἡ λύσις αὕτη εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ ἰσχῦον σύστημα τῆς διαδικασίας τῆς ἐπαληθεύσεως, τῆς προνομιακῆς κατατάξεως καὶ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν ὁμάδα, ὅπερ εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὴν ἄμεσον καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων, παρὰ τὴν προνομιακὴν κατάταξιν, δὲν ἐξαρκεῖ τὸ ἐνεργητικὸν δι' ὁλοσχερῆ ἱκανοποίησιν. Ἀλλὰ καὶ πρακτικῶς εἶναι ἀνέφικτος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἡ ἄμεσος καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως, δεδομένου ὅτι ἀπανιώτατα ὁ σύνδικος παραλαμβάνει ἅμα τῷ διορισμῷ του καὶ μετρητά.

(*) Σχόλιον *Π. Κ. Βεργοπούλου*, Δ.Ν., Δικηγόρου.

ὡς σύμβασις παροχῆς ἐργασίας μὴ εἰδικῶς ρυθμιζομένη. Κατὰ μᾶλλον κρατοῦσαν ἐν τῷ ἑλβετικῷ δικαίῳ ἐποχῶν ἀντίληψιν οἱ κανόνες περὶ συμβάσεως ἐργασίας (OR 319 ἐπ.) προσιδιάζουν εἰς τὴν ἐξηρτημένην τοιαύτην. Ἀλλ' ἐν τῷ δικαίῳ τούτῳ ἐπὶ τῇ βάσει νομοθετικῆς διατάξεως (OR 394 § 2) «Συμβάσεις περὶ παροχῆς ἐργασίας, αἵτινες δὲν ὑπάγονται εἰς τύπον τινὰ συμβάσεων τοῦ νόμου τούτου (OR), ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν κανόνων τῆς ἐντολῆς» (Verträge über Arbeitsleistung die keiner besonderen Vertragsart dieses Gesetzes unterstellt sind, stehen unter den Vorschriften über den Auftrag) βλ. Lang-Schweingruber, Komm. z. Dienstvertrag des OR, 1951², σελ. 19 - 20 Gysin, Arbeitsrecht, 1943, σελ. 17, 31 - 32.

Ὥστε καὶ κατὰ τὸ ἐπικαλούμενον ἑλβετικὸν δίκαιον δὲν εὑρίσκει ἔρεισμα ἡ γνώμη, ὅτι πᾶσα σύμβασις παροχῆς ἐργασίας ἀφορᾷ ἀναγκαίως ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐπειδὴ «ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι μία καὶ ἑνιαία, πάντοτε ἐξηρτημένη, οὐδέποτε ἀνεξάρτητος» (Καυκᾶς, ΕΕΔ 9, 49). Ἁπλῶς αἱ σχέσεις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ὡς σχέσεις ἐργασίας, αἵτινες δημιουργοῦνται μεταξὺ τοῦ ἀναλαμβάνοντος τὴν ἐκτέλεσιν ὡρισμένης ἐργασίας ἢ ὡρισμένων ἐργασιῶν, ἐφ' ὅσον αὗται ἐκτελοῦνται ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς διαρκείας των ἢ ὡς σχέσεις ἐργασίας, ἐν αἷς τὸ στοιχεῖον τοῦ χρόνου δὲν ἀρκεῖ διὰ νὰ προσδώσῃ εἰς αὐτὰς τὸ στοιχεῖον τῆς ἐξαρτήσεως, ρυθμίζονται ἐν τῷ δικαίῳ τούτῳ ὑπὸ τῶν τῆς ἐντολῆς διατάξεων καὶ οὐχὶ τῶν τῆς συμβάσεως ἐργασίας (OR 319 ἐπ.), εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ὁποίας δὲν ὑπάγονται, κατὰ τὴν μᾶλλον κρατοῦσαν γνώμην, αἱ συμβάσεις παροχῆς ἐργασίας, καθ' ἃς δὲν ὑφίσταται σχέσις ἐξαρτήσεως μεταξὺ τοῦ παρέχοντος καὶ τοῦ ἀποδεχομένου τὴν ἐργασίαν «Kein Unterordnungsverhältnis des die Arbeit Leistenden». Τοιαύτη σχέσις ἐξαρτήσεως δὲν προκύπτει ἐκ μόνου τοῦ στοιχείου τῆς ἐπὶ χρόνου παροχῆς ἐργασίας (Zeitmoment der Dienstleistung), ἀλλὰ εἰς ἃ περιπτώσεις ὁ τῆς ἐργασίας χρόνος τοῦ ἐργαζομένου εὑρίσκεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου (Verfügung über die Arbeitszeit der Arbeitenden) κατὰ τοιοῦτον τρόπον (ἔλεγχος προσελεύσεως, ἐπιτήρησις, ὡράριον κλπ.), ὥστε νὰ ἐπέρχηται διὰ τοῦ χρονικοῦ στοιχείου τῆς παροχῆς ἐργασίας ἡ προσωπικὴ ἐξάρτησις τοῦ ἐργαζομένου. Ἤτοι μόνη ἡ εἰ, ἔστω καὶ ἐκανὸν χρόνον δέσμευσις δὲν συνεπάγεται καὶ προσωπικὴν δέσμευσιν-ἐξάρτησιν. Ἐξ ἀντιθέτου καὶ ἡ χρονικὴ δέσμευσις μικρᾶς διαρκείας δὲν ἀποκλείει τὴν ὕπαρξιν ἐξαρτήσεως (βλ. Schweingruber, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 17, 19 (c) Gysin, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 32,33). Ἀναμφιβόλως καὶ κατὰ τὸ δίκαιον τοῦτο ἡ περίπτωσις διαχειριστοῦ περιουσίας ἐνεργοῦντος «κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ, ἄνευ ἐλέγχου, ὁδηγιῶν, ἐπιτηρήσεως» κλπ. δὲν θὰ ἐκρίνετο ὡς σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας, διότι ὁ μισθωτὴς δὲν διαθέτει τὸν χρόνον τοῦ ἐμισθωτοῦ κατὰ τρόπον τίκτοντα προσωπικὴν δέσμευσιν - ἐξάρτησιν. Ἐπὶ περιπτώσεων παροχῆς ἐργασίας ἐμπορικοῦ ἀντιπροσώπου ἢ πράκτορος, ἀρχιτέκτονος κλπ. ἔκρινε τὸ ἑλβετικὸν ἀκυρωτικόν, ὅτι δὲν ὑπάγονται αὗται εἰς τὰς τοῦ OR διατάξεις περὶ συμβάσεως ἐργασίας, ἐλλείποντος τοῦ στοιχείου τῆς ἐξαρτήσεως (Unterordnungsmoment), ἀλλὰ εἰς τὰς τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς, βλ. Gysin, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 17. Γενικῶς, ὡς γράφει ὁ Schweingruber, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 19, οἱ κανόνες περὶ ἐντολῆς ἐφαρμόζονται, ἐφ' ὅσον ἡ συμφωνηθεῖσα παροχὴ ἐργασίας δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰ πλαίσια τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἐξηρτημένης) ἢ τῆς μισθώσεως ἔργου «Wenn die vereinbarte Arbeitsleistung weder in den Rahmen eines Dienstvertrages noch eines Werkvertrages passt». Ἄρα ἐν τῷ ἑλβετικῷ δικαίῳ, ὅπερ ἐπικαλεῖται ἡ ὡς ἄνω γνώμη, ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ OR 319 ἐπ. (Dienstvertrag) ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὴν ἄνευ ἐξαρτήσεως σύμβασιν παροχῆς ἐργασίας (Vertrag über Arbeitsleistung) οἱασδήποτε ἄλλης μορφῆς.

Ἐπὶ τῆς 2ας σκέψεως: Καὶ ἐὰν εἰς τὴν ὅλην οἰκονομίαν τῶν διατάξεων τοῦ OR δὲν ἀντίκειται ἡ ἄποψις ὅτι τὰ ἄρθρ. 319 ἐπ. αὐτοῦ ρυθμίζουν μόνον συμβάσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας, δὲν δύναται νὰ λεχθῇ τὸ αὐτὸ ἐν σχέσει πρὸς τὸν Α.Κ., ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ἐρωτᾶται ποῦ ὑπάγονται, ἂν μὴ εἰς τὰ ἄρθρα 648 ἐπ., αἱ ταιαῦται συμβάσεις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ἐπὶ μισθῷ, μὴ καλυπτόμεναι ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ (ἐμισθου) ἐντολῆς, αἵτινες ἄλλωστε δὲν περιλαμβάνουν κανόνας, ὡς ὁ τῆς παραγράφου 675 BGB (διαχείρισις ὑποθέσεων ἐπ' ἀμοιβῇ). Πρὸ τοῦ σκοπέλου αὐτοῦ καὶ ἐνῷ θὰ ἠδύνατό τις νὰ σκεφθῇ, ὅτι ἡ ἀκολουθοῦσα τὴν ἀντίθετον ἄποψιν ἑρμηνεία θὰ εὑρίσκετο πάλιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐφαρμόσῃ τοὺς κανόνας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναλογικῶς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτάς, ἤτοι νὰ διευρύνῃ οὐσιαστικῶς τὸ ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὥστε νὰ περιλάβῃ εἰς αὐτὸ τὴν ἀνεξάρτητον ἐργασίαν (Σιμωνέτος, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 356) ὁ Ἄρειος Πάγος, συντασσόμενος πρὸς τὴν γνώμην, ἣτις ἐθεώρησε νομικῶς καὶ πραγματικῶς ἀνυπάρκτους τὰς συμβάσεις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, ὑποτάσσουσα ταύτας ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς μισθώσεως ἔργου ἢ τῆς συμβάσεως (ἐξηρτημένης) ἐργασίας (βλ. Καυκᾶς, ΕΕΔ 9, 49/50). ἐλλείψει δυνατότητος ὑπαγωγῆς των εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἐντολῆς τοῦ Α.Κ., ἔκρινεν, ὅτι ἐν προκειμένῳ πρόκειται σύμβασις (ἐξηρτημένης ἀναγκαίως) ἐργασίας, ἐφ' ἧς ὅμως δὲν ἐφαρμόζεται τὸ δικονομικὸν δίκαιον ἐργασίας.

II. Οὕτω, ἐνῷ τόσον ἐν τῷ γερμανικῷ, ὅσον καὶ κατὰ τὸ ἑλβετικὸν δίκαιον ἐνοχῶν, ἡ μίσθωσις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ἀναγνωρίζεται ὡς αὐτοτελὴς σχέσις, ἡ δὲ ὅλη διάστασις μεταξὺ τῶν δικαίων τούτων, τῶν συγγενῶν πρὸς τὸ δίκαιον τοῦ Α.Κ., συνίσταται εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς σχέσεως μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ὑπὸ διαφόρων κανόνων δικαίου (ἐμμισθος ἐντολὴ - μίσθωσις ἐργα-

σίας), παρ' ἡμῖν, κατ' ἐπίκλησιν τῆς ἑλβετικῆς ἑρμηνείας τῶν ληφθέντων ἐκ τοῦ OR διατάξεων τοῦ ΑΚ ἄρθρ. 648—319 OR - 652—328 OR, κυρίως δὲ τῆς τελευταίας (βλ. κριτικὴν *Βασιλείου*, ΕΕΔ 9, 145 ἑπ., *Σιμονέτου*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 345 ἑπ.) καὶ παρὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 650, 676 τοῦ ΑΚ θεωρεῖται ὀνύπαρκτος νομικῶς καὶ πραγματικῶς ἡ σχέσις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν. Καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου παραμερισμοῦ τῆς δημιουργοῦνται προβλήματα, ὁσάκις ἡ σχέσις αὕτη ἐμφανίζεται εἰς τὴν κοινωνικὴν πραγματικότητα, ὡς ἐν τῇ παρούσῃ περιπτώσει, διαχειριστοῦ περιουσίας ἀπόντων «ἄνευ ὁδηγιῶν, ἐλέγχου ἢ ἐπιτηρήσεως» διαχειριζομένου ταύτην.

Ἀναγκάζεται τὸ Ἀκυρωτικὸν πρὸ τοῦ κενοῦ τοῦ δημιουργουμένου ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἀντιλήψεως νὰ δεχθῇ μέν, ὅτι συνήφθη μισθώσεις ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐξηρτημένης τοιαύτης (ἄλλην μορφὴν συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀναγνωρίζει ὑπὸ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα ἡ ἄποψις αὕτη, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 652 Α.Κ.), διότι δὲν ἠθέλησεν, ὀρθῶς ἄλλωστε, νὰ ὑπαγάγῃ τὴν σχέσιν ταύτην εἰς τὴν μίσθωσιν ἔργου, ἀλλὰ κρίνει περαιτέρω, ἐξαναγκαζόμενον ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν πραγμάτων εἰς νομικὰς κατασκευάς, ὅτι ἡ εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας «ἀπαιτουμένη προσωπικὴ ἐξάρτησις» δὲν ἀρκεῖ πάντοτε, ὅπως τύχῃ ἐφαρμογῆς ὁ νόμος Γ?ΟΔ' καὶ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ καθιερουμένην εἰδικὴν διαδικασίαν διαφορά, προκύπτουσα μεταξὺ τῶν μερῶν τῆς σχέσεως (ἐξηρτημένης) ἐργασίας, διότι ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου Γ?ΟΔ' σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἵνα τύχῃ οὗτος ἐφαρμογῆς, ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ βαθμὸς τῆς ἐξαρτήσεως μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω προσώπων εἶναι λίαν στενός. Τοιαύτη δὲ «στενὴ ἐξάρτησις» δὲν ὑφίσταται, ὅταν ὁ μισθωτὸς δὲν διατελῇ «ὑπὸ τὴν ἄμεσον καὶ ἐνδελεχῆ ἐκκλησίαν» τοῦ ἐργοδότου. Λέγεται ὅτι σαφῶς προέκυψε ἐκ τῶν δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν, ὅτι συνήφθη μὲν μεταξὺ τῶν συμβληθέντων μισθώσεως ἐργασίας, ὁ ἐκ ταύτης ὅμως ἀπορρέων βαθμὸς ἐξαρτήσεως δὲν ἦτο ὅσος ἀπαιτεῖ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 νόμου Γ?ΟΔ'.

III. Καὶ τὸ μὲν ἄρθρον 1 νόμου Γ?ΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναφέρει ἐπὶ λέξει: «Πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ . . . κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται . . .»

Ὥστε πᾶσα ἰδιωτικὴ διαφορὰ μισθωτοῦ - ἐργοδότου, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας (ἐξ ἄκύρου ἢ ἐγκύρου συμβάσεως), ὑπάγεται εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου. Ἐρευνητέον νῦν ποία ἡ ἔννοια τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν Ἄρειον Πάγον δεδομένη ἦτο ἡ ὕπαρξις σχέσεως ἐργασίας. Ἐν ἄρθρ. 8 νόμου 765/1943 τοῦ τροποποιήσαντος τὸν νόμον Γ?ΟΔ' ὁρίζεται, ὅτι: «Διὰ τοῦ ὅρου μισθωτὸς νοοῦνται τὰ φυσικὰ πρόσωπα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον οἱασδήποτε φύσεως ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι οὐδεμία ἐν αὐταῖς διαλαμβάνεται διαφοροποιήσεως ἐξαρτήσεως, ἐξ ἧς διαφοροποιήσεως τὰ ἤρτηται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου Γ?ΟΔ' ἐπὶ σχέσεως ἐργασίας (ἄλλως *Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Ι[3] σ. 432 ὑποσ.), ἥτις σχέσις κατὰ τὸν Ἄρειον Πάγον δὲν δύναται, εἰμὴ νὰ εἶναι ἐξηρτημένης ἐργασίας τοιαύτη. Τὸ ἐρευνητέον κατὰ τὰς διατάξεις αὐτὰς εἶναι, ἂν ὑπάρχῃ ἐξηρτημένη ἐργασία, ὥστε μισθωτὸς - ἐργοδότης, οὐχὶ δὲ ἂν, προκειμένης ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὥστε καὶ μισθωτοῦ, ὑφίσταται χαλαρὰ ἢ στενὴ ἐξάρτησις αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην του. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην οὐχὶ πᾶσα ἐξάρτησις εἶναι ἱκανὴ νὰ χρωματίσῃ τὴν σύμβασιν ὡς τοιαύτην ἐξηρτημένης ἐργασίας. Ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐξαρτήσεως θὰ κριθῇ, ἂν ὑφίσταται ἢ ὄχι σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἂν θὰ τύχουν ἐφαρμογῆς αἱ προστατευτικαὶ διατάξεις τοῦ δικονομικοῦ ἢ οὐσιαστικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου.

Ἐπειδὴ ἀντιθέτως ὁ Ἄρειος Πάγος ἔκρινεν, ὅτι ἐξηρτημένη ἐργασία ὑφίσταται ἀνεξαιρέτως ἐπὶ πάσης συμβάσεως παροχῆς ἐργασίας, ἡ δὲ γνώμη του αὕτη θὰ ἦγεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἰς τὴν προστασίαν τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ δικονομικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ὑπάγονται ἅπασαι αἱ ἐκ συμβάσεως παροχῆς ἐργασίας γεννώμεναι «ἐξηρτημέναι» σχέσεις, ἐφ' ὅσον λόγῳ ἀκριβῶς τῆς ἐξαρτήσεως παρέχεται ἡ προστασία αὕτη, εὑρέθη ἡμῖν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καθιερώσῃ δύο εἴδη σχέσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας, τὴν μὲ χαλαρὰν ἐξάρτησιν καὶ τὴν μὲ στενὴν ἢ πλήρη ἐξάρτησιν, τῆς τελευταίας μόνον προστατευομένης ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἐργατικοῦ, ἐν προκειμένῳ δικονομικοῦ, δικαίου. (Οὕτω καὶ *Καυκᾶς*, Ἐνοχικὸν Ι[3], σ. 132/33 ἐν ὑποσημ.). Λογικῶς θὰ πρέπει τις νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ἐπὶ χαλαρᾶς ἐξαρτήσεως δὲν ὑπάρχει μισθωτὸς - ἐργοδότης, ἐφ' ὅσον προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου Γ?ΟΔ' εἶναι ἡ ὕπαρξις μισθωτοῦ - ἐργοδότου, κατὰ δὲ τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος οὗτος ἐπὶ «στενῆς ἐξαρτήσεως» μόνον. Ὅτι ἡ τοιαύτη διάκρισις δὲν προκύπτει «σαφῶς» ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 νόμου Γ?ΟΔ' εἶναι πρόδηλον. Ὅτι προῆλθεν ἐκ τῆς ἀνάγκης συγκερασμοῦ τῆς μὴ κρατούσης γνώμης πρὸς τὴν ἡμεδαπὴν νομοθεσίαν εἶναι προφανές. Πρακτικῶς ἡ γνώμη αὕτη τοῦ Ἀκυρωτικοῦ καταλήγει εἰς τὰ αὐτὰ συμπεράσματα πρὸς τὴν κρατοῦσαν τοιαύτην, τοὐλάχιστον ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐφ' ὅσον αἱ διαφοραὶ ἐξ ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ἢ ἄλλως ἐκ συμβάσεως ἐργασίας μὴ «στενῶς» ἐξηρτημένης δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ κατὰ τὰς δύο ἀπόψεις.

Ἀλλ' ἐάν, ἐν καταλήξει, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀρνῆται τὴν προστασίαν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου εἰς τοὺς παρέχοντας ἐργασίαν μὴ «στενῶς» ἐξηρτημένην, ἐρωτᾶται, διατί ἀπομακρύνεται τῆς κρατούσης ἀπόψεως, ἥτις, ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη, συμπορεύεται πρὸς τὰ συγγενῆ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἑλβετικὸν καὶ γερμανικόν, δίκαια, ὅσον ἀφορᾷ τὸ βασικὸν θέμα τῆς νομικῆς καὶ πραγματικῆς ὑπάρξεως

της σχέσεως παροχῆς ἀνεξαρτήτων ἐργασίας.

Ἀρείου Πάγου 515/1959. Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Σανταντώνιος, Ν. Γεωργακόπουλος, Β. Βασιλείου

Ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς τὴν σύμβασιν μισθώσεως ἐργασίας ἀπαιτουμένη προσωπικὴ ἐξάρτησις τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας πρὸς τὸν μισθωτήν του δὲν ἀρκεῖ πάντοτε, ὅπως τύχῃ ἐφαρμογῆς ὁ νόμος ΓΩΟΔ' καὶ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ καθιερουμένην εἰδικὴν δικαιοδοσίαν ἡ μεταξὺ ἐκμισθωτοῦ καὶ μισθωτοῦ προκύπτουσα διαφορὰ ἐκ τῆς μεταξὺ των ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας, διότι ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἵνα τύχῃ οὗτος ἐφαρμογῆς, ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ βαθμὸς τῆς ἐξαρτήσεως μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω προσώπων εἶναι λίαν στενός, οἷος δὲν ὑφίσταται, ὅταν τις ἀνατίθηται εἰς ἕτερον τὴν ἐπὶ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον διεξαγωγὴν ἢ ἐπιμέλειαν ὡρισμένων ὑποθέσεων του, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ ἐκμισθωτὴς δὲν διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον καὶ ἐνδελεχῆ ἐποπτείαν τοῦ μισθωτοῦ του.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν, μετὰ μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων ἐπικληθεισῶν καὶ προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο, ὅτι διὰ τῆς ἐν ἔτει 1947 μεταξὺ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος καὶ τῶν ἀναιρεσιόντων ἐναγομένων, ὡς καὶ τῆς ἐν ἔτει 1950 ἀποβιωσάσης καὶ παρὰ τούτων κληρονομηθείσης μητρός των, καταρτισθείσης συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀνέλαβε τὴν ἐπ' ἀόριστον χρόνον διαχείρισιν τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀστικῆς καὶ ἀγροτικῆς περιουσίας των, ἣν διεχειρίσθη καὶ ἀπὸ τοῦ 1950 μέχρι τῆς 14 Ἰανουαρίου 1955 κατὰ τὰ δοκοῦν αὐτῷ, ἤτοι κατὰ τὴν ἰδίαν του πρωτοβουλίαν καὶ ἄνευ ὁδηγιῶν, ἐλέγχου ἢ ἐπιτηρήσεώς του παρὰ τῶν μισθωτῶν του, ἐπὶ μισθῷ δέ, οὗτινος τὸ ποσόν, μὴ προσδιορισθὲν παρὰ τῶν συμβληθέντων, καθωρίσθη παρὰ τοῦ δικάσαντος Ἐφετείου, συμφώνως πρὸς τὴν περὶ εἰθισμένου μισθοῦ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 653 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς τὸ ποσὸν τῶν 66.437 δραχμῶν, δι' ὃ ἐν σχέσει πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ ἡ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀγωγή. Ἐκ τῶν δεκτῶν δὲ γενομένων πραγματικῶν τούτων περιστατικῶν σαφῶς προκύπτει, ὅτι συνήφθη μὲν μεταξὺ τῶν συμβληθέντων μισθωσις ἐργασίας, ὁ ἐκ ταύτης ὅμως ἀπορρέων βαθμὸς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐκμισθωτοῦ δὲν ἦτο ὅσος ἀπαιτεῖ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΩΟΔ', ἵνα ἡ ἐκ ταύτης γεννηθεῖσα διαφορὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ θεσπιζομένην εἰδικὴν δικαιοδοσίαν καὶ ἑπομένως αὕτη ὑπάγεται εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν. Οὕτω δὲ καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἀποφηνάμενον, ὡς καὶ ἐν μέρει δι' ἄλλης αἰτιολογίας, δὲν παρεβίασεν οὔτε τὴν ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΩΟΔ', οὔτε ἕτέραν τινὰ διάταξιν νόμου, ἐνῷ ἐξ ἄλλου διὰ πλήρων αἰτιολογιῶν ἐδέξατο ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ὡς ἐν μέρει κατ' οὐσίαν βάσιμον, ὥστε νὰ καθίσταται ἐφικτὸς ὁ παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας τῶν μόνον ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐφαρμοστέων περὶ μισθώσεως ἐργασίας διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 καὶ 653 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 1ος, 2ος, 3ος, 4ος, 5ος καὶ 6ος λόγοι ἀναιρέσεως, κατὰ τὰς σχετικὰς αἰτιάσεις των ἀπορριπτέοι εἶναι ὡς ἀβάσιμοι.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 274 τῆς Πολ. Δικ., δεδικασμένον ἀποτελοῦσαι μόναι αἱ κατ' οὐσίαν δικάζουσαι τελεσίδικοι ὁριστικαὶ ἀποφάσεις τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων, ἤτοι οὐχὶ καὶ αἱ ἀποφάσεις, δι' ὧν ἀπορρίπτονται κατὰ τύπον αἱ ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου εἰσαχθεῖσαι δίκαι. Ὅθεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα, ὡς ἐκ τῆς πέμπτης αἰτιολογίας της δείκνυται, μετὰ μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκτίμησιν τῆς παρὰ τῶν ἀναιρεσειόντων ἐπικλήσεως καὶ προσαχθείσης ὑπ' ἀριθ. 12598]1957 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὅτι διὰ ταύτης ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 21.6.1955 προγενεστέρα ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς ἀναρμοδίως ἐνώπιον τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' ὁριζομένου Πρωτοδίκου εἰσαχθεῖσα, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψασα τὴν περὶ δεδικασμένου ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἔνστασιν τῶν ἀναιρεσειόντων ὡς μὴ νόμιμον, οὐδαμῶς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τῆς Πολ. Δικ. παρεβίασε καὶ οἱ αὐτοὶ ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ 2ος καὶ 3ος λόγοι ἀναιρέσεως, κατὰ τὰς σχετικὰς αἰτιάσεις των, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, μετὰ μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων ἐπικληθεισῶν καὶ προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο τὸ μέν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων Γ. Δ. εἰσέπραξεν ἐν ἔτει 1954 ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀκινήτων τῶν ἀναιρεσειόντων τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 59.574 δραχμῶν, ὡς κατὰ ἐν μέρει καταλυτικὴν τῆς ἀγωγῆς ἔνστασιν οὗτοι ἀντέταξαν, τὸ δὲ ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος εἰς ἐκτέλεσιν «εἰδικῆς ἐντολῆς» τῶν ἀναιρεσειόντων κατέβαλε τὸ παρ' αὐτοῦ εἰσπραχθὲν τοῦτο ποσὸν εἰς τρίτον, ἤτοι τὸν Ι. Δ., παρ' οὗ προηγουμένως ὁ ἐκ τῶν ἀναιρεσειόντων Λ. Τ. εἶχε τμηματικῶς λάβει λόγῳ δανείου ἴσον χρηματικὸν ποσόν, ὡς κατ' ἀντένστασιν ὁ ἀναιρεσίβλητος ἰσχυρίσθη. Οὕτω δὲ τὸ Ἐφετεῖον ἀποφηνάμενον, δι' ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας, καθιστώσης ἐφικτὸν τὸν παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἐντολῆς διατάξεων τῶν ἄρθρων 713 καὶ ἐπ. τοῦ Α.Κ., ἀπέρριψε τὴν ἐν μέρει ἀνατρεπτικὴν τῆς ἀγωγῆς ἔνστασιν τῶν ἀναιρεσειόντων καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 10ος λόγος ἀναιρέσεως, κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ αἰτίασιν, ἀπορριπτέος εἶναι ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 811 §§. 2 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ν. 3810] 1957, εἶναι ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως, ἐρειδόμενος ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ, μὴ προταθέντος νομίμως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, πλὴν ἂν πρόκειται περὶ παραβάσεως, μὴ δυναμένης νὰ προβληθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ἢ περὶ σφάλματος, προκύπτοντος ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀποφάσεως, ἢ περὶ ἰσχυρισμοῦ, ἀφορῶντος εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέου. Ἑπομένως οἱ 7ος, 8ος καὶ 9ος λόγοι

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΚΑΙ ΘΥΜΑΤΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ

Έφαρμογή άρθρου 30 Α. Ν. 1324/1949, κυρωθέντος διά τοῦ Νόμου 1487/1950

Ἀναγκαστική τοποθέτησις ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου εἰς θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων καὶ καθαριστριῶν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Δήμων καὶ Κοινοτήτων, τῶν πάσης φύσεως Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τῶν Τραπεζῶν κλπ.— Ἀποφασιστικὴ ἁρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ κατὰ περίπτωσιν τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου.— Ἀκυρότης τοποθετήσεως ὑπὸ τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, διαβιβασθείσης ἁπλῶς τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τοῦ Νομάρχου.

Αἱ κείμεναι διατάξεις, ἐφ' ὧν ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 30 § 1 ἀ. ν. 1324/1949 «περὶ προστασίας καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀναπήρων πολέμου ἁπλιτῶν καὶ θυμάτων πολέμου» (ΕΕΔ 8, 1054), κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1487/1950, (ΕΕΔ 9, 818): Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, οἱ Δῆμοι καὶ Κοινότητες, τὰ πάσης φύσεως Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, αἱ Τράπεζαι, τὰ νοσηλευτικὰ ἐν γένει ἱδρύματα καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας ὑποχρεοῦνται, ὅπως συμπληρώνωσι τὰς κενὰς ἢ κενωθησομένης θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων καὶ καθαριστριῶν δι' ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου, διαμενόντων ἐν τῇ πόλει, ἔνθα πρόκειται νὰ διορισθῶσι, πρὸ τῆς 28.10.1940, ἐφ' ὅσον οὗτοι εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ἀνατεθησομένην εἰς αὐτοὺς ἐργασίαν.

Ἡ τοποθέτησις τούτων γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 751/1948 προβλεπομένων Συμβουλίων.

Διὰ τοῦ ἀκολουθήσαντος ν. δ. 3748/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ. ν. 1324/1949» (ΕΕΔ 16, 1123) καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 18 αὐτοῦ εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ. ν. 1324/1949 ἡ φράσις «διαμενόντων ἐν τῇ πόλει, ἔνθα πρόκειται νὰ διορισθῶσι», ἀντικαθίσταται διὰ τῆς φράσεως «διαμενόντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Εἰρηνοδικείου, ἔνθα πρόκειται νὰ διορισθῶσι».

Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ αὐτοῦ ν. δ. 3748/1957 ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς, ὡς συμπλήρωσις τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ. ν. 1324/1949: Διευθυνταὶ Ὑπηρεσιῶν, Λήμαρχοι καὶ Πρόεδροι τῶν

ἀναιρέσεως, ὡς καὶ ὁ 10ος τοιοῦτος, κατὰ τὴν δευτέραν του αἰτίασιν, καθ' ἃς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἐν μέρει μετ' ἐκτίμησιν τῶν διὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως διαταχθεισῶν καὶ διεξαχθεισῶν ἐμμαρτύρων ἀποδείξεων, τὴν ἀγωγήν, τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐν μέρει ἀνατρεπτικὴν τῆς ἀγωγῆς ἔνστασιν τῶν ἀναιρεσειόντων, κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 300-304 τῆς Πολ. Δικ., ὡς μεταγενεστέρως ἐκπροσωπηθήσαν, ἀφοῦ λόγῳ ποσοῦ δὲν ἐπετρέπετο ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὸν μέσον μὴ ὑπ' αὐτῶν ἐπιτρεπόμενον, ἤτοι τὰς παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπικληθείσας καὶ προσαχθείσας καταθέσεις μαρτύρων, ἀπορριπτέοι εἶναι ὡς ἀπαράδεκτοι, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐφέσεως τῶν ἀναιρεσειόντων καὶ τῶν ἐγγράφων προτάσεών των, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, μὴ ἀφορῶντα τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ μὴ ὄντα ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέον, δὲν προέβαλον οὗτοι οὔτε διὰ τῆς ἐφέσεως των, οὔτε διὰ τῶν προτάσεών των ὡς πρόσθετον λόγον ἐφέσεως, τοῦ ἐφετείου μὴ δυναμένου κατόπιν τούτου νὰ ἐξετάσῃ αὐτεπαγγέλτως, ἂν ὀρθῶς ἢ οὐ ἐπετράπη καὶ τὸ ἐμμάρτυρον μέσον, ἀλλ' ὑποχρέων ὄντος νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς διαταχθείσας καὶ προσαχθείσας ἀποδείξεις.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἀνελέγκτως κρίνασα, ὡς ἐκ τῆς 14ης αἰτιολογίας της προκύπτει, ὅτι δὲν συνέτρεχε περίπτωσις ἄρσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῶν ἀναιρεσειόντων ἐπιβληθείσης συντηρητικῆς κατασχέσεως καὶ μετατροπῆς ταύτης εἰς προσημείωσιν, οὐδαμῶς παρεβίασε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 626, 638, 921 καὶ 1041 τῆς Πολ. Δικ., καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 11ος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος εἶναι ὡς ἀβάσιμος (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1011/1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 18, 701.

Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Συμβουλίων ἢ ἄλλοι ἐνεταλμένοι τὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ, παραβαίνοντες τὰς ἄνω διατάξεις, τιμωροῦνται διὰ τῶν ἐν ἄρθρῳ 458 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος προβλεπομένων ποινῶν.

Ὡρίσθη ἐπίσης, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ αὐτοῦ ἀ. ν. 1824/1949 λήγει μετὰ παρέλευσιν πενταετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου (14 Σεπτεμβρίου 1957).

Λέγων ὁ νομοθέτης ὅτι ἡ τοποθέτησις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 751/1948 (ἤδη νόμου 1836/1951) Συμβουλίων, ἐννοεῖ βεβαίως, ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι τὴν ἁρμοδιότητα τῆς τοποθετήσεως ἀνέθηκεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας, μετὰ δὲ τὸν νόμον 3200/1955 περὶ διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως» καὶ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθὲν διάταγμα τῆς 28 Ἰουνίου 1955 «περὶ ἐξαιρέσεως ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3200/1955 ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Νομαρχῶν ἀντικειμένων τινῶν ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 840) εἰς τὸν Νομάρχην (περὶ αὐτοῦ πρβλ. Σ. Ε. 2151/1957, εἰσηγητὴς *Η. Καμπίτσης*, ΕΕΔ 17, 153).

Οὕτω κατέστη ἀκυρωτέα ἡ σχετικὴ ἐν προκειμένῳ πρᾶξις, μὴ προελθοῦσα ἐκ τοῦ ἁρμοδίου διοικητικοῦ ὀργάνου.

(Σημειοῦται πάντως ἡ ἔλλειψις ἐν τῷ ἀ.ν. 1824/1949 χρόνου προστασίας ἀπὸ ἀπολύσεως τῶν κατ' αὐτὸν τοποθετουμένων προσώπων, οὗ τὸ καὶ ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6984/1958 εἰσηγητὴς *Ι. Ντεγιάννης*, ΕΕΔ 17, 1006, ἐνῷ διὰ τοὺς λοιποὺς ἀναπήρους ὑπάρχει ἡ ἐκ τῶν νόμων 1799/1942, 564/1945, 1836/1951 προστασία, βλέπε τὰ ἐν ΕΕΔ 17, 1006 σημειούμενα).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1849/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Δήμτσας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Μακρῆς, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀσκηθεῖσα κατὰ νόμον ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς, ἐπιδιώκουσα τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 46 τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου 1958 πράξεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπαλλοτριωμένων νομοῦ Λέσβου, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ Τραπέζῃ Ἑλλάδος (Ὑποκατάστημα Μυτιλήνης), βάσει τοῦ ἄρθρου 30 § 1 ἀ.ν. 1824/1949, ὡς καθαρίστρια ἡ Κ.Χ.*, προστατευομένη ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, ἐμπροθέσμως δὲ ἀσκηθεῖσα, τύποις δεκτὴ καὶ οὐσίᾳ ἐξεταστέα τυγχάνει.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 30 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1824/1949, κυρωθέντος διὰ τοῦ ν. 1487/1950: «Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, οἱ Δῆμοι καὶ Κοινότητες, τὰ πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αἱ Τράπεζαι, τὰ νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα.... ὑποχρεοῦνται, ὅπως συμπληρώνωσι τὰς κενὰς ἢ κενωθησομένας θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων καὶ καθαριστριῶν δι' ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου, διαμενόντων ἐν τῇ πόλει, ἔνθα πρόκειται νὰ διορισθῶσι πρὸ τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1940, ἐφ' ὅσον οὗτοι εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ἀνατεθησομένην εἰς αὐτοὺς ἐργασίαν. Ἡ τοποθέτησις τούτων γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 751/1948 προβλεπομένων Συμβουλίων».

Ὡς ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, αἱ ἐν αὐτῇ μνημονευόμεναι θέσεις καταλαμβάνονται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀναπήρου ἢ θύματος πολέμου, ἐφ' ὅσον διαμένουν εἰς τὴν πόλιν ἔνθα πρόκειται νὰ διορισθῶσιν ἤδη πρὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, εἶναι δὲ κατάλληλοι. Τὴν ἀποφασιστικὴν ἁρμοδιότητα τοποθετήσεως τῶν κεκτημένων τὰ νόμιμα προσόντα ἔχει ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἢ, κατὰ περίπτωσιν, ὁ ἁρμόδιος Νομάρχης, μετὰ τὸν ν. 3200/1955, δοθέντος ὅτι τὸ ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1955 β. διάταγμα «περὶ ἐξαιρέσεως ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 3200/1955 ἁρμοδιότητος τῶν Νομαρχῶν ἀντικειμένων τινῶν ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» (162) δὲν ἐξαιρεῖ τὴν ἁρμοδιότητα ταύτην, κατόπιν συμφώνου γνωμοδοτήσεως τοῦ ἁρμοδίου κατὰ τὸν ν. 751/1948, ἤδη δὲ τοῦ ἀντικαταστήσαντος αὐτὸν ἀ.ν. 1836/1951, Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ἡ τοποθέτησις τῆς καθαριστρίας Κ.Χ.* θύματος πολέμου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ἀ.ν. 1824/1949, διενεργήθη ὑπὸ τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπαλλοτριωμένων νομοῦ Λέσβου καὶ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ἔχοντος κατὰ νόμον τὴν ἁρμοδιότητα ταύτην Νομάρχου, ὅστις ἁπλῶς διεβίβασε τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τῆς αἰτούσης Τραπέζης διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων νομοῦ Λέσβου, ἐκδοθεῖσα καθ' ὑπέρβασιν ἁρμοδιότητος, τυγχάνει διὰ τὸν λόγον τοῦτον, βάσιμον ἐλεγχόμενον, ἀκυρωτέα, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΕΙΣ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Καθορισμός ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τῶν ὑποχρέων εἰς τοῦτο

Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ Α.Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ Ν.Δ. 2657/1953.—Ὑποχρέωσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης εἰς αὐτὸν ἐξουσίας, πρὸς καθορισμὸν τῶν ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν δικηγόρου Νομικῶν Προσώπων ἢ ἀπαλλαγὴν αὐτῶν τῆς περαιτέρω ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου, νὰ διαπιστώνῃ κυρίως τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου ἐκ τῶν Νομικῶν Προσώπων.

Δὲν ἀπομακρύνεται καὶ ἡ νεωτέρα αὐτὴ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῶν σταθερῶς παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντων ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 14, 1105, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἀναγκαστικοῦ διορισμοῦ δικηγόρων, ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου, εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου κλπ. (βλέπε Σ. Ε. 1021/1952, εἰσηγητὴς *Α. Δήμτσας*, ΕΕΔ 11, 1327, Σ. Ε. 1193/1957, εἰσηγητὴς *Η. Ντάσιος*, ΕΕΔ 16, 701, Σ. Ε. 1187/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 17, 685, Σ. Ε. 2110/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 162, Σ. Ε. 283/1959, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 804, Σ. Ε. 469/1959, εἰσηγητὴς *Η. Τσακητήρας*, ΕΕΔ 18, 445, Σ. Ε. 842/1959, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 603).

Σημειοῦται ὅτι κατὰ τὴν σταθερὰν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεώς του, ἐκδιδομένης κατ' ἔτος μέν, ἀλλ' ἐφ' ἅπαξ μόναν, δύναται νὰ προσδιορίζῃ τοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν δικηγόρων ἢ νὰ ἀπαλλάξῃ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἤδη ὑποχρεωθέντας δυνάμει προγενεστέρας ἀποφάσεως (Σ. Ε. 1269/1957, εἰσηγητὴς *Π. Μαρκάκουλος*, ΕΕΔ 16, 785, Σ. Ε. 1260/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Καραπάνος*, ΕΕΔ 16, 843).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρέπει νὰ εἶναι ἐπαρκῶς ἠιτιολογημένη (Σ. Ε. 2110/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, καὶ λοιπαί, ΕΕΔ 18, 162).

Ὁ τοποθετούμενος δέον νὰ κέκτηται τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον, ἀποκλειομένης τῆς τοποθετήσεως ὡς δικηγόρου τοῦ πολεμιστοῦ, τοῦ ἀποκτήσαντος μετογενεστέρως τὴν τοιαύτην ἰδιότητα (Σ. Ε. 974/1959, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 710).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1859/1959, Τμ. Γ΄

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Δάρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Παρασκευᾶς, Β. Καυτούρης, Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Χάρακας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 75.508/6198 τῆς 21 Δεκεμβρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἀπηλλάγη ὁ Δῆμος Μάνδρας Ἀττικῆς τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευομένων.

Ὁ αἰτῶν δικηγόρος, τοποθετηθεὶς παρὰ τῷ Δήμῳ Μάνδρας, δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 78/13.12.1954 συνεδρίασιν αὐτοῦ, νομιμοποιεῖται εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως ὁ Δῆμος Μάνδρας, πρόδηλον ἔχων ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τῆς ἰσχύος ταύτης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953, «τὰ κοινωφελῆ Ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται... εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου. Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκάμηνον».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, καθορίζων, κατ' ἐφαρμογὴν ταύτης, τὰ ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου νομικὰ πρόσωπα ἢ ἀπαλλάσσων ταῦτα τῆς περαιτέρω ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου, ὀφείλει, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας, νὰ διαπιστώνῃ κυρίως τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου ἐκ τῶν νομικῶν τούτων προσώπων.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως προκύπτει, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, κατ' ἄσκησιν τῆς διὰ τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως καθοριζομένης ἁρμοδιότητος καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσαχθέντων αὐτῷ ἐγγράφων ἀπήλλαξε δι' αὐτῆς τὸν παρεμβαίνοντα Δῆμον τῆς πρὸς διατήρησιν δικηγόρου ὑποχρεώσεως, τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43.298/54/22.7.1954 προγενεστέρας ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας ἀδυνατεῖ οὗτος νὰ φέρῃ τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος. Ἡ τοιαύτη δὲ αἰτιολογία εὑρίσκει ἔρεισμα καὶ εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου, καθ' ὅσον ἐξ αὐτοῦ προκύπτει, ὅτι ὁ παρεμβαίνων Δῆμος εἶναι βεβαρημένος μὲ τὴν ἐξυπηρέτησιν ὀφειλῶν ἐν συνόλῳ ἐκ δραχμῶν 968.000 καὶ ὅτι τὰ ἔσοδα αὐτοῦ δὲν ἐπαρκοῦν πρὸς κάλυψιν τῶν ἐξόδων διοικήσεως

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΥΡΟΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ Ν. 2112

Έννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη

Προκειμένης λύσεως συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὁρίστου χρόνου διὰ καταγγελίας ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἶναι ἄκυρος ἡ καθ' οἱονδήποτε τρόπον, πρὸ ἢ μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πάντως δὲ πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Νόμου τούτου ἢ κατ' αὐτήν, καταρτιζομένη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ὑπαλλήλου σύμβασις, ἡ ὁποία, ἀναφερομένη εἰς τὰ ἐκ τοῦ Νόμου τούτου δικαιώματα τοῦ ὑπαλλήλου, εἶναι θλαπτικὴ δι' αὐτόν.

Αἱ κείμεναι διατάξεις, ἐφ' ὧν ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἀναιρέσασα διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λόγον τὴν ὑπ' ἀριθ. 344/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Λεβαδείας, ὡς ἐφετείου, ἔχουν ὡς ἑξῆς :

"Ἄρθρον 8 νόμου 2112/1920 : Εἶναι ἄκυρος οἱαδήποτε σύμβασις, ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον, πλὴν ἂν εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον.

"Ἄρθρον 11 ἀ. ν. 547/1937 : Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς προηγουμένης παραγράφου εἶναι, ὅτι οἱαδήποτε σύμβασις, συναπτομένη πρὸ ἢ μετὰ τὴν λύσιν τῆς μισθώσεως ἐργασίας, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, πλὴν ἂν αὕτη περιέχῃ ἀναγνώρισιν ἢ ἐξόφλησιν εἰδικῶς τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξιώσεων τοῦ ὑπαλλήλου ἢ εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον.

Διατί παρέστη ἀνάγκη αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῆς ἀρχικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 2112/1920 ἐξηγεῖται, ἂν ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τί ἐνομολογεῖτο πρὸ τῆς ἑρμηνευτικῆς διατάξεως.

Οὕτω κατὰ δικαστικάς τινας ἀποφάσεις μόνον αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτῶν, αἵτινες ἀπέβλεπον εἰς ρύθμισιν ἐν τῷ μέλλοντι τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου κατὰ διάφορον τρόπον τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112 καὶ καθίστων χείρονα τὴν θέσιν τοῦ μισθωτοῦ, ἦσαν ἄκυροι (Α. Π. 472/1936, ΕΕΝ δ' 249, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1909/1936, Θέμ. ΜΗ' 271), διότι ἐστὶ καὶ μόνον ὁ μισθωτὸς ἐτέλει ὑπὸ τὴν ἠθικὴν καὶ οἰκονομικὴν πίεσιν τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑφίστατο κίνδυνος ἐξαναγκασμοῦ του εἰς σύναψιν συμβάσεως ἐπιβλαβοῦς εἰς αὐτόν.

Ἐδέχετο ἀκόμη, συνεπὴς πρὸς ταῦτα, ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων, ὅτι αἱ μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας συναπτόμεναι συμβάσεις, αἵτινες ἀφεώρων εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ἐρρύθμιζον κτηθέντα ἤδη δικαιώματα παρὰ τοῦ μισθωτοῦ, ἦσαν ἔγκυροι, ἐκτὸς ἂν ὑφίσταντο οἱ γενικοὶ περὶ ἐλαττωματικότητος τῶν συμβάσεων ὅροι (Α. Π. 472/1936, ἔνθ' ἀνωτ., Ἐφετ. Ἀθηνῶν 869/1935, ΕΕΝ γ' 314).

Λυομένης τῆς σχέσεως ἐξέλειπεν ἔκτοτε ἡ ἠθικὴ ἐπιβολὴ καὶ ἡ οἰκονομικὴ πίεσις τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 869/1935, ἔνθ' ἀνωτ.).

Κατ' ἄλλην ὅμως γνώμην (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 649/1936, Θέμ. ΜΖ' 896) ἡ ἀκυρότης ἐξετείνετο ὄχι μόνον ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας συναπτομένων συμβάσεων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν λύσιν αὐτῆς ἐπιβλαβῶν τοιούτων, διότι καὶ κατὰ τὸ στάδιον τοῦτο δὲν ἐκλείπει ὁ κίνδυνος οἰκονομικῆς πιέσεως τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τοῦ ἄνευ ἐργασίας παραμείναντος μισθωτοῦ.

Εὑρεθεὶς οὕτω ὁ Νομοθέτης πρὸ τῶν διχογνωμιῶν αὐτῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων αὐθεντικῶς ἡρμήνευσε τὴν διάταξιν ὡς ἔχουσαν τὴν ἔννοιαν, ὅτι πᾶσα σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας ὁπωσδήποτε μειοῦνται τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ νόμου 2112, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, ἀνεξαρ-

---

καὶ ἐν γένει πρὸς ἀντιμετώπισιν στοιχειωδῶν ὑποχρεώσεών αὐτοῦ, οὗ ἕνεκα εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καθυστερῇ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ καὶ νὰ ἀντιμετωπίζῃ διακοπὴν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς πόλεως. Τὴν τοιαύτην οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν τοῦ Δήμου καὶ αἱ ἐποπτεύουσαι αὐτοῦ Ἀρχαί, τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν καὶ ἡ Νομαρχία Ἀττικῆς, ἀνεγνώρισαν, συνηγορήσασαι ὑπὲρ τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου (ὑπ' ἀριθ. 8710] 1957 ἐγγράφου Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ 66846]1956 ἐγγράφου Νομαρχίας). Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος προσαγομένων ἀποφάσεων τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, δι' ὧν ἐπεδικάσθησαν ὑπὲρ ἑτέρου δικηγόρου καὶ εἰς βάρος τοῦ Δήμου δικηγορικαὶ ἀμοιβαὶ ἐκ δραχμῶν 26.000 περίπου διὰ προσφερθείσας ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ 1952 μέχρι 1955 καὶ διὰ τοιαύτας εἰς ἀντιδικίαν μετὰ τοῦ αἰτοῦντος, οὐδαμῶς ἀναιρεῖται ἡ διὰ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου κατὰ τὰ ἄνω διαπιστουμένη οἰκονομικὴ ἀδυναμία τοῦ παρεμβαίνοντος Δήμου. Κατ' ἀκολουθίαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, κατ' ἄσκησιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἁρμοδιότητος καὶ δι' ἐπαρκοῦς καὶ μὴ πεπλανημένης αἰτιολογίας, ἀπήλλαξε τὸν παρεμβαίνοντα Δήμον τῆς πρὸς διατήρησιν δικηγόρου ὑποχρεώσεως, οἱ τὰ ἐναντία δὲ ὑποστηρίζοντες λόγοι ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων τυγχάνουν ἀπορριπτέοι.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, γίνῃ δὲ δεκτὴ ἡ παρέμβασις.

τήτως ἂν ἐγένετο πρὸ ἢ μετὰ τὴν λύσιν τῆς μισθώσεως ἐργασίας, ἐννοήσαντος τοῦ Νομοθέτου νὰ λάβῃ ὁ μισθωτὸς ὁπωσδήποτε τὴν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημίωσιν πλήρη, ἄκυρου οὔσης τῆς παραιτήσεως.

Ἐντὸς τῆς ἀρχῆς αὐτῆς κινεῖται καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 8 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), κατὰ τὴν ὁποίαν «ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἀπόληψις τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβαλλομένης εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως, ἔστω καὶ ἀνεπιφυλάκτως γενομένη, δὲν ἀποτελεῖ παραίτησιν αὐτοῦ τῆς τυχὸν περὶ μείζονος ἀποζημιώσεως ἀξιώσεώς του».

Ἡ θεωρία εἰς τὴν διάταξιν αὐτὴν ἀνέτρε καὶ γενικωτέραν ἀρχὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν συγχωρεῖται καὶ εἶναι ἄκυρος πᾶσα παραίτησις ἀπὸ δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων, ἀναγνωριζομένων ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑπὸ κανόνων ἀναγκαστικοῦ δικαίου (*Α. Λιτζερόπουλος*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν.δ. 424/1941, σελ. 25 ἑπ., *Γ. Ράμμος*, ΕΕΔ 13, 560 ἑπ., *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 10, 193, πρβλ., καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 183).

Περὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἀπησχολήθησαν καὶ αἱ Α.Π. 347/1953 (εἰσηγητὴς *Β. Κεριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 871), Α.Π. 79/1955 (εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 357).

Ἀρείου Πάγου 488/1959, Τμ. Β

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σούρλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Δόγκας, Π. Παρασκευᾶς

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ νόμου 547/1937, ὁρίζει, ὅτι εἶναι ἄκυρος πᾶσα σύμβασις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον, πλὴν ἂν εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον. Ἡ ἀληθὴς δὲ ἔννοια τῆς παραγράφου ταύτης εἶναι, ὅτι οἱαδήποτε σύμβασις, συναπτομένη πρὸ ἢ μετὰ τὴν λύσιν τῆς μισθώσεως ἐργασίας, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, πλὴν ἂν αὐτὴ περιέχῃ ἀναγνώρισιν ἢ ἐξόφλησιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξιώσεων ἢ εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον». Ἐκ τούτου δὲ σαφῶς προκύπτει, ὅτι, προκειμένης λύσεως τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διὰ καταγγελίας ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος ἡ καθ' οἱονδήποτε τρόπον πρὸ ἢ μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πάντως δὲ πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἢ κατ' αὐτήν, καταρτιζομένη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ὑπαλλήλου σύμβασις, ἡ ὁποία, ἀναφερομένη εἰς τὰ ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαιώματα τοῦ ὑπαλλήλου, εἶναι βλαπτικὴ δι' αὐτόν. Τοῦτο δὲ καθ' ὅσον μόνον τότε εἶναι δυνατὸν ὁ ὑπάλληλος, ἀντιμετωπίζων ἀμέσους ἀνάγκας, νὰ ὑποκύψῃ εἰς δύστροπον ἐργοδότην καὶ νὰ ἀποδεχθῇ τὴν μείωσιν τῶν δικαιωμάτων του τούτων. Ὁ λόγος ὅμως οὗτος δὲν συντρέχει διὰ τὸν μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῆς ἐκ τοῦ ἀνωτέρου νόμου ἀπαιτήσεως τοῦ ὑπαλλήλου χρόνον καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ μετὰ ταῦτα οἱαδήποτε σύμβασις.»

Ἐν προκειμένῳ ἐκ μὲν τῆς δευτέρας σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, ὅτι αὐτὴ δέχεται, ὅτι ἐκ τῶν ἀποδείξεων ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπέγραψε ταυτοχρόνως ἀπόδειξιν λήψεως τοῦ ὅλου ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ δραχ. 59.400 καὶ ἕτερον ἔγγραφον, ἐν ᾧ δηλοῖ, ὅτι προσφέρει τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν εὐαγῶν σκοπῶν αὐτῆς, ὅτι δὲ ἡ τοιαύτη ἐνέργειά του ἐπηκολούθησε προηγηθείσας διαπραγματεύσεις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἐπιδιωκούσης νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τὸ ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἐκ δὲ τῆς τετάρτης, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπέγραψεν ἀπόδειξιν, ὅτε ἔλαβεν ὁλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν καὶ ὑπέγραψε πολὺ μετὰ ταῦτα αὐτοβούλως ἕτερον ἔγγραφον, δι' οὗ ἐδήλου, ὅτι προσέφερε τὸ ἥμισυ τοῦ ληφθέντος ποσοῦ, δι' ὃν προηγουμένως ἐξετέθη σκοπόν. Οὕτω μεταξὺ τῶν δύο σκέψεων τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὑφίσταται ἀντίφασις, συνισταμένη εἰς τὸ ὅτι αὐτὴ δέχεται τοῦτο μὲν ὅτι ἡ καταβολὴ τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ἔγινε μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως τῆς ἐργασίας καὶ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, τ.ἐ. ἐγκύρως, τοῦτο δὲ ὅτι αὐτὴ ἦτο συνέπεια συμβάσεως καταρτισθείσης πρὸ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν ἐκ τοῦ προμνησθέντος νόμου δικαιωμάτων του. Ὅθεν, ἀνεφίκτου ὄντος τοῦ ἐλέγχου περὶ τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἑρμηνείας ἢ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920 ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἶναι ἀναιρετέα αὐτή, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικ., ὡς προσετέθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3810/1957, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως καὶ παραπεμπτέα ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Γ' Τμῆμα διὰ τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΣΤΑΔΙΟΝ ΕΠΙΛΥΣΕΩΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ

Έννοια άρθρου 18 Νόμου 3239/1955 περί διακοπής της εργασίας

Αναγνώρισις της άπεργίας ως δικαιώματος, μή αποτελούσης καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του μισθωτού της προσχωρήσεως αύτου εις κηρυχθείσαν άπεργίαν.—Απαγόρευσις διά του άρθρου 18 του Νόμου 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας πράξεων των μισθωτών και εργοδοτών, εφ' όσον έχουσι χαρακτήρα συλλογικόν και αποσκοπούσιν εις εκβιασμόν εύνοϊκής λύσεως επί της υπαρχούσης διενέξεως, χωρίς νά απαγορεύηται μεμονωμένη καταγγελία συμβάσεως εργασίας, υποκειμένη εις τούς περιορισμούς του άρθρου 281 Α.Κ. περί άσκήσεως δικαιωμάτων.—Έλλειψις συνεπώς δικαιώματος διπλασίας αποζημιώσεως Νόμου 2112.—Υπαλληλική Ιδιότης στοιχειοθέτου τυπογράφου.

Η διάταξις του άρθρου 18 §§ 1, 2 επ. του νόμου 3239/1955 «περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας» (ΕΕΔ 14, 605), εις την οποίαν, ως προκύπτει έκ της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως, ύβαλίσθη απολυθείς μετά λήξιν απεργίας μισθωτός, διά να ζητήση την κατά την διάταξιν αύτην διπλασίαν αποζημίωσιν του νόμου 2112/1920, τοποθετουμένη εντός του διά του νόμου ρυθμισθέντος τρόπου επιλύσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας, δέν έχει αναμφισβητήτως, ως δέχεται και ή εν λόγω απόφασις, την έννοιαν, ότι άν μισθωτός απολυθή από τον εργοδότην από της κοινοποιήσεως της πράξεως της άπ' εύθείας παραπομπής της συλλογικής διαφοράς υπό του Υπουργού της Εργασίας προς επίλυσιν ένώπιον των κατά τον νόμον τούτον αρμοδίων διοικητικών διαιτητικών δικαστηρίων, δικαιούται της εν αύτω διπλασίας αποζημιώσεως του νόμου 2112.

Η διάταξις αναφέρεται εις την συλλογικήν διακοπήν της εργασίας εκ μέρους των μισθωτών (άπεργίαν), ή καί εκ μέρους των εργοδοτών (αντιαπεργίαν), ή οποία τείνει προς εκβιασμόν υπέρ των μέν ή των δε εύνοϊκής λύσεως επί της εκδηλωθείσης διενέξεως, ταύτην δε έθεώρησεν ο Νομοθέτης ως πλασματικήν καί αδικαιολόγητον καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του εργοδότου, επιφέρουσαν την υποχρέωσιν αύτου προς καταβολήν αποζημιώσεως διπλασίας διά τούς υπαλλήλους καί πενταπλασίας διά τούς εργάτας, της καθοριζομένης υπό του νόμου 2112/1920 καί του β. δ. της 16/18 Ιουλίου 1920.

Εάν δε πρόκειται περί μισθωτών, τό αυτό θεωρείται ως λύσις της μετά του εργοδότου τούτων σχέσεως εργασίας, υπαιτιότητι αύτων των ιδίων (όπότε δέν δικαιούνται ούδεμιάς αποζημιώσεως), ανεξαρτήτως των ποινικών κατ' άμφοτέρων (πρωταιτίων ή υποκινητών) ποινικών κυρώσεων.

Τούτο είναι συνεπές προς τα δια του νόμου επιδιωχθέντα, άφου δι' αύτου εσκοπήθη ή διά των αρμοδίων διοικητικών οργάνων επίλυσις της συλλογικής διαφοράς εργασίας, των οποίων, επιληφθέντων, δέν συγχωρείται ή διατάραξις της εν τη επιχειρήσει ειρήνης, υποχρεουμένων των ενδιαφερομένων νά άναμείνωσι την σχετικήν αποφασίν των.

Διάφορον όμως έντελώς είναι, εις την περίπτωσιν της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως τό πράγμα.

Εμεσολάβησε προηγουμένως απεργία, επελήφθη της συλλογικής διαφοράς τό Υπουργείον Εργασίας, έλυθη ή απεργία καί άφου ο συγκεκριμένος μισθωτός προσήλθε μετά τούτο νά αναλάβη εργασίαν καί ενώ είχε κοινοποιηθή υπό του Υπουργείου ή πράξις περί παραπομπής της διαφοράς εις διαιτησίαν, απελύθη υπό του εργοδότου του.

Δέν επρόκειτο ούτω περί διακοπής της εργασίας, άλλά θά προέκυπτε ζήτημα πλασματικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας μέ τας εν άρθρω 18 του νόμου 3239/1955 συνεπείας, άλλά περί ατομικής καταγγελίας της συμβάσεως εκ μέρους του εργοδότου, άλλο δέ το ζήτημα άν ή ούτως γενομένη καταγγελία ήδύνατο νά χαρακτηρισθή καταχρηστική, γενομένη τυχόν διά λόγους εκδικήσεως κατά του μισθωτού (βλέπε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 16, 1096 επ., ένθα παρακολουθεί εις την θεωρίαν καί νομολογίαν), ως προς το οποίον όμως δέν προεβλήθη αξίωσις του μισθωτού.

Η διάταξις του άρθρου 18 του νόμου 3239/1955 αναφέρεται εις συλλογικάς ενεργείας, απετέλεσε δέ αύτη, μετοξύ των άλλων νομοθετικών διατάξεων, καί τό έρεισμα της άποψεως ότι ή απεργία καί ή αντιαπεργία αναγνωρίζεται ως δικαίωμα (*Κ. Καπάς*, Ενοχ. Ειδικόν, γ' έκδοσις, σελ. 634 επ., Α. Π. 431/1959, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 1242, βλέπε καί Πρωτοδικείου Αθηνών 7070/1959, εισηγητής *Α. Μαλαφέκας*, ΕΕΔ 18, 1306, καί τά εν σελ. 1305 επ. σημειούμενα).

Πρωτοδίκου Αθηνών 7390/1959

Διαδικασία εργατικών διαφορών
Πρωτοδίκης ο κ. ***Η. Κάμτσιος***
Δικηγόροι οί κ.κ. Ι. Δυοβουνιώτης, Γ. Τρίμης

Καθ' ά εκτίθεται εν τη υπό κρίσιν αγωγή, ο ενάγων, δυνάμει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, προσελήφθη υπό του εναγομένου καί εργάσθη παρ' αύτω ως στοιχειοθέτης εις τά τυπογραφεία του εβδομαδιαίου περιοδικού «*» από της προσλήψεως του κατά μήνα Ιούνιον 1956 έτους μέχρι της 18.5.1959. Την 19.5.1959 ούτος κατήλθεν εις την απεργίαν των εργατών τύπου Αθηνών. Την 29ην Μαΐου 1959 έτους, λυθείσης της απεργίας ταύτης, προσήλθεν, όπως εργασθή, πλην δέν εγίνετο δεκτός

ὑπό τοῦ ἐναγομένου. Ζητεῖται ἤδη, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος αὐτός καί τῷ καταβάλῃ τήν ὑπό τοῦ ν. 2112 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν εἰς τά διπλάσιαν, κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 ν. 3239]1955, ἐκ δραχμῶν 13.600, ἄλλως τήν ἀποζημίωσιν ταύτην κατά τάς διατάξεις τοῦ ν. 2112 ἐκ δραχμῶν 6800. Οὕτως ἐχουσα αὕτη παραδεκτῶς φέρεται κατά τήν παροῦσαν διαδικασίαν καί ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται ὡς πρός τε τό νόμω καί οὐσίᾳ βάσιμον ταύτης.

Δέν ἀποτελεῖ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου ἡ μή παροχή τῆς ἐργασίας ταύτου ἕνεκεν ἀπεργίας, οὔτε ἡ προσχώρησις τοῦ ἐργάτου ἢ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἰς κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν, ἀποτελοῦσαν δικαίωμα τούτου, ἀποσκοποῦσαν δέ εἰς τήν βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας (Α.Π. 829]1954, ΕΕΔ 14 σ. 65, Α.Π. 670] 1953, ΕΕΔ 13 σ. 63).

Ἐβεβαιώθησαν, κατά τήν κρίσιν ἡμῶν, τά ἐξῆς πραγματικά περιστατικά: Ὁ ἐναγόμενος, ἔχων ἀναλάβει διά συμβάσεως ἔργου τήν τυπογραφικήν ἐργασίαν ἐκδόσεως τοῦ ἑβδομαδιαίου περιοδικοῦ „*", προσέλαβε πρός τοῦτο τό ἀναγκαῖον προσωπικόν, μεταξύ δέ τῶν ἄλλων καί τόν ἐνάγοντα, ὡς στοιχειοθέτην, κατά μῆνα Φεβρουάριον 1957 ἔτους, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐπί μισθῷ, καθορισθέντι εἰς δραχμάς 500 καθ' ἑβδομάδα, ὅστις καί ἐργάσθη παρά τῇ ἐπιχειρήσει ταύτῃ τοῦ ἐναγομένου ἐκτοτε ὡς τοιοῦτος. Ἀπό τῆς 14ης Μαΐου 1959 ἔτους ἤρξατο ἀπεργία τῶν ἐργατῶν τύπου, ἀρχικῶς τῶν ἐργαζομένων εἰς τήν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος "*", ἐπεκτεινομένη δέ αὐτη ἐγενικεύθη τήν 21ην Μαΐου 1959 ἔτους, μέ συμμετοχήν τῶν ἐργατῶν τύπου Ἀθηνῶν, τόσον τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων, ὅσον καί τῶν περιοδικῶν. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ κατά ποσοστόν συμμετοχή τῶν ἐργατῶν τύπου εἰς τήν ἀπεργίαν ταύτην εἶναι μεγαλυτέρα μεταξύ τῶν ἐργαζομένων εἰς τάς ἡμερησίας ἐφημερίδας καί μικροτέρα μεταξύ τῶν εἰς τόν περιοδικόν τύπον ἐργαζομένων, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἡ ἀπεργία αὕτη, ἀποφασισθεῖσα ὑπό ἀπεργιακῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν, ἐπεκτείνετο ἐπί τε τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων καί τῶν περιοδικῶν. Ὁ ἐναγων, ἐργάτης τύπου καί αὐτός, κατῆλθε, κατόπιν ἐντολῆς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν, εἰς ἀπεργίαν ἀπό τῆς 19.5.1959 - σημειωθήτω ὅτι εἰς τήν ἐφημερίδα "*" εἶχεν ἀρχίσει αὕτη, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω, ἀπό τῆς 14.5.1959 - ὅτε δέ τήν 25.5.1959 καί κατά τάς ἀπογευματινάς ὥρας ἐλύθη ἡ ὡς ἀνωτέρω, γενικευθεῖσα ἀπό τῆς 21.5.1959, ἀπεργία προσῆλθεν, ὅπως ἐργασθῇ, πλήν δέν ἐγένετο δεκτός ὑπό τοῦ ἐναγομένου, ταῦτα δέ συνέβη καί τάς ἑπομένας ἡμέρας, τοῦ ἐναγομένου καταγγείλαντος οὕτω τήν κατά τά ἀνωτέρω σύμβασιν.

Κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 § § 2 καί 3 τοῦ ν. 3239]1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη ὑπό τοῦ ν.δ. 3755] 1957, ἀπό τῆς ἐγγράφου ἀνακοινώσεως εἰς τούς ἐνδιαφερομένους τοῦ καταρτισμοῦ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δι' ἧς διαπιστοῦται ἡ ἀποτυχία τῆς συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ τῆς κοινοποιήσεως τῆς πράξεως τῆς ἀπ' εὐθείας παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας πρός ἐπίλυσιν ἐνώπιον τῶν κατά τόν παρόντα νόμον ἁρμοδίων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, ἀπαγορεύεται ἐπί χρονικόν διάστημα 45 ἡμερῶν καί ἐν περιπτώσει ἐφέσεως ἐπί χρονικόν διάστημα 60 ἡμερῶν πᾶσα προσπάθεια τῶν ἐνδιαφερομένων πρός ἐκβιασμόν εὐνοϊκῆς ὑπέρ αὐτῶν λύσεως ἐπί τῆς ἐκδηλωθείσης διενέξεως διά διακοπῆς τῆς ἐργασίας ἢ καταφανοῦς μειώσεως τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας κλπ. Ἡ κατά παράβασιν τῶν ἀπαγορεύσεων τούτων διακοπή τῆς ἐργασίας, ὡς καί πᾶσα μεταβολή τῶν ὅρων αὐτῆς, κατά τό αὐτό χρονικόν διάστημα, θεωρεῖται ὡς ἀδικαιολόγητος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιφέρουσα διά μέν τούς ἐνεχομένους ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν ὑποχρέωσιν καταβολῆς ἀποζημιώσεως διπλασίας διά τούς ὑπαλλήλους καί πενταπλασίας διά τούς ἐργάτας τῆς καθοριζομένης ὑπό τοῦ ν. 2112]1920 καί τοῦ β. δ]τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920, ὡς ἑκάστοτε αἱ διατάξεις αὗται ἰσχύουσι, διά δέ τούς ἐνεχομένους ἐκ τῶν μισθωτῶν λύσιν τῆς μετά τοῦ ἐργοδότου τούτων σχέσεως ἐργασίας, ὑπαιτιότητι αὐτῶν τῶν ἰδίων. Πρωταίτιοι ἡ ὑποκινηταί διακοπῆς τῆς ἐργασίας τιμωροῦνται διά φυλακίσεως κλπ.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι ἀπηγορεύθησαν αἱ ἐν αὐταῖς πράξεις τῶν μισθωτῶν καί ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον ἔχουσι χαρακτῆρα συλλογικόν, ἔστω καί ἂν ἐκδηλοῦνται ἐν μιᾷ μόνον ἐπιχειρήσει, ἀποσκοποῦσαι δέ εἰς ἐκβιασμόν εἰρηνικῆς λύσεως ἐπί τῆς ὑπαρχούσης διενέξεως, ἔχουσι ὡς συνέπειαν τήν ἐπιδείνωσιν τῶν σχέσεων τῶν διεταμένων ὁμάδων. Μεμονωμένη καταγγελία συμβάσεως μισθωτοῦ τινος δέν ἀπηγορεύθη ὑπό τῶν διατάξεων τούτων, οὐδέ ἦτο δυνατόν νά ἐσκοπήθη, ὅπως ἐπί τοσοῦτον χρόνον (45 ἡμερῶν καί 60 ἑτέρων τοιούτων) καταστῇ ἀνενεργόν τό τοιοῦτον δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, δοθέντος μάλιστα ὅτι ἡ τυχόν κατά κατάχρησιν (ἄρθρον 281 Α.Κ.) ἄσκησις τούτου ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἔχει ὡς συνέπειαν τήν ἀκυρότητα τῆς τοιαύτης καταγγελίας, ἀρκούντως οὕτω προστατευομένου τοῦ οὕτω ἀπολυομένου μισθωτοῦ. Ἐάν καί τοῦ δικαιώματος τούτου τήν ἄσκησιν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἤθελε νά ἀναστείλῃ ὁ Νομοθέτης τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ρητῶς περί τούτου θά διελάμβανεν ἐν αὐταῖς. Μετά ταῦτα, καταγγελθείσης ἐν προκειμένῳ ὑπό τοῦ ἐναγομένου τῆς μετά τοῦ ἐνάγοντος συνδεούσης αὐτόν συμβάσεως, ὀφείλεται τῷ ἐνάγοντι τούτῳ ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημίωσις, οὐχί δέ διπλασία, κατά τά προεκτεθέντα, καίτοι ἡ τοιαύτη καταγγελία ἐγίνετο μετά τήν κοινοποίησιν τῆς πράξεως τῆς ἀπ' εὐθείας παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας πρός ἐπίλυσιν ἐνώπιον τῶν κατά τόν ὡς ἄνω νόμον ἁρμοδίων διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολεῖτο μέ τήν στοιχειοθέτησιν τῶν τίτλων τοῦ ὡς ἄνω περιοδικοῦ, τήν σελιδοποίησιν, τήν ἀφαίρεσιν μετ' ἀνάγνωσιν τῶν ἐσφαλμένων γραμμῶν, τήν τοποθέτησιν τῶν ὀρθῶν τοιούτων κλπ. καί συνεπῶς ἡ οὕτω παρασχεθεῖσα ὑπό τούτου ἐργασία ἦτο κατά κύριον χαρακτῆρα πνευματική καί

ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΔΙΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Έρευνα έλλείψεως ὑπό τοῦ Δικαστηρίου καὶ συνέπειαι

Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας δι' ἔλλειψιν βιβλιαρίου ὑγείας (ἐν προκειμένῳ σερβιτόρου ἑστιατορίου), τῆς ἐλλείψεως ὅμως ταύτης λαμβανούσης τὴν δικονομικὴν μορφὴν τῆς ἐνστάσεως, ἐξεταζομένης μὲν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς ἀναγομένης εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀλλὰ μόνον ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὑποβάλλονται εἰς τὸ Δικαστήριον νομίμως τὰ δικαιολογοῦντα αὐτὴν περιστατικά, τῆς ὑπάρξεως τοῦ βιβλιαρίου μὴ οὔσης ἐκ τῶν στοιχείων τῆς ἀγωγῆς, οὐδὲ ἀποτελούσης ἀντικείμενον τῆς κατ' ἄρθρ. 248 Πολιτ. Δικ. βαρυνούσης τὸν ἐνάγοντα ἀποδείξεως ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς περὶ αὐτῆς ἀμφισβητήσεως.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας σερβιτόρου ἑστιατορίου, ἀποζημίωσις αὐτοῦ καὶ ἀποζημίωσις ἀδείας.

Κατὰ τὰς ἐν τῇ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει, ἡ ὁποία ἀνήρεσε διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λόγον τὴν ὑπ' ἀριθ. 126/1959 ἀπόφασιν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ Βόλου, μνημονευομέναι διατάξεις (ἴδετε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, ἐκδοθεῖσαν βάσει τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2520/1940 ἐξουσιοδοτήσεως, ΕΕΔ 14, 1122) οἱ ὑπάλληλοι καὶ ἐργάται τῶν ἐν αὐταῖς καταστημάτων (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰ ἑστιατόρια, περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως) ὀφείλουν νὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι διὰ βιβλιαρίου ὑγείας.

Μετὰ διαφωνίαν τινῶν ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐπεκράτησε τελικῶς ἡ ἄποψις ὅτι συνέπειαι τῆς παραβάσεως τῶν διατάξεων τούτων εἶναι ἡ ἀκυρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α. Π. 22/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 147, Α. Π. 596/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1003, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 476/1959, εἰσηγητὴς *Α. Μαλαφέκας*, ΕΕΔ 18, 312).

Ἡ καταχωριζομένη κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ ἔλλειψις τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας ἀνάγεται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἐξετάζεται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, κατ' ἀκολουθίαν ὅμως ἐνστάσεως, μὴ ἀποτελούσης τῆς ὑπάρξεως τοῦ βιβλιαρίου στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ μνημονευτέον ἐν τῇ ἀγωγῇ (οὕτω καὶ ἡ Α. Π. 214/1959, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 598, βλέπε καὶ Α. Π. 596/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1004, καθ' ἣν ἡ ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως λόγῳ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας παραδεκτῶς τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν προβάλλεται, ἅτε τῆς ἀκυρότητος ἀφορώσης εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, οὕτω καὶ ἡ νομολογία τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐν ΕΕΔ 12, 196, ΕΕΔ 16, 210· πρόσθες καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 476/1959, εἰσηγητὴς *Α. Μαλαφέκας*, ΕΕΔ 18, 312).

Δεδομένου δὲ ὅτι, εἰς τὴν περίπτωσιν, δὲν προέκυπτεν οὕτω θέμα χαρακτηρισμοῦ τῆς συμβάσεως ὡς ἀκύρου (ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἐπ' αὐτῆς ἐφαρμογὴν ὁ νόμος περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Α. Π. 37/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 194, Α. Π. 42/1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247), μὴ ἐρευνητέου, ὡς ἐκ τῆς μὴ ὑποβολῆς κατὰ τὴν αὐξήτησιν τῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου σχετικῆς ἐνστάσεως, ἂν ὁ μισθωτὸς ἦτο ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐχώρησεν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ὡς καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν (ΕΕΔ 4, 475).

Προκειμένου περὶ σερβιτόρου ἑστιατορίου, θεωρουμένου κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ ν. δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212) ὡς ἐργάτου (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 950/1938, Θέμ. ΜΘ' 691, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12446/1939, ΕΕΔ 1, 117 καὶ λοιπὴ παγία νομολογία), ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ ὑπήγετο εἰς τὰς διατάξεις τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 καὶ 5 § 1 τοῦ β. δ/τος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 εἰς τὸν ἀπολυόμενον τεχνίτην ἢ ἐργάτην καταβάλλεται ὡς ἀποζημίωσις ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ μισθῶν ἢ ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανε διὰ τὰς παρεχομένας ἐργασίας κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, πρὸ τῶν ὁποίων ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, ἤτοι, προκειμένου νὰ καθορισθῇ ἡ δικαιουμένη ἀποζημίωσις, θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ ἀποδοχαὶ

οὐχὶ σωματική, ὡς ἀπαιτοῦσα ἰδιαιτέρας ἐπαγγελματικὰς καὶ τεχνικὰς γνώσεις, ἀναλόγου θεωρητικὴν μόρφωσιν καὶ ἰδιάζουσαν ἀντίληψιν, προσδίδουσα αὐτῷ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου (Α.Π. 673/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 1241, Α.Π. 745/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 1284). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποζημίωσις τούτου ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 4572 (τακτικαὶ ἀποδοχαὶ δραχ. 2286 μηνιαίως Χ 2 μην.), δι' ὃ ποσὸν δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν ταύτην βάσιν, ὡς νόμιμος (ἄρθρα 1 καὶ 3 νόμου 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 5 § 1 νόμου 3198/1955) καὶ βάσιμος, ἀπορριφθῇ δὲ κατὰ τὰ λοιπά, κηρυσσομένης τῆς παρούσης ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, κατὰ τὸ νόμιμον περὶ τούτου αἴτημα τοῦ ἐνάγοντος, καθόσον, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, συντρέχουσιν ἐξαιρετικοὶ πρὸς τοῦτο λόγοι (ἄρθρου 186 Πολ. Δικ.), καὶ συμψηφιζομένης ἐν μέρει κατ' ἄρθρον 211 § 3 Πολ. Δικ. τῆς ἑκατέρωθεν δικαστικῆς δαπάνης.

των εργασίμων μαων ημερών εντός της προθεσμίας της καταγγελίας (Α.Π. 545/1958, εἰσηγητής Θ. Στεφανακί, ΕΕΔ 17, 789, ούτω και σημείωσις μας εν ΕΕΔ 16, 849). Εἰς την περίπτωσιν της αρεοπαγιτικής αποφάσεως έπρεπε, λαμβανομένου υπ' όψιν του χρόνου απουσίας του μισθωτού (όπερ το έτος και ολιγώτερον της διετίας), να καταγγελθή η σύμβασις εργασίας πρό 8 ημερών, επειδικάζει δε ή απόφασις αποζημίωσιν εξ απροσδοκήτων 4 ημερών, προφανώς διότι αύται ησαν δια τον ασθενούντα ιατιατορίον αι εργάσιμοι ημέραι εντός εών 8 ημερών, δοθέντος ότι οι ασθενούντες δικαιούνται καθ' εβδομάδα 24ωρον αναπαύσεως.

Η αποζημίωσις των επί ποσοστοῖς αμειβομένων μισθωτών καθορίζεται ως εν τῷ άρθρῳ 5 του νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502).

Ἀναλογως του χρόνου υπηρεσίας του μισθωτού τούτου (από 1ης Μαΐου 1957 μέχρις 27 Ἰανουαρίου 1959) (πλήρως του ά. ν. 539/1945 1 1/2 έτους παρ' αυτῷ επιχειρήσει) και δεδομένης της ιδιότητος του μισθωτού ως εργάτου δικαιούτο άδειας 7 ημερών, επιδικαστέας ούτω της αποζημιώσεώς του (κατ' άρθρον 5 § 5 του ά. ν. 539/1945, άφοῦ είχεν ήδη κατά την απόλυσιν του συμπληρώσει τον βασικόν χρόνον απασχολήσεως, εν έτος) διά τας ημέρας ταύτας της αδείας του.

Κατά το β δ/γμα από 15/22 Νοεμβρίου 1949 (ΕΕΔ 9, 1053), εκδοθέν εις εκτέλεσιν της εκ του άρθρου 5 § 4 του ά. ν. 539/1945 περί αδειών (ΕΕΔ 4, 475) εξουσιοδοτήσεως διά τους μισθωτούς, τους αμειβομένους επί ποσοστοῖς εις βάρος των πελατών των επιχειρήσεων ο τρόπος προσδιορισμού της καταβολής εἰς αὐτούς των αποδοχών, των οποίων δικαιούνται κατά τον χρόνον της αδείας, έχει καθορισθή ως εξής: Καταβάλλονται παρά των επιχειρήσεων και εξισορροπούνται πολλαπλασιαζομένου του εκάστοτε παρά του Ἱδρύματος Κοινωνικών Ἀσφαλίσεων καθορίζομένου τεκμαρτού ημερομισθίου επί τον αριθμόν των εργασίμων ημερών, αι οποίαι περιλαμβάνονται εἰς την χορηγηθεῖσαν άδειαν.

Ἀρείου Πάγου 493/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητής ο Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*

Δικηγόρος ο κ. Θ. Σούλης

Τῷ όντι των άρθρων 1 και 2 του ν.δ. της 4]16 Αὐγούστου 1923 (τεθέντος εν ισχύι εἰς τας πρωτευούσας των νομών διά του από 18]30.1.1930 προεδρ. διατ. και της κατ' εξουσιοδότησιν του ά.ν. 2520]1940 εκδοθείσης υπ' αριθ. 1101]1955 αποφάσεως του Ὑπουργού Κοινωνικής Προνοίας) αξιούντων, εκτός των άλλων, και από τους υ-πολλήλους και εργάτας ιατιατορίων, όπως μή ασκῶσι το επάγγελμά των, πριν ή εφοδιασθῶσι διά του κατά τας διατάξεις ταύτας εκδιδομένου βιβλιαρίου υγείας, επί απειλῇ των υπό του άρθρου 5 του ν. δ]τος της 4.8.1923, 3 του ά.ν. 2520]1940 και 4 της ως εἴρηται υπουργικής αποφάσεως προβλεπομένων ποινικών κυρώσεων, ή κατά παράβασιν αὐτῶν άνευ του βιβλιαρίου τούτου καταρτιζομένη παρ' αὐτῶν σύμβασις εργασίας εἶναι, κατά τό άρθρον 174 του Α.Κ., άκυρος και λογίζεται κατά το άρθρον 180 Α. Κ. ως μή γενομένη. Πλήν ή έλλειψις του βιβλιαρίου τούτου και ή εξ αὐτῆς επερχομένη ακυρότης, συνδεομένη μέ την ικανότητα των ως άνω υπαλλήλων ή εργατῶν πρός το επιχειρῆσαι την αναγκαίαν διά την άσκησιν του επαγγέλματος αὐτῶν δικαιοπραξίαν και διά τοῦτο διακωλύουσα την γένεσιν αὐτῆς, αποτελεῖ εξαίρεσιν εἰς τον περί της ύπάρξεως της ικανότητος ταύτης κανόνα και λαμβάνει την οἰκονομικήν μορφήν της ανστάσεως, ήτις εξετάζεται μέν και εξ επαγγέλματος, ως άναγομένη εἰς την δημοσίαν τάξιν, άλλά μόνον εάν και εφ' όσον υποβάλλωνται τῷ Δικαστηρίῳ νομίμως τά δικαιολογοῦντα αὐτήν περιστατικά, τῆς ύπάρξεως του βιβλιαρίου μή ούσης εκ των εν τῇ άγωγῇ μνημονευτέων ως παραγωγικῶν του επιδίκου δικαιώματος στοιχείων, ούδ' επομένως αποτελούσης αντικείμενον της κατά το άρθρον 248 της Πολ. Δικονομίας βαρυνούσης τον ενάγοντα αποδείξεως εν ελλείψει ειδικῆς περί αὐτῆς αμφισβητήσεως. Ὅθεν, αντιθέτως κρίνας ο δικάσας Πρωτοδίκης και απορρίψας την ως εἰρηται άγωγήν ως νόμῳ άβάσιμον, δι' έλλειψιν μνείας εν αὐτῇ περί της ύπάρξεως παρά τῷ ενάγοντι βιβλιαρίου υγείας, ψευδῶς ήρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε τας προαναφερθείσας σαφεῖς ούσιαστικάς διατάξεις, άξιώσας ως στοιχεῖον της άγωγῆς μή απαιτούμενον εκ του νόμου, εφ' ῷ και δέον νά αναιρεθῇ ή προσβαλλομένη από-φασίς του κατά το άρθρον 807 § 17 της Πολ. Δικονομίας και τον βάσιμον σχετικόν 1ον λόγον αναιρέσεως.

Ἐκδικαζομένης υπό του Τμήματος τούτου της υποθέσεως, ως μή χρηζούσης περαιτέρω διευκρινίσεως, συμφώνως πρός το άρθρον 14 § 1 Πολ. Δικονομίας, ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 25 του νόμου 3810]1957, δέον νά ερευνηθῇ νόμῳ και κατ' ούσίαν ή από 3.6.1959 άγωγή του αναιρεσείοντος κατά του αναιρεσιβλήτου, ή ενώπιον του Ἐργατοδίκου Βόλου εισαχθεῖσα διά της υπ' αριθ. 156]1959 εκθέσεως αὐτοῦ.

Ἐκ των προκύπτει εκ των καταθέσεων των ενώπιον του δικάσαντος Πρωτοδίκου εξεταθέντων αμφοτέρωθεν μαρτύρων κατά το επικληθέν και προσαχθέν εν αντιγράφῳ υπ' αριθ. 126]1959 πρακτικόν αὐτοῦ και των λοιπῶν επίσης επικληθέντων και προσαχθέντων εγγράφων, ο ενάγων προσελήφθη υπό του εναγομένου, διατη-

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Εισφοραί ναυτιλιακών επιχειρήσεων ύπερ Λογαριασμού Στρατεύσεως Μισθωτών

Σκοπός τού Νόμου 2054/1952 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας περί στρατευομένων μισθωτών.—Ανυπόχρεον καταβολής είσφοράς ύπερ τού δι' αύτού συσταθέντος Λογαριασμού, πρός επιδότησιν των εφέδρων, των εργοδοτών πλοιοκτητών ακτοπλοϊκών ή ποντοπόρων πλοίων. — Ασυμβίβαστον τού πνεύματος και της όλης οικονομίας τού Νόμου 3514/1928 πρός τάς νομοθετικάς περί εργατών θαλάσσης διατάξεις τού Νόμου 1752/1951 περί ναυτικής εργασίας και ήδη τού Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου.

Κατά την εφαρμογήν τού νόμου 3514/1928 περί της θέσεως των ιδιωτικών υπαλλήλων εν περιπτώσει στρατεύσεως, ως επεξετάθη διά τού α.ν. 547/1947 και έπι τού εργατοτεχνικού προσωπικού των πάσης μορφής επιχειρήσεων, τά δικαστήρια της ουσίας απησχολήθησαν επανειλημμένως έπι τού ζητήματος άν ο νόμος ούτος είχεν εφαρμογήν και έπι των εργατών θαλάσσης.

Τά δικαστήρια ομοφώνως απεφάνθησαν αρνητικώς (Προέδρου Πρωτ. Αθηνών 4584/1948, προεδρεύων *Γ. Κορκίας*, ΕΕΔ 7, 693, Προέδρου Πρωτοδικών Πειραιώς 2188/1948, προεδρεύων *Ε. Στρατηγάκης*, ΕΕΔ 7, 785) και τούτο διότι περί των εργαζομένων αύτών προβλέπουν ειδικαί νομοθετικαί διατάξεις, μη δυνάμεναι νά συμβιβασθώσι πρός εκείνας τού άνωρύντος εις τούς εργαζομένους εν τη ξηρά ανωτέρω ειδικού νόμου.

Επήλθεν ο νόμος 2054/1952 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας περί των στρατευομένων μισθωτών» (ΕΕΔ 11, 490), διά τού οποίου επεβλήθη εις τάς εν αυτώ επιχειρήσεις ή υποχρεώσεις καταβολής ειδικής εισφοράς εις το Ι.Κ.Α. (και ήδη μετά τό ν.δ. 2961/1953, ΕΕΔ 13, 94), ύπερ τού Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας) διά τον σκοπόν επιδοτήσεως των στρατευομένων ως εφέδρων μισθωτών.

Προέκυψεν ούτω τό ζήτημα, άν εις την εισφοράν αύτην υπόκεινται και αί ναυτιλιακαί επιχειρήσεις και τό ζήτημα τούτο ήχθη ενώπιον τού Συμβουλίου της Επικρατείας, τό οποίον ήκουσε σχετικήν απόφασιν τού Υπουργού Εργασίας, διά της οποίας ούτος, λόσας διαφωνίαν μεταξύ τού Διοικητικού Συμβουλίου τού Οργανισμού Ανεργίας και τού παρ' αύτώ κυβερνητικού επιτρόπου, απεφάνθη, ότι εις την εισφοράν δέν υπόκεινται αί ναυτιλιακαί επιχειρήσεις.

Τό Συμβούλιον της Επικρατείας (βλέπε την υπ' αριθ. 318/1958 απόφασίν του, εισηγητής *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 17, 310) εδέχθη, ότι εις την υποχρέωσιν της εισφοράς υπάγονται και οι πλοιοκτήται των υπό ελληνικήν σημαίαν ποντοπόρων και ακτοπλοϊκών σκαφών διά τό επί τούτων απασχολούμενον ελληνικής υπηκοότητος προσωπικόν.

Αντίθετος προς ταύτα είναι ή κατωτέρω απόφασις τού Αρείου Πάγου (αναιρέσασα την υπ' αριθ. 1667/1959 απόφασιν τού Εφετείου Αθηνών), συμφωνούσα και προς τά υπό της Ολομελείας τού Νομικού Συμβουλίου τού Κράτους (υπ' αριθ. 257/1957 Γνωμοδότησις, εισηγητής *Τρ. Κοντογιαννόπουλος*, ΕΕΔ 16, 392) δεκτά γενόμενα.

Η υπό της αρνητικής απόψεως δοθείσα εις τό ζήτημα λύσις πρέπει νά είναι αναμφιβητήτως ορθή.

Αφού ως συνάγεται εκ τού νόμου 2054/1952 και της εισηγητικής αύτού εκθέσεως (ΕΕΔ 11, 490 επ.), δέν εσκοπήθη ή διεύρυνσις τού κύκλου των υποχρέων εκ τού νόμου τούτου εργοδοτών, είναι δέ ορθόν, ότι εις την προστασίαν τού νόμου 3514/1928 δέν υπήγοντο οι εργάται θαλάσσης, δέν προέκυψε διά τον Νομοθέτην και θέμα υπαγωγής των εργοδοτριών ναυτιλιακών επιχειρήσεων εις τάς εισφοράς τού νόμου 2054/1952, αί οποίαι σκοπούν τον σχηματισμόν κεφαλαίων διά την επιδότησιν των εφέδρων μισθωτών, εκείνων όμως, οι οποίοι θά εδικαιούντο τοιαύτης επιδοτήσεως και εκ μέρους των εργοδοτών αύτών, έστω και άν υπό τό σύστημα τού νόμου 2054/1952 δέν έχουν συνεχή υπηρεσίαν 6 μηνών παρά τω αύτώ εργοδότη, ως προέβλεπε περί αύτού ο νόμος 3514/1928.

Ο Άρειος Πάγος, διά νά θεμελιώση την απόψιν του, στηρίζεται εις τάς εν τη αποφάσει

ρούντος εν Βόλω εστιατορίου την 1ην Μαΐου 1957, ως σερβιτόρος, επί συμβάσει εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και υπό τούς όρους των οικείων συλλογικών συμβάσεων εργασίας και εργάσθη ως τοιούτος μέχρι της 27 Ιανουαρίου 1959, ότε κατόπιν καταγγελίας απελύθη υπό τού εναγομένου, πριν ή συμπληρώση τον βασικόν χρόνον προς λήψιν κεκανονισμένης άδειας. Κατά τό χρονικόν τούτο διάστημα εισέπραττεν εκ φιλοδωρημάτων δραχ. 50 ημερησίως. Εν τοιαύτη περιπτώσει ή οφειλομένη και μη καταβληθείσα προς αύτόν αποζημίωσις συνίσταται α) εις δραχ. 350 δι' επτά ημερομίσθια κατά τάς διατάξεις τού από 16/18 Ιουλίου 1920 β. δ/τος περί επεκτάσεως τού νόμου 2112/1920 και επί των εργατών και β) έτερας δραχ. 450 δι' εννέα ημέρας άδειας κατά τό άρθρον 2 τού α. ν. 539/1945. Όθεν δέον νά γίνη δεκτή ή υπό κρίσιν αγωγή.

αὐτοῦ ἀπαριθμουμένας νομοθετικὰς διατάξεις περὶ προστασίας τῶν ἐργατῶν θαλάσσης, διακρινομένης τῆς προστασίας αὐτῶν ἀπὸ τῆς τῶν ἐργατῶν ἐν τῇ ξηρᾷ, εἰς τὰς ὁποίας προσθεὶς καὶ ἐκείνην τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 5239/1950 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 612), καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς ρυθμίσεως τῶν ὡρῶν, συνθηκῶν καὶ ἀμοιβῆς ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας.

Ἀρείου Πάγου 506/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Σταυράκουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ἀρβανίτης, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους;

Ναὶ μὲν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2054/1952 διαλαμβάνει γενικῶς, ὅτι διὰ τὴν ἐπιδότησιν τῶν στρατευομένων μισθωτῶν ἐπιβάλλεται εἰδικὴ εἰσφορὰ εἰς πάσας τὰς ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις, Ἱδρύματα, Ὀργανισμοὺς καὶ ἐργασίας ἐν γένει οἱασδήποτε μορφῆς, φύσεως, σκοποῦ καὶ ἐθνικότητος, ὡς καὶ εἰς τὸ Δημόσιον, τοὺς Δήμους, τὰς Κοινότητας καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας προσωπικὸν ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος, διὰ τοῦ νομοθετήματος ὅμως τούτου σὺν ὅλοις ἐσκοπήθη ἡ διεύρυνσις τοῦ κύκλου τῶν ὑπεχόντων κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὑποχρέωσιν ἐργοδοτῶν. Ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς παραγράφους 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, τονίζεται δὲ καὶ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει, ἐπεδιώχθη ἡ ἄρσις ἀτόπων καταδεχθέντων ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν νόμων τῶν ἀφορώντων τὴν θέσιν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (κῶδιξ τῆς 8.12.1928) καὶ ἐργατοτεχνιτῶν (ν. 547/1937) ἐν περιπτώσει στρατεύσεως καὶ ἴση μεταχείρισις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν διὰ τῆς καθιερώσεως δικαιοτέρου συστήματος ἐπιβαρύνσεως τῶν ἐργοδοτῶν (καταργήσεις τῆς ἀπ' εὐθείας ἐπιδοτήσεως, πληρωμὴ εἰσφορᾶς καὶ ὑπὸ τῶν μὴ ἀπασχολούντων προσωπικὸν ὑποκειμένων εἰς στράτευσιν κλπ.) καὶ τρόπου παροχῆς τῆς προστασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους (θέσπισις δικαιώματος, ἀνεξαρτήτως ἂν ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένη ὑπηρεσία ὑπῆρξε συνεχὴς ἢ διακεκομμένη, καὶ ἂν διηνύθη παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ παρὰ διαφόροις ἐργοδόταις), μὴ ἐπιθυμούσης μεταβολῆς ὡς πρὸς τοὺς ὑποχρέους διὰ τὴν καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς. Βούλησις δὲ τυχὸν τοῦ νομοθέτου νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσιν καὶ εἰς ἑτέραν κατηγορίαν ἐργοδοτῶν, ὡς εἶναι οἱ πλοιοκτήται ἀκταπλοϊκῶν ἢ ποντοπόρων πλοίων, θὰ διετυποῦτο σαφῶς, ἐφ' ὅσον εἶχεν οὕτος ὑπ' ὄψιν, ὅτι κατὰ τὸ πρὸ τοῦ νόμου 2054 νομικὸν καθεστὼς τὰ πληρώματα τῶν πλοίων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως δὲν ὑπήγοντο εἰς τὸν ὡς ἄνω κῶδικα τῆς 8.12.1928 (ν. 3514/1928) καὶ μάλιστα, ὅτι ἡ ἐπίκτασις τῆς προνοίας ὑπὲρ τῶν στρατευσιμένων τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὸ Δημόσιον, τοὺς Δήμους, τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου κλπ. ἐγένετο βαθμηδὸν καὶ διὰ μεταγενεστέρων νόμων (ν.δ. 417/1941, ν.δ. 650/1941 κλπ.). Ἐπὶ πλέον τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ὅλη οἰκονομία τοῦ μνησθέντος νόμου 3514/1928 δὲν συμβιβάζεται πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου 1752/1951 περὶ ναυτικῆς ἐργασίας καὶ τὸν ἀντικαταστήσαντα τοῦτον κώδικα ἰδιωτικοῦ ναυτικοῦ δικαίου (κυρωθέντα διὰ τοῦ νόμου 3816/1958), ἀφοῦ ἡ ἐπιδότησις τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα καλουμένων συνδέεται ἀμέσως πρὸς τὴν μὴ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐνῷ, ὡς ἐκ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν τῆς ναυτιλίας, ἀναγνωρίζεται ἐλευθερία ἀπολύσεως τοῦ πληρώματος κατὰ πάντα χρόνον καὶ ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας καταγγελίας (ἄρθρον 72 τοῦ ρηθέντος κώδικος τοῦ 1958). Ὑπὲρ τῆς γινομένης δεκτῆς ἀπόψεως συνηγορεῖ δηλονότι ἡ λόγῳ τῆς ἰδιορρυθμίας τῆς ἐπὶ τῶν πλοίων παρεχομένης ἐργασίας διάκρισις μεταξὺ χερσαίας καὶ θαλασσίας ἐργασιακῆς σχέσεως, δι' ἣν ἡ τελευταία ἐτύχεν ἀνέκαθεν ἰδιαιτέρας νομοθετικῆς ρυθμίσεως, (βλ. ν. 3170/1955 περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, ν. 6002/1934 περὶ προστασίας ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης, ἀ.ν. 199/1936 περὶ εὑρέσεως ἐργασίας ἐργατῶν θαλάσσης κ.ο.κ.). Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ὑπόκεινται καὶ οἱ πλοιοκτῆται εἰς τὴν εἰσφορὰν στρατεύσεως, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς μνησθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ἀναιρετέα κατέστη συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον μοναδικὸν λόγον τῆς ἀναιρέσεως τοῦ Ε. Τ. Ἡ συνεκδικαζομένη ὡς ἐκ τῆς συναφείας αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, δι' ἧς ἀποδίδεται εἰς τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν ἡ αἰτίασις, ὅτι κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 342 Α.Κ. ἔκρινεν, ὅτι δὲν κατέστη ὑπερήμερος ὁ εἰρημένος ὀφειλέτης Ε. Τ. (διὰ δικαιολογημένην ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν τοῦ χρέους) καὶ ἐγένετο οὕτω ἡ ὑπὸ δίκην ἀνακοπὴ τοῦ δικτὴ ἐν μέρει, ἤτοι ὅσον ἀφορᾷ τὸ κεφάλαιον προσαυξήσεως ὑπερθέσεως, ἀποβαίνει ἀπορριπτέα μετὰ τὴν παραδοχὴν τῆς πρώτης ἀναιρέσεως (τοῦ Ε. Τ.) ἐλλείψει ἀντικειμένου.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, τῆς ὑπ' ἀριθ. 1667/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατ' ἄρθρον 832 τῆς Πολ. Δικον., ὡς ἀντικατεστάθη, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον νὰ ἐξετασθῶσι, μετὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ νομίμου προστίμου, αἱ ἀπὸ 7.3.1959 καὶ 20.3.1959 ἐγκύρως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι ἐφέσεις ἀφ' ἑνὸς τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 467/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ἤτις ἀπέρριψεν, ὡς εἰρηται, τὴν ἀνακοπὴν κατὰ τὸ κύριον αὐτῆς αἴτημα. Βασίμου οὔσης, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτιθέντα, τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀνακόπτοντος Ε. Τ., ἅτε μὴ ὑπέχοντος ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰσφορᾶς στρατεύσεως, δέον, γινομένης δεκτῆς τῆς ἐφέσεως ταύτου καὶ ἀπορριπτομένης τῆς ἀντιθέτου ἐφέσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ, νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἀντιθέτως σκεφθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 467/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς καὶ γινομένης ἐπίσης δεκτῆς τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος Ε. Τ. ἀκυρωθῇ ἐν ὅλῳ ἡ εἰδικὴ πρόσκλησις τοῦ Ταμείου Εἰσπράξεων Ι.Κ.Α. (περὶ πληρωμῆς εἰσφορῶν καὶ προσαυξήσεων) κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΕΡ ΤΑ ΝΟΜΙΜΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

"Ορος συλλογικών συμβάσεων έργασίας 22 Αύγούστου 1958 περί αποζημιώσεως

Περιεχόμενον συλλογικών συμβάσεων έργασίας κατά Νόμον 3239/1955.—Ακυρότης όρων των από 22 Αύγούστου 1958 έθνικών συλλογικών συμβάσεων έργασίας περί ισχύος της (ανισχύρου) διατάξεως της ύπ' άριθ. 2/1956 διαιτητικής αποφάσεως περί αποζημιώσεως μισθωτών διά παράνομον υπερωριακήν έργασίαν.

Επρόκειτο, εις την περίπτωσιν της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως, περί παροχής εργασίας περαν των νομίμων χρονικών ορίων εργασίας και άνευ αδείας της Αρχής, επομένως παρανόμου, και επί χρονικόν διάστημα εμπίπτον εις έκείνο της ισχύος των από 22 Αύγουστου 1958 έθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας (ΕΕΔ 17, 94).

Το θέμα της παροχής εργασίας υπέρ τα νομίμα χρονικά όρια εργασίας ερυθμίσθη ήδη, ως γνωστόν, διά του άρθρου 8 του ν. δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1272), άλλ' η ισχύς αυτού ήρξατο από της 12 Νοεμβρίου 1959, ημέρας δημοσιεύσεως του εν λόγω ν. δ/τος.

Επομένως το ενδιαφέρον της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως και η διδομένη υπ' αυτής λύσις επί του προκύψαντος ζητήματος αναφέρεται εις τας παρανόμους υπερωρίας από της ισχύος των ανωτέρω συλλογικών συμβάσεων εργασίας (24 Αύγουστου 1958) μέχρι της ισχύος του ν. δ. 4020/1959 (12 Νοεμβρίου 1959).

Διά τον προηγούμενον της 24 Αυγούστου 1958 χρόνον είχε τεθή υπό της ύπ' άριθ. 2/1956 γενικής διαιτητικής αποφάσεως (ΕΕΔ 15, 970) όρος περί της δικαιουμένης, εις την περίπτωσιν, αποζημιώσεως, άλλ' ο όρος αύτος εκρίθη ήδη υπό της ύπ' άριθ. 138/1959 αποφάσεως του Αρείου Πάγου (εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 245) ανίσχυρος, ως τεθείς υπέρ την εξουσιοδότησιν του νόμου 3239/1955.

Ο Δικαστής της εργατικής διαδικασίας του Πρωτοδικείου Αθηνών δέχεται ήδη, ότι και ο όρος ούτος των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, όσον αφορά εις τας παρανόμους υπερωρίας, είναι ανίσχυρος (βλέπε και συμφώνους σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 1388, άλλως *Κ. Κανκάς*, Ένοχ. Ειδικόν, γ' έκδοσις, σελ. 585 επ., 911 επ.).

Ενεκεν, άλλως τε, του ανισχύρου αυτού ο Νομοθέτης ηναγκάσθη να ρυθμίση το θέμα διά του άρθρου 8 του ν. δ. 4020/1959.

Προκειμένης ούτω παροχής παρανόμου υπερωριακής εργασίας κατά το ανωτέρω σημειούμενον χρονικόν διάστημα μέχρι της ισχύος του ν. δ. 4020/1959 (12 Νοεμβρίου 1959) ή εξ αυτής αξίωσις του μισθωτού δεν θα έχη ξεχωριστά τας ανωτέρω συλλογικάς συμβάσεις εργασίας και δεν θα αναλύηται εις ποσόν τόσο επί του ωρομισθίου, αλλά θα κατάγηται εις δίκην δι' αγωγής εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού, όπότε, κατά τα γνωστά εν τη θεωρία και νομολογία γενόμενα δεκτά, είναι ζήτημα αποδείξεως ποία ή αποδοτέα εις τον μισθωτόν ωφέλεια του εργοδότου.

Από της 22 Νοεμβρίου 1959 εφαρμόζεται το άρθρον 8 του ν. δ. 4020/1959.

Πρωτοδίκου Αθηνών 6049/1959

Διαδικασία εργατικών διαφορών
Πρωτοδίκης ο κ. *Ι. Γεωργανάς*
Δικηγόροι οι κ.κ. Α. Λαμπρόπουλος, Δ. Γκουζούλης

Καθ' ο προκύπτει εκ του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 1 § 1, 7 §§ 1 εδ. α' και 2, 21 § 1 του νόμου 3239/1955, παρεσχέθη εις τας εν ταις διατάξεσι ταύταις οργανώσεις ή εξουσία, όπως διά συλλογικών συμβάσεων εργασίας, γενικής ανά πάσαν την χώραν ισχύος, καθορίζωσι τους γενικούς όρους και συνθήκας εργασίας και τα κατώτατα όρια αποδοχών, ως και τα πάσης φύσεως επιδόματα ή προσαυξήσεις επ' αυτών, ούχι δε και η εξουσία, όπως καθορίζωσι και το ποσόν του κατά το άρθρον 904 του Αστικού Κώδικος, εν περιπτώσει παροχής παρανόμου υπερωριακής εργασίας, αποδοτέου αδικαιολογήτου πλουτισμού (Α.Π. 138/1959, ΕΕΔ 18, 245). Συνεπώς η διάταξις της παραγράφου VIII της από 22.8.1958 έθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δημοσιευθείσης εις την Εφημερίδα Κυβερνήσεως διά της υπ' άριθ. 51600/1958 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας, ορίζουσα διά παραπομπής εις την παράγραφον 7 της υπ' άριθ. 2/1956 αποφάσεως του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της 42930/8578/1956 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας, ότι εν παροχή παρανόμου υπερωριακής εργασίας είναι καταβλητέον το ωρομίσθιον προσαυξημένον κατά 75%, είναι ανίσχυρος, ως υπερβαίνουσα την διά των ειρημένων διατάξεων παρεχομένην εις τας συμβληθείσας οργανώσεις εξουσίαν. Ταύτα πάντα, ανεξαρτήτως του ότι, καθ' ο σαφώς προκύπτει εκ της παραγράφου VIII της ειρημένης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ορίζούσης ότι συμφωνείται, όπως εξακολουθήσουν ισχύουσαι αι διατάξεις της παραγράφου 7 της υπ' άριθ. 2/1956 διαιτητικής αποφάσεως, ως προϋπόθεσις ισχύος της παραγράφου 7 της διαιτητικής ταύτης αποφάσεως έπεθη το έγκυρον αυτής και η ισχύς της μέχρι της εθνικής γενικής ταύτης συλλογικής συμβάσεως εργασίας (από 22.8.1958), ήτις προϋπόθεσις όμως δεν υφίσταται, της διατάξεως ταύτης ούσης ανισχύρου (Α.Π. 138/1959, ενθ' ανωτέρω). Κατ' ακολουθίαν η υπό κρίσιν αγωγή δέον να απορριφθή κατά την δευτέραν εν αυτή σωρευομένην αγωγήν ως μη νόμιμος.

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Διατήρησις ειδικών διατάξεων περί απαλλαγής του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος

Πρανόμια Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος.—Απαλλαγή, μεταξύ αύτων, και πάσης εισφοράς ύπερ του Ταμείου Ανεργίας.—Διατήρησις εν ισχύι και μετά τον Νόμον 3464/1955 και ανυπόχρεον ούτω καταβολής υπ' αυτού εργοδοτικών και εργατικών εισφορών κλάδου ανεργίας επί των αποδοχών του προσωπικού αυτού διά χρόνον από της ισχύος του Νόμου 3464/1955 και εφεξής.

Εκκρεμούσης υπό της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως ή υπ' αριθ. 827/1959 απόφασις του Εφετείου Αθηνών (εισηγητής *Ι. Γαλανός*, ΕΕΔ 18, 640).

Ο Άρειος Πάγος, ερμηνεύων την ειδικήν διάταξιν του άρθρου 13 § 2 του ν.δ. 1049/1949, ως αύτη ηρμηνεύθη διά του άρθρου 7 § 3 του ά.ν. 1944/1951, αποφαίνεται, ότι διά του άρθρου 15 § 2 του νόμου 3464/1955 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί ασφαλίσεως ανεργίας διατάξεων» (ΕΕΔ 15, 105), ή διάταξις του οποίου εκρίθη ως νέα και όχι ερμηνευτική (Α.Π. 537/1956, εισηγητής *Η. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 1280), δεν κατηργήθη ή προνομιακή υπέρ του Ο.Τ.Ε. ανωτέρω διάταξις και επομένως ούτος δεν υπόκειται εις υποχρέωσιν εισφοράς υπέρ του Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας.

Η άποψις αύτη του Αρείου Πάγου δεν πρέπει, νομίζομεν, να θεωρηθή, ότι επεκτείνεται και επί των λοιπών εξαιρέσεων, τας οποίας κατήργησε το άρθρον 15 § 2 του νόμου 3464/1955, άλλ' αναφέρεται εις τας προνομιακάς ειδικάς διατάξεις υπέρ του Ο.Τ.Ε., τας οποίας δεν συνάγεται, κατά τα δεκτά υπό του Αρείου Πάγου γενόμενα, ότι ήθέλησεν ο Νομοθέτης να καταργήση.

Άρειου Πάγου 500/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ο κ. *Κ. Καυκάς*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Μ. Παντελής*
Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Βλαχογιάννης, Ι. Αναστασόπουλος

Κατά την παράγραφον 4 του υπό τον τίτλον «πρανόμια και άτελείαι του Ο.Τ.Ε.» άρθρου 11 του ν.δ. 1049/1949 ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (Ο.Τ.Ε.), ως επιχείρησις κοινής ωφελείας μη αποκλειστικών μετόχων το Κράτος, δεν υπόκειται εις φόρους, τέλη, δικαιώματα, εισφοράς, κρατήσεις και εν γένει οιασδήποτε επιβαρύνσεις, υφισταμένας ή εν τω μέλλοντι επιβληθησομένας υπέρ του Δημοσίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και παντός τρίτου, κατά δε το άρθρον αύτου 13 § 2, ως τούτο ηρμηνεύθη διά του άρθρου 7 § 3 του ά.ν. 1944/1951, καθ' αυτός δεν έχουσιν εφαρμογήν επί του Ο.Τ.Ε. αι πάσης φύσεως διατάξεις, αι επιβάλλουσαι εις τας επιχειρήσεις συνδρομήν ή ενίσχυσιν υπέρ του Ταμείου Ανεργίας ή παντός τρίτου και ειδικώτεραν διά καταβολής ποσοστού επί των μισθολογίων του Ο.Τ.Ε., απαλλασσομένου ειδικώτερον πάσης εισφοράς εις το Ι.Κ.Α. εις υποκατάστασιν του διαλυθέντος Ταμείου Ανεργίας (εισφοραί εργοδότου κλάδου 5'). Αι διατάξεις του παρόντος νόμου είναι επικρατέστεραι γενικής ή ειδικής διατάξεως γενικών ή ειδικών νόμων».

Μετά τα ως άνω νομοθετήματα επηκολούθησε 1) το ν.δ. 2961/1954 «περί συστάσεως Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας», όπερ εν άρθροις 11 - 12 ώρισε τα εις την ασφάλισιν κατά της ανεργίας υπαγόμενα πρόσωπα (μισθωτούς), ως και τα από της ασφαλίσεως ταύτης εξαιρούμενα τοιαύτα εν δε τω άρθρω 37 διέλαβεν, ότι καταργείται ο ά.ν. 1181/1945, ως ούτος ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ως και πάσα άλλη γενική ή ειδική διάταξις της νομοθεσίας περί ανεργίας του ά.ν. 1846/1951 και του ν.δ. 2698/1953, πλην του άρθρου 54 § 4, αντικειμένη εις το «παρόν» ν. διάταγμα, επανερχομένου εν ισχύι του νόμου 2112/1920 κλπ., και 2) ο νόμος 3464/1955, διά του άρθρου 15 § 2 του οποίου ώρίσθη, ότι ή αληθής έννοια του άρθρου 37 του ν.δ. 2961/1954 είναι, ότι καταργείται πάσα αντικειμένη εις ταύτο διάταξις του ά.ν. 1846/1951 και του ν.δ. 2698/1953, πλην του άρθρου 51 § 4 του τελευταίου τούτου, εφ' ης επίσης και πάσα γενική ή ειδική διάταξις, δι' ης ρυθμίζονται άλλως, ή ως εν τω ν.δ. 2961/1954 ορίζεται, τα της υπαγωγής εις την ασφάλισιν ανεργίας, εξαιρέσεως απ' αυτής, υπολογισμού των εισφορών και παροχών κλπ.». Εκ της διατυπώσεως της τελευταίας ταύτης διατάξεως ουδαμώς συνάγεται, ότι διά ταύτης εθέλησαν αι εν τη προηγουμένη σκέψει παρατεθείσαι ειδικαί προνομιακαί υπέρ του Ο.Τ.Ε. διατάξεις του ιδρυτικού αυτού ν.δ. 1049/1949 και δη ή ειδικωτέρα τοιαύτη του άρθρου αυτού 13 § 2 (ως αύτη ηρμηνεύθη διά του άρθρου 7 § 3 του ά.ν. 1944/1951) περί μη εφαρμογής επί του Ο.Τ.Ε. των πάσης φύσεως διατάξεων των επιβαλλουσών εις τας επιχειρήσεις συνδρομήν ή ενίσχυσιν υπέρ του Ταμείου Ανεργίας ή παντός τρίτου και δη διά καταβολής ποσοστού επί των μισθολογίων του προσωπικού, τοσούτω δε μάλλον διότι, δεδομένου του ιδιαιτέρου ενδιαφέροντος, όπερ εξεδήλωσεν υπέρ του Ο.Τ.Ε. ο νομοθέτης διά της θεσπίσεως των ως είρηται διατάξεων (ή πρώτη των οποίων διαλαμβάνει περί απαλλαγής και από μελλοντικώς επιβληθησο-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΕΡΙ ΑΝΩΤΕΡΟΥ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΔΙ' ΥΠΕΡΩΡΙΑΣ

Συμψηφισμός πρὸς μισθὸν ἀπαιτήσεως ἐργοδότου διὰ ζημίας

Ἀνίσχυρος ὁ ὅρος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας.—Νόμιμος ἡ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ συμφωνία περὶ καταβολῆς ἀνωτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ πρὸς κάλυψιν ἀποζημιώσεως διὰ παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας—Συμψηφισμὸς πρὸς μισθὸν ἀπαιτήσεως ἐργοδότου διὰ δολίως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ προξενηθεῖσαν ζημίαν.—Πρότασις παρ' Ἐφετείῳ.—Κρίσις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἡ καταιτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου, ἔχει ὑπ' ὄψιν παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἡ ἐκ τῆς ὁποίας ἀποζημίωσις ἀνεζητήθη διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς (ἀνισχύρου θεωρηθείσης ὡς πρὸς τοῦτο τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΕΕΔ 16, 376, βλέπε Α.Π. 138/1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 240).

Σημειωτέον ὅτι καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 4020/1959 (ἄρθρον 8) (ΕΕΔ 18, 1272) πάλιν ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ἀναζητεῖται κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχάς, ἐπιβαλλομένης ὅμως, ὡς ἀστικῆς κυρώσεως, καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ 0/0 τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου (διὰ τὴν πραγματοποιουμένην ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ γματος, ἤτοι ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1959, ὑπερωριακὴν ἐργασίαν).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, εἶχε συμφωνηθῆ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, ὅπως τὸ πλέον τῶν 1.700 δραχμῶν (προφανῶς τοῦ νομίμου μισθοῦ) διδόμενον ποσὸν ἐκ δραχμῶν 800 δίδηται πρὸς ἐξόφλησιν καὶ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς.

Κατὰ τὴν ἄποψιν τῆς Α.Π. 18/1957 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 380) ἡ τοιαύτη συμφωνία ἐσεωρεῖτο ἔγκυρος.

Ἐν τούτοις ὁ Νομοθέτης τοῦ ν.δ. 4020/1959 διὰ τοῦ ἄρθρου 8 αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀφορμῆς τῆς δοθείσης ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου λύσεως (βλέπε εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ΕΕΔ 18, 1275) ὥρισεν, ὅτι «πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις (τοῦ ἄρθρου 8) καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων, εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἀκυρότης αὕτη ὁρᾷ καὶ τὰς ὑφισταμένας ἤδη τοιαύτας συμφωνίας διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος (12 Νοεμβρίου 1959) καὶ ἐφεξῆς χρόνον.

Ὥστε μετὰ τὸ ν. δ. 4020/1959 δὲν δύναται νὰ συμφωνηθῇ, ὅτι ὁ ἐπιτρεπτῶς ἄλλως τε κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 601) συμφωνούμενος ὑπὲρ τὰ ἐλάχιστα ὑποχρεωτικὰ ὅρια μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον θὰ καλύπτῃ καὶ τὰς ἀποζημιώσεις ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 4020/1959 διὰ παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

Ὡς πρὸς τὴν πρόσθετον ὅμως ἀμοιβὴν τῶν μισθωτῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς δυνάμει της ὑπ' ἀριθ. 8/900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὡς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 388), παραμένει ἡ κρατήσασα ἐν τῇ νομολογίᾳ ἄποψις, ὅτι δύναται νὰ συμφωνηθῇ, ὅτι διὰ τοῦ μείζονος τοῦ νομίμου μισθοῦ καλύπτεται ἡ ἀμοιβὴ αὕτη (ἐὰν πράγματι καλύπτηται) (βλέπε Α. Π. 18/1957, ἔνθ' ἀνωτ., οὕτω καὶ παγία νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως).

Ὡς πρὸς τὸν συμψηφισμὸν ἀπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου διὰ ζημίας, προξενηθείσας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δολίως, βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16118/1958 (εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*,

---

μένων ὑπὲρ τρίτων ἐπιβαρύνσεων), ἐὰν ἐν τῷ σκοπῷ αὐτοῦ ἐκείνῳ, ὅπως διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ νόμου 3464/1955 καταργήσῃ τὴν προμνησθεῖσαν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 13 § 2 τοῦ ν.δ. 1049/1949 (ὡς αὕτη ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951), θὰ ὥριζε βεβαίως τοῦτο ρητῶς. Ὅθεν, οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, καὶ ἀκολούθως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεξάμενον τὰς συνεκδικασθείσας ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ 24.3.1958 ἀναγωγιστικὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ο.Τ.Ε. καὶ ἀπὸ 16.4.1958 ἀνακοπὴν τοῦ κατὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἀτομικῶν προσκλήσεων τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α., ὡς διεξάγοντος τὴν ταμειακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, περὶ πληρωμῆς ὑπ' ἐκείνου ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν εἰσφορῶν κλάδου ἀνεργίας ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ του διὰ χρόνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3464/1955 καὶ ἐφεξῆς, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ 2ος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως περὶ κοινῆς ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐκτιμήσεως καὶ ἐρμηνείας τοῦ περιεχομένου τῆς ὑπ' ἀριθ. 537/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἀπορριπτέος, καθὸ μὴ ἐμπίπτων, ὡς διατυποῦται, εἰς τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 807 τῆς Πολ. Δικ. ἀναφερομένων περιπτώσεων, δι' ἃς χωρεῖ ἀναίρεσις.

ΕΕΔ 18, 487 καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 486, ἔνθα παραπεμπαι εἰς τὴν θεωρίαν).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 18524/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. Σ. Ράγκας
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Δ. Θεοτικὸς
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Προυσανίδης, Μ. Παπαγεωργίου

Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 7 ὑπ' ἀριθ. 2§1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 42930§1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ἣν, ἐὰν ὁ μισθωτὸς ὑποχρεωθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς παροχὴν ἐργασίας πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὁριζομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἡ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἡ καταβλητέα εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην πέραν τῆς τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἶναι ἴση πρὸς τὸ ὡρομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 75ο§ο, εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ὑπερβαίνουσα τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239§1955 (ἄρθρον 1 § 2, 9 καὶ 21 § 1) παρασχεθεῖσαν ἐξουσιοδότησιν (βλ. Α.Π. 138§1959, ΕΕΔ 18, 245). Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ ἐνάγων κατὰ τὸ ἀπὸ 17.7.1957 ἕως 31.10.1957 χρονικὸν διάστημα ὑπεχρεώθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης εἰς παροχὴν ἐργασίας πέραν τοῦ νομίμου ὥρου (β.δ. τῆς 28.1 - 4.2.1938) ἡμερησίας ἀπασχολήσεως κατὰ μέσον ὅρον ἐπὶ 2ωρον καθ' ἑκάστην καὶ ἐπὶ 50 ὥρας μηνιαίως καὶ συνολικῶς κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα εἰς 174 ὥρας. Διὰ τὴν τοιαύτην παράνομον καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν του ὁ δικάσας Πρωτοδίκης βάσει τῆς ὡς ἄνω παραγράφου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2§1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἣν ἐσφαλμένως ἐθεώρησεν ἰσχυράν, ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι ποσὸν δραχμῶν 708,80. Πράγματι ὁ ἐνάγων διὰ τὴν ὡς ἄνω αἴτησιν του ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, στηριζομένην ὁμῶς, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος) δικαιοῦται δραχμῶν 1740 βάσει τοῦ ὡρομισθίου αὐ οὗ (ἐκ δραχμῶν 10) καὶ κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο ὠφελήθη ἡ ἐναγομένη ἐπὶ ζημίᾳ αὐτοῦ, διότι τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ κατέβαλλεν εἰς ἄλλον ὁδηγὸν δι' ἐκτέλεσιν τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας. Κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν διαδίκων συνεφωνήθη, ὅπως τὸ πλέον τῶν 1700 δραχμῶν διδόμενον αὐτῷ ποσὸν τῶν δραχμῶν 800 δίδηται πρὸς ἐξόφλησιν καὶ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἐνάγοντος ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακάς. Ἐφ' ὅσον δέ, κατὰ τὰ ὡς ἄνω, ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 500 μηνιαίως (50 ὥραι Χ 10 δραχμάς), ἡ τοιαύτη ἀξίωσις ἐκαλύπτετο διὰ τοῦ παρεχομένου αὐτῷ κατὰ μῆνα ὑπερτέρου ποσοῦ καὶ οὐδὲν δικαιοῦται ὁ ἐνάγων ἐκ τῆς ὡς ἄνω ὑπερωριακῆς ἐργασίας αὐτοῦ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐναντι τῆς κατὰ Κυριακὰς ἐργασίας του δικαιοῦται δραχμῶν 1248 μηνιαίως, ὡς ἐκρίθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, μὴ ἐκκληθείσης κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος. Ὅθεν, τὰ ἐναντία δεχθεὶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ ἐπιδικάσας τῷ ἐνάγοντι δραχμὰς 708 δι' ἀξίωσίν του ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατὰ τὸ ρηθὲν διάστημα, ἐσφαλε κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου δεύτερον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ἀπορριπτέας κρινομένης τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ αἴτημα τοῦτο ὡς ἀβασίμου.

Ἡ ἐνστασις τοῦ συμψηφισμοῦ, ἐφ' ὅσον προτείνεται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, παραδεκτῶς παρὰ τῆς ἐκκαλούσης (ἐναγομένης) τὸ πρῶτον ἤδη ἐφεσίμως προβάλλεται, μὴ ἀποκρουομένη ἄλλως ὡς ἀπαράδεκτος ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου (ἐνάγοντος), εἶναι δὲ ἐπιτρεπτὸς ὁ συμψηφισμὸς δι' ἀπαίτησιν, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ ἐργοδότης ἕνεκα ζημίας, τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς προεκάλεσε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του δολίως (ἄρθρον 664 Ἀστικοῦ Κώδικος, Ε.Α. 106§1950, *Φραγκίστας* ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρον 450, ἀριθ. 1, καὶ *Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον σελ. 211), ἧτις ἐνστασις τοῦ ἐργοδότου κρίνεται ἐν τῇ παρούσῃ διαδικασίᾳ ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ οὐχὶ βάσει τῶν ἐν τῇ Πολιτικῇ Δικονομίᾳ διαλαμβανομένων ἀποδεικτικῶν μέσων (Πρωτ)κείου Ἀθηνῶν 1334§1955, ΕΕΔ 15, 368). Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ποσοῦ δραχμῶν 4.000, ἀνήκον τῇ ἐναγομένῃ (ἐκκαλούσῃ), προερχόμενον ἐξ εἰσπράξεων τοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τοῦ ἐναγομένου, αὐτίνος ἐτύγχανεν ὁδηγὸς ἐν Βόλῳ, τὴν 12-19 Ἀπριλίου 1958 ἰδιοποιήθη ἐκ δόλου, δι' ἣν αἰτίαν κατεδικάσθη διὰ τῆς προσαγομένης ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Βόλῳ Πλημμελειοδικῶν εἰς φυλάκισιν 4 μηνῶν. Ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος διαπραχθέντος ἀδικήματος ὑπεξαιρέσεως ὑφίσταται ἀξίωσις τῆς ἐναγομένης, στηριζομένη εἰς τὸ ἄρθρον 914 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἥτις, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τυγχάνει κατ' οὐσίαν βάσιμος καὶ δέον ὅπως, συμψηφιζομένης ταύτης εἰς τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἀποσβεσθῇ ἡ τελευταία κατὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 4.000. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις δέον νὰ γίνῃ δεκτή, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως. Διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ἐπεδικάσθη τῷ ἐνάγοντι ποσὸν δραχμῶν 10.799, ἐφ' ὅσον ὁμῶς τὸ ἐπιδικασθὲν διὰ ταύτης κονδύλιον τῶν ὑπερωριῶν ἐκ δραχμῶν 708 τυγχάνει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀπορριπτέον, ἡ ἀπαίτησις τοῦ ἐνάγοντος, περιοριζομένη κατὰ τοῦτο, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 9.091 καὶ μετὰ τὸν συμψηφισμὸν πρὸς ταύτην τῆς ἄνω ἀνταπαιτήσεως τῆς ἐναγομένης ἐκ δραχμῶν 4.000, ἀποσβεννυομένης κατὰ τὸ ἐν λόγῳ ποσόν, περιορίζεται εἰς δραχμὰς 5.091.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Ἀπασχόλησις εἰς χρόνον ἐλάσσονα τοῦ ὑπὸ τοῦ Νόμου καθωρισμένου

Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν δακτυλογράφων δικηγορικῶν γραφείων τῆς ἀπὸ 12.8.1936 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἀναπροσαρμοζομένης καὶ μετὰ τῶν σχετικῶν αὐξήσεων.—Νόμιμον ὡράριον ὑπαλλήλων ἰδιωτικῶν γραφείων, ἐπομένως καὶ τῶν ὑπαλλήλων δικηγορικῶν γραφείων. — Μισθὸς ἀναλόγως τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον, εἶναι παροχὴ ἐργασίας δακτυλογράφου εἰς δικηγορικὸν γραφεῖον.

Λέγεται τὸ Πρωτοδικεῖον, κατὰ τὴν σταθερὰν ἄποψιν τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 1206), ὅτι ὁ νόμιμος μισθὸς αὐτῶν διέπεται βασικῶς ὑπὸ τῆς ἀπὸ 12.8.1936 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (τοιοῦτοι θεωροῦνται οἱ ὑπὸ τῶν δικηγόρων προσλαμβανόμενοι, Α. Π. 116/1932, Θέμ. ΜΓ' 67:), ἀναπροσαρμοζομένης διὰ τῶν ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1947 καὶ 1 Δεκεμβρίου 1947 γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ρὲ τὰς μετέπειτα αὐξήσεις (βλέπε ΕΕΔ 14, 1206), αἱ ὁποῖαι φθάνουν μέχρι καὶ τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 19.6 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 976) καὶ μετέπειτα τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949).

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 14/1955 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66867/13658/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 15, 1323, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὴν περίπτωσιν καὶ διότι αὐτὴ δεσμεύει τοὺς ἐκπροσωπηθέντας κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργοδότας, ἤτοι τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, Ἀνωτάτης Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων ἀφ' ἑτέρου (βλέπε καὶ σχετικὸν ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐν ΕΕΔ 16, 229).

Βλέπε ἐπίσης ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς χώρας, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/3371/1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ΕΕΔ 18, 343, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ διότι οἱ δικηγόροι (καὶ συμβολαιογράφοι) δὲν ἀσκοῦν ἐπιχείρησιν, τῶν δικηγόρων ἀσκούντων δημόσιον λειτούργημα (ἄρθρον 38 ν.δ. 3026/1954 τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων), τῶν δὲ συμβολαιογράφων ὄντων ὁμοίθων δημοσίων ὑπαλλήλων (ἄρθρ. 19 ἀ.ν. 356/1936, ἄρθρ. 1 § 5 ν.δ. 652/1948 βλέπε καὶ Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 17, 104).

Τοῦ νομίμου ὅρως τούτου μισθοῦ δικαιοῦνται οἱ ἐργαζόμενοι ἐπὶ τὸν νόμιμον χρόνον, ἤτοι ἐν προκειμένῳ ἐπὶ ὀκτάωρον κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ π.δ/γματος τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 (πρβλ. Α.Π. 53/1953, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 296), ἐκτὸς ἂν συμφωνηθῇ νὰ καταβάλληται ὁ μισθὸς οὗτος καὶ δι' ἐλάσσονα χρόνον ἀπασχολήσεως, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ νόμου 3239/1955 ἡ ἀπόληψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἢ συμφωνία περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως δὲν ἐπιτρέπεται (βλέπε Α.Π. 53/1953 ἔνθ' ἀνωτ., Α.Π. 714/1958, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 17, 1190, Πρωτοδ. Πειραιῶς 1065/1958, Πρωτοδίκης *Γ. Κώστας*, ΕΕΔ 18, 144).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἔχει ὑπ' ὄψιν περίπτωσιν δακτυλογράφου (γυναικός), ἐχούσης συμπληρώσει τὸ 20ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της καὶ προϋπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους, ὁπότε πράγματι ὁ μηνιαῖος μισθὸς αὐτῆς ἀνήρχετο ἀπὸ 24.1.1956 (ὄχι ὅμως δυνάμει τοῦ ν.δ. 3755/1955, ἀλλὰ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΕΕΔ 15, 976) εἰς δραχ. 801 + δραχ. 90 (αὔξησις δυνάμει τῆς ἀπὸ 22.8.1958 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας) = δραχ. 891.

Καί, ἀφοῦ πρόκειται περὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ τῶν δακτυλογράφων δικηγορικῶν γραφείων ἐνδιαφέρει τοὺς δικηγόρους νὰ παραθέσωμεν τὸν κατωτέρω πίνακα τῶν νομίμων μισθῶν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων (γυναικῶν) ἀπὸ 24.1.1956 καὶ ἑξῆς.

1ον	ἔτος	ἡλικίας	. . . . .	δραχ.	524	+ (ἀπὸ 24.8.1958) 90	= 614
2ον	»	»		»	524	+ (» ») 90	= 614
3ον,	»	»	(μετὰ ἕνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν)	»	603	+ (» ») 90	= 693
16ον, 17ον	»	»	. . . . .	»	524	+ (» ») 90	= 614
16ον, 17ον	»	»	(μετὰ ἕνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν)	»	603	+ (» ») 90	= 693
16ον, 17ον	»	»	(μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν)	»	609	+ (» ») 90	= 699

18ον 19ον έτος	ηλικίας	. . . . .	δραχ.	603	+	(από 28.8.1958)	90	=	693
18ον 19ον	»	(μετά ένός έτους υπηρεσίαν	»	713	+	(» »	) 90	=	803
18ον, 19ον	»	(μετά δύο ετών υπηρεσίαν)	»	713	+	(» »	) 90	=	803
20όν, 21ον	»	. . . . .	»	603	+	(» »	) 90	=	693
20όν, 21ον	»	(μετά ένός έτους υπηρεσίαν)	»	713	+	(» »	) 90	=	803
20όν, 21ον	»	(μετά δύο ετών υπηρεσίαν)	»	763	+	(» »	) 90	=	853
22ον, 23ον, 24ον	»	. . . . .	»	713	+	(» »	) 90	=	803
22ον, 23ον, 24ον	»	(μετά ένός έτους υπηρεσίαν)	»	741	+	(» »	) 90	=	831
22ον, 23ον, 24ον	»	(μετά δύο ετών υπηρεσίαν)	»	794	+	(» »	) 90	=	884
25ον και άνω	»	. . . . .	»	741	+	(» »	) 90	=	831
25ον και άνω	»	(μετά ένός έτους υπηρεσίαν)	»	801	+	(» »	) 90	=	891
25ον και άνω	»	(μετά δύο ετών υπηρεσίαν)	»	860	+	(» »	) 90	=	950

Πρωτοδικείου Αθηνών 19737/1959

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ο κ. Σ. Ράγκας
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. Γ. Γεραρής
Δικηγόροι οι κ.κ. Τ. Κολιμήρης, Σ. Καμπίρης

Καθ' ά εδέχθη και ή εκκαλουμένη απόφασις, πράγματι ο μηνιαίος μισθός της δακτυλογράφου δικηγορικού γραφείου, δι' ην και έχει εφαρμογήν ή από 12.8.1956 γενική συλλογική σύμβασις (Α.Π. 1413, Θέμ. ΝΔ'1218) από της 24.1. 1956, δυνάμει της κατά νόμον 3755/1957 γενομένης κατά 15 ο/ο αύξήσεως, ανήρχετο, μετά ένός έτους υπηρεσίαν, εις δραχμάς 801 και μετέπειτα δια της από 24.8.1958 γενικής συλλογικής συμβάσεως και της δι' αυτής γενομένης αύξήσεως κατά δραχ. 90 ανήλθεν εις δραχμάς 891. Εξ έτέρου το νόμιμον ωράριον της δακτυλογράφου, συνφδά τη διατάξει του άρθρου 18 του προεδρικού διατάγματος της 8/13 Απριλίου 1932, είναι το 8ωρον. Ούτω όμως, γενομένης και ρητής συμφωνίας μεταξύ εναγούσης και εναγομένου περί της επί ελαττον του νομίμου ωραρίου εργασίας αυτής εις την δακτυλογράφησιν των δικογράφων του εναγομένου, εσφαλεν ή εκκαλουμένη επιδικάσασα διαφοράς μισθών και δώρων δια τους ακολούθους λόγους: Εβεβαιώθη πλέον ή επαρκώς, ότι ή δια την εργασίαν των εναγομένων απασχόλησις της εναγούσης κατ' ουδεμίαν περίπτωσιν υπερέβαινε τας 2 ώρας ημερησίως. Όμως επί εργασίας, παρεχομένης εις χρονικά όρια εργασίας ήσσονα των νομίμων και εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως ή και δεν συμφωνείται άλλως δια της ατομικής συμβάσεως, ο μισθός ελαττούται αναλόγως, διότι τα βάσει των υπουργικών αποφάσεων καθοριζόμενα ως κατώτατα όρια ημερομισθίου προϋποθέτουσι σύμβασιν εργασίας παρεχομένην κατά πλήρες ωράριον (οίον, εν προκειμένω, το 8ωρον), ελαττούμενα αναλόγως εκ της κατ' ίδίαν συμβάσεως εργασίας μικροτέρας απασχολήσεως, ήτις, εφ' όσον είναι εύνοϊκωτέρα δια τον εκμισθωτήν, είναι και έγκυρος, συνφδά προς την διάταξιν του άρθρου 680 § 3 Αστικού Κώδικος (Α.Π. 714/1958, ΕΕΔ 17, 1190, Α.Π. 53/1953, ΕΕΔ 12. 296). Ούτω, απασχοληθείσης της εναγούσης εις 2ωρον ημερησίως εργασίαν παρά τω εκκαλουντι, δεν προκύπτει ουδεμία διαφορά, ην να δικαιούται, γινομένου υπολογισμού εκ της συγκρίσεως, του μισθού των 350 δραχμών, ον ελάμβανε, και του εις αυτήν αντιστοιχούντος των 2 ωρών ημερησίας εργασίας, ην προσέφερε, υπολογιζομένου προς τον νόμιμον μισθόν των δραχμών 801 δια το πρώτον χρονικόν διάστημα και εις δραχμάς 891 δια το δεύτερον τοιούτον και κατά τας εν τη αγωγή διακρίσεις, αφού εκ της τοιαύτης συγκρίσεως και του μεγαλυτέρου έτι εις αυτήν ανήκοντος νομίμου μισθού (δραχ. 891), δστις και προσήκει εις 8ωρον εργασίαν, προκύπτει, ότι έδει να ελάμβανε κατά μήνα δραχμάς 222,50 (2 ώραι εργασίας ημερησίως Χ 25 εργασίμους ημέρας=ώραι εργασίας 50 Χ 4,45 ωριαίος μισθός=222,50), ενώ ελάμβανε 350 δραχ., ήτοι πολύ πλέον του νομίμου, εφ' όσον δε, καθ' ά ή ίδία ή ενάγουσα ισχυρίζεται, και τα προς αυτήν δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, ως και ή προς αυτήν καταβληθείσα αποζημίωσις των 2 μηνών (λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας), υπελογίσθη βάσει των εκ δραχ. 350 μηνιαίων αποδοχών της (ας ελάμβανε), κατά τον αυτόν ως άνω συγκριτικόν υπολογισμόν δεν δικαιούται διαφοράς τινος. Εσφαλεν όθεν ή εκκαλουμένη, κατά μερικήν παραδοχήν της αγωγής επιδικάσασα διαφοράς μισθού, δώρων και αποζημιώσεως, εσφαλε δε διότι προδήλως, και καθ' ά εκ των σκέψεων της διαφαίνεται, δεν έλαβεν ως προϋπόθεσιν ότι τον εκ της συλλογικής συμβάσεως μισθόν της δικαιούται ή ενάγουσα να λάβη έναντι της του νομίμου 8ώρου ωραρίου εργασίας της. Κατ' ακολουθίαν δέον να γίνη δεκτός ο σχετικός της έφέσεως λόγος και μεταρρυθμιζομένης της εκκαλουμένης να απορριφθή ή αγωγή.

ΙΑΤΡΟΙ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΕΡΙ ΑΜΟΙΒΗΣ ΙΑΤΡΟΥ ΕΙΣ ΠΟΣΟΝ ΜΙΚΡΟΤΕΡΟΝ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ

Συνδεδυασμέναι διατάξεις τοῦ Α.Ν. 1565/1939 καὶ Ν.Δ. 3623/1956

Ἀμοιβαὶ ἰατρῶν κατὰ τὸ Ν.Δ. 3623/1956.—Ἐπιτρεπτὴ συμφωνία περὶ καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς ἰατροῦ εἰς ποσὸν μικρότερον τῶν κατωτάτων ὁρίων ταύτης, τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ Α.Ν. 1565/1939, Β.Δ., ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη συμφωνία δὲν γίνεται πρὸς ἀθέμιτον συναγωνισμὸν καὶ διαφήμισιν.—Ἐφαρμογὴ τῆς ἰσχυούσης διατιμήσεως ἐν ἐλλείψει συμφωνίας καθοριζούσης ἄλλως τὴν καταβλητέαν ἰατρικὴν ἀμοιβήν.—Ἰσχυρισμὸς περὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἀνάγκης τοῦ ἰατροῦ κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως (ἄρθρ. 179 Α.Κ.).

Τὸ θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Ἐφετῶν (στρατεύσεως τῆς ἀγωγῆς ἰατροῦ κατὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Π.Α.Π.), καὶ ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως λύσις εἶναι ζωηροῦ καὶ ἐκτεταμένου ἐνδιαφέροντος.

Σημειοῦται συναφῶς, προκειμένου περὶ δικηγόρων, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1959 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Ἀρείου Πάγου, προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΝ 1959 σελ. 959, ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ἑξῆς: «Τὸ ὂν ἐκ τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι τὰ τῆς ἀμοιβῆς τῶν δικηγόρων κανονίζονται κατὰ συμφωνίαν μετὰ τοῦ ἐντολέως ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει ἐπιτρέπεται τὸ ποσὸν αὐτῆς νὰ ὑπολείπηται τῶν ἐν ἄρθρῳ 98 Κ.Δ. ὁρίων αὐτῆς, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 175 §§ 1 καὶ 3 τοῦ ἰδίου Κώδικος, δι' οὗ ἐπαναλαμβάνεται, ὅτι ὁ δικηγόρος δὲν δύναται νὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ δωρεὰν ἢ ἐπὶ ἀμοιβῇ ἐλάσσονι τῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου κεκανονισμένης, ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἄνευ περιορισμῶν τῆς παραγράφου 1 παροχὴ ὑπηρεσιῶν πρὸς δικηγόρον ἢ πρὸς συγγενῆ, ἡ δὲ παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων δύναται νὰ κολάζηται πειθαρχικῶς ὑπὸ τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ἐὰν κρίνηται, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὴν δικηγορικὴν εὐπρέπειαν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ συμφωνία δικηγόρου μετὰ προσώπου, μὴ ὑπαγομένου εἰς τὴν ἐξαίρεσιν περὶ πληρωμῆς ἀμοιβῆς κάτω τοῦ ἐλάσσονος τοῦ κεκανονισμένου, ὡς μόνην συνέπειαν δύναται νὰ ἔχῃ, ἐφ' ὅσον ἠθέλε κριθῇ, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὴν δικηγορικὴν ἀξιοπρέπειαν, τὴν πειθαρχικὴν δίωξιν τοῦ δικηγόρου καὶ οὐχὶ τὴν ἀκυρότητα τῆς συμβάσεως»).

Σχετικοὶ πρὸς τοὺς ἰατροὺς νόμοι εἶναι ὁ ἀ.ν. 1565/1939, οἱ τροποποιητικοὶ αὐτοῦ νόμοι 1843/1951, 2049/1952, 3319/1955, 3366/1955, 3623/1956, 3796/1957.

Κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο νομοθέτημα (ἄρθρ. 1) οἱ ἰατροὶ παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερόμενα πρόσωπα, ἐν οἷς καὶ οἱ Ὀργανισμοὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐπὶ συμβάσει δι' ὡρισμένον χρόνον ἢ ἐπ' ἀόριστον ἢ ἐπὶ θητείᾳ καὶ ἀμοιβῇ, καθοριζομένῃ κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ ὁριζόμενα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 2 αὐτοῦ ἰατροί, ὑπηρετοῦντες εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει εἰς πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα, ἀπαλλασσόμενοι τῶν καθηκόντων των, λόγῳ καταργήσεως θέσεως, ἢ ἀποχωροῦντες τῆς θέσεως των λόγῳ ὑγείας, ἢ ἀπολυόμενοι τῆς θέσεως των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως, ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Περὶ αὐτῶν βλέπε καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 434, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1091 ἐπὶ τῆς Πρωτοδικείου Ἄρτης 234/1959, εἰσηγητὴς *Π. Κωνσταντινόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1091, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 42.

Προέδρου Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 430/1959

Προεδρεύων ὁ Ἐφέτης κ. *Κ. Παυλίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καλδῆς, Π. Μπουσιώτης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 637 τοῦ 1959 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ διαφορᾶς, ἀντικείμενον ἐχούσης ἰατρικὴν ἀμοιβήν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν, μὴ ὑποκειμένη εἰς κατάθεσιν προστίμου κατὰ τὸ ἄρθρον 44 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 1565 τοῦ 1939.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ ἀ. ν. 1565/1939 ἡ παρὰ τοῦ ἰατροῦ λῆψις κατωτέρας τοῦ ἐν ἐκά-

στη περιπτώσει ισχύοντος κατωτάτου όρίου ι. ατρικής άμοιβής ή ή μή λήψις τοιαύτης δέν άντίκειται εις τάς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἐφ' ὅσον δέν γίνεται πρὸς ἀθέμιτον συναγωνισμόν καὶ διαφήμισιν. 'Αφ' ἑτέρου διά τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ]γματος 3623 τοῦ 1956 ὁρίζεται, ὅτι οἱ ἰατροὶ παρέχουσι τάς ὑπηρεσίας των ἐπὶ συμβάσει δι' ὡρισμένον χρόνον ἢ ἐπ' ἀόριστον ἢ ἐπὶ θητείᾳ, ἀμείβονται δέ κατὰ πρᾶξιν ἢ κατὰ περίπτωσιν νόσου ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἢ ἐπὶ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δι' ἕκαστον πρόσωπον, οὗτινος τὴν ἰατρικὴν περίθαλψιν ἀναλαμβάνουσιν, ἢ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἢ ἐπ' ἀμοιβῇ κατὰ ὡριαίαν ἐργασίαν ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἐπὶ τῶν νοσηλείων, ἐξετάστρων καὶ λοιπῶν καταβολῶν ἢ ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιστρου, καθ' ἃ ἑκάστοτε εἰς τὴν σχετικὴν συμφωνίαν εἰδικώτερον καθορίζεται. Περαιτέρω καθορίζονται τὰ κατώτερα ὅρια ἰατρικῆς ἀμοιβῆς κατὰ κατηγορίαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων, κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὡς κατώτατον ὅριον ἰατρικῆς ἀμοιβῆς κατ' ἰατρικὴν ἐπίσκεψιν, πρᾶξιν ἢ περίπτωσιν ὁρίζεται ἡ μικροτέρα τιμὴ τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡ ἀναγραφομένη ἐν τῷ σχετικῷ πίνακι τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος β. δ]τος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ. ν. 1565]1939, τοῦ κατωτάτου τούτου ὁρίου δυναμένου νὰ μειοῦται μέχρι τοῦ ἡμίσους, προκειμένου περὶ παροχῆς ἰατρικῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς ἀπόρους ἢ ἠσφαλισμένους, κατὰ τὰ αὐτόθι ὁριζόμενα. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3623]1956 ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ἀ. ν. 1565]1939, μὴ ἀπαγορευομένης οὕτω συμφωνίας περὶ καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς ἰατροῦ εἰς ποσὸν μικρότερον τῶν κατωτάτων ὁρίων τούτης, τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1565]1939 β.δ]γματος, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη συμφωνία δὲν γίνεται πρὸς ἀθέμιτον συναγωνισμὸν καὶ διαφήμισιν. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοιγαροῦν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων αἵτινες, εἰς τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον ἀποβλέπουσαι, δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς δημοσίας τάξεως, ἡ ἰσχύουσα διὰ διατάγματος διατίμησις ἐφαρμόζεται ἐν ἐλλείψει συμφωνίας καθορίζουσης ἄλλως τὴν καταβλητέαν ἰατρικὴν ἀμοιβήν (*Ι. Ἀποστολοπούλου*, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἐκδ. 4η, § 85, Πρόεδρου Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 317]1959). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1959 ἀγωγὴ τῆς ἐκκαλούσης, δι' ἧς αὕτη ἐκτίθησιν ὅτι, τυγχάνουσα ἰατρὸς κεκτημένη ὁδειαν ἀσκήσεως τῆς ἰατρικῆς εἰδικότητος τοῦ μικροβιολόγου, ἐξετέλεσε διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐναγομένου ἐφεσιβλήτου ἐν τῷ ἐν Πειραιεῖ μικροβιολογικῷ ἐργαστηρίῳ της τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναγραφομένας ἰατρικὰς πράξεις τῆς ἐπιστημονικῆς εἰδικότητός της, ἤτοι μικροβιολογικὰς ἐξετάσεις, ἀντιδράσεις, προσδιορισμούς καλλιεργείας κλπ. τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων καὶ τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των, χωρὶς νὰ λάβῃ ὁλόκληρον τὴν καθοριζομένην μικροτέραν τιμὴν τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς ἑκάστης ἐκτελεσθείσης ἰατρικῆς πράξεως, καὶ ἐξαιτεῖται, κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον νὰ τῇ καταβάλῃ τὴν διαφορὰν ἀμοιβῆς, τὴν ἀντιστοιχοῦσαν εἰς τὸ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3623]1956, ἤτοι ἀπὸ τῆς 10ης Νοεμβρίου 1956, μέχρι τῆς 31 Μαΐου 1959 χρονικὸν διάστημα, ἤτοι τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθέντων εἰς τὴν ἐνάγουσαν ποσῶν δι' ἀμοιβὴν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας καὶ τῶν ὀφειλομένων κατὰ τὰ ἀνωτέρω λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ὑφισταμένης σχετικῆς συμβάσεως, ὡς ἀντικειμένης εἰς τὰς μνησθείσας διατάξεις τοῦ ν.δ. 3623]1956, εἶναι νόμῳ ἀβασίμως κατὰ τὴν βάσιν ταύτην καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἥτις ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς παρατεθείσας διατάξεις, καὶ ἀπορριπτέοι εἰσὶν οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες 1ος καὶ 2ος λόγοι ἐφέσεως.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Προέδρου Πρωτοδικῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Β. Π. ληφθεισῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων, περὶ ὧν αἱ προσαγόμεναι ὑπ' ἀριθ. 4718 καὶ 4719 τῆς 6ης Ἰουλίου 1959 ἐκθέσεις τούτου, καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν μας, ὅτι τὸ ἐφεσίβλητον κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκκαλούσης συμβάσεως ἐξεμεταλλεύθη τὴν συνεπείᾳ ἐπαγγελματικοῦ συναγωνισμοῦ ἀνάγκην αὐτῆς, καθ' ὅσον αὐτὴ εἶναι ἰατρὸς φήμης καὶ μὲ μεγάλην πλατείαν, συμβιβλημένη καὶ μὲ ἐξ ἄλλα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα, πλὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ περιέλθῃ εἰς ἀνάγκην ἐξασφαλίσεως ἐργασίας καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ὑφίστανται ἐν προκειμένῳ αἱ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 179 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ μετ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ εἰς τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐρειδομένη ἐπικουρικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀπορριπτέος ἀποβαίνει ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος καὶ τελευταῖος λόγος ἐφέσεως (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 637/1960 ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1. Συμπλήρωσις άντικειμένου παροχής κατ' άρθρ. 288 Άστικοῦ Κώδικος

Σύμβασις περί παροχῆς ὑπηρεσιῶν δικηγόρου εἰς Ὑποκατάστημα Τραπέζης. — Συμφωνία περί διαχειρίσεως ὑπ' αὐτοῦ πάσης ὑποθέσεως, τὴν ὁποίαν ἤθελε τῷ ἀναθέσει ἐπί ἀμοιβῇ, καθοριζομένῃ ὑπό τοῦ δικηγόρου, ἀλλά μή δυναμένη νά ὑπερβῇ τά ὑπό τοῦ Κώδικος περί Δικηγόρων καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια, τοῦ ἐντολέως ἐπιφυλάξαντος εἰς ἑαυτόν τό δικαίωμα ὅπως δι' ἁπλῆς δηλώσεώς του λύῃ ὁποτεδήποτε τήν σύμβασιν. Θεωρῶν ταύτην ἄνευ ἰσχύος καί ἀποτελέσματός τινος ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς δηλώσεως.—Ὑποχρέωσις ἐντολέως πρός παροχήν, συνισταμένην εἰς τήν ἀνάθεσιν ὑποθέσεων.— Ἐφαρμογή ἄρθρου 288 Α.Κ.

Άρείου Πάγου 514/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητής: ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Ραξάκης*
Δικηγοροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Ε. Ἀνδρουτσόπουλος

Διά τῆς ἀγωγῆς, ὡς ἐδίξατο τό δικάσαν δικαστήριον, προκύπτει δέ καί ἐκ τοῦ δικογράφου αὐτῆς, ὁ ἀναιρεσείων, δικηγόρος παρά τοις ἐν Τριπόλει δικαστηρίοις, ἰσχυρίσθη, ὅτι συνῆψε συμβάσεως μεταξύ αὐτοῦ καί τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐν Τριπόλει Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν ἀπό 29 Σεπτεμβρίου 1930 συνεφώνησεν, ὅπως ὡς δικηγόρος καί νομικός σύμβουλος διαχειρίζηται πᾶσαν ὑπόθεσιν, ἣν τό ἀναιρεσίβλητον ἤθελε τῷ ἀναθέσει, ἐπί ἀμοιβῇ καθοριζομένῃ ὑπό τοῦ ἀναιρεσιάντος, ἀλλά μή δυναμένῃ νά ὑπερβῇ τά ὑπό τοῦ Κώδικος περί Δικηγόρων καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια, τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπιφυλάξαντος εἰς ἑαυτό τό δικαίωμα, ὅπως δι' ἁπλῆς δηλώσεώς του λύῃ ὁποτεδήποτε τήν σύμβασιν, θεωροῦν ταύτην ἄνευ ἰσχύος καί ἀποτελέσματός τινος ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς δηλώσεως. Ἐπί τῷ πραιτέρω δέ ἰσχυρισμῷ ὅτι ἀπό τῆς 26 Φεβρουαρίου 1953 τό ἀναιρεσίβλητον ἔπαυσε νά ἀναθέτῃ εἰς αὐτόν ὑποθέσεις του πρός διαχείρισιν, χωρίς καί νά τῷ δηλώσῃ, ὅτι ἔλυσε τήν σύμβασιν, ζητεῖ τήν ἀποκατάστασιν τῆς ἐκ τούτου ἐπελθούσης εἰς αὐτόν ζημίας. Ὑπό τά πραγματικά ταῦτα περιστατικά πρόκειται ὁριστική σύμβασις ἐντολῆς εἰς δικηγόρον πρός διαχείρισιν ὑπό ταύτου μελλουσῶν ὑποθέσεων τοῦ ἐντολέως. Τοιαύτην σύμβασιν ἀναγνωρίζει καί ὁ κατά τόν χρόνον τῆς συνάψεώς της ἰσχύων Κώδιξ περί Δικηγόρων, ὅστις ἐν ἄρθρ. 56 § 2 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τούς δικηγόρους ἡ ἐπί παγίᾳ, ἐτησίᾳ ἤ μηνιαίᾳ, ἀμοιβῇ παροχή καθαρῶς νομικῶν ἐργασιῶν εἰς νομικά ἤ φυσικά πρόσωπα. Ἡ ἐν προκειμένῳ ἔλλειψις παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς δέν ἀσκεῖ ἐπιρροήν τινα ἐπί τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς συμβάσεως ὡς ὁριστικῆς.

Ἐκ τῆς ἀμφοτεροβαροῦς ταύτης συμβάσεως γεννᾶται, κατά τόν ἰσχύοντα ἐν προκειμένῳ ν. 26 § 8 Π. (17.1), ὑποχρέωσις τοῦ ἐντολέως πρός παροχήν, συνισταμένην εἰς τήν ὑπό τούτου ἀνάθεσιν τῷ ἐντολοδόχῳ δικηγόρῳ ὑποθέσεων πρός δικαστικήν καί ἐξώδικον διαχείρισιν, ἐπί τῇ ὑπό τῆς συμβάσεως προβλεπομένῃ ἀμοιβῇ. Καί ναί μέν δέν καθορίζεται ὁ ἀριθμός καί τό εἶδος τῶν ὑποθέσεων, τάς ὁποίας ὑποχρεοῦται ὁ ἐντολεύς νά ἀναθέτῃ εἰς τόν ἐντολοδόχον, ἀλλά κατά τοῦτο τό ἀντικείμενον τῆς παροχῆς συμπληροῦται ὑπό τοῦ ἔχοντος καί ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν ἄρθρ. 288 Α.Κ., καθ' ὃ ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νά ἐκτελῇ τήν παροχήν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλή πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Μέ γνώμονα τήν καλήν πίστιν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, εἶναι δυνατόν νά καθορισθῇ, ἄν καί ποίας ἐκ τῶν ἀνακυψασῶν ὑποθέσεων τοῦ ἐντολέως ἔδει νά ἀναθέσῃ οὗτος εἰς τόν ἐντολοδόχον, ἐφ' ὅσον ἡ σύμβασις, μή ἀνακληθεῖσα τῆς ἐντολῆς, εἶναι ἐν ἐνεργείᾳ. Ὁ ἐμπιστευτικός καί προσωπικός χαρακτήρ τῆς συμβάσεως παρέχει μέν εἰς τόν ἐντολέα τό δικαίωμα νά ἐπιλέγῃ, κατά τάς ἀρχάς τῆς καλῆς πίστεως, ὅσας ἐκ τῶν ὑποθέσεων του κρίνει, ὅτι δέον νά ἀναθέτῃ εἰς τόν ἐντολοδόχον ἤ καί νά λύσῃ τήν σύμβασιν, καταγγέλλων αὐτήν κατ' ἀρέσκειαν, οὐχί ὅμως καί νά περιαγάγῃ ταύτην εἰς ἀδράνειαν, καίτοι ἐν ἐνεργείᾳ τελοῦσαν, οὐδεμίαν ἐπί σειρᾶν ἐτῶν ὑπόθεσιν ἀναθέτωνείς τόν ἐντολοδόχον, ἀντιστοίχως δέ δεσμεύων τόν ἐντολοδόχον, ὅπως μή ἀναλαμβάνῃ ὑποθέσεις τρίτων κατ' αὐτοῦ, μολονότι, κατά τήν ἀγωγήν, μέχρι τοῦ ἀνωτέρω χρόνου (26.2.1953) ἀνετίθεντο τακτικῶς εἰς τόν ἀναιρεσείοντα δικαστικαί ὑποθέσεις καί γνωμοδοτήσεις, ἐξ ὧν οὗτος ἀπελάμβανεν 21.500 δραχ. ἐτησίως. Ἀντιθέτως κρίναν τό δικάσαν Ἐφετεῖον καί ἀποφηνάμενον ὅτι ἐκ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως δέν γεννᾶται ὑποχρέωσις τοῦ ἐντολέως πρός ἀνάθεσιν εἰς τόν ἐντολοδόχον ὑποθέσεων πρός διαχείρισιν, ἐπί ταῖς αἰτιολογίαις ὅτι λόγῳ τοῦ ἐμπιστευτικοῦ καί προσωπικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἀνακαλεῖται, κατ' ἀρέσκειαν, ὑπό τοῦ ἐντολέως, καί διότι ὑπόκειται προσύμφωνον περί ἐντολῆς, ἥτις συμφωνία δέν εἶναι ἱκανή νά θεμελιώσῃ ἀγωγήν πρός ἐκτέλεσιν τῆς σκοπηθείσης ἀναθέσεως ὑποθέσεων, θά ἀνετρέπετο δέ ἡ ἔννοια τῆς ἐντολῆς ὡς συμβάσεως, ἧς ἡ διατήρησις ἀπάκειται εἰς τήν ἐλευθέραν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων, ἐσφαλμένως τάς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ἀναιρετέαν τήν ἀπόφασίν του κατέστησε κατά τό ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ.

καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως (*).

II. Κῦρος συμφωνιῶν παρὰ τὸν Δικηγορικὸν Κώδικα

Ἀπαγόρευσις καὶ συνεπῶς ἄκυρος συμφωνία δικηγόρου μετὰ φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ἀσκοῦντος ἐμπορικὰς πράξεις, περὶ παροχῆς εἰς αὐτὸ καθαρῶς νομικῶν ὑπηρεσιῶν οὐχὶ ἐπὶ παγίᾳ, ἤτοι ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένῃ, ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ, ἀμοιβῇ, ἀλλ' ἐπ' ἀμοιβῇ, ἐξαρτωμένῃ ἐκ τῶν ἐξ ἐμπορίας τοῦ πελάτου μὴ ὡρισμένων ἢ μὴ βεβαίων κερδῶν καὶ ἐν ἀνυπαρξίᾳ τῶν ὁποίων δὲν θὰ λαμβάνῃ ὁ δικηγόρος ἀμοιβήν.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρήσεως δικαιώματος τοῦ ἀξιοῦντος τὴν ἱκανοποίησιν αὐτοῦ δικηγόρου.

Ἀρείου Πάγου 516/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δ. Γιαννακόπουλος, Λ. Κόντος, Π. Ζήσης

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ ἀπὸ 5]20 Μαΐου 1926 ν. δ]τος «περὶ Δικηγόρων», ἐφαρμογὴν ἔχοντος ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκ τοῦ κατὰ τὰ κατωτέρω χρόνου συνάψεως τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως, κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἐρμηνέου ἄρθρου διατάξεως περὶ ἀσυμβιβάστων πρὸς τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα ἐργασιῶν, ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς δικηγόρους ἡ ἐπὶ παγίᾳ, ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ, ἀμοιβῇ παροχὴ καθαρῶς νομικῶν ἐργασιῶν, εἴτε ὡς νομικῶν συμβούλων, εἴτε ὡς δικηγόρων, εἴτε ὑπὸ ἄλλην παρεμφερῆ νομικὴν Ἰδιότητα.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συνδυαζομένης καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ]γματος, δι' ὧν αὗται ἀντικατεστάθησαν καὶ συνεπληρώθησαν διὰ τῶν ἄρθρων 1 τοῦ ν. 4984]1931 καὶ 14 τοῦ ν. 5227 (1931), ἐπιτρέπῃ, κατ' ἐξαίρεσιν, συμφωνία, ἐξαρτῶσα τὴν ἀμοιβὴν τοῦ δικηγόρου ἐκ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκβάσεως τῆς δίκης, χωρὶς ἐν ἀποτυχίᾳ νὰ λαμβάνῃ οὗτος ἀμοιβήν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἀπαγορεύεται καὶ συνεπῶς εἶναι ἄκυρος ἡ μετὰ φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ἀσκοῦντος ἐμπορικὰς πράξεις, συμφωνία τοῦ δικηγόρου περὶ παροχῆς εἰς ἐκεῖνο καθαρῶς νομικῶν ὑπηρεσιῶν οὐχὶ ἐπὶ παγίᾳ, ἤτοι ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένῃ, ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ, ἀμοιβῇ, ἀλλ' ἐπ' ἀμοιβῇ, ἐξαρτωμένῃ ἐκ τῶν ἐξ ἐμπορίας τοῦ πελάτου του μὴ ὡρισμένων ἢ μὴ βεβαίων κερδῶν, καὶ ἐν ἀνυπαρξίᾳ τῶν ὁποίων δὲν θὰ λαμβάνῃ ὁ δικηγόρος ἀμοιβήν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν διὰ τοῦ εἰρημένου ν.δ]τος ἐπιδιωχθέντα σκοπὸν τῆς προστασίας καὶ ἐξυψώσεως τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος. Ἐπομένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὡς μὴ νόμιμον τὴν τῶν ἀναιρεσειόντων ἀγωγήν, διώκουσαν, ὡς ἐδέχθη, τὴν εἰς τούτους διὰ νομικὰς ἐργασίας παρασχεθείσας τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ καὶ τῇ παρ' αὐτοῦ ἱδρυθείσῃ ἀνωνύμῳ ἑταιρείᾳ, καταβολὴν ἀμοιβῆς, καθορισθείσης διὰ τοῦ ἀπὸ 26.9.1928 ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου τῶν διαδίκων εἰς ποσοστὸν 5ο/ο ἐπὶ τῶν καθαρῶν κερδῶν τῆς ἐν λόγῳ ἀνωνύμου ἑταιρείας, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 1ος, 2ος καὶ 3ος λόγοι ἀναιρέσεως ἀπορριπτέοι εἶναι ὡς ἀβάσιμοι.

Ὁ 4ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ αἰτίασιν ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρὰ τὸν νόμον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἢ ἄλλως κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 63 § 5, 92 § 2, 97 καὶ 166 τοῦ ν.δ. 3026]1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» ἀπέρριψε τὸν οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσειόντων, καθ' ὃν ἡ ἐν τῇ συμφωνίᾳ τῶν διαδίκων ἄκυρος τυχὸν ρήτρα περὶ ἀμοιβῆς τῶν ἀναιρεσειόντων διὰ ποσοστοῦ ἐκ τῶν κερδῶν τῆς ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐρρυθμίσθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3026]1954, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἡ ἀμοιβὴ των ἔδει νὰ καθορισθῇ εἰς τὸ ἐν τῇ σχετικῇ ἀποφάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ ὁριζόμενον ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ παρεχόντων ὑπηρεσίας δικηγόρων, ἀπορριπτέος εἶναι, ὡς ἄβάσιμος, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς, ἐδέχθη δὲ καὶ ἡ ἀπορρίψασα ταύτην ὡς μὴ νόμιμον ἀπόφασις τοῦ δικάσαντος Ἐφετείου, οἱ ἀναιρεσείοντες τὴν διὰ παροχὴν νομικῶν ἐργασιῶν ἀμοιβήν των ἠτήσαντο ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεώς των, δι' ἧς ἡ ἀμοιβὴ των φέρεται καθορισθεῖσα εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἱδρυθείσης ἑταιρείας, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἑτέρου νομίμου λόγου. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἑτέραν αἰτίασιν, καθ' ἣν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρὰ τὸν νόμον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἢ ἄλλως κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 152 τοῦ ν. δ]γματος τῆς 5]10 Μαΐου 1926 καὶ 166 τοῦ ν. δ]γματος 3026]1954 ἀπέρριψε καὶ τὸν ἐν τῇ κατ' ἔφεσιν δίκῃ ὑποβληθέντα παρὰ τῶν ἀναιρεσειόντων ἰσχυρισμὸν ὅτι οὗτοι, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεως, παρέσχον αὐτῷ καὶ ὡρισμένας ἐξωδίκους ἐργασίας, δι' ὧν τὴν παροχὴν δικαιοῦνται πάντως ἀμοιβῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ δικαίου, ἀπορριπτέος ἐπίσης εἶναι ὁ 4ος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἄβάσιμος, διότι τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν δὲν προέβαλον οἱ ἀναιρεσείοντες οὔτε διὰ τῆς ἐφέσεώς των, οὔτε διὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς ἐγγράφων προτάσεών των ὡς πρόσθετον λόγον ἐφέσεως, καθ' ὃ ἐξ αὐτῶν δείκνυται.

Ἡ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐν τῇ κατ' ἔφεσιν δίκῃ ἀμφισβήτησις τοῦ κύρους τῆς ἐν τῇ ἀπὸ 26.9.1938 συμβάσει τῶν διαδίκων ρήτρας περὶ ἀμοιβῆς τῶν ἀναιρεσειόντων ἐναγόντων ἐκ τῶν κερδῶν τῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένου ἱδρυθείσης ἀνωνύμου ἑταιρείας καὶ ἡ τυχὸν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἄνευ ἐπιφυλάξεως ἀποδοχὴ ἐπὶ δεκαπενταετίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἀναιρεσειόντων ἐναγόντων δὲν συνιστῶσιν ἄσκησιν δικαιώματος κατὰ προφανῆ ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. τασσομένων ὁρίων, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 5ος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος εἶναι ὡς ἄβάσιμος (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 197/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 562/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ι. ΑΙΤΗΣΙΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΕΡΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Παράλληλος ένώπιον των τακτικών δικαστηρίων προσφυγή

Εἰσπραξις εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἔννοια Νόμου 4845/1930 (ἄρθρ. 69), ὡς ἐτροποποιήθη, περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.— Ἐπιτρεπτὴ ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολιτ. Δικονομίας κατὰ τίτλου εἰσπράξεως ὀφειλῆς πρὸς τὸ Δημόσιον ἐνώπιον τῶν καθ' ὕλην ἁρμοδίων δικαστηρίων, πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ προσδιορισμὸς τῆς ὀφειλῆς ἔχει ἀνατεθῆ διὰ νόμου εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικητικὰς ἐπιτροπάς, νοουμένων τῶν τελευταίων ὄχι τῶν συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως, ἀλλὰ τῶν διοικητικῶν δικαιοδοσιῶν, αἵτινες ἔχουσιν ἁρμοδιότητα νὰ ἀποφαίνωνται μετὰ δυνάμεως δεδικασμένου.— Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α.—Συλλογικὸν ὄργανον διοικήσεως, κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς ὁποίας περὶ προσδιορισμοῦ ὀφειλῆς ἐξ εἰσφορῶν χωρεῖ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτ. Δικονομίας ἀνακοπή, ἀποκλείουσα τὴν ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Ἡ ὑπόθεσις ἔχει ὡς ἑξῆς : Διὰ πράξεως τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατελογισθη εἰς βάρος Δήμου ποσὸν δραχ. 11.710, ὡς καὶ τὰ ἀναλογοῦντα πρόσθετα τέλη, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δὲν κατέβαλεν ἁπάσας τὰς ὀφειλομένας εἰσφορὰς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 1.8.1954—30.11.1956 διὰ τοὺς παρ' αὐτῷ ἐργαζομένους καρραγωγεῖς ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων.

Αἴτησις θεραπείας τοῦ Δήμου ἀπερρίφθη δι' ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Πειραιῶς.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ὁ Δῆμος ἠσκησεν ἔφεσιν, ἥτις δι' ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ καὶ ἀπηλλάγη ὁ Δῆμος τῶν προσθέτων τελῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως οὗτος ἐξοφλήσῃ τὴν ὡς ἄνω ἐξ εἰσφορῶν ὀφειλὴν του ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως.

Κατὰ τῆς τελευταίας ἀποφάσεως ἠσκήθη ὑπὸ τοῦ Δήμου αἴτησις ἀναθεωρήσεως, ἥτις ἀπερρίφθη δι' ἀποφάσεως τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Δῆμος ἠσκησεν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας αἴτησιν ἀκυρώσεως.

***

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως του εἰς τὰ σταθερῶς παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (βλέπε καὶ Σ.Ε. 896/1959, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 662, Σ.Ε. 419/1959, εἰσηγητὴς *Γ. Ἀγγελίδης*, ΕΕΔ 15, 417, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Σ.Ε. 703/1959, εἰσηγητὴς *Η. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 943, οὕτω καὶ Α.Π. 81/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 202, 758/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 18, 98, βλέπε καὶ *Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλλην. Διοικητ. Δίκαιον, Γ' Εἰδικὸν Μέρος, ἔκδ. δευτέρα, σελ. 88 ἑπ.).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2079/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Α. Σταυρόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ἀστρουλάκης, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰς τὰς παραγράφους 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι «3. Αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀπαιτήσεις τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν, προσθέτων τελῶν ἢ ἐπαυξήσεων... εἰσπράττονται διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1383/1942 συσταθέντος «Δημοσίου Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α.» ἢ τῶν ἁρμοδίων Δημοσίων Ταμείων ἢ τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς διατάξεις κανονισμοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων . . . 4. Ὡς τίτλοι πρὸς εἰσπραξιν τῶν περὶ ὧν ἀνωτέρω ἀπαιτήσεων χρησιμεύουσι καταστάσεις ὀφειλετῶν». Ἐξ ἄλλου, τὸ ἄρθρον 68 Γ' τοῦ νόμου 4845/1930 «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων» (Α' 265), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 5230/1931 (Α' 245), ὁρίζει, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολιτ. Δικονομίας καὶ κατὰ ταὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς ἀνακοπὴ κατὰ τίτλου εἰσπράξεως ὀφειλῆς πρὸς τὸ Δημόσιον ἐπιτρέπεται ἐνώπιον τῶν καθ' ὕλην ἁρμοδίων δικαστηρίων, πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ προσδιορισμὸς τῆς ὀφειλῆς ἔχει ἀνατεθῆ διὰ νόμου εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικητικὰς ἐπιτροπάς. Ὡς διοικητικαὶ δὲ ἐπιτροπαὶ νοοῦνται, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, οὐχὶ τὰ συλλογικὰ ὄργανα τῆς διοικήσεως, ἀλλ' αἱ διοικητικαὶ δικαιοδοσίαι, αἵτινες ἔχουσι τὴν ἁρμοδιότητα νὰ ἀποφαίνωνται μετὰ δυνάμεως δεδικασμένου ἐπὶ τῶν ἀναφυομένων διενέξεων ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν τῆς δημοσίου δικαίου ὀφειλῆς (Σ. Ε 245/1945, 936/1956, 40/1958).

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐκδοῦσα τὰς δύο τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, ἥτις προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3710/1957 (Α' 100), συνιστᾷ, ὡς ἤδη ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Σ.Ε. 1388/1958), συλλογικὸν ὄργανον τῆς Διοικήσεως. Συνεπῶς κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς, δι' ὧν προσδιορίσθη τελικῶς ἡ ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ προσθέτων τελῶν ὀ-

φειλή τοῦ αἰτοῦντος ἐναντι τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ εἰς ἃς συνεχωνεύθησαν καὶ αἱ λοιπαὶ προσβαλλόμεναι πράξεις, χωρεῖ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀνακοπὴ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Ἡ τοιαύτη δὲ ἀνακοπή, συνιστῶσα παράλληλον τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως προσφυγήν, ἀποκλείει, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 46 τοῦ ν. 3713]1928, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 3830]1958 (Α΄ 123), τὴν ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ τῶν ἀνωτέρω πράξεων. Ὅθεν, διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις τυγχάνει ἀπορριπτέα, ὡς ἀπαράδεκτος.

II. ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ ξενοδοχείων ὕπνου

Παράνομος ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 78188]16742 τῆς 17]28 Φεβρουαρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθιέρωσις τῆς θώρου ἐργασίας καὶ διὰ τοὺς παρὰ τοῖς ξενοδοχείοις ὕπνου ἐργαζομένους μαγείρους καὶ βοηθοὺς μαγείρων, ὑποχρέους πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς 10ωρον κατὰ 24ωρον ἐργασίαν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ Α. Ν. 394]1936. – Ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 78188/16742/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΣΕΔ 18, 346) ὡρίσθη, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μαγείρων καὶ βοηθῶν μαγείρων ὁρίζεται εἰς ὀκτὼ (8) ὥρας καθ' ἑκάστην.

Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἀνωτέρω ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὑπάγει καὶ τοὺς μαγείρους καὶ βοηθοὺς αὐτῶν τῶν ἐστιατορίων τῶν ξενοδοχείων ὕπνου εἰς τὴν δι' αὐτῆς ρύθμισιν (ἀπὸ τὴν γενικότητα τῆς ἐκφράσεως «παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ»), δέχεται ἡ ἀτάραξις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι αὕτη εἶναι ὡς πρὸς ταῦτα ἄκυρος, ἀφοῦ ὁ εἰδικὸς περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων ὕπνου ἀ. ν. 394/1936 καθορίζει 10ωρον ἡμερησίας ἐργασίας καὶ τῶν ἐν λόγῳ προσώπων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς αὐτά (βλέπε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6936/1957, εἰσηγητὴς Γ. Λαμπράκου, ΕΕΔ 16, 930, περὶ τῆς κηρυχθείσης ὑπ' ἀριθ. 166/0/1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως; Γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (Ὑπουργείου Ἐργασίας) Τμ. Κωνσταντοπούλου, ΕΕΔ 12, 508).

Συμβούλιον Ἐπικρατείας 1913/1959, Ὁλομέλειας

Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ν. Σολιώτης***

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Α. Μαρούδας***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μορφάκης, Β. Κουντούρης.

Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἐν Ἀθήναις ἱδρυόντος σωματείου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἕνωσις Ξενοδόχων Ἀθηνῶν» νομίμως ἐκπροσωπουμένου κατὰ τὰ καταστατικὰ αὐτοῦ ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 78188]16742 τῆς 17]28 Φεβρουαρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ καθιερώσεως θώρου ἐργασίας διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένους μαγείρους καὶ βοηθοὺς μαγείρων», καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡρίσθη, ὅτι ἡ καθιέρωσις τῆς θώρου ἐργασίας ἰσχύει διὰ τοὺς παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένους, ἤτοι καὶ διὰ τοὺς παρὰ τοῖς ξενοδοχείοις ὑπνου ἐργαζομένους μαγείρους καὶ βοηθοὺς μαγείρων, ὑποχρεουμένους πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς 10ωρον κατὰ 24ωρον ἐργασίαν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ ἀ.ν. 394 τῆς 23]28 Δεκεμβρίου 1936.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπικαλεῖται πρὸς στήριξιν αὐτῆς ἀφ' ἑνὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ πρ. δ]τος τῆς 8]13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ἀφ' ἑτέρου τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 41 τῆς 23]25 Νοεμβρίου 1944 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 3502]1928». Πλὴν οὐδετέρα τῶν διατάξεων τούτων περιέχει ἐξουσιοδότησιν, ἐπιστηριζούσαν τὴν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενομένην ρύθμισιν τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν παρὰ τοῖς ξενοδοχείοις ὕπνου ἀπασχολουμένων μαγείρων. Ὄντως ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 41]1944 ὁρίζεται, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δύνανται νὰ ὑποβιβάζωνται μέχρις ὀκτὼ αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν καταστημάτων καὶ ἐπιχειρήσεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ν. 3502]1928 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 ν. δ]γματος περὶ κυρώσεως τοῦ ν. δ]τος τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1926 περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα». Τὰ ἀναφερόμενον ἐν τῷ νόμῳ ἄρθρου 16 τοῦ ν. 3502 (κωδικοποιηθέντος μετὰ μεταγενεστέρων νομοθετημάτων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας κλπ. διὰ τοῦ διαληφθέντος πρ. δ]τος 8]13 Ἀπριλίου 1932) ὁρίζει, ὅτι διατάξεις προηγουμένων ἄρθρων τοῦ νόμου, δι' ὧν ρυθμίζονται αἱ ὧραι ἐργασίας εἰς διάφορα καταστήματα κλπ., δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰ καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα, ἐστιατόρια, ζυθοπωλεῖα, μαγειρεῖα, οἰνοπωλεῖα καὶ ποτοπωλεῖα, καταστήματα τροφῆς ζώων, καταστήματα καυσίμου ὕλης, καταστήματα βενζίνης καὶ εἰδῶν αὐτοκινήτου, αἰθούσας πλειστηριασμῶν μεταχειρισμένων ἀντικειμένων, ἀνθοπωλεῖα, φερετροπωλεῖα καὶ διὰ τοὺς πωλητὰς ἐφημερίδων. Δοθέντος, ὅτι εἰς τὰ ἀπαριθμούμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ καταστήματα καὶ ἐπιχειρήσεις δὲν περιλαμβάνονται τὰ ξενοδοχεῖα ὕπνου, ἕπεται, ὅτι ὁ νόμος 44 δὲν ἀφορᾷ εἰς τὰ τελευταῖα ταῦτα καὶ τὸ παρ' αὐτοῖς προσωπικόν. Ἐξ ἑτέρου ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ μνημονευθέντος πρ. δ]τος τῆς 8]13 Ἀπριλίου 1932 ὁρίζεται, ὅτι διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (νῦν Ἐργασίας) κανονισθήσονται αἱ ὧραι ἐργασίας εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ διατάγματος, ὡς καὶ εἰς τὰς μὴ ὑπαγομένας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου «ΓΦΛΔ» «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐρ

γατῶν καὶ ὡρῶν ἐργασίας». Καὶ ναὶ μὲν τὰ ξενοδοχεῖα ὑπνου δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὰς ἀπαριθμουμένας ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου Γ'ηΛΔ', ὡς ἐκδικοποιήθη διὰ τοῦ β. δ]τος τῆς 28 Αὐγούστου]5 Σεπτεμβρίου 1920, ἐπιχειρήσεις, πλὴν ἡ ἐξουσιοδοτικὴ αὕτη διάταξις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ πρ. δ]τος, προγενεστέρα οὖσα τοῦ εἰδικοῦ περὶ ξενοδοχείων ὑπνου καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν μνημονευθέντος ἀνωτέρω ἀν. ν. 394 τῆς 23]28 Δεκεμβρίου 1936, διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ὁποίου ὡρίσθη, ὅτι τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων ἔχει δικαίωμα ἀναπαύσεως δεκατεσσάρων ὡρῶν κατὰ 24ωρον, δὲν ἰσχύει νῦν ὡς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ προσωπικόν, ἀφοῦ μεταγενεστέρα τῶν ἐξουσιοδοτικῶν τούτων διατάξεων διάταξις νόμου ἐρρύθμισε εἰδικῶς τὸ θέμα τῶν ὡρῶν ἐργασίας αὐτοῦ. Ὅθεν κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ ἀ.ν. 394 ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ μέρος αὐτῆς, τὸ ἀφορῶν εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν παρὰ τοῖς ξενοδοχείοις ὑπνου ἀπασχολουμένων μαγείρων καὶ βοηθῶν αὐτῶν, κατὰ τοὺς βασίμως προβαλλομένους λόγους ἀκυρώσεως καὶ ἀκυρωτέα κατὰ ταῦτα καθίσταται, δεκτῆς γινομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Δ ι ὰ τ α ῦ τ α

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 78188]16742 τῆς 17]28 Φεβρουαρίου 1959 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ καθιερώσεως 8ώρου ἐργασίας διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένους μαγείρους καὶ βοηθοὺς μαγείρων» (Β. 78, 23) κατὰ τὸ μέρος αὐτῆς τὸ ἀφορῶν εἰς τοὺς μαγείρους καὶ βοηθοὺς μαγείρων τοὺς ἀπασχολουμένους παρὰ ξενοδοχείοις ὑπνου.

III. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ἀνάκλησις διοικητικῶν πράξεων λόγῳ πλάνης περὶ τὰ πράγματα

Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ν. Δ. 3710]1957.—Συγκρότησις δυνάμει αὐτῆς τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν κλπ.—Τροποποίησις τῆς ἀρχικῆς ἀποφάσεως διὰ διορισμοῦ ἄλλων μελῶν.—Μὴ ἀναγκαία κατὰ τὰς περὶ ἀνακλήσεως τῶν διοικητικῶν πράξεων γενικὰς ἀρχὰς διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς λόγῳ παραβάσεως Νόμου ἀνακλητικῆς πράξεως ἡ τήρησις τῶν προβλεπομένων διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνακαλουμένης διατυπώσεων.—Ἐπιλογὴ ἐργατικῆς ὀργανώσεως μεταξὺ τῶν δυναμένων νὰ ὑποδείξωσι τοὺς ἐκπροσώπους τῆς τάξεως τῶν ἠσφαλισμένων.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου της Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 77838 τῆς 30.12.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ. 3710/1957, συνεκροτήθη τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν, διορισθέντων ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἠσφαλισμένων τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν μελῶν.

Διαπιστωθέντος ὅμως ὅτι ἓν ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν δὲν εἶχε τὴν ὑφ' ἣν διορίσθη ἰδιότητα, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 11728 τῆς 12.2.1959 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ὡς τακτικῶν μέλος διωρίσθη ἕτερον πρόσωπον, ἐπίσης δὲ καὶ ἀναπληρωματικόν.

Ὑπὸ τὴν ἐν Ἀθήναις ἐδρεύουσαν Ὁμοσπονδίαν Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν—Πλινθοποιῶν—Ἀγγειοπλαστῶν Ἑλλάδος ἐξητήθη ἡ ἀκύρωσις τῆς τελευταίας αὐτῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως μὲ λόγους: α) ὅτι ἔδει νὰ προηγηθῇ ἡ παῦσις τῶν διὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως διορισθέντων, β) ὅτι δὲν προηγήθη ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένη γνώμη τῶν οἰκείων ὀργανώσεων καὶ γ) ὅτι κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πρώτης ἀποφάσεως ὡρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτως ὑποδείξωσιν ὑποψηφίους ὀργανώσεις, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς οἰκεῖαι, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ νόμος.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1982/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Γ. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3710]1957 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων νομοθεσίας κλπ.» ὁρίζει, ὅτι «ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεών του, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένων ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος (ἡ προθεσμία αὕτη παρετάθη μέχρι τῆς 31.12.1958 δυνάμει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3837]1958) καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δύναται νὰ προβῇ εἰς νέαν συγκρότησιν τῶν Διοικητικῶν καὶ λοιπῶν Συμβουλίων καὶ τῶν πάσης φύσεως Ἐπιτροπῶν ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τῶν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ ὑπαγομένων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, πλὴν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοιούτων, ὡς καὶ νὰ ἀντικαθιστᾷ μέλη τῶν Συμβουλίων τούτων καὶ Ἐπιτροπῶν... Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐργατικῶν καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ τούτων λαμβάνονται ἐκ πίνακος, περιλαμβάνοντος διπλάσιον ἀριθμὸν ὑποψηφίων (τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν), ὑποβαλλομένου παρὰ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ τῶν οἰκείων Ἐργατικῶν Κέντρων ἢ τῶν οἰκείων ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀφ' ἧς ζητηθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας... Ἡ ἐπιλογὴ τῶν ἐργατικῶν... ὀργανώσεων, αἵτινες θὰ ὑποδείξουν κατὰ τὰ ἀνωτέρω τοὺς ἐκπροσώπους των, ἀπόκειται εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δυναμένου νὰ ἀπευθυνθῇ εἰς μίαν ἢ πλείονας ἐξ αὐτῶν».

Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς μεταβατικῆς ταύτης δια-

τάξεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 73069]2.12.1959 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς καθωρίσθησαν αἱ δυνάμεναι νὰ ὑποβείξωσι τὰς ἐκπροσώπους τῆς τάξεως τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου ἐργατικὰς ὀργανώσεις, ἐν αἷς περιελαμβάνοντο ἡ αἰτοῦσα Ὁμοσπονδία καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ἕνωσις Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν «ὁ Ἅγιος Σπυρίδων». Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων προτεινομένων, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 77858]30.12.1958 ἀποφάσεώς του συνεκρότησε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ μνησθέντος Ταμείου καὶ περιέλαβεν ἐν αὐτῷ ὡς τακτικὰ μὲν μέλη ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἠσφαλισμένων τὸν Γ.Κ*$_{*}$* καὶ τὸν Π.Κ$_{*}$*$_{*}$, ὡς ἀναπληρωματικὰ δὲ τοιαῦτα τὸν Σ.Θ$_{*}$*$_{*}$ καὶ τὸν Κ.Φ$_{*}$*$_{*}$, ἐξ ὧν οἱ πρῶτος καὶ τέταρτος εἶχον προταθῆ ὑπὸ τῆς αἰτούσης, ὁ δὲ τρίτος ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως «ὁ Ἅγιος Σπυρίδων». Διαπιστωθέντος ὅμως μετὰ ταῦτα, κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 215]21.1.1959 ἐγγράφου τοῦ Ταμείου, ὅτι ὁ Π.Κ$_{*}$*$_{*}$ δὲν εἶχε τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀλλ' ἐτύγχανεν ἐργοδότης ἀγγειοπλάστης, ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, δι' ἧς ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, τροποποιήσας τὴν ὑπ' ἀριθ. 77858]30.12.1958 ἀπόφασιν του, διώρισεν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Π.Κ$_{*}$*$_{*}$ ὡς τακτικὸν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἠσφαλισμένων τὸν Σ.Β$_{*}$*$_{*}$ καὶ ὡς ἀναπληρωματικὸν τοιοῦτον τὸν Δ.Φ$_{*}$*$_{*}$ ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ, ἀρχομένῃ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς οὕτω τροποποιουμένης ἀποφάσεως.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἔννοιαν, δὲν συνιστᾷ νέαν συγκρότησιν ἢ μερικὴν ἀντικατάστασιν νομίμως συγκροτηθέντος Συμβουλίου, ὡς ἐσφαλμένως ὑπολαμβάνει ἡ αἰτοῦσα, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἀνάκλησιν λόγῳ πλάνης περὶ τὰ πράγματα τῆς ὑπ' ἀριθ. 77858]30.12.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς τοιαύτη δὲ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις συνόμως ἐξεδόθη, στηριχθεῖσα εἰς τὸν ἀρχικῶς συνταγέντα πίνακα τῶν ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἠσφαλισμένων ὑποψηφίων μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἄνευ ἐπαναλήψεως τῆς νομίμου διαδικασίας, δεδομένου ὅτι κατὰ τὰς περὶ ἀνακλήσεως τῶν διοικητικῶν πράξεων γενικὰς ἀρχὰς διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς λόγῳ παραβάσεως νόμου ἀνακλητικῆς πράξεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις τῶν διατυπώσεων, τῶν προβλεπομένων διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνακαλουμένης τοιαύτης, ἀπορριπτέοι δὲ ἐλέγχονται, ὡς ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενοι, οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀκυρώσεως.

Καὶ ὁ τελευταῖος λόγος ἀκυρώσεως, δι' οὗ εἰδικώτερον πλήττεται ὡς παράνομος ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπιλογὴ τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως «Ἐθνικὴ Ἕνωσις Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν «ὁ Ἅγιος Σπυρίδων» μεταξὺ τῶν δυναμένων νὰ ὑποβείξωσι τοὺς ἐκπροσώπους τῆς τάξεως τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν καὶ ἀμφισβητεῖται ἡ ἰδιότης τοῦ Σ.Β$_{*}$*$_{*}$ ὡς ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ, ἀπορριπτέος τυγχάνει τὸ μὲν διότι, ὡς βεβαιοῦται διὰ τοῦ ἀπὸ 29.10.1959 ἐγγράφου τοῦ Ταμείου, ὁ μνησθεὶς Σ.Β$_{*}$*$_{*}$, τυγχάνει ἠσφαλισμένος παρ' αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952, τὸ δὲ διότι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐργατικὴ ὀργάνωσις, ἀποτελοῦσα ἀνεγνωρισμένον ἐργατικὸν σωματεῖον, ἀκόπον ἔχον τὴν προστασίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων εἰς αὐτὸ ἐγγεγραμμένων ἐργατῶν κεραμοποιῶν, πλινθοποιῶν καὶ ἀγγειοπλαστῶν, ἐμπίπτει εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 5 τοῦ ν.δ. 3710]1957 ἔννοιαν τῆς οἰκείας πρὸς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἐργατικῆς ὀργανώσεως, δοθέντος ὅτι τὰ μέλη ταύτης τυγχάνουσιν ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένα παρ' αὐτῷ, ἀποτελοῦντι τὸν Ἀσφαλιστικὸν τοῦ εἰς ὃ ταῦτα ἀνήκουσι κλάδου Ὀργανισμόν.

Κατὰ ταῦτα, μὴ εὐσταθούντων τῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀποβαίνει αὕτη ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ της.

IV. ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΑΡΙΩΝ ΑΡΤΕΡΓΑΤΩΝ

Νόμιμος συγκρότησις αὐτῶν

Ἐκπροσώπησις ἀρτοποιῶν καὶ ἀρτεργατῶν δι' ἴσου ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων, τελούντων ὑπὸ οὐδέτερον πρόεδρον.— Συμμετοχὴ τούτων ὑπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκπροσώπου εἴτε τῶν ἀρτοποιῶν, εἴτε τῶν ἀρτεργατῶν.— Παράνομος σύνθεσις Ἐπιτροπῆς μὲ συμμετοχὴν ὡς ἐκπροσώπου τῶν ἀρτεργατῶν ἰδιοκτήτου ἀρτοποιείου.— Ἀκύρωσις ἀποφάσεως αὐτῆς περὶ χορηγήσεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργάτου λόγῳ κακῆς συνθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12810/1446/23.2.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐνεκρίθη, ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἀρτεργατῶν Φιλιατῶν προβῇ εἰς χορήγησιν μέχρι δύο ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων εἰς ἀρτεργάτας Πυραμυθίας, κεκτημένους τὰ νόμιμα προσόντα.

Κατόπιν τούτου ἡ ρηθεῖσα Ἐπιτροπὴ δι' ἀποφάσεώς της ἐχορήγησεν ἐπαγγελματικὰ καὶ ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια εἰς δύο ἀνασφαλίστους ἀρτεργάτας. Ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μιλεργατῶν, Μακαρονοτεχνιτῶν καὶ Ἀρτεργατῶν δι' ἐγγράφου της εἰσηγήθη εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου τὴν ὑποβολὴν ἐνστάσεως κατὰ τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων, ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἐνδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς ἀντιρρήσεων διὰ διαφόρους λόγους, κυρίως δὲ διότι ἡ ἡμερησία παραγωγὴ ἄρτου δὲν δικαιολογεῖ τὴν χορήγησιν δύο νέων ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων. Πλὴν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Ἀρτεργατῶν κλπ. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1201/3.6.1957 ἀποφάσεώς του δὲν ἐδέχθη τὴν εἰσήγησιν καὶ ἀπεφάσισε, κατὰ πλειοψηφίαν, ὅπως μὴ ὑποβληθῇ ἔνστασις. Ἐν συνεχείᾳ δὲ διὰ

τῆς ὑπ' ἀριθ. 1422/28.6.1957 ἀποφάσεώς του ἐνέκρινε τὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν ἀνωτέρω δύο νέων ἀρτεργατῶν κατὰ τῶν κινδύνων ἀνικανίας, γήρατος καὶ θανάτου.

Ἤδη τὸ Σωματεῖον Ἀρτεργατῶν Θεσπρωτίας «ὁ Ἅγιος Γεώργιος», διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεώς του καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους, διώκει τὴν ἀκύρωσιν πασῶν τῶν μνημονευομένων ἀνωτέρω ἀποφάσεων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1824/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Γλυκοφρύδης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Παπασταύρου, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἐκ τῶν προσβαλλομένων τούτων διοικητικῶν πράξεων ἡ μὲν πρώτη, μὴ ἐκδοθεῖσα κατ' ἐφαρμογὴν διατάξεώς τινος νόμου, ἀπατελεῖ ἁπλῆν ὑπόδειξιν μὴ ὑποχρεωτικήν, ὡς ἐκ τούτου δέ, στερουμένη ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος, δὲν εἶναι δεκτικὴ προσβολῆς διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως. Ἐπίσης καὶ ἡ τρίτη ἐκ τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω προσβαλλομένων διοικητικῶν πράξεων δὲν ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἐκτελεστὴν δεκτικὴν προσβολῆς ἐπὶ ἀκυρώσει, διότι ἡ ἄρνησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀρτεργατῶν, ὅπως ἀσκήσῃ ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς προσημειωθείσης πράξεως χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων εἰς νέους ἀρτεργάτας, καθ' ἣν εἶχε τοῦτο δυνατότητα καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσιν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 5891/1933 «περὶ τροποποιήσεως κλπ. τῶν νόμων περὶ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν», δὲν συνιστᾷ ἐκτελεστὴν διοικητικὴν πρᾶξιν. Οὕτω ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις τυγχάνει τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν μόνον καθ' ὅ μέρος διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/15.3.1957 ἀποφάσεως τῆς Ε.Χ.Ε.Β.Α. Φιλιατῶν περὶ χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ ἀρτεργάτας καὶ τῆς ἐπὶ ταύτης στηριχθείσης ὑπ' ἀριθ. 1422/28.6.1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν περὶ ἀσφαλίσεως παρ' αὐτῷ τῶν ἀνωτέρω νέων ἀρτεργατῶν, ἀπορριπτέα δὲ ὡς τύποις ἀπαράδεκτος κατὰ τὰ λοιπά.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 24110/27.6/8.7.1946 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἀνασυνθέσεως ἐπιτροπῆς χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἀρτεργατῶν» (Ε.Κ. τ. Β' φ. 108), αἱ Ἐπιτροπαὶ αὗται ἀποτελοῦνται: α) Ἐκ τοῦ ἑκάστοτε προέδρου τῆς Τοπικῆς Ἀσφαλιστικῆς Ὑποεπιτροπῆς τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, ὡς προέδρου, β) ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀρτοποιῶν καὶ γ) ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀρτεργατῶν. Προφανῶς δὲ διὰ τῆς τοιαύτης συνθέσεως ἐπεζητήθη, ὅπως τόσον οἱ ἀρτοποιοί, ὅσον καὶ οἱ ἀρτεργάται, ἐκπροσωπούνται εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς ταύτας, τὸ ἔργον τῶν ὁποίων ἐνδιαφέρει ἐξ ἴσου αὐτούς, δι' ἴσου ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων των τελούντων ὑπὸ αὐδέτερον πρόεδρον, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι δέον νὰ μετέχουν τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων ὑπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν καὶ ἀμιγῆ ἰδιότητα τοῦ ἐκπροσώπου, εἴτε τῶν ἀρτοποιῶν, εἴτε τῶν ἀρτεργατῶν, διότι ἄλλως θὰ ἐκινδύνευε νὰ ἀνατραπῇ ἡ ἐκτεθεῖσα ἀναλογία.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐν τῷ φακέλλῳ ὑπ' ἀριθ. 233/10.10.1959 ἐγγράφου τοῦ ἐν Φιλιάταις Γραφείου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ε.Χ.Ε.Β.Α. Φιλιατῶν μετέσχεν ὁ Φ.Κ*.*, ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἀρτεργατῶν, ἐνῷ ἦτο ἰδιοκτήτης ἀρτοποιείου καὶ συνεπῶς ἐκωλύετο ἐκ τοῦ λόγου τούτου νὰ μετάσχῃ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδιότητα κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα. Δέον κατ' ἀκολουθίαν διὰ τὸν λόγον τοῦτον τῆς κακῆς συνθέσεως, βασίμως προβαλλόμενον, νὰ ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 3/15.3.1957 ἀπόφασις τῆς Ε.Χ.Ε.Β.Α. Φιλιατῶν.

Ἀκυρουμένης κατὰ τὰ ἀνωτέρω τῆς ἀποφάσεως ταύτης δέον ν' ἀκυρωθῇ καὶ ἡ συνεπείᾳ αὐτῆς χωρήσασα (ἄρθρ. 7 ν. 5891/1933) διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1422/28.6.1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν ἀσφάλισις παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ τῶν προαναφερθέντων ἀρτεργατῶν.

V. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Ἔννοια διορισθέντων δημοσίων ὑπαλλήλων

Σύνθεσις Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας. — Συμμετοχὴ μελῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, δηλαδὴ ὀργάνου τοῦ Κράτους καὶ ὄχι Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου. — Ἀκύρωσις πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ διορισμοῦ ὡς μέλους ὑπαλλήλου τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀπεσπασμένου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας, 1922/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Βασιλείου, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 22251 ἀπὸ 20 Μαρτίου 1959 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς διορίσθη τακτικὸν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας ὡς δημόσιος ὑπάλληλος ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὁ Σ.Χ.*.*.

Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἄνω Ταμείου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29226/Σ688/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (92Β), ὁρίζει ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτοῦ ἀπαρτίζεται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἐκ δύο

δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ὁ ἕτερος ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας. Κατὰ τὴν σαφῆ διατύπωσιν ταύτ ἄρθρου τούτου τὰ δύο ταῦτα μέλη ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσι τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, δηλαδὴ νὰ εἶναι ὄργανα τοῦ Κράτους καὶ οὐχὶ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως διορισθεὶς τακτικὸν μέλος τοῦ ρηθέντος συμβουλίου ὡς δημόσιος ὑπάλληλος ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, Σ.Χ.*, εἶναι ὑπάλληλος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ἀπεσπασμένος εἰς τὸ ὡς ἄνω Ὑπουργεῖον, βάσει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 895]1937 «περὶ συστάσεως Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Τσιμέντων κλπ» (394)· καὶ ὁρίζουσι μὲν αἱ διατάξεις αὗται, ὅτι οἱ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἀπεσπασμένοι παρ' αὐτῷ ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου θεωροῦνται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποσπάσεως ὑπάλληλοι αὐτοῦ, πλὴν σκοπὸς τούτων εἶναι νὰ τονώσουν καὶ τονίσουν τὴν εὐθύνην τῶν εἰς τοιαύτην κατάστασιν τελούντων ὑπαλλήλων ὡς εἴρηται νομικῶν προσώπων, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ προσδώσουν εἰς τούτους τὴν ἰδιότητα δημοσίου ὑπαλλήλου. Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ, ἐπομένως, σκέψει, ὁ διορισμὸς τοῦ ὡς ἄνω ὑπαλλήλου παρίσταται μὴ νόμιμος καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, βασίμως προβαλλομένου, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις καθίσταται ἀκυρωτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

VI. ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΙΑΤΡΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Μονιμοποιήσεις αὐτῶν

Ἀναφορὰ μονιμοποιήσεως κατὰ τὸ Β.Δ. 17/18 Φεβρουαρίου 1956 εἰς τοὺς παρὰ ταῖς κλινικαῖς τοῦ Ἱδρύματος ὑπηρετοῦντας ὡς διευθυντὰς τμημάτων ἢ ὡς ἐπιμελητὰς καὶ ὄχι εἰς τοὺς προσληφθέντας ὡς θεραπευτὰς ἰατρούς, ἡ μονιμοποίησις τῶν ὁποίων συνδέεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 § 3 τοῦ ἀπὸ 17/18 Φεβρουαρίου 1956 Β.Δ.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2081/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος *κ. Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόρους ὁ κ. Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπρόθεσμος ἡ ἀκύρωσις τῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 48791 ἀπὸ 5 Ἰουνίου 1958 ἐγγράφου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐκδηλωθείσης ἀρνήσεως τῆς διοικήσεως ταύτου, ὅπως μονιμοποιήσῃ τὸν αἰτοῦντα ἰατρὸν τοῦ Ἱδρύματος εἰς θέσιν διευθυντοῦ τμήματος κλινικῆς ἐπὶ μισθῷ ὑγειονομικοῦ διευθυντοῦ.

Ἐν ἄρθρῳ 12 § 5 τοῦ ἀπὸ 17]18 Φεβρουαρίου 1956 β. δ]γματος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.» (φ. 57), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ἀπὸ 11]12 Ἰουνίου 1957 β.δ]τος, ὁρίζεται, ὅτι «β) Ἐκ τοῦ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντος ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῶν κλινικῶν τοῦ Ἱδρύματος οἱ μὲν διευθύνται τμημάτων μονιμοποιοῦνται ὡς διευθυνταὶ τμημάτων ἐπὶ μισθῷ ὑγειονομικοῦ διευθυντοῦ, οἱ δὲ ἐπιμεληταὶ ὡς ἐπιμεληταὶ ἐπὶ μισθῷ ἐλεγκτοῦ γ' τάξεως . . . γ) Οἱ κατὰ τὸ ἐδάφιον β' τῆς παρούσης παραγράφου μονιμοποιούμενοι ἐντάσσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου εἰς τὰς συσταθησομένας ὀργανικὰς θέσεις τῶν βαθμῶν εἰς οὓς ἐμονιμοποιήθησαν». Κατὰ δὲ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἡ δι' αὐτῆς προβλεπομένη αὐτοδίκαιος (ἄνευ κρίσεως δηλαδὴ τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου) μονιμοποίησις ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς παρὰ ταῖς κλινικαῖς τοῦ Ἱδρύματος ὑπηρετοῦντας ὡς διευθυντὰς τμημάτων ἢ ὡς ἐπιμελητάς, περὶ ὧν ἰδίας περιέχει διατάξεις, ὅσον ἀφορᾷ τὰ προσόντα, τὸν τρόπον τῆς προσλήψεως, τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὴν ἐν γένει κατάστασιν αὐτῶν ὁ ἰσχύων Κανονισμὸς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ἐν τοῖς ἄρθροις 37 - 39 αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ προσληφθέντας ὡς θεραπευτὰς ἰατρούς, τὰ τῆς μονιμοποιήσεως τῶν ὁποίων ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ρηθέντος β. δ]γματος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὁ αἰτῶν προσελήφθη παρὰ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Θεσσαλονίκης διὰ τῆς ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1951 συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, κατόπιν τῆς ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1950 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, ὡς θεραπευτὴς ἰατρὸς παθολόγος, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα δὲ ταύτην παρεσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του συνεχῶς παρὰ τῷ Ἱδρύματι, οὐχὶ νομίμως συνεπῶς ἐξητήσατο οὗτος, ὅπως τὸ Ἵδρυμα προβῇ εἰς τὴν μονιμοποίησίν του, κατὰ τὴν διὰ τοὺς διευθυντὰς μόνον τμημάτων τῶν κλινικῶν ἐφαρμογὴν ἐχούσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 5β τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ μνησθέντος β. δ]γματος. Τὸ γεγονὸς δὲ ὅτι εἰς τοῦτον εἶχεν ἀνατεθῇ ἁπλῶς ἡ ἐνάσκησις καθηκόντων τοῦ διευθυντοῦ παθολογικοῦ τμήματος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ κλινικῆς τοῦ Ἱδρύματος, ὡς ἐκτίθεται ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 27088]453 ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1953 ἐγγράφῳ τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑποκαταστήματος Θεσσαλονίκης, δὲν ἀσκεῖ ἐπιρροήν τινα, ἐφ' ὅσον ἡ συνδέουσα τοῦτον μετὰ τοῦ Ἱδρύματος σχέσις ἐξηκολούθησε νὰ εἶναι ἡ τοῦ

θεραπευτοῦ ἰατροῦ καὶ δὲν εἶχεν οὗτος μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ β. δ]γματος καταλάβει ὀργανικήν τινα θέσιν ὡς διευθυντὴς τμήματος κλινικῆς. Οὕτω συνεπῶς ἀποφανθεῖσα καὶ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις καὶ ἀρνηθεῖσα τὴν εἰς θέσιν διευθυντοῦ τμήματος ἐπὶ μισθῷ ὑγειονομικοῦ διευθυντοῦ μανιμοποίησίν του, συνεμορφώθη πλήρως πρὸς τὸν νόμον, τὰ δὲ ἀντίθετα ὑποστηριζόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

VI. ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ἐπιτροπαὶ Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων

Κρατοῦσα ἐν τῷ διοικητικῷ δικαίῳ ἀρχὴ διὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν τῶν συλλογικῶν ὀργάνων Διοικήσεως — Ἀναγκαία ἡ κλῆσις πάντων τῶν μελῶν, τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν, συνεπαγομένης τῆς παραλείψεως προσκλήσεως τῶν μὴ μετασχόντων εἰς τὴν συνεδρίασιν μελῶν τὰ ἀνίσχυρον τῆς ληφθείσης ἀποφάσεως, ἔστω καὶ ἂν τὰ μετασχόντα ἀπετέλεσαν τὴν κατὰ Νόμον ἀπαρτίαν.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2083/1959. Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος *κ. Ν. Παναγιωτάτος*
Ἀντιλέγων ὁ κ. Σ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἐπιδιώκεται παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5860]:4498 ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 7 Β' τῆς 8 Ἰανουαρίου 1959) ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ τοῦ Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Πειρᾶς Θεσσαλονίκης.

Ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀπευθυνθεῖσα τὴν 9ην Μαρτίου 1959, στρέφεται καὶ κατὰ τῆς διατάξεως τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7757]13593]1 57 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (312 Β' τῆς 5 Δεκεμβρίου 1957) ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ τοῦ ρηθέντος Κεφαλαίου, δι' ἧς διεκόπη, κατὰ τὰ ἄνω, ἡ βοηθηματοδότησις τοῦ αἰτοῦντος, αὕτη κατὰ τὸ μέρος τοῦτο εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀπαράδεκτος, καθ' ὃ ἐκπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, διότι ὁ αἰτῶν, καθ' ἃ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει καὶ ἐν τῇ αἰτήσει συνομολογεῖται, ἔλαβε πλήρη γνῶσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1958, ὅτε διακοπείσης τῆς βοηθηματοδοτήσεώς του, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς πράξεως ταύτης, εἰσέπραξε τὴν ρηθεῖσαν ἀποζημίωσιν.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 τοῦ νόμου υ178]1934 «περὶ τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων» καὶ 2 τοῦ ν. Δ. 1254]1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» τὰ Κεφάλαια Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν διοικοῦν καὶ διαχειρίζονται Ἐπιτροπαὶ Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων (Διοικοῦσαι Ἐπιτροπαί), αἵτινες ἀπαρτίζονται ἐκ τῶν α) Ἐπιθεωρητοῦ ἢ Ἐπόπτου Ἐργασίας ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ, ὡς προέδρου, β) ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐμπορομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς περιφερείας ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτου, τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου τῆς περιφερείας, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου ἢ Συλλόγου, γ) ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς περιφερείας, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τῆς διοικήσεως αὐτοῦ, δ) δύο ἀντιπροσώπων τῶν ἐργατῶν, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῶν ἀντιπροσωπευτικωτέρων, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐργατικῶν ὀργανώσεων καὶ ἑξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Ἑνώσεως τῶν Γεωργικῶν Ὀργανώσεων.

Κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν τῷ διοικητικῷ δικαίῳ ἀρχὴν διὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν τῶν συλλογικῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως ἀπαιτεῖται, ὅπως καλοῦνται πάντα τὰ μέλη τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ· ἡ παράλειψις προσκλήσεως τῶν μὴ μετασχόντων εἰς τὴν συνεδρίασιν μελῶν συνεπάγεται τὸ ἀνίσχυρον τῆς ληφθείσης ἀποφάσεως, ἔστω καὶ ἂν τὰ μετασχόντα ἀπετέλεσαν τὴν κατὰ νόμον ἀπαρτίαν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου (ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 432 τῆς 6.6.1959 τοῦ Κ.Α.Φ. Θεσσαλονίκης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας), κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 19 τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1958 συνεδρίασιν τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ ὡς ἄνω Κεφαλαίου, καθ' ἣν αὕτη προέβη εἰς τὴν τροποποίησιν τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ, δὲν μετέσχεν ἐκ τῶν τακτικῶν αὐτῆς μελῶν ὁ Ε. Σ., ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, δὲν εἶχε δὲ κληθῆ, ὅπως παραστῇ κατ' αὐτὴν καὶ δὲν παρέστη οὐδὲ καὶ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ. Ἑπομένως, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ἡ ρηθεῖσα Ἐπιτροπὴ δὲν συνετέθη νομίμως καὶ ὡς ἐκ τούτου ὅ τε ὑπ' αὐτῆς καταρτισθεὶς Κανονισμὸς λειτουργίας, διοικήσεως καὶ παροχῶν κλπ., ὡς καὶ ἡ ἐγκριτικὴ ταύτου ὑπουργικὴ ἀπόφασις, εἶναι παράνομος καὶ ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως (*).

(*) Βλέπε καὶ Σ. Ε. 1368/1957, ΕΕΔ 16, 873. Σ. Ε. 106/1958, ΕΕΔ 17, 875.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

§. 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Συνταξιοδότησις λόγῳ ἀναπηρίας.—Ἔννοια ἄρθρου 28 § 2 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». — Συνάρτησις τοῦ δικαιώματος πρὸς σύνταξιν ἀναπηρίας ὄχι μόνον πρὸς τὸν χρόνον ἐμφανίσεως τοῦ γενεσιουργοῦ ταύτης αἰτίου, ἤτοι πρὸ ἢ μετὰ τὴν ὑπαγωγὴν τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ, καθ' ὃν χρόνον τελεῖ ἐν ἀσφαλίσει, νὰ ἀποκερδαίνῃ ἐκ τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἐργασίας του τὰ πρὸς βιοπορισμὸν ἀναγκαῖα μέσα.—Προϋφισταμένη τῆς ἀσφαλίσεως σωματικὴ ἀναπηρία.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1988/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Παναγιωτάτος***
Δικηγόρος ὁ κ. Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς κατὰ νόμον ἀσκουμένης, διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 195]1958 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 797]1957 ἀπόφασις τῆς Τ.Δ.Ε. Ὑποκαταστήματος Θεσσαλονίκης καὶ ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1034]1957 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑποκαταστήματος, ἥτις εἶχεν ἀπορρίψει αἴτησιν τοῦ αἰτοῦντος, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ ἀναπηρίας.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὁ αἰτῶν ὑπήχθη ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ρηθέντος Ἱδρύματος τὸ ἔτος 1940, φέρων ἀγκύλωσιν ὅλων τῶν δακτύλων τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ ὑπὸ τοιαύτην κατάστασιν συνέχισε τὴν ἀσφάλισιν του ὡς μισθωτὸς παρὰ τῇ Α. Ε. «Ἐριοβιομηχανίᾳ Ναούσης Λαναρᾶ-Κύρτση» μέχρι τῆς 19 Ἰουλίου 1957, ὅτε διέκοψε τὴν ἐργασίαν του λόγῳ καταγγελίας ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ταύτης, τεθείσης ἤδη ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν, τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως ἐργασίας Προγενεστέρως, κατὰ Μάρτιον 1955, ἐπικειμένης τῆς ἀπολύσεώς του, ὅτε εἶχεν ἤδη πραγματοποιήσει παρὰ τῇ ὡς ἄνω ἑταιρείᾳ 3802 ἡμέρας ἐργασίας ὑπέβαλεν αἴτησιν πρὸς τὸ Ὑποκατάστημα Ναούσης, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ ἀναπηρίας τῆς δεξιᾶς χειρός του. Ἡ παρὰ τῷ Ὑποκαταστήματι τούτῳ Πρωτοβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἐγνωμάτευσεν (Γνωμοδ. 12 καὶ 37]1955), ὅτι οὗτος φέρει ἀγκύλωσιν ὅλων τῶν δακτύλων τῆς δεξιᾶς χειρὸς μετατραυματικὴν μετὰ πλήρους ἀπωλείας τῆς χρήσεως τῆς χειρός, μὲ βαθμὸν ἀναπηρίας 67ο]ο, ὅτι ἡ ἀναπηρία αὕτη ἤρξατο ἀπὸ τοῦ 1936, ἦτοι προϋπῆρχε τῆς ἀσφαλίσεώς του εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ὅτι δὲν ὑπῆρχε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξετάσεώς του (28.9.1955) ἐπιδεινώσεως τῆς ἀρχικῆς ἀναπηρίας του. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος Θεσσαλονίκης, ἐπικαλούμενος τὰς γνωματεύσεις ταύτας, ἀπέρριψε τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησιν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1034]1957 ἀποφάσεώς του, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἀναπηρία τοῦ αἰτοῦντος προϋπῆρχε τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ δὲν ἐπῆλθεν οὐσιώδης ἐπιδείνωσις ταύτης. Ἀσκηθείσης αἰτήσεως θεραπείας κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ αὐτοῦ Ὑποκαταστήματος ἀπεφάνθη, κατὰ πλειοψηφίαν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 797]1957 ἀποφάσεώς της, ὅπως χορηγηθῇ εἰς τὸν αἰτοῦντα σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος παρουσιάζει ἀναπηρίαν 67ο]ο καὶ δὲν δύναται νὰ συνεχίσῃ ἐργαζόμενος εἰς πλεκτήριον κλωστοϋφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεως, καθ' ὅσον εἰς μὲν τὸ πλεκτήριον τῆς κλωστοϋφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεως Λαναρᾶ παρέμεινεν ἐξ οἴκτου μᾶλλον καὶ τῇ ἀνοχῇ τοῦ ἐργοδότου, μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσίν του, ἥτις ἐπῆλθεται, δὲν δύναται νὰ προσφέρῃ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν εἰς πλεκτήριον ἑτέρας κλωστοϋφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεως λόγῳ τῆς ἀναπηρίας του ταύτης, δεδομένου, ὅτι οὐδεμία ἐπιχείρησις εἶναι δυνατὸν νὰ προσλάβῃ ὡς ἐργάτην αὐτῆς ἀνάπηρον μὲ ποσοστὸν 67ο]ο καὶ ὅτι, κατὰ συνέπειαν, οὗτος δὲν δύναται νὰ κερδίσῃ λόγῳ τῆς ἀναπηρίας του ταύτης πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ καὶ περιφερείᾳ σωματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως.

Εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ ἐφέσεως τοῦ ρηθέντος Διευθυντοῦ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ὡς ἄνω Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, φέρεται, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν δικαιοῦται συντάξεως ἀναπηρίας, οὐδὲ δικαιώματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας, α) διότι ἡ ἀναπηρία του προϋπῆρχε τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ δὲν ἐπιδεινώθη μεταγενεστέρως καὶ β) διότι, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς, δύναται οὗτος δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, δεξιότητας κλπ., νὰ κερδίζῃ πλέον τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως, ἤτοι δὲν εἶναι ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. α' καὶ β' τοῦ ἀ. ν. 1846]1951.

Ἡ αἰτιολογία αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐν ὄψει μάλιστα τοῦ πραγματικοῦ τῆς ὑποθέσεως, ὡς τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῆς προμνημονευθείσης ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος, πα-

ρίσταται κατά τὸ δεύτερον σκέλος αὐτῆς ἐντελῶς γενικὴ καὶ ἀόριστος, ἐπαναλαμβάνουσα ἁπλῶς τὴν φρασιολογίαν τοῦ νόμου, χωρὶς νὰ ἐπικαλῆται συγκεκριμένον τι δεδομένον, ἱκανὸν νὰ στηρίξῃ κατὰ τρόπον πιθανοφανῆ τὴν ἐν αὐτῇ ἐξευρεθεῖσαν κρίσιν. Κατ' ἀκολουθίαν ὅμως τῆς τοιαύτης διαπιστώσεως ἐλέγχεται περαιτέρω ὡς νόμῳ πεπλανημένη καὶ κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος αὐτῆς. Διότι, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 1846, ἃς ἐπικαλεῖται καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων ἐξεδόθη, τὸ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἀναπηρίας δὲν συναρτᾶται μόνον πρὸς τὸν χρόνον ἐμφανίσεως τοῦ γενεσιουργοῦ ταύτης αἰτίου, ἤτοι πρὸ ἢ μετὰ τὴν ὑπαγωγὴν τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ, καθ' ὃν χρόνον τελεῖ ἐν ἀσφαλίσει, νὰ ἀποκερδαίνῃ ἐκ τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἐργασίας του τὰ πρὸς βιοπορισμὸν ἀναγκαῖα μέσα. Ἐκ τούτου ἀναγκαίως παρέπεται ὅτι καὶ προϋφισταμένη τῆς ἀσφαλίσεως σωματικὴ ἀναπηρία ἥτις ὅμως δὲν ἀπετέλεσε διὰ τὸν μισθωτὸν κώλυμα, ὅπως συνεχίσῃ καὶ μετ' αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, ὑπαχθῇ δὲ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., δύναται, ἔστω καὶ ἂν καθ' ἑαυτὴν δὲν ἐπεδεινώθη, νὰ ἐξελιχθῇ καὶ προσλάβῃ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀναπηρίας, διάφορον νομικῶς καὶ πραγματικῶς τῆς σωματικῆς ταυτότητος, ἐφ' ὅσον σὺν τῷ παρόδῳ τοῦ χρόνου ἤθελεν ἐπιφέρει διὰ τὸν ἠσφαλισμένον ἀνικανότητα πρὸς περαιτέρω συνέχισιν τῆς ἐργασίας του, ὑφ' ἣν ἔννοιαν, συντρεχόντων καὶ τῶν λοιπῶν ὅρων τοῦ νόμου, ὡς πρὸς τὸν ἐν ἀσφαλίσει διανυθέντα χρόνον ἀνακύπτει τὸ κατὰ νόμον δικαίωμα πρὸς συνταξιοδότησιν λόγῳ ἀναπηρίας.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα δι' ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς καὶ νομίμου αἰτιολογίας κατὰ τὸν βάσιμον τῆς αἰτήσεως λόγον.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος

1. Προαιρετικὴ ἀσφάλισις μετὰ διακοπὴν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως.—Προϋπόθεσις ἡ συμπλήρωσις παρὰ τῷ Ταμείῳ δεκαετοῦς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1035/1959, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Μελισσηνὸς***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Παναγιωτάτος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Μπαγιώργος, Φ. Κριταέλλης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἐν τῷ συνόλῳ της ἑρμηνευομένης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀρνήσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ὅπως ὁ αἰτῶν συνεχίσῃ παρ' αὐτῷ προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν του διὰ τὸν ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του (1945) καὶ ἐφεξῆς χρόνον.

Εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ρηθέντος Ταμείου ὁρίζεται, ὅτι: «1. Πρόσωπον διατελέσαν ἠσφαλισμένον παρὰ τῷ Τ.Ε. Β.Ε., ἐὰν συνεπλήρωσε δεκαετῆ ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν παρ' αὐτῷ καὶ ἐξεπλήρωσε τὰς πρὸς τὸ Ταμεῖον ὑποχρεώσεις του, δικαιοῦται διὰ δηλώσεώς του, ὑποβαλλομένης ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς (1) ἔτους ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, νὰ συνεχίσῃ προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε. 2. Ἡ προαιρετικὴ ἀσφάλισις ἄρχεται ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς τοιαύτης . . .». Διὰ τῶν διατάξεων τούτων ἐπετράπη εἰς τοὺς διακόψαντας τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἠσφαλισμένους τοῦ ὡς εἴρηται Ταμείου νὰ συνεχίσωσι προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν των, ἐφ' ὅσον εἶχον συμπληρώσει δεκαετῆ παρ' αὐτῷ ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν καὶ ἤθελον ζητήσει τοῦτο ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς διακοπῆς ταύτης.

Διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 27.2]18.3.1957 β. δ]τος προσετέθη εἰς τὸ ἄρθρον 14 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ παράγραφος 18, ἔχουσα οὕτω: «Ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου, διακόψαντες τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των, δύνανται δι' αἰτήσεώς των, ὑποβαλλομένης ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, νὰ αἰτήσωσιν, ὅπως συνεχίσουν προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν των παρὰ τῷ Ταμείῳ διὰ τὸν ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ ἐφεξῆς χρόνου καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ ἐτῶν ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως». Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος της παρεσχέθη νέα προθεσμία ἑνὸς ἔτους εἰς τοὺς διακόψαντας ὑπὸ τοὺς προεκτεθέντας ὅρους τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἠσφαλισμένους τοῦ ρηθέντος Ταμείου, ἵνα ζητήσουν, ὅπως συνεχίσωσι παρ' αὐτῷ προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν των καὶ οὐχὶ ὅτι κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς προδιαληφθείσης βασικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν ἐπετράπη τοῦτο γενικῶς εἰς τοὺς διακόψαντας τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἠσφαλισμένους τοῦ Ταμείου, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑποχρεωτικῆς παρ' αὐτῷ ἀσφαλίσεως. Διὰ τὴν προαιρετικὴν συνεπῶς συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ ρηθέντι Ταμείῳ ἀπαιτεῖται ὁπωσδήποτε ἡ συμπλήρωσις παρ' αὐτῷ δεκαετοῦς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, τόσον κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προμνησθείσης διατάξεως (ἄρθρον μόνον τοῦ β. δ]τος 2]18.3.1957), ὅσον καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν.

Τὸ περὶ οὗ πρόκειται Ταμεῖον ἠρνήθη, ὅπως ὁ αἰτῶν συνεχίσῃ παρ' αὐτῷ προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν του, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συνεπλήρωσε δεκαετῆ ἐν πραγματικῇ ἀσφαλίσει ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 (χρόνου ἐνάρξεως λειτουργίας του) μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἥτις, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου καὶ ἐπιβεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, ἐπῆλθε τὸ 1945. Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἡ αἰτιολογία αὕτη παρίσταται νόμιμος καὶ ὁ περὶ παραβάσεως τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 18 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ρηθέντος Ταμείου σχετικὸς λόγος ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

2. Ἀναδρομικὴ σύνταξις λόγῳ θανάτου ἠσφα-

λιομένου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος. — Ἔναρξις καταβολῆς τῆς συντάξεως ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως μηνός, μὴ δυναμένης νὰ ἀναιρεθῇ εἰς χρόνον προγενέστερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως.— Ἡλικία τέκνων ἠσφαλισμένου διὰ δικαίωμα συντάξεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1484/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Φ. Κριτσέλλης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 14 § 3 τοῦ β.δ]γματος τῆς 5.1.1955 ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπορριφθεῖσα σύνταξις ἀποτελεῖ σύνταξιν λόγῳ θανάτου, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ αὐτοῦ β.δ]γματος ἀρχεται καταβαλλομένη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως μηνός, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον προγενέστερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως. Δεδομένου συνεπῶς ὅτι ἐν προκειμένῳ ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις, τουτέστιν ὁ θάνατος τοῦ συζύγου καὶ πατρὸς τῶν αἰτούντων, ἐπῆλθε τὴν 15 Μαρτίου 1947, ἡ δὲ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις ὑπεβλήθη τὴν 18 Φεβρουαρίου 1957, ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἔδει νὰ ὁρισθῇ ἀρχομένη ἐν ἔτος πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἤτοι ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1956, ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὁρίσασα τὴν ἐν λόγῳ σύνταξιν καταβλητέαν ἀπὸ 1 Μαρτίου 1957, εἶναι κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο παράνομος καὶ ἀκυρωτέα.

Ὁ ἐκ τῶν αἰτούντων Κ.Σ.*., υἱὸς τοῦ ἀποβιώσαντος ἠσφαλισμένου, ἔχων συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949, πολὺ πρὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, εἶναι καταβλητέα ἡ περὶ ἧς πρόκειται σύνταξις, δὲν δικαιοῦται τῆς συντάξεως ταύτης, συμφώνως τῷ μνημονευθέντι ἄρθρῳ 5 § 1, β' τοῦ β.δ]γματος τῆς 5.1.1955 καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὁ περὶ ταῦ ἐναντίου λόγος ἀκυρώσεως.

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν

1. Δυνατὴ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἀντὶ τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἀδείας, τῆς διαγραφῆς ἐκ τῶν μητρώων τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἀφαιρέσεως τῶν βιβλιαρίων, ἰδίως καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν προκύπτει ἐξ ἐπισήμων στοιχείων καὶ κατὰ τρόπον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον διαρκῆ ἡ μὴ ἀποκλειστικὴ ἀπασχόλησις τοῦ ἀρτεργάτου εἰς τὰς οἰκείας ἐργασίας, ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐκ τῆς χορηγήσεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου καὶ ἀσφαλίσεως δικαιωμάτων ἐπ' ἀόριστον καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ ἐνδιαφερόμενος δὲν ἀπασχολεῖται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἀρτεργατικὸν ἐπάγγελμα.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1898/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Π. Δεδόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Ντάγγας, Γ. Μαγκάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις: 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 529]1944 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, δι' ἧς ὁ αἰτῶν διεγράφη τοῦ μητρώου τῶν ἠσφαλισμένων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἤσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτεργάτου καὶ 2) τῆς ὑπ' ἀριθ. 1608]16 Ἰουλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περὶ ἀνακλήσεως τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ὑποβληθεῖσα αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος.

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 1291]1942 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν διατάξεων», κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324 τῆς 30.5.1954 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (φ. 182), ὁρίζεται, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου δύναται, ἀντὶ τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἀδείας, τῆς διαγραφῆς ἐκ τῶν μητρώων τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἀφαιρέσεως τῶν βιβλιαρίων, ἰδίως, καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν προκύπτει ἐξ ἐπισήμων στοιχείων καὶ κατὰ τρόπον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον διαρκῆ ἡ μὴ ἀποκλειστικὴ ἀπασχόλησις τοῦ ἀρτεργάτου εἰς τὰς οἰκείας ἐργασίας, νὰ ἀναστέλλῃ τὰ ἐκ τῆς χορηγήσεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου καὶ ἀσφαλίσεως δικαιώματα ἐπ' ἀόριστον καὶ ἐφ' ὅσον χρονικὸν διάστημα ὁ ἐνδιαφερόμενος δὲν ἀπασχολεῖται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἀρτεργατικὸν ἐπάγγελμα. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναστολῆς οὗτος παύει θεωρούμενος ὡς ἀρτεργάτης, μὴ δυνάμενος νὰ ἐργασθῇ ὡς τοιοῦτος καὶ μὴ ἀπολαύων οὐδεμιᾶς παροχῆς παρὰ τοῦ Ταμείου, μὴ διαγραφόμενος ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκ τῶν μητρώων, ἐξ ὧν διαγράφεται μόνον μετὰ δεκαετίαν, ἀφ' ἧς τῷ ἀνεστάλη ἡ ἄσκησις τῶν δικαιωμάτων του. Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτων ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2514 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1953 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, δι' ἧς μετὰ νέαν ἔρευναν τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων ἀσκήσεως τοῦ ἀρτεργατικοῦ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος καὶ παρὰ τὴν προγενεστέραν ὑπ' ἀριθ. 529]1944 ἀπόφασιν, δι' ἧς, ὡς εἴρηται, εἶχεν οὗτος διαγραφῆ τοῦ μητρώου τῶν ἠσφαλισμένων, ἀνεστάλησαν ἐπὶ δεκαετίαν τὰ ἐκ τῆς χορηγήσεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου καὶ ἀσφαλίσεως δικαιώματά του. Συνεπῶς, κατόπιν τῆς νεωτέρας ταύτης ἀποφάσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 529]1944 ὡς ἄνω ἀπόφασις δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς καταργηθεῖσα. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, καθ' ὅσον στρέφεται εὐθέως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος

Καθ' ὃ προκύπτει ἐκ τῆς ἑτέρας τῶν προσβαλλομένων ὑπ' ἀριθ. 1608]1958 ἀποφάσεως, αὕτη περιωρίσθη εἰς τὴν ἀπόρριψιν τῆς περὶ ἀνακλήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 529]1944 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αἰτήσεως τοῦ αἰτοῦντος,

χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμήσῃ τὴν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2514]1953 ἀποφάσεως προκύψασαν νέαν νομικὴν καὶ πραγματικὴν κατάστασιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἡ μὲν 529]1944 ἀπόφασις εἶχεν ἤδη παύσει ὑφισταμένη, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως δικαιώματα τοῦ αἰτοῦντος εἶχον τέλος ἀναταλῇ ἐπὶ μίαν δεκαετίαν, ἥτις καὶ δὲν ἐληξεν εἰσέτι. Ἀκυρωτέα ὀθὲν ἀποβαίνει ἡ μὴ νομίμως ἠτιολογημένη προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 1608]1958 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, περιττῆς καθισταμένης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ὡς ἀλυσιτελούς.

2. ***Συγχώνευσις τῶν Ταμείων Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν εἰς ἐνιαῖον Ταμεῖον.—Κατάργησις ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 20.30.1955 Β.Δ. διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ τέως Ταμείου Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν περὶ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως.***

Ἀρείου Πάγου 498/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Γ. Χατζηδάκης***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Μαγκάκης, Η. Παρασκευᾶς

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ β. δ]γματος τῆς 16.3]9.4.1954 «περὶ συγχωνεύσεως τῶν Ταμείων Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν εἰς ἐνιαῖον Ταμεῖον» ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ταμείου διεξάγεται διὰ τριῶν αὐτοτελῶν καὶ οἰκονομικῶς διακεκριμένων ἀπ' ἀλλήλων κλάδων, α) τοῦ κλάδου συντάξεων, β) τοῦ κλάδου ἀσθενείας, γ) τοῦ κλάδου προνοίας. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 6 § 1 «διὰ β. δ]γματος, ἐκδοθησομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, θὰ ρυθμισθοῦν, μεταξὺ ἄλλων, περὶ ὧν νῦν δὲν πρόκειται, καὶ τὰ τῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς τῶν παροχῶν, ἡ ἔκτασις καὶ τὸ ὕψος τούτων, ἡ διαδικασία χορηγήσεως αὐτῶν, οἱ λόγοι ἐκπτώσεως, ἀναστολῆς, διακοπῆς τῆς καταβολῆς τῶν παροχῶν, τὰ τῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων ἀπὸ τὰς παροχάς» καὶ τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 ἐδάφ. α' «κατὰ τὰ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος μέχρι τῆς ἰσχύος τῶν ἐκδοθησομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 6 β. δ]γμάτων αἱ διατάξεις τῆς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος διεπούσης ἑκάστων τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω συγχωνευομένων Ταμείων νομοθεσίας (νόμοι, δ]γματα, ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, καταστατικά, κανονισμοί) ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος». Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ὡς εἴρηται διατάγματος ἐξεδόθησαν α) τὸ ἀπὸ 14.2]2.3.1955 β. δ]γμα «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν» καὶ β) τὸ ἀπὸ 20.30]1955 τοιοῦτο «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ ἀσυνειδήτου τοῦ αὐτοῦ Ταμείου», διὰ τοῦ πρώτου τῶν ὁποίων ὠργανώθη πλήρως ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου (κλάδος συντάξεων) καὶ ἐρρυθμίσθησαν ἐξ ὑπαρχῆς αἱ ἐκ τῶν λόγων τούτων εἰς τοὺς παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἠσφαλισμένους παροχαὶ καὶ δὴ κατὰ τρόπον ὥστε οἱ μυλεργάται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν εἰσφορῶν μὲ τοὺς ἀρτεργάτας ἔτυχαν ἠὐξημένων συντάξεων, ἐξομοιωθέντες ὡς πρὸς τοῦτο πρὸς τοὺς ἀρτεργάτας, δι' οὓς δὲν ὑφίστατο ποτὲ κλάδος προνοίας, οὕτως ὥστε, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ τῆς διατηρήσεως τοῦ κλάδου προνοίας ὡς πρὸς τοὺς μυλεργάτας, θὰ ἀνίκυπτε κατάφωρος καὶ ἀδικαιολόγητος ἀνισότης εἰς βάρος τῶν ἀρτεργατῶν. Ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ διατάγματος τούτου κατηργήθησαν σιωπηρῶς αἱ περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος διατάξεις τοῦ περὶ οὗ ἡ ὑπ' ἀριθ. 21875]1949 ἐγκριτικὴ ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Καταστατικοῦ τοῦ τέως Ταμείου Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν καὶ συνεπῶς καὶ αἱ τοιαῦται τῶν ἄρθρ. 28 καὶ 29 αὐτοῦ, δι' ὧν, σὺν ταῖς ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τούτου προβλεπομέναις παροχαῖς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἐδικαιώθησαν τοιούτων, ἐχορηγεῖτο καὶ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις (παροχὴ προνοίας). Ἡ νομοθετικὴ αὕτη ἀντίληψις προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 § 6α τοῦ ν. δ. 3631]1956, κατὰ τὸ ὁποῖον «ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐπεκτείνονται αὐτοδικαίως ἅπασαι αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἀσφάλισιν καταστατικαὶ διατάξεις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου, εἰς ἃς ἔχει ἐπεκταθῇ ἢ ἐπεκτείνεται ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀμφοτέρους τοὺς κλάδους συντάξεων καὶ ἀσθενείας», οὐδαμῶς ἀναφερομένου τοῦ κλάδου προνοίας τῶν μυλεργατῶν. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ἀντιθέτως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κρῖναν καὶ ἐπιδικάσαν, δι' ἀπορρίψεως τῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίοντος Ταμείου ἐφέσεως κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεξαμένης τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διώκουσαν τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 28 καὶ 29 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ τέως Ταμείου Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, παρ' ᾧ αὐτὸς ἐτύγχανεν ἠσφαλισμένος, προβλεπομένης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως, καίτοι, καθ' ἃ δέχεται, ἡ ἀσφαλιστικὴ αὐτοῦ περίπτωσις, τὸ γῆρας, ἐπῆλθε μετὰ τὴν ἰσχύν τοῦ ὡς εἴρηται ἀπὸ 14.2]2.3.1955 β. δ]γματος, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ νόμου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου τρίτον λόγον ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3810]1957 «ἐὰν ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρέσῃ τὴν ἀπόφασιν δι' οἱονδήποτε λόγον, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 833 § 2 καὶ 3 ἀναφερομένων, περὶ ὧν δὲν πρόκειται ἤδη, τὸ δικάζον Τμῆμα δύναται νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς καὶ κατ' οὐσίαν». Κατ' ἄρθρον δὲ 832 Πολ. Δικ., ὡς ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ἀντικατεστάθη, «ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως ἀποφάσεως κατάστασιν». Ὅθεν, παρακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως, ἐξεταστέα ἀποβαίνει ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1958 ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσιεύντος Ταμείου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5760]1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, καταβληθέντος καὶ τοῦ κατ' ἄρθρον 722 Πολ. Δικ. προστίμου.

Μετὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα

ὁ τρίτος λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν, κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων, ἐκρίθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, καίτοι, καθ' ἃ δέχεται, ἡ ἀσφαλιστικὴ αὐτοῦ περίπτωσις, τὸ γῆρας, ἐπῆλθεν ἰσχύοντος τοῦ ἀπὸ 14.2 - 2.3. 1955 β.δ]γματος, δικαιοῦται καὶ τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 28 καὶ 29 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ τέως Ταμείου Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν προβλεπομένης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως (παροχῆς προνοίας) καὶ ἐπεδίκασεν αὐτῷ, κατ' ἀποδοχὴν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς αὐτοῦ, τοιαύτην, βάσιμον τυγχάνει καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις καὶ ὡς οὐσίᾳ βάσιμος, ἐξαφανιζομένης δὲ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ αὕτη, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, καὶ καταδικασθῇ ὁ ἐφεσίβλητος εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου ὡς ὑπαίτιος εἰς ταύτην (ἄρθρον 210 Πολ. Δικ.)(*).

3. Κανονισμὸς συντάξεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν, Μακαρονοτεχνιτῶν.—Ἐπανεξέτασις ὑπὸ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῷ τέλει διακοπῆς τῆς χορηγουμένης λόγῳ ἀναπηρίας συντάξεως ἐν ἐνδεχομένῃ διαπιστώσει ὑπ' αὐτῆς ὅτι κατέστη ὑγιὴς καὶ ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν, ἔστω καὶ ἂν παρῆλθε μακρὸν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως, ἐφ' ὅσον δὲν προβάλλεται καὶ δὲν ἀποδεικνύεται, ὅτι συνεπείᾳ συνδρομῆς εἰδικῶν συνθηκῶν ἔχει δημιουργηθῇ κατάστασις τοιαύτη, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἡ δυνατότης ἀναπροσαρμογῆς τῶν οἰκονομικῶν ὅρων τῆς διαβιώσεως τῶν συνταξιούχων.—Τί λητέον ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν διακοπὴν τῆς συνταξιοδοτήσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1808/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Η. Γλυκοφρύδης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Παρασκευᾶς, Γ. Μιχάκης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 9 τοῦ β.δ]γματος τῆς 14ης Φεβρουαρίου]2 Μαρτίου 1955 περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν κλπ.» καὶ συντάξεις λόγῳ ἀναπηρίας δὲν εἶναι ὁριστικαὶ καὶ δύναται τὸ διοικητικὸν συμβούλιον νὰ ζητήσῃ ὁποτεδήποτε νέαν ἰατρικὴν ἐξέτασιν τοῦ λόγῳ ἀναπηρίας συνταξιούχου . . . ». Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως ταύτης νομίμως παρεπέμφθη ὁ αἰτῶν πρὸς ἐπανεξέτασιν εἰς Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπήν, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς διακοπῆς τῆς εἰς αὐτὸν χορηγουμένης συντάξεως, ἐν ἐνδεχομένῃ διαπιστώσει ὑπ' αὐτῆς, ὅτι κατέστη ἤδη οὗτος ὑγιὴς καὶ ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν, ἔστω καὶ ἐὰν παρῆλθε μακρὸν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἀπονομῆς εἰς τοῦτον τῆς περὶ ἧς πρόκειται συντάξεως, ἐφ' ὅσον περαιτέρω δὲν προβάλλεται καὶ δὲν ἀποδεικνύεται, ὅτι συνεπείᾳ συνδρομῆς εἰδικῶν καὶ συγκεκριμένων συνθηκῶν ἔχει δημιουργηθῇ διὰ τὸν αἰτοῦντα κατάστασις τοιαύτη, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἡ δυνατότης ἀναπροσαρμογῆς τῶν οἰκονομικῶν ὅρων τῆς διαβιώσεως αὐτοῦ.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπεφάνθη ὑπὲρ διακοπῆς τῆς συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος, στηριχθεῖσα εἰς τὴν ἀπὸ 28ης Ἀπριλίου 1959 γνωμάτευσιν τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν ἀναφέρεται, ὅτι ὁ αἰτῶν εἶναι μὲν ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν, πρέπει ὅμως νὰ παρακολουθῆται ἐπιμελέστερον ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι οὐχὶ ἡ προσήκουσα, τὸ μὲν διότι ἡ κρίσις τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὴν ἱκανότητα πρὸς ἐργασίαν τοῦ αἰτοῦντος, δὲν εἶναι ἀνεπιφύλακτος, τὸ δὲ διότι δὲν ἠρευνήθη, ἐὰν ἡ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ταύτην ἀνάληψις ἐργασίας ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ ἀσυνήθεις δυσμενεῖς συνεπείας, τόσον εἰς τὴν ὑφιστασμένην κατάστασιν τῆς ὑγείας τοῦ ἰδίου, ὅσον καὶ εἰς τὴν δημοσίαν ὑγείαν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῆς ἀσθενείας, ἐξ ἧς οὗτος εἶχε προσβληθῇ (φυματίωσις) καὶ τῆς ἰδιομορφίας ἐξ ἀπόψεως συνθηκῶν ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ὀρτεργάτου, προϋποθέτοντος ἐπὶ πλέον ὅτι οἱ ἀσκοῦντες αὐτὸ δέον νὰ εἶναι κατὰ πάντα ἀπολύτως ὑγιεῖς. Δέον συνεπῶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον, βασίμως προβαλλόμενον, νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις καὶ νὰ ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς μὴ πρασηκόντως ἠτιολογημένη.

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν

Κανονισμὸς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας.—Τίς θεωρεῖται ἀνάπηρος.—Στήριξις τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀναπηρίας τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ βαθμοῦ ἱκανότητος αὐτοῦ πρὸς ἐργασίαν, πλὴν τῆς ἰατρικῶς διαπιστουμένης σωματικῆς ἀναπηρίας, καὶ εἰς τὸν ἐξ ὑποκειμένου προσδιορισμὸν ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανό-

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 3150/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Καταβολή «δώρου» παρελθόντων ἐτῶν εἰς ἐργαζομένους συνταξιούχους καὶ παραγραφὴ αὐτῶν. Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθεισῶν ἡμῖν παρὰ πολλῶν συνταξιούχων αἰτήσεων περὶ καταβολῆς ἐκ πόθεν τῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν κατα-βληθέντων ποσῶν «δώρων» κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἅτινα δὲν εἶχον καταβληθῆ, συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς διαταγάς μας, αἵτινες εἶχον ἐκδοθῆ πρὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 109/1958 ἐγκυκλίου μας, ἐπανεξετάσαντες τὸ θέμα τοῦτο, τροποποιοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 214/1958 ἡμετέραν ἐγκύκλιον διαταγήν μας, γνωρίζοντες εἰς ὑμᾶς τὰ κάτωθι:

Ὡς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1959 ἐγκυκλίου διαταγῆς ἐγνωρίσαμεν ἡμῖν, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 66/2789/533/29.9.1959 γνωμοδότησιν τῆς παρ' ἡμῖν Νομικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ἀπαίτησις τῶν συνταξιούχων πρὸς εἰσπραξιν τῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν, δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, χορηγουμένων εἰς τοὺς συνταξιούχους ποσῶν ὑπόκειται εἰς ἐτησίαν παραγραφήν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἤτοι θεωρεῖται ὡς ἀπαιτητὴ δόσις συντάξεως. Ὡς γνωστόν, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἀπαιτητὴ δόσις συντάξεως, ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/110/293/24.1.1958 γνωμοδοτήσεώς του, ἐγένετο δεκτόν,

---

τητος τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐν ἀμέσῳ συναρτήσει πρὸς ἓν ἐλάχιστον ποσοστὸν προσόδου, ὅπερ δύναται νὰ ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὰς ἀντιστοίχους ἱκανότητας ὑγιοῦς συναδέλφου του.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2158/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Η. Γλυκοφρύδης***
Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Σπεταλάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ὑπὸ τοῦ Κ. Α. ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1869/4.6.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις αὐτοῦ περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 §§ 1, 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου (Ε.Κ. τ. Β', 1950, φ. 26): «Συντάξεως ἀναπηρίας δικαιοῦται ὁ ἠσφαλισμένος... ἀνεξαρτήτως χρονικῶν προϋποθέσεων, ἂν ἡ ἀναπηρία ὀφείληται α) εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας (ἐργατικὸν ἀτύχημα) β)... κλπ. Ὡς ἀνάπηρος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, νοεῖται ὁ ἠσφαλισμένος, ὅστις, λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης πρὸς τὸ ἀσφαλιζόμενον ἐπάγγελμά του, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ ἕτερος ἠσφαλισμένος τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς αὐτῆς ἱκανότητος. Σύνταξις ἀναπηρίας παρέχεται εἰς τὸν ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν ἠσφαλισμένον, ἐφ' ὅσον κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 5 τοῦ παρόντος Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότης αὐτοῦ μέλλει νὰ διαρκέσῃ ὑπὲρ τοὺς ἓξ μῆνας».

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ὁ καθορισμὸς τῆς ἀναπηρίας τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ βαθμοῦ ἱκανότητος αὐτοῦ πρὸς ἐργασίαν δέον, πλὴν τῆς ἰατρικῶς διαπιστουμένης σωματικῆς ἀναπηρίας, νὰ στηρίζηται καὶ εἰς τὸν ἐξ ὑποκειμένου προσδιορισμὸν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐν ἀμέσῳ συναρτήσει πρὸς ἓν ἐλάχιστον ποσοστὸν προσόδου, ὅπερ δύναται οὗτος ν' ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὰς ἀντιστοίχους ἱκανότητας ὑγιοῦς συναδέλφου του. Ἀπορρίψασα ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησιν τοῦ καὶ ἤδη αἰτοῦντος, ἐπὶ μόνῃ τῇ ἰατρικῇ διαπιστώσει ὅτι οὗτος «ἐξετασθεὶς εὑρέθη παρουσιάζων ἀναπηρίαν 58 ο/ο», χωρὶς νὰ ἐρευνήσῃ περαιτέρω καὶ τὰς λοιπὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις τῆς ὀρθῆς ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις καὶ εἶναι τῷ λόγῳ τούτῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, ἀκυρωτέα, ὡς παράνομος.

δέον νά ἔχῃ ἐκδοθῇ ἡ ἀναγνωρίζουσα τὸ δικαίωμα διοικητικὴ πρᾶξις.

Αἱ ἰσπαιτήσεις τῶν συνταξιούχων πρὸς εἰσπραξιν τῶν δώρων, τὰ ὁποῖα δὲν εἰσέπραξαν κατὰ τὸ παρελθόν, δὲν δύνανται νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὴν ἐτησίαν παραγραφήν, διότι ἡ Διοίκησις ὄχι μόνον δὲν ἀνεγνώρισε τὴν ἀξίωσίν των ταύτην καὶ δὲν ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσίν των τὰ ἀνειστοιχα ποσά, ὡς ἀπαιτητά, δόσεις συντάξεων, ἀλλ' ἀντιθέτως λόγῳ πλάνης περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἠρνήθη ρητῶς (δι' ἐγκυκλίων διαταγῶν) τὴν καταβολὴν τῆς παροχῆς ταύτης εἰς δικαιουμένους νὰ λάβωσι δῶρα παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν των. Ἡ ἄρνησις αὕτη συνιστᾷ παράνομον ἐνέργειαν ἢ παράλειψιν τῆς Διοικήσεως, ἐκ τῆς ὁποίας πηγάζει ἀξίωσις τῶν δικαιούχων κατὰ τοῦ Ἱδρύματος πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ἣν ἐκ ταύτης ὑπέστησαν. Ἡ ἀξίωσις αὕτη, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 86/1338/453/2.12.1958 γνωμοδότησιν τῆς παρ' ἡμῖν Νομικῆς Ὑπηρεσίας, ὑπόκειται εἰς πενταετῆ παραγραφήν, συμφώνως πρὸς τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951.

Πέραν τούτου δὲν δυνάμεθα νὰ προβάλωμεν οἱανδήποτε παραγραφὴν εἰς τοὺς ἐν λόγῳ συνταξιούχους, ἐφ' ὅσον οὗτοι προσέρχονται ἐκτὸς κατὰ μῆνα διὰ τὴν εἰσπραξιν τῆς συντάξεως των, διακόπτοντες οὕτω τὴν παραγραφήν.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω παραγγέλλομεν, ὅπως εἰς τοὺς συνταξιούχους, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἔχουν καταβληθῇ μέχρι τοῦδε τὰ δῶρα ἑορτῶν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἔλαβον ταῦτα παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν των, εἰς οὓς ἀπησχολοῦντο, καίτοι οὗτοι δὲν εἶχον ἐξαιρεθῇ ρητῶς ὑπὸ τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, καταβληθοῦν ἤδη τὰ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὀφειλόμενα ποσά. Προκειμένου περὶ συνταξιούχων, ὧν ἡ συνταξιοδότησις διεκόπη, δι' οἱονδήποτε λόγον, τὰ ὀφειλόμενα εἰς αὐτοὺς δῶρα θὰ καταβληθοῦν, ἐὰν δὲν παρῆλθε πενταετία, ἀφ' ἧς εἰσέπραξαν τὴν τελευταίαν δόσιν τῆς συντάξεώς των. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 50/1959 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Αὔξησις συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τοῦ ἀπὸ 21.8.1955 β. δ/τος καὶ ἡμέραι ἐργασίας συνταξιούχων: Ἐξ ἀφορμῆς γεννηθεισῶν ἀμφιβολιῶν ὡς πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 21.8.1955 β. δ/τος «περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων συντάξεων», γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ κάτωθι, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 74/71318/162/13.10.1959 σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ παρ' ἡμῖν Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἣν ἀποδεχόμεθα.

Κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ὄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 21.8.1955 β. δ/τος, τῆς ὑπὸ ταύτης προβλεπομένης αὐξήσεως τῆς συντάξεως δικαιοῦνται οἱ συνταξιοῦχοι ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις ἀπενεμήθη ἐπὶ τῇ βάσει τουλάχιστον 1200 ἡμερῶν ἐργασίας.

Ὡς ἡμέραι ἐργασίας, βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη ἡ σύνταξις λογίζονται ἐν προκειμένῳ αἱ ἡμέραι ἐργασίας, αἵτινες ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 650/1957 ἐγκυκλίου διαταγῆς ἡμῶν γενόμενα δεκτά, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως.

Ἡμέραι ἐργασίας συνεπῶς πραγματοποιηθεῖσαι παρὰ συνταξιούχου μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἰδιότητος του ταύτης κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 419/1957 ἐγκυκλίου διαταγῆς ἡμῶν ὁριζόμενα, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προϊσχυθείσης διατάξεως αὔξησιν τῆς συντάξεώς του. Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ ν. δ/τος 3083/1954 δύνανται μόνον νὰ συνυπολογισθοῦν διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 29 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προσαύξησιν τῆς συντάξεως. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 49/1959 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Σχέσεις χαρακτηριζομένων ὡς «πρακτόρων» πρὸς Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον καὶ ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.: Γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι, ὡς ἐδέχθη καὶ τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1569/1959 ἀποφάσεώς του, ἡ μεταξὺ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν καὶ πρακτόρων αὐτοῦ συναπτομένη σύμβασις, παρὰ τὸν ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων διδόμενον εἰς αὐτὴν χαρακτηρισμὸν ὡς συμβάσεως πρακτορείας, τυγχάνει τοιαύτη παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον α) εἰς τὸν πράκτορα ἀνατίθεται ἐπ' ἀορίστου χρόνου ἡ εἰσπραξις τῶν πόρων τοῦ Ταμείου καὶ ἡ παραλαβὴ αἰτήσεων καὶ δικαιολογητικῶν ἀσφαλίσεως, συντοξιοδοτήσεως καὶ ἐκδόσεως πιστοποιητικῶν, τὰ ὁποῖα δὲν οὗτος νὰ διεβιβίζῃ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Ταμείου, β) διὰ τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν τοῦ πράκτορος τὸ Ταμεῖον χορηγεῖ αὐτῷ ἀμοιβὴν ἐκ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ 15 ο/ο ἐπὶ τῶν πραγματοποιουμένων ὑπ' αὐτοῦ εἰσπράξεων ἐκ πωλήσεως ἐνσήμων καὶ εἰσπράξεως πολισιῶν ὀφειλῶν, γ) τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν του ὁ πράκτωρ ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ κατὰ τὰς ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας τοῦ Ταμείου, μὴ ἔχων τὸ δικαίωμα ὑποκαταστάσεως τοῦ δι' ἑτέρου προσώπου καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἀπουσιάσῃ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του ἄνευ ἀδείας τοῦ Ταμείου καὶ δ) ὁ πράκτωρ δὲν διατηρεῖ ἰδίαις δαπάναις γραφεῖον, ἀλλὰ τὰ ἔξοδα λειτουργίας τοῦ τυχὸν ὑπάρχοντος τοιούτου βαρύνουν τὸ Ταμεῖον.

Δέον συνεπῶς, εἰς ἃς περιπτώσεις συντρέχουν αἱ ὡς ἄνω προϋποθέσεις, ὅπως θεωρῆτε τὰ πρόσωπα ταῦτα συνδεόμενα μετὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν διὰ συμβάσεως παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὑπάγητε ταῦτα εἰς τὴν παρ' ἡμῖν ἀσφάλισιν. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 44/1959 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): *Ἐὰν ἰσχύῃ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ Νόμου 3239/1955* (*), *ἀφορῶσα εἰς τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν γυναικῶν, μετὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ Νόμου 3464/1955* (**):

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 978/1959

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Μαγγιῶρος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Α. Μαλαγαρδῆς, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Δ. Λιακατᾶς, Ι. Ματαράγκας, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως: Διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 2511/1953 (Ε.Κ. 210) παρεσχέθη εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ ἐξουσιοδότησις, ὅπως δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ ἐπιτρέπῃ τὴν ἀπασχόλησιν γυναικῶν εἰς νυκτερινὴν ἐργασίαν, ἥτις, ὡς γνωστόν, κατ' ἀρχήν, ἀπορρέουσαν ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. ΑΚΘ'/1912 καὶ τοῦ ν.δ. 30/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν» (ἄρθρον 3), ἀπαγορεύεται. Τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἀντικατέστησεν ὁ ν. 3239/1955 (Ε.Κ. 125), διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 42 αὐτοῦ, ἐχούσης ὡς ἑξῆς: «Δύναται, διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, νὰ ἀναστέλληται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τῶν ἀπαγορευουσῶν τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν τῶν γυναικῶν, ὁσάκις λόγῳ περιστάσεων ἰδιαζόντως σοβαρῶν τὸ ἐθνικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ τοῦτο».

Ἐν συνεχείᾳ διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 3464/1955 (Ε.Κ. 350) κατηργήθη τὸ ὡς ἄνω ν. δ. 2511/1953 ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν δὲ ἐγεννήθη τὸ ζήτημα ἐὰν συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης καταργήσεως δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς καταργηθεῖσα καὶ ἡ ἀντικαταστήσασα, ὡς εἴρηται, τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 3, τοῦ ν. δ. 2511/1953 διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ν. 3239/1955.

Ἡ καταργητικὴ τοῦ ν. δ. 2511/1953 διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὡς ἄνω ν. 3464/1955 ἀναφέρεται προδήλως εἰς τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ πρώτου, πλὴν τῆς περὶ ἧς πρόκειται τοιαύτης τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 τούτου, καθ' ὅσον αὕτη εἶχεν ἤδη καταργηθῆ διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως ταύτης ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ν. 3239/1955. Ἑπομένως ἡ μεταγενεστέρα τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως τοιαύτη τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 3464/1955 οὐδαμῶς ἔθιξε τὴν μηκέτι ἰσχύουσαν, καθ' ὃν χρόνον ἐθεσπίσθη αὕτη, ὡς καταργημένην ἤδη, διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ν.δ. 2511/1953. Πολλῷ δὲ μᾶλλον οὐδεμία περαιτέρω χωρεῖ ἀμφιβολία περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐν λόγῳ καταργητικὴ διάταξις τοῦ ν. 3464/1955 εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν τοιαύτην τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ν. 3239/1955, ἥτις ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα.

ΙΙ. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): *Ἐὰν αἱ δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος» καθοριζόμεναι ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ ἀποτελοῦσιν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένα ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 983/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Χ. Γιωργιόπουλος, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2488/1953 (Ε.Κ. 195) παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ «Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος» πρὸς σύνταξιν τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, «διατυπωθησομένου κατὰ τὰς παραδεδεγμένας ἀρχὰς τὰς διεπούσας τὸ προσωπικὸν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων», ὅστις ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τούτου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τούτου προδήλως καθορίζονται καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ, ὡς ἀποτελοῦσαι θέμα ἀναγόμενον εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν πρὸς τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν.

Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσδιοριζόμεναι ἀποδοχαὶ τῶν παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν πρὸς τὸν ὡς ἄνω Ὀργανισμόν, ἐν σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, μισθωτῶν (ἄρθρον 7 § 1 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ.), ἐρευνώμεναι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 (Ε.Κ. β' 54) καὶ 18310/1946 (Ε.Κ. β' 93) ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ὡς αὗται αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/354/1951 (Ε.Κ. β' 86) ὁμοίας, δέον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀποτελοῦσαι ὑποχρεω-

(*) ΕΕΔ 14, 601
(**) ΕΕΔ 15, 105

τικῶς τεθεσπισμένα ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν.

Εἶναι δὲ ἑπομένως ἐπ' αὐτῶν, κατὰ περίπτωσιν, ὑπολογιστέαι ἡ κατὰ 75ο/ο προσαύξησις δι' ἐργασίαν παρεχομένην κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, ὡς καὶ ἡ κατὰ 25ο/ο τοιαύτη, λόγῳ παροχῆς ἐργασίας κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § ΙΙ καὶ ἄρθρου 2 § ΙΙ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 25825/254/1951 καινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (βλ. σχετικῶς Α.Π. 364/1958, ΕΕΔ 17, 625, 636/1956, 182/1956 αὐτ. 15, 22 καὶ 429, ὑπ' ἀριθ. 1269/1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τούτου).

Κατὰ συνέπειαν καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΙΙΙ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ἡ ἐξαιρεθεῖσα τῆς ὑποχρεωτικῆς χρησιμοποιήσεως φορτοεκφορτωτῶν διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. 1254/1949 δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐπὶ παροχῶν, ἐφ' ὧν νῦν τὸ πρῶτον ἐπεξετάθησαν αἱ περὶ φορτοεκφορτώσεων διατάξεις βάσει τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ Ν.Δ.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 900/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιώρος, Κ. Ρουμπάνης, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 1254/1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» (Ε.Κ. 288) καθιεροῖ ὡς κανόνα τὴν ὑποχρεωτικὴν χρησιμοποίησιν φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς, ἐφοδιασμένων διὰ τοῦ οἰκείου ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν πάσης φύσεως φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν, κατὰ τὴν διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διδομένην ἔννοιαν τούτων. Τοῦ κανόνος τούτου καθιεροῖ ἐξαίρεσιν (πλὴν ἄλλων περιπτώσεων) ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου τοῦ ὡς ἄνω νομοθ. δ/γματος, προκειμένου περὶ φορτοεκφορτώσεων ἐνεργουμένων ἐντὸς τοῦ περιβόλου ἐργοστασίων, ἐπὶ τῶν εἰς ταῦτα εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων εἰδῶν, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι αὗται ἐξετελοῦντο ἀποδεδειγμένως πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ/γματος τούτου ὑπὸ ἐργατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως (φορτοεκφορτιστῶν αὐλῆς).

Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/γματος, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 30258/6374/5.8.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. β' 310), ἐπεξετάθη ἀπὸ τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1959 ἐν Ἀλιάρτῳ ἡ ἰσχὺς τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων κειμένων διατάξεων, ἐν αἷς καὶ ἡ προπαρατεθεῖσα τοιαύτη τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ρηθέντος ν. δ/γματος.

Δεδομένου ὅμως ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ τὴν περιοχὴν Ἀλιάρτου, ἡ οὐσιαστικὴ ἰσχὺς τῆς διατάξεως ταύτης ἤρξατο, ὡς ἀνωτέρω, ἀπὸ τῆς 4.9.1959, εὔλογον καὶ σύμφωνον πρὸς τὴν ἀληθῆ τῆς διατάξεως ταύτης ἔννοιαν εἶναι, ὅπως λογισθῇ ἡ χρονολογία αὕτη ὡς κρίσιμον χρονικὸν σημεῖον διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς συνδρομῆς τῆς ἐν αὐτῇ ἀναγραφομένης ὡς ἄνω προϋποθέσεως, ἐξ ἧς ἠρτῆται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἐν λόγῳ ἐξαιρετικῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 1254/1949.

Προϋποτιθεμένης, ἑπομένως, τῆς διαπιστώσεως, ὅτι αἱ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἐν Ἀλιάρτῳ ἐργοστασίου φορτοεκφορτώσεις τῆς ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένης ἐπιχειρήσεως πρὸ τῆς 4.9.1959 ἐξετελοῦντο πράγματι ὑπὸ ἰδίων αὐτῆς ἐργατῶν (φορτοεκφορτιστῶν αὐλῆς), δέον νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, ὅπως συνεχίσῃ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐν λόγῳ φορτοεκφορτώσεων διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ἐργατῶν.

ΙV. ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΜΗ ΕΦΩΔΙΑΣΜΕΝΩΝ ΔΙ' ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΑΡΙΟΥ ΑΡΤΕΡΓΑΤΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν οἱ μὴ ἐφωδιασμένοι δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργάται, προσλαμβανόμενοι ὑπὸ τῶν ἀρτοποιῶν παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν.Δ. 3631/1956, ὑπάγωνται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀρτεργατῶν διὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεώς των.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Γ'

Γνωμοδότησις 939/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Μ. Σταυρόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Β. Σάββας*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Ε. Σαμαλέας, Α. Μαλαγώδης, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Α. Γιαννουλάτος, Δ. Τσιαρᾶς, Κ. Κωνσταντινίδης, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Ἐν τῇ παραγράφῳ 6 ἐδάφ. β' τοῦ ἄρθρου τοῦ ν.δ. 3631/1956 (Φ.Ε.Κ. 280) «περὶ τῶν ἐργατῶν, τρόπου εἰσπράξεως αὐτῶν καὶ τῆς λειτουργίας ἐν γένει τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν» ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: «Ἀπὸ 1.1.1957 ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν (Τ.Α.Α.Μ.Μ.), ἐξαιρουμένοι τῆς ἀσφαλίσεως πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., καὶ οἱ μὴ ἐφωδιασμένοι δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργάται (ἀποκαλούμενοι ἐλεύθεροι ἀρτεργάται), ἐφ' ὅσον χρόνον ἀσκοῦν κατὰ κύριον λόγον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ

τεργάτου, εἰς ἃς περιοχὰς ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις του ὡς ἄνω Ταμείου». Οὕτω, κατόπιν τῶν διατάξεων τούτων, ὑπῆχθησαν τὸ πρῶτον ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ. καὶ οἱ ἐλεύθεροι ἀρτεργάται, οἱ προσλαμβανόμενοι ὑπὸ τῶν ἀρτοποιῶν, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ διατυπώσεις τῶν μεθεπομένων ἐδαφίων δ' καὶ ε' τῆς παραγράφου ταύτης, ἐφ' ὅσον χρόνον ἀσκοῦν κατὰ κύριον λόγον τὸ ἐπάγγελμά των τοῦτο, μὲ ἀναγκαίαν συνέπειαν νὰ βαρύνεται τὸ Τ.Α.Α.Μ.Μ. εὐθέως ἔναντι τοῦ ἠσφαλισμένου διὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἐλευθέρου ἀρτεργάτου μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ του προβλεπομένας ἀσφαλιστικὰς παροχάς. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ. ἔναντι τοῦ ἐλευθέρου ἀρτεργάτου ὑφίσταται καὶ ἐν ᾗ ἔτι περιπτώσει ὁ προσλαβὼν τὸν ἐλεύθερον ἀρτεργάτην ἀρτοποιὸς δὲν ἐτήρησε τὰς διατυπώσεις τὰς ὁριζομένας ἐν τοῖς μεθεπομένοις ἐδαφίοις δ' καὶ ε' τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω παραγράφου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ὁποίων (ἐδάφ. δ') «οἱ ἀρτοποιοὶ δὲν δύνανται νὰ προβοῦν εἰς πρόσληψιν ἀρτεργάτου, μὴ ἐφωδιασμένου δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, εἰ μὴ κατόπιν ἐγγράφου βεβαιώσεως τῆς πλησιεστέρας Ὑπηρεσίας Τ.Α.Α.Μ.Μ. περὶ μὴ ὑπάρξεως ἀρτεργάτου προσφερομένου δι' ἐργασίαν καὶ ἐφωδιασμένου δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ πρόσληψις ἐλευθέρου ἀρτεργάτου ἐνεργεῖται μέσῳ τοῦ πλησιεστέρου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας βάσει τῆς ὡς ἄνω βεβαιώσεως τοῦ Ταμείου» καὶ (ἐδάφ. ε') «Οἱ ἀρτοποιοί, οἱ κατὰ τὴν παράγραφον δ' προσλαμβάνοντες ἐλευθέρους ἀρτεργάτας, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀναγγέλλωσιν αὐθημερὸν τὴν πρόσληψιν εἰς τὴν πλησιεστέραν Ὑπηρεσίαν τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ.», διότι ἀποκλειστικὸς ἀσφαλιστικὸς φορεὺς ἔναντι τοῦ ἐλευθέρου ἀρτεργάτου ἐξακολουθεῖ πάντοτε νὰ εἶναι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸ Τ.Α.Α.Μ.Μ. Καὶ ναὶ μὲν ὁρίζεται περαιτέρω ἐν τῷ ἀνωτέρω ἐδαφ. ε', ὅτι, «ἐφ' ὅσον χρόνον οἱ ἀρτοποιοὶ παραλείπουν τὰς κατὰ τὴν παράγραφον δ' καὶ τὴν παροῦσαν παράγραφον ὑποχρεώσεις των, βαρύνονται μὲ ἅπασας τὰς παροχάς, αἵτινες ἄλλως θὰ ἐβάρυναν τὸ Ταμεῖον», ἀλλ' ἐκ τῶν ὁρισμῶν τούτων πάν ἄλλο ἢ συνάγεται, ὅτι ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις τὸ βάρος τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν ἔναντι τοῦ ἀρτεργάτου μετατίθεται εἰς τὸν ἐργοδότην ἀρτοποιόν, τῶν διατάξεων τούτων ἐχουσῶν τὴν ἀναμφίβολον ἔννοιαν κυρώσεως κατὰ τῶν παραβατῶν ἀρτοποιῶν, εὐθυνομένων εὐθέως ἔναντι τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ. διὰ τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸ παντὸς ποσοῦ, ὅπερ τοῦτο κατέβαλεν εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ἀρτεργάτην ἐξ ἀσφαλιστικῶν παροχῶν τοῦ χρόνου τούτου τῆς ἀπασχολήσεως.

V. ΧΡΟΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΩΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Περὶ τοῦ χρόνου ὑποβολῆς αἰτήσεως ἠσφαλισμένου πρὸς ἀναγνώρισιν στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τούτου ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 980/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Ι. Καραμπελόπουλος, Χ. Γιωργιόπουλος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 65170/1531/31.10.1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Κ.Κ. β' 204) προσετέθη εἰς τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν, Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου ἡ ἑξῆς μεταβατικὴ διάταξις: «Ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης οἱ ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου δύνανται νὰ ἐξαγοράσωσιν ἐκ τοῦ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου καὶ μέχρι 13 Ὀκτωβρίου 1938 χρόνου ὑπηρεσίας των τόσον χρόνον, ὅση ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς πρὸς ἐξαγορὰν αἰτήσεως των πραγματικὴ ὑπηρεσία των καὶ μέχρι 10 τὸ πολὺ ἐτῶν, ἐφ' ὅσον κατ' αὐτὸν ἐπληροῦντο αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 15 § 2 ἐδ. δ', § 3 ἐδ. α', β', γ' καὶ δ' ἄρθρ. 17 § 2 τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ, ἐὰν καταβάλωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ τὸν ἐξαγοραζόμενον χρόνον τὴν ἀναλογοῦσαν ἀτομικὴν εἰσφορὰν τῶν πρὸς 5 ο/ο βάσει τῆς 1ης μισθολογικῆς κλάσεως.

2. Αἱ αἰτήσεις ἐξαγορᾶς δέον νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ τῶν πιστοποιητικῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 16 καὶ 18 καὶ τὰ ὁποῖα ὑπόκεινται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, δικαιουμένου ὅπως ἀπαιτῇ καὶ τὴν προσκόμισιν ἑνόρκου βεβαιώσεως δύο μαρτύρων.

3. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ παρόντος.

4. Αἰτήσεις ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας τοῦ ἄνω χρονικοῦ διαστήματος ἀπορριφθεῖσαι δι' οὐσιαστικοὺς λόγους δὲν δύνανται νὰ ἐπανέλθουν πρὸς ἐξέτασιν διὰ νέας αἰτήσεως».

Κατ' ἐφαρμογὴν δὲ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἠσφαλισμένου τινός, ἀναγνωρίσθη δι' ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως πραγματικὴ προϋπηρεσία τούτου παρασχεθεῖσα κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957.

Ἐπελθόντος δὲ ἐπιγενομένως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἐχορηγήθη εἰς τοῦτον σύνταξις ἐπὶ τῇ βάσει καὶ τοῦ χρόνου τῆς συνολικῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, ὡς μουσικοῦ θεάτρου. Ἐπακολουθήσασα αἴτησις τούτου περὶ ἀναγνωρίσεως προσέτι ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ταμείῳ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τούτου, ὡς παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἀπερρίφθη, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ αἴτησις αὕτη ὑπεβλήθη μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τούτου ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος. Κατόπιν ὅμως αἰτήσεως θεραπείας τοῦ ἠσφαλισμένου ἐγεννήθη τὸ ζήτημα,

ἐάν ὀρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἡγηθεῖσα ὡς ἄνω αἴτησις αὐτοῦ.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 5 ἐδ. β' καὶ γ' τοῦ ἀ.ν. 771/1937 (Ε.Κ. 349), τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952 (Ε.Κ. 96) καὶ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν.δ. 2961/1954 σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας πολεμιστοῦ τυγχάνει ὑποχρεωτικῶς συνυπολογιστέα μετὰ τοῦ χρόνου τῆς προγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ἀπασχολήσεως ταύτου, ὡς ἠσφαλισμένου παρ' οἱῳδήποτε Ὀργανισμῷ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐξ οὐδεμιᾶς δὲ διατάξεως προκύπτει, ὅτι ἡ ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου τοῦ ἠσφαλισμένου, πρὸς ἀναγνώρισιν δηλαδὴ ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, δέον νὰ γένηται πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως τούτου ἐκ τῆς ἐν ἀσφαλίσει ἀπασχολήσεως ἢ πρὸ τῆς συνταξιοδοτήσεως ταύτου. Ἐπομένως κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων, συνδυαζομένων πρὸς τὰς σχετικὰς τοιαύτας τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παραδεκτῶς ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα ἠσφαλισμένου τὸ ὡς ἄνω αἴτημα τούτου περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς συνταξίμου παρ' αὐτῷ τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τούτου, ὡς πολεμιστοῦ, μηδόλως ἐπηρεαζομένου, ὡς πρὸς τὸ παραδεκτόν, τοῦ τοιούτου δικαιώματος αὐτοῦ, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ σχετικὴ αἴτησις ὑπεβλήθη μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τούτου ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν ταύτην συνταξιοδότησιν αὐτοῦ (πρβλ. Σ.Ε. 800/1958, ΕΕΔ 17, 536, Σ.Ε. 525/1958, ΕΕΔ 17, 1081, Α.Π. 230/1956, ΕΕΔ 15, 606, Α.Π. 690/1955, ΕΕΔ 15, 269 κ. ἀ.).

VI. ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΠΛΟΙΟΚΤΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): ***Ἐὰν ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 31030/1089/1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας θεσπισθεῖσα ἀπαλλαγὴ τῶν πλοιοκτητῶν τοῦ φορτηγοῦ πλοίου «Φρυγία» ἀπὸ πάσης εἰσφορᾶς πρὸς οἱονδήποτε Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς περιλαμβάνῃ καὶ τὰς πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας εἰσφοράς.***

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 744/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος *κ. Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Δ. Λιακατᾶς, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τοῦ ἄρθρου 13 § 2, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ ν.δ. 2687/1953 «περὶ ἐπενδύσεως καὶ προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν.δ. 2928/1954 (Ε.Κ. 169), ὡρίσθη, ὅτι ἐν τῇ ἐγκριτικῇ πράξει εἰσαγωγῆς κεφαλαίων ταῦ ἐξωτερικοῦ, ὑπὸ τὴν μορφὴν πλοίων νηολογουμένων ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν, χωρητικότητος ἀνωτέρας τῶν 1.500 κόρων, δύναται νὰ ὁρίζηται, ἐπιτρεπομένης καὶ παρεκκλίσεως ἀπὸ τῶν κειμένων διατάξεων Ἀστικοῦ, Ἐμπορικοῦ καὶ Δικονομικοῦ Δικαίου καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν δημοσίας τάξεως τοιούτων, ἐκτὸς τῶν ἄλλων (ὡς ἡ ἐλευθέρα πώλησις καὶ ὑποθήκη τοῦ πλοίου ἄνευ ἀδείας τῆς Διοικήσεως κλπ.) καὶ πᾶς ἕτερος ὅρος ἐξυπηρετικὸς τοῦ σκοποῦ τῆς ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν νηολογήσεως πλοίων διὰ τῆς εἰσαγωγῆς κεφαλαίων ταῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 31030/1089/14.5.1958 κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις (Ε.Κ. β' 146), ἥτις διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 13 αὐτῆς ὥρισεν, ὅτι οἱ πλοιοκτῆται τοῦ φορτηγοῦ πλοίου «Φρυγία», χωρητικότητος 1.589,21 κόρων, ἀφ' ἧς τοῦτο ὑψώσῃ τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν, «ἀπαλλάσσονται ἀπὸ πάσης ἐρανικῆς εἰσφορᾶς καὶ παντὸς ἐκτάκτου φόρου, καθὼς καὶ οἱασδήποτε ἄλλης εἰσφορᾶς πρὸς οἱουσδήποτε ἄλλους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, πλὴν πρὸς τὸ Ν.Α.Τ., Λ.Ο.Κ.Π. καὶ τὰ Ταμεῖα Προνοίας Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ τοιαύτης, οἱασδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐπιβάλλουσα τὴν θέσπισίν των ἀνάγκη».

Κατὰ τὴν σαφῆ καὶ ρητὴν, κανονιστικοῦ δὲ περιεχομένου, τελευταίαν ταύτην διάταξιν, ἑρμηνευομένην ἐν συναρτήσει πρὸς τὰς τοῦ ν.δ. 2687/1954 καὶ τοῦ ν.δ. 2928/1954 σχετικὰς διατάξεις, πρόδηλος καθίσταται ἡ βουλήσις τοῦ νομοθέτου, ὅπως ἡ παρασχεθεῖσα ἀπαλλαγὴ ἰσχύσῃ ἐφ' οἱασδήποτε εἰσφορᾶς πρὸς οἱονδήποτε ἄλλον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, πλὴν τῶν περιοριστικῶς ἐν τῇ ὡς ἄνω κανονιστικῇ διατάξει ἀπαριθμουμένων τοιούτων, δι' οὓς καὶ μόνον δὲν ἰσχύει ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν πλοιοκτητῶν. Μεταξὺ δὲ τούτων δὲν περιλαμβάνεται ὁ «Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας», ὁσον ἀφορᾷ τοὺς κλάδους στρατεύσεως καὶ ἀνεργίας. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἡ ἀνωτέρω διάταξις δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς περιλαμβάνουσα καὶ τὴν δυνάμει τοῦ ν. δ. 3868/1958 (Ε.Κ. 178) θεσπισθεῖσαν πρόσθετον ἀσφαλιστικὴν εἰσφορὰν ὑπὲρ τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ Ὀργανισμῷ συσταθέντος «Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν», καίτερ ἡ ἐπιβαλοῦσα ταύτην διάταξις εἶναι μεταγενεστέρα τῆς ἀνωτέρω θεσπισθείσης ὑπὲρ τῶν εἰρημένων πλοιοκτητῶν ἀπαλλαγῆς, καὶ δὴ ἀσχέτως ἂν ἤθελε θεωρηθῇ ὡς ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ ἢ ὡς κοινωνικὸς πόρος ἡ ἀνωτέρω ὑπὲρ τοῦ εἰρημένου Λογαριασμοῦ ἐπιβληθεῖσα κράτησις. Ἡ ἄποψις δὲ αὕτη εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ φορολογικοῦ δικαίου, καθ' ἣν εἶναι ἀνεπίτρεπτος τόσον ἡ διασταλτικὴ, ὅσον καὶ ἡ ἀναλογικὴ ἑρμηνεία, διατάξεων, εἴτε ἐπιβαλλουσῶν φόρον, εἴτε καθιερουσῶν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ φορολογίας τινός (Σ.Ε. 2099/1957, 67, 68/1958 κ.ἄ.).

Τούτοις συνεπῶς καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝΤΟΣ ΔΙ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § § 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» (ὅμοιον καὶ τὸ ἄρθρον 6 § § 2 καὶ 3 τοῦ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ π. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, σχετικὸν καὶ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων, ΕΕΔ 14, 504) δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἂν ἐναντίον τοῦ ὑπαλλήλου (καὶ τοῦ ἐργάτου) ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος. Ὑπάλληλος (καὶ ἐργάτης), ἀπαλλαγεὶς διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἀποζημίωσιν.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514/1928 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως, ὡς ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ ἀ. ν. 547/1957 (βλέπε κωδικοποίησιν ἐν ΕΕΔ 7, 681 ἐπ.), ὑπάλληλος (καὶ ἐργάτης), ἐπαναλαβὼν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τὴν ἐργασίαν του, δὲν δύναται πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους νὰ ἀπολυθῇ τῆς θέσεώς του, εἰμὴ διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν, ἄλλως δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τοὺς μισθοὺς ἓξ μηνῶν (ὑπολογιζομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὑπὸ κανονικὸν πλῆρες ἀπασχόλησιν, ἄρθρον 5 νόμου 1765/1949, ΕΕΔ 2, 632).

Ἡ κρίσις περὶ τῶν λόγων ἀπολύσεως ἀνήκει εἰς τὴν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936 (ἄρθρον 11 ἀ. ν. 547/1957).

Ἐκ τούτων προκύπτουν σαφῶς τὰ ἑπόμενα: Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § § 1 καὶ 2 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 2112, ἡ ὁποία ἐθεσπίσθη, διὰ νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν ἐργοδότην τῆς ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ ὑποχρεώσεως πρὸς τακτικὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν ὁ μισθωτὸς διαπράττει ἀξιόποινον πρᾶξιν, ἡ ὁποία σχετίζεται πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, ἐφαρμόζεται εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἐκ τοῦ νόμου εἶναι ἐλευθέρα ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ὑποκειμένης τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου εἰς περιορισμούς τινας.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τοῦ ἐπαναλαβόντος τὴν ἐργασίαν του μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ αὕτη ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἑνὸς ἔτους μόνον ἂν ὑπάρξῃ δεδικαιολογημένη αἰτία καὶ μετὰ κρίσιν τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἂν κατ' αὐτοῦ ὑποβληθῇ μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν.

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου συνίσταται εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τὴν ἀπόλυσίν του, εἰς τὴν κρίσιν τῆς ὁποίας εἶναι, ἂν ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπεβλήθη ἡ μήνυσις, συνιστᾷ τὴν κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν ἀπολύσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514/1928 (Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 1955/1941, ΕΕΔ 1, 265).

Ἀπολυθεὶς ὁ ἐργοδότης ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ καὶ παρὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τὸν μισθωτὸν δὲν ἐνεργεῖ ἄκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ εἰδικοῦ νόμου 3514, ἀλλ' ὑπόκειται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ, ἡ ὁποία ὡς κρατεῖ ἐν τῇ νομολογίᾳ, συντρέχει μετὰ τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐκείνης ἐκ τοῦ β. δ/τος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐργατῶν (βλέπε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 17, 301 ἐπ.).

Ἡ ἐξάμηνος ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 3514, ὅσον καὶ ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2112, ἐθεσπίσθη, χωρὶς νὰ ἀκολουθήσῃ ὁ Νομοθέτης τὰς περὶ διαφόρων διατάξεις τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου, πρὸς τὰς ὁποίας μάλιστα ἔρχεται εἰς ἄμεσον ἀντίθεσιν διὰ τοῦ ἐκ τῶν προτέρων ποσοτικοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ὄχι εἰς τὸ ποσὸν τῆς πράγματι ἐπελθούσης θετικῆς καὶ ἀποθετικῆς ζημίας, ἀλλ' εἰς ὡρισμένον ἐκ τῶν προτέρων ἀριθμὸν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, αὐθόλως δὲ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πόσον χρόνον παρέμεινεν ἐν ἀνεργίᾳ πράγματι ὁ μισθωτὸς ἢ ἂν εἶναι καὶ οὗτος ὑπαίτιος τῆς μὴ εὑρέσεως νέας ἐργασίας ἢ ἂν ὠφελήθη ἐκ τῆς ἀπολύσεως, εὑρὼν ἐργασίαν ἀποδοτικωτέραν (Α. Π. 1/1937, ΕΕΝ 5' 323).

Συνεπῶς, καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς ἀπολυθῇ, παρὰ τὸν νόμον 3514, ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ τὴν τελευταίαν ἡμέραν πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἔτους (τῆς προθεσμίας ὑπολογιζομένης κατὰ τὸ ἄρθρον 244 Ἀστικοῦ Κώδικος), δικαιοῦται τῆς ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένης ἀποζημιώσεως.

Τῶν ἀποζημιώσεων αὐτῶν δὲν ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης διὰ τῆς ἀνακλήσεως τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἐκτὸς ἂν εἰς αὐτὴν συναινέσῃ ὁ μισθωτὸς (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 529. *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 296, Α. Π. 76/1941, ΕΕΔ 1, 14, Α. Π. 659/1952, ΕΕΔ 12, 67), ὁπότε καταιοῦνται τὰ ἐκ τῆς καταγγελίας ἀποτελέσματα, παύει δηλαδὴ τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀποζημιώσεων, τῆς ἐξ αὐτῶν μάλιστα ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514 ἐκλειπούσης ἐὰν ἡ σύμβασις ἐργασίας συνεχισθῇ καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους—χρόνου προστα-

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Υπολογισμός τοῦ δώρου Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας : Ἐν σχέσει μὲ τὸν συνυπολογισμὸν τῆς καταβαλλομένης εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐπὶ ταῖς ἑορτοῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ, ἐφ' οὗ ὑπολογίζεται τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας, γνωρίζομεν ὑμῖν, κατόπιν σχετικῆς γνωμοδοτήσεως τῆς παρ' ἡμῖν Νομικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ἀκόλουθα:

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ὄρθρον 21 § 3 ν.δ. 2961/1954 ὡς μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος λαμβάνεται ὅ,τι ἰσχύει κατὰ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ μολονότι ἡ ἐν λόγῳ οἰκονομικὴ ἐνισχυσις ἀνάλογεῖ ἐφ' ἁπασῶν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, αἵτινες μεσολαβοῦν μεταξὺ τῆς ἑορτῆς, δι' ἣν καταβάλλεται τὸ δῶρον, καὶ τῆς προηγουμένης ταυτῆς, ἐπειδὴ πάντως κατὰ τὸν χρόνον ἀπολύσεως τῶν κατὰ τὴν μεσολαβοῦσαν ταύτην περίοδον καθιερωμένων ἀνέργων δὲν ἔχει εἰσέτι χωρήσει ἡ καταβολὴ τοῦ δώρου, οὔτε κἂν ἔχει ἐκδοθῇ ἡ προβλέπουσα τὴν καταβολὴν ταύτου ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἕπεται ὅτι τὸ ἐπίδομα ὑπολογίζεται μόνον ἐπὶ τοῦ πραγματικοῦ ἡμερομισθίου τοῦ χρόνου τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Ἡσφαλισμένοι ὅμως, ὧν οὕτω ὑπελογίσθη τὸ ἐπίδομα, ἐμφανιζόμενοι εἰς τὰς ὑπηρεσίας ἡμῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀφορώσης τὴν τοιαύτην οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν ἀποφάσεως καὶ τὴν καταβολὴν αὐτοῖς τοῦ ὀφειλομένου δώρου, δικαιοῦνται ἐφ' ὅσον βεβαίως ὑποβάλουν σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς 30ημέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, τῆς ὡς κατωτέρω ὑπολογιζομένης προσαυξήσεως τοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἀναδρομικῶς.

σίας αὐτοῦ.

Ἡ παρὰ τὸν νόμον 3514 ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἄγει εἰς ἀκυρότητα αὐτῆς. Ὀφείλεται μόνον ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ ἀποζημίωσις, ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἀπόλυσις χωρεῖ καὶ ἄνευ τηρήσεως τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955 διατυπώσεων (δὲν γίνεται δηλαδὴ ἐγγράφως καὶ δὲν καταβάλλεται ἡ ὀφειλομένη ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημίωσις), δύναται ὁ μισθωτός, παραιτούμενος τῆς ἐκ τοῦ νόμου 3514/1928 (ἂν τὸν συμφέρῃ) προστασίας, νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόλυσίν του ὡς ἄκυρον, ὁπότε ὁ ἐργολάτης, διατελῶν ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, βόνεται νὰ προσκαλέσῃ τὸν μισθωτὸν εἰς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, τὰς ὁποίας νὰ ἀποδεχθῇ, καὶ τότε δὲν προκύπτει θέμα καταβολῆς τῶν ἀποζημιώσεων (νόμων 3514 καὶ 2112) (πρβλ. Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 6979/1959, ΕΕΔ 18, 88[6]).

Ἂν παρέλθῃ τὸ ἔτος τῆς προστασίας, ἡ ἀπόλυσις χωρεῖ βάσει τῶν κοινῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων (νόμου 2112/1920, β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1923, νόμου 3198/1955).

Εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι ἐπὶ ἀπολυομένων κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν λαμβάνει χώραν ἡ καταβολὴ τοῦ δώρου καὶ ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου διαπιστοῦται ἡ τοιαύτη καταβολή, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸ ἡμερομίσθιον τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας τμῆμα δώρου δέον νὰ συνυπολογίζηται.

Γενικῶς τὸ ποσὸν τοῦ δώρου, καθ' ὃ δέον νὰ προσαυξάνωνται αἱ ἐφ' ὧν ὑπολογίζεται τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας ἀποδοχαὶ τοῦ ἡσφαλισμένου, θὰ ἐξευρίσκηται διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου ἀναγραφομένου ποσοῦ, ὃ ἔλαβεν ὁ ἡσφαλισμένος ὡς δῶρον, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἑορτῆς μέχρι τῆς ἀπολύσεως.

Π.χ. ἡσφαλισμένος ἀπολυθεὶς 1.10.1958 μὲ ἡμερομίσθιον 50 δραχμῶν (προκειμένου περὶ ἐργατοτεχνίτου) ἢ μισθὸν 2.000 (προκειμένου περὶ ὑπαλλήλου) θὰ ἔδει νὰ ἔχῃ τύχει δώρου, ὁ μὲν πρῶτος 850 δραχ., ὁ δὲ δεύτερος 1.360 δραχ., καθ' ὅσον κατὰ τὸ ὁριζόμενον ὑπὸ τῆς οἰκείας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως χρονικὸν διάστημα, ἤτοι 11.4 - 30.9.1958, ἀντιστοιχοῦν 170 ἡμέραι ἐργασιακῆς σχέσεως (ἤτοι 17 δεκαήμερα).

Τὸ ὡς ἄνω ποσὸν (850 ἢ 1.360), διαιρούμενον διὰ τοῦ 170 (ὅσαι αἱ μεσολαβοῦσαι ἡμέραι), δίδει τὸ ἡμερήσιον ποσὸν τοῦ δώρου, ὅπερ δέον νὰ προστίθηται εἰς τὸ ἡμερομίσθιον τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ, ἐφ' οὗ, διὰ τῆς κατατάξεως εἰς τὴν οἰκείαν μισθολογικὴν κλάσιν, θὰ ὑπολογίζηται τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 15897/1959 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας*).

Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν διδασκαλικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν σχολείων, προσληφθέντος πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3855/1958: Ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐπιδότησιν τῶν ἐν περιλήψει ἀνέργων κοινοποιοῦμεν ὑμῖν κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθ. 457/1959 γνωμοδότησιν τῆς παρ' ἡμῖν Νομικῆς Ὑπηρεσίας, πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας συμφωνοῦμεν.

Γνωμοδότησις 457/1959

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15064/24.9.1959 ἐγγράφου ἐρωτήματος τῆς Β' Διευθύνσεως (Τμῆμα 2), περὶ τοῦ ἐὰν οἱ περυσινοὶ διορισμοὶ διδασκάλων εἰς ἰδιωτικὰ σχολεῖα ἰσχύουν ἐπὶ μίαν τριετίαν δυνάμει τοῦ ν.δ. 3855/1958, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσωμεν τὰ κάτωθι:

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3855/1958 ὁ οἰκεῖος Ἐπιθεωρητὴς ἐγκρίνει τὸν ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν σχολῶν προτεινόμενον διορισμὸν τῶν διδασκάλων καὶ γνωρίζει εἰς τούτους τὴν ἔγκρισιν ταύτην μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου. Ὁ δὲ διορισμὸς ἰσχύει ἐπὶ μίαν τριετίαν, κατὰ τὸ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ καταστήματα ἐνοικιάσεως ποδηλάτων Καλαμῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 259 τῆς 26 Νοεμβρίου 1959)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8.14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν μισθῶν κλπ.».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 21816/20.5.1959 σύμφωνον ἀνωμοραν τῆς Νομαρχίας Μεσσηνίας, δι' ἧς διαβιβάζει α) τὴν ἀπὸ 20.4.1959 αἴτησιν τοῦ Σωματείου Ἑνώσεως ἐνοικιαστῶν ποδηλάτων καὶ μοτοποδηλάτων Καλαμῶν, αἰτουμένου ὅπως καθιερωθῇ ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴ ἀργία εἰς τὰ καταστήματα ἐνοικιάσεως ποδηλάτων καὶ μοτοποδηλάτων Καλαμῶν, β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 256/14.5.1959 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Καλαμῶν, γ) τὴν 512/11.5.1959 ὁμοίαν τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμῶν καὶ δ) τὴν 69/28/136 ἐπίσης σύμφωνον γνώμην τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας,

4) Τὴν ἀπὸ 8.7.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας ταῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 439/1959 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ καταστήματα ἐνοικιάσεως ποδηλάτων καὶ μοτοποδηλάτων τῆς πόλεως Καλαμῶν, τῆς σειρᾶς καθοριζομένης ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ ὀπωρολαχανοπωλεῖα Τριπόλεως κατὰ τὴν 15ην Δεκεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 259 τῆς 26 Νοεμβρίου 1959)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 2 § 2 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν μισθῶν κλπ.».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4806/18.2.1959 ἀναφορὰν τῆς Νομαρχίας Ἀρκαδίας, δι' ἧς διαβιβάζει α) αἴτησιν μετὰ συνημμένου αὐτῇ πρακτικοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου Ὀπωρολαχανοπωλῶν Τριπόλεως, αἰτουμένου ὅπως τὴν 15ην Δεκεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου, καθ' ἣν ἑορτάζει τὸ ἐν λόγῳ σωματεῖον, ἅπαντα τὰ καταστήματα χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως ὀπωρολαχανικῶν παραμένωσι κλειστὰ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, β) τὴν ἀπὸ 5.2.1959 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἀρκαδίας καὶ γ) τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 80/16/27 ἐγγράφου ἐπίσης σύμφωνον γνώμην τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀρκαδίας

4) Τὴν ἀπὸ 28.5.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 500/1959 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν ἀργίαν διὰ τὰ ὀπωρολαχανοπωλεῖα Τριπόλεως κατὰ τὴν 15ην Δεκεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1959

διάστημα τῆς ὁποίας ἀναφαιρέτως δεσμεύεται ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ σχολείου καὶ δὲν δύναται νὰ ἀπολύσῃ τὸν διορισθέντα ἀδικαιολογήτως.

Δι' ἐκείνους ὅμως, οἵτινες διορίσθησαν διὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1958 - 1959, τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας ἐδέχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1208/1959 ἀποφάσεώς του, ὅτι ἐπ' αὐτῶν δὲν ἰσχύει ἡ διάταξις περὶ τριετίας, καθ' ὅσον τὸ ν.δ. 3855/1958 ἴρξατο ἰσχύον τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1958, ἐνῷ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ ἔγκρισις τῶν διορισμῶν ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ ἔπρεπε νὰ γίνῃ τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου, ὁπότε ἐκ τῶν πραγμάτων διὰ τοὺς ἀνωτέρω διδασκάλους ἢ καθηγητὰς ἦτο ἀδύνατος ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης καὶ ἐπομένως δι' αὐτοὺς ἰσχύει τὸ πρὸ τοῦ ὡς ἄνω ν.δ/τος καθεστώς, καθ' ὃ δὲν ὑπῆρχεν ἡ δέσμευσις τῆς τριετίας.

Συνεπῶς οἱ ἐν περιλήψει διδάσκαλοι δέον νὰ ἐπιδοτηθοῦν, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰς πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις. ***('Εγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 16810/1959 'Οργανισμοῦ 'Απασχολήσεως καὶ 'Ασφαλίσεως 'Ανεργίας).***

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως εκ περιτροπής Κυριακής άργίας εις τά παφεγεία καί ζαχαροπλαστεία τής πόλεως Άγρινίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 259 τής 26 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες ὑπ' ὄψιν: Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», αἴτησιν τοῦ Συλλόγου Καφεζαχαροπλαστῶν Ἀγρινίου, τήν ὑπ' ἀριθ. 65/58 σύμφωνον γνώμην τοῦ Σωματείου Ὑπαλλήλων Καφεζαχαροπλαστείων - Ἐστιατορίων καί Ξενοδοχείων Ὑπνου Ἀγρινίου «ὁ Ἅγιος Δημήτριος», τήν ὑπ' ἀριθ. 151/12.1.1959 ὁμοίαν τῆς Νομαρχίας Αἰτωλοακαρνανίας, τήν ὑπ' ἀριθ. 58.11/92α ταυτήν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀκαρνανίας, τήν ἀπό 3.2.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καί τήν ὑπ' ἀριθ. 497/1959 ταυτήν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει Ἀγρινίου λειτουργούντων καφενείων καί ζαχαροπλαστείων παραμένουσι κλειστά κατά τάς Κυριακάς ἐκ περιτροπῆς τά ἡμίσυ τούτων, τῆς σειρᾶς, αὐτῶν ὁριζομένης δι' ἑκάστην κατηγορίαν ὑπό τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς καί μερικῆς ἀργίας εἰς τά παντοπωλεῖα, κρεοπωλεῖα καί ὀπωροπαντοπωλεῖα τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 265 τῆς 8 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ π. δ. τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν. δ. 3755/1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τήν ἀπό 24.8.1958 αἴτησιν, ὡς καί τήν ἀπό 21.11.1959 ὁμοίαν τῆς Ἑνώσεως Ὑπαλλήλων Καταστημάτων Τροφίμων Θεσσαλονίκης, τήν ἀπό 21.2.1959 ἀναφοράν τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, τήν ὑπ' ἀριθ. 11564/5.3.1959 ἀναφοράν τοῦ Δημάρχου Θεσσαλονίκης, τήν ὑπ' ἀριθ. 18/28/91Ε' ὁμοίαν τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης, τήν ὑπ' ἀριθ. 104207/18.3.1959 ἀναφοράν τῆς Νομαρχίας Θεσσαλονίκης, τήν ὑπ' ἀριθ. 59/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καί τήν ὑπ' ἀριθ. 490/1959 ταυτήν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ὁριζομεν ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἤ μερικῆς ἀργίας διά τά παντοπωλεῖα, κρεοπωλεῖα καί ὀπωροπαντοπωλεῖα τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, ἐπί πλέον τῶν κατά τό ἄρθρον 2 § 1 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/14.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ἑορτασίμων ἡμερῶν, τάς κάτωθι ἡμέρας:

Α' Ὁλοκληρωτική ἀργία.

1) Τήν πρώτην τοῦ ἔτους (ἑορτήν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου), 2) τήν ὕην Ἰανουαρίου (ἑορτήν τῶν Θεοφανείων) καί 3) τήν 15ην Αὐγούστου (ἑορτήν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου).

Β' Ἡμιαργία.

Τήν Καθαράν Δευτέραν, καθ' ἣν τά ἀνωτέρω καταστήματα θά παραμένωσιν ἀνοικτά ἀπό τῆς 8ης π.μ. ἕως τῆς 2ας μ.μ. καί κλειστά τό ἀπόγευμα.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1959

—

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

162]1959 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περί τοῦ τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπέρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 270 τῆς 16 Δεκεμβρίου 1959)

Τό Ὑπουργικόν Συμβούλιον

Λαβόν ὑπ' ὄψιν:

α) Τήν εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας.

β) Ὅτι κατετέθη εἰς τήν Εἰδικήν Ἐπιτροπήν τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος σχέδιον ν. δ/τος «περί τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπέρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ ψήφισις δέν κατέστη δυνατή, λόγῳ παρεμβολῆς ἄλλων σχεδίων ν. δ/των καί τῆς ἐπελθούσης λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροχῆς.

γ) Ὅτι διά τοῦ σχεδίου τούτου ρυθμίζεται τό θέμα τῆς ἐξοφλήσεως τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ἐκτιμωμένων τῶν εἰδικῶν συντελικῶν, ὑφ' ἃς τελοῦν οἱ μικραί οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἐπαγγελματίαι καί κατά τρόπον, ὅστις θά καταστήσῃ δυνατήν ἀφ' ἑνός μέν τήν κατά τῶν ὀφειλετῶν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων των, ἀφ' ἑτέρου δέ τήν παρά τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς πραγματοποίησιν τῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων των.

δ) Ὅτι λόγῳ τῆς καταθέσεως εἰς τήν Ἐπιτροκήν πρός ψήφισιν τοῦ σχεδίου τούτου ἐσημειώθη ἀνάσχεσις τῶν εἰσπράξεων τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπέρ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.

ε) Όσι παράτασις τῆς ἐκκρεμότητος θά ἔχῃ δυσμενεῖς συνεπείας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τά ἔσοδα τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν καί ὡς ἐκ τούτου ἐπιβιβάλλεται ἡ ἄμεσος ρύθμισις τῶν ὑπό τοῦ κατατεθέντος εἰς τήν Ἐπιτροπήν πρός ψήφισιν σχεδίου ν. δ/τος ἀντιμετωπιζομένων θεμάτων.

στ) Όσι θά ἔδει νά ταχτοποιηθῇ τό θέμα τῆς κατ' ἐπανάληψιν γενομένης ἀνωτολῆς τῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς γεωργοκτηνοτροφικάς περιοχάς, ἀποφαίζει :

1) Καθυστερούμεναι ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί ὑπέρ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναγόμεναι εἰς χρόνον μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1959, ὧν τό σύνολον δέν ὑπερβαίνει κατά ὀφειλέτην τό ποσόν τῶν δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) καί ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι ὁ ὀφειλέτης τούτων δέν καθυστερεῖ ποτέ τόν δικαιοῦχον Ὀργανισμόν ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς, ἀναγομένας εἰς χρόνον ἀπό 1 Ἰουλίου 1959 καί ἐντεῦθεν, ἀπαλλάσσονται πάσης κατά τάς κειμένας διατάξεις ἐπιβαρύνσεως ἐκ προσθέτων τελῶν, τόκων ἢ ἀναπροσαρμογῆς.

Αἱ ὡς ἄνω ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί κεφαλαιοποιούμεναι, μετά προσθέτου τέλους 0,50 ο/ο μηνιαίως ἀπό τῆς καθυστερήσεώς των, μή δυναμένου πάντως νά ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τά 15ο/ο τῆς κυρίας ὀφειλῆς, ἐξοφλοῦνται εἰς τριάκοντα ἓξ (36) ἴσας μηνιαίους δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δέν δύναται νά εἶναι ἐλάσσων τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν ἑκατόν (100), τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντός τοῦ μεθεπομένου ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης μηνός.

2) Καθυστερούμεναι ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί ὑπέρ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναγόμεναι εἰς χρόνον μέχρι τῆς 30.6.1959, ὧν τό σύνολον ὑπερβαίνει κατά ὀφειλέτην τό ποσόν τῶν δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) ὑπάγονται εἰς τήν ρύθμισιν τῆς προηγουμένης παραγράφου ὑπό τάς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, ὑπό τόν ὅρον ὅτι ὁ ὀφειλέτης ἤθελε καταβάλει ἐντός τοῦ μεθεπομένου ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης μηνός τό ἥμισυ τοῦ πέραν τῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) δραχμῶν ποσοῦ κυρίας ὀφειλῆς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τό ὑπόλοιπον τρίτημα τῆς ὅλης ὀφειλῆς, ἤτοι τό ποσόν τῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) δραχμῶν μετά τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος τῆς πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου κυρίας ὀφειλῆς καί τοῦ ὑπό τῆς παρούσης προβλεπομένου προσθέτου τέλους καταβάλλεται εἰς τριάκοντα ἓξ (36) ἴσας μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντός δέκα ἡμερῶν ἀπό τῆς ὡς ἄνω καταβολῆς.

3) Κατ' ἐξαίρεσιν αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 ἐφαρμόζονται ἐπί μέν καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ὀφειλομένων παρ' ἐργατοϋπαλλήλικων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καί Δήμων καί Κοινοτήτων, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ὀφειλῆς, ἐπί δέ καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ὀφειλομένων παρ' ἐπιχειρήσεων κουρείων, κομμωτηρίων, ταντοπωλείων, καφενείων καί χαμηλοθεατριατορίων, ἐάν τό ποσόν τῆς ὀφειλῆς δέν ὑπερβαίνῃ τό διπλάσιον τοῦ ὑπό τοῦ ἑδαφίου α' τῆς αὐτῆς παραγράφου 1 προβλεπομένου ποσοῦ.

4) Ἐν περιπτώσει μή ἐμπροθέσμου καταβολῆς δόσεώς τινος, πρός ἐξόφλησιν ὀφειλῶν κατά τά ὑπό τῶν προηγουμένων παραγράφων ὁριζόμενα, αὗτη ἐπιβαρύνεται δι' ἑφ' ἅπαξ προσθέτου τέλους ἴσου πρός 50 ο/ο τοῦ ποσοῦ τῆς δόσεως.

5) Εἰσφοραί ὑπέρ τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν ἀναγόμεναι εἰς χρόνον μέχρι 30.6.1959, καταβληθεῖσαι δέ ἐκπροθέσμως μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ἀπαλλάσσονται πάσης κατά τάς κειμένας διατάξεις ἐπιβαρύνσεως ἐκ προσθέτων τελῶν, τόκων ἢ ἀναπροσαρμογῆς, ὀφειλομένης εἰσέτι.

6) Ἡ διά τῆς ἀπό 22.2.1952 ἀποφάσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 11 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. γενομένη ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως εἰς γεωργικάς, οἰκιακάς καί κτηνοτροφικάς ἐργασίας δέν ἰσχύει προκειμένου περί προσώπων ἀπασχολουμένων εἰς γεωργοκτηνοτροφικάς ἐπιχειρήσεις μή ἀνηκούσας εἰς τό Δημόσιον ἢ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἀσχέτως ἀναστολῆς ἢ μή τῆς εἰσπράξεως εἰς τινας περιπτώσεις τῶν ὑπό τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων ὀφειλομένων εἰσφορῶν. Τά πράσπα τοῦτα θεωροῦνται ὡς μηδέποτε ὑποχθέντα εἰς τήν εἰσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἰσχύοντος δέ καταβληθεῖσαι εἰσφοραί δέν ἀναζητοῦνται.

Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου δέν ἔχει ἐφαρμογήν προκειμένου περί ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν, εἰς ἃς εἶχεν ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις πρό τῆς 29ης Φεβρουαρίου 1952.

Ἐκδόσαν πρό τούτου τήν ὑπ' ἀριθ. 162 παροῦσαν πρᾶξιν του, ἥτις θέλει κυρωθῇ νομοθετικῶς μετά τοῦ ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1959

155]1959 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περί παρατάσεως τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΣΤ'/1946 ψηφίσματος.

(Ε.Κ. τ. Α' σ. 276 τῆς 21 Δεκεμβρίου 1959)

Τό Ὑπουργικόν Συμβούλιον

Ἔχον ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπό στοιχεῖον ΣΤ' ψηφίσματος τοῦ ἔτους 1946 «περί τῆς ἰσχύος καί τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν Νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῶν Κυβερνήσεων τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς τῶν ἐτῶν 1941 - 1944», ἀποφαίζει :

Παρατείνει μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1961 τήν λήγουσαν τήν 31ην Δεκεμβρίου 1959 προθεσμίαν τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ὡς ἄνω ΣΤ'/1946 ψηφίσματος, μέχρι τῆς ὁποίας αἱ νομοθετικαί πράξεις τῶν ἐν Ἑλλάδι Κυβερνήσεων τῆς περιόδου τῆς ἐχθρικῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς τῆς χώρας, τῶν ἐτῶν 1941 - 1944 διατηροῦσι τήν ἣν εἶχον κατά τήν 31 Μαΐου 1946 ἰσχύν των ὡς ἁπλοῖ νόμοι.

Ἐκδόσαν πρός τοῦτο τήν ὑπ' ἀριθ. 155 παροῦσαν πρᾶξιν του, δημοσιευομένην διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1959

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

79405]17102]1959 Απόφασις Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 23.10.1959 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών οικοδόμων Σητείας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 420 της 2 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», ως αύται ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν, όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή από 23.10.1959 α.σ.ε. εργατοτεχνιτών οικοδόμων Σητείας, κατατεθείσα ημίν την 12.11.1959, συνταχθέντος του ὡ' αριθ. 241 πρακτικού καταθέσεως, έχουσα ώς ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας
εργατοτεχνιτών οικοδόμων Σητείας

Εν Σητεία σήμερον την 23ην Οκτωβρίου 1959 οι κάτωθι υπογεγραμμένοι αφ' ενός 1) Χαράλαμπος Μαρκάκης, ως εκπρόσωπος του Συλλόγου Εργοληπτών Λασηθίου, 2) Εμμ. Γαρυφαλάκης, ως εκπρόσωπος του Περιφερειακού Επιμελητηρίου Λασηθίου, 3) Γεώργιος Ψαρομάτης και Ανδρέας Πίπιος, ως εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εργατοτεχνιτών Οικοδόμων «Φειδίας» Σητείας, άπαντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι παρά των Οργανώσεων, ως εκπροσωπούν, άπεφάσισαν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως, δι' ης καθορίζονται τά κατώτατα όρια ημερομισθίων και κατ' αποκοπήν (φασούρας) πληρωμής των εργαζομένων εργατοτεχνιτών οικοδόμων ώς ακολούθως:

Άρθρον 1

1) Τεχνιτών εν γένει καθ' ημερομίσθιον δραχ. 100.
2) Βοηθών τεχνιτών καθ' ημερομίσθιον δραχ. 75.
3) Ειδικευμένων εργατών καθ' ημερομίσθιον δραχ. 70.
4) Ανειδικεύτων καθ' ημερομίσθιον δραχ. 60.
5) Μαθητευομένων καθ' ημερομίσθιον δραχμαί 30.

Β' Ομοίως και κατ' αποκοπήν (φασούρας) πληρωμής.

1) Τοιχοποιίας κατά τετραγωνικόν μέτρον δραχμαί 45.
2) Μπετόν μεθ' οπλισμού κατά κυβικόν μέτρον μετά ξυλοτύπου δραχ. 350.
3) Πλινθοδομή (τοίβλα διπλά) κατά τετραγωνικόν μέτρον δραχ. 20.
4) Πλινθοδομή (τοίβλα μονά) κατά τετραγωνικόν μέτρον δραχ. 15.
5) Αμμοκονιάματα κατά τετραγωνικόν μέτρον δραχ. 7.
6) Τσιμεντοκονιάματα κατά τετραγωνικόν μέτρον δραχ. 15.
7) Δάπεδα με γκρό μπετόν και επάλειψις τό μέτρον δραχ. 14.
8) Δάπεδα με γκρό μπετόν σκέτο τό τετραγωνικόν μέτρον δραχ. 10.
9) Πλακοστρώσεις κατά τετραγωνικόν μέτρον δραχ. 16.
10) Σοβατεπιά κατά τρέχον μέτρον δραχ. 8.
11) Κουφώματα μέχρι δύο μέτρων θά λογίζεται τοιχοποιίας, άνω δέ των δύο μέτρων θά καταβάλλεται ώς αξία τό ήμισυ τοιχοποιίας.

Γ' Διά τά ελαιοχρώματα (φασούρας).

1) Κουφώματα τό τετραγωνικόν μέτρον άνευ ντούκ δραχμάς 12.
2) Κουφώματα τό τετραγωνικόν μέτρον μετά δύο στρώσεων δραχ. 15, μέ ένα χέρι ντούκ ελαιοχρώματα τετραγωνικόν μέτρον δραχ. 16.
3) Ελαιοχρώματα τοιχοποιίας απατουλιαστά δραχ. 20.
4) Υδροχρωματισμοί κατά τετραγωνικόν μέτρον δραχ. 2.

Άρθρον 2

Η παρούσα συλλογική σύμβασις δύναται νά καταγγελθή ή ανανεωθή μετά παρέλευσιν ένός έτους από της χρονολογίας της ισχύος της.

Άρθρον 3

Η εργασία του εργατοτεχνίτου οικοδόμου θά εκτελήται υπό μελών του εν τη παρούση συμβάσει συμβαλλομένου σωματείου.

Πάς επιθυμών νά άσκήση τό επάγγελμα του εργατοτεχνίτου οικοδόμου, εφ' όσον μετά περίοδον 15 ημερών από της υποβληθείσης σχετικής αιτήσεως πρός εγγραφήν εις τό σωματείον δέν ήθελεν εγγραφή εις την δύναμιν του τοιούτον, δύναται νά προσληφθή ελευθέρως υπό των διά της παρούσης συλλογικής συμβάσεως δεσμευομένων εργοδοτών.

Άρθρον 4

Πάσα παράβασις των διατάξεων της παρούσης συνεπάγεται τάς προβλεπομένας παρά των ειδικών νόμων περί συλλογικών συμβάσεων κυρώσεις.

Άρθρον 5

Διευκρινίζεται, ότι ή ισχύς των ανωτέρω ημερομισθίων διά τά δημόσια έργα άρχεται από τάς νέας από σήμερον δημοπρασίας, εκτός εάν γίνη αναπροσαρμογή των ημερομισθίων των ήδη εκτελουμένων έργων, όπότε θά καταβάλλωνται τά αυτά ημερομίσθια.

Άρθρον 6

Τά ώς άνω καθοριζόμενα κατώτατα όρια ημερομισθίων ισχύουν μόνον διά τους εφωδιασμένους διά των βιβλιαρίων ειδικότητος και τεχνικής κατατάξεως, αναθεωρουμένων αμφοτέρως τη παραγράφω 1 του άρθρου 7 της από 11.12.1958 υπογραφείσης πανελληνίου συμβάσεως εργατοτεχνιτών οικοδόμων.

Άρθρον 7

Κατά τάς λοιπάς διατάξεις ισχύει ή από 11.12.1958 υπογραφείσα πανελλήνιος σύμβασις των εργατοτεχνιτών οικοδόμων, κατατεθείσα εις τας 9.1.1959 εις τό Ειρηνοδικείον Αθηνών διά της 5ης πράξεως.

Εφ' ή συνετάγη ή παρούσα συλλογική σύμβασις εις τέσσαρα πανομοιότυπα άντίτυπα κατά νόμον, ήτις αναγνωσθείσα και βεβαιωθείσα υπογράφεται ώς έπεται.

Οι συμβαλλόμενοι

(υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 30 Νοεμβρίου 1959

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΣΧΟΛΙΑ

Παροχή εργασίας κατά την τελευταίαν Κυριακήν του έτους: Το Υπουργείον Εργασίας κοινοποίησε προς τα Γραφεία Επιθεωρήσεως Εργασίας το κατωτέρω υπ' αριθ. 84280/831 της 17 Δεκεμβρίου 1959 έγγραφον: Γνωζομεν μεν, ότι κατά την τελευταίαν Κυριακήν του έτους, ήτοι την 27 Δεκεμβρίου, άπαντα τα καταστήματα, ως και τα βιομηχανικά εργοστάσια και βιοτεχνικά εργαστήρια και γενικώς αί πάσης φύσεως τάσεις εργασίας θα παραμείνουν ανοικτοί βάσει του άρθρου 11 του Β. δ/γματος της 8.4.1930 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων περί Κυριακής αναπαύσεως», εν συνδυασμώ προς την υπ' αριθ. 245/1956 απόφασιν του Αρείου Πάγου (Τμ. Β')(*), καθ' ην διάταξις αύτη έχει εφαρμογήν και επί εργοταξίων και εργαστηρίων κλπ.

Συνεπώς άνευ αδείας Κυριακής οι ανωτέρω τύποι εργασίας δύνανται να εργασθούν και διά παραγωγικήν εργασίαν, υπό τον όρον της καταβολής της εξ 75 ο/ο προσαυξήσεως επί του ημερομισθίου των υπό των αυλλογικών συμβάσεων εργασίας ή αποφάσεων διαιτησίας καθοριζομένων.

Σχετικόν προς το θέμα είναι και το υπ' αριθ. 3237/1959 έγγραφον του αυτού Υπουργείου (ΕΕΔ 18, 284), εις το οποίον προστίθεται, ότι «το γεγονός ότι κατά την Κυριακήν αυτην επιτρέπεται ελευθέρως ή παροχή εργασίας πάσης επιχειρήσεως κλπ. δεν δύναται να αποτελέση κώλυμα διά την καταβολήν της εξ 75 ο/ο προσαυξήσεως, δεδομένου ότι το νόμιμον της απασχολήσεως κατά τας Κυριακάς συνχάνει προϋποθέσεις αναγνωρίσεως ωρελίας διά προσαυξήσεως».

Υποχρεώσεις εργοδοτών έναντι των μισθωτών κατά την ημέραν της Γεννήσεως του Χριστού. Κατά το άρθρον 2 του ν. δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) οί μισθωτοί, απασχολούμενοι κατά τας Κυριακας και τας κατωτέρω αναφερομένας εορτάς, δικαιούνται της υπό των υπ' αριθ. 8300/1946 και 2825/1951 αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας (ΕΕΔ 12, 388) προβλεπομένης προσαυξήσεως εξ 75 ο/ο κατά τα υπό των εν λόγω αποφάσεων, ως αύται ισχύουν σήμερον, οριζομένα.

Ως εξαιρέσιμοι εορταί καθ' ας παρέχεται, κατά τα ανωτέρω, προσαύξησις νοούνται: α) ή της *Γεννήσεως του Χριστού*, β) ή της 25ης Μαρτίου, γ) ή της Δευτέρας του Πάσχα, δ) ή της 1ης Μαΐου και ε) ή της 28ης Όκτωβρίου. Εκ τούτων κατά την 1ην Μαΐου και 28ην Όκτωβρίου ή απασχόλησις των μισθωτών υπόκειται αποκλειστικώς εις την διακριτικήν εξουσίαν του εργοδότου.

Εις τους επί ημερομισθίω αμειβομένους μισθωτούς, τους μη απασχοληθέντας εκ λόγων μη οφειλομένων εις τούτους, κατά τας ανωτέρω εορτάς καταβάλλεται δι' εκάστην τούτων ποσόν ίσον προς το ημερομίσθιον των, άνευ έτέρας προσαυξήσεως.

Συνεπώς θα καταβληθή εις τους μη απασχοληθέντας μισθωτούς το ημερομίσθιον των διά την ημέραν της Γεννήσεως του Χριστού και τούτο κατά την θέλησιν του Νομοθέτου, ίνα ο εργάτης απερίσπαστος δυνηθή να μετάσχη εις τον κατ' αύτην πανηγυρικόν χαρακτήρα, έχων εξασφαλίσει τα προς τούτο οικονομικά μέσα (βλέπε εκτενέστερον σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 1218).

Ως ημερομίσθιον νοείται το πράγματι καταβαλλόμενον (και ανώτερον του νομίμου), κατά την γνώμην δε του Υπουργείου Εργασίας (υπ' αριθ. 28 84/7883/1959 εγκυκλίου αυτού, ΕΕΔ 18, 519) εν τη εννοία των δι' ημερομισθίου αμειβομένων είναι και οι κατ' αποκοπήν, επί ποσοστοίς, φιλοδωρήμασι και γενικώς οι επί οιφδήποτε συστήματι αμοιβής πληρωνόμενοι μισθωτοί, πλην των επί μηνιαίω μισθώ αμειβομένων, και τούτο διότι ή διάταξις απέβλεψεν εις τους μισθωτούς, των οποίων αί έτήσιαι αποδοχαί επηρεάζονται εκ των ημερών απασχολήσεως και δη του αριθμού των ημερών αργίας, κατ' αντίθεσιν προς τους επί μηνιαίω μισθώ αμειβομένους.

Εισφοραί επί του «δώρου» Χριστουγέννων υπέρ των Ασφαλιστικών Οργανισμών: Κατά την διάταξιν του άρθρου 12 της υπ' αριθ. 8300/17740/1959 υπουργικής αποφάσεως (ΕΕΔ 18, 1390) ή δι' αυτής προβλεπομένη έκτακτος οικονομική ενίσχυσις (δώρον) υποκειται, ως και αί λοιπαί αποδοχαί, εις πάσας τας υπέρ των οικείων Ασφαλιστικών και λοιπών Οργανισμών ή Λογαριασμών Κοινωνικής Πολιτικής (πλην της Εργατικής Εστίας, δι' ην ισχύει μόνον ή υπό της επομένης παραγράφου προβλεπομένη εισφορα) καθωρισμένας κρατήσεις και εισφοράς . . .

Υπομιμνήσκομεν την υπ' αριθ. 473/1958 (ΕΕΔ 18, 102) εγκύκλιον του Ι.Κ.Α. ως προς τον τρόπον υπολογισμού αυτών και την υπ' αριθ. 697/1958 απόφασιν του Αρείου Πάγου (ΕΕΔ 17, 1188) ως προς την νόμιμον ταύτην υποχρέωσιν.

Διαδοχική ασφάλισις εις Ασφαλιστικούς Οργανισμούς: Εξεδόθη μόλις απόφασις του Αρείου Πάγου, ή οποία ηρμήνευσε την διάταξιν του άρθρου 51 του α.ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων», είπούσα ότι επί διαδοχικής ασφαλίσεως υπόχρεως προς απονομήν συντάξεως είναι ο τελευταίος Ασφαλιστικός Οργανισμός, παρ' ω τυγχάνει ησφαλισμένος ο μισθωτός, εφαρμοζομένων των διά την σύνταξιν προϋποθέσεων του κατασταστικού του τελευταίου Οργανισμού, εκτός άν αί διατάξεις του αντιβαίνουν εις τον νόμον. Η απόφασις του Αρείου Πάγου θα δημοσιευθή εις το επόμενον.

Όμοια εις το θέμα είναι και ή Σ.Ε. 1727/1959, ΕΕΔ 18, 1330.

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 36.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΜΕ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἐπισκοποῦντες τὰ νομοθετικὰ πεπραγμένα τοῦ λήξαντος ἔτους εἰς τὸν τομέα, ὅπου ὑπηρετοῦμεν, εὑρίσκομεν ἓν μόνον νομοθέτημα, τὸ ὁποῖον ἐγράφη γραμμὰς γενικοῦ διὰ μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας ἐνδιαφέροντος. Εἶναι τὸ ν. Δ. 4020/1960, διὰ τοῦ ὁποίου, ὡς ἐξηγεῖται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν του, σκοπεῖται νὰ περιορισθῇ ἡ καθόλου ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ, μὲ ἀπώτερον ἀποτέλεσμα τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν τῆς ἐργασίας μεταξὺ περισσοτέρων κατὰ τὸ δυνατὸν ἀτόμων, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ καλῶς πάντοτε σταθμίζων τὸ οἰκονομικὸν συμφέρον ἐπιχειρηματίας θ' ἀπεφύγη τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐξηντλημένου καὶ ἠλαττωμένης ἀποδόσεως μισθωτοῦ καὶ θὰ ἐπεδίωξε τὴν ἀπασχόλησιν ἄλλου, ὅστις γνωρίζει ὅτι, πλὴν τῶν ποινικῶν κυρώσεων, θὰ καταβάλῃ ὄλως ἰδιαιτέρως ηὐξημένην ἀμοιβήν.

Κύρη τῶν κοινωνικῶς σκεπτομένων εἶναι νὰ ἐπιτύχουν οἱ σκοποί του. Ἀλλὰ γνωρίζομεν βέβαια οἱ ἁρμόδιοι, ὅτι ἤδη αὐτό, καθὼς καὶ διὰ τὴν ἐν γένει ἐφαρμογὴν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, πρέπει νὰ εἶναι ἄγρυπνος ὁ ἔλεγχος τῶν ἐπὶ τούτῳ Ἀρχῶν. Πρέπει ἀκόμη νὰ βοηθήσουν οἱ ἴδιοι μισθωτοί, κινούμενοι ὄχι μόνον ἐκ τῆς ἀνάγκης νὰ προστατεύσουν ἑαυτούς, ἀλλὰ καὶ ἐξ αἰσθήματος ἀλληλεγγύης πρὸς τιμὴν τῆς τάξεώς των, τὸ ὁποῖον ἀναίσχυντοι ἐπιμόνως ἐργασίαν καὶ δὲν εὑρίσκει. Διότι—δὲν τὸ ἀρνεῖται κανείς—τὸ λῆξαν ἔτος κατέλιπε πολλὴν εἰς τὴν χώραν ἀνεργίαν.

Ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ παραγνωρίζωμεν, ὅτι πέραν αὐτῶν, τὰ ὁποῖα δύνανται εἰς θεωρητικῶς νὰ συμβοηθήσῃ, ὑπάρχει διὰ τὸν ἐργαζόμενον μισθωτὸν τὸ πρόβλημα πῶς θὰ προστατευθῇ ἐπαρκέστερον, ἐναντιούμενος εἰς ἀξιουμένην ὑπὸ κακῶν ἐργοδοτῶν ὑποταγήν του εἰς ἕνοιμον καὶ ἀντικοινωνικὴν συμπεριφοράν των. Πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ ἀσφάλεια, ὅτι ἐναντιούμενος δὲν θὰ εὑρεθῇ εἰς τὸν δρόμον ἄνευ ἐργασίας καὶ αὐτὸ μόνον διὰ νομοθετικοῦ μέτρου, τὸ ὁποῖον θὰ χαρακτηρίζῃ τὴν διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἀπόλυσιν του ὡς ἰδιώνυμον ἄδικημα, μὲ βαρείας ποινάς, ἡμπορεῖ νὰ ἐπιτευχθῇ.

Ἐκινήθη, καλύπτασα τὰ ἐνδιαφέροντα πολλῶν κατηγορικῶν μισθωτῶν, καὶ κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ ἡ διαδικασία ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Κατεδείχθη ὅμως εἰς τὴν πρᾶξιν ὅτι ὁ ρυθμὸς δραστηριότητος δὲν ὑπῆρξεν ἀπολύτως ἱκανοποιητικός. Διαρρέει πολὺς χρόνος μέχρις ὅτου νομίμως συντελεσθῇ τὸ κῦρος καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐνῷ ἡ ἐπίλυσις τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἐνδιαφέρουσα τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην, πρέπει νὰ περιορίζηται εἰς τὰ ἐλάχιστα δυνατὰ χρονικὰ ὅρια.

Ὁ ὄγκος ἐργατικῶν διαφορῶν ἀπησχόλησε τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας καὶ, κατὰ χαρακτηριστικοὺς ἀριθμούς, περισσότερον τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς πρωτευούσης. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ, ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκδοθεισῶν ὑπὸ τῶν Πρωτοδικῶν τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας ἀποφάσεων ὑπερέβη τὰς 8.000. Ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν μᾶς ἦλθον μηνύματα ἐντόνου καὶ εἰς αὐτὰς δικαστηριακῆς κινήσεως. Οἱ ἐργατικοὶ Δικασταί μας εἰργάσθησαν κοπιωδῶς νὰ ἀπονείμουν ἐργατικὴν δικαιοσύνην, χωρὶς ἡ πυκνότης τῆς ἐργασίας των νὰ βλάψῃ τὴν ποιότητα. Καὶ ἀρθόνα εἶναι τὰ δείγματα ἐργασίας τῶν ἐδῶ καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας Δικαστηρίων, τὰ ὁποῖα ἐμπεριέχουν ἐκδηλώσεις τοῦ ὀρθοῦ πνεύματος ἀπονομῆς τοῦ Ἐργατικοῦ μας Δικαίου. Τὸ πρᾶγμα ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐξαρθῇ περισσότερον, ἐνῷ συζητοῦνται αἱ ἐκτὸς τῆς ζωῆς, σχεδιασθεῖσαι ἤδη δικονομικαὶ μεταρρυθμίσεις.

Ἐνδιαφέροντα ζητήματα τοῦ Δικαίου μας ἀπησχόλησαν καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος τὸν Ἄρειον Πάγον. Ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν κρίσιν του ἡ ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ γενικῶν καὶ εἰδικῶν διατάξεων, αἱ ὁποῖαι, ὡς γνωστόν, δὲν διακρίνονται πάντοτε διὰ σαφήνειαν. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἠγωνίσθη (κυριολεκτικῶς) νὰ δώσῃ διὰ τὰς τελευταίας αὐτὰς τὰς προαναφερθείσας λύσεις. Θὰ ἦτο ὀλιγώτερον κοπιῶδες τὸ ἔργον του, ἂν ὁ Νομοθέτης ἐπρόσεχε περισσότερον εἰς τὴν ἔκφρασιν τῶν θελήσεών του.

Παραλλήλως ἐσημειώθη πολλὴ καὶ ἐνδιαφέρουσα, ἰδίως εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ ἐργασία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀποφάσεών του, ἀκυρωτικῶν τῶν περισσοτέρων, συνάγεται διὰ τὴν Διοίκησιν τὸ δίδαγμα διὰ μίαν μεγαλυτέραν εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἔργου της προσοχήν.

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ἡ πρώτη φωνὴ ἐναντιώσεως εἰς τὰς σχεδιαζομένας τροποποιήσεις τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας (περὶ τῶν ὁποίων βλέπε ΕΡΔ 8, 1961 ἐπ.) ἐκ μέρους Δικηγορικοῦ Συλλόγου τοῦ Κράτους εἶναι ἡ κατωτέρω σημειουμένη.

Μᾶς ἐκοινοποιήθη ἔγγραφον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Καρδίτσης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ὁ νόμος Γ'3104 περὶ ἐκδικάσεως ἐργατικῶν διαφορῶν, ὡς ἰσχύει σήμερον μετὰ τὰς γενομένας τροποποιήσεις, ἀπέδωσεν ἄριστα ἀποτελέσματα ἐν τῇ πράξει καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν ὀρθὴν καὶ ταχεῖαν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Κατόπιν τούτου δὲν εὑρίσκομεν ὀρθὴν τὴν μεταρρύθμισιν αὐτοῦ, ὡς προβλέπει τὸ Σχέδιον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Ἡ ὑπὸ Πρωτοδίκου κατὰ πρῶτον βαθμὸν ἐκδίκασις τῶν διαφορῶν εἶναι ἐπιβεβλημένη λόγῳ τῶν ἀνακυπτόντων ζητημάτων, δι' ὃ καὶ σήμερον, καὶ ὅταν συντρέχῃ ἁρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδίκου, καταφεύγουσιν οἱ διάδικοι ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου.

Ὡς ἐπίσης δὲν εὑρίσκομεν ὀρθὴν τὴν καθιέρωσιν τοῦ θεσμοῦ τῶν Ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ, καθ' ὅσον οὗτος θὰ ἐπιβραδύνῃ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἄνευ ἄλλου τινὸς ἀποτελέσματος. Τὴν πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειραν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ὁ δικάζων, χωρὶς νὰ παρίσταται ἀνάγκη προσφυγῆς εἰς Ἐπιτροπήν.

Καὶ ἄλλοτε ἐτονίσαμεν τὴν ὀρθότητα τῶν ἐνωτέρω ἀπόψεων. Ἤδη δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ἡ ἐκ τῆς λειτουργίας διαφόρων ἄλλων εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ Συμβουλίων ἐμπειρία εἶναι τόσον πλουσία καὶ τόσον πικρά, ὥστε δὲν θὰ ἔπρεπε οὔτε σκέψις νὰ γίνηται περὶ ἐπεκτάσεως τῶν πειραματισμῶν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν.

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Γεν. Γραμματεύς
Δ. Χατζηγιώργος — Τηλ. Δ. Κυριάζ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 2 (440)

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἀθῆναι, 15 Ἰανουαρίου 1960

Η ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. Α. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ.Ν., Δικηγόρου

1. Οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐνεργοῦν ἀναγκαστικῶς καὶ ἀμέσως ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας ὡρισμένου μόνον κύκλου προσώπων. Αἱ ἑνώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν δὲν εἶναι ἐλεύθεραι νὰ θέτουν διὰ τῶν μεταξύ των συναπτομένων συλλογικῶν συμβάσεων κανόνας δικαίου δι' ὅλα τὰ πρόσωπα, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ ἐπάγγελμα, τὸ ὁποῖον αὐταὶ ἐκπροσωποῦν. Ἡ νομοθετικὴ ἁρμοδιότης αὐτῶν περιορίζεται ἐπὶ ὡρισμένων μόνον κατηγοριῶν προσώπων, αἱ ὁποῖαι καθορίζονται εἰς τὸν νόμον. Τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐμπίπτουν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν κανόνων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, χαρακτηρίζονται ὡς «συλλογικῶς δεσμευόμενα» πρόσωπα. Αὐτὰ καὶ μόνον ὑποχρεοῦνται ἐκ τοῦ νόμου νὰ διαμορφοῦν τὰς μεταξύ των συναπτομένας συμβάσεις ἐργασίας συμφώνως πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν.

Ὁ περιορισμὸς αὐτὸς τῶν ἐνεργειῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀπορρέει ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ νόμου. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁρίζει, ὅτι «ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτιζομένη παρά τινος τῶν δεσμευομένων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως, θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καθοριζομένους ὅρους . . .». Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἐκείνων μόνον τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας, τῶν ὁποίων τὰ ὑποκείμενα δεσμεύονται ὑπ' αὐτῆς. Ἐφ' ὅσον τὰ μέρη τῆς ἀτομικῆς σχέσεως ἐργασίας δὲν δεσμεύονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐφαρμογῆς αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς σχέσεως.

2. α) Ὡς δέσμευσις ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (συλλογικὴ δέσμευσις)(1,2) νοεῖται ἡ ὑποβολὴ ὡρισμένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν τῶν μερῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως(3). Αὕτη καθορίζει τὸν κύκλον τῶν

(1) Tarifgebundenheit βλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts II[6] (Lehrbuch), σ. 235 ἑπ., Hueck-Nipperdey-Tophoven, TVG § 3 Nipperdey AR Blattei, Tarifvertrag III, Tarifgebundenheit Goldschmidt, AR-Blattei, Tarifvertrag II A V 2 τῶν αὐτόν, TVG § 3, Maus, TVG § 3 τὸν αὐτόν, Handbuch des Arbeitsrechts (Handbuch), VII B, σ. 132 ἑπ., Nikisch, Arbeitsrecht (ArbR) II, σ. 261 ἑπ. Huber, Wirtschaftsverwaltungsrecht (WVerwR) II σ. 420, 423 Rewolle-Köst, Handkommentar zum Arbeitsrecht (Handkommentar) II, TVG § 3 Kaskel-Dersch, Arbeitsrecht (ArbR) σ. 61 ἑπ. Bobrowski-Gaul, Das Arbeitsrecht im Betrieb, σ. 387 ἑπ. Gros, Handwörterbuch des Arbeitsrechts, Tarifvertrag, σ. 287 Monjau-Heimeier, TVG § 3 Zigan-Sahin, TVG § 3 Fröhlich, Der Tarifvertrag § 3 σ. 36 Hofmann, KVG § 6 Borkowetz, KVG § 6 Mayer-Maly, Die Kollektivvertragsangehörigkeit, DRdA 1958, H. 6, σ. 19 ἑπ.

(2) Εἰς τὸ παλαιότερον γερμανικὸν δίκαιον (TVVO 1918 § 1 II) ἦσαν ἐν χρήσει αἱ ὅροι «Tarifbeteiligung», «Tarifangehörigkeit», «Tarifunterworfenheit», δηλ. συμμετοχὴ εἰς τὴν σ. σ., ἀνήκειν εἰς τὴν σ. σ. καὶ ὑποβολὴ εἰς τὴν σ. σ. Βλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, II[5-6], σ. 210 ἑπ. Τὸ κάτωτερω δίκαιον (KVG § 6) χρησιμοποιεῖ τὸν ὅρον «Kollektivvertragsangehörigkeit» (ἀνήκειν εἰς τὴν σ. σ.), ἐνῶ εἰς τὸν νεώτατον ἑλβετικὸν νόμον (νόμος 28.7.1956/1.1.1957) γίνεται λόγος περὶ «Beteiligtem» (μετεχόντων).

(3) Βλ. Nikisch, ArbR II, σ. 261 ὑποσ. 1. Οὕτω περίπου καὶ Maus, TVG § 3 Anm. 6 καὶ Handbuch VII B, σ. 193, Anm. 301. Τῆς διατυπώσεως ταύτης δὲν ἀπομακρύνεται ὁ Mayer-Maly, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 21: «Kollektivvertragsangehörigkeit daher jene Normenunterworfenheit, kraft derer Personen den Rechts

προσώπων, τῶν ὁποίων αἱ ἀτομικαὶ σχέσεις ἐργασίας καταλαμβάνονται καὶ ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν κανόνων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (4). Ἡ συλλογικὴ δέσμευσις ἀποτελεῖ μίαν τῶν κυριωτέρων προϋποθέσεων τῆς ἀμέσου καὶ ἀναγκαστικῆς ἐνεργείας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς σχέσεως ἐργασίας (5).

β) Ἡ συλλογικὴ δέσμευσις καθορίζει τὸν κύκλον τῶν προσώπων, τῶν ὁποίων αἱ ἀτομικαὶ σχέσεις ἐργασίας καταλαμβάνονται καὶ ρυθμίζονται π ρ ά γ μ α τ ι ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, καὶ ὄχι πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἀφ' ἑαυτῶν συνδέονται μετ' αὐτῆς. Τοῦτο δὲν σημαίνει, ὅτι ἡ συλλογικὴ δέσμευσις ὑφίσταται μόνον ὅταν ὑπάρχῃ ἐνεργὸς σύμβασις ἐργασίας. Ἡ σύναψις συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ δεσμευομένων ἐπισύρει ἁπλῶς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συνεπειῶν τῆς δεσμεύσεως, ἤτοι τὴν ἄμεσον καὶ ἀναγκαστικὴν ἐνέργειαν τῶν κανόνων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπ' αὐτῆς. Ἡ δέσμευσις δὲν ἀποτελεῖ ἐνέργειαν, ἀλλὰ προϋπόθεσιν τῆς ἐπελεύσεως τῶν ἐνεργειῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Αὕτη συντρέχει μετ' ἄλλων προϋποθέσεων, τὴν κυριωτέραν τῶν ὁποίων συνιστᾷ ἡ ὕπαρξις ἀτομικῆς συμβάσεως. Ἡ συλλογικὴ δέσμευσις μόνη δὲν ἀρκεῖ διὰ τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως· ἀπαιτεῖται καὶ σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ τῶν δεσμευομένων. Συνεπῶς ἡ ἔλλειψις τῆς μιᾶς προϋποθέσεως δὲν ἀποκλείει τὴν ὕπαρξιν τῆς ἄλλης, ἀλλὰ τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων συνεπειῶν, ἡ ὁποία ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς συνδρομῆς ἀμφοτέρων. Σαφῶς ἐκφράζει τοῦτο ὁ νόμος (ἄρθρον 3 § 1), καθ' ὃν «ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας καταρτιζομένη παρά τινος τῶν δεσμευομένων . . . θεωρεῖται περιέχουσα τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καθοριζθέντας ὅρους». Ἡ φράσις «θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως» δηλοῖ τὴν ἐνέργειαν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Διὰ νὰ ἐπέλθῃ ὅμως ἡ ἐνέργεια αὕτη ἀπαιτεῖται ἡ κατάρτισις ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἡ δέσμευσις τῶν καταρτιζόντων αὐτὴν προσώπων ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Πρόσωπα, δεσμευόμενα μὲν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν ὅμως σχέσεων τῶν ὁποίων δὲν ἐφαρμόζονται οἱ κανόνες αὐτῆς, δ ὲ ν ὑ π ά ρ χ ο υ ν.

Κατὰ τὸν N i p p e r d e y (6), δεσμεύονται ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δ ύ ν α ν τ α ι νὰ ἐμπίπτουν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ὑφίστανται δηλαδὴ καὶ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα, καίτοι δεσμεύονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δὲν ὑποκεινται εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν κανόνων αὐτῆς. Τὴν μορφὴν αὐτὴν τῆς δεσμεύσεως ὁ N i k i s c h (7) χαρακτηρίζει ὡς «δ υ ν η τ ι κ ὴ ν ἢ ἀ φ η ρ η μ έ ν η ν δ έ σ μ ε υ σ ι ν» (Abstrakte Potentielle Tarifgebundenheit).

Εἰς τὴν ἐν λόγῳ κατασκευὴν ὡδήγησαν: α) Ἡ ἀνάγκη νὰ ἐξηγηθῇ ἡ θέσις τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα, ἐνῷ εἶναι μέλη τῶν ὀργανώσεων μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑφίσταται ἡ συλλογικὴ σύμβασις, δὲν καλύπτονται ὑπ' αὐτῆς (8). β) Ἡ ἐμμονὴ εἰς τὸ κείμενον τοῦ γερμανικοῦ νόμου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων (TVG), ὁ ὁποῖος, ἐνῷ εἰς τὴν παράγραφον 3 καθορίζει τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δεσμεύονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, εἰς τὴν παράγραφον 4 Abs 1 ὁρίζει, ὅτι: «οἱ κανόνες τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἰσχύουν ἀμέσως καὶ ἀναγκαστικῶς μεταξὺ τῶν δεσμευομένων, οἱ ὁποῖοι ἐμπίπτουν εἰς τὸ πεδίον ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως» (9). γ) Ἡ αὐστηρὰ ἐννοιολογικὴ διάκρι-

---

wirkungen eines Kollektivvertrages unterliegen». Σχετικῶς καὶ H a e m m e r l e, Arbeitsvertrag σ. 162 «. . . die Eigenschaft von den Rechtswirkungen eines Kollektivvertrages erfasstzu werden».

(4) Πρβλ. H u e c k - N i p p e r d e y, Lehrbuch II, 335· N i k i s c h, ArbR II, 261· M a ũ s, TVG § 3, Anm. 1.

(5) Βλ. M a u s TVG § 3 Anm. 1. Τὸν αὐτὸν Handbuch 139 (Anm. 158) H u e c k - N i p p e r d e y, Lehrbuch II σ. 350 H u e c k - N i p p e r d e y - T o p h o v e n, TVG § 4 Anm. 4 ἐπ. N i p p e r d e y, AR-Blattei, Tarifvertrag III, Tarifgebundenheit VI, N i k i s c h, ArbR II, 363, H u e c k, Recht des Tarifvertrages, σ. 18 ἐπ.· τὸν αὐτόν, AR-Blattei, Tarifvertrag IV, Geltungsbereich I. B o b r o w s k i - G a ũ l o, 387.

(6) H u e c k - N i p p e r d e y, Lehrbuch, σ. 335· ὁ αὐτός, AR - Blattei, Tarifvertrag III, Tarifgebundenheit I H u e c k - N i p p e r d e y - T o p h o v e n TVG § 3 Anm. 1. Οὕτω καὶ M a ũ s, TVG § 3 Anm. 6,8· ὁ αὐτὸς Handbuch VII B σ. 133 (Anm. 361).

(7) N i k i s c h, ArbR II, σ. 263, 269.

(8) Ὁ N i k i s c h, ArbR II, σ. 269, δέχεται, ὅτι ἡ κατασκευὴ του αὕτη βοηθεῖ ἁπλῶς εἰς τὴν κατανόησιν τῆς θέσεως τῶν μελῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων, τὰ ὁποῖα δὲν δεσμεύονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

(9) Ὁ Hueck, Recht des Tarifvertrages σ. 100 δὲν διακρίνει μεταξὺ «Tarifbeteiligung» καὶ «persönlicher Geltungsbereich», ἀλλὰ χαρακτηρίζει τὸν κύκλον τῶν προσώπων, τῶν ὁποίων αἱ ἀτομικαὶ σχέσεις ἐργασίας καταλαμβάνονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Τὸ κείμενον ὅμως τῆς παραγράφου 4 Abs 1 TVG τὸν ἀναγκάζει νὰ δεχθῇ, ὅτι ὁ νόμος διακρίνει τὰς δύο ἐννοίας ἀπ' ἀλλήλων. «Das Gesetz will also offenbar die Frage der Tarifgebundenheit von der Frage des Geltungsbereichestrennen» H u e c k,

σις μεταξύ «πεδίου ισχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως και συλλογικῆς δεσμεύσεως» (10 - 11).

Τὸ «πεδίον ισχύος» τῆς συλλογικῆς συμβάσεως διαχωρίζεται και τῆς «συλλογικῆς δεσμεύσεως» τόσον, ὅσον χρειάζεται, διὰ νὰ καταναόησωμεν τὴν ἔννοιαν και τὴν σημασίαν αὐτοῦ εἰς τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Δὲν παύει νὰ ἀποτελῇ ἕνα αὐτοπεριορισμὸν τῶν μερῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς ἐνεργείας τῶν ὑπ' αὐτῶν τιθεμένων κανόνων. Οὕτω, μόνον ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ δικαίωμα τῶν ὀργανώσεων, ὅπως περιορίζουν τὴν ἰσχύν τῶν ὑπ' αὐτῶν τιθεμένων κανόνων, εἶναι δυνατὸς ὁ καθορισμὸς τοῦ κύκλου τῶν προσώπων, τῶν ὁποίων αἱ ἀτομικαὶ σχέσεις καταλαμβάνονται και ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Συλλογικὴ δέσμευσις ὑφίσταται μόνον ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ὥρισαν αἱ συμβαλλόμεναι ὀργανώσεις, διὰ νὰ δεσμεύονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Τοῦτο ἀκριβῶς ἠθέλησε τὰ τονίσῃ και ὁ γερμανὸς νομοθέτης εἰς τὴν παράγραφον 4 Abs 1 TVG, ἡ μὴ ἐπιτυχὴς ὅμως διατύπωσις ὡδήγησε εἰς ἀμφιβολίας και κατασκευάς (12).

II

1. Τὸν κύκλον τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δεσμεύονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, τῶν ὁποίων δηλαδὴ αἱ ἀτομικαὶ σχέσεις ἐργασίας καταλαμβάνονται και ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, καθορίζει ὁ νόμος.

Ἡ συλλογικὴ σύμβασις περιέχει κανόνας δικαίου. Φορεῖς τοῦ δικαιώματος τῆς θέσεως κανόνων δικαίου, καθορίζόντων τοὺς ὅρους ἐργασίας, εἶναι αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἑνώσεις τῶν ἐργοδοτῶν και μισθωτῶν, δυνάμει παραχωρήσεως ἐκ μέρους τοῦ Κράτους. Ἐκ τοῦ νόμου αἱ διατάξεις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι ἀναγκαστικοῦ χαρακτῆρος (ἄρθρ. 3 § 1). Ἡ ἄμεσος και ἀναγκαστικὴ ἐνέργεια αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας ἀποτελεῖ μίαν ἰσχυροτάτην παρέμβασιν εἰς τὴν συμβατικὴν ἐλευθερίαν. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ χαράξῃ εἰς τὸν νόμον τὰ ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἀποκλειστικῶς ἐκτείνεται ἡ ἐνέργεια αὐτὴ (13). Τοῦτον ἀκριβῶς τὸν σκοπὸν ἐξυπηρετοῦν αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν συλλογικὴν δέσμευσιν διατάξεις τοῦ νόμου.

Αἱ ὡς ἄνω διατάξεις ἀποτελοῦν jus cogens, τὸ ὁποῖον ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται τὰ μέρη νὰ τροποποιήσουν διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Μόνον αἱ ἀτομικαὶ σχέσεις ἐργασίας τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος ἐχαρακτήρισεν ὡς δεσμευόμενα, καταλαμβάνονται και ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν κανόνων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται τὰ μέρη νὰ διευρύνουν τὸν κύκλον αὐτόν (14).

2. Αἱ περὶ συλλογικῆς δεσμεύσεως διατάξεις τοῦ νόμου ἀποτελοῦν τὸ μέγιστον δυνατὸν ὅριον μέχρις οὗ ἐκτείνεται ἡ νομοθετικὴ ἁρμοδιότης τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων. Συνιστοῦν τρόπον τινὰ ἓν ὅριον, τοῦ ὁποίου ἡ πρὸς τὰ ἔξω ὑπέρβασις ἀποκλείεται (15), τὸν ἐξωτερικὸν κύκλον τῆς ἀναπτύξεως τῆς νομοθετικῆς δραστηριότητος τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων. Τοῦτο σαφῶς σημαίνει, ὅτι αἱ ἐν λόγῳ ἑνώσεις ὑποχρεοῦνται ἐν πάσῃ

AR Blattei, Tarifvertrag IV Geltungsbereich I.

(10) Ἡ διάκρισις μεταξὺ Tarifgebundenheit (Tarifbeteiligung) και persönlichen Geltungsbereich ἐγένετο και ὑπὸ τὸ κράτος τῆς TVVO 1918. Ἀπέβλεπεν ὅμως εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ νοητόν, ὅτι τὰ μέρη δύνανται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς συμβατικῆς ἐλευθερίας νὰ καθορίσουν κύκλον προσώπων, δεσμευομένων ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, στενώτερον τοῦ νομίμου. Χαρακτηριστικῶς ἐν προκειμένῳ Jacobi, Grundlehren des Arbeitsrechts, σ. 226. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἀκριβῶς αὐτὴν διακρίνει και ὁ Hueck AR-Blattei, Tarifvertrag IV, Geltungsbereich I και VII.

(11) Ὑπὲρ τῆς αὐστηρᾶς ἐννοιολογικῆς διακρίσεως τούναντίον Tophoven, ἐν Hueck-Nipperdey, Tophoven TVG § 3 Anm. 1, AP 52 Nr. 123 σ. 13 ἐπ., ἐπικαλούμενος τὸν Jacobi ἐνθ' ἀνωτ. (!), AP 55 Nr. 129, σ. 542· Nipperdey, ἐν Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II σ. 835· Nickisch ArbR II σ. 263, 269, 376· Maus, TVG § 3 Anm. 4, 18. Ὀρθότερον τοποθετεῖ τὰς σχέσεις τῶν δύο ἐννοιῶν ὁ Dersch, Kaskel-Dersch ArbR, σ. 61 - 62. «Θὰ πρέπει νὰ ἀντιληφθῶμεν τὴν ἔννοιαν τοιουτοτρόπως ὥστε ὡς δεσμευόμενα νὰ θεωρηθοῦν ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἐμπίπτουν εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἐνῷ τὸ προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος χαρακτηρίζει ἐκεῖνον τὸν κύκλον τῶν προσώπων, ὁ ὁποῖος ἐμπίπτει εἰς τὴν συγκεκριμένην συλλογικὴν σύμβασιν».

(12) Βλ. κατωτέρω II, 2.

(13) Πρβλ. Hueck - Nipperdey Lehrbuch II, σ. 842· Nikisch, ArbR II, σ. 261.

(14) Πρβλ. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 848· Nikisch, ArbR II σ. 262· Hueck - Nipperdey - Tophoven, TVG § 3, Anm. 16· Nipperdey, AR - Blattei, Tarifvertrag III, Tarifgebundenheit VI· Hueck, AR-Blattei, Tarifvertrag IV, Geltungsbereich II 1· Maus, TVG § 3, Anm. 10 ἐπ., τὸν αὐτὸν Handbuch VII B σ. 153, Anm. 3·2· Bohrowski Gaul, σ. 388· Rewolle-Kost, Hand Kommentar II, TVG § 3, Anm. 4.

(15) Βλ. ἀνωτ. ὑποσ. 14.

περιπτώσει νά κάμουν χρῆσιν ὁλοκλήρου τοῦ δικαιώματος, τό ὁποῖον τοῖς παρεχωρήθη, καί νά καλύψουν διά τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὁλόκληρον τόν κύκλον τῶν προσώπων, τά ὁποῖα κατά νόμον δύνανται νά δεσμεύσουν. Ἐνῷ δηλαδή ἡ πρός τά ἔξω ὑπέρβασις τοῦ κύκλου τῶν προσώπων, τά ὁποῖα δύνανται νά δεσμευθοῦν ὑπό τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι ἀδύνατος, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν καθοριζουσῶν αὐτόν διατάξεων, ὁ πρός τά ἔσω περιορισμός αὐτοῦ εἶναι πάντοτε ἐλεύθερος(16). Ἡ συμβατική ἐλευθερία ἐπιτρέπει εἰς τάς ἐπαγγελματικάς ἑνώσεις, ὅπως περιορίζουν κατά βούλησιν τόν κύκλον τῶν ὑπό τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευομένων προσώπων(17). Δύνανται οὕτω νά ὁρίσουν ἄλλα προσωπικά ὅρια ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, στενώτερα ἐκείνων τά ὁποῖα καθορίζει ὁ νόμος. Τά ὅρια τῶν ὑπό τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευομένων προσώπων ἐχάραξεν ὁ νομοθέτης, θέλων, ὡς ἐλέχθη, νά ἀποφύγῃ τήν ὑπέρμετρον παρέμβασιν τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων εἰς τήν συμβατικήν ἐλευθερίαν. Σύμφωνος πρός τήν θέλησιν τοῦ νομοθέτου εἶναι ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία τῶν μερῶν νά καθορίζουν μόνα των ποῖοι ἐκ τῶν ἐντός τῶν νομίμων ὁρίων εὑρισκομένων προσώπων θά δεσμεύωνται ὑπό τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Τά μέρη δύνανται συνεπῶς νά περιορίζουν ἐκ τῶν ἔσω τά ὅρια τῆς συλλογικῆς δεσμεύσεως.

Ὁ ὡς ἄνω ὑπό τῶν μερῶν καθοριζόμενος κύκλος τῶν δεσμευομένων προσώπων, γνωστός ὡς «προσωπικόν πεδίον ἰσχύος» τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δέν ὑπάρχει πάντοτε. Οἱ κανόνες τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς κανόνες δικαίου ἔχουν τήν τάσιν νά δεσμεύουν κατά τό δυνατόν μεγαλύτερον κύκλον προσώπων. Οὕτω κατά κανόνα αἱ συλλογικαί συμβάσεις δεσμεύουν πράγματι ὅσα πρόσωπα δύνανται ἐκ τοῦ νόμου νά δεσμεύσουν(18). Δύναται ὅμως εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις, ἐκ τῶν πραγμάτων ἤ πρός προάσπισιν τῶν συμφερόντων ὡρισμένων κατηγοριῶν προσώπων, νά ἐπιβάλληται ὁ αὐτοπεριορισμός τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων κατά τήν ἄσκησιν τῆς κανονιστικῆς αὐτῶν ἐξουσίας. Εἰς τάς περιπτώσεις αὐτάς ὁ κύκλος τῶν δεσμευομένων προσώπων εἶναι στενώτερος τοῦ νομίμου.

3. Τό προσωπικόν πεδίον ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως(19) καθορίζει ἰδιαιτέρας κατηγορίας προσώπων ἐκ τοῦ κύκλου τῶν προσώπων, ἅτινα δύνανται νά δεσμευθοῦν, τῶν ὁποίων αἱ ἀτομικαί σχέσεις ἐργασίας καταλαμβάνονται ὑπό τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Δύναται οὕτω ἡ συλλογική σύμβασις νά ὁρίζῃ, ὅτι ἐφαρμόζεται μόνον ἐπί ἀνδρῶν, γυναικῶν, ἀγγλίκων, μαθητευομένων, ἀναπήρων κλπ.

Πρέπει νά διακρίνωμεν δύο περιπτώσεις(20):

α) Εἰς τήν συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας μετέχει εὐρυτέρα ὀργάνωσις, π.χ. ἕνωσις ἐπιπλοποιῶν, ὁρίζεται δέ ὅτι αὕτη ἰσχύει μόνον διά τούς μαθητευομένους ἐπιπλοποιούς. Εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν ἔχομεν ἕνα ἐκ τῶν ἔσω περιορισμῶν τῆς δεσμεύσεως, ἀπορρέοντα ἐκ τῆς βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων. Ἐνῷ δηλ. ἡ ὑπό τῆς ἑνώσεως ἐπιπλοποιῶν συναπτομένη συλλογική σύμβασις θά ἠδύνατο νά δεσμεύσῃ ὅλους ἀνεξαιρέτως τούς ἐπιπλο-

(16) Βλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II σ. 349· Hueck-Nipperdey-Tophoven TVG § 4, Anm. 21 ἐπ., Nipperdey, AR-Blattei, Tarifvertrag III Tarifgebundenheit VI. 4· Hueck AR-Blattei Tarifvertrag IV. Geltungsbereich II 1, VII. Hueck Das Recht des Tarifvertrages σ. 109· Jacobi Grundlehren des ArbR σ. 328· Nikisch ArbR II σ. 282-283· Bobrowski-Gaul σ. 289· Rewolle-Kost Handkommentar II, TVG § 3 Anm. 6. Ἄλλως Mαύρ. TVG § 3 Anm. 16 ἐπ. καί Handbuch VIII B, σ. 184, Anm. 369, κατά τόν ὁποῖον τά μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δέν δύνανται μέν νά περιορίσουν τόν κύκλον τῶν δεσμευομένων προσώπων, διότι τοῦτο θά ἐσήμαινε περιορισμόν τῆς ἀμέσου καί ἀναγκαστικῆς ἐνεργείας καί τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δύνανται ὅμως νά περιορίσουν τό προσωπικόν πεδίον ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (TVG § 3 Anm. 16). Ἡ κατασκευή αὕτη παρομοιάζει ἄνευ ὑποστηριγμάτων.

(17) Βρβλ. Jacobi, Grundlehren des ArbR σ. 330. Σαφέστερον ὅμως παντός ἄλλου Hueck, AR-Blattei, Tarifvertrag IV, Geltungsbereich II 1.

(18) Πρβλ. Hueck, AR-Blattei, Tarifvertrag IV, Geltungsbereich VII· Nikisch ArbR II σ. 376.

(19) Τό πεδίον ἰσχύος (Geltungsbereich), τό πεδίον, ἐντός τοῦ ὁποίου ἀναπτύσσουν τάς ἐνεργείας των οἱ κανόνες τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Κατά τόν Hueck, AR-Blattei IV, Geltungsbereich I «Wirkungsbereich der in TV enthaltenen Rechtsnormen» Μαύρ. TVG § 3 Anm. 21 ἐπ. Handbuch VII B, σ. 145, Anm. 39· ἐπ. Hueck-Nipperdey-Tophoven TVG § 4 Anm. 13 ἐπ. Rewolle-Kost, Handkommentar II TVG § 4 Anm. 1 ἐπ. Bobrowski-Gaul 391 ἐπ. Anm. 33, 34, 35 καί σ. 397 Anm 5, Kaskel-Dersch ArbR. σ. 64.

(20) Βλ. *Καλομοίρην*, ΕΕΔ 17 σ. 561 ἐπ., ἰδία σ. 563 ὑποσ. 14, 15.

ποιούς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἦσαν μέλη της, περιορίζεται νὰ δεσμεύσῃ ἐκεῖνα μόνον ἐκ τῶν μελῶν της, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ μαθητευομένου.

6) Εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν μετέχει ὀργάνωσις μὲ στενώτερα προσωπικὰ ὅρια, ὅηλ. κατὰ τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα ὁ σύλλογος τῶν μαθητευομένων ἐπιπλοποιῶν. Τότε ἀναγκαστικῶς οἱ μαθητευόμενοι ἐπιπλοποιοὶ καὶ μόνον δύνανται νὰ δεσμευθοῦν.

Βλέπομεν αὐτῶ, ὅτι τὰ προσωπικὰ ὅρια ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δύνανται νὰ καθορίζωνται ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων, ὁπότε αὗται περιορίζουν τὴν ἐνέργειαν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ ὡρισμένου κύκλου προσώπων. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς καὶ μόνον δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἑνὸς ἰδιαιτέρου προσωπικοῦ πεδίου ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ([21]). Ἄλλοτε πάλιν τὰ πρόσωπα, τῶν ὁποίων αἱ ἀτομικαὶ σχέσεις ἐργασίας καταλαμβάνονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, συμπίπτουν μὲ τὰ μέλη τῆς ὀργανώσεως—ἐκεῖνα δηλ. τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα καλύπτονται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ὀργανώσεως καὶ συμφώνως πρὸς αὐτὸ κατέστησαν μέλη της. Τότε ὁ κύκλος τῶν δεσμευομένων προσώπων συμπίπτει πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφόμενον ἐξωτερικὸν κύκλον.

Κατὰ συνέπειαν:

α) Ὁ κύκλος τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δεσμεύονται ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως, τῆς ὁποίας αἱ ἐνέργειαι δὲν περιωρίσθησαν εἰς ὡρισμένας κατηγορίας προσώπων, συμπίπτει μὲ τὸν κύκλον τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα κατὰ νόμον δύναται νὰ δεσμεύσῃ ἡ ὀργάνωσις, ἤτοι μὲ τὸ ἐξωτερικὸν ὅριον τῆς νομοθετικῆς δραστηριότητος τῆς ὀργανώσεως.

β) Ὁ κύκλος τῶν προσώπων, τῶν δεσμευομένων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἐνέργεια περιωρίσθη ὑπὸ τῶν μερῶν εἰς ὡρισμένας μόνον κατηγορίας προσώπων, δὲν συμπίπτει πρὸς τὸν κύκλον τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα τὰ μέρη δύνανται κατὰ νόμον νὰ δεσμεύσουν· εἶναι στενώτερος αὐτοῦ. Τὰ μέρη, αἱ συλλογικῶς συμβαλλόμεναι ὀργανώσεις, δὲν ἦσκησαν εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν νομοθετικὴν δραστηριότητα ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ πεδίου, τὸ ὁποῖον τάσσει εἰς αὐτὰς ὁ νόμος, ἀλλὰ ἐπὶ μέρους μόνον αὐτοῦ. Αἱ ὀργανώσεις καθώρισαν ἓν ἰδιαίτερον προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Μεταξὺ τῶν δύο περιπτώσεων διαφορὰ ὑφίσταται μόνον ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ κύκλου τῶν δεσμευομένων προσώπων. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ὁ κύκλος αὐτῶν εἶναι εὐρύτερος, εἰς τὴν δευτέραν στενώτερος. Πάντοτε ὅμως τὰ μέρη κινοῦνται ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου χαραχθέντων ὁρίων. Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὰ μέρη δύνανται νὰ περιορίσουν τὸν κύκλον τῶν δεσμευομένων προσώπων δὲν μεταβάλλεται ἡ φύσις τῆς δεσμεύσεως, ἀλλ' ἡ ἔκτασις αὐτῆς.

4. Τὰ μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δύνανται νὰ περιορίσουν τὰς ἐνεργείας αὐτῆς καὶ ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος τῶν ὑποκειμένων τῆς ἀτομικῆς σχέσεως, ὡς ἐπίσης καὶ ἀναλόγως τοῦ κλάδου τῆς οἰκονομίας, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ ἐκμετάλλευσις. Τότε περιορίζεται αὐτομάτως καὶ τὸ προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ἐξ αὐτῆς δεσμεύονται ἐκεῖνα ἐκ τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων, τὰ ὁποῖα ἔχουν ὡρισμένην εἰδικότητα ἢ ἀπασχολοῦνται εἰς ἐκμεταλλεύσεις, ὅπου ἀναπτύσσεται δραστηριότης ἀνήκουσα εἰς ὡρισμένον κλάδον τῆς οἰκονομίας. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς τὰ μέρη δημιουργοῦν ἓν ἰδιαίτερον κατ' ἐκμετάλλευσιν ἢ κατ' εἰδικότητα πεδίον ἰσχύος ([22]).

5. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος αὐστηρᾶς διακρίσεως μεταξὺ συλλογικῆς δεσμεύσεως καὶ προσωπικοῦ πεδίου ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ([23]).

---

(21) Πρβλ. Hueck, AR-Blattei, Tarifvertrag IV Geltungsbereich II 1, VII· Nipperdey, ἐν Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II σ. 349.

(22) Κατ' ἐκμετάλλευσιν καὶ κατ' εἰδικότητα πεδίον ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (Betrieblicher καὶ Fachlicher Geltungsbereich). Βλέπε ἀντὶ ἄλλων Hueck-Nipperdey Lehrbuch II σ. 361 ἑπ. Hueck-Nipperdey-Tophoven TVG § 4, Anm. 16, 17· Hueck AR-Blattei, Tarifvertrag IV Geltungsbereich V, VI· Mαûs TVG § 4, Anm. 31 ἑπ., 35 ἑπ.· Τὸν αὐτόν, Handbuch VII 15 σ. 148, Anm. 404 ἑπ. καὶ σ. 150 ἑπ., Anm. 406 ἑπ. Nikisch ArbR II, σ. 366 ἑπ. 374 ἑπ. Κατ' ἀρχὴν ἐν προκειμένῳ ἡ ἐνέργεια τῆς συλλογικῆς συμβάσεως περιορίζεται ἐπὶ ὅλων τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται εἰς ὡρισμένας μόνον ἐκμεταλλεύσεις, ἢ εἰς τὰς ἀτομικὰς συμβάσεις, εἰς τὰς ὁποίας μετέχουν μισθωτοὶ ἔχοντες ὡρισμένην εἰδικότητα. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως εἶναι πάντοτε τὸ αὐτό, δηλ. ὁ περιορισμὸς τῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευομένων προσώπων.

(23) Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι εἰς τὸ γαλλικὸν δίκαιον ἡ διάκρισις εἶναι ἄγνωστος. Γίνεται

Ἡ διάκρισις εἶναι ἁπλῶς ἐννοιολογική. Τὸ προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθορίζει κατ' ἀρχὴν ὁ νόμος. Δύνανται ὅμως τὰ μέρη νὰ καθορίζουν προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος διάφορον μόνον στενώτερον τοῦ νόμου. Ἢ ἄλλως τὰ ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευόμενα πρόσωπα καθορίζονται εἴτε ἐκ τοῦ νόμου, εἴτε ὑπὸ τῶν μερῶν, ἐντὸς ὅμως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένων ὁρίων(24). Τῶν προσώπων αὐτῶν καὶ μόνον τὰς ἀτομικὰς σχέσεις ἐργασίας καταλαμβάνει καὶ ρυθμίζει ἡ συλλογικὴ σύμβασις.

III

1. Ὁ νόμος δὲν περιλαμβάνει εἰδικὴν διάταξιν περὶ δεσμεύσεως. Ἐκ διαφόρων ὅμως διατάξεων αὐτοῦ προκύπτει ποῖα πρόσωπα δεσμεύονται ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ κυρίως ἐπὶ τῇ βάσει τίνων ἀρχῶν καθορίζεται ὁ κύκλος αὐτῶν.

Εἰς πολλὰς ξένας νομοθεσίας εὑρίσκομεν διατάξεις, αἵτινες καθορίζουν εἰδικῶς τὰ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευόμενα πρόσωπα.

Εἰς τὸ γερμανικὸν δίκαιον πάντα τὰ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευόμενα πρόσωπα καθορίζει ἡ § 3TVG. Σχετικὰ εἶναι καὶ αἱ §§ 4 Abs 1, 2 καὶ 5 Abs 1 ff. 1.

Εἰς τὸ γαλλικὸν δίκαιον τὸ ἄρθρ. 31c Livre I Cod. Trav. καὶ εἰς τὸ αὐστριακὸν δίκαιον ἡ § 6 KVG.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέρως σαφῶς τονίζεται εἰς τὸν ν. 3239/1955, εἶναι, ὅτι ἡ δέσμευσις τῶν ὑποκειμένων τῆς ἀτομικῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς ἐκτάσεως τῆς κανονιστικῆς ἐνεργείας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ τῆς μεταξὺ των σχέσεως ἐργασίας (ἄρθρ. 3 § 1)(25).

2. Ὁ νόμος καθορίζει τὸν κύκλον τῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευομένων προσώπων ἐπὶ τῇ βάσει τριῶν ἀρχῶν: Τῆς ἀρχῆς τῆς ὀργανώσεως, τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπεκτάσεως.

α) Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ὀργανώσεως ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμεύονται τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὠργανωμένα, εἶναι δηλ. μέλη τῶν συναπτουσῶν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὀργανώσεων. Ἐκ παραλλήλου δεσμεύονται καὶ ὡρισμέναι ἄλλαι κατηγορίαι προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἢ δὲν εἶναι μέλη τῶν ὀργανώσεων, συνδέονται ὅμως πρὸς αὐτάς, ὡς θὰ ἴδωμεν, εἰς τρόπον ὥστε αἱ ἀτομικαὶ των σχέσεις νὰ καταλαμβάνωνται καὶ ρυθμίζωνται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

β) Ἡ ἀρχὴ τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι αἱ συλλογικῶς συμβαλλόμεναι ὀργανώσεις δύνανται νὰ περιορίζουν τὸν κύκλον τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δεσμεύονται ὑπὸ τῶν μεταξὺ των συναπτομένων συλλογικῶν συμβάσεων(26). Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἀπορρέει ἐκ τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, ἥτις ἐπιτρέπει εἰς τοὺς συμβαλλομένους νὰ καθορίζουν κατὰ βούλησιν, ἐντὸς τῶν νομίμων ὁ-

---

ἁπλῶς λόγος περὶ προσωπικοῦ πεδίου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (domaine personnel d' application) Βλ. Durand - Vitu, Traité de Droit du Travail III σ. 611 ἐπ. No 195 ἐπ. Brun - Galland, Droit du Travail σ. 740 ἐπ. No III - 74.

Περισσότερον σαφὴς εἶναι ὁ αὐστριακὸς νόμος περὶ συλλογικῶν συμβάσεων (KVG) 1947 § 6.

«Ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμεύονται, ἐφ' ὅσον ἡ συλλογικὴ σύμβασις δὲν ὁρίζει ἄλλο τι ἐντὸς τοῦ κατὰ τόπον, εἰδικότητα καὶ κατὰ πρόσωπα πεδίου ἰσχύος αὐτῆς . . .». Συνεπῶς ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευόμενα πρόσωπα δύνανται νὰ καθορίζωνται καὶ ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ πεδίου ἰσχύος αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ὅμως καθορίζουν ἀποκλειστικῶς τὰ μέρη. Τὰ μέρη δηλ. δύνανται νὰ καθορίζουν τὸν κύκλον τῶν δεσμευομένων προσώπων. Βλ. ὡσαύτως Lederer Grundriss des Osterreichischen Sozialrechts» 1932 σ. 212 ἀναφερόμενον ὑπὸ Mayer - Maly, DRdA) 1953, H 6 σ. 21 ὑποσ. 21) «Τὸ προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καταλαμβάνει ἐν πρώτοις ἐκείνας τὰς ὁμάδας προσώπων, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ὡς δεσμευόμενα».

(24) Ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ μὲν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένου κύκλου δεσμευομένων προσώπων ὡς «συλλογικῆς δεσμεύσεως», τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν μερῶν ὡς «προσωπικοῦ πεδίου ἰσχύος» εἶναι ἀνεπιτυχής. Λύνεται νὰ δημιουργήσῃ τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι μεταξὺ τῶν δύο κύκλων προσώπων ὑφίσταται οὐσιαστική τις διαφορά. Ἡ διαφορὰ ὅμως εἶναι ἁπλῶς ποσοτική. Ὁ ὅρος «ἰδιαίτερον προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος» εἶναι πλέον ἐπιτυχής, διότι καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζόμενος κύκλος προσώπων ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνεργεῖ ἡ συλλογικὴ σύμβασις, οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ τὸ προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος αὐτῆς.

(25) Βλέπε ἄνωτ. ὑπὸ I, 2α.

(26) Βλέπε ἄνωτ. ὑπὸ II.

ρίων, τὴν ἔκτασιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς μεταξὺ των συναπτομένης συμβάσεως (27).

γ) Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπεκτάσεως ὁ κύκλος τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἡ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις ἐκ τοῦ νόμου δεσμεύει διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς συναπτομένης συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ὁ κύκλος τῶν δεσμευομένων, τὸν ὁποῖον αὕτη καθορίζει ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων, δύναται νὰ ἐπεκταθῇ διὰ τῆς κηρύξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 § 2. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν, ἡ ὁποία ὑπογράφεται παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3.

IV

Κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμεύονται αἱ ἑξῆς κατηγορίαι προσώπων:

1. Τὰ μέλη τῶν συναπτουσῶν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὀργανώσεων (28).

α) Τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁρίζει, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις συνάπτεται μεταξὺ ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν «καὶ καθορίζει τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους δέον νὰ περιλαμβάνουν αἱ συμβάσεις ἐργασίας αἱ συναπτόμεναι μεταξὺ προσώπων δεσμευομένων ὑπ' αὐτῶν». Ἐπὶ τῆς διατάξεως ταύτης θεμελιοῦται ἡ ἀρχὴ τῆς ὀργανώσεως. Ἐφ' ὅσον αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις καθορίζουν τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ περιέχουν αἱ συμβάσεις, αἱ συναπτόμεναι μεταξὺ προσώπων, τὰ ὁποῖα δεσμεύονται ὑπὸ ὀργανώσεων, τὰ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καταλαμβανόμενα πρόσωπα εἶναι τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων. Αὐτὰ μόνον ὑποχρεοῦνται νὰ διαμορφοῦν τὰς μεταξὺ των συναπτομένας συμβάσεις ἐργασίας συμφώνως πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν, διότι ἡ ὀργάνωσις μόνον τὰ μέλη της δύναται νὰ δεσμεύσῃ.

β) Τὴν συλλογικὴν σύμβασιν συνάπτουν ἰδίῳ ὀνόματι αἱ ὀργανώσεις (29). Οἱ ὅροι ὅμως αὐτῆς ὡς κανόνες δικαίου καταλαμβάνουν τὰς ἀτομικὰς σχέσεις τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων. Μόνον ἐντὸς τοῦ κύκλου αὐτοῦ ἐπέτρεψεν ὁ νόμος εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἑνώσεις νὰ θέτουν κανόνας δικαίου. Ἐξ ἄλλου δὲν πρέπει νὰ παραβλέπεται, ὅτι αἱ ὀργανώσεις εἰς τὴν πραγματικότητα οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ «τὸ σύνολον τῶν μελῶν αὐτῶν ὑπὸ μίαν νομικὴν σύνθεσιν καὶ ἑνότητα» (30). Τὰ μέλη τῆς ἑνώσεως θέτουν καὶ τροποποιοῦν τὸν καταστατικὸν νόμον αὐτῆς. Ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ γεννῶνται συλλογικαὶ ὑποχρεώσεις αὐτῶν ἔναντι τῆς ἑνώσεως. Ἐκ τῆς οὕτω δημιουργουμένης νομικῆς καταστάσεως ἀπορρέει καὶ ἡ ὑποχρέωσις τῶν ἑνώσεων πρὸς ἄσκησιν ἐπιρροῆς ἐπὶ τῶν μελῶν των, ὅπως συμμορφοῦνται πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν. Ἐκ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἑνώσεως ἀπορρέουν ὡσαύτως καὶ δικαιώματα τῶν μελῶν. Τὰ μέλη μετέχουν τῆς καταρτίσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως διὰ τῆς λήψεως τῆς σχετικῆς περὶ συνάψεως τῆς συλλογικῆς συμ-

(27) Βλέπε ἀνωτ. ὑπὸ II, 2 καὶ τὰς ἐν ὑποσ. 16 καὶ 17 παραπομπάς.

(28) Οὕτω καὶ TVG § 3 Abs 1. KVG § 6 ἄρθρον 1 Code de Travail Livre 1er, art 31e.

(29) Verbandstheorie. Βλ. ἀντὶ παντὸς ἄλλου Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II σ. 313, Nikisch, ArbR II σ. 277.

Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προϊσχύσαντος παρ' ἡμῖν δικαίου ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἐκράτει ἡ θεωρία τοῦ συνδυασμοῦ ἢ τῆς σωρεύσεως (Kombination ἢ Kummulations theorie), καθ' ἣν αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἑνώσεις συνάπτουν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἰδίῳ ὀνόματι, συγχρόνως ὅμως ὡς ἀντιπρόσωποι καὶ διὰ λογαριασμὸν τῶν μελῶν των. Καποδίστριας, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις καὶ τὸ δίκαιον τῶν σωματείων σ. 207 ἑπ. Τοῦτο δὲν δύναται νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τὸ ἰσχῦον δίκαιον.

α) Ἡ θεωρία τῆς σωρεύσεως ἔχει σήμερον τελείως ἐγκαταλειφθῇ, βλ. Nikisch ArbR II σ. 277 ὑποσ. 6.

β) Αὕτη δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν σύγχρονον ἔννοιαν τῆς αὐτονομίας (Βλ. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 21 ἑπ., 262 ἑπ. καὶ τὰς ἐκεῖ ὑποσ. 16 παραπομπάς· Boggs, Zur Entwicklung der Rechtsform der Tarifvertrags Festschrift für J.v. Gierke σ. 39 ἑπ.· τὸν αὐτὸν RdA 56, σ. 1· Maus, TVG σ. 35 ἑπ. Lukes Der Kartelvertrag, σ. 12 ἑπ.), ἐκφρασιν τῶν ἀρχῶν, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ὁ νόμος 3239/1955.

γ) Θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠκολούθησε τὴν θεωρίαν τῆς σωρεύσεως, ἐκ τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα δίδονται εἰς τὰς ὀργανώσεις ἐν περιπτώσει ἀτομικῆς παραβάσεως τῶν διατάξεων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ συγκεκριμένως ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 § 2, καθ' ὃ ὁ παρεμβαίνων μισθωτὸς ὀφείλει νὰ δηλώσῃ, ὅτι ἡ ὀργάνωσις ἐνήργησεν ὡς ἐκπρόσωπος αὐτοῦ. Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη σκοπεῖ ἁπλῶς νὰ διευκολύνῃ τὸν μισθωτόν, ἵνα ἀσκήσῃ τὰ ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δικαιώματά του ἔναντι τοῦ ἐργοδότου του (βλ. Καποδίστριαν, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 287). Ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τῆς ὀργανώσεως εἶναι ἐκπροσώπησις εἰς τὴν δίκην καὶ ὄχι εἰς τὴν σύναψιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

(30) Βλ. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II σ. 314.

βάσεως ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως ([31]) (ἄρθρον 7 § 1).

γ) Τὰ μέλη τῶν σωματείων, διὰ νὰ δεσμεύωνται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δέον νὰ ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταρτίσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ νὰ ἀποκτήσουν ταύτην κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος αὐτῆς ([32]). Ἡ ὑποχρέωσις τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων νὰ συμμορφοῦνται πρὸς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις εἶναι αὐτόματος νομικὴ συνέπεια τῆς ἰδιότητος τοῦ μέλους ἱκανῆς πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ὀργανώσεως. Ἡ ἐσωτερα δικαιολογία τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης εὑρηται εἰς τὴν οἰκειοθελῆ προσχώρησιν εἰς ἱκανὴν πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ὀργάνωσιν καὶ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς συλλογικῆς ἰδέας, ἡ ὁποία ἐκφράζεται διὰ τῆς κατὰ τοὺς νομίμους τύπους συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως ([33])

2. Διὰ τοὺς αὐτοὺς ἀκριβῶς λόγους ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμεύονται τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων, αἱ ὁποῖαι μετέχουν εἰς δευτεροβάθμιον ὀργάνωσιν, ἐὰν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν συνάπτῃ ὀργάνωσις δευτεροβάθμιος.

Ἐφ' ὅσον αἱ δευτεροβάθμιοι ὀργανώσεις εἶναι ἱκαναὶ νὰ συνάπτουν συλλογικὰς συμβάσεις (ἄρθρον 7 § 2) ([34]), δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δεσμεύουν αὐταὶ ἄλλα πρόσωπα ἀπὸ τὰ μέλη τῶν ἀνηκουσῶν εἰς αὐτὰς ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων. Δημιουργεῖται τοιουτοτρόπως μία ἔμμεσος δέσμευσις διὰ τὰ μέλη τῶν κατ' ἰδίαν ἑνώσεων ([35]).

3. Ἐν περιπτώσει διαλύσεως τῆς ὀργανώσεως, ἡ ὁποία μετέσχεν εἰς τὴν σύναψιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, τὰ μέλη της ἐξακολουθοῦν νὰ δεσμεύωνται (ἄρθρον 6 § 1)([36]).

Προϋποτίθεται ὅτι ὑπῆρξαν μέλη τῆς διαλυθείσης ὀργανώσεως, καθ' ὃν χρόνον ἴσχυεν ἡ συλλογικὴ σύμβασις. Ἡ δέσμευσις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεως τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς κανόνων δικαίου. Ὡς τοιοῦτοι οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καταλαμβάνουν καὶ ρυθμίζουν τὰς ἀτομικὰς σχέσεις ἐργασίας τῶν προσώπων, διὰ τὰ ὁποῖα ἰσχύουν, αὐτοτελῶς. Ἡ ἰσχύς των δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν μερῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀλλ' εἶναι αὐτοδύναμος ([37]).

4. Ἡ συλλογικὴ σύμβασις δεσμεύει πρόσωπα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος αὐτῆς δὲν εἶναι μέλη τῆς μεταχούσης εἰς τὴν κατάρτισίν της ὀργανώσεως, εἶχον ὅμως τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος της (ἄρθρ. 6 § 2 ἐν τέλει) ([38]).

Ἡ ἐλευθέρα ἔξοδος τῶν μελῶν ἐκ τῆς ὀργανώσεως ἐνέχει τὸν κίνδυνον καταστρατηγήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου καὶ τῶν ὑπὸ τῆς ὀργανώσεως συναπτομένων συλλογικῶν συμβάσεων. Μέλος, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ συλλογικὴ σύμβασις δὲν θὰ ἦτο ἀρεστή, θὰ ἠδύνατο, ἀποχωροῦν τῆς ὀργανώσεως, νὰ ἀπαλλαγῇ τῶν δυσμενῶν δι' αὐτὸ διατάξεων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἐκ τῆς ὁποίας δεσμεύεται.

Ἡ δέσμευσις ὑφίσταται, ἐφ' ὅσον ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει ὡς εἶχε, καθ' ὃν χρόνον ὁ δεσμευόμενος ἦτο ἔτι μέλος τῆς ὀργανώσεως. Ἐν περιπτώσει τροποποιήσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως αὐτὸς ἀπαλλάσσεται πάσης δεσμεύσεως (ἄρθρ. 6 § 1 ἐν τέλει).

5. Ὅλαι αἱ ἀνωτέρω κατηγορίαι προσώπων δεσμεύονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ὀργανώσεως. Κατ' ἐξαίρεσιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμεύεται καὶ ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος εἶναι μέρος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ὁ νόμος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἐργοδοτῶν θεωρεῖ ἱκανὰς

---

(31) Πρβλ. Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ.

(32) Ρητῶς ΚVG § 8 ἄρθρον 1.

(33) Βλ. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II σ. 343 - 344.

(34) Πρβλ. § 10α TVG.

(35) Βλ. Nikisch, ArbR II, σ. 266. Maus TVG § 3, Anm. 46. Ὁ Nipperdey, Lehrbuch II σ. 347, Hueck - Nipperdey - Tophoven, TVG § 3, Anm. 8 θεωρεῖ, ὅτι τὰ μέλη τῶν κατ' ἰδίαν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀποκτοῦν ἐμμέσως τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους τῆς δευτεροβαθμίου ἑνώσεως.

(36) Βλ. TVG § 3 Abs 3· Ἡ διάλυσις τῆς ὀργανώσεως δὲν ἐπιφέρει λύσιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ φυσικὰ καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς δεσμεύσεως. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II σ. 332· Hueck - Nipperdey - Tophoven, TVG § 1 Anm. 30 ἑπ., Hueck, AR- Blattei, Tarifvertrag VIII, Beendigung 4· Nikisch, ArbR II, σ. 355· Maus, TVG § 1, Anm. 304.

(37) Maus, TVC § 3 Anm. 304, VII B σ. 98 - 99 Anm. 287.

(38) Βλ. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II σ. 344· Hueck - Nipperdey - Tophoven, TVG 3 Anm. 15 Nipperdey, AR-Blattei, Tarifvertrag III, Tarifgebundenheit V, Nikisch ArbR II σ. 221· Maus TVG § 3 Anm. 44.

πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι μόνον τὰς ὀργανώσεις αὐτῶν. Ἐν τούτοις δέχεται κατ' ἐξαίρεσιν, ὅτι ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας καὶ τραπεζιτικαὶ ἐπιχειρήσεις δύνανται νὰ συνάπτουν εἰδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις, ἀφορώσας εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν (ἄρθρ. 7 § 5 ἐδ. 2)(39).

Ἡ δέσμευσις αὕτη ἀπορρέει ἐκ τῆς διπλῆς νομικῆς θέσεως τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, τὸ μὲν ὡς μερῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, τὸ δὲ ὡς μερῶν τῆς ἀτομικῆς σχέσεως ἐργασίας (40).

V

1. Ἐλέχθη ἀνωτέρω (41), ὅτι τὰ μέρη δύνανται νὰ περιορίσουν τὸν κύκλον τῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευομένων προσώπων. Δύνανται συνεπῶς νὰ ὁρίσουν, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις δεσμεύει ὡρισμένας κατηγορίας προσώπων. (Δέσμευσις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ). Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἔχει ἰδιαίτερον προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος καὶ ὄχι τὸ εἰς τὸν νόμον ὁριζόμενον. Δεσμεύονται τότε ἐκεῖνα μόνον τὰ πρόσωπα ἢ αἱ κατηγορίαι αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ὥρισεν ἡ συλλογικὴ σύμβασις. Ὁ κύκλος τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα κατὰ νόμον θὰ ἠδύναντο νὰ δεσμεύσουν αἱ ὀργανώσεις αὐταὶ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δὲν εἶναι πλέον ἀποφασιστικὸς διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς δεσμεύσεως. Δεσμεύονται μόνον ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐμπίπτουν ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τῶν ὀργανώσεων διαγραφομένου κύκλου.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ συλλογικὴ σύμβασις διακρίνει διαφόρους κατηγορίας προσώπων, δι' ἑκάστην δὲ ἐξ αὐτῶν προβλέπει εἰδικὴν ρύθμισιν (42).

2. Ἐὰν τὰ μέρη ὥρισαν, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει δι' ἐκμεταλλεύσεις (43), εἰς τὰς ὁποίας ἀσκεῖται δραστηριότης ὡρισμένης μορφῆς, ἐξυπηρετοῦσα ἕνα συγκεκριμένον κλάδον τῆς παραγωγῆς (κατ' ἐκμετάλλευσιν πεδίον ἰσχύος) (44-46), ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν μισθωτῶν δεσμεύονται ὅσα ἐκ τῶν μελῶν τῆς ὀργανώσεως αὐτῶν ἀπασχολοῦνται εἰς τὰς ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὁριζομένας ἐκμεταλλεύσεις. Ἀπὸ δὲ τῆς πλευρᾶς τῶν ἐργοδοτῶν οἱ διατηροῦντες τοιαύτας ἐκμεταλλεύσεις, ἐφ' ὅσον εἶναι μέλη τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως.

Ἐφ' ὅσον εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἡ δέσμευσις καθορίζεται τελικῶς ἐκ τῆς εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀσκουμένης δραστηριότητος, ἕπεται ὅτι ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος διατηρεῖ περισσοτέρας αὐτοτελεῖς (47) ἐκμεταλλεύσεις,

(39) Οὕτω καὶ κατὰ τὸ αὐστριακὸν KVG μόνον ὑπὸ ὀργανώσεων εἶναι δυνατὴ ἡ σύναψις συλλογικῶν συμβάσεων. Μεμονωμένοι ἐργοδόται δὲν εἶναι ἱκανοὶ πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι. Ἄλλως TVG § 3 Abs. 1 καὶ § 1. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ γαλλικὸν δίκαιον Code de Travail Livre I er Art 31e, καθ' ὃ δεσμεύεται ὁ ἐργοδότης, ὅστις ὑπέγραψε τὴν συλλογικὴν σύμβασιν. Βλ. Durand - Vitu, Droit du travail III No 195 σ. 548.

(40) Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 341.

(41) II, 2.

(42) Σχετικῶς μὲ προσωπικὰς διακρίσεις βλέπε Πρ/κείου Ἀθηνῶν 9954/1940, ΕΕΔ 1, σ. 302· Πρ/κου Ἀθηνῶν 289/1953, ΕΕΔ 12, σ. 367· Α.Π. 19/1952, ΕΕΔ 11, σ. 260.

(43) Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τὴν ἰσχὺν ὡρισμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἀποφασιστικὸς δὲν εἶναι ὁ κύριος σκοπός, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει ἡ ἐπιχείρησις, ἀλλ' ἡ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀσκουμένη δραστηριότης, δηλ. εἰς ποῖον οἰκονομικὸν κλάδον ἀνήκει ἡ ἐκμετάλλευσις ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ εἴδους τῆς παραγωγῆς. Βλ. BAG AP Nr 1 καὶ 6 zu § 4 TVG, Geltungsbereich· Tophoven Anm. zu BAG Nr 1 καὶ 6 zu § 4 TVG, Geltungsbereich, AP 51 Nr 208, AP 52 Nr 212. Τὸ εἶδος τῆς ἐπιχειρήσεως ἐνδιαφέρει, διὰ νὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον δύνανται τὰ ὑποκείμενα τῆς ἀτομικῆς σχέσεως νὰ εἶναι μέλη ὡρισμένων ὀργανώσεων καὶ δὴ τῶν συναφασῶν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν. Παρ' ἡμῖν κρατεῖ σύγχυσις περὶ τὴν ἔννοιαν τῶν ὅρων ἐπιχείρησις καὶ ἐκμετάλλευσις καὶ ἡ διάκρισις δὲν γίνεται. Πάντως ὅπου γίνεται λόγος περὶ ἐπιχειρήσεων πρέπει νὰ ἐννοοῦνται ἐκμεταλλεύσεις τοιούτων ἐπιχειρήσεων. Βλ. κατωτέρω ὑποσ. 44.

(44) Βλ. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 361, Nikisch, ArbR II σ. 566, Hueck, AR Blattei, Tarifvertrag IV Geltungsbereich. Σχετικαί, ἀλλὰ μὲ βάσιν τὸν οἰκονομικὸν σκοπὸν τῆς ἐπιχειρήσεως (τὸ λάθος ὀφείλεται εἰς τὴν κρατοῦσαν παρ' ἡμῖν πλήρη σύγχυσιν τῶν ἐννοιῶν), ΑΠ 208/1943, ΕΕΔ 3, σ. 18· 134/1956, ΕΕΔ 15, σ. 321· 178/1949, ΕΕΔ 8, σ. 361· 19/1952, ΕΕΔ 11, σ. 250· 76/1954, ΕΕΔ 13, σ. 242· Ἐφ. Ἀθηνῶν, 1219/1941, ΕΕΔ 3, σ. 429· 2012/1949, ΕΕΔ 9, σ. 120· Πρωτ. κείου Ἀθηνῶν 2713/1944, ΕΕΔ 1, σ. 46, 14 361/1955, ΕΕΔ 15, 315· Πρωτ. κείου Μυτιλήνης 979/1951, ΕΕΔ 11, σ. 96· Πρ/δρ. Πρωτ. Μεσολογγίου 205/1948, ΕΕΔ 7, 858· Γν. Ν.Σ. 40/1948, ΕΕΔ 7, σ. 836· Γν. Ν.Σ. Γ.Ε. 663/1959, ΕΕΔ 19, σ. 325. Σαφῶς προσφάτως καὶ Σ.Ε. 1723/1959, ΕΕΔ 18, σ. 1260.

(45) Ὁ καθορισμὸς τῶν ἐν λόγῳ ἐκμεταλλεύσεων, ἐφ' ὧν ἰσχύουν οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀπόκειται εἰς τὴν διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐκδηλωθεῖσαν βούλησιν τῶν μερῶν. Βλ. BAG Nr 1 καὶ 7 zu § 4 TVG, Geltungsbereich καὶ τὸ ἐν Nr 7 σχόλιον τοῦ Tophoven.

(46) Ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς μὴ ἐξηρτημένης ἐκ-

δύναται ὡς πρὸς ὡρισμένας νὰ δεσμεύεται, ὡς πρὸς ἄλλας δὲ ὄχι (47). Τοῦτο ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐν περιπτώσει κηρύξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς.

Ἡ δυνατότης τοῦ περιορισμοῦ τῶν ὁρίων ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως κατ' ἐκμετάλλευσιν παρέχεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 7 § 1 β καὶ § 5. Αἱ εἰδικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις οὐδὲν ἄλλο ἀποτελοῦν ἢ περιορισμὸν τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἰς ὡρισμένας ἐκμεταλλεύσεις.

3. Κατ' ἀρχὴν ἡ συλλογικὴ σύμβασις καταλαμβάνει ὅλας τὰς ἀτομικὰς σχέσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν. Τὰ μέρη δύνανται ὅμως νὰ ὁρίσουν, ὅτι μόνον αἱ σχέσεις ὡρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος αὐτῶν καταλαμβάνονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Γίνεται τότε λόγος περὶ ἰδιαιτέρου κατ' εἰδικότητα πεδίου ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (48).

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ συλλογικὴ σύμβασις διακρίνει διαφόρους κατηγορίας ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος καὶ δι' ἑκάστην ἐξ αὐτῶν προβλέπει ἰδιαιτέραν ρύθμισιν (49).

VI

1. Ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμεύονται τὰ πρόσωπα, ἐπὶ τῶν ὁποίων αὐτὴ ἐπεκτείνεται, εἴτε διὰ τῆς κηρύξεώς της γενικῶς ὑποχρεωτικῆς, εἴτε διὰ τῆς καταρτίσεώς της παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας (δέσμευσις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπεκτάσεως). Αἱ δύο μορφαὶ τῆς ἐπεκτάσεως συμπίπτουν ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα.

Ἡ ἐπέκτασις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπάγεται τὴν διεύρυνσιν τοῦ κύκλου τῶν ὑπ' αὐτῆς δεσμευομένων προσώπων. Ἡ ἰσχὺς τῶν κανόνων αὐτῆς ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ ἄλλων προσώπων, μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις καὶ καταλαμβάνει τὰς ἀτομικὰς των σχέσεις ἐργασίας. Ὁ καθορισμὸς τῶν προσώπων αὐτῶν εἶναι ἀπαραίτητος, διὰ νὰ γνωρίζωμεν ἐπὶ ποίων ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας ἐφαρμόζεται ἡ συλλογικὴ σύμβασις μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς γενικῶς ὑποχρεωτικῆς.

2. Ἐὰν ἀρχικῶς ἡ συλλογικὴ δέσμευσις ἀφεώρα εἰς ὅλους γενικῶς τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις (ἀρχὴ τῆς ὀργανώσεως), μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς γενικῶς ὑποχρεωτικῆς ἐκτείνεται ἐφ' ὅλων τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα καλύπτονται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν ὀργανώσεων, χωρὶς νὰ εἶναι μέλη των (50).

Αἱ ἕνωσεις τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν

μεταλλεύσεως (Nebenbetrieb) καὶ τῶν τμημάτων τῆς ἐκμεταλλεύσεως βλ. Dietz, Selbständigkeit des Betriebsteils und des Nebenbetriebs, ἐν Festschrift für A. Nikisch σ. 21 ἐπ.· Tophoven, AP Nr 1, 6, 7 καὶ G. Hueck, AP-Nr 8 zu § 4 TVG: Geltungsbereich· Hueck-Nipperdey-Tophoven, TVG § 4 Anm. 16, Hueck-Nipperdey, Lehrbuch, II σ. 362, 700· Nikisch, ArbR II σ. 370· Maus, TVG § 4 Anm. 32, 32a Handbuch VIII B Anm. 404, 405· Hueck, AR-Blattei Tarifvertrag IV Geltungsbereich V BAG AR Nr 1, 6, 7, 8 zu § 4 TVG Geltungsbereich.

(47) Βλ. BAG Nr 6 zu § 4 TVG, Geltungsbereich· Tophoven, Anm. zu BAG Nr 6 zu § 4 TVG, Geltungsbereich, AP 51 Nr 208, AP 52 Nr 219.

(48) Fachlicher Geltungsbereich. Βλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II σ. 363 ἐπ. Hueck-Nipperdey-Tophoven, TVG § 4 Anm. 14· Hueck AR-Blattei, Tarifvertrag IV, Geltungsbereich VI· Nikisch, ArbR. II σ. 374 ἐπ.· Maus TVG § 4 Anm. 33 ἐπ.

(49) Βλ. σχετικὰς διακρίσεις ἐν ΑΠ 107/1941, ΕΕΔ 1, σ. 30· 178/1949, ΕΕΔ 8, σ. 361· 610/1949, ΕΕΔ 9 σ. 103· 288/1950, ΕΕΔ 9, σ. 513· 680/1950, ΕΕΔ 9, σ. 643· 634/1952, ΕΕΔ 12 σ. 22· 478/1950, ΕΕΔ 15, 1172· Ἐφ. Ἀθηνῶν 272/1941, ΕΕΔ 1 σ. 286· 1219/1941, ΕΕΔ 3, σ. 139· 1186/1943, ΕΕΔ 3, σ. 468· Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 73/1942, Ἐργατ. Δίκ. 1, σ. 191· 7496/1942, ΕΕΔ 2, σ. 146· 2962/1943, ΕΕΔ 2, σ. 463· 4009/1943, ΕΕΔ 3, σ. 374· 2831/1944, ΕΕΔ 3 σ. 465· Πειραιῶς 2034/1948, ΕΕΔ 8, σ. 23· Χαλκίδος, 529/1955, ΕΕΔ 15, σ. 25· Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Θεάτρου, 19/1948, ΕΕΔ 5, σ. 207.

(50) *Καλομοίρης*, ΕΕΔ 17, σ. 561 ἐπ., 1049 ἐπ. καὶ τὰς ἐκεῖ παραπομπάς· Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 13751/1958, ΕΕΔ 18 σ. 323. Ἄλλως *Μαυρίδης*, ΕΕΔ 17, σ. 785, ΕΕΔ 18, σ. 299, ἐπικαλούμενος (ΕΕΔ 18, σ. 307) ὑπὲρ τῆς ἀπόψεώς του τὴν Α. Π. 698/1958 ΕΕΔ 17, σ. 1235. Τοῦτο εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποτεθῇ λόγῳ τῆς ἀτελοῦς νομικῆς θεμελιώσεως τῆς ἀποφάσεως. Τὸ διατακτικὸν ὅμως αὐτῆς εἶναι ὀρθὸν καὶ δὲν συμβιβάζεται μὲ τὰς ἐν ΕΕΔ 17, σ. 785 ἐπ. ἐκτεθειμένας ἀπόψεις.

Σαφῶς εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Nipperdey ἐν Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II σ. 302, καθ' ὃν τὰ μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δύνανται νὰ θέσουν κανόνας ὑποχρεωτικοὺς διὰ τὰ μέλη των. Οὐδεμίαν ἔχουν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἔναντι μὴ μελῶν. Διὰ τῆς παρεμβάσεως ἐν προκειμένῳ τῆς κηρύξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ ὥστε οἱ κανόνες τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἐντὸς τοῦ πεδίου ἰσχύος αὐτῆς, νὰ καταλαμβάνουν καὶ τοὺς μὴ δεσμευομένους ἐργοδότας καὶ μισθωτούς, δημιουργεῖται συλλογικὴ δέσμευσις δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἠδύναντο νὰ εἶναι μέλη («ικανότης πρὸς τὸ εἶναι μέλος»), ἀλλὰ δὲν

είναι ὀργανωμέναι ἐπὶ ἐπαγγελματικῆς βάσεως. Ὡς ἐπάγγελμα θεωρεῖται πᾶσα διαρκὴς δραστηριότης πρὸς κτῆσιν καὶ διατήρησιν τῶν μέσων συντηρήσεως (51). Ἡ ἔννοια τοῦ ἐπαγγέλματος δύναται ὅμως νὰ νοηθῇ καὶ εὐρύτερον (52), ἤτοι ὡς δραστηριότης ἐξυπηρετοῦσα τὴν ἀπόκτησιν ἀγαθῶν γενικῶς —ἀνεξαρτήτως ἂν πρὸς συντήρησιν ἢ μὴ (53) —ἢ καί, περαιτέρω, οἱονδήποτε ἄλλον οἰκονομικὸν ἢ ἰδεολογικὸν σκοπόν. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην λαμβάνεται τὸ ἐπάγγελμα εἰς τὸν νόμον 3239/1955. Ἄλλως θὰ ἀπεκλείοντο τῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τὴν μορφὴν ἑταιρειῶν ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων, φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων κλπ. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἡ ἱκανότης τινὸς τοῦ νὰ εἶναι μέλος τῆς ὀργανώσεως θὰ κριθῇ ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπιδιωκομένου σκοποῦ (54). Ὁ σκοπὸς ἐπιδιώκεται διὰ τῆς ἀσκήσεως ὡρισμένης δραστηριότητος εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν. Μέλη τῆς ὀργανώσεως καθίστανται ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐπιδιώκουν ὡρισμένον σκοπὸν καὶ πρὸς ἐπίτευξιν αὐτοῦ ἀσκοῦν ὡρισμένην δραστηριότητα κατὰ τρόπον διαρκῆ. Τόσον ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός, ὅσον καὶ ἡ δραστηριότης, πρέπει νὰ προβλέπηται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ. Τονίζεται καὶ πάλιν, ὅτι ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς εἶναι στοιχεῖον τῆς κτήσεως τῆς ἰδιότητος τοῦ μέλους τῆς ὀργανώσεως. Ἀποφασιστικὴ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι ἡ ἀσκουμένη δραστηριότης. Τοῦτο ἔχει κυρίως σημασίαν ἀπὸ τῆς ἐργοδοτικῆς πλευρᾶς, ὅπου ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐξ αὐτοῦ θὰ ἐξαρτηθῇ εἰς ποίαν κατηγορίαν ἐπιχειρήσεων καὶ συνεπῶς εἰς ποίαν ὀργάνωσιν δύναται νὰ ἀνήκῃ τις. Τοὐναντίον ἡ δραστηριότης, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδιώκεται ὁ σκοπός, ὡς τεχνικὴ ἐνέργεια καὶ μόνον, ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐφαρμόζεται εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ μόνον, ὡς τι τὸ συγκεκριμένον καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ἤτις οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἀφηρημένη νομικὴ ἔννοια (54α), τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθορίζει ἡ δραστηριότης. Τὸ πρᾶγμα εἶναι ἁπλούστερον ἐπὶ μεθωρίων, ὅπου ὁ σκοπὸς καὶ ἡ δραστηριότης συνήθως συνίστανται εἰς τὴν κτῆσιν τῶν μέσων συντηρήσεως.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡ συλλογικὴ σύμβασις μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς γενικῶς ὑποχρεωτικῆς ἐκτείνει τὰς ἐνεργείας της ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἁπλῶν τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν τὴν ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν ὀργανώσεων προβλεπομένην δραστηριότητα μονίμως καὶ διαρκῶς. Δὲν ἀπαιτεῖται νὰ δύνανται τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα νὰ γίνουν πράγματι μέλη τῆς ὀργανώσεως (55). Ἡ συλλογικὴ σύμβασις σκοπεῖ νὰ ρυθμίσῃ τὰς ἀτομικὰς σχέσεις ἐργασίας προσώπων, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν ὡρισμένην δραστηριότητα καὶ φέρουν ὡρισμένας ἰδιότητας κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς ὀργανώσεως. Ἡ κήρυξις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς σκοπεῖ τὴν ἐνιαίαν ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας ἁπλῶν τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν μίαν ὡρισμένην δραστηριότητα καὶ φέρουν ὡρισμένας ἰδιότη-

εἶναι». Οὕτω καὶ Hueck-Nipperdey-Tophoven, TVG § 2. Anm. 36· Maus TVG § 2 Anm. 4g. Βλ. ὡσαύτως Niklsch ArbR II σ. 230. «... ἐντὸς τοῦ πεδίου της ἡ Ἕνωσις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μέλη, ἐπὶ τῶν σχέσεων ἐργασίας τῶν ὁποίων θὰ ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ ἡ συλλογικὴ σύμβασις. Ἡ δυνατότης κηρύξεως ταύτης συλλογικῆς συμβάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς διὰ ξένον πεδίον ἀποκλείεται».

(51) Βλ. Bachof, Freiheit des Berufs ἐν Bettermann - Nipperdey - Scheuner, Die Grundrechte, III/1 1958, σ. 155 ἑπ. (181 ἑπ.)· Mangold-Klein Das Bonner Grundgesetz 2 Aufl. Art 12, III 2 a. B Verw G. 14.11.1954, B Verw GE. 1, 269 ἑπ. (271)=B B. 1955, 297 ἑπ.=NZW 1955 764 ἑπ.· O V G Hamburg 30.3.1951, BB 1951, σ. 426.

(52) Ballerstedt, Wirtschaftsverfassungsrecht ἐν Bettermann-Nipperdey-Scheuner Die Grundrechte III/1 σ. 1 ἑπ. (σ. 60). Ἄλλως Bachof, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 182 ὑποσ. 108.

(53) Οὕτω B Verw G 3/1955, BVerw GE 2 σ. 295 ἑπ.=NJW. 1956 σ. 196 ἑπ.

(54) Ἴδε ἀνωτ. ὑποσ. 43.

(54α) Παρ' ἡμῖν ἐπικρατεῖ πλήρης σύγχυσις τῶν ὅρων ἐκμετάλλευσις καὶ ἐπιχείρησις. Ἐκμετάλλευσις θεωρεῖται τὸ σύνολον τῶν μέσων, πραγματικῶν, προσωπικῶν κλπ. πρὸς ἐπιδίωξιν σκοποῦ μὴ κερδοσκοπικοῦ. Τὴν ἐπιχείρησιν τοὐναντίον χαρακτηρίζει ἡ ἐπιδίωξις σκοποῦ κερδοσκοπικοῦ. Ἡ νομολογία παραλείπει ὅμως νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν ὀργανισμόν, ἡ ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀσκουμένη δραστηριότης εἰς οὐδένα ἀποβλέπει σκοπὸν πέραν τοῦ καθαρῶς τεχνικοῦ. Αὐτὸς ἀκριβῶς ὁ ὀργανισμὸς εἶναι ἡ ἐκμετάλλευσις, ὁ τόπος ἐργασίας. Ἐντὸς αὐτοῦ ἐνεργεῖ ἡ σχέσις ἐργασίας καὶ συνεπῶς ἐντὸς αὐτοῦ ἐφαρμόζεται ἡ συλλογικὴ σύμβασις. Τὸ κατασκεύασμα, τὸ ὁποῖον ἡ νομολογία θεωρεῖ ὡς ἐκμετάλλευσιν δὲν ἀποτελεῖ παρὰ ἐπιχείρησιν μὴ ἐπιδιώκουσαν κέρδος. Εἰς οὐδὲν λοιπὸν συντελεῖ εἰς τὴν λύσιν τῶν προβλημάτων.

(55) Οὕτω κατ' ἀρχὴν ὀρθή, ἂν καὶ ἐκκινῇ ἐξ ἄλλης σκέψεως, ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19754/1958, ΕΕΔ 18, σ. 323 ἑπ. Ἀντίθετος Μαρίδης, ΕΕΔ 18, σ. 325.

τας, ολοκλήρου δηλ. κατηγορίας προσώπων, ανεξαρτήτως τοῦ ἂν δύνανται νὰ εἶναι ἢ μὴ μέλη τῶν ὀργανώσεων (56). Ἀρκεῖ ὅτι ἡ δραστηριότης καὶ αἱ λοιπαὶ ἰδιότητες καλύπτονται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ.

Τοῦτο πρέπει νὰ συμβαίνῃ τόσον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἐργοδότου, ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ μισθωτοῦ. Ἐὰν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῆς οἰκείας ὀργανώσεως καλύπτεται τὸ ἓν μόνον τῶν μερῶν τῆς ἀτομικῆς σχέσεως, τότε κηρυχθεῖσα γενικῶς ὑποχρεωτικὴ συλλογικὴ σύμβασις δὲν καταλαμβάνει τὴν σχέσιν, διότι διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως προϋποτίθεται ἀμφιμερὴς δέσμευσις, ἐν προκειμένῳ δὲ δημιουργεῖται τοιαύτη μόνον ὡς πρὸς τὸν ἕνα τῶν συμβαλλομένων.

Κατὰ ταῦτα ἐκ τῆς κηρύξεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως οἰκοδόμων καὶ ἐργολάβων δημοσίων ἔργων δεσμεύεται μὲν ὁ μὴ ὠργανωμένος οἰκοδόμος, δὲν δεσμεύεται ὅμως βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις, ἀπασχολοῦσα οἰκοδόμους, διότι εἰς αὐτὴν ἀσκεῖται δραστηριότης ἀφορῶσα εἰς τελείως διάφορον κλάδον τῆς οἰκονομίας. Ἡ οἰκοδομικὴ δραστηριότης τελεῖται βοηθητικῶς ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς βιομηχανικῆς ταυτότης καὶ ἀποκλειστικῶς πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς (57). Ἄλλως θὰ εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἐὰν ἐπιχείρησις, ἡ ὁποία ἀσκεῖ βιομηχανικὴν δραστηριότητα, π.χ. διατηρεῖ ἐργοστάσιον μετάλλου, ἀναλαμβάνει συγχρόνως τὴν ἐπισκευὴν ὁδῶν, τὴν κατασκευὴν οἰκιῶν κλπ. Εἰς τὴν οὐσίαν πρόκειται περὶ τελείως ἀνεξαρτήτων ἀπ' ἀλλήλων ἐκμεταλλεύσεων, εἰς ἑκάστην τῶν ὁποίων ἀσκεῖται δραστηριότης τελείως διάφορος, δυναμένη νὰ καλυφθῇ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ἄλλης ὀργανώσεως. Δι' ἑκάστην ἐξ αὐτῶν δύνανται νὰ ἰσχύσουν διάφοροι συλλογικαὶ συμβάσεις (58).

Ἐξ ἄλλου ἡ συλλογικὴ σύμβασις ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως μετὰ τὴν κηρυξιν αὐτῆς γενικῶς ὑποχρεωτικῆς δεσμεύει τὸ Δημόσιον, τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖ πρὸς κάλυψιν τῶν ἰδίων του ἀναγκῶν μεταφορὰς καὶ πρὸς τοῦτο ἀπασχολεῖ ὁδηγοὺς φορτηγῶν αὐτοκινήτων. Ἐὰν ἀντιθέτως συνάπτεται συλλογικὴ σύμβασις ὁδηγῶν αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως, ὅπου ἡ δραστηριότης τοῦ ἐργοδότου δὲν συνίσταται εἰς τὴν πρὸς κάλυψιν ἰδίων ἀναγκῶν, δι' ἰδίων λογαριασμῶν (ἰδιωτικαὶ) ἀσκήσιν μεταφορῶν, ἀλλὰ εἰς τὴν ἀνάληψιν μεταφορῶν διὰ λογαριασμὸν τρίτων - ἀνάληψις μεταφορῶν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐπιχειρήσεως μεταφορᾶς τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου - ἡ ἐν λόγῳ σύμβασις δὲν θὰ ἐξετείνετο καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου, ἐκτὸς ἐὰν τοῦτο ἐπεχείρει δι' ἰδίων μέσων τὴν μεταφορὰν διὰ λογαριασμῶν τρίτων (59).

3. Ἐὰν τὰ μέρη περιώρισαν τὴν ἰσχὺν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ ὡρισμένης μόνον μορφῆς δραστηριότητος ἢ ἐπὶ ὡρισμένων κατηγοριῶν προσώπων, ἐνῷ ἐκ τῶν καταστατικῶν των ἠδύναντο νὰ καλύψουν εὐρύτερον κύκλον (δέσμευσις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ), ἡ συλλογικὴ δέσμευσις ἐπεκτείνεται, μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς, ἐπὶ προσώπων, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν τὴν δραστηριότητα καὶ φέρουν τὰς ἰδιότητας, τὰς ὁποίας ὡρισαν τὰ μέρη. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ δραστηριότης, τὴν ὁποίαν θὰ πρέπει νὰ ἀσκοῦν τὰ μέρη τῆς ἀτομικῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ πρέπει νὰ συντρέχουν, διὰ νὰ καταληφθῇ καὶ ρυθμισθῇ ἡ σχέσις των ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, θὰ πρέπει νὰ καλύπτωνται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Τί ἠθέλησαν ἐν προκειμένῳ τὰ μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως θὰ ἐξευρεθῇ διὰ τῆς ἑρμηνείας τῶν σχετικῶν διατάξεων αὐτῆς. Τὰ καταστατικὰ τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων ρυθμίζουν ἐκ παραλλήλου καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν τὰς προϋποθέσεις τῆς ἐφαρμογῆς της, καθ' ὅ μέτρον αὗται δὲν ἐρρυθμίσθησαν ἄλλως εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν.

VII

1. α) Ἡ συλλογικὴ δέσμευσις ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἤτοι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Τὰ μέρη δύνανται ὅμως νὰ προσδώσουν εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἀναδρομικὴν ἰσχὺν ἢ νὰ ὁρίσουν χρονικὸν σημεῖον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῶν μεταγενέστερον τῆς δημοσιεύσεως (ἄρθρον 2 § 3).

β) Ἡ συλλογικὴ δέσμευσις προσώπων, τὰ ὁποῖα κατέστησαν μέλη τῆς μετασχούσης εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὀργανώσεως μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἰδιότητος τοῦ μέλους (60).

γ) Ἡ συλλογικὴ δέσμευσις τῶν προσώ-

(56) Οἱ σκοποὶ τῆς κηρύξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς ἐξετέθησαν ἐν ΕΕΔ 17 σ. 1049 ἐπ. Βλ. σαφῶς ὑπὲρ τῶν ἐκεῖ ἀπόψεων καὶ Hueck - Nipperdey - Tophoven, TVG § 5 Anm. 1.

(57) Βλ. ἀνωτ. ὑποσ. 46.

(58) Βλ. ἀνωτ. ὑποσ. 43 καὶ 47.

(59) Ὀρθῶς κατὰ ταῦτα ἀποφαίνεται ἐπὶ σχετικοῦ θέματος ἡ Α Π. 608/1958, ΕΕΔ 17 σ. 1235.

(60) Βλ. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II σ. 347· Hueck - Nipperdey - Tophoven, TVG § 8, Anm. 12, Nipperdey, AR - Blattei, Tarifvertrag III Tarifgebundenheit γ· Nikisch, ArbR II σ. 269· Maus, TVG § 3, Anm. 21.

πων, επί τῶν ὁποίων ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐπεκτείνεται κατόπιν κηρύξεως αὐτῆς γενικῶς ὑποχρεωτικῆς, ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς κηρύξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς (61).

2. α) Ἡ συλλογικὴ δέσμευσις λύεται διὰ τῆς καταγγελίας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (ἄρθρον 4 § 2). Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ συλλογικὰς συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου. Αὗται μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, διὰ τὸν ὁποῖον κατηρτίσθησαν, δὲν παύουν αὐτομάτως νὰ ἰσχύουν, ἀλλὰ καθίστανται ἀορίστου χρόνου (ἄρθρον 4 § 1 ἐδ. 2). Κατὰ συνέπειαν ἡ λύσις τῆς ἐξ ὡρισμένου χρόνου συλλογικῆς συμβάσεως δεσμεύσεως ἐπέρχεται διὰ τῆς καταγγελίας αὐτῆς.

β) Ἐὰν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας παρέτεινε τὴν ἰσχὺν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (ἄρθρον 4 § 3), ἡ συλλογικὴ δέσμευσις λύεται ἅμα τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ συλλογικὴ σύμβασις παρετάθη.

γ) Ἡ συλλογικὴ δέσμευσις λύεται διὰ τοῦ θανάτου τοῦ δεσμευομένου μισθωτοῦ. Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐργοδότου ἡ δέσμευσις παύει ὡς πρὸς αὐτὸν καὶ μόνον, δὲν λύεται αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἀλλὰ μεταβαίνει εἰς τοὺς διαδόχους του, ἐφ' ὅσον συνεχίζουν τὴν ἐπιχείρησιν. Τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ ἐκποιήσεως τῆς ἐπιχειρήσεως (64). Ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως ἔχει ὡσαύτως ὡς συνέπειαν τὴν λύσιν τῆς συλλογικῆς δεσμεύσεως.

3. Ἡ συλλογικὴ δέσμευσις μεταβιβάζεται μετὰ τῆς ἐπιχειρήσεως, μετὰ τῆς ἐπιχειρήσεως μεταβιβάζεται καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις, εἰς τὴν ὁποίαν ἰσχύει ἡ συλλογικὴ σύμβασις, εἰς τοὺς διαδόχους τοῦ δεσμευομένου (65). Ὁ νόμος (ἄρθρ. 6 § 2) ὁρίζει, ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῆς δεσμευούσης αὐτόν. Τὰ ἐξ αὐτῆς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις μεταβιβάζονται αὐτοδικαίως διὰ τὸ μέλλον εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ.

α) Ἡ μεταβίβασις τῆς δεσμεύσεως εἰς τοὺς διαδόχους τοῦ ἐργοδότου δὲν ἀποτελεῖ εἰδικὴν μορφὴν δεσμεύσεως, ἀλλὰ συνέχισιν τῆς ὑφισταμένης καὶ διὰ τῆς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως θεμελιωθείσης τοιαύτης (66). Ἡ μεταβίβασις τῆς συλλογικῆς δεσμεύσεως δικαιολογεῖται ἐκ τῆς ἰδέας τῆς συνεχείας τῆς ρυθμίσεως τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας ἐντὸς τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἥτις διαταράσσεται, ἐὰν ὁ ἐργοδότης μεταβιβάσῃ αὐτὴν ἢ ἀποθάνῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς σχέσεως ἐργασίας πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἑνότης, συνέχεια καὶ ὁμοιομορφία τῆς ρυθμίσεως αὐτῆς πρὸς τὸ συμφέρον ἀμφοτέρων τῶν μερῶν (67). Τοῦτο ἐξασφαλίζεται ἀπολύτως, ἐὰν ἡ ἰσχὺς τῆς ρυθμιζούσης τὰς σχέσεις ἐργασίας εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου.

β) Μεταβιβαστὴ εἶναι μόνον ἡ δέσμευσις τοῦ ἐργοδότου. Ἀντιθέτως δὲν μεταβιβάζεται εἰς τοὺς διαδόχους ἡ δέσμευσις τοῦ μισθωτοῦ.

γ) Ἡ μορφὴ τῆς διαδοχῆς εἶναι ἀδιάφορος. Δεσμεύονται οἱ εἰδικοὶ διάδοχοι τοῦ ἐργοδότου, οἱ καθολικοὶ καὶ οἱ οἱονεὶ καθολικοὶ διάδοχοι αὐτοῦ.

Δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως οἱ διάδοχοι τοῦ ἐργοδότου εἶναι μέλη τῆς μεταποχούσης τῆς συνάψεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὀργανώσεως. Δὲν ἀπαιτεῖται προσέτι νὰ δύνανται νὰ καταστοῦν μέλη ταύτης.

δ) Ἡ συλλογικὴ δέσμευσις τοῦ ἐργοδότου περιέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ καὶ ἀφορᾷ εἰς τὸ μέλλον.

ε) Οἱ διάδοχοι τοῦ ἐργοδότου δεσμεύονται ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς τῆς δεσμεύσεως αὐτοῦ. Εἶναι ἀδιάφορον, ἐὰν ὁ ἀρχικὸς ἐργοδότης ἐδεσμεύετο ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς μέλος τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως ἢ δύναμει κηρύξεως αὐτῆς γενικῶς ὑποχρεωτικῆς. Τοῦτο ἀπορρέει ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὅλαι αἱ μορφαὶ τῆς δεσμεύσεως εἶναι ἰσοδύναμοι καὶ παράγουν κατὰ νόμον τὰς αὐτὰς ἐνεργείας ἄνευ τινὸς διακρίσεως.

(61) Βλ. Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ.

(62) Βλ. κατωτέρω ὑπὸ 3.

(63) Εἰς τὸ γερμανικὸν δίκαιον, ἐὰν μέρος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι εἷς ἐργοδότης ἡ δέσμευσις μεταβαίνει εἰς τοὺς διαδόχους του ἐν περιπτώσει θανάτου του ἢ μεταβιβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Βλ. Hueck-Nipperdey-Tophoven, TVG § 3 Anm. 30· Nipperdey, AR-Blattei ἔνθ' ἀνωτ. Nikisch, ArbR II σ. 271 ὑποσ. 35· Maus, TVG § 3 Anm. 22.

Ἀντιθέτως ἐὰν μέρος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι ἐργοδοτικὴ ὀργάνωσις ἡ δέσμευσις μεταβαίνει εἰς τοὺς διαδόχους μόνον ἐὰν ἔχουν ἢ ἀποκτήσουν τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους τῆς ὀργανώσεως. Hueck-Nipperdey-Tophoven TVG § 3 Anm. 14· Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., Maus, ἔνθ' ἀνωτ.

Διάταξιν ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου περιέχει καὶ τὸ αὐστριακὸν δίκαιον εἰς τὴν § 6 KVG.

(64) Ἄλλως, οὐχὶ ὀρθῶς, διὰ τὸ αὐστριακὸν δίκαιον Mayer-Maly DRdA 1953 H 6 σ. 22.

(65) Βλ. Mayer-Maly, ἔνθ' ἀνωτ.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΛΗΨΕΩΣ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΤΟΥ Ν. 2112 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ

Άκυρότης έκ τοῦ ἄρθρου 8 Νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη

Ἀναγκαία προϋπόθεσις τοῦ κατά τὸ ἄρθρον 871 Ἀστικοῦ Κώδικος συμβιβασμοῦ ἡ μή ἐξαίρεσις τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ τῆς Ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, λογιζομένης ἄλλως τῆς συμβάσεως τοῦ συμβιβασμοῦ ὡς μή γενομένης, ὡς ἐπίσης καί πάσης ἑτέρας συναφοῦς πράξεως, ἐπ' αὐτῆς στηριζομένης ἢ ἁπλοῦν νομικόν ἐπακολούθημα αὐτῆς ἀποτελούσης.—Ἄκυρότης δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ περί λήψεως ἴσσονος τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920, μή ἐπελθούσης οὕτω καταργήσεως τῆς δίκης καί ἀποσβέσεως τῆς ἀξιώσεως ὡς μή ἀσκηθείσης ἐντός τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ Νόμου 3198/1955 ἀποκλειστικῆς προθεσμίας.

Κατά τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920 περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, οἱαδήποτε σύμβασις, συναπτομένη πρό ἢ μετά τήν λύσιν τῆς μισθώσεως ἐργασίας, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, πλήν ἂν αὕτη περιέχῃ ἀναγνώρισιν ἢ ἐξόφλησιν εἰδικῶς τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξιώσεων τοῦ ὑπαλλήλου ἢ εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκή διά τόν ὑπάλληλον (βλέπε περί τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως ταύτης Α.Π. 488/1959, εἰσηγητής *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 19, 22 καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 21 ἑπ., ἔνθα παραπομπαί).

Δυθέντος δέ ὅτι κατ' ἄρθρον 871 Ἀστικοῦ Κώδικος διά τῆς συμβάσεως τοῦ συμβιβασμοῦ οἱ συμβαλλόμενοι διαλύουσι δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων ἔριδα αὐτῶν ἢ ἀβεβαιότητα περί τινος ἐννόμου σχέσεως καί πρός ἀμοιβαίαν σχέσιν ἐξομοιοῦται ἡ ἐπισφαλής ὑπαίτησις (περί τῆς διατάξεως βλέπε *Κ. Καυκᾶν*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρον 871, *Γ. Ράμμον*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 871), ἠρευνήθη ὑπό τῆς παρ' ἡμῖν θεωρίας καί πράξεως ποῖον τό κῦρος τοῦ συμβιβασμοῦ ἐπί ἀπαιτήσεων τῶν μισθωτῶν, προερχομένων ἐκ διατάξεων ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ἐν αἷς καί ἡ ἐν ἀρχῇ μνημονευομένη.

Ὑπεστηρίχθη (*Β. Βασιλείου*, Τό κῦρος τῆς παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπό τῶν ἀξιώσεών του, ΕΕΔ 10, 193 ἑπ., ἰδίᾳ σελ. 199), ὅτι ὁ κατ' ἄρθρον 871 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συμβιβασμός εἶναι ἔγκυρος, ὑπό τήν ἀπαραίτητον ὅμως προϋπόθεσιν ὅτι ὑφίσταται, ἀπό ἀντικειμενικῆς ἀπόψεως κριναμένου τοῦ ζητήματος, πραγματική ἔρις καί οὐχί κατ' ἐπίφασιν καί προσχηματική τοιαύτη.

Ἐάν δέν ὑφίσταται τοιαύτη σοβαρά ἔρις καί ἀβεβαιότης, τότε δέν πρόκειται περί συμβιβασμοῦ, ἀλλά περί ἑτέρας συμβάσεως, οἷον ἀφέσεως χρέους, οὗσης ἀνεπιτρέπτου.

Τό αὐτό ὑπεστήριξε καί ὁ *Γ. Ράμμος*, Συμβιβασμός ἐπί διαφορῶν ἐργατικοῦ δικαίου, ΕΕΔ 13, 561 ἑπ., βλέπε καί ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 871, ἀριθ. 20).

Ὁ *Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρον 871, σελ. 467, ἀναφερόμενος εἰς τήν σύναψιν συμβιβασμοῦ ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, γράφει, ὅτι θά εἶναι λίαν δυσχερής ἡ παραδοχή τῆς γνώμης, τῆς δεχομένης τό δυνατόν συμβιβασμοῦ μεταξύ τοῦ ἐργοδότου καί τοῦ ἐργάτου διά τάς ἀπαιτήσεις τοῦ τελευταίου τούτου (*Ράμμος*, ἔνθ' ἀνωτ.), διότι, ἐκτός τοῦ ἄρθρ. 679 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δι' οὗ κηρύσσονται ἄκυροι αἱ συμφωνίαι, διά τῶν ὁποίων περιορίζονται τά δικαιώματα τοῦ ἐργάτου, τό ἄρθρον 11 τοῦ νόμου 547/1937 ἀπαγορεύει γενικῶς οἱανδήποτε σύμβασιν, συναπτομένην πρό ἢ μετά τήν λύσιν τῆς μισθώσεως ἐργασίας, ἣν κηρύσσει αὐτοδικαίως ἄκυρον, ἐπιτρέπει δέ μόνον τάς συμβάσεις τάς περιεχούσας ἀναγνώρισιν ἢ ἐξόφλησιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀξιώσεων τοῦ ὑπαλλήλου ἢ εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκαί διά τοῦτον.

Πῶς λοιπόν - ἐρωτᾷ - κατόπιν τῆς διατάξεως ταύτης θά εἶναι δυνατόν νά ἐπιτραπῇ ἡ σύναψις συμβιβασμοῦ μεταξύ τοῦ ἐργοδότου καί τοῦ ἐργαζομένου, τοῦ ὁποίου ἡ σύναψις κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 871 Ἀστικοῦ Κώδικος προβλέπει ἀμοιβαίας ὑποχωρήσεις τῶν συμβαλλομένων, ἄρα προϋποθέτει καί ὑποχώρησιν τοῦ ἐργαζομένου καί παραίτησιν αὐτοῦ ἀπό τῶν νομίμων δικαιωμάτων του;

Ἀπό ἀπόψεως δικαστηριακῆς πράξεως γίνεται δεκτός ὁ συμβιβασμός, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει

πράγματι ἔρις ἢ ἀμφιβολία περὶ τῶν μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένων σχέσεων (βλέπε Πρωτοδικείου Μυτιλήνης 982/1953, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρος*, ΕΕΔ 12, 1186, Πρωτοδικείου Βεροίας 267/1954, εἰσηγητὴς *Β. Τατσόπουλος*, ΕΕΔ 13, 771, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10111/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 13, 921, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13551/1954, εἰσηγητὴς *Χ. Καλογερόπουλος*, ΕΕΔ 14, 193, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6573/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 907).

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 9771/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἐπῆξε δικαστικὸς συμβιβασμὸς ἐπὶ ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, λαβόντος αὐτοῦ ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένην, καὶ προέκυψεν οὕτω καὶ ζήτημα ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), κατὰ τὸ ὁποῖον πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112, ὡς ἑτεροποιηθὴ μεταγενεστέρως, ἢ τὸ β.δ/γμα τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως ἐνγγάνει ἀπαραδέκτως, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή.

Ὁ δικαστικὸς συμβιβασμὸς ἔχει ἀποτέλεσμα, ὅτι καταργεῖ τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐκκρεμῆ δίκην (Πολ. Δικ. 476, ἀριθ. 9, 477 - 478) (*Γ. Ράμμος*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 871), ἀφοῦ ὅμως κρίνεται ὡς ἄκυρος ὁ συγκεκριμένος συμβιβασμός, δὲν ἐπέφερεν, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, τὸ ἐν αὐτῇ ἀποτέλεσμα.

Ἀρείου Πάγου 492/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπροεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Γ. Μητσόπουλος

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 871 Ἀστικοῦ Κώδικος σύμβασις συμβιβασμοῦ, δι' ἧς δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων διακανονίζεται ἀβεβαία τις ἔννομος σχέσις, ἀναγκαίαν ἔχει προϋπόθεσιν, ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἰσχύουσαν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον ταύτης δὲν εἶναι ἐξῃρημένον τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοβουλίας, τῆς προϋποθέσεως δὲ ταύτης ἐλλειπούσης οὐ μόνον ἡ σύμβασις τοῦ συμβιβασμοῦ λογίζεται ὡς μὴ γενομένη, κατὰ τὸ ἄρθρον 181 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἑτέρα συναφὴς πρᾶξις, ἐπ' αὐτῆς στηριζομένη, ἡ ἁπλοῦν νομικὸν ἐπακολούθημα ταύτης ἀποτελοῦσα, οἷα καὶ ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 475, 476 καὶ 477 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας προβλεπομένη κατάργησις ἢ ἀποπεράτωσις τῆς δίκης διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ τῶν διαδίκων περὶ τῆς ἐκκρεμοῦς διαφορᾶς. Ἀποφηνάμενον ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι εἶναι μὲν ἄκυρος ὁ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 644 τῆς 25.7.1957 πρακτικοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου πραγματοποιηθεὶς συμβιβασμός, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτοῦ κατὰ παράβασιν τῆς δημοσίας τάξεως διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112, ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 547]1937, ἡ ἀναιρεσείουσα ἐλάμβανεν ἀποζημίωσιν ἴσσουσα τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένης, ἡ τοιαύτη ὅμως ἀκυρότης οὐδόλως ἐπηρεάζει τὸ κῦρος τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τούτου γενομένης καταργήσεως τῆς ἐκκρεμοῦς περὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δίκης, καίτοι ἡ συνέχισις αὐτῆς ἐξηρτᾶτο ἀπολύτως ἐκ τοῦ κύρους τοῦ συμβιβασμοῦ, οὗ ἁπλῆν νομικὴν συνέπειαν ἀπετέλει, καὶ περαιτέρω, διὰ μεταρρυθμίσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, κρῖναν, ὅτι συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης καταργήσεως τῆς δίκης ἡ δι' ἣν καὶ ὁ ὡς ἄνω συμβιβασμὸς ἐπίδικος ἀξίωσις ἀπεσβέσθη, ὡς μὴ ἀσκηθεῖσα ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198]1955 τασσομένης ἑξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, οὐδὲ διακοπείσης ταύτης κατὰ τὰ ἄρθρα 263 καὶ 279 Ἀστικοῦ Κώδικος δι' ἐγέρσεως νέας ἀγωγῆς, λόγῳ παραιτήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπὸ τῆς προηγουμένης, καὶ ἑπομένως ὅτι δὲν εἶχεν αὐτὴ ἔννομον συμφέρον, ὅπως ἀναγνωρισθῇ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἡ ἀκυρότης τοῦ διὰ τοῦ προδιαληφθέντος πρακτικοῦ γενομένου συμβιβασμοῦ, τὸ μὲν ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112, ὡς τοῦτο, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη, τὸ δὲ παρεβίασε τὰς τῶν ἄρθρων 475, 476 καὶ 477 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 §§ 11 καὶ 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἀναιρεθείσης τῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπόθεσις εἶναι παραπεμπτέα εἰς τὸ νΓ' Τμῆμα πρὸς περαιτέρω κατ' οὐσίαν ἀνζήτησιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΞ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Παροχή διά Νόμου επιδόματος κινήσεως είς υπαλλήλους τοῦ Ο.Λ.Π.

Άκυρος, κατ' άρθρα 3, 174 τοῦ Άστικοῦ Κώδικος, παραίτησις άπό δικαιώματος κτηθέντος ὑπό τοῦ ἐργαζομένου δυνάμει ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεως.—Ἰσχυρισμός ἐργοδότου περί λήψεως ὑπό τοῦ μισθωτοῦ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, οὐδέποτε ἀμφισβητήσαντος τό περιεχόμενον τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπό τήν ἔννοιαν παραιτήσεως αὐτοῦ ἀπό δικαιουμένου δυνάμει Νόμου ἐπιδόματος ἐπί τοῦ μισθοῦ.—Ἰσχυρισμός περί παραδιάσεως ἄρθρου 200 Α.Κ.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 303/1959 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας αὐτοῦ (εἰσηγητής Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 18, 1097), ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀπό 3.12.1954 διατάγματος «περί ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Λ.Π.» προκύπτει, ὅτι τοῦ ἐπιδόματος ἐκ 18 ο/ο ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καί δι' ἔξοδα κινήσεως δικαιοῦνται πάντες οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς ἄνευ διακρίσεως εἰς μονίμους ἤ ἐκτάκτους.

Τό γενικώτερον ὅμως ἐνδιαφέρον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι εἰς τό ὅτι ἐπαναλαμβάνεται δι' αὐτῆς ἡ κρατοῦσα ἀρχή, ὅτι παραίτησις τῶν ἐργαζομένων ἀπό δικαιώματος κτηθέντος δυνάμει ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεως εἶναι ἄκυρος κατ' ἄρθρα 3 καί 174 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε καί Α.Π. 834/1954, εἰσηγητής Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 14, 81, Α.Π. 698/1958, εἰσηγητής Σ. Μαυρομιχάλης, ΕΕΔ 17, 1235).

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι προκύπτει γενικωτέρα ἀρχή τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, κατά τήν ὁποίαν δέν συγχωρεῖται καί εἶναι ἄκυρος πᾶσα παραίτησις ἀπό δικαιωμάτων τοῦ ἐργαζομένου, ἀναγνωριζομένων ἀμέσως ἤ ἐμμέσως ὑπό κανόνων ἀναγκαστικοῦ δικαίου (*Γ. Ράμμος*, ΕΕΔ 18, 561, *Α. Λιτζερόπουλος*, Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετά τό ν.δ. 424/1941, σελ. 25, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 10, 193, πρβλ. καί *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Λίκιαιν, σελ. 183), εἰς τούς ἐργατικούς νόμους εὑρηνται ἐγκατεσπαρμέναι καί ρηταί διατάξεις, διά τῶν ὁποίων ἀπαγγέλλεται ἡ ἀκυρότης τῆς παραιτήσεως δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων (ἐνδεικτικῶς ἀναφέρεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ.ν. 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 περί προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν).

Ἀρείου Πάγου 423/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Γ. Κατζηδάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κρεμέζης, Δ. Μακρυνικόλας

Ἡ ὑπό κρίσιν ὑπόθεσις εἰσάγεται πρός περαιτέρω συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 303/1959 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς, κριθέντος ὅτι, καθ' ἃ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀπό 3.12.1954 β. δ/τος «περί ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Λ.Π.» καί δή τῶν ἄρθρων 15, 16, 23 §§ 1 καί 8, 27 § 2 αὐτοῦ προκύπτει, τό ὑπό τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 23 § 8 προβλεπόμενον ἐκ 18 ο/ο ἐπίδομα δι' ἔξοδα κινήσεως περιέχεται εἰς πάντας τούς ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Λ.Π., ἄνευ διακρίσεως μονίμου ἤ ἐκτάκτου προσωπικοῦ, καί ἀπορριφθέντων τῶν 1ου καί 2ου λόγων ἀναιρέσεως περί ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καί ἐφαρμογῆς τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς μεταξύ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας, αἵτινες εἶχον παραπεμφθῆ εἰς τήν Ὁλομέλειαν ὑπό τοῦ Τμήματος τούτου, λόγῳ τῆς λήψεως ἀποφάσεως ἐπί τούτων διά πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, ἀνεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ Τμήματος, ἵνα ἐπιληφθῆ τοῦ 3ου λόγου ἀναιρέσεως (ἄρθρ. 834 § 3 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρ. 25 τοῦ ν. 3810/1957).

Ὁ λόγος οὗτος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει, καθ' ὁ μέρος βασίζεται ἐπί τοῦ ὅτι δέν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπό τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου πραταθείς ὑπό τοῦ ἀναιρεσείοντος ἰσχυρισμός ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, λαμβάνων μόνον τόν μισθόν κατά τό διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του, οὐδέποτε ἠμφισβήτησε τήν ἔννοιαν τοῦ περιεχομένου τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὁ ἰσχυρισμός οὗτος οὐδεμίαν ἔχει ἐπιρροήν εἰς τήν ἔκβασιν τῆς δίκης, ὡς συνιστῶν παραίτησιν ἀπό δικαιώματος κτηθέντος ὑπό τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δυνάμει τῶν ὡς εἴρηται ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεων, ἥτις, ὡς ἐκ τούτου, εἶναι ἄκυρος κατά τά ἄρθρα 3 καί 174 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ δέ μέρος προβάλλει, ὅτι ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας παρεβιάσθη ὑπό τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τό ἄρθρ. 200 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐφ' ὅσον αὕτη, δεχθεῖσα ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθείς δυνάμει τῆς συμβάσεως ταύτης ὡς ἔκτακτος, ἐδικαιοῦτο ὅπως λάβῃ, πλήν τοῦ μισθοῦ, καί τό ἐπίδομα δι' ἔξοδα κινήσεως, οὐδαμῶς παρέβιασε τήν διάταξιν ταύτην, τῆς δοθείσης ἑρμηνείας κατ' οὐδέν ἀντικειμένης εἰς τήν καλήν πίστιν καί τά συναλλακτικά ἤθη.

ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ

Ἀπαζημίωσις δι' ὑπαιτιότητι τοῦ ἐργοδότου στέρησιν ἀσφαλιστικῆς παροχῆς

Δυνατή κατ' ἄρθρον 13 § 7 τοῦ Ν.Δ. 2961/1954 ἔγγραφος συμφωνία μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ κατά τήν σύστασιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἴτε διαρκούσης ταύτης, περί πόσης μορφῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας, καθοριζομένης καί τῆς ἀναλόγου μισθοδοσίας.— Ἔλλειψις ἐξ αὐτοῦ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.— Ἀπαζημίωσις μισθωτοῦ διά στέρησιν ἀσφαλιστικῆς παροχῆς λόγῳ μή ἐγκαίρου ἐπικολλήσεως ἐνσήμων τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τό ἀσφαλιστικόν αὐτοῦ βιβλιάριον.— Ἔλλειψις αἰτιώδους συναφείας μεταξύ τῆς ὑπαιτίου παραλείψεως καί τοῦ ζημιογόνου ἀποτελέσματος, μή συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων ἰατρικῆς περιβάλψεως τοῦ ἄρθρου 31 §§ 1 καί 3 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Κατά τό ἄρθρον 18 § 1 τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περί ἀναστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» (ΕΕΔ 18, 941) ὁ ἐργοδότης καί ὁ μισθωτός δύνανται εἴτε κατά τήν σύστασιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἴτε διαρκούσης ταύτης, νά συμφωνήσωσιν ἐγγράφως πάσης μορφῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν, εἴτε διαρκούσης ταύτης, καθορίζοντες καί τήν ἀνάλογον μισθοδοσίαν βάσει τῶν ἐκάστοτε ἰσχυόντων ἡμερομισθίων ἢ μισθῶν.

Ἡ διάταξις (ὡς ἐσημειώσαμεν, ΕΕΔ 18, 1159) ἔχει τήν ἔννοιαν, ὅτι ἀποσκοπεῖ εἰς τήν ἐλάττωσιν τῶν ὡρῶν ἡρεμησίας ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ τῶν περιορισμῶν τῶν ἡμερῶν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀπασχολήσεως του ἢ τοῦ χρόνου τῆς μηνιαίας ἀπασχολήσεώς του, ἀρκεῖ νά συνομολογηθοῦν ταῦτα ἐγγράφως, ἐπί ποινῇ ἄλλως ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας (ἄρθρ. 159 Α.Κ.).

Ἀλλά, διά νά περιέλθῃ ὁ ἐργοδότης εἰς ὑπερημερίαν καί ἐξ αὐτοῦ νά ὀφείλῃ τόν μισθόν (ἄρθρ. 340, 656 Α.Κ.), πρέπει ὁ μισθωτός νά προσφέρῃ πραγματικῶς καί προσηκόντως τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ κατά τόν νόμιμον χρόνον ἀπασχολήσεως του (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 656, ἀριθ. 18 ἑπ., *Κ. Δημάκης*, Ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ὡς δανειστοῦ, ΕΕΔ 18, 398 ἑπ., Α Π. 40/1958, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 247).

Ἡ πραγματική προσφορά τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (τοιαύτη νοεῖται οὐχί δι' ἁπλῆς δηλώσεως, δηλαδή διά λόγων, ὅτι προσφέρει τήν παροχήν, ἀλλά διά δηλώσεως ἐμπράκτου, τουτέστι συνοδευομένης ὑπό τῶν ὑλικῶν ἢ σωματικῶν ἐκείνων ἐνεργειῶν, ἐξ ὧν νά πιστοῦται ἐμπράκτως ἡ ἑτοιμότης πρός ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, *Γ. Μπαλῆς*, Ἐνοχικόν § 61) δέν εἶναι ἀναγκαῖον νά ἐπαναλαμβάνηται συνεχῶς καί καθ' ὅλας τάς ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ μισθωτός ἦτο ὑποχρεωμένος πρός παροχήν τῆς ἐργασίας (βλέπε *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρ. 656, σελ. 475, β' ἔκδοσις, τόν αὐτόν, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρ. 656, σελ. 548, γ' ἔκδοσις, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 198, σημ. 1, πρβλ. *Κ. Δημάκην*, ἔνθ' ἀνωτ., ὁ ὁποῖος λύει τό ζήτημα ἐπί τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., κατά τό ὁποῖον ἡ καλή πίστις δέν ἀξιοῖ τήν συνεχῆ μετάβασιν τοῦ ἔργατου εἰς τόν τόπον τῆς ἐργασίας).

Περίπτωσιν ἐγγράφου συμφωνίας μεταξύ τῶν διαδίκων περί ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς ἔχει ὑπ' ὄψιν αὐτῆς ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης καί, ἀφοῦ εἰς τήν συμφωνίαν αὐτήν δέν ἐτέθη χρονικός περιορισμός (πράγματι ἐκ τοῦ νόμου δέν τίθεται δι' αὐτήν χρονικός περιορισμός, ὁ ὁποῖος τίθεται εἰς τήν κατά τό ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 3198/1955 διαθεσιμότητα τῶν μισθωτῶν), δέχεται, ὅτι δέν ἐχώρησεν ἐν προκειμένῳ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου διά τήν μή ἀποδοχήν ὑπηρεσιῶν κατά τάς ἄλλας, πλήν τῶν ἐν τῇ συμφωνίᾳ, ἡμέρας.

Ἠξιώθη ὑπό τοῦ μισθωτοῦ νά καταβληθῇ εἰς αὐτόν ὑπό τοῦ ἐργοδότου του ἀποζημίωσις διά τήν ὑπαιτιότητι τοῦ τελευταίου, μή ἐπικολλήσαντος κανονικῶς ἐν τῷ βιβλιαρίῳ τοῦ Ι.Κ.Α. τά νόμιμα ἔνσημα, στέρησιν τῆς δικαιουμένης παρ' αὐτοῦ ἀσφαλιστικῆς ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. παροχῆς.

Κατά τά νομολογηθέντα (Α.Π. 655/1955, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 45, πρβλ. καί Α.Π. 615/1957, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 39, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10467/1955, εἰσηγητής *Λ. Σκούμπης*, ΕΕΔ 15, 193, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16115/1956, εἰσηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 159, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10465/1958, εἰσηγητής ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 1178) καί ἡ διαφορά αὕτη παραδεκτῶς ἐκδικάζεται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ὡς προερχομένη ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4133/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Χ. Χριστοφορίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Γιαννούσης, Β. Τρωϊάνος

Διά τῆς ἀγωγῆς ἡ ἐναγουσα καί ἤδη ἐφεσίβλητος ἠτήσατο, μεταξύ ἄλλων, τήν παρά τῶν ἐναγομένων καί ἤδη ἐφεσιβλήτων ἐργοδοτῶν της καταβολήν 7232,50 δραχμῶν, ὀφειλομένων λόγῳ

ὑπερημερίας περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας της καὶ τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἐκ 350 δραχμῶν, ἀντιστοιχούσης εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ ἐζημιώθη, στερηθεῖσα τῆς δαπάνης τοῦ Ι.Κ.Α. περιθάλψεώς της, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, καίτοι ἐτύγχανεν ἠσφαλισμένη παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ, οἱ ἐναγόμενοι δὲν εἶχον προβῆ ἐγκαίρως εἰς τὴν ἐπικόλλησιν τῶν ἀναλόγων πρὸς τὰ δεδουλευμένα ἡμερομίσθιά της ἐναϊμίων. Ἐκ τῶν ὡς ἄνω αἰτημάτων τὸ μὲν πρῶτον ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐν μέρει μόνον διὰ τὸ ποσὸν τῶν 910 δραχμῶν, τὸ δὲ δεύτερον ἀπέρριψεν ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμον. Ἤδη διὰ τῆς ἐφέσεως διώκεται ἡ μεταρρύθμισις τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως γίνουν καθ' ὁλοκληρίαν δεκτὰ τὰ ὡς ἄνω αἰτήματα τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 13 § 7 τοῦ ν.δ. 2961|1954 ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ μισθωτὸς δύνανται, εἴτε κατὰ τὴν σύστασιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἴτε διαρκούσης ταύτης, νὰ συμφωνήσουν ἐγγράφως πάσης μορφῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν, καθορίζοντες καὶ τὴν ἀνάλογον μισθοδοσίαν, βάσει τῶν ἑκάστοτε ἰσχυόντων ἡμερομισθίων ἢ μισθῶν. Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι οἱ διάδικοι, συνδεόμενοι ἤδη ἀπὸ τῆς 23ης Ἀπριλίου 1956 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, συνεφώνησαν, ὅπως ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1957 ἀπασχοληθῇ ἐκ περιτροπῆς ἡ ἐξ αὐτῶν ἐκκαλοῦσα μόνον ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ δι' ἑκάστην Τρίτην, Παρασκευὴν καὶ Σάββατον. Εἰς τὴν τοιαύτην συμφωνίαν οὐδεὶς χρονικὸς περιορισμὸς ἐτέθη καὶ συνεπῶς ἔδει αὕτη νὰ ἰσχύσῃ ὑπὸ τὴν διαλυτικὴν αἴρεσιν τῆς λύσεως τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικτικῶν μέσων δὲν ἐβεβαιώθη ὅτι ἐλύθη καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἡ τοιαύτη σύμβασις καὶ ὅτι συνήφθη μετὰ ταῦτα ἐκ νέου μέχρι τῆς 31.3.1959, ἡμερομηνίας μέχρι τῆς ὁποίας ἡ ἐκκαλοῦσα ἰσχυρίζεται, ὅτι οἱ ἐφεσίβλητοι, ἀρνούμενοι τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας της κατὰ τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἡμέρας, καθίσταντο ὑπερήμεροι, οὐδὲ προέκυψεν, ὅτι οἱ διάδικοι κατήργησαν ἢ ἐτροποποίησαν ὁπωσδήποτε μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης τὴν περὶ ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς συμφωνίαν των. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὀρθῶς ἐγίνετο δεκτὸν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι δὲν καθίσταντο ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1957 οἱ ἐφεσίβλητοι ὑπερήμεροι περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας τῆς ἐκκαλούσης καὶ ἀπέρριψε τὰς ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης σχετικὰς ἀξιώσεις τῆς τελευταίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἴσχυε μέχρι καὶ τῆς 31.3.1959 ἡ ὡς εἴρηται συμφωνία. Περαιτέρω ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις οὐδόλως ἀπέρριψεν ἐν σιγῇ τὰς περὶ καταβολῆς ἡμερομισθίων ὑπερημερίας ἀξιώσεις τῆς ἐκκαλούσης διὰ τὸ ἀπὸ 1.6.1956 μέχρι 31.1.1957 χρονικὸν διάστημα, διότι ρητῶς ἐγίνετο διὰ ταύτης δεκτόν, ὅτι μόνον κατὰ τὴν ἀπὸ 1.1.1957 μέχρι 1.8.1957 χρονικὴν περίοδον οἱ ἐφεσίβλητοι ἠρνήθησαν νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκκαλούσης ἐπὶ 40 οὐχὶ ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας, χωρὶς νὰ θέσουν αὐτὴν κατὰ νόμιμον τρόπον εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος καὶ χωρὶς νὰ ἰσχύῃ εἰδικὴ συμφωνία περὶ ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς. Ἐκ τῶν ὡς ἄνω 40 ἡμερῶν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο, ὅτι αἱ 10 ἐμπίπτουν ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1957, διὰ τὸ τελευταῖον ὅμως ἑξάμηνον τοῦ ἔτους 1956 δὲν ἀπεδέχθη τὴς ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας ἀξιώσεις τῆς ἐκκαλούσης, ὀρθῶς δὲ οὕτω ἐξετίμησε τὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, ἐν οἷς ἰδία περιλαμβάνονται τὸ βιβλιάριον τοῦ Ι.Κ.Α. τῆς ἐκκαλούσης μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ πράξεων ἀναγνωρίσεως ἡμερῶν ἐργασίας καὶ ἡ προσαγομένη ἔκθεσις ἐλέγχου. Τυγχάνει ὅθεν ἐξ ὁλοκλήρου ἀπορριπτέα ἡ ἔφεσις ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐρειδομένας καὶ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπορριφθείσας ἀξιώσεις τῆς ἐκκαλούσης.

Ἐβεβαιώθη μὲν ὅτι οἱ ἐφεσίβλητοι δὲν προέβαινον ἐνίοτε εἰς τὴν ἐγκαίρου ἐπικόλλησιν τῶν ἐνσήμων τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὸ βιβλιάριον τῆς ἐκκαλούσης, ὅτι κατέβαλε τὴν 10.3.1959 εἰς τὸν ὀδοντίατρον Ε.Β. δραχμὰς 350, χωρὶς νὰ ἀποδοθῇ εἰς αὐτὴν ἡ δαπάνη αὕτη παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., πλὴν ὅμως οὐδόλως προέκυψεν, ὅτι συνέτρεχον αἱ προϋποθέσεις τῆς τοιαύτης ἀποδόσεως, διότι, ὡς ὀρθῶς ἐδέξατο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἡ ἐκκαλοῦσα ἔτυχε 13 φορὰς κατὰ τὰ ἔτη 1957 καὶ 1958 ἰατρικῆς περιθάλψεως δαπάναις τοῦ Ι.Κ.Α., ἵνα δὲ δικαιωθῇ καὶ αὐθις τοιαύτης περιθάλψεως εἰς βάρος τοῦ Ἱδρύματος τούτου, ἔδει νὰ συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 31 § § 1 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, ἤτοι νὰ εἶχον πραγματοποιηθῇ ἀπὸ τῆς τελευταίας της ἀσθενείας, καθ' ἣν εἶχε δικαιωθῇ ἰατρικῆς περιθάλψεως, 50 τοὐλάχιστον ἡμέραι ἐργασίας. Συνδρομὴ ὅμως τοιαύτης προϋποθέσεως, ἣν οὐδόλως ἐπεκαλέσθη ἡ ἐκκαλοῦσα, οὐδαμόθεν ἐβεβαιώθη καὶ συνεπῶς ἡ παρὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἐπικαλουμένη περιουσιακὴ ζημία, ἡ συνισταμένη εἰς τὸ ὅτι ἐδαπάνησε ποσόν, ὅπερ, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς της, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., δὲν ὀφείλεται εἰς τυχὸν ὑπαίτιον παράλειψιν τῶν ἐναγομένων, ἀλλ' εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐκ τοῦ νόμου προϋποθέσεων. Κατὰ ταῦτα ἐλλείπει παντάπασιν ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπαιτουμένη, πρὸς εὐδοκίμησιν τῆς ἀξιώσεως τῆς ἐκκαλούσης, προϋπόθεσις τῆς αἰτιώδους συναφείας μεταξὺ τῆς ἀποδιδομένης εἰς τοὺς ἐφεσιβλήτους ὑπαιτίου παραλείψεως καὶ τοῦ ἐπικαλουμένου ζημιογόνου ἀποτελέσματος. Ὀρθῶς ὅθεν, εἰ καὶ ἐν μέρει ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ σχετικὸν αὐτῆς κονδύλιον καὶ τυγχάνει ἀπορριπτέα ἤδη καὶ ἡ ἔφεσις κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΔΙ' ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΒΑΡΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Καθορισμός νομίμου μισθού βάσει της προϋπηρεσίας του μισθωτού

Έφαρμογή της διά της ὑπ' ἀριθ. 66867/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ.14/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.—Καθορισμός τοῦ νομίμου κατ' αὐτὴν μισθοῦ βάσει τῆς προϋπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὑπό τὴν προϋπόθεσιν ὑποβολῆς εἰς τὸν ἐργοδότην σχετικῶν πιστοποιητικῶν.—Δικαίωμα λήψεως ἐπιδομάτων δι' οἰκογενειακὰ βάρη.—Μὴ ἀναγκαία δι' αὐτὰ ἡ προηγουμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ γνωστοποίησις τῶν ὑφισταμένων κατὰ τὴν πρόσληψίν του βαρῶν δι' ὑποβολῆς τῶν οἰκείων πιστοποιητικῶν.— Μισθὸς ἀνώτερος τοῦ νομίμου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων.

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐφαρμογῆς τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66867.13658/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 15, 1323).

Κατὰ σχετικὸν ὅρον αὐτῆς πλέον τῶν δι' αὐτῆς καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν παρέχεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 80 διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον καὶ δραχμῶν 40 δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων.

Κατ' ἄλλον ὅρον τῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁ κατὰ ἔτη ὑπηρεσίας καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπηρεσίας καὶ πραγματικῆς ἐργασίας παρὰ τῇ εἰς ἣν ὑπηρετεῖ ἐπιχειρήσει, προσαυξανομένου καὶ κατὰ τὴν παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει, ὑπηρεσίαν ἢ γραφεῖῳ κλπ. πραγματικὴν προϋπηρεσίαν εἰς ὁμότιμα καθήκοντα ἀναδρομικῶς μέχρι τοῦ πρώτου διορισμοῦ.

Ἡ προϋπηρεσία νεοπροσλαμβανομένων ὑπαλλήλων ἀποδεικνύεται δι' ὑπευθύνου δηλώσεως αὐτῶν, ὑποβαλλομένης κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ συνοδευομένης ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν.

(Σημειοῦται, ὅτι ἡ ὡς ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀντικατέστη ἤδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/3371/1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ΕΕΔ 18, 343).

Ἀφοῦ σαφὴς διάταξις τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁρίζει, ὅτι ἡ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται διὰ τῶν ἀπαραιτήτων περὶ αὐτῆς πιστοποιητικῶν καὶ ἀπεδείχθη ἐν προκειμένῳ, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν προσεκόμισεν εἰς τὸν ἐργοδότην τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά, δὲν ὑπῆρχεν, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, περίπτωσις καθορισμοῦ τοῦ νομίμου μισθοῦ καὶ βάσει τοῦ χρόνου τῆς παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ προϋπηρεσίας του.

Εἰς ὅ,τι ὅμως δύναται νὰ ὑπάρξῃ βάσιμος διαφωνία εἶναι εἰς τὴν σκέψιν τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως ὅτι, προκειμένου περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προηγουμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ γνωστοποίησις τῶν ὑφισταμένων κατὰ τὴν πρόσληψίν του βαρῶν δι' ὑποβολῆς τῶν οἰκείων πιστοποιητικῶν, ἐν τῇ ἐννοίᾳ, ὡς ἐσκέφθη, τοῦ διὰ τῶν ἐπιδομάτων τούτων ἐξυπηρετουμένου κοινωνικοῦ σκοποῦ.

Περὶ τοῦ ὅτι ὁ μισθὸς διὰ τῶν ἐπιδομάτων τούτων λαμβάνει τὴν μορφὴν κοινωνικοῦ μισθοῦ ὑπάρχει ὁμοφωνία (βλέπε N i p p e r d e y, Τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τῶν ἐργαζομένων, ΕΕΔ 1, 452, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 159), ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἀπορρέει ἡ ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν οἰκογενειακὴν κατάστασιν αὐτοῦ (βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 100, 96), οὕτω δὲ ἀντιμετάπισε τὸ πρᾶγμα καὶ ἡ παρ' ἡμῖν νομολογία (Ἐφετείου Ἀθηνῶν 641/1941, ΕΕΔ 1, 11, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 2455/1938, καθ' ἣν, ἂν ὁ ἐργοδότης ἐξ ἄλλων λόγων, π.χ. μακροχρονίου παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου, οἰκογενειακοῦ συνδέσμου, τηρήσεως ἀτομικοῦ δι' ἕκαστον ὑπάλληλον φακέλου κλπ., ἔχῃ ἰδίαν ἀντίληψιν τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ ὑπαλλήλου, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προηγουμένη ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ὑποβολὴ πιστοποιητικοῦ οἰκογενειακῆς καταστάσεως αὐτοῦ. Βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7522/1953, εἰσηγητὴς *Β. Ζέπος*, ΕΕΔ 19, 881, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 582/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 425, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5044/1957, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 16, 602).

Δὲν βλέπομεν διατί βλάπτεται ὁ κοινωνικὸς σκοπὸς τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ἂν ὁ μισθωτὸς καταπτήσῃ εἰς τὸν ὑποχρεωθέντα ἐργοδότην γνωστὴν τὴν οἰκογενειακὴν κατάστασιν αὐτοῦ, ἵνα μὴ καλῆται ἐκ τῶν ὑστέρων οὗτος εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν νομικῆς ὑποχρεώσεως, ἡ ἀξία τῆς ὁποίας ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι διευκολύνει τὸν μισθωτόν, ἵνα διαθρέψῃ τὴν οἰκογένειάν του καὶ πρέπει ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου νὰ εἶναι ἀμέσως ἐκπληρώσιμος.

Ἀμφιβάλλομεν ἀκόμη ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα τῆς ἀπόψεως τῆς ἐν λόγῳ δικαστικῆς ἀποφάσεως ὅτι τὰ δυνάμει τῆς διαιτητικῆς ἀ-

ποφάσεως παρεχόμενα οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν διὰ συμφωνίας ἔχει καθορισθῆ μεῖζων τοῦ νομίμου μισθός, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὁ ὁποῖος μισθός, συγκρινόμενος πρὸς τὸν βασικὸν τῆς διοιητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, καλύπτει τὸν τελευταῖον τοῦτον, ἀποτελοῦντα τὰ ἐλάχιστα ὅρια μισθοῦ τοῦ ἐργαζομένου.

Πρωτοδίκου Κοζάνης 43/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. *Μπεκιαρίδης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Μουμουζιάς, Ι. Σαπουντζάκης, Ι. Χρυσοχόος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐπιθέσεως (ἀγωγῆς) ἠτήσατο ὁ ἐνάγων, ὅπως ὑποχρεωθῆ ἡ ἐναγομένη Ἑταιρεία, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ὁποίας διετέλεσε καὶ διατελεῖ εἰσέτι δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς ὑπάλληλος αὐτῆς ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1958, εἰς πληρωμὴν τῶν ἐν αὐτῇ ἀφορώντων κονδυλίων α) διαφορᾶν καταβαλλομένου πρὸς καταβλητέον ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς προσλήψεώς του καὶ ἐφ' ἑξῆς νομίμως μισθόν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμόν του τὸ μὲν τῆς γνωστοποιηθείσης εἰς αὐτὴν τετραετοῦς ὡς ὑπαλλήλου προϋπηρεσίας του, ὡς καὶ οἰκογενειακῶν του βαρῶν, ἤτοι συζύγου μὴ ἐργαζομένης καὶ τέκνου, καὶ β) ἀποζημίωσιν διὰ παροχὴν παρὰ τὸν νόμον καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐργασίας του ἐπὶ δίωρον καθ' ἑκάστην, ἤτοι ἄνευ νομίμου αἰτίας πλουτισμοῦ τῆς ἐναγομένης. Οὕτως ἐχουσα ἡ ἀγωγὴ παραδεκτῶς φέρεται ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ?ΟΔ]1911, ὡς ἰσχύει νῦν, καὶ βέον νὰ ἐρευνηθῇ περαιτέρω διὰ τὸ νόμῳ, ὡς καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμον ἑκάστης τῶν προβαλλομένων ἀξιώσεων.

Ἐκ τῆς ἐν γένει ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, προέκυψαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Μεταλλευτικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἑταιρείας διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς ὑπάλληλος αὐτῆς, τὴν 17ην Ἰουνίου 1957. Ἡ ἰδιότης ἄλλωστε αὐτοῦ ὡς ὑπαλλήλου, ἀνεξαρτήτως τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσίας, συνομολογεῖται ἐν προκειμένῳ, ἀμφισβητεῖται δὲ μόνον ἡ γνωστοποίησις εἰς τὴν ἐναγομένην τῆς τυχὸν προϋπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ὡς καὶ τῶν τυχὸν οἰκογενειακῶν του βαρῶν. Ἑκάτερον τούτων δὲν ἔλαβε χώραν. Ἡ πρόσληψις τοῦ ἐνάγοντος ἐχώρησε κατόπιν ὑποβολῆς ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ αὐθις προσαγομένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀπὸ 17.6.1957 αἰτήσεώς του. Εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην ἀναφέρει πράγματι, ὅτι εἰργάσθη ὁ ἐνάγων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Σ.Ε.Κ. ἐπὶ διετίαν ὡς σημειωτὴς καὶ ἐργοδηγός. Περὶ τῆς τοιαύτης προϋπηρεσίας του ὅμως δὲν ὑπέβαλε τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 6 § 2 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 16.9.1937) προβλεπόμενον πιστοποιητικόν, οὔτε κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεώς του, οὔτε καὶ μέχρι σήμερον. Κατ' ἀκολουθίαν οἱαδήποτε προϋπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος, μὴ βεβαιουμένη ἄλλωστε, ὅτε μὴ προσαγομένου τοῦ οἰκείου πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας, οὐδεμίαν δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἐν προκειμένῳ ἐπιρροήν. Ἀντιθέτως ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος οἰκογενειακὴ αὐτοῦ κατάστασις, συγκειμένη ἐξ αὐτοῦ καὶ συζύγου μὴ ἐργαζομένης. Δι' αὐτήν, καίτοι δὲν ὑπεβλήθη ὑπ' αὐτοῦ (ἐνάγοντος) σχετικὴ δήλωσις, οὔτε καὶ πιστοποιητικὸν οἰκογενειακῆς καταστάσεως, ἦτο καταβλητέον εἰς αὐτὸν δυνάμει τῆς 60867]1956 ἀποφάσεως Υ. Πουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (κεφ. ΙΙ) ἐπίδομα ἐκ δρχ. 80 μηνιαίως, καθ' ὅσον ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ δι' αὐτοῦ ἐξυπηρετουμένου κοινωνικοῦ σκοποῦ δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προηγουμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ γνωστοποίησις τῶν ὑφισταμένων κατὰ τὴν πρόσληψίν του βαρῶν δι' ὑποβολῆς τῶν οἰκείων πιστοποιητικῶν. Ἡ τοιαύτη γνωστοποίησις δι' ὑποβολῆς τῶν οἰκείων πιστοποιητικῶν δέον νὰ χωρήσῃ, ὡς ὅρος διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος τούτου, μόνον ἐφ' ὅσον, μὴ γνωρίζοντος τοῦ ἐργοδότου τὴν ὕπαρξιν τοιούτων βαρῶν, ἀπευθύνει σχετικὸν ἐρώτημα αὐτὸς εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὴν πρόσληψίν του. Δὲν ἀσκεῖ ὅμως ἐπιρροὴν τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπέκτησε προσφάτως τέκνον ὁ ἐνάγων δι' υἱοθεσίας, ἐφ' ὅσον δὲν προσήγαγε τὴν οἰκείαν δικαστικὴν ἀπόφασιν καὶ δὲν εἶναι γνωστὸν πότε ἐπῆλθεν ἡ τοιαύτη μεταβολὴ τῆς οἰκογενειακῆς του καταστάσεως. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς κάτωθι. Ἀνελάμβανε κατὰ κανόνα ὑπηρεσίαν συμφώνως πρὸς τὸ ἰσχῦον ὡράριον καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν τὴν ὀφειλομένην καὶ εἰργάζετο μὲ διακοπὴν μιᾶς ὥρας μέχρι τῆς 5ης μ.μ. Τυχὸν παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν ὥραν τῆς μεσημβρινῆς ἀναπαύσεως, λαβοῦσα χώραν, ἄλλωστε, εἰς σπανίας καὶ ἐλαχίστας ἀκαθορίστου ἀριθμοῦ περιπτώσεις, ἐγίνετο πέραν τῶν ἀνατεθειμένων εἰς αὐτὸν καθηκόντων ἐξ οἰκείας προαιρέσεως καὶ πρὸς διευκόλυνσιν ἄλλων συναδέλφων του, τῶν ὁποίων ἡ ἔλευσις δι' αὐτοκινήτων πρὸς ἐκφόρτωσιν ὑλικῶν συνέπιπτε τὴν ὥραν τῆς ρηθείσης διακοπῆς. Ἂν ὑπεχρεοῦτο εἰς τοῦτο θὰ ἰσημειοῦτο ὡς παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐκ μέρους τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου, ὡς συνέβη τοῦτ' αὐτὸ εἰς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς ἀπογευματινὰς ὥρας, δι' ὃς καὶ ἐπληρώθη, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται αὐτὴ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐνάγοντος, ἰδιαιτέρως. Ὁ εἰς αὐτὸν (ἐνάγοντα) καταβλητέος ἐξ ἄλλου νόμιμος μηνιαῖος μισθὸς ἀνήρχετο α) κατὰ τὸν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς 23.8.1958 χρόνον, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 66867]1956 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (κεφ. Α § 1, ἐν συνδυασμῷ πρὸς κεφ. Ν αὐτῆς), λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι πρόκειται περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς τόπον μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν 20.000 κατοίκων, εἰς δραχ. 941,60 (ἤτοι 1070—12 ο]ο), β) ἀπὸ 24.8.1956 μέχρι 17.9.1958, δυνάμει καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60300]1959 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (σ.σ.ε. τῆς 22.8.1958), εἰς δραχ. 1051,60 (ἤτοι 941,60+110), γ) ἀπὸ 18.9.1958 μέχρι 16.6.1959, δυνάμει καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929]1959 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας εἰς δραχ. 1104 (ἤτοι 1.200—8 ο]ο) καὶ τέλος δ) ἀπὸ 17.6.1959, λόγῳ συμπληρώσεως διετοῦς ὑπηρεσίας, δυνάμει τῆς ἐν ἀρχῇ ἀποφάσεως, δρχ. 1.242

ΠΑΡΟΧΗ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΚΑΤΑ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας παρά τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος

Καταχρηστική καὶ συνεπῶς ἄκυρος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐξ αἰσθήματος ἐκδικήσεως κατὰ μισθωτοῦ λόγῳ γενομένων ὑπ' αὐτοῦ καταγγελιῶν εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας περὶ καθυστερήσεως ἐκ μέρους τῆς ἐπιχειρήσεως δεδουλευμένων ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ παραβάσεως κανονισμοῦ ἐργασιῶν.— Ὑποχρέωσις ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων πρὸς χορήγησιν εἰς τοὺς μισθωτούς, ἐκτὸς ἄλλων εἰδῶν, καὶ φόρμας διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν.— Παράλειψις ἐκπληρώσεως ὑποχρεώσεως καὶ ἀποζημίωσις μισθωτοῦ.

κατὰ ἕνα τῶν προσθέτων ὅρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων ἀτάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 16, 897) οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους ἐντὸς στοῶν παρέχωσιν εἰδικὰ ἐπιδόματα προφυλάξεως ἐκ τῶν ὑδάτων, κράνη καὶ φόρμας, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα ὑπὸ τούτου ἅμα τῇ φθορᾷ των.

Ἐκ τοῦ εἴδους τῶν παροχῶν τούτων καὶ τοῦ σκοποῦ των προκύπτει ἀναμφιβόλως, ὅτι πρόκειται περὶ προστατευτικῶν μέσων κατὰ τῶν κινδύνων τῆς ἐργασίας καὶ δὲν δύνανται αὗται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς μισθός (βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 650, ἀριθ. 14, 68, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 168, πρβλ. καὶ Α.Π. 362/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 688 καὶ τὰ ἀνωθεν σημειούμενα).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ἣν εἶχεν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρέωσιν πρὸς χορήγησιν φόρμας καὶ ὁ μισθωτὸς ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν, ὀφειλομένην λόγῳ φθορᾶς ἰδικῶν του ἐνδυμάτων, τὴν ὁποίαν ἀποζημίωσιν ἐπεδίκασεν ἡ ἀπόφασις (βλέπε συναφῶς καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3161/1957, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 16, 869, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3860/1957, Πρωτοδίκης *Α. Κυριακόγγονας*, ΕΕΔ 16, 870).

Ἀπεδείχθη κατὰ τὴν ἀπόφασιν, ὅτι ἡ ἐν προκειμένῳ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐγένετο ἐκ λόγου ἐκδικήσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀκολουθοῦν τὴν παγίαν εἰς τοῦτο δικαστηριακὴν ἄποψιν, ἐθεώρησε τὴν καταγγελίαν ὡς καταχρηστικὴν καὶ συνεπῶς ἄκυρον (βλέπε καὶ ΕΕΔ 17, 408, ἐπ., ἐνθὰ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Ἱκανοποιεῖ ὅτι τὰ δικαστήρια, κατευθύνοντος τοῦ Ἀρείου Πάγου τὴν νομολογίαν των, ἐφαρμόζουν σταθερῶς τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς περιπτώσεις, ὡς ἡ τοῦ Πρωτοδικείου.

Παροτρύνονται οὕτω καὶ οἱ μισθωτοὶ νὰ βοηθήσουν εἰς τὴν κοινὴν ἐφαρμογὴν τῶν προστατευτικῶν των νόμων, ἀναφερόμενοι εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἀρχάς, ὅταν γνωρίζουν, ὅτι ἡ ἐνδεχομένη ἐκδικητικὴ μανία ἐργοδοτῶν θὰ ἔχῃ μὲν τὴν ἐκδήλωσίν της εἰς τὴν ἀντικοινωνικὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν, ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ ἀργῶν τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος νὰ καταστήσῃ ἐπιζήμιον δι' αὐτοὺς τὴν τοιαύτην ἀπόλυσιν.

Ἐν τούτοις, ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως, νομίζομεν, ὅτι δὲν παρέχεται εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ ἀναγκαία εἰς τὴν περίπτωσιν ἀσφάλεια.

Θὰ κηρυχθῇ μὲν ἄκυρος ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ μετ' αὐτήν, δεδομένου ὅτι δὲν ζῶμεν εἰς κοινωνίαν ἀγγέλων, θὰ προτιμήσῃ ὁ ἰσχυρογνώμων ἐργοδότης νὰ καταστήσῃ τὸν ἐργατικὸν βίον τοῦ μισθωτοῦ ἄβιωτον.

Ἄλλη, ἑπομένως, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ νομοθετικὴ προβλεψις. Βαρεῖαι, εἰς τὴν περί-

---

(ἤτοι 1.350 - 80)ο). Ἀντὶ τούτων κατεβάλλοντο εἰς τοῦτον καθ' ὅλην διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως μείζονα ποσὰ μηνιαίως, ἤτοι κατὰ τὴν (α) ὡς ἄνω περίοδον, δραχ. 1.180, κατὰ τὴν (β) περίοδον δρχ. 1.200, κατὰ τὴν (γ) περίοδον δρχ. 1.250, 1275 καὶ 1375 καὶ τέλος κατὰ τὴν τελευταίαν (δ) περίοδον δρχ. 1375, χωρὶς ὅμως νὰ ὑφίσταται, μὴ προβαλλομένη ἄλλως τε ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ρητὴ ἢ ἄλλως σιωπηρὰ συμφωνία, μὴ συναγομένης τοιαύτης ἐκ μόνης τῆς ὡς ἄνω καταβολῆς μείζονος ποσοῦ, ὅτι τὸ ἐπὶ πλέον κατεβάλλετο εἰς τοῦτον (ἐνάγοντα) ὡς ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἢ ἀκόμη γενικώτερον πρὸς κάλυψιν οἱασδήποτε μὴ ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένης ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος, τῆς κατὰ τὰ ἐκτεθέντα καταβολῆς μείζονος τοῦ κατωτάτου ἰσχύοντος ὁρίου μισθοῦ γενομένης ἐξ ἐλευθεριότητος τῆς ἐναγομένης. Εἶναι συνεπῶς καταβλητέαν εἰς τὸν ἐνάγοντα καὶ τὰ ἐκ δρχ. 80 μηνιαίως ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἀνερχόμενον, μετ' ἀφαίρεσιν τριμήνου χρονικοῦ διαστήματος καθ' ὃ διετέλεσε λόγῳ ἀσθενείας μακρὰν τῆς ἐργασίας του, εἰς δρχ. 1680. Ἤτοι προκύπτει, ὅτι ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον ὡς ἐπίδομα διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγόν του ἐν συνόλῳ δρχ. 1680, δι' ὃ ποσὸν καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἀπορριπτομένων πάν ἐναντίων ὡς ἀβασίμων.

πτωσιν, ἀποζημιώσεις θὰ παρεῖχον μεγαλυτέραν ἀσφάλειαν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12629/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Στασινός*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Περράκης, Ε. Παπαδόγιαννης

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 281 καὶ 669 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος προκύπτει, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καίτοι ἄτυπος καὶ ἀναιτιώδης μονομερὴς δικαιοπραξία οὖσα, ὑπόκειται εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἄρθρου 281, ἀπαγορευομένης τῆς ἀσκήσεως, ἐὰν αὐτὴ ὑπερβαίνῃ προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος. Τοιαύτη δὲ ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως, τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τῆς κατ' ἄρθρον 669 § 2 καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑφίσταται, ὁσάκις εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου προβαίνει ὁ ἐργοδότης ἐξ ἐκδικήσεως λόγῳ προηγουμένης νομίμου ἐνεργείας τοῦ μισθωτοῦ θιγούσης τὰ συμφέροντα τοῦ ἐργοδότου (Α.Π. 189]1958).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος, κατόπιν συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἰργάσθη εἰς τὰ ἐν Ἁγίῳ Βλασίῳ Εὐβοίας λιγνιτωρυχεῖα τῆς ἐναγομένης ὡς ἐργάτης ὑπόγειος ἀπὸ τῆς 20 Ἰουνίου 1957 μέχρι τῆς 2 Αὐγούστου 1958, ὅτε ἡ ἐναγομένη ἄνευ προειδοποιήσεως ἀπέλυσε τοῦτον. Εἰς τὴν καταγγελίαν ταύτην τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως προέβη ἡ ἐναγομένη διὰ τῶν ἐκπροσώπων της μόνον πρὸς ἱκανοποίησιν αἰσθημάτων ἐκδικήσεως τούτων κατὰ τοῦ ἐνάγοντος, λόγῳ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτοῦ καταγγελιῶν εἰς τὴν Γενικὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας τῆς ὑπ' αὐτῆς καθυστερήσεως τῶν δεδουλευμένων ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ παραβάσεων ὑπὸ ταύτης τοῦ ἰσχύοντος κανονισμοῦ μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν καὶ συγκεκριμένως τῆς ὑπ' αὐτῆς παραλείψεως ὅπως ἐνισχύῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπογείων ἔργων καὶ μὴ ἐπιτρέπῃ τὴν εἴσοδον ἐργατῶν εἰς τὰ μέτωπα ἐργασίας πρὸ τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ἀερίων ἐκ τῶν ἐκρήξεων καὶ συστηματικοῦ ἐλέγχου τῶν μετώπων ὑπὸ τῶν ἐπὶ κεφαλῆς ἑκάστης ἐργασίας, δι' ἃς παραβάσεις, βεβαιωθείσας, ἐγίνετο εἰς τὴν ἐναγομένην ἡ δέουσα σύστασις παρὰ τῆς Α' Ἐπιθεωρήσεως Μεταλλείων τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, μάλιστα δὲ λόγῳ μὴ συμμορφώσεως αὐτῆς πρὸς τὴν γενομένην εἰς αὐτὴν ὡς ἄνω σύστασιν κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐπίσκεψιν εἰς τὸ λιγνιτωρυχεῖον τοῦ Ἐπόπτου Ἐργασίας τὴν 29.7.1958 ὁ ἐνάγων ἐπανέλαβεν εἰς ταῦτον τὰς αὐτὰς καταγγελίας. Συνεπείᾳ δὲ τῶν ἐνεργειῶν τούτων τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ πάντα νομίμων, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ οὗτος ἐβλάπτετο ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων τῆς ἐναγομένης, ἐχολώθησαν οἱ ἐκπροσωποῦντες ταύτην καὶ προβήλως ἐξ ἐκδικήσεως ἀπέλυσαν τοῦτον. Ὁ ἐν προκειμένῳ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐρευνῶν ἀπέλυσεν ἐργάτας καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπέλυσε καὶ τὸν ἐνάγοντα εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, οὐδαμόθεν βεβαιωθείς, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον αὐτὴ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὅστις σημειωτέον ἦτο ἐκ τῶν καλλιτέρων ἐργατῶν, προσέλαβεν ἕτερον ἐργάτην τὸν Ν.Μ.*, καὶ κατὰ τὰς ἀμέσως ἐν συνεχείᾳ ἡμέρας προσέλαβε καὶ ἄλλους ἐργάτας, οὕτως ὥστε καὶ ἐντεῦθεν βεβαιοῦται ἡ ἀνωτέρω ἄποψις τῆς λόγῳ ἐκδικήσεως καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης. Ἡ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὅμως γενομένη καταγγελία αὕτη ἀντίκειται εἰς τὰς ἐν ἀρχῇ ἀπαγορευτικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ἄκυρος (Α.Κ. 174) καὶ ὡς τοιαύτη λογίζεται μὴ γενομένη. Κατ' ὀρθὴν ὅθεν ἐκτίμησιν τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν ἄκυρον τὴν ἀνωτέρω καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ἐπεδίκασε τοὺς ἐν αὐτῇ μισθοὺς ὑπερημερίας εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὅστις κατ' ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου αὐτῆς, δὲν ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ γενομένου ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ τῶν ὡς ἄνω μισθῶν εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν παράγραφον XI τῆς ὑπ' ἀριθ. 14] 1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32918]1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους ἐντὸς στοῶν παρέχωσιν, ἐκτὸς ἄλλων εἰδῶν, καὶ φόρμαν, ἣτις ἀνήκει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστωμένη ὑπὸ τούτου ἅμα τῇ φθορᾷ της. Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι, ἐνῷ ὁ ἐνάγων ὡς ὀρύκτης εἰργάσθη ἐντὸς τῶν στοῶν τοῦ λιγνιτωρυχείου τῆς ἐναγομένης καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως (1.4.1957) μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του χρονικὸν διάστημα, αὐτὴ δὲν ἐχορήγησε πρὸς χρῆσιν εἰς τοῦτον τὴν ἀνωτέρω φόρμαν, ἐντεῦθεν δὲ οὗτος ἐφθειρε τὰ κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἐνδύματά του ἀξίας 150 δραχμῶν, ὅπερ ποσὸν κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς ἐπεδικάσθη πρὸς ἀποζημίωσίν του ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως κατὰ παραδοχὴν ἐν μέρει τοῦ σχετικοῦ αἰτήματος τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς. Ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος καὶ ἡ ἔφεσις αὕτη ἐν τῷ συνόλῳ της.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΣ ΦΥΛΑΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Κύκλος έφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Παροχή ἐργασίας φύλακος ἐργοστασίου.—Χαρακτηρισμός αὐτοῦ ὡς ἐργάτου.—Διάκρισις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπό ἐργάτου.—Νόμιμος μισθοδοσία φύλακος, μή ὑπαγομένου εἰς εἰδικήν συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας.—Ἐφαρμογή τῶν περί ἀνειδικεύτων ἐργατῶν διατάξεων.—Ἀνεφάρμοστον τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, προϋποθετούσης παροχήν ἐργασίας γραφικῆς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι πρόσληψις μισθωτοῦ εἰς ἐπιχείρησιν, κατόπιν ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως κατά τό ν.δ. 1799/1942 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1040/1942 ν.δ/γματος «περί μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμου ὁπλιτῶν ἐν γένει καί ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 1, 860).

(Τό νομοθ. διάταγμα ταῦτο ἐκυρώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 333/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ΕΕΔ 5, 411).

Ὁ μισθωτός οὗτος, κατά τά ἀποδειχθέντα, ἐξετέλει ἐργασίαν φύλακος ἐργοστασίου ἐν Πάτραις, ἑπομένως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, δέν εἶχεν ἐπ' αὐτοῦ ἐφαρμογήν ἡ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/3571/1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κηρυχθεῖσα ἐκτελεστή ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 18, 318), ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τούς ἀπασχολουμένους εἰς ἐργασίαν ἐντός τῶν γραφείων τῶν ἐπιχειρήσεων ἡ καί ἐκτός αὐτῶν, πάντως ὅμως ἀπασχολουμένους μέ γραφικήν ὑπηρεσίαν (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1140, ἐπί τῆς ὑπ' ἀριθ. 1682/1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν).

Διά τούς φύλακας, νυκτοφύλακας καί θυρωρούς ἐργοστασίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Περιχώρων ἰσχύει ἤδη ἡ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 68293/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κηρυχθεῖσα ἐκτελεστή ὑπ' ἀριθ. 6/1956 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 16, 54), δι' ἐκείνους τῶν ἐργοστασίων Θεσσαλονίκης ἡ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 9800/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κηρυχθεῖσα ἐκτελεστή συλλογική σύμβασις ἐργασίας (ΕΕΔ 16, 350), ἀλλ' εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἐν λόγῳ δικαστικῆς ἀποφάσεως, μή ὑπαρχούσης εἰδικῆς, εἶναι, ὡς δέχεται αὕτη, ἐφαρμοστέαι αἱ περί ἀνειδικεύτων ἐργατῶν διατάξεις (οὕτω καί Α.Π. 656/1955, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 22, Α.Π. 478/1956, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 1172, Α.Π. 483/1957, εἰσηγητής ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 151, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8568/1958, εἰσηγητής *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 17, 862, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10465/1958, εἰσηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1178).

Ὁ φύλαξ (καί νυκτοφύλαξ, θυρωρός ἐργοστασίου) εἶναι ἐργάτης (βλέπε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 14, 1215, ἀριθ. 6, ἔνθα ἀπαριθμοῦνται περιπτώσεις ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καί ἐργατῶν κατά τά νομολογιακά δεδομένα).

Πρωτοδίκου Πατρῶν 203/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Ζῆκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Βουτσινᾶς, Ν. Χειμώνας

Ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ ἐκθέτει ὅτι ἐν ἔτει 1943 προσελήφθη κατά τάς διατάξεις τοῦ ν. 1799/1942 ὑπό τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὡς ὑπάλληλος καί ὑπηρέτησεν ὡς κλητήρ τῶν γραφείων αὐτῆς, ὅτι ἡ ἐναγομένη τῷ καταβάλλει 1.200 δραχ. μηνιαίως, ἐνῷ συμφώνως πρός τήν ὑπ' ἀριθ. 16929/1959 ὑπουργικήν ἀπόφασιν ἔδει νά τῷ καταβάλλῃ ἀπό 18.9.1958 δραχ. 1950 μηνιαίως, ἄλλως, ἐάν ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι ἀνήκει εἰς τό ὑπηρετικόν προσωπικόν, 1.500 δραχ. μηνιαίως, αὐξ. 80 δραχ. διά τήν σύζυγον καί 120 δραχ. διά τά τρία τέκνα του, ἤτοι 1.700 δραχ. μηνιαίως, ὅτι ἡ ἐναγομένη τῷ ὀφείλει ἀπό 18.9.1958 μέχρις 25.9.1959 1) διά διαφοράν ἀποδοχῶν 5.400 δραχ., 2) διά διαφοράν δώρου Χριστουγέννων 1958 δραχ. 450 καί δώρου Πάσχα 1959 δραχ. 225, ἤτοι ἐν ὅλῳ 6.075 δραχ., αἰτεῖται δέ νά ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νά τῷ καταβάλῃ τό ἄνω ποσόν ἐντόκως νομίμως ἀπό τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως, κηρυσσομένης τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς. Οὕτως ἐχουσα ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη εἰς τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648 ἐπ. Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρός τάς διατάξεις τῆς

ὑπ' ἀριθ. 16929]3371]1959 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας», πρὸς δὲ εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 74000]15900]1958 καὶ 30100]6300]1959 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις περὶ δώρου Χριστουγέννων 1958 καὶ Πάσχα 1959. Νομίμως δὲ αὕτη εἰσήχθη ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ ν Γ?ΟΔ']1911, ἀπορριπτομένης τῆς ἐνστάσεως τῆς κατὰ τόπον ἀναρμοδιότητος ὡς νόμῳ ἀβασίμου, καθ' ὅσον, καθ' ἃ συνομολογεῖται, ὁ ἐνάγων παρεῖχεν ἐνταῦθα τὰς ὑπηρεσίας του (ἄρθρ. 1 ν. Γ?ΟΔ']1911).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνδίκων κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἑξῆς: Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 6.5.1943 ἀποφάσεως τῆς ἐνταῦθα Ἐπιτροπῆς ἀποκαταστάσεως ἀναπήρων 1940—1941, ἐκδοθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 1799]1942, ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑποχρεωτικῶς παρὰ τῆς ἐναγομένης Α.Ε. καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς κλητὴρ μέχρι τῆς 1.8.1949, ὅτε ἐτοποθετήθη εἰς ὑπηρεσίαν φύλακος τοῦ ἐνταῦθα ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης. Τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ὁ ἐνάγων ἐξετέλεσεν ἐκτοτε συνεχῶς μέχρι τῆς 25.9.1959. Ἡ ὑπηρεσία, ἣν παρεῖχεν ὁ ἐνάγων ὡς φύλαξ, συνίστατο εἰς τὴν ἐν ὑπαίθρῳ φύλαξιν τῆς θύρας τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης, ἀπαγορεύων τὴν εἴσοδον εἰς πάντα μὴ ἔχοντα ἐργασίαν εἰς τοῦτο, συμφώνως πρὸς τὰς διαταγὰς τῶν προϊσταμένων του καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἐπιστάτου, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τοῦ ὁποίου ἐτέλει, παρακολουθῶν τὴν εἴσοδον τῶν εἰσαγομένων εἰς τοῦτο εἰδῶν καὶ τὴν ἔξοδον τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐξερχομένων τοιούτων. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀναλόγως τῶν κλήσεων τοῦ τηλεφώνου, εἰδοποίει τοὺς διὰ τούτου καλουμένους ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, εἴτε φωνάζων αὐτοὺς ἐκ τῆς θέσεως τοῦ φύλακος, εἴτε εἰδοποιῶν τινα τῶν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ἐργοστασίου ἐργαζομένων ἵνα εἰδοποιήσῃ τὸν, εἴτε καὶ εἰδοποιῶν τούτους προσωπικῶς, ἡ τοιαύτη ὅμως ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἀποτελεῖ ὑπηρεσίαν προσδίδουσαν εἰς αὐτὸν ἑτέραν τινὰ ἰδιότητα καὶ δὴ τὴν τοῦ κλητῆρος, οὐδὲ ἄλλοιοῖ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ φύλακος, ἣν κυρίως παρεῖχε, διότι τοιαύτη τις ἀπασχόλησίς του ἄλλοτε μὲν οὐδέποτε τῆς ἡμέρας ἐλάμβανε χώραν, ἄλλοτε δὲ δὲν διήρκει πέραν τῆς ὥρας καθ' ἑκάστην. Αἱ ὑπηρεσίαι αὗται τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀποκλειστικῶς καὶ κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικαί, προσδίδουσαι εἰς αὐτὸν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου καὶ δὴ τοῦ ἀνειδικεύτου τοιούτου, ὡς μὴ ἀπαιτούσαι ἰδιαιτέρας ἐπαγγελματικὰς καὶ τεχνικὰς γνώσεις ἢ ἀνάλογον θεωρητικὴν μόρφωσιν καὶ ἰδιάζουσαν ἀντίληψιν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ὅτε καὶ μόνον ὑφίσταται ἡ ἰδιότης τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς προέχοντος τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου, διὰ δὲ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου τοῦ σωματικοῦ τοιούτου, ὡς ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 2655]1953 (Α.Π. 673]1958, 239]1958, ΕΕΔ 17, 1241, 516), ὅταν μάλιστα αἱ ὑπηρεσίαι αὗται τοῦ ἐνάγοντος παρείχοντο ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἀμέσως προϊσταμένου του ἐπιστάτου (Α.Π. 234] 1958, ΕΕΔ 17, 533, Πρ. Ἀθ. 3191]1958, ΕΕΔ 17, 933). Ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου πληρωμῆς αὐτοῦ, ἦτοι ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ, καθ' ὅσον ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου γίνεται ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τῆς φύσεως τῆς παρ' αὐτοῦ παρεχομένης ἐργασίας, οὐδαμῶς καθιερουμένης τῆς καταβολῆς μισθοῦ μόνον εἰς ὑπαλλήλους καὶ ἡμερομισθίου μόνον εἰς ἐργάτας, καθ' ὅσον δύναται νὰ συμφωνηθῇ καὶ νὰ καταβάλληται μισθὸς εἰς τὸν ἐργάτην καὶ ἡμερομίσθιον εἰς τὸν ὑπάλληλον (Α.Π. 348]1958, ΕΕΔ 17, 703).

Ἡ μισθοδοσία τοῦ ἐνάγοντος, μὴ ὑφισταμένης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τοὺς φύλακας ἐργοστασίων, προσφέροντας ὑπηρεσίας σωματικῆς φύσεως, προσιδιαζούσας πρὸς τὰς τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀνέρχεται ἀπὸ 24.8.1958 εἰς 47,50 δραχ. ἡμερησίως, ἤτοι εἰς 1235 δραχ. μηνιαίως (26Χ47, 50) (Α.Π. 637]1956, ΕΕΔ 16, 34, Α.Π. 483]1957, ΕΕΔ 17, 151, Π. Α. 10465]1958, ΕΕΔ 17, 1158). Δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2]1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, κυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929]3371] 1959 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, καθ' ὅσον αὕτη ρητῶς ὁρίζει, ὅτι εἰς τὰς διατάξεις αὐτῆς ὑπάγεται «τὸ προσωπικὸν τῶν γραφείων καὶ τὸ προσωπικὸν τὸ ἐκτελοῦν ἐργασίαν γραφείου». Ὁ ἐνάγων ὁμολογεῖ εἰς τὴν ἀγωγήν του ὅτι κατὰ τὸν ἐπίδικον χρόνον ἀπὸ 18.9.1958 μέχρις 25.9.1959 ἐλάμβανε 1250 δραχμὰς μηνιαίως καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ τούτου ἔλαβε τὰ δῶρα Χριστουγέννων 1958 καὶ Πάσχα 1959. Ἐπομένως οὗτος οὐδεμιᾶς διαφορᾶς δικαιοῦται ἐκ τῶν ἄνω αἰτιῶν καὶ βίον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος, καταδικαζομένου τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην, ὡς ἡττηθέντος καὶ ὑπαιτίου τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος (ἄρθρ. 210 Πολ. Δικ.).

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΑΥΞΗΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Κατοχύρωση συμβάσεως πρό της δημοσιεύσεως της διαιτητικής αποφάσεως

Αναδρομικότης ισχύος διαιτητικής αποφάσεως.—Δικαίωμα επί τον αυτόν μισθόν παντός μισθωτού εργαζομένου κατά τον χρόνον της αναδρομικής αυξήσεως των αποδοχών, ανεξαρτήτως του χρόνου εκδόσεως ή δημοσιεύσεως της συλλογικής συμβάσεως ή διαιτητικής αποφάσεως.—Νομοθετική αρχή εκ του Ν.Δ. 3755/1957.— Δικαίωμα του απολυθέντος μισθωτού επί την διαφοράν του μισθού και αποζημιώσεως του Ν. 2112.—Λήψις υπ' όψιν διά τον καθορισμόν του χρόνου προειδοποιήσεως δι' απόλυσιν κατά Ν. 2112 μόνον του χρόνου υπηρεσίας ως υπαλλήλου και ούχι και ως εργάτου.—Υπαλληλική ιδιότης ηλεκτροτεχνιτών.— Αποζημίωσις απολυομένου δι' οφειλομένην και μη ληφθείσαν ένεκεν απολύσεως άδειαν.—Έννοια όρου «δι' αφορμήν βαρύνουσαν τον εργοδότην».

Κατά το άρθρον 2 § 3 του νόμου 3239/1955 «περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας» (ΕΕΔ 17, 207, ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων) η ισχύς της συλλογικής συμβάσεως εργασίας άρχεται από της δημοσιεύσεως της δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, εκτός άν εν αυτή ωρισθή έτερος χρόνος ισχύος.

Κατά το άρθρον 15 § 5 του αυτού νόμου 3239/1955 εις όλως εξαιρετικάς περιπτώσεις τα διοικητικά διαιτητικά δικαστήρια δικαιούνται να προσδώσουν εις τας αποφάσεις αυτών ισχύν ανατρέχουσαν το πολύ μέχρι της ημέρας, καθ' ην εξεδόθη η πράξις του Υπουργού Εργασίας, δι' ής παρεπέμφθη η συλλογική διαφορά εργασίας προς επίλυσιν εις τα διοικητικά ταύτα όργανα, δια προστεθείσης δε υπό της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν.δ. 3755/1957 παραγράφου 6 εις το άρθρον 15 ωρίσθη, ότι εν περιπτώσει εκδόσεως διαιτητικής αποφάσεως μετά την πάροδον των οριζομένων προθεσμιών διαδικασίας ενώπιον των οργάνων υποχρεωτικής διαιτησίας ή ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος ταύτης δεν δύναται να μετατεθή εις χρόνον μεταγενέστερον της επομένης από της παρόδου των προθεσμιών τούτων ημέρας (βλέπε περί της εννοίας των διατάξεων ταύτων Σ.Ε. 1819/1959, εισηγητής *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 1956, και λοιπάς εις αυτούς σημειώσεις μας).

Σαφείς επομένως νομοθετικαί διατάξεις επιτρέπουν την αναδρομικότητα της ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως.

Προέκυψεν όμως το ζήτημα και κατέστη αντικείμενον ερεύνης υπό της θεωρίας και δικαστηριακής πράξεως, άν ή αναδρομικότης δύναται να εκταθή και επί των ήδη λυθεισών σχέσεων εργασίας. (Ίδε σχετικώς εκ της θεωρίας *Ι. Καποδίστριαν*, Η συλλογική σύμβασις εργασίας, σελ. 236, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 7, 393, *Δ. Κ. Καλομοίρη*, ΕΕΔ 14, 1185 επ., *Χ. Αγαλλόπουλου*, Εισαγωγή εις το Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 66, σημ. 19).

Η γνώμη ότι ή αναδρομικότης δεν εκτείνεται και επί των λυθεισών ήδη συμβάσεων εργασίας εύρεν εν τη θεωρία τους περισσοτέρους υποστηρικτάς (ούτω οι ανωτέρω, πλήν του *Δ. Κ. Καλομοίρη*, ένθ' ανωτ., ο οποίος, εν όψει και των εν τη αλλοδαπή επιστήμη υποστηριζομένων, θεωρεί ως ορθοτέραν την γνώμην, ότι αι ενέργειαι της αναδρομικότητος εκτείνονται και επί των ήδη λυθεισών συμβάσεων).

Προς την γνώμην ότι ή αναδρομικότης δεν εκτείνεται και επί των λυθεισών συμβάσεων συνηγόρησε και ή νομολογία του Αρείου Πάγου, κατά την οποίαν πρέπει να υπάρχη ενεργός σύμβασις κατά την ημέραν της δημοσιεύσεως της συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως (βλέπε Α.Π. 83/1949, εισηγητής *Δ. Μίχος*, ΕΕΔ 8, 323, Α.Π. 43/1949, εισηγητής *Α. Παπαναστασίου* ΕΕΔ 8, 982, Α.Π. 660/1955, εισηγητής *Μ. Παπιελής*, ΕΕΔ 15, 70, Α.Π. 61/1958, εισηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 17, 234), την γνώμην δε ταύτην ηκολούθησαν και τα Δικαστήρια της ουσίας (βλέπε Πρωτοδικείου Αθηνών 13812/1956, εισηγητής *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 15, 1224, ένθα και λοιπαί παραπομπαί).

Άν όμως ίδωμεν τα ημέτερα νομοθετικά κείμενα και ίδίως τα ν.δ. 3755/1957 «περί αύξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου 3239/1955» (ΕΕΔ 16, 1062), τα οποία, ως μεταγενέστερον, δέν είχον υπ' όψιν οι υποστηρικταί της χρησιμοποιηθείσης γνώμης, πρέπει να καταλήξωμεν εις το ότι εξεδηλώθη πρόθεσις του ημετέρου Νομοθέτου περί της εφαρμογής της αναδρομικότητος, ανεξαρτήτως άν κατά την δημοσίευσιν της διαιτητικής αποφάσεως ή συλλογικής συμβάσεως εργασίας υπάρχη ενεργός σχέσις εργασίας (βλέπε συναφώς και τον ά.ν. 1777/1951, ΕΕΔ 10, 432 περί των «δώρων» μισθωτών, διά του οποίου απεδοκιμάσθη υπό του Νομοθέτου ή νομολογιακή άποψις ότι και διά τας παροχάς ταύτας πρέπει να υπάρχη ενεργός σύμβασις κατά την δημοσίευσιν της σχετικής υπουργικής αποφάσεως).

Είναι γνωστή ή ιστορία του ν.δ. 3755/1957 (άρθρον 1) (βλέπε Α.Π. 191/1958, εισηγητής *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 17, 414 και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 17, 418 επ.).

Αί δοθείσαι δι' αυτού αυξήσεις επί των πράγματι καταβαλλομένων μισθών (δηλαδή και των υπέρ τα κατώτατα όρια των συλλογικών συμβάσεων κλπ.) εχορηγούντο από 24 Ιανουαρίου 1956 (αναδρομικώς) και διά της

ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ΔΕΔ 16, 976), ἡ ὁποία ἠξίωσε κατὰ τὸ αὐτὸ ποσὸν καὶ τὰ ὑποχρεωτικὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀναδρομικῶς ἐπίσης ἀπὸ 24.1.1956, ἐγκύρως δὲ ὡς πρὸς τοῦτο καὶ ἀκύρως ὡς πρὸς τὰς πράγματι καταβαλλομένας ἀποδοχάς (Σ.Ε. 746/1957, ΕΕΔ 16, 948), διὰ τοῦτο δὲ καὶ εἰσηχθη τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957.

Ἂν λοιπὸν ἐμμείνωμεν εἰς τὴν γνώμην, ὅτι ἡ ἀναδρομικότης τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν λυθεισῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν (τῆς τυπικῆς ἰσχύος) συμβάσεων ἐργασίας, τότε θὰ ἐφηρμοσθῆ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως (2/1956) οἱ μὲν μισθωτοὶ μὲ ἀνωτέρας τῶν νομίμων ἀποδοχὰς νὰ λαμβάνουν αὐξήσεις ἀπὸ 24.1.1956, ἀνεξαρτήτως ἂν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. 3755/1957 ὑπῆρχε ἐνεργὸς ἢ ὄχι σύμβασις ἐργασίας, *ἐκεῖνοι δέ, οἱ ὁποῖοι ἠμείβοντο μὲ νομίμους ἀποδοχάς, νὰ μὴ λαμβάνουν τὰς αὐτὰς αὐξήσεις ἀπὸ 24.1.1956, ὅν δὲν ὑπῆρχεν ἐνεργὸς σύμβασις κατὰ τὴν 17 Αὐγούστου 1956, ἡμέραν δημοσιεύσεως τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως.*

(Σημειοῦται, ὅτι ὁμοίως ἀπεφάνθη καὶ ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7677/1959 (Πρωτοδίκης ὁ αὐτὸς) ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ-Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν λειτουργείων).

Τὸ συμπέρασμα εἶναι, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδοκιμασθῆ ἡ διὰ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως γενομένη στροφὴ τῆς νομολογίας πρὸς τὴν ἀλήθη, μετὰ τὰ ἄνω, ἔννοιαν τοῦ νόμου.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7681/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Κουσουλὲς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Α. Τζηρίτης

Κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 3239]1955 «εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια (πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια) δικαιοῦνται νὰ προσδώσωσιν εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν τὸ πολὺ μέχρι καὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς παρεπέμφθη ἡ συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὰ διαιτητικὰ ταῦτα ὄργανα, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ν. 3755]1957 (ἄρθρον 7 § 2), ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πάροδον τῶν ἐν τῷ παρόντι ὁριζομένων προθεσμιῶν διαθικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ταύτης δὲν δύναται νὰ μετατεθῆ εἰς χρόνον μεταγενεστέρου τῆς ἐπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων ἡμέρας». Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ν. 3755] 1957 «οἱ πράγματι καταβαλλόμενοι κατὰ τὴν 24.1.1956 μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια εἰς τὸ ἀπασχολούμενον ἢ ἀπασχοληθὲν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, πάσης φύσεως προσωπικὸν (ἄρρενες, θήλεις) αὐξάνονται ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐνεργοῦ σχέσεως ἐργασίας». Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις ἐθεσπίσθη, διὰ νὰ καλύψῃ τὸ κενόν, ὅπερ ἐδημιουργήθη μετὰ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 746] 1957 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ηὐξήθησαν τὰ πράγματι καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια ἀναδρομικῶς ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1956, ἐτονίσθη δὲ δι' αὐτῆς, ὅτι ἡ ἀναδρομικὴ αὔξησις καταβάλλεται εἰς πάντα μισθωτόν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου ὑφίσταται ἐνεργὸς ἢ μὴ σύμβασις ἐργασίας. Καὶ ναὶ μὲν διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐρρυθμίσθη εἰδικῶς ἡ περίπτωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2] 1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, οὐχ ἧττον ὅμως ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης καὶ ὁ τίτλος τοῦ νόμου περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 3239]1955 καὶ ἄλλων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας κλπ.» ἄγει εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν, ὅπως πᾶσα νόμιμος ἀναδρομικὴ αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν καταλαμβάνῃ πάντα μισθωτόν, ὅστις εἰργάζετο παρ' ἐργοδότῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναδρομικῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἐκδόσεως ἢ δημοσιεύσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως (πρβλ. Α.Π. 61]1958, ΕΕΔ 17, σελ. 234, Α.Π. 197]1958, ΕΕΔ 17, σελ. 414, Α.Π. 408]1959, ΕΕΔ 18, σελ. 1190). Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ὑπ' ἀριθ. 13] 1959 ἀπόφασις τοῦ δευτεροβαθμίου διοικητικοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν ἁπάσης τῆς χώρας», κατατεθεῖσα νομίμως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ κοινοποιηθεῖσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (κατ' ἄρθρον 20 § 3 ν. 3239]1955), δι' ἧς ηὐξήθησαν ἀναδρομικῶς αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1958, καταλαμβάνει καὶ τοὺς μισθωτοὺς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔτέλουν εἰς ἐνεργὸν ἐργασιακὴν σχέσιν κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς (23.9.1959 κατ' ἄρθρον 20 § 3 ν. 3239]1955). Νόμιμος δὲ θὰ τυγχάνει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐν ᾗ ἐκτίθησιν ὁ ἐνάγων, ὅτι προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὸ ἔτος 1921 καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ὡς ἠλεκτροτεχνίτης (ἀποκτήσας ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου πρὸ ὀλίγων ἐτῶν), μέχρι τῆς 16 Ἰανουαρίου 1959, ὁπότε ἀπελύθη καὶ ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ηὐξήθησαν ἀναδρομικῶς αἱ ἀποδοχαὶ του ἀπὸ 22.12.1958 καὶ δι' ἧς αἰτεῖται, κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος της, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν νόμιμον προσαύξησιν ἀπὸ 22.12.1958 ἕως 20.6.1959 καὶ δέον ὅπως γίνῃ τύποις δεκτὴ καὶ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 3 καὶ 12 νόμου 2112]1920, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. 4558]1930 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 2655]1953, σαφῶς προκύπτει, ὅτι κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν μισθωτός, προσληφθεὶς πρὸ τοῦ ν. 2655]1953 ἐχαρακτηρίζετο ὡς ἐργάτης, ἐνῶ μετὰ τὸν ν. 2655]1953 χαρακτηρίζεται ὡς ὑπάλληλος, πρὸς καθορισμὸν τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου δέον νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸν ν. 2112, λαμβά-

νεται ὑπ' ὄψιν μόνον ἡ μετὰ τὸν νόμον 2655]1953 προσφερθεῖσα ἐν τῇ ἰδιότητι τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσία καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης καθορίζεται ἡ ἀποζημίωσις (Α.Π. 246]1958, ΕΕΔ 17, 515, Α.Π. 745]1958, ΕΕΔ 17, 1285). Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ν. 3763]1957, ἀντικατεστήσαν τὰ ἄρθρον μόνον τοῦ ν. 381]1947, θεωροῦνται ὡς ὑπάλληλοι οἱ ἠλεκτροτεχνῖται, οἱ κεκτημένοι ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου μιᾶς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ εἰδικοτήτων. Ἐνῷ οἱ βοηθοὶ τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν δὲν θεωροῦνται ὑπάλληλοι, ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἄδειαν ἠλεκτροτεχνιτῶν αἱ περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις μόνον ἀφ' ἧς οὗτοι ἀπέκτησαν τὴν ἄδειαν, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ χρόνου, καθ' ὃν οὗτοι εἰργάσθησαν ὡς βοηθοὶ (ἄρθρ. 1 § 4 ν. 3763]1957). Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος της, δι' ἧς διώκει ὁ ἐνάγων, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὸν δι' ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112]1920 τὰς ἀποδοχὰς τοῦ 24 μηνῶν, καίτοι ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἐκτίθησιν, ὅτι πρὸ ἑπταετίας ἐκτήσατο τὴν ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου, ὑπολογιζομένου ὡς χρόνου ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος καὶ τοῦ τοιούτου πρὸ τῆς κτήσεως τῆς ἀδείας, μὴ νόμιμος τυγχάνει καὶ ἀπορριπτέα, τὸ αἴτημα ὅμως ὅπως ὑπολογισθῇ ἡ ἀποζημίωσις βάσει τῶν ὑπὸ τῆς 13]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένων μισθῶν νόμῳ βάσιμον παρίσταται διὰ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω λόγους καὶ θέλει ἐξετασθῇ περαιτέρω.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 § 5 ν. 539]1945 πᾶς μισθωτὸς ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του. Σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς, ὅτι ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῆς διὰ τὴν μὴ χορήγησιν τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀδείας ἀποζημιώσεως, ἐὰν ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην. Ὡς ἀφορμὴ βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην θεωρεῖται καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ συνεπείᾳ περιορισμοῦ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ὅταν μάλιστα ὁ περιορισμὸς οὗτος λαμβάνῃ χώραν διὰ συμβάσεως μετὰ τρίτου. Ἐὰν ὅμως ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ἔλαβε χώραν συνεπείᾳ νόσου ταύτου, καθιστώσης αὐτὸν ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν, ἡ οὕτω γενομένη ἀπόλυσις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην, ἐκτὸς ἐὰν διαπιστοῦται ἀμέλειά τις τοῦ ἐργοδότου, εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ νόσος τοῦ μισθωτοῦ. Ὅθεν νόμῳ βάσιμος παρίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὸ τρίτον σκέλος της περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν τοῦ 1959, καθ' ὅσον, κατὰ τὴν ἀγωγήν, ὁ ἐνάγων ἀπελύθη λόγῳ περιορισμοῦ τοῦ ὁρίου ἡλικίας του καὶ δέον ὅπως ἐξετασθῇ περαιτέρω.

Ὁ ἐνάγων εἰργάζετο παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1921 ὡς ἠλεκτροτεχνίτης, ἀπέκτησεν ὅμως τὴν ἄδειαν τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου τὴν 28 Ἀπριλίου 1949 καὶ ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης χαρακτηρίζεται ὡς ὑπάλληλος, ἐργασθεὶς ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 16 Ἰουνίου 1959, ὁπότε ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, κριθεὶς σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, λόγῳ μετατραυματικῶν διαταραχῶν νευρικοῦ συστήματος συνεπείᾳ ἠλεκτροπληξίας. Ὁ τρόπος καὶ ὁ τόπος τοῦ γενομένου τραυματισμοῦ τοῦ ἐνάγοντος σύδόλως ἀπεδείχθη, οὔτε οὗτος (ἐνάγων) ἀναφέρει τι ἐν τῇ ἀγωγῇ του περὶ τούτου καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἀπεδείχθησαν στοιχεῖα, δυνάμενα νὰ ἐπιστηρίξωσιν ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὴν ἐναγομένην διὰ τὴν ἀπόλυσίν του καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ τρίτον σκέλος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, δι' ἧς διώκεται ἀποζημίωσις διὰ τὴν μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν τοῦ 1959, ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον ἐλέγχεται.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἠλεκτροτεχνίτου, ἔχοντος ὑπηρεσίαν ἑπτὰ (7) ἐτῶν, ὡς συνομολογεῖται ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, καθωρίσθη εἰς δρχ. 1750, ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τούτου προστίθεται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5 ο]ο δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθείσης ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν ἠλεκτροτεχνικὸν κλάδον καὶ μέχρι πέντε (5) πενταετιῶν καὶ ἐπὶ τοῦ οὕτω ηὐξημένου μισθοῦ ὑπολογίζεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10 ο]ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5 ο]ο δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν τοιούτων. Συνεπῶς ὁ ἐνάγων, ὡς ἔχων συμπληρώσει πέντε (5) πενταετίας, ἔτι δὲ ἔχων σύζυγον καὶ δύο τέκνα, ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1958 μέχρι τῆς 20 Ἰουνίου 1959, καθ' ἣν ἀπελύθη, θὰ ἐλάμβανε μηνιαίως δραχ. 2.625 (ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας 25 ο]ο ἴσον 437,50 καὶ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν 437,50, ἀντὶ τῶν ὁποίων ἐλάμβανε, καθ' ὁμολογίαν τῆς ἐναγομένης, δραχ. 2.136,60 καὶ συνεπῶς δέον νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν διαφορὰν ἐκ δραχ. 2930,40 (μὴ περιλαμβανομένου τοῦ δώρου Πάσχα 1959, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπιφυλάσσεται ὁ ἐνάγων), γινομένου ἐν μέρει δεκτοῦ ὡς οὐσίᾳ βασίμου τοῦ πρώτου σκέλους τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς. Περαιτέρω δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔδει νὰ λάβῃ ὁ ἐνάγων τοὺς μισθοὺς ἓξ (6) μηνῶν, ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως, προσηυξημένους ὡς ἄνω κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13]1959 διαιτητικὴν ἀπόφασιν (ἔχων συμπληρώσει δεκαετῆ ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλου ἀπὸ 28.4.1949, καθ' ἣν ἐκτήσατο τὴν ἄδειαν τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου), ἤτοι δραχ. 15.750, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἤδη, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἀποδείξεων, καὶ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος καὶ κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος της.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΚ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Ἰδιότης τῶν διαδίκων, μελῶν τῶν ὀργανώσεων, ὡς στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς

Ἀξίωσις μισθωτῶν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης μόνον ἐκτελεστῆς καὶ οὐχὶ ὑποχρεωτικῆς.—Δέσμευσις ἐξ αὐτῆς μόνον τῶν ἐν διενέξει μερῶν, ἰδίᾳ δέ, προκειμένου περὶ ἐργοδοτῶν, δέσμευσις μόνον τῶν ἐκ τούτων ἀποτελούντων μέλη τῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, οἵτινες καὶ ἐξεπροσωπήθησαν ὑπὸ τούτων, καὶ οὐχὶ καὶ τῶν λοιπῶν ἐργοδοτῶν, μελῶν τυχὸν ἢ μὴ ἄλλων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, μὴ ἐκπροσωπηθέντων πάντως ὑπὸ ἐργοδοτικῆς τινος ὀργανώσεως ἢ τοῦ ὁρμοδίου Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου.—Ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ἀξιώσεως, ἀναγκαίας τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφορᾶς του, ἡ Ἰδιότης τῶν διαδίκων ὡς μελῶν τῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ὀργανώσεων.

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐφαρμογῆς τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751/16984/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κλπ. βαφείων, τυποβαφείων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 18, 168).

(Ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις ἔχει καταγγελθῇ, ἀλλὰ δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας παρετάθη ἡ ἰσχὺς αὐτῆς, ἴδε ΕΕΔ 18, 1054, ΕΕΔ 18, 1286).

Τὸ θέμα ὅμως, τὸ ὁποῖον ἀπησχόλησε τὸ ὡς ἀνωτέρω δικάσαν Πρωτοδικεῖον, εἶναι γενικωτάτου ἐνδιαφέροντος καὶ συνίσταται εἰς τοῦτο: Πρέπει, ὡς στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, νὰ ἀναγράφηται ἐν αὐτῇ, ὅτι ὁ μισθωτὸς καὶ ὁ ἐργοδότης εἶναι μέλος τῆς συμβληθείσης ἐν συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας ἢ εὐρεθείσης ἐν διενέξει ἐπὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὀργανώσεως;

Τὸ θέμα ἀπησχόλησε καὶ τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας Δικαστὰς καὶ ἡ δοθεῖσα ἐπ' αὐτοῦ λύσις δὲν ὑπῆρξεν ὁμόφωνος (βλέπε ἀποφάσεις των ἐν ΕΕΔ 18, 1018 ἑξ).

Τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἀπεφάνθη καταφατικῶς (ἀντίθετοι κατωτέρω παρατηρήσεις *Κ. Ι. Δημάκη*).

Σημειοῦται ὅμως εἰδικῶς ἐν προκειμένῳ, ὅτι, ὑποκειμένης ἐθνικῆς ὁμοιοπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρων 7, 1β νόμου 3239/1955), πρὸς ἣν ἐξομοιοῦται ἡ προκειμένη διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, δεσμεύει πάντα ἐργοδότην, ὁ ὁποῖος ἀνήκει εἰς ἐργοδοτικήν τινα ὀργάνωσιν (βλέπε σχετικῶς καὶ ὑπ' ἀριθ. 24728/5133/1959 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 340, 561).

Ὥστε καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκτίθηται ἐν τῇ ἀγωγῇ ὡς στοιχεῖον αὐτῆς, ὅτι οἱ διάδικοι εἶναι μέλη ὀργανώσεως, δὲν ἔπρεπε νὰ εἶναι μέλη τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων, ἀλλ' οἱαδήποτε τοιαύτης, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου ὅτι ἀντεπροσωπεύθησαν καὶ οὗτοι ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων (βλέπε καὶ Σ.Ε. 1723/1959, εἰσηγητὴς *Δ. Ταμιωράτος*, ΕΕΔ 18, 1960 ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ὑπ' ὄψιν τοῦ Πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ. 18/1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 20449/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Στασινός*

Διὰ τῆς, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀγωγῆς κατὰ τὸ περὶ ἐπιδικάσεως διαφορῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος κεφάλαιον αὐτῆς, ὡς διηνεκρινίσθη αὕτη διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος τῆς πρωτοδίκου δίκης, ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων, προαληφθεὶς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐργάτης βαφείου εἰς τὸ ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ βαφεῖον τῆς ἐναγομένης, εἰργάσθη καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Μαρτίου μέχρι τῆς κατὰ τὴν 4 Ἰουνίου 1959 ἀπολύσεώς του χρονικὸν διάστημα, τῷ κατεβάλλετο δὲ ἡμερομίσθιον, περιλαμβανομένης καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ προσαυξήσεως λόγῳ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἐκ 57 δραχμῶν, ἀντὶ τοῦ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751/16984/1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ Ἀθηνῶν καὶ τῆς κατ' ἐφαρμογὴν ταύτης γνωστοποιηθείσης ὑπερτετραετοῦς προϋπηρεσίας του καταβλητέου νομίμου ἡμερομισθίου ἐξ 67.20 δραχμῶν (μετὰ τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος), διώκεται δὲ ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ἐντεῦθεν προκύπτουσαν διαφορὰν τῶν κατὰ τὴν ἀνωτέρω περίοδον πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων του ἐκ 510 δραχμῶν καὶ ὁμοίαν διαφορὰν τοῦ δώρου τοῦ Πάσχα 1959 ἐξ 153 δραχμῶν. Ἡ ἐπικαλουμένη ὅμως πρὸς στήριξιν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀξιώσεως ὑπ' ἀριθ. 18/1958 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὡς ἐκ ταύτης προκύπτει, ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων χημικῆς βιομηχανίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἓξ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν, τοῦ

Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, καὶ τῆς Ἀνωτάτης Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἐκηρύχθη δὶ ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 350)1958) βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρ. 14 § 1 ἐδ. β', 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ νομοθ. Β)γματος 3755)1957., ἐντεῦθεν δὲ αὐτή, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκηρύχθη δι' ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ γενικῶς ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ ἀνωτέρω ν. 3239)1955. δεσμεύει μόνον τὰ ἐν διενέξει μέρη (ἴδε ἄρθρ. 5 § 1 καὶ 19 § 2 τοῦ ν. 3239)1955, σχετ. καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν 9375)1958, ΕΕΔ 17, σελ. 805), ἰδίᾳ δέ, προκειμένου περὶ τῶν ἐργοδοτῶν, αὐτὴ δεσμεύει μόνον τοὺς ἐκ τούτων ἀποτελοῦντας μέλη τῶν ἀνωτέρω ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες καὶ ἐξεπροσωπήθησαν ὑπὸ τούτων ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις συλλογικῇ διαφορᾷ, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς ἐργοδότας, μέλη τυχὸν ἢ μὴ ἄλλων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, μὴ ἐκπροσωπηθέντας πάντως ἐν προκειμένῳ ὑπὸ ἐργοδοτικῆς τινος ὀργανώσεως ἢ τοῦ ἁρμοδίου Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου κατ' ἄρθρον 23 § 2 τοῦ ν. 3239)1955. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐρειδομένης ἀξιώσεως, ὅπερ, ὡς ἐκ τούτου, δέον νὰ περιέχηται ἐν τῇ σχετικῇ ἀγωγῇ, εἶναι ἡ ἰδιότης τῶν διαδίκων ὡς μελῶν τῶν ἀνωτέρω, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὀργανώσεων, τὰ μέλη τῶν ὁποίων ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐξεπροσωπήθησαν κατὰ τὴν ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις αὕτη συλλογικὴν διαφοράν καὶ ἐντεῦθεν ἐδεσμεύθησαν ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἅτε τῶν λοιπῶν (μὴ μελῶν ἐργατῶν—ἐργοδοτῶν), καθ' ἃ ἐξετέθη, μὴ δεσμευθέντων. Ἐν προκειμένῳ ὅμως ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ δὲν ἐκτίθενται τὰ στοιχεῖα ταῦτα τῆς ἐν αὐτῇ προβαλλομένης ὡς ἄνω ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἰδίᾳ τοῦ τοιούτου περὶ τῆς ἰδιότητος τῆς ἐναγομένης ὡς μέλους τινὸς τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρω συλλογικῇ διαφορᾷ ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ὅπερ ἐπὶ τοσοῦτο μᾶλλον εἶναι ἀναγκαῖον, καθ' ὅσον ἡ ἐναγομένη ἰδικῶς ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ρητῶς ἀμφισβητεῖ, ὅτι εἶναι μέλος τινὸς τῶν ἀνωτέρω ἐν τῇ διενέξει ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καὶ ὅτι οὕτω δεσμεύεται ἐκ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ταῦτα δὲ ἀσχέτως τοῦ ὅτι οὐδὲν προσάγεται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος στοιχεῖον πρὸς βεβαίωσιν τῆς τοιαύτης ἰδιότητος τῆς ἐναγομένης. Κατόπιν τούτων ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ κατὰ τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον αὐτῆς (ἐπιδικάσεως διαφορᾶς ἀποδοχῶν) ἀπορριπτέα τυγχάνει ὡς ἀόριστος, κατ' ἐσφαλμένην δὲ ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου αὐτῆς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι τοῦτο περιέχει ἅπαντα τὰ νόμιμα στοιχεῖα τῆς διωκομένης ὡς ἄνω ἀξιώσεως καὶ ἐπεδίκασε ταύτην ὡς βάσιμον, δι' ὃ δέον ὅπως, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἀποφάσεως ταύτης κατὰ παραδοχὴν τοῦ τετάρτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὡς οὗτος συμπληροῦται καὶ ἀναπτύσσεται διὰ τῶν προτάσεων, ἀπορριφθῇ ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ κατὰ τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον αὐτῆς ὡς ἀόριστος.

Παρατηρήσεις

Τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν ἀπησχόλησεν ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐξεδόθη ἐπὶ συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργοτῶν, Τεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων κλπ. ἀφ' ἑτέρου καὶ ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ (οὐχὶ ὅμως καὶ ὑποχρεωτικὴ) διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως 79751/1958 (ΕΕΔ 18, 168).

Εἰδικώτερον τὴν σχολιαζομένην ἀπόφασιν ἀπησχόλησε τὸ ἐρώτημα, ἐὰν ὁ ἐνάγων (μισθωτὸς) ὤφειλε νὰ διαλαβῇ ἐν τῇ ἀγωγῇ του, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐπιχείρησις ἐξεπροσωπήθη (καὶ συνεπῶς ἔλαβε μέρος) εἰς τὴν συλλογικὴν διένεξιν, ἐφ' ἧς ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, δοθέντος ὅτι, ὡς ἐλέχθη, αὕτη δὲν εἶχε κηρυχθῇ ὑποχρεωτική. Ἡ ἀπόφασις ἀπήντησεν εἰς τὸ ἐρώτημα καταφατικῶς καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀόριστον, διότι ἐν ταύτῃ δὲν διελαμβάνετο, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐπιχείρησις ἀπετέλει μέλος τῶν ἐν τῇ συλλογικῇ διαφορᾷ, ἣν ἔλυσεν ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων.

Διατάζομεν νὰ δεχθῶμεν τὴν ἄποψιν τῆς ἀποφάσεως. Ἂν δεχθῶμεν ταύτην, θὰ καταστήσωμεν σχεδὸν ἀδύνατον τὴν ἔγερσιν ἀγωγῆς ἐπὶ τῇ βάσει συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Διότι, ἐὰν ὁ μισθωτὸς (ἐνάγων) θὰ πρέπει ἐν τῇ ἀγωγῇ του νὰ ἐπικαλῆται, ὅτι ὁ ἐργοδότης του (ἐναγόμενος) ἀνήκει εἰς τὴν ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν, ἡ ὁποία ὑπέγραψε τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν διαιτησίαν, θὰ πρέπει περαιτέρω κατ' ἄρθρ. 248 Πολ. Δικ. καὶ νὰ ἀποδείξῃ (πῶς ὅμως;) τὴν ἰδιότητα ταύτην τοῦ ἐργοδότου του. (Εἶναι εὔκολον νὰ ἀντιληφθῶμεν τὴν δυσχέρειαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εὑρεθῇ εἷς ἐργάτης, διὰ νὰ δώσῃ ἀπάντησιν, ἐὰν ἡ ἐπιχείρησις, εἰς ἣν ἐργάζετο, ἀνήκῃ π.χ. εἰς τὴν «Ἀνωτάτην Συνομοσπονδίαν Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος» ἢ τὴν ἑτέραν «Ἀνωτάτην Ὁμοσπονδίαν Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος», περὶ ἂν βλέπε εἰς τὴν σχολιαζομένην ἀπόφασιν).

Πέραν ὅμως τούτων ἡ ἀντίρρησίς μας εἶναι οὐσιαστικωτέρα, ἡ ἑξῆς:

Α) Κατ' ἄρθρ. 7 § 3 ν. 3239/1955 αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν **γενικωτέρας** σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν. Εἰς τὸν νόμον δὲν κατονομάζονται αἱ «γενικωτέρας σημασίας» ὀργανώσεις (ὡς ἐν § 2, προκειμένου περὶ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Βλέπε περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ὅρων «γενικωτέρας σημασίας» τὴν Σ.τ.Ε. 1723/1959, ΕΕΔ 18, 1261, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαρᾶτος*). Ἡ συγκεκριμένη συνεπῶς ἐπιχείρησις δεσμεύεται, ἔστω καὶ ἂν πράγματι δὲν ἀνήκῃ εἰς τὴν «γενικωτέρας σημασίας» ὀργάνωσιν, ἥτις ὑπέγραψε τὴν ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ὁ νόμος προέβλεψε περὶ κατὰ νόμιμον τεκμήριον ἀντιπροσωπευτικῆς ὀργανώσεως («γενικωτέρας σημασίας»), πρᾶγμα ὅπερ δὲν θὰ ἐχρειάζετο, ἐὰν ἠκολουθεῖτο καὶ ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ συλλογικῶν συμβάσεων (δηλαδὴ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν) τὸ σύστημα τῆς πράγματι (καὶ οὐχὶ κατὰ τεκμήριον) ἀντιπροσωπεύσεως. (Ἄλλως θὰ ἔχῃ τὸ ζήτημα ἐπὶ

περιπτώσεων, καθ' ας εργοδοτης τις δεν δύναται εκ της ιδιότητός του, π.χ. Δημοσίων κλπ., νά είναι μέλος οργανώσεως, ότε βεβαίως δεν δύναται καί νά τεθή ζήτημα πραγματι ή κατά τεκμήριον αντιπροσωπεύσεως ταύτων (βλέπε περίπτωσιν της Α.Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, 1236, εισηγητής Σ. Μαυρομιχάλης).

Γενικεύοντες τας παρατηρήσεις μας επί τού άρθρου 7 ν. 3239/1955 σημειούμεν, ότι ώς προς την έκτασιν εφαρμογής των εν αυτή τεσσάρων κατηγοριών συλλογικών συμβάσεων (καί αντιστοίχως διαιτητικών αποφάσεων) προκύπτουσιν αί εξής αρχαί: α) οί κανόνες συλλογικής συμβάσεως δεσμεύουν κατ' αρχήν εκείνους, οί οποίοι είναι μέλη των συμβληθεισών οργανώσεων (άρθρ. 2 § 1 καί 6 § 1). β) Οί κανόνες της συλλογικής συμβάσεως επεκτείνονται καί κέρν των μελών των οργανώσεων, αί όποίαι υπέγραψαν την συλλογικήν συμβασιν, εφ' όσον αύτη έκηρύχθη υποχρεωτική (άρθρ. 5 § 2). γ) Έν τώ μέσω των δύο τούτων βασικών κατηγοριών ύφίσταται καί τρίτη κατηγορία: "Οταν μέν πρόκειται περί εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως (κατηγορία α' της παραγρ. 1 άρθρ. 7), αύτη ισχύει, ανεξαρτήτως άν ή επιχείρησις ή ο μισθωτός άνήκουν εις επαγγελματικήν οργάνωσιν, διότι κατά τεκμήριον, αμάχητον μάλιστα, αί οργανώσεις (μισθωτών καί εργοδοτών), αίτινες κατονομάζονται εις την παράγραφον 2, αντιπροσωπεύουσι πάντας τους μισθωτούς καί εργοδότας της χώρας. "Οταν δέ πρόκειται περί εθνικής ομοιοεπαγγελματικής (κατηγορία β' της παραγρ. 1 άρθρ. 7), αύτη ισχύει καί επί των μή άνηκόντων εις την συμβληθείσαν επαγγελματικήν οργάνωσιν εργοδοτών καί μισθωτών, εφ' όσον ή συμβληθείσα οργάνωσις είναι «γενικωτέρας σημασίας», διότι εις την περίπτωσιν ταύτην κατά τεκμήριον ή οργάνωσις αύτη, ώς μάλλον αντιπροσωπευτική, καλύπτει καί όσους δέν είναι μέλη της. (Εις την δευτέραν ταύτην περίπτωσιν τό τεκμήριον δέν είναι, ώς εις την περίπτωσιν της εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως άμάχητον. Δύναται συνεπώς ή Διοίκησις κατά την κύρωσιν της συλλογικής συμβάσεως, συμφώνως τώ άρθρ. 20 του ν. 3239/1955, νά ελέγξη, εάν ή υπογράψασα την εθνικήν ομοιοεπαγγελματικήν συλλογικήν σύμβασιν είναι όντως «γενικωτέρας σημασίας». Εάν ή Διοίκησις χωρήση εις την κύρωσιν, άποκλείεται πάσα αμφισβήτησις περί του χαρακτήρος της οργανώσεως, πλήν, εννοείται, της κατά τον άκυρωτικόν έλεγχον ενώπιον του Σ.τ.Ε. τυχόν προσβληθησομένης). Ό λόγος, δι' ον εδημιουργήθη ή τρίτη αύτη κατηγορία, είναι πρόδηλος: Ή Πολιτεία ήθέλησε νά δημιουργήση έλάχιστα γενικής κατά τό δυνατόν ισχύος μισθολόγια: Ώς τοιαύτα ώρισε κατά πρώτον λόγον τά υπό της εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως καί κατά δεύτερον λόγον τά υπό των εθνικών ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων. (Εξαίρεσιν αποτελεί ή περίπτωσις, καθ' ην ο εργοδότης δέν δύναται εκ του νόμου νά ανήκη εις οργάνωσιν, βλέπε την ανωτέρω Α.Π. 698/1958). Διά την αντιπροσώπευσιν των εργοδοτών καί μισθωτών εις την κατάρτισιν των γενικών τούτων μισθολογίων δέν ήτο δυνατόν, είμή νά προσφύγη εις την κατά τεκμήριον αντιπροσώπευσιν.

Έπί τή βάσει των ανωτέρω σκέψεων, εφ' όσον εις την περίπτωσιν της σχολιαζομένης, ώς εκ ταύτης συνάγεται, επρόκειτο εφαρμογή εθνικής ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως (διαιτησίας), αύτη εδέσμευε πάσας τας επιχειρήσεις του σχετικού επαγγέλματος καί διά τον είδικόν αύτόν λόγον (βλέπε καί αμέσως κατωτέρω) δέν έχρειάζετο νά εκτεθή, ότι ή εναγομένη επιχείρησις ήτο μέλος της λαβούσης μέρος εις την διένεξιν οργανώσεως.

Β. Τό πρόβλημα όμως παραμένει ακέραιον εις την περίπτωσιν της τοπικής καί εν μέρει εις την περίπτωσιν της είδικής συλλογικής συμβάσεως (κατηγορία γ' καί δ' § 1 άρθρ. 7 ν. 3239/1955). Έρωτάται δηλαδή εις τάς περιπτώσεις ταύτας, εάν ο εναγων πρέπει να διαλάβη εν τή αγωγή του, ώς στοιχείον ταύτης, ότι, τοσον αύτός, όσον καί ο εργοδότης, είναι μέλη των αντιστοίχων επαγγελματικών οργανώσεων. Ή απάντησις πρέπει να δοθή έκ του χαρακτήρος της συλλογικής συμβάσεως ώς άκλης ενοχικής συμβάσεως ή ώς κανονιστικής πράξεως.

Υπό τό καθεστώς του νεωτέρου νόμου περί συλλογικών συμβάσεων δέν δύναται νά αμφισβητηθή πλέον (πλήν της περιπτώσεως της κατατιθεμένης εις το Ειρηνοδικείον συλλογικής συμβάσεως κατ' άρθρον 20 § 3), ότι αί συλλογικαί συμβάσεις αποτελούν κανόνας δικαίου ('Ολομ. Α.Π. 148/1950 ΕΕΔ 9, 221) καί μάλιστα ότι οί κανόνες αύτοι, λαμβανομένου υπ' όψιν του διά ταύτης επιδιωκομένου κοινωνικού σκοπού, είναι δημοσίας τάξεως εξασφαλίζοντες έλάχιστα όρια αποδοχών (άρθρ. 680 Α.Κ. καί 25 § 2 ν. 3239/1955).

Ό δικαστής συνεπώς, ενώπιον του οποίου τίθεται αμέσως ή εμμέσως ζήτημα σχέσιν έχον μέ τό νόμιμον ύψος των αποδοχών μισθωτού τινος, είναι υποχρεωμένος οίκοθεν καί νά γνωρίζη καί νά εφαρμόζη τούς σχετικούς κανόνας της συλλογικής συμβάσεως ('Εφετείου 'Αθηνών 487/1943, εισηγητής Κ. Σούρλος, ΕΕΔ 2, 342). Έκ της αγωγής (ή της απαντήσεως) θά λάβη όσα πραγματικά περιστατικά είναι αναγκαία, διά νά εφελκύσουν την εφαρμογήν της συγκεκριμένης συλλογικής συμβάσεως. Ούτω, εφ' όσον εκτίθεται απλώς καί μόνον, ότι πρόκειται περί μισθωτού, άνευ τινος ειδικότητος ή άλλου προσδιορισμού, ό δικαστής πρέπει νά προσανατολίζεται εις την εφαρμογήν των εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων. Εφ' όσον όμως εκτίθενται καί άλλα προσδιοριστικά περιστατικά (π.χ. επαγγελματική είδίκευσις, εργασία εις ωρισμένην επιχείρησιν κλπ.), ό δικαστής θά προχωρήση εις την αναζήτησιν είδικωτέρας συλλογικής συμβάσεως κατά την τάξιν ην ορίζει τό άρθρ. 7 ν. 3239/1955.

Κατά την υπό του δικαστού γινομένην αναζήτησιν της εφαρμοστέας εν τή συγκεκριμένη περιπτώσει συλλογικής συμβάσεως θά ανακύψουν ζητήματα αναφερόμενα άκόμη καί εις την νόμιμον κατάρτισιν της συλλογικής συμβάσεως (προκειμένου περί των μή κυρουμένων υπό της Διοικήσεως καί δημοσιευσμένων εις το Ειρηνοδικείον), π.χ. της νομίμου ή μή (άρθρ. 83, 81 κλπ. Α.Κ.) συγκροτήσεως του υπογράψαντος την συλ-

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΝΟΜΙΜΟΥ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Συμψηφισμός άνταπαιτήσεως έργοδότου διά ζημίαν υπό του μισθωτού

Όροι άσκήσεως άντεφέσεως.—Πολλαπλή χρήσις του αύτου ένδίκου μέσου κατά της αύτης άποφάσεως.—Άπαγόρευσις έργασίας άλλοδαπού έν Έλλάδι, μή έφωδιασμένου διά της νομίμου άδείας.—Συνέπεια παραβάσεως ή άκυρότης της συμβάσεως.—Έλλειψις ύπερημερίας έργοδότου έπί άκύρων συμβάσεων έργασίας.—Άνεφάρμοστον καί τών δυνάμει του Α.Ν. 1777/1951 έκδιδομένων περί «δώρων» μισθωτών ύπουργικών άποφάσεων.— Δυνατή ή άναζήτησις ώφελείας του έργοδότου κατ' άρθρον 904 Άστικού Κώδικος.—Άνεφάρμοστον καί άρθρ. 5 § 5 Α.Ν. 539/1945 περί άποζημιώσεως δι' άδειαν, ώς καί ύπ' άριθ. 8900 1946 ά.ά., δι' έργασίαν κατά Κυριακός.—Προβολή άκυρότητος συμβάσεως έργασίας άλλοδαπού τό πρώτον κατ' έφεσιν.—Συμψηφισμός πρός μισθόν άνταπαιτήσεως έργοδότου διά δολίως προξενηθείσαν ύπό του μισθωτού ζημίαν.—Άπόδειξις κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν.

Τά της έργασίας άλλοδαπών έν Έλλάδι ρυθμίζουν ειδικοί νόμοι, ό νόμος 4310/1929, ό νόμος 5405/1932 (βλέπε περί αύτών *Α. Άλ. Γέροντας*, ΕΕΔ 11, 513 έπ., *Χ. Άγαλλοπούλου*, Έργατικόν Δίκαιον, σελ. 19 έπ.).

Κατά τούς νόμους ταύτους άπαγορεύεται είς τούς άλλοδαπούς, άνεξαρτήτως ήλικίας, νά έξασκώσιν έν Έλλάδι οίονδήποτε έπάγγελμα ή νά άναλάβωσι πάσης φύσεως έργασίαν, έάν δέν ώσιν έφωδιασμένοι προηγουμένως δι' έπί τούτοις άδείας έργασίας. Ή χορήγησις άδειών έργασίας έναπόκειται είς τήν άπολυτον κρίσιν του Ύπουργού της Έργασίας (βλέπε σχετικώς ΕΕΔ 17, 989, ένθα ή ύπ' άριθ. 39376/1958 έγκύκλιος του Ύπουργείου Έργασίας).

Περίπτωσις έργασίας άλλοδαπού άπησχόλησε τήν κατωτέρω άπόφασιν του Πρωτοδικείου Βεροίας ώς έφετείου.

Δέχεται ή άπόφασις αύτη καί τούτο τελεί έν άρμονία πρός τά δεκτά γενόμενα ότι, άφού ό άλλοδαπός δέν ήτο έφωδιασμένος διά της νομίμου άδείας, συνήψεν άκυρον σύμβασιν (ούτω καί *Ι. Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ ύπ' άρθρ. 648, άριθ. 21, Α.Π. 394/1951, είσηγητής *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 10, 1167, Α.Π. 314/1954, είσηγητής *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 13, 630, Πρωτοδικείου Άθηνών 15626/1957, είσηγητής *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 17, 137, Πρωτοδικείου Άθηνών 3182/1958, είσηγητής *Γ. Λαμπρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 568· κατά τόν *Χ. Άγαλλόπουλον*, Έργατ. Δίκαιον, σελ. 20, πρόκειται άπλώς περί άσυνομικής άδείας, ής ή έλλειψις δέν καθιστά τήν σύμβασιν έργασίας άκυρον, συνεπάγεται όμως ποινικάς κυρώσεις κατά τών παραβατών).

(Ή ένστασις περί άκυρότητος της συμβάσεως λογφ έλλείψεως της νομίμου άδείας παραδεκτώς προεβλήθη τό πρώτον κατ' έφεσιν, ώς άφορώσης της άκυρότητος είς τήν δημοσίαν τάξιν, βλέπε καί Α.Π. 596/1958, είσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1004, Πρωτοδικείου Άθηνών 476/1959, είσηγητής *Α. Μαλαφέκας*, ΕΕΔ 18, 312).

Προκειμένης άκύρου συμβάσεως έργασίας, κατά τά νομολογηθέντα καί μετά τόν νόμον 3198/1955 περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τών περί καταγγελίας της σχέσεως έργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), δέν έφαρμόζονται έπ' αύτης οί περί καταγγελίας της συμβάσεως έργασίας διατάξεις καί ούδεμία προθεσμία άπαιτείται διά τήν άσκησιν της άγωγής, ή δέ καταγγελία δέν παράγει τά έννομα αύτης άποτελέσματα, ούτε δύναται νά θεμελιώσει άξίωσιν άποζημιώσεως λόγω άδικαιολογήτου άπολύσεως (*Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 14, 502, *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 15, 1, *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 17, 137, Πρωτοδικείου Άθηνών 3182/1958, είσηγητής *Γ. Λαμπρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 568· κατά τόν *Χ. Άγαλλόπουλον*, Έργατ. Δίκαιον, σελ. 20, πρόκειται άπλώς περί άσυνομικής άδείας, ής ή έλλειψις δέν καθιστά τήν σύμβασιν έργασίας άκυρον, συνεπάγεται όμως ποινικάς κυρώσεις κατά τών παραβατών).

Ή ένστασις περί άκυρότητος της συμβάσεως λογφ έλλείψεως της νομίμου άδείας παραδεκτώς προεβλήθη τό πρώτον κατ' έφεσιν, ώς άφορώσης της άκυρότητος είς τήν δημοσίαν τάξιν, βλέπε καί Α.Π. 596/1958, είσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1004, Πρωτοδικείου Άθηνών 476/1959, είσηγητής *Α. Μαλαφέκας*, ΕΕΔ 18, 312).

Προκειμένης άκύρου συμβάσεως έργασίας, κατά τά νομολογηθέντα καί μετά τόν νόμον 3198/1955 περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τών περί καταγγελίας της σχέσεως έργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), δέν έφαρμόζονται έπ' αύτης οί περί καταγγελίας της συμβάσε-

---

λογικήν σύμβασιν έπαγγελματικού σωματείου, ή της νομίμου έκπροσωπήσεως τούτων. Έπίσης άλλα ζητήματα συνεχόμενα μέ τήν ίσχύν της συλλογικής συμβάσεως (π.χ. καταγγελία της άορίστου χρόνου συμβάσεως) ή τέλος μερικώτερα ζητήματα, άναφερόμενα είς τήν ίδιότητά τινος ώς μέλους τών ύπογραψασών τήν συλλογικήν σύμβασιν όργανώσεων, τά όποία καί μόνον ύποχρεούνται έκ ταύτης. Τά ζητήματα ταύτα, άναγόμενα είτε είς τήν γένεσιν του κανόνος του δικαίου, είτε είς τήν διάρκειαν ίσχύος, είτε είς τό πλάτος του κανόνος, είναι ύποχρεωμένος νά έρευνήση έξ έπαγγέλματος ό δικαστής. Συνεπώς οί προβαλλόμενοι έπί τού θέματος τούτου ίσχυρισμοί τών διαδίκων ύποβαηθούν άπλώς τόν δικαστήν είς τήν άποκάλυψιν του έφαρμοστέου κανόνος καί δέν άποτελούν τό ούσιώδες στοιχείον της άγωγής ή της ένστάσεως.

Άλλη θά ήτο βεβαίως ή λύσις, έάν ή συλλογική σύμβασις έθεωρείτο άπλή σύμβασις. Είς τήν περίπτωσιν ταύτην θά έπρεπε νά έκτίθενται καί άποδεικνύωνται άπαντα τά σχετικά μέ τήν άντιπροσώπευσιν του δικαιούχου ή ύποχρέου περιστατικά, διότι καί ταύτα άποτελούν στοιχεία του δικαιώματος ή της ύποχρεώσεως. Ώς όμως έλέχθη, ή συλλογική σύμβασις άποτελεί πλέον κανόνα δικαίου. Βεβαίως ό κανών ούτος (δηλαδή ή συλλογική σύμβασις) μόλις άπεσπάσθη άπό τήν σύμβασιν καί έχει έκ του λόγου τούτου άπάσας τάς ίδιοτυπίας της συμβάσεως. Έφ' όσον όμως ή συλλογική σύμβασις άποτελεί κανόνα δικαίου καί μάλιστα δημοσίας τάξεως, πρέπει νά διερευνηθή ή αύτεπαγγέλτως δρᾶσις του δικαστού. Ύπό διάφορον άντιμετώπισιν ή έφαρμογή τών συλλογικών συμβάσεων θά άπέκειτο είς τήν διάθεσιν τών μερών δι' όμολογιών, άποσιωπήσεως, παραλείψεως ίσχυρισμών κλπ., πράγμα άπαράδεκτον.

Κ. Ι. Δημάκης, Δικηγόρος

ως ἐργασίης νομοι (οὕτω Α.Π. 37/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραγάκης*, ΕΕΔ 17, 194, Α.Π. 43/1950, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247, βλέπε ἐν ταύτοις *Κ. Καποάν*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρα 648, 649, σελ. 483 ἑπ., ὑποστηρίζοντα ἀντίθετον ἄποψιν καὶ μετὰ τὰς ἀναιρέσεως ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις). Ἑπομένως δὲν προκύπτει ζήτημα ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ μὴ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ τούτου ἀπενεπεὶς μὴ συμμορφώσεως τοῦ (μὴ ἐπιβαλλομένης) πρὸς τὸν νόμον 3198/1955.

Αὕτη εἶναι ἡ ἄποψις καὶ τῆς κατοχωριζομένης κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἀφοῦ ὅμως παρεσχέθησαν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ, δικαιοῦται οὗτος νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὠφέλειαν τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος (οὕτω καὶ *Κ. Καποάς*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 484), διὰ τῆς αὐτῆς δὲ ἀγωγῆς καὶ τὰ λεγόμενα «δῶρα» κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ τὴν προσαύξησιν ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8200/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (βλέπε ΕΕΔ 17, 835, ἔνθα καταχωρίζεται ἡ Α.Π. 563/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, καὶ λοιπὴ νομολογία).

Προστίθεται ὅτι κατὰ τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατήσαντα καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ δι', ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας (βλέπε ΕΕΔ 17, 1012, ἔνθα νομολογία).

Ὡς πρὸς τὴν ἔνστασιν τοῦ ἐργοδότου περὶ συμψηφισμοῦ πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀντιπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου ἐκ δολίως προξενηθείσης ζημίας καὶ τῆς ἀποδείξεως αὐτῆς βλέπε καὶ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 18524/1959 (εἰσηγητὴς *Δ. Θεοτικός*, ΕΕΔ 19, 82) καὶ τὰ ἐν ΕΕΔ 19, 31 σημειούμενα.

Πρωτοδικείου Βεροίας 775/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Ἀγγελόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Σιδέρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Τσίτσας, Δ. Κασάπης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 758 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὁ ἐφεσίβλητος δύναται, μηδόλως περιοριζόμενος ὑπὸ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς ὑποθέσεως νὰ ἀντεκκαλέσῃ, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἀντέφεσις αὐτοῦ περιορίζεται εἰς τὰ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος προσβληθέντα διὰ τῆς ἐφέσεως κεφάλαια (Α.Π. 186/1939, ΕΕΝ 6' 428, Α.Π. 398/1936, Θέμ. ΜΗ' 227, *Οἰκονομίδου - Λιβαδᾶ - Γιδοπούλου*, Πολιτικὴ Δικονομία § 234, σημ. 14, *Εὐκλείδου*, Πολιτικὴ Δικονομία § 252 σημ. 4). Ὅθεν ἡ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων ἀσκουμένη ἀντέφεσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, πληροῦσα ἅπαντας τοὺς ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος ἄρθρου 758 Πολιτικῆς Δικονομίας προβλεπομένους ὅρους, τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐξεταστέα οὐσίᾳ ἀποβαίνει. Οὐδόλως δ' ἐρρωται νόμῳ ὁ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος προβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀντεφέσεως ταύτης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη, ἀσκηθεῖσα μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἄσκησιν καὶ ἐτέρας ἐφέσεως κατὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 749 § 2, 750, 789, 802, 812 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἄρθρου 1 ἐδ. 1 τοῦ ν.δ/τος τῆς 4/9 Σεπτεμβρίου 1929 προκύπτουσαν ἀρχήν, καθ' ἣν ἅπαξ μόνον συγχωρεῖται ἡ χρῆσις τῶν ἐνδίκων μέσων. Διότι ναὶ μὲν ἀληθὲς ἐστίν, ὅτι βάσει τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀπαγορεύεται ἡ πολλαπλὴ χρῆσις τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' ὅμως μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὸ ἔνδικον ταῦτο μέσον ἠσκήθη καὶ ἀπερρίφθη κατ' οὐσίαν, πρᾶγμα ὅμως, ὅπερ οὐδόλως ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν ὅτι συνέβη ἐν προκειμένῳ (βλ. *Α. Κιτσικοπούλου*, Πολιτικὴ Δικονομία, τόμος 6ος, ὑπ' ἄρθρα 736, 784, ἀριθ. 40, 503, 504, 509, 789, 849. *Ρέμμου ἐν Glossou* Δ' § 841 καὶ σελ. 331, *Οἰκονομίδου-Λιβαδᾶ-Γιδοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. § 226, σημ. 5γ', *Εὐκλείδου*, ἔνθ' ἀνωτ. § 258 σημ. 7, καὶ Α.Π. 213/1959, ΕΕΔ 18, σ. 607, Α.Π. 3/1891, Θέμ. Γ' 148).

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 13 τοῦ νόμου 4310/1929 καὶ ἐδ. στ' § 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 46/1936, καθ' ἃς, ἐκ λόγων ἀφορώντων τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἀλλοδαποὺς νὰ ἀναλάβωσιν ἐν Ἑλλάδι πᾶσης φύσεως ἐργασίαν, ἐὰν δὲν ὦσι προηγουμένως ἐφωδιασμένοι δι' ἐπὶ πούτῳ ἐγγράφου ἀδείας, ἐκδεδομένης παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀπαγγελλομένης ποινῆς πρωτίμου κα ὁ τῶν ἐργοδοτῶν τῶν ἀπασχολούντων ἀλλοδαποὺς μὴ ἐφωδιασμένους διὰ τῆς διαληφθείσης ἀδείας, σαφῶς προκύπτει τὸ μέν, ὅτι ἡ ἄνευ τοιαύτης ἀδείας σύμβασις ἐργασίας τοῦ ἀλλοδαποῦ εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος, τὸ δὲ ὅτι ἐκ τῆς προσαγωγῆς τῆς ἐγγράφου κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς ἡ ἐπισήμου περὶ τούτου πιστοποιητικοῦ ταύτης ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ πρὸς ἐργασίαν τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαίωμα, ἀποκλειομένης τῆς ἀποδείξεως τούτου δι' ἄλλου τινὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου (Α.Π. 314/1954, ΕΕΔ 13, σελ. 636, Α.Π. 394/1951, Θ. ΞΓ', 740). Προκειμένης δὲ ἀπολύτως ἀκύρου συμβάσεως δὲν ἀνακύπτει ἐξ αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς μὴ ὑπάρξεώς της, συμβατικὴ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ συνεπῶς, ἀποκρούων οὗτος οὐτος, δὲν περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν (ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος). Περαιτέρω ἐπὶ ἀκύρων ἐργασιακῶν συμβάσεων δὲν ὀφείλεται μισθός, δὲν ἐφαρμόζονται δὲ οὔτε αἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, δοτις ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1901/1951 ἐδ. δ', ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δι' ὧν προσδιορίζεται ἡ καταβολὴ εἰς τοὺς διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς τῆς χώρας ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, καθ' ὅσον καὶ αὗται προϋποθέτουν ἀπασχόλησιν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, τοῦ δι' ἄκύρου τοιαύτης ἐργαζομένου δικαιουμένου ὅπως ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου του, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 904 ἐπόμ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, μόνον τὴν ὠφέλειαν, ἣν ἀπεκόμισεν οὗτος ἐκ τῆς παρανόμου ἐργασίας του, κατάστάς ἐξ αὐτῆς ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος (βλ. Α.Π. 86/1958, ΕΕΔ 17, 249). Ταῦτ' αὐτὸ δὲ ῥητέον προκειμένου περὶ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ'

έτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», καθ' ἃ ἰδίᾳ τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ περὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 καὶ 25825]1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3755]1957, δι' ὧν ὡρίσθη ὅτι οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, αἵτινες ἀπασχολοῦνται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, δικαιοῦνται προσηυξημένας τὰς νομίμους ἀποδοχὰς των κατὰ 75%.

Ὁ ἐφεσίβλητος, ἀποκρούων τὴν ἐνδικον ἀγωγήν, προβάλλει τὸ πρῶτον διὰ τῶν προτάσεών του τῆς παρούσης δίκης ἀκυρότητα τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπιδίκων συμβάσεων ἐργασίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος, ἀλλοδαπὸς ὤν, δὲν ἦτο ἐφωδιασμένος διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου 4310]1929 προβλεπομένης ἀδείας. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ δὲ οὗτος, ὡς ἀναγόμενος εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, νομίμως καὶ παραδεκτῶς προτείνεται τὸ πρῶτον εἰς τὴν παροῦσαν κατ' ἔφεσιν δίκην καὶ ὡς ἐξ ἐπαγγέλματος λαμβανόμενος ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου δέον ὅπως ἐρευνᾶται πρότερον ἢ οἱ λοιποὶ ἰσχυρισμοὶ τῶν διαδίκων καὶ ὅταν ἔτι ἐπικουρικῶς προτείνεται, ὡς ἐν προκειμένῳ. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ προσκομιζομένου ὑπ' ἀριθ. 1730]1959 πιστοποιητικοῦ τοῦ Δημάρχου Γιαννιτσῶν προκύπτει, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν τυγχάνει ἀλλοδαπὸς ὑπήκοος, δὲν προσκομίζει δὲ οὗτος τὴν ὑπὸ τοῦ ρηθέντος νόμου 4310]1929 ἐπιβαλλομένην ἄδειαν ἐργασίας, αἱ μετὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου καταρτισθεῖσαι συμβάσεις ἐργασίας εἶναι ἀπολύτως ἄκυροι, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 174 τοῦ Α.Κ. Ἀκύρων δὲ οὐσῶν τούτων παρέπεται, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ἀπαιτήσῃ μισθόν, ἄρα οὐδὲ διαφοράν μισθοῦ, οὔτε μισθοὺς ὑπερημερίας, οὔτε προσαύξησιν διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακάς, νομίμως τυχόν, κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις, παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν του, οὔτε δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, οὔτε ἀποζημίωσιν ἀδείας λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ πταίσματός του, πρὶν ἢ συμπληρώσῃ τὸν πρὸς λῆψιν ταύτης βασικὸν χρόνον, ἀλλὰ μόνον τὴν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τῶν ἄρθρων 904 καὶ ἑπομ. τοῦ Α.Κ. ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου του. Ὅθεν, προκύπτοντος ἐκ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, προσκομιζομένης ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ, ὅτι ὁ πρωτοδίκως δικάσας ἔκρινεν ἐγκύρους τὰς ἐπιδίκους συμβάσεις καὶ ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεμελιουμένην βάσιν της, παρέλειψε δὲ νὰ κρίνῃ ταύτην κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν της, ἤτοι τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, δέον, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἐντεφίσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, ἀπορριπτομένης τῆς ἀγωγῆς ταύτης κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν της, διακρατουμένης δὲ τῆς ὑποθέσεως παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ κατ' ἄρθρον 780 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐρευνηθῇ αὕτη κατὰ τὴν ἑτέραν βάσιν της, ἤτοι τὴν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατὰ τὴν νόμιμον περὶ τούτου αἴτησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγόντος (βλ. Α.Π. 71]1947, Θέμ. ΝΗ', 245, Α.Π. 420]1950, Θέμ. ΙΑ' 776, Α.Π. 320]1948, Θέμ. Σ' 36).

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 664 § 2 Α.Κ. ὁ μισθωτὴς δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ ὀφειλόμενον μισθὸν πρὸς ἀπαίτησίν του κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Κατὰ δὲ τὸ ἐδάφιον β' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἐὰν ἡ ἀπαίτησις, ἣν ἔχει ὁ μισθωτής, πηγάζῃ ἐκ ζημίας, προξενηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως, δύναται ὁ μισθωτὴς νὰ συμψηφίσῃ ὀφειλόμενον μισθὸν πρὸς τὴν τοιαύτην ἀπαίτησίν του, ἔστω καὶ ἂν ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του (βλ. *Κ. Κουκά*, Ἐνοχ. Δίκ. ὑπ' ἄρθρ. 664, ἀριθ. 2). Αἱ διατάξεις δὲ αὗται δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα. Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ ἄρθρου 442 τοῦ Α.Κ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ περὶ συμψηφισμοῦ δήλωσις, ὁσάκις ἔχει τὴν μορφὴν ἐνστάσεως, δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ εἶναι ἐκκαθαρισμένη, νὰ ἀποδεικνύηται, δηλονότι, παραχρῆμα, ἐκτὸς ὅταν προτείνηται ἐν δίκῃ βραδέως ἢ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν (βλ. *Γ. Μπαλῆν*, Ἐνοχ. Δίκ. § 139, *Φραγκίστα*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 442, ἀριθ. 1 ἑπ., *Ράμμου*, ἐν Δικαιοσύνῃ, σελ. 420, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 2145]1957, ΕΕΝ 1958, 875, 876).

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐφεσίβλητος διὰ τῶν προτάσεών του τῆς παρούσης δίκης ἐναντι τῆς ὡς ἄνω ἐκ τοῦ δώρου τοῦ Πάσχα 1959 ἀπαιτήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος προβάλλει εἰς συμψηφισμὸν ἀνταπαίτησιν του ἐκ δραχμῶν 203, προελθοῦσαν ἐκ ζημίας, προξενηθείσης δολίως ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος, συνεπείᾳ ὑπεξαιρέσεως γενομένης κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως, δοθέντος ὅτι οὗτος τὴν 4.4.1959 κατεκράτησεν αὐθαιρέτως τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 450, ὅπερ εἰσέπραξεν ἐκ τῆς πωλήσεως τριῶν φιαλῶν ὑγραερίου Πετρογκάζ, ἐπιστρέψας μόνον δραχμὰς 247. Ἡ ἐνστασις αὕτη παραδεκτῶς προτείνεται τὸ πρῶτον κατὰ τὴν προκειμένην ἐκκλητον δίκην, ἂν καὶ δὲν ἀποδεικνύηται παραχρῆμα, ὡς ἀπαιτεῖ τὰ προμνησθὲν ἄρθρον 442 τοῦ Α.Κ., δηλαδὴ δι' ἐγγράφου, φέροντος τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἢ δι' ὁμολογίας τούτου, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἀποκρούει εἰδικῶς ταύτην (Α.Π. 392]1957, Ἀρχ. Νομ. 1958, σελ. 141), οὖσα δὲ νόμιμος, συνωδὰ ταῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρων 914, 297, 298 καὶ 664 τοῦ Α.Κ., καθ' ὃ προβαλλομένη κατ' ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, οὐχὶ δὲ κατ' ἀξιώσεως ἐκ μισθοῦ ἢ δώρου, ἄλλως ὡς προελθοῦσα ἐκ ζημίας προξενηθείσης δολίως ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, δέον νὰ ἐξετασθῇ παρεμπιπτόντως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 255 τῆς Πολ. Δικονομίας (βλ. *Γ. Ράμμου*, ἐν ΕΕΔ 15, 353).

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΥΠΟ ΤΑ ΟΠΛΑ

Έναρξις προστασίας Νόμου 3514, παράβασις και συνέπειαι

Ανεφάρμοστον αποκλειστικής προθεσμίας άγωγής άρθρου 6 § 1 Νόμου 3198/1955 επί απαγορευομένης υπό του άρθρου 1 του Νόμου 3514 και συνεπώς άκύρου απολύσεως.— Συνέπεια της απολύσεως του μισθωτού μετά την πρόσκλησιν αύτου υπό τα όπλα ή υπερημερία του εργοδότου περί την αποδοχήν των υπηρεσιών του μισθωτού και ή υποχρέωσις καταβολής μισθού μέχρι της εν τω στρατώ κατατάξεως του μισθωτού, μη άσκούσης έννομόν τινα επιρροήν της υπό του εργοδότου γνώσεως ή μη της προσκλήσεως του μισθωτού υπό τα όπλα.

Εν όψει της διατάξεως του άρθρου 1 του νόμου 3514/1928 περί της θέσεως των ιδιωτικών υπαλλήλων εν περιπτώσει στρατεύσεως, ώς επεξετάθη ούτος και επί του εργατοτεχνικού προσωπικού των επιχειρήσεων διά του άρθρου 11 του α.ν. 547/1937 (βλέπε κωδικοποίησιν εν ΕΕΔ 7, 581), κατά την οποίαν «ή υπό τα όπλα πρόσκλησις . . . δεν αποτελεί λόγον διαλύσεως της συμβάσεως εργασίας . . .» έχει σταθερώς νομολογηθή (και τούτο επαναλαμβάνεται εν τη κατωτέρω δικαστική αποφάσει), ότι ή προστασία δεν άρχεται από της κατατάξεως του μισθωτού εν τω στρατώ, αλλ' από της ημέρας της προσκλήσεως υπό τα όπλα (βλέπε Πρόεδρον Πρωτοδικών Αθηνών 1864/1941, προεδρεύων ο ήδη Αρεοπαγίτης *Χ. Αποστολόπουλος*, ΕΕΔ 1, 210. Πρόεδρον Πρωτοδικών Αθηνών 5001/1952, προεδρεύων *Ι. Γουργιώτης*, ΕΕΔ 13, 1017).

Άλλως θα καθίστατο προβληματική ή προστασία, άφου μεταξύ της προσκλήσεως υπό τα όπλα και της κατατάξεως εν τω στρατώ μεσολαβεί χρονικόν τι διάστημα, καθ' ό θά ήδύνατο ο εργοδότης να απολύση τον μισθωτόν και ούτος θά είχε την υποχρέωσιν να αποδείξη, ότι ή απόλυσίς του έγένετο προς περιγραφήν των εκ του νόμου τούτου υποχρεώσεων του (άρθρον 7 νόμου 519/1948).

Περαιτέρω από της κατατάξεως του μισθωτού εν τω στρατώ αναστέλλεται ή εκτέλεσις της συμβάσεως εργασίας, λόγω της αναγκαστικής αποχής του μισθωτού, δι' ην δεν συγχωρείται καταγγελία της συμβάσεως (Α.Π. 803/1958, εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 127, βλέπε και *Κ. Κακολ.* Ενοχ. Ειδικόν, γ' έκδοσις, υπ' άρθρα 657, 658, σελ. 566 επ.).

Αφού δε από της προσκλήσεως του μισθωτού υπό τα όπλα απαγορεύεται ή απόλυσις, συνεχιζομένης της εκτελέσεως της συμβάσεως μέχρι της ημέρας κατατάξεως του μισθωτού εν τω στρατώ, ο μισθωτός υποχρεούται εκ του άρθρου 648 Αστικού Κώδικος να προσφέρη την υπηρεσίαν αύτου, ο δε εργοδότης, μη αποδεχόμενος αύτην, καθίσταται υπερήμερος (άρθρα 349, 350 Α.Κ.) και οφείλει τον μισθόν μέχρι της κατατάξεως εν τω στρατώ, αφ' ης παύει υφιστάμενος εκ του νόμου εις αδυναμίαν συνεχίσεως των υπηρεσιών και άρχεται ή αναστολή της εκτελέσεως της συμβάσεως. Απολύων ο εργοδότης τον μισθωτόν πρό της κατατάξεως του εν τω στρατώ ενεργεί άκυρον δικαιοπραξίαν και εύθύνεται εξ αύτης ως υπερήμερος περί την αποδοχήν των υπηρεσιών.

Δέχεται ή απόφασις, ότι δεν άπαιτεί έννομον επιρροήν επί τούτου ή υπό του εργοδότου γνώσις ή μη της προσκλήσεως του μισθωτού υπό τα όπλα και τούτο έχουν δεχθή και άλλαι δικαστικαί αποφάσεις (βλέπε Πρόεδρον Πρωτοδικών Αθηνών 5001/1952, ένθα και λοιπαί, εν ΕΕΔ 10, 936).

Εν τούτοις, εκ της βαθυτέρας ερεύνης του ζητήματος, δύνανται, νομίζομεν, να ανάπτυχθούν αμφιβολίαι περί αύτου, άφου ο εργοδότης, δικαιοπρακτών κατά τον χρόνον της προσκλήσεως του μισθωτού υπό τα όπλα και εν ω εκτελείται ή συμβασις, δεν υποχρεούται να γνωρίζη και την στρατολογικήν κατάστασιν του μισθωτού και την υπό τα όπλα πρόσκλησίν του (πρβλ. Α.Π. 30/1958, εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 198, Α.Π. 705/1958, εισηγητής *Κ. Καλαμπόκης*, ΕΕΔ 17, 1250 επί της προστασίας των συνδικαλιστικών στελεχών εκ του α.ν. 1803/1951, Σ.Κ. 888/1959, εισηγητής *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 18, 602, επί της προστασίας εκ του α.ν. 694/1937, ανάλογος δε είναι ή εφαρμογή και επί των οικειοθελώς προσληφθέντων εφέδρων παλαιών πολεμιστών).

Θέμα γνωστοποιήσεως εκ μέρους του μισθωτού της επικειμένης προ της απολύσεως του παρουσιάσεως αύτου ένώπιον του Στρατολογικού Συμβουλίου και της υπό τα όπλα προσκλήσεώς του αντιμετώπισεν ή υπ' αριθ. 3150/1952 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών, καθ' ής, επί αξιώσεως του μισθωτού ανακηρυχθή άκυρος ή καταγγελία συμβάσεως ώς γενομένη προς περιγραφήν του νόμου και σκεφθείσης δι' επαλλήλου αιτιολογίας ότι ή εργοδότις δεν έτέλει εν γνώσει της επικειμένης παρουσιάσεως αύτου ένώπιον του Στρατολογικού Συμβουλίου, ούδ' ειδικώτερον της προσκλήσεώς του υπό τα όπλα γενομένης μετά πάροδον 11 μηνών από τής απολύσεώς του, ήκολούθησε αίτησις άναιρέσεως εφ' ής ή Α.Π. 144/1953 (εισηγητής *Β. Κοκκινάκος*, ΕΕΔ 12, 490), ή οποία όμως δεν έλυσε το ζήτημα, διότι δεν προσεβλήθη εν αίτήσει άναιρέσεως ή αιτιολογία αύτη τής αποφάσεως.

Αφού εκ του άρθρου 1 του νόμου 3514/1928 ε

παγορεύεται ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνεχομένης τῆς ἀπαγορεύσεως πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἐπανεύρῃ τὴν θέσιν του, ἀπολυομένης ἐκ τοῦ στρατοῦ, καὶ νὰ δικαιωθῇ ὁ ἔφεδρος τῶν ἐν τῷ νόμῳ 3514/1928 καὶ ἤδη νόμῳ 2054/1952 ἐφεδρικῶν ἐπιδομάτων, δὲν καταλείπονται διὰ τὸν ἐργοδότην ἀφορμολίαι περὶ τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως, τὴν ἐκκαθαρισιν τῶν ὁποίων ἐπεδίωξεν ὁ Νομοθέτης ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῶν τριῶν μηνῶν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502).

Ζήτημα μόνον ἀνακύπτει, ἂν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου 3514/1928 ἀποζημίωσις ἐξ ἀποδοχῶν 6 μηνῶν δι' ἀπόλυσιν μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας ὑπάγηται, διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου, εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955, ὡς καὶ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ὁποία, ὡς γνωστόν, συντρέχει μετὰ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514 ἀποζημιώσεως.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7002/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Γεωργακόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Παντούλας, Ν. Σταυρόπουλος

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198]1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας. Καὶ ναὶ μέν, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάσης ἀξιώσεως, πηγαζούσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀδιακρίτως ἂν ἡ ἀκυρότης αὕτη προέρχηται ἐκ παραβάσεως ἐῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω νόμου ἢ ἐκ παραβάσεως ἄλλου τινὸς ἐργατικοῦ νόμου (Α.Π. 237]1958, ΕΕΔ 17, 518, Α.Π. 52] 1953, 332]1953, ΕΕΔ 12, 346, 771), πλὴν ὅμως σκοπὸς τοῦ νομοθέτου δὲν ἦτο, ὅπως ἡ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τιθεμένη τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἰσχύσῃ καὶ ἐπὶ τῶν στρατευομένων μισθωτῶν, ὧν ἡ ἀπόλυσις ἀπὸ τῆς ὑπὸ τὰ ὅπλα προσκλήσεως, ἀπαγορευομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 3514/1928, οὗ ἡ ἰσχὺς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 2 ἐδ. 2 τοῦ ἀ.ν. 547]1937 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, εἶναι ἄκυρος κατὰ τὸ ἄρθρον 7 νόμου 519]1948 καὶ 174 Ἀστικοῦ Κώδικος (*Ἀποστολοπούλου*, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἐκδ. 5ον 220 ἐν ἀρχῇ) καὶ ταῦτα, ὡς ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου 3514]1928 ῥητῶς δηλοῦται, ἵνα ἐξασφαλισθῇ ἡ ψυχικὴ ἠρεμία τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα τελούντων, οὖσα ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος αὐτῶν. Ἡ σκοπηθεῖσα ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ψυχικὴ ἠρεμία αὕτη οὐδόλως θὰ ἐπετυγχάνετο, ἂν ἡ ὡς ἄνω τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία εἶχεν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς στρατευομένους, οἱ ὁποῖοι οὕτω πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἐκ ταύτης ἀπαραδέκτου θὰ ὑπεχρεοῦντο, ὅπως ἐμπλέκωνται εἰς δικαστικοὺς ἀγῶνας κατὰ τὸν χρόνον τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας των.

Ἡ ὡς ἄνω ἀνατρεπτικὴ προθεσμία καὶ τὸ ἐκ ταύτης ἀπαράδεκτον δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπ' ὠν ἀπολυομένων μισθωτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεώς των, τόσον ὅταν αἱ ἀξιώσεις αὐτῶν στηρίζωνται ἀμέσως ἐπὶ τοῦ νόμου 3514, ὡς ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ περὶ καταβολῆς ἑξαμήνων ἀποδοχῶν, ἐκδικαζομένη κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἰδίου νόμου (*Ἀποστολοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. § 222, ἐν τέλει), ὅσον καὶ ὅταν αὗται στηρίζωνται εἰς ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως, ὀφειλομένην εἰς παράβασιν τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 3514, ἐκδικαζόμεναι κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ'. Ἐπομένως τούτοις ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐν ᾗ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐργαζόμενος ἀπὸ 6.11.1950 δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἐφαρμοστής, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης, ἀπελύθη ὑπ' αὐτῆς διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, γενομένης τὴν 27.7.1956, μετὰ τὴν ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησιν αὐτοῦ, καὶ δι' ἧς διώκεται ἡ λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ἄνω ἀπολύσεως καὶ ὑπερημερίας τῆς ἐναγομένης καταβολὴ τῶν ἡμερομισθίων αὐτοῦ διὰ τὸν ἀπὸ ταύτης μέχρι τῆς εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ προσελεύσεώς του χρόνον, οὐδόλως εἶναι ἀπαράδεκτος ἐκ τῆς παρόδου τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως, ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς, νόμῳ βασίμου οὔσης, κατὰ τὰ ἄρθρα 648, 653 καὶ 656 Ἀστ. Κώδικος, ἰσχύει ἡ πενταετὴς παραγραφὴ τοῦ ἄρθρου 250 αὐτοῦ, μὴ συμπληρωθεῖσα εἰσέτι.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τὴν 6ην Νοεμβρίου 1950, εἰργάσθη ἐκτοτε ὡς ἐφαρμοστὴς εἰς τὸ ἐν Μοσχάτῳ ἐργοστάσιον αὐτῆς μέχρι τῆς 27.7.1956, ὅτε ἡ ἐναγομένη κατήγγειλε τὴν μετ' αὐτοῦ συμβασιν ἐργασίας, ἐνῷ προηγουμένως οὗτος εἶχε προσκληθῇ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, εἰς ἃς προσῆλθε τὴν 2.10.1956, ὑπηρετήσας εἰς αὐτὰς μέχρι τῆς 22.12.1958. Οὐδόλως ἐβεβαιώθη ὅτι ὁ ἐνάγων ἐζήτησε τὴν ἀπόλυσιν ταύτην, ἵνα δυνηθῇ νὰ ναυτολογηθῇ. Ἡ ὡς ἄνω καταγγελία, γενομένη μετὰ τὴν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ πρόσκλησιν τοῦ ἐνάγοντος, εἶναι ἄκυρος κατὰ τὰς ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει διατάξεις, οὐδεμίαν δὲ ἔννομον ἐπιρροὴν ἀσκεῖ ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης γνῶσις ἢ μὴ τῆς προσκλήσεως ταύτης. Μετὰ τὴν ὡς ἄνω καταγγελίαν καὶ μέχρι τῆς 2.10.1956, ὅτε ὁ ἐνάγων προσῆλθεν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ἡ ἐναγομένη οὐδόλως ἀπεδέχετο τὰς δεούσης προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, περιελθοῦσα οὕτω εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ὀφείλουσα κατὰ τὸ ἄρθρον 656 αὐτοῦ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὰ διὰ τὰς 55 ἐργασίμους ἡμέρας, αἵτινες περιλαμβάνονται εἰς τὸ ὡς ἄνω διάστημα, ἡμερομίσθια αὐτοῦ, ὑπολογιζόμενα πρὸς τὸ συμπεφωνημένον καὶ καταβαλλόμενον μέχρι τότε εἰς αὐτὸν ἡμερησίως ποσὸν τῶν δρχ. 58,50, ἤτοι ἐν συνόλῳ δρχ. 3217,50. Δέον ὅθεν ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ γίνῃ δεκτὴ καὶ κατ' οὐσίαν, πλὴν τοῦ περὶ προσωρινῆς ἐκτελέσεως τῆς παρούσης αἰτήματος αὐτῆς, ὅπερ ἀπορριπτέον κρίνεται, οὐδενὸς σπουδαίου λόγου βεβαιωθέντος πρὸς τοῦτο.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΔΙ' ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Καταλογισμός συντάξεως εἰς τὴν ἐκ τοῦ Νόμου 551 ἀποζημίωσιν

Ἀπόφασις συγγενικοῦ συμβουλίου διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ἀνηλίκου ἔγερσιν ἀγωγῆς.— Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου τῆς ἐκ τοῦ Νόμου 551 ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὑπαγομένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.—Ὑπακτέα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. πρόσωπα.— Περίπτωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐργαζομένου εἰς ἀλωνιστικὴν ἐπιχείρησιν.— Ἀνεπίτρεπτος καταλογισμὸς συντάξεως εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ Νόμου 551.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος.— Ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀτυχήματος εἰς ἐποχιακὴν ἐργασίαν.— Ὑπολογισμὸς αὐτῆς.— Ἀναπροσαρμογὴ ἀποζημιώσεων ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου, εἶναι ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐπισυμβὰν εἰς μισθωτόν, ὁ ὁποῖος ἀπησχολεῖτο εἰς περιοχήν, ἔνθα δὲν εἶχεν ἐπεκταθῆ ἡ διὰ τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.

Περὶ τοῦ τρόπου ἐπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἴσχυε προϊσχυμένως ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10705/1937 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 1/1 Β') Κανονισμὸς (βλέπε καὶ Α.Π. 438/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1251), ὁ ὁποῖος καὶ ἀναιρεῖται ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου, ἤδη δὲ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14691/244/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 981) γενομένη ἀντικατάστασις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ.

Συμπίπτουν ὅμως αἱ διατάξεις αὐτοῦ εἰς τὸ ὅτι ἡ ὑποχρέωσις πρὸς ἀσφάλισιν ὑφίσταται, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ λαμβάνει χώραν ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος.

Τοῦτο, ἐρευνηθὲν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, ἔχει ἀπαραιτήτως σημασίαν, διότι, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀκολουθοῦν ὡς πρὸς αὐτὰ τὴν σταθερὰν νομολογίαν (βλέπε Α.Π. 438/1959, ἔνθ' ἀνωτ. καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1250), μόνον ἂν ὁ παθὼν μισθωτὸς ἐπάγηται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ β.δ. 24 Ἰουλίου 1950 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων» ὑποχρεώσεως (ἄρθρων 60 ἑ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»).

(Δὲν ἔχει ὅμως σημασίαν, ἂν ἡ ἐπιχείρησις κατεβάλλῃ ἢ ὄχι εἰσφοράς, βλέπε ΕΕΔ 18, 1250 ἑξ., ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Εἰδικῶς διὰ τὴν ἀσφάλισιν μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ἀλωνιστικῶν συγκροτημάτων καὶ περὶ τοῦ τίς εἶναι ἡ ἕδρα τῆς ἐπιχειρήσεως χρήσιμος εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 26834/8555/1952 γνωμάτευσις τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., κοινοποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. (βλέπε ΕΕΔ 11, 993). Ἐπίσης δὲ ἡ ἀπὸ 8.8.1953 ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., (ΕΕΔ 12, 1038) (βλέπε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου* Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 121).

Προκύπτει ἐκ τὴν περίπτωσιν τῆς ἐν λόγῳ δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ τὸ ζήτημα, ἂν χωρῇ καταλογισμὸς συντάξεως εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος (νόμου 551).

Ἡ ἀπόφασις ἀκολουθεῖ τὰ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 761/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, σελ. 8, βλέπε καὶ λοιπὰς τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, σελ. 7).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4482/1959

Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Διαμαντάκος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Σεκέρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Χατζημιχάλης, Δ. Παπαμιχαὴλ

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις ἀγωγῆς ἡ ἐνάγουσα καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως δι' ἑαυτὴν καὶ τὰ παρ' αὐτῆς ἐπιτροπευόμενα τέκνα της, λόγῳ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου της καὶ πατρὸς τῶν ἀνηλίκων, ἐπισυμβάντος ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ ἐναγομένου. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 987/1958 προδικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1014/1959 ὁριστικὴ ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Εἰρηνοδικείου, δεχθεῖσα ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν διὰ τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 114.893. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως παραπονεῖται δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ πλημμελῆ ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1651 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπαιτουμένη διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ ἀνηλίκου ἔγερσιν ἀγωγῆς περὶ ἀντικειμένου ὑπερβαίνοντος τὰς 50 δραχμὰς ἀπόφασις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ὡς ἀναγομένη εἰς τὴν νομιμοποίησιν τοῦ ἐπιτρόπου ἐν τῇ προδικαστικῇ ταύτῃ ἐνεργείᾳ του, ἀρκεῖ, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 92 καὶ 98 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας νὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν (Α.Π. 258/1953, ΝοΒ 1,456). Ἐν προκειμένῳ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, γενομένην τὴν 28ην Ἰουλίου 1958, προϋπῆρχε ἡ προσήκουσα ἀπόφασις τοῦ συγ-

γενικοῦ συμβουλίου διά τήν κίνησιν τῆς ὡς ἄνω ἀγωγῆς, κατά τό προσαγόμενον ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ καί ἐπικαλούμενον ὑπ' ἀριθ. 35]5.3.1958 διάσκεμμα τοῦ ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ Εἰρηνοδίκου Θεσσαλονίκης συνελθόντος συγγενικοῦ συμβουλίου. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως τά δικάσαν Εἰρηνοδικεῖον προέβη εἰς τήν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς, ἅτε τῆς ἐναγούσης νομιμοποιουμένης πρός ἔγερσιν ταύτης, καί ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος ὁ σχετικός πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 987]1958 προδικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἡ διά τοῦ νόμου 551]1914 παρεχομένη ἐπί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων εἰς τούς ἐργαζομένους προστασία ἀντικατεστάθη διά τῆς ὑπό τοῦ νόμου 1846]1951 περί κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων εἰσαχθείσης, εὐρυτέρας καί πέραν τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἐκτεινομένης, ἀσφαλίσεως καί ἐναντί τῆς εἰς τούς ἐργοδότας ἐπιβαλλομένης ὑπ' αὐτοῦ, μείζονος δέ τῆς τῶν ἐργαζομένων, εἰσφορᾶς πρός πληρωμήν τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, διά δέ τοῦ ἄρθρου 60 § 1 τοῦ νόμου τούτου ἀπηλλάγησαν οἱ ἐργοδόται τῆς ὑπό τοῦ νόμου 551]1914, ὡς ἐκωδικοποιήθη, ὁριζομένης ὑποχρεώσεως πρός καταβολήν ἀποζημιώσεως καί ἐξόδων νοσηλείας καί κηδείας, ἐάν ὁ παθών περιλαμβάνηται μεταξύ τῶν ἀσφαλιστέων προσώπων ἤ, ἐν περιπτώσει θανάτου του, τά ἐν ἄρθρῳ 28 § 6 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου ἀναφερόμενα πρόσωπα δικαιοῦνται τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως. Ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου 1846]1951 καί τῆς διατυπώσεως τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 60 § 3, προϋπόθεσις ἀπαλλαγῆς τοῦ ἐργοδότου ἀπό τῆς κατά τόν νόμον 551]1914 ἀποζημιώσεως εἶναι, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις λειτουργεῖ εἰς περιοχήν, ἔνθα ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., καί καταβάλλει εἰσφοράς καί ὅτι ὁ παθών εἶναι ἐκ τῶν ἀσφαλιστέων προσώπων κατ' ἄρθρον 2 § 1 τοῦ νόμου τούτου. Ἐάν ἡ ἐπιχείρησις, ἐν ᾗ συνέβη τό ἀτύχημα, λειτουργῇ ἐκτός ἀσφαλιστικοῦ κέντρου καί δέν καταβάλλῃ ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς, δέν ὑφίσταται περίπτωσις ἀπαλλαγῆς τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 551]1914 καί ἄν ἔτι ὁ παθών ἦτο ἠσφαλισμένος λόγῳ προϋπηρεσίας του ἐντός ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, καθ' ὅσον κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703]1937 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περί ἐγκρίσεως κανονισμοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.», ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 12 νόμου 6298]1934, ἣν ἐπικαλεῖται ὁ ἐκκαλῶν, «συνεχίζουν τήν ἀσφαλιστικήν αὐτῶν ὑποχρέωσιν οἱ προσκαίρως διαμένοντες ἠσφαλισμένοι ἐκτός κέντρου ἀσφαλίσεως, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἕδρα τῆς ἐπιχειρήσεως εὑρίσκεται ἐν κέντρῳ ἀσφαλίσεως».

Ἐν προκειμένῳ συνομολογεῖται ὑπό τῶν διαδίκων, ὅτι ἡ ἀλωνιστική ἐπιχείρησις τοῦ ἐκκαλοῦντος λειτουργεῖ καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς ἀλωνιστικῆς περιόδου εἰς Αἰγίνιον καί ἔτερα χωρία τῆς περιοχῆς Κατερίνης, εἰς ἣν δέν ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., ὅτι τό ἀτύχημα ἔλαβε χώραν ἐκτός ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς καί ὅτι ὁ παθών (σύζυγος καί πατήρ τῶν ἐφεσιβλήτων) δέν ἦτο ἐκ τῶν ἀσφαλιστέων προσώπων κατ' ἄρθρον 2 § 1 νόμου 1846]1951. Ἑπομένως ὁ ἐκκαλῶν δέν ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 551]1914, οὐδέ δύναται νά συναχθῇ ἐναντία ἐκδοχή ἐκ τοῦ ὅτι ὁ παθών ἦτο ἠσφαλισμένος λόγῳ προϋπηρεσίας του κατά τά προηγούμενα ἔτη ἐντός ἄλλων ἀσφαλιστικῶν κέντρων, καθ' ὅσον, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἕνεκα τῆς λειτουργίας τῆς ἀλωνιστικῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς ἀλωνιστικῆς περιόδου ἐκτός ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἐπῆλθε διακοπή τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ παθόντος καί δέν δύναται νά θεωρηθῇ συνεχιζομένη ἡ ἀσφαλιστική ὑποχρέωσις αὐτοῦ. Ὅθεν, κατ' ὀρθήν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν, ἀπορριφθῆ ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης προδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου ὁ ἰσχυρισμός τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἀπαλλάσσεται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 551]1914 λόγῳ τῆς προηγουμένης ἀσφαλίσεως τοῦ παθόντος καί δίον ὅπως ἀπορριφθῆ ὁ σχετικός δεύτερος κατ' αὐτῆς λόγος ἐφέσεως.

Κατά τό Βυζαντινορρωμαϊκόν Δίκαιον, ὑπό τό κράτος τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ὁ νόμος 551]1914, ἀλλά καί κατά τόν Ἀστικόν Κώδικα, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 298, 288 καί 930 § 3, ἡ ἀρχή τοῦ καταλογισμοῦ τοῦ κέρδους εἰς τήν ζημίαν, προσδιορίζουσα τό μέτρον ἀποκαταστάσεως τῆς ζημίας, ἄνευ πλουτισμοῦ τοῦ ζημιωθέντος καί οὐχί πέραν τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, προϋποθέτει ζημίαν πλήρως ἀναρθωτέαν κατά τάς κειμένας περί ἀποζημιώσεως διατάξεις, τοιαύτη ὅμως δέν εἶναι ἡ ἐκ τοῦ νόμου 551]1914 ἀποζημίωσις, ἥτις καλύπτει μικρόν μέρος τῆς ζημίας. Ἐκτός ἐάν ἡ ἐκ τοῦ ζημιογόνου γεγονότος προσγινομένη εἰς τόν παθόντα μισθωτόν ὠφέλεια συνάπτηται μέ πρᾶξιν τοῦ ἐργοδότου ἀσφαλίσαντος ἰδίαις δαπάναις τοῦτον δι' ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος. Ἑπομένως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 νόμου 551]1914, ὁρίζουσα ὅτι «δέν ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου προκειμένου 1) περί ἐργατῶν μεταλλείων, περί ὧν ὁ νόμος ΒΩΜΑ]1901, 2) ἐργατῶν θαλάσσης, δι' οὓς ἰσχύει ὁ νόμος ΓΧΚΣΓ' περί Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου καί 3) ὑπαλλήλων καί ἐργατῶν Σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν, αἵτινες ἱδρυσαν Ταμεῖα συντάξεων, συμφώνως τῷ νόμῳ ΓΣΚ]1907, ἐφ' ὅσον τά Ταμεῖα ταῦτα χορηγοῦν σύνταξιν εἰς τόν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης παθόντα καί ἡ σύνταξις κεφαλαιοποιουμένη, κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ, συμπληροῖ τό κατά τόν νόμον 551 καταβλητέον ποσόν ἀποζημιώσεως», ἀποτελεῖ παρέκκλισιν ἀπό τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, ἐφ' ὅσον δι' ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν, ἐπί ταύτων καί μόνον εἶναι ἐφαρμοστέα, καί δέν δύναται νά θεωρηθῇ, ὅτι εἰσήγαγε γενικήν ἀρχήν τοῦ δικαίου. Ἰσχύουσαν διά πάντας τούς ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας τελοῦντας μισθωτούς. Ἀντίθετος ἐκδοχή δέν δύναται νά συναχθῇ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 69 § 4 νόμου 6298]1934 καί 60 § 3 τοῦ ἤδη ἰσχύοντος νόμου 1846]1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», τουναντίον δέ ἐκ τούτων προκύπτει, ὅτι, ὅπου ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε τόν καταλογισμόν τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἢ τῆς συντάξεως εἰς τήν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 551, ὡρισε ρητῶς τοῦτο (Α.Π. ἐν Ὁλομελείᾳ 761]1958, ΝοΒ 7, 399, Α.Π. 92]1958, ΝοΒ 6, 677, Α.Π. 203]1956, ΝοΒ 4, 769, Α.Π. 844]1954, ΝοΒ 3, 632, Α.Π. 74]1952 ἐν *Μπακούλα*, τόμ. ΣΤ § 589α). Ὅθεν, κατ' ὀρ-

θήν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ αἰτιολογίᾳ, ἡ ἐκκαλουμένη προδικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ συμψηφισμοῦ τῆς ὀφειλομένης ὑπ' αὐτοῦ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 551]1914, καθ' ὅσον, κατὰ τὰ προρρηθέντα, ἡ ἐν λόγῳ ἀποζημίωσις δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ εἰς τὴν σύνταξιν, ἧς ἔτυχον οἱ ἐφεσίβλητοι παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ τοῦ θανάτου τοῦ παθόντος, κεφαλαιοποιουμένη, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 18 νόμου 551, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν δὲν εἶχεν ἀσφαλίσει ἰδίαις δαπάναις τὸν παθόντα δι' ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος, ἡ δὲ χορηγηθεῖσα σύνταξις εἰς τοὺς κληρονόμους του ὀφείλεται, ἔστω καὶ ἐν μέρει, εἰς τὰς εἰσφορὰς τοῦ ἰδίου τοῦ παθόντος λόγῳ τῆς πρότερος ὑπηρεσίας του ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, καὶ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος πρόσθετος λόγος ἐφέσεως.

Ἡ διὰ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῶν ἐφεσιβλήτων πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ νόμου 551]1914 λόγῳ τοῦ ἐπισυμβάντος θανάτου τοῦ συζύγου καὶ πατρός των ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ ἐκκαλοῦντος συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος οὐδαμῶς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος καὶ δὴ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οἱ ἐφεσίβλητοι ἔτυχον συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., δεδομένου ὅτι ἡ σύνταξις αὕτη ἐχορηγήθη αὐτοῖς κατόπιν τῶν εἰσφορῶν τοῦ παθόντος καὶ λόγῳ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐξ ἀτυχήματος ἐπισυμβάντος ἐκτὸς ἐργασίας, ὀρθῶς δὲ ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης προδικαστικῆς ἀποφάσεως ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῶν ἐφεσιβλήτων πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει καὶ ὁ τελευταῖος λόγος ἐφέσεως κατὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως.

Ἡ ἀλωϊστικὴ ἐπιχείρησις τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς συνομολογεῖται ἑκατέρωθεν, λειτουργεῖ μόνον κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας καὶ συνεπῶς ἡ ἐργασία τοῦ παθόντος ὡς μηχανικοῦ ἀλωϊστικοῦ συγκροτήματος δὲν ἦτο διαρκής, ἀλλ' ἐποχιακή, ἡ ἀποζημίωσις δὲ τοῦ ν. 551 δέον ὅπως ὑπολογισθῇ τόσον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ παθόντος ληφθείσης ἀντιμισθίας κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεως του παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅσον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπολαυῶν τοῦ παθόντος κατὰ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου χρονικὸν διάστημα (ἄρθρ. 4 § 3 ν. 551, Χ. Οἰκονόμου, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων § 384, σελ. 505). Ἐν προκειμένῳ οἱ ἐφεσίβλητοι - ἐνάγοντες διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς των ἰσχυρίζονται, ὅτι ὁ παθὼν κατὰ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δωδεκαμήνου χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.11.1956 μέχρι 15.5.1957 τῆς νεκρᾶς ἐποχῆς ἔμεινεν ἐκτάκτως καὶ ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του ἄνευ ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὅμως οὗτοι δὲν ἐπικαλοῦνται ἐκ ποίων ἐκτάκτων καὶ ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του συγκεκριμένων αἰτίων παρέμεινεν ὁ παθὼν ἄνευ ἐργασίας, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 4 ν. 551]1914, καὶ δὴ ἐὰν ἠμποδίσθη οὗτος νὰ πραγματοποιήσῃ κέρδος τι ἐκ λόγων ἀσθενείας ἢ ἑτέρου ἐκτάκτου γεγονότος (Χ. Οἰκονόμου, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων § 388, σελ. 508), οὐδὲ ἐτάχθη ἀπόδειξις περὶ τούτων, ἐσφαλμένως ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἄνευ ἐπικλήσεως καὶ ἀποδείξεως τῶν ἀνωτέρω συνυπολογίσθη πρὸς καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ποσὸν 39.000 δραχ. διὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα τῆς νεκρᾶς ἐποχῆς, καθ' ὃ ὁ παθὼν ἔμεινεν ἄνευ ἐργασίας, ἤτοι ὁ κατὰ μέσον ὅρον μισθὸς πρακτικοῦ μηχανικοῦ (6 1]2 μῆνες Χ 6.000 δραχ.) καὶ δέον ὅπως, κατὰ παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἐφέσεως, ἀφαιρουμένου τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ, ὑπολογισθῶσι μόνον αἱ κατὰ τὸ ὑπόλοιπον χρονικὸν διάστημα πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔτους ἀπολαυαὶ τοῦ παθόντος μετὰ τῆς ληφθείσης ἀντιμισθίας ἐκ τῆς παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι ἐργασίας του.

Ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἀποβιώσας, συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος τὴν 19 Ἰουλίου 1957 παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ ἐκκαλοῦντος, σύζυγος καὶ πατὴρ τῶν ἐφεσιβλήτων κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι ἐργασίας του ἀπὸ 26.6.1957 μέχρι 18.7.1957 ἔλαβεν ὡς μηχανικὸς τοῦ ἀλωνιστικοῦ συγκροτήματος 2.190 ὀκάδας σίτου ἀξίας 7.665 δραχμῶν καὶ ὅτι κατὰ τὸ ὑπόλοιπον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δωδεκαμήνου χρονικὸν διάστημα (πλὴν τοῦ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει τοιούτου ἀπὸ 1.11.1956 μέχρι 15.5.1957, καθ' ὃ παρέμεινεν ἄνευ ἐργασίας) οὗτος εἶχε τὰς κάτωθι ἀπολαυάς: α) Διὰ τὸ ἀπὸ 19.7.1956 μέχρι 15.8.1956 χρονικὸν διάστημα ἔλαβεν ὡς μηχανικὸς τοῦ ἀλωνιστικοῦ συγκροτήματος τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Σίδες 4.500 ὀκάδας σίτου ἀξίας 15.760 δραχ. καὶ β) διὰ τὸ ἀπὸ 16.8.1956 μέχρι 31.10.1956 χρονικὸν διάστημα ἔλαβεν ὡς πτυχιοῦχος πρακτικὸς μηχανικὸς εἰς ἐπίβλεψιν τῶν μηχανῶν λειτουργίας τοῦ Ἱνστιτούτου καλλιτερεύσεως φυτῶν δραχ. 7.500, ἑτέρας δὲ 4.000 δραχ. ἔλαβε κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἐκ τῆς κοπῆς τῶν καυσοξύλων τῶν κατοίκων Θέρμης. Κατ' ἀκολουθίαν, βάσει τῶν ἀνωτέρω ἀπολαυῶν τοῦ παθόντος καὶ τῆς ληφθείσης παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀντιμισθίας, ἡ ἀποζημίωσις, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ ν. 551]1914, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 38904]7594]1957 «περὶ ἀναπροσαρμογῆς ποσῶν ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων», ἀνέρχεται εἰς δραχ. 66.143,75 (ἤτοι 7.665+15.750+7.500+4.000=34.915 Χ 5= 174.575-30.000=144.575 : 4=36.143,75+30.000= 66.143,75), δι' ὃ ποσὸν δέον ὅπως γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ μοναδικοῦ λόγου κατὰ τῆς ἐκ τῶν ἐκκαλουμένων ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

ΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Ή ΑΛΛΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΔΙ' ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ

Έννοια άρθρου 2 εδ. 2 του Νόμου 551 περί εργατικών ατυχημάτων

Έξομοίωσις του Δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου πρός τούς κυρίους επιχειρήσεων, άσον αφορά εις την πρός αποζημίωσιν παθόντος εξ εργατικού ατυχήματος ευθύνην, εφ' όσον χρησιμοποιούν υπ' ευθείας εργάτας ή υπαλλήλους εις εργασίας, αίτινες, αν ενηργούντο παρ' ιδιώτου, θά έφερον τον χαρακτήρα επιχειρήσεως εκ των του άρθρου 2 του νόμου 551.—Εργατικόν ατύχημα εργάτου του Ταμείου Διοικήσεως και Διαχειρίσεως Πανεπιστημιακών Δασών.—Παραγραφή των εκ του Νόμου 551 αξιώσεων.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως υπήρξεν εργατικόν ατύχημα, επισυμβάν εις εργάτην του Ταμείου Διοικήσεως και Διαχειρίσεως Πανεπιστημιακών Δασών, ήτοι νομικού προσώπου εκ των εν άρθρω 2 εδάφ. 2 του β.δ/γματος της 24 Ιουλίου 1929 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων» αναφερομένων.

(Σημειούται, ότι ο νόμος 551, ως εκωδικοποιήθη διά του άνω β. δ/γματος, διετηρήθη εν ισχύι και μετά την εισαγωγήν του Λστικού Κώδικος, Α.Π. 32/1958 εισηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 243, και ότι αί εξ αυτού διαφοραί δικάζονται εις α' βαθμόν υπό του Ειρηνοδίκου της κατοικίας του εναγομένου ή του τόπου, όπου συνέβη το ατύχημα, άρθρον 13, Α.Π. 74/1952, εισηγητής *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 11, 311, Α.Π. 640/1952, εισηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 36).

Περί της ευθύνης εκ του νόμου τούτου του Δημοσίου και των λοιπών νομικών προσώπων προβλέπει ή διάταξις του άρθρου 2 εδάφ. 2 αυτού, ως δε έχει ερμηνευθή κατά την νεωτέραν νομολογίαν του Αρείου Πάγου (βλέπε Α.Π. 257/1957, εισηγητής *Μ. Παπελής*, ΕΕΔ 16, 553, ένθα και λοιπαί παραπομπαί, Α.Π. 227/1958, εισηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 17, 526), διά την υπό τους όρους του άρθρου 1 ευθύνην του Δημοσίου και των λοιπών νομικών προσώπων ουδαμώς απαιτείται, όπως αί εργασίαι και επιχειρήσεις, καθ' ας επήλθε το ατύχημα εις τους εν αυταίς χρησιμοποιουμένους υπό τούτων εργάτας ή υπαλλήλους ιδίωσιν ως προς ταύτα τον χαρακτήρα κερδοσκοπικής επιχειρήσεως, αρκεί μόνον να είναι εκ των εν τω πρώτω εδαφίω διαλαμβανομένων, ήτοι να πρόκειται περί εργασίας, ήτις, εάν ενηργείτο υπό ιδιώτου, θά έφερε τον χαρακτήρα τινός των εν τω εδαφίω 1 του άρθρου 2 εργασιών ή επιχειρήσεων (βλέπε και *Χ. Οικονόμου*, Δίκαιον Εργατικών Ατυχημάτων και Επαγγελματικών Νόσων, σελ. 105).

Κατά τό άρθρον 17 § 1 του ανωτέρω β.δ/γματος πάσα εκ του παρόντος νόμου αξίωσις παραγράφεται μετά τριετίαν από του ατυχήματος, απένανει όμως εργοδότου μη συμπεριλαμβάνεται προς τας διατάξεις του άρθρου 10 χωρεί ή κοινή παραγραφή (εικοσαετής κατ' άρθρον 249 Α.Κ.) (ούτω και ή Α.Π. 108/1953, εισηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 427, Πρωτοδικείου Πειραιώς 2562/1956, εισηγητής *Γ. Κώστας*, ΕΕΔ 17, 1025, Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου του Κράτους 364/1956, εισηγητής *Δ. Κούγιας*, ΕΕΔ 16, 512).

Προκειμένου όμως περί εργατικού ατυχήματος, το οποίον επισυνέβη εις εργάτην του Δημοσίου, ισχύει αντί της εικοσαετούς καταργαφής ή πενταετής τοιαύτη του άρθρου 69 του περί δημοσίου λογιστικού νόμου ΣΙΒ (βλέπε Α.Π. 280/1957, εισηγητής *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 16, 705, και τα αυτόθι σημειούμενα).

(Σημειούται, ότι περί αναπροσαρμογής των αποζημιώσεων του νόμου 551 ισχύει ήδη ή υπ' αριθ. 38904/7594/1957 υπουργική απόφασις, ΕΕΔ 18, 850, και πρό αυτής ή υπ' αριθ. 40135/4764/1949, ΕΕΔ 8, 1019, περί της εννοίας της οποίας βλέπε Α.Π. 236/1952, εισηγητής *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 11, 582, Α.Π. 171/1950, εισηγητής *Π. Τζαννετάκης*, ΕΕΔ 12, 550, Α.Π. 290/1956, εισηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 661).

Προϋπόθεσις της εν λόγω αποζημιώσεως είναι να προεκλήθη εργατικόν ατύχημα εκ βιαίου συμβάντος εν τη εκτελέσει ή εξ αφορμής της εργασίας (βλέπε περί της εννοίας αυτού *Γ. Ροϊλός*, Περί επαγγελματικού κινδύνου § 13, *Χ. Οικονόμου*, Δίκαιον Εργατικών Ατυχημάτων §§ 17, 103, Α. Π. 243/1954 εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 513, Α. Π. 383/1955, εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 14, 759), υπό την αυτήν δε έννοιαν κείται και το άρθρον 34 του ά. ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (βλέ-

τῶν Σ.Ε. 1870/1951, Εἰσηγητής Δ. *Καλοδούκας*, ΕΕΔ 16, 815.

Εἰρηνοδίκου Πύρρας 124/1959

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. *Δ. Παναζίδης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Περγαντῆς, Ι. Καμπίτογλου, Β. Καραμέτος

Κατ' ἄρθρον 2 §§. 2 ν. 551 τὸ Δημόσιον ἢ ἄλλο Νομικὸν Πρόσωπον, ὅπερ ἐκ τοῦ προορισμοῦ του δὲν δύναται νὰ ἀναλαμβάνῃ κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις ἐξομοιοῦται πρὸς τοὺς ἐν ἄρθρῳ 2 §6. 1 κυρίους ἐπιχειρήσεων, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν εὐθύνην, ὅταν χρησιμοποιῶσιν ἀπ' εὐθείας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους εἰς ἐργασίας, αἵτινες, ἂν ἐνηργοῦντο παρ' ἰδιώτου, θὰ ἔφερον τὸν χαρακτῆρα ἐπιχειρήσεως ἐξ ἐκείνων, αἵτινες, διαλαμβανόμεναι ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 2, ἐκθέτουσι τὸν ἐργάτην ἢ τὸν ὑπάλληλον εἰς τοὺς αὐτοὺς κινδύνους, οὓς διατρέχουσιν οἱ ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι τῶν εἰρημένων ἐπιχειρήσεων. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης διὰ ταιαύτην, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 1, εὐθύνην τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων οὐδαμῶς ἀπαιτεῖται, ὅπως αἱ ἐργασίαι καὶ ἐπιχειρήσεις, καθ' ἃς ἐπῆλθε τὸ ἀτύχημα εἰς τοὺς ἐν αὐταῖς χρησιμοποιουμένους ὑπὸ τούτων ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους, φέρωσιν ὡς πρὸς ταῦτα τὸν χαρακτῆρα κερδοσκοπικῆς ἐπιχειρήσεως (Α.Π. 257]1957, ΝοΒ 5, 862). Ἐν τοσούτῳ, μολονότι ἡ ρηθεῖσα διάταξις δὲν διακρίνει, ὑποστηρίχθη καὶ ἡ γνώμη, ὅτι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς παροχῆς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 551 παρεχομένης προστασίας καὶ ἀποζημιώσεως εἶναι ἡ ἀπασχόλησις τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου εἰς ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τὴν οἰκονομικὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως, εἰς ὃς ἡ ἐπιδίωξις κέρδους, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν δικαιολογητικὴν βάσιν τῆς ἐπιπτώσεως κατ' αὐτῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, ἀποτελεῖ συμφυὲς διακριτικὸν γνώρισμα τῆς ὑπάρξεώς των καὶ ὅτι ἀποκλείονται τῆς κατὰ τὰ ἄνω ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια καὶ τὰ παντὸς εἴδους φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, ἀκριβῶς ἕνεκα τοῦ ἐπιδιωκομένου ὑπ' αὐτῶν φιλανθρωπικοῦ ἀποκλειστικῶς σκοποῦ (Α.Π. 296]1940, ΕΕΝ Ζ' 446, Θ. ΝΑ' 632, Α.Π. 336]1940, ΕΕΝ Ζ' 462, Θ. ΝΑ' 676, Α.Π. 94]1942, ΕΕΔ 1, 600, ΕΕΝ Θ' 211).

Ἐν προκειμένῳ τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον, συσταθὲν διὰ τοῦ νόμου 1881 τῆς 30.7.1951, σκοπὸν ἔχει, κατ' ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ρηθέντος νόμου, τὴν διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν διὰ τοῦ ν. 6320]1934 εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης κατὰ νομὴν παραχωρηθέντων δημοσίων δασῶν, πρὸς πρακτικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν φοιτητῶν τῆς Δασολογίας, πρὸς διεξαγωγὴν δασικῶν μελετῶν καὶ ἐρευνῶν, πρὸς δημιουργίαν προτύπων δασοκτημάτων καὶ ὑποδειγματικῆς δασικῆς διοικήσεως, πλὴν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἱδρυτικοῦ τούτου νόμου τοῦ ἐναγομένου Ταμείου (ἄρθρ. 4 § 1 §§. θ' 4512, ἄρθρον 8, 10), οὐδόλως ἀποκλείεται ἡ τακτικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν ἐν λόγῳ δασῶν καὶ ἡ παράλληλος ἐπιδίωξις ὑπ' αὐτοῦ οἰκονομικῶν ὠφελημάτων καὶ οἱ ἀντίθετοι ἰσχυρισμοὶ τούτου, καθ' οὓς οὐχὶ συννόμως ἠγέρθη κατ' αὐτοῦ ἡ ἐνδικος ἀγωγή, πλαγίως βάλλοντες κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 551]1915, ὡς αὐτὸς ἐκωδικοποιήθη ὑπὸ τοῦ β. δ]τος τῆς 24.7]25.8.1920, ἱδρυομένης ἁρμοδιότητος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, μὴ νόμιμοι ἐλέγχονται καὶ ἀπορριπτέοι.

Κατ' ἄρθρον 17 τοῦ ρηθέντος νόμου 551 καὶ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ διακρίσεις αἱ ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξιώσεις δὲν παραγράφονται πρὸ τῆς παρελεύσεως τοὐλάχιστον τριετίας καὶ ἀπορριπτέα ἡ περὶ παραγραφῆς τῆς διὰ τῆς κρισιλογουμένης ἀγωγῆς ἀσκουμένης ἀξιώσεως ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου Ταμείου.

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐκ νομίμου γάμου υἱὸς τῶν ἐναγόντων Σ.Π., κάτοικος ἐν ζωῇ Νηραιδοχωρίου, εἰς βάρος τοῦ ὁποίου ἔζων οἱ ἐνάγοντες, προσληφθεὶς παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου ὡς φορτοεκφορτωτὴς κορμοτεμαχίων ἐλάτης, μεταφερομένων ἐκ τῆς θέσεως «Μπρόϊκα» τοῦ Πανεπιστημιακοῦ δάσους Περτουλίου τῆς ὁμωνύμου Κοινότητος εἰς τὸ ἐν Περτουλίῳ ἐργοστάσιον ξυλείας τοῦ ἐναγομένου Ταμείου διὰ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ὁδηγουμένου ὑπὸ ὑπαλλήλου του, μετὰ ἑπταήμερον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, ἤτοι τὴν 27ην Ἰουλίου 1957, μετέχων τοῦ συνεργείου φορτοεκφορτωτῶν, καθ' ὃν χρόνον ἠσχολεῖτο εἰς τὴν λύσιν τῶν σχοινίων, δι' ὧν συνεκρατοῦντο τὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοκινήτου φορτωμένα κορμοτεμάχια ἐλάτης, ἐν τούτων ὠλίσθησε καὶ κατέπεσεν ἐπ' αὐτοῦ, προξενῆσαν εἰς αὐτὸν κάταγμα τῶν ὀστῶν κατὰ τὴν κάτω μοῖραν τῆς ἰνιακῆς χώρας ἐξ οὗ κατάγματος καὶ ἀπεβίωσεν. Ὅτι τὸ συμφωνημένον ἡμερομίσθιον τοῦ θανόντος ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 58 καὶ ὅτι δι' ἔξοδα κηδείας τούτου ὑπεβλήθησαν οἱ ἐνάγοντες εἰς δαπάνας ἀνερχομένας εἰς δραχμὰς διοχιλίας. Τὴν συνδρομὴν τῶν περιστατικῶν τούτων ἀρνεῖται τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον, δι' ὃ ὑπόχρεοι τυγχάνουσιν οἱ ἐνάγοντες, ὅπως ἀποδείξωσι ταῦτα διὰ παντὸς νομίμου ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ μαρτύρων, ἐπιτρεπομένων συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 304 § 2 Πολ. Δικ.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

1. ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΚ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ "Η ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΚΗΡΥΞΙΝ ΑΥΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος: ('Υπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ὑδρεύσεως Καβάλας.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1061/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 (Ε.Κ. 125) ὁρίζει, ὅτι «συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας δεσμεύονται ἐργοδόται χρησιμοποιοῦντες τὰ τρία πέμπτα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ, ὅπου ἰσχύει ἡ συλλογικὴ αὐτὴ σύμβασις ἐργασίας, ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν, δύναται, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς ἑπομένης παραγράφου νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς περιφερείας ταύτης μετὰ γνώμην τοῦ ἐν ἄρθρῳ 28 Συμβουλίου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως». Ἐξ ἄλλου, ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλέπει, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διέπεται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω νόμου. Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτων ἐκηρύχθη γενικῶς ὑποχρεωτικὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (Ε.Κ. β' 77), διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42726/1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Ε.Κ. β' 233).

Ἀντικείμενον τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἡ ρύθμισις τῶν ἀφορώντων εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας θεμάτων.

Ὡς πρὸς τὸ περὶ οὗ τὸ ὡς ἄνω ἐρώτημα ζήτημα παρατηρητέα τὰ ἑξῆς:

Γνωστὸν τυγχάνει, ὅτι οἱ Ὀργανισμοὶ Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν κυρίαν, δημοσίου δικαίου, ἁρμοδιότητα αὐτῶν, ἀσκοῦσιν ἐνίοτε καὶ ἐπιχειρήσεις. Αἱ γεννώμεναι δὲ κατὰ τὴν λειτουργίαν τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἐπιχειρήσεων τούτων ἔννομοι σχέσεις, μεταξὺ τοῦ φορέως καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συναλλασσομένων τρίτων, διέπονται, κατ' ἀρχήν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, ὑπὸ τῶν κανόνων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐπομένως, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, αἱ ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεις, καίτοι τὰ ἀσκοῦν ταύτας νομικὰ πρόσωπα εἶναι δημοσίου δικαίου τοιοῦτον, ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐπιχειρήσεις. Ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν δὲ ταύτην ἀνακύπτει θέμα ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν τοιούτων ἐπιχειρήσεων διατάξεων, παρεπομένως δὲ γεννᾶται ἐν προκειμένῳ τὸ ζήτημα ἐὰν ἡ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένη διαιτητικὴ ἀπόφασις, κηρυχθεῖσα, ὡς προείρηται, γενικῶς ὑποχρεωτική, εἶναι ἐφαρμοστέα ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐπιχειρήσεως Ὑδρεύσεως τοῦ Δήμου Καβάλας, τοῦ συνδεομένου πρὸς ταύτην διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Τὸ θέμα τοῦτο, ἀπὸ τῆς γενικωτέρας μορφῆς αὐτοῦ, εἶναι ἐκ τῶν μᾶλλον σταδιαζομένων ἔν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ. Ὑποστηρίζεται δηλ. ἡ ἄποψις ὅτι διαιτητικὴ ἀπόφασις, κηρυχθεῖσα ἁρμοδίως ὑποχρεωτική, δὲν δεσμεύει παντὸ ἀδιαστίκτως ἐργοδοτην, ἀλλ' ἐκείνους μόνον, οἵτινες καλύπτονται ὑπὸ τῶν διαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων (οὕτω *Δ. Καλομοίρης*, ἐν ΕΕΔ 11, 561 ἐπ., 1049 ἐπ., Σ.Ε. 1543/1957, αὐτ. 16, 1208, Πρωτ. Ἀθ. 18084/1958, αὐτ. 18, 478, 7819/1958, αὐτ. 17, 86, 13811/1958, αὐτ. 17, 1175 κ.ἀ.). Ἡ ἀντίθετος ἄποψις, δεχομένη τὴν γενικὴν, ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου, ἐφαρμογήν, ὑποστηρίζεται ὑπὸ τῶν *Β. Μαυρίδη*, ἐν ΕΕΔ 17, 785 ἐπ., Α.Π. 698/1958, αὐτ. 17, 1235, Πρωτ. Ἀθ. 2179/1958, αὐτ. 17, 531 κ.ἀ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατεθεισῶν ἀπόψεων τὸ Συμβούλιον τοῦτο τάσσεται ὑπὲρ τῆς δευτέρας τοιαύτης, ἣν κρίνει ὡς μᾶλλον συνάδουσαν πρὸς τὸν κοινωνικὸν σκοπὸν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ταῦτα, ἐκ τῆς ὅλης οἰκονομίας καὶ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τῆς εἰρημένης διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ σαφῶς συνάγονται, δεδομένου ὅτι ἀντικείμενον τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἡ ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν καὶ ἑπομένως θὰ ἀπέληγεν εἰς ἀδικαιολογήτον ἄνισον μεταχείρισιν τούτων, ἡ παραδοχὴ τῆς ἀντιθέτου γνώμης, τῆς ἐξαρτώσης τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκ τῆς τυχαίου γεγονὸς ἀποτελούσης προϋποθέσεως, τῆς καλύψεως δηλαδὴ τοῦ ἐργοδότου, ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ὑπὸ τινος τῶν διαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων. (Πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργ. Δίκ. σελ. 40, *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρον 648, ἀριθ. 67, τοῦ αὐτοῦ, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, σελ. 177 ἐπ.).

Ἡ ἀντίθετος δὲ ἄποψις καθιστᾷ προβληματικὴν τὴν πραγμάτωσιν τοῦ διωκομένου διὰ

τῆς κηρύξεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς ὑποχρεωτικῆς σκοπόν, συντομευόμενον ἀκριβῶς εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐπέκτασιν τῶν κανόνων τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐφ' ὅλων τῶν ἀσκούντων τὸ ὑπ' αὐτῆς προβλεπόμενον ἐπάγγελμα μισθωτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲν ὁ ἐργοδότης καλύπτηται ὑπό τινος τῶν διαφερομένων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων.

Τούτοις συνεπῶς καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

II. ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος: (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. ἀποτελῶσιν ἐπιχειρήσεις, προκειμένης ἐφαρμογῆς ἐπ' αὐτῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1036/1959

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Μπαρμπάτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Ε. Σαμαλάς, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ε. Κουρουσόπουλος, Κ. Τσαγκαράκης, Κ. Κωνσταντινίδης, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 1, 5 § 1, 9, 10 καὶ 17 τοῦ ν. 2119/1952 (Ε.Κ. 120) τὰ δι' αὐτοῦ συσταθέντα «Κοινὰ Ταμεῖα Ἐκμεταλλεύσεως Λεωφορείων» δὲν ἀποτελοῦσιν αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις ἐφ' ἧς ἔννοιαν ἀναγνωρίζονται ταῦτας τόσον ἡ θεωρία, ὅσον καὶ ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων, καθ' ἃς χαρακτηρίζεται ὡς ἐπιχείρησις οἰκονομικὴ μονὰς διαθέτουσα ὀργάνωσιν καὶ κεφάλαιον, ἐπιδιώκουσα δὲ δι' ὑλικῶν καὶ ἀύλων μέσων, τὴν ἐπίτευξιν οἰκονομικοῦ κερδοσκοπικοῦ ἀποτελέσματος (πρβλ. Nikisch - *Βασιλείου*, Ἐργ. Δίκ. σελ. 161, *Λιτζεροπούλου*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας σελ. 14 ἑξ., *Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατ. Ἀτυχημάτων σελ. 240 ἑπ., *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχ. § 184, *Σημίτη*, ἐν Α.Ι.Δ. 1131, σελ. 30 ἑπ., P. Durand, Ἡ ἐκμετάλλευσις καὶ ἐπιχείρησις, ἐν ΕΕΔ 8, 706 ἑπ., Α.Π. 304/1954, ΕΕΔ 13, 454, 637/1953, κόπ. 16, 34, 407/1940, Θ. ΝΒ' 31).

Τὰ ἀνωτέρω ὅμως χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα δὲν ἀπαντῶσιν ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἰδιατύπων ὀργανισμῶν, λειτουργούντων ὑπὸ μορφὴν νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἵτινες συνεστήθησαν ὑπὸ τοῦ νομοθέτου διὰ τὴν ἀρτιωτέραν καὶ πληρεστέραν ὀργάνωσιν τῶν διὰ λεωφορείων ἐπιβατικῶν συγκοινωνιῶν.

Συνεπεία δὲ τῶν ἀνωτέρω εἶναι πλὴν ἄλλων, ὅτι οἱ εἰς τὰ ἐν λόγῳ «Κοινὰ Ταμεῖα» ὑποχρεωτικῶς ἐνηγμένοι λεωφορειοῦχοι, μέλη τῶν ἰδιατύπων τούτων Ὀργανισμῶν, ἐξακολουθοῦσι τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν εἰς τὴν κυριότητα αὐτῶν ἀνηκόντων λεωφορείων, μετὰ ταῦτα δὲ ἀτομικῶς καὶ οὐχὶ μετὰ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. συνδέονται συμβατικῶς οἱ ὁδηγοὶ καὶ οἱ εἰσπράκτορες τῶν λεωφορείων (βλέπε Α.Π. 185/1958, ΕΕΔ 17, 411 κ.ἄ.).

Τούτοις συνεπῶς ἀποφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

III. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ ν.δ. 3755/1957 ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς εἶναι ἐφαρμοστέαι ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Π.Α.Π.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1040/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιώρος, Ι. Μπιζίμης, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Ἀνεκαθεν τὰ θέματα τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων, ἐν οἷς καὶ τὸ τῶν σιδηροδρόμων Πελοποννήσου, ἔτυχον εἰδικῆς ρυθμίσεως παρ' ἡμῖν.

Οὕτω κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἡ ἀνωτέρω ρύθμισις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1545/1950 (Ε.Κ. 250), ἐπιγενομένως δὲ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3741/1957 (Ε.Κ. 164). Ἡ εἰδικὴ δὲ αὕτη ρυθμισις τῶν ἀναγομένων εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει τῶν σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων θεμάτων δικαιολογεῖται πλήρως ἐκ τῆς ἰδιομορφίας, ἣν ἐμφανίζει ἡ ἐργασία τῶν σιδηροδρομικῶν, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως τῆς φύσεως καὶ τοῦ περιεχομένου, ὅσον καὶ τῶν ἰδιαζουσῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς παρέχεται αὕτη, πρὸς πραγμάτωσιν τῶν ὑπὸ τῶν κοινῆς ὠφελείας ἐπιχειρήσεων τούτων, ἐν οἷς καὶ οἱ Σ.Π.Α.Π., διωκομένων σκοπῶν.

Ἑπομένως αἱ διατάξεις τῶν ἀνωτέρω νόμων καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3741/1957, καίτοι προγενέστεραι, δέον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐπικρατέστεραι τῶν ἀντιστοίχων, γενικῆς φύσεως, μεταγενεστέρων διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (Ε.Κ. 182), κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ γνωστοῦ ἑρμηνευτικοῦ κανόνος, καθ' ὃν νεώτερος γενικὸς νόμος δὲν κατισχύει προγενεστέρου εἰδικοῦ τοιούτου.

Τούτοις συνεπῶς ἀποφατικὴ ἀπάντησις προσήκει ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Αἱ κείμεναι περὶ καταγγελίας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως διατάξεις ἔχουν ὡς ἑξῆς :

Ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 3. 3755/1957 (βλέπε ΕΕΔ 17, 207, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) :

1. Ἡ καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου γίνεται παρὰ τῶν πρὸς τοῦτο ἐνδιαφερομένων ἐκ τῶν συμβεβλημένων δι' ἐγγράφου δηλώσεως, κοινοποιουμένης διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς πάντα τὰ λοιπὰ μετέχοντα μέρη, ἐκτὸς ἂν ἐν τῷ μεταξὺ διαλυθεισῶν ὀργανώσεων, ὡς εἰς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

2. Ἡ καταγγελία ἐπάγεται τὴν λύσιν πάσης συμβάσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσεως καὶ πρὸς ἣν ἡ καταγγελία τοιαύτης διὰ τὸ μέλλον. Αἱ δὲ ἐκ ταύτης ἔννομα ἀποτελέσματα ἐπέρχονται μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ταύτης δηλώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας. Αἱ ὁριστάμεται ὅμως ἐν συνεχείᾳ αἱ ἐκ τῆς ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἰσχύουν μέχρι οὗ νομίμως λυθῶσι.

Καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου δὲν συγχωρεῖται πρὸ τῆς παρόδου ἑξαμήνου τοὐλάχιστον, ἀφ' ἧς ἐτέθη εἰς ἐφαρμογήν.

Τὰ ἔννομα ἀποτελέσματα τῆς καταγγελίας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπέρχονται αὐτοδικαίως καὶ ἐπὶ τῶν ἐφ' ὧν ἐκηρύχθη αὕτη μεταγενεστέρως ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 ἢ τῶν ἐφ' ὧν ἐκτείνεται συμφώνως τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 5.

3. Δύναται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ ἐν ἄρθρῳ 7 Συμβουλίου καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, νὰ ἀναστέλληται ἡ ἐπέλευσις τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ χρόνον, δυνάμενον ἐν τῷ συνόλῳ του νὰ ὑπερβῇ τοὺς μῆνας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς καταγγελίας. Ἡ ἀναστολὴ αὕτη δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ὁρίζηται ἐφ' ἅπαξ, ἐπιτρεπομένης καὶ τῆς τμηματικῆς παρατάσεως τοῦ χρόνου ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν 12 μηνῶν.

Ἄρθρον 19 τοῦ νόμου 3239/1955, ἀντικατεστάθη (παράγραφος 2) διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 3. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 213) :

Αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἐτροποποιήθησαν κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἑπομένου ἄρθρου ὁριζόμενα ἢ κατετέθησαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διέπονται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων τοῦ παρόντος ὡς πρός τε τὴν καταγγελίαν, τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος των καὶ τὴν διάκρισιν εἰς ἐθνικὰς γενικάς, ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, τοπικὰς γενικάς, τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ εἰδικάς».

Ὁ διὰ τοῦ νόμου ἐπιβληθεὶς ὡς ἄνω τύπος τῆς καταγγελίας συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι συστατικὸν στοιχεῖον τοῦ κύρους αὐτῆς (ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 20488/4431/1958 Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 604), λέγων δὲ ὁ νόμος ὅτι καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου δὲν συγχωρεῖται πρὸ τῆς παρόδου ἑξαμήνου τοὐλάχιστον, ἀφ' ἧς ἐτέθη εἰς ἐφαρμογήν, ἐννοεῖ, ὅτι ἐὰν ἡ οὐσιαστικὴ ἰσχὺς ἤρξατο ἀναδρομικῶς, ἡ καταγγελία δὲν ἐπιτρέπεται πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τυπικῆς ἰσχύος αὐτῆς, ἤτοι τῆς χρονολογίας τῆς διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τῆς σχετικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, εἰς ἣν δὲ περίπτωσιν ἡ οὐσιαστικὴ ἰσχὺς ὡρίσθη εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς τυπικῆς ἰσχύος ἡ καταγγελία εἶναι ἀνεπίτρεπτος πρὸ τῆς παρόδου ἑξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἐνάρξεως τῆς οὐσιαστικῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 1119/1958, ΕΕΔ 17, 1154).

Εἰς τὴν καταγγελίαν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύνανται ἐγκύρως νὰ προβῶσι μόνον αἱ ὀργανώσεις (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 697, Σ. Ε. 1819/1950, ΕΕΔ 18, 1856).

Συνέπειαι τῆς καταγγελίας εἶναι, ὅτι παύει μετὰ παρέλευσιν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ταύτης δηλώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἡ ἀναγκαστικὴ ἐνέργεια τῶν κανονιστικῶν ὅρων αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν ἐργασιακῶν σχέσεων, χωρὶς ὅμως νὰ ἀποβάλλωνται αὐτομάτως ἐκ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας οἱ ὅροι αὐτῆς, μέχρις ὅτου αὗται νομίμως λυθῶσι. Πρόκειται περὶ τῆς καλουμένης ἐν τῇ ἐπιστήμῃ μετενεργείας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (βλέπε περὶ αὐτῆς *Ι. Καποδίστριαν*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, σελ. 281, *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 14, 739, Α. Π. 484/1959, ΕΕΔ 18, 1366), ἀφοῦ οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς πρὸς ταύτην ἐξομοιουμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀπετέλεσαν ἤδη ὅρους τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 3 νόμου 3239/1955).

Ἐν τούτοις ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δύναται κατὰ τὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955 δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ νὰ ἀναστέλλῃ τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμά-

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΤΑ Ν.Δ. 3868/19.

Όδηγίαι εφαρμογής ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὑπ' ἀριθ. 44/1959 Ἐγκύκλιος αὐτοῦ πρὸς τὰς Τοπικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τὰ Ὑποκαταστήματα καὶ Παραρτήματα τοῦ Ι.Κ.Α.: Ἐπιχειμένης τῆς ἐνάρξεως πληρωμῆς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἰς τοὺς μισθωτοὺς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 3868/1958 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδοθέντων:

α) Β.Δ. τῆς 20.12.1959 (Φ.Ε.Κ. 279/23.12.1959 τ. Α') * καὶ

β) Κανονισμοῦ Παροχῶν Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων (ἀποφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀρι0. 85003/13414/22.12.1959** παρέχομεν εἰς ὑμᾶς τὰς ἀκολούθους σχετικὰς ὁδηγίας διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ καταβλητέου ἐπιδόματος διὰ τὸ ἔτη 1959 - 1960:

Α' Ἔναρξις χρόνου ἐπιδοτήσεως

Ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τοῦ δικαιώματος ἐπιδοτήσεως ὁρίζεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω νομοθεσίας ἡ 1η Ὀκτωβρίου 1959, ἀφ' ἧς ἄρχεται καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 20.12.1959 β. ὄτος.

Διδομένου ὅτι κατὰ τὸν Κανονισμὸν Παροχῶν τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται δεδουλευμένον ἀνὰ τρίμηνον, ἔπεται ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1960 δέον νὰ ἄρξηται ἡ ὅλη διαδικασία ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος ἐπιδοτήσεως καὶ πληρωμῶν κατὰ τὰ περαιτέρω ἐν τῇ παρούσῃ ἐγκυκλίῳ ὁριζόμενα.

Β' Δικαιοῦχοι ἐπιδόματος

Τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων προβλεπομένων ἐπιδομάτων δικαιοῦνται οἱ μισθωτοὶ οἱ πληροῦντες τὰς ἀκολούθους προϋποθέσεις:

α) Ἔχουν πραγματοποιήσει ἐντὸς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους 1959 πεντήκοντα (50) τοὐλ χιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ καίου, συνεπαγομένης: αα) τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τ ἀσφάλισιν ἀσθενείας τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ οἱουδήπ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως μισθ των, δι' ἀπασχόλησιν πάντως λαβοῦσαν χώ εἰς ἃς περιοχὰς ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ κατὰ τῆς ασθενείας ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἡ ἀσφάλι τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσε Ἀνεργίας καὶ ββ) τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς ε φορῶν ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰ γενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν (Δ.Α.Ο.Ε.Μ

Κατὰ συνέπειαν κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τ κατὰ τὰ ἀνωτέρω πεντήκοντα (50) ἡμερῶν γασίας, ὡς καὶ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι θὰ λαμβ νωνται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ψους τοῦ καταβλητέου ἐπιδόματος (βλ. κατω ρω Κεφ. Γ') δὲν συνυπολογίζονται αἱ ἡμερ ἐργασίας οὔτε τῶν ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαί ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ. καίτοι ἐνδεχομένως ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφά σιν τοῦ Ι.Κ.Α. (π.χ. ἔκτακτοι ὑπάλληλοι Δημ οσίου), οὔτε τῶν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἢ λοιποῖς μειοις ἠσφαλισμένων, οἵτινες ἀπασχολοῦν ἐκτὸς ἠσφαλιστικῶν περιοχῶν κλάδου ασθενε Ι.Κ.Α. (π.χ. μεταλλευται ἐξωασφαλιστικῶν ριοχῶν), οὔτε τέλος τῶν ἠσφαλισμένων ἐκείν δι' οὓς κατὰ τας διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868/1 καὶ τὰς ἤδη παρεσχημένας ὑμῖν ὁδηγίας ὑφίστανται ὑποχρεώσεις καταβολῆς τῶν ὑπ' αὐ προβλεπομένων εἰσφορῶν. Ὡς γνωστόν, δὲν σιται ταυτὴ ὑποχρέωσις, ἐκτὸς τῶν ἄλλ καὶ διὰ τοὺς μισθωτοὺς, οἵτινες ὑπάγονται καὶ' ἀρχὴν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868/1 ὡς συνδεόμενοι μετὰ τοῦ ἐργοδότου των σχέσεως ἐργασίας (ἰδιωτικοῦ δικαίου, πλὴν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἐν λογῳ ν. δ δὲν καταβάλλονται δι' αὐτοὺς εἰσφοραί, δεδ γου ὅτι εἰς τούτους δυνάμει διατάξεων νόμ κανονισμοῦ ἢ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργα

* Κατωτέρω σελ. 110.
** Κατωτέρω σελ. 112.

των τῆς καταγγελίας ἐπὶ τὸν ἐν τῇ διατάξει ὁριζόμενον χρόνον.

Κατὰ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (Σ. Ε. 922/1958, ΕΔΔ 17, 1016) ἀκοπὸς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως εἶναι, ὅπως ἐν περιπτώσει καταγγελίας συλλογικῆς τινος συμβάσεως παρέχηται εἰς τὴν Διοίκησιν ἡ εὐχέρεια τῆς ἐπὶ περιωρισμένον χρονικὸν διάστημα ἀναστολῆς τῆς ἐπελεύσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἵνα δοθῇ ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διαδικασίας τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, τοῦτο δὲ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῆς ἐλλείψεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐπερχομένης διαταραχῆς εἰς τὰς σχέσεις ἐργασίας τοῦ σχετικοῦ κλάδου.

Ἡ Διοίκησις δὰ ἀποβλέψῃ εἰς μόνην τὴν ἀνάγκην ἢ τὴν σκοπιμότητα τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς γενομένης καταγγελίας ἄνευ ἐρεύνης τοῦ κύρου ἢ μὴ τῶν καταγγελθεισῶν συλλογικῶν βάσεων ἢ τῶν ἀποδιδομένων εἰς αὐτὰς νομικ ἄλλων ἐλαττωμάτων, ἅτινα, ἄλλως τε, τυχὸν χοντα, δὲν καλύπτονται διὰ τῆς ἀναστολῆς ἀπόφασις τοῦ Σ. Ε.).

Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς κα γελίας δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργ ἐπέρχεται μετὰ δίμηνον ἀπὸ τῆς κοινοποιή εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τῆς περὶ κατ λίας δηλώσεως, ἀφ' ἧς ἐπέρχονται τὰ ἔννομα τελέσματα τῆς καταγγελίας (Γνωμοδότησις κοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 906/1958, 17, 1029).

Ὡς πρὸς τὰς προϋποθέσεις ἐγέρσεως γικῆς διαφορᾶς ἐργασίας βλέπε *Α. Καραλῆν*, 18, 1123.

ηρώνονται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν των οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων ἴσα πρὸς τὰ νῦν καταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ Α.Λ.Ο.Ε.Μ. Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν αἱ οὕτω πραγματοποιούμεναι ἡμέρες ἐργασίας θὰ ἐξευρίσκωνται, ἵνα μὴ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὕψους τοῦ δόματος, παρέχομεν εἰς ὑμᾶς σχετικὰς ὁδηγίας ἐν Κεφ. Δ' § γ' τῆς παρούσης.

Περαιτέρω ὅμως, κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ δ/τος, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καὶ αἱ ἡμέραι ἐργασίας παρασχεθείσης πρὸς ἐργοδότην, ὑφ' οὗ ὁ μισθωτὸς συνδέεται διὰ συγγενείας μέχρι 2ου βαθμοῦ καὶ μεθ' οὗ συγκατοικεῖ. Περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ ἐξουδετερώσεως τῶν ἡμερῶν τούτων ἀναφερόμεθα εἰς τὸ Κεφ. Δ' § γ' παρούσης.

β) Κέκτηνται τέκνα, τὰ ὁποῖα:

αα) Κατοικοῦν μονίμως ἐν Ἑλλάδι.

ββ) Ἄγουν ἡλικίαν μέχρι δεκατεσσάρων ἐτῶν (14). Κατὰ συνέπειαν, ἵνα τέκνον ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὡς παρέχον δικαίωμα ἐπιδοτήσεως δι' ὅλον τὸ ἔτος 1960 καὶ—κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 21 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν—τὸ ἀπὸ 1.10.1959 - 31.12.1959 χρονικὸν διάστημα, δέον νὰ ἔχῃ γεννηθῇ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946 - 1959. Σημειοῦμεν, ὅτι τὸ δικαίωμα ἐπιδόσεως διὰ τὰ τέκνα τὰ γεννηθέντα κατὰ τὸ ἔτος 1946 δὲν λήγει τὴν ἀντίστοιχον ἡμερομηνίαν τοῦ ἔτους 1960, καθ' ἣν πράγματι συμπληροῦται τὸ 14ον ἔτος, ἀλλ' εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους τούτου (1960), ἀδιαφόρως ἡμερομηνίας γεννήσεως ἐντὸς τοῦ ἔτους 1946. Ἐξ ἑτέρου τέκνα, γεννώμενα ἐντὸς τοῦ ἔτους 1960, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, εἰμὴ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1961 τὸ διὰ ταῦτα δικαίωμα θὰ διαρκέσῃ ἐπὶ 14 ἔτη, ἤτοι μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1974.

Περαιτέρω ὡς τέκνα, δι' ἃ παρέχεται δικαίωμα ἐπιδοτήσεως, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν μόνον δύο κατὰ πολὺ δι' ἕκαστον μισθωτόν, ἐφ' ὅσον βεβαίως ταῦτα ἄγουν ἡλικίαν ἐντὸς τῶν κατὰ τὰ ἀνώτερω ὁρίων. Ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ αὐτὸς μισθὸς κέκτηται πλείονα τῶν δύο τέκνων ἐντὸς τοῦ νομίμου ὁρίου ἡλικίας, δικαίωμα ἐπιδόσεως ἀναγνωρίζεται διὰ τὰ μικρότερα ἡλικιωτικά.

γ) Συντηροῦνται κυρίως ἀπὸ τὸν δικαιοῦχον γονέα. Ἐν προκειμένῳ διευκρινίζομεν τὰ ἑξῆς:

Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀνδρὸς δικαιούχου, ὁ πατρὸς τῶν δι' ἃ παρέχεται δικαίωμα ἐπιδόσεως τέκνων, ἡ συντήρησις τούτων γίνεται ὑπόνοια, ὅτι βαρύνει τὸν ἐν λόγῳ ἄρρενα δικαιοῦχον ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ καὶ μόνον τοῦ ἐν Κεφαλαίῳ Δ' § β' δικαιολογητικοῦ, ἤτοι οἰκογενειακοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας, ἐξ οὗ, ὡς εἰκός, πλὴν τῆς συντηρήσεως, βεβαιοῦται ὅτι πρόκειται περὶ τέκνων νομίμων ἢ νομιμοποιηθέντων ἢ ἀναγνωρισθέντων ἢ καὶ υἱοθετηθέντων, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τὴν προϋπάρξεως καὶ μόνον ταύτην τὰ τέκνα καταχωρίζονται ἐν αὐτῷ. Τοὐναντίον, ἐὰν πρόκειται περὶ γυναικὸς ἐργαζομένης διεκδικούσης οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, δὲν ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 3 § 3 β. δ.) ἀντίστοιχον δικαίωμα, εἰμὴ μόνον ἐὰν αὕτη εὑρίσκηται ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει ἢ ὁ σύζυγος αὐτῆς τελῇ ἐν στρατεύσει, μὴ δικαιούμενος ἐφαπαξ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, ἢ οὗτος εὑρίσκηται εἰς κατάστασιν μονίμου ἀναπηρίας, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τὰ τυχὸν ἐξάγαμα ταύτης τέκνα.

Πάντως εἶναι αὐτονόητον, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν διὰ τὴν αὐτὴν περίοδον καὶ διὰ τὰ αὐτὰ τέκνα νὰ καταβάλληται οἰκογενειακὸν ἐπίδομα εἰς ἀμφοτέρους τοὺς γονεῖς.

Γ' *Ποσὸν ἐπιδόματος*

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ ν. δ. 3868/1958, τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδοθέντος β. δ'τος καὶ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τὸ ὕψος τοῦ καταβλητέου εἰς ἕκαστον δικαιοῦχον οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ὁρίζεται εἰς στιθερὸν κατὰ μῆνα ποσόν, κλιμακοῦται δὲ ἀναλόγως: α) τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τέκνων, δι' ἃ (1 ἢ 2) ἀναγνωρίζεται κατὰ τὰ ἐν Κεφαλαίῳ Α' ὁριζόμενα οἰκογενειακὰ ἐπίδομα καὶ β) τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, (ὡς αὗται ὁρίζονται ἀνωτέρω ἐν Κεφαλαίῳ Β' § 9), αἱ ὁποῖαι ἔχουν πραγματοποιηθῇ ὑφ' ἑκάστου δικαιούχου ἐντὸς τοῦ προηγουμένου ἡμερολογιακοῦ ἔτους. Οὕτω διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ ἐπιδόματος ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους 1960 καὶ κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν καὶ τοῦ 4ου τριμήνου τοῦ ἔτους 1959 λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 πραγματοποιηθεῖσαι τοιαῦται ἡμέραι ἐργασίας, τῶν δικαιούχων κατατασσομένων πρὸς τοῦτο εἰς τρεῖς κλάσεις:

αα) Οἱ πραγματοποιήσαντες ἀπὸ 50 - 99 ἡμέρας ἐργασίας, ββ) οἱ πραγματοποιήσαντες ἀπὸ 100 - 199 ἡμέρας ἐργασίας καὶ γγ) οἱ πραγματοποιήσαντες ἀπὸ 200 καὶ ἄνω ἡμέρας ἐργασίας.

Κατὰ συνέπειαν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἐπίδομα εἶναι πληρωτέον δεδουλευμένον ἀνὰ ἕκαστον ἡμερολογιακὸν τρίμηνον, διαμορφοῦνται αἱ ἀκόλουθοι ἓξ (6) κατηγορίαι δικαιούχων μὲ τὸ ἀντιστοίχως κατὰ κατηγορίαν καταβλητέον ποσόν:

Πίναξ ὑπολογισμοῦ ἐπιδόματος

	Δικαιοῦχοι ἔχοντες:		Ποσὸν καταβλητέον ἀνὰ
ηγορία	Τέκνα μέχρι 14 ἐτῶν	Ἡμερομίσθια ἐντὸς 1959	ἡμερολογιακὸν 3μηνον
Α'	1	50— 99	72
Β'	2 καὶ πλέον	50— 99	120
Γ'	1	100—199	126
Δ'	2 καὶ πλέον	100—199	210
Ε'	1	200 καὶ ἄνω	207
Τ'	2 καὶ πλέον	200 καὶ ἄνω	345

κρινίζομεν, ὅτι τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπιεξευρισκόμενον ἀφ' ἑνὸς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ 1959 καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν κατὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος ἐν ζωῇ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί εφαρμογής ν.δ. 3868/1958 περί συστάσεως Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 270 της 23 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 5 του ν.δ. 3868/1958 «περί συστάσεως Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών και άλλων τινών διατάξεων» και την υπ' αριθ. 626/1959 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων επί της Εργασίας και Συντονισμού Υπουργών, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Των υπό του ν.δ. 3868/1958 «περί συστάσεως Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών κ.λ.π.» προβλεπομένων οικογενειακών επιδομάτων δικαιούνται οι υπαγόμενοι εις τας διατάξεις ταύτας μισθωτοί, εφ' όσον:

α) Υφίστανται δι' αυτούς υποχρεωτικαί καταβολαί των υπό του είρημένου ν. δ/γματος προβλεπομένων εισφορών.

β) Απασχολούνται και δι' ον χρόνον απασχολούνται υπαγόμενοι εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. ή του Ο.Α.Α.Α. ή ετέρου τινός Οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως μισθωτών, εφ' όσον οι τελευταίοι ούτοι εργάζονται εις κέντρα, εις τα οποία έχει επεκταθή ή κατά της ασθενείας ασφάλισις του Ι.Κ.Α. ή ή ασφάλισις του Ο.Α.Α.Α.

γ) Βαρύνονται με την συντήρησιν τέκνων κατά τα εξειδικευόμενα εν τω παρόντι β.δ/γματι οριζόμενα.

2) Τα της χορηγήσεως οικογενειακών επιδομάτων και εις τους μισθωτούς τους απασχολουμένους εκτός των περιοχών, περί ων ή προηγουμένη παράγραφος εδάφ. β', ορισθήσονται δι' ετέρου β. διατάγματος.

Άρθρον 2

Εκ των κατά τα προηγούμενον άρθρον, παράγρ. 1, προσώπων δεν δικαιούνται οικογενειακού επιδόματος τα πρόσωπα, άτινα:

α) Απασχολούνται παρ' εργοδότη, μεθ' ού συνδέονται διά συγγενείας μέχρι δευτέρου βαθμού και μεθ' ού συγγενικοικούν.

β) Δικαιούνται οικογενειακών επιδομάτων τέκνων παρά του εργοδότου των, δυνάμει διατάξεως νόμου ή κανονισμού ή συλλογικών συμβάσεων εργασίας, των τυχόν ανωτέρω προς τα υπό του παρόντος β.δ/γματος οριζόμενα, και

γ) Δεν έχουν πραγματοποιήσει εντός του ημερολογιακού μηνός, δι' ον αξιούται η καταβολή επιδόματος, εξ (6) τουλάχιστον ημέρας εργασίας, υπαγόμενοι εις την ασφάλισιν κατά τα εν άρθρω 1 § β' οριζόμενα.

Άρθρον 3

1) Ως τέκνα παρέχοντα δικαίωμα χορηγήσεως οικογενειακού επιδόματος λογίζονται τα νόμιμα, νομιμοποιηθέντα, αναγνωρισθέντα και υιοθετηθέντα τοιαύτα, προκειμένου δε περί γυναικός δικαιούχου και τα εξώγαμα, εφ' όσον:

α) Άγουν ηλικίαν μέχρι και του 14ου έτους συμπεπληρωμένου.

β) Κατοικούν μονίμως εν Ελλάδι και

γ) Συντηρούνται κυρίως παρά του δικαιούχου γονέως.

2) Διά την εφαρμογήν των διατάξεων τα τελευταίου εδαφίου της προηγουμένης παραγράφου τεκμαίρεται ότι ή συντήρησις των τέκνων βαρύνει τον πατέρα.

3) Τέκνα συντηρούμενα παρά της μητρός αυτών παρέχουν δικαίωμα επιδόματος μόνον εάν ούτα είναι εξώγαμα ή προκειμένου περί έγγάμου άν ο σύζυγος έχει μόνιμον αναπηρίαν, συνεπαγομένην ανικανότητα διά την ην άσκει εργασίαν ή τελή οπωσδήποτε εν αεργία, ο δικαιούμενος εφεδρικού επιδόματος, ως και αν ή σύζυγος ευρίσκηται εν χηρεία ή διαζεύξει.

Άρθρον 4

Το περί ού το παρόν β.δ/γμα οικογενειακόν επίδομα υπολογίζεται δι' εκάστην ημέραν ασφαλιστέας κατά τας διατάξεις του άρθρου εδάφ. β' του παρόντος εργασίας και δή

τέκνων γεννηθέντων από του 1946 και εφεξής, εξακολουθεί καταβαλλόμενον καθ' όλον το έτος 1960, διότι ούτε η επέλευσις λόγω τινός διακοπής του επιδόματος (βλέπε άρθρον 15 Κανονισμού Παροχών) έχει λάβει τινα προ του τέλους του έτους 1960, ούτε η τυχόν απόκτησις νέου τέκνου δικαιούντος του έτους τούτου δύναται να επιφέρη μεταβολήν κατατάξεως εις κατηγορίαν ειμή μόνον από της 1ης Ιανουαρίου 1961.

Οίκοθεν νοείται ότι διάφορος λύσις προσήκει εν περιπτώσει ανακλήσεως της αρχικής αποφάσεως αναγνωρίσεως του δικαιώματος επιδοτήσεως. Εν τοιαύτη περιπτώσει, συμφώνως και προς την υπό του άρθρου 15 του Κανονισμού Παροχών καθιερουμένην αρχήν, ή εν όλω ή εν μέρει ανακλητική απόφασις δύναται να ισχύση από του χρόνου της εκδόσεώς της ή και αναδρομικώς κατά τας εν τη ως άνω διατάξει προβλεπομένας διακρίσεις. Κατ' αναλογίαν εφαρμογήν της διατάξεως ταύτης ή υπέρ του ησθέντος ανακλητική απόφασις δύναται να ισχύση από της εκδόσεώς της ή εν περιπτώσει συνδρομής πταίσματος της Υπηρεσίας και αναδρομικώς υπό την προϋπόθεσιν βεβαίως ότι δεν παρασβέζονται αι εν άρθρω 17 Κανονισμού Παροχών προθεσμίαι και παραγραφαί.

(*Συντρέχεται εις τα επόμενα μέ Θέμα* Α' Δικαιολογητικά, Β' Διαδικασία αναγνωρίσεως - Διαδικασία πληρωμής, ΣΤ' Λογιστική κατοπίσεως λογαριασμών, Ζ' Προθεσμίαι - παραγραφαί κλπ., Η' Προσφυγαί).

δραχμάς τρεις (3) διά τό πρώτον τέκνον καί εἰς δραχμάς δύο (2) διά τό δεύτερον τέκνον.

Ἄρθρον 5

1) Πληρωμένων τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τοῦ παρόντος, ἐπίδομα καταβάλλεται ἀπό τοῦ πρώτου τέκνου καί μέχρι δύο (2) τό πολύ τέκνων.

2) Ἐν περιπτώσει τῆς δι' οἱανδήποτε λόγον λήξεως ἤ ἀναστολῆς τοῦ δικαιώματος οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος τέκνου τινός δέν καλεῖται ἄνευ αὐτοῦ ἕτερον τυχόν, πλήν τῆς περιπτώσεως θανάτου ἐπιδοτουμένου τέκνου, ὁπότε τό ἐπίδομα καταβάλλεται εἰς ἕτερον ὑπάρχον τέκνον τοῦ αὐτοῦ γονέως συγκεντρουμένων τάς ἐν ἄρθρῳ 3 προϋποθέσεις.

Ἄρθρον 6

Ἡ ἀξίωσις διά τήν λῆψιν τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ἄρχεται ἀπό τῆς 1ης τοῦ ἐπομένου μηνός ἀπό τῆς γεννήσεως τοῦ τέκνου, λήγει δέ εἰς τό τέλος τοῦ μηνός, καθ' ὅν συμπληροῦται τό ὑπό τοῦ ἄρθρου 3 ὁριζόμενον ὅριον ἡλικίας ἤ ἐπέρχεται ὁ θάνατος αὐτοῦ ἤ ἔντρός τῆς λόγω ἐπιτρόπων ἄρσιν τινός τῶν ὑπό τοῦ παρόντος προβλεπομένων προϋποθέσεων.

Ἄρθρον 7

Διά τόν ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως, τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων καί τῆς ἐν γένει συμμορφώσεως τῶν Τοπικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς καί τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. πρός τάς ὁδηγίας τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τοῦ Ο.Α.Α.Α. ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ ν.δ. 3868/1958 καί τοῦ παρόντος ἀρμοδία καθίσταται ἡ κατά τόν Κανονισμόν Ἀρμοδιοτήτων καί Συνθέσεως Ὑπηρεσιῶν οἰκεία Ὑπηρεσία αὐτοῦ.

Ἄρθρον 8

Ἡ ἐφαρμογή τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό 1ης Ὀκτωβρίου 1959.

Εἰς τούς Ἡμετέρους ἐπί τοῦ Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας Ὑπουργούς ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος β. διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1959

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

163]1959 Πράξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περί μισθώσεως ὑπό τοῦ Δημοσίου τροχιοδρομικῶν γραμμῶν ἐκμεταλλευομένων μέχρι τοῦδε παρά τῆς Η.Ε.Μ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 269 τῆς 14 Δεκεμβρίου 1959)

Τό Ὑπουργικόν Συμβούλιον

Ἀφοῦ ὑπ' ὄψιν:

1) Ὅτι τό μεσονύκτιον τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1959 ἡ Ἠλεκτρική Ἑταιρεία Μεταφορῶν (Η.Ε.Μ.) εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἀπό 27.8.1959 καί 5.2.1959 συμβάσεων μεταξύ τοῦ Δημοσίου καί αὐτῆς, τῶν κυρωθεισῶν διά τοῦ νόμου 3954/1959, ἀποσύρεται ἀπό τάς γραμμάς ὁδοῦ Ἀριστείδου—Κολοκυνθοῦς, Ὁμονοίας—Πετραλώνων, Ὁμονοίας—Ρούφ ἐν Ἀθήναις καί Ἁγίου Βασιλείου—Παλαιφαλήρου, Ἁγίου Βασιλείου—Νέου Φαλήρου ἐν Πειραιεῖ, μή δεχομένη νά συνεχίσῃ τήν ἐκμετάλλευσιν τούτων.

2) Ὅτι, κατόπιν τούτου, παρίσταται ἀναγκαῖον, ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀδιαλείπτως αὕτη ὑπό τοῦ Κράτους μέχρις ἐγκαταστάσεως ὁριστικοῦ ἀναδόχου.

3) Τήν ὑπ' ἀριθ. Υ 12516/18.11.1959 εἰσήγησιν τοῦ ἐπί τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑπουργοῦ.

Ἀποφασίζει

Ὅπως ἀπό 16ης Δεκεμβρίου 1959

Α' Διά τήν ἐξυπηρέτησιν τῶν γραμμῶν ὁδοῦ Ἀριστείδου—Κολοκυνθοῦς, Ὁμονοίας—Πετραλώνων καί Ὁμονοίας—Ρούφ ἐν Ἀθήναις:

1) Τό Δημόσιον μισθώσῃ παρά τῆς Η.Ε.Μ. τά προσφερόμενα πρός τοῦτο τροχιοδρομικά ὀχήματα, τόν σταθμόν συντηρήσεως καί τάς ἀπαραιτήτους ἐναερίους καί ἐπιγείους γραμμάς.

2) Ἐξουσιοδοτεῖται ὁ Ὑφυπουργός Συγκοινωνιῶν, ὅπως προέλθῃ εἰς τήν κατάρτισιν τῆς οἰκείας συμβάσεως καί ὑπογραφῇ τό σχετικόν ἔγγραφον, ἐν τῷ ὁποίῳ περιληφθήσονται οἱ κατά τήν κρίσιν του ἐνδεδειγμένοι ὅροι καί συμφωνηθῇ ὡς μίσθωμα κατ' ἀνώτατον ὅριον τό ποσόν τῶν δέκα πέντε χιλιάδων (15.000) δραχμῶν ἡμερησίως.

Τό μισθωτήριον, ὡς καί τά πάσης φύσεως ἔγγραφα τ' ἀφορῶντα τήν προσωρινήν ἐκμετάλλευσιν ἀπαλλάσσονται παντός τέλους χαρτοσήμου, ὡς πρός δέ τάς φορολογικάς καί λοιπάς ἐπιβαρύνσεις ὑπέρ αὐτῶν ἐφαρμόζονται τά ἰσχύοντα ἐπί τῆς Η.Ε.Μ.

3) Ἐξουσιοδοτεῖται ὁ αὐτός Ὑφυπουργός, ὅπως τήν ἄσκησιν τῆς ὡς ἄνω ἐκμεταλλεύσεως ἀναθέσῃ εἰς τόν Ο.Ε.Δ.Σ., ὅστις θέλει τηρῇ ἰδίων λογαριασμόν.

Τριμελής ἐπιτροπή ἀπαρτιζομένη ἐξ ἑνός ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Μεταφορῶν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καί Δημοσίων Ἔργων, ὁριζομένου ὑπό τοῦ οἰκείου Ὑφυπουργοῦ, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ο.Ε.Δ.Σ. καί ἑνός ἐκπροσώπου τοῦ Ε.Τ.Μ.Ο.Α., προτεινομένου ὑπό τούτου, θέλει ἀποφασίζει ἀνά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Ε.Δ.Σ. κατά τήν διαχείρισιν παντός θέματος ἀναγομένου εἰς τήν ὡς ἄνω ἐκμετάλλευσιν καί τήν διακίνησιν τοῦ ὡς εἴρηται εἰδικοῦ λογαριασμοῦ. Ὡς πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ὁρίζεται ἐν τῶν μελῶν ὑπό τοῦ Ὑφυπουργοῦ Συγκοινωνιῶν. Δι' ὁμοίας ἀποφάσεως καθορισθήσεται ὁ τρόπος τῆς ἐν γένει ἀσκήσεως τῆς ἀνατεθείσης εἰς τόν Ο.Ε.Δ.Σ. ἐκμεταλλεύσεως, ἡ ἀποζημίωσις αὐτοῦ διά τάς δαπάνας εἰς ἃς θέλει ὑποβληθῇ, ὡς καί ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἀπασχοληθησομένου εἰς ταύτην προσωπικοῦ του.

4) Ἡ ἄνω ἐκμετάλλευσις θά γίνεται διά λογαριασμόν τοῦ Ε.Τ.Μ.Ο.Α., ὑπ' ὠφελείᾳ τοῦ ὁποίου θ' ἀχθῇ πᾶσα τυχόν μέλλουσα νά προκύψῃ ὠφέλεια καί τό ὁποῖον ἀντιστοίχως θά βαρύνῃ πᾶσα τυχόν ζημία ἐκ ταύτης.

5) Ὁ αὐτός Ὑφυπουργός ἐξουσιοδοτεῖται, ὅπως πρός ἄσκησιν τῆς ἀνωτέρω ὑπηρεσίας ἐξυπηρετήσεως τῶν ἐν λόγῳ γραμμῶν ἐγκρίνῃ τήν ὑπό τοῦ Ο.Ε.Δ.Σ. πρόσληψιν τοῦ ἀπαιτουμένου καταλλήλου προσωπικοῦ ἐκ τοῦ ἀπολυθησομένου ὑπό τῆς Η.Ε.Μ. τοιούτου ἤ καί ἄλλου ἐπί συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου χρόνου ἴσου πρός τόν

χρόνον τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐξυπηρετήσεως τῶν ἐν λόγῳ γραμμῶν.

Ἡ προσληψις κατὰ τ' ἀνωτέρω δὲν θίγει ἀπωλεσθέντα ἢ ἐκ τῆς ἀπολύσεως παρὰ τῆς Η.Ε.Μ. δικαιώματα τοῦ προσωπικοῦ τούτου, τόσον ἐναντι τῆς Η.Ε.Μ., ὅσον καὶ ἐναντι ταῦ Ι.Κ.Α.

Οἱ προσληφθησομενοι πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἄνω ὑπηρεσίας θὰ δικαιοῦνται κατ' ἐξαίρεσιν τῆς Νομοθεσίας περὶ Ι.Κ.Α. ταυτοχρόνου λήψεως συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐπὶ πλέον ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον χρόνον θὰ διαρκῇ ἡ παρὰ τῇ ἄνω ἐκμεταλλεύσει ὑπηρεσία ταύτην. Τοῦτ' αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., ὅπερ θὰ ἐπαναπροσληφθῇ παρ' αὐτῆς ἐκ τοῦ ἀπολυθησομένου ταυτοῦτον, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐφεξῆς λειτουργείων μέχρις ἀντικαταστάσεως τούτων δι' ἠλεκτρικῶν λειτουργείων.

Β'. Ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν γραμμῶν Ἁγίου Βασιλείου - Παλαμηδίου καὶ Ἁγίου Βασιλείου - Νέου Φαλήρου ἐν Πειραιεῖ θὰ ἐκτελῆται δυὶ τῶν ἰδιωτικῶν λειτουργείων κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καθορισθησόμενα.

Γ'. Πᾶσα ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης λεπτομέρεια καθορισθήσεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν παροῦσαν ὑπ' ἀριθ. 163 πρᾶξιν των.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Δεκεμβρίου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

83003]13414]1959 Ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 451 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1959)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3868/1958 «περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 19088/10.12.1959 ἀναφορὰν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, δι' ἧς ὑπεβλήθησαν ἡμῖν πρὸς ἔγκρισιν ἀντίγραφα πρακτικῶν τῶν ὑπ' ἀριθ. 355/23.11.1959 καὶ 360/8.12.1959 συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, καθ' ἃς διετυπώθη εἰς α' καὶ β' ἀνάγνωσιν ὁ Κανονισμὸς Παροχῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν ὡς ἔχει τὸν διὰ τῆς ἄνω ἀναφορᾶς τοῦ Ο.Α.Α.Α. ὑποβληθέντα ἡμῖν Κανονισμὸν Παροχῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμὸς Παροχῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν

Ἄρθρον 1

Ἀντικείμενον Κανονισμοῦ

Ἡ χορήγησις τῶν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3868/1958, ὡς καὶ ταῦ ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1959 β. δ/γματος προβλεπομένων οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων πραγματοποιεῖται κατὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 2

Ἁρμοδία Τοπικὴ Ὑπηρεσία

1) Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὴν χορήγησιν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ἁρμοδία εἶναι ἡ Τοπικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας τοῦ τόπου ἀπασχολήσεως ἢ διαμονῆς τοῦ δικαιούχου.

2) Διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ὀφειλομένου ἐπιδόματος κατὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι ὁριζόμενα χρονικὰ διαστήματα ἁρμοδία τυγχάνει ἡ Τοπικὴ Ὑπηρεσία τοῦ τόπου ἀπασχολήσεως ἢ διαμονῆς τοῦ δικαιούχου. Προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀπασχοληθέντων ἐντὸς τοῦ κρισίμου χρόνου ἐν τῇ περιφερείᾳ πλειόνων Τοπικῶν Ὑπηρεσιῶν τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται ὑπὸ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ τόπου τῆς τελευταίας ἀπασχολήσεως ἢ διαμονῆς αὐτῶν μετὰ προηγουμένην ἐνημέρωσιν τῶν λοιπῶν ἁρμοδίων Τοπικῶν Ὑπηρεσιῶν.

3) Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου τὰ ὅρια τοπικῆς ἁρμοδιότητος τῶν Τοπικῶν Ὑπηρεσιῶν συμπίπτουν μὲ τὰ ἀντίστοιχα τοιαῦτα τῶν Ὑποκαταστημάτων ταῦ Ι.Κ.Α. τῶν εὑρισκόντων ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

Ἄρθρον 3

Ἁρμόδια ὄργανα

Ἁρμόδιον ὄργανον διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος εἰς τὴν παροχὴν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, ὡς καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ κατὰ τὰ χρονικὰ διαστήματα τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος καταβλητέου ποσοῦ, τὴν ἀνάκλησιν καὶ διακοπὴν τῆς ἐπιδοτήσεως εἶναι ὁ Διευθυντὴς τῆς οἰκείας Τοπικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 4

Δικαιολογητικά

1) Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὴν παροχὴν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ἀπαιτεῖται ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἢ ταῦ οἰκείου αὐτοῦ ἐργοδότου ὑποβολὴ τῶν κάτωθι δικαιολογητικῶν:

α) Βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ, προκειμένου περὶ μισθωτῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τοῦτο δι' οὐδένα τῶν παρ' αὐτῷ κλάδων ἀσφαλίσεως, βιβλιαρίου ἢ, ἂν ἐλλείψει τοιούτου, βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Ταμείου, εἰς ὃ ὁ ἐνδιαφερόμενος εἶναι ἠσφαλισμένος διὰ τῶν κλάδων συντάξεως, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ μόνον δέον νὰ ἀποδεικνύεται ἡ πραγματοποίησις τῶν ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ παρόντος ἡμερῶν ἐργασίας.

β) Ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως τοῦ τέκνου, δι' ὃ ζητεῖται ἡ καταβολὴ ἐπιδόματος.

γ) Ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ δικαιούχου ὅτι τὰ δι' ἃ οὗτος αἰτεῖται ἐπίδομα τέκνα αὐτοῦ κατοικοῦν μονίμως ἐν Ἑλλάδι καὶ συντηροῦνται παρ' αὐτοῦ.

2) Δύναται κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ

παρόντος, άντί ληξιαρχικής πράξεως, ή ύπαρξις τέκνων, δι' ά παρέχεται δικαίωμα επιδοτήσεως, νά άποδεικνύηται διά των άτομικών καί οικογενειακών βιβλιαρίων ή των λοιπών κλαδικών Ταμείων. Έν τοιαύτη περιπτώσει δέν άπαιτείται ή συνυποβολή της περί ής τό έδ. γ' της προηγουμένης παραγράφου ύπευθύνου δηλώσεως.

3) Προκειμένου περί γυναικός δικαιούχου οικογενειακού επιδόματος ούχί έξ εξωγάμου τέκνου, δέον εκτός των εν τη προηγουμένη παραγράφω δικαιολογητικών νά προσάγεται καί ληξιαρχική πράξις θανάτου του συζύγου ή άποφασις δικαστηρίου περί κηρύξεως τούτου ως άφάντου ή ότι ούτος άδυνατεί ν' άσκή την πατρικήν εξουσίαν, ή άντίγραφον αμετακλήτου δικαστικής αποφάσεως περί διαζυξεως καί εφ' όσον αύτη έχει την επιμέλειαν καί βαρύνεται πράγματι μέ την συντήρησιν του τέκνου, δι' ό ζητείται ή άναγνώρισις του δικαιώματος, μετά βεβαιώσεως εφημερίου περί μή τελέσεως νέου γάμου δι' άμφοτέρας τας περιπτώσεις, ή βεβαίωσις της οικείας Υγειονομικής Επιτροπής ή του οικείου Ασφαλιστικού Οργανισμού περί ανικανότητος δια την ην ήσκει εργασίαν, ή βεβαίωσις ότι τελεί έν στρατεύσει.

4) Προκειμένου περί τέκνων νομιμοποιηθέντων, αναγνωρισθέντων ή υιοθετηθέντων προσάγονται καί άντίγραφα των οικείων πράξεων νομιμοποιήσεως, άναγνωρίσεως ή υιοθεσίας, καταλειπομένης της ληξιαρχικής πράξεως γεννήσεως, εφ' όσον έκ των πράξεων τούτων προκύπτει ή άκριβής χρονολογία γεννήσεως του τέκνου.

5) Κατά πάσαν περίπτωσιν, καθ' ην ή υποβολή ληξιαρχικής πράξεως γεννήσεως δέν καθίσταται εφικτή, προσάγεται πιστοποιητικόν μητρώου του οικείου Δήμου ή Κοινότητος ή οικογενειακόν βιβλιάριον ασθενείας, όπότε μή βεβαιουμένης της άκριβούς ημερομηνίας γεννήσεως, ως τοιαύτη λογίζεται ή 1 Ιουλίου του αναφερομένου έν αύτώ έτους γεννήσεως.

Άρθρον 5

Αναγνώρισις δικαιώματος

1) Έπί πάσης υποβαλλομένης αιτήσεως διά χορήγησιν οικογενειακού επιδόματος εκδίδεται άποφασις του αρμοδίου οργάνου περί αποδοχής ή μή τοιαύτης.

Η περί αποδοχής της αιτήσεως απόφασις δέον νά αναφέρη απαραιτήτως καί τά ονόματα καί την χρονολογίαν γεννήσεως των τέκνων, ύπέρ ών αναγνωρίζεται δικαίωμα επιδοτήσεως, το ύψος του επιδόματος καί την διάρκειαν της επιδοτήσεως.

2. Τά περί ών το τελευταίον εδάφιον της προηγουμένης παραγράφου στοιχεία δέον νά καταχωρώνται εις είδικόν έντυπον (δελτίον επιδοτήσεως), ό τύπος του όποίου ορισθήσεται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου καί ούτινος ή επί αποδείξει παράδοσις εις τον δικαιούχον επέχει θέσιν κοινοποιήσεως της αποφάσεως του αρμοδίου οργάνου. Έν ουδεμιά περιπτώσει επιτρέπεται αντικατάστασις του δελτίου επιδοτήσεως, είμή μόνον δι' αποχωρούντα, κατά την κρίσιν της Υπηρεσίας, λόγον καί οπωσδήποτε επί παραδόσει εις αύτην του αντικαθισταμένου εντύπου.

3) Απορριπτομένης της αιτήσεως κοινοποιείται εις τον ενδιαφερόμενον επί αποδείξει ή σχετική απόφασις, ήτις δέον νά είναι πλήρως ήτιολογημένη.

4) Τό δικαίωμα εις επιδότησιν άρχεται από της 1ης του έτους του επομένου εκείνου, καθ' ό εγεννήθη το τέκνον, λήγει δε εις το τέλος του έτους, καθ' ό τούτο συνεπλήρωσε το 14ον έτος της ηλικίας του, ή δι' κατ' έτος επιδότησις τελεί υπό την προϋπόθεσιν πραγματοποιήσεως των εν άρθρω 6 ορισζομένων ημερών εργασίας εντός των εν αυτώ αναφερομένων χρονικών περιόδων.

Άρθρον 6

Προσδιορισμός ποσού επιδόματος

1) Τό εις έκαστον μισθωτόν καταβλητέον ποσόν ως οικογενειακόν επίδομα δι' έκαστον ημερολογιακόν μήνα υπολογίζεται εις σταθερόν ποσόν, βάσει :

α) Του αριθμού των τέκνων, δι' ά έχει αναγνωρισθή δικαίωμα επιδοτήσεως.

β) Του καθοριζομένου έκάστοτε κατά το άρθρον 4 του β.δ. 20.12.1950 επιδόματος δι' εκάστην ημέραν ασφαλιστέας εργασίας καί

γ) Του αριθμού των εις έκαστον δικαιούχον αναλογουσών κατά μήνα ημερών εργασίας.

Διά τον τοιούτον υπολογισμόν μισθωτοί πραγματοποιήσαντες εντός του προηγουμένου ημερολογιακού έτους ημέρας εργασίας, ήτοι :

αα) Από 50 - 99 δικαιούνται επιδόματος επί μέσου αριθμού ημερών εργασίας κατά μήνα όκτώ (8).

ββ) Από 100 - 199 δικαιούνται επιδόματος επί μέσου αριθμού ημερών εργασίας κατά μήνα δέκα τεσσάρων (14).

γγ) Από 200 καί άνω δικαιούνται επιδόματος επί μέσου αριθμού ημερών εργασίας κατά μήνα είκοσι τριών (23).

2) Ως ημέραι εργασίας, περί ών ή προηγουμένη παράγραφος, λογίζονται αί ημέραι, δι' ας κατά την κειμένην νομοθεσίαν υφίσταται υποχρέωσις καταβολής εισφορών προς τον Διανεμητικόν Λογαριασμόν Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών δι' απασχόλησιν εντός των περιοχών, εις ας έχει επεκταθή ή ασφάλισις ασθενείας του Ι.Κ.Α. ή ασφάλισις του Οργανισμού Απασχολήσεως καί Ασφαλίσεως Ανεργίας.

3) Οί πολλαπλώς απασχολούμενοι μισθωτοί λογίζονται πραγματοποιούντες διά τας εντός της αύτης ημέρας απασχολήσεις εις πλείονας εργοδότας μίαν ημέραν εργασίας.

Άρθρον 7

Χρόνος καταβολής επιδόματος

Τό κατά τας διατάξεις του προηγουμένου άρθρου προσδιοριζόμενον κατά μήνα ποσόν επιδόματος καταβάλλεται εις τον δικαιούχον ανά τρίμηνον.

Άρθρον 8

Υποχρεώσεις εργοδοτών διά καταβολήν οικογενειακών επιδομάτων

1) Εργοδόται, απασχολούντες πέντε (5) τού-

λάχιστον μισθωτούς, ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3868/1958, τοῦ β. δ. 20.12.1959 καὶ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὁριζομένων ἐπιδομάτων εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένους μισθωτούς, δι' οὓς τὸ ἐπὶ τὴν χορήγησιν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος δικαίωμα, ὡς ἐν ἄρθρῳ 5 καὶ 6 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ἔχει ἀναγνωρισθῆ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου πρὸς τοῦτο ὀργάνου.

2) Δύνανται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας νὰ παραχωρηθῆ ἐξουσιοδότησις διὰ τὴν καταβολὴν τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἰς τοὺς μισθωτούς των καὶ εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Συνεταιρισμούς, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἀπασχολουμένων παρ' αὐτοῖς μισθωτῶν, ὡς καὶ μετ' ἐγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ εἰς ἑτέρους ἐργοδότας, οἵτινες παρέχουν τὰ ἐχέγγυα ἐξυπηρετήσεως τῶν μισθωτῶν καὶ ὁμαλῆς συνεργασίας μετὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρον 9

Καταβολὴ ἐπιδομάτων μέσῳ ἐργοδοτῶν

1) Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως εἰς τὸ τέλος ἑκάστου τριμήνου προβαίνῃ εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἐπιδομάτων, ὧν δικαιοῦνται οἱ μισθωτοί του, βάσει τῶν εἰς χεῖρας τούτων δελτίων καὶ ἀποδείξεων ἐπιδοτήσεως, κατὰ τὸν ἄρθρον 5 § 2 τοῦ παρόντος.

2) Ὁ ἐργοδότης κατὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος ἀποκόπτει ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ ἀνὰ χεῖρας τοῦ μισθωτοῦ του δελτίου ἐπιδοτήσεως τὴν ἀντίστοιχον αὐτοῦ ἀπόδειξιν μετὰ προηγουμένην ὑπογραφὴν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ δικαιούχου.

Ἄρθρον 10

Ἀπόδοσις λογαριασμοῦ ἐργοδοτῶν

1) Ὁ ἐργοδότης μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐπιδομάτων εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ μισθωτούς, ὑποβάλλει εἰς τὴν ἁρμοδίαν Τοπικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας τὰς περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον, παράγραφος 2, ἀποδείξεις μεθ' ὑπευθύνου δηλώσεως πληρωμῆς καὶ ἀποποιήσεως τῆς καθ' ἧς ἡ προσφυγὴ ἀποφάσεως.

2) Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀναγνωρίζεται ἡ κληρονομὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος παρ' ἐργοδότου τινός, ἐὰν δὲν ὑποβάλληται διὰ τὴν ἐξόφλησιν ἡ ἀντίστοιχος ἀπόδειξις ἐκ τοῦ δελτίου ἐπιδοτήσεως.

3) Ἡ Τοπικὴ Ὑπηρεσία, παραλαμβάνουσα τὰ περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος δικαιολογητικὰ καὶ μετὰ σχετικὴν ἐκκαθάρισιν τῆς γενομένης δαπάνης, προβαίνει εἰς τὴν ἄμεσον ἀπόδοσιν εἰς τὸν οἰκεῖον ἐργοδότην τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ διὰ καταβολῆς ἢ πιστώσεως, ὅπου τοῦτο καθίσταται ἐφικτόν, τοῦ παρὰ Τραπέζῃ ἀτομικοῦ αὐτοῦ λογαριασμοῦ.

Ἄρθρον 11

Καταβολὴ ἐπιδομάτων ἀπ' εὐθείας εἰς μισθωτούς

1) Μισθωτοὶ ἀπασχολούμενοι εἰς ἐργοδότας ἄλλους ἢ τοὺς ἐν ἄρθροις 8—9 τοῦ παρόντος ἀναφερομένους δύνανται αὐτοπροσώπως ἢ διὰ τοῦ δι' ἰδιωτικοῦ πληρεξουσίου ἐξουσιοδοτουμένου ἀντιπροσώπου των νὰ ἐμφανίζωνται πρὸς πληρωμὴν εἰς τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθοριζόμενα κέντρα πληρωμῆς.

2) Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου τριμήνου ὁ δικαιοῦχος ἐμφανίζει τὴν ἀπόδειξιν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀντιστοίχου ἐπιδόματος εἰς τὸ διενεργοῦν τὴν πληρωμὴν Κέντρον, ὅπερ μετὰ ὑπογραφὴν ταύτης ἐκ' αὐτοῦ προβαίνει εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ.

Ἄρθρον 12

Ἐνημέρωσις ἀτομικῶν πινακίδων

1) Πᾶσαν ἐξοφλουμένην ἀπόδειξιν ὁ οἰκεῖος ὑπόλογος ἀρχίζει διὰ τῆς ἀτομικῆς αὐτοῦ ἀρχαιότητος καὶ τῆς λέξεως «ἐπληρώθη». Ὡσαύτως κατὰ τὴν ἀπόδοσιν λογαριασμοῦ ὑπὸ τῶν ὑπολόγων τῶν Κέντρων Πληρωμῆς καὶ τῶν ἐργοδοτῶν αἱ αὐταὶ ἀποδείξεις ἀκυροῦνται διὰ σχετικῆς διατρητικῆς σημάνσεως.

2) Αἱ περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος ἀποδείξεις παραδίδονται ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν οἰκείαν Ὑπηρεσίαν Μητρῴου ἐπὶ ὑπογραφῇ καὶ μετὰ ἐνημέρωσιν τῶν ἀτομικῶν πινακίδων παροχῶν ἐντίθενται εἰς τὸν ἀτομικὸν κατὰ δικαιοῦχον φάκελλον.

Ἄρθρον 13

Κυρώσεις κατὰ παραβατῶν

1) Πᾶς ἐργοδότης, ὅστις δι' ἀναληθῶν βεβαιώσεων ἐγένετο πρόξενος καταβολῆς οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς μὴ δικαιοῦχον ἢ ἐπεδίωξε νὰ ἐπιτύχῃ τοιαύτην μὴ νόμῳ ὀφειλομένην ἐπιδότησιν, διώκεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

2) Ὡσαύτως διώκεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου καὶ πᾶν πρόσωπον, ὅπερ ἐπεδίωξεν ἢ ἐπέτυχε τὴν εἰς βάρος τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐπιδότησιν αὐτοῦ ἢ τρίτου τινὸς δι' ἐπικλήσεως ἀναληθῶν στοιχείων.

3) Αἱ κατὰ τὰς παραγράφους 1 - 2 μηνύσεις ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς οἰκείας Τοπικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Α.Α.Α.

Ἄρθρον 14

Διακοπὴ ἐπιδοτήσεως

1) Ἡ ἐπιδότησις διακόπτεται ἕνεκεν:

α) Θανάτου ἢ κηρύξεως εἰς ἀφάνειαν τῶν τέκνων, δι' ἃ ἔχει ἀναγνωρισθῆ τὸ πρὸς χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος δικαίωμα.

β) Ἀπομακρύνσεως αὐτῶν ἐξ Ἑλλάδος διὰ χρονικὸν διάστημα μεῖζον τῶν ἓξ μηνῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀπομάκρυνσις ὀφείλεται εἰς ἀσθένειαν ἢ ἄλλην δεδικαιολογημένην αἰτίαν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ.

γ) Παύσεως ἀσκήσεως τῆς πατρικῆς (ἢ μητρικῆς) ἐξουσίας ἐξ οἱουδήποτε λόγου, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις πρὸς συντήρησιν τῶν τέκνων.

2) Ὁ δικαιοῦχος μισθωτὸς ὑποχρεοῦται νὰ δηλώσῃ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν πᾶσαν ἐπέλευσιν λόγου διακοπῆς τῆς ἐπιδοτήσεως τὸ βραδύτερον μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, κ.θ' ὃ ἐπῆλθεν οὗτος, παραλείπων δὲ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύ-

ην και ἐξακολουθῶν νά εἰσπράττῃ ἐπιδόματα διέκειτο κατά τάς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

5) Ἡ περί διακοπῆς τῆς ἐπιδοτήσεως ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ ἰσχύει ἀπό τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου ἔτους ἐκείνου, ἐντός τοῦ ὁποίου ἐπῆλθεν ὁ ἐπιφέρων τήν διακοπήν λόγος.

Ἄρθρον 15

Ἀνάκλησις ἐπιδοτήσεως

1) Πᾶσα ἀπόφασις ἢ πρᾶξις τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων περί ἀναγνωρίσεως δικαιώματος ἢ καταβολῆς οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ὑπόκειται εἰς ἀνάκλησιν, ἐφ' ὅσον κατά τόν χρόνον τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος δέν συνετέρχοντο αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις.

2) Ἡ κατά τήν προηγουμένην παράγραφον ἀνακλητική πρᾶξις ἰσχύει διά τόν ἐφεξῆς χρόνον, ἐκτός ἐάν εἰς τήν ἔκδοσιν τῆς πεπλανημένης ἀποφάσεως συνετέλεσεν αὐτός οὗτος ὁ ἐνδιαφερόμενος δι' ἐπικλήσεως ἀναληθῶν στοιχείων ἢ ἀποκρύψεως οὐσιωδῶν περιστατικῶν, ὁπότε ἡ ἀνακλητική πρᾶξις ἰσχύει ἀναδρομικῶς καί δή ἀπό τοῦ δι' αὐτῆς ὁριζομένου χρόνου.

3) Αἱ περί διακοπῆς ἢ ἀνακλήσεως ἀποφάσεις τοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἁρμοδίας Τοπικῆς Ὑπηρεσίας ἐκδίδονται ἐγγράφως, αἰτιολογοῦνται πλήρως καί κοινοποιοῦνται ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τόν ἐνδιαφερόμενον κατά τρόπον ἀποδεικνύοντα τήν ἐπίδοσιν.

Ἄρθρον 16

Ἐπιστροφή ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ἐπιδομάτων

1) Πᾶν ποσόν ἐπιδόματος ἀχρεωστήτως καταβληθέν καί ὀφειλόμενον ὑπό τοῦ λαβόντος κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ παρόντος ἐπιστρέφεται ἢ ἀναζητεῖται κατά τά δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁριζόμενα.

2) Δι' ἐξοφλησιν ἀπαιτήσεων ἐξ ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ἐπιδομάτων δύναται νά προτείνεται ὁ συμψηφισμός τούτων πρός ἑτέρας ἀπ' αὐτοῦ φύσεως ἀξιώσεις τοῦ ὑποχρέου κατά τοῦ Ὀργανισμοῦ καί δή, ἐάν μέν πρόκειται περί τοιούτων ἀξιώσεων ἐξ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, ἐχρι τοῦ ἀκεραίου τοῦ ἀντιστοίχου τούτων ποσοῦ, ἐάν δέ περί ἀξιώσεως δι' ἐπίδομα ἀνεργίας ἢ στρατεύσεως, μέχρι τῶν κατά τήν κειμένην ὁμοθέσιον ἐπιτρεπομένων ἀντιστοίχων ὁρίων.

Ἄρθρον 17

Παραγραφή

1. Πᾶσα ἀξίωσις απορρέουσα ἐκ δικαιώματος οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος παραγράφεται μετά ἑξάμηνον ἀπό τοῦ χρόνου, καθ' ὃν κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ παρόντος ἡ εἰσπραξις τοῦ ἀντιστοίχου ποσοῦ ἦτο δυνατή, ἐφ' ὅσον ὁ δικαιοῦχος ἐνήργει κατά τά ἐν τῷ παρόντι ὁριζόμενα.

2. Ὁ περί οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος χρόνος παραγραφῆς ἰσχύει καί διά τήν ἐκ μέρους ἐργοδοτῶν, περί ὧν τά ἄρθρα 8—9, ἀνακήτησιν τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβληθέντων ἐπιδομάτων, συμπληροῦται δ' ἅμα τῇ συμπληρώσει ἑξμήνου ἀπό τοῦ τέλους τοῦ ἑξμήνου, ὅπερ ἀφορᾷ τό ἀναζητητέον ποσόν.

3. Ἐν ὑδεμιᾷ περιπτώσει καταβάλλεται ἀναδρομικῶς οἰκογενειακόν ἐπίδομα διά χρόνον μεῖζονα τῶν ἓξ (6) μηνῶν, οἵτινες προηγοῦνται τοῦ μηνός τῆς ὑποβολῆς τῆς περί ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος αἰτήσεως.

Ἄρθρον 18

Προσφυγή κατ' ἀποφάσεων Διευθυντοῦ

Κατ' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ ἐπί αἰτήσεως ἀναγνωρίσεως δικαιώματος οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ἢ προσδιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τούτου ἢ διακοπῆς ἢ ἀνακλήσεως τῆς ἐπιδοτήσεως πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον δύναται νά ἀσκήσῃ προσφυγήν ἐντός προθεσμίας 14 ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐγγράφου κοινοποιήσεως τῆς καθ' ἧς ἡ προσφυγή ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 19

Ἐκδίκασις προσφυγῶν

1. Διά τήν ἐκδίκασιν τῶν περί ὧν τό προηγούμενον ἄρθρον προσφυγῶν συνιστᾶται παρ' ἑκάστῃ Τοπικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὀργανισμοῦ τριμελής Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη:

α) Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ.

β) Ἐξ ἑνός ἐκπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καί

γ) Ἐξ ἑνός ἐκπροσώπου τῶν μισθωτῶν, ὡς Πρόεδρον.

Τά ὑπό στοιχ. β—γ μέλη μετά τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπί ἐνιαυσίᾳ θητείᾳ, χρέη δέ Γραμματέως ἐκτελεῖ ὑπάλληλος ὁριζόμενος ὑπό τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας.

2. Ἡ παρ' ἑκάστῃ Τοπικῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἐπιτροπή, περί ἧς ἡ προηγουμένη παράγραφος, εἶναι ἁρμοδία διά τήν ἐκδίκασιν προσφυγῶν κατ' ἀποφάσεων τοῦ οἰκείου παρ' αὐτῷ Διευθυντοῦ, ὡς καί τῶν ἀποφάσεων τῶν Διευθυντῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς κάτωθι:

α) Ἐπιτροπή Τοπικῆς Ὑπηρεσίας Ἀθηνῶν: τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης, ὡς καί Στερεᾶς Ἑλλάδος καί Εὐβοίας.

β) Ἐπιτροπή Τοπικῆς Ὑπηρεσίας Πειραιῶς: τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Κρήτης καί Νήσων Αἰγαίου.

γ) Ἐπιτροπή Τοπικῆς Ὑπηρεσίας Θεσσαλονίκης: τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Μακεδονίας, Δ. Θράκης καί Ἠπείρου, καί

δ) Ἐπιτροπή Τοπικῆς Ὑπηρεσίας Πατρῶν: τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Πελοποννήσου καί Ἰονίων Νήσων.

3) Αἱ ἀποφάσεις τῶν περί ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος Ἐπιτροπῶν λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν. Ὁ Διευθυντής ὅμως τῆς οἰκείας Τοπικῆς Ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον κρίνει ὅτι ληφθεῖσα ἀποφασις ἀντίκειται εἰς τόν νόμον καί τάς ἐγκυκλίους διατάξεις τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας δύναται διά δηλώσεώς του, καταχωρουμένης εἰς τά πρακτικά τῆς Ἐπιτροπῆς, νά ἀναπτέλλῃ τήν ἐκτέλεσιν ταύτης καί ἐντός πενθημέρου τό πολύ νά παραπέμψῃ τόν ὅλον φάκελλον πρός τελικήν κρίσιν ἐνώπιον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ἐδρευούσης παρά τῇ Γενικῇ Διευθύνσει τοῦ Ὀργανισμοῦ καί συγ-

κροτουμένης έκ πέντε (5) έν όλω μελών δι' άποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τούτου κατά τά έν άρθρω 20 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχών Ἀνεργίας καί Στρατεύσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 37274/1956 (*), ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως) ὁριζόμενα.

4) Ἡ περί ἧς ἡ προηγουμένη παράγραφος Ἐπιτροπή εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τριῶν (3) τουλάχιστον μελῶν, αἱ δέ ἀποφάσεις αὐτῆς κατά πλειοψηφίαν λαμβανόμεναι δέον νά εἶναι πλήρως ἡτιολογημέναι καί νά κοινοποιοῦνται ἐγγράφως εἰς τε τήν οἰκείαν Τοπικήν Ὑπηρεσίαν καί τόν ἐνδιαφερόμενον.

Ἄρθρον 20

1) Ἐπί τῶν ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ προβλεπομένων προθεσμιῶν διά τήν ἔναρξιν, συμπλήρωσιν, διακοπήν, λῆξιν, ἀναστολήν κλπ. τούτων ἰσχύουν ἀναλόγως αἱ ἀντίστοιχοι διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐφ' ὅσον ἄλλως δέν ὁρίζεται ὑπό τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τήν λειτουργίαν τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.

2) Εἰς ἃς περιφερείας δέν ἔχει συσταθῆ Τοπική Ὑπηρεσία τοῦ Ὀργανισμοῦ αἱ ὑπό τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλεπόμεναι ἁρμοδιότητες αὐτῆς ἀσκοῦνται παρά τοῦ οἰκείου Περιφερειακοῦ ἢ Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., αἱ δέ ἁρμοδιότητες τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ ἀσκοῦνται ὑπό τοῦ Διευθυντοῦ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 21

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, αἱ δέ διατάξεις τούτου καταλαμβάνουν τήν ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ β.δ/γματος τῆς 20 Δεκεμβρίου 1959 περίοδον καταβολῆς οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, τό ὕψος τοῦ ὁποίου διά τόν χρόνον ἐπιδοτήσεως ἐντός τοῦ ἔτους 1959 προσδιορίζεται ἐπί τῇ βάσει τῶν αὐτῶν στοιχείων προσδιορισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος τοῦ ἔτους 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1959

—

84193|17996|1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας

Περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπό 1.10.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, πλήν περιφερειῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων καί Θεσσαλονίκης.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 443 τῆς 21 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη ὑπό τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τήν ἀπό 1.10.1959 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, πλήν περιφερειῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων καί Θεσσαλονίκης.

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν. δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῶν καί ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Ε., ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.12.1959 καί κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 243/16.12.1959 ἐγγράφου του, ἣν καί ἀποδεχόμεθα.

4) Τό γεγονός ὅτι διά τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συνομολογεῖται παρακράτησις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἐκ δραχ. 2 μηνιαίως ὑπέρ τῆς Ὁμοσπονδίας Ὑπαλλήλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων Ἑλλάδος καί δραχ. 0,50 ὑπέρ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., ἥτις παρακράτησις (εἰσφορά) κατά τήν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3239/1955 δύναται νά ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον μόνον ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καί δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ ὡς ἄνω διάταξις, ὡς ἀντικειμένη εἰς τάς διατάξεις τοῦ νόμου καί συνεπῶς πρός τήν κοινωνικήν καί οἰκονομικήν πολιτικήν τῆς Κυβερνήσεως, νά ἀπαλειφθῇ, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογική σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρά τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 247/2.12.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη πως ἡμῖν ὡς ἀκολούθως :

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἰδιωτικῶν ἀστικῶν λεωφορείων ἁπασῶν τῶν περιφερειῶν τῆς χώρας, πλήν τῶν περιφερειῶν α) τῆς ἀστικῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καί περιχώρων καί β) τῆς Θεσσαλονίκης

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τήν 1ην Ὀκτωβρίου 1959, ἡμέραν Πέμπτην καί ὥραν 10ην π.μ. καί ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἐθνικῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων συνῆλθον οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός 1) Ἀντ. Γκαλίνας, ἐκπρόσωπος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἑλλάδος, 2) Κωνσταντίνος Παπατεργίου, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης Ἐθνικῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων, καί ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Φώτης Μακρῆς, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, καί 2) Χριστοφορος Τυροπώλης, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης Ὁμοσπονδίας Ὑπαλλήλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων Ἑλλάδος, ἅπαντες ἐξουσιοδοτημένοι νομίμως καί δεόντως παρά τῶν ὀργανώσεων τας ὡς ἐκπροσωποῦσι, καί ἀκεφάσισαν τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς συνεφωνήθησαν τά ἑπόμενα :

Ἡ ἀμοιβή τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως, ἤτοι τῶν ὁδηγῶν, εἰσπρακτόρων, σταθμαρχῶν κ

(*) ΕΕΔ 15, σελ. 1027, 16, σελ. 901.

ελεγκτών των ιδιωτικών αστικών λεωφορείων άπασών των περιφερειών της Ελλάδος, πλην των περιφερειών α) της αστικής περιοχής Αθηνών—Πειραιώς και περιχώρων, ως αύτη ορίζεται υπό του άρθρου 2 § 3 του νόμου 2119/1952 και β) της Θεσσαλονίκης, καθορίζονται ως ακολούθως:

Άρθρον 1

1) Τά κατώτατα όρια των μηνιαίων βασικών μισθών του προσωπικού κινήσεως των ιδιωτικών λεωφορείων αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. των περιφερειών Πατρών—Βόλου—Λαρίσης και Δαμίας, καθορίζονται ως ακολούθως:

α) Οδηγός	Δραχ.	1.550
β) Εισπράκτωρ	»	1.320
γ) Σταθμάρχης	»	1.500
δ) Ελεγκτής	»	1.400

2) Τά κατώτατα όρια των μηνιαίων βασικών μισθών του προσωπικού κινήσεως των ιδιωτικών λεωφορείων αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. των περιφερειών Καβάλας—Σερρών—Κατερίνης—Κερκύρας—Μυτιλήνης—Χίου—Δράμας και Καλαμών, ως ακολούθως:

α) Οδηγός	Δραχ.	1500
β) Εισπράκτωρ	»	1.320
γ) Σταθμάρχης	»	1.450
δ) Ελεγκτής	»	1.350

3) Τά κατώτατα όρια των μηνιαίων βασικών μισθών του προσωπικού κινήσεως των ιδιωτικών λεωφορείων πασών των περιφερειών Κρήτης και λοιπών περιφερειών Ελλάδος καθορίζονται ως ακολούθως:

α) Οδηγός	Δραχ.	1.400
β) Εισπράκτωρ	»	1.200
γ) Σταθμάρχης	»	1.400
δ) Ελεγκτής	»	1.300

4) Εις άπαντα τά κατά τά άνωτέρω καθοριζόμενα κατώτατα όρια μηνιαίων βασικών μισθών άπασών των άνωτέρω περιφερειών συγχωνεύεται και ή διά της υπ' αριθ. 28540/1954 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 179 τεύχος Β' της 11.9.1954) χορηγηθείσα εις τούς περί ών ή παρούσα συλλογική σύμβασις εργασίας μισθωτούς μηνιαία αύξησις εκ δραχμών 150 διά τούς οδηγούς, σταθμάρχην και ελεγκτήν και εκ δραχμών 120 διά τον εισπράκτορα.

Άρθρον 2

1) Οί ώς άνωτέρω καθοριζόμενοι βασικοί μηνιαίοι μισθοί προσαυξάνονται διά των υπό των οικείων εν ισχύϊ διατάξεων προβλεπομένων επιδομάτων λόγω πολυετούς υπηρεσίας και οικογενειακών βαρών υπό τούς εν αύταις όρους και προϋποθέσεις, μέ την τροποποίησιν, ώς προς το επίδομα λόγω πολυετούς υπηρεσίας, ότι αι μέχρι σήμερον τρεις πενταετίαι ορίζονται εις τρεις τετραετίας.

2) Επί του συνόλου των άνωτέρω καθοριζομένων αποδοχών υπολογίζονται τα επιδόματα Κυριακών, εορτών, νυκτερινής εργασίας, ως και υποζημιώσεις λόγω υπερωριακής εργασίας.

3) Κατά τά λοιπά θά ισχύωσιν αί κείμεναι διατάξεις, εφ' όσον δέν τροποποιούνται διά των άνωτέρω οριζομένων.

4) Η ισχύς της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας άρχεται από 1ης Οκτωβρίου 1959 και ισχύει επ' αόριστον.

Η παρούσα, αναγνωσθείσα και βεβαιωθείσα παρουσία πάντων των συμπρατττόντων, υπεγράφη εις εξ πρωτότυπα, εξ ών δύο μέν υποβληθήσονται εις την αρμοδίαν Υπηρεσίαν του Υπουργείου Εργασίας διά την ενέργειαν των νομίμων, τά λοιπά δε έλαβον ανά εν εκάστη των συμβαλλομένων οργανώσεων.

Οί συμβαλλόμενοι
(έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Δεκεμβρίου 1959

—

84334]18069]1959 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 1.10.1959 συλλογικής συμβάσεως εργασίας του προσωπικού κινήσεως λεωφορείων υπεραστικών συγκοινωνιών άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 449 της 21 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

α) Τάς διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη υπό του ν.δ. 3755/1957,

β) Την από 1.10.1959 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας του προσωπικού κινήσεως λεωφορείων υπεραστικών συγκοινωνιών άπάσης της χώρας,

γ) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 9 § 2, εδάφ. β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και όρων εργασίας του Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 14.12.1959, κοινοποιηθείσαν ημίν διά του υπ' αριθ. 343/16.12.1959 εγγράφου των, ην και αποδεχόμεθα,

δ) Το γεγονός ότι διά διατάξεως της εν λόγω συλλογικής συμβάσεως εργασίας συνομολογείται παρακράτησις εκ των αποδοχών των μισθωτών εκ δραχμών 2 μηνιαίως υπέρ της Ομοσπονδίας Υπαλληλικού Προσωπικού Αυτοκινήτων Ελλάδος και δραχ. 0,50 υπέρ της Γ.Σ.Ε.Ε., ήτις παρακράτησις (εισφορά) κατά την διάταξιν της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του νόμου 3239/1955 δύναται να αποτελέση αντικείμενον μόνον εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας και δέον τω λόγω τούτω ή ως άνω διάταξις, ως αντικειμένη προς τάς διατάξεις του νόμου και συνεπώς και προς την κοινωνικήν και οικονομικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως, να απαλειφθή, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας εργοδοσίας, κατατεθείσα παρά τη Διευθύνσει Εργασίας του Υπουργείου Ερ-

γασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 246/2.12.1950 πρακτικοῦ καταθέσεως καὶ ἧτις, τροποποιηθεῖσα παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων ὑπεραστικῶν συγκοινωνιῶν ἀπάσης τῆς χώρας

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1959, ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 10ην π.μ., συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Αὐτοκινητιστῶν Ὑπεραστικῶν Συγκοινωνιῶν, Ζήνωνος 9, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: 1) Ἀντώνιος Γκαλίνας, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἑλλάδος, 2) Ἰωάννης Λιδωρίκης, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Αὐτοκινητιστῶν Ὑπεραστικῶν Συγκοινωνιῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου Φώτης Μακρῆς, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος καὶ Χριστόφορος Τυροπώλης, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ὁμοσπονδίας Ὑπαλλήλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων Ἑλλάδος, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων, τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦν, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, δι' ἧς συμφωνοῦνται τὰ ἀκόλουθα:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων ὑπεραστικῶν συγκοινωνιῶν ἁπασῶν τῶν περιφερειῶν, πλὴν τῶν κατωτέρω, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ὁδηγὸς	Δραχ.	1.550
β) Εἰσπράκτωρ	»	1.320
γ) Σταθμάρχης	»	1.500
δ) Ἐλεγκτὴς	»	1.400

2) Κατ' ἐξαίρεσιν τῶν ἄνω τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ὡς ἄνω λεωφορείων τῶν περιφερειῶν Ρόδου, Κερκύρας, Λέσβου, Λήμνου, Χίου, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ὁδηγὸς	Δραχ.	1.500
β) Εἰσπράκτωρ	»	1.320
γ) Σταθμάρχης	»	1.450
δ) Ἐλεγκτὴς	»	1.350

3) Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπίσης τῶν ὡς ἄνω τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ὡς ἄνω λεωφορείων τῶν περιφερειῶν Κρήτης, Ζακύνθου, Σάμου, Ἄνδρου, Σύρου, Κῶ, Νάξου, Τήνου, Πάρου καὶ Σαλαμῖνος καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ὁδηγὸς	Δραχ.	1.400
β) Εἰσπράκτωρ	»	1.200
γ) Σταθμάρχης	»	1.400
δ) Ἐλεγκτὴς	»	1.300

4) Εἰς ἅπαντα τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν ἁπασῶν τῶν ὡς ἄνω περιφερειῶν συγχωνεύεται καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28540/1954 (Φ.Ε.Κ. 179 τ. Β' 11.9.1954) χορηγηθεῖσα εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ συναφθησομένη σύμβασις ἐργασίας μισθωτοὺς μηνιαία αὔξησις ἐκ δραχμῶν 150 διὰ τὸν ὁδηγόν, σταθμάρχην καὶ ἐλεγκτὴν καὶ ἐκ δραχμῶν 120 διὰ τὸν εἰσπράκτορα.

5) Οἱ ὡς ἀνωτέρω καθοριζόμενοι βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται διὰ τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐν ἰσχύϊ διατάξεων προβλεπομένων ἐπιδομάτων λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας (τῶν τριῶν πενταετιῶν ὁριζομένων εἰς τρεῖς τετραετίας) καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὑπὸ τοὺς ἐν αὐταῖς ὅρους καὶ προϋποθέσεις.

6) Ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν ὑπολογίζονται τὰ ἐπιδόματα Κυριακῶν, ἀργιῶν, νυκτερινῆς ἐργασίας, ὡς καὶ αἱ ἀποζημιώσεις λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

7) Κατὰ τὰ λοιπὰ θὰ ἰσχύσουν αἱ κείμεναι διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τῶν ὡς ἄνω ὁριζομένων, παραμένοντος ὡς ἔχει τοῦ ποσοστοῦ 1/25 ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν, ὡς δαπάνη προσωπικοῦ ἐν περιπτώσει ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεως του.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀρχεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1959 καὶ ἰσχύει ἐπ' ἀόριστον.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1959

—

8ᵒ024]17742]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 14.11.1959 σ.σ.ε. ταξιθετῶν καὶ ταξιθετριῶν κινηματογράφων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ περιχώρων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 437 τῆς 14 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπὸ 14.11.1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ταξιθετῶν καὶ ταξιθετριῶν κινηματογράφων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ περιχώρων, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 24.11.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 244 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας ταξιθετῶν καὶ ταξιθετριῶν κινηματογράφων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ περιχώρων

Ἐν Ἀθήναις σήμερον 14ην Νοεμβρίου 1959, οἱ ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ Σπυρίδων Σκούρας, Πρόεδρος, καὶ Σάββας Πυλαρινός, Γεν. Γραμματεύς, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Πανελληνίου Ὀργανώσεως Κινηματογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων (Π.Ο.Κ.Ε.), καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Γεώργιος Δημόπουλος, Πρόεδρος, Κωνσταντῖνος Παπαδόπουλος, Ἀντιπρόεδρος, καὶ Εὐαγγελία Βασιλάκη, Γεν. Γραμματεύς, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Ταξιθετῶν Θεάτρων—Κινηματογρά-

φων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, δεόντως καὶ νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας» κειμένης νομοθεσίας, ἀπεφασίσαμεν εἰς ἀντικατάστασιν τῆς καταγγελθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ὑπὸ χρονολογίαν 7.2.1946 τὴν συνομολόγησιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, δι' ἧς συμφωνοῦνται τὰ ἀκόλουθα :

1) Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου «ταξιθέτρια» περιλαμβάνονται τόσον αἱ ἄρρενες ταξιθέται τῶν κινηματογράφων, ὅσον καὶ αἱ θήλεις ταξιθέτριαι κινηματογράφων. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ δὲ τοῦ ὅρου «ἐργοδότης» περιλαμβάνονται ἅπαντες οἱ ἐπιχειρηματίαι κινηματογράφων μέλη τῆς Π.Ο. Κ.Ε., διατηροῦντες κινηματογράφους πάσης φύσεως, μορφῆς, εἴδους καὶ κατηγορίας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης.

2) Πρόσληψις ταξιθετριῶν : Ἡ πρόσληψις ταξιθετριῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν κατὰ τὴν κρίσιν του ἐλευθέρως καθοριζομένων εἰς ταξιθετρίας ἀναγκῶν τοῦ κινηματογράφου του θὰ γίνεται ὡς ἀκολούθως :

α) Κινηματογράφοι προσλαμβάνοντες ἐν συνόλῳ μέχρις ἓξ ταξιθετρίας.

Ἐν αὐτοῖς θὰ προσλαμβάνουν τὰ 60ο/ο τῶν ταξιθετριῶν των ἐκ τῶν ἀποδεδειγμένως ἀσκησασῶν μέχρι σήμερον τὸ ἐπάγγελμα τῆς ταξιθετρίας, τοῦτον ἀποδεικνυομένου ἐκ τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ βεβαιώσεως τοῦ ἀντισυμβαλλομένου Σωματείου Ταξιθετῶν Θεάτρων—Κινηματογράφων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι μέλη αὐτοῦ.

β) Κινηματογράφοι προσλαμβάνοντες ἐν συνόλῳ ἄνω τῶν ἓξ ταξιθετριῶν.

Ἐν αὐτοῖς θὰ προσλαμβάνωνται τὰ τρία τέταρτα (3/4) τῶν ταξιθετριῶν των ἐκ τῶν ἀποδεδειγμένως ἀσκησασῶν μέχρι σήμερον τὸ ἐπάγγελμα τῆς ταξιθετρίας, τοῦτον ἀποδεικνυομένου ἐκ τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ βεβαιώσεως τοῦ ἀντισυμβαλλομένου Σωματείου Ταξιθετριῶν Θεάτρων—Κινηματογράφων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι μέλη αὐτοῦ.

Συμφωνοῦμεν, ὅτι εἰς ὁμοιοτέρας τὰς περιπτώσεις τυχὸν προκύπτον κλάσμα θὰ λογίζηται ὡς ἀκραία μονὰς ὑπὲρ τῶν ταξιθετριῶν.

3) Ὅροι ὁμοιβῆς : Ἡ ὁμοιβὴ τῶν ταξιθετριῶν συνίσταται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐκ προαιρετικῶν φιλοδωρημάτων, εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτῶν παρὰ τῶν θεατῶν, ὡς μέχρι τοῦδε συνέβαινε, θεωρουμένου τοῦ τοιούτου τρόπου ὁμοιβῆς τῶν ὡς ἀποδοτικωτέρου διὰ τὰς ἐργαζομένας καὶ ἐξαντλουμένου ἐν τούτῳ παντὸς δικαιώματος περαιτέρω ὁμοιβῆς.

Ρητῶς διασαφηνίζεται καὶ συγκεκριμένως συμφωνεῖται, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐκ φιλοδωρημάτων ὁμοιβὴ τῶν ταξιθετριῶν καλύπτει καὶ περιλαμβάνει τόσον τὰς τακτικὰς ὁμοιβάς, οἷον κατώτατον ὅριον ὁμοιβῆς ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, ὡς καὶ τὰ νόμιμα ἐπιδόματα ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, ἑορτὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας.

Διὰ τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν τοῦ προϊόντος ἐκ φιλοδωρήματος μεταξὺ τῶν εἰς ἕκαστον κινηματογράφον ἐργαζομένων ταξιθετριῶν συνιστᾶται ὑποχρεωτικῶς παρ' ἑκάστῳ κινηματογράφῳ κοινὸν ταμεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον κατατίθενται, ἅμα τῇ εἰσπράξει των, ὑφ' ἑκάστης ταξιθετρίας, τὰ εἰσπραττόμενα φιλοδωρήματα, ἅτινα διανέμονται καθ' ἑκάστην καὶ κατ' ἴσα μερίδια μεταξὺ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐργασθεισῶν ταξιθετριῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ἀνακύψεως οἱουδήποτε θέματος κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐν λόγῳ κοινοῦ ταμείου, θὰ ἐπιλαμβάνεται αὐτοδικαίως, διαιτητικῶς, τῆς ἐπιλύσεως τοῦ θέματος τούτου ὁ ἐργοδότης, ἡ ἀπόφασις τοῦ ὁποίου εἶναι ὑποχρεωτική. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει αὕτη θὰ μεταβάλλῃ τὸν ἐπιδιωκόμενον διὰ τοῦ κοινοῦ ταμείου σκοπόν, τῆς ἀκριβοδικαίας τουτέστιν ἡμερησίας διανομῆς τῶν φιλοδωρημάτων μεταξὺ τῶν ἐργασθεισῶν ταξιθετριῶν.

α) Καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις ταξιθετριῶν Αἱ ταξιθέτριαι ὑποχρεοῦνται νὰ ταξιθετοῦν ἐπὶ συνεχὲς ἀκτάωρον ἑκάστην ἡμέραν ἀπασχολήσεώς των καὶ νὰ ὁδηγοῦσι τοὺς προσερχομένους θεατὰς εἰς τὰ κενὰ καθίσματα καὶ ἐν γένει νὰ προσφέρωσι τὴν ταξιθετικὴν των ὑπηρεσίαν προθύμως, εὐπρεπῶς καὶ κατὰ τρόπον ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἄψογον, τοῦτο δὲ ἀνεξαρτήτως προσφορᾶς ἢ μὴ φιλοδωρήματος ὑπὸ τῶν θεατῶν, ὄντος, ὡς ἐλέχθη, προαιρετικοῦ τοῦ φιλοδωρήματος.

β) Αἱ ταξιθέτριαι ὀφείλουν νὰ εἶναι πάντοτε ἐνδεδυμέναι, φρόντιδι καὶ ἔξοδοις των, μὲ φανοὺς ἐν λειτουργίᾳ διὰ τὴν ὁμαλὴν καὶ ἀπρόσκοπτον διεξαγωγὴν τῶν ταξιθετικῶν των καθηκόντων.

Ὡσαύτως αἱ ταξιθέτριαι ὑποχρεοῦνται νὰ φέρουν κατὰ τὰς ὥρας τῆς ταξιθεσίας στολήν, ἀποτελουμένην ἀπὸ ἔνδυσιν καὶ ὑπόδησιν ὁμοιόμορφον, ὁριζομένην ὑπὸ ἑκάστου ἐργοδότου, τῆς σχετικῆς δαπάνης βαρυνούσης τὰς ταξιθετρίας.

Τὴν ἐν λόγῳ στολὴν αἱ ταξιθέτριαι δὲν δικαιοῦνται νὰ φέρουν κατὰ τὰς ὥρας, καθ' ἃς δὲν εὑρίσκονται ἐν ὑπηρεσίᾳ.

Αἱ ταξιθέτριαι ὀφείλουν νὰ ἐπιμελῶνται τῆς στολῆς των καὶ τῆς ἐν γένει ἐμφανίσεώς των, ἐφαρμόζουσαι πάντας τοὺς ὅρους τῆς εὐπρεπείας καὶ ἰδίᾳ τοὺς τοιούτους τῆς καθαριότητος.

δ) Αἱ ταξιθέτριαι ὑποχρεοῦνται νὰ προσέρχωνται εἰς ἕκαστον κινηματογράφον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπασχολήσεώς των, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου ἑκάστου κινηματογράφου, κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ ἐργοδότου, ἵνα ἐπιμελῶνται τοῦ ἐν γένει καθαρισμοῦ τοῦ κινηματογράφου. Εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ καθαρισμοῦ ὑπάγονται καὶ συμπεριλαμβάνονται ἅπασαι αἱ ἐργασίαι καθαριότητος, πλὴν τοῦ «φουγγαρίσματος», ἐπὶ δὲ θερινῶν κινηματογράφων ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ καθαρισμοῦ συμπεριλαμβάνονται καὶ τοποθέτησις (ἅπλωμα) καὶ ἡ τακτοποίησις τῶν καθισμάτων κινηματογράφου, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ συγκέντρωσις (μάζεμα) αὐτῶν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τελευταίας παραστάσεως.

Ὁμοίως αἱ ταξιθέτριαι θὰ ἐκτελοῦσι πᾶσαν ἄλλην ἀνατιθεμένην εἰς αὐτὰς ὑπηρεσίαν, χρήσιμον διὰ τὴν τακτικὴν καὶ ἀπρόσκοπτον λει-

τουργίαν τοῦ κινηματογράφου, ἐξαιρουμένων ἐργασιῶν ἀπαιτουσῶν ὑπερμέτρου σωματικὸν κόπον ἢ θιγουσῶν τὴν ἀξιοπρέπειάν των, ὡς ἡ μεταφορὰ ταινιῶν. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀντικατάστασις θυρωροῦ καὶ ταμίου ὑπὸ ταξιθετριῶν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὑπάρχουν ἐν τῷ κινηματογράφῳ μόνιμος θυρωρὸς καὶ ταμίας. Ρητῶς συνομολογεῖται ὅτι αἱ ταξιθέτριαι ὑποχρεοῦνται, ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου ἀνάγκης, νὰ καθαρίσουν τμήματα τοῦ κινηματογράφου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας των, οἱκοθεν νοουμένου ὅτι πᾶσα πέραν τῆς καθ' αὐτὸ ταξιθεσίας ἀπασχόλησις τῶν ταξιθετριῶν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὸ συνεχὲς ὀκτάωρον τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως των.

7) Αἱ ταξιθέτριαι, ἄνευ ἑτέρας ἀμοιβῆς, ὑποχρεοῦνται 10 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας ἑκάστου κινηματογράφου, νὰ προσέρχωνται ἐπὶ τρίωρον καθ' ἑκάστην, ἵνα διενεργῶσι τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας γενικοῦ καθαρισμοῦ τοῦ κινηματογράφου.

8) Οὐδεμία ταξιθέτρια δικαιοῦται ν' ἀπασχολῆται κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον καὶ εἰς ἑτέραν ἐργασίαν παρ' ἄλλῳ δημοσίῳ θεάματι. Εὐθὺς ὡς τοῦτο περιέλθῃ ἐγγράφως εἰς γνῶσιν τοῦ ἐργοδότου της, οὗτος ὀφείλει νὰ καλέσῃ τὰς ταξιθετρίας του ταύτας νὰ ἐκλέξουν ποίαν ἐκ τῶν δύο ἐργασιῶν των προτιμοῦν νὰ διατηρήσουν καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ἀναλόγως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ ἡ εἰς δύο θεάματα ἀπασχόλησις ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ταξιθέτου.

9) Αἱ ταξιθέτριαι ὑποχρεοῦνται νὰ διανέμουν εἰς τοὺς πελάτας τοῦ κινηματογράφου, ἐντὸς τῆς αἰθούσης προβολῆς, ἔντυπον πρόγραμμα, ἐκτυπούμενον φρεντίδι καὶ δαπάνῃ των καὶ ἀφορῶν ἀπαραιτήτως τὸ προβαλλόμενον ἑκάστοτε ἢ μελλοντικῶς προσβληθησόμενον πρόγραμμα εἰς κινηματογράφον τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως.

Τὰ οὕτω διανεμόμενα προγράμματα, τὸ κείμενον τῶν ὁποίων δίδεται ἑκάστοτε εἰς τὰς ταξιθετρίας παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, πρέπει νὰ εἶναι ἀρίστης ἐμφανίσεως.

Ἐὰν ὁ ἐργοδότης περιλάβῃ εἰς τὸ κείμενον τῶν διανεμομένων προγραμμάτων καὶ διαφημίσεις ξένας πρὸς τὴν ἐπιχείρησίν του, τότε ὁ ἐργοδότης θὰ βαρύνεται μὲ τὸ ἥμισυ τῆς δαπάνης.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ καταχώρισις διαφημίσεως τρίτων εἰς τὰ διανεμόμενα προγράμματα ἀποτελεῖ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, δικαιουμένου νὰ ἀπαγορεύσῃ ὁποτεδήποτε τὴν διανομὴν προγραμμάτων περιεχόντων διαφημίσεις τρίτων μὴ τῆς ἐγκρίσεώς του.

Τὰ ἀνωτέρω προγράμματα θὰ διανέμωνται ὑπὸ τῶν ταξιθετριῶν εἰς τοὺς θεατὰς κατὰ τὴν ὁδήγησίν των εἰς τὴν θέσιν των.

10) Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ κινηματογράφῳ καὶ δι' οἱονδήποτε λόγον παραμονῆς τῆς ταξιθετρίας ἐν αὐτῷ, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν της, αὕτη ὑποχρεοῦται νὰ συμπεριφέρεται πρὸς τοὺς πάντας μὲ εὐγένειαν, εὐπρέπειαν, προθυμίαν, καλοσύνην, κοσμιότητα καὶ νὰ ἐποπτεύῃ ἀθορύβως τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ἐν τῇ αἰθούσῃ.

Ἀπαγορεύεται κατὰ τὰς ὥρας τῆς λειτουργίας τοῦ κινηματογράφου ἡ συγκέντρωσις τῶν ταξιθετριῶν καὶ αἱ συνομιλίαι μεταξύ των. Ἡ ἄσχετος πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ κινηματογράφου συνδιάλεξις ταξιθετρίας καὶ πελάτου ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερον παράπτωμα τῶν ἐργασιακῶν της ὑποχρεώσεων, ὅπερ, ἐν ὑποτροπῇ, συνιστᾷ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑπαιτιότητι της.

11) Ὡσαύτως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ καὶ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δικαιοῦνται αἱ ταξιθέτριαι νὰ δέχωνται τὴν ἐπίσκεψιν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ὑπηρεσίας των παντὸς καὶ οἱουδήποτε προσώπου, τοῦ τοιούτου ἀπαγορευομένου αὐστηροτάτα καὶ συνιστῶντος σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑπαιτιότητι αὐτῆς. Διασαφηνίζεται ὅτι ἡ αἴθουσα τοῦ κινηματογράφου (πλατεῖα - ἐξῶστai) ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει εἶναι δυνατὸν νὰ μείνῃ ἄνευ παρουσίας ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ταξιθετριῶν, πρὸς παρακολούθησιν τῆς τάξεως ἐν τῇ αἰθούσῃ, τῆς ὁμαλῆς προβολῆς τοῦ προγράμματος κλπ. Καθ' ἀκολουθίαν, ἅπαν τὸ ταξιθετικὸν προσωπικὸν ἁπάντων τῶν κινηματογράφων (χειμερινῶν - θερινῶν - ἐπικαίρων κλπ.) ὑποχρεοῦται νὰ παραμείνῃ μέχρι τοῦ πρώτου διαλείμματος τῆς τελευταίας παραστάσεως, ὅτε, ἀναχωρούντων τῶν ὑπολοίπων, θὰ παραμείνῃ ὑποχρεωτικῶς ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καθοριζομένη βάρδια. Καὶ ταῦτα πάντα χωρὶς ἔννοειαι νὰ παραβιάζεται τὸ ὀκτάωρον τῆς συνεχοῦς ἀπασχολήσεως του.

12) Αἱ ταξιθέτριαι ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ ἡμερησίας καθ' ἑβδομάδα ἀναπαύσεως, τῆς ἡμέρας ταύτης καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας.

13) Ἡ ἐκ περιτροπῆς ἐργασία ἐπαφίεται εἰς τὸν ἐργοδότην, ἐὰν κρίνῃ οὗτος σκόπιμον νὰ τὴν καθιερώσῃ.

14) Αἱ ἡμέραι ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, αἱ ὧραι προσελεύσεως καὶ ἀποχωρήσεως, τὰ πόστα καὶ πᾶν σχετικὸν ἢ παραπλήσιον ἢ οἱονδήποτε ἄλλο ἔχει σχέσιν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον μὲ τὴν διεξαγωγὴν τῶν καθηκόντων τῶν ταξιθετριῶν ρυθμίζεται ἐλευθέρως καὶ κατὰ βούλησιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

15) Αἱ συμβάσεις ἐργασίας τοῦ ταξιθετικοῦ προσωπικοῦ θεωροῦνται ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς προσλήψεως ἑκάστης ταξιθετρίας καὶ ληγούσης κατὰ τὴν λῆξιν τῆς λειτουργίας τοῦ κινηματογράφου περὶ τὸ τέλος ἑκάστης κινηματογραφικῆς περιόδου.

Αἱ κινηματογραφικαὶ περίοδοι καθορίζονται εἰς χειμερινὰς καὶ θερινάς, ἀρχομένας καὶ ληγούσας, κατὰ τὰ εἰωθότα, ἀναλόγως τῶν καιρικῶν συνθηκῶν.

Ἡ τυχὸν ἐπαναπρόσληψις ταξιθετρίας ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, μὴ λειτουργούσης συνεχῶς χειμερινὰ τε καὶ θέρος ἐντὸς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς αἰθούσης, κατὰ τὰς ἑπομένας περιόδους δὲν μετατρέπει τὴν σύμβασιν ἀπὸ ὡρισμένης διαρκείας εἰς ἀορίστου χρόνου τοιαύτην.

Διευκρινίζεται, ὅτι, προκειμένου περὶ χειμερινῶν κινηματογράφων, οἵτινες συνεχίζουν τὰς παραστάσεις καὶ κατὰ τὸ θέρος εἰς τὴν αὐτὴν αἴθουσαν, ἡ πρόσληψις τῶν ταξιθετριῶν θὰ γίνεται εἴτε δι' ἑκάστην τῶν περιόδων τούτων χωριστά, εἴτε δι' ἀμφοτέρας, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου βά-

σει των κατά την κρίσιν του ἀναγκῶν τοῦ κινηματογράφου του.

16) Αἱ ταξιθέτριαι ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσιν ἀμέλλητι εἰς τὸν ἐργοδότην τὰς εἰς βάρος των εἰσφορὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ λοιπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, τοὺς φόρους, τὰ χαρτόσημα καὶ ἐν γένει πᾶσαν κράτησιν ἰσχύουσαν ἢ μέλλουσαν νὰ ἰσχύσῃ ἐπὶ τῶν ἀμοιβῶν, βαρύνουσαν κατὰ νόμον τοὺς ἐργαζομένους.

17) Πᾶσα παράβασις ὑπὸ τῶν ταξιθετριῶν τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καθοριζομένων καθηκόντων των καὶ ἐν γένει τῶν ἐκ τῆς ἰδιότητός των ὡς ἐργαζομένων ἀπορρεόντων τοιούτων, συνεπάγεται τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀπ' εὐθείας ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς τῆς ἐπιπλήξεως. Ἡ καθ' ὑποτροπὴν παράβασις τῶν καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων τῆς ταξιθετρίας ἀποτελεῖ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς μετ' αὐτοῦ ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑπαιτιότητι τῆς ταξιθετρίας.

18) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης.

19) Ἡ τυχὸν παρ' οἱουδήποτε τῶν ἐργοδοτῶν ἢ ἐργαζομένων παράβασις οἱουδήποτε τῶν ὅρων τῆς παρούσης συνεπάγεται εἰς βάρος αὐτοῦ τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων προβλεπομένας κυρώσεις.

20) Διάρκεια τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καθορίζεται τὸ διάστημα τῶν τριῶν (3) ἐτῶν ἀπὸ σήμερον.

21) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον, ὑποβληθησόμενον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὰ περαιτέρω.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Δεκεμβρίου 1959

—

83020]17737]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 437 τῆς 14 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδαφ. β' τοῦ ν. 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 §§ 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 27/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας», δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 19/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 27/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἕπεται :

Α'. Ξενοδοχεῖα ἀστικῶν κέντρων.

1) Τὸ κατώτατον ὅριον βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων τούτων καθορίζεται ὡς κατωτέρω :

Α'. Κατηγορία : Ἤτοι α) μαίτρ καὶ β) θυρωρὸς Α' ἡμέρας δραχ. 1.500 διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, διὰ δὲ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἐπαρχίας δραχ. 1.350.

Β' Κατηγορία : Ἤτοι α) νυκτοθυρωρὸς Α', β) μπουφετζῆς, γ) τραπεζιέρηδες (σερβιτόροι), δ) σαλονιέρηδες, ε) ἄρρενες θαλαμηπόλοι, στ) θυρωροὶ Β' ἡμέρας δραχ. 1.350 διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, διὰ δὲ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἐπαρχίας δραχ. 1.250.

Γ' Κατηγορία : Ἤτοι α) γκουβερνάντα δραχ. 1280 διὰ τὰς ἐργαζομένας εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, διὰ τὰς ἐργαζομένας εἰς τὰς ἐπαρχίας δραχ. 1200, β) θαλαμηπόλοι γυναῖκες δραχ. 1150 διὰ τὰς ἐργαζομένας εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, διὰ δὲ τὰς ἐργαζομένας εἰς τὰς ἐπαρχίας δραχ. 1100.

Δ' Κατηγορία : Ἤτοι ἄνδρες βοηθοὶ α) πιτσιμάνων, β) θυρωρείων, γ) μπουφέ, δ) τραπεζαρίας, ε) σαλονιοῦ δραχ. 1150 διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, διὰ δὲ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἐπαρχίας δραχ. 1100.

Ε'. Κατηγορία : Ἤτοι α) γκρούμ δραχ. 970 διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, διὰ δὲ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἐπαρχίας δρχ. 940, β) γυναῖκες βοηθοὶ θαλαμηπόλοι δραχ. 950 διὰ τὰς ἐργαζομένας εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, διὰ δὲ τὰς ἐργαζομένας εἰς ἐπαρχίας δρχ. 920.

ΣΤ'. Κατηγορία : Ἤτοι μαθητευόμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων :

α) Ἡλικίας 14—15 ἐτῶν δραχ. 725 διὰ τὰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, διὰ δὲ τὰς ἐπαρχίας δραχ. 685.

β) Ἡλικίας 16—17 ἐτῶν δραχ. 780 διὰ τὰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, διὰ δὲ τὰς ἐπαρχίας δραχ. 730.

γ) Ἡλικίας 18—19 ἐτῶν δραχ. 830 διὰ τὰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, διὰ δὲ τὰς ἐπαρχίας δραχ. 790.

2) Διευκρινίζεται, ὅτι τὰ μισθολογικὰ κλιμάκια τῶν κατηγοριῶν Α', Β', Γ', Δ' καὶ Ε' ἀφορῶσι μισθωτοὺς συμπληρώσαντας τὸ 19ον ἔτος

της ηλικίας. Οι μή συμπληρώσαντες τό 19ον έτος της ηλικίας μισθωτοί αμφοτέρων των φύλων υπάγονται εις τά μισθολογικά κλιμάκια της ΣΤ' κατηγορίας.

3. Εις τούς μισθωτούς των ανωτέρω Δ', Ε' και ΣΤ' κατηγοριών, εφ' όσον συνεπλήρωσαν οί μέν άρρενες τό 18ον έτος της ηλικίας των καί ένός τουλάχιστον έτους υπηρεσίαν παρ' οιφδήποτε έργοδότη ή τό 19ον έτος της ηλικίας ασχέτως χρόνου υπηρεσίας, οί δέ θήλεις τό 16ον έτος της ηλικίας καί ένός έτους υπηρεσίαν παρ' οιφδήποτε έργοδότη ή τό 17ον έτος της ηλικίας, ασχέτως χρόνου υπηρεσίας, ο οικείος εργοδότης οφείλει να εξασφαλίζη κατ' ελάχιστον όριον μηνιαίας αποδοχάς (βασικών μισθών μετά τού τυχόν δικαιουμένου υπό τού μισθωτού επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας) ίσας προς τό 25πλάσιον τού εκάστοτε γενικώς ισχύοντος κατωτάτου ορίου ημερομισθίου τού εργατοτεχνίτου ή εργατοτεχνίτριας.

4) Εις τούς μισθωτούς των κατηγοριών Α', Β', Γ', Δ' και Ε' πλέον των ώς άνω κατωτάτων ορίων μηνιαίων βασικών μισθών παρέχεται επίδομα πολυετούς υπηρεσίας εκ δραχ. 20 δι' έκαστον έτος υπηρεσίας εν τώ επαγγέλματι τού ξενοδοχοϋπαλλήλου καί διά τά πρώτα 10 έτη καί δραχ. 30 δι' έκαστον έτος υπηρεσίας διά τά επόμενα 10 έτη.

Διά τόν υπολογισμόν τού ανωτέρω επιδόματος λαμβάνονται υπ' όψιν τά διανυθέντα μετά τήν συμπλήρωσιν τού 19ου έτους της ηλικίας έτη υπηρεσίας εν τώ επαγγέλματι τού ξενοδοχοϋπαλλήλου.

5) Εις τούς μισθωτούς πασών τών ανωτέρω κατηγοριών παρέχεται επίδομα οικογενειακών βαρών εκ δραχμών 100 διά τήν εργαζομένην σύζυγον καί δραχμών 40 δι' έκαστον καί μέχρι τριών τέκνων. Τού διά τά τέκνα επιδόματος δικαιούνται καί οί θήλεις, εφ' όσον τελώσιν εν χηρεία ή διαζεύξει καί συντηρώσι ταύτα.

Τό ώς άνω επίδομα παύει χορηγούμενον διά μέν τήν σύζυγον εν περιπτώσει χηρείας ή διαζεύξεως, διά δέ τά τέκνα, εφ' όσον συμπληρώσωσι τό 18ον έτος της ηλικίας, προκειμένου περί αρρένων, ή τό 20ον, προκειμένου περί θηλέων, ώς επίσης εις αμφοτέρας τάς περιπτώσεις, εφ' όπον νυμφευθώσιν ή αναλάβωσιν εργασίαν.

Β'. Ξενοδοχεία θερινών διαμονών, λουτροπόλεων, κέντρων παραθερισμού, αρχαιολογικών τύπων καί τουριστικών περιπτέρων.

Ο συμβολικός μισθός τού προσωπικού τών ώς άνω ξενοδοχείων κλπ. εν περιπτώσει μή παροχής τροφής, είτε διότι δέν λειτουργεί εν τώ ξενοδοχείω εστιατόριον, είτε διότι, καίτοι λειτουργεί τοιούτον, ο μισθωτός δέν επιθυμεί τήν λήψιν τροφής, καθορίζεται ώς ακολούθως:

α) Διά τόν μάτρ καί θυρωρόν Α' εις δραχμάς 870.

β) Διά τόν νυκτοθυρωρόν, θαλαμηπόλους άνδρας, τραπεζιτζήδες, μπουγατζήδες Α', θυρωρούς Β' ημέρας καί σαλονιτζήδες δραχ. 780.

γ) Διά τούς βοηθούς θυρωρείου, τραπεζαρίας, βοηθούς πατομάτων, βοηθούς νυκτοθυρωρών, μπουγατζήδες Β' καί θαλαμηπόλους γυναίκας δραχ. 630.

δ) Διά τούς άνηλίκους γκρούμ, όδηγούς άσανσέρ κλπ. δραχ. 630.

ΙΙ. Εις τάς κατηγορίας Α' καί Β' τού προσωπικού τών ξενοδοχείων άστικών κέντρων, τών χαρακτηριζομένων ώς πολυτελείας καί Α' κατηγορίας, χορηγείται επίδομα εξόδων παραστάσεως εκ 10 ο/ο επί τού ώς άνω καθοριζομένου κατωτάτου ορίου βασικού μισθού.

Τό επίδομα τούτο καθ' όσον αφορά τούς ήδη υπηρετούντας δέν χορηγείται, εφ' όσον μέχρι σήμερον παρείχετο στολή, κατασκευαζομένη δαπάναις τού εργοδότου καί εφ' όσον καί εις τό μέλλον ή δαπάνη κατασκευής ταύτης θά βαρύνη τόν εργοδότην.

Οί έφεξής προσλαμβανόμενοι δικαιούνται νά επιλέξωσι μεταξύ τού επιδόματος τούτου καί τής δαπάνης τού εργοδότου καταπκευαζομένης στολής, υποχρεουμένου πάντως, εν περιπτώσει επιλογής τού επιδόματος, όπως διατηρώσι τοιαύτην κατά τάς υποδείξεις τού εργοδότου.

ΙΙΙ. Κατά τά λοιπά εξακολουθούν ισχύουσαι αί διατάξεις τής υπ' αριθ. 75002/1956 αποφάσεως τών Υπουργών Συντονισμού καί Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 1, τεύχος Β' τής 2.1.1957).

ΙV. Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί, ανώτεραι τών υπό της παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθώσιν.

V. Η ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό 14 Απριλίου 1959.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τή 12 Δεκεμβρίου 1959

—

79404]17101]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις τήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως τής από 29.10.1959 συλλογικής συμβάσεως εργασίας βυρσοδεψεργατών άπάσης τής χώρας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 420 τής 2 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τάς διατάξεις τού νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τών συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», ώς αύται τροποποιήθησαν υπό τού ν. δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις τήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως ή από 29.10.1959 συλλογική σύμβασις εργασίας βυρσοδεψεργατών άπάσης τής χώρας, κατατεθείσα ήμίν τήν 14.11.1959, συνταχθέντος τού υπ' αριθ. 242 πρακτικού καταθέσεως, έχουσα ώς ακολούθως:

Πανελλαδική συλλογική σύμβαση εργασίας βυρσοδεψεργατών

Εν Αθήναις σήμερον τήν 23ην τού μηνός Οκτωβρίου 1959, οί υπογεγραμμένοι, αφ' ενός Γεώργιος Δ. Καρασμανάκης, πρόεδρος τού Πανελληνίου Συνδέσμου Βιομηχάνων Βυρσοδεψών καί αφ' ετέρου οί 1) Στυλιανός Τριανταφυλλάκης, γεν. γραμματεύς τής Ομοσπονδίας Εργατών Δέρματος Ελλάδος, 2) Σπυρίδων Βαρίνος καί 3) Λουκάς Κυριακίδης, μέλη τής εκτελε-

στικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος, ἁπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο, ἀφ' ἑτέρου, ὅπως ἰσχύσῃ ὡς ἔχει ἡ ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1956 πανελλαδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας βυρσοδεψιεργατῶν, πλὴν τοῦ ἄρθρου 2ου αὐτῆς, ὅπερ, μετὰ τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1958 ὁμοίας συμβάσεως γενομένων τροποποιήσεων, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον 2

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως :

	Δραχμαί
α) Τεχνίτου	68
β) Ὑποτεχνίτου	59
γ) Βοηθοῦ τεχνίτου	57
δ) Ἀνειδικεύτου ἐργάτου	47,50
καὶ μετὰ ἑνὸς ἔτους ἐργασίαν	49,50
ε) Μαθητευομένου (κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν ἑκάστοτε διατάξεων χαρακτερισμόν του).	25

Σημειώσεις

1) Εἰς τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ. 3755/1957 χορηγηθεῖσα ἀπὸ 1.7.1957 αὔξησις τῆς μιᾶς δραχμῆς.

2) Ἐὰν δι' ὑπογραφησομένης νεωτέρας ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας τὸ κατώτατον ὅριον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου καθορισθῇ ἀνώτερον τοῦ διὰ τῆς ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1958 τοιαύτης προβλεπομένου καὶ ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως καθοριζομένου, τοῦτο θὰ ἰσχύσῃ καὶ διὰ τοὺς ἐν βυρσοδεψίᾳ ἐργαζομένους ἀνειδικεύτους ἐργάτας.

3) Ὅσοι ἐκ τῶν τεχνιτῶν, ὑποτεχνιτῶν καὶ βοηθῶν τεχνιτῶν λαμβάνουσι σήμερον ἡμερομίσθια ἀνώτερα μὲν τῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῆς 1ης Μαρτίου 1956, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ἀπὸ 19ης Ἰουλίου 1958 τοιαύτης, προβλεπομένων κατωτάτων τοιούτων κατὰ κατηγορίας, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων τοιούτων, θὰ λάβωσιν ἐκ τῆς διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένης αὐξήσεως ποσὸν τοιοῦτον, ὥστε τὸ ἡμερομίσθιον των νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰς δραχμὰς 68 διὰ τοὺς τεχνίτας, 59 διὰ τοὺς ὑποτεχνίτας καὶ 57 διὰ τοὺς βοηθοὺς τεχνιτῶν, ὅσοι δὲ λαμβάνουσιν ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων οὐδεμιᾶς αὐξήσεως θὰ τύχωσιν.

4) Τὰ ἄρθρα 1, 3, 4 καὶ 5 τῆς συμβάσεως τῆς 1ης Μαρτίου 1956 ἰσχύουσιν ὡς ἔχουσιν.

Ἄρθρον 6

Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης συμβάσεως ὁρίζεται ἐτησία, ἄρχεται δὲ ἡ ἰσχύς της ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1959 καὶ λήγει τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1960.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1959

Οἱ συμβαλλόμενοι

Διὰ τὸν Πανελλήνιον Σύνδεσμον Βιομηχάνων Βυρσοδεψῶν κλπ.

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1959

—

85650}18276}1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πωλητῶν καὶ πωλητριῶν ζαχαροπλαστείων Ἀθηνῶν - Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 452 τῆς 28 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 28/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς, κατόπιν ἐφέσεων, μετερρυθμίσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 12/1959 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πωλητῶν καὶ πωλητριῶν ζαχαροπλαστείων Ἀθηνῶν καὶ περιχώρων.

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Η., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.12.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα ἐν μέρει μόνον.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 6 τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένη ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της (19.12.1958) δημιουργεῖ ὑποχρέωσιν καταβολῆς ἀναδρομικῶν διαφορῶν, δυναμένων νὰ προκαλέσωσιν ὑπερμέτρους ἐπιβαρύνσεις καὶ οἰκονομικὸν κλονισμὸν εἰς τὰς ὑποχρέους ἐν προκειμένῳ ἐπιχειρήσεις, μὲ ἐνδεχομένην συνέπειαν τὴν ἐπίπτωσιν τῶν ἐπιβαρύνσεων τούτων ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν πωλουμένων εἰδῶν, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, συνισταμένην τὸ μὲν εἰς τὴν μὴ διασάλευσιν τῆς οἰκονομικῆς σταθερότητος τῶν ἐπιχειρήσεων, τὸ δὲ εἰς τὴν μὴ δημιουργίαν προϋποθέσεων δυναμένων νὰ ἐπιτρέψουν δυσμενῶς τὰς τιμὰς τῶν εἰδῶν λαϊκῆς καταναλώσεως καὶ δέον, ταῖς λόγοις τούτοις, τροποποιουμένης τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, νὰ ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος ἡ 1η Δεκεμβρίου 1959, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 28/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πωλητῶν καὶ πωλητριῶν ζαχαροπλαστείων Ἀθηνῶν καὶ περιχώρων, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ζαχαροπλαστείων Ἀθηνῶν—Προαστίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου : 1) Τῆς Ὁμοσπονδίας Καταστηματαρχῶν Ζαχαροπλαστῶν

Ἑλλάδος καὶ 2) Τοῦ Συνδέσμου Καταστηματαρχῶν Ζαχαροπλαστῶν Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

1) Καθορίζονται τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τῶν πωλητῶν καὶ πωλητριῶν ζαχαροπλαστείων Ἀθηνῶν καὶ περιχώρων, ὡς κατωτέρω :

Α' Ἀρσεν προσωπικόν

Ἡλικίας 14 - 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων μηνιαίως δραχμαὶ 765.

Ἡλικίας 16 - 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, μηνιαίως δραχμαὶ 800.

Ἡλικίας 18 - 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων καὶ ἑνὸς ἔτους οἱανδήποτε προϋπηρεσίαν ἢ 19 - 22 ἐτῶν, μηνιαίως δραχμαὶ 1187,50.

Ἀπὸ τοῦ 22ου ἔτους ὡς ἑξῆς :

Δι' ὑπηρεσίαν μέχρι 3 ἐτῶν μηνιαίως δραχ. 1.300.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 3 - 6 ἐτῶν μηνιαίως δραχ. 1.350.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 6 - 9 ἐτῶν μηνιαίως δραχ. 1.400.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 9 - 12 ἐτῶν μηνιαίως δραχ. 1.450.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 12 - 15 ἐτῶν μηνιαίως δραχ 1.550.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 15 - 18 ἐτῶν μηνιαίως δραχ. 1.650.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 18 - 20 ἐτῶν μηνιαίως δραχ. 1.750.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 20 ἐτῶν καὶ ἄνω μηνιαίως δραχ. 1850.

Β'. Διὰ τὸ θῆλυ προσωπικὸν ἰσχύουσιν οἱ ὡς ἄνω μισθοί, μειωμένοι κατὰ 10 ο/ο.

2) Χορηγεῖται ἐπίδομα διὰ τὴν σύζυγον ἐκ δραχ. 100.

3) Ἀπαγορεύεται οἱ πωληταὶ καὶ αἱ πωλήτριαι νὰ ἀπασχολῶνται εἰς ἐργασίας μὴ συναφεῖς πρὸς τὸ ἐπάγγελμά των.

Δὲν θεωροῦνται συναφεῖς πρὸς τὴν ἐργασίαν τοῦ κωλητοῦ αἱ ἐργασίαι καθαρισμοῦ τῶν δαπέδων καὶ τῶν βοηθητικῶν χώρων τῶν ζαχαπλαστείων, ἐπίσης τὸ πλύσιμον τῶν ποτηρίων, πιάτων καὶ κουταλομαχαιροπηρούνων εἰς καταστήματα ἀπασχολοῦντα περισσοτέρους τῶν τριῶν πωλητὰς καὶ πωλητρίας.

4) Εἰς τὸ ὡς ἄνω προσωπικὸν χορηγεῖται μία ἐμπρουθέλλα (ποδιά), ἀντικαθισταμένη ἅμα τῇ φθορᾷ της καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

5) Αἱ τυχὸν καταβαλλόμεναι σήμερον πάσης φύσεως ὑπερτερεῖαι ἀποδοχαὶ δὲν μειοῦνται. Ἐπίσης ἐξακολουθεῖ παρεχομένη ἡ τροφὴ, ὅπου τυχὸν ἤδη χορηγεῖται τοιαύτη καὶ ὑφ' οὓς ὅρους αὕτη παρέχεται.

β) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Δεκεμβρίου 1959

85651]18277]1959 Ἀπόφασις Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 26]1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἁπάσης τῆς χώρας, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 452 τῆς 28 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 26/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἁπάσης τῆς χώρας, ἐπικυρωθεῖσαν, κατόπιν ἐφέσεως, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν.

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 23.12.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ διὰ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζόμενος μηνιαῖος μισθὸς τῶν χειριστῶν εὑρίσκεται ἐκτὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἀναγνωριζομένων περιθωρίων αὐξήσεως τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀσκουμένην ἐν προκειμένῳ οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ, τροποποιουμένης τῆς προειρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, νὰ καθορισθῇ ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν χειριστῶν, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁρίζεται, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 26/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας χειριστῶν, μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων, γεωτρυπανιστῶν, συντηρητῶν καὶ τεχνικοῦ προσωπικοῦ μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων καὶ συντηρήσεως αὐτοκινήτων ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑτέρου, καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιουμένου παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια μισθοῦ καὶ ἡμερομισθίου τῶν χειρι-

στών και βοηθών έκσκαπτικών και άνυψωτικών μηχανημάτων των έργαζομένων είς τάς βιομηχανικάς έπιχειρήσεις άπάσης της χώρας καθορίζονται ώς έξής:

α) Διά τούς κατά νομον πτυχιούχους χειριστάς, μηνιαίος μισθός δραχ. 2.000.

2) Διά τούς έχοντας τριετή ύπηρεσίαν άπό της είσόδου είς τόν κλάδον ώς χειρισταί (υπολογιζομένης και της πρό της άποκτήσεως του πτυχίου ύπηρεσίας χειριστού) μηνιαίος μισθός δραχ. 2.200.

γ) Είς τούς έκ των άνωτέρω έγγάμους παρέχεται έπίσης μηνιαίος έπίδομα γάμου έκ δραχ. 100.

δ) Διά τούς βοηθούς των χειριστών και έφ' όσον άπασχολούνται ώς τοιούτοι, ήμερομίσθιον δραχ. 60.

2) Ή ισχύς της παρούσης άρχεται άπό 1.4.1959.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 28 Δεκεμβρίου 1959

—

84277]17999]1959 Άπόφ. Ύπουργών Συντονισμού και Έργασίας

Περί έγκρίσεως μετά τροποποιήσεως έν μέρει της άπό 25.11.1959 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνικού προσωπικού Ε.Ο.Μ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 449 της 21 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες ύπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών έργασίας κλπ.», ώς έτροποποιήθη και συνεπληρώθη ύπό του ν.δ. 3755/1957.

2) Την άπό 25.11.1959 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας του έργατοτεχνικού προσωπικού Ε.Ο.Μ.Α.

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατ' άρθρ. 9 § 2 έδάφ. β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος άμοιβής και όρων έργασίας του Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 16.12.1959 και κοινοποιηθείσαν ήμιν διά του ύπ' άριθ. 245/17.12.1959 έγγράφου του, ήν και άποδεχόμεθα.

4) Τό γεγονός ότι έν τη άνωτέρω συλλογικη συμβάσει έργασίας καθορίζεται ήμερομίσθιον διά τούς δοκίμους βοηθούς τεχνίτας άνεξαρτήτως προϋποθέσεων ήλικίας και ύπηρεσίας κατώτερον του γενικώς ισχύοντος ήμερομισθίου του έργατοτεχνίτου, όπερ άντίκειται είς τάς διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 3239/1955 και συνεπώς και πρός την ύπό της Κυβερνήσεως άκολουθουμένην κοινωνικήν και οίκονομικήν πολιτικήν και δέον, τω λόγω τούτω, όπως ή άνωτέρω διάταξις τροποποιηθη έπι τω τέλει καθορισμού του ήμερομισθίου των δοκίμων βοηθών τεχνιτών είς δραχ. 47,50, έπι τη συνδρομη των προϋποθέσεων ήλικίας και προϋπηρεσίας των όριζομένων έν τη παραγράφω α' του άρθρου 1 της άπό 22.8.1958 έθνικης γενικης συλλογικης συμβάσεως έργασίας, άποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθη είς την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή έν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα παρά τη Διευθύνσει Έργασίας του Ύπουργείου Έργασίας, συνταχθέντος του ύπ' άριθ. 245/30.11.1959 πρακτικού καταθέσεως, και ήτις, τροποποιουμένη παρ' ήμων κατά τά άνωτέρω, έχει ώς άκολούθως:

Συλλογική σύμβασις έργασίας

Περί καθορισμού ήμερομισθίων του έργατοτεχνικού προσωπικού του Έπικουρικού Όργανισμού Μεταφορών δι' Αύτοκινήτων (Ε.Ο.Μ.Α.)

Έν Άθήναις σήμερον την 25ην Νοεμβρίου 1959 οί ύπογεγραμμένοι, άφ' ένός μέν ό Γεράσιμος Στρατιώτης, Γενικός Διευθυντής του Έπικουρικού Όργανισμού Μεταφορών δι' Αύτοκινήτων (Ε.Ο.Μ.Α.), έκπροσωπών ύπό την ιδιότητά του ταύτην τόν Ε.Ο.Μ.Α., δυνάμει του άρθρου 7 του ά.ν. 1768/1951, άφ' έτέρου δέ και ό Στυλιανός Ζαφειρόπουλος, Πρόεδρος του Συνδέσμου Όδηγών και Τεχνιτών Ε.Ο.Μ.Α., και ό Κωνσταντίνος Κορμέντζας, Γενικός Γραμματεύς του αύτου Συνδέσμου, έκπροσωποῦντες τούς έργατοτεχνίτας του Ε.Ο.Μ.Α., πάντες νομίμως έξουσιοδοτημένοι διά την ύπογραφήν της παρούσης συλλογικης συμβάσεως, του μέν πρώτου δυνάμει της ύπ' άριθ. 397/4.9.1959 άποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Μ.Α. και της ύπ' άριθ. Φ. 54177/137/833659/31.10.1959 διαταγής του Ύπουργού Έθνικής Άμύνης, τών δέ δύο έτέρων δυνάμει άποφάσεως της γενικής συνελεύσεως του Συνδέσμου Όδηγών και Τεχνιτών Ε.Ο.Μ.Α. διαλαμβανομένης είς τό ύπ' άριθ. 16 της 22.11.1959 πρακτικόν αύτης, συνωμολόγησαν τά κάτωθι:

1) Αί άποδοχαί των έργατοτεχνιτών των έργαζομένων είς τόν Έπικουρικόν Όργανισμόν Μεταφορών δι' Αύτοκινήτων (Ε.Ο.Μ.Α.) καθορίζονται άπό 1ης Σεπτεμβρίου 1959 ώς άκολούθως:

Ήμερομίσθια τεχνιτών και βοηθών

	Δραχμαί
Έργοδηγός	90
Άρχιτεχνίτης	78
Τεχνίτης Α'	69
Τεχνίτης Β'	62
Τεχνίτης Γ'	56
Βοηθός τεχνίτης Α'	52
Βοηθός τεχνίτης Β'	50
Βοηθός τεχνίτης Γ'	48

Δόκιμος βοηθός τεχνίτης έχων ήλικίαν 18 έτών συμπεπληρωμένων και ένός έτους ύπηρεσίαν ή 19 έτών συμπεπληρωμένων άσχέτως προϋπηρεσίας ή προκειμένου περί μηχανοτεχνιτών του κλάδου της σιδηροβιομηχανίας μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους και ένός έτους τοιλάχιστον προϋπηρεσίαν έν τω κλάδω δραχμαί 47,50.

Δόκιμος βοηθός τεχνίτης, μη έχων τας ά-

νωτέρω προϋποθέσεις ηλικίας καὶ προϋπηρεσίας . . . . . δραχμαὶ 20
Μαθητευόμενος τεχνίτης » 17,60

Ἡμερομίσθια ἐργατῶν

Εἰδικευμένος ἐργάτης	δραχμαὶ	52
Ἀνειδίκευτος ἐργάτης	»	50
Ἀνειδίκευτος ἐργάτρια	»	40

2) Τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια ἀντιστοιχοῦσιν εἰς ὀκτάωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν.

Ἡ ὡριαία ἐργασία εἰς τὸ 1/8 τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου ἡμερομισθίου.

3) Δι' ἑκάστην ὥραν ἐργασίας πέραν τῆς κανονικῆς ἡμερησίας ταύτης καταβάλλεται τὸ 1/8 τοῦ ἡμερομισθίου προσηυξημένου συμφώνως πρὸς τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοῦ Ε.Ο.Μ.Α.

4) Δι' ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ νόμου προβλεπομένας ἐξαιρεσίμους ἡμέρας καταβάλλεται τὸ κανονικὸν ἡμερομίσθιον προσηυξημένον κατὰ 75ο/ο.

5) Διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὸν Ε.Ο.Μ.Α. μαθητὰς τεχνίτας τοῦ τμήματος ἐκπαιδεύσεως μαθητευομένων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἰσχύουσι τὰ καθορισθέντα ἡμερομίσθια διὰ τοῦ ἀπὸ 6.6.1952 β. δ/τος.

6) Ὁ ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης διαλαμβανόμενος βαθμὸς τοῦ δοκίμου βοηθοῦ τεχνιτῶν ἀπονέμεται εἰς τοὺς μαθητευομένους μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των μέχρι τῆς συμπληρώσεως ὑπ' αὐτῶν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, ὁπότε, ἐφ' ὅσον ἤθελον παραμείνει ἐργαζόμενοι εἰς τὸν Ε.Ο.Μ.Α., καταλαμβάνουσι τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ Γ' τεχνίτου.

7) Δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνίτου ἐκτὸς τῆς ἕδρας του παρέχεται ἐπὶ πλέον τοῦ κανονικοῦ ἡμερομισθίου ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὰ 60ο/ο τοῦ ἡμερομισθίου του.

Εἰς περίπτωσιν ἐπανόδου τοῦ ἐργατοτεχνίτου εἰς τὴν ἕδραν του αὐθημερὸν ἡ ἄνω ἀποζημίωσις περιορίζεται εἰς τὸ 1/3 τοῦ ἡμερομισθίου του.

Ἡ ἀποζημίωσις ἐκτὸς ἕδρας παύει καταβαλλομένη μετὰ τὴν πάροδον δύο συνεχῶν μηνῶν ἐργασίας εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, εἰς ὃν μετεκινήθη ἐκ τῆς ἕδρας του δι' ἀποσπάσεως ὁ ἐργατοτεχνίτης.

Διὰ τὴν χορήγησιν ἀποζημιώσεως ἐκτὸς ἕδρας τίθεται ὡς βάσις ὅτι ἡ μετακίνησις τοῦ ἐργατοτεχνίτου λαμβάνει χώραν εἰς ἀκτῖνα πλέον τῶν 20 χιλιομέτρων ἀπὸ τὴν ἕδραν του.

Ἕδρα τοῦ ἐργατοτεχνίτου λογίζεται ὁ τόπος εἰς ὃν ἱδρύει ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. (ἐργοστάσιον, κλιμάκων κλπ.), εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ἀνήκει.

8) Εἰς ἣν περίπτωσιν διὰ νεωτέρας ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθορισθῶσι διὰ τὸν ἄνω κλάδον ἐργατοτεχνιτῶν ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης ὁριζομένων, ὁ Ε.Ο.Μ.Α. ὑποχρεοῦται νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἐθνικὴν ταύτην συλλογικὴν σύμβασιν, καταργουμένης τῆς παρούσης. Ἐὰν ὅμως διὰ τῆς τυχὸν ἐκδοθησομένης τοιαύτης ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθορισθῶσιν ἡμερομίσθια κατώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων, τότε θὰ ἐξακολουθήσῃ ἰσχύουσα ἡ παροῦσα σύμβασις.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1959

—

76711]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ἀμυλοζαχάρου Πειραιῶς.

(Φ.Κ. τ. Β' φ. 839 τῆς 16 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ἀμυλοζαχάρου Πειραιῶς, 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.11.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) ἐπειδὴ ἡ διὰ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένη ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της (16.10.1959) εἶναι ἀνέφικτος, πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ὁριζόμενα καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο, καθοριζομένης ὡς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἰσχύος της τῆς ἑπομένης ἀπὸ τῆς παρούσης τῶν ἐνώπιον τῶν ὀργάνων διαιτησίας προθεσμιῶν διαδικασίας, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ἀμυλοζαχάρου Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργαζομένων Βιομηχανίας Ἀμυλοζαχάρου Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ β) τοῦ Συλλόγου Βιομηχάνων Πειραιῶς καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι. Χορηγεῖ εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Πειραιῶς λειτουργουσῶν βιομηχανιῶν ἀμυλοζαχάρου αὔξησιν ποσοστοῦ 5ο/ο ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν, ὡς ταῦτα ἔχουσι διαμορφωθῇ κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 63654/1956 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ δημοσιεύσεως τῆς ἀπὸ 26.7.1956 σ.α.ὲ. τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν βιομηχανίας ἀμύλου καὶ ἀμυλοζαχάρου Πειραιῶς.

Ι. Καθορίζει τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ὑπὸ κρίσιν μισθωτῶν ὡς κάτωθι:

Α'. Ἀρρένων

Ι. Ἅμα τῇ εἰσόδῳ εἰς τὸν κλάδον βιομηχανίας ἀμυλοζαχάρου) καὶ συντρεχουσῶν τῶν

προϋποθέσεων της Εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας, ήτοι ηλικίας 18 ετών και ένός έτους υπηρεσίαν παρ' οιφδήποτε έργοδότη ή ηλικίαν 19 ετών άνευ προϋπηρεσίας ημερομίσθιον δραχ. 47,50.

2) Μετά την συμπλήρωσιν εξαμήνου υπηρεσίας εις τον κλάδον, ημερομίσθιον δραχ. 51, και

3) Μετά την συμπλήρωσιν ενός έτους υπηρεσίας εις τον κλάδον, ημερομίσθιον δραχ. 53,50.

Β. Θηλέων

1) Άμα τη εισόδω εις τον κλάδον (βιομηχανίας αμυλοζαχάρου) και συντρεχουσών των προϋποθέσεων της Εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας, ήτοι ηλικίας 16 ετών και ενός έτους υπηρεσίας παρ' οιφδήποτε εργοδότη ή 17 ετών άνευ προϋπηρεσίας, ημερομίσθιον 30,50.

2) Μετά την συμπλήρωσιν εξαμήνου υπηρεσία, εις τον κλάδον, ημερομίσθιον δραχ. 38,50 και

3) Μετά την συμπλήρωσιν ενός έτους υπηρεσίας εις τον κλάδον, ημερομίσθιον δραχ. 42

III. Χορηγεί εν ζεύγος αμβυλών ετησίως εις τους εργαζομένους εις τα τμήματα «λουκια» και «σιλό». Μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπον λύσιν της σχέσεως εργασίας αύται παραμένουν εις την κυριότητα του εργοδότου.

IV. Χορηγεί εις μεν τον άρρεν προσωπικόν μίαν εύρμαν ετησίως, εις δε το θήλυ τοιούτον μίαν μαλούζαν ετησίως. Ταύτα μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπον λύσιν της σχέσεως εργασίας παραμένουν εις την κυριότητα του εργοδότου.

V. Χορηγεί εις τους εργαζομένους εις τα «λουκια» επίδομα εκ δραχμών τριών (3) ημερησίως. Το επίδομα τούτο υπολογίζεται επί των καταβαλλομένων αποδοχών.

VI. Δεν θίγονται αι τυχόν καταβαλλόμεναι μείζονες αποδοχαί εν γένει διά των υπό της παρούσης καθοριζομένων.

VII. Η ισχύς της παρούσης αποφάσεως άρχεται από 27 Μαρτίου 1959.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Νοεμβρίου 1959

—

[5070]18178]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 39/1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών επί ερμηνείας του Κεφ. Α' της υπ' αριθ. 14/1957 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών μεταλλείων, λιγνιτορυχείων άπάσης της χώρας (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 451 της 24 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 15 § 2 εδάφ. γ', εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας του άρθρου 30 § 1 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη υπό του ν. δ/γματος 3755/1957.

2) Την υπ' αριθ. 39/1959 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών επί ερμηνείας του Κεφ. Α' της υπ' αριθ. 14/1957 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών μεταλλείων, λιγνιτορυχείων άπάσης της χώρας, καθ' ας δεν ήκούθη ένστάσεις, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 39/1959 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών επί ερμηνείας του Κεφ. Α' της υπ' αριθ. 14/1957 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών μεταλλείων, λιγνιτορυχείων άπάσης της χώρας, και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

«Ερμηνεύων τας διατάξεις του Κεφαλαίου Α' της υπ' αριθ. 32918/1957 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 14/1957 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών περί των όρων εργασίας και αμοιβής των εργατοτεχνιτών μεταλλείων, λιγνιτορυχείων άπάσης της χώρας, αποφαίνεται, ότι διά τον καθορισμόν των ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών μεταλλείων θά λαμβάνεται υπ' όψιν εις πάσαν περίπτωσιν ή τιμή κατά τόννον του εξορυσσομένου προϊόντος και ουχί ή τιμή αύτου μετά ενδεχομένην επεξεργασίαν (εμπλουτισμόν, καμινεία κλπ.)».

Έκριθη, αποφασισθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 12 Νοεμβρίου 1959

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 22 Δεκεμβρίου 1959

—

793[1]17083]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως της ισχύος της από 22.1.1959 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατών χημικής βιομηχανίας (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 416 της 30 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών έργασίας κλπ.», ως αύται ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την από 29.9.1959 έγγραφον δήλωσιν της Ομοσπονδίας Εργατών Χημικής Βιομηχανίας και Υγιεινής (Ο.Χ.Β.Υ.), δι' ής νομίμως κατηγγέλθη ή από 22.1.1959 συλλογική συμβασις εργασίας εργατών χημικής βιομηχανίας. 3) Την από 31.10.1959 αίτησιν του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων περί παρατάσεως της καταγγελθείσης συλλογικής συμβάσεως έργασίας. 4) Γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 28 του αύτου νόμου 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 23.11.1959, ην αποδεχόμεθα, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τετράμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι της 29ης Φεβρουαρίου 1960, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων της καταγγελίας της από 22.1.1959 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατών χημικής βιομηχανίας άπάσης της χώρας.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 30 Νοεμβρίου 1959

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 897.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 287.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

Τὴν 2αν τρέχοντος μηνὸς κατηγγέλθησαν ὑπὸ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων τέσσαρες, ἐξομοιούμεναι πρὸς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, διαιτητικαὶ ἀποφάσεις: 1) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 περὶ ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων τῆς χώρας, 2) ἡ ὑπ' ἀριθ. 17/1958 περὶ ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς χώρας, 3) ἡ ὑπ' ἀριθ. 3/1959 περὶ ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων φαρμακείων τῆς χώρας, 4) ἡ ὑπ' ἀριθ. 4/1959 περὶ ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων παντοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων κλπ. τῆς χώρας.

Λόγος τῆς καταγγελίας, κατὰ τὰς ἐργατικὰς ὀργανώσεις, ὑπῆρξεν ἡ δυσαρμονία τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων πρὸς τὰς αὐτοχειρώδεις ἀνάγκας αὐτῶν καὶ πρὸς τὴν συμβολὴν αὐτῶν εἰς τὴν εὐημερίαν τῶν ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἀπασχολοῦνται.

Σημειοῦται ἀνωτέρω, σελ. 107, ποῖαι, ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως, αἱ συνέπειαι τῶν γενομένων καταγγελιῶν.

Τὸ θέμα ὅμως ἤδη ἔχει μίαν ἄλλην οὐσιαστικὴν σημασίαν. Πέραν τῆς ἐξελίξεως, ἡ ὁποία θὰ δοθῇ εἰς τὴν ἀναμόρφωσιν τῶν νομίμων μισθῶν ἀναλόγως τῶν δυνατοτήτων τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας, εἶναι καιρός, νομίζομεν, νὰ τοποθετηθῇ τὸ θέμα τῆς νομίμου ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν ἐπὶ τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας βάσεως: ἴση ἀμοιβὴ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐπὶ ἐργασίας ἴσης ἀξίας.

Ὡς παρετηρήθη ἐν τῇ θεωρίᾳ (Χ. Ἀγαλλοπούλου, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 26), τοῦτο εἶναι ἓν ἐκ τῶν μεγάλων κοινωνικῶν προβλημάτων. Ἀλλ' ἀποτελεῖ πλέον ἄξίωμα τοῦ μεταπολεμικοῦ κόσμου καὶ ἔχει διακηρυχθῆ διὰ πολλῶν διεθνῶν πράξεων. Τὸ ἄρθρον 23 § 3 τῆς Οἰκουμενικῆς Διακηρύξεως τῶν Δικαιωμάτων ὁρίζει, ὅτι «ἕκαστος ἄνευ διακρίσεως ἔχει τὸ δικαίωμα ἴσου μισθοῦ δι' ἴσην ἐργασίαν», τὸ Προοίμιον τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας, κυρωθὲν παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου 399/1947, καθιερώ τὴν διεθνῆ ἀρχὴν «δι' ἴσην ἐργασίαν ἴση ἀμοιβή» καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 100/1951 Διεθνὴς Σύμβασις «περὶ ἴσης ἀμοιβῆς μεταξὺ ἀρρένων καὶ θηλέων ἐργαζομένων δι' ἐργασίας ἴσης ἀξίας», ἡ ὁποία ὅμως δὲν ἔχει ἀτυχῶς κυρωθῆ παρ' ἡμῖν, ὁρίζει πληρέστερον τὰ ἑξῆς: Ἄρθρον 1.: Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς παρούσης Συμβάσεως ὁ ὅρος «ἀμοιβὴ» περιλαμβάνει τὸ ἡμερομίσθιον ἢ τὴν συνήθη μισθοδοσίαν, βασικὴν ἢ ἐλαχίστου ὁρίου, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο πλεονέκτημα, ἀποδιδόμενον ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν ἐργαζόμενον, ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, ἡ δὲ φράσις «ἰσότης ἀμοιβῆς μεταξὺ ἀρρένων καὶ θηλέων ἐργαζομένων δι' ἐργασίαν ἴσης ἀξίας» ἀναφέρεται εἰς τὰ ὅρια ἀμοιβῆς τὰ καθοριζόμενα ἄνευ διακρίσεως φύλου.

Περαιτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς Συμβάσεως ὁρίζεται, ὅτι ἕκαστον μέλος ὀφείλει διὰ μέσων, προσαρμοζομένων εἰς τὰς ἐν ἰσχύι μεθόδους διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ὁρίων ἀμοιβῆς, νὰ ἐνισχύῃ, καθ' ὅ μέτρον τοῦτο συμβιβάζεται πρὸς τὰς ἐν λόγῳ μεθόδους, νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν ἐφαρμογὴν δι' ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης ἀμοιβῆς μεταξὺ ἀρρένων καὶ θηλέων, ἐργαζομένων δι' ἐργασίαν ἴσης ἀξίας.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ μέσῳ: α) εἴτε τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας, β) εἴτε παντὸς συστήματος καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς καθιερωμένου ἢ ἀναγνωρισμένου ὑπὸ τῆς νομοθεσίας, γ) εἴτε συλλογικῶν συμβάσεων, συναπτομένων μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, δ) εἴτε διὰ συνδυασμοῦ τῶν ἐν λόγῳ διαφόρων μέσων.

Πέραν ὅμως τῶν διεθνῶν αὐτῶν ἀρχῶν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ μία ἐπίσημος παρ' ἡμῖν μαρτυρία, τοῦ σημερινοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας. Ἀντιγράφομεν ἐκ τῶν πρακτικῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς (10 Μαρτίου 1959) ὅσα εἶπεν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας: «Ἄλλη περίπτωσις, κύριοι, εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς ἐργαζομένης γυναικός. Γνωρίζετε ὅτι κάτω ἀπὸ τὴν πίεσιν οἰκογενειακῶν ἀναγκῶν ἡ χθεσινὴ γυναῖκα τοῦ σπιτιοῦ ὠδηγήθη εἰς τὸν δρόμον τῆς βιοπάλης. Ἡ ἐργαζομένη γυναῖκα ἀσφαλίζεται βεβαίως διὰ τὴν μητρότητα, τὴν ἀσθένειαν, καὶ ἔχει ἐπίσης προστατευθῇ διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ πρό καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν χρόνου καὶ πρέπει νὰ εἰπω, ὅτι ἡ Ἑλληνὶς ἔχει ἐξισωθῇ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ μὲ τὰς γυναῖκας τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Ἡ ἐργαζομένη γυναῖκα, ἡ ὁποία ἀπὸ 10ετηρίδων προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν βιοτεχνίαν, πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι καὶ ὡς Ἑλληνὶς καὶ ὡς παράγων μέσα εἰς τὸν παραγωγικὸν μας μηχανισμὸν προσφέρε καὶ προσφέρει πολυτίμους ὑπηρεσίας, *ἔχει δὲ ἓν σημαντικώτατον αἴτημα, τὸ αἴτημα τῆς ἴσης ἀμοιβῆς δι' ἴσην ἐργασίαν*. Τὸ αἴτημα τοῦτο εἶναι συνδυασμένον μὲ τὴν τεχνικοπαραγωγικὴν πρόοδον καὶ τὴν ἐν γένει ἄνοδον τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν τῆς χώρας, τὴν ὁποίαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μὲ βῆμα ἴσως συντηρητικόν, ἀλλὰ σταθερόν, θὰ ἐργασθῶμεν διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν».

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Δ. Μ. Θεσσαλονίκην: Τὰ ἐχομεν γράψει ἐπανειλημμένως μὲ τὴν ἐντύπωσιν μας ὅτι ἐγίναμεν πλέον ἀνιαροὶ εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας. Εἶναι, φαίνεται, μοιραῖον νὰ ὑπάρχουν πάντοτε εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον τὰ αὐτὰ ζητήματα καὶ νὰ βασανίζουν ὅλους μας. Τὰ ζητήματα αὐτά, τὰ ὁποῖα προκαλοῦν ἄγχος εἰς τοὺς Δικαστάς μας, παραδίδονται ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, χωρὶς νὰ κινῇ ὁ Νομοθέτης νὰ τὰ τακτοποιήσῃ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀναλογιζόμεθα καὶ τὴν ἰδικήν σας, ὡς δικηγόρου ἀγωνίαν, διὰ νὰ δώσετε μίαν σαφῆ συμβουλὴν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους. Ἂς ἐλπίσωμεν, ὅτι κάποτε θὰ συγκινηθοῦν οἱ ἁρμόδιοι.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεύχος 3 (441)

Ἀθῆναι, 1 Φεβρουαρίου 1960

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Ἱστορικόν:

Ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία «...» καθιέρωσαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 (καὶ μετὰ τὴν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 27358/1954 καὶ 15157/1954, ΕΕΔ 13 σ. 447 καὶ 551, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων αὔξησιν ἀποδοχῶν) διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ συνόλου σχεδὸν τοῦ προσωπικοῦ της τὸ σύστημα τῆς κατοβολῆς τοῦ ἐλαχίστου νομίμου ὁρίου ἀποδοχῶν, προσηυξημένου δι' ἑνὸς ἐπιδόματος χαρακτηριζομένου συμβατικῶς ὡς «προαιρετικοῦ ἐπιδόματος ἀναπάσαν στιγμὴν ἀνακλητοῦ», εἰς τρόπον ὥστε πάντοτε καταβάλλοντο εἰς τὸ προσωπικόν της ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν νομίμων ἐλαχίστων ὁρίων.

Ἡ τοιαύτη καταβολὴ ἤρξατο βάσει ἐπιστολῆς ἀπευθυνθείσης ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ὑπαλλήλων της, ἀναφερούσης δὲ τὸν διαχωρισμὸν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀπὸ τοῦ ἀνακλητοῦ ἐπιδόματος καὶ γενομένης ἀποδεκτῆς ὑπογραφῆς ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, οἵτινες καὶ ἐλάμβανον τὸν οὕτως ὑπολογιζομένων μισθὸν βάσει καταστάσεων, ἐν αἷς ἐνεφανίζετο ὁ διαχωρισμὸς καὶ τὰς ὁποίας οὗτοι ὑπέγραφον ἀναπεριφιλάκτως.

Μεθ' ἑκάστην νομοθετικὴν μεταβολὴν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀπηυθύνετο εἰς ἕνα ἕκαστον ὑπάλληλον ἐπιστολή, βάσει τῆς ὁποίας ηὐξάνετο ὁ βασικὸς μισθὸς ἐπὶ ἀναλόγῳ μειώσει τοῦ «προαιρετικοῦ ἐπιδόματος». Ὡσάκις δέ, κατ' ἐπιθυμίαν τῆς Ἑταιρείας, ἐγίνετο οἱαδήποτε αὔξησις ἀποδοχῶν, ἀπεστέλλετο ὁμοίαν ἐπιστολή, ἐπαυξάνουσα τὸ «προαιρετικὸν ἐπίδομα».

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἱστορικοῦ τούτου

ἠρωτήθην τὰ ἑξῆς:

Α. Νομίμως ἡ Ἑταιρεία ἐνήργει ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται;

Β. Αἱ ἀπὸ τοῦ 1954 καὶ ἑφεξῆς ἀναγκαστικῶς θεσπισθεῖσαι αὔξησεις ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀποδοχῶν καὶ ἐφ' ὧν καταβάλλετο ἀνώτερος μισθὸς δὲν ὠφείλετο αὔξησις;

Γ. Δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ κατὰ τὰ ἄνω καταβαλλόμενον «προαιρετικὸν ἐπίδομα» ὡς πάγιος μισθός, μὲ ἀποτέλεσμα αἱ ἀναγκαστικαὶ κατὰ τὰ ἄνω αὐξήσεις ἀποδοχῶν νὰ προσαυξάνουν τὸ σύνολον τοῦ ἄνω τῶν κατωτάτων ὁρίων καταβαλλομένου μισθοῦ;

Συγκεκριμένως, ἐφαρμοζόμενοι ἐπὶ τοῦ οὕτω συνολικῶς ηὐξημένου μισθοῦ αἱ αὐξήσεις, ἃς ἐχορήγησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 28050/1954 (ΕΕΔ 14 σ. 52), 66887/13658/1956 (ΕΕΔ 15 σ. 1323), Ν.Δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16 σ. 1062) καὶ 16229/3371/1959 (ΕΕΔ 18 σ. 343) καιναὶ ἀποφάσεις Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας;

Δ. Δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἐπιβολὴ κατ' ἔτος 1954 τοῦ ὡς ἄνω τρόπου ὑπολογισμοῦ τοῦ «προαιρετικοῦ ἐπιδόματος» καὶ χαρακτηρισμοῦ αὐτοῦ ὡς ἐλευθέρως ἀνακλητοῦ ἀποτελεῖ ψυχολογικὸν καταναγκασμὸν εἰς βάρος τοῦ προσωπικοῦ;

Ἀπάντησις:

Α.

1. Συμφώνως πρὸς βασικὴν ἀρχὴν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου τὸ δίκαιον τοῦτο, ἀποβλέπον κυρίως εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἐργαζομένου ἐναντι τοῦ οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρου ἐργοδότου, ἐπιδιώκει εἰς ἀμφότερα τὰ μέσα τὴν τήρησιν ὡρισμένων κανόνων, οἵτινες ἀποτελοῦν ἐλάχιστα ὅρια ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου, πέραν δὲ τῶν ἐλαχίστων τούτων ὁρίων λειτουργεῖ ἡ ἑτέρα βασικὴ ἀρχὴ τοῦ δικαίου περὶ ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων (ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τούτων τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου βλ. Λιτζεροπούλου, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ν.δ. 424/1941, σελ. 80 σημ. 72. Durand, Traité de droit du travail I 1947, σελ. 179, Hueck Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, I 1959, σελ. 130). Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου εὑρίσκει τὴν κυριωτέραν πρακτικὴν ἐφαρμογήν της εἰς τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, δι' ὧν κατὰ πρῶτον λόγον σκοπεῖται ἡ θέσπισις γενικῶν

δρων ισχυόντων ὡς κατωτάτων ὁρίων, ἐάσει τῶν ὁποίων καὶ θὰ συνομολογῶνται αἱ κατ' ἰδίαν συμβάσεις ἐργασίας τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἀτόμων (ΑΚ 680, νόμου 3239/1955 ἄρθρον 3). Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἰσχύει καὶ ὅταν οἱ κανόνες οἱ διέποντες τὴν σύμβασιν ἐργασίας τίθενται οὐχὶ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ διὰ νόμου, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλου κανόνος δικαίου, δι' οὗ ἐπιβάλλονται ἐλάχιστα ὅρια παροχῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἐργαζόμενον, τοῦτο δὲ ἰσχύει ἰδίως ὅταν διὰ κανόνος δικαίου ἐπιβάλλωνται ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν, ὅτε ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθὸν τοῦτον, μὴ δικαιούμενος νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐργαζομένου τὴν καταβολὴν μικροτέρου μισθοῦ, δικαιούμενος ὅμως νὰ προβῇ περαιτέρω εἰς πᾶσαν συμφωνίαν περὶ καταβολῆς ηὐξημένου μισθοῦ ὑφ' οἱουσδήποτε ὅρους καὶ ἐπιφυλάξεις (Nipperdey, Mindestbedingungen und günstigere Arbeitsbedingungen, ἐν Festschrift für H. Lehmann, 1936).

2. Τὸ πέραν τοῦ νομίμως ἐπιβεβλημένου ἐλαχίστου ὁρίου ποσὸν μισθοῦ, τὸ καταβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἐργαζόμενον, ἀποτελεῖ τακτικὸν μισθόν, ἐφ' ὅσον τακτικῶς καταβάλλεται εἰς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲ ὁ ἐργαζόμενος ἐκπληροῖ καὶ περαιτέρω τὴν πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας ὑποχρέωσίν του ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ καὶ περαιτέρω τὸν μισθὸν τοῦτον. Δυνάμει ὅμως τῆς βασικῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων ἀμφότερα τὰ μέρη δύνανται νὰ προσδώσουν εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν καταβολὴν μισθοῦ πέραν τοῦ ὑποχρεωτικῶς ἐπιβαλλομένου ἐλαχίστου ὁρίου οἱονδήποτε νόμιμον χαρακτῆρα ἐπιθυμοῦν, χαρακτηρίζοντες ταύτην εἴτε ὡς πρόσθετον ἐπίδομα δι' ὡρισμένον λόγον (π.χ. ἕνεκα τῶν ἰδιαιτέρως δυσχερῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας), εἴτε ὡς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ. Ἐπὶ πλέον δικαιοῦνται τὰ μέρη νὰ συμφωνήσουν, ὅτι ἡ περαιτέρω καταβολὴ τῆς προσθέτου παροχῆς θὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς περαιτέρω καλῆς ἀποδόσεως τοῦ ἐργαζομένου ἢ τῆς καλῆς πορείας τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ καὶ ἐκ μόνης τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου, δυναμένου νὰ ἀνακαλῇ μονομερῶς, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, δι' ἁπλῆς δηλώσεώς του τὴν περαιτέρω καταβολὴν τῆς προσθέτου παροχῆς καὶ νὰ περιορίζεται εἰς τὴν νόμιμον ὑποχρέωσίν του πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ ἐργοδότου προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ συμβατικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς προσθέτου παροχῆς ὡς «προαιρετικοῦ ἐπιδόματος ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀνακλητοῦ» (ὅλ. Πρωτ. Ἀθ. 1903 / 1943, ΕΕΔ 2 σ. 303 Hueck ἐν Recht der Arbeit 1957 σ. 402. Περὶ τῶν προσθέτων παροχῶν ὅλ. καὶ ΕρμΑΚ 653 ἀριθ. 94 ἐπ.).

3. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 371 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπιτρέποντος ὅπως ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἀνατίθεται εἰς τὸν ἕτερον τῶν συμβαλλομένων, ἕπεται ὅτι, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογήν, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ἄρθρου 361, ἐπιτρέπεται ἐπὶ διαρκῶν συμβάσεων, ὅπως ἀνατίθεται ἐκ τῶν προτέρων εἰς τὸν ἕτερον ὁ περαιτέρω καθορισμὸς τῆς παροχῆς, τοῦ ἑτέρου τούτου δικαιουμένου νὰ μεταβάλλῃ διὰ μονομεροῦς δηλώσεως αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν ἢ κατὰ ποιόν, τὸ ἀντικείμενον τῆς παροχῆς εἴτε αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, εἴτε τοῦ ἄλλου. Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει ἡ σύμβασις εἶναι ἔγκυρος, μόνον ἐφ' ὅσον ὁ προσδιορισμὸς ἀνετέθη εἰς τὴν δικαίαν (κατὰ τὴν καλὴν πίστιν) κρίσιν τοῦ ἑτέρου, διότι ἂν ὁ προσδιορισμὸς ἀνετέθη εἰς τὴν ἀπόλυτον κρίσιν αὐτοῦ, ἡ σύμβασις εἶναι ἄκυρος κατ' ἄρθρον 372 Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐσωπῇ τῶν μερῶν καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ θεωρεῖται, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς δέον νὰ γίνῃ κατὰ δικαίαν κρίσιν (371). Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἐκάστοτε ὁ ἐργοδότης ἔχει ἐκ τῆς συμβάσεως τὸ δικαίωμα νὰ μεταβάλλῃ μονομερῶς ὅρον τινὰ τῆς συμβάσεως, ὀφείλει νὰ ἀσκῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο κατὰ δικαίαν κρίσιν, προσέχων ἰδίως ὅπως μὴ ὑπερβῇ τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ παραχωρηθέντος αὐτῷ δικαιώματος (281 ΑΚ, ὅλ. καὶ ἀπόφασιν Α.Π. 145/1957, ΕΕΔ 1 σ. 360).

Περὶ τοῦ ὅτι ἡ πέραν τῶν νομίμων κατωτάτων ὁρίων παροχὴ εἶναι ὁποτεδήποτε ἐλευθέρως ἀνακλητὴ ἢ μεταβλητὴ διὰ μόνης τῆς δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον τοιοῦτον δικαίωμα τῷ ἀναγνωρίσθη ρητῶς διὰ τῆς συμβάσεως, εἶναι σύμφωνοι οἱ συγγραφεῖς (οὕτω Hueck-Nipperdey, ἔνθ. ἀν., II 1959, σελ. 413 Nikisch, Arbeitsrecht, II 1959, σελ. 441, καὶ παρ' ἡμῖν Γ. Μαῦρος, ἐν Ἐπιθ. Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ Νομοθεσίας, τόμ. 2 ΙΙ 22 ἐπ.).

4. Συμφωνία, δι' ἧς ἐκ τῶν προτέρων παρέχεται εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀνακαλῇ ἢ νὰ τροποποιῇ μονομερῶς ὁποτεδήποτε ὅρον τινὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας

κατὰ δούλησιν αὐτοῦ, ἔστω καὶ εἰς βάρος τοῦ ἐργαζομένου, δὲν προσκρούει εἰς τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 τοῦ ν. 2112/1920. Ἀληθῶς τὸ ἄρθρον 7 ν. 2112/1920 ἐξαιροῦσι πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας μόνην τὴν μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δηλαδὴ τὴν ἐκ τῶν ὑστέρων, ἄνευ συγκαταθέσεως τοῦ ἐργαζομένου καὶ εἰς βάρος αὐτοῦ, διὰ μόνης τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου, τροποποίησιν ὅρου τινὸς τῆς συμβάσεως, ἥτις συνεφωνήθη ἀρχήθεν, ἵνα ἰσχύῃ ἐπ' ἀόριστον χρόνον. Ἐὰν ὅμως ἀρχήθεν συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου, εἴτε ὅτι ὅρος τις τῆς συμβάσεως θὰ ἰσχύῃ ἐφ' ὡρισμένον χρόνον, εἴτε ὅτι θὰ δύναται νὰ τροποποιηθῇ διὰ μόνης τῆς δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου, ἔστω καὶ εἰς βάρος τοῦ ἐργαζομένου, οὐδεὶς δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ «μονομεροῦς» τροποποιήσεως τοῦ ὅρου τούτου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον τοιοῦτος καὶ ὑπὸ τοιαύτην αἵρεσιν συνεφωνήθη ἀρχήθεν ὁ ὅρος τῆς συμβάσεως. Διότι, ὅταν αὐτὴ ἡ σύμβασις ἐνέχῃ ὡς συμφωνηθέντα ὅρον τὸ δικαίωμα τοῦ ἑτέρου τῶν μερῶν νὰ τροποποιῇ δι' ἁπλῆς δηλώσεώς του τὴν σύμβασιν ταύτην, ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀποτελεῖ ἐφαρμογὴν τοῦ ὅρου τούτου καὶ οὐχὶ αὐθαίρετον ἐνέργειαν τοῦ ἑτέρου τῶν μερῶν κατὰ παράβασιν τῆς συμβάσεως. Ἐφ' ὅσον δὲ μία τοιαύτη διὰ μονομεροῦς δηλώσεως τροποποίησις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἔστω καὶ εἰς βάρος τοῦ ἑτέρου, γίνεται εἰς ἐκτέλεσιν ὅρου τῆς συμβάσεως, δὲν εὑρίσκει ἔδαφος ἐφαρμογῆς τὸ ἄρθρον 7 ν. 2112/1920, ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ ἄρθρον 8 αὐτοῦ, ὅπερ κηρύσσει ἄκυρον πᾶσαν σύμβασιν ἀντίθετον πρὸς τὸν νόμον τοῦτον, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον. Περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐκ τῶν προτέρων συμφωνία, δι' ἧς παρέχεται εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα τροποποιήσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' ἁπλῆς δηλώσεώς του εἶναι ἔγκυρος, συμφωνοῦν καὶ αἱ Α.Π. 98/1953 (ΝοΒ 1 σ. 121, μετὰ σχολίου μου), Α.Π. 435/1959 (ΕΕΔ 18 σ. 1247), Πρωτ. Ἀθ. 10042/1956 (ΕΕΔ 12 σ. 1001). Μάλιστα, ὁ Ἄρειος Πάγος, κρίνων ἐπὶ ὅρου κανονισμοῦ (συμβάσεως) ἐργασίας, δι' οὗ ὡρίσθη ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ τροποποιῇ μονομερῶς οἱονδήποτε ὅρον τοῦ κανονισμοῦ (συμβάσεως), ἐν τῇ καὶ τὸ δι' αὐτοῦ τιθέμενον ὅριον ἡλικίας, περιορίζων τοῦτο εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων, ἐδέχθη ὅτι τοιοῦτος ὅρος εἶναι νόμιμος (Α.Π. 145/1957, 425/1957, ΕΕΔ 16 σ. 360, 818).

5. Ἂν ἐδεχόμεθα ὅτι τὰ μέρη δὲν δικαιοῦνται νὰ συμφωνήσουν ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι ὁ ἐργοδότης θὰ δύναται νὰ μεταβάλλῃ μονομερῶς ὁποτεδήποτε (πάντοτε ὅμως ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 281 ΑΚ) ὅρον τινὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὸ ζήτημα θὰ ἔδει νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρου τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς βάρος τοῦ ἐργαζομένου, ἥτις ἐμπίπτει εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 2112/1920.

Ἡ μονομερὴς μεταβολὴ παύει νὰ εἶναι μονομερής, ὅταν ὁ ἐργαζόμενος συγκατατίθεται εἰς ταύτην ἐκ τῶν ὑστέρων, ὅτε ἡ μεταβολὴ καθίσταται συμβατική, καὶ δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 7 ἢ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920 (Ἀγαλλόπουλος, ἐν Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ. 1942, σελ. 159, Καποδίστριας, αὐτόθι, σελ. 272 ἑπ.). Τοιαύτη συμβατικὴ μεταβολὴ δηλοῦται σιωπηρῶς ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου, ἐφ' ὅσον οὗτος, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μονομερῶς γενομένην τροποποίησιν ὅρου τινὸς τῆς συμβάσεως, ἐξακολουθεῖ νὰ παρέχῃ ἀδιαμαρτυρήτως τὴν ἐργασίαν του ὑπὸ τοὺς νέους ὅρους (Α.Π. 668/1953, ΕΕΔ 13 σελ. 132, Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. II σελ. 413). Ὅθεν καὶ ἐν προκειμένῳ, ἐὰν μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐργοδοτίδος Ἑταιρείας γενομένην μονομερῆ μεταβολὴν τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ καταβλητέου μισθοῦ, τὸ προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας ἐξηκολούθησεν ἀδιαμαρτυρήτως νὰ παρέχῃ τὴν ἐργασίαν του, ἔπεται ὅτι ἀπεδέχθη σιωπηρῶς μὲν πλήν σαφῶς τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου γενομένην μεταβολήν.

6. Ἐξεταστέον περαιτέρω τὸ ζήτημα τῶν συνεπειῶν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου γενομένης μονομεροῦς μεταβολῆς, καθ' ἣν περίπτωσιν τοιοῦτον δικαίωμα δὲν εἶχεν ἀναγνωρισθῇ ἐκ τῶν προτέρων εἰς τὸν ἐργοδότην, ὁ δὲ ἐργαζόμενος δὲν συγκατετέθη ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ἐκ τῶν ὑστέρων, ἀλλὰ τοὐναντίον διεμαρτυρήθη ἐπιφυλαχθεὶς παντὸς νομίμου δικαιώματός του.

Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου 3198/1955, ὅστις κηρύσσει ἄκυρον πᾶσαν μονομερῆ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920, ὅπερ ἐξαιρεῖ πρὸς μονομερῆ λύσιν τῆς συμβάσεως τὴν

μονομερή μεταβολήν συμπεφωνημένου τινὸς ὄρου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς βάρος τοῦ ἐργαζομένου, γίνεται δεκτόν, ὅτι καὶ ἡ μονομερὴς αὕτη μεταβολὴ εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον δὲν γίνεται ἐγγράφως, καὶ δὴ πρὸ τοῦ νομίμου χρόνου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἢ δὲν κατεβλήθη ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις (Α.Π. 657/1958, ΕΕΔ 17 σελ. 1117). Συνέπεια τῆς ἀκυρότητος ταύτης εἶναι, ὅτι ὁ ἐργαζόμενος δικαιοῦται νὰ ἐναγάγῃ τὸν ἐργοδότην, ἐπικαλούμενος τὴν ἀκυρότητα καὶ ζητῶν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἔγερσις τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ἔχουσης ὡς βάσιν ἀκυρότητα καταγγελίας, ὑπόκειται εἰς τὴν τρίμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955, διότι θὰ ἦτο ἀσυνεπὲς νὰ δεχώμεθα ὅτι ἐξισοῦται μὲν πρὸς καταγγελίαν ἡ μονομερὴς μεταβολὴ καὶ συνεπάγεται τὰς συνεπείας τῆς ἀκύρου καταγγελίας, ἀλλὰ ἡ ἐκ ταύτης ἀγωγὴ ὑπόκειται εἰς τὴν κοινὴν παραγραφὴν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν τρίμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν.

Ἐξ ἄλλου, ἐὰν ὁ ἐργαζόμενος, ἐπικαλούμενος τὴν μονομερῆ μεταβολὴν καὶ θεωρῶν ταύτην ὡς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἀποχωρήσῃ τῆς ἐργασίας καὶ ἐπιβιώξῃ τὴν κατὰ νόμον 2112/1920 ἀποζημίωσιν, ὀφείλει νὰ ἐγείρῃ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν τοῦ ἐντὸς τῆς ἑξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198/1955 ἀπὸ τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς.

Β.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28050/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 14 σελ. 52) ἠξιώθησαν «τὰ ὑπὸ τῶν ἐν ἰσχύϊ συλλογικῶν συμβάσεων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ἄλλων διατάξεων καθωρισμένα καὶ ἰσχύοντα μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν», ὡς καὶ τὰ δι' ὁμοίων κανόνων δικαίου καθωρισμένα «κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι μόνον οἱ νομίμως ἢ συμβατικῶς καθωρισμένοι ὡς «βασικοὶ μισθοὶ» ἢ «βασικὰ ἡμερομίσθια» ἠξιώθησαν, οὐχὶ δὲ καὶ πρόσθετοι παροχαὶ μὴ φέρουσαι κατὰ τὸν νόμον ἢ κατὰ τὴν σύμβασιν τὸν χαρακτῆρα βασικοῦ μισθοῦ (περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ βασικοῦ μισθοῦ βλ. ἐν ΕρμΑΚ 653 ἀριθ. 93 ἐπ.).

Ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66867/13658/1956 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 15 σ. 1323) καθώρισε «τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν» τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ γραφείων τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ., περαιτέρω δὲ ἐπανειλημμένως ἀναφέρεται εἰς «κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν», διάφοροι τῶν ὁποίων εἶναι αἱ πρόσθετοι παροχαί, περὶ ὧν οὐδὲν ποιεῖται λόγον ἡ ἀπόφασις. Πάντως ἡ ἀπόφασις δὲν αὐξάνει τὰ τότε καταβαλλόμενα ποσὰ μισθῶν, ἐὰν ταῦτα ὑπερέβαινον ἤδη τὰ δι' αὐτῆς ὁριζόμενα κατώτατα ὅρια, ὁρίζει ὅμως ὅτι «τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων δὲν μειοῦνται».

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 3755/1957 ἠξιώθησαν ἀναδρομικῶς ἀπὸ 24.1.1956 οἱ «πράγματι καταβαλλόμενοι» κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια, διηυκρινήθη δὲ ρητῶς, ὅτι «ὡς πράγματι καταβαλλόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια νοοῦνται τὰ πράγματι καταβαλλόμενα ποσὰ ὡς βασικοὶ μισθοί, προσηυξημένα διὰ τῶν τυχὸν χορηγουμένων ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν μόνον, ὡς καὶ τὰ πράγματι καταβαλλόμενα ποσὰ ὡς βασικὰ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 70 δραχμάς».

Τέλος, ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/3371/1959 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 18 σ. 343) καθώρισε «τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν», ὥρισε δέ, ὅτι «τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν».

Γ.

Ἐκ πασῶν τῶν ἀνωτέρω παρατιθεμένων διατάξεων προκύπτει ὅτι ἠξιώθησαν ἑκάστοτε μόνον τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ ἐπὶ πλέον τούτων καταβαλλόμενα ὑφ' οἱονδήποτε ἄλλον χαρακτηρισμὸν ποσά. Εἰδικώτερον τὸ ἐπὶ πλέον τοῦ βασικοῦ

μισθοῦ καὶ ἀνεξαρτήτως τούτου καταβαλλόμενον χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον συμβατικῶς ἐχαρακτηρίζετο ὡς πρόσθετος παροχὴ ὁποτεδήποτε ἀνακλητὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου. οὐδαμῶς ἐθίγετο ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων. Ὁ χαρακτηρισμὸς ὅμως οὗτος τῆς προσθέτου παροχῆς συνεπάγεται τοῦτο τὸ ἐπωφελὲς διά τὸ προσωπικόν, ὅτι ἐφ' ὅσον ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ποσὸν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἦτο ἴσον πρὸς τὸ νομίμως ἰσχύον κατώτατον ὅριον βασικοῦ μισθοῦ, τὸ ποσὸν τοῦτο ἔδει νὰ αὐξάνεται (ὡς καὶ ηὐξάνετο πράγματι ἐν προκειμένῳ) συμφώνως πρὸς τοὺς ἑκάστοτε ἰσχύοντας κανόνας δικαίου, ἔστω καὶ ἂν ὁ ἐργοδότης κατέβαλλε καὶ πρόσθετον ἐπίδομα ἐλευθέρως παρ' αὐτοῦ ἀνακλητόν.

Εἰς ταῦτα δὲν ἀντίκεινται αἱ διατάξεις τῶν ὡς ἄνω δύο διαιτητικῶν ἀποφάσεων, καθ' ἃς «τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων δὲν μειοῦνται». Διότι σαφὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τούτων εἶναι ὅτι δὲν μειοῦνται ἀποδοχαὶ συμφωνηθεῖσαι ὡς σταθεραὶ παροχαί, οὐχὶ δὲ καὶ παροχαὶ συμφωνηθεῖσαι ὡς προσωρινὰ ἢ ὁποτεδήποτε μεταβληταὶ ἢ ἀνακληταί. Τὴν ἐλευθερίαν τῶν συμβάσεων ὡς πρὸς τὰ σημεῖα ταῦτα οὐδαμῶς ἠθέλησαν νὰ προσβάλουν αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ ἐλευθερία τῶν συμβάσεων ἀποτελεῖ, ὡς ἐλέχθη, βασικὸν κανόνα τοῦ δικαίου, μόνον διὰ ρητῆς καὶ σαφοῦς διατάξεως ἀναγκαστικοῦ κανόνος δικαίου ἦτο δυνατὸν ἡ ἐλευθερία αὕτη νὰ περιορισθῇ.

Δ.

Οἱ ἐργαζόμενοι, ὅταν συνάπτουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ διαπραγματεύωνται μετὰ τοῦ ἐργοδότου τοὺς ὅρους αὐτῆς, τελοῦν κατὰ κανόνα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς οἰκονομικῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἐργοδότου, ὅστις τοὺς ἐξαναγκάζει νὰ δέχωνται τοὺς ὅρους του. Ἐὰν ἀποκρούσουν τοὺς ὅρους τούτους, θὰ κινδυνεύσουν νὰ παραμείνουν ἄνευ ἐργασίας. Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι πᾶσα σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἀκυρώσιμος ὡς συναφθεῖσα ὑπὸ τὸ κράτος ψυχολογικῆς πιέσεως. Ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει περίπτωσίς τις ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 179 ΑΚ, ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἡ συναφθεῖσα ἐκ τῆς οἰκονομικῆς ἀνάγκης τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου ὅπως ἐξασφαλίσῃ ἐργασίαν, εἶναι ἔ γ κ υ ρ ο ς.

Τὰ αὐτὰ θὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀ ο ρ ί σ τ ο υ χρόνου καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν ἐκτελέσεως αὐτῆς ὁ ἐργοδότης προτείνει εἰς τὸν ἐργαζόμενον μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, ἔστω καὶ εἰς βάρος αὐτοῦ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἐργαζόμενος τελεῖ ὑπὸ τὴν ρητῶς δηλουμένην ἢ σιωπηρῶς ἐξυπακουομένην ἀπειλήν, ὅτι, ἐὰν δὲν δεχθῇ τὴν εἰς βάρος του μεταβολήν, θὰ ἀπολυθῇ. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν σημαίνει, ὅτι ἡ δήλωσίς του περὶ ἀποδοχῆς τῆς προτεινομένης εἰς βάρος του μεταβολῆς εἶναι ἀκυρώσιμος λόγῳ ἀσκηθείσης ἐπ' αὐτοῦ ψυχολογικῆς βίας. Διότι ὁ ἴδιος ὁ νόμος (ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920) ὁρίζει, ὅτι πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως εἰς βάρος τοῦ ὑπαλλήλου θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης. Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ νόμος ἐξισώνει τὴν μονομερῆ μεταβολὴν πρὸς καταγγελίαν καὶ καθορίζει ἐκ τῶν προτέρων τὰς συνεπείας αὐτῆς, δὲν ἐπιτρέπεται πλέον εἰς τὸν ἐργαζόμενον νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι ἡ μονομερὴς μεταβολὴ εἶναι ἄκυρος ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἐξισοῦται πρὸς καταγγελίαν, τὴν ὁποίαν καὶ ἐφοβήθη οὗτος. Ἄλλως τε ὁ νόμος παρέχει εἰς τὸν ἐργαζόμενον, ὅστις ἀποκρούει τὴν μονομερῆ μεταβολήν, τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ τὴν μεταβολὴν ταύτην ὡς καταγγελίαν καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ἐν ἔτει 1954 γενομένη παρὰ τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρείας δήλωσις περὶ τοῦ περαιτέρω τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ της δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι συνιστᾷ ψυχολογικὴν βίαν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ της.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Νοεμβρίου 1959

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περιεχόμενον συλλογικών συμβάσεων έργασίας κατά τον Νόμον 3239/1955

Λόγος ακυρώσεως κατ' αποφάσεως Υπουργού Εργασίας περί κηρύξεως συλλογικής συμβάσεως έργασίας υποχρεωτικής άκυρος καταρτισθείσης.—Ματαίωσις της διαδικασίας υποχρεωτικής διαιτησίας μετ' επίτευξιν κατά την διάρκειαν αύτης συνάψεως συλλογικής συμβάσεως.—Κήρυξις υπό του Υπουργού Εργασίας συλλογικής συμβάσεως ως υποχρεωτικής.—Προϋπόθεσις ή υπό των δεσμευομένων εργοδοτών χρησιμοποίησις των 3/5 των εν τω επαγγέλματι μισθωτών.—Μέθοδος εξευρέσεως του αριθμού.— Σκοπός της συλλογικής συμβάσεως έργασίας.—Κανονισμός δι' αύτης όρων ρυθμίσεως παροχών και αντιπαροχών εν τω επαγγέλματι, μη αντικειμένων όμως αύτων εις κανόνας δημοσίας τάξεως.—Έγκυρος όρος περί μισθού εις περίπτωσιν, καθ' ήν, ως εκ της ιδιομορφίας των εν τω επαγγέλματι σχέσεων, ο εργοδότης δεσμεύει τον εργαζόμενον διά την χρησιμοποίησίν του.

Προσεβλήθη δι' αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή υπ' αριθ. 24995/6138/1959 απόφασις του Υπουργού Εργασίας (ΕΕΔ 18, 567) «περί κηρύξεως υποχρεωτικής διά πάντας τους εργοδότας ζωμπόρους και κρεοπώλας περιφερείας Πειραιώς της από 18.2.1959 συλλογικής συμβάσεως έργασίας εκδορσφαγέων Πειραιώς» (ΕΕΔ 18, 460).

Εις την δίκην, άνοιγείσαν κατόπιν αιτήσεως ακυρώσεως των εργοδοτικών σωματείων 1) Συνδέσμων Ζωεμπόρων Πειραιώς, 2) Συνδέσμου Κρεοπωλών Κεντρικής Αγοράς Πειραιώς «ή Ένωσις», 3) Συνδέσμου Κρεοπωλών Κεντρικής Αγοράς και Συνοικιών Πειραιώς «ο Πάν», παρενέβησαν τα εργατικά σωματεία 1) Σύνδεσμος Σφαγέων και Εκδορέων Πειραιώς «ο Σωτήρ», 2) Πανελλήνιος Ομοσπονδία Εργατών και Υπαλλήλων Κρέατος «ή Ένωσις» και 3) Σωματείον Συνοικιακών Κρεοπωλών Πειραιώς «ο Άγιος Γεώργιος» προς υποστήριξιν του κύρους της προσβαλλομένης πράξεως, γενομένης δεκτής της παρεμβάσεως μόνον ως προς τα δύο πρώτα εργατικά σωματεία, τα οποία και προσεκόμισαν αποφάσεις των οικείων αυτών διοικητικών συμβουλίων προς άσκησιν της παρεμβάσεως.

Ως γνωστόν, τόσον διά την παρέμβασιν, όσον και την άσκησιν αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, απαιτείται ή προσαγωγή αποφάσεως του διοικητικού συμβουλίου της οργανώσεως, βλέπε και Σ.Ε. 1745/1959, εισηγητής *Ο. Κυριακού*, ΕΕΔ 18, 1323, κατά δε την Σ.Ε. 1887/1959, εισηγητής *Α. Ιατρίδης*, ΕΕΔ 18, 897, και προσαγωγή πλήρους αντιγράφου του καταστατικού, ώστε να προκύπτη το άρμόδιον προς άσκησιν της αιτήσεως όργανον).

Κατά το άρθρον 5 § 2 του νόμου 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας (ΕΕΔ 17, 207 επ., ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων) συλλογική σύμβασις εργασίας, διά της οποίας δεσμεύονται εργοδόται, χρησιμοποιούντες τα τρία πέμπτα των εν τη περιφερεία, όπου ισχύει η συλλογική αύτη σύμβασις εργασίας, απασχολουμένων εις το επάγγελμα μισθωτών, δύναται να κηρυχθή υποχρεωτική διά πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς της περιφερείας ταύτης, μετά γνώμην του εν άρθρω 28 του νόμου 3239/1955 Συμβουλίου, δι' αποφάσεως του Υπουργού της Εργασίας, δημοσιευομένης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Προϋποτίθεται όμως διά την εφαρμογήν της ανωτέρω διατάξεως, ότι ή συλλογική σύμβασις εργασίας είναι έγκυρος, στοιχείον δε του κύρους αύτης είναι να προηγήθη και απόφασις του διοικητικού συμβουλίου των οικείων οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών, ως ορίζει το άρθρον 7 § 6 του νόμου 3239/1955 (Σ.Ε. 830/1957, εισηγητής *Ν. Γρηγορίου*, ΕΕΔ 16, 613, βλέπε και Σ.Ε. 1549/1957, εισηγητής *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 16, 1208), άλλ' εν προκειμένω, δέχεται το Συμβούλιον της Επικρατείας, ετηρήθη ή αναγκαία αύτη διά το κύρος της συλλογικής συμβάσεως εργασίας διατύπωσις του νόμου.

(Το Συμβούλιον της Επικρατείας έχει δεχθή μόνον διά την κατά το άρθρον 4 § 3 του νόμου 3239/1955 παράτασιν της ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας μετά την καταγγελίαν αύτης, ότι ο Υπουργός της Εργασίας δεν έρευνά το κύρος ή μή της καταγγελθείσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ίνα παρατείνη την ισχύν της, άν δε υπάρχουν ελαττώματα εις αύτην δεν καλύπτονται άλλως τε διά της χορηγουμένης ανα-

στολής, Σ.Ε. 922/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χαρμπούρης*, ΕΕΔ 17, 565).

Προϋποθέσεις τοῦ κύρους τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ κηρύξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεωτικῆς (ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955) εἶναι, ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, νὰ δεσμεύωνται ἐξ αὐτῆς ἐργοδόται, χρησιμοποιοῦντες τὰ 5/6 τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν (οὕτω καὶ Σ.Ε. 1549/1957, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 16, 1208, Σ.Ε. 2357/1952).

Δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δύνανται νὰ τεθοῦν ὅροι, οἱ ὁποῖοι ἀφορῶσιν εἰς τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας (ἄρθρον 1 § 2 νόμου 3239/1955), μόνον ὅτι δὲν πρέπει ταῦτα νὰ ἀντίκεινται εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως (οὕτω καὶ Σ.Ε. 370/1943, εἰσηγητὴς *Γ. Σπυράκουλος*, ΕΕΔ 2, 759, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ παλαιοῦ ἀ.ν. 21 Νοεμβρίου 1935, βλέπε καὶ Σ.Ε. 2072/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 101, Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν 6/1959, ΕΕΔ 18, 550).

Ἐδῶ, ἄλλως τε, ἐπρόκειτο περὶ ἑτοιμότητος πρὸς παροχὴν ἐργασίας, διὰ τὴν ὁποίαν κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις ὀφείλεται μισθός (βλέπε ἐπὶ τοῦ θέματος *Β. Μαυρίδην*, ΕΕΔ 18, 937, ἐπ., Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3258/1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 717 καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 717, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2208/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Σταυρόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Ψαρός*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μασχοβάκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Δ. Ρουτσάκος, Ι. Παπαηλιοῦ

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 24995/5138 ἀπὸ 2.4.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. φ. 119/2.4.1959 Β'), δι' ἧς, μετὰ γνώμην τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας ζωεμπόρους καὶ κρεοπώλας περιφερείας Πειραιῶς ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἡ καταρτισθεῖσα μεταξὺ τοῦ ἐργοδοτικοῦ σωματείου συνοικιακῶν κρεοπωλῶν «ὁ Ἅγιος Γεώργιος» καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος «ἡ Ἕνωσις» καὶ τοῦ Συνδέσμου Σφαγέων καὶ Ἐκδορέων Πειραιῶς «ὁ Σωτήρ», ὑπογραφεῖσα τῇ 13.2.1959 καὶ κατατεθεῖσα εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τῇ 14.3.1959.

Τὰ αἰτοῦντα σωματεῖα νομοτύπως ἀσκοῦσι τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν κατόπιν τῶν ἀπὸ 20.5.1959 καὶ 23.5.1959 ἀποφάσεων τῶν γενικῶν αὐτῶν συνελεύσεων, δι' ὧν ἀπεφασίσθη ἡ τοιαύτη δικαστικὴ ἐνέργεια. Νομοτύπως δὲ ὡσαύτως καὶ μετ' ἐνόμου συμφέροντος παρεμβαίνουσι πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως ὁ Σύνδεσμος Σφαγέων καὶ Ἐκδορέων Πειραιῶς «ὁ Σωτήρ» καὶ ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων Κρέατος «ἡ Ἕνωσις» κατόπιν τῶν ἀπὸ 2.9.1959 καὶ 3.8.1959 ἀποφάσεων τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Σωματείων τούτων πρὸς ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν παρεμβάσεως. Ἀντιθέτως ἡ παρέμβασις τοῦ Σωματείου Συνοικιακῶν Κρεοπωλῶν Πειραιῶς «ὁ Ἅγιος Γεώργιος» κρίνεται ἀπορριπτέα ὡς τύποις ἀπαράδεκτος, ἀφ' ὅτε μὴ νομιμοποιηθέντος τοῦ σωματείου τούτου διὰ καταθέσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου περὶ ἀσκήσεως τῆς παρεμβάσεως ταύτης.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος, ὡς προβᾶσα εἰς τὴν κήρυξιν ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀκύρως συναφθείσης, ἤτοι ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης εἰδικῶς πρὸς τὰς διοικήσεις ἑκάστου τῶν συμβληθέντων σωματείων ἐξουσιοδοτήσεως τῶν γενικῶν αὐτῶν συνελεύσεων, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, καθ' ὅσον, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου, διὰ μὲν τὸ συμβληθὲν ἐργοδοτικὸν σωματεῖον ἐλήφθησαν αἱ ἀπὸ 4.2.1959 τῆς γενικῆς συνελεύσεως καὶ ἀπὸ 10.2.1959 τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποφάσεις, διὰ δὲ τὸ ἐργατικὸν σωματεῖον αἱ ἀπὸ 20.1.1959 καὶ 10.2.1959 ἀποφάσεις τῶν αὐτῶν ὀργάνων τούτου, τηρηθεισῶν οὕτω τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 7 § 6 τοῦ νόμου 3239/1955.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» «ἡ διαδικασία τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ματαιοῦται, ἂν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἐπετεύχθη ἡ σύναψις συλλογικῆς συμβάσεως». Ἐφ' ὅσον ὅθεν κατὰ τὸν νόμον, ἐὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 9 κινεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑποχρεωτικῶς ἐν ἀποτυχίᾳ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου διεξαγομένων διαπραγματεύσεων, συναφθῇ συλλογικὴ σύμβασις, ἡ διαδικασία αὕτη ματαιοῦται, τοῦ νομοθέτου προ-

φανῶς προτιμῶντος τὴν δι' ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων κατάρτισιν τῶν ὅρων τῆς ἐν τῷ ἐπαγγέλματι αὐτῶν ἐργασίας ἀντὶ τῆς διὰ παρεμβάσεως τῆς διοικήσεως καταρτίσεως τούτων, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου ματαιοῦται καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 4 προβλεπομένη μεσολάβησις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς κατάρτισιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἂν, κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης, ἐπετεύχθη ἡ κατάρτισις τῆς τοιαύτης συμφωνίας. Ὅθεν ὁ προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως, κατ' ὃν παρανόμως κατηρτίσθη ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπεκταθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις τὴν 13.2.1959, ἀφοῦ κατὰ τὴν 10.2.1959 οἱ συμβληθέντες, ὡς καὶ οἱ αἰτοῦντες, εἶχον κληθῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς μεσολαβοῦντος, εἰς σύσκεψιν, ἥτις σύσκεψις κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχεν ἀναβληθῆ, τυγχάνει ἀβάσιμος κατ' οὐσίαν, καθ' ὅσον ἡ ἐπελθοῦσα σύναψις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐματαίωσε, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀφ' ἑαυτῆς τὴν συνέχισιν τῆς τοιαύτης μεσολαβήσεως.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις προβαίνει εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἐπέκτασιν διὰ πάντας τοὺς ζωεμπόρους καὶ κρεοπώλας τῆς περιφερείας Πειραιῶς τῆς ἀπὸ 13.2.1959 συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς ἐρρυθμίσθησαν οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκδορέων Πειραιῶς, δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 5 § 2 τοῦ ν. 3239|1955, ὅπερ ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας δεσμεύονται ἐργοδόται, χρησιμοποιοῦντες τὰ τρία πέμπτα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ, ὅπου ἰσχύει ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν, δύναται, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς ἑπομένης παραγράφου, νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς περιφερείας ταύτης μετὰ γνώμην τοῦ ἐν ἄρθρῳ 28 Συμβουλίου, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως». Προϋπόθεσις ὅθεν τῆς νομίμου κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι, ὅτι οἱ δεσμευθέντες οἰκειοθελῶς δι' αὐτῆς ἐργοδόται χρησιμοποιοῦν τὰ τρία πέμπτα τῶν ἐν τῷ ἐπαγγέλματι τῆς περιφερείας μισθωτῶν, ἣν προϋπόθεσιν οἱ αἰτοῦντες ἀμφισβητοῦσι διὰ σχετικοῦ λόγου ἀκυρώσεως ὡς συντρέχουσαν ἐν προκειμένῳ.

Καθ' ἃ πρόκυπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 30.3.1959 γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀναφερομένης εἰς τὴν ἀπὸ 29.8.1956 ὁμοίαν γνωμοδότησιν τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ὡσαύτως ὑποχρεωτικὴ ἡ μεταξὺ τῶν αὐτῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν σωματείων ὁμοίου περιεχομένου συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀπὸ 20.4.1956, ἐξητάσθη διὰ μακρῶν τὸ θέμα τῆς δυνάμεως τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, ἣν χρησιμοποιοῦσι τόσον τὸ συμβληθέν, ὅσον καὶ τὰ νῦν αἰτοῦντα ἐργοδοτικὰ σωματεῖα, καὶ ἐγένετο δεκτόν, βάσει τῶν ληφθέντων ὑπ' ὄψιν στοιχείων, ἤτοι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῶν ἐργοδοτικῶν σωματείων, τῶν βεβαιώσεων τῶν καταστάσεων τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ καταβολῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς διὰ τὴν ἀπασχόλησιν τῶν ἐργαζομένων, τῆς ὑπ' ἀριθ. 64|6.8.1956 ἀναφορᾶς τῆς Διευθύνσεως Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Πειραιῶς καὶ νήσων, ὡς καὶ ἄλλων δεδομένων, ὅτι τὸ συμβληθὲν ἐν τῇ ἐπεκταθείσῃ συλλογικῇ συμβάσει ἐργοδοτικὸν παρεμβαῖνον σωματεῖον χρησιμοποιεῖ τὸ μέγιστον μέρος τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, τουτέστιν ἄνω τῶν 3|5 τούτων. Αἰτιολογημένως ὅθεν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν συνδρομὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης κατὰ τὰ προδιαληφθέντα προϋποθέσεως τῆς κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, μὴ προκύπτοντος ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων καὶ τῶν ὑπὸ τῶν αἰτούντων προσκομισθέντων πλάνης περὶ τὰ πράγματα, τῆς ὑπ' ἀριθ. 938|17.8.1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικείου Πειραιῶς, δι' ἧς γίνεται δεκτόν, ὅτι τὰ μέλη τοῦ παρεμβαίνοντος καὶ συμβληθέντος σωματείου συνοικιακῶν κρεοπωλῶν χρησιμοποιοῦσιν ὀλιγωτέρους τοῦ ἡμίσεος τῶν ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς, μὴ ἀρκούσης νὰ κλονίσῃ τὴν αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀφοῦ ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐρεισθεῖσα κυρίως ἐπὶ τῆς μὴ σαφοῦς καταθέσεως ἑνὸς μόνου μάρτυρος, εἶναι λίαν συνοπτικῶς ἠτιολογημένη, οὐδὲ ἀποδεικνύεται ὅτι κατέστη τελεσίδικος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἐξευρέθη οὐχὶ διὰ λήψεως ὑπ' ὄψιν τῶν ὑφ' ἑκάστου ἐργοδότου ἐκ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου ἀπασχολουμένων, ἀφοῦ τοῦτο εἶναι ἀνέφικτον, διότι οἱ ἐκδοροσφαγεῖς δὲν ἀπασχολοῦνται εἰς μόνιμον ἐργοδότην, οὕτω δὲ ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἐξευρέθη διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερομισθίων, ἅτινα πραγματοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐκδοροσφαγέων παρὰ τοῖς δεσμευομένοις διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργοδόταις, ὡς τοῦτο ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς ἀναλογίας τοῦ ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ταύτων πωλουμένου κρέατος ἐν σχέσει πρὸς τὴν συνολικὴν ταύτου ποσότητα, ἀλλ' ἡ τοιαύτη μέθοδος ἐξευρέσεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, δὲν ἀποκλείεται ὑπὸ τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως, καθ' ἣν δύναται νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτι-

κή συλλογική σύμβασις, δι' ής δεσμεύονται ἐργοδόται, χρησιμοποιοῦντες τὰ τρία πέμπτα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ, ὅπου ἰσχύει ἡ συλλογική σύμβασις ἐργασίας, ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν. Ἀπορριπτέοι ὅθεν κρίνονται οἱ σχετικῶς προβαλλόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως.

Διὰ τῆς κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως προβλέπονται ἐν τῷ β' ἐδαφίῳ αὐτῆς τὰ ἑξῆς: Πρὸς τοῦτο εἰδικῶς συμφωνεῖται, ὅπως ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις διατηρῇ καθ' ἁπάσας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ὥρας 5ης πρωϊνῆς ἕως καὶ τῆς 9ης ἑσπερινῆς κατὰ τὸ θέρος, ἤτοι ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου ἕως 30ῆς Ὀκτωβρίου, ἀπὸ τῆς 6ης δὲ πρωϊνῆς ἕως καὶ 8ης ἑσπερινῆς κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας, ἀνάλογον πρὸς τὰς ἀνάγκας ἱκανὸν ἀριθμὸν συνεργείων ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀγορᾷ Πειραιῶς καὶ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σφαγείοις. Ἐπίσης ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις ὑποχρεοῦται νὰ διαθέτῃ συνεργεῖα εἰς πάντα ἄλλον ὑποδειχθησόμενον τόπον ἀφίξεως κρεάτων, βαρυνομένη μὲ τὰς δαπάνας μεταβάσεως καὶ ἀναμονῆς τῶν συνεργείων. Καθ' ἁπάσας τὰς περιπτώσεις τοῦ παρόντος ἐδαφίου, καθ' ἃς ὡρισμένος ἀριθμὸς ἐργατῶν ἀποσπᾶται ἐκ τῆς κυρίας καὶ τακτικῆς ἐργασίας τῆς σφαγῆς, ἐκδορᾶς καὶ τεμαχισμοῦ, καὶ διατίθεται εἰς τὰ ἐξωτερικὰ συνεργεῖα διανομῆς, ἐν περιπτώσει μὴ ἀφίξεως ἐξωθεν ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων κρεάτων, οὐδενὸς δικαιώματος θὰ δικαιοῦται ἡ συμβαλλομένη ἐργατικὴ ὀργάνωσις, ἐν περιπτώσει ὅμως ἀφίξεως τοιούτων φορτίων ἡ αὐτὴ ἐργατικὴ ὀργάνωσις θὰ δικαιοῦται τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 § 2 τῆς παρούσης προβλεπομένων ἐργατικῶν δικαιωμάτων, εἴτε τὰ κομισθέντα σφάγια χρήζουν τοῦ συνόλου, τινῶν, μιᾶς, εἴτε οὐδεμιᾶς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἀπαριθμουμένων ἐργασιῶν. Τοιαῦται δὲ ἀπαριθμούμεναι ἐργασίαι εἶναι ἡ παραλαβή, καταμέτρησις, ταξινόμησις, μερικὴ ἐκδερμάτωσις, ἐπιμέλεια διὰ τὴν ἐνέργειαν κρεασκοπήσεως καὶ παράστασις κατ' αὐτὴν καὶ λῆψις δειγμάτων διὰ τὴν τριχινοσκόπησιν, τὸ σχίσιμον καὶ τὸν τεμαχισμὸν τῶν χοίρων. Ὅθεν οἱ αἰτοῦντες παρασπονδοῦνται, ὅτι διὰ τοῦ προδιαληφθέντος ὅρου προβλέπεται κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ Α.Κ. ἡ παροχὴ ἀμοιβῆς καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν οὐδεμία ἐργασία παρέχεται, ὁ τοιοῦτος δὲ παράνομος ὅρος, ἀντικείμενος εἰς τὸν κανόνα, καθ' ὃν ὁ μισθὸς προϋποθέτει παροχὴν ἐργασίας, παρανόμως ἐπεκτείνεται ὑποχρεωτικῶς καὶ ἐπὶ τῶν μὴ συμβληθέντων διὰ τῆς περιεχούσης τοῦτον συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων (ἄρθρ. 1 § 1 ν. 3239/1955), αἵτινες διαφοραὶ περιλαμβάνουν πᾶσαν διένεξιν μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἀφορῶσαν τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν ἐργασίας (ἄρθρον 1 § 2), σκοποῦσα οὕτω τὴν ἀπὸ συνόλου ρύθμισιν τῶν δημιουργουμένων ἐν τῷ ἐπαγγέλματι σχέσεων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς μορφὰς καὶ τοὺς τρόπους τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴν δι' αὐτὴν ἀνταμοιβήν, ἀφορῶσα δὲ τὴν ἐναρμόνισιν τῶν σχέσεων ταύτων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν καὶ τὴν παροχὴν μείζονος κατὰ τὸ δυνατὸν προστασίας εἰς τοὺς τελευταίους τούτους, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως αἱ διατάξεις αὐτῆς μὴ ἀντίκεινται εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως καὶ τοὺς ὅρους τοὺς καθοριζομένους ὑπὸ τῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀποτελεῖ κανονισμὸν ὅρων ἀπὸ συνόλου ρυθμίσεως παροχῶν καὶ ἀντιπαροχῶν ἐν τῷ ἐπαγγέλματι. Κατ' ἀκολουθίαν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐννοίας καὶ τῆς ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς τοῦ κανόνος, καθ' ὃν μισθὸς δὲν ὀφείλεται διὰ μὴ παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, εἰς οὐδεμίαν διάταξιν ἀντίκειται ὁ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὁρισμός, καθ' ὃν ὀφείλεται μισθὸς διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν, ὡς ἐκ τῆς ἰδιομορφίας τῶν ἐν τῷ ἐπαγγέλματι σχέσεων, ὁ ἐργοδότης δεσμεύει κατ' ἀρχὴν τὸν ἐργαζόμενον κατὰ ὡρισμένας ἡμέρας ἐργασίας, μεταφέρων αὐτὸν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας ἐν ὄψει πιθανῆς ἀπασχολήσεώς του, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν δὲν ἐχρησιμοποιήθη μερικῶς ἢ ὁλικῶς ὁ μισθωτὸς πρὸς παροχὴν τῶν συμπεφωνημένων ὑπηρεσιῶν ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς ὑπαιτιότητά του. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν συλλογικῆς συμβάσεως, καθ' ἣν, ὡς ἐκ τῆς ἰδιομορφίας τοῦ ἐπαγγέλματος, οἱ ἐργαζόμενοι μὴ χρησιμοποιούμενοι δι' ἀπ' εὐθείας προσλήψεως ὑφ' ἑκάστου ἐργοδότου, ἀλλὰ μέσῳ τῆς ἐργατικῆς ταύτων ὀργανώσεως, ἐντάσσονται εἰς συνεργεῖα, ἅτινα μεταφέρονται εἰς τὸν τόπον ἀφίξεως τῶν κρεάτων, ἐν ἀναμονῇ δὲ τῆς ἀφίξεως αὐτῶν τελοῦσιν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐργοδοτῶν, νομίμως προβλέπεται, ὅτι οἱ μισθωτοὶ οὗτοι δικαιοῦνται ἀμοιβῆς καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας δὲν ἤθελον χρησιμοποιηθῆ, παρὰ τὴν ἄφιξιν τῶν κρεάτων, ἅτινα ἀνέμενον, τοῦ ὅρου τούτου μὴ προσκρούοντος εἰς διάταξιν τινα καθιστῶσαν τοῦτον παράνομον. Νομίμως ἄρα ἠδύνατο νὰ ἐπεκταθῇ ὁ ὅρος οὗτος καὶ ἐπὶ τῶν μὴ συμβληθέντων ἐργοδοτῶν, ἀφοῦ καὶ οὗτοι ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς προβλέπει ἡ συλλογικὴ σύμβασις, χρησιμοποιοῦσι τοὺς μισθωτοὺς τούτους. Ἀπορριπτέας οὕτω κρίνεται καὶ ὁ σχετικὸς τελευταῖος τῶν προβαλλομένων λόγων ἀκυρώσεως.

ΑΣΚΗΣΙΣ ΕΦΕΣΕΩΣ ΚΑΤ' ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Προθεσμία αύτῆς κατ' ἄρθρον 12 Ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη

Προσβολή δι' ἐφέσεως ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως.— Ἰσχὺς τῆς αὐτῆς προθεσμίας καὶ διὰ τὸ Δημόσιον, μὴ ἐφαρμοζομένης τῆς προθεσμίας τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως, οἷα τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια.

Προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου της Ἐπικρατείας ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα ἐδρεύοντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον Ἀρτεργατῶν τοῦ 791 Στρατιωτικοῦ Ἀρτοποιείου Ἀθηνῶν «ὁ Ἀπόστολος Παῦλος» ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τοῦ ἡμερομισθίου τῶν εἰς τὸ 791 στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον ἀπασχολουμένων ἀρτεργατῶν» (ΕΕΔ 18, 407), ἡ ὁποία κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ ν.δ. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 214). Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 7 § 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957, καὶ' ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐφέσεως ὑπὸ τινος, τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως.

Δοθέντος ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀπὸ 26.6/10.7.1944 ν.δ. «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου» αἱ προθεσμίαι πρὸς ἄσκησιν ἐνδίκων μέσων, ὡς καὶ αἱ πάσης ἄλλης φύσεως, νόμιμοι καὶ δικαστικαὶ προθεσμίαι, ἐὰν ὁρίζωνται βραχύτεραι τῶν τριάκοντα ἡμερῶν, εἶναι διὰ τὸ Δημόσιον διαρκείας τριάκοντα ἡμερῶν, προέκυψε τὸ ζήτημα ἂν καὶ ἐπὶ ἐφέσεως τοῦ Δημοσίου κατ' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου θὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ προθεσμία τῶν 30 ἡμερῶν τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου (οὕτω ἡ ὑπ' ἀριθ. 1128/1958 γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 17, 1193).

Τὸ Συμβούλιον της Ἐπικρατείας δέχεται (ἀντιθέτως), ὅτι θὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ προθεσμία τοῦ ν.δ. 3239/1955, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ διαδικασίας ἐνώπιον δικαστηρίου, ἀλλὰ συλλογικοῦ ὀργάνου Διοικήσεως.

(Περὶ τοῦ ὅτι, παρὰ τὴν ὀνομασίαν των ὡς διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων, πρόκειται περὶ συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως βλέπε καὶ Σ.Ε. 1813/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Λ. Σπυρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 1331, Σ.Ε. 1814/1956, εἰσηγητὴς ὁ *αὐτός*, ΕΕΔ 15, 1334, Σ.Ε. 2161/1957, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 17, 179, Α.Π. 303/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 670, ἐφ' ἧς σύμφωνα σχόλια *Κ. Δημάκη*, ΕΕΔ 15, 672, Α.Π. 538/1956, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 16, 29).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2209/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος *κ. Γ. Θ. Σπυρόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος *κ. Η. Καμπίτσης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀρτεργατῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸ 791 στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον Ἀθηνῶν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τυγχάνει τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἐξεδόθη συνεπείᾳ ἐφέσεως, τὴν ὁποίαν ἤσκησε τὸ Δημόσιον κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου πέραν τῆς ὀκταημέρου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἥτις θεσπίζεται πρὸς ταῦτο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3755]1957 (Ε.Κ. 182). Καὶ ναὶ μὲν ὁ Κῶδιξ τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου (κανὸν δ]γμα 26.6]10.7.1944, Ε.Κ. 139) ὁρίζει ἐν ἄρθροις 10 καὶ 11, ὅτι διὰ τὸ Δημόσιον αἱ προθεσμίαι τῶν ἐνδίκων μέσων εἶναι τοὐλάχιστον τριάκοντα ἡμερῶν καὶ ὅτι αὗται ἀναστέλλονται κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δικαστικῶν διακοπῶν, ἀλλ' αἱ διατάξεις αὗται ἀφοροῦσι τὴν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων διαδικασίαν καὶ συνεπῶς δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον συλλογικῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως, οἷον εἶναι τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀσκηθεῖσα ἔφεσις, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ πράξει βεβαιούμενα, ἠσκήθη μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὀκταημέρου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τοῦ νόμου, ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἐκπρόθεσμος, δι' ὃ καὶ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, κρίνασα ἀντιθέτως τὴν ἔφεσιν ταύτην ὡς ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαν καὶ προβᾶσα περαιτέρω εἰς τὴν ἔρευναν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, τυγχάνει ἀκυρωτέα, ὡς κατὰ παράβασιν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ νόμου ἐκδοθεῖσα, κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, συνεπείᾳ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὁ

ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ Δημοσίου

Δυνατὴ ρύθμισις τῶν γενικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, ὡς καὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, καθὼς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων ἐπὶ τούτων, διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.— Ζήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.— Καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων μαθητευομένων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 1955 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου.—Συγκρότησις Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου.— Δικαίωμα τοῦ μετ' ἄκυρον σύμβασιν παρασχόντος τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρ. 904 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 9620/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ἐπρόκειτο περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 976) καὶ περὶ ἀξιώσεως ἐξ αὐτῆς μαθητευομένου ἐργάτου τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος της (ἰσχυεν ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1956 μέχρι τῶν κατὰ τὴν 22 Αὐγούστου 1958 ὑπογραφεισῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἡμερομισθίων μισθωτῶν» καὶ «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν» (ΕΕΔ 17, 919 ἐπ.).

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι, ἀφοῦ ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἔσχε θέσιν ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (περὶ αὐτοῦ βλέπε καὶ Σ.Ε. 746/1957, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 16, 443), δεσμεύει καὶ τὸ Δημόσιον διὰ τοὺς παρ' αὐτῷ ἐργαζομένους ἐπὶ σχέσει τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλέπε συναφῶς καὶ γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 95/1959, εἰσηγητὴς *Β. Καντσούρης*, ΕΕΔ 18, 280).

Θέμα τηρήσεως τῆς διαδικασίας τοῦ ἄρθρου 21 § 4 (διὰ τὴν δέσμευσιν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκπεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας) καὶ τοῦ ἄρθρου 10 § 4 τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 17, 207) (διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκπεταλλεύσεις τοῦ Δημοσίου) δὲν προέκυπτεν, ἀφοῦ ἡ διένεξις ὑφίστατο μεταξὺ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 καθοριζομένων ὡς γενικῶς ἁρμοδίων νὰ συμβάλλωνται εἰς ἐθνικὰς γενικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν (βλέπε *Α. Καραλῆ - Ι. Ποτήρη*, Ἡ ἐξέλιξις τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, τόμος Α', σελ. 33).

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ ἀκύρου μετὰ τοῦ Δημοσίου συμβάσεως καὶ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ζητήθη παρὰ τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ παροχὴν ἐργασίας ἢ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀποζημίωσις.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ὀρθῶς ἐφαρμοσθὲν ὁ νόμος, εἶναι δὲ τοῦτο σύμφωνον πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀγωγὴ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ χωρεῖ καὶ ἐναντίον τοῦ Δημοσίου (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 904-907, σελ. 552, Α. Π. 670/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 76, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2706/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Τούσας*, ΕΕΔ 18, 549).

Ἐνῷ ὅμως αἱ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξιώσεις παραγράφονται μετὰ εἰκοσαετίαν (Α. Π. 103/1956, εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 15, 299), διὰ τὸ Δημόσιον ἰσχύει καὶ δι' αὐτὰς ἡ πενταετὴς παραγραφὴ τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου (Α. Π. 439/1958, Θ'μ. Ν' 245, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2706/1957, ἐνθ' ἀνωτ.).

Ἀρείου Πάγου 14/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σούρλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μπλιάτσος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Π. Τόγκας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 οἱ γενικοὶ ὅροι καὶ συνθῆκαι ἐργασίας, ὡς καὶ τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, καθὼς καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα ἢ προσαυξήσεις ἐπὶ τούτων, δύνανται νὰ ρυθμίζωνται διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἡ δὲ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον ἤθελε κηρυχθῆ ἐκτελεστὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργα-

---

παίου ἀποβαίνει περιττὴ ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν.

σίας, διότι τὸ κῦρος τῆς ἁπλοῖας δὲν ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῇ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 γνωμοδότησις τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 2 τοῦ 1815ου νόμου μόνον διὰ τὴν μὴ ἔγκρισιν ἢ τροποποίησιν αὐτῆς, ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως καὶ διέπεται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἀφοροῦσι τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας ἢ πλείονας τοῦ ἑνὸς μισθωτῶν ὁλοκλήρου τῆς χώρας καὶ κατὰ συνέπειαν, ὡς θέτουσα κανόνας δικαίου, διέπουν κατὰ τὰς ἐκτεθείσας διακρίσεις τούς μισθωτοὺς ὁλοκλήρου τῆς χώρας. Ἡ ὑπ' ἀριθ. δὲ 2]1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 11103]1924 καὶ 42930]8578 τοῦ ἔτους 1956 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ μὲν τοῦ ὅρθρου 1 § γ' αὐτῆς ὁρίζει, ὅτι τὰ μέχρι τῆς ἰσχύος αὐτῆς κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν μαθητευομένων ἀμφοτέρων τῶν φύλων τῶν μὴ συγκεντρουντων τὰς ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐδαφίοις τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας αὐξάνονται διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν βιομηχανίαν ἀπὸ 13 δραχ. εἰς 16, διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἀπὸ δραχ. 12 εἰς 15, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 11 αὐτῆς ὁρίζει, ὅτι κατισχύει πάσης ἄλλης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον ὑπὸ ταύτων δὲν προβλέπεται εὐνοϊκωτέρα μεταχείρισις. Κατ' ἀκολουθίαν ἔχει γενικὴν ἐφαρμογὴν ἐφ' ὅλων τῶν μισθωτῶν μαθητευομένων ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τοιούτων τοῦ Δημοσίου καὶ ὡς τοιαύτη κατισχύει τῆς ὑπ' ἀριθ. 31403]3196 τοῦ 1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐρρυθμίζοντο τὰ ἡμερομίσθια τῶν μαθητευομένων τοῦ ὀρθοπεδικοῦ ἐργοστασίου ἀναπήρων πολέμου Ἀθηνῶν. Μετὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κρίνασα νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου μαθητευομένου ἐργάτου ταῦ ὀρθοπεδικοῦ ἐργοστασίου ἀναπήρων πολέμου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐζητεῖτο ἡ πλήρωσις ἡμερομισθίων βάσει τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ οὐχὶ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 31403]9196 τοῦ 1954 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἐφήρμοσεν, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον αὐτοῦ σκέλος, δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐπιβάλλει μὲν τὸ ἄρθρον 10 § 4 τοῦ νόμου 3239]1955, ὅπως κατὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου προσλαμβάνηται, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐδαφ. δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁριζομένου ἀντιπροσώπου τῆς οἰκείας ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, πρόσωπον, ὑποδεικνυόμενον τῇ αἰτήσει τοῦ Προέδρου τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου, πλὴν ὅμως, ὅπως ἐξ αὐτοῦ σαφῶς προκύπτει, ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ὑφίσταται, ὅταν προκύψῃ διένεξις μεταξὺ μισθωτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμετολλεύσεων τοῦ Δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀφ' ἑτέρου καὶ οὐχὶ ὅταν πρόκειται περὶ ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀναφερομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας ἢ ὁμοίας ἰσχύος διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Ἡ ὑπ' ἀριθ. ὅμως 2]1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἀναφέρεται εἰς ζητήματα ἐνδιαφέροντα τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς Ἑλλάδος, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ζήτημα τοῦ ὁρισμοῦ τῶν κατωτάτων ὁρίων τῶν ἡμερομισθίων τῶν μαθητευομένων ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Κατὰ συνέπειαν, ἀδιαφόρως πρὸς τὸ ἂν ὁ τρόπος οὗτος τῆς συγκροτήσεως, λόγῳ τῆς γενικότητος τῆς παραπομπῆς τοῦ ἄρθρου 19 § 2 περὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 10 § 4, ἰσχύῃ ἢ μὴ καὶ διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἐν προκειμένῳ νομίμως τοῦτο ἀπηρτίσθη ἄνευ μετοχῆς εἰδικοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Δημοσίου. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὴν ἔνστασιν τοῦ Δημοσίου περὶ ἀνυποχρέου διὰ τοῦτο τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως λόγῳ μὴ συμμετοχῆς εἰς αὐτὸ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ τελευταῖον αὐτοῦ σκέλος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἂν ἡ σύμβασις περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἶναι ἄκυρος, ὁ παράσχων ταύτας μισθωτὸς δικαιοῦται βάσει τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ κατέβαλλεν αὐτὸς εἰς ἕτερον πρόσωπον, συγκεντροῦν τὰ αὐτὰ μὲ τὸν μισθωτὸν προσόντα δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας δι' ἀποδοχὰς καὶ κατὰ τὸ ὁποῖον ποσὸν κατέστη πλουσιώτερος. Τοῦτο ἄρα εἰποῦσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ κρίνασα νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπικουρικὴν βάσιν αὐτῆς ὀρθῶς τὸν νόμον ἠρμήνευσε καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

ΑΡΧΗ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Καταβολή ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως καὶ κῦρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας

Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν, ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἐφαρμογὴν ἐναντι τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει αὐτοῦ ἐργαζομένων ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ τὴν αὐτὴν ἀποδοτικότητα ἐχόντων ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν.— Ἐξαίρεσις παροχῆς αὐξήσεως μισθοῦ ἄνευ σοβαροῦ καὶ ἀποχρῶντος λόγου.— Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς πλήρους τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 352/1959 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 820), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου συνηγόνει (βλέπε σχετικῶς καὶ Α.Π. 446/1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 747, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 748 ἑπ., ἔνθα πιοπαπομαί, Α.Π. 352/1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 820, ἐφ' ἧς παρατηρήσεις *Δ. Κ. Καλομοίρη*, ΕΕΔ 19, 8 ἑπ.).

Ἡ ἀγωγὴ ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶχεν αἴτημα νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς τὴν ἐργαζομένην ἡ μὴ δοθεῖσα κατὰ παράβασιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως αὔξησις μισθοῦ καὶ λόγῳ μὴ καταβολῆς πλήρους τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀποζημιώσεως (ἐλλιποῦς κατὰ τὴν μὴ δοθεῖσαν αὔξησιν) ὁ ἐκ τῆς ἀκύρου οὕτω ἀπολύσεως μισθός, ὁ ὁποῖος καὶ ἐπιδικάζεται (βλέπε καὶ τὴν ἡμέτερα κατωτέρω Α.Π. 16/1960 ὡς πρὸς τὴν μὴ καταβολὴν πλήρους τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἐξ ἐλλόγου ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῆς).

Ἀρείου Πάγου 10/1960. Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Βασιλειάδης, Κ. Λιβανός

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 τοῦ Α.Κ., ὁρίζοντος ὅτι ὁ ὀφειλέτης ὀφείλει νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, παρέπεται ἡ ἀρχὴ τῆς Ἴσης μεταχειρίσεως, ἣν καὶ ὁ ἐργοδότης δέον νὰ ἐφαρμόζῃ ἐναντι τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει αὐτοῦ ἐργαζομένων ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ τὴν αὐτὴν ἀποδοτικότητα ἐχόντων ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν. Ἐντεῦθεν ἀκολουθεῖ, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μὴ χορήγησις εἰς ἑνίους ἐκ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ τῆς εἰς τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως παρεχομένης αὐξήσεως ἄνευ σοβαροῦ καὶ ἀποχρῶντος λόγου καὶ τοιοῦτος δὲν εἶναι ἡ δεδικαιολογημένη ἀπουσία τοῦ ὑπαλλήλου συνεπείᾳ χορηγηθείσης αὐτῷ ἀδείας ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐργοδότου, εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὴν ὑπὸ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἐπιβαλλομένην συμπεριφοράν, ἅτινα ἀποτελοῦν διαμορφωτικὰ στοιχεῖα τῆς συμβάσεως. Ἐτέρωθεν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος ἑταιρείας - ἀναιρεσειούσης μὴ πλήρης καταβολὴ τῆς ὀφειλομένης κατὰ τὸν νόμον 2112 λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀποζημιώσεως, ἥτις δέον νὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ηὐξημένου μισθοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, κατὰ παράβασιν τῆς ἀνωτέρω ἐκτεθείσης ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως. Ὅθεν καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω νομικῶν ζητημάτων, ἐφ' ὧν ἐχώρησεν ἡ ἀναίρεσις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δεξαμένης κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ μὴ αὔξησις ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένης τοῦ μισθοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐναγούσης κατὰ 500 δραχμὰς μηνιαίως δὲν συνιστᾷ ἄνισον μεταχείρισιν τῆς ἀναιρεσειούσης ἐν ὄψει τῆς ἀποχῆς της ἐκ τῆς ὑπηρεσίας συνεπείᾳ χορηγηθεισῶν αὐτῇ ἀδειῶν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπὶ ταιαύτῃ ἐκδοχῇ ἀπορριψάσης τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσειούσης, διώκουσαν τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν καταβολὴν τῆς τοιαύτης αὐξήσεως ἀπὸ 1.11.1957, ἐφ' ἧς ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐχορήγησε ταύτην εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν αὐτῆς μέχρι τῆς 19.12.1957, ὅτε καὶ ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, καὶ περαιτέρω τοὺς ἐφεξῆς ηὐξημένους μισθοὺς της μέχρι τῆς 19.3.1958 λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὡς ἐκ τῆς μὴ πλήρους καταβολῆς τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημιώσεως. Ἐπανερχομένων δὲ οὕτω τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου νομικὴν κατάστασιν (ἄρθρον 932 § 1 Π.Δ.), ὑπόκειται πρὸς ἐξέτασιν ἡ ὑπὸ κρίσιν νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τῆς ἐναγομένης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2677/1958 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικείου, δι' ἣν κατεβλήθη τὸ νόμιμον παράβολον.

Διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ἀπερρίφθησαν οἱ δεύτε-

ρος και τρίτος λόγοι αναιρέσεως κατά της προσβληθείσης αποφάσεως του ως εφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, δι' ής κατά μεταρρύθμισιν της εκκαλουμένης αποφάσεως του επί των Εργατικών διαφορών Εργατοδίκου Αθηνών, απερρίφθη ή κυρία βάσις της υπό κρίσιν αγωγής, επιδικούσης την κατοψήφισιν της εναγομένης εις την καταβολήν τη εναγούση των από της απολύσεως της 20.12.1957 μέχρι της 19.3.1958 αποδοχών αύτης λόγω ακυρότητος της καταγγελίας της συμβάσεως ως γενομένης κατά κατάχρησιν δικαιώματος (άρθρον 281 Α.Κ.). Επομένως κατά το μη αναιρεθέν τούτο μέρος ή απόφασις του Εφετείου, καταστάσα αμετάκλητος, διατηρεί όλον το κύρος και την ισχύν αύτης.

Μετά ταύτα δέον να εξετασθή ή ένδικος αγωγή και κατά την περί τούτου νόμιμον αίτησιν της εφεσιβλήτου εναγούσης κατά την μη ερευνηθείσαν υπό της εκκαλουμένης αποφάσεως ως ανωτέρω βάσιν αύτης (άρθρα 779 και 780 Π.Δ.), εξετασθείσαν άλλωστε και απορριφθείσαν και υπό του κατ' έφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου ως εφετείου μετά την απόρριψιν της επί καταχρήσεως δικαιώματος ερισθεμένης κυρίας βάσεως της αγωγής, διώκουσαν την καταψήφισιν της εναγομένης - εκκαλούσης, εις την καταβολήν τη εναγούση (εφεσιβλήτω) των από της απολύσεως αύτης (20.12.1957) μέχρι της 19.3.1958 ηύξημένων μισθών αύτης, λόγω ακυρότητος της καταγγελίας της εργατικής συμβάσεως, ως εκ της μη πλήρους καταβολής της κατά τον ν. 2112 απαζημιώσεως, εν συσχετισμώ προς τον 3ον λόγον του εφετηρίου, πλήττοντα την περί ανίσου μεταχειρίσεως της εφεσιβλήτου κρίσιν της εκκαλουμένης αποφάσεως συνεπεία της απωλείας αύτη επιδίκασεν εις την ενάγουσαν την αιτηθείσαν από 16.11.1957 μέχρι 19.12.1957 αύξησιν των αποδοχών αύτης κατά μερικήν παραδοχήν του σχετικού αιτήματος της ένδικου αγωγής.

Εκ των καταθέσεων των ενώπιον του δικάσαντος Πρωτοδίκου εξετασθέντων μαρτύρων εκατέρωθεν κατά το προσαγόμενον τανταρίθμον πρακτικόν συνεδριάσεως των προσαγομένων υπ' αριθ. 75, 76, 284 και 15823 του έτους 1958 συμβολαιογραφικών εκθέσεων ένορκων βεβαιώσεων και πάντων των νομίμως προσαγομένων και επικαλουμένων εγγράφων εβεβαιώθησαν, κατά την του δικαστηρίου τούτου κρίσιν και εκτίμησιν, τα εξής: Η ενάγουσα, εφεσίβλητος, υπηρέτησεν από 1.1.1948 μέχρι της απολύσεως της (19.12.1958) ως υπάλληλος του λογιστηρίου της εκκαλούσης εναγομένης, εκτελούσα πάσας τας συναφείς προς την ως άνω ιδιότητά της εργασίας, εκδούσα ημερησίων ταμειακών ενταλμάτων, τήρησιν βιβλίου ταμείου κλπ.) Η ως άνω θέσις, παρ' ή ήτο αύτη διαπεπιστευμένη, ως εκ της φύσεώς της απήτει ιδιαζούσας ικανότητας από τον κάτοχον αύτης. Η ενάγουσα ήτο λίαν πεπειραμένη υπάλληλος, ικανή και αποδοτική, ανταποκρινομένη πλήρως εις τας απαιτήσεις της υπηρεσίας κατά κοινήν αναγνώρισιν. Τούτο βεβαιούται παρά πάντων των εξετασθέντων μαρτύρων αποδείξεως, άλλα και υπό του εκ των εξετασθέντων μαρτύρων της εναγομένης - εκκαλούσης Π.Κ., χωρίς και να αμφισβητήται παρά των λοιπών μαρτύρων ανταποδείξεως. Τα γεγονός δε ότι επί όλόκληρον δεκαετίαν μέχρι της απολύσεώς της διετηρήθη εις μίαν τόσον λεπτήν και σοβαράν υπηρεσίαν, οία ή υπηρεσία του λογιστηρίου, αποτελεί εμπρακτον απόδειξιν περί των ικανοτήτων της. Εις την ενάγουσαν εχορηγήθη άδεια από 29.4.1957 μέχρι 8.8.1957 λόγω αναμενομένου τοκετού, από δε της 9 Ιουλίου μέχρι της 8.8.1957 τη εχορηγήθη ή κατ' έτος διδομένη μηνιαία κανονική άδεια μετ' αποδοχών. Εν συνεχεία ήτήσατο και έλαβεν έτέραν άδειαν από 8.8.1957 μέχρι 15.9.1957, λόγω περιποιήσεως και θηλασμού του τέκνου της. Λόγω δε της επακολουθησάσης ασθενείας της μητρός της εχορηγήθη αύτη κατόπιν αιτήσεώς της δίμηνος άδεια από 15.9.1957 μέχρι 15.11.1957. Ληξάσης της άδείας της, ήτοι την 16.11.1957, επανήλθεν εις την θέσιν και προσέφερε τας υπηρεσίας της, πλην ή εναγομένη δεν τη άνεθεσεν υπηρεσίαν μέχρι της 19.12.1957, ότε και την απέλυσε. Η κατά το ειρημένον χρονικόν διάστημα αποχή της εναγούσης εκ της εργασίας, συνεπεία χορηγηθείσων αύτη παρά της εκκαλούσης εναγομένης άδειών, οφειλομένη εις τους εκτεθέντας σοβαρούς λόγους, ων εβεβαιώθη ή βασιμότης εκ των προσαχθεισών αποδείξεων, κρίνεται δεδικαιολογημένη. Ετέρωθεν εβεβαιώθη εκ των προσαχθεισών αποδείξεων, ότι ή εναγομένη εκκαλούσα από 1.11.1957 προέβη εις την αύξησιν των αποδοχών του υπαλληλικού αύτης προσωπικού, μη χορηγηθείσαν μόνον εις ωρισμένους υπαλλήλους 4 - 5 επί συνόλου μεγάλου αριθμού υπαλλήλων, αφού μόνον οι του λογιστηρίου υπάλληλοι ανέρχονται εις 25 κατά τα εκ της αποδεικτικής διαδικασίας προκύψαντα, εκ δεδικαιολογημένης κατά την κρίσιν της αιτίας, από 75 μέχρι 500 δραχ. κατά λόγον της αποδοτικότητος εκάστου υπαλλήλου. Εβεβαιώθη έπίσης εκ των προσαχθεισών αποδείξεων, άλλα και εξ ομολογίας του πληρεξουσίου της εναγομένης, καταχωρισθείσης εις τα πρακτικά, ότι εις την αντικατασταθείσαν την ενάγουσαν υπάλληλον Ε.Α. εχορηγήθη αύξησις εκ 500 δραχμών, ην αύξησιν κατέβαλε και εις έτερους υπαλλήλους, εκτελούντας παρομοίαν εργασίαν. Τούτων τεθέντων ή μη χορήγησις και εις την ενάγουσαν της ως άνω εκ 500 δραχμών αύξήσεως των αποδοχών της εκ μόνου του λόγου ότι αύτη απέσχε της υπηρεσίας της κατά το ως άνω χρονικόν διάστημα, μη προβαλλομένου, μηδέ αποδειχθέντος έτέρου λόγου δικαιολογούντος την μη χορήγησιν αύτη της αύξήσεως, συνιστά άνισον μεταχείρισιν της εναγούσης, ευρισκομένην εις αντίθεσιν προς την καλήν πίστιν και τα συναλλακτικά ήθη. Υπό την έποψιν ταύτην ή ως άνω ενέργεια της εναγομένης δέν δύναται να θεωρηθή ανυπαίτιος, άτε μη συντρέχοντος λόγου τινός δικαιολογούντος αμφιβολίαν ταύτης περί του αν θά έδει να καταβάλη και εις την ενάγουσαν την εις το λοιπόν προσωπικόν χορηγηθείσαν αύξησιν. Ούτω κρίνασα και ή εκκαλουμένη απόφασις και επιδικάσασα τη εναγούση την αιτουμένην αύξησιν του μισθού διά το από 16.11.1957 μέχρι 19.12.1957 χρονικόν διάστημα εκ δραχ. 550 μετά των νομίμων τόκων από της αγωγής μέχρι της εξοφλήσεως, κατά μερικήν παραδοχήν της αγωγής, ορθώς τον νόμον (άρθρον 288 Αστικού Κώδικος) εφήρμοσε και τα πράγματα έξετίμησε και οι περί του εναντίου δεύτερος, τρίτος, τέταρτος, πεμ-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Εύλογος αμφιβολία εργοδότου περί του ακριβούς ποσού της αποζημιώσεως

Θεώρησις της καταγγελίας συμβάσεως εργασίας κατά τας αρχάς της καλής πίστεως και των συναλλακτικών ηθών ως έγκύρου και μετά προσφοράν υπό του εργοδότου και εν μη αποδοχή κατέθεσιν της επί τη βάσει της κατά συγγνωστήν πλάνην υπολαμβανομένης παρ' αυτού πραγματικής καταστάσεως οφειλομένης αποζημιώσεως.— Αναγκαία όμως η υπό του Δικαστηρίου έκθεσις εν τη αποφάσει αυτού μετά πληρότητος των πραγματικών περιστατικών, εξ ων συνήχθη η ύπαρξις αμφιβολίας του εργοδότου περί του ακριβούς ποσού της αποζημιώσεως.—Άλλως ανοιρετέα η απόφασις, ως στερουμένη νομίμου βάσεως.

Ανατρέπεται η υπ' αριθ. 262/1958 απόφασις του Πρωτοδικείου Πειραιώς ως εφετείου.

Έχει γίνει δεκτόν δια προηγουμένων αποφάσεων του Αρείου Πάγου (Α.Π. 218/1958, εισηγητής Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 17, 514, Α.Π. 545/1958, εισηγητής ο αυτός, ΕΕΔ 17, 749), ότι κατά την έννοιαν του άρθρου 5 § 3 του νόμου 3198/1955 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί καταγγελίας της σχέσεως εργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 509) θεωρείται υποχρεώσεως του εργοδότου, όπως άμα τη καταγγελία καταβάλη προς τον απολυόμενον μισθωτόν την υπό του νόμου προβλεπομένην αποζημίωσιν και ότι η υποχρέωσις αύτη του εργοδότου εκπληρούται και όταν, άμα τη καταγγελία, προσφέρη οίος προσηκόντως και πράγματι την νομίμον αποζημίωσιν τω απολυομένω μισθωτώ, καταθέσαν ταύτην νομίμως εις περίπτωσιν μη αποδοχής της υπό του απολυομένου εντός του δια την τήρησιν των προς κατάθεσιν απαιτουμένων διατυπώσεων εύλογου χρόνου.

Έχει γίνει, εξ άλλου, δεκτόν και ότι η μη κατά το άρθρον 5 § 3 του νόμου 3198/1955 καταβολή πλήρους της οφειλομένης εκ του νόμου 2112/1920 περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων η εκ του κατ' επέκτασιν αυτού β.δ. 10/18 Ιουλίου 1920 εξ ευλόγου αμφιβολίας του εργοδότου περί του ακριβούς ποσού της αποζημιώσεως ή (κατά την έκφρασιν της Α.Π. 363/1957, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 16, 714), άνευτίως, δεν επάγεται ακυρότητα της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας (Α.Π. 633/1956, εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 1283, λοιπή νομολογία εν ΕΕΔ 15, 687, Α.Π. 803/1957, ένθ' ανωτ.) (του μισθωτού δικαιουμένου πάντως της διαφοράς της νομίμου αποζημιώσεως, παραίτησις από της οποίας δεν είναι έγκυρος, Α.Π. 492/1959, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 79).

Σημειωτέ εις ταύτην και η νεωτέρα αύτη νομολογιακή απόφασις, αλλά δέχεται, ότι κρίσει εν τη αποφάσει του δικαστηρίου της ουσίας να εκτίθενται τα πραγματικά περιστατικά, εξ ων συνήχθη η ύπαρξις ευλόγου αμφιβολίας του εργοδότου, ίνα κατασταθή έγκυρος προς τούτο ο έλεγχος της κρίσεως του δικαστηρίου.

πτος και έκτος λόγοι εφέσεως είναι απαραδεκτοι.

Η μη καταβολή της εναγούσης πλήρους της μετά τον ν. 2112 αποζημιώσεως, εις ην ήτο συνυπολογιστέα και η ως άνω εκ δραχ. 500 μηνιαία αύξησις του μισθού της, συνεπάγεται ακυρότητα της καταγγελίας της εργασιακής συμβάσεως (άρθρον 5 § 3 ν. 3198/1955), ήτις θεωρείται ανεχιζομένη, μη διακοπέντος του εκ ταύτης ενοχικού δεσμού. Εντεύθεν ανακύπτει η υποχρέωσις της εναγομένης - εκκαλούσης, καταστάσεως υπερημέρου περί την αποδοχήν των υπηρεσιών της εναγούσης, κατά τα άρθρα 349, 350 του Αστικού Κώδικος, όπως καταβάλη τη εναγούση τους ως άνω ηυξημένους μισθούς της από 20.12.1957 μέχρι και της 19.3.1958 (άρθρ. 656 Α.Κ.), δεκτής καθισταμένης της υπό κρίσιν αγωγής κατά την βάσιν ταύτην. Η επικαλουμένη υπό της εκκαλούσης - εναγομένης συγκατάθεσις της εναγούσης εις την γενομένην καταγγελίαν της συμβάσεως και αληθής ότι υπετίθεμένη, έδοθη, μη προβαλλομένου του εναντίου, υπό την αυτονόητον προϋπόθεσιν της καταβολής πλήρους της κατά τον ν. 2112 αποζημιώσεως (συμπεριλαμβανομένης και της κατά τα άνωτέρω αυξήσεως). Δεν ισχυρίζεται δε η εναγομένη ότι παρητήθη η εναγουσα της εκ της αιτίας ταύτης ακυρότητος της καταγγελίας της συμβάσεως.

Αρείου Πάγου 16/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*
Δικηγόρος ο κ. Δ. Μπουρνόζος

Εκ του συνδυασμού του άρθρου 1 του νόμου 2112/1920, ως τούτο επροπαπαιτήθη διά του άρθρου 1 του νόμου 4558/1930, και των άρθρων 2 και 3 του νόμου 3198/1955 και 144 § 2, 200 και 288 Αστικού Κώδικος σαφώς προκύπτει, ότι η έγγραφος καταγγελία εργασιακής συμβάσεως ιδιωτικού υπαλλήλου, προσληφθέντος επί χρόνο μη ωρισμένο, διαρκείας δύο τουλάχιστον μηνών, θεωρείται μεν κατά τας αρχάς της καλής πίστεως και των συναλλακτικών ηθών έγκυρος και όταν ο εργοδότης, εύλογως και δεδικαιολογημένως αμφιβάλλων περί του ακριβούς ποσού της οφειλομένης παρ' αυτού αποζημιώσεως, είτε λόγω της φύσεως ή του είδους, είτε περί του κατά τον νόμον υπολογιστέου χρό-

ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΘΕΣΙΝ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

Μειωμένη ἀποζημίωσις τοῦ Νόμου 2112/1920 καὶ δικαιοῦχοι αὐτῆς

Δυνατή, κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ν.δ. 3789/1957, ἡ ἀποχώρησις ἐκ τῆς ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει, ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, μετὰ συμπλήρωσιν τῶν πρὸς χορήγησιν συντάξεως γήρατος προϋποθέσεων, ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ μειωμένης ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων μόνον κατὰ τὰ κριτήρια τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν.δ. 2655/1953.—Χαρακτηρισμὸς σερβιτόρου ἑστιατορίου ὡς ἐργάτου.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀρχικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΦΕΚ 14, 502) καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τῶν ἐν τῇ διατάξει αὐτῇ μισθωτῶν ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τοῦ β.δ/γματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως καὶ εἰς περίπτωσιν ἐξ ἀποχωρήσεως αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας συνδέεται πρὸς τὴν προηγουμένην συγκατάθεσιν τοῦ ἐργοδότου δι' ἀποχώρησιν τῶν μισθωτῶν τούτων (βλέπε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3403/1956, εἰσηγητὴς Σ. *Ράγκος*, ΕΕΔ 15, 427, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1082/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 1278 καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 344), ἡ προστεθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1131) διάταξις, περὶ τῆς ὁποίας ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους δὲν ἔχει ὡς προϋπόθεσιν τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς τὴν προηγουμένην συγκατάθεσιν τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν: Δύνανται νὰ ἀποχωρήσουν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ὡς δύνανται καὶ νὰ ἀπολύωνται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀποζημιώσεως.

(Σημειωτέον, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν δι' εἰδικῶν διατάξεων προστατευομένων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐνδεικτικῶς τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, Σ.Ε. 1061/1950, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 753, ἔνθα σημειώσεις μας).

Σαφῶς ὅμως ἐκ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως (ἄρθρ. 8 ν.δ. 3789/1957) προκύπτει, ὅτι αὕτη ἀναφέρεται μόνον εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, ὡς δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης, ἐνῷ ἔχει ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὴν προηγηθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, ἀναφερομένων (γενικῶς) εἰς μισθωτούς (ἐνεκ ιοτήτως δηλαδὴ τῆς ἰδιότητος αὐτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν), εἰς τὴν μεταγενεστέραν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3781/1957, διὰ τῆς ὁποίας συμπληροῖ τὴν ἀναπέ-

---

νου τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐργασίας, προβῇ εἰς ἄμεσον πρὸς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν προσφορὰν καὶ, ἐν μὴ ἀποδοχῇ ταύτης εἰς τὴν ἐντὸς εὐλόγου χρόνου κατάθεσιν τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ συγγνωστὴν πλάνην ὑπολαμβανομένης παρ' αὐτοῦ πραγματικῆς καταστάσεως ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀλλ' ἵνα καταστῇ ἐφικτὸς παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὁ ἔλεγχος τῆς κρίσεως τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ τῆς συνδρομῆς τῆς τοιαύτης εὐλόγου ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου ἀπαιτεῖται, ὅπως ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀποφάσει του μετὰ πληρότητος τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἐξ ὧν συνήγαγε ταύτην, ἧς ἐκθέσεως ἐλλειπούσης, ἡ ἀπόφασις σπερεῖται νομίμου βάσεως καὶ εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, προστεθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ἐνῷ δέχεται, ὅτι ἡ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ὀφειλομένη ἕνεκα καταγγελίας τῆς μετὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημίωσις ἀνήρχετο εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 16.496 καὶ ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος κατέθεσεν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἀντ' αὐτοῦ ποσὸν ἐκ δραχμῶν 10.310 καὶ ἀκολούθως ἔκρινεν, ὅτι ἡ τοιαύτη καταγγελία ἦτο ἔγκυρος, διότι ἡ ἐργοδότις ἐτέλει ἐν εὐλόγῳ ἀμφιβολίᾳ περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, οὐδόλως καθορίζει τὰ πραγματικὰ γεγονότα, ἐξ ὧν συνήγαγε τὴν περὶ ταύτης, ὡς νομικῆς ἐννοίας, κρίσιν της, καίτοι τὸ ζήτημα τοῦτο ἦσκει οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. Οὕτως ὅμως πράξαν ἐστέρησε τὴν ἀπόφασίν του νομίμου βάσεως καὶ κατέστησε ταύτην ἀναιρετέαν κατὰ τὸν βάσιμον πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἀναιρέσεως τῆς ἀποφάσεως, ἡ ὑπόθεσις εἶναι παραπεμπτέα εἰς τὸ Γ' Τμῆμα, πρὸς περαιτέρω κατ' οὐσίαν συζήτησιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως.

ρω διάταξιν, ἀναφέρει μόνον τοὺς «ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους».

Ὁ Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 341, γράφει: Χαρακτηριστικὸν τῆς νομοθετικῆς ἀσυναρτησίας εἶναι, ὅτι ἡ διάταξις ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐνῷ τὸ ἄρθρον 8 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ἐπὶ τῶν μισθωτῶν γενικῶς, καίτοι πρόκειται περὶ κοινωνικῆς ἀνάγκης, ἀφορώσης ἐξ ἴσου τόσον τοὺς ὑπαλλήλους, ὅσον καὶ τοὺς ἐργάτας.

Εἶναι ὅμως φανερὸν ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως (βλέπε εἰσηγητ. ἔκθεσιν, ΕΕΔ 16, 1130), ὅτι ὁ Νομοθέτης ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ἔξοδον ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ὑπηρετικῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐκείνων δηλαδή, οἱ ὁποῖοι καὶ συνδέονται μονιμώτερον πρὸς τὸν ἐργοδότην ἢ οἱ ἐργάται καὶ τῶν ὁποίων αἱ ἀποζημιώσεις εἶναι σχετικῶς μεγάλαι, ἀντιθέτως πρὸς τὰς ἀποζημιώσεις τῶν ἐργατῶν.

Ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν διὰ συμφωνίας, κατ' ὄρθρον 8 νόμου 3198/1955, τοῦ μισθωτοῦ (καὶ ἐδῶ εἶναι καὶ ὁ ἐργάτης), ὁ ὁποῖος συγκεντροῖ τὰς προϋποθέσεις τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, ἀποχωρήσῃ οὗτος. Τότε θὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς τὴν ἐν τῇ διατάξει ἀποζημίωσιν.

Ὥστε δὲν ἐννοεῖται καὶ πῶς δύναται (ὡς Ἀγαλλόπουλος, ἔνθ' ἀνωτ.) ὁ μισθωτὸς νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν συμφερωτέραν εἰς αὐτὸν διάταξιν, ἀναλόγως τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως, ἀφοῦ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955 πρέπει νὰ ὑπάρξῃ συμφωνία μετὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἄλλο εἶναι τὸ δυνάμενον νὰ ὁδηγήσῃ τὸν μισθωτὸν εἰς ἐξέλιξιν τοιαύτην, ὥστε, ἀποχωροῦν, νὰ μὴ δικαιωθῇ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως.

Δεδέντος ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας (ν. δ. 2655/1953, ΕΕΔ 12, 1212), εἶναι ἔννοια νομικὴ (Α. Π. 240/1949, εἰσηγητὴς Β. Λιάρης, ΕΕΔ 8, 192, βλέπε ἀναλυτικώτερον ΕΕΔ 14, 1209 ἑπ., ἔνθα σημειοῦνται αἱ ἐπὶ τοῦ θέματος ἀρχαὶ καὶ τὰ ἐκ τῆς δικαστηριακῆς πράξεως πορίσματα), ἐνδέχεται ὁ ὑπολαμβάνων ἑαυτὸν ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον νὰ χαρακτηρισθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐργάτης (μάλιστα ἐπὶ δυσχεροῦς διακρίσεως τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας), ἀποχωρῶν, νὰ μὴ δικαιωθῇ ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ εἰς τὴν ἀποχώρησιν δὲν συγκατετέθη ὁ ἐργοδότης, ἵνα ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀρχικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 3198/1955.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐν λόγῳ δικαστικῆς ἀποφάσεως, προκειμένου περὶ σερβιτόρου ἑστιατορίου, δὲν προέκυπτεν ἀμφιβολία τις ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐργάτου, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ σταθερῶς νομολογηθέντα (βλέπε Ἔφετ. Ἀθηνῶν 950/1938, Θέμ. ΜΘ' 691, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12446/1939, ΕΕΔ 1, 117 καὶ λοιπὴ νομολογία).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7837/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Η. Κάμτσιος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Θεοφιλάκος, Ε. Κοτσίρης

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 ἐδάφ. β' νόμου 3198]1955 (ἄρθρον 8 § 4 ν.δ. 3789]1957) ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γίνει, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νὰ ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40 ο]ο, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50 ο]ο τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἐδαφίου α' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198]1955, καθ' ἃς «μισθωτοί, συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας, συμπληρώσαντες . . . κλπ.», συνάγεται, ὅτι οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ἐδαφίου β' ἀναφέρονται εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους κατὰ τὰ κριτήρια τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν.δ. 2655]1953 καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς ἐργάτας (πρβλ. ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 74176]1959, Συντ. ΕΕΔ 18, σελ. 843). Μετὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων σερβιτόρος ἑστιατορίου, μὴ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ τὴν τοιαύτην τοῦ ἐργάτου (Ἐφ. Ἀθηνῶν 600]1938, Θέμ. ΜΘ' σελ. 691, ἐγγρ. Ὑπουργείου Ἐργασίας ΕΕΔ 13, σελ. 98), δὲν δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἐδαφίου β' τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 3198]1955, τοῦ προστεθέντος δι' ἄρθρ. 8 § 4 ν.δ. 3789]1957, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ἐν ἀποχωρήσει ἐκ τῆς ἐργασίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεων.

Κατ' ἀκολουθίαν δίον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, συμψηφισθῇ δὲ ἡ ἑκατέρωθεν δικαστικὴ δαπάνη, διότι, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, εἶχεν εὔλογον ἀφορμὴν ὁ ἐνάγων νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης (Α.Π. 807]1958, ΕΕΝ ΚΣΤ' σελ. 353).

ΑΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΛΗΨΕΩΣ ΜΙΣΘΟΥ

Ἀποτίμησις τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παρεχομένης τροφῆς καὶ κατοικίας

Ἀκυρότης ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου ἄνευ ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου.—Συνέπεια ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ.—Παροχὴ ἐκτὸς τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ καὶ μισθοῦ εἰς εἶδος, τροφὴν καὶ κατοικίαν.— Ἀποτίμησις εἰς χρῆμα τῶν εἰς εἶδος παροχῶν.— Παροχὴ ἐργασίας εἰς ἰδιωτικὴν παιδικὴν κατασκήνωσιν.—Δικαίωμα προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, χωρὶς νὰ συντρέχῃ δι' αὐτὴν ὁ κατ' ἄρθρον 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος σπουδαῖος λόγος (βλέπε περὶ τοῦ θέματος *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 19, σελ. 1 ἑπ.).

Συνέπεια τῆς τοιαύτης καταγγελίας εἶναι, ὅτι αὕτη εἶναι ἄκυρος (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις Προσχεδίου Μισθώσεως Ἐργασίας, ΕΕΔ 9, 471) καὶ ὀφείλεται ὁ μισθὸς (καὶ ὄχι τὸ διαφέρον) (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Δίκαιον, γ' ἔκδοσις, σελ. 553 ἑπ., *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 76, ἔνθα καὶ νομολογία), λόγῳ τῆς ἐκ τῶν ἄρθρων 349, 350 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου.

Ὡς μισθὸς νοεῖται ἐκεῖνος ἀκριβῶς, τὸν ὁποῖον θὰ εἶχεν ὁ μισθωτὸς ἐργαζόμενος καὶ τοῦ ὁποίου ἐστερήθη διὰ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του (Α.Π. 607/1950, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 10, 114, Α.Π. 354/1955, εἰσηγητὴς *Κ. Συβρλος*, ΕΕΔ 14, 405).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶχε συμφωνηθῇ ὡς μισθὸς καὶ παροχὴ τροφῆς καὶ κατοικίας, ἀφοῦ δὲ διὰ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως αὐτοῦ ὁ μισθωτὸς ἐστερήθη καὶ αὐτῶν (πλὴν τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ), προέκυψε θέμα ἀποτιμήσεως τῶν εἰς εἶδος τούτων παροχῶν καὶ εἰς αὐτὴν προέβη ἡ ἀπόφασις βάσει τῶν ἐν αὐτῇ σκέψεων.

Τὸ ζήτημα τοῦτο προκύπτει συνήθως καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς κατὰ τῶν νόμων 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 8 αὐτοῦ), ἔχει δὲ ἀντιμετωπισθῇ, ἀπὸ εἰς νομικῆς πλευρᾶς ἀνάγκης, ὑπὸ τῆς δικαστηριακῆς πράξεως (βλέπε ΕΕΔ 14, 818, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7865/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ε. Καψάλης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Ἀβδίκος, Ο. Ἀντύπας

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ποσοῦ τῶν 7.640 δραχ. α) διὰ δεδουλευμένον μισθόν, β) διὰ μισθοὺς ὑπερημερίας λόγῳ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καὶ γ) δι' ἀπασχόλησιν κατὰ τὰς Κυριακάς, νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἔρεισμα εὑρίσκουσα εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 653, 655, 656 καὶ 349 τοῦ Α.Κ., ἐν συναρμογῇ πρὸς τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις. Ὅθεν δέον ὅπως ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, τυγχάνων ἀνώτερον στέλεχος τοῦ Προσκοπισμοῦ (Ἔφορος) καὶ τελειόφοιτος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς ἀρχηγὸς τῶν παιδιῶν τῆς ἐν Ἐκάλῃ παιδικῆς ἐξοχῆς τούτου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰουλίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1959, ἀντὶ συμπεφωνημένου μισθοῦ ἐκ 2.000 δραχμῶν μηνιαίως, πλέον τροφῆς καὶ κατοικίας. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην οὗτος εἰργάσθη συνεχῶς μέχρι τῆς 29 Ἰουλίου 1959, ὅτε καὶ ἀπελύθη.

Ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος τυγχάνει ἄκυρος καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐναγόμενος, καταστὰς ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὸν μισθὸν του ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του καὶ ἐφεξῆς μέχρι τοῦ χρόνου τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως. Ὁ μισθὸς τούτου ἦτο μικτός, ἤτοι τὸ μὲν συνίστατο εἰς χρῆμα (2.000 δραχμὰς μηνιαίως), τὰ δὲ εἰς εἶδος (τροφὴ καὶ κατοικία), καθ' ἃ ἐλέχθη. Ἡ ἀποτίμησις τοῦ εἰς εἶδος μισθοῦ θὰ γίνῃ εἰς δραχμάς, πρὸς προσδιορισμὸν δὲ ταύτης θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ χρηματικὸν ποσόν, ὅπερ ὠφελήθη ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἀποφυγῆς δαπάνης, εἰς ἣν θὰ ὑπεβάλλετο διὰ τὴν μίσθωσιν τῆς κατοικίας καὶ διὰ τὴν τροφήν του, οὐχὶ ὅμως δι' ὁμοίαν κατοικίαν πρὸς τὴν παρεχομένην εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ὡς ἐπίσης οὐχὶ δι' ὁμοίαν πρὸς τὴν διδομένην εἰς αὐτὸν τροφήν, ἀλλὰ διὰ κατοικίαν καὶ τροφὴν ἀνάλογον πρὸς τὰς οἰκονομικὰς του δυνατότητας (πρβλ. *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 16, καὶ Α.Π. 407/1947, ΕΕΔ 7, 159). Ἡ ἀποτίμησις τοῦ εἰς εἶδος μισθοῦ ἀνέρχεται εἰς 200 δραχ. μηνιαίως διὰ τὴν κατοικίαν καὶ εἰς 300 δραχμὰς μηνιαίως διὰ τροφήν. Ἐπομένως ὁ ἐνάγων δικαιοῦται νὰ λάβῃ διὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον δραχμὰς 5.000 (4.000 δραχ. μισθὸς εἰς χρῆμα + 600 δραχ. διὰ τροφὴν + 400 δραχ. διὰ κατοικίαν).

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη καὶ κατὰ τὰς 4 Κυριακὰς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1959, καθ' ἃς ἡ ἐργασία ἐπιτρέπεται, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ π.δ. τῆς 8/14.9.1930. Ὅθεν δικαιοῦται τῆς ἐξ 75 ο/ο προσαυξήσεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἀνερχομένης εἰς 99 δραχμὰς κατὰ τὴν ἀπὸ 12.8.1936 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ τὰς ἐπακολουθησάσας συλλογικὰς συμβάσεις καὶ ὑπουργικὰς ἀποφάσεις. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 4430/1958 καὶ 5008/1959 ἀπο-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΑΜΟΙΒΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΙΝ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ

Έννοια της σχετικής ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 ὑπουργικής ἀποφάσεως

Παροχή διά της ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 ὑπουργικής ἀποφάσεως, ἰσχύν Νόμου ἐπεχούσης, προσθέτου ἀποζημιώσεως εἰς τό ἐκτός Ἕδρας ἀποστελλόμενον προσκαίρως δι' ἐργασίαν ὑπαλλήλικόν καί ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων καί ἐργασιῶν.—Προϋπόθεσις τῆς ἀποζημιώσεως ἡ ἐκτός τῆς ἕδρας τῆς ἐργασίας, ἤτοι ἡ ἐκτός τοῦ συμφωνηθέντος τόπου πρός παροχήν τῆς ἐργασίας, ἀποστολή τοῦ μισθωτοῦ εἰς νέον τοιοῦτον πρός πρόσκαιρον παροχήν τῆς ἐργασίας του καί ἡ διανυκτέρευσις αὐτοῦ εἰς νέον τόπον ἐργασίας.

Ἀναιρεῖται διά τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 596/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Καρδίτσης, ὡς ἐφετείου.

Ἐπρόκειτο περί τῆς ἐννοίας καί ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 446), ἐκδοθείσης κατά χρῆσιν τῆς ἐκ τοῦ νόμου 28/1944 ἐξουσιοδοτήσεως, καί ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ νά ἰσχύῃ καί μετά τήν κατάργησιν τοῦ ἐξουσιοδοτικοῦ νόμου (ἄρθρον 41 νόμου 3239/1955).

Διά τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς καθορίζεται ἡ ἐν αὐτῇ πρόσθετος ἀποζημίωσις τοῦ ὑπαλλήλικοῦ, ὑπηρετικοῦ καί ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, τό ὁποῖον ἀποστέλλεται προσκαίρως ἐκτός ἕδρας δι' ἐργασίαν καί δι' ἑκάστην ἐκτός ἕδρας διανυκτέρευσιν, ὑπολογιζομένη βάσει τοῦ νομίμου μισθοῦ (περί αὐτῆς βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1270).

Ἡ ἔννοια τῆς ὑπουργικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως εἶναι, ὅτι ἔχει ἐφαρμογήν ὁσάκις ὁ μισθωτός ἀποστέλλεται, ἵνα ἐργασθῇ προσκαίρως, ἐκτός τοῦ συμπεφωνημένου τόπου παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις καί ὡς ἐφαρμόζεται αὕτη καί ὑπό τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 599/1957 (εἰσηγητής *Κ. Πυρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 424, οὕτω καί ἡ ὑπ' ἀριθ. 15/1958 γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητής *Δ. Μαγγινᾶς*, ΕΕΔ 12, 384).

Σχετική πρός τό θέμα εἶναι καί ἡ Α. Π. 364/1956 (εἰσηγητής *Ι. Τρακατέλλης*, ΕΕΔ 16, 779), καθ' ἣν ἡ ὑπουργική αὕτη ἀπόφασις ἐφαρμόζεται γενικῶς ἐπί πάντων τῶν μισθωτῶν, τῶν συνδεομένων διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετά ἐργοδότου. (Ἐξαιρεῖται τό ἐν γένει προσωπικόν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατά τήν εἰδικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. δ. 3871/1954 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων τῶν περί Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος διατάξεων», ΕΕΔ 18, 47).

Ἡ λεγομένη αὕτη «ἀποζημίωσις» ὑπολογίζεται πάντοτε ἐπί τοῦ νομίμου μισθοῦ (οὕτω καί Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 1341/1958, εἰσηγητής *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 18, 37).

φάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, δι' ὧν ρυθμίζεται ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τῶν παιδικῶν κατασκηνώσεων τοῦ Ὑπουργείου κατά τάς κατασκηνωτικάς περιόδους τῶν ἐτῶν 1958 καί 1959 καί καθ' ἃς τό προσωπικόν ταύτων ὑποχρεοῦται νά ἐργάζηται καί κατά τάς Κυριακάς ἄνευ προσθέτου ἀμοιβῆς, δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν ἐπί τοῦ προσωπικοῦ τῶν παιδικῶν ἑξοχῶν τῶν συντηρουμένων ὑπό ἰδιωτῶν, ὡς ἐν προκειμένῳ, τά δέ περί τοῦ ἐναντίου ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτέα κρίνονται.

Ἀρείου Πάγου 11/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Π. Τσαούχης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Μαμόπουλος, Κ. Δημάκης

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ νόμου 866/1946, καί δημοσιευθείσης, ὡς ὁ νόμος ἐκεῖνος ὁρίζει, διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καί ἐντεῦθεν ἰσχύν νόμου ἐπεχούσης, καθ' ἣν εἰς τό ἐκτός ἕδρας ἀποστελλόμενον προσκαίρως δι' ἐργασίαν ὑπαλλήλικόν καί ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων καί ἐργασιῶν καταβάλλεται, πλήν τῶν ἀδοιπορικῶν ἐξόδων, καί πρόσθετος ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ἐκτός ἕδρας διανυκτέρευσιν, ἴση πρός τό ἑκάστοτε νόμιμον ἡμερομίσθιον ἢ πρός τό 1/25 τοῦ ἑκάστοτε νομίμου μηνιαίου μισθοῦ, προκειμένου περί μισθωτῶν ἀμειβομένων ἐπί μηνιαίῳ μισθῷ κλπ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι προϋπόθεσις παροχῆς ἀποζημιώσεως δι' ἐκτός ἕδρας διανυκτέρευσιν εἶναι ἡ ἐκτός τῆς ἕδρας τῆς ἐργασίας, ἤτοι ἡ ἐκτός τοῦ συμφωνηθέντος τόπου πρός παροχήν τῆς ἐργασίας, ἀποστολή τοῦ μισθωτοῦ εἰς νέον τοιοῦτον πρός πρόσκαιρον παροχήν τῆς ἐργασίας του καί ἡ διανυκτέρευσις αὐτοῦ εἰς τόν νέον τόπον ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνελέγκτου ἐκτιμήσεων τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη ὑπό τῶν ἀναιρεσειουσῶν Ἑταιρειῶν τήν 4 Σεπτεμβρίου 1956 ὡς ἰδιωτικός ὑπάλληλος, εἰδικότητος διεκπεραιωτοῦ ἀποθηκαρίου, εἰργάσθη δέ παρ' αὐταῖς συνεχῶς μέχρι τῆς 11 Ἰουλίου 1958, ὅτε ἀπελύθη ὑπ' αὐτῶν, ὅτι συνεφωνήθη ὡς

τόπος παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου ἡ περιοχὴ τῶν ἔργων Μέγδοβα καὶ ὅτι θὰ λαμβάνῃ οὗτος, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ του, καὶ δραχμὰς 350 μηνιαίως δι' ἔξοδα παραμονῆς του ἐν Καρδίτσῃ, ἅτινα ηὐξήθησαν ἀπὸ 1.1.1957 μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του εἰς δραχμὰς 800 μηνιαίως, λόγῳ τοῦ ὅτι μὴ ἔχουσαι αἱ ἀναιρεσείουσαι καταλύματα ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ἔργων καὶ διατηροῦσαι τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην ἐν Καρδίτσῃ καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς Βλάσδον ἀπέστελλον τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐκ τοῦ τόπου παροχῆς τῆς ἐργασίας αὐτοῦ εἰς Καρδίτσαν, ἔνθα οὗτος διενυκτέρευεν, διότι οὕτως ὁ ἀναιρεσίβλητος θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειουσῶν ἀπαιτουμένας ἐπὶ πλέον ὑπηρεσίας καὶ ἐκτὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτοῦ ἕδρας, καὶ ἀκολούθως ἀπέρριπτε τὸν σχετικὸν λόγον ἐφέσεως τῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειουσῶν ἐφέσεως κατὰ τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεξαμένης τὴν ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης ἐρειδομένην ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Οὕτω ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν δικαστήριον ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν οὐσιαστικὴν διάταξιν, ἀφοῦ, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπ' αὐτοῦ πραγματικὰ περιστατικά, ὁ ἀναιρεσίβλητος μετέβαινεν εἰς Καρδίτσαν οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ ἐργασίας, ἀλλὰ δι' ἁπλῆν διανυκτέρευσιν λόγῳ ἐλλείψεως καταλυμάτων εἰς τὸν τόπον παροχῆς τῆς ἐργασίας του, κατεβάλλετο δὲ αὐτῷ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ, μηνιαίως καὶ ὡρισμέναν χρηματικὸν ποσὸν καὶ οὐχὶ πρὸς πρόσκαιρον παροχὴν τῆς ἐργασίας του, καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασιν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως, δέον δὲ νὰ παρακρατηθῇ ἡ ὑπόθεσις καὶ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς καὶ κατ' οὐσίαν τὸ Τμῆμα τοῦτο, μὴ χρῃζούσης περαιτέρω διευκρινίσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 ν. 3810/1957.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 23 νόμου 3810/1957, ἀναιρουμένης ἀποφάσεώς τινος οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δι' ὃ ἐν προκειμένῳ, ἀναιρεθείσης τῆς προσβληθείσης ἀποφάσεως, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου 1959 ἔφεσις τῶν ἐναγομένων Ἑταιρειῶν κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 180/1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Καρδίτσης.

Κατὰ τὸ ἐν ἡγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. Ζ1091/2990/1946 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἰσχύν νόμου ἐπεχούσαν, εἰς τὸ ἐκτὸς ἕδρας ἀποστελλόμενον προσκαίρως δι' ἐργασίαν ὑπαλληλικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν παντὸς εἴδους τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν καταβάλλεται, πλὴν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, καὶ ἡ ἐν αὐτῷ καθοριζομένη πρόσθετος ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν. Ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων μερῶν ἀποδείξεων καὶ τῶν παρ' αὐτῶν ἀναπτυσσομένων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῶν ἐκκαλουσῶν Ἑταιρειῶν τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1956 ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος εἰδικότητος διεκπεραιωτοῦ ἀποθηκαρίου καὶ εἰργάσθη συνεχῶς παρ' αὐταῖς μέχρι τῆς 11 Ἰουλίου 1958, ὅτε ἀπελύθη ὑπ' αὐτῶν, ὅτι συνεφωνήθη μεταξὺ τῶν διαδίκων ὡς τόπος παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου ἡ περιοχὴ τῶν ἔργων Μέγδοβα, ὅτι παρείχετο εἰς αὐτόν, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους τῆς αὐτῆς μετὰ τούτου εἰδικότητος, ἄνευ διακρίσεώς τινος, ὑπὸ τῶν ἐκκαλουσῶν ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ καὶ ἐπίδομα δι' ἔξοδα παραμονῆς καὶ διανυκτερεύσεως εἰς Καρδίτσαν ἐκ δραχμῶν 350 μηνιαίως, ὅπερηὐξήθη ἀπὸ 1.7.1957 μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του εἰς δραχ. 800 μηνιαίως, λόγῳ τοῦ ὅτι, μὴ ἔχουσαι αὗται καταλύματα ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ἔργων, ἀπέστελλον τὸν ἐφεσίβλητον, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους, ἐκ τοῦ τόπου παροχῆς τῆς ἐργασίας αὐτοῦ εἰς Καρδίτσαν, ἔνθα οὗτος διενυκτέρευε. Κατὰ ταῦτα ἡ εἰς Καρδίτσαν διανυκτέρευσις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἦτο συνεχὴς λόγῳ ἐλλείψεως καταλυμάτων εἰς τὸν τόπον παροχῆς τῆς ἐργασίας του καὶ κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους τῆς αὐτῆς μετὰ τούτου εἰδικότητος ἄνευ διακρίσεώς τινος ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ του, μηνιαίως τὸ καθορισθὲν ὡς ἄνω χρηματικὸν ποσόν, καὶ οὐχὶ πρὸς πρόσκαιρον παροχὴν ἐργασίας, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀξίωσις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἦτο νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμος, ὡς μὴ στηριζομένη εἰς τὰς διατάξεις τῆς ρηθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, οὔτε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. Ὅθεν, ἀντιθέτως κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ δεξαμένη ἀκολούθως τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τὸ ρηθὲν αἴτημα βάσει τῆς ρηθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, κατὰ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῆς ρηθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐδέχετο τὴν ὡς ἄνω ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ ρηθὲν αἴτημα αὐτῆς καὶ δέον, δεκτῶν γενομένων τῶν σχετικῶν 3ου καὶ 4ου λόγων ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ τὴν διάταξιν αὐτῆς τὴν δεξαμένην τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς πρὸς τὸ ρηθὲν αἴτημα αὐτῆς καὶ ἀπορριφθῇ αὕτη ὡς πρὸς τοῦτο.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 11 ά.ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη

I

Άσκησις τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 ά.ν. 1836/1951 δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρός ἀντικατάστασιν τοῦ ἀναγκαστικῶς κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου προσληφθέντος πολεμιστοῦ, μή ἐξαρτωμένου τοῦ δικαιώματος τούτου ἐξ οὐσιαστικῆς τινος περί αὐτοῦ κρίσεως ἐν σχέσει πρός τόν πολεμιστήν, καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς πενταετίας, ὑπό τόν μοναδικόν χρονικόν περιορισμόν τῆς τηρήσεως δεκαπενθημέρου προθεσμίας ἀπό τῆς ἀναλήψεως τῆς ὑπηρεσίας.—Καταχρηστική ἄσκησις δικαιώματος ἐργοδότου λόγῳ ἐκδικήσεως κατά τοῦ μισθωτοῦ διά δικαστικῆς αὐτοῦ ἐνεργείας.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὁμοία καί ἡ ἀμέσως μετ' αὐτήν παρατιθεμένη ὑπ' ἀριθ. 20/1959) μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 236/1959 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητής Θ. *Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 541), συμφωνοῦσα πρός αὐτήν ἐπί τῆς ἐννοίας τῆς κασιγνώστου πλέον καταστάσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ά.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105), περί ἀντικαταστάσεως ἐν κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ ά.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν.

Ἐκκαθαρίζεται οὕτω ἀπό τῆς πλευρᾶς τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων τό προκῦψαν ζήτημα, συνεχίζεται ὅμως καί ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ ἔκδοσις παρ' αὐτοῦ ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἑρμηνεύουν τόν νόμον ἀντιθέτως, ὡς γνωστόν, πρός τά καί ὑπό τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτά ἤδη γενόμενα (οὕτω καί ἡ πρόσφατος Σ.Ε. 2191/1959, ἀδημοσίευτος, εἰσηγητής *Α. Τσοῦτσος*, ἐπαναλαμβάνουσα ὅτι κατά τήν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τά οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται νά προβῶσιν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος ἐφέδρου, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ἐφ' ὅσον ἡ αἰτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρώντας διά τήν ἀντικατάστασιν λόγους καί ἐφ' ὅσον τά Συμβούλια διαπιστώσουν τήν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καί πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ ἀντικατάστασις).

Εἶναι μάταιον πλέον νά ἐρευνηθῇ ποία ἐκ τῶν ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτων ἀπόψεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καί τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἡ τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου ἀπηχοῦσα.

Ὅ,τι προέχει ἤδη, ἀφοῦ δέν ἐπετεύχθη διά τῶν δικαστηρίων ἡ ἐξομάλυνσις τοῦ ἐνδιαφέροντος εὐρύτατα αὐτοῦ δικαίου, εἶναι νά κινηθῇ ὁ Νομοθέτης διά τήν κατάργησιν τῆς «φοβερᾶς» αὐτῆς διά τούς πολεμιστάς διατάξεως, ὑπό τήν ἔννοιαν, ἡ ὁποία τῇ προσεδόθη καί ὑπό τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Λέγομεν «φοβερᾶς», διότι ὁ τοποθετηθείς θά διατελῇ πάντοτε καί καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ χρόνου τῆς ὑποχρεωτικῆς προστασίας του ὑπό τόν φόβον τῆς ἀντικαταστάσεως κατά τό μή ἐρευνώμενον ὡς πρός τούς λόγους τῆς ἀντικαταστάσεως δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος μάλιστα διά τῆς μεθόδου τῆς ἀντικαταστάσεως, ὑποχρεωτικῆς διά τά Συμβούλια καί μέ ἀπαλλαγήν αὐτοῦ πάσης εὐθύνης ἔναντι τοῦ οὕτινος ἐζητήθη ἡ ἀντικατάστασις μετά παρέλευσιν 30 ἡμερῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς περί ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως (Α.Π. 404/1959, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1187), θά ἀπαλλάσσηται οὕτω τῆς ὑποχρεώσεως πρός καταβολήν ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, τήν ὁποίαν θά κατέβαλλεν, ἂν ἐζήτει τήν ἀπόλυσιν τοῦ πταίσαντος μισθωτοῦ διά τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ά. ν. 244/1936.

Εἰς οὐδένα, ἄλλως τε, συναφῆ νόμον (περί προστασίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, τῶν τραυματιῶν καί ἀναπήρων τοῦ πολέμου 1940-1941) εὑρηται διάταξις, ὡς ἡ ἐπίμαχος τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ά.ν. 1836/1951 περί ἀντικαταστάσεως.

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἐζητήθη ὑπό τοῦ ἐργοδότου παρά τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος, τό Συμβούλιον δέν ἀντικατέστησε τοῦτον, παρελθόντος εὐλόγου κατ' αὐτό χρόνου ἀπό τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως (ἄποψις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας περί τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως), ἀλλ' ὁ ἐργοδότης μετά πάροδον 30 ἡμερῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως ἔπαυσε νά δέχηται τάς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ὑπῆρχεν ἐν προκειμένῳ ἀντίθεσις πρός τό ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος διά τούς ἐν αὐτῇ λόγους, ἀλλά, νομίζομεν, δέν ἀκριβολογεῖ, λέγουσα ὅτι «ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος, ὑπό τά ἐκτεθέντα περιστατικά, ὑπερβαίνει τά . . . ἐπιβαλλόμενα ὅρια καί διά τοῦτο, ἀντικειμένη εἰς τήν ἀπαγορευτικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ., εἶναι κατά τά ἄρθρα 174 καί 178 ἄκυρος καί ὡς τοι-

αύτη λογίζεται κατά τό άρθρον 180 Α.Κ. ώς μή γενομένη».

Άρείου Πάγου 21/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Χαλιώης, Β. Βασιλείου

Τό Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τήν γνώμην πρός τήν ὑπό τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν διά τάς ἐν αὐτῇ αἰτιολογίας καί διότι: Ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836]1951, ὡς τό ἄρθρον τοῦτο κατά τό δεύτερον ἐδάφιόν του ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657]1953, σαφῶς συνάγεται τό δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου νά ζητήσῃ τήν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀναγκαστικῶς κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ ἰδίου ἀναγκ. νόμου προσληφθέντος πολεμιστοῦ, μή ἐξαρτώμενον ἐξ οὐσιαστικῆς τινος περί αὐτοῦ κρίσεως ἐν σχέσει πρός τόν πολεμιστήν τοῦτον τοῦ οἰκείου Συμβουλίου, εἶναι μᾶλλον ἀστικοῦ καί οὐχί διοικητικοῦ περιεχομένου καί δύναται νά ἀσκηθῇ καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς πεντοετίας ὑπό τόν μοναδικόν χρονικόν περιορισμόν τῆς τηρήσεως δεκαπενθημέρου προθεσμίας ἀπό τῆς παρά τῷ ἐργοδότῃ ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ὑπό τοῦ οὕτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις πολεμιστοῦ. Ἐξ ἄλλου τό ἄρθρον 10 τοῦ ν. δ. 2657]1953, ὡς ἰδίᾳ ἐκ τῆς περί αὐτοῦ εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ προκύπτει, ἐσκόπησε ἁπλῶς τόν λογισμόν τῆς ἀσκήσεως τοῦ τοιούτου δικαιώματος ὡς νόμῳ καταχρηστικῆς, ὅταν γίνηται κατά παραβίασιν τοῦ ὡς ἄνω δεκαπενθημέρου, οὐχί δέ καί ὡς καταχρηστικῆς ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς ἣν ἡ ἀντίθετος ἄποψις ἀφεύκτως ὁδηγεῖ, ἐκ μόνου τοῦ λόγου (τοῦτ' ἔστιν ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἑτέρου τινός πραγματικοῦ περιστατικοῦ), ὅτι αὐτη τελεῖται μετά τήν παρόδον ἀορίστου τινός χρόνου, ὀνομαζομένου εὐλόγου, ἀπό τοῦ ρηθέντος δεκαπενθημέρου. Περαιτέρω κατά τό ἄρθρον 7 § 5 τοῦ ἀναγκ. νόμου 1836]1951 οἱ ἀπολυόμενοι πολεμισταί συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου, ἤτοι ὑπό τῆς κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244]1936 καί 771]1937 Ἐπιτροπῆς, οὐδέν δικαίωμα ἐπανατοποθετήσεως ἔχουσιν, ἐκτός τῶν περιπτώσεων γ' καί δ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 1836]1951. Αἱ περιπτώσεις ὅμως τῶν ἐδαφίων α' καί β' τῶν αὐτῶν παραγράφου καί ἄρθρου, δι' ἃς οἱ ἀπολυόμενοι δέν ἔχουσι δικαίωμα ἐπανατοποθετήσεως, δέν εἶναι καί ὀλίγαι. Συνεπῶς ἐκδοχή, κατά τήν ὁποίαν οἱ ὑπόχρεοι διά τήν πρόσληψιν ἐργοδόται δέν προστατεύονται ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἀνωτέρω δικαιώματος αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας, δυναμένας ὁπωσδήποτε νά συντρίψωσι καί μετά τήν πάροδον τοῦ ἐστω εὐλόγου χρόνου, μέχρι συμπληρώσεως τῆς πεντοετίας, ἐξωθεῖ τούς ἐργοδότας νά ἐπιδιώξωσι κατά τάς τοιαύτας περιπτώσεις, ἀντί τῆς ἣν ἠδύναντο ἀντικαταστάσεως, τήν διά τῆς ἄνω Ἐπιτροπῆς ἀπόλυσιν τῶν προσληφθέντων. Ἀλλά τοῦτο ἄγει κατά μέγα μέρος εἰς τήν ματαίωσιν τῆς εἰς τήν ὁποίαν ὁ ἀναγκ. νόμος 1836]1951 κυρίως ἀπέβλεψε προστασίας τῶν προσληφθέντων πολεμιστῶν εἰς τάς συνηθεστέρας τῶν περιπτώσεων ἀντικαταστάσεώς των ὡς ἄνω ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἀφορμάς.

Ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 236]1958 ἀναιρετικήν ἀπόφασιν εἰς τήν πρό τῆς ἀναιρέσεως ὑπ' ἀριθ. 15410]1958 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατάστασιν, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 832 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810]1957, ἐκδικαστέα εἶναι ἡ ἀπό 4.8.1958 ἔφεσις τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 4178]1958 ἀποφάσεως τοῦ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ']1912, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἧτις ἔφεσις, νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτή καί κατ' οὐσίαν ἐξεταστέα, κατοβληθέντος καί τοῦ προσήκοντος προστίμου κατά τό προσαχθέν ὑπ' ἀριθ. 21782]10.9.1958 οἰκεῖον τριπλότυπον.

Ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντος μάρτυρος τῆς ἐναγομένης καί τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικληθέντων καί προσαχθέντων ἐγγράφων, περιλαμβανομένων καί τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφου γενομένων ἐνόρκων βεβαιώσεων διαφόρων μαρτύρων, ἐκτιμωμένων παραδεκτῶς κατά τήν εἰδικήν ταύτην διαδικασίαν, συμφώνως πρός τά ἄρθρα 12 καί 16 τοῦ μνησθέντος ν.ΓΩΟΔ']1912, ὡς τό δεύτερον ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρ. 4 § 7 τοῦ ν. 765]1943 καί συνεπληρώθη διά τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου μόνου ταῦ νόμου 1968]1944, ἀπεδείχθησαν τά ἀκόλουθα περιστατικά, ἅτινα ἐπεκαλέσθη ὁ ἐνάγων τό μέν καθ' ὑποφοράν διά τῆς ἀγωγῆς, τό δέ πρός ἀπόκρουσιν τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης διά τῶν προτάσεων. Ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων, ἔχων τά ὑπό τοῦ ὡς εἴρηται ἀναγκαστικοῦ νόμου 1836]1951 προβλεπόμενα προσόντα, ἐτοποθετήθη κατά τάς διατάξεις αὐτοῦ παρά τῇ ἐκκαλούσῃ - ἐναγομένῃ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 7212.5.1955 ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α., ἐργασθείς ἀπό τοῦ Ὀκτωβρίου 1955 καί ἐφεξῆς συνεχῶς παρ' αὐτῇ ὡς θυρωρός. Τῆς τελευταίας ἀρνουμένης νά καταβάλῃ αὐτῷ τάς ἀντιστοιχούσας εἰς τάς ὑπηρεσίας τον ὡς θυρωροῦ ἀποδοχάς, ὁ ἰδιος ἤγειρε τήν ἀπό 31.8.1957 ἀγωγήν, ἧτις ἐγένετο δεκτή διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 6760]1957 ἀποφάσεως τοῦ κατά τήν διαδικασίαν ταῦ νόμου ΓΩΟΔ']1912, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ὑποχρεωθείσης τῆς ἐναγομένης, ὅπως πληρώσῃ εἰς αὐτόν ἐπί πλέον διαφοράν δραχ. 3.180 ἐντόκως ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς. Κατά τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἤσκησεν ἡ ἐναγομένη ἔφεσιν, ἧτις ὅμως ἀπερρίφθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2033]1958 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. Ἕνα μῆνα μετά τήν δημοσίευσιν τῆς τελευταίας ταύτης ἀποφάσεως ἡ ἐναγομένη πρός ἐκδίκησιν τοῦ ἐνάγοντος διά τάς προαναφερθείσας ἐπιτυχεῖς καί νομίμους κατ' αὐτῆς δικαστικάς ἐνεργείας του ὑπέβαλε πρός τό Κ.Σ.Π.Α. τήν ἀπό 15.3.1958 αἴτησιν αὐτῆς περί ἀνακλήσεως τῆς παρ' αὐτῇ ὡς ἄνω τοποθετήσεως τοῦ ἐνάγοντος καί ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ δι' ἄλλου καί τέλος ἀπό τῆς 16.4.1958 ἔπαυσε νά δέχηται τάς προσηκόντως προσφερομένας τῇ ἰδίᾳ ὑπηρεσίας αὐτοῦ. Οὕτω πράξασα ἡ ἐναγομένη ἤσκησε τό ἐκ

τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη, διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657]1953, παρεχόμενον αὐτῇ δικαίωμα, ὅπερ, ὡς ἐρρέθη, δὲν ὑπόκειται εἰς χρονικόν τινα περιορισμόν. Πλὴν ἡ ἄσκησις αὐτή, γενομένη ὑπὸ τὰ προεκτεθέντα περιστατικά, ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἐπιβαλλόμενα ὅρια καὶ διὰ τοῦτο, ἀντικειμένη εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἶναι κατὰ τὰ ἄρθρα 174 καὶ 178 Ἀστικοῦ Κώδικος ἄκυρος καὶ ὡς τοιαύτη λογίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 180 Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς μὴ γενομένη. Ἑπομένως, μὴ δικαιολογουμένης ἐκ τῆς τοιαύτης ἀκύρου ἀσκήσεως τοῦ ὡς εἴρηται δικαιώματος τῆς ἐναγομένης τῆς παρ' αὐτῆς ἀποκρούσεως τῶν τοῦ ἐνάγοντος ὑπηρεσιῶν, ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπ' ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἐθεώρησεν ὑπερήμερον αὐτὴν καὶ, ἀπορρίψας τὴν σχετικὴν ἔνστασίν της, ἐδέχθη ἐν συνεχείᾳ ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, ἐπιδικάσας εἰς τὸν ἐνάγοντα τοὺς μέχρι τῆς συζητήσεως αὐτῆς ὀφειλομένους μισθούς του κατὰ τὸ ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζουσα ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα.

II

Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν.—Δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, μὴ ὑποκείμενον εἰς χρονικόν τινα περιορισμὸν καὶ μὴ ὑπερβαινούσης τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ τὰ ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἐπιβαλλόμενα ὅρια ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς παρελεύσεως τοῦ ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως διαβραμόντος χρόνου, μὴ βεβαιωθέντος ἰσχυρισμοῦ ὅτι ἡ ἀντικατάστασις ἐπεζητήθη καὶ ἐπετεύχθη ἐκ πνεύματος ἐχθρότητος πρὸς τοὺς νεοπολεμιστάς.

Ἀρείου Πάγου 20/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης *κ. Κ. Παπαζωάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Λίποβατς, Χ. Σιδέρης

(*) . . . . . .

Ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 324]1959 ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως ὑπ' ἀριθ. 1089]1959 ἀποφάσεώς του κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. Γ≈ΟΔ' 1912, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, κατάστασιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 832 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν. 3810] 1957, δέον νὰ ἐξετασθῇ νόμῳ καὶ κατ' οὐσίαν ἡ ἀπὸ 19.12.1958 ὑπ' ἀριθ. 10799 ἔκθεσις ἀγωγῆς, ἡ συνταχθεῖσα ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδίκου.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διαλαμβάνουσα ὅτι ὁ ἐνάγων, συγκεντρῶν τὰ νόμιμα προσόντα, ἐτοποθετήθη ἀπὸ τοῦ 1955 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀναγκαστικοῦ ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. 2223]1952 καὶ τοῦ ν.δ. 2657]1953, καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 20.11.1958, ἀφ' ἧς ἡ τελευταία ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τὰς προσηκόντως προσφερομένας αὐτῇ ὑπηρεσίας τοῦ πρώτου καὶ ἀξιοῦσα τὰς ἐφεξῆς ὀφειλομένας μέχρι τῆς 15.1.1959 ἀποδοχάς του ἐκ δραχ. 2.514.50, εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 3, 6, 7 § 1 καὶ 9 § 8 τοῦ νόμου τούτου, καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Α.Κ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐπικληθέντων καὶ προσαχθέντων ἐκατέρωθεν ἐγγράφων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Πειραιῶς Γ.Λ. γενομένων ἐνόρκων βεβαιώσεων, παραδεκτῶς ἐκτιμωμένων κατὰ τὴν εἰδικὴν ταύτην διαδικασίαν κατὰ τὰ ἄρθρα 12 καὶ 16 τοῦ μνησθέντος νόμου Γ≈ΟΔ']1912, ὡς τὸ δεύτερον ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 7 τοῦ νόμου 765]1943 καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968]1944, ἡ παρὰ τῇ ἐναγομένῃ τοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος ἀνεκλήθη τῇ αἰτήσει της διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49] 19.11.1958 ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Κ.Σ.Π.Α. Τῆς τοιαύτης δὲ ἀνακλήσεως οὔσης ἐγκύρου, ἅτε τοῦ ἀντιστοίχου ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ὡς εἴρηται ἀναγκ. νόμου 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657]1953, δικαιώματος τῆς ἐναγομένης, ὅπως ζητήσῃ τὴν ἀνάκλησιν καὶ ἀντικατάστασιν τοῦ ἐνάγοντος μὴ ὑποκειμένου εἰς χρονικόν τινα περιορισμόν, κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἐκτιθέντα, καὶ τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ μὴ ὑπερβαινούσης τὰ ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἐπιβαλλόμενα ὅρια ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς παρελεύσεως τοῦ ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως (19.12. 1955) μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως (18.10.1958) τοῦ ἐνάγοντος διαβραμόντος χρόνου, μὴ βεβαιωθέντος ταῦ κατ' ἀντένστασιν προβληθέντος ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἀντικατάστασις ἐπεζητήθη καὶ ἐπετεύχθη ἐκ πνεύματος ἐχθρότητος πρὸς τοὺς νεοπολεμιστάς, οὐδὲ προταθείσης τῆς συνδρομῆς ἑτέρου περιστατικοῦ, καθιστῶντος τὴν ἄσκησιν ταύτην καταχρηστικὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ἐλύθη ἔκτοτε ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους ἀναγκαστικὴ σχέσις ἐργασίας καὶ ἀπεσβέσθη τὸ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέον δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος, ὅπως ἀξιώσῃ τοὺς μισθούς του διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον ἐπὶ τῇ προσφορᾷ τῆς ἐργασίας του. Ὅθεν δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος.

(*) Ἡ πρώτη σκέψις τῆς ἀποφάσεως εἶναι ὁμοία πρὸς τὴν τῆς ἀμέσως ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 21/1960.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

I. ΑΚΥΡΟΣ ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Ἀναδρομικὴ διὰ νόμου κύρωσις τῆς λειτουργίας αὐτοῦ.

Ἀκυρότης κανονιστικοῦ διατάγματος, μὴ ὑποβληθέντος εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας πρὸς ἐπεξεργασίαν.—Ἄκυρος καὶ ἡ διὰ μεταγενεστέρου Νόμου κύρωσις ἀκύρου διατάγματος.—Ἔκδοσις Ν. Δ. 3867]1958 «περὶ λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν».—Ἔγκυρος δι' αὐτοῦ ἵδρυσις τοῦ Ταμείου, ἀντισυνταγματικὴ ὅμως ἡ ἀναδρομικὴ κύρωσις τῆς λειτουργίας αὐτοῦ.—Τύχη εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὁ ὑποβαλὼν τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως ἀπησχόλησεν εἰς διαφόρους οἰκοδομικὰς ἐργασίας του κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3867/1958 «περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν» περίοδον ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους.

Τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἐβεβαίωσεν εἰς βάρος τοῦ αἰτοῦντος καὶ ἠξίωσε παρ' αὐτοῦ ποσὸν δραχ. 1.028.354 ὡς εἰσφορὰν ἀφ' ἑνὸς ἐργοδοτικὴν (ὑπολογιζομένην εἰς 3 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ καὶ βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην) καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐργατικὴν (ἀνερχομένην ἐπίσης εἰς 3 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ, βαρύνουσαν τοῦτο καὶ παρακρατουμένην ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ὑπὸ τοῦ ἐργοδοτου).

Διὰ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ αἰτῶν ἐπεδίωξε τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκ τῆς ἐπὶ τριμήνου σιωπῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τεκμαιρομένης ἀρνήσεως αὐτοῦ ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἢν ὤφειλε νόμιμον ἐνέργειαν, συνισταμένην εἰς τὴν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ τῆς ὀφειλῆς ἢ τὴν μὴ ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ ἐπὶ νομίμῳ αἰτιολογίᾳ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 3 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως αὐτῆς ἀκυρώσεως ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω ἐνδιαφέρουσα διὰ τὰ δικαστὰ παρ' αὐτῆς γενόμενα ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Τὸ θέμα ἔχει ὡς ἑξῆς: Τὸ Ταμεῖον, περὶ τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο, λειτουργεῖ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940. Συνεστήθη ἀρχικῶς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐλειτούργησεν ὑπὸ τὴν μορφὴν Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως μέχρι τοῦ ἔτους 1943.

Δυνάμει τοῦ ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1943 κανονιστικοῦ διατάγματος, ἐκδοθέντος βάσει τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 912/1942, συνεστήθη νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ὑπὸ τὴν ἄνω ἐπωνυμίαν.

Τὸ ἱδρυτικὸν ὅμως διάταγμα ἐκρίθη δι' ἐπαγγελιμμένων ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (βλέπε ΕΕΔ 17, 873) ἄκυρον, λόγῳ τῆς μὴ ὑποβολῆς του πρὸς αὐτὸ δι' ἐπεξεργασίαν (ἄρθρ. 82 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1927, ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸ ἄρθρον 83 τοῦ ἰσχύοντος ἤδη Συντάγματος).

Διὰ τὴν νομιμοποίησιν τοῦ Ταμείου τούτου, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν Ἐπικουρικῶν Ταμείων, τῶν συσταθέντων δυνάμει κανονιστικῶν διαταγμάτων, βάσει τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 912/1942 (βλέπε ΕΕΔ 17, 873), ἐξεδόθη ὁ νόμος 1731/1951 «περὶ κυρώσεως κανονιστικῶν διαταγμάτων ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας».

Ἀλλὰ καὶ ἡ διὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ γενομένη κύρωσις ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀνίσχυρος (βλέπε ΕΕΔ 17, 373).

Μετὰ ταῦτα ἐξεδόθη τὸ ν.δ. 3867/1958 «περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν» (ΕΕΔ 17, 1199), περὶ τοῦ ἀνισχύρου τῆς ἀναδρομικῆς κυρώσεως τῆς λειτουργίας τοῦ ὁποίου Ταμείου ἀποφαίνεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Εὐνόητοι εἶναι αἱ σοβαραὶ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας συνέπειαι.

(Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, 436/1952, εἰσηγητὴς Π. Τσαρούχης, ΕΕΔ 11, 1135, προκειμένου περὶ τοῦ διὰ τῶν αὐτῶν διατάξεων ἱδρυθέντος Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν ἡ νομοθετικὴ κύρωσις εἶναι ἔγκυρος).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 20/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Στασινόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Στεφανάκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Ε. Ἀνδρέου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς σιωπηρᾶς ἀρνήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὅπως ἀπαλλάξῃ τὸν αἰτοῦντα ἀπὸ τῶν εἰς βάρος αὐτοῦ βεβαιωθεισῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, προερχομένων ἐξ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, ἀναγομένων εἰς τὸν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ. 3867]1958 χρόνον.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι δὲν ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος πρὸς τὴν Διοίκησιν ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3713]1928 προβλεπομένη αἴτησις πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς ἀξιουμένης ὑπ' αὐτοῦ ὀφειλομένης νομίμου ἐνεργείας, πλὴν ὅμως, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἐκοινοποιήθη πρὸς

τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας τὴν 17ην Ἰουνίου 1959 τῇ παραγγελίᾳ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν σχετικοῦ ἀποδεικτικοῦ, ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας δὲ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης μέχρι τῆς προκειμένης συζητήσεως παρῆλθε χρονικὸν διάστημα μεῖζον τοῦ ὑπὸ τῶν ἄνω διατάξεων ἀπαιτουμένου, ἵνα συναχθῇ σιωπηρὰ ἄρνησις τῆς Διοικήσεως, δέον νὰ λογισθῇ ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ὡς ἀρνηθεὶς τὴν ἐνέργειαν ταύτην. Ὅθεν παραδεκτῶς ἀσκεῖται κατὰ τῆς οὕτω ἐκδηλωθείσης ἀρνήσεως τῆς Διοικήσεως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

Μετ' ἐννόμου συμφέροντος παρεμβαίνει τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, αἰτούμενον τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν συνέστη ἀρχικῶς διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1943 διατάγματος, ἅπερ ἐκρίθη ἄκυρον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 652]1950 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτε ἐκδοθεῖν ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐκρίθη ἄκυρος καὶ ἡ ἐγκρίνασα τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου ὑπ' ἀριθ. 45226]1949 πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀπηγγέλθη δὲ ἡ ἀκύρωσις αὐτῆς ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως. Μετὰ ταῦτα τὸ ὡς ἄνω ἄκυρον διάταγμα ἐκυρώθη διὰ τοῦ νόμου 1731]1951 «περὶ κυρώσεως κανονιστικῶν διαταγμάτων ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος», καὶ δὴ ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς εἶχεν ἐκδοθῆ. Ἡ τοιαύτη ὅμως κύρωσις ἐκρίθη ἐπίσης ἄκυρος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1564]1951 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἥτις ἔκρινεν, ὅτι ἀναδρομικὴ κύρωσις τοῦ ἀκύρου διατάγματος, μὴ τυχόντος ἐπεξεργασίας παρὰ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, δὲν εἶναι δυνατή, ὡς παραβιάζουσα τὸν ἐν τῷ Συντάγματι καθιερούμενον τύπον πρὸς ἔκδοσιν τῶν κανονιστικῶν διαταγμάτων, οὔτε δὲ ἀφ' ἑτέρου ἀναδρομικὴ νομοθέτησις τοῦ περιεχομένου τοῦ ὡς εἴρηται ἀκύρου κανονιστικοῦ διατάγματος ὑφίσταται, ἀτε τοῦ κειμένου τοῦ διατάγματος ἐκείνου μὴ περιληφθέντος ἐν τῷ κυρωτικῷ νόμῳ, ὅστις ἁπλῆν μόνον τῆς χρονολογίας καὶ τοῦ τίτλου αὐτοῦ περιελάμβανε. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐκρίθη, ὅτι, ἀκύρων θεωρηθεισῶν τῶν ὡς ἄνω συστατικῶν πράξεων τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, τοῦτο οὐδόλως ὑφίσταται ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου. Μετὰ ταῦτα ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 3867]1958 ν. δ]γμα «περὶ λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν», (177), ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι: «Τὸ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος λειτουργοῦν Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, ἱδρυθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1943 διατάγματος, ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἀφ' ἧς ἱδρύθη, καὶ διέπεται ὑπὸ τῶν ἀκολούθων διατάξεων...». Ἡ διάταξις αὕτη ἔχει καλῶς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν δι' αὐτῆς σκοπουμένην ἵδρυσιν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, διεπομένου ὑπὸ τῶν ἐν συνεχείᾳ παρατιθεμένων ἐν τῷ νόμῳ καταστατικῶν διατάξεων. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀναδρομικὴν κύρωσιν τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου, ἀφ' ἧς ἱδρύθη διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1943 Διατάγματος, ἡ διάταξις τυγχάνει ἀντισυνταγματική, τὸ μὲν διότι ἐπιχειρεῖ τὴν ἀναδρομικὴν ἐπικύρωσιν διατάγματος, μὴ τυχόντος τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ νόμου ρητῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἄκυρον διάταγμα, ὡς καὶ τῆς ἐπίσης ἀκύρου κριθείσης ὑπ' ἀριθ. 45226]1949 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς εἶχεν ἐγκριθῆ τὸ ἐπίσης ἄκυρον καταστατικὸν τοῦ Ταμείου, τὸ δὲ διότι ἀντίκειται πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου κριθέντα, καθ' ἃ τὸ Ταμεῖον τοῦτο δὲν ὑφίσταται ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, διότι καὶ ἡ ἀναδρομικὴ ἵδρυσις τοῦ Ταμείου παραβιάζει τὸ ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δικαστηρίου τούτου προκῦψαν δεδικασμένον. Ὅθεν τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον νομοτύπως ὑφίσταται μόνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἱδρύσαντος αὐτὸ ν.δ. 3867]1958, οὐχὶ δὲ πρὸ αὐτῆς. Συνεπῶς ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, παραλείψας κατὰ τὰ ἄνω νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν αἰτοῦντα τῶν εἰς βάρος αὐτοῦ βεβαιωθεισῶν εἰσφορῶν δι' ἐργασίας γενομένας πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3867]1958, δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 § 3 τοῦ αὐτοῦ ν. δ]τος προβλεπομένης εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, παρέβη τὸν νόμον, δι' ὃ καὶ ἡ τοιαύτη ἀρνητικὴ πρᾶξις αὐτοῦ τυγχάνει ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βάσιμον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ὁ Ὑπουργὸς προέλθῃ εἰς τὴν ὀφειλομένην νόμιμον ἐνέργειαν τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ αἰτοῦντος τῶν κατὰ τὰ ἄνω εἰσφορῶν.

II. ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορῶν

Συμφωνία διὰ τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας παρακρατήσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ποσοστοῦ ὑπὲρ τοῦ συσταθησομένου Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.—Ἐξαίρεσις τῶν μισθωτῶν, τῶν τυγχανόντων οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων βάσει ἰσχυόντων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλης διατάξεως.—Ὑστέρα ἐκδοσις τοῦ Ν. Δ. 3868]1958.—Ἐξαίρεσις τῶν λαμβανόντων οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων καὶ οὐχὶ συζύγου, νοουμένων οὕτω καὶ τῶν διατάξεων τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν» (ΕΕΔ 17, 949) καθωρίσθη ἐργατικὴ εἰσφορὰ ἐξ 1 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν καὶ ἰσόποσος ἐργατικὴ τοιαύτη ὑπὲρ τοῦ διὰ νόμου συσταθησομένου Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν. Κατὰ

δὲ τὴν παράγραφον V τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐξαιροῦνται τῆς ὡς ἄνω ἐργατικῆς καὶ ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς οἱ μισθωτοὶ καὶ αἱ ἀποδοχαὶ ἐκείνων ἐξ αὐτῶν, οἵτινες τυγχάνουν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, βάσει ἰσχυόντων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλης οἱασδήποτε διατάξεως.

Μετὰ ταῦτα ἐδημοσιεύθη τὸ ν.δ. 3868/1958 (ΦΕΚ Α' 117), δι' οὗ συνεστήθη παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως Ἀνεργίας Λογαριασμὸς διανεμητικοῦ συστήματος ὑπὸ τὸν τίτλον «Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν», τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶναι ἡ χορήγησις οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων διὰ τὴν συντήρησιν τῶν τέκνων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ μισθωτῶν. Ὡς πόροι τοῦ Λογαριασμοῦ καθορίζονται, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ αἱ θεσπιζόμεναι διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατικὴ καὶ ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν σύμβασιν διαμορφωθέντων μισθῶν. Τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς ταύτης ἐξαιροῦνται οἱ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβόμενοι μισθωτοί, ἐφ' ὅσων καταβάλλονται αὐτοῖς οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων. Ἡ ἐξαίρεσις δὲ αὕτη χορεῖ ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἀνεργίας, ἐκδιδομένη κατόπιν ὑπευθύνου δηλώσεως τῶν οἰκείων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἡ αἰτοῦσα Δημοτικὴ Ἐπιχείρησις Φωταερίου Ἀθηνῶν ὑπέβαλεν ὑπεύθυνον δήλωσιν εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α., δι' ἧς ἀναφέρει, ὅτι δέον ὅπως χορήσῃ ἡ ὡς ἄνω προβλεπομένη ἐξαίρεσις, ἀφ' ἑνὸς διὰ 346 μισθωτούς, δι' οὓς καταβάλλεται οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ 136 λαμβάνοντας οἰκογενειακὸν ἐπίδομα συζύγου. Διὰ τοὺς τελευταίους τούτους ἐζήτησε τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ μόνου κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς συνάψεως τῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως (24.8.1958) μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 3868/1958 (29.10.1958), δι' οὗ θεσπίζεται τὸ πρῶτον ἡ ἀποκλειστικὴ ἐξαίρεσις τῶν λαμβανόντων ἐπίδομα τέκνων καὶ οὐχὶ γενικὸν οἰκογενειακόν, ὡς ὁρίζει ἡ παράγραφος V τῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἐπιληφθὲν τῆς σχετικῆς ὑποθέσεως, ἐνέκρινε κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 12.2.1959 τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐξ 1 %, τόσον διὰ τοὺς 146 μισθωτούς, τοὺς λαμβάνοντας ἐπίδομα τέκνων, ὅσον καὶ διὰ τοὺς 136 τοὺς λαμβάνοντας ἐπίδομα μόνον συζύγου - διὰ τοὺς τελευταίους τούτους ἀπὸ 24.8.1958 ἕως 28.10.1958 - διαφωνήσαντος τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

Πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας ταύτης ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἐξέδοκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 13019/1669/ τῆς 25.2.1959 ἀπόφασιν του, δι' ἧς ἐδέχθη ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν σχετικῶν διατάξεων συνάγεται ἐξαίρεσις μόνον διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς λαμβάνοντας ἐπίδομα τέκνων.

Κατόπιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἠρνήθη διὰ τῆς ὑπὸ 12.3.1959 ἀποφάσεώς του νὰ ἐγκρίνῃ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς αἰτούσης ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς διὰ τοὺς λαμβάνοντας οἰκογενειακὸν ἐπίδομα συζύγου καὶ διὰ τὴν μνησθεῖσαν χρονικὴν περίοδον - 24.8.1958 ἕως 28.10.1958.

Τὴν τελευταίαν ταύτην πρᾶξιν, ἤτοι τὴν ὑπ' ἀριθ. 13019/1669 τῆς 25.2.1959 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τὴν ὑπὸ 12.3.1959 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἡ αἰτοῦσα προσέβαλε δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 27/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Θ. Σπυρόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Τσιμαράτος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Λιακόπουλος, Χ. Βερώνης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν» (Ε.Κ. φ. 235 Β') συνεφωνήθη, ὅπως ἐκ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς βασικῶν μηνιαίων μισθῶν παρακρατῆται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ποσοστὸν 1 ο/ο ὑπὲρ τοῦ διὰ νόμου συσταθησομένου Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν. Ἰσόποσον δὲ πρὸς τὴν ἐργατικὴν ταύτην εἰσφορὰν ἀπεδέχθησαν νὰ καταβάλωσι καὶ οἱ ἐργοδόται ὑπὲρ τοῦ ὡς ἄνω συσταθησομένου Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ. Περαιτέρω δὲ ὡρίσθη, ὅτι τῶν διατάξεων τούτων ἐξαιροῦνται οἱ μισθωτοὶ καὶ αἱ ἀποδοχαὶ ἐκείνων ἐξ αὐτῶν, οἵτινες τυγχάνουν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων βάσει ἰσχυόντων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλης οἱασδήποτε διατάξεως. Ἐπηκολούθησε τὸ ν.δ. 3868/1958 «περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», δι' οὗ συνιστᾶται παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας Λογαριασμὸς διανεμητικοῦ συστήματος ὑπὸ τὸν τίτλον «Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν», σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ χορήγησις οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων διὰ τὴν συντήρησιν τῶν τέκνων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ μισθωτῶν (ἄρθρον 1 § 2). Ἐν ἄρθρῳ 3 ὁρίζονται οἱ πόροι τοῦ συσταθέντος ὡς ἄνω Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ, ἐν οἷς ἴδιος ἡ διὰ τῆς προμνησθείσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συμφωνηθεῖσα καὶ ἐκτοτε παρακρατουμένη καὶ ὀφειλομένη ἐργατικὴ καὶ ἐργοδοτικὴ εἰσφορά, ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 3 αὐτοῦ ὁρίζεται, ὅτι κατ' ἐξαίρεσιν δὲν ὑφίστανται ὑποχρέωσις καταβολῆς τῆς ὡς ἄνω ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους μισθωτούς, ἐφ' ὅσον κατα-

βάλλονται καὶ δι' ὅσον χρόνον καταβάλλονται αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων, δυνάμει ἰσχυόντων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κανονισμῶν ἐπιχειρήσεων, ἢ ἄλλων οἱωνδήποτε διατάξεων, ἰσα τοὐλάχιστον πρὸς τὰ κατὰ τὰ νομοθετικὸν διάταγμα τοῦτο ὁρισθησόμενα. Ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, κατὰ τὴν παράγραφον 4, χωρεῖ ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἐκδιδομένων κατόπιν ὑπευθύνων δηλώσεων τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν. Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ]τος τούτου κυρούνται αἱ προδιαληφθεῖσαι διατάξεις τῆς ρηθείσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν συμφωνηθεῖσαν καὶ ἐφ' ἑκάστου ἐπιβληθεῖσαν ἐργοδοτικὴν καὶ ἐργατικὴν εἰσφορὰν ἐπὶ τῇ προόψει τῆς συστάσεως ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ ὡς εἴρηται Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.

Ναὶ μὲν κατὰ τὴν μνημονευομένην ὡς ἄνω διάταξιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξαιροῦνται τῶν περὶ εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ ὡς εἴρηται Λογαριασμοῦ διατάξεων αὐτῆς οἱ μισθωτοὶ καὶ αἱ ἀποδοχαὶ ἐκείνων ἐξ αὐτῶν, οἵτινες τυγχάνουν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων ἐπὶ τῇ βάσει νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλης οἱασδήποτε διατάξεως ἄνευ εἰδικωτέρου τινὸς προσδιορισμοῦ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ μισθωτοῦ, χάριν τῶν ὁποίων χορηγοῦνται τὰ ἐπιδόματα ταῦτα, ἤτοι τέκνων, συζύγου κλπ. Πλήν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συνεφωνήθη ἡ καταβολὴ ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς χάριν τῆς δημιουργίας Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων, μέλλοντος νὰ συσταθῇ διὰ νόμου, ὅτι ὁ νόμος οὗτος, εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ὁποίου ἀπέβλεπεν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ρητῶς ὁρίζει, ὅτι σκοπὸς τοῦ δι' αὐτοῦ συνιστωμένου ὡς ἄνω Λογαριασμοῦ εἶναι ἡ χορήγησις οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων διὰ τὴν συντήρησιν τῶν τέκνων τῶν μισθωτῶν, κατ' ἀκολουθίαν ὅτι δὲν ὁρίστηται ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς διὰ τοὺς μισθωτούς, εἰς οὓς καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων, ἕπεται ὅτι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην τὸ ρηθὲν νομοθ. διάταγμα ἐκύρωσε περαιτέρω τὰς ὀλίγας ἀκύρους, ὡς ἀντικειμένας εἰς τὸ ἄρθρον 21 § 1 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», σχετικὰς ὡς ἄνω διατάξεις τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐν αἷς καὶ ἡ περὶ ἧς πρόκειται, ἥτις οὕτω, καίπερ ὁμιλοῦσα γενικῶς περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ἀναφέρεται, κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἔννοιαν, εἰς οὓς καὶ ὁ κυρωτικὸς ταύτης νόμος μισθωτούς, ἤτοι εἰς τοὺς λαμβάνοντας οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους καὶ μόνον ἰσχύει ἄρα ἡ ἐξαίρεσις περὶ καταβολῆς εἰσφορᾶς, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς λαμβάνοντας δι' ἄλλα τυχὸν μέλη τῆς οἰκογενείας των, ὡς συζύγου, ἐπίδομα μισθωτούς. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἀπορρίψασα τὸ αἴτημα τῆς προσφευγούσης περὶ ἐξαιρέσεως ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορᾶς διὰ τὸ ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1958, χρονολογίας ἰσχύος τῆς μνησθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, μέχρι τῆς 29ης Ὀκτωβρίου 1958, χρονολογίας δημοσιεύσεως τοῦ ὡς εἴρηται νομοθ. διατάγματος, χρονικὸν διάστημα καὶ διὰ τοὺς μισθωτούς, εἰς οὓς αὐτὴ κατέβαλλεν ἐπίδομα συζύγου, ὡς ἡμιλλημβανομένων καὶ τούτων, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς της, εἰς τὴν ἐξαίρεσιν, λόγῳ τῆς γενικότητος τῆς διατυπώσεως τῆς κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦτο ἰσχυσάσης ὡς ἄνω διατάξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὀρθῶς τας προδιαληφθείσας καὶ τὴν ἐπίδικον σχέσιν διεπούσας νομοθετικὰς ὡς ἄνω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν, τὰ ἐναντία ὑποστηρίζουσα, αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀπορριπτέα ἀποβαίνει.

§ 2. Ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ Νόμος 3868]1958 περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μισθωτῶν.

Ἐξαίρεσις καταβολῆς εἰσφορᾶς διὰ τοὺς λαμβάνοντας οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων καὶ οὐχὶ συζύγου.—Κατάργησις διὰ τοῦ Ν. Δ. 3868]1958 τῶν ἀντικειμένων εἰς τοῦτο ὅρων τῆς ἀπὸ 23.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὰ ἱστορικὰ τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τοῦ ν.δ. 3868/1958 (ΕΕΔ 17, 1157) συνέστη παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας Λογαριασμὸς διανεμητικοῦ συστήματος ὑπὸ τὸν τίτλον «Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν», ὡρίσθη δὲ ὅτι· μόνιμοι (ἄρθρ. 2 § 1), ὅτι καὶ ἐξαίρεσιν δὲν ὁρίστηται ὑποχρεώσεως καταβολῆς τῆς ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ὑπαλλήλους μισθωτούς, ἐφ' ὅσον καταβάλλονται καὶ δι' ὅσον χρόνον καταβάλλονται εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων, ἡ ἐξαίρεσις δὲ χωρεῖ ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (ἄρθρ. 2 § 4).

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελευταίας αὐτῆς διατάξεως ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐζήτησε τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς καταβολῆς τῆς εἰσφορᾶς, ὡς καταβάλλουσα εἰς τοὺς παρ' αὐτῇ ἐργαζομένους ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ μισθωτοὺς οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἐξεδόθη ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐξεμηδενίσθη ἡ Τράπεζα τῆς καταβολῆς ὧν περὶ ὧν πρόκειται εἰσφορῶν διὰ τοὺς μισθωτοὺς αὐτῆς τοὺς λαμβάνοντας ἐπίδομα τέκνων.

Ἡ Τράπεζα ἐζήτησε τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθ' ὃ μέρος δὲν ἀπήλλαξεν αὐτὴν τῆς καταβολῆς εἰσφορᾶς δι' ἁπανταχοῦ

τούς μισθωτούς της, τούς λαμβάνοντας οἰκογενειακά ἐν γένει ἐπιδόματα.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 30/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Στασινόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Ἰατρίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Φ. Γιαννακόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀτελῶς κατὰ τὸν νόμον ἀσκουμένη, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2656 τῆς 2.3.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, καθ' ὁ μέρος ἀπορριφθείσης τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τῆς αἰτούσης δὲν ἀπηλλάγη αὐτὴ τῆς καταβολῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν τοῦ ν.δ. 3868]1958 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς, εἰς οὓς καταβάλλεται οἰκογενειακὸν ἐπίδομα συζύγου, ἐμπροθέσμως δὲ καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα εἶναι τυπικῶς δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ρηθέντος ν.δ. 3868]1958 σκοπὸς τοῦ δι' αὐτοῦ συσταθέντος Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν εἶναι ἡ χορήγησις οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων διὰ τὴν συντήρησιν τῶν τέκνων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ μισθωτῶν». Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 πόροι τοῦ Λογαριασμοῦ τούτου εἶναι: α) Ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ ἐξ 1 ο]ο, ὑπολογιζομένη ἐπὶ τῶν διὰ τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ... διαμορφωθέντων κατωτάτων ὁρίων ... μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ἁπάντων τῶν ἐν σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου πρὸς οἱονδήποτε ἐν τῇ χώρᾳ ἐργοδότην παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν προσώπων, β) Ἐργατικὴ εἰσφορὰ ἐξ 1 ο]ο ἐπίσης τῶν ὡς ἄνω προσώπων, ὑπολογιζομένη κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ καλυπτομένη ἐκ τῶν διὰ τῶν προειρημένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας χορηγηθεισῶν αὐξήσεων ... 3) Κατ' ἐξαίρεσιν δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς τῆς ὡς ἄνω ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους μισθωτούς, ἐφ' ὅσον καταβάλλονται καὶ δι' ὅσαν χρόνον καταβάλλονται αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων ... Ἰσα τοὐλάχιστον πρὸς τὰ κατὰ τὰ παρὸν νομοθ. διάταγμα ὁρισθησόμενα ... Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 2 ἐκυροῦνται, ἀφ' ἧς ἰσχυσαν, οἱ ὅροι τῶν παραγράφων II, III, IV, καὶ VI τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν ἔχοντες ὡς ἀκολούθως: «II. Τὰ πέραν τῶν ὡς ἄνω ποσῶν ὁπωσδήποτε καθωρισμένα καὶ ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ... αὐξάνονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατὰ ποσοστὸν 1 ο]ο ... III. Ἐκ τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἑκάστοτε εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἢ μέλλοντας νὰ προσληφθοῦν μισθωτοὺς βασικῶν μηνιαίων μισθῶν παρακρατοῦνται, μερίμνῃ καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ποσοστὸν 1 ο]ο ὑπὲρ τοῦ διὰ νόμου συσταθησομένου Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν. IV. Ποσοστὸν 1 ο]ο ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω διαμορφουμένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, δίχονται ἐπίσης οἱ συμβαλλόμενοι ἐργοδόται νὰ συνεισφέρουν ὑπὲρ τοῦ ὡς ἄνω συσταθησομένου Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ ... V. Τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων παραγράφων II, III καὶ IV ἐξαιροῦνται οἱ μισθωτοὶ καὶ αἱ ἀποδοχαὶ ἐκείνων ἐξ αὐτῶν, οἵτινες τυγχάνουν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων βάσει ἰσχυόντων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλης οἱασδήποτε διατάξεως».

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ αἰτοῦσα δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἐπιδίκου εἰσφορᾶς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς τοὺς λαμβάνοντας οἰκογενειακὸν ἐπίδομα συζύγου, δοθέντος ὅτι οὗτοι δὲν ἔτυχον τῆς ὑπὸ τῆς ρηθείσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένης αὐξήσεως ἐξ 1ο]ο, ἤτις, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, ἀποτελεῖ τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἐπιδίκου ταύτης εἰσφορᾶς, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Διότι καὶ ἐὰν πράγματι διὰ τῶν κυρωθέντων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὅρων τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν» καθιεροῦται ἐξαίρεσις ἐκ τε τῆς αὐξήσεως καὶ τῆς καταβολῆς τῆς εἰσφορᾶς καὶ διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς λαμβάνοντας οἰκογενειακὸν ἐπίδομα συζύγου, ἡ ἐξαίρεσις αὕτη ἔπαυσεν ἰσχύουσα ὡς πρός τε τὴν αὔξησιν καὶ τὴν εἰσφοράν, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3868]1958, ἥτις καθιερεῖ τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην μόνον διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς λαμβάνοντας οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων, συμφώνως δὲ πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος οἱ ἐκ τῶν κυρωμένων ὅρων τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικείμενοι εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ παύουν ἰσχύοντες ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν, κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3868]1958, δὲν ἀπηλλάγη ἡ αἰτοῦσα τῆς καταβολῆς τῆς ἐπιδίκου εἰσφορᾶς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς τοὺς λαμβάνοντας οἰκογενειακὸν ἐπίδομα συζύγου, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Διότι ρητῶς ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ἐκ τῆς ἐπιδίκου εἰσφορᾶς ἐξαίρεσις καθιεροῦται μόνον διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ μισθωτοὺς τοὺς λαμβάνοντας οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

§ 1. Διαδοχική ασφάλισις καὶ ὑπόχρεως εἰς καταβολὴν συντάξεως ἢ βοηθήματος τύπου συντάξεως Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμός

Ἔννοια ἄρθρου 51 § 1 Α.Ν. 1846 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». — Ὑποχρέωσις τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς συνυπολογισμὸν τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, τῶν πράγματι πραγματοποιηθεισῶν ἐν ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅσον καὶ διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως χρονικῶν προϋποθέσεων βάσει τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, μὴ ἀπαιτουμένου ὅπως ἡ παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ἐν κυρίᾳ ἀσφαλίσει ὑπηρεσία ἀναγνωρίζηται ἐπὶ πλέον ὡς συντάξιμος ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. — Ἐπίλυσις ἀμφισβητήσεων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρ. 51 § 5 Α.Ν. 1846/1951. — Ἔννοια διατάξεως. — Δικαίωμα συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ταμείου Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 8215/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς *Π. Θεοδωροπούλος*, ΕΕΔ 18, 1104).

Ὁμοίως ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἔχει ἀποφανθῇ καὶ ἡ Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1727/1959, εἰσηγητὴς *Δ. Καραβέλλας*, ΕΕΔ 18, 1329, βλέπε καὶ λεπτομερῆ ὑπ' ἀριθ. 57884/1951 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 1107 *ἐπ.*

ρείου Πάγου 519/1959, Τμ. Β'

ρεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

ηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*

ηγόροι οἱ κ. κ. Β. Βασιλείου, Κ. Δημάκης

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 τοῦ 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, υκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, οἵτινες διετέλεν διαδοχικῶς ἠσφαλισμένοι εἰς πλείονας τοῦ ς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαεως, οὗτοι δικαιοῦνται συντάξεως ἢ βοηθήματος τύπου συντάξεως παρὰ τοῦ τελευταίου Ἀλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παρ' ᾧ ἐτύγχανον ἠλισμένοι, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, συνυφασμένως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐπραγματοποίησαν 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καὶ παρῆλθε διετία τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς αὐτήν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ τελευταῖος Ὀργανισμὸς ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ ἁπάσας τὰς ἡμέρας ἐργασίας, τὰς πράγματι πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅσον ταῦτα ποικίλλη ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὅσον καὶ διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως χρονικῶν προϋποθέσεων βάσει τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 § Γ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἀναγνωρισθέντος Ταμείου, ἐγκριθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2868 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74391]16. 10.1933 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 240] 1933 παράρτημα Φ.Ε.Κ. καὶ ἐντεῦθεν ἰσχύν νόμου ἔχοντος, δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἔχει πᾶς μέτοχος ἀπολυόμενος τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἄλλως πως, ἐὰν ἐχῃ συμπληρώσει δεκαπενταετῆ ὑπηρεσίαν, ἐξ ὧν δέκα τοὐλάχιστον παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 14 § Γ ὁριζόμενα. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 § 1 οὐδαμῶς ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ἐν κυρίᾳ ἀσφαλίσει ὑπηρεσία ἀναγνωρίζηται ἐπὶ πλέον ὡς συντάξιμος ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Δὲν προκύπτει δὲ τὸ ἐναντίον ἐκ τῆς ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 51 § 1 φράσεως «συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας» διότι αὕτη ἔχει ἁπλῶς τὴν ἔννοιαν, ὅτι εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς λοιπὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως. Ἀντίθετος ἑρμηνεία θὰ ἀπέληγεν εἰς ματαίωσιν τοῦ σκοποῦ τῶν διατάξεων τούτων, ἀποσκοπουσῶν εἰς τὸν συνυπολογισμὸν ὑπὸ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἁπασῶν τῶν ἐν ἀσφαλίσει ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς ἑτέρους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως, ἵνα μὴ ἀπολεσθῇ τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα τούτου ἐν περιπτώσει ἀλλαγῆς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως. Ὅθεν, δεξαμένη ἡ προσβαλλομένη ὑπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀπολύτου ἐκτιμήσεως τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὡς ἀποδεικθέντα τὰ θεμελιοῦντα τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν ἀναιρεσιβλήτου περιστατικά, ἦτοι ὅτι οὗτος ἀπλοῦθη τῆς ὑπηρε-

σίας της Η.Ε.Μ. μετά συνεχή ἐργασίαν παρ' αὐτῇ ἡσφαλισμένην 17 ἐτῶν καὶ 9 μηνῶν, καὶ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Α.Π. μετὰ ὁμοίαν ὡς ἄνω ἐργασίαν 2 ἐτῶν καὶ ἑνὸς μηνός καὶ ὅτι ἐπραγματοποίησεν αὐτὸς 300 ἡμέρας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ μετὰ τοῦτο ἀποφηναμένη δεκτὴν τὴν ρηθεῖσαν ἀγωγήν, διώρυσαν τὴν καταψήφισιν τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς παρανόμου, ἤτοι παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἀπορρίψεως ὑπ' αὐτοῦ διὰ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου τῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἰτήσεώς του τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπέρρουσε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο συντάξεως ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὡς μὴ ἔχων πραγματοποιήσει δεκαετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Η.Ε.Α.Π., τὸ δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἡ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου τοῦ λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 51 § 5 τοῦ ρηθέντος ἀ.ν. 1846]1951, δριζούσης ὅτι ἀμφισβητήσεις κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιλύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπιλύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πᾶσα ἀμφισβήτησις καὶ διαφορὰ δημοσίου δικαίου προκύπτουσα ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν περὶ μεταβολῆς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου, εἴτε μεταξὺ τῶν ἀσφαλιστικῶν φορέων, εἴτε μεταξὺ ἡσφαλισμένων καὶ Ὀργανισμῶν, οὐδαμῶς ὅμως συνάγεται ἐξ αὐτῆς, ὅτι καθιερώθη διοικητικὴ δικαιοδοσία καὶ δὴ κατὰ παράβασιν τῆς συνταγματικῆς ἀρχῆς τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὰ τακτικὰ δικαστήρια τὴν ἢν κέκτηνται δικαιοδοσίαν ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν καὶ ἀποστερήσῃ τοὺς ἡσφαλισμένους τοῦ δικαιώματος νὰ προσφύγωσιν εἰς αὐτὰ ἐν περιπτώσει τυχὸν προσβολῆς καθαρῶς ἰδιωτικοῦ δικαιώματος. Ὅθεν αὐτὸν ἀποφηναμένη καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἐπιληφθεῖσα καὶ ἐξετάσασα τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διὰ κακυσαν τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ἐκ τῆς παρανόμου πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἤτοι τῆς ἀπορρίψεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεώς του, ἐπελθούσης εἰς τοῦτον ζημίας, πρὶν ἢ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς περὶ ἧς αὐτὴ ἀμφισβητήσεως ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, τὸ μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν οὐσιαστικὴν διάταξιν, τὸ δὲ αὐθεμέλως ὑπέρβασιν τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων ἐποιήσατο, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

§ 2. Ἀρχαὶ χρηστῆς καὶ εὐρύθμου διοικήσεως καὶ ἀναζήτησις ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων

Ἀντίθεσις πρὸς τὰς ἀρχὰς χρηστῆς καὶ εὐρύθμου διοικήσεως ἡ ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως καταβληθέντων, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ δὲν ὀφείλεται εἰς δολίαν ἐνέργειαν τοῦ ἐνδιαφερομένου, λόγῳ τῶν ἀπροβλέπτων δυσμενῶν συνεπειῶν, τὰς ὁποίας θὰ συνεπήγετο τὸ μέτρον τοῦτο εἰς αὐτόν.—Ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ παροχῆς ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου ἐργασίας, ἐξ ἧς ἀποκερδαίνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ σταθερῶς ὑπ' αὐτοῦ νομολογηθέντα ὡς πρὸς τὴν ἀναζήτησιν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν περιοδικῶν παροχῶν μετ' ἀνάκλησιν διοικητικῆς πράξεως, ἐκδοθείσης κατὰ πλάνην περὶ τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ (ἢ ὡς ἐν προκειμένῳ ἐπὶ ἀναστολῆς συντάξεως τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ παροχῆς ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου ἐργασίας, ἐξ ἧς ἀποκερδαίνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως) (βλέπε Σ.Κ. 1338/1958, εἰσηγητὴς *Α. Μαρούδας*, ΕΕΔ 17, 884, Σ.Κ. 1959/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Καρβελλᾶς*, ΕΕΔ 18, 724, πρβλ. καὶ δοκίμην νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 18, 898, ΕΕΔ 18, 969).

Ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀναστολῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ παροχῆς ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου ἐργασίας ἡ δοκησισυνταξιοῦχος ἐπαγγέλματος κατ' ἄρθρ. 29 § 7 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3083/1951, βλέπε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 18, 807.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2358/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος *κ. Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κουτσουράκης, Ε. Μέλλιος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἡ αἰτοῦσα, ἡσφαλισμένη παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 τῆς 2ας Ἰανουαρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, καθ' ὅ μέρος δι' αὐτῆς ἀνεστάλη ἀναδρομικῶς ἀπὸ 15 Αὐγούστου 1951 μέχρι 30 Ἰουνίου 1952 καὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1953 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1956 ἡ καταβολὴ τῆς ἀπονεμηθείσης αὐτῇ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της, καὶ ζητεῖται παρ' αὐτῆς ἡ ἐπιστροφὴ τῶν κατὰ τὰ ὡς ἄνω χρονικὰ διαστήματα εἰσπραχθέντων χρημάτων.

Καθ' ἃ παγίως ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (Ὁλομ. 1338]1958, 626]1953), ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν ἡ ἀναζήτησις τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη καταβολὴ δὲν ὀφείλεται εἰς δολίαν ἐνέργειαν τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς καὶ εὐρύθμου διοικήσεως, λόγῳ τῶν ἀ-

προβλεπτων δυσμενῶν συνεπειῶν, ἂς θὰ συνεπήγετο τὸ μέτρον τοῦτο δι' αὐτόν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἡ αἰτοῦσα ἔτυχε παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τοῦ 1950 συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της. Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3083/1954 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. διατάξεων κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 247), καθ' ἣν ἀναστέλλεται ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως, ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος, ἐργαζόμενος, ἀπαιτεῖται ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως διὰ τὰς χρονικὰς περιόδους ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1951 μέχρι 30 Ἰουνίου 1952 καὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1953 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1956 καὶ ζητεῖται συγχρόνως παρ' αὐτῆς ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ἀντιστοίχως καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ τῶν 22 χιλιάδων δραχμῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη κατὰ τὰ ἀνωτέρω χρονικὰ διαστήματα ἐργαζομένη ἀπεκόμισε ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεώς της. Πλήν, δεδομένου ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις σαφῶς δέχεται, ὅτι ἡ γενομένη κατὰ τὰς ὡς ἄνω περιόδους πρὸς τὴν αἰτοῦσαν καταβολὴ συντάξεως προελήφθη ἐκ δολίας αὐτῆς ἐνεργείας, ἀνεπίτρεπτος τυγχάνει, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει κρινόμενα, ἡ ἀναζήτησις τῶν οὕτω καλαπίστως εἰσπραχθέντων χρημάτων καὶ ἀνυποστάτου κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τυγχάνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως.

3. Ἡμέραι ἐπιδοτήσεως ἀνέργου πρὸ τοῦ Α.Ν. 1846/1951 καὶ ὑπολογισμὸς αὐτῶν διὰ τὸ δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τὸν Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»

Ἐκκρεμότης ὑπὸ νεωτέρου Νόμου ἄλλων προϋποθέσεων διὰ τὴν σύστασιν δικαιώματός τινος.— Κατίσχυσις τοῦ τελευταίου τούτου Νόμου, μὴ ὁλοκληρωθεισῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ παλαιοῦ Νόμου τῶν ἀπαιτουμένων ὑπ' αὐτοῦ προϋποθέσεων, ἐκτὸς ἂν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὁ τελευταῖος Νόμος διατηρήσῃ τὸ προϊσχύσαν δίκαιον ὡς πρὸς τὰς ἐννόμους συνεπείας, τὰς ὁποίας προσέδιδεν εἰς παρωχημένα γεγονότα ἢ γεγεννημένας σχέσεις, ἐξ ὧν ἀπορρέιχεο ἁπλῶς εὐχέρεια ἢ προσδοκία κτήσεως δικαιώματος.— Ἀνεπίτρεπτος συνεπῶς καὶ ὁ ὑπολογισμὸς ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως ἀνέργου εἰς ἐκείνας δι' ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐπὶ μὴ ὁλοκληρώσεως προϋποθέσεων δικαιώματος συντάξεως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Α.Ν. 1846/1951.

Παρέρχεται καὶ ἡ ναυτέρα αἰτίη ἐφεσιβλητικὴ ἀπόφασις, ἀναιρέσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 843/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, εἰς τὴν ὁμοίαν ἐπὶ τοῦ θέματος ἄποψιν τῆς προγενεστέρας Α.Π. 107/1958 (εἰσηγητὴς Σ. Μαυρομιχάλης, ΕΕΔ 17, 365). (Οὕτω καὶ Χ. Ἀγαλλόπουλος, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἔκδ. 1955, σελ. 281, ἀμφίρρων καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 55/1952 ἐγκύκλιος τοῦ Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 11, 831). Σημειοῦται, ὅτι ἀντιθέτως ἐκ' αὐτοῦ ἔχει ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (ὑπ' ἀριθ. 1257/1955, εἰσηγητὴς Α. Ταβουλάρης, ΕΕΔ 16, 1951, σελ. καὶ Σ.Ε. 1100/1959, εἰσηγητὴς Γ. Σκουρτσής, ΕΕΔ 18, 815, βλέπε καὶ σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 17, 865).

Ἀρείου Πάγου 12/1960, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Νικολόπουλος, Σ. Σπετσάκης

Κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, ἂν δὲν ὡλοκληρώθησαν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ παλαιοῦ νόμου αἱ ἀπαιτούμεναι ὑπ' αὐτοῦ προϋποθέσεις διὰ τὴν σύστασιν δικαιώματός τινος, ὁ δὲ ἐπακολουθήσας νεώτερος νόμος ἀξιώσῃ ἄλλοίας προϋποθέσεις, καθόλου ἢ ἐν μέρει, διὰ τὴν κτῆσιν τοῦ δικαιώματος, ὁ τελευταῖος οὗτος νόμος κατισχύει, ἐκτὸς ἐὰν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς διατηρήσῃ τὸ προϊσχύσαν δίκαιον ὡς πρὸς τὰς ἐννόμους συνεπείας, ἃς τοῦτο προσέδιδεν εἰς παρωχημένα γεγονότα ἢ γεγεννημένας σχέσεις ἐξ ὧν παρείχετο ἁπλῶς ἡ εὐχέρεια ἢ προσδοκία κτήσεως δικαιώματος. Τοιαύτη ὅμως νομοθετικὴ βούλησις δὲν ἐξεδηλώθη ἐν τῷ ν. 1846/1951, ὅστις ὁρίσας διὰ τῶν ἄρθρ. 28 § 1 καὶ 8 § 2 ὅτι αἱ ἡμέραι ἐπιδοτήσεως τοῦ ἀνέργου ἠσφαλισμένου δὲν λογίζονται ἡμέραι ἐργασίας διὰ τὴν κτῆσιν δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος, κατήργησε ρητῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 60 § 1 τὴν ἀντίθετον διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 ν. 1187/1948, ἐπέτρεψε δὲ μόνον, ὅπως αἱ ἡμέραι αὗται ἐπιδοτήσεως ὑπολογίζωνται διὰ τὴν παροχὴν ἐπιδόματος ἀσθενείας, κατὰ τὸ ἄρθρον 35 (σχετικῶς καὶ ἄρθρον 24 ν. 2961/1954, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 ν. 3464/1955) καὶ ἑπομένως αἱ ἡμέραι ἐπιδοτήσεως τοῦ ἀνέργου ἠσφαλισμένου πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν. 1846/1951 δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὡς ἡμέραι ἐργασίας διὰ τὴν κτῆσιν δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος, ἐφ' ὅσον αἱ προϋποθέσεις κτήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου δὲν εἶχον ὁλοκληρωθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἠσφαλισμένη εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 2348/1953 καὶ συμπληρώσασα τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας της ἐβεβαιώθη, ὅπως ζητήσῃ τὸν συνυπολογισμὸν τῶν ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως της λόγῳ ἀνεργίας κατὰ τὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 1846/1951 χρόνον καὶ ἀκολούθως ἀπορρίψας τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσιόντος κατὰ τῆς ἐκληθείσης πρωτοβουλίαν ἀποφάσεως, δεξαμένης τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ μὴ παροχῆς συντάξεως γήρατος, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως, δέον δὲ νὰ παραφαρτηθῇ ἡ ὑπόθεσις καὶ ἐπιληφθῇ τῆς ἐνδικάσεως αὐτῆς καὶ κατ' οὐσίαν τὸ Τμῆμα ταῦτο, μὴ χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 ν. 3810/1957).

Ἀναιρεθείσης τῆς ἀποφάσεως καὶ ἐπανερχο-

μένων τῶν διαβίκων, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 23 ν. 3810]1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1957 ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2845]1957 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ νομολογίᾳ ἐκτεθέντα, κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὅτι δικαιοῦται ἡ ἐφεσιβλήτος ἠσφαλισμένη εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 2348]1953, ὡς συγκεντροῦσα καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου προσόντα, ὅπως ζητήσῃ τὸν συνυπολογισμὸν τῶν ἡμερῶν ἐπιδοτήσεώς της λόγῳ ἀνεργίας κατὰ τὸν πρὸ τῆς ἐναρξέως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 1846]1951 χρόνον, εἰς τὰς ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἀκολούθως δεξαμένη τὴν ἀγωγὴν ταύτης περὶ ἀποζημιώσεώς της λόγῳ μὴ παροχῆς συντάξεως γήρατος ἐκ τοῦ μὴ συνυπολογισμοῦ τούτων, ἐσφαλε καὶ δίκαιον, δεκτοῦ γινομένου τοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως, ὡς καὶ τῆς ἐφέσεως, ὡς βασίμου, νὰ ἐξαφανισθῇ αὕτη καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἀγωγὴ τῆς ἐφεσιβλήτου.

§ 4. Μέθοδος προσδιορισμοῦ ἀναπηρίας ἠσφαλισμένου δι' ἀπονομὴν συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἔννοια ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. α' Α. Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».— Προσδιορισμὸς ἐξ ὑποκειμένου τῆς πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου ἐν ἀμέσῳ συναρτήσει πρὸς ἐν ἐλάχιστον ποσοστὸν προσόδου, ὅπερ δύναται οὗτος νὰ ἀποκομίζῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του.— Προϋπόθεσις τῆς μεθόδου αὐτῆς ἡ εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν στάθμισις τοῦ βαθμοῦ βιοποριστικῆς ἱκανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐπηρεαζομένης καὶ ἐξ ἄλλων παραγόντων, πλὴν τῶν ἰατρικῶν.— Ὑποχρέωσις τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου.

Σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως εἶναι καὶ ἡ Σ.Ε. 831/1959 (εἰσηγητὴς Θ. Κουρουσόπουλος, ΕΕΔ 18, 911), βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11803/1959 (εἰσηγητὴς Γ. Παντελόπουλος, ΕΕΔ 18, 1212), ὡς πρὸς δὲ τὴν διατύπωσιν εἰς ἀναπηρίας βλέπε Σ.Ε. 1510/1959 (εἰσηγήτρια Π. Μαρκόπουλος, ΕΕΔ 18, 1027).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1731/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Τσάτσος, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς κατὰ νόμον ἀρκουμένης, διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 870 ἀπὸ 29 Αὐγούστου 1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ ν.δ. 3710]1957, ἥτις ἠκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1185]1958 ἀπόφασιν τῆς Τ.Δ.Ε. τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν, δι' ἧς ὁ αἰτῶν εἶχε κριθῇ ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφ. α τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 καὶ ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1227] 1958 ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑποκαταστήματος, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι οὗτος ἔπαυσε νὰ εἶναι ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἄνω ἔννοιαν ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1957 καὶ διεκόπη ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ἡ ἀπονεμηθεῖσα αὐτῷ σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας, χορηγηθέντος εἰς τοῦτον ἐκτοτε καὶ ἐπὶ μίαν διετίαν ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς.

Ὁ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» εἰς τὸ ἄρθρον 28 § 2 ἐδάφ. α' ὁρίζει, ὅτι: «Ὁ ἠσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενίσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας, δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀκολουθουμένη μέθοδος προσδιορισμοῦ τῆς ἀναπηρίας τῶν ἠσφαλισμένων δὲν στηρίζεται εἰς κριτήρια ἀντικειμενικά, σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὸν ἰατρικὸν καθορισμὸν ὡρισμένου ποσοστοῦ (βαθμοῦ) ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, ἐξ ἧς ἀναγκαίως ἀπορρέει ἡ πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ὑποχρέωσις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως. Ὁ νόμος προείκρινε τὸν ἐξ ὑποκειμένου προσδιορισμὸν τῆς πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου ἐν ἀμέσῳ συναρτήσει πρὸς ἓν ἐλάχιστον ποσοστὸν προσόδου, ὅπερ δύναται οὗτος νὰ ἀποκομίζῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του. Ἡ μέθοδος δὲ αὐτὴ προϋποθέτει ἀναγκαίως τὴν εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν στάθμισιν τοῦ βαθμοῦ βιοποριστικῆς ἱκανότητος, δηλαδὴ τῆς οἰκονομικῆς ἀξίας τῆς ὑπολειπομένης ἱκανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου, ἥτις ἐπηρεάζεται καὶ ἐξ ἄλλων παραγόντων, πλὴν τῶν ἰατρικῶν. Ἐκ τούτου ὀφθὲν παρέπεται, ὅτι τὸ ἁρμόδιον πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος ἀσφαλιστικὸν ὄργανον ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς οἰκονομικῆς ἀξίας τῆς παραμενούσης ἱκανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τοὺς ἄνω παράγοντας (ἡλικίαν, ἱκανότητα προσαρμογῆς, κατάστασιν τῆς ἀγορᾶς ἐν γένει κλπ.) καὶ νὰ αἰτιολογῇ πλήρως τὴν σχετικὴν αὐτοῦ πρᾶξιν, ἵνα καθίσταται δυνατὸς ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος ταύτης.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν ἐν ἔτει 1954 ἐπαθε παράλυσιν τοῦ ἀριστεροῦ βραχιονίου πλέγματος μὲ ποσοστὸν ἀναπηρίας 66 ο/ο (γνωμάτευσις Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 1587]1954), δι' ὃ καὶ ἐχορηγήθη εἰς τοῦτον σύνταξις ἀναπηρίας μέχρι 30.10.1957. Κατὰ Νοέμβριον ἔτους 1957 παρε-

πέμφθη καὶ αὖθις εἰς τὴν ὡς ἄνω Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις ἐγνωμάτευσεν (γνωμάτευσις ὑπ' ἀριθ. 4126]1957), ὅτι παρουσιάζει βαρεῖαν βλάβην τοῦ ἀριστεροῦ βραχιονίου πλέγματος μετὰ βαθμοῦ ἀτροφίας τῶν μυῶν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς ὠμικῆς ζώνης καὶ εἶναι ἀνάπηρος πρὸς ἐργασίαν μὲ βαθμὸν 55 ο]ο καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Δευτεροβάθμιον Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ι.Κ.Α., ἥτις ἐγνωμάτευσε (γνωμάτευσις ὑπ' ἀριθ. 77]1958), ὅτι πάσχει ἐξ ὑπολειμμάτων παλαιᾶς μετατραυματικῆς βλάβης τοῦ ἀριστεροῦ βραχιονίου πλέγματος μὲ κυρίως ἀπομένουσαν ἐκδήλωσιν τὴν πλήρη παράλυσιν τοῦ δελτοειδοῦς καὶ εἶναι ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν μὲ βαθμὸν 60 ο]ο. Ἐν ὄψει τῆς τελευταίας ταύτης γνωματεύσεως, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν ἔκρινεν (ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 1227]1958) ἄνευ τινὸς αἰτιολογίας, ὅτι ὁ αἰτῶν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις του κλπ., πλέον τοῦ 1]3, οὐχὶ ὅμως καὶ πλέον τῶν 2]3 ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως καὶ ἐπομένως ἔπαυσε νὰ εἶναι ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1957 καὶ ἐκτοτε δικαιοῦται εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς. Ἀσκηθείσης ἐνστάσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπελήφθη ἡ Τοπικὴ Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ τοῦ αὐτοῦ Ὑποκαταστήματος, ἥτις, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς ὡς εἴρηται γνωματεύσεις τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, τὸ ἀπὸ 31.12.1957 πιστοποιητικὸν τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός», δι' οὗ βεβαιοῦται, ὅτι ὁ αἰτῶν πάσχει ἐξ ὑπολειμμάτων παλαιᾶς μετατραυματικῆς βλάβης ἀριστεροῦ βραχιονίου πλέγματος μὲ κυρίως ἀπομένουσαν ἐκδήλωσιν τὴν πλήρη παράλυσιν τοῦ δελτοειδοῦς καὶ συνεκτιμήσασα καὶ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ - ἐργάτης καπνοβιομηχανίας - σιγαροποιός - ἔκρινεν (ἀπόφ. ὑπ' ἀριθ. 1185]1958), ὅτι οὗτος δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις του κλπ., πλέον τοῦ 1]3 ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως καὶ ἐπομένως ὅτι εἶναι ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951.

Εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ ἀσκηθείσης ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ ρηθέντος Διευθυντοῦ κατὰ τῆς τελευταίας ταύτης ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς, φέρεται, ὅτι δέον νὰ τύχῃ ὁ αἰτῶν ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1957 εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς καὶ οὐχὶ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 4126]1957 καὶ 77]1958 γνωματεύσεων τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (Πρωτοβαθμίου καὶ Δευτεροβαθμίου), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς παλαιοτέρας εὑρισκομένας ἐν τῷ φακέλλῳ, προκύπτει, ὅτι ἡ βλάβη, ἐξ ἧς οὗτος κατέστη ἀνάπηρος, καὶ ἡ ἐν τέλει μετατραυματικὴ κατάστασις τοῦ ἀριστεροῦ αὐτοῦ βραχίονος ἔχει σταθεροποιηθῆ, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ δυνατότης νέου ἐπαγγελματικοῦ του προσανατολισμοῦ, εἰς τοῦτο δὲ δέον νὰ τεθῇ ἡ προσπάθεια τοῦ ἀσφαλισμένου, ὅσον καὶ ἡ παρὰ τοῦ Ἱδρύματος παρεχομένη ἐφεξῆς ἀσφαλιστικὴ προστασία, ἐφ' ὅσον κρίνεται, ὅτι οὗτος δύναται νὰ κερδίζῃ πλέον τοῦ 1]3 καὶ ἐντὸς τῶν 2]3 ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως καὶ ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ. Ἀλλ' ἡ κρίσις αὕτη, μὴ διαλαμβάνουσα βάσει ποίων παραγόντων - ἄλλων ἢ τῶν ἰατρικῶν - προσδιωρίσθη οὕτως ἡ βιοποριστικὴ ἱκανότης τοῦ αἰτοῦντος, παρίσταται, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀναιτιολόγητος καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου βασίμως προβαλλομένου, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθίσταται ἀκυρωτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

§ 5. Ἀπαγόρευσις ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων ἡσφαλισμένων εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως

Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν. — Ἀπαλλαγὴ τῶν εἰς αὐτὰ ἀσφαλιζομένων τῆς ὑποχρεώσεως ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ προϋποθέσεις ἀπαλλαγῆς. — Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν διευθυντῶν κλπ. ἑταιρειῶν ἢ συνεταιρισμῶν.

Σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα τῆς κατωτέρω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως εἶναι καὶ ἡ Α.Π. 593/1957 (εἰσηγητὴς *Α. Κουτσουμάρης*, ΕΕΔ 17, 709), κατ' ἣν ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» βλέπε καὶ Α.Π. 92/1956 (εἰσηγητὴς *Π. Ταραζάχης*, ΕΕΔ 15, 323), Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1417/1957, (εἰσηγητὴς *Π. Κόστης*, ΕΕΔ 16, 743), Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2249/1957, (εἰσηγητὴς *Μ. Γεωργόπουλος*, ΕΕΔ 16, 934).

Ἐφετείου Θεσσαλονίκης 391/1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Τσιλιγκερίδης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Π. Βαρβέρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Καραμανώλης, Η. Νικολόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 141 § 1 τοῦ προεδρ. δ]τος τῆς 2.10.1931 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου διατάξεων (ἄρθρ. 2 ν.δ. 27.11.1926 καὶ 10 ν. 4663) πάντες οἱ πολιτικοὶ μηχανικοί, μηχανικοὶ μηχανολόγοι, μηχανικοὶ ἠλεκτρολόγοι, μηχανικοὶ μεταλλειολόγοι, ἀρχιτέκτονες, τοπογράφοι, ναυπηγοὶ καὶ μηχανικοὶ διπλωματοῦχοι τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου ἢ ὁμοταγῶν Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς, ἅμα τῷ διορισμῷ των εἰς δημοσίαν, δημοτικὴν, κοινοτικὴν ἢ ἰδιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἢ ἅμα τῇ πρὸς ἄσκησιν ἐπαγγέλματος ἐγκαταστάσει των ἐν Ἑλλάδι ἀποτελοῦσιν ὑποχρεωτικῶς μέλη τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ ἀ.ν. 2326]1940 «περὶ Ταμείου συντάξεων μηχανικῶν καὶ ἐργοληπτῶν δημοσίων ἔργων» μετέχουσιν ὑποχρεωτικῶς τοῦ Ταμείου τούτου πάντες οἱ δικαιούμενοι νὰ ὦσι μέλη τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ ἀφ' ἧς ἤρξαντο αἱ καταβολαὶ τῶν συνδρομῶν αὐτῶν εἰς τοῦτο. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ ἐφ' ὅσον ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων μερῶν συνομολογεῖται, ὅτι ὁ πρῶτος τῶν ἐναγόντων ἐφεσιβλήτων εἶναι διπλωματοῦχος μηχανολόγος,

ότι αύτος είναι μέλος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος ἀπό τοῦ ἔτους 1930 καί ὅτι ἔχει ἐκπληρώσει τάς πρός αὐτό μέχρι τῆς 31.12.1956 ὑποχρεώσεις του ἐκ συνδρομῶν, προκύπτει ὅτι οὗτος (πρῶτος τῶν ἐναγόντων) εἶναι ἠσφαλισμένος εἰς τό ὡς ἄνω Ταμεῖον συντάξεως μηχανικῶν καί ἐργοληπτῶν δημοσίων ἔργων.

Ὑπό μέν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζονται τά πρόσωπα τά ὑπαγόμενα ὑποχρεωτικῶς εἰς τήν ὑπό τοῦ νόμου τούτου ἀσφάλισιν, ἐν οἷς περιλαμβάνονται καί τά παρέχοντα ἐντός τῶν ὁρίων τῆς χώρας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, ὑπό δέ τοῦ ἄρθρου 29 § 3 τοῦ ν.δ. 2698]1953 «περί διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ.» εἰς τό τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ]τος προαστίθη ἐδάφιον καί ὡρίσθη δι' αὐτοῦ, ὅτι εἰς τήν ὡς ἄνω ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπάγονται καί οἱ διευθύνται καί γενικοί διευθυνταί, ἐκτελεσταί, διευθύνοντες ἤ συμπράττοντες σύμβουλοι ἤ διοικηταί ἑταιρειῶν ἤ συνεταιρισμῶν, ὧν αἱ ἀμοιβαί φορολογοῦνται κατά τήν ΣΤ' κατηγορίαν (μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν) τοῦ φόρου καθαρᾶς προσόδου. Κατά τήν ἔννοιαν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως τά πρόσωπα ταῦτα ὑπῆχθησαν εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀνεξαρτήτως ἐάν συνδέωνται διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀρκεῖ τό ὅτι ἡ ἀμοιβή αὐτῶν φορολογεῖται ὡς ἀνωτέρω. Ἐξ ἑτέρου ἀπό τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ αὐτοῦ ὡς εἴρηται ἀ.ν. 184ή]1951 ὁρίζεται, ὅτι πάντα τά ὑφιστάμενα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου ολασδήποτε μορφῆς Ταμεῖα, τά συνιστώμενα βάσει τοῦ ν. 2868]1923 ἤ εἰδικῶν νόμων καί ἀσφαλίζοντα, εἴτε ἀποκλειστικῶς, εἴτε ἐν μέρει, πρόσωπα ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ ἀναφερομένων, ἐξακολουθοῦν λειτουργοῦντα καί διεπόμενα ὑπό τῶν ἰσχυουσῶν δι' ἕκαστον τούτων διατάξεων, πάντα δέ ταῦτα εἰς τά τοιαῦτα Ταμεῖα κυρίως ἀσφαλίζομενα πρόσωπα ἀπαλλάσσονται, δι' οὓς κλάδους εἶναι ἠσφαλισμένα παρ' αὐτοῖς, τῆς παρά τῷ Ι.Κ.Α. διά τόν ἀντίστοιχον κλάδον ἀσφαλίσεως, ἀδιαφόρως ἐάν τό οἰκεῖον Ταμεῖον χορηγῇ ἁπάσας ἤ μέρος τῶν ὑπό τοῦ ἀντιστοίχου κλάδου τοῦ Ι.Κ.Α. πραγματοποιουμένων παροχῶν καί τοῦ ὕψους αὐτῶν. Περαιτέρω ὑπό τοῦ ἄρθρου 33 §§ 2 καί 3 τοῦ προρρηθέντος ν.δ. 2698]1953 ἀφ' ἑνός μέν κατηργήθη τό ἐδ. β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι, ἐάν πρόσωπόν τι τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων παρέχῃ, ἐκτός τῆς ἐργασίας, δι' ἣν ἀσφαλίζεται εἰς εἰδικόν Ταμεῖον καί δι' ἣν ὡς ἐκ τούτου ἐξαιρεῖται ἐκ τοῦ οἰκείου κλάδου ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α., καί ἑτέραν ἐργασίαν ἐμπιπτουσαν εἰς τό ἄρθρον 2 αὐτοῦ, μή θεμελιοῦσαν ὅμως ὑποχρέωσιν ἀσφαλίσεως παρ' ἑτέρῳ Ταμείῳ, ὑπάγεται ὡς πρός ταύτην εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀφ' ἑτέρου δέ ἠρμηνεύθη ἡ ὡς ἄνω ἀναφερομένη β' περίοδος τοῦ ἐδ. α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 καί ὡρίσθη, ὅτι προσώπων ἠσφαλισμένων εἰς τά τοιαῦτα Ταμεῖα κυρίως ἀσφαλίσεως ἀπαγορεύεται ἡ παρά τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισις ἐν πάσῃ περιπτώσει δι' οὓς κλάδους τά πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς τά ἐν λόγῳ Ταμεῖα, τυχόν δέ κατά παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης ἀσφάλισις τῶν ὡς ἄνω προσώπων παρά τῷ Ι.Κ.Α. οὐδέν δημιουργεῖ δικαίωμα ὑπέρ αὐτῶν πρός λῆψιν παροχῶν, πλήν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιστροφῆς τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν κλάδου ἀναπηρίας, γήρατος καί θανάτου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι ἤδη μετά τήν ἰσχύν τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 2698]1953 πρόσωπα ἠσφαλισμένα εἰς Ταμεῖα κυρίως ἀσφαλίσεως, συσταθέντα καί ὑφιστάμενα πρό τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, οἷον καί τό ὑπό τοῦ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διά τοῦ ἀ.ν. 2326]1940 συσταθέν Ταμεῖον μηχανικῶν καί ἐργοληπτῶν δημοσίων ἔργων, ἀπηλλάγησαν μέν τῆς ὑποχρεώσεως ἀσφαλίσεως παρά τῷ Ι.Κ.Α., πρός δέ καί ἀπηγορεύθη ἡ παρ' αὐτῷ ἀσφάλισις οὐ μόνον διά τήν σχετικήν πρός τά κύριον ἐπάγγελμα ἀπασχόλησιν, δι' ὃ εἶναι ἠσφαλισμένα παρά τῷ εἰς ὃ ὑπάγονται εἰδικῷ Ταμείῳ, ἀλλά ἐν πάσῃ περιπτώσει, δηλ. καί διά πᾶσαν ἑτέραν ἐργασίαν ἀσχετον πρός τό ἐπάγγελμά των, ἐμπίπτουσαν ὅμως εἰς τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 (ἴδε σχετικῶς καί Σ.Ε. 40]1954, Θ. ΔΕ 379), πλήν ἡ τοιαύτη ἀπαλλαγή τῆς ἀσφαλίσεως παρά τῷ Ι.Κ.Α. διά τάς τελευταίας ταύτας ἐργασίας εἶναι γενική μόνον ἐάν τό εἰς ὃ εἶναι ἠσφαλισμένα τά πρόσωπα ταῦτα εἰδικόν Ταμεῖον καλύπτῃ πάντας τούς ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπομένους κλάδους ἀσφαλίσεως, ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν δέν καλύπτει τινάς ἐξ αὐτῶν, τότε ὡς πρός αὐτούς τά ἐν λόγῳ πρόσωπα ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς παρά τῷ Ι.Κ.Α. (ἴδε σχετικῶς καί Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, σελ. 75 καί 108).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 2326]1940 σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι ἡ ὑπό τοῦ Ταμείου συντάξεως μηχανικῶν καί ἐργοληπτῶν δημοσίων ἔργων, εἰς ὃ, ὡς ἐξετέθη, εἶναι ἠσφαλισμένος ὁ πρῶτος ἐκ τῶν ἐφεσιβλήτων ἐναγόντων, παρεχομένη ἀσφάλισις περιορίζεται μόνον εἰς τήν ἀπονομήν συντάξεως ἢ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος εἰς τούς μετόχους αὐτοῦ ἐνεκα γήρατος, ἀνάπτου ἀσθενείας ἢ θανάτου, δέν περιλαμβάνει ὅμως καί τήν ἀσφάλισιν λόγῳ ἀσθενείας, ἥτις καί κατά τά ἄρθρα 37 καί 38 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντος ἀπό 2.11.1945 β. δ]τος «περί ὀργανισμοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου» παρέχεται μόνον εἰς τό ὑπαλληλικόν καί ὑπηρετικόν προσωπικόν τοῦ Ταμείου, ὅπερ καί ρητῶς ὑπό τοῦ ἄρθρου 6 § 4 τοῦ ρηθέντος ν. 2326]1940 ἐξαιρεῖται τῆς παρά τῷ ἐκκαλοῦντι Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως. Ἐξ ἑτέρου συνομολογεῖται, ὅτι ὁ πρῶτος ἐξ αὐτῶν εἶναι πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς δευτέρας ἐξ αὐτῶν ἀνωνύμου ἑταιρείας, ἀλλά καί ὅτι ὡς κυριώτερος μέτοχός της εἶναι καί διοικητής αὐτῆς. Δέν ἀμφισβητεῖται ἐπίσης παρά τῶν ἐφεσιβλήτων ὅτι ὁ πρῶτος τῶν ἐναγόντων διά τήν ἀπασχόλησιν ὡς διοικητοῦ τῆς δευτέρας ἐξ αὐτῶν ἑταιρείας λαμβάνει ἀμοιβήν, φορολογουμένην κατά τήν ΣΤ' κατηγορίαν (μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν) τοῦ φόρου καθαρᾶς προσόδου. Τούτοις συνεπῶς κατ' ὀρθήν ἑρμηνείαν καί ἐκτίμησιν τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων ἐκρίθη ὑπό τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων, ὅτι ὁ πρῶτος τῶν ἐναγόντων δέν εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος παρά τῷ ἐκκαλοῦντι Ι.Κ.Α. διά τόν κύριον κλάδον ἀσφαλίσεως συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἀναπηρίας καί θανάτου καί

ανεγνώρισεν, ότι δεν ὑφίστατο παρ' αὐτῷ ὑποχρέωσις ἀσφαλίσεως διὰ τὸν κλάδον τοῦτον, ἐσφαλεν ὅμως κρίνασα ὅτι δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις ἀσφαλίσεως τούτων παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, ὅστις, ὡς ἐξετέθη, δὲν καλύπτεται ὑπὸ τοῦ εἰς ὃ εἶναι οὗτος ἠσφαλισμένος Ταμείου συντάξεως μηχανικῶν καὶ ἐργοληπτῶν δημοσίων ἔργων λόγῳ τῆς ἰδιότητός του ὡς μηχανικοῦ μηχανολόγου.

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν

Ἀνίσχυρος ὁ Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ὡς ἐκδοθεὶς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εὐρυτάτης καὶ συνεπῶς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ Α.Ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας».— Ἰσχὺς τῶν προϋφισταμένων τοῦ Κανονισμοῦ διατάξεων.— Διαδικασία παροχῆς συντάξεως.— Ἔφεσις καὶ ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως.

Διὰ σειρᾶς ἀποφάσεων αὐτοῦ (ὧν μία καὶ ἡ παρατιθεμένη κατωτέρω) τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δέχεται, ὅτι ὁ Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ἐγκριθεὶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν εὐρεῖαν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀντισυνταγματικὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», εἶναι ἄκυρος (βλέπε καὶ Σ.Ε. 881/1959, εἰσηγητὴς *Δ. Καρβέλλας*, ΕΕΔ 18, 445, Σ.Ε. 1470/1959, εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 18, 900, Σ.Ε. 1505/1959, εἰσηγητὴς *Η. Γλυκοφρύδης*, ΕΕΔ 18, 1151).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2361/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλλας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Καλοδούκας*
Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Πατρικίος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως καὶ τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης αἰτήσεως, ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 505/1958 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος περὶ συνταξιοδοτήσεώς του ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου λόγῳ ἀναπηρίας.

Τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 67072/1939) ἀνισχύρου ὄντος, κατὰ τὰ παγίως κριθέντα ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Ὀλ. 522/1955, 231/1958, 458/1958 κλπ.), ὡς ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εὐρυτάτης καὶ συνεπῶς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ἰσχύουσιν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαδικασίαν χορηγήσεως συντάξεως εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους ἐν τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, αἱ προϋφισταμέναι διατάξεις, ἤτοι αἱ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ πρ. δ/γματος τῆς 3/14 Μαΐου 1935 «περὶ διαδικασίας παροχῆς συντάξεως εἰς αὐτοκινητιστάς», δι' ὧν ὁρίζεται, ὅτι «εἶναι τίον ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου (ἐπὶ αἰτήσεως πρὸς λῆψιν συντάξεως) . . χωρεῖ ἔφεσις ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως». Κατὰ τὴν ἀληθῆ δὲ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ὑπάκειται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τῆς πρὸς τοῦτο Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων οἱαδήποτε ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς τοῦτο, ἀποφαινόμενον ἐπὶ αἰτήσεως συνταξιοδοτήσεως, ἀπορρίπτει ταύτην, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ἡ ἀπόρριψις ἐχώρησε δι' οὐσιαστικὸν λόγον ἢ διὰ τυπικὸν τοιοῦτον, οἷον λόγῳ τύπου ἀπαραδέκτου τῆς αἰτήσεως.

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 860/1958 ἀποφάσεώς του, ληφθείσης ἐπὶ αἰτήσεως τοῦ ἤδη προσφεύγοντος, αἰτησαμένου βάσει νέων πραγματικῶν στοιχείων τὴν χορήγησιν αὐτῷ συντάξεως, μετὰ προηγηθεῖσαν ἀπόρριψιν ἐφέσεως του ἐναντίον τῆς ἀνακαλεσάσης τὴν χορηγήσασαν αὐτῷ σύνταξιν ἀναπηρίας ἀρχικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν ταύτην, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν εἶχεν ἐκ τοῦ νόμου εὐχέρειαν, ὅπως ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ τοιούτου αἰτήματός του. Ἡ διὰ τὸν τυπικὸν τοῦτον λόγον, τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς κατ' οὐσίαν κρίσεως τοῦ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήματος, ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς περὶ ἧς πρόκειται αἰτήσεως τοῦ προσφεύγοντος, οὐδόλως αἴρει τὸν χαρακτῆρα τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως αὐτοῦ ὡς ἀπορριπτικῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν, ὑποκειμένης εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἐπὶ τῶν ἐφέσεων Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, συμφώνως πρὸς τὴν προεκτεθεῖσαν ἀληθῆ τοῦ νόμου ἔννοιαν. Κατ' ἀκολουθίαν οὐχὶ νομίμως ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 505/1958 ἀποφάσεώς της, κρίνασα ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, μὴ περιλαμβανομένη μεταξὺ τῶν κατὰ νόμον ὑποκειμένων εἰς ἔφεσιν ἀπαραδέκτως προσεβάλλετο ἐνώπιον αὐτῆς, ἀπέρριψε τοῦτο τῷ λόγῳ τὴν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἀσκηθεῖσαν κατ' αὐτῆς ἔφεσιν. Δέον ὅθεν ὅπως, ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς οὐχὶ νομίμως αἰτιολογημένης, κατὰ τὰ βάσιμα περὶ τούτου λόγου ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἐπιληφθῇ ἡ ἐκδοῦσα ταύτην Ἐπιτροπὴ ἐκ νέου τῆς ρηθείσης ἐφέσεως καὶ ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς νομίμως κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Ὑπαγωγὴ εἰς αὐτό, μεταξὺ ἄλλων, ὑποχρεωτικῶς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, τῶν τελούντων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν τοῦτο κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του εἰς

τοὺς παρ' οἷς ὑπηρετεῖ 'Οργανισμούς, ὑφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα καὶ ἂν ὑπηρετῇ.—'Ασφάλισις ἰατροῦ τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2359/1959. Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρόεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μητσόπουλος, Α. Κλεισιούνης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν ἰατρὸς διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 5114]7.12.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως (Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.), καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς καθωρίσθη ὡς χρόνος ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ἡ 20.9.1957 καὶ οὐχὶ ἡ 11.9.1942, ὡς οὗτος ἀξιοῖ.

Ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 980]1942 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως» (Φ.Ε.Κ. 155), ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 30540]11.9.1942, Φ.Ε.Κ. β' 155, καὶ 2569]21.4.1943, Φ.Ε.Κ. β' 51, ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζεται, ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν 'Ασφαλιστικῶν Ταμείων τῶν τελούντων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν τοῦτο κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του ἐν τοῖς παρ' οἷς ὑπηρετεῖ 'Οργανισμοῖς, ὑφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα καὶ ἂν ὑπηρετῇ. Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὁ αἰτῶν ἰατρός, ὑπηρετῶν εἰς τὸ Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων ὡς προϊστάμενος τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας αὐτοῦ, δέον νὰ θεωρηθῇ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἰσχύος αὐτῆς (21.4.1943), ὅτι ὑπῆχθη ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον, ὅπερ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν. Δεδομένου ὅμως ὅτι μεταγενεστέρως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54156] 30.12.1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἰσχυσάσης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1950, ἐξηρέθησαν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. οἱ ὑπηρετοῦντες, ὡς καὶ ὁ αἰτῶν, εἰς Ταμεῖα μόνιμοι ἰατροί, δυνάμενοι ὅπως συνεχίσωσι προαιρετικῶς τὴν τοιαύτην ἀσφάλισιν μόνον ἐφ' ὅσον ζητήσωσι τοῦτο ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης, καὶ ἂν θεωρηθῇ διατελῶν ὁ αἰτῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπὸ 21.4.1943 ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., διεκόπη ἡ τοιαύτη ἀσφάλισις, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν ἐζήτησε τὴν ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας προαιρετικήν του ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ταμείῳ τοῦτο. Μόνον δὲ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 54971]20.9.1957 (Φ.Ε.Κ. β' 254) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ἣν πάντες οἱ προϊστάμενοι τῶν Ὑγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., ἀνεξαρτήτως ἂν δικαιοῦνται ἢ ὄχι νὰ ἀσκῶσιν ἐλευθέρως τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ, θὰ ἔδει νὰ θεωρηθῇ καὶ πάλιν οὗτος ὡς ὑπαχθεὶς ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχομένη ὅτι ὁ αἰτῶν τυγχάνει ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. μόνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὡς ἄνω τελευταίας ἀποφάσεως τοῦ ἔτους 1957, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι μόνον ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπετράπη ἡ ἀσφάλισις καὶ τῶν ἰατρῶν τῶν ἀσκούντων ἐλευθέρως τὸ ἐπάγγελμά των, ἐλλιπῶς καὶ μὴ νομίμως ἠτιολογημένη παρίσταται, διότι δὲν περιέχει σκέψιν ὡς πρὸς τὸ ἐὰν καὶ διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 21.4.1943 μέχρι 31.12.1949, καθ' ἣν κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 980]1942 εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ὑπάγονται καὶ τὰ πρόσωπα τὰ παρέχοντα κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς Ταμεῖα τελοῦντα ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, θὰ ἠδύνατο ἢ οὐ νὰ θεωρηθῇ οὗτος ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α, ἐφ' ὅσον, ἐν ὄψει τῆς πράγματι παρεχομένης εἰς τὸ Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων ἐργασίας του ὡς προϊσταμένου τῶν Ὑγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, θὰ ἠδύνατο νὰ συναχθῇ, ὅτι εἰργάζετο παρ' αὐτῷ κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν, δεδομένου ὅτι τοῦτο οὐδόλως ἀποκλείεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οὗτος κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἀσκῇ καὶ ἐλευθέρως τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ. Συνεπῶς κατὰ ταῦτα ἀκυρωτέα τυγχάνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ὃ μέρος δὲν αἰτιολογεῖ αὕτη διὰ τίνα λέγων ὁ αἰτῶν δὲν ἐθεωρήθη ὑπαγόμενος εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 21.4.1943 μέχρι 31.12.1949.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

1. ΑΠΟΧΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Εάν ο υπό του Νόμου 4558/1930 ὁριζόμενος χρόνος ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας δέον νὰ εἶναι συνεχὴς ἢ δύναται νὰ λογισθῇ καὶ διακεκομμένως.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1048/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ὁ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσ.Ν.Α.Κ. διατηρηθείς, ὡς γνωστόν, ἐν ἰσχυϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νόμος 4558/1930, ἐν ἄρθρῳ 3 αὐτοῦ ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ὡς βραχείας διαρκείας ἀσθένεια ἐρμηνεύεται ἡ διαρκοῦσα ἕνα μῆνα δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας μέχρι τεσσάρων ἐτῶν, τρεῖς μῆνας δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας πλέον τῶν τεσσάρων ἐτῶν, ὄχι ὅμως καὶ πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, τέσσαρας μῆνας δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, ὄχι ὅμως καὶ πλέον τῶν δέκα πέντε ἐτῶν, καὶ ἓξ μῆνας διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐπὶ χρόνον ἀνώτερον τῶν δέκα πέντε ἐτῶν».

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἐκρίθη ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν Δικαστηρίων ἐφαρμοστέα καὶ ἐπὶ ἐργατῶν διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου (βλ. Α.Π. 299/1950, ΕΕΔ 9, 632, ΑΠ 356/1949, αὐτ. 8, 547, Πρ. Ἀθ. 7542/1957, αὐτ. 17, 482, 17664/1956, αὐτ. 16, 250).

Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 658 Α.Κ. ὁρίζει: «Ὁ χρόνος, δι' ὃν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον (657) ὑφισταμένου κωλύματος διατηρεῖται ἡ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξίωσις, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μῆνα, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τοὐλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συμβάσεως, τὸν ἥμισυ δὲ μῆνα εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν».

Τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, προκειμένης ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, λόγῳ ἀσθενείας, δέον νὰ θεωρηθῇ ἐπικρατεστέρα ἡ ἀνωτέρω εἰδικὴ τοιαύτη, ὡς ἀναφερομένη ἀκριβῶς εἰς τὴν ἀσθένειαν τοῦ μισθωτοῦ (ὡς αἰτίαν ἀποχῆς), τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 4558/1930.

Εἰδικώτερον, ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι διὰ τῶν ὑπ' αὐτῆς τεθειμένων χρονικῶν ὁρίων ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ὁ νομοθέτης ἀπέβλεψεν εἰς τὴν διάρκειαν ἑκάστης μεμονωμένης περιπτώσεως ἀσθενείας καὶ οὐχὶ ἀθροιστικῶς, καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἢ καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος (βλ. Α.Π. 443/1958, ΕΕΔ 17, 741, Α.Π. 224/1954, ΕΕΝ κ' 800, Πρ. Ἀθ. 125/1954, ΕΕΔ 13, 180, 6982/1952, ΕΕΔ 11, 862, Πρ. Πατρ. 1295/1951, ΕΕΔ 11, 136). Ἐὰν δὲ ἡ ἀσθένεια τοῦ μισθωτοῦ διαρκέσῃ πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 4558 καθοριζομένων ὡς ἄνω χρονικῶν ὁρίων, ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ θεωρήσῃ τὴν τοιαύτην πέραν τῶν ὁρίων τούτων παράτασιν τῆς ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ ὡς σιωπηρὰν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἀπέχοντος μισθωτοῦ, χωρὶς νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος ὁ ἐργοδότης νὰ παράσχῃ αὐτῷ ἑτέραν τινὰ ἀποζημίωσιν, πλὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄνω ἄρθρου 658 Α.Κ. ὁριζομένης τοιαύτης, ἴσης πρὸς τὸν μισθὸν τριάκοντα ἢ δεκαπέντε ἡμερῶν, κατὰ περίπτωσιν (πρβλ. *Καυκᾶ*, Ἔνοχ. Δίκ. Ἐλδ. Μέρ. Τ. Α', σ. 323-324, 347, 351-355, *Νικ. Θ. Βασιλείου*, Ἐργ. Δίκ. σ. 349, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἀριθ. 657 ἀριθ. 31, 62, 63, *Κασιμοῦ*, Μελ. Ἐργ. Δικαίου, ἐκδ. 1952, σελ. 64, Α.Π. 128/1958, ΕΕΔ 17, 363). Παρέκκλισις ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο, ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν, ἐσημειώθη ἐσχάτως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 363/1959 ἀποφάσεως Α.Π. (ΕΕΔ 18, 762), μεθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ σχετικὴ ὑπ' ἀριθ. 947/1959 γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου τούτου.

Τούτοις συνεπῶς τὸ Συμβούλιον τοῦτο, στοιχοῦν τῇ ἀνωτέρω γνώμῃ, ἣν θεωρεῖ ὡς ὀρθοτέραν, φρονεῖ ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930 ὁριζόμενα χρονικὰ ὅρια ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ δέον νὰ ὑπολογίζωνται ἐν συνεχείᾳ καὶ οὐχὶ διακεκομμένως.

II. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΙΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΣ

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς μισθωτοὺς καταστήματος κατεδαφισθέντος συνεπείᾳ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1047/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Ι. Μπιζίμης, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὰ διδόμενα πραγματικὰ τὸ κατάστημα (καφενεῖον), ἐν ᾧ εἰργάζοντο οἱ μισθωτοί, κατεδαφίσθη συνεπείᾳ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως τούτου, ἐπελθούσης λόγῳ ρυμοτομίας. Ἐγεννήθη δὲ τὸ ζήτημα, ἐὰν, συνεπείᾳ τῆς ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας ἐπισυμβάσης διαλύ-

σεως της επιχειρήσεως, οι μισθωτοί δικαιούνται αποζημιώσεως.

Έγένετο δεκτόν υπό της νομολογίας των Δικαστηρίων, ότι, εάν ή διάλυσις της επιχειρήσεως οφείληται εις περιστατικόν ανωτέρας βίας, εφαρμόζεται ή διάταξις του άρθρου 6 § 2 του ν. 2112/1920, ως αύτη έτροποποιήθη υπό του άρθρου 4 του ν. 4558/1930, καθ' ην ο υπάλληλος, απολυόμενος έκτακτα διακοπής της εργασίας, λόγω πυρκαϊάς ή άλλου περιστατικού ανωτέρας βίας, καθ' ον τυγχάνει ησφαλισμένος ο εργοδότης, δικαιούται εις τα 2/3 της κατά το άρθρ. 3 εδ. α' αποζημιώσεως. Άλλως, εάν ο εργοδότης δεν τυγχάνη ησφαλισμένος κατά του περιστατικού τούτου, δεν υφίσταται δικαίωμα του μισθωτού προς απόληψιν αποζημιώσεως δι' απόλυσιν, αλλά και εις την περίπτωσιν αύτην απαιτείται πάντως να γίνη ή καταγγελία εγγράφως, επί ποινή άκυρότητος ταύτης, κατά την παράγραφον 5 του άρθρου 5 του ν. 3198/1955. Ειδικώτερον ή διάλυσις των εργασιών επιχειρήσεώς τινος, συνεπεία διαταγής της Αρχής, νομίμως εκδιδομένης, αποτελεί ανωτέραν βίαν, ως επίσης συνιστά περίπτωσιν τοιαύτης πάν τυχηρόν γεγονός, όπερ υπό τας κρατούσας συνθήκας δεν ήδύνατο να αποτραπή και έάν άκόμη κατεβάλλετο το άνώτατον δυνατόν μέτρον επιμελείας και προνοίας (πρβλ. *Μπαλή*, Γεν. Αρχ. έκδ. 6η § 179 σ. 462 - 464, *Καποδίστριαν*, εν ΈρμΑΚ 656, αριθ. 54, Α.Π. 170/1957, ΕΕΔ 16, 376, 444/1954, αύτ. 13, 689, 314/1954, αύτ. 13, 636, 606/1950, αύτ. 9, 1069).

Κατ' ακολουθίαν, έάν ή επιχείρησις διελύθη συνεπεία της λόγω ρυμοτομίας κατεδαφίσεως του καταστήματος, συντρέχει περίπτωσις ανωτέρας βίας, απαλλάσσουσα τον εργοδότην της υποχρεώσεως προς καταβολήν της κατά τον ν. 2112/1920, ως ούτος νύν ισχύει, αποζημιώσεως, υπό την προϋπόθεσιν ότι ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας έγένετο έγγράφως υπό του εργοδότου.

III. ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Έάν είναι υποχρεωτική ή επαναπρόσληψις μισθωτού μετά την εκ των τάξεων του στρατού απόλυσιν αύτου και την προηγηθείσαν ταύτης αναβολήν κατατάξεως.

Νομικού Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1035/1959

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπά μέλη: Οι κ.κ. Α. Αλεξίου, Δ. Μαγγιώρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοί Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Ι. Ματαράγκας, Πάρεδροι

Επί του πρόσθεν ερωτήματος το Νομικόν Συμβούλιον εγνωμοδότησεν ως ακολούθως:

Κατά το διδόμενον πραγματικόν ο εν τω ερωτήματι αναφερόμενος μισθωτός (εργάτης), υπηρετών παρά τη Διεθνεί Εταιρεία Κλιναμαξών από τού έτους 1952, εστρατεύθη τη 1.5.1956 και τη 19.9.1957, τυχών ετησίας αναβολής, λόγω παθήσεως, επανέλαβε την εργασίαν αύτου παρά τη αύτη Εταιρεία. Μετά την λήξιν της αναβολής ταύτης κατετάχθη ούτος εκ νέου εις τας τάξεις του στρατού και μετά εξάμηνον υπηρεσίαν απελύθη ούτος ορίστικώς. Εγεννήθη δε το ζήτημα εάν ο ειρημένος υπάγηται εις την εκ του κωδικοποιηθέντος νόμου 3514/1928 προστασίαν μετά την τελικήν ταύτην απόλυσιν αύτου εκ του στρατεύματος.

Κατά την κρατήσασαν γνώμην, απαρτισθείσαν εκ του Αντιπροέδρου και των Συμβούλων *Δ. Μαγγιώρου*, *Κ. Ρουμπάνη* και *Ι. Μπιζίμη* ή ως άνω εργοδότις εταιρεία, αναπροσλαβούσα τον περί ού πρόκειται μισθωτόν μετά την χορηγηθείσαν αύτω ετησίαν αναβολήν και διατηρήσασα εις την υπηρεσίαν αύτης τούτον επί έν έτος, εξεπλήρωσε πλήρως την εκ των άρθρων 1 και 4 του κωδικοποιηθέντος νόμου 3514/1928 απορρέουσαν υποχρέωσιν αύτης και επομένως δεν υποχρεούται πλέον αύτη, όπως εκ νέου προσλάβη τον ειρημένον μετά την επακολουθήσασαν ως άνω ορίστικήν απόλυσιν τούτου εκ των τάξεων του στρατού.

Συνεπώς, κατά την κρατήσασαν γνώμην, αποφατική προσήκει απάντησις επί του δια του ως άνω εγγράφου διατυπωθέντος ερωτήματος.

Αντιθέτως, ***κατά την μειονοψηφίαν***, αποτελεσθείσαν εκ του Συμβούλου *Α. Αλεξίου*, των Παρέδρων *Ι. Καραμπελοπούλου*, *Ι. Ματαράγκα* και του *Εισηγητού*, ή επί του ανωτέρω ερωτήματος προσήκουσα απάντησις είναι καταφατική διά τους εξής λόγους:

Εκ του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 1, 3 και 4 του ανωτέρω νόμου επεκταθέντος διά του άρθρου 11 § 2 του α.ν. 547/1937 (Ε.Κ. 98) και επί του εργατοτεχνικού προσωπικού των επιχειρήσεων, σαφώς συνάγεται, ότι ή στράτευσις του μισθωτού συνιστά νόμιμον αιτίαν αναστολής της εκτελέσεως της συμβάσεως εργασίας, έτι δε ότι ή προστασία των στρατευομένων μισθωτών καλύπτει όλόκληρον το χρονικόν διάστημα της στρατιωτικής υπηρεσίας αύτων, είτε εν συνεχεία, είτε διακεκομμένως διανυθείσης. Ότι δε τοιαύτη είναι ή αληθής έννοια των εν λόγω διατάξεων σαφώς προκύπτει εκ της όλης οικονομίας του ως άνω νόμου και του δι' αύτου επιδιωκομένου σκοπού, εγκειμένου ακριβώς εις την προστασίαν των στρατευομένων μισθωτών από του κινδύνου της συνεπείας ή επ' ευκαιρία της στρατεύσεως αύτων καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του εργοδότου. Η πραγμάτωσις δε του σκοπού τούτου του νόμου δεν είναι νοητή άλλως, είμη μόνον εφ' όσον ή προστασία αύτη καλύπτει το χρονικόν διάστημα, εντός του οποίου συμπληρούται ή υπό τα όπλα υπηρεσία του μισθωτού. Εν τη υπό κρίσιν όθεν περιπτώσει ή στρατιωτική υπηρεσία του περί ού το ερώτημα δέον να λογισθή ολοκληρωθείσα μόνον διά της ορίστικής εκ των τάξεων του στρατού απολύσεως τούτου, ουχί δε διά της παρεμπεσούσης, λόγω ύγείας, αναβολής κατατάξεως αύτου, μεθ' ήν αυτοδικαίως και ουχί βάσει του ν. 3514 επανέλαβεν ούτος την συνεπεία της στρατεύσεως διακοπείσαν εργασίαν αύτου. Η άποψις αύτη είνα-

γυνεπής καὶ πρὸς τὴν ἐπὶ συναφῶν θεμάτων ὁμολογίαν τῶν Δικαστηρίων. (Βλ. *Ι. Ἀποστολοπούλου*, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἔκδ. γ' σ. 205 ἑξ., Α.Π. 803/1958, ΕΕΔ 18, 127, Πρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 6471/1959, αὐτ. 18, 488, Πρωτ. Ἀθηνῶν 904/1958, αὐτ. 17, 308, Πρωτ/κου Πειραιῶς 531/1947, αὐτ. 7,171 κ.ἄ).

Ἐπομένως, κατὰ τὴν ἡσσονα γνώμην, ὁ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα μισθωτὸς δικαιοῦται τῆς ἐκ τοῦ ν. 3514 προστασίας καὶ μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν αὐτοῦ, τὴν ἐπακολουθήσασαν τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ ἀναβολήν, μεθ' ἣν εἶχεν οὗτος ἀναλάβει ἐργασίαν εἰς τὴν παρ' ᾗ πρὸ τῆς στρατεύσεως αὐτοῦ εἰργάζετο ἐπιχείρησιν.

IV. ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟΥ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας)*: *Περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς καθ' ἑβδομάδα 12ώρου ἀναπαύσεως τοῦ κατωτέρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1053/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιώρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 199/1936 (Ε.Κ. 440) διὰ μὲν τῆς παραγράφου 2 αὐτοῦ ὁρίζει: «Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ κατωτέρου ὑγειονομικοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ, μὴ δυνάμεναι νὰ ὑπερβοῦν τὰς 10 ἡμερησίους καὶ τὰς 8 τὴν νύκτα, ὁρίζονται ὡς ἑξῆς: α') Νοσοκομεῖα λοιμωδῶν καὶ μολυσματικῶν νόσων καὶ τμήματα νοσοκομείων τῶν νόσων τούτων ὧρος ἐργασία, β') φυματιολογικοὶ κλινικαὶ 8ωρος ἐργασία ἡμέρας καὶ νυκτός, γ') λοιπαὶ κλινικαὶ καὶ νοσοκομεῖα 10ωρος ἐργασία ἡμερησίως καὶ 7ωρος κατὰ τὴν νύκτα», διὰ δὲ τῆς παραγράφου 3 αὐτοῦ ἐπιτάσσει τὰ ἑπόμενα: «Ἅπαν τὸ κατώτερον ὑγειονομικὸν προσωπικὸν δικαιοῦται 24ώρου κατὰ δεκαπενθήμερον ἀναπαύσεως ἢ 12ώρου τοιαύτης καθ' ἑβδομάδα». Ἐγεννήθη ἀμφισβήτησις ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, εἰδικώτερον δὲ ὡς πρὸς τὰ χρονικὰ ὅρια ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς 12ώρου καθ' ἑβδομάδα ἀναπαύσεως τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις δέον νὰ ἑρμηνευθῇ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 § 1 περ. 12 καὶ τοῦ ἄρθρου 12 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 8/14 Μαρτίου 1930 π.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» (Γεν. Κωδ. Ζ' 808), ὡς καὶ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 π.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» (Γεν. Κωδ. Η' 527).

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς προκύπτουσι τὰ ἑξῆς: α') ὅτι τὸ κατώτερον νοσηλευτικὸν προσωπικὸν ἐξαιρεῖται τῆς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας καθιερωμένης ἀναπαύσεως, ὡς πρὸς τοῦτο ἀπασχολουμένου μὲ βιομηχανικὰς, βιοτεχνικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἐργασίας μισθωτούς (ἄρθρ. 8 § 1 περ. 12 τοῦ πρώτου τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων π.δ.), β') αἱ ὧραι ἀναπαύσεως τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ δέον νὰ συμπίπτωσι πρὸ ἐργασίμους ὥρας (ἄρθρ. 12 §§ 1 καὶ 2 τοῦ αὐτοῦ π.δ.), γ') ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικοῦ, ἐφ' ὅσον εἶναι, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς συνεχής, δέον νὰ ἐκτελῆται διὰ διαδοχικῶν ἐναλλαγῶν, ἡ σειρὰ δὲ τῆς ἐργασίας τῶν ὁμάδων δέον νὰ μεταβάλληται καθ' ἑβδομάδα, εἰς τρόπον ὥστε ἡ κατὰ νυκτερινὰς ὥρας τῆς μιᾶς ἑβδομάδος ἐργαζομένη ὁμὰς νὰ ἐργάζηται κατὰ τὴν ἑπομένην ἑβδομάδα εἰς ὥρας ἡμερησίας (ἄρθρ. 2 καὶ 8 τοῦ δευτέρου τῶν ὡς ἄνω π.δ.).

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω δεδομένων τὸ Συμβούλιον τοῦτο, κατὰ πλειοψηφίαν, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ τοῦ Ἀντιπροέδρου, τῶν Συμβούλων *Δ. Ἀλεξίου*, *Δ. Μαγγιώρου* καὶ *Ι. Μπιζίμη*, πρὸς οὓς συνεφώνησαν ὁ Πάρεδρος *Ι. Καραμπελόπουλος*, καὶ ὁ Εἰσηγητής, ἐξηνέγκη τὴν ἑξῆς γνώμην:

Καὶ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων σκοπεῖται ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κατωτέρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ εἰς τρόπον ὥστε τὰ συμπίπτη αὐτὴ εἰς ὥρας ἐργασίμους, ἤτοι εἰς ὥρας, καθ' ἃς ὡρισμένον προσωπον θὰ ἐξετέλει πράγματι ὑπηρεσίαν, ἂν μὴ ἐμεσολάβει, ὡς πρὸς αὐτό, ἡ ὑποχρεωτικὴ 12ωρος καθ' ἑβδομάδα ἀνάπαυσις. Συνεπῶς, ἐὰν νοσοκόμος τις εἰργάσθη ἐπὶ ἓξ συνεχεῖς ἡμέρας, ἀπὸ τῆς 7ης μέχρι τῆς 19ης ὥρας καθ' ἑκάστην, τὸ δωδεκάωρον διάστημα τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως ταύτης δὲν δύναται νὰ λογισθῇ ἀρχόμενον εὐθὺς ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἐργασίας αὐτῆς, ἤτοι ἀπὸ τῆς 19ης ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω παραδείγματος, ἀλλ' ἡ ἔναρξις τῆς 12ώρου ἀναπαύσεως θὰ γίνῃ ἀπὸ τῆς 7ης ὥρας τῆς ἑπομένης ἡμέρας, θὰ λήξῃ δὲ αὐτὴ τὴν 19ην ὥραν τῆς ἰδίας ἡμέρας. Τοῦτο δὲ διότι καὶ ἂν δὲν ἐχορηγεῖτο ἡ ἀνάπαυσις, ἡ νοσοκόμος δὲν θὰ ἐξετέλει οὐσιωδήποτε ὑπηρεσίαν κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς 19ης ὥρας, καθ' ἣν ἔληξεν ἡ ἐργασία αὐτῆς, μέχρι τῆς 7ης ὥρας τῆς ἐπομένης ἡμέρας παρεμπίπτον χρονικὸν διάστημα.

Ἀντιθέτως ὁ *μειοναψηφήσας* Σύμβουλος *Κ. Ρουμπάνης* διετύπωσε τὴν γνώμην, ὅτι ἡ 12ωρος καθ' ἑβδομάδα ἀνάπαυσις δέον νὰ ἄρχηται ἢ νὰ λήγῃ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ περιλαμβάνηται ἐν αὐτῇ τὸ ἥμισυ τῶν κεκανονισμένων ἐργασίμων ὡρῶν τῆς νοσοκόμου.

Τέλος ὁ Πάρεδρος *Χ. Γεωργιόπουλος* φρονεῖ, ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς εἰρημένης διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 199/1936 τὸ περὶ ἧς αὐτὴ προσωπικὸν δέον νὰ ἔχῃ μίαν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἐλευθέραν, οὕτως ὥστε, ἐὰν αἱ ἐργάσιμοι ὧραι εἶναι δέκα ἡμερησίους, ἡ ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις θὰ περιορισθῇ εἰς δέκα ἑπίσης ἐργασίμους ὥρας, ἡ εἴκοσι ὥρας κατὰ δεκαπενθήμερον, δηλαδὴ μίαν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ὁ μισθωτὸς δὲν θὰ προσ-

έλθῃ πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας. Εἶναι δέ, περαιτέρω, θέμα ἐσωτερικῆς ὀργανώσεως, ἀπὸ πότε θὰ ἀρχίσῃ καὶ ποτὲ θὰ λήξῃ ἡ ἀνάπαυσις ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει.

V. ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡΤΕΡΓΑΤΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Περὶ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας τῶν ἀρτεργατῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1033/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ νόμου 3770/1929 (Ε.Κ. 19) ἐπέτρεπον τὴν συνεχῆ ἐργασίαν, ὡς καὶ τὴν νυκτερινὴν τοιαύτην, πάντως μὲ ἐναλλασσόμενον προσωπικὸν καὶ ὀκτάωρον κατ' ἀνώτατον ὅριον ἀπασχόλησιν ἑκάστου ἀρτεργάτου, εἰς τὰ μηχανοκίνητα ἐργοστάσια ἀρτοποιΐας, ἡμερησίας παραγωγικότητος ἄνω τῶν τριῶν χιλιάδων ὀκάδων, μὴ ἰσχυόντων, ὡς πρὸς ταῦτα, τῶν λοιπῶν περιορισμῶν τοῦ ν. Γ'ΨΛΔ'/1911 καὶ 2193 καὶ τῶν βάσει τούτων ἐκδοθέντων διαταγμάτων. Μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 5245/1931 (Ε.Κ. 263) ὥρισεν, ὅτι «ἐπιτρέπεται, ἵνα διὰ διατάγματος κανονισθῶσι τὰ τῶν ὡρῶν ἐργασίας εἰς τὰ ἀρτοποιεῖα πρὸς παρασκευὴν ἄρτου».

Ἐπηκολούθησεν ὁ νόμος 1671/1951, ὅστις διὰ τοῦ ἄρθρου 14 § 4 ὑπήγαγεν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου τὸν καθορισμὸν τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἀρτεργατῶν. Τέλος διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ νόμου 2698/1953 (Ε.Κ. 315) ἐθεσπίσθη ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὅπως δι' ἀποφάσεών του καθορίζῃ τοὺς ὅρους ἐργασίας τῶν ἀρτεργατῶν.

Προφανὲς εἶναι ὅτι διὰ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως κατηργήθησαν αἱ ὡς ἄνω προϊσχύσασαι, ἀντιθέτου περιεχομένου, διατάξεις. Συνεπῶς ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διὰ τῆς νεωτέρας ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου 2698/1953 παραχωρηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 20023/19/1954 (Ε.Κ. β' 179) ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατισχύει πάσης προγενεστέρας καὶ ἀντιθέτου πρὸς τὸ περιεχόμενον ταύτης διατάξεως, κατὰ τὴν γνωστὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ Δικαίου, ἥτις καθιερώθη καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐξ ἄλλου αἱ διατάξεις τῆς τελευταίας ταύτης, κανονιστικοῦ περιεχομένου, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κεῖνται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς διὰ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ νόμου 2698/1953 παραχωρηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως, δεδομένου ὅτι τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς ἐργασίας τῶν ἀρτεργατῶν, ἀναμφιβόλως ἀνάγονται εἰς τοὺς ὅρους ἐργασίας τούτων, ἥτοι περιλαμβάνονται εἰς τὸ θέμα τῆς ἐν λόγῳ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως (πρβλ. Σ.Ε. 301/1955, ΝοΒ 3, 420).

VI. ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ὑπόκεινται εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων, αἱ ἀποζημιώσεις τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. κλπ. τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1044/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1. Τὸ ν. δ. 1050/1942 (ἄρθρον 3 § 1 ἐδ. γ'), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 270/1945 (Ε.Κ. β' 11) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν (ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19/1944), ἐπέβαλλε κράτησιν ἓξ ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν (1ο/ο) ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων «ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν . . . μὴ μετόχων τοῦ Ταμείου τούτου, ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου». Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 20/24.8.1951 β. δ. (Ε. Κ. 236), ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν, παρασχεθείσαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀ. ν. 1538/1950.

2. Ἐκ παραλλήλου διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ. 1050/1942, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 8350/1945 κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν (ἐκδοθείσης δυνάμει τῆς αὐτῆς ὡς ἀνωτέρω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως), ἐπεβλήθη κράτησις ἓξ τριῶν τοῖς ἑκατὸν (3ο/ο) «ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἐργασιῶν, τῶν προσφερομένων ὑπὸ μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου Εἰδικοῦ Ταμείου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου», ἔτι δὲ ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν δι' ἐργαλαβίας ἢ ἄλλως πως, ὁπωσδήποτε, προμηθευομένων ἢ χορηγουμένων εἰδῶν ἢ ἐκτελουμένων ἔργων, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων μισθωμάτων τῶν δημοσίων κατασταμάτων.

Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω κρατήσεις ἐπιβάλλονται

ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὸ καταβάλλον τὰς δαπάνας νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ἔχει συσταθῆ ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν κρατικῆς λειτουργίας.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἔννοιαν εἰς τὰς εἰρημένας ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κρατήσεις ὑπάγονται ἐκεῖνα μόνον τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τὰ ὁποῖα ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν ἢ σκοπῶν τοῦ Κράτους, οἵτινες θὰ ἐξυπηρετοῦντο ἄλλως, ἐὰν δηλονότι δὲν ἐφίσταντο ταῦτα, ὑπὸ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ. Ἡ λύσις δὲ αὕτη εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 261/1942, 1047/1939, 932/1937 ἀποφάσεων αὐτοῦ γενομένην ἑρμηνείαν καταστατικῶν διατάξεων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, προγενεστέρων τῶν ἀνωτέρω, ὁμοίου ὅμως πρὸς ταύτας περιεχομένου. Ἔτι δὲ καὶ πρὸς τὴν ἑρμηνευτικὴν ἀρχήν, καθ' ἣν διατάξεις, ἐπιβάλλουσαι κρατήσεις εἰς βάρος προσώπων μὴ ἠσφαλισμένων, παρ' ὡρισμένῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ, εἶναι στενῶς ἑρμηνευτέαι (Σ. Ε. 427/1945).

Τὸ ἐν τῷ ὡς ἄνω ὅμως ἐρωτήματι ἀναφερόμενον νομικὸν πρόσωπον ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν χρηματιστῶν, μεσιτῶν κλπ. τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἱδρυτικοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1935 νομοθ. διατάγματος (Ε.Κ. 287), ἤτοι εἰς θέματα ἄσχετα πρὸς τὴν θεραπείαν ἀναγκῶν ἢ σκοπῶν τοῦ Κράτους, ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν, δοθέντος ὅτι ἡ τοιαύτη δραστηριότης αὐτοῦ συνισταμένη, ὡς εἴρηται, εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπων, μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα δημοσίου ὑπαλλήλου, κεῖται, προδήλως, ἔξω τῶν ὁρίων τῆς κρατικῆς ἁρμοδιότητος, οὐδαμῶς δὲ συνδέεται αὕτη πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους.

Συνεπῶς, μὴ συντρεχούσης, ὡς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ νομικὸν πρόσωπον, τῆς ὡς ἄνω ἀναγκαίας διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν περὶ ὧν πρόκειται κρατήσεων προϋποθέσεως, εὐθέως συνάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. κρατήσεις.

Κατ' ἀκολουθίαν ἀποφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΙΗ. ΧΡΟΝΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ποῖος ὁ χρόνος ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 68623/10954 τῆς 17.11.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1043/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως :

Διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3868/1958 (Ε.Κ. 178) παρεσχέθη εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ ἐξουσιοδότησις, ὅπως οὗτος δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίσῃ, ὡς πρὸς ὡρισμένας καὶ ἐν αὐτῷ ἀναφερομένας κατηγορίας μισθωτῶν τὸ ὕψος τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. εἰσφορῶν, τὸν τρόπον τοῦ ὑπολογισμοῦ τούτων καὶ τοὺς ὑποχρέους πρὸς καταβολὴν αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας συσταθέντος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἰδίου ν.δ. Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.

Δυνάμει τῆς ὡς ἄνω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη τῇ 17ῃ Νοεμβρίου 1958 ἡ ὑπ' ἀριθ. 68623/10954 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δημοσιευθεῖσα διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῇ 28ῃ Μαρτίου 1959 (φ. 112 τεῦχος Β'). Ἐγεννήθη δὲ τὸ ζήτημα ποία ἐκ τῶν δύο τούτων χρονολογιῶν δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ ἀφετηρία τῆς ἰσχύος τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως.

Ἔχει γίνει παγίως δεκτὸν ὑπό τε τῆς θεωρίας καὶ τῆς νομολογίας, ὅτι ἡ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσις τῶν κανονιστικοῦ περιεχομένου, οἷα ἡ ἀνωτέρω, διοικητικῶν πράξεων, ἀποτελεῖ συστατικὸν στοιχεῖον, ἀπαραίτητον διὰ τὸ κῦρος αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3 διατάγματος τῆς 1/16.2.1833. (Πρβλ. *Μ. Στασινοπούλου*, Δίκαιον τῶν διοικητικῶν πράξεων, σελ. 358 ἑπ., 368 ἑπ., 373 ἑπ., *Κυριακοπούλου*, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον ἔκδ. β' τ. Β' 382-384, Σ.Ε. 801/1954, Θ. ΞΔ' 705, 1458/1953, 891/1953, Θ. ΞΔ' 849, 640, 240/1952, αὐτ. ΞΙ' 374 κ.ἀ).

Τούτου δοθέντος ἀναγκαίως ἕπεται, ὅτι ἡ οὐσιαστικὴ ἰσχὺς τῆς περὶ ἧς πρόκειται ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐλλείψει ἀντιθέτου διατάξεως τοῦ ν.δ. 3868/1958 ὡς πρὸς τοῦτο, ἤρξατο ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω χρονολογίας τῆς διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως ταύτης, ἀφ' ἧς, ὡς ἐξετέθη, ἐπῆλθεν ἡ νομικὴ συντέλεσις ταύτης.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΜΙΚΡΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. δ. 2055/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας» (ΕΕΔ 12, 1212) διὰ β. δ/γματος δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας νὰ ἐξαιρέσῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας (ἀποζημιώσεως καταγγελίας συμβάσεως, νομοθεσίας στρατευομένων μισθωτῶν, κατωτάτου ὁρίου μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἢ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.) μικρὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, ἀπασχολοῦντα ἀριθμὸν μισθωτῶν μὴ ὑπερβαίνοντα τοὺς 25.

Ἡ θέσπισις τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως δικαιολογεῖται διὰ τῆς σχετικῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως (ΕΕΔ 12, 1212) ὡς ἑξῆς: Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 παρέχεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ εὐχέρεια, ὅπως διὰ διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου, ἀπαλλάξῃ καθόλου ἢ ἐν μέρει ὡρισμένα μικρὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, ἀπασχολοῦντα μικρὸν ἀριθμὸν μισθωτῶν, μὴ ὑπερβαίνοντα τοὺς 50, τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, τοῦτο δὲ διότι, ἐνῷ τὰ ἱδρύματα ταῦτα ἔχουσι μεγάλην κοινωνικὴν ἀποστολὴν καὶ περιωρισμένους πόρους, συντηροῦνται δὲ ἐξ ἰδιωτικῶν εἰσφορῶν καὶ πολλάκις δι' ἐθελοντικῆς ἐργασίας τέως ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ἢ κρατικῶν λειτουργῶν, τὸ δὲ κατώτερον προσωπικὸν αὐτῶν, ὅπερ εἶναι ἰδιαζούσης φύσεως, ὡς ἀπυτελούμενον κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἀποῤῥαδατὰς ἢ ἀπόρους γυναῖκας, παρέχεται δὲ εἰς αὐτὸ ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ καὶ τροφὴ καὶ συνηθέστατα κατοικία, δὲν εἶναι λογικὸν νὰ ἐπιβαρύνῃ τοὺς ἰσχνοὺς πόρους τῶν ἱδρυμάτων τούτων μὲ μεγάλους μισθοὺς ἢ ἀποζημιώσεις ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως, δεδομένου μάλιστα ὅτι δὲν ἀπολύεται, ἐὰν δὲν συντρέξωσι σοβαροὶ λόγοι αὐτρεπείας, τάξεως ἢ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν.

Τὸ προέχον ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐγεννήθη μὲ τὴν θέσπισιν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ὑπῆρξεν, ἂν αὕτη ἀντιβαίνῃ εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον θεσπίζει τὴν ἰσότητα τῶν πολιτῶν ἐναντι τοῦ νόμου, ἀλλὰ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀκολουθοῦν τὰ ἐπ' αὐτοῦ δεκτὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ γενόμενα, ἐδέχθη, ὅτι, ἀφοῦ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Συντάγματος δὲν ἀποκλείει τὴν θέσπισιν διακρίσεων καὶ ἐξαιρέσεων ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων, ὁσάκις αἱ ἐξαιρέσεις αὗται παρίστανται δεδικαιολογημέναι ἐκ τῶν ὑφισταμένων εἰδικῶν σχέσεων καὶ συνθηκῶν, καὶ ἡ ἐν λόγῳ διάταξις δὲν εἶναι ἀντισυνταγματική (Σ. Ε. 914/1954, ΕΕΔ 13, 762).

Κατὰ χρῆσιν τῆς ἀνωτέρω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 10/30 Δεκεμβρίου 1953 διάταγμα (ΕΕΔ 13, 100), διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὁποίου ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Ἀπαλλάσσομεν ἁπασῶν τῶν ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας ὑποχρεώσεων ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἅπαντα τὰ μικρὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, τὰ ὑπαγόμενα ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας καὶ ἀπασχολοῦντα ἀριθμὸν μισθωτῶν κάτω τοῦ 25.

Ἀλλὰ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 914/1954 ἀποφάσεώς του (ἔνθ' ἀνωτ.) ἠκύρωσε τὸ ἀνωτέρω διάταγμα, σκεφθὲν ὡς ἑξῆς: «Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. 2055/1953 εἶναι, ὅτι παρεσχέθη εἰς τὴν Διοίκησιν ἐξουσιοδότησις, ὅπως καθορίσῃ, ὀνομαστικῶς τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, ἅτινα θὰ ἀπολαύσωσι τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν ὑποχρεώσεων, τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ἅμα δὲ προσδιορίσῃ καὶ τὰς συγκεκριμένας ἀπαλλαγάς, τὰς ἀπονεμηθησομένας εἰς ἓν ἕκαστον ἱδρυμα, ὁ καθορισμὸς δὲ οὗτος τῶν ἀπαλλασσομένων ἱδρυμάτων καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ εἴδους τῆς ἀπαλλαγῆς δέον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, νὰ γίνῃ κατόπιν εἰδικῆς δι' ἕκαστον ἱδρυμα ἐκτιμήσεως ὄχι μόνον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρ' αὐτοῦ ἀπασχολουμένων ὑπαλλήλων, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰδικῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν αὐτοῦ, τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, τῆς τυχὸν ὑφισταμένης ἰδιορρυθμίας περὶ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ καὶ περὶ τὰς σχέσεις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων, τῶν τυχὸν ἰδιαιτέρων ἀπολαυῶν (τροφῆς κλπ.) τοῦ προσωπικοῦ, δι' ἧς ἐκτιμήσεως ἡ Διοίκησις θέλει καθορίζει καὶ τὸ εἶδος τῶν ἐκ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ὑποχρεώσεων, ἀφ' ὧν ἀπαλλάσσεται ἓν ἕκαστον ἱδρυμα, δεκομένου ὅτι ἐνίων ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τούτων ἡ κατάργησις εἶναι ἄκρως δυσμενὴς μέτρον διὰ τοὺς ἐργαζομένους, ὡς π. χ. ἡ κατάργησις τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, ἥτις, ὡς ἐκ τῆς σημασίας αὐτῆς, δὲν θὰ ἔπρεπε κατ' ἀρχὴν νὰ θεσπισθῇ, εἰμὴ εἰς εἰδικῶς διαπιστουμένην μεγάλην οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ ἱδρύματος. Ἡ τοιαύτη ἐκτίμησις τῶν ὡς ἄνω στοιχείων, ἥτις θὰ παρίστατο ἑκάστοτε εἰδικῶς ἰτιολογημένη τὴν χορηγουμένην ἀπαλλαγήν, οὐδόλως ἔλαβε χώραν ἐν προκειμένῳ, καθὸν ἡ Διοίκησις, ἀλλοίαν ποιησαμένη χρῆσιν τῆς ὡς ἄνω ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ν. δ. 2055, προεκάλεσε τὴν ἔκδοσιν τοῦ προσβληθέντος δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως β. δ/τος, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε παράνομον, διότι ἡ Διοίκησις ἐθέσπισε κανονιστικὴν πρᾶξιν, ἐφαρμοζομένην ἐπὶ ἀορίστου ἀριθμοῦ ἱδρυμάτων καὶ ἐπαγομένην καθολικὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὑποχρεώσεων τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ἀντὶ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων ἀτομικῶν πράξεων, καθοριζουσῶν μετὰ ἰτιολογημένην ἐκτίμησιν ἓν ἕκαστον ἀπαλλασσόμενον ἱδρυμα καὶ τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης εἰς ἕκαστον ἀπαλλαγῆς.

Κριθέντος οὕτω τοῦ ἀνωτέρω β. δ. ὡς ἀκύρου, ἐξεδόθη μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τὸ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου / 1 Ὀκτω-

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ Ν.Δ. 3868|1958(*)

Δ' Δικαιολογητικά

Τά διά τήν άναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος τρὸς ἐπιδότησιν ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά ὁρίζονται ἐν ἄρθρ. 4 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν ὡς ἑξῆς :

α) Βιβλιάριον ἀσφαλίσεως Ι. Κ. Α., ἐξ οὗ δέον νά ἀποδεικνύηται ἡ πραγματοποίησις τῶν περί ὧν ἀνωτέρω ἐν Κεφαλαίοις Β' καί Α' ἡμερῶν ἐργασίας. Προκειμένου περί μισθωτῶν δικαιούχων, οἵτινες δέν ὑπάγονται εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. δι' οὐδένα κλάδον ἀσφαλίσεως, ἐχόντων ὅμως ἀπασχόλησιν εἰς περιοχάς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας τοῦ ἐν λόγῳ Ἱδρύματος, θά προσάγηται βιβλιάριον ἀσφαλίσεως τοῦ Ταμείου, εἰς ὃ ὑπάγονται οὗτοι διά τόν κλάδον συντάξεως. Ἐκ τοῦ βιβλιαρίου τούτου καί τῶν ἐν αὐτῷ ἐγγραφῶν ἐπικυρουμένων δ' ἀντιστοίχων ἐνσήμων ἢ ἐπιβεβαιωτικῶν ἐγγραφῶν τοῦ Ταμείου ἡ προκειμένου περί Ταμείων, οἱ χρησιμοποιούντων βιβλιάρια ἀσφαλίσεως ἐκ τῶν πρὸς τοῦτο ἐκδιδομένων παρ' αὐτῶν βεβαιώσεων, πλήν τοῦ ὀνοματεπωνύμου καί τοῦ ἀριθμοῦ μητρώου δέον νά προκύπτῃ ἡ χρονική διάρκεια ἀπασχολήσεως, αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας, ὁ πρὸς ὃν ἡ ἀπασχόλησις ἐργοδότης καί ὁ τόπος, εἰς ὃν ἐδρεύει οὗτος, ἵνα οὕτω ἐλέγχηται ἡ ἐντὸς ἢ ἐκτὸς κέντρου ἀσφαλίσεως καροχή ἐργασίας.

β) Οἰκογενειακόν βιβλιάριον ἀσθενείας Ι.Κ.Α. ἢ ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ὑπάγεται εἰς ἕτερον Ταμεῖον διά τόν κλάδον ἀσθενείας σχετικοῦ βιβλιαρίου ἢ βεβαιώσεως τοῦ Ταμείου τούτου, ἐξ αὐτῶν δέον νά προκύπτῃ τό ὄνομα καί τό ἔτος γεννήσεως τῶν τέκνων, ἅτινα περιλαμβάνονται εἰς τήν ἀσφαλιστικήν μερίδα τοῦ ἀξιοῦντος τήν καταβολήν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος πατρός. Ἐν ἐλλείψει τοιούτων βιβλιαρίων ἢ βεβαιώσεων εἶναι δεκτή ἡ προσαγωγή ἀποσπάσματος ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως τοῦ τέκνου.

γ) Ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ δικαιούχου συμφώνως πρός τό ἐγκαίρως δημοσιευθησόμενον ἡμῖν ἔντυπον

Σχετικῶς σημειοῦμεν τά ἑξῆς:

αα) Ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ὑπευθύνου ταύτης δηλώσεως προκύπτει, ὅτι ὁ μισθωτός κατά τό περιπμον ἡμερολογιακόν ἔτος (1959) ἔχει ἀπασχοληθῆ εἰς ἐργοδότην, παρ' οὗ ἔλαβεν οἰκογενειακόν ἐπίδομα τέκνων ἴσον τουλάχιστον πρὸς τό παρά τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. καταβαλλόμενον (βλέπε σχετικῶς ἀνωτέρω Κεφ. Α', παράγρ. β'), αἱ ἀντιστοιχοι ἡμέραι ἐργασίας δέν συνυπολογίζονται διά τήν συμπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων ἐπιδοτήσεως κλπ.

Διά τήν τοιαύτην ἀφαίρεσιν, ἥτις τυγχάνει ἀναγκαία καί ἀπό τῆς πλευρᾶς ὑπολογισμοῦ χρημάτων, διευκρινίζομεν, ὅτι ἐξαιρουμένων τῶν Α.Α.Ο.Ε.Μ. οἱ ὡς ἄνω μισθωτοί λογίζονται, ἐφ' ὅσον ἀμείβονται ἐπί μηνιαίᾳ μισθῷ καί κατά συνέπειαν, ἐφ' ὅσον τό οἰκογενειακόν των ἐπίδομα εἶναι τουλάχιστον ἴσον πρός τό ἀπό τοῦ Α.Α.Ο.Ε.Μ. διά τήν περίπτωσιν τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως καταβαλλόμενον, ἤτοι τό τῆς Ε' Κατηγορίας (ἐάν ὑφίστανται ἓν τέκνον) ἢ τῆς ΣΤ' τοιαύτης (ἐάν ὑφίστανται 2 τέκνα), εἰς ἃς ἀναλογοῦν ὅρ. 60 καί 110 ἀντιστοίχως κατά μῆνα.

Πάντως πρὸς διευκόλυνσιν ὑμῶν ἐπισυνάπτομεν εἰς παρούσαν (*) πίνακα τῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν, δι' οὓς ὑπό συλλογικῶν συμβάσεων κλπ. προβλέπεται ἡ χορήγησις κατά μῆνα τοιούτων ἢ ἀνωτέρω οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς ποσοστόν 0/0 τοῦ μισθοῦ, ὅπως εἰς μέν τήν πρώτην περίπτωσιν ἄνευ ἄλλου τινός νά ἀποκλείηται ὁ μή συνυπολογισμός τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, εἰς δέ τήν δευτέραν νά ἀναθεωρῆται κατά περίπτωσιν τό ἀντιστοιχοῦν ὡς ὑπό τοῦ ἐργοδότου καταβαλλόμενον οἰκογενειακόν ἐπίδομα.

ββ) Ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς δηλώσεως ταύτης δῶσαίτος προκύπτει ἀπασχόλησις εἰς ἐργοδότην, μεθ' οὗ ὁ μισθωτός συνδέεται διά συγγενικῆς μέχρι δευτέρου βαθμοῦ καί μεθ' οὗ συγκατοικεῖ, αἱ ἀντίστοιχοι ἡμέραι ἐργασίας ἐπίσης δέν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν. Ἐν προκειμένῳ ὅμως δέον νά σημειωθῆ, ὅτι ἡ ἐξουδετέρωσις τῶν τοιούτων ἡμερῶν ἐργασίας εἶναι πλέον εὐχερής, διότι ἡ παρά τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστική πρακτική διά τά κανόνα δέν θεωρεῖ τά πρόσωπα ταῦτα ὡς ὑπαγόμενα εἰς τήν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν.

γγ) Ἐάν ὁ δικαιοῦχος οἰκογενειακοῦ ἐπι-

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 110 τοῦ παρόντος τόμου.

(*) Βλέπε κατωτέρω, σελ. 174.

βρίου 1954 β. δ/γμα (ΕΕΔ 13, 1173), διά τοῦ ὁποίου ἀνεκλήθη τό προηγούμενον β. δ/γμα, μετά τοῦτο δέ ἐξεδόθησαν κατά καιρούς διάφορα β. δ/γματα, τά ὁποῖα ἀπήλλαξαν ἀπασῶν τῶν ἐκ τῆς κειμένης ἐργατικῆς νομοθεσίας ὑποχρεώσεων ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ των ὡρισμένα φιλανθρωπικά ἱδρύματα.

Τό ζήτημα εἶναι ὅμως, ἂν μετά τήν ὁλικήν ἀπαλλαγήν τῶν ὑποχρεώσεων ἐκ τῆς κειμένης ἐργατικῆς νομοθεσίας καί εἰδικώτερον ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 καί τοῦ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ β. δ/γματος περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιβάλληται νά ἐφαρμοσθοῦν αἱ περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἄρθρα 669, 672) (καταφατικῶς ὁ Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 373, ἀλλ' εἶναι, νομίζομεν, συζητήσιμον).

δόματος έμφανίζηται ή μήτηρ τῶν τέκνων, δὲν ἀρκεῖ ἡ καταχώρησις τούτων εἰς τὸ ἐπ' ὀνόματι ταύτης ἐκδιδόμενον οἰκογενειακὸν βιβλιάριον ἀσθενείας, ἀλλὰ καὶ ἡ προσαγωγὴ τοῦ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ὑπηρεσίας ἀπαραιτήτου δικαιολογητικοῦ ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν ἀναφερομένων, ἤτοι ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις θανάτου τοῦ συζύγου ἢ ἀπόφασις δικαστηρίου περὶ κηρύξεως ταύτου ὡς ἀφάντου ἢ ὅτι οὗτος ἀδυνατεῖ νὰ ἀσκῇ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ἢ ἀντίγραφον ἀμεταπλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως περὶ διαζεύξεως καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη ἔχει τὴν ἐπιμέλειαν καὶ βαρύνεται πράγματι μὲ τὴν συντήρησιν τοῦ τέκνου, δι' ὃ ζητεῖται ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος μετὰ βεβαιώσεως ἐφημερίου περὶ μὴ τελέσεως νέου γάμου δι' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ἢ βεβαίωσις τῆς οἰκείας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ περὶ ἀνικανότητος τοῦ συζύγου διὰ τὴν ἣν ἤσκει ἐργασίαν, ἢ βεβαιώσεως ὅτι οὗτος τελεῖ ἐν στρατεύσει μὴ δικαιούμενος ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος. Ὡσαύτως εἶναι δυνατὴ ἡ εἰς τὴν μητέρα καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος, ἐφ' ὅσον, πλὴν τοῦ οἰκογενειακοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας ταύτης, προσάγεται βεβαίωσις ὅτι τὰ δι' ἃ ζητεῖται ἡ χορήγησις ἐπιδόματος τέκνα εἶναι φυσικὰ αὐτῆς τέκνα (νόθα).

Ε' Διαδικασία

Ἐν προκειμένῳ δέον νὰ διακρίνωμεν τὴν διαδικασίαν:

α) Διὰ τὴν πρώτην ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος. Διὰ τῶν σχετικῶν διατάξεων καὶ τῶν ἐκτυπωθέντων πρὸς τοῦτο ἐντύπων ἐπεδιώχθη ἡ μεγίστη δυνατὴ ἁπλούστευσις τῆς ὅλης ἐργασίας, χωρὶς βεβαίως νὰ παραμεληθῇ οὐδὲν ἀναγκαῖον μέτρον, δι' οὗ κατοχυροῦται ἡ διασφάλισις καὶ ὁ ἔλεγχος ἀπὸ διαχειριστικῆς πλευρᾶς. Τοῦτο ἐχουσαι ὑπ' ὄψιν αἱ πρὸς αἷς ἡ παροῦσα Ὑπηρεσίαι δέον νὰ μεριμνήσουν διὰ πᾶσαν ἐνδεδειγμένην ἐνέργειαν καὶ προεργασίαν, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ μεγίστη δυνατὴ ἀποσυμφόρησις καὶ ἀποφυγὴ ταλαιπωρίας τῶν διαδίκων.

Πρὸς τοῦτο ἰδίᾳ αἱ Ὑπηρεσίαι μὲ μεγάλαν ἀριθμὸν ἠσφαλισμένων, εὐθὺς ὡς ἐφοδιασθοῦν μὲ ἐπαρκῆ ἀριθμὸν ἐντύπων, δέον δι' ἀνακοινώσεώς των νὰ καλέσουν τοὺς δικαιούχους διὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν ἀπαραιτήτων δικαιολογητικῶν διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν βιβλιαρίων πληρωμῆς οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, προσδιορίζουσαι, εὐθὺς ὡς καθίσταται τοῦτο ἀναγκαῖον, σειρὰν προτεραιότητος κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς περαιτέρω ἀποσυμφορήσεως διὰ τοὺς δικαιούχους τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐργοδότας μὲ πέντε (5) καὶ πλέον μισθωτούς τὰ σχετικὰ δικαιολογητικὰ θὰ ὑποβληθοῦν συγκεντρωτικῶς κατ' ἐπιχείρησιν, ἀφοῦ προηγουμένως αἱ σχετικαὶ ὑπεύθυνοι δηλώσεις συμπληρωθοῦν καὶ ὑπογραφοῦν ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους. Τοῦτο θέλει διευκολύνει καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ πληρωμὴν τοῦ ἐπιδόματος, ἤτις διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, συμφώνως τῷ Κανονισμῷ Παροχῶν, θὰ διενεργῆται διὰ τῶν ἐργοδοτῶν. Περαιτέρω ἀποσυμφόρησις θέλει ἐπέλθει ἐφ' ὅσον ἐπιτευχθῇ ἡ προκειμένου περὶ τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων ἐπὶ τόπου ἀποστολὴ συνεργείων ἐκδόσεως βιβλιαρίων. Πρὸς τοῦτο διὰ τῆς περὶ ἧς ἀνωτέρω ἀνακοινώσεως δέον νὰ καλοῦνται αἱ τοιαῦται ἐπιχειρήσεις, ὅπως, ἐφ' ὅσον ἔχουν παρ' αὐταῖς συγκεντρώσει δικαιολογητικὰ διὰ τὴν ἔκδοσιν βιβλιαρίου τόσου ἀριθμοῦ, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ ἀπασχόλησις συνεργείου διὰ μίαν ἐργάσιμον ἡμέραν, ἐπικοινωνοῦν μεθ' ὑμῶν σχετικῶς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ὡς ἀναφέρεται ἀνωτέρω, ἡ ὅλη ἐργασία θὰ διεξαχθῇ διὰ συνεργείων, διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ὁποίων παρέχονται αἱ ἀκόλουθοι ὁδηγίαι:

1. Εἷς ὑπάλληλος σχετικῆς ἐμπειρίας θὰ προβαίνῃ εἰς τὴν προδιακρίβωσιν τῶν βασικῶν προϋποθέσεων ἐπιδοτήσεως, ἤτοι: αα) εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου κλπ. ἀρίθμησιν, ἐὰν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 ἔχουν πραγματοποιηθῇ πεντήκοντα (50) τοὐλάχιστον ἡμέραι ἐργασίας κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐν Κεφ. Β' § α' ἀναφερόμενα, ββ) εἰς τὴν ἐκ τοῦ οἰκογενειακοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας ἐξακρίβωσιν ἐὰν ὑφίστανται τέκνα γεννηθέντα ἀπὸ 1946 - 1959 καὶ γγ) εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ἀκριβείας τῶν στοιχείων τῆς ὑπευθύνου δηλώσεως μισθωτοῦ διὰ παραβολῆς τῶν εἰς τὸ οἰκεῖον ἔντυπον (ἀριθ. τυποποιήσεως 106007) τοιούτων πρὸς τὰ ἐκ τῶν βιβλιαρίων (ἀσφαλιστικοῦ καὶ οἰκογενειακοῦ) προκύπτοντα. Ἐν προκειμένῳ σημειοῦμεν, ὅτι ἰδίᾳ, προκειμένου περὶ τῶν μεμονωμένως ἐμφανιζομένων δικαιούχων, τὸ ἐν λόγῳ ἔντυπον θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληροῦται παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας, διατεθειμένου πρὸς τοῦτο βοηθητικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς ἐπίσης ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς προδιακριβώσεως ὑπάλληλος θὰ μεριμνᾷ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὑπὸ στοιχεῖον γ' - ε' παραγράφων τῆς ὑπευθύνου δηλώσεως, ὑπογραμμίζων δι' ἐρυθρᾶς μολυβδίδος τὰς ἐξ αὐτῶν συμπληρουμένας διὰ θετικῶν ἀπαντήσεων. Ἵνα ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῶν περαιτέρω ἁρμοδίων ὀργάνων. Τέλος ὁ αὐτὸς ὑπάλληλος θὰ παραδίδῃ ἀποδείξεις παραλαβῆς τῶν βιβλιαρίων ἀπαραιτήτους διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τούτων μετὰ τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς εἰς τοὺς δικαιούχους (ἁπλῶς ἠριθμημένη ἀπόδειξις, ἡ ὁποία παραδίδεται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον, ἀφοῦ ὁ ἀντίστοιχος ἀριθμὸς ἀναγραφῇ ἐπὶ τῆς ὑπευθύνου δηλώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ δι' ἁπλῆς μολυβδίδος εἰς τὸν φάκελον ἀριθ. τυποπ. 106002) διὰ τὴν βάσει τούτου παράδοσιν τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς.

2. Εἷς ὑπάλληλος μεγίστης ἱκανότητος καὶ ἐμπειρίας θὰ προβαίνῃ εἰς τὴν πλήρη ἐξακρίβωσιν τῶν προϋποθέσεων ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὕψους τοῦ ἐπιδόματος. Μετὰ τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν προϋποθέσεων θὰ συμπληροῦται παρ' αὐτοῦ ὁ φάκελος, ἀτομικὴ πινακὶς παροχῶν (ἀριθ. τυποπ. 106002) μόνον ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν μητρῴου, τὰ ὑπ' ἀριθ. 2 στοιχεῖα «τέκνα» καὶ τὰ ὑπ' ἀριθ. 3 στοιχεῖα: ἔτος (ἐνιαίως διὰ τὰ ἔτη 1959 - 1960 εἰς τὴν πρώτην ὁριζοντίαν στήλην), Κατηγορίας, πασὼν τριμήνου ἐπιδόματος.

Σχετικῶς μὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 ἐνδείξεως «τέκνα» καὶ δὴ τῶν οἰκείων τριῶν

ηλῶν οἱ ἁρμόδιοι ὑπάλληλοι δέον νὰ συμβουωνται τὸν ἀκόλουθον πίνακα.

Ἔτος γνήσεως	Ἐναρξις ἐπιδοτήσεως δι' ἅπαντας	Συμπλήρωσις ὁρίου ἡλικίας
1946		1960
1947		1961
1948		1962
1949		1963
1950	1.10.1959	1964
1951		1965
1952		1966
1953		1967
1954		1968
1955		1969
1956		1970
1957		1971
1958		1972
1959		1973

Ἐν συνεχείᾳ καὶ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν εἰς ν οἰκείαν στήλην τοῦ φακέλου καὶ τὴν ἐπ' της ἐπίθεσιν τῆς ὀνομαστικῆς σφραγῖδος τοῦ ευθύνου οὗτος θὰ συμπληροῖ τὸ ἀντίστοιχον λιάριον πληρωμῆς μόνον ἐπίσης ὡς πρὸς τὴν τῆς ἐσωτερικῆς ὄψεως τοῦ ἐξωφύλλου ἐνδείως Α.Μ.

Ἐν προκειμένῳ διευκρινίζομεν, ὅτι εἰς ἑκάην τῶν ἓξ (6) κατηγοριῶν ἐπιδοτουμένων ἀντοιχῶν βιβλιάρια πληρωμῆς ἰδίου χρώματος. τὰ συνέπειαν ὁ ἐν προκειμένῳ ὑπεύθυνος ἔν παραλάβει ἐπὶ ὑπογραφῇ ἀπὸ τὸν κεντρικὸν ὑπόλογον ἀνάλογον ἀριθμὸν βιβλιαρίων ων τῶν κατηγοριῶν καὶ εὐθυνόμενος προσωκῶς διὰ τὴν φύλαξιν αὐτῶν ἐπιλέγει τὸ εἰς στην περίπτωσιν προσῆκον βιβλιάριον καὶ αὐτοῦ σημειοῖ τὸν ἀντίστοιχον ἀριθ. μηδου τοῦ δικαιούχου. Ὡσαύτως σημειοῦμεν, ὅτι ασαι αἱ ἀποδείξεις τῶν ἐν λόγῳ βιβλιαρίων ηρωμῆς δέον προηγουμένως νὰ ἔχουν συμηρωθῇ εἰς τὸ κάτωθι τῆς λέξεως «οἰκογεακὸν ἐπίδομα» κενὸν διάστημα δι' ἐπιθέσεως ἀναλόγων διαστάσεων σφραγῖδος μὲ τὴν ἔνξιν «4ου τριμήνου 1959» εἰς τὴν πρώτην σελα (πρωτότυπον καὶ ἀντίγραφον), «1ου τριου 1960» εἰς τὴν δευτέραν σελίδα ὁμοίως, τριμήνου 1960 εἰς τὴν τρίτην, 3ου τριμήνου 60 εἰς τὴν τετάρτην καὶ «5ου τριμήνου 1960» τὴν πέμπτην.

3. Βοηθητικοὶ ὑπάλληλοι, παραλαμβάνοντες συνεχείᾳ τὰ καθ' ἕκαστον δικαιολογητικὰ ἐνειμένα ἐντὸς τοῦ ἀντιστοίχου φακέλου, θὰ ριμνοῦν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν λοιπῶν οιχείων τούτου καὶ τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς ην—εἰς ἀμφότερα τὰ ἔντυπα—τῆς ἐνδείξεως ἀριθ. Ἰδιαιτέρως διευκρινίζομεν, ὅτι τὰ εἰς ἄνω τμῆμα τοῦ φακέλου τετραγωνίδια ἀπὸ ὧδε συμπληροῦνται δι' ἀναγραφῆς κατὰ σειν εἰς ἕκαστον τούτων ἑκάστου τῶν ἐπομένων ων πιθανῆς ἐπιδοτήσεως, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ ῦ ἔτους 1961 καὶ μέχρι τοῦ ἀπωτέρου ἔτους, ου τοῦ ἔτους συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας τοῦ μικροτέρου τέκνου.

4. Ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπάλληλοι ἀνὰ εἷς διὰ τρία συνεργεῖα ἐπιμελοῦνται ἐν συνεχείᾳ τῆς ὀρθότητος τῶν πάσης φύσεως προηγηθέντων ὑπολογισμῶν καὶ γενομένων ἐγγραφῶν καὶ ὑπογράφουν εἰς τὴν οἰκείαν στήλην τοῦ φακέλου, πινακίδος, εἰς ἣν ἐπιθέτουν καὶ τὴν ὀνομαστικὴν των σφραγῖδα. Εἰς τὴν κρίσιν τῶν Διευθυντῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν ἀποκειται νὰ καθορίσουν, ἐάν, προκειμένου περὶ ἐπὶ τοπου εἰς τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις μεταβαινόντων συνεργείων, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπάλληλος θὰ μεταβαίνῃ ὡσαύτως εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ θὰ διενεργῇ τὸν ἔλεγχον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

5. Οἱ φάκελοι ἐν συνεχείᾳ θὰ διαβιβάζονται εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Μητρῴου Δικαιούχων Οἰκογενειακοῦ Ἐπιδόματος. Παρ' αὐτῇ: αα) ἐκδίδεται ἀνὰ ἓν δελτίον λεξικογραφήσεως (ἀριθ. τυποπ. 10600Δ) μετὰ σχετικὴν ἔρευναν βεβαίως τοῦ Λεξικογραφικοῦ Ἀρχείου. Διὰ σχετικῆς σφραγῖδος «Ε ὑ ρ ε τ η ρ ι ά σ θ η» καὶ μονογραφῆς τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου ἐνημεροῦται ὁ ἀτομικὸς φάκελος τοῦ δικαιούχου. Σχετικῶς σημειοῦμεν, ὅτι κατὰ τὴν ταιάστην σύνταξιν τῶν δελτίων λεξικογραφήσεως θὰ ἀκολουθοῦνται οἱ κανόνες φωνητικῆς μόνον ὀρθογραφίας, ἤτοι παραλειπομένων τῶν διπλῶν συμφώνων καὶ τῶν γραμμάτων ω ἢ υ, η, ἢ τῶν διφθόγγων οι, ει, υι, αι, διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὁποίων θὰ χρησιμοποιοῦνται μόνον ἀντιστοίχως τὰ ψηφία ο μικρὸν, ιῶτα καὶ ἓψιλον.

Ὡσαύτως, προκειμένου περὶ ἐγγάμων γυναικῶν θὰ ἐκδίδηται καὶ ἓν ἐπικουρικὸν δελτίον (ἀριθ. τυποπ. 10600Σ) μὲ τὸ οἰκογενειακὸν ἢ τὸ ἐπώνυμον συζύγου ἀναλόγως τοῦ ἐπωνύμου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου, βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἐκδοθῇ τὸ βιβλιάριον πληρωμῆς καὶ τὸ κύριον δελτίον λεξικογραφήσεως. ββ) Διὰ σφραγῖδος ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐξεδόθη βιβλιάριον Δ.Α.Ο.Ε.Μ» θὰ ἐπισημαίνωνται ἅπασαι αἱ σελίδες τοῦ βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως, ἐφ' οὗ ἔχουν ἐπικολληθῇ ἔνσημα δι' ὅλον τὸ ἔτος 1959. Αἱ σφραγῖδες αὗται βεβαίως δέον νὰ εἶναι τοιούτου σχήματος καὶ διαστάσεων, ὥστε εὐδιακρίτως νὰ διαγράφουν τὸ σύνολον τῶν κατὰ σελίδα ἐπικεκολλημένων ἐνσήμων. γγ) Δι' ἀριθμητικῆς μηχανῆς χειρὸς συμπληροῦται ὁ αὔξων ἀριθμὸς ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ἑκάστου βιβλιαρίου πληρωμῆς τῶν ἀποδείξεων τούτου (πρωτοτύπου καὶ ἀντιγράφου), τοῦ ἀτομικοῦ φακέλου - πινακίδος καὶ τοῦ δελτίου λεξικογραφήσεως. Σχετικῶς σημειοῦμεν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς οὗτος θὰ εἶναι σταθερὸς δι' ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα δι' ἕκαστον δικαιοῦχον, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ αὐτομάτου συνδέσεως τῶν ἐκδιδομένων βιβλιαρίων πληρωμῆς πρὸς τὰς Ὑπηρεσίας καὶ Ὑποκαταστήματα ἐκδόσεως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐνέχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὸν ἐσωτερικὸν ἔλεγχον τῶν πληρωμῶν (βλ. κατωτέρω Κεφ. Ε', παράγρ. β'), οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δι' ἕκαστον Περιφερειακὸν καὶ Τοπικὸν Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἡμετέραν Τοπικὴν Ὑπηρεσίαν εἶναι οἱ αὐτοὶ πρὸς τοὺς ὑπὸ τῆς Δ/σεως Μηχανογραφήσεως τοῦ Ἱδρύματος ἀπονεμηθέντας ἀριθμοὺς μητρῴου δι' ἑκάστην τῶν ἀντιστοίχων ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν. Οὕτω εἰς

μέν τας ήμετέρας Τοπικάς Υπηρεσίας άντιστοιχοῦν ἀριθμοί ὡς ἑξῆς:

Τοπική Υπηρεσία Ἀθηνῶν ἀπό 000001 — 1.000.000.

Τοπική Υπηρεσία Πειραιῶς ἀπό 1.000.001 — 1.945.000.

Τοπική Υπηρεσία Θεσ/νίκης ἀπό 5.500.001 — 5.905.000.

Τοπική Υπηρεσία Πατρῶν ἀπό 3.000.001 — 2.225.000.

Εἰς δέ τά Υποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α. οἱ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 102582/11.11.1957 γενικῆς διαταγῆς τούτου ὁριζόμενοι δι' ἕκαστον Υποκατάστημα.

Δέον ἐν προκειμένῳ νά διευκρινισθῇ, ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ τάς Υπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος, τοιοῦτοι ἀριθμοί θά ἀπονέμωνται μόνον ὑπό τῶν Υποκαταστημάτων τούτου (οὐχί δέ καί τῶν Παραρτημάτων), διότι μόνον παρ' Υποκαταστημάτων θά ἐκδίδωνται βιβλιάρια πληρωμῆς καί θά τηροῦνται ἀρχεῖα Μητρώου Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων, ἔστω καί ἄν, ὡς συμβαίνει προκειμένου περί τῶν λοιπῶν παροχῶν, τά σχετικά δικαιολογητικά θά συγκεντροῦνται ἐπιμελείᾳ καί τῶν καθ' ἕκαστον παραρτημάτων. Ὡσαύτως ἡ κατά τά ἀνωτέρω συνταυτισις τῶν παρ' ἑκάστου Υποκαταστήματος ἤ Τοπικῆς Υπηρεσίας χρησιμοποιουμένων ἀριθμῶν πρός τούς ἀριθμούς μητρώου Ι.Κ.Α. δέν σημαίνει ὅτι ὁ ἀριθμός τῶν βιβλιαρίων πληρωμῆς θά συμπίπτῃ μέ τόν ἀριθμόν μητρώου Ι.Κ.Α., διότι ἑκάστη Υπηρεσία θά ἀπονέμῃ τούς οἰκείους ἀριθμούς κατά σειράν προσελεύσεως δικαιούχων, ἀδιαφορουσα ἀκόμη ἐάν ἐμφανισθοῦν περιπτώσεις δικαιούχων ἐφοδιασμένων μέ βιβλιάρια ἀσφαλίσεως ἐκδεδομένων εἰς ἄλλην πολιν.

6. Ἐν συνεχείᾳ οἱ φάκελοι μετά τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν, πλήν τοῦ δελτίου λεξικογραφήσεως, ὅπερ ἐντίθεται εἰς τήν οἰκείαν καρτελλοθήκην, τίθενται ὑπ' ὄψιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Υπηρεσίας ἤ τοῦ Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α., ὅστις, ἤ ὁ ὁριζόμενος ὑπ' αὐτοῦ ἀναπληρωτής, μετά σχετικόν ἔλεγχον ὑπογράφει εἰς τήν οἰκείαν στήλην τοῦ φακέλου καί τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς. Περαιτέρω οἱ φάκελοι ταξιθετοῦνται κατά τόν αὔξοντα ἀριθμόν, περί οὗ ἀνωτέρω ἐν παραγράφῳ 1, διά τήν παράδοσιν τῶν βιβλιαρίων πληρωμῆς εἰς τούς δικαιούχους, βάσει τῶν εἰς χεῖρας τούτων ἀποδείξεων. Τοιαύτη ἀπ' εὐθείας παράδοσις θά γίνῃ μόνον εἰς τούς μισθωτούς, οἵτινες, καίτοι ἐνεγράφησαν μεμονωμένως - οὐχί διά τῶν ἐργοδοτῶν των - δηλοῦν, ὅτι ἀπασχολοῦνται παρ' ἐργοδόταις μέ πλείονας τῶν πέντε (5) μισθωτῶν. Οὗτοι θά παραλαμβάνουν τό βιβλιάριόν των μετά τῶν βιβλιαρίων (ἀσφαλιστικῶν καί ἀσθενείας) ἐπί ὑπογραφῇ εἰς τήν οἰκείαν στήλην τῆς ὀπισθίας πλευρᾶς τοῦ φακέλου καί θά παραπέμπωνται διά τήν εἰσπραξιν τοῦ ἐπιδόματος των διά τοῦ ἐργοδότου των, οἱ δέ ἀντιστοιχοι τούτων φάκελοι θά ταξιθετοῦνται εἰς σχετικήν καρτελλοθήκην συμφώνως πρός τόν αὔξοντα ἀριθμόν των. Διά τούς λοιπούς δικαιούχους ἡ παράδοσις τῶν βιβλιαρίων θά συνδυασθῇ μέ τήν περί ἧς κατωτέρω πρώτην πληρωμήν τοῦ ἐπιδόματος (ἰου τριμήνου 1959) καί τοῦτο ἵνα ἀποφευχθῇ ἡ ἐκ νέου ἐπάνοδος τούτων εἰς τήν ὑπηρεσιαν.

β) Διαδικασία διά τήν πληρωμήν τοῦ ἐπιδόματος.

1. Πρώτη πληρωμή (1ου τριμήνου 1959).

Κατά τήν πρώτην ταύτην πληρωμήν τό γραφεῖον πληρωμῶν δέον νά εὑρίσκηται εἰς στενωτέραν σύνδεσιν μέ τήν Υπηρεσίαν Μητρώου. Οὕτω κατά πρῶτον λόγον διά τούς ἐγγραφέντας μέσῳ τῶν ἐργοδοτῶν των δέον νά ληφθῇ μέριμνα, ὥστε παρ' ἑκάστου τούτων ἐκ τῶν προτέρων ἐφοδιαζομένου διά τοῦ οἰκείου ἐντύπου, περί οὗ ἐν τέλει τῆς παρούσης - νά ὑποβληθῇ ἡμῖν ἅμα τῷ πέρατι ἑκδόσεως τῶν βιβλιαρίων τῶν μισθωτῶν του εἰς διπλοῦν ἐξουσιοδότησις τῶν δικαιούχων μισθωτῶν του διά τήν παραλαβήν τούτων καί τήν εἰσπραξιν τοῦ ἐπιδόματος 4ου τριμήνου 1959. Οὕτω ὁ ἐργοδότης ἤ ὁ ἐξουσιοδοτούμενος τούτου ἐκπρόσωπος παραλαμβάνει τά σχετικά βιβλιάρια καί ὑπογράφει πρός τοῦτο εἰς τούς οἰκείους ἀτομικούς φακέλους, ἀφοῦ ἐξ ἑκάστου βιβλιαρίου ἀποκοπῇ τό πρωτότυπον τῆς πρώτης ἀποδείξεως τῆς ἀντιστοιχούσης εἰς τό 4ον τρίμηνον 1959. Ταυτοχρόνως βάσει τῶν ἀποδείξεων τούτων συμπληροῦται ἡ οἰκεία στήλη τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὡς πρός τόν αὔξοντα ἀριθμόν καί τό ποσόν τό καταβλητέον εἰς ἕκαστον δικαιούχον ἐξευρίσκεται τό συνολικόν κατ' ἐργοδότην ποσόν καί τό μέν ἓν των ἀντιγράφων τῆς ἐξουσιοδοτήσεως παραδίδεται εἰς τόν ἐργοδότην, βάσει δέ τοῦ ἑτέρου ἐκδίδεται ἡ ἐπιταγή πληρωμῆς κατά τά κατωτέρω καί ἐν Κεφαλαίῳ ΣΤ' ὁριζόμενα. Ἐν συνεχείᾳ αἱ ἀποδείξεις πληρωμῆς, ἐφ' ὧν εἰς τήν στήλην «Κέντρον Πληρωμῆς» ἐπιτίθεται ἡ σφραγίς τοῦ ἐργοδότου, ἐντίθενται εἰς τούς ἀτομικούς φακέλους τῶν δικαιούχων μέ ταυτόχρονον ἐπίθεσιν τῆς σφραγίδος τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τήν 1ην στήλην παρατηρήσεων τοῦ φακέλου, ἡ δέ ἐξουσιοδότησις ἐντός τῶν κατ' ἐργοδότην τηρηθησομένων φακέλων (ἀριθ. τυποπ. 106003), οἵτινες θά ταξιθετηθοῦν κατ' αὔξοντα ἀριθμόν μητρώου (βιβλιάριον ἀγοράς ἐνσήμων) Ι.Κ.Α.

Διά τούς λοιπούς δικαιούχους, οἵτινες ἐνεγράφησαν ὡς μεμονωμένοι καί θά ἐπιδοτοῦνται ἀσαύτως ἄνευ μεσολαβήσεως ἐργοδότου ὑπό τοῦ γραφείου πληρωμῶν πρό τῆς ἐπί ὑπογραφῇ εἰς τήν οἰκείαν στήλην τοῦ φακέλου παραδόσεως τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς εἰς τόν δικαιοῦχον θά συμπληροῦται ἡ ἀτομική ἐντολή - πινακίς πληρωμῆς (ἀριθ. τυποπ. 106006), φέρουσα τόν αὐτόν αὔξοντα ἀριθμόν μέ τόν τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς, θά ἐνημεροῦται περί τούτου ὁ ἀτομικός φάκελος, θά σημειοῦται εἰς τήν τελευταίαν σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς τό κέντρον πληρωμῆς καί ἐν συνεχείᾳ αἱ καθ' ἑκάστην συμπληρούμεναι ἀτομικαί πινακίδες θά διαβιβάζωνται διά συγκεντρωτικῆς καταστάσεως εἰς τό ἐν ἑκάστῃ πολει Υποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, μεθ' ἧς ἔχομεν ἤδη προέλθει εἰς σχετικήν συμφωνίαν διά τήν διενέργειαν τῶν πληρωμῶν. Ἐν προκειμένῳ θά καταβάλλεται φροντίς, ὅπως ὅπου εἰς τήν αὐτήν πόλιν διατίθενται πλείονες

Κέντρα πληρωμής οἱ δικαιοῦχοι κατανέμονται ἀναλόγως πρὸς ἀποφυγὴν μεγάλης συγκεντρώσεως προσώπων. Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, ὅπου ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαιούχων ἀφ' ἑνὸς καὶ αἱ δυνατότητες τῶν καθ' ἕκαστον κέντρον πληρωμῆς ἐπιβάλλουν τοῦτο - συμφώνως πρὸς ἐκτίμησιν τῶν συνθηκῶν εἰς ἑκάστην πόλιν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων διευθυντῶν - θὰ ἐπιδιώκεται καὶ κλιμάκωσις τῶν πληρωμῶν καθ' ἡμερομηνίαν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ συμπληροῦται ἡ οἰκεία ἔνδειξις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς μὲ ἐπιδίωξιν πάντως ὅπως αἱ πληρωμαὶ πραγματοποιοῦνται εἰς τὸν πλησιέστερον χρόνον, ἀφ' οὗ ἑκάστοτε εἶναι ἀπαιτητὸν τὸ ἐπίδομα.

Οἱ δικαιοῦχοι οὕτω θὰ εἰσπράξουν τὸ ἐπίδομά των ἀπὸ τὸ ὡς ἄνω Κέντρον Πληρωμῆς ἐπὶ ὑπογραφῇ εἰς ἀμφότερα τὰ φύλλα (πρωτότυπον καὶ ἀντίγραφον) τῆς ἀποδείξεως. Ἐξ αὐτῶν τὰ μὲν ἀντίγραφα τηροῦνται εἰς τὸ Κέντρον Πληρωμῆς, τὰ δὲ πρωτότυπα, ἀφοῦ σφραγισθοῦν εἰς τὰς οἰκείας ἐνδείξεις (ἡμερομηνία πληρωμῆς καὶ Κέντρον Πληρωμῆς), θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν Τοπικὴν Ὑπηρεσίαν ἢ τὸ Ὑποκατάστημα διὰ τὰ περαιτέρω.

Τελικῶς αἱ ἀποδείξεις, ἀφοῦ ἐπισημαίνωνται διὰ σφραγῖδος «ΕΠΛΗΡΩΘΗ» ἢ διὰ σχετικῆς διατρήσεως, θὰ ἐντίθενται εἰς τοὺς οἰκείους φακέλους, τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου ἐπιθέτοντος τὴν ὀνομαστικήν του σφραγῖδα εἰς τὴν οἰκείαν στήλην τοῦ ἀντιστοίχου τριμήνου (διὰ τὸ 4ον τρίμηνον τοῦ 1959 εἰς τὴν στήλην «Παρατηρήσεις»).

2. Περαιτέρω πληρωμαί.

αα) Μέσῳ Κέντρων Πληρωμῆς. Διὰ τὰ ἑπόμενα τρίμηνα αἱ πληρωμαὶ τῶν δι' ἃς ἔχουν διαβιβασθῇ σχετικαὶ ἐντολαὶ εἰς τὰ οἰκεῖα Κέντρα θὰ συνεχίζωνται ἀνὰ τρίμηνον κατὰ τὴν περιγραφεῖσαν ἀνωτέρω διαδικασίαν. Θὰ εἶναι ὅμως δυνατὴ ἡ περαιτέρω προσθήκη εἰς τοὺς οὕτω πληρωνομένους εἴτε τῶν νεοεγγραφομένων, εἴτε καὶ δικαιούχων, οἱ ὁποῖοι ἀδυνατοῦν νὰ ἐξακολουθήσουν ἐπιδοτούμενοι μέσῳ ἐργοδότου, π.χ. λόγῳ ἀπολύσεως. Ἐξ ἀντιθέτου μισθωτοί, ὧν ἤρξατο ἡ ἐπιδότησις μέσῳ Κέντρου Πληρωμῆς, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ συνεχίσουν ταύτην μέσῳ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο ἐργοδότου των ἄνευ ἄλλου τινός.

ββ) Μέσῳ ἐργοδοτῶν. Οἱ ἐργοδόται κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν βιβλιαρίων πληρωμῆς δέον νὰ ἐφοδιασθοῦν δι' ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ τοῦ ἐντύπου «Δήλωσις ἐργοδότου» (ἀριθ. τυποπ. 106008). Τοιαύτη δήλωσις συμπληροῦται ἀνὰ δίμηνον εἰς διπλοῦν εὐθὺς μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν καταβολὴν τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἰς τοὺς μισθωτούς αὐτῶν.

Ἡ τοιαύτη καταβολὴ οὐδεμίαν παρουσιάζει τεχνικὴν δυσχέρειαν, οὔτε ὑπολογισμούς, οὔτε ἐγγραφάς κλπ., διότι πάντα ταῦτα ἔντυπα προκύπτουν ἐκ τῶν ἀποδείξεων τῶν βιβλιαρίων πληρωμῆς. Αἱ ἀποδείξεις αὗται ὑπογράφονται ὑπὸ τῶν δικαιούχων κατὰ τὴν πληρωμὴν (31ην Μαρτίου, 30ὴν Ἰουνίου, 30ὴν Σεπτεμβρίου καὶ 31ην Δεκεμβρίου), σφραγίζονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν οἰκείαν ἔνδειξιν καὶ τὰ μὲν ἀντίγραφα τηροῦνται παρ' αὐτοῦ, τὰ δὲ πρωτότυπα μετὰ τῆς συγκεντρωτικῆς καταστάσεως, περὶ ἧς ἀνωτέρω, ὑποβάλλονται εἰς τὴν Τοπικὴν Ὑπηρεσίαν ἢ τὸ Ὑποκατάστημα διὰ τὴν ἄμεσον ἀπόδοσιν τοῦ καταβληθέντος ποσοῦ δι' ἐκδόσεως ἐπιταγῆς πληρωμῆς (βλ. κατωτέρω Κεφ. ΣΤ'). Ἐφιστῶμεν ὅλως ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως ἀθθημερὸν ἐκκαθαρίζωνται οἱ τοιοῦτοι λογαριασμοὶ τῶν ἐργοδοτῶν, οἵτινες ἐξ ἰδίων ἔχουν καταβάλλει τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα.

Περαιτέρω διὰ τὴν ἀκύρωσιν καὶ ταξιθέτησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐνημέρωσιν τῶν ἀτομικῶν φακέλων δικαιούχων καὶ ταξιθέτησιν τῶν ὑπευθύνων δηλώσεων ἐργοδότου (ἀριθ. 106008) εἰς τὸν ἀτομικὸν ἑκάστου φάκελον ἰσχύουν τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχ. 1 ἐκτιθέμενα. Σημειοῦμεν πάντως ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν ὑπὸ ἐργοδότου ὑποβάλλονται ἀποδείξεις βιβλιαρίων πληρωμῆς ἐκδεδομένων ἐξ ἄλλης Τοπικῆς Ὑπηρεσίας ἢ Ὑποκαταστήματος, ἤτοι ἀποδείξεων μὲ ὑψοῦντα ἀριθμὸν ἑτέρου Ὑποκαταστήματος, περὶ οὗ ἀνωτέρω ἐν σελ. 10, αἱ ἀποδείξεις αὗται μετὰ τὴν ἐξόφλησιν καὶ τὴν ἀκύρωσίν των διὰ διατρήσεως διαβιβάζονται ἐπὶ συστάσει εἰς τὸ οἰκεῖον Ὑποκατάστημα ἐκδόσεως, παρ' ᾧ τηροῦνται οἱ ἀτομικοὶ φάκελοι - πινακίδες.

ΣΤ' Λογιστικὴ τακτοποίησις λογαριασμῶν

α) Πληρωμὴ μέσῳ Τραπεζῶν.

Αἱ Τράπεζαι, εἰς ἃς ὁ Ὀργανισμὸς θὰ ἀναθέσῃ τὴν καταβολὴν τῶν ἐπιδομάτων, θὰ τηρήσουν ἰδιαιτέρους λογαριασμοὺς διὰ τὰς Τοπικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν εἰς τὰ οἰκεῖα ἀντιστοίχως Ὑποκαταστήματα αὐτῶν καὶ ἑνὸς γενικοῦ λογαριασμοῦ παρὰ τῷ ἐνταῦθα Κεντρικῷ τῶν διὰ τὰ λοιπὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.

Χρεώσεις ἀφορῶσαι τὰς Τοπικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Α.Α.Α. θὰ διαβιβάζονται δι' ἰδιαιτέρων ἀναγγελιῶν ἀπ' εὐθείας εἰς τὰς ἄνω Τοπικὰς Ὑπηρεσίας, αἵτινες θὰ διενεργοῦν τὰς ἀντιστοίχους ἐγγραφάς.

Αἱ Τοπικαὶ Ὑπηρεσίαι καὶ τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὰς περιπτώσεις πληρωμῆς τῶν ἐργοδοτῶν δι' ἐπιταγῶν θὰ σφραγίζουν ταύτας διὰ σφραγῖδος μὲ τὰ ἀρχικὰ κεφαλαῖα ψηφία τοῦ λογαριασμοῦ Δ.Λ.Ο.Κ.Μ., διὰ νὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ διάκρισις τοῦ εἴδους τῆς ἐπιταγῆς, ἣν θὰ ἐμφανίζῃ ὁ δικαιοῦχος κομιστὴς τούτων.

Τὰς ἐπιταγὰς ταύτας θὰ χορηγήσουν αἱ Τράπεζαι, αἵτινες θὰ ἀναλάβουν τὰς ἄνω πληρωμὰς μὲ χρέωσιν τῆς ἀξίας τῶν παρὰ τῷ οἰκείῳ λογαριασμῷ τοῦ Ὀργανισμοῦ.

β) Πληρωμὴ μέσῳ Ταχυδρομικῶν Γραφείων.

Ἐπὶ πληρωμῆς μεμονωμένων ἐπιδοματούχων διὰ τῶν Ταχυδρομικῶν Γραφείων καὶ τοιαύτη πληρωμὴ ἀντιμετωπίζεται διὰ τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν λόγῳ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν δικαιούχων, τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα θὰ διαβιβάζουν τὰς χρεώσεις τοῦ παρὰ τῷ Ταχυδρομικῷ Ταμιευτηρίῳ τηρηθησομένου λογαριασμοῦ μας πρὸς

τήν Τοπικήν Ὑπηρεσίαν Ἀθηνῶν, ἐν αἷς θά ἐπισυνάπτωνται καί τά σχετικά ἀποκόμματα τῶν ἐπιταγῶν δεόντως ἐξοφλημένα.

Ἅμα τῇ λήψει τῶν ἄνω χρεωστικῶν ἐγγράφων τῶν Ταχυδρομικῶν Γραφείων παρά τοῦ Λογιστηρίου τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας Ἀθηνῶν θά διενεργῆται ἐγγραφή—Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., Οἰκον. Ἐπιδ. Μισθωτῶν, Ταχυδρομικά Γραφεῖα, Καταβολαί Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.

Αἱ Τράπεζαι καί τό Ταχυδρομικόν Ταμιευτήριον εἰς τό τέλος ἑκάστου μηνός, ἀντίγραφα τῶν παρ' αὐταῖς τηρουμένων λογαριασμῶν θά ἀποστέλλουν ἀνελλιπῶς καί ἄνευ ἰδιαιτέρας πρός τοῦτο εἰδοποιήσεως εἰς τάς οἰκείας Τοπικάς Ὑπηρεσίας καί εἰς τήν Γενικήν Διεύθυνσιν, Διεύνθυσιν Δ' προκειμένου περί τῶν ἐντελλομένων ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. πληρωμῶν τῶν Ἐπαρχιῶν.

Ὁ ἐμοδιαμός τῶν τηρουμένων ὡς ἄνω λογαριασμῶν θά γίνεται μερίμνῃ τῆς παρ' ἡμῖν Διευθύνσεως Δ'.

Μικροδαπάναι ἀναγκαῖαι διά τήν προμήθειαν τῶν ὑπό τῆς παρούσης ὁριζομένων εἰδῶν (σφραγίδων καί ἀριθμητικῶν μηχανῶν, ὅπου δέν ὑφίστανται τοιαῦται) τῶν κατά τόπους Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. θά καταβάλλωνται χρεώσει τοῦ παρά τῇ Διοικήσει των ἰδιαιτέρου λογαριασμοῦ τοῦ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. καί ἐπί ὑποβολῇ ἡμῖν—Διεύθυναιν Δ'—τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεμία ἐκ τούτων θέλει ἀναγνωρισθῇ.

Ζ' *Προθεσμίαι - Παραγραφαί κλπ.*

Ἐφιστῶμεν τήν προσοχήν ὑμῶν ἐπί τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν:

α) Τοῦ ἄρθρου 17, δι' οὗ θεσπίζεται ἐξάμηνος χρόνος παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως τῆς ἀπορρεούσης ἐκ δικαιώματος ἐπιδοτήσεως, ὡς καί τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐργοδότου πρός ἀναζήτησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ καταβληθέντος ποσοῦ δι' ἐπιδόματος εἰς τούς μισθωτούς του. Ὁ τοιοῦτος χρόνος παραγραφῆς εἰς ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις συμπληροῦται μετά πάροδον ἓξ (6) μηνῶν ἀπό τοῦ τέλους τοῦ μηνός, τό ὁποῖον ἀφορᾷ τό ἐπίδομα, ἐκτός ἐάν τοῦτο ἐτέθη εἰς τήν διάθεσιν τοῦ δικαιούχου βραδύτερον, ὁπότε ἐκτοτε ἄρχεται τρέχων ὁ χρόνος παραγραφῆς. Σημειοῦμεν, ὅτι ὁ Κανονισμός δέν προβλέπει παραγραφήν τοῦ δικαιώματος, ἀλλά τῆς ἐκ τοῦ ἀνεγνωρισμένου δικαιώματος ἀπορρεούσης ἀξιώσεως, μέ τήν διαφοράν ὅτι δέν εἶναι δυνατή ἡ χορήγησις ἐπιδόματος ἀναδρομικῶς διά χρονικόν διάστημα μεῖζον τῶν ἓξ (6) μηνῶν τῶν προηγουμένων ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ σχετική αἴτησις. Κατά συνέπειαν εἶναι δυνατή ἡ ἀπό 1ης Ὀκτωβρίου 1960 ἐπιδότησις μόνον ἀφ' ὅσον - πληρουμένων τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων - ἡ σχετική αἴτησις ὑποβληθῇ τό βραδύτερον μέχρι 30ῆς Ἀπριλίου ἐ. ἔ., ἄλλως δι' ἕκαστον μῆνα μεταγενεστέρας ὑποβολῆς ἐπέρχεται ἀπώλεια, λόγῳ παραγραφῆς, τῶν μηνιαίων ἐπιδομάτων, ὅσοι οἱ μῆνες καθυστερήσεως.

β) Τοῦ ἄρθρου 16 περί ἐπιστροφῆς καί συμψηφισμοῦ ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ἐπιδομάτων, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 15, δι' οὗ προβλέπεται πότε ὑφίσταται τοιαύτη ὑποχρέωσις πρός ἐπιστροφήν. (Σχετικῶς βλ. ἀνωτέρω Κεφάλ. Γ').

Η' *Προσφυγαί*

Κατά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας ἢ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀπορρίπτεται αἴτημα ἠσφαλισμένου περί ἐπιδοτήσεώς του ἐπιτρέπεται προσφυγή ἐνώπιον εἰδικῆς κατά Τοπικήν Ὑπηρεσίαν Ἐπιτροπῆς ἐντός 14 ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐγγράφου κοινοποιήσεως τῆς καθ' ἧς ἡ προφυγή ἀποφάσεως εἰς τόν δικαιοῦχον. Ἐν προκειμένῳ εἰς μέν τήν περίπτωσιν ἐξ ὁλοκλήρου ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως, πλήρως ἠτιολογημένης αὕτη κοινοποιεῖται εἰς τόν ἐνδιαφερόμενον εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε ταχυδρομικῶς ἐπ[1] συστάσει, ἐνῷ διά τήν περίπτωσιν ἔστω καί ἐν μέρει ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως θέσιν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως ἐπέχει, κατά ρητήν διάταξιν τοῦ Κανονισμοῦ (ἄρθρον 5 § 2), ἡ ἐπί ἀποδείξει παράδοσις τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῶν. Πρός τοῦτο κατά πᾶσαν περίπτωσιν τοιαύτης παραδόσεως ἀπαιτεῖται ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ταυτότητος τοῦ δικαιούχου καί ἡ ὑπογραφή τούτου εἰς τήν οἰκείαν στήλην τοῦ ἀτομικοῦ του φακέλου.

Ἁρμοδία διά τήν ἐκδίκασιν τῶν περί ὧν ἀνωτέρω προσφυγῶν εἶναι Ἐπιτροπή, συγκροτουμένη κατά τά ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν ὁριζόμενα εἰς ἑκάστην τῶν τεσσάρων Τοπικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ. Ἑκάστη τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων εἶναι ἁρμοδία διά τήν ἐκδίκασιν προσφυγῶν κατ' ἀποφάσεων τοῦ οἰκείου παρ' αὐτῇ Διευθυντοῦ, ὡς καί τῶν ἀποφάσεων τῶν Διευθυντῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς κάτωθι:

α) Ἐπιτροπή Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων Ἀθηνῶν: Τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Θεσσαλίας, ὡς καί Στερεᾶς Ἑλλάδος καί Εὐβοίας.

β) Ἐπιτροπὴ Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων Πειραιῶς: Τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Κρήτης καὶ Νήσων Αἰγαίου.

γ) Ἐπιτροπὴ Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων Θεσσαλονίκης: Τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Μακεδονίας, Δυτικῆς Θράκης καὶ Ἠπείρου, καὶ

δ) Ἐπιτροπὴ Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων Πατρῶν: Τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Πελοποννήσου καὶ Ἰονίων Νήσων.

Σχετικῶς ἐρωτῶμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τῆς ἐν ἄρθρῳ 19 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν διατάξεως, καθ' ἣν ὁ Διευθυντὴς τῆς οἰκείας Τοπικῆς Ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον κρίνει ὅτι ληφθεῖσα ἀπόφασις ἀντίκειται εἰς τὴν κειμένην νομοθεσίαν καὶ τὰς ἑρμηνευτικὰς ταύτης ἡμετέρας ὁδηγίας δέον διὰ διηλώσεώς του, καταχωρουμένης εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης καὶ ἐντὸς πενθημέρου τὸ πολὺ νὰ παραπέμψῃ τὸν ὅλον φάκελλον πρὸς τελικὴν κρίσιν ἐνώπιον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἐδρευούσης παρὰ τῇ Γενικῇ Διευθύνσει τοῦ Ὀργανισμοῦ (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Περαιτέρω παρέχονται ὁδηγίαι διὰ τὴν συλλογὴν τῶν στατιστικῶν στοιχείων καὶ διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας.

Κατάστασις μισθωτῶν

Εἰς οὓς καταβάλλονται παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν των οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων ἐκ δραχ. 69 καὶ ἄνω δι' ἓν τέκνον ἢ ἐκ δραχ. 115 καὶ ἄνω διὰ δύο τέκνα ἢ εἰς ποσοστὸν 5 ο/ο, κατὰ τέκνον, ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν.

Α/Α	Κατηγορία μισθωτῶν	Καταβαλλόμενον οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων
1)	Ὑπάλληλοι Συνεταιρισμῶν	5 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν δι' ἕκαστον τέκνον
2)	Ὑπάλληλοι Προνομιούχου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Γεν. Ἀποθηκῶν Ἑλλάδος	»
3)	Ὑπάλληλοι Νοσοκομείου «Ὁ Εὐαγγελισμός»	»
4)	Ὑπάλληλοι μικρῶν ἐπαρχιακῶν Ἠλεκτρικῶν Ἑταιρειῶν	»
5)	Ὑπάλληλοι μικρῶν καὶ μεγάλων Τραπεζῶν	»
6)	Ὑπάλληλοι Α.Ε.Ε. Ὑδάτων	»
7)	Ὑπάλληλοι Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς	»
8)	Δ.Ε.Η.	»
9)	Ὑπάλληλοι Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν	»
10)	Ἑταιρεία Διοχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου	»
11)	Ἠλεκτροτεχνῖται	»
12)	Ὑπάλληλοι Ἀνων. Ἑλλην. Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων	»
13)	Θερμασταί	»
14)	Προσωπικὸν Κ.Τ.Ε.Λ. (Σταθμάρχαι, Ἔλεγκται, Εἰσπράκτορες Ὁδηγοί	»
15)	Ὀργανισμὸς Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.)	»
16)	Ὁδηγοὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων	»
17)	Πρακτικοὶ μηχανικοὶ	»
18)	Χημικοί	»
19)	Προσωπικὸν Ἑταιρείας Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων Ε.Η.Σ.	»
20)	Προσωπικὸν Η.Ε.Μ. (Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν)	»
21)	Ο.Τ.Ε.	»
22)	Ὑπάλληλοι Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν	65 δραχ. κατὰ τέκνον

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

Νόμος 4032|1960.

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του ν.δ. 3594|1956 «περί Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 4 της 14 Ιανουαρίου 1960)

Ψηφισάμενοι όμοφώνως μετά της Βουλής, αποφασίζομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Το άρθρον 8 του ν.δ. 3594/1956 αντικαθίσταται ούτω:

1) Η Σχολή διοικείται υπό 15μελούς Συμβουλίου, απαρτιζομένου εκ των κάτωθι μελών:

α) Του γενικού γραμματέως του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, ως προέδρου.

β) Ενός καθηγητού ή υφηγητού της Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών.

γ) Ενός ανωτέρου υπαλλήλου του Υπουργείου Οικονομικών, συμφώνως τω νόμω 381/1936.

δ) Ενός ανωτέρου υπαλλήλου του Υπουργείου Εργασίας.

ε) Ενός ανωτέρου υπαλλήλου του Υπουργείου Εμπορίου.

στ) Ενός αντιπροσώπου του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας.

ζ) Ενός διευθυντού του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού.

η) Ενός των μετεχόντων του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας.

θ) Ενός των μετεχόντων του Διοικητικού Συμβουλίου της Εργατικής Εστίας.

Άπαντα τα ανωτέρω μέλη ορίζονται υπό των αρμοδίων Υπουργών.

ι—ια) Δύο αντιπροσώπων του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου της Ελλάδος.

ιβ) Ενός αντιπροσώπου του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών.

ιγ) Ενός αντιπροσώπου του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών.

ιδ) Ενός αντιπροσώπου του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθηνών.

Τα υπό στοιχεία ι' μέχρι ιδ' μέλη υποδεικνύονται υπό των οικείων διοικήσεων.

ιε—ιστ) Δύο υπαλλήλων τουριστικών επαγγελμάτων, εξ ων ο εις ξενοδοχοϋπάλληλος, υποδεικνυομένων υπό της Ομοσπονδίας Εργατών και Υπαλλήλων Επισιτισμού.

2) Πάντα τα μέλη του Συμβουλίου διορίζονται δι' αποφάσεως του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως επί τριετεί θητεία. Η πρώτη τριετία θεωρείται αρχομένη από 1ης Ιανουαρίου 1960.

Μέχρις εκδόσεως της ανωτέρω υπουργικής αποφάσεως η Σχολή διοικείται νομίμως υπό του υφισταμένου Διοικητικού Συμβουλίου αυτής.

3) Το Συμβούλιον κατά την πρώτην από της συγκροτήσεώς του εις σώμα συνεδρίασιν εκλέγει μεταξύ των μελών του δύο αντιπροέδρους, οίτινες κατά σειράν εκλογής αντικαθιστώσι τον πρόεδρον άπαντα ή κωλυόμενον. Η εκλογή αμφοτέρων των αντιπροέδρων εκ των αντιπροσώπων του αυτού νομικού προσώπου ή της αυτής επαγγελματικής τάξεως απαγορεύεται.

4) Τα αρμόδια όργανα υποχρεούνται, καλούμενα, να υποδεικνύωσιν εντός εύλογου χρόνου τους παρά τω Συμβουλίω αντιπροσώπους των. Εν εναντίᾳ περιπτώσει αι κεναί θέσεις συμβούλων της Σχολής πληρούνται διά καταλλήλων προσώπων κατά την κρίσιν του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως δι' αποφάσεως αυτού.

5) Κενωθείσαι εξ οιασδήποτε αιτίας θέσεις συμβούλων της Σχολής, πρό της λήξεως της θητείας των, πληρούνται δι' ομοίας ως ανωτέρω υπουργικής αποφάσεως, μετ' υπόδειξιν των προσώπων υπό των αρμοδίων οργάνων συμφώνως τω παρόντι. Η θητεία των συμβούλων τούτων λήγει συγχρόνως μετ' αυτήν των λοιπών συμβούλων.

6) Πάντα τα αφορώντα την διοίκησιν και εν γένει λειτουργίαν και διαχείρισιν των διδακτηρίων και παραρτημάτων της Σχολής καθορίζονται δι' αποφάσεων του Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως μετά γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής.

Άρθρον 2

Το άρθρον 9 του ν.δ. 3594/1956 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων νομοθεσίας» αντικαθίσταται ούτω:

Ι. Πόροι της Σχολής είναι:

α) Ετησία εισφορά του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, αρχομένη από 1ης Ιουλίου 1956, ίση προς είκοσι επί τοις εκατόν (20 %) του εις αυτόν περιερχομένου εσόδου εκ του υπό των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων καταβαλλομένου ποσοστού συμφώνως τω άρθρω 8 § 2 του ν.δ. 180/1946.

β) Ετησία εισφορά της Εργατικής Εστίας εκ δραχμών τετρακοσίων χιλιάδων (400.000), αρχομένη από 1ης Ιανουαρίου 1957.

γ) Ετησία εισφορά του Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας εκ δραχμών τετρακοσίων χιλιάδων (400.000), αρχομένη από 1ης Ιουλίου 1957.

δ) Ετησία εισφορά του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου της Ελλάδος εκ δραχμών τριακοσίων χιλιάδων (300.000), αρχομένη από 1ης Ιουλίου 1956. Διά του ποσού τούτου εξαντλείται η κατά το εδάφιον β' του άρθρου 19 του ν.δ.

3490/1955 ὑποχρέωσις τοῦ Ἐπιμελητηρίου τούτου.

ε) Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ἐκ δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα χιλιάδων (250.000), ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1956.

στ) Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ξενοδοχείων Ὕπνου (Τ.Α.Ξ.Υ.) ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000), ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1957.

ζ) Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐστιατορίων, Ζαχαροπλαστείων κλπ. ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000), ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1957.

η) Μηνιαία εἰσφορὰ πασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα, ὡς ταῦτα ἔχουσι χαρακτηρισθῆ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10030/Η ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 98/1937 τ. Β' Φ.Ε.Κ., πλὴν τῶν ξενοδοχείων, ἐκ δραχμῶν πέντε (5) δι' ἕκαστον μισθωτὸν ἐργαζόμενον εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας. Ἡ εἰσφορὰ αὕτη βαρύνει τοὺς ἐργοδότας καὶ κυρίους τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, καταβάλλεται δὲ ὑπ' εὐθύνην αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 18.11.1937 διατάγματος «περὶ τρόπου εἰσπράξεως τῶν πόρων τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων». Ὅσαι ἐκ τῶν ὑποχρέων ἐπιχειρήσεων δὲν ὑποβάλλουσι καταστάσεις ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως προσωπικοῦ πρὸς θεώρησιν εἰς τὰ Γραφεῖα Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, καταβάλλουσι τὴν κατὰ τὸ παρὸν ἔδαφιον εἰσφορὰν τῶν ὑπ' εὐθείας εἰς τὴν Σχολὴν ἢ ἡ Σχολὴ εἰσπράττει ταύτην δι' εἰσπρακτόρων ἢ ὑπαλλήλων της.

Ἡ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον η' εἰσφορὰ ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959, δύναται δὲ νὰ αὐξηθῇ μέχρι τοῦ διπλασίου διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως.

θ) Τὰ δικαιώματα ἐγγραφῆς, τὰ δίδακτρα, τὰ ἐξέτασιρα, τὰ τροφεῖα κλπ., ὡς ταῦτα καθορίζονται ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς σχολῆς καὶ ἐγκρίνονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως.

ι) Αἱ δωρεαί, τὰ πρόστιμα καὶ πᾶν ἄλλο ἔσοδον νομίμως περιερχόμενον εἰς τὴν Σχολήν.

2) Αἱ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα α, β, γ, δ, ε, στ, ζ εἰσφοραὶ ἐγγράφονται ὑποχρεωτικῶς καὶ ὑπ' εὐθύνην τῶν οἰκείων διοικήσεων εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ὑποχρέων νομικῶν προσώπων καὶ καταβάλλονται εἰς τὴν Σχολὴν εἰς ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου ἑκάστου μηνός. Τυχὸν καθυστερούμενα ποσὰ καταβάλλονται ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

"Αρθρον 3

1) Μηνιαῖαι ὑποδοχαὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀπολυτημιώσεως εἰς τὸ προσωπικὸν των τὸ μετεκπαιδευόμενον εἰς τὴν Σχολὴν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 § 1α τοῦ ν.δ. 3594/1956, ὅπερ δὲν ἀμείβεται διὰ παγίου μισθοῦ, θεωροῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καθοριζόμεναι τεκμαρταὶ τοιαῦται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν πρὸς αὐτὸ εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων τούτων.

2) Ἡ εἰς τὰ πρότυπα ξενοδοχεῖα καὶ ἑστιατόρια τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἢ εἰς ἄλλας τουριστικὰς ἐπιχειρήσεις ὑπηρεσία τῶν μαθητῶν καὶ σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς ταύτης πρὸς πρακτικὴν ἐξάσκησιν αὐτῶν μέχρι τῶν ἀπολυτηρίων των ἐξετάσεων θεωρεῖται συνέχεια τῆς ἐν τῇ Σχολῇ ἐκπαιδεύσεως των καὶ οὐδὲν δικαίωμα πρὸς λῆψιν ἀμοιβῆς δημιουργεῖ, πλὴν τῆς παροχῆς εἰς αὐτοὺς τροφῆς καὶ ὕπνου.

"Αρθρον 4

1) Ἄνεργοι ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, προσλαμβάνονται ὑποχρεωτικῶς καὶ κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων εἰς κενὰς ἢ κενουμένας θέσεις τῆς εἰδικότητός των.

2) Οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Ἀνωτέρας Ἐκπαιδεύσεως τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων λαμβάνουσι τὰς διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων νομίμους ἀποδοχὰς των, ηὐξημένας κατὰ 10 ο/ο.

3) Ὁ κῶδιξ τῆς ἐπαγγελματικῆς δεοντολογίας τῶν ἀποφοίτων τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν πειθαρχικὴ ἐξουσία διὰ τὴν παράβασιν τῶν κανόνων τούτων καθορισθήσονται διὰ β. δ/γματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως Ὑπουργοῦ.

"Αρθρον 5

1) Οἱ πτυχιοῦχοι τῆς Ἀνωτέρας καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως τῆς Σχολῆς θεωροῦνται εἰς τὰς μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἐργασιακὰς τῆς εἰδικότητός των σχέσεις ὑπάλληλοι.

Ὡσαύτως θεωροῦνται ὑπάλληλοι πάντες οἱ μέχρι τοῦδε πτυχιοῦχοι τῶν Τμημάτων Μετεκπαιδεύσεως τοῦ νόμου 567/1937 τῆς αὐτῆς Σχολῆς, ὡς καὶ ὅσοι ἀφεξῆς φοιτήσωσιν εὐδοκίμως εἰς Τμήματα Μετεκπαιδεύσεως, διαρκείας ὀκτὼ τοὐλάχιστον μηνῶν, καὶ λάβωσι πτυχίον τοῦ Τμήματος τούτου.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς μαθητείας εἰς τὰς Σχολὰς Μετεκπαιδεύσεως ἢ εἰς Σχολὰς τεχνικῆς μαθητείας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχουν εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένους δύων τοὐλάχιστον καθ' ἡμέραν ἄδειαν φοιτήσεως εἰς τὰς ἐν λόγῳ Σχολάς.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεώς των δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ καταγγελία συμβάσεως τῆς ἐργασίας, διατηρουμένης ἐν ἰσχύϊ τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπομένης προστασίας.

Ἡ ἵδρυσις τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον Τμημάτων Μετεκπαιδεύσεως, τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς λειτουργίας αὐτῶν, τὰ πρὸς ἐγγραφὴν προσόντα, ὁ χρόνος φοιτήσεως, ὡς καὶ πᾶσα ἀναγκαία διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν λεπτομέρεια, καθορίζονται διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

2) Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον καταργεῖται.

Άρθρον 6

Ἡ διά τῆς τελευταίας φράσεως τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2100/1952, ὡς αὕτη διατυπωθῇ διά τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2707/1953 γενομένη δωρεάν παραχώρησις εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ρόδου ἑνὸς ἀκινήτου, κειμένου ἐν Ρόδῳ καὶ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Β. Φρειδερίκης, πρώην Ἀθηνῶν, Ἑλ. Βενιζέλου, Πίνδου καὶ Ρήγα Φερραίου, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ κτισμάτων καὶ τῆς ὕλης περιοχῆς του, ὅσης ἐκτάσεως καὶ ἂν εἶναι, κατακεχωρισμένου εἰς τὴν κτηματικὴν μερίδα ὑπ' ἀριθ. 111 - 48 φάκελος 5122 τοῦ κτηματολογίου Ρόδου περιορίζεται εἰς τμῆμα τοῦ ἀκινήτου τούτου, ἐμφαινόμενον ὑπὸ τὰ ἀλφαβητικὰ στοιχεῖα Α, Β, Γ, Ν, Θ, Α, τοῦ τοπογραφικοῦ διαγράμματος 22.5.1956 τοῦ μηχανικοῦ Ε. Γεωργούλη, θεωρηθέντος ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου Τ.Υ.Α.Κ. Σακελλάρη καὶ κατατεθειμένου ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 5122 φακέλῳ οἰκοδομῶν Ρόδου, τοῦ ὑπολοίπου τμήματος τοῦ ἀκινήτου τούτου περιεχομένου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχὴν τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων διὰ τὴν λειτουργίαν Παραρτήματος αὐτῆς, μετὰ πρωτύπου ξενοδοχείου, πρὸς μόρφωσιν στελεχῶν τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων καὶ πρακτικὴν ἐξάσκησιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 7

Κυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2926/6.11.1957 πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἔχουσα οὕτω:

Πρᾶξις ὑπ' ἀριθ. 2926 τῆς 6 Νοεμβρίου 1957

Περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς τὴν Σχολὴν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνάγκην τῆς οἰκονομικῆς διευκολύνσεως τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων διὰ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν αὐτῆς, ἀποφασίζει:

Ὅπως ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, κατὰ παρέκκλισιν τῶν κειμένων διατάξεων, χορηγηθῇ εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην δάνειον ἐκ δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου (1.000.000) ἐντόκως, τοῦ ἐπιτοκίου μὴ ὑπερβαίνοντος τὸ ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἑκάστοτε καταβαλλόμενον διὰ τὰς παρ' αὐτῇ καταθέσεις τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, ἐξοφλητέον εἰς τριάκοντα ἓξ (36) μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβληθησομένης ἐξ μῆνας ἀπὸ τῆς καταβολῆς τοῦ δανείου.

Τὰ ἔξοδα τῆς καταρτισθησομένης συμβάσεως καὶ τῆς ἐξοφλήσεως ταύτης βαρύνουσι τὴν πρὸς ἣν τὸ δάνειον Σχολήν.

Ἐκδόσιν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 2926 παρούσαν πρᾶξιν του, κυρωθησομένην νομοθετικῶς μεριμνῇ τοῦ Ὑπουργοῦ παρὰ τῇ Προεδρίᾳ Κυβερνήσεως.

Ὁ Πρόεδρος Τὰ Μέλη

Ἄρθρον 8

1) Συνιστᾶται παρὰ τῇ Σχολῇ Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, συγκροτούμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως α) ἐκ τοῦ μετέχοντος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς καθηγητοῦ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, ὡς προέδρου, β) ἐξ ἑνὸς ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ μέλους τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, γ) ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Σχολῆς, δ) δύο καθηγητῶν τῆς Σχολῆς καὶ ε) δύο ἐκπροσώπων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἀποφοίτων Ἀνωτέρας Τουριστικῆς ἢ Ξενοδοχειακῆς Σχολῆς τῆς Ἀλλοδαπῆς. Τὰ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα δ' καὶ ε' ὡς ἄνω μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

2) Ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς περιέρχονται αὐτοδικαίως εἰς αὐτὸ ἅπασαι αἱ ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας ἁρμοδιότητες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς, αἱ ἀφορῶσαι τὴν διοίκησιν καὶ λειτουργίαν τῶν διδακτηρίων καὶ παραρτημάτων αὐτῆς, ὡς καὶ τὴν ἐν γένει ἐν αὐτοῖς ἐκπαίδευσιν.

3) Ὁ διορισμὸς τοῦ ἐν γένει διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

4) Διὰ β. δ/των, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζονται ἡ θητεία καὶ οἱ καθ' ἕκαστον εἰδικώτεροι ἁρμοδιότητες τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ πᾶσα ἀναγκαία διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ λεπτομέρεια.

Ἄρθρον 9

Δι' εἰδικῶν Κανονισμῶν, συντασσομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων καὶ ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως, καθορίζονται τὰ τῆς προσλήψεως, συνθέσεως, μισθοδοσίας, βαθμολογικῆς ἐξελίξεως, προαγωγῆς κλπ. τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, μὴ ἐχουσῶν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1811/1951, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, συνεπληρώθη καὶ ἐφαρμόζεται συμφώνως τῷ β. δ/γματι τῆς 23/24.12.1955 ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Ἄρθρον 10

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1959

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως όλοκληρωτικής Κυριακής άργίας εις τά έμπορικά καταστήματα καί παντοπωλεία τής Κοινότητος Άγίας Παρασκευής Λέσβου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 283 τής 31 Δεκεμβρίου 1959)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν :

Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ π. δ/τος τής 8/14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακής ἀναπαύσεως»,

Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν. δ/τος 3755/1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.»,

Τήν ὑπ' ἀριθ. 49991/11120/16.7.1959 ἀναφοράν τής Νομαρχίας Λέσβου, δι' ἧς διαβιβάζει τήν ἀπό 5.6.1959 αἴτησιν τῶν ἐπαγγελματιῶν Ἁγίας Παρασκευής Λέσβου, τήν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 719/15.6.1959 ἐγγράφου σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καί Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Μυτιλήνης,

Τήν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 934/22.6.1959 ἐγγράφου ἐπίσης σύμφωνον γνώμην τοῦ Παλλεσβιακοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Μυτιλήνης,

Τήν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 60/15/1188/2.7.1959 ἐγγράφου σύμφωνον γνώμην τής Διοικήσεως Χωροφυλακής Λέσβου,

Τήν ἀπό 12.8.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής καί τήν ὑπ' ἀριθ. 533/1959 ταυτήν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τής Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν :

"Αρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικήν Κυριακήν ἀργίαν εἰς τά ἐμπορικά καταστήματα καί παντοπωλεῖα τής Κοινότητος Ἁγίας Παρασκευής Λέσβου.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τής Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Δεκεμβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως όλοκληρωτικής Κυριακής άργίας εις τά έμπορικά καταστήματα καί παντοπωλεία τής Κοινότητος Παναγιούδας Λέσβου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 283 τής 31 Δεκεμβρίου 1959)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν :

Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ π. δ/τος τής 8/14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακής ἀναπαύσεως», τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν. δ/τος 3755/1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν μισθωτῶν κλπ.», τήν ὑπ' ἀριθ. 15118/2.5.1959 ἀναφοράν τής Νομαρχίας Λέσβου, δι' ἧς διαβιβάζει σχετικήν αἴτησιν τῶν ἐμπόρων καί παντοπωλῶν Μυτιλήνης, αἰτουμένων ὅπως ἰσχύσῃ καί διά τήν κοινότητά των ἡ ἐν τῇ πόλει Μυτιλήνης ἰσχύουσα Κυριακή ὁλοκληρωτική ἀργία, τήν ὑπ' ἀριθ. 60/21/73α/27.4.1959 σύμφωνον γνώμην τής Δ/σεως Χωροφυλακής Λέσβου, τήν διά τής ὑπ' ἀριθ. 209/24.4.1959 ἀναφορᾶς του ἐκπροσθεῖσαν σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Παλλεσβιακοῦ Κέντρου, συνηγορούσης δὲ πρός τοῦτο καί τής Νομαρχίας Λέσβου, τήν ἀπό 29.5.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, καί τήν ὑπ' ἀριθ. 532/1959 ταυτήν τοῦ Συμβουλίου τής Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τής Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν :

"Αρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικήν Κυριακήν ἀργίαν εἰς τά ἐμπορικά καταστήματα καί παντοπωλεῖα τής Κοινότητος Παναγιούδας Λέσβου.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τής Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Δεκεμβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως ἐκ περιτροπής Κυριακής άργίας εις τά καφενεία τής πόλεως Κατερίνης κατά τήν θερινήν περίοδον τής 1ης Μαΐου έως 30ής Σεπτεμβρίου, έξαιρουμένων τῶν πέριξ τής Κεντρικής Πλατείας κειμένων καφενείων πρός έξυπηρέτησιν τῶν τουριστῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 283 τής 31 Δεκεμβρίου 1959)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν :

Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ π.δ/τος τής 8/14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακής ἀναπαύσεως», τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τήν ὑπ' ἀριθ. 27582/5717 ἀναφοράν τής Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Κατερίνης, δι' ἧς διαβιβάζει τήν ἀπό 7.4.1959 ἀναφοράν μετ' ἀνεγγράφου πρακτικοῦ Γενικής Συνελεύσεως τοῦ Σωματείου Καφεπωλῶν Κατερίνης, τήν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 39065/8468 ἐγγράφου σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Κατερίνης, τήν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14653/9756/23.6.1959 ἐγγράφου ἐπίσης σύμφωνον γνώμην τής Διοικήσεως Χωροφυλακής Πιερίας, τήν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 46025/10084 σύμφωνον γνώμην τής Νομαρχίας Πιερίας καί ἧτις εἰσηγεῖται, ὅπως ἐξαιρεθῶσι τά πέριξ τής Κεντρικής Πλατείας τής πόλεως εὑρισκόμενα καφενεῖα πρός ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐπισκεπτομένων τήν πόλιν τουριστῶν, τήν ἀπό 3.8.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής καί τήν ὑπ' ἀριθ. 531/1959 ταυτήν τοῦ Συμβουλίου τής Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τής Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν :

"Αρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακήν ἀρ-

γίαν διά τά καφενεία τῆς πόλεως Κατερίνης κατά τήν θερινήν περίοδον, ἤτοι ἀπό 1 Μαΐου ἕως 30 Σεπτεμβρίου, ἐξαιρουμένων τῶν πέριξ τῆς Κεντρικῆς Πλατείας τῆς πόλεως κειμένων καί πρός ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐπισκεπτομένων τήν πόλιν τουριστῶν, τῆς οἱερᾶς καθοριζομένης ὑπό τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Δεκεμβρίου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Α.Π.

85069]18179]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 7]1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων γραφείων Κ.Τ.Ε.Α. ἀστικῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», ἐπικυρωθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 3]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 451 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 14 § 1, ἐδάφ. β', τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρός τάς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καί 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων γραφείων Κ.Τ.Ε.Α. ἀστικῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», ἐπικυρωθεῖσαν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων Κ.Τ.Ε.Α. ἀστικῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», ὡς αὕτη ἐπεκυρώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, κατόπιν ἐφέσεως, ἐκδοθεῖσαν ἐπί διενέξεως μεταξύ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Γραφείων Κ.Τ.Ε.Α. ἀστικῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ἀφ' ἑνός, καί ἀφ' ἑτέρου: 1) Τῆς Ἐθνικῆς Παγελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων, 2) τοῦ Συνδέσμου Λεωφορειούχων Μείζονος Τύπου, 3) τοῦ Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Πειραιῶς, 4) τοῦ Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, 5) τοῦ Συνδέσμου Ἀναπήρων Πολέμου Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, 6) τοῦ Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Μείζονος καί Ἐλάσσονος Τύπου καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«1) Χορηγεῖ αὔξησιν ἐκ 10 0/0 ἐπί τῆς κλίμακος τῶν βασικῶν μισθῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 31170/5845/1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἐπεξετάθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 4756/906/1958 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν.

2) Ἐξομοιοῖ τάς ἀποδοχάς τοῦ θήλεος προσωπικοῦ πρός τάς τοιαύτας τοῦ ἄρρενος τοιούτου.

3) Καθορίζει τό κατώτατον ὅριον μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ τῶν νεοπροσλαμβανομένων καί μέχρι τριῶν (3) ἐτῶν ὑπηρεσίας, ἐκ δρχ. 1.400.

4) Ὁρίζει, ὅτι ὡς πρός τούς λοιπούς ὅρους, οἷον ἐπιδόματα πολυετοῦς ὑπηρεσίας, διαχειριστικῶν λαθῶν, οἰκογενειακά τοιαῦτα, ἰσχύει ἡ ὑπ' ἀριθ. 31170/5845/1957 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας.

5) Ὁρίζει, ὅτι ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἑκάστοτε ἰσχύουσα συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἤ διαιτητική ἀπόφασις, ἀφορῶσα τό προσωπικόν τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, καθιεροῖ εὐνοϊκωτέρους τῆς παρούσης, ἰσχύει ὡς πρός τούς εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἡ πρώτη τοιαύτη.

6) Ὁρίζει, ὅτι ὡς προϋπηρεσία ὑπολογίζεται ὁ διανυθείς χρόνος εἰς τόν κλάδον κινήσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Α. ὑπό ὑπαλλήλου, ὅστις μετετάγη ἀπό τό προσωπικόν κινήσεως εἰς τό προσωπικόν τῶν γραφείων τῶν Κ.Τ.Ε.Α.

7) Ὁρίζει, ὅτι ἡ ἐτησία ἄδεια θά παρέχηται συμφώνως τῷ ἀ.ν. 539/1945 μέ βάσιν τάς 12 ἐργασίμους ἡμέρας.

8) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

9) Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπό 10 Ἰουνίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1959

—

79403]17100]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπό 8.10.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Καλαμῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 416 τῆς 30 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν. δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπό 8.10.1959 συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Καλαμῶν, κατατεθεῖσα ἡμῖν τήν 10.11.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 240/10.11.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογική σύμβασις ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγίων Καλαμῶν

Ἐν Καλάμαις σήμερον τήν 8ην Ὀκτωβρίου 1959, ἡμέραν Πέμπτην, οἱ 1) Γεώργιος Οἰκονομάκος, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Κρεοπωλῶν, 2) Ἰωάννης Ψαρράς, μέλος τοῦ Σωματείου Κρεοπωλῶν Καλαμῶν ἀφ' ἑνός, καί ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Βασίλειος Κωστάνταρος, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων, 2) Ἠλίας Μπουζέας, γραμμα-

τεύς τοῦ Σωματείου Ἐκδορασφαγέων Καλαμῶν, ἅπαντες ἐν προκειμένῳ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὀργανώσεων ἃς ἐκπροσωποῦσιν, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας, ὡς καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐκδορασφαγέων Καλαμῶν.

Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν κατὰ κεφαλήν.

1) Δι' ἀρνιὰ κατὰ κεφαλὴν δρχ. 6.20.

2) Δι' ἀρνιὰ γάλακτος ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων δρχ. 5.20.

3) Διὰ χοιρὸν γενικῶς (τράγους, αἶγας, κριούς, πρόβατα) δρχ. 8.60.

4) Διὰ μόσχους (πλὴν καθαρίσματος τῶν ἄκρων) δρχ. 30.

5) Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν βοῶν Καλαμῶν δρχ. 30.

6) Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν βοῶν καὶ μόσχων δι' Ἀθήνας δρχ. 38.50.

7) Διὰ χοίρους (ἀνεξαρτήτως ὀκάδων) σφαγὴ καὶ ἀποτρίχωσις δρχ. 36.

8) Διὰ καθαρισμὸν ἄκρων βοοειδῶν δρχ. 22.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκδορασφαγέων Καλαμῶν ὁρίζεται εἰς 34.

Πρόσθετοι ὅροι

Ἡ ἐργασία θὰ παρέχεται ὑπὸ τοῦ σωματείου ἐκδορασφαγέων Καλαμῶν ὑπὸ τύπον συνεργατικῆς, ὁ δὲ πρόεδρος τοῦ σωματείου θὰ ἐποπτεύῃ τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν καλυτέραν σφαγὴν καὶ ἐκδοράν.

2) Οἱ ἐργοδόται τῆς πόλεως Καλαμῶν ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ ἀπασχόλησιν ἐκδορασφαγέων ἐφωδιασμένων δι' ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς ἀμνῶν καὶ ἐριφίων γάλακτος ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων εἰς χώρους ἐκτὸς τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων Καλαμῶν ὑπαγομένους εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας. Πρὸς τοῦτοις οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ εἰδοποιήσουν ἐγκαίρως τὸν πρόεδρον τοῦ Ἐργατικοῦ Σωματείου, προκειμένου νὰ ἐκτελέσουν σφαγὴν ἐκτὸς τῆς πόλεως Καλαμῶν, πρὸς παραχώρησιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀριθμοῦ ἐργατῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας.

Ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας παραχωρήσεως ἐργατῶν ἐκ μέρους τοῦ σωματείου, οὗτοι δὲν θὰ δικαιοῦνται οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς.

Τὸ σωματεῖον ἐκδορασφαγέων δι' ἀντιπροσώπου του ὁριζομένου καθ' ἑκάστην, ὑποχρεοῦται, ὅπως, μετὰ τὴν διεξαγωγὴν καὶ ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐργασίας, παραδίδῃ τὰ σφάγια εἰς τοὺς ἐκπροσώπους τῶν μεταφορικῶν αὐτοκινήτων ὑπογράφοντας μετ' αὐτῶν πρωτόκολλον παραδόσεως.

Διευκρινίζεται, ὅτι διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν τῶν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα οἱ ἐργάται θὰ ἀμείβωνται πρὸς δραχμὰς 4 κατὰ κεφαλὴν διὰ τὴν προσφερομένην ἐκτὸς Καλαμῶν ἐργασίαν.

3) Διὰ τὰ εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα σφάγια καταβάλλεται δρχ. 1.20 κατὰ κεφαλὴν παρὰ τῶν κρεοπωλῶν καὶ ζωεμπόρων.

4) Τὰ δικαιώματα σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς θὰ εἰσπράττωνται παρὰ τῶν κρεοπωλῶν ἐκ μέρους τῶν ἐκδορασφαγέων, ὑπὸ νομίμως ἐξουσιοδοτημένου μέλους τοῦ σωματείου αὐτῶν, ὅπερ θὰ χορηγῇ εἰς τοὺς κρεοπώλας ἀπόδειξιν ὑπογραφομένην παρ' αὐτοῦ.

5) Οἱ κρεοπῶλαι ὑποχρεοῦνται, ὅπως κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβάλλωσι τὸ ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενον πρόσθετον ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ ἄνω τιμολογίου σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς ζώων πρὸς λῆψιν ὑπὸ τῶν ἐκδορασφαγέων τοῦ καθοριζομένου δώρου τῶν ἑορτῶν τούτων.

6) Πρὸς ἐπίλυσιν πάσης οἱασδήποτε διαφορᾶς ἢ διενέξεως ὁπωσδήποτε ἀναφυομένης ἐν τῷ μέλλοντι, μὴ προβλεπομένης εἰδικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης, ὡς καὶ πρὸς ἑρμηνείαν ἀμφισβητουμένων διατάξεων τῆς παρούσης, συνιστᾶται διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν 1) προϊσταμένου τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, 2) τοῦ προέδρου τοῦ Σωματείου Κρεοπωλῶν Καλαμῶν καὶ 3) τοῦ προέδρου τοῦ Σωματείου Ἐκδορασφαγέων Καλαμῶν.

Ἡ παροῦσα τοπικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς τέσσαρα (4) πρωτότυπα ὑπογραφέντα ἅπαντα παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν συμβαλλομένων, ἐξ ὧν δύο (2) θέλουν κατατεθῇ νομίμως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ἀνὰ ἓν δὲ θέλει ληφθῇ παρ' ἑκατέρας τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Νοεμβρίου 1959

—

79401]17104]1959 Ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τυροκόμων περιφερείας Λαρίσης - Τρικάλων», ἐπικυρωθείσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 416 τῆς 30 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδαφ. β' τοῦ ν. 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τυροκόμων περιφερείας Λαρίσης - Τρικάλων», ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης «περὶ τῶν ὅρων

άμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών τυροκόμων περιφερείας Λαρίσης - Τρικάλων, ώς αύτη επεκυρώθη διά της ύπ' άριθ. 9/1959 αποφάσεως του Δ.Α.Δ. Λαρίσης, καιόπιν εφέσεως, εκδοθείσαν επί διενέξεως μεταξύ των Σωματείων Εργατοτεχνιτών Τυροκόμων Νομού Λαρίσης και Τρικάλων αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Τυρεμπόρων Λαρίσης και του Συλλόγου Τυρεμπόρων Τρικάλων και ής το διατακτικόν έχει ώς ακολούθως:

Α') Μισθοί - Ημερομίσθια:

1) Ο μισθός του τεχνίτου κασεροποιού δι' όλοκλήρον την τυροκομικήν περίοδον ορίζεται κατ' αποκοπήν, αναλόγως της επεξεργαζομένης ζύμης, ώς ακολούθως:

Όκ. ζύμης			Δραχμαί
Μέχρι	25.000		13.000
Από	25.001 —	40.000	15.000
»	40.001 —	60.000	18.000
»	60.001 —	80.000	25.500
»	80.001 —	100.000	24.500

Διευκρινίζεται, ότι εις τον ώς άνω μισθόν περιλαμβάνεται και η προσαύξησις εξ 75 0/0 διά την τυχόν κατά Κυριακήν εργασίαν.

2) Κεφαλοτυρό ή φετά (ήτοι του τεχνίτου του κατασκευάζοντος και επεξεργαζομένου την ζύμην μέχρις ωριμάνσεως και περατος του άλατισμού) δραχ. 70. β) Κοφινιέρη δραχ. 60. γ) Μπασκαδόρου γενικώς, ώς και του παρασκευάζοντος μόνον το κεφαλοτύρι άνευ επεξεργασίας μέχρι του καλουπώματος δραχ. 55. δ) Βοηθού των ώς άνω τεχνιτών και ανειδικεύτων εργατών δραχ. 47.50. ε) Μαθητευομένων (ήτοι των μη συμπληρωσάντων το 18ον έτος της ηλικίας και ενός (1) έτους υπηρεσίας εν τω κλάδω ή το 19ον έτος ανεξαρτήτως προϋπηρεσίας) δραχ. 30. Η επί των ώς άνω μισθών και ημερομισθίων αναλογία άδρου εορτών και ή εξ 75 0/0 προσαύξησις λόγω Κυριακής εργασίας καταβάλλονται κατά τας ειδικάς περί τούτων διατάξεις των οικείων υπουργικών αποφάσεων, πλην των κασεροποιών, εις τον μισθόν των οποίων συμψηφίζεται μόνον η προσαύξησις 75 0/0 κατά τα ώς άνω.

Β') Παροχαί εις είδος:

Εις άπαν το προσωπικόν των τυροκομείων χορηγείται 1) πλήρης, υγιεινή και επαρκής τροφή άνευ εκπτώσεως, 2) κλίνη, 3) το κατ' έθιμον δώρον συνιστάμενον εξ ενός (1) δοχείου βουτύρου και τριών (3) κεφαλών τυρού διά τους τεχνίτας κασεροποιούς, εκ πέντε οκάδων βουτύρου και ενός δοχείου φέτας ή ενός κεφαλοτυρίου ή κασερίου διά τους τεχνίτας κεφαλοτυράδες, φετάδες, μπασκαδόρους και κοφινιέρηδες.

Γ') Καθορισμός τυροκομείων και σύνθεσις προσωπικού.

Η επεξεργασία του γάλακτος ενεργείται εις υπαίθρια τυροκομεία παρά ταις στάναις, όπου παρασκευάζονται ή ζύμη μπασκί, φέτα, κεφαλοτύρι κλπ. και εις τυροκομεία πόλεως, όπου επεξεργάζεται ή ζύμη (μπασκί) προς παρασκευήν κασερίων, εξαγωγής βουτύρου, κρέμας κλπ.

Η σύνθεσις του προσωπικού εκάστου τυροκομείου καθορίζεται βάσει του ποσού του γάλακτος ή της ζύμης, όπερ κατεργάζεται τούτο, ώς εξής:

1) Τυροκομείων υπαίθρου:

Μέχρι 600 όκ. γάλακτος ημερησίως 1 τεχνίτης, 1 βοηθός.

Από 601—900 όκ. γάλακτος ημερησίως 1 τεχνίτης, 1 βοηθός και 1 μαθητευόμενος.

Από 901—1200 όκ. γάλακτος ημερησίως 1 τεχνίτης, 1 βοηθός και 2 μαθητευόμενοι.

2) Τυροκομείων πόλεως:

Μέχρι 400 όκ. ζύμης ημερησίως 1 κασεροτεχνίτης, 1 κοφινιέρης, 1 βοηθός.

Από 401—700 όκ. ζύμης ημερησίως 1 κασεροτεχνίτης, 2 κοφινιέρηδες, και εφ' όσον γίνεται επεξεργασία κρέμας θά προσλαμβάνεται και 1 βοηθός.

Από 701—1000 όκ. ζύμης ημερησίως 1 κασεροτεχνίτης, 3 κοφινιέρηδες, 1 μαθητευόμενος ή ανειδίκευτος.

Από 1.001—1.200 όκ. ζύμης ημερησίως 1 κασεροτεχνίτης, 3 κοφινιέρηδες, 2 μαθητευόμενοι ή ανειδίκευτοι.

Η υποχρέωσις προσλήψεως προσωπικού της επομένης μείζονος κλίμακος θά προκύπτη εκ της μέσης ποσότητος γάλακτος ή ζύμης, της επεξεργαζομένης εβδομαδιαίως και διαιρουμένης διά 7.

Ειδικοί όροι:

1) Τεχνίτης οιασδήποτε ειδικότητος κασεροτεχνίτης, κοφινιέρης κλπ. δέν δύναται να εργασθή εις πλείονας των δύο τυρεμπόρων εν τη αυτή κασερία. Εις περίπτωσιν συνεταιρισμού ή ζύμη θά κατεργάζεται εις μίαν σκάφην και ή άμοιβή του προσωπικού θά ακολουθή την προαναφερομένην κλίμακα.

2) Εάν τεχνίτης ή βοηθός ή μαθητευόμενος τυροκόμος συνάψη μετά τινος τυρεμπόρου σύμβασιν εργασίας ωρισμένης διαρκείας και ή εργασία λήξη πρό του συμφωνηθέντος χρόνου, ο τυρέμπορος υποχρεούται να καταβάλη εις αυτόν την άνευ μισθόν όλοκλήρου της περιόδου της ορισθείσης εις την σχετικήν συμφωνίαν.

3) Τα τυροκομεία δέον να είναι προφυλαγμένα καταλλήλως, ώστε ή εν αυτοίς διαμονή να καθίσταται υγιεινή και να λαμβάνωνται πάντα τα μέτρα κατά του ψύχους και των καιρικών εν γένει μεταβολών, απαγορευομένης της παροχής κλίνης εντός του χώρου επεξεργασίας ή αποθηκεύσεως εν ταις κασερίαις.

4) Οι τυρέμποροι υποχρεούνται, όπως εφοδιάσωσι τα τυροκομεία αυτών εκάστης μέ τα απαραίτητα και στοιχειώδη φαρμακευτικά είδη ήτοι κινίνον, ασπιρίνην, βάμβακα, οξυγονοδχον ύδωρ, γάζαν, επιδέσμους, κλπ.

5) Εν περιπτώσει ασθενείας τυροκόμου διαρκείας μέχρι 10 ημερών το πολύ και εφ' όσον ούτος δέν είναι ησφαλισμένος κατά του κινδύνου ασθενείας εις το Ι.Κ.Α ή εις έτερον Ασφαλιστικόν Οργανισμόν, παραμένει εν τω τυροκομείω προς θεραπείαν, τυγχάνει δε παρά

τοῦ ὑπευθύνου ἐργοδότου τῆς ἀπαραιτήτου ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως. Ἐν περιπτώσει πιραπάσεως τῆς ἀσθενείας πέραν τῶν 10 ἡμερῶν, ὁ ἀσθενὴς ἀντικαθίσταται δι' ἄλλου. Εἰς περίπτωσιν ἀποχωρήσεως λόγῳ ἀσθενείας τοῦ ὑποκόμου, οὗτος λαμβάνει ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς ἀποδοχάς του τῶν 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπομακρύνσεως του ἐκ τοῦ τορπιλλοσωλῆνος. Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡμέραι ἀσθενείας λογίζονται ὡς ἡμέραι ἐργασίας καὶ πληρώνονται ὡς τοιαῦται.

6) Τὰ μέχρι σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια ἢ ἐπικρατοῦσα συνήθεια, ἐφ' ὅσον εἶναι εὐνοϊκώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 26 Μαΐου 1959, ἰσχύει δὲ διὰ τὰς περιφερείας τῶν νομῶν Λαρίσης καὶ Τρικάλων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Νοεμβρίου 1959

—

83561]17904]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν Α.Π.Π.».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 441 τῆς 16 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν Α.Π.Π.».

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 12.12.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ διὰ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένη ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της (15.7.1959) δημιουργεῖ ὑποχρέωσιν καταβολῆς ἀναδρομικῶν διαφορῶν, δυναμένων νὰ προκαλέσωσιν ὑπερμέτρους ἐπιβαρύνσεις καὶ κλονισμὸν τῶν ὑποχρεώσεων ἐπιχειρήσεων, ἔτι δὲ καὶ διενέξεις μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν καὶ δέον, τῷ λόγῳ ταύτῳ, νὰ περιορισθῇ ἡ ἀναδρομικότης ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐκκίνησιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατικοῦ Προσωπικοῦ Βιομηχανιῶν Πλαστικῶν Ὑλῶν καὶ συναφῶν Α.Π.Π., ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου :

α) Τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ β) τοῦ Σωματείου Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν Πλαστικῶν Ὑλῶν Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διαιτητικὸν, τροποποιουμένου παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

«Καθορίζει τὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ περιχώρων λειτουργουσῶν βιομηχανιῶν πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν, ὡς κάτωθι :

Α' Ἀρρένων

1) Ἀμα τῇ εἰσόδῳ εἰς τὸν κλάδον καὶ συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι ἡλικίας 18 ἐτῶν καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ καὶ ἡλικίας 19 ἐτῶν, ἄνευ προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμῶν 47,50.

2) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας εἰς τὸν κλάδον, ἡμερομίσθιον δραχ. 52.

3) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διετοῦς ὑπηρεσίας εἰς τὸν κλάδον, ἡμερομίσθιον δραχ. 55.

Β' Θηλέων

1) Ἅμα τῇ εἰσόδῳ εἰς τὸν κλάδον καὶ συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι ἡλικίας 18 ἐτῶν καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ 17 ἐτῶν, ἄνευ προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχ. 36,50.

2) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ὑπηρεσίας εἰς τὸν κλάδον, ἡμερομίσθιον δραχ. 39.

3) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριετοῦς ὑπηρεσίας εἰς τὸν κλάδον, ἡμερομίσθιον δραχ. 42.

Γ' Μαθητευομένων

Χορηγεῖται εἰς τοὺς μαθητευομένους ἐργάτας καὶ ἐργατρίας, τοὺς μὴ συγκεντρούντας τὰς προϋποθέσεις τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, αὔξησις 20 ο/ο ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῆς ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένων ἡμερομισθίων.

Χορηγεῖ μίαν φορὰν ἐτησίως εἰς τὸ προσωπικὸν (ἄρρεν - θῆλυ) τῶν βιομηχανιῶν πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν, ἥτις κατὰ κυριότητα ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην.

Δὲν θίγονται αἱ ἐκ τῶν καταβαλλόμεναι μείζονες ἀποδοχαὶ καὶ εἰς εἶδος παροχαὶ τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.10.1959».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1959

—

1409]345]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1] 1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κερκύρας

«περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εκδορροφαγέων Κερκύρας».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 4 της 11 Ιανουαρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις των άρθρων 14 § 1 εδαφ. β', 19 § 2 και 20 § 1 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν. δ. 3760/1957.

2) Την υπ' αριθ. 1/1959 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Κερκύρας «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εκδορροφαγέων Κερκύρας», καθ' ής δεν ησκήθη έφεσις, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 1/1959 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Κερκύρας «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εκδορροφαγέων Κερκύρας», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Κρεοπωλών Κερκύρας «Οι Άγιοι Πάντες» αφ' ενός και αφ' ετέρου του Σωματείου Εκδορροφαγέων Κερκύρας και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

«Καθορίζει ως κάτωθι τα δικαιώματα σφαγής και εκδορᾶς ζώων των εκδορροφαγέων Κερκύρας:

1) Μοσχών γάλακτος κατά κεφαλήν δρχ. 25.

2) Βοοειδών εν γένει κατά κεφαλήν δρχ. 42.

3) Άμνων και ερίφων γάλακτος (σφαζομένων μέχρι της Κυριακής των Βαΐων) δρχ. 5 κατά κεφαλήν και των σφαζομένων μεχρι και της Δευτέρας του Πάσχα εκάστου έτους δρχ. 5,50.

4) Άμνων και ερίφων γενικώς (μη συμπεριλαμβανομένων των ανωτέρω) σφαζομένων καθ' όλον το έτος κατά κεφαλήν δρχ. 6.

5) Αιγοειδών και προβάτων, σφαζομένων καθ' όλον το έτος κατα κεφαλήν δρχ. 9.

6) Χοιρινών γενικώς κατά κεφαλήν δρχ. 33.

7) Καθαρισμού ποδών γενικώς κατά κεφαλήν δρχ. 5,50.

Γίνεται μνεία ότι εις τα ανωτέρω τιμολόγια περιλαμβάνεται και η έργασία καθορισμού εντοσθίων (σουβλατικό).

8) Βοοειδών και χοιρινών σφαζομένων εκτός σφαγείων και εισαγομένων εντός αυτού προς χρεοσκοπησιν κατά κεφαλήν ορίζεται αποζημίωσις δρχ. 20.

Αποφασισθείσα και εγγενετα εν Κερκύρα τη 2α Δεκεμβρίου 1959».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Ιανουαρίου 1960

—

15615]Υ.173]1959 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

Περί αυξήσεως των υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Α.Ε.Ε. Υδάτων καταβαλλομένων συντάξεων.

(Ε.Κ. τ. Β φ. 439 της 15 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

α) Τάς διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου 19/1944 περί εξασυδοτήσεως του Υπουργού Οικονομικών όπως προβαίνη εις τροποποιήσεις των προυπολογισθέντων συντελεστών».

β) Σημειούντες γνώμην του Υπουργείου Συντονισμού.

γ) Την απόφασιν της Νομισματικής Επιτροπής, ληφθείσαν κατά την υπ' αριθ. 918 συνεδρίασιν αυτής και κοινοποιηθείσαν διά του υπ' αριθ. 14786/16.5.1959 εγγράφου της.

δ) Την από 12.2.1959 απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 163/Υ.2/21.2.1959 αναφοράς του Ταμείου.

ε) Τάς κρατούσας οικονομικάς συνθήκας, αποφασίζομεν:

Όπως αι παρά τοῦ Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων καταβαλλόμεναι συντάξεις αυξηθώσιν από 1ης Αυγούστου 1959 κατά 7 0/0.

Τα μετά την παρούσαν αύξησιν καταβλητέα ποσά δεον όπως μη υπερβαίνωσι ποσοστόν 60 0/0 των αποδοχών, άς θα ελάμβανεν ο συνταξιούχος άν εξηκολούθει εργαζόμενος.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 19 Νοεμβρίου 1959

—

69336]Σ.800]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως του Καταστατικού του Ταμείου Προνοίας Εργατών Κομιστικής Υπηρεσίας Ελευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 455 της 28 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τό άρθρον 50 § 1 του νόμου της 11 Νοεμβρίου 1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ν.δ. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ών εφαρμόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του ν. νόμου της 11.11.1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τάς διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 νομοθ. δ/γματος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Προνοίας Εργατών Κομιστικής Υπηρεσίας Ελευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 129/4.9.1959 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτοκ. Σ.Κ.Α. 276/1959, συνεδρίασις 421η της ΙΑ περιόδου της 24.9.1959, αποφασίζομεν:

Εις το Καταστατικόν του Ταμείου Προνοίας Εργατών Κομιστικής Υπηρεσίας Ελευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης επέρχονται αι κάτωθι τροποποιήσεις και συμπληρώσεις:

1. Εν τέλει του άρθρου 8 προστίθεται διάταξις, έχουσα ούτω:

«Υπό τας κατωτέρω προϋποθέσεις το Ταμείον δύναται να χορηγή ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια προς αγοράν έτοίμων οικιών εις τους μη έχοντας ιδιόκτητον οικίαν, ίσον προς το 100 0/0 της αξίας του επί πρώτη υπέρ του Ταμείου υποθήκη αγοραζομένου ακινήτου.

Το εν τη περιπτώσει ταύτη εις έκαστον ή

ασφαλισμένον χορηγούμενον ποσόν δέν δύναται να είναι μεγαλύτερον τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 40.000.

2. Ἡ παράγραφος γ' τοῦ ἄρθρου 13 ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι :

«Διά τούς μέχρι τῆς δης Ἀπριλίου 1945 ἐγγραφέντας εἰς τά μητρῶα τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης ἐργάτας Κομιστικῆς Ὑπηρεσίας αὐτῆς πρός ὑπολογισμόν τῶν παροχῶν προνοίας λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καί τά ἔτη ὑπηρεσίας αὐτῶν ὡς ἡμιμονίμων (ἐκτάκτων) ἐργατῶν Κομιστικῆς Ὑπηρεσίας Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης, ἡ πιστοποίησις τῶν ὁποίων θά γίνηται κατά τούς ὁρισμούς τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Δεκεμβρίου 1959

—

60942]Α.738]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 427 τῆς 8 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τοῦ ν. 2868/1922 «περί ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καί ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐκωδικοποιήθη διά τοῦ ἀπό 8 Δεκεμβρίου 1928 β. δ. τος, 2) τάς διατάξεις τοῦ ν. 3268, 3) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 90/23.4.1959 καί 230/5.9.1959 ἀναφορῶν του, 4) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 455/7.8.1959, συνεδρίασις 477η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 28.7.1959), ἀποφασίζομεν :

Ὅπως εἰς τό Καταστατικόν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καί συμπληρώσεις :

1) Εἰς τό ἄρθρον 8 προστίθενται παράγραφοι ὑπό στοιχείων Δ' καί Ε', τῆς ἐν ἰσχύϊ ὑπό στοιχεῖον Δ' παραγράφου τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου λαμβανούσης στοιχεῖον ΣΤ', ἔχουσαι ὡς ἀκολούθως :

«Δ' Ταχτικά μέλη ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἠσφαλισμένα παρά τῷ Τ.Σ.Π.Α.Κ. ἐχοντα συμπληρώσει πραγματικήν ὑπηρεσίαν δέκα πέντε (15) ἐτῶν εἰς ἡμερησίας ἐφημερίδας τῶν Ἀθηνῶν καί ἐργαζόμενα ἐπί μηνιαίῳ μισθῷ εἰς φιλολογικά, ἐπιστημονικά καί πολιτικά περιοδικά, δύνανται να ἀναγνωρίζουν τόν χρόνον τῆς ἐργασίας των ταύτης ὡς συντάξιμον, ἐπί καταβολῇ εἰς τό διπλάσιαν τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 24 § 1 ἐδάφ. α' ὁριζομένης ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς.

Ὁ ἀναγνωριζόμενος χρόνος δέν δύναται νά ὑπερβαίνῃ τά 5 ἔτη διά τόν ἐξεῖς χρόνον καί τά 2 1/2 ἔτη διά τόν πρό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης χρόνον.

Ε' Ταχτικά μέλη ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἠσφαλισμένα παρά τῷ Τ.Σ.Π.Α.Κ. καί ἐργαζόμενα εἰς τό Ἀθηναϊκόν Πρακτορεῖον εἰς καθαρῶς δημοσιογραφικήν ἐργασίαν ἀναγνωρίζουν τόν χρόνον τῆς ἐργασίας των ταύτης ὡς συντάξιμον, ἐπί καταβολῇ τῆς ἀσφαλιστικῆς αὐτῶν εἰσφορᾶς τῆς ὁριζομένης ὑπό τοῦ ἄρθρου 24 § 1 ἐδ. α' τοῦ παρόντος καί ἰσοπόσου ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς, δυναμένης ταύτης νά καταβάλληται βάσει τοῦ μηνιαίου αὐτῶν μισθοῦ ὑπό τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου».

2) Τό ἐδάφιον α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι :

«α) Πᾶς ἠσφαλισμένος, συμπληρώσας τό πεντηκοστόν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του μετά συντάξιμον ὑπηρεσίαν κατά τά ἀνωτέρω ὁριζομένην εἰκοσιπενταετῆ, ἐν ᾗ δεκαπενταετῆ πραγματικήν ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτην».

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«3) Προκειμένου περί ἠσφαλισμένων γυναικῶν αὗται δικαιοῦνται συντάξεως μετά εἰκοσαετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐν ᾗ δεκαπενταετῆ πραγματικήν ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτην, καί ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει τό 50όν ἔτος τῆς ἡλικίας των».

4) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 13 τροποποιεῖται οὕτω :

«2) Διά τόν ὑπολογισμόν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται νά προτιμήσῃ τόν μέσον ὅρον συντεξίμου μισθοῦ τῆς τελευταίας τριετίας ἢ τόν μέσον ὅρον τοῦ συντεξίμου μισθοῦ οἱασδήποτε συνεχοῦς πλήρους συνταξίμου ἐργασίμου τριετίας ἀπό τῆς ἐναρξεως τῆς ἀσφαλίσεως του, ἐφ' ὅσον ἡ οὕτω ἐξευρισκομενη αὐτη ἀξια εἶναι μᾶλλον συμφέρουσα εἰς αὐτον».

5) Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 21 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

«1) Τό ποσόν τῆς μηνιαίας βασικῆς συντάξεως, εἰς ἣν δικαιοῦται ἡ χήρα (χήρος), ἰσοῦται πρός τά 60 ο/ο τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης), τῶν ἐχόντων δέ συμπληρώσει πέραν τῶν τριάκοντα ἐτῶν πραγματικήν ἐν ἀσφαλίσει συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἰσοῦται πρός τά 80 ο/ο τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης)».

6. Εἰς τό αὐτό ὡς ἄνω ἄρθρον 21 προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 8, ἔχουσα ὡς κάτωθι :

«8. Εἰς ὅσους διά νά λάβουν σύνταξιν προσεμετρήθησαν καί ἔτη πρό τῆς σπατάσεως τοῦ Ταμείου, γίνεται κράτησις ἐπί τῆς συντάξεώς των, τό ποσοστόν τῆς ὁποίας ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπί τόσα ἔτη, ὅσα καί τά προσμετρηθέντα ἔτη ὑπηρεσίας πρό τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου.

Διά τούς ἐφεξῆς ἐξερχομένους ἡ ἐξαγορά ὁρίζεται πρός 6 ο/ο τῆς πρό τῆς σπατάσεως τοῦ Ταμείου ὑπηρεσίας, ἥτις θά ἐνεργῆται ἐπί τῆς χορηγουμένης συντάξεως, ἄλλως ὁ χρόνος οὗτος δέν δύναται νά θεωρηθῇ ὡς συντάξιμος».

7) Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 23 ἀπαλείφεται ἀφ' ἧς ἰσχυσεν.

8) Εἰς τήν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 24 προστίθεται ἐδάφιον ὑπό στοιχεῖον β', ἔχον ὡς κατωτέρω, τῶν ἐδαφίων α, β, γ, δ, ε, στ καί ζ λαμβανόντων ἀνάλογον ἀριθμησιν.

«β'. Εισφορά των ησφαλισμένων των έχόντων θήλεα τέκνα διά την προικοδότησιν αυτών ίση προς 2 0/0 επί του συνόλου των εξ οιασδήποτε πηγής μηνιαίων αυτών αποδοχών. Η εισφορά αύτη καταβάλλεται και υπό των ησφαλισμένων ή συνταξιούχων, ών αι θυγατέρες επροικοδοτήθησαν ήδη. Άρνησις ή καθυστέρησις πέραν του τριμήνου της κατά τα άνωτέρω εισφοράς συνεπάγεται στέρησιν του δικαιώματος της προικοδοτήσεως των θυγατέρων αύτών».

2) Εις το εν λόγω Καταστατικόν προστίθεται άρθρον υπ' αριθ. 32ον, των επομένων άρθρων λαμβανόντων αναλόγως αριθμησιν.

"Αρθρον 32

Παροχαί δανείων

1) Εφ' όσον το Ταμείον έχει την προς τούτο οικονομικήν δυνατότητα, δύναται δι' αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, εγκρινομένων παρά του Υπουργείου Εργασίας, να χορηγώνται δάνεια εις το προσωπικόν και εις τους κάτοχους σύνταξιούχους αυτού.

2) Τα χορηγούμενα δάνεια είναι προσωπικά, χορηγούνται δε εις αυτούς, εφ' όσον έχουν δεκαετή τουλάχιστον υπαγωγήν εν τη ασφαλίσει αυτού.

3) Η εξόφλησις των δανείων τούτων ενεργείται διά μηνιαίων τοκοχρεολυτικών δόσεων, ών ο αριθμός δεν δύναται να υπερβή τας τριάκοντα έξ (36) επί επιτοκίω 6 0/0 και ασφαλίστρω 1 0/0.

4) Η παροχή των δανείων τούτων επιτρέπεται μόνον εις εξαιρετικάς περιπτώσεις κατόπιν ηιτιολογημένης αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου.

5) Το ποσόν του χορηγουμένου δανείου δεν δύναται να είναι ανώτερον των μετά πάσης φύσεως επιδομάτων αποδοχών αυτών.

6) Πρό της εξοφλήσεως του χορηγηθέντος δανείου ουδέποτε παρέχεται νέον τοιούτον.

7) Εν περιπτώσει θανάτου του δανεισθέντος, το χορηγηθέν δάνειον παρακρατείται κατά την πρώτην εκ των παροχών της συντάξεως της μεταβιβαζομένης εις τα δικαιοδόχα αυτού πρόσωπα.

Εν περιπτώσει, καθ' ην ο δανειστής αποβιώση και δεν εγκαταλείψη κληρονόμους το Διοικητικόν Συμβούλιον του Ταμείου προβαίνει εις την λήψιν των νομίμων προς προστασίαν των συμφερόντων αυτού μέτρων.

10) Εν τέλει του αυτού ως άνω Καταστατικού προστίθενται αι ακόλουθοι μεταβατικαί διατάξεις:

Μεταβατικαί διατάξεις

1) Αιτήσεις αναγνωρίσεως συνταξίμου χρόνου υπηρεσίας ησφαλισμένων ή δικαιοδόχων αυτών εκκρεμούσι παρά τω Ταμείω κατά την δημοσίευσιν της παρούσης, επιτρέπεται όπως εντός τριμήνου από της δημοσιεύσεως της παρούσης γίνωσι δεκταί από τον όρον της εκπληρώσεως των προς το Ταμείον υποχρεώσεων των διά της καταβολής της ασφαλιστικής αυτών εισφοράς βάσει του τελευταίου αυτών μισθού.

2) Εργοδόται, οφείλοντες καθυστερουμένας ασφαλιστικάς ή εργοδοτικάς εισφοράς προς το Ταμείον Συντάξεων Π.Α.Ε. και εις τους παρ' αυτώ λειτουργούντας Ειδικούς Λογαριασμούς κατά την δημοσίευσιν του παρόντος, απαλλάσσονται πάντος προσθέτου τέλους και τόκου, εφ' όσον εντός των εξ (6) μηνών από της δημοσιεύσεως του παρόντος ήθελον τακτοποιήσει ταύτας. Μετά την παρέλευσιν της ως άνω προθεσμίας αι ως άνω καθυστερούμεναι εισφοραί εισπράττονται κατά την διαδικασίαν του άρθρου 25 του Καταστατικού του Ταμείου βάσει των κειμένων διατάξεων ως προς τα ποσά των επιβαρύνσεων και τον τρόπον εξοφλήσεως.

3) Χορηγηθείσαι συντάξεις κατά το από 5.10.1953 διαρρεύσαν χρονικόν διάστημα δύνανται να αναπροσαρμοσθώσιν από της δημοσιεύσεως της παρούσης βάσει της τροποποιουμένης διατάξεως του άρθρου 19 παράγραφος 2».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Δεκεμβρίου 1959

—

73492}15946}1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί επεκτάσεως διατάξεων Ν.Δ. 1254/1949 εις κωμόπολιν Βασιλικού Εύβοίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 454 της 28 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις των άρθρων 9 και 8 του ν.δ. 1254/1949 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Το υπ' αριθ. 185/24.10.1959 έγγραφον του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, εξ ού προκύπτει ότι τούτο κατά την από 7.10.1959 συνεδρίασιν αυτού εγνωμοδότησεν υπέρ της επεκτάσεως των διατάξεων του ως άνω ν. δ/γματος εις κωμόπολιν Βασιλικού Εύβοίας, αποφασίζομεν:

Επεκτείνομεν τας διατάξεις του υπ' αριθ. 1254/1949 ν. δ/γματος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων» εις κωμόπολιν Βασιλικού Εύβοίας, ως και την δικαιοδοσίαν της Ε.Ρ.Φ.Ξ Χαλκίδος εις την κωμόπολιν ταύτην διά την ρύθμισιν των εκεί διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικών εργασιών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Δεκεμβρίου 1959

7688 7]Υ.979]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων καταβαλλομένων συντάξεων μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 429 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19/1944 νόμου, 2) τὴν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 19786/1955 ἐγγράφῳ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπόφασιν αὐτῆς, 3) τὴν ἀπὸ 8.1.1959 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 273/16.1.1959 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου, 4) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Ὅσαι ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1959 αὐξηθῶσιν αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων καταβαλλόμεναι συντάξεις μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων κατὰ 7 0/0.

Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὐξανόμεναι συντάξεις τοῦ Ταμείου δέον ὅπως μὴ ὑπερβαίνουν ποσοστὸν 60 0 0 τῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανον οἱ συνταξιοῦχοι, ἐὰν ἐξηκολούθουν ἐργαζόμενοι.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Νοεμβρίου 1959

—

26]1959 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἀσχολουμένων εἰς ἐργοστάσια ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ τὰ ψυγεῖα ἀπάσης τῆς χώρας (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 20/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ὡς ἀκολούθως:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν εἰς ἅπαντα τὰ ἐργοστάσια ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ τὰ ψυγεῖα τῆς χώρας ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Νεοπροσλαμβανόμενοι, ἀσχέτως ἡλικίας, δραχ. 47,50.

β) Μετὰ συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ἀπασχολήσεως ἐν ἐργοστασίοις ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείοις δρχ. 50,40.

γ) Μετὰ συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ἀπασχολήσεως ἐν ἐργοστασίοις ζυθοποιΐας παγοποιΐας καὶ ψυγείοις δραχ. 56.

δ) Ἀρχιεργάται, ὅπου ὁρίζονται τοιοῦτοι, δραχ. 65.

ε) Ἀρχιεργάται ζυθοποιΐας δραχ. 72.

2) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ἀπασχολουμένους εἰς τὰς κατωτέρω εἰδικότητας τῶν ἀντιστοίχων τμημάτων καὶ μόνον διὰ τὰς περιόδους, καθ' ἃς ἀπασχολοῦνται εἰς αὐτά, τῆς τοποθετήσεως των εἰς ταῦτα ἢ τῆς μεταθέσεως των οὕτω ἐλευθέρας διὰ τὸν ἐργοδότην, πορέχεται εἰδικὸν ἐπίδομα θέσεως, ὡς κατωτέρω:

α) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ζυθοποιΐας τῶν τμημάτων ὑπογείων, ζυμώσεως, ὀπτεύσεως, φίλτρου, πλύσεως καὶ πληρώσεως βαρελίων, ξηράνσεως μαγιᾶς, ζυθοβραστηρίου καὶ ψυχραντηρίου ἡμερησίως δραχ. 14.

β) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας θαλάμων κατεψύξεως, τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ θερμοκρασίαν κάτω τῶν 5 βαθμῶν Κελσίου (5ο K), ἡμερησίως δραχ. 14.

γ) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας θαλάμων ἀποθηκεύσεως τροφίμων ἢ πάγου, τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ θερμοκρασίαν 0ο—5ο K. ἡμερησίως, δραχ. 8.

δ) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας βυνοποιΐας ἡμερησίως δραχ. 8.

ε) Εἰς τοὺς χειριστὰς μηχανημάτων σωματισμοῦ καὶ ἐμφιαλώσεως ἡμερησίως δραχ. 8.

3) Τὰ ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἀφορῶσι τοὺς ἐργαζομένους ἐν τῇ περιοχῇ τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ Ἐλευσῖνος. Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς χώρας τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων παρέχονται μειωμένα κατὰ 10 0/0, μὴ δυναμένου, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ ὦσι κατώτερα τῶν δραχμῶν 47,50, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν αἱ ἐν τῇ ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῇ συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας.

4) Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 4, 5, 6 καὶ 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 19852/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 95 Β' τῆς 29.5.1957) ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

5) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσι.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1959

—

17]1959 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σαπωνοποιΐας Θεσσαλονίκης (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης ἐκδοθεῖσαν

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 119 τῆς 30.11.1959 πράξεως αὐτοῦ, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 1.12.1959.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ ν. 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 120 τῆς 1.12.1959 πράξεως αὐτοῦ καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 2.12.1959.

εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Σαπωνοποιΐας Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης καὶ 2) Τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ὡς ἀκολούθως:

Ὅροι ἁμοιβῆς

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σαπωνοποιΐας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Ἡμερομίσθια ἀρρένων:

1) Ἐργάται, κάτω τῶν 18 ἐτῶν κατὰ τὴν πρόσληψιν, δραχ. 30.

2) Ἐργάται, ἔχοντες συμπεπληρωμένον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἄνευ προϋπηρεσίας, δραχ. 44.

3) Ἐργάται, ἔχοντες συμπεπληρωμένον τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των μὲ ἓν ἔτος προϋπηρεσίας, δραχ. 52.

Μὲ 2 ἔτη προϋπηρεσίας, δραχ. 55.

4) Τεχνῖται ψήσται, δραχ. 66.

Βοηθοὶ αὐτῶν, δραχ. 58.

Β' Ἡμερομίσθια θηλέων:

1) Αἱ ἔχουσαι συμπεπληρωμένον τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ τὸ 17ον ἔτος ἀρχίως προϋπηρεσίας δραχ. 39.

2) Αἱ ἔχουσαι συμπεπληρωμένον τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των μὲ ἓν ἔτος προϋπηρεσίαν δραχ. 40.

Μὲ 2 ἔτη προϋπηρεσίας, δραχ. 42.

3) Ἡλικίας κάτω τῶν 16 ἐτῶν, δραχ. 30.

Ὅπου διὰ τῆς παρούσης ἀπαιτεῖται διετὴς προϋπηρεσία νοεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ τοιαύτη εἰς ἐπιχειρήσεις σαπωνοποιΐας. Εἰς ἃς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσία, ὡς τοιαύτη λογίζεται ἡ εἰς οἱονδήποτε ἐργοδότην παρασχεθεῖσα.

Λοιποὶ ὅροι

1) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀπασχολουμένους ἐργατοτεχνίτας ἄρρενας ἀνὰ μίαν ὡρομίσθιον καὶ ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν, εἰς τὰς θήλεις δὲ ἀνὰ μίαν μπλούζαν καὶ ἓν ζεῦγος καταλλήλων ὑποδημάτων. Τὰ εἴδη ταῦτα παραμένουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα εἰς περίπτωσιν φθορᾶς των.

2) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ, ὡς καὶ μέχρι σήμερον, εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀπασχολουμένους ἐργατοτεχνίτας ἄρρενας καὶ θήλεις ἀνὰ 1920 γραμμάρια σάπωνος καθ' ἑβδομάδα.

3) Εἰς περίπτωσιν ἀπολύσεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σαπωνοποιΐας καὶ μὴ ἐπιδοτήσεως τούτων παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας τὰ παρ' αὐτῶν πραγματοποιηθέντα ἐν τῷ σαπωνοποιῷ παρ' οὗ ἀπολύονται ἡμερομίσθια, ὡς προσδιορίζονται ἀνωτέρω, προσαυξάνονται κατὰ ποσοστὸν 15 0/0.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑπισταμένοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1959

—

17]1959 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ὡραρίου ἐργασίας τῶν φορτοεκφορτωτῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων (*).

Διὰ ταῦτα

Ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 19025/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1952 ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Ἀθηνῶν περὶ τῶν φορτοεκφορτωτῶν ἀποσκευῶν καὶ ἐμπορευμάτων ὑπεραστικῶν λεωφορείων καὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων» (**) εἶναι, ὅπως τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἡμερομίσθιον χορηγεῖται δι' ὀκτάωρον συνεχῆ ἀπασχόλησιν ἄνευ μεσημβρινῆς διακοπῆς.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουνίου 1959

—

38]1959 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἁμοιβῆς τῶν τεχνιτῶν ἐργαστηρίων βιοχημείας καὶ μικροβιολογίας Ἀθηνῶν—Περιχώρων (***).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύων τὴν μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Τεχνιτῶν Ἐργαστηρίων Βιοχημείας καὶ Μικροβιολογίας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ β) τῆς Ἑνώσεως Κλινικαρχῶν Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης ὑπάγονται οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας καὶ μικροβιολογίας Ἀθηνῶν—Περιχώρων, τὰ λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ τὰ αὐτοτελῶς λειτουργοῦντα, ὡς ἱδρύματα ἐρευνῶν κλπ., ὡς παρασκευαστὰ καὶ βαηθοὶ αὐτῶν, παρασκευάζοντες διάφορα θεραπευτικὰ ὑλικὰ (ζωμόν, ἄγαρ, ὀρρόν, πεπηγότα), ὑλικὰ ἐμβολίων ἐν γένει καὶ ἐμβόλια,

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 7.1.1960 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 9.1.1960.

(**) ΕΕΑ 12, σελ. 578.

(***) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 124 τῆς 9.12.1959 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 12.12.1959.

διανέμοντες καὶ σφραγίζοντες τοῦτα εἰς φύσιγγας, παρασκευάζοντες σῶμα, πτύελα, αἷμα κλπ., ἐμβολιζόντες τὰ διάφορα ἐμβόλια μὲ θρεπτικὰ ὑλικά, ἐνεργοῦντες αἱματοληψίας, ἀποστειρώσεις κλπ.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Α' Ὑπάλληλοι ἄρρενες

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, δρχ. 1.000.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια :

Ἔτη ὑπηρεσίας						Δραχμοί
1)	Κατὰ	τὸ	1ον	καὶ	2ον	1.200
2)	»	»	3ον	»	4ον	1.350
3)	»	»	5ον	»	6ον	1.500
4)	»	»	7ον	»	8ον	1.550
5)	»	»	9ον	»	10ον	1.650
6)	»	»	11ον	»	12ον	1.750
7)	»	»	13ον	»	14ον	1.850
8)	»	»	15ον	»	16ον	1.950
9)	»	»	17ον	»	18ον	2.100
10)	»	»	19ον	»	20ὸν	2.200

γ) Δι' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχ. 2.200 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 2.700.

Β' Ὑπάλληλοι θήλεις

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, δραχ. 900.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια :

Ἔτη ὑπηρεσίας						Δραχμαί
1)	Κατὰ	τὸ	1ον	καὶ	2ον	1.050
2)	»	»	3ον	»	4ον	1.300
3)	»	»	5ον	»	6ον	1.450
4)	»	»	7ον	»	8ον	1.500
5)	»	»	9ον	»	10ον	1.550
6)	»	»	11ον	»	12ον	1.600
7)	»	»	13ον	»	14ον	1.700
8)	»	»	15ον	»	16ον	1.900
9)	»	»	17ον	»	18ον	1.950
10)	»	»	19ον	»	20ὸν	2.000

Δι' ἕκαστον ἔτος, πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ὑπηρεσίας, τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 2.000 αὐξάνεται κατὰ ποσοστὸν δραχμῶν 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 2.400.

3) Πλέον τῶν ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν παρέχεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 80 διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον καὶ δραχ. 40 δι' ἕκαστον καὶ μέχρι δύο τέκνων.

Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα παύει χορηγούμενον α) διὰ τὴν σύζυγον, ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως καὶ β) τὸ διὰ τὰ τέκνα, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας, προκειμένου περὶ ἀρρένων, ἢ τοῦ 20οῦ προκειμένου περὶ θηλέων, εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις, ἐφ' ὅσον ἀναλάβωσιν ἐργασίαν ἢ νυμφευθῶσιν.

Τοῦ διὰ τὰ τέκνα παρεχομένου ἐπιδόματος δικαιοῦνται καὶ αἱ θήλεις, συντρεχουσῶν τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων, ἐφ' ὅσον τελοῦσιν ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει καὶ συνιηρῶσι ταῦτα.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφιστάμεναι εὐνοϊκώτεραι διατάξεις, κατισχύουν τῆς παρούσης.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1959.

Ἐπρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1959

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀπὸ 17.11.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ ταῦ προσωπικοῦ τοῦ Σταθμοῦ Δοκιμῶν Γεωργικῶν Μηχανῶν (*).

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κτλ.», αἱ κάτωθι ὑπογεγραμμέναι ἀφ' ἑνὸς ὁ κ. Κων/τῖνος Ἀδαμόπουλος, Ὑπουργὸς Γεωργίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ κ. Φώτιος Τσατσᾶς, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ἐργατοϋπαλλήλων Μηχανικῆς Καλλιεργείας Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ συναφῶν αὐτοῦ Ὑπηρεσιῶν καὶ Μηχανοκαλλιεργητῶν Ἑλλάδος, ἀπεφασίσαμεν σήμερον τὴν 18ην Νοεμβρίου 1959 τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τὸ προσωπικὸν τὸ συνδεόμενον διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου τοῦ Σταθμοῦ Δοκιμῶν Γεωργικῶν Μηχανῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἔχούσης οὕτω :

Ἄρθρον μόνον

Ἡ ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1958 εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως ἡμερομισθίου προσωπικοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιεργείας, πλὴν τῶν ὑπομηχανικῶν μεσογειωπόνων καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ», ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75139/16123/9.12.1958 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας καὶ δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 332 (τεῦχος Β') τῆς 9.12.1958 Φ.Ε.Κ. ἔχει ἐφαρμογὴν ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1959 καὶ διὰ τὸ ἀντίστοιχον προσωπικὸν τοῦ Σταθμοῦ Δομικῶν Γεωργικῶν Μηχανῶν, τὸ συνδεόμενον μετὰ τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 12ν τῆς 16.12.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 17.12.1959.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Travaux et recherches de l' Institut de Droit Comparé de l' Université de Paris XVI.

Georges Spyropoulos: Le droit des conventions Collectives de travail dans les pays de la Communauté européenne du charbon et de l' acier. Προλογος: Paul Durand, PARIS Editions de l' Epargne 1959, σελ. 181

Ἡ συγκριτική μελέτη τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου χωρῶν τοῦ αὐτοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου εἶναι ἐξόχως ἐνδιαφέρουσα.

Τὸ ἐργατικὸν δίκαιον εἶναι τὸ δίκαιον, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη καὶ ἀνεπτύχθη εἰς κάθε χώραν διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ἀνάγκης ρυθμίσεως τῶν σχέσεων τοῦ ὑπὸ ἐξάρτησιν παρέχοντος τὴν ἐργασίαν του πρὸς τὸν πρὸς ὃν ἡ παροχὴ ἐργασίας, αἵτινες σχέσεις διὰ τῆς βιομηχανικῆς ἐπαναστάσεως, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν εἴσοδον εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν ζωὴν ὁλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ, ἐδημιούργησαν κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην τὸ ἐργατικὸν πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἐκτοτε ὑφίσταται καὶ ἀλλάσσει μορφὴν ἀναλόγως τῆς ἀλλαγῆς τοῦ τρόπου καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἀλλαγὴν τῶν κοινωνικῶν ἀντιλήψεων.

Τὸ δίκαιον τοῦτο εἶναι ἀπὸ τοὺς ὀλίγους κλάδους τοῦ δικαίου, οἵτινες δὲν φέρουν ἀμέσως εἰς τοὺς ὤμους των τὸ βάρος τῆς παραδόσεως τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου ἑκάστης τῶν χωρῶν, δημιουργηθὲν καὶ ἀναπτυχθὲν εἰς ἑκάστην χώραν μακρὰν καὶ ἀσχέτως τῶν εἰς ἄλλας ἐποχὰς κανόνων ρυθμίσεως τῆς παροχῆς ἐργασίας. Πολὺ ὀλίγοι κλάδοι τοῦ δικαίου εὑρίσκονται τόσον ἐλεύθεροι τῆς παραδόσεως αὐτῆς, συγχρόνως δὲ βασίζονται ἐπὶ κοινωνικῶν δεδομένων τόσον κοινῶν εἰς χώρας τοῦ αὐτοῦ οἰκονομικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου. Εἶναι φυσικὸν μετὰ ταῦτα νὰ ἀνευρίσκωμεν εἰς ἑκάστην ἐθνικὴν νομοθεσίαν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἥτις ἀνεπτύχθη ἀνεξαρτήτως τοῦ δικαίου τούτου ἄλλων χωρῶν, μεγάλην ὁμοιότητα μὲ τὴν ἐθνικὴν νομοθεσίαν τῶν λοιπῶν χωρῶν. Καὶ ὅταν ὁ νομοθέτης διατάζῃ πιθανῶς νὰ παρεμβάλῃ διὰ τῶν κανόνων του, πάντοτε ἐκ τῆς ὑφῆς των κάπως ἀνελαστικῶν, μίαν κοινωνικὴν σχέσιν καθ' ἡμέραν ἀλλάσσουσαν, ἢ νὰ μεταβάλῃ τὴν ἤδη ὑπάρχουσαν ρύθμισιν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ἔρχεται ἡ νομολογία καὶ ἐξομαλύνει ἔτι περαιτέρω τὰς ὑφισταμένας μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν δικαίων εἰς τὸν κλάδον αὐτὸν διαφοράς.

Τὰ συμπεράσματα ταῦτα ἐξάγονται ἀβιάστως ἀπὸ τὴν μελέτην τοῦ κ. Γ. Σπυροπούλου. Ἡ μελετη αὐτη ἐξετάζει τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τῶν ἓξ χωρῶν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, ἤτοι Βελγίου, Γαλλίας, Γερμανίας, Ἰταλίας, Λουξεμβούργου καὶ Ὁλλανδίας. Μετὰ ἐξέτασιν τοῦ ὅρου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ παράθεσιν τῆς ἐξελίξεως τῆς νομοθεσίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων εἰς ἑκάστην τῶν χωρῶν τούτων, ὡς καὶ τῆς ἰσχυούσης σήμερον νομοθεσίας, ἡ μελέτη χωρίζεται εἰς τέσσαρα κεφάλαια: Τὴν σύνταξιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, τὴν νομικὴν ἐνέργειαν αὐτῆς, τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἰσχύος της καὶ τὴν ἐφαρμογήν της. Κατὰ τὴν συγκριτικὴν μελέτην ἑκάστου τῶν κεφαλαίων αὐτῶν ὁ συγγραφεὺς δὲν περιορίζεται εἰς τὴν παράθεσιν τῶν διατάξεων τῶν νόμων, ἀλλ' ἀναφέρει καὶ τὰς λύσεις, τὰς ὁποίας δίδει ἡ νομολογία καὶ ἡ θεωρία ἑκάστης τῶν χωρῶν εἰς τὰ καθ' ἕκαστον προβλήματα μὲ πλουσίας πρὸς τοῦτο παραπομπάς. Εἰς ὅλον τὸ ἔργον φαίνεται ἡ βαθεῖα πράγματι γνῶσις τοῦ συγγραφέως τῶν καθ' ἑκαστον ἐθνικῶν δικαίων, παρ' ὅλην δὲ τὴν σχετικῶς μὲ τὸ θέμα συντομίαν του δὲν ὑπάρχει πρόβλημα ἀνεκδίπτον ἐκ τοῦ θεσμοῦ, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἀναφέρηται, ὡς καὶ ἡ λύσις, ἣν δίδουν ἡ νομολογία καὶ ἡ θεωρία ἑκάστης τῶν χωρῶν.

Τὸ ἔργον αὐτὸ εἶναι τὰ συμπεράσματα μελέτης, τὴν ὁποίαν διεξήγαγε τὸ Ἰνστιτοῦτον Συγκριτικοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν ἐπιτροπὴν τῶν εἰδικῶν ἐπὶ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου τῆς Κοινότητος Ἄνθρακος καὶ Χάλυβος (εἰς ἣν ἀνήκουν αἱ ἀνωτέρω ἓξ χῶραι) καὶ εἰς ἣν μετέχουν καθηγηταί, ἀνώτεροι δικασταὶ κλπ. τῶν καθ' ἑκαστον χωρῶν.

Τὸ εἰδικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς ἓξ αὐτὰς χώρας τῆς μελέτης αὐτῆς εἶναι προφανές, δεδομένου μάλιστα ὅτι δυνάμει τῆς συνθήκης τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς προβλέπεται ὁ ἐναρμονισμὸς τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ κοινωνικοῦ δικαίου. Ἡ μελέτη ὅμως αὐτὴ δὲν παύει νὰ εἶναι γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος ὄχι μόνον διὰ τὸν θεωρητικὸν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ τὸν νομοθέτην, ἀλλὰ καὶ τὸν μὲ τὴν πρᾶξιν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἀσχολούμενον, ὅστις δύναται νὰ ἴδῃ πῶς ἡ διεθνὴς θεωρία καὶ νομολογία λύει διάφορα προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἐμφανίζονται καὶ παρ' ἡμῖν. Τέλος διὰ τὴν χώραν μας εἰδικῶς ἡ μελέτη αὐτὴ δυνατὸν εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον νὰ ἔχῃ ἄμεσον ἐνδιαφέρον, τόσον λόγῳ τῆς πιθανῆς ἐντάξεως τῆς χώρας μας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, ὅσον καὶ λόγῳ τῆς εἰς τὴν χώραν μας ἐργασίας πλείστων εἰδικῶν, προερχομένων ἐκ τῶν ἓξ χωρῶν καὶ ὧν αἱ σχέσεις ἐργασίας διέπονται κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς χώρας, ἐξ ἧς ἔρχονται.

Δ. Γ. Μαυρίδης, Δ. Ν., Δικηγόρος

ΦΩΝΗ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Ἡ Νομικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διὰ τοῦ Κοσμήτορος αὐτῆς κ. *Π. Ζέπου*, λαμβάνουσα ἀφορμὴν ἐκ τῶν ἀρ' ἱκανοῦ χρόνου διαδιδομένων πληροφοριῶν περὶ ὡρισμένων κινήσεων πρὸς ἀναθεώρησιν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐθεώρησε σκόπιμον, ὅπως ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων, ἴδια τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης καὶ τοῦ κόσμου ἐν γένει τῶν Ἑλλήνων Νομικῶν, ἐπὶ τῆς σοβαρότητος τοῦ ἐντεῦθεν ἀναφυομένου ζητήματος.

Ὁ βίος τῶν 18 ἐτῶν τοῦ ἡμετέρου Κώδικος—γράφεται, μεταξὺ ἄλλων, εἰς ἔγγραφον τῆς Σχολῆς—εἶναι πολὺ σύντομος, ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν ἀπὸ τοῦδε ἀναθεώρησιν, ἔστω καὶ ὀλίγων πρὸς τὸ παρὸν διατάξεων διότι τούτου γενομένου ἔπονται μύρια ὅσα.

Ἡ Νομικὴ Σχολὴ θεωρεῖ ἐπιβαλλόμενον, ὅπως πᾶσα τυχὸν ἀναθεώρησις διατάξεώς τινος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀποφασίζηται μόνον κατόπιν γνώμης τοῦ Ἀρείου Πάγου, τῶν δύο Νομικῶν Σχολῶν καὶ τῶν μεγάλων Δικηγορικῶν Συλλόγων τοῦ Κράτους.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεύχος 4 (442)

Αθήναι, 15 Φεβρουαρίου 1960

ΣΧΕΣΙΣ ΙΑΤΡΩΝ ΠΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 1064|1959 τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. Β. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ

Ἐρωτήματα (Ὑπουργείου Ἐργασίας): 1) Περὶ τοῦ τρόπου καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἰατρῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων. 2) Ἐὰν οὗτοι δικαιοῦνται δώρων ἑορτῶν καὶ πῶς δέον νὰ ἀπολογίζωνται ταῦτα. 3) Ἐὰν δικαιοῦνται ἀδείας ἀπουσίας καὶ βάσει τίνων διατάξεων. 4) Ἐὰν ὑφίσταται καὶ καθ' ποίαν ἔκτασιν ἡ ἀρμοδιότης τοῦ ἄνω Ταμείου ἐπ' αὐτῶν. 5) Ποῖαι τῶν καταστατικῶν διατάξεων τούτου ἰσχύουσιν.

Ἀπαντήσεις: Ἐπὶ τοῦ προσθέτου ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον (Τμ. Β') ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1. Τὸ διὰ τοῦ ν.δ. 1392/1949 (Ε.Κ. 366) κυρωθὲν ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γμα «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» ὁρίζει ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ, ὅτι οἱ παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν πρὸς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς ἰατροὶ λογίζονται τελοῦντες εἰς εἰδικὴν σχέσιν ἐμμίσθου ἐντολῆς πρὸς τούτους, μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις τὰς θεσπισθείσας διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν.

Ἡ ἀνωτέρω ὅμως διάταξις, ρυθμίζουσα θέματα, ἅτινα ρυθμίζει ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ διὰ τῶν ἄρθρων 648 καὶ 650 αὐτοῦ, ἔπαυσεν ἰσχύουσα, ὡς ἀντικειμένη εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων τούτων τοῦ Α.Κ., συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. δ/τος τῆς 7/10 Μαΐου 1946 «περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ νόμου», ὅπερ ρητῶς κατήργησε «πᾶσας ἀνεξαιρέτως τὰς διατάξεις νόμων, τὰς ρυθμιζούσας θέματα ἀναγόμενα εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν ἀποκατεστημένων Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ εἰσαγωγικοῦ νόμου αὐτοῦ».

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6584/Γ, 677/8.9.1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. Β' 174), θεσπισθεῖσα κατ' ἐξουσιοδότησιν, παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 30.4.1946 ν.δ., δέον νὰ λογισθῇ ὡς ἀνίσχυρος, συνεπείᾳ τῆς ἐπελθούσης, ὡς προεῤῥέθη, καταργήσεως τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως.

Τούτου δοθέντος ἀναγκαίως παρέπεται, ὅτι τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἰατρῶν τοῦ εἰρημένου Ὀργανισμοῦ (ὡς καὶ πάντων τῶν φορέων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως) θέματα, ρυθμίζονται νῦν ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3623/1956 «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς καὶ συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἰατρῶν». Τοῦτο διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι: «Τὰ κατώτατα ὅρια ἰατρικῶν ἀποδοχῶν καὶ αἱ συνθῆκαι ἐργασίας αὐτῶν εἰς πάσης φύσεως καὶ κατηγορίας νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ πάντα ἐν γένει τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὰ ἀπασχολοῦντα ἰατροὺς διὰ τὴν παρὰ τούτων ἐκτέλεσιν ἰατρικῆς ὑπηρεσίας, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως.»

Περαιτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ καθορίζονται αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τῶν ἰατρῶν ἴσαι πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, κατὰ τὴν περιεχομένην ἐν

αὐτῷ βαθμολογικὴν ἀντιστοιχίαν. Εἰδικῶς ὡς πρὸς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ τὰς λοιπὰς ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρ. 1 ἀναφερομένας Ὑπηρεσίας ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι «καὶ ὡς ἄνω ἀποδοχαὶ θεωροῦνται τὸ ἐλάχιστον ὅριον ἰατρικῆς ἀμοιβῆς, διατηρουμένων ἐν ἰσχύϊ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ν. δ/τος καταβαλλομένων ἀνωτέρων». Ἐν συνεχείᾳ ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 8, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. 3796/1957, προβλέπει, ὅτι «ὡς ἰατρικὴ θέσις λογίζεται πᾶσα ὑπηρεσία παρά τινι τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ν. δ/τος ὁριζομένων νομικῶν προσώπων, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀμειβομένη, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται σχέσις ἐργασίας δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου». Τέλος ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ αὐτοῦ ν. δ/τος ἀπαγγέλλει κατάργησιν πάσης διατάξεως ἀντικειμένης εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τοῦ ἐν λόγῳ ν. δ/τος καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν, τῶν παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν πρὸς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, διατηρηθεισῶν ἐν ἰσχύϊ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τούτου τυχὸν καταβαλλομένων μειζόνων ἀποδοχῶν. Ἡ τοιαύτη δὲ ρύθμισις τούτων εἶναι ἀσχετος πρὸς τὴν φύσιν τῆς συνδεούσης τούτους πρὸς τοὺς Ὀργανισμοὺς σχέσεως ἐργασίας, ὡς τοιαύτης δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ δι' ἀποφάσεως τοῦ Α.Σ Δ.Υ.(*), κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 1811/1951, γενόμενος χαρακτηρισμὸς τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα Ταμεῖον ὡς «προσωπικοῦ συνδεομένου μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου», κατ' οὐδὲν ἐπηρεάζει τὴν ὡς εἴρηται ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰς διαληφθείσας διατάξεις τοῦ ν. δ. 3623/1956.

Τούτοις συνεπῶς αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἰατρῶν τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένου Ὀργανισμοῦ ρυθμίζονται νῦν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3623/1956, διατηρουμένων ἐν ἰσχύϊ τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τούτου (16 Νοεμβρίου 1956) τυχὸν καταβαλλομένων μειζόνων ἀποδοχῶν τούτων.

2. Τὰ τῶν δώρων τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ ὁ τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ τούτων, ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

3. Ἐφ' ὅσον οἱ περὶ ὧν πρόκειται ἰατροὶ θεωροῦνται, ὡς προεξετέθη, διατελοῦντες εἰς σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου πρὸς τὸν εἰς ὃν παρέχουσι τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν Ὀργανισμόν, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι δικαιοῦνται οὗτοι ἀδείας ἀπουσίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὅστις μάλιστα ἐν ἄρθρῳ 1 προβλέπει, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ «ἐφαρμόζονται ὑπὲρ ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένων εἰς . . . νομικὰ πρόσωπα, ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου».

4. Ὡς πρὸς τὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἰατρῶν τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἐκφέρει τὴν γνώμην ὅτι, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 95 § 1, 96, 97 ἐπ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 49 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1565/1939 «περὶ κώδικος ἀσκήσεως ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 64 τοῦ ἀπὸ 11.10.1957 δ. δ/τος «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ Ἰατρικῶν Συλλόγων κλπ. διατάξεων», ἡ ἐπὶ τῶν ἰατρῶν ἐν γένει (πλὴν τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, ἐφ' ὅσον ἀπαγορεύεται αὐτοῖς διὰ νόμου ἡ ἰδιωτικὴ ἄσκησις ἐπαγγέλματος, ἄρθρον 49 § 1 τοῦ ὡς ἄνω ἀν. νόμου) πειθαρχικὴ δικαιοδοσία ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ παρ' ἑκάστῳ Ἰατρικῷ Συλλόγῳ λειτουργοῦντα Πειθαρχικὰ Συμβούλια. Τὴν ἄποψιν δὲ ταύτην ἐπικουρεῖ ἐξ ἄλλου τὸ γεγονὸς ὅτι ἐλλείπει ἀπὸ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας τῶν ἰατρῶν τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐφ' οὗ κατὰ βάσιν στηρίζεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἄσκησις πειθαρχικῆς δικαιοδοσίας ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ (πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργ. Δίκαιον σελ. 50, Nikisch - *Βασιλείου*, Ἐργ. Δίκ. σελ. 117 - 118, Α.Π. 241/1954, ΕΕΔ 13, 468, 149/1948, ΕΕΔ 7, 390 κ.ἄ.)(*).

5. Ἐπὶ τοῦ τελευταίου ἐρωτήματος λόγῳ τῆς ἀοριστίας αὐτοῦ τὸ Συμβούλιον ἀπέχει νὰ γνωμοδοτήσῃ.

(*) ΕΕΔ 18, 1098.

(*) Περὶ ἰατρῶν βλέπε καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἐκδ., σελ. 434, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1091, ἔνθα ἡ Πρωτοδικείου Ἄρτης 234/1959, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 42.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΞΟΥΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Συνταγματικόν κύρος εύρείας νομοθετικής έξουσιοδοτήσεως

Παροχή είς τόν Ὑπουργόν τῆς Ἐργασίας διά τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Α.Ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ Α.Ν. 694/1937, ἐξουσιοδοτήσεως πρός τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων.—Ἀκυρότης αὐτῆς, ὡς στερουμένης συνταγματικοῦ κύρους λόγῳ τῆς γενικότητος καί εὐρύτητος αὐτῆς, ὡς καί ἐκείνης διά τοῦ Ν.Δ. 2520/1953 παραχεθείσης.— Ἔγκυρος ὅμως ἡ παροχή εἰδικῆς διά τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων Νόμου δοθεῖσα ἐξουσιοδότησις.— Διάφορος μετοχείρισις ἀπό ἀπόψεως συνταγματικῆς ἀρχῆς περί ἰσότητος.

Προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 73905 Σ. 783 τῆς 2 Ἰανουαρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διά τῆς ὁποίας, δημοσιευθείσης εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 18 τῆς 18.1.1958 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β'), ἐνεκρίθησαν τροποποιήσεις τοῦ ἰσχύοντος Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου ἀσφαλίσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων (Τ. Ε. Α.Π.Ο.Κ.Α.), ἱδρυθέντος διά τοῦ νόμου 971/1937.

Τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καί διά τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του δέν ἀπομακρύνεται τῆς κρατούσης παρ' αὐτῷ ἀπόψεως ὅτι ἡ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἀ. ν. 694/1937, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ν. δ. 2520/1953, τροποποιήσεως ἀσφαλιστικῶν διατάξεων δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δέν εἶναι ἰσχυρά, ὡς στηριζομένη εἰς εὐρεῖαν καί συνεπῶς ἀντισυνταγματικήν ἐξουσιοδότησιν (βλέπε νομολογίαν τοῦ Σ. Ε. ἐν ΕΕΔ 17, σελ. 12, 935, 959, 1277, ΕΕΔ 18, 899, οὕτω καί *Η. Κυριακόπουλος*, Ἕλλην. Διοικητ. Δίκαιον, Α' Εἰσαγωγή, ἔκδ. τρίτη, σελ. 93, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ὑπ' ἀριθ. 382/1958, εἰσηγητής *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 17, 941, ὁμοίως ὑπ' ἀριθ. 224/1958, εἰσηγητής ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 1089).

Διάφορος, ὡς ἐκκαλυμμένως ἐσημειώσαμεν, εἶναι ἡ ἄποψις τοῦ Ἀρείου Πάγου, τήν ὁποίαν ἀκολουθοῦν καί τά δικαστήρια τῆς οὐσίας (Α. Π. 649/1950, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 10, 168, Α Π. 7/1958, εἰσηγητής *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 17, 123, Α. Π. 652/1958, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1128, Α. Π. 760/1958, εἰσηγητής *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, σελ. 9).

Ἡ ἐπίμαχος διάταξις τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ. ν. 11/12 Νοεμβρίου 1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» ὁρίζει τά ἑξῆς: Πᾶσα ἔγκρισις ἤ τροποποίησις τῶν οἱασδήποτε τύπου, πλήν τῶν κατ' οὐσίαν ἀναπτρομένων εἰς κοινωνικούς πόρους, καταστατικῶν καί ὀργανωτικῶν διατάξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τῶν ὑπαγομένων εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, γίνεται διά πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένων εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μετά γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Τό ἀνωτέρω ἄρθρον 59 τοῦ ἀ. ν. 11/12 Νοεμβρίου 1935 ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 ὡς ἑξῆς: «Ἡ ἐκρηθεῖσα ἔννοια αὐτοῦ εἶναι, ὅτι κατά τήν προβλεπομένην ὑπ' αὐτοῦ διαδικασίαν τροποποιοῦνται πᾶσαι αἱ προγενέστεραι αὐτοῦ αἱ ἀφορῶσαι τάς βασικάς ἀρχάς καί τάς λεπτομερείας τῆς ὀργανώσεως, πλήν τῶν ἀφορωσῶν κοινωνικούς πόρους, διατάξεις Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐργασίας, καί αἱ γενόμεναι διά τυπικῶν νόμων. Ἡ διαδικασία τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» ἐφαρμόζεται καί ἐπί τῶν καταστατικῶν καί ὀργανωτικῶν διατάξεων τῶν ὑπό τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐργασίας ὑπαγομένων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὡς καί τῶν διά νόμου θεσπισθεισῶν μετά τήν ἰσχύν τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου.

Ὁπωσδήποτε εἰς τήν περίπτωσιν τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, γίνεται δεκτόν, ὅτι διά τήν τροποποίησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου παρέχεται ὑπό τοῦ ἱδρυτικοῦ αὐτοῦ νόμου εἰδική ἐξουσιοδότησις, ἡ ὁποία εἶναι ἔγκυρος (βλέπε ὑ-

μοίως καὶ Σ. Κ. 1521/1959, εἰσηγητὴς Γ. Σκορτσῆς. ΕΕΔ 18, 176).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 23/1960, Ὁλομέλειας

Πρόεδρευε ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Π. Μερτικόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Ν. Γρηγορίου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Γώτης, Β. Κουντούρης, Πολεδάκης τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Γ. Μαγκάκης, Μ. Γώσσης

Παραδεκτῶς τύπῳ παρεμβαίνει τὸ Ταμεῖον Ἐ. πικουρικῆς Ἀσφαλίσεως ἐκπροσώπων καὶ ὑπαλλήλων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ τῆς ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1959 παρεμβάσεως του πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς τροποποιούσης τὸ καταστατικὸν αὐτοῦ προσβαλλομένης πράξεως.

Καὶ μὲν ἡ ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς προσβαλλομένης πράξεως μνημονευομένη διάταξις τῆς προαγόρευσης 1 τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», καθ' ἣν, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694]1937, «πᾶσαι αἱ διατάξεις τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὀργανωτικοῦ καὶ καταστατικοῦ περιεχομένου, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὰς βασικὰς ὀργανώσεις αὐτῶν καὶ τὰς λεπτομερείας, ὡς καὶ αἱ διὰ τυπικῶν νόμων γινόμεναι, πλὴν τῶν ἀφορωσῶν εἰς κοινωνικοὺς πόρους, δύνανται νὰ τροποποιοῦνται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνωμοδότησιν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Ὀργανισμῶν τούτων καὶ τοῦ παρ' αὐτῷ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὑπεστηρίζετο, ὡς ἔχει παγίως νομολογηθῆ καὶ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, λόγῳ τῆς γενικότητος καὶ εὐρύτητος αὐτῆς, εἰς τὴν διαλαβοῦσαν ἀρχὴν τοῦ ἡμετέρου Συντάγματος περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου στερεῖται συνταγματικοῦ κύρους. Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ ὡσαύτως λόγον ἀνίσχυρος τυγχάνει καὶ ἡ ἐν τῷ αὐτῷ προοιμίῳ μνημονευομένη ἑτέρα διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2520]1953, διότι ὁ διὰ ταύτης προσδιορισμὸς τῆς τελευταίας ἐκτάσεως τῆς διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 59 τοῦ ἀν. νόμου τοῦ 1935 παρεχομένης ἐξουσιοδοτήσεως, καταλείπων εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τὴν ρύθμισιν τοῦ συνόλου σχεδὸν τῶν σχέσεων, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ ἀντικείμενον τῶν καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, εἶναι καὶ αὐτὴ ὑπεράγαν εὐρεῖα καὶ γενικωτάτη, μὴ διαφέρουσα ἐκείνης. Οὐχ ἧττον ὅμως ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις εἶναι ἔγκυρος ἀπὸ ἐπόψεως ἐξουσιοδοτήσεως, ὡς εὑρίσκουσα νόμιμον καὶ ἰσχυρὸν ἔρεισμα εἰς τὴν ἀφορῶσαν εἰδικῶς εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου ἐξουσιοδοτικὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἱδρυτικοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 971]1937 «περὶ ἀσφαλίσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων», δι' ἧς ρητῶς καὶ εἰδικῶς καὶ συνεπῶς συνταγματικῶς ἐγκύρως ὁρίζεται, ὅτι πᾶσα ἔγκρισις ἢ τροποποίησις τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου θεσπισθέντος καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου θὰ ἐνεργῆται κατὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 διαδικασίαν, ἤτοι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπίκλησις ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς προσβαλλομένης πράξεως συνταγματικῶς ἀνισχύρων ἐξουσιοδοτικῶν διατάξεων δὲν καθιστᾶ ἀκυρωτέαν ταύτην, ἐφ' ὅσον στηρίζεται εἰς τὴν ὡς ἄνω ἔγκυρον καὶ ἰσχυρὰν ἐξουσιοδοτικὴν διάταξιν τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου νόμου. Δι' ὃ ὁ πρῶτος λόγος ἀκυρώσεως, στηριζόμενος εἰς τὸ ἀνίσχυρον τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 59 τοῦ ἀ.νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 καὶ 1 τοῦ ν.δ. 2520]1953, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Ἀπορριπτέος ὡσαύτως ὡς νόμῳ ἀβάσιμος τυγχάνει καὶ ὁ δεύτερος λόγος ἀκυρώσεως διὰ παράβασιν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2868]1922, δι' ἧς παρέχεται ἐξουσία ἐγκρίσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τροποποιήσεως τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, δεδομένου ὅτι τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν στηρίζει, ὡς εἴρηται, ἡ ἔγκυρος συνταγματικῶς νεωτέρα εἰδικὴ ἐξουσιοδοτικὴ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 971]1937, ἥτις παρέχει ἐξουσίαν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας πρὸς τροποποίησιν τοῦ καταστατικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Καὶ ὁ τρίτος καὶ ὁ τελευταῖος λόγος ἀκυρώσεως διὰ παράβασιν τῆς συνταγματικῆς ἀρχῆς τῆς Ἰσότητος, ἐκτὸς τῆς ἀοριστίας του, εἶναι καὶ οὗτος ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπορριπτέος καὶ ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, διότι ἡ διὰ τῆς παραγράφου 12 τοῦ ἐδαφ. 1 τοῦ ἄρθρου 18 τῆς προσβαλλομένης πράξεως διάφορος μεταχείρισις ὡρισμένης κατηγορίας παλαιῶν συνταξιούχων δικαιολογεῖται πλήρως ἐκ τῶν διαφόρων προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς οὗτοι ἐνεταξιοδοτήθησαν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς διαπιστωθείσας νέας ταιαύτας διὰ τοὺς ἐφεξῆς συνταξιοδοτουμένους τῆς ἀντιστοίχου κατηγορίας ἡσφαλισμένων.

Κατ' ἀκολουθίαν τοῖς ἄνω δέον νὰ ἀπορριφθῶσιν ἀμφότεραι αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις, νὰ γίνῃ δὲ δεκτὴ ἡ παρέμβασις.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς ἀποφάσεων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων

Προσβολὴ ὑπ' ἀριθ. 5|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ὡς ἀναιτιολογήτου.—Παραπομπὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἀδέσμευτον κρίσιν αὐτοῦ εἰς ἓν τῶν πλειόνων ἁρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, προκυψάσης μεταξὺ μισθωτῶν ὡρισμένου κλάδου ἢ ἐπαγγέλματος πλειόνων πρωτοδικειακῶν περιφερειῶν ἢ καὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας καὶ τῶν ἀντιστοίχων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐπιλογὴ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ θέλοντος ἐπιληφθῆ τῆς διαφορᾶς διαιτητικοῦ ὀργάνου.—Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διαιτητικῶν ἀποφάσεων.—Χρόνος ἐκδόσεως διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

Ἡ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸ Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν, ἐπιληφθὲν τῆς ἐπιλύσεως συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὡς καὶ τῆς Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑτέρου, παραπεμφθείσης εἰς αὐτὸ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 9 § 2 καὶ 17 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 25/1958 ἀπόφασίν του.

Κατ' αὐτὴν ἠκυρώθησαν ἐφεσιν ἀμφότερα τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ὅπερ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1959 ἀποφάσεώς του (ΕΕΔ 18, 626) μετερρύθμισε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου καὶ καθώρισε τὰ ἀπὸ 1.1.1959 καταβλητέα κατώτατα ἡμερομίσθια τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια κεραμοπλινθοποιίας ἀπασχολουμένων, ὡς ἐπίσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων διὰ τὸ ἀπὸ 20.8.1958 μέχρι τῆς 1.1.1959 χρονικὸν διάστημα, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὁποῖον ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις περιλαμβάνει ἀναδρομικὴν ρήτραν.

Τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς (ΕΕΔ 18, 626) ἐζητήθη ἡ ἀκύρωσις.

Ἐκτὸς τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει του ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 17 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.) περὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς παραπομπὴν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας εἰς τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήριον τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του ἐπανέρχεται εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ νομολογηθέντα ἐπὶ τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως (βλέπε ὁμοίως Σ.Ε. 1723/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 1260, Σ.Ε. 1745/1959, εἰσηγητὴς *Ο. Κυριακοῦ*, ΕΕΔ 18, 1323, Σ.Ε. 1819/1959, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 1355).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 53/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Π. Μερτικόπουλος*.

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Σ. Πλαϊκασσοβίτης*.

Διωγόμενοι οἱ κ.κ. Τ. Λεονταρίτης, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Β. Βασιλείου.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5|30.3.1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κατατεθείσης συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 § 3 τοῦ νόμου 3239|1955 «περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 9 τοῦ ν. δ. 3755|1957, εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τὴν 22.4.1959 καὶ ἰσχυούσης ἀπὸ τῆς ἐπομένης. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπελύθη ἡ μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὡς καὶ τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου, προκύψασα συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας καὶ καθωρίσθησαν νέα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια κεραμοπλινθοποιίας ἀπασχολουμένων.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν προκειμένην δίκην διὰ τῆς ἀπὸ 16.9.1959 παρεμβάσεως τῆς πρὸς διατήρησιν ἐν ἰσχύϊ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἡ Ὁμοσπονδία Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὴν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει περιλαμβανομένην αἰτιολογίαν ἡ αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν τῷ ὡς ἄνω ἐπαγγέλματι ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ὁλοκλήρου τῆς χώρας δικαιολογεῖται ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ 1956, ὅτε καθωρίσθησαν τὰ ἰσχύοντα ἡμερομίσθια, ἐπελθούσης σημαντικῆς αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος, ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ χρησιμοποιήσεως νέων τεχνικῶν μέσων εἰς τὴν κεραμοποιΐαν, ἐξ ἧς ηὐξήθη γενικῶς ἡ παραγωγὴ

και ἐμειώθη ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὸν οἰκεῖον κλάδον χρησιμοποιουμένων προσώπων, ὡς καὶ ἐκ τοῦ συγχρονισμοῦ τῶν τεχνικῶν μέσων εἰς ἅπαντα τὰ βιομηχανικὰ καὶ βιοτεχνικὰ ἐργοστάσια καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἐπελθούσης ὁμοιομορφίας τῆς ἐργασίας, ἧς ἕνεκα δὲν δικαιολογεῖται πλέον ὁ διαφορισμὸς ἡμερομισθίων μεταξὺ βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων. Ποιεῖται δὲ ἐν τούτοις ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις περαιτέρω διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἡμερομισθίων τῶν μισθωτῶν τοῦ κλάδου, αἵτινες ἀπασχολοῦνται εἰς τὰς περιφερείας τῶν Νομῶν Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας, καὶ ἐκείνων, αἵτινες ἀπασχολοῦνται εἰς τὰς νήσους, ὡς καὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς πάσας τὰς λοιπὰς περιφερείας τῆς χώρας, καθοριζομένου δι' ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω τριῶν περιπτώσεων διαφόρου κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ὅθεν νομίμου καὶ ἀρκούντως ἐξειδικευμένης αἰτιολογίας συνάγεται, ὅτι, ἐν ὄψει τῶν ἐν ταύτῃ μνημονευομένων ὡς ἀνωγειακῶν λόγων, αἵτινες δικαιολογοῦσι κατ' ἀρχὴν τὴν καθολικὴν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν τοῦ κλάδου, ἐξετιμήθησαν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου διαιτητικοῦ ὀργάνου καὶ αἱ εἰδικώτεραι οἰκονομικαὶ συνθῆκαι καὶ ὅροι, ὑπὸ τοὺς ὁποίους λειτουργοῦσιν αἱ ὁμοειδεῖς ἐπιχειρήσεις τῶν ἐπαρχιῶν. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἀκυρώσεως, δι' οὗ προβάλλεται ἀναιτιολόγητον τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐλέγχεται ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 17 § 2 τοῦ ν. 3239]1955 «συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας, ἀφορῶσα τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου κλάδου ἢ ἐπαγγέλματος πλειόνων πρωτοδικειακῶν περιφερειῶν ἢ καὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας, δύναται νὰ παραπεμφθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ἢ ἄλλης πόλεως, ἡ δὲ ἀπόφασις αὐτοῦ ἢ τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἰσχύει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διὰ τὴν ὁριζομένην ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ περιφέρειαν». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τὴν ἀδέσμευτον κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀφίεται, τόσον ἡ κατ' ἀρχὴν παραπομπὴ εἰς ἓν τῶν πλειόνων ἁρμοδίων διαιτητικῶν ὀργάνων συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, προκυψάσης μεταξὺ μισθωτῶν ὡρισμένου κλάδου ἢ ἐπαγγέλματος πλειόνων πρωτοδικειακῶν περιφερειῶν ἢ καὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας καὶ τῶν ἀντιστοίχων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ὅσον καὶ ἡ ἐπιλογὴ τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου, ὅπερ, κατὰ παραπομπήν, θέλει ἐπιληφθῇ τῆς ἐπιλύσεως τῆς ὅλης διαφορᾶς. Προκυψάσης, ὅθεν, ἐν πρακειμένῳ συλλογικῆς διαφορᾶς, ἀφορώσης τοὺς εἰς τὸ ἐπάγγελμα κεραμοπλινθοποιίας ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς ὁλοκλήρου τῆς χώρας, νομίμως ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας παρέπεμψε ταύτην πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὰ ἁρμόδια διαιτητικὰ ὄργανα τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν, μὴ ἀπαιτουμένης κατὰ τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν καὶ συνδρομῆς ὁμοιομόρφων συνθηκῶν λειτουργίας καὶ παραγωγῆς μεταξὺ πασῶν τῶν ὁμοειδῶν ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἵνα χωρήσῃ ἡ τοιαύτη παραπομπὴ εἰς τὸ ἐπιλεγὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ διαιτητικὸν ὄργανον, ὡς ἀβασανίστως ἰσχυρίζονται οἱ αἰτοῦντες, ὧν καὶ ὁ περὶ κακῆς χρήσεως διακριτικῆς ἐξουσίας ἢ ἄλλως καταχρήσεως ἐξουσίας προβαλλόμενος συναφὴς λόγος ἀκυρώσεως ἐλέγχεται ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, δεδέντος ὅτι τοιοῦτος λόγος οὐδόλως προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου.

Διὰ τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 15 § 5 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239]1955 προστεθείσης διατάξεως παραγράφου 6 ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν. δ. 3755]1957 ὡρίσθη, ὅτι «ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πάροδον τῶν ἐν τῷ παρόντι ὁριζομένων προθεσμιῶν διαδικασίας, ἐνώπιον τῶν ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ταύτης δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἑπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων ἡμέρας». Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ὁ νομοθέτης κατέστησε ὑποχρεωτικὸν τὸν καθορισμὸν ὡς χρόνου ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ἐπιλυούσης συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως τὴν ἡμερομηνίαν πάντως, καθ' ἣν, τηρουμένων τῶν ἐν τῷ νόμῳ προθεσμιῶν, ὤφειλε νὰ περατισθῇ ἡ ὅλη διαδικασία τῆς διαιτησίας, μὴ ἐπιτρεπομένου εἰς τὸ διοικητικὸν διαιτητικὸν ὄργανον ὅπως καθορίσῃ μεταγενεστέραν χρονολογίαν ἰσχύος. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὁρίσασα ὡς χρόνον ἰσχύος της τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἔδει νὰ εἶχε, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὁλοκληρωθῇ ἡ διαδικασία τῆς διαιτησίας, συνεμορφώθη πρὸς τὴν ρητὴν ταύτην ἐπιταγὴν τοῦ νόμου καὶ ὁ περὶ κακῆς χρήσεως διακριτικῆς ἐξουσίας προβαλλόμενος σχετικὸς λόγος ἀκυρώσεως ἐλέγχεται ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, ἐν ὄψει καὶ τοῦ κατ' ἀρχὴν ἐνθεικτικοῦ χαρακτῆρος τῶν ἐν προκειμένῳ πρὸς ἔκδοσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως τασσομένων διοικητικῶν προθεσμιῶν (ἄρθρον 11 §§ 1 καὶ 4, ἄρθρον 12, ἄρθρον 14 § 1 καὶ ἄρθρον 15 § 5 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 3755]1957), οὗ ἕνεκα ἡ μετὰ τὴν παρέλευσιν τούτων ἐκδιδομένη διαιτητικὴ ἀπόφασις οὐδόλως καθίσταται ἄκυρος.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ ἀπορριφθῇ, ἡ δὲ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις γίνῃ δεκτή.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΑΜΟΙΒΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙ' ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

Έννοια άδεσμεύτου τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ ὑπό δικονομικῶν τύπων

Παροχή διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προσαυξήσεως εἰς τό διά μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενον προσωπικόν, τό κατά τάς Κυριακάς καί τάς ἐκ τοῦ Νόμου καθιερουμένας ὡς μή ἐργασίμους ἑορτάς ἀπασχολούμενον, ἐξ 75 ο]ο ἐπί τοῦ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ.—Μισθός ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων.—Ἐφαρμογή σχετικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καί ἐπί τοῦ Δημοσίου.— Ὧραι ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων.— Ὑπερωριακή ἐργασία.— Καθιέρωσις διά τῶν ἄρθρων 12 καί 20 τοῦ Νόμου Γ.Ο.Δ' ἀδεσμεύτου τοῦ κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν δικάζοντος Δικαστοῦ ὑπό δικονομικῶν τύπων, ἀναγομένων εἰς τά μέσα ἀποδείξεως καί τήν ἀποδεικτικήν αὐτῶν δύναμιν, ἰσχύοντος πάντοτε τοῦ θεμελιώδους ἀξιώματος τῆς Πολιτ. Δικονομίας, καθ' ὅ ὁ Δικαστής δέν δύναται νά ἐπιδικάσῃ ποσόν πέραν τοῦ ζητηθέντος.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 276/1959 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 630), διά τῆς ὁποίας ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ χορηγουμένη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς αὕτη αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 388), προσαύξησις εἰς τό διά μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενον ἐν γένει προσωπικόν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καί ἐργασιῶν, τό ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἀπασχολουμένων κατά τάς Κυριακάς καί τάς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μή ἐργασίμους ἑορτάς, συνίσταται εἰς ποσοστόν 75 ο/ο ἐπί τοῦ 1/25 τοῦ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ.

Ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργική ἀπόφασις ἀναφέρεται εἰς νομίμους κατά Κυριακάς καί ἄλλας μή ἐργασίμους ἡμέρας (περί τῶν ὁποίων τό ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ΕΕΔ 16, 1062) παρεχομένην ἐργασίαν (Α.Π. 687/1958, εἰσηγητής *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 15, 24, βλέπε καί Α.Π. 663/1958, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 865 διά τήν ἐφαρμογήν τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περί προσθέτου ἡμιορίας διά νυκτερινήν ἐργασίαν), προκειμένου δέ περί τοῦ Δημοσίου, ὡς εἰς τήν περίπτωσιν, κατά τό ἀπό 8/14 Μαρτίου 1930 π. δ/γμα «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως» (ἄρθρον 7 § 1) ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ἐκτός ἄλλων, καί αἱ βιομηχανίαι καί τά μονοπώλια, τά ὁποῖα ἀσκοῦνται ὑπό τοῦ Κράτους.

Ἑπομένως νομίμως ἐν προκειμένῳ παρεσχέθη κατά Κυριακάς ἐργασία καί εἶχεν οὕτω εὐθέως ἐφαρμογήν ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργική ἀπόφασις, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 388), καί ἡ ὁποία ἐφαρμόζεται ἐπί πάντων τῶν μισθωτῶν, τῶν διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετά τοῦ ἐργοδότου συνδεομένων καί ἂν οὗτος εἶναι τό Δημόσιον ἤ ἕτερον Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου (Α.Π. 421/1956, εἰσηγητής *Ι. Τροχανῆς*, ΕΕΔ 15, 781 καί λοιπαί παραπομπαί εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 780). (Ἐξαιροῦνται ὡς πρός τάς ἰδιωτικάς ἐπιχειρήσεις οἱ ἐπί ποσοστοῖς ἀμειβόμενοι περιβιτρῶροι ἐπιτιατορίων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων καί λοιπῶν συναφῶν κέντρων, βλέπε ΕΕΔ 16, 979, οἱ ἀρτεργάται, βλέπε ΕΕΔ 16, 238).

Ἀρείου Πάγου 7/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Π. Σπεντζόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σαφαρῆς, Δ. Μαγγιῶρος, Νομικός Σύμβουλος τοῦ Κράτους

Νομίμως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου ἡ ὑπό κρίσιν ὑπόθεσις πρός περαιτέρω κατ' οὐσίαν συζήτησιν, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 834 §§ 3 καί 4 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957, παρεμπεφθείσα εἰς αὐτό ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 276]1959 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ἧς ἀρθείσης τῆς μεταξύ τοῦ Α' καί τοῦ Β' Τμημάτων ἀναφυείσης διαφωνίας ἐκρίθη, ὅτι κατά τήν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Οἰκονομικῶν, ὡς αὕτη ἡρμηνεύθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825]1951 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, ἡ χορηγουμένη προσαύξησις εἰς τό διά μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενον προσωπικόν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καί ἐργασιῶν τό ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἀπασχολούμενον κατά τάς Κυριακάς καί τάς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μή ἐργασίμους ἑορτάς συνίσταται εἰς ποσοστόν 75ο]ο ἐπί τοῦ 1/25 τοῦ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ.

Οὕτως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων καί ἐπικαλουμένων ὑπ' ἀριθ. 113]1958 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου καί τῆς ταύτης ὑπ' ἀριθ. 367]1958 τοῦ Β' Τμήματος αὐτοῦ καί τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ.

276]1959 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ' ἐκδοθεῖσα προσβαλλομένη ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 13851]1956 τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀνηρέθη ἐν μέρει, ἤτοι κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῆς τὰς ἀφορώσας τὰς διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐκθέσεως ἀγωγῆς αἰτήσεις τοῦ ἐνάγοντος περὶ πληρωμῆς αὐτῷ ὑπερωρίων καὶ τῆς προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ τοῦ ὅτι εἰργάσθη κατὰ Κυριακὰς καὶ ἄλλας καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ὑπὸ τοῦ νόμου ἑορτάς. Συνεπῶς, τῶν διαδίκων ἐπαναερχομένων συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 834 § 1 Πολ. Δικ. εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως, κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐν μέρει, ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐρευνητέα ἀποβαίνει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὰς διαληφθείσας αἰτήσεις αὐτῆς, μετὰ τὴν διὰ τῆς ἄνω μὴ κατὰ τοῦτο ἀναιρέσεως ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἐξαφάνισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2194]1956 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ' δικάσαντος αὐτὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς οὗτος ἀπεφήνατο κατηργημένην τὴν διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἀνοιγεῖσαν δίκην, λόγῳ παραιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τοῦ δικογράφου ταύτης.

Κατὰ μὲν τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 12284] 984 τῆς 3]22 Μαρτίου 1952 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 28]1944, ὡς οὗτος αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 866]1946 ἀν. νόμου, καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἰσχυούσης νομίμως ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου ἐχούσης, καθωρίσθη ὁ βασικὸς μισθὸς τῶν ὁδηγῶν τῶν πάσης φύσεως φορτηγῶν αὐτοκινήτων τῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μεθ' οἱουδήποτε ἐργοδότου καὶ ἑπομένως, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος αὐτῆς, μηδεμίαν παιουμένης διάκρισιν, ἐφαρμοζομένης καὶ ἂν ὁ ἐργοδότης εἶναι, ὡς ἐν προκειμένῳ, τὸ Δημόσιον, εἰς δραχ. 870.000 (π.Ε.) μηνιαίως, προσαυξανόμενος δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας εἰς 5 ο]ο δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόροις ἐργοδόταις ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ διπλώματος ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριῶν πενταετιῶν καὶ ἐπίσης προσαυξανόμενος καὶ δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν 10 ο]ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5 ο]ο δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν. Κατὰ δὲ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρὰ τοὺς περὶ τοῦ ἐναντίου μὴ νόμῳ βασίμους ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου ἰσχυόντος καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, π. διατάγματος τῆς 27 Ἰουνίου]4 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» καὶ ἐφαρμοζομένου συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρ. 3 αὐτοῦ καὶ οἰκοθεν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου β. δ]τος τῆς 28 Ἰανουαρίου]4 Φεβρουαρίου 1938 «περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων», δι' οὗ ἐκανονίσθησαν αἱ ὧραι ἐργασίας καὶ τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, οἷος ὁ ἐνάγων, κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ διακρίσεις των, χορηγεῖται διὰ τὰς προσθέτους πέραν τῆς ὀκταώρου ἐργασίας ἀντιμισθία, ἥτις δέον νὰ εἶναι ηὐξημένη τοὐλάχιστον κατὰ 25 ο]ο ἐν σχέσει μὲ τὴν κανονικήν. Κατὰ ταῦτα ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἐγκύρως καταρτισθείσης συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μεταξὺ αὐτοῦ, ὡς ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, κατὰ μῆνα ἀμειβομένου, καὶ τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου περὶ πληρωμῆς αὐτῷ δρχ. 2.693 ἐκ διαφορᾶς διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν παρ' αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην ἐπὶ δίωρον καθ' ἑκάστην ἡμέραν νομίμως, ὡς συνομολογεῖται, καθ' ὑπερωρίαν ἐργασίας κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16.1.1951 ἕως 22.3.1952 εἶναι νόμιμος (ἄρθρον 659 § 2, 648 καὶ 653 Ἀστικοῦ Κώδικος). Καὶ ναὶ μὲν αὐτὴ ἀνέρχεται εἰς δρχ. 6.301, δεδομένου ὅτι ὁ μὲν βασικὸς μισθὸς του ἐν ὅλῳ κατὰ τὰ ἀμέσως ἀνωτέρω ὡρίσθη εἰς δραχμὰς 870 μηνιαίως, προσαυξανόμενος κατὰ 5 ο]ο λόγῳ πενταετοῦς αὐτοῦ προϋπηρεσίας καὶ προσέτι κατὰ 10 ο]ο διὰ τὴν σύζυγον αὐτοῦ καὶ 5 ο]ο δι' ἕκαστον τῶν δύο τέκνων του, ἤτοι δραχ. 1.087 μηνιαίως, ἡμερησίως δὲ εἰς δραχ. (1.807 : 25) 43.50 καὶ καθ' ὥραν εἰς δραχ. (43.5 : 8)5.43, προσαυξανόμενος κατὰ 25 ο]ο, ἤτοι δραχ. 6.78 ἐπὶ 928 ὥρας, καθ' ἃς ὁ ἐνάγων, ὡς ἐδέξατο μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἡ μὴ κατὰ τοῦτο ἀναιρεθεῖσα κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰργάσθη νομίμως πλέον τοῦ ὀκταώρου, πλήν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων αἰτεῖται κατὰ τὸ ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 11 κονδύλιον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὡς ἐξ αὐτῆς προσαγομένης προκύπτει, λόγῳ διαφορᾶς, ὡς ἐν αὐτῇ ἐκθέτει, δίωρου ὑπερωριακῆς ἐργασίας του κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16.1.1951 μέχρις 22.3.1952 μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ τοῦ ἤδη καταβληθέντος αὐτῷ μένουν δρχ. 2.693.480 (π.Ε.), χωρὶς νὰ καθορίζῃ ποῖον ἀκριβῶς τὸ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης καταβληθὲν αὐτῷ ποσόν, δὲν δύναται ἤδη νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ, κατὰ τὴν σχετικὴν νόμιμον ταῦ ἐναγομένου ἔνστασιν, ποσὸν πλέον τοῦ οὕτω αἰτουμένου, ὡς ἤδη διὰ τῶν προτάσεών του ἐπιδιώκει ὁ ἐνάγων, ἀπορριπτέου οὕτω κρινομένου τοῦ σχετικοῦ αἰτήματός του ταύτου κατὰ τὸ θεμελιῶδες ἄξίωμα τοῦ ἄρθρου 170 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ὃ ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ ἐπιδικάσῃ ποσὸν πέραν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ζητηθέντος. Τὸ θεμελιῶδες τοῦτο ἄξίωμα τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἰσχύει καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ διαδικασίᾳ τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', καθ' ὅσον, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 12 καὶ 20 τοῦ νόμου τούτου, δι' αὐτοῦ καθιεροῦται μόνον τὸ ἀδέσμευτον τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτοῦ δικάζοντος δικαστοῦ ὑπὸ δικονομικῶν τύπων, τῶν προφανῶς ἀναγομένων εἰς τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν αὐτῶν δύναμιν, πρὸς ταχείαν τῆς διαφορᾶς λύσιν καὶ ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας καὶ ἀποβλέποντος τοῦ δικαστοῦ μόνον εἰς τὴν οὐσίαν, οὐδαμῶς ὅμως ἐσκοπήθη διὰ τοῦ νόμου τούτου ἡ κατάργησις τοῦ ἄνω θεμελιώδους δικονομικοῦ ἀξιώματος τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἰργάσθη κατὰ τὸ εἰρημένον χρονικὸν διάστημα

328 ὥρας καθ' ὑπερωρίαν, ὡς βεβαιοῦται ἐν τῇ ἀπό 5.4.1954 βεβαιώσει τῆς Ὑπηρεσίας Διαχειρίσεως Πολιτικῆς Ἀεροπορίας, ἀλλ' ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 7362 τῆς 23.4.1958 ἐγγράφου τῆς Ὑπηρεσίας Πολιτικῆς Ἀεροπορίας πρὸς τὸ Γραφεῖον τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου, ὁ ἐνάγων δὲν εἰργάσθη ὑπερωριακῶς, ἀλλ' ἡ ὑπηρεσία ἐνεφάνισεν αὐτὸν εἰκονικῶς καὶ ἀναληθῶς ὡς ὑπερωριακῶς ἐργασθέντα ἐπὶ δίωρον καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπὶ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ νὰ καταβάλλῃ εἰς αὐτὸν ηὐξημένον ἡμερομίσθιον, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατὰ τὸ μή, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀναιρεθὲν μέρος αὐτῆς, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη ὑπερωριακῶς κατὰ τὸ ἄνω χρονικὸν διάστημα 328 ὥρας, κατ' ἀκολουθίαν ἀπαράδεκτος ἀποβαίνει καὶ ὁ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἐπαγόμενος παρὰ τοῦ ἐναγομένου ὅρκος καὶ ἐπομένως μὴ ἐπιβλητέος οὗτος κρίνεται.

Καὶ ὡς πρὸς τὸ ἕτερον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς αἴτημα περὶ πληρωμῆς τῷ ἐνάγοντι δραχ. 1221, περὶ οὗ τὸ ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 12 κονδύλιον τῆς ἀγωγῆς ταύτης, λόγῳ διαφορᾶς διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλας νόμῳ ἀργίας ἡμέρας ἑορτῶν 79 ἐν συνόλῳ κατὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, ἐγκύρως καὶ νομίμως, ὡς συνομολογεῖται, ἐργασίαν αὐτοῦ, εἶναι νόμιμος, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825]254 τῆς 20 Ἀπριλίου]9 Μαΐου 1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως», ἐκδοθείσης, ὡς εἴρηται, κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν. 28]1944 καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιευθείσης, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὁποίας, ὡς ἐκρίθη διὰ τῆς διαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 276]1959 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ χορηγουμένη προσαύξησις εἰς τὸ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενον ἐν γένει προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν τὰ ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἀπασχολούμενον κατὰ Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς συνίσταται εἰς ποσοστὸν 75 ο]ο ἐπὶ τοῦ 1.25 τοῦ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ. Ἡ οὕτω δὲ καθοριζομένη προσαύξησις τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ διὰ τὰς 79 Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς ἡμέρας ἀργίας ἑορτάς, καθ' ἃς ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω διάστημα εἰργάσθη, νομίμως καὶ ἐγκύρως, ὡς ὁδηγός, κατὰ τὰ εἰρημένα, φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ἀνέρχεται, ὑπολογιζομένη εἰς ποσοστὸν 75 ο]ο] ἐπὶ τοῦ 1]25 τοῦ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ τῶν ὡς εἴρηται δραχ. 800 μηνιαίως, κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 12284]914 τῆς 3]12 Μαρτίου 1952 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας εἰς δραχμὰς 4.812. Ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ρηθὲν ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 12 κονδύλιον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς αἰτεῖται δραχ. 1.221.000 (π.δ.) λόγῳ διαφορᾶς μεταξὺ ὡσαύτως τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ τοῦ ἤδη καταβληθέντος αὐτῷ διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἡμέρας ἀργίας, ὡς ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἐκθέτει, ἐργασίαν του, κατὰ τὸ ρηθὲν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16.1.1951 ἕως 22.3.1952, χωρὶς νὰ καθορίζῃ ποῖον τὸ ἤδη καταβληθὲν αὐτῷ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ποσόν, δὲν δύναται διὰ τὸν αὐτόν, ὡς ἀμέσως ἀνωτέρω, λόγον νὰ ζητήσῃ νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ ποσὸν μεῖζον τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτουμένου, κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτέα, κατὰ τὴν σχετικὴν νόμῳ βάσιμον ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου ἡ ἤδη διὰ τῶν προτάσεων προβαλλομένη αἴτησις τοῦ ἐνάγοντος περὶ καταψηφίσεως τοῦ ἐναγομένου εἰς πληρωμὴν αὐτῷ δραχ. 4.285. Εἰρήσθω δὲ ὅτι περὶ τῶν διὰ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως ἐπιδικασθέντων τῷ ἐνάγοντι ποσῶν ἐκ τῶν δύο τούτων αἰτιῶν (ὑπερωριῶν καὶ προσαυξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ τῆς κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασίας αὐτοῦ) δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἤδη λόγος, ὡς οἱ διάδικοι θέλουσι, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ λεχθέντα ἀνωτέρω, κατὰ τὰς δύο διατάξεις αὐτῆς ταύτης ἀνηρέθη ἡ προσβαλλομένη αὕτη ἀπόφασις.

Κατὰ ταῦτα τὸ σύνολον τῶν ποσῶν, ἅτινα δικαιοῦται ὁ ἐνάγων νὰ λάβῃ διὰ τὴν ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτιθεμένην αἰτίαν ἀνέρχεται, ὡς ἐκρίνεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 13851]1956 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, κατὰ τὰς μὴ ἀναιρεθείσας διατάξεις αὐτῆς, εἰς δραχ. 18.741, ἤτοι δραχ. 16.566 ὡς μισθὸς αὐτοῦ καὶ δραχ. 2.175 διὰ δῶρα 1952 καὶ 1953 διὰ τὸ Πάσχα καὶ Χριστούγεννα, ἐξ ὧν ἀφαιρουμένων τῶν καταβεβλημένων αὐτῷ δραχ. 18.200 μένει ὑπόλοιπον ἐπιδικαστέον αὐτῷ δραχ. 541. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δέον νὰ προστεθῶσι, κατὰ τὰ ἀμέσως ἀνωτέρω, δραχ. 2.693 ἐκ διαφορᾶς λόγῳ διώρου ὑπερωριακῆς ἐργασίας (11ου κονδύλιον ἀγωγῆς) καὶ δραχ. 1221 (12ον κονδύλιον ἀγωγῆς) λόγῳ διαφορᾶς διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἡμέρας ἀργίας ἐργασίαν του δραχ. 3914, ἤτοι ἐν συνόλῳ, μετὰ τῶν ἄνω δραχ. 541, δραχ. 4.455 καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο δέον συνολικῶς νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ καὶ ὄχι δραχ. 6.464, αἵτινες ἐπεδικάσθησαν διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως.

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έκτασις έφαρμογής της ὑπ' ἀριθ. 2/1959 διαιτητικής ἀποφάσεως

Παροχή ἐργασίας ταξινόμου ἐμπορεύματος.—Ἀνεφάρμοστον ὑπ' ἀριθ. 2]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ρυθμιζούσης τὴν νόμιμον μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τῶν γραφείων καὶ τοῦ τοιούτου τοῦ ἐκτελοῦντος ἐργασίαν γραφείου, ἀνεξαρτήτως τοῦ τόπου ἔνθα παρέχεται ἡ ἐργασία, τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων.—Ἀνεφάρμοστον ἐπίσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 14]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀφορώσης εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν γραφείων.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀπὸ 12.8.1936 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, μὴ ὑπαρχούσης εἰς τὴν περίπτωσιν ἑτέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τελικῶς εἰς τὴν ἀπὸ 24.8.1958 ὁμοίαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου, ἀξιώσεις μισθωτοῦ διὰ διαφορὰν μισθοῦ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16867/13658/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 15, 1823) καὶ τῆς τελευταίας ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/3371/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 943).

Ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 468/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Πρωτοδίκης *Ε. Μπαγιάκης*, ΕΕΔ 18, 1140), διαχωρίζει τὴν ἔκτασιν ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῶν ἀποφάσεων. (Βλέπε περὶ τοῦ θέματος καὶ σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 18, 1140 καὶ τῆς ἐπικυρουμένης ἀπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ἀποφάσεως).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 22263/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ε. Μπούκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσακούμης, Δ. Φιλιππίδης

Ὁ ἐκκαλῶν τὴν 8.9.1958 προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, λήξάσης τὴν 15.5.1959 διὰ τῆς παρόδου τῆς συμπεφωνημένης διαρκείας, ὡς ταξινόμος βάμβακος εἰς τὰ ἐν Πειραιεῖ ἐκκοκιστήρια αὐτῆς καὶ, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ εἴδους τῆς κατὰ τὴν σύμβασιν παρεχομένης ἐργασίας του ταύτης, αὐτὸς δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ προσωπικοῦ γραφείων, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐξετέλει ὑπηρεσίαν γραφείου. Περὶ τούτων σαφῶς κατεθέτουσιν ἅπαντες οἱ ἐξετασθέντες μάρτυρες. Ἑπομένως ὁ ἐκκαλῶν δὲν ὑπήγετο ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2]1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, τὴν κυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929]3371]1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας καὶ ἀκαδρομικῶς, ἰσχύσασαν ἀπὸ 18.9.1958 κατὰ τὴν παράγραφον 11 αὐτῆς, ἐφαρμογὴν δὲ ἔχουσαν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν γραφείων καὶ τοῦ τοιούτου τοῦ ἐκτελοῦντος ἐργασίαν γραφείου, ἀνεξαρτήτως τοῦ τόπου, εἰς ὃν παρέχεται αὕτη, τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, οὔτε εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 14]1956 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, τὴν ἀφορῶσαν εἰς τοὺς αὐτοὺς μισθωτούς, ἀλλ' εἰς τὴν ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῆς 12.8.1936, ἅτε μὴ ὑπαρχούσης ἑτέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὑπουργικῆς ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθοριζούσης τὰς ἀποδοχὰς τῶν ταξινόμων βάμβακος, ὡς τὰ καθωρισμένα δι' αὐτῆς κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἀναπροσηρμόσθησαν μεταγενεστέρως καὶ τελικῶς διὰ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ὁμοίας συλλογικῆς συμβάσεως, ἰσχυσάσης ἀπὸ 24.8.1958. Ὅθεν, ἀπορρίψασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, δι' ἃς οὗτος ἠξίου τὴν εἰς αὐτὸν πληρωμὴν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ νομίμου μισθοῦ, τὸν ὁποῖον ἐλάμβανε, συμφώνως τῇ ἀπὸ 22.8.1958 συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας, τοῦ τοιούτου τοῦ θεσπιζομένου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἄλλως τῆς ὑπ' ἀριθ. 14]1956 τοιαύτης ὡς πρὸς τὸ ἐκτελοῦν ὑπηρεσίαν γραφείου προσωπικὸν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ., οὐδόλως ἐσφάλη, οἱ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες ἐν τῷ ἐφετηρίῳ λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Μερική απασχόλησις μισθωτού και οφειλόμενος νόμιμος μισθός

Υπολογισμός αποζημιώσεως απολυομένων κατά τον Νόμον 3198/1955 μισθωτών βάσει των τακτικών αποδοχών του τελευταίου μηνός υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως.— Καταβολή κατωτέρου του νομίμου μισθού λόγω μειωμένης απασχολήσεως του μισθωτού.—Ανάλογος μισθός διά δίωρον καθ' ημέραν απασχόλησιν, όταν ο νόμιμος παρέχηται δι' επτάωρον ταιαύτην.

Κατά το άρθρον 5 του νόμου 3198/1955 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί καταγγελίας της σχέσεως εργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) ο υπολογισμός της αποζημιώσεως γίνεται βάσει των τακτικών αποδοχών του τελευταίου μηνός υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως.

Ορίζων τούτο ο Νομοθέτης είχεν υπ' όψιν του ότι δι' ισχυόντων νόμων κατά την δημοσίευσιν του εν λόγω νόμου (ως το ν.δ. 2511/1953 περί ελέγχου ομαδικών απολύσεων, καταργηθέν βραδύτερον διά του νόμου 3464/1955) και αυτού του νόμου 3198/1955 (άρθρον 10) ηδύνατο να επιβληθή η θέσπισις βραχείας εργασίας ή και να εφαρμοσθή η διαθεσιμότης των μισθωτών εν περιπτώσει περιορισμού της οικονομικής δραστηριοτητος των επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων με μειωμένας αποδοχάς, άκριβώς δε, ίνα εξασφαλίση την εις τους μισθωτούς καταβολήν πλήρους κατά τον νόμον 2112/1920 αποζημιώσεως όρισεν, ότι ο υπολογισμός αυτής γίνεται βάσει των τακτικών αποδοχών του τελευταίου μηνός υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως, ως εάν δηλαδή ο μισθωτός απησχολείτο κατα τον εργάσιμον χρόνον κανονικώς και πλήρως.

Υπό όμοιαν άλλωστε διατύπωσιν έκειτο και το προϊσχύσαν του νόμου 3198/1955 άρθρον 5 του νόμου 118/1945 και όμοιως διατυπούται και το ισχύον ήδη άρθρον 5 του νόμου 765/1943 (ΕΕΔ 2, 682) περί του υπολογισμού της αποζημιώσεως του άρθρου 4 του ν. 3514/1928 διά τους απολυομένους μισθωτούς του προστατευομένους υπό του νόμου τούτου (στρατευθέντας).

Περαιτέρω, αφού είναι δυνατή ή μεταξύ εργοδότου και μισθωτού συμφωνία περί παροχής υπό του τελευταίου εργασίας εις χρόνον ελάσσονα του νομίμου, όπουτε υπάρχει μερική απασχόλησις του μισθωτού (ίδε ήδη περί του τύπου αυτής άρθρον 18 § 7 του ν.δ. 2961/1954, ΕΕΔ 13, 941 και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 1159), άν δεν υπάρξη συμφωνία μεταξύ εργοδότου και μισθωτού ότι θα καταβάλληται πλήρης ο νόμιμος μισθός (και τοιαύτη συμφωνία είναι βεβαίως έγκυρος, Α.Π. 714/1958, εισηγητής *Α. Ραζάκης*, ΕΕΔ 17, 1189 και τα αυτόθι σημειούμενα), θα προκύψη θέμα δικαιουμένου μισθού.

Αφού όμως ο νόμιμος μισθός αντιστοιχεί εις εργασίαν επί τα νόμιμα χρονικά όρια (Α.Π. 58/1958, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 12, 296, Α.Π. 714/1958, ένθ' άνωτ.), είναι ομαλή η λύσις, ότι ο μισθός εν προκειμένω (επί μερικής απασχολήσεως) θα καθορισθή αναλόγως των ωρών απασχολήσεως του μισθωτού με βάσιν πλήρη μισθόν διά πλήρη απασχόλησιν.

Της αρχής αύτης έγινετο παρέκκλισις αρχικώς διά της από 16.6.1937 συλλογικής συμβάσεως εργασίας του προσωπικού των Ανωνύμων Εταιρειών, λοιπών επιχειρήσεων και ιδιωτικών γραφείων, κατά όρον της οποίας (13) «της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εξαιρούνται εκείνοι του υπαλληλικού και υπηρετικού προσωπικού, οίτινες απασχολούνται μεχρι 3 1/2 ώρων ημερησίως. Διά τους υπαλλήλους τούτους ισχύουν κατ' αναλογίαν πάσαι αι ανωτέρω διατάξεις, όσον αφορά τας απολαυάς αυτών δια τον χρόνον της απασχολήσεως των».

Ο όρος αυτός εξηκολούθησεν ισχύων και μετά την υπ' αριθ. 14/1956 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων των Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων (ΕΕΔ 15, 1323), αφού κατά την άνω διαιτητικήν απόφασιν «οι όροι της από 16.9.1937 συλλογικής συμβάσεως εργασίας, εφ' όσον δεν αντίκεινται εις την παρούσαν, εξακολουθούν ισχύοντες».

Τα αυτά ορίζει και η ισχύουσα ήδη υπ' αριθ. 2/1959 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων κλπ. Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας» (ΕΕΔ 18, 343), εν ή αναγράφονται τα εξής: 8) των υπό της παρούσης καθοριζομένων αποδοχών δικαιούνται εκ των περί ων ή παρούσα οι απασχολούμενοι τουλάχιστον 3 1/2 ώρας ημερησίως μισθωτοί. Διά τους απασχολουμένους επί ίσσονα χρόνον ημερησίως ισχύουν κατ' αναλογίαν πάσαι αι ανωτέρω διατάξεις, όσον αφορά τας απολαυάς αυτών, διά τον χρόνον της απασχολήσεώς των».

Είναι, φανερόν, μετά ταύτα, νομίζομεν, διά τους υπαγομένους εις την μισθολογικήν αυτήν ρύθμισιν, ότι, εφ' όσον απασχολούνται τουλάχιστον 3 1/2 ώρας ημερησίως, δικαιούνται του πλήρους νομίμου μισθού, άν όμως απασχολούνται επί ίσσονα χρόνον ημερησίως (και ίσαν λέγεται τούτο δεν εννοείται ο νόμιμος χρόνος απασχολήσεως, αλλ' ο ίσσων των 3 1/2 ωρών ημερησίως), τότε ως

βάσις διά τήν ἐξεύρεσιν τοῦ ὀφειλομένου νομίμου μισθοῦ θά ληφθῇ ὁ διά 3 1/2 ὥρας ὀφειλόμενος πλήρης μισθός.

Ἂν συνεπῶς ὁ μισθωτός, ὡς ἐν προκειμένῳ, εἰργάζετο ἐπί 2 ὥρας ἡμερησίως ὁ ἀνάλογος μισθός δέν θά εἶναι τά 2/7 τοῦ νομίμου, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις (ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τήν ὑπ' ἀριθ. 89/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμῶν), προϋποτιθεμένου ὅτι ἐν προκειμένῳ ὁ νόμιμος χρόνος ἀπασχολήσεως ἦτο 7 ὡρῶν, ἀλλά θά εἶναι ἡ ἀναλογία τοῦ πλήρους μισθοῦ μὲ βάσιν ὅτι οὗτος ὀφείλεται διά 3 1/2 ὥρας.

Δέν εἶναι, ἄλλωστε, λογικόν νά γίνῃ δεκτόν, ὅτι διά 3 1/2 ὥρας θά ὀφείληται πλήρης μισθός (π. χ. σήμερον δραχ. 1.200) καί διά 2 ὥρας (προϋποτιθεμένου ὅτι ὁ νόμιμος χρόνος ἀπασχολήσεως εἶναι 8 ὡρῶν) τά 2/8 αὐτοῦ μηνιαίως, ἤτοι δραχ. 300 μηνιαίως ἤ, ἵνα εἶναι πλέον ἐφαρμοστικόν τό παράδειγμά μας, διά 3 ὥρας ἡμερησίως δραχ. 450 μηνιαίως, ἐνῷ διά 3 1/2 ὥρας εἶναι δραχ. 1.200 μηνιαίως.

Ἀρείου Πάγου 50/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Φ. Ἀγγελῆς

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τό δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι κατά τήν συμφωνίαν τῶν διαδίκων ὁ ἀναιρεσείων ἀπησχολεῖτο παρά τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἐπί δίωρον καθ' ἑκάστην, ἤτοι μίαν ὥραν τήν πρωΐαν καί μίαν ὥραν τό ἀπόγευμα καί μόνον ἐκτάκτως κατά τούς μῆνας Φεβρουάριον, Ἀπρίλιον καί Νοέμβριον ἀπησχολεῖτο ἐπί πεντάωρον περίπου καθ' ἑκάστην. Ἐπομένως τακτικαί ἀποδοχαί τοῦ ἀναιρεσείοντος ἦσαν αἱ χορηγούμεναι εἰς αὐτόν διά τήν τακτικήν ἐπί δίωρον ἀπασχόλησίν του κατά τούς ὑπολοίπους ἐννέα μῆνας καί οὐχί αἱ ἐκτάκτως χορηγούμεναι εἰς αὐτόν διά τήν κατά Φεβρουάριον, Ἀπρίλιον καί Νοέμβριον ἐκτάκτου ἐπί πεντάωρον ἀπασχόλησίν του. Ὁρίζοντος δέ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955 ὅτι ὁ ὑπολογισμός τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ὑπαλλήλων γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνός ὑπό καθεστώς πλήρους ἀπασχολήσεως ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀπολυθέντος, ὡς ἐδέξατο τό Δικαστήριον, τήν 1 Λογούστου 1958, ἦτο ὑπολογιστέα βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μηνός τούτου, ὑπό τό καθεστώς τῆς δίωρον ἀπασχολήσεώς του, ἤτις ἦτο καί ἡ πλήρης τακτική ἀπασχόλησίς του. Οὕτως ἀποφηνάμενον καί τό δικάσαν δικαστήριον ὀρθῶς τήν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς οὗτος ἀναπτύσσεται διά τοῦ τελευταίου τῶν προσθέτων.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τῶν ὑποβληθεισῶν κατά τήν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ρητῶς οὗτος ἰσχυρίσθη, ὅτι μεταξύ αὐτοῦ καί τοῦ ἀναιρεσείοντος συνεφωνήθη μισθός κατώτερος τοῦ νομίμου λόγῳ μειωμένης ἀπασχολήσεώς του. Ὅθεν, δεξάμενον τό δικαστήριον ὕπαρξιν συμφωνίας περί μειωμένης ἀπασχολήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν προταθέντα πράγματα καί ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου πρῶτος πρόσθετος λόγος ἀναιρέσεως.

Τό δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι ἡ ὡς ἄνω περί μειωμένης ἀπασχολήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος συμφωνία ἐγένετο κατά τήν σύστασιν τῆς περί ἐργασίας συμβάσεως, ἤτοι πολύ πρό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ. 2961/1954. Αἱ ἐν τῇ ἀγωγῇ μνημονευόμεναι πράξεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, αἱ μεταγενέστεραι τοῦ διατάγματος τούτου, ἀναφέρονται ὄχι εἰς καθορισμόν μειωμένου χρόνου ἀπασχολήσεως, ἀλλά εἰς καθορισμόν ηὐξημένου μισθοῦ εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἀρχικῶς συμφωνηθείσης μειωμένης ἀπασχολήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος. Ὅθεν οἱ ὑπό στοιχ. Γ' πρόσθετοι λόγοι ἀναιρέσεως, δι' ὧν ὁ ἀναιρεσείων παραπονεῖται διά παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος, εἶναι ἀπορριπτέοι.

Ὁ ἀνάλογος μισθός διά δίωρον καθ' ἡμέραν ἀπασχόλησιν, ὅταν ὁ νόμιμος παρέχηται δι' ἑπτάωρον τοιαύτην, εἶναι τά 2/7 τοῦ νομίμου. Ὁ ὑπολογισμός οὗτος δέν μεταβάλλεται ἐκ τοῦ ὅτι κατά τήν ἀπό 16 Σεπτεμβρίου 1937 συλλογικήν σύμβασιν ὑπαλλήλων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καί γραφείων ὁ νόμιμος μισθός δέν μειοῦται, ἐάν ἡ ἀπασχόλησις δέν εἶναι μικροτέρα τῶν 3 1/2 ὡρῶν ἡμερησίως, ὡς ὀρθῶς ἔκρινε καί τό δικάσαν δικαστήριον καί ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου 2ος πρόσθετος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τό δικάσαν δικαστήριον πρός σχηματισμόν τῆς κρίσεως του ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τά ὑπό τῶν διαδίκων προσαχθέντα ἔγγραφα. Ἔλαβεν ὅθεν ὑπ' ὄψιν καί ἐξετίμησε καί τό περιεχόμενον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 290 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1956 ἐγγράφου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καί συνεπῶς καί τήν ἐν τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ περιεχομένην, ὡς ὁ ἀναιρεσείων διατείνεται, ὁμολογίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καί ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου β' πρόσθετος λόγος ἀναιρέσεως.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Λόγος απολύσεως πολεμιστών του Α.Ν. 1836/1951 δι' ανάρμοστον συμπεριφοράν

Συμμετοχή εις την Πρωτοδικειακήν Επιτροπήν του άρθρου 7 του Α.Ν. 244/1936 ως αντιπροσώπου των εργοδοτών, προκειμένου περί υποθέσεως, αφορώσης εις ανώνυμον εταιρείαν, ανεξαρτήτως του αντικειμένου της απασχολήσεώς της, του υπό του Συνδέσμου Ανωνύμων Εταιρειών υποδειχθέντος και διά της αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας διορισθέντος ως εκπροσώπου των ανωνύμων εταιρειών μέλους της Επιτροπής.— Προβολή ως λόγου απολύσεως αναγκαστικώς τοποθετηθέντος κατά τον Α.Ν. 1836/1951 πολεμιστού αναρμόστου συμπεριφοράς του μισθωτού και απόρριψις αύτου υπό της Επιτροπής, μη υποκειμένης της κατ' ουσίαν εκτιμήσεως των αποδεικτικών στοιχείων εις τον ακυρωτικόν έλεγχον του Συμβουλίου Επικρατείας.

Διά την άπόλυσιν των εφέδρων παλαιών πολεμιστών και διά τους νομίμους λόγους (άρθρον 1 α.ν. 28/14 Ιανουαρίου 1936) έχουν συσταθή υπό του α.ν. 244/1936, ως εκτροποιήθη υπό του α.ν. 771/1937, Πρωτοδικειακαί Επιτροπαί, αί οποίαι και διά του μεταγενεστέρου α.ν. 1836/1951 (άρθρον 7) κατέστησαν αρμόδιαι, ίνα αποφαίνωνται περί απολύσεως και των κατά τον τελευταίον τούτον νόμον τοποθετουμένων πολεμιστών και διά τους εν άρθρω 7 αύτου αναφερομένους λόγους, μεταξύ των οποίων και ή ανάρμοστος συμπεριφορά του μισθωτού.

Αί Επιτροπαί αύται είναι συλλογικά όργανα διοικήσεως και αί αποφάσεις αύτων υποκείνται εις προσβολήν δι' αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (Σ.Ε. 238/1938, 236/1939, 329/1939 και λοιπαί).

Ούτω προσβληθείσης εν προκειμένω λόγω ακυρώσεως ότι κακώς συνετιμήθη ή εκδούσα την προσβαλλομένην απόφασιν Επιτροπή προστασίας εφέδρων παλαιών πολεμιστών Πρωτοδικείου Αθηνών και επί του λόγου αυτού το Συμβούλιον Επικρατείας αποφαίνεται ως κατωτέρω (βλέπε περί της συνθέσεως των Επιτροπών τούτων και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 1, 845).

Λόγος ακυρώσεως εν προκειμένω υπήρξεν ανάρμοστος συμπεριφορά του μισθωτού, δέχεται δε το Συμβούλιον της Επικρατείας και διά της νεωτέρας αύτης αποφάσεως του, ότι ή ουσιαστική κρίσις της Επιτροπής, ανεγομένη εις εκτίμησιν πραγματικών γεγονότων, εφ' όσον δεν συνιερέχει πλάνη περί τα πράγματα, διαφεύγει τον έλεγχον του Συμβουλίου της Επικρατείας, δικάζοντος επί ακυρώσει τοιούτου και ή Σ.Ε. 1701/1959, εισηγητής *Η. Τσικληγήρας*, ΕΕΔ 18, 1239, βλέπε και λοιπάς εις σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 1239).

Εις την περίπτωσιν της αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας προσέρχεται εις την Πρωτοδικειακήν Επιτροπήν ή εργοδότις επιχειρήσεως, ζητήσασα να τη επιτραπή ή απόλυσις του μισθωτού.

Προκειμένου περί προσφυγής του απολυθέντος άνευ αποφάσεως της Επιτροπής, δυναμένης αύτης να αποφαίνηται και μετά την απόλυσιν επί τη αιτήσει του μισθωτού, ίνα βεβαιωθή ότι δεν υπήρξε λόγος απολύσεως, το Συμβούλιον της Επικρατείας δέχεται, ότι δέον ή σχετική αίτησις να προβάλληται εντός εύλογου από της συντελέσεως των συντρεχόντων εκάστοτε του λόγους απολύσεως νεωτέρων χρόνων (Σ.Ε. 433/1961, εισηγητής *Ν. Γαβαλλάς*, ΕΕΔ 18, 301, βλέπε και Σ.Ε. 615/1960, εισηγητής ο αυτός, ΕΕΔ 18, 483, επί μονομερούς υπό του εργοδότου βλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως εργασίας, ή όποια κατά νόμον εξομοιούται προς απόλυσιν).

Συμβουλίου Επικρατείας 180/1960, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάκης*
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Κ. Δάρας*
Διηγορος ο κ. *Α. Παπαδάκης*

Διά της υπό κρίσιν νομοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσης αιτήσεως διώκεται η ακύρωσις της υπ' αριθ. 52/1958 αποφάσεως της κατά τον α. ν. 244/1936 Επιτροπής Προστασίας Εφέδρων Πολεμιστών Πρωτοδικείου Αθηνών, δι' ής απερρίφθη αίτησις της αιτούσης εταιρείας, αιτησαμένης την χορήγησιν άδειας προς απόλυσιν δι' αποδεδειγμένην ακαταλληλότητα και ανάρμοστον συμπεριφοράν του παρ' αυτή κατά τας διατάξεις του α. ν. 1836/1951 και δι' αποφάσεως του Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων, ληφθείσης την 22.12.1952, τοποθετηθέντος Α.Γ.

Κατά τας διατάξεις των διά του άρθρου 2 του α. ν. 771/1937 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί προστασίας εφέδρων παλαιών πολεμιστών νομοθεσίας κλπ. προστεθειών παραγράφων εις το άρθρον 7 του α.ν. 244/1936 διά την εκλογήν του αντιπροσώπου των εργοδοτών απευθύνονται έγγραφα προς το Υφυπουργείον Εργασίας παρά του 1) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της περιφερείας, 2) του Επαγγελματικού και Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου της περιφερείας, 3) του Συνδέσμου Ανωνύμων Εταιρειών, 4) της Ενώσεως Τραπεζών και 5) της Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων δι' ό τάσας τας πρωτοδικειακάς περιφερείας, παρ' ών ορίζονται εν τακτικόν και εν αναπληρωτικόν μέλος προς διορισμόν, οι ούτω δε οριζόμενοι αντιπρόσωποι των εργοδοτών, περιλαμβανόμενοι εν τη συγκροτούση την Επιτροπήν υπουργική αποφάσει, μετέχουσι της Επιτροπής αναλόγως του είδους της επιχειρήσεως ην αφορά ή υπό εκδίκασιν υπόθεσις. Εκ των διατάξεων τούτων προκύπτει σαφώς, ότι εις την Επιτροπήν προστασίας πολεμιστών ως αντιπρόσωπος των εργοδοτών, προκειμένου περί υποθέσεως αφορώσης ανώνυμον εταιρείαν, ανεξαρτήτως του αντικειμένου της απασχολήσεώς της, μετέχει το υπό του Συνδέσμου Ανωνύμων Εταιρειών υποδειχθέν και διά της αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας διορισθέν ως εκπρόσωπος των ανωνύμων

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΕΠΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Έννοια επιχειρήσεως, εν τη οποία γίνεται χρήσις μηχανής

Απαράδεκτος λόγος αναιρέσεως επί κρίσεως δικαστηρίου, στηριζομένης εις εκτίμησιν πραγμάτων μόνον και μη προσβαλλούσης κανόνα δικαίου.—Υποχρέωσις προς αποζημίωσιν επί εργατικού ατυχήματος των εν άρθρω 2 του Νόμου 551 εργοδοτών, μεταξύ των οποίων και οι κύριοι πάσης επιχειρήσεως, εν ή γίνεται χρήσις μηχανής, κινουμένης διά δυνάμεως άλλης, πλην της του ανθρώπου ή του ζώου.—Υπαγωγή εις την κατηγορίαν ταύτην και του κυρίου επιχειρήσεως δι' εμπορίαν καρμών καρυοδένδρων, χρησιμοποιούντος αυτοκίνητα μισθούμενα διά την μεταφοράν των υπ' αυτού αγοραζομένων προς μεταπώλησιν επί κέρδει.

Κατά το άρθρον 2 του β. δ/γματος της 24 Ιουλίου 1920 «περί καθιερώσεως των νόμων περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων» εις την υπό του άρθρου 1 αυτού καθοριζομένην αποζημίωσιν υποχρεούνται οι εργοδόται οικοδομικών και άλλων τεχνικών έργων, οι κύριοι επιχειρήσεων διεξαγομένων εις παντός είδους βιομηχανικά και βιοτεχνικά εργοστάσια, εργαστήρια, άλλους τόπους εργασίας ή συνεργεία, εν οίς γίνεται χρήσις μηχανικών εργαλείων . . . ως και πάσης εν γένει επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως, εν αίς γίνεται χρήσις μηχανής, κινουμένης διά δυνάμεως άλλης, πλην της του ανθρώπου ή του ζώου.

Ως δε έχει νομολογηθή (Α. Π. 124/1922, Θέμ. ΔΓ' 334), μηχανικά εργαλεία δεν εννοούνται τα απλά και καινά εργαλεία, τα οποία κινούνται μέ την άπλην δύναμιν των χειρών, αλλά συνδέονται μέ ένα μηχάνημον, ο οποίος δυναμώνει και πολλαπλασιάζει την ανθρωπίνην δύναμιν, των εργαλείων αυτών εξυπηρετούντων αμέσως τον σκοπόν, ο οποίος είναι και το αντικείμενον της επιχειρήσεως.

Έχει επίσης νομολογηθή, ότι υπάγεται εις τον νόμον και την εξ αυτού υποχρέωσιν αποζημιώσεως ή καπνεμπορική επιχείρησις, ή οποία χρησιμοποιεί αυτοκίνητα διά την μεταφοράν καπνών, τα οποία αγοράζονται εξ αυτής προς μεταπώλησιν επί κέρδει (Α. Π. 5/1937, ΕΕΝ β' 327), το οποθημιατοποιείον, το οποίον χρησιμοποιεί μηχανάς διά τον πολλαπλασιασμόν της ανθρωπίνης εργασίας (Πρωτοδικείου Πειραιώς 1343/1934, ΕΕΝ β' 264), το θεραπευτήριον, το οποίον χρησιμοποιεί ακτινογραφικά και ακτινοσκοπικά μηχανήματα, μηχανήματα έκπομπής ραδίου, ηλεκτροθεραπείας (Α. Π. 108/1940, ΕΕΝ ι' 219).

Σχετική προς ταύτα υπήρξε και ή περίπτωσις της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως, ή οποία επεκύρωσε την υπ' αριθ. 883/1958 α-

---

εταιρείας μέλος της Επιτροπής.

Εν προκειμένω, ως προκύπτει εκ των στοιχείων του φακέλου της εκδούσης την προσβαλλομένη απόφασιν Επιτροπής, ως αντιπρόσωπος των εργοδοτών μετέσχεν ο εκπρόσωπος των ανωνύμων εταιρειών. Εξ άλλου ή αίτουσα τυγχάνει ανώνυμος εταιρεία. Κατ' ακολουθίαν νομίμως συνετέθη ή εκδούσα την προσβαλλομένην απόφασιν Επιτροπή διά της συμμετοχής εις αυτήν ως εκπροσώπου των εργοδοτών του υπό του Συνδέσμου Ανωνύμων Εταιρειών υποδειχθέντος μέλους, ο δε πρώτος λόγος ακυρώσεως, καθ' ον έδει να λάβη μέρος εις αυτήν το υπό του Βιομηχανικού Επιμελητηρίου υποδειχθέν μέλος, ως εκ της υπό της αιτούσης δικαιουμένης βιομηχανικής επιχειρήσεως, τυγχάνει απορριπτέος ως μη νόμιμος.

Διά της προσβαλλομένης αποφάσεως απερρίφθη ή αίτησις της αιτούσης εταιρείας περί χορηγήσεως αυτή άδειας προς απόλυσιν του παρ' αυτή τοποθετηθέντος πολεμιστού, επί τη αιτιολογία ότι εκ των καταθέσεων των εξετασθέντων μαρτύρων, των εις την προσαχθείσαν και επικληθείσαν συμβολαιογραφικάς εκθέσεις ένορκων βεβαιώσεων, πάντων των προσαχθέντων και επικληθέντων εγγράφων, των εκατέρωθεν ισχυρισμών και της εν γένει διαδικασίας εβεβαιώθη, ότι ο τοποθετηθείς πολεμιστής εν τη εκτελέσει της υπηρεσίας του επιδεικνύει τον προσήκοντα ζήλον, δεν απομακρύνεται εκ της εργασίας του κατά τας εργασίμους ώρας και συμπεριφέρεται καλώς προς τους προϊσταμένους και συναδέλφους του, και ότι κατά λαβόν χώραν επεισόδιον μεταξύ αυτού και του επιστάτου Ν.Α. περιωρίσθη εις ζωηράν διαλογικήν συζήτησιν κατά την ώραν της εργασίας, χωρίς ούτος να δρηθή και την εκτέλεσιν υπηρεσίας τινός. Εκ της αιτιολογίας ταύτης προκύπτει σαφώς, ότι ή εκδούσα την προσβαλλομένην απόφασιν Επιτροπή έλαβεν υπ' όψιν πάντας τους προταθέντας ισχυρισμούς και δη την επικληθείσαν ανάρμοστον και υβριστικήν συμπεριφοράν του τοποθετηθέντος κατά την εκτέλεσιν της εργασίας του, ως και πάντα τα προσαχθέντα προς απόδειξιν αυτών αποδεικτικά στοιχεία και ότι κατ' εκτίμησιν πάντων εδέχθη, ότι δεν δύναται να θεμελιωθή λόγος δικαιολογών την απόλυσιν αυτού. Εξ άλλου ή κατ' ουσίαν εκτίμησις των προσαχθέντων αποδεικτικών στοιχείων δεν υπόκειται εις τον ακυρωτικόν έλεγχον, της κακής εκτιμήσεως αυτών μη θεμελιούσης πλάνην περί τα πράγματα. Τα δσα δε κατά την Επιτροπήν έβεβαιώθησαν δεν συνιστώσιν ακαταλληλότητα και ανάρμοστον συμπεριφοράν. Κατ' ακολουθίαν και ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως τυγχάνει απορριπτέος, καθ' δσον μεν δι' αυτού υποστηρίζεται, ότι δεν εληφθησαν υπ' όψιν προταθέντες ισχυρισμοί, ως επί αναληθούς προϋποθέσεως ερειδόμενος, καθόσον δε υποστηρίζεται ότι κακώς εξετιμήθησαν αι προσαχθείσαι αποδείξεις, ως απαράδεκτος

πόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἰωαννίνων.

(Αἱ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω β. δ/τος διαφοραὶ ἐκδικάζονται εἰς α' βαθμὸν ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου ἢ τοῦ τόπου, ὅπου συνέβη τὸ ἀτύχημα (ἄρθρον 13, Α.Π. 74/1952, εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 11, 311, Α. Π. 641/1952, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 38, καὶ εἰς β' βαθμὸν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου).

Ἀρείου Πάγου 520/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Ζωΐδης, Γ. Μπλάτσιος

Οἱ κάτωθι λόγοι ἀναιρέσεως, πλήττοντες τὴν ὀρθότητα τῆς κρίσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου περὶ τοῦ ἀβασίμου τῶν ἐν αὐτοῖς ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἦτοι ὁ μὲν 1ος τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι ἡ ἀσκουμένη ὑπὸ τούτου ἐπιχείρησις ἐμπορίας κορμῶν καρυᾶς δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ν. 551]1915 ἀναφερομένων, διότι, ὡς ἀπεδείχθη, ἡ ἐπιχείρησις αὕτη ἀσκεῖται οὐχὶ κατὰ σύστημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης, ἀλλ' ἐπ' εὐκαιρίᾳ κατ' ἀραιὰ χρονικὰ διαστήματα κλπ., ὁ δὲ 5ος τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι ἐπέβη ὁ παθὼν αἰκισθελῶς καὶ λάθρᾳ τοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, παρὰ τὴν ρητὴν ἐντολὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος νὰ παραμείνῃ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ ἐπανακάμψῃ μὲ τὸ λευκωρεῖον τὴν μεθεπομένην, εἶναι ἀπορριπτοὶ ὡς ἀπαράδεκτοι, διότι ἡ περὶ τούτου κρίσις, ὡς ἀπηριζουμένη εἰς ἐκτίμησιν πραγμάτων μόνον καὶ μὴ προσβάλλουσα κανόνα δικαίου, διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸ ἄρθρον 810 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατασταθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 3810]1957.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ρηθέντος νόμου 551]1915, ὡς οὗτος ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουλίου]25 Αὐγούστου 1920 β. δ]τος, εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένην ἀποζημίωσιν ὑποχρεοῦνται μόνον οἱ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενοι ἐργοδόται, ἐν οἷς καὶ αἱ κύριαι πάσης ἐπιχειρήσεως, ἐν ᾗ γίνεται χρῆσις μηχανῆς κινουμένης διὰ δυνάμεως ἄλλης, πλὴν τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἢ ζώου. Εἰς τὴν κατηγορίαν δὲ ταύτην ὑπάγεται προδήλως καὶ ὁ κύριος ἐπιχειρήσεως, ἀντικείμενον ἐχούσης τὴν ἐμπορίαν κορμῶν καρυοδένδρων, ὅταν οὗτος χρησιμοποιῇ αὐτοκίνητα μισθούμενα διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀγοραζομένων πρὸς μεταπώλησιν ἐπὶ κέρδει ὄνων πραγμάτων, ἤτοι πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἀμέσως τοῦ σκοποῦ, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τῆς μηχανῆς ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἐπῆλθεν εἰς τὸν ἐργάτην τὸ ἀτύχημα. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἀπὸ ἰδιέτιας καὶ πλέον εἶναι κύριος ἐπιχειρήσεως, ἀντικείμενον ἐχούσης τὴν ἀγορὰν ἱσταμένων ἢ κατακειμένων κορμῶν δένδρων καρυᾶς, ἀφοῦ προβῇ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ προστηθέντων ἐργατῶν εἰς τὴν κατάλληλον αὐτῶν ἐπεξεργασίαν εἰς τὸν τόπον τῆς ἀγορᾶς δι' ἐκριζώσεως καὶ ἀποκλαδεύσεως, μεταφέρει διὰ μισθουμένου φορτηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὸν τόπον ἀποθηκεύσεως, τὰ Ἰωάννινα, ἔνθα διετήρει ἀποθήκην, πρὸς ἀποθήκευσιν καὶ διάθεσιν αὐτῶν εἰς τὸ ἐμπόριον, ὅτι πρὸς πραγμάτωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπιχειρήσεως διετήρει οὗτος συνεργεῖον ἐκ 3 ἢ 4 ἐργατῶν, ἐν οἷς εἰργάζετο καὶ ὁ σύζυγος τῆς ἀναιρεσιβλήτου Α. Α., ὡς ἐργάτης, κατόπιν συμβάσεως ἐργασίας, ἀπὸ 8ετίας περίπου, ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἀποκοπὴν τῶν κορμῶν, τὴν ἀποκλάδευσιν, τὴν φόρτωσιν ἐπ' αὐτοκινήτου καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν ἐκ τούτου, ὅτι τὴν 30ὴν Ἀπριλίου 1957 ὁ ρηθεὶς σύζυγος τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰργάζετο εἰς θέσιν «Μπαύνα» Παντικατῶν (Πωγωνιανῆς) εἰς τὴν ἄνω ἐργασίαν, μετὰ δὲ τὴν φόρτωσιν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν τριῶν ἐργατῶν φορτίου καρυοκορμῶν ἐπὶ τοῦ νοικιαζομένου παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἐπέβη μετὰ τῶν λοιπῶν ἐργατῶν τοῦ αὐτοκινήτου συμφώνως πρὸς τὰς δοθείσας ὁδηγίας ὑπὸ τούτου, συνοδεύων τὸ φορτίον εἰς Ἰωάννινα, ἵνα χρησιμοποιηθῇ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν τούτου, ὅτι κατὰ τὴν ἐν λόγῳ μεταφορὰν ἀνακινήθησαν ἐκ τῶν κραβασμῶν τοῦ αὐτοκινήτου οἱ φορτωθέντες καρυοκορμοὶ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καταπλακωθῇ οὗτος ὑπ' αὐτῶν, νὰ τραυματισθῇ καὶ ἀποβιώσῃ μετ' ὀλίγον ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης καὶ ἀπορρίψαν ἀκολούθως τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀσκηθεῖσαν ἔφεσιν κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεξαμένης ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, διὰ κουσαν ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἀναιρεσείων νὰ καταβάλῃ αὐτῇ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσὸν δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ τοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπελθόντος θανάτου τοῦ ρηθέντος συζύγου της, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἄβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κριθέντος ὡς ἀπορριπτέου τοῦ 3ου λόγου ἀναιρέσεως καὶ ἀρκούντος τοῦ καθ' οὗ αὐτὸς ἀτρέφεται ἐρείσματος τῆς ἀποφάσεως ὅπως στηριζῇ ἐπαρκῶς καὶ αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν αὐτῆς, εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῇ ἡ ὀρθότης τοῦ 2ου λόγου ἀναιρέσεως, δι' οὗ πλήττεται τὸ ἑπάλληλον ἔρεισμα τῆς ἀποφάσεως, καθ' ὃ ἡ ἐπιχείρησις τοῦ ἀναιρεσείοντος διεξήγετο εἰς τόπους ἐργασίας ἢ συνεργεῖα, ἐν οἷς γίνεται χρῆσις μηχανικῶν ἐργαλείων, ἀφ' οὗ καὶ πεπλανημένη ἂν ἦ κατὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασις δὲν καθίσταται ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 809 Πολ. Δικονομίας.

Τὸ ρηθὲν δικαστήριον ἐδέξατο, ὡς ἐν ἡγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐξετέθη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ὁ παθὼν ἐπέβη ἐπὶ τοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τοῦ μεταφέροντος τὸ φορτίον καρυοκορμῶν συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἀναιρεσείοντος. Ὅθεν οἱ κάτωθι λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι, ὁ μὲν 4ος, καθ' οὗ κατὰ ψευδῆ ἐρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ρηθέντος νόμου 551]1915 ἀπεφήνατο τὸ Ἐφετεῖον ὅτι ὑπέχει εὐθύνην ὁ ἀναιρεσείων, καίτοι ἐδέξατο, ὅτι ἐπέβη ὁ παθὼν τοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου λάθρᾳ παρὰ τὴν διαταγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως ἱδρυόμενος, ὁ δὲ 6ος, καθ' οὗ ἐδέχθη αὐθαιρέτως τὸ Ἐφετεῖον, χωρὶς νὰ προσαχθῇ σύμμετρος ἀπόδειξις, ὅτι ὁ παθὼν δὲν ἀπεμακρύνθη αὐτοβούλως τοῦ τόπου ἐργασίας, ὡς ἄβάσιμος

ΣΥΝΤΡΕΧΟΝ ΠΤΑΙΣΜΑ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Άρνησις πρός ύποβολήν είς έγχείρησιν καί συνέπειαι

Έπέλευσις έργατικοῦ ἀτυχήματος (θουβωνοκήλης) εἰς ἐργάτην καὶ ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν Νόμον 551/1915, ἐφαρμοζόμενον εἰς περιπτώσεις μὴ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἀλλ' εἰς ἕτερον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 300 ἐδ. β', Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ παραλείψεως τοῦ ζημιωθέντος νὰ ἀποτρέψῃ ἢ νὰ περιορίσῃ τὴν ζημίαν.—Ὕπαρξις παρὰ τῷ ζημιωθέντι πταίσματος διὰ τῆς ἀρνήσεως αὐτοῦ πρὸς ὑποβολὴν εἰς ἐγχείρησιν δι' ἀποτροπὴν τῆς ζημίας.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου ὑπηρξεν ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς ἐργάτην ἐκ τῶν τοῦ νόμου 551/1915, παθόντα ἐκ κήλης ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καὶ ἐξ αἰφνιδίας αὐτῆς (βλέπε περὶ τοῦ ὅτι ἡ κήλη θεωρεῖται ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 551/1915 *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 250, *Γ. Ροϊλοῦ*, Περὶ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, σελ. 40, ΑΠ 408/1954, Δικαστικὴ Ὥρα, 107, Σ.Ε. 1388/1958, ΕΕΔ 17, 906).

Προέκυψε μετὰ τοῦτο τὸ ζήτημα, ἂν ὁ παθὼν ἐδικαιοῦτο νὰ ἀρνηθῇ, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς ἐγχείρησιν, τῆς ἐργοδοτίδος προσφερθείσης εἰς καταβολὴν τῶν ἐξόδων αὐτῆς, ὁπότε θὰ ἀπετρέπετο ἡ ζημία.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ μισθωτοῦ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἐγχείρησιν ὑπῆρξεν ὑπαίτιος, ἀφοῦ δι' αὐτῆς «θὰ ἰᾶτο πλήρως, καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 300 ἐδάφ. β' τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δὲν ἐπεδίκασε τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 551 ζητηθεῖσαν ἀποζημίωσιν.

Τὸ θέμα δὲν εἶναι νέον. Ἔχει ἀντιμετωπισθῇ καὶ ἄλλοτε ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων, δὲν φαίνεται δὲ νὰ ἀποδέχηται αὐτὴ ἀδιαφίλτως τὴν ἐν λόγῳ ὑποχρέωσιν.

Οὕτω κατὰ τὴν Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1607/1940 (εἰσηγητὴς *Κ. Καικάς*, Θέμ. ΝΒ' 221) «δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ὁ ὑπαιτιότης τινὸς βλαβεὶς εἰς τὸ σῶμα δὲν καταβάλλει τὴν προσήκουσαν ἐπιμέλειαν πρὸς ἀποσόβησιν ἢ μετριασμὸν τῆς εἰς αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ ζημιώσαντος ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἐὰν δὲν συναινέσῃ νὰ ὑποστῇ ἐγχείρησιν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐπελθούσης αὐτῷ σωματικῆς βλάβης, διότι ὁ ἀρνούμενος νὰ ὑποβληθῇ εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς ἐκ ταύτης κινδύνους ὅσον μικροὶ καὶ ἂν εἶναι, εἰς ὃ οὐδεμία νόμιμος διάταξις τὸν ὑποχρεοῖ, δὲν διαπράττει ἀμέλειάν τινα, ἀλλὰ προστατεύει διὰ τῆς ἀρνήσεώς του ταύτης τὴν δυναμένην νὰ κινδυνεύσῃ ζωὴν καὶ ὑγείαν αὐτοῦ» (σχετικαὶ καὶ αἱ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 358/1908, Θέμ. Κ' 92, Ἐφετ. Κρήτης 216/1928, Θέμ. ΜΑ' 420, δεχθείσης τῆς πρώτης ὅτι εἰς τὴν ἐγχείρησιν οὐδεμίαν ἔχει ὁ βλαβεὶς ὑποχρέωσιν νὰ ὑποβληθῇ ἀσχέτως τῶν ἐλπίδων ἰάσεως, τῶν ὀλιγιδύνων τῆς ἐγχειρήσεως καὶ τοῦ κινδύνου τῆς ζωῆς αὐτοῦ).

Ἡ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐπικαλουμένη Α.Π. ὑπ' ἀριθ. 590/1939 (Θέμ. ΝΑ' 186) δέχεται, ὅτι ὁ παθὼν ἐργατικὸν ἀτύχημα ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδεχθῇ νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἰατρικὴν θεραπείαν καὶ συντέλεσιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν ταύτης, μὴ δυνάμενος ἄνευ εὐλόγου αἰτίας νὰ τὴν ἀρνηθῇ, δὲν ὑποχρεοῦται ὅμως νὰ ἀποδεχθῇ καὶ ὑποβληθῇ εἰς ἐγχείρησιν, ἐκθέτουσαν εἰς κίνδυνον τὴν ζωήν του, ἀφοῦ τὸ τῆς ζωῆς δικαίωμα εἶναι οὐσιωδῶς προσωπικὸν καὶ ἀναπαλλοτρίωτον). (Βλέπε καὶ *Α. Ἀντζηρόπουλον*, Ἐρμ. ΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 300, ἀριθ. 34, ὁ ὁποῖος καταλήγει ὡς ἑξῆς: Πάντως ἡ ὑποχρέωσις πρὸς ἐγχείρησιν δὲν πρέπει εὐκόλως νὰ γίνηται δεκτή, διότι ἀποτελεῖ ἐπέμβασιν εἰς τὴν σφαῖραν τῆς προσωπικότητος τοῦ παθόντος).

Χαρακτηριστικῶς ὁ *Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων καὶ Ἐπαγγελματικῶν Νόσων, σελ. 711, γράφει: «Ὑπάρχουσιν ἐγχειρήσεις, τὰς ὁποίας ὁ ἐργάτης ἔχει ἀναμφισβήτητον δικαίωμα νὰ ἀποκρούσῃ, ὡς τοιαύτας δὲ δέον νὰ δεχθῶμεν ἐκείνας, αἵτινες θέτουσιν εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν του, διότι τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς ζωῆς εἶναι ἐκ τῶν καθαρῶς προσωπικῶν καὶ ἀναπαλλοτριώτων τοιούτων. Λέγονται δὲ κατὰ γενικὸν κανόνα ὡς ἐπικίνδυνον ἡ ἐξαρτωμένην ἐκ τῆς τύχης πᾶσαν χειρουργικὴν ἐπέμβασιν, ἥτις ἀπαιτεῖ χλωροφορμίασιν (παραπομπὴ εἰς Sabet, No 460 καὶ τὴν ἐν αὐτῷ μνημονευομένην γερμανικὴν νομολογίαν).

Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω εἰς αὐτὸν τὸν νόμον 551 (ὁ ὁποῖος ἐκινήθη πέραν τῶν περὶ διαφόρων ἀρχῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, πρβλ. Α.Π. 1/1937, εἰσηγητὴς *Γ. Παναγόπουλος*, ΕΕΝ δ' 523, μικρὸν μέρος τῆς ζημίας καλυπτόν, Α.Π. 761/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μανωλεμενάκης*, ΕΕΔ 18, 8), ἐγένετο εἰδικὴ ρύθμισις τῆς ἐπιρροῆς τοῦ βαρέος πταίσματος τοῦ ἐργάτου (ἄρθρον 16).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4428/1959

Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Διαμαντάκος***

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Μ. Γεωργόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Τσιπηνιᾶς, Δ. Τρέμπας

Ἐν τῇ ἀγωγῇ του ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν ἐκθέτει, ὅτι, ὑπηρετῶν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὡς ἐργάτης βοηθὸς καμινευτοῦ τοῦ ἐνταῦθα ἐργοστασίου της κεραμοποιΐας, συνδεόμενος μετ' αὐτῆς διὰ συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀρχ'

44,70, ὑπέστη ἐργατικὸν ἀτύχημα τὴν 30.7.1957 συνεπείᾳ βιαίου συμβάντος, ἦτοι ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως ὑπερβῇ μικρὸν κώλυμα διὰ τοῦ παρ' αὐτοῦ ὠθουμένου ἐμφόρτου χειραμαξίου του ἠσθάνθη ἰσχυρούς πόνους κατὰ τὴν μεταφοράν του εἰς θεραπευτήριον δεξιᾶς βουβωνοκήλης, ἐξ ἧς κατέστη μερικῶς διαρκῶς ἀνίκανος κατὰ 30 o/o, διωκεῖ δὲ τὴν κατοψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολὴν αὐτῷ δρχ. 25.704 δι' ἀναλογοῦσαν ἀποζημίωσίν του, ὑπολογιζομένην βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 38904]1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη κατ' ἀρχὴν τυγχάνει νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ κωδικοποιηθέντος ν. 551]1915 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων», ἐφαρμοζομένου εἰς περιπτώσεις μὴ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἀλλ' εἰς ἕτερον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν (Α.Π. 92]1958, 359]1958, ΕΕΔ 17, σ. 243, 634) καὶ περιλομβάνοντος πᾶσαν βλάβην τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου, ἐπελθοῦσαν ἐκ βιαίας καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, ἐπομένως καὶ τὴν ἐκ τοιούτου αἰτίου παρουσιασθεῖσαν κήλην (Α.Π. 404]1938, 53]1939, Ε.Ε.Ν. στ' 21, 258 Σ.Ε. 1388]1958, ΕΕΔ 17, σ. 906). Πρὸς ἀνατροπὴν ὅμως τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἡ ἐναγομένη ἐπεκαλέσθη πρωτοδίκως συντρέχον πταῖσμα τοῦ ἐναγοντος, συνιστάμενον εἰς τὸ ὅτι οὗτος ἠρνήθη νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἐγχείρησιν τῆς ἐμφανισθείσης κήλης, ἂν καὶ αὕτη προσεφέρθη εἰς καταβολὴν τῶν ἐξόδων ἐγχειρήσεως, πρὸς δὲ ἡ ἐγχείρησις αὕτη θὰ ἐπέφερε τὴν τελείαν ἴασιν ἄνευ κινδύνου τῆς ζωῆς. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 93]1957 καὶ 1108]1958 παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων ταχθεισῶν ἀποδείξεων ἐπί τε τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς ἐνστάσεως, ἐδέχθη ὡς ἀποδειχθεῖσαν τὴν ἔνστασιν καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, κατὰ τῆς ἀποφάσεως δὲ ταύτης παραπονεῖται ὁ ἐκκαλῶν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως του.

Ἡ ὡς εἴρηται ἔνστασις τῆς ἐναγομένης ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 300 §8. β' τοῦ Α.Κ., κατὰ τὸ ὁποῖον τὸ δικαστήριον δύναται νὰ μὴ ἐπιδικάσῃ ἀποζημίωσιν ἢ νὰ μειώσῃ τὸ ποσὸν αὐτῆς, ὅταν ὁ ζημιωθεὶς παρέλειψε νὰ ἀποτρέψῃ ἢ περιορίσῃ τὴν ζημίαν, ἡ διάταξις δὲ αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπὶ πάσης περιπτώσεως ζημίας, ἐνδοσυμβατικῆς, ἐξωσυμβατικῆς καὶ προσυμβατικῆς καὶ δὴ ἀσχέτως ἂν ἡ ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν στηρίζηται ἢ ὄχι εἰς πταῖσμα τοῦ ὑποχρέου (Λιτζερόπουλος, Ἑρμ.ΑΚ ἄρθρον 300, ἀριθ. 5,27, Ἀποστολίδου, Ἔνοχ. ἄρθρον 300 § 11 ἐν τέλει, Τσαγρῆ, Δίκαιον Ἐνοχικῶν Σχέσεων ἔκδοσις «Δικαστικὴ Ὑπ' ἄρθρον 254), ὁπωσδήποτε ὅμως πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης ἀπαιτεῖται πταῖσμα τοῦ ζημιουμένου, ὡς τοιοῦτον δὲ πταῖσμα θεωρεῖται ἡ ἄρνησις αὐτοῦ ὅπως ὑποβληθῇ εἰς ἐγχείρησιν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι διὰ τῆς ἐγχειρήσεως ταύτης ἡ θεραπεία προβλέπεται ἀσφαλὴς καὶ δὲν συνεπάγεται κίνδυνον τῆς ζωῆς ἢ ἀφορήτους ἀλγηδόνας (Μπαλῆ § 30 ἀρ. 5, Λιτζερόπουλος, ἔνθ' ἀνωτ. ἀριθ. 34, Ἀποστολίδης, ἔνθ' ἀνωτ., Τσιγγῆς, ἔνθ' ἀνωτ., Τριανταφυλλόπουλος, Ἔνοχ. ἐκδ. α σελ. 167, Γεωργιάδης, Δικαστικὴ Ζ' σελ. 76, Τρμ. Ἀκυρωτ., Δικαστικὴ Γ' 1 σελ. 177) καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ ἐνιστάμενος ἐπικαλεῖται τὸ ἀκίνδυνον τῆς ἐγχειρήσεως καὶ προσφέρθη εἰς τὴν προκαταβολὴν τῶν ἐξόδων ἐγχειρήσεως (Α.Π. 590]1939, Ε.Π. 44]1949, ΕΕΝ ζ' σελ. 98 ἐπ., σελ. 106). Ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως ταύτης τῆς ἐναγομένης, οὔσης πλήρως ὡρισμένης, ὡς περιεχούσης ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα, ἐτάχθη θέμα ἀποδείξεως διὰ μαρτύρων καὶ πραγματογνωμοσύνης, ἐρευνητέον ἑπομένως τυγχάνει, ἐὰν ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν συγκεκριμένῃ περιπτώσει τοῦ ἀτυχήματος τοῦ ἐνάγοντος συντρέχῃ περίπτωσις παραδοχῆς τῆς ἐνστάσεως ταύτης, ὡς ἡ ἐκκαλουμένη, παρὰ τὴν ἐναντίωσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἐδέχθη.

Ἐπὶ τοῦ ταχθέντος εἰς βάρος τῆς ἐναγομένης θέματος πρὸς ἀπόδειξιν τῶν θεμελιούντων, κατὰ τὰ ἄνω, τὴν ἔνστασίν της πραγματικῶν περιστατικῶν ἐξητάσθησαν ἐκ μέρους αὐτῆς δύο μάρτυρες, ὡς καὶ οἱ διορισθέντες δύο πραγματογνώμονες, αἱ καταθέσεις δὲ ἁπάντων τούτων περιέχονται ἐν τῷ ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένῳ καὶ ἐπικαλουμένῳ ὑπ' ἀριθ. 960]1958 πρακτικῷ τοῦ Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης. Ἐκ τῆς συνδεδυασμένης ἐκτιμήσεως τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων καὶ πραγματογνωμόνων, ἁπάντων ἰατρῶν, ἀποδείχθη καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅτι ἡ δεξιὰ βουβωνοκήλη, ἣν ὑπέστη ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀπασχόλησίν του, εἶναι πλήρως ἴασιμος δι' ἐγχειρήσεως ἁπλῆς καὶ ἀκινδύνου ὡς ἐκ τῆς φύσεως της. Ἡ ἀποψις αὕτη συνάγεται ἀβιάστως ἐκ τοῦ ρητῶς ὑπὸ τῶν μαρτύρων τούτων κατατιθεμένου ὅτι ἐπὶ 2.000 ἐγχειρήσεων ἁπλῆς βουβωνοκήλης δὲν παρουσιάσθη θάνατος, ἐκ τοῦ ὅτι οἱ αὐτοὶ μάρτυρες κατεθέτουν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ ὁ θάνατος ἐξ ἐμβολῆς ἢ ἐξ ἄλλων μετεγχειρητικῶν ἀπροβλέπτων γεγονότων εἰς τοιαύτας ἐγχειρήσεις, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἐγχείρησιν, δὲν καθίσταται ἡ ἐγχείρησις αὕτη ἐπικίνδυνος. Ἵνα δικαιολογηθῇ ἡ ἐπίμονος ἄρνησις τοῦ ἐνάγοντος ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἐγχείρησιν ταύτην, ἐφ' ὅσον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οὐ μόνον θὰ ἀπαλλαγῇ τῆς παθήσεώς του, ἀλλὰ θὰ καταστῇ καὶ πλήρως ἱκανὸς δι' ἐκτέλεσιν οἱασδήποτε ἐργασίας, ὡς καὶ περὶ τούτου οἱ μάρτυρες βεβαιοῦν. Σημειωτέον ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἐπικαλεῖται ἀντίθετον τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἡ δὲ ἐπικαλουμένη περίπτωσις θανάτου τῆς ὑπ' ἀριθ. 1388]1958 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀναφέρεται εἰς περιεσφιγμένην κήλην, ἐπικίνδυνον καὶ τελείως διάφορον τῆς ὑπὸ κρίσιν περιπτώσεως. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἄρνησις τοῦ ἐνάγοντος, ὅπως ἀποδεχθῇ τὴν πρόσκλησιν τῆς ἐναγομένης ὅπως δαπάναις αὐτῆς ὑποβληθῇ εἰς ἐγχείρησιν, εἶναι ὑπαίτιος, ἐν ὄψει δὲ τοῦ ὅτι, ὡς ἀνωτέρω ἐγένετο δεκτόν, μετὰ τὴν ἐγχείρησιν θὰ ἐπέλθῃ πλήρης ἀποκατάστασις τῆς ὑγείας τοῦ ἐνάγοντος, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς διώκεται ἀποζημίωσις διὰ τὸ ἐπελθὸν αὐτῷ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐξ οὗ ὑπέστη μερικὴν διαρκῆ ἀνικανότητα, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ὀρθῶς καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη καὶ τὰ ἐναντία διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα.

ΝΟΜΙΜΟΦΡΟΣΥΝΗ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΙΣ ΝΟΜΙΜΟΦΡΟΣΥΝΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΝ

Έλλειψις αύτης και έννομοι συνέπειαι έκ της παροχής υπηρεσιών

Έφαρμογή Α.Ν. 516/1948 περί νομιμοφροσύνης καί διά την πρόσληψιν έπί συμβάσει ύπαλλήλων των συνεταιριστικών οργανώσεων.—Άκυρος έξ ύπαρχής ό διορισμός ύπαλλήλου μετά την ύπό τού Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου διαπίστωσιν της έλλείψεως νομιμοφροσύνης καί ύποχρεώσεις της Υπηρεσίας πρός άπόλυσιν αύτού.—Άνευ έπιρροής έπί της έπερχομένης έκ της έλλείψεως νομιμοφροσύνης άκυρότητος ή τυχόν καθυστέρησις της κινήσεως της διαδικασίας τού Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου έπί της άμέσως ύποβληθείσης δηλώσεως τού ύπαλλήλου περί νομιμοφροσύνης, ώς καί ή μή ταχεία γνωστοποίησις της άποφάσεως τού Συμβουλίου.—Άνεφάρμοστον άρθρου 281 Α.Κ. έπί έκτελέσεως ύποχρεώσεως, ώς ή άπόλυσις τού μή νομιμόφρονος.—Άξίωσις τού παρασχόντος ύπηρεσίας έπί άκύρου συμβάσεως έργασίας έκ τού άρθρου 904 Α.Κ.—Άμοιβή προσωπικού άλωνιστικών συγκροτημάτων.

Περίπτωσις της κατωτέρω άρεοπαγιτικής άποφάσεως, ή οποία έπεκύρωσε την υπ' άριθ. 493/1959 άπόφασιν τού Πρωτοδικείου Λαμίας, ως έφετείου υπήρξε πρόσληψις ύπαλλήλου Ένώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών, δπως έκρίθη ύπό τού άρμοδίου Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης μη νομιμόφρονος.

Κατά συνέπειαν καί δυνάμει τών έπιτακτικών όρισμών τού ά.ν. 516/1948 πέχεται ή άποφασις ότι ή σύμβασις έργασίας ύπήρξεν άκυρος, μόναν δέ είχον έν προκειμένω έφαρμογήν αί περί άδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις τού άρθρου 904 Α.Κ. διά την άπόδοσιν είς τον έργασθέντα της ώφελείας τού έργοδότου έκ της παροχής ύπηρεσιών τού μισθωτού μέχρι της μετά την άπόφασιν τού Συμβουλίου απολύσεώς του (βλέπε όμοίως καί Α.Π. 686/1957, είσηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 17, 65).

Δέχεται έπίσης ή άπόφασις, ότι δεν συνέτρεχεν έν προκειμένω καί περιπτωσις έφαρμογής τού άρθρου 656 Α.Κ., άφού τούτο έχει ώς προϋπόθεσιν νά ύπάρξη έγκυρος σύμβασις έργασίας (αύτω καί *Ι. Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ υπ' άρθρ. 656, άριθ. 16).

Άφού ό νόμος 516/1948 έπιβάλλει την άπόλυσιν τού μή νομιμόφρονος ύπαλλήλου ώς ύποχρέωσιν τού νομικού προσώπου έκ λόγου δημοσίας τάξεως, δεν ήδυνατο, ώς δέχεται ή άρεοπαγιτική άπόφασις, νά έχη έφαρμογήν έν προκειμένω τό άρθρ. 281 Α.Κ., τό όποίον, ώς σκέπτεται, άναφέρεται είς την ένάσκησιν δικαιώματος, δυναμένου νά διατεθή άπό τού φορέως αύτού έλευθέρως καί δέν άφορά είς την έκτέλεσιν ύποχρεώσεως (ώς έν προκειμένω).

Ύπομιμνήσκονται έκεί τή σκέψει της άρεοπαγιτικής άποφάσεως ότι τό άρθρον 281 Α.Κ. άναφέρεται είς την ένάσκησιν δικαιώματος, δυναμένου νά διατεθή ύπό τού φορέως αύτης έλευθέρως, καί αι Α.Π. 113/1955 (είσηγητής *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΔ 17, 138, ΑΠ 150/1951, ΕΕΝ ιη' 522, Α.Π. 361/1952, Θέμ. Ξ' 594), καθ' ας ή έκ τού άρθρου 281 Α.Κ. προσωσία δεν έκτείνεται έπί τοσούτον, ώστε νά άποκλείη την ένάσκησιν δικαιώματος, παρασχεμένου ύπό νόμου δημοσίας τάξεως, (βλέπε καί Πρωτοδικείου Άθηνών 306/1957, είσηγητής *Ι. Ντεγιάννης*, ΕΕΔ 16, 204, Πρόεδρου Πρωτ. Κυπαρισσίας 72/1958 Πρόεδρος *Σ. Κασκανάς* ΕΕΔ 17, 528).

Άρείου Πάγου 13/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ό Άντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Είσηγητής ό Άρεοπαγίτης κ. ***Κ. Σούρλος***

Δικηγόροι οί κ.κ. Τ. Έγκολφόπουλος Α. Σακελλαρόπουλος

Κατά μέν την διάταξιν τού άρθρου 1 § 1 τού ά.ν. 516/1948 τό στοιχείον της νομιμοφροσύνης ζητείται ύπό τού νόμου πλέον τών άσων είς έκαστην είδικην περίπτωσιν έπιβάλλονται καί διά την πρόσληψιν τών έπί συμβάσει ύπαλλήλων τών συνεταιριστικών οργανώσεων, κατά δέ τάς συνδεδυασμένας διατάξεις τού άρθρου 4 § 3 έν τέλει καί άρθρ. 5 § 1 έν τέλει καί παραγράφου 2 τδίου νόμου, άφ' ής διαπιστωθή ύπό τού Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου ή έλλειψις νομιμοφροσύνης, ό διορισμός τού ύπαλλήλου είναι έξ ύπαρχής άκυρος καί ή Ύπηρεσία ύποχρεούται νά άπολύση αύτόν, ή δέ γενομένη τυχόν προσφυγή είς το Δευτεροβάθμιον Συμβούλιον δεν έχει άναστολτικόν άποτέλεσμα. Κατ' άκολουθίαν ή προσβαλλομένη άπόφασις, δεχθείσα μετ' άνελέγκτου έκτιμησιν πραγμάτων, ότι ό άναιρεσείων, προσληφθείς ώς ύπεύθυνος προϊστάμενος μηχανικός τού έκκοκιστηρίου της άναιρεσιβλήτου Ένώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών, έκρίθη δι' άποφάσεως τού Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου μή νομιμόφρων, καί μετά ταύτα άποφανθείσα άκυρον την συμβασιν έργασίας καί νομίμως γενομένην την άπόλυσιν άρθώς τάς σημειωθείσας διατάξεις ήρμήνευσε καί έπί τών πραγμάτων έφήρμοσε, οί δέ περί τού άντιθέτου πρώτος λόγος άναιρέσεως κατά τό πρώτον καί τρίτον σκέλος αύτού καί τρίτος είναι άβάσιμοι καί άπορριπτέοι. Περαιτέρω, έφ' όσον διά τού άνωτέρω νόμου δεν γίνεται διάκρισις, ή τυχόν καθυστέρησις της κινήσεως της διαδικασίας τού Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου έπί της άμέσως άμα τη προσλήψει τού ύπαλλήλου ύποβληθείσης δη-

λώσεως τούτου περί νομιμοφροσύνης, ως και ή μή ταχεία γνωστοποίησις της διαπιστούσης την έλλειψιν αυτής αποφάσεως εις τον υπάλληλον ούδεμίαν δύναται επιρροήν επί της επερχομένης εκ της αναγνωρίσεως της ελλείψεως νομιμοφροσύνης ακυρότητος. Κατ' ακολουθίαν ο αυτός λόγος αναιρέσεως κατά το δεύτερον και τέταρτον σκέλος αυτού είναι αβάσιμος και απορριπτέος.

Η συνδρομή του στοιχείου της νομιμοφροσύνης του διοριζομένου υπαλλήλου ζητείται και ή εν ελλείψει ταύτης απόλυσις από της υπηρεσίας τούτου επιβάλλεται υπό του ά.ν. 516/1948 ένεκα λόγων αναφερομένων εις την ασφάλειαν του Κράτους και κατά συνέπειαν αι περί τούτου διατάξεις έχουσι τον χαρακτήρα απολύτου δημοσίας τάξεως. Εξ ετέρου εκ της διαπιστουμένης ελλείψεως νομιμοφροσύνης δεν γεννάται απλώς δικαίωμα του εργοδότου προς απόλυσιν του υπαλλήλου, ή ενάσκησις του οποίου εναπόκειται εις την ελευθέραν βούλησίν του, αλλ' υποχρέωσιν προς τούτο επ' απειλή μάλιστα ποινικών κυρώσεων. Ώστε ή μετά την απόφασιν του Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου εκ μέρους του εργοδότου απόκρυψις της αναγνωρίσεως υπ' αυτής του υπαλλήλου, ως μη νομιμοφρονος, και ή συνέχισις μετά ταύτα της αποδοχής των προσφερομένων υπό τούτου υπηρεσιών ουδαμώς καθιστά την προς απόλυσιν του υπαλλήλου υποχρέωσιν του εργοδότου ανενεργή. Ούτε δε δύναται να έχη εφαρμογήν το άρθρον 281 Α.Κ., το οποίον αναφέρεται εις την ενάσκησιν δικαιώματος δυναμένου να διατηθή υπό του φορέως αυτού ελευθέρως και δεν άφορά την έκτίμησιν υποχρεώσεως. Κατ' ακολουθίαν ούτως κρίνασα και ή προσβαλλομένη απόφασις ορθώς τον νόμον και επί των πραγμάτων έφηρμοσεν, ο δε περί του αντιδίκου πρώτος λόγος αναιρέσεως κατά το τέταρτον αυτού σκέλος είναι απορριπτέος, ως αβάσιμος.

Επί άκυρου συμβάσεως εργασίας ο παρασχών τας υπηρεσίας του μισθωτός δικαιούται να αξιώση ουχί τον συμφωνηθέντα μετά του εργοδότου μισθόν, αλλά βάσει του άρθρου 904 Α.Κ. μόνον εκείνο, κατά το οποίον ο πλουσιώτερος κατέστη πλουσιώτερος εκ της ούτω προσενεχθείσης εργασίας. Έχει δε περιεχόμενον ή αξίωσις του αυτή εκείνο, το οποίον ο εργοδότης θα κατέβαλλεν, αν προσελάμβανεν εγκύρως έτερον υπάλληλον συγκεντρούντα τα αυτά προσόντα του μισθωτού. Εξ ετέρου διά των ισχυσασών κατά τας περιόδους 1953 - 1957 συλλογικών συμβάσεων (άρθρ. 1 της υπ' αριθ. 19.020/1451 της 28 Μαρτίου / 10 Απριλίου 1953, 27327/1954, 32043/2387/13 Μαΐου / 2 Ιανουαρίου 1955, 3331/6597 της 18.5/6.6.1956) περί καθορισμού των όρων αμοιβής του προσωπικού των καθ' άπασαν την χώραν αλωνιστικών συγκροτημάτων ωρίσθη αύτη εις το ποσοστόν των 9 ο/ο, το οποίον θα υπολογίζηται επί του καθορισθησομένου υπό του Υπουργείου Γεωργίας αλωνιστικού δικαιώματος δι' εκάστην περιφέρειαν άσχετος της υπό των εκμεταλλευτών αλωνιστικών συγκροτημάτων είσπράξεως τυχόν μικροτέρου ποσού. Τοιαύτη όμως υπουργική απόφασις δεν εξεδόθη δεν δύναται δε να υποκατασταθή ταύτην αι περί του ιδίου ζητήματος εκδοθείσαι τη προτάσει του Υπουργού Γεωργίας αγορανομικαί διατάξεις του Υπουργείου Εμπορίου. Κατ' ακολουθίαν, εφ' όσον ή αναιρεσίβλητος Εικοσιν, ως ανελέγκτως δέχεται ή προσβαλλομένη απόφασις, υπελόγισεν επί του πράγματι υπ' αυτής εισπραχθέντος αλωνιστικού δικαιώματος, τούτο δε θα κατέβαλλεν εις έτερον, όστις θα είχε τα αυτά με τον αναιρεσείοντα προσόντα και θα προσελαμβάνετο εγκύρως, ο υπολογισμός μετά ταύτα του καταβλητέου εις τον αναιρεσείοντα ποσού θα γίνη βάσει του πράγματι εισπραχθέντος υπό του αλωνιστικού συγκροτήματος. Όθεν ή προσβαλλομένη απόφασις, θέσασα ως βάσιν προς έξεύρεσιν της οφειλομένης εις τον αναιρεσείοντα αποζημιώσεως το ποσόν, το οποίον, κατά τα προεκτεθέντα, ή αναιρεσίβλητος θα κατέβαλλεν εις άλλον, όστις θα προσελαμβάνετο εγκύρως και κατά το οποίον έγινε πλουσιώτερος και υπολογισασα ταύτην ούχι βάσει του υπό των οριζομένων υπό των αγορανομικών διατάξεων του Υπουργείου Εμπορίου γενομένου καθορισμού των εισπραχθησομένων δικαιωμάτων, αλλά βάσει των πράγματι εισπραχθέντων υπό της αναιρεσιβλήτου ποσοστών, ορθώς τας διαληφθείσας διατάξεις ήρμήνευσε και εφήρμοσε. Μετά ταύτα αι περί του αντιθέτου πρώτος λόγος αναιρέσεως κατά το πέμπτον αυτού σκέλος και οι τρίτος, τέταρτος, λόγοι αναιρέσεως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Περαιτέρω ο αυτός τρίτος λόγος αναιρέσεως, κατά τα σκέλη, καθ' α προβάλλεται παράπονον περί του ότι κακώς απεφάνθη ή προσβαλλομένη απόφασις, ότι ή ωφέλεια της αντιδίκου δεν επεκτείνεται πέραν των ελαχίστων παρά των εργατικών νόμων και συλλογικών συμβάσεων προβλεπομένων αποδοχών, εφ' όσον αναφέρεται μόνον εις έκτίμησιν πραγμάτων, είναι βάσει του άρθρου 810 Πολ. Δικ., ως αντικατασταθέν διά του άρθρου 6 ν. 3810/1957, απορριπτέος ως απαράδεκτος.

Ως εξ αυτής προκύπτει, ή προσβαλλομένη απόφασις δέχεται ανελέγκτως, ότι ή αλωνιστική περίοδος ήρχιζε την 16ην Μαΐου και έληγε την 15ην Αυγούστου και ότι μόνον κατά το χρονικόν αυτό διάστημα εργάσθη ο αναιρεσείων και ότι ή αναιρεσίβλητος κατέστη πλουσιώτερα κατά το ποσόν, το οποίον κατά το χρονικόν τούτο διάστημα θα κατέβαλλεν εις άλλον, ο οποίος θα προσελαμβάνετο εγκύρως. Εξ ετέρου το άρθρον 656 Α.Κ., καθ' ο ο μισθωτός δικαιούται να απαιτήση μισθόν παρά του υπερημέρου περί την αποδοχήν των υπηρεσιών αυτού εργοδότου, έχει προϋπόθεσιν την ύπαρξιν εγκύρου συμβάσεως εργασίας και δεν έχει εφαρμογήν, ως εξετέθη εν τη προηγουμένη σκέψει, επί άκυρου τοιαύτης. Μετά ταύτα ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως, δι' ου αποδίδεται εις την προσβαλλομένην απόφασιν το σφάλμα ότι εδέν απεφάνθη επί του αιτήματος του αναιρεσείοντος ότι υπόχρεως τυγχάνει ή αντίδικος εις την καταβολήν μισθού λόγω υπερημερίας περί την αποδοχήν των προσηκόντως προσφερθεισών υπηρεσιών του από 1 - 15 Μαΐου και 16 - 31 Αυγούστου των ετών 1953 - 1958 και τας οποίας υπηρεσίας κατά νόμον και το συμφωνητικόν ήτο υποχρεος να δεχθή, είναι απορριπτέος προεχόντως ως αβάσιμος. Ο αυτός δε λόγος αναιρέσεως κατά το έτερον αυτού σκέλος, δι' ου προβάλλεται παράπονον διά κακήν έκτίμησιν αποδείξεων ως προς τον χρόνον της διαρκείας της αλωνιστικής περιόδου, ως αναφερόμενος εις έκτίμησιν πραγμάτων μόνον, είναι κατά το άρθρον 810 Πολ. Δικ. απορριπτέος ως απαράδεκτος.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

ΣΥΝΑΨΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Διαπίστωσις νομιμοφροσύνης πρός διορισμόν ὑπαλλήλου Τραπέζης

Πρότασις ἐργοδότου πρός κατάρτισιν συμβάσεως ἐργασίας διά διαγωνισμοῦ καί ἀποδοχή πρατάσεως.—Θεώρησις ὡς καταρτισθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τελούσης ὅμως ὑπό τήν ἀναβλητικήν αἵρεσιν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τόν διαγωνισμόν.— Πλήρωσις τῆς ἀναβλητικῆς αἱρέσεως ὅμα τῇ ἐκδόσει καί ἀνακοινώσει τῶν ἀποτελεσμάτων ταῦ διαγωνισμοῦ καί ἐπιτυχίᾳ τοῦ ἐνδιαφερομένου.—Ὑποχρέωσις προσλήψεως ἐντός εὐλόγου χρόνου.—Ὑπερημερία ἄλλως ἐργοδότου καί ὑποχρέωσις πρός καταβολήν μισθοῦ.—Διορισμός καί ἀπόλυσις προσωπικοῦ Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.—Διαπίστωσις νομιμοφροσύνης ὑπαλλήλου κατ' Α.Ν. 516|1948.

Τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως του ἠρεύνησε σύμβασιν ἐργασίας, ἡ ὁποία συνήφθη διά διαγωνισμοῦ.

Τό Πρωτοδικεῖον δέχεται τά ἐν τῇ θεωρίᾳ δεκτά γενόμενα ὅτι ἡ προκήρυξις ὑπό τοῦ ἐργοδότου διαγωνισμοῦ διά τήν πρόσληψιν ὑπαλλήλων ἦ ἐργατῶν συνιστᾷ πρότασιν τοῦτου πρός ὁρισμόν ἀριθμόν προσώπων ἀπευθυνομένην, μετά δέ τήν ὑποβολήν τῆς αἰτήσεως ὑπό τοῦ ἐνδιαφερομένου καί τήν συμμετοχήν αὐτοῦ εἰς τόν διαγωνισμόν (τά ὁποῖα ἐπέχουν θέσιν ἀποδοχῆς τῆς προτάσεως) καί τῆς γνώσεως ὑπό τοῦ προτείναντος ταῦτον θεωρεῖται καταρτισθεῖσα μεταξύ αὐτοῦ ἡ σύμβασις τῆς μισθώσεως ἐργασίας, διατελοῦσα ὅμως ὑπό τήν ἀναβλητικήν αἵρεσιν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τόν διαγωνισμόν (οὕτω *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκαιον, γ' ἔκδ., σελ. 176 ἑξ., ἴδε καί λοιπάς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου παραπομπάς καί Προβδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 717/1949, πρακτικῶν *Β. Φαρμακίδης*, ΕΕΔ 8, 382).

Κατά τόν *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 84: ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ ἀποτελεῖ πρότασιν πρός ὁρισμόν ἀριθμόν προσώπων, ἅμα δέ τῇ ὑποβολῇ τῆς αἰτήσεως πρός συμμετοχήν εἰς τήν ἐξέτασιν θεωρεῖται καταρτισθέν προσύμφωνον, αὐτοῦ μετά τήν ἔκδοσιν τῶν ἀποτελεσμάτων θά ἐπακολουθήσῃ ἡ κατάρτισις τῆς ὁριστικῆς συμβάσεως.

Ὑποστηρίζεται ἐπίσης (αὐτόθι), ὅτι περί καταρτίσεως συμβάσεως ὑπό ἀναβλητικήν αἵρεσιν, ἐξαρτωμένην μέ τήν ἔκδοσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς δοκιμασίας, δέν δύναται νά γίνῃ λόγος, διότι περιπλεκόμεθα εἰς δυσκόλους προβλήματα, οὕτω ἀναφερόμενος. (Οὕτω καί ὁ ὑπό τοῦ *Κ. Καυκᾶ*, ἔνθ' ἀνωτ., ἀναφερόμενος Demogue).

Περίπτωσις τοιούτου διαγωνισμοῦ ἀπησχόλησε καί τήν Α.Π. 512/1956 (εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 25, 1957), ὑποκειμένης κατά Δήμων ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ἐπί τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 105 καί 106 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α.Κ. νόμου, συνισταμένης εἰς ἀποζημίωσιν εἰς τάς ἀποδοχάς, τάς ὁποίας θά ἐλάμβανεν ὁ ἐπιτυχών ἐν τῷ διαγωνισμῷ ἂν διωρίζετο εἰς κενήν θέσιν τοῦ Δήμου, πληρωθεῖσαν δι' ἄλλου, παρά τήν κατά τόν διαγωνισμόν ἐπιτυχίαν τοῦ διαγωνισθέντος.

Προκειμένου διορισμοῦ εἰς θέσιν Τραπέζης, ὡς καί ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἀπητεῖτο καί ἡ κατά τόν ν.δ. 516/1948 διαπίστωσις τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ διοριστέου (βλέπε σχετικῶς καί τήν ἀνωτέρω, σελ. 210, Α.Π. 13/1960).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 22317/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ι. Γεωργανᾶς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Σ. Μπέης, Α. Βουβούρης, δικαστικός ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Ἐπί καταρτίσεως συμβάσεως ἐργασίας διά διαγωνισμοῦ ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ συνιστᾷ πρότασιν τοῦ ἐργοδότου πρός ὁρισμόν ἀριθμῶν προσώπων πρός κατάρτισιν τῆς συμβάσεως καί ἡ ὑποβολή ὑποψηφιότητος καί συμμετοχή εἰς τοῦτον τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐπέχει θέσιν ἀποδοχῆς τῆς προτάσεως, ἀπό τῆς περιελεύσεως δέ τῆς περί ἀποδοχῆς τῆς προτάσεως δηλώσεως τοῦ ὑποψηφίου εἰς τόν ἐργοδότην θεωρεῖται, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 185, 189, 192 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καταρτισθεῖσα ἡ σύμβασις ἐργασίας, τελοῦσα ὅμως ὑπό τήν ἀναβλητικήν αἵρεσιν (ἄρθρον 201 Ἀστικοῦ Κώδικος) τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τόν διαγωνισμόν. Ἅμα τῇ ἐκδόσει καί ἀνακοινώσει τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ διαγωνισμοῦ ἐν ἐπιτυχίᾳ τοῦ ἐνδιαφερομένου, πληρώσει ταυτίστι τῆς ἀναβλητικῆς αἱρέσεως, ἐπέρχονται τά ἀπαιτέλεσματα τῆς συμβάσεως, θεωρουμένου αὐτοδικαίως τοῦ ἐπιτυχόντος ὡς ὁριστικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ ἐργοδότου καί ὑποχρεουμένου ἐκτοτε ταύτου μέν εἰς παροχήν τῆς ἐργασίας, τοῦ ἐργοδότου δέ εἰς πρόσληψιν του ἐντός εὐλόγου κατά τά συναλλακτικά ἤθη καί τάς ἀρχάς τῆς καλῆς πίστεως χρόνου καί ἐν ὑπερημερίᾳ του ἐν τῇ ἀποδοχῇ τῶν προσηκόντως προσφερομένων αὐτῷ ὑπηρεσιῶν του εἰς καταβολήν αὐτῷ κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τοῦ μισθοῦ ἢ συμπεφωνημένου ἢ εἰθισμένου μισθοῦ (*Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκαιον, ὑπ' ἄρθρον 648, 649 Α.Κ. § 6 ἐδάφιον β' σελ. 288 καί ἑπόμ., *Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί ἐκδ. Δ' 385, σελίς 214 καί ἑπόμ., *Τούση*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 553 - 556 καί αὐτόθι στην. 12, *Ι. Καποδίστρια*, Ἑρμην. Ἐργ-

Δικ. § 83 καὶ ἑπόμ.). Ταῦτα πάντα δὲν μεταβάλλονται ὡς πρὸς τὴν ἐφεσίβλητον - ἐναγομένην Τράπεζαν διὰ τῶν ἄρθρων 33, 38 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 3424]1927 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Νοεμβρίου 1927 ν. δ]τος περὶ κυρώσεως . . . καὶ τοῦ προσηρτημένου τῇ συμβάσει Καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος», κυρωθέντος καὶ ἰσχύν νόμου κατ' ἄρθρον 1 § β' τοῦ κυρωτικοῦ τούτου νόμου ἔχοντος καταστατικοῦ αὐτῆς, καθ' ἃ τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης, πλὴν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν Διευθυντῶν, διορίζεται καὶ ἀπολύεται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ προτάσει τοῦ Συμβουλίου Διευθύνσεως καὶ δή, προκειμένου περὶ τῶν βαθμῶν μέχρι καὶ τοῦ ὑπολογιστοῦ μετ' ἐπιτυχίαν εἰς διαγωνισμόν, διότι κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν διατάξεων τούτων ἔννοιαν ὁ παρὰ τοῦ Διοικητοῦ διορισμὸς ἀποτελεῖ οὐχὶ πρότασιν πρὸς κατάρτισιν συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποδοχὴν γενομένης ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ διαγωνισμῷ ἐπιτυχόντος διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς ὑποψηφιότητος προτάσεως πρὸς σύμβασιν, ἀλλὰ πρόσληψιν τοῦ ἐπιτυχόντος, πραγματωθεῖσαν τοιαύτην ἀπὸ πλευρᾶς ἐργοδότου τοῦ περιεχομένου τῆς ἤδη κατηρτισμένης ἐργασιακῆς συμβάσεως, καὶ σκοπεῖ τὸν καθορισμὸν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης, ἐκπροσωποῦντος ἐπὶ παντὶ ταύτῃ καὶ λαμβάνοντος ἀποφάσεις ἐπὶ πάντων τῶν θεμάτων, ἐν οἷς καὶ τὸ τῆς προκηρύξεως διαγωνισμοῦ πρὸς πρόσληψιν ὑπαλλήλων καὶ ἐγκρίσεως τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ, πλὴν τῶν εἰδικῶς ἐξαιρημένων (ἄρθρων 30 § 2, 31 Καταστατικοῦ), τοῦ εὐλόγου χρόνου, ἀφ' οὗ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάθεσις εἰς τὸν ἤδη διὰ συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, συνδεόμενον μετὰ τῆς Τραπέζης ὑπηρεσίας. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ὅμως τοῦ διὰ τοῦ ΜΘ']1948 ψηφίσματος κυρωθέντος ἀ. ν. 516]1948 «περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης τῶν δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν» διὰ τὸν διορισμὸν ἢ τὴν πρόσληψιν παρὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἐργοδοτῶν, ἐν οἷς καὶ αἱ ἀνώνυμοι Τραπεζιτικαὶ ἑταιρεῖαι, ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν ἀπαιτεῖται, ἐπὶ πλέον τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων ἤδη διατάξεων ἀπαιτουμένων προσόντων, ὅπως ὁ διοριζόμενος ἢ προσλαμβανόμενος εἶναι νομιμόφρων ὑπὸ τὴν ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἔννοιαν, πᾶσα δὲ πρόσληψις τοιαύτου, γινομένη κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης, ἄνευ τοιούτου τηρήσεως τῆς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ καὶ τῷ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντι ἀπὸ 7]8 Μαΐου 1948 β. δ]τι ὁριζομένης διαδικασίας νομιμοφροσύνης καὶ κρίσεως τοῦ προσλαμβανομένου ὑπὸ τῶν διὰ τῶν διατάξεων τούτων συνισταμένων Συμβουλίων ὡς νομιμόφρονος, εἶναι ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρος καὶ οὐδὲν συνεπάγεται ἔνομον ἀποτέλεσμα.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, ἡ ἐφεσίβλητος Τράπεζα, ἀποφάσει τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς προεκήρυξε τῇ 14ῃ Αὐγούστου 1952 διαγωνισμὸν ἐν Μυτιλήνῃ διὰ τὴν 12ην Ὀκτωβρίου 1952 πρὸς πρόσληψιν δύο θηλέων δακτυλογράφων γ' τάξεως διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐκεῖσε Ὑποκαταστήματός της, τάξασα μέχρι τῆς 4ης Ὀκτωβρίου 1952 προθεσμίαν ὑποβολῆς τῶν δικαιολογητικῶν παρὰ τῶν ὑποψηφίων καὶ ἀναλαβοῦσα τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως τῶν δύο πρώτων κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας (ὥρα προσαγομένην ἀνακοίνωσιν Ὑποκαταστήματος). Εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον, μεθ' ὑποβολὴν τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν, μετέσχε καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα ἐνάγουσα, καταλαβοῦσα τὴν δευτέραν κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας θέσιν (ὥρα ἰδίᾳ τὸ ἀπὸ 20ῆς Ὀκτωβρίου 1952 πρακτικὸν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς). Ἐπηκολούθησεν ἐπικύρωσις τοῦ πρακτικοῦ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ διαγωνισμοῦ παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου (ὑπ' ἀριθ. 432]25 Δεκεμβρίου 1952 πρᾶξις αὐτοῦ), ἀνακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου εἰς τὸ Ὑποκατάστημα (ὑπ' ἀριθ. 21056]30 Ὀκτωβρίου 1952 ἐγγράφων) καὶ παρὰ τοῦ τελευταίου τούτου ἀνακοινώσεις εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν τῆς ἐπιτυχίας της καὶ προσκλήσεις πρὸς ὑποβολὴν ὑπ' αὐτῆς ἐλλειπόντων δικαιολογητικῶν καὶ δηλώσεως νομιμοφροσύνης, ἅτινα πάντα ὑπεβλήθησαν ὑπ' αὐτῆς ἅμα τῇ προσκλήσει, ἤτοι τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1952. Πληροφορίαις οὕτω τῆς ἀναβλητικῆς αἱρέσεως, ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ διὰ τῆς συμμετοχῆς καὶ ἐπιτυχίας τῆς ἐκκαλούσης εἰς τὸν προκηρυχθέντα διαγωνισμόν, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, κατάρτισθεῖσα συμβασις ἐργασίας, ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐνάγουσα ἤδη ἀπὸ τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1952 δέον νὰ θεωρηθῇ αὐτοδικαίως ὡς ὁριστικὴ ὑπάλληλος τῆς ἐφεσιβλήτου Τραπέζης. Εἰρήσθω ὅτι ὁ Γενικὸς Κανονισμὸς καταστάσεως ὑπαλλήλων τῆς ἐφεσιβλήτου, ὁρίζων ἄλλως τὰ τῆς καταρτίσεως συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἐν διαγωνισμῷ ἐπιτυχόντων, τουτέστι δι' ἀποδοχῆς, δηλουμένης διὰ δόκτου τοῦ δρκου, τοῦ παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης γινομένου διαγωνισθέντος ἐπέχοντος θέσιν προτάσεως πρὸς σύμβασιν (ἄρθρου 2, 8, 9 Γεν. Καν.), ἐπέχων δ' ὅλως ἐλλείψει κυρώσεώς του διὰ νόμου θέσιν συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῆς Τραπέζης καὶ τῶν ὑπαλλήλων της (Α. Π. 145]1957, ΕΕΔ 16, 360, Α. Π. 234]1949, ΕΕΔ 8, 471, Α. Π. 159]1948, ΕΕΔ 7, 472, Ε. Α. 3238]1948, ΕΕΔ 7, 473), δὲν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ προκηρύξει τοῦ διαγωνισμοῦ δὲν ἐγένετο ἀνακοίνωσις, βάσει ἧς νὰ δύναται νὰ κριθῇ, ὅτι ἡ συμμετοχὴ εἰς ταῦτο τῆς ἐκκαλούσης ἀποτελεῖ ἀποδοχὴν παρ' αὐτῆς τοῦ κανονισμοῦ τούτου διὰ προσχωρήσεως. Ἐφ' ὅσον ὅμως χρόνον δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ ἐπὶ τῆς περὶ νομιμοφροσύνης δηλώσεως τῆς ἐκκαλούσης ἀπόφασις τοῦ ἐν τῇ ἐφεσιβλήτῳ Τραπέζῃ συνεστημένου Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης, δὲν ἦτο νόμῳ ἐπιτρεπτὴ ἡ πρόσληψις καὶ ἡ καταρτισθεῖσα σύμβασις ἦτο ἄκυρος δι' ἔλλειψιν τῆς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τεταγμένης νομίμου ταύτης διατυπώσεως, δι' ὃ καὶ ἡ ἐφεσίβλητος αὐτή, μὴ ἀποδεξαμένη τὰς ὑπηρεσίας τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγούσης, δὲν περιῆρχετο εἰς ὑπερημερίαν καὶ δὲν ὑπεχρεοῦτο εἰς καταβολὴν μισθῶν,

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

I. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ

Έρμηνεία οργανισμού προσωπικού

Οργανισμός Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος και Αθηνών.—Υπάλληλοι, προερχόμενοι εξ εκατέρας των συγχωνευθεισών Τραπεζών και λαμβάνοντες λόγω ευδοκίμου υπηρεσίας ή άλλης ειδικής περιπτώσεως μισθόν του ανωτέρου βαθμού, από εκείνον, εις ον ενετάσσοντο, ει δυνήσεται του μισθού τούτου, υπολογισμός ώρας της υπό του άρθρου 37 του οργανισμού προβλεπομένης προσαυξήσεως, εάν ούτοι μένωσι κατά την 1ην Μαρτίου 1953 αριθμόν ετών πραγματικής υπηρεσίας παρ' εκατέρα των Τραπεζών ανώτερον του υπό του οργανισμού προβλεπομένου προς απόκτησιν του βαθμού, υφ' ον υπηρετούσιν, επί τω μισθώ του αντιστοίχουντος εις τον υφ' ον ενετάχθησαν βαθμόν και ουχί επί του τυχόν παρ' αυτών λαμβανομένου μισθού του ανωτέρου βαθμού, τηρουμένων κατά τα λοιπά διά την έφεξης εις αυτούς χορήγησιν προσαυξήσεως των υπό του άρθρου 7 απαιτουμένων διατυπώσεων.

Άρειου Πάγου 457/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Π. Δημάκος, Ε. Κατσιγιάννης

Ως εκ του προς αλλήλας συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 7, 10 § 2 και της μεταβατικής διατάξεως του άρθρου 34 εδ. α', ε' και ζ' του κατ' εξουσιοδότησιν του άρθρου 1 του νόμου 2310 εκδοθέντος β. δ/τος της 17.9.1953 «περί κυρώσεως του οργανισμού Εθνικής Τραπέζης Ελλάδος και Αθηνών» σαφώς συνάγεται, οι υπάλληλοι ταύτης, οι προερχόμενοι εξ εκατέρας των συγχωνευθεισών Τραπεζών Εθνικής και Αθηνών και λαμβάνοντες, λόγω ευδοκίμου υπηρεσίας ή άλλης ειδικής περιπτώσεως, οία και η υπό του άρθρου 7 §§ 1 - 3 του α.ν. 1795/1942 αναφερομένη διά τους τραυματίας και εφέδρους του πολέμου 1940 - 1941, μισθόν του ανωτέρου βαθμού, από εκείνον, εις ον ενετάσσοντο, διατηρούσι μεν τον μισθόν ταύτον, ή υπό του άρθρου όμως 37 εδ. ζ' προβλεπομένη προσαύξησις, ήν ούτοι κέκτηνται κατά την 1ην Μαρτίου 1953 αριθμόν ετών πραγματικής υπηρεσίας παρ εκατέρα των Τραπεζών, ανώτερον του υπό του οργανισμού προβλεπομένου προς απόκτησιν του βαθμού, υφ' ον υπηρετούσι, κατ' εξαίρεσιν χαρακτηριζομένων των ετών ταύτων ως χρόνου παραμονής εις τον βαθμόν ταύτον, υπολογίζεται επί τω μισθώ του αντιστοιχούντος εις τον υφ' ον ενετάχθησαν βαθμόν και ουχί επί του τυχόν παρ' αυτών λαμβανομένου μισθού του ανωτέρου βαθμού, τηρουμένων κατά τα λοιπά διά την έφεξης εις αυτούς χορήγησιν προσαυξήσεως των υπό του άρθρου 7 απαιτουμένων διατυπώσεων.

Δεξάμενον, όθεν, τα ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον διά της προσβαλλομένης, επαρκώς δε ηιτιολογημένης, αποφάσεώς του, ότι εκ της παρ' αύτου γενομένης εκτιμήσεως των αποδείξεων εβεβαιώθη, ότι ο αναιρεσείων, προερχόμενος εκ της Τραπέζης Αθηνών, ενετάχθη εις την προελθούσαν εκ της συγχωνεύσεως νέαν Τράπεζαν, επί βαθμώ λογιστού Α' τάξεως, και αποδεχομένου του ανωτέρου ταύτου βαθμού ταυ υπατυπηματάρχου, ως ελάμβανεν από της 1ης Νοεμβρίου 1946, ως τραυματισθείς εν τω πολέμω του έτους 1940 - 1941, μετά δύο προσαυξήσεων εκ ποσοστού 10ο/ο εκατέρας από 1.9.1949 και 1.9.1952, καθ' ά και ούτος συνομολογεί, έχων συνολικήν πραγματικήν υπηρεσίαν κατά την 1ην Μαρτίου 1953 25 ετών και 15 ημερών και χρόνον επί πλέον του απαιτουμένου υπό του άρθρου 10 § 2 των 15 ετών και 15 ημερών, διά την απόκτησιν του υφ' ον ενετάχθη βαθμού του λογιστού Α' τάξεως, εκ 10 ετών και 15 ημερών και ότι η μετά την 1ην Μαρτίου 1953 υπηρεσία του δεν εκρίθη εύδοκιμος υπό του Διοικητού της νέας Τραπέζης, κατ' όρθην ερμηνείαν και εφαρμογήν των προπαρατεθειμένων πράξεων εκρινε περαιτέρω, καίτοι ρητώς δεν εμνημόνευεν την εν τω προσώπω ταύ αναιρεσείοντος συντρεχουσαν ανωτέρω ειδικήν περίπτωσιν, ότι δικαιούται μεν ούτος τριών προσαυξήσεων εκ 10 ο/ο εκάστης επί του βασικού μισθού του λογιστού Α' τάξεως, υφ' ον ενετάχθη, άλλ' εφ' όσον ο μισθός ούτος υπελείπετο του ον ελάμβανε κατά την ένταξίν του ανωτέρου βαθμού μισθού του υπατυπηματάρχου, ο δε μετά την 1ην Μαρτίου 1953 χρόνος της υπηρεσίας του δεν εκρίθη εύδοκιμος, δεν ωφείλετο διαφορά τις επί των αποδοχών του, δυναμένη να στηριξη την εν τη αγωγή του αξίωσιν, αμφότεροι δε οι περί του εναντίου επί του άρθρου 807 εδ. 17 και 19 της Πολ. Δικονομίας στηριζόμενοι λόγοι του αναιρετηρίου, διά του πρώτου των οποίων υποστηρίζεται, διά τον υπολογισμόν του ύψους των προσαυξήσεων δεν ελήφθη υπ' όψιν η προδιαληφθείσα ειδική περίπτωσις του τραυματισμού του αναιρεσείοντος, διά δε του δευτέρου, ότι στερείται η προσβαλλομένη απόφασις επαρκούς αιτιολογίας, είναι απορριπτέοι ως μη βάσιμοι (*).

II. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έρμηνεία οργανισμού προσωπικού

1. ***Οργανισμός Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος, ως ούτος ίσχυε μέχρι του Σεπτεμβρίου 1952.—Κρίσις του Υπηρεσιακού Συμβουλίου περί προαγωγής ή αταιμιάτητος των υπαλλήλων, λαμβάνοντος υπ' όψιν και άλλα στοιχεία, οίον εξαιρετικήν επίδοσιν, ικανότητα, φιλεργίαν, ήθος και εν γένει μόρφωσιν του υπαλλήλου.—Έννοια άρθρου 59 του οργανισμού.—Προσμέτρησις προϋπηρεσίας υ-***

(*) Επικυρούται η υπ' αριθ. 4886/1959 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών ως εφετείου.

παλλήλου κατ' άρθρον 60 § 6 τοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἀρείου Πάγου 424/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Χαϊζηδάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κατώπης, Ν. Συριόπουλος

Αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις ἀναιρέσεως συνεκδικάστηκαν, ἐπειδὴ τυγχάνουν, ὡς κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως στρεφόμεναι (ἄρθρ. 172 Πολ. Δικ.).

Α) Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 60 § 3 β' τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὡς οὗτος ἰσχυε μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1952, ἐπὶ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, ἔχοντος ὅπ' ὄψιν τὸν ὑπὸ τοῦ τμήματος προσωπικοῦ συντασσόμενον ἑκάστοτε πίνακα ὑπαλλήλων συμπληρωσάντων τὸν πρὸς προαγωγὴν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ὑπηρεσίας, καταρτίζει πίνακα τῶν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ κεκτημένων τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς προαγωγὴν προσόντα, ἀποκλειομένων τῶν στασίμων. Ἐκ τοῦ οὕτω καταρτιζομένου πίνακος προακτέων ἐνεργοῦνται προαγωγαὶ μέχρι μὲν τοῦ 1/3 κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν, τοῦ ὑπολοίπου δὲ κατ' ἀρχαιότητα.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι ἡ κρίσις περὶ προαγωγῆς ἢ στασιμότητος ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον, ὅπερ συμφώνως ταῖς §§ 6β' καὶ 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου δέον νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἄλλα στοιχεῖα, οἷον ἐξαιρετικὴν ἐπίδοσιν, ἱκανότητα, φιλεργίαν, ἦθος καὶ ἐν γένει μόρφωσιν τοῦ ὑπαλλήλου. Τὸ ἄρθρον 59, πραγματευόμενον περὶ τῶν φύλλων ποιότητος τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὁρίζον ἐν παραγράφῳ 5 αὐτοῦ «ὑπάλληλος χαρακτηριζόμενος ἐν τῷ καταρτιζομένῳ ὑπὸ τῶν προϊσταμένων του φύλλῳ ποιότητος αὐτοῦ ὡς ἀνεπαρκὴς κρίνεται ὑπὸ τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου στάσιμος», ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον ὑποχρεοῦται νὰ κρίνῃ τὸν τοιοῦτον ἀνεπαρκῆ ὑπάλληλον στάσιμον, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅτι τότε μόνον κρίνει ὑπάλληλόν τινα ὡς στάσιμον, ὅταν οὗτος ἐν τῷ φύλλῳ ποιότητός του ἔχῃ χαρακτηρισθῇ ἀνεπαρκής, διότι τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον δύναται βάσει τοῦ φακέλλου του ἢ τῶν ὡς ἄνω ἄλλων στοιχείων νὰ κρίνῃ στάσιμον καὶ ὑπάλληλον χαρακτηρισθέντα εἰς τὸ φύλλον ποιότητος ὡς ἱκανόν. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κρῖναν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του κατὰ τὸ ἄρθρον 59 τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἀναιρεσιούσης Τραπέζης, ὅτι στάσιμος κρίνεται ὑπὸ τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου ὁ ὑπάλληλος μόνον ὁ ἐν τῷ φύλλῳ ποιότητος αὐτοῦ χαρακτηρισθεὶς ὡς ἀνεπαρκής, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορρίψαν τὸν ὑπὸ τῆς Τραπέζης προβληθέντα ἰσχυρισμὸν ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος κατὰ τὰς προαγωγικὰς περιόδους 1941 καὶ 1943 εἶχε κριθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου στάσιμος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὐδὲν ἔγγραφον ἢ ἕτερον στοιχεῖον ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιούσης Τραπέζης προσάγεται, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος εἶχε κριθῇ τοιοῦτος ὑπὸ τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, τὸ μὲν ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος νόμου, κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 2584/1940, ἔχοντος ὀργανισμοῦ τῆς ἀναιρεσιούσης Τραπέζης, τὸ δὲ παρὰ τὸν νόμον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν προσαχθείσας ἀποδείξεις, ἤτοι τὰ προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ὑπὸ τῆς Τραπέζης ὑπ' ἀριθ. 120/1942 καὶ 155/1943 πρακτικὰ συνεδριάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, ἀφοῦ, βεβαιοῦν κατὰ τὰ ὡς ἄνω ὅτι οὐδὲν ἔγγραφον προσήχθη, δὲν βεβαιοῖ καὶ ὅτι προσήχθησαν καὶ ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τούτου ἔγγραφα, καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 817 §§ 9 καὶ 17 Πολ. Δικ. καὶ τοὺς βασίμους περὶ τούτου πρώτου καὶ δευτέρου λόγους ἀναιρέσεως.

Β) Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως τοῦ Α.Μ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 60 § 6 τοῦ ὡς εἴρηται ὀργανισμοῦ «οἱ παρὰ τῇ Τραπέζῃ ὑπηρετοῦντες καὶ συμπληροῦντες ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των ἔνδς ἔτους πραγματικὴν ὑπηρεσίαν δύνανται ἐφ' ἅπαξ καὶ διὰ τὴν πρώτην μόνον προαγωγήν των νὰ προσμετρήσωσι τὸ 1/3 τῆς προϋπηρεσίας των παρὰ τῷ Δημοσίῳ, ἀναγνωρισμένη Τραπέζῃ κλπ.». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὑπὸ ταύτης προβλεπομένη προσμέτρησις τῆς προϋπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου, μὴ γενομένη κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ὀργανισμοῦ προαγωγήν, οὐδαμῶς ἀποκλείεται, ὅπως γίνῃ καὶ μεταγενεστέρως. Ὅθεν τὸ δικάσαν Δικαστήριον, κρῖναν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης προσμέτρησις τῆς παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος προϋπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσιόντος, κατὰ τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως μέτρον, μὴ γενομένη κατὰ τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὀργανισμοῦ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀρχιλογιστοῦ εἰς τμηματάρχην Γ' προαγωγὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα, ἐγίνετο χαριστικῶς ὑπὸ ταύτης καὶ μὴ λαβὸν ὑπ' ὄψιν αὐτὴν κατὰ τὸν γενόμενον ὑπὸ τούτου καθορισμὸν τῆς ἀρχαιότητος τοῦ ἀναιρεσιόντος, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν ὡς εἴρηται διάταξιν καὶ ἀνιρετέως καὶ ἐν τούτῳ κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως κατὰ τὸ δεύτερον μέρος αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα δέον ὅπως ἡ ὑπόθεσις παραπεμφθῇ ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος διὰ τὴν κατάλληλον τοῦ νόμου ἐφαρμογήν, συμψηφισθῇ δὲ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῆς προκειμένης δίκης, ἐφ' ὅσον ἑκάτερος τούτων ἐν μέρει μὲν ἐνίκησεν, ἐν μέρει δὲ ἡττήθη κατ' αὐτήν (ἄρθρον 211 § 3 Πολ. Δικ.)(*).

III. ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ

Μισθολόγιον προσωπικοῦ Ι.Κ.Α.—Ὑπερωριακὴ ἐργασία ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., συνδεομένου μετ' αὐτοῦ δι' ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ μισθοδοτουμένου κατὰ τὰς εἰδικὰς περὶ αὐτοῦ διατάξεις, βάσει τῆς οἰκείας εἰδικότη-

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2306/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετεῖον.

τός του συλλογικών συμβάσεων έργασίας.— Δικαίωμα αποζημιώσεως μόνον εφ' όσον δικαιούται ταυτόχρονα εκ των συλλογικών συμβάσεων ή ατομικών του μετά του Ι.Κ.Α.

Άρειου Πάγου 474/1959, Ολομελείας

Πρόεδρος ο κ. *Κ. Κανελλής*
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Β. Βασιλείου, Δ. Λιακατάς, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Η υπόθεσις φέρεται προς συζήτησιν ενώπιον της Ολομελείας του Αρείου Πάγου, μετά παραπομπήν της υπό της υπ' αριθ. 291]1959 αποφάσεως του Β' Τμήματος αυτού, δι' ης εκρίθη, διά πλειοψηφίας μιάς ψήφου, απορριπτέα ή από 12.2.1959 αίτησις του αναιρεσείοντος - αναγόντος περί αναιρέσεως της υπ' αριθ. 6704]1958 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών του δικάσαντος κατά την διαδικασίαν του νόμου Γ@ΟΔ', ως όρθως δι' αυτής απορριφθείσης ως νόμω αβασίμου της περί αποζημιώσεως τούτου δι' υπερωριακήν εργασίαν του ως ξυλουργού παρά τω Ι.Κ.Α. αγωγής, ει και επί άλλοία αιτιολογία.

Εκ των διατάξεων του άρθρου 1 επ. του Α.Ν. 1538]1950, του ρυθμίζοντος τας αποδοχάς του υπαλληλικού προσωπικού, των Ν.Π.Δ.Δ., ως και των άμοίων του άρθρου 15 § 1 αυτού, δι' ού εξουσιοδοτείται η εκτελεστική εξουσία, όπως διά β.δ. ρυθμίση τα του μισθολογίου των υπαλλήλων του Ι.Κ.Α. και των τοιούτων των άρθρων 2 § 3 και άρθρ. 4 του από 30.3]4.1951 β.δ. περί μισθολογίου του προσωπικού του Ι.Κ.Α., ως τα άρθρον 4 τροποποιηθή διά του άρθρου μόνου §§ 8 και 9 του από 16.2.1952 όμοίου β.δ. και είτα διά του άρθρου 3 εδ. α' και γ' του από 11]23.10.1957 τοιούτου, εκδοθέντων πάντων βάσει της άνω εξουσιοδοτήσεως και δι' ού ορίζεται εν μεν τω άρθρω 2 § 3 του β.δ. 1951, ότι διά την μισθοδοσίαν, πλην άλλων, των ξυλουργών και λοιπών τεχνιτών έχουσιν εφαρμογήν αι εκάστοτε συλλογικαί συμβάσεις, αι καθορίζουσαι τους μισθούς της οικείας ειδικότητος, εν δε τω άρθρ. 4 του αυτού β. δ]γματος, ως τροποποιηθή, τα υποχρεωτικώς ωράριον εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού του Ι.Κ.Α., ως και η καταβλητέα εις ταύτο αποζημίωσις διά πραγματοποιηθείσαν υπ' αυτού πέραν του ωραρίου τούτου απασχόλησιν, σαφώς προκύπτει, ότι το ως άνω εργατοτεχνικόν προσωπικόν του Ι.Κ.Α. το συνδεόμενον μετ' αυτού δι' εργασιακής συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου και μισθοδοτούμενον κατά τας ειδικάς περί αυτού άνω διατάξεις βάσει των της οικείας ειδικότητός του συλλογικών συμβάσεων εργασίας δικαιούται αποζημιώσεως δι' υπερωριακήν απασχόλησίν του μόνον άν και εφ' όσον δικαιούται τοιαύτης εκ των εν λόγω συλλογικών συμβάσεων ή ατομικών του μετά του Ι.Κ.Α. τοιούτων, πλην των εν τη άνω παραγράφω 3 του άρθρ. 2 β.δ. 1951 μνημονευομένων μαγείρων, αδηγών κλπ. τυχόντων ίδίας μεταχειρίσεως κατ' άρθρ. 4 § 2 άνω β. δ]γματος 1957 κλπ. Όθεν ο αναιρεσείων, προσληφθείς και εργαζόμενος παρά τω Ι.Κ.Α. δυνάμει ιδιωτικής μετ' αυτού συμβάσεως ως τεχνίτης ξυλουργός, καθ' ά ούτος συνομολογεί, δέχεται δι και η προσβαλλομένη, δικαιούται αποζημιώσεως διά την υπ' αυτού επικαλουμένην ως υπερωριακήν του παρά τω Ι.Κ.Α. απασχόλησιν μόνον βάσει της οικείας της ειδικότητός του ταύτης συλλογικής συμβάσεως ή της μετά του Ι.Κ.Α. ατομικής του τοιαύτης και εφ' όσον υπό τούτων προβλέπεται τοιαύτη και ούχι, ως αίτείται, κατά τας άνω διατάξεις του άρθρου 4 του από 30.3]4.1951 β. δ]γματος, διότι τούτο προνοεί μόνον περί του προσωπικού εκείνου, ούτινος οι μισθοί ρυθμίζονται υπ' αυτού και ούχι περί εκείνων, των οποίων οι μισθοί ρυθμίζονται υπό των συλλογικών συμβάσεων. Ταύτα δε δεχθείσα και η προσβαλλομένη και επί τούτοις εις απόρριψιν της του άνω αντικειμένου αγωγής του αναιρεσείοντος ως νόμω αβασίμου άχθείσα, ορθώς τας άνω παρατεθείσας σαφείς διατάξεις ηρμήνευσε και εφήρμοσε και ο αντίθετος τούτοις μοναδικός λόγος της περί αναιρέσεως αιτήσεώς του, ως άβασιμος, απορριπτέος (*).

2. Χορήγησις, κατ' άρθρον 53 § 1 του οργανισμού της Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος, προαγωγής λόγω ευδοκίμων εις τους επί τριετίαν εις τον αυτόν βαθμόν υπηρετήσαντας υπαλλήλους και ποσοστόν προαγωγής.

Άρειου Πάγου 479/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Λ. Δαράκης, Α. Καλαμπαλίκης

Κατά το άρθρον 53 § 1 του οργανισμού της αναιρεσιβλήτου, επέχοντος ισχύν νόμου, η λόγω ευδοκίμου εις τον αυτόν βαθμόν υπηρεσίας προαγωγή χορηγείται εις τους επί τριετίαν εις τον αυτόν βαθμόν ευδοκίμως υπηρετήσαντας υπαλλήλους, κατά δε την παράγραφον 3 του αυτού άρθρου τα ποσοστόν της προαγωγής τούτων ορίζεται διά τους άπο του βαθμού λογιστού Γ' και άνω εις 10 ο]ο. Σύντμησις του χρόνου τούτου εις διετίαν ή αύξησις του ποσοστού εις 15 ο]ο δεν εγένετο κατά τροποποίησιν των ως άνω διατάξεων, γενομένη συμφώνως τω άρθρω 70 § 4 εδ. 2 του οργανισμού, ήτοι δι' αποφάσεως του διοικητικού συμβουλίου της αναιρεσιβλήτου, εγκρινομένης παρά του Προέδρου της Κυβερνήσεως και δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ως κατ' όρθην ερμηνείαν και εφαρμογήν των διατάξεων τούτων έκρινε και το δικάσαν δικαστήριον και απορριπτέος ο περί του εναντίου 2ος λόγος αναιρέσεως.

Ως προκύπτει εκ της τελευταίας αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως, το δικάσαν δικαστήριον, προκειμένου να καθορίση την ζημίαν του αναιρεσείοντος εκ των εν αυτή παρανόμων ενεργειών των όργάνων της αναιρεσιβλήτου, υπελόγισε τα ποσά, τα οποία έδει να λάβη, αν δεν είχον χωρήσει αι ενέργειαι αύται, από της Ι

(*) Επικυρούται η υπ' αριθ. 6704/1958 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών ως εφετείου.

Μαΐου 1952, ἀφ' ἧς ἔδει νὰ τῷ χορηγηθῇ ἡ πρώτη προσαύξησις τοῦ μισθοῦ του λόγῳ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐπὶ τριετίαν καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας (28 Φεβρουαρίου 1958). Ἐν συνεχείᾳ ὅμως, προκειμένου νὰ καθορίσῃ τὸ συνολικὸν ποσόν, ἐπράγεται ὅθ' ἐλάμβανε ταυτόστιν οὗτος καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ 1 Μαΐου 1951 μέχρις 28 Φεβρουαρίου 1958 χρονικὸν διάστημα... ». Ἐντεῦθεν ἐκδηλος ἀνακύπτει ἀντίφασις ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ τῆς ἀποφάσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ, ἐκ ἐν ἀρχῇ ὁρίζεται ὡς χρόνος, ἀφ' οὗ ἀρχεται ἡ παράνομος ἐνέργεια τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἡ 1η Μαΐου 1952, ἐν τέλει ὁρίζεται ὡς ταιοῦτος χρόνος ἡ 1 Μαΐου 1951. Ἡ ἀντίφασις αὕτη ἔσχεν οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, διότι ἕνεκα ταύτης ὑπολογίζον περαιτέρω τὸ δικαστήριον τὰ κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ληφθέντα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος, ἵνα μετ' ἀφαίρεσιν αὐτῶν ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἔδει νὰ λάβῃ, καθορίσῃ τὴν ἐπελθοῦσαν εἰς αὐτὸν ζημίαν, ὑπολογίζει οὐχὶ τὰ ληφθέντα ἀπὸ 1 Μαΐου 1952, ἀλλὰ τὰ ληφθέντα ἀπὸ 1ης Μαΐου 1959, ἀφαιρέσαν οὕτω ἐπὶ πλέον τῶν ἀφαιρετέων καὶ ὅσα ἔλαβεν ὁ ἀναιρεσείων ἀπὸ 1 Μαΐου 1951 μέχρι 30 Ἀπριλίου 1952. Περιέχει ἄθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀντιφατικὴν αἰτιολογίαν ἐπὶ ζητήματος ἀσκαθέντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 19 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 3ον λόγον ἀναιρέσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, ἑκάστη τῶν ἐν αὐτῷ ἐνωμένων ἀγωγῶν, ἡ τε κυρία καὶ ἡ ἐπικουρική, ἔχει τὰ αὐτὰ περιουσιακὰ ἀντικείμενον, ὅπερ ὁ ἑνάγων ζητεῖ διὰ διάφορον δι' ἑκάστης νομικὴν αἰτίαν. Οἱ ἐν ταῖς ἀνωτέρω αἰτιολογίαις ἐξετασθέντες 2ος καὶ 3ος λόγοι ἀναιρέσεως, οἵτινες πλήττουν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, καθ' ὃ μέρος δὲν ἐδέξατο ἐν συνόλῳ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, προβάλλουν ζητήματα, ἅτινα θὰ ἀνέκυπτον ὁμοίως, ἂν ἐγίνετο δεκτὴ καὶ ἡ κυρία βάσις τῆς ἀγωγῆς, διότι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ ἀνέκυπτε τὸ αὐτὸ ζήτημα τῆς συντμήσεως τῆς τριετίας εἰς διετίαν καὶ τοῦ καθορισμοῦ τῆς προσαυξήσεως ἀπὸ 10 εἰς 15 οἰο (2ος λόγος ἀναιρέσεως), ὡς καὶ τῆς ἀφαιρέσεως ἐκ τῶν ποσῶν, τὰ ὁποῖα ἔδει νὰ λάβῃ ὁ ἀναιρεσείων τῶν ὑπὸ τούτου ληφθέντων (3ος λόγος ἀναιρέσεως). Οὐδὲν ἑπομένως συμφέρον ἔχει ὁ ἀναιρεσείων ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς κυρίας βάσεως τῆς ἀγωγῆς του, ἀφ' οὗ καὶ δι' αὐτῆς οὐδὲν θὰ λάβῃ ἐπὶ πλέον τῶν ὅσων θὰ λάβῃ διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἐπικουρικῆς καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐπικαλεῖται περίπτωσιν ἐνδεχομένης βλάβης αὐτοῦ ἐκ τοῦ διδικασμένου τοῦ προκύπτοντος ἐκ τῆς αἰτιολογίας τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐκρίθη ἀπορριπτέα ἡ κυρία βάσις τῆς ἀγωγῆς. Εἶναι ὅθεν μάταιον νὰ ἐρευνηθῇ ὁ 1ος λόγος ἀναιρέσεως, ὁ πλήττων τὴν αἰτιολογίαν ταύτην τῆς ἀποφάσεως (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 9766/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

IV. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. Χρόνος προσαγωγῆς ἐγγράφων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν

Ἄρθρα 155, 170, 253, 254, 391 καὶ 430 § 1 Πολ. Δικ.— Ἐφαρμογὴ αὐτῶν καὶ ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ τοῦ νόμου Γ'ᾠΟΔ', μὴ ἀντιτιθεμένων πρὸς αὐτήν. — Προσαγωγὴ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἐγγράφων πρὸς ἀπόδειξιν οὐσιώδους πραγματικοῦ τινος ἰσχυρισμοῦ.— Λήψις αὐτῶν ὑπ' ὄψιν κατόπιν ἐπικλήσεως τούτων.— Κατάθεσις, κατ' ἄρθρ. 559 Πολ. Δικ., εἰς τὸ δικαστήριον ὑποχρεωτικῶς μετὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν διαδίκων ἐντὸς τῆς πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως τασσομένης προθεσμίας ἢ ἐν περιπτώσει βραδείας καταθέσεως ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ δικαστηρίου παρεχομένης μέχρι δύο τὸ πολὺ πλήρων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συζητήσεως προθεσμίας.

Ἀρείου Πάγου 481/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης* Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος* Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τριανταφυλλίδης, Σ. Καλλαντζῆς, Ν. Σουβλῆς

Ἐκ μὲν τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 155, 170, 253, 254, 391 καὶ 430 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν τῇ διαδικασίᾳ τοῦ ν. Γ'ᾠΟΔ', πρὸς ἣν δὲν ἀντιτίθενται, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὰ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας πρὸς ἀπόδειξιν οὐσιώδους πραγματικοῦ τινος ἰσχυρισμοῦ προσαγόμενα ὑπὸ τοῦ διαδίκου ἔγγραφα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατόπιν ἐπικλήσεως τούτων, ἐκ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 559 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 2061]1914 καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3081]1954, ἐξάγεται, ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ κατατίθενται εἰς τὸ δικαστήριον ὑποχρεωτικῶς μετὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν διαδίκων ἐντὸς τῆς πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως τασσομένης προθεσμίας ἢ, ἐν περιπτώσει βραδείας καταθέσεως των, ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ δικαστηρίου παρεχομένης μέχρι δύο τὸ πολὺ πλήρων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συζητήσεως, πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ ἀντίκρουσιν τούτων προθεσμίας, ἧς παρερχομένης θεωρεῖται ἡ συζήτησις περατωθεῖσα καὶ πράττονται τὰ ἐν ἄρθρῳ 581 Πολ. Δικονομίας ὡρισμένα, ἤτοι ἡ ἐπιτρέπεται ἀμέσως ἡ ἀπόφασις ἢ αὕτη ἀναβάλλεται εἰς περαιτέρω διάσκεψιν, ἀποκλειομένης πάσης ἐν τῷ ἐνδιαμέσῳ χρόνῳ διαδικαστικῆς ἐνεργείας τῶν διαδίκων.

Ἐκτιμήσαν ἄθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς πέμπτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἀποδεικνύεται, πρὸς μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς του περὶ τῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προβληθείσης προώρου λύσεως τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς πλήρους παρ' αὐτοῦ ἐξοφλήσεως τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου μὴ νομίμως προσαχθεῖσαν, οὐδ' ἐπικληθεῖσαν ἀπὸ 11 Δεκεμβρίου 1957 ἔγγραφον βεβαίωσιν τοῦ ἐν Καμπάλα Ἀφρικῆς ξενοδοχείου «Ἔμπασυ», ἐξ ἧς προέκυπτεν, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων διέμενεν εἰς

αὐτὸ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ ἀνιφερομένην ἐν ἔτει 1956 χρονικὴν περίοδον, ἐκδαθείσαν, ὡς δέχεται, τὴν 11 Δεκεμβρίου 1957, τουτέστι ἐπὶ ὅλας ἡμέρας ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1957 γενομένης ἐνώπιον αὐτοῦ ἀνζητήσεως τῆς ὑποθέσεως, παρεβίασε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, λαβὼν ὡς ἐφ' ἑξῆς ἀποδείξεις μὴ νομίμως προσχθείσας καὶ ἀναιρετέας ἐντεῦθεν κατέστησε τὴν ἀπόφασιν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 9 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον πρῶτον τοῦ ἀναιρετηρίου λόγον.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπόθεσις εἶναι παραπεμπτέα, κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατασταθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810|1957, εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς λειτουργίας τοῦ Ἀρείου Πάγου ὁριζόμενον 3ον Τμῆμα, πρὸς νέαν κατ' οὐσίαν συζήτησιν, ὡς χρήζουσαν περαιτέρω διευκρινίσεως (*).

2. Ἁρμόδιον κατὰ τόπον δικαστήριον δι' ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν

Συνδρομῇ μετὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νόμου Γ'ΔΟΔ' δωσιδικίας καὶ τόπου τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας ἢ τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 32 τῆς Πολιτ. Δικονομίας δωσιδικίας τοῦ συναλλάγματος, καθοριζομένης ἐκ τοῦ τόπου τῆς καταρτίσεως τῆς συναφθείσης συμβάσεως ἐργασίας.— Ἔννοια τῆς κατὰ ἄρθρ. 22 ἐδ. 7 τῆς Πολιτ. Δικονομίας δωσιδικίας τοῦ τόπου τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4839/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος, ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*
Εἰσηγητής, ὁ Πρωτοδίκης κ. *Χ. Χριστοφορίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ο. Χατζησαράντης, Δ. Θούρδας

Διὰ τῆς ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἰσχυρίσθη, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης ἐνταῦθα, παρεσχε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς ἀγροτικὴν ἔκτασιν μισθωθεῖσαν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντος, κατοίκου Κλειδίου τοῦ νομοῦ Ἠμαθίας, ἐν ὄψει μετατροπῆς τῆς ἐκτάσεως ταύτης εἰς ὁρυζοκαλλιέργειαν, διὰ τὴν ὁποίαν συνεφωνήθη ἡ παρ' αὐτοῦ, τυγχάνοντος γεωπόνου, ἐπίβλεψις καὶ διεύθυνσις τῶν ἐκτελουμένων ἐργασιῶν. Κατὰ ταῦτα ἡ ἐργασία τοῦ ἐφεσιβλήτου ἔδει νὰ παρασχεθῇ, καὶ φέρεται τῷ ὄντι ὡς παρασχεθεῖσα, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀγροτικὴν ἔκτασιν, ἡ ὁποία ὑπάγεται εἰς τὴν ἐδαφικὴν ἁρμοδιότητα ἑτέρου Δικαστηρίου. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου διεξαχθεῖσαν συζήτησιν ὁ ἐκκαλῶν προέτεινε, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 24 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς τὸ ὁποῖον παραπέμπει, ὡς ἐκ τῆς γενικότητός του, τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου Γ'ΔΟΔ|1911, τὴν ἔνστασιν τῆς κατὰ τόπον ἀναρμοδιότητος τοῦ Δικαστηρίου. Τὴν ἔνστασιν ταύτην, προτεθεῖσαν πρὸ πάσης ἄλλης τοιαύτης, διὰ τῶν κατατεθεισῶν παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ὡς ἄνω νόμου Γ'ΔΟΔ'|1911, ἐγγράφων προτάσεων, εἰς τὰς ὁποίας διὰ τῶν πρακτικῶν ρητῶς οὗτος ἀνεφέρθη, ἀπέρριψεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι μετὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νόμου Γ'ΔΟΔ' δωσιδικίας τοῦ τόπου τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας ἢ τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου συντρέχει καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας δωσιδικία τοῦ συναλλάγματος (βλ. *Καποδίστριον*, Ἐργ. Δίκ. § 461), καθοριζομένη ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ τόπου τῆς καταρτίσεως τῆς συναφθείσης συμβάσεως ἐργασίας. Οὕτω παρὰ τοῦ πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου ἠρευνήθη ἡ ὑπόθεσις περαιτέρω κατ' οὐσίαν, δεκτῆς ἐν μέρει γενομένης τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐπιδικασθέντος, ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ἀπαιτήσεως, τοῦ ποσοῦ τῶν 10.000 δραχμῶν. Ἤδη διὰ τῆς ἐφέσεως ὁ ἐκκαλῶν διώκει τὸν ἐξαφανισμὸν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, ἰσοφαρίζων καὶ αὐθις, μεταξὺ ἄλλων λόγων ἐφέσεως, τὴν κατὰ τόπον ἀρμοδιότητα τοῦ πρωτοβαθμίως δικάσαντος Πρωτοδίκου.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 22 ἐδάφ. 7 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας δωσιδικία τοῦ τόπου τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως προϋποθέτει δίκην ἀφορῶσαν τὴν ἐμπορίαν ἢ τὰς συναλλαγματικάς. Ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας τυγχάνει ἐφικτὸς ὡς πρὸς τὸν προσλαμβάνοντα ἐργοδότην ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτῶν ὡς ἐμπορικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεκμηρίου τῆς ἐμπορικότητος τῶν παρ' ἐμπόροις συναπτομένων πράξεων, συμφώνως πρὸς τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 ἐδάφ. 2 τοῦ νόμου περὶ ἁρμοδιότητος ἐμποροδικείων (βλ. Ἀπαστατίδην, Ἐμπορικὸν Δίκαιον § 37, σελ. 70). Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἐπικαλεῖται εἴτε ἐν τῇ ἀγωγῇ του, εἴτε εἰς τὰς προτάσεις του τῆς τε πρωτοβαθμίου καὶ τῆς ἐκκλήτου δίκης ὅτι ὁ ἐκκαλῶν μετέρχεται κατὰ κύριον καὶ σύνηθες ἐπάγγελμα πράξεις ἐμπορικάς. Τοιαῦτόν τι ἐξ ἄλλου δὲν συνάγεται οὔτε ἐμμέσως ἐκ τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου, διότι, ὡς οὗτος ἰστορεῖ, ὁ ἐκκαλῶν, μισθώσας ἀγροτικὴν ἔκτασιν 1.500 στρεμμάτων, ἐπρόκειτο νὰ ἐκμεταλλευθῇ ταύτην διὰ καλλιεργείας ὀρύζης καὶ οὕτω ἠχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως τὸν προσλάβῃ. Ἡ τοιαύτη ἀγροτικὴ ἐκμετάλλευσις, ἔτι καὶ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἦτο ἀναγκαία διὰ τὴν εὐδοκίμησίν της ἡ διάθεσις σημαντικῶν κεφαλαίων καὶ ἡ πρόσληψις ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἐργατῶν, δὲν δύναται ὄντως νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀποτελοῦσα ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν, ὡς τοῦτο σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 ἐδάφ. 1 τοῦ ν.δ. περὶ ἁρμοδιότητος ἐμποροδικείων. Ἀποκλειομένης ὅθεν τῆς ἐμποροποιήσεως τῆς γεωργικῆς βιομηχανίας (ΑΠ 19|1938, Θέμ. ΜΘ' 334, ΑΠ 337|1910, Θέμ. ΚΒ' 2, Ἐφ. Π. 186|1959, ΕΕΝ 26ον σελ. 58, *contra Κιτσαβᾶς*, Ἐμπορικὸν Δίκαιον, Τόμος Α' § 81), δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογῆς ἡ δωσιδικία τοῦ ἐμπορικοῦ συναλλάγματος πρὸς προσδιορισμὸν τῆς κατὰ τόπον ἁρμοδιότητος τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐκ τοῦ τόπου τῆς καταρτίσεως τῆς ἐπικαλουμένης συμβάσεως ἐργασίας, διότι ὁ ἐκκαλῶν, ἀσκῶν κατὰ ταῦτα ἐπιχείρησιν οὐχὶ ἐμπορικήν, δὲν προσέλαβε τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐμπόρου καὶ δὲν συνῆψε πρᾶξιν κατὰ τεκμήριον ἐμπορικὴν κατὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ἐφεσιβλήτου. Οὐχ ἧττον ὅμως θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὁ Πρωτοδίκης Θεσσαλο-

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. [illegible] ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

1. ΕΡΓΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Χορήγησις καὶ ἀφαίρεσις ἀδειῶν ἐργασίας εἰς ἐργάτας φορτοεκφορτωτάς

Ρύθμισις ὑπὸ τῆς «π' ἀριθ. 44875/1956 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας τῶν περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν ἐργασίας εἰς ἐργάτας φορτοεκφορτωτὰς καὶ ἀφαιρέσεως τῶν ἀδειῶν τούτων.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐργασίας τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ ἢ ἡ ἀπαγόρευσις ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ κεκτημένου τὸ σχετικὸν βιβλιάριον φορτοεκφορτωτοῦ μέχρι προσωρινοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὡρισμένων στοιχείων, ἐξ ὧν καὶ πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Δι' ἀποφάσεως τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων, ἐγκριθείσης ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας, ἀφηρέθη ἡ ἄδεια ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος φορτοεκφορτωτοῦ τοῦ λιμένος Πατρῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνος καὶ ἀκαταλλήλως διὰ τὴν ὁμαλὴν διεξαγωγὴν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὡς ἀνεπηρεάστως ἠτιολογημένη, μετὰ ταῦτα δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων λιμένος Πατρῶν δι' ἀποφάσεως της δὲν ἐδέχθη τὸν φορτοεκφορτωτὴν πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας πρὸ τῆς προσαγωγῆς πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀνηφέρηται, ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν νὰ ἐργάζηται ὡς φορτοεκφορτωτὴς ἀτμοπλοΐων, τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐγκριθείσης δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας.

Ἀμφότεραι αἱ πράξεις αὗται προσεβλήθησαν δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

(Βλέπε περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος φορτοεκφορτωτοῦ δι' ἀποφάσεως τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων λιμένος καὶ τὴν Σ.Ε. 9004/1958, εἰσηγητὴς *Η. Καμπίτσης*, ΕΕΔ 18, 260, καθ' ἣν ἡ ἐγκριτικὴ ἀπόφασις τοῦ Νομάρχου δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν. βλέπε ὁμοίως περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Νομαρχῶν καὶ τὴν Σ.Ε. 2151/1957, εἰσηγητὴς *Η. Καμπίτσης*, ΕΕΔ 17, 163).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 40/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Θ. Σπυράπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Α. Τσούτσος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σαφαρῆς, Β. Κουνταώρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Κ. Παπαρρηγόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν αἰτούντων (καθ' ὅσον ὡς πρὸς τὸν δεύτερον ἐξ αὐτῶν ἐγένετο χωρισμὸς δικογράφου. κατατεθείσης τῆς ὑπὸ 15.10.1959 ἰδιαιτέρας αἰτήσεως ἀκυρώσεως ταύτου) ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 567 τῆς 26.1.1959 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων λιμένος Πατρῶν καὶ τῆς ἐγκριτικῆς ταύτης ὑπ' ἀ-

---

νίκης ὡς κατὰ τόπον ἁρμοδίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 22 ἐδάφ. 4 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐὰν ὁ μισθὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου ἦτο, δυνάμει ρητοῦ ὅρου τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθείσης συμφωνίας, καταβλητέος ἐνταῦθα, διότι ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν ἀστικῶν συμβάσεων, ἐν αἷς ἡ ὑποχρέωσις ἑκάστου ἐκ τῶν συμβαλλομένων εἶναι ἐκτελεστέα εἰς διαφόρους τόπους, ἁρμόδιον δι' ἕκαστον ἐναγόμενον εἶναι τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἰδίας αὐτοῦ ὑποχρεώσεως (*Οἰκονομίδης Λιβάδας*, Πολ. Δικ. § 38 σημ. 4, *Εὐκλείδης* § 50 σημ. 2). Ἐν προκειμένῳ ὅμως δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς οὔτε καὶ ἡ κατὰ τὸ ἐδάφ. 4 τοῦ ἄρθρου 22 τῆς Πολ. Δικ. διαταξις τοῦ ἀστικοῦ συναλλάγματος, ἀφοῦ ὁ ἐφεσιβλητος δὲν ἐπικαλεῖται ἐν τῇ ἀγωγῇ του ρήτραν περὶ καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν του ἐν τῇ ἐδαφικῇ περιοχῇ τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης καὶ δὴ ρητὴν τοιαύτην ρήτραν τῆς καταρτισθείσης συμβάσεως ἐργασίας. Τέλος, ἐφ' ὅσον ὁ ἐναγόμενος καὶ ἤδη ἐκκαλῶν ἐνήχθη ὡς κάτοικος περιφερείας ὑπαγομένης εἰς τὴν ἐδαφικὴν ἁρμοδιότητα ἑτέρου δικαστηρίου, ἡ δὲ ἐργασία, ἣν ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσιβλητος ὅτι ὤφειλε νὰ παράσχῃ (ἐξέτασις τῆς καταλληλότητος τοῦ χώματος, καταμέτρησις τοῦ ἐδάφους, σχεδιαγράφησις ἀρδευτικοῦ δικτύου καὶ ἰδία ἐπίβλεψις κατὰ τὴν κατασκευὴν τούτου καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν λοιπῶν προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν), εἶχεν ὡς βασικὴν προϋπόθεσιν τὴν παρουσίαν του εἰς τὴν ἀγροτικὴν ταύτην περιφέρειαν, ἔνθα ἐπρόκειτο νὰ ἐγκατασταθῇ ἡ ὡς ἄνω ὁρυζοκαλλιέργεια, καὶ τὴν εἰς τὴν περιφέρειαν ταύτην ἀποκλειστικὴν ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ἀπασχόλησίν του, ὁ δικάσας Πρωτοδίκης δὲν ἦτο καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' κατὰ τόπον ἁρμόδιος. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐσφαλῶς ἀπορρίψασα τὴν ὑποβληθεῖσαν νομίμως ἐνστασιν περὶ τῆς κατὰ τόπον ἀναρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ἐφέσεως κατὰ τὸν σχετικὸν αὐτῆς λόγον, ἀφανισθῇ ἢ ὡς εἴρηται ἀπόφασις, παρεμπεμπομένης κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸν ἁρμόδιον κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 καὶ 2 τοῦ ν. ΓΨΟΔ' Εἰρηνοδίκην ἢ Πρωτοδίκην (βλ. Πρωτ. Πειραιῶς 3602/1951, ΕΕΔ 11, σ. 148 καὶ Μυτιλήνης 2/1952, ΕΕΔ 11, σ. 372) καὶ καταδικαζομένου τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν.

ριθ. 5547 της 17.2.1959 αποφάσεως του Νομάρχου Αχαΐας, δια των οποίων απηγορεύθη εις τον αίτούντα, φορτοεκφορτωτήν λιμένος Πατρών, ή ανάληψις εργασίας εν τω λιμένι μέχρι της ανακλήσεως ταύτης υπό του πιστοποιητικού νομιμοφροσύνης.

Η υπ' αριθ. 44875/1956 κοινή απόφασις των Υπουργών Εργασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας (Εφ. Κυβ. Β' 149/1956) ερρύθμισε τα της χορηγήσεως αδειών εργασίας εις εργάτας φορτοεκφορτωτάς και τα της αφαιρέσεως των αδειών τούτων, ορίσασα ότι προς χορήγησιν τοιαύτης αδείας υποβάλλονται ωρισμένα δικαιολογητικά, μεταξύ των οποίων και πιστοποιητικόν νομιμοφροσύνης. Αφαίρεσις δε του επαγγελματικού βιβλιαρίου αδείας φορτοεκφορτωτού χωρεί και εις ην περίπτωσιν ούτος χαρακτηρισθή υπό των αρμοδίων Αρχών, βάσει συγκεκριμένων στοιχείων, ως δυνάμενος να προκαλέση εξ ιδίων λόγων αναταραχήν ή κίνδυνον δια την απρόσκοπτον διεξαγωγήν των φορτοεκφορτωτικών εργασιών και την ασφάλειαν των λιμένων, ως εκ των πεπαιθήσεων, υφ' ων εμφορείται. Πέραν των περιπτώσεων τούτων, της χορηγήσεως ταυτοτι της άδειας φορτοεκφορτωτού και της αφαιρέσεως ταύτης δια τους επί τούτω ωρισμένους λόγους, δεν προβλέπεται υπό των ανωτέρω διατάξεων έτερα περίπτωσις αναστολής της εργασίας φορτοεκφορτωτού ή απαγορεύσεως ασκήσεως του επαγγέλματος του κεκτημένου το σχετικόν βιβλιάριον φορτοεκφορτωτού μέχρι προσκομίσεως υπ' αυτού ωρισμένων στοιχείων.

Εν προκειμένω ο αίτών εκέκτητο την ιδιότητα φορτοεκφορτωτού των λιμένος Πατρών, καθ' όσον δια της υπ' αριθ. 2095/1958 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας ηκυρώθησαν πράξεις της Διοικήσεως, δι' ων τω είχεν αφαιρεθή η άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος του κατ' εφαρμογήν της ανηθείσης υπ' αριθ. 44875/1956 υπουργικής αποφάσεως, και συνεπώς δεν υφίστατο περίπτωσις χορηγήσεως ταυτότητος άδειας, ίνα απαιτηθή πιστοποιητικόν νομιμοφροσύνης κατά την απόφασιν ταύτην. Εξ άλλου δια των προσβαλλομένων αποφάσεων, ενώ δεν αφαιρείται η άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος του αιτούντος, απαγορεύεται εις αυτόν η άσκησις του επαγγέλματός του, μέχρις ότου ούτος προσκομίση πιστοποιητικόν νομιμοφροσύνης, χωρίς, κατά τα εν τη ηγουμένη σκέψει εκτεθέντα, να προβλέπηται τοιαύτη περίπτωσις παρεμποδίσεως της ασκήσεως του επαγγέλματος φορτοεκφορτωτού υπό των ρηθεισών διατάξεων της κανονιστικής υπουργικής αποφάσεως υπ' αριθ. 44875/1956, ην και αι προσβαλλόμεναι αποφάσεις επικαλούνται. Κατά παράβασιν δε των της υπουργικής ταύτης αποφάσεως εληφθησαν αι προσβαλλόμεναι αποφάσεις και τούτω τω λόγω τυγχάνουσιν ακυρωτέαι, δεκτής καθισταμένης της υπό κρίσιν αιτήσεως και απορριπτομένης, ως ουσία αβασίμου, της προς υποστήριξιν των προσβαλλομένων πράξεων ασκηθείσης παρεμβάσεως του Σωματείου Φορτοεκφορτωτών Λιμένος Πατρών «ή Αλληλοβοήθεια».

II. ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Διορισμός εκπροσώπων ησφαλισμένων

Εφαρμογή άρθρου 4 § 5 Ν. Δ. 3710/1957 και επί του Διοικητικού, Υπηρεσιακού και Κεντρικού Εποπτικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων.— Εξουσία Υπουργού Εργασίας δι' ανασυγκρότησιν των Διοικητικών και λοιπών Συμβουλίων και των πάσης φύσεως Επιτροπών αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας και των υπό τον έλεγχον αυτού Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής.—Έννοια άρθρου 4 § 5 Ν. Δ. 3710/1957.—Συμμετοχή εις το Διοικητικόν Συμβούλιον του Ι.Κ.Α. και εκπροσώπων ησφαλισμένων, όχι όμως και συνταξιούχων του Ι.Κ.Α.

Συμβουλίου Επικρατείας 55/1960, Ολομελείας

Πρωτόρευων ο Σύμβουλος κ. *Γ. Θ. Σπυρόπουλος*

Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Η. Καμπίτσης*

Δικηγόροι οι κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Β. Κουντούρης, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Η υπό κρίσιν αίτησις περί ακυρώσεως της υπ' αριθ. 71589/1958 αποφάσεως του Υπουργού της Εργασίας περί διορισμού μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, νομοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσα, τυγχάνει τύποις δεκτή και εξεταστέα κατ' ουσίαν.

Η προς υποστήριξιν του κύρους της προσβαλλομένης πράξεως, νομοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσα, παρέμβασις του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων τυγχάνει τύποις δεκτή και εξεταστέα κατ' ουσίαν.

Το άρθρον 2 § 2 του ν. 3873/1958 «περί τροποποιήσεως της νομοθεσίας Οργανισμών κοινωνικής πολιτικής κλπ.» ορίζει, ότι αι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του νόμου 3710/1957 εφαρμόζονται και επί του Διοικητικού, Υπηρεσιακού και Κεντρικού Εποπτικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των πάσης φύσεως συλλογικών οργάνων διοικήσεως και ελέγχου (Γ.Δ.Ε. - Τ.Ε.Σ.) απάντων των Υποκαταστημάτων αυτού. Εξ άλλου τα εις ο η παραπομπή αύτη άρθρον 4 § 5 του νόμου 3710/1957 «περί τροποποιήσεως της περί διοικήσεως του Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.» θεσπίζει, ότι ο Υπουργός της Εργασίας δι' αποφάσεών του, εφ' άπαξ εκδιδομένων, δύναται να προβή εις νέαν συγκρότησιν των Διοικητικών κλπ. Συμβουλίων και των πάσης φύσεως Επιτροπών αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας και των υπό τον έλεγχον αυτού υπαγομένων Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής, ως και να αντικαθιστά μέλη των Συμβουλίων τούτων και Επιτροπών, ορισθέντα προηγουμένως ότε ή θητεία των ήδη υφισταμένων Διοικητικών κλπ. Συμβουλίων θεωρείται λήξασα άμα τη συγκρο-

τήσει ἑκάστου τούτων διὰ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις περὶ διορισμοῦ μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, δι' ὧν, κατ' ἀπόκλισιν ἀπὸ τῶν παγίως ἰσχυόντων, ἐπετράπη ἡ ἐφ' ἅπαξ δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀνασυγκρότησις τῶν ὡς εἴρηται Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., εἶναι, κατὰ τὰ ἐκ τοῦ φακέλου προκύπτοντα, ἡ πρώτη καὶ μόνη κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτων ἐκδοθεῖσα, δοθέντος ὅτι προηγουμένως, καὶ δὴ πρὸ τοῦ ῥηθέντος νόμου 3873]1958, τὸ αὐτὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἶχε συγκροτηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ἑτέρας διατάξεως, ἤτοι τοῦ ἄρθρου 4 § 3 νόμου 3710]1957, καθοριζούσης παγίως τὸν τρόπον συγκρατήσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου. Συνεπῶς τὰ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα περὶ τοῦ ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν τῶν αὐτῶν διατάξεων εἶχεν ἐκδοθῇ καὶ ἑτέρα ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ διορισμοῦ μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἢ ὅτι λόγῳ τῆς πρότερον ἐκδοθείσης τοιαύτης ἐκωλύετο ἡ ἔκδοσις τῆς ἤδη προσβαλλομένης, τυγχάνουσιν ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, δι' οὗ προβάλλεται ὅτι αἱ μνησθεῖσαι ἀνωτέρω διατάξεις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, εἶναι ἀντισυνταγματικαί, τυγχάνει ὅλως ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως καὶ διὰ τοῦτο ἀπορριπτέος.

Τὸ ἄρθρον 4 § 5 τοῦ ν.δ. 3710]1957, πλὴν τῶν εἰς τὰς προηγουμένας σκέψεις παρατεθέντων ὁρισμῶν αὐτοῦ, διαλαμβάνει, ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένης ἀνασυγκροτήσεως Διοικητικῶν Συμβουλίων κλπ. οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ τούτων λαμβάνονται ἐκ πίνακος περιλαμβάνοντος διπλάσιον ἀριθμὸν ὑποψηφίων, ὑποβαλλομένου παρὰ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ τῶν οἰκείων Ἐργατικῶν Κέντρων ἢ τῶν οἰκείων ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων· περαιτέρω δὲ ὅτι ἡ ἐπιλογὴ τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες θὰ ὑποδείξωσι, κατὰ τὰ ἀνωτέρω τοὺς ἐκπροσώπους των, ἀπόκειται εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δυναμένου νὰ ἀπευθυνθῇ εἰς μίαν ἢ πλείονας ἐξ αὐτῶν. Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων λαμβάνωνται ἐκ τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν τοιούτων, ἀλλ' ἔχει αὐτὴ τὴν ἔννοιαν ὅτι οἱ ἐκπρόσωποι οὗτοι δέον νὰ λαμβάνωνται ἐκ τῶν οἰκείων ὀργανώσεων, ἐπιλεγομένων ἐλευθέρως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς οἰκεῖαι δὲ νοοῦνται αἱ ὀργανώσεις ἐκεῖναι ἰδίᾳ, ἐπὶ τῶν μελῶν τῶν ὁποίων ἐκτείνεται ἡ ἁρμοδιότης τῶν ἀνασυγκροτουμένων Συμβουλίων, ὥστε οὗτοι νὰ ἔχωσι σαφῆ ἐνδιαφέρον διὰ τὸ ἔργον τούτων.

Ἐν προκειμένῳ, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει διατάξεως, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 70034]1958 ἐγγράφου του ἀπηυθύνθη καὶ ἐζήτησε τὴν ὑπόδειξιν ἐκπροσώπων πρὸς διορισμὸν ὡς μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὴν αἰτοῦσαν Γενικὴν Συνομοσπονδίαν τῶν Ἐργατῶν Ἑλλάδος, τὴν Πανελλήνιον Καπνεργατικὴν Ὁμοσπονδίαν, τὴν Ὁμοσπονδίαν Φορτοεκφορτωτῶν Ἑλλάδος, τὴν Ὁμοσπονδίαν Μηχανικῶν καὶ Θερμαστῶν Βιομηχανίας καὶ Γεωργίας Ἑλλάδος, τὰ Ἐργατικὰ Κέντρα Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Μυτιλήνης καὶ τὸν Σύλλογον Ἐμποροϋπαλλήλων Ἀθηνῶν. Αἱ ὀργανώσεις αὐταὶ εἰς ἃς ἀπηυθύνθη ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, δέον νὰ θεωρηθῶσιν ὅτι κεῖνται ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν «οἰκείων» ὀργανώσεων, περὶ ὧν προβλέπουσιν αἱ παρατεθεῖσαι εἰς τὰς προηγουμένας σκέψεις διατάξεις τῶν νόμων, δοθέντος ὅτι ἡ ἁρμοδιότης τοῦ ὡς εἴρηται Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὅπερ εἶναι γενικὸς Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμός, ἐκτείνεται ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων τούτων, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἔδει νὰ ἀπευθυνθῇ μόνον εἰς αὐτήν, λόγῳ τῆς ἰδιότητός της ὡς συνδικαλιστικοῦ ὀργάνου εὐρυτάτης ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐργαζομένων, εἶναι ἄβασιμος καὶ ἀπορριπτέος, ὡς μὴ εὑρίσκων ἔρεισμα εἰς τὸν νόμον.

Ἀναφορικῶς πρὸς τὴν συγκράτησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ὁ προμνησθεὶς νόμος 3710]1957 ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 4 § 1β, ὅτι τοῦτο ἀπαρτίζεται, πλὴν ἄλλων, καὶ ἐκ τεσσάρων ἀντιπροσώπων τῶν ἠσφαλισμένων ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.· περαιτέρω δὲ ὁ νόμος 3873]1958 ἐν ἄρθρῳ 2 § 3 διαλαμβάνει, ὅτι τοῦ ἐν λόγῳ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετέχει καὶ ἐκπρόσωπος τῶν συνταξιούχων, διοριζόμενος διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τῶν οἰκείων ὀργανώσεων τῶν συνταξιούχων. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 7 τοῦ νόμου 1846]1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3083]1954, εἶναι δυνατὴ ἡ συνέχισις τῆς καταβολῆς συντάξεως εἰς συνταξιοῦχον τοῦ Ι.Κ.Α., ἐὰν οὗτος παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐξ ἧς ἀπολαμβάνει ποσὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὸ διπλάσιον τῆς συντάξεως, ὁπότε συγκεντροῖ ἐν ἑαυτῷ τὴν ἰδιότητα τοῦ τε συνταξιούχου καὶ τοῦ ἠσφαλισμένου. Ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τούτων δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὁ νομοθέτης μεταξὺ τῶν προσώπων, ἅτινα κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1β τοῦ νόμου 3710]1957 διορίζονται ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δὲν ἠθέλησε, κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ ἔννοιαν, νὰ περιλάβῃ καὶ ἠσφαλισμένους, οἵτινες εἶναι καὶ συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἐφαρμογὴν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, ἐφ' ὅσον ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως διορισθεὶς ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἠσφαλισμένων Σ.Λ. τυγχάνει ἐν ταυτῷ καὶ συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α., διότι, κατὰ τὰ ἐκ τοῦ φακέλου προκύπτοντα, αἱ ἀποδοχαὶ αὐτοῦ ὑπολείπονται τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεώς του, ὁ διορισμὸς αὐτοῦ τυγχάνει παράνομος, ὡς ἀντικείμενος εἰς τὰς μνησθείσας διατάξεις ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτῶν, δι' ὃ καὶ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις τυγχάνει ἀκυρωτέα ἐν μέρει καὶ δὴ μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Σ. Λ., κατὰ τὰ σχετικὰ βάσιμα λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

III. ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Έξουσία Υπουργού Εργασίας δι' ανασυγκρότησιν του Διοικητικού Συμβουλίου αύτής

Διατάξεις Νόμου 3467]1955 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί Εργατικής Εστίας νομοθεσίας» και Ν. Δ. 3710]1957 «περί τροποποιήσεως της περί διοικήσεως και ελέγχου του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων νομοθεσίας κλπ.».—Εύχέρεια του Υπουργού Εργασίας πρός ανασυγκρότησιν του Διοικητικού Συμβουλίου της Εργατικής Εστίας είτε κατά τας διατάξεις του Νόμου 3467]1955, είτε κατά τας διατάξεις του Ν. Δ. 3710]1957.—Παράνομος όμως ή νέα ανασυγκρότησις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εργατικής Εστίας, ως εξαντληθέντος διά της πρώτης αποφάσεως του δικαιώματος του Υπουργού Εργασίας.

Συμβουλίου Επικρατείας 61]1960, Ολομελείας

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. *Γ. Θ. Σπυρόπουλος*

Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*

Διαγγωροι οι κ. κ. Χ. Μυριάνθης, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Π. Βενιεράτος

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται εμπροθέσμως ή ακύρωσις της υπ' αριθ. 80478 από 30 Δεκεμβρίου 1958 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (261Γ]1958), δι' ής ανασυνεκροτήθη το Διοικητικόν Συμβούλιον της Εργατικής Εστίας.

Παραδεκτώς διά νομοτύπως κατατεθέντος δικογράφου παρεμβαίνει εις την δίκην ή ως άνω Εργατική Εστία, ως έχουσα έννομον συμφέρον προς υποστήριξιν της νομιμότητος της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Ο μεν ν. 3467]1955 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί Εργατικής Εστίας νομοθεσίας» εν άρθρω 3 ορίζει, ότι ή Εργατική Εστία διοικείται υπό 9μελούς Διοικητικού Συμβουλίου απαρτιζομένου, μεταξύ άλλων, και εκ τριών εκπροσώπων των εργαζομένων, υποδεικνυομένων μετά των αναπληρωτών των υπό της Γ.Σ.Ε.Ε. και διοριζομένου δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, το δε ν.δ. 3710]1957 «περί τροποποιήσεως της περί διοικήσεως και ελέγχου του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων νομοθεσίας κλπ.» εν άρθρω 4 § 5 ώρισεν, ότι ο Υπουργός της Εργασίας δι' αποφάσεών του, εφ' απαξ εκδιδομένων εντός τριών μηνών από της ισχύος του (12 Ιουνίου 1957) και δημοσιευομένων διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, δύναται να προβή εις την νέαν συγκρότησιν των Διοικητικών, Γνωμοδοτικών και Εποπτικών Συμβουλίων και των πάσης φύσεως Επιτροπών αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας και των υπό τον έλεγχον αυτού υπαγομένων Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής, πλην των υπηρεσιακών τοιούτων, και να αντικαθιστά μέλη των Συμβουλίων τούτων και Επιτροπών, και ότι ή θητεία των ήδη υφισταμένων θεωρείται λήξασα άμα τη διά των ως άνω αποφάσεων συγκρατήσει εκάστου τούτων. Εν τοιαύτη περιπτώσει οι εκπρόσωποι των εργατικών και οι αναπληρωταί τούτων λαμβάνονται εκ πίνακος περιλαμβάνοντος διπλάσιαν αριθμόν υποψηφίων (τακτικών και αναπληρωματικών), υποβαλλομένου παρά της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος ή των οικείων Εργατικών Κέντρων ή των οικείων Εργατοϋπαλληλικών Οργανώσεων, ών ή επιλογή απόκειται εις την ελευθέραν κρίσιν του Υπουργού Εργασίας. Εξ άλλου διά μεν της παραγράφου 6 του άρθρου 14 του ν.δ. 3755]1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών κλπ.» ηυξήθη ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εργατικής Εστίας και ωρίσθη, ότι ή θητεία του ήδη υφισταμένου λήγει από της ισχύος του Νομοθετήματος τούτου (17 Σεπτεμβρίου 1957), διά δε της παραγράφου 5 του άρθρου 15 παρετάθη ή υπό της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν.δ. 3710]1957 προβλεπομένη τριμηνος προθεσμία διά την ανασυγκρότησιν Συμβουλίων και Επιτροπών Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1957.

Διά των ανωτέρω παρείχετο ή εύχέρεια εις τον Υπουργόν Εργασίας, όπως προβή εις ανασυγκρότησιν του Διοικητικού Συμβουλίου της Εργατικής Εστίας είτε κατά τας διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3467]1955, ως αύται ετροποποιήθησαν διά της παραγράφου 6 του άρθρου 14 του ν.δ. 3755]1957, καθ' ας τους εκπροσώπους των εργαζομένων υποδεικνύει ή Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος, είτε κατά τας διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν.δ. 3710]1957, καθ' ας τους ως είρηται εκπροσώπους υποδεικνύουν εργατικαί οργανώσεις, κατ' ελευθέραν κρίσιν του ως άνω Υπουργού οριζόμεναι. Εν προκειμένω αύτος διά της υπ' αριθ. 60249 από 4 Οκτωβρίου 1957 αποφάσεώς του (182Γ]1957), εκδοθείσης βάσει των πρώτων εκ των προδιαληφθεισών διατάξεων, προέβη εις ανασυγκρότησιν του ρηθέντος Συμβουλίου, πρό της λήξεως δε της θητείας τούτου διά της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, εκδοθείσης βάσει των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν.δ. 3710]1957 και της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 3873]1958, δι' ής παρετάθη ή προθεσμία ανασυγκροτήσεως κατά τας διατάξεις ταύτας των Συμβουλίων και Επιτροπών Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1958, προέβη εις νέαν ανασυγκρότησιν του Συμβουλίου τούτου. Ούτως όμως ενεργήσας ο Υπουργός Εργασίας παρέβη τον νόμον, διότι διά της πρώτης αυτού αποφάσεως είχεν ήδη εξαντλήσει το προς ανασυγκρότησιν του ρηθέντος Συμβουλίου δικαίωμά του. Εκ του λόγου, επομένως, τούτου, βασίμως προβαλλομένου, ή προσβαλλομένη απόφασις τυγχάνει άκυρωτέα.

IV. ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Διορισμός έκπροσώπων μισθωτών

Έξουσία Υπουργού Εργασίας πρός ανασυγκρότησιν μέχρι της 31 Δεκεμβρίου 1958 των Συμβουλίων όλων ανεξαιρέτως των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας, επομένως και του Αυτονόμου Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας. Συμμετοχή εκπροσώπων μισθωτών.

Συμβουλίου Επικρατείας 60/1960, Ολομελείας

Πρόεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Θ. Σπυρόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 80479 ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (261Γ)1958), δι' ἧς ἀνασυνεκροτήθη τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας.

Τὸ ν.δ. 3710)1957 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων νομοθεσίας κλπ.» ἐν ἄρθρῳ 4 § 5 ὥρισεν, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεών του, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένων ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος του (12 Ἰουνίου 1957) καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δύναται νὰ προβῇ εἰς ἀνασυγκρότησιν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, πλὴν τῶν Ὑπηρεσιῶν, τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς καὶ νὰ ἀντικαθιστᾷ μέλη τῶν Συμβουλίων τούτων καὶ ὅτι ἡ θητεία τῶν ἤδη ὑφισταμένων θεωρεῖται λήξασα ἅμα τῇ διὰ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων συγκροτήσει ἑκάστου τούτων, περαιτέρω δὲ ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐργατικῶν καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ τούτων λαμβάνονται ἐκ πίνακος, περιλαμβάνοντος διπλάσιαν ἀριθμὸν ὑποψηφίων (τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν), ὑποβαλλομένου παρὰ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ τῶν οἰκείων Ἐργατικῶν Κέντρων ἢ τῶν οἰκείων Ἐργατοϋπαλληλικῶν Ὀργανώσεων, ὧν ἡ ἐπιλογὴ ἀπόκειται εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας δυναμένου νὰ ἀπευθυνθῇ εἰς μίαν ἢ πλείονας ἐξ αὐτῶν. Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 3755)1957 καὶ παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3873)1958 ἡ ὡς ἄνω τριμηνος προθεσμία παρετάθη μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1958. Διὰ τῶν διατάξεων τούτων παρείχετο εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας ἡ ἐξουσία, ὅπως ἀνασυγκροτήσῃ μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1958 κατὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένην διαδικασίαν τὰ Συμβούλια ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας των. Ἑπομένως ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι παρανόμως ἀνασυνεκροτήθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως βάσει τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, καθ' ὅσον αὐτὸς διέπεται ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου (ν.δ. 2963)1954) καὶ οὐχὶ ὀργανισμοῦ, ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἄβάσιμος.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένην ἀνασυγκρότησιν τῶν ὡς εἴρηται Συμβουλίων δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐργατικῶν λαμβάνωνται ἐκ τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργανώσεων, ἀλλ' ἐκ τῶν οἰκείων, ἐπιλεγομένων ἐλευθέρως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ὡς οἰκεῖαι δὲ νοοῦνται αἱ ὀργανώσεις ἐκεῖναι ἰδίᾳ, ἐπὶ τῶν μελῶν τῶν ὁποίων ἐκτείνεται ἡ ἀρμοδιότης τῶν ἀνασυγκροτουμένων Συμβουλίων, ὥστε αὐταὶ νὰ ἔχωσι σοβαρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὸ ἔργον τούτων. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις οὐδαμῶς ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας κατονομάσῃ ὡς οἰκείας τὰς ὀργανώσεις, πρὸς ἃς ἀπευθύνεται, οὔτε ὅπως δικαιολογήσῃ διατί θεωρεῖ ταύτας ὡς οἰκείας, τῶν στοιχείων τούτων δυναμένων νὰ ἀναπληρωθῶσιν ἐκ τοῦ οἰκείου φακέλου. Ἐν προκειμένῳ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας πρὸς ὑπόδειξιν τῶν ἐκπροσώπων τῶν μισθωτῶν διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας ἀπηυθύνθη, πλὴν τῆς αἰτούσης, καὶ εἰς τὴν Πανελλήνιον Ὁμοσπονδίαν Σιδηροδρομικῶν, τὴν Ὁμοσπονδίαν Φορτοεκφορτωτῶν Ἑλλάδος, τὴν Ὁμοσπονδίαν Μηχανικῶν καὶ Θερμαστῶν Βιομηχανίας καὶ Γεωργίας Ἑλλάδος, τὸν Σύλλογον Ἐμπορυπαλλήλων Ἀθηνῶν καὶ τὰ Ἐργατικὰ Κέντρα Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν καὶ Μυτιλήνης, αἱ ὀργανώσεις δὲ αὐταὶ δέον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς οἰκεῖαι ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν. Ἑπομένως ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἀπηυθύνθη πρὸς τὰς ὀργανώσεις ταύτας καὶ ὅτι δὲν κατωνόμασε ταύτας ὡς οἰκείας ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἄβάσιμος.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος

Ἀπόδειξις χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως α) διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς ἁρμοδίας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας περὶ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους διὰ τὰ παρ' αὐτῆς πιστοποιούμενα οἰκονομικὰ ἔτη, β) διὰ βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου ἀσφαλιστικοῦ διαμερίσματος περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ὡς καὶ περὶ τῆς τύχης τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος κλπ.—Ὑποχρέωσις Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἐν ὑπάρξει ἀμφοτέρων τῶν ἀποδεικτικῶν τούτων στοιχείων καὶ περιλαμβανόντων τυχὸν ἀντικρουομένας πρὸς ἀλλήλας βεβαιώσεις.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 3/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Ταβουλάρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Ταώρης Φ. Κριτσέλλης

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5973 τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, δι' ἧς ἀπερρίφθη μετ' ἐπανεξέτασιν αἴτησις τῆς προσφευγούσης περὶ συνταξιοδοτήσεως της παρὰ τοῦ Ταμείου αὐτοῦ, λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της, ἐπισυμβάντος τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1956, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν προσκομισθέντων πιστοποιητικῶν τοῦ Α' οἰκονομικοῦ ἐφόρου Ἀθηνῶν, ὁ θανών, ἀσκήσας ἐν Ἀθήναις τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κουρέως, δὲν ἦτο ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς οἰκείους φορολογικοὺς καταλόγους διὰ τὰ πρὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1945 - 1954 ἔτη καὶ συνεπῶς δὲν εἶχεν οὗτος συμπληρώσει δεκαπενταετῆ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν πρὸ τοῦ θανάτου του, ὡς τοιοῦτον ὁ νόμος ὁρίζει διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως θανάτου.

Ἐν ἄρθρῳ 13 τοῦ ἀπὸ 5]28 Ἰανουαρίου 1955 β. δ]τος «περὶ Καννεσιαμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.» ὁρίζεται ὅτι :-1) Ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἀποδεικνύεται α) διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς ἁρμοδίας οἰκονομικῆς ἐφορίας περὶ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους διὰ τὰ παρ' αὐτῆς πιστοποιούμενα οἰκονομικὰ ἔτη. β) Διὰ βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου ἀσφαλιστικοῦ διαμερίσματος περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ὡς καὶ περὶ τῆς τύχης τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος κλπ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν κρίσιν περὶ τοῦ χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως δύναται τὰ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ἐλλείποντος τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης ἀπαιτουμένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ἐξ αὐτῶν. Ὑπαρχόντων ὅμως ἀμφοτέρων τῶν ἀποδεικτικῶν τούτων στοιχείων καὶ περιλαμβανόντων τυχὸν ἀντικρουομένας πρὸς ἀλλήλας βεβαιώσεις, δέον ὅπως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου μορφώσῃ ἰδίαν γνώμην καὶ αἰτιολογήσῃ εἰδικῶς καὶ πλήρως τὴν ἀπολήγουσαν εἰς ὑποβίτησιν τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀπόφασιν αὐτοῦ (πρβλ. Σ.τ.Ε. 580, 993 τοῦ 1959 κλπ.).

Ἡ αἰτοῦσα προσεκόμισεν εἰς τὸ Ταμεῖον, πλὴν τῶν μνημονευομένων ἀνωτέρω πιστοποιητικῶν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη, κατὰ τὰ εἰρημένα, ἀποκλειστικῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1980 τῆς 2ας Σεπτεμβρίου 1957 πιστοποιητικὸν τοῦ προϊσταμένου τοῦ περιφερειακοῦ διαμερίσματος Ἀθηνῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., διὰ τοῦ ὁποίου ἐβεβαιοῦτο, ὅτι ὡς ἐξηκριβώθη παρ' ὀργάνων τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης ὁ ἀποβιώσας σύζυγος τῆς αἰτούσης ἦσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κουρέως ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940. Καὶ ναὶ μὲν τὰ ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ πιστοποιητικῷ βεβαιούμενα δὲν ἐγένοντο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεκτά, ἐπὶ τῇ εἰδικωτέρᾳ σκέψει ὅτι ἡ ἔκδοσις τοῦ πιστοποιητικοῦ αὐτοῦ δὲν ἐστηρίχθη ἐπὶ ὑπηρεσιακῶν στοιχείων τοῦ Ταμείου κλπ., πλὴν ὅμως ἡ αἰτιολογία δὲν εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὸν σχετικὸν φάκελον, εἰς ὃν, μεταξὺ ἄλλων στοιχείων, εὑρίσκεται καὶ τὸ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου 1948 δελτίον ἀπογραφῆς μετόχου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ὡς καὶ τὸ ἀπὸ 25 Αὐγούστου 1959 δελτίον ἐξακριβώσεως πραγματοποιηθεισῶν καταβολῶν εἰς τὸ Ταμεῖον, ἐξ ὧν στοιχείων προκύπτει ἀμέσως, ὅτι ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης ἐφέρετο πράγματι εἰς τὸ Ταμεῖον ὡς ἀσκῶν τὸ εἰρημένον ἐπάγγελμα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940, καταβαλών, μετὰ τὴν ἀπογραφήν του, κατὰ τὰ ἔτη 1948 καὶ 1949 καὶ ἁπάσας τὰς νομίμους εἰσφορὰς τῶν ἐτῶν 1940-1947. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται οὐχὶ νομίμως καὶ πλήρως αἰτιολογημένη, δι' ὃ καὶ τυγχάνει τῷ λόγῳ τούτῳ ἀκυρωτέα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν

Ἀπονομὴ συντάξεως λόγῳ γήρατος.—Προϋποθέσεις συντάξεως τοῦ εἰσελθόντος εἰς τὸ ἠσφαλισμένον ἐπάγγελμα εἰς ἡλικίαν μείζονα τῶν 40 ἐτῶν.—Ἔννοια τῆς ἐξαιρετικῆς διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2360/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπαλντᾶς, Γ. Μπαδοτζῆς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1877]4.7.1958 ἀποφάσεως

τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις αὐτοῦ περὶ ἀπονομῆς συντάξεων λόγῳ γήρατος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δὲν ἔχει πραγματοποιήσει ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου τὸν κατὰ νόμον ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων.

Ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 24349]425]23.4.1951, Φ.Ε.Κ. Β' 76) ὁρίζεται, ὅτι συντάξεως λόγῳ γήρατος δικαιοῦνται οἱ ἠσφαλισμένοι οἱ διακόψαντες τὴν ἄσκησιν τῆς ἐπαγγελματικῆς των ἀπασχολήσεως, ἐφ' ὅσον, προκειμένου περὶ ἀρρένων, συνεπλήρωσαν τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἐπραγματοποίησαν 3250 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου, ἐξ ὧν 250 τουλάχιστον ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως. Ὑπὸ δὲ τῆς παραγράφου Ιβ' τῆς ὑπὸ στοιχεῖον VIII διατάξεως τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι οἱ ἠσφαλισμένοι, οἱ εἰσελθόντες εἰς τὸ ἠσφαλισμένον ἐπάγγελμα εἰς ἡλικίαν μείζονα τῶν 40 ἐτῶν καὶ μὴ συγκεντροῦντες τὸ κατώτατον ὅριον τῶν 320 ἡμερῶν ἐργασίας, δικαιοῦνται συντάξεως γήρατος, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει τὸ 57ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχουσι πραγματοποιήσει τουλάχιστον 2750 ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν 400 κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τετραετίαν.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρετικῆς διατάξεως τοῦ Κεφ. VIII, παραγράφος Ιβ, τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ἐν συνδυασμῷ ἑρμηνευομένης πρὸς τὴν ὡς ἄνω βασικὴν περὶ παροχῆς συντάξεως διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ, ἵνα κατ' ἐξαίρεσιν χορηγηθῇ σύνταξις λόγῳ γήρατος εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ταμείου τούτου, εἰσελθόντα εἰς τὸ ἀσφαλιζόμενον ἐπάγγελμα εἰς ἡλικίαν μείζονα τῶν 40 ἐτῶν, δέον οὗτος νὰ ἔχῃ πραγματοποιήσει ἐξ ὁλοκλήρου ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου τὸν ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν, ἀσφαλισθεὶς εἰς τὸ Ταμεῖον Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν τὸ ἔτος 1948, ἤτοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 40οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του, ὡς γεννηθεὶς τὸ ἔτος 1900, καὶ ἔχων πραγματοποιήσει ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ἐν συνόλῳ 2730 ἡμέρας ἐργασίας, ἐργαζόμενος εἰς τὴν Χαρτοβιομηχανίαν Ε.Χ.Μ.Α., ὑπέβαλε τὸν Δεκέμβριον τοῦ ἔτους 1957 ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 57ου ἔτους τῆς ἡλικίας του αἴτησιν χορηγήσεως συντάξεως κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρετικῆς διατάξεως τοῦ κεφ. VIII τῆς παραγράφου Ιβ' τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ὑποστηρίζων ὅτι ἔδει νὰ τῷ συνυπολογισθῶσι καὶ ἕτερα 400 ἡμερομίσθια, ἅτινα ἐπραγματοποίησεν εἰς τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω Χαρτοβιομηχανίαν κατὰ τὴν περίοδον 1941 - 1943, διὰ τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀσφαλισθῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Πλὴν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ἀπέρριψε τὴν ὡς ἄνω αἴτησιν τοῦ αἰτοῦντος, ἄνευ εἰδικῆς τινος σκέψεως ὡς ὁρίς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὡς ἄνω 400 ἡμερομισθίων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος εἶχε πραγματοποιήσει ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου ἐν συνόλῳ μόνον 2730 ἡμερομίσθια καὶ οὐχὶ 2750, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ ὡς ἄνω ἐξαιρετικὴ διάταξις.

Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 148982]30.5.1958 ἐγγράφου τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὸ Ταμεῖον Τυπογράφων κλπ. καὶ ὁμοίου τοιούτου ὑπ' ἀριθ. 198018]30.9.1959 πρὸς τὸ Δικαστήριον τοῦτο, ὁ αἰτῶν εἶχε πραγματοποιήσει ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν περίοδον 1941 - 1943, ἐργαζόμενος εἰς τὴν χαρτοβιομηχανικὴν ἑταιρείαν *„* 400 ἡμερομίσθια μικτῆς ἀσφαλίσεως, τὰ ὁποῖα ὅμως τὸ Ἵδρυμα μετέτρεψε τὸ ἔτος 1956 εἰς ταιαῦτα κλάδου ἀσθενείας, κατόπιν τῆς διατυπωθείσης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὅτι διὰ τὸν κλάδον τῆς συντάξεως θὰ ἔδει οὗτος νὰ εἶχεν ἀσφαλισθῇ διὰ τὴν ἀντίστοιχον περίοδον εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων. Δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 74366]1808 τῆς 11.12.1956]14.1.1957, Φ.Ε.Κ. Β' 12) ἐπιτρέπεται ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἀναγνώρισις ἡμερομισθίων πραγματοποιηθέντων οὐχὶ πέραν τῶν δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως καὶ δεδομένου ὅτι κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦτο ἔπαυσε νὰ ἀναγνωρίζῃ τὰ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος πραγματοποιηθέντα κατὰ τὰ ἀνωτέρω 400 ἡμερομίσθια διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου συντάξεων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην ἀσφάλισιν ἦτο ἁρμόδιον τὸ Ταμεῖον Τυπογράφων, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ἤρχισε τρέχουσα ἡ ὡς ἄνω διετὴς προθεσμία πρὸς ἀναγνώρισιν ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου τούτου τῶν ἐν λόγῳ ἡμερομισθίων, ἡ δὲ ἀνωτέρω αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος τοῦ Δεκεμβρίου 1957 περὶ παροχῆς συντάξεως, λαμβανομένη καὶ ὡς αἴτησις ἀναγνωρίσεως τῶν ἡμερομισθίων τούτων, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐμπροθέσμως ὑποβληθεῖσα. Συνεπῶς, μὴ περιέχουσα αἰτιολογίαν τινὰ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὸν λόγον τῆς μὴ ἀναγνωρίσεως καὶ τοῦ μὴ συνυπολογισμοῦ καὶ τῶν ἡμερομισθίων τούτων, ἀνεπαρκῶς αἰτιολογημένη παρίσταται καὶ ἀκυρωτέα τῷ λόγῳ τούτῳ τυγχάνει αὕτη.

§ 3. Ἀσφάλιαις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν

Ἀναστολὴ τῆς συντάξεως ἐπὶ ἀναλήψει ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου τοῦ Ταμείου ἐργασίας κλπ., ἐξ ἧς ἀποκερδαίνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως.— Συνταγματικὴ καὶ ἔγκυρος ἡ ἐξουσιοδοτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 5 ἐδάφ. 3 τοῦ ἀ. ν. 1846] 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».— Δυνατὴ ἡ ὑπὸ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας κατάργησις ἢ καὶ ἀναστολὴ κτηθέντος δικαιώματος συντάξεως, μὴ συνταγματικῶς προστατευομένου δικαιώματος.— Ἐπιτρεπτὴ ἡ ἀναζήτησις τῶν ἀχρεωστήτως καὶ παρανόμως καταβληθεισῶν συντάξεων ὁσάκις ἐπόκειται περίπτωσις καθ' ἣν δολίως ὁ συνταξιοδοτούμενος ἀπεσιώπησε καὶ ἀπέκρυψεν, ὅτι συνέτρεχαν πραγματικὰ περιστατικά, θεμελιοῦντα τὴν ἀναστολὴν τῆς χορηγουμένης συντάξεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Διεξηγόρασι οἱ κ.κ. Χ. Παπασταύρου, Γ. Μαγκάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ

αίτων, συνταξιούχος άρτεργάτης τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, προσβάλλει ἐμπροθέσμως τὴν ὑπ' ἀριθ. 1274 τῆς 13 Ἰουνίου 1958 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, δι' ἧς ἀνεστάλη ἀπὸ τῆς Ἰουλίου 1950 ἡ συνταξιοδότησίς του καὶ ὑπεχρεώθη, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἅπαντα τὰ ἀχρεωστήτως καταβληθέντα αὐτῷ ποσὰ συντάξεως.

Τὸ β. δ]γμα 14.2]2.3.1955 καὶ τὸ β. δ]γμα 17.4]19.5.1956 περὶ Κανονισμοῦ συντάξεων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν κλπ., καθ' ὃ (ἄρθρ. 12 § 2β' β.δ. 14.2.1955 καὶ παράγραφος 17 β.δ. 17.4.1956), ὑπὸ τὰς ἐν αὐτοῖς διακρίσεις, ἀναστέλλεται ἡ σύνταξις, ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος ἤθελεν ἀναλάβει ἐργασίας κλπ., ἐξ ἧς ἀποκερδαίνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως, ἐξεδόθησαν βάσει τῆς ἐν ἄρθρ. 5 § 5 ἐδαφ. 3 ἀναγκ. νόμου 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐξουσιοδοτήσεως, ὁριζούσης ὅτι διὰ β. διαταγμάτων καθορίζονται, σὺν ἄλλοις, ἐν περιπτώσει συγχωνεύσεως Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, καὶ αἱ προϋποθέσεις ἀπονομῆς τῶν παροχῶν, ἡ ἔκτασις, ὡς καὶ τὸ ὕψος αὐτῶν . . ., ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα συναφὴς λεπτομέρεια. Ἡ ἐξουσιοδοτικὴ αὕτη διάταξις, ὡς ἐκρίθη ἤδη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (Ὀλ. Σ. Ε. 19, 21]1957), παρίσταται ἐπαρκῶς ἐξειδικευμένη καὶ συνεπῶς οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος περὶ ἀντισυνταγματικότητός της εἶναι νόμῳ ἄβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι. Προβλέπουσαι δ' ἀφ' ἑτέρου αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ διατάγματος περὶ τῶν περιπτώσεων καὶ προϋποθέσεων ἀναστολῆς τῆς συντάξεως οὐδόλως δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὅτι ἐξέρχονται τῆς διὰ τοῦ νόμου 1846]1951 παρεχομένης ἐξουσιοδοτήσεως, τῆς προβλεπούσης περὶ καθορισμοῦ διὰ β. δ]τος τῶν προϋποθέσεων τῶν παροχῶν, περιλαμβάνονται καὶ οἱ ὅροι ἀπωλείας, διακοπῆς, ἐκπτώσεως ἢ καὶ ἀναστολῆς αὐτῶν, ὡς ἐν προκειμένῳ, καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα. Ὡς ἐπίσης εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι καὶ οἱ ἕτεροι ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος ὅτι α) ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δὲν ἠδύνατο νὰ καταργήσῃ (ἢ καὶ νὰ ἀναστείλῃ) τὸ κτηθὲν δικαίωμα συντάξεως, διότι δὲν πρόκειται περὶ συνταγματικῶς προστατευομένου δικαιώματος καὶ β) ὅτι ἡ ἐφαρμοσθεῖσα διάταξις τοῦ διατάγματος δὲν ποιεῖται διάκρισιν μεταξὺ συνταξιούχων ἐχόντων οἰκογενειακὰ βάρη καὶ τοιούτων ἀπηλλαγμένων βαρῶν, ἐξελθοῦσα οὕτω τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, διότι περὶ τοιαύτης τυχὸν διακρίσεως οὐδεὶς ἐν τῇ ἐξουσιοδοτικῇ διατάξει περιέχεται περιορισμός.

Καὶ ὁ ἕτερος τῶν λόγων ἀκυρώσεως ὅτι τυγχάνουσιν ἀνίσχυροι, ὡς στηρούμενοι ἐρείσματος ἐξ ἐξουσιοδοτήσεως νόμου, αἱ ὑπ' ἀριθ. 62153]1950 καὶ 3393]1953 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέος ὡς ἀλυσιτελής, διότι, καὶ ἂν ἔτι ἤθελον θεωρηθῆ ὡς νόμῳ βάσιμοι οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι τοῦ αἰτοῦντος, θὰ ἦτο ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέα ἡ αὐστηροτέρα διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 6413]1934, ἥτις προβλέπει, ἄνευ διακρίσεως, οὐχὶ περὶ ἀναστολῆς, ἀλλὰ περὶ ὁριστικῆς διακοπῆς τῆς συνταξιοδοτήσεως καὶ πάσης ἄλλης παροχῆς τῶν συνταξιούχων, οἵτινες ἐργάζονται εἰς ἀρτοποιεῖα.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη τυγχάνει πλήρως καὶ δεόντως ἠτιολογημένη, τόσον ὡς πρὸς τὰ γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικά, ὅτι ὁ αἰτῶν ἀπὸ τοῦ 1950 καὶ ἐντεῦθεν ἤσκησε καὶ ἀσκεῖ ἄμέσως ἢ ἐμμέσως τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτοποιοῦ, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὰ ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου εἰσοδήματα αὐτοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύνταξίν του. Συνεπῶς ἅπαντες οἱ λόγοι ἀκυρώσεως, εἴτε περὶ ἀναιτιολογήτου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἴτε περὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς νόμῳ ἀβάσιμοι καὶ ὡς ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ὑπὸ τῆς διοικήσεως οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, μὴ ἐλεγκτὴν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δικάζοντος ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Καὶ ὁ τελευταῖος τῶν λόγων ἀκυρώσεως περὶ τοῦ ἀνεπιτρέπτου τῆς ἀναδρομικῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 ἀναστολῆς τῆς συνταξιοδοτήσεως καὶ ἐπιστροφῆς τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων εἶναι ὡσαύτως νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, διότι, ὡς ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, δὲν ἀποκλείεται ἡ τοιαύτη ἀναζήτησις τῶν ἀχρεωστήτως καὶ παρανόμως καταβληθεισῶν συντάξεων, ὁσάκις ὑπάκειται περιπτωσις, ὡς ἐν προκειμένῳ, καθ' ἣν δολίως ὁ συνταξιοδοτούμενος ἀπεσιώπησε καὶ ἀπέκρυψεν, ὅτι συνέτρεξαν πραγματικὰ περιστατικά, ὡς ἡ ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἀρτοποιοῦ, θεμελιοῦντα τὴν ἀναστολὴν τῆς χορηγουμένης συντάξεως.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις εἶναι ἀπορριπτέα.

§ 4. Ἀσφάλιαις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας

Κανονισμὸς παροχῶν τοῦ Ταμείου.—Δικαίωμα, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτοῦ, συντάξεως τῆς χήρας καὶ τοῦ ἀπόρου καὶ ἀναπήρου χήρου ἐξ ἰδίου δικαίου, τῶν γενεθλίων τοῦ δικαιώματος συμπιπτόντων μὲ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἄρχεται ἡ πενταετία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἐνασκηθῇ τὸ δικαίωμα.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 7/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Παναγιωτάκος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Π. Παπαγεωργίου, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1740 ἀπὸ 4 Ἰουλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 12 Μαΐου 1958 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος, ὅπως ἀναθεωρηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 343]1952 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἥτις εἶχεν ἀπορρίψει αἴτησιν περὶ συνταξιοδοτήσεως τῆς συζύγου του καὶ ἀπονεμηθῇ εἰς ταύτην σύνταξις λόγῳ θανάτου ταύτης.

Ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21931]Σ.560]1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (144 Β') ἀναστηχθεὶς καὶ ἀπὸ 1ης Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἰσχύων Κανονισμὸς παροχῶν τοῦ ρηθέντος Ταμείου, ἐπαναλαμβάνων ὁμοίας διατάξεις τῶν Κανονισμῶν παροχῶν τῶν ἐτῶν 1943 (Ε.Κ. 201 Β') καὶ 1950 (Ε.Κ. 215 Β') ὁρίζει εἰς νέα τὸ ἄρθρον 5, ὅτι εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ συνταξιούχου ἢ τῆς συνταξιούχου καὶ τοῦ ἡσφα-

λισμένου ή τῆς ἠσφαλισμένης δικαιοῦνται, ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις, συντάξεως, πλήν ἄλλων, καὶ ἡ χήρα ἢ ὁ ἄπορος καὶ ἀνάπηρος χήρος, οὗτινος ἡ συντήρησις ἐβάρυνε κυρίως τὴν θανοῦσαν, εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 27 ὅτι τὰ δικαίωμα εἰς ἀπόληψιν παροχῆς ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου παραγράφεται, ἐφ' ὅσον δὲν ἐνασκηθῇ ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς γενέσεως τῆς περὶ τούτου ἀξιώσεως. Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ἡ χήρα καὶ ὁ ἄπορος καὶ ἀνάπηρος χήρος ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως ἐξ ἰδίου δικαίου, τὰ γενέθλια δὲ τοῦ δικαιώματος τούτου συμπίπτουσι μὲ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου, ἀφ' οὗ ἀρχεται ἡ πενταετία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον τοῦτο νὰ ἐνασκηθῇ.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ αἰτοῦντος, ἠσφαλισμένη παρὰ τῷ ἄνω Ταμείῳ, διὰ τῆς ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου 1947 αἰτήσεώς της ἠτήσατο, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ γήρατος ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1947, ἀφ' ἧς ἐσυνταξιοδοτήθη ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας καὶ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. Ἡ αἴτησις αὕτη ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 343]1952 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἡ αἰτοῦσα εἶχε πραγματοποιήσει εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου πενταετίαν (18.8.1947 ἕως 18.8.1952) 613 ἡμέρας ἐργασίας καὶ οὐχὶ 750, ὡς ἀπῄτει τὸ ἄρθρον 3 τοῦ προσωρινοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν. Ἀποβιωσάσης ταύτης τὴν 18ην Ἰουλίου 1953 ὁ αἰτῶν ὑπέβαλε πρὸς τὸ ἄνω Ταμεῖον διὰ τῆς ἀπὸ 12 Μαΐου 1958 αἰτήσεώς του τὴν ὑπ' ἀριθ. 4767 ἀπὸ 7 Μαΐου 1958 βεβαίωσιν τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Βόλου, ὅτι αὕτη εἶχεν ἐπιδοτηθῇ κατὰ τὸ 1947 ἐπὶ 160 ἡμέρας καὶ συνεπῶς εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς της (29.9.1947) τὰς πρὸς συνταξιοδότησίν της ἀπαιτουμένας 750 ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἠτήσατο, ὅπως ἀναθεωρηθῇ ἡ ὡς ἄνω ἀπορριπτικὴ ἀπόφασις, χορηγηθῇ εἰς ταύτην σύνταξις ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1947 καὶ συνταξιοδοτηθῇ οὗτος λόγῳ θανάτου της, καθὸ συντηρούμενος παρ' αὐτῆς ὡς ἄπορος καὶ ἀνάπηρος. Ἡ αἴτησις αὕτη ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἀξίωσις πρὸς συνταξιοδότησιν τῆς θανούσης ἐγεννήθη τῷ 1947, ἐνασκηθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος τὸ 1958, ἦτοι μετὰ πάροδον πενταετίας ἀπὸ τῆς γεννήσεώς της, παρεγράφη. Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ ὅμως σκέψει ἡ γένεσις τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τοῦ αἰτοῦντος συμπίπτει μὲ τὸν χρόνον θανάτου τῆς ἠσφαλισμένης συζύγου του (18 Ἰουλίου 1953), ἐφ' ὅσον δὲ οὗτος ὑπέβαλε τὴν σχετικὴν αἴτησιν τὴν 12ην Μαΐου 1958, ἠσκησε τοῦτο ἐντὸς τῆς τασσομένης πενταετίας. Ἡ ὡς ἄνω ἑπομένως αἰτιολογία παρίσταται μὴ νόμιμος καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθίσταται ἀκυρωτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Προσαύξησις τῶν παρεχομένων συντάξεων κατὰ 50ο/ο, ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος εἶναι ἔγγαμος καὶ ἡ σύζυγός του δὲν ἀσκεῖ ἐπάγγελμά τι ἢ δὲν εἶναι συνταξιοῦχος Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Δημοσίου.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 29 § 3 ἐδ. α' τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἐπὶ συντάξεως ἐγγάμου γυναικὸς συνταξιούχου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2367/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος **κ. Χ. Μητρέλιας**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος **κ. Γ. Σκουρτσῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Ε. Μέλλιος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἀτελῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 40 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀσκηθείσης αἰτήσεως, ἡ αἰτοῦσα, συνταξιοῦχος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 86 ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς τοῦ Ἱδρύματος, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις της ὅπως ἡ σύνταξίς της προσαυξηθῇ κατὰ 50 ο/ο, λόγῳ τοῦ ὅτι αὐτὴ συντηρεῖ τὸν νόμιμον σύζυγόν της.

Ἐν ἄρθρῳ 29 § 3 ἐδαφ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι αἱ παρεχόμεναι ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων συντάξεις προσαυξάνονται «α) Κατὰ 50ο/ο, ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος εἶναι ἔγγαμος, ἡ δὲ σύζυγός του δὲν ἀσκεῖ ἐπάγγελμά τι ἢ δὲν εἶναι συνταξιοῦχος Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Δημοσίου».

Ἐκ τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένης διατάξεως, ἑρμηνευομένης καὶ ἐν ὄψει τοῦ συνόλου τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένας ἀσφαλιστικὰς παροχὰς διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἀπαιτοῦντας τὴν συνδρομὴν ὅλως ἐξαιρετικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν χορήγησιν οἱασδήποτε ἀσφαλιστικῆς παροχῆς χάριν τοῦ συζύγου γυναικὸς ἠσφαλισμένης (βλ. ἰδίᾳ ἄρθρα 28 καὶ 33) σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τῆς ὡς εἰρηται διατάξεως τοῦ ἐδ. α' τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀν. ν. 1846]1951 θεσπίζονται προϋποθέσεις, αἵτινες δέον ὅπως συντρέχωσιν εἰδικῶς καὶ μόνον ὡς πρὸς τὴν σύζυγον ἄρρενος συνταξιούχου (οὐχὶ καὶ ὡς πρὸς τὸν σύζυγον γυναικὸς συνταξιούχου), ἵνα τῷ χορηγηθῇ ἡ κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην προσαύξησις τῆς συντάξεως.

Διὰ τοῦ μόνου ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσει περιεχομένου λόγου ἀκυρώσεως προβάλλεται, ὅτι κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 § 3 ἐδάφ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ αἴτημα τῆς προσφευγούσης, ὅπως ἡ παρεχομένη αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. σύνταξις λόγῳ γήρατος προσαυξηθῇ κατὰ 50ο/ο, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ σύζυγος αὐτῆς δὲν ἐργάζεται, οὐδὲ λαμβάνει σύνταξιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ. Ὁ λόγος ὅμως οὗτος ἀκυρώσεως δὲν εἶναι βάσιμος, διότι, ὡς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐξετέθη, ἡ ἠπικαλεῖται ἡ αἰτοῦσα διάταξις, καθ' ὃ μέρος θεσπίζονται δι' αὐτῆς αἱ προϋποθέσεις, ὑφ' ὃς χορηγεῖται ἡ προσαύξησις τῆς συντάξεως ἄρρενος συνταξιούχου, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν, ὡς ἐν προκειμένῳ, ζητεῖται προσαύξησις τῆς συντάξεως ἐγγάμου γυναικὸς συνταξιούχου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Ἀπορριπτέα ὅθεν καθίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ὡς ἀβάσιμος.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1960 : (*).

ΟΜΑΔΕΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Κατηγορίαι μισθωτῶν	I	II	III	IV
	Περ/κὸν καὶ Τοπικὰ Ὑπ/μα τα περιοχῆς Ἀθηνῶν	Περιφερειακὰ καὶ Τοπικὰ Ὑπ/τα περιοχῆς Πειραιῶς, Θεσ/κης μετὰ Παρ/τος Ἀναλήψεως, Πατρῶν, Βόλου καὶ Ἡρακλείου	Λοιπὰ Περιφε-ρειακά, ὡς καὶ Ὑποκαταστή-ματα Σύρου καὶ Κερκύρας	Τοπικὰ Ὑπ/ματα καὶ Παραρτήματα
Α') Γαλακτοπωλεῖα, Ζαχαροπλαστεῖα, Καφενεῖα, Καφεγαλακτοπωλεῖα, Καφεζαχαροπλαστεῖα, Μικτὰ Καταστήματα - Γαλακτοχορτοφαγίας				
1) Β', Γ', Δ' κατηγορίας, ὡς καὶ ἁπάντων τῶν κατηγοριῶν οἰνομαγειρεῖα, οἰνοστιατόρια, οἰνοπωλεῖα, ποτοπωλεῖα, κυλικεῖο				
	Κλ. Τ.Η.	Κλ. Τ.Η.	Κλ. Τ.Η.	Κλ. Τ.Η.
Σερβιτόροι	8η 50	8η 50	8η 50	8η 50
Βοηθοὶ (1)	8η 50	8η 50	8η 50	8η 50
Βοηθοὶ (2)	4η 25	4η 25	3η 20	3η 20
2) Α' Κατηγορίας				
Σερβιτόροι	9η 60	8η 50	8η 50	8η 50
Βοηθοὶ (1)	8η 50	8η 50	8η 50	8η 50
Βοηθοὶ (2)	4η 25	4η 25	3η 20	3η 20
3) Πολυτελείας καὶ ὑπερπολυτελείας				
Σερβιτόροι	10η 70	10η 70	9η 60	8η 50
Βοηθοὶ (1)	8η 50	8η 50	8η 50	8η 50
Βοηθοὶ (2)	5η 30	5η 30	4η 25	4η 25

Σημειώσεις

Βοηθοὶ (1) 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἢ 18 + 1 ἔτος προϋπηρεσίας.

Βοηθοὶ (2) μέχρι 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

(*) Ἐνεκρίθη ὁ ἀνωτέρω πίναξ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 1.12.1959 καὶ θὰ ἰσχύσῃ διὰ τὸ ἔτος 1960 (1.1—31.12.1960). Διὰ τῆς κατατάξεως ταύτης θὰ ὑπολογίζωνται ἐφεξῆς (ἀπὸ 1.1.1960) αἱ πρὸς τὸ Ἵδρυμα καταβλητέαι εἰσφοραί, ὡς καὶ αἱ παροχαὶ πρὸς τὴν ἐν λόγῳ κατηγορίαν μισθωτῶν, καθὼς καὶ ἡ ἀποτίμησις τροφῆς καὶ κατοικίας, ἐφ' ὅσον παρέχεται αὐτη. Ἡ ἀνωτέρω κατάταξις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ προσώπων, τῶν ὁποίων ὁ συμφωνημένος μισθὸς συνίσταται ἐν μέρει ἐκ ἀταθέρωτα καθωρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ ἀνωτέρου τοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καθοριζομένου τεκμαρτοῦ τοιούτου τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει, ὁπότε ὡς ἡμερήσιος μισθὸς αὐτοῦ λογίζεται ὁ βάσει τοῦ ἀταθέρωτα καθωρισμένου ποσοῦ ἐξευρισκόμενος (Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 20/1959 πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).

Κατηγορίαι μισθωτών	I Περ/κών καί Τοπικά Ύπ/ματα περιοχής Άθηνών		II Περιφερειακά καί Τοπικά Ύπ/τα περιοχής Πειραιώς, Θεσ/κης μετά Περ/τος Άναλήψεως, Πατρών, Βόλου καί Ήρακλείου		III Λοιπά Περιφερειακά, ώς καί Ύποκαταστήματα Σύρου καί Κερκύρας		IV Τοπικά Ύπ/ματα καί Παραρτήματα	
	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.
Β') Έστιατόρια, Ζυθεστιατόρια, Μπάρ, Έξοχικά Κέντρα								
1) Β', Γ', Δ' κατηγορίας καί καφωδεία								
Σερβιτόροι	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοί (1)	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοί (2)	4η	25	4η	25	3η	20	3η	20
Μουσικοί μισθός & φιλοδώρημα	11η	80	10η	70	9η	60	8η	50
» μόνον φιλοδώρημα	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
2) Α' Κατηγορίας καί πολυτελείας, κοσμικαί ταβέρναι καί κέντρα διασκεδάσεως Α' καί Β' κατηγορίας								
Σερβιτόροι	10η	70	9η	60	8η	50	8η	50
Βοηθοί (1)	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοί (2)	5η	30	5η	30	4η	25	4η	25
Μουσικοί μισθός & φιλοδώρημα	12η	100	11η	80	10η	70	9η	60
» μόνον φιλοδώρημα	10η	70	9η	60	9η	60	8η	50
Άρχισερβιτόροι	13η	130	10η	70	9η	60	9η	60
»			13η	130 Πειρ.				
»			11η	80 Θεσσ.				
3) Έστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μπάρ ὑπερπολυτελείας, κοσμικαί ταβέρναι καί κέντρα διασκεδάσεως πολυτελείας								
Σερβιτόροι	11η	80	10η	70	8η	50	8η	50
Βοηθοί (1)	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοί (2)	6η	35	6η	35	5η	30	5η	30
Μουσικοί μισθός & φιλοδώρημα	12η	100	11η	80	10η	70	9η	60
» μόνον φιλοδώρημα	10η	70	9η	60	9η	60	8η	50
Άρχισερβιτόροι	13η	130	11η	80	10η	70	9η	60
»			13η	130 Πειρ.				
			12η	100 Θεσσ.				
Γ') Ένεσοθεραπεία								
Νοσοκόμοι κατ' οἶκον ἐνεσοθεραπείας	8η	50	8η	50	7η	40	7η	40
Δ') Όδηγοί αὐτοκινήτων (ταξί)								
Κατ' ἐναλλαγήν (μονοβάρδια)	9η	60	9η	60	8η	50	8η	50
Ἄνευ ἐναλλαγῆς (διπλοβάρδια)	11η	80	11η	80	10η	70	10η	70
Όδηγοί φορτοταξί	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Ε') Κουρεῖα - Κομμωτήρια								
1) Κομμωτήρια Α' κατηγορίας								
Κομμωταί Α'	11η	80	10η	70	9η	60	8η	50
Κομμωταί Β'	9η	60	9η	60	8η	50	8η	50
Μανικιουρίστριαι	8η	50	7η	40	6η	35	6η	35
Βοηθοί (1) ἄρρενες	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοί (2) ἄρρενες	5η	30	5η	30	4η	25	4η	25
Θήλεις (17 ἐτῶν καί ἄνω)	6η	35	6η	35	6η	35	6η	35

Κατηγορίαι μισθωτών	I Περ/κὸν καὶ Τοπικὰ Ὑπ/ματα περιοχῆς Ἀθηνῶν		II Περιφερειακὰ καὶ Τοπικὰ Ὑπ/τα περιοχῆς Πειραιῶς, Θεσ/κης μετὰ Περ/τος Ἀναλήψεως, Πατρῶν, Βόλου καὶ Ἡρακλείου		III Λοιπὰ Περιφερειακά, ὡς καὶ Ὑποκαταστήματα Σύρου καὶ Κερκύρας		IV Τοπικὰ Ὑπ/ματα καὶ Παραρτήματα	
	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.
2) Κομμωτήρια Β' κατηγορίας								
Κομμωτοὶ Α'	10η	70	9η	60	8η	50	8η	50
Κομμωτοὶ Β'	9η	60	8η	50	8η	50	7η	40
Μανικιουρίστριαι	8η	50	7η	40	6η	35	6η	35
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	8η	50	8η	50	8η	50	7η	40
Βοηθοὶ (2) ἄρρενες	4η	25	4η	25	3η	20	3η	20
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	6η	35	6η	35	6η	35	6η	35
3) Κουρεῖα, μικτὰ κουρεῖα - κομμωτήρια Α' κατηγορίας								
Κομμωτοὶ Α'	10η	70	9η	60	8η	50	8η	50
Κομμωτοὶ Β'	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Κουρεῖς	8η	50	8η	50	7η	40	6η	35
Μανικιουρίστριαι	8η	50	6η	35	6η	35	6η	35
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	8η	50	8η	50	7η	40	6η	35
Βοηθοὶ (2) ἄρρενες	4η	25	4η	25	3η	20	3η	20
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	6η	35	6η	35	6η	35	6η	35
4) Κουρεῖα, μικτὰ κουρεῖα, κομμωτήρια Β' καὶ Γ' κατηγορίας								
Κομμωτοὶ Α'	9η	60	9η	60	8η	50	8η	50
Κομμωτοὶ Β'	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Κουρεῖς	7η	40	7η	40	6η	35	5η	30
Μανικιουρίστριαι	7η	40	6η	35	6η	35	6η	35
Βοηθοὶ (1)	7η	40	7η	40	6η	35	5η	30
Βοηθοὶ (2)	4η	25	4η	25	3η	20	3η	20
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	6η	35	6η	35	6η	35	6η	35
ΣΤ') Παραγωγοὶ - Πλασιὲ - Εἰσπράκτορες								
α) Παραγωγοὶ (πλασιὲ) ἀμειβόμενοι διὰ ποσοστῶν	11η	80	10η	70	9η	60	8η	50
β) Εἰσπράκτορες, μεσάζοντες ἐπιχειρήσεων ἀμειβόμενοι διὰ ποσοστῶν	11η	80	10η	70	9η	60	8η	50
γ) Ἀντιπρόσωποι, διευθυνταί, διοχειρισταὶ ἀμειβόμενοι διὰ ποσοστῶν καὶ μισθοῦ	11η	80	10η	70	9η	60	8η	50
δ) Εἰσπράκτορες συνδρομῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Ζ') Καρραγωγεῖς - Ἀμαξοκαρραγωγεῖς								
Καρραγωγεῖς Δήμων	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Λοιποὶ καρραγωγεῖς	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Η') Σιδηροδρομικοὶ Σταθμοί								
Ἀχθοφόροι Σταθμῶν	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50

Κατηγορίαι μισθωτών	I Περ/κών καί Τοπικά Ύπ/ματα περιοχής Άθηνών		II Περιφερειακά καί Τοπικά Ύπ/τα περιοχής Πειραιώς, Θεσ/νης μετα Παρ/τος Άναλήψεως, Πατρών, Βόλου καί Ήρακλείου		III Λοιπά Περιφερειακά, ώς καί Ύποκαταστήματα Σύρου καί Κερκύρας		IV Τοπικά Ύπ/ματα καί Παραρτήματα	
	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η.
Θ') Λουτρά								
Ύπάλ. θαλασσίων λουτρῶν άνδρ.	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Ύπάλ. θαλασσίων λουτρῶν γυν.	7η	40	6η	35	6η	35	6η	35
Ύπάλ. λουτρῶν παλυτελείας άνδρ.	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Ύπάλ. λουτρῶν πολυτελείας γυν.	8η	50	7η	40	6η	35	6η	35
Ύπάλ. κοινῶν λουτρῶν άνδρες	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Ύπάλ. κοινῶν λουτρῶν γυν.	7η	40	7η	40	6η	35	6η	35
Ύπάλ. λουτρ. καθ. γενικῶς άνδρ.	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Ύπάλ. λουτρ. καθ. γενικῶς γυν.	7η	40	7η	40	6η	35	6η	35
Ύπάλ. ἰαματικῶν λουτρ. άνδρ.	—	—	—	—	—	—	8η	30
Ύπάλ. ἰαματικῶν λουτρ. γυν.	—	—	—	—	—	—	6η	35
Γ') Σκοπευτήρια								
Άνδρες	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Γυναῖκες	7η	40	7η	40	6η	35	6η	35
ΙΑ') Στιλβωτήρια								
Στιλβωταί	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Βαφεῖς	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
ΙΒ') Ἑταιρεία Διαχειρίσεως Ύπεγγύων Προσάδων								
Βοηθοί διαχειριστῶν μονοπωλιακῶν εἰδῶν	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
ΙΓ') Νεωκόροι, Καθαρίστριαι ναῶν								
1) Προϋπολογισμός 75.001 καί άνω								
Νεωκόροι	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Καθαρίστριαι	7η	40	6η	35	5η	30	4η	25
2) Προϋπολογισμός 50.001—75.000								
Νεωκόροι	8η	50	8η	50	7η	40	6η	35
Καθαρίστριαι	6η	35	6η	35	5η	30	4η	25
3) Προϋπολογισμός 25.001—50.000								
Νεωκόροι	8η	50	7η	40	6η	35	6η	35
Καθαρίστριαι	5η	30	4η	25	3η	20	3η	20
4) Προϋπολογισμός κάτω τῶν 25.000								
Νεωκόραι	7η	40	6η	35	5η	30	4η	25
Καθαρίστριαι	5η	30	4η	25	3η	20	3η	20
5) Μή ἐνοριακοί ναοί, παρεκκλήσια, ἐνοριακοί ἄνευ προϋπολογισμοῦ								
Νεωκόροι	6η	35	4η	25	3η	20	3η	20
Καθαρίστριαι	4η	25	3η	20	3η	20	3η	20
6) Νεκροταφεῖα								
Νεωκόροι	8η	50	7η	40	6η	35	5η	30
Καθαρίστριαι	7η	40	5η	30	4η	25	4η	25

Κατηγορίαι μισθωτῶν	I Περ/κὸν καὶ Τοπικὰ Ὑπ/ματα περιοχῆς Ἀθηνῶν		II Περιφερειακὰ καὶ Τοπικὰ Ὑπ/τα περιοχῆς Πειραιῶς, Θεσ/κης μετὰ Παρ/τος Ἀναλήψεως, Πατρῶν, Βόλου καὶ Ἡρακλείου		III Λοιπὰ Περιφερειακά, ὡς καὶ Ὑποκαταστήματα Σύρου καὶ Κερκύρας		IV Τοπικὰ Ὑπ/ματα καὶ Παραρτήματα	
	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.
ΙΔ') Κινηματογράφοι, Θέατρα								
1) Κινηματογράφοι α' προβολῆς, κινηματογράφοι τύπου Σινεάκ καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν								
Ταξιθέται ἄρρενες	10η	70	8η	50				
» θήλεις	9η	60	7η	40				
Σερβιτόροι	8η	50	8η	50				
2) Θερινοὶ κινηματογράφοι α' προβολῆς								
Ταξιθέται ἄρρενες	9η	60						
» θήλεις	8η	50						
Σερβιτόροι	9η	60						
3) Κινηματογράφοι β' προβολῆς, θερινοὶ κινηματογράφοι γενικῶς, βαριετέ, συνοικιακὰ θέατρα καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν								
Ταξιθέται ἄρρενες	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
» θήλεις	7η	40	6η	35	6η	35	6η	35
Σερβιτόροι	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
4) Θέατρα καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν								
Ταξιθέται ἄρρενες	10η	70	9η	60	8η	50	8η	50
» θήλεις	9η	60	8η	50	6η	35	6η	35
Σερβιτόροι	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
ΙΕ') Καμπαρέ, Βαριετέ								
α) Πολυτελείας								
Μαίτρ	13η	130	18η	130				
Ἄρτίσται	12η	100	11η	80				
Ἱματιοφύλακες	8η	50	8η	50				
Καθαρίστριαι	7η	40	6η	35				
Θυρωροί	7η	50	8η	50				
Διερμηνεῖς	9η	60	9η	60				
Σερβιτόροι	12η	100	11η	80				
Βοηθοὶ (1)	8η	50	8η	50				
Βοηθοὶ (2)	6η	35	5η	30				
Μουσικοὶ (μισθὸς & φιλοδώρημα)	12η	100	11η	80				
» (μόνον φιλοδώρημα)	11η	80	10η	70				
β) Λαϊκά								
Μαίτρ	10η	70	10η	70	9η	60	8η	50
Ἄρτίσται	9η	60	8η	50	8η	50	7η	40
Ἱματιοφύλακες	7η	40	6η	35	6η	35	6η	35
Καθαρίστριαι	6η	35	6η	35	6η	35	5η	30
Θυρωροί	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Διερμηνεῖς	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Σερβιτόροι	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (1)	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (2)	5η	30	4η	25	4η	25	3η	20
Μουσικοὶ (μισθὸς & φιλοδώρημα)	11η	80	10η	70	10η	70	9η	60
» (μόνον φιλοδώρημα)	10η	70	9η	60	9η	60	8η	50

Κατηγορίαι μισθωτών	I		II		III		IV	
	Περ/κόν καὶ Τοπικὰ Ὑπ/ματα περιοχῆς Ἀθηνῶν		Περιφερειακὰ καὶ Τοπικὰ Ὑπ/τα περιοχῆς Πειραιῶς, Θεσ/κης μετὰ Παρ/τος Ἀναλήψεως, Πατρῶν, Βόλου καὶ Ἡρακλείου		Λοιπὰ Περιφερειακά, ὡς καὶ Ὑποκαταστήματα Σύρου καὶ Κερκύρας		Τοπικὰ Ὑπ/ματα καὶ Παραρτήματα	
	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.	Κλ.	Τ.Η.
ΙΣΤ') Χοροδιδασκαλεῖα καὶ Μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν								
Χοροδιδάσκαλοι	9η	60	8η	50	7η	40	7η	40
Ἐκπαιδευταὶ ἄνδρες	8η	50	8η	50	7η	40	7η	40
» γυναῖκες	7η	40	7η	40	7η	40	6η	35
Ἱματιοφύλακες	6η	35	6η	35	6η	35	6η	35
Σερβιτόροι	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (1)	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Καθαρίστριαι	7η	40	6η	35	6η	35	6η	35
ΙΖ) Μουσικοί								
α) Ἀμειβόμενοι διὰ μισθοῦ καὶ φιλοδωρήματος	11η	80	10η	70	9η	60	8η	50
β) Ἀμειβόμενοι μόνον διὰ φιλοδωρήματος	10η	70	9η	60	8η	50	8η	50
ΙΗ') Ἐργάται ἁμμοχαλίκων								
α) Ἐργάται θαλάσσης	9η	60	9η	60	8η	50	8η	50
β) » ξηρᾶς	9η	60	9η	60	8η	50	8η	50
ΙΘ') Φωτοκινηματογράφοι								
Ἐργαζόμενοι διὰ λογαριασμὸν φωτογραφείων	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Κ') Τριχοκολλητοί								
Μέλη συνεργατικῆς	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
ΚΑ') Διανομεῖς								
α) Παστεριωμένου γάλακτος	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
β) Πάγου	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
ΚΒ') Ἁλιεργάται								
Ἐργαζόμενοι μὲ μερίδιον	9η	60	9η	60	8η	50	8η	50
ΚΓ') Ἁλιεργάται ἀστράκων								
α) Εἰδικευμένοι ἐργάται (δῦται)	—	—	9η	60	9η	60	9η	60
β) Ὁδηγοὶ δυτῶν	—	—	9η	60	9η	60	9η	60
γ) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται (σύντροφοι)	—	—	8η	50	8η	50	8η	50

Κατηγορίαι μισθωτῶν	I	II	III	IV
	Περ/κὸν καὶ Τοπικὰ Ὑπ/ματα περιοχῆς Ἀθηνῶν	Περιφερειακὰ καὶ Τοπικὰ Ὑπ/τα περιοχῆς Πειραιῶς, Θεσ/νίκης μετὰ Παρ/τος Ἀναλήψεως, Πατρῶν, Βόλου καὶ Ἡρακλείου	Λοιπὰ Περιφερειακά, ὡς καὶ Ὑποκαταστήματα Σύρου καὶ Κερκύρας	Τοπικὰ Ὑπ/ματα καὶ Παραρτήματα
	Κλ. Τ.Η.	Κλ. Τ.Η.	Κλ. Τ.Η.	Κλ. Τ.Η.
ΚΔ') Εἰσπράκτορες				
α) Εἰσπράκτορες Δήμου Ἀθηναίων	11η 80			
β) Εἰσπράκτορες Δημοσίου, Δήμων καὶ Κοινοτήτων	8η 50	8η 50	8η 50	8η 50
γ) Εἰσπράκτορες ἐνοριακῆς εἰσφορᾶς	8η 50	8η 50	8η 50	8η 50
δ) Εἰσπράκτορες δικαιωμάτων Ἀγροφυλακῆς	— —	— —	9η 60	8η 50
ε) Εἰσπράκτορες Ε.Ι.Ρ.	9η 60	9η 60	— —	— —
στ) » Τ.Ε.Β.Ε.	10η 70	10η 70	13η 130 Καβ.	12η 100 Δράμα - Ξάνθη
			8η 50 Χαν.	10η 70 Βέρροια
			10η 70 λοιπὰ Ὑποκαταστ.	9η 60 λοιπὰ Ὑποκαταστ.
ΚΕ') Νοσοκομεῖα, Κλινικαί, Ἰδιωτικὰ Ἰατρεῖα				
Νοσοκόμοι ἄνδρες		9η 60	8η 50	8η 50
» γυναῖκες		7η 40	6η 35	6η 35
Πλύντριαι καὶ καθαρίστριαι (Ἡ κατάταξις ἀφορᾷ μόνον περιοχάς, δι' ἃς δὲν ἰσχύει ὁ διὰ σ.σ.ἑ. καθορισμὸς κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ)		6η 35	6η 35	6η 35
Ἀποτιμήσεις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν				
α) Ἐν γεύμα	Δραχ. 8	7	6	5
β) Πλήρης τροφὴ	» 13	10,50	9,50	8,50
γ) Κατοικία	» 75	62,50	62,50	62,50
δ) Τροφὴ καὶ κατοικία	» 400	335	300	275

Σημ. ΕΕΔ: Πέραν τοῦ ἀπὸ ἀσφαλιστικῆς ἀπόψεως ἐνδιαφέροντος τοῦ ἀνωτέρω πίνακος τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν ἔχει οὗτος ἐνδιαφέρον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς κειμένων ἐργατικῶν νόμων:

Οὕτω κατὰ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθὲν β. δ. 15/22 Νοεμβρίου 1949 «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν κατ' ἔτος ἀδείας εἰς τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀμειβομένους ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 8, 1053) (ἄρθρον μόνον αὐτοῦ) οἱ μισθωτοί, οἱ ἀμειβόμενοι ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον τύχωσιν ἀδείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 539/1945, δικαιοῦνται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας των ἀποδοχῶν, αἵτινες καταβάλλονται παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐξευρίσκονται πολλαπλασιαζομένου τοῦ ἑκάστοτε παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καθοριζομένου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτοῖς ἄδειαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) ἡ ἀποζημίωσις τῶν μισθωτῶν, τῶν ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς, κατ' ἀποκοπὴν ἢ μονάδα παραγομένης ἐργασίας, ὑπολογίζεται βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν. *Πάντως τὸ ποσὸν τοῦτης δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ προκύπτοντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ὁ μισθωτὸς κατατάσσεται κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951.*

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΙΣ Δ.Ε.Η. ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος** (Ὑπουργείου Ἐργασίας): **Ἐὰν οἱ ἀπολυόμενοι λόγῳ καταργήσεως θέσεως καὶ συνταξιοδοτούμενοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ συνεπείᾳ μεταβιβάσεως ταύτης εἰς τὴν Δ.Ε.Η. δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 20/1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικὸν ὁ Δῆμος Ξάνθης μετεβίβασεν εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτροφωτισμοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3523/1956 «περὶ ὀργανώσεως τῆς διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας», τὴν ὑπ' αὐτοῦ προτέρον ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν ἠλεκτροφωτισμοῦ.

Τὸ ἄρθρον 12 τοῦ αὐτοῦ νομοθ. διατάγματος διὰ μὲν τῆς παραγράφου 1 καθιεροῖ ὑποχρέωσιν τῆς Δ.Ε.Η., ὅπως αὕτη καλύπτῃ τὰς εἰς προσωπικὸν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νομοθετήματος τούτου δημιουργουμένας ἀνάγκας αὐτῆς διὰ προσλήψεως ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, ὑπηρετούντων εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, ἐφ' ὅσον οὗτοι κέκτηνται τὰ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Δ.Ε.Η. ἀπαιτούμενα προσόντα ἤθους, μορφώσεως καὶ πείρας, διὰ δὲ τῆς παραγράφου 3 αὐτοῦ ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ μὴ προσλαμβανομένου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Δ.Ε.Η. προσωπικοῦ αὐτῆς ὀφείλεται ἡ κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ τὸν νόμον διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καταβλητέα ἀποζημίωσις. Αἱ ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς οἰκείας δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου προβλεπόμεναι θέσεις μονίμων ὑπαλλήλων καταργοῦνται ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἐξυπηρετήσεως τῆς περιοχῆς ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. Οἱ συνεπείᾳ τῆς καταργήσεως ταύτης ἀπολυόμενοι καὶ μὴ προσλαμβανόμενοι ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ὑπάλληλοι ἀποζημιοῦνται κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις. Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἀποζημίωσις δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῆς κατὰ νόμον ὀφειλομένης ἐν περιπτώσει ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἔννοιαν τὸ μὲν πρῶτον ἐδάφιον αὐτῆς «ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως κλπ.» ἀναφέρεται προδήλως εἰς τὰς ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, ὧν ἀπολύοντοι μισθωτοί, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ὡς ἄνω νομοθ. διατάγματος, δι' οὓς καὶ μόνον προβλέπει ἡ ἐν λόγῳ διάταξις τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὴν οἰκείαν σύμβασιν ἐργασίας ἢ τὸν νόμον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Τὸ δὲ ἑπόμενον ἐδάφιον τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διατάξεως ἀφορᾷ τοὺς ἀπολυομένους μονίμους ὑπαλλήλους ἐν σχέσει δημοσίου δικαίου τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ τῶν ὑπὸ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀσκουμένων τοιούτων, ὧν αἱ θέσεις «καταργοῦνται ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἐξυπηρετήσεως τῆς περιοχῆς ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η.», ὡς ῥητῶς ὁρίζεται ἐν τῇ ὑπ' ὄψιν διατάξει. Εἰς τὴν κατηγορίαν δὲ τῶν τελευταίων τούτων ὑπαλλήλων ἀνάγεται ἡ διάταξις τοῦ ἑπομένου τετάρτου ἐδαφίου τῆς ἐν λόγῳ παραγράφου, ἡ ἀξιοῦσα ὅπως ἡ εἰς τούτους καταβαλλομένη «κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις» ἀποζημίωσις μὴ ᾖ ἐλάσσων τῆς κατὰ νόμον ὀφειλομένης ἐν περιπτώσει ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Κατ' ἀκολουθίαν, προκειμένου περὶ μονίμων ὑπαλλήλων τῆς δημοτικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἠλεκτροφωτισμοῦ Ξάνθης, οἵτινες κατ' ἐφαρμογὴν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων ἀπελύθησαν, λόγῳ καταργήσεως τῶν θέσεων αὐτῶν, τῆς ἐπελθούσης συνεπείᾳ τῆς ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἀναλήψεως τῆς ἐξυπηρετήσεως τῆς οἰκείας περιοχῆς, οὗτοι κατ' ἀρχὴν μὲν δικαιοῦνται συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 124 τοῦ νόμου 1726/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων», οἱ μὴ δικαιούμενοι δὲ τοιαύτης δικαιοῦνται, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰς ἐπὶ ἓξάμηνον ἀποδοχὰς αὐτῶν. Τὴν τελευταίαν δὲ ταύτην ἀποζημίωσιν ἔχουσα προφανῶς ὑπ' ὄψιν ἡ προμνησθεῖσα διάταξις τοῦ ἑδαφίου δ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3523/1956 ὥρισεν, ὅπως αὕτη εἰδικῶς διὰ τοὺς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νομοθετήματος τούτου ἀπολυομένους δημοτικοὺς ὑπαλλήλους ᾖ ἴση πρὸς τὴν ἐν περιπτώσει ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατὰ τὸν νόμον (Νόμος 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη διά

τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 3198/1955 καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957), ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν. Ἡ τοιαύτη δὲ ποσοτικὴ ἐξίσωσις τῶν ἐν λόγῳ δύο, ἐκ διαφόρου ἑκάστης αἰτίας, ἀπορρεουσῶν ἀποζημιώσεων ἐγένετο ἐπὶ τῷ προδήλῳ σκοπῷ τοῦ νομοθέτου ὅπως προβῇ εἰς ἴσην μεταχείρισιν τῶν ἀπολυομένων καὶ μὴ δικαιουμένων συντάξεως δημοτικῶν ὑπαλλήλων πρὸς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀπολυομένους ἐπίσης κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 3523/1956.

Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τοὺς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ὡς ἄνω νομοθ. διατάγματος ἀπολυομένους λόγῳ καταργήσεως θέσεως καὶ δικαιουμένους συντάξεως δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα, οὗτοι δὲν δικαιοῦνται τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως, ἀσχέτως πρὸς τὸ ὕψος τῆς καταβλητέας αὐτοῖς συντάξεως, καθ' ὅσον δὲν παύονται, ὡς πρὸς τοῦτο, οὐδεμίαν διάκρισιν αἱ ὡς ἄνω εἰδικαὶ διατάξεις.

Οὐδεμίαν δὲ περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς λύσεως ταύτης καταλείπουσιν ἀμφιβολίαν αἱ προδιαληφθεῖσαι διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3523/1956, ἑρμηνευόμεναι ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοῦ ἄρθρου 124 τοῦ νόμου 1726/1951 τοιαῦται, ὡς ἐκ τῆς ἀρκούντως σαφοῦς διατυπώσεως τούτων κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τούτου.

Τούτοις συνεπῶς ἀποφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ὡς ἄνω διατυπωμένου ἐρωτήματος.

ΔΙΑΔΟΧΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΠΛΕΙΟΝΑΣ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Περίληψις ἐρωτήματος *(Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν οἱ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 συνταξιοδοτούμενοι θεωροῦνται συνταξιοῦχοι τοῦ ἀπονέμοντος τὴν σύνταξιν Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ καταβάλλοντος ταύτην τοιούτου.*

Νομικὸν Συμβούλιον, Τμ. Β΄
Γνωμοδότησις 1083/1959
Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Ι. Μπιζίμης, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, οἵτινες διετέλεσαν διαδοχικῶς ἠσφαλισμένοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως, οὗτοι δικαιοῦνται συντάξεως ἢ βοηθήματος τόπου συντάξεως παρὰ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παρ' ᾧ ἐτύγχανον ἠσφαλισμένοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐπραγματοποίησαν 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καὶ παρῆλθε διετία τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς αὐτήν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ τελευταῖος Ὀργανισμὸς ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ ἁπάσας τὰς ἡμέρας ἐργασίας, τὰς πράγματι πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ἐὰν τοῦτο ποικίλλῃ ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως χρονικῶν προϋποθέσεων, βάσει τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας. Ἐὰν κατὰ τὴν ἐπαλήθευσιν τοῦ κινδύνου ὁ ἠσφαλισμένος δὲν συνεπλήρωσε διετῆ ὑπαγωγήν του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ καὶ 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τούτου, δικαιοῦται συντάξεως κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ προβλεπομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους, τηρουμένης καὶ τῆς διατάξεως τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, αὕτη ὅμως καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, εἰς ὃν ὁ ἠσφαλισμένος ὑπῆχθη κατὰ τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει. Ὁ συνυπολογισμὸς τῶν παρ' ἑτέροις Ὀργανισμοῖς κυρίας ἀσφαλίσεως πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, κατὰ τὰ ἐν τῷ δευτέρῳ ἐδαφίῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα, τοσον διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων χρονικῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως, πραγματοποιεῖται ἄνευ μεταφορᾶς ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ, ἐπερχομένων αὐτομάτων συμψηφισμῶν».

Ἐκ τῶν ὁρισμῶν τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν ὡρισμένου συνταξιούχου, εἰς ὃν ἀπενεμήθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω εἰδικῶν διατάξεων σύνταξις, ὡς τοιούτου Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ, ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν ἀσκεῖ τὸ γεγονὸς ποῖος εἶναι ὁ καταβάλλων τὴν σύνταξιν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει Ὀργανισμός, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ὁ αὐτὸς ἢ ἕτερος ἀσφαλιστικὸς φορεὺς

είναι ὁ ἀπονείμας τὴν σύνταξιν. Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον ἡ σύνταξις ὡρισμένου προσώπου καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν κλπ., κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικόν, οὗτος λογίζεται ὡς συνταξιοῦχος τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου. Τὸ περιστατικὸν δὲ ὅτι ὁ καθορισμὸς τῆς συντάξεως τοῦ ἐν λόγῳ συνταξιούχου ἐγένετο κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω μνησθεισῶν εἰδικῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 κατ' οὐδὲν μεταβάλλει τὴν τοιαύτην τοῦ συνταξιούχου ταύτου ἰδιότητα, καθ' ὅσον αἱ διατάξεις αὗται ἐρρυθμίσθησαν μόνον διὰ τὸν ἀρχικὸν καθορισμὸν τῆς συντάξεως αὐτοῦ, καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων, διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος (βλ. Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955, σελ. 372). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ περαιτέρω ἐξέλιξις τῆς συντάξεως ταύτης διέπεται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω καταβάλλοντος αὐτὴν Ὀργανισμοῦ, αἵτινες ἐπίσης ρυθμίζουσι τὰς συντάξεις τῶν λοιπῶν συνταξιούχων τούτου, ἀπὸ ἀπόψεως προσαυξήσεων κλπ. Ἡ ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ ἀπετέλει ἀδικαιολόγητον ἄνισον μεταχείρισιν μεταξὺ συνταξιούχων τοῦ αὐτοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ἣν οὐδόλως φαίνεται ἐπιδιωκόμενον ὑπὸ τοῦ νομοθέτου κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν προπαρατεθειμένων διατάξεων ἔννοιαν(*).

III. ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας)*: *Ἐάν, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. 3762/1957, παρίσταται νόμιμος ἀξίωσις ὀφειλέτου περὶ τμηματικῆς ἐξοφλήσεως ὀφειλῆς αὐτοῦ πρὸς Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, προερχομένης ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1062/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως, ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ν. δ. 3762/1957 (Ε. Κ. 194) ἀφ' ἑνὸς μὲν περιώρισε τὰ πρόσθετα τέλη καὶ τοὺς τόκους τῶν μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1957 καθυστερουμένων εἰσφορῶν τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τοὺς λοιποὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπέτρεψε τὴν τμηματικὴν εἰς δόσεις καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ποσῶν. Τῆς τοιαύτης ὅμως ρυθμίσεως ἐξηρέθησαν ὑπὸ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ αἱ ἐξ εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων προερχόμεναι ὀφειλαί, αἵτινες ὁρίζονται ὡς «ἀμέσως ἀπαιτηταί».

Προδήλως εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν ὡς ἄνω ὁρισμῶν τοῦ νόμου. Ἤτοι δι' αὐτῶν θεσπίζεται ὑποχρέωσις τῶν δανειστῶν Ὀργανισμῶν, ὅπως δεχθῶσι τὴν εἰς δόσεις πρὸς αὐτοὺς καταβολὴν τῶν καθυστερουμένων ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν ὑπὸ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας προϋποθέσεις. Ἐνῷ, ἀντιθέτως, δὲν ὑποχρεοῦνται οἱ αὐτοὶ Ὀργανισμοί, ὅπως δεχθῶσι τμηματικὴν καταβολὴν τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων. Ἡ τοιαύτη δὲ διάκρισις μεταξὺ τῶν δύο τούτων κατηγοριῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ὀφειλῶν εὔλογος καὶ ἀπολύτως δεδικαιολογημένη παρίσταται, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι σκοπὸς τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὑπῆρξεν ἡ παροχὴ διευκολύνσεως πρὸς τοὺς ὀφειλέτας ἐργοδότας, ὡς πρὸς τὴν ἐξόφλησιν τῶν καθυστερουμένων ἀτομικῶν αὐτῶν ὀφειλῶν, οἵαι εἶναι αἱ ἐργοδοτικαὶ εἰσφοραί, μὴ συντρεχούσης τῆς δικαιολογητικῆς τοιαύτης αἰτίας διὰ τὰς καθυστερουμένας εἰσφορὰς τῶν ἠσφαλισμένων μισθωτῶν, καθόσον αὗται παρεκρατήθησαν ἤδη ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἐκ τοῦ καταβληθέντος εἰς τοὺς ἐργαζομένους μισθοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν δικαιοῦχον Ὀργανισμόν.

Εἰδικώτερον ὅμως ἐπὶ τοῦ τιθεμένου θέματος περὶ τοῦ ἂν δηλονότι συμφέρῃ ἢ οὐ εἰς τὸν περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, ὅπως οὗτος δεχθῇ τὴν ὑφ' ὡρισμένου ὀφειλέτου αὐτοῦ ἐργοδότου προτεινομένην τμηματικὴν καταβολὴν τῶν καθυστερουμένων ὑπὸ τούτου εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων, τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἀπέχει νὰ ἀποφανθῇ, καθόσον τὸ θέμα τοῦτο, ὡς καθαρῶς οὐσιαστικῆς φύσεως καὶ μὴ ἀναγόμενον εἰς ἀπορίαν τῆς Διοικήσεως ἐπὶ νομικῆς φύσεως ζητήματος, ἐκφεύγει τῆς ἁρμοδιότητος αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 3693/1957 (Ε. Κ. 79) «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους διατάξεων», ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος δὲ τούτου ἀπόφασις ἀνήκει εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἁρμοδιότητα τῆς διοικήσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Σημ. ΕΕΔ: Βλέπε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 51 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ΕΕΔ 19, 157, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΤΥΠΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ὁ νόμος 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 (ΕΕΔ 11, 159 ἐπ.), καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν (ΕΕΔ 11, 210) ἔθεσεν ὡς προϋπόθεσιν τῆς ἐφαρμογῆς του νὰ ἔχῃ ὁ μισθωτὸς συμπεπληρωμένην παρὰ τῷ ἐργοδότῃ, ὁ ὁποῖος προσέλαβεν αὐτόν, ἢ καὶ παρὰ τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ, ὡσάκις ἐχώρησεν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὑπηρεσίαν δύο μηνῶν.

Τοῦτο ἐσήμαινεν, ὅτι ἡ κατὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον ὑποχρέωσις προειδοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀπόλυσίν του καὶ ἡ ἐν παραλείψει αὐτῆς ὑποχρέωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ εἰς τὸν νόμον τοῦτον καὶ τὸ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 μέτρον δὲν ἐπεβάλλετο, ὅταν ἡ ὑπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ δὲν ὑπερέβαινε τοὺς δύο μῆνας.

Ὁ νόμος ὅμως 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) ἐπέφερε τὰς ἀκολούθους μεταβολάς: Ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 αὐτοῦ ὥρισεν, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

Χωρὶς νὰ ἀπομακρυνθῇ τῶν κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 καὶ τὸ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἰσχυόντων ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν, ὁριστέον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δυμήνου ὑπηρεσίας (αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχει ἡ φράσις «... ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις», βλέπε Α. Π. 8/1958, ΕΕΔ 17, 138, Χ. Ἀγαλλόπουλον, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 523), ἀπήτησε πάντως διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας νὰ γίνηται αὕτη ἐγγράφως καὶ ὅταν ὁ μισθωτός, μὴ ἔχων συμπληρώσει δίμηνον ὑπηρεσίαν, δὲν δικαιοῦται ἀποζημιώσεως (αὐτὸ καὶ ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ προηγηθέντος τοῦ νόμου 3198/1955 ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3855/1955, ΕΕΔ 14, 581, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4133/1956 περὶ τοῦ νόμου 3198/1955, ΕΕΔ 15, 477).

Ἂν ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 2112/1920 διάδοχος αὐτοῦ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν τοῦτον ἄνευ ἐγγράφου, περιέρχεται κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὀφείλει τὴν μισθὸν κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος (Α. Π. 10/1960, ΕΕΔ 19, 141).

Περαιτέρω, ἵνα ἀρθῇ ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου, πρέπει οὗτος εἴτε νὰ δηλώσῃ πρὸς τὸν μισθωτόν, ὅτι ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας του (Α. Π. 130/1952, ΕΕΔ 11, 618, Α. Π. 490/1956, ΕΕΔ 16, 1180), εἴτε νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν, τηρῶν τὸν παραλειφθέντα κατὰ τὴν πρώτην καταγγελίαν τύπον τοῦ ἐγγράφου, εἰς περίπτωσιν δὲ κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς ἔχει ἤδη κατὰ τὸν χρόνον τῆς νέας καταγγελίας συμπληρώσει δίμηνον ὑπηρεσίαν, ἂν πρόκειται περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ὑπαγομένων εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν. δ. 2961/1954, ὁ αὐτὸς ἐργοδότης ὀφείλει διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως νὰ καταβάλῃ καὶ τὴν «ὀφειλομένην» ἤδη ἐκ τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημίωσιν (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955).

Ἂν, ἀντιθέτως, πρόκειται περὶ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου (ἡ διάκρισις αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐργάτου γίνεται κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2655/1953 ΕΕΔ 12, 1212), εἶναι εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν (ἂν ὁ ὑπάλληλος ἔχῃ συμπληρώσει δίμηνον ὑπηρεσίαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς νέας καταγγελίας) δυνατὴ ἡ προειδοποίησις αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3198/1955, ὁπότε καταβάλλεται ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας (ἄρθρον 1 νόμου 4558/1930) τὸ ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἐπὶ ποινῇ ἄλλως ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας.

Περίπτωσις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 669 Ἀστικοῦ Κώδικος, καταγγελίας δηλαδὴ τῆς συμβάσεως μετὰ προειδοποίησιν 15 ἡμερῶν διὰ τοὺς μὴ συμπληρώσαντας δίμηνον ὑπηρεσίαν, δὲν ὁρίσταται, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου 2783/1941 διατηροῦνται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἐν ἰσχύι οἱ ἐργατικοὶ νόμοι περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (νόμος 2112/1920 κλπ.), ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι θὰ ἐφαρμόζωνται εἰς ὅσην οὗτοι ἔχουν ἔκτασιν, μὴ ὑπάρχοντος κενοῦ, ἵνα συμπληρωθῇ διὰ τοῦ ἐπικουρικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 476, Χ. Ἀγαλλόπουλον, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 329, 332, σημ. 2, ἄλλης γνώμης ὁ Κ. Καυκᾶς, Ἐνοχ. Εἰδικόν, α' ἔκδοσις, σελ. 358, β' ἔκδοσις, σελ. 540, γ' ἔκδοσις, σελ. 644).

Τοῦτο συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ νόμου 3198/1955, διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὁποίου ὁ Νομοθέτης ἐρρύθμισεν ἐνιαίως τὸ θέμα καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὁρίσας ὅτι καταβάλλεται ἡ ὑπὸ τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζομένη ἀποζημίωσις, μὴ ἐπιτρεπομένης προειδοποιήσεως, ἐνῷ ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 αὐτοῦ ὥρισεν, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

Ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι διὰ τοὺς μὴ συμπληρώσαντας δίμηνον ὑπηρεσίαν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 669 Ἀστικοῦ Κώδικος, θὰ παρενεβάλλετο εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν καὶ ἄλλος τρόπος

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

32]1960 Β.ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 8 τῆς 29 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 113/1936 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 6002/1934 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν των» (Φ.Ε.Κ. 398 Α').

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/23.11.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 653/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἡ ἐπιδότησις ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 28.7.1955 β. δ/γματος «περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν καὶ τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 217), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 3.5.1957 (Φ.Ε.Κ. 72) καὶ 14.9.1958 (Φ.Ε.Κ. 144) καὶ 15.2.1959 (Φ.Ε.Κ. 45 Α') β. δ/γμάτων, παραταθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 18.7.1959 β. δ/γματος (Φ.Ε.Κ. 165 Α') μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959, παρατείνεται καὶ αὖθις ἀπὸ τῆς λήξεως της δι' ἅπαντας τοὺς ἀνέργους ναυτικούς, ἤτοι ἀξιωματικοὺς καὶ κατώτερα πληρώματα, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις τῶν προαναφερθέντων β. δ/γμάτων, μέχρι 30 Ἰουνίου 1960.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 14.9.1958 β. δ/γματος (Φ.Ε.Κ. 144 Α') «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1955 διατάγματος «περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν καὶ τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων», ἡ λήξασα τὴν 31 Μαρτίου 1959 καὶ παραταθεῖσα διὰ τῶν ἀπὸ 13.2.1959 (Φ.Ε.Κ. 45 Α') καὶ 18.7.1959 (Φ.Ε.Κ. 165 Α') β. δ/γμάτων μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959, παρατείνεται καὶ αὖθις μέχρι 30 Ἰουνίου 1960.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1959

33]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ χορηγήσεως χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1959.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 8 τῆς 29 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 6002/1934 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 37 Α'). β) Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 113/1936 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 6002 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 398 Α'), γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/23.11.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, δ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 652/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Παρέχεται ἐκτακτος λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1959 χρηματικὴ ἐνίσχυσις ὑπὸ μορφὴν βοηθήματος εἰς ἀνέργους ναυτικοὺς ἐκ τοῦ Κεφαλαίου Ἀνεργίας καὶ Ἀσθενείας Ἐργατῶν Θαλάσσης, ὡς ἀκολούθως:

α) Εἰς ναυτικοὺς ἐγγάμους δραχ. πεντακοσίων (500).

β) Εἰς ναυτικοὺς ἀγάμους δραχ. τετρακοσίων (400).

Προκειμένου περὶ ἀξιωματικῶν, τὰ ἀνωτέρω ποσὰ αὐξάνονται κατὰ ἑκατὸν δραχμάς.

Ἄρθρον 2

1) Ἵνα ναυτικὸς τύχῃ τῆς κατὰ τὸ παρὸν β.δ/γμα χρηματικῆς ἐνισχύσεως δέον:

α) Νὰ εἶναι ἀπογεγραμμένος ναυτικὸς ἢ μαθητευόμενος ναυτικός. Νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς καταλόγους ἀνεργίας Γ.Ε.Ν.Ε.

β) Νὰ κέκτηται, ἐὰν μὲν τυγχάνῃ ἀξιωματικὸς Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ὑπερπενταετῆ, ἐὰν δὲ ἀνήκῃ εἰς τὰ κατώτερα πληρώματα, ὑπερτριετῆ θαλασσίαν ὑπηρεσίαν, διανυθεῖσαν ἐπὶ ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων, ὡς καὶ πλοιαρίων ἐφοδιασμένων διὰ ναυτολογίου, μετὰ τὴν ὡς ναυτικοῦ ἢ μαθητευομένου ναυτικοῦ ἀπογραφήν του, ἐξ ἧς ἐξάμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν.

Ὑπηρεσία διανυθεῖσα ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ξένην σημαίαν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας σχετικὰς διατάξεις περὶ ἐπιδοτήσεως ταῦ ἀπὸ 28.7.1955 β. δ/γματος «περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν καὶ τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων». Προκειμένου περὶ Δωδεκανησίων ναυτικῶν ἐκ τῆς πενταετοῦς ἢ τριετοῦς ὡς ἄνω συνολικῆς ὑπηρεσίας δύναται διετὴς κατ' ἀνώτατον ὅριον τοιαύτη νὰ ἐχῃ διανυθῇ πρὸ τῆς ἐνσωματώσεως τῆς Δωδεκανήσου ἐπὶ πλοίων ἢ πλοιαρίων ὑπὸ ξένην σημαίαν, ἀποδεικνυομένη κατὰ τὰς ἰσχυούσας σχετικὰς διατάξεις.

γ) Νὰ εὑρίσκεται ἐν ἀνεργίᾳ πρὸ τῆς 25ης

καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκείνου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3198/1955, ἐκ τοῦ ὁποίου (ἄρθρον 669 Ἀστικοῦ Κώδικος) ἀπορρέει ἄλλη ἀκυρότης, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε κατὰ νοῦν ὁ Νομοθέτης, θεωρήσαντα τὸν νόμον 3198/1955 (βλέπε εἰσηγητ. ἔκθεσιν, ΕΕΔ 14, 274 ἑπ.).

Νοεμβρίου 1959 καὶ οὐχὶ πέραν τῶν 26 μηνῶν καὶ νὰ ἐξακολουθῇ νὰ εἶναι ἄνεργος μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως.

Ναυτολογηθεὶς μέχρι δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω σημειουμένων χρονικῶν ὁρίων δὲν διακόπτει τὸν χρόνον ἀνεργίας.

δ) Νὰ μὴ δικαιοῦται ἐπιδόματος λόγῳ ἀνεργίας ἢ νὰ ἐξηντλήσε τὰ πρὸς ἐπιδότησίν του ἀπαιτούμενα πρασόντα ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1959 κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 27.5.1953 β. δ/τος «περὶ ἐπιδοτήσεως ἀπόρων ἀνέργων ναυτικῶν» (Φ.Ε.Κ. 161 Α'), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη τοῦτο διὰ τῶν ἀπὸ 28.7.1955 (Φ.Ε.Κ. 217 Α') καὶ 3.5.1958 (Φ.Ε.Κ. 72) καὶ 14.9.1958 (Φ.Ε.Κ. 144) καὶ 13.2.1959 (Φ.Ε.Κ. 45 Α') β. διαταγμάτων.

"Αρθρον 5

1) Ἡ καταβολὴ τῆς ἐνισχύσεως ἐνεργεῖται εἰς τοὺς μέχρι καὶ τῆς 15 Ἰαγουαρίου 1960 αὐτοπροσώπως παρουσιαζομένους δικαιούχους ὑπὸ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Οἴκου Ναύτου διὰ τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Κεντρικῶν Λιμεναρχείων, Λιμεναρχείων καὶ Ὑπολιμεναρχείων διὰ τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν.

2) Ἐπὶ τῇ παροχῇ τῆς χρηματικῆς ἐνισχύσεως καταχωρίζεται εἰδικὴ πρᾶξις ἐν τῷ ναυτικῷ φυλλαδίῳ τοῦ ἐνισχυομένου καὶ ὑπογράφεται ἀπόδειξις. Ἐὰν ὁ ἐνισχυόμενος δὲν γνωρίζῃ γράμματα, ἡ καταβολὴ τῆς χρηματικῆς ἐνισχύσεως γίνεται παρουσίᾳ δύο μαρτύρων, οἵτινες ὑπογράφουν ἐν τῇ ἀποδείξει.

Εἷς τῶν Ὑπηρετῶν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργῶν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1959

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

6208|1237|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χαρτεργατῶν Πατρῶν».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 39 τῆς 27 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, δι' ἧς, κατόπιν ἐφέσεως, μετερρυθμίσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χαρτεργατῶν Πατρῶν», 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 3 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 20 - 21 Ἰανουαρίου 1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα ἐν μέρει μόνον.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι α) τὰ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθοριζόμενα, κατ' εἰδικότητα, κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν χαρτεργατῶν Πατρῶν, περιλαμβάνουσιν αὐξήσεις κειμένας ἐκτὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἀναγνωριζομένων ποσοστῶν αὐξήσεως τῶν ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων καὶ συνεπῶς ἡ ὡς εἴρηται ἀπόφασις ἀντίκειται εἰς τὴν ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος καὶ τὴν ἴσην μεταχείρισιν τῶν ὁμοίας κατηγορίας ἐργαζομένων, δέον δέ, τῷ λόγῳ τούτῳ, νὰ τροποποιηθῇ αὕτη ἐπὶ τῷ σκοπῷ καθορισμοῦ τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἐντὸς τῶν ὡς εἴρηται πλαισίων, β) τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως παρεχόμεναι αὐξήσεις ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων εἶναι ἀπαράδεκτοι μετὰ τὴν παροχὴν σημαντικῶν αὐξήσεων ἐπὶ τῶν ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων, ὡς ἀντικείμεναι εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐπιδιώκει ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅπως μὴ διασαλευθῇ ἡ οἰκονομικὴ σταθερότης τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅπως μὴ δημιουργηθῶσι προϋποθέσεις δυνάμεναι νὰ ἐπιφέρουν ὀρωτικῶς τὰς τιμὰς τῶν πωλουμένων εἰδῶν καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ὅπως ἀπαλειφθῇ τὸ σχετικὸν ἐδάφιον ἐκ τοῦ κειμένου τῆς ἀποφάσεως, γ) τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τοῦ καθορισμοῦ ὡς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀποφάσεως τῆς 1ης Αὐγούστου 1959 δημιουργοῦνται σημαντικαὶ οἰκονομικαὶ ἐπιβαρύνσεις, δυνάμεναι νὰ προκαλέσωσι διενέξεις μεταξὺ τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ των, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, τροποποιουμένης τῆς ἀποφάσεως, νὰ ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ταύτης κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χαρτεργατῶν Πατρῶν», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Χαρτεργατῶν Πατρῶν «Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Πατρῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Α'. Καθορίζει τὰ κατ' εἰδικότητα κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν χαρτεργατῶν Πατρῶν ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐργοδηγὸς χαρτοποιητικῆς μηχανῆς	μηνιαῖος μισθὸς	δρχ. 2.850
2) Μηχανοδηγὸς	μηνιαῖος μισθὸς	δρχ. 2.675
3) Α' βοηθὸς μηχανοδηγοῦ	ἡμερομ.	δρχ. 65
4) Β' βοηθὸς μηχανοδηγοῦ	»	» 52
5) Προεσαδόρος	»	» 60
6) Λιπαντὴς	»	» 57
7) Ὁδηγὸς ὁλλανδ. δεξαμενῶν	»	» 67
8) Α' βοηθὸς ὁδηγοῦ δεξαμενῶν	»	» 60
9) Β' βοηθὸς ὁδηγοῦ δεξαμενῶν	»	» 50

10) Μυλωθρὸς	ἡμερομ.	δραχ.	58
11) Βοηθὸς μυλωθροῦ	»	»	50
12) Ρετσινάδες	»	»	56
13) Ὁδηγὸς καναντρῶν	»	»	65
14) Ὁδηγὸς καπτικῶν	»	»	65
15) Ὁδηγὸς περιτυλικτικῶν	»	»	65
16) Βοηθὸς	»	»	52
17) Μεταφορεὶς αὐλῆς	»	»	53
18) Διαλυταὶ τάλκ - καολίνης	»	»	55
19) Συσκευασταὶ χάρτου	»	»	51
20) Βοηθὸς θερμαστοῦ	»	»	50
21) Διαλογεῖς - μετρήτριαι - ἐλέγκτριαι	»	»	39
22) Ἐργάτριαι ἄλλων ἐργασιῶν	»	»	38

Β'. Καθορίζει, ὅπως οἱ ἀνειδίκευτοι ἐργάται, οἱ συμπληρώσαντες 18μηνον ἐργασίαν, εἰς περίπτωσιν χρησιμοποιήσεώς των εἰς ἐργασίαν μιᾶς τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, εἴτε λόγῳ ὁριστικῆς μετατάξεως, εἴτε λόγῳ προσωρινῆς ἀναπληρώσεως τοῦ κωλυομένου, θὰ δικαιοῦνται τοῦ ἡμερομισθίου τῆς εἰδικότητος τοῦ προκατόχου των, ὃν ἀντικατέστησαν ἢ ἀνεπλήρωσαν.

Γ'. Καθορίζει, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἐφοδιάσῃ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν του διὰ μιᾶς φορμας, προκειμένου περὶ ἀνδρῶν, ἢ μιᾶς μπλούζας, προκειμένου περὶ γυναικῶν.

Εἰδικῶς εἰς τοὺς ἐργάτας ὁλλανδικῶν δεξαμενῶν παρέχεται καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων.

Τὰ ἀνωτέρω εἴδη ἀνήκουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀντικαθίστανται παρ' αὐτοῦ ἐφ' ὅσον φθαρῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1960

—

4539]932]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως καὶ αὐθις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 39 τῆς 27 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν παράγραφον 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ἀπὸ 22.12.1959 ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων, καὶ 3) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 15.1.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφαίζομεν :

Ἀναστέλλοντες καὶ αὐθις, ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70196/19.10.1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 370, τ. Β' τῆς 21.10.1959), τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων ἀπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32918/18.5.1957 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 145, τ. Β' τῆς 18.5.1957) (*), παρατείνομεν τὴν ἰσχὺν τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐπὶ ἓν εἰσέτι τρίμηνον, ἤτοι μέχρι τῆς 30.4.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου 1960

—

620]83]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 21.5.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδορασφαγέων Τρικάλων δι' ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Τρικάλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 42 τῆς 28 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κ.λ.π.», 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ἀπὸ 16.12.1959 συνεδρίασιν αὐτοῦ καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 287/7.1.1960 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα 3) Τὴν ἀπὸ 21.5.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐκδορασφαγέων Τρικάλων, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 30.5.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 221 πρακτικοῦ καταθέσεως, 4) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 297/13.11.1959 ἔγγραφον τοῦ Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Λαρίσης, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 6§ 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ἀποφαίζομεν :

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν δι' ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Τρικάλων τὴν ἀπὸ 21.5.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐκδορασφαγέων Τρικάλων, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 218 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β') τῆς 19.6.1959 (**)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰανουαρίου 1960

—

58002]Σ.696]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 13 τῆς 15 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Δεκεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἀν. νόμ. 634/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», 2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἢ δια-

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 897.
(**) ΕΕΔ 18, σελ. 801.

γραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.», 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθ. διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθ. διατάγματος. 4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 878/20.2.1959 ἀναφορᾶς του. 5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 62/1959, συνεδριάσεως 457 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 18.5.1959 καὶ 488/17.8.1959), ἀποφαίζομεν :

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις :

1) Ἐν τέλει τοῦ ἐδαφ. β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 προστίθεται μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως :

«Κατ' ἐξαίρεσιν προκειμένου περὶ χήρας θανόντος μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης συνταξιούχου, ὅστις ἐλάμβανε καὶ τὴν τελευτὴν τοῦ γάμου σύνταξιν ἀναπηρίας ἢ γήρατος, αὕτη δικαιοῦται συντάξεως, ἐὰν ὁ θάνατος ἐπῆλθε μετὰ πάροδον 12 τοὐλάχιστον μηνῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου».

2) Εἰς τὸ ἄρθρον 5 προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 7, ἔχουσα ὡς ἑξῆς :

«Ὡς κατώτατον ὅριον συντάξεως ὁρίζεται διὰ μὲν τοὺς συνταξιούχους, λόγῳ θανάτου, τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν τετρακοσίων πεντήκοντα (450), ἀνεξαρτήτως τοῦ ποσοστοῦ, ὅπερ δικαιοῦται τὸ δικαιοδόχον πρόσωπον ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ποσοῦ συντάξεως, ὅπερ θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ ἐξ οὗ ἔλκει τὸ δικαίωμα θανὼν ἠσφαλισμένος ἢ συνταξιοῦχος, μὴ δυναμένου πάντως τοῦ συνόλου τῶν συντάξεων νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 450, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ δικαιοδόχα πρόσωπα εἶναι πλείονα τοῦ ἑνός, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς συνταξιούχους τὸ ποσὸν τῶν πεντακοσίων (500) δραχμῶν».

3) Εἰς τὸ ἄρθρον 7 προστίθενται παράγραφοι ὑπ' ἀριθ. 6 καὶ 7, ἔχουσαι ὡς κάτωθι :

«6) Αἰτήσει τῶν ἠσφαλισμένων, τῶν ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 580/1943, δύναται νὰ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὡς συντάξιμος ἡ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω νόμου προϋπηρεσία, ἡ διανυθεῖσα εἰς τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 30 τοῦ Καταστατικοῦ ἀναφερομένας ὑπηρεσίας.

Ἡ οὕτω ἀναγνωριζομένη ὡς συντάξιμος προϋπηρεσία δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὴν ἐν πραγματικῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου διανυθεῖσαν ὑπηρεσίαν, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει τὴν 15ετίαν».

«7) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὑπηρεσίας των πιστοποιητικῶν δὲν προκύπτει ἡ ἀκριβὴς ἡμερομηνία, ἀλλὰ μόνον τὸ ἔτος ἐναρξέως ἢ λήξεως τῆς ἐργασίας, ὡς ἡμερομηνία ἐναρξέως ἐργασίας λογίζεται ἡ 1η Ἰουλίου τοῦ ἔτους τούτου, ὡς ἡμερομηνία δὲ λήξεως τῆς ἐργασίας ἡ 30ὴ Ἰουλίου τοῦ ἔτους τούτου.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἀναγράφεται πλὴν τοῦ ἔτους καὶ ὁ μήν, ἀλλ' οὐχὶ ἡ ἡμέρα ἐνάρξεως ἢ λήξεως τῆς ἐργασίας, ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως λογίζεται ἡ 16η τοῦ μηνός, λήξεως δὲ ἡ 15η τούτου».

4) Εἰς τὸ ἄρθρον 15 προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 7, ἔχουσα οὕτω :

«Μέχρι τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας τῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων, ἐπὶ περιπτώσεων μὴ πλήρους ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου, ὡς ἀκριβὴς τοιαύτη λογίζεται ἡ ὑπὸ τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. καθορισθεῖσα ἡλικία».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1959

—

86215]Ε.2778]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Κλάδου Προνοίας Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 13 τῆς 15 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν.694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 581/1943 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν», 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.», 3) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος, 4) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5982/18.7.1959 ἀναφορᾶς του, 5) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 238/1959, συνεδριάσεως 513η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 21.12.1959), ἀποφαίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὸν Κανονισμὸν Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν ἐξ ἄρθρων (10) δέκα, ἔχοντα οὕτω :

Κανονισμὸς Κλάδου Προνοίας

Ἄρθρον 1

Παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε. συνιστᾶται Κλάδος Προνοίας, ὁ ὁποῖος διοικεῖται καὶ διαχειρίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Ἡ παρὰ τῷ Κλάδῳ Προνοίας ἀσφάλισις τῶν

δικαιουμένων ταύτης προσώπων είναι ὑποχρεωτική.

Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Προνοίας ὑπάγονται ἅπαντες οἱ παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε. ἀσφαλιζόμενοι.

Ἄρθρον 2

Τὸ Ταμεῖον τηρεῖ ἰδιαίτερον λογαριασμὸν τοῦ Κλάδου Προνοίας, τοῦ ὁποίου οἱ πόροι, τὰ κεφάλαια καὶ αἱ πρόσοδοι καθὼς καὶ αἱ βαρύνουσαι τοῦτον δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δαπάναι εἶναι κεχωρισμέναι καὶ ἀνεξάρτητοι τῶν τοιούτων τῆς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἄρθρον 3

Πόροι τοῦ Κλάδου Προνοίας εἶναι:

α) Εἰσφοραὶ τῶν ἀσφαλιζομένων προσώπων ἐκ 2 0/0 ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑποκειμένων εἰς κράτησιν ὑπὲρ τοῦ Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε.

β) Εἰσφορὰ τοῦ Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε. ἐκ τῶν κατ' ἔτος σχηματιζομένων ἀποθεματικῶν αὐτοῦ ἴσαι πρὸς 1 0/0 ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων.

γ) Αἱ πρόσοδοι τῶν κεφαλαίων τοῦ Κλάδου Προνοίας.

δ) Πᾶσα πρόσοδος ἐκ χαριστικῆς αἰτίας ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Προνοίας.

Ἄρθρον 4

Ἡ ὑπὸ στοιχεῖον α' τοῦ ἄρθρου 3 ὁριζομένη εἰσφορὰ ἠσφαλισμένου ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Προνοίας παρακρατεῖται ὑποχρεωτικῶς παρὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀπευθυνομένη ὑπὸ τούτου (ἐργοδότου) εἰς τὸ Ταμεῖον μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπὲρ τούτου εἰσφορῶν ἐντὸς τῶν διὰ ταύτας προβλεπομένων προθεσμιῶν, ἄλλως ἐπιβαρύνεται διὰ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν προσαυξήσεων λόγῳ καθυστερήσεως καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.

Ἄρθρον 5

Δικαιοῦνται ἐφ' ἅπαξ χρηματικῆς παροχῆς:

α) Ὁ (ἡ) ἠσφαλισμένος καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, ἐφ' ὅσον ἐδικαιώθη ἐκ τοῦ Ταμείου συντάξεως γήρατος ὁριστικῆς ἀναπηρίας καὶ θανάτου.

β) Εἰς περίπτωσιν οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ ἐπὶ τῆς συντάξεως δικαιώματος θὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Κανονισμοῦ Παροχῶν περὶ ἐπιστροφῆς τῶν ἀτομικῶν εἰσφορῶν ἀτόκως.

Ἄρθρον 6

Ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ ἠσφαλισμένης δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐφ' ἅπαξ παροχῆς ἔχουν:

α) Ἡ χήρα ἢ ὁ χήρος καὶ τὰ τέκνα.

β) Ἐλλείψει χήρας ἢ χήρου δικαιουμένων τὰ τέκνα καὶ ἀνάπαλιν.

γ) Ἐλλείψει ἀμφοτέρων τῶν ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' προσώπων οἱ γονεῖς, οἱ ἀνήλικοι ἀδελφοὶ καὶ ἄγαμοι ἀδελφαί.

Ἐὰν ὑπάρχουν πλείονα δικαιούμενα πρόσωπα, ἡ ἐφ' ἅπαξ χρηματικὴ παροχὴ κατανέμεται μεταξὺ αὐτῶν κατ' ἰσομοιρίαν.

Ἄρθρον 7

Τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐφ' ἅπαξ παροχῆς ἅπαξ μόνον δύναται νὰ ἀσκηθῇ εἰς τὸ ἀκέραιον. Ἐν περιπτώσει νέας ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Προνοίας δύναται νὰ ἀποκτηθῇ δικαίωμα μόνον ἐπὶ τῶν προσαυξήσεων τοῦ ἑπομένου ἄρθρου τοῦ παρόντος καὶ διὰ τὰ ἔτη τῆς νέας συμμετοχῆς.

Ἄρθρον 8

Ἡ ἐφ' ἅπαξ χρηματικὴ παροχὴ συνίσταται:

α) Ἐκ βασικοῦ ποσοῦ καὶ

β) Ἐκ προσαυξήσεων

Τὸ βασικὸν ποσὸν ἰσοῦται πρὸς τὸ σύνολον τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν τοῦ ἠσφαλισμένου τεσσάρων (4) μηνῶν τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἐν λόγῳ ἀποδοχῶν κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη πρὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας του.

Αἱ προσαυξήσεις δι' ἕκαστον συμπεπληρωμένον ἔτος πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας εἰς τὸν Κλάδον Προνοίας ἰσοῦνται μὲ τὰ 50 0/0 τοῦ ὡς ἄνω μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων συνταξίμων ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 9

Ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ Κλάδου Προνοίας ἐλέγχεται μετὰ τοῦ ἰσολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τοῦ Ταμείου ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συνιστωμένης Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὸν ἐτήσιον τακτικὸν διαχειριστικὸν ἔλεγχον τοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 10

Διὰ τὴν ἀπόλεσιν δικαιώματος ἐφ' ἅπαξ παροχῆς καὶ ἐκχώρησιν, κατάσχεσιν ἰσχύουν ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου.

Ἡ παροῦσα, ἡ ὁποία ἀρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1960, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1959

—

74615]Σ.867]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Ἑλλάδος καὶ Κτηματικῆς

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 13 τῆς 15 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2868/1922, 2) προτάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Κτηματικῆς, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3869/1959 καὶ 3635/1959 ἀναφορῶν του, 3) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 301/1959, συνεδρίασις 439 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 19.10.1959), 4) τὸ ὑπ' ἀριθ. 72260/1959 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, 5) τὰς ὑπ' ἀριθ. 19617/1959 καὶ 10986/1959 ἀναφορὰς ἀντιστοίχως τῆς Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Συντάξε-

ων Προσωπικού των Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής Επέρχονται αι κάτωθι τροποποιήσεις :

Α'. Η παράγραφος γ' του άρθρου 5 του ως άνω Καταστατικού τροποποιείται ούτω:

«γ'. Η του πρώτου ολοκλήρου μηνός αύξησις του οργανικού μισθού εκ προαγωγής ή προσαυξήσεων παραμονής εν τω βαθμώ ή επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας παντός ησφαλισμένου.

Β'. Εις το τέλος του άρθρου 25 του αυτού ως άνω Καταστατικού προστίθεται ή κάτωθι μεταβατική διάταξις:

«Η ισχύς της υπ' αριθ. 16945/1955 υπουργικής αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 91/1955 τ. Β') παρατείνεται άφ' ής έληξε μέχρι 31.12.1964».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Δεκεμβρίου 1959

—

621]82]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως της ισχύος των από 21.2. 1958 συλλογικών συμβάσεων εργασίας : 1) εκδοτών και σφαγίων προβατοειδών κλπ., 2) εκδοροτεμαχιστών βοοειδών Αθηνών και 3) εκδοροσφαγέων βοοειδών Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 13 της 15 Ιανουαρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν : α) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», β) την υπ' αριθ. 561/25.11.1958 αίτησιν της Εθνικής Ενώσεως Κρεουπαλλήλων και Συνεργείων Εκδορών Βοοειδών Αθηνών, Περιχώρων, γ) τας υπ' αριθ. 398/25.11.1959, 30/25.11.1959 και 420/25.11.1959 αιτήσεις εων : 1) Σωματείου Εκδοροσφαγέων Αθηνών «ο Σατύρ», 2) Σωματείου Εκδοροτεμαχιστών Βοοειδών Αθηνών «ο Ηρακλής» και 3) Σωματείου Εργατών Σφαγείων Βοοειδών Αθηνών, Περιχώρων «ο Άγιος Δημήτριος», 4) γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του ν. 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 23ης Δεκεμβρίου 1959, ην και αποδεχόμεθα, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί εν εξάμηνον, ήτοι μέχρι της 16.7.1960, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων της καταγγελίας των από 21.2.1958 συλλογικών συμβάσεων εργασίας α) εργατοτεχνιτών σφαγέων και εκδορέων προβατοειδών, αιγοειδών κλπ. σφαγίων Αθηνών, β) εργατοτεχνιτών εκδοροτεμαχιστών βοοειδών Αθηνών και γ) εργατοτεχνιτών σφαγέων βοοειδών Αθηνών, δημοσιευθεισών διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, καταχώριν των υπ' αριθ. 18579/3614, 18578/3613, 18580/3615 της 26.3.1958 ημετέρων αποφάσεων, εις το υπ' αριθ. 83 τεύχος Β' της 26.3.1958 φύλλον της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Ιανουαρίου 1960

67603]2307]1959 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως πληρωμάτων επιβατηγών πλοίων Ατμοπλοΐας Αιγαίου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 400 της 18 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν την υπογραφείσαν την 1ην Ιανουαρίου 1959 συλλογικήν σύμβασιν μεταξύ του Χαριλ. Τυπάλδου, ως εκπροσώπου της εν Πειραιεί εδρευούσης «Α.Ε. Ατμοπλοΐα Αιγαίου Αδελφών Σ. Τυπάλδου», εις ην ανήκουσι τα επιβατηγά α/π «Μεσόγειος» και «Αδριατική» αφ' ενός και των εκπροσώπων των εις την Πανελλήνιον Ναυτικήν Ομοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) υπαγομένων επαγγελματικών οργανώσεων, αφ' ετέρου, ως κατωτέρω :

1) Πανελληνίου Ενώσεως Πλοιάρχων.

2) Πανελληνίου Συνδέσμου Αξιωματικών Ασυρμάτου.

3) Πανελληνίου Ενώσεως Οικονομικών Αξιωματικών.

4) Πανελληνίου Ενώσεως Φροντιστών.

5) Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτών.

6) Πανελληνίου Ενώσεως Θερμαστών «ο Στέφενσον».

7) Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτομαγείρων «ο Άγιος Σπυρίδων».

8) Πανελληνίου Ενώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

9) Πανελληνίου Ενώσεως Προσωπικού Τροφοδοσίας.

Ιδόντες το άρθρον 5 του ά. ν. 3216/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως τούτο ισχύει σήμερον, αποφασίζομεν:

Κυροϋμεν την ως άνω υπογραφείσαν συλλογικήν σύμβασιν.

Η ισχύς της άρχεται από 1ης Ιανουαρίου 1959 και η διάρκειά της ορίζεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959.

Δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και κοινοποιηθήτω δεόντως.

Εν Πειραιεί τη 16 Σεπτεμβρίου 1959

Συλλογική σύμβαση

Εν Πειραιεί σήμερον την 1ην Ιανουαρίου 1959, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι, αφ' ενός μεν ο Χαράλαμπος Τυπάλδος εκπροσωπών νομίμως εν προκειμένω την εν Πειραιεί εδρεύουσαν «Ανώνυμον Εταιρείαν υπό την επωνυμίαν «Ατμοπλοΐα Αιγαίου Αδελφών Σ. Τυπάλδου Α. Ε.» και ειδικώς προς τούτο εξουσιοδοτημένος, αφ' ετέρου δε οι :

1) Δημήτριος Μελέτης, πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε. Ν.

2) Ηλίας Κροκιδάς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Αξιωματικών Ασυρμάτου Θαλάσσης, Αέρος, Ξηράς.

3) Μάνθος Πετρουλής, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οικονομικών Αξιωματικών Ε.Ν.

4) Κίμων Μαλατάρας, πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Φροντιστών Ε. Ν.

5) Δημήτριος Μπενετάτος, πρόεδρος Πανελ-

λληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε. Ν.

6) Γεώργιος Κουκλάδας, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης ὁ «Στέφεναος».

7) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων «ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

8) Νικόλαος Κουκουλῆς, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε. Ν.

9) Δημήτριος Βελισσαράτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε. Ν.

10) Μάνθος Πετρουλῆς, γενικὸς γραμματεὺς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται καταστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι. Συνελθόντες ὅπως κοινῇ συμφωνίᾳ ὁρίσωμεν τὸ μισθολόγιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας ἐῶν πληρωμάτων τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων κατὰ κυριότητα ἐπιβατηγῶν ἀτμοπλοίων «Μεσόγειος», «Ἀδριατικὴ» διὰ τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ταῦτα ἐκτελοῦν πλοῦς εἰς Μεσογειακοὺς λιμένας (συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἀδριατικῆς) συμφωνοῦμεν ἐπὶ τῶν κάτωθι:

Κεφάλαιον Α'

Τὸ μισθολόγιον τῶν πληρωμάτων τῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις, καθορίζεται ὡς κατωτέρω:

Ἀξιωματικοὶ καταστρώματος καὶ γενικῶν ὑπηρεσιῶν

Εἰδικότης	Μηνιαῖος μισθὸς εἰς Δ.Δ.
Ὕπαρχος	76.10.0
Ὑποπλοίαρχος	63.00.0
Ἀνθυποπλοίαρχος	52.10.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Α'	63.00.0
Οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Α'	63.00.0
Ἰατρός	63.00.0
Φροντιστής	63.00.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Β'	52.10.0
Οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Β'	52.10.0

Κατώτερον προσωπικὸν καταστρώματος

Ναύκληρος	35.00.0
Ξυλουργός	33.00.0
Ὑπονάυκληρος	32.10.0
Δόκιμος πλοίαρχος μὲ ὑπηρεσίαν μέχρις 1 ἔτους	15.00.0
Δόκιμος πλοίαρχος μὲ ὑπηρεσίαν ἄνω τοῦ ἔτους	20.00.0
Δόκιμος λογιστὴς	20.00.0
Ναύτης	31.00.0
Ναυτόπαις	14.00.0

Κατώτερον προσωπικὸν μηχανῆς

Μηνιαῖος μισθὸς εἰς Δ. Δ.	
Ἀρχιθερμαστὴς	38.10.0
Λιπαντὴς	34.05.0
Θερμαστὴς	32.10.0
Ὑδραυλικὸς	37.00.0

Προσωπικὸν γενικῶν ὑπηρεσιῶν

Ἀρχιμάγειρος Α'	76.05.0
Ἀρχιμάγειρος Β'	65.10.0
Μάγειρος Α'	52.10.0
Μάγειρος Β'	42.15.0
Μάγειρος Γ'	37.10.0
Ἀρτοποιὸς	42.15.0
Ζαχαροπλάστης	52.10.0
Σφαγεὺς	52.10.0
Χυτροκαθαριστὴς	15.00.0
Ἀρχιθαλαμηπόλος	35.00.0
Θαλαμηπόλος	30.05.0
Ἐπίκουρος	14.00.0
Θαλαμηπόλος γυνὴ	30.05.0
Ἐπίκουρος γυνὴ	14.00.0
Βοηθὸς φροντιστοῦ μὲ ὑπερπενταετῆ ναυτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἄδειαν (α)	31.00.0

Παρατήρησις: (α) Τὸν ὡς ἄνω μισθὸν δικαιοῦνται (4) βοηθοὶ φροντισταὶ κατ' ἀνώτατον ὅριον κατὰ πλοῖον καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπερπενταετῆ ὑπηρεσίαν.

Βοηθὸς φροντιστοῦ μέχρι 5 ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ ἄδειαν	29.00.0
Μεταφορεύς	14.00.0

Κεφάλαιον Β'

Ὧραι ἐργασίας

Προσωπικὸν καταστρώματος ἐν πλῷ

1. Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀνδρῶν τῶν φυλακῶν δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι 8 ὥρας καθ' ἡμέραν.

2. Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀσχολουμένων εἰς πάσης φύσεως ἐργασίας ἡμέρας ὁρίζονται εἰς 8 καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς καὶ εἰς 5 κατὰ Σάββατον.

3. Ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἀποτελοῦν τὰς φυλακάς, ὡς καὶ ἐκείνων οἵτινες διατίθενται εἰς ἐργασίας ἡμέρας, εἶναι ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ πλοιάρχου.

Προσωπικὸν μηχανολειτουργείου ἐν πλῷ

1. Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανολειτουργείου δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι τὰς 8 ὥρας καθ' ἡμέραν.

2. Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀσχολουμένων εἰς πάσης φύσεως ἐργασίας ἡμέρας ἀνδρῶν μηχανῆς ὁρίζονται εἰς 8 καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ εἰς 5 ὥρας τὸ Σάββατον.

3. Ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀνδρῶν μηχανῆς, οἵτινες ἀποτελοῦν τὰς φυλακάς, ὡς καὶ ἐκείνων οἵτινες διατίθενται εἰς ἐργασίας ἡμέρας, ἀνήκει εἰς τὸν Α' μηχανικόν, τοῦ πλοιάρχου ἔχοντος δικαίωμα τελικῆς ἐγκρίσεως.

Προσωπικὸν καταστρώματος μηχανολεβητοστασίου ἐν βλιμένι

1) Ἐν λιμένι οἱ φυλακαὶ δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν, ἐφ' ὅσον ὁ πλοίαρχος κρίνει τοῦτο ἐπάναγκες διὰ λόγους ἀσφαλείας τοῦ πλοίου. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἐργασία διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ τῆς ἐργασίας ἐν πλῷ.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ φυλακαὶ διατηροῦνται οὐχὶ διὰ λόγους ἀσφαλείας τοῦ πλοίου κατοβάλλεται εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς φυλακῆς ὑπερωρία διὰ 8 ὥρας κατὰ Σάββατον καὶ δι' 8 ὥρας κατὰ Κυριακήν.

2) Ὅταν αἱ φυλακαὶ διαλυθοῦν αἱ ὧραι ἐργασίας ὁρίζονται εἰς 8 ἡμερησίως ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ 5 κατὰ Σάββατον.

3) Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον καθοριζόμεναι ὧραι κατανέμονται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου μεταξὺ τῆς 6ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 6ης ἀπογευματινῆς ὥρας ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου μέχρι 30ῆς Ἀπριλίου καὶ τῆς 7ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 6ης ἀπογευματινῆς ὥρας ἀπὸ 1 Μαΐου μέχρι 30ῆς Ὀκτωβρίου, παρεχομένου λογικοῦ χρόνου διὰ τὰ γεύματα.

4) Εἰς ὃς περιπτώσεις μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν φυλακῶν διατηροῦνται αὗται εἰδικῶς διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ λεβητοστασίου, κατοβάλλονται εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰς φυλακὰς ὑπερωρίαι διὰ 1 1/2 ὥραν κατὰ τὰς ἡμέρας ἀπὸ Δευτέρας μέχρι καὶ Σαββάτου καὶ δι' ὀκτὼ ὥρας κατὰ Κυριακήν.

Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ ἄνδρες τῆς φυλακῆς θὰ ἐκτελοῦν καὶ τὰς ἐργασίας τοῦ νυκτοφύλακος καὶ θὰ διατηροῦν τὰ πυρὰ τῶν λεβήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων φορτοεκφορτώσεως τοῦ πλοίου, ἄνευ ἄλλης ἀμοιβῆς.

5) Ἐν λιμένι τόσον οἱ ἀξιωματικοί, ὅσον καὶ τὸ κατώτερον προσωπικὸν παραμένουν ἐκ περιτροπῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου βάσει πίνακος καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου καὶ γνωστοποιουμένου καταλλήλως εἰς τὸ πλήρωμα, ὡς ὁ νόμος καὶ οἱ κανονισμοὶ ὁρίζουσι.

Ξυλουργός

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ξυλουργοῦ εἶναι αἱ αὐταὶ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνδρῶν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας. Ὁ ξυλουργὸς ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ πᾶσαν ξυλουργικὴν ἐργασίαν διατασσομένην ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου εἰς οἱονδήποτε διαμέρισμα καὶ χῶρους τοῦ πλοίου, ὡς καὶ πᾶσαν ἐργασίαν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας.

Προσωπικὸν γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι 8 ὥρας καθ' ἡμέραν.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας ἐν λιμένι εἶναι 8 ἀπὸ Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ 5 κατὰ Σάββατον καὶ 4 κατὰ Κυριακήν.

3) Ἐξαιρετικῶς προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων πάσης διαβαθμίσεως (ἀρχιθαλαμηπόλους, θαλαμηπόλους, ἐπικούρους) λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των δὲν καθίσταται δυνατὴ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ὡρῶν ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων των καθορίζονται ὡς τακτικαὶ προσθέτοι ὧραι ἐργασίας, παρέχουσαι τὸ δικαίωμα εἰς ὑπερωρίας τρεῖς (3) ὥραι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν πλῷ καὶ ἐν ὁρμῳ.

α) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι κατανέμονται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου κατὰ τὴν κρίσιν του ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐν πλῷ καὶ ἐν ὁρμῳ, ἐφ' ὅσον δὲν διαλύονται αἱ φυλακαὶ ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος, μεταξὺ τῆς 6ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 6ης ἀπογευματινῆς ὥρας.

2) Ἐν ὁρμῳ, ἐφ' ὅσον διαλύονται αἱ φυλακαὶ ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος, ἔστω καὶ ἂν παραμένουν εἰδικῶς αἱ φυλακαὶ μηχανολεβητοστασίου, ἀπὸ τῆς 6ης πρωϊνῆς μέχρι καὶ τῆς 6ης ἑσπερινῆς.

3) Ἐν ὁρμῳ, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τοῦ πληρώματος παρατείνονται πέραν τῆς 6ης ἑσπερινῆς λόγῳ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, μεταξὺ τῆς 6ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 6ης ἑσπερινῆς.

Νυκτοφύλακες

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων εἶναι 12 συνεχεῖς ὧραι, μεταξὺ τῆς 6ης μ. μ. καὶ τῆς 6ης π. μ. Αἱ πλέον τῶν ὀκτὼ ὡρῶν 4 ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων κατὰ τὰς καθημερινάς, ὡς καὶ αἱ 7 ὧραι κατὰ Σάββατον καὶ αἱ 12 ὧραι κατὰ τὰς Κυριακὰς λογίζονται ὡς ὑπερωρίαι.

Ἐπίσης πᾶσα ἐργασία αὐτῶν, ἐκτελεσθεῖσα ἐντὸς τῶν 8 προηγουμένων ὡρῶν ἢ 8 ἑπομένων ἀπὸ τῆς φυλακῆς, θεωρεῖται ὡς ὑπερωρία.

Ἐὰν εἰς τὸν νυκτοφύλακα καταστρώματος ἀνατεθῇ ἐργασία μὴ ὑπαγομένη εἰς τὰ καθήκοντα νυκτοφύλακος, παρέχεται ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω ὑπερωρία, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ ἥμισυ τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς οὗτος ἐξετέλεσε τὴν ἐργασίαν του ταύτην.

2) Εἰς τοὺς θερμαστὰς νυκτοφύλακας, ἐκτὸς τῶν ὑπερωριῶν διὰ τὰς πέραν τοῦ ὀκταώρου ἐργασίας των, παρέχεται καὶ ἀμοιβὴ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πυρῶν τῶν λεβήτων καὶ παραγωγὴν τῆς ἀναγκαιούσης ἀτμοθλίψεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν διὰ τῶν μηχανημάτων τοῦ πλοίου. Ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ὑπολογίζεται ὡς ὑπερωρία, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ ἥμισυ τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς εἰργάσθησαν τὰ μηχανήματα φορτοεκφορτώσεως. Οὕτως, ἐὰν τὰ μηχανήματα εἰργάσθησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς δωδεκαώρου φυλακῆς του θὰ λάβῃ τὴν τετράωρον ὑπερωρίαν (διαφορὰν μεταξὺ 8—12 ὡρῶν) καὶ ἐπὶ πλέον ὑπερωρίαν δι' ἓξ ὥρας, ἤτοι ἐν συνόλῳ δεκάωρον ὑπερωρίαν. Ἐὰν τὰ μηχανήματα εἰργάσθησαν 10 μόνον ὥρας θὰ λάβῃ τὴν τετράωρον ὑπερωρίαν καὶ ἐπὶ πλέον

πεντάωρον τοιαύτην, ήτοι έν συνόλω 9 ωρών ύπερωρίαν και ούτω καθ' έξής:

'Ημέραι κατάπλου και άπόπλου

1) Κατά τάς ημέρας κατάπλου και άπόπλου, υπολογιζομένης από μεσονυκτίου εις μεσονύκτιον, οι άνδρες του καταστρώματος και του μηχανολεβητοστασίου οφείλουν να εργασθούν, εάν διαταχθούν προς τούτο, μέχρις 8 ωρών, διά τας πέραν των ως άνω 8 ωρών εργασίας καταβάλλεται υπερωρία.

2) Δια την εφαρμογήν της προηγουμένης διατάξεως ο κατάπλους θεωρείται επιτελεσθείς άφ' ής το πλοίον ηγκυροβόλησεν εις την θέσιν φορτώσεως ή εκφορτώσεως, ο δε άπόπλους θεωρείται άρχόμενος άφ' ής το πλοίον προσριζομένον δι' αναχώρησιν, αποσπάσθη από το άγκυροβόλιον της φορτώσεως ή εκφορτώσεως.

3) Αι άφορώσαι τας άνω ημέρας κατάπλου και άπόπλου διατάξεις εφαρμόζονται τόσον διά τους τελικούς, όσον και διά τους ενδιαμέσους λιμένας.

4) Αι φυλακαί εν πλώ δύνανται κατά την κρίσιν του πλοιάρχου να άρχίσουν 12 ώρας πρό του άπόπλου του πλοίου και να τελειώσουν 12 ώρας μετά τον κατάπλουν.

5) Κατα τας ημέρας Σάββατον και Κυριακήν, επικειμένου του κατάπλου ή άπόπλου του πλοίου, εάν κατά την κρίσιν του πλοιάρχου αι φυλακαί καθορίζονται έντός 12 ωρών πρό του άπόπλου ή συνεχίζωνται επί 12 ώρας μετά τον κατάπλουν, αι υπό του πληρώματος εκτελούμεναι εργασίαι διέπονται υπό των διατάξεων περί εργασίας εν πλώ, ήτοι δεν θεωρούνται ως πρόσθετοι εργασίαι συνεπαγόμεναι πρόσθετον αμοιβήν (υπερωρίαν).

Κεφάλαιον Γ'

Πρόσθετος εργασία και πρόσθετος αμοιβή (υπερωρίαι)

1) Έάν ο ναυτικός διαταχθή να εκτελέση πρόσθετον εργασίαν, πέραν δηλαδή των κεκανονισμένων ωρών, είναι υποχρεωμένος να την εκτελέση, δεν δύναται όμως η πρόσθετος αύτη εργασία να υπερβαίνη τας 4 ώρας εντός του 24ώρου.

2) Διά την πρόσθετον ταύτην εργασίαν ο εκτελέσας αύτην ναυτικός δικαιούται εις πρόσθετον αμοιβήν (υπερωρίαν), ή οποία ορίζεται διά μεν τους αξιωματικούς εις σελλίνια 3 καθ' ώραν, διά δε το κατώτερον πλήρωμα, πτυχιούχους και άδειούχους εις σελλίνια 2 και 6 πέννας και διά τους δοκίμους αξιωματικούς και μαθητευομένους εις σελλίνια 1.

3) Χρόνος περισσότερος της ημισείας ώρας λογίζεται ως μία ολόκληρος ώρα, χρόνος ολιγώτερος της ημισείας ώρας δεν λαμβάνεται υπ' όψιν.

4) Ειδικώς διά τον υποπλοίαρχον και ανθυποπλοιάρχους διασαφηνίζεται, ότι θεωρείται ως πρόσθετος εργασία ή εκτός των κεκανονισμένων ωρών εργασίας εκτέλεσις της αναλόγου προς την θέσιν των και τον βαθμόν της υπηρεσίας πιθεωρησις, επίβλεψις, επιστασία κλπ.

Κεφάλαιον Δ'

Πρόσθετοι εργασίαι μη παρέχουσαι δικαίωμα εις υπερωρίαν οπωσδήποτε και άν εκτελώνται.

Δεν καταβάλλεται υπερωρία εις τε τους αξιωματικούς και εις το κατώτερον προσωπικόν διά τας κάτωθι εργασίας, τας οποίας υποχρεούται όπως εκτελούν και πέραν των κεκανονισμένων ωρών εργασίας εις οιανδήποτε ώραν και ημέραν της εβδομάδος.

α) Εις τας περιπτώσεις ανωτέρας βίας, αφορώσης την ασφάλειαν του πλοίου, των επιβαινόντων αυτού ή του φορτίου ή την ασφάλειαν του πλοίου, εκ πολεμικών κινδύνων, ως επίσης και εις τας περιπτώσεις γυμνασίων λέμβων ή πυρκαϊάς ή εγκαταλείψεως, ως και εις τας περιπτώσεις παροχής βοηθείας εις άλλα πλοία ή πρόσωπα εν κινδύνω, πάντα δε ταύτα κατά την απόλυτον κρίσιν του πλοιάρχου.

β) Δι' εργασίαν, λόγω ανάγκης, αφορώσης χειρισμούς απάρσεως, αγκυροβολίας, ορμήσεως και ασφαλείας του πλοίου, των επιβαινόντων και του φορτίου.

γ) Δι' εργασίαν, εκτός των συνήθων συνθηκών, λόγω εκτάκτου ανάγκης αφορώσης τον εφοδιασμόν ή δεξαμενισμόν του πλοίου.

Δι' εργασίαν των δοκίμων και ναυτοπαίδων μέχρι 2 ωρών ημερησίως προς εκπαίδευσιν τούτων.

Κεφάλαιον Ε'

'Εργασίαι, μη παρέχουσαι το δικαίωμα εις πρόσθετον αμοιβήν, εφ' όσον εκτελούνται εντός των κεκανονισμένων ωρών εργασίας.

Δεν καταβάλλεται πρόσθετος αμοιβή (υπερωρία) διά τας κάτωθι εργασίας, εφ' όσον εκτελούνται εντός των κεκανονισμένων ωρών εργασίας ή κατά τας ώρας φυλακής.

1. 'Εργασία καταστρώματος

α) Διά το άνοιγμα των κυττών διά την προετοιμασίαν αυτών προς φορτοεκφορτωσιν, κατά την έναρξιν ταύτης, ως και διά το κλείσιμον των κυττών μετά το πέρας της φορτοεκφορτώσεως και εφ' όσον το πέρας της φορτοεκφορτώσεως πραγματοποιείται μετά την καθορισθείσαν ώραν απόπλου.

Επίσης διά το κλείσιμον των κυττών διαρκούσης της φορτοεκφορτώσεως εις εκτάκτους περιπτώσεις, ως π.χ. απεργίας εν τω λιμένι, επερχομένης βροχής ή θυέλλης.

β) Διά την αποσκωριασιν ελασμάτων.

γ) Διά την απόρριψιν απορριμμάτων καταστρώματος.

δ) Διά την λίπανσιν των βιροσύλκων.

ε) Διά την εξασφάλισιν αντικειμένων καταστρώματος επικειμένης θαλασσοταραχής.

στ) Διά την εργασίαν υπτήρος.

ζ) Διά τον καθαρισμόν υδροσυλλεκτών κύτους (κουτί σεντινών).

η) Διά τον χρωματισμόν διαμερισμάτων και κλειστών χώρων εν γένει, ήτοι κυττών, αποθηκών, διαμερίσματος πηδαλίου, διαδρόμων κλπ. καθ' όλον αυτών το ύψος εν δρμω.

θ) Διά τον εξωτερικόν χρωματισμόν εν δρμω.

2. Ἐργασίαι μηχανολεβητοστασίου

α) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν φίλτρων καὶ τοῦ θερμοδοχείου.

β) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῶν τεφρῶν ἑκάστης φυλακῆς ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς φυλακῆς ταύτης.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ δαπέδου τοῦ μηχανολεβητοστασίου.

δ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ τὸν χρωματισμὸν τοῦ μηχανολεβητοστασίου ἐν ὅρμῳ.

ε) Διὰ τὴν διατήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λέβητος.

στ) Διὰ τὴν ἐκπένωσιν τῶν βαρελίων μηχανελαίου εἰς τὰς δεξαμενὰς τοῦ πλοίου ἐκτελουμένην ἐν ὅρμῳ μέν, ἐφ' ὅσον δὲν διατηροῦνται αἱ φυλακαί, ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τοῦ μηχανολεβητοστασίου, ἐν πλῷ δὲ μόνον ὑπὸ τῶν καθαριστῶν.

ζ) Διὰ τὴν παραλαβὴν καυσίμων.

η) Δι' ἐργασίας ἠλεκτρολογικάς, ὑδραυλικάς, μηχανῶν, λέμβων καὶ χειροκινήτων ἀντλιῶν.

θ) Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νυκτοφύλακος διατήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λέβητος πρὸς λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων φωτισμοῦ, θερμάνσεως καὶ ψυγείου τοῦ πλοίου.

3. Γενικαὶ ἐργασίαι

α) Διὰ τὴν διὰ βιτρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σότο παλάγκο) παραλαβὴν τῶν ὑλικῶν, τὴν ἐναποθήκευσιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ κατανομήν, μεταφορὰν καὶ τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου κατὰ κλάδους.

β) Διὰ τὴν καθ' ὃ ὡς ἄνω τρόπον παράδοσιν τῶν ἀκαθάρτων εἰδῶν φορτίσμοῦ πρὸς πλύσιν καὶ παραλαβὴν αὐτῶν.

γ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ καθαρισμὸν τῶν διαμερισμάτων τοῦ πληρώματος, ὡς καὶ διὰ τὸν χρόνον τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν φυλακῶν.

Γενικὴ παρατήρησις

Ἀσχέτως τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται ἐνδεικτικῶς, ἅπαν τὸ προσωπικὸν οἱασδήποτε κατηγορίας ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν ἐργασιῶν τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσίας ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων καὶ γενικωτέρων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν εἰδικότητα τοῦ ναυτικοῦ.

Κεφάλαιον ΣΤ'

Ἐργασίαι παρέχουσαι τὸ δικαίωμα ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς

α) Διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τροφίμων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν παραδίδονται ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ καὶ δὲν τοποθετοῦνται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, ὑποχρεοῦται τὸ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου καθοριζόμενον ἑκάστοτε πλήρωμα, ὅπως παραλάβῃ ταῦτα διὰ βαρούλκου εἴτε ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σότο παλάγκο), εἴτε ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου σημείου αὐτοῦ μεταφέρῃ καὶ τοποθετήσῃ ταῦτα εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου.

Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἐφ' ὅσον ἐκτελεσθῇ ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας, καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ 1.10.0 λιρῶν Ἀγγλίας κατὰ τόννον μεταφερθέντων τροφίμων, ἐὰν δὲ ἐκτελεσθῇ ἐκτὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκ 3.00.0 λιρῶν Ἀγγλίας κατὰ τόννον. Τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς καταβάλλεται ἐξ ἴσου εἰς πάντα τὰ συμμετέχοντα εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μέλη τοῦ πληρώματος.

β) Διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν διπυθμένων.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν τεντινῶν ἐξ ὑπολειμμάτων φορτίου.

δ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν σεντινῶν καὶ μηχανολεβητοστασίου.

ε) Διὰ τὸ κτίσιμον τῶν τούβλων λεβήτων.

στ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν αὐτῶν τῶν λεβήτων, τῶν αὐλοφόρων πλακῶν, κλιβάνων κλπ. καὶ ἀπόρριψιν τεφρῶν εἰς τὸ κατάστρωμα.

Ἡ ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ διὰ τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας τῶν ἐδαφίων β, γ, δ, ε, στ, καθορίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξὺ πλοιάρχου καὶ τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος, εἰς ἃ ἀνατίθενται αἱ ἄνω ἐργασίαι ὑπὸ ὅρους δικαίους καὶ λογικοὺς καὶ διὰ τὸ πλοῖον καὶ διὰ τοὺς ναυτικούς.

Κεφάλαιον Ζ'

Ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις

1) Ἀπαγορεύεται ἐν πλῷ ὁ χρωματισμὸς καὶ ἡ ἀποσκωριασις τοῦ πλοίου διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ἱκριωμάτων (σκαλωσιῶν), ὡς καὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν ἱστῶν καὶ τῆς καπνοδόχου.

2) Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐργασία ἐπὶ τῶν ἱστίων, ἐφ' ὅσον εὑρίσκεται ἐν λειτουργίᾳ τὸ ἀντίστοιχον βαρούλκον.

3) Ἀπαγορεύεται ὁ ἐξωτερικὸς χρωματισμὸς καὶ ἡ ἀποσκωρίασις, ἐφ' ὅσον τὸ πλοῖον εὑρίσκεται ἐν δεξαμενῇ.

4) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀξίωσις ἐπιδομάτων καὶ ἀμοιβῶν ἐν γένει πέραν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συλλογικῇ συμβάσει καθοριζομένων, πλὴν ἐὰν ζητηθῇ πρόσθετος ἐργασία μὴ προβλεπομένη ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει.

Κεφάλαιον Η'

Ἡμέραι ἀργίας ἐν λιμένι

Αἱ κατὰ τὸ ἰσχῦον ἐπίσημον ἑορτολόγιον ἡμέραι ἀργίας (ἑορταί) λογίζονται ὡς Κυριακαὶ ἐν λιμένι. Ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐργασία διέπεται ὑπὸ τῶν ἰδίων διατάξεων ὡς ἐργασία Κυριακῆς.

1) Αἱ Κυριακαί.
2) Ἡ 1η τοῦ Ἔτους.
3) Τῶν Θεοφανείων.
4) Ἡ Καθαρὰ Δευτέρα.
5) Ἡ 25η Μαρτίου.
6) Ἡ Μεγάλη Παρασκευή.
7) Ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα.
8) Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.
9) Ἡ 1η Μαΐου.
10) Ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως.
11) Τῆς Ἀναλήψεως.
12) Ἡ 15η Αὐγούστου.

13) Ἡ 14 Σεπτεμβρίου.
14) Ἡ 28η Ὀκτωβρίου.
15) Τοῦ Ἁγίου Νικολάου.
16) Τῶν Χριστουγέννων.
17) Ἡ Δευτέρα τῶν Χριστουγέννων.
18) Αἱ ἀνεγνωρισμέναι ὡς ἡμέραι ἀργίας τοπικαὶ ἑορταὶ εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας καὶ ἐφ' ὅσον ναυλοχεῖ εἰς τινα τούτων πλοῖον.

Κεφάλαιον Θ'

Βιβλίον ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν

1) Ὑπόλογοι πρὸς τὸν πλοίαρχον ἀξιωματικοὶ διὰ τὴν τήρησιν βιβλίου ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν εἶναι ὁ ὑποπλοίαρχος διὰ τὸ προσωπικὸν καταστρώματος καὶ γενικῶν ὑπηρεσιῶν, ὁ Α' μηχανικὸς διὰ τὸ προσωπικὸν μηχανοστασίου καὶ λεβητοστασίου καὶ ὁ ραδιοτηλεγραφητὴς διὰ πᾶσαν ἐργασίαν συναφῆ πρὸς τὴν εἰδικότητά του.

2) Ἡρὰ πάσης ἐκτελέσεως ἐκτάκτου ἐργασίας παρεχούσης τὸ δικαίωμα πληρωμῆς ὑπερωρίας ἢ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς οἱ ὡς ἄνω ὑπόλογοι ἀξιωματικοὶ ὀφείλουν νὰ ἀναφέρουν τοῦτο εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ νὰ λαμβάνουν τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ. Ἐν ἀπουσίᾳ ὅμως τοῦ πλοιάρχου δύνανται οὗτοι, ὑπαρχούσης ἐπειγούσης ἀνάγκης, νὰ διατάξωσι τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἐργασίας, ὑποχρεούμενοι νὰ ἀναφέρωσι εἶτα περὶ τούτου εἰς τὸν πλοίαρχον.

3) Οἱ ὑπόλογοι ἀξιωματικοὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταγράφουν καθ' ἑκάστην εἰς τὸ βιβλίον ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν τὰς εἰς τὰ μέλη τοῦ πληρώματος ὀφειλομένας τοιαύτας, καλοῦντες τοὺς δικαιούχους, ὅπως προσυπογράψουν διὰ τὸ σύμφωνον τῶν σχετικῶν ἐγγράφων.

Κεφάλαιον Ι'

Προκαταβολαὶ - Πληρωμὴ μισθοῦ

1) Ἐπὶ τῇ ναυτολογήσει των οἱ ναυτικοὶ δικαιοῦνται προκαταβολῆς.

2) Εἰς ξένους λιμένας καὶ ἐφ' ὅσον ἡ χορήγησις εἰς τὸν πλοίαρχον συναλλάγματος εἶναι ἐπιτετραμμένη ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου δύναται νὰ δοθῇ προκαταβολὴ εἰς τὸν ναυτικὸν εἰς ξένον συνάλλαγμα μέχρι τοῦ 1/3 τῶν ἀποδοχῶν του.

3) Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ὁ ναυτικὸς λαμβάνει ἐξόφλησιν τῶν ἀποδοχῶν του.

4) Αἱ προκαταβολαί, ἐκτὸς τῆς προκαταβολῆς τῆς παραγράφου 2, καὶ ἡ ἐξόφλησις τῶν ἀποδοχῶν γίνονται ἐν Ἑλλάδι εἰς δραχμὰς μὲ τὴν ἐπίσημον ἑκάστοτε τιμὴν τῆς Ἀγγλικῆς λίρας.

Κεφάλαιον ΙΑ'

Κλινοσκευή, ἐπιτραπέζια σκεύη κλπ.

1) Εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τὸ κατώτερον πλήρωμα χορηγοῦνται εἴδη κλινοσκευῆς (στρώματα, προσκεφάλια, κλινοσκεπάσματα, σινδόνια, προσόφια, σάπων, πινάκιον, πηρούνιον, μαχαίριον, κυπέλλον) κατάλληλα διὰ τὰ γεύματά των. Τὰ σινδόνια καὶ τὰ καλύμματα προσκεφαλαίων θὰ ἀλλάσσωνται ἅπαξ καθ' ἑβδομάδα διὰ καθαρῶν τοιούτων.

2) Εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ καταστρώματος χορηγοῦνται εἰς ἐπένδυτης ἀδιάβροχος (γιτεράδα) καὶ ἓν ζεῦγος ἀδιαβρόχων ὑποδημάτων.

3) Ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω εἴδη παραδίδονται εἰς τὸ πλήρωμα καθαρὰ καὶ εἰς κατάστασιν ἐπιτρέπουσαν τὴν χρῆσιν των. Οἱ ἀποχωροῦντες τοῦ πλοίου ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέφουν ἅπαντα τὰ εἴδη ταῦτα ἐν καλῇ καταστάσει, θεωρουμένης ὡς δεδικαιολογημένης τῆς λογικῆς φθορᾶς λόγῳ χρήσεως. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς εἰδῶν ἐκ ταύτων ἐξ ἀμελείας ἢ ὑπαιτιότητος τοῦ κατόχου οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ ἀντίτιμον διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολεσθέντος ἢ καταστραφέντος εἴδους.

Κεφάλαιον ΙΒ

Ἀσθενεῖς νοσηλευόμενοι ἐκτὸς τοῦ πλοίου

1) Καθορίζεται εἰδικὸς μισθὸς τῶν ἀσθενούντων ναυτικῶν νοσηλευομένων ἐκτὸς τοῦ πλοίου ὡς κάτωθι :

Εἰδικότης	Κατὰ τὴν νοσηλείαν του ἐν νοσοκομείῳ	Κατὰ τὴν νοσηλείαν του ἐκτὸς νοσοκομείου μετὰ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς
	εἰς λίρας Ἀγγλίας	
Ὕπαρχος	39.00.0	47.00.0
Ὑποπλοίαρχος	39.00.0	47.00.0
Ἀνθυποπλοίαρχος	32.00.0	40.10.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Α'	39.00.0	47.00.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Β'	32.00.0	40.05.0
Φροντιστὴς	39.00.0	47.00.0
Ἰατρὸς	39.00.0	47.00.0
Οἰκ. ἀξιωματικὸς Α'	39.00.0	47.00.0
Οἰκ. ἀξιωματικὸς Β'	32.00.0	40.10.0
Δόκιμος πλοίαρχος	12.00.0	17.00.0
Δόκιμος πλοίαρχος	8.10.0	15.10.0
Ναύκληρος	20.10.0	27.10.0
Ὑπαναύκληρος	19.10.0	26.00.0
Ξυλουργὸς	20.00.0	27.10.0
Ὑδραυλικὸς	22.00.0	28.10.0
Ἀρχιθερμαστὴς	22.00.0	28.15.0
Ναύτης	18.10.0	24.00.0
Ναυτόπαις	8.10.0	15.10.0
Λιπαντὴς	20.10.0	27.10.0
Θερμαστὴς	19.10.0	26.00.0
Ἀρχιμάγειρος Α'	48.00.0	56.00.0
Ἀρχιμάγειρος Β'	39.00.0	47.00.0
Μάγειρος Α'	32.00.0	40.10.0
Μάγειρος Β'	23.00.0	30.00.0
Μάγειρος Γ'	22.00.0	30.00.0
Χυτροκαθαριστὴς	9.00.0	15.15.0
Ἀρτοποιὸς	23.00.0	30.00.0
Ζαχαροπλάστης	32.00.0	40.05.0
Σφαγεὺς	32.00.0	40.05.0

Βοηθὸς προντιστοῦ	18.10.0	24.00.0
Μεταφορεὺς	8.09.0	15.06.0
Ἀρχιθαλαμηπόλος	20.10.0	27.10.0
Θαλαμηπόλος	18.10.0	24.00.0
Ἐπίκουρος	8.10.0	15.10.0
Βοηθὸς ζαχαροπλάστου	22.00.0	30.00.0

2) Προκειμένου ὅμως περὶ ἀσθενειῶν συνεπαγομένων ἐγχείρησιν, ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποιήθη αὕτη, ἢ τραυματισμοῦ, ὅστις δὲν ἐπιτρέπει ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, ἡ δὲ θεραπεία δὲν παρατείνεται πέραν τῶν τεσσάρων μηνῶν, καταβάλλεται ὁλόκληρος ὁ ὑπὸ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐν κεφαλαίῳ Α' προβλεπόμενος μισθὸς καὶ οὐχὶ τὸ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος κεφαλαίου ΙΒ'.

3) Ἐκτὸς νοσοκομείου ἡ κλινικῆς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ, περὶ οὗ ἡ παράγραφος 2 καὶ κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν αὐτοῦ καταβάλλεται ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ ὁριζομένου διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια 9 ἡμερησίως, εἰς δὲ τὸ κατώτερον πλήρωμα 8 σελλίνια ἡμερησίως.

4) Τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ ἐκτὸς τοῦ πλοίου εἰς ἃ περιπτώσεις δικαιοῦται οὗτος τοιοῦτον καθορίζεται εἰς σελλίνια 9 καθ' ἡμέραν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς σελλίνια 8 διὰ τὸ κατώτερον πλήρωμα.

Κεφάλαιον ΙΙ''

Ἄδειαι

1) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους συνεχοῦς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς ἄδειαν, ὑπολογιζομένην διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα ὑπηρεσίας, διὰ δὲ τὸ κατώτερον προσωπικὸν εἰς μίαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα.

2) Ἐφ' ὅσον ὁ ναυτικὸς συνεπλήρωσε ἑξάμηνον συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου καὶ ἀπολυθῇ ἐξ αὐτοῦ οὐχὶ ἐξ ὑκαιτιότητός του, πρὸ τῆς λήξεως συμβάσεως ναυτολογήσεώς του, δύναται νὰ λάβῃ ἄδειαν δι' ὅσους μῆνας ὑπηρέτησε κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζομένην ἀναλογίαν.

3) Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀδείας του ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς τὸν ἀναλογοῦντα εἰς ταύτας μισθόν, ὡς οὗτος ὁρίζεται ἐν κεφαλαίῳ Α' τῆς παρούσης συμβάσεως, ὡς καὶ εἰς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς, ὡς τοῦτο καθορίζεται ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ.

4) Ἡ ἄδεια παρέχεται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν του ἐπιτρέπουν τὴν παροχὴν ταύτης αἱ ἀνάγκαι τοῦ πλοίου, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὸν κατάλληλον χρόνον.

Κεφάλαιον ΙΔ'

Ναυτολογήσεις

1) Τὰ πληρώματα τῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα συλλογικὴ συμβασις, καταρτίζονται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν δύναμιν τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου.

2) Εἰς ἑκάστην πρόσληψιν ἢ ἀντικατάστασιν μέλους ἢ καὶ ὁλοκλήρου πληρώματος ἐπὶ τῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις αὕτη θὰ διενεργῆται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, χορηγουμένου εἰς τὸν ὑπὸ ναυτολόγησιν ναυτικὸν εἰδικοῦ πρὸς τοῦτο σημειώματος εἰς ἑκάστην περίπτωσιν παρὰ τῆς αἰκείας ἐπαγγελματικῆς ναυτικῆς ὀργανώσεως.

3) Προκειμένου περὶ προσώπων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἀναφερομένας ὀργανώσεις αὗται τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐγγραφὴν τούτων ὡς μελῶν, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῶν ὀργανώσεων καθοριζόμενα προσόντα.

Κεφάλαιον ΙΕ'

Ἐπίλυσις διαφορῶν

Πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, ἐπιλύεται διαιτητικῶς.

Κεφάλαιον ΙΣΤ'

Ἰσχὺς τῆς συμβάσεως

1) Ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως ὁρίζεται ἡ 1η Ἰανουαρίου 1959, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959.

2) Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ τροποποιηθῇ μόνον κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

3) Δύο μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ καταγγελθῇ παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, παραμένει ὅμως ἐν ἰσχυῖ καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν μέχρι τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος κεφαλαίου καθοριζομένης λήξεως ταύτης.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται:

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

7696]1495]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ μὴ ἐγκρίσεως τῆς ἀπὸ 29.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Καβάλας

(Ε. Κ. τ. Β φ. 50 τῆς 2 Φεβρουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3753/1957, β) τὴν ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσω-

πικοῦ Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Καβάλας, γ) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τριμήτου ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 2 Φεβρουαρίου 1960 καὶ κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15/2.2.1960 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, δ) τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐξάνονται οἱ μισθοὶ τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν κατὰ 15 ο/ο, καίτοι προσφάτως διὰ τῆς ἀπὸ 23.7.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4276/23.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 27 τεῦχος Β' τῆς 27.1.1959 Φ.Ε.Κ., παρεσχέθησαν αὐξήσεις εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους. Περαιτέρω δὲ ἔχει ἀποφασισθῇ καὶ πρόκειται νὰ πραγματοποιηθῇ συντόμως ἡ ἐξαγορὰ τῆς ἐν λόγῳ ἠλεκτρικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ συνεπῶς ἡ χορήγησις νέων αὐξήσεων εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦτο θὰ διαταράξῃ τὴν ὑφισταμένην οἰκονομικὴν ἰσορροπίαν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ θὰ παρεμβάλλῃ δυσχερείας εἰς αὐτὴν κατὰ τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐξαγορασθησομένης ἐπιχειρήσεως, πρᾶγμα ὅπερ ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ ἐξηλεκτρισμοῦ τῆς χώρας οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, συνισταμένην ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν αὔξησιν κατὰ τὸ μέγιστον δυνατὸν ὅριον τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς ταύτης καὶ τὴν εἰς μικροτέραν τιμὴν διάθεσιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν διεύρυνσιν τῆς καταναλώσεως καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

ε) Τὰς συμφώνους πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 3239/1955 ἀπόψεις τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν προκειμένην ἠλεκτρικὴν ἐπιχείρησιν Ὑπουργείου Βιομηχανίας, καθ' ἃς τοῦτο ἀντιτίθεται εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τοὺς ὡς ἄνω ἀναφερομένους λόγους (ἔγγραφον 105706/17594/10.12.1959),

ἀποφασίζομεν :

Δὲν ἐγκρίνομεν ἐν τῷ συνόλῳ της τὴν ἀπὸ 29.12.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας προσωπικοῦ Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Καβάλας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Φεβρουαρίου 1960

—

7125][1391]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 15.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμὸς» Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 50 τῆς 2 Φεβρουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 13.1.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 251/13.1.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμὸς» Ἀθηνῶν

Ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Θεραπευτηρίου «ὁ Εὐαγγελισμὸς» σήμερον τὴν 15ην τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1959 οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Χαρίλαος Κων. Παπαδόπουλος, Διευθυντὴς τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός», εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Θεραπευτηρίου δι' ἀποφάσεώς του, ληφθείσης κατὰ τὴν 95ην συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 17.11.1959, ἀφ' ἑτέρου Ἀλέξανδρος Κων. Σῆμος, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ κλινικῶν, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου δι' ἀποφάσεώς του ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 30.11.1959, δεόντως καὶ τούτου ἐξουσιοδοτημένου ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου τῆς 28.11.1959, καὶ ἐκ τρίτου Δημήτριος Παπουλιάννου, ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος, συνεφωνήσαμεν τὰ ἀκόλουθα :

Ἄρθρον 1

Οἱ βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θεραπευτηρίου «ὁ Εὐαγγελισμὸς» Ἀθηνῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Α'. Θυρωροί, κλητῆρες, φύλακες, νυκτοφύλακες, ἐμπιστοὶ πλακῶν, ὁδηγοὶ ἀνελκυστήρων, δραχ. 1.250.

Β'. Καθαριστρίαι, διανομεῖς τροφίμων καὶ πάγου, δρχ. 1.200.

Γ'. Κόπτριαι, δμωαί, 1.200.

Δ'. Ράπτριαι, σιδηρώτριαι, πλύντριαι, ὑφάντριαι καὶ ταξινόμοι ἱματισμοῦ δραχ. 1.050.

Ε'. Τραπεζοκόμοι δραχ. 1.025.

ΣΤ'. Καθαρίστριαι δραχ. 1.000.

Διὰ τὰς κοπτρίας, ραπτρίας, σιδηρωτρίας, πλυντρίας, ὑφαντρίας καὶ ταξινόμους ἱματισμοῦ καταργεῖται τὸ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δεκαετοῦς ὑπηρεσίας χορηγούμενον προαιρετικῶς ὑπὸ τοῦ Θεραπευτηρίου ἐπίδομα 50 δραχμῶν μηνιαίως.

Ἄρθρον 2

Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδομάτων :

α) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἀνερχομένου εἰς 10ο/ο ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 10ετοῦς ὑπηρεσίας, εἰς 15ο/ο ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 20ετοῦς ὑπηρεσίας καὶ εἰς 20ο/ο ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 25ετοῦς ὑπηρεσίας. Διὰ τὴν λῆψιν τοῦ ἐπιδόματος τούτου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ ἐν τῷ Θεραπευτηρίῳ «ὁ Εὐαγγελισμὸς» χρόνος ὑπηρεσίας.

β) Οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἀνερχομένου εἰς 10ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5ο/ο δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν. Τὸ ἐπίδομα τῆς συζύγου διακόπτεται ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζυγίου.

Τὸ ἐπίδομα τέκνων, χορηγούμενον μόνον διὰ τὰ νόμιμα, νομιμοποιηθέντα καὶ ἀναγνωρισθέντα, διακόπτεται ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους διὰ τὰ ἐκ τούτων ἄρρενα καὶ τοῦ 25ου ἔτους διὰ τὰ θήλεα ἢ καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἡλικίας ταύτης ἐν περιπτώσει γάμου τινων. Τὸ ἐπίδομα τέκνων, ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις, χορηγεῖται καὶ εἰς τὸ θῆλυ προσωπικόν, ἐφ' ὅσον διατελεῖ ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει, ἐν τῇ δευτέρᾳ δὲ ταύτῃ περιπτώσει ἐφ' ὅσον διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀνετέθη εἰς τὴν μητέρα ἡ συντήρησις τῶν τέκνων.

Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπίδομα διὰ τὴν σύζυγον καὶ διὰ τὰ τέκνα δὲν χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον τὰ πρόσωπα ταῦτα ἐργάζονται.

Ἄρθρον 8

Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω μισθωτοὶ δικαιοῦνται καθ' ἑβδομάδα μιᾶς ἡμέρας ἀναπαύσεως καὶ κατ' ἔτος τῆς νομίμου κανονικῆς ἀδείας.

Ἄρθρον 4

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτοὺς παρέχεται ὑπὸ τοῦ Θεραπευτηρίου στολὴ ὑπηρεσίας δωρεάν.

Ἄρθρον 5

Ἐν περιπτώσει ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς νόμῳ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ἢ ἐργασίας κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Θεραπευτηρίου ἡ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προσαυξησις.

Ἄρθρον 6

Αἱ κατὰ τὸν χρόνον ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτοὺς καταβαλλόμεναι τυχὸν μείζονες ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν, οὔτε δύνανται νὰ μεταβληθοῦν ἐπὶ τὰ χείρω οἱ τυχὸν ἐπικρατοῦντες εὐμενέστεροι δι' αὐτοὺς ὅροι ἐργασίας. Αἱ τυχὸν χορηγούμεναι εἰς αὐτοὺς ἀπολαβαὶ εἰς εἶδος ἐξακολουθοῦν χορηγούμεναι, ὑφ' οὓς ὅρους παρέχονται αὗται μέχρι σήμερον.

Ἄρθρον 7

Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ ἀποχωροῦντας οἰκειοθελῶς τῆς ὑπηρεσίας μετὰ συμπλήρωσιν συνεχῶς 15ετοῦς ὑπηρεσίας ἐν τῷ Θεραπευτηρίῳ μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς παραιτήσεως των ὑπὸ τοῦ Θεραπευτηρίου καταβάλλεται ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἴσον πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν πέντε καὶ ἡμίσους μηνῶν διὰ τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένην 15ετῆ ὑπηρεσίαν. Τὸ βοήθημα τοῦτο αὐξάνεται κατὰ τὰς ἀποδοχὰς ἡμίσους μηνὸς δι' ἕκαστον ἔτος πλέον τῆς 15ετίας, μέχρι συμπληρώσεως κατ' ἀνώτατον ὅριον βοηθήματος ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς δώδεκα μηνῶν.

Ἄρθρον 8

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης αἱ διατάξεις τοῦ ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῶν Διοικητικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Θεραπευτηρίου παύουν ἰσχύουσαι διὰ τοὺς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ ὑπαγομένους ἄχρι τοῦδε εἰς αὐτόν.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1959 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους.

Ἄρθρον 10

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ συμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν, κατὰ νόμον, εἰς τὴν Διεύθυναιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1959

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Φεβρουαρίου 1960

—

6960]1374]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 17.11. 1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιεργείας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 50 τῆς 2 Φεβρουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 75139/16112/9.12.1958 κοινὴν ἀπόφασιν ἡμῶν καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ Ὑπουργοῦ, γ) τὸ ὑπ' ἀριθ. 253802/8.1.1960 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ δ) γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27.1.1960 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11/29.1.1960 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφαίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμηνον, ἤτοι μέχρι τῆς 2ας Μαΐου 1960, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 17.11. 1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Μηχανικῆς Καλλιεργείας, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75139/16112/9.12.1958 κοινῆς ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ Ὑπουργοῦ (Φ.Ε.Κ. 332, τεῦχος Β' τῆς 9.12.1958) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Φεβρουαρίου 1960

—

82026]Σ.988]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως νομοθεσίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 441 τῆς 16 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 6071/1934, 2) γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6146 ἀναφορᾶς του, 3) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 342/

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 113.

1959, συνεδρίασις 508 της ΙΑ' περιόδου της 3.12.1959), αποφασίζομεν:

Εις την νομοθεσίαν του Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών επέρχονται αι κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Η υπ' αριθ. 42464/Σ.329/4.7.1957 υπουργική απόφασις ή προστεθείσα εις το άρθρον 2 του Κανονισμού συντάξεων του ως άνω Ταμείου και μετά την παράγραφον 2 αύτου αντικαθίσταται, τροποποιουμένη και συμπληρουμένη ως ακολούθως:

1) Συντάξεως λόγω γήρατος δικαιούνται επίσης οι ησφαλισμένοι οι διακόπτοντες την επαγγελματικήν των απασχόλησιν, εφ' όσον συνεπλήρωσαν το 50ον έτος της ηλικίας των και επραγματοποίησαν τας κάτωθι ημέρας εργασίας αποκλειστικώς εν τη ασφαλίσει του Ταμείου Τυπογράφων:

α) Οι υποβάλλοντες αίτησιν συνταξιοδοτήσεως μέχρι τέλους 1960, οι μεν υπάλληλοι 8.750, οι δε εργάται 7.750 ημέρας.

β) Οι υποβάλλοντες αίτησιν μέχρι τέλους 1961, οι μεν υπάλληλοι 9.050, οι δε εργάται 8.000 ημέρας.

γ) Οι υποβάλλοντες αίτησιν μέχρι τέλους 1962, οι μεν υπάλληλοι 9.350, οι δε εργάται 8.250 ημέρας.

δ) Οι υποβάλλοντες αίτησιν από 1.1.1963 και εφεξής, οι μεν υπάλληλοι 9.500, οι δε εργάται 8.500 ημέρας.

Οι ως άνω υπάλληλοι και εργάται δικαιούνται συντάξεως υπό τας εξής προσθέτους προϋποθέσεις:

αα) Εάν επραγματοποίησαν 250 ημέρας εργασίας εν ασφαλίσει κατά την τελευταίαν πρό της υποβολής της αιτήσεως τριετίαν.

ββ) Εάν διέκοψαν την απασχόλησίν των αποδεδειγμένως λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του εργοδότου.

γγ) Εάν παρέμειναν αποδεδειγμένως άνεργοι πέραν του εξαμήνου μετά την καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας.

2) Οι κατά τα ανωτέρω συνταξιοδοτούμενοι λαμβάνουν την υπό του Κανονισμού συντάξεων καθοριζομένην σύνταξιν γήρατος, μειωμένην κατά 4 ο/ο δι' εκαστον έτος ηλικίας έλλειπον από του 60ου.

Η απονεμηθείσα σύνταξις αυξάνεται κατά 4 ο/ο άμα τη συμπληρώσει εν ασφαλίσει εκάστου έλλείποντος έτους μέχρι και του 60ου.

3) Ησφαλισμένοι, οίτινες εργασθησαν και ως υπάλληλοι και ως εργάται, υπάγονται από άπόψεως απαιτουμένων ημερών εργασίας εις την κατηγορίαν εκείνην εις ην έχουν πραγματοποιήσει τον μεγαλύτερον αριθμόν ημερών εν ασφαλίσει.

4) Η καταβολή του εφ' άπαξ βοηθήματος Κλάδου Προνοίας εις τους εξερχομένους βάσει της ως άνω διατάξεως αναστέλλεται μέχρι συμπληρώσεως εκ' αυτών του 60ου έτους της ηλικίας.

2) Από της ισχύος της παρούσης ή υπ' αριθ. 8628/Σ.152/20.2.1951 υπουργική απόφασις, δι' ης τροποποιήθη το άρθρον 4 του Καταστατικού του Ταμείου, καταργείται.

Η παρούσα, ης η ισχύς άρχεται από 1.1.1960, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Δεκεμβρίου 1959

74233]16153]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί επεκτάσεως των διατάξεων του ν. δ/τος 1254]1949 εις Ελασσόνα.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 451 της 24 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 9 του υπ' αριθ. 1254/1949 ν. δ/τος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων», 2) το υπ' αριθ. 156/3.11.1959 έγγραφον του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, εξ ου προκύπτει ότι το Τμήμα Διακανονισμού Εργασίας, κατά την από 5.9.1959 συνεδρίασίν του, εγνωμοδότησεν υπέρ της επεκτάσεως των διατάξεων του ν.δ. 1254/1949 εις την κωμόπολιν Ελασσόνος, αποφασίζομεν:

Επεκτείνομεν τας διατάξεις του υπ' αριθ. 1254/1949 ν. δ/τος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων» εις την κωμόπολιν Ελασσόνας δια την ρύθμισιν των εκεί διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικών εργασιών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Δεκεμβρίου 1959

74232]16152]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί επεκτάσεως των διατάξεων του ν.δ. 1254/1949 εις κωμόπολιν Μώλου Φθιώτιδος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 451 της 28 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 9 του υπ' αριθ. 1254/1949 ν. δ/γματος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων», 2) το υπ' αριθ. 155/3.11.1959 έγγραφον του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, εξ ού προκύπτει ότι το Τμήμα Διακανονισμού Εργασίας κατά την από 3.9.1959 συνεδρίασίν του εγνωμοδότησεν υπέρ της επεκτάσεως των διατάξεων του ν.δ. 1254/1949 εις την κωμόπολιν Μώλου Φθιώτιδος, αποφασίζομεν:

Επεκτείνομεν τας διατάξεις του υπ' αριθ. 1254/1949 ν. δ/γματος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων» εις την κωμόπολιν Μώλου Φθιώτιδος διά την ρύθμισιν των εκεί διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικών εργασιών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Δεκεμβρίου 1959

59079]Σ.724]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως του Καταστατικού του Ταμείου Συντάξεων Υπαλληλικού και Συντακτικού Προσωπικού Εφημερίδων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 454 της 28 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Το άρθρον 59 § 1

τοῦ «ν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 684/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμοζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.», 3) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος, 4) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7860/18.5.1959 ἀναφορᾶς του, 5) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 188/28.8.1959, συνεδριάσεως 481ης τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 20.8.1959), ἀποφαινόμεθα :

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις :

1. Ἡ παράγραφος Β' τοῦ ἄρθρου 8 τροποποιεῖται οὕτω :

«Μέλη τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Μακεδονίας—Θράκης, συμπληρώσαντα δεκαετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ταμείῳ, τὰ ὁποῖα ἔπαυσαν ἐργαζόμενα εἰς ἡμερησίας ἐφημερίδας Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ εἶναι μόνιμοι ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀνταποκριταὶ ἡμερησίων Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, διατηροῦσι τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου μέχρι συμπληρώσεως τῆς διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως ἀπαιτουμένης προϋποθέσεως ἀπὸ ἀπόψεως συντελίμου χρόνου ὑπηρεσίας, ἀναγνωριζομένου ὁλοκλήρου τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας των ὡς ἀνταποκριτῶν ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς προβλεπομένης εἰσφορᾶς ἠσφαλισμένου ὑ ο/ο βάσει τῶν λαμβανομένων παρ' αὐτῶν ἀποδοχῶν καὶ τῆς ἐκ 3 ο/ο ἐργοδοτικῆς τοιαύτης.

Πάντως ἡ ἀναγνώρισις προϋπηρεσίας δὲν δύναται νὰ εἶναι μεγαλυτέρα τῶν πέντε ἐτῶν».

2) Ἡ παράγραφος Γ' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 8 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι :

«Μέλη τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Μακεδονίας—Θράκης, συμπληρώσαντα δεκαετῆ πραγματικὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ταμείῳ εἰς ἡμερησίας ἐφημερίδας Θεσσαλονίκης καὶ ἀναλαμβάνοντα ἐργασίαν εἰς Ὑπηρεσίαν Τύπου τοῦ Δημοσίου ἢ Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, ἀπασχολούμενα ἀποδεδειγμένως καὶ ἀναμφισβητήτως εἰς καθαρῶς δημοσιογραφικὴν ἐργασίαν, δύνανται νὰ ἀναγνωρίσωσιν τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας των ταύτης ὡς συντάξιμον καὶ νὰ ἐξαγοράσωσι προϋπηρεσίαν διὰ τὴν ὡς ἄνω αἰτίαν τοσην, ὥστε ἡ πραγματικὴ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσία των, πάντως ὄχι πλέον τῶν πέντε ἐτῶν».

3) Εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρ. 10 προστίθενται ἑδάφια ἀπὸ τελευταῖα β' καὶ γ' ἔχοντα ὡς ἑξῆς :

«β) Εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου ἡ συνταξιούχου ἡ ὀφειλὴ ἐξ ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας θὰ κρατῆται ἐκ τῆς συντάξεως τῶν δικαιοδόχων μέχρις ἐξοφλήσεως».

γ) Καθυστέρησις ἐξοφλήσεως ὀφειλῶν ἐξ ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας πέραν τοῦ ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστησαν ἀπαιτηταί, ἐπιφέρει αὐτομάτως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ συνταξίμου χρόνου καὶ ὅλας τὰς συνεπείας ἐκ τῆς ἀκυρώσεως ταύτης.

Διὰ τὰς καταστάσας ἤδη ἀπαιτητὰς ὀφειλὰς ἡ ἀνωτέρω προθεσμία τοῦ ἑξαμήνου ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης».

4) Τὸ ἐδάφιον α τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 30 τροποποιεῖται ὡς κατωτέρω :

«Ἐν περιπτώσει θανάτου ἢ ἀναπηρίας ἠσφαλισμένου ἢ ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας, τοῦ παρέχοντος δικαίωμα εἰς σύνταξιν κατὰ τὸ Καταστατικὸν καὶ μὴ πληροῦντος τὰς προϋποθέσεις τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ προβλεπομένας διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως, δικαιοῦται οὗτος, ἢ οἱ δικαιοδόχοι αὐτοῦ ἐν περιπτώσει θανάτου του, εἰς ἀπιστροφὴν τῶν ἀτομικῶν του καταβολῶν ἀτόκως, ἐὰν ἔχῃ συμπληρώσει πενταετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν, ἐντόκως δὲ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δωδεκαετοῦς τοιαύτης. Ὡς τόκος θὰ ὑπολογίζεται ὁ λαμβανόμενος παρὰ τοῦ Ταμείου ἐκ τῶν καταθέσεών του εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1959

—

73493]15947]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ/τος 1254/1949 εἰς τὴν κωμόπολιν Σαππῶν Κομοτινῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 455 τῆς 28 Δεκεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν.δ/τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων», 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 186/24.10.1959 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι τὸ Τμῆμα Διακανονισμοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν ἀπὸ 21.10.1959 συνεδρίασίν του ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254/1949 εἰς τὴν κωμόπολιν Σαππῶν Κομοτινῆς, ἀποφασίζομεν :

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν.δ/τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τὴν κωμόπολιν Σαππῶν, ὡς καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ε.Γ.Φ.Σ. Κομοτινῆς εἰς τὴν κωμόπολιν ταύτην διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖ διενεργουμένων φορτ/τικῶν ἐργασιῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημε-

ρίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 3 Δεκεμβρίου 1959

—

73497]12951]1959 Άπόφ. Υπουργού Έργασίας

Περί επεκτάσεως των διατάξεων του ν.δ. 1254] 1949 εις κωμόπολιν Δομοκού.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 455 της 28 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρ. 9 του υπ' αριθ. 1254/1949 ν. δ/γματος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων», 2) το υπ' αριθ. 176/20.10.1959 έγγραφον του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, εξ ού προκύπτει, ότι το Τμήμα Διακανονισμού Έργασίας κατά την από 15.10.1959 συνεδρίασιν του εγνωμοδότησεν υπέρ της επεκτάσεως των διατάξεων του ν.δ. 1254/1949 εις την κωμόπολιν Δομοκού, αποφασίζομεν:

Επεκτείνομεν τας διατάξεις του υπ' αριθ. 1254/1949 ν. δ/γματος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων» εις την κωμόπολιν Δομοκού διά την ρύθμισιν των εκεί σε διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικών εργασιών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 3 Δεκεμβρίου 1959

—

76651]Σ 2489]1959 Άπόφ. Υπουργού Έργασίας

Περί αναστυντάξεως του Καταστατικού του Ταμείου Συντάξεων Εκτελωνιστών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 458 της 31 Δεκεμβρίου 1959)

—

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Ι.Κ.Α.

Άπόφ. Διοικητικού Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περί τροποποιήσεως της ασφαλιστικής περιοχής του εν Νάξω Τοπικού Υποκαταστήματος του Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 425 της 8 Δεκεμβρίου 1959)

Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνεδρίασις 30/29.10.1959

Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Ι.Κ.Α., λαβόν υπ' όψιν: α) Τας διατάξεις των άρθρων 2, 3, 4, 7 και 13 του ά.ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων», ως τροποποιηθησαν, β) τας διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3 και 4 του Κανονισμού «περί τρόπου επεκτάσεως της ασφαλίσεως και υπολογισμού των εισφορών του Ι.Κ.Α.», γ) τας διατάξεις της παραγράφου 1 περ. α' και της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του υπ' αριθ. 3710 ν. δ/τος «περί τροποποιήσεως της περί διοικήσεως και ελέγχου του Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.», δ) την από 26.1.1959 απόφασιν της Τ.Δ.Ε. του Υποκαταστήματος Νάξου, ληφθείσαν κατά την υπ' αριθ. 1 συνεδρίασιν αυτής, ε) το υπ' αριθ. 32710/894/1959 εισηγητικόν σημείωμα του Κλάδου Ασφαλίσεως (Διεύθυνσις Υπαγωγής εις Ασφάλισιν) και στ) προφορικήν εισήγησιν του Διευθυντού Κλάδου Ασφαλίσεως, αποφασίζει ομοφώνως:

1) Την τροποποίησιν της ασφαλιστικής περιοχής του εν Νάξω Τοπικού Υποκαταστήματος του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της καθορισθείσης δια της από 23.7.1954 αποφάσεως του Συμβουλίου, ληφθείσης κατά την υπ' αριθ. 35 συνεδρίασιν αυτού και δημοσιευθείσης εις το υπ' αριθ. 172/25.9.1954 φύλλον Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, τεύχος Β', ως κάτωθι:

«Η ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος περιλαμβάνει:

α) Ολόκληρον την κατοικημένην περιοχήν της πόλεως Νάξου, την περικλειομένην εντός των ακολούθων ορίων: Από Νότου θάλασσα - λόφος Αγίου Γεωργίου και εκείθεν εις οικίαν αγροκτήματος Κάτση. Από Ανατολών κόκκινο σπίτι και εκείθεν εις ανεμόμυλον. Από Βορρά από ανεμόμυλον εις εξωκκλήσι Άγιος Φανούριος και εκείθεν καταλήγει εις την θάλασσαν».

β) Την περιοχήν «Μουσούνας», ένθα ενεργείται η αναθεμελίωσις και φορτοεκφόρτωσις της σμύριδος και

γ) τους απασχολουμένους εις τον εναέριον σιδηρόδρομον.

2) Ωσαύτως η ασφαλιστική περιοχή του ανωτέρω Υποκαταστήματος περιλαμβάνει:

α) Τους απασχολουμένους εις το εργοστάσιον παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος Νάξου, εις ους επεξετάθη η ασφάλισις δια της από 18.3.1955 (συνεδρ. 14) αποφάσεως του Συμβουλίου (Φ.Ε.Κ. 81/3.5.1954 τ. Β').

β) Τους απασχολουμένους εις την περιοχήν εργασιών της εν Νάξω Εταιρείας «Λευκά Μάρμαρα Νάξου», εις ους επεξετάθη η ασφάλισις δια της από 22.5.1957 (συνεδρ. 39) αποφάσεως του Συμβουλίου (Φ.Ε.Κ. 201/23.7.1957 τ. Β') και

γ) Τους απασχολουμένους καθ' απασαν την νήσον Νάξον εις την εξόρυξιν της σμύριδος.

3) Την έναρξιν της εφαρμογής της ασφαλίσεως εις εκείνα τα τμήματα της εν τῇ παραγράφῳ 1 της παρούσης οριζομένης περιοχής, εις ά το πρώτον επεκτείνεται η ασφάλισις δυνάμει της παρούσης και ως προς πάντα τα πρόσωπα τα απασχολούμενα εντός της περιοχής ταύτης από της πρώτης του μηνός του μεθεπομένου εκείνου της δημοσιεύσεως της αποφάσεως ταύτης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

(Εκ του Ι.Κ.Α.)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ηκούσθησαν τὸν τελευταῖον καιρὸν ἐπικρίσεις τινές, διότι εἰς κυρουμένας μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ ξένων ἑταιρειῶν συμβάσεις δι' ἐκτέλεσιν ἔργων οἱ ἀνάδοχοι ἀπαλλάσσονται τῆς ἐφαρμογῆς ἰσχυόντων ἐν τῇ χώρᾳ ἐργατικῶν νόμων. Τοῦτο ἐξ ἀφορμῆς σχεδιασθείσης εἰς τοιαύτην σύμβασιν διατάξεως, κατὰ τὴν ὁποίαν «οἱ ἀνάδοχοι ἀπαλλάσσονται πάσης ὑποχρεώσεως ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἐργατικῶν ἢ ἄλλων νόμων, τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν πρόσληψιν τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων».

Ἡ διάταξις δὲν εἶναι ἀήθης. Ἀποτελεῖ ἐπανάληψιν ὁμοίων διατάξεων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν εἰς τὸ παρελθὸν νομοθετηθῇ, ἐνδεικτικῶς δὲ ἀναφέρομεν τὴν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. δ. 3834/1958 περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ ξένων τινῶν ἑταιρειῶν διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Κρατικοῦ Διυλιστηρίου Πετρελαίου.

Ἀλλά, διὰ νὰ εἴμεθα δίκαιοι, δὲν εἶναι ἀξία τῆς τόσης κατακραυγῆς. Δὲν λέγει ἡ διάταξις, ὅτι ὅλην ἐφαρμόζονται εἰς τὴν περίπτωσιν οἱ προστατευτικοὶ τῶν μισθωτῶν νόμοι, ὁπότε ἀσφαλῶς θὰ ἐπρόκειτο ὄχι μόνον περὶ παραβιάσεως τοῦ κοινοῦ περὶ δικαίου αἰσθήματος, ἀλλὰ καὶ θὰ εἴχομεν μίαν ἀνίσχυρον διάταξιν, ἀφοῦ δι' αὐτῆς θὰ προσεβάλλετο ἡ συνταγματικὴ ἰσότης. Σκοπεῖ μόνον τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ ν. δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας» ὑποχρεώσεως τῶν ὡς ἐργοδοτῶν νὰ προσλαμβάνουν τὸ προσωπικόν των διὰ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τοῦτο, διὰ νὰ ἔχουν προφανῶς τὴν εὐχέρειαν νὰ συγκροτοῦν τὸ προσωπικόν των διὰ τῶν καταλλήλων καὶ ἐμπείρων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, μὲ ἰδίας διὰ τὴν ἐξεύρεσιν αὐτῶν ἐνεργείας.

Ἄλλαι ἐκδηλώσεις νομοθετικῆς πολιτικῆς εἶναι ἄξιαι, καὶ δικαίως, νὰ ἐπικριθοῦν.

Συμβαίνει, καὶ ὄχι εἰς ὀλίγα νομοθετήματα, ἀπὸ μίαν ἀπαράδεκτον ἀντίληψιν ὅτι ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία ἐμποδίζει τάχα πιεστικῶς τὴν ἐλευθέραν κίνησιν τῶν μισθούντων τὴν ἐργασίαν των μισθωτῶν, νὰ ἔχουν θεσπισθῇ ἐξαιρέσεις γενικῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, πότε διότι πρόκειται περὶ αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀγάγκην ἐλευθέρας καὶ ἀζημίου ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν των, πότε διὰ μικρὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, διὰ τὰ ὁποῖα λέγεται, ὅτι ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία εἶναι πιεστική, πότε ἀκόμη περιβάλλονται διὰ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθέρας ἐναντι τῶν μισθωτῶν των κινήσεως καὶ μεγάλοι Ὀργανισμοί, διὰ τοὺς ὁποίους ἔχουν νομοθετηθῇ ἀπαλλαγαί, ἄγνωστοι καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ Κράτος, ὅταν ἐκμισθώνῃ τὴν ἐργασίαν ἰδιωτῶν.

Αὐταὶ αἱ ἐξαιρέσεις δὲν ἔχουν θέσιν εἰς τὸ Δίκαιον. Εἶναι ἐξοργιστικαί. Ὅταν ὁ πτωχὸς βιοτέχνης διατάσσηται ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ ὑποταχθῇ εἰς αὐτὸν διὰ τὴν καλλιτέρευσιν τῆς τύχης τοῦ μοχθοῦντος μισθωτοῦ, εἶναι ἀπαράδεκτον νὰ λέγεται συγχρόνως εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν μορφὴν ἐργοδότας, ὅτι ἠμποροῦν νὰ δρῶσιν ἐναντι τῶν μισθωτῶν αὐτῶν ἐλευθέρως ἄνευ τῶν κοινῶν νομοθετικῶν περιορισμῶν, ἐν ὀνόματι δῆθεν τῆς κοινωφελοῦς δράσεώς των.

Εἶναι ἐξοργιστικὸν ἀκόμη νὰ συμβαίνῃ—καὶ ὄχι ἀσυνήθως—καὶ τοῦτο: Νὰ ἔρχεται ὁ Νομοθέτης—καὶ ὄχι πάντοτε κατ' εἰσήγησιν τοῦ ἁρμοδίου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ—νὰ παρεμβαίνῃ εἰς δικαστικὰς δίκας ἐργατῶν καὶ νὰ παραγράφῃ ἀξιώσεις των, αἱ ὁποῖαι κατηυθύνοντο συνήθως κατὰ μεγάλων Ὀργανισμῶν, μὲ τὸν δικαιολογητικὸν λόγον πότε ὅτι εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν δικαστικὴν ἀντίληψιν ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, ἡ ὁποία εἰς περιπτώσεις τινὰς καὶ δὲν ἠμφισβητήθη, πότε ὁ Ὀργανισμὸς αὐτὸς ἠτύχησε καὶ δὲν δύναται νὰ βαστάσῃ τὸ βάρος τῶν ἐργατικῶν ἀξιώσεων (ἐνθυμούμεθα τὰ περὶ τῆς Τ.Α.Ε., τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς κλπ. νομοθετήματα).

Ἐγράφη πρὸ 45 ἐτῶν—καὶ βεβαίως δύναται καὶ σήμερον νὰ γραφῇ—εἰς ἐπίσημον ἔγγραφον, τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ νόμου 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ κοινωνικὴ νομοθεσία ἔχει πηγὴν τὴν πραγματικότητα τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀνισότητα, αἵτινες καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀφοῦ ἀποτελεῖ καὶ αὐτὴ τιμῆμα τῆς γήινης σφαίρας καὶ ὄχι γωνίαν τοῦ Παραδείσου, ζοῦν καὶ ὑπάρχουν.

Ἂς μὴ φρυντίζωμεν λοιπὸν λόγῳ αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ της νὰ ἀνοίγωνται ρωγμαὶ εἰς τὴν προστασίαν της καὶ νὰ ἀφαιρῶμεν ἀπὸ ὡρισμένους μισθωτοὺς τὴν δυνατότητα νὰ βιοῦν καὶ αὐτοί, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι, ὑπὸ ἓν καὶ ὅμοιον νομοθετικὸν καθεστώς.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Γ' Τμήματος) ἀπόφασις αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ γνωστοῦ, μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 331/1959 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ζητήματος τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280/1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ἀποφάσεώς του (θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον) δέχεται, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ὑπουργικὴ ἀπόφασις εἶναι ἀνίσχυρος ὡς στερουμένη νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Οὕτω ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔληξε τὸ προκαλέσαν ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τοῦτο ζήτημα.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 5 (443)

Ἀθῆναι, 1 Μαρτίου 1960

ΑΙ ΕΛΑΧΙΣΤΑΙ ΠΑΡΟΧΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

§ 1

1. Ὁ ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», δι' οὗ ἀναδιωργανώθη ὁ βασικὸς φορεὺς τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀπηγόρευσε μὲν τὴν ἵδρυσιν ἐφεξῆς εἰδικῶν Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως (ἄρθρον 5 § 5, ἐπίσης ὁμοία διάταξις ν. 6298/1934, ἄρθρ. 13), διετήρησεν ὅμως τὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τούτου συνεστημένα Ταμεῖα Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Εἰδικώτερον ὥρισε διὰ τὰ Ταμεῖα, ἅτινα ὑπάγονται ἀπὸ ἀπόψεως ἐλέγχου εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὅτι θὰ συνεχίσουν μὲν νὰ λειτουργοῦν παραλλήλως καὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., ἀλλ' ὅτι θὰ πληροῦν τοὺς ἑξῆς ὅρους:

Ἄρθρον 5. α) Τὰ μὲν ἀσκοῦντα ἀσφάλισιν ἀσθενείας (ὑποχρεοῦνται), ὅπως χορηγοῦν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1952 τὰς αὐτὰς τοὐλάχιστον καθ' ὕψος, κατηγορίαν καὶ ἔκτασιν παροχὰς πρὸς ἐκείνας, τὰς ὁποίας θὰ χορηγῇ ἑκάστοτε τὸ Ι.Κ.Α.

β) Τὰ δὲ ἀσκοῦντα ἀσφάλισιν συντάξεων, ὅπως χορηγοῦν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας ὡς κατώτατα ποσὰ συντάξεων τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια δι' ἑκάστην κατηγορίαν δικαιουμένων, ὑπολογιζόμενα βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως, προσαυξανόμενα δὲ κατὰ τὰς τυχὸν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν τὰς καθοριζομένας ὑπὸ τοῦ παρόντος.

γ) Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1959 πάντα τὰ (ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ δ ἀναφερόμενα) πρόσωπα δικαιοῦνται, ὅπως ἄξιον παρὰ τῶν εἰδικῶν Ταμείων τὰς ὡς ἄνω παροχάς, αἵτινες θεωροῦνται ὡς τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς ἐν τῇ χώρᾳ ἐξασφαλιστέας προστασίας παρὰ τῶν ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως (συντάξεων - ἀσθενείας). Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀξιώσεις θεμελιοῦνται ἐπὶ τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ παρόντος καὶ τῶν κανονισμῶν τοῦ Ι.Κ.Α., θεωρουμένων αὐτοδικαίως καὶ ὡς διατάξεων τῆς διεπούσης τὰ οἰκεῖα εἰδικὰ Ταμεῖα νομοθεσίας.

δ) Ἀπαγορεύεται ἡ δημιουργία ἐπαρκείας τῶν εἰδικῶν Ταμείων διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ὡς ἄνω παροχῶν δι' ἀναπροσαρμογῆς ἢ αὐξήσεως τῶν ὑπὲρ αὐτῶν νενομοθετημένων κοινωνικῶν πόρων ἢ αὐξήσεως τῶν εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἐργοδοτῶν πέραν τῶν ἐκ τοῦ παρόντος ὁριζομένων, καὶ

ε) Ἄρνησις χορηγήσεως τῶν ἀνωτέρω παροχῶν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως καὶ συγχωνεύσεως τῶν οἰκείων εἰδικῶν Ταμείων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ διαδικασίαν, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφεξῆς θὰ ἀνήκουν τόσον οἱ ἠσφαλισμένοι, ὅσον καὶ οἱ συνταξιοῦχοι τοῦ διαλυθέντος Ταμείου (βλ. καὶ ἄρθρ. 56, 4).

2. Διὰ τῶν ἐν συνεχείᾳ διατάξεων καθωρίσθησαν αἱ ἀσφαλιστικαὶ παροχαὶ τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς ἑξῆς: Αἱ μὲν παροχαὶ ἀσθενείας θὰ ὡρίζοντο προσδευτικῶς δι' ἐκδιδομένων ἑκάστοτε κανονισμῶν (ἄρθρον 31), αἱ δὲ παροχαὶ συντάξεων ὡρίσθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 29) εἰς ποσοστὸν (80ο/ο) τοῦ ἡμερομισθίου τῆς Ιης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως (σημερινὰ δρχ. 10), ὅπερ θὰ ἐπολλαπλασιάζετο ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 25 (δηλ. τὰ ἡμερομίσθια τοῦ μηνὸς) καὶ θὰ προσηυξάνετο διὰ τῶν ἐν τῷ ἰδίῳ ἄρθρῳ προσαυξήσεων. (Συνεπῶς τὸ στοιχειῶδες ποσὸν συντάξεως ἄνευ οἱασδήποτε προσαυξήσεως ἀνήρχετο εἰς 10 δρχ. × 80ο/ο × 25, ἤτοι δρχ. 200 μηνιαίως).

3. Ἀμέσως ὅμως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 1846 (21 Ἰουνίου 1951, φ. Ε.Κ. Α', 179) προέκυψε ζήτημα αὐξήσεως (ἢ ἀναπροσαρμογῆς) τῶν εἰς χρῆμα ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἰδίᾳ τῶν συντάξεων, λόγῳ μεταβολῆς τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν. Ἡ αὔξησις ἐγένετο δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ δ. δ/των (βλέπε κατωτέρω 12). Οὕτω π.χ. διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως 62280/1952 ἐχορηγήθη ἀπὸ 1.12.1951 αὔξησις 30ο/ο καὶ ὡρίσθη

ἐλάχιστον ὅριον διὰ τοὺς ἀμέσως ἠσφαλισμένους ὁρχ. 400 (6λ. καὶ Σ.τ.Ε. Ὀλ. 1583/1952, κατωτέρω 13,α, ἥτις ἠκύρωσε τὴν δυσμενῆ διάκρισιν διὰ τὰς γυναίκας συνταξιούχους) καὶ τοὺς ἐμμέσως ἠσφαλισμένους ὁρχ. 300.

4. Πλεῖστα τῶν διατηρηθέντων Ταμείων ἠρνοῦντο νὰ χορηγήσουν τὰς αὐξήσεις ταύτας (τὰς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 1846/1951 θεσπισθείσας), ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀνέκυψε τὸ ἐρώτημα: Ἐὰν τὰ Ταμεῖα ταῦτα ἦσαν ὑποχρεωμένα νὰ παρακολουθοῦν τὰς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἑκάστοτε χορηγουμένας ἐλαχίστας ἀντιστοίχους συντάξεις (συνεπῶς καὶ τὰς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 1846/1951 χορηγηθείσας αὐξήσεις) ἢ ἐὰν ἦσαν ὑποχρεωμένα νὰ εὐθυγραμμίσουν τὰς συντάξεις των μόνον πρὸς τὰς ἐκ τοῦ νόμου 1846/1951 προκυπτούσας. Ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος τούτου ἐδιχάσθη ἡ νομολογία:

α. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐδέχθη, ὅτι τὰ διατηρηθέντα Ταμεῖα δὲν ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ παρακολουθοῦν τὰς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 1846/1951 χορηγουμένας αὐξήσεις τῶν ἐλαχίστων ἀντιστοίχων συντάξεων (ἀποφάσεις 109/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, 104/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Χαμιλάκης*, ΕΕΔ 16, 832 καὶ 17, 881. Ἡ 219/1959 Τμ. Γ', εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, αὐτ. 18, 609, βλέπε διάφορον λύσιν, ἀλλ' ἄνευ αἰτιολογίας. Βλέπε ἐπίσης τὴν ἀντίθετον καὶ μὴ κρατήσασαν ἐμπεριστατωμένην Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 16760/1955, εἰσηγητὴς *Δ. Σκούμπης*, αὐτ. 15, 85).

6. Ἀντιθέτως τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας διὰ τῆς προσφάτου ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας του 2348/1959, εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, (κατωτέρω σελ. 266) ἐδέχθη, ὅτι τὰ διατηρηθέντα Ταμεῖα ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν τὰ ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενα ποσὰ ἐλαχίστων συντάξεων.

§ 2

5. Ἡ κρατήσασα εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον γνώμη ἀντλεῖ τὸ κύριον (ἂν μὴ μοναδικὸν) ἐπιχείρημά της ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τῆς καθόλου διατυπώσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων. Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ νομοθέτης καθώρισε τὰς παροχὰς τῶν Ταμείων ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας εἰς χωριστὴν διάταξιν (ἀνωτ. § 1, α), ἀπὸ ἐκείνην, εἰς ἣν καθώρισε τὰς παροχὰς τῶν Ταμείων συντάξεων (ἀνωτ. § 1, β) ὑποδηλοῖ, κατὰ τὴν γνώμην ταύτην, ὅτι ὑπῆρξε διάφορος ἡ ἀντιμετώπισις τῶν δύο τούτων κατηγοριῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.

Ἐπίσης, συνεχίζει ἡ ἀποψις αὕτη, τὸ γεγονὸς ὅτι, εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν τῶν παροχῶν ἀσθενείας, ὁρίζουν αἱ σχετικαὶ διατάξεις, ὅτι τὰ ἀσκοῦντα τὴν τοιαύτην ἀσφάλισιν Ταμεῖα ὑποχρεοῦνται νὰ δίδουν ἐνὰς αὐτὰς τοὐλάχιστον παροχάς, τὰς ὁποίας θὰ χ ο ρ η γ ῇ ἑ κ ά σ τ ο τ ε τὸ Ι.Κ.Α.», εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τῶν συντάξεων ὁρίζουν, ὅτι τὰ ἀσκοῦντα τὴν τοιαύτην ἀσφάλισιν ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγοῦν «ὡς κατώτατα ποσὰ συντάξεων τὰ ὑ π ὸ τ ο ῦ π α ρ ό ν τ ο ς (νόμου) π ρ ο β λ ε π ό μ ε ν α κατώτατα ὅρια συντάξεων», χωρὶς δηλ. νὰ ἐπαναλαμβάνῃ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν συντάξεων τὸν ὅρον «ἑκάστοτε», πρέπει νὰ μᾶς πείσῃ, ὅτι μόνον αἱ παροχαὶ ἀσθενείας θὰ παρακολουθοῦν τὰς ἑκάστοτε ὁμοίας παροχὰς τοῦ Ι.Κ.Α., ἐνῷ αἱ συντάξεις ἀρκεῖ νὰ εὐθυγραμμισθοῦν μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου 1846/1951 ὁριζομένας.

6. Τὸ ἀνωτέρω ἐπιχείρημα, καθ' ὅσον στηρίζεται εἰς τὴν διατύπωσιν δύο διακεκριμένων διατάξεων, δὲν δύναται νὰ μᾶς πείσῃ. Διότι ἡ ρύθμισις τῶν δύο κατηγοριῶν παροχῶν (ἀσθενείας - συντάξεων) ἐγένετο εἰς χωριστὰς διατάξεις, οὐχὶ ἵνα διακριθοῦν αἱ παροχαὶ ἀσθενείας ἀπὸ τὰς παροχὰς συντάξεων, ἀλλ' ἵνα διακριθοῦν αἱ συντάξεις, τὰς ὁποίας κατ' ἐλάχιστον ὅριον θὰ λαμβάνουν οἱ συνταξιοῦχοι τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, ἀπὸ ἐκείνας, τὰς ὁποίας θὰ λαμβάνουν οἱ συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α. Σκεφθῶμεν:

Τὸ Ι.Κ.Α. παρέχει συντάξεις, αἱτινες κατὰ τὸ ἄρθρ. 29 τοῦ ν. 1846/1951 ἀποτελοῦνται: α) ἀπὸ τὸ 80 ο/ο τοῦ ἡμερομισθίου τῆς Ιης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως (ἤτοι σημειωναὶ ὁραχ. 10, ἄρθρ. 25), β) ἀπὸ τὴν αὔξησιν ἐκ 10 ο/ο ἐπὶ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς Ιης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ ἐκείνης, εἰς ἣν πράγματι ἀνήκει ὁ ἠσφαλισμένος (π.χ. ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος ἀνήκει εἰς τὴν Χην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν, ἤτοι ἡμερομίσθιον ὁραχ. 70, ἡ διαφορὰ εἶναι ὁραχ. 60 καὶ ἡ αὔξησις ἐκ 10 ο/ο θὰ ἰσοῦται πρὸς ὁραχ. 6 ἡμερησίως), γ) ἀπὸ τὴν προσαύξησιν ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἀσφαλίσει πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων καὶ δ) ἀπὸ τὴν προσαύξησιν λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.

Τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα ὑπεχρεώθησαν μὲν νὰ δίδουν τὰς ἐλαχίστας συντάξεις, ἃς δίδει τὸ Ι.Κ.Α., πλὴν οὐχὶ εἰς ὅλην τὴν ἀνωτέρω ἔκτασιν, ἀλλὰ περιωρισμένως, ὡς ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 5 (ἀνωτ. 1, § 6). Οὕτω ὁ συντα-

ξιοῦχος εἰδικοῦ Ταμείου θὰ λαμβάνῃ κατ' ἐλάχιστον ὅριον σύνταξιν, ἀποτελουμένην μόνον ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα α καὶ δ καὶ ἐν μέρει ὑπὸ στοιχεῖα γ κονδυλίων (βλέπε σχετικῶς *Εὐαγ. Κ. Παπαντωνίου:* Ὑποχρεώσεις τῶν Εἰδικῶν Ταμείων, Δελτ. Ἱδρύμ. Κοινων. Ἀσφαλίσεων 1953, σελ. 341, *Χ. Ἀγαλλοπούλου:* Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἐκδ. 1955, σελ. 110 ἐπ.). Τὸ κέντρον λοιπὸν βάρους ἐν τῇ ἐπιμάχῳ διατάξει (ἀνωτ. § 1, δ) δὲν κεῖται εἰς τὴν φράσιν «τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπόμενα ὅρια», ἀλλ' εἰς τὴν ἐν συνεχείᾳ φράσιν: «ὑπολογιζόμενα βάσει τῶν τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων κλπ.». Ἐφ' ὅσον συνεπῶς ὁ νομοθέτης ὥρισεν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι αἱ παροχαὶ ἀσθενείας τῶν διατηρουμένων Ταμείων θὰ ὦσιν ἰσοῦψεῖς πρὸς τὰς τοῦ Ι.Κ.Α., ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι αἱ συντάξεις, ἃς θὰ χορηγοῦν τὰ ἐν λόγῳ Ταμεῖα, θὰ διαφέρουν ἐκείνων, τὰς ὁποίας θὰ χορηγῇ τὸ Ι.Κ.Α., παρίστατο ἀνάγκη νὰ ρυθμισθοῦν τὰ θέματα τῶν δύο τούτων παροχῶν (ἀσθενείας - συντάξεων) διὰ δύο διαφορετικῶν διατάξεων. Καὶ ἀκόμη νὰ ὁρισθῇ εἰδικῶς ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὸ τῶν εἰδικῶν Ταμείων παρασχεθησομένων συντάξεων, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τὸν γενικὸν κανόνα προσδιορισμοῦ τῶν συντάξεων τοῦ ἄρθρου 29.

7. Τὸ αὐτὸ ὅμως ἐπιχείρημα, καθ' ὅσον στηρίζεται εἰς τὴν διαφορὰν τῶν χρησιμοποιηθέντων εἰς ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων ὅρων, φαίνεται ὅτι ἔχει μίαν ἀξίαν. Πράγματι διερωτᾶται τις: Διατί εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν (βλ. τῶν παροχῶν ἀσθενείας) ὁ νόμος ὥρισεν, ὅτι αἱ σχετικαὶ παροχαί, τὰς ὁποίας θὰ δίδουν τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα, θὰ εἶναι ἴσαι πρὸς ἐκείνας, τὰς ὁποίας «ἑκάστοτε» θὰ παρέχῃ τὸ Ι.Κ.Α., ἐνῷ εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν (βλ. τῶν συντάξεων) δὲν ἐχρησιμοποίησε τὸν ὅρον ἴσαι πρὸς τὰς «ἑκάστοτε» συντάξεις τοῦ Ι.Κ.Α., ἀλλὰ τὸν ὅρον: «προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ παρόντος συντάξεις»; Ὅμως καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἐπιχείρημα δὲν εἶναι ἀκαταμάχητον. Ἡ ἀπάντησις εἶναι: αἱ παροχαὶ ἀσθενείας, ὡς καθωρίσθησαν ἐν τῷ νόμῳ (βλ. ὁ τύπος καθορισμοῦ τῶν συντάξεων), ἦσαν σταθεραὶ καὶ ἀμετάβλητοι. Σαφέστερον:

Αἱ παροχαὶ ἀσθενείας καθορίζονται ἐν ἄρθρῳ 31 ὡς ἑξῆς: α) Εἰς τὰς παραγράφους 1 καὶ 2 ὁρίζεται, ὅτι οἱ ἠσφαλισμένοι καὶ οἱ συνταξιοῦχοι ἢ ἐπιδοματοῦχοι δικαιοῦνται ἰατρικῆς περιθάλψεως. Ἐν συνεχείᾳ ἡ διάταξις λέγει: Ὁ τρόπος καὶ ἡ ἔκτασις τῶν παροχῶν «θὰ καθορίζηται διὰ κανονισμοῦ», β) εἰς τὴν παράγραφον 4 καθορίζεται ἡ «ἰατρικὴ περίθαλψις» καὶ ὅτι αἱ ἰατρικαὶ φροντίδες παρέχονται δωρεάν, ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς παροχάς τὸ Ι.Κ.Α. δύναται «νὰ καθορίσῃ διὰ κανονισμοῦ» ποσοστὸν συμμετοχῆς τοῦ ἠσφαλισμένου, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὸ 1/4 ταύτης, γ) εἰς τὴν παράγραφον 5 προβλέπεται ἡ κατ' οἶκον νοσηλεία (ἐλλείψει νοσοκομείου ἢ σανατορίου) καὶ ὁρίζεται, ὅτι εἰς τὸν ἀσθενῆ παρέχονται τὰ βασικὰ εἴδη τοῦ διαιτολογίου ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν εἰς χρῆμα «συμφώνως πρὸς τὰ διὰ κανονισμοῦ καθορισθησόμενα», δ) εἰς τὴν παράγραφον 7 ὁρίζεται ἡ ἰατρικὴ περίθαλψις εἰς τὰς περιπτώσεις τοκετοῦ, ἧς τὸ εἶδος καὶ ἡ ἔκτασις θέλει «καθορισθῇ διὰ κανονισμοῦ», ε) εἰς τὴν παράγραφον 10 ὁρίζεται: ὁ χρόνος ἐνάρξεως παροχῆς σανατοριακῆς περιθάλψεως κλπ., κλπ. Ἐξ ὅλων τούτων προκύπτει, ὅτι αἱ προβλεφθεῖσαι ἀσφαλιστικαὶ παροχαὶ ἀσθενείας δὲν παρεσχέθησαν ἅμα τῇ ἐνάρξει ἰσχύος τοῦ νόμου, ἀλλὰ θὰ παρείχοντο προοδευτικῶς καὶ θὰ ἦσαν μεταβληταὶ κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὸ ὕψος αὐτῶν. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν καὶ τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα ὤφειλον νὰ δίδουν τὰς παροχὰς ἀσθενείας τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' ἀνάγκην καὶ αἱ παροχαί, τὰς ὁποίας θὰ ἔδιδον ταῦτα, ἦσαν μεταβληταί. Παρέστη ὅθεν ἀνάγκη ἐκ τῶν λόγων τούτων νὰ ὁρισθῇ, ὅτι τὰ Ταμεῖα ταῦτα ὤφειλον νὰ δίδουν τὰς παροχάς, τὰς ὁποίας τὸ Ι.Κ.Α. θὰ ἔδιδεν «ἑκάστοτε».

Ἄλλως ὅμως ἔχει τὸ πρᾶγμα ἐπὶ τῶν παροχῶν συντάξεων. Διὰ ταύτας δὲν ἐχρειάζετο εἰμὴ ὁ ἅπαξ καθορισμὸς τοῦ «συστήματος» ἢ τοῦ «τύπου» ἐξευρέσεως τοῦ ποσοῦ ἑκάστης συντάξεως. Ἐλέχθη ἤδη (ἀνωτ. 6), ὅτι κατ' ἄρθρον 29 ν 1846/1951 πᾶς ἠσφαλισμένος τοῦ Ι.Κ.Α. λαμβάνει σύνταξιν ἀποτελουμένην ἐκ τῶν ἑξῆς κονδυλίων: α) ποσοστοῦ τοῦ ἡμερομισθίου τῆς Ιης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, β) ποσοστοῦ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ ἡμερομισθίου τῆς Ιης κλάσεως καὶ τοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἠσφαλισμένος καὶ γ) προσαυξήσεων ἐπίσης εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῆς βασικῆς συντάξεως, ἀναλόγως τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων καὶ τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν. Ὁ νόμος λοιπὸν προκειμένου περὶ τῶν συντάξεων δὲν καθώρισε τὰ ποσὰ τούτων, ἀλλὰ κατέστρωσεν ἓν σύστημα ἐξευρέσεως τῶν συντάξεων βάσει τῶν ἀνωτέρω δεδομένων. Καὶ τὸ σύστημα τοῦτο καθορισμοῦ τῶν συντάξεων ἦτο πλῆρες,

σταθερὸν καὶ ἀμετάβλητον. Ἤτο δὲ σταθερὸν καὶ ἀμετάβλητον, διότι οἱ συντελεσταὶ δι' ὧν καθωρίζετο ἡ σύνταξις, ἦσαν καθωρισμένοι εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (%) τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, τὰ δὲ τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια, ὡς καθορίζονται ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ ν. 1846/1951 (ὅηλ. αἱ ἀσφαλιστικαὶ κλάσεις) εἶναι ἀμετάβλητα, δυνάμενα νὰ μεταβληθοῦν μόνον διὰ νόμου. (Περίπτωσις αὐξομειώσεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν, εἰς ἃς ἐξεφράζετο ἡ σύνταξις, λόγῳ αὐξομειώσεων τοῦ τιμαρίθμου, προεβλέφθη εἰς τὸ ἄρθρον 29 § 9, περὶ οὗ βλέπε κατωτέρω § 10)

Ἐξ ὅλων πλέον, νομίζομεν, ὅτι ἠγγίσαμεν τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος: Ὅταν ἡ διάταξις (ἄνωτ. 1.6) ὁμιλεῖ περὶ «προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου» συντάξεων, ἐννοεῖ τὰ σταθερῶς ὡρισταμένα κλιμάκια τοῦ ἄρθρου 25 καὶ τὰ ἐπὶ τούτων ἐπίσης σταθερὰ ποσοστὰ τοῦ ἄρθρου 29, βάσει τῶν ὁποίων (ἀμφοτέρων) καθορίζεται ἡ συγκεκριμένη σύνταξις. Οἱ συντελεσταὶ οὗτοι δὲν ἀλλάσσουν ἄνευ νόμου καὶ συνεπῶς, ἐὰν εἶναι «ἑκάστοτε». Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι κατὰ τὸ σύστημα τοῦ νόμου 1846/1951 δὲν ὑπάρχουν συντάξεις «ἑκάστοτε», ἀλλὰ μόνον «προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ νόμου».

8. Ἡ ἰδία ἄποψις, ἀντικρούουσα ἐνδεχόμενον ἀντίθετον ἐπιχείρημα ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου (βλέπε ἀμέσως κατωτέρω 9 καὶ τὴν Ὁλομ. Σ.τ.Ε. 2348/1959), προβάλλει, ὅτι ἡ ὑποστηριζομένη παρ' αὐτῆς διάκρισις μεταξὺ παροχῶν ἀσθενείας καὶ παροχῶν συντάξεων δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ, ἀφοῦ «τὸ ἄρθρον 29 § 9, ὡς ἐτροποποιήθη ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἰσχύος του ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 42 § 1 τοῦ ν.δ. 2698/1953, ἐπιτρέπει καὶ μεταξὺ τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀκόμη διακρίσεις, ὡς πρὸς τὰ ποσὰ τῶν χορηγουμένων συντάξεων καὶ τῶν αὐξήσεων αὐτῶν».

Νομίζομεν, ὅτι ἡ ἄποψις αὕτη οὐδαμῶς ὠφελεῖται ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων διατάξεων. Αὗται ἐπιτρέπουν, ὅπως διὰ διαταγμάτων καθορίζωνται διάφορα κατώτατα ὅρια συντάξεων τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀναλόγως τῶν καταβαλλομένων εἰσφορῶν. Ἐπίσης διὰ διαταγμάτων νὰ αὐξομειοῦνται αἱ συντάξεις. Δὲν βλέπομεν συνεπῶς τί δύναται νὰ συναχθῇ ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης ἐκ τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων.

Ἐν πρώτοις καὶ κατὰ τὸν νόμον 1846/1951 (ἄρθρα 25 καὶ 29), ἐπετρέπετο εἰς διαφορισμὸς τῶν συντάξεων καθ' ὕψος, ἀναλόγως τῶν καταβαλλομένων εἰσφορῶν, ὅηλ. τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν εὑρίσκετο ὁ ἠσφαλισμένος, τῶν ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει κλπ. Ἐξ ἄλλου δὲν βλέπομεν τί θὰ ἠμπόδιζεν, ὅπως οἱ συνταξιοῦχοι τῶν εἰδικῶν Ταμείων, μεθ' οἱανδήποτε νέαν κλιμάκωσιν τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., παρακολουθοῦν ταύτας καὶ λαμβάνουν τὰς ἀντιστοίχους ἐλαχίστας συντάξεις τοῦ Ι.Κ.Α.

Πρέπει τέλος νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἡ ὡς ἄνω διάταξις τοῦ ἄρθρου 42 § 1 ν.δ. 2698/1953 ἐπέτρεψε τὸν διαχωρισμὸν τῶν συντάξεων μεταξὺ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ μεταξὺ τούτων καὶ τῶν ἐκ τῶν συγχωνευομένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείων προερχομένων συνταξιούχων. Οὐδὲν διέλαβε περὶ τῶν ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τῶν διατηρουμένων εἰδικῶν Ταμείων. Ἐὰν ὅμως ἤθελεν ὁ νομοθέτης, ὅπως τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα μὴ παρακολουθοῦν τὰ ἐλάχιστα ὅρια συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., πρᾶγμα ὅπερ θὰ ἀπετέλει ἐκτροπὴν ἀπὸ τὸν θεμελιώδη σκοπὸν τοῦ ν. 1846/1951, θὰ ὡμίλει σαφῶς περὶ τούτου.

§ 3

9. Ἡ ὀρθὴ λύσις, πιστεύομεν, θὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἱστορικῆς καὶ συστηματικῆς μελέτης τῶν σχετικῶν διατάξεων.

Ὁ νόμος 1846/1951 εἰς τὰ ἄρθρα 25, 28 καὶ 29 καθώρισε τὰ ποσὰ συντάξεων, τὰ ὁποῖα τὸ Ι.Κ.Α. θὰ καταβάλλῃ εἰς τοὺς ἰδικούς του συνταξιούχους. Κατ' ἐπανάληψιν ἔχει τονισθῇ, ὅτι διὰ τῶν συντάξεων τούτων ἐπεδιώχθη νὰ ἐξασφαλισθῇ «ἓν ἐλάχιστον ὅριον διαβιώσεως» τῶν ἀπομάχων τῆς ἐργασίας (βλ. Εἰσ. Ἐκθεσιν Π. γ, VI. γ). Μάλιστα, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἀμφιβολία τις, ὁ νομοθέτης διέλαβεν εἰς αὐτὸ τὸ κείμενον τοῦ νόμου, ὅτι αἱ ἀσφαλιστικαὶ παροχαὶ τοῦ Ι.Κ.Α. «θεωροῦνται ὡς τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς ἐν τῇ χώρᾳ ἐξασφαλιστέας προστασίας (συντάξεων καὶ ἀσθενείας ἄρθρον 5 § 1 ἐδ. 4).

Ἀμέσως ὅμως ἀνέκυψεν ἓν τεράστιον πρόβλημα: Τί θὰ ἐγίνετο μὲ τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα συντάξεων; Τὰ περισσότερα τούτων, εἴτε διότι ἔπασχον ἐκ χρονίας κακοξίας, εἴτε διότι ἀπώλεσαν τὰ κεφάλαιά των συνεπείᾳ ἀναγκαστικῶν δανεισμῶν πρὸς τὸ Κράτος ἢ συνεπείᾳ τῆς διαρκούσης τῆς κατοχῆς ἐκμηδενίσεως τῆς δραχμῆς, δὲν ἠδύναντο νὰ παράσχουν ἴσας μὲ τὸ Ι.Κ.Α. συντάξεις. Τί λοιπὸν θὰ ἐγίνετο; Μήπως θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξα-

κολουθήσουν νὰ δίδουν τὰς ἐξευτελιστικὰς συντάξεις, τὰς ὁποίας ἔδιδον, παρ' ὅτι ἡ Πολιτεία εἶχεν ἀποφασίσει νὰ καθιερώσῃ ἐπὶ τέλους ἓν ἐλάχιστον ἐν τῇ χώρᾳ ἐπίπεδον ἀσφαλιστικῆς προστασίας:

Οὕτω πλέον μακρὰν θεωρητικῶν συζητήσεων ἐτίθετο κατὰ τρόπον ὠμὸν καὶ ἄμεσον τὸ πρόβλημα τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς συγχωνεύσεως τούτων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ὑπὲρ τῆς συγχωνεύσεως καὶ τῆς συγκροτήσεως ἑνιαίου δι' ὅλους τοὺς ἐργαζομένους ἀσφαλιστικοῦ φορέως ἦσαν ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα μιᾶς δικαίας καὶ ὀρθολογιστικῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου λύσεως, δηλ. τῆς διατηρήσεως τῶν εἰδικῶν Ταμείων, συνηγόρει μόνον ὁ φόβος (ὁ ὁποῖος ἦτο δικαιολογημένος) ὅτι διὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν εἰδικῶν Ταμείων θὰ κατεποντίζοντο εἰς τὸ τέλμα τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ὅσα εἰδικὰ Ταμεῖα ἐξεπλήρουν τὸν προορισμόν των.

Ὁ νομοθέτης τοῦ νόμου 1846/1951 ἔδιατασε νὰ ἐπιβάλῃ ριζικὰς λύσεις. Διετήρησε (ὅπως καὶ ὁ ἱδρυτικὸς νόμος 6298/1934) τὰ ὑφιστάμενα εἰδικὰ Ταμεῖα. Ἐν τοσούτῳ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν λύσιν: Διότι δι' ἑνὸς συστήματος ἐπιτακτικῶν καὶ ἀπαγορευτικῶν διατάξεων ὠργάνωσε τὴν ἐξυγίανσιν τῶν εἰδικῶν Ταμείων. Ποῖαι εἶναι αἱ διατάξεις αὗται;

α) Ἐπέβαλεν ὅπως οἱ διατηρηθέντες Ὀργανισμοὶ δίδουν ἰσοῦψεῖς μὲ τὸ Ι.Κ.Α. παροχάς. Καὶ ἵνα μὴ θεωρηθῇ, ὅτι τοῦτο ἀπετέλει ἁπλῆν ὁδηγίαν πρὸς τὴν Διοίκησιν, ὅπως αὕτη μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ τροποποιήσεως τῶν καταστατικῶν τῶν Ταμείων, ὥρισεν ἀμέσως, ὅτ' ἐν συνεχείᾳ διατάξεως (ἄρθρον 5 § 1 ἐδ. 4), ὅτι δημιουργεῖ ἀπαιτήσεις (ἐνοχὰς) καὶ ἐξοπλίζει ἕκαστον τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιούχων, ὅπως δι' ἀγωγῆς, ἐπικαλούμενον τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1846 καὶ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπιδιώξῃ τὴν καταβολὴν τῶν παροχῶν τούτων.

β) Ἀπηγόρευσε τὴν δημιουργίαν ἐπαρκείας τῶν διατηρηθέντων Ταμείων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ηὐξημένων ὑποχρεώσεων διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν κοινωνικῶν πόρων ἢ τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πέραν τῶν ὁρίων τοῦ ν. 1846/1951 (ἐλέπε ἄρθρ. 5 § 1 ἐδ. 5, Σ.τ.Ε. Ὁλ. 1020/1953, εἰσηγητὴς *Ν. Μπουρόπουλος*, εἰς Δελτίον Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Γ', 353).

γ) Εἰς περίπτωσιν ἀδυναμίας χορηγήσεως τῶν ἀνωτέρω ἐλαχίστων παροχῶν τὸ εἰδικὸν Ταμεῖον θὰ διελύετο καὶ θὰ συνεχωνεύετο εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ οἱ ἠσφαλισμένοι καὶ οἱ συνταξιοῦχοι τούτου θὰ ἠσφαλίζοντο καὶ θὰ ἐσυνταξιοδοτοῦντο ἐφεξῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων προέκυψε, νομίζομεν, ὡς ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὁ νόμος ἔθετεν ἕνα κύριον σκοπόν: Νὰ κατοχυρώσῃ ἓν στοιχειῶδες ἐπίπεδον ἀσφαλιστικῆς προστασίας. Ἀλλὰ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τούτου ἔδει νὰ τεθῇ καὶ πραγματοποιηθῇ εἷς ἄλλος ἐνδιάμεσος σκοπός: ἡ ἐξυγίανσις τῶν εἰδικῶν Ταμείων. Ὁ τελευταῖος οὗτος θὰ ἐπετυγχάνετο διὰ τοῦ πειθαναγκασμοῦ εἰς συγχώνευσιν τῶν μὴ δυναμένων νὰ παρακολουθήσουν τὰς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένας παροχάς.

Ἐὰν οὕτω ἐκτιμηθοῦν οἱ σκοποὶ τοῦ νόμου 1846/1951, τότε ἡ ἄποψις, ἥτις ὑποστηρίζει, ὅτι τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ δίδουν τὰς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 1846 χορηγηθείσας αὐξήσεις συντάξεων, θὰ ὁδηγήσῃ εἰς ἔμμεσον κατάργησιν τοῦ νόμου τούτου.

Καὶ διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν τὴν καταργητικὴν δύναμιν τῆς ἑρμηνείας ταύτης δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ τὴν παραβάλωμεν πρὸς τὴν νομολογίαν τοῦ Σ.τ.Ε (ἀνωτ. Ὁλ. 1020/1953 κλπ.) ἐπὶ ἄλλου, συγγενοῦς ὅμως, θέματος: Ἡ νομολογία αὕτη ἐκήρυξεν ἀκύρους τὰς πράξεις τῆς Διοικήσεως, δι' ὧν ἐδημιουργεῖτο ἐπάρκεια μέσων δι' αὐξήσεως τῶν ἀσφαλίστρων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ηὐξημένων ἀσφαλιστικῶν ἀναγκῶν. Καὶ οὕτω ἔθετο φραγμὸν εἰς πᾶσαν προσπάθειαν νὰ διατηρηθοῦν ἐν ζωῇ οἱ ἀνίκανοι Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοί. Διότι, ὡς ἔλεγεν ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ νόμου 1846 (VII, Γ'), «ἡ διατήρησις ἐν ζωῇ τοιούτων Ὀργανισμῶν ἀντίκειται εἰς τὸ κοινὸν αἴσθημα καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀνεκτή».

Παρὰ ταῦτα διὰ τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου δίδεται εἰς τοὺς Ὀργανισμοὺς τούτους διάρκεια ζωῆς ἀτελεύτητος καὶ δὴ κατὰ τὸν χειρότερον διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους τρόπον, δηλ. διὰ τῆς καθηλιώσεως τῶν συντάξεων εἰς τὰ ἐπίπεδα τοῦ ἔτους 1951. Ὑπάρχει καὶ τὸ ἔτι σοβαρώτερον: Δὲν θὰ εἶναι πλέον δυνατὴ ἡ κατ' ἄρθρ. 5 ν. 1846 συγχώνευσις τούτων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., διότι, ἀφοῦ τὸ διατηρηθὲν Ταμεῖον θὰ δίδῃ ὅ,τι (κατὰ τὴν ἄποψιν ταύτην) ὑποχρεοῦται νὰ δίδῃ, δὲν ὑπάρχει λόγος διαλύσεως καὶ συγχωνεύσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Οὕτω ἐφθάσαμεν πλέον εἰς τὸ

σημεῖον νὰ ἔχωμεν προκαλέσει ρῆγμα εἰς τὸ «ἐλάχιστον ὅριον ἀσφαλιστικῆς προστασίας», ὅπερ ὁ νόμος ὥρισε κοινὸν διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας. Ἄλλοις λόγοις ἐφθάσαμεν εἰς μερικὴν κατάργησιν τοῦ νόμου 1846/1951.

10. Τὸ συμπέρασμα, ὅπερ συνηγάγομεν ἐκ τῆς ἀνωτέρω συστηματικῆς μελέτης τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων, ἐνισχύεται καὶ διὰ τῆς ἑρμηνείας εἰδικωτέρων διατάξεων:

Τὰ ἄρθρα 29 καὶ 25 τοῦ ν. 1846/1951 καθορίζουν, ὡς ἐλέχθη (ἀνωτ. 7), τὸ σύστημα, δι' οὗ θὰ ἐξευρίσκεται τὸ ποσὸν τῆς συγκεχριμένης συντάξεως. Αἱ συντάξεις αὗται συνεπῶς εὑρίσκονται εἰς ἄρρηκτον σχέσιν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5, ἀφοῦ τοῦτο, ἐπιβάλλον εἰς τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα τὴν χορήγησιν τῶν συντάξεων, τὰς ὁποίας δίδει τὸ Ι.Κ.Α. εἰς τοὺς ἰδίους του συνταξιούχους, κατ' ἀνάγκην ἀναφέρεται εἰς τὰς συντάξεις, τὰς ὁποίας καθορίζουν τὰ ἄρθρα 25 καὶ 29. Ἀλλ' εἰς τὸ ἄρθρ. 29 εὑρηται διάταξις ἐν παραγράφῳ 9, ἥτις ὁρίζει, ὅτι «ἐν περιπτώσει αὐξομειώσεως τοῦ γενικοῦ τιμαρίθμου κάστους τῆς ζωῆς, αἱ ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος καταβαλλόμεναι συντάξεις δύνανται νὰ αὐξομειῶνται κατὰ ποσοστὸν ὁριζόμενον δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας».

Καὶ ἡ διάταξις αὕτη (τῆς § 9) τελεῖ ἐπίσης ἐν συναρτήσει πρὸς τὸ ἄρθρ. 5, ἀφοῦ ὡς ἐλέχθη, αἱ διατάξεις τούτου συναρτῶνται πρὸς ὅλας τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 καὶ 25. Ἐὰν δεχθῶμεν τοῦτο (καὶ οὐδεμία ἐν τῷ νόμῳ ὑφίσταται διάταξις δικαιολογοῦσα οἱανδήποτε ἐπιφύλαξιν ἢ διάκρισιν), τότε ἐκ ρητῆς διατάξεως (§ 9 ἄρθρου 29) τὰ διατηρηθέντα Ταμεῖα ἦσαν ὑποχρεωμένα νὰ χορηγοῦν οὐ μόνον τὰ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου ποσὰ συντάξεων, ἀλλὰ καὶ τὰς «αὐξομειώσεις» τούτων, ἐφ' ὅσον αὗται καθωρίζοντο κατὰ τὴν ἐξουσιοδότησιν τῆς διατάξεως ταύτης. Ἰδοὺ λοιπόν, ὅτι τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα ὤφειλον νὰ παρακολουθοῦν τὸ ὕψος τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς περίπτωσιν μεταβολῆς τούτων εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 1846/1951.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τῆς παραγρ. 9 ἄρθρ. 29 ἀντικατεστάθη καὶ δὴ ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 42 § 1 τοῦ ν.δ. 2698/1953. Αἱ ἀνωτέρω ὅμως παρατηρήσεις οὐδαμῶς ἐκ τούτου ἀπώλεσαν τὴν ἀξίαν των. Διότι ἡ τελευταία αὕτη διάταξις δὲν παραλλάσσει, ἀπὸ τῆς ἐρευνωμένης ἀπόψεως, τῆς προηγουμένης. Πράγματι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 42 § 1 ν.δ. 2698/1953 ἐχορήγησεν ἐξουσίαν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ὅπως διὰ διαταγμάτων μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., (δηλ. ἀντιστρόφως τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 9 ἄρθρου 29 νόμου 1846 ὁριζομένου τρόπου), καθορίζῃ τὰ ποσὰ τῶν χορηγητέων συντάξεων). Ὑπὸ τὴν εὑρεῖαν ταύτην ἐξουσιοδότησιν ἐκρίθη, ὅτι περιλαμβάνεται, ὡς μερικωτέρα, καὶ ἐκείνη περὶ ἧς ὥριζεν ἡ παράγραφος 9 ἄρθρου 29 (αὐξομειώσεις τῶν συντάξεων λόγῳ μεταβολῆς τοῦ τιμαρίθμου) καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐδόθη ἀναδρομικὴ ἰσχὺς εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 42 § 1 ν.δ. 2698/1953, ἀφ' ὅτου ἤρξατο ἰσχύων ὁ νόμος 1846/1951. Καὶ ὑπὸ τὸ κράτος λοιπὸν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἡ σχέσις μεταξὺ τῶν διατάξεων παραμένει ἀμετάβλητος, ὡς ἐξετέθη: Τὸ ἄρθρον 5 § 1 τελεῖ ἐν ἀρρήκτῳ σχέσει πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 42 § 1 ν.δ. 2698/1953. Συνεπῶς αἱ αὐξομειώσεις τῶν ἐλαχίστων συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., αἵτινες ἐπέρχονται διὰ τῶν ἐκδιδομένων βάσει τῆς διατάξεως ταύτης διαταγμάτων, εἶναι αὐτοδικαίως καὶ αὐξομειώσεις τῶν ἐλαχίστων συντάξεων, ἃς ὀφείλουν νὰ παρέχουν τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα.

11. Ἡ ἀνωτέρω ἑρμηνεία ἐπιβεβαιοῦται ἀπολύτως καὶ ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου 1846/1951. Πράγματι ἡ ἔκθεσις αὕτη, ἐξαγγέλλουσα ὡς «ἰδιαιτέρως ἀξιόλογον καινοτομίαν» τὴν εὐθυγράμμισιν τῶν παροχῶν τῶν εἰδικῶν Ταμείων πρὸς τὰς τοῦ Ι.Κ.Α., λέγει: «Κατ' αὐτὰς (τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 1) ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω Ταμεῖα ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀπὸ 1.1.1952 παρέχουν τὴν αὐτὴν εἰς ἔκτασιν προστασίαν πρὸς ἐκείνην τὴν ὁποίαν θὰ παρέχῃ τὸ Ι.Κ.Α.». Καὶ ἐν συνεχείᾳ: «Ἡ ἔννοια τῶν ἀνωτέρω διατάξεων εἶναι, ὅτι ἀπὸ 1.1.1952 οἱ ἠσφαλισμένοι τῶν εἰδικῶν Ταμείων θὰ δύνανται νὰ ἀξιοῦν παρ' αὐτῶν ἴσας τοὐλάχιστον παροχὰς πρὸς τὰς παροχὰς τοῦ νομοσχεδίου (ἰατρικὴν περίθαλψιν καὶ χρηματικὰς παροχὰς ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 5 § 1)· ἄρνησις χορηγήσεως τούτων ἀποτελεῖ λόγον «ὑποχρεωτικῆς παραπομπῆς τοῦ οἰκείου Ταμείου εἰς συγχώνευσιν». (Αἰτ. Ἔκθ. VII, Γ).

Ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις λοιπὸν δὲν ἀφίνει

ἀμφιβολίαν, ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἐνδιεφέρθη διὰ τὴν εὐθυγράμμισιν τῶν ἐλαχίστων συντάξεων διὰ μίαν μόνον στιγμήν. Ἐνδιεφέρθη πρὸ παντὸς διὰ τὸ μέλλον (διὰ τὰς συντάξεις «τὰς ὁποίας θὰ παρέχῃ τὸ Ι.Κ.Α.»).

§ 4

12. Ἀπομένει νὰ ἴδωμεν τὰς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 1846/1951 ἐκδοθείσας κανονιστικὰς πράξεις (διατάγματα, ὑπουργικὰς ἀποφάσεις), δι' ὧν ὡρίσθησαν αὐξήσεις τῶν συντάξεων τῶν χορηγουμένων ὑπὸ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν. Ἡ συστηματικὴ μελέτη τῶν δευτερευουσῶν τούτων διατάξεων εἶναι ἰδιαιτέρως χρήσιμος, διότι ἀποκαλύπτει, ὅτι ἡ Διοίκησις εἴτε ἐκ πλάνης, εἴτε ἐκ προθέσεως ἐνόθευσε τοὺς σκοποὺς τοῦ νόμου 1846/1951. Ἰδίᾳ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τῶν εἰδικῶν Ταμείων. Ἰδοὺ πῶς:

Ἀπὸ τοῦ 1952 ἐξεδόθησαν κανονιστικαὶ πράξεις ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον «περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων συντάξεων» (ὑπ. ἀπόφ. 62280/30.1.1952, φ. Ε.Κ. δ' 28, εἰς ΕΕΔ 11, 284, δ.δ 28.4/14.5.1954, φ. Ε.Κ. α' 96, εἰς ΕΕΔ 13, 673, δ.δ. 21/25.8.1955, φ. Ε.Κ. α' 229). Μάλιστα εἰς τὰς δύο πρώτας τούτων ρητῶς λέγει, ὅτι αὐξάνονται αἱ συντάξεις μόνον τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. Οὕτω ἐφαίνετο σαφῶς, ὅτι ἀπεκλείοντο τῶν αὐξήσεων τούτων οἱ συνταξιοῦχοι τῶν εἰδικῶν Ταμείων.

Παραλλήλως καὶ διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἀμφιβολία τις περὶ τῆς προθέσεως ταύτης τῆς Διοικήσεως ἐξεδίδοντο ἄλλαι κανονιστικαὶ πράξεις, δι' ὧν ἐρρυθμίζοντο εἰδικῶς αἱ αὐξήσεις τῶν συντάξεων, τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ δώσουν τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα. Αἱ πράξεις αὗται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι εἰδικαί, δι' ἕκαστον εἰδικὸν Ταμεῖον, συνήθως ὑπὸ μορφὴν τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ του. Αἱ γενικοῦ χαρακτῆρος, δηλ. αἱ ἀφορῶσαι ὅλα τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα, εἶναι περιωρισμέναι (ὑπ. ἀπόφασις 49557, φ. Ε.Κ δ' 102, εἰς ΕΕΔ 12, 1049 καὶ Κώδ. ΝοΒ 1953, 825, ἤτις μάλιστα ἀφορᾷ ὅλους γενικῶς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, δηλ. καὶ τὸ Ι.Κ.Α., καὶ ὑπ. ἀπόφ. 53688]1954, φ. Ε.Κ. δ' 46, εἰς Κώδ. ΝοΒ 1954, 134). Διὰ τῆς χωριστῆς λοιπὸν ταύτης σειρᾶς πράξεων ἐπιβεβαιοῦται, ὅτι τὰ ἐλάχιστα ὅρια τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἦσαν διάφορα ἀπὸ ἐκεῖνα τῶν εἰδικῶν Ταμείων, ἀφοῦ ἐρρυθμίζοντο διὰ διαφόρων κανονιστικῶν πράξεων.

13. Τὸ τιθέμενον ἀμέσως ἐρώτημα εἶναι τοῦτο: Ποία ἡ νομικὴ ἀξία τῶν πράξεων, δι' ὧν ὡρίσθησαν αὐξήσεις τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.; Πρέπει νὰ διακρίνωμεν:

α) Ἡ πρώτη τούτων, ἡ ὑ.ἀ. 62280/1952, ὁρίζει ρητῶς, ὅτι αἱ ὑπὸ ταύτης χορηγούμεναι αὐξήσεις ἀφοροῦν μόνον τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. Ποίαν ἀξίαν ἔχει ὁ περιορισμός;

Ἐν πρώτοις ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ὑ. ἀ. ἐξεδόθη, ὡς ἐκ ταύτης προκύπτει, ὄχι ἐπὶ τῇ ἐξουσιοδοτικῇ διατάξει τοῦ νόμου 19/1944. Ἀλλ' ἡ ἐξουσιοδότησις ἐκείνη, ἥτις ἀφεώρα τὴν ποσοτικὴν προσαρμογὴν τῶν συντάξεων (καὶ τῶν τοῦ Ι.Κ.Α.) πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 18/1944 εἰσαχθεῖσαν νέαν νομισματικὴν μονάδα, ἀντικατεστάθη, καθ' ὃ μέτρον περιελάμβανε καὶ τὴν ρύθμισιν τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπὸ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 § 9 τοῦ μεταγενεστέρου νόμου 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 42 § 1 ν. δ. 2698/1953, δι' ἧς ἀνετέθη εἰς ἄλλα ὄργανα τῆς Διοικήσεως (Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α., Ὑπουργὸν Ἐργασίας) ἡ καθ' ὅλου ρύθμισις τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. (βλέπε Α. Π. 55]1960, εἰσ. *Χρ. Ἀποστολόπουλος*, Γενικώτερον Γνωμοδ. *Γ. Μαριδάκη*, ΕΕΔ 9, 969). Ἐπὶ πλέον ἡ ἐν λόγῳ ὑ. ἀ. ἔκειτο ἐκτὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ νόμου 19/1944 διὰ τοὺς ἐν τῷ ἀνωτέρω Α. Π. 55]1960 καὶ κατωτέρω (14,β) λόγους. Συνεπῶς ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις τυγχάνει καὶ εἶναι ἄκυρος (Α.Π. 55/1960, Ἡ Ὀλ. Σ.τ.Ε. 1583]1952, ΕΕΝ 18', 666, παρέλειψεν, ἀφορμῆς δοθείσης, νὰ ἐξετάσῃ τὸ κῦρος τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ τῆς γενικωτέρας ταύτης ἀπόψεως καὶ κατέληξε διὰ τῆς παραδοχῆς λόγου περὶ μερικῆς ἀκυρώσεως, διότι θὰ ἔπρεπε, λόγῳ τῆς καθολικῆς ἀκυρώσεως τῆς πράξεως, νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀλυσιτελής, νὰ κρίνῃ ἔγκυρον ἐν μέρει ταύτην. Ἐπίσης ἡ διαφωνία τῶν Τμημάτων Α.Π. 620]1957 καὶ 774]1958, ἣν ἐπέλυσεν ἡ Ὀλ. Α.Π. 331]1959, ΕΕΔ 17 σ. 683, 18 σ. 150, 768, ἀπεδείχθη σκιαμαχία).

Ἡ διὰ τοῦ μεταγενεστέρου δ. δ]τος τῆς 21]28.8.1955 (ἄρθρον μόνον § 3) χορηγηθεῖσα αὔξησις ἐπὶ τῶν συντάξεων, ὡς αὗται εἶχον διαμορφωθῇ διὰ τῆς ὑπὸ μελέτην ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δὲν ἔχει τὴν δύναμιν κυρώσεως ταύτης, διότι δὲν προκύπτει τοιοῦτόν τι ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ διατάγματος καὶ διότι τὸ ν. δ. 2698]1953 δὲν παρέχει ἐξουσίαν

πρὸς ἔκδοσιν κυρωτικῶν διαταγμάτων, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἀπετέλει ἀναδρομικὴν ρύθμισιν τῶν συντάξεων, δι' ἣν δὲν ὑφίσταται ρητὴ διάταξις. (Τὰ αὐτὰ δέον νὰ ἰσχύσουν καὶ διὰ τὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν 49557|1953 καὶ τὸ δ. δ|γμα τῆς 28.4.1954).

Ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῆ, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις ἐξεδόθη νομίμως καὶ πάλιν θὰ ἦτο ἄκυρος, καθ' ὃ μέρος διὰ ταύτης ἀπεκλείοντο οἱ συνταξιοῦχοι τῶν εἰδικῶν Ταμείων τῶν αὐξήσεων ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. Διότι ἡ ἀποκλείουσα τούτους διάταξις τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὸν κανόνα τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 1846|1951, ὅστις ὑπὸ οὐδεμιᾶς διατάξεως ἔχει καταργηθῆ ἢ περιορισθῆ.

6) Τὰ ἐπακολουθήσαντα δύο δ. δ|γματα (28.4.1954 καὶ 28.8.1955) ἔχουν ἐκδοθῆ βάσει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 42 ν. δ. 2698|1953 καὶ εἶναι ἔγκυρα. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος μάλιστα τούτων καταβάλλονται νομίμως καὶ αἱ διὰ τῶν προηγουμένων ἀκύρων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (62280|1952, 49557|1953) χορηγηθεῖσαι αὐξήσεις, διότι πρόκειται οὐχὶ περὶ κυρώσεως τούτων, ἀλλὰ περὶ καθορισμοῦ ἐφεξῆς τοῦ ὕψους τῶν συντάξεων, καὶ διότι, ὑπὸ διάφορον ἑρμηνείαν, θὰ καθίσταντο ἐν μέρει ἀνεφάρμοστα τὰ ὡς εἴρηται διατάγματα, παρ' ὅτι εἶναι κατὰ πάντα ἔγκυρα.

Τὰ διατάγματα ταῦτα ὁρίζουν περὶ τῶν αὐξήσεων τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ οὐδὲν διαλαμβάνουν περὶ τῶν συντάξεων τῶν εἰδικῶν Ταμείων. Συνεπῶς θὰ ἐπεκταθοῦν αἱ διὰ τούτων παρεχόμεναι αὐξήσεις (ὁμοῦ μετὰ τῶν ἐλαχίστων συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.) εἰς τοὺς συνταξιοῦχους τῶν εἰδικῶν Ταμείων δυνάμει τῆς βασικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 ν. 1846/1951. Διάφορος ἑρμηνεία, καθ' ἣν τὰ διατάγματα ταῦτα ἀποκλείουν τῶν ὑπὸ τούτων χορηγουμένων αὐξήσεων τοὺς συνταξιοῦχους τῶν εἰδικῶν Ταμείων, δυνάμει κανόνος συναγομένου ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν διαταγμάτων (τοιαύτη ἄποψις θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῆ ἰδίᾳ ἐκ τοῦ πρώτου τῶν ἐν λόγῳ διατάγματων), θὰ ἐξέθετε ταῦτα εἰς ἀκυρότητα κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο, διὰ τὸν ἀνωτέρω (α) ἐκτεθέντα λόγον, διότι ὅηλ. θὰ εὑρίσκοντο εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸν κανόνα τοῦ ἄρθρου 5 ν. 1846|1951.

14. Τὸ ἕτερον παρόμοιον ἐρώτημα εἶναι τοῦτο: Ποία ἡ νομικὴ ἀξία τῶν πράξεων τῆς δευτέρας ὁμάδος ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (49557|1953 καὶ 53688|1954), δι' ὧν ὡρίσθησαν αὐξήσεις τῶν ὑπὸ τῶν εἰδικῶν Ταμείων παρεχομένων συντάξεων;

α. Ἡ πρώτη τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων (ἥτις εἶναι κοινὴ δι' ὅλους τοὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἐποπτείας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ συνεπῶς ἀφορᾷ καὶ τὸ Ι.Κ.Α.), στερεῖται πάσης οἱασδήποτε ἐξουσιοδοτήσεως καὶ συνεπῶς εἶναι ἄκυρος. Διότι ἀναφέρεται ἐν ταύτῃ, ὅτι ἐξεδόθη ἐν ὄψει τῆς ὑπ' ἀριθ. 50353|1953 ἀποφάσεως τῆς πενταμελοῦς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν διὰ τοῦ ἄρθρου 5 ν.δ. 2415|1953 παρεσχέθη εὐρεῖα ἐξουσία πρὸς λῆψιν παντὸς μέτρου συντελεστικοῦ τῆς ὁμαλῆς διαμορφώσεως τῶν τιμῶν, ἀλλ' ἡ ὡς εἴρηται ἀπόφασις τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς οὔτε παρέσχεν εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ἐξουσίαν ἐκδόσεως τῆς ἀπασχολούσης ἡμᾶς ἀποφάσεως (49557|1953), οὔτε ἦτο δυνατὸν ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν νὰ ἐκχωρήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2415|1953 ἀπονεμηθεῖσαν αὐτῇ ἐξουσίαν εἰς ἕτερον διοικητικὸν ὄργανον.

β. Ἡ δευτέρα τῶν ἀποφάσεων (53688/1954) ἐχορήγησεν αὔξησιν 25 ο|ο ἐπὶ τῶν «καταβαλλομένων» τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδόσεώς της (9.4.1954) συντάξεων ὑπὸ τῶν κλαδικῶν Ταμείων, εἰς τὴν αὔξησιν δὲ ταύτην συνυπελογίσθη ἡ ὑπὸ τῆς προηγουμένης δοθεῖσα αὔξησις. Ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις εἶναι ἐπίσης ἄκυρος. Διότι αὕτη φέρεται ἐκδοθεῖσα βάσει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρ. 1 § 2 ν. 19|1944. Ἀλλ' ἡ ἐξουσιοδότησις ἐκείνη δὲν ἔχει τὴν εὐρύτητα τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ν. 28|1944, δι' ἧς θὰ καθωρίζοντο ἀπεριορίστως αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐργαζομένων ὑπὸ σύμβασιν ἐργασίας. Ἡ ἐξουσιοδότησις τοῦ ν. 19|1944 ἀνεφέρθη εἰς τὴν ποσοτικὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν συντάξεων, οὐχὶ ὅμως πᾶσαν ἀναπροσαρμογήν, ἀλλ' ἐκείνην, ἣν ἐπέβαλλεν ἡ εἰσαγωγὴ διὰ τοῦ ν. 18|1944 τῆς νέας νομισματικῆς μονάδος (βλέπε σχετικῶς Ὀλ. Σ.τ.Ε. 333|1948, εἰσηγητὴς *Κ. Μηλιαρέσης*, 341|1950, εἰσηγητὴς *Χ. Μητρέλλας*, 744|1950, εἰσηγητὴς *Γ. Χαριτωνίδης*, εἰς ΕΕΔ τ. 7, 243, τ. 9, 811 καὶ 1008. Εὐρυτάτην ἐξουσιοδότησιν δέχεται ἡ Ὀλ. Α.Π. 105|1942, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 11, 353, ἔνθα καὶ προγενέστεραι τῶν Τμημά-

των τοῦ Ἀρείου Πάγου. Βλέπε ὅμως καὶ τελευταίαν Α.Π. 55/1960). Ἐφ' ὅσον συνεπῶς ἡ ἀπασχόλησις ἡμᾶς ὑπουργικὴ ἀπόφασις δὲν προέβη εἰς ἀναπροσαρμογήν τινα τῶν συντάξεων συνεπείᾳ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς νέας δραχμῆς· ἀλλ' ἐχορήγησε αὔξησιν ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1954 καταβαλλομένων, δηλ. τῶν ἀναπροσηρμοσμένων πλέον συντάξεων, ἑστερεῖτο ἐξουσιοδοτήσεως.

15. Τὸ συμπέρασμα ἐξ ὅλων τούτων εἶναι, ὅτι τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα ὑποχρεοῦνται νὰ δίδουν ὡς ἐλαχίστας συντάξεις τὰς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένας ἀντιστοίχους ἐλαχίστας συντάξεις, ὡς αὗται καθορίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου 1846|1951 καὶ ὡς ηὐξήθησαν διὰ τῶν ἀνωτέρω δύο διαταγμάτων, εἰς ἃ περιελήφθησαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν διαταγμάτων τούτων καὶ αἱ προγενέστεραι αὐξήσεις (ἀνωτ. 13. δ).

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὀφείλομεν νὰ διευκρινίσωμεν, ὅτι δὲν ἐξωμοιώθησαν τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀπὸ ἀπόψεως παροχῶν. Ἄλλο καθεαυτὸ ἀκολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ διὰ τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἄλλο δι' ἕκαστον εἰδικὸν Ταμεῖον. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶναι κατ' ἀνάγκην κοινόν, εἶναι τὸ ἐ λ ά χ ι σ τ ο ν ὅ ρ ι ο ν παροχῶν, ὅπερ συνάμει τοῦ ἄρθρ. 5 ν. 1846 θὰ εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δίδει τὸ Ι.Κ.Α. εἰς τοὺς ἰδίους του συνταξιούχους. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐὰν τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα δίδουν δι' εἰδικῶν διατάξεων μείζονας παροχὰς ἀπὸ ἐκείνας τοῦ Ι.Κ.Α., καλῶς καταβάλλουν ταύτας. Ἐὰν ὅμως δίδουν συνάμει εἰδικῶν κανονιστικῶν διατάξεων κατωτέρας, θὰ πρέπει νὰ τὰς εὐθυγραμμίσουν πρὸς τὰς ἐλαχίστας συντάξεις τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος θὰ ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ εἰς εἰδικὴν διάταξιν νόμου καταργοῦντος ἢ περιορίζοντος τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρ. 5 ν. 1846|1951.

§ 5

16. Κλείοντες τὸ παρὸν σημείωμα εἴπομεν ἤδη τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου 1846|1951, εἰς τὴν ὁποίαν κατ' ἐπανάληψιν μέχρι τοῦδε ἀνεφέρθημεν.

Πράττομεν τοῦτο ἐκ χρέους, διότι ἡ ἔκθεσις αὕτη ἔχει γραφῇ εἰς ἕνα ὑψηλὸν τόνον ὑποσχέσεων καὶ ἐλπίδων, ἀλλὰ καὶ ἐπιστημονικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ὅλου θεσμοῦ. Ἐνθυμίζει τὰς εἰσηγήσεις μερικῶν νόμων τῆς περιόδου 1911 - 1920, αἱ ὁποῖαι ἔφερον εἰς τὴν χώραν τὸ πρῶτον μήνυμα τῆς δημιουργίας Κράτους μὲ κοινωνικὴν ἀποστολήν.

Ἡ ἔκθεσις, λοιπόν, μᾶς λέγει, ὅτι ἡ κατοχύρωσις ἑνὸς στοιχειώδους ἐπιπέδου ἀσφαλιστικῆς προστασίας, δηλ. «ἑνὸς κατωτάτου ὁρίου διαβιώσεως», εἶναι ἡ μηδαμινή, ἡ ἐλαχίστη πραγματοποίησις τῶν Διακηρύξεων τοῦ Χάρτου τοῦ Ἀτλαντικοῦ περὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ἔνδειαν, ὡς καὶ τῶν μεταγενεστέρων Διακηρύξεων τῆς Φιλαδελφείας τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν καὶ τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου, αἵτινες εἰς ἄλλας χώρας περιελήφθησαν ἀκόμη καὶ εἰς τὰ Συντάγματά των, εἰς ἡμᾶς δὲ ἀπετέλεσαν δι' ἐπικυρώσεώς των ἐγχώριον δίκαιον.

Εἶναι λοιπὸν χρέος καὶ τῆς Διοικήσεως, ἀλλ' ἰδιαιτέρως τῆς Δικαιοσύνης, νὰ διατηρήσουν ἀκμαίαν αὐτὴν τὴν προστατευτικὴν τῶν νόμων, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ζῇ μία ἀμυδρὰ ἐλπὶς τῶν ἀπομάχων τοῦ μόχθου. Καὶ νὰ ἀποκλείσουν, ἑκάστη εἰς τὸ μέτρον τῶν ἁρμοδιοτήτων της, πᾶσαν ναθεΐαν, ἡ ὁποία κατήντησε τὰς μὲν συντάξεις τοῦ Ι.Κ.Α. ἐμπαιγμόν, τὰς δὲ συντάξεις τῶν πλείστων εἰδικῶν Ταμείων ἀνεπαρκῆ.

Λέγομεν ταῦτα, διότι ὑποψιαζόμεθα, ὅτι ἡ γνώμη, καθ' ἣν τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα δὲν ὀφείλουν νὰ παρακολουθοῦν τὰς συντάξεις τοῦ Ι.Κ.Α., εἶναι πρώϊμον μιᾶς ἐσφαλμένως ἐπιεικοῦς ἀντιλήψεως περὶ διατηρήσεως τῶν ἀσθενῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν πάσῃ θυσίᾳ, ἔστω καὶ δι' ἐξαθλιώσεως τῶν συνταξιούχων. Ἡ γνώμη αὕτη πρέπει νὰ ἀποδοκιμασθῇ κατὰ κύριον λόγον, διότι, ὡς ἐξετέθη, ὁδηγεῖ εἰς κατάργησιν τοῦ νόμου. Ἂν χρειάζεται ὅμως καὶ διότι ἐμποδίζει τὴν ἐξυγίανσιν τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καὶ, γενικώτερον, τὴν λύσιν τοῦ ζωτικοῦ διὰ τὸ ἔθνος ζητήματος τῆς καθόλου κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΙΣ ΕΙΔΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ὕψος ἐπιβαλλομένων παροχῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 § 1 Α.Ν. 1846/1951

Κύριος διάδικος ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεως νομικοῦ προσώπου ἐκ τῶν ἀσκούντων διοίκησιν τὸ νομικὸν πρόσωπον, τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ δυναμένου νὰ παρέμβῃ.—Παραδεκτὴ δοκησις αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεως περὶ χορηγήσεως συντάξεως.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.— Ἔννοια ἄρθρου 5 § 1 Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».— Ὑποχρέωσις Εἰδικῶν Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸς παροχὴν ἀσφαλιστικῆς προστασίας ἰσοδυνόμου τοὐλάχιστον πρὸς τὴν ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένην, τόσον τῶν ἀσκούντων ἀσφάλισιν συντάξεων, ὅσον καὶ τῶν ἀσκούντων ἀσφάλισιν ἀσθενείας.

Σαφὴς ἐξ ἀρχῆς πρέπει νὰ σημειώσωμεν τὸ μέγιστον ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Αὕτη, ἑρμηνεύουσα τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ΕΕΔ 10, 638), χωρεῖ εἰς ἀπουδαίως ἐνδιαφέρουσαν λύσιν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὕψος τῶν παροχῶν τῶν εἰδικῶν Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως, τὰ ὁποῖα διετηρήθησαν καὶ συνεχίζουν τὴν λειτουργίαν των καὶ μετὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Τὸ θέμα δὲν εἶναι νέον. Ἀπησχόλησε καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια (βλέπε Α.Π. 109/1957, εἰσηγητὴς *Ι. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 382, ἔνθα σημειώσεις μας, Α.Π. 101/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 17, 881, νομολογία τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐν ΕΕΔ 15, 1005), ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἠρμήνευσε τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ὡς ἐχούσας τὴν ἔννοιαν, ὅτι τὰ ἀσκοῦντα τὴν ἀσφάλισιν συντάξεων Ταμεῖα (τοιαύτη ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας) πρέπει νὰ χορηγοῦν συντάξεις ὄχι εἰς τὸ ὕψος τῶν ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων παρεχομένων, ἀλλὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένων κατωτάτων ὁρίων συντάξεων δι' ἑκάστην κατηγορίαν δικαιουμένων (συνταξιοῦχοι λόγῳ γήρατος, ἀτυχήματος, ἀναπηρίας καὶ θανάτου), ὑπολογιζομένων βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερῶν ἐργασίας, τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως, προσαυξανομένων δὲ κατὰ τὰς τυχὸν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, τὰς καθοριζομένας ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 § 3 τοῦ νόμου 1846/1951.

Ἀντίθετος πρὸς ταῦτα εἶναι ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀσφαλιστικὴ προστασία εἶναι ἰσοδύναμος τοὐλάχιστον πρὸς τὴν ἑκάστοτε παρεχομένην ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.

Εὐνόητος εἶναι ἡ μεγίστη σημασία τῆς ἀποψεως ταύτης (βλέπε διὰ τὸ θέμα καὶ *Κ. Δημάκην*, ἀνωτέρω σελ. 257 ἑπ.).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2348/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Μαραγκόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ζούκας, Λ. Μπλέτσας, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 335]25.2.1958 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς ἐχορηγήθη εἰς τὸν αἰτοῦντα μηνιαία σύνταξις ἐκ δραχμῶν 528 σὺν 10 ο]ο.

Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 18 § 2 τοῦ ν. δ. 3830]1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 3713]1928», ἀσκηθείσης αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεως νομικοῦ προσώπου ἐκ τῶν ἀσκούντων διοίκησιν κύριος διάδικος καθίσταται τὸ ἐκδὸν τὴν πρᾶξιν νομικὸν πρόσωπον, τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ δυναμένου νὰ παρέμβῃ. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐκ μέρους τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ὄντος νομικοῦ προσώπου ἀσκοῦντος διοίκησιν, κατατεθὲν δικόγραφον παρεμβάσεως δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπέχον θέσιν ὑπομνήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ν. 3713]1928.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις χορηγήσεως συντάξεως εἰς τὸν αἰτοῦντα, ἐκδοθεῖσα κατ' ἐφαρμογὴν διοικητικοῦ νόμου, διέποντος τὰς σχέσεις μεταξὺ ἀσκοῦντος κοινωνικὴν ἀσφάλισιν νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου καὶ τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων, εἶναι πρᾶξις ἐκτελεστὴ διοικητική, καθ' ἧς παραδεκτῶς ἀσκεῖται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, ἀπορριπτομένου τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐκδόντος τὴν πρᾶξιν Ταμείου.

Ὁ αἰτῶν, ἀνήκων εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν

τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐλέγχου τῶν δι' αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν καὶ δικαιούμενος συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, καθοριζομένης συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν. 817]1943 (φ. 354), κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 12]15.2.1936 β. δ]τος «περὶ κανονισμοῦ συντάξεων ὑπαλλήλων Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν», ὡς τὸ διάταγμα τοῦτο ἐτροποποιήθη, ἐπικαλεῖται ὅτι κακῶς καθωρίσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως σύνταξις κατωτέρα ἐκείνης, ἥτις παρέχεται διὰ τὴν κατηγορίαν του ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τοὺς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» διετηρήθησαν ἐν λειτουργίᾳ τὰ ὑφιστάμενα εἰδικὰ Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως, ὡρίσθη ὅμως ὅτι τὰ οὕτω διατηρούμενα Ταμεῖα ὑποχρεοῦνται, τὰ μὲν ἀσκοῦντα ἀσφάλισιν ἀσθενείας, ὅπως χορηγοῦν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952 τὰς αὐτὰς τοὐλάχιστον καθ' ὕψος, κατηγορίας καὶ ἔκτασιν παροχὰς πρὸς ἐκείνας, τὰς ὁποίας θὰ χορηγῇ ἑκάστοτε τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τῶν κλάδων του ἀσθενείας καὶ μητρότητος εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος (ἐδάφ. 4), τὰ δὲ ἀσκοῦντα ἀσφάλισιν συντάξεων, ὅπως χορηγοῦν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω χρονολογίας ὡς κατώτατα ποσὰ συντάξεως τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια συντάξεων δι' ἑκάστην κατηγορίαν δικαιουμένων (συνταξιοδοχοι λόγῳ γήρατος, ἀτυχήματος, ἀναπηρίας [καὶ θανάτου, ὑπολογιζόμενα βάσει τοῦ τεσσαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως, προσαυξανόμενα δὲ κατὰ τὰς τυχὸν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, τὰς καθοριζομένας ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ νόμου. Περαιτέρω ἐν ἐδαφ. 7 ὡρίσθη, ὅτι ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952 πάντα τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα (ἠσφαλισμένοι καὶ συνταξιοῦχοι διατηρουμένων εἰδικῶν Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας) δικαιοῦνται, ὅπως ἀξιοῦν παρὰ τῶν εἰδικῶν Ταμείων των, ἐφ' ὅσον πληροῦν τὰς ἀνωτέρω ὁριζομένας προϋποθέσεις, τὰς ἄνω παροχάς, αἵτινες θεωροῦνται ὡς τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς ἐν τῇ χώρᾳ ἐξασφαλιστέας προστασίας παρὰ τῶν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐξαρτωμένων Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως (συντάξεων καὶ ἀσθενείας). Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀξιώσεις θεμελιοῦνται ἐπὶ τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ παρόντος καὶ τῶν κανονισμῶν τοῦ Ι.Κ.Α., θεωρουμένων αὐτοδικαίως καὶ ὡς διατάξεων τῆς διεπούσης τὰ οἰκεῖα εἰδικὰ Ταμεῖα νομοθεσίας. Ἐν τέλει ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 5 ὁρίζεται, ὅτι συγχωνεύονται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐκεῖνα ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄνω διατηρουμένων Ταμείων, ἅτινα δὲν δύνανται νὰ παράσχουν ἰσοδύναμον τοὐλάχιστον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένην ἀσφαλιστικὴν προστασίαν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ δὴ τῆς τελευταίας παραγράφου 2 προκύπτει, ὅτι σκοπὸς τούτων ἦτο ἡ ἐξασφάλισις εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τῶν εἰδικῶν Ταμείων, τόσον τῶν ἀσκούντων ἀσφάλισιν συντάξεων, ὅσον καὶ τῶν ἀσκούντων ἀσφάλισιν ἀσθενείας, ἀσφαλιστικῆς προστασίας ἰσοδυνάμου τοὐλάχιστον πρὸς τὴν ἑκάστοτε παρεχομένην ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. Ὁ καθορισμὸς ἐν ἄρθρῳ 5 § 1 ἐδαφ. 5, προκειμένου περὶ τῶν Ταμείων τῶν ἀσκούντων ἀσφάλισιν συντάξεων, τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς ὑπὸ τῶν Ταμείων τούτων παρασχετέας ἀσφαλιστικῆς προστασίας διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 29 § 1 δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν παγιοποιήσεως τοῦ ἐν ταῖς διατάξεσι ταύταις ὁριζομένου κατωτάτου ὁρίου συντάξεων, ἀλλ' ἁπλῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ καθεστὼς ἐκεῖνο, ὅπως τοῦτο ἦτο τότε ἐν ἰσχύϊ, νοουμένου ὅτι ἐν περιπτώσει μεταβολῆς του θὰ ἐφαρμόζηται καὶ ἐπὶ τῶν εἰδικῶν Ταμείων τὸ ἑκάστοτε διὰ τὸ Ι.Κ.Α. ἰσχῦον. Ἀντίθετος ἑρμηνεία θὰ κατέληγεν εἰς τὴν ματαίωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, ἀποβλέποντος εἰς τὴν ἐξασφάλισιν διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους τῶν εἰδικῶν Ταμείων ἑνὸς οὐσιαστικοῦ κατωτάτου ὁρίου προστασίας, ἐφ' ὅσον θὰ παρεγωρίζετο ἡ ἐκ τῶν μεταβαλλομένων ἑκάστοτε συνθηκῶν ἢ τοῦ κόστους ζωῆς γενικωτέρα κοινωνικὴ ἀνάγκη ἀναπροσαρμογῆς τῶν συντάξεων. Διὰ τοῦτο δὲ ἀκριβῶς ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951, ὡς ἀρχικῶς αὕτη ἰσχυε καὶ ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ν. δ. 2698]1953, προέβλεπε τὴν περίπτωσιν αὐξομειώσεως τῶν συντάξεων.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις προέβη εἰς καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ β. δ]τος τῆς 12]15.2.1936 καὶ τοῦ ν.δ. 1784]1942, χωρὶς νὰ προκύπτῃ, ὅτι ἐξητάσθη προηγουμένως, ἂν ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846 περὶ κατωτάτου ὁρίου συντάξεων, ὡς αὕτη ἀνωτέρω ἡρμηνεύθη, δὲν ἦτο ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέα, διότι ἡ προσδιορισθεῖσα σύνταξις ἦτο ἴση ἢ ἀνωτέρα τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένης κατωτάτης διὰ τὴν εἰς ἣν ἀνήκει ὁ αἰτῶν κατηγορίαν. Ὅθεν διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς τοιαύτης κρίσεως ἀκυρωτέα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς ἀναιτιολόγητος κατὰ τὸν βάσιμον τῆς αἰτήσεως λόγον ἀκυρώσεως.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΙΩΠΗΡΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤ' ΑΚΥΡΟΝ ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Συναγωγή αύτής έκ τής αιτήσεως τοῦ ἀπολυθέντος συνταξιοδοτήσεώς του

Δυνατή ὑπό τοῦ μισθωτοῦ ἡ καταγγελία τῆς μετά τοῦ ἐργοδότου συμβάσεώς του ρητῶς ἢ σιωπηρῶς διά πράξεων πρός ἄλλον μέν σκοπόν γενομένων, τεκμηριούντων ὅμως τήν θέλησιν αὐτοῦ πρός ὁριστικήν ἄρνησιν παροχῆς τῆς ἐργασίας του, ὡς ἡ ἔξοδος τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐπαγγελματικῆς τάξεως, εἰς ἣν ἀνήκει, κατόπιν συνταξιοδοτήσεώς του.—Συνταξιοδότησις ἀρτεργάτου.—Ἀπαγόρευσις μετά ταύτην ἐργασίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ.

Δι' ὁριστικῆς καί τελεσιδίκου ἀποφάσεως εἶχεν ἤδη κριθῆ, ὅτι μισθωτός ἀπελύθη ὑπό τοῦ ἐργοδότου του ἀκύρως καί ἐπεδικάσθησαν εἰς αὐτόν, λόγῳ τῆς ὑπερημερίας του ἐργοδότου ἀποδοχαί ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος.

Ἐπηκολούθησαν νέα ἀγωγή, διά τῆς ὁποίας ἐζητήθησαν ἀποδοχαί μεταγενεστέρου χρόνου, ἀλλ' ὁ ἐργοδότης ἰσχυρίσθη, ὅτι ὁ μισθωτός (ἀρτεργάτης), συνταξιοδοτηθείς ἤδη ἐπανωθύλως, ἔπρεπε νά θεωρηθῇ, ὅτι σιωπηρῶς κατηγγειλεν οὕτω τήν σύμβασιν καί συνεπῶς, ἤρθη ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου.

Βεβαίως, ὡς δέχεται τό Πρωτοδικεῖον, ἐν ἀρμονίᾳ πρός τά ὑπό τῆς θεωρίας καί νομολογίας δεκτά γενόμενα (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ΕΕΔ 1, 906, *Κ. Καικάς*, Ἔνοχ. Ἐίδικων, β' ἔκδ. σελ. 528 ἑξ., Α.Π. 110/1956, εἰσηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 15, 471, Α.Π. 231/1953, εἰσηγητής *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 607, Α.Π. 430/1956, εἰσηγητής *Ι. Τσαγκάρης*, ΕΕΔ 15, 1180), ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δύναται νά γίνῃ καί σιωπηρῶς, συναγομένης τῆς βουλήσεως τοῦ καταγγέλλοντος ἐκ τήν ἀμφίβασιν ἐξ οἱουδήποτε γεγονότος ἢ πράξεως αὐτοῦ, δηλωτικῆς τῆς προθέσεως του καταγγέλλοντος.

Ὡς σιωπηράν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν προκειμένῳ ἐθεώρησε τό Πρωτοδικεῖον τήν αἴτησιν τοῦ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ συνταξιοδότησιν αὐτοῦ ἐκ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ τοῦ Ταμείου (βλέπε καί *Κ. Δημάκην*, Ζητήματα ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ὡς δανειστοῦ, ΕΕΔ 14, 348, καθ' ὃν ἡ ἀλλαχοῦ ὑπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ δύναται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν περιστάσεων νά σημαίνῃ ἐγκατάλειψιν τῆς προτέρας ἐργασίας καί σύναψιν νέας συμβάσεως, *Ι. Καπαδίστριας*, ἘρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 656, ἀριθ. 93, καθ' ὃν, ἵνα ἡ ἀλλαχοῦ παροχή ἐργασίας κατά τήν διάρκειαν τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἔχῃ τήν ἔννοιαν ἀποδοχῆς τῆς καταγγελίας παρά τοῦ μισθωτοῦ, δέον νά προκύπτῃ τοῦτο σαφῶς, διότι τοῦτο θά ἀπετέλει ἐξαιρετικήν περίπτωσιν).

Κατά τήν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 14602/1952 (εἰσηγητής *Σ. Λιβανός*, ΕΕΔ 12, 238) ἐκ τοῦ ὅτι ὁ μισθωτός ἐξ ἀνάγκης καί πρός συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του προσέφερε προσωρινῶς τάς ὑπηρεσίας του κατ' ἄλλο ἐργοδότῃ καί δή ὑπό ἐκαχθεστέρους ὅρους δέν δύναται, ἄνευ ἄλλου, νά ἐννοηθῇ παραίτησις ἀπό τοῦ δικαιώματος του ἢ σιωπηρά ἀπό μέρους του καταγγελία τῆς μετά τοῦ ὑπερημέρου ἐργοδότου συμβάσεως ἐργασίας.

Πρέπει, ἑπομένως, ἵνα ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καί τῆς ἐντεῦθεν ὑποχρεώσεώς του πρός καταβολήν μισθοῦ (ἄρθρ. 656 Α.Κ.) νά γίνηται διάκρισις, ἂν ὁ μισθωτός παρεῖχεν ἀλλαχοῦ ἐργασίαν, συνεμορφούθη πρός τήν ἐκεῖ τότε γνώμην, βλέπε *Ι. Καπαδίστριαν*, ΕΕΔ 15, σελ. 1 ἑξ., ἘρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 656, ἀριθ. 94, *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, ἘρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 38', ἀριθ. 211) ὑποχρέωσιν αὐτοῦ νά ἐξευρῃ ἄλλαχοῦ ἐργασίαν (περί αὐτῆς βλέπε ὅμως *Κ. Καικάν*, Ἔνοχ. Ἐίδικων, γ' ἔκδ. σελ. 538 ἑξ.), ἡ ἠθέλησε διά ταύτης νά συνάψῃ νέαν σύμβασιν, ἀριστερούσης τῆς μετά τοῦ ὑπερημέρου μέχρι τοῦδε ἐργοδότου του συμβάσεως του.

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐκ τῆς συνταξιοδοτήσεως τοῦ μισθωτοῦ καί συνεπείᾳ αὐτῆς ἐκ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 6413/1934, ὁριζούσης ὅτι πᾶς ἐργάτης, λαμβάνων χρηματικήν παροχήν παρά τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, ἀπαγορεύεται νά ἐργάζηται εἰς ἐπιτοπιεῖα κλπ., πλέον τοῦ τέλους τῆς συμβάσεως (Α.Π. 83/1948, εἰσηγητής *Κ. Καικάς*, ΕΕΔ 9, 193), ἀρκεῖ ἐφ', κατά τήν κρίσιν τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ὁ μισθωτός ἀπέσχε οὕτω τῆς συμβάσεως καί ἦρθη ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 23119/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν καί ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ε. Μπούκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ἀγγελόπουλος, Σ. Σαμαράπουλος, Θ. Σούλης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν προσκομιζομένων ἐγγράφων καί ἰδίᾳ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36487 τῆς 16.10.1959 βεβαιώσεως τοῦ Τ.Α.Α.Μ., ὁ ἐκκαλῶν ἔτυχε τῇ αἰτήσει του συνταξιοδοτήσεως παρά τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, χορηγηθείσης αὐτῷ ἀπό 1.3.1959 συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ β. δ]τος τῆς 14.2]2.3.1955, ἐκουσίως οὕτω ἀποχωρήσας τῆς τάξεως τῶν ἀρτεργατῶν, ἔστω καί ὑπό μορφήν προσωρινότητος, ὑφ' ἣν ἐγένετο καί ἡ συνταξιοδότησίς του, καί ἑπομένως τῆς παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας τοῦ ὡς ἀρτεργάτου, αὐσης νόμῳ ἀπηγορευμένης ἐπί ἀπειλῇ ποινῆς, τόσον δι' αὐτόν, ὅσον καί διά τόν δεχόμενον τάς ὑπηρεσίας του (ἄρθρον 6 ν. 6413]1934, διατηρηθέν ἐν Ἰσχύι δι' ἄρθρου 6 § 5 ν. 3633]1956) Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καί δοθέντος ὅτι ὁ μισθωτός δικαιοῦται κατά πάντα χρό-

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Έκτασις έφαρμογής άποκλειστικής προθεσμίας άρθρου 6 § 2 Νόμου 3198/1955

Αναγκαία προϋπόθεσις της διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ Νόμου 3198/1955 περὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἡ ὕπαρξις ἀξιώσεως περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, μὴ περιλαμβανούσης τῆς διατάξεως καὶ τὸ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα τῶν ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ τὸ ἀπολυόμενον προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου.

Κατὰ τὰς διὰ τοῦ ἀ.ν. 913/1949 κυρωθείσας ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 976/1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (βλέπε αὐτάς ἐν ΕΕΔ 13, 434) εἰς τὸ ἀπολυόμενον προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου (καὶ εἰς τὰ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, βλέπε ἄρθρ. 48 τοῦ π.δ. 2698/1953, ΕΕΔ 12, 1287), τὸ προλαμβανόμενον δι' ὡρισμένου χρόνου (Α.Π. 232/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 624) παρέχεται τὸ ἐν ταῖς Πράξεσι ταύταις «βοήθημα».

Δεδομένου δὲ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ ν. 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) ὁρίζεται, ὅτι «πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τὸ β. δ/γμα τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή», προέκυπτε τὸ ζήτημα, ἂν καὶ ἡ ἐκ τῶν ἄνω Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀξιώσις ἐπὶ τὸ «βοήθημα» πρέπει νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἑξαμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν.

Ἀντιστοίχως ἐξ' αὐτοῦ ἀπεφάνθη ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 20486/1958 (εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 18, 810), οὕτω δὲ ἀτυφαίνεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυροῦσα τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου (βλέπε καὶ συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 809 ἑπ.).

Ἀρείου Πάγου 63/1960, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος **κ. *Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης **κ. *Π. Τσαρούχης***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ρουμπάνης, Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους, Β. Βασιλείου

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955, ὁρίζουσα ὅτι πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τὸ β. δ/γμα τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι αὐτὴ ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν ἔχουσα ἀξίωσιν περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ β. δ/τος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως, δὲν περιλαμβάνει καὶ τὸ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 913/1949, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 48 § 1 τοῦ π.δ. 2698/1953, παρεχόμενον βάσει τῶν διατάξεων τούτων καὶ οὐχὶ βάσει τοῦ νόμου 2112. Οὕτω κριθὲν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καὶ ἀκολούθως ἀποφηνάμενον, μετ' ἀνελέγκτου ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, δεκτὴν τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὡς πρὸς τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ἐπιδικάσεως αὐτῷ τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος τῶν ρηθεισῶν Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καίτοι ἠγέρθη αὕτη μετὰ τὴν πάροδον ἓξ μηνῶν ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητὴ ἡ σχετικὴ ἀξίωσις, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν οὐσιαστικὴν διάταξιν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

νου νὰ καταγγείλῃ τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν, ὡς καὶ ὅτι ἡ τοιαύτη καταγγελία, ἅτυπος οὖσα, δυνατὸν νὰ γίνῃ ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, διὰ πράξεων πρὸς ἄλλαν μὲν ἀκοπῶν γενομένων, πλὴν τεκμηριούντων τὴν θέλησιν αὐτοῦ πρὸς ὁριστικὴν ἀντησιν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του, ἐν οἷς καὶ ἡ ἔξοδος τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐπαγγελματικῆς τάξεως, εἰς ἣν ἀνήκει, κατόπιν συνταξιοδοτήσεώς του, ἔπεται ὅτι ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινε λυθεῖσαν τὴν συνδέουσαν τοὺς διαδίκους σύμβασιν ἐργασίας ἀπὸ 1.3.1959 διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐκκαλοῦντος, προκυπτούσης ἐκ τῆς ἐκ μέρους του εἰς τὴν τάξιν τῶν συνταξιούχων ἀρτεργατῶν μετατάξεως του καὶ τῆς ἐντεῦθεν δηλωθείσης ὁριστικῆς ἀρνήσεώς του πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὴν ἐφεσίβλητον. Ὅθεν ὁ τὰ ἀντίθετα τούτων ὑποστηρίζων πρῶτος ἐν τῷ ἐφετηρίῳ λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα ἡ ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου, παραδεκτῶς διὰ τῶν ἐκτάσεων προτάσεών της, ἀσκουμένη ἀντέφεσις, δι' ἧς αὕτη αἰτιᾶται τὴν ἐκκαλουμένην ὅτι κατὰ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἀπέρριψε τὸν κατ' ἔνστασιν προβληθέντα ἰσχυρισμόν της περὶ σιωπηρᾶς ἐκ μέρους τοῦ ἐκκαλοῦντος καταγγελίας τῆς συμβάσεως διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναλήψεως ὑπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ ἀπὸ 28.7.1958 προθεσμίας μονίμου ἀπασχολήσεως, ἀφοῦ ἐξ οὐδενὸς ἀποδεικτικοῦ στοιχείου προκύπτει ἡ τοιαύτη αὐτοῦ πρόθεσις, μόνη δὲ ἡ σύναψις συμβάσεως ἐργασίας μετ' ἄλλων ἐργοδοτῶν δὲν τεκμηριοῖ θέλησιν σιωπηρᾶς καταγγελίας, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ἐγένετο ἐν προκειμένῳ αὐτὴ πρὸς ἀντιμετώπισιν ἀμέσων καὶ πιεστικῶν ἀναγκῶν τοῦ βίου.

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ

Παροχαί οικήσεως και τροφής εις προσωπικόν νοσηλευτικών ιδρυμάτων

Υπολογισμός αποζημιώσεως απολυομένων μισθωτών κατ' άρθρον 5 § 1 Νόμου 3198/1955 βάσει των τακτικών αποδοχών του τελευταίου μηνός της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως, ως τακτικών αποδοχών θεωρουμένων του μισθού, ως και πάσης άλλης παροχής, διδομένης αντί μισθού, μη συνυπολογιζομένης διά τό νοσηλευτικόν προσωπικόν των νοσηλευτικών ιδρυμάτων ιδιωτικού δικαίου της οικήσεως και τροφής, παρεχομένης προς εξυπηρέτησιν λειτουργικών αναγκών των ιδρυμάτων.—Υποβολή εις εργοδότην αιτήσεως προς χορήγησιν άδειας κατ' Α.Ν. 539/1945.

Κατά τό άρθρον 5 του ν.δ. 3766/1957 (ΕΕΔ 16, 1137) ή βάσει των οργανισμών των νοσηλευτικών ιδρυμάτων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου χορηγουμένη εις τό προσωπικόν αυτών τροφή και κατοικία δέν αποτελεί μισθόν ή άλλο είδος αποδοχών αυτών, αλλά παρέχεται προς εξυπηρέτησιν λειτουργικών αναγκών των Ιδρυμάτων.

Πρόδρομον του ν. δ/γματος τούτου ύπήρξε τό ν.δ. 681/1948, τό οποίον, προκειμένου περί του προσωπικού της «Σωτηρίας», όρισεν, ότι ή άληθής έννοια του άρθρου 42 του οργανισμού του Νοσοκομείου «Σωτηρία» είναι, ότι ή χορηγουμένη τροφή και κατοικία δέν αποτελούσι μισθόν ή άλλο είδος αποδοχών των εν αυτώ αναφερομένων υπαλλήλων.

Περαιτέρω διά του άρθρου 14 § 4 του νόμου 3796/1957 ωρίσθη, ότι «ή άληθής έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ά.ν. 683/1948 είναι, ότι ή χορηγουμένη οίκησις και τροφή εις τό νοσηλευτικόν προσωπικόν των νοσηλευτικών ιδρυμάτων ιδιωτικού δικαίου δέν αποτελεί μισθόν ή άλλο είδος αποδοχών, ούτε αποτιμάται εις χρήμα, αλλά παρέχεται προς εξυπηρέτησιν λειτουργικών αναγκών των ιδρυμάτων».

Ως διατυπούνται αί άνωτέρω διατάξεις, ή μέν πρώτη όμιλούσα περί βάσεως των οργανισμών χορηγουμένης τροφής κλπ. (Α.Π. 425/1959, εισηγητής *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 1379), ή δέ δευτέρα κυρηγευουσα διάταξιν του ν.δ. 683/1948 «περί διατεταγμένων αδελφών νοσοκόμων και επιστατριών», ή εφαρμογή του οποίου προϋποθέτει οργανισμούς προσηρμοσμένους προς αυτό (Α.Π. 294/1956, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 15, 662, επικυρώσασα την υπ' αριθ. 16201/1955 απόφασιν του Πρωτοδικείου Αθηνών, εισηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος* ΕΕΔ 15, 253, Α.Π. 13/1959, εισηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 211), αναφερόντων, νομίζομεν, εις τάς περιπτώσεις, κατά τάς οποίας υφίστανται έσωτερικοί κανονισμοί κατά τό ν.δ. 683/1948 (ούτω και *Α. Καραλή - Ι. Πετρήν*, Η εξέλιξις των κατωτάτων ορίων μισθών και ημερομισθίων, τόμος β' σελ. 150, βλέπε και Υπουργείου Εργασίας έγγραφον, ΕΕΔ 17, 1092).

Σημειωτέον ότι ειδικώς διά τό νοσηλευτικόν προσωπικόν του Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου, περί του οποίου επρόκειτο, ισχύει ήδη ή υπ' αριθ. 22/1959 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (ΕΕΔ 18, 1341), ή οποία παρέχει αποζημίωσιν διά κατοικίαν.

Σχετικώς προς τό εκ του ά.ν. 539/1945 δικαίωμα αδείας έχει ήδη νομολογηθή και διά προγενεστέρων αεροπαγιτικών αποφάσεων (Α.Π. 728 19ο8, εισηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 12ο9, ίδε και Α.Π. 202/19ο9, εισηγητή *Κ. Αναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 18, 535 διά την εκ του άρθρου 660 Α.Κ. άδειαν), ότι απαιτείται ή προηγουμένη εις τον εργοδοτην υποβολή αιτήσεως (ούτω και *Κ. Καυκάς*, Ενοχ. Ειδικόν, γ' έκδοσις, σελ. 617, βλέπε όμως *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 18, σελ. 3).

Αρείου Πάγου 66/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*

Δικηγόροι οι κ.κ. Η. Τσαμαδός Κ. Μαριντσίδης

Κατά την διάταξιν του άρθρου 14 § 4 του νόμου 3796/1957 «ή αληθής έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ά.ν. 683/1948 είναι ότι ή χορηγουμένη οίκησις και τροφή εις τό νοσηλευτικόν προσωπικόν των νοσηλευτικών ιδρυμάτων ιδιωτικού δικαίου δέν αποτελεί μισθόν ή άλλο είδος αποδοχών, ούτε αποτιμάται εις χρήμα, αλλά παρέχεται προς εξυπηρέτησιν λειτουργικών αναγκών των ιδρυμάτων». Εκ τούτου έπεται, ότι ή διά της από 8.5.1954 συλλογικής συμβάσεως προβλεπομένη διά τό νοσηλευτικόν προσωπικόν των ών αύτη άφορά νοσηλευτικών ιδρυμάτων ιδιωτικού δικαίου, εν οις και τό αναιρεσίβλητον ίδρυμα, τροφή και οίκησις, δέν δύνανται να ληφθή ύπ' όψιν κατά τον υπολογισμόν της εκ του νόμου 2112/1920 αποζημιώσεως, άφ' ού κατά τό άρθρον 5 § 1 του νόμου 3198/1955 ο υπολογισμός της αποζημιώσεως ταύτης γίνεται βάσει των τακτικών αποδοχών του τελευταίου μηνός πρό της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως, ως τακτικαί δέ αποδοχαί υπαλλήλου θεωρούνται, κατά τό άρθρον 3 § 2 του νόμου 2112/1920, ο μισθός, ως και πάσα άλλη παροχή, εφ' όσον δίδεται αντί μισθού. Η ως είρηται διάταξις ανεξαρτήτως της αναδρομικότητος αύτης ή μή ως ερμηνευτικής τοιαύτης, ισχύουσα από της δημοσιεύσεως του θεσπίσαντος αύτην νόμου ως νέος νόμος, κατισχύει της κατά τά ως άνω συλλογικής συμβάσεως συγκαταριθμούσης μεταξύ των αποδοχών του νοσηλευτικού προσωπικού των ως είρηται ιδρυμάτων την υπό ταύτης παρεχομένην εις τό προσωπικόν τούτο τροφήν και οίκησιν, τροποποιούσα εν τούτω αύτήν. Η αύτη διάταξις, ως εκ του κατά τά ως άνω περιεχομένου αύτης προκύπτει, όμιλούσης περί του εν γένει προσωπικού των ως

ένω Ιδρυμάτων, ούδαμώς ώς προϋπόθεσιν έφαρμογής αύτής τίθησι την κατ' έφαρμογήν των διατάξεων του νόμου 683]1948 απαιτουμένην ύπαρξιν οργανισμού, ορίζοντος τάς θέσεις των υπό του νόμου τούτου προβλεπομένων νέων βαθμών αι την επί τη βάσει των βαθμών τούτων διαθμισιν των νοσοκόμων τούτων. Κατ' ούδέν τα πράγματα μεταβάλλονται εκ της διατάξεως του άρθρου 5 στοιχ. α' του ν.δ. 3766]1957, ήτις το περί ού πρόκειται θέμα ρυθμίζει εις την περίπτωσιν, καθ' ην η τροφή και οίκησις παρέχεται υπό των νοσηλευτικών Ιδρυμάτων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, προβλεπομένη υπό των οργανισμών αύτών.

'Εν προκειμένω το δικάσαν Πρωτοδικείον, καθ' ην εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως πρακύπτει, δέξατο, ότι ο αναιρεσείων προσελήφθη υπό του αναιρεσιβλήτου Ιδρύματος από της 1.10.1939 εις την υπηρεσίαν αύτου ως πρακτικός νοσοκόμος, ότι ως τοιούτος έκτοτε υπηρέτησε μέχρι της 23.1946, ότε προήχθη εις επιτηρητήν, ότι εν τω βαθμώ τούτω υπηρέτησε μέχρις 23.6.1949, ότε προήχθη εις τον άμεσως ανώτερον βαθμόν του πτου νοσηλείας νυκτός, υπηρετήσας έκτοτε ως τοιούτος μέχρι της 2.1.1958, ότε το αναιρεσίβλητον Ιδρυμα υπεβίβασε τούτον εις τον βαθμόν του πλοΰ νοσοκόμου, έκρινε δέ ότι η ταιαύτη μονομερής μεταβολή των όρων της συμβάσεως είναι λαπτική διά τον αναιρεσείοντα, επάγουσα την ποχρέωσιν της υπό του αναιρεσιβλήτου καταβλής τω αναιρεσείοντι της εκ του νόμου 2112]1920 αποζημιώσεως. Κρίνων έθεν μετά ταύτα και τι, κατ' εφαρμογήν της προπαρατεθείσης διατάξεως του νόμου 3796]1957, ισχυούσης ως νέου μου κατά τον τελευταίον προ της καταγγελίας ης συμβάσεως εργασίας μήνα, προς καθορισμόν ης αποζημιώσεως ταύτης δέν ήτο υπολογιστέα αι η βάσει της ως είρηται συλλογικής συμβάσεως παρεχομένη εις τον αναιρεσείοντα τροφή και κησις όρθως την διάταξιν ταύτην ήρμήνευσε και ήρμοσε και απορριπτέος ο περί του αντιθέτου ύτερος λόγος αναιρέσεως.

'Ως πρακύπτει εκ των εν κεκυρωμένω αντιγράφω προσαγομένων εγγράφων πρωτάσεων του αναιρεσίοντος, των υποβληθεισών κατά την συζήτησιν, εφ' ης εξεδόθη η προσβαλλομένη απόφασις, ούτος προς υποστήριξιν του εν τη από 8.1958 και υπ' αριθ. 190 εκθέσει του κατά την δικασίαν του νόμου ΓΣΟΔ δικάζοντος Πρωτοκου 'Αθηνών αιτήματος περί επιδικάσεως αύτω ου εν αυτή ποσού, λόγω μη χορηγήσεως υπό ου αναιρεσιβλήτου Ιδρύματος της κατά τα άρα 1, 2 και 3 του άν. 539]1945, ως η παράφος 1 του άρθρου 1 αύτου συνεπληρώθη διά ου άρθρου 3 του ν.δ. 3755]1957, άδείας κατά το ος 1957 και δη του ισχυρισμού αύτου ότι ούκ υπέβαλεν εις τα ως είρηται Ιδρυμα την κατά ς ως είρηται διατάξεις απαιτουμένην προς τούτου αίτησιν, επεκαλέσθη και προσήγαγε εις απόξιν, σύν τοΐς άλλοις, και το υπ' αριθ. 142]1958 γραφον του Υπουργείου Εργασίας, ως όμως της προσβαλλομένης αποφάσεως αύτου δεικνυται, το δικάσαν Δικαστήριον, εξαφανίσαν την ενώσαν αύτου εκκληθείσαν πρωτόδικον απόφασιν, ής είχε γίνει δεκτή ή ως είρηται αγωγή κατά ως άνω αίτημα, απέρριψεν αύτην ως προς το τημα τούτο, επί τη αιτιολογία ότι «εκ των κατεθέσεων των ενώπιον του δικάσαντος Πρωτοδίκου εξετασθέντων μαρτύρων, των εις τας προσαγομένας και επικαλουμένας συμβολαιογραφικάς εκθέσεις ένόρκων βεβαιώσεων και πάντων των προσαγομένων και επικαλουμένων εγγράφων, έβεβαιώθη, ότι ο ενάγων κατά το έτος 1957 ούδόλως ήτησατο την χορήγησιν της προβλεπομένης υπό του ρηθέντος νόμου άδείας. Η κρίσις αύτη προέρχεται ιδία εκ της καταθέσεως των τριών μαρτύρων του ενάγοντος, οίτινες καταθέτουσι τα ανωτέρω περιστατικόν, όπερ ούδόλως τίθεται εν αμφιβόλω εκ της καταθέσεως των μαρτύρων του ενάγοντος, δοθέντος ότι εκ τούτων μόνον ο Κ.Π. αναφέρεται εις το θέμα της άδείας έτους 1957, ενώ οι άλλοι ούδέν περί τούτου κατατίθενται». Εκ του συνόλου όμως της αιτιολογίας ταύτης και της διατυπώσεως αύτης δέν καθίσταται αδιστάκτως βέβαιον, ότι το δικάσαν δικαστήριον έλαβεν υπ' όψιν και συνεξετίμησε μετά των λοιπών αποδεικτικών στοιχείων και το ως άνω έγγραφον και επομένως υφίσταται εκ τούτου παράβασις υπ' αύτου του άρθρου 256 Πολ. Δικ., δι' ού ορίζεται, ότι ο δικαστής, όπως μορφώση γνώμην περί του αποδεικτέου, όφείλει να λάβη υπ' όψιν και εκτιμήση πάντα τα υπό των διαδίκων επικαλούμενα και προσαγόμενα νομίμως αποδεικτικά στοιχεία, εν οίς και τα έγγραφα, και επομένως είναι αναιρετία η προσβαλλομένη απόφασις κατά το άρθρον 807 § 9 Πολιτικής Δικονομίας και τον βάσιμον περί τούτου πρώτον λόγον αναιρέσεως.

Κατά το άρθρον 834 § 1 Πολιτικής Δικονομίας, ως αντικατεστάθη υπό του ν. 3810]1957, «εάν ο 'Αρειος Πάγος αναιρέση την απόφασιν δι' οιανδήποτε λόγον, εκτός των εν άρθρω 833 §§ 2 και 3 αναφερομένων, περί ών δέν πρόκειται ήδη, το δικάζον Τμήμα δύναται να κρατήση την υπόθεσιν και να επιληφθή της εκδικάσεως αύτης και κατ' ουσίαν». Κατ' άρθρον δε 832 Πολιτικής Δικονομίας, ως υπό του ως άνω νόμου αντικατεστάθη, «εάν αναιρεθή η απόφασις, οι διάδικοι επανέρχονται εις την προ της αναιρεθείσης απόφασεως κατάστασιν». Όθεν, διακρατουμένης της υποθέσεως, εξεταστέα αποβαίνει η νομοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσα κατά της υπ' αριθ. 1425]1958 αποφάσεως του Πρωτοδίκου 'Αθηνών έφεσις του αναιρεσιβλήτου Ιδρύματος, καταβληθέντος και του κατ' άρθρον 722 Πολιτικής Δικονομίας προαπαιτουμένου.

Εκ των καταθέσεων των ένόρκως ενώπιον του πρωτοδίκου δικάσαντος εξετασθέντων μαρτύρων, των καταθέσεων των μαρτύρων περί ών αι επικαλούμεναι και εν κεκυρωμένοις αντιγράφοις προσαγόμεναι συμβολαιογραφικαί εκθέσεις και απάντων των επικαλουμένων και προσαγομένων εγγράφων και δη του υπ' αριθ. 142]1958 τοιούτου του Υπουργείου Εργασίας, καθ' ο εκ του διενεργηθέντος υπό της αρμοδίας Υπηρεσίας αύτου έλέγχου διεπιστώθη, ότι δέν έχορηγήθη εις τον εφεσίβλητον η κανονική άδεια του έτους 1957, καίτοι εζητήθη υπό τούτου δις», βεβαιούται ότι η άδεια αύτη δέν εχορηγήθη εις τον εφεσίβλητον υπό του εκκαλουντος Ιδρύματος, καίτοι ούτος υπέβαλε περί αύτης σχετικήν αίτησιν. Κατ' όρθην έθεν εκτίμησιν του κατά τα ως άνω αποδεικτικού υλικού ο πρωτοδίκως δικάσας ούτω και ούτος κρίνας διά της εκκαλουμένης αποφάσεως έδέξατο την υπό

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΕΙΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Πρόσθετος επιβάρυνσις επί καθυστερήσεως καταβολής των εισφορών

Επιβάρυνσις διά της ὑπὲρ της Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορᾶς ἑκάστου ἐργοδότου.— Ἑρμηνευτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 § 2 ἐδ. 3 τοῦ Ν.Δ. 2510/1953 περὶ της ἐννοίας τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν, νοουμένων ὡς τοιούτων, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τῶν Τραπεζιτικῶν Ὀργανισμῶν, ἐν οἷς καὶ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα της Ἑλλάδος.—Ἔλλειψις ὡς προϋποθέσεως της προσθέτου ἐπὶ καθυστερήσεως της καταβολῆς τῶν ὑπὲρ της Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορῶν ἐπιβαρύνσεως της ὑπαιτίου καθυστερήσεως.

Τὸ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου «Ἐργατικὴ Ἑστία» δι' ἀναγνωριστικῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀγωγῆς ἠτήσατο νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα της Ἑλλάδος ὑπέχει ἔναντι αὐτοῦ ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰσφορᾶς καὶ διὰ τὰ ἐν αὐτῇ ποσά, ἐξεδόθη δὲ τελικῶς ἡ ὑπ' ἀριθ. 1959/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία καὶ ἐπεκυρώθη διὰ της κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως.

Νόμοι σχετικοὶ πρὸς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν εἶναι ὁ ἱδρυτικὸς αὐτῆς νόμος 5201/1931, ὁ νόμος 665/1937, τὸ β.δ. 21.7.1937, τὸ ν.δ. 1875/1942, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὁποίου ὑπεχρεώθησαν οἱ ἐργοδόται εἰς καταβολὴν της ἐν αὐτῷ ὁριζομένης εἰσφορᾶς διὰ τὸ παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένων ἐν σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας προσωπικόν, τὸ ν.δ. 2510/1953, διὰ τοῦ ἄρθρου 14 § 2 τοῦ ὁποίου ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου «ἐργοδόται», τοῦ ἀναγραφομένου εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 1875/1942, εἶναι ὅτι ὡς τοιοῦτοι νοοῦνται πάντα τὰ φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, ἡμεδαπὰ ἢ ἀλλοδαπά, τὰ ἀσκοῦντα ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, αἱ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας οἱασδήποτε μορφῆς καὶ αἱ κατὰ παραχώρησιν τοῦ Δημοσίου τοιαῦται, οἱ πάσης φύσεως Τραπεζιτικοὶ Ὀργανισμοί, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τυγχάνουν εἰδικῶν προνομίων, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν δασικῶν, γεωργικῶν, κτηνοτροφικῶν καὶ ἁλιευτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀπ' εὐθείας καὶ δι' ἰδίων λογαριασμῶν διεξαγομένων ἐργασιῶν.

Ἐπηκολούθησεν ὁ νόμος 3467/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως της περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας νομοθεσίας» (ΕΕΔ 15, 164), διὰ τοῦ ὁποίου ὡρίσθη, ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ὅτι πόροι αὐτῆς εἶναι οἱ ὑπὲρ αὐτῆς ὑπὸ της κειμένης νομοθεσίας τεθεσπισμένοι τοιοῦτοι, ὅτι βεβαιοῦνται καὶ εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ ὅτι ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 Κανονισμὸς θέλει προβλέψει διὰ τὰ ἑκάστοτε ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα καὶ τόκους εἰς τοὺς μὴ ἐμπροθέσμως καταβάλλοντας ταύτας ὑποχρέους, ἰσχυόντων ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῶν περὶ εἰσπράξεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθετικῶν καὶ κανονιστικῶν διατάξεων.

Δυνάμει της ἐκ τοῦ νόμου 3467/1955 ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη ὁ διὰ της ὑπ' ἀριθ. 15196-405/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τοῦ τρόπου καταβολῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν ὑπὲρ της Ἐργατικῆς Ἑστίας πόρων» ἐγκριθεὶς Κανονισμὸς (ΕΕΔ 15, 516), ὁ ὁποῖος ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ ἐπαναλαμβάνει ποῖοι ἐργοδόται εἶναι ὑπόχρεοι, ὡς πᾶν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, ἡμεδαπὸν ἢ ἀλλοδαπόν, ἀσκοῦν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, αἱ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας οἱασδήποτε μορφῆς καὶ αἱ κατὰ παραχώρησιν τοῦ Δημοσίου τοιαῦται, οἱ πάσης φύσεως Τραπεζιτικοὶ Ὀργανισμοί, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οὗτοι ἀπολαμβάνουν ἀπαλλαγῶν ἢ τυγχάνουν εἰδικῶν προνομίων, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν δασικῶν, γεωργικῶν, κτηνοτροφικῶν καὶ ἁλιευτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀπ' εὐθείας καὶ δι' ἰδίων λογαριασμῶν διεξαγομένων ἐργασιῶν, εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Κανονισμοῦ ὁρίζονται αἱ κυρώσεις διὰ τὴν καθυστέρησιν καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν.

Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 601) ὡρίσθη καὶ εἰδικὴ ἐπὶ τοῦ «δώρου» Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους εἰσφορὰ ὑπὲρ της Ἐργατικῆς Ἑστίας.

Ἀρείου Πάγου 51/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Γιαννακόπουλος, Π. Βενιεράτος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 665/1937 περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ ἄρθρ. 4 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1688/1939, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 1875/1942, ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων προβλεπομένη ὑπὲρ της ἀναιρεσιβλήτου εἰσφορὰ βαρύνει ἕκαστον ἐργοδότην ἀνεξικωτέρου καθορισμοῦ τοῦ ὅρου τούτου. Ὑπὸ τὴν γενικὴν ταύτην ἔκφρασιν ἠδύνατο νὰ γενῇ

κρίσιν ἀγωγήν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἐν αὐτῇ αἴτημα καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν δικαστικὴν δαπάνην δίον ὅπως, τοῦ ἀναιρεσείοντος μὴ πλήρως ἀκουσθέντος κατὰ τὴν παροῦσαν δίκην, ἀνυμφηφισθῇ αὕτη ἐν μέρει κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια της διατάξεως του άρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ως έτροποποιήθη

Επιτρεπτή απόλυσις αναγκαστικώς τοποθετηθέντων πολεμιστών εις εξαιρετικάς μόνον περιπτώσεις, μη εφαρμοζομένων επ' αυτών των δυσμενών διατάξεων του Νόμου 2112 και των λοιπών εργατικών Νόμων.— Χρόνος δοκιμασίας αναγκαστικώς τοποθετηθέντων πολεμιστών κατ' Α.Ν. 1836/1951.— Δυνατή αντικατάστασις εντός εύλογου χρόνου από λήξεως 15θημέρου δοκιμασίας.—Προσδιορισμός εύλογου χρόνου υπό του Δικαστηρίου της ουσίας και εφαρμοστέα κριτήρια.—Παραπομπή υποθέσεως εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου.

Εύχάριστον έκπληξιν δοκιμάζει τις εκ της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως, επί αιτήσεως αναιρέσεως κατά της υπ' αριθ. 20630/1958 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών ως εφετείου (εισηγητής *Ν. Καλφαγιάννης*, ΕΕΔ 18, 307).

Ενώ διά προηγηθεισών αρεοπαγιτικών αποφάσεων (άμεσως προηγούμεναι ή υπ' αριθ. 21/1960, Τμ. Γ', εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 19, 150, και ή υπ' αριθ. 20/1960, εισηγητής ο αυτός, ΕΕΔ 19, 151) έφάνη, ότι από της πλευράς του Αρείου Πάγου έπρεπε να θεωρηται λελυμένον το γνωστον ζήτημα περί της εννοίας της περιωρισμένης διατάξεως του άρθρου 11 του α. ν. 1836/1951, ως ετροποποιήθη υπό του άρθρ. 10 ν. δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105), συνεχιζομένης ούτω της γνωστής οξυτάτης διαφωνίας του Αρείου Πάγου προς το Συμβούλιον της Επικρατείας, άνοίγεται διά της κατωτέρω εξαιρετικώς ενδιαφερούσης νεωτέρας αποφάσεως του Β' Τμήματος διέξοδος, όπως απομανθή ή Ολομέλεια του Αρείου Πάγου.

Είναι προς τιμήν του Αρείου Πάγου, ότι δεν δισταθη ακάμπτως προ των αντιθέτως αποφανθεισών προηγουμένων αποφάσεών του, επί ζητήματος, το οποίον επροκάλεσεν επανειλημμένας συζητήσεις, άλλ' επανεξήτασε το ζήτημα, καταλήξας εις άλλο συμπέρασμα περί της εννοίας του νόμου, το οποίον ήδη τελεί υπό την κρίσιν της Ολομελείας αυτού, πράγμα διά το οποίον ηύχήθημεν εις προηγηθέν σημείωμά μας (ΕΕΔ 18, 757).

Διά των σκέψεών της, κρυσταλλίνης πράγματι διαυγείας, ή εν λόγω αρεοπαγιτική απόφασις επαναλαμβάνει πρώτον τα υπό της Α.Π. 664/1955 (εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 42) νομολογηθέντα, ότι επί των κατά τον α.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστών δεν εφαρμόζονται αι ματαιούσαι τον σκοπόν του νόμου και δυσμενείς διατάξεις των κειμένων εργατικών νόμων (πρόκειται περί της διατάξεως του άρθρου 5 § 3 του νόμου 2112/1920 περί αποχής εκ της εργασίας, ως λύσεως της συμβάσεως εργασίας), διά να τονίση την αξίαν της παρεχομένης προστασίας, ή οποία, ως προφανώς σκέπτεται ή απόφασις, θα εξηφανίζετο πλήρως, εάν ή διάταξις είχε την δοθείσαν ήδη έννοιαν.

Αλλά και αι άλλαι σκέψεις της αρεοπαγιτικής αυτής αποφάσεως έχουν τοσαύτην λογικήν αναγκαιότητα, ώστε εν τω μέσω των επιμόνων συζητήσεων περί της αληθούς εννοίας του νόμου να μη δυσκολευθεί τις να οδηγηθή εις αυτήν.

Διατί, πράγματι, ως σκέπτεται ή απόφασις, δεν

θη αμφιβολία, αν ή εισφορά αύτη, επιβληθείσα ως πόρος της αναιρεσιβλήτου, σκοπούσης την ήθικήν, πνευματικήν και οικονομικήν προαγωγήν των εργαζομένων, βαρύνη πάντως ανεξαιρέτως τους εργοδότας και τους αποτελούντας έτι καινωφελείς οργανισμούς ή και τους απολαύοντας ειδικών προνομίων και απαλλαγών ή μόνον τους ασκούντας κερδοσκοπικήν επιχείρησιν. Την αμφιβολίαν ταύτην ήρεν ή συμφώνως προς το άρθρον 26 του Συντάγματος εκδοθείσα και εις ούδεμίαν διάταξιν αυτού αντικειμένη διάταξις του άρθρου 14 § 2 εδάφ. 3 του ν.δ. 2510/1953, ορίσασα ότι ή εν προκειμένω έννοια του όρου εργοδόται είναι, ότι ως τοιούτοι νοούνται πάντα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, τα ασκούντα επιχείρησιν ή εκμετάλλευσιν, αι επιχειρήσεις κοινής ωφελείας οιασδήποτε μορφής και αι κατά παραχώρησιν του Δημοσίου τοιαύται, οι πάσης φύσεως Τραπεζιτικοί Οργανισμοί, ανεξαρτήτως του άν απολαμβάνουν απαλλαγών ή τυγχάνουν ειδικών προνομίων, εξαιρουμένων μόνον των βασικών, γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, ως και των υπό του Δημοσίου άπ' ευθείας και δι' ίδιον λογαριασμόν διεξαγομένων εργασιών. Μετά την αυθεντικήν ταύτην ερμηνείαν σαφής είναι ή έννοια των ως άνω διατάξεων, ότι ή υπό τούτων προβλεπομένη υπέρ της αναιρεσειούσης Τραπέζης βαρύνει και την αναιρεσείουσαν. Ούτως αποφηνάμενον και τα δικάσαν Εφετείον ορθώς τας διαληφθείσας διατάξεις ήρμήνευσε και εφήρμοσε και ουδεμίαν άλλην παρεβίασε και απορριπτέοι οι περί του εναντίου 1ος, 2ος και 3ος λόγοι αναιρέσεως.

Κατά το άρθρον 9 § 1 εδάφ. 2 του ν. 1224/1944 επιχειρήσεις ή Οργανισμοί ιδιωτικού δικαίου, καθυστερούντες την καταβολήν της υπέρ της Εργατικής Εστίας εισφοράς πέραν του εν αυτώ οριζομένου χρόνου, υπόκεινται εις πρόσθετον επιβάρυνσιν 25 ο/ο. Ούτως ή διάταξις αύτη δεν τάσσει ως προϋπόθεσιν της επιβαρύνσεως υπαίτιον καθυστέρησιν, αρκούσης πάσης εις οιονδήποτε λόγον οφειλομένης, ως κατ' ορθήν ερμηνείαν της διατάξεως ταύτης έκρινε και το δικάσαν Εφετείον, και απορριπτέος ο περί του εναντίου 4ος λόγος αναιρέσεως.

θά προέκρινεν ὁ ἐργοδότης τήν ἀσφαλεστέραν μέθοδον τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀντικαταστάσεως (καί ἄνευ ἐξηγήσεως τῶν λόγων αὐτῆς, βλέπε καί Α.Π. 347/1957, εἰσηγητής *Γ. Βασδέκης*, ΕΕΔ 16, 652, Α.Π. 404/1959, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1187), ἀλλά θά κατέφευγεν εἰς τήν Πρωτοδικειακήν Ἐπιτροπήν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἵνα ζητήσῃ τήν (ἀβεβαίαν) ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ, ὁπότε καί ἄν ἐπετύγχανε ταύτην θά κατέβαλλε καί τήν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112. Ἐνδιαφέροντα καί τά κατ' ἀπομάκρυνσιν προηγηθεισῶν ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων περί εὐλόγου χρόνου ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ὑπομνηστικομένα (βλέπε Α.Π. 497/1956, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 15, 1248, Α.Π. 52/1957, εἰσηγητής *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 16, 214 περί τοῦ κατ' ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 διορισμοῦ εἰς κενάς θέσεις, Α.Π. 248/1958, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 514, Α.Π. 545/1958, εἰσηγητής ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 789).

Ἀρείου Πάγου 68/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Οἰκονομόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Χατζόπουλος, Σ. Γραββάνης

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 1, 7 §§ 1 καί 2 καί 11 νόμου 1836]1951, ὡς τό τελευταῖον ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 ν. δ. 2657]1953, καθ' ἃς ἐπιτρέπῃ ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν εἰς ἐξαιρετικάς μόνον περιπτώσεις, περιοριστικῶς ἀναφερομένας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι καθ' ὅλον τό χρονικόν διάστημα τῆς ὑπό τοῦ νόμου παρεχομένης προστασίας οὗτοι ἀπολαύουν μονιμότητος καί δέν ἔχουν ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμογήν αἱ δυσμενεῖς διά τούς λοιπούς μισθωτούς διατάξεις τοῦ νόμου 2112]1920 καί τῶν λοιπῶν ἐργατικῶν νόμων, ὡς τοῦτο ἐκράτησεν ἐν τῇ δικαστικῇ ἑρμηνείᾳ.

Ἡ προστασία αὕτη θά ἐξηφανίζετο πλήρως, ἐάν ἀνεγνωρίζετο εἰς τόν ἐργοδότην τό δικαίωμα, ὅπως προβαίνῃ ἐλευθέρως καθ' ἅπαντα τόν χρόνον τῆς προστασίας εἰς τήν ἀπόλυσιν αὐτῶν δι' αἰτήσεως πρός τό οἰκεῖον Συμβούλιον περί ἀντικαταστάσεώς των, ὑπό μόνον τόν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος περιορισμόν, ὅστις ἐντοπίζεται εἰς λόγους ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου ἐκ κακοβουλίας ἢ ἐξ ἐκδικήσεως, ἀφ' οὗ, ὡς ὀρθῶς ἐκρίθη, ὁ ἐργοδότης δέν ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐξηγήσῃ τούς λόγους τῆς ζητουμένης ἀντικαταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ ταχθεῖσα προθεσμία τῶν 15 ἡμερῶν ἀπό τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας, εἰσω τῆς ὁποίας δέν συγχωρεῖται ὑποβολή αἰτήσεως περί ἀντικαταστάσεως, δικαιολογητικόν λόγον ἔχει, ὡς καί ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου 2657]1953 ἀναφέρεται, ὅπως δοθῇ εἰς τόν ἐργοδότην ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος διά τήν δοκιμασίαν τοῦ μισθωτοῦ, θά ἦτο δέ ἀντικρυς ἀντίθετον πρός τόν σκοπόν τοῦ νόμου νά γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὁ χρόνος οὗτος πρός δοκιμασίαν εἶναι δυνατόν νά καλύψῃ ὁλόκληρον πενταετίαν καί κατά τρόπον ὥστε ὁ τοποθετηθείς πολεμιστής οὐ μόνον νά στερῆται τῆς μονιμότητος, ἀλλά καί νά ὑπολείπηται τῶν κοινῶν μισθωτῶν, ἀφοῦ ἀντικαθιστάμενος στερεῖται τῆς ὑπό οὗ νόμου 2112]1920 παρεχομένης ἀποζημιώσεως μέ τό ἀβέβαιον ἀντιστάθμισμα τῆς τοποθετήσεώς του εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν.

Ἐξυπακούεται ὅθεν ἐκ τῆς λογικῆς ἀλληλουχίας τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐντός εὐλόγου χρόνου ἀπό τῆς λήξεως τοῦ ἀνω 15θημέρου δύναται νά ζητήσῃ τήν ἀντικατάστασιν, τόν εὔλογον δέ χρόνον θά προσδιορίσῃ τό Δικαστήριον τῆς οὐσίας ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, λαμβάνον ἰδίᾳ ὑπ' ὄψιν τό εἶδος τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅπερ καθιστᾷ ἀναγκαίαν τήν ἐπιμήκυνσιν τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας, ἢ τήν τυχόν ἀποχήν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας κατά τό ὁριαθέν ὑπό τοῦ νόμου δεκαπενθήμερον διά λόγους ἀνωτέρας βίας, ἀσθενείας ἢ ἀπεργίας. Ἀσκησιν δέ δικαιώματος ἐντός εὐλόγου χρόνου ἐθεχθη τό Δικαστήριον τοῦτο ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καί ἄνευ νομοθετικῆς ἐπιταγῆς, ὡς εἰς τήν περίπτωσιν τῆς τριετοῦς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ νόμου 1836]1951 καί τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198]1955.

Ἐπί τῇ ἐναντίᾳ ἐκδοχῇ, θά κατηργεῖτο ἐν ταῖς πράγμασιν ἡ διαδικασία τῆς ἀπολύσεως ὑπό τῶν οἰκείων Συμβουλίων, ἀφοῦ ὁ ἐργοδότης θά προέκρινεν, ἀντί τῆς ἀπολύσεως, τήν ἀσφαλεστέραν δι' αὐτόν μέθοδον τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ, τοῦτο δέ καταλήγει εἰς ὄφελος ἀποκλειστικῶς καί μόνον τῶν ὀλίγων τῶν ὑποκειμένων εἰς ἀπόλυσιν πολεμιστῶν, οἵτινες δέν ἀπολαύουσι τῆς προστασίας τοῦ νόμου διά τῆς παρεχομένης εἰς αὐτούς δυνατότητος πρός ἐπαναδιορισμόν ὑπό τῶν Συμβουλίων καί εἰς βάρος τῆς μεγάλης πλειονότητος τῶν λοιπῶν πολεμιστῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἢ μή.

Οὕτως ὅθεν ἀποφανθέν τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὀρθῶς ἡρμήνευσε τάς διαληφθείσας διατάξεις καί ἔδει νά ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος ὁ περί τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως. Πλήν ὅμως μετά τήν ἐξενεχθεῖσαν ὑπό τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐναντίαν γνώμην ἐπί τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ ζητήματος διά προγενεστέρων ἀποφάσεών του δέον ὅπως παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τήν Ὁλομέλειαν ταύτου Δικαστηρίου τούτου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 § 3 νόμου 3810]1957.

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ

Συνταγματικότης ν. δ. 3855|1958 περί τοῦ τρόπου προσλήψεως

Εὐχέρεια ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Συντάγματος ἱδρύσεως ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἐξασφαλιζομένης τῆς ἐλευθερίας ἱδρύσεως, διοικήσεως καὶ λειτουργίας αὐτῶν.—Ἐλευθέρα κατὰ τὸ ν.δ. 3855|1958 ἡ ἐπιλογὴ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ ἀνεκτὴ ἡ καθιερουμένη τριετία ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως, μὴ ἀντιτιθεμένου τούτου εἰς τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος.—Δυνατοὶ ἐκ τοῦ Συντάγματος περιορισμοὶ ἐλευθερίας τοῦ ἐπαγγέλματος, ὁριζόμενοι γενικῶς κατὰ τρόπον ἀντικειμενικὸν καὶ δικαιολογούμενοι ἐξ ἀποχρώντων λόγων δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος.— Ἰσχὺς Ν.Δ. 3855|1958.— Παράνομος διορισμὸς ἐπὶ τριετίαν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

Ἡ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Οἱ ἰδιοκτῆται ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ αἰτοῦντες, ὑπέβαλον αἰτήσεις μετὰ καταλόγου προσληπτέων ὑπ' αὐτῶν καθηγητῶν διὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1958-1959 δι' ἐγκρισιν πρὸς τοὺς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῆς περιφερείας, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγονται τὰ ἐκπαιδευτήριά των.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Α' Ἐκπαιδευτικῆς Περιφερείας διὰ πράξεως του προέβη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ψηφισθέντος ν. δ. 3855/1958 εἰς τὸν διορισμὸν τῶν προταθέντων ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς περιφερείας του ὄχι μόνον διὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1958 - 1959, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἑπόμενα δύο ἔτη.

Τῆς πράξεως αὐτῆς ἐζητήθη ἡ ἀκύρωσις ὡς πρὸς τὸν ἐπὶ τριετίαν διορισμὸν τῶν καθηγητῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ ν. δ. 3855/1958, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐγένετο ὁ διορισμός, ἀντίκειται εἰς τὰ ἄρθρα 16 ἐδ. ε', 3 καὶ 4 τοῦ Συντάγματος καὶ ἑπομένως ὡς ἀνίσχυρος δὲν δύναται νὰ θεμελιώσῃ τὸν γενόμενον διορισμόν.

Περὶ τοῦ τρόπου προσλήψεως καὶ μισθοδοσίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων προβλέπει ἤδη τὸ ν. δ. 3855/1958 (ΕΕΔ 17, 1195).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ ἡ ἐπιλογὴ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων γίνεται ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καθοριζόμενα προσόντα.

Ὑπὸ τὸ προηγούμενον καθεστὼς τοῦ νόμου 3013/1954 (ΕΕΔ 13, 1221) εἶχε κριθῆ, ὅτι ἐφ' ὅσον δι' αὐτοῦ οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιλογῆς τοῦ προσωπικοῦ των, ἐν τῇ ἐννοίᾳ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 ἐδ. 2 τοῦ Συντάγματος εἶναι καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο, πρόκειται περὶ ἀντισυνταγματικῆς διατάξεως καὶ συνεπῶς ἀνισχύρου (βλέπε Σ. Ε. 734/1955, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 14, 1030, Πρωτοδικείου Πειραιῶς 2578/1955, εἰσηγητὴς *Ξ. Ξανθόπουλος*, ΕΕΔ 14, 1054).

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἐρευνῶσα τὸν νέον αὐτὸν νόμον ἀπὸ συνταγματικῆς ἀπόψεως, θεωρεῖ τοῦτον ὡς συμπορευόμενον πρὸς τὰς συνταγματικὰς διατάξεις, δοθέντος ὅμως ὅτι ὁ ἀνωτέρω νόμος ἐδημοσιεύθη τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1958, ἡ δὲ ἰσχύς αὐτοῦ ἤρξατο ἀπὸ 20 Ὀκτωβρίου 1958, ἡ ἀπόφασις δέχεται, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι τὸ ἄρθρον 1 § 2 ὁρίζει, ὅτι ὁ οἰκεῖος Ἐπιθεωρητὴς ἐγκρίνει τελικῶς τοὺς διορισμοὺς τῶν ἐχόντων ἐκ τῶν προτεινομένων τὰ προσόντα καὶ κοινοποιεῖ αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ τὸ προτεῖνον σχολεῖον μέχρι 15 Σεπτεμβρίου τὸ βραδύτερον, ὅτε δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἐν λόγῳ νόμου διὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1958 - 1959 καὶ συνεπῶς οἱ διορισμοὶ νὰ ἰσχύουν ἐπὶ τριετίαν τοὐλάχιστον, ὡς ὁρίζεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 § 3 τοῦ ἀνωτέρω ν. δ/τος.

Σημειωτέον ὅτι ἐπὶ διορισμοῦ διδασκαλίσσης εἰς ἰδιωτικὸν ἐκπαιδευτήριον κατόπιν τῆς ἀπὸ 6.2.1959 πράξεως τοῦ ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Δημοτικῶν Σχολείων Β' περιφερείας Ἀθηνῶν καὶ ἀπολύσεως αὐτῆς πρὸ τῆς ὁριζομένης εἰς τὸ ἄνω ν. δ/γμα τριετίας ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 198/1960 (Πρωτοδίκης *Δ. Κουτσόπουλος*) ἐδέχθη τὰ ἑξῆς : Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 3855/1958 σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ μετὰ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, ἤτοι συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 103 τοῦ Εἰσ. Ἀ.Κ. Νόμου, ἀπὸ τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1958 γενόμενοι διορισμοὶ διδασκάλων εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια ἰσχύουσι τοὐλάχιστον ἐπὶ τριετίαν, ἐὰν βεβαίως συνεχίζηται ἡ λειτουργία τοῦ ἐκπαιδευτηρίου καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα. Ὅθεν καὶ ὁ διορισμὸς τῆς ἐναγούσης, γενόμενος κατὰ τὴν διαδικασίαν τὴν ὁριζομένην ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 3855/1958, δὲν θὰ ἰσχύσῃ μόνον μέχρι λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1958 - 1959, ἀλλ' ἐπὶ τριετίαν τοὐλάχιστον, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι διὰ τῶν διορισμῶν τῆς ἐναγούσης δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ προμνησθὲν ν. δ/γμα, ἀλλὰ τὸ προηγούμενον τούτου νομοθετικὸν καθεστώς, μὴ νόμιμος τυγχάνει, δεδομένου ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄνω ν. δ/τος θεωρεῖται καταργηθεῖσα πᾶσα ἄλλη διάταξις, ὁριζουσα διάφορον χρόνον ἰσχύος τοῦ διορισμοῦ. Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ ὅτι ὁ διορισμὸς τῆς ἐναγούσης ἐγένε-

το διαρκούντος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους 1958 - 1959, κατά τήν ἔναρξιν τοῦ ὁποίου ἰσχυε διάφορον νομοθετικόν καθεστώς, οὐδόλως ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογή τοῦ προμνησθέντος ν. δ/γματος, ἀφοῦ ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως προκύπτει ὅτι ἡ ἰσχύς του δέν ἄρχεται μετά δεκαήμερον ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς του, ἀλλ' ἀπό τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1959 - 1960. Καί εἶναι μέν ἀληθές ὅτι διά τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ἐν λόγῳ ν.δ/γματος ὁρίζεται, ὅτι οἱ διορισμοί κοινοποιοῦνται ὑπό τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ τό βραδύτερον μέχρι τῆς 15ης Σεπτεμβρίου, ἐκ τούτου ὅμως δέν συνάγεται, ὅτι ἠθελήθη ἡ ἰσχύς τούτων ἀπό τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1960. Ὁ προσδιορισμός τῆς ὡς ἄνω χρονολογίας ἐτέθη οὐχί διά νά ὑποδηλώσῃ τόν χρόνον ἰσχύος τοῦ ν.δ 3805 (ὅπερ, ἄν ἤθελεν ὁ Νομοθέτης, ρητῶς θά τό ὡριζε), ἀλλ' ἁπλῶς καί μόνον διά τήν ἐπίτευξιν τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν σχολείων, δι' ἣν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νά ὑφίστανται διωρισμένον διδακτικόν προσωπικόν κατά τήν ἔναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Ὁσάκις ὅμως ἀναιρεῖται, διαρκοῦντος τοῦ ἔτους, ἀνάγκη συμπληρώσεως τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, οὐδόλως κωλύονται οἱ ἰδιοκτῆται ἐκπαιδευτηρίων, τοὐναντίον δέ ἰσχυροῦνται νά προβαίνουν εἰς τήν προσληψιν διδασκάλων, ἀκολουθοῦντες τήν ὑπό τῶν ἄνω διατάξεων διαδικασίαν τοῦ διορισμοῦ των διά πράξεως τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1258/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ Μελισσηνός*
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Δάρας*
Δικηγοροι οἱ κ.κ. Λ Τσάτσος, Η. Παρασκευάς, Α. Γιαννουλάτος, Πάρεδρος τοῦ Ν μικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Φ. Βεγλερῆς

Τό ἄρθρον 16 §§ 5' τοῦ Συντάγματος ὁρίζει, ὅτι ἐπιτρέπεται κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς εἰς ἰδιώτας μή ἐκπεπληρωμένους τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καί εἰς νομικά πρόσωπα ἡ ἵδρυσις ἐκπαιδευτηρίων λειτουργούντων κατά τό Σύνταγμα καί τούς νόμους τοῦ Κράτους.

Ἡ συνταγματική αὕτη διάταξις, καθιεροῦσα τήν ἐλευθερίαν τῆς παιδείας ἐν Ἑλλάδι πρός πληρεστέραν ἀνάπτυξιν καί εὐρυτέραν διάδοσιν αὐτῆς, παρέχει εἰς τούς ἐνδιαφερομένους ἰδιώτας καί νομικά πρόσωπα τήν εὐχέρειαν, ὅπως ἱδρύουν ἰδιωτικά ἐκπαιδευτήρια, σκοποῦντα τήν ἐνίσχυσιν καί βελτίωσιν τῆς διά τῶν δημοσίων ἐκπαιδευτηρίων παρεχομένης ἐκπαιδεύσεως, καί ἐξασφαλίζει τήν ἐλευθερίαν τῆς ἱδρύσεως, διοικήσεως καί λειτουργίας αὐτοῦ, οὐσιώδες περιεχόμενον τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ καί ἡ ὑπό τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ἐκπαιδευτηρίου ἐπιλογή τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ὑπό τόν ὅρον ὅπως ἐξυπηρετῆται ὁ σκοπός, δι' ὃν παρεχωρήθη ἡ ἐλευθερία αὕτη (Σ.Ε. 734/1955). Οὕτως ὁ Νομοθέτης δέν ἀποκλείεται νά θεσπίζῃ ἐξ ἀντικειμένου ὅρους καί περιορισμούς, σκοποῦντας τήν ἐξασφάλισιν τῶν ἀναγκαίων ἐγγυήσεων διά τήν πραγμάτωσιν τοῦ ἐπιδιωκομένου διά τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων σκοποῦ, ὁρκεῖ οἱ θεσπιζόμενοι ὅροι καί περιορισμοί νά μή ἀναιροῦν κατ' οὐσίαν τήν καθιερουμένην συνταγματικήν ἐλευθερίαν τῆς λειτουργίας τῆς διοικήσεως αὐτῶν. Ἑπομένως διάταξις νόμου, ἐξασφαλίζουσα τήν ἐλευθέραν ἐπιλογήν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ἀλλά καθιεροῦσα τό ὑποχρεωτικόν τῆς προσλήψεως τούτου ἐπί ὡρισμένον χρόνον, ἐφ' ὅσον ὁ χρόνος οὗτος εἶναι εὔλογος, ὥστε νά μή ἀναιρῆται κατά βάσιν ἡ ἐλευθερία αὕτη, διά τήν κατοχύρωσιν καί τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ὅπερ ἀποτελεῖ τόν ἕτερον παράγοντα τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως, καί ἐντεῦθεν πρός ἐξασφάλισιν τῆς καλῆς λειτουργίας τοῦ ἰδιωτικοῦ σχολείου καί καλυτέραν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς παιδείας, δέν ἀντίκειται εἰς τήν μνησθεῖσαν συνταγματικήν διάταξιν.

Ἐν προκειμένῳ τό ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3855/1958 «περί τρόπου προσλήψεως καί μισθοδοσίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων», ἐπί τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ὁρίζει «1. Ἡ ἐπιλογή τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων γίνεται ὑπό τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν ἐκ τῶν ἐχόντων τά ὑπό τῶν κειμένων διατάξεων καθοριζόμενα προσόντα. 2) Ὁ οἰκεῖος Ἐπιθεωρητής ἐγκρίνει τελικῶς τούς διορισμούς τῶν ἐχόντων ἐκ τῶν προτεινομένων τά προσόντα καί κοινοποιεῖ αὐτούς πρός τούς ἐνδιαφερομένους καί τό πρωτεῖον σχολεῖον μέχρι 15 Σεπτεμβρίου τοῦ βραδύτερον. . . 3) Οἱ κατά τά ἀνωτέρω γενόμενοι διορισμοί ἰσχύουν ἐπί τριετίαν τοὐλάχιστον, ἐφ' ὅσον τό σχολεῖον συνεχίζῃ τήν λειτουργίαν του».

Διά τῆς διατάξεως ταύτης ἀφίεται ἐλευθέρα ἡ ἐπιλογή τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων εἰς τούς ἰδιοκτήτας τούτων. Περαιτέρω ἡ καθιερουμένη τριετία ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως αὐτοῦ εἶναι κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ἀνεκτή, ὡς ταυτιζομένη μέ τά ἀκραῖα ὅρια τοῦ εὐλόγου χρόνου, καί οὐδαμοῦ τήν συνταγματικῶς προστατευομένην κατά τά ἄνω ἐλευθερίαν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων ἐν τῇ ἐπιλογῇ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ διάταξις αὕτη δέν ἀντίκειται εἰς τό ἄρθρον 16 §§ 5' τοῦ Συντάγματος καί ὁ τά ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος.

Κατά παγίαν νομολογίαν τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Συντάγματος, δι' οὗ θεσπίζεται τό ἀπαραβίαστον τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, εἰς ἣν περιλαμβάνεται ἡ ἐλευθερία τῆς ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ καί πρός τό ἄρθρον 3 αὐτοῦ, δι' οὗ καθιεροῦται ἡ ἀρχή τῆς ἰσότητος τῶν Ἑλλήνων ἐνώπιον τοῦ νόμου καί τῆς ὁμοιομόρφου μεταχειρίσεως αὐτῶν ὑπό τάς αὐτάς ἢ ὁμοίας περιστάσεις, συνάγεται μέν, ὅτι ἐπιβάλλεται καί εἰς τήν νομοθετικήν ἐξουσίαν σεβασμός καί ἴση κατ' ἀρχήν μεταχείρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐργασίας, δύναται ὅμως ὁ νόμος νά ἐπιβάλῃ περιορισμούς τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐπαγγέλματος, ἐφ' ὅσον οὗτοι ὁρίζονται γενικῶς κατά τρόπον ἀντικειμενικόν καί δικαιολογοῦνται ἐξ ἀποχρώντων λόγων δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ μνησθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3855/1958, ὑπαγορευθεῖσα ἐκ λόγων προστασίας μιᾶς κατηγορίας μισθωτῶν ἔναντι τῶν ἐργο-

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Διάρκεια θητείας διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ σωματείου

Ἔλλειψις τῶν πρός διοίκησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου ἀπαιτουμένων προσώπων ἢ σύγκρουσις τῶν συμφερόντων τούτων πρός τά τοῦ νομικοῦ προσώπου.—Διορισμός, κατ' ἄρθρ. 69 Α.Κ., ὑπό τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ ἔχοντος ἔνναμον συμφέρον, προσωρινῆς διοικήσεως.—Ἔννοια ἐλλείψεως διοικήσεως.—Διάρκεια θητείας διοικητικοῦ συμβουλίου.

Πρόεδρος Πρωτ. Ἀθηνῶν 17439/1959

Πρόεδρος: ὁ κ. *Κ. Μέρμηγκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ἐμμανουήλ, Π. Θεοφίλου, Π. Κυούσης

Κατά τό ἄρθρον 69 Α.Κ. ἐάν ἐλλείπωσι τά πρός διοίκησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου ἀπαιτούμενα πρόσωπα ἢ συγκρούωνται τά συμφέροντα τούτων πρός τά τοῦ νομικοῦ προσώπου, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ ἔχοντος ἔνναμον συμφέραν, διορίζει προσωρινήν διοίκησιν. Κατά τήν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἔλλειψις διοικήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου ὑπάρχει εἴτε διότι δέν διωρίσθησαν εἰσέτι, εἴτε διορισθέντα δέν ὑπάρχουσι νῦν ἐξ οἱουδήποτε λόγου, ἤτοι καί ὅταν ἔληξεν ὁ ὑπό τοῦ καταστατικοῦ ἀριζόμενος χρόνος θητείας τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως (Γεν. Ἀρχαί *Γεωργοπούλου* ὑπ' ἄρθρ. 69 Α.Κ. § 2, ἔδάφ. α' σ. 178). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις, ἐν ᾗ ἐκτίθεται, ὅτι ἡ ἀπό τοῦ Φεβρουαρίου 1954 ἐκλεγεῖσα διοίκησις τοῦ σωματείου ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις Διευθυντῶν Ἑλληνικοῦ Τύπου» δέν ἔχει προβῆ μέχρι τοῦδε εἰς σύγκλησιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως καί ἐνέργειαν ἀρχαιρεσιῶν πρός ἀνάδειξιν νέου διοικητικοῦ συμβουλίου, αὕτινες ἡ θητεία, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 17 § 1 τοῦ καταστατικοῦ, εἶναι ἐνιαύσιος καί αἰτεῖται ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὑφίσταται ἔλλειψις διοικήσεως, ὅπως διορισθῇ προσωρινή διοίκησις, ἐπί τῷ τέλει συγκλήσεως γενικῆς συνελεύσεως διά τήν ἀνάδειξιν νέου διοικητικοῦ συμβουλίου, εἶναι νόμιμος, νομιμοποιουμένων ἁπάντων τῶν αἰτούντων πρός ἔγερσιν αὐτῆς καίτοι ἐξ αὐτῶν μόνον οἱ δος καί 9ος δέν καθυστεροῦν τάς συνδρομάς των πρός τό σωματεῖον (σχετικῶς τό προσαγόμενον ἔγγραφον[1], καθ' ὅσον ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ καταστατικοῦ προκύπτει, ὅτι ἡ καθυστέρησις συνδρομῆς ἐκ μέρους μέλους μόναν ἀποτέλεσμα ἔχει, ὅτι ἀποκλείεται τῶν ἐργασιῶν τῆς γενικῆς συνελεύσεως.

Εἰς τήν προκειμένην δίκην νομίμως παρεμβαίνουσιν οἱ ὡς ἄνω ἀναφερόμενοι, μέλη τοῦ σωματείου, ἀξιοῦντες τήν ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως.

Πράγματι συμφώνως τῇ ἄνω διατάξει τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου ἡ θητεία τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου διαρκεῖ ἐν ἔτος, μετά τήν πάροδον τοῦ ὁποίου ἐκλέγεται νέον κατά πλειοψηφίαν ὑπό τῆς γενικῆς συνελεύσεως. Ἐν τῷ καταστατικῷ δέν ὁρίζεται, ὅτι μετά τήν πάροδον τοῦ ἀνωτέρω χρόνου ἐξακολουθεῖ τό παλαιόν διοικητικόν συμβούλιον διοικοῦν τό σωματεῖον μέχρις ἐκλογῆς νέου, ὁπότε δέν ὑπάρχει ἔλλειψις διοικήσεως, ἐκτός ἐάν σκοπίμως παρατείνηται ἡ μή σύγκλησις τῆς γενικῆς συνελεύσεως διά τήν ἐκλογήν νέας διοικήσεως, ἡ δέ διάταξις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ καταστατικοῦ, καθ' ἣν μέχρι νέου διοικητικοῦ συμβουλίου τό παραιτηθέν συνεχίζει τήν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του, σαφῶς προκύπτει, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου καί τοῦ ἀμέσως προηγουμένου, ὅτι ἀφορᾷ διακοπήν τῆς ἐνιαυσίου θητείας τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου λόγῳ παραιτήσεως αὐτῶν καί οὐχί τήν περί ἧς πρόκειται.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τοῦ νομίμως ἐξετασθέντος μάρτυρος Ν.Π., τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καί τῆς ἐν γένει διεξαχθείσης διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ὅτι ὑφίσταται ἔλλειψις διοικήσεως τοῦ σωματείου, καθ' ὅσον ἀπό τῆς 21ης Φεβρουαρίου 1954, ὅτε, κατά τό προσαγόμενον πρακτικόν ἀρχαιρεσιῶν, ἐξελέγη τό ἐν αὐτῷ διοικητικόν συμβούλιον, οὐδεμία ἐνέργεια ἐγένετο πρός ἐκλογήν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, καίτοι, κατά τά ρηθέντα, ἡ θητεία αὐτοῦ εἶχε λήξει ἀπό τῆς ὡς ἄνω ἐκλογῆς μετά πάροδον ἔτους. Δέν ἔχει δέ ἀ-

---

βατῶν αὐτῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων καί βελτιώσεως τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως, θεωρίζουσα δέ ἐξ ἀντικειμένου περιορισμούς εἰς τούς ἰδιοκτήτας τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, αἵτινες δικαιολογοῦνται ἐκ λόγων δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος, τελεῖ κατά μείζονα λόγον ἐντός τοῦ ὁρίου τῶν κατά τά ἄρθρα 3 καί 4 τοῦ Συντάγματος ἐπιτρεπτῶν περιορισμῶν καί τά ἐναντία περί ἀντιθέσεως ταύτης εἰς τά ἄρθρα ταῦτα τοῦ Συντάγματος διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως ὑποστηριζόμενα τυγχάνουν ἀβάσιμα καί ἀπορριπτέα.

Ἡ Ἰσχύς τοῦ ν.δ. 3855]1958, ἐλλείψει ἀντιθέτου ἐν αὐτῷ διατάξεως, ἤρξατο μετά δεκαήμερον ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς του, ἤτοι ἀπό 20 Ὀκτωβρίου 1958. Κατά τό ἄρθρον 1 αὐτοῦ ὡς ἐρρήθη, ἡ ὑπό τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ ἔγκρισις τοῦ διορισμοῦ τοῦ ὑπό τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων προτεινομένου πρός πρόσληψιν προσωπικοῦ δέον νά λάβῃ χώραν τό βραδύτερον μέχρι 15ης Σεπτεμβρίου. Ἑπομένως ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς Ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος δέν ἦτο δυνατή ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 1 διά τό σχολικόν ἔτος 1958—1959, διά τό ὁποῖον ἔδει νά ἐφαρμοσθῇ τό παλαιόν νομοθετικόν καθεστώς. Κατ' ἀκολουθίαν παρά τόν νόμον ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἀπό τῆς ἀπόψεως ταύτης προέβη εἰς τόν διορισμόν τοῦ προταθέντος διά τό σχολικόν ἔτος 1958—1959 διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἐπί μίαν τριετίαν καί δέον νά ἀκυρωθῇ κατά τόν βάσιμον περί τούτου σχετικόν λόγον ἀκυρώσεως, γενομένης δεκτῆς τῆς αἰτήσεως καί ἀπορριπτομένης τῆς παρεμβάσεως ὡς πρός τόν Σύνδεσμον Ἱδρυτῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων.

ξιαν ὅτι τὸ οὕτω ἐκλεγὲν διοικητικὸν συμβούλιον ἔχει προέλθει εἰς διαφόρους ἐνεργείας κατὰ τὰ ἔτη 1958 καὶ 1959 πρὸς τὰς Ἀρχὰς σχετικῶς πρὸς τὸ σωματεῖον, οὐδὲ ὅτι μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως συνεκλήθη ὑπ' αὐτοῦ ἡ γενικὴ συνέλευσις διὰ τὴν 13ην Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. πρὸς ἀνάδειξιν νέου διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ἡ σύγκλησις αὐτῆς γίνεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ καταστατικοῦ ὑπὸ τοῦ ἐγκύρως ὑπάρχοντος διοικητικοῦ συμβουλίου ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν.

Ἑπομένως δίον ὅπως διορισθῇ προσωρινὴ διοίκησις τοῦ σωματείου, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κρινομένων καταλλήλων ἐν τῷ διατακτικῷ μελῶν τοῦ σωματείου, δεκτῆς ἐν μέρει καθιστωμένης τῆς αἰτήσεως.

Παρατηρήσεις

Τὸ σωματεῖον διοικεῖται ὑφ' ἑνὸς ἢ πλειόνων προσώπων. Ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, ἐκτὸς ἐὰν τὸ καταστατικὸν ὁρίζῃ ἄλλως (ἄρθρον 65 Α.Κ.).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 67 Α.Κ., ὁ ἔχων τὴν διοίκησιν ἐπιμελεῖται τῶν ὑποθέσεων τοῦ σωματείου καὶ ἀντιπροσωπεύει τοῦτο δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως. Τέλος, κατὰ τὸ ἄρθρον 68, ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 67 Α.Κ. παρεχομένη εἰς τὸν διοικοῦντα τὸ σωματεῖον γενικὴ ἐξουσία περὶ διαχείρισιν τῶν ὑποθέσεων καὶ ἀντιπροσώπευσιν δύναται νὰ περιορισθῇ ἢ καὶ εἰδικευθῇ διὰ τοῦ καταστατικοῦ καὶ ὁ τοιοῦτος προσδιορισμὸς ἰσχύει καὶ ἔναντι τρίτων, περίπτωσις, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν μοναδικὴν τοιαύτην τῆς πρὸς τὰ ἔξω ὑποχρεωτικῆς δυνάμεως τοῦ καταστατικοῦ (*Α. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελὶς 33).

Κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ διατάξεις περὶ ἀντιπροσωπεύσεως καὶ ἐντολῆς ἐφαρμόζονται.

Ἐκ τοῦ καταστατικοῦ ἑπομένως τοῦ σωματείου θὰ ἀνεύρωμεν ποῖαι δι' αὐτοῦ ἐχορηγήθησαν ἐξουσίαι εἰς τὸ συμβούλιον καὶ διὰ πόσον χρόνον ἡ διοίκησις περιεβλήθη μὲ τὰς ἐξουσίας αὐτάς.

Δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 70 Α.Κ. τὸ σωματεῖον εὐθύνεται διὰ τὰς πράξεις τοῦ διοικοῦντος αὐτὸ ὀργάνου, αἵτινες ἐνηργήθησαν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας, ἣν τοῦτο ἀντλεῖ ἐκ τοῦ καταστατικοῦ (*Κ. Σοῦρλος*, Ἐφ. Ἑλλ. Νομικῶν, τόμος ΙΕ, σελ. 666), ἀναγκαίως ἕπεται, ὅτι πᾶσα πρᾶξις τῆς διοικήσεως γενομένη καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐκ τοῦ καταστατικοῦ ἐξουσίας του, εἶναι ἄκυρος, μὴ συνέπειαν τὸ σωματεῖον νὰ μὴ δεσμεύηται ἐκ ταύτης.

Ἐπειδὴ δὲ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν ἡ διοίκησις ἀντλεῖ ἐκ τοῦ καταστατικοῦ περιλαμβάνεται καὶ ἡ χρονικὴ αὐτῆς διάρκεια (Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 11050/1959, ΕΕΔ 17 σελ. 923) ἀναγκαίως προκύπτει, ὅτι ἡ ἐξουσία τῆς διοικήσεως παύει ὑφισταμένη ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἔληξεν ὁ χρόνος τῆς θητείας της, ὁ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὁριζόμενος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἠδύνατο αὐτὴ νὰ ἐνασκήσῃ τὰς ἐκ τοῦ καταστατικοῦ χορηγηθείσας αὐτῇ ἐξουσίας (Γνωμοδότησις Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου 22/1946, Θέμ. ΝΖ' σελ. 301).

Ὀρθῶς ἑπομένως ἡ ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἀνυπαρξίαν διοικήσεως, προέβη εἰς τὸν διορισμὸν προσωρινῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς (βλέπε καὶ Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 11050/1959, ἔνθ' ἀνωτ., Προέδρου Πρωτ. Βόλου 442/1950, ΕΕΔ 10 σελ. 236, Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Κράτους 5/1948, ΕΕΔ 7 σελ. 301). Ἡ περίπτωσις τοῦ ἄρθρου 717 Α.Κ. εἶναι ἄσχετος καὶ δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς.

Διάφορος θὰ πρέπει νὰ δοθῇ λύσις, ἐὰν ὑφίσταται ρήτρα ἐν τῷ καταστατικῷ, ὁρίζουσα ὅτι τὰ μέλη τῆς διοικήσεως διατηροῦσι τὴν ἰδιότητα αὐτῶν μέχρι τῆς ἐκλογῆς νέας τοιαύτης.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ διοίκησις, ἀντλοῦσα τὰ δικαιώματά της ἐκ τοῦ καταστατικοῦ, συνεχίζει νομίμως τὰς ἐργασίας της μέχρις ὅτου ἐκλεγῇ ἡ νέα διοίκησις καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 69 Α.Κ., ἐκτός, ἐάν, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, σκοπίμως παρατείνεται ἡ μὴ σύγκλησις τῆς νέας συνελεύσεως, ὁπότε ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν δύναται νὰ ἐπέμβῃ κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν ἄρθρῳ 69 Α.Κ. ἀναφερόμενα.

Ὀρθῶς ὁμοίως ἡ ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι τὰ καθυστεροῦντα τὰς συνδρομὰς των μέλη δικαιοῦνται κατὰ τὸ ἄρθρον 69 Α.Κ. νὰ ζητήσωσι τὸν διορισμὸν προσωρινῆς διοικήσεως.

Ἡ καθυστέρησις τῶν συνδρομῶν δὲν συνεπάγεται τὴν ἀποβολὴν τοῦ μέλους, ἐκτός, ἐὰν τὸ καταστατικὸν ὁμιλῇ περὶ ταύτης, ἀλλὰ καὶ πάλιν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀπόφασις περὶ διαγραφῆς (Πρ. Βερ. 53/1949, Ἐφ. Ἑλ. Νομ. τόμος ΙΣΤ', σελ. 411), μέχρι τῆς ὁποίας νομίμως τὸ μέλος ἐνασκεῖ τὸ δικαίωμά του.

Ἐφ' ὅσον κατὰ ταῦτα παραμένει ἡ ἰδιότης τοῦ μέλους, ὑπὲρ αὐτοῦ ὑφίσταται καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 69 Α.Κ. δικαίωμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι κέκτηται καὶ πᾶς τρίτος ἔχων συμφέρον.

Ἡ ἐν τῷ καταστατικῷ ρήτρα, καθ' ἣν ἡ καθυστέρησις συνεπάγεται ἀναστολὴν τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου, εἶναι ἄσχετος πρὸς τὰ ἀνωτέρω. Ἡ ρήτρα αὕτη ἐκρίθη ὡς νόμιμος (Πρωτ. Βερ. 53/1949, Ἐφ. Ἑλ. Νομ., τόμος ΙΣΤ' 411), καθ' ἡμᾶς δὲ (ΕΕΔ 18, σελ. 134) ἡ τοιαύτη καθυστέρησις ἀποστερεῖ καὶ τὸ δικαίωμα, ὅπως τὸ καθυστεροῦν τὰς συνδρομάς του μέλος ἐνασκήσῃ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἄρθρων 95 καὶ 96 Α.Κ. δικαιώματά του.

Ἀθῆναι *Παῦλος Ραγκαβῆς*, Δικηγόρος

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΜΕΤΑΒΑΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ

Έννοια άρθρου 659 του Αστικού Κώδικος περί παροχής έκτάκτου εργασίας

Κρίσις του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου περί ύπάρξεως συμβάσεως εργασίας άορίστου χρόνου, μή προσβληθείσα δι' έφέσεως.— Δικαίωμα άμοιβής μισθωτού έκ του άρθρου 659 Αστικού Κώδικος έπί άπασχολήσεως είς τόν τόπον της εργασίας.—Στοιχείον της ύποχρεώσεως του μισθωτού ή μετάβασις είς τόν τόπον εργασίας, του πρός τούτο διατιθεμένου χρόνου μή λογιζομένου ώς χρόνου εργασίας.—Περίπτωσις ίδίας διά τήν άπασχόλησιν ταύτην άποζημιώσεως είτε κατ' έθιμον, είτε κατά συμφωνίαν λόγω ίδιαζουσών συνθηκών.—Σύμφωνος πρός τήν καλήν πίστιν καί τά συναλλακτικά ήθη άξίωσις εργοδότου είς συμμόρφωσιν του μισθωτού πρός τάς συμβατικάς του ύποχρεώσεις.—Ίσχυρισμός μισθωτού περί καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος εργοδότου.

Ό μισθός προσδιορίζεται έκ του χρόνου διαρκείας της εργασίας, όπότε έχομεν τόν λεγόμενον χρονικόν μισθόν, του μισθωτού δικαιουμένου νά λάβη τόν μισθόν του χρόνου, καθ' όν παρέσχε τήν εργασίαν του ή ήτο έτοιμος νά παράσχη αύτήν (ίδε περί χρονικού μισθού *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ύπ' άρθρον 653, άριθ. 71 έπ.).

Ό μισθός αύτός άντιστοιχεί είς τήν προσδιοριζομένην έκ του νόμου ή της συμβάσεως χρονικήν διάρκειαν, διά τούτο δε καί έπί ύπερημερίας του εργοδότου περί τήν άποδοχήν των ύπηρεσιών του μισθωτού καί του κατ' άρθρον 656 Αστικού Κώδικος δικαιώματος του πρώτου νά καταλογισθούν είς τόν όφειλόμενον μισθόν τά κερδηθέντα άλλαχού έχει γίνει δεκτόν, ότι καταλογίζονται έκεΐνα, τά όποία, ώς έκ της μή άποδοχής των ύπηρεσιών, ήχων ό μισθωτός έλεύθερον χρόνον έκέρδισεν έργαζόμενος άλλαχού κατά τόν χρόνον τούτον καί όχι έπομένως καί όταν ούτος, έκτός του χρόνου, όν διέθετε διά τήν προσφοράν των ύπηρεσιών του είς τόν ύπερήμερον καταστάντα εργοδότην, είχε καί άλλον έλεύθερον χρόνον, καθ' όν ήδύνατο νά διαθέτη τήν εργασίαν του άλλαχού (Α. Π. 665/1953, είσηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 13, 178).

Είς τήν περίπτωσιν της κατωτέρω παρατιθεμένης άρεοπαγιτικής άποφάσεως, ή όποία έπεκύρωσε τήν ύπ' άριθ. 596/1959 άπόφασιν του Πρωτοδικείου Καρδίτσης, ώς έφετείου, ώς προκύπτει έξ αύτής, έζητήθη ύπό του μισθωτού νά ύβ καταβληθή κατά τό άρθρον 659 Αστικού Κώδικος συμπληρωματική άμοιβή, θεωρούντος τόν χρόνον μετοβάσεώς του είς τήν εργασίαν ώς χρόνον εργασίας.

Κατά τό άρθρον 14 του π. δ/τος της 27 Ίουνίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως των περί ώκταώρου εργασίας διατάξεων», τό όποιον έπικαλείται ή άπόφασις, ώς χρόνος εργασίας νοούνται οί πραγματικαί ώραι εργασίας, μή συμπεριλαμβανομένων των διακοπών ή διαλειμμάτων εργασίας.

Έν συνεχεία δέ τό άρθρον 16 του αύτου διατάγματος όρίζει, ότι ό εργοδότης δέν έπιτρέπεται νά άπασχολήση κατά τήν αύτήν ήμέραν εργασίας έργάτας ή ύπαλλήλους εργασθέντας είς έτερον τόπον εργασίας καθ' όλον τόν νόμιμον χρόνον κλπ., ύπό τήν αύτήν ώς άνω έννοιαν των πραγματικών ώρών εργασίας. (Βλέπε περί του θέματος καί *Χ. Αγαλλοπούλου*, Έργατ. Δίκαιον, σελ. 133, ένθα προστίθεται, ότι δύναται διά της συμβάσεως ή διά συλλογικής συμβάσεως νά θεωρηθή καί ό χρόνος μεταβάσεως ώς χρόνος εργασίας. Άνευ όμως ρητής διατάξεως δέν περιλαμβάνεται ό χρόνος, τόν όποίον διαθέτει ό μισθωτός διά τήν μετάβασίν του έκ της κατοικίας του είς τόν τόπον της εργασίας καί ταναπαλιν. Άλλως έάν ό μισθωτός έξαιρετικώς άπασχολήται έκτός της έπιχειρήσεως ή έν αύτή τή έπιχειρήσει καί είναι ύποχρεωμένος νά διατρέχη μεγάλα διαστήματα. Έν τοιαύτη περιπτώσει θεωρείται, έφ' όσον δέν έχει συμφωνηθή τό άντίθετον, ώς χρόνος εργασίας, Hueck - Nipperdey t. I σ. 191).

Μετά ταύτα δέν βλέπομεν πώς θά ήτο δυνατόν νά έφαρμοσθή τό άρθρον 659 Α.Κ., πράγμα, τό όποίον έζήτησε διά της άγωγής του ό μισθωτός, άφου άν ούτος συνεπλήρου τό ώκτάωρον έν τή τόπω της εργασίας καί ύπό τήν έκδοχήν ότι ό χρόνος της μεταβάσεως είς τήν εργασίαν ήδύνατο νά θεωρηθή ώς χρόνος εργασίας θά έπρόκειτο περί ύπερωριών καί ή έξ αύτών άποζημίωσις δέν θά ήδύνατο νά ζητηθή διά του άρθρου 659 Α.Κ., τό όποίον έχει τήν έννοιαν ότι ό μισθωτός ύποχρεούται νά έκτελέση εργασίαν έπί πλέον της συμφωνηθείσης ή της συνήθους, όπότε δικαιούται συμπληρωματικής άμοιβής, έντός πάντοτε των νομίμων χρονικών ορίων (ίδε περί αύτων *Κ. Καυκά*, Ένοχ. Ειδικόν, γ' έκδοσις, σελ. 580 έπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ άρθρ. 659, άριθ. 16 έπ.).

Άρείου Πάγου 26/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ό Άντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***
Είσηγητής ό Άρεοπαγίτης κ. ***Κ. Σούρλος***
Δικηγόροι οί κ.κ. Κ. Δημάκης, Π. Μαμόπουλος

Ώς δείκνυται έκ της άγωγης του άναιρεσιβλήτου, έφ' ής έξεδόθη ή προσβαλλομένη άπό-

φασις, οὗτος, διατεινόμενος ὅτι εἶχε προσληφθῆ ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσιβλήτου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων Μέγδοβα, καὶ ὅτι ἀπελύθη τὴν 11.7.1958, ἐζήτησε τὴν πληρωμὴν ἀποζημιώσεως, κατὰ κυρίαν μὲν βάσιν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, ὑποκειμένης συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1960, ἀπελύθη πρωϊμως, κατ' ἐπικουρικὴν δὲ βάσιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἐχώρησε κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 180]1958 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Δικαστοῦ, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν της βάσιν, ἀπορριφθείσα εἰ καὶ ἐπὶ ἀτελεῖ αἰτιολογίᾳ, κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν, κριθέντος ὅτι ὑπόκειται σύμβασις ὁρίστου χρόνου, καὶ ὅτι συνεπῶς ἐλλείπει ἡ θεμελιώδης προϋπόθεσις τῆς βάσεως ταύτης τῆς ἀγωγῆς. Ὁ ἀναιρεσείων δὲν προσέβαλε τὴν διάταξιν ταύτην δι' ἐφέσεως, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ ἐφετηρίου καὶ τῶν προτάσεων αὐτοῦ τῆς δικλήτου δίκης, ὑποβαλὼν μόνον παράπονα διὰ τὸ ἐπιδικασθὲν αὐτῷ ποσὸν κατὰ παραβοχὴν τῆς ἐπικουρικῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ἑπομένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν ἐπὶ τῇ ἐφέσει τῆς ἀναιρεσιβλήτου, δὶν ἠδύνατο κατὰ τὸ ἄρθρον 780 Πολ. Δικ. ἢ κατ' ἄλλην διάταξιν, ὅπως ἐρευνήσῃ τὴν ἀπορριφθεῖσαν κυρίαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ὀρθῶς ἀρκεσθεῖσα εἰς τὴν ἁπλῆν διαπίστωσιν τοῦ περιστατικοῦ ὅτι ὑπόκειται σύμβασις ὁρίστου χρόνου, περὶ οὗ δὲν ὑφίστατο ἔρις μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ. Ὅθεν αἱ 1ος καὶ 2ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' οὓς δὲν ἠρευνήθη ἡ κυρία βάσις τῆς ἀγωγῆς ἢ ἄλλως ὑφίσταται ἔλλειψις νομίμου βάσεως ὡς πρὸς τὸν δοθέντα εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας νομικὸν χαρακτῆρα αὐτῆς ὡς οὔσης ὁρίστου χρόνου, εἶναι ἀπορριπτέοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 659 Α.Κ. δικαίωμα ἀποζημιώσεως παρέχει ἡ ἀπασχόλησις εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας. Ἡ μετάβασις δὲ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὁ πρὸς τοῦτο χρόνος διατίθεται ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ χάριν ἑαυτοῦ, τ.ἐ. χάριν ἀναλήψεως τῆς ἐργασίας, δι' ἣν θὰ πληρωθῇ καὶ δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐργασίας (ἄρθρ. 14 τοῦ π.δ. 27 Ἰουλίου]4 Ἰουλίου 1932) ἐκτὸς ἂν εἴτι κατ' ἔθιμον, εἴτε κατὰ συμφωνίαν λόγῳ ἰδιαζουσῶν συνθηκῶν, παρέχηται ἰδία διά τὴν ἀπασχόλησιν ταύτην ἀποζημίωσις. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, εἰποῦσα ὅτι ὁ χρόνος, ὁ ὁποῖος καταναλίσκεται ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίοντος διὰ τὴν μετάβασίν του ἀπὸ Καρδίτσης εἰς Μέγδοβα, ἔνθα κατὰ τὴν σύμβασιν περὶ ἐργασίας ὤφειλε νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ τ' ἀνάπαλιν, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν, ἐφ' ὅσον δὲν συνεφωνήθη πρόσθετος ἀμοιβή, δὲν δικαιοῦται τοιαύτης ὁ ἀναιρεσείων, ὀρθῶς τὸ ἄρθρον 659 Α.Κ. καὶ τὸ ἀνωτέρω π. διάταγμα ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 5ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Τὸ ἐσφαλμένον δὲ τῶν ἐπαλλήλων σκέψεων τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως οὐδόλως ἐπηρεάζει τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς κατὰ τοῦτο. Περαιτέρω, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσίοντος περὶ ἀπασχολήσεως τούτου εἰς τὴν συνοδείαν μηχανημάτων καὶ ἀπογραφὴν καὶ μετ' ἀνελέγκτου ἐκτιμήσεν πραγμάτων ἐδέχθη τοῦτον ἐν μέρει. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ περὶ μὴ ἐρεύνης τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἕκτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

Ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ἄγαμος ὢν ὅτε προσελήφθη, ἀνέλαβε νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ τοῦ ἔργου, ἤτοι εἰς τὴν θέσιν Μάντζιαρη τοῦ Μέγδοβα, ὅτι ὅμως κατ' ἀρχάς, διότι ἡ ἀναιρεσίβλητος τὰ μὲν δὲν εἶχεν εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ ἔργου καταλύματα, τὰ δὲ ἡ τοποθέτησις τῶν διαφόρων ὑλικῶν ἐγίνετο κατ' ἀρχὴν εἰς Καρδίτσαν, ὅπου ἦσαν καὶ τὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα καὶ τοὺς ἄλλους ὑπαλλήλους τῆς αὐτῆς εἰδικότητος νὰ παραμένουν εἰς Καρδίτσαν, ὅπου τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρελάμβανε δι' ἰδίων αὐτῆς αὐτοκινήτων καὶ κατέβαλλε μέρον τοῦ μισθοῦ ποσὸν διὰ τὴν ἐκεῖ παραμονήν των, ὅτι τὴν 2.1.1957 μετέφερε τὰ γραφεῖα της εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἔργου, μέχρι δὲ τῶν ἀρχῶν Ἰουνίου 1958 κατεσκεύασε καταλύματα ἐν τῇ περιοχῇ Μέγδοβα καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα ὑπεχρεοῦτο τοὺς τῆς αὐτῆς μετὰ τοῦ ἐναγόντος (ἀναιρεσείοντος) εἰδικότητος ἡ συναφοῦς πρὸς ταύτην ὑπαλλήλους νὰ παραμείνωσι καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, καθ' ἣν διὰ τῆς συμβάσεως εἶχον ἀναλάβει ὑποχρέωσιν καὶ ἀνέλαβε νὰ μεταφέρῃ αὐτοὺς δι' ἰδίων μέσων ἕκαστον Σάββατον εἰς Καρδίτσαν καὶ νὰ παραλαμβάνῃ τούτους τὴν Δευτέραν». Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν σύμβασιν ὁ ἀναιρεσείων ὑπεχρεοῦτο νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ ταῦ ἔργου, ἤτοι εἰς Μέγδοβα, ἡ δὲ παραμονή του εἰς Καρδίτσαν ἦτο προσωρινή, ἡ ἀξίωσις τῆς ἀναιρεσιβλήτου νὰ συμμορφωθῇ ὁ ἀναιρεσείων πρὸς τὰς συμβατικάς του ὑποχρεώσεις ἀντιστοίχως, πρὸς τὰς ὁποίας αὐτὴ εἶχεν ἐκτελέσει τὰς ἰδίας ὑποχρεώσεις, εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν διέπουσαν τὰς συναλλαγὰς καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐντεῦθεν δικαιώματός της καὶ συνακολούθου ἀπολύσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, λόγῳ ἀρνήσεως του νὰ μεταβῇ εἰς Μέγδοβα προβαλλόμενον διὰ τοῦ πέμπτου λόγου ἀναιρέσεως παράπονον, εἶναι ἀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον. Τὸ προβαλλόμενον ὅτι ὁ ἀναιρεσείων εἶχε δημιουργήσει μετὰ τὴν πρόσληψίν του (ὡς ἀνελέγκτως ἡ προσβαλλομένη δέχεται ἀπόφασις) οἰκογένειαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐγκαταστήσει ἐν γνώσει τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς Καρδίτσαν καὶ ὅτι εἶχε νήπιον καὶ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποχωρισθῇ τῆς οἰκογενείας του καὶ νὰ διάγῃ ζωὴν στρατοπέδου ἐπὶ τῶν ὀρέων καὶ μακρὰν πάσης ψυχαγωγίας καὶ σχέσεως σύδεμίαν ἀσκοῦσιν ἐπιρροὴν ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς συμβάσεως, ὡς ἀνελέγκτως ἐγένετο δεκτόν, ὑπεχρεοῦτο οὗτος ἐκεῖ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ἐν ὄψει τῶν συμβατικῶν τούτων ὑποχρεώσεων ἐδημιούργησεν οἰκογένειαν. Ὅπως δὲ προβάλλεται τὸ περιστατικὸν ὅτι ἐν γνώσει τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐδημιούργησεν οἰκογένειαν τοῦτο καὶ μόνον δὲν δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος κατὰ ἕνα τρόπον ἀπεδέχθη τὴν ἐκ

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗΝ ΑΔΕΙΑΝ

Έννοια άρθρου 5 § 5 ά.ν. 539/1945 περί άδειών μισθωτών

Προϋπόθεσις τοῦ κατά τό ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ά.ν. 539/1945 δικαιώματος ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ δι' ὀφειλομένην ἐτησίαν ἄδειαν ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ δι' ἀφορμήν βαρύνουσαν τόν ἐργοδότην.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἐπί ἀπολύσεως λόγῳ σωματικῆς νόσου, καθιστώσης τόν μισθωτόν διαρκῶς ἀνίκανον πρός ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του.

Περιπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τήν ὑπ' ἀριθ. 4788/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου, εἶναι ἀπόλυσις μισθωτοῦ ὑπό ἐργοδότιδος (τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ὑδάτων πόλεων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καί Περιχώρων) κατά τόν Κανονισμόν αὐτῆς λόγῳ σωματικῆς νόσου, δαθέντος δέ ὅτι τό ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ά. ν. 539/1945 ὁρίζει, ὅτι πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμήν βαρύνουσαν τόν ἐργοδότην, πρίν ἤ λάβῃ τήν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἴσης πρός τάς ἀποδοχάς, ἃς θά ἐλάμβανεν, ἄν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του, ἐζητήθη ὑπό τοῦ ὑπό τάς περιστάσεις αὐτάς ἀπολυθέντος μισθωτοῦ ἡ κατά τα ἄνω ἀποζημίωσις.

Ὡς ὅμως ἐδέχθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 4973/1958, ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 4788/1959, καθ' ἧς ἡ ἀναίρεσις, δέχεται δέ καί ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις (βλέπε καί σύμφωνον Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7681/1959, Πρωτοδίκης *Ι. Κονσουλός*, ΕΕΔ 19, 30), ἡ περίπτωσις δέν ἐμπίπτει εἰς τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ά. ν. 539/1945 (βλέπε περί τοῦ θέματος καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9203/1958, εἰσηγητής *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 18, 131 καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 134 ἐπ.).

τῆς δημιουργίας οἰκογενείας τοῦ ἀναιρεσιόντος μεταβολήν τῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον δέν συνέτρεξαν καί ἄλλα περιστατικά, ὥστε διά τῆς ἐπιδειχθείσης στάσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατά τήν παραμονήν τοῦ ἀναιρεσιόντος εἰς Καρδίτσαν νά ἐδημιουργήθη εἰς αὐτόν ἡ πεποίθησις, ὅτι δέν θά ὑπεχρεοῦτο νά ἐκτελέσῃ τάς συμβατικάς του ὑποχρεώσεις περί παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐπί τοῦ ἔργου καί ἐνεκα τῆς δημιουργηθείσης κατά τόν τρόπον τοῦτον νέας καταστάσεως ἡ ἐκτεθεῖσα ἐνέργεια τῆς ἀναιρεσιβλήτου νά προσκρούῃ εἰς τήν καλήν πίστιν. Ὅθεν ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως κατά τό ἕτερον σκέλος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἀρείου Πάγου 62/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Π. Τσαρούχης***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Λιμπιτζῆς, Δ. Γρίβας

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ά.ν. 539/1945, ὁριζούσης ὅτι πᾶς μισθωτός ἀπολυόμενος δι' ἀφορμήν βαρύνουσαν τόν ἐργοδότην, πρίν ἤ λάβῃ τήν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρός τάς ἀποδοχάς, ἃς θά ἐλάμβανεν, ἄν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του, σαφῶς συνάγεται, ὅτι, ὅπως δικαιωθῇ ὁ ἀπολυθείς μισθωτός τῆς ὑπό τῆς διατάξεως ταύτης ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, δέον ἡ ἀπόλυσις τούτου νά ὀφείληται εἰς ἀφορμήν βαρύνουσαν τόν ἐργοδότην. Ὅθεν, δεξάμενον τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπόλυσις δέν ὠφείλετο εἰς αἰτίαν βαρύνουσαν τήν ἀναιρεσίβλητον Ἑταιρείαν, ὡς γενομένη λόγῳ σωματικῆς του νόσου, καθιστώσης τοῦτον διαρκῶς ἀνίκανον πρός ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 9 § 1β τοῦ διά τοῦ ἀπό 30 Ἰανουαρίου/18 Φεβρουαρίου 1946 β. δ/τος κυρωθέντος κανονισμοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ἡ νόσος του δέ αὐτη δέν ἦτο ἀπότοκος τῶν συνθηκῶν ἐργασίας, οὐδέ προεκλήθη ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ἀντιπροσωπευόντων τήν ἀναιρεσίβλητον ὀργάνων ἢ τῶν ὑπ' αὐτῆς προστηθέντων ὑπαλλήλων καί ἐργατῶν της, καί ἀπορρίψαν ἀκολούθως τήν ἀσκηθεῖσαν ἔφεσιν κατά τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, οὕτω ἀποφηναμένη, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τήν διαληφθεῖσαν οὐσιαστικήν διάταξιν, ἀβάσιμος δέ καί ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περί τοῦ ἐναντίου μοναδικός λόγος ἀναιρέσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Αναπροσαρμογή αποζημιώσεων β.δ. 24.7.1920 κατά νομοθετικήν εξουσιοδότησιν

Εξουσιοδότησις νόμου 1224/1944 (άρθρ. 7) δι' αναπροσαρμογήν κατωτάτων και ανωτάτων ορίων εφ' άπαξ αποζημιώσεως επί εργατικών ατυχημάτων και έκδοσις υπ' αριθ. 38904/7594/1957 υπουργικής αποφάσεως.—Σύμφωνος ή δι' αυτής αναπροσαρμογή προς την νομοθετικήν εξουσιοδότησιν.—Αποζημίωσις επί μερικής διαρκούς ανικανότητος.—Περίπτωσις μη διαρκούς εργασίας και υπολογισμός του ετησίου μισθού.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Σερρών είναι εργατικόν ατύχημα, επισυμβάν εις εργάτην εν τη εκτελέσει της εργασίας, ένεκεν του οποίου ιδρύθη ή κατά τον νόμον 551/1915 (κωδικοποιητικόν β.δ. της 24 Ιουλίου 1920) υποχρέωσις του εργοδότου προς αποζημίωσιν (βλέπε περί αυτής εν σχέσει προς τας Κοινωνικάς Ασφαλίσεις Α.Π. 438/1959, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1251 και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 1250 επ., ένθα και λοιπαί παραπομπαί).

Εις την περίπτωσιν της καταχωριζομένης κατωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου, ως έφετείου, μη ασφαλιζομένου του μισθωτού εις το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ο εργοδότης υπέπιπτε εν εκ του ανωτέρω νόμου υποχρεώσεων αποζημιώσεως.

Τα της αναπροσαρμογής των αποζημιώσεων του νόμου 551 ρυθμίζει ήδη ή υπ' αριθ. 38904/7594 1957 υπουργική απόφασις (ΕΕΔ 16, 800) (περί αυτής ή υπ' αριθ. 40135/4764/1949, ΕΕΔ 8, 1019, περί της εννοίας της οποίας βλέπε Α.Π. 236/1952, εισηγητής *Α. Χαμόρτος*, ΕΕΔ 11, 582, Α.Π. 171/1953, εισηγητής *Π. Τζανετάκης*, ΕΕΔ 12, 550, Α.Π. 290/1956, εισηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 661).

Αι αποφάσεις αύται εξεδόθησαν επί τη βάσει της εκ του άρθρου 7 του νόμου 1224/1944 εξουσιοδοτήσεως, κατ' ην τα κατώτατα και ανώτατα όρια εφ' άπαξ αποζημιώσεως λόγω εργατικών ατυχημάτων αναπροσαρμόζονται προς τας εκάστοτε διαπιστευμένας πραγματικάς και οικονομικάς συνθήκας διά κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών, Συγκοινωνιών και Εργασίας, δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η ανωτέρω διάταξις (άρθρον 7 ν.δ. 1224/1944 εκυρώθη διά της δυνάμει της υπ' αριθ. 58/1945 Συντακτικής Πράξεως περί εκαθαρίσεως νομοθετημάτων της περιόδου της ξενικής κατοχής εκδοθείσης υπ' αριθ. 324 της 30 Μαΐου 1946 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου (ΕΕΔ 5, 372).

Δέν φαίνεται πράγματι, ως και ή αποφασις του Πρωτοδικείου δέχεται, ότι ή γενομένη κατά τά εν τη υπουργική αποφάσει ποσά αναπροσαρμογή κείται εκτός της εξουσιοδοτικής διατάξεως (βλέπε αντιθέτως *Ι. Παναγιωτόπουλον*, ΕΕΔ 16, 953 επ., ένθα σημειώσεις μας).

Πρωτοδικείου Σερρών 556/1959

Προεδρεύων ο Πρωτοδίκης κ. *Π. Καραλής*
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Σ. Πετρίδης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Εσταρτιάδης, Α. Αγγελούδης

Κατά την σαφή έννοιαν της κατά νομοθετικήν εξουσιοδότησιν (άρθρου 7 νόμου 1224/1944) εκδοθείσης και ισχύν ουσιαστικού νόμου επεχούσης υπ' αριθ. 38904/7594/20 Ιουνίου / 4 Ιουλίου 1957 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών, Δημοσίων Έργων και Συγκοινωνιών, Εμπορικής Ναυτιλίας και Εργασίας «περί αναπροσαρμογής ποσών αποζημιώσεως εξ εργατικών ατυχημάτων» τα υπό του άρθρου 1 του νόμου 4705/1930 προβλεπόμενα κατώτατα και ανώτατα όρια εφ' άπαξ αποζημιώσεως εργατικών ατυχημάτων, περί ών το β.δ. της 24.7.1920 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχήματος παθόντων εργατών και υπαλλήλων», αναπροσηρμόσθησαν επί τών από 1ης Απριλίου 1953 επισυμβάντων ατυχημάτων υπό τούς εν αυτή όρους εις δραχμάς είκοσι δύο χιλιάδας (κατώτατον όριον) και τριάκοντα χιλιάδας (ανώτατον όριον), αδιακρίτως εάν πρόκειται περί περιπτώσεως πλήρους διαρκούς ανικανότητος, μερικής διαρκούς ανικανότητος ή θανάτου. Η τοιαύτη αναπροσαρμογή, δι' ής εξισώθησαν αδιακρίτως τής περιπτώσεως αποζημιώσεως, κατά τά προεκτεθέντα, τά κατώτατα και ανώτατα όρια της εφ' άπαξ αποζημιώσεως εργατικών ατυχημάτων έγινε το έντός των ορίων της παρασχεθείσης εξουσιοδοτήσεως, εφ' όσον ούδείς περιορισμός υπό του εξουσιοδοτούντος νόμου έτέθη, όσον αφορά εις το ύψος της αναπροσαρμογής, ούδε και προκύπτει εκ των σχετικών διατάξεων των νόμων των βασικώς ρυθμισάντων τάς προϋποθέσεις αποζημιώσεως επί εργατικών ατυχημάτων (β.δ της 24.7]25 8.1920, δι' ού εκωδικοποιήθη ο νόμος 551, ως έτροποποιήθη μεταγενεστέρως, και νόμος 4705/1930), ότι ήθελήθη υπό του Νομοθέτου ή οπωσδήποτε διατήρησις της αρχικώς καθιερωθείσης διαφοράς, όσον αφορά εις τα ανώτατα και κατώτατα όρια της δι' έκάστην περίπτωσιν (πλήρης διαρκής ανικανότης, μερική διαρκής ανικανότης, θάνατος) οφειλομένης αποζημιώσεως και δή ότι ήθελήθη, όπως το ανώτατον όριον της οφειλομένης αποζημιώσεως διά την περίπτωσιν της μερικής διαρκούς ανικανότητος (55.000 δραχμαί μετά την αναπροσαρμογήν διά της υπ' αριθ. 40135/4764 της 2/7.11.1949 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών, Δημοσίων Έργων κλπ. 11.000 δραχ.), πε-

ραν τοῦ ὁποίου προστίθεται τὸ 1/4 τῆς ὑπερβάσεως, μὴ ὑπερβαίνη τὸ κατώτατον ὅριον τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος (55.000 δραχ. καὶ μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναπροσαρμογὴν τοῦ 1949 11.000 δραχ.). Κατ' ἀκολουθίαν ὁ μοναδικὸς ἐν τῷ ἐφετηρίῳ λόγος ἐφέσεως, ὡς οὗτος παραδεκτῶς συνεπληρώθη διὰ τῶν προτάσεων, καθ' ὃν τὸ πρωτοδίκως δικάσαν Εἰρηνοδικεῖον ἔδει νὰ δεχθῇ τὰ ἐναντία τῶν ἀνωτέρω, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ ρηθέντος β.δ]τος τῆς 24 Ἰουλίου]25 Αὐγούστου 1920, ὡς ἀναπροσηρμόσθησαν τὰ ἐν αὐτῷ κατώτατα καὶ ἀνώτατα ὅρια διὰ τῆς προδιαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 38904] 7594]1957 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν κλπ. ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος περιλαμβάνει τὸ ἐξαπλάσιον τοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ ἠλαττώθη ἢ δύναται νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ἐτήσιον ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ παθόντος, οὐδέποτε δὲ εἶναι ὀλιγώτερον τῶν δραχμῶν 22.000. Ἐπὶ ἐλαττώσεως δὲ ὑπερβαινούσης τὰς 30.000 δραχμὰς προστίθεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 30.000 δραχμῶν τὸ ἓν τέταρτον τῆς τοιαύτης ὑπερβάσεως. Ἑτέρωθεν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 3 ἰδίου β. δ]γματος, ἐὰν ἡ ἐργασία δὲν εἶναι διαρκής, ὁ ἐτήσιος μισθὸς ὑπολογίζεται τόσον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντιμισθίας τῆς ὑπὸ τοῦ παθόντος ληφθείσης κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ὅσον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπολαυῶν τοῦ παθόντος, ἤτοι παντὸς ὅ,τι ἐκέρδισεν οὗτος ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἔστω ἐργασθεὶς καὶ δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμόν, κατὰ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου χρονικὸν διάστημα (Χ. Οἰκονόμου, Δικαίου Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων κλπ. §§ 383, 384 καὶ 385).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 60]1959 ἀριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Φυλλίδος, τὸ πρωτοδίκως δικάσαν Εἰρηνοδικεῖον Φυλλίδος ἐδέχθη μετ' ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐνώπιόν του ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων κατὰ τὸ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος (12.6.1958) δωδεκάμηνον εἰργάσθη ἀπὸ 5.6.1958 μέχρι 12.6.1958 ὡς γεμιστὴς (τσουβαλᾶς) εἰς τὸ θεριζοαλωνιστικὸν συγκρότημα τῶν ἐναγομένων ἀντὶ ἡμερομισθίου, ἀνέρχομένου τοὐλάχιστον εἰς 70 δραχμάς, ἐπὶ ὀκτάμηνον ὡς ἀνθρακωρύχος εἰς τὸ Βέλγιον ἀντὶ ἡμερομισθίου 150 δραχμῶν καὶ κατὰ τὸ ὑπολειπόμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου χρονικὸν διάστημα ὡς ἀνειδίκευτος ἐργάτης, ἐργαζόμενος εἰς διαφόρους γεωργικὰς ἐργασίας τοῦ πατρός του ἀντὶ ἡμερομισθίου 50 δραχμῶν καὶ ὅτι τὸ ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ ἐνάγοντος (παθόντος) ἠλαττώθη εἰς 20 δραχμὰς ἡμερησίως. Ὑπὸ τὰ οὕτω γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος Εἰρηνοδικείου μετ' ἐκτίμησιν ὑπ' αὐτοῦ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἣν (ἐκτίμησιν) οὐδεὶς τῶν διαδίκων προσβάλλει ὡς ἐσφαλμένην, τὸ Δικαστήριον τοῦτο (Εἰρηνοδικεῖον) ἔδει νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἐνάγοντα ἁπάσας τὰς ὑπ' αὐτοῦ αἰτηθείσας 49.500 δραχμάς, εἰς ἃς περιώρισεν οὗτος ἐν τῇ ἀγωγῇ του τὸ νόμιμον ποσόν, ὅπερ ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ (ἀγωγῇ) αἰτίας καὶ ὅπερ καθοριζόμενον κατὰ τὰς προαναπτυχθείσας διατάξεις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεκτῶν γενομένων κατὰ τὰ ἀνωτέρω πραγματικῶν περιστατικῶν ἀνέρχεται εἰς 64.260 δραχμάς. Ἤτοι ἐτήσιον ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ παθόντος (ἐνάγοντος) 7 ἐργάσιμοι ἡμέραι Χ 70 δραχμὰς ἡμερησίως=490 δραχμαὶ + 200 ἡμέραι (8 μῆνες) Χ 150 δραχμὰς ἡμερησίως= 30.000 δραχμαὶ + 93 ἡμέραι πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου Χ 50 δραχμὰς ἡμερησίως=4.650 δραχμαί, ἤτοι ἐν ὅλῳ 35.140 δραχμαί, ἐτήσιον εἰσόδημα ἐκ μισθοῦ τοῦ παθόντος μετὰ τὸ ἐπισυμβὰν ἀτύχημα 365 ἡμέραι Χ 20 δραχ. ἡμερησίως=7.300 δραχμαί, ποσόν, καθ' ὃ ἠλαττώθη τὸ ἐτήσιον ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ παθόντος 27.840 δραχμαὶ (35.140—7.300) καὶ ἑξαπλάσιον αὐτοῦ (167.040 (27.840 Χ 6). Προστιθεμένου εἰς τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἐτησίου ἐκ μισθοῦ εἰσοδήματος τοῦ παθόντος τῶν 30.000 δραχμῶν τοῦ ἑνὸς τετάρτου (1]4) τῆς ἐκ δραχμῶν 137.040 ὑπερβάσεως, ἤτοι 34.260 δραχμῶν (137.040 : 4), προκύπτει τὸ σύνολον τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγοντος δικαιουμένης ἀποζημιώσεως, ἥτις συμποσοῦται εἰς 64.260 δραχμὰς (30.000+34.260). Καθ' ἃ δείκνυται ὅμως ἐκ τῆς ἐκκαλουμένης ὁριστικῆς ἀποφάσεως του, τὸ πρωτοδίκως δικάσαν Εἰρηνοδικεῖον, μὴ ὑπολογίσαν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δικαιουμένην ἀποζημίωσιν, ἰδίᾳ δὲ δεξόμενον ὅτι ἡ ἐν Βελγίῳ παροδικὴ ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἀνθρακωρύχου ἀντὶ ἡμερομισθίου 150 δραχμῶν δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐνῷ ἐὰν ὑπῆγαγεν ὀρθῶς, ὡς ἔδει, τὰ ὑπ' αὐτοῦ δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικὰ εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὡς εἴρηται β. δ]τος τῆς 24ης Ἰουλίου]25 Αὐγούστου 1920, θὰ ἐδέχετο, ὅτι ἔδει νὰ ὑπολογίσῃ καὶ τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἀνθρακωρύχου, καθ' ὅσον καὶ ταῦτα περιλαμβάνονται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀπολαυῶν τῆς διατάξεως ταύτης καὶ τούτοις ἀκολούθως ἀποφηνάμενον ὅτι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται λαμβάνειν ἐν συνόλῳ 36.000 δραχμάς, ἀντὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπ' αὐτοῦ αἰτηθεισῶν 49.500 δραχμῶν, εἰς ἃς περιώρισεν οὗτος τὰς συμφώνως τῷ νόμῳ δικαιουμένας (64.260 τοιαύτας, ἐσφαλε. Συνεπῶς ὁ δι' ἀντεφέσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος παραδεκτῶς, ἐφ' ὅσον στρέφεται κατὰ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου τοῦ πληττομένου διὰ τῆς ἐφέσεως (ἄρθρον 758 ἐδ. 2 Πολ. Δικ.), προβαλλόμενος ὑπ' αὐτοῦ λόγος, καθ' ὃν ἔδει κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν διατάξεων καὶ ἰδίᾳ συνυπολογιζομένων πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ δικαιουμένου ποσοῦ τῶν ηὐξημένων ἡμερομισθίων αὐτοῦ, ἅτινα ἔλαβεν οὗτος ὡς ἀνθρακωρύχος ἐν Βελγίῳ, νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ παρὰ τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος Εἰρηνοδικείου ἅπαν τὸ αἰτούμενον ποσὸν τῶν 49.500 δραχμῶν καὶ οὐχὶ μόνον 36.000 δραχμῶν, τυγχάνει νόμῳ βάσιμος καὶ ὡς τοιοῦτος δέον νὰ γίνῃ δεκτός, μεταρρυθμιζομένης κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς δι' αὐτοῦ πληττομένης πρωτοδίκου ἀποφάσεως. Συνακολουθοῦντος ἅπασι τούτοις, μὴ ὑπαρχόντων πρὸς ἔρευναν ἄλλων λόγων ἐφέσεως καὶ ἀντεφέσεως, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Συνέπεια έλλείψεως τοῦ ἐγγράφου, καταγγελία, ἀποζημίωσις ναυτικοῦ

Ἀναγκαία, κατά συστατικόν τύπον, κατά τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ νόμου 1752/1951, ἡ δι' ἐγγράφου κατάρτισις τῆς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας.—Συνέπεια ἄλλως ἡ ἀκυρότης τῆς συμβάσεως, κατ' ἄρθρον 159 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 16 § 1 νόμου 1752/1951 περὶ ἀποζημιώσεως ναυτικοῦ ἐν λύσει τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας τοῦ πλοιάρχου ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας.—Δυνατὴ ἡ πρότασις τῆς ἐνστάσεως περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως παρ' Ἐφετείῳ καὶ λῆψις αὐτῆς ὑπ' ὄψιν καὶ αὐτεπαγγέλτως.—Σύμβασις ἀναγνωρίσεως χρέους κατ' ἄρθρον 873 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κατὰ τὸ προϊσχύον τοῦ ἤδη ἰσχύοντος νόμου 3816/1958 «περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου» (ΕΕΔ 17, 891) ἄρθρον 1 § 1 τοῦ νόμου 1752/1951 «περὶ ναυτικῆς ἐργασίας» (ΕΕΔ 10, 477) ἡ σύμβασις ναυτικῆς ἐργασίας καταρτίζεται ἐγγράφως μεταξὺ τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ ναυτικοῦ, περιλήψις δὲ τοῦ ἐγγράφου καταχωρίζεται ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς εἰς τὸ ναυτολόγιον τοῦ πλοίου.

Ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 13168/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, συνάγεται, ὅτι ὁ ἔγγραφος τύπος ἀπετέλει συστατικὸν τοιοῦτον διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως (οὕτω καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἑλληνικὸν Ναυπεργατικὸν Δίκαιον, σελ. 60), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν νεώτερον νόμον 3816/1958, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ σύμβασις δὲν ἀπαιτεῖται νὰ καταρτίζηται ἐγγράφως, οὐδὲ νὰ καταχωρίζηται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, εἰς τὸ ναυτολόγιον (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 61, βλέπε καὶ εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου: ΕΕΔ 17, 888 ἑπ., ΕΕΔ 18, 1035 ἑπ.).

Περαιτέρω, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 159 Ἀστικοῦ Κώδικος, δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ἐγγράφου τύπου ἐπέρχεται ἀκυρότης τῆς συμβάσεως καὶ συνεπῶς δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ τὸ ἄρθρον 16 § 1 τοῦ νόμου 1752/1951, προβλέπον περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ ναυτικοῦ ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας τοῦ πλοιάρχου.

Τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν οἱ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως νόμοι, ἔχει γίνει δεκτὸν καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας περὶ ἐργατῶν ξηρᾶς (βλέπε Α. Π. 37/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 104, Α. Π. 42/1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247, ἄλλης γνώμης ὁ *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρα 648, 649, σελ. 483 ἑπ., ἐρμηνεύων τὸν νόμον 3198/1955, ΕΕΔ 14, 502, ὁμιλοῦντα περὶ «σχέσεως ἐργασίας»).

Ἡ ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, παραδεκτῶς προτείνεται τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν, (οὕτω καὶ Α. Π. 596/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1001, βλέπε καὶ *Γ. Ράμιον*, ὑπ' ἄρθρον 159, ἀριθ. 12).

Ἀρείου Πάγου 54/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Γ. Χατζηδάκης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Θεολόγος, Λ. Δεληδημήτρης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 νόμου 1752/1951 «περὶ ναυτικῆς ἐργασίας» ἡ σύμβασις ναυτικῆς ἐργασίας καταρτίζεται ἐγγράφως μεταξὺ τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ ναυτικοῦ, περιλήψις δὲ τοῦ ἐγγράφου καταχωρίζεται ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς εἰς τὸ νηολόγιον τοῦ πλοίου». Ἐκ τῆς οὕτως ἐχούσης διατάξεως ταύτης καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐν αὐτῇ ῥήτρας «ἡ σύμβασις ναυτικῆς ἐργασίας καταρτίζεται ἐγγράφως» σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ ἔγγραφον ἀπαιτεῖται ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως ὡς συστατικὸς τύπος διὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς ναυτικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῶν κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων, ὁ ἔγγραφος τύπος ἐπεβλήθη πρὸς κατοχύρωσιν τοῦ ἐνδεχομένως ἀγρσμμάτου ναυτικοῦ, συνεπῶς πρὸς προστασίαν τῶν ναυτικῶν ἐργατῶν ἐν γένει.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰ συνδεδυασμένα ἄρθρα 11, 25, ἀλλὰ καὶ 159 § 1 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ ἐναγομένου περιεχομένου σύμβασις εἶναι ἄκυρος, ὃν δι' αὐτὴν δὲν ἐτηρήθη ὁ τύπος τοῦ δικαίου, ὅπερ, ὃν τὸ τῆς κατοικίας τούλάχιστον ἑνὸς τῶν συμβληθέντων, κατὰ τὰ ὑπ' αὐτῶν συμφωνηθέντα, εἶπεν τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον αὐτῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 180 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος ἡ ἄκυρος δικαιοπραξία λογίζεται ὡς μὴ γενομένη. Ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 § 1 τοῦ νόμου 1752/1951, ὁρίζουσα ὅτι ἐν λύσει τῆς ναυτικῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ καταγγελίας τοῦ πλοιάρχου χωρεῖ ἀποζημίωσις τοῦ ναυτικοῦ, ὅταν ἡ καταγγελία λαμβάνῃ χώραν οὐχὶ λόγῳ πταίσματος αὐτοῦ, προϋπόθεσιν ἔχει, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς φράσεως «ἐὰν ἡ σύμβασις λυθῇ», ἔγκυρον, τοῦτέστιν ὑπαρκτὴν σύμβασιν ἐργασίας. Περαιτέρω ἡ ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τοῦ νόμῳ ἐπιβαλλομένου τύπου ὡς συστατικοῦ ἐπερχομένη ἀκυρότης, ἀνιστῶσα καταχρηστικὴν ἔνστασιν δημοσίας τάξεως, δύναται, κατὰ τὰ ἄρθρα 3 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, 778 καὶ 780 Πολιτικῆς Δικονομίας οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐφεσιβλήτου νὰ προταθῇ, ἀλλὰ καὶ

αὐτεπαγγέλτως νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ ὡς ἐφετείου δικάζοντος Πρωτοδικείου, μετὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, συνεπείᾳ ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἐπελθοῦσαν δι' ἄλλον λόγον.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ μὲν κατὰ παραδοχὴν ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνάγοντος ἐξηφάνισε τὴν ἐκκληθεῖσαν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἥτις εἶχεν ἀπορρίψει τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν ὡς ἀναρμοδίως ἐγερθεῖσαν ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος ταύτην Πρωτοδίκου, τὸ δὲ εἶτα, κρατῆσαν τὴν ὑπόθεσιν πρὸς περαιτέρω ἐκδίκασιν, ἐδέξατο, προκύπτει δὲ ἄλλως τε σαφῶς καὶ ἐκ τῆς ρηθείσης ἀγωγῆς, ὅτι ἀφ' ἑνὸς δι' αὐτῆς, διαλαμβανούσης ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐνάγων, ὢν κάτοικος Ἀθηνῶν καὶ προσληφθεὶς ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐναγομένων κυρίων, διαχειριστῶν ἄλλως ἐφοπλιστῶν ἢ διαδόχων αὐτῶν τοῦ ὑπὸ παναμαϊκὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Φρίξος», ἐν Παναμᾷ τὴν 8 Ἰουλίου 1953 ὡς πρῶτος μηχανικὸς τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου, ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ ἀγωγῇ ἐκτιθεμένου μισθοῦ, παρέσχεν ἕκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 10 Ἀπριλίου 1954 καὶ ὅτι τότε συνεπείᾳ πωλήσεως τοῦ πλοίου ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἐργοδοτῶν ἄνευ πταίσματός του ἀπελύθη διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου τοῦ πλοίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως ταύτης συνεφωνήθη νὰ τηρηθῶσιν οἱ ἑλληνικοὶ νόμοι ὡς πρὸς τὴν προστασίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ εὐεργετήματα καὶ ἐκ τρίτου ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐπεκαλέσθη διὰ τῆς ἀγωγῆς ἢ διὰ τῶν προτάσεών του ἔγγραφον κατάρτισιν τῆς συμβάσεως, οὔτε καὶ πράγματι ἐπεκαλέσθη τοιαύτην κατάρτισιν, ὡς ἐμφαίνεται οὐχὶ μόνον ἐκ τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν κατ' ἔφεσιν νομίμως προσαγομένων προτάσεών του. Μετὰ ταῦτα δὲ τὸ αὐτὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Δικαστήριον, κρῖναν ὅτι ἐφαρμογὴν ἔχει ἐν προκειμένῳ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ἡμετέρου νόμου 1752|1951 ὑπὸ τὴν ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης ἔννοιαν αὐτοῦ, δηλονότι τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐφ' ἧς ἐρείδεται ἡ ἀγωγὴ ναυτικῆς ἐργατικῆς συμβάσεως, καὶ ἑπομένως οὐχὶ τὸ κατὰ τὸ ἀναιρετήριον ὅλως διάφορον ἐν Παναμᾷ, τόπῳ τῆς συνομολογήσεως τῆς συμβάσεως καὶ τῆς ἐν Μόντε Κάρλο - Μονακὸ ἕδρας τῆς ἐκ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐναγομένων ἀνωνύμου ἑταιρείας δίκαιον, χωρὶς μάλιστα ὁ ἀναιρεσείων νὰ διατείνηται διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου, ὅτι ἐπεκαλέσθη ἐνώπιον τοῦ ἰδίου ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, οὐδὲ πράγματι ἐπεκαλέσθη, ὡς ἔδει, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῶν κατ' ἔφεσιν προτάσεών του, τοιοῦτον διάφορον δίκαιον καὶ ποῖον τοῦτο, καὶ αὐτεπαγγέλτως λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀκυρότητα ταύτην, ἐπ' αὐτῇ δὲ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν διώκουσαν τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 16 § 1 τοῦ ἰδίου νόμου ἀποζημίωσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνάγοντος διὰ τὴν ὡς ἄνω λύσιν τῆς εἰρημένης συμβάσεως, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου, οὐδεμίαν δὲ ἄλλην διάταξιν παρεβίασεν ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτιμήσει τοῦ δικαγράφου τῆς ἀγωγῆς καὶ ὡς λαβὸν ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως τὴν ἐκτεθεῖσαν ἀκυρότητα. Ὡς ἐκ τούτου πάντες οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες λόγοι ἀναιρέσεως (πλὴν τοῦ ἐν τῇ ἀμέσως ἑπομένῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης ἐξεταζομένου κρίνονται ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 873 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος «σύμβασις, καθ' ἣν γίνεται ὑπόσχεσις ἢ ἀναγνώρισις χρέους κατὰ τρόπον ὥστε νὰ γεννᾶται ἐνοχὴ ἀνεξαρτήτως τῆς αἰτίας τοῦ χρέους, εἶναι ἔγκυρος, ἂν ἡ ὑπόσχεσις ἢ ἡ περὶ ἀναγνωρίσεως δήλωσις γίνῃ ἐγγράφως· ὑπόσχεσις ἢ δήλωσις, μὴ ἀναφέρουσα τὴν αἰτίαν τοῦ χρέους, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ὑπὸ τοιοῦτον σκοπὸν γενομένη». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ὅπως γεννηθῇ αὐτοτελὴς ἐνοχὴ ἐξ ὑποχρεώσεως ἢ ἀναγνωρίσεως χρέους, ἀπαιτεῖται τὸ μὲν σύμβασις, δι' ἧς νὰ σκοπῆται ἡ ἵδρυσις αὐτοτελοῦς, ἀνεξαρτήτως τῆς αἰτίας τοῦ χρέους, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγένετο ἡ ὑπόσχεσις ἢ ἡ ἀναγνώρισις ἐνοχικοῦ δεσμοῦ, τὸ δὲ ὅπως ἡ περὶ τῆς τελευταίας δήλωσις γίνῃ ἔγγραφος.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐκτιθεμένου ὅτι «τὴν ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων καθοριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἄνευ πταίσματος τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ πωλήσεως τοῦ πλοίου ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἀνεγνώρισαν καὶ ὁ πλοίαρχος καὶ ὁ ἐκπροσωπῶν τοὺς ἐναγομένους πράκτωρ αὐτῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ καταβάλωσιν αὐτὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐν Ἀθήναις διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου καὶ δικηγόρου των», δὲν προκύπτει, ὅτι ἐν τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ περιέχεται καὶ ἐπικουρικὴ βάσις, ἐρειδομένη ἐπὶ ἀφηρημένης ἀναγνωρίσεως χρέους, ἀφοῦ οὔτε ἡ σύμβασις περὶ τούτου ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν ἐν τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ ἐκτίθεται, οὔτε ὑποστηρίζεται ὅτι περὶ τῆς δηλώσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ χρέους κατηρτίσθη ἔγγραφον, ὅπερ ἐν προκειμένῳ εἶναι συστατικὸν αὐτῆς στοιχεῖον. Κατ' ὀρθὴν ὅθεν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τὸ δικάσαν δικαστήριον οὕτως ἐν τούτῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἔκρινε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 6ος λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

§ 1. Αναπροσαρμογή συντάξεων κατά τήν διά τοῦ νόμου 19|1944 ἐξουσιοδότησιν

Πλήρωσις προϋποθέσεων ἀπονομῆς συντάξεως καί ἀνάρθωσις προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος ἐκ πράξεων Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ (Ι.Κ.Α.).—Ἁρμοδιότης τακτικῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.—Κατάργησις ἀπό τοῦ Α. Ν. 1846|1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», διά τοῦ ὁποίου ἐρρυθμίσθη τό θέμα αὐξομειώσεως τῶν παρά τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων συντάξεων διά β. δ|γματος, τῆς διά τοῦ Νόμου 19|1944 χορηγηθείσης εἰς τούς Ὑπουργούς Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας ἐξουσιοδοτήσεως.—Ἀνίσχυρος ἡ ὑπ' ἀριθ. 62280|1952 ὑπουργική ἀπόφασις περί αὐξήσεως τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἔννοια τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Νόμου 19|1944.—Ἀναφορά αὐτῆς εἰς τάς καθωρισμένας ἤδη ὑπό τῶν κειμένων κατά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου τούτου διατάξεων ἤ ἀποφάσεων καί οὐχί εἰς συντάξεις, μελλούσας νά καθορισθῶσι διά μεταγενεστέρων ἀποφάσεων ἤ Νόμων.—Ὕψος συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 331/1959 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητής Κ. Σοῦρλος, ΕΚΔ 18, 768), ἡ ὁποία, λύσασα τήν μεταξύ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνίαν, ἀπεφάνθη κατά τά ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτῆς περί τῆς ἐννοίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280|1952 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας ὡς πρός τόν τρόπον τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν δι' αὐτῆς χορηγηθεισῶν αὐξήσεων ἐπί τῶν ὑπό τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων παρεχομένων συντάξεων.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ πολύ συζητηθέντος ζητήματος ἄν πράγματι αὐτή ὑκήρξεν ἡ ἔννοια τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (διαφόρως ἀντελήφθη αὐτήν ἡ ὑπ' ἀριθ. 164|1953 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰσηγητής Δ. Ψαρός, καθ' ἣν κατά τήν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἡ αὔξησις 30 ο/ο λογίζεται ἐπί τοῦ συνόλου τῆς κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 καταβαλλομένης συντάξεως, ὡς αὐτή καθορίζεται διά τῶν ἄρθρων 28, 29 κλπ. τοῦ νόμου τούτου καί ἐν ᾗ περιλαμβάνονται καί αἱ δι' αὐτῶν παρεχόμεναι προσαυξήσεις λόγῳ ἡμερῶν ἐργασίας, ἄρθρον 29 § 1 ἐδ. α', οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἄρθρον 29 § 3 κλπ., μόνον δέ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ οὕτω προσαυξανομένη σύνταξις εἶναι κατωτέρα τῶν 400.000 δραχμῶν (παλαιᾶς ἐκδόσεως) καταβάλλεται ἐξ ὁλοκλήρου τό ποσόν τοῦτο ὡς κατώτατον ὅριον συντάξεως, ἀντίθετος δέ ἑρμηνεία, ἣν ὁ αἰτῶν ὑποστηρίζει, καθ' ἣν καθωρίσθη βασική κατωτάτη σύνταξις τό ποσόν τῶν δραχμῶν 400.000, ἐφ' οὗ δέον περαιτέρω νά γίνῃ ὁ ὑπολογισμός τῶν κατά νόμον προσαυξήσεων, περί ὧν ἀνωτέρω, θά ἦγεν οὐχί μόνον εἰς ἀντίθεσιν πρός αὐτό τοῦτο τό γράμμα τῆς ἑρμηνευομένης ἀποφάσεως, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ αὔξησις τῶν συντάξεων θά ἦτο γενικῶς πολύ ἀνωτέρα τοῦ ποσοστοῦ 30 ο/ο, ἀλλ' ὁ τοιοῦτος ὑπολογισμός θά συνεπήγετο καί κατάργησιν τοῦ διά τοῦ νόμου καθοριζομένου τρόπου προσδιορισμοῦ τῆς βασικῆς συντάξεως, ὅπερ θά ἀπετέλει ἀνεπίτρεπτον κατά τήν ἐξουσιοδοτήσασαν διάταξιν ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 19|1944 ρύθμισιν τῶν συντάξεων, ἀφοῦ αὕτη, ὡς ἐπανειλημμένως ἐκρίθη ὑπό τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐπέτρεψε μόνον τήν κατά ποσόν αὔξησιν αὐτῶν». Ἐνδιαφέρον ἤδη εἶναι, ὅτι τό Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐθεώρησε τήν ἐν λόγῳ ὑπουργικήν ἀπόφασιν ἄκυρον, ἀφοῦ ἐξεδόθη δυνάμει τῆς ἐπικαλουμένης ὑπ' αὐτῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19/1944, ἐχούσης καταργηθῆ διά τό Ι.Κ.Α. δυνάμει τοῦ ἀ. ν. 1846/1951.

Τό ἐνδιαφέρον ὅμως τῆς ἀρεοπαγιτικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως εἶναι γενικώτερον, διότι δέχεται καί ὅτι ἡ διά τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19/1944 δοθεῖσα εἰς τούς Ὑπουργούς τῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις ἀναφέρεται εἰς καθωρισμένας ἤδη ὑπό τῶν κειμένων κατά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου (19/1944) διατάξεων ἤ ἀποφάσεων καί οὐχί εἰς τάς συντάξεις, αἵτινες ἔμελλον νά καθορισθῶσι διά μεταγενεστέρων ἀποφάσεων ἤ νόμων.

Ὡς γνωστόν, μεταξύ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καί τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπάρχει διαφωνία ὡς πρός τήν ἔκτασιν τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτήσεως, βλέπε ΕΣΔ 11, 353, ἔνθα νομολογία τοῦ Σ. Ε. καί τοῦ Α. Π.).

Ἀρείου Πάγου 55/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Χ. Ἀποστολόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Μαλαγαρδής, Νομικός Σύμβουλος τοῦ Κράτους, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Σ. Σπετσάκης

Ἡ ὑπό κρίσιν ὑπόθεσις νομίμως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου, ἀναπεμφθεῖσα εἰς αὐτό διά ὑπ' ἀριθ. 331|1959 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ἧς ἤρθη ἡ

μεταξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ Α Τμήματος ἀναφυεῖσα διαφωνία ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου νομικοῦ ζητήματος. Πρέπει δὲ νὰ χωρήσῃ νῦν τοῦτο εἰς ἐξέτασιν τῆς ἀπὸ 10 Ὀκτωβρίου 1956 ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐναγομένου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10657]1956 ἀποφάσεως τρὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐπανελθόντων τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 832 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810]1957.

Ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς, αὕτη ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν πληρωμὴν καθυστερουμένου μέρους προσαυξήσεων τῆς κατόπιν ἀποφάσεως τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου ἀναγνωρισθείσης καὶ ἀπονεμηθείσης εἰς αὐτὴν συντάξεως ἕνεκεν ἀναπηρίας, ὀφειλομένων δυνάμει τοῦ ἄρθρου 29 § 10 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, τῶν ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 καὶ 49557]1953 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καὶ τῶν ἀπὸ 24.4]14.5.1954 καὶ 21]25.8.1955 β. δ]των, τὰς ὁποίας προσαυξήσεις τὸ ἐναγόμενον, κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τῶν νομοθετημάτων τούτων, καταβάλλει ἠλαττωμένας κατὰ ποσόν. Ὑπὸ τοιοῦτον περιεχόμενον ἡ ἀγωγὴ φέρει προφανῶς τὰ στοιχεῖα ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, ἀφοῦ ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος τῆς ἐναγούσης ἐκ πράξεων τοῦ ἐναγομένου, δι' ἣν ἁρμόδια, κατ' ἄρθρον 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, εἶναι τὰ τακτικὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Ὁ δεύτερος ἑπομένως λόγος τῆς ἐφέσεως, καθ' ὃν ἀναρμοδίως ἐπελήφθη τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς ὑποθέσεως, καθόσον ἁρμόδια νὰ κρίνωσι περὶ τῆς πληρώσεως τῶν προϋποθέσεων τῆς ἀπονομῆς συντάξεως καὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῆς εἶναι τὰ ὄργανα τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος, ἡ κρίσις τῶν ὁποίων δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, κρίνεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 § 9 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ν. δ. 2698]1953, ἰσχυσάσης ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς τροποποιηθείσης διατάξεως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 21 Ἰουνίου 1951, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος οὗτος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 65 αὐτοῦ, διὰ β.' δ]των, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., δύνανται νὰ θεσπίζωνται κατώτατα ὅρια ποσῶν διὰ χορηγητίας ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. πάσης φύσεως συντάξεις καὶ κατηγορίας συνταξιούχων καὶ ἀναλόγως τῶν καταβαλλομένων εἰσφορῶν. Κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν δύνανται νὰ αὐξομειῶνται κατὰ ποσοστὸν αἱ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγούμεναι συντάξεις. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 60 § 1 τοῦ νόμου 1846]1951 ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καταργεῖται πᾶσα διάταξις τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας ἀντιτιθεμένη εἰς τὸν νόμον τοῦτον.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ νόμου τούτου γενομένης ρυθμίσεως, κατὰ τὸν ὡς ἄνω ἐκτιθέμενον τρόπον, τοῦ θέματος τῆς αὐξομειώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων συντάξεων πᾶσα προγενεστέρα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις νόμου, προβλέπουσα κατ' ἄλλον τρόπον τὴν ρύθμισιν τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἔπαυσεν ἰσχύουσα. Ἑπομένως ἡ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19]1944 ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς ηὐξήθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχόμεναι συντάξεις ἀπὸ 1.12.1956 καὶ καθωρίσθησαν κατώτατα ὅρια καταβλητέων συντάξιων, ἅτινα συγχρόνως ἀποτελοῦσι, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Δικαστηρίου τούτου δοθεῖσαν ἑρμηνείαν εἰς τὴν ἐν λόγῳ ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 προβλεπομένην βασικὴν σύνταξιν, εἶναι ἄκυρος καὶ ἀνίσχυρος, διότι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19]1944, κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς ὁποίας ἐξεδόθη αὕτη, ρυθμίζουσα κατὰ τρόπον διάφορον τοῦ ὑπὸ τῆς εἰρημένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 § 9 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 προβλεπομένου τὸ θέμα τῆς δι' αὐξομειώσεως προσαρμογῆς τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων συντάξεων, δὲν ἴσχυε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὡς καταργηθεῖσα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰδικῶς εἰς τὸ θέμα τοῦτο ἀναφερομένην ἐξουσιοδότησιν, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846]1951.

Ἐτέρωθεν ἡ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 19]1944 παρασχεθεῖσα εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, προκειμένου δὲ περὶ νομικῶν προσώπων ἢ ὀργανισμῶν ἀπὸ κοινοῦ εἰς τοῦτον καὶ τὸν ἔχοντα τὴν ἐποπτείαν τῶν προσώπων τούτων Ὑπουργόν, ἐξουσιοδότησις ὅπως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀναπροσαρμογῆς μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ν. 18]1944 γενομένην νομισματικὴν μεταρρύθμισιν τῶν ἐξόδων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναγραφομένων νομικῶν προσώπων, ἱδρυμάτων ἢ ὀργανισμῶν, προβαίνωσι δι' ἀποφάσεων αὐτῶν εἰς προσαρμογὴν δι' αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως, ἐκτὸς ἄλλων ἐξόδων, καὶ τῶν ὑπὸ τῶν νομικῶν τούτων προσώπων ἢ ὀργανισμῶν παρεχομένων συντάξεων, ἀναφέρεται, ὡς ἐκ τοῦ σαφοῦς γράμματος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου συνάγεται, εἰς τὰς συντάξεις, αἵτινες εἶχον καθορισθῆ ὑπὸ τῶν κειμένων κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου διατάξεων ἢ ἀποφάσεων, καὶ οὐχὶ εἰς τὰς συντάξεις, αἵτινες ἔμελλον νὰ καθορισθῶσι διὰ μεταγενεστέρων ἀποφάσεων ἢ νόμων, αἵτινες ἐν τῷ καθορισμῷ αὐτῶν θὰ εἶχον κατ' ἀνάγκην ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπελθοῦσαν νομισματικὴν μεταρρύθμισιν καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς νέας δραχμῆς. Ἑπομένως ἡ ὑπὸ τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας γενομένη ρύθμισις τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων συντάξεων εἶναι ἄκυρος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνίσχυρος καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αὕτη ἐγένετο καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19]1944 ὑφισταμένης ἐξουσιοδοτήσεως διὰ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὁ ὁποῖος εἶναι μεταγενέστερος τοῦ νόμου 19]1944 καὶ καθώρισε τὰς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένας συντάξεις ἐν ὄψει τῆς νομισματικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς νέας δραχμῆς. Ἡ ὑπὸ τοῦ β. δ]τος τῆς 21]25.8.1955, ἐκδοθέντος βάσει τοῦ ἄρθρου 42 § 1 τοῦ ν.δ. 2698]1953, δι' οὗ ἐτροποποιήθη ἡ παράγρ. 9 τοῦ ἄρθρ. 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, γενομένη ἐν τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου αὐτοῦ μνεία τῆς ὑπὸ τῆς ρηθείσης

ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 ἀποφάσεως χορηγηθείσης αὐξήσεως τῶν συντάξεων δὲν παρέχει ἐπιχείρημα ὑπὲρ ἀντιθέτου ἐκδοχῆς, διότι ἡ διάταξις αὕτη, προβλέπουσα τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῆς ὑπ' αὐτῆς παρεχομένης κατὰ ποσοστὸν 15 ο]ο αὐξήσεως τῶν συντάξεων καὶ ὁρίζουσα ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν βασικῶν συντάξεων καὶ τῶν ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 καὶ 49557]1290]1953 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων γενομένων προσαυξήσεων, δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ προσδώσῃ κύρος εἰς τὴν ἐκ τοῦ ρηθέντος λόγου ἄκυρον ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, καὶ μάλιστα εἰς τὰς διατάξεις αὐτῆς, δι' ὧν ἐτροποποιήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, αἱ ὁρίζουσαι τὸν τρόπον καθορισμοῦ τῶν βασικῶν συντάξεων, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἦκειτο ἐκτὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 42 § 1 τοῦ ν.δ. 2698]1953 παρεχομένης ἐξουσιοδοτήσεως, βάσει τῆς ὁποίας ἐξεδόθη τὸ διάταγμα τοῦτο, ἀλλ' ἁπλῶς ὑιοθετεῖ τὴν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης δοθεῖσαν αὔξησιν, ἣν συνυπολογίζει μετὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ χορηγουμένης. Ἡ ἔλλειψις δὲ τοιαύτου σκοποῦ καθίσταται ἐμφανὴς ἐκ τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τῆς αὐτῆς παραγρ. 3 διατάξεως, ἥτις προβλέπει περὶ συντάξεων μικροτέρων τῶν ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων καταβαλλομένων τοιούτων καὶ μετὰ τὰς χορηγηθείσας καὶ ὑπ' αὐτῆς αὐξήσεις, αἵτινες ὅμως μικρότεραι συντάξεις δὲν εἶναι νοηταὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 θεσπισθεῖσαν μεταβολὴν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 καθοριζομένων βασικῶν συντάξεων. Ἡ ἀνωτέρω ἄποψις περὶ τοῦ κύρους καὶ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 3810]1957, δι' ἧς καθίσταται ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὰ ἐπιλαμβανόμενα τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως δικαστήρια. Ἑπομένως καὶ διὰ τὸ τμῆμα τῆς ἀναιρέσεως, ὡς πρὸς τὰ ὑπ' αὐτῆς λυθέντα νομικὰ ζητήματα, διότι ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας δεσμεύει τὸ Τμῆμα τοῦτο κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ρηθείσης διατάξεως μόνον ὡς πρὸς τὸ διὰ τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς λυθὲν νομικὸν ζήτημα, περὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἡ διαφωνία μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς ἕτερον ζήτημα σχετιζόμενον πρὸς τὸ ἀποφασισθὲν καὶ ἂν ἀκόμη περὶ αὐτοῦ ἐσκέφθη τυχὸν ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας, ἐνῷ ἐν προκειμένῳ τὸ ζήτημα τοῦ κύρους καὶ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐλύθη ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας, ἥτις οὐδόλως ἐσκέφθη ἐπ' αὐτοῦ, καθ' ὅσον τοῦτο δὲν ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον διαφωνίας τῶν δύο Τμημάτων.

Μετὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὑπολογίσασα τὴν δυνάμει τῆς παραγρ. 10 τοῦ ἄρθρ. 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀποκοπεῖσαν εἰς τὴν ἐνάγουσαν λόγῳ ἀναπηρίας προσαύξησιν 50 ο]ο οὐχὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 29 ἐξευρισκομένης βασικῆς συντάξεώς της, ὡς ἡ διάταξις αὕτη ὁρίζει, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ 62280]1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένου κατωτάτου ὁρίου καταβλητέων συντάξεων, ὅπερ ἡ προσβαλλομένη ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὡς βασικὴν σύνταξιν ὁρισθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως κατὰ τροποποίησιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, κρίνασα οὕτω ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ὅτι ἐτροποποίησεν ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο, τὰ ἀφορῶντα δηλονότι τὸ ποσὸν τῆς βασικῆς συντάξεως, τὴν εἰρημένην διάταξιν τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἐσφαλὲς καὶ δέον ὅπως, δεικτῶν γινομένων ὡς βασίμων τῶν σχετικῶν λόγων ἐφέσεως, πρώτων ἐν τῷ δικογράφῳ αὐτῆς καὶ πρώτων τῶν κατὰ τὴν προκειμένην συζήτησιν διὰ τῶν προτάσεων προστεθέντων, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἡ σύνταξις τῆς ἐναγούσης ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω γενομένης δεκτῆς ἀπόψεως.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προσκομιζομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων ἀποδεικνύεται πλήρως, συνομολογεῖται δὲ καὶ εἰδικῶς ἑκατέρωθεν, ὅτι εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἀπενεμήθη δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2186]1949 ἀποφάσεως τοῦ Ἁρμοδίου πρὸς τοῦτο διευθυντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. βασικὴ σύνταξις ἕνεκεν ἀναπηρίας, ὑπολογισθεῖσα κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 εἰς δραχμὰς 225 μηνιαίως, καὶ ὅτι, δυνάμει μεταγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 9295]1952 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ ὀργάνου τοῦ ἐναγομένου, ἡ σύνταξις αὕτη προσηυξήθη κατὰ 50 ο]ο, ἀναγνωρισθείσης τῇ ἐναγούσῃ ἀπολύτου ἀναπηρίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 29 § 10 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ σύνταξις αὕτη τῆς ἐναγούσης ηὐξήθη μετὰ ταῦτα ἀλληλοδιαδόχως α) ἀπὸ 1.12.1952 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κατὰ ποσοστὸν 30 ο]ο ὑπολογιστέον, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω γινομένην δεκτὴν ἄποψιν, οὐχὶ ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁρισθείσης βασικῆς συντάξεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 § 1 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 καθοριζομένης, β) ἀπὸ 1.7.1952 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49557]1953 ὁμοίας ἀποφάσεως κατὰ 8 ο]ο, γ) ἀπὸ 1.4.1954 διὰ τοῦ ἀπὸ 28.4]14.5.1954 β.δ. κατὰ 20 ο]ο (εἰς ἣν αὔξησιν συνεψηφίσθη καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49557]1953 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως χορηγηθεῖσα) καὶ δ) ἀπὸ 1.5.1955 διὰ τοῦ ἀπὸ 21]25.8.1955 β.δ. κατὰ 15 ο]ο, τῆς τελευταίας ταύτης αὐξήσεως οὔσης ὑπολογιστέας κατ' εἰδικὸν ὁρισμὸν τοῦ διατάγματος τούτου ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου καταβλητέας συντάξεως εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ βασικὴ σύνταξις μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς ὑπολογιζομένων προσαυξήσεων, ἤτοι τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 τῶν ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 καὶ 49557]1953 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, καὶ τοῦ ἀπὸ 24.4]14.5.1954 β.δ. ὑπολείπεται, τοῦθ' ὅπερ δὲν συμβαίνει ἐν προκειμένῳ, τοῦ κατωτάτου τούτου ὁρίου, ἡ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὀφειλομένη εἰς τὴν ἐνάγουσαν σύνταξις ἀνέρχεται ἀντιστοίχως εἰς τὰ ἑξῆς ποσά: α) ἀπὸ 1.2.1952 εἰς δραχμὰς 438,50 (225+112,50+101,25), β) ἀπὸ 1.7.1953 εἰς δραχμὰς 473,50 (438,50+35), γ) ἀπὸ 1.4.1954 δραχ. 526,50 (438,50+87,50) καὶ δ) ἀπὸ 1.5.1955 μέχρι 31.5.1956 δραχ. 605 (526.50+78,50). Ἀποδεικνυομένης δὲ περαιτέρω ἐκ τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ περιεχομένης σχετικῆς ὁμολογίας τῆς ἐναγούσης ὅτι τὰ ποσὰ ταῦτα κατεβλήθησαν εἰς αὐτὴν ὡς σύνταξις κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἀναφερόμενα χρονικὰ διαστήματα καὶ ὅτι καὶ τὰ καταβληθέντα εἰς αὐτὴν δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τῶν ἀντιστοίχων ἐτῶν ὑπελογίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ποσῶν τού-

των, ἡ ἀγωγὴ ἀποβαίνει ἀπορριπτέα ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος.

§ 2. Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ ἐπὶ σχέσεων δημοσίου (ἀσφαλιστικοῦ) δικαίου καὶ ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων

Δυνατὴ ἔγερσις ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς ἐπὶ σχέσεως τοῦ δημοσίου δικαίου μόνον τῆς ὑπαγομένης ἐν τῷ συνόλῳ της εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.—Ἔκδοσις ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.—Διόρθωσις φύλλων ἡσφαλισμένων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., δελτίων εἰσφορῶν κλπ.—Ἀναρμοδιότης δικαστηρίων.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12077/1959

Πρόεδρος ὁ κ. ***Κ. Μέρμηγκας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Π. Θεοδωράπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Παπαδόπουλος, Λ. Καραβασίλης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἱστορουμένου ὅτι ἐν τῷ παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐκδοθέντι βιβλιαρίῳ ἀσφαλίσεως τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ ὡς μισθωτοῦ ἀναγράφεται ἐσφαλμένως ὡς ἐπώνυμον τούτου ἀντὶ τοῦ ἀληθοῦς «Ἀναστασίου» τὸ ἀσχέτως πρὸς τοῦτον «Κίτσος», διώκεται ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι τὸ ἀληθὲς ἐπώνυμον τοῦ ἐνάγοντος εἶναι τὸ «Ἀναστασίου» καὶ οὐχὶ τὸ «Κίτσου», ὡς ἀναγράφεται ἐν τῷ ὡς ἄνω βιβλιαρίῳ.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 127 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου, ἐν συνδυασμῷ λαμβανομένης πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 86 τοῦ Ἰσχύοντος Συντάγματος καὶ 3 τῆς Ποδ. Δικ., καθ' ἃ ἀπαγορεύεται ἡ ἐπέμβασις τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων εἰς ὑποθέσεις, ὧν ἡ κδίκασις ἀνετέθη δι' ἰδιαιτέρων νόμων εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικητικὰς ἐπιτροπάς, συνάγεται, ὅτι ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ δύναται νὰ ἐγερθῇ καὶ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν (θετικὴν ἢ ἀρνητικὴν) ἐνώμου σχέσεως τοῦ δημοσίου δικαίου μόνον ὅσάκις αὕτη ὑπάγεται ἐν τῷ συνόλῳ της ἤτοι δι' ὅλας τὰς ἐξ αὐτῆς διαφοράς, εἴτε τοῦ δημοσίου, εἴτε τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου) εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, καθ' ἃ ἐπικρατούντων ἁρμοδίων πρὸς τελειωτικὴν καὶ καταληκτικὴν ἔτι ἐπ' αὐτῶν κρίσιν, μὴ παρεχομένης οὕτω τοιαύτης ἀγωγῆς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ εἰς τὸ δημόσιον δίκαιον ἀναγομένη σχέσις ὑπάγεται εἰς τὴν Διοίκησιν, πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Διοικητικῶν δικαστηρίων ἢ Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, ἤτοι καὶ ἱδρυθῇ εἰδικὴ διὰ ταύτην δικαιοδοσία (Α.Π. 78]1950, ἐν Θέμ. ΞΑ' 480, Α.Π. 500]1955, Α.Π. 37]1956, ΝοΒ 1956 Γ' 183 καὶ 967, Ἐφ. Ἀθ. 111]1954 ἐν ΝοΒ 1954 589, (Seuffert ZPO I ἔκδοσις 1928 I § 256 112 σ. 701 § I σ. 11-12).

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 6,7,8, 11 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703]1938 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὁρίζεται 1) ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. ἐκδίδει καὶ χορηγεῖ εἰς ἕκαστον ἡσφαλισμένον ἅμα τῇ πρώτῃ ὑπαγωγῇ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀτομικὸν ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον, ἐν' ᾧ ἀναγράφεται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, τὸ ὄνομα πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ ἡσφαλισμένου, 2) ὅτι πρὸς παροχὴν ἀποδείξεως εἰς τὸν ἡσφαλισμένον περὶ τῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως καὶ τῶν μισθολογικῶν κλάσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὑπῆχθη, ὡς καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῆς καταβολῆς εἰσφορῶν, ἐκτυποῦνται ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος δελτία εἰσφορῶν, ἐφ' ὧν ἐπικολλῶνται, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ ἐν λόγῳ Κανονισμῷ ὁριζόμενα, τὰ κεκανονισμένα σήματα καὶ ἐν οἷς δελτίοις ἀναγράφεται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἡσφαλισμένου, κατὰ δὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 § 2 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 12.2.1953 Κανονισμοῦ τρόπου εἰσπράξεως εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. διαγράφεται ἡ δυνατότης τῆς ἐπισυνάψεως ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων δελτίων εἰσφορῶν, ἐκτυπουμένων ὡσαύτως παρὰ τοῦ Ἱδρύματος, ἐφ' ὧν ἀναγράφονται κατὰ τοῦ ἐργοδότου τὰ στοιχεῖα ἀπασχολήσεως τοῦ ἡσφαλισμένου καὶ ἐπικολλῶνται ἐνδεχομένως κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 § 3 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενα κεκανονισμένα ἔνσημα. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὁρίζεται, ὅτι διόρθωσις τῶν ἐν τοῖς μητρῴοις φύλλοις ἡσφαλισμένων δελτίων εἰσφορῶν τυχὸν ἐσφαλμένως ἀναφερομένων στοιχείων (ὀνόματος κλπ.), πλὴν τῆς ἡλικίας ἐπιτρέπεται τῇ αἰτήσει τοῦ ἡσφαλισμένου ἢ παντὸς ἔχοντος πρὸς τοῦτο ἔννομον συμφέρον δι' ἀπαφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀποφαίνεται κατόπιν ἐρεύνης ἁπάντων τῶν κατὰ τὴν κρίσιν της χρησίμων στοιχείων, ἐνῷ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἐν συνδυασμῷ λαμβανομένων πρὸς τὰς τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ν.δ. 2698]1953, τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου]26 Ἰουνίου 1954 β. δ]γματος περὶ Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 11]18 Μαρτίου 1955 β.δ]γματος, ὡς καὶ τὰς τοῦ Κανονισμοῦ ἁρμοδιοτήτων τῶν ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῶν (ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69146]1952 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) ἔτι δὲ καὶ τὰς τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3710]1957 ν.δ]γματος, δι' οὗ ἄρθρου ἀντικατεστάθη τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ὡς ἄνω ἀπὸ 11.5]26.6.1954 β.δ]τος, ὁρίζεται, ὅτι αἱ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπαὶ ἀσκοῦν καὶ πᾶσαν ἁρμοδιότητα ἀνατιθεμένην αὐταῖς διὰ τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς καὶ ὅτι κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου δικαστικοῦ, ἑνὸς ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἑνὸς διευθυντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., ἑνὸς ἐργοδοτικοῦ μέλους καὶ ἑνὸς ἐργατικοῦ τοιούτου, διοριζομένων ἁπάντων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως ἀσκουμένου ὑπὸ τοῦ ἐνισταμένου κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως παρὰ τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος καὶ τοῦ ἐνισταμένου.

Ἐκ πασῶν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων προκύπτει, ὅτι ἡ εἰς τὸ δημόσιον δίκαιον ἀναγομένη

σχέσις τῆς διορθώσεως τῶν φύλλων ἡσφαλισμένων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δελτίων εἰσφορῶν καὶ μητρώων τούτων κατὰ τὰ ἐν αὐτοῖς ἀναφερόμενα στοιχεῖα (ὀνόματα κλπ.) ὑπάγεται εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὡς ἄνω μνημονευομένων Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν (Πρωτοβαθμίου, Δευτεροβαθμίου), ἐχούσης καθιδρυθῆ μάλιστα εἰδικῶς διὰ ταύτην δικαιοδοσίας, μὴ χωρούσης οὕτω ἀναγωριστικῆς ἀγωγῆς, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει ἐκτιθέμενα, πρὸ τῶν τακτικῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ τῆς ἐν λόγω σχέσεως.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ τὴν ἀνωτέρω ἱστορικὴν βάσιν καὶ αἴτημα ἔχουσα ἐνδικος ἀγωγὴ ἀπορριπτέα ἐστίν, ὡς μὴ ὑφισταμένης διαιοδοσίας πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου περιστατικοῦ, ὅτι δηλονότι τὸ ἀληθὲς καὶ πραγματικὸν ἐπώνυμον τοῦ ἐνάγοντος εἶναι «Ἀναστασίου» καὶ οὐχὶ «Κίτσου», ὡς ἀναφέρεται ἐν τῷ οἰκείῳ ἀσφαλιστικῷ βιβλιαρίῳ, μεθ' οὗ ἔχει ἐπισυναφθῆ καὶ δελτίον εἰσφορῶν, δοθέντος ὅτι διὰ τῆς ὑπὸ ἀναγνώρισιν σχέσεως οὐδὲν ἕτερον διώκεται ἢ ἡ διόρθωσις τοῦ ἐν λόγῳ βιβλιαρίου καὶ δελτίου εἰσφορῶν κατὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ἀναφερόμενον ἐσφαλμένως στοιχεῖον τοῦ ἐπωνύμου τοῦ ἐνάγοντος.

§ 3. Ἁρμοδιότης Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ὑποχρεωτικὸν ἰατρικῆς βεβαιώσεως

Ἁρμοδιότης Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., κατὰ Κανονισμὸν ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος αὐτοῦ, διὰ τὴν διαπίστωσιν ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ αἰτοῦντος σύνταξιν ἀναπηρίας κλπ. καὶ ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ἵδρυμα ἡ ἰατρικὴ βεβαίωσις.—Περίπτωσις στερήσεως ἐπιστημονικῶν κριτηρίων διὰ τὴν ἔναρξιν ἀναπηρίας.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2350/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Μαραγκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 197]1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α. (ν.δ. 3710]1957, ἄρθρ. 7 § 2 ἐδ. ζ'), δι' ἧς, γενομένης δεκτῆς ἐφέσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Βόλου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 212]1957 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Βόλου, ἀπερρίφθη αἴτημα τῆς αἰτούσης περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπ' αὐτῆς γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ὅτι ἡ αἰτοῦσα πληροῖ τὰς χρονικὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως τὰς ὁριζομένας ἐν ἄρθρῳ 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἐν ᾗ περιπτώσει ἤθελεν αὐτὴ θεωρηθῆ ἀνάπηρος ἀπὸ τοῦ 1954. Περαιτέρω ὅμως ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἔκρινεν, ὅτι ὡς χρόνος ἐνάρξεως ἀναπηρίας δέον νὰ ὁρισθῆ ἡ 12η Ἰουνίου 1956, ὡς ἀπεφάνθη καὶ ἡ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, ἥτις εἶναι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν, ἁρμοδία νὰ κρίνῃ περὶ τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων καὶ τῆς διαρκείας σωματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης, στηριχθεῖσης τῆς κρίσεως ταύτης καὶ ἐπὶ τοῦ ὅτι ναὶ μὲν κατὰ τὸ 1954 ἐπεδοτήθη ἡ αἰτοῦσα δι' ἰσχιάδα, πλὴν ὅμως ἡ τοιαύτη ἐπιδότησις διήρκεσεν ἐπὶ 74 ἡμέρας, ἔλαβε δὲ αὐτὴ ἐν συνεχείᾳ πιστοποιητικὸν ἱκανότητος καὶ ἐπανῆρχισεν ἐργαζομένη, κατὰ δὲ τὴν ἐκ νέου διακοπὴν τῆς ἐργασίας της, ἥτις ἔλαβε χώραν οὐχὶ λόγῳ ἀνικανότητος, ἀλλὰ λόγῳ παύσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοστασίου, εἰς ὃ ἀπησχολεῖτο, ἔτυχεν οὐχὶ ἐπιδόματος ἀσθενείας, ἀλλὰ ἐπιδόματος ἀνεργίας.

Ναὶ μέν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 6 § 1, 29 καὶ ἐπ. τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. (Ε.Κ. 33]1938, τεῦχος Β'), αἱ Ὑγειονομικαὶ Ἐπιτροπαὶ τοῦ Ι.Κ.Α. εἶναι ἁρμόδιαι διὰ τὴν διαπίστωσιν ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς σωματικῆς ἢ τῆς πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ αἰτοῦντος σύνταξιν ἀναπηρίας κλπ. καὶ ὅτι ἡ ἰατρικὴ βεβαίωσις εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ἵδρυμα, πλὴν ὅμως, ἐν προκειμένῳ, ἡ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 222 τῆς 25 Ἀπριλίου 1957 γνωμοδοτήσεως της καθορίζει ὡς ἔναρξιν τῆς ἀναπηρίας τῆς αἰτούσης τὴν 12ην Ἰουνίου 1956, ὄχι διότι διεπίστωσε κατόπιν ἰατρικῆς ἐξετάσεως, ὁπότε καὶ μόνον θὰ ἦτο ἁρμοδία πρὸς τοῦτο, ὅτι κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην ἤρξατο ἡ ἀναπηρία τῆς αἰτούσης, ἀλλὰ διότι, ὡς ἀναφέρει, ἐστερεῖτο ἐπιστημονικῶν κριτηρίων καὶ οὕτω ἐθεώρησεν ὡς χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἀναπηρίας τὴν ἡμέραν τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως. Ἐν τῷ σημείῳ ὅμως τούτῳ ἡ γνωμοδότησις τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκφέρει κρίσιν μὴ ἐπιστημονικήν, ἐκτὸς τοιούτου τῆς ἁρμοδιότητός της, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, καὶ δὴ ὑποχρεωτικῶς, ὑπὸ τοῦ ἀποφαινομένου τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐπακολουθήσασα τὴν ἀνωτέρω γνωμοδότησιν ἀπὸ 27 Ἰουλίου 1957 ἔκθεσις τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑποκαταστήματος Βόλου Ι.Κ.Α. καθορίζει ἀναμφισβητήτως τὸ 1954 ὡς χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἐκ σπονδυλοαρθρίτιδος ἀναπηρίας τῆς αἰτούσης καὶ ὡς ἐχούσης ταύτης τὴν ἀρχήν της εἰς τὴν κατὰ τὸ 1954 ἐμφανισθεῖσαν πάθησιν τοῦ ἰσχιακοῦ νεύρου καὶ προσθέτει, ὅτι ἡ σπονδυλοαρθρίτις εἶναι πάθησις κατ' ἐξοχὴν χρονίας πορείας καὶ ἐξελίξεως, διατρέχουσα περιόδους ἐξάρσεως καὶ ὑφέσεως, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ πάσχων δύναται νὰ μεταβαίνῃ καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ἐκ τούτου προκύπτει, ὅτι καὶ ἡ κατὰ τὸ 1954 παῦσις τῆς ἐπιδοτήσεως τῆς αἰτούσης λόγῳ ἰσχιάδος, ὡς καὶ ἡ ἐν συνεχείᾳ λῆψις ὑπὸ ταύτης ἐπιδόματος οὐχὶ λόγῳ ἀσθενείας, ἀλλὰ λόγῳ ἀνεργίας, δὲν δύνανται ταῦτα μόνον νὰ θεωρηθοῦν ὡς στηρίζοντα ἐπαρκῶς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν,

ήτις είναι άκυρωτέα λόγω ανεπαρκούς αιτιολογίας.

§ 4. Αντίθεται γνωμοδοτήσεις Πρωτοβαθμίου και Δευτεροβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπής του Ι.Κ.Α. και τίς ή ληπτέα υπ' όψιν υπό των οργάνων του Ι.Κ.Α.

Κρίσις της Δευτεροβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπής του Ι.Κ.Α. περί του ότι πάθησις ηφαλισμένου όφείλεται εις επισυμβάν αύτω εργατικόν άτύχημα.—Ανεπίτρεπτον εις την Επιτροπήν Εφέσεων λήψιως υπ' όψιν αντιθέτου γνωμοδοτήσεως της Πρωτοβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπής του Ι.Κ.Α., έχούσης απολέσει την αποδεικτικήν της ισχύν.

Συμβουλίου Επικρατείας 336/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Αρκέντης, Δ. Λιακατάς, Πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως, άτελώς ασκουμένης συμφώνως προς το άρθρον 40 του α.ν. 1846]1951, ο αιτών, ησφαλισμένος παρά τω Ιδρύματι Κοινωνικών Ασφαλίσεων, διώκει την άκύρωσιν της υπ' αριθ. 607]1959 αποφάσεως της αρμοδίας Δευτεροβαθμίου Ασφαλιστικής Επιτροπής Εφέσεων, δι' ής απερρίφθη ή αίτησις αύτου περί παροχής συντάξεως λόγω εργατικού άτυχήτος.

Ως προκύπτει εκ του περιεχομένου της προσβαλλομένης αποφάσεως, ή ανωτέρω Επιτροπή Εφέσεων απέρριψε το αίτημα του αιτούντος περί παροχής συντάξεως λόγω εργατικού άτυχήματος, επί τη αιτιολογία ότι ή αρμοδία Πρωτοβάθμιος Υγειονομική Επιτροπή διά των υπ' αριθ. 519, 548]1956 και 162]1957 γνωμοδοτήσεων αύτης απεφάνθη, ότι ή πάθησις αύτου δεν όφείλεται εις το επισυμβάν αύτω την 3.12.1955 άτύχημα, ως ούτος υποστηρίζει, αλλά προϋπήρχε τούτου από του έτους 1954· ή δε αντίθετος υπ' αριθ. 476]1957 γνωμοδότησις της Δευτεροβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπής, ήτις δέχεται, ότι ή πάθησις αύτου όφείλεται εις το άτύχημα της 3.12.1955, δεν δύναται να ληφθή υπ' όψιν, διότι δεν καθώρισεν, αν τούτο έλαβε χώραν κατά την διάρκειαν της εργασίας του ή όχι. Πλην ή αιτιολογία αύτη της προσβαλλομένης αποφάσεως τυγχάνει παράνομος μεν κατά το πρώτον μέρος αύτης, ανεπαρκής δε κατά το δεύτερον. Διότι, εφ' όσον ή Δευτεροβάθμιος Επιτροπή διά της υπ' αριθ. 476]1957 γνωμοδοτήσεώς της έκρινεν, ότι ή πάθησις του αιτούντος όφείλεται εις το επισυμβάν αύτω άτύχημα της 3.12.1955, δεν ήδύνατο πλέον ή Επιτροπή Εφέσεων να λάβη υπ' όψιν της τας προμνησθείσας προηγουμένας αντιθέτους γνωμοδοτήσεις της Πρωτοβαθμίου Επιτροπής, καθ' όσον είχον αύται απολέσει την αποδεικτικήν των ισχύν εκ της μεταγενεστέρας ταύτης γνωμοδοτήσεως, συμφώνως προς το άρθρον 36 του ισχύοντος Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητος του Ι.Κ.Α. Συνεπώς, ως ερειδομένη επί των ως άνω ανισχύρων γνωμοδοτήσεων κατά το πρώτον μέρος αύτης ή αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως μή νόμιμος κατά το σημείον τούτο παρίσταται. Αλλά περαιτέρω εκ των στοιχείων του φακέλου και δή εκ των γενομένων μαρτυρικών καταθέσεων από 10-4 1959 του εργοδότου του αιτούντος Ν. Π. και του εργάτου συναδέλφου του Ι. Λ. συνάγεται, ότι το άτύχημα, όπερ συνέβη εις τον αιτούντα την 3.12.1955, έλαβε χώραν κατά την διάρκειαν της εργασίας του. Δεδομένου δε ότι ούδέν αντίθετον περί τούτου στοιχείον ούτε επικαλείται ή προσβαλλομένη απόφασις, ούτε ύφίσταται εν τω φακέλω, δέον να γίνη δεκτόν, ότι και ή έτέρα σκέψις, εφ' ής ερείδεται αύτη, καθ' ην δεν δικαιούται ο αιτών συντάξεως λόγω εργατικού άτυχήματος, διότι ούτε ή ως ανωτέρω εννοική δι' αύτου γνωμοδότησις της Δευτεροβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπής καθορίζει, ότι το άτύχημα αύτου έλαβε χώραν κατά την διάρκειαν της εργασίας του, μή επαρκώς ήτιολογημένη παρίσταται.

Κατά ταύτα άκυρωτέα τυγχάνει ή προσβαλλομένη απόφασις, εν μέρει μεν ως παράνομος, εν μέρει δε ως μή επαρκώς ήτιολογημένη.

§ 5. Ασφάλισις εις Ταμείον Συντάξεων Αύτοκινητιστών

Ασφαλιζόμενα εις αύτο πρόσωπα.—Υπαγωγή εις αύτα και εκείνων, οίτινες ασχολούνται κατ' επάγγελμα ως εκπαιδευταί οδηγών αύτοκινήτων, μή αναιρουμένου εκ του ότι δεν συνδέονται ενδεχομένως δι' εργασιακής σχέσεως μετά των προσώπων, άτινα εκπαιδεύουσι, καθ' όσον εις την έννοιαν του όρου «μισθός» περιλαμβάνεται και ή αμοιβή διά την εκτέλεσιν του ανατεθειμένου εις αύτους έργου εκπαιδεύσεως.

Συμβουλίου Επικρατείας 143/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόρος ο κ. Ε. Μεϊμαράκης

Διά της υπό κρίσιν, εμπροθέσμως ασκηθείσης, αιτήσεως, διώκεται υπό του αιτούντος ή ακύρωσις της υπ' αριθ. 531 της 11ης Φεβρουαρίου 1959 αποφάσεως της Εκδικαστικής Επιτροπής Εφέσεων παρά τω Ταμείω Συντάξεων Αύτοκινητιστών, δι' ής απερρίφθη ή παρ' αύτου υποβληθείσα αίτησις όπως τύχη συντάξεως λόγω γήρατος παρά τω εν λόγω Ταμείου.

Υπό του άρθρου 2 του δ]τος της 6]19 Απριλίου 1935 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των διεπουσών το Ταμείον Συντάξεων Αύτοκινητιστών» (157) ορίζεται, ότι «1. Εις το Ταμείον ασφαλίζονται υποχρεωτικώς οι έχοντες ως επάγγελμα την εκμετάλλευσιν αύτοκινήτου ως ιδιοκτήται ή οδηγοί... 2) Επαγγελματίας αύτοκινητιστής, υπαγόμενος υποχρεωτικώς εις την ασφάλισιν του Ταμείου Συντάξεων Αύτοκινητιστών είναι, κατά την έννοιαν του παρόντος, πάν φυ-

σικὸν πρόσωπον, ἐργαζόμενον ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς χρήσεως ἢ ἀποζῶν ἐν γένει ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτοκινήτου του, μὴ ἀσκοῦν δὲ ἕτερον ἐπάγγελμα ἢ ἐπιχείρησιν.

Μεταξὺ τῶν προαιρώντων, ἅτινα κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ὡς ἐπὶ μισθῷ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς χρήσεως, δέον, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, νὰ θεωρηθῶσι περιλαμβανόμενοι καὶ ἐκεῖνοι, αἵτινες ἀσχολοῦνται κατ' ἐπάγγελμα ὡς ἐκπαιδευταὶ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων. Διότι ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς δραστηριότητος τῶν ταύτης οἱ τελευταῖοι οὗτοι εὑρίσκονται καθ' ἑαυτοὺς ἀπὸ ἀπόψεως ἐπαγγελματικῶν ἐν γένει συνθηκῶν εἰς θέσιν ὁμοίαν πρὸς τοὺς κατ' ἐπάγγελμα ἀσχολουμένους εἰς τὴν μεταφορὰν προσώπων ἢ ἀγαθῶν ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων, κίνηται δὲ οὗτω τὴν βασικῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην διὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἀσφάλισιν ἰδιότητα τοῦ κατ' ἐπάγγελμα ἀσχολουμένου μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτοκινήτου, μὴ ἀναιρουμένης τῆς ἰδιότητός των ταύτης ἐκ τοῦ ὅτι δὲν συνδέονται, ἐνδεχομένως, δι' ἐργασιακῆς σχέσεως μετὰ τῶν προσώπων, ἅτινα ἐκπαιδεύουσι, καθ' ὅσον εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου μισθός, οὗτινος ποιεῖται χρῆσιν ὁ νόμος, περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀνατιθεμένου αὐτοῖς ἔργου τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ἐν προκειμένῳ ἡ παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν Ἐκδικαστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, καίτοι ἐδέχθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς της, ὅτι ὁ αἰτῶν ἤσκησε πράγματι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐκπαιδευτοῦ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1948 μέχρι 21 Ἰανουαρίου 1957, δὲν ὑπελόγισεν ἐν ταύταις τὸν χρόνον τοῦτον ἐν τῷ συνόλῳ του ὡς διανυθέντα ἐν ἀσφαλίσει παρὰ τῷ ἐν λόγῳ Ταμείῳ, ἀλλὰ μόνον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 13 Μαΐου 1949 μέχρι 14 Αὐγούστου 1953, ὅτε ὁ ρηθεὶς ἤσκει τὸ ἐπάγγελμά του τοῦτο δι' αὐτοκινήτου ἀνήκοντος εἰς τὸν ἴδιον, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι κατὰ τὸ ὑπόλοιπον χρονικὸν διάστημα οὗτος δὲν ἔδει νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἀσχέτως τῆς παρ' αὐτοῦ ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐκπαιδευτοῦ, ὡς μὴ κεκτημένος τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκμεταλλευτοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοκινήτου. Ἡ αἰτιολογία ὅμως αὕτη τυγχάνει, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, μὴ νόμιμος, καὶ συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις εἶναι ἀκυρωτέα, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν

Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως ἡ ἄσκησις ἀποκλειστικοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοκινητιστοῦ.—Ἀσφάλισις ὅμως καὶ τοῦ παρ' ὡρισμένῃ ἐπιχειρήσει ἐργαζομένου ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς ἣν περίπτωσιν ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς παρέχει εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν καὶ ἕτερον πρόσθετον, παρεπομένης ἢ ἐπικουρικῆς διὰ τὸν ἐργοδότην σημασίας, ὑπηρεσίαν.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 213/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Σκουρτιώτης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Οἰκονομόπουλος, Λ. Μπλέτσας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ αἰτοῦσα, συνταξιοῦχος τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, διώκει παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 486 ἀπὸ 22 Μαρτίου 1958 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ταμείῳ Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπεφασίσθη ἡ διακοπὴ τῆς συντοξιοδοτήσεώς της.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ β.δ. τῆς 6/19 Ἀπριλίου 1935 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν», «2. Ἐπαγγελματίας αὐτοκινητιστής, ὑπαγόμενος ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, εἶναι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος, πᾶν φυσικὸν πρόσωπον, ἐργαζόμενον ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς χρήσεως ἢ ἀποζῶν ἐν γένει ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτοκινήτου του, μὴ ἀσκοῦν δὲ ἕτερον ἐπάγγελμα ἢ ἐπιχείρησιν». Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ἀπαιτεῖται μὲν ὡς ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλίσεως, ὅπως ὁ ἀσφαλιστέος ἢ κατ' ἀποκλειστικὸν ἐπάγγελμα αὐτοκινητιστής, δὲν ἀποκλείεται ὅμως τῆς ἀσφαλίσεως ὁ παρ' ὡρισμένῃ ἐπιχειρήσει ἐργαζόμενος ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, εἰς ἣν περίπτωσιν, ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς, παρέχει τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει καὶ ἕτερον πρόσθετον, παρεπομένης ἢ ἐπικουρικῆς διὰ τὸν ἐργοδότην σημασίας, ὑπηρεσίαν, διότι ἡ τοιαύτη πρόσθετος ἀπασχόλησις τοῦ αὐτοκινητιστοῦ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς συνιστῶσα ἄσκησιν ἑτέρου ἐπαγγέλματος.

Ἐν προκειμένῳ ἡ αἰτοῦσα εἶχε προβάλει ἐνώπιον τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ὁ ἀποβιώσας σύζυγός της κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 μέχρι τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1951 ἐπισυμβάντος θανάτου του χρονικὸν διάστημα εἰργάζετο παρὰ τῇ ἐν Πάτραις Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ «Β.Μ.» κατ' ἀποκλειστικὸν ἐπάγγελμα ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, παρέχων οὐχ ἧττον παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει καὶ ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς πρόσθετους ὑπηρεσίας ὡς φύλαξ-ἀποθηκάριος κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας. Πρὸς ἐνίσχυσιν δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ της τούτου προσήγαγεν ἡ αἰτοῦσα καὶ βεβαιώσεις τῆς προαναφερθείσης ἐπιχειρήσεως, πιστοποιούσας τὰ ἐπικαλούμενα παρ' αὐτῆς πραγματικὰ περιστατικά. Ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἔδει νὰ περιείχετο ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει σαφὴς ἀπάντησις, διότι, ἂν ὁ ἀποβιώσας σύζυγος τῆς αἰτούσης εἰργάζετο πράγματι κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν ὡς αὐτοκινητιστὴς παρὰ τῇ προαναφερθείσῃ ἐπιχειρήσει, ἡ ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς πρόσθετος ἀπασχόλησις του ὡς φύλακος καὶ ἀποθηκαρίου κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, μὴ δυναμένη νὰ θεωρηθῇ ὡς ἄσκησις ἑτέρου ἐπαγ-

γίλματος, δέν ἠδύνατο, κατά τά ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, νά ἀποστερήσῃ τοῦτον τῆς παρά τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν ἀσφαλίσεώς του. Παρά ταῦτα διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γίνεται δεκτόν, ὅτι ὁ ἀποβιώσας σύζυγος τῆς αἰτούσης κατά τό περί οὗ πρόκειται χρονικόν διάστημα δέν ὑπήγετο εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου λόγῳ τῆς παρά τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ «Β.Μ» ἀπασχολήσεώς του ὡς ἀποθηκαρίου, χωρίς ὅμως νά γίνηται ἐκ παραλλήλου δεκτόν διά σαφῶν καί ἠτιολογημένων, ὡς ἔδει, σκέψεων, ἄν εἶναι ἀληθεῖς ἤ ὄχι οἱ ὡς ἄνω προβληθέντες ὑπό τῆς αἰτούσης ἰσχυρισμοί περί τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς εἰργάζετο παρά τῇ ρηθείσῃ ἑταιρείᾳ ὁ ἀποβιώσας σύζυγος αὐτῆς. Οὕτω ἡ κρίσις τῆς ἐκδούσης τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων περί τοῦ ὅτι ὁ ἀποβιώσας σύζυγος τῆς αἰτούσης δέν ὑπήγετο κατά τό ἀπό τοῦ ἔτους 1939 μέχρι τοῦ θανάτου του διάστημα εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, παρίσταται ἀναιτιολόγητος. Διά τόν λόγον τοῦτον, ὃν βασίμως προβάλλει ἡ αἰτοῦσα, δέον ὅπως ὁ κυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καί ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τήν ἰδίαν Ἐπιτροπήν πρός νέαν νόμιμον κρίσιν.

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος

Ἀποδεικτικά στοιχεῖα τοῦ δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως.—Ὑποχρέωσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἐπί ἐλλιπῶς προβληθέντων δικαιολογητικῶν πρός κλῆσιν τοῦ ἐνδιαφερομένου δι' ἐντός δεκαμήνου συμπληρῶσίν των καί ἀναμονή αὐτοῦ ἐπί ἑξάμηνον ἀπό τῆς προσλήψεως δι' ὑποβολήν τῶν συμπληρωματικῶν στοιχείων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 9/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. ***Θ. Κουρουσόπουλος***
Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Σπετσάκης

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 84]1921]2.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπό 9.12.1957 αἴτησις τῆς ἠδη αἰτούσης περί συνταξιοδοτήσεως της, λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της Π.Σ., ἠσφαλισμένου παρά τῷ Ταμείῳ τούτῳ.

Ὁ διά τοῦ β.δ]τος τῆς 5]28.1.1955 ἐγκριθείς Κανονισμός Παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἐν μέν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 12 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι: «Αἱ αἰτήσεις περί συνταξιοδοτήσεως, τῶν ὁποίων τά ἀποδεικτικά στοιχεῖα τοῦ δικαιώματος εἶναι ἐλλιπῆ, μή συμπληρούμεναι ἐντός ἑξαμήνου ἀπό τῆς ἀποστολῆς ὑπό τοῦ Ταμείου τῆς σχετικῆς εἰδοποιήσεως περί ὑποβολῆς τούτων, ἀπορρίπτονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, δυναμένου τοῦ ἐνδιαφερομένου νά ὑποβάλῃ αἴτησιν ἐπανεξετάσεως κατά τάς διατάξεις τῶν παραγράφων 8 καί 9 τοῦ παρόντος ἄρθρου», ἐν δέ τῇ παραγράφῳ 6 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 12 ὁρίζει, ὅτι «Τό Διοικητικόν Συμβούλιον ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντός 6 μηνῶν... ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς περί συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως ἐκδώσῃ τήν περί ἀπονομῆς ἤ μή συντάξεως ἀπόφασίν του, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑποβληθῇ καί πάντα τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά. Εἰς περίπτωσιν ἐλλείψεως δικαιολογητικῶν τό Διοικητικόν Συμβούλιον ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντός διμήνου τό βραδύτερον ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως εἰδοποιήσῃ ταύτην ὑποβαλόντας ταύτην περί τῶν ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν πρός συνταξιοδότησιν, ...».

Ἐκ τῶν μνησθεισῶν διατάξεων, ὀρθῶς ἑρμηνευομένων, προκύπτει, ὅτι, ὁσάκις τά μετά τῆς αἰτήσεως περί συνταξιοδοτήσεως ὑποβληθέντα δικαιολογητικά εἶναι ἐλλιπῆ, τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου ὀφείλει νά καλέσῃ τόν ἐνδιαφερόμενον ἐντός διμήνου πρός συμπλήρωσίν των καί νά ἀναμείνῃ ἐπί ἑξάμηνον ἀπό τῆς προσκλήσεως τήν ὑπ' αὐτοῦ ὑποβολήν τῶν συμπληρωματικῶν στοιχείων, ἅτινα εἶναι ληπτέα ὑπ' ὄψιν ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί ἐάν ὑποβληθῶσιν ἐκπροθέσμως, πλήν πρίν ἤ τοῦτο ἐπιληφθῇ τῆς αἰτήσεως. Ἡ ἀντίθετος ἄποψις, ἣν ὑποστηρίζει τό Ταμεῖον, ἄγει εἰς τό ἄτοπον ἀποτέλεσμα, ὥστε τά ὡς ἄνω συμπληρωματικά στοιχεῖα νά εἶναι ληπτέα ὑπ' ὄψιν, ὑποβαλλόμενα καί αὖθις δι' αἰτήσεως ἐπανεξετάσεως, ἀσκουμένης συμφώνως τῇ παραγράφῳ 8 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Κανονισμοῦ, ἐντός ἔτους ἀπό τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀπορριπτούσης τήν αἴτησιν ἐλλείψει δικαιολογητικῶν καί νά μή δύνανται νά ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς πρώτης ἀποφάσεως. Συνεπῶς, ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, τά ἐλλείποντα δικαιολογητικά τῆς περί συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης αἰτήσεως, ὧν τήν ὑποβολήν ἐζήτησε τό Ταμεῖον διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 89109]21.12.1957 προσκλήσεώς του, περιῆλθον αὐτῷ τήν 19.12.1958, ἤτοι πρό τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης πράξεως, κατά παράβασιν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἀπέρριψε τήν περί συνταξιοδοτήσεως αἴτησιν, μή λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τά ὡς ἄνω συμπληρωματικά στοιχεῖα ὡς ἐκπροθέσμως ὑποβληθέντα, τοῦτο δέ τῷ λόγῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, κατέστη αὐτῇ ἀκυρωτέα.

Κατά ταῦτα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις δέον νά ἀκυρωθῇ καί νά ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τό Ταμεῖον, ἐπί τῷ τέλει ὅπως κριθῇ ἐπί τῇ βάσει καί τῶν περί ὧν πρόκειται συμπληρωματικῶν στοιχείων, ἐάν συντρέχωσιν αἱ πρός συνταξιοδότησιν τῆς αἰτούσης νόμιμοι προϋποθέσεις.

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Ἀναγνώρισις προϋπηρεσίας ἠσφαλισμένου παρά τῷ Δημοσίῳ, διανυθείσης πρό τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας τοῦ Ταμείου.—Ἐνέργεια αὐτῆς ὑποχρεωτικῶς ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἀλλά πάντοτε ἐπί τῇ βάσει τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου καί τῶν συνοδευόντων αὐτήν δικαιολογητικῶν.—Κρατοῦσα ἐν τῷ ἀσφαλιστικῷ δικαίῳ ἀρχή, καθ' ἣν ἡ δυνατότης ἀναγνωρίσεως καί ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας ἀποτελεῖ τύχερειαν,

Θεσπιζομένην ὑπέρ τοῦ ἠσφαλισμένου, τῆς ὁποίας ἡ ἄσκησις, συνεπαγομένη ἀνάλογον οἰκονομικὴν αὐτοῦ ἐπιβάρυνσιν διὰ τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων καταβολῆς τῶν διὰ τὴν ἐξαγορὰν προβλεπομένων εἰσφορῶν, ἐναπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἰδίαν τοῦ ἠσφαλισμένου βούλησιν.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 207/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Δεδόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Καραμητσάνης, Α. Κωνσταντινούνης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 19 τῆς 16 Ἀπριλίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (Τ.Ε.Α.Π. Ο.Κ.Α.).

Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6063]Σ.42 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1958 κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐτροποποιήθη ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 18323]1949), ἡ ἀναγνώρισις τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 3 προϋπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Δημοσίῳ, διανυθείσης πρὸ τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας τοῦ Ταμείου (1942), ἐνεργεῖται αὐτεπαγγέλτως ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου βάσει τῶν οἰκείων δικαιολογητικῶν, τὰ ὁποῖα ὑποβάλλει οὗτος δι' αἰτήσεώς του, εἴτε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας του, εἴτε κατὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἠσφαλισμένου κινδύνου, ὅτε αἰτεῖται τὴν χορήγησιν αὐτῷ μηνιαίου περιοδικοῦ βοηθήματος.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ἡ ἀναγνώρισις καὶ ἡ ἐπακολουθοῦσα ἐξαγορὰ τῆς προϋπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου ἐνεργεῖται μὲν ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἀλλὰ πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου καὶ τῶν συνεδευόντων ταύτην δικαιολογητικῶν. Συνεπῶς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας μὴ αἰτηθείσης ἢ καὶ πέραν τῆς αἰτηθείσης ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου. Ἡ ἑρμηνεία αὕτη συνάδει εὐ μάλιστα πρὸς τὴν γραμματικὴν διατύπωσιν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, δι' ὧν ἡ ἀναγνώρισις τῆς προϋπηρεσίας συναρτᾶται πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ὑποβολὴν σχετικῆς αἰτήσεως μετὰ τῶν οἰκείων δικαιολογητικῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἐν τῷ ἀσφαλιστικῷ δικαίῳ κρατοῦσαν ἀρχήν, καθ' ἣν ἡ δυνατότης ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας ἀποτελεῖ εὐχέρειαν, θεσπιζομένην ὑπὲρ τοῦ ἠσφαλισμένου, ἧς ἡ ἄσκησις, συνεπαγομένη ἀνάλογον οἰκονομικὴν αὐτοῦ ἐπιβάρυνσιν διὰ τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων καταβολῆς τῶν διὰ τὴν ἐξαγορὰν προβλεπομένων εἰσφορῶν, ἐναπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βούλησιν.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, προκειμένου νὰ προβῇ εἰς τὸν κανονισμὸν τοῦ μηνιαίου περιοδικοῦ βοηθήματος τοῦ αἰτοῦντος ἠσφαλισμένου, τέως Διευθυντοῦ α' τάξεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναγνωρίσαν οἰκοθεν ὁλόκληρον τὴν παρὰ τῷ Δημοσίῳ προϋπηρεσίαν αὐτοῦ ἐξ εἴκοσιν ἐτῶν, ἀπορρίψασα τὸ σχετικὸν αἴτημα αὐτοῦ περὶ περιορισμοῦ τοῦ ἀναγνωριστέου χρόνου προϋπηρεσίας. Ἀλλ' οὕτως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχομένη ὅτι, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 6063]Σ.42 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τυγχάνει ὑποχρεωτικὴ διά τε τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα καὶ διὰ τὸν ἠσφαλισμένον ἡ ἀναγνώρισις καὶ ἐξαγορὰ ὁλοκλήρου τῆς προϋπηρεσίας του, ἀνεξαρτήτως τῆς αἰτήσεώς του καὶ ἐναντίον τῆς διὰ ταύτης διατυπωθείσης βουλήσεώς του, ἐλέγχεται ἀκυρωτέα διὰ παράβασιν νόμου, ὡς ἀντιτιθεμένη εἰς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω κανονιστικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα.

Ἀκυρουμένης ἐξ ὁλοκλήρου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον, παρέλκει ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν ὡς ἀλυσιτελής.

§ 9. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν

Αἴτησις ἠσφαλισμένου περὶ μεταφορᾶς εἰς τὸν παρὰ τῷ Ταμείῳ τηρούμενον ἀτομικὸν του λογαριασμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ συνταξιοδοτήσεώς του παρὰ τοῦ Ταμείου.— Ἁρμόδιον ἐπ' αὐτοῦ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου καὶ ὄχι ὁ Διευθυντὴς αὐτοῦ.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 209/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Παναγιωτάτος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Σταθᾶτος, Γ. Μπουρτζος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1115 ἀπὸ 21 Μαρτίου 1958 πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθησαν αἱ ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1957 καὶ 28 Φεβρουαρίου 1958 αἰτήσεις τοῦ αἰτοῦντος πρὸς τὸ ἄνω Ταμεῖον, ὅπως μεταφερθῶσιν εἰς τὸν παρ' αὐτῷ τηρούμενον ἀτομικὸν του λογαριασμὸν 690 ἡμέραι ἐρ-

γασίας, πραγματοποιηθείσαι ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α., ἵνα αὗται συνυπολογισθῶσι κατὰ τὴν βάσει τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 42454] Σ. 329]1957 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συνταξιοδότησίν του παρὰ τοῦ Ταμείου τούτου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι διὰ τὴν συνταξιοδότησιν κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας ἀπαιτεῖται, ὅπως τὸ σύνολον τῶν ἐκάστοτε ἀπαιτουμένων ἡμερῶν ἐργασίας ἐχῃ πραγματοποιηθῇ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ καταστατικοῦ (ἀπόφ. Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 19069 τῆς 13]18 Δεκεμβρίου 1937, Φ.Ε.Κ. 408, παράρτημα) καὶ 24 τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. Φ. 56388]1.1954 τῆς 10]22 Ἰουνίου 1954, Φ.Ε.Κ. 129 Β') τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἁρμόδιον, ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ρηθεισῶν αἰτήσεων τοῦ αἰτοῦντος τυγχάνει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου καὶ οὐχὶ ὁ Διευθυντὴς αὐτοῦ. Ἀναρμοδίως ἑπομένως οὗτος ἀπέρριψε ταύτας διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεώς του καὶ δέον, ἀνυρεσιμένης ταύτης, νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Ταμεῖον, ἵνα ἀποφανθῇ κατὰ νόμον ἐπ' αὐτῶν τὸ Διοικητικὸν αὐτοῦ Συμβούλιον.

Κατὰ ταῦτα δέον, ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

§ 10. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἡ Ἐθνική»

Δυνατὴ προσμέτρησις εἰς συντάξιμον ὑπηρεσίαν τῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἡσφαλισμένων καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐμμίσθου προϋπηρεσίας αὐτῶν εἰς τὸ Δημόσιον, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Ἀνωνύμους Ἑταιρείας κλπ., πάντοτε ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις ἐξαγορᾶς αὐτῆς. —Ἐφαρμογὴ τῶν νεωτέρων καταστατικῶν ὁρισμῶν, ἐλλείψει ρητῆς περὶ τοῦ ἀντιθέτου διατάξεως μόνον ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῶν καὶ ἐφεξῆς ἐκκρεμῶν σχέσεων καὶ οὐχὶ καὶ ἐπὶ τῶν γενομένων ἤδη κατὰ τοὺς ἑκάστοτε ἐν ἰσχύϊ νομίμους ὅρους ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας ἡσφαλισμένων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 139/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Η. Γλυκοφρύδης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Θ. Χοϊδᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τῆς Μ. Χ. ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 911]5.2.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἡ Ἐθνική», καθ' ὁ μέρος διὰ ταύτης διετάχθη ἡ παρακράτησις ἐκ τοῦ καταβλητέου αὐτῇ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ποσοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς ἐξαγορὰν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 569]1953 ἀποφάσεως ταύτης τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας της.

Ἀληθῶς μὲν αἱ ἤδη ἰσχύουσαι διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου (Ε.Κ. τ. Β' 1956, φ. 171) προβλέπουσι τὴν δυνατότητα προσμετρήσεως εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν τῶν παρ' αὐτῷ ἡσφαλισμένων καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐμμίσθου προϋπηρεσίας αὐτῶν εἰς τὸ Δημόσιον, νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἀνωνύμους ἑταιρείας κλπ., πάντοτε δὲ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις ἐξαγορᾶς αὐτῆς, οἱ νεώτεροι ὅμως οὗτοι καταστατικοὶ ὁρισμοὶ ἐφαρμόζονται ἐλλείψει ρητῆς περὶ τοῦ ἀντιθέτου διατάξεως μόνον ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῶν καὶ ἐφεξῆς ἐκκρεμῶν σχέσεων καὶ δὲν καταλαμβάνουσι γενομένας ἤδη κατὰ τοὺς ἑκάστοτε ἐν ἰσχύϊ νομίμους ὅρους ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας ἡσφαλισμένων, ἔστω καὶ ἐὰν οὗτοι ἐξηκολούθησαν καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην ἀναγνώρισιν τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν καὶ ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ταμείῳ.

Ἐν προκειμένῳ ἡ περὶ ἧς πρόκειται προϋπηρεσία τῆς αἰτούσης εἶχεν ἤδη ἁρμοδίως ἀναγνωρισθῇ ὡς συντάξιμος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 569]7.5.1953 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τότε ἰσχυσασῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ καταστατικοῦ του (Ε.Κ. 1952 τ. Β' φ. 90) καὶ τῆς εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδοθείσης ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1952 ἀνακοινώσεως τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, δι' ἧς ἐκαλοῦντο οἱ παρ' αὐτῷ ἡσφαλισμένοι, ὅπως ὑποβάλωσιν αἴτησιν τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 19ης Ἰουλίου 1952 πρὸς ἀναγνώρισιν ὑφισταμένης τυχὸν προϋπηρεσίας των καὶ δὴ «ἄνευ πληρωμῆς τινος». Ἐκ τῆς οὕτωσι ὅμως γενομένης ἀναγνωρίσεως ἐδημιουργήθη ὑπὲρ τῆς αἰτούσης, τελούσης ἐν καλῇ πίστει, νόμιμος κατάστασις, διαμεύουσα τὸ Ταμεῖον, ἀνεπίδεκτος δὲ ὡς ἐκ τούτου ἀνατροπῆς, ἄνευ ρητῆς ἐναντίας διατάξεως κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τὰ ἀντίθετα δεχθεῖσα, τυγχάνει ἀκυρωτέα, ὡς παράνομος, κατὰ τὰ βασίμως διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ Ν. Δ. 3868)1958

Ρύθμισις ζητημάτων σχετικών με παροχάς του Διατμηματικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών. Έγκυκλ. υπ' αριθ. 3)1960 του Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας: Εν συνεχεία της υπ' αριθ. 44/1959 ημετέρας εγκυκλίου (*) παρέχομεν ύμιν συμπληρωματικώς τας ακολούθους οδηγίας σχετικώς με τας παροχάς του Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.

Α'

Ζητήματα αναγόμενα εις την αναγνώρισιν του δικαιώματος (προϋποθέσεις κλπ.)

1) Δι' όσους εκ των μισθωτών δεν κατεβλήθη εισφορά υπέρ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. μέχρι της 30.9.1959 λόγω απαλλαγής τούτων και των εργοδοτών των βάσει των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 3 ν.δ. 3868/1958, πλην όμως το εις τούτους καταβαλλόμενον επίδομα είναι κατώτερον του υπό του ημετέρου Οργανισμού χορηγουμένου (π.χ. υπάλληλοι Γραφείων ανωνύμων εταιρειών και ιδιωτικών επιχειρήσεων, υπάλληλοι εμπορικών καταστημάτων κλπ., δι' ούς προβλέπεται υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή κατοβολή δραχ. 40 δι' έκαστον τέκναν μηνιαίως), θα έδει διά τον βάσει του άρθρου 6 Κανονισμού Παροχών υπολογισμόν του επιδόματος να ληφθώσιν υπ' όψιν μόνον αι ημέραι εργασίας αι πραγματοποιηθείσαι από 1.10.1959 και εφεξής, καθ' ας υφίστατο υποχρέωσις προς καταβολήν της εν λόγω εισφοράς (σχετική η υπ' αριθ. 1/1960 ημετέρα εγκύκλιος).

Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Οργανισμού κατά την συνεδρίασιν αυτού της 18.1.1960, εμμηνεύον τας οικείας διατάξεις, εδέχθη, ότι, ειδικώς διά τους περί ων πρόκειται μισθωτούς, δέον να προσμετρώνται άπασαι αι ημέραι εργασίας του έτους 1959 και ούχι μόνον αι από 1.10.1959 και εφεξής τοιαύται, διότι η μη καταβολή εισφοράς δια τα εν λόγω πρόσωπα μέχρι 30.9.1959, λόγω απαλλαγής των, οφείλεται εις το γεγονός της καθυστερήσεως της εκδόσεως του από 20.12.1959 β.δ/γματος, δι' ού ορίζεται το ύψος του καταβαλλομένου επιδόματος και ούχι εις το γεγονός ότι ούτοι πράγματι λαμβάνουν παρά του εργοδότου των ηύξημένον οικογενειακόν επίδομα έναντι του υπό του Δ.Λ.Ο.Ε.Μ χορηγουμένου.

2) Προκειμένου να κριθή πότε μισθωτός τις, επί μηνιαίω μισθώ αμειβόμενος, λαμβάνει παρά του εργοδότου του οικογενειακόν επίδομα τέκνων ίσον ή ανώτερον προς το υπο του Οργανισμού ημών χορηγούμενον, όπότε χωρεί εξαίρεσις εκ των διατάξεων του ν.δ. 3868/1958, κατ' απόφασιν του παρ' ημίν διοικητικού συμβουλίου, ληφθείσαν κατά την αύτην ως άνω συνεδρίασιν αυτού, η σύγκρισις θα γίνεται βάσει του καταβαλλομένου επιδόματος εις τον καθ' έκαστον μισθωτόν δια το σύνολον των τέκνων αυτού παρ' εκάστης πηγής και ούχι επί τη βάσει ίσου αριθμού τέκνων. Π.χ. υπάλληλος εμπορικού καταστήματος λαμβάνει διά τρία τέκνα παρά του εργοδότου του δραχ. 120 μηνιαίως, ήτοι 40 δραχ. δι' έκαστον τέκνον, εκ δε του Οργανισμού θα έλαμβανε δραχ. 115 διά δύο τέκνα μηνιαίως. Εις την περίπτωσιν ταύτην ο μισθωτός ούτος εξαιρείται των διατάξεων του Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. και θα λάβη το επίδομα παρά του εργοδότου του διά τρία τέκνα. Εις το αυτό συμπέρασμα καταλήγομεν και εις την περίπτωσιν, καθ' ην ο αυτός μισθωτός έχει δύο τέκνα, εξ ων το εν ή και αμφότερα άγουν ηλικίαν μείζονα των 14 ετών και κάτω των 18 τοιούτων. Ο μισθωτός ούτος δικαιούται λαμβάνειν παρά του εργοδότου ως επίδομα τέκνων δραχ. 80 κατά μήνα, ενώ παρά του Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. θα έλαμβανε δραχ. 60 διά τό κάτω των 14 ετών τέκνον ή ούδεν, λόγω υπερβάσεως των ορίων ηλικίας υπ' αμφοτέρων των τέκνων).

3) Εξ αφορμής διατυπωθέντων ημίν ερωτημάτων διευκρινίζομεν, ότι η εν άρθρ. 2 εδαφ. γ' του από 20.12.1959 β.δ/γματος προβλεπομένη πραγματοποίησις κατά μήνα εξ (6) ημερομισθίων ούδεμίαν άσκει επιρροήν επί του προς επιδότησιν δικαιώματος, απλώς δε αποτελεί το ελάχιστον όριον της διατάξεως του Κανονισμού Παροχών, βάσει της οποίας δεν θεμελιούται δικαίωμα επιδοτήσεως των πραγματοποιούντων το προηγούμενον έτος κάτω των πεντήκοντα (50) ημερομισθίων. Κατά συνέπειαν είναι δυνατή η καταβολή επιδόματος καθ' άπαν το έτος 1960, έστω και εάν ο δικαιούχος ούδεμίαν ημέραν εργασίας πραγματοποιή καθ' έκαστον μήνα κατά το έτος τούτο.

4) Ως εν τη υπ' αριθ. 44/1959 εγκυκλίω ημών αναφέρεται, ως ημέραι εργασίας διά την θεμελίωσιν και υπολογισμόν οικογενειακού επιδόματος προσμετρούνται μόνον αι εν τω άρθρω 6 § 2 του Κανονισμού Παροχών Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. ορίζομεναι, ήτοι ως ημέραι, δι' ας υφίστατο υποχρέωσις καταβολής εισφορών προς τον Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. δι' εργασίαν παρασχεθείσαν εντός περιοχών ασφαλίσεως ασθενείας του Ι.Κ.Α. ή ασφαλίσεως του Ο.Α.Α.Α.

Επειδή υπό του ν.δ. 3868/1958 επί του θέματος τούτου δεν προβλέπεται αναλογος περιορισμός εις ό,τι αφορά την είσπραξιν των εισφορών, τούτο δεν σημαίνει ότι θα αναταλή η είσπραξις τούτων, δεδομένου ότι κατά την ρηθείσαν διάταξιν του από 20.12.1959 β.δ/γματος (άρθρον 1 § 2) τα της επιδοτήσεως των εκτός των ως άνω περιοχών απασχολουμένων μισθω-

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 108, 171.

τῶν θὰ ρυθμισθοῦν δι' ἑτέρου β.δ/γματος.

5) Ἐξ ἄλλου δέον ἐν προκειμένῳ νὰ διευκρινισθῇ ὅτι ὡς ἀπασχολούμενοι ἐντὸς κέντρων ἀσφαλίσεως ἀσθενείας ἢ ἀνεργίας λογίζονται καὶ οἱ μισθωτοί, ὧν ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις παρατείνεται λόγῳ προσωρινῆς ἐκτὸς κέντρου ἀσφαλίσεως ἀπασχολήσεως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 26 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Ἀνεργίας καὶ Στρατεύσεως (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 87274/3786/1956 καὶ 24266/2368/1.57), ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου 2 §§ 4-5 τοῦ Κανονισμοῦ Ὑπαγωγῆς εἰς τὴν Ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14591/31.8.1959 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

6) Ζήτημα ἐγεννήθη κατὰ πόσον θὰ τύχουν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος μισθωτοί, ἔχοντες πραγματοποιήσει ἐντὸς τοῦ προηγουμένου ἔτους τὰς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζομένας ἡμέρας ἐργασίας, ὧν δὲ δὲν βαρύνονται μὲ τὴν συντήρησιν τῶν τέκνων των ἕνεκα διαφόρων λόγων (τελοῦν ἐν στρατεύσει, ἐν φυλακίσει κλπ.) ἢ τυγχάνουν ἐπιδοτούμενοι ἄνεργοι, λαμβάνοντες μάλιστα προσαύξησιν τοῦ ἐπιδόματός των λόγῳ συντηρήσεως τέκνων ἢ τυγχάνων συνταξιοῦχοι ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας.

Ἐπειδὴ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα θεμελιοῦται ἐπὶ ἡμερῶν ἐργασίας, πραγματοποιηθεισῶν ἐντὸς τοῦ χρισίμου κατὰ τὸν Κανονισμὸν Παροχῶν χρόνου, καθ' ὃν δὲν ὑφίστατο τὸ ἐν λόγῳ κώλυμα (μὴ συντήρησις τέκνων, φυλάκισις κλπ.), ἁπλῶς δὲ ἀναβάλλεται χρόνον τινά, ἡ χορήγησις τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος διὰ τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἑπόμενον ἔτος, ἐπειδὴ πρὸς τούτοις κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, ἐπερχομένου λόγου τινὸς διακοπῆς τῆς ἐπιδοτήσεως, αὕτη δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, εἰμὴ ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου ἔτους, ἕπεται ὅτι ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω μὴ συντήρησις τοῦ τέκνου κλπ. δὲν ἐπηρεάζει τὸ δικαίωμα ἐπιδοτήσεως καὶ τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος εἰς τὸν δικαιοῦχον διὰ τὸ τρέχον ἔτος.

7) Αἱ προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς εἶναι δυνατὴ ἡ καταβολὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς θήλεις ἐργαζομένας, ρητῶς καθορίζονται ἐν ἄρθρῳ 3 § 3 τοῦ ἀπὸ 20.12.1959 β.δ/γματος (βλ. ἐγκυκλ. 44/1959).

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου «μόνιμος ἀναπηρία» (τοῦ συζύγου), ἤτις, ὡς συνεπαγομένη ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, κατὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, παρέχει, συντρεχουσῶν τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, δικαίωμα ἐπιδοτήσεως εἰς τὴν ἐργαζομένην σύζυγον, γνωρίζομεν, ὅτι αὕτη συμπίπτει ἀπολύτως μὲ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 28 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προσδιοριζομένην τοιαύτην. Κατὰ συνέπειαν, προκειμένου μὲν περὶ τῶν λόγῳ ἀναπηρίας συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. οὐδὲν ζήτημα γεννᾶται, πλὴν τῆς συμπληρώσεως τῶν παρ' ὑμῖν οἰκείων φακέλων, δικαιολογητικῶν δι' ἀντιγράφου τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως ἀποφάσεως ἢ τῆς ἀποφάσεως τῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς.

Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐκ τοῦ ὅλου πνεύματος τῶν διατάξεων τοῦ β.δ. τῆς 20.12.1959 καὶ τοῦ οἰκείου Κανονισμοῦ συνάγεται πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ἀφ' ἑνὸς ὅπως ἀποκλεισθῇ τὸ ἐνδεχόμενον ἐπιδοτήσεως δὶς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἤτοι διὰ τὰ αὐτὰ τέκνα, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅπως ἡ κλῆσις τῆς ἐργαζομένης συζύγου ἔχῃ ἐπικουρικὸν χαρακτῆρα, ἤτοι ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὅ μέτρον δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἐπιδότησις τοῦ συζύγου, ὃν κατὰ τὸ ἐν ἄρθρ. 3 § 2 τοῦ β. δ/γματος θεσπιζόμενον τεκμήριον ἀναγνωρίζεται, ὅτι βαρύνει ἡ συντήρησις τῶν τέκνων, ἕπεται ὅτι ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἄνω διατάξεως ἐπιδότησις τῆς συζύγου, ἤτοι τόσον ἕνεκεν ἀναπηρίας ἢ στρατεύσεως τοῦ συζύγου, φυλακίσεως, διαζεύξεως ταύτης κλπ., ἔχει ὡς προϋπόθεσιν ὅτι δὲν ὑφίσταται δικαίωμα τοῦ συζύγου διὰ ποσὸν ἐπιδόματος ἴσον τοὐλάχιστον πρὸς τὸ τῆς συζύγου του, λόγῳ ἀπασχολήσεως τούτου ἐντὸς τοῦ χρισίμου χρόνου, π.χ. πρὸ τῆς φυλακίσεώς του ἢ πρὸ τῆς στρατεύσεώς του ἢ πρὸ ἢ μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τούτου ὡς ἀναπήρου, εἴτε καὶ διαρκούσης τῆς ἀναπηρίας, ἀλλ' ἐντὸς τῶν ἐπιτρεπομένων ὁρίων ἐργασίας κλπ.

8) Τέλος, ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήματος σχετικοῦ μὲ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ἁλιεργατῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3858/1958, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι, ἐφ' ὅσον τὰ πρόσωπα ταῦτα ἀσφαλίζονται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, ὑπάγονται ἄνευ ἑτέρου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3858/1958.

Β'

Ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τὴν διαδικασίαν ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος (δικαιολογητικὰ κλπ.)

1) Ἐπειδὴ τεχνικῶς δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἡ μεταβολὴ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος λόγῳ ἀλλαγῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ὑπῆχθη ἕκαστος τῶν δικαιούχων βάσει τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, δέον νὰ συνιστᾶται εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως, πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῶν συμφέρον, μὴ προσέρχωνται διὰ τὴν ἔκδοσιν βιβλιαρίων πληρωμῆς οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, εἰμὴ μόνον μετὰ τὴν πλήρη ἐνημέρωσιν τῶν ἀσφαλιστικῶν αὐτῶν βιβλιαρίων, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τεθειμένου ὁρίου (ἑξαμήνου). Ἐν ἀμφιβολίᾳ σκόπιμος καθίσταται ἡ λῆψις ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ δικαιούχου τοῦ μὴ ἐμφανίζοντος εἰς τὸ βιβλιάριον ἀσφαλίσεως 200 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ὅτι δὲν ἔχει πραγματοποιήσει ἑτέρας ἡμέρας ἐργασίας πλὴν αὐτῶν.

2) Ἡ σφράγισις τῶν βιβλιαρίων ἀσφαλίσεως τῶν δικαιούχων μὲ τὴν ἔνδειξιν «ἐξεδόθη βιβλιάριον Δ.Α.Ο.Ε.Μ.», περὶ ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 44/1959 ἡμετέρα ἐγκύκλιος, δέον νὰ γίνηται καὶ εἰς τὴν οἰκείαν σελίδα τοῦ βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως, εἰς ἣν ἀναφέρεται ἡ ἔκδοσις τοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν σελίδα τοῦ δευτέρου (τελευταίου) ἐξωφύλλου μετὰ μνείας τοῦ αὔξοντος ἀριθμοῦ τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς.

Ἰσχύει ἐπὶ πολλαπλῶς ἀπασχολουμένων

μισθωτῶν δέον νὰ ἀξιοῦται ἡ προσαγωγὴ ἁπάντων τῶν βιβλιαρίων ἀσφαλίσεως καὶ νὰ σφραγίζωνται ταῦτα, ὡς ἀνωτέρω ὁρίζεται.

3) Διὰ τὴν εὐχέρειαν ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων περὶ μὴ ὑπολογισμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, δι' ἃς δὲν κατεβλήθη εἰσφορὰ Δ.Α.Ο.Ε.Μ., δέον ἐπὶ τοῦ ἀπογραφικοῦ δελτίου (ἀριθ. τυποπ. 106007) νὰ σημειοῦται καὶ ἡ εἰδικότης τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ μητρώου (βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως) αὐτοῦ.

4) Εἰς τὸν ἐπισυναπτόμενον τῇ ὑπ' ἀριθ. 44/1959 ἐγκυκλίῳ ἡμῶν πίνακα κατηγοριῶν μισθωτῶν (περὶ ὧν ἐν τῷ κεφ. Δ § γ' ταύτης ἀναφέρομεν) καὶ ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 14 γίνεται μνεία περὶ ὁδηγῶν, εἰσπρακτόρων καὶ ἐλεγκτῶν. Προκειμένου νὰ ἐρευνηθῇ, ἐὰν οὗτοι λαμβάνουν ἐπίδομα ἴσον ἢ ἀνώτερον πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ ἡμῶν χορηγούμενον, καθιστῶμεν γνωστόν, ὅτι εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην δὲν περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἐφεδρικοὶ εἰσπράκτορες καὶ ὁδηγοί, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. ἐπὶ ὡρισμένας ἡμέρας κατὰ μῆνα. Καὶ ἐὰν αἱ ἀποδοχαί, ἃς οὗτοι λαμβάνουν, λογισθοῦν ὡς κλάσμα μηνιαίου μισθοῦ, καὶ πάλιν οὗτοι δὲν δύνανται βάσει τῶν ἀποδοχῶν των τούτων νὰ λάβουν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν των ἐπίδομα ἴσον ἢ ἀνώτερον πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ ἡμῶν χορηγούμενον.

Κατὰ συνέπειαν αἱ ἀπὸ 1.10.1959 πραγματοποιούμεναι ὑπ' αὐτῶν ἡμέραι ἐργασίας λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος ἐπιδοτήσεως καὶ ἰσχύουν καὶ διὰ τούτους τὰ διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς ὁριζόμενα, ἐν οἷς καὶ ἡ ἐν τῇ παρούσῃ ὑπὸ στοιχεῖα Α1 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ὡσαύτως εἰς τὸν ὡς ἄνω πίνακα δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι λαμβάνουν οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων καὶ αἱ κάτωθι κατηγορίαι μισθωτῶν μὲ ποσοστὸν 5 0/0 ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν των τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων δι' ἕκαστον τέκνον.

α) Προσωπικὸν καφενείων περιοχῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης (πλὴν Πειραιῶς).

β) Προσωπικὸν μικτῶν καφενείων, καφενείων Καλυμνίων (καφεζαχαροπλαστεία, καφεγαλακτοπωλεῖα - καφεμπὰρ - καφεουζερί καὶ λοιπὰ συναφῆ).

γ) Κομοτινῆ (ὡς καὶ ἐπὶ Καλαμῶν).

δ) Ρόδου (προσωπικὸν καφενείων, ζαχαροπλαστείων, μπὰρ καὶ συναφῆ καταστήματα νήσου Ρόδου).

ε) Ἰωαννίνων. Τὸ ταμιακὸν προσωπικὸν μικτῶν καφενείων (τομεῖς α' καὶ β', μαρκαδόρος, βοηθὸς κουζίνας, σερβιτόρος).

στ) Προσωπικὸν μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἡλιάδη», ἤτοι θυρωροί, κλητῆρες, φύλακες, νυκτοφύλακες, τηλεφωνηταί, ἐμφανισταὶ πλακῶν, ὁδηγοὶ ἀνελκυστήρων.

ζ) Διὰ τοὺς μισθωτούς, ὧν ἡ ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συντελεῖται διὰ τῶν ἀνεγνωρισμένων σωματείων των ἢ συνεταιρισμῶν, θὰ τηρῆται ἡ αὐτὴ διαδικασία, ὡς προκειμένου περὶ τῶν μέσῳ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν λαμβανόντων τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα δικαιούχων ἐν γένει (ἄρθρ. 8, β', 10 Κανονισμοῦ Παροχῶν Δ.Α.Ο.Ε.Μ.).

6) Ἐν σχέσει μὲ δικαιολογητικὰ ἐπιδοτήσεως, ὡς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 44/1959 ἐγκυκλίῳ ἡμῶν ὁρίζεται, προκειμένου περὶ μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀσθένειαν ἢ σύνταξιν, θὰ προσάγωνται τὰ βιβλιάρια ἀσφαλίσεως τούτων, ἐκ τῶν ἐνσήμων τῶν ὁποίων ἢ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐγγραφῶν θὰ ἐξευρίσκωνται αἱ προσμετρούμεναι ἡμέραι ἐργασίας.

Προκειμένου ὅμως περὶ μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, δι' οὓς, αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ καταβάλλονται τοῖς μετρητοῖς καὶ οἵτινες, ἐφ' ὅσον συνδέονται διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ., δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν των βιβλιαρίων δι' ἐπισημειωματικῆς πράξεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἀναγνώρισις τῶν ἡμερῶν ἐργασίας.

Ἀντὶ τούτου ὑπὸ τῆς οἰκείας Δημοσίου Ὑπηρεσίας θὰ ὑποβάλληται συγκεντρωτικὴ ὀνομαστικὴ κατάστασις εἰς διπλοῦν, βάσει δὲ τῆς καταστάσεως ταύτης καὶ λοιπῶν στοιχείων θὰ ἀναγνωρίζηται τὸ δικαίωμα ἐπιδοτήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων μισθωτῶν.

Τὸ ἓν τῶν ἀντιγράφων τῆς καταστάσεως ταύτης θὰ ἐντίθεται εἰς τὸν παρ' ἡμῖν φάκελλον ἐργοδότου (ἀριθ. τυποπ. 106003), τὸ δὲ ἕτερον θὰ διαβιβάζεται εἰς τὴν ὁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α., ἐνημερουμένην οὕτω καὶ καθιστα μένην ὑπεύθυνον διὰ τὴν ἐπιδίωξιν εἰσπράξεως τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰσφορῶν, ἐφ' ὅσαν βεβαίως δὲν θὰ ἔχουν αὗται εἰσπραχθῇ.

7) Διὰ τοὺς οὐδόλως ὑπαγομένους εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ προβλέπεται ἡ προσαγωγὴ τῶν ἀτομικῶν βιβλιαρίων ἀσφαλίσεως τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου κλάδου συντάξεως, εἰς ὃ ὑπάγεται ὁ δικαιοῦχος.

Ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου εἴτε ἐξ ἐνσήμων, εἴτε ἐξ ἐγγραφῶν τοῦ Ταμείου, δέον νὰ προκύπτουν ἅπαντα τὰ ἀπαραίτητα πρὸς τοῦτο στοιχεῖα, ἤτοι διάρκεια ἀπασχολήσεως, ἡμέραι ἐργασίας, ὁ ἐργοδότης ἀφ' ἑνὸς διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ ν.δ 3868 1958 καὶ τοῦ ἄρθρου 2 ἐδ. β' τοῦ ἀπὸ 20.12.1959 β. δ/τος καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὴν διαπίστωσιν ἐπάρξεως τυχὸν συγγενικῆς σχέσεως, συνεπαγομένης ἐξαίρεσιν ἐκ τῶν διατάξεων περὶ παροχῶν Δ.Α.Ο.Ε.Μ., ἰδίᾳ προκειμένου περὶ ἀρτεργατῶν, δι' οὓς εἰς μεγάλην κλίμακα παρατηρεῖται τὸ φαινόμενον ἀπασχολήσεώς των εἰς ἐργοδότας, μεθ' ὧν συνδέονται διὰ συγγενικῆς σχέσεως, ὁ τόπος ἀπασχολήσεως (ἵνα διαπιστωθῇ τυχὸν ἀπασχόλησις ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν ἀσθενείας Ι.Κ.Α. ἢ Ο.Α.Α.Α.).

Εἰς ἣν περίπτωσιν τὰ στοιχεῖα ταῦτα δὲν ἀποδεικνύονται ἐκ τῶν ὡς ἄνω βιβλιαρίων δέον νὰ προσάγηται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Ταμείου, συμφώνως πρὸς τὸ ἐπισυναπτόμενον ὑπόδειγμα.

Σχετικῶς παρατηροῦμεν, ὅτι: α) Ἡ βεβαίωσις αὕτη δύναται νὰ ἀναφέρηται εἰς τὸ σύνολον τῶν ἡμερῶν ἐργασίας καὶ οὐχὶ εἰς τὰ καθ' ἕκαστον στοιχεῖα (χρόνος, ἡμέραι ἐργασίας, ἐργοδότης, τόπος ἀπασχολήσεως), ἐὰν τὰ στοιχεῖα ταῦτα προκύπτουν ἐξ ἐγγραφῶν μόνον τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων.

β) Ἡ βεβαίωσις αὕτη θὰ ὑποβάλληται εἰς

διπλοῦν, ἀντίγραφον δὲ ταύτης θὰ κοινοποιῆται εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὡς ἀνωτέρω ὁρίζεται.

γ) Ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω βεβαίωσις δύναται νὰ παραλείπηται εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ δικαιοῦχος δηλοῖ ὑπευθύνως, ὅτι δὲν ἔχει πραγματοποιήσει πλέον τῶν 100 ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος, ἐκ δὲ τοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας τούτου προκύπτει ἀναγνώρισις ἀσφαλιστικῆς ἱκανότητος βάσει πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων καθ' ἡμερολογιακὸν ἔτος (π. χ. Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Κεραμοποιῶν, δι' ὃ ἀναγνωρίζεται ἀσφαλιστικὴ ἱκανότης ἐπὶ τῇ παροχῇ ἀσθενείας εἰς εἶδος μὲν βάσει 50 ἡμερομισθίων, εἰς χρῆμα δὲ βάσει 100 ἡμερομισθίων τοῦ προηγουμένου ἔτους).

8) Ἐν σχέσει μὲ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐπιδόματος μέσῳ τῶν ἐργοδοτῶν δέον ἀπὸ τοῦδε νὰ ληφθῇ μέριμνα διὰ τὴν κλιμάκωσιν τῆς ἀποδόσεως εἰς τούτους τῶν καταβαλλομένων ὑπ' αὐτῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἰς τοὺς μισθωτοὺς των, εἰς τρόπον ὥστε ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀποφεύγηται ἡ συρροὴ τούτων εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας ἑκάστου τριμήνου, ἀλλὰ καὶ ἡ καθυστέρησις τῆς ἐξοφλήσεως τούτων, ἐν σχέσει μὲ τὸν χρόνον πληρωμῆς τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς μισθωτούς των.

Πρὸς τοῦτο ἀπὸ τοῦδε, βάσει τοῦ ὑπολογιζομένου ἀριθμοῦ ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἀντιστοιχούντων εἰς ταύτους μισθωτῶν, οἵτινες θὰ λαμβάνουν τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα παρ' αὐτῶν, δέον νὰ γίνῃ διαχωρισμὸς τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τρόπον ὥστε ὡρισμένος ἀριθμὸς τούτων νὰ ἀντιστοιχῇ εἰς ὡρισμένην ἡμερομηνίαν πληρωμῆς.

Ἡ ἡμερομηνία αὕτη θὰ σημειοῦται εἰς τὰ βιβλιάρια ἐπιδοτήσεως τῶν μισθωτῶν, οἵτινες θὰ πληρώνωνται τὴν αὐτὴν ἡμέραν μέσῳ τῶν ἐργοδοτῶν των.

Π. χ. ἐὰν εἰς τινα Τοπικὴν Ὑπηρεσίαν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργοδοτῶν τῶν ἀπασχολούντων 5 μισθωτοὺς καὶ ἄνω ἀνέρχεται εἰς 900, δεδομένου ὅτι ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ τριμήνου δέον νὰ τερματίζηται ἡ πληρωμὴ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἰς τοὺς μισθωτοὺς καὶ ἡ ἀπόδοσις εἰς τοὺς ἐργοδότας τοῦ ἀντιστοίχου ποσοῦ, πρέπει νὰ προβλεφθῇ, ὅτι διὰ 30 ἐργοδότας καθ' ἑκάστην θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἐκκαθάρισις τῶν λογαριασμῶν καὶ ἡ ἔκδοσις τῶν ἀντιστοιχουσῶν ἐπιταγῶν.

Κατὰ συνέπειαν διὰ τοὺς πρώτους 30 ἐργοδότας θὰ προβλεφθῇ ἐξυπηρέτησις τὴν 1ην ἑκάστου Ἰανουαρίου, Ἀπριλίου, Ἰουλίου καὶ Ὀκτωβρίου. Διὰ τοὺς ἑπομένους 30 ἡ 2α Ἰανουαρίου, Ἀπριλίου, Ἰουλίου καὶ Ὀκτωβρίου κλπ., εἰς δὲ τὰ βιβλιάρια τῶν μισθωτῶν αὐτῶν δέον νὰ σημειοῦται ἡ ἀντίστοιχος προτεραία ἡμέρα, ὥστε ἡ παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας ἐν προκειμένῳ τιθεμένη ἡμερομηνία θὰ προσδιορίζῃ, ὅτι καὶ ὁ ἐργοδότης καὶ οἱ μισθωτοί του θὰ ἐξυπηρετοῦνται κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἡμέραν. Πρὸς τοῦτο σκόπιμον εἶναι, ὅπως κατὰ τὴν πρώτην πληρωμὴν ἑκάστου ἐργοδότου ἐπιδίδηται αὐτῷ ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τοῦ συνημμένου τῇ παρούσῃ ὑποδείγματος ὁδηγιῶν.

9) Κατὰ τὴν διαδικασίαν πληρωμῆς μέσῳ τῶν ἐργοδοτῶν, τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44/1959 ἐγκυκλίου (κεφ. Ι σελ. 11), δύναται νὰ χωρήσῃ ἡ πρώτη πληρωμὴ τοῦ ἐπιδόματος, ἤτοι τοῦ 4ου τριμήνου 1959, ἐφ' ὅσον κρίνεται, ὅτι διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐξυπηρετοῦνται καλύτερον αἱ ὑφισταμέναι ἀνάγκαι καὶ δὲν προβάλλεται ἀντίρρησις ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν. Ἄλλως θὰ τηρῆται ἡ συνήθης διαδικασία, ὡς ἐν τῇ αὐτῇ ἐγκυκλίῳ ἐν συνεχείᾳ ὁρίζεται (σελ. 13 ἐδ. ββ).

10) Προκειμένου περὶ μισθωτῶν, ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίων πληρωμῆς ἐκδεδομένων ὑπό τινος Τοπικῆς Ὑπηρεσίας ἢ Ὑποκαταστήματος καὶ μετακινουμένων εἰς ἑτέραν τοιαύτην Ὑπηρεσίαν ἢ Ὑποκατάστημα Ι.Κ.Α., ἡ μὲν πληρωμὴ μέσῳ ἐργοδότου θὰ εἶναι εἰς τὴν νέαν ταύτην Ὑπηρεσίαν ἐφικτὴ κατὰ τὴν κανονικὴν διαδικασίαν, ἄνευ ἄλλου τινός, ἤτοι ἄνευ μεσολαβήσεως τῆς Ὑπηρεσίας. Ἁπλῶς τυγχάνουν ἐφαρμοστέαι αἱ ὁδηγίαι τῆς ὑπ' ἀριθ. 44/1959 ἐγκυκλίου περὶ ἀποστολῆς τῶν ἀποδείξεων πληρωμῆς εἰς τὴν ἐκδόσασαν τὸ βιβλιάριον Ὑπηρεσίαν.

Διὰ τὴν πληρωμὴν ὅμως μέσῳ Τραπέζης δέον νὰ ἀπευθύνηται πρὸς ταύτην σχετικὴ ἐντολὴ (ἀριθ. τυποπ. 106006) καὶ τοῦτο, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ὑπεύθυνον δήλωσιν τοῦ μισθωτοῦ ὑφίσταται πρόθεσις ὁριστικῆς ἐγκαταστάσεως τούτου εἰς τὴν περιοχὴν τῆς νέας ταύτης Ὑπηρεσίας, δεδομένου ὅτι ἡ πληρωμὴ εἰς τὴν Τράπεζαν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς εἶναι δυνατὴ καὶ εἰς πληρεξούσιον καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει δευτέρα μεταφορὰ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους διὰ πληρωμὴν μέσῳ δύο ἑτέρων Τραπεζῶν δὲν εἶναι δυνατή.

11) Εἰς τὴν ἐγκύκλιον 44/1959 ὁρίζεται, ὅτι αἱ ἀποδείξεις πληρωμῆς, εἴτε τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται μέσῳ Τραπέζης ἢ μέσῳ τοῦ ἐργοδότου, μετὰ τὴν καταχώρισιν τῆς πληρωμῆς εἰς τὴν οἰκείαν τοῦ φακέλου στήλην, θὰ ἐντίθενται εἰς τοὺς καθ' ἑκάστου φακέλλους.

Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ἀναγκαία ἡ σύνδεσις τῶν ἀτομικῶν ἀποδείξεων πρὸς τὰς ἐκδιδομένας κατ' ἐργοδότην ἐπιταγὰς ἢ πρὸς καθ' ἑκάστην διαβιβαζομένην ὑπὸ τῆς Τραπέζης κατάστασιν πληρωμῆς, ἐπιβάλλεται ὅπως ἐπὶ τοῦ οἰκείου ἐντύπου, ἤτοι προκειμένου μὲν περὶ πληρωμῶν μέσῳ Τραπέζης εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, προκειμένου δὲ περὶ πληρωμῶν μέσῳ ἐργοδοτῶν εἰς τὴν ὑπεύθυνον δήλωσιν τοῦ ἐργοδότου (ἀριθ. τυποπ. 106008) νὰ μνημονεύεται ὁ αὔξων ἀριθμὸς τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς ταύτας ἀποδείξεων.

Προκειμένου ὅμως περὶ μεγάλων ὑπηρεσιῶν παροχῶν Δ.Α.Ο.Ε.Μ. ἠμῶν ἢ τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀντὶ τῆς τοιαύτης ἐγγραφῆς δέον οἱ ἀποδείξεις, ἐντιθέμεναι ἐντὸς τῶν οἰκείων συγκεντρωτικῶν καταστάσεων νὰ τηροῦνται εἰς ἴδιον ὀρχεῖον μὲ ἴδιον αὔξοντα ἀριθμὸν δι' ἑκάστην κατηγορίαν πληρωμῆς.

Οὕτω αἱ μὲν καταστάσεις πληρωμῆς μέσῳ Τραπέζης μετὰ τῶν ἀντιστοίχων ἀποδείξεων θὰ τηροῦνται καθ' ἡμερομηνίαν πληρωμῆς, αἱ δὲ καταστάσεις πληρωμῆς μέσῳ ἐργοδοτῶν θὰ τηροῦνται κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν ἐπιταγῆς.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ διὰ τὴν ἀπόλυτον σύνδεσιν ἑκάστης πληρωμῆς πρὸς τὰ δικαιολογητικά της ἡ καταχώρισις εἰς τὴν ἀντίστοι-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΙΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ Ή ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος *('Υπουργείου 'Εργασίας)* **:** *'Εάν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Α. Ν. 1409/1950 ὁ 'Υπουργὸς τῆς 'Εργασίας δύναται νὰ προβῇ δι' ἀποφάσεων του εἰς τὸν καθορισμὸν ἀποζημιώσεως, καταβλητέας εἰς τοὺς μετέχοντας Συμβουλίων 'Οργανισμῶν, ἐποπτείας καὶ ἁρμοδιότητος τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας, ὑπαλλήλους δημοσίους ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ Κυβερνητικοῦ 'Επιτρόπου, μέλους κλπ.*§

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Α'

Γνωμοδοτήσεις 82/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλακόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Β. Σάββας*
Λοιποὶ μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Χατζηδάκης, Α. Μαλαγαρδῆς, Π. Μπαρτσακούλιας, Κ. Κυριαζῆς, Π. Κορδογιαννόπουλος, Δ. Λιακατᾶς, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδροι

'Επὶ τοῦ πρόθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως :

1) Κατὰ τὴν κρατήσασαν γνώμην ἐξενεχθεῖσαν ὑπὸ τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Δ. Μπαρμπάτη, Α. Χατζηδάκη, Α. Μαλαγαρδῆ* καὶ *Β. Σάββα* (εἰσηγητοῦ), ἣν ἠκολούθησαν καὶ οἱ Πάρεδροι *Δ. Λιακατᾶς, Α. Τομαρᾶς*, ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ἑξῆς : Διὰ τοῦ ἀ.ν. 1409/1950 (Φ.Ε.Κ. 51), δι' οὗ ἐρρυθμίσθησαν τὰ τοῦ 'Εποπτικοῦ Συμβουλίου τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως (σύνθεσις, ἁρμοδιότης κλπ.), προληπτικοῦ ἐλέγχου τῶν 'Οργανισμῶν, ἐξελεγκτικῶν 'Επιτροπῶν, συνθέσεως κλπ. τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, ἐξ ὑπαλλήλων δημοσίων ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ ἐξ ἰδιωτῶν, τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως, συστάσεως παρ' αὐτοῖς Κυβερνητικοῦ 'Επιτρόπου, ὡρίσθη (ἄρθρον 4 § 2), ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας δριοθήσονται τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Προέδρου, 'Αντιπροέδρου, Μελῶν, Γραμματέως καὶ τοῦ Κυβερνητικοῦ 'Επιτρόπου, ὡς καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, δι' ἕκαστον τῶν 'Οργανισμῶν τούτων. Οὕτω διὰ τῶν διατάξεων τούτων παρείχετο εἰς τὸν 'Υπουργὸν ἡ ἐξουσιοδότησις, ὅπως ρυθμίζῃ ἐφεξῆς, ἄνευ συμπράξεως πλέον τοῦ 'Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς ὁρίζουν αἱ διατάξεις τοῦ ν. 19/1944, τὰ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν ἀνωτέρω μελῶν. Εἰς ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου συνεστήθησαν τὰ ἀνωτέρω συμβούλια κλπ., ἐξεδόθησαν δὲ καὶ ἀποφάσεις τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας, καθορίσασαι ἀποζημίωσιν διὰ τὰ μέλη κλπ. τῶν ἀνωτέρω Διοικητικῶν Συμβουλίων κατὰ τὰ διδόμενα τοῦ ἐρωτήματος.

2) 'Ο νόμος οὗτος ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας (1484/1950) ὡς ἀντισυνταγματικός, ἅτε μὴ συντρεχούσης ἐκτάκτου ἀνάγκης ἐκδόσεώς του, ὑφ' ἣν καὶ μόνον προϋποθεσιν ἐδέχετο παγίως ἡ νομολογία τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐπιτρεπτὴν τὴν ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς λειτουργίας ἔκδοσιν ἀναγκαστικῶν νόμων.

Ἡ κρίσις αὕτη τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας, κατόπιν τῆς ὁποίας ἐκλονίζετο τὸ κῦρος τῶν γενομένων συνθέσεων καὶ συγκροτήσεων τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων καὶ αἱ ἐκδοθεῖσαι πράξεις τῆς Διοικήσεως, ἤγαγε προφανῶς τὸν νομοθέτην εἰς τὴν ἀνάγκην ἐκδόσεως δευτέρου ἀναγκαστικοῦ νόμου (ὑπ' ἀριθ. 1778/1951, Φ.Ε.Κ. 118), ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ (βλ. εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ὅτι συνέτρεχε κατεπείγουσα ἀνάγκη τῆς ἐκδόσεως τοιούτου νόμου καὶ διὰ τοῦ νόμου τούτου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ ἐποπτείας, ἐλέγχου καὶ διοικήσεως τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως τοῦ Ὑπουργείου 'Εργασίας» ἐπανελήφθησαν αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου νόμου μὲ τινας ἐλαφρὰς τροποποιήσεις. πλὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄνω ἄρθρου 4 § 2, δι' ὧν, ὡς ἐλέχθη, παρείχετο ἡ ἐξουσιοδότησις εἰς τὸν 'Υπουργὸν τῆς 'Εργασίας πρὸς καθορισμὸν ἀποζημιώσεων τῶν μελῶν (ἰδιωτῶν καὶ δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.) τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν 'Οργανισμῶν τούτων. 'Επὶ πλέον διὰ τῶν διατάξεων τοῦ δευτέρου τούτου νόμου (ἄρθρον 5 § 3) ἐκυροῦντο καὶ ἐθεωροῦντο ἔγκυροι αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου νόμου 1409/1950 γενόμεναι συνθέσεις καὶ συγκροτήσεις τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, ἀφ' ἧς ἐγένοντο, ὡς ἐπίσης ἐκυροῦντο καὶ αἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἐκδοθεῖσαι πράξεις τῆς Διοικήσεως, συνεπῶς καὶ αἱ ἐκδο-

---

χον ἔνδειξιν τοῦ οἰκείου φακέλου, εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν θὰ γίνηται δι' ἀναγραφῆς τῆς ἡμερομηνίας πληρωμῆς, εἰς δὲ τὴν δευτέραν δι' ἀναγραφῆς τοῦ αὐξοντος ἀριθμοῦ ἐπιταγῆς.

Εἶναι αὐτονόητον ὅτι τὸ ἕτερον τῶν ἀντιγράφων τῆς καταστάσεως ἐργοδότου (ἀριθ. τυποκ. 106008) θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ἐντίθεται εἰς τὸν ἀτομικὸν τούτου φάκελον (ἀριθ. τυποκ. 106003).

12) Τέλος σημειοῦμεν, ὅτι κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 3461/1955, ἔχουσαν ἐφαρμογὴν καὶ προκειμένου περὶ παροχῶν Δ.Α.Ο.Ε.Μ., ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους χαρτοσήμου, φόρου κλπ. αἱ διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν παροχῶν τούτων ὑποβαλλόμεναι εἰς τὸν 'Οργανισμὸν αἰτήσεις, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ πράξεις (διοικητικαὶ. δικαστικαὶ καὶ ἐξώδικοι), αἱ σχετιζόμεναι μὲ τὴν ἀναγνώρισιν ἢ πραγμάτωσιν τῶν παροχῶν τούτων.

θείσαι βάσει τῆς ρηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας.

3) Ὁ δεύτερος οὗτος νόμος, ὡς πάσχων τὸ αὐτὸ μὲ τὸ τοῦ πρώτου ἐλάττωμα, ἐκυρώθη, ἀφ' ἧς ἐξεδόθη, διὰ τοῦ γενικοῦ νόμου 2118/1952, δι' οὗ ἐκυρώθησαν ὁμαδικῶς πλεῖστοι ἀναγκαστικοὶ νόμοι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ΞΖ' ψηφίσματος καὶ ἐφεξῆς ἐκδοθέντες (ἄρθρον πρῶτον ἀριθ. 126). Διὰ τοῦ αὐτοῦ ὅμως κυρωτικοῦ νόμου ἐκυρώθη, ἀφ' ἧς ἐξεδόθη, καὶ ὁ πρῶτος νόμος 1409/1950 (ἄρθρον πρῶτον αὐξ. ἀριθ. 59). Καὶ ἤδη κατόπιν τῆς συγχρόνου ταύτης ἀναδρομικῆς κυρώσεως ὁμοιοτέρων τῶν νόμων τούτων ἐρευνητέον τίς ἡ μεταξὺ των σχέσις καὶ τίς ἡ ἔννοια τῆς κυρώσεως καὶ τοῦ πρώτου ὡς ἄνω νόμου συγκεκριμένως μὲ τὸ δι' ὃ τὸ ἐρώτημα θέμα.

4) Ὡς ἐξετέθη, ὁ δεύτερος νόμος ἐπανέλαβε διὰ τῶν διατάξεων του τὴν ὕλην τοῦ προηγουμένου νόμου, τὴν ἀφορώσαν εἰς τὰ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, προληπτικοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν, συνθέσεων κλπ. τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, δὲν ἐπανέλαβεν ὅμως τὰς διατάξεις τὰς ἀφορώσας τὰ τῆς ἐξουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἔκδοσιν ἀποφάσεων περὶ ἀποζημιώσεων τῶν μελῶν (ἰδιωτικῶν, δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.) τῶν Συμβουλίων τούτων. Καὶ προκειμένου περὶ τῆς αὐτῆς ὕλης δύο νόμων εἶναι ἀναμφισβήτητον, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ὅτι ὁ τὴν αὐτὴν ὕλην περιέχων νεώτερος νόμος καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἔτι, καθ' ἣν ὁ ἀρχαιότερος καὶ νεώτερος συμπίπτουν κατὰ περιεχόμενον, καταργεῖ σιωπηρῶς τὸν ἀρχαιότερον, διότι εἶναι ἀπαράδεκτον νὰ ἰσχύουν συγχρόνως ἐκ παραλλήλου δύο νόμοι τοῦ αὐτοῦ περιεχομένου (Regelsberger, μετ. *Γ. Μαριδάκη*, σελ. 141-142, γνωμοδοτήσεις *Γ. Μαριδάκη*, ΕΕΔ τόμ. 9 σ. 962, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί, ἔκδοσις δευτέρα § 6). Προκειμένου ὅμως περὶ τῆς λοιπῆς ὕλης τοῦ ἀρχαιοτέρου νόμου, περὶ ἧς οὐδὲν διέλαβεν, αἱ περὶ αὐτῆς διατάξεις τοῦ ἀρχαιοτέρου νόμου διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ, ἂν ἐν τῷ νεωτέρῳ νόμῳ δὲν ὑφίσταται ρητὴ κατάργησις των ἢ δὲν συνάγηται ἐξ αὐτοῦ σιωπηρὰ κατάργησις των, ἢ ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ δευτέρου νόμου. Ἐν προκειμένῳ ὅμως οὔτε ρητὴ κατάργησις ὑφίσταται, οὔτε συνάγεται βουλησις τοῦ νομοθέτου περὶ καταργήσεως ἐφεξῆς τῆς ὡς ἄνω ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς καθορισμὸν ἀποζημιώσεων καὶ μάλιστα ὅταν μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν Συμβουλίων περιλαμβάνωνται καὶ ἰδιῶται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις του, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀσυμβίβαστον προκύπτει. Ἐκεῖνο ὅπερ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐκτεθέντος ἱστορικοῦ, ἐνδιέφερε κυρίως τὸν Νομοθέτην ἐν προκειμένῳ, ἦτο νὰ τακτοποιήσῃ δι' ὁμαλοῦ πλέον κατὰ τὴν ἀντίληψίν του νόμου τὸ θέμα τῆς νομίμου συγκροτήσεως τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, ὧν ἡ ὑπηρεσία των ἐθεωρεῖτο λήξασα (ἄρθρον 5 § 4), σιγήσας ὡς πρὸς τὸ θέμα τῶν ἀποζημιώσεων τῶν μελῶν τῶν Συμβουλίων, ἴσως καὶ ἐν τῇ ἀντιλήψει ὅτι ὑφίσταντο ἤδη προσφάτως καθωρισμέναι τοιαῦται ἀποζημιώσεις διὰ τῶν ἐκδοθεισῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, αἵτινες καὶ ἐκυροῦντο ἀναδρομικῶς, κατὰ τὰ προλεχθέντα, χωρὶς ὅμως ἐκ τῆς σιγῆς ταύτης νὰ ἐξάγηται καὶ συμπέρασμα, ὅτι κατηργήθησαν κατά τινα τρόπον αἱ διατάξεις αὗται.

Ἕτερον εἶναι τὸ ζήτημα ὅτι, προκειμένου περὶ τῶν ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων μελῶν, δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ καταβάλλωνται λόγῳ τῶν ἐκ τῶν ἄρθρων 12 καὶ 8 τῶν ἀ.ν. 1502/1950 καὶ 1530/1950 ἀπαγορεύσεων. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ὑφίστατο ἤδη νομοθετικὴ ρύθμισις διὰ τῶν νόμων τούτων, οἵτινες χωρὶς νὰ καταργῶσι τὰς προβλεπούσας τὴν ἀποζημίωσιν κειμένας διατάξεις καὶ συνεπῶς καὶ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ νόμου 1409/1950 (βλ. *σχ.* Σ.Ε. 383/1955, 1805/1956, Γνωμ. Ὁλομ. Ν.Σ.Κ. 378/1953), ἀπηγόρευον ἁπλῶς τὴν ἀπόληψιν τοιούτων ἀποζημιώσεων, ὁριζόντες ὅτι αὗται εἰσάγονται εἰς τὸν δημόσιον προϋπολογισμὸν ὡς εἰδικὸν τοιοῦτον ἔσοδον καὶ συνεπῶς δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ ἀσχοληθῇ καὶ οὐδὲις ἐν προκειμένῳ ὁ Νομοθέτης, πλὴν ἂν, προχωρῶν καὶ πέραν τῶν νόμων τούτων, ἤθελε νὰ καταργήσῃ καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν προβλέπουσαν τὴν χορήγησιν ἀποζημιώσεως διάταξιν, ὅπερ θὰ ἔδει νὰ ἐξεφράζετο ρητῶς. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ εἰς τὰ ἰδιωτικὰ μέλη τῶν ἀνωτέρω Συμβουλίων δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ μὴ ἐξηκολούθουν ἰσχύουσαι αἱ ἀποφάσεις αὗται καὶ ἀποζημιώσεις, ὡς καὶ ἡ ρηθεῖσα ἐξουσιοδότησις, πλὴν ἂν διά ρητῆς διατάξεως ὡρίζετο τὸ ἀντίθετον. Ἐκ μόνης ἑπομένως τῆς σιγῆς τοῦ Νομοθέτου ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο τῶν ἀποζημιώσεων δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἀσφαλὲς συμπέρασμα, ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου 1778 κατηργήθησαν αἱ μνημοθεῖσαι περὶ ἐξουσιοδοτήσεως διατάξεις, ἢ ὅτι ἐξηντλήσεν ὁ νόμος οὗτος ἐξ ὁλοκλήρου ἅπαντα τὰ θέματα τοῦ προηγουμένου νόμου, ὡς ἡ ἀντίθετος γνώμη ὑποστηρίζει, καὶ ὅτι συνεπῶς οὐδὲν ἀπέμενεν ἐξ αὐτοῦ. Λογικὸν πάντως εἶναι νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι, ἐφ' ὅσον αἱ περὶ ἐξουσιοδοτήσεως ὡς ἄνω διατάξεις ἀφεώρων καὶ ἰδιώτας, θὰ ἠθέλιαν παρακεκινδυνευμένον τὸ συμπέρασμα ὅτι διὰ τῆς σιγῆς ταύτης τοῦ νόμου κατηργήθησαν καὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς αἱ διατάξεις αὗται καὶ ὅτι καθίσταντο ἀναποζημίωτοι ἐφεξῆς αἱ πρὸς τοὺς ἄνω Ὀργανισμοὺς παρεχόμεναι ὑπηρεσίαι των.

5) Ἀλλ' ἡ ἄποψις αὕτη ὅτι ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ἡ ρηθεῖσα ἐξουσιοδότησις, μὴ θιγεῖσα ποσῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1778/1951, ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῶν ἑξῆς: Ὡς ἐξετέθη, ὁ δεύτερος ὡς ἄνω νόμος 1778/1951, ἀποτελῶν μὲ σημάντους τροποποιήσεις ἀντιγραφὴν τοῦ περιεχομένου τοῦ πρώτου νόμου 1409/1950 (πλὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 § 3), περιεῖχε διατάξεις (τὰς ἐκτεθείσας τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5), δι' ὧν ἐκυροῦντο ἀναδρομικῶς ἅπασαι αἱ ἐκ τοῦ κριθέντος ὡς ἀντισυνταγματικοῦ νόμου 1409/1950 ἀνακύψασαι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν του ἀνωμαλίαι καὶ συνέπειαι, τακτοποιουμένων διὰ τῶν διατάξεων τούτων πασῶν ἐν γένει γενομένων συγκροτήσεων τῶν Συμβουλίων τῶν Ὀργανισμῶν, τῶν ἐκδοθεισῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως ὡς καὶ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, συνεπῶς καὶ τῆς ἐφ' ἧς αὗται ἐρείδονται ὡς ἄνω ἐξουσιοδοτήσεως, ὁ ὑπὸ τοιοῦτον δὲ περιεχόμενον νόμος 1778 ἐκυροῦτο

διά τοῦ ἀναφερθέντος γενικοῦ νόμου 2113/1952. Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει, ἐάν ἡ σύγχρονος κύρωσις τοῦ νόμου 1409/1950 εἶχε, κατα τὴν ἀντίθετον γνώμην, τὴν ἔννοιαν νὰ καλυψῃ ἁπλῶς τὰς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐφαρμογῆς του μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου 1778/1951 δημιουργηθείσας ἀνωμαλίας καὶ τὰ προκύψαντα ζητήματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰς ἐκδοθείσας ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τὴν ρηθεῖσαν ἐξουσιοδότησιν καὶ οὐδὲν πέραν τούτου, τοῦτο θὰ ἀπετέλει νομοθετικὴν ἐνέργειαν ἐντελῶς περιττὴν καὶ ἄνευ νοήματος, ἀφοῦ, ὡς ἐξετέθη, πάντα ταῦτα ἐκαλύπτοντο ἐπαρκῶς διὰ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ συγκυρουμένου νόμου 1778/1951. Δέον, ἑπομένως, νὰ γίνῃ δεκτόν, ὡς μόνη ἐξήγησις περὶ τῆς ἐννοίας τῆς κυρώσεως ταύτης, ὅτι, διά νὰ ἀχθῇ ὁ Νομοθέτης εἰς τὴν κύρωσιν καὶ τοῦ νόμου 1409/1950, αὐτὰς ἀκριβῶς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4, ὡς μόνας ἀπομενούσας μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1778/1951, εἶχε πράγματι ἐν νῷ νὰ κυρώσῃ, ἐν τῇ ἀντιλήψει δηλονότι ὅτι δὲν εἶχον αὗται θιγῇ ποσῶς ὑπὸ τοῦ νόμου 1778/1951 καὶ διὰ τῆς κυρώσεως ταύτης ἤθελε νὰ διατηρήσῃ ταύτας ὡς παγίας καὶ διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι, ὡς ἐξετέθη, αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἀφεώρων μόνον εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους κλπ., ἀλλὰ καὶ εἰς ἰδιώτας ὡς μέλη τῶν ἀνωτέρω Ὀργανισμῶν.

Δέον ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ νὰ μνημονευθῇ καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ν. 2113/1952 Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις (Κῶδ. Νοῆ 1952, σελ. 411) ἀναφέρουσα τὰ ἑξῆς: «Εἰς τοὺς κατωτέρω ὑπὸ κύρωσιν ἀναγκ. νόμους δὲν περιλαμβάνονται ἐκεῖνοι, περὶ τῶν ὁποίων οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοὶ ἔκριναν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιληφθοῦν εἰς τὴν γενικὴν κύρωσιν, εἴτε διὰ λόγους τυπικούς, εἴτε λόγῳ τοῦ περιεχομένου των». Διὰ νὰ περιληφθῇ ἑπομένως εἰς τὴν γενικὴν κύρωσιν καὶ ὁ ν. 1409/1950 θὰ προηγήθη ἀναγκαίως κρίσις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τῶν ὑπὸ κρίσιν διατάξεων ὡς παγίων τοιούτων. Ἐξ ἄλλου δὲν ἀπεκλείετο εἰς τὸν Νομοθέτην καὶ ἡ περίπτωσις τῆς κάμψεως τῶν ἐκ τῶν ἄνω ν. 1502 κλπ., ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους περιορισμῶν, ὡς τοῦτο ἠξιώθη ἐντόνως νὰ διαφαίνηται ἐκ τοῦ ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὸν χρόνον τῆς κυρώσεως ταύτης Συντάγματος (ἄρθρ. 102), οἵτινες πράγματι καὶ ἀνετράπησαν διὰ τοῦ εἰς ἐκτέλεσίν του αὐθωρεὶ ἀμέσως ἐκδοθέντος ν. 2276/1952 (Σ.Ε. 383/1955, 1905/1956, Α.Π. 523/1957, Γνωμοδότησις Ὁλομελείας Νομ. Συμβ. τοῦ Κράτους 378/1953), καὶ τοῦ ἤδη ἰσχύοντος ν. 4021/1959.

6) Ἐν τελικῷ συμπεράσματι, κατὰ τὴν κρατήσασαν γνώμην, δύναται ἤδη ὑπὸ τὸ ὑφιστάμενον νομοθετικὸν καθεστὼς τοῦ ν.δ. 4021/1959, καθ' ὃ ἐπιτρέπεται ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τοιούτων Νομικῶν Προσώπων Δημ. Δικαίου ἡ λῆψις τοιαύτης ἀποζημιώσεως, ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ περιορισμούς, νὰ λειτουργήσῃ ἡ ρηθεῖσα ἐξουσιοδότησις τοῦ ἄρθρου 4 παράγρ. 2 τοῦ ἀ.ν. 1409/1950 καὶ νὰ προβῇ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας εἰς καθορισμὸν ἀποζημιώσεως κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ ταύτῳ ὁριζόμενα.

Ταῦτα ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δι' ἑτέρων διατάξεων, μὴ τεθεισῶν ὑπ' ὄψιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, δὲν ἔχουσιν ἄλλως ρυθμισθῇ τὰ τοῦ θέματος τούτου.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τρόπον καθορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὰ ἐν ταῖς διατάξεσι ταύταις ἀναφερόμενα πρόσωπα (Πρόεδροι, Ἀντιπρόεδροι, μέλη κλπ.), ἂν δηλαδὴ αὕτη θὰ εἶναι ὑπὸ τύπον παγίας κατὰ μῆνα τοιαύτης ἢ κατὰ συνεδρίασιν κλπ., ἐναπόκειται εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, δεδομένου ὅτι ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ αἱ ἀνωτέρω διατάξεις δὲν ποιοῦνται διάκρισιν.

7) Ἀντιθέτως κατὰ τὴν μειοψηφοῦσαν γνώμην, ἐξενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Προέδρου *Χ. Βασιλακοπούλου* καὶ τοῦ Συμβούλου *Ν. Μπαρτσακούλια*, ἣν ἠκολούθησαν καὶ οἱ Πάρεδροι *Κ. Κυριαζῆς* καὶ *Π. Κορδογιαννόπουλος*, ὁ δεύτερος ἀ.ν. 1778/1951 ἀποτελεῖ ἀντικατάστασιν τοῦ παλαιοῦ ν. 1409/1950, ὡς ἐξαντλῶν ὁλόκληρον τὸ ὑπ' ἐκείνου ρυθμιζόμενον θέμα, μηδὲν ἀπομείναντος ἐκ τοῦ παλαιοῦ νόμου, καὶ κατ' ἀκολουθίαν θεωρεῖται καταργηθεῖσα καὶ ἡ ρηθεῖσα ἐξουσιοδότησις. Ἡ κύρωσις ἐξ ἄλλου τοῦ νόμου τούτου 1409/1950 διὰ τοῦ γενικοῦ νόμου 2113/1952 ἔχει ἁπλῶς τὴν ἔννοιαν τῆς καλύψεως ἀναδρομικῶς τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του μέχρι τῆς θεσπίσεως τοῦ δευτέρου νόμου 1778/1951 δημιουργηθέντων ζητημάτων καὶ ἀνωμαλιῶν καὶ οὐδὲν πέραν τούτου.

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος («Υπουργείου Ἐργασίας»): Ἐὰν ἐπιτρέπηται συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεως τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν κατὰ ἠσφαλισμένων αὐτοῦ ἐκ δικαστικῶν ἐξόδων πρὸς τὴν χορηγουμένην σύνταξιν.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Ὁλομελείας

Γνωμοδότησις 50/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλακόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Β. Σάββας*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Γ. Φραγκούλης, Μ. Σταυρόπουλος, Ἀντιπρόεδροι, Δ. Μπαρμπάτης, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Π. Μπαρτσακούλιας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κυριαζῆς, Χ. Γεωργιόπουλος, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1. Ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς 28.2/19.4.1943 ὁρίζεται, ὅτι διὰ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ἐγκρινομένου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935, θὰ ὁρισθῶσι, μεταξὺ ἄλλων, αἱ προϋποθέσεις, ὡς δέον νὰ πληροῦν τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα, διὰ νὰ τύχουν παροχῶν, ὁ τρόπος τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς προϋπηρεσίας τῶν ἠσφαλισμένων, τῆς καταβολῆς τῶν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν ταύτην ποσῶν, οἱ ὑπόχρεοι τῆς καταβολῆς τούτων, καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια, ἀναγκαία διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Ταμείου. Κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐξεδόθη ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16525/Σ.38/3.8/6.

4.1950 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθεὶς Κανονισμὸς Παροχῶν, ὅστις, ρυθμίζων λεπτομερῶς τὰ τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν ἠσφαλισμένων ὑποδημιατεργατῶν (προϋποθέσεις συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἀναπηρίας, θανάτου, ποσὸν συντάξεως, δικαιοῦχο πρόσωπα, ἀναγνώρισις καὶ ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας, στερήσεις, ἐκπτώσεις, παραγραφὴ τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος), διέλαβεν ἐν ἄρθρῳ 13, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἐκχώρησις ἢ κατασχέσεις τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένων συντάξεων, εἰμὴ μόνον διὰ διατροφὴν συζύγου καὶ τέκνων κατόπιν ἀδείας τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν καὶ μέχρι τοῦ 1/3 τούτων, καὶ ὅτι συμψηφισμὸς μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένας συντάξεις ἐπιτρέπεται μόνον «πρὸς ἀποσβεσιν ὀφειλῶν» τῶν ἠσφαλισμένων πρὸς τὸ Ταμεῖον καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου».

2) Αἱ διατάξεις αὗται τοῦ Κανονισμοῦ, ὁρίζουσαι τὸ ἀπαράγραπτον καὶ ἀνεκχώρητον τῶν χορηγουμένων συντάξεων, ἀποτελοῦσι γενικὴν ἀρχὴν τῆς συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας ἀπαντωμένην εἰς πλεῖστα ὅσα νομοθετήματα (βλ. καὶ βασικὸν νόμον 4684/1930 (ἄρθρον 1), δεδομένου ὅτι ἡ σύνταξις ἀποστολὴν ἔχει νὰ ἐπιβιώσῃ εἰς τὰς δυσμὰς τοῦ βίου του ὁ συνταξιοῦχος διὰ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀπαραιτήτων στοιχειωδῶν ἀναγκῶν τῆς ζωῆς. Ὁρίζουσαι περαιτέρω αἱ αὐταὶ διατάξεις, ὅτι συμψηφισμὸς μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένας συντάξεις ἐπιτρέπεται μόνον πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν ὀφειλῶν τῶν ἠσφαλισμένων πρὸς τὸ Ταμεῖον καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εὑρίσκονται ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς ρηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ ἰδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου νόμου, διότι πρόκειται περὶ ἀπολύτως ἀναγκαίας λεπτομερείας διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Ταμείου, χάριν τοῦ ὁποίου κατὰ τὸ ἀληθὲς πνεῦμα τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐπιτρεπτῶς γίνεται παρέκκλισις ἀπὸ τοῦ κανόνος ὅτι ἐπὶ ἀκατασχέτων παροχῶν δὲν χωρεῖ συμψηφισμός, δεδομένου ὅτι ἄνευ τῆς κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἱκανοποιήσεως θὰ ἐδυσχεραίνετο οὐσιωδῶς ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ ἡ βασικὴ του ἀποστολὴ ἔναντι τῶν ἠσφαλισμένων, ἀφοῦ ἐλλείψει ἑτέρας περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου ἠσφαλισμένου θὰ καθίστατο ἀνέφικτος ἡ εἰσπραξις τῶν ἀπαιτήσεών του. Τοῦτο ἀποτελεῖ καὶ στοιχειώδη ἀρχὴν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαίου (βλ. σχετικῶς Ἀγαλλοπούλου, Κοινων. Ἀσφαλίσεις 1950 § 6, Vivante, Ἰδιωτικὸν Ἀσφαλιστικὸν Δίκαιον, μετάφρ. Ἀγαλλοπούλου, § 1861, Α.Π. 100/1953). Τὸ ὅτι δὲ ὁρίζεται, ὅτι ὁ συμψηφισμὸς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἀποτελεῖ καὶ ἐγγύησιν διὰ τὸν συνταξιοῦχον, διότι ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν συγκεκριμένων συνθηκῶν τοῦ συνταξιούχου ὀφειλέτου εἶναι δυνατὸν ὁ συμψηφισμὸς νὰ χωρήσῃ κατὰ τρόπον μὴ ἄγοντα εἰς πλήρη ἀποστέρησιν τῆς συντάξεως.

3) Ἐξ ἄλλου, ὁμιλοῦσαι αἱ διατάξεις περὶ ὀφειλῶν τῶν ἠσφαλισμένων, περιλαμβάνουσιν ἀναμφιβόλως, κατὰ τὴν γνώμην πάντων τῶν μελῶν τῆς Ὁλομελείας, πλὴν τοῦ Εἰσηγητοῦ, πᾶσαν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀπορρέουσαν ὀφειλὴν τοῦ ἠσφαλισμένου, διότι αἱ διατάξεις αὗται οὐδεμίαν διάκρισιν ποιοῦνται καὶ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ὅταν ὁ νόμος δὲν διακρίνῃ, οὐδὲ εἰς τὸν δικαστὴν καὶ τὸν ἑρμηνευτὴν ἐπιτρέπεται νὰ διακρίνῃ, πολλῷ δὲ μᾶλλον περιλαμβάνουσι τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐρωτήματος, ἤτοι ὀφειλὴν πρὸς τὸ Ταμεῖον τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ δικαστικῶν ἐξόδων δίκης ἀφορώσης ἀσφαλιστικὴν διένεξιν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Εἰσηγητοῦ αἱ διατάξεις αὗται τοῦ Κανονισμοῦ, διαλαμβάνουσαι περὶ ὀφειλῶν ἁπλῶς τῶν ἠσφαλισμένων, ἀναφέρονται προφανῶς εἰς τὰς ἐκ τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ἀναπτυσσομένας, συνεπείᾳ ἀναγνωρίσεως τυχὸν προϋπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου, γάμου του, καθυστερουμένων εἰσφορῶν του, περὶ ὧν ποιοῦνται μνείαν αἱ προηγούμεναι διατάξεις του, ὡς καὶ αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου νόμου, διὰ νὰ περιελαμβάνετο δὲ πᾶσα ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ὀφειλὴ τοῦ ἠσφαλισμένου (ὀφειλαὶ ἐκ δανείων κλπ.) θὰ ἔδει κατὰ τὴν γνώμην ταύτην ἡ διατύπωσις τῆς διατάξεως νὰ ἦτο ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ πλέον ἀπόλυτος (βλ. λ.χ. συγκριτικῶς ἄρθρον 8 νόμου 2739/1940 περὶ Ταμείου Συντάξεων Νομικῶν «ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Ταμεῖον, ὅπως παρακρατῇ ἐκ τῆς καταβαλλομένης συντάξεως ἀνάλογον ποσοστὸν ὁριζόμενον ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πρὸς ἀπόσβεσιν ὀφειλῆς τοῦ ἠσφαλισμένου ἀπορρεούσης ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας»). Δὲν πρέπει ἐξ ἄλλου νὰ παραγνωρίζηται ἡ φύσις τῶν διατάξεων τούτων ὡς τοιούτων ἐξαιρετικοῦ δικαίου, διασπῶντος τὸν ὑπὸ τοῦ Α.Κ. καθιερούμενον κανόνα περὶ τοῦ ἀσυμψηφίστου καὶ ἀκατασχέτων ἀπαιτήσεων, καθὼς καὶ ὁ προεκτεθεὶς περιορισμὸς τῆς χορηγουμένης συντάξεως, περιστατικὰ ἐπιβάλλοντα τὴν μετὰ περισκέψεως ἑρμηνείαν, τοιαύτη δὲ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἢ ἡ ἀποκλείουσα τὴν διεύρυνσιν τῆς ἐννοίας τῶν ὀφειλῶν πέραν τῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ἀπορρεουσῶν. Συνέπεια τῆς γνώμης ταύτης εἶναι ὅτι δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὸν συμψηφισμὸν ἡ περίπτωσις τῶν δικαστικῶν ἐξόδων τοῦ ἐρωτήματος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4558/1930 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» καθορίζει τὸν χρόνον προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι εἶναι οἱ συγκεντροῦντες τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 2655/1953, ΕΕΔ 12, 1212), ἡ ὁποία προειδοποίησις εἶναι δυνατὴ καὶ μετὰ τὸν νόμον 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ἄρθρον 4) (ΕΕΔ 14, 502), ὑποχρέου πάντως τοῦ ἐργοδότου νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὸ ἐδάφ. ζ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Διὰ πᾶν ἔτος ὑπηρεσίας ὑπὲρ τὴν δεκαετίαν προστίθενται εἰς τὰ ἄνω χρονικὰ ὅρια τριάκοντα ἡμέραι μέχρι τὸ πολὺ δύο ἐτῶν.

Ὑπὸ τὴν διατύπωσιν αὐτὴν τῆς διατάξεως προεκυψαν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων παλαιότεραι ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας της καὶ συγκεκριμένως ἂν τὸ ἀνώτατον ὅριον προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν καὶ ἐν παραλείψει αὐτῆς ἡ ἀποζημίωσις φθάνῃ τοὺς 30 μῆνας ἢ τοὺς 24. Αἱ ἀμφισβητήσεις ὅμως αὗται ἔχουν ἤδη λυθῇ δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α. Π. 339/1947, ΕΕΔ 7, 71, Α. Π. 72/1948, ΕΕΔ 7, 233, Α. Π. 142/1948, ΕΕΔ 7, 396) ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι ὡς ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον νοεῖται τὸ τῶν 24 μηνῶν, ὡς σπουδαίου ἑρμηνευτικοῦ βοηθήματος ληφθείσης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 5539/1932 (δὲν ἰσχύει ἤδη), καθ' ὃν ἡ ἀποζημίωσις τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς μισθοὺς δύο ἐτῶν (σύμφωνος καὶ Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 333).

Διὰ τὴν νόμιμον κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4558/1930 προειδοποίησιν θὰ ὑπολογισθῇ ὁ ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ὑπαλλήλου μέχρι τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιδόσεως τοῦ περὶ καταγγελίας ἐγγράφου διαρρεύσας χρόνος, χωρὶς νὰ προσμετρηθῇ καὶ ὁ ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς ἀπολύσεως μέλλων νὰ διαρρεύσῃ (οὕτω καὶ Α. Π. 325/1938, ΕΕΝ ε' 725, Χ. Ἀγαλλόπουλος, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 333, ἄλλης γνώμης ὁ Α. Τσάτσος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 38ο, καθ' ὃν συνυπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος μέχρι τῆς ἀπολύσεως, ἐφ' ἧς γνώμης ὅμως βλέπε ΕΕΔ 16, 1238 ἑπ.).

Τοῦτο ἔχει μεγάλην σημασίαν, διότι ἐνδέχεται διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ καὶ τοῦ χρόνου μέχρι τῆς ἀπολύσεως νὰ μεταβάλληται ὁ χρόνος προειδοποιήσεως, ἀλλὰ νομίζομεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἰσχυρὰ ἀντίρρησις ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ νόμου εἶναι ὡς τὴν ἀντελήφθη ἡ ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Τὰ ἔτη ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ λογίζονται συμπεπληρωμένα, ἐπομένως κλάσμα τοῦ ἔτους δὲν ὑπολογίζεται.

Ὑποστηρίζεται (Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 333), ὅτι καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930 τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112/1920 παρέμεινεν ἐν ἰσχύϊ ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου στ' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112/1920, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ ὡς ἄνω χρονικὰ διαστήματα (τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως) ὑπολογίζονται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ μέσου ἑκάστου μηνός (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 90ο).

(Ὡς ἀρχὴ τοῦ μηνὸς νοεῖται ἡ πρώτη καὶ ὡς μέσον ἡ δεκάτη πέμπτη, ἄρθρον 240 Ἀστικοῦ Κώδικος.)

Ἀλλ' ἡ ἀποψις αὕτη δὲν ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7202/1959 (ἀδημοσιεύτου), καθ' ἣν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930 ἐγένετο ἀντικατάστασις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112/1920, χωρὶς νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 1 § 1 ἐδάφ. στ' περιεχομένη διάταξις, κατὰ τὴν ὁποίαν «τὰ ὡς ἄνω χρονικὰ διαστήματα ὑπολογίζονται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ μέσου ἑκάστου μηνός». (Κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἔχει ἀσκηθῇ αἴτησις ἀναιρέσεως, τῆς ὁποίας ἡ συζήτησις ἔχει ὁρισθῇ διὰ τὴν 5ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ.).

Ἂν ὁ ἐργοδότης δὲν τηρήσῃ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4558/1930 προειδοποίησιν ἐπέρχεται ὡς συνέπεια ἡ ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν πλήρους τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου (Α. Π. 76/1941, ΕΕΔ 1, 14, Α. Π. 231/1953, ΕΕΔ 12, 602, Α. Π. 420/1956, ΕΕΔ 15, 1180), ἡ μὴ καταβολὴ τῆς ὁποίας ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955, ΕΕΔ 14, 502).

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μὲ προθεσμίαν βραχυτέραν τῆς νομίμου (ἄρθρον 1 νόμου 4558/1930) ἰσοῦται πρὸς καταγγελίαν ἄνευ προειδοποιήσεως καὶ ἐπομένως ὑφίσταται δικαίωμα πλήρους κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως (οὕτω καὶ ἡ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 657/1934, ΕΕΝ α' 48.), δὲν ὀφείλονται δηλαδὴ αἱ ἀποδοχαὶ διὰ τὸν ὑπολειπόμενον μέχρι συμπληρώσεως τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τοῦ νόμου χρόνον προειδοποιήσεως καὶ τὸ 1/4 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (ἄλλως Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 354).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Αναδρομική ισχύς διαιτητικής αποφάσεως: Κατά παγίαν νομολογίαν των δικαστηρίων ή αναδρομική ισχύς διαιτητικής αποφάσεως ή συλλογικής συμβάσεως εργασίας καταλαμβάνει τας ενεργούς κατά τον χρόνον της θέσεως αυτών εις εφαρμογήν ατομικάς συμβάσεις εργασίας.

Κατά συνέπειαν, εφ' όσον οι μισθωτοί δεν ευρίσκοντο εις ενεργόν σχέσιν εργασίας κατά την 22.9.1959, ημερομηνίαν καταθέσεως εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών της υπ' αριθ. 13/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των ηλεκτροτεχνιτών άπασης της χώρας» και ήτις κατάθεσις επέχει, συμφώνως προς τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, θέσιν δημοσιεύσεως, συνέπεται, ότι δεν δικαιούνται της αναδρομικής αυξήσεως της υπό ταύτης παρασχεθείσης εις τους ηλεκτροτεχνίτας κλπ. (*Έγγρ. υπ' αριθ. 80942/1960 Υπουργείου Εργασίας*(*)).

Κρατήσεις και εισφοραί επί των «δώρων» μισθωτών: Ανεξαρτήτως της διακυμάνσεως της νομολογίας του Αρείου Πάγου, καθ' όσον αφορά τον χαρακτηρισμόν των υπό των υπουργικών αποφάσεων παρεχομένων δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα εις τους επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένους ως τακτικών ή μη τακτικών, καθ' ημάς τα εν λόγω δώρα υπόκεινται εις κρατήσεις και εισφοράς υπέρ των διαφόρων Ασφαλιστικών Οργανισμών, δεδομένου ότι ο ά.ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων» ορίζει, ότι ως ημερήσιος μισθός διά την κατάταξιν των ησφαλισμένων εις ασφαλιστικάς κλάσεις νοούνται αι κάθε φύσεως αποδοχαί, εκ τούτων δε συνέπεται, ότι ο όρος «αποδοχαί» λαμβάνεται εν τη ευρυτάτη αυτού εννοία, περιλαμβάνων εν αυτώ τακτικάς τε και εκτάκτους αποδοχάς. (*Έγγρ. υπ' αριθ. 82574/1959 Υπουργείου Εργασίας*) (**).

Κατώτατα όρια ημερομισθίων και τρόπος υπολογισμού παρεχομένης εις μισθωτούς τροφής: Καθ' ά προκύπτει εκ της καθόλου οικονομίας των διατάξεων των υπ' αριθ. 33700/1950 και 2250/1951 υπουργικών αποφάσεων, δι' αυτών σκοπείται ή εξασφάλισις εις πάντα μισθωτόν, χαρακτηριζόμενον ως εργατοτεχνίτην και πληρούντα τας προς τούτο προϋποθέσεις, ηλικίας και προϋπηρεσίας, του εκάστοτε γενικώς ισχύοντος κατωτάτου ορίου ημερομισθίου του εργατοτεχνίτου, συνυπολογιζομένων βεβαίως προς τον σκοπόν αυτόν του συνόλου των διά συλλογικών συμβάσεων εργασίας κλπ., είτε διά συμφωνίας, προβλεπομένων ή καταβαλλομένων ανταλλαγμάτων διά τας υπό του μισθωτού προσφερομένας υπηρεσίας. Ως είκος δε και η τακτικώς παρεχομένη τροφή είτε κατ' εφαρμογήν συλλογικής συμβάσεως, είτε βάσει συμφωνίας, αποτελούσα τμήμα του τακτικού ανταλλάγματος διά τας υπό του μισθωτού προσφερομένας υπηρεσίας, συνυπολογίζεται διά την εξασφάλισιν του κατωτάτου ορίου ημερομισθίου.

Περαιτέρω και ειδικώς διά τας περιπτώσεις, καθ' ας υπό συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή αποφάσεων διαιτητικών ή υπουργικών τοιούτων προβλέπεται ή χορήγησις και τροφής, υπό των υπ' αριθ. 4594/1951 και 27316/1954 υπουργικών αποφάσεων το αντίτιμον της ούτω παρεχομένης τροφής ωρίσθη αρχικώς μεν εις δρχ. 3.50, ακολουθως δε εις ποσοστόν 10ο/ο επί του εκάστοτε γενικώς ισχύοντος κατωτάτου ορίου ημερομισθίου του εργατοτεχνίτου.

Τοιουτοτρόπως προς εξακρίβωσιν του άν διά του υπό της συλλογικής συμβάσεως κλπ. καθοριζομένου μισθού και τροφής εξασφαλίζηται το κατώτατον όριον του εργατοτεχνίτου συγκρίνεται ο υπό της συλλογικής συμβάσεως κλπ. καθοριζόμενος μισθός προς το πολλαπλάσιον του κατωτάτου ορίου ημερομισθίου του εργατοτεχνίτου, μειωμένου κατά 10ο/ο, επί τας εργασίμους ημέρας του μηνός, εαν δε το πρώτον ποσόν (μισθός συλλογικής συμβάσεως) είναι μικρότερον του δευτέρου, ο εργοδότης υποχρεούται εις την καταβολήν του υψηλοτέρου τούτου ποσού, άμα δε και εις την χορήγησιν της υπό της συλλογικής συμβάσεως προβλεπομένης τροφής, άνευ ουσιαστικής εκπτώσεως εκ του μισθού διά ταύτην, δεδομένου ότι διά των προμνησθεισών αποφάσεων, αλλά και διά των μεταγενεστέρων υπ' αριθ. 2/1956 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών και από 22.8.1958 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας δεν κατηργήθησαν οι προϊσχύοντες εύνοϊκώτεροι τούτων όροι των συλλογικών συμβάσεων κλπ. (*Έγγρ. υπ' αριθ. 59512/1959 Υπουργείου Εργασίας*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Περί του θέματος βλέπε ΕΕΔ 19, 89 επ., ένθα καταχωρίζεται η αντιθέτως αποφανθείσα Πρωτοδίκου Αθηνών 7681/1959, ή οποία διέκρινε την νομολογίαν, εν όψει του εκδοθέντος ν. δ. 3750/1957.

(**) *Σημ. ΕΕΔ*: Περί του θέματος βλέπε Α. Π. 697/1958, ΕΕΔ 17, 1188.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

35244]1960 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού, Προεδρίας Κυβερνήσεως και Οικονομικών, ως και των Υπουργών Εθνικής Αμύνης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εμπορίου, Βιομηχανίας, Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Κοινωνικής Προνοίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Εργασίας

Περί της κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως λόγω εξόδων κινήσεως των εμμίσθων Δημοσίων Υπαλλήλων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 69 της 9 Φεβρουαρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. δ. 4021/1959 «περί συμμετοχής των δημοσίων υπαλλήλων κλπ. εις Συμβούλια και Επιτροπάς και περί του ανωτάτου ορίου των προσθέτων αυτών αμοιβών ή απολαυών», αποφασίζομεν:

1) Η κατ' αποκοπήν αποζημίωσις λόγω εξόδων κινήσεως των εμμίσθων δημοσίων υπαλλήλων απάντων των Υπουργείων διά την συμμετοχήν αυτών εις οιονδήποτε συμβούλιον ή Επιτροπήν, μη αποτελούσα κατά νόμον (εδάφιον 3 § 2 άρθρου 2 ν. δ. 4021/1959) πρόσθετον απολαυήν υπό τας εκεί καθοριζομένας προϋποθέσεις, ορίζεται κατά περίπτωσιν μέν ίση προς το εν δέκατον των τακτικών αποδοχών του δικαιούχου υπαλλήλου, εν τω συνόλω δε μέχρι του ημίσεως αυτών.

2) Η διάταξις της προηγουμένης παραγράφου έχει εφαρμογήν και επί των εμμίσθων υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου των εδρευόντων εν τη περιφερεία της πέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ή εν τη Πρωτευούσ νομού, ο ετήσιος προϋπολογισμός εξόδων των οποίων υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια δραχμών.

3) Μετά δίμηνον από της ισχύος της παρούσης δεν έχει εφαρμογήν ή κατά τας διατάξεις του άρθρου 6 του από 22 Ιουνίου 1934 διατάγματος «περί οδοιπορικών εξόδων κλπ.» άνευ αποδείξεων δικαιολόγησις εξόδων κινήσεως δι' εκτέλεσιν υπηρεσίας εντός της πόλεως της έδρας του υπαλλήλου, άτινα θά δικαιολογώνται κατά τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του ά. ν. 1502/1950.

4) Η ισχύς της παρούσης, δημοσιευθησομένης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, άρχεται από 1ης Ιανουαρίου 1960.

Εν Αθήναις τη 5 Φεβρουαρίου 1960

—

619]84]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της από 6.5. 1959 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών υδραυλικών και λευκοσιδηρουργών Θεσσαλονίκης δι' απαντας εν γένει τους εργοδότας ειρηνοδικειακής περιφερείας Θεσσαλονίκης.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 51 της 2 Φεβρουαρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν 1) τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», 2) γνωμοδότησιν ταύ και' άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την από 16.12.1959 συνεδρίασιν αύτου και υποβληθείσαν ημίν διά του υπ' αριθ. 2355/1.1.1960 εγγράφου του, ήν και αποδεχόμεθα, 3) την από 6.5.1959 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας εργατοτεχνιτών λευκοσιδηρουργών Θεσσαλονίκης, κατατεθείσαν ημίν τήν 3.6.1959, συνταχθέντος του υπ' αριθ. 222 πρακτικού καταθέσεως, 4) το υπ' αριθ. 390/20.11.1959 έγγραφον της Περιφερειακής Υπηρεσίας Διαιτησίας Θεσσαλονίκης, εξ ής προκύπτει, ότι πληρούνται αι προϋποθέσεις του άρθρου 5 § 2 του νόμου 3239/1955, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν δι' απαντας εν γένει τους εργοδότας ειρηνοδικειακής περιφερείας Θεσσαλονίκης την από 6.5.1959 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας εργατοτεχνιτών υδραυλικών και λευκοσιδηρουργών Θεσσαλονίκης, κατατεθείσαν νομίμως τήν 30ήν Ιουνίου 1959 εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 43/1959 πράξεως καταθέσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Ιανουαρίου 1960

—

85724]3015]1959 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως εργασίας πληρωμάτων επιβατηγών πλοίων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 448 της 19 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν την υπογραφείσαν την 30ήν Οκτωβρίου 1959 συλλογικήν σύμβαφιν εργασίας των πληρωμάτων των επιβατηγών πλοίων μεταξύ αφ' ενός μέν των Χαρ. Τυπάλδου, Θεοδ. Λογοθέτη και Νικ. Καβουνίδου, εκπροσωπούντων κατ' ειδικήν εξουσιοδότησιν τους λοιπούς εκταπλοϊκούς εφοπλιστάς, και αφ' ετέρου εκπροσώπων των εις την Πανελλήνιον Ναυτικήν Ομοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) υπαγομένων επαγγελματικών σωματείων και της Πανελληνίου Ενώσεως Μηχανικών Ε.Ν.:

1) Πανελληνίου Ενώσεως Πλοιάρχων Ε.Ν.
2) Πανελληνίου Ενώσεως Μηχανικών Ε.Ν.
3) Πανελληνίου Συνδέσμου Αξιωματικών Ασυρμάτου
4) Πανελληνίου Συνδέσμου Οίκον. Αξιωματικών Ε.Ν.
5) Πανελληνίου Ενώσεως Μηχανικών Εσωτ. Καύσεως Ε.Ν.
6) Πανελληνίου Ενώσεως Φροντιστών Ε.Ν.
7) Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτών Ε.Ν.
8) Πανελληνίου Ενώσεως Θερμαστών Θαλάσσης «Ο Στέφενσον».
9) Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτομαγείρων «Ο Άγιος Παύλος».
10) Πανελληνίου Ενώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

10) Πανελληνίου Ένώσεως Προσωπικού Τροφοδοσίας.

Ίδρυτες:

Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Δ.ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

Κυρούμεν τὴν ὡς ἄνω ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου 1959 ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω συμβαλλομένων μερῶν, ἡ ἰσχὺς τῆς ὁποίας ἀρχεται ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1959 καὶ λήγει τὴν 31 Ἰουλίου τοῦ 1961.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 30 Νοεμβρίου 1959

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 30ὴν Ὀκτωβρίου 1959 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ κ.κ. Χαράλαμπος Τυπάλδος, Θεόδωρος Λογοθέτης καὶ Νικόλαος Καβουνίδης, ἐκπροσωποῦντες κατ' εἰδικὴν ἐξουσιοδότησιν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀκτοπλοϊκοὺς ἐφοπλιστάς καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ:

1) Δημήτριος Μελέτης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων Πάσης Τάξεως Ε.Ν.

2) Ἠλίας Κροκιδᾶς, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ.

3) Μάνθος Πετρουλῆς, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν Ε.Ν.

4) Πόθος Καλαποθάκης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ἐσωτ. Καύσεως.

5) Κίμων Μαλατάρας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν.

6) Δημήτριος Μπενετᾶτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν.

7) Γεώργιος Κουκλιάδας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Σιέφενσον».

8) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

9) Νικόλαος Κουκούλης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

10) Δημήτριος Βελισσαράτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Ν.

11) Μάνθος Πετρουλῆς, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται καταστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι.

Συνελθόντες ἐν Πειραιεῖ, συμφωνοῦμεν τὰ κάτωθι:

1) Τὸ μισθολόγιον τῶν πληρωμάτων τῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων προσαυξάνεται ἐπὶ τῶν μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου 1959 καταβαλλομένων ἀποδοχῶν κατὰ 3,50 τοῖς ἑκατὸν διὰ τοὺς διπλωματούχους, πτυχιούχους καὶ ἀδειούχους καὶ 5 τοῖς ἑκατὸν διὰ τοὺς μαθητευομένους δοκίμους, ναυτόπαιδας, ἐπικούρους καὶ χυτροκαθαριστάς ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1959 μέχρι 30 Ἀπριλίου 1960, ἀπὸ δὲ τῆς 1ης Μαΐου 1960 προσαυξάνονται κατὰ 10 τοῖς ἑκατὸν μόνον διὰ τοὺς διπλωματούχους, πτυχιούχους καὶ ἀδειούχους, τῶν ὡς ἄνω μαθητευομένων παραμενόντων εἰς τὴν ὡς ἄνω αὔξησιν τοῦ 5 τοῖς ἑκατόν.

Καθορίζει δὲ μὲ βάσιν τὰς ὡς ἄνω αὐξήσεις ὡς κάτωθι διὰ πλοῖα μεταξὺ Ἑλληνικῶν λιμένων.

Ειδικότης	Μισθὸς Ἀπὸ 1.8.1959-30.4.1960	Μισθὸς Ἀπὸ 1ης Μαΐου 1960
Πλοίαρχος	4.645	4.750
Ὕπαρχος	4.330	4.435
Ὑποπλοίαρχος	4.020	4.115
Ἀνθυποπλοίαρχος	3.400	3.480
Δόκ. πλοίαρχος	1.155	1.155
Ἀξιωματ. ἀσυρμάτου Α'	4.020	4.115
Ἀξιωματ. ἀσυρμάτου Β'	3.400	3.480
Οἰκον. ἀξιωματικὸς Α'	4.020	4.115
Οἰκον. ἀξιωματικὸς Β'	3.400	3.480
Μηχανικὸς Μ.Ε.Κ. Α'	4.600	4.710
Μηχανικὸς Μ.Ε.Κ. Β'	4.020	4.115
Μηχανικὸς Μ.Ε.Κ. Γ'	3.400	3.480
Μηχανοδηγὸς Μ.Ε.Κ. Α'	3.100	3.175
Μηχανοδηγὸς Μ.Ε.Κ. Β'	2.515	2.575
Δόκ. μηχανικὸς Μ.Ε.Κ.	1.155	1.155
Φροντιστὴς	4.020	4.115
Ναύκληρος	2.785	2.800
Ὑπονάυκληρος	2.600	2.660
Ναύτης	2.510	2.570
Ναυτόπαις	1.155	1.155
Ἀρχιθερμαστὴς	2.880	2.950
Θερμαστὴς	2.650	2.710
Λιπαντὴς	2.690	2.755
Καθαριστὴς (ἄδεια θερμασ.)	2.650	2.710
Ἀρχιθαλαμηπόλος	2.060	2.110
Θαλαμηπόλος	2.020	2.070
Ἐπίκουρος (ἄδεια θαλ/λου)	1.365	1.365
Θαλαμηπόλος ἀξιωματικῶν	1.580	1.620
Ἐπίκουρος	1.155	1.155
Βοηθὸς φροντιστοῦ	2.510	2.570
Μαθητ. βοηθ. φροντιστοῦ	1.155	1.155
Ἀρχιμάγειρος πλοίων 1.500 κ.ο.χ. καὶ ἄνω	3.970	4.166
Μάγειρος Α'	3.845	3.930
Μάγειρος Β'	3.330	3.410
Μάγειρος Γ'	2.550	2.610
Χυτροκαθαριστὴς	1.520	1.520
Ἀρχιμάγειρος 501-1500 κ.ο.χ.	3.485	3.565
Μάγειρος Α'	3.445	3.525
Μάγειρος Β'	2.550	2.610
Μάγειρος Γ'	2.230	2.280
Χυτροκαθαριστὴς	1.520	1.520
Ἀρχιμάγειρος πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ.	3.170	3.345
Μάγειρος Α'	2.925	2.990
Χυτροκαθαριστὴς	1.470	1.470
Ζαχαροπλάστης ὅπου ὑπηρετεῖ	3.845	3.930
Ἀρτοποιὸς	2.985	3.050

σθεν, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 2717/5.10.1959 αναφοράς του Ταμείου, εξ ου το υπ' αριθ. 44985 ΕΠ. 811/28.1.1960 έγγραφον του Υπουργείου Συντονισμού, αποφασίζομεν:

"Όπως οι υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών καταβαλλόμεναι συντάξεις αυξηθώσιν από 1ης Ιανουαρίου 1960 κατά 10ο.ο.

Αι μετά την αύξησιν ταύτην καταβλητέαι συντάξεις δέον όπως μη υπερβαίνουν ποσοστόν 60ο/ο των αποδοχών, τας οποίας θα έλαμβανον οι συνταξιούχοι αν εξηκολούθουν εργαζόμενοι.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Φεβρουαρίου 1960

—

469]ΒΑ. 168]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Κανονισμού Συντάξεων του Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 84 της 22 Φεβρουαρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του νόμου 6071/1931, 2) πρότασιν του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 6422/12.12.1959 αναφοράς του, 3) γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 358/1959, συνεδρίασις 514η της 1Α' περιόδου της 23.12.1959), αποφασίζομεν:

Όπως αι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 2 του Κανονισμού Συντάξεων (Φ.Ε.Κ. 158 τ. Β' της 14.8.1956) του Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών αντικατασταθώσιν ως ακολούθως:

«1) Συντάξεως λόγω αναπηρίας δικαιούνται οι ησφαλισμένοι οι συμπληρώσαντες τον κάτωθι αριθμόν ημερών εργασίας εν ασφαλίσει:

α) 2.000 ημέρας, εφ' όσον υποβάλουν αίτησιν εντός του έτους 1960.

β) 2.250 ημέρας, εφ' όσον υποβάλουν αίτησιν εντός του έτους 1961.

γ) 2.500 ημέρας, εφ' όσον υποβάλουν αίτησιν εντός του έτους 1962 και εφεξής.

Εις πάσας τας ως άνω περιπτώσεις δέον να έχουν πραγματοποιηθή 250 ημέραι εργασίας εν ασφαλίσει εντός της τελευταίας πρό της εκδηλώσεως της αναπηρίας τριετίας.

Συντάξεως λόγω αναπηρίας δικαιούνται επίσης οι ησφαλισμένοι ανεξαρτήτως χρονικών προϋποθέσεων, εάν η αναπηρία οφείλεται, α) εις βίαιον συμβάν, επελθόν εν τη εκτελέσει ή εξ αφορμής της εργασίας (εργατικόν ατύχημα), β) εις την επαγγελματικήν νόσον της μολυβδιάσεως.

2) Συντάξεως λόγω γήρατος δικαιούνται οι ησφαλισμένοι οι συμπληρώσαντες το όριον έτος της ηλικίας των, προκειμένου περί αρρένων, ή το 50ον, προκειμένου περί θηλέων, εφ' όσον διέκοψαν την επαγγελματικήν αυτών απασχόλησιν και συνεπλήρωσαν τον κάτωθι αριθμόν ημερών εργασίας εν τη ασφαλίσει του Ταμείου:

α) 4.500 ημέρας οι υποβάλλοντες αίτησιν συνταξιοδοτήσεως εντός του έτους 1960.

β) 4.750 ημέρας οι υποβάλλοντες αίτησιν συνταξιοδοτήσεως εντός του έτους 1961.

γ) 5.000 ημέρας οι υποβάλλοντες αίτησιν συνταξιοδοτήσεως εντός του έτους 1962 και εφεξής.

Εις πάσας τας ως άνω περιπτώσεις δέον να έχουν πραγματοποιηθή 250 ημέραι εργασίας εν ασφαλίσει εντός της τελευταίας πρό της υποβολής της αιτήσεως τριετίας».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 30 Ιανουαρίου 1960

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Κ.Λ.Π.

8]1959 Απόφ. Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης

Περί χρόνου ενάρξεως ισχύος 6]1959 αποφάσεως περί των όρων αμοιβής του προσωπικού Ο.Α.Σ.Θ. (*).

Διά ταύτα

Τροποποιεί την υπ' αριθ. 1/1959 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ως και την τροποποιούσαν ταύτην υπ' αριθ. 6/1959 όμοίαν του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης αφορώσαν τους όρους αμοιβής και εργασίας του προσωπικού αστικής συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης και καθορίζει ως χρόνον ενάρξεως ισχύος της αποφάσεως ταύτης την 1ην Μαρτίου 1959 άντι της 15 Απριλίου 1959.

Εκρίθη, αποφασίσθη και εγένετο

εν Θεσσαλονίκη τη 14η Δεκεμβρίου 1959

—

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Φυλάκων, νυκτοφυλάκων και θυρωρών εργοστασίων Θεσσαλονίκης (**).

Εν Θεσσαλονίκη σήμερον την 21ην Δεκεμβρίου 1959 και εν τοις γραφείοις του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης (νέα Μεγάλου Αλεξάνδρου αριθ. 29) οι υπογεγραμμένοι, αφ' ενός Νικ. Πεχλιβάνος, σύμβουλος του ως άνω Συνδέσμου, εργοδοτικής οργανώσεως, εις ην μετέχουν αι βιομηχανικαί επιχειρήσεις πάσης φύσεως, και αφ' ετέρου οι: 1) Αρέτος Βοστάνης, πρόεδρος, και 2) Γεώργιος Τζιαφάς,

---

(*) Κατετέθη εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών κατά το άρθρον 20 του νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 3 της 25.1.1960 πράξεως καταθέσεως και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 25.1.1960.

(**) Κατετέθη εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών κατά το άρθρον 20 του νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 4 της 27.1.1960 πράξεως καταθέσεως και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 28.1.1960.

γεν. γραμματεύς τοῦ Σωματείου Φυλάκων Ἐργοστασίων καὶ Ἐπιχειρήσεων «ὁ Ἄργος», ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων καὶ ὀργανώσεων αὐτῶν τῶν οἰκείων, πρὸς κατάρτισιν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, διὰ τῆς ὁποίας καθορίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς κλπ. τῶν φυλάκων ἐργοστασίων βιομηχανιῶν τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης, συμφωνοῦσι τὰ ἑπόμενα.

1) Τὸ κατώτατον ὅριον μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης καθορίζεται εἰς δραχμὰς 1.200.

2) Τὸ ὡς ἄνω κατώτατον ὅριον μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ προσαυξάνεται:

α) Δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 10 ο/ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 5ετοῦς ὑπηρεσίας, μετὰ παρέλευσιν δὲ 10ετίας κατὰ 20 ο/ο. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, παρὰ τῷ παρ' ᾧ ἀσχολεῖται ἐργοδότῃ, ὡς καὶ ὁ τοιοῦτος προϋπηρεσίας του παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὡς θυρωροῦ, φύλακος, νυκτοφύλακος.

β) Δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 80 διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον καὶ δραχμῶν 40 δι' ἕκαστον, μέχρι τριῶν, τέκνον. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παύει χορηγούμενον διὰ μὲν τὴν σύζυγον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως καὶ διὰ τὰ τέκνα ἐφ' ὅσον ἀναλήβωσιν ἢ νυμφευθῶσιν ἢ συμπληρώσωσι τὰ μὲν ἄρρενα τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας, τὰ δὲ θήλεα τὸ 20ον.

3) Τὰ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946, 18310/1946, 25825/1951 καὶ 27019/2/1953 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν προβλεπόμενα ἐπιδόματα νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ τοιαύτης κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ὑπολογίζονται, ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις, διακρίσεις, ὅρους καὶ περιορισμούς, ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω κατωτάτου μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ, ηὐξημένου κατὰ τὸ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας μόνον.

4) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ δικαιοῦνται ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως καὶ 15θημέρου τοὐλάχιστον κανονικῆς ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν ἐτησίως.

5) Εἰς τοὺς νυκτοφύλακας χορηγεῖται ἀνὰ τριετίαν ἓν ἀδιάβροχον καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ (μπότες), ἀνήκοντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

6) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1960.

8) Τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων 1959 καὶ Νέου Ἔτους 1960 θέλει καταβληθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τεθεσπισμένων κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τριπλοῦν καὶ ὑπογράφεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

5|1959 Ἀπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων περιφερείας Ρόδου καὶ Κῶ (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

1) Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν λεωφορείων 49ου Κ.Τ.Ε.Λ. Ρόδου καὶ 52ου Κ.Τ.Ε.Λ. Κῶ καθορίζονται εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 84334/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 1.10.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων ὑπεραστικῶν συγκοινωνιῶν ἁπάσης τῆς χώρας» προβλεπόμενα τοιαῦτα τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν λεωφορείων διὰ τὰς περιφερείας Ρόδου καὶ Κῶ.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν λεωφορείων τοῦ Ροδιακοῦ Ὀργανισμοῦ Δημοτικῶν Αὐτοκινήτων (Ρ.Ο.Δ.Α.) καθορίζονται εἰς τὰ διὰ τῆς ἐγκριθείσης ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 84193/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 1.10.1959 σ.σ.ἐ. προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας κλπ.» προβλεπόμενα τοιαῦτα τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων περιφερείας Κρήτης καὶ λοιπῶν περιφερειῶν Ἑλλάδος.

3) Αἱ λοιπαὶ διατάξεις, αἱ σχετικαὶ μὲ προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα κλπ., τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων ἰσχύουσιν ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν λεωφορείων 49ου Κ.Τ.Ε.Λ. Ρόδου, 52ου Κ.Τ.Ε.Λ. Κῶ καὶ Ρ.Ο.Δ.Α.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι μείζονες ἀποδοχαὶ δὲν θίγονται ὑπὸ τῆς παρούσης.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Πειραιεῖ τῇ 11.1.1960.

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 τῆς 18.2.1960 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 19.2.1960.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΦΥΛΑΚΑΣ !

Ἡ κατὰ τὸν ἀ. ν. 690/1945 ποινικὴ δίωξις τῶν ἐργοδοτῶν διὰ μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν ἀποδοχῶν πρὸς τοὺς μισθωτούς ἐπήγαγεν ἀπὸ μίαν ὑπερτάτην ἀνάγκην. Παρὰ τὰς ἀτελείας του—δὲν ὑπήγαγεν εἰς τὸ κατ' αὐτὸν ποινικὸν ἀδίκημα καὶ τὴν καθυστέρησιν καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 εἰς τοὺς ἀπολυομένους μισθωτούς —ἐφάνη, κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογήν του, νὰ ἀνταποκρίνηται πράγματι εἰς τοὺς σκοπούς του. Ἔπρεπε νὰ σκεφθῇ πολὺ ὁ ἐργοδότης, διὰ νὰ καθυστερήσῃ ἀποδοχὰς εἰς τοὺς μισθωτούς του πρὸ τοῦ κινδύνου νὰ ἀχθῇ εἰς τὰς φυλακάς. Διότι ἐκεῖ ὡδήγει ὁ ἀ. ν. 690/1945, ὁρίζων ὅτι αἱ περὶ ἀναστολῆς, μετατροπῆς ἢ ἐξαγορᾶς τῆς ποινῆς διατάξεις δὲν ἰσχύουν ἐν προκειμένῳ.

Σήμερον ὅμως—τὸ ἀποδεικνύουν αἱ πολλαὶ παραβάσεις—ἔχει χαλαρωθῇ ἡ ἀξία τῆς προστασίας του, ἀφοῦ ἐχαλαρώθη ἡ αὐστηρότης του. Ἐν πρώτοις μὲ τὸν νέον Ποινικὸν Κώδικα (ἄρθρα 82, 473) ἰσχύουν καὶ ἐδῶ αἱ περὶ μετατροπῆς ἢ ἐξαγορᾶς τῆς ποινῆς γενικαὶ διατάξεις του. Δὲν ἔχει πλέον ὁ ἐργοδότης νὰ φοβῆται τὰς φυλακάς. Ἔπειτα ἐξ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας τὰ ποινικὰ δικαστήρια ἐνομολόγησαν, ὅτι ἀναφερόμενος ὁ νόμος εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι περιορίζεται εἰς τὰς δεδουλευμένας μόνον ἀποδοχὰς καὶ οὕτω παραμένουν ἔξω τῆς προστασίας του ὅσοι μισθωτοὶ ἀπελύθησαν ἀκύρως καὶ δικαιοῦνται τοῦ μισθοῦ των, ὅσοι ἀκόμη ἀσθενοῦντες δικαιοῦνται ἐπίσης τοῦ μισθοῦ των κατὰ τὰ ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Τέλος καὶ αὐτὴ ἡ ἐκδίκασις τῶν κατὰ τὸν νόμον αὐτὸν μηνύσεων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ/τος τῆς 28 Νοεμβρίου 1923 «περὶ ἀμέσου ἐκδικάσεως πλημμελημάτων τινῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ», ὡς ὁρίζεται εἰς τὸν νόμον τοῦτον, πρέπει νὰ θεωρῆται καταργημένη δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 501, στοιχ. 10 Κ.Π.Δ., ὡς ἀναγομένη εἰς θέμα, ὅπερ ρυθμίζεται ἐξαντλητικῶς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 417, 427 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας (βλέπε Γνωμοδ. Εἰσαγγ. Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 11, 111b).

Ἰδοὺ λοιπὸν διατί ἐπολλαπλασιάσθησαν αἱ παραβάσεις, διὰ τὴν περιστολὴν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ φροντίσῃ ὁ Νομοθέτης νὰ ἐπαναδώσῃ εἰς τὸν νόμον τὴν παλαιὰν αὐστηρότητά του, ἀφοῦ διευρύνῃ καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐν αὐτῷ ἀξιώσεων, ὥστε νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς αὐτὰς καὶ ἄλλαι, ὡς αἱ πηγάζουσαι ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν, ἐκ τῶν ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐκ τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν εἰς δικαιοσυνότητα, ἐκ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν καὶ ὅσαι ἄλλαι προέρχονται ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως. Καὶ πρὸ πάντων ἡ πρὸς τὸν νόμον ἐναντίωσις κακῶν ἐργοδοτῶν, οἱ ὁποῖοι στεροῦν τοὺς μισθωτούς των τοῦ μόχθου διὰ τὴν ἐπιβίωσίν των εἰσοδήματος ἐκ τοῦ μόχθου των, νὰ ὁδηγῇ εἰς τὰς φυλακάς ! Ἂς ὑπάρξουν ἄλλα ἀδικήματα, διὰ τὰ ὁποῖα νὰ ἐπιτρέπηται ἡ μετατροπὴ ἢ ἐξαγορὰ τῆς ποινῆς.

Εἴπομεν ὅτι πρέπει νὰ διευρυνθῇ τὸ περιεχόμενον τῶν καθυστερουμένων ἀξιώσεων τῶν μισθωτῶν διὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς αὐτὰ καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ β. δ/τος 16/18 Ἰουλίου 1920 καὶ ἐκείνης ἐκ τοῦ νόμου 3514/1928 περὶ τῶν στρατευομένων μισθωτῶν εἰς ἐκείνας τοὐλάχιστον τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας, διαλυομένης τῆς ἐπιχειρήσεως, καθυστερεῖται ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὑποχρεώσεων καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως δὲν ὠφελεῖ, ἀφοῦ δὲν θὰ ὑπάρχουν περιουσιακὰ στοιχεῖα, ὥστε νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀξίωσις μισθοῦ, ἐνῷ θὰ κινδυνεύῃ νὰ μείνῃ ἀνεκπλήρωτος καὶ ἡ ὑποχρέωσις ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112. Διατί εἰς τὴν περίπτωσιν πρέπει νὰ ἀφεθῇ ἀπροστάτευτος ὁ μισθωτὸς καὶ νὰ χάσῃ τὴν βασικῆς προστασίας διὰ τὴν περίοδον τῆς ἀνεργίας του ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ἡ ὁποία, προκειμένου μάλιστα περὶ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, μοχθήσαντος ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, εἶναι κατὰ ποσὸν σημαντικὴ καὶ ἱκανὴ ὡς ἐκ τούτου νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὰς δυσχερεῖς στιγμὰς τῆς ἀνεργίας του ;

Ἡ βελτίωσις τῆς ζωῆς τῶν ἐργαζομένων δὲν γίνεται μόνον μὲ νέα ὑπὲρ αὐτῶν νομοθετικὰ μέτρα. Ἐπιτυγχάνεται καὶ ὅταν ἐξασφαλίζωμεν τὴν ὁμαλὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐξ ὡρισταμένων νόμων δικαιωμάτων των.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3239/1955 παρετάθη ἡ ἰσχὺς τῶν καταγγελθεισῶν 4 διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἤτοι τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1954 περὶ ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων γραφείων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων τῆς χώρας, 2) τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1958 περὶ ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς χώρας, 3) τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1959 περὶ ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων φαρμακείων τῆς χώρας, 4) τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1959 περὶ ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων παντοπωλείων ἐδωδιμοπωλείων κλπ. τῆς χώρας, ἐπὶ τετράμηνον ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν νόμον ἐπελεύσεως τῶν ἐννόμων συνεπειῶν τῆς καταγγελίας (βλέπε διὰ τὸ θέμα ΕΕΔ 19, 107).

— Ἡ ἐν σελίδι 282 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Σερρῶν ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς προσφάτου Α.Π. 84/1960. Θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 6 (444)

Ἀθῆναι, 15 Μαρτίου 1960

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

('Εξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 38|1960 ἀποφάσεως τοῦ 'Αρείου Πάγου)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣ. ΠΑΝΤ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Δικηγόρου

I. Ἡ κατωτέρω, ἐν σελίδι 330, δημοσιευομένη ἀπόφασις τοῦ 'Αρείου Πάγου ἀσχολεῖται τὸ πρῶτον, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, μὲ ζήτημα ἀναγόμενον εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν διακριτικῶν ὁρίων μεταξὺ συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἑταιρείας.

Αὕτη δέχεται, ὅτι ὁ μεταξὺ πλειόνων προσώπων ὑφιστάμενος συμβατικὸς ἑταιρικὸς δεσμὸς ὡδήγησε ἀποκλείει τὴν ἐν παραλλήλου πρὸς τοῦτον σύναψιν καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἔτι ἐγγράφου καὶ ἑτέρας ἰσχυρᾶς μεταξὺ τινος τῶν ἑταίρων καὶ τοῦ ἀπροσώπου τῆς ἑταιρείας συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας, προσλαμβανόμενος οὗτος παρὰ τῇ ἑταιρείᾳ, ὡς ὑπάλληλος αὐτῆς ἐπὶ ὡρισμένῳ ἢ ἀόριστον χρόνον καὶ ὑποκείμενος εἰς τὰς ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὴν ἑταιρείαν, παρέχει εἰς ταύτην ἐργασίαν ἐπὶ μισθῷ, μὴ περιλαμβανομένην εἰς τὴν ἑταιρικὴν του εἰσφοράν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, κατὰ τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν, πρόκειται περὶ δύο διακεκριμένων κατὰ τὴν βούλησιν τῶν συμβληθέντων ἰσχυρῶν συμβάσεων, διεπομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων ἰσχυόντων ἐπὶ ἑκάστης τούτων νομικῶν κανόνων.

Ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις δέχεται κατὰ ταῦτα, ὅτι δύναται νὰ ὑπάρξῃ διπλῆ συμβατικὴ σχέσις, ἑκάστου τύπου συμβάσεως ἐχοντος αὐτοτελῆ τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα αὐτοῦ. Κατὰ τὰς κρατούσας ἐπὶ μικτῶν (συρρεουσῶν) συμβάσεων ἀρχάς, ὡρισμένων δύο διακεκριμένων συμβάσεων, ἡ παρουσία ἑκάστης τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ βρῶτον τῆς ὑπάρξεως τῆς ἑτέρας, θὰ ἐφηρμοσθοῦν ἐπὶ ἑκάστης τούτων αἱ διέποντες ταύτην κανόνες (πρβλ. Σούρλαν, ἐν 'ΕρμΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρ. 361-373 ἀριθ. 40, 45), ἤτοι ἐπὶ τῆς μιᾶς αἱ διατάξεις περὶ ἑταιρείας, ἐπὶ τῆς ἑτέρας αἱ περὶ συμβάσεως ἐργασίας τοιαῦται.

II. Κατὰ τῆς ἀπόψεως ταύτης τοῦ 'Αρείου Πάγου θὰ ἠδύναντο νὰ προβληθοῦν ὡρισμέναι ἀντιρρήσεις.

Παροχὴ ἐργασίας ἐν ἑταιρικῇ σχέσει δύναται νὰ ἐμφανισθῇ ὑπὸ τὰς ἑξῆς μορφάς:

α) Εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἔχει συμφωνηθῇ ὡς ἑταιρικὴ εἰσφορὰ ἡ παροχὴ προσωπικῆς ἐργασίας ἑταίρου τινός (πρβλ. περὶ ταύτης 'Α. Λουκοπούλου, Ἡ ἐργασία ὡς εἰσφορὰ ἐν ἐμπορικῇ ἑταιρείᾳ ἐν ΝοΒ 6, σελ. 1 ἑπ.). Οὕτω ῥητῶς ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 742 'Αστικοῦ Κώδικος, ὅτι εἰσφοραὶ τῶν ἑταίρων δύνανται νὰ συνίστανται εἰς ἐργασίαν αὐτῶν.

β) Ἰδίαν μορφὴν παροχῆς ἐργασίας ἀποτελεῖ καὶ ἡ διαχείρισις τῶν ἑταιρικῶν ὑποθέσεων, ἥτις ἀνήκει εἰς ὅλους ὁμοῦ τοὺς ἑταίρους, ἐὰν δὲν συνεφωνήθη ἄλλως (ἄρθρον 748 'Αστικοῦ Κώδικος).

'Αλλ' ἡ παρεχομένη εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἐν τῇ ἑταιρικῇ σχέσει ἐργασία εἶναι τελείως διάφορος τῆς παρεχομένης ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιδιωκομένου σκοποῦ καὶ βαθμοῦ ἐξαρτήσεως.

Ὁ μισθωτός, ὁσονδήποτε συνδεδεμένος καὶ ἂν εἶναι μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν, εἶναι ἓν ξένον πρόσωπον δι' αὐτήν, ὡς ἐπίσης ξένη εἶναι καὶ δι' αὐτὸν ἡ ἐκμετάλλευσις. Ἡ ἐργατική του δύναμις ἀναλίσκεται δι' ἀλλοτρίας ὑποθέσεως. Ἀντιθέτως ἐν τῇ ἑταιρείᾳ ὁ ἑταῖρος, διεξάγων τὰς ὑποθέσεις αὐτῆς καὶ παρέχων προσωπικὴν ἐργασίαν, ἀναπτύσσει τὴν δραστηριότητά του ἐν ᾗ ἴδιᾳ αὐτοῦ ἐπιχειρήσει καὶ ἐπιδιώκει ἴδιον αὐτοῦ σκοπόν, ὅσον καὶ ἂν οὗτος εἶναι κοινὸς μετὰ τῶν ἄλλων ἑ-

ταίρων (Nikisch, Arbeitsrecht, 2α έκδοσις 1956 τόμ. I, σελ. 104).

Έν τῇ συμβάσει ἐργασίας οἱ συμβαλλόμενοι θέλουν δύο πράγματα, τὸ ἓν ὡς σκοπόν, τὸ ἄλλο ὡς μέσον. Ὁ μισθωτὸς παρέχει τὴν ἐργασίαν του ὡς μέσον διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ μισθοῦ καὶ ἀντιστρόφως ὁ ἐργοδότης παρέχει τὸν μισθὸν ὡς μέσον διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, ἤτοι ἀμφότεροι οἱ συμβαλλόμενοι ἐπιδιώκουν ἀνταλλαγὴν τῶν παροχῶν των. Τοῦτο δὲν συμβαίνει ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἑταιρείας, ἐν τῇ ὁποίᾳ οἱ συμβαλλόμενοι διὰ κοινῶν εἰσφορῶν ἐπιδιώκουν τὴν πραγματοποίησιν ἑνὸς κοινοῦ σκοποῦ, ὡς τὸ ἄρθρον 741 Α. Κ. ἀπαιτεῖ (πρβλ. Nipperdey - Wohner - Neumann, Der Dienstvertrag, 1958, Εἰσαγ. § 611 ἀριθ. 151 καὶ § 611 ἀριθ. 17).

Ἐπὶ πλέον ἐν τῇ ἑταιρικῇ σχέσει ὑφίσταται ἰσότιμος συνεργασία πρὸς ἐπιδίωξιν κοινοῦ σκοποῦ, ἐνῷ ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας στοιχεῖον αὐτῆς εἶναι ἡ σχέσις ὑποταγῆς (ἐξαρτήσεως) τοῦ μισθωτοῦ ἔναντι τοῦ ἐργοδότου του (*Καϊκᾶ*, Ἐνοχ. ἄρθρον 649 § 4. Durand - Vitu, Traité de droit du Travail τόμ. II, 1950 § 154). Παρὰ ταῦτα τὸ διακριτικὸν τοῦτο γνώρισμα δὲν ἐκλείπει ἐπὶ ὁριακῶν τινων περιπτώσεων, οἷον ὅταν ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ὁ μισθωτὸς διατηρῇ σχετικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ πρωτοβουλίαν (λ. χ. ἐπὶ ἐπιστημόνων ὑπαλλήλων, οἷον ἰατρῶν, πολιτ. μηχανικῶν, χημικῶν κ.ἄ.), ὡς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἑταῖρος ἔχει συμφωνήσει νὰ ὑπόκειται εἰς τὰς ὁδηγίας τῶν συνεταίρων του (πρβλ. Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ.).

Τέλος ἀποφασιστικὴν σημασίαν διὰ τὸν διαχωρισμὸν τῶν δύο συμβάσεων ἔχει ἡ ἀναζήτησις τῆς ὑπάρξεως τῆς λεγομένης affectio societatis (πρβλ. *Καϊκᾶ*, ἔνθ' ἀνωτ., καὶ Durand - Vitu, ἔνθ' ἀνωτ.).

Δυσχερεστέρα καθίσταται ἡ διάκρισις εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἔχει συμφωνηθῇ συμμετοχὴ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὰ κέρδη. Τοῦτο καὶ μόνον δὲν καθιστᾷ τὸν μισθωτὸν ἑταῖρον. Ἡ συμμετοχὴ εἰς τὰ κέρδη δυνατὸν νὰ ἀποτελῇ ἰδίαν μορφὴν μισθοῦ. Διακριτικὸν γνώρισμα καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν παύει νὰ εἶναι ἡ ὕπαρξις ἢ μὴ ἰσοτιμίας τῶν μερῶν, ὡς καὶ τὸ ἐὰν σκοπῆται ἀνταλλαγὴ παροχῶν ἢ ἐπιδιώκηται κοινὸς σκοπός.

III. Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἠσχολήθη μὲ περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας δὲν συμπεριελαμβάνετο εἰς τὴν ἑταιρικὴν εἰσφοράν, οὔτε ἀπετέλει διαχείρισιν τῶν ἑταιρικῶν ὑποθέσεων ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἑταιρείας, ἀλλ' εἰς τῶν ὁμορρύθμων ἑταίρων, πρὸς τῇ εἰσόδῳ του εἰς τὴν ἑταιρείαν ὡς ὁμόρρυθμον μέλος αὐτῆς ἐπὶ τῇ παρ' αὐτοῦ εἰσφορᾷ εἰς ταύτην τῆς κυριότητος τοῦ φορτηγοῦ του αὐτοκινήτου, συνῆψε μετὰ τῆς ἑταιρείας σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας οὗτος προσελήφθη ὑπ' αὐτῆς ὡς ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην γεννᾶται τὸ ἐρώτημα, ἐὰν εἶναι δυνατὴ καθ' ἀρχὴν ἡ συνύπαρξις τῶν δύο τούτων τύπων συμβάσεων (ἑταιρείας καὶ συμβάσεως ἐργασίας) ἢ ἡ ὕπαρξις τῆς μιᾶς ἀποκλείει τὴν ἄλλην.

Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις ἀπαντᾷ, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ συνύπαρξις ὡς διακεκριμένων τῶν δύο τούτων συμβάσεων. (Οὕτω καὶ *Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ἄρθρον 648 ἀριθ. 111 καὶ Εἰσαγ. 648-680 ἀριθ. 113, *Λουκόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 2 σημ. 11, *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις 1955 σελ. 74, Γνωμ. Ι.Κ.Α. ἐν ΕΕΔ 12, 216, Staudinger - Geiler, Komm. zum BGB, ἔκδ. 10η § 706 ἀριθ. 27, Kaskel - Dersch, Arbeitsrecht, 1932, σελ. 140, Schnorr v. Carolsfeld, Arbeitsrecht, 1951, σελ. 4. Πρβλ. ὅμως Hueck, Gesellschaftsrecht, 1949 σελ. 199 καὶ Hueck Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, 6η ἔκδ. τόμ. I σελ. 43 σημ. 27).

Ἐν τούτοις κατὰ τῆς κρατούσης ταύτης γνώμης θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντιπαρατηρηθῇ, ὅτι, ἐφ' ὅσον, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, κύριον διακριτικὸν γνώρισμα μεταξὺ τῆς ἑταιρείας καὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι εἰς μὲν τὴν ἑταιρείαν ἡ ὕπαρξις ἰσοτιμίας μεταξὺ τῶν συμβληθέντων μερῶν, εἰς δὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἡ ὕπαρξις σχέσεως ὑποταγῆς τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸ ἄλλο, πῶς εἶναι δυνατὸν ὥστε ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον ὡς ἑταῖρος μὲν νὰ διατάσσῃ καὶ νὰ δίδῃ ὁδηγίας, ὡς μισθωτὸς δὲ νὰ διατάσσηται καὶ νὰ δέχηται ὁδηγίας. Ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου, εἰς τὴν ἀπασχολήσασαν τὸν Ἄρειον Πάγον περίπτωσιν, ὡς ἑταῖρος ἔχει ἀξίωσιν, ὅπως ἀπολαμβάνῃ ἰσοτιμίας ἔναντι τῶν ἄλλων συνεταίρων του, ὡς μισθωτὸς ὅμως ὑπόκειται εἰς τὰς διαταγὰς καὶ τὰς ὁδηγίας αὐτῶν. Εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἰσότιμος πρὸς τοὺς συνεταίρους του καὶ ἐν ταὐτῷ ὑποτελὴς πρὸς αὐτούς;

Περαιτέρω εἰς μὲν τὴν ἑταιρείαν ὁ ἑταῖρος

ἐν τῇ ἐπιδιώξει τοῦ κοινοῦ σκοποῦ ἐπιμελεῖται ἰδίων αὐτοῦ ὑποθέσεων, ἐνῷ ὁ μισθωτὸς ἐπιμελεῖται ἀλλοτρίων ὑποθέσεων ἐν ξένῃ δι' αὐτὸν ἐπιχειρήσει. Πῶς εἶναι, λοιπόν, δυνατὸν ἡ ἑταιρικὴ ὑπόθεσις, εἰς ἣν ἀπασχολεῖται, νὰ εἶναι καὶ ἰδία καὶ ἀλλοτρία. Ἐφ' ὅσον οἱ ἑταῖροι κατὰ τὴν ἐπιδίωξιν τοῦ κοινοῦ σκοποῦ σχηματίζουν ἐναίσιον μέτωπον, πῶς εἶναι δυνατὸν εἷς ἐκ τούτων, ἐνῷ ἀνήκει εἰς τὸ ἐναίσιον μέτωπον νὰ ἐξέρχηται ταυτοχρόνως αὐτοῦ καὶ νὰ καταλαμβάνῃ θέσιν εἰς τὸ ἀντίθετον μέτωπον, προσφερόμενος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς παροχῆς ἐναντί μισθοῦ;

Ἡ λύσις τῶν ἀντιφάσεων εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἐπιβάλληται νὰ λεχθῶμεν, ὅτι ἐπὶ προσωπικῶν ἑταιρειῶν, εἰς ἃς ὑφίσταται ἔντονος προσωπικὸς δεσμὸς τῶν μερῶν, ἀποκλείεται κατὰ λογικὴν ἀνάγκην ἡ συνύπαρξις ὡς διακεκριμένων συμβάσεων τῆς ἑταιρείας καὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν αὐτῶν συμβαλλομένων καὶ ἡ σύμπτωσις εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον τῆς ἰδιότητος τοῦ ἑταίρου καὶ τοῦ μισθωτοῦ. Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 187/1957, ΕΕΔ 17, 470, ἔχουσα νὰ κρίνῃ περίπτωσιν, καθ' ἣν ἑταῖρος ἠμείβετο δι' ἡμερομισθίου καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἑταιρικῆς σχέσεως διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ παρεχομένην ἐργασίαν, ἐδέξατο ὅτι δὲν ὑπῆκειτο σύμβασις ἐργασίας λόγῳ ἐλλείψεως ἐξαρτήσεως, προφανῶς ὡς ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἀνωτέρω ἀνυπερβλήτων ἐμποδίων. Πρβλ. καὶ Hueck, ἔνθ' ἀνωτ., ὅστις ἐπικρίνων τὸν Molitor ἐν Molitor-Hueck Riezler, Der Arbeitsvertrag, σελ. 64, ὑποστηρίζει ὀρθῶς, ὅτι ἐκ τοῦ ὅτι εἷς ἐμπορος εἰς ἀναγνώρισιν τῶν παρεχομένων ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου του ὑπηρεσιῶν καθιστᾷ αὐτὸν μεριδοῦχον τῆς ἐπιχειρήσεώς του, χωρὶς κατὰ τὰ λοιπὰ νὰ μεταβληθῇ ἡ ὑφισταμένη σχέσις, δὲν ἕπεται ὅτι ὁ ὑπάλληλος κατέστη καὶ ἑταῖρος, ἀλλὰ παραμένει ὑπάλληλος μὲ συμμετοχὴν εἰς τὰ κέρδη.

Ἄλλως βεβαίως ἔχει τὸ ζήτημα ἐπὶ τῶν λεγομένων κεφαλαιουχικῶν ἑταιρειῶν (οἷον ἀνωνύμων ἑταιρειῶν). Εἰς ταύτας ὁ προσωπικὸς δεσμὸς εἶναι τελείως ἀσθενής, ἂν μὴ ἀνύπαρκτος. Ἐκ τοῦ ὅτι ὁ μισθωτὸς κατέχει μετοχὰς καὶ τυγχάνει μέτοχος τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας δὲν παύει ἐκ τοῦ λόγου τούτου νὰ εἶναι καὶ μισθωτός, ὡς δύναται καὶ πᾶς ὑπάλληλος ἀνωνύμου τινὸς ἑταιρείας νὰ ἐπενδύσῃ τὰς οἰκονομίας του εἰς μετοχὰς τῆς ἑταιρείας, παρ' ᾗ ὑπηρετεῖ, χωρὶς νὰ ἀποβάλῃ τὴν ἰδιότητά του ὡς ὑπαλλήλου αὐτῆς.

IV. Ἀλλ' ἐὰν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβιβασθῇ ἐπὶ προσωπικῶν ἑταιρειῶν ἡ ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ σύμπτωσις τῆς ἰδιότητος τοῦ ἑταίρου καὶ τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἕπεται ὅτι αἱ καταρτισθεῖσαι συμβάσεις ἑταιρείας καὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας πάσχουν ἀκυρότητά τινα. Ἁπλῶς κατὰ τὰς κρατούσας ἐπὶ μικτῶν συμβάσεων ἀρχὰς γίνεται ἀπορρόφησις τῆς δευτερευούσης σπουδαιότητος συμβάσεως ὑπὸ τοῦ κυριαρχοῦντος τύπου συμβάσεως. Διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ κυριαρχοῦντος τύπου συμβάσεως θέλει ἐκτιμηθῇ εἰς ποίαν ἐκ τῶν δύο συμβάσεων τὰ συμβαλλόμενα ἔδωσαν μεγαλυτέραν ἀξίαν. Κριτήρια ἐν προκειμένῳ δύνανται νὰ εἶναι: ποία σύμβασις χαρακτηρίζει τὸ κύριον ἐπάγγελμα τοῦ συμβληθέντος, ἐκ ποίας κυρίως ἀποζῇ, ποία εἶναι ἡ οἰκονομικῶς σπουδαιοτέρα κ. ἄ. Οὕτως, ἐὰν τὸ ποσοστὸν συμμετοχῆς εἰς τὴν ἑταιρείαν καὶ τὰ ἐντεῦθεν ἀποκομιζόμενα κέρδη εἶναι σημαντικῶς ἀνώτερα τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ, καθίσταται πιθανὴ ἡ ὕπαρξις ἑταιρείας, ἐὰν δὲ συμβαίνῃ τὸ ἀντίθετον πιθανωτέρα εἶναι ἡ ὕπαρξις συμβάσεως ἐργασίας (πρβλ. σχετικῶς καὶ *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ. ἔνθ' ἀνωτ. § 648, ἀριθ. 110).

Ἡ ἀποδοχὴ ἑκατέρας τῶν ἀνωτέρω ἐκδοχῶν δὲν στερεῖται πρακτικῶν συνεπειῶν.

Ἐὰν γίνῃ δεκτὴ ἡ ἄποψις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὑφισταμένων δύο διακεκριμένων τύπων συμβάσεων, ἐφ' ἑκάστης ἐφαρμόζονται αἱ εἰκεῖαι διατάξεις τοῦ τύπου συμβάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει. Ὑπὸ τὴν ἑτέραν ἐκδοχὴν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ κυριαρχοῦντος καὶ ἀπορροφοῦντος τύπου συμβάσεως. Οὕτω, εἰς τὴν ἀπασχολήσασαν τὸν Ἄρειον Πάγον περίπτωσιν, ἐὰν ἤθελε θεωρηθῇ ἡ σχέσις περὶ παροχῆς ἐργασίας ὡς ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ὡς ἀπορροφηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἑταιρικῆς σχέσεως, δὲν εὑρίσκουν ἐπὶ ταύτης ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας (οἷον περὶ καταβολῆς κατωτάτων ὑποχρεωτικῶν ὁρίων μισθῶν, προσαυξήσεων δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἀποζημιώσεως νόμου 2112, περὶ ἐκδικάσεως τῶν διαφορῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν κ. ἄ.). Εἶναι δὲ ἄλλο ζήτημα, ἐὰν καὶ ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας ἐν ἑταιρικῇ σχέσει ἐφαρμόζωνται ἀναλογικῶς διατάξεις τινὲς τοῦ περὶ μισθώσεως ἐργασίας κεφαλαίου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οἷον αἱ περὶ ὑποχρεώσεως προνοίας δια-

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΕΡΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΕΠΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΞΕΝΩΝ ΠΡΕΣΒΕΙΩΝ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 145|1960 τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. Β. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ

Ἐρώτημα (Ὑπουργείου Ἐργασίας) : Ἐὰν τὸ ἀπασχολούμενον ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ξένων Πρεσβειῶν ἑλληνικῆς ἰθαγενείας προσωπικὸν ὑπάγηται εἰς τὰς περὶ κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν διατάξεις τῆς κειμένης ἐργατικῆς νομοθεσίας.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν *Χ. Βασιλακοπούλου*, Προέδρου, *Μ. Σταυροπούλου*, Ἀντιπροέδρου, *Δ. Μπαρμπάτη*, *Α. Ἀλεξίου*, *Κ. Ρουμπάνη*, *Ε. Σαμαλέα*, *Κ. Παπαμιχαλοπούλου*, *Β. Σάββα*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ *Β. Κουντούρη*, *Κ. Κυριαζῆ*, *Α. Γιαννουλάτου*, *Χ. Γεωργοπούλου*, *Α. Τομαρᾶ*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἑξῆς :

1. Τὸ ἄρθρον 25 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρίζει τὰ ἑξῆς : «Αἱ ἐνοχαὶ ἐκ συμβάσεως ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου, εἰς ὃ τὰ μέρη ὑπεβλήθησαν. Ἐν ἐλλείψει τούτου, ἐφαρμόζεται τὸ ἐξ ὅλων τῶν εἰδικῶν συνηθῶν ἁρμόζον εἰς τὴν σύμβασιν δίκαιον».

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου, ἀποτελοῦσα ἐπανάληψιν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου ΤΥΑ'/1856 (καταργηθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Εἰσαγ. νόμου Α. Κ.), καθιερώσε τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτονομίας τῆς βουλήσεως (lex voluntatis), τῶν συμβαλλομένων ἀφιεμένων ἐλευθέρων ὅπως οὗτοι συμβατικῶς προσδιορίσωσι τὸ ἐπὶ τῆς μεταξὺ τούτων καταρτιζομένης συμβάσεως ἐφαρμοστέον δίκαιον. Τὸ δικαίωμα ὅμως τοῦτο τῶν συμβαλλομένων ὑπόκειται εἰς δύο οὐσιώδεις περιορισμούς : Πρῶτον ἡ συγκεκριμένη σύμβασις δέον ὅπως συνδέηται πρὸς τὸ ὁριζόμενον δίκαιον διά τινος τῶν λεγομένων «συνδετικῶν στοιχείων», εἴτε εἶναι ὁ τόπος τῆς καταρτίσεως ἢ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, ἡ ἰθαγένεια ἢ ἡ κατοικία τῶν μερῶν κ. ἄ. Καὶ δεύτερον ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὡς ἀνω ὁριζομένου ἀλλοδαποῦ δικαίου δέον ὅπως μὴ ἀντιβαίνῃ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν κατὰ τὸ ἄρθρον 33 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Σημειωτέον δ' ἐνταῦθα ὅτι ἡ κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον ἔννοια τῆς δημοσίας τάξεως παρίσταται διάφορος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 Ἀστικοῦ Κώδικος τοιαύτης, ὅπερ ἀπαγορεύει τὴν σύναψιν συμβάσεων ἀντιτιθεμένων πρὸς κανόνας δημοσίας τάξεως, ἤτοι πρὸς διατάξεις ἀναγκαστικοῦ δικαίου (jus cogens). Ἐνῷ διὰ τοῦ ἄρθρου 33 ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ κανόνος ἀλλοδαποῦ δικαίου, ἀντικειμένου πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν δημοσίαν τάξιν συνεπαγομένη τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ τοιούτου περιεχομένου κανόνος. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ὁ ἀποκλεισμὸς τοῦ ἀλλοδαποῦ νόμου ἀποτελεῖ ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν, ἥτις συντρέχει, ὡς δέχεται ἡ θεωρία, ὅταν ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀλλοδαπῆς διατάξεως θὰ ἐκλόνιζε θεμελιώδεις πολιτειακάς, κοινωνικοοικονομικὰς ἢ ἠθικὰς ἀντιλήψεις τῆς ἡμεδαπῆς ἐννόμου τάξεως. (Βλ. *Στρέιτ-Βάλληνδα*, Ἴδιωτ. Διεθν. Δίκαιον τ. Α' σ. 322, *Μαριδάκη*, Ι.Δ.Δ. σ. 279 ἑπ., *Σπυροπούλου*, Ι.Δ.Δ. σ. 268, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ ἐκδ. δη § 5 σ. 13-14, Ennecerus-Nipperdey, Allg. Teil des bürg. Rechts, 14η ἐκδ. σ. 262 ἑπ., *Κανκά*, Οἱ Κανόνες δημοσίας τάξεως, ἐν Ἀρχ. Νομλγ. τ. Ζ' σ. 67, *Ἰωάν. Σάντη*, ἐν ΕΕΝ η' 207, *Α. Σαχελλαροπούλου*, ἐν Ν. Δ. 12, 268, Α.Π. 67/1949, Ν. Δ. 5, 333, Ἐφ. Δωδ. 18/1953, Θ.ΞΔ' 861, Πρ. Πειρ. 1437/1952, αὐτ. 328, Πρ. Ἀθ. 10162/1951, ΕΕΔ 10, 1072, Πρ.

τάξεις τῶν ἄρθρων 662-663 Ἀστικοῦ Κώδικος, οὐχὶ ὅμως καὶ αἱ περὶ καταγγελίας τοιαῦται τῶν ἄρθρων 669 Α.Κ. (Ennecerus - Lehmann Recht der Schuldverhältnisse, ἐκδ. 18, 1950, σ. 384). Staudinger-Geiler, ἐνθ' ἀνωτ. § 706 ἀριθ. 23, 24, 26. Πρβλ. ὅμως ἐπιφυλάξεις *Καποδίστρια* ἐν ΕρμΑΚ ἄρθρ. 648, ἀριθ. 113)

Ἐὰν ἤθελε θεωρηθῇ κυριαρχῶν τύπος ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὁλόκληρος ἡ παροχὴ ἐργασίας διέπεται ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, χωρὶς ὅμως ἡ γενομένη ἀπορρόφησις νὰ ἀποκλείῃ καὶ τὴν ἐφαρμογὴν εἰδικῶν τινων περὶ ἑταιρείας διατάξεων ἐπὶ παροχῶν, μὴ ἐχουσῶν σχέσιν μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας (πρβλ. *Σούρλαν*, ἐν ΕρμΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρων 361-373 ἀριθ. 47).

Πρωτ. Πειρ. 1874/1952, ΕΕΔ 12, 380, 1072/1949, ΕΕΔ 8, 1044).

Υπό τήν ἀνωτέρω ἔθεν τῆς δημοσίας τάξεως ἔννοιαν, καθαρῶς νομικήν καί ἐκ τῆς φύσεως ταύτης ἐλαστικήν, ἐναπόκειται εἰς τόν δικαστήν ἤ, γενικώτερον, τόν ἑρμηνευτήν, ὅπως οὗτος ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει διαγνώσῃ, ἐάν πράγματι διαπιστοῦται ἀντίθεσις τῆς ἀλλοδαποῦ δικαίου διατάξεως (ἧς συνεφωνήθη ἡ ἐφαρμογή), πρός τήν, ὡς εἴρηται, νοουμένην ἡμεδαπήν δημοσίαν τάξιν. Κατ' ἀκολουθίαν ἀποκλείεται πᾶς ἐκ τῶν προτέρων (a priori) προσδιορισμός τῶν περιπτώσεων, ἐφ' ὧν τυγχάνει ἐφαρμοστέα ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 33 Α.Κ. (Πρβλ. *Στρέιτ - Βάλληνδα*, ἔνθ' ἀνωτ. τ. Β' § 32, σελ. 183 - 184, 194 ἑπ., 235 - 236, *Μαριδάκη*, ἔνθ' ἀνωτ. τ. Α' σ. 61 ἑπ., *Σπυροπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 26 ἑπ., *Π. Βάλληνδα*, Ἡ ἐπιφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως εἰς τό Ι.Δ.Δ. σ. 198 - 199, *Κρίστη - Νικολετοπούλου*, Αἱ ἐνοχαί ἐκ συμβάσεως κατά τό Ι.Δ.Δ. σ. 44 - 45, 47, 48, 58, 61 ἑπ., 82 ἑπ., 88, 99, 100, 112, *Π. Βάλληνδα*, ἐν Ι.Δ.Δ. 9, 186).

Ἐν ᾗ δέ περιπτώσει οἱ συμβαλλόμενοι παρέλειψαν νά ὁρίσωσι ρητῶς ἤ σιωπηρῶς τό ἐπί τῆς συμβάσεως αὐτῶν ἐφαρμοστέον δίκαιον, ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 25 Ἀστικοῦ Κώδικος (ἐν ἀντιθέσει πρός τήν ἀντίστοιχον διάταξιν τοῦ προϊσχύσαντος ἄρθρου 6 τοῦ ἀστικοῦ νόμου 1856, ὁρίζουσαν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὡς ἐφαρμοστέον τό δίκαιον τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως), ὁρίζει ὡς ἐφαρμοστέον τό «ἐξ ὅλων τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἁρμόζον εἰς τήν σύμβασιν δίκαιον». Ἡ διάταξις αὕτη, συνιστῶσα υἱοθέτησιν τῆς γνωστῆς θεωρίας τοῦ Westlake, καθιεροῖ νομικήν ἔννοιαν, ἧς ἡ ἐφαρμογή δέον νά ἐνεργῆται ἑκάστοτε ἐν τῇ πράξει κατά στάθμισιν τῶν θεμελιούντων τήν ἐνοχικήν σχέσιν στοιχείων καί ἐκτίμησιν τῶν περιστάσεων καί συνθηκῶν, ὑφ' ἃς αὕτη συνήφθη (βλ. Σχ. Α. Κ. Γεν. Ἀρχαί σ. 147, *Νικολετοπούλου - Κρίστη*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 82 ἑπ.).

2. Ἐκτός ὅμως τῶν προεκτεθέντων, ἀπό ἀπόψεως οὐσιαστικοῦ δικαίου, δέον, κατ' ἀνάγκην, νά ἐρευνηθῇ, ὡς ἀναποσπάστως συνδεόμενον πρός τό θέμα τοῦ ἐρωτήματος, τό ζήτημα τῆς δωσιδικίας.

Συμφώνως πρός τήν ἀρχήν τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν πολιτειῶν καί συνεπείᾳ τῆς ἀναφερομένης εἰς τήν διεθνοδικαιοτικήν ἐξουσίαν ἀρχῆς par in parem non habet iurisdictionem ἔχει διαμορφωθῇ ἐν τῷ Διεθνεῖ Δημοσίῳ Δικαίῳ ὁ ἐθιμικός κανών τῆς κατ' ἀρχήν ἑτεροδικίας τῆς ἀλλοδαπῆς πολιτείας, ὡς καί τῶν ἀντιπροσωπευόντων ταύτην διπλωματικῶν πρακτόρων αὐτῆς. Ἐφαρμογήν τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀποτελεῖ παρ' ἡμῖν τό ἄρθρον 26 Πολ. Δικ. Τό δικαίωμα ὅμως τοῦτο τῆς ἑτεροδικίας, κατά τήν ὀρθοτέραν θεωρητικήν ἄποψιν, ἣν ἀκολουθεῖ καί ἡ νομολογία τῶν ἡμετέρων Δικαστηρίων, δέν εἶναι ἀπεριόριστον, κατά περιεχόμενον, δηλ. δέν ἐπεκτείνεται τοῦτο ἐπί πάσης ἐννόμου σχέσεως, συναπτομένης ἤ γεννώσης ἐννόμους συνεπείας, ἐκδηλουμένας ἐν Ἑλλάδι, εἰς τήν κατάρτισιν τῆς ὁποίας συμμετέχει ἀλλοδαπή πολιτεία ἤ οἱ διπλωματικοί ἀντιπρόσωποι ταύτης, ὡς δέχεται ἡ πρᾶξις τῶν δικαστηρίων ἐν Γαλλίᾳ, Ἡνωμ. Πολιτείαις Β. Ἀμερικῆς, Μ. Βρεταννίᾳ, Γερμανίᾳ καί Αὐστρίᾳ, ἀλλ' ἀντιθέτως περιορίζεται ἐπί μόνων τῶν ἐννόμων ἐκείνων σχέσεων, ἃς συνάπτει ἡ ἀλλοδαπή πολιτεία ἤ οἱ διπλωματικοί πράκτορες αὐτῆς, κατ' ἐνάσκησιν τῆς κυριαρχικῆς ἐξουσίας ταύτης (jure imperii), ἐνῷ ὡς πρός τάς καθαρῶς ἰδιωτικοῦ δικαίου σχέσεις, τάς jure gestionis συναπτομένας, ὑπό τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαίου ἤ τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ, ὑφίσταται πλήρης δικαιοδοσία τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων πρός ἐπίλυσιν τῶν ἐκ τοιαύτης φύσεως ἐννόμων σχέσεων καί συμβάσεων ἀναφυομένων διαφορῶν. (Βλ. *Οἰκ.-Λιβ.* § 45, σημ. 2 - 3, *Εὐκλείδου* § 57 σημ. 12, 13, *Ράμμου*, Στοιχ. Ἑλλ. Πολ. Δικ. ἔκδ. 3η τ. Α' σελ. 134-136, τόν αὐτόν ἐν Glasson τ. Β' § 386 (7α), *Σπυρόπουλου*, Δημ. Διεθν. Δίκαιον, σελ. 128-134, 197, 206 - 209, *Σεφεριάδην*, Μεθ. Διεθν. Δημ. Δικαίου 1937 τ. Α' σελ. 434-446, *Γ. Τενεκίδην*, Διεθν. Δημ. Δίκαιον, σελ. 231-233, *Π. Βάλληνδαν*, Ἡ ἐπιφύλαξις τῆς δημ. τάξεως εἰς τό Ι.Δ.Δ. σ. 286, *Φραγκίσταν*, Δικαιοδοσία ἐπί διεθνῶν διαφορῶν § 1, 2, 9, Bonfil, Man. de dr. inter. public. σελ. 453, 459-460, Faucille, Traité de dr. int. pub. τ. 1 § 337, M. Sibert, Traité de dr. int. pub. τ. 2 § 723 σελ. 23, 730, σελ. 29-30, Ch.

Rousseau, Dr. int. pub. § 423 σελ. 342, § 425 σελ. 344-346, *Γ. Χατζῆς*, ἐν Θ. ΚΘ' 304, 318 ἑπ., 334, *Ι. Λαμπίρης*, ἐν Θ. ΝΒ 433, Α. Π. 67/1949, Θ. Ξ' 196, 131/1941, Θ. ΝΒ' 432, Ε. Α. 364/1950, ΕΕΝ ιζ' 276, 1690/1949, Θ. ΞΑ' 416, 616/1948, ΕΕΝ ιε' 174, 818/1931, Θ. ΜΒ' 833, 1681/1928, Θ. Μ' 486, Ἐφ. Ν. 98/1952, Θ. ΞΔ' 114, Ἐφ. Αἰγ. 45/1931, Δικ. Γ' 138, Ἐφ. Δωδ. 61/1954, ΕΕΝ κα' 1235, Πρωτ. Πειρ. 3366/1955, ΝοΒ 3, 957, 1437/1952, Θ. ΞΔ' 329, Πρ. Πρωτ. Πειρ. 33/1953, Θ. ΞΔ' 691, Πρωτ. Πειρ. 2229/1947, ΕΕΝ ιε' 240, 458/1946, ΕΕΝ ιγ' 377, Πρωτ. Θεσσ. 900/1950, ΕΕΝ ιζ' 588, Πρωτ. Ἀθ. 4491/1959, 17545/1958, ΕΕΔ 18, 1320, 1318, Πρ. Πρωτ. Ἀθ. 2128/1950, ΕΕΔ 9, 739, Πρωτ. Ἀθ. 900/1949, ΕΕΔ 8, 345, 4856/1950, ΕΕΝ ιζ' 758).

Ἐγένετο ἐπίσης δεκτόν, ὅτι ἡ συμφωνία περὶ ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου ἐπὶ ἰδιωτικῶν διαφορῶν οἱασδήποτε φύσεως τυγχάνει ἔγκυρος καὶ δὲν ἀντιβαίνει πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν. (Βλ. Α. Π. 98/1957, Ἐφ. Ἑλλ. Ἀλλοδ. Νομ. 1957, σελ. 565).

3. Ἐν συνεπείᾳ πρὸς τὰ προεκτεθέντα ἀγόμεθα εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος:

Α') Προκειμένης συμβάσεως ἐργασίας, ἐκτελεστέας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, καθ' ἣν Ἕλλην ἐκμισθοῖ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ πρὸς ἀλλοδαπόν, ἀναγνωρίζεται, κατ' ἀρχήν, ὡς ἔγκυρος, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης ἐκτεθέντα, ὁ συμβατικὸς καθορισμὸς τοῦ δικαίου, ὅπερ θὰ διέπῃ τὴν σύμβασιν, ἡ ἀρχή, ὅμως αὕτη κάμπτεται, εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων ὁριοθεὶς κανὼν ἀλλοδαποῦ δικαίου ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἑλληνικὴν δημοσίαν τάξιν, ἢ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν τοῦ ἄρθρου 33 Ἀστικοῦ Κώδικος ἔννοιαν.

Β') Ἐν ᾗ περιπτώσει οἱ συμβληθέντες δὲν ὥρισαν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ποῖον δίκαιον θὰ διέπῃ τὴν ὑπ' αὐτῶν συναφθεῖσαν σύμβασιν, αὕτη διέπεται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου, ὡς κατ' ἀρχὴν ἁρμόζοντος, ὡς προεξετέθη.

Γ') Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς δωσιδικίας δέον νὰ γίνῃ διαστολή, ἀναλόγως πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς συμβάσεως. Καὶ ἐὰν ὁ ἡμεδαπὸς προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἀλλοδαπῆς πολιτείας ἢ ὑπὸ τοῦ ἐν Ἑλλάδι διπλωματικοῦ ἀντιπροσώπου ταύτης, ὡς τοιούτου, κατ' ἐνάσκησιν τῆς κυριαρχικῆς ἐξουσίας τοῦ ξένου Κράτους, ἤτοι πρὸς πλήρωσιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ξένης ἐν Ἑλλάδι Πρεσβείας, αἱ ἐκ τῆς τοιαύτης ἐννόμου σχέσεως ἀναφυόμεναι διαφοραὶ διαπεύγουσι τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 ἐκτιθέμενα. Ἐὰν ὅμως τὸ ἀλλοδαπὸν Κράτος ἢ ὁ ἐν Ἑλλάδι διπλωματικὸς ἀντιπρόσωπος τούτου συνωμολόγησαν σύμβασιν ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἡμεδαποῦ μισθωτοῦ, συμβληθέντες ὡς ἴσοι πρὸς ἴσον, ὑφίσταται δικαιοδοσία τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων πρὸς ἐπίλυσιν πάσης διαφορᾶς, ἥτις ἤθελε προκύψει ἐκ τῆς τοιαύτης συμβάσεως ἐργασίας.

Δ') Τέλος, ὡς πρὸς τὸ εἰδικώτερον θέμα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν διατάξεων τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου, παρατηρητέα τὰ ἑξῆς· Τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ρυθμίζονται παρ' ἡμῖν, ὡς γνωστόν, δι' ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (ἄρθρον 1 νόμου 3239/1955, Λ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον σ. 129-130).

Αἱ διατάξεις αὗται, ὡς ἐκ τοῦ ὑπ' αὐτῶν διωκομένου κοινωνικοοικονομικοῦ σκοποῦ, συνισταμένου εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἐξασφάλισιν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς, ὑπὲρ τῶν ἐν σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπασχολουμένων, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐνδεδειγμένης προστασίας τῶν μισθωτῶν, ὡς οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων ἐναντι τῶν ἐργοδοτῶν, δέον νὰ λογισθῶσιν ὡς ἀναγόμεναι εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ὑπὸ τὴν διαληφθεῖσαν ἀνωτέρω ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 33 Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ ἑπομένως, κατ' ἀρχήν, ἐφαρμοστέαι κατὰ τὰ προεκτεθέντα.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Καταχρηστική άσκησις δικαιώματος προσβολής απολύσεως ως άκύρου

Έφαρμογή άρθρου 281 Άστικοῦ Κώδικος.— Άδιάφορος ὁ δικονομικὸς τρόπος ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, δι' ἀγωγῆς ἢ κατ' ἔνστασιν ἢ ἀντένστασιν.—Κῦρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.— Ὑπαγωγὴ εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἀκύρου τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν κατεβλήθη ἢ δὲν κατεβλήθη ὁλόκληρος ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.—Περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

Ὡς ἐνομολογήθη δι' ἐπανειλημμένων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (Α.Π 363/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παπτελῆς*, ΕΕΔ 16, 714, ΑΠ 533/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 1283, Α.Π. 492/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Θωμόπουλος*, ΕΕΔ 19, 79), ἡ μὴ καταβολὴ πλήρους τῆς ὀφειλομένης ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐκ τοῦ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ἀποζημιώσεως (ἐννοεῖται καταβολὴ ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ὀφείλεται τοιαύτη, Α.Π. 5/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 153, Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 13037/1956, εἰσηγητὴς *Β. Ζέππος*, ΕΕΔ 15, 1230), ἐξ εὐλόγου ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ αὐτῆς δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (δικαιουμένου τοῦ μισθωτοῦ πάντως τῆς διαφορᾶς ταύτης τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 2852/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἡ καταβληθεῖσα εἰς τὸν ἀπολυθέντα μισθωτὸν ἀποζημίωσις ἐξ ἀποδοχῶν πέντε μηνῶν ὑπελείφθη κατὰ δραχμὰς 151, λαμβάνοντος αὐτοῦ 31 δραχμὰς ὀλιγώτερον τοῦ νομίμου μισθοῦ, κατὰ τὰ δύο πρὸ τῆς ἀπολύσεως τελευταῖα ἔτη λόγῳ διαφόρου ὑπολογισμοῦ τῶν «δώρων» Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, παρὰ ταῦτα δὲ ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ἐκήρυξεν ἄκυρον τὴν ἀπόλυσιν καὶ ὑπεχρέωσε τὸν ἐργοδότην εἰς καταβολὴν τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. μισθοῦ.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόλυσίν του ὡς ἄκυρον (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955) προσέκρουσεν εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. καὶ ἑπομένως δὲν ἐτύγχανε τῆς προστασίας τοῦ Δικαίου, δεχομένης τὴν ἀποφάσεως ὅτι εἶναι ἀδιάφορος ὁ δικονομικὸς τρόπος, εἴτε δι' ἀγωγῆς, εἴτε κατ' ἔνστασιν ἢ ἀντένστασιν (οὕτω ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον καὶ Α.Π. 484/1951, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 30, Α.Π. 471/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΝ κε' 45, βλέπε καὶ ἀγόρευσιν Ἀντεισαγγελέως Α.Π. *Μ. Καλλιμοπαύλου*, ΝοΒ 6, 124).

Ἡ καταχρηστικὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος παραδεκτῶς προβάλλεται καὶ τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐφ' ὅσον τὰ συνιστῶντα αὐτὴν περιστατικὰ προετάθησαν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου (Α.Π. 391/1955, εἰσηγητὴς *Ε. Κολοκούρης*, Θέμ. ΞΓ' 47, Α.Π. 317/1952, εἰσηγητὴς *Χ. Καλλίλης*, Θέμ. ΞΓ' 538, Α.Π. 651/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΔ 17, 147).

Ἀρείου Πάγου 83/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Θ. *Σταυρόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σακελλαρόπουλος, Η. Παρασκευᾶς

Κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ἐὰν αὐτὴ ὑπερβαίνῃ προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλονται ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος. Μὴ ὑπαρχούσης δὲ διακρίσεως ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ εἶναι ἀδιάφορος ὁ δικονομικὸς τρόπος τῆς τοιαύτης ἀσκήσεως δικαιώματος, ἂν δηλονότι αὐτὴ γίνεται δι' ἀγωγῆς ἢ κατ' ἔνστασιν ἢ ἀντένστασιν. Ἐτέρωθεν κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198]

1955 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις. Ἐκ τῶν διατάξεων ταύτων προκύπτει, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἀκύρου τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν κατεβλήθη ἢ δὲν κατεβλήθη ὁλόκληρος ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις καὶ τῶν ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως πηγαζόντων περαιτέρω δικαιωμάτων ὑπόκειται εἰς τοὺς ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. περιορισμούς.

Κατὰ τὰ ἀνελέγκτως δεκτὰ γενόμενα περιστατικὰ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεὶς ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων τὴν 15.4.1950 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὑπηρέτησε μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1958, ὅτε κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας, καταβληθείσης αὐτῷ, διὰ καταθέσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, ἐπὶ τῇ ἀρνήσει του νὰ τὴν παραλάβῃ, τῆς κατὰ νόμον 2112 ἀποζημιώσεως ἐκ δραχ. 8.470, ὑπολογισθείσης βάσει τοῦ καταβαλλομένου εἰς αὐτὸν κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεως μῆνα μισθοῦ ἐκ δραχ. 1.694 μηνιαίως, καταβαλλομένου δ' αὐτῷ ἀπὸ τῆς 24.1.1956 μέχρι τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ τῶν κατὰ τὰς σχετικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ὀφειλομένων ἐκ δραχ. 1.725 μηνιαίως. Ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος μέχρι τῆς 24.1.1956 ἐλάμβανε μισθὸν ὑπέρτερον τοῦ νομίμως ὀφειλομένου αὐτῷ, λόγῳ δὲ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ποσοῦ ὑπολειπομένου τοῦ κατὰ νόμον ὀφειλομένου κατὰ 151 μόνον δραχμὰς ἐν συνόλῳ, ἀνεγνωρίσθη ἄκυρος, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορριψάσης σχετικὸν αἴτημα τοῦ μισθωτοῦ.

Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικά, προτεθέντα ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου συζήτησιν, βάσιμος δείκνυται ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀκυρώσεως τῆς γενομένης καταγγελίας ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ δὴ εἰς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν σκοπῶν τῆς ἐκ τοῦ νόμου 3198/1955 θεσπισθείσης ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, ἐπιχείρημα δὲ εἰς τοῦτο παρέχεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 376 Α.Κ., ἰσχύοντος ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων, δι' οὗ θεσπίζεται, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν ἡ ἄρνησις τῆς ἀντιπαροχῆς διὰ τὸ ἐπουσιῶδες τοῦ καθυστερουμένου μέρους τῆς παροχῆς ἐκ μέρους τῶν ἀντισυμβαλλομένων. Ὅθεν ἀναιρετέα κατίστη ἡ προσβαλλομένη κατὰ τὸ κεφάλαιον, καθ' ὃ ἐδέχετο ὡς ἄκυρον τὴν γενομένην καταγγελίαν, παρὰ τὰς μὴ ἐφαρμοστέας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., αὐτεπαγγέλτως ἐφαρμοζομένου, καὶ ἐρευνητέα μετὰ τὴν ἀναίρεσιν ἡ ὑπάθεσις ὑπὸ τοῦ Τμήματος τούτου, διακρατοῦντος παρ' ἑαυτῷ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως κατὰ τὸ ἀναιρούμενον κεφάλαιον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 Πολ. Δικονομίας § 1, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ν. 3810/1957, μὴ χρῄζον περαιτέρω διευκρινίσεως καὶ δὴ τὴν ἀπὸ 14.3.1959 ἔφεσιν τοῦ Α.Τ.

Προκύπτοντος ἐκ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν μέσων ὅτι ὁ ἐκκαλῶν προσελήφθη ὑπὸ τῶν ἐφεσιβλήτων, διατηρούντων ἐπιχείρησιν ἐκμεταλλεύσεως δασικῶν προϊόντων δασικῶν ἐκτάσεων, ὧν ἦσαν κύριοι κατὰ τὰ 3/5 ἐξ ἀδιαιρέτου καὶ μισθωταὶ τῶν 2/5 ἐξ ἀδιαιρέτου ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου, τὴν 15.4.1950 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας του, συνισταμένας εἰς τὴν παραλαβὴν τῆς ὑλοτομουμένης ξυλείας εἰς τὰς ἐν Βρασνᾷ καὶ βραδύτερον Σταυρῷ ἀποθήκας των, τὴν παράδοσιν ταύτης εἰς τοὺς χονδρεμπόρους ἀγοραστάς, τὴν ἐπιμέλειαν τῆς τακτοποιήσεως τῶν δασικῶν ἀδειῶν καὶ ἄλλων ἐγγράφων, τῶν χορηγουμένων τοῖς ἐπιχειρηματίαις ὑπὸ τοῦ Δασαρχείου, ὡς καὶ τὴν διάθεσιν μικροποσοτήτων εἰς ἐμπόρους, ἤτοι εἰς ἐργασίαν κατὰ κύριον λόγον μὴ σωματικήν, ὑπηρέτησε μέχρι τῆς 22.11.1958, ὅτε κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὅτι ἡ ἀντιμισθία του ἦτο ἀρχικῶς μὲν ἡ συμφωνηθεῖσα τῶν δραχ. 900 μηνιαίως, ἥτις ἀπὸ 15.1.1951 ηὐξήθη κατὰ συμφωνίαν εἰς 1000 καὶ ἀπὸ 1.1.1955 εἰς 1.500 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 24.5.1956 εἰς δραχμὰς 1.694 μηνιαίως, ἤτοι μείζων τῆς κατὰ τὰς ἰσχυούσας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ἀπὸ 1.3.1954-12.11.1958 ὀφειλομένης, πλὴν τοῦ τελευταίου διαστήματος ἀπὸ 24.1.1956 μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του, ὅτε ἐλάμβανε μισθὸν κατὰ 31 δραχ. ὀλιγώτερον τοῦ νομίμου. Ὅτι κατὰ τὴν ἀπόλυσίν του τῷ ἐδόθη ἀποζημίωσις 5 μηνῶν ἐκ δραχμῶν 8.470, ἀντὶ τοῦ κατὰ νόμον δικαιουμένου ποσοῦ τῶν δραχμῶν 8.625, ἤτοι 1.694 Χ 5, ἀντὶ τῶν 1.725 Χ 5. Δοθέντος ὅτι κατὰ τὰ ἓξ πρῶτα ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του ἐλάμβανε μισθὸν μείζονα τοῦ κατὰ τὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις καὶ συλλογικὰς συμβάσεις ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ὀφειλομένου καὶ κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη μόνον ἐλάμβανε μισθὸν κατὰ 31 δραχμὰς ὀλιγώτερον, λόγῳ διαφόρου ὑπολογισμοῦ τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὁ βάσει τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ μισθοῦ ἐκ δραχ. 1.694 μηνιαίως ὑπολογισμὸς τῆς κατὰ νόμον 2112 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως καὶ καταβολὴ ταύτης κατὰ δραχ. 151 ἐν συνόλῳ κάτω τῆς νομίμως ὀφειλομένης δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας, διότι ἡ ἀξιουμένη ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρότης τῆς καταγγελίας καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἄσκησις δικαιωμάτων τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος κατὰ τὰ ἀνωτέρω ρηθέντα. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμος, ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἀπορριψάσης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τὸ περὶ καταβολῆς μισθῶν ὑπερημερίας αἴτημα τῆς ἀγωγῆς λόγῳ ἀκύρου καταγγελίας.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΔΙΑ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ

Συμβάσεις έργασίας ωρισμένου χρόνου καὶ τύπος καταγγελίας αὐτῶν

Μονομερὴς δικαιοπραξία, ἐπιχειρουμένη εἰς τρίτον διὰ πληρεξουσίου.—Ὑποβολὴ τῆς πληρεξουσιότητος εἰς τὸν τύπον τῆς δικαιοπραξίας, εἰς ὃν ἀφορᾷ αὕτη.— Δικαίωμα τοῦ τρίτου πρὸς ἀμελλητὶ ἀπόκρουσιν τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας διὰ δηλώσεώς του πρὸς τὸν πληρεξούσιον, στηριζομένης εἰς τὸν λόγον ὅτι δὲν ἐπέδειξεν εἰς αὐτὸν τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον.—Συνέπεια τῆς ἐγκαίρου ἀποκρούσεως ἡ ἀπόλυτος καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότης τῆς ἐπιχειρηθείσης μονομεροῦς δικαιοπραξίας.—Ἐπὶ μὴ ἀποκρούσεως ἐξάρτησις τοῦ κύρους τῆς δικαιοπραξίας ἐκ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος.—Ὑπογραφὴ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ πληρεξουσίου δικηγόρου.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198/1955 περὶ ἐγγράφου τύπου καταγγελίας ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρ[όνου] καὶ οὐχὶ ὡρισμένου χρόνου.—Ἀνεφάρμοστον ἑπομένως καὶ ἄρθρου 217 § 4 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ γίνῃ καὶ δι' ἀντιπροσώπου κατὰ τὸ ἄρθρον 211 Ἀστικοῦ Κώδικος (*Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 125, *Γ. Ι. Δεληγιάννης*, Ἡ πληρεξουσιότης εἰς τὸ παρ' ἡμῖν ἰδιωτικὸν δίκαιον, σελ. 129, 140, 247, *Α. Τούσης*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 305 ἑξ., *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 296, Α.Π. 20/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 220, Α.Π. 177/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς* ΕΕΔ 17, 407).

Κατὰ τὸ ἄρθρον ὅμως 226 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος μονομερὴς δικαιοπραξία ἐπιχειρουμένη πρὸς ἕτερον ἄνευ ἐπιδείξεως τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου, εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ὁ κρὸς ὃν αὐτὴ γίνεται ἀποκρούσῃ ταύτην ἀμελλητί (βλέπε περὶ αὐτοῦ *Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 115, σελ. 303).

Σκοπὸς τ[ῆ]ς διατάξεως ὑπῆρξε νὰ εὐχερανθῇ τὴν θέσιν τοῦ τρίτου, ὅστις ἐξωτερικῶς, προκειμένου περὶ δικαιοπραξίας, κατηρτισμένης διὰ μονομεροῦς ἀναλογισμοῦ, εἶναι δυσχερῆς, ἀφοῦ θὰ ἐχρατεῖτο μετέωρος καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐξουσίας παρὰ τῷ δηλώσαντι, ἄρα καὶ περὶ τοῦ κύρους τῆς δικαιοπραξίας, δι' ὃ δικαιοῦται οὗτος, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιδεικνύεται αὐτῷ πληρεξούσιον ἔγγραφον, νὰ ἀποκρούσῃ τὴν δικαιοπραξίαν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀπόλυτον ἀκυρότητα τῆς ἐπιχειρηθείσης δικαιοπραξίας καὶ ἂν ὑπάρχῃ πράγματι πληρεξουσιότης (*Ι. Δεληγιάννης*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 215 ἑπ.).

Ταῦτα δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐπικυρώσασα τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17124/1957, ὡς ἑφετεῖον.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ὁ πρὸς ὃν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀπέκρουσε ταύτην ἀμελλητί, ἀλλ' ἠμφεσβήτησε τὴν ὕπαρξιν ἐν προκειμένῳ εἰδικῆς πληρεξουσιότητος τοῦ ὑπογράψαντος τὴν καταγγελίαν δικηγόρου, ὅπερ ἦτο ζήτημα ἀποδείξεως ταύτης.

Ὁ ἔγγραφος τύπος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων, ὡς καὶ ὅλος ὁ νόμος οὗτος, ἀναφέρεται ἀναμφισβητήτως εἰς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις (βλέπε καὶ Α.Π. 87/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 289), εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ὡρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἐπρκειτο περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. καὶ δι' αὐτὴν βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, δὲν ἀπῃτεῖτο ἔγγραφος τύπος, μὴ ἐπιβαλλομένης ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως (οὕτω καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 305), ὅπου δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν καὶ τὸ ἄρθρον 217 § 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε περὶ αὐτοῦ καὶ τὴν Α.Π. 177/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 407).

Ἀρείου Πάγου 70/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Θανόπουλας***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μερούλης, Ε. Μπαΐτος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 167, 216, 217 § 2, 226, 232 καὶ 233 Α.Κ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ μονομεροῦς δικαιοπραξίας, ἐπιχειρουμένης εἰς τρίτον διὰ πληρεξουσίου, ἡ μὲν πληρεξουσιότης ὑποβάλλεται εἰς τὸν τύπον τῆς δικαιοπραξίας, εἰς ὃν αὕτη ἀφορᾷ, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι ἐξ ἀντιθέτου διατάξεως, ὁ δὲ τρίτος δικαιοῦται νὰ ἀποκρούσῃ ἀμελλητὶ τὴν μονομερῆ δικαιοπραξίαν διὰ δηλώσεως του εἰς τὸν πληρεξούσιον, στηριζομένης εἰς τὸν λόγον ὅτι δὲν ἐπέδειξεν αὐτῷ τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον. Ἡ τοιαύτη ἀπόκρουσις, ἐγκαίρως γενομένη, ἐπάγεται τὴν ἀπόλυτον καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότητα τῆς ἐπιχειρηθείσης μονομεροῦς δικαιοπραξίας, μὴ θεραπευομένην οὔτε ἐξ ἐπιγενομένης ἐγκρίσεως τοῦ ἀντιπροσωπευθέντος, οὔτε ἐκ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος. Ἐὰν ὅμως ὁ τρίτος δὲν προέβη εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου ἀπόκρουσιν, τὸ κῦρος τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος, ἡς δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ μνεία καὶ δὴ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς ἐπιχειρουμένης δικαιοπραξίας ἢ τῆς ἐγκρίσεως τῆς δικαιοπραξίας παρὰ τοῦ ἀντιπροσωπευθέντος.

Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἑβδόμης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἀνελέγκτου, καθ' ὃ περὶ πραγμάτων, ἐκτιμήσιν τῶν ἀποδείξεων, ἐ-

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ οἰκονομικῶν λόγων, ὡς αἰτίου αὐτῆς

Ἀνέλεγκτος κρίσις τοῦ Δικαστηρίου ὅτι ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ δὲν ὠφείλετο εἰς λόγους ἐκδικήσεως ἢ κακοβουλίας ἢ ἄλλους ἐμπίπτοντας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλ' ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἐπεβάλλετο ἐξ οἰκονομικῶν λόγων.—Ἀπορριπτέος λόγος ἀναιρέσεως ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι ἔπαρκής, ὡς μὴ ἀναφερομένου ἐν τῇ ἀποφάσει ὅτι ὠφέλητο καὶ ἀδυναμία καταβολῆς τοῦ μισθοῦ ἢ τῆς ἀκριβοῦς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, στερουμένης οὕτω τῆς ἀποφάσεως νομίμου βάσεως.

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἀσκήσις δικαιώματος, ὑπόκειται καὶ αὕτη, κατὰ τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων νομολογηθέντα, εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρ. 281 Ἀστικοῦ Κώδικος (Α Π. 189/1958, εἰσηγ. ὁ Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 17, 408 καὶ λοιπαί).

Ἐκτεταμένη μάλιστα ἐφαρμογὴ αὐτοῦ γίνεται εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐχώρησεν ἐκ λόγου ἐκδικήσεως τοῦ μισθωτοῦ, διεκδικοῦντος τὰ νόμιμα δικαιώματά του (βλέπε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 16, 753, ΕΕΔ 17, 408 ἐπ.).

Ἐν προκειμένῳ ὅμως, ὡς ἐδέχθη ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῆς ἐργαζομένης δὲν ἐγένετο ἐκ

δέξατο τὸ μὲν ὅτι ὁ ἀναιρεσείων διὰ τῆς ἀπὸ 2ας Μαρτίου 1957 αἰτήσεώς του, ἀπευθυνθείσης εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον ἑταιρείαν, δὲν ἀπέκρουσε τὴν πρὸς αὐτὴν κατὰ τὴν προηγουμένην ἡμέραν γενομένην παρὰ τοῦ Ε. Μ., ὡς πληρεξουσίου ταύτης, καταγγελίαν τῆς ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1954 συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ σπουδαῖον λόγον, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἐπεδείχθη αὐτῷ πληρεξούσιον ἔγγραφον, ἀλλ' ἀντέταξεν, ὅτι ὁ ὑπογράψας τὴν καταγγελίαν πληρεξούσιος ἐστερεῖτο εἰδικῆς πληρεξουσιότητος παρὰ προσώπου εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτηθέντος παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας, οὐχὶ δὲ καὶ ὅτι ἐστερεῖτο καὶ γενικῆς ταιαύτης, ἥτις κατὰ νόμον ἦρκει πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς μονομεροῦς ταύτης δικαιοπραξίας, τὸ δὲ ὅτι ὁ ἀνωτέρω πληρεξούσιος ἐξουσιοδοτήθη νομίμως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 καὶ 15 - 17 τοῦ διέποντος τὴν ἀναιρεσίβλητον καταστατικοῦ, ὅπως προβῇ εἰς τὴν προδιαληφθεῖσαν καταγγελίαν παρὰ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Μ. Σ., εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτηθέντος παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ της Συμβουλίου, κατὰ τὸ ἄρθρον 18 §§ 27 καὶ 22 τοῦ νόμου 2190/1920. Ἀποφηνάμενον δὲ τοῦτο περαιτέρω δι' ἀπορρίψεως κατὰ τοῦτο τοῦ λόγου τῆς ἐνώπιόν του ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ὅτι ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσειόντος ἦτο ἔγκυρος ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐξετίμησε πράγματα, ἐφ' ὧν ἡ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας κρίσις, μὴ προσβάλλουσα κανόνα δικαίου, δὲν ὑπόκειται κατὰ τὸ ἄρθρον 810 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ νόμου 3810/1957 εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 167, 216, 217 § 2, 226, 232 καὶ 233 Α.Κ., ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ὑπὸ στοιχεῖα αβ καὶ ββ εἶναι ἀπορριπτέος.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἀπαιτοῦσα διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τὴν σύνταξιν περὶ αὐτῆς ἐγγράφου καὶ τὴν καταβολὴν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀφορᾷ προδήλως εἰς τὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, περὶ ὧν τὰ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558/1930, ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς ὅλης ἀλληλουχίας τῶν διατάξεων τούτων, αἵτινες ὁρίζουσι τὰ κριτήρια, τὰ ὁποῖα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως εἰς ὑπαλλήλους ἀπολυομένους ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν περὶ προμηνύσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπιτάσσουσι τὴν ταυτόχρονον πρὸς τὴν καταγγελίαν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς διὰ σπουδαῖον λόγον κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, δι' ἣν δὲν ὀφείλεται τοιαύτη ἀποζημίωσις. Μὴ ἀπαιτουμένου δ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐγγράφου τύπου διὰ τὴν ἐπιχειρουμένην μονομερῆ δικαιοπραξίαν δὲν ἀπαιτεῖται τοιοῦτος οὔτε κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 217 § 2, οὔτε κατ' ἄλλην εἰδικὴν τοιαύτην καὶ διὰ τὴν διδομένην πρὸς ἐπιχείρησίν της πληρεξουσιότητα, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ὑπὸ στοιχεῖον αα εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

λόγων ἐκδικήσεως ἢ κακοβουλίας, ἀλλ' ὀφείλεται εἰς οἰκονομικὰ αἴτια, περιπτώσεις, ἃ ὁποία ἀσφαλῶς, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, δὲν ἐμπίπτει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. Τὸ ὅτι διετηρήθη ἐν τῇ θέσει του νεώτερος ἁπλῶς μισθωτὸς δὲν συνιστᾷ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (βλέπε καὶ Α.Π. 200/1949, εἰσηγητὴς *Κ. Κακκᾶς*, ΕΕΔ 8, 368, ἀγορευόντων Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου *Δ. Κιουσοπούλου*, ΕΕΔ 8, 353 ἑξ., Α.Π. 203/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 405), ἀφοῦ ἐγένετο ἐν προκειμένῳ δεκτόν, ὅτι ὁ διατηρηθεὶς μισθωτὸς ὑπῆρξεν ἀποδοτικώτερος (ἐνδιαφέροντα τὰ ὑπὸ τοῦ *Π. Κ. Βεργοπούλου*, ΕΕΔ 17, 449 ἑπ. ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς κοινωνικὴν ἐπιλογὴν μισθωτῶν, ἀπολυομένων ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων).

Περιπτώσεις ἀπολύσεως ἐξ οἰκονομικῶν λόγων ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀντιμετώπισαν καὶ αἱ Α.Π. 46/1958, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 821, Α.Π. 128/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1259.

Σχετικὴ εἶναι καὶ ἡ Α.Π. 175/1957 (εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 363), καθ' ἣν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ μισθωτοῦ ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀπέλυσεν αὐτόν, ὄντα ἐκ τῶν ἀρίστων, ἀπὸ ἀπόψεως ἱκανοποιητικῆς καὶ ἀποδοτικότητος, ἐργατῶν, δι' ὑπάρχουσαν δὲ αἰτιάσεως βαρυνομένων, ἐνῷ ἐκράτησεν εἰς τὴν ἐργασίαν ἄλλους νεωτέρους καὶ τελοῦντας εἰς κατὰ πολὺ ἡσσονα μοῖραν, εἶναι, ὡς διατυποῦται, ἀόριστος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπουσιώδης, διότι δὲν ἀναφέρει εἰς τί συνίστατο ἡ κατωτερότης τῶν διατηρηθέντων ἐργατῶν, μόνη δὲ ἡ προβαλλομένη ἀρχαιότης τοῦ ἀναιρεσείοντος ἔναντι ἐκείνων δὲν συνιστᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 281 Α.Κ. ἀπαγορευομένην προφανῆ ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος.

Ἀρείου Πάγου 82/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Τ. Ἐγκολφόπουλος, Κ. Ι. Παπαδημητρίου

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων, ἐνόρκων βεβαιώσεων ἐνώπιον συμβολαιογράφου καὶ τῶν παρὰ τῶν διαδίκων ἐν ταῖς προτάσεσι των ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων κατέληξεν εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ὑπάλληλος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συνεταιρισμοῦ, ὑπηρετοῦσα παρ' αὐτῷ ὡς ἔκτακτος ὑπάλληλος ἀπὸ τοῦ 1947 ἐπὶ ἀποδοχαῖς πάντοτε ὑπερτέραις τῶν ὑπὸ τῆς ἀπὸ 16.9.1937 συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ὑπ' ἀριθ. 66867]13658 τοῦ 1956 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας διὰ τὰ γραφεῖα ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ. ὁριζομένων, ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὴν 5.4.1958, διότι ἡ διατήρησις 3 ὑπαλλήλων γραφείου, μὴ ἀπασχολουμένων κατὰ πλήρες ὡράριον, ἐκρίθη δυσανάλογος, ἐν ὄψει τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν του καὶ τῆς καταστάσεως τῶν οἰκονομικῶν του, δι' ὃ πρὸς ἀντιμετώπισιν οἰκονομικῶν του δυσχερειῶν, ἐμφανισθεισῶν πρὸ ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως καὶ ἐνταθεισῶν, ὡς ἐκ τῆς γενομένης αὐτῷ ἀνακοινώσεως ὅτι κατὰ τὸ 1958 θὰ ἐλειτουργεῖ φορολογηθῇ διὰ ποσοῦ ὄχι περίπου, ἀπέλυσε τὴν ἀναιρεσείουσαν, ἀντὶ τοῦ νεωτέρου της συναδέλφου, ὃν ἔκρινε διατηρητέον, διότι εἶχε προσληφθῇ κατόπιν διαγωνισμοῦ καὶ ἦτο ἀποδοτικώτερος ταύτης, μηδαμῶς βεβαιωθέντος ὅτι ἡ ἀπόλυσις αὐτῆς ἐγένετο διὰ λόγους ἐκδικήσεως ἢ κακοβουλίας καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὅτι ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑπερέβαινε τὰ ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, χρηστῶν ἠθῶν ἐπιβαλλόμενα ὅρια ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος.

Ἐκ τῆς ὡς ἄνω διαπιστουμένης κρίσεως τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου προκύπτει τοῦτο μὲν ὅτι τὸ δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα διὰ τῶν προτάσεων τῶν διαδίκων ἐγγραφα, μηδεμιᾶς οὕτω ἀμφιβολίας καταλειπομένης περὶ τοῦ ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὸ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφερόμενον ἔντυπον ὡς παρεκτικὸν τεκμηρίου, τοῦτο δὲ ὅτι ἐπαρκῶς αἰτιολογεῖ τὴν ἀνέλεγκτον κατὰ τὰ λοιπὰ κρίσιν του, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῆς ἀναιρεσειούσης δὲν ὀφείλεται εἰς λόγους ἐκδικήσεως ἢ κακοβουλίας ἢ ἄλλους, ἐμπίπτοντας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281, ἀλλ' εἰς τὸ ὅτι ἡ διατήρησις τριῶν ὑπαλλήλων γραφείων ἦτο δυσανάλογος τοῦ κύκλου ἐργασιῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ 1956 δυσχεροῦς οἰκονομικῆς του καταστάσεως. Ὅθεν ἀμφότεροι οἱ πρόσθετοι λόγοι ἀναιρέσεως, καθ' οὓς ἡ αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι ἔπαρκὴς, ὡς μὴ ἀναφερομένου ἐν τῇ ἀποφάσει ὅτι ὑφίστατο καὶ ἀδυναμία καταβολῆς μισθοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης ἢ τῆς ἀκριβοῦς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἥτις ἀπόφασις οὕτω στερεῖται νομικῆς βάσεως, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι, ὡς καὶ ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως μετὰ τὴν ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ τῶν προτάσεων παραίτησιν ἀπὸ τοῦ δευτέρου λόγου ἀναιρέσεως.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΘΥΡΩΡΟΥ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Ἐνέργεια αὐτῆς ὑπό τινων μόνον τῶν συνιδιοκτητῶν καὶ νόμιμοι συνέπειαι

Ἄσκησις ἐφέσεως κατ' ἄρθρ. 744 Πολιτ. Δικονομίας—Διοίκησις τοῦ κοινοῦ κατ' ἄρθρ. 788 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἰδιοκτησία κατ' ὀρόφους κατά Νόμον 3741]1929.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας θυρωροῦ πολυκατοικίας.—Ἀναγκαία ἡ ἐνέργεια αὐτῆς παρὰ πάντων ὁμοῦ τῶν συνιδιοκτητῶν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ἡ λῆψις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἔχει ἀνατεθῆ εἰς καθωρισμένην πλειοψηφίαν τῶν μερίδων συνιδιοκτησίας διὰ πεμψηφίας.— Ἀκυρότης ἄλλως τῆς ὑπό τινων τῶν συνιδιοκτητῶν γενομένης καταγγελίας διὰ πάντας τοὺς συνιδιοκτήτας.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ λόγῳ βραδείας καταθέσεως ἐφέσεως.— Νόμιμος μισθὸς θυρωροῦ, μὴ ὑφισταμένης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἑορτάς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐμπειρίου, ἐπιμήκη καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας θυρωροῦ πολυκατοικίας.

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας γίνεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου αὐτοῦ ὁπότε ἐπέρχονται καὶ τὰ ἔντονα αὐτῆς ἀποτελέσματα (Α. Π. 20/1951, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 220, *Χ. Ἀγαλλόπουλ.* Ἐφημ. Δικαιοσ. σελ. 296), εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ τοῦ θυρωροῦ πολυκατοικίας, κειμένου ἐμπεριεχομένου εἰς τὸ βάρος μισθώσεως αὐτοῦ καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ κατὰ τὸν νόμον 1901/1946 (ΕΕΔ ὁ 152) καὶ τὰς δυναμεῖς αὐτοῦ ἐκποθέσεων, ἐπουργικαὶ ἀποφάσεις (10096/331/1946, ΕΕΔ ὁ 323, 204413/1948, ΕΕΔ τ. 601) παραμένει πάντοτε ὑφιστάμενος ρητοῦ τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τῶν συνιδιοκτητῶν τῆς πολυκατοικίας ὁ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐνοχικὸς δεσμὸς (Α. Π. 71/1950, εἰσηγητὴς: *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18 353).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἐγένετο ὑπὸ πάντων τῶν συνιδιοκτητῶν τῆς πολυκατοικίας καὶ προέκυψεν οὕτω ζήτημα κύρους αὐτῆς.

Ἡ ἀπορρίψασα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτῇ συλλογισμῶν ἐθεώρησε ταύτην ὡς ἄκυρον.

Διαφέρουσα εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 7710/1950 (Πρωτοδίκης *Ι. Κοσσομπόλης*), ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς

«Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 2 τοῦ νόμου 3741/4/3 Ἰανουαρίου 1929, ὅστις ἐτροποποιήθη ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατ' ἄρθρον 58 Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, οἱ συνιδιοκτῆται ἐπὶ τῆς κατ' ὀρόφους ἰδιοκτησίας ὄντες, ἐν ἐλλείψει παντὸς κανονισμοῦ, νὰ ὁρίσωσιν ἕνα διαχειριστήν, παρέχοντες εἰς αὐτὸν δικαιώματα διαχειρίσεως τὰ πλέον ἐκτεταμένα, συμπεριλαμβανομένων τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν, τῆς συντηρήσεως, τῆς κατανομῆς τῶν δαπανῶν καὶ βαρῶν καὶ τῆς ἐπ' ὀνόματι του ἐπὶ δικαστηρίων παραστάσεως, εἴτε ὡς ἐναγομένου, εἴτε ὡς ἐνάγοντος.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ διαχειριστὴς πολυκατοικίας ἐν τοῖς ἐνεργοῦσι ὡς ἐμπρόσθιος ἀντιπρόσωπος τῶν συνιδιοκτητῶν ταύτης, ἐνεργεῖ πᾶσαν πρᾶξιν διαχείρισεως τῆς πολυκατοικίας, ἐφ' ὅσον ἐδόθη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῶν συνιδιοκτητῶν τοιοῦτον δικαίωμα καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν παρασχεθέντων αὐτῷ δικαιωμάτων. Εἰς νόμιμος ἀντιπρόσωπος τῶν συνιδιοκτητῶν δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν ὁ διαχειριστὴς τὰ ἀποδεικνυη πρὸς τοῦτο, τρίτον, τὸ πληρεξούσιον αὐτοῦ ἔγγραφον, ὅταν προβαίνῃ εἰς μονομερῆ πρὸς αὐτοὺς δικαιοπραξίαν, μὴ ἐχούσης ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 226 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅπερ προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐνεργεῖ τὶς μονομερῆ δικαιοπραξίαν, οἷαν καταγγελίαν, ἐπαναχωρησιν κλπ. ὡς πληρεξούσιος ἄλλου καὶ οὐχὶ ὡς νόμιμος αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος (*Γιαννοπούλου*, Γεν. Ἀρχαὶ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 226, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 115 ἐν τέλει, *Βάλληνδα*, Γεν. Ἀρχαὶ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 226).

Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐν ᾗ ἐκτίθησιν ἡ ἐνάγουσα, ὅτι ὁ ἐναγόμενος, διαχειριστὴς τυγχάνων τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ "Α" ἐν Ἀθήναις κειμένης πολυκατοικίας, προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτῆς, δυνάμει τῆς ὁποίας εἰργάζετο εἰς τὴν πολυκατοικίαν αὐτὴν ὡς θυρωρὸς καὶ δι' ἧς αἰτεῖται, ὅπως κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ τοιαύτη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος, ὡς διαχειριστὴς τῆς πολυκατοικίας ταύτης, νὰ πληρώσῃ τὰς ἀποδοχὰς τῆς ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1950 ἕως 16 Νοεμβρίου 1950, διότι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐπέδειξεν εἰς αὐτὴν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τὰ πληρεξούσια ἔγγραφα, βάσει τῶν ὁποίων ἐνήργει ἐν ὀνόματι τῶν ἐντολέων του, λοιπῶν συνιδιοκτητῶν τῆς πολυκατοικίας, καὶ αὐτὴ ἐπέκρουσεν ἐμμέλητι τὴν γενομένην καταγγελίαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 226 Α.Κ., μὴ νόμιμος τυγχάνει καὶ ἀπορριπτέα, διότι ὁ ἐναγόμενος, ὡς διαχειριστὴς τῆς πολυκατοικίας, γεγονὸς, ὅπερ ἐγνώριζεν ἡ ἐνάγουσα, ἀφοῦ παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανε τὸν μισθὸν καὶ κατ' αὐτοῦ ἄλλως τε ἀκηνθύνετο τὴν τε ἀγωγὴν ἐκ καὶ τὰ λοιπὰ προσαγόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα διεμεμυτύρων της, δὲν ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἐπιδείξῃ πληρεξούσιον, ὡς νόμιμος ἀντιπρόσωπος τῶν λοιπῶν συνιδιοκτητῶν τῆς πολυκατοικίας, ἀποκτήσας δ' ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων ὅτι ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν συν-

ιδιοκτητών απεμάκρυνε την απόλυσιν της ενάγουσης και ότι τούτο ο ενάγομενος εγνώρισεν εις την ενάγουσαν διά του εγγράφου της καταγγελίας, νομίμως κοινοποιηθέντος εις αυτήν, έτι δε κατέθεσεν ούτος εντός εύλογου χρόνου από της αρνήσεως της ενιαυμένης προς εξόφλησιν την οφειλομένην αποζημίωσιν ετελειώθη ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας.».

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4844/1959

Πρόεδρος ο κ. *Σ. Διαμαντάκος*
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Π. Κουμιανάκης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Παπαδόπουλος, Α. Βουτυρά;

Κατά την έννοιαν του άρθρ. 744 της Πολ. Δικ. ουδόλως υποχρεούται ο εκκαλών, όπως την έφεσίν του απευθύνη κατά πάντων των εν τη πρωτοδίκω δίκη διαδίκων, αλλά κατ' εκείνων μόνον εξ αυτών, ως προς ους έννομον έχει συμφέρον, όπως μεταρρυθμισθή ή εκκαλουμένη απόφασις. Εάν δε εκ μόνου του συμφέροντος του εκκαλούντος έκειτο το αντικείμενον της δίκης, ως υπακειμένου τυχόν αδιαιρέτου δικαίου, ενδείκνυται όπως ούτος, απευθύνων εν τη πρωτοδίκω δίκη, απευθύνη την έφεσίν αυτού καθ' όλων των εναγομένων, ίνα έχη αύτη αποτέλεσμα, εν τοιαύτη περιπτώσει εις τούτον απόκειται, καθ' όσον η διαδικία είναι προαιρετική, κατ' εξαίρεσιν δε μόνον εκβιάζεται διά προσκλήσεως του εναγόντος ή του εναγομένου, όσάκις διά τα αδιαίρετον της σχέσεως είναι απαραίτητος η κοινή εκδίκασις. Το αδιαίρετον της σχέσεως έχει μόνον τούτο το αποτέλεσμα, ότι δεν είναι τελεσφόρος η νίκη, εάν δεν γίνη ως προς όλους (Α.Π. 184]1952, Θέμ. ΜΓ' 556, Εφ. Αθ. 403]1926, Θέμ. ΑΗ' 87, Εφ. Δωδ. 4]1958, Αρχ. Νομ. Ι' σελ. 279, Δίκαι. Πολ. Δικ. § 81). Συνεπώς νομίμως ο εκκαλών απηύθυνε την υπό κρίσιν έφεσίν του κατά της εφεσιβλήτου μόνον εκ των εναγομένων και απορριπτέος ως μη νόμιμος κρίνεται ο αντίθετος ισχυρισμός της εφεσιβλήτου, καθ' ον η έφεσις είναι απαράδεκτος εκ μόνον τού λόγου ότι αύτη δεν απηυθύνθη και κατά των ετέρων εναγομένων.

Εκ της διατάξεως του άρθρ. 788 του Α.Κ., δι' ής ορίζεται, ότι κάθε διοίκησις του κοινού ανήκει εις πάντας όμου τους κοινωνούς και μόνον επί κειμένου κινδύνου έκαστος τούτων δικαιούται και άνευ συναινέσεως των λοιπών να λάβη τα απαιτούμενα προς συντήρησιν του πράγματος μέτρα», σαφώς συνάγεται, ότι διά την ενέργειαν των πράξεων διοικήσεως του κοινού, ως είναι και αι αφορώσαι την τακτικήν διαχείρισιν προς όφελος όλων των κοινωνών, ταύτ' έστιν εις οιανδήποτε πραγματικήν, έτι νομικήν σχέσιν, επαγομένην οιανδήποτε μεταβολήν εις την μέχρι ταύδε κατάστασιν της εννόμου σχέσεως, της εν κοινωνία περιουσίας ή δικαιώματος, απαιτείται η σύμπραξις πάντων των κοινωνών. Και μόνον κατά τα άρθρον 793 Α.Κ. επιτρέπεται τω κοινωνώ η διάθεσις του επί του κοινού πράγματος μεριδίου του (Α.Π. 564]1956, ΕΕΔ 15, 1338, 370]1957, ΕΕΔ 16, 756). Εξ ετέρου κατά το άρθρον 4 του ν. 3741]1929 «περί της ιδιοκτησίας κατ' ορόφους» επιτρέπεται εις τους συνιδιοκτήτας, ίνα δι' ιδιαιτέρας συμφωνίας, εις ην είναι απαραίτητος η κοινή πάντων συναίνεσις, καταγνίσωσι τα της συνιδιοκτησίας δικαιώματα και υποχρεώσεις, να καθορίζωσι γενικάς συνελεύσεις και να δώσωσιν εις καθωρισμένην πλειοψηφίαν, δυναμένην να μεταβληθή αναλόγως της αναπαράτητος των ληφθησομένων αποφάσεων, το δικαίωμα να λαμβάνη εν τω κοινώ συμφέροντι πάσαν απόφασιν, σχετικήν με την συντήρησιν, βελτίωσιν και χρήσιν των κοινών μερών της οικίας. Κατ' άρθρον δε 2 § 1 του αυτού νόμου κοινά μέρη είναι η ιδιοκτησία του εδάφους, των θεμελίων, των πρωτοτοίχων, της στέγης, των καπναδόχων, των αύλων, φρεάτων, ανελκυστήρων, βόθρων και παντός άλλου πράγματος, χρησιμεύοντος προς κοινήν των ιδιοκτητών χρήσιν. Περαιτέρω δε κατά το άρθρον 5 του αυτού νόμου εν ελλείψει πάσης μεταξύ των συνιδιοκτητών συμφωνίας ως προς τα δικαιώματα και τας υποχρεώσεις αυτών περί των κοινών πραγμάτων κρατούσι τα εξής: α) Έκαστος των συνιδιοκτητών δικαιούται να ποιήται απόλυτον χρήσιν των κοινών πραγμάτων και να προβαίνη εις την επισκευήν και ανανέωσιν αυτών, υπό τον όρον να μη βλάπτη τα δικαιώματα των λοιπών συνιδιοκτητών, μηδέ να μεταβάλλη τον συνήθη προορισμόν αυτών, β) έκαστος των συνιδιοκτητών υποχρεούται να συνεισφέρη εις τα κοινά μέρη επί τη βάσει της αξίας του ορόφου ή διαμερίσματος, ού είναι κύριος, γ) κοινά βάρη θεωρούνται η συντήρησις και η επισκευή των εν άρθρω 2 § 1 του παρόντος μερών του ακινήτου, εφ' ών καθορίζεται αναγκαστική, μεταξύ των κατ' ιδίαν συνιδιοκτητών, συνιδιοκτησία και οι παντός είδους φόροι οι βαρύνοντες την κοινήν οικοδομήν, ως και η πληρωμή του προσωπικού ταύτης, τουτέστι του θυρωρού, του εποπτεύοντος την συντήρησιν ταύτης, αρχιτέκτονος κλπ. (Εμπράγμ. *Τούση* § 144, σημ. 5). Διά δε των άρθρων 1 και 4 της υπ' αριθ. 10096]1946 αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Εργασίας, ως αντικατεστάθη διά της όμοίας υπ' αριθ. 204313]1948 των αυτών Υπουργών, εκδοθείσης κατ' εξουσιοδότησιν του ά. ν. 1031]1946, ορίζεται, ότι επί πολυκατοικιών και μεγάρων, ένθα υπάρχουσι περισσότεροι του ενός ιδιοκτήται κατά τας διατάξεις του νόμου περί οριζοντίου ιδιοκτησίας, η επιβάρυνσις της μισθοδοσίας του θυρωρού κατανέμεται μεταξύ απάντων των συνιδιοκτητών αναλόγως των ποσοστών συνιδιοκτησίας, κατά τα μεταξύ των, διά των οικείων κανονισμών πολυκατοικίας, συμπεφωνημένα, ών η ισχύς ουδόλως υπό των διατάξεων της παρούσης θίγεται, επί πλειόνων εξ αδιαιρέτου συνιδιοκτητών κατά το αναλογούν εκάστω μερίδιον.

Εκ του συνδυασμού απασών των προμνησθεισών διατάξεων σαφώς προκύπτει, ότι τόσον η πρόσληψις, όσον και η απόλυσις υπαλλήλων, εις ούς περιλαμβάνονται και ο θυρωρός, ούσα πράξις διοικήσεως, ενπίδεκτος μερισμού (Μιχαλής, Γενικαί Αρχαί § 31, αριθ. 1) μόνον παρά πάντων όμου των συνιδιοκτητών της πολυκατοικίας δύναται να γίνη, αύτινες και μόνον συνδέονται μετά του θυρωρού διά συμβάσεως εργασίας (Α.Π. 71]1955, ΕΕΔ 14, σελ. 353), η τοιαύτη δε δήλωσις βουλήσεως επάγεται μόνον έννομα αποτελέσματα, εφ' όσον η λήψις της αποφάσεως ταύτων δεν έχει ανατεθή εις καθωρισμένην πλειοψηφίαν των μερίδων συνιδιοκτησίας διά παμψη-

φίας. Ὁ ἐναγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν προσελήφθη ἀπὸ κοινοῦ (συγχρόνως διὰ μιᾶς ἐπὶ τούτῳ συμφωνίας) παρὰ πάντων τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς ἐνταῦθα κειμένης πολυκατοικίας ὡς θυρωρὸς τὴν 1.5.1955 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἔκτοτε εἰργάσθη παρ' αὐτοῖς ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδιότητά του μέχρι τῆς 7.4.1956, ὅτε ἀπελύθη ἐκ τῆς ἐργασίας του δι' ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 5.3.50, γενομένης οὐχὶ παρὰ πάντων τῶν προσλαβόντων, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ 11 συνιδιοκτητῶν, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν τεσσάρων μισθωτῶν, ἤτοι... Ἡ οὕτωσι ὅμως γενομένη ὑπὸ τινων μόνον συνιδιοκτητῶν τῆς πολυκατοικίας, μὴ ἀποτελούντων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, οὐδὲ τὴν πλειοψηφίαν τῶν μερίδων, καταγγελία τῆς ἐνδικου συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἄκυρος, κατὰ τὰς ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἐκτεθείσας διατάξεις νόμων, ἐφ' ὅσον, καθ' ἃ βεβαιοῦται περαιτέρω, δὲν ὑφίσταται κανονισμὸς πολυκατοικίας, βάσει τοῦ ὁποίου νὰ ἐγένετο αὕτη, εἶναι δὲ ἄνευ σημασίας ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ μόνον ὑπὸ δύο εἰσέτι συνιδιοκτητῶν, ἀντιπροσωπευόντων τὰ 5,51 ο/ο τῆς πολυκατοικίας, ἐγκρισις τῆς τοιαύτης καταγγελίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἐγκρισις αὕτη, οὖσα μονομερὴς δήλωσις, ἀπευθυντέα πρὸς τὸ ἓν τῶν μερῶν καὶ ληψιθεῖς παρ' ὡρισμένου λήπτου (*Μπαλής*, Γεν. Ἀρχαὶ § 128 καὶ § 33', δὲν βεβαιοῦται ὅτι ἀπηυθύνθη, οὐδ' ὁπωσδήποτε ὅτι ἐγνωστοποιήθη ἢ περιῆλθε μετὰ ταῦτα εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα (ἄρθρα 167, 229, 232 καὶ 233 Α.Κ.). Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐφεσιβλήτου ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἀπελύθη ὑπὸ τῆς τριμελοῦς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς ἥτις ἐκπροσωπεῖ ἅπαντας τοὺς συνιδιοκτήτας, κατ' ἐντολὴν καὶ διὰ λογαριασμὸν τῶν ὁποίων ἐνήργησεν ἐν προκειμένῳ, δὲν ἐβεβαιώθη κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου καὶ εἶναι ἐντεῦθεν ἀπορριπτέος, οὐδόλως δὲ συνάγεται τὸ τοιοῦτον ἐκ τοῦ ἐγγράφου τῆς εἰρημένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὡσαύτως οὐδόλως ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι οἱ καταγγείλαντες τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν ἐνήργησαν ἐν προκειμένῳ κατὰ τὴν πραγματικὴν ἢ εἰκαζομένην βούλησιν ἁπάντων τῶν λοιπῶν συνιδιοκτητῶν τῆς πολυκατοικίας, καθόσον τὸ τοιοῦτον δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ συστατικοῦ τῆς καταγγελίας ταύτης ἐγγράφου, οὔτ' ἄλλως πως βεβαιοῦται, καὶ εἶναι συνεπῶς ἀπορριπτέος ὁ περὶ τούτου ἰσχυρισμὸς τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς μὴ βάσιμος. Τοιαύτῃ μᾶλλον καθ' ὅσον ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς διοικήσεως ἀλλοτρίων εἶναι, ὅτι ὁ διοικητὴς δὲν ἐνεργεῖ δυνάμει συμβάσεως ἢ ἄλλης τινὸς ἐννόμου αἰτίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κυρίου τῆς ὑποθέσεως (ἄρθρον 730 § 1 Α.Κ.), ἐνῷ ἐν προκειμένῳ ὑφίστανται μεταξὺ τῶν συνιδιοκτητῶν τῆς πολυκατοικίας ἢ ἐκ τῆς κοινωνίας, ὡς οἱονεὶ συμβάσεως ἀπορρέουσα ἔννομος σχέσις. Περαιτέρω δὲ ἀπορριπτέας ὡς μὴ βάσιμος κρίνεται καὶ ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τῆς ἐφεσιβλήτου ὅτι ἡ προκειμένη σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἄκυρος, διότι στερουμένου τοῦ ἐκκαλοῦντος βιβλιαρίου ὑγείας καὶ ἐντεῦθεν δὲν ἀπαιτεῖται καταγγελία ταύτης, καθ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 759/1937 βιβλιάριον ὑγείας ἀπαιτεῖται μόνον διὰ τοὺς κατ' οἶκον ὑπηρέτας, οἷος δὲν εἶναι ὁ ἐκκαλῶν. Ἡ ἐπὶ μακρὸν δὲ χρόνον καὶ ὅλη ἡ ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως μὴ ἄσκησις τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως καθ' ἁπάντων τῶν ἐναγομένων, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, μὴ βεβαιωθέντων ἑτέρων περιστατικῶν, ἐξ ὧν νὰ προκύπτῃ, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου ἀντίκειται πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν αὐτοῦ, δὲν συνιστᾷ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος καὶ δὴ ὑπερβαίνουσαν προφανῶς, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τούτου (Α.Π. 355/1958, ΝοΒ 6ον, 1048). Κατὰ συνέπειαν ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων ἰσχυρισμὸς τῆς ἐφεσιβλήτου τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος. Ἀκόμη οὔσης ἄθεν τῆς καταγγελίας ταύτης τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ ἐφεσίβλητος διὰ τῆς ἀποκρούσεως τῶν προσηκόντως προσφερθεισῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας του (ἄρθρα 349, 350 Α.Κ.) καὶ ἐντεῦθεν ὑποχρεοῦται, συνῳδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Α.Κ., εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τούτου διὰ τὸ ἀπὸ 7.4.1956 - 7.6.1956 χρονικὸν διάστημα, ἀνερχομένου εἰς τὰ 4,85 ο/ο τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 2.100 ἐν ὅλῳ (50×42), ἤτοι τῶν δραχμῶν 101,85. Μετὰ ταῦτα ἀντιθέτως κρίνουσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπορρίψασα τὸ περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως αἴτημα τῆς ἀγωγῆς, ὡς καὶ τὸ περὶ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας κεφάλαιον αὐτῆς, ἐσφαλε περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ δέον ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς κριθείσης ἐφέσεως, γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὰ κεφάλαια ταῦτα.

Ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐπραγματοποίησε κατὰ μὲν τὸ ἀπὸ 1.5.1955 ἕως 23.1.1956 χρονικὸν διάστημα 268 ἡμερομίσθια καὶ συνεπῶς, μὴ ὑφισταμένης ἐν προκειμένῳ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης διατάξεως δι' ἧς νὰ καθορίζεται ἡ ἀντιμισθία τοῦ θυρωροῦ πολυκατοικίας τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, δικαιοῦται οὗτος νὰ λάβῃ τὸ ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου (ἄρθρον 2 ἀ.ν. 866/1937), ἀφοῦ ὁ θυρωρὸς ἐκτελεῖ ἐργασίαν φύσεως σωματικῆς (Α.Π. 182/1956, ΕΕΔ 16, σελ. 429 περὶ φύλακος καὶ κλητῆρος), ἤτοι δραχμὰς 37 δι' ἕκαστον ἡμερομίσθιον (ὑπ' ἀριθ. 33700/1950, 2250/1951, 28050/1954 ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) καὶ ἐν συνόλῳ δραχ. 9.916 (268×37), κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ 24.1.1956-7.4.1956 χρονικὸν διάστημα 70 ἡμερομίσθια καὶ συνεπῶς δικαιοῦται νὰ λάβῃ δραχ. 2.940 (70Χ42 ν.δ. 3755/1957). Περαιτέρω δὲ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν καθ' ἅπαν τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα εἰργάσθη ἐπὶ 45 Κυριακὰς καὶ συνεπῶς δικαιοῦται τῆς αὐξήσεως 75 ο/ο προσαυξήσεως τοῦ νομίμου ὡς ἄνω ἡμερομισθίου βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἠρμηνεύθη διὰ τῆς ὁμοίας τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν ὑπ' ἀριθ. 25825/1951, ἀφοῦ ἡ ἐργασία αὕτη ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλας νομίμους ἑορτὰς (ἄρθρον 1 π.δ. τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως), ἤτοι διὰ μὲν τὸ ἀπὸ 1.5.1955 - 24.1.1956 χρονικὸν διάστημα δραχμὰς 1082 (32 Χ

ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας μισθωτοῦ μέ ὑπηρεσίαν ἐλάσσονα τῆς διμήνου

Ἀνυπόχρεον καταβολῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ δι' ἀπόλυσιν, μὴ συμπληρώσαντος δίμηνον ὑπηρεσίαν.— Χρόνος δοκιμασίας μισθωτοῦ.— Ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐργοδότου δι' ἀπόλυσιν, γενομένην τὴν τελευταίαν ἡμέραν πρὸ τῆς συμπληρώσεως διμήνου ὑπηρεσίας.

Τοῦτον κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ἅσον καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ β. δ/γμα τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου γεννᾶται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ διμήνου παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας.

Ταῦτα, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 19, 2 8), δὲν μετεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), μόνον κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου τούτου πρέπει ἀπαραιτήτως καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας νὰ γνωσθῇ αὕτη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν (ἵνα μὴ φαίνεται ἐλάσσονος τοῦ διμήνου) ἐγγράφως.

Τοῦτο καὶ ἐγένετο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀπορρίψεως τοῦ ὡς ἐφεσείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὡς ὅμως συνάγεται ἐξ αὐτῆς, ὁ μισθωτὸς ὑπερπήρξεν, ὅτι εἶχε προσληφθῇ ἀπὸ 26.1.1959 καὶ ἀπελύθη τὴν 31.3.1959, οὗτος δὲ εἶχε συμπληρώσει δύο μηνῶν ὑπηρεσίαν, ὁ ἐργοδότης δὲ ἀνέταξε καὶ ἀπέδειξεν, ὅτι ἀπὸ 26.1.1959 μέχρι 31.1.1959 προσελήφθη ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου δοκιμαστικῶς καὶ ἐπ' ἐναι. ὥρᾳ καθ' ἑκάστην ἀντὶ καταβολῆς ὡρομισθίου.

Ὑπὸ τὸ πραγματικὸν τοῦτο ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δὲν ὑπελόγισε τὸν χρόνον τοῦτον ὡς χρόνον ὑπηρεσίας.

Περὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ ἔχει ἀσχοληθῇ καὶ ἡ παρ' ἡμῖν θεωρία (βλέπε *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Ἐιδικὸν, γ' ἔκδοσις, σελ. 503 ἑξ., *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 82, *Α. Τούσης*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 103, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ, Ἐργατ. Δίκαιον, 1 σελ. 330, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 2, 283, *Α. Μπουρνιᾶν*, ΕΕΔ 9, 610, *Β. Βασιλείου*, εἰς Α. Nikisch, Ἐργατ. Δίκαιον, Ἑλλ. μετάφρ. σελ. 882), ὡς ἐπίσης καὶ ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 619/1948, εἰσήγησιν, *Κ. Κοτσοβίτης*, ΕΕΔ 2, 721, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1201/1949, Πρωτοδίκης *Δ. Μητράκος*, ΕΕΔ 8, 501).

Ἀνεξαρτήτως δὲ τῶν ὑποστηριχθέντων περὶ τῆς τύχης τῆς συμβάσεως ἐπὶ δοκιμῇ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ συμφωνηθέντος ἢ μὴ χρόνου δοκιμασίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀποφασιστικὴ ἐν προκειμένῳ διὰ τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ ἀπολύσεως αὐτοῦ εἶναι ἡ

27,75), διὰ δὲ τὸ ἀπὸ 24.1.1956 - 7.4.1956 χρονικὸν διάστημα δραχμὰς 195,20 (6 Χ 32,20). Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2[906]1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ μὴ ὑπαγωγῆς τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ἠκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9772]1947 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ 1.1.1947 καὶ ἑπομένως ἀπὸ τῆς 1.1.1947 ὑπάγονται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 καὶ οἱ θυρωροὶ πολυκατοικιῶν καὶ δικαιοῦνται τοῦ 75α]ο δι' ἐργασίαν Κυριακῆς, ἀπορριπτέα ὄθεν πάντα τὰ ἐναντία ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ὑποστηριζόμενα. Ἦτοι ὁ ἐκκαλῶν ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ παρὰ πάντων τῶν συνιδιοκτητῶν τῆς πολυκατοικίας δι' ἀποδοχάς του καὶ προσαυξήσεις διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν δραχμὰς 12.856 ἐν ὅλῳ ἐναντίων ὁποίων ἐλάμβανε δραχμὰς 1115 μηνιαίως (δρχ. 931 σὺν 184 ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α.) (δρα προσαγομένας ἀποδείξεις πληρωμῆς καὶ καταστάσεις κατανομῆς ἐξόδων μηνὸς Ὀκτωβρίου 1955 κλπ.). ἦτοι ἐλαβεν ἐν ὅλῳ δραχμὰς 12.543 (11 μῆνες καὶ 7 ἡμέρας πρὸς 1115 δραχ.) καὶ συνεπῶς δικαιοῦται νὰ λάβῃ εἰσέτι παρ' αὐτῶν δραχ. 313 καὶ παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου δραχ. 15.18 (ἦτοι τὰ 4, 85 α]ο τῶν 313 δραχμῶν). Οὐχὶ ὀρθῶς ὄθεν καὶ κατὰ πλημμελῆ ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἔτι δὲ καὶ κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τοῦ νόμου, ἀπεφήνατο ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ?ΟΔ δικάσας Πρωτοδίκης τοῦ Δικαστηρίου τούτου διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ὅτι δὲν δικαιοῦται διαφορᾶς ἀποδοχῶν καὶ προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν Κυριακῶν, καὶ ἀπέρριψε μετὰ ταῦτα τὴν ἀγωγὴν καὶ δέον ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου ταῦ σχετικαῦ λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως, γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὰ κεφάλαια ταῦτα.

Μετὰ ταῦτα δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης ἐν μέρει τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἐν μέρει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν ἄνω ἐφεσίβλητον, καὶ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐφεσίβλητος εἰς τὴν καταβολὴν τοῦποσοῦ τῶν δραχμῶν 117 εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα.

διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν «ἡ ὑποχρέωσις τῆς καταγγελίας γενικῶς ἄρχεται μετὰ παρέλευσιν διμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας, συνυπολογιζομένου τοῦ τυχὸν συμφωνηθέντος χρόνου δοκιμασίας».

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλάτους κεῖται καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 1 ἐδάφ. α', καθ' ἣν «ἐὰν ἡ σύμβασις ἐργασίας διήρκεσε συνολικῶς ὑπὲρ τὸ δωδεκάμηνον, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τυχὸν χρόνου μαθητείας ἢ δοκιμασίας...».

Συνάγεται ἑπομένως ἐκ τῆς διατάξεως, ὅτι, καὶ ἂν συνεφωνήθη ὡρισμένος χρόνος δοκιμασίας, ὁ χρόνος οὗτος συνυπολογίζεται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ νομίμου χρόνου προειδοποιήσεως καὶ συνεπῶς καὶ τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ταῦτα διότι, ἀφοῦ κατηρτίσθη ἡ ὁριστικὴ σύμβασις ἐργασίας, θέλει ὁ Νομοθέτης νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται θέμα ὁ χρόνος δοκιμασίας τοῦ μισθωτοῦ.

Προβλήθη ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν προκειμένῳ ἠσκήθη καταχρηστικῶς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐγένετο τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς συμπληρώσεως τοῦ διμήνου, ἵνα ἀποφευχθῇ ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἀλλ' ὡς δίκαιον—καὶ ὀρθῶς ἀνταμείβολος—τὸ Πρωτοδικεῖον, ἡ οὕτω γενομένη καταγγελία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καταχρηστική. Ἄλλως πάντα αἱ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην γενόμεναι καταγγελίαι θὰ ἠδύναντο ἐκ μόνου τοῦ λόγου τούτου νὰ θεωρηθῶσι καταχρηστικαὶ καὶ οὕτω ἡ διάταξις τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ἀπαλλαγῆς τῆς ὑποχρεώσεως καταγγελίας ἐπὶ ὑπηρεσίας ἴσοσονος ἐκείνης τῶν δύο μηνῶν (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δύναται νὰ γίνῃ καταγγελία καὶ τὴν τελευταίαν ἡμέραν πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν δύο μηνῶν) θὰ καθίστατο ἀνενέργητος (βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7064/1950, Θέμ. ΞΒ' 394).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19761/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔγκλησιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Θεοτοκᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ἀνδριανάκης, Π. Μαμόπουλος

Ὁ ἐκκαλῶν (ἐνάγων) προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου (ἐναγομένης) ὡς σχεδιαστὴς (βοηθὸς πολιτικοῦ μηχανικοῦ), ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπὸ τῆς 1.12.1959 ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 3.300 καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 31.3.1959, ὅτε κατηγγέλθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἡ ὡς ἄνω σύμβασις ἐγγράφως, μὴ καταβληθείσης αὐτῷ σχετικῆς ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἐναγομένη δὲν ὑπεχρεοῦτο εἰς καταβολὴν τοιαύτης, ἀφοῦ ἡ ὡς ἄνω σύμβασις ἐργασίας δὲν διήρκεσεν ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας (ἄρθρον 1 νόμου 2112). Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἡ δι' ἀορίστου χρόνου πρόληψίς του ἐγένετο πρὸ τοῦ ἀνωτέρω χρόνου δὲν βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἀποδείξεων. Ἐκ τῆς καταθέσεως ΙΒΙΟ τοῦ μάρτυρος τῆς ἐναγομένης Ι.Ν. προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων πρὸ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως, ἦτοι ἀπὸ 26.1.1959 ἕως τέλους Ἰανουαρίου 1959, εἶχε προσληφθῆ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου δοκιμαστικῶς ἐπὶ τινας ὥρας καθ' ἑκάστην, ἀντὶ καταβολῆς αὐτῷ ὡρομισθίου, ἥτις κατάθεσις ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῆς ἐναγομένης α') φύλλου προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος ὡς ὑπαλλήλου αὐτῆς ἀπὸ 1.2.1959, ὑπογεγραμμένου καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐνάγοντος καὶ β) τοῦ ἀπὸ 31.3.1959 πιστοποιητικοῦ τῆς ἐναγομένης. Ὅθεν ὀρθῶς κρίνας ὁ δικάσας Πρωτοδίκης δὲν ὑπολόγισε τὸ ὡς ἄνω ἀπὸ 26.1.1959 ἕως 31.1.1959 χρονικὸν διάστημα εἰς τὴν ἀπὸ 1.2.1959 ἕως 31.1.1959 σύμβασιν ἀορίστου χρόνου ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν του, διώκουσαν τὴν ἐπιδίκασιν αὐτῷ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ὡς ἄνω σύμβασις ἀορίστου χρόνου διήρκεσεν ὑπὲρ τὸ δίμηνον καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελία τῆς συμβάσεως του ἦτο ἄκυρος ἄνευ καταβολῆς αὐτῷ καὶ τῆς σχετικῆς ἀποζημιώσεως, δι' ὃ καὶ ἀβάσιμοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου α' ἕως καὶ ε' λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τυγχάνουσιν.

Ἡ ὡς ἄνω σύμβασις ἀορίστου χρόνου τοῦ ἐνάγοντος δὲν ὑπερέβη τοὺς 2 μῆνας, δι' ὃ καὶ ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελία ταύτης κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς συμπληρώσεως τοῦ διμήνου ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, ἐπιτρεπομένη ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 1 νόμου 2112), ἐφ' ὅσον μάλιστα ὠφείλετο καὶ εἰς περιορισμὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐναγομένης, ὡς ἄσκησις δικαιώματος προφανῶς δὲν ὑπεροβαίνει τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ ὡς ἄνω δικαιώματος καὶ ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τυγχάνει.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Προϋπόθεσις έπελεύσεως έννόμων άποτελεσμάτων καταγγελίας

Άναγκαία, δι' έπέλευσιν έννόμων έκ τῆς καταγγελίας συμβάσεως έργασίας άποτελεσμάτων, ἡ ένέργεια αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀντιπροσώπου.—Ἔκφρασις βουλήσεως νομικοῦ προσώπου διὰ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ νόμον ὀργάνου, μὴ ὑφισταμένης νομίμως βουλήσεως αὐτοῦ περὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐξεφράσθη νομίμως.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 καὶ ἐκείνης ἐκ τοῦ Α.Ν. 539/1945 δι' ὀφειλομένην ἄδειαν.

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μετὰ νομικοῦ προσώπου (Συνομοσπονδίας Ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου Ἑλλάδος).

Ἀφοῦ ὅμως, προκειμένου περὶ νομικῶν προσώπων ἡ ἐκδήλωσις τῆς βουλήσεως αὐτῶν γίνεται νομίμως διὰ τῶν ἁρμοδίων συλλογικῶν ἢ ἀτομικῶν ὀργάνων καὶ κατὰ τοὺς ὅρους, οἱ ὁποῖοι διαγράφονται ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῶν ὀργανισμῶν (*Οἰκονομίδου*, Γεν. Ἀρχαὶ § 83, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 18, Α.Π. 44/1942, ΕΕΝ Θ' 125, Α.Π. 535/1953, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 19, 21, Α.Π. 433/1954, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 868, Α.Π. 518/1957, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 19), ἡ καταγγελία δὲ τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρέπει νὰ γίνεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του (Α.Π. 20/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 220), δεχεται ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, ὅτι ἐν προκειμένῳ καὶ διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λόγον δὲν ἐχώρησε καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Δὲν ἠδύνατο συνεπῶς καὶ νὰ ὑπάρξῃ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἠξίωσεν ἡ ἐργαζομένη, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρξεν ἀπόλυσις αὐτῆς κατὰ βούλησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου νομίμως ἐκφρασθεῖσαν (ἄρθρ. 65, 67, 68 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἴδε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 296).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 22274/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Θεοτικός*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Σταμούλης, Π. Ταγκουράκος

Ἐκ τῶν ἄρθρων 669, 232 καὶ 167 Α.Κ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἵνα ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιφέρῃ τὰ ἔννομα αὐτῆς ἀποτελέσματα, δέον ὅπως ἔχῃ ἐνεργήσει ταύτην ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος (Α.Π. 20/1957, Ν. Δίκ. 13, 272).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ἡ ἐνάγουσα (ἐφεσίβλητος) τὴν 2.1.1952 προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης (ἐκκαλούσης) Συνομοσπονδίας, ἀποτελούσης ἀνεγνωρισμένον σωματεῖον, διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ὑπάλληλος τῶν ἐνταῦθα γραφείων της ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ, ἀνελθόντος ἐσχάτως εἰς δραχμὰς 1818, πλέον δραχμῶν 232 μηνιαίως δι' ἔξοδα κινήσεως. Ἔκτοτε ἡ ἐνάγουσα ὡς τοιαύτη εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ συνεχῶς μέχρι τῆς 16.3.1959 ἔγγραφον καταγγελίας τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως της, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐναγομένης Συνομοσπονδίας. Κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐναγομένης Συνομοσπονδίας ὁ πρόεδρος αὐτῆς τυγχάνει ἐκπρόσωπος αὐτῆς ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ πάσης ἄλλης τοῦ Κράτους Ἀρχῆς καὶ ὑπογράφει μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τὰ συμβόλαια ἢ καὶ ἄλλα ὑποχρεοῦντα τὴν ἐναγομένην Συνομοσπονδίαν ἔγγραφα. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 13 περίπτωσις η' τὸ αὐτὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διορίζει τὸ ἀπαραίτητον προσωπικόν, ὅπερ λαμβάνεται κατὰ προτίμησιν ἐξ ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου, καθορίζει καὶ τὴν μισθοδοσίαν αὐτοῦ καὶ ἀπολύει τοῦτο».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐναγομένης εἶναι κατὰ τὸ καταστατικὸν της ἀναγκαία σχετικὴ περὶ ταύτης ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης, ὁ δὲ ἐκπρόσωπος τῆς ἐναγομένης πρόεδρος μόνον κατόπιν τοιαύτης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ προσωπικοῦ της. Ἐν προκειμένῳ τὴν ὡς ἄνω καταγγελίαν τῆς συμβάσεως τῆς ἐναγομένης ὁ πρόεδρος τῆς ἐναγομένης ἐνήργησεν ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, ἐνῶ οὗτος μόνος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα, δὲν ἐνομιμοποιεῖτο νὰ ἀπολύσῃ ταύτην. Ἐλλείπούσης ἄθεν τῆς ἀπαιτουμένης κατὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐναγομένης σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης περὶ ἀπολύσεως τῆς ἐναγούσης, δὲν ὑφίσταται βούλησις τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς ἐναγομένης περὶ ἀπολύσεως τῆς ἐναγούσης καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ ἀπὸ 14.3.1959 καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς ἐναγούσης τυγχάνει ἄκυρος, δι' ὃ ἡ ἐναγομένη ἐργοδότρια δὲν ἐστερεῖτο τοῦ δικαιώματος νὰ προσκαλέσῃ κατὰ τὸν ἐν συνεχείᾳ χρόνον τὴν ἐνάγουσαν πρὸς συνέχισιν τῆς ἐργασίας αὐτῆς καὶ ἀποτροπὴν τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας της (ἄρθρον 349 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπιζημίων συνεπειῶν (ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος), ὅπερ καὶ ἔπραξεν ἐν προκειμένῳ ἡ ἐναγομένη, προσκαλέσασα τὴν ἐνάγουσαν, ὅπως προσέλθῃ καὶ ἀναλάβῃ ἐργασίαν μετὰ 4ήμερον (βλ. κοινοποιηθὲν ἀπὸ 19.3.1959 ἔγγραφον αὐτῆς), προσφερθεῖσα ἅμα καὶ εἰς τὴν καταβολὴν πάσης ζημίας της. Ὁ χαρακτηρισμὸς ὑπὸ τῆς ἐ-

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΝ ΥΠΟ ΕΤΑΙΡΟΥ ΑΥΤΗΣ

Νόμιμος μισθός όδηγών φορτηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως

Δυνατή εκ παραλλήλου προς τον μεταξύ πλειόνων προσώπων υφιστάμενον συμβατικόν εταιρικόν δεσμόν σύναψις και διά του αυτού έτι εγγράφου και έτέρας μεταξύ τινος των εταίρων και του εκπροσώπου της εταιρείας συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας, δυνάμει της οποίας, προσλαμβανόμενος ούτος παρά της εταιρείας, ως υπάλληλος αυτής, παρέχει εις ταύτην εργασίαν επί μισθώ, μη περιλαμβανομένην εις την εταιρικήν του εισφοράν — Νόμιμος μισθός όδηγών φορτηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως.

Ένδιαφέρον είναι το θέμα της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως, ή οποία επεκύρωσε την υπ' αριθ. 243/1958 απόφασιν του Πρωτοδικείου Λασηθίου ως εφετείου.

Επρόκειτο περί ομορρύθμου εταίρου, ο οποίος συνήψε μετά της εταιρείας και ετέρου σύμβασιν περί παροχής εξηρτημένης εργασίας οδηγού φορτηγού αυτοκινήτου και ούτω προέκυψε το ζήτημα, αν ή σύμβασις αύτη ήτο ισχυρά.

Καταφατικώς αποφαίνεται ή κατωτέρω αρεοπαγιτική απόφασις (βλέπε σχετικώς και *Χ. Αγαλλοπούλου*, Εργατ. Δίκαιον, σελ. 48 επ., γνωμοδότησιν Νομικής Υπηρεσίας του Ι.Κ.Α. εις ΕΕΔ 11, 216, εις ην αναφέρεται και ο *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ Εισαγωγή άρθρ. 648 - 680, αριθ. 68, *Βασ. Παντ. Βασιλείου*, ανωτέρω, σελ. 510 επ.).

Ως προς την αιτιολογίαν προσωπικής εργασίας εις εταιρείαν υπό εταίρου αυτής ως εισφοράν προς την εταιρείαν βλέπε Α.Π. 187/1958, εισηγητής Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 17, 470.

ναγομένης εκ τῷ αὐτῷ ἐγγράφῳ της ὡς ἄνω προσκλήσεως ὡς ἀνακλήσεως της γενομένης ἀπολύσεως στερείται νομικής αξίας, εφ' όσον ή εργασιακή σύμβασις υφίστατο ενεργός λόγω ακυρότητος της ως άνω απολύσεως, εφ' όσον δε, κατά τανωτέρω, άπόλυσις της έναγούσης δεν υφίστατο, ή υπό κρίσιν άγωγή αυτής δέον να απορριφθή ως προς τα αιτήματα καταβολής αυτή αποζημιώσεως το μεν της του ν. 2112 ένεκεν της τοιαύτης καταγγελίας, το δε και της του άρθρου 5 § 5 νόμου 539] 1945 διά μη χορήγησιν ένεκεν ταύτης της σχετικής ετησίας άδείας.

Εσφαλμένως άθεν ο δικάσας Πρωτοδίκης, κρίνας αντιθέτως προς τα ανωτέρω, έδεχθη την υπό κρίσιν άγωγήν κατά το ως άνω κεφάλαια και επεδίκασεν αυτή συνολικώς ποσόν δραχμών 9.340 κατά τον βάσιμον περί τούτου λόγον της υπό κρίσιν εφέσεως.

Άρειου Πάγου 38/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*

Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Παπαθεοδώρου, Ε. Δημητρακόπουλος

Ο μεταξύ πλειόνων προσώπων υφιστάμενος συμβατικός εταιρικός δεσμός ούδαμώς αποκλείει την εκ παραλλήλου προς τοῦτον σύναψιν και διά του αυτού έτι εγγράφου και έτέρας ισχυράς μεταξύ τινος των εταίρων και του εκπροσώπου της εταιρείας συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας, δυνάμει της οποίας προσλαμβανόμενος ούτος παρά της εταιρείας, ως υπάλληλος αυτής επί ωρισμένον ή αόριστον χρόνον και υποκείμενος εις τας εντολάς και οδηγίας του εκπροσωπούντος την εταιρείαν, παρέχει εις ταύτην εργασίαν επί μισθώ, μη περιλαμβανομένην εις την εταιρικήν του εισφοράν. Εν τη περιπτώσει ταύτη πρόκειται περί δύο διακεκριμένων κατά την βούλησιν των συμβληθέντων ισχυρών συμβάσεων, διεπομένων υπό των οικείων ισχυόντων περί εκάστης ταύτων νομικών κανόνων.

Το ως έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον, μετ' εκτίμησιν των αποδείξεων και ιδία του περιεχομένου του από 1.1.1955 συμφωνητικού του συναφθέντος μεταξύ της αναιρεσειούσης ομορρύθμου εταιρείας μεταφορών και του αναιρεσιβλήτου (ενάγοντος) έδέξατο, ως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως του δείκνυται, ότι ο δεύτερος τούτων προς τη εισόδω του εις την εταιρείαν ως ομορρύθμου μέλος αυτής επί τη παρ' αυτού εισφορά εις ταύτην της κυριότητος του φορτηγού του αυτοκινήτου, κατ' εφαρμογήν του θου όρου του εν λόγω συμφωνητικού του προβλέποντος τας προσλήψεις υπαλλήλων και οδηγών της εταιρείας τόσον εκ των εταίρων κατά προτίμησιν, όσον και μη τοιούτων, συνήψε μετά της εταιρείας σύμβασιν εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, δυνάμει της οποίας ούτος προσελήφθη υπ' αυτής ως οδηγός φορτηγού αυτοκινήτου της ιδιωτικής χρήσεως επί μηνιαίω μισθώ δραχμών 1.000 και προσθέτω αποζημίωσει δι' εκάστην εκτός εδρας διανυκτέρευσιν, υποκείμενος εις τας εντολάς των εκπροσώπων της εταιρείας, εργασθείς παρ' αυτή ως τοιούτος από 2.1.1955 μέχρι 31.12.1956 και επί τη ούτω πως

καταρτισθείση ἰδίᾳ ἐργασιακῇ συμβάσει μετὰ τοῦ ἐνάγοντος—ἀναιρεσιβλήτου, εἰς ἣν ἐπερείδετο καὶ ἀγωγή του, διώκουσα μισθούς, δῶρα κλπ., δεχθὲν τὴν ἔφεσίν του καὶ ἐξαφανίσαν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, δεξαμένην τὴν σύμβασιν ταύτην ὡς ἀπορροφηθεῖσαν ὑπὸ τῆς τοιαύτης τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ἑταιρείας καὶ παραπέμψασαν τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς λόγῳ ἀναρμοδιότητος εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, προέβη εἰς τὴν περαιτέρω οὐσιαστικὴν ἔρευναν τῆς ταῦ ἄνω ἀντικειμένου ἀγωγῆς του. Ὅθεν, ταῦτα δεχθὲν τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ ἐπὶ τούτοις κρῖναν ὅτι οἱ διάδικοι, πλὴν τῆς ἑταιρικῆς συμβάσεως, συνῆψαν καὶ ἑτέραν ἔχουσαν τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐργασιακῆς τοιαύτης, ὀρθῶς ὑπῆγαγε τὰ ἀνελέγκτως ὡς ἄνω δεκτὰ γενόμενα ὑπ' αὐτοῦ πραγματικὰ περιστατικὰ εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας (ἄρθρ. 648 ἐπ. Α.Κ.) καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 1ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος αὐτοῦ, ὡς ὁ βάσιμος, δέον ν' ἀπορριφθῇ. Καθ' ὅσον δὲ διὰ ταῦ αὐτοῦ λόγου πλήττεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς παρὰ τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις δεξαμένη τὴν παροχὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος εἰς τὴν ἀναιρεσίουσαν ἑταιρείαν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀντὶ τῆς ἀποδειχθείσης παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς ταύτην ἐπ' ὁμοιβῇ ὡς μέλους της, ὁ λόγος οὗτος, ὡς πλήττων τὴν ἀνέλεγκτον ὡς ἐπὶ πραγμάτων καὶ μὴ προσβάλλουσαν κανόνα δικαίου κρίσιν ταῦ Πρωτοδικείου, εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέος.

Τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του δείκνυται, τὸ μὲν ὅτι ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐπραγματοποίησε παρὰ τῇ ἀναιρεσιούσῃ ἑταιρείᾳ 111 ἐν ὅλῳ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας, τὸ δὲ μετ' ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου ταῦ ἀπὸ 1.1.1957 σύμβιβαστικοῦ τῆς ὑπογραφῆς τῶν διαδίκων ἐγγράφου ταῦ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιούσης ἐπικληθέντος καὶ προσαχθέντος πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ ἐξοφλήσεως διὰ τούτου ὑπὸ ταῦ ἀναιρεσιβλήτου πάντων τῶν μεταξὺ των λογαριασμῶν, προέρχεται εἰς τὴν κρίσιν ὅτι ἐκ τούτου προκύπτει ὁ μεταξὺ τῶν διαδίκων διακανονισμὸς τῶν ἑταιρικῶν των σχέσεων καὶ οὐχὶ τῶν ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τοιούτων. Ἡ κρίσις ὅμως αὕτη ταῦ Πρωτοδικείου, ὡς εἰς πράγματα ἀποκλειστικῶς ἀναγομένη καὶ μὴ προσβάλλουσα κανόνα δικαίου, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον ταῦ Ἀρείου Πάγου, διὸ καὶ οἱ ἀντίθετοι ταύτοις 2ος καὶ 4ος λόγοι ἀναιρέσεως, ὡς ἀπαράδεκτοι, δέον ν' ἀπορριφθῶσιν.

Κατ' ὀρθὴν ἔννοιαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν καὶ ἐπὶ ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως, οἷος ἐν προκειμένῳ καὶ ὁ ἀναιρεσιβλήτος, ἰσχυουσῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 12284]1952 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, τῆς ἀπὸ 20.4.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, περιληφθείσης εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 27437]1.1954 ἀπόφασιν ταῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τῆς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27437]5.1954 ὁμοίας, τῆς ὑπ' ἀριθ. 28050]1954 ὁμοίας ταῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐχορηγήθη ἀπὸ 1.1.1955 γενικὴ αὔξησις εἰς ταὺς ἄρρενας ὑπαλλήλους, ὧν ὁ μηνιαῖος μισθὸς ἦτο ἀνώτερος τῶν 812 δραχ., ἐκ δραχ. 128, εἰς ὃς κατ' ἄρθρ. 5 αὐτῆς συνεψηφίσθη πᾶν ποσὸν αὐξήσεως χορηγηθὲν ἀπὸ 1.2.1954 μέχρι 31.12.1954 ἐπὶ πλέον τοῦ διὰ τῆς 27653]1954 ἀποφάσεως ταῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας χορηγηθέντος ὑπὸ τὴν ἐν αὐτῇ προϋπόθεσιν τῆς συμπληρώσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας του καὶ διετοῦς προϋπηρεσίας, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2]1956 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἀπὸ 24.1.1956 ἐπὶ τῶν ἄνω μισθῶν ἐχορηγήθη αὔξησις 15 ο]ο ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω προϋπόθεσιν, πασῶν ταύτων νομίμως δημοσιευθεισῶν καὶ ἰσχὺν νόμου ἐπεχουσῶν, τὸ ὕψος τοῦ μισθοῦ τοῦ τῆς ἄνω ἰδιότητος ἀναιρεσιβλήτου, ὡς τοῦτον ἐδέξατο καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῇ κατὰ τὴν πρόσληψίν του παρὰ τῆς ἀναιρεσιούσης συνδρομῇ ἐν τῷ προσώπῳ του καὶ τῆς ἄνω προϋποθέσεως ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας, ἀνέρχεται διὰ τὸν κατὰ τὴν ἀγωγὴν κρίσιμον χρόνον εἰς δραχμὰς μὲν 1215 διὰ τὸν ἀπὸ 2.1.1955 μέχρι 24.1.1956 χρόνον ὑπηρεσίας του, εἰς δραχμὰς δὲ 1397 διὰ τὸν ἐφεξῆς καὶ μέχρι 31.12.1956 τοιοῦτον. Δεχθὲν δ-θεν τὸ Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, παρασχὼν τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἀναιρεσιούσαν κατὰ τὰ ὡς ἄνω χρονικὰ διαστήματα, ἐδικαιοῦτο μηνιαίου μισθοῦ ἀνερχομένου εἰς τὰ ὡς ἄνω ποσά, εἶναι προφανές, ὅτι ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, ἐδέξατο τοῦτο καὶ τὴν ἐν τῷ προσώπῳ ταῦ ἀναιρεσίοντος κατὰ τὴν πρόσληψίν του τῆς ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ὑπ' αὐτοῦ ἐφαρμοσθεισῶν διατάξεων ἀπαιτουμένης πρὸς καθορισμὸν τοῦ ὕψους τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ του προϋποθέσεως τῆς ἡλικίας ἄνω τῶν 19 ἐτῶν καὶ τῆς διετοῦς προϋπηρεσίας του, καὶ ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα εἶτα ὑπολογίσασα τὰς κατὰ τὴν ἀγωγήν του ἀπαιτήσεις του μὲ βάσιν τοὺς νομίμους ταύτους μηνιαίους μισθοὺς ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προδιαληφθείσας οὐσιαστικὰς νομικὰς διατάξεις, ἃς οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασε καὶ ὁ ἀντίθετος τούτοις 3ος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτέος.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΕΡ ΤΑ ΝΟΜΙΜΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΑΝΕΥ ΑΔΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Ἀποζημίωσις δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας

Ἀνίσχυρος ἡ διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὡς ἐκτὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Νόμου 3239]1955.—Ἀνίσχυρος καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἡ διάταξις τῶν ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε παροχὴ ὑπὸ μισθωτοῦ ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς κατὰ χρόνον, καθ' ὃν ἴσχυεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 15, 970), ἡ ὁποία ἔπαυσε νὰ ἰσχύῃ ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1958, ὁπότε ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν αἱ ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 δύο ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949), ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ χρόνον ἐμπίπτοντα ἐντὸς τοῦ χρόνου ἰσχύος τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ἀκολουθοῦσα τὰ ὑπὸ μερίδος θεωρητικῶν καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτὰ γενόμενα (Α.Π. 138/1959, εἰσηγητὴς *Π. Ταραβύχης*, ΕΕΔ 18, 245), δέχεται, ὅτι ὁ σχετικὸς ὅρος τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παροχὴν ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς τεθεὶς ὑπὲρ τὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 17, 207).

Τὸ ἰδιαίτερον ὅμως ἐνδιαφέρον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου εἶναι εἰς τὸ ὅτι δέχεται αὕτη, ὅτι ὁ αὐτὸς ὅρος, ἐπαναληφθεὶς εἰς τὰς ἀνωτέρω συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας εἶναι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀνίσχυρος (βλέπε καὶ συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1388, Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 6049/1959, Πρωτοδίκης *Ι. Γεωργανᾶς*, ΕΕΔ 19, σελ. 29, ἄλλης γνώμης ὁ *Κ. Καπκᾶς*, Ἐνοχικὸν, Εἰδικὸν, γ' ἔκδ. σελ. 585, 911).

Ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 19, σελ. 29), ὑποκειμένης παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας διὰ χρόνον μέχρι τῆς 22 Νοεμβρίου 1958, ἀφ' ἧς ἤρξατο ἰσχύουσα τὸ ν.δ. 4020/1959, διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὁποίου (ΕΕΔ 18, 1272) ἐρρυθμίσθη τὸ θέμα ἀποζημιώσεως ἐκ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἡ ἀγωγὴ δὲν θὰ ἔχῃ ἔρεισμα τὰς (ἀνισχύρους) διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ. περὶ ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, τὸ ὁποῖον ἄρθρον θὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὴν μετὰ τὸ ν.δ. 4020/1959 παρεχομένην παρανόμως ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, τὸ ὁποῖον καθορίζει καὶ τὴν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10961/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Μαλαφέκας*

Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Κόντος

Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930]1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ἣν, ἐὰν ὁ μισθωτὸς ὑποχρεωθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς παροχὴν ἐργασίας πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὁριζομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἡ καταβλητέα εἰς τὸν πρῶτον ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ὥραν τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἶναι ἴση πρὸς τὸ ὡρομίσθιον ηὐξημένον κατὰ 75 α]ο, εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ὑπερβαίνουσα τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239]1955 (ἄρθρον 1 § 2, 9 καὶ 21 § 1) παρασχεθεῖσαν ἐξουσιοδότησιν, δι' ἧς ἐχορηγήθη εἰς τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια ἡ ἐξουσία, ὅπως καθορίζουν δι' ἀποφάσεων αὐτῶν γενικῆς ἐφαρμογῆς τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, καθὼς καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα ἢ προσαυξήσεις ἐπ' αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἡ ἐξουσία, ὅπως καθορίζωσι καὶ τὸ πρὸς τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ. ἐν περιπτώσει παροχῆς παρανόμου ἐργασίας ἀποδοτέου ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (Α.Π. 138]1959). Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον δέον τὰ θεωρηθῇ ἀνίσχυρος καὶ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου VIII τῆς ἀπὸ 24.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν», καθ' ἣν καὶ περὶ ἀμοιβῆς τῶν ὑπερωριῶν διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν συμφωνεῖται, ὅπως ἐξακολουθήσουν ἰσχύουσαι», καθ' ὅσον ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω περιορισμὸς τῆς ἐξουσίας πρὸς καθορισμὸν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ. ἀποδοτέου πλουτισμοῦ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς συμβαλλομένας κατὰ τὴν κατάρτισιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις εἴτε πρόκειται περὶ μερικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἴτε καὶ γενικῶν ἐθνικῶν τοιούτων, ἀφοῦ καὶ ἡ διὰ τὴν ὑπὸ τούτων ρύθμισιν τῶν ἀνωτέρω θεμάτων παρασχεθεῖσα ἐξουσιοδότησις ἐδόθη βάσει τῶν αὐτῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 2 καὶ 21 § 1 τοῦ νόμου 3239]1955.

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΘ' ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Έννομοι ώς πρός τό έκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος δικαίωμα μισθοῦ

Περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν αὐτοῦ καί ὑποχρεώσεις αὐτοῦ πρός καταβολήν τοῦ μισθοῦ.— Ἄρσις τῆς ὑπερημερίας.— Ἐξακολούθησις ὑποχρεώσεως πρός καταβολήν μισθοῦ καί κατά χρόνον ἀνυπαιτίου ἀδυναμίας πρός ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ μέχρι τῆς κατά τινα τῶν νομίμων τρόπων ἄρσεως τῆς ὑπερημερίας.

Τά ὡς ἐφετεῖον δικάσαν κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείων Ἀθηνῶν διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως αὐτοῦ δέν ἐπεδοκίμασε τά ὑπό τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως (Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1580/1959, Πρωτοδίκης *Ν. Μπάκας*, ΕΕΔ 18, 888) δεκτά γενόμενα περί τῶν συνεπειῶν ἐκ τῆς διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ἀναφανείσης ἀδυναμίας τοῦ τελευταίου πρός παροχήν ἐργασίας.

Ἐν τῷ μέρει τῶν ἀντιπάλων ἐπί τοῦ θέματος ἀπόψεων ἐν τῇ θεωρίᾳ (ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων ὑπάρχει ἡ σύμφωνος πρός τήν ἄποψιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ. 130/1952 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἰσηγητής *Σ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 617, τήν ὁποίαν ἠκολούθησε καί ἡ ὑπ' ἀριθ. 7126/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰσηγητής *Ι. Γουρᾶς*, ΕΕΔ 17, 697), ἡ ἀπόφασις ἤδη τοῦ Πρωτοδικείου δέχεται ὡς ὀρθοτέραν τήν ἄποψιν ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται καί ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἰς πληρωμήν τοῦ μισθοῦ (σύμφωνος *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 548, καθ' ὃν ὅμως τό ἄρθρον 352 Α.Κ. δέν ἔχει θέσιν, διότι ρυθμίζει τήν περίπτωσιν πότε ὁ δανειστής δέν καθίσταται ὑπερήμερος καί οὐχί τί θέλει συμβῆ, ἐάν μετά τήν ἐπελθοῦσαν ὑπερημερίαν του καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς, ἣν περιπτωσιν ρυθμίζει τό ἄρθρον 381 § 3, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπό τά ἄρθρα 349 - 360, ἀριθ. 26, 28, ὁ αὐτός ἐν ΕΕΔ 15, 1041 ἑπ., *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 11, 619 ἐπί τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 130/1952 ἀναφερομένης ἀποφάσεως τοῦ Α.Π., ἄλλης γνώμης οἱ *Α. Σακελλαράκουλος*, ΕΕΔ 11, 1122 ἑπ., *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 13, 450, τήν ὁποίαν γνώμην εἶχεν ἀκολουθήσει ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις).

Κατά τόν *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 199, τό ἄρθρον 381 § 2 Α.Κ. ἔχει ἐφαρμογήν μόνον ἐπί παροχῶν ἐφ' ἅπαξ πραγματοποιουμένων, συνεπῶς, διά νά εἶναι ἡ προσφορά πραγματική, πρέπει ὁ μισθωτός νά εἶναι συνεχῶς ἱκανός νά προβαίνῃ εἰς ταύτην καί παρέλκει ἡ ἐξέτασις τῆς ὑπαιτιότητος κατά τό ἄρθρον 381 § 2 Α.Κ. Ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτός δέν εἶναι εἰς θέσιν νά προσφέρῃ τήν ἐργασίαν του, δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξῃ οὔτε ὑπερημερία ὀφειλέτου, χωρίς νά παρίσταται ἀνάγκη προσκλήσεως αὐτοῦ νά ἀναλάβῃ ἐργασίαν, διά νά διαπιστωθῇ ἡ ἀδυναμία αὐτοῦ. Ἡ λύσις τῆς ὑπερημερίας ὀφειλέτου μᾶς ἀπαλλάσσει καί τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 381 § 2 Α.Κ. Τό θέμα θά ρυθμισθῇ ὑπό τῆς ἐξειδικευούσης τήν εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1550/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Στασινός*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Παπαδόγιαννης, Β. Χαλίβης

Ὁ ἐργοδότης κατόπιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀκύρου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καθίσταται ὑπερήμερος περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ κατά τά ἄρθρα 349 καί 350 Α.Κ., ὑποχρεούμενος ἐντεῦθεν βάσει τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. εἰς τήν πληρωμήν τοῦ μισθοῦ. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη παύει μόνον ἐάν ἐπέλθῃ ἄρσις τῆς ὑπερημερίας κατά νόμιμόν τινα τρόπον, ταυτέστιν εἴτε διά δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅτι ἀποδέχεται τάς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, συνοδευομένης διά προσφορᾶς αὐτοῦ πρός ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας προελθουσῶν ὑποχρεώσεών του, εἴτε δι' ἀποσβέσεως τῆς ἐνοχῆς, εἴτε διά συμφωνίας τῶν μερῶν, ἐκ δέ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 381 § 2 Α.Κ., ὅτε μή ὑφισταμένης εἰδικωτέρας περί τοῦ αὐτοῦ θέματος διατάξεως ἐν τῷ περί μισθώσεως ἐργασίας κεφαλαίῳ τοῦ Α.Κ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐάν κατά τήν διάρκειαν τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου κατέστη ἀδύνατος ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ παροχή τῆς ἐργασίας του ἄνευ ὑπαιτιότητός του, αὐτόλως αἴρεται ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' οὗτος ἐξακολουθεῖ ὢν ὑπόχρεως εἰς τήν καταβολήν τοῦ μισθοῦ καί κατά τόν χρόνον τοῦτον τῆς ἀνυπαιτίου ἀδυναμίας πρός ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ μέχρι τῆς κατά τινα τῶν ἀνωτέρω νομίμων τρόπων ἄρσεως τῆς ὑπερημερίας, τῆς δέ ὑπό τῆς ἐναγομένης ἐπικαλουμένης ἐν προκειμένῳ διατάξεως τοῦ ἄρθρου 352 Α.Κ., καθ' ἣν ὁ δανειστής δέν καθίσταται ὑπερήμερος, ἐάν ὁ ὀφειλέτης δέν ἦτο εἰς θέσιν νά ἐκπληρώσῃ τήν παροχήν κατά τόν χρόνον τῆς προσφορᾶς τῆς παροχῆς ἢ τῆς ἐπιχειρητέας ὑπό τοῦ δανειστοῦ πράξεως, ἀφορώσης τήν ἐπιρροήν τῆς ἀδυναμίας τοῦ ὀφειλέτου (μισθωτοῦ), πρίν ἢ τελειωθῇ ἡ ὑπερημερία τοῦ δανειστοῦ (ἐργοδότου) (ἴδε σχετικῶς *Καποδίστριαν* ΕΕΔ 15, σελ. 1041 ἑπ., *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 381, σημ. 8 *Τούσην*, Ἐργατ. Δίκ. τόμ. Α', σελ. 165, καί Α.Π. 130]1952). Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, ἐκτός

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΠΑΘΟΝΤΟΣ

Θάνατος πλοιάρχου ἀτμοπλοίου ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας αὐτοῦ

Παροχή δικαιώματος ἀποζημιώσεως κατά τόν Νόμον 551 ἐπί ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐπερχομένου εἰς ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἐργασιῶν καί ἐπιχειρήσεων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς.—Ἔννοια βιαίου συμβάντος.—Ἐπενέργεια βιαία καί αἰφνιδία, ἔχουσα ἐξωτερικήν αἰτίαν καί οὐχί τόν ὀργανισμόν τοῦ θύματος, ὑπάρχοντος αἰτιώδους συνδέσμου μεταξύ τοῦ συμβάντος καί τοῦ ἐπελθόντος ἀτυχήματος.— Ἐπέλευσις ἀτυχήματος, θανάτου ἢ ψυχικῆς ἢ ἄλλης νόσου συνεπείᾳ ἐξωτερικοῦ αἰτίου.— Παθολογική προδιάθεσις τοῦ παθόντος.

Ἐμφανίζει ζωηρόν ἐνδιαφέρον ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ἀναιρέσασα τήν ὑπ' ἀριθ. 1985/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου, κατά τόν νόμον 551/1915 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

Ἔχει ἤδη νομολογηθῆ διά σειρᾶς ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι, διά νά ὑπάρξῃ ἐργατικόν ἀτύχημα κατά τήν ἔννοιαν τοῦ νόμου 551/1915 (διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ καί μετά τόν Ἀστικόν Κώδικα, Α. Π. 92/1958, εἰσηγητής Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 17, 243), ἀπαιτεῖται νά ἔλαβε χώραν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἡ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, καί νά ἐπῆλθεν ἐκ βιαίου συμβάντος, δηλαδή βιαίας καί αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, τουτέστι περιστατικοῦ ξένου πρός τήν ὀργανικήν σύστασιν τοῦ παθόντος, νά ὑπάρχῃ σύνδεσμος αἰτίου καί ἀποτελέσματος μεταξύ ἐργασίας καί βιαίου συμβάντος (Α. Π. 227/1958, εἰσηγητής *Ν. Χαρολάμπης*, ΕΕΔ 17, 526, Α. Π. 351/1958, εἰσηγητής *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 17, 633, ἴδε καί Σ. Ε. 712/1959, εἰσηγητής *Δ. Καρβελλᾶς*, ΕΕΔ 18, 530).

Οὔτε ἔχει νομικήν ἐπιρροήν καί ἡ νοσηρά κατάστασις, ἡ ὁποία ὑπῆρχε τυχόν προηγουμένως εἰς τόν παθόντα, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται, ὅτι δέν εἶναι αὐτή τό ἀποκλειστικόν αἴτιον, τό ὁποῖον ἐπέφερε τό ἀτύχημα, ἀλλά τό βίαιον συμβάν εἶχεν ἀποτέλεσμα νά ἐπιδεινώσῃ τήν πάθησιν, ἡ ὁποία προϋπῆρχεν (Α.Π 69/1937, ΕΕΝ δ' 438).

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως (θάνατος ἐκ συγκοπῆς καρδίας) τό ἀτύχημα προεκλήθη, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἐξ αἰφνιδίας ἐνεργείας (διάφορος ἡ περίπτωσις τῶν Α.Π. 388/1955, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 14, 759, καί Σ.Ε. 1370/1957, εἰσηγητής *Δ. Καλοδούκας*, ΕΕΔ 16, 815, καθ' ἃς δέν ὑπῆρχε τό βίαιον ἐξωτερικόν συμβάν, περί τῆς ἐννοίας τοῦ ὁποίου βλέπε *Γ. Ροϊλόν*, Περί ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου § 13, *Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατ. Ἀτυχημάτων §§

τοῦ ὅτι ἡ ὀφειλή ὑπό τῆς ἐναγομένης τοῦ καταβληθέντος ὑπ' αὐτῆς ποσοῦ τῶν 40.89 δραχμῶν ἐκρίθη ἤδη τελεσιδίκως διά τῆς ἀποδεκτῆς ὑπ' αὐτῆς γενομένης ὑπ' ἀριθ. 72/1958 ἀποφάσεως τοῦ ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου καί οἱοδήποτε ἐν προκειμένῳ ἀμφισβήτησις περί αὐτῆς εἶναι ἀπαράδεκτος, συνεπείᾳ τοῦ ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἐπικαλουμένου δεδικασμένου καί ἐντεῦθεν ἡ ἐναγομένη δέν κατέβαλεν ἀχρεωστήτως τό ἀνωτέρω ποσόν, ἀλλά εἰς ἐκπλήρωσιν νομίμου ὑποχρεώσεώς της καί συνεπῶς δέν ἐδικαιοῦτο νά παρακρατήσῃ ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος τῆς ἐνδίκου περιόδου ἀνάλογον ποσόν, ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁπωσδήποτε ἡ παρακράτησις ὑπ' αὐτῆς τοῦ ὅλου ὡς ἄνω ποσοῦ τῶν 6.258,50 δραχμῶν ἐκ τῶν συνεπείᾳ τῆς ὑπερημερίας της ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος τοῦ χρόνου τῆς ἀσθενείας του, ἐπί τῷ λόγῳ τῆς ἐντεῦθεν ἀδυναμίας του πρός παροχήν τῆς ἐργασίας του, μή βεβαιωθέντος ὅτι ἡ ἀσθένειά του ὠφείλετο εἰς ὑπαιτιότητά του, οὐδ' ἀλλωστε ἐπικαλεῖται τοιοῦτον τ[illegible] ἡ ἐναγομένη, εἶναι παράνομος καί συνεπῶς αὐτή ὀφείλει ἤδη εἰς τόν ἐνάγοντα τό ἀνωτέρω παρακρατηθέν ὑπ' αὐτῆς ποσόν. Κατ' ἐσφαλμένην δέ ἐφαρμογήν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καί ἐκτίμησιν τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψεν ἐξ ὁλοκλήρου, τήν ἐνδικον ἀγωγήν, ἤτοι καί διά τήν ἐπί τοῦ ὡς ἄνω παρακρατηθέντος ποσοῦ ἀπαίτησιν τοῦ ἐνάγοντος, δι' ὃ δέον ὅπως, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἀποφάσεως ταύτης κατά τόν μόνον ἐν μέρει βάσιμον λόγον τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, ἐπιδικασθῇ εἰς τόν ἐνάγοντα τό ἀνωτέρω ποσόν μετά τῶν νομίμων τόκων αὐτοῦ, δεκτῆς ἐν μέρει καθισταμένης τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς ὡς καί κατ' οὐσίαν βασίμου.

17, 105), ὑπῆρξε δε και αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ συμβάντος καὶ τοῦ ἐπελθόντος θανάτου (πρβλ. περὶ τῆς αἰτιώδους συναφείας *Κ. Τριανταφυλλοπούλου*, Ἔνοχ. ασλ. 184· *Λιτζερόπουλον*, ΕρμΑΚ Εἰσαγωγὴ ἄρθρ. 297 - 300, ἀριθ. 33 ἑπ., *Ζέπον*, Ἔνοχ. Γεν. 293 ἑπ.).

Οἱ ἐργάται θαλάσσης (ὡς ἡ περίπτωσις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως) ὑπάγονται εἰς τὴν προστασίαν τοῦ νόμου 551/1915 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων» (κωδικοποιητικὸν β.δ. 24 Ἰουλίου 1920) (ἴδε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἑλληνικὸν Ναυτεργατικὸν Δίκαιον, ἐκδ. 1960, σελ. 123).

Διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν ἀποζημιώσεων ἰσχύει ἤδη ἡ ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1957 ὑπουργικὴ ἀπόφασις (περὶ τῆς ὁποίας βλέπε κατωτέρω σελ. 336).

Ἀρείου Πάγου 72/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Φλῶρος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Χαριτόπουλος, Α. Φραγκούλης

Κατὰ τὰ ἄρθρον 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 551 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων» ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐπερχόμενον εἰς ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, παρέχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου. Βίαιον δὲ συμβάν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, εἶναι ἐπενέργεια βιαία καὶ αἰφνιδία, ἔχουσα ἐξωτερικὴν αἰτίαν καὶ οὐχὶ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ θύματος, ἐξ ἧς προσβάλλεται ἡ ἀκεραιότης ἢ ἡ ὑγεία ἐν γένει τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἤτοι ὁπόταν μεταξὺ τοῦ συμβάντος καὶ τοῦ ἐπελθόντος ἀτυχήματος ὑπάρχει αἰτιώδης σύνδεσμος. Τοιοῦτος δὲ δὲν ἐλλείπει καὶ ἐπὶ ἐπελεύσεως ἀτυχήματος, θανάτου ἢ ψυχικῆς ἢ ἄλλης νόσου, συνεπείᾳ ἐντόνου ψυχικοῦ κλονισμοῦ ἢ συγκινήσεως, προκληθείσης ἐξ ἐξωτερικοῦ αἰτίου, οἷον φόβου, ἀπειλῆς ἢ ἄλλου παρομοίου ἐξαιρετικοῦ γεγονότος, καὶ ἂν εἰς τὸ ἀτύχημα συνετέλεσε παθολογικὴ προδιάθεσις τοῦ παθόντος, εἰ μὴ ἀποδεικνύηται, ὅτι τὸ ἐπελθὸν ἀποτέλεσμα ἔχει ἀποκλειστικὴν αἰτίαν τὸν ὀργανισμὸν τοῦτον, ἀσχέτως πρὸς ἐξωτερικὸν αἴτιον. Συνδεόμενον δὲ τοιοῦτο συμβὰν ἐν σχέσει αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος πρὸς τὴν ἐργασίαν πληροῖ τοὺς ὅρους τοῦ κατὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω διάταξιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Αἱ ἀναιρεσείουσαι ἐκθέτουσιν ἐν τῇ ἀγωγῇ αὐτῶν, ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη, καθ' ἃ καὶ δι' αὐτῆς γίνεται δεκτόν, ὅτι ὁ παθὼν σύζυγος καὶ πατὴρ αὐτῶν εἰργάζετο ὡς πλοίαρχος τοῦ ἀνήκοντος κατὰ κυριότητα καὶ ἐκμετάλλευσιν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, ἀσκοῦσαν ἐπιχείρησιν μεταφορᾶς διὰ θαλάσσης, πλοίου «Καραϊσκάκης» καὶ καὶ ὅτι τὴν 11ην Νοεμβρίου 1956, ὅτε τὸ πλοῖον τοῦτο κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Χίου, ὁ παθών, ἐπιβλέπων εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν τοῦ πλοίου, συνίστησεν εἰς ἐπιβάτην, ἐξελθόντα τοῦ πλοίου, ὅπως ἐξαγάγῃ ἐκ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλοίου φορτωμένου αὐτοκινήτου του τὰς ἀποσκευάς, ἵνα τὸ βάρος μὴ ὑπερβαίνῃ τὴν ἀνυψωτικὴν δύναμιν τοῦ βαρούλκου, ὅτι ὅμως ὁ ἐπιβάτης οὗτος ἠρνήθη νὰ συμμορφωθῇ, ἐκμανεὶς κατὰ τοῦ παθόντος πλοιάρχου καὶ κατευθυνθεὶς πρὸς τὴν γέφυραν, ἔνθα οὗτος εὑρίσκετο, μετὰ προφανοῦς ἐπιθετικῆς διαθέσεως κατ' αὐτοῦ, ὡς καὶ ὕβρεων καὶ ἀπειλῶν «δὲν εἶσαι τίποτε ρέ, ἐγὼ εἶμαι λοχαγὸς καὶ θὰ δῇς τί θὰ σοῦ κάνω ρὲ» κλπ., ὅτι, συνεπείᾳ τῶν βιαίων τούτων ἐκδηλώσεων τοῦ ὡς ἄνω ἐπιβάτου, ὁ σύζυγος καὶ πατὴρ αὐτῶν ὑπέστη ἰσχυρὸν ψυχικὸν κλονισμὸν καὶ ἔκτακτον καὶ ἀσυνήθη νευρικὴν ταραχήν καὶ, ἐν ᾧ χρόνῳ ἔδιδεν ἐντολὴν εἰς τὸν παρευρισκόμενον λογιστὴν νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς, κατελήφθη ὑπὸ σκοτοδίνης καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γεφύρας ὑπτίως, μετ' ὀλίγα δὲ λεπτὰ ἀπεβίωσεν.

Τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ἀληθῆ ἀποδεικνυόμενα, συνιστῶσιν ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἀφοῦ καὶ ἡ ἐκτεθεῖσα ἐνέργεια τοῦ ἐπιβάτου, γεγονὸς αἰφνίδιον καὶ ἔκτακτον, ἔχει ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὴν ἐργασίαν τοῦ παθόντος, ἀσχέτως τῆς ὁποίας δὲν ἤθελε λάβει χώραν καὶ αἰτιώδης σύνδεσμος, ὡς ἐκτίθενται τὰ περιστατικά, ὑφίσταται μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπελθόντος θανάτου. Ἀντιθέτως δὲ ἀποφανθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν ταύτην, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τὰ ἐκτεθέντα περιστατικὰ καὶ δὴ ἁπλαὶ ἀπειλαὶ καὶ ὕβρεις τρίτων προσώπων δὲν ἀποτελοῦσιν ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος, διότι αὗται δὲν εἶναι ἱκαναί, ὡς αἴτιον ἐκ τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν συνήθη τῶν πραγμάτων πορείαν προερχόμενον, νὰ ἐπιφέρωσι θάνατον ἢ ἀνικανότητα, ψευδῶς ἠρμήνευσε τὴν ὡς ἀνωτέρω οὐσιαστικοῦ νόμου διάταξιν, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως.

ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Βάσις ὑπολογισμοῦ ἐτησίου μισθοῦ εἰς περιπτώσεις ἐργασίας μὴ διαρκοῦς

Ἐξουσιοδότησις Νόμου 1224]1944 δι' ἀναπροσαρμογὴν ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ Ὑπουργῶν τῶν κατωτάτων καὶ ἀνωτάτων ὁρίων ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἄνευ περιορισμοῦ τινος καὶ ἑπομένως καὶ ἄνευ διακρίσεως ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἀτυχήματος προκληθεῖσαν ὁλικὴν ἢ μερικὴν διαρκῆ ἀνικανότητα καὶ τὴν δι' ἑκάστην τῶν περιπτώσεων τούτων ἀποζημίωσιν.—Ἔγκυρος ἡ δυνάμει τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθεῖσα σχετικὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις.—Περίπτωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπὶ μὴ διαρκοῦς ἐργασίας καὶ ὑπολογισμὸς ἐτησίου μισθοῦ.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 556/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Σερρῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς Σ. *Πετρίδης*, ΕΕΔ 19, 282).

Ὑπεστηρίχθη ἐν τῷ σχετικῷ λόγῳ ἀναιρέσεως, ὅτι ἡ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 1224/1944 (ἄρθρον 7) ἐκδοθεῖσα καὶ ἰσχύουσα ἤδη ὑπ' ἀριθ. 38904 7594/1957 ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἐκ τοῦ β. δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεων τῶν παθόντων ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ἐκτὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἀνωτέρω νόμου κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἔννοιαν.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνεθέτως ἔκρινε τὴν ὑπουργικὴν αὐτὴν ἀπόφασιν ἰσχυράν, ὡς καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου (βλέπε καὶ συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 282).

Ἀρείου Πάγου 84/1960. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Λευκάκης, Λ. Πατρινός

Ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38904]1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Συγκοινωνίας, Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας γενομένη ἐνιαίως ἀναπροσαρμογὴ τῆς λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὀφειλομένης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως εἰς δραχ. 22.000 κατὰ κατώτατον καὶ δραχ. 30.000 κατ' ἀνώτατον ὅριον δὲν ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1224]1944 δοθείσης εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τούτους ἐξουσιοδοτήσεως, ὅπως, ἐν ὄψει τῶν ἑκάστοτε κρατουσῶν πραγματικῶν καὶ οἰκονομικῶν συνθηκῶν, ἀναπροσαρμόζωσιν ἄνευ περιορισμοῦ τινος τὰ κατώτατα καὶ ἀνώτατα ὅρια τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, καὶ ἄνευ ἑπομένως τῆς διακρίσεως ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἀτυχήματος προκληθεῖσαν ὁλικὴν ἢ μερικὴν διαρκῆ ἀνικανότητα καὶ τὴν δι' ἑκάστην τῶν περιπτώσεων τούτων ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, ἣν ποιεῖται τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4705]1930, ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 5241]1935. Τοῦτο εἶπαν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπέρριψαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὴν διὰ τῆς ἐφέσεως τῶν ἀναιρεσειόντων ἀποδοθεῖσαν εἰς τὴν ἐκκληθεῖσαν ἀπόφασιν αἰτίασιν, ὅτι ἐσφαλμένως ἐκρίθη παρ' αὐτῆς ὡς ἰσχυρὰ ἡ διαληφθεῖσα ὑπουργικὴ ἀπόφασις, καίτοι καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 1224]1944 δοθείσης εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθεῖσα, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ β. δ. τῆς 24ης Ἰουλίου 1920 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων» πρὸς καθορισμὸν τῆς κατὰ τὸ διάταγμα τοῦτο ἀποζημιώσεως τὸ μὲν ἔτος λογίζεται πλήρες, ὁ δὲ ἐτήσιος μισθός, προκειμένου περὶ ἐργασίας μὴ διαρκοῦς, ὡς παρεχομένης εἰς ἐπιχειρήσεις συνήθως ἀργούσας ἐπὶ ὡρισμένον διάστημα τοῦ ἔτους, ὑπολογίζεται τὸ μὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντιμισθίας τῆς ληφθείσης ὑπὸ τοῦ παθόντος κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει, ἐν ᾗ ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα, τὸ δ' ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματοποιηθεισῶν παρ' αὐτοῦ λοιπῶν ἀπολαβῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του κατὰ τὸ ὑπολειπόμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου χρονικὸν διάστημα, ἀνεξαρτήτως ἂν ἡ ἐργασία αὕτη παρεσχέθη ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ ἀλλοδαπῇ, ταῦ νόμου οὐδεμίαν διάκρισιν ποιουμένου. Ὑπολογίσαν ὅθεν τὸ αὐτὸ Πρωτοδικεῖον πρὸς καθορισμὸν τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως, ἐκτὸς τῆς ἀντιμισθίας τῆς ληφθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἐπταήμερον πρὸ τοῦ ἀτυχήματος διάστημα τῆς ἐργασίας του παρὰ τῇ θεριστικῇ καὶ ἀλωνιστικῇ ἐπιχειρήσει τῶν ἀναιρεσειόντων, καὶ τὰς ἀπολαβὰς τὰς ληφθείσας παρ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἐντὸς τοῦ δωδεκαμήνου πρὸ τοῦ ἀτυχήματος ἐμπίπτον ὀκτάμηνον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ εἰργάσθη ὡς ἀνθρακωρύχος εἰς τὸ Βέλγιον, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς τοῦ προσθέτου δικογράφου λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΑΡΟΧΑΙ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΔΙ' ΕΟΡΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑ

Κήρυξις ὡς πρὸς αὐτὰς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου προσωρινῶς ἐκτελεστῆς

Ἀξίωσις μισθοῦ καὶ παροχῆς δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων.—Κήρυξις ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ὑποχρεωτικῶς προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως δι' ἀξίωσιν μόνον μισθοῦ, τῆς παροχῆς δι' ἑορτὰς μὴ ἀποτελούσης μισθόν, ἀλλ' ἐκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς α' περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 186α Πολιτ. Δικονομίας (τροποποιήσεως ἀ. ν. 2407/1940), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τῆς δευτέρας περιόδου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, τὸ Δικαστήριον, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ νικῶντος διαδίκου, ὑποχρεοῦται νὰ κηρύξῃ τὴν ἀπόφασιν προσωρινῶς ἐκτελεστὴν ἐπὶ ἀπαιτήσεων ἐκ καθυστερουμένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διὰ τὸ μετὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ τριμηνον πρὸ τούτου χρονικὸν διάστημα.

Ἐπὶ ἀπαιτήσεως ἐκ καθυστερουμένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἀναγομένης εἰς χρόνον προγενέστερον τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀγωγῆς τριμήνου, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς τετάρτης περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 180 καὶ τῆς τρίτης περιόδου τοῦ ἄρθρου 186α Πολιτ. Δικονομίας, ἡ κήρυξις προσωρινῶς ἐκτελεστὴς ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, μετ' ἔρευναν τῆς συνδρομῆς ἢ οὐ ἐξαιρετικῶν λόγων, εἶναι δυνητική, ἐπαφιεμένη εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου (βλέπε ἀντὶ πάσης ἄλλης τὴν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6501/1956, Πρωτοδίκης *Ε. Καραμαγκιώλης*, ΕΕΔ 15, 1309, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ἐζητήθησαν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐπεδικάσθησαν εἰς αὐτὸν δραχμαὶ 4.000, ἤτοι 1.000 δι' ὑπόλοιπον μισθοῦ καὶ 3.000 διὰ δῶρον Χριστουγέννων 1959, ἀναγόμεναι εἰς χρόνον, καθ' ὃν κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν (ἄρθρον 186α Πολ. Δικ.) ἦτο ὑποχρωτικὴ διὰ τὸ Δικαστήριον ἡ κήρυξις τῆς ἀποφάσεως ἐκτελεστῆς.

Ἐν τούτοις ἡ ἀπόφασις ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων δὲν ἀποτελεῖ μισθόν, ἀλλ' ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, δὲν κηρύσσει ὡς πρὸς τοῦτο τὴν ἀπόφασιν ὑποχρεωτικῶς προσωρινῶς ἐκτελεστήν.

Πρόκειται, ὁμολογουμένως, περὶ ἑνὸς ἐκ τῶν περιέργων ἐν τῇ νομολογίᾳ. Νὰ ἐπιδικάζωνται τὰ λεγόμενα αὐτὰ «δῶρα» ὡς μισθὸς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 656 Α. Κ. ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου (ἴδετε τὴν Α. Π. 354/1955, εἰσηγητὴς *Ν. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 14, 697, Α. Π. 128/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 363), νὰ συνυφηφίζωνται ὡς μισθὸς κατ' ἄρθρον 664 Α. Κ. πρὸς ἀνταπαίτησιν τοῦ ἐργοδότου (Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 16133/1956, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 18, 261), νὰ παραγράφωνται ὡς μισθὸς κατ' ἄρθρον 250 Α. Κ. (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4880/1957, εἰσηγητὴς *Α. Ἀλεξανδρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 611 καὶ ἄλλαι), νὰ ὑποκεινται ὡς ἀποδοχαὶ εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰ εἰσφορὰς (Α. Π. 697/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1188), καὶ νὰ μὴ ἀποτελοῦν μισθὸν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 186α Πολιτ. Δικονομίας.

Ἡ ἀπόφασις ἐπικαλεῖται τὴν Α. Π. 61/1958 (ΕΕΔ 17, 234) (ὁμοία καὶ ἡ νεωτέρα Α. Π. 402/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 18, 1185).

Ἀλλ' αἱ ἀποφάσεις αὗται (ἀνεξαρτήτως τῆς ὀρθότητος τῆς δοθείσης ὑπ' αὐτῶν λύσεως, ἐπικριθείσης ὁμοθύμως ὑπὸ τῆς θεωρίας), εἶχον νὰ κρίνουν, ἂν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπολογίζωνται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112.

Χρέος ἔχει ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ νομολογία νὰ κινῆται ἐντὸς τῆς παραδεδεγμένης ἐν τῷ Δικαίῳ ὁρολογίας. Ὁ μισθωτὸς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαιοῦται τοῦ μισθοῦ, ὡς ἀνταλλάγματος διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας, πᾶν δὲ ὅ,τι δίδεται εἰς αὐτὸν δυνάμει νομοθετικοῦ ὁρισμοῦ δὲν δύναται νὰ ἀπομακρυνθῇ τούτου, οἱονδήποτε ἀντιεπιστημονικὸν ὅρον καὶ ἂν (ἐπικολαίως) χρησιμοποιήσῃ ὁ Νομοθέτης, ὡς ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἀ. ν. 1777/1951 περὶ δώρων μισθωτῶν, ὁμιλοῦντος περὶ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (ἴδε ὅμως νόμον 2855/1954, ΕΕΔ 13, 672, ὁμιλοῦντα, ὀρθῶς, περὶ προσθέτων ἀποδοχῶν).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, 965/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Κουσουλὸς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Μαυρίδης, Β. Κωνσταντόπουλος

Δέον ὅπως κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ παροῦσα κατ' ἄρθρον 186α Πολ. Δικονομίας διὰ τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 1.000 καὶ κατ' ἄρθρον 186 διὰ τὰς λοιπάς (τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων μὴ ἀποτελοῦντος μισθόν, ἀλλ' ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν Α.Π. 61/1958, ΕΕΔ 17, 234).(*)

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Βλέπε ὅμως κατωτέρω τὴν Α. Π. 110/1960.

ΜΙΣΘΩΣΙΣ ΕΡΓΟΥ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΕΡΓΟΥ

Περίπτωσις λογιστοῦ ἐργασθέντος διὰ τὴν τακτοποίησιν λογιστικῶν βιβλίων

Προϋπόθεσις τῆς κατ' ἄρθρον 648 Ἀστικοῦ Κώδικος μισθώσεως ἐργασίας ἡ ἀνταλλαγὴ παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἔναντι μισθοῦ δι' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον ὑπὸ τὸ κριτήριον γνώρισμα τῆς προσωπικῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐξαρτήσεως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του.—Ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου ἡ ἐκτέλεσις ὡρισμένου ἔργου ἔναντι ἀμοιβῆς.—Χαρακτηρισμὸς ὡς μισθώσεων ἔργου τῶν συμβάσεων λογιστοῦ διὰ τὴν τακτοποίησιν λογιστικῶν βιβλίων.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐρευνᾶται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξε σύμβασις λογιστοῦ διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων οἰκοδομικοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ, προκειμένης ἀξιώσεως τοῦ ἐργασθέντος ἐξ ἐργατικῶν νόμων, προέκυψε θέμα χαρακτηρισμοῦ τῶν συμβάσεων τούτων, δοθέντος ὅτι αἱ ἀξιώσεις του ἔπρεπε νὰ στηρίζωνται εἰς συμβάσεις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης μόνον ἐργασίας.

Ἡ ἀπόφασις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γνωστῶν κριτηρίων περὶ διακρίσεως τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ τῆς μισθώσεως ἔργου (ἐργολαβίας) (περὶ αὐτῆς βλέπε ἐκ τῶν νεωτέρων τὰς Α.Π. 12/1959, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 187, Α.Π. 579/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 17, 794, *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 425 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 648, ἀριθ. 93), κατέληξεν εἰς τὴν κρίσιν ὅτι ἐπροκειτο περὶ συμβάσεων μισθώσεως ἔργου (πρβλ. διὰ λογιστὰς καὶ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4835/1949, Πρωτοδίκης *Ε. Μαλλιάρας*, ΕΕΔ 9, 405, περιπτώσεως τῆς ὁποίας ἦτο ὡς ἡ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου μισθώσεως ἔργου, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15475/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 15, 1341, Πρωτοδίκου Πειραιῶς 892/1956, Πρωτοδίκης *Α. Τούσης*, ΕΕΔ 16, 253, περιπτώσεως τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν συμβάσεις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, διότι ἀπεδείχθη, ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι ἐτέλουν ὑπὸ τὸ κριτήριον γνώρισμα τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, τὴν ἐξάρτησιν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου).

Ἡ διάκρισις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου ἀναγκαιοῖ ἀπολύτως, διότι ἐφ' ἑκάστης τούτων ἐφαρμόζονται ἴδιοι κανόνες.

Διὰ τὰς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου κατ' ἄρθρ. 681 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ μὲν ἐργολάβος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συμφωνηθέντος ἔργου, ὁ δὲ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἀμοιβήν, ἐνῷ διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀναλαμβάνει τις νὰ προσφέρῃ τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον (ἄρθρ. 648 Α.Κ.).

Ἀκριβῶς δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 648 ἐτέθη τὸ στοιχεῖον τοῦ χρόνου διὰ τὴν διάκρισιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς ἐργολαβίας εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ μισθὸς ὁρίζεται κατὰ τεμάχιον ἢ κατ' ἀποκοπήν (βλέπε *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις Προσχεδίου Ἐνοχικοῦ Κώδικος, ΕΕΔ 9, 470, *Γ. Σιμωνέτον*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 338, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 648, ἀριθ. 91 ἑπ.), ἀσχέτως τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκπληρώσῃ δι' αὐτῆς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον.

Οἱ ἐργατικοὶ νόμοι, τέλος, ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ δὲν ἀναφέρονται εἰς συμβάσεις μισθώσεως ἔργου (βλέπε ἐπὶ τοῦ θέματος *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδ. ὑπ' ἄρθρ. 648, *Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Μεταξὺ τῶν μὴ ἐφαρμοστέων νόμων εἶναι καὶ ὁ νόμος Γ'ΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν.

Ἀκόμη καὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν ἀπαιτεῖται νὰ μὴ ὑπάρχῃ σύμβασις ἔργου (βλέπε Σ.Ε. 1800/1957, εἰσηγητὴς *Α. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 40, Σ.Ε. 2187/1957, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιροπινᾶς*, ΕΕΔ 17, 376).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10892/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Εὐκλείδης, Ι. Σιμόπουλος

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 648 τοῦ Α.Κ. μίσθωσις ἐργασίας ὡς προϋπόθεσιν ἔχει τὴν ἀνταλλαγὴν

παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐναντι μισθοῦ δι' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον ὑπὸ τὸ κριτήριον τοῦ ἄρθρου 652 αὐτοῦ γνώρισμα τῆς προσωπικῆς του μισθωτοῦ ἐξαρτήσεως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του, ὄντος ὑποχρέου ὅπως κατ' αὐτὴν συμμορφοῦται πρὸς τούς κατά τὴν σύμβασιν ἐπιβαλλομένους αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του ὅρους. Ἐξ ἑτέρου ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου, διεπομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 681 τοῦ Α.Κ., δέν εἶναι ἁπλῶς ἡ παροχή ἐργασίας καθ' ἑαυτήν δι' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον, ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις ὡρισμένου ἔργου, τουτέστιν ἡ πραγματοποίησις ὡρισμένου ἀποτελέσματος ἐναντι συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς, τῆς ἐπελεύσεως τούτου ἐπαγομένης αὐτοδικαίως τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως (πρβλ. *Κανκάν*, Ἐναχκόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 648, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπὸ τὸ αὐτὸ ἄρθρον § 34 καὶ ἐπόμ., Α.Π. 578]1958, 705]1954 καὶ 470]1954, ΕΕΔ 17 καὶ 13, 1285 καὶ 770).

Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦνται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐναγόμενος καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος οἰκοδομικὸς συνεταιρισμός διὰ συμβάσεως καταρτισθείσης κατ' Αὔγουστον 1956 μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀνέθηκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐνημέρωσιν καὶ τήρησιν τῶν λογιστικῶν του βιβλίων διὰ τῆς καταχωρήσεως ἐν αὐτῷ πασῶν τῶν ἐγγραφῶν τῶν σχετιζομένων πρὸς τὰς πραγματοποιηθείσας ὑπ' αὐτοῦ συναλλαγάς κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1955 μέχρι 31.10.1956 χρονικὸν διάστημα, ἀντὶ ἀμοιβῆς ἐφ' ἅπαξ καθορισθείσης εἰς δραχμὰς 10.000. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης ὁ ἐκκαλῶν ἀπὸ τῆς καταρτίσεώς της καὶ μέχρι τῆς 31.10.1956 ἀπησχολεῖτο εἰς τὴν ἐνημέρωσιν τῶν βιβλίων τούτων, εἴτε ἐν τοῖς ἐντεῦθεν γραφείοις αὐτοῦ, εἴτε ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ ἰδίου (τοῦ ἐκκαλοῦντος) ἐκμεταλλευομένῳ ἐνταῦθα καταστήματι ἐμπορίας ἑτοίμων ἐνδυμάτων καὶ καθ' οἱασδήποτε ἐβούλετο ἡμέρας καὶ ὥρας, μὴ ὑπερβαινούσας ἐν τῷ συνόλῳ των τὰς εἴκοσι πέντε ὥρας καθ' ἑκάστον μῆνα. Ἐν τῇ τοιαύτῃ δὲ ἐργασίᾳ του οὗτος δὲν ἐξηρτᾶτο προσωπικῶς ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του, ἀτε μὴ ὑποχρεούμενος ὅπως συμμορφοῦται πρὸς τὰς εἰδικωτέρας ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας τῶν ἐκπροσωπούντων αὐτόν, οἵτινες οὔτε τὸν καθωδήγουν, οὔτε τὸν ἐπέβλεπον ἐν τῇ ἐκτελέσει των, δεδομένου ὅτι τὰ διάδικα μέρη δὲν ἀπέβλεψαν εἰς τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐκκαλοῦντος παροχὴν τῆς ἐργασίας του καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' εἰς τὸ ἐκ ταύτης προελθὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐνημερώσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τῆς εἰς αὐτὸν καταχωρήσεως τῶν ἐγγραφῶν τῶν σχετιζομένων πρὸς τὰς συναλλαγάς, τὰς πραγματοποιηθείσας ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1955 μέχρι 31.10.1956 χρονικὸν διάστημα ὡς προϊὸν ἀνεξαρτήτου ἀπασχολήσεώς του ὡς ἐλευθέρου ἐπαγγελματίου λογιστοῦ. Περαιτέρω βεβαιοῦται, ὅτι, περατωθέντος τὴν 31.10.1956 ἐκ μέρους τοῦ ἐκκαλοῦντος τοῦ εἰς αὐτὸν κατὰ τὰ ἄνω ἀνατεθέντος ἔργου τηρήσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων τοῦ ἐφεσιβλήτου συνεταιρισμοῦ, οὗτος τὴν 1.11.1956 προῆλθεν εἰς δευτέραν μετ' αὐτοῦ σύμβασιν, δι' ἧς καὶ αὖθις τῷ ἀνέθηκε τὴν ἐνημέρωσιν τῶν αὐτῶν βιβλίων διὰ τῆς διενεργείας εἰς αὐτὰ τῶν ἐγγραφῶν τῶν σχετιζομένων μὲ τὰς συναλλαγάς, ὡς ἔμελλε νὰ πραγματοποιήσῃ κατὰ τὸ ἀπὸ 1.11.1956 μέχρι 31.10.1957 χρονικὸν διάστημα ἀντὶ ἀμοιβῆς, προσδιορισθείσης εἰς δραχμὰς 8.000 καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω ὅρους, τουτέστιν ὁ ἐκκαλῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἔργου τούτου, συντελουμένη εἰς τόπον καὶ χρόνον ἐλευθέρως ὑπ' αὐτοῦ προσδιοριζόμενον, δὲν θὰ ὑπέκειτο εἰς τὰς εἰδικωτέρας ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας τῶν ἐκπροσωπούντων τὸν ἐφεσίβλητον συνεταιρισμόν, οἵτινες δὲν θὰ καθωδήγουν, οὔτε θὰ ἐπέβλεπον αὐτὸν ἐν τῇ τοιαύτῃ ἀπασχολήσει του, δεδομένου ὅτι καὶ ἐν τῇ συμβάσει ταύτῃ τὰ διάδικα μέρη δὲν ἀπέβλεψαν εἰς τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐκκαλοῦντος παροχὴν τῆς ἐργασίας του καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' εἰς τὸ ἐκ ταύτης ἀναύπτον ἀποτέλεσμα τῆς ἐνημερώσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων ὡς προϊὸν ἀνεξαρτήτου ἐργασίας του. Ὑπὸ τὰ τοιαῦτα πραγματικὰ δεδομένα ἀμφότεραι αἱ ὡς ἄνω συμβάσεις φέρουσιν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 681 τοῦ Α.Κ. ἀξιούμενα στοιχεῖα διὰ τὴν εἰς αὐτὰς ἐπιπρόσθετον τοῦ χαρακτῆρος τῶν συμβάσεων μισθώσεως ἔργου καὶ οὐχί, ὡς ἀβασίμως ὁ ἐκκαλῶν ἐπικαλεῖται, τῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀτε ἐλλείποντος ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τοῦ διὰ τὴν συγκρότησιν αὐτῆς ἀπαραιτήτου κατὰ τὸ ἄρθρον 648 τοῦ Α.Κ. στοιχείου τῆς ἐν τῇ ἀπασχολήσει του προσωπικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἀπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου συνεταιρισμοῦ, οὗ ἕνεκεν ἡ ἐπὶ ἀνυπάρκτου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐρειδομένη καὶ διώκουσα τὴν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐπιδίκασιν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 648 καὶ 653 τοῦ Α.Κ., ὀφειλομένου ὑπολοίπου ἐκ δεδουλευμένων μισθῶν του ἀπὸ 1.6.1955 μέχρι 31.10.1957 χρόνου, ὡς καὶ τῶν δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τῶν παρεμπιπτόντων εἰς τὸ ἐν λόγῳ διάστημα, ἀπορριπτέα ἀποβαίνει ὡς ἀβάσιμος. Οὕτω δὲ κρίνασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν ταύτην ἐπ' οὐδενὶ ἐσφάλη, ἀπορριπτέος δὲ ἀποβαίνει ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων μοναδικὸς λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, αὕτη δὲ ἐν τῷ συνόλῳ της.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Άσκησις αύτοῦ κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἀξιώσεις μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 57 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ μὴ ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.—Ἔννοια ἄρθρου 57 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Δικαίωμα κατ' ἀρχὴν τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς ἀποδοχὴν προσφερομένης ὑπὸ μισθωτοῦ ἐργασίας, ἐκτὸς περιπτώσεων.—Ὑπαγωγὴ καὶ τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἐκδίκασις ἀξιώσεων ἐκ τοῦ ἄρθρου 57 Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Ἔλλειψις καταχρήσεως ἐν τῇ ἀσκήσει δικαιώματος ἐργοδότου πρὸς μὴ ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ ἕνεκεν τῆς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ.—Μὴ ἀναγκαία πραγματικὴ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ μετὰ δήλωσιν ἐργοδότου περὶ μὴ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν του.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» (ΕΕΔ 10, 582) ἡ συνδικαλιστικὴ δρᾶσις τῶν ἐκ τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένων συνδικαλιστικῶν στελεχῶν (προέδρου καὶ γενικοῦ γραμματέως ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων) δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἀπαλλάσσει τοῦτον τῆς ὑποχρεώσεώς του πρὸς ἐργασίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν κεκανονισμένων ὡρίων.

Ἐξ ἄλλου καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 98 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαιώματος ὀργανώσεως καὶ συλλογικῆς διαπραγματεύσεως» (ἔχει κατατεθῇ τελευταίως εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς κύρωσιν καὶ παρ' ἡμῖν) οἱ ἐργαζόμενοι δέον νὰ ἀπολαύουν καταλλήλου προστασίας κατὰ πάσης πράξεως διακρίσεως, δυναμένη νὰ θίξῃ τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν ὡς πρὸς τὴν ἀπασχόλησιν, ἡ τοιαύτη δὲ προστασία δέον ἰδίᾳ νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς πράξεις, αἵτινες σκοποῦν:

α) Νὰ ἐξαρτοῦν τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τοῦ ὅρου τῆς μὴ ἐγγραφῆς του εἰς συνδικάτον ἢ τῆς ἀποχωρήσεως τούτου ἐκ συνδικάτου.

β) Νὰ ἀπολύουν ἐργαζόμενον ἢ νὰ ζημιώνουν αὐτὸν δι' οἱασδήποτε ἄλλων μέσων λόγῳ ἐγγραφῆς του εἰς τὸ συνδικάτον ἢ συμμετοχῆς του εἰς συνδικαλιστικὰς ἐνεργείας ἐκτὸς τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἢ τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ κατὰ τὰς ὥρας ἐργασίας.

Ἀλλὰ προϋποτίθεται βεβαίως ὅτι ἡ συνδικαλιστικὴ δρᾶσις τοῦ μισθωτοῦ θὰ ἀσκῆται ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου (ἴδε καὶ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1803/1951, ἔνθ' ἀνωτ., κατὰ τὸ ὁποῖον ὡς σπουδαῖος λόγος ἀπολύσεως τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους δὲν δύναται ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ θεωρηθῇ ἡ συνδικαλιστικὴ δρᾶσις τοῦ μισθωτοῦ, ἰδίᾳ ἐφ' ὅσον αὕτη ἀσκεῖται ἔξω τοῦ τόπου ἐργασίας καὶ ἐν γένει ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου) (πρβλ. καὶ 2/1953 ἀπόφ. Ἐπιτροπῆς ἀ. ν. 1803/1951, ΕΕΔ 13, 75).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἐνδιαφερούσης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου, ὁ μισθωτὸς (συνδικαλιστικὸν στέλεχος τοῦ ἀ.ν. 1803/1951), ἀρνουμένου τοῦ ἐργοδότου του πρὸς ἀπασχόλησιν αὐτοῦ, ἐπεκαλέσθη τὴν προστασίαν τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ.

Καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅμως ὅτι ὁ μισθωτὸς ἔχει δικαίωμα ἀπασχολήσεως (περὶ τοῦ ὁποίου βλέπε τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου παραπομπάς, ἔτι δὲ καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 237 ἑπ.) ἀντιστοίχως ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπασχόλησιν δὲν ὑφίσταται, ὅταν ὑπάρχουν λόγοι, οἱ ὁποῖοι ἀφοροῦν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ὅταν (κατὰ *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ.) ἡ παρουσία του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας εἶναι ἐπικίνδυνος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἢ εἶναι οὗτος ὑποπτος ἀξιοποίνων πράξεων.

(Ἡ ἐπικαλουμένη ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Α.Π. 178/1959, ΕΕΔ 18, 419, ἀσχολεῖται μὲ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου ἐν μὴ ἀποδοχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1879/1934 ἐθεώρησεν, ὅτι ἀποτελεῖ ἠθικὴν μείωσιν καὶ συνεπῶς μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920 ἡ ἀποστέρησις πάσης δικαιοδοσίας ἀνωτέρου ταμπεζιτικοῦ ὑπαλλήλου, ὥστε οὐσιαστικῶς νὰ παραμένῃ ἀργόμισθος).

Ὡς πρὸς τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ τελευταίου βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 246 ἑπ., ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 184/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Παπαγεωργίου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Παπαοικονόμου, Γ. Ἀνδρονικίδης

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 57 § 1α τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος «ὁ προσβαλλόμενος παρανόμως εἰς τὴν προσωπικότητα αὐτοῦ δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἄρσιν τῆς προσβολῆς, ἔτι δὲ τὴν παράλειψιν αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι». Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἀναγνωρίζεται ἐν γενικὸν δικαίωμα τοῦ προσώπου ἐπὶ τῆς ἰδίας προσωπικότη-

τος, ἧς οὕτω αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὴν σωματικήν, ψυχικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀτομικότητα ἐκφάνσεις (πνευματικὴ ἢ σωματικὴ ἐργασία, ἐλευθερία, σωματικὴ ἀκεραιότης, ὑγεία, ζωή, τιμή, ἰδία τοῦ προσώπου εἰκών, ἀπόρρητος περιοχὴ τῆς προσωπικότητος, διακριτικὸν ὄνομα κλπ., γενικῶς προστατεύονται, ἀνεξαρτήτως τῆς δι' εἰδικῶν ποινικῶν, ἀστυνομικῶν ἢ ἀστικῶν διατάξεων προστασίας των ἢ μή (*Μπαλή*, Γεν. Ἀρχαί, ἐκδ. ΣΤ' § 24.σελ. 77, 78, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρα 57 - 60, ἀριθ. 40, 41). Προϋποθέσεις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως εἶναι α) ἡ προσβολὴ τῆς προσωπικότητός τινος καὶ β) τὸ παράνομον τῆς προσβολῆς της. Καὶ προσβολὴ μὲν τῆς προσωπικότητος ἐπέρχεται ἐξ οἱασδήποτε πράξεως τρίτου προσώπου, δυσμενῶς διαταρασσούσης τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπενεργείας της ὑφισταμένην ὡς πρὸς τὰς διαφόρους ἐκφάνσεις αὐτῆς, κατάστασιν τῆς προσωπικότητος. Ὡς πρὸς τὸ παράνομον τῆς προσβολῆς τοῦτο σαφῶς μὲν ὑφίσταται, ὁσάκις τὸ Δίκαιον ρητῶς ἀπαγορεύει (ἀμέσως ἢ ἐμμέσως διὰ τῆς ἐπιβολῆς ἀντιθέτου ὑποχρεώσεως) τὴν προσβάλλουσαν τὴν προσωπικότητα πρᾶξιν, δὲν συντρέχει δὲ εἰς ὅς περιπτώσεις παρέχεται ἐκ τοῦ νόμου δικαίωμα προσβολῆς ὡρισμένων ἐκδηλώσεων τῆς προσωπικότητος. Εἰς πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν ἡ συνδρομὴ ἢ μὴ τοῦ στοιχείου τοῦ παρανόμου τῆς προσβολῆς θὰ κριθῇ μὲ βάσιν τὴν ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως ἀποδιδομένην μείζονα ἢ ἐλάσσονα σημασίαν εἰς ἑκάτερον τῶν ἐν συγκρούσει δικαιωμάτων, ἐξ ὧν θὰ κατισχύσῃ τὸ σημαντικώτερον καὶ μόνον ἂν τοιοῦτον εἶναι τὸ τοῦ προσβάλλοντος τὴν προσωπικότητα ἡ προσβολὴ δὲν εἶναι παράνομος (ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 57, ἀριθ. 3, 4). Ἐξ ἄλλου, ὡς ἐπὶ πάσης ἐνοχῆς καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶς συμβάσεως, οὕτω καὶ ἐπὶ μισθώσεως ἐργασίας ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ —δυνατοῦ ἀποδοχὴ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ— ὀφειλέτου προσφερομένης παροχῆς (ἐργασίας), συνιστᾷ, κατ' ἀρχήν, δικαίωμα καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσιν, ὅπερ δύναται οὗτος (μισθωτής) νὰ μὴ ἀσκήσῃ, καταβάλλων τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀντιπαροχὴν (μισθόν) (ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656 ἀριθ. 27, *Καποδίστριας*, ἐν Α.Ι.Δ., τόμ. 10ος, σελ. 717). Ὑποχρέωσις ἀποδοχῆς τῆς προσφερομένης ἐργασίας ὑφίσταται, κατ' ἐξαίρεσιν, διὰ τὸν μισθωτήν, ὡς παρεπομένη, ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρέουσα τοιαύτη, μόνον εἰς ἃς περιπτώσεις ἔχει ὁ ἐκμισθωτὴς ἄξιον ἐννόμου προστασίας συμφέρον, ὑλικὸν ἢ ἠθικόν, ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβατικῆς σχέσεως πηγάζον, πρὸς πραγματικὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ ἀπασχόλησίν του (ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρα 660 - 667, ἀριθ. 6, 648 ἀριθ. 139, 349, ἀριθ. 10α, σχετ. Α.Π. 178]1959, ΝοΒ 7, σελ. 704, Ἐφ. Ἀθηνῶν 1879]1934, Δ]κὴ ΙΓ', σελ. 68, *Σ. Γραββάνης*, ἐν ΕΕΔ 6, σελ. 675, *Ξηρός*, ἐν ΕΕΔ 6, σελ. 737, *Π. Ζέπου*, Ἐνοχ. Δίκαιον, Μέρος Γενικόν, σελ. 132 σημ. 3, σελ. 38 σημ. 2, Μέρος Εἰδικόν, σελ. 345, 346 καὶ σημ. 3). Δέον, ὅμως, ὅπως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς προσφερομένης ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου ἐργασίας δικαίωμα αὐτοῦ ἀσκῇ ὁ μισθωτὴς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ του, ὧν ἡ μὴ ὑπέρβασις συνιστᾷ ὑποχρέωσιν παντὸς ἐνασκοῦντος δικαίωμα. Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπορρέουσαν, ἧς δὲ ὑποχρεώσεως ἡ παράβασις, παράνομος οὖσα, θεμελιοῖ ἀξίωσιν τοῦ ἐνόμου συμφέροντος κεκτημένου πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ ἀπαγόρευσιν πάσης ἐν τῷ μέλλοντι καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος (*Μπαλή*, Γεν. Ἀρχαί, ἐκδ. ΣΤ' § 166, σελ. 426, 427).

Ἐν προκειμένῳ ἐκτίθησιν ὁ ἐκκαλῶν - ἐνάγων ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπὸ 22.8.1959 ἀγωγῇ του, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 παρέχει τῇ ἐφεσιβλήτῳ - ἐναγομένῃ, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας μετ' αὐτῆς καταρτισθείσης, ὑπηρεσίας παρασκευαστοῦ μιγμάτων, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1955, συνδικαλιστὴς τυγχάνων, ἐκλέγεται πρόεδρος τοῦ σωματείου «Σύνδεσμος Ἐργατῶν Τεχνιτῶν Ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης». Ὅτι λόγῳ τῆς ἐν τῷ ρηθέντι σωματείῳ θέσεώς του καὶ τῆς συνδικαλιστικῆς του δράσεως, συνισταμένης εἰς προσπαθείας βελτιώσεως τῶν ἐν γένει ὅρων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, ὡς καὶ εἰς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων περὶ καθόδου τούτου εἰς ἀπεργίαν, αὕτη προσεπάθησεν ἐπανειλημμένως νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀπόλυσίν του, ἣν, ὅμως, λόγῳ τῆς εἰδικῆς προστασίας τῶν ἐκ τῶν ἐργαζομένων συνδικαλιστῶν καὶ τοῦ ἀμέμπτου καὶ νομίμου τῆς συνδικαλιστικῆς δράσεώς του, ὡς καὶ τῆς εἰς τὴν ἀνατεθειμένην αὐτῷ ἐργασίαν ἀρίστης ἐπιδόσεως αὐτοῦ, δὲν ἐπέτυχεν. Ὅτι χολωθέντες οἱ τὴν ἐναγομένην ἐκπροσωποῦντες ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν συνδικαλιστικῶν του καθηκόντων τῷ ἀπαγορεύουσιν ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1959 νὰ εἰσέρχηται καὶ ἐργάζηται ἐν τῷ ἐργοστασίῳ της, ἐξακολουθοῦσιν ὅμως νὰ τῷ καταβάλλωσι τὰς δικαιουμένας ἀποδοχάς του, καταστήσαντες οὕτω αὐτὸν ἀργόμισθον. Ὅτι ἐκ τῆς μὴ νομίμως δικαιολογουμένης ἀρνήσεως τῆς ἐναγομένης - ἥτις τὸν ὑποχρεοῖ νὰ ἐμφανίζηται καθ' ἑκάστην πρωΐαν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας, διὰ νὰ ἀπέρχηται εἶτα ἄπρακτος - ὅπως ἀποδεχθῇ τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας του μειοῦται οὗτος ἠθικῶς εἰς τὰ ὄμματα τῶν συναδέλφων του ὡς ἄτομον καὶ ὡς συνδικαλιστής. Αἰτεῖται, τούτοις τοῖς λόγοις, τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀντιδίκου του α) εἰς ἄρσιν τῆς προσβολῆς τῆς προσωπικότητός του καὶ δὴ εἰς ἀποδοχὴν τῆς νομίμως προσφερομένης ἐργασίας αὐτοῦ καὶ β) εἰς παράλειψιν τῆς τοιαύτης προσβολῆς ἐν τῷ μέλλοντι, ἐπὶ ἀπειλῇ χρηματικῆς ποινῆς, ὡς καὶ γ) εἰς καταβολὴν αὐτῷ τοῦ ποσοῦ

των δραχμών 5.000, ὡς χρηματικῆς του ἱκανοποιήσεως διὰ τὴν ἠθικὴν βλάβην. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ - ἧς τὸ νόμῳ βάσιμον δικαιοῦται νὰ ἐρευνήσῃ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον Δικαστήριον καὶ ἄνευ Ἰδιαιτέρου παραπόνου τῆς ἐφεσιβλήτου - ἐναγομένης, ὑπὸ μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς μὴ ἐκδόσεως ἐπιβλαβεστέρας διὰ τὸν ἐκκαλοῦντα ἀποφάσεως (ἄρθρ. 762,763 § 1 Πολ. Δικ., Α.Π 568]1954, ΕΕΝ 22, σ. 214, Ε.Π. 229]1957, ΝοΒ 6 σ. 51) - νόμιμος κρίνεται, ὡς εὑρίσκουσα ἔρεισμα εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 57, 59, 281, 932, 648 τοῦ Α.Κ. καὶ 882 ἀριθ. 2 ἐδ. α' τῆς Πολ. Δικονομίας. Ἀρμοδίως δὲ εἰσάγεται πρὸς κρίσιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 1]4.8.1920 β.δ. κωδικοποιηθέντος ν. ΓΧΟΔ', δεδομένου ὅτι ἡ ὑπαγαγοῦσα εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀπορρεούσας ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις τῶν μισθωτῶν διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ρηθέντος β. δ]τος νοεῖ ὡς τοιαύτας τὰς τε κυρίας καὶ παρεπομένας, ἤτοι ἐκείνας, αἵτινες, ἐπιστηριζόμεναι εἰς διάταξιν νόμου, συνδέονται ἀρρήκτως πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ λόγου γενέσεως αὐτῶν (σχετ. Α.Π. 178]1959 (ἐμμέσως), ΝοΒ 7, σ. 704, Α.Π. 613]1957, ΕΕΔ 17, σ. 39, Α.Π. 655]1955, ΕΕΔ 15, σ. 45).

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐκκαλῶν - ἐνάγων παρεῖχεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 εἰς τὴν μθ' ἧς συνδέεται διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐφεσιβλήτου - ἐναγομένην καὶ ἐν τῷ ἐνταῦθα ἐργοστασίῳ της ὑπηρεσίας παρασκευαστοῦ μιγμάτων. Ἀναπτύξας συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν ἐξελέγη κατ' ἔτος 1955 καὶ διετέλεί ἔκτοτε πρόεδρος τοῦ σωματείου «Σύνδεσμος Ἐργατῶν Τεχνιτῶν Ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης», εἰς ὃ εἶναι ἐντεταγμένον τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῆς ἐργοδότιδός του. Πλὴν τῆς συνδικαλιστικῆς του ἐνεργείας δὲν περιώρισεν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς νομιμότητος, ἐκτραπεὶς πολλάκις εἰς πράξεις βανδάλους, θιγούσας τὴν σωματικὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἐφεσιβλήτου συναδέλφων του καὶ διασαλευούσας τὴν ἐν τῷ τόπῳ ἐργασίας τάξιν καὶ ὁμαλότητα, ἐμμέσως δὲ συνεπαγομένας σημαντικὴν βλάβην τῆς ἐν τῇ παραγωγικῇ τοῦ ἐργοστασίου της διαδικασίᾳ εὐρυθμίας (ὅρα προσαγομένας ἐν κεκυρωμέναις ἀποσπάσμασι ἀποφάσεις τοῦ ἐνταῦθα Μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου, δι' ὧν κατεδικάσθη ὁ ἐκκαλῶν εἰς ποινὰς φυλακίσεως, ἐπὶ σωματικαῖς βλάβαις καὶ ἐξυβρίσεσι, τελεσθείσαις ὑπ' αὐτοῦ εἰς βάρος συναδέλφων του τὴν 25.8.1955 καὶ 29.11.1958). Τὴν 8ην Ἀπριλίου 1959, ἐπικεφαλῆς ὁμάδος ἀπεργούντων καὶ ἀπολυθέντων ἐργατῶν τῆς ἐφεσιβλήτου, εἰσελθὼν βιαίως ὁ ἐκκαλῶν ἐν τῷ τόπῳ ἐργασίας καὶ ποιησάμενος χρῆσιν βίας καὶ ἀπειλῶν, ἐξηνάγκασε τοὺς ἐκεῖ ἐργαζομένους εἰς παῦσιν τῆς ἐργασίας των, ἐτραυμάτισε δὲ ἀναιτίως, διὰ μαχαίρας, ἣν μεθ' ἑαυτοῦ ἔφερε, κατὰ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα καὶ τὴν χεῖρα τὸν ὑπάλληλον τῆς ἐφεσιβλήτου Γ. Κ., δι' ἃς πράξεις ἠσκήθη κατ' αὐτοῦ καὶ ἐκκρεμεῖ ποινικὴ δίωξις (ὅρα προσαγόμενα α) ὑπ' ἀριθ. 16]89]22-9-1959 πιστοποιητικὸν τῆς ἐνταῦθα Εἰσαγγελίας Πρωτοδικῶν, β) ὑπ' ἀριθ. 361]8.4.1959 ἰατροδικαστικὴν ἔκθεσιν καὶ γ) ἀντίγραφον τῆς ἀπὸ 8.4.1959 ἐκθέσεως σωματικῆς ἐρεύνης καὶ κατασχέσεως, ἐν ᾗ βεβαιοῦται ἡ ἀνεύρεσις ἐπὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐντὸς δερματίνης θήκης ἀνηρτημένης ἐκ τῆς ζώνης του αἰχμηρᾶς μαχαίρας διαστάσεων τῆς λεπίδος 0,11 μ. καὶ τῆς λαβῆς 0,10 μ.). Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἡ τῆς ἐφεσιβλήτου ἄρνησις ὅπως ἐπιτρέψῃ τὴν ἐν τῷ τόπῳ ἐργασίας εἴσοδον τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπὸ τούτου προσφερομένας ὑπηρεσίας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς συνιστῶσα καταχρηστικὴν καὶ παράνομον ἄσκησιν τῶν συναφῶν δικαιωμάτων της. Καὶ τοῦτο διότι, δικαιουμένη αὐτὴ ὅπως κατασφαλίσῃ τὴν ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ της εὐρυθμίαν καὶ παραγωγικότητα τῆς παρεχομένης ἐργασίας ὁμαλότητα καὶ ὑποχρεουμένη ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ της ὅπως διασφαλίσῃ τὸ ἀδιακινδύνευτον τῆς σωματικῆς αὐτοῦ ἀκεραιότητος ἐν τῇ παροχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν του, παρίσταται ὡς κεκτημένη ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἀντικειμενικὰ κριτήρια τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. ἰδιαίτερον καὶ ἄξιον προστασίας ἔννομον συμφέρον εἰς ἀπόκρουσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος προσφερομένων ὑπηρεσιῶν. Ὡς πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν δὲ τούτου περὶ ἐξαναγκασμοῦ του ὑπὸ τῆς ἀντιδίκου του ὅπως καθ' ἑκάστην προσέρχηται καὶ ἀναμένῃ εἰς τὸν τόπον ἐργασίας, ἵνα μετ' ὀλίγον ἀπέρχηται ἀπρακτος, ρητέον ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ἐφεσίβλητος τῷ ἐδήλωσε καὶ ἐκ νέου δηλοῖ (ὅρα ταὐτάριθμα τῇ ἐκκαλουμένῃ πρακτικὰ συνεδριάσεως τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος), ὅτι δὲν πρόκειται νὰ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του, αὐτὴ καθίστατο καὶ θέλει καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ἄνευ πραγματικῆς ὑπὸ τούτου προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του (ἄρθρον 350 Α.Κ.), εἰς ἣν δθεν καὶ δὴ εἰς τὴν καθημερινὴν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας προσέλευσίν του οὐδ' ὑπαγρεοῦται ὁ ἐκκαλῶν. Τούτοις συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ οὐσίᾳ ἀβάσιμος ἐλέγχεται, ὀρθῶς ἔκρινεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας καὶ ἀπορριπτέα, κατ' ἀκολουθίαν, κρίνεται ἡ ἔνδικος ἔφεσις κατὰ τοὺς μόνους περὶ κακῆς ὑπὸ τούτου ἐκτιμήσεως τῶν προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, λόγους της, ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΓΩΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΔΙ' ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΑΥΤΟΥ

Ἐνέργεια φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν κατά Ν.Δ. 1254|1949

Διαφοραί ἐκδικαζόμεναι κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.— Ἀνομιμοποίητον σωματείου φορτοεκφορτωτῶν πρός διεκδίκησιν δι' ἀγωγῆς ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ δικαιωμάτων τῶν μελῶν αὐτοῦ κατά ἐργοδότου, μή χρησιμοποιήσαντος παρά τό ν.δ. 1254|1949 τά ἐφωδιασμένα δι' ἐπαγγελματικοῦ διπλιαρίου μέλη αὐτοῦ πρός ἐνέργειαν τῶν φορτοεκφορτώσεων.

Ἐν Ἐλευσῖνι ἱδρυθέν ἐπαγγελματικόν σωματεῖον φορτοεκφορτωτῶν ἐνήγαγεν ἀνώνυμον βιομηχανικήν ἑταιρείαν, διότι κατά παράβασιν τοῦ ν.δ. 1254/1949 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῶν περί φορτοεκφορτώσεων νόμων» (ΕΕΔ 8, 1006) ἐνήργησε φορτοεκφορτώσεις οὐχί διά τῶν δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἐφωδιασμένων μελῶν αὐτοῦ (περί τῆς συνταγματικότητος τοῦ ν.δ. 1254/1949 βλέπε Α.Π. 645/1955, εἰσηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 15, '30, ΑΠ 576/1958, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 791 καί τά αὐτόθι σημειούμενα).

Προέκυψεν αὐτῶ τό ζήτημα, ἂν τό ἐν λόγῳ σωματεῖον ἐνομιμοποιεῖτο ἐνεργητικῶς νά ἐπιδιώξῃ τά εἰς τά μέλη αὐτοῦ ἀνήκοντα δικαιώματα δι' ἀγωγῆς ἐπ' ὀνόματι του καί ἀρνητικῶς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφαίνεται τό Πρωτοδικεῖον.

Ἔχει ἤδη νομολογηθῆ (Α.Π. 645/1955, εἰσηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 15, 30), ὅτι φορτωτής ἢ παραλήπτης ἐμπορευμάτων ἢ εἰδῶν, ἐνεργήσας ἐν πόλει, εἰς ἣν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5167/1932, κατά παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1254/1949 φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν δι' ἐργάτου μή ἐφωδιασμένου διά βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς, λογίζεται ὅσοι συνάψας σύμβασιν ἐργασίας μετ' ἐκείνου ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καταχωρισμένων ἐργατῶν, ὅστις ἐπί τῇ κατά τήν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ὑποβαλλομένῃ αἰτήσει τοῦ ἐργοδότου θά παρεῖχεν εἰς τοῦτον τήν ἐργασίαν του καί ἑπομένως ἡ ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπό τοῦ νόμου δημιουργουμένης σχέσεως ἐξαρτημένης ἐργασίας ἀξίωσις τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ περί ἀποζημιώσεως του διά καταβολῆς αὐτῷ τῆς ὁριζομένης ἀμοιβῆς του ἐκδικάζεται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ἀλλά μή ὑπαρχούσης εἰδικῆς διατάξεως (ὡς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 406/1947, καθ' ἣν δημιουργεῖται δικαίωμα ὑπέρ τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, ὅπως παρίσταται ἐπί δικαστηρίου ὡς ἐκπρόσωπος τῶν μελῶν της πρός δικαστικήν ἀναγνώρισιν ἀπαιτήσεων αὐτῶν κατά τῶν ἰδιοκτητῶν ἐφημερίδων καί περιοδικῶν), δέν ἠδύνατο νά νομιμοποιηθῇ τό σωματεῖον ἐγεῖρον ἀγωγήν διά δικαιώματα τῶν μελῶν του. (Βλέπε ἐπί τοῦ θέματος καί *Γ. Ράμμου*, ΕΕΔ 7, 843 ἐπ., *Γ. Μητσόπουλον*, ΕΕΔ 7, 673, ΕΕΔ 16, 857, Α.Π. 367/1957· εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 886 καί λοιπήν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ἀναφερομένην ὑπό τοῦ *Γ. Μητσοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Διάταξιν σχετικήν περιέχει τό Σχέδιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Νέας Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 760, ΕΕΔ 18, 1060), καθ' ἣν «ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικά σωματεῖα ἢ ἀνεγνωρισμέναι ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἄλλα ἐπαγγελματικά ὀργανώσεις ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν δύνανται νά ἀσκοῦν τά ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἄλλων διατάξεων, ἐξομοιουμένων πρός τάς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως δικαιώματα ὑπέρ τῶν μελῶν αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δέν ἀντιτίθενται αὐτά εἰς τοῦτο. Τά μέλη, ὑπέρ τῶν ὁποίων ἠσκήθη τό δικαίωμα, δικαιοῦνται νά παρέμβουν».

Διατάξεις περί δικαιωμάτων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καί περί ἐκδικάσεως τῶν ἐξ αὐτῶν διαφορῶν περιέχουν τά ἄρθρα 3, 27 τοῦ νόμου 3239/1955 περί συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἑξ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 22205/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Θεοτικός*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κώνστας, Γ. Δαμασκηνός

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' πᾶσα ἰδιωτική ἀξίωσις μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου τῶν κατά νόμον δικαιουμένων προσώπων κατά τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου κλπ.», ἐκ τῆς διατάξεως δέ ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι προϋπόθεσις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μνησθείσης διαδικασίας εἶναι αἱ προβαλλόμεναι ἀξιώσεις νά πηγάζουν ἐκ συμβάσεως ἐργασίας (*Γ. Ράμμος*, ΕΕΔ 7, 843, Α.Π. 470|1948, Θέμ. Ζ' 17). Κατά δέ τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 67 Πολ. Δικ. ἐκεῖνος μόνον δύναται νά παρασταθῇ ὡς ἐνάγων ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὅστις προτείνει ἀμέσου ἰδιωτικόν συμφέρον, ἤτοι εἰς ἴδιον πηγάζον ἐξ ἰδίας αὐτοῦ δικαιολογικῆς σχέσεως (*Βέκλείδης* § 66, στλ. 253) καί συγχρόνως καί ἄμεσον (*Βέκλείδης* § 70, σημ. 4, *Οἰκονομίδης* § 49, σημ. 15). Κατά τήν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 1254|29.10.1949 ὡς φορτοεκφορτωτική ἐργασία ξηρᾶς νοεῖται καί ἡ ἐκ τοῦ σημείου ἐναποθέσεως ἢ ἀποθηκεύσεως παντός πρός μεταφοράν ἢ μετακίνησιν ἐμπορεύματος ἢ εἴδους

φορτώσεως ἐπί οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου ἢ ἐκ τούτου ἐκφόρτωσις εἰς ἀποθήκας, ἐργοστάσια, καταστήματα καὶ λοιπά στοιχεῖα, σταθμούς ἀποθέσεως ἢ ἀποθηκεύσεως τῶν εἰδῶν τούτων καὶ τἀνάπαλιν, κατά δέ τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 1 ἡ φορτοεκφορτωτική ἐργασία, ἡ διενεργουμένη εἰς πόλεις, εἰς ἃς ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 5167]1932 «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, ἐνεργεῖται ἀποκλειστικῶς παρ' ἐργατῶν ἐφωδιασμένων διά βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς, διά τήν ἐξασφάλισιν εὐρυθμίας καὶ διά λόγους δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ μεταφορῶν καὶ φορτοεκφορτώσεων μικροποσοτήτων ἐμπορευμάτων ἢ εἴδους βάρους μέχρι 500 χιλιογράμμων, ἀποκλειομένης τῆς κατ' ἐπανάληψιν μεταφορᾶς μικροποσοτήτων πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου τούτου ἢ περὶ φορτώσεων ἢ ἐκφορτώσεων ἐντὸς τοῦ περιβόλου ταῦ ἐργοστασίου τῶν εἰς αὐτό εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων εἰδῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὕτη ἐξετελεῖτο ἀποδεδειγμένως πρό τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἤτοι πρό τῆς 31.10.1949 παρ' ἐργατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως (φορτοεκφορτωταὶ αὐλῆς). Κατά δὲ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ αὐτοῦ ν. δ]τος οἱ παραβάται τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδιδομένων διαταγμάτων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τιμωροῦνται διά χρηματικῆς ποινῆς ἢ φυλακίσεως καὶ ἐν ὑποτροπῇ* δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν τούτων.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς, πλήν ἄλλων, συνάγεται, ὅτι φορτωτὴς ἢ παραλήπτης ἐμπορευμάτων ἢ εἰδῶν, ἐνεργήσας ἐν πόλει, εἰς ἣν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ κωδ. νόμου 5167]1932 κατά παράβασιν τῶν εἰρημένων διατάξεων τοῦ ν. δ. 1254 φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν δι' ἐργάτου, μὴ ἐφωδιασμένου διά βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς, λογίζεται ὡς συνάψας σύμβασιν ἐργασίας μετ' ἐκείνου ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κατωχυρωμένων ἐργατῶν, ὅστις ἐπί τῇ κατά τήν ἔννοιαν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ὑποβαλλομένῃ αἰτήσει τοῦ ἐργοδότου θά παρεῖχεν εἰς τοῦτον τήν ἐργασίαν του καὶ ἑπομένως ἡ ἐκ τοιαύτης ὑπό τοῦ νόμου δημιουργημένης σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀξίωσις τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ περὶ ἀποζημιώσεώς του, διά καταβολῆς αὐτῷ τῆς ἐν τῷ ὑπό τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ]τος προβλεπομένῳ τιμολογίῳ ὁριζομένης ἀμοιβῆς του, ἐκδικάζεται ὑπό τοῦ Πρωτοδίκου κατά τήν ὡς ἄνω διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΝΟΔ' (βλ. Α.Π. 645]1955, ΕΕΔ 15, 30).

Ἐν προκειμένῳ, κατά τά ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ἡ ἐναγομένη (ἐκκαλοῦσα) κατά παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 1254]1949 εἰσήγαγεν εἰς τό ἐν Ἐλευσῖνι ἐργοστάσιόν της (σαπωνοποιεῖον - ἐλαιουργεῖον) καὶ τάς ἀποθήκας αὐτοῦ ἀπό τῆς 17.11.1958 μέχρι τῆς 25.11.1959 διάφορα ἐμπορεύματα (πυρῆνας καὶ βαμβακόπηταν) βάρους 361 τόννων διά διαφόρων φορτηγῶν αὐτοκινήτων, χρησιμοποιήσασα κατά τάς φορτοεκφορτώσεις αὐτῶν ἐλευθέρους ἐργάτας καὶ οὐχί, ὡς ὑπεχρεοῦτο ἐκ ταῦ ὡς ἄνω ν. δ]τος, διά τῶν ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ Ἐλευσῖνος καὶ ἀδείας ἀσκήσεως τοιούτου ἐπαγγέλματος κατ' ἐφαρμογήν τοῦ αὐτοῦ ν. δ]τος 27 ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ἐνάγοντος σωματείου, παρ' ὅλον ὅτι τοῦτο τό (ἐνάγον σωματεῖον) προσεφέρθη νά διαθέσῃ τά ἐν λόγῳ μέλη του διά τήν ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἄνω φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν. Δι' ὃ καὶ αἰτεῖται τὸ ἐν λόγῳ σωματεῖον, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη καὶ καταβάλῃ αὐτῷ δραχμάς 3.170 ὡς ἀμοιβήν τῶν ἐν λόγῳ μελῶν του συμφώνως τῷ σχετικῷ τιμολογίῳ ἀμοιβῆς τῶν φορτοεκφορ ωτῶν ξηρᾶς Ἐλευσῖνος, τῷ ἐγκριθέντι διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 23030]2]54 ἀπό 13.11.1954 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορίου (ὡς τοῦτο προσετέθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 50677]11.04 τῆς 17.9.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) καὶ ἐπί τῷ σκοπῷ τῆς ὑπ' αὐτοῦ (ἐνάγοντος σωματείου) διανομῆς τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ εἰς τά ρηθέντα 27 μέλη αὐτοῦ. Κατά τάς ἀνωτέρω ὅμως διατάξεις ἡ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ὡς ἄνω ἐκφορτωτῶν μελῶν του ἀξίωσις εἶναι ἰδία αὐτῶν ἀξίωσις. Τὸ δὲ ἐνάγον σωματεῖον ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 19, 22 νόμου 281]1914 δέν κέκτηται ἴδιον δικαίωμα πρὸς προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος, οὔτε δικαίωμα ἀσκήσεως ἀγωγῆς πρὸς προστασίαν ἀλλοτρίου δικαιώματος, τουτέστι τοῦ εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν τοῦ σωματείου ἀνήκοντος καὶ προσβληθέντος. Ἴδίαν ἀγωγήν τὸ σωματεῖον κέκτηται, ἐφ' ὅσον ἀπειλεῖται ἰδία τοῦ σωματείου βλάβη, ἤτοι ἐπιρεασμός ἰδίας αὐτοῦ νομικῆς σχέσεως, ἡ δὲ εἰδική διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ νόμου 3239]1955 δέν δύναται νά τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐν τῇ ὡς ἄνω περιπτώσει περὶ προσβολῆς δικαιωμάτων μελῶν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, προκυπτόντων οὐχί ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως (Α.Π. 367]1957 ΕΕΔ 16, 866 καὶ Γ. *Μητσόπουλος*, ΕΕΔ 7, 673 16, 857 καὶ ΕΕΝ ΙΕ' 649). Ὅθεν ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή, μὴ στηριζομένη εἰς ἴδιον ἔννομον συμφέρον τοῦ ἐνάγοντος σωματείου, ἀπορριπτέα τυγχάνει ὡς ἐνεργητικῶς ἀνομιμοποίητος. Δι' ὃ ἐσφαλέν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης δεχθείς ταύτην ἐνῷ ἔδει νά ἀπορριφθῇ αὕτη κατά τόν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, παρελκούσης ὡς ἐκ τούτου τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἐφέσεως. Κατ' ἀκολουθίαν δέον νά γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις καὶ, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀπορριφθῇ ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή.

ΠΑΡΟΧΑΙ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΩΝ ΔΙ' ΕΟΡΤΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ "ΔΩΡΩΝ,,

Ὑποχρεως πρὸς καταβολὴν αὐτῶν ἐργοδότης

Χαρακτὴρ τῶν κατὰ τὸν Α.Ν. 1777]1951 παρεχομένων πρὸς τοὺ μισθωτοὺς «δώρων» ὡς προσαυξήσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν καὶ δὴ ἐκείνων τοῦ παρεμπεσόντος ἀπὸ τῆς μιᾶς ἑορτῆς εἰς τὴν ἄλλην χρόνου, ἀναλόγως κατανεμομένης.—Ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24300]4500]1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.—Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία καὶ συμβάσεις ἐργασίας μετὰ τῆς Τ.Α.Ε.— Ἔλλειψις εὐθύνης τῆς πρώτης διὰ τὸ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἀνήκοντα χρέη (ἄρθρ. 479 Α.Κ.).— Παροχὴ «δώρων» διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24300]4500]1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.— Ἐπιβολὴ δι' αὐτῆς τῆς καταβολῆς εἰς τὸν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ «δώρου» κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως.—Εὐθύνη τῆς Τ.Α.Ε. εἰς ἀπόδοσιν ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αὐτῆς κατὰ τὸ μεριζόμενον «δῶρον».

Εἶχον ἤδη στοιχειοθετηθῆ τὰ ἀνωτέρω, σελ. 337, σημειούμενα, σχετικῶς πρὸς τὰς εἰς τοὺς μισθωτοὺς παροχὰς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὅταν ἐξεδοθῆ ἡ κατωτέρω λίαν ἐνδιαφέρουσα ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἀναιρέσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 927/1959 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἀντιθέτως πρὸς προηγουμένας ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις (βλέπε ἀνωτέρω, σελ. 337), αἱ ὁποῖαι προσέδοκαν εἰς τὰς παροχὰς αὐτὰς τὸν χαρακτῆρα ἑκατέρου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως καὶ ἐδέχθησαν, ὅτι δὲν συνυπολογίζονται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται σαφῶς, ὅτι ἀποτελοῦν προσαυξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν καὶ μάλιστα τοῦ παρεμπεσόντος ἀπὸ τῆς μιᾶς ἑορτῆς εἰς τὴν ἄλλην χρόνου. (Βλέπε καὶ τὴν δεχθεῖσαν τὰ αὐτὰ διὰ τὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς Α. Π. 697/1958, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1188).

Ἐσημειωσαμεν, εὐκαιρίας δοθείσης, ὅτι τὸν χαρακτῆρα τῶν παροχῶν τούτων ὡς ἀποδοχῶν (μὴ νοουμένων ἄλλως) καθορίζει καὶ ὁ μεταγενέστερος τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 νόμος 2855/1954 (ΕΕΔ 13, 672), προνοῶν περὶ αὐτάσεως Λογαριασμοῦ διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβαλλομένων «προσθέτων ἀποδοχῶν» δι' ἀντιστοίχου ἀπαλλαγῆς τοῦ οἰκείου ἐργοδότου.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νόμος 1777/1951, ἀφοῦ δι' αὐτοῦ συμπληροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 28/1944 καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος νόμος προέβλεπε περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ νομίμων ἀποδοχῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἐχρησιμοποίησε τὸν ἀνεπιτυχῆ καὶ μὴ λέγοντα τίποτε ὅρον «ἑκτακτοι οἰκονομικαὶ ἐνισχύσεις», ἐννοεῖ οὕτω τὰς παροχὰς αὐτάς, ὡς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν (βλέπε σαφέστερον τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀ. ν. 1777/1951, ΕΕΔ 10, 432).

Ἀξίζει πράγματι νὰ ἐξαρθῆ ἰδιαιτέρως ἡ σημασία τῆς ἀρεοπαγιτικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία χαρακτηριστικῶς θέτει τὰ λεγόμενα αὐτὰ ἀνεπιτυχῶς μετὰ τῶν νομικῶν καθορισμῶν αὐτῶν δῶρα ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, ἀφοῦ δὲν δύνανται νομικῶς νὰ λέγωνται δῶρα παροχαί, αἱ ὁποῖαι ἐκβάλλονται δυνάμει νομοθετικῆς διατάξεως, παρασχούσης εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ἐξουσιαν καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ ὄχι «δώρων», τὰ ὁποῖα προϋποθέτουν ἐλευθεριότητα παροχῆς.

Διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς εὐθυγραμμίζεται ἡ γνώμη τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς ἐκείνην τῆς θεωρίας, ἡ ὁποία ὁμοθύμως ἀντετάχθη κατὰ τῆς γνώμης ὅτι αἱ παροχαὶ αὗται ἀποτελοῦν «ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν», ὅτι δὲν φέρουν δηλαδὴ χαρακτῆρα ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ὀφειλομένων ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας (βλέπε *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνιχ. Ἐιδικὸν, γ' ἔκδοσις σελ. 500 ἑπ., *Α. Σακελλαροπούλου*, ΕΕΔ 9, 51, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἐρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 658, ἀριθ. 114, *Α. Τούση*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 137, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 157).

Βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν τῶν παροχῶν τούτων εἶναι ὁ κατὰ τὸν χρόνον προσδιορισμοῦ των κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως.

Προηγήθη τῆς ἀρεοπαγιτικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἡ Α.Π. 610/1957 (εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 31), ἡ ὁποία ἐσκέφθη ὡς ἑξῆς: Ἵνα ὁ μισθωτὸς τύχῃ ὁλοκλήρου τοῦ δώρου, οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτεῖται, εἰμὴ ἡ ὑπὸ τοῦτον παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του παρὰ τῇ προσλαβούσῃ αὐτὸν ἐπιχειρήσει καθ' ὅλον τὸν κρίσιμον χρόνον, τυχὸν δὲ μεταβολὴ τοῦ φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐπερχομένη, οὐδόλως ἀπαλλάσσει τὸν ὑπόχρεων ἐργοδότην, οἷος εἶναι ὁ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, τοῦ συνόλου τῆς καταβολῆς τοῦ δώρου. Καταμερισμὸς τοῦ δώρου ἐν μεταβολῇ τοῦ ἐργοδότου οὐδαμῶς προβλέπεται.

Περαιτέρω ἡ αὐτὴ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις σκέπτεται, ὅτι διὰ τῆς παραγράφου ΙΙ τῆς ἐφαρμοσθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ἐὰν ἡ σχέσις ἐλύθη κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς μιᾶς ἑορτῆς εἰς τὴν ἄλλην χρονικὸν διάστημα καταβάλλεται μειωμένον τὸ «δῶρον», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουν πᾶσαι αἱ κατὰ τὸν ἀ.ν. 1777/1951 ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις), ἁπλῶς ὁρίζεται ὁ περιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου ὑπὸ τὴν περίπτωσιν λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως κατὰ τὸν διάμεσον χρόνον.

Διατί εἰσήχθη ὁ ἀ.ν. 1777/1951 ἐξηγεῖται ἐπαρ-

κῶς εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ (ΕΕΔ 10, 432). Ἐσκοπησε νὰ ρυθμίσῃ τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν καὶ ἐπὶ τῶν παροχῶν τούτων, ἀνεξαρτήτως ἂν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς σχετικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρχεν ἐνεργὸς ἢ ὄχι μετὰ τοῦ ἐργοδότου σύμβασις ἐργασίας.

Περαιτέρω ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς μιᾶς ἑορτῆς εἰς τὴν ἄλλην λαμβάνεται ὡς βάσις διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῆς παροχῆς, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρῃ, νομίζομεν, ὁ Νομοθέτης ποῖος εἶναι κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως ἐργοδότης, τὸν ὁποῖον καθιστᾷ ὑπόχρεων διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ νομίμου χρηματικοῦ ποσοῦ καὶ τὴν καταβολὴν τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν (Χ. Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 176 ἑπ.), ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὑπάρχει σύμβασις ἐργασίας.

Ἂν διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἀποτελοῦν οὐσιαστικῶς προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν κατὰ τὸ παρεμπίπτον ἀπὸ τῆς μιᾶς ἑορτῆς εἰς τὴν ἄλλην χρονικὸν διάστημα, δὲν σημαίνει, νομίζομεν, ὅτι αἱ παροχαὶ αὗται καταμερίζονται ἀναλογικῶς εἰς βάρος ἑκάστοτε ἐργοδότου, ὥστε ὁ καταβάλλων νὰ δικαιοῦται κατόπιν νὰ στραφῇ κατὰ τοῦ προκατόχου διὰ κλάσμα τοῦ «δώρου», τὸ ὁποῖον ἄλλως τε ὁλόκληρον συνεπολογίζεται ὑπὸ τοῦ καταβάλλοντος ἐργοδότου εἰς τὸ κόστος τῶν παραγομένων.

Διάφορον ἐντελῶς εἶναι ἂν κατὰ τὸν μῆνα, καθ' ὃν παρέχεται τὸ «δῶρον», δὲν ὑπάρχει ἐνεργὸς σύμβασις, ὁπότε ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τοῦ ἀναλόγου δώρου διὰ τὸν χρόνον μέχρι τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως, διὰ τὴν παροχὴν τοῦ ὁποίου εὐθύνεται ὁ κατὰ τὸν χρόνον τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργοδότης.

Ἀρείου Πάγου 112|1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Φλῶρος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Πάλλης, Ε. Ἀνδρουτσόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ Α.ν. 1777|1951 τὰ «δῶρα» τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα παρέχονται εἰς τοὺς ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, ἀνεξαρτήτως τῆς διατηρήσεως ἢ μὴ τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸν χρόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ «δώρου», ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὑφίστατο τοιαύτη πρότερον καὶ δὴ κατὰ τὸν χρόνον, ὅστις παρεντίθεται μεταξὺ τῆς ἑορτῆς, εἰς ἣν ἀναφέρεται τὸ «δῶρον» καὶ τῆς προηγηθείσης τοιαύτης (ἑορταὶ Χριστουγέννων ἢ Πάσχα). Διὰ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης σαφῶς προσδιορίζεται ὁ χαρακτὴρ τοῦ «δώρου» ἤτοι ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν καὶ δὴ οὐχὶ τῶν τοῦ μηνός, καθ' ὃν παρέχεται τὸ δῶρον, ἀφοῦ εἶναι ἐνδεδειγμένον κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον νὰ μὴ ὑφίσταται ἐνεργὸς σύμβασις ἐργασίας, ὡς λυθεῖσα πρότερον, ἀλλά, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος καὶ αἱ δυνάμει αὐτοῦ ἐκδιδόμεναι ἑκάστοτε ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις διὰ τὴν ἐνοποίησιν αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος πρὸς ἀπόληψιν τοῦ «δώρου» ρητῶς ἀναφέρονται εἰς χρόνον ἐργασίας παρεντιθέμενον ἀναδρομικῶς μέχρι τῆς προηγηθείσης ἑορτῆς Χριστουγέννων ἢ Πάσχα, ἀποτελεῖ τὸ «δῶρον» προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ παρεμπεσόντος ἐν γένει τούτου χρόνου, ἀναλόγως κατανεμομένην. Ἐν ἁρμονίᾳ δὲ πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦτον τοῦ «δώρου» διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24300|4500 τῆς 9|10 Ἀπριλίου 1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὁρίζεται, ὅτι οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλλουν εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ὑπαλληλικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ των, μεθ' οὗ συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐφ' ὅσον ἡ σχέσις αὕτη διήρκεσε τοὐλάχιστον ἀπὸ 25.12.1956 μέχρι 20.4.1957, ἐκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν (δῶρον) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1957, ἴσην πρὸς τὸν ἥμισυ μηνιαῖον μισθὸν διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους, ἢ 15 ἡμερομίσθια διὰ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους, εἰς ἐκείνους δὲ ἐκ τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας παρὰ τῷ ὑποχρέῳ εἰς καταβολὴν τοῦ δώρου ἐργοδότῃ δὲν διήρκεσε καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, διότι συναφθεῖσα πρὸ ἢ μετὰ τὴν 25.12.1956 ἐλύθη ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 25.12.1956 μέχρι 20.4.1557 χρονικοῦ διαστήματος ἢ συνήφθη μετὰ τὴν 25.12.1956, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1|5 τοῦ ἡμίσεως μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἐν ἡμερομισθίοις, ἀναλόγως τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν, ἀνὰ ἕκαστον ἡμέρας χρονικὸν διάστημα διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 25.12.1956 μέχρις 20.4.1959 καὶ διὰ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τοῦ ἡμέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα. Ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1956 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Α. Ὠνάση «περὶ ἀεροπορικῶν συγκοινωνιῶν», ἧς αἱ διατάξεις ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ κυρώσαντος αὐτὴν ν.δ. 3560|1956, ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 28 § 2, ὅτι «κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν ὁ ἀνάδοχος θεωρεῖται ἢ τυγχάνει διάδοχος τῆς Ἑταιρείας Τ.Α.Ε. ἀπὸ οἱασδήποτε γενικῶς ἀπόψεως καὶ εἰς ὅτι δήποτε καὶ ἂν ἀφεώρα ταύτην ἀμέσως ἢ ἐμμέσως καὶ εἰς πάσας τὰς σχέσεις καὶ τὴν ἐν γένει κατάστασιν αὐτῆς», ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 10 § 2 ἐδ. 1, κατ' ἐξαίρεσιν, ὅτι «κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασίν του ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ χρησιμοποιήσῃ ἁπαν τὸ προσωπικόν, ὅπερ ὑπηρέτει μέχρι 15ης Μαΐου 1956 καὶ ἐξακολουθεῖ ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης εἰς τὴν ὑπὸ ἐκκαθάρισιν Ἐθνικὴν Ἑλληνικὴν Ἀεροπορικὴν Ἑταιρίαν Τ.Α.Ε., ἀναλαμβάνων τὰς ἐναντὶ αὐτῆς ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων ἐξάγεται, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα, ὑποκατασταθεῖσα εἰς τὰ ἐκ τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀναδόχου Α. Ὠνάση, ὑπεισέρχεται μὲν ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως (ἄρθρον 6 § 3 συμβάσεως) εἰς τὰς ὑφισταμένας μετὰ τοῦ προσωπικοῦ συμβάσεις ἐργασίας τῆς Τ.Α.Ε., διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, ὑπὸ τὴν ἐν ἐδαφ. 2 τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 10 ἐπιφύλαξιν, οὐδόλως ὅμως εὐθύνεται διὰ τὰ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἀνήκοντα χρέη (ἄρθρ. 479 Α.Κ.), ἄρα καὶ διὰ ταιαῦτα πρὸς τὸ προσωπικόν, βασιζόμενα εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως παροχὴν τῆς ἐργασίας. Ἡ δὲ ὡς ἄνω ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἐπιβάλλουσα εἰς τὸν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ δώρου κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως τὴν

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΞ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Έφαρμογή της ύπ' αριθ. 14|1957 διαιτητικής αποφάσεως περί μεταλλείων

Τροποποίησις διαιτητικής αποφάσεως δι' αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, εφ' όσον αντιτίθεται εις γενικήν ή ειδικήν οικονομικήν ή κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως (άρθρ. 20 § 2, εν συνδυασμώ προς άρθρ. 19 § 2 ν. 3239|1955).— Έλλειψις εξ αύτου υποχρεωτικής δυνάμεως πέραν των μελών των επαγγελματικών οργανώσεων, μεταξύ των οποίων ανεφύη ή διαφορά.

Επρόκειτο, εις την περίπτωσιν της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως, περί διαιτητικής αποφάσεως, ή οποία δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κατά τον νόμον 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας, ως ετροποποιήθη υπό του ν. δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 207 επ., ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων), τροποποιηθείσα εν συμπράξει μετά του Υπουργού Συντονισμού, εκηρύχθη εκτελεστή (14/1957 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων ομοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων άπασης της χώρας», ΕΕΔ 16, 837, της οποίας, σημειωτέον, καταγγελθείσης ή ισχύς έχει παραταθή μέχρι 30.4.1960, βλέπε ΕΕΔ 19, 241).

Παρά το ότι ή διαιτητική αύτη απόφασις δεν είχε κηρυχθή παρά του Υπουργού Εργασίας υποχρεωτική κατά το άρθρον 5 του νόμου 3239/1955, αλλ' απλώς εκτελεστή, τροποποιηθείσα, ή αναιρεθείσα υπό της αρεοπαγιτικής αποφάσεως υπ' αριθ. 396/1959 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Κοζάνης (ΕΕΔ 18, 1086) είχε δεχθή, ότι δι' αυτής καλύπτεται το σύνολον των εργοδοτών και των μισθωτών των επαγγελμάτων, εις άτινα αφορά.

Η αρεοπαγιτική απόφασις δέχεται το αντίθετον (βλέπε και συμφώνους σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 1086).

Ενδιαφέρον είναι το δεκτόν γενόμενον υπό της αρεοπαγιτικής αποφάσεως ότι οι διαιτητικαί αποφάσεις (προ της κηρύξεως αυτών ως υποχρεωτικών, κατ' άρθρον 5 νόμου 3239/1955) δεσμεύουν, κατ' αρχήν, τα μέλη των εν διενέξει μερών, άποψις, την οποίαν δέχονται ομοφώνως ή θεωρία και τα δικαστήρια της ουσίας (βλέπε ΕΕΔ 19, 32, ΕΕΔ 17, 804 επ., ΕΕΔ 18, 1017 επ.).

Περίπτωσιν τοιαύτην αντιμετώπισεν ή πρόσφατος Α. Π. 101/1960 (εισηγητής Γ. Χατζηδάκης) (θά δημοσιευθή εις το επόμενον), κατά την οποίαν ή από 28.5.1955 εθνική ομοιοεπαγγελματική συλλογική σύμβασις εργασίας περί μισθωτών υπαλλήλων επιστημόνων φαρμακοποιών, καταρτισθείσα και υπογραφείσα παρουσία του Υπουργού Εργασίας, έχει εφαρμογήν και επί Δήμων (βλέπε και Α. Π. 698/1958, εισηγητής Σ. Μαυρομιχάλης, ΕΕΔ 17, 1235).

Σχετική προς το θέμα είναι και μία εκτάκτως ενδιαφέρουσα απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εφετείου, (ή οποία θά δημοσιευθή εις το επόμενον), δεχομένη υπό τα άνω σημειούμενα την έκτασιν εφαρμογής ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας.

Άρειου Πάγου 99/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόρος ο κ. Ι. Πλαταής

Η τροποποίησις της διαιτητικής αποφάσεως δι' αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, εφ' όσον αύτη αντιτίθεται εις γενικήν ή ειδικήν οικονομικήν ή κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερ-

---

καταβολήν τούτου, χάριν μόνον εύχερούς ικανοποιήσεως της απαιτήσεως ταύτης των μισθωτών, δέν σκοπεί να επιρρίψη εις τούτον την δαπάνην ταύτην οριστικώς, κατά συνέπειαν δε διά της υπό τούτου καταβολής ολοκλήρου του δώρου καθίσταται εκ της περιουσίας αύτου πλουσιώτερος ο προηγούμενος κύριος της επιχειρήσεως, ως εξοικονομών την δαπάνην προς εκπλήρωσιν βαρυνούσης αύτον υποχρεώσεως, δι' ο ο πλουτισμός αύτος είναι αδικαιολόγητος, καθ' όσον αφορά το ποσόν, όπερ αναλογεί εις το χρονικόν διάστημα, εκ του από 25.12.1956 έως 20.4.1957, καθ' ο εις αύτον παρεσχέθησαν αί υπηρεσίαι, εφ' ω και υποχρεούται εις απόδοσιν τούτου κατά τας περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις (άρθρον 904 Αστικού Κώδικος).

Κρίναν το εφετείον, ως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει, ότι ή αναιρεσείουσα είναι αποκλειστικώς υπόχρεως προς καταβολήν του «δώρου», ως ορισθέντος διά της ως άνω υπουργικής αποφάσεως μετά την υπ' αύτης αναληψιν της εκμεταλλεύσεως των αεροπορικών συγκοινωνιών, καθ' ο διάδοχος της αναιρεσιβλήτου εν τη επιχειρήσει ως προς το προσωπικόν και, τούτω τω λόγω, απορριψαν δι' επικυρώσεως της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, την αγωγήν της αναιρεσιούσης, διώκουσαν την παρά της αναιρεσιβλήτου πληρωμήν του αναλόγου προς την παρ' αύτη από 25.12.1956 έως 5.4.1957 υπηρεσίαν του προσωπικού μέρους του δώρου, ως προς το εν τη αγωγή υπό στοιχ. Α' προσωπικόν, ψευδώς ηρμήνευσαν τας ως ανωτέρω ουσιαστικού δικαίου διατάξεις, εφ' ω είναι αναιρετέα, ως προς τούτο, η προσβαλλομένη απόφασις κατ' άρθρον 807 §§ 8-17 της Πολ. Δικονομίας και τον περί τούτου λόγον αναιρέσεως (*).

(*) Παραπέμπεται ή υπόθεσις εις το Γ' Τμήμα προς κατ' ουσίαν εκδίκασιν.

ΚΥΡΙΑΚΑΙ

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΑΜΟΙΒΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙ' ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

Ὑπολογισμὸς αὐτῆς συντρεχούσης μετὰ ταύτης καὶ νυκτερινῆς ἐργασίας

Νόμιμος κατάργησις δίκης δι' ἀποδοχῆς ἀποφάσεως.—Ὅροι αὐτῆς.—Σύμπτωσις ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἢ ἄλλας μὴ ἐργασίμους ἡμέρας καὶ νυκτερινῆς τοιαύτης.—Προσαύξησις κατὰ 75 ο/ο δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς.—Ὑπολογισμὸς αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ἄνευ προσθήκης 25 ο/ο διὰ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν.—Νόμιμοι ἀποδοχαὶ φύλακος ἐργοστασίου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀπο-
φάσεως, ἡ ὁποία ἀνῆρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1041/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας νυκτοφύλακος κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας καὶ ἐγεννήθη ζήτημα ὑπολογισμοῦ τῆς κατὰ 75 ο/ο προσαυξήσεως, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑ.ἀ. (ΕΕΔ 12, 388).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται (καὶ ἀναμφιβόλως οὕτω ἔχει τὸ πρᾶγμα), ὅτι ἡ προσαύξησις αὕτη δὲν θὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, ὡς διαμορφοῦνται μετὰ τὴν προσθήκην καὶ 25ο/ο διὰ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν, ἀλλ' αἱ προσαυξήσεις αὗται θὰ ὑπολογισθοῦν χωριστὰ ἐπὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

Ὡς ἀπασχόλησις κατὰ Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους (ἴδε ἄρθρον 2 ν.δ. 3755/1957, ἐνθ' ἀνωτ.) νοεῖται ἐκείνη ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τοῦ ἄγοντος πρὸς τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας μέχρι τοῦ ἑπομένου μεσονυκτίου (ἑρμηνευτικὴ ὑπ' ἀριθ. 25825/254/1951 ὑπουργικὴ ἀπόφασις).

Δεδομένου δὲ ὅτι ἡ προσαύξησις κατὰ 25 ο/ο δι' ἐργασίαν κατὰ νυκτερινὰς ὥρας καταβάλλεται εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους ἀπὸ 10 μ.μ. - 6 π.μ., ὑπὸ ἀντίθετον, μὴ ὀρθήν, ἄποψιν, θὰ ἔπρεπε νὰ γίνηται ὁ ὑπολογισμὸς τῆς προσαυξήσεως κατὰ 75 ο/ο ἀπὸ τῆς 10 μ.μ. μέχρι μεσονυκτίου (τῆς Κυριακῆς) ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων μετὰ προσθήκης 25 ο/ο καὶ πέραν τοῦ μεσονυκτίου νὰ ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν κατὰ 25 ο/ο μόνον προσαύξησιν διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν μέχρι τῆς 6 π.μ., ἐνῷ ἀδιαιρέτως ἐπιβάλλεται ἡ κατὰ 75 ο/ο προσαύξησις διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν (ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου μέχρι τοῦ ἑπομένου μεσονυκτίου).

Ὁ νυκτοφύλαξ εἰργάζετο εἰς Καλάμας, δὲν ὑπῆρχεν ἑπομένως περὶ αὐτοῦ εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις καὶ ἦσαν ἐφαρμοστέαι, ὡς ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, αἱ περὶ ἀνειδικεύτων ἐργατῶν διατάξεις (οὕτω καὶ αἱ Α.Π. 656/1955, εἰσηγητὴς *Π. Ταμπούχης*, ΕΕΔ 15, 22, Α.Π. 178/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 1172, Α. Π. 483/1957, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 151).

Διὰ τοὺς φύλακας, νυκτοφύλακας καὶ θυρωροὺς ἐργοστασίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων ἰσχύει ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68293/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 6/1956 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 16, 54) καὶ δι' ἐκείνους τῶν ἐργοστασίων Θεσσαλονίκης ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9809/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (ΕΕΔ 16, 350).

Ἀρείου Πάγου 107/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μανρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζήσης, Χ. Μυριάνθης

Νόμιμον κατάργησιν δίκης, καθιστῶσαν κατὰ τὰ ἄρθρα 749 ἐδ. 2, ὡς ταῦτα ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν. 980/1946 καὶ 750 Πολ. Δικονομίας, ἐκδοθεῖσαν ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἀμετάκλητον καὶ ἑπομένως ἀπρόσβλητον διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, ἐπάγεται κατὰ τὰ ἄρθρα 476 ἐδ. 2, 485 καὶ 486 Πολ. Δικ. καὶ ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἀποφάσεως, ὅταν περὶ ταύτης ἐξεφράσθη ὁ διάδικος αὐθορμήτως καὶ εὐκρινῶς, εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, διὰ τοιούτων ὅμως ἀναμφισβητήτων πράξεων, ἐξ ὧν ἐξάγεται ἀναγκαίως ὁ περὶ ἀποδοχῆς σκοπός, ἐκτὸς ἐὰν ὁ παραιτούμενος

νήσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 20 § 2, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 19 § 2 ν. 3239/1955, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. 3755/1957, σύδαμῶς προσβιάζει εἰς τὴν διαιτητικὴν ταύτην ἀπόφασιν ὑποχρεωτικὴν δύναμιν πέραν τῶν μελῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀνέφυη ἡ διαφορά, ὡς ταῦτα σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 19 § 2 νόμου 3239/1955, καθ' ὃ αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἐτροποποιήθησαν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 2, ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως καὶ διέπονται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων ὡς πρὸς... «τὴν κήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν», περὶ ἧς προγματεύεται τὸ ἄρθρον 5 § § 2 καὶ 3. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ 14/1957 ἀπόφασις Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων τῆς χώρας» (τῆς ὁποίας δὲν προσδιορίζονται αἱ πραγματικαὶ προϋποθέσεις καὶ δὴ ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τῶν μετασχουσῶν ὀργανώσεων διὰ τὸν προσήκοντα αὐτῇ κατ' εἶδος χαρακτηρισμὸν κατ' ἄρθρον 7 ἐδ. 1), ἰσχύει ἐπὶ πάντων τῶν μισθωτῶν τῶν ἄνω κατηγοριῶν, ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἀνήκουν εἰς ὀργανώσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀνέκυψεν ἡ διένεξις, ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις ἐτροποποιήθη κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 2 ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου, ὡς καὶ τὴν τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 3239/1955, δι' ὃ εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

ἐπροστάτευσεν ἑαυτὸν δι' ἐπιφυλάξεως, μὴ ἀντικειμένης εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ἐπιχειρηθείσης πράξεως. Ἀπορρίψαν ὅθεν τὸ ὡς ἐφεκτέον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὴν ὑποβληθεῖσαν αὐτῷ παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἔνστασιν ἀπαραδέκτου τῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀσκηθείσης ἐφέσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος κατά τε τὴν κοινοποίησιν τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς προσωρινῶς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἐπιταγῆς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης, ὡς πρὸς τὸ ἐπιδικασθὲν αὐτῷ μέρος τῆς ἀπαιτήσεώς του, ρητῶς ἐπεφυλάχθη παντὸς ἑτέρου δικαιώματός του καὶ σχέσιν ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ἐκ τῆς ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας γενομένης ἐπιφυλάξεως, μὴ ἀντικειμένης εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ἐπιχειρηθείσης ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως, δὲν συνάγεται σιωπηρὰ ἀποδοχὴ ταύτης καὶ ὡς πρὸς τὸ ἀπορριφθὲν δι' αὐτῆς μέρος, συνεπορφώθη πρὸς διαληφθείσας διατάξεις, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῆς ἀλληλουχίας τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 28]1944 ἐκδοθεισῶν καὶ ἰσχυόντων νόμου ἐπεχουσῶν ὑπ' ἀριθ. 8900 καὶ 18310 ἔτους 1946 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὗται ἠρμηνεύθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23825 ἔτους 1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ συμπτώσεως ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἢ ἄλλας μὴ ἐργασίμους ἡμέρας καὶ νυκτερινῆς ταιαύτης, ἡ διὰ τῆς πρώτης τῶν ἀποφάσεων ταύτων χορηγηθεῖσα προσαύξησις ἐξ 75ο]ο ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε κανονισμένου ἡμερομισθίου τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ πασῶν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, τοῦ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἀπασχολουμένου κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, εἶναι ἀνεξάρτητος πρὸς πᾶσαν ἑτέραν προσαύξησιν παρεχομένην διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ ὑπολογίζεται πάντοτε, ἄνευ συνυπολογισμοῦ καὶ τῆς προσαυξήσεως ταύτης, ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων. Ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα ἀποφανθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ προσαύξησις ἧς ἐδικαιοῦτο ὁ ἀναιρεσίβλητος διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους κατὰ νόμον ἡμέρας, ἔδει ὅπως ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων τεθεσπισμένων ὁρίων τοῦ βασικοῦ του ἡμερομισθίου, ὡς τοῦτο διεμορφοῦτο διὰ τῆς εἰς αὐτὸ προσθήκης τῆς λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας προσαυξήσεως, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προδιαληφθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἐν ταύτῳ κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον δεύτερον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἡ ὑπόθεσις δὲν χρήζει περαιτέρω διευκρινίσεως, δέον ὅθεν ὅπως ἐπιληφθῇ τῆς περαιτέρω ἐκδικάσεως τῆς οὐσίας ταύτης, κατὰ τὸ ἀναιρεθὲν μέρος, τὸ Τμῆμα τοῦτο, κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810]1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν τῆς δίκης, ἐπομένως εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς νομίμως ἀσκηθείσης παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐφέσεως.

Ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ συνόλου τῶν ἐκατέρωθεν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνώντων σχηματισθεῖσαν πεποίθησιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1954 μέχρις 28 Φεβρουαρίου 1956 κρίσιμον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ εἰργάσθη εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς ἐναγομένης ὡς νυκτοφύλαξ, ἐπραγματοποίησεν 118 ἡμερομίσθια κατὰ Κυριακὰς καὶ ἄλλας μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 49300]1952, 41100]1953, 27653]1954, 28050]1954 καὶ 42930]1956 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δικαιοῦται, κατὰ τὴν ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει τῆς παρούσης τεθεῖσαν ἀρχήν, προσαυξήσεως 75ο]ο ἐπὶ τῶν τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων τοῦ μισθοῦ του, ὡς ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ἀνερχομένου ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1954 εἰς δραχμὰς 28, ἀπὸ 1ης Μαΐου 1954 εἰς δρχ. 31.25, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1955 εἰς δρχ. 37 καὶ ἀπὸ 24ης Ἰανουαρίου 1956 μέχρις 1ης Ἰουλίου 1957 εἰς δρχ. 42 ἄνευ προηγουμένης εἰς τοῦτον προσαυξήσεως τῆς λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας προσαυξήσεως. Ἡ ἀνωτέρω προσαύξησις τῶν 75ο]ο ἀνέρχεται διὰ μὲν τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1954 - 30 Ἀπριλίου 1954 χρονικὸν διάστημα (ἡμέραι 19) εἰς δραχμὰς 931, διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1954 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1954 (ἡμέραι 36) εἰς δρχ. 1969, διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1955 - 31 Ἰανουαρίου 1956 (ἡμέραι 59) εἰς δρχ. 3.820 καὶ διὰ τὸ ἀπὸ 1 - 29 Φεβρουαρίου 1956 (ἡμέραι 4) εἰς δρχ. 294 καὶ ἐν συνόλῳ εἰς δρχ. 7.014 καὶ οὐχὶ εἰς δρχ. 8.741 ὡς ἐσφαλμένως ἐκρίθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἥτις δέον ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, ὅπως μεταρρυθμισθῇ, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, καὶ ἀφαιρεθῇ ἡ εἰς βάρος τῆς ἐναγούσης ἐπιδικασθεῖσα ἐπὶ πλέον διαφορὰ ἐκ δρχ. 1727 ἐκ τοῦ ἐπιδικασθέντος, διὰ τῆς ἐν μέρει ἀναιρέσεως, κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὑπ' ἀριθ. 1041] 1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμῶν, ποσοῦ τῶν δρχ. 9.221 (*).

Ἐκ τῶν παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων ἀποδεικνύεται ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 1041]1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμῶν, δι' ἅπαν τὸ ἐπιδικασθὲν δι' αὐτῆς πρὸσὼν τῶν 9.221 δραχ. μετὰ τῶν ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1959 ὀφειλομένων νομίμων τόκων, δέον ὅθεν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 § 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810]1957, ὅπως διαταχθῇ ἡ ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων, ὡς πρὸς τὸ ἀναιρεθὲν μέρος, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν, ὑποχρεουμένου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὅπως ἀποδώσῃ τὸ ἐπὶ πλέον ληφθὲν παρ' αὐτοῦ ποσὸν ἐκ δρχ. 1727 μετὰ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐτὸ τόκου, ἐν μέρει δεκτῆς καθισταμένης τῆς περὶ τούτου αἰτήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης.

Δέον ὅπως συμψηφισθῇ ἡ δικαστικὴ δαπάνη ἁπάντων τῶν βημάτων τῶν διαδίκων, ἐν μέρει νικησάντων, ἐν μέρει δὲ ἡττηθέντων (ἄρθρον 211 ἐδ. 3 Πολιτικῆς Δικονομίας).

(*) **Σημ. ΕΕΔ**: Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ὅμως τῆς προσαυξήσεως 75ο]ο ἴδε τὴν Α.Π. 276/1958, Ὁλομέλειας, ΕΕΔ 18, 605.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λύσις ὑπαλληλικῆς σχέσεως διά παραιτήσεως

Δικαίωμα ὑπαλλήλων παραιτήσεως, ὑποβαλλομένης ἐγγράφως, μὴ ὑποκειμένων τῶν ὑπαλλήλων πρὸς ἔκθεσιν τῶν λόγων αὐτῆς, λυομένης δὲ τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως δι' ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως, ὑποχρεωτικῆς.— Οὐχὶ ἀντίθετος εἰς τὸ δικαίωμα παραιτήσεως τῶν ὑπαλλήλων της ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ ἄνευ οἱασδήποτε παροχῆς ἡ παρὰ τῆς Τραπέζης ὑπόσχεσις παροχῆς εἰς τοὺς οἰκειοθελῶς παραιτουμένους ὡρισμένων ἀνταλλαγμάτων.— Ἀκύρωσις δηλώσεως βουλήσεως προκληθείσης δι' ἀπάτης κατ' ἄρθρα 147, 200, 288 Α.Κ.

Ἀρείου Πάγου 40/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μανρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Πάλλης, Β. Βασιλείου, Ν. Συριόπουλος

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 §§ 1 καὶ 3 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2584 ἔτους 1940 κυρωθέντος καὶ ἰσχύοντος ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ὁριζούσης ὅτι οἱ ὑπάλληλοι ταύτης δικαιοῦνται εἰς παραίτησιν ὑποβαλλομένην ἐγγράφως, μὴ ὑποχρεούμενοι ὅπως ἐκθέσωσι τοὺς λόγους αὐτῆς, ἡ δὲ ὑπαλληλικὴ σχέσις λύεται μόνον διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως, ἥτις εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της καὶ περαιτέρω, ὅτι παραίτησις ὑπὸ ὅρον θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη, σαφῶς συνάγεται, ὅτι δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὸ διὰ ταύτης ἀναγνωριζόμενον δικαίωμα παραιτήσεως τῶν ὑπαλλήλων της ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ ἄνευ οἱασδήποτε παροχῆς ἡ παρὰ τῆς Τραπέζης ὑπόσχεσις παροχῆς εἰς τοὺς οἰκειοθελῶς παραιτουμένους ὡρισμένων ἀνταλλαγμάτων, καθ' ὃ μὴ περιοριζομένου ἐκ τούτου τοῦ πρὸς παραίτησιν δικαιώματός των, οὐδὲ ἡ ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις χωροῦσα παραίτησις ἐνέχει τροποποίησιν τῆς διατάξεως ταύτης ἄνευ τηρήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 70 § 4 τοῦ ὀργανισμοῦ της ἀπαιτουμένων διατυπώσεων ἢ ὅρων εἰς βάρος τῆς Τραπέζης, ἵνα θεωρηθῇ ὡς μὴ γενομένη, ἐφ' ὅσον εἰς τὴν περὶ παροχῆς ὑπόσχεσιν προέβη ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἡ Τράπεζα. Δεξάμενον ὀθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς 2ας αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του πρακύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσιβλήτου τυγχάνων καὶ ἐπωφεληθεὶς τῆς κατὰ τὸ 1954 γενομένης ἐθελουσίας ἐξόδου τῶν ὑπαλλήλων της καὶ τῶν παρασχεθέντων παρὰ ταύτης ἀνταλλαγμάτων, ὑπέβαλεν ἐγγράφως τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1954 τὴν ἀπὸ τῆς ἐν λόγῳ θέσεως τοῦ ἀρχιλογιστοῦ παραίτησίν του, γενομένην ἀποδεκτὴν τὴν 11ην Δεκεμβρίου 1954, κατ' ὀρθὴν περαιτέρω ἑρμηνείαν τῶν προδιαληφθεισῶν οὐσιαστικῶν διατάξεων, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ ἔκρινεν, ὅτι ἡ τοιαύτη παραίτησις, μὴ ἀντικειμένη εἰς τὸ ἄρθρον 47 τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἢ ἄλλην διάταξιν νόμου, ἐπέφερεν ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς της τὴν ὁριστικὴν λύσιν τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος τοῦ κυρίου καὶ πρῶτος τοῦ προσθέτου δικογράφου λόγοι ἀναιρέσεως, δι' ὧν ὑποστηρίζονται τὰ ἀντίθετα, εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἐκ μὲν τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 147, 200 καὶ 288 Α.Κ. προκύπτει, ὅτι ἡ δι' ἀπάτης προκληθεῖσα δήλωσις βουλήσεως ὑπόκειται εἰς ἀκύρωσιν μόνον ἐὰν ἡ καλὴ πίστις, τὰ συναλλακτικὰ ἤθη, ἢ ἡ συνδέουσα τοὺς ἐνδιαφερομένους ἰδιαιτέρα σχέσις ἐπέβαλον, ὅπως κατάστῃ γνωστὴ εἰς τὸν δηλώσαντα ἡ σχετικὴ πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς δικαιοπραξίας πραγματικὴ κατάστασις, οὗτος δὲ τελῶν ἐν γνώσει ταύτης δὲν θὰ προέβαινεν εἰς τὴν δήλωσιν τῆς βουλήσεώς του, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 178 Α.Κ. θεωρεῖται ἄκυρος ἡ δικαιοπραξία, δι' ἧς κατὰ γενικὴν ἀντίληψιν χρηστοῦ, ἐμφρονος καὶ ὑγιῶς σκεπτομένου κοινωνικοῦ ἀνθρώπου, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ περιστάσεων, αἵτινες συνοδεύουσι ταύτην, προσβάλλονται τὰ χρηστὰ ἤθη. Δεξάμενον ὀθεν τὸ αὐτὸ δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς ἀποφάσεώς του ἐξάγεται, ὅτι δὲν ἐπιβάλλετο ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἢ τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἡ εἰς ταῦτον παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀνακοίνωσις, πλὴν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ της Συμβουλίου, δι' ἧς παρείχοντο εἰς τοὺς οἰκειοθελῶς ἐξερχομένους καὶ ἄνευ διακρίσεώς τινος ὡρισμένα ἀνταλλάγματα, καὶ τῶν γενομένων μεταξὺ τῶν μελῶν τούτων κατὰ τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεως συζητήσεων, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας περιστάσεις γενομένη παραίτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν ἀντιβαίνει, κατὰ τὴν ἀντικειμενικὴν κρίσιν χρηστοῦ, ἐμφρονος καὶ ὑγιῶς σκεπτομένου, εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ ὅτι δὲν καθίστατο ἑπομένως ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρωτέα ἡ περὶ παραιτήσεως δήλωσις, τὸ μὲν πλήρως καὶ σαφῶς ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του, ἐκθέσαν εἰδικῶς καὶ ἐμπεριστατωμένως τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν ἐστήριξε τὴν τοιαύτην κρίσιν του, τὸ δὲ ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς εἰρημένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 147, 200, 288 καὶ 178 Α.Κ. Ἡ δὲ περαιτέρω βεβαίωσις ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, ὅτι ἡ παράλειψις τῆς γνωστοποιήσεως τῆς κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ληφθείσης ἀποφάσεως τῆς αὐξήσεως τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν τμηματαρχῶν δὲν ἐγίνετο πρὸς τὸν σκοπόν, ἵνα προκληθῇ ἡ περὶ παραιτήσεως δήλωσις τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ὅτι δὲν ὑφίστατο τότε πρόθεσις θεσπίσεως νέας ὑπὸ εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἐθελουσίας ἐξόδου καὶ ἐπιλύσεως τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων τοῦ προσωπικοῦ, ἀναγομένη μόνον εἰς πράγματα καὶ μὴ προσβάλλουσα κανόνα δικαίου, δὲν ὑπόκειται εἰς

τὸν Ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 810 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810/1957, ἀπορριπτομένων ἐντεῦθεν τῶν ὑπὸ στοιχεῖα 2 - 5 ἐν τῷ προσθέτῳ δικογράφῳ λόγων, δι' ὧν πλήττεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν τῶν διαληφθεισῶν οὐσιαστικῶν διατάξεων καὶ ὡς περιέχουσα ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας(*).

II. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου 1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας

Παροχὴ κατὰ τὴν ἀνωτέρω συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας προσαυξήσεως 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ μέχρι πέντε διαδοχικῶν προσαυξήσεων λόγῳ παραμονῆς των ἐπὶ τριετίαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, ἐλλείψει εἴτε τυπικῶν ἢ οὐσιαστικῶν προσόντων πρὸς προαγωγήν, εἴτε κενῆς ὀργανικῆς θέσεως, ὑπὸ μόνον τὸν περιορισμὸν ὅτι ὁ ὑπάλληλος δὲν ἐκρίθη στάσιμος δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς οἰκείας ὀργανώσεως, μὴ ἐξομοιουμένης πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην οἱασδήποτε ἄλλης δυσμενοῦς περὶ τῆς ὑπηρεσίας των ἐκθέσεως ἢ γνώμης τῶν προϊσταμένων των.

Ἀρείου Πάγου 39/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Θανόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σταθάκης, Θ. Παπάζογλου

Καθ' ἃ σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 ἐδαφ. α' τῆς ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου 1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων τῆς χώρας, ἐγκριθείσης καὶ κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς δι' ἅπασαν τὴν χώραν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 78189 ἔτους 1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 15 ἔτους 1959 Φ.Ε.Κ. καὶ ἐπεχούσης ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, ἡ διὰ ταύτης παρεχομένη εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τούτους, συμφώνως πρὸς τὸ διάταγμα τῆς 23 Ἰουλίου 1946, προσαύξησις 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ των καὶ μέχρι πέντε διαδοχικῶν προσαυξήσεων, λόγῳ παραμονῆς των ἐπὶ τριετίαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, ἐλλείψει εἴτε τυπικῶν ἢ οὐσιαστικῶν προσόντων πρὸς προαγωγήν, εἴτε κενῆς ὀργανικῆς θέσεως τελεῖ ὑπὸ μόνον τὸν περιορισμὸν ὅτι ὁ ὑπάλληλος δὲν ἐκρίθη στάσιμος δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς οἰκείας ὀργανώσεως, μὴ ἐξομοιουμένης πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην οἱασδήποτε ἄλλης δυσμενοῦς περὶ τῆς ὑπηρεσίας του ἐκθέσεως ἢ γνώμης τῶν προϊσταμένων του.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἠχθη εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως δι' ἀπορρίψεως τῆς κατ' αὐτῆς παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ τὸ μὲν ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, μὴ κριθεὶς στάσιμος δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς εἰς ἣν ἀνήκε συνεταιριστικῆς ὀργανώσεως ἐδικαιοῦτο κατ' ἀρχὴν προσαυξήσεως λόγῳ παραμονῆς του ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ τμηματάρχου Γ' τάξεως πέραν τῆς τριετίας, τὸ δὲ ὅτι ἔδει ὅπως συνυπολογισθῇ εἰς τὸν χρόνον τοῦτον καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν παρέμενεν εἰς τὸν ἐξ οὗ ὑπεβιβάσθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Γ' βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Β' τάξεως καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ καὶ νὰ καθορισθῶσι τέσσαρες τριετίαι προσαυξήσεως, ἀντὶ τῶν δύο τοιούτων, ἃς ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἐδέξατο, ἀλλ' ἐκ τοῦ σφάλματος τούτου δὲν συνεχωρεῖτο ἡ μεταρρύθμισις τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, καθ' ὅσον, μὴ ἀσκηθείσης ἀντεφέσεως, καθίστατο χείρων ἡ θέσις τῆς ἐκκαλούσης. Οὕτως ἀποφηναμένον ὀρθῶς ἠρμήνευσε τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 ἐδαφ. 1 τῆς ἀπὸ 24.9.1958 συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Ἐὰν δὲ ἐν συνεχείᾳ διὰ τῆς αὐτῆς αἰτιολογίας ἠσχολήθη ἄνευ ἀνάγκης καὶ μὲ τὸ ἀνωτέρω θέμα τοῦ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ὁ ἀναιρεσίβλητος διετέλεσεν εἰς τὸν ἐξ οὗ ὑπεβιβάσθη βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Β' τάξεως καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ, καὶ ἡ αἰτιολογία αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη, ἐκ τούτου δὲν ἰδρύεται λόγος ἀναιρέσεως, οὔτε κατὰ τὸ ἄρθρον 809 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐφ' ὅσον ὀρθῶς ἔχει τὸ διατακτικόν, δι' οὗ ἀπερρίφθη ἡ ἔφεσις, οὔτε κατὰ τὸ ἄρθρον 831 αὐτῆς, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3810/1957, ὡς πρὸς τὴν αἰτιολογίαν, πρὸς ἀπατροπὴν διεκδικασμένου, ἐφ' ὅσον ἐκ ταύτης, μὴ ἐχούσης τὰ προσόντα διατακτικοῦ, οὐδὲ ἀναγκαιούσης πρὸς στήριξιν τούτου, δὲν παράγεται κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 273 § 3 καὶ 274 τῆς Πολ. Δικονομίας διεκδικασμένον, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος(*).

III. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Ἐπιβολὴ ποινῶν διὰ παραβάσεις κανονισμοῦ

Ἐπιβολὴ προστίμου εἰς ὑπηρετοῦντας ἐν τοῖς τροχιοδρόμοις μισθωτοὺς τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν καὶ' ἄρθρον 80 τοῦ ἐπέχοντος θέσιν νόμου κανονισμοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν τροχιοδρόμων καὶ σιδηροδρόμων, διὰ παραβάσεις κανονισμοῦ. —Ἐπιβολὴ ἀργίας κατ' ἄρθρ. 81 τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ. —Δικαίωμα Ἑταιρείας πρὸς ἔκδοσιν ἐγγράφων κανονισμῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας θὰ διαγράφῃ τὸν τρόπον τῆς προσφορᾶς ἐργασίας καὶ ἀναλόγως

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 5941/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 663/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Καρδίτσης.

θά καθορίζη τάς συνεπείας τῆς παραβάσεως αὐτῶν κατά τούς ὅρους τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ δέν προσδιορίζεται οὔτε ποῖος εἶναι ὁ κανονισμός, ὁ ὁποῖος ἐξεδόθη, οὔτε ποία ἡ βάσει τῶν κανονισμῶν ἐκδοθεῖσα διαταγή τῶν προϊσταμένων τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἀρείου Πάγου 489/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Α. Μυλωνογιάννης

Διά τοῦ ἄρθρου μέν 80 τοῦ ἐπέχοντος θέσιν νόμου κανονισμοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν τροχιοδρόμων καί σιδηροδρόμων, ὡς ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου ΔΚΗ' 1912, εἰς τούς ὑπηρετοῦντας ἐν τοῖς τροχιοδρόμοις μισθωτούς τῆς ἐναγομένης Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν ἐπιβάλλεται πρόστιμον μέχρι 1/4 τῆς ἡμερησίας ἀντιμισθίας διά 1 μέχρι 15 ἡμερῶν ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τοῦ παραπτώματος διά παραβάσεις κανονισμοῦ, ἀποδεικνυούσας ἀμέλειαν καί ἐπιπολαιότητα, μή δυναμένης νά ἔχωσιν ὡς ἀποτέλεσμα ζημίαν τῆς Ἑταιρείας καί διά παραμφερῆ παραπτώματα, διά δέ τοῦ ἄρθρου 81 τοῦ ἰδίου ὀργανισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι ἐπιβάλλεται ἀργία 3 - 10 ἡμερῶν ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τοῦ παραπτώματος δι' ὑποτροπήν ἐπί παραπτώματος, δι' ὃ ἐπιβλήθη ἤδη ἡ ποινή τοῦ προστίμου διά παραβάσεις κανονισμῶν, ἀμέλειαν ἢ ραθυμίαν, αἵτινες ἠδύναντο νά ἐπιφέρωσι μικράν ζημίαν εἰς τήν Ἑταιρείαν. Ἑπομένως ἡ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται νά ἐκδώσῃ ἐγγράφους κανονισμούς, διά τῶν ὁποίων ἐντός τῶν πλαισίων τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας θά διαγράφῃ τόν τρόπον τῆς προσφορᾶς αὐτῆς καί ἀναλόγως θά καθορίζῃ τάς συνεπείας τῆς παραβάσεως αὐτῶν, κατά τούς ὅρους τῶν προπαρατεθέντων ἄρθρων. Ἡ προσβαλλομένη δέ ἀπόφασις, ὅπως ἐξ αὐτῆς πρακύπτει, μετ' ἀνελέγκτου ἐκτιμήσιν ἀποδείξεων, δέχεται, ὅτι ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας προέκυψεν, ὅτι εἷς τόν ἐνάγοντα (ἀναιρεσείοντα), ὑπηρετοῦντα ἀπό πολλῶν ἐτῶν ὡς εἰσπράκτορα τροχιοδρόμων, ἐπιβλήθη κατά Μάρτιον 1958 ἡ ποινή τοῦ προστίμου τοῦ 1/4 τοῦ ἡμερομισθίου, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι κατά παρέβασιν τῶν κανονισμῶν τῆς ἐργοδότιδος καί τῶν ρητῶν διαταγῶν τῶν προϊσταμένων του ἀνέγραφεν εἰς τά ὑπ' αὐτοῦ φύλλα παρείας ὀχήματος, εἰς ὃ ὑπηρέτει, τούς ἀριθμούς τῶν ἐκδιδομένων εἰσιτηρίων διά μολυβδίδος μαύρης καί οὐχί τοιαύτης μελάνης, ὡς ἀπό ἐτῶν ἐπροῦντο αἱ καταστάσεις ὑπό πάντων τῶν εἰσπρακτόρων τῆς ἐναγομένης. Πλήν δέν προσδιορίζεται οὔτε ποῖος εἶναι ὁ κανονισμός, ὁ ὁποῖος ἐξεδόθη βάσει τῶν προεκτεθέντων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας καί ὁ ὁποῖος ἰσχυεν, οὔτε ποία ἡ βάσει τῶν κανονισμῶν τούτων ἐκδοθεῖσα διαταγή τῶν προϊσταμένων τοῦ ἀναιρεσείοντος, πρός ἣν αὐτός δέν συνεμορφώθη, κατ' ἀκολουθίαν δέν καθίσταται ἐφικτός ὁ ἔλεγχος περί τῆς ὀρθῆς ἢ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καί ἐφαρμογῆς τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης μνημονευομένων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας καί κατά συνέπειαν ἀναιρετέαν ἐαυτήν κατέστησε κατά τόν περί ταύτου βάσιμον πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 807 ἐδάφ. 19 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη ὑπό τοῦ νόμου 3810/1957, καί δέον ἡ ὑπόθεσις νά παραπεμφθῇ δι' ὡμίτου τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου διά τήν ὀρθήν ἐφαρμογήν τοῦ νόμου (*).

IV. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Ἐκπροσώπησις αὐτῶν καί διαχείρισις ἑταιρικῶν ὑποθέσεων

Λειτουργία καί διαχείρισις ἐστιατορίου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐσιτίζοντο οἱ ὑπάλληλοι τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν Πειραιῶς.—Ἀνάθεσις ὑπό τοῦ Νόμου 2190/1920 τῆς δικαστικῆς καί ἐξωδίκου ἐκπροσωπήσεως τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καί διαχειρίσεως τῶν ἑταιρικῶν ὑποθέσεων ἀποκλειστικῶς εἰς τό διοικητικόν συμβούλιον ἢ τά παρά τοῦ καταστατικοῦ εἰδικῶς πρός τοῦτο ὁριζόμενα ἕτερα πρόσωπα.

Ἀρείου Πάγου 418/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολυνούρης*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Δ. Τρίμης

Τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διά τῆς δευτέρας αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του σαφῶς δέχεται, κατ' ἀνέλεγκτον τῶν ἀποδείξεων ἐκτίμησιν, ὅτι ἡ τε λειτουργία καί διαχείρισις τοῦ ἐστιατορίου, ἐν ᾧ ἐσιτίζοντο οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας καί ἐν ᾧ εἰργάζετο ὁ ἀναιρεσείων ὡς ὑπάλληλος (σεφβιτόρος), ἠσκεῖτο παρ' Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, παρ' ἧς προσελήφθη οὗτος, καί ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος περιωρίσθη ἀποκλειστικῶς εἰς τήν παραχώρησιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος διά τήν ἐγκατάστασίν του χώρου, τήν ἐπίπλωσιν καί τήν οἰκονομικήν του ἐνίσχυσιν, οὐδεμίαν ἀνάμιξιν σχοῦσα εἰς τήν πρόσληψιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅστις μετ' οὐδενός τῶν νομίμως ἐκπροσωπούντων ταύτην φυσικῶν προσώπων προῆλθεν εἰς συμφωνίαν διά τήν σύναψιν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως ἐργασίας. Ἀποφηνάμενον δ' εἶτα τοῦτο, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς ἐνωπίου του ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δέν ἐνομιμοποιεῖτο παθητικῶς, διώκων τήν δικαστικήν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως ἐργασίας, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τό μέν τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν συνδυασμῷ πρός τά ἄρθρα 127 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου 2783/1941 καί 68 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅτινα ἀπαιτοῦσι διά τήν τοιαύτην ἀναγνώρισιν τήν ὕπαρξιν μεταξύ τῶν διαδίκων τῆς διά τῆς ἀγωγῆς φερομένης πρός ἀναγνώρισιν ἐννόμου σχέσεως, τό δέ τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 18 § § 1

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 587/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Νόμιμοι συνέπειαι ἐκ τοῦ μὴ διορισμοῦ ἀντιπροσώπου Ὑπουργείου Συντονισμοῦ

Ὑποχρεωτικὸς διὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν τῶν Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ὁ διορισμὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.— Συνέπεια τῆς παραλείψεως τοῦ διορισμοῦ ἢ τῆς προσκλήσεως αὐτοῦ ἡ παράνομος σύνθεσις ἢ συγκρότησις τῶν ἀνωτέρω Δικαστηρίων καὶ ἡ ἀκυρότης τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν.— Ἀκυρότης καὶ τῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν περὶ ἐγκρίσεως αὐτῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ν. δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου καλεῖται ὑποχρεωτικῶς καὶ ἀναπτύσσει, ἐφ' ὅσον προσέλθῃ, τὰς ἀπόψεις του, καταχωριζομένας εἰς τὰ πρακτικά, ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ διὰ τὰ λειτουργοῦντα ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ τοιαῦτα, ὑπὸ τοῦ οἰκείου δὲ Νομάρχου διὰ τὰ ἐν ταῖς λοιπαῖς περιφερείαις τῆς χώρας δι' ἀποφάσεών του, γνωστοποιουμένων ἐγκαίρως εἰς τοὺς Προέδρους τῶν Δικαστηρίων.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ἐκδόσαντος τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν αὐτοῦ «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Πατρῶν», ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28590/5879/1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 18, 620), δὲν διωρίσθη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου Ἀχαΐας ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀκύρως τὸ ἀνωτέρω Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον συνεκροτήθη, ἀκύρων οὔσων καὶ τῆς ἀποφάσεώς του καὶ ἐκείνης τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ ἐγκρίσεως αὐτῆς.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 384/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Κυριλλόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Δάμων Ρουτσάκος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται πα-

καὶ 2 καὶ 22 τοῦ νόμου 2190]1920, δι' ὧν ὁρίζεται, ὅτι ἡ τε δικαστικὴ καὶ ἐξώδικος ἐκπροσώπησις τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ ἡ διαχείρισις τῶν ξένων ἑταιρικῶν ὑποθέσεων ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἢ τὰ παρὰ τοῦ καταστατικοῦ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ὁριζόμενα ἕτερα πρόσωπα. Οὐδ' αἱ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικαλούμεναι περὶ τοῦ ἀντιθέτου διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 § 3 καὶ 20 τοῦ νόμου 3239]1955, τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΔΛ']1911 καὶ 9 § 5 τοῦ β. δ]τος τῆς 15.5.1920 καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 14 τοῦς 1958, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ πρώτου τῶν ἀνωτέρω νόμων, ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθοριζουσαι αἱ μὲν πρῶται τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου ἐν ταῖς παρ' αὐτῶν προνοουμέναις περιπτώσεσιν, ἡ δὲ ἀπόφασις ἐξαιροῦσα τῶν ὑπ' αὐτῆς χορηγουμένων παροχῶν τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἱατρείων τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀσκοῦσιν ἐν προκειμένῳ ἐπιρροὴν τινα ἐπὶ τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, διότι καὶ αὗται προϋποθέτουσι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν των τὴν ὕπαρξιν ἐγκύρου κατὰ νόμον συμβάσεως ἐργασίας, ἣν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας δὲν ἐδέξατο ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ συντρέχουσαν. Ὅθεν, ἅπαντες οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, διὰ μὲν τῶν πρώτου καὶ τρίτου τῶν ὁποίων πλήττεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 807 § 17 τῆς Πολ. Δικ., διὰ δὲ τοῦ δευτέρου, δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810]1957 προστεθὲν ἐδάφιον 19 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, εἶναι ἀπορριπτέοι (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 5853/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Γενικαί άρχαί κοινωνικής ασφαλίσεως

'Αντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς εὐρύθμου καὶ χρηστῆς διοικήσεως ἡ μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου, ἀφ' ἧς 'Ασφαλιστικὸς 'Οργανισμὸς ἀπεδέχθη ὡς νόμιμον τὴν ἐγγραφὴν τινος ὡς ἠσφαλισμένου παρ' αὐτῷ καὶ τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τούτου ἀνεπιφύλακτον ὑπὸ τοῦ 'Ασφαλιστικοῦ 'Οργανισμοῦ εἰσπραξιν εἰσφορῶν, ἀμφισβήτησις τῆς ἰδιότητος ταύτου ἠσφαλισμένου, μὴ δολίως ἐνεργήσαντος.—'Ασφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐμμένει τοῦτο εἰς τὴν παθεράν νομολογίαν του, ὅτι ἡ ἀμφισβήτησις τῆς ἰδιότητος ἠσφαλισμένου μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀγαθῆς καὶ χρηστῆς διοικήσεως (οὕτω Σ. Ε. 281/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 15, 1015, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Σ. Ε. 1017/1956, εἰσηγητὴς *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 16, 540, Σ. Ε. 992/1959, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1025, Σ. Ε. 1501/1959, εἰσηγητὴς *Η. Γλεκαρίδης*, ΕΕΔ 18, 828).

Εἶναι ἀκόμη ἀντίθετος πρὸς τὰς αὐτὰς ἀρχὰς ἡ μετ' ἀνάκλησιν διοικητικῆς πράξεως, ἐκδοθείσης κατὰ πλάνην περὶ τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν περιοδικῶν πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον παροχῶν (Σ. Ε. 1838/1958, εἰσηγητὴς *Α. Μαρσούδας*, ΕΕΔ 17, 882, Σ. Ε. 1959/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Καρβελλᾶς*, ΕΕΔ 18, 723, Σ. Ε.

ραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 28590/5879 τῆς 13ης Ἀπριλίου 1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη μετὰ τροποποιήσεων ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασις τοῦ ἐν Πάτραις δευτεροβαθμίου διοικητικοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου διαιτησίας περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδαρσαφαγείων Πατρῶν (Φ.Ε.Κ. 132/1959, τ. Β').

Παραδεκτῶς καὶ νομοτύπως παρεμβαίνει κατὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ ἐν Πάτραις Σύλλογος Ἐκδαρσαφαγέων «Ἡ Ἀλληλοβοήθεια».

Οἱ λόγοι ἀκυρώσεως, οἱ προβαλλόμενοι διὰ δικογράφου προσθέτων λόγων, κατατεθέντες εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τὴν 22αν Δεκεμβρίου 1959, ἐντὸς τῆς νομίμου τουτέστι προθεσμίας πρὸ τῆς κατὰ τὴν 12 Ἰανουαρίου 1960 δικασίμου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, τύποις δεκτοὶ τυγχάνουσι καὶ ἐξεταστέοι κατ' οὐσίαν, καίτοι μὴ κοινοποιηθέντες εἰς τὸν παρεμβαίνοντα Σύλλογον, ἐφ' ὅσον ἡ παρέμβασις αὐτοῦ, κατατεθεῖσα τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1959, εἶναι μεταγενεστέρα τῆς καταθέσεως τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων τούτων λόγων.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 11 τοῦ ν. δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3239/1955 κ.τ.λ.», προστεθὲν εἰς τὸ ἄρθρ. 21 τοῦ ν. 3239/1955 παράγραφος 5η, ὁριζούσα ὅτι εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν δευτεροβαθμίων συλλογικῶν ὀργάνων διαιτησίας καλεῖται ὑποχρεωτικῶς καὶ ἀναπτύσσει, ἐφ' ὅσον προσέλθῃ, τὰς ἀπόψεις του, καταχωριζομένης εἰς τὰ πρακτικά, ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ὁριζόμενος δι' ἀποφάσεων, ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μὲν τοῦ Συντονισμοῦ διὰ τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ λειτουργοῦντα συλλογικὰ ὄργανα, ὑπὸ τοῦ οἰκείου δὲ Νομάρχου διὰ τὰ ἐν ταῖς λοιπαῖς περιφερείαις τῆς χώρας, γνωστοποιουμένων δὲ ἐγκαίρως εἰς τοὺς προέδρους τῶν συλλογικῶν τούτων ὀργάνων. Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ὁ μὲν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου, κατὰ περίπτωσιν, ὀργάνου διορισμὸς τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ καὶ ἡ πρόσκλησις αὐτοῦ εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου, παρ' ᾧ διωρίσθη, μετὰ γνωστοποιήσεως τῶν συζητηθησομένων ἐνώπιον αὐτοῦ θεμάτων, ἐπιβάλλονται ὑποχρεωτικῶς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι παράλειψις, εἴτε τοῦ διορισμοῦ, εἴτε τῆς ὡς ἄνω προσκλήσεως, καθιστᾷ παράνομον ἀντιστοίχως τὴν συγκρότησιν ἢ τὴν σύνθεσιν τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου καὶ ἐπάγεται ἀκυρότητα τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ, ἡ δὲ εἰς τὰς συνεδριάσεις προσέλευσις τοῦ διορισθέντος καὶ νομίμως προσκληθέντος ἀπόκειται εἰς τὴν κρίσιν αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου (ὑπ' ἀριθ. 48 τῆς 8.1.1960 τηλεγραφικῆς ἀναφορᾶς τοῦ Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Πατρῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο Ἐργασίας), ὁ ἁρμόδιος Νομάρχης Ἀχαΐας δὲν προέβη εἰς διορισμὸν ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ ἐνώπιον τοῦ ἐν Πάτραις δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ συλλογικὸν τοῦτο ὄργανον παρανόμως κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, συνεκροτήθη, ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασις αὐτοῦ τυγχάνει παράνομος. Ἀκυρωτέα δὲ οὕτω καθίσταται καὶ ἡ ἐγκρίνασα αὐτὴν καὶ ἤδη προσβαλλομένη κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας κατὰ τὸν σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, παραδεκτῶς κατὰ τὰ ἀνωτέρω, προβαλλόμενον διὰ τοῦ δικογράφου προσθέτων λόγων.

2358/1959, εισηγητής *Π. Μαρκόπουλος*, ΕΕΔ 19, 168.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 271/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Μαρκόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Καραμανώφ, Κ. Ζάκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 379]24.2.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς διεγράφη τοῦ μητρώου τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου.

Καθ' ἃ παγίως ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (Ὁλομ. 1128]1955, 1017]1956, 1501]1959 καὶ 993]1959), ἡ πάροδος μακροῦ χρόνου, ἀφ' ἧς Ἀσφαλιστικός τις Ὀργανισμὸς ἀπεδέχθη ὡς νόμιμον τὴν ἐγγραφὴν τινος ὡς ἠσφαλισμένου παρ' αὐτῷ καὶ ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τούτου ἀνεπιφύλακτος ὑπὸ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ εἰσπραξις τῶν παρὰ τοῦ οὕτως ἐγγραφέντος καταβαλλομένων καὶ λόγῳ τῆς ἐγγραφῆς ταύτης ὀφειλομένων κατὰ νόμον εἰσφορῶν, ἐφ' ὅσον ἡ τε ἐγγραφὴ καὶ ἡ εἰσπραξις τῶν εἰσφορῶν δὲν ὀφείλεται εἰς δολίαν τινὰ ἐνέργειαν τοῦ ἠσφαλισμένου, καλῇ τῇ πίστει ὑπολαμβάνοντος ἑαυτὸν ὡς δικαιούμενον ἀσφαλίσεως, παρακωλύει τὴν ἐκ τῶν ὑστέρων, καὶ δὴ κατὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἀμφισβήτησιν τῆς ἰδιότητος τοῦ ἠσφαλισμένου ὡς τοιούτου, διότι ἡ ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους ἀμφισβήτησις τῆς ἐν λόγῳ ἰδιότητος, ἐμπεριέχουσα κατ' οὐσίαν ἀνάκλησιν προγενεστέρων διοικητικῶν πράξεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐδημιουργήθησαν πραγματικαὶ καταστάσεις, δεδομέναι περαιτέρω ἐνόμου προστασίας, ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς εὐρύθμου καὶ χρηστῆς διοικήσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς χορηγήσεως εἰς τὸν αἰτοῦντα συντάξεως λόγῳ γήρατος ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διὰ ταῦ συνυπολογισμοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 καὶ 3250 ἡμερῶν ἀσφαλίσεως αὐτοῦ παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ἐπελήφθη τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου τούτου τοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμότητος τῆς παρ' αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1937 ἀσφαλίσεως τοῦ αἰτοῦντος καὶ ἔκρινε διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι παρανόμως ἐπὶ 20 περίπου ἔτη διετέλεσεν ἠσφαλισμένος τοῦ Ταμείου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος οὐδέποτε ἠσκησεν ἀποκλειστικῶς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου. Πλήν, ἐν ὄψει τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντων, ἡ ἀπόφασις αὕτη τυγχάνει παράνομος, διότι ἀνεξαρτήτως τῆς ὀρθότητος ἢ μὴ τῆς πράξεως ταύτης, ὅσον ἀφορᾷ τὴν μὴ ὑπαγωγὴν τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι, ὡς δέχεται αὕτη, κατὰ τὸν χρόνον τῆς παρ' αὐτῷ ἀσφαλίσεώς του ἦσκει παραλλήλως πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐπισκευαστοῦ βενζιναντλιῶν, ἐφ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν δύο ἔτη μετὰ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ αἰτοῦντος εἰς αὐτό, ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1939, ἐγνώριζεν, ὅτι οὗτος εἰργάζετο εἰς ἑταιρείαν πετρελαιοειδῶν οὐχὶ μόνον ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, ἀλλὰ καὶ ὡ τεχνίτης βενζιναντλιῶν (ὑπηρεσιακὸν σημείωμα Σοκάνου ἀπὸ 24.6.1946 καὶ 4.12.1958), καὶ ἐν τούτοις εἰσέπραττεν ἀνεπιφυλάκτως ἐπὶ μίαν εἰκοσαετίαν περίπου (ἀπὸ τοῦ 1937 μέχρι τοῦ 1955) τὰς ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, ὑπολαμβάνοντος ἑαυτὸν καλοπίστως ὡς ἠσφαλισμένον, καταβαλλομένας εἰσφοράς, δὲν δύναται νῦν τοῦτο, συμφώνως πρὸς τὰ προεκτεθέντα, μετὰ πάροδον τόσων ἐτῶν νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς ἠσφαλισμένου καὶ νὰ ἀνατρέψῃ τὴν οὕτω δημιουργηθεῖσαν τυπικὴν ἀσφάλισιν καὶ δὴ ἐν ὄψει τῆς ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, καθ' ὅσον τοῦτο ἀντίκειται πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς εὐρύθμου καὶ χρηστῆς διοικήσεως. Ἡ προσβαλλομένη δ' ὅθεν ἀπόφασις, ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα κρίνασα, μὴ νόμιμος παρίσταται καὶ ἀκυρωτέα τυγχάνει κατὰ τὸν βάσιμον περὶ ταύτου λόγον ἀκυρώσεως.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν

Συγκρότησις διὰ τοῦ Ν. Δ. 3867]1958 γνωμοδοτικῆς Ἐπιτροπῆς, μετὰ γνώμην τῆς ὁποίας ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας ἀπαλλάσσει τῆς καταβολῆς εἰσφορῶν πρὸς τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον.— Αἴτησις ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ συγκροτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 14129/446 τῆς 19.2.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (τροποποιηθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 65021/2089/1959 ὁμοίας), διὰ τῆς ὁποίας συνεκροτήθη ἡ κατὰ τὸ ν. δ. 3867/1958 ἐπὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν (ΕΕΔ 17, 1299) Ἐπιτροπή, μετὰ γνώμην τῆς ὁποίας ἀποφαίνεται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας περὶ ἀπαλλαγῆς καταβολῆς τῶν πρὸς τὸ ἄνω Ταμεῖον εἰσφορῶν.

Προηγήθη τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἡ ὑπ' ἀριθ. 20/1960 ἀπόφασις αὐτοῦ (εἰσηγητὴς *Μ. Σταυνόπουλος*, ΕΕΔ 19, 152), ἡ ὁποία ἠρεύνησε τὸ ὅλον θέμα τῆς ἱδρύσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 264/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Θ. Σπυρόπουλος***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Παρασκευᾶς, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Κ. Ἀνδρέου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων προσβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 14129]Ε.446 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1959 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ συγκροτήσεως Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 9 ν. δ. 3867]1958, προβλε-

παντος περί της λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.

Ἡ παρέμβασις τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνικῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, αἰτουμένου τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως, δεκτὴ τύποις καὶ κατ' οὐσίαν ἐξετάσθη.

Τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ ν.δ. 3867]1958, προβλέπον ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 περὶ τοῦ τρόπου κλπ. τῆς καταβολῆς τῶν πρὸ τοῦ νόμου τούτου καθυστερουμένων πρὸς τὸ παρεμβαῖνον Ταμεῖον ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὁρίζει ἐν παραγράφῳ 3, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως ὑπὸ τῶν ὑποχρέων πρὸς καταβολὴν εἰσφορῶν ἐργοδοτῶν τῆς παρ' αὐτῶν παρακρατήσεως ἐργατικῶν εἰσφορῶν, δύνανται οὗτοι νὰ ὑποβάλωσι σχετικὴν αἴτησιν ἀπαλλαγῆς εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν, ὅστις ἀποφαίνεται ὁριστικῶς, μετὰ γνώμην Ἐπιτροπῆς, ἀπαρτιζομένης ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας νομικοῦ συμβούλου τοῦ Κράτους, ἑνὸς ἐργοδοτικοῦ καὶ ἑνὸς ἐργατικοῦ μέλους περὶ τῆς ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀπαλλαγῆς ταύτων ἀπὸ τῆς καταβολῆς εἰσφορῶν (ἐργοδοτικῶν, ἐργατικῶν) διὰ τὸν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος χρόνον, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς διατάξεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς συνεκρατήθη ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω γνωμοδοτικὴ Ἐπιτροπή.

Διὰ τῆς ἁπλῆς συγκρατήσεως τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς, ἥτις κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἐργοληπτῶν θεσπισθεῖσαν νομοθετικὴν διάταξιν γνωμοδοτεῖ οὐχὶ περὶ ἐπιβολῆς εἰσφορῶν, ἀλλὰ περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ ταύτων τῶν ὑποχρέων, δὲν θίγονται ἀμέσως τὰ τε προσφεύγον σωματεῖον καὶ τὰ μέλη αὐτοῦ (ἐργολῆπται) κατὰ τὰ συμφέροντα αὐτῶν, οὐδεμιᾶς βλάβης ἐπερχομένης εἰς ταῦτα καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, στρεφομένη κατὰ τῆς τοιαύτης πράξεως, εἶναι ἀπορριπτέα τύποις, ὡς ἀσκουμένη ἄνευ ἐννόμου συμφέροντος, δεκτὴ δὲ ἡ παρέμβασις.

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος

Προϋποθέσεις δικαιώματος συντάξεως ἡσφαλισμένων.—Χρόνος πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ἀπασχολήσεως.—Ἀπόδειξις χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀσφαλίσεως.—Ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων.

Σχετικαὶ πρὸς τὸν τρόπον ἀποδείξεως τοῦ χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τῶν εἰς τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον ἡσφαλισμένων εἶναι καὶ αἱ Σ.Ε. 316/1959 (εἰσηγητὴς *Θ. Κουρουσόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1101), Σ.Ε. 3/1960 (εἰσηγητὴς *Α. Ταβουλάρης*, ΕΕΔ 19, 224), Σ. Ε. 9/1960 (εἰσηγητὴς ὁ *αὐτός*, ΕΕΔ 19, 298).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 210]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Παναγιωτάτος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Ν. Μαρινίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 387]1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος, ὅπως ἀναθεωρηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2771]1958 ἀποφάσις τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἥτις εἶχεν ἀπορρίψει αἴτησιν συντοξιοδοτήσεως τοῦ λόγῳ γήρατος.

Τὸ ἀπὸ 5]28 Ἰανουαρίου 1955 β. δ]γμα περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ ρηθέντος Ταμείου ὁρίζει εἰς τὸ ἄρθρον 3 § 1, ὅτι: «δικαιοῦνται συντάξεως λόγῳ γήρατος οἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἡσφαλισμένοι, ἐὰν διακόψωσι τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχωσιν 20ετῆ συντάξιμον χρόνον, ἐξ οὗ πλήρη 10ετῆ πραγματικὸν ἐν ἀσφαλίσει τοιοῦτον, συμπληρούμενον μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ὡς ἄνω διακοπῆς τοῦ ἐπαγγέλματος . . .». Εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 2 ὅτι «ὡς χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ λογίζεται α' ὁ χρόνος τῆς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ἀπασχολήσεως ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1939 καὶ ἐφεξῆς, ἤτοι ὁ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης χρόνος τῆς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ἀνεξαρτήτως τῆς χρονολογίας ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἡσφαλισμένων τοῦ Ταμείου». Περαιτέρω δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 13, ὅτι: «Ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἀποδεικνύεται α) διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς ἁρμοδίας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας περὶ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους διὰ τὰ παρ' αὐτῆς πιστοποιούμενα οἰκονομικὰ ἔτη ἢ διὰ διπλοτύπων καταβολῆς φόρου ἐπιτηδεύματος ἢ ἐκτάκτου εἰσφορᾶς ἢ ἐφοριακῶν ἀδειῶν ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος. . . β) Διὰ βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ διαμερίσματος περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἡσφαλισμένου, ὡς καὶ περὶ τῆς τύχης τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ μετὰ τὴν διακοπὴν τοῦ ἐπαγγέλματος». Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν τελευταίων τούτων διατάξεων εἶναι, ὅτι ὁ ἡσφαλισμένος δύναται νὰ ἀποδείξῃ τὸν χρόνον τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτοῦ ἀπασχολήσεως ἢ διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς ἁρμοδίας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας ἢ διὰ διπλοτύπων καταβολῆς φόρου ἐπιτηδεύματος ἢ ἐκτάκτου εἰσφορᾶς ἢ ἐφοριακῆς ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἢ διὰ βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου ἀσφαλιστικοῦ διαμερίσματος.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ χρόνου τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτοῦ ἀπασχολήσεως προσήγαγεν ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Συμβουλίου α) τὰ ὑπ' ἀριθ. 1981]1957 καὶ 2773]1958 πιστοποιητικὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Μαραθῶνος, ὅτι ἦσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐπιδιορθωτοῦ ὑποδημάτων ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1926]1927 ἕως καὶ 1929]1930 καὶ τὸ ἐπάγγελμα πωλητοῦ σιγαρέττων ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1945]1946 ἕως καὶ 1954]1955 καὶ ὅτι ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1955 δὲν ἐπέδωκε δηλώσεις φόρου εἰσοδήματος ν. δ. 3323]1955, καθ' ὅσον λόγῳ ποσοῦ δὲν ἦτο ὑπόχρεως πρὸς ἐπίδοσιν τοιούτων δηλώσεων καὶ β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 3719]1958 βεβαίωσιν τοῦ προϊσταμένου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ διαμερίσματος Ἀθηνῶν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 192[illegible] ἕως τὸ ἔτος 1939 ἦσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὑποδηματοποιοῦ, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 ἕως τὸ ἔτο[illegible]

1957 το έπάγγελμα τοῦ καπναπώλου και ὅτι διέκοψε τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του τὴν 29ην Αὐγούστου 1957 και μετεβίβασε τὴν ἐπιχείρησίν του εἰς τὴν θυγατέρα του.

Εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν φέρεται, ὅτι ἀπορρίπτεται ἡ αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος «καθ' ὅσον, ἀνεξαρτήτως ἑτέρων προϋποθέσεων, διὰ τοῦ ὑποβληθέντος παρὰ ταύτου πιστοποιητικοῦ Οἰκονομικῆς Ἐφορίας δὲν ἀποδεικνύεται νομίμως 20ετὴς ἐπαγγελματικὴ ἀπασχόλησις αὐτοῦ, μὴ ὑφισταμένης ἐν προκειμένῳ ἀντικειμενικῆς ἀδυναμίας ὑποβολῆς φορολογικῶν στοιχείων διὰ τὴν πρὸ τοῦ 1943 περίοδον». Πλὴν ὅμως ὁ χρόνος οὗτος ἀπασχολήσεως προκύπτει ἐκ τῆς προσαχθείσης ἐνώπιον τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ διαμερίσματος Ἀθηνῶν, ἥτις, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀποτελεῖ καὶ αὐτή, κατ' ἀρχήν, ἀπόδειξιν τοῦ χρόνου τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ αἰτοῦντος. Ἡ προσβαλλομένη, ἐπομένως, ἀπόφασις, μὴ ἀναφέρουσα διατί παρεῖδε τὴν βεβαίωσιν ταύτην καὶ ἐστηρίχθη μόνον εἰς τὰ πιστοποιητικὰ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας, παρίσταται ἀναιτιολόγητος καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρωτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Δικαίωμα, κατ' ἄρθρ. 28 § 2 ἐδ. β' Α.Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας.— Θεώρησις τοῦ ἐπιδόματος τούτου ὡς προσωρινῆς συντάξεως ἀναπηρίας, χορηγουμένου ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς χορηγεῖται καὶ ἡ σύνταξις ἀναπηρίας.— Παροχὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 28 § 1 τοῦ Α.Ν. 1846]1951 συντάξεων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 335/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μηνιάτλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Ταβουλάρης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Γεωργιάδης, Δ. Λιακατᾶς, Παρέδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5697 τῆς 8ης Μαΐου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς προσφευγούσης ἠσφαλισμένης περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως ἀναπηρίας.

Βεβαιοῦται μὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ αἰτοῦσα κατέστη ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1958 καὶ κατὰ ποσοστὸν 35 ο]ο, ὡς καὶ ὅτι αὕτη εἶχε πραγματοποιήσει ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς της εἰς τὴν ἀσφάλισιν μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας της 3.022 ἡμέρας ἐργασίας, πλὴν ὅμως κρίνεται περαιτέρω, ὅτι δὲν δικαιοῦται αὕτη ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, διότι εἶχε διακόψει τὴν ἐργασίαν της ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950, ἐξ οὗ τεκμαίρεται, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ συνεχίσῃ αὐτὴ ἐργαζομένη, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ ὁπονομὴ αὐτῇ τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος.

Ὑπὸ τῆς ἀναφερομένης ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι: «Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος δύναται νὰ κερδίζῃ ὑπὸ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὁριζομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους, πλέον μὲν τοῦ τρίτου, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, δικαιοῦται, ἐφ' ὅσον ἔχῃ συμπληρώσει καὶ τὸν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἧς θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας. Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα καταβάλλεται ἀδιαφόρως ἀσκήσεως παρὰ τοῦ ἐπιδοματούχου οἱασδήποτε ἐξηρτημένης ἢ αὐτοτελοῦς ἀπασχολήσεως καὶ ἐπὶ μίαν διετίαν τὸ πολύ».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι τὸ εἰδικὸν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς οὐδὲν ἄλλο ἀποτελεῖ, εἰμὴ εἶδος προσωρινῆς συντάξεως ἀναπηρίας, χορηγούμενον ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς χορηγεῖται καὶ ἡ σύνταξις ἀναπηρίας (Σ.τ.Ε. 1758]1959)(*). Κατὰ τὸν νόμον δὲ (ἄρθρον 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951), πλὴν τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν οἱ σχετικοὶ παροχαὶ (γήρατος καὶ ἀναπηρίας) χορηγοῦνται, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος ἐπραγματοποίησεν ἀνὰ ἑκατὸν τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καθ' ἑκάστου τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐπῆλθεν ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις, αἱ συντάξεις αὗται παρέχονται κατ' ἀρχήν, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος ἐπραγματοποίησε πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως ὁρισμένον κατὰ κατώτατον ὅριον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὰ παρελθόν (δύο χιλιάδας πεντακοσίας), ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν τὸ γῆρας ἢ ἡ ἀναπηρία ἐπῆλθεν εἰς χρόνον, καθ' ὃν ὁ ἠσφαλισμένος εἰργάζετο, ἢ εἰς χρόνον κείμενον ἐγγὺς πρὸς προηγηθεῖσαν διακοπὴν τῆς ἐργασίας ταύτου. Ὅθεν, ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ἀνωτέρω χρονικῶν προϋποθέσεων, εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ἡ παροχὴ τῶν σχετικῶν συντάξεων τυγχάνει ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ι.Κ.Α. καὶ εἰς ἃς ἐτι περιπτώσεις τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως ἔχει προηγηθῆ διακοπὴ τῆς ἐργασίας τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸ ἀρκετοῦ χρόνου, μὴ συγχωρουμένου ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου καὶ μόνου τοῦ συμπεράσματος ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος εἶχεν οὕτω ἐκδηλώσει πρόθεσιν ὁριστικῆς ἐγκαταλείψεως τῆς ἐργασίας του, αἴρουσα ἐνδεχομένως δικαιολογητικὸν λόγον τῆς χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς.

Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει γενομένων δεκτῶν παρέπεται, ὅτι οὐχὶ νομίμως ἀπερρίφθη ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τὸ εἰρημένον αἴτημα τῆς προσφευγούσης, ἐπὶ τῇ ἀποκρουομένῃ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, αἰτιολογίᾳ, ὅτι αὕτη εἶχεν ἀπὸ μακροῦ χρόνου διακόψει τὴν ἐργασίαν της, ἀκυρωτέας καθιστωμένης, τῷ λόγῳ τούτῳ, τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ δεκτῆς γιγνομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 1325.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων διὰ τὸ ἔτος 1960 δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. : Γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἱδρύματος, ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου ἐτέθη τὸ θέμα τῆς κατατάξεως εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἔργα τοῦ κεφαλαίου Β' τοῦ α' μέρους τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων» (ἔργα ἐκτελούμενα ἄνευ ἀδείας τῶν πολεοδομικῶν Γραφείων καὶ εἰδικάς τινας ἐργασίας), κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/16.2.1960 συνεδρίασίν του, ἐνέκρινεν, ὅπως ἰσχύσῃ δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος 1960 (1.1 - 31.12.1960) ἡ κάτωθι κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις:

Κατηγορίαι μισθωτῶν	Α' Ὁμάς Ἅπαντα τὰ Περ/κὰ Ὑπ/τα Ι.Κ.Α μετὰ τῶν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν Τοπικῶν Ὑπ/των			Β' Ὁμάς Λοιπὰ Τοπικὰ Ὑπ/ματα Ι.Κ.Α. μετὰ τῶν Παρ/μάτων		
	πραγματ. ἀποδοχαί	τεκμαρ. ἡμερομ.	ἀσφαλ. κλάσις	πραγματ. ἀποδοχαί	τεκμαρ. ἡμερομ.	ἀσφαλ. κλάσις
1. Ἀρχιτεχνῖται Μηχανοδιγοί	130—150	130	13η	115—140	130	13η
2. Τεχνῖται γενικῶς	90—115	100	12η	85—110	100	12η
3. Βοηθοὶ τεχνιτῶν	65— 75	70	10η	55— 65	60	9η
4. Ἐργάται μπετόν	75— 85	80	11η	65— 75	70	10η
5. Ἐργάται γενικῶς	55— 65	60	9η	45— 55	50	8η
6. Μαθητευόμενοι ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	45— 55	50	8η	45— 55	50	8η
7. Μαθητευόμενοι μέχρι 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων	Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν ὡς δι' ἀνηλίκους γενικῶς					

Διευκρινίζεται, ὅτι εἰς ἑκάστην τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων κατηγοριῶν μισθωτῶν περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἐπὶ μέρους εἰδικότητες ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων.

Ἐπὶ τῆς γενομένης ὡς ἄνω κατατάξεως δέον ὅπως μεριμνήσητε καὶ λάβουν γνῶσιν αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν, ὡς καὶ αἱ ἀντίστοιχοι ἐργοδοτικαὶ τοιαῦται. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 5/1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Ἐπὶ τῆς ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τοὺς συνταξιούχους συγχωνευθέντων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείων : Ἐτέθη ὑπ' ὄψιν ἡμῶν τὸ ἐρώτημα, ἐὰν εἶναι δυνατὴ ἡ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπονομὴ συντάξεως εἰς συνταξιούχους συγχωνευθέντων εἰς αὐτὸ Ὀργανισμῶν, συμπληρώσαντας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος πρὸ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ των τὰς ἀπαιτουμένας ἡμέρας ἐργασίας διὰ τὴν ὑπὸ ταύτου ἀπονομὴν συντάξεως.

Ὡς γνωστόν, διὰ τοὺς συνταξιούχους τῶν συγχωνευθέντων Ὀργανισμῶν, οἱ ὁποῖοι πρὸ τῆς συγχωνεύσεως εἶχον θεμελιώσει δικαίωμα ἀπονομῆς συντάξεως καὶ ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α., εἶχον τυτέοτι συμπληρώσει ἐκτὸς τοῦ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως καὶ τὸ ὅριον ἡλικίας πρὸ τῆς συγχωνεύσεως ἢ εἶχον καταστῆ πρὸ ταύτης ἀνάπηροι, ἐδόθη λύσις διὰ τῶν ὑπ' ἀ-

ριθ. 282/1956 καὶ 421/1957 ἐγκυκλίων διαταγῶν μας.

Ἐξ ἄλλου διὰ τοὺς συνταξιοδοτουμένους λόγῳ θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου τοῦ συγχωνευθέντος Ὀργανισμοῦ, τοὺς συμπληρουντας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ προσωπικῆς ἐργασίας τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως των ἐκ τούτου, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς συνταξιοδοτουμένους λόγῳ προσωπικῆς των ἐργασίας ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ὀργανισμοῦ, οἱ ὁποῖοι θεμελιοῦν δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως των λόγῳ θανάτου τοῦ προσώπου των ἠσφαλισμένου, ἢ συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α., οὐδεμία ἀμφιβολία δύναται νὰ γεννηθῇ, ὅτι μὴ κωλυομένη ἐκ διατάξεως τινος εἶναι δυνατὴ ἡ εἰς τοιούτους ἀπονομὴ τῆς ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως, ἀποκλειομένης μόνον κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 29 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 τῆς καταβολῆς ἀμφοτέρων τῶν συντάξεων.

Τὸ θέμα ἑπομένως τοῦ ἐρωτήματος περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς ἐκ προσωπικῆς ἐργασίας συνταξιούχους τῶν συγχωνευομένων Ὀργανισμῶν, οἱ ὁποῖοι, ἀπασχοληθέντες ἐν συνεχείᾳ καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑπαχθέντες εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπραγματοποίησαν πρὸ τῆς εἰς τοῦτο συγχωνεύσεως τῶν Ἀσφαλιστικῶν των Ὀργανισμῶν, τὰς ἡμέρας ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων καὶ μόνον θὰ ἠδύναντο νὰ τύχουν συντάξεως, εἴτε πλήρους, εἴτε μειωμένης, ἅμα τῇ ἐπελεύσει μετὰ τὴν συγχώνευσιν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ των κινδύνου.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἐν λόγῳ συνταξιοῦχοι ἔχουν ἀποκληρώσει τὰς χρονικὰς προϋποθέσεις τοῦ τελευταίου ἑδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 πρὸ τῆς συγχωνεύσεως καὶ συνεπῶς ἔχουν ἀποκτήσει πρὸ ταύτης τὴν ἀσφαλιστικὴν προσδοκίαν συνταξιοδοτήσεώς των παρὰ τοῦ Ἱδρύματος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς ἃς εἶχον πρὸ τῆς συγχωνεύσεως πραγματοποιήσει ἡμερῶν ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α., εἶναι πράγματι ἀνεπιεικὲς νὰ στερηθοῦν οὗτοι τῆς ἧς θὰ ἐδικαιοῦντο, ἐὰν δὲν ἐγένετο ἡ συγχώνευσις, συντάξεως ἐκ τοῦ Ἱδρύματος, ἔχρησιμευσεν οὗτω, ἐν τῇ οὐσίᾳ, τοῦ ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. διανυθέντος χρόνου ἐργασίας. Ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη συνέπεια δέον νὰ θεωρηθῇ ἀπολύτως ἀσυμβίβαστος μὲ τὸ ὅλον πνεῦμα τῶν περὶ συγχωνεύσεως διατάξεων, τοῦτον τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὅσον καὶ τῶν εἰδικῶν τοιούτων δεχόμεθα, ὅπως εἰς τὰς κατὰ τὰ ἀνωτέρω περιπτώσεις ἀπονεμηθῇ σύνταξις αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων.

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς οὕτω ἀπονεμομένης συντάξεως θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ πρὸ τῆς συγχωνεύσεως πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἡμέραι ἐργασίας καὶ ἐπὶ πλέον αἱ ἡμέραι ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη ἡ ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ὀργανισμοῦ σύνταξις, καθόσον μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως καὶ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ εἶναι μεγαλυτέρα τῆς ἤδη καταβαλλομένης, θὰ εἶναι ἡ μόνη καταβλητέα κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 29 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 αἱ θὰ ἦτο ἄδικον νὰ μὴ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ἀ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς μόνης καταβλητέας συντάξεως καὶ αἱ ἡμέραι ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη ἡ σύνταξις, ἧς διακόπτεται ἡ καταβολή, ὡς ἀναλόγως ἐγένετο ἤδη δεκτὸν καὶ διὰ τοὺς λαμβάνοντας κατὰ τὴν συγχώνευσιν δύο συντάξεις ἢ ἔχοντας θεμελιώσει δικαίωμα καὶ ἐπὶ δευτέραν σύνταξιν πρὸ τῆς συγχωνεύσεως.

Προκειμένου περὶ συνταξιούχων συγχωνευθέντων Ὀργανισμῶν, οἵτινες, ἐὰν δὲν ἐλάμβανε χώραν ἡ συγχώνευσις, θὰ ἐδικαιοῦντο μειωμένης συντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὧς εἶχον πρὸ τῆς συγχωνεύσεως εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἡμερῶν ἐργασίας, δεχόμεθα, ὅπως, ἐφ' ὅσον παρὰ τούτων δὲν ὑπεβλήθη σχετικὴ αἴτησις διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ τοιούτου δικαιώματός των, θεωρηθῇ, πλάσματι, ὡς ὑποβληθεῖσα ἰσοδυνάμου αἴτησις μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος καὶ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς μειώσεως τῆς συντάξεως, τὴν τελευταίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ὑφίσταντο αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς μειωμένης συντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρι τῆς συγχωνεύσεως ἡμερῶν ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 21/1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

Συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεων ἠσφαλισμένων ἐκ παροχῶν Ι.Κ.Α. πρὸς ὀφειλὰς τούτων ἐξ εἰσφορῶν: Ἐπὶ ἀφορμῇ ὑποβληθέντος ἡμῖν ἐρωτήματος, ἐὰν ἐπιτρέπεται ὁ συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεων ἠσφαλισμένων ἐναντι τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκ παροχῶν εἰς χρῆμα, πρὸς ὀφειλὰς τούτων ἐξ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 459/1958 ἡμετέραν ἐγκύκλιον κοινοποιοῦμεν κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/72796 π.δ/217/23.1.1960 γνωμοδότησιν τοῦ νομικοῦ συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

Συμφώνως πρὸς ταύτην κατ' ἄρθρον 40 ἀ.ν. 1846/1951 εἶναι ἐπιτρεπτὸς ὁ κατὰ δόσεις συμψηφισμὸς πάσης ὀφειλῆς τοῦ δικαιούχου πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.

Τὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω συμψηφισμὸν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν παρ' αὐτοῦ δι' ἰδίων λογαριασμῶν χορηγουμένων παροχῶν εἰς χρῆμα (συντάξεων καὶ ἐπιδομάτων), οὐχὶ ὅμως καὶ ἐπὶ τῶν διὰ λογαριασμοῦ τρίτου, ὡς ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, χορηγουμένων παροχῶν (ἐπιδόματα ἀνεργίας κλπ.).

Ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ προβληθοῦν εἰς συμψηφισμὸν ὀφειλαὶ τῶν δικαιούχων ἐξ εἰσφορῶν ὑπὲρ τρίτων (ὡς ὑπὲρ Ο.Α.Α.Α., Ο.Ε.Κ.), πρὸς τὰς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένας συντάξεις, ἐπιδόματα.

Ὁ συμψηφισμὸς δέον νὰ πραγματοποιῆται κατὰ δόσεις, αἵτινες ὀρθὸν εἶναι, ὅπως μὴ ὑπερβαίνουν τὸ 1/5 τῶν χορηγητέων παροχῶν.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἡ παροῦσα δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι εἰς ἑκάστην περίπτωσιν χορηγήσεως παροχῶν εἰς ἠσφαλισμένους θὰ προηγῆται ἔρευνα τῆς τυχὸν ὑπάρξεως ὀφειλῆς αὐτῶν ἐξ εἰσφορῶν. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 4/1960 τῆς Διοικήσεως*

ΘΕΜΑΤΑ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝ. ΤΡΙΜΗ, Δικηγόρου

('Επὶ ἐρωτημάτων τοῦ 'Εθνικοῦ 'Οργανισμοῦ 'Ελληνικῆς Χειροτεχνίας)

Α'. Κατ' ἀρχὴν αἱ σχέσεις τοῦ ὑμετέρου 'Οργανισμοῦ μετὰ τοῦ πάσης φύσεως προσλαμβανομένου προσωπικοῦ ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦτο διότι διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 3875/1959 ρητῶς χαρακτηρίζεται ὡς νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου. Τοῦτο δὲ σαφῶς τεκμαίρεται ἐκ τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τοὺς 'Υπουργοὺς Συντονισμοῦ, 'Εργασίας καὶ Βιομηχανίας, ὅπως, κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ρυθμίζουν δι' ἀποφάσεώς των ἅπαντα τὰ ζητήματα, ἅτινα ἀναφέρονται εἰς τοὺς ὅρους ἐργασίας, τὰς ἀμοιβάς, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς ἐργασιακὰς σχέσεις τῶν εἰς Σχολὰς τοῦ Ε.Ο.Ε.Χ. καὶ τοῦ Ε.Τ.Ο. ἐκπαιδευομένους καὶ ἐργαζομένους μαθητάς, ἐφ' ὅσον ἡ ἐν αὐταῖς φοίτησις ἢ ἐργασία σκοπεῖ τὴν ἐκμάθησιν τέχνης, ὡς καὶ τὴν ἀροιβὴν καὶ τὰς λοιπὰς ἐργασιακὰς σχέσεις τῶν εἰς κωμοπόλεις, πληθυσμοῦ κάτω τῶν 4.000 κατοίκων, ἐργαζομένων κατ' οἶκον διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ε.Ο.Ε.Χ. ἢ τοῦ Ε.Τ.Ο.

Β'. Κατὰ ταῦτα τὸ μισθολόγιον τοῦ προσληφθέντος, ὡς καὶ τοῦ προσληφθησομένου ὑπὸ τοῦ ὑμετέρου 'Οργανισμοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ, ἐὰν δὲν περιλαμβάνηται εἰς μίαν τῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3875/1959, ρυθμίζεται βάσει τῶν ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τῶν ἀποφάσεων τῶν Πρωτοβαθμίων καὶ Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, περὶ ὧν προβλέπει ὁ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, ὡς καὶ τῶν προηγουμένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἵτινες παρέμειναν ἐν ἰσχύϊ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ νόμου 3239/1955.

Τὸ μισθολόγιον δὲ τοῦτο δέον νὰ εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὴν παρεχομένην ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίαν, ἀνεξαρτήτως τῶν προσόντων, ἅτινα κέκτηται οὗτος.

Ὡς σκοπὸς τοῦ ὑμετέρου 'Οργανισμοῦ τάσσεται (ἄρθρον 2 ν. δ. 3875/1959) ἡ διὰ παντὸς μέσου διάπλωσις τῶν ποικίλων μορφῶν τῆς 'Ελληνικῆς Λαϊκῆς Τέχνης, ὡς αὗται ἐκφράζονται διὰ τῶν ἀντικειμένων τῆς ἐγχωρίου χωρικῆς καὶ ἀστικῆς χειροτεχνίας, οἰκοτεχνίας καὶ βιοτεχνίας, ἡ περαιτέρω βελτίωσις, ἀναπροσαρμογὴ καὶ ἀνάπτυξις αὐτῶν, ἡ ὀργάνωσις, αὔξησις καὶ βελτίωσις τῆς παραγωγῆς τούτων κλπ., μεταξὺ δὲ τῶν μέσων, ἅτινα προσδιορίζονται ἐν τῷ νόμῳ (ἄρθρον 2 ν. δ. 3875/1959) διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ, εἶναι ἡ τεχνικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις καὶ διαπαιδαγώγησις χειροτεχνῶν καὶ τεχνιτῶν, ἡ μέριμνα πρὸς διαρκῆ δημιουργίαν νέων σχεδίων, νέων

τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ 'Υποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).

'Ίδρυμα Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων

Γραφεῖον Νομικοῦ Συμβούλου
'Αριθ. Πρωτ. 2/72796 π.ἐ./217

'Αθῆναι τῇ 23 'Ιανουαρίου 1960

Πρὸς
Τὸν Κλάδον Οἰκονομικῶν 'Υπηρεσιῶν
Διεύθυνσιν 'Εσόδων - Τμῆμα Ι

'Επὶ τοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 38370/1959 ἐγγράφου σας ὑποβαλλομένου ἐρωτήματος γνωμοδοτοῦμεν ὡς ἀκολούθως: Ὁρίζοντος τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ νόμου 1846/1951 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ 'Ιδρύματος καὶ δὴ ἐν παραγράφῳ 4 αὐτοῦ, ὅτι συγχωρεῖται συμψηφισμὸς κατὰ δόσεις μὲ τὰς κατὰ τὸν παρόντα νόμον παροχὰς πρὸς ἀπόσβεσιν ὀφειλῆς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἐκ τούτου δικαιούχων παροχῆς, ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιτρέπεται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ὀφειλῆς τοῦ συνταξιούχου πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀδιακρίτως τοῦ εἴδους καὶ τῆς προελεύσεως τῆς ὀφειλῆς ταύτης, ὡς καὶ ἀδιακρίτως τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς παροχῆς. Συνεπῶς περιλαμβάνεται εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς διατάξεως καὶ ὀφειλὴ τοῦ συνταξιούχου, ὀφειλομένη εἰς ἐργοδοτικὴν αὐτοῦ δρᾶσιν, ἀποκλειομένης ὅμως τῆς εἰσπράξεως δι' ἀμέσου συμψηφισμοῦ ὁλοκλήρου τῆς παροχῆς πρὸς διευκόλυνσιν τῆς συντηρήσεως τῶν συνταξιούχων, τοῦ σταδίου τῆς τμηματικῆς παρακρατήσεως ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ λόγου τοῦ ποσοῦ τῆς ὀφειλῆς πρὸς τὴν χρηματικὴν ἔκτασιν τῆς παροχῆς.

'Εν ᾗ ὅμως περιπτώσει τὸ 'Ίδρυμα δὲν ὀφείλει παροχὴν ἐξ ἰδίας ὑποχρεώσεως, ἀλλὰ ἐκ τοιαύτης ἐξ ἐντολῆς τρίτου ἢ μετὰ τοῦτου σχέσεως, δυνατότης συμψηφισμοῦ ἀποκλείεται πρὸς τὰ ἐκ τοιούτων συνθηκῶν ὀφειλόμενα.

'Ο Νομικὸς Σύμβουλος
Α. Μαλαγαρδῆς

μορφῶν καὶ νέων χρησιμοποιήσεων τῶν προϊόντων τῆς χειροτεχνίας κλπ.

Ἐκ τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκει ὁ ὑμέτερος Ὀργανισμὸς καὶ τῶν μέσων, ἅτινα προτίθεται νὰ χρησιμοποιήσῃ, οἰκοθεν ἐξυπακούεται, ὅτι ἔχει ἀνάγκην προσωπικοῦ μὲ εἰδικὰ προσόντα, ἡ μισθοδοσία τοῦ ὁποίου θὰ διέπηται ἀπὸ τὰς περὶ μισθολογίου τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν ἰσχυούσας διατάξεις, θὰ εἶναι δὲ ἀνάλογος τῆς εἰδικότητος, δι' ἣν προσελήφθη καὶ ἀπασχολεῖται ἕκαστος τούτων, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται εἰδικὴ ρύθμισις τῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ ἀντιστοίχου μὲ τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ ἐφ' ὅσον ὁ Ὀργανισμὸς ὑποκειται εἰς τὰς διατάξεις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως κλπ.

Μὲ ἀφετηρίαν τὰς ἀνωτέρω σκέψεις γνωμοδοτοῦμεν ὡς κάτωθι δι' ἑκάστην τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων κατηγοριῶν:

1. Χημικοὶ Πανεπιστημίου, Χημικοὶ - Μηχανικοὶ Πολυτεχνείου

Οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν χημικῶν, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ χημικοὶ μηχανικοί, οἵτινες ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα πρὸς τοὺς χημικούς, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 6129/1934, ρυθμίζονται ἀπὸ τῆς 9ης Μαρτίου 1959 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (Δ.Δ.Δ.Δ.Α.), καταιτεθείσης εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 5 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 93 τῆς 22.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23.9.1959 (ΕΕΔ 18, 1172).

Ἡ ὡς ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68501/14839/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ.τ. Β' φ. 382 τῆς 2 Νοεμβρίου 1959), μὲ ἔναρξιν τῆς ἰσχύος της τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεώς της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἤτοι τὴν 2αν Νοεμβρίου 1959.

Χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 9 Μαρτίου - 2 Νοεμβρίου 1959

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας» ἐξεδόθη ἐξ ἀφορμῆς διενέξεως, προκληθείσης μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν καὶ τοῦ Συλλόγου Χημικῶν Βιομηχανίας.

Ὑπὸ τῆς νομολογίας καὶ τῆς ἐπιστήμης ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, διὰ τῶν ὁποίων τίθενται κανόνες οὐσιαστικοῦ δικαίου (Α. Π. 303/1956, ΕΕΔ 16, 671, Α. Π. 538/1956, ΕΕΔ 16, 28, Α. Π. 148/1950, Ὁλομ., ΕΕΔ 9, 221), μὴ ὑπογραφεῖσαι ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἐνώπιον τοῦ πρὸς ταῦτο ἐξουσιοδοτουμένου ὑπαλλήλου, ἢ μὴ κηρυχθεῖσαι ὑποχρεωτικαὶ (ἄρθρ. 5 §§ 2 καὶ 3 νόμου 3239/1955), δεσμεύουσι μόνον τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες ὑπέγραψαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 19754/1958, ΕΕΔ 18, 323, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 14011/1957, ΕΕΔ 16, 1210, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 2179/1958, ΕΕΔ 17, 531, Α.Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, 1235. Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 4081/1959, 4110/1959 καὶ 5108/1959, ΕΕΔ 18, 1018, 1020, 1021, Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 3964/1957, ΕΕΔ 16, 830, Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des arbeitsrecht II. *Α. Καλομοίρης*, ΕΕΔ 14, 803, ΕΕΔ 18, 560, ΕΕΔ 19, 65, ΕΕΔ 17, 1050, *Β. Μαυρίδης*, ΕΕΔ 17, 785, ΕΕΔ 18, 325, *Γ. Τρίμης*, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας 1959, σελ. 27). Τοῦτο αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἐξομοιοῦται, ἀπὸ ἀπόψεως νομικῶν ἀποτελεσμάτων, πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (ἄρθρον 19 νόμου 3239/1955 καὶ ἄρθρον 10 § 8 ν. δ. 3755/1957).

Δοθέντος ὅτι ὁ ὑμέτερος Ὀργανισμὸς δὲν ἀποτελεῖ μέλος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἕπεται ὅτι οὗτος δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ συνεπῶς οὗτος δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν μισθῶν, οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων καὶ ἐπιδομάτων προϋπηρεσίας, περὶ ὧν προβλέπει ἡ ὡς εἴρηται διαιτητικὴ ἀπόφασις.

Χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 2 Νοεμβρίου καὶ ἑντεῦθεν

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68501/14839/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας» ἡ ὡς ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ νόμου 3755/1957, καὶ τῷ ἄρθρῳ 28 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ἐκηρύχθη ὑποχρεωτική. Ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις, κηρυχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς ἀνωτέρω, ὑποχρεωτική, ἰσχύει διὰ τὸ σύνολον τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ ἅπαντας τοὺς χημικοὺς καὶ κατ' ἀκολουθίαν δεσμεύει ἅπαντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐργοδότας, οἵτινες δεσμεύονται διὰ σχέσεως ἐργασίας μετὰ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος (χημικοί), ἀνεξαρτήτως ἂν οὗτοι ἠδύναντο νὰ γίνουν ἢ οὐ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες ὑπέγραψαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν (Α.Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, 1235, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 19754/1958, ΕΕΔ 18, 323, Νομικὸν Συμβούλιον Τμ. Β' 95/1959, ΕΕΔ 18, 28) *Β. Μαυρίδης*, ΕΡΔ 18, 315, 17, 785. Ἀντίθετος *Α. Καλομοίρης*, ΕΕΔ 17, 561 καὶ ΕΕΔ 19, 65, ὅστις ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ ὑποχρεωτικότης ἐπεκτείνεται μέχρι τῶν ἐργοδοτῶν, οἵτινες καλύπτονται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ὑπέγραψαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἢ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν διένεξιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἤτοι μέχρι τῶν ἐργοδοτῶν, οἵτινες δὲν εἶναι, ἠδύναντο ὅμως νὰ γίνουν, μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων). Παρ' ὅλα ταῦτα ἡ ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ὡς ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ ἰσχύῃ ἐπὶ τῶν προσληφθέντων ὑπὸ τοῦ ὑμετέρου Ὀργανισμοῦ χημικῶν, οἵτινες προσελήφθησαν ὑπὸ

τήν ἰδιότητα ταύτην καὶ παρέχουσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν εἰδικότητά των.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καθώρισε τοὺς ὅρους ἐργασίας τῶν συγκεντρούντων τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 6129/1934 ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας καὶ οὐχὶ ὅλων τῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας χημικῶν. Τοῦτο διατυποῦται ἀσφῶς καὶ κατηγορηματικῶς εἰς τὸ διατακτικὸν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἐν τῇ θεωρίᾳ γίνεται δεκτόν, ὅτι αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, εἰς ἃς παρεχωρήθη τὸ δικαίωμα ἐκ τοῦ νόμου, ὅπως θέτουν διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κανόνας δικαίου ἐξ ἀντικειμένου «δύνανται νὰ καθορίσουν κατὰ βούλησιν τὸν κύκλον τῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευομένων προσώπων». Τοῦτ' αὐτὸ ρητέον καὶ περὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων (Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des arbeitsrecht II σ. 349, Δ. *Καλομοίρης*, ΕΕΔ 19, 67, ἔνθα καὶ ἡ ἀλλοδαπὴ βιβλιογραφία). Οὕτω τὸ πεδίον ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περιωρίσθη, κατόπιν τῆς ἀσφῶς ἐκφρασθείσης βουλήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν διένεξιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη αὕτη, μόνον μεταξὺ τῶν χημικῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανίας. Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68501/14839/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἡ ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ, τ. ἔ. τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας.

Κατὰ ταῦτα ὑποκείμενα τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι μόνον αἱ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες εἶναι βιομηχανικαί, τ.ἔ. μετατρέπουν τὴν πρώτην ὕλην εἰς ἕτοιμα προϊόντα, τοῦ τελευταίου ὅρου λαμβανομένου ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν του ἔννοιαν.

Ἐπειδὴ ὁ ὑμέτερος Ὀργανισμὸς δὲν συνιστᾷ βιομηχανίαν, ὑφ' ἣν ἔννοιαν δέχεται ταύτην ἡ νομολογία καὶ ἡ θεωρία (Α.Π. 142/1956, ΝοΒ 4, 622, Α.Π. 449/1956, ΝοΒ 5, 20, Α.Π. 288/1957, ΝοΒ 5,878, Α.Π. 24/1957, ΝοΒ 5, 485, Α.Π. 323-333/1957, ΝοΒ 5, 952, Α.Π. 131-166/1958, ΝοΒ 6, 709, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 2906/1958, ΝοΒ 7, 270, Σ.Ε. 1002/1959, ΕΕΔ 18, 813 καὶ Σ.Ε. 2129/1959, ΝοΒ 7 1109, *Γ. Τρίμη*, Ἡ ἀνεργία ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Νομοθεσίᾳ 1946, στλ. 99), ἕπεται ὅτι δὲν ὑποκειται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας» καὶ μετὰ τὴν κηρύξιν αὐτῆς ὡς ὑποχρεωτικῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 68501/1439/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ἡ ἀνωτέρω ἀποψις μας ἐνισχύεται ἔτι περισσότερον ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 68501/1439/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 64115/1956 ἀπόφασιν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ «περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας χημικούς, συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου» (Φ.Ε.Κ. 236 τ. Β' τῆς 12.11.1956). Σημειωτέον ὅτι καὶ ἡ προκειμένη συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἥτις κατέστη ὑποχρεωτική, εἶναι, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ μισθολόγιον, τοῦ αὐτοῦ περιεχομένου πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1959 διαιτητικὴν ἀπόφασιν καὶ ἥτις ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ εἰσέτι ὡς πρὸς ὡρισμένας διατάξεις.

Ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 64115/1956 ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ρητῶς ὁρίζεται: «Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας χημικούς, συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὴν ἀπὸ 26 Μαΐου 1956 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας . . .», ὅπερ σημαίνει ὅτι πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ἦτο, ὅπως ἡ ἰσχὺς τῆς καταστάσης ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι καθολική, ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου ἀπασχολοῦντος χημικούς, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἴδους τῆς ἐπιχειρήσεως, ἣν ἀσκεῖ οὗτος (βιομηχανικὴ, βιοτεχνικὴ, ἐμπορικὴ κλπ.) καὶ τῆς μορφῆς αὐτῆς (ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου). Ἐνῷ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 68501/1959 ἀποφάσει ὁ Ὑπουργὸς σαφῶς καὶ κατηγορηματικῶς ἐκφράζεται, ὅπως ἡ ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἰσχύσῃ ὑποχρεωτικῶς διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τῆς λέξεως «ἐπαγγέλματος» ἀναφερομένης εἴς τε τοὺς μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας, ἤτοι τοὺς ἐργοδότας τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς βιομηχανίας (κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας . . .»).

Διαιτητικὴ ἀπόφασις ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν

Μὴ ἰσχύουσα ἡ περὶ χημικῶν διαιτητικὴ ἀπόφασις διὰ τὸν ὑμέτερον Ὀργανισμὸν τίθεται τὸ ἐρώτημα βάσει ποίας ἄλλης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ συλλογικῆς συμβάσεως θὰ ρυθμισθοῦν οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν χημικῶν πρὸς αὐτόν;

Κατὰ τὴν γνώμην μου δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν οὔτε ἡ ὑπ' ἀριθ. 427269/319/1959 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων, Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας» (Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 223 τῆς 23 Ἰουνίου 1959). Καὶ τοῦτο διότι εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/337/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 77 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1959) ὑπάγεται τὸ προσωπικὸν τὸ ἐκτελοῦν ὑπηρεσίαν γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόκου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν καταστημάτων ἐν γένει κλπ.), ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτου, ἐκτὸς τοῦ ὁμοίου προ-

σωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν καὶ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων.

Τὸ ὑποχρεωτικὸν τῆς ὡς εἰρηται διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὅπερ ἐξικνεῖται διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτή, τοῦ ὅρου ἐπαγγέλματος ἀναφερομένου, κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, εἰς τε τοὺς μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας, τ. ἔ. εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεις (βιομηχανικάς, ἐμπορικάς, ἐπαγγελματικάς, βιοτεχνικάς, κατασκευμάτων ἐν γένει κλπ.) ἐκτὸς τῶν Τραπεζῶν καὶ Ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων. Βασικὴ συνεπῶς προϋπόθεσις, ὅπως ὑποχρῇ ἐργοδότης εἰς τὴν ὡς ἄνω διαιτητικὴν ἀπόφασιν εἶναι ἡ ἄσκησις ὑπ' αὐτοῦ ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν μορφὴν (Α. Ε., Ο. Ε., Ε. Ε., Ε. Π. Ε.) ἐπιχειρήσεως, ἧς χαρακτηριστικὸν γνώρισμα εἶναι ἡ ἐπίτευξις κέρδους (Α. Π. 322/1957, ΕΕΔ 16, 643, Α. Π. 304/1954, ΕΕΔ 15, 454, *Γ. Τρίμης*, Ἡ ἔννοια τοῦ ἐργοδότου, τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως ἐν τῷ Ἐργατικῷ Δικαίῳ, 1941 σ. 9, *Α. Λιτζερόπουλος*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν. δ. 424/1941, σελ. 15, *Α. Σακελλαρόπουλος*, Μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, 1948, σελ. 1 ἑπ., *Α. Nikisch*, μεταφρ. *Κούση - Βασιλείου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον 1958, σελ. 157 ἑπ.). Ὁ ἡμέτερος Ὀργανισμός, ἀποτελῶν νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν ἔχει ὡς σκοπὸν τὸ κέρδος (οἱ σκοποὶ του προσδιορίζονται διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 3875/1959), τουτέστι δὲν ἔχει τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ κατὰ ταῦτα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελέσῃ ὑποκείμενον τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς ὡς ὑποχρεωτικῆς.

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (Τμ. Β') διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 106/1959 γνωμοδοτήσεως (ΕΕΔ 19, 105) ἀπεφάνθη, ὅτι τὸ προσωπικὸν τῆς Ἐπιχειρήσεως Ὑδρεύσεως τοῦ Δήμου Καβάλλας ὑπάγεται εἰς τὴν ὡς ἄνω διοικητικὴν ἀπόφασιν. Ἐκτὸς τῶν ἀντιρρήσεών μου ἐπὶ τῆς ὀρθότητος τῆς προκειμένης γνωμοδοτήσεως νομίζω, ὅτι αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀφορᾷ καὶ εἰς τὸν ἡμέτερον Ὀργανισμόν, διότι ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου ἐτέθη τὸ θέμα τῆς ὑπαγωγῆς ἢ μὴ δημοτικῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐνῷ, ὡς προελέχθη, ὁ ἡμέτερος Ὀργανισμὸς δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρησιν.

Ἐθνικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῆς 22 Αὐγούστου 1958

Τὸ μισθολόγιον καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας γενικῶς τῶν χημικῶν τοῦ ὑμετέρου Ὀργανισμοῦ διέπονται ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἠμειβομένων μισθωτῶν», ἧς ἡ ἐφαρμογὴ ἤρξατο ἀπὸ τῆς 24ης Αὐγούστου 1958.

Δυνάμει τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαιοῦνται τῶν κάτωθι μισθῶν οἱ ἄγοντες ἡλικίαν:

	δρχ.
1) Ἀπὸ 20 - 21 ἄνευ προϋπηρεσίας	829
2) » 21 - 22 μετὰ 2ετῆ ὑπηρεσίαν	873
3) » 22 - 24 ἄνευ προϋπηρεσίας	829
4) » 22 - 24 μετὰ 1 ἔτους προϋπηρεσίαν	978
5) » 22 - 24 μετὰ 2ετῆ προϋπηρεσίαν	1.034
6) 25 καὶ ἄνω ἄνευ προϋπηρεσίας	978
7) 25 καὶ ἄνω μετὰ 1 ἔτους προϋπηρεσίαν	1.099
8) 25 καὶ ἄνω μετὰ 2ετῆ προϋπηρεσίαν	1.191

Προσαύξησις τοῦ ἀνωτέρω μισθολογίου λόγῳ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων δὲν προβλέπεται ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

II. Ἀρχιτέκτονες - Ζωγράφοι Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43739/4395/1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 138 τῆς 3 Αὐγούστου 1951) καθωρίσθησαν οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν διπλωματούχων Ἀνωτέρων Σχολῶν Μηχανικῶν τῶν εἰδικοτήτων μηχανολόγου, ἠλεκτρολόγου, μεταλλειολύγων καὶ ναυπηγοῦ, ἧτις ἐξακολουθεῖ εἰσέτι ἰσχύουσα (ἄρθρ. 41 νόμου 3239/1955) τοῦ μισθολογίου τῶν προσαρμοσθέντος διὰ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ἀλλὰ τὸ μισθολόγιον τῶν ὡς ἄνω εἰδικοτήτων δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τῶν ἀρχιτεκτόνων καὶ ζωγράφων Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν καὶ συνεπῶς τὸ μισθολόγιον καὶ γενικώτερον οἱ ὅροι ἐργασίας τούτων ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

III. Οἰκονομολόγοι Ἀνωτάτης Σχολῆς Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν

Ἡ κατηγορία αὕτη τῶν ἐπιστημόνων δὲν διέπεται ὑπὸ εἰδικῆς τινος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Συνεπῶς καὶ ἐπ' αὐτῶν θὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας.

IV Ὑφανταί Ἀνωτέρων καὶ Μέσων Σχολῶν Ἐξωτερικοῦ

Δὲν ὑφίσταται συλλογικὴ σύμβασις ἢ διαιτητικὴ ἀποφασις ρυθμίζουσα τοὺς ὅρους ἐργασίας τῶν ἐπιστημόνων ὑφαντῶν.

Συνεπῶς καὶ διὰ τὴν προκειμένην κατηγορίαν μισθωτῶν θὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27ῃ Ἰανουαρίου 1960

Ὁ γνωμοδοτῶν δικηγόρος

Γεώργιος Ἀντ. Τρίμης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Νόμοι σχετικοὶ πρὸς τὴν προστασίαν τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἔργου των εἶναι ὁ ἀ. ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» (ΕΕΔ 10, 532) καὶ ὁ ἀ. ν. 694/1937.

Κατὰ τὸν πρῶτον ἐκ τούτων (ἄρθρον 1), ἐπιφυλασσομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρόσωπα παρέχοντα ὁπωσδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι Πρόεδροι ἢ Γενικοὶ Γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, παντὸς βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, δὲν ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰμὴ μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος.

Περαιτέρω ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζεται ποῖος εἶναι ὁ δυνάμενος νὰ ὁδηγήσῃ εἰς ἀπόλυσιν σπουδαῖος λόγος καὶ ἐν ἄρθρῳ 3 ὁρίζεται, ὅτι περὶ τῆς συνδρομῆς αὐτοῦ κρίνει εἰδικὴ Ἐπιτροπή, ἄνευ ἀποφάσεως τῆς ὁποίας ἡ καταγγελία εἶναι ἄκυρος.

Ὁ νόμος προϋποθέτει νὰ διατηρῆται ἡ ἐπιχείρησις ἐν λειτουργίᾳ (Α. Π. 66/1957, ΕΕΔ 16, 315, Α. Π. 270/1959, ΕΕΔ 18, 696), νὰ ὑπάρχῃ σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 486/1956, ΕΕΔ 16, 265, ἔνθα σημειώσεις μας· Πρωτ/κου Δράμας 70/1959, ΕΕΔ 18, 1818, contra Πρωτ κου Πειραιῶς 878/1958, ΕΕΔ 17, 1252), νὰ ἔχῃ γνῶσιν ὁ ἐργοδότης τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους (Α. Π. 30/1958, ΕΕΔ 17, 198, Α. Π. 705/1958, ΕΕΔ 17, 1250, Πρωτ/κείου Χανίων 664/1958, ΕΕΔ 18, 438, πρβλ. καὶ Σ. Ρ. 888/1959, ΕΕΔ 18, 602· διὰ τὴν προστασίαν τοῦ συναφοῦς ἀ. ν. 694/1937), νὰ ἐξακολουθῇ ἡ θητεία τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους (Πρωτ κου Ἀθηνῶν 7408/1958, ΕΕΔ 18, 13), νὰ ἔχῃ νομίμως ἐκλεγῇ ὡς διοίκησις τῆς ὀργανώσεως (Πρωτ κείου Πειραιῶς 4683/1958, ΕΕΔ 18, 439), νὰ φέρῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἐκ τῶν τοῦ ἀ. ν. 1803/1951 κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἂν ἀκόμη κατέλαβε τὴν θέσιν ταύτην κατόπιν κενώσεως αὐτῆς, προϊόντος τοῦ χρόνου ἐκτὸς ἂν ἡ μεταβολὴ ἐν τῇ διοικήσει τῆς ὀργανώσεως δὲν εἶναι σπουδαία, γενομένη ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἀποτροπὴν τῆς ἀπειλουμένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως (Α Π 38/1958, ΕΕΔ 17, 148) νὰ πρόκειται περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ὄχι ὅτιαν ὁ μισθωτὸς λύῃ τὴν σύμβασιν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς (Α. Π. 607/1956, ΕΕΔ 16, 68), νὰ ὑπάρχῃ σχέσις τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 16, 673).

Διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἀπαιτεῖται ἡ ἐργατικὴ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις νὰ ἀριθμῇ πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, τῆς ἀποδείξεως βαρυνούσης τὸν μισθωτὸν (Πρωτ κείου Βόλου 665/1955, ΕΕΔ 15, 72, Πρωτ κείου Χανίων 664/1958, ΕΕΔ 18, 438).

Ὁ νόμος δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ μελῶν προσωρινῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς ὀργανώσεως μέχρι τῆς ἐκλογῆς ὁριστικῆς διοικήσεως μετὰ τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τοῦ σωματείου (Πρωτ κείου Ἀθηνῶν 3065/1958, ΕΕΔ 17, 1069), οὔτε ἐπὶ τῶν προσωρινῶς ἀναπληρούντων τὸν Πρόεδρον ἢ Γενικὸν Γραμματέα (Πρωτ κείου Ἀθηνῶν 6815/1959, ΕΕΔ 18, 1085).

Γενικὴ ἀρχή, ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (ἄρθρον 6), εἶναι, ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου δὲν ἐπηρεάζει τὰ ἐκ τῶν νόμων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ. Τὸ αὐτὸ ἑπομένως ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῆς προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν (Α. Π. 66/1957, ΕΕΔ 16, 315), νοουμένου ὅτι συνέτρεξε μεταβολὴ καθ' οἱονδήποτε τρόπον, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ὕπαρξις νομικῆς διαδοχῆς μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου ἐργοδότου, ἀρκούσης μόνον τῆς διατηρήσεως τῆς ἑνότητος τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸν νέον φορέα αὐτῆς, ὡς ἑρμηνεύεται τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 2112/1920 (Α. Π. 331/1958, ΕΕΔ 17, 630 καὶ λοιπαί, ΕΕΔ 17, σελ. 37).

Ἡ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 1803/1951 ἀπόλυσις τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας (ἄρθρον 3 τοῦ νόμου). Ἡ ἀκυρότης ὅμως εἶναι σχετικὴ καὶ συνεπῶς δύναται ὁ μισθωτὸς νὰ ἀποδεχθῇ αὐτὴν ὡς ἔγκυρον, ἀρκούμενος εἰς τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημίωσιν, ὁ ὁποῖος ἔχει καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογήν (Πρωτ κείου Ἀθηνῶν 6979/1959, ΕΕΔ 18, 886).

Διάφορος κατὰ περιεχόμενον εἶναι ἡ ἐκ τοῦ ἀ. ν. 694/1937 (ἄρθρον 9) προστασία τῶν ἐκπροσώπων ἠφαλισμένων εἰς Ταμεῖα Συντάξεων καὶ ἐν γένει εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (βλέπε τὰς διατάξεις ταύτας ἐν ΕΕΔ 16, 78).

Ἡ ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀδικαιολόγητος καταγγελία δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα αὐτῆς, ἀλλὰ μόνον τὸ ἐν αὐτῷ δικαίωμα ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ πρώτον βεβαιωθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Τμήματος Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τὸ ἀδικαιολόγητον τῆς ἀπολύσεως (Α.Π. 579/1949, ΕΕΔ 9, 78). Προϋπόθεσις ὅμως καὶ τῆς προστασίας τοῦ ἐν λόγῳ νόμου εἶναι ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου γνῶσις τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφα-

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ Ν. Δ. 3868)1958

Συμπληρωματικαὶ ὁδηγίαι περὶ παροχῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν. (Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 7/1960 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας)(*) :

Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτημάτων σχετικῶν μὲ παροχὰς Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν γνωρίζομεν τὰ ἑξῆς :

1) Οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετοῦντες παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ὑπάλληλοι (ἔκτακτοι, ἡμερομίσθιοι κλπ.) ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868/1958 καὶ δικαιοῦνται τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένων ἐπιδομάτων, ἔστω καὶ ἐὰν εἰς τούτους χορηγῆται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 66/1958 καὶ 150/1959 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κλπ. (κοινωνικὸν ἐπίδομα), διότι τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν παρέχεται ἐκ τῆς αἰτίας εἰδικῶς τῆς ὑπάρξεως τέκνων, ἀλλὰ μελῶν οἰκογενείας, μὲ τὴν συντήρησιν τῶν ὁποίων βαρύνεται ὁ μισθωτὸς καὶ ὡς τοιοῦτον δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 3 ν.δ. 3868/1958 θεσπιζομένην ἐξαίρεσιν.

2) Διὰ νὰ δικαιωθῇ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ἡ ἐργαζομένη σύζυγος, δὲν ἀρκεῖ αὕτη νὰ βαρύνηται μὲ τὴν συντήρησιν τῶν τέκνων της καὶ ὁ σύζυγός της νὰ ἀδυνατῇ νὰ ἀσκήσῃ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ δέον νὰ συντρέχῃ εἰς ἐκ τῶν περιοριστικῶς ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀπὸ 20.12.1959 β. δ/τος λόγων, ἤτοι ἀναπηρία τοῦ συζύγου (περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου ἀναπηρία ἴδε ἐγκύκλιον ἡμῶν 3/1960 Κεφ. Α § 6), στρατεύσεις συζύγου μὴ δικαιουμένου ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος, ὡς καὶ ἂν ἡ σύζυγος εὑρίσκηται ἐν χηρείᾳ ἢ ἐν διαζυγίῳ. Τέλος διὰ τὰ ἐξωγαμα τέκνα παρέχεται δικαίωμα ἐπιδοτήσεως εἰς τὴν μητέρα αὐτῶν. Ὥστε ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν πρότασις «ἡ ὅτι αὕτη ἀδυνατεῖ νὰ ἀσκῇ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν» δὲν δημιουργεῖ αὐτὴ καὶ μόναν λόγον χορηγήσεως οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς τὴν σύζυγον, διότι τοιοῦτος λόγος δὲν ἀναφέρεται εἰς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἀπὸ 20.12.1959 β. δ/τος, δι' οὗ σαφῶς πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 3868/1958, καθορίζονται οἱ καθ' ἕκαστον δικαιοῦχοι ἐπιδόματος, ὁ ἀριθμός, ἡ ἡλικία τῶν τέκνων κλπ.

Ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι δὲν θεμελιοῦται δικαίωμα ἐπιδοτήσεως διὰ τὴν ἐργαζομένην σύζυγον, ἔστω καὶ ἂν αὕτη συντηρῇ τὰ τέκνα της καὶ ὁ σύζυγός της ἀπουσιάζῃ ἢ τελῇ ἐν φυλακίσει ἢ τυγχάνῃ ἄνεργος ἢ ἔχῃ αὐτοτελῆ ἀπασχόλησιν, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχουν οἱ ὡς ἄνω ἀναφερόμενοι λόγοι καὶ πρὸς τούτοις, ὡς σαφῶς ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1960 Κεφ. Α § 6 ἐγκύκλιον ἡμῶν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ συζύγου δὲν συντρέχουν προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως διὰ ποσὸν τοὐλάχιστον ἴσον πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς συζύγου δικαιοῦμενον.

Πάντως, δοθέντος ὅτι ὑπὸ πολλῶν μισθωτῶν γυναικῶν, αἵτινες τελοῦν ἐν διαστάσει καὶ βαρύνονται μὲ τὴν συντήρησιν τῶν τέκνων των ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, ὑποβάλλονται ὑμῖν παράπονα διὰ τὴν μὴ ἐπιδότησίν των, παραγγέλλομεν, ὅπως εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐκδίδονται παρ' ὑμῶν ἀπορριπτικαὶ ἀποφάσεις, συνιστᾶται δὲ ἡ κατ' αὐτῶν ὑποβολὴ ἐνστάσεων, αἵτινες μετὰ τῶν οἰκείων φακέλλων δέον νὰ διαβιβάζωνται εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν ἁρμοδίας Τοπικὰς Ὑπηρεσίας (βλ. ἐγκύκλιον 44/1959) διὰ τὰ περαιτέρω.

3) Οἱ μισθωτοὶ ἐξωασφαλιστικῶν περιοχῶν, ἤτοι περιοχῶν, εἰς ἃς δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις ἀσθενείας Ι.Κ.Α. ἢ ἀνεργίας, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 ἐδαφ. β' ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 20.12.1959 β. δ/γματος δὲν δικαιοῦνται τῶν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3868/1958 προβλε-

---

(*) Βλέπε καὶ ΕΕΔ 19, 108, ΕΕΔ 19, 171, ΕΕΔ 19, 396.

λίσεως (Σ. Ε. 888/1959, ΕΕΔ 18, 602).

Ἡ προστασία τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ὑποχωρεῖ πρὸ τοῦ ἀ. ν. 516/1948 περὶ νομιμοφροσύνης, ὑποχρεωτικῆς οὔσης διὰ τὸν ἐργοδότην τῆς ἀπολύσεως, ἐφ' ὅσον τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον Νομιμοφροσύνης διαπιστώσῃ τὴν ἔλλειψιν παρὰ τῷ μισθωτῷ νομιμοφροσύνης (Α. Π. 787/1958, ΕΕΔ 18 σ. 16, ἐπικυρώσασα τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4334/1958, ΕΕΔ 17, 588).

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀ. ν. 1803/1951 καὶ τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ ἀ. ν. 894/1937 ἐπιτρέπεται αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

πομένων επιδομάτων. (Σχετική ή υπ' αριθ. 3/1960, § 4, ημετέρα εγκύκλιος).

Οίκοθεν νοείται ότι εις ας περιπτώσεις προσωπά τινα, καίτοι απασχολούνται εκτός κέντρων ασφαλίσεως, υπάγονται εις την ασφάλισιν ανεργίας, ως το προσωπικόν Υπηρεσιών Συντηρήσεως και Συμπληρώσεως Υδραυλικών Έργων Μακεδονίας (Υ.Σ.Σ.Υ.Ε.Μ.), Υπηρεσιών Παραγωγικών Έργων Μακεδονίας (Υ.Π.Ε.Μ.) κλπ. (σχετικώς βλ. την υπ' αριθ. 6/1959 ημετέραν εγκύκλιον) ή εις την ασφάλισιν ασθενείας Ι.Κ.Α. ο χρόνος απασχολήσεως των μισθωτών τούτων λαμβάνεται υπ' όψιν και προσμετρείται διά την αναγνώρισιν του δικαιώματος επί τας παροχάς Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών,

4) Διά να εξαιρεθούν των διατάξεων του ν.δ. 3868/1958, συμφώνως προς το άρθρον 3 § 3 τούτου, οι λαμβάνοντες παρά των εργοδοτών των οικογενειακά επιδόματα τέκνων, δέον ταύτα να καταβάλλωνται:

α) Δυνάμει συλλογικής συμβάσεως εργασίας, κανονισμού επιχειρήσεως ή άλλης οιασδήποτε διατάξεως και ούχι οικειοθελώς ή εις εκτέλεσιν όρων ατομικής συμβάσεως εργασίας.

β) Τα επιδόματα ταύτα δέον να είναι ίσα ή ανώτερα προς τα υπό του Οργανισμού ημών χορηγούμενα.

γ) Δέον οι λαμβάνοντες ταύτα μισθωτοί να αμείβωνται επί μηνιαίω μισθώ.

Εάν έλλειψη εις εκ των λόγων τούτων, δεν συντρέχει περίπτωσις εξαιρέσεως των μισθωτών τούτων. Π.χ. ημερομίσθιος υπάλληλος ή εργάτης, λαμβάνων οικογενειακόν επίδομα ανώτερον του ενός του Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών χορηγουμένου, δεν εξαιρείται των διατάξεων τούτου και δικαιούται οικογενειακού επιδόματος παρ' ημών, διότι τυγχάνει ημερομίσθιος και δεν αμείβεται επί μηνιαίω μισθώ.

5) Ως εις την υπ' αριθ. 3/1960 ημετέραν εγκύκλιον αναφέρεται (Κεφ. Β' § 1), προς αποφυγήν εκδόσεως εντός του αυτού έτους βιβλιαρίων πληρωμής οικογενειακού επιδόματος εις αντικατάστασιν ετέρων, λόγω αλλαγής κατηγορίας, εις ην έκαστος των δικαιούχων υπήχθη, δέον να συνιστάται εις τους ενδιαφερομένους, όπως προσέρχονται προς έκδοσιν τοιούτων βιβλιαρίων μετά πλήρη ενημέρωσιν των ασφαλιστικών των βιβλιαρίων.

Ωσαύτως δέον οίκοθεν ή Υπηρεσία να ερευνά προ της εκδόσεως των βιβλιαρίων πληρωμής και τα λοιπά δικαιολογητικά, ούτως ώστε να αποφεύγηται ή εκ των ύστερων υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων, συνεπαγομένων την τροποποίησιν της αρχικής αποφάσεως.

Εάν παρά ταύτα παραστή ανάγκη εκδόσεως νέου βιβλιαρίου πληρωμής, τούτο δύναται να γίνη μόνον μετ' απόφασιν των περί ων το άρθρον 19 του Κανονισμού Παροχών Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών Επιτροπών, ων την σύστασιν εζητήσαμεν ήδη. Η μετά την έκδοσιν του νέου βιβλιαρίου προκύπτουσα διαφορά καταβάλλεται δι' εντάλματος ή δι' επιταγής.

Εις αμφοτέρας τας περιπτώσεις δέον να υπάρχη εν τω οικείω φακέλω σχετικόν αιτιολογικόν σημείωμα της Υπηρεσίας, ή σχετική απόφασις της ως άνω Επιτροπής, ως και το αντικατασταθέν βιβλιάριον.

6) Η μέσω των εργοδοτών των απασχολούντων πέντε μισθωτούς και άνω καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων τυγχάνει κατά το άρθρον 8 του Κανονισμού Παροχών Δ.Α.Ε.Μ. υποχρεωτική και ή σχετική διαδικασία ή απαιτουμένη διά την αναγνώρισιν του δικαιώματος παράδοσιν των βιβλιαρίων πληρωμής, τρόπον πληρωμής και έκδόσεως επιταγής λεπτομερώς εξετέθη παρ' ημών εις τας μέχρι τούδε παρασχεθείσας υμίν οδηγίας.

Και ενώ ουδεμία παρέκκλισις εκ της διαδικασίας ταύτης είναι δυνατή, διότι αι σχετικαί διατάξεις είναι υποχρεωτικαί, παρετηρήθη ότι παρά πολλών Υποκαταστημάτων ή Υπηρεσιών επροτιμήθη, αντί ταύτης, ή διαδικασία ή ακολουθουμένη διά τους μεμονωμένως πληρωνομένους μισθωτούς. Εφιστώμεν την προσοχήν των αρμοδίων επί του σημείου τούτου και παρακαλούμεν διά την συμμόρφωσίν των προς τας σχετικάς διατάξεις και την εν ουδεμιά περιπτώσει παρέκκλισιν εξ αυτών, πολλώ μάλλον καθ' όσον η διαδικασία αύτη κατά το στάδιον της αναγνωρίσεως του δικαιώματος, όσον και της πληρωμής, είναι απλουστάτη και εξυπηρετεί τους τε μισθωτούς και εργοδότας.

Τέλος, γνωρίζομεν υμίν, ότι, επειδή βασικόν κριτήριον διά την υπαγωγήν προσώπου τινός εις τας διατάξεις του ν.δ. 3868/1958 είναι ή παροχή παρ' αυτού εξηρτημένης εργασίας σχέσεως ιδιωτικού δικαίου, έπεται ότι κατηγορίαι τινές προσώπων, άτινα, καίτοι δεν παρέχουν τοιαύτην εργασίαν, υπάγονται δι' ειδικής διατάξεως νόμου εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α., ως οι μετέχοντες εις την διοίκησιν επαγγελματικών σωματείων ή ενώσεων τοιούτων σωματείων και λαμβάνοντες παρ' αυτών αποζημίωσιν, πωληταί λαϊκού λαχείου κλπ., εξαιρούνται των διατάξεων του ν.δ. 3868/1958 και δεν δικαιούνται των υπ' αυτού προβλεπομένων επιδομάτων.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ 103]1960

Περί ανοίγματος των κουρείων και κομμωτηρίων της πόλεως Πρεβέζης κατά τας Κυριακάς και νόμω εξαιρετέας ημέρας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 24 της 2 Μαρτίου 1960)

Άρθρον μόνον

Τα κουρεία και κομμωτήρια της πόλεως Πρεβέζης θά παραμένωσιν άνοικτά κατά τάς Κυριακάς άπό της 8ης π.μ. έως της 1ης μ.μ. ώρας, κλειστά δέ άπό της 1ης μ.μ. της Κυριακής έως της 8ης μ.μ. της Δευτέρας.

Εις τον αύτόν έπι της Έργασίας Υπουργόν άνατίθεμεν την δημοσίευσιν και έκτέλεσιν του παντος.

Έν Άθήναις τη 21 Ιανουαρίου 1960

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ 104]1960

Περί καθιερώσεως εκ περιτροπής Κυριακής άργίας διά τά ψητοπωλεία, οινοψητοπωλεία και ζυθοκαφενεία της πόλεως Άγρινίου, ως και εις τα εξοχικά κέντρα τα εντός του σχεδίου της πόλεως κείμενα, εξαιρέσει του εξοχικού κέντρου, όπερ λειτουργεί εντός του πάρκου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 24 της 2 Μαρτίου 1960)

Άρθρον μόνον

Καθιερούμεν εκ περιτροπής Κυριακήν άργίαν δι' άπαντα τά ψητοπωλεία - οινοψητοπωλεία και ζυθοκαφενεία της πόλεως Άγρινίου, ως και εις τα εξοχικά κέντρα τα εντός του σχεδίου της πόλεως κείμενα, εξαιρέσει του εξοχικού κέντρου, όπερ λειτουργεί εντός του πάρκου.

Εις τον αύτόν έπι της Έργασίας Υπουργόν άνατίθεμεν την δημοσίευσιν και έκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Άθήναις τη 21 Ιανουαρίου 1960

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ 105]1960

Περί καθιερώσεως της εορτής της Αγίας Αικατερίνης ως ημέρας ολοκληρωτικής άργίας διά τά οπωροπωλαχανοπωλεία της πόλεως Χίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 24 της 2 Μαρτίου 1960)

Άρθρον μόνον

Καθιερούμεν την εορτήν της Αγίας Αικατερίνης (25 Νοεμβρίου) ως ημέραν ολοκληρωτικής άργίας διά τά οπωροπωλαχανοπωλεία της πόλεως Χίου, πλήν δύο, άτινα εκ περιτροπής θά παραμένωσιν άνοικτά διά την εξυπηρέτησιν των άναγκών του κοινού.

Εις τον αύτόν έπι της Έργασίας Υπουργόν άνατίθεμεν την δημοσίευσιν και έκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Άθήναις τη 21 Ιανουαρίου 1960

ΔΙΑΤΑΓΜΑ 68]1960

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του άπό 4.6.1955 β. δ/τος περί οργανώσεως λειτουργίας του Κλάδου Ασθενείας του Ταμείου Άσφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 15 της 13 Φεβρουαρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) την παράγραφον 7 του άρθρου 6 υπ' αριθ. 3083/1954 ν. δ/γματος «περί τροποποιήσεως της περί διοικήσεως του Ι.Κ.Α. Νομοθεσίας και θεσπίσεως άσφαλιστικών τινων διατάξεων», 2) γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την 455ην συνεδρίασιν αύτου της 7.4.1959, 3) την υπ' αριθ. 563/21.10.1959 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Έργασίας Υπουργού, άπεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του άπό 4 Μαΐου/8 Ιουνίου 1955 β. δ/γματος «περί οργανώσεως λειτουργίας του κλάδου ασθενείας του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος», ως τούτο τροποποιήθη μεταγενεστέρως, συμπληρουμένη, αντικαθίσταται ως άκολούθως:

«2. Τα πρόσωπα, περί ων ή προηγουμένη παράγραφος, θεωρούνται ως μέλη της οικογενείας του ησφαλισμένου ή του συνταξιούχου, εφ' όσον συμβιούσι μετ' αύτου και ή συντήρησις των, προκειμένου περί των υπό στοιχεία β', γ' και δ' κατηγοριών, βαρύνει κυρίως αύτόν.

Θεωρείται ότι υπάρχει συμβίωσις και έαν διά σοβαρούς λόγους (σπουδών, υγείας, μεταθέσεως, προχωρημένης ηλικίας), κωλυομένης υπό του Διοικητικού Συμβουλίου, ο σύζυγος ή η σύζυγος ή τα τέκνα, ή μήτηρ ή ο πατήρ δέν διαμένωσι προσωρινώς υπό την αύτην στέγην».

Εις τον αύτόν έπι της Έργασίας Υπουργόν άνατίθεμεν την δημοσίευσιν και έκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Άθήναις τη 30 Δεκεμβρίου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

13935]2683]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος των υπ' αριθ. 2]1959, 3]1959, 4]1959 και 17]1958 αποφάσεων του Δ.Δ.Δ. Αθηνών (Ιδιωτ. υπαλλήλων, υπαλλήλων φαρμακείων, παντοπωλείων κλπ., εμπορικών καταστημάτων).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 96 της 1 Μαρτίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις της παραγρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955, εν συνδυασμώ με την παράγρ. 8 του άρθρου 10 του ν. δ/τος 3755/1957, 2) τας εκ μέρους της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος γενομένας την 31.

12.1959 καταγγελίας ιών ὑπ' ἀριθ. 2/1959, 3/1959, 4/1959 καὶ 17/1958 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κοινοποιηθείσας ἡμῖν τὴν 2.1.1960, 3) τὸ ὑπ' ἀριθ. 6410/ΕΡΠ 94 τῆς 13.2.1960 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ καὶ 4) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.2.1960, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τετράμηνον, ἤτοι μέχρι τῆς 2.7.1960, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας των, κατὰ τ' ἀνωτέρω καταγγελθεισῶν, ἀκολούθων διοιτητικῶν ἀποφάσεων:

α) Ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ζαφείων κλπ. Ἀνων. Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1682/28.2.1959 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 77, τ. Β' τῆς 28.2.1959) καὶ κηρυχθείσης εἶτα ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42726/17.6.1959 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 223 τεῦχ. Β' τῆς 23.6.1959)(*).

β) Ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων ἁπάσης τῆς χώρας», κατατεθείσης εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν (ἀριθ. πράξεως καταθ. 22/21.3.1959) καὶ κηρυχθείσης εἶτα ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42292/17.6.1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 223 τεῦχος Β' τῆς 23.6.1959)(**).

γ) Ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐβδομαδοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25262/3.4.1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 121, τεῦχος Β' τῆς 3.4.1959) καὶ κηρυχθείσης εἶτα ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38251/26.5.1959 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 182 τεῦχος Β' τῆς 28.5.1959 (***) καὶ

δ) Ὑπ' ἀριθ. 17/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ, ὡς καὶ ἐῶν ταμιῶν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 73618/6.12.1958 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 331 τεῦχος Β' τῆς 9.12.1958) καὶ κηρυχθείσης εἶτα ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36594/3.6.1959 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 192 τεῦχος Β' τῆς 4.6.1959) (****).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1960

—

14231]2858]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 22.1. 1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας(*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 96 τῆς 1 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 79311/17083/30.11.1959 ἡμετέραν ἀπόφασιν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 416 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β' τῆς 30.11.1959, 3) τὸ ὑπ' ἀριθ. 7994 Ε.Ρ.Π. 125/25.2.1960 ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ Ὑπουργοῦ, 4) γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26ης Φεβρουαρίου 1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον εἰσέτι χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 29ης Μαΐου 1960, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 22.1.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Φεβρουαρίου 1960

—

14930]2880]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 96 τῆς 1 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 41/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων», καθ' ἣς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 41/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Περιχώρων», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου Θυρωρῶν Πολυκατοικιῶν - Μεγάρων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 2) Κτηματικῆς Ἑνώσεως ἰδιοκτητῶν Ἑλλήνων καὶ 3) Ἑλληνικοῦ Ξενοδοχειακοῦ Συνδέσμου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως: «Τὸ Δικαστήριον κρίνει, ὅπως οἱ θυρωροὶ πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 27625/5486/19.5.1958 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας(**), ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οἱ ἰδιοκτῆται ἐκ τούτων εἶναι ἢ μὴ μέλη τῆς Κτηματικῆς Ἑνώσεως τῶν ἀπαν-

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 343
(**) ΕΕΔ 18, σελ. 457
(***) ΕΕΔ 18, σελ. 517
(****) ΕΕΔ 18, σελ. 61

(*) ΕΕΔ 18, σ. 287.
(**) ΕΕΔ 17, σ. 606.

ταχοῦ Ἑλλήνων Ἰδιοκτητῶν ἢ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Συνδέσμου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 9.7.1959».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαρτίου 1960

—

56021]14280]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κρεοπωλείων πόλεως Κερκύρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 96 τῆς 1 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ κ. δ/τος τ. ἰς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ», 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. 1020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 38/1958 αἴτησιν τοῦ Σωματείου Κρεοπωλῶν Κερκύρας τοῦ "Ἁγιος Πάντες", 4) τὴν ὑπ' ἀριθ. 58533/1958 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κερκύρας, 5) τὴν ὑπ' ἀριθ. 6172.Φ.9/2.1.1958 ὁμοίαν τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Κερκύρας, 6) τὴν ὑπ' ἀριθ. 45/1959 ὡσαύτως τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Κερκύρας, 7) τὴν ἀπὸ 30.3.1959 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας εἰς τὰ κρεοπωλεῖα καὶ ἐν γένει καταστήματα ἢ πρατήρια πωλήσεως κρέατος τῆς πόλεως Κερκύρας δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ἑνδεκα (11) καθ' ἑκάστην κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὰς ἑνδεκα καὶ ἡμίσειαν (11 1/2) ὥρας καθ' ἑκάστην κατὰ τὸ θέρος, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅπως εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων χορηγῆται ἐννεάωρος συνεχὴς νυκτερινὴ ἀνάπαυσις καὶ τρίωρος μεσημβρινὴ διακοπὴ τὸ θέρος καὶ δίωρος τὸν χειμῶνα.

2) Αἱ ὧραι ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον καταστημάτων ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

3) Εἰς τοὺς βοηθοὺς τῶν κρεοπωλείων ἐπιτρέπεται ἡ ἀπασχόλησις κατὰ δύο (2) ὥρας πρὸ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον πρωϊνοῦ ἀνοίγματος τοῦ καταστήματος διὰ τὴν προπαρασκευὴν τοῦ πρὸς πώλησιν κρέατος. Κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὥραν τὸ κατάστημα παραμένει κλειστόν, ἀπαγορευομένης πάσης πωλήσεως.

4) Ἡ ἐργασία τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω βοηθῶν λήγει δύο (2) ὥρας ἐνωρίτερον τῆς τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων πρὸ τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς.

5) Ἕκαστος καταστηματάρχης ὑποχρεοῦται νὰ ἔχῃ εἰς τὸ κατάστημά του ἀνηρτημένον πίνακα τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ὅστις δέον νὰ θεωρῆται παρὰ τοῦ οἰκείου Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ παρὰ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

6) Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων δὲν ἐφαρμόζονται κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν, τῶν ὡρῶν ἐργασίας κανονιζομένων κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐλευθέρως ὑπὸ τῶν καταστηματαρχῶν. Τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου παρέχεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν κρεοπωλείων δίωρος μεσημβρινὴ διακοπὴ τῆς ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς. Τὰς ὥρας τῆς ἐκ περιτροπῆς ἀνακαύσεως τῶν ὑπαλλήλων δύναται τὸ κατάστημα νὰ παραμένῃ ἀνοικτόν.

7) Αἱ παραρτναι τῶν ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν, καθ' ἃς δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς παρούσης, ὁρίζονται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

8) Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ προσώπων δι' ἃ διὰ νόμου ἢ συμφωνίας ἔχει ὁρισθῇ βραχύτερος χρόνος ἐργασίας, ὡς καὶ ἐπὶ προσώπων κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστευτικήν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1960

—

6958]1375]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ θώρου τῶν ὑπαλλήλων κινηματογράφων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 96 τῆς 1 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. 1020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 2) τὴν ἀπὸ 8.1.1960 σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

1) Ἡ διάρκεια τῆς καθ' ἡμέραν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων κινηματογράφων ἀπὸ πάσης τῆς χώρας ὁρίζεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς ὀκτὼ (8) συνεχεῖς ὥρας.

2) Κατ' ἐξαίρεσιν διακοπὴ τῆς θώρου ἡμερησίας ἐργασίας τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων ἐπιτρέπεται μόνον α) προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων ἀπασχολουμένων εἰς κινηματογράφους, ὧν ἡ λειτουργία καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἄρχεται ἀπὸ τῆς 14ης ὥρας καὶ διὰ μίαν μόνον διακοπὴν οὐχὶ μείζονα τῶν δύο ὡρῶν καὶ β) προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων ἀπασχολουμένων εἰς ἐπαρχιακοὺς κινηματογράφους, κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐπισήμους ἀργίας, ὡς καὶ εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις (σχολικαί, φιλανθρωπικαὶ κλπ. παραστάσεις).

3) Ὑπέρβασις τοῦ ὡς ἄνω ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας, λόγῳ ἀποδεδειγμένης ἐξαιρετικῆς συσσωρεύσεως ἐργασίας, ἐπιτρέπεται κατόπιν ἀδείας τοῦ οἰκείου Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἢ ἐν ἐλλείψει τοιαύτης τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἐπὶ δύο τὸ πολὺ ὥρας ἑκάστην καὶ οὐχὶ πλέον τῶν 120 ὡρῶν ἐν συνόλῳ ἐτησίως.

Πρὸς χορήγησιν τῆς ὡς ἄνω ἀδείας ὁ κύριος ἢ ὁ διευθύνων τὴν ἐπιχείρησιν ὑποβάλλει αἴτησιν ἀναγράφουσαν α) τὴν αἰτίαν δι' ἣν ζητεῖ τὴν ἄδειαν, β) τὰς τροποποιήσεις ἃς προτείνει νὰ γίνωσι προσωρινῶς εἰς τὰς συνήθεις ὥρας ἐργασίας, γ) τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπασχοληθησομένων

καὶ δ) τὴν διὰ τὰς προσθέτους ὥρας ἀναλογοῦσαν ἀντιμισθίαν.

4) Εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ὑπάγονται αἱ περιπτώσεις ὑπερβάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας ἕνεκα τυχηροῦ γεγονότος ἢ ἐξ ἀνωτέρας βίας.

5) Διὰ τὰς νομίμως πραγματοποιουμένας ὥρας ἐπεκτατικῆς ἀπασχολήσεως ὀφείλεται τὸ ὡρομίσθιον προσαυξημένον κατὰ 25ο/ο μὲν διὰ τὰς μέχρι 60 ὥρας ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἐτησίως, κατὰ 50ο/ο δὲ διὰ τὰς πλέον τῶν 60 καὶ μέχρι 120 ὥρας ἐτησίως.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἀρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1960

—

53914]Σ.640]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 18 τῆς 16 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ὰ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ὰ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ὰ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.», 3) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος, 4) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 875/6.2.1959 ἀναφορᾶς του, 5) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 59/1959, συνεδρίασις 476η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 23.7.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

1) Εἰς τὸ ἄρθρον 14 προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 5, ἔχουσα οὕτω:

«Ὁ προληπτικὸς ἔλεγχος ἀσκεῖται παρ' ὑπαλλήλου τοῦ Ταμείου, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ὁ προληπτικὸς ἔλεγχος συνίσταται εἰς τὴν πρὸ πάσης ἐξοφλήσεως τοῦ σχετικοῦ ἐντάλματος πληρωμῆς οἱασδήποτε δαπάνης βεβαίωσιν ὅτι ἡ πληρωμὴ ἐντέλλεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐγκεκριμένης πιστώσεως, ὅτι ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τῆς δαπάνης ἐτηρήθησαν καὶ αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ ἐκτελέσεως δαπανῶν τοῦ Ταμείου καὶ ὅτι ἐπισυνάπτονται εἰς τὸ ἔνταλμα πάντα τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν νομίμον ἐνέργειαν τῆς δαπάνης δικαιολογητικά».

2) Εἰς τὸ ἄρθρον 31 προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Πάντες οἱ διατελέσαντες ὑπάλληλοι τῶν φαρμακευτικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἀναφερομένων ἐν ἄρθροις 3 τοῦ ν. 581/1943 καὶ 30 §§ 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ ὑποχρεοῦνται, ὅπως ὑποβάλωσι δηλώσιν πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς ἑξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, περὶ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἀποκλειστικῶς καὶ κυρίως ἀπησχολήθησαν ὡς ὑπάλληλοι εἰς τὰς προαναφερθείσας φαρμακευτικὰς ἐπιχειρήσεις ἀπὸ 1.5.1940 μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς δηλώσεως των πρὸς τὸ Ταμεῖον.

Ἐν τῇ ἀνωτέρω δηλώσει δέον νὰ ἀναφέρωνται τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς ἣν ἀπησχολήθη ὡς ὑπάλληλος ὁ ὑποβαλὼν ταύτην (ἐπωνυμία, διεύθυνσις), ὡς καὶ αἱ χρονικαὶ περίοδοι ἀπασχολήσεως τούτου εἰς ἑκάστην τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.5.1940 μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς δηλώσεως.

Ὁ χρόνος στρατεύσεως, ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν, ἀσθενείας καὶ γενικῶς ὁ χρόνος καθ' ὃν δι' οἱονδήποτε λόγον ὁ δηλῶν εἶχεν ἀπομακρυνθῇ τῆς ὑπηρεσίας του καὶ συνεπῶς δὲν ἐμισθοδατεῖτο παρὰ τοῦ ἐργοδότου του, δέον νὰ μὴ ἀναφερθῇ εἰς τὴν ὑποβληθησομένην δήλωσιν.

Τυχὸν ὑποβληθησόμεναι εἰς τὸ Ταμεῖον δηλώσεις περὶ ἀναγνωρίσεως χρόνου ὑπηρεσίας ὡς πραγματικῆς ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου, μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ἀνωτέρω τασσομένης προθεσμίας δὲν θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν.

Μετὰ τὴν ἐκπνοὴν ἐπίσης τῆς ἀνωτέρω τασσομένης προθεσμίας δὲν θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ὑποβληθησόμεναι πρὸς τὸ Ταμεῖον καταγγελίαι ἢ αἰτήσεις προσώπων περὶ ἀπασχολήσεως των ὡς ὑπαλλήλων εἰς τὰς προαναφερθείσας φαρμακευτικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον ἀφορῶν ὑπηρεσίαν διανυθεῖσαν πρὸ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς δηλώσεως.

Τὸ Ταμεῖον βάσει τῶν δηλώσεων τὰς ὁποίας θὰ συγκεντρώσῃ δυνάμει τῆς παρούσης θέλει προβῆ εἰς σχετικὴν ἔρευναν, προκειμένου νὰ ὑπολογίσῃ τὸν χρόνον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως ἐν τῷ Ταμείῳ ἑκάστου δηλοῦντος. Διὰ τοὺς ἀπασχοληθέντας εἰς περιοχὰς εἰς ἃς ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποκλειστικῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἀποτελεῖ τὸ ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον αὐτοῦ».

3) Τὸ ἄρθρον 33 ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«Ἄρθρον 33

1) Οἱ πόροι καὶ ἐν γένει ἀπαιτήσεις καὶ δικαιώματα τοῦ Ταμείου εἰσπράττονται εἴτε μέσῳ τῶν ὁριζομένων ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Τραπεζῶν, εἴτε ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ταμείου δι' ὑπαλλήλων αὐτοῦ ὁριζομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, συμ-

φώνως πρὸς τὰ ὁριζόμενα ἑκάστοτε δι' ἐγκυκλίων διαταγῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

2) Δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ν' ἀνατίθεται εἰς ὑπαλλήλους τοῦ Ταμείου ἡ διενέργεια ἐλέγχου τῶν κατὰ τόπους ὑποχρέων εἰς εἰσφοράν ἐργοδοτῶν.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καθορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν παραμονῆς ἐκτὸς ἕδρας, ὡς καὶ ἡ ἡμερησία ἀποζημίωσις τούτων, συμφώνως πρὸς τὰ ἰσχύοντα ἐν προκειμένῳ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

3) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ἀναθέτῃ τὴν εἰσπραξιν ὡρισμένων πόρων του εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους ἢ ἐλεγκτὰς αὐτοῦ.

4) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ὁρίσῃ, ὅπως ὡρισμένοι πόροι αὐτοῦ εἰσπράττωνται δι' ἐνσήμων, κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἀποφάσεώς του καθοριισθησόμενα.

5) Τὰ ἔνσημα πωλοῦνται τοῖς μετρητοῖς εἰς τὰ κατὰ τόπους καὶ ἐπὶ τούτῳ ὁριζόμενα ἑκάστοτε καταστήματα δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν ἀνεγνωρισμένων Τραπεζῶν.

Διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν ἐνσήμων ὁ ὑπόχρεως συντάσσει εἰδικὴν αἴτησιν ἔντυπον μετὰ στελέχους διατυθεμένου παρὰ τοῦ Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε., ἀναγράφων τὴν ἀναγκαιοῦσαν αὐτῷ ποσότητα ἐνσήμων τῆς συνεισφορᾶς κατὰ κλάσεις.

Ὁ ὑπόχρεως δέον νὰ προμηθεύηται τὰ ἔνσημα πάντοτε παρὰ τῆς Τραπέζης, ἀπαγορευομένης τῆς ἀγορᾶς τοιούτων παρ' ἑτέρου ὑποχρέου ἢ ἑτέρου προσώπου.

6) Ὑπόχρεοι πρὸς καταβολὴν τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον πόρων ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρέχουν εἰς τὰ ὄργανα ἐλέγχου τοῦ Ταμείου πᾶσαν πληροφορίαν καὶ πᾶν στοιχεῖον δυνάμενον νὰ ἀποδείξῃ τὴν πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐκπλήρωσιν ἁπασῶν τῶν νομίμων ὑποχρεώσεών των.

Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τῶν ἀνωτέρω πρὸς παροχὴν πληροφοριῶν καὶ στοιχείων ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπάλληλος τοῦ Ταμείου προβαίνει αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν συλλογὴν παντὸς στοιχείου χρησίμου διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν βαρυνουσῶν τὸν ὑπόχρεων εἰσφορῶν ἐν γένει, βάσει δὲ τούτων ἐκδίδει κατ' ἐκτίμησιν καταλογιστικὴν πρᾶξιν τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν ἐν γένει εἰς βάρος τοῦ ἀρνουμένου ὑποχρέου.

7) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται ἅμα τῇ προσλήψει ἢ ἀπολύσει προσώπου ἠσφαλισμένου νὰ ἀναγγείλουν τὴν πρόσληψιν ἢ ἀπόλυσιν εἰς τὸ Ταμεῖον, ὡς ἐπίσης καὶ νὰ παρέχουν ἐγγράφως πᾶσαν ὑπὸ τοῦ Ταμείου αἰτουμένην πληροφορίαν διὰ μισθωτούς, οἵτινες ἔπαυσαν ἀπασχολούμενοι παρ' αὐτοῖς.

8) Κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατῇ τὰς βαρυνούσας τοὺς ἠσφαλισμένους εἰσφοράς, ἃς ἀποδίδει εἰς τὸ Ταμεῖον ὁμοῦ μετὰ τῶν βαρυνουσῶν τοῦτον τοιούτων. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν παρακρατήσῃ τὰς εἰσφορὰς τοῦ ἠσφαλισμένου ἐντὸς δεκαημέρου ἀπὸ τῆς ἡμέρας πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ, ἡ καταβολὴ τῆς τε ἐργοδοτικῆς καὶ τῆς εἰσφορᾶς ἠσφαλισμένου βαρύνει τὸν ἐργοδότην.

9) Πλείονες ὑπόχρεοι εἰς καταβολὴν πόρων πρὸς τὸ Ταμεῖον εὐθύνονται εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος.

10) Εἰς περίπτωσιν μεταβιβάσεως, ἐκμισθώσεως καὶ ἐν γένει καθ' οἱονδήποτε τρόπον παραχωρήσεως διὰ πράξεως ἐν ζωῇ ὁλικῶς ἢ μερικῶς ἐπιχειρήσεώς τινος ἐκ τῶν πρὸς καταβολὴν πόρων ὑποχρέων ἐναντι τοῦ Ταμείου, τὰ πρὸς ἃ ἡ μεταβίβασις καὶ ἐν γένει παραχώρησις φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα τυγχάνουν ἀλληλεγγύως καὶ ἐξ ὁλοκλήρου συνυπεύθυνα μετὰ τῶν μεταβιβαζόντων διὰ τὴν πληρωμὴν πρὸς τὸ Ταμεῖον πασῶν τῶν μέχρι τοῦ χρόνου τῆς μεταβιβάσεως πρὸς αὐτὸ ὀφειλῶν τῶν τελευταίων μετὰ τῶν ἐν γένει προσαυξήσεων.

11) Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν κρατήσεων ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῆς συνεισφορᾶς ἐργοδότου καὶ εἰσφορᾶς ἠσφαλισμένου, ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν, ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας, τοκοχρεολυτικῶν δόσεων δανείων κλπ. εἰσπράξεων γίνεται εἰς ἀκεραίας δραχμάς, ἀπαλειφομένου τοῦ τυχὸν παρουσιαζομένου κλάσματος δραχμῆς, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι μικρότερον τῶν 50 λεπτῶν ἢ αὐξανομένου εἰς ἀκεραίαν δραχμήν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἢ ὑπερβαίνει τὰ 50 λεπτά.

12) Διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἰσχύουν ἀναλόγως αἱ ἀντίστοιχοι διατάξεις τοῦ ν.δ. 3762/1957 περὶ κυρώσεως πράξεων τινων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ περὶ ρυθμίσεως τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων.

13) Ἡ παρὰ τοῦ ἐργοδότου μὴ καταβολὴ τῶν βεβαιωθεισῶν εἰσφορῶν δὲν συνεπάγεται διὰ τὸν ἠσφαλισμένον στέρησιν ἢ μείωσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τῶν παροχῶν.

14) Καθυστερούμεναι εἰσφοραὶ τοῦ Ταμείου δύνανται δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου νὰ εἰσπράττωνται διὰ τῶν Δημοσίων Ταμείων συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων». Ὡς τίτλοι διὰ τὴν τοιαύτην ἀναγκαστικὴν εἰσπραξιν διὰ τῶν Δημοσίων Ταμείων χρησιμεύουσιν ἀποφάσεις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου καθορίζουσαι ἐπακριβῶς τὸ εἰσπρακτέον ποσὸν καὶ τὴν χρονικὴν περίοδον εἰς ἣν ἀνάγονται οἱ καθυστερούμενοι πόροι τοῦ Ταμείου.

15) Κατὰ τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτελέσεως ἐπιτρέπονται προσφυγαὶ ἐνώπιον τοῦ πρωτοβαθμίου διοικητικοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαστηρίου.

Κατὰ δὲ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ δευτεροβαθμίου ἀσφαλιστικοῦ δικαστηρίου, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ποσῶν ὑπερβαινόντων τὸ πεντηκονταπλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἐνωτάτης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

16) Τὸ δικαίωμα πρὸς εἰσπραξιν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου πόρων παραγράφεται μετὰ 10ετίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους καθ' ὃ κατέστησαν ἀπαιτητοί.

17) Εἰσφοραὶ ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεῖσαι ἐπιστρέφονται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου. Ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπ' εὐθείας εἰς αὐτὸν πληρωμὴν τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῷ ποσοῦ ἐκ τῶν ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεισῶν εἰσφορῶν.

18) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἀδυναμίας καταβολῆς καθυστερουμένων εἰσφορῶν, δύναται δι' ἠιτιολογημένης ἀποφάσεώς του νὰ καθορίζῃ τὴν καταβολὴν ταύτων εἰς μηνιαίας δόσεις ουχὶ πλέον τῶν δέκα (10). Ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δέον νὰ ἐκδίδηται ἢ εἰδικῶς δι' ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν ἢ καὶ γενικῶς μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν ἀπὸ τούτου ὅτι ἡ καθυστέρησις ὑπῆρξε δικαιολογημένη, ὀφειλομένη εἰς οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν τῶν ὑποχρέων.

19) Εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις (παράγρ. 18) δύναται τὸ Ταμεῖον νὰ δέχηται συναλλαγματικὰς λήξεως μέχρι δέκα (10) μηνῶν, ἐπιβαρυνομένων τῶν ὀφειλετῶν τῶν διὰ τῶν προσθέτων τελῶν τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3762/1957, ὡς ἐγγύησιν τῆς ἐγκαίρου ἐξοφλήσεως τῆς ὀφειλῆς τοῦ ὑποχρέου πρὸς τὸ Ταμεῖον καὶ οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ ἐξοφλήσεως τῆς ὀφειλῆς ἢ ἀναστάσεως τῆς ἐνοχῆς καὶ ἄνευ εὐθύνης τοῦ Ταμείου».

4) Εἰς τὸ ἄρθρον 34 προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 14, ἔχουσα ὡς κάτωθι:

«14) Ἡ ἐκποίησις τῶν ὑλικῶν τοῦ Ταμείου λαμβάνει χώραν κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

Προκειμένου περὶ ὑλικῶν ἀξίας μέχρι πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμῶν διὰ προχείρου πλειοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ὁ τοιοῦτος διαγωνισμὸς ἐνεργεῖται μόνον ἅπαξ τοῦ ἔτους. Προκειμένου περὶ ὑλικῶν ἀξίας ἀπὸ 5.001 - 25.000 δραχμῶν διὰ προχείρου πλειοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ δι' ἐγγράφων προσφορῶν, δημοσιευομένης σχετικῆς ἀγγελίας εἰς μίαν ἡμερησίαν ἐφημερίδα τοῦ τόπου τοῦ διαγωνισμοῦ ἐκ τῶν ἐχόντων μεγάλην κυκλοφορίαν πρὸ ὀκτὼ (8) τοὐλάχιστον ἡμερῶν, ἐνώπιον Τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ διαγωνισμὸς ἤθελεν ἀποβῇ ἄνευ ἀποτελέσματος λόγῳ μὴ προσελεύσεως ἐνδιαφερομένων, οὗτος ἐπαναλαμβάνεται κατὰ τὴν περὶ ἐκμισθώσεως ἀκινήτων τοῦ Ταμείου καθοριζομένην διαδικασίαν δύο φορὰς εἰσέτι ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἢ κατωτέρας ἢ καὶ ἀνωτέρας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τιμάς.

Ἐὰν καὶ κατὰ τὸν δεύτερον διαγωνισμὸν δὲν ὑπάρχῃ προσφορὰ ὡς πρὸς τὴν καθορισμένην κατωτέραν τιμὴν δύναται τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἐκποίησιν χωρὶς νὰ προβῇ εἰς τὴν προκήρυξιν τρίτου διαγωνισμοῦ. Ἐφ' ὅσον καὶ διὰ τρίτην φορὰν ὁ διαγωνισμὸς ἐξακολουθῇ ν' ἀποβαίνῃ ἄνευ ἀποτελέσματος τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀδεσμεύτως δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς ἀπ' εὐθείας συμφωνίας ἐκποιήσεως ὑλικῶν.

Ἡ ἀξία τῶν πρὸς ἐκποίησιν ὑλικῶν καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1959

75086]877]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης παραγράφου 5 εἰς ἄρθρον 22 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 18 τῆς 16 Ἰανουαρίου 1960)

Ὁ Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2868/1922, 2) τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2868/1922, 3) τὸ ὑπ' ἀριθ. 2529/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.», 4) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθετικοῦ διατάγματος 5) γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5048/983/16.10.1959 ἀναφορᾶς του, 6) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 307/1959, συνεδριάσεως 501ης τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 26.10.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς προστεθῇ παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 5, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«5. Ἡ ὑπηρεσία ὡς κληρωτῶν τῶν ἠσφαλισμένων νεοπολεμιστῶν τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὰς διατάξεις τῶν νόμων 731/1948 καὶ 1836/1951, ἡ διανυθεῖσα ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς ἢ θαλάσσης ἢ ἀεροπορίας ἢ τῆς χωροφυλακῆς, ἀναγνωριζομένη ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου 22 τοῦ καταστατικοῦ, προσμετρεῖται εἰς τὸν συντάξιμον χρόνον ὑπηρεσίας αὐτῶν, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ὑπ' αὐτῶν 10ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τῇ νέᾳ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ, τῇ διαδόχῳ αὐτῆς Ἐθνικῇ Τραπέζῃ Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν καὶ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος. Ὁ ὡς ἀνωτέρω ἀναγνωριζόμενος καὶ προσμετρούμενος χρόνος δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος, τὸ ποσὸν ὅμως τῆς ἀπονεμομένης συντάξεως προσαυξάνεται κατὰ 2/100 τοῦ συνταξίμου μισθοῦ δι' ἕκαστον ἔτος τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀναγνωριζομένου ὡς συνταξίμου χρόνου. Κατὰ τὸν καθορισμὸν δὲ τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως τῆς συντάξεως τὸ ἔλαττον τῶν 12 μηνῶν χρονικὸν διάστημα, ἂν μὲν εἶναι κατώτερον τῶν 6 μηνῶν δὲν ὑπολογίζεται, ἂν δὲ εἶναι ἐξάμηνον ἢ ἀνώτερον λογίζεται ὡς πλῆρες ἔτος.

Ἐπίσης ὑπὸ τὰς αὐτὰς ὡς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἀναγνωρίζεται καὶ προσμετρεῖται ὡς συντάξιμος χρόνος ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀνωτέρω ὡς ἐφέδρων, ὑπολογιζομένη διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος. Ἡ ὡς ἄνω ἰδιότης

ὡς ἐφέδρων νεοπολεμιστῶν ἀποδεικνύεται διὰ προσκομίσεως α) ἐπισήμου ἀντιγράφου τῆς κατὰ νόμον Ὑπηρεσίας (Γ.Ε.Σ. Β4) τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ β) ἐπισήμου ἀντιγράφου τοῦ φύλλου στρατ. μητρῴου, ὡς καὶ παντὸς ἑτέρου ἐπισήμου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου δικαιολογητικοῦ.

Χορηγεῖται ἐτησία ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ὑποβολὴν ὑπὸ τῶν ἡσφαλισμένων πολεμιστῶν τῶν νόμων 751/1948 καὶ 1836/1951 αἰτήσεων διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὡς ἄνω στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας των».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Δεκεμβρίου 1959

—

47650]Σ. 556]1956 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Κανονισμὸν Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 4 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 69 § 1 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1967 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ. «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1892/1949 ν.δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακεμπορικῶν Ἐργασιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4609/1959 ἀναφορᾶς του, καὶ

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. ΣΚΑ 199/1959, συνεδρίασις 467 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 23.6.1959), ἀποφασίζομεν:

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακεμπορικῶν Ἐργασιῶν προστίθεται ἡ κάτωθι μεταβατικὴ διάταξις:

«Χήρα θανόντος ἡσφαλισμένου, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἔχοντος κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἐλάσσονα κατὰ τὸ 1/5 τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐν πραγματικῇ δὲ ἀσφαλίσει πενταετῆ τοιαύτην, δικαιοῦται συντάξεως ἐφ' ὅσον ὑποβάλῃ πρὸς τοῦτο σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς ἑξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν λοιπῶν ὅρων καὶ περιορισμῶν τῶν διαλαμβανομένων ἐν τῇ παρόντι Κανονισμῷ».

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Δεκεμβρίου 1959

—

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΙ ΚΑΠ.

2]1960 Ἀπόφ. Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν ὀξυγόνου καὶ ἀσετυλίνης (*)

Δ ι ὰ τ α ῦ τ α

Ἐπιλύων τὴν μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως προσωπικοῦ βιομηχανιῶν παραγωγῆς ὀξυγόνου καὶ διαλελυμένης ἀσετυλίνης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται, κατὰ πλειοψηφίαν, ὡς κάτωθι:

α) Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ τῆς παρούσης ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα.

β) Καθορίζει τὰ ἐλάχιστα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν παραγωγῆς ὀξυγόνου καὶ διαλελυμένης ἀσετυλίνης ὡς ἑξῆς:

1) Ἅμα τῇ προσλήψει καὶ συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱρδήποτε ἐργασίᾳ ἢ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἄνευ προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δρχ. 55.

2) Μετὰ δύο ἔτη προϋπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ τῆς βιομηχανίας παραγωγῆς ὀξυγόνου καὶ διαλελυμένης ἀσετυλίνης, ἡμερομίσθιον δρχ. 58.

		δρχ.
3)	Μετὰ 4 ἔτη προϋπ. ἐν τῷ κλάδῳ ὡς ἀνωτ.	60
4)	» 6 » » » » » » » »	62
5)	» 8 » » » » » » » »	65
6)	» 10 » » » » » » » »	70

γ) Ὁρίζει ὅτι:

1) Εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐν διενέξει ἐπιχειρήσεων χορηγεῖται μία φόρμα κατ' ἔτος. Εἰς περίπτωσιν λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας ἡ ἐν λόγῳ φόρμα παραμένει εἰς τὸν ἐργοδότην.

2) Διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ἡ ἀπὸ 18.2.1953 ἰδιωτικὴ συμφωνία τῶν ἐνδιαφερομένων περὶ

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 7 τῆς 15.2.1960 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 17.2.1960.

χορηγήσεως έπιδόματος πολυετούς ύπηρεσίας(*).

β) Τυχόν καταβαλλόμεναι μείζονες αποδοχαί έν γένει εις χρήμα ή είδος των υπό της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται να μειωθώσιν.

4) Ή ισχύς της παρούσης άρχεται από 9 Νοεμβρίου 1959.

Έκρίθη, άπεφασίσθη τη 11 Ίανουαρίου 1960 και έδημοσιεύθη έν Πειραιεί τη 21 Ίανουαρίου 1960.

(*) Σημ. Τό κείμενον της έν λόγω συμφωνίας έχει ούτω:

Συμφωνητόν
Μεταξύ

α) Των διευθυντών των τριών εταιρειών «Τό Όξυγόνον», «Ό Αίολος» και «Ζέφυρος» άφ' ενός, και

β) Του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένώσεως Προσωπικού Βιομηχανιών Παραγωγής Όξυγόνου και Διαλελυμένης Άσετυλίνης άφ' ετέρου.

Κατά κοινήν αύσκεψιν συνεφωνήθησαν τη 18η Φεβρουαρίου 1953.

Α Έπίδομα πολυετούς ύπηρεσίας

1) Συμφωνείται ή παροχή έπιδόματος πολυετούς ύπηρεσίας εις το προσωπικόν των τριών εταιρειών.

2) Ήμερομηνία ένάρξεως καταβολής του επιδόματος πολυετούς ύπηρεσίας ορίζεται ή 1η Φεβρουαρίου 1953.

3) Ώς σταθερά βάσις διά τον έκάστοτε υπολογισμόν του έπιδόματος πολυετούς ύπηρεσίας καθορίζονται αί τακτικαί αποδοχαί ενός έκάστου του μηνός Ίανουαρίου 1953. Διασαφηνίζεται ότι διά τους ημερομισθίους αί αποδοχαί αύται αντιπροσωπεύουσιν είκοσι πέντε (25) ημερομίσθια.

4) Έφ' όσον ό εργαζόμενος προσελήφθη κατά το 1ον δεκαπενθήμερον οιουδήποτε μηνός, ώς ημερομηνία προσλήψεως θά θεωρήται ή 1η του ιδίου μηνός. Έφ' όσον όμως προσελήφθη κατά το 2ον δεκαπενθήμερον, ώς ημερομηνία προσλήψεως θά θεωρήται ή 1η του επομένου μηνός.

5) Το έπίδομα πολυετούς ύπηρεσίας θά συνυπολογίζεται εις τας αποδοχάς διά την καταβολήν του 13ου μισθού και του δώρου του Πάσχα.

6) Το έπίδομα πολυετούς ύπηρεσίας δέν θά υπολογίζεται επί των υπερωριών.

7) Το έπίδομα πολυετούς ύπηρεσίας θά καταβάλλεται επί τη βάσει ιδιαιτέρας καταστάσεως.

8) Τά ποσοστά του συμφώνως πρός τά ανωτέρω παρεχομένου επιδόματος πολυετούς ύπηρεσίας ορίζονται ώς κατωτέρω:

Διά τους έχοντας προϋπηρεσίαν			Ποσοστόν επί της σταθερᾶς βάσεως
1 ήμέραν	μέχρι	3 έτη	—0—
3 έτη και 1 ήμέραν	»	6 »	1,5 ο/ο
6 » » » »	»	9 »	3 ο/ο
9 » » » »	»	12 »	4,5 ο/ο
12 » » » »	»	15 »	6 ο/ο
15 » » » »	»	18 »	7,5 ο/ο
18 » » » »	»	21 »	9 ο/ο
21 » » » »	»	24 »	10,5 ο/ο
24 και άνω			12 ο/ο

Β. Υπερωρίαι εορτών

1) Έπικυροῦται ή παλαιά από του έτους 1947 μεταξύ των τριών εταιρειών και της Ένώσεως συμφωνία, κατά την οποίαν άφ' ενός μέν αί εταιρείαι ανέλαβον την υποχρέωσιν να καταβάλλωσι τά ημερομίσθια εις το προσωπικόν και κατά τας έξαιρετέας εορτάς, κατά τας οποίας τούτο δέν εργάζεται, άφ' ετέρου δέ ή Ένωσις ανέλαβε την υποχρέωσιν, όπως, έφ' όσον χρειασθῆ και ζητηθῆ παρά των διευθύνσεων των εταιρειών να εργασθῆ το προσωπικόν κατά τας εορτάς ταύτας, καταβάλλεται εις αύτό έν επί πλέον ημερομίσθιον, λόγω εργασίας κατά την έξαιρετέαν εορτήν.

2) Αί διευθύνσεις των εταιρειών υπόσχονται να προσπαθῶσι και αποφεύγωσι την εργασίαν του προσωπικού κατά τας έξαιρετέας εορτάς, έάν δέ το τοιούτον δέν καθίσταται απολύτως δυνατόν να την περιορίζωσιν εις έλαχίστας εορτάς.

Το παρόν συνετάγη εις 4 πρωτότυπα και υπεγράφη νομίμως παρά των διευθύνσεων των τριών εταιρειών και του προεδρείου της Ένώσεως.

Έν Άθήναις τη 18η Φεβρουαρίου 1959

—

5]1959 Άπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν

Περί των όρων αμοιβῆς και εργασίας των εις

τά καλλιτεχνικά τυπογραφεῖα βιβλιοχαρτοπωλεῖα Πατρῶν ἐργαζομένων (*).

Διά ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τήν ἐκκαλουμένην 3/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τοῦ Σωματείου Τυπογράφων Καλλιτεχνικῶν Τυπογραφείων Πατρῶν ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συλλόγου Βιβλιοχαρτοπωλῶν καί Ἐπεξεργασίας Χάρτου καί Ἰδιοκτητῶν Τυπογραφείων Πατρῶν ὡς ἀκολούθως:

1) Καθορίζει τά κατώτατα βασικά ἡμερομίσθια τῶν εἰς τά καλλιτεχνικά τυπογραφεῖα - βιβλιοχαρτοπωλεῖα Πατρῶν ἐργαζομένων ὡς ἀκολούθως:

Α'. Μαθητευόμενοι ἄρρενες καί θήλεις

(Στοιχειοθέται, λιθογράφοι, κυτιοποιοί, χαρτοθέται, βιβλιοθέται, καταστιχοποιοί, γραμμογράφοι, κόπται, πιεσταί).

Οἱ ἔχοντες ὑπηρεσίαν:

0 — 6 μῆνες	Δραχ.	17,60
6 — 12 »	»	17,60
12 — 18 »	»	17,60
18 — 24 »	»	18,70
3ον ἔτος	»	27,50
4ον ἔτος	»	27,50

Β'. Ἀνειδίκευτοι (τῶν ἄνω κατηγοριῶν μαθητευομένων)

Ἄρρενες οἱ συμπλ. τό 18ον ἔτος			ἡλικίας σύν	1 ἔτος ὑπηρ.	δραχ.	47,50
» » » » 19ον »			»	ἄνευ προϋπηρεσίας	»	47,50
Θήλεις » » » 16ον »			»	σύν 1 ἔτος ὑπηρ.	»	36,50

Γ'. Τεχνῖται (λιθογράφοι, κυτιοποιοί, βιβλιοδέται, καταστιχοποιοί, γραμμογράφοι)

Οἱ ἀκολουθοῦντες:		Ἄρρενες	Θήλεις
τό 5ον καί 6ον ἔτος ὑπηρεσίας εἰς τό ἐπάγγελμα	δραχ.	52	40
τό 7ον καί 8ον ἔτος » » » »	»	58	42
τό 9ον καί ἄνω » » » » »	»	62	44

Δ'. Στοιχειοθέται

Οἱ ἀκολουθοῦντες:		Ἄρρενες	Θήλεις
τό 5ον καί 6ον ἔτος εἰς τό ἐπάγγελμα	δραχ.	55	44
τό 7ον καί 8ον » » » »	»	60	47
τό 9ον καί ἄνω » » » »	»	68	50

Ε'. Πιεσταί (ἐπιπέδων πιεστηρίων)

Οἱ ἀκολουθοῦντες:		Ἄρρενες	Θήλεις
τό 5ον καί 6ον ἔτος εἰς τό ἐπάγγελμα	δραχ.	52	42
τό 7ον καί 8ον » » » »	»	58	44
τό 9ον καί ἄνω » » » »	»	62	47

ΣΤ'. Χαρτοθέται (καθέτων καί ἐπιπέδων)

Οἱ ἀκολουθοῦντες:		Ἄρρενες	Θήλεις
τό 5ον καί 6ον ἔτος εἰς τό ἐπάγγελμα	δραχ.	52	43
τό 7ον καί 8ον » » » »	»	54	45
τό 9ον καί ἄνω » » » »	»	58	47

Ζ'. Κόπται

Οἱ ἀκολουθοῦντες		Ἄρρενες	Θήλεις
τό 5ον καί 6ον ἔτος εἰς τό ἐπάγγελμα	δραχ.	52	43
τό 7ον καί 8ον » » » »	»	54	45
τό 9ον καί ἄνω » » » »	»	56	48

2) Καθορίζει ὡρον πρωϊνήν ἐργασίαν κατά τήν ἑκάστοτε ἡμέραν ἀπογευματινῆς ἀργίας τῶν καταπτημάτων βάσει τῶν περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας διατάξεων.

3) Καθορίζει ἐφοδιασμόν τῶν ὑπαγομένων εἰς τήν παροῦσαν μισθωτῶν διά βιβλιαρίου ἡμερομισθιακῆς καταταξεως, μή ἔχοντος τήν ἔννοιαν κατοχυρώσεως τοῦ ἐπαγγέλματος.

4) Καθορίζει ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης ἀπό τῆς 1.11.1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καί ἐδημοσιεύθη τήν 10.12.1959.

(*) Κατετέθη εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατά τό ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 τῆς 13.2.1960 πράξεως καταθέσεως καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 13.2.1960.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΑΝΩΜΑΛΙΑ !

Ἴδετε τὴν ἀνωτέρω, σελ. 353, καταχωριζομένην ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Παρῆλθεν ἔτος ἀπὸ τῆς κηρύξεως ὡς ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἵνα ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ ἀκυρότης αὐτῆς διὰ τυπικὴν παράβασιν νόμου. Ὁσονδήποτε δὲ καὶ ἂν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δικαιολογῆται ἡ βραδύτης (εἶναι γεγονὸς ὅτι τὸ Συμβούλιον στενάζει ὑπὸ τὸν φόρτον τῶν ὑποθέσεων), πάντως θὰ ἔπρεπε νὰ γίνηται εἰς τὸ θέμα κάτι καλλίτερον, λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τῶν προσβαλλομένων πράξεων καὶ τῆς ἐκτάσεως αὐτῶν κατὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν μεγάλας συνήθως κατηγορίας μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν.

Προνοητικὸς Νομοθέτης θὰ εἶχε θεσπίσει διάταξιν, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ περὶ τὸ ἀντικείμενον τῶν συλλογικῶν διαφορῶν δίκαι διεξάγονται κατὰ προτίμησιν ἐντὸς τοῦ ταχυτέρου δυνατοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι καὶ διὰ τοῦ μέτρου αὐτοῦ ἐξυπηρετεῖται ὁ νομοθετικὸς σκοπὸς τῆς ὁριστικῆς ἐπιλύσεως τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς καὶ ἡ ὁποία, κατὰ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου, δύναται νὰ ἀναφέρηται εἰς εὐρὺ κοινωνικὸν περιεχόμενον.

Ἐξ ἄλλου καὶ πλέον στενόχωρον εἶναι, προκειμένου περὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐκ μέρους ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως μισθωτῶν διὰ παράβασιν τοῦ νόμου, ὅτι πρέπει καὶ αὐτοὶ νὰ ἀναμένουν ἐπὶ μακρὸν χρόνον, διὰ νὰ μάθουν ἀπὸ τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, ἂν αἱ αἰτιάσεις των στηρίζωνται εἰς τὸν νόμον.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ

Ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά,

Ἀσχολίαστος ἔμεινεν ὑπὸ τῆς «Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου» ἡ ὑπ' ἀριθ. 12077/1959 ὁριστικὴ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 19, 280).

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἄνω ἀπόφασις, ἐδιώκετο, προφανῶς βάσει τοῦ ἄρθρου 127 παῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅπως ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, ὅτι τὸ ἀληθὲς ὄνομα τοῦ ἐνάγοντος εἶναι τὸ «Ἀναστασίου» καὶ οὐχὶ τὸ «Κίτσου», ὅπερ ἀνεγράφετο ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκδοθέντος βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως.

Ἡ ἀγωγὴ ἀπερρίφθη δι' ἔλλειψιν δῆθεν, δικαιοδοσίας τοῦ δικαστηρίου πρὸς ἐκδίκασιν διαφορᾶς, ἀφορώσης ἔννομον σχέσιν τοῦ δημοσίου δικαίου, οἵα εἶναι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἡ διόρθωσις τοῦ ἐν τοῖς μητρώοις τοῦ Ι.Κ.Α. ἀναγραφομένου ἐπωνύμου τοῦ ἠσφαλισμένου.

Εἶναι νὰ ὑποστηρίζηται μετὰ σοβαρότητος ὅτι ἔννομον σχέσιν ἀποτελεῖ ἡ διόρθωσις ἐπωνύμου;

Τὸ ἐπὶ τοῦ ὀνόματος (κυρίου ἢ ἐπωνύμου) δικαίωμα εἶναι ἰδιωτικὸν δικαίωμα καὶ δὴ ἐκ τῶν ἀπολύτων (*Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 20), στρεφόμενον κατὰ παντὸς ἀμφισβητοῦντος αὐτὸ εἴτε φυσικοῦ, εἴτε νομικοῦ προσώπου. Κατὰ παντὸς ἀμφισβητοῦντος αὐτὸ δύναται νὰ ἐγερθῇ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (ἄρθρον 1 Πολ. Δικ.) εἴτε ἁπλῆ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 127 Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, εἴτε καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τοιαύτη πρὸς ἄρσιν τῆς προσβολῆς καὶ παράλειψιν αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἡ περὶ τοῦ ὀνόματος διαφορὰ εἶναι πάντοτε ἰδιωτική, εἴτε αὐτὴ φέρεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου δι' ἁπλῆς ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς, εἴτε διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐπομένως, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι αἱ Τοπικαὶ Διοικητικαὶ Ἐπιτροπαὶ τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ἀποτελοῦν διοικητικὰς δικαιοδοσίας, ὡς ἐσφαλμένως δέχεται ἡ ἄνω ἀπόφασις, ἀλλ' ἁπλᾶ συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως, ἡ περὶ τοῦ ὀνόματος διαφορά, οὖσα, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, ἰδιωτική, δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ πρὸς κατ' οὐσίαν διάγνωσιν καὶ ἐπίλυσιν εἰς διοικητικὴν δικαιοδοσίαν (*Μ. Στασινοπούλου*, Δίκαιον Διοικητ. Διαφορῶν σελ. 42, *Μ. Δόνδια*, Διοικητ. Δίκαιον, τόμος Γ' 1950 σελ. 77).

Διοικητικὴ δικαιοδοσία, ἁρμοδίως ἐπιλαμβανομένη τῆς ἐπιλύσεως διοικητικῆς διαφορᾶς, δύναται βεβαίως νὰ ἐξετάσῃ παρεμπιπτόντως τὸ ζήτημα τοῦ ὀνόματος, ἐφ' ὅσον βεβαίως προηγουμένως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου δὲν ἐχουσιν ἀποφανθῇ τὰ ἁρμόδια πολιτικὰ δικαστήρια, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ λύσῃ μετὰ δυνάμεως δεδικασμένου καὶ κατ' ἀποκλεισμὸν τῆς δικαιοδοσίας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.

Εἶναι προφανὲς ὅτι, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου, εἴτε τοῦτο καλεῖται Διευθυντής, εἴτε Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπή, ἡμφεσβητήθη τὸ δικαίωμα τοῦ ἠσφαλισμένου ἐπὶ τοῦ ὀνόματος «Ἀναστασίου», οὗτος ἠδύνατο οὐ μόνον τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τοῦ τοιούτου δικαιώματός του νὰ ζητήσῃ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀγωγὴν νὰ ἐγείρῃ κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἄρσιν τῆς προσβολῆς (διαγραφὴν τοῦ «Κίτσου» καὶ ἐγγραφὴν τοῦ «Ἀναστασίου»), ἔτι δὲ καὶ τὴν παράλειψιν αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι.

Δυστυχῶς ὁ φόβος τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου ἐξακολουθεῖ νὰ διακατέχῃ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια οὐ μόνον ὅταν καλοῦνται νὰ δικάσουν διοικητικὰς διαφορὰς κατ' ἄρθρον 86 τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ ὅταν καλοῦνται νὰ ἀποφανθῶσιν ἐπὶ καθαρῶς ἰδιωτικῶν διαφορῶν, ὡς ἡ ἀνωτέρω.

Μετὰ πλείστης τιμῆς

Ἀλέξ. Εὐστ. Μπῖκος, Πτυχιοῦχος Νομικῆς

Ἀθῆναι 9.3.1960

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 7 (445)

Ἀθῆναι, 1 Ἀπριλίου 1960

ΕΚΤΑΣΙΣ ΙΣΧΥΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 171/1960 τῆς Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. Β. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ

Ἐρώτημα (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ἡ ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ σύμβασις (ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων), ὑπογραφεῖσα ἐνώπιον εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐξουσιοδοτημένου δημοσίου ὀργάνου, τυγχάνῃ ἐφαρμοστέα ἐπὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ἀπασχολουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἡ Ὀλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν *Χ. Βασιλακοπούλου*, Προέδρου, *Γ. Φραγκούλη*, *Μ. Σταυροπούλου*, Ἀντιπροέδρων, *Δ. Μπαρμπάτη*, *Δ. Χατζηδάκη*, *Α. Ἀλεξίου*, *Δ. Μαγγιώρου*, *Κ. Ρουμπάνη*, *Ι. Μπιζίμη*, *Κ. Παπαμιχαλοπούλου*, *Β. Σάββα*, Νομικῶν Συμβούλων, *Κ. Κυριαζῆ*, *Β. Κουντούρη*, *Ε. Κουρουσοπούλου*, *Μ. Κυριλλοπούλου*, *Κ. Τσαγκαράκη*, *Ε. Μέλλιου*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικόν, μεταξὺ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος καὶ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων ἀφ' ἑτέρου, κατηρτίσθη καὶ ὑπεγράφη παρουσίᾳ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτηθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσίου ὀργάνου ἡ ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας. Αὕτη ἐνεκρίθη, μετά τινων τροποποιήσεων, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 (Ε. Κ. 125), διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248/1089/1.8.1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Ε. Κ. Ε' 213).

Ἐγεννήθη δὲ ζήτημα ἐὰν ἡ ἀνωτέρω συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δεσμεύῃ τὸ Δημόσιον, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὑπὸ ταύτου ἀπασχολουμένους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους διὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῆς φύσεως ἐργασιῶν.

1. Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3239/1955 ἐν παραγράφῳ 3 αὐτοῦ ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐφ' ὅσον καταρτίζονται καὶ ὑπογράφονται παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ, εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων, δεσμεύουσι τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσι καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν, δι' ἣν ἰσχύουν».

2. Τὸ θέμα τῆς καθ' ὑποκείμενον ἐκτάσεως τῆς ἐφαρμογῆς συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, καταρτισθεισῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐβίχασε, τόσον τοὺς θεωρητικοὺς ἑρμηνευτάς, ὅσον καὶ τὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων, δύο δὲ κυρίως γνῶμαι ἀνεπτύχθησαν:

Α') Κατὰ τὴν μίαν ἄποψιν, προσηλουμέ-

νην μᾶλλον εἰς τὴν γραμματικὴν διατύπωσιν τῆς μνησθείσης διατάξεως καὶ ὑπολαμβάνουσαν ὅτι ἡ ἐν αὐτῇ ῥήτρα «τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσιν», ἀναφέρεται τόσον εἰς τοὺς ἐργοδότας, ὅσον καὶ εἰς τοὺς μισθωτούς, περιορίζει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ μόνων τῶν ἐργοδοτῶν ἐκείνων, οἵτινες καλύπτονται ὑπὸ τῆς λαβούσης μέρος εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργοδοτικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ἀντιστοίχως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν, οὓς καλύπτει ἡ ἀντισυμβληθεῖσα ἐργατικὴ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις. Κατὰ τὴν ἄποψιν συνεπῶς ταύτην ἀπαιτεῖται, ὅπως καὶ οἱ ἐργοδόται καὶ ὄχι μόνον οἱ μισθωτοί, ἐφ' ὧν ἐκτείνεται ἡ συλλογικὴ σύμβασις, ἀνήκωσιν εἰς ἐπάγγελμα καλυπτόμενον ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῆς συμβληθείσης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως. Ἄλλως οὗτοι δὲν δεσμεύονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς ἣν περίπτωσιν ἐκηρύχθη αὕτη γενικῶς ὑποχρεωτικὴ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5, ὅσον καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, καθ' ἣν, ὡς προείρηται, ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὑπεγράφη ἐνώπιον ὀργάνου, εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτηθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 (βλ. *Δ. Καλομοίρην*, ἐν ΕΕΔ 17, 561 ἐπ., 1049 - 1054, καὶ ΕΕΔ 19, 75, Σ.Ε. 1549/1957, ΕΕΔ 16, 1208, Πρωτ. Ἀθ. 18064/1958, ΕΕΔ 18, 478, 20449/1959, ΕΕΔ 19, 92, 7819/1958, 13011/1958, ΕΕΔ 17, 806, 1175).

Β') Κατὰ τὴν ἑτέραν ἄποψιν ἡ ἐκ τῆς ὡς προείρηται καταρτισθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δέσμευσις ἐκτείνεται εἰς ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας καὶ οἱ ὅροι ταύτης ἰσχύουσιν ὑποχρεωτικῶς ἐφ' ὅλων τῶν σχέσεων ἐργασίας ἐκείνων, καθ' ἃς παρέχεται ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἢ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένη ἐργασία, ἀσχέτως τοῦ ἐὰν ὁ ἐργοδότης εἶναι ἢ ἠδύνατο νὰ ἦ μέλος τῆς συμβληθείσης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως ἢ μή.

Κατὰ τὴν ἄποψιν δηλονότι ταύτην ἀποφασιστικὸν κριτήριον διὰ τὴν καθ' ὑποκείμενον ἔκτασιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποτελεῖ ἡ φύσις τῆς ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει παρεχομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ πρὸς ὃ παρέχεται αὕτη φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου (βλ. *Μαυρίδην*, ἐν ΕΕΔ 17, 785 - 790 καὶ ΕΕΔ 18, 325 - 326, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 19, 93 - 94, *Καραλῆ-Ποτήρη*, Ἡ ἐξέλιξις τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων 1957, Α.Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, 1235, Πρωτ. Ἀθηνῶν 19754/1958, ΕΕΔ 18, 323, Πρ/κου Ἀθ. 2179/1958, ΕΕΔ 17, 531, Πρωτ. Ἀθ. 19754/1958, ΕΕΔ 18, 323).

3. Τὴν δευτέραν ὡς ἄνω ἄποψιν κρίνει ὀρθοτέραν τὸ Συμβούλιον τοῦτο διὰ τοὺς ἑξῆς ἰδίᾳ λόγους: α) Διότι αὕτη, ἀπὸ ἀπόψεως κειμένου νόμου, ἀποδίδει τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως, ἑρμηνευομένης ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 5, ὡς καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ αὐτοῦ ν. 3239/1955. Πράγματι ἐκ μὲν τῆς πρώτης διατάξεως, ἀναφερομένης μόνον εἰς τὸ ἐπάγγελμα τῶν μισθωτῶν, διὰ τὴν κήρυξιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ὑποχρεωτικῆς διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας παρέχεται σοβαρὰ ἔνδειξις, ὅτι καὶ διὰ τῆς ἀντιστοίχου ῥήτρας τῆς παραγράφου 3 σκοπεῖται μόνον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μισθωτοῦ. Ἐξ ἄλλου, διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7, ἐν ᾗ ἀναγράφονται αἱ διάφοροι κατηγορίαι τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ῥητῶς ἐπίσης ἀναφέρεται, ὅτι αὗται ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος, μηδόλως γιγνομένης μνείας τῶν ἐργοδοτῶν. Τέλος ἡ

παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἰδίου νόμου ρητῶς ὁρίζει, ὅτι ἀντικείμενον τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (σημ. ἤτοι πλὴν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀναφερομένων γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας) εἶναι ὁ καθορισμός, κατὰ εἰδικὰς κατηγορίας μισθωτῶν, τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας καὶ τῶν εἰδικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν αὐτῆς. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ νομοθέτου ἡ ἔκτασις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπαγομένης εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν, ὡς ἡ προκειμένη, κρίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν μισθωτῶν καὶ μόνον. β) Διότι ἡ ἀνωτέρω ἄποψις συνάδει πρὸς τὸν κοινωνικοοικονομικὸν σκοπόν, ὃν ἐπεδίωξεν ὁ νομοθέτης, διὰ τῆς θεσπίσεως τοῦ νόμου 3239/1955, συνιστάμενον εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Κράτους καθορισμὸν κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς πρὸς προστασίαν τῶν κατὰ τεκμήριον οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων, ἔναντι τῶν ἐργοδοτῶν, μισθωτῶν, καὶ ὄχι ἐν ὄψει τῶν κρατουσῶν δυσμενῶν δι' αὐτοὺς συνθηκῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργασίας, λόγῳ τῆς παρατηρουμένης ἐν τῇ χώρᾳ εἰς σημαντικὸν βαθμὸν ὑποαπασχολήσεως καὶ ἀνεργίας μεταξὺ τῶν μισθωτῶν ἐν γένει. γ) Διότι αἱ ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν, αἱ συνάπτουσαι τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, εἶναι εἰσέτι δυσπρόσωπος ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ πεπαλαιωμένον σύστημα τῆς κατ' ἐπάγγελμα ὀργανώσεως καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ ἀλλαχοῦ κρατοῦν σύγχρονον τοιοῦτον τῆς κατὰ κλάδον διομηχανίας ἢ οἰκονομίας διαρθρώσεως τῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν. Συνέπειαν δὲ τοῦ φαινομένου τούτου ἀποτελεῖ τὸ γεγονὸς ὅτι παρ' ἡμῖν ἑκάστη ὀργάνωσις μισθωτῶν συμβάλλεται διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μετ' ἐκείνης μόνον τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, πρὸς τὰ μέλη τῆς ὁποίας παρέχουσι, κατὰ κύριον λόγον, τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν συμβαλλομένην ὀργάνωσιν μισθωτοί. δ) Διότι ἡ παραδοχὴ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως θὰ ἀπέληγεν εἰς ἀδικαιολογήτως ἄνισον μεταχείρισιν, ἀπὸ ἀπόψεως ὕψους ἀποδοχῶν, μισθωτῶν τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἐκ μόνου τοῦ τυχαίου γεγονότος ὅτι οὗτοι παρέχουσιν, ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει, τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν πρὸς ἐργοδότην, μὴ καλυπτόμενον ὑπὸ τῆς ἐν τῇ οἰκείᾳ συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας συμβληθείσης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, ἔναντι ἑτέρων μισθωτῶν τῆς αὐτῆς κατηγορίας, παρεχόντων τὰς αὐτὰς ἀκριβῶς ὑπηρεσίας πρὸς ἐργοδότην, ὑπαγομένων εἰς τὴν συμβληθεῖσαν ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν. Τὸ ἄτοπον δὲ τοῦτο ἀποτέλεσμα ἀνατρέπει ἄρδην τὸν προεκτεθέντα σκοπὸν τοῦ νομοθέτου, συνιστάμενον εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐπέκτασιν τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (οἷα ἡ περὶ ἧς τὸ ἐρώτημα τοιαύτη), ἐφ' ὅλων τῶν ἀσκούντων τὸ ὑπ' αὐτῆς προβλεπόμενον ἐπάγγελμα μισθωτῶν, ἀσχέτως πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργοδότου.

4. Τούτοις συνεπῶς, ἐν ὄψει δὲ καὶ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3239/1955, καθ' ἣν καὶ τὸ Δημόσιον θεωρεῖται ὡς ἐργοδότης ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου τούτου, ὡς καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ Δημόσιον, λόγῳ τῆς ἰδιοτύπου φύσεως αὐτοῦ, δὲν εἶναι νοητὸν νὰ ἀνήκῃ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν, καίτοι τοῦτο ἀπασχολεῖ πράγματι διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ μισθωτοὺς ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἄγεται εἰς τὴν λύσιν, ὅτι ἡ περὶ ἧς τὸ ἐρώτημα ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἐφαρμοστέα καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀπασχολουμένων ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων (Ἐλ. Γν. Ν.Σ.Κ. 95/1959) (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Βλέπε ταύτην ἐν 18, 289. Βλέπε ἐπίσης τὴν κατωτέρω, σελ. 387, Α.Π. 101/1960, καὶ τὴν κατωτέρω, σελ. 393, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 2374/1960.

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΥΠΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΣΤ. ΤΡΙΜΗ, Δικηγόρου

Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ προσφάτου ἀποφάσεώς του (1) ἀπεφάνθη ὅτι «ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον ἦθελε κηρυχθῆ ἐκτελεστὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας . . . ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως καὶ διέπεται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῆς διατάξεων. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955 αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας καὶ κατὰ συνέπειαν, ὡς θέτουσαι κανόνας δικαίου, διέπουν, κατὰ τὰς ἐκτεθείσας διακρίσεις, τοὺς μισθωτοὺς ὁλοκλήρου τῆς χώρας». Βάσει δὲ τῶν σκέψεων τούτων καταλήγει ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὑπόκεινται καὶ οἱ εἰς τὸ Δημόσιον ἐργαζόμενοι μισθωτοί, οἱ συνδεόμενοι φυσικὰ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Συνεπῶς, κατὰ τὴν ἄποψιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ κήρυξις τῆς ἐθνικῆς γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (παράγραφος 1 ἄρθρου 7 νόμου 3239/1955) ὡς ἐκτελεστῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δεσμεύει τὸ σύνολον τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν τῆς χώρας, παρ' ὅτι αὕτη δὲν ἐκηρύχθη ὑποχρεωτική, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955. Ἡ σκέψις αὕτη φαίνεται ὅτι συμπροσεύεται μὲ τὴν ὑποστηριχθεῖσαν γνώμην (2), ὅτι, προκειμένου περὶ ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων (ἄρθρον 7 § 1 νόμου 3239/1955) ἢ ἐθνικῶν γενικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, αὗται ἔχουν καθολικὴν ἰσχύν, ἀνεξαρτήτως ἂν αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ οἱ μισθωτοὶ ἀνήκουν ἢ οὐ εἰς ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, «διότι κατὰ τεκμήριον, ἀμάχητον μάλιστα, αἱ ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, αἵτινες κατονομάζονται εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 7, ἀντιπροσωπεύουσι πάντας τοὺς μισθωτοὺς καὶ τοὺς ἐργοδότας τῆς χώρας».

Ἡ ἐξενεχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ἀκυρωτικοῦ γνώμη ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων νομίζομεν, ὅτι εὑρίσκεται εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ θεσμοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἐμπεριεχομένην εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρ' ἡμῖν ἰσχυούσης νομοθεσίας περὶ συλλογικῶν συμβάσεων, καθ' ἣν αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι δι' αὐτῶν τίθενται κανόνες δικαίου ἐξ ἀντικειμένου (3), ἐν τούτοις δὲν χάνουν τὴν φυσιογνωμίαν τῆς συμβάσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δεσμεύουσαι μόνον τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων κατηρτίσθησαν αὗται, καὶ ὅτι μόνον ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις (ἄρθρον 5 νόμου 3239/1955) αὗται δεσμεύουσι τὸ σύνολον τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν τῆς χώρας. Φαίνεται δέ, ὅτι εἰς τὴν ἐσφαλμένην ταύτην ἑρμηνείαν ὡδηγήθη ὁ Ἄρειος Πάγος, διότι τοῦ διέφυγεν ὁ σαφὴς προσδιορισμὸς τοῦ μηχανισμοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὁ σαφὴς καθορισμὸς τῶν ἐννοιῶν μεταξὺ ἐκτελεστότητος καὶ ὑποχρεωτικότητος τούτων.

II

Ὁ νόμος 3239/1955, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, ἀκολουθεῖ τὸ σύστημα τῆς διμεροῦς δεσμεύσεως, καθ' ὃ ὑποκείμενα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι μόνον τὰ μέλη τῶν ὑπογραψασῶν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἢ τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων, ἐπὶ τῆς διενέξεως τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις (4).

Ἡ ἄποψις αὕτη ἐπιστηρίζεται εἰς ἀναμφι-

1) Α. Π. 14/1960, Τμ. Β' ΕΕΔ 19, 139.

2) *Κ. Δημάκης*, Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20449/1955 ἀποφ. Πρωτ. κείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 19, 92 - 94.

3) Α. Π. 14/1960, ΕΕΔ 19, 139, Α. Π. 303/1956, ΕΕΔ 15, 670, Α. Π. 443/1954, ΕΕΔ 13, 686, Α. Π. 245/1950, ΕΕΔ 9, 458, Α. Π. 589/1949, ΕΕΔ 8, 104, *Ι. Καποδίστριας*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας 1940, σελ. 180 ἑπομ., *Δ. Πάρτολος*, Ἡ ρύθμισις τῆς ἐργασίας διὰ συλλογικῆς συμβάσεως 1949, σελ. 82 ἑπομ., *Σβώλου Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Γ' σελ. 504, *Α. Τούση*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 61, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 61, Hueck Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἐκδ. 6, τόμος Β' σελ. 265.

4) Περὶ τοῦ θεσμοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσε-

σθητήτους διατάξεις τῶν προρρηθέντων νόμων.

Οὕτω τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3239/1955 σαφῶς ὁρίζει, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καταρτίζεται μεταξὺ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καὶ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μισθωτῶν καὶ καθορίζει τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους δέον νὰ περιλαμβάνουν αἱ συμβάσεις ἐργασίας, αἱ συναπτόμεναι μεταξὺ προσώπων δεσμευομένων ὑπ' αὐτῶν.

Ἐν συνεχείᾳ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου ρητῶς ὁρίζει, ὅτι ἡ ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτιζομένη παρά τινος τῶν δεσμευομένων ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καταρτισθέντας ὅρους, ἀκυρουμένων τῶν τυχὸν ἀντιθέτων συμφωνιῶν. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι βασικὴ προϋπόθεσις αὐτοδικαίας προσαρμογῆς τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι ἡ συμμετοχὴ τῶν τε ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν εἰς τὰς οἰκείας ὀργανώσεις, αἵτινες διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμεύουσι τὰ μέλη αὐτῶν.

Ἐξ ἄλλου εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου τούτου ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι «συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δι' ἧς δεσμεύονται ἐργοδόται, χρησιμοποιοῦντες τὰ τρία πέμπτα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ὅπου ἰσχύει ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν, δύναται νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς περιφερείας ταύτης μετὰ γνώμην τοῦ ἐν ἄρθρῳ 28 Συμβουλίου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐφ' ὅσον καταρτίζονται καὶ ὑπογράφονται παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων, δεσμεύουσι τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσι καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν, δι' ἣν ἰσχύουσιν».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δεσμεύει μόνον τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων, αἵτινες ὑπέγραψαν ταύτην καὶ συνεπῶς μόνον ταῦτα ἔλκουν δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ἐξ αὐτῆς.

Διὰ νὰ ἔχῃ καθολικὴν ἐφαρμογὴν ἡ συλλογικὴ σύμβασις καὶ νὰ δεσμεύσῃ τὸ σύνολον τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀπαιτεῖται ἡ συνδρομὴ ὡρισμένων προϋποθέσεων καὶ ἡ τήρησις εἰδικῆς διαδικασίας, σαφῶς καθωρισμένης ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ὁ νομοθέτης διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 σαφῶς ἐξεδήλωσε τὴν βούλησίν του περὶ τῶν ὁρίων τῆς ἰσχύος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ρητῶς δὲ ὥρισεν, ὅτι τὸ πεδίον ἐφαρμογῆς της περιορίζεται εἰς τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν.

Ὅπου ὁ νομοθέτης ἠθέλησε τὴν συλλογικὴν σύμβασιν, ἰσχύουσαν δι' ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς μισθωτούς, τὸ ὥρισε σαφῶς δι' εἰδικῆς διατάξεως, προσδιορίσας ἅμα τὰς προϋποθέσεις, αἵτινες πρέπει νὰ συντρέξουν πρὸς τοῦτο.

Πέραν τῶν ἀνωτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 3239/1955 ὁρίζεται, ὅτι «διάλυσις τῆς ὑπογραφάσης τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, οὐδὲ ἡ ἀποβολὴ τῆς ἰδιότητος τοῦ μέλους αὐτῶν, ἥτις ἀπαλλάσσει τὸν ἀποβάλλοντα ταύτην πάσης δεσμεύσεως μόνον ἐν περιπτώσει μεταγενεστέρας τροποποιήσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως».

Καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς διατάξεως προκύπτει κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὑποκείμενα δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι μόνον τὰ μέλη τῶν ὑπογραψάντων τὴν συλλογικὴν σύμβασιν μελῶν. Ἐὰν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύῃ δι' ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς μισθωτούς, δὲν ὑπῆρχε λόγος θεσπίσεως τῆς διατάξεως ταύτης, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ ἀποβληθεὶς ἐκ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως μισθωτὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως μέχρι τῆς μεταγενεστέρας τροποποιήσεώς της, ἀπόλλυσι δὲ ἐκ ταύτης τὰ δικαιώματα καὶ ἀπαλλάσσεται ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων μετὰ τὴν τροποποίησιν ταύτης. Ἀφοῦ ὁ μισθωτός, ὢν μέλος ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ἀποβληθείς

ων καὶ τῆς ἑρμηνείας τοῦ νόμου 3239/1955 βλ. σειρὰν μελετῶν Δ. Καλαμοΐρη, εἰς ΕΕΔ 14, 289, 681, 737 καὶ 801, ΕΕΔ 16, 1081, ΕΕΔ 17, 1050, ΕΕΔ 19, 65, ἔνθα διατυποῦνται ὀρθαὶ παρατηρήσεις καὶ γίνεται παραπομπὴ εἰς ξένην βιβλιογραφίαν.

χάνει τὰ δικαιώματά του ἐξ αὐτῆς, ἀφ' ἧς ἐτροποποιήθη ἡ συλλογικὴ σύμβασις, πολλῷ μᾶλλον δὲν ἔχει δικαιώματα καὶ δὲν ὑποβάλλεται εἰς ὑποχρεώσεις ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ὁ μισθωτός, ὅστις δὲν ἀνήκει εἰς ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν.

Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁρίζεται, ὅτι ἀντικείμενον γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ εἶναι καὶ ἡ συνομολόγησις ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς παρακράτησιν τῆς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει ὁριζομένης εἰσφορᾶς συμμετοχῆς εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις μισθωτῶν, βαρυνούσης τοὺς εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὑπαγομένους μισθωτούς.

Εἰς τὴν παράγραφον δ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ρητῶς ἀναφέρεται ὅτι «τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων δύνανται διὰ δηλώσεώς των, κατατιθεμένης εἰς τὴν ὀργάνωσίν των, νὰ ἀρνηθοῦν τὴν καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὑποκείμενα τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας εἶναι μόνον τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ συνεπῶς ἐργοδόται καὶ μισθωτοὶ δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθοῦν τὰς διατάξεις τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἂν δὲν εἶναι μέλη τῶν ὑπογραψασῶν αὐτὰς ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

III

Ἡ ἄποψις ὅτι διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων δεσμεύονται μόνον τὰ μέλη τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις μισθωτῶν, αἵτινες ὑπέγραψαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ τῶν οἰκείων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ἐνισχύεται ἐκ τῆς ἰσχυσάσης πρότερον νομοθεσίας περὶ συλλογικῶν συμβάσεων (5).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 16/21.11.1935 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας», ὅστις κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955, ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καταρτίζεται μεταξὺ ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐργοδοτῶν ἢ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ μιᾶς ἢ πλειόνων ὀργανώσεων μισθωτῶν ἀφ' ἑτέρου καὶ καθορίζει τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους δέον νὰ περιλαμβάνουν ἐν τῷ εἰδικῷ ἐπαγγέλματι καὶ ἐν ὡρισμένῃ περιφερείᾳ αἱ συμβάσεις ἐργασίας, τὰς ὁποίας «οἱ ὑπογράφοντες ἢ μεταγενεστέρως ἀποδεχόμενοι τὴν συλλογικὴν σύμβασιν συνάπτουσι μεταξύ των ἢ πρὸς τρίτους».

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ἄρθρων τούτων πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3239/1955 προκύπτει, ὅτι ἡ ἔννοια τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὑπὸ τὸ νέον νομικὸν καθεστὼς εἶναι στενωτέρα πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ ἀ.ν. 16/21.11.1935 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας», εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν κύκλον τῶν ὑπ' αὐτῶν δεσμευομένων προσώπων.

Ἐν τούτοις καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ καταργηθέντος νόμου ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐδέσμευε μόνον τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, τῶν ὑπογραψασῶν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν. Τοῦτο δὲ ἀποκαλύπτεται σαφῶς ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀ.ν. 866/1937, διὰ τῆς ὁποίας διηυκρινίσθη, ὅτι αἱ κυριώτεραι ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 99/1936 συλλογικαὶ συμβάσεις ἰσχύουν ἐπὶ παντὸς ἐν γένει ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν πάσης ἐν γένει ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἀνεξαρτήτως ἂν ἀνήκουν ἢ οὐ εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις, μεταξὺ ἄλλων, ἀναφέρει καὶ τὰ ἑξῆς: «Διὰ τοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ σχεδίου νόμου αὐθεντικῶς ἑρμηνεύεται τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 99/1936 ἀ.ν. «περὶ κυρώσεως συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας», καθ' ὅσον πλεῖσται μέχρι σήμερον δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἀπέρριψαν ἀγωγὰς μισθωτῶν, ἀποδεχθεῖσαι ὅτι πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διὰ τοῦ ὡς ἄνω νόμου κυρωθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἀπαιτεῖται, ὅπως ἀμφότεροι οἱ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει συμβεβλημένοι, ἐργοδότης καὶ μισθωτός, ἀνήκουν εἰς ἀνάλογον πρὸς τὸ ἐπάγγελμά των ὀργάνωσιν, ἐπὶ τῶν ὁποίων καὶ μόνον ἀναγκαστικῶς ἐπεξετάθη ἡ ἰσχὺς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, δι' αὐτῶν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν μελῶν αὐτῶν. Διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου τοῦ σχεδίου νόμου τίθεται τέρμα εἰς τὰς τοιαύτας διαμφισβητήσεις καὶ καθορίζεται ρητῶς, ὅτι διὰ τοῦ ἄνω κυριωτικοῦ νόμου ἡ Κυβέρνησις ἐπεδίωξε καθολικὴν ἰσχὺν ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου, ὑπαλλήλου, ἐργάτου τῶν ἀπὸ 12.8.1936 συλλογικῶν συμβάσεων, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ οὐ σωματειακῆς ὀργανώσεως καὶ ἐγγραφῆς εἰς αὐτήν».

IV

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν παρατιθεμένων ὡς ἄνω διατάξεων νομίζομεν, ὅτι ἀποσαφηνίζονται

5) *Ι. Καποδίστριας*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, σελ. 225, σημ. 2, ἔνθα ἀναφέρεται ἑλληνικὴ νομολογία καὶ ἡμεδαπὴ καὶ ἀλλοδαπὴ βιβλιογραφία.

πλήρως τὰ ὅρια τῆς ἰσχύος τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου δοθεῖσα ἑρμηνεία διὰ τῆς ὡς ἄνω μνημονευομένης ἀποφάσεως εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου.

Ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη, διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τίθενται κανόνες δικαίου ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, τ. ἐ. παρ' ὀργανώσεων ἰδιωτικοῦ δικαίου, κατόπιν εἰδικῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, πρὸς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις πρὸς θέσπισιν κανόνων δικαίου. Ὀρθῶς δὲ ὑποστηρίζεται (6), ὅτι ἡ ἐξουσιοδότησις αὕτη ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ συνόλου τῶν προσώπων, ἅτινα εἶναι μέλη αὐτῶν. Τὸ ἀντίθετον θὰ ἦτο παράλογον καὶ παράνομον. Καὶ παράνομον μέν, διότι ἀλλαχοῦ ἐν τῷ ν. 3239/1955 ἀναφέρεται ὅτι οἱ suis generis κανόνες δικαίου, οἵτινες τίθενται ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, δεσμεύουν μόνον τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ μόνον ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου τούτου δύνανται νὰ ἔχουν ἰσχύν. Παράλογον δέ, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ Πολιτεία νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ ὀργανώσεις ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὅπως θέτουν κανόνας δικαίου δεσμεύοντας πρόσωπα, ἅτινα δὲν ἀποτελοῦν μέλη αὐτῶν.

V

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3239/1955 ἁπλῶς καθορίζει τὰ εἴδη καὶ τὴν ἱεραρχικὴν κλίμακα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, χωρὶς νὰ θίγῃ τὰ ὅρια ἰσχύος ἀπὸ ἀπόψεως κύκλου προσώπων ὑπαγομένων εἰς αὐτάς. Τὸ ἄρθρον δὲ τοῦτο, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 21, προσδιορίζει τὸ περιεχόμενον ἑκάστης κατηγορίας συλλογικῶν συμβάσεων. Τὰ ὅρια τῆς ἰσχύος τούτων καθορίζονται, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὑπὸ τῶν ἄρθρων 2, 5, 6 καὶ 22 τοῦ νόμου 3239/1955.

Συνεπῶς ἡ παράγραφος 1α τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3239/1955, ἀναφέρουσα ὅτι αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας καὶ ὅτι αὗται ὑπογράφονται παρὰ τῶν ἐν τῷ νόμῳ κατονομαζομένων γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, δὲν καθορίζει τὰ ὅρια ἰσχύος αὐτῶν ἀπὸ ἀπόψεως προσώπων καὶ οὔτε δημιουργεῖ τεκμήριον, καὶ μάλιστα ἀμάχητον, δεσμεύσεως τοῦ συνόλου τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν τῆς χώρας, ἀλλ' ἁπλῶς προσδιορίζει τὴν τοπικὴν ἔκτασιν τῆς ἰσχύος αὐτῶν, ἡ ὁποία ἐπεκτείνεται εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα.

Ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, καθὼς καὶ ἄλλων ἀποφάσεων τῶν κατωτέρων δικαστηρίων, υἱοθετεῖται ἡ ἄποψις, ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ (7) παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, αὕτη δεσμεύει τὸ σύνολον τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν τῆς χώρας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπαιτεῖται, ὅπως αὕτη κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. Ἡ σκέψις ὅμως αὕτη εἶναι ἐντελῶς ἐσφαλμένη, διότι ἐξομοιώνει τὴν ἔννοιαν τῆς ἐκτελεστότητος πρὸς τὴν ταυτάριθμον τῆς ὑποχρεωτικότητος. Καὶ εἶναι ἐσφαλμένη, διότι ἡ μὲν ἐκτελεστότης ἀναφέρεται εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς νομικῆς ὑπάρξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐνῷ ἡ ὑποχρεωτικότης ἀνάγεται εἰς τὸν κύκλον τῶν δεσμευομένων ὑπ' αὐτῶν προσώπων. Δηλαδὴ πρόκειται περὶ δύο ἐννοιῶν σαφῶς διακεχωρισμένων.

Τὸ ἄρθρον 2 §§ 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁρίζει, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καταρτίζεται ἐγγράφως, κατατίθεται δὲ φροντίδι τῶν συμβληθέντων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ δημοσιεύεται, μερίμνῃ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ἧς δημοσιεύσεως ἄρχεται ἡ ἰσχύς της, ἐκτὸς ἐὰν ἐν αὐτῇ ὁρισθῇ ἕτερος χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος.

Οὕτως ἡ δημοσίευσις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἀποτελεῖ συστατικὸν στοιχεῖον αὐτῆς, ἄνευ τοῦ ὁποίου αὕτη εἶναι νομικῶς ἀνύπαρκτος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν θεσπίσεως κανόνων δικαίου ἐξ ἀντικειμένου.

Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 14 ἐδάφ. 6' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου σαφῶς ὁρίζεται, ὅτι αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὑποχρεοῦσι τοὺς ἐνδιαφερομένους - τοιοῦτοι εἶναι οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, ἐκ τῆς διενέξεως τῶν ὁποίων προέκυψεν ἡ διαιτησία - μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῶν ὡς ἐκτελεστῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δη-

6) Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 19754/1959, ΕΕΔ 18, 323, ἔνθα παρατηρήσεις *Β. Μαυρίδη*. Ἐπίσης βλ. *Δ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 19, 67, ἔνθα καὶ πλουσία βιβλιογραφία καὶ ἀλλοδαπὴ νομολογία, καὶ *Β. Μαυρίδην*, ΕΕΔ 18, 300, ΓΕΝ 17, 786.

7) Πρωτ/κείου Κοζάνης 396/1950, ΕΕΔ 18, 1086, ἔνθα καὶ ἐπιτυχῆ σχόλια τῆς Συντάξεως τῆς ΕΕΔ.

μοσιευμένης «μετὰ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως διαιτησίας» εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. (Ἡ ἐντὸς εἰσαγωγικῶν φράσις προσετέθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 §§ 6 καὶ 4 τοῦ ν.δ. 3755/1957). Παραλλήλως ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁρίζει, ὅτι πᾶσα πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφορῶσα τὴν κύρωσιν καὶ δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως διαιτησίας, δὲν δύναται νὰ ἐκδοθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως «πενθημέρου» ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως διαιτησίας, οὐδὲ νὰ καθυστερήσῃ πλέον τῶν «20» ἡμερῶν. (Αἱ ἐντὸς εἰσαγωγικῶν προθεσμίαι ἐτέθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ νόμου 3755/1957). Ἐν συνεχείᾳ διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου παρέχεται ἡ εὐχέρεια εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Ἐργασίας καὶ Συντονισμοῦ, ὅπως ἐγκρίνουν ἐν μέρει, τροποποιοῦντες ταύτην, τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἢ νὰ ἀπορρίψουν ταύτην, δημοσιευομένης καὶ τῆς τοιαύτης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Περαιτέρω εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957 καθιεροῦται ἡ δέσμευσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ἣν ἡ τροποποίησις καὶ ἡ μὴ ἔγκρισις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀποφάσεως διαιτησίας ἀποκλείεται εἰς ὡρισμένην περίπτωσιν, ἐνῷ διὰ τοῦ ἄρθρου 19 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ὡρίσθη, ὅτι «αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἐτροποποιήθησαν κατὰ τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἑπομένου ἄρθρου ὁριζόμενα ἢ κατετέθησαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως καὶ διέπονται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων τοῦ παρόντος ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν, τὴν κήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν κλπ.». Διὰ τῶν ὡς ἄνω μνημονευομένων διατάξεων διαγράφεται ἡ διαδικασία διὰ τὴν νομικὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ μόνον ἀπὸ ταύτης οἱ ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενοι ὅροι ἀποκτοῦν τὴν ἰσχὺν τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου.

Κατὰ ταῦτα ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, διὰ νὰ καταστῇ ὑπαρκτή, πρέπει: α) Νὰ ἔχῃ καταρτισθῇ ἐγγράφως, β) νὰ ἐγκριθῇ καὶ κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, ὅστις ἔχει δικαίωμα τροποποιήσεως ἢ μὴ ἐγκρίσεως ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καὶ γ) νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων νόμων προκύπτει, ὅτι ἡ ἔγκρισις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ μεμνημένη τούτου δημοσίευσις διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθιστᾷ ταύτην ὑποχρεωτικὴν διὰ τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν. Ἡ ὑπὸ τὰς ἄνω προϋποθέσεις κατάρτισις, ἔγκρισις καὶ δημοσίευσις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐξακολουθεῖ νὰ δεσμεύῃ μόνον τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἐκ τῆς διενέξεως τῶν ὁποίων ἐξεδόθη αὕτη.

Διὰ νὰ ἔχῃ καθολικὴν ἐφαρμογὴν ἀπὸ ἀπόψεως κύκλου προσώπων καὶ τοπικῶν ὁρίων, πρέπει νὰ κινηθῇ ὁ μηχανισμὸς τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 19, περὶ οὗ γίνεται λόγος ἀνωτέρω.

Εἰς τὰς μνημονευομένας ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, σαφῶς γίνεται διάκρισις μεταξὺ ἐγκρίσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ κηρύξεως αὐτῆς ὡς ὑποχρεωτικῆς καὶ ρητῶς προσδιορίζονται αἱ νομικαὶ συνέπειαι τῶν δύο τούτων διακεκριμένων πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Οὕτω διὰ μὲν τῆς ἐγκρίσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως τίθενται κανόνες δικαίου, δεσμεύοντες τοὺς ἐργοδότας καὶ τοὺς μισθωτοὺς ἐκείνους, οἵτινες εἶναι μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν συζήτησιν τῆς διενέξεως, ἐνῷ διὰ τῆς κηρύξεως αὐτῆς ὑποχρεωτικῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου 3239/1955, θεσπίζεται καθεστὼς δεσμεῦον τὸ σύνολον τῶν τε ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀνεξαρτήτως ἂν οὗτοι εἶναι μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἢ οὔ.

Ἡ κήρυξις συνεπῶς ἐκτελεστῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀναφέρεται εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς νομικῆς ὑπάρξεως τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, δὲν ἔχει δὲ οὐδεμίαν σχέσιν πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς ἰσχύος καὶ τὰ τοπικὰ χρονικὰ ὅρια αὐτῶν, ἅτινα καθορίζονται δι' ἄλλων διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955.

Συνεπῶς εἶναι ἀδικαιολόγητος ἡ συμπλοκή, ἥτις γίνεται μεταξὺ τῶν ἐννοιῶν τῆς ἐκτελεστότητος καὶ ὑποχρεωτικότητος τῶν

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ή ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Έξουσία περί αὐτῆς Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων

Δυνατή ἡ ὑπό τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, κατ' ἄρθρον 15 § 2 Νόμου 3239/1955, μετά διένεξιν, ἑρμηνεία ὑφισταμένων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.— Ἔννοια διατάξεως.— Ἀποκλειστική ἁρμοδιότης τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων περί ἑρμηνείας ὅρου, ἀποτελοῦντος ὅρον τοῦ Νόμου καί οὐχί τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί ἂν ἔτι περιελήφθη ἐν αὐτῇ.— Ὁμοιοεπαγγελματική διαιτητική ἀπόφασις.—Ἔλλειψις ἐξουσίας Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων πρός τροποποίησιν ἀποφάσεων αὐτῶν, εἰμή ἐν περιπτώσει οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καί προϋποθέσεων.—Ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ὑποθεσις, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἐκδοθείσης ἐπί διενέξεως ἀναφυείσης μεταξύ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας καί Ὑγιεινῆς ἀφ' ἑνός καί τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καί τῆς Ἀνωτάτης Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑτέρου, καί κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ὑπ' ἀριθ. 79751 τῆς 29.12.1958, Ε.Κ. Β' 350) (ΕΕΔ 18, 168) καθωρίσθησαν οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατῶν βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καί πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας (πλήν τῶν τμημάτων τῶν λειτουργούντων ἐντός τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας).

Κατά τήν ἐφαρμογήν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ἐγεννήθη τό ζήτημα, ἂν εἰς τάς διατάξεις αὐτῆς ὑπάγωνται καί αἱ αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις βαφείων, φινιρισετηρίων, τυποβαφείων καί πλυντηρίων αἱ κατεργαζόμεναι πρώτας ὕλας καί ἕτοιμα προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, πλεκτικῆς καί ταπητουργίας.

Ὁ Ὑπουργός Ἐργασίας, πρός ὃν ὑπεβλήθησαν σχετικαί αἰτήσεις τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καί ὁμάδος ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν, χαρακτηρίσας τήν ἐγερθεῖσαν ἀμφισβήτησιν ὡς διένεξιν περί τήν ἑρμηνείαν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, παρέπεμψε ταύτην διά πράξεως αὐτοῦ εἰς τό Πρωτοβάθμιον Διοικητικόν Διαιτητικόν Δικαστήριον, ὅπερ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀποφάσεώς του ἔκρινεν, ὅτι ἡ ρηθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ρυθμίζει τούς ὅρους ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων καί εἰς τάς αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων κλπ. τάς κατεργαζομένας πρώτας ὕλας καί ἕτοιμα προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, πλεκτικῆς καί ταπητουργίας.

Ἡ ἀπόφασις ὅμως αὕτη μετερρυθμίσθη ὑπό τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ὅπερ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/1959 ἀποφάσεώς του (ΕΕΔ 18, 1287), ἐκδοθείσης ἐπί ἐρέσεως, ἀσκηθείσης ὑπό τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἔκρινεν ἀντιθέτως, ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τάς ὡς εἴρηται αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις δέν ὑπάγονται εἰς τάς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/1959 ἀποφάσεως κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτῆς.

Κατά τῆς τελευταίας αὐτῆς ἀποφάσεως καί τῆς προκαλεσάσης τήν ἔκδοσιν αὐτῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐστράφη ἡ αἰτησις ἀκυρώσεως, ἀσκηθεῖσα ὑπό τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν, Τεχνιτῶν καί Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας καί Ὑγιεινῆς καί τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Συνδέσμου Ἐργατῶν Βαφέων, Καθαριστῶν, Σιδηρωτῶν, Σιδηρωτηρίων καί Πλυντηρίων «Ἁγία Τριάς».

***

Ἐπανέρχεται τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καί διά τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τήν ὁμοίαν ἄποψιν προηγουμένης ἀποφάσεώς του (Σ.Ε. 1243/1959, εἰσηγητής *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 18, 751) περί τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐξουσίας τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων περί ἑρμηνείας τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, περί τῆς ὁποίας προβλέπει τό ἄρθρον 15 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περί ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν συλλογικῶν συμβάσεων (*) καί τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐξ ἧς ἐξάγονται συμπεράσματα καί κρίσεις εὑρισκόμεναι πέραν τῆς ἀληθοῦς ἑρμηνείας τοῦ ἰσχύοντος νόμου περί συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

(8) Οὕτω ἡ Α Π. 99/1960, ΕΕΔ 19, 847, ἀναιρέσασα τήν Πρωτ. Κοζάνης 396/1959, ΕΕΔ 18, 1086.

έργασίας» (ΕΕΔ 17, 207, ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων).

Η ερμηνεία αύτη δέν δύναται νά άγάγη εις τροποποίησιν προεκδοθεισών διαιτητικών αποφάσεων, διότι, ώς δέχεται τό Συμβούλιον της Επικρατείας, τοῦτο δύναται νά γίνη μόνον κατ' εφαρμογήν τοῦ άρθρου 25 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955, έπι ουσιώδους δηλαδή μεταβολής των συνθηκών (περι του οποίου βλέπε Σ.Ε. 568/1959, εισηγητής Α. Τσιμαράτος, ΕΕΔ 18, 476, Σ.Ε. 1723/1959, εισηγητής ό αύτός, ΕΕΔ 18, 1960).

Συμβουλίου Επικρατείας 577/1960, Ολομελείας

Προεδρεύων ό Αντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εισηγητής ό Σύμβουλος κ. *Θ. Κυριακού*
Δικηγόροι οι κ.κ. Α. Λαμπρόπουλος, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Ε. Δημητρακόπουλος

Διά της ύπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται ή ακύρωσις της υπ' αριθ. 19]1959 αποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου οργάνου διαιτησίας Αθηνών, ήτις, εκδοθείσα επι διενέξεως, αφορώσης εις την ερμηνείαν, ώς προς τον κύκλον των δεσμευομένων δι' αύτης προσώπων, προγενεστέρας αποφάσεως (υπ' αριθ. 18]1958) τοῦ αύτοῦ οργάνου, κατέστη εκτελεστή διά της καταθέσεως της εις τό Ειρηνοδικείον Αθηνών.

Ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων, εκπροσωπών τούς εργοδότας, εις ούς αφορά ή προσβαλλομένη απόφασις, παραδεκτώς παρεμβαίνει εν τη προκειμένη δίκη ύπερ τοῦ κύρους της αποφάσεως ταύτης διά της νομοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσης παρεμβάσεώς του.

Κατά νόμον (ν. 3239]1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας», άρθρον 15 § 2, εδ. τελευταίον, ώς τροποποιήθη διά τοῦ άρθρου 10 § 7 ν.δ. 3755]1957), τά Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια (Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια) δύνανται οποτεδήποτε άνευ τηρήσεως της καθοριζομένης προθεσμίας παρεμπομπής νά επιλαμβάνωνται παρεμπιπτομένης αύτοῖς ύπό τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας διενέξεως, αφορώσης εις ερμηνείαν ύφισταμένων όρων συλλογικής συμβάσεως ή αποφάσεως διαιτησίας ή υπουργικών αποφάσεων.

Ναί μέν κατά την έννοιαν της άνωτέρω διατάξεως ή διένεξις, ής δύναται κατ' εφαρμογήν αύτης νά επιλαμβάνωνται τά όργανα διαιτησίας, δέον νά αφορά εις ερμηνείαν όρου ισχύοντος δυνάμει της συλλογικής συμβάσεως ή της διαιτητικής αποφάσεως, εις ην περιελήφθη, ούχι δέ εύθέως εκ τοῦ νόμου, καθ' όσον ή ερμηνεία τοιούτου όρου, αποτελούντος όρον τοῦ νόμου και ούχι της συμβάσεως ή της διαιτητικής αποφάσεως, και άν έτι περιελήφθη εν αύτη, άνήκει, εν περιπτώσει διενέξεως περί την έννοιαν αύτοῦ, εις την αποκλειστικήν αρμοδιότητα των αρμοδίων διά την εφαρμογήν τοῦ νόμου Δικαστηρίων. Αλλά, προκειμένου περί διαιτητικής αποφάσεως αφορώσης εις τούς μισθωτούς ωρισμένου επαγγέλματος και των συναφών προς το επάγγελμα αύτο κλάδων (ομοιοεπαγγελματικής), ο κύκλος των δεσμευομένων δι' αύτης εργοδοτών και μισθωτών καθορίζεται εντός των όρίων, άτινα τίθενται ύπό τοῦ νόμου, αποκλείοντος την δέσμευσιν επαγγελματικών κλάδων, δι' ούς δέν υπήρξε διένεξις, ή μή εκπροσωπηθέντων ύπό των εν διενέξει οργανώσεων, διά της διαιτητικής αποφάσεως, δοθέντος ότι τό ζήτημα, άν οι εκπροσωπηθέντες ύπό των εν διενέξει οργανώσεων επαγγελματικοί κλάδοι είναι συναφείς και δέον νά υπαχθώσιν εις την διά της διαιτητικής αποφάσεως γινομένην ρυθμισιν, άνήκει εις την αρμοδιότητα των διαιτητικών οργάνων (ν. 3239]1955, άρθρα 2, 15, 7 § 2, ώς άντικατεστάθη διά τοῦ άρθρου 10 § 8 ν.δ. 3755] 1957). Συνεπώς τά τελευταία ταῦτα είναι κατ' αρχήν αρμόδια, όπως προβαίνουν, επι τη βάσει της ρηθείσης διατάξεως τοῦ άρθρου 15 τοῦ ν. 3239, εις ερμηνείαν τοιούτων αποφάσεων των αφορώσαν εις την άπό της ανωτέρω απόψεως εκτασιν της εφαρμογής των. Εφ' όσον όθεν εν προκειμένω ή διά της προσβαλλομένης αποφάσεως ερμηνευθείσα ήτο διαιτητική απόφασις, αφορώσα εις πλείονας επαγγελματικούς κλάδους, χαρακτηρισθέντας ώς συναφείς, εν τη εφαρμογή της δέ εγεννήθη αμφισβήτησις, άν εις τάς διατάξεις αύτης ύπάγηται ωρισμένη κατηγορία επαγγελματιών έκ των εκπροσωπηθέντων ύπό των εν διενέξει οργανώσεων, ύφίστατο κατ' αρχήν αρμοδιότης τοῦ εκδόντος την προσβαλλομένην απόφασιν οργάνου διαιτησίας, όπως κρίνη επι τοῦ ανωτέρω θέματος, ό δέ επι της αντιθέτου εκδοχής στηριζόμενος λόγος ακυρώσεως τυγχάνει απορριπτέος ώς άβάσιμος.

Τά όργανα διαιτησίας είναι αρμόδια, κατά την ρηθείσαν διάταξιν τοῦ άρθρου 15 § 2 τοῦ νόμου 3239, όπως προβαίνουν μόνον εις ερμηνείαν διαιτητικών αποφάσεων, ήτοι εις αποσαφήνισιν άσαφών και αμφιβόλου εννοίας διατάξεων αύτών, δέν κέκτηνται δέ δικαίωμα τροποποιήσεως τοιούτων αποφάσεων, ει μή μόνον εις την εν τη αύτη παραγράφω τοῦ ανωτέρω άρθρου αναφερομένην περίπτωσιν της ουσιώδους μεταβολής των συνθηκών και προϋποθέσεων, ύφ' άς αί αποφάσεις αύται εξεδόθησαν.

Εν προκειμένω εις την διά της προσβαλλομένης αποφάσεως ερμηνευθείσαν ύπ' αριθ. 18]1958 απόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου οργάνου διαιτησίας Αθηνών αναφέρεται ρητώς, ότι ρυθμίζονται ομοιομόρφως και κατά τρόπον ενιαίον οι όροι αμοιβής των εργαζομένων εις τά βαφεία, τυποβαφεία, καθαριστήρια, σιδηρωτήρια - λευκαντήρια και πλυντήρια άπάσης της χώρας, πλην των εργαζομένων εις τά τμήματα, τά λειτουργούντα εντός των εργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας, καθ' όσον, ώς διεπιστώθη εκ της γενομένης αύτοψίας, αί συνθήκαι εργασίας είναι συναφείς εις πάντα ταῦτα. Αί διατάξεις αύται της ανωτέρω αποφάσεως είναι σαφείς, κατά τε τό γράμμα και την έννοιαν αύτών, ούδεμίαν δέ αμφιβολίαν καταλείπουσι περί τοῦ ότι ή απόφασις, πλην της εν αύτη αναφερομένης εξαιρέσεως των εντός των εργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας λειτουργούντων βαφείων, τυποβαφείων κλπ., θεωρεί ώς συναφείς τάς συνθήκας εργασίας εις πάντα τά λοιπά βαφεία, τυποβαφεία, λευκαντήρια κλπ. άπάσης της χώρας, συνεπώς και εις τάς αυτοτελείς επιχειρήσεις βαφείων, τυποβαφείων κλπ. τάς κατεργαζομένας πρώτας ύλας και έτοιμα προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, πλεκτικής, ταπητουργίας, ώς ούτω περιλαμβάνει εις τον κύκλον των δεσμευομένων

ΙΣΧΥΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σύστασις συνεργείων Δήμων καί φύσις σχέσεως προσωπικοῦ

Δυνατή κατά τό ὄρθρον 143 τοῦ Νόμου 1726/1951 ἡ σύστασις συνεργείων Δήμων δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.—Ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων δι' ἔρευναν περί τῆς νομιμότητος τῆς ἀποφάσεως, μή ἐπιτρεπομένου τοῦ κατ' οὐσίαν ἐλέγχου.—Σύνδεσις τοῦ προσλαμβανομένου προσωπικοῦ διά σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.—Παραδεκτή ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεων κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.—Κατάρτισις καί ὑπογραφή ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν παρουσία τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.—Ἐφαρμογή αὐτῆς ἐπί οἱουδήποτε ἐργοδότου, συνεπῶς καί Δήμου.—Ἰσχυρισμός ἐργοδότου περί καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ἀπορρέοντος ἐκ δημοσίας τάξεως διατάξεων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τήν ὑπ' ἀριθ. 214/1957 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ροδόπης, ὡς ἐφετεῖον, ὑπῆρξε πρόσληψις εἰς τήν ὑπηρεσίαν Δήμου κατά τό ἄρθρον 143 § 4 καί ἐπ. τοῦ νόμου 1726/1.51 (ὡς ἡ διάταξις αὕτη ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 19 § 6 τοῦ νόμου 2262/1952).

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτική αὕτη ἀπόφασις (οὕτω καί ἡ προηγουμένη Α.Π. 118/1957, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 16, 760), ὅτι ὑπέκειτο σχέσις συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου μετά τοῦ Δήμου, αἱ ἐκ τῆς ὁποίας ἀξιώσεις παραδεκτῶς οὕτω εἰσήχθησαν πρός ἐκδίκασιν κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.

Περαιτέρω προέκυψε θέμα ἐφαρμογῆς τῆς ἀπό 28 Μαΐου 1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περί καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ἐπιστημόνων ὑπαλλήλων φαρμακοποιῶν, ἡ ὁποία ἐνεκρίθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 43765/3226/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 15, 846).

Ἡ ἐν λόγῳ συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἀνήκει εἰς τάς κατά τό ἄρθρον 7 § 1 ἐδ. β' ἐθνικάς ὁμοιοεπαγγελματικάς συλλογικάς συμβάσεις ἐργασίας, ἀφοῦ δέ κατηρτίσθη καί ὑπεγράφη παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 17, 297) δεσμεύει τό σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν, ἐπομένως ἐν προκειμένῳ καί τόν ἐργοδότην Δῆμον.

Τοῦτο δέχεται ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις (βλέπε καί τήν ἀμέσως κατωτέρω, σελ. 393, καταχωριζομένην ὑπ' ἀριθ. 2374/1960 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν).

Ἐνδιαφέρει τό δεκτόν ὑπό τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως γενόμενον, ἐπί ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐργοδότου Δήμου ὅτι ὁ μισθωτός ἐνήσκησε καταχρηστικῶς τό δικαίωμά του, ὅτι ἡ ἄσκησις δικαιώματος, ἀπορρέοντος ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως (οἷαι αἱ διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας), κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύναται νά θεωρηθῇ ὡς ἀντικειμένη εἰς τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (πρβλ. καί Α.Π. 113/1955, εἰσηγητής *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΔ 17, 138, Α.Π. 150/1951, ΕΕΝ 19, 522, Α.Π. 361/1932, Θέμ. ΞΓ' 594, καθ' ἃς ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. προσταπία δέν ἐκτείνεται ἐπί τοσοῦτον, ὥστε νά ἀποκλείῃ τήν ἄσκησιν δικαιώματος, τό ὁποῖον παρέχεται ὑπό νόμου δημοσίας τάξεως, οὕτω καί αἱ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 306/1957, εἰσηγητής *Ι. Ντεγιάννης*, ΕΕΔ 16, 264, Πρόεδρου Πρωτ. Κυπαρισσίας 72/1908, Πρόεδρος *Σ. Κοσκινᾶς*, ΕΕΔ 17, 528).

Ὑπάρχει ἤδη ἡ ἐλπίς νά παύσῃ ἡ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ὑποβολή ἐκ μέρους ἐναγομένων ἐργοδοτῶν ὁμοίων ἰσχυρισμῶν, οἱ ὁποῖοι ἀχρείως ἀνά πᾶσαν δίκην προβάλλονται κατά τῶν μισθωτῶν, τῶν ἀξιούντων δικαιώματα ἐκ κανόνων δημοσίας τάξεως.

Ἀρείου Πάγου 101/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*
Συνήγοροι οἱ κ.κ. Π. Ἰατρίδης, Ι. Μαντζουράνης

Κατά τήν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ

δι' αὐτῆς ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων. Δεχομένη ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεργαζομένων ὑλῶν δέν ὑφίσταται συνάφεια, ἀπό ἀπόψεως συνθηκῶν ἐργασίας, μεταξύ τῶν τελευταίων ταύτων ἐπιχειρήσεων καί τῶν λοιπῶν βαφείων, τυποβαφείων κλπ. καί ὅτι συνεπῶς αἱ ὡς εἰρηται αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις (αἱ κατεργαζόμεναι πρώτας ὕλας κλωστοϋφαντουργίας) δέν ὑπάγονται εἰς τάς διατάξεις τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 18/1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν ταύτης δέν ἱρμηνεύει, ἀλλά καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπό τοῦ νόμου (ἄρθρον 15 § 2 νόμου 3239) παρεχομένης εἰς τά ὄργανα διαιτησίας ἁρμοδιότητος τροποποιεῖ τήν τελευταίαν ταύτην ἀπόφασιν, περιορίζουσα τόν ἀφῶς καθοριζόμενον ἐν αὐτῇ ἐπαγγελματικόν κύκλον τῶν ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν, εἰς οὓς αὐτή ἀφορᾷ, διά τόν λόγον δέ τοῦτον, βασίμως προβαλλόμενον, τυγχάνει αὐτή ἀκυρωτέα, ἀλλισυτελοῦς ἀποβαινούσης τῆς ἐξετάσεως τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

Κατά ταῦτα δίον, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, νά ἀπορριφθῇ ἡ παρέμβασις.

Διά ταῦτα

Δέχεται τήν ὑπό κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τήν ὑπ' ἀριθ. 19/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου διοικητικοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου (Δικαστηρίου) Ἀθηνῶν

Ἀπορρίπτει τήν παρέμβασιν τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων.

νόμου 1726]1951 «περί Κώδικος καταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων» δι' αποφάσεως του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου δύνανται να συνιστώνται συνεργεία α) διά την εκτέλεσιν έργων δι' αυτεπιστασίας και β) διά την εν περιπτώσει εκτάκτου ή προσωρινής ανάγκης εξυπηρέτησιν προσωρινής ή μη διαρκούς φύσεως υπηρεσιών, μη δυναμένων να διεξαχθώσι διά του τακτικού προσωπικού του οίκείου Οργανισμού. Το προσωπικόν τούτο προσλαμβάνεται επί ημερομισθίω, συνδέεται δε προς τον εργοδότην Οργανισμόν διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου». Εκ της διατάξεως ταύτης σαφώς προκύπτει, τούτο μεν ότι, ιδρυομένης εις το υπό ταύτης ρυθμιζομένου θέμα διοικητικής δικαιοδοσίας, τα τακτικά δικαστήρια, κρίνοντα, κατά τα άρθρα Πολ. Δικ., επί των ιδιωτικών δικαιωμάτων του κατ' εφαρμογήν της διατάξεως ταύτης κατόπιν αποφάσεως του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου περί συστάσεως συνεργείου προσλαμβανομένου προσωπικού, δύνανται μεν να εξετάσωσι παρεμπιπτόντως την νομιμότητα της αποφάσεως ταύτης, ήτοι αν αύτη εγίνετο κατά τους διαγεγραμμένους υπό της ως είρηται διατάξεως όρους και εντός της ανηκούσης αύτω εξουσίας, δεν δύνανται όμως να ελέγξωσι και την ουσιαστικήν ορθότητα αύτης, ερευνώντα άν συνέτρεχαν και αι πραγματικαί προϋποθέσεις διά την εφαρμογήν αύτης, τούτο δέ, ότι το κατ' εφαρμογήν της διατάξεως ταύτης προσλαμβανόμενον προσωπικόν συνδέεται μετά του Δήμου ή της Κοινότητος διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου.

Καθ' ά εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει, το δικάσαν Δικαστήριον εδέξατο, α) ότι διά των υπ' αριθ. 271]1953, 365]1954, 217]1955 και 6]1956 αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου του αναιρεσείοντος Δήμου συνεστήθη συνεργείον από 1.7.1953 μέχρι της 31.12.1956, β) ότι εις το προσωπικόν του συνεργείου τούτου προσελήφθη ο αναιρεσίβλητος, τυγχάνων επιστήμων φαρμακοποιός, ανατεθέντων αύτω προσωρινώς επί ημερομισθίω των καθηκόντων φαρμακοποιού, γ) ότι η ανατεθείσα εις αύτον προσωρινή αύτη υπηρεσία δεν ηδύνατο να διεξαχθή υπό του υπάρχοντος τακτικού προσωπικού του αναιρεσείοντος Δήμου και δ) ότι αι ως είρηται αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου ενεκρίθησαν νομίμως υπό της Νομαρχίας Κομοτινής. Κρίναν όθεν μετά ταύτα, βάσει των ανελλέγκτως γενομένων δεκτών πραγματικών τούτων περιστατικών, ότι αι αποφάσεις αύται τυγχάνουσι νόμιμοι, καθ' ο σύμφωνοι προς την μνησθείσαν διάταξιν του άρθρου 143 του ν. 1726]1951, της κατ' ουσίαν κρίσεως του Συμβουλίου τούτου περί της συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων συστάσεως του συνεργείου μη δυναμένης να ελεγχθή υπό τούτου και ότι διά της υπό τας προϋποθέσεις ταύτας προσλήψεως του αναιρεσιβλήτου εδημιουργήθη μετά του αναιρεσείοντος Δήμου σχέσις εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αρμοδίως δ' εκ τούτου ή ένδικος αγωγή, διώκουσα την διαφοράν μεταξύ των καταβληθέντων αύτω υπό του αναιρεσείοντος Δήμου αποδοχών και εκείνων άς ούτος βάσει της ως άνω σχέσεως ιδικαιούτο, εισήχθη προς εκδίκασιν κατά την διαδικασίαν του ν. ΓΩΟΔ' «περί εκδικάσεως των μεταξύ εργατών και εργοδοτών διαφορών κλπ.», ως ούτος μεταγενεστέρως ετροποποιήθη, το μεν έλαβεν υπ' όψιν τον ισχυρισμόν του αναιρεσείοντος Δήμου ότι η κατά τα ως άνω πρόσληψις του αναιρεσιβλήτου, γενομένη, έστω και προσωρινώς, εις θέσιν οργανικήν, ήτοι τοιαύτην προβλεπομένην υπό του άρθρου 3 περίπτ. γ' του οργανισμού αύτου, άνάγεται εις σχέσιν δημοσίου δικαίου, απορρίψαν αύτόν, ως και την επί του ισχυρισμού τούτου στηριχθείσαν περί αναρμοδιότητος ένστασιν αύτου, τα δε ορθώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε την ως είρηται διάταξιν και απορριπτέοι οι περί του αντιθέτου 1ος και 2ος λόγοι του αναιρετηρίου, ως και οι επανάληψιν τούτων αποτελούντες 1ος και 2ος λόγοι του προσθέτου δικογράφου ως άβάσιμοι, απορριπτέος δε και ο 1ος των λόγων τούτων, καθ' ο μέρος ο αναιρεσείων Δήμος αιτιάται της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν ελήφθη υπ' όψιν ο υπό τούτου προς απόδειξιν του κατά τα ως άνω ισχυρισμού αύτου επικληθείς και προσαχθείς οργανισμός αύτου, άφ' ού, κριθέντος διά της αποφάσεως ταύτης κατά τα ως άνω ότι νόμιμος ετύγχανεν ή κατ' εφαρμογήν της ως είρηται διατάξεως σύστασις του περί ού πρόκειται συνεργείου, ως και η πρόσληψις του αναιρεσιβλήτου εις τούτο, ματαία πλέον ή λήψις υπ' όψιν του οργανισμού τούτου απέβαινεν.

Διά της από 28.5.1955 εθνικής ομοιεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, καταρτισθείσης και υπογραφείσης παρουσία του Υπουργού Εργασίας και εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 43765]3226 της 6 Ιουλίου 1955 αποφάσεως αύτου, δημοσιευθείσης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθωρίσθησαν από 1.6.1955, αφ' ής αύτη ίσχυσε, τα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών των υπαλλήλων επιστημόνων φαρμακοποιών, υπηρετούντων ως υπαλλήλων παρ' οιωδήποτε εργοδότη επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου καθ' άπασαν την χώραν βάσει των ετών υπηρεσίας των. Όθεν το δικάσαν Δικαστήριον, αποφηνάμενον διά της προσβαλλομένης αποφάσεως, μετά τα ως άνω δεκτά γενόμενα, ότι τουτέστιν η συνδέουσα τον αναιρεσίβλητον μετά του αναιρεσείοντος Δήμου εργατική σχέσις ήτο τοιαύτη ιδιωτικού δικαίου, ότι διά τον καθορισμόν του καταβλητέου εις αύτον διά τας παρασχεθείσας υπό τούτου ως επιστήμονος φαρμακοποιού από 1.6.1955 και μέχρι της απολύσεως του (17.11.1956) εις τον αναιρεσείοντα Δήμον υπηρεσίας μισθού εφαρμογήν έχει η κατά τα ως άνω συλλογική σύμβασις εργασίας, κατισχύουσα πάσης ετέρας διατάξεως προγενεστέρου νόμου, και επιδικάσαν αύτω την επιδιωκομένην διά της ενδίκου αγωγής κατά τα ως άνω διαφοράν αποδοχών βάσει της συλλογικής ταύτης συμβάσεως εργασίας, ορθώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε τας διατάξεις αύτης και ουδεμίαν άλλην παρέβασε και δή τας του άρθρου 2 § 2 του νόμου 1538]1950 και άρθρον 143 § 5 του νόμου 1726]1951, ως και τας διάφορον θέμα ρυθμιζούσας του άρθρου 156 § 2 του ν.δ. 2888]1954 και απορριπτέοι οι περί του εναντίου 3ος και 4ος λόγοι του αναιρετηρίου ως άβάσιμοι.

Ο 5ος λόγος του αναιρετηρίου και ο επανάληψιν τούτου αποτελών 3ος του προσθέτου δικογράφου, καθ' ούς αντίκειται εις την καλήν πίστιν, τα χρηστά ήθη και τον κοινωνικόν και οικονομικόν σκοπόν αύτου, ή παρά του αναιρεσι-

ΕΞΟΥΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΔΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ Ή ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 20 § 2 Νόμου 3239/1955

Μεσολάβησις τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπιτεύξεως συμφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μισθωτῶν πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἐξουσία Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Ἀνεπέρειστος εἰς τὸν Νόμον αἰτιολογία ἀποφάσεως Ὑπουργῶν περὶ ἀσαφείας διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐνδεχομένων ἐξ αὐτοῦ διενέξεων κατ' ἀντίδεσιν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὁμαλῆς καὶ ἀδιαταράκτου συνεργασίας ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων.—Ἀκύρωσις ἐν μέρει τροποποιητικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς: Τὸ Σωματεῖον τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ μαθητευομένων σιδηρουργῶν μπετὸν Χανίων προεκάλεσε τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, τοῦ Συλλόγου Ἐμπειροτεχνῶν καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Χανίων.

Μὴ ἐπιτευχθείσης συμφωνίας ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Χανίων, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1958 ἀποφάσεώς του ἀφ' ἑνὸς μὲν καθώρισε κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, ἀφ' ἑτέρου ἐδέχθη, ὅτι δὲν ἐνδείκνυται εἰδικὴ ρύθμισις τῆς ἀμοιβῆς τῶν εἰς τὰ καταστήματα ἐργαζομένων σιδηρεργατῶν, διότι οὗτοι δὲν προσφέρουν συνεχῆ ἐργασίαν κατεργασίας σιδήρου καὶ διότι διὰ τῆς ἐπιδιωκομένης εἰδικῆς ρυθμίσεως θέλουν διαταραχθῆ αἱ σχέσεις τῶν ἐργαζομένων μεταξύ των καὶ μετὰ τῶν καταστηματαρχῶν.

Τὸ ἐργατικὸν σωματεῖον ἐξεκάλεσε τὴν ἀπόφασιν ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε μὲν κατὰ τὰ λοιπὰ κεφάλαια τὴν ἔφεσιν, ἐδέχθη ὅμως, ὅτι ἔδει νὰ ρυθμισθῇ καὶ ἡ θέσις τῶν εἰς καταστήματα ἐργαζομένων, δι' οὓς καὶ καθώρισεν ἡμερομίσθια.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου ἐνεκρίθη, μετά τινος τροποποιήσεως, ἀφορώσης εἰς τὰ ἡμερομίσθια τῶν μαθητευομένων, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 45072/9793 τῆς 26ης Ἰουνίου 1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 857), ἐκδοθείσης μετὰ γνώμην τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.

Τῆς καινῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐζητήθη ἡ ἀκύρωσις διὰ τοὺς λόγους:

α) Ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐνεκρίθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι τὸ θέμα τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων δὲν περιελαμβάνετο εἰς τὰ δι' ἃ ἐκλήθη ἡ διαιτησία νὰ ἀποφανθῇ, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἐστερεῖτο εἰδικῆς αἰτιολογίας, ἣν ἀξιοῖ ὁ νόμος.

β) Ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν δὲν εἶναι νομίμως αἰτιολογημένη, καθ' ὃ μέρος τροποποιεῖ τὴν ἐγκρινομένην ἀπόφασιν ὡς ἀσαφῆ, ὡς μὴ καθορίζουσα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀσαφείας καὶ ὡς παρανόμως ὑπαγούσα τὰ ἐνδεχόμενα διενέξεων περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου εἰς τὴν κυβερνητικὴν πολιτικήν.

***

Ἔχουν προηγηθῆ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως αἱ Σ.Ε. 2083/1958 (εἰσηγητὴς *Α. Τσιμαρᾶτος*, ΕΕΔ 18, σελ. 17), Σ.Ε. 598/1959 (εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 18, 476), Σ.Ε. 955/1959 (εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 18, 637), Σ.Ε. 1562/1959 (εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 18, 881) ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 207), ἐξουσίαν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας πρὸς τροποποίησιν ἢ μὴ ἔγκρισιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 578/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Ἀγγελίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Μολωνογιάννης, Λ. Καλλέργης. Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, διώκουσα τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 45072/9793 τῆς 26 Ἰουνίου 1959 (Β' 230) κοινῆς τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας πράξεως, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 (155), ἐνεκρίθησαν ὑπὸ νέαν διατύπωσιν αἱ ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 2/1958 τοῦ Πρωτοβαθμίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων, ἀφορώσαι εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηρουργῶν μπετὸν περιφερείας Χα-

---

βλήτου ἀσκησις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δικαιώματος αὐτοῦ ὑπὸ τὰ ἐν τοῖς λόγοις τούτοις ἀναφερόμενα πραγματικὰ περιστατικά, ἀπορριπτέαι τυγχάνουσιν ὡς ἀβάσιμοι προεχόντως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου, ἀπορρέοντος ἐκ τῶν δημοσίας τάξεως διατάξεων τῆς ὡς εἴρηται συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

νίων, ἐμπροθέσμως καὶ μετὰ συμφέροντος ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Κατὰ τὸ διὰ τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» εἰσαχθὲν σύστημα ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπιτεύξεως συμφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μισθωτῶν πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεσολαβεῖ πρὸς κατάρτισιν ταύτης τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (ἄρθρον 2 § 4), ἐν ἀποτυχίᾳ δὲ καὶ τῶν διαπραγματεύσεων τούτων τὸ μεσολαβῆσαν ὑπηρεσιακὸν ὄργανον συντάσσει καὶ ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔκθεσιν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς διαπιστώσεων καὶ ἀπόψεων αὐτοῦ, ἡ ἔκθεσις δὲ καὶ ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται, ἐὰν ἡ διένεξις ἀφορᾷ εἰς ἀριθμὸν μισθωτῶν μεῖζονα τῶν εἴκοσιν, εἰς τὸ οἰκεῖον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον (ἄρθρον 9 §§ 1 καὶ 2).

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ὁ προϊστάμενος τοῦ Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Χανίων, διαπιστώσας ὅτι, παρὰ τὴν μεσολάβησίν του, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ σύναψις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τοῦ Σωματείου Τεχνιτῶν, Ἐργατῶν καὶ Μαθητευομένων Σιδηρουργῶν Μπετὰν Χανίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Χανίων, 2) Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Ἐμπιροτεχνῶν Χανίων καὶ 3) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Χανίων, συνέταξε καὶ ὑπέβαλε τὴν ὑπ' ἀριθ. 297 τῆς 20ῆς Μαΐου 1958 ἔκθεσιν αὐτοῦ, περιγράφουσαν τὸ ἀντικείμενον τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς, περιλαμβάνων, πλὴν ἄλλων, καὶ τὴν ρύθμισιν τῆς ἀμοιβῆς τῶν τεχνιτῶν καὶ βοηθῶν σιδηρουργῶν μπετὸν τῶν ἐργαζομένων εἰς καταστήματα πωλήσεως οἰκοδομικῶν ὑλῶν, δι' ὃ καὶ νομίμως τοῦ θέματος τῆς ρυθμίσεως τῶν ἀμοιβῶν τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας ταύτης ἐπελήφθησαν τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν. Ὅθεν ὁ πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, καθ' ὅσον αἰτιᾶται τῆς προσβαλλομένης πράξεως ὡς παραβάσης τὸν νόμον διὰ τῆς ἐγκρίσεως διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσίας, ὡς ἐπιληφθεισῶν τῆς ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν κατηγορίας μισθωτῶν, τὰς ὁποίας δὲν εἶχον κληθῆ νὰ ρυθμίσωσιν, ἐπὶ ἐσφαλμένης ἐρειδόμενος ὑποθέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐγκριθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Διοτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων, διαλαμβάνουσα ὅτι «ἐκ τῆς διεξαχθείσης συζητήσεως ἐβεβαιώθη τὸ δικαστήριον, ὅτι οἱ ἐκ τῶν ἀντικόντων εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ἐκκαλοῦντος τεχνῖται, ἐργάται καὶ μαθητευόμενοι σιδηρουργοὶ μπετόν, οἱ ἐργαζόμενοι οὐχὶ εἰς οἰκοδομικὰ ἔργα, ἀλλ' ἐν καταστήμασιν, ἔνθα κατασκευάζονται αἱ προαιρίζόμεναι διὰ τὰ μπετόν σιδηροδοκοί, καταβάλλων ὡς τεχνῖται, βοηθοὶ ἢ μαθητευόμενοι τὴν αὐτὴν προσπάθειαν, τὴν ὁποίαν καταβάλλουν καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ὁμοίας ἐργασίας, ἐκτελουμένας ὅμως ἐπὶ τόπου ἐν ταύτοις οἱ τελευταῖοι οὗτοι διαθέτουν οἱ ἴδιοι τὰ ἐργαλεῖα των, ἐνῷ εἰς τοὺς ἐν καταστήμασιν ἐργαζομένους προμηθεύουν ταῦτα οἱ ἐργοδόται, ὡσαύτως ἐργάζονται ὑπὸ καιρικὰς καὶ ἄλλας συνθήκας δυσμενεστέρας, ἐνίοτε δὲ ἀσχολοῦνται καὶ μὲ μίαν καὶ πλέον ἐργασίαν, τὸ δέσιμο, ἀπαιτοῦσαν μείζονας γνώσεις, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ ἀπασχόλησίς των εἶναι ὀλιγώτερον τακτικὴ ἐκείνης τῶν ἐν καταστήμασιν ἐργαζομένων· ἐν ὄψει πάντων τούτων, τὸ δικαστήριον κρίνει, ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς τὸ Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον ἔκρινεν, ὅτι οἱ ἐν καταστήμασιν ἐργαζόμενοι δέον νὰ ἀμείβωνται διὰ τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ προβλεπομένου εἰς τὰς γενικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ἀφοῦ πρόκειται περὶ προσώπων, ἅτινα διαθέτουν τὰς αὐτὰς τεχνικὰς γνώσεις μὲ τοὺς εἰς οἰκοδομικὰ ἔργα ἐργαζομένους συναδέλφους των καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ, περιλαμβάνει πλήρη τὴν ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς ἀπαιτουμένην αἰτιολογίαν, ἰδιαιτέρως ἐκτιμηθεισῶν, διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὕψους τῶν ἡμερομισθίων, καὶ τῶν διαφορῶν, αἵτινες ἀπαιτοῦνται ἐν ταῖς συνθήκαις ἐργασίας τῶν ἐν ὑπαίθρῳ καὶ τῶν ἐν καταστήμασιν ἐργαζομένων. Ὅθεν ὁ αὐτὸς πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, καθ' ὅσον προβάλλει, ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐνεκρίθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, καίπερ μὴ φέρουσα εἰδικὴν αἰτιολογίαν, εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος».

Κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239]1955 «ἐν ᾗ περιπτώσει συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως των, ἐκδιδομένης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 Συμβουλίου (Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς) . . . καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νὰ τροποποιοῦν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνουν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὴν συλλογικὴν ταύτην σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἀπόφασιν διαιτησίας».

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ὃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ τοῦ περιεχομένου τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοβαθμίου καὶ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου προκύπτει, αἱ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως γενόμεναι τροποποιήσεις ἀναφέρονται τὸ μὲν εἰς τὸν καθορισμὸν εἰδικῆς ἀμοιβῆς διὰ τοὺς ἐν ὑπογείοις στοαῖς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν καὶ τεχνικῶν ἔργων ἀπασχολουμένους μαθητευομένους σιδηρουργοὺς ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν, τὸ δὲ εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν εἰς τεχνικὰ καὶ οἰκοδομικὰ ἔργα ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐν καταστήμασιν ἐργαζομένων μαθητευομένων τῆς αὐτῆς ἡλικίας. Ἀλλὰ τὰ θέματα τῶν ἀμοιβῶν τῶν εἰς οἰκοδομικὰ καὶ τεχνικὰ ἔργα, εἴτε ἐν ὑπαίθρῳ, εἴτε ἐν ὑπογείοις στοαῖς ἀπασχολουμένων, ὁ αἰτῶν Ἐμπορικὸς Σύλλογος, ἀποτελούμενος ἐκ μελῶν ἀπασχολούντων μαθητευομένους μόνον ἐν ἐμπορικοῖς καταστήμασι δὲν ἔχει ἔννομον συμφέρον νὰ ἀγάγῃ ὑπὸ ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, δι' ὃ καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἀπορριπτέα κρίνεται ὡς ἀπαράδεκτος.

Διὰ τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ὡρίσθη ὡς κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν ἐν καταστήμασιν ἐργαζομένων μαθητευομένων ἡλικίας ἄνω

ΑΞΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΞ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Ἰδιότης τῶν διαδίκων, μελῶν ὀργανώσεων, ὡς στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς

Δέσμευσις κατ' ἀρχὴν ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων τῶν ἐν διενέξει εὑρεθέντων μελῶν.—Ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Ἀναγκαία διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφορὰ τῆς ἰδιότητος τῶν διαδίκων ὡς μελῶν τῶν ἐν διενέξει εὑρεθεισῶν ὀργανώσεων.— Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας βαφείων κλπ.

Ἐπανέρχεται τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὴν ὁμοίαν ἄποψιν τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 20449/1959 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Λ. Στασινός*, ΕΕΔ 19, 92) ἐπὶ τοῦ ὅτι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ἐπερύκειτο περὶ τῆς αὐτῆς περὶ τῆς ὁποίας καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 20449/1959 ἀπόφασις, ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κλπ. βαφείων, τυποβαφείων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», ΕΕΔ 18, 168) εἶναι ἡ μνεία ἐν τῇ ἀγωγῇ ὅτι οἱ διάδικοι εἶναι μέλη τῶν ἐν διενέξει εὑρεθεισῶν ὀργανώσεων (ἄλλης γνώμης *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 19, 93 ἐπ.).

Σημειοῦται, ὅτι ἡ ἀνωτέρω διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν ἔχει κηρυχθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὁπότε θὰ ἐδεσμεύοντο ἐξ αὐτῆς καὶ ἐργοδόται, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐξεπροσωπήθησαν ἐν τῇ διενέξει, ἢ ὅταν, προκειμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπεγράφη αὐτὴ παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὁπότε δεσμεύει οἱανδήποτε ἐργοδότην (βλέπε Α.Π. 698/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 1235, Α.Π. 101/1960, ἀνωτέρω σελ. 387, καὶ τὴν ἀμέσως κατωτέρω σελ. 393, καταχωριζομένην ὑπ' ἀριθ. 2374/1960 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 53/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Θεοτικός*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ναθαναήλ, Λ. Λαμπρόπουλος

Α) Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγούσης.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα

τῶν 18 ἐτῶν μεθ' ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν καὶ μαθητευομένων ἐχόντων συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των τὸ ἑκάστοτε ὁριζόμενον ὑπὸ τῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διὰ δὲ τῆς προσβαλλομένης κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὡρίσθη τὸ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχῦον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου. Ἀλλά, κατ' ἀκολουθίαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2250]158 τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1951 (Β' 9) κοινῆς τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἀποφάσεως, τροποποιησάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 33700]2850 τῆς 16ης Ἰουνίου 1950 (Β' 92) ὁμοίαν, καθ' ἣν μαθητευόμενος ἠδύνατο νὰ ᾖ μόνον ὁ μὴ ὑπερβὰς τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δύναται ἤδη νὰ θεωρῆται ὡς μαθητευόμενος καὶ συμπληρώσας τὸ 18ον τῆς ἡλικίας, οὕτω δὲ εἰς ἄλλα προβλήλως ἡμερομίσθια ἀνεφέρετο ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, τὰ τῶν μαθητευομένων ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν, καὶ εἰς ἄλλα ἡ προσβαλλομένη κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, τὰ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, ἐπεγκρούσα οὕτω οὐσιαστικὴν τροποποίησιν εἰς τὴν κατὰ τὰ λοιπὰ ἐγκριθεῖσαν διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρ. 20 § 2 τοῦ νόμου 3239]1955 ἡ πρὸς τροποποίησιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐξουσία τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἱδρύεται μόνον ὁσάκις αἱ διατάξεις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀντιτίθενται κατὰ συγκεκριμένον ἀντικείμενον εἰς ἐπίσης συγκεκριμένην κεφάλαιον τῆς γενικῆς ἢ εἰδικῆς οἰκονομικῆς ἢ κοινωνικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δὲ εἰδικὴ αὕτη ἀντίθεσις δέον νὰ αἰτιολογῆται ρητῶς ἐν τῇ τροποποιητικῇ πράξει. Ἡ προσβαλλομένη δὲ πρᾶξις ὡς αἰτιολογίαν τῆς τροποποιήσεως φέρει τὴν ὁσάφειαν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ ἐλεγχόμενον κεφάλαιον αὐτῆς, ἀσάφεια «δημιουργοῦσαν τὸ ἐνδεχόμενον ἀμφισβητήσεων καὶ διενέξεων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ὑπὸ τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, τῆς ὁμαλῆς καὶ ἀδιαταράκτου συνεργασίας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων». Ἀλλ' ἡ μὲν ἀσάφεια, καθ' ἑαυτήν, δύναμένη νὰ ἀρθῇ καὶ τηρουμένης τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 § 2 ἐδ. 2 τοῦ νόμου 3239]1955 διαδικασίας, δὲν συνιστᾷ νόμιμον αἰτίαν τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἡ δὲ ὁμαλὴ καὶ ἀδιατάρακτος συνεργασία ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων ἀποτελεῖ οὐχὶ συγκεκριμένον κεφάλαιον ἐπιδιώξεων ὡρισμένης κυβερνητικῆς πολιτικῆς, ἀλλὰ παράγοντα τῆς ὅλης οἰκονομικῆς διαδικασίας τῆς παραγωγῆς καὶ κυκλοφορίας τῶν ἀγαθῶν, δι' ὃ οὐδ' ἐπὶ τοῦ σκέλους τούτου δύναται νὰ εὑρῃ ἔρεισμα ἡ προσβαλλομένη κοινὴ ὑπουργικὴ πρᾶξις κατὰ τὸ παραδεκτῶς ἐλεγχόμενον κεφάλαιον αὐτῆς. Ὅθεν, δεκτῆς καθισταμένης, κατὰ τὸ μέρος τοῦτο, τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας εἶναι ἀκυρωτέα κατὰ τὸ κεφάλαιον αὐτῆς (παράγραφος 2, γ'), τὸ ἀφορῶν εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ὁμοιβῶν τῶν ἐν καταστήμασιν ἐργαζομένων μαθητευομένων ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται ἐν μέρει τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ, ἐν μέρει, κατὰ τὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ, τὴν ὑπ' ἀριθ. 4507]9793 τῆς 26ης Ἰουνίου 1959 (Β' 230) πρᾶξιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

ἡ ἐνάγουσα τὴν 10.5.1957 προσελήφθη ὡς ἐργάτρια βαφείου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τῆς ἐναγομένης (διατηρούσης ἐν Ν. Ἰωνίᾳ ἐπιχείρησιν βαφείου), ὑπὸ τῆς ὁποίας καὶ ἀπελύθη τὴν 4.6.1959, ἡ ἐναγομένη δὲ ἀπὸ τῆς 28.4.1958 μέχρι τῆς 30.5.1959 δὲν κατέβαλεν αὐτῇ τὴν αὔξησιν τὴν χορηγηθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν βαφείων κλπ.», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ διαφορὰν ἐκ τῶν δώρων Χριστουγέννων 1958 καὶ Πάσχα 1959.

Ἡ ὡς ἄνω ὅμως ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν, Τεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας καὶ τῶν ἀκολούθων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ἤτοι 1)Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, β) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ γ) Ἀνωτάτης Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ ἐκηρύχθη αὕτη ἐκπλεστὴ διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 14 § 1 ἐδ. β', 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755]1957. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν δὲν ἐκηρύχθη διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως γενικῶς «ὑποχρεωτικὴν» κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 2 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 19 § 2 τοῦ προρρηθέντος νόμου 3239]1955, δεσμεύει μόνον τὰ ἐν διενέξει εὑρεθέντα μέρη, ἰδίᾳ δέ, προκειμένου περὶ ἐργοδοτῶν, αὐτὴ δεσμεύει μόνον τοὺς ἐκ τούτων τυγχάνοντας μέλη τῶν ἀνωτέρω ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, οἵτινες καὶ ἐξεπροσωπήθησαν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὀργανώσεων ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις συλλογικῇ διαφορᾷ, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς ἐργοδότας μέλη τυχὸν ἢ μὴ ἄλλων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, μὴ ἐκπροσωπηθέντας συνεπῶς τῇ διατάξει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 23 νόμου 3239]1955 ὑπὸ τοῦ κατὰ τόπον ἁρμοδίου Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Ἐφ' ὅσον δθεν ὁ ἐνάγων τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀξιώσεις αὐτοῦ τοῦ ἀπὸ 18.4.1958 ἕως 30.5.1959 χρονικοῦ διαστήματος στηρίζει ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν βάσει τῶν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως καθοριζομένων ἀποδοχῶν ἔδει νὰ ἀναφέρῃ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ τὴν ἰδιότητα τῶν διαδίκων ὡς μελῶν τῶν ὀργανώσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, καὶ ὅτι ἐκπροσωπηθέντες εἰς τὴν ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις συλλογικὴν διαφοράν ἐδεσμεύθησαν ἐξ αὐτῆς, ἀπὸ τῶν λοιπῶν (ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν μὴ δεσμευθέντων. Ἐν προκειμένῳ ὅμως δὲν ἐκτίθενται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ τὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα καὶ ἰδίᾳ ἡ ἰδιότης τῆς ἐναγομένης ὡς μέλους τινὸς τῶν ἐν τῇ συλλογικῇ ταύτῃ διαφορᾷ ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καὶ μάλιστα ἐφ' ὅσον ἡ ἐναγομένη εἰδικῶς ἀμφισβητεῖ τὴν ἰδιότητά της ὡς μέλους τῶν ἐν διενέξει ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καὶ ἀρνεῖται τὴν ἐκ τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως δέσμευσίν της, ἀσχέτως τοῦ ὅτι αὐτὴ παρὰ τῆς ἐναγούσης προσάγεται στοιχεῖον τι πρὸς βεβαίωσιν τῆς τοιαύτης ἰδιότητος τῆς ἐναγούσης. Ὀρθῶς δθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐπ' ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, καθ' ὅ μέρος δι' αὐτῆς ἐδιώκετο ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἡ ἐπιδίκασις τῶν μὴ καταβληθεισῶν αὐτῇ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης αὐξήσεων τῶν χορηγηθεισῶν διὰ τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς καὶ διαφορῶν δώρων Χριστουγέννων 1958 καὶ Πάσχα 1959, καὶ ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου α' λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τυγχάνει.

Β) Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 59626]1950 ὑ. ἀ. παρασχέθη εἰς τοὺς ἐργάτας βαφείων, λευκαντηρίων, καὶ πλυντηρίων ἁπάντων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ κλωστοϋφαντουργείων ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἴσον πρὸς 20ο]ο ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἰσχύοντος ἡμερομισθίου τούτων. Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26467]1951 ὑ. ἀ. τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα ἐπεξετάθη α) ἐπὶ τῶν ἐργατῶν βαφείων καὶ πλυντηρίων ἐνδυμάτων, ὑφασμάτων, σχοινίων, β) ἐπὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς σπεγνωτικὰς μηχανάς, σιδηρωτήρια, ἐφ' ὅσον τὰ σχετικὰ μηχανήματα εὑρίσκονται ἐν τῇ αἰθούσῃ βαφείου, γ) . . . Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἡ ἐνάγουσα περαιτέρω ἠτήσατο, ὅπως ἡ ἐναγομένη ὑποχρεωθῇ καὶ καταβάλῃ αὐτῇ προσαύξησιν 20ο]ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν της τῶν καθορισθεισῶν διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, λόγῳ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας βάσει τῶν ὡς ἄνω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἄλλως ὀφειλομένων αὐτῇ καὶ λόγῳ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως κατὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα 28.4.1958 ἕως 30.5.1959, ὡς καὶ διαφορὰν δώρων Χριστουγέννων 1958 καὶ Πάσχα 1959, ὀφειλομένης αὐτῇ ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τῆς ἐν λόγῳ προσαυξήσεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης. Ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος βασίζεται ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἡ ἐκ τῶν ὡς ἄνω λόγων ἀοριστία τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀξιώσεων τῆς ἐναγούσης τοῦ ἀπὸ 28.4.1958 ἕως 30.5.1959 χρονικοῦ διαστήματος, δι' ὃ καὶ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἀπορριπτέα ὡς ἀόριστος τυγχάνει. Ὡρισμένη δὲ αὕτη καὶ νόμῳ βάσιμος τυγχάνει, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ζητεῖται ἡ ὡς ἄνω προσαύξησις κατὰ τὸ πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἤτοι κατὰ τὸ ἀπὸ 10.5.1957 ἕως 27.4.1958 χρονικὸν διάστημα, μετὰ τῆς σχετικῆς διαφορᾶς δώρου Πάσχα 1958.

Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη τὴν 10.5.1957 ἐπὶ συμβάσει ἀορίστου χρόνου ἐργασίας ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς σιδηρώτρια ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ βαφείου αὐτῆς, ὅπερ διατηρεῖ ἐν Ν. Ἰωνίᾳ. Ἀπὸ τῆς προσλήψεώς της καὶ μέχρι τοῦ 27.4.1958 ἡ ἐνάγουσα προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας της ἐν ἰδιαιτέρᾳ αἰθούσῃ (εἰς τὸ σιδηρωτήριον) διακεκριμένῃ τῆς αἰθούσης τοῦ βαφείου. Κατηγορηματικῶς τονίζεται ὑπὸ τῶν μαρτύρων τῆς ἐναγομένης ὅτι αἱ ἐν λόγῳ αἴθουσαι διαχωρίζονται διὰ σιδηρᾶς καὶ ξυλίνης θύρας πρὸς ἀποφυγὴν τῆς διαφυγῆς τῶν ἀτμῶν τοῦ βαφείου ἐντὸς τοῦ σιδηρωτηρίου καὶ ὀξείδωσιν τῶν ἐν αὐτῷ μηχανημάτων, ὡς καὶ καταστροφὴν τῶν ἐν αὐτῷ πρὸς σιδέρωσιν ἐνδυμάτων. Ἐνίοτε ἡ ἐνάγουσα κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα ἠσχολεῖτο καὶ μὲ τὴν βαφὴν ἐνδυμάτων,

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΚ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κατάρτισις καί ὑπογραφή αὐτῶν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας

Καθιερουμένη ὑπό τοῦ ἄρθρου 2 § 1 Νόμου 3239]1955 ἀρχή περί δεσμεύσεως ὑπό τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μόνον τῶν μελῶν τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν.—Κατάρτισις καί ὑπογραφή παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου.—Δέσμευσις ὄχι μόνον ἐκείνων, τῶν ὁποίων τά ἐπαγγέλματα καλύπτονται ὑπό τῶν καταστατικῶν τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων ἢ τῶν δυναμένων νά καταστῶσι μέλη αὐτῶν, ὑποχρέου ἔτι καί αὐτοῦ τοῦ Δημοσίου.— Σύναψις καί ὑπογραφή ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας παρά τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν.— Ἐφαρμογή συλλογικῆς συμβάσεως οἰκοδόμων καί ἐπί βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξεν ἐφαρμογή τῆς ἀπό 27.6.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διά τῆς ὁποίας ρυθμίζονται τά ἡμερομίσθια καί οἱ λοιποί ὅροι ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομικῶν ἔργων (ΕΕΔ 16, 1016).

Ἡ συλλογική αὕτη σύμβασις ἐργασίας ὑπεγράφη παρουσίᾳ τοῦ κατ' ἄρθρον 6 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 17, 207) εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καί τροποποιηθεῖσα ὑπό τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας ἐνεκρίθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248/1089/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 16, 1016).

Προέκυψεν ὅμως ἀμφισβήτησις περί τῆς ἐκτάσεως κατά προσωπα ἐργοδοτῶν καί, ἐγερθείσης διενέξεως πυρί τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἡ διένεξις παρεπέμφθη ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρός ἐπίλυσιν εἰς τό

ἀλλά τήν τοιαύτην ἐργασίαν της προσέφερεν ἐν τῇ αὐτῇ αἰθούσῃ τοῦ σιδηρωτηρίου τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης. Τό ὡς ἄνω ἐπίδομα ἡ ἐναγομένη κατέβαλλε πάντοτε μόνον εἰς τό ἄρρεν προσωπικόν της, τό ὁποῖον ἠσχολεῖτο εἰς ἐργασίας ἐντός τῆς αἰθούσης τοῦ βαφείου, εἰς ἃς κατά τά ἀνωτέρω δέν ἀνεμειγνύετο ἡ ἐνάγουσα. Δι' ὅ καί αὕτη δέν δικαιοῦται τοῦ αἰτουμένου ἐπιδόματος βάσει τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Ἐφ' ὅσον δέ ἡ ὡς ἄνω ἐργασία της ἦτο τελείως διάφορος τῆς τῶν ἀρρένων ὑπαλλήλων τῆς ἐπιχειρήσεως, οἵτινες ἠσχολοῦντο εἰς ἐργασίας ἐντός τοῦ βαφείου, δέν δικαιοῦται τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τήν ἐπιδίκασιν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος καί τῆς σχετικῆς διαφορᾶς δώρου Πάσχα 1958 κατά τό ἀπό 10.5.1957 ἕως 27.4.1958 χρονικόν διάστημα, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος. Ἐσφαλμένως ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ἀντιθέτως πρός τά ἀνωτέρω κρίνας, ἐπεδίκασε τῇ ἐναγούσῃ ποσόν δραχμῶν 4.494,30 ἐξ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὀφειλομένων αὐτῇ ὑπό τῆς ἐναγομένης κατά τό ἀπό 10.5.1957 ἕως 30.5.1959 χρονικόν διάστημα μετά τῆς σχετικῆς διαφορᾶς δώρων Πάσχα 1958 καί 1959, ὡς καί Χριστουγέννων 1958, ἐκ μή ὑπολογισμοῦ τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος, κατά τόν βάσιμον περί τούτου λόγον τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, διά τῶν πρατάσεων αὐτῆς ἀναπτυσσόμενον.

Δευτεροβάθμιον Διοικητικόν Διαιτητικόν Δικαστήριον, τό ὁποῖον διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀποφάσεώς του, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 16928/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 388), ἠρμήνευσε τήν συλλογικήν ταύτην σύμβασιν ἐργασίας ὡς ἑξῆς: Ἡ ἀληθής ἔννοια τοῦ ἄρθρου 4 § 1 αὐτῆς εἶναι, ὅτι ἐφαρμόζεται ἐπί παντός ἐργολήπτου καί ἐργολάβου, καλυπτομένου ὑπό τοῦ καταστατικοῦ τῶν συμβληθεισῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ἀπασχολοῦντος μέ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων.

Ἀλλά τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 1245/1959 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητής *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 18, 751), δεχθέν ὅτι ἡ κατά τό ἄρθρον 15 § 2, ἐδάφ. τελευταῖον, τοῦ νόμου 3239/1955 διένεξις, τῆς ὁποίας δύνανται νά ἐπιλαμβάνωνται τά Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια, δέον νά ἀφορᾷ εἰς ἑρμηνείαν ὅρου ἰσχύοντος δυνάμει τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, εἰς ἣν περιελήφθη καί ἀποτελοῦντος ὡς τοιοῦτου ὅρου τῶν ἀποφάσεων τούτων ἢ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δέν δύναται δέ νά ἀφορᾷ εἰς ἑρμηνείαν ὅρου, ὅστις, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐάν περιελήφθη ἢ οὐ εἰς τήν συλλογικήν συμβασιν ἢ τήν διαιτητικήν ἢ ὑπουργικήν ἀποφασιν, ἰσχύει εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου ἐπί πάσης τοιαύτης ἀποφάσεως ἢ συλλογικῆς συμβάσεως καί ὁ ὁποῖος, ὡς ὁριζόμενος ὑπό τοῦ νόμου, δέν ἀποτελεῖ ὅρον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κλπ., ἀλλ' ὅρον τοῦ νόμου, ἡ ἑρμηνεία τοῦ ὁποίου, ἐν περιπτώσει διενέξεως περί τήν ἔννοιαν αὐτοῦ, ἀνήκει εἰς τήν ἀποκλειστικήν ἁρμοδιότητα τῶν ἁρμοδίων διά τήν ἐφαρμογήν τοῦ νόμου δικαστηρίων (οὕτω καί ἡ νεωτέρα Σ.Ε. 577/1960, ἀνωτέρω, σελ. 385), ἠκύρωσε τήν κηρύξασαν ἐκτελεστήν τήν ἀνωτέρω ἑρμηνευτικήν ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 16928/3321/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Οὕτω ἐκλήθησαν τά πολιτικά δικαστήρια νά ἀποφανθοῦν ὡς πρός τήν ἔκτασιν ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπί τῇ βάσει τῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου 3239/1955.

Ἄποψις τῶν δικαστηρίων, ἐπηρεασθεῖσα ἐκ τῆς ἀνωτέρω (ἀκύρου) διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑπῆρξεν, ὅτι δέν δεσμεύει ἐργοδότας πέραν

τοῦ κύκλου τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων (ἴδε τὴν Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 18064/1958, εἰσηγητής Σ. Ποταμιάνος, ΕΕΔ 18, 478 καὶ λοιπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 477, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Διάφορος εἶναι ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἐνδιαφερούσης πράγματι ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἡ ὁποία ἀντιμετωπίζει καὶ λύει τὸ ὅλον πρόβλημα τῆς ἐκτάσεως ἰσχύος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων (βλέπε καὶ τὴν πρώτην ἐπὶ τοῦ θέματος Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 2179/1958, Πρωτοδίκης Π. Λογοθέτης, ΕΕΔ 17, 561, συμφωνοῦσαν πρὸς ταύτην, οὕτω καὶ ἡ ἀνωτέρω, σελ. 377 ἐπ., Γνωμοδότησις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2374/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Σ. Ράγκας**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Γ. Πανταζόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Χαλίδης, Γ. Χάγιος, Χ. Μυριάνθης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἰσχυρίσθη ὅτι προσληφθεὶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας παρὰ τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ἀσκούσης βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ὡς κτίστης εἰς τὸ ἐργοστάσιον αὐτῆς, ἐξακολουθεῖ συνεχῶς ἕκτοτε μέχρι καὶ νῦν ἐργαζόμενος ὡς τοιοῦτος παρ' αὐτῇ, ἠτήσατο δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς τὴν ἐπιδίκασιν διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ καταβαλλομένου παρὰ τῆς ἐναγομένης (ἐκ δραχ. 50) ἡμερομισθίου καὶ τοῦ ἐκ δραχ. 100 τοιούτου, ὅπερ αὐτὸς δικαιοῦται βάσει τῆς ἀπὸ 27.6.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας, μετὰ τῆς τοιαύτης διαφορᾶς) δώρων ἑορτῶν καὶ προσαυξήσεως διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασίαν του καὶ διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἰσχύος (1.8.1957) τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρι 1.10.1959 χρονικὸν διάστημα. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη ὡς νόμιμον, ἐν μέρει δὲ καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμον τὴν ἀγωγήν, ἐπιδικάσασα τῷ ἐνάγοντι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 37.650 δι' ὀφειλομένας αὐτῷ, ἐκ τοῦ ἄνω λόγου, διαφορὰς ἀποδοχῶν καὶ διὰ τὸ ἀπὸ 1.8.1957 μέχρι τῆς συντάξεως (8.8.1959) τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐκθέσεως ἀγωγῆς χρονικὸν διάστημα. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ἡ ἐναγομένη ἤδη ἐκκαλοῦσα διὰ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεώς της καὶ ἐπὶ τοῖς ἐν αὐτῇ λόγοις.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», διασπῶσαν τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου καθιερουμένην ἀρχὴν καθ' ἣν αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουσι μόνον τὰ μέλη τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, καὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐφ' ὅσον καταρτίζονται καὶ ὑπογράφονται παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων, δεσμεύουσι τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσιν αἱ συλλογικαὶ αὗται συμβάσεις καὶ οὐχὶ μόνον ἐκείνους, ὧν τὰ ἐπαγγέλματα καλύπτονται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν συμβληθεισῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων (τοὺς δυναμένους δηλαδὴ νὰ καταστῶσι μέλη τῶν ὀργανώσεων τούτων), ἐπὶ δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ Δημόσιον (πρβλ. Α.Π. 698]1958, ΕΕΔ 17, 1235, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 95]1959, ΕΕΔ 18, 280).

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπὸ 27.6.1957 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας, δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248]ΚΕ 1089 τῆς 1]1 Αὐγούστου 1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ τ. β' 213]1.8.1957), κατηρτίσθη καὶ ὑπεγράφη, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου της προκύπτει, ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Διαιτησίας τοῦ Ὑπουργείου Γ. Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239]1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 66764]4696]4.11.1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μεταξὺ ἐκπροσώπων τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος καὶ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Ἑλλάδος, ἀφ' ἑνός, καὶ ἐκπροσώπων τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων, ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἐθνικὴ ὁμοιεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις, δι' αὐτῆς δὲ καθωρίσθησαν καὶ τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ἐν οἷς καὶ τῶν κτιστῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν περιφέρειαν τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Ἐλευσῖνος καὶ Σαλαμῖνος. Συνεπῶς καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς οἱασδήποτε περὶ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἀναφερουσῆς εἰς τὴν καθ' ὑποκείμενον ἔκτασιν αὐτῆς, ἄνευ δὲ ἀνάγκης θεσπισθείσης) ἐρμηνείας παρὰ τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἀναρμοδίως μάλιστα ἐπιληφθέντος τῆς ἐρμηνείας τῆς τοιαύτης διατάξεως, μὴ συνιστώσης ὅρον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἧς ἡ καθ' ὑποκείμενον ἔκτασις, εἴτε ὁρίζεται ἐν αὐτῇ, εἴτε μή, καθορίζεται εὐθέως καὶ ἀποκλειστικῶς ἐκ τοῦ νόμου, οὗ ἕνεκα καὶ ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (1243]1959, ΕΕΔ 18, 751), ἡ ὑπ' ἀριθ. 16928]3321]1958 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, σχετικῆς μὲ

τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τῆς ἀπὸ 27.6.1957 σ.σ.ἑ. ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ἐφ' ὅσον ἡ συλλογικὴ σύμβασις αὐτὴ κατηρτίσθη καὶ ὑπεγράφη κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3239]1955, δεσμεύει, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, εἰδικώτερον ὡς πρὸς τοὺς κανονιστικοὺς ὅρους τῶν καθορισθέντων ἡμερομισθίων πάντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου ἢ καὶ ἀορίστου χρόνου (μὴ γινομένης ἐν τούτῳ διακρίσεώς τινος ἐν τῇ ἄνω σ.σ.ἑ.) ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων καὶ εἰς τὰς ἐν αὐτῇ περιφερείας, ἀδιαφόρου ὄντος ἂν οὗτοι καλύπτωνται ἢ οὔ ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν ὑπογραψασῶν τὴν σ.σ.ἑ. ὀργανώσεων, καὶ ἑπομένως καὶ τὴν ἐκκαλοῦσαν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν, ἀσκοῦσαν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, εἰς περίπτωσιν ἀπασχολήσεως τοιούτων μισθωτῶν. Ἑτέρωθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 3 τοῦ προμνησθέντος νόμου 3239]1955, αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, αἱ χαρακτηριζόμεναι καὶ ἡ ἀνωτέρω σ.σ.ἑ., συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν. Ἡ διάταξις αὕτη ἀναφέρεται προφανῶς εἰς τὰς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ κλάδου παραγωγῆς, εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, οὐχὶ δὲ εἰς τὰς ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καταγομένας ὡς τοιαύτας ὀργανώσεις (ἐν αἷς καὶ ὁ Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων) προκειμένου περὶ ὑπογραφῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Διότι εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν ταύτην, δεδομένου ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀφορᾷ εἰς ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας ἢ εἰς τοὺς μισθωτοὺς πλειόνων τοῦ ἑνὸς κλάδου, ἦτο ἀναγκαῖος ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου καθορισμὸς τῶν ἁρμοδίων διὰ τὴν ὑπογραφὴν αὐτῆς ὀργανώσεων, ἐνῷ, προκειμένου περὶ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἦτοι ἀφορώσης τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν τούτου κλάδων, ταιαύτη ἀνάγκη δὲν ὑφίσταται, δι' ὃ καὶ δὲν κατονομάζονται ὑπὸ τοῦ νόμου ὀργανώσεις, ἀλλ' ἡ ὑπογραφὴ αὐτῆς ἀνατίθεται εἰς τὰς εὐρυτέρας τοιαύτας τοῦ συγκεκριμένου ἑκάστοτε κλάδου παραγωγῆς (πρβλ. Σ.Ε. 1723]1959 (*). Ἐν προκειμένῳ δὲ αἱ ὡς ἄνω ἀναφερόμεναι ὀργανώσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων συνήφθη καὶ ὑπεγράφη ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ σ.σ.ἑ., εἶναι καὶ αἱ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν. Καὶ ὁρίζεται περαιτέρω ἐν ἄρθρῳ 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239]1955, ὅτι κατὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν ὑπογραφὴν οἱασδήποτε τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον 7 τοῦ νόμου τούτου συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἵτινες, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου των, τῆς τοπικῆς ἐκτάσεως αὐτῶν ἢ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ἃς ἀφοροῦν, θεωροῦνται γενικωτέρας σημασίας, δικαιοῦνται νὰ παρευρίσκωνται ἢ προσκαλοῦνται, ὅπως μετάσχουν εἰς τὰς διεξαγομένας διαπραγματεύσεις καὶ οἱ γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 § 2 ὀργανώσεις, συνυπογράφουσαι ἀπαραιτήτως διὰ τοῦ ἐξουσιοδοτημένου ἀντιπροσώπου των τὴν καταρτισθησομένην συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ὡς ὅμως σαφῶς συνάγεται ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως τῆς εἰρημένης διατάξεως, δι' αὐτῆς δικαίωμα ἁπλῶς παρείχετο παρεμβάσεως, ὡς καὶ τοιοῦτο προσκλήσεως, ὅπως μετάσχῃ εἰς τὰς διεξαχθείσας διαπραγματεύσεις κατὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων (ὡς καὶ τῶν λοιπῶν, ἐν ἄρθρῳ 7 § 2 τοῦ ρηθέντος νόμου, λογιζομένων ὡς γενικωτέρας σημασίας, προκειμένου εἰδικῶς περὶ ὑπογραφῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν), ἡ μὴ ἄσκησις δὲ ὑπὸ τούτου τοῦ τοιούτου δικαιώματος παρεμβάσεώς του ἢ ἡ τυχὸν μὴ προσεπίκλησίς του πρὸς συμμετοχήν του εἰς τὰς διαπραγματεύσεις κατὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως, οὐδόλως συνεπάγεται καὶ ἀκυρότητα ταύτης, ὡς ἀβασίμως ἡ ἐκκαλοῦσα διατείνεται, οὐδὲ καὶ καθίσταται αὕτη, ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου, ἀνίσχυρος ἐναντι τῶν καλυπτομένων ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἐργοδοτῶν (ἐν οἷς καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα, ὡς βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις), δεσμευομένων καὶ τούτων (καίτοι μὴ ἐκπροσωπηθέντων) ἐκ τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς ἐκ τῆς καταρτίσεως καὶ ὑπογραφῆς αὐτῆς κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ μνησθέντος νόμου 3239]1955. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, σιγῇ ἀπορρίψασα τὸν περὶ ἀκυρότητος τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως ὡς ἄνω ἰσχυρισμὸν τῆς ἐκκαλούσης, ἔκρινεν ὡς ἐφαρμοστέαν κατ' ἀρχὴν ταύτην καὶ ἐπ' αὐτῆς (ἐκκαλούσης), καίτοι μὴ καλυπτομένης ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῶν συμβληθεισῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, οἱ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες πρῶτος καὶ δεύτερος ἐν τῷ ἐφετηρίῳ λόγοι τῆς ἐνδίκου ἐφέσεώς της, ὡς διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτύσσονται, ἀβάσιμοι εἰσὶ καὶ ἀπορριπτέοι.

Περαιτέρω ἐβεβαιώθη καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 ὡς τεχνίτης κτίστης, ὑπὸ τὴν εἰδικότητα δὲ ταύτην, ἣν καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα Ἑταιρεία συνομολογεῖ ὀρθὰ καὶ πρακτικὰ συνεδριάσεως, ὡς καὶ τὴν προαναφερομένην ἀπὸ 7.7.1959 βεβαίωσίν της), ἀπησχολεῖτο ἔκτοτε καὶ εἰργάσθη καὶ κατὰ τὸ κρίσιμον ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα παρ' αὐτῇ, διατηρούσῃ ἀνέκαθεν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει της ἴδιον προσωπικὸν ἐκ κτιστῶν καὶ ξυλουργῶν (ἄνω τῶν 70), εἰς καθαρῶς δὲ οἰκοδομικὰς ἐργασίας, οἷαν ἀνεγέρσεις ἀποθηκῶν καὶ ἄλλων βοηθητικῶν κτισμάτων τοῦ εἰς Δραπετσῶνα Πειραιῶς ἐργοστασίου της καὶ λοιπῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεών της, ἐπισκευὰς τούτων, συντηρήσεις κλπ. Ὑπὸ τὴν τοιαύτην δὲ εἰδικότητα τοῦ κτίστου ἀπασχοληθεὶς παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ κρίσιμον ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα ὑπάγεται εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ 27.6.1957 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας καὶ δικαιοῦται τοῦ δι' αὐτῆς καθοριζομένου διὰ τοὺς κτίστας (ἄνευ δὲ διακρίσεώς τινος ἂν ἀσχολοῦνται οὗτοι εἰς κυρίας ἢ

(*) ΕΡΔ 18, σελ. 12?2.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΕΛΑΣΣΟΝΑ ΤΟΥ ΔΙΜΗΝΟΥ

Ὑπολογισμὸς τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως

Ἀνυπόχρεων καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς ἀπολυόμενον μισθωτὸν πρὸ τῆς συμπληρώσεως διμήνου ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἐργοδότῃ αὐτοῦ.—Ὑπολογισμὸς τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας.—Ἐνέργεια καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955 ἐγγράφως.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταστρατηγήσεως τοῦ Νόμου διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς καταγγελίας τὴν τελευταίαν ἡμέραν πρὸ τῆς συμπληρώσεως διμήνου.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀσκήσεως δικαιώματος

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐργάτου ἐπιχειρήσεως (ὑποδηματεργάτου, ἐργαζομένου ἐπὶ ἀμοιβῇ κατ' ἀποκοπήν, περὶ τῆς συμβάσεως τοῦ ὁποίου βλέπε Α.Π. 705/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 18, 1285 καὶ ὑπὸ ἄλλα πραγματικὰ περιστατικὰ Α.Π. 579/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 17, 794).

Ἀποδειχθέντος, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν εἶχε συμπληρώσει παρὰ τῷ ἐργοδότῃ του χρόνον ὑπηρεσίας ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας (ἄρθρον 2 β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν»), δὲν ἀπῃτεῖτο βεβαίως καὶ καταβολὴ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀποζημιώσεως (οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19761/1959, εἰσηγητὴς *Δ. Θεοτικός*, ΕΕΔ 19, 327, ἔνθα σημειώσεις μας), ἀλλὰ μόνον ἡ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἐνέργεια αὐτῆς ἐγγράφως (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955).

Ἐνδιαιρέρει ὅμως ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη ἡ ἀπόφασις.

Ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ ἐφαρμοζομένου β. δ/γματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 προκύπτει σαφῶς ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ χρόνου. Τοῦτο ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἡ ὑπογρέωσις τῆς καταγγελίας γενικῶς ἄρχεται μετὰ παρέλευσιν διμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας...

Ἑπομένως, ἀφοῦ ὁρίζεται ἐν τῷ νόμῳ πότε ἄρχεται ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ διμήνου, δὲν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 241 Α.Κ., κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ προθεσμία ἄρχεται τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν συνέβη τὸ ἀποτελοῦν τὴν ἀφετηρίαν αὐτῆς γεγονός, ἀφοῦ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 241 ἑπ., ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρου 240 Α.Κ. προκύπτει, εἶναι ἑρμηνευτικαί, ἔχουν δὲ ἐφαρμογὴν συμπληρωματικῶς, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν τασσόντων τὴν προθεσμίαν νόμων κλπ. δὲν συνάγεται διάφορος ἔννοια (*Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ §§ 130, 131, Α.Π. 96/1952, εἰσηγητὴς *Λ. Παπαναστασίου*, Θέμ. ΞΓ' 274).

Τὸ θέμα ἔχει ἐμμέσως λυθῇ καὶ ὑπὸ τῆς Α.Π. 323/1938 (ΕΕΝ ε' 723), δεχθείσης ὅτι ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 εἶναι, ὅτι ὑπολογίζεται ὁ ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ὑπαλλήλου μέχρι τῆς ἐπιδόσεως εἰς αὐτὸν τοῦ ἐγγράφου περὶ ἀπολύσεως διαρρεύσας χρόνος.

Μετὰ ταῦτα, ἀφοῦ ἐν προκειμένῳ γίνεται δεκτόν, ὅτι ὁ μισθωτὸς προσελήφθη τὴν 18.5.1959, συνεπλήρωνε δίμηνον ὑπηρεσίαν τὴν 18.7.1959 (ἄρθρον 243 Α.Κ.), ἀπολυθεὶς δὲ τὴν 17.7.1959 δὲν εἶχε συμπληρώσει τοιαύτην καὶ δὲν ἐδικαιοῦτο, ἑπομένως, καὶ

δευτερευούσης σημασίας οἰκοδομικὰς ἐργασίας), κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τῶν δραχμῶν 100. Οὕτω κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικάσασα αὐτῷ, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς του, τὸ χρηματικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 37.650, διὰ διαφορὰν ἀποδοχῶν του ἀπὸ 1.8.1957 μέχρι καὶ τῆς ἀγωγῆς χρονικοῦ διαστήματος, προκύπτουσαν μεταξὺ τοῦ καταβληθέντος αὐτῷ ἐκ δραχμῶν 50 ἡμερομισθίου καὶ τοῦ δικαιουμένου ὡς ἄνω κατωτάτου τοιούτου τῶν δραχμῶν 100, ὀρθῶς τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ τὴν προδιαληφθεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηριζῶν τρίτος καὶ τελευταῖος λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως μὴ πλήσσων τὴν ἀπόφασιν καὶ δι' ἐσφαλμένου ὑπολογισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ) ἀβάσιμός ἐστι καὶ ἀπορριπτέος. Ἐτέρωθεν ὀρθῶς καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ ἀνωτέρω ποσόν, κατεδίκασε τὴν ἐναγομένην καὶ εἰς μέρος τῆς δικαστικῆς δαπάνης τοῦ ἐνάγοντος ἐκ δραχμῶν 1000, ὁ δὲ ἀντίθετος ἐν ταῖς προτάσεσι τῆς ἐκκαλούσης πρόσθετος λόγος ἐφέσεως, δι' οὗ παραπονεῖται αὐτὴ κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως διὰ τὸν μὴ συμψηφισμὸν ἐν ὅλῳ τῆς δικαστικῆς δαπάνης, ὀβάσιμός ἐστι καὶ ἀπορριπτέος, ἐν ὄψει καὶ τῆς σαφοῦς ἐννοίας τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, μὴ δικαιολογούσης τὴν ἢν ἰσχυρίζεται ἀμφιβολίαν της ὡς πρὸς τὴν δέσμευσίν της ἐκ τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνω δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἐν τῷ συνόλῳ της ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις καὶ συνεπῶς καὶ ὡς πρὸς τὸ αἴτημά της περὶ ὑποχρεώσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς ἐπιστροφὴν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 4.570, καταβληθέντος αὐτῷ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς κηρυχθείσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

τῆς ἐκ τοῦ β. δ/γματος ἀποζημιώσεως.

Ἀφοῦ ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ τοῦ μὴ συμπληρώσαντος δίμηνον ὑπηρεσίαν, ἄνευ ἀποζημιώσεως, δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ καὶ τὴν τελευταίαν ἡμέραν πρὸ τῆς συμπληρώσεως διμήνου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ὡς πρᾶξις πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου (περὶ ἧς βλέπε Γ. Μπαλῆ, Γεν. Ἀρχαὶ § 60) ἢ καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος (βλέπε καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19761/1959, ἔνθ' ἀνωτ).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1040/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Πανταζόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Φιλιππίδης, Ι. Προεστὸς

Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ἤδη ἐκκαλοῦντος, τὴν 18ην Μαΐου 1959 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς τεχνίτης ὑποδηματεργάτης (κάλφας), καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὡς τοιοῦτος, ἀμειβόμενος κατ' ἀποκοπήν (κατὰ ζεῦγος ἐπεξεργαζομένων ὑπ' αὐτοῦ ἀνδρικῶν ὑποδημάτων), μέχρι τῆς 17ης Ἰουλίου 1959, ὅτε καὶ ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, κατόπιν ἐγγράφου καταγγελίας τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ β. δ]τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν», προβλεπομένου διμήνου χρονικοῦ διαστήματος ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, μὴ ὑπέχοντι οὕτω ὑποχρέωσιν πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως καὶ ὅπερ δίμηνον τοῦτο, συμφώνως πρὸς τὰς ἑρμηνευτικὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 241 ἕως 243 Α.Κ., ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας, ἤτοι ἐν προκειμένῳ ἀπὸ τῆς 19.5.1959, ἔληγε τὴν 19ην Ἰουλίου 1959. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ διμήνου γίνεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς προσλήψεως καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἑπομένης (*Καποδίστριας*, Ἑρμ. Ἐργ. Δικ. § 447) καὶ πάλιν ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος συνετελέσθη πρὸ τῆς συμπληρώσεως τούτου, ὅπερ, ἀρχόμενον τὴν 18.5.1959, ἔληγε τὴν 18.7.1959 καὶ διὰ τῆς παρελεύσεως ὁλακλήρου τῆς ἡμέρας ταύτης.

Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ἡ ὡς ἄνω κατὰ τὴν 17.7.1959 γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος, δι' ἣν ἀπητεῖτο, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 3198]1955, ἔγγραφος τύπος, ὅστις ἐν προκειμένῳ ἐτηρήθη, οὐχὶ ὅμως καὶ καταβολὴ ἀποζημιώσεως τοῦ β. δ]τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν εἶχε συμπληρώσει παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ ἐναγομένου δίμηνον ὑπηρεσίαν, εἶναι ἔγκυρος. Ἀντιθέτως κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη, δεχθεῖσα ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 10.5.1959, ἐντεῦθεν δὲ ἀκυρότητα τῆς κατὰ τὴν 17.7.1959 ἀπολύσεώς του, ὡς γενομένης μετὰ παρέλευσιν διμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας, ἄνευ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀναλόγου ἀποζημιώσεως καὶ ἐπιδικάσασα μετὰ ταῦτα, κατὰ παραδοχὴν τῆς κυρίας βάσεως τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, τὰς αἰτουμένας ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 18.7.1959 μέχρι 17.9.1959 χρονικοῦ διαστήματος ἐκ δραχ. 5.400, ἐσφαλεν ἐν τῇ ἐκτιμήσει τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, κατὰ τοὺς περὶ τούτου βασίμους σχετικοὺς λόγους τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου, καὶ ἔδεον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ὡς μὴ βάσιμος κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν της ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διακρατουμένης δὲ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ, συμφώνως πρὸς τὴ διατάξει τοῦ ἄρθρου 780 Πολ. Δικονομίας τῆς διαφορᾶς, χωρήσῃ ταῦτο εἰς τὴν ἐξέτασιν, δυναμένην οὖσαν καὶ ἄνευ ἰδίας ἐφέσεως, ἀντεφέσεως τοῦ ἐνάγοντος (Α.Π. 547]1949, ΕΕΝ 12, 154), τῶν ἑτέρων ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐπικουρικῶν, μὴ ἐρευνηθεισῶν πρωτοδίκως βάσεων (λόγων) ἀκυρότητος ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν πρὸ τῆς συμπληρώσεως διμήνου ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἄνω προσλήψεώς του παρὰ τοῦ ἐναγομένου δὲν δύναται, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, νὰ θεωρηθῇ ὡς γενομένη πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου καὶ ἀποφυγὴν τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ ἐν τούτῳ ὁ ἐργοδότης ἀσκεῖ ἐν νομίμων δικαιωμά του, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων καὶ ἐπικουρικῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ προβαλλόμενος λόγος ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, ὡς γενομένης πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου, στηριζόμενος εἰς τὸ περιστατικὸν καὶ μόνον ὅτι αὐτὴ ἐχώρησε τὴν παραμονὴν τῆς συμπληρώσεως τοῦ διμήνου, μὴ βάσιμός ἐστι καὶ ἀπορριπτέος. Ὡσαύτως ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸν ἕτερον ἐπ' αὐτῇ ἐπικουρικώτερον προβαλλόμενον λόγον ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι δηλαδὴ αὐτὴ ἐγένετο κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ., ὡς ὅλως ἀόριστος ἐν τούτῳ καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ἅτε μὴ ἐκτιθεμένων τῶν συνιστώντων τὴν τοιαύτην καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ ἐν προκειμένῳ δικαιώματος τοῦ ἐναγομένου πραγματικῶν περιστατικῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι εἶναι καὶ ἀβάσιμος, διότι, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἡ ἀπόλυσις ὑπὸ τούτου τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸν προδιαληφθέντα χρόνον ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν μείωσιν τῶν ἐργασιῶν του, ἧς ἕνεκα προῆλθεν εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ τῶν ἑτέρων δύο τεχνιτῶν του.

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΑΔΙΚΗΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΝΟΜΟΥ 2112

Χρόνος ἀναστολῆς ἐκτελέσεως συμβάσεως καὶ χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας

Δικαίωμα μισθωτοῦ πρὸς λῆψιν ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 δι' ἀπόλυσιν εἰς περίπτωσιν ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ τῆς κατηγορίας.—Ἔννοια ἄρθρου 7 Νόμου 3198/1955.—Χρόνος ὑποβολῆς μηνύσεως.—Συνυπολογισμὸς ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν Νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ χρόνου ἀναστολῆς κατὰ συμφωνίαν τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας ὑπὲρ τὰ χρονικὰ ὅρια τοῦ ἄρθρου 3 Νόμου 4558/1930.—Κρίσις Δικαστηρίου περὶ μὴ λύσεως τῆς συμβάσεως.—Καταβολὴ ἀποζημιώσεως Ν. 2112 εἰς δόσεις.

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ θέματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου.

Ὑπεβλήθη κατὰ μισθωτοῦ μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας του, ἀπαλλαγέντος ὅμως τοῦ μισθωτοῦ τῆς κατηγορίας ἐζητήθη ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) ἀποζημίωσις.

Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955, ἐὰν ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος (νόμου) ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' εἶναι ἀναμφισβήτητον (ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον), ὅτι ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι τίθεται δι' αὐτῆς δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἄμεσον μετὰ τὴν κοινοποίησιν τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ συνεπείᾳ πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης δὲν καταβάλῃ τὴν ἀποζημίωσιν (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 18286/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Κουράτος*, ΕΕΔ 18, 191, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 16306/1959, εἰσηγητὴς *Μ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1062).

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112/1920 ἀπαίτησις τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀποζημιώσεως γεννᾶται ἅμα τῇ ἀπαλλαγῇ τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς κατηγορίας, δύναται δὲ οὗτος νὰ ἐπιδιώξῃ αὐτὴν ὁποτεδήποτε (ἐντὸς πάντοτε τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τῶν ἓξ μηνῶν, ἄρθρ. 6 § 2 νόμου 3198/1955, ἀπὸ τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ), χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἡ προηγουμένη κοινοποίησις τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται μόνον νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198/1955 δικαίωμά του, νὰ ζητήσῃ δηλαδὴ μισθοὺς λόγῳ τῆς μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως.

Δέχεται ἡ αὐτὴ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι, συμφωνηθείσης ἀναστολῆς ἐκτελέσεως συμβάσεως ἐργασίας, προσμετρεῖται καὶ ὁ χρόνος αὐτῆς εἰς ἐκεῖνον τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας (βλέπε καὶ Α.Π. 121/1949, εἰσηγητὴς *Δ. Μίχος*, ΕΕΔ 8, 367, Α.Π. 317/1953, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 703, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Συνυπολογίζεται ἐπίσης καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῷ στρατῷ ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 κατ' ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2054/1952 (ΕΕΔ 11, 490), ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34 § 7 τοῦ ν. δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 941), ἐφ' ὅσον διὰ τῆς στρατεύσεως δὲν διελύθη ἡ σύμβασις (βλέπε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 17840/1956, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 211).

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας ἡ ἀπόφασις ἠκολούθησε τὰ ὑπὸ τῆς νεωτέρας νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτὰ γενόμενα (Α.Π. 363/1959, Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 763, πρὸς ἣν συνεφώνησε καὶ ἡ Α.Π. 465/1959, Τμ. Γ', εἰσηγητὴς *Π. Σποντζόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1358).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 30/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Γεωργόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Λαπιδάκης, Α. Ταύτακας

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 5 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν. 2112/1920 σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ κατόπιν ὑποβολῆς μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἀπολυθεὶς ὑπάλληλος δικαιοῦται τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου τούτου ἀποζημιώσεως, ὅταν ἡ ἀποδοθεῖσα αὐτῷ κατηγορία κριθῇ δικαστικῶς, ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται προσέτι, διὰ νὰ καταστῇ ἀπαιτητὴ ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, ὅπως κοινοποιηθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἢ τὸ ἀπαλλακτικὸν βούλευμα εἰς τὸν ὑπόχρεων διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἐργοδότην, ἐφ' ὅσον τοιαύτη προϋπόθεσις δὲν τίθεται ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως (ἐμμέσως Α.Π. 416/1951, ΕΕΔ 10, σ. 1206).

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ ἐπακολουθήσας ν. 3198/1955 ἐν ἄρθρῳ 7 καθορίζει, ὅτι εἰς τὸν κατὰ τὰ ἄνω δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν ἀπολυόμενον καὶ ἀπαλλασσόμενον διὰ βουλεύματος ἢ ἀποφάσεως αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἔχουν ἐφαρμογὴν ἀπὸ

τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου κοινοποιήσεως τοῦ ἀπολλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως, πλὴν διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἡ προϋπόθεσις τῆς ἄνω κοινοποιήσεως τίθεται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 3198]1955 καὶ δὴ ἵνα ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως θεωρηθῇ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἄκυρος ἡ ἀπόλυσις, οὐχὶ δὲ καὶ ἵνα ὁ ἀπολυθεὶς καὶ ἀπαλλαγείς, παραιτούμενος τῆς τυχὸν ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν αὐτῷ, συμφώνως πρὸς τὴν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένην διάταξιν, δικαιουμένης μετὰ τὴν ἀπαλλαγήν του ἀποζημιώσεως. Οὕτως ἀποφανθεὶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας ὀρθῶς τὰς ὡς εἴρηται διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ τὰ ἐναντία διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα.

Ἐκ τῆς ἐν ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ν. 2112 καὶ τῆς ἀντιστοίχου τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ β. δ]τος 16. 18.7.1920, καθ' ἃς δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἐὰν ἐναντίον τοῦ μισθωτοῦ ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὑποβολὴ τῆς μηνύσεως ἢ ἡ ἀπαγγελία τῆς κατηγορίας δέον νὰ προηγηθῇ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως (Α.Π 471]1955, 255]1955, ΕΕΔ 13, 693, ΕΕΔ 14, 528). Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκ καλοῦντος ἐργοδότου καταγγελία τῆς συνδεούσης αὐτὸν μετὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου μισθωτοῦ του συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο πρὸ τῆς ὑποβολῆς κατ' αὐτοῦ μηνύσεως ἐπὶ συκοφαντικῇ διαφημήσει, ὀρθῶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ μήνυσις αὕτη δὲν ἀσκεῖ ἐπιρροήν τινα ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος, ὅπως ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεώς του, μετὰ τὴν ἀπαλλαγήν του δι' ἑτέραν πρᾶξιν, δι' ἣν, πρὸ τῆς καταγγελίας, εἶχε νομίμως ὑποβληθῇ κατ' αὐτοῦ μήνυσις. Τὰ ἐναντία ὅθεν διὰ τοῦ δευτέρου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα.

Διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων ἠτήσατο, ὅπως καταβληθῇ αὐτῷ ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 51.840 δι' ἀποζημίωσίν του λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι μηνῶν 24, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ συνολικὴ ὑπηρεσία του ἀνέρχεται εἰς 27 ἔτη (ἀπὸ 8.7.1931 μέχρι 10.7.1958) πρὸς δραχμὰς 2.160, αἵας ὁ καταβαλλόμενος καὶ μὴ ἀμφισβητούμενος μισθός του. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ἡ λυθεῖσα σύμβασις ἐργασίας κατηρτίσθη τὴν 1.12. 1933 καὶ διήρκεσε μέχρις 8.7.1958 μὲ ἀναστολὴν τῆς συμβάσεως ἀπὸ 1.5.1941 μέχρις 8.7.1946, βάσει δὲ τοῦ χρόνου τούτου ἐπεδίκασε εἰς τὸν ἐνάγοντα δραχ. 43.200, ἤτοι 20 μῆνας πρὸς δραχμὰς 2.160 Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ὁ μὲν ἐναγόμενος διὰ τοῦ τρίτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐλύθη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος κατὰ Μάρτιον 1956, ὅτε ἠσθένησε ἐπὶ 10μηνον χρονικὸν διάστημα, ἄλλως ἐλύθη τὸν Μάρτιον 1941, ὅτε ἀπολυθεὶς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ δὲν προσῆλθε νὰ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, ἐπαναπροσληφθεὶς τὴν 8.7.1946, ὁ δὲ ἐνάγων δι' ἀντεφέσεώς του, αἰτούμενος τὴν ἐξ ὁλοκλήρου παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς του, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι προσελήφθη τὴν 8.7.1931 καὶ οὐχὶ τὴν 1.12.1933, ὡς ἐδέχθη ἡ ἀπόφασις αὕτη.

Κατ' ἀρχὴν εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 συνυπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἡ σύμβασις ἐργασίας τελεῖ ἐν ἀναστολῇ (Α.Π. 191]1949, 317]1953, ΕΕΔ 8, 367, ΕΕΔ 12, σ. 704), ὡς ἐπίσης, κατ' ἄρθρον 8 τοῦ ν. 2054]1952, ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος καὶ θαλάσσης ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν ἐν γένει ὡς ἐφέδρων, κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρὸ τῆς στρατεύσεως των πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, πιραιτέρω προαγωγῆς, κανονισμῶν τῶν συντάξεων καὶ διὰ τὴν ἀπολαυὴν παντὸς ἑτέρου πλεονεκτήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας. Ἑπομένως ὁ χρόνος οὗτος ὑπολογίζεται διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112. Τέλος κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. 4558]1930, ἀποχὴ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς ἐργασίας του, ὀφειλομένη εἰς βραχεῖαν σχετικῶς διαρκείας ἀσθένειαν, δὲν θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ, ὡς βραχείας δὲ διαρκείας ἀσθένεια δὲν θεωρεῖται κατ' ἀνώτατον ὅριον ἡ διαρκέσασα ἐπὶ ἓξ μῆνας διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐπὶ χρόνον ἀνώτερον τῶν δέκα πέντε ἐτῶν, ὁπωσδήποτε ὅμως καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἀσθένεια ὑπερβῇ τὰ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης καθοριζόμενα ὅρια, δὲν θεωρεῖται λυθεῖσα ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἡ σύμβασις, ἐκτὸς ἐὰν ὁ χρόνος διαρκείας τῆς ἀσθενείας, ἡ αἰτία, ἡ ὁποία προεκάλεσε ταύτην καὶ ἐν γένει αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν, δικαιολογοῦν, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 200 καὶ 288, τὴν λύσιν ταύτης (Α Π. 363]1959, ΕΕΔ 18, σ. 763, βλ. ὅμως *Κιουκά*, Ἐνοχ. ἐκδ. γ' σ. 578 σημ. 7 καὶ τὴν οὐτόθι παρατιθεμένην ἀντίθετον νομολογίαν). Μετὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα ἐρευνητέον τυγχάνει, βάσει τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, πότε ἐλύθη ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σύμβασις ἐργασίας καὶ ποία ἡ διάρκεια αὐτῆς. Κρίσιμον ἐν προκειμένῳ ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον εἶναι τὸ ἀπὸ 30.9.1949 ἰδιωτικὸν συμφωνητικόν, ὑπογραφὲν παρ' ἀμφοτέρων, ἐκ τοῦ συμφωνητικοῦ δὲ τούτου προκύπτει α) ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς ὑπάλληλος ἀρχικῶς τὴν 8.7.1931, πλὴν ἡ σύμβασις αὕτη ἐλύθη τὴν 11.5.1932 καὶ ἐπαναπροσελήφθη τὴν 1.12.1933, β) ὅτι ἀπὸ 3.4.1938 μέχρι 17.12.1938 καὶ ἀπὸ 28.10.1940 μέχρι 1.5.1941 ὁ ἐνάγων ἐστρατεύθη, ἑπομένως τὰ χρονικὰ ταῦτα διαστήματα λογίζονται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, γ) ὅτι τὸν Μάρτιον 1941 ὁ ἐναγόμενος ἀνέστειλε τὰς ἐργασίας τῆς ἐνταῦθα κλινικῆς του, παρ' ᾗ ἀπησχολεῖτο ὁ ἐνάγων, καὶ ῥητῶς συνεφωνήθη μετοξὺ τῶν διαδίκων ἡ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς ἀποστρατεύσεως τοῦ ἐνάγοντος μέχρι πέρατος τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως καὶ τῆς ἐπαναλειτουργίας τῆς κλινικῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἑπομένως καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ συμφωνία αὕτη περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβά-

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

Σχέσις τοῦ δικαιώματος πρὸς τὴν ἔκδοσιν εἰδικοῦ Διατάγματος

Δικαίωμα ἀναπαύσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν ἐν ἄρθρῳ 8, ἀριθ. 1 - 13 τοῦ Π.Δ. 8]14 Μαρτίου 1930 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἐργασιῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ νοσοκομειακαί, τῶν ἀπασχολουμένων κατὰ Κυριακας πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν, πρὸς ἀνάπαυσιν κατὰ τὴν ἑπομένην Κυριακὴν ἢ ἂν τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, καθ' ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ κατὰ ἓξ συνεχεῖς ἐργασίμους ὥρας κατὰ δύο διαφόρους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, μὴ ἀναιρουμένης τῆς διὰ τοῦ Νόμου γενομένης ἤδη ρυθμίσεως ἕως γενικωτέρας ἢ διαφόρου ρυθμίσεως δι' ἐκδόσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 12 § 4 Διατάγματος.

Ἀναιρεῖται διὰ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 88 1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Κεφαλληνίας, ὡς ἐφετείου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἐζητήθη ὑπὸ μισθωτοῦ, ἐργαζομένου ὡς ὑπαλλήλου εἰς νοσοκομειακὴν ἐργασίαν, ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορήγησιν ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἐφ' ὅσον εἰργάσθη οὗτος κατὰ τὰς Κυριακάς.

Τὸ Πρωτοδικεῖον εἶχεν ἀπορρίψει τὴν ἀγωγήν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐν προκειμένῳ ἀπητεῖτο ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ π.δ/γματος τῆς 14.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ἔκδοσις διατάγματος, ἐξαιρεθέντος εἰς τοὺς ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 αὐτοῦ ἐργασιῶν (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ παντὸς εἴδους ἰατρικαὶ ἐργασίαι, μαιευτικαί, νοσοκομειακαὶ καὶ κτηνιατρικαί) (διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις Κυριακῆς ἀναπαύσεως, ἄρθρον 8 § 1 ἄνω π.δ/γματος) ὡς ἡμέραν ἀναπαύσεως ἑτέραν ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τμῆμα ἡμέρας, ἀποτελούμενον ἐκ συνεχῶν ἐργασίμων ὡρῶν, οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν δώδεκα, οὐδὲ περισσοτέρων τῶν εἰκοσιτεσσάρων.

Ἀφοῦ ὅμως τὸ ἄρθρον 12 § 1 τοῦ ἀνωτέρω π.δ/γματος ὁρίζει, ὅτι οἱ λόγῳ τῶν ἐν ἀριθ. 1, 2, 3 τοῦ ἄρθρου 9 ἐργασιῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν ἀπασχολούμενοι ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι ἔχουσιν ἐλευθέραν τὴν ἑπομένην Κυριακήν, ἂν δὲ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐπαγγέλματος των, ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ ἐξ

σεως ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος, (Nikisch, Ἐργατ. Δίκ., σελ. 366 σημ. 1) ὁ χρόνος οὗτος θεωρεῖται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας. Ἐκ τοῦ συμφωνητικοῦ τούτου καὶ τῶν σαφῶς δι' αὐτοῦ συμφωνηθέντων ἀνατρέπονται ἅπαντα τὰ ἀντίθετα ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καὶ τῶν μαρτύρων του ὑποστηριζόμενα περὶ λύσεως τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος διὰ τῆς μὴ ἐπανόδου αὐτοῦ ὅπως ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3514, ὡς ἐτροποποιήθη, καθοριζομένης προθεσμίας μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του. Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀπόψεώς του ταύτης ὁ ἐναγόμενος ἐπικαλεῖται δεδικασμένον ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 733]1942 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου, πλὴν ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ ἐνάγοντος διὰ προσωρινὴν ἐπιδίκασιν μισθῶν, δὲν δημιουργεῖται δριστικὸν δεδικασμένον, ἀλλὰ προσωρινὸν τοιοῦτον, μὴ ἀποκλεῖον τὴν ἐκ νέου ἐξέτασιν τοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης κριθέντος ζητήματος ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὴν ὁριστικὴν κρίσιν δικαστηρίου (Ἀποστολοπούλου, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν § 28). Σημειωτέον ὅτι ἐν τῷ ὡς εἴρηται συμφωνητικῷ γίνεται σαφὴς διάκρισις τῶν ὅρων «ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας» καὶ «ἐπαναπρόσληψις» καὶ ὁ μὲν πρῶτος ὅρος χρησιμοποιεῖται κατ' ἐπανάληψιν διὰ τὸ διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἐναγόμενος εἶχε διακόψει τὴν λειτουργίαν τῆς ἐνταῦθα κλινικῆς του καὶ εἶχεν ἀναχωρήσει εἰς Ἀθήνας, ὁ δὲ δεύτερος διὰ τὸν μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως κατὰ τὴν 11.5.1932 καταρτισμὸν νέας τοιαύτης τὴν 1.12.1933. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ναὶ μὲν ἡ ἀσθένεια τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ ἔτος 1956 διήρκεσεν ὑπὲρ τὸ ἐξάμηνον (ἐπὶ 7 μῆνας, ὡς καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἐδέχθη), ἤτοι ἐπὶ χρόνον μείζονα τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄνω ἄρθρου 5 § 9 τοῦ νόμου 2112 καθοριζομένου, πλὴν τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀσθένεια αὕτη (πνευμονικὴ συμφόρησις) ὀφείλεται εἰς προσφορὰν ὑπηρεσιῶν ἐκτὸς Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν προεκλογικὴν περίοδον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ὑποψηφίου τότε ἐναγομένου δὲν δικαιολογεῖ κατὰ τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα. Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐκτιμήσασα τὰ προσαχθέντα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα ἐδέχθη, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως διήρκεσεν ἀπὸ 1.12.1933 μέχρις 8.7.1958, ἤτοι ὑπὲρ τὰ 24 ἔτη καὶ ἐπεδίκασε συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 ἐδάφ. ζ' τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 4558]1930, εἰκοσιμηνιαίους μισθοὺς καὶ τὰ ἐναντία διὰ τῆς ἐφέσεως καὶ ἀντεφέσεως ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα.

Περαιτέρω διὰ τῆς αὐτῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὑπεχρεώθη ὁ ἐναγόμενος, ἵνα καταβάλῃ τὴν ἐπιδικασθεῖσαν ἐκ δραχμῶν 43.200 ἀποζημίωσιν εἰς δόσεις, ἡ διάταξις δὲ αὕτη τῆς ἀποφάσεως εἶναι, συμφώνως μὲ τὰ ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 3198]1955 ἐπιτασσόμενα, νόμιμος καὶ τὰ ἐναντία διὰ τῆς ἀντεφέσεώς του ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα.

συνεχείς ἐργασίμους ὥρας κατὰ δύο διαφόρους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 12 ταῦτα ἰσχύουν καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις 1 - 13 τοῦ ἄρθρου 8 (μεταξὺ τῶν ὁποίων αἱ παντὸς εἴδους ἰατρικαί, νοσοκομειακαὶ κλπ. ἐργασίαι), δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἑβδομαδιαίας ἐν προκειμένῳ ἀναπαύσεως ἔχει ἤδη ρυθμισθῆ καὶ δὲν ἀναιρεῖται μέχρι δι' εἰδικοῦ διατάγματος ρυθμίσεως.

Σημειωτέον ὅτι διά τινας τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 ἐργασιῶν διὰ νεωτέρων νόμων ἐπεβλήθη ἡ Κυριακὴ ἀνάπαυσις, ὡς διὰ τοὺς συντάκτας καὶ ὑπαλλήλους ἐφημερίδων, ἡ 24ωρος συνεχὴς ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις διὰ τοὺς ἠθοποιοὺς, τεχνίτας θεάτρου, ὑποβολεῖς καὶ μουσικοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων θεάτρου (ἄρθρον 4 ν.δ. 3785/1957, ΕΕΔ 16, 1151).

Ἀρείου Πάγου 111/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Φλῶρος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Α. Σακελλαρόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ π.δ. 8/14 Μαρτίου 1930 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἀπαλλείονται τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ ταύτῳ ἀναφερόμεναι ἐργασίαι καὶ ἐπιχειρήσεις. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 8 ἡ ὑποχρέωσις τῆς κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ὁριζομένης ἀναπαύσεως δὲν ἐπιβάλλεται εἰς τὰς ἐν αὐτῷ ὑπ' ἀριθ. 1 - 14 ἀναφερομένας ἐργασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων (ἀριθ. 12) αἱ παντὸς εἴδους ἰατρικαὶ ἐργασίαι, αἱ μαιευτικαί, νοσοκομειακαὶ καὶ κτηνιατρικαί. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 9, ὁπόταν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἔχωσιν ἐφαρμογήν, ἐπιτρέπονται ἐξαιρετικῶς αἱ ἐν αὐτῷ ὁριζόμεναι ἐργασίαι, συντηρήσεως, φυλάξεως κλπ. ἐργοστασίων, ἐπισκευῶν μηχανημάτων κλπ. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 12 § 1 οἱ λόγῳ τῶν ἐν ἀριθμοῖς 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 9 ἐργασιῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν ἀπασχολούμενοι ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι ἔχουσιν ἐλευθέραν τὴν ἐπομένην Κυριακήν, κατὰ τὰ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ εἰδικώτερον ὁριζόμενα. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου ταύτης, κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἰσχύουν καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις 1 ἕως τοῦ 13 ἄρθρου 8. Κατὰ τὴν παράγραφον δὲ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διάταγμα δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 μνημονευομένων ἐργασιῶν, ὡς καὶ εἰς πάντα ἄλλον ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον, μὴ ἀπολαύοντα τῆς διὰ τοῦ νόμου καθιερουμένης ἀναπαύσεως, ὡς ἡμέραν ἀναπαύσεως ἑτέραν ἐργάσιμον ἡμέρου τῆς ἑβδομάδος κλπ.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι οἱ ἐργάται καὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 ἀριθ. 1 - 13 ἀναφερομένων ἐργασιῶν, ἄρα καὶ τῶν νοσοκομειακῶν τοιούτων, ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς εἰς τὰς ἐργασίας ταύτας πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν, ἔχουσιν ἐλευθέραν τὴν ἐπομένην Κυριακήν, ἐὰν δὲ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐπαγγέλματος των, ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ ἐξ συνεχεῖς ἐργασίμους ὥρας κατὰ δύο διαφόρους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἀφοῦ ρητῶς ὁρίζεται τοῦτο ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρ. 12 διὰ παρατροπῆς εἰς τὴν τοῦ ἰδίου ἄρθρου παράγραφον 1, ἥτις παραπομπή, ἀφορῶσα ἐργασίας τοῦ ἄρθρου 8 ἀριθ. 1 - 13, ἀναφέρεται κατ' ἀνάγκην εἰς τὰς λοιπὰς προϋποθέσεις τῆς παραγρ. 1, ἤτοι τῆς ὑπὲρ τὸ τρίωρον ἀπασχολήσεως κατὰ τὰς Κυριακάς, ὡς καὶ εἰς τὸν τρόπον τῆς κατ' ἄλλην ἡμέραν ἀναπαύσεως, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ ἀναφερομένας ἐργασίας τοῦ ἄρθρου 9 ἀριθ. 1 - 3. Δὲν συνάγεται δὲ ἀντίθετον συμπέρασμα οὔτε ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 8 ἐργασίας δὲν ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναπαύσεως, διότι περὶ τινων ἐξ αὐτῶν λαμβάνεται ἀκριβῶς εἰδικὴ μέριμνα διὰ τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 12, ἥτις ἄλλως θὰ ἦτο κενὴ περιεχομένου, οὐδόλως συναγομένου ὅτι αὕτη προϋποθέτει συμβατικὸν ὁρισμὸν Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἐργασίαν εἰς τὰς ὡς ἄνω εἰδικὰς ἐργασίας, οὔτε ἐκ τῆς διὰ τῆς παραγράφου 4 προβλεπομένης ἐκδόσεως σχετικοῦ διατάγματος, διότι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης παρέχεται μὲν ἐξουσιοδότησις ρυθμίσεως τοῦ θέματος τούτου γενικώτερον, ἐξ οὗ ὅμως δὲν ἕπεται, ὅτι ἡ νῦν, διὰ τοῦ νόμου, ρύθμισις ἀναιρεῖται καὶ δὲν ἰσχύει ἕως γενικωτέρας ἢ διαφόρου ρυθμίσεως διὰ τοῦ διατάγματος.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κρῖναν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, ὅτι ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 12 ἔχει ἐφαρμογὴν πρακειμένου περὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 9 ἀριθ. 1 - 3 εἰδικῶν ἐργασιῶν τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 ἐργασιῶν ὑπὸ τὰς λοιπὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 12, οὐχὶ δὲ γενικῶς ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 8, δι' ἃς ἀπαιτεῖται ἡ ἔκδοσις τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 προβλεπομένου διατάγματος, τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ ἀπορρίψαν τὴν περὶ ἀποζημιώσεως, ἕνεκα μὴ χορηγήσεως ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν, ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτε, καθ' ἃ δέχεται, ἐργαζομένου ὡς ὑπαλλήλου εἰς νοσοκομειακὰς ἐργασίας (φροντιστὴς νοσοκομείου), ἀλλ' οὐχὶ εἰς εἰδικὴν τούτου ἐργασίαν ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 9 ἀριθ. 1 - 3 καὶ ὡς μὴ ἐκδοθέντος σχετικοῦ διατάγματος, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς ὡς ἀνωτέρω διατάξεις, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως, καὶ ὡς πρὸς τὴν διάταξιν, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς ἄνευ ἀντικειμένου, μετὰ τὴν κατὰ παραδοχὴν τῆς ἀντεφέσεως ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Κρισις Δικαστηρίου περί τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς συνέβη θάνατος μισθωτοῦ

Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ μὴ προταθέντος νομίμως ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας.— Ἀόριστία λόγου ἀναιρέσεως περὶ χαρακτηρισμοῦ ἀποδείξεων ὡς τεκμηρίων, ἐνῷ συνιστῶσι πλήρη ἀπόδειξιν.— Ἀόριστία λόγου ἀναιρέσεως ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, ἄλλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ Νόμου.—Κρίσις Δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι ὁ θάνατος μισθωτοῦ δὲν ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα βιαίας καὶ αἰφνιδίου ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ τινος αἰτίου, τουτέστι ξένου πρὸς τὴν ὀργανικὴν σύστασιν τοῦ παθόντος.—Ἐκτίμησις πραγμάτων.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐφαρμογῇ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων δεκτὰ ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας γενόμενα, ἵνα νὰ ὑπάρξῃ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἀπαιτεῖται νὰ προκληθῇ τοῦτο ἐκ βιαίου συμβάντος (βλέπε τὴν προσφατον Α.Π 72/1960, εἰσηγητὴς *Α. Φλώρος*, ΕΕΔ 19, 333 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 334 ἐπ.).

Περιπτώσεις, ὡς τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀπέρριψεν αἰτησιν ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 596 1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (θανόντος ἐκ προσβολῆς καρδίας ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας) ἀντιμετώπισαν καὶ αἱ Α.Π. 883/1955 (εἰσηγητὴς *Π. Τσαροῦχης*, ΕΕΔ 14, 709), Α.Π. 72/1960 (εἰσηγητὴς *Α. Φλώρος*, ΕΕΔ 19, 333).

Κατὰ τὴν πρώτην, ἀφοῦ τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι ὁ θάνατος δὲν προῆλθεν ἐξ ἐργασίας ὑπὸ ἐξαιρετικὰς συνθήκας, καὶ δὴ ἐντατικῆς, συνεχοῦς καὶ κοπιώδους, δὲν συνέτρεξε δηλαδὴ βίαιον συμβάν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἐξωτερικοῦ γεγονότος, τὸ ὁποῖον εἶναι ξένον πρὸς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν (*Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων §§ 97, 103), δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 551 (κωδικοποιητικὸν β.δ. 24 Ἰουλίου/20 Αὐγούστου 1920).

Κατὰ τὴν δευτέραν Α.Π. 72/1960 συνέτρεξε βίαιον συμβὰν καὶ οὕτω ἐκρίθη, ὅτι ὑπῆρχεν ἀτύχημα.

Ὁμοία πρὸς τὴν πρώτην εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως (πρβλ. καὶ Σ.Ε. 1370/1957, εἰσηγητὴς *Δ. Καλοδούκας*, ΕΕΔ 16, 815, διὰ τὸ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἐργατικὸν ἀτύχημα τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»).

Θὰ εἶχεν ἄλλως τὸ πρᾶγμα, ἂν ὁ θάνατος ὠφείλετο εἰς ἐντατικὴν, συνεχῆ καὶ κοπιώδη ἐργασίαν, ὁπότε θὰ ἐπρόκειτο περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος (Α.Π. 485/1950, εἰσηγητὴς *Κ. Κανκῆς*, ΕΕΔ 9, 1040), ἢ ὅταν ὁ θάνατος ἐκ συγκοπῆς καρδίας προῆλθεν ἐξ ὑπερβολικοῦ π.χ. καύσωνος, ἄνευ προϋπαρχούσης ὀργανικῆς παθήσεως (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 231).

Ἀρείου Πάγου 90/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Κ. Καυκᾶς***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Ν. Οἰκονομόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Πατρινός, Α. Μαυρωνᾶς

Κατὰ τὸ ἄρθρον 811 ἐδ. 2 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/1957, εἶναι ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως ἐρειδόμενος ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ μὴ προταθέντος νομίμως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας. Μὴ ἰσχυριζομένων ἑπομένως τῶν ἀναιρεσειουσῶν ὅτι προεβλήθη καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου ἡ πρωτοδίκως ὑπ' αὐτῶν προταθεῖσα ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος Ν.Μ. ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως περὶ τοῦ ὅτι ἐσφαλμένως τὸ Ἐφετεῖον ἔλαβε ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν κατάθεσιν ταύτην ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀποδείξεων εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν ἡ ἀπόφασις ἐχαρακτήρισε τὰς ἀποδείξεις τοῦ πλοιάρχου ὡς τεκμήρια, ἐνῷ οὗται συνιστῶσι πλήρη ἀπόδειξιν (ἤτοι ἔγγραφον ὁμολογίαν ἀντιδίκου), ἀποδώσασα οὕτω ἴσσονα ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν εἰς τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα, δέον ὡς ἀόριστος νὰ ἀπορριφθῇ, διότι δὲν ἐκτίθεται ἐν αὐτῷ διὰ τὴν ἀπόδειξιν τίνος θέματος καὶ ὑπὸ τίνος προσήχθη τὸ ἀνω ἀποδεικτικὸν μέσον, ἵνα ἐκρίνετο ἐὰν τὸ Ἐφετεῖον μὴ νομίμως ἐξετίμησεν αὐτὸ ὡς τεκμήριον.

Ἀόριστος εἶναι καὶ ἀπορριπτέος ὁ τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ὡς πρὸς τὴν ἐν αὐτῷ αἰτίασιν ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, ἄλλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου, μὴ ἀναφερομένου ἐν πληρότητι ποῖα πράγματα ἐδέχθη ὡς ἀληθῆ, ὡς καὶ τίνα ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ Ἐφετεῖον. Ἡ δὲ διὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου ἀποδιδομένη εἰς τὴν ἀπόφασιν πλημμέλεια ὅτι τὸ αὐτὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχατο, ὅτι ὑπηρέτει ὁ Α.Α. ὡς θαλαμηπόλος ἐπὶ τοῦ πλοίου, βασιαθὲν ἐπὶ καταστάσεως πληρώματος τῆς ἀντιδίκου, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ μάρτυρος Μ., εἰς ἣν οὐδαμοῦ ἀναφέρεται ὁ Α.Α., ἀνάγεται εἰς ἐκτίμησιν πραγμάτων ἐκ μέρους τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας, μὴ ὑποκειμένην κατὰ τὸ ἄρθρον 810 ἐδ. 1 τῆς Πολ. Δι-

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

ΑΡΧΗ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Δεδικασμένον έξ αριστικής και τελεσιδίκου αποφάσεως περί άκύρου απολύσεως

Ύπαρξις τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 274 Πολ. Δικονομίας δεδικασμένου ἐξ ἀριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, κριθείσης δι' αὐτῆς ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἐπὶ νέας ἀγωγῆς, μὲ ἀντικείμενον τὴν ἐπιδίκασιν ἐν συνεχείᾳ μισθοῦ.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀναβολὴ τῆς δίκης κατ' ἄρθρον 172 Πολιτ. Δικονομίας, μὴ συγχωρουμένης ἐκδόσεως προδικαστικῆς ἀποφάσεως.—Ἀντίθεσις τῆς κατ' ἐξαίρεσιν ἀδικαιολογήτου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μὴ χορηγήσεως εἰς τινα μισθωτὸν παροχῆς, διδομένης εἰς τοὺς λοιποὺς μισθωτούς, πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως.—Δικαίωμα καὶ τούτου ἐπὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ, ὡς διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτούς, τοῦ δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παρεχομένου «δώρου» οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ ὑπερτέρου αὐτοῦ.

Αἱ πρὸς τοὺς μισθωτοὺς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παροχαὶ δυνάμει τῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 1777/1951 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (βλέπε περὶ τῶν παροχῶν τούτων τὴν πρόσφατον Α.Π. 112/1960, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 19, 346) ὑπολογίζονται πάντοτε ἐπὶ τῶν νομίμων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

Ἀφοῦ ὅμως κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἡ ἀπολήψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριοθέντος ἢ συμφωνίᾳ περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως δὲν ἀπαγορεύεται, ἔπεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ ὑπολογίσῃ καὶ καταβάλῃ καὶ τὰς παροχὰς ταύτας βάσει τοῦ εἰς τοὺς μισθωτοὺς διδομένου ἀνωτέρου τοῦ νομίμου συμβατικοῦ μισθοῦ.

Δεδομένου ὅμως ὅτι, ὡς ἐκρίθη δι' ἐπανειλημμένων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (Α.Π. 446/1958, εἰσηγητὴς *Π. Ταυρούχης*, ΕΕΔ 17, 747, Α.Π. 852/1959, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 18, 820, Α.Π. 552/1959, εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 820, Α.Π. 10/1960, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 19, 141), κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν, ἀπορρέουσαν ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. (βλέπε περὶ αὐτοῦ καὶ τὰ ὑπὸ τῆς θεωρίας ὑποστηριχθέντα ἐν παραπομπαῖς εἰς σημειώσεις μας ΕΕΔ 17, 746, *Κ. Καυκᾶν*, Ἔνοχ. Εἰδικὸν, γ' ἔκδοσις, σελ. 528 ἑπ., *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 19, 8 ἑπ.), ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ μὴ ἐξαιρῇ παροχῆς τινος μισθωτοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ ἀποδοτικότητα, ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐθεώρησεν ἐν προκειμένῳ ὡς παράνομον τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ ἐναγοντος τῆς παροχῆς «δώρου» ἐπὶ τῇ βάσει μόνου τοῦ νομίμου μισθοῦ (βλέπε καὶ συμφωνοῦντα *Κ. Καυκᾶν*, Ἔνοχ. Εἰδικὸν, γ' ἔκδοσις, σελ. 580).

Περὶ ἐπιτεύξεως συμβατικῆς παροχῆς δώρου ἐκ τῶν κερδῶν ἐπιχειρήσεως ἀντιμετώπισεν ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 10776/1948 (εἰσηγητὴς *Α.*

κονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3810/1957 εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ὅθεν ὁ λόγος οὗτος κατὰ τὸ δεύτερον αὐτοῦ μέρος εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὡς ἐκ τῶν δύο τελευταίων αἰτιολογιῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ συζύγου καὶ πατρὸς τῶν ἀναιρεσειουσῶν δὲν ὀφείλεται εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551, διότι οὗτος, ὑπηρετῶν κατὰ τὴν 17 Ἰανουαρίου 1952 ἐπὶ τοῦ φορτηγοῦ πλοίου «Α» τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡς βοηθὸς θαλαμηπόλος καὶ ἄγων τὸ 64ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀπεβίωσεν ἐκ καρδιακῆς προσβολῆς κατόπιν βραχυτάτης ἀσθενείας, καθ' ἣν ἐνεφανίσθη πόνος εἰς τὸ στῆθος καὶ περὶ τὴν καρδίαν, ψυχρότης τῶν ἄκρων καὶ ταχυκαρδία. Ὁ τοιοῦτος θάνατος δὲν ἦτο ἀποτέλεσμα βιαίας καὶ αἰφνιδίου ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ τινος αἰτίου, ταυτίστι ξένου πρὸς τὴν ὀργανικὴν σύστασιν τοῦ παθόντος, ἔχοντος προκεχωρημένην ἡλικίαν, καὶ ὅτι τέλος δὲν ἀπετέλεσεν εἰδικώτερον ἀφορμὴν πρὸς τοῦτο ἡ ἐργασία του, ἥτις δὲν ἦτο ἐπίπονος καὶ ἐξαντλητική, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, οὔτε δὲ ἀπεδείχθη ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἀναιρεσειουσῶν ὅτι προσέφερεν οὗτος καθ' ἑκάστην ἐπὶ 15 καὶ πλέον ὥρας τὰς ὑπηρεσίας του, αἵτινες πάντως (προσφερόμεναι καθ' ὑπερωρίαν) δὲν ἐπέφερον τὴν σωματικὴν ἐξάντλησιν αὐτοῦ, ὄντος παλαιοῦ ναυτικοῦ καὶ εἰθισμένου εἰς τὰς συνθήκας τῆς θαλασσίας ζωῆς καὶ ἐργασίας. Ἐδέχθη δηλαδὴ τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας διὰ πλήρους καὶ σαφοῦς αἰτιολογίας, ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὅτι ὁ θάνατος τοῦ παθόντος ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβάν, προηγηθὲν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἤτοι ὅτι ἦτο ἀποτέλεσμα βιαίας καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου ξένου πρὸς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν καὶ τὴν ὀργανικὴν αὐτοῦ σύστασιν. Ταῦτα δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐξετίμησε πραγματικὰ γεγονότα, χωρὶς νὰ προσβάλῃ κανόνα τινὰ δικαίου, ἡ ἐκτίμησις δὲ αὐτὴ δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸ ἄρθρον 810 ἐδαφ. 1 τῆς Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810/1957. Ὅθεν ἀπορριπτέος εἶναι ὡς ἀπαράδεκτος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως.

Καλλέργης, ΕΕΔ 8, 151), ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἐψήφισε τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, εἶχε προηγηθῆ ἀγωγὴ περὶ ἀκυρότητος ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης, καὶ ἐπὶ ταύτης ἐξεδόθη ὁριστικὴ καὶ τελεσίδικος ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἑπομένως διὰ τὴν νεωτέραν ἀγωγὴν ὑπῆρχεν ἤδη τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 274 Πολ. Δικονομίας δεδικασμένον (Α.Π. 230/1955, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 659).

Ἐκ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ πνεύματος τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας δὲν συγχωρεῖται, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του (βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 125/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Λιαμαντάκος*, ΕΕΔ 13, 180, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13866/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 14, 264), ἡ κατ' ἄρθρον 172 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναβολὴ τῆς δίκης ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 929/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ε. Μπούκης*

Διαγνώσαντες οἱ κ.κ. Κ. Πατρονικόλας, Ν. Κωνσταντέας

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2907]1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἥτις ἐξεδόθη μεταξὺ τῶν ὧδε διαδίκων καὶ δι' ἧς ἐκρίθη ὅτι ἡ μεταξὺ τῆς ὑπὸ ἐκκαθάρισιν Ἑταιρείας «Ἑλληνικὴ Ἀεροπορικὴ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Τ.Α.Ε.» καὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος συναφθεῖσα κατ' ἔτος 1946 σύμβασις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου διαρκείας, ἧς συνέπεια τῆς ὁποίας προσελήφθη οὗτος παρ' αὐτῇ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ της ὡς ραδιοτηλεγραφητὴς ἀέρος ἐπὶ μισθῷ, δὲν εἶχε λυθῆ διὰ τῆς κατὰ τὴν 28.11.1957 γενομένης ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης, ἥτις διεδέχθη τὴν ὡς εἴρηται Ἑταιρείαν Τ.Α.Ε. ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν της συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 28 § 2 τῆς ἰσχύσης νόμου ἐπιχούσης ἀπὸ 30.7.1956 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Ἀριστ. Ὠνάση, τῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ ν. δ. 3560]1956, ἐγγράφου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὡς οὔσης ταύτης (καταγγελίας) ἀκύρου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος γενομένης, κατίστη τελεσίδικος δι' ἀπορρίψεως τῆς κατ' αὐτῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐφέσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 9749]1959 ἀποφάσεώς του. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ὑφίστατο δεδικασμένον ὡς πρὸς τὰ διὰ τῆς ὡς πρόσθεν ὑπ' ἀριθ. 2907]1958 ἀποφάσεως κριθέντα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας καὶ τὴν μετ' αὐτὴν συνέχισιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 274 Πολ. Δικ., δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι «τελεσίδικα ὑπάρχει, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων καὶ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα πρόκειται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην», καὶ κατ' ἀκολουθίαν τούτου ἐπιδικάσασα τὰς διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, ἀσκηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀποδοχὰς ὑπερημερίας μετὰ τῶν νενομισμένων δώρων, μὴ δεχθεῖσα τοὺς κατ' ἔνστασιν ἰσχυρισμοὺς τῆς ἐκκαλούσης, τοὺς πλήττοντας τὴν ἐκ τοῦ δεδικασμένου πηγάζουσαν ἀλήθειαν μεταξὺ τῶν διαδίκων, καθ' ἧς πᾶσα αἵτησις καὶ ἀμφισβήτησις εἶναι ἀπαράδεκτος (Πολ. Δικ. ἄρθρον 273 § 3, Α. Π. 222]1953), ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Μὴ συγχωρουμένης κατὰ τὴν παροῦσαν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' τῆς ἐκδόσεως προδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀναβαλλούσης τὴν δίκην, ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὴν αἵτησιν τῆς ἐκκαλούσης περὶ ἀναβολῆς τῆς δίκης μέχρι τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ ταύτης αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 9749]1959 ἀποφάσεως, ὁ δὲ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως ὅτι παρὰ τὸν νόμον καὶ δὴ τὸ ἄρθρ. 172 τῆς Πολ. Δικ. ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὴν ἐν λόγῳ αἵτησίν της, ἣν ὡσαύτως ἀπορριπτέαν κρίνει καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο, ἐπαναφερομένην καὶ αὐθις διὰ τῶν προτάσεων τῆς παρούσης δίκης, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ κατ' ἐξαίρεσιν ἀδικαιολόγητος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μὴ χορήγησις εἰς τινα μισθωτὸν παροχῆς διδομένης εἰς πάντας τοὺς λοιποὺς μισθωτούς αὐτοῦ ἀντίκειται εἰς τὴν ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ κρατοῦσαν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, τὴν ἐξαγομένην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, δι' οὗ ἐπιβάλλεται ἡ καλόπιστος ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου ἐκτέλεσις τῆς ἑαυτοῦ παροχῆς. Συνεπῶς, βεβαιουμένου ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1957, Πάσχα καὶ Χριστουγέννων 1958 καὶ Πάσχα 1959 νενομισμένα δῶρα κατέβαλεν εἰς τὸ παρ' αὐτῇ ἀπασχολούμενον πολυάριθμον προσωπικὸν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων της οὐχὶ βάσει τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, ὑπουργικῶν ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰς ἕκαστον μισθωτὸν διδομένου ηὐξημένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἄνευ διακρίσεως, ἐξ οὗ λόγου καὶ τὸ δικαστήριον δὲν κρίνει δοτέον τὸν σχετικὸν περὶ τοῦ γεγονότος τούτου ἐπαγόμενον ὅρκον ὑπὸ τοῦ μὴ αὐτοπροσώπως παρισταμένου ἐφεσιβλήτου πρὸς τὴν ὡσαύτως μὴ αὐτοπροσώπως διὰ τοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτὴν ὀργάνου παρισταμένην ἐκκαλοῦσαν (ν. ΓΨΟΔ' ἄρθρον 12 §δ. τελ.), ἕπεται ὅτι ἡ κατ' ἐξαίρεσιν, ὡς πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον καὶ μόνον, ἄνευ λόγου τινός, μὴ προβαλλομένου, καταβολὴ τῶν αἰτουμένων δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τῶν αὐτῶν ἄνω ἐτῶν οὐχὶ βάσει τοῦ συμπεφωνημένου μείζονος τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τοῦ νομίμου τοιούτου, συνιστᾷ ἀνεπίτρεπτον παράβασιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ὡς βασίμως ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσίβλητος, κάμπτουσαν τὸ τοιοῦτον δικαίωμα τῆς ἐκκαλούσης, πρὸς χορήγησιν τουτέστι τῶν δώρων τούτων βάσει τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τοῦ νομίμου μισθοῦ. Ὅθεν καὶ ἀσχέτως τῆς τυχὸν ὑπάρξεως συμφωνίας μεταξὺ τῶν διαδίκων περὶ τοῦ τρόπου καθορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῶν δώρων, οἷαν ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσίβλητος, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἔκρινε, προσδιορίσασα τὸ ποσὸν τῶν ὡς ἄνω αἰτηθέντων δώρων βάσει τοῦ συμπεφωνημένου καὶ καταβαλλομένου εἰς τὸν

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΣ ΔΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΡΓΑ

Ἀρμόδιον Δικαστήριον, ἀποζημίωσις, δικαιοῦχοι ἀποζημιώσεως

Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς μισθωτόν, ἐργαζόμενον εἰς ἀπολογιστικῶς διά λογαριασμόν τοῦ Δημοσίου ἐκτελούμενα ἔργα.—Ἀρμοδιότης πρός ἐκδίκασιν τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀποζημιώσεως τοῦ Πρωτοδικείου.—Δικαιοῦχοι τῆς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 6 § 2 ἐδάφ. δ' τοῦ Νόμου 551 ἐν περιπτώσει μή ὑπάρξεως κατιόντων ἢ ὑπάρξεως τοιούτων δικαιουμένων εἰς τό ἦμισυ οἱ ἀπομένοντες καί ζῶντες εἰς βάρος τοῦ παθόντος ἀνιόντες.—Ἔννοια τοῦ ὅρου «ζῶντες εἰς βάρος τοῦ παθόντος».—Ὑπολογισμός ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 4 Νόμου 551 ἐπί ἀπασχολήσεως τοῦ παθόντος ἐπί χρονικόν διάστημα ὀλιγώτερον τῶν 12 μηνῶν πρό τοῦ ἀτυχήματος.

Κατά τό ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 551/1915 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων οἱ ἐκ τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἀπορρέουσαι ἀγωγαί ὑπάγονται, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου ἢ τοῦ τόπου, ὅπου συνέβη τό ἀτύχημα (διατηρηθέντος δέ καί μετά τήν εἰσαγωγήν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τοῦ νόμου τούτου, Α. Π. 92/1958, εἰσηγητής Θ. *Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 243, διατηρήθη ἐν ἰσχύϊ καί ἡ ἀνωτέρω διαταξις, ἐκδικαζομένων τῶν ἀγωγῶν τούτων εἰς α' βαθμόν ὑπό τοῦ Εἰρηνοδικείου καί εἰς β' ὑπό τοῦ Πρωτοδικείου, Α. Π. 74/1952, εἰσηγητής *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 11, 311, Α.Π. 641/1952, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 38).

Κατά τό ἄρθρον 2 § 3 τοῦ νόμου 6424/1934 ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου αἱ διαφοραί, αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι ἀξιώσεις λόγῳ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐπελθόντος εἰς ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον ἐκ τῶν ὁπωσδήποτε ἀπασχολουμένων εἰς τά ἀπολογιστικῶς διά λογαριασμόν τοῦ Δημοσίου ἐκτελούμενα ἔργα καί ὑπερβαίνουσαι τό ποσόν τῶν δραχμῶν 5.000 ὑπάγονται εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Πρωτοδικείου.

Δικαιολογοῦσα τήν διάταξιν ταύτην ἡ εἰσηγητική ἔκθεσις ἀναγράφει τά ἑξῆς: Ἐφεξῆς ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐξ ἀτυχημάτων εἰς δημόσια ἔργα ἀπολογιστικῶς ἐκτελούμενα διαφορῶν ὑπάγεται εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Πρωτοδικείου, δοθέντος ὅτι μετά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νομοσχεδίου οὐδείς λόγος ὑπάρχει, ὅπως εἰς τήν ταχύτητα τῆς διαδικασίας θυσιάζεται ἡ καλλιτέρα ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης.

(Τό ἄρθρον 4 τοῦ νομοσχεδίου, ἤδη νόμου 6424/1934, καθιέρωσε τήν προσωρινήν ἐπιδίκασιν ἀπαιτήσεως, μεταξύ ἄλλων, καί ἐξ ἀτυχήματος).

Θά ἠδύνατό τις ὅμως νά εἴπῃ, ὅτι ἡ προσωρινή ἐπιδίκασις ἀναφέρεται εἰς πάντα μισθωτόν, ὑφιστάμενον παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀτύχημα καί ἐν τούτοις δέν ἰσχυσε νά μεταβάλῃ τήν κατά τό ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 551 ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου, ἂν δέ ὁ Νομοθέτης ἐφρόνει, ὅτι εἰς τήν ταχύτητα τῆς διαδικασίας θυσιάζεται ἡ καλλιτέρα ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης, τό ἐπιζήμιον (ἔστω κατά τόν Νομοθέτην) αὐτό ἐνδεχομένων δέν ἀνακύπτει μόνον διά τας ἐναντι τοῦ Δημοσίου ἀγωγάς ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἀλλά καί ἐναντι πάντων τῶν ἐργοδοτῶν.

Θέλομεν νά εἴπωμεν, ὅτι δέν εἶναι πάντοτε ἐνδεικνυομένη αὐτή ἡ διά διωφορίων προνομίων κατοχυρουμένη ἰδιαιτέρα μετοχείρισις τοῦ Δημοσίου ἢ ἄλλων Ὀργανισμῶν, οἱ ὁποῖοι καί αὐτοί ἀπολαμβάνουν τῶν αὐτῶν προνομίων, ἐφ' ὅσον σκοπός τῶν ἐργατικῶν νόμων εἶναι ἢ πρέπει νά εἶναι ἡ ὁμοία νομοθετική μετοχείρισις τῶν μισθωτῶν, ἰδίᾳ εἰς τό οἰκονομικόν πεδίον, ἀκριβῶς διότι προέχει ἡ ταχεία ἱκανοποίησις τῶν δικαιωμάτων των, τά ὁποῖα ἐξυπηρετοῦν κοινωνικόν σκοπόν τοῦ αὐτοῦ πλάτους, ἀνεξαρτήτως τοῦ ποίος εἶναι ὁ ἐργοδότης των.

Ὑπομιμνήσκεται ὅμως ἡ Α. Π. 112/1941 (εἰσηγητής *Π. Κτρασιώτης*, ΕΕΔ 1, 51), ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι, διά νά ἔχωσιν ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 6424/1934, ἐν αἷς καί ἡ περί ἁρμοδιότητος τοῦ Πρωτοδικείου, πρέπει διά συμφωνίας νά ἀνέλαβε τό Δημόσιον ἢ ἄλλο νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου παρά τοῦ ἐργολήπτου τήν ὑποχρέωσιν τῆς παροχῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀτυχημάτων (ἴδε καί τήν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2201/1942, εἰσηγητής *Κ. Καβάγιας*, ΕΕΔ 1, 824, ἡ ὁποία ὅμως δέν ἔκαμε διάκρισιν).

Ὡς πρός τήν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 551 βλέπε καί τήν πρόσφατον Α.Π. 84/1960 (εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 338, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4482/1959, εἰσηγητής *Γ. Σεκέρης*, ΕΕΔ 19, 100) καί περί ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποζημιώσεων τήν Α.Π. 84/1960, ἔνθ' ἀνωτ.).

Πρωτοδικείου Τρικάλων 41/1960

Πρόεδρος ὁ κ. ***Ν. Οἰκονόμου***
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Δ. Τζούμας***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Καρκμέτος, Ν. Ντουλόπουλος

Ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐν αὐτῇ υἱός τῶν ἐναγόντων, ἐργαζόμενος ὡς ὑπάλληλος ἀντί ἡμερομισθίου δραχμῶν 55 εἰς τά ὑπό τῆς 2ας μικτῆς ὁμάδος μηχανημάτων ἀνασυγκροτήσεως ἐκτελούμενα ἀπολογιστικῶς διά λογαριασμόν τοῦ ἐναγομένου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἀντι-

---

ἐφαρμοστέον μηνιαίου μισθοῦ καί οὐχί ἐπί τοῦ κατωτάτου ὁρίου τοῦ νομίμου τοιούτου, εἰ καί ἐπί ἄλλῃ διαφόρῳ αἰτιολογίᾳ, τό δέ σχετικόν περί τοῦ ἐναντίου παράπονον τῆς ἐκκαλούσης εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον.

πλημμυρικά έργα τοῦ Πορταϊκοῦ ποταμοῦ, ἐφονεύθη τὴν 11 Αὐγούστου 1959 κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του ὑπὸ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τοῦ ἐναγομένου, ἐπιπεσόντος ἐξ ἀδείξιον χειρισμοῦ τοῦ ὁδηγοῦ του κατ' αὐτοῦ (παθόντος). Δι' ὃ ζητοῦσιν οὗτοι, ἵνα ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον δι' ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς νὰ τοῖς καταβάλῃ, δεδομένου ὅτι ἔζων εἰς βάρος τοῦ παθόντος, ὄντες ἄγαμοι, τὸ μὲν λόγῳ ἀποζημιώσεως 5 ἐτῶν μισθούς ἐκ δραχμῶν 49.593, τὸ δὲ δι' ἔξοδα κηδείας αὐτοῦ δραχμὰς 2.000. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη εἶναι νόμιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 § 4, 6, § 2 ἐδ. β' ν. 551]1915, ὡς οὗτος τροποποιηθεὶς ἰσχύει νῦν, καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 649]1937, πλὴν τοῦ περὶ προσωρινῆς ἐκτελέσεως αἰτήματος αὐτῆς, ὅπερ τυγχάνει μὴ νόμιμον καὶ ἀπορριπτέον, καθ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 187 § 1 ἐδ. α' Πολ. Δικ. προσωρινὴ ἐκτέλεσις δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ κατὰ τοῦ Δημοσίου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 3 ν. 6424]1934 «περὶ τροποποιήσεών τινων τῶν ν. 5511 καὶ 5598 περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων, ἐργατῶν κλπ.», ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου αἱ διαφοραὶ αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι ἀξιώσεις λόγῳ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐπελθόντος εἰς ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον ἐκ τῶν ὁπωσδήποτε ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελούμενα ἔργα καὶ ὑπερβαίνουσαι τὸ ποσὸν τῶν 5.000 δραχμῶν, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Πρωτοδικείου. Καὶ ναὶ μὲν ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου τούτου παρέχεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ἐντύπωσις, ὅτι ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις τῆς παραγράφου 3 ἔχει περιωρισμένην ἐφαρμογὴν καὶ δὴ μόνον, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου ὁρίζεται, ἐπὶ τῶν ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἀναληφθέντων πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν ἔργων, ἐφ' ὧν διὰ συμφωνίας ἀνέλαβε παρὰ τοῦ ἐργολήπτου τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀτυχημάτων ἐκ βιαίου συμβάντος ἐκ τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, πλὴν ἐκ τῆς προσεκτικωτέρας μελέτης καὶ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸ προηγούμενον ἄρθρον 1 σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἔχει οὐχὶ περιωρισμένην ἐφαρμογὴν καὶ δὴ ἐπὶ τῆς ἐκτεθείσης περιπτώσεως, καθ' ἣν διὰ συμφωνίας συναφθείσης πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ἀνελήφθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ὑποστάντων ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἀλλὰ γενικὴν τοιαύτην ἐφ' ὅλων τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων εἰς ἔργα ἐκτελούμενα ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου. Σκοπεῖται δὲ προφανῶς δι' αὐτῆς ἡ κατάργησις τῆς μέχρι τοῦ νόμου τούτου ἁρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου (ἄρθρον 13 νόμου 551) καὶ ἡ ἀντικατάστασις της ὡς ἐγγύησις διὰ τὸ Δημόσιον ὑπὸ τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Πρωτοδικείου. Συνεπῶς ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἀποδείξεως κατὰ τὰ κατωτέρω τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῶν ἐναγόντων ὅτι τὰ ἔργα, εἰς ἃ ἐργαζόμενος ἐφονεύθη ὁ υἱός των, ἐξετελοῦντο ὑπὸ τῆς προαναφερθείσης Ὑπηρεσίας διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐναγομένου ἀπολογιστικῶς, ἁρμοδίως εἰσήχθη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ὃ ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου τυγχάνει ὀρθὰ καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ τὴν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ προδιαληφθέντος νόμου 551, ἐὰν ὁ παθὼν δὲν κατέλιπε τοὺς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον δικαιουμένους κατιόντας ἢ κατέλιπε μόνον τοιούτους δικαιουμένους εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεως, τὸ διαθέσιμον ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως περιέρχεται εἰς τοὺς ἀπομένοντας καὶ ζῶντας εἰς βάρος τοῦ παθόντος ἀνιόντας. Νομίμως ὅθεν ἐγείρεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὑπὸ τῶν γονέων τοῦ παθόντος, ἰσχυριζομένων ὅτι, ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν ὄντες, ἔζων εἰς βάρος αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐναντία ἀπορριπτέα. Πάντως σχετικῶς πρὸς τὴν νομικὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου «ζῶντες εἰς βάρος τοῦ θύματος» προστίθεται ὅτι εἶναι μὲν δυσχερὲς νὰ ὑπάρξωσι πλήρεις ἀποδείξεις ἐπὶ τῶν ὅρων, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς δύνανται νὰ καταφύγωσι πρὸς περίθαλψιν εἰς τὰ τέκνα των, καὶ οὔτε ὑπάρχει ἀπόλυτον κριτήριον ἐφαρμοζόμενον εἰς πάσας τὰς ὑποθέσεις, δέον ὅμως νὰ προκύπτῃ, ὅτι οἱ γονεῖς εἶναι ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ ἐπαρκέσωσιν οἱ ἴδιοι εἰς τὰς ἀνάγκας των ἢ τὰς οἰκογενειακὰς ὑποχρεώσεις. «Ὅταν συνεπῶς οὔτε ἡ ἡλικία των, οὔτε ἀδυναμία τις ἐμποδίζει τούτους νὰ ἀσκῶσιν ἐπάγγελμα ἀμειβόμενον ἱκανοποιητικῶς, δὲν δύνανται νὰ ἰσχυρισθῶσιν, ὅτι ἔζων εἰς βάρος τοῦ θύματος, καθὼς ἐπίσης ὅταν ἔχωσιν ἀρκετὴν περιουσίαν, ἐξ ἧς ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς ἀνάγκας των, ὡς ἐν προκειμένῳ ἰσχυρίζεται τὸ ἐναγόμενον. Ἐπίσης λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ ὑποχρεώσεις διατροφῆς, αἵτινες βαρύνουσι τοὺς ἀνιόντας (ἀνήλικα τέκνα). Τέλος δὲν ἀρκεῖ νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι οὗτοι εἶχον ἀνάγκην τοῦ θύματος, ἀλλὰ προσέτι καὶ ὅτι τοῦτο (θῦμα) παρεῖχεν εἰς αὐτοὺς τὰς βοηθείας του (*Χ. Οἰκονόμου*, Ἐργατικὰ Ἀτυχήματα § 429).

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἰδίου νόμου ἐὰν ὁ παθὼν ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος ἀπησχολήθη ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ὀλιγώτερον τῶν 12 μηνῶν πρὸ τοῦ ἀτυχήματος, ὡς βάσις ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ἡ πραγματικὴ ἀντιμισθία, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, ηὐξημένη κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ἀντιμισθίας τὴν ὁποίαν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου ἠδύνατο οὗτος νὰ λάβῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μέσης τοιαύτης ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς κατηγορίας κατὰ τὸ εἰρημένον χρονικὸν διάστημα (Α Π 359]1958, ΕΕΔ 17, σελ. 634). Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἐνάγοντες, ὁ παθὼν εἰργάσθη παρὰ τῇ ἀνωτέρω Ὑπηρεσίᾳ ἕνα μῆνα μόνον πρὸ τοῦ ἀτυχήματος, ἡ ὀφειλομένη εἰς αὐτοὺς ἀποζημίωσις, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § ε' τοῦ νόμου 551, ὡς τοῦτο, τροποποιηθὲν διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 § 2 ν. 4705]1930, ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ν. 5231]1931 καὶ οὗτινος τὰ σχετικὰ ποσὰ ἀναπροσηρμόσθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38904]7594]1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας, θέλει ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πραγματικῆς ἀντιμισθίας, ἣν ἔλαβεν ὁ παθὼν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, ηὐξημένης κατὰ τὴν μέσην ἀντιμισθίαν ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἣν ἠδύνατο νὰ λάβῃ οὗτος κατὰ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν 12μήνου πρὸ τοῦ ἀτυχήματος (11.8.1959) ἀπαιτούμενον χρονικὸν διάστημα.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω καὶ δεδομένου ὅτι τὸ ἐναγόμενον συναμολογεῖ τόσον τὸν θάνα-

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ἐπιβολή πειθαρχικῆς ποινῆς δυνάμει διατάξεως ἀκύρου Κανονισμοῦ

Κατάρτισις καὶ ἔγκρισις Κανονισμῶν ἐργασίας κατὰ Ν. Δ. 3789/1957.—Ἀκυρότης Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, μὴ τηρηθείσης δι' ἔγκρισιν αὐτοῦ τῆς ἐν τῷ Ν. Δ. 3789/1957 διαδικασίας, ἄνευ προηγουμένης γνώμης τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ κυρώσεως αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.—Παράνομος ὡς ἐκ τούτου ἐπιβολὴ πειθαρχικῆς ποινῆς ἀργίας εἰς ὁδηγὸν λεωφορείου βάσει ἀνισχύρου Κανονισμοῦ.—Ὑποχρέωσις τοῦ ὑπερημέρου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ἐργοδότου εἰς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α. Κ., μὴ ἀπαιτουμένης πραγματικῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ ἐπιβολῆς ὑπὸ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου εἰς μισθωτὸν (ὁδηγὸν λεωφορείου) ποινῆς ἀργίας διὰ πειθαρχικὸν παράπτωμα, προεκύψε δὲ οὕτω ἡ ἐν τῇ ἀρμοδιότητι τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἔχοντος νὰ κρίνῃ περὶ προσβαλλομένου ἰδιωτικοῦ δικαιώματος, ἀνάγκη ἐρεύνης ἂν ἡ ποινὴ ἐπεβλήθη νομίμως ἐξ ὑφισταμένης ἐγκύρου διατάξεως.

Συμπίπτει ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν ἐγκρίσεως Κανονισμῶν ἐργασίας κατὰ τὸ ν. δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1151) πρὸς ἐκείνην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Σ. Ε. 1599/1959, εἰσηγητὴς *Γ. Ἀγγελίδης*, ΕΕΔ 18, 1209, ἴδε καὶ Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς *Β. Σάββας*, ΕΕΔ 18, 1233 ἐπ.).

Μὴ ὑφισταμένης, ἑπομένως, ἐγκύρου νομοθετικῆς διατάξεως, ἡ ὁποία νὰ ὁρίζῃ περὶ τῶν ἐπιβλητέων ποινῶν καὶ τῶν ἀρμοδίων δι' αὐτὰς ὀργάνων, ὁ ἐργοδότης, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις (βλέπε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 11056/1957, εἰσηγητὴς *Λ. Καλύβας*, ΕΕΔ 18, 988, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 207/1955, Πρωτοδίκης *Κ. Μπλέρης*, ΕΕΔ 14, 149), περιέπεσεν εἰς ὑπερημερίαν λόγῳ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὑπεχρεώθη εἰς καταβολὴν τοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος μισθοῦ.

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 300/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Κ. Σφακιανάκης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Κεφαλίδης, Ι. Κανέκης

Ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης δὲν ἀπεδέχθη ἐπὶ δεκαήμερον τὰς προσφερομένας νομίμως ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἐτιμωρήθη διὰ ποινῆς ἀργίας, ἥτις ὅμως οὐχὶ νομίμως ἐπεβλήθη καὶ αἰτεῖται τὴν ἐπιδίκασιν μισθοῦ ὑπερημερίας. Αὕτη εἶναι νόμιμος (Α. Κ. 648, 656) καὶ ἐξεταστέα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 §§ 12, 13, 17 τοῦ ν. δ. 3721/1957 ὁ Ο.Α.Σ.Θ. θέλει συντάξει ἐντὸς ἐξαμήνου προθεσμίας Κανονισμοὺς πρὸς προστασίαν τοῦ κοινοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. καὶ διὰ τὴν εὔρυθμον λειτουργίαν αὐτοῦ.

Οἱ Κανονισμοὶ οὗτοι ἔσονται . . . γ) Γενικὸς Κανονισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. περιλαμβάνων τὸν τρόπον τῆς προσλήψεως, σταδιοδρομίας, ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ἀδειῶν, ἀπολύσεως, πειθαρχικῶν εὐθυνῶν καὶ τῶν προσηκουσῶν κυρώσεων, ἔτι δὲ καὶ τῶν γενικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ προσωπικοῦ καὶ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. Οἱ Κανονισμοὶ οὗτοι συντάσσονται ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. ἐντὸς τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἐξαμήνου προθεσμίας, ἐν συνεργασίᾳ μετ' Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης. . . . Ἐγκρίνονται δὲ ὡς ἔχουν οἱ τροποποιούμενοι δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ Ο.Α.Σ.Θ. δὲν ἤθελε συντάξει ἐμπροθέσμως καὶ ὑποβάλει πρὸς ἔγκρισιν τοὺς ἀνωτέρω προβλεπομένους Κανονισμούς ὁ Ὑπουργὸς τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων προβαίνει εἰς τὴν δι' ἀποφάσεως του ἐκδοσιν τούτων. Μέχρις ἐγκρίσεως τῶν ὑπὸ στοιχεῖα γ' καὶ δ' προβλεπομένων Κανονισμῶν θὰ ἰσχύσουν ὁ Κανονισμὸς προσωπικοῦ τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων, ἐκδοθεὶς διὰ τοῦ β. δ. τῆς 25.6/6.8.1956, καὶ ὁ Κανονισμὸς τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, ἐκδοθεὶς διὰ τοῦ β. δ. τῆς 2/15.7.1956. Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ν. δ. 3789/1957 «ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίαι ἐν γένει, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς αὐτῶν ἢ τοῦ εἰς ὃν αὗται ἀνήκουσι φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου (Δημόσιον, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου

τοῦ τοῦ παθόντος, ὅσου καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν συγγενικὴν σχέσιν τῶν ἐναγόντων τὴν γεννῶσαν τὸ φ' οὗ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ δικαίωμα αὐτῶν, ἴδιον ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οὗτοι, ἵνα ἀποδείξωσι τὸ μὲν τὴν προεκτεθεῖσαν προϋπόθεσιν τῆς καθ' ὅλην ἀρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐφ' ὅσον ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι τὰ ἐν λόγῳ ἔργα ἐξετελέσθησαν διὰ λογαριασμόν των οὐχὶ ἀπολογιστῶς, ἀποτελεῖ ἀρνητικὴν ἀπάντησιν τοῦ ἐναντιθέτου περιστατικοῦ τῆς ἀγωγῆς (Α.Π. 249/911, Θέμ. ΚΓ' 341, Ε.Α. 380/1923, Θέμ. ΛΕ' 71, *Κισκαντσόγλου* ὑπ' ἄρθρ. 16 § 22 ἐπ.), διὰ προσαγωγῆς βεβαιώσεως τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας, τὸ δέ, πρὸς οἰκονομίαν χρόνου καὶ δαπανῶν, τὰ θεμελιοῦντα τὴν ἀγωγὴν λοιπὰ περιστατικὰ καὶ δὴ 1) ὅτι ὁ θάνατος τοῦ παθόντος ὀφείλεται εἰς ἐργατικὸν τύχημα κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ εἰδικώτερον ριζόμενα, 2) τὴν ἀντιμισθίαν, τὴν ὁποίαν ἔλαχεν αὐτὸς πράγματι, καθὼς καὶ τὴν μέσην τοιαύτην, ἣν ἠδύνατο νὰ λάβῃ κατὰ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ 12μήνου πρὸ τοῦ θανάτου του χρονικὸν διάστημα καὶ 3) ὅτι οὗτοι ἔζων εἰς βάρος τοῦ παθόντος υἱοῦ των ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν τοῦ ὅρου ἔννοιαν διὰ παντὸς νομίμου μέσου αἱ μαρτύρων λόγῳ ἀδυναμίας κτήσεως ἐγγράφου ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀποδεικτέων (ἄρθρον 394 § 2 περίοδος τελευταία).

και Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, Δῆμοι, Κοινότητες, Ὀργανισμοί, Ἱδρύματα κλπ.), ἀπασχολοῦσι προσωπικὸν μεγαλύτερον τῶν ἑβδομήκοντα προσώπων, ὀφείλουσι νὰ καταρτίσωσι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ διατάγματος τούτου Κανονισμὸν ἐργασίας ρυθμίζοντα κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ των, τοῦ συνδεομένου μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ὁ Κανονισμὸς οὗτος ἀποτελεῖ συμπλήρωσιν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας (παράγρ. 2). Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ διατάγματος τούτου ἡ κύρωσις τοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας γίνεται διὰ μὲν τὰς Ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίας δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ δὲ τὰς ἀσκουμένας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ διὰ λογαριασμόν αὐτοῦ, τῶν Δήμων ἢ Κοινοτήτων, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἐν γένει, ὡς καὶ τοὺς Κανονισμοὺς ἐργασίας τῶν Τραπεζῶν διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τοῦ ἐποπτεύοντος εἰς ἑκάστην περίπτωσιν Ὑπουργοῦ. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον κυρωτικὴ ἀπόφασις ἐκδίδεται μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένου Τμήματος Κανονισμῶν Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς. Διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ ρηθέντος ν. δ. ὑπ' ἀριθ. 3789]1957 ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπεβλήθη εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν, ἀπασχολοῦσαν προσωπικὸν πλέον ἑβδομήκοντα προσώπων ἡ κατάρτισις Κανονισμοῦ ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου ὡς διοικητικὸν ὄργανον ἁρμόδιον διὰ τὴν κύρωσιν τῶν Κανονισμῶν τούτων ὡρίσθη ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ἐνεργῶν ἀποκλειστικῶς μὲν προκειμένου περὶ Ἰδιωτικῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἐργασιῶν, ἐν συμπράξει δὲ μετὰ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἐποπτεύοντος Ὑπουργοῦ, προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ, τῶν Δήμων ἢ Κοινοτήτων, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ., πάντοτε δὲ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, συνιστῶσαν οὐσιώδη διατύπωσιν τῆς κυρωτικῆς διαδικασίας, καταργηθείσης ἅμα κατ' ἀρχὴν πάσης ἄλλης διαδικασίας καταρτίσεως Κανονισμῶν ἐργασίας καὶ πάσης ἄλλης ἀποκλειστικῆς ἀποφασιστικῆς διοικητικῆς ἁρμοδιότητος ἐγκρίσεως ἢ κυρώσεως τοιούτων Κανονισμῶν. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἔδαφ. 4 τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος διετηρήθησαν ἐν ἰσχύι Κανονισμοί, ἐκδοθέντες διὰ β. δ]γμάτων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δυνάμει τῶν νόμων 3752]1929, 3221]1955, 3430]1955 ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ μεταγενεστέρων νόμων, καὶ παντὸς ἑτέρου εἰδικοῦ νόμου, διὰ πᾶσαν ὅμως σύντοξιν, ἀνασύντοξιν ἢ τροποποίησιν Κανονισμῶν, περὶ ὧν προβλέπουσιν οἱ ἀνωτέρω νόμοι, ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν νόμων τούτων εἰς ὅ,τι δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ διατάγματος τούτου (3789]1957), ἅτινα διαγράφουν τὴν διαδικασίαν καταρτίσεως ταῦ Κανονισμοῦ καὶ ὁρίζουν τὸ ἁρμόδιον πρὸς κύρωσιν διοικητικὸν ὄργανον.

Ἐκ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3789]1957 προκύπτει σαφὴς θέλησις τοῦ νομοθέτου περὶ καταργήσεως πάσης ἄλλης διαδικασίας καταρτίσεως Κανονισμῶν ἐργασίας, διατηρηθείσης τῆς ἰσχύος προγενεστέρων εἰδικῶν νόμων, ἀναφερομένων εἰς τὰ αὐτὰ θέματα, ὡς τὸ ν.δ. 3721]1957, μόνον καθ' ὅσον δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ διατάγματος τούτου, καθ' ὅσον σκοπὸς τοῦ ν.δ. 3789, καθ' ὃ προκύπτει ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, εἶναι ἡ ρύθμισις τοῦ θέματος τῶν Κανονισμῶν ἐργασίας κατὰ τρόπον ἐνιαῖον καὶ ὁμοιόμορφον, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζῃ ὅρους δικαίους καὶ ἴσην μεταχείρισιν διὰ τοὺς ἐργαζομένους (μειοψ. Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου ὑπ' ἀριθ. 860]1959, ΕΕΔ 18, 1233). Ὅθεν ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων δι' ὑπ' ἀριθ. 158562]1958 ἀποφάσεώς του ἐγκριθεὶς Κανονισμός, συνταχθεὶς βάσει τοῦ ν.δ. 3721]1957, ἄνευ προηγουμένης γνώμης τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ κυρώσεώς του παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἶναι ἄκυρος (σχετ. Συμβουλίου Ἐπικρατείας Ὁλομ. 1599]1958, ΕΕΔ 18, 1209).

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, τῆς καταθέσεως τοῦ ἐξετασθέντος μάρτυρος καὶ τῶν ἐκατέρωθεν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων, ὁ ἐνάγων ἐνετάχθη εἰς τὸν Ο.Α.Σ.Θ. κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐν τέλει τοῦ ν.δ. 3721]1957 προσηρτημένης καὶ ἰσχύν νόμου (ἄρθρον 22 § 2 δ]γματος) ἐχούσης συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., τὴν 1.1.1958, τοποθετηθεὶς βραδύτερον ὡς ὁδηγὸς λεωφορείου αὐτοκινήτου τοῦ ἐναγομένου. Οὗτος ἐκλήθη εἰς ἀπολογίαν βάσει τοῦ δι' ὑπ' ἀριθ. 158562]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 46 τούτου συγκροτηθέντος Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ὅπερ ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν τὴν ποινὴν τῆς δεκαημέρου ἀργίας, διότι ἐβράδυνε νὰ ἐκτελέσῃ ἐν δρομολογίου, καὶ εἰς παρατήρησιν τοῦ σταθμάρχου ἐξύβρισεν αὐτόν. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἀπόφασις ἐπιβολῆς ποινῆς βάσει ἀκύρου καὶ συνεπῶς ἀνυπάρκτου Κανονισμοῦ, ὅστις ἄλλως εἶχε καταργηθῇ ἀπὸ τῆς 20.5.1959 διὰ δημοσιεύσεως νέου Κανονισμοῦ, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 142912]1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, ἀφορῶντος δὲ τὸ αὐτὸ προσωπικὸν καὶ ρυθμίζοντος τὰ αὐτὰ θέματα, οὐδεμίαν ἔχει νομικὴν ἰσχύν καὶ εἶναι ἄκυρος, τοῦ Δικαστηρίου δυναμένου παρεμπιπτόντως νὰ ἐρευνήσῃ, προκειμένου νὰ κρίνῃ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς Πολ. Δικονομίας περὶ Ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων, ἱδρυομένων ἢ προσβαλλομένων ἐκ τῆς πράξεως τῆς Διοικήσεως, ἐὰν ἡ ἀπόφασις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἐξεδόθη ὑπὸ ἁρμοδίου κατὰ νόμον ὀργάνου καὶ ἐὰν ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ ἐπεβλήθη βάσει νόμου ἢ Κανονισμοῦ νομίμως ἐκδοθέντος. Ὁ ἐναγόμενος ἐδήλωσεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν 7.1.1960, ὅτι ἐτιμωρήθη διὰ δεκαημέρου ἀργίας, ὅπερ σημαίνει μὴ ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ καθιστᾷ ταῦτον ὑπερήμερον καὶ ὑπόχρεων εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ (ἄρθρον 656 Α.Κ.) καὶ ἄνευ πραγματικῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, διότι εἰς τὴν δήλωσιν ὅτι ἐτέθη οὗτος εἰς ἀργίαν ἐνυπάρχει προφανῶς ἡ δήλωσις μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἥτις καθιστᾷ ματαίαν τὴν προσφορὰν των. Κατ' ἀκολουθίαν δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς βάσιμος κατ' οὐσίαν.

ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΤΑΒΑΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟΠΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ

Περίπτωσις μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς διὰ μεταφορικῶν μέσων τοῦ ἐργοδότου

Θεώρησις, κατ' ἄρθρον 14 Π.Δ. 27 'Ιουνίου]4 'Ιουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ὡς ὡρῶν ἐργασίας τῶν πραγματικῶν, μὴ νοουμένων ὡς τοιούτων καὶ τῶν ἀπαιτουμένων καὶ διατιθεμένων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς μετάβασιν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας καὶ ἀσχέτως ἂν αὕτη γίνηται δι' ἰδίων τοῦ μισθωτοῦ μεταφορικῶν μέσων ἢ τοῦ ἐργοδότου.—'Αβάσιμος οὕτω ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀμοιβῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν.

'Αντικείμενον ἀπασχολήσεως τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε τὸ αὐτό, τὸ ὁποῖον μετ' αὐτὴν ἀπησχόλησε καὶ τὴν Α. Π. 26/1960 (εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 19, 279).

'Εν προκειμένῳ ἡ μετάβασις εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ ἡ ἐπιστροφὴ ἐξ αὐτοῦ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ μισθωτοῦ ἐγένετο διὰ μεταφορικῶν μέσων τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου τοῦτο δὲν ἔχει σημασίαν τινά, ἵνα θεωρηθῇ ὁ χρόνος οὗτος ὡς τοιοῦτος ἀπασχολήσεως, ὁριζομένου ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 τοῦ π. δ/τος τῆς 27. 6/4.7.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ὅτι ὡς χρόνος ἐργασίας νοοῦνται αἱ πραγματικαὶ ὧραι ἐργασίας, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν διακοπῶν ἢ διαλειμμάτων ἐργασίας (βλέπε καὶ τὴν Α.Π. 26/1960, ἐνθ' ἀνωτ.).

Διάφορος —σημειοῦμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ— εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου δι' ἐπισυμβὰν εἰς τὸν μισθωτὸν ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὅταν ὁ πρῶτος ἀνέλαβε τὴν μεταφορὰν τοῦ δευτέρου εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας δι' ἰδίων μεταφορικῶν μέσων καὶ τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθε κατὰ τὴν διαδρομὴν ταύτην, ὁπότε ἱδρύεται δι' αὐτὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως (Α. Π. 351/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 17, 633, βλέπε ὁμοίως τὴν Α. Π. 585/1939, Θέμ. ΝΑ' 182, Α.Π. 611/1939, Θέμ. ΝΑ' 218, Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 7109/1951, εἰσηγητὴς *Γ. Καραμάνος*, ΕΕΔ 10, 1222, Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 8073/1955, εἰσηγητὴς *Δ. Κανελλόπουλος*, ΕΕΔ 14, 865).

Τοῦτο διότι τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὁρίζει νὰ ἐπῆλθε τὸ ἀτύχημα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς (ἴδε διὰ τὰ καθ' ὁδὸν ἀτυχήματα, καλυπτόμενα καὶ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων», *Χ. 'Αγαλλόπουλον*, Κοινωνικαὶ 'Ασφαλίσεις, σελ. 255 ἐπ.).

Κατὰ τὸν *Χ. 'Αγαλλόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ., ὁ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας ἢ μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς χρόνος θεωρεῖται ὡς χρόνος ἐργασίας, ὅταν κατὰ ταῦτον παρέμεινεν ὁ ἡσφαλισμένος εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας λόγῳ τῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως, π.χ. πρὸς εἴσπραξιν τοῦ ἡμερομισθίου του. Εἰς τὸν χρόνον ἐργασίας περιλαμβάνονται καὶ τὰ τακτικὰ διαλείμματα αὐτῆς καὶ αἱ ὧραι ἀναπαύσεως, ὅταν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς παρέμεινεν ὁ ἡσφαλισμένος ἐν τῷ χώρῳ τῆς ἐπιχειρήσεως.

Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 2721|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Προεδρος ὁ κ. ***Α. Τσαπόγας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Μ. Καλεύρας***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. 'Αγγελόπουλος, Δ. Τουλούπας, Γ. Παναγόπουλος, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 π.δ. τῆς 27.6]4 7.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», καθ' ἣν «ὧραι ἐργασίας θεωροῦνται αἱ πραγματικαὶ τοιαῦται, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν διακοπῶν ἢ διαλειμμάτων ἐργασίας», ὡς ὧραι ἐργασίας δὲν νοοῦνται αἱ ἀπαιτούμεναι καὶ διατιθέμεναι πρὸς μετάβασιν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας, καὶ δὴ ἀδιαφόρως ἂν οὗτος εἶναι πλησίον ἢ μακρὰν τῆς κατοικίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἀσχέτως τοῦ ἂν ἡ αὐτόθι μετάβασις γίνεται ἰδίοις τοῦ μισθωτοῦ μεταφορικοῖς μέσοις ἢ διὰ τοιούτων τοῦ ἐργοδότου. Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει γίνεται ἁπλῶς διευκόλυνσις τοῦ μισθωτοῦ καὶ δὲν δύναται τὸ περιστατικὸν τοῦτο νὰ στραφῇ κατὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὧραι ἐργασίας αἱ τῆς μεταβάσεως εἰς τὸν τόπον ἐργασίας καὶ αἱ τῆς ἐπιστροφῆς ἐκείθεν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ μισθωτοῦ. Ἑπομένως ἀγωγή, διώκουσα ἀντιμισθίαν ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ θεωροῦσα ὡς τοιαύτην, καὶ ἐν ᾗ γίνεται ἐπίκλησις ὡς τοιαύτης, τὴν ἀπασχόλησιν διὰ μετάβασιν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας καὶ ἐπιστροφὴν ἐκ τούτου, δὲν εἶναι νόμιμος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡ ὑπερεργασία εἶναι νόμιμος ἢ ὄχι. Ὅθεν καὶ ὁ Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν κατὰ τὸ πρῶτον κεφάλαιόν της, δι' οὗ διώκεται τοιαύτη ἀντιμισθία λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἐπικαλουμένης ὡς τοιαύτης τῆς ἀπασχολήσεως πρὸς μετάβασιν ἐξ 'Αθηνῶν εἰς τὸν ἐν 'Ασπροπύργῳ τόπον τῆς ἐργασίας διὰ μεταφορικῶν μέσων διατεθέντων παρὰ τῆς πρώτης τῶν ἐναγομένων καὶ ἐπιστροφὴν ἐκεῖθεν, ὀρθῶς ἔκρινε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέος ἐλέγχεται ὡς μὴ νόμιμος.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΚΔΙΚΑΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Βαθμός έξαρτήσεως τοῦ μισθωτοῦ διά τάς ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ διαφοράς

Ἀναγκαία διά τήν ὑπαγωγήν διαφορᾶς εἰς τήν ἐργατικήν διαδικασίαν ἡ ὕπαρξις μεταξύ μισθωτοῦ καί ἐργοδότου λίαν στενοῦ βαθμοῦ ἐξαρτήσεως, μή ἀρκούσης πάντοτε τῆς προσωπικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου.— Περίπτωσις ἐλλείψεως λίαν στενοῦ βαθμοῦ ἐξαρτήσεως.—Ἀναρμοδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ.— Ἀπόρριψις ἀγωγῆς, μή δυναμένης τῆς ἐργατικῆς ἀγωγῆς νά παραπεμφθῇ εἰς τό ἁρμόδιον Δικαστήριον.

Κατά τό ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 1968/1944 (ΕΕΔ 3, 624) πᾶσα ἰδιωτική ἀξίωσις μισθωτοῦ... πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας δικάζεται κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου... (διαδικασία νόμου ΓΨΟΔ' περί ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν).

Προηγήθη αὐτοῦ ἀμέσως ὁ νόμος 765/1943 (ΕΕΔ 2, 724), ὁ ὁποῖος ὥριζε «πᾶσα ἰδιωτική ἀξίωσις μισθωτοῦ... πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας δικάζεται...», εἰς τόν αὐτόν δέ νόμον (ἄρθρον 6) ὁ Νομοθέτης ἔδωκε τήν ἔννοιαν τοῦ ὅρου «μισθωτός» ὡς ἑξῆς: Νοοῦνται τά φυσικά πρόσωπα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς ἕτερον φυσικόν ἢ νομικόν πρόσωπον οἱαδήποτε φύσεως ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβής...

Διά τήν ὕπαρξιν αὐτῆς νοεῖται ὑφιστομένη ἡ προσωπική ἢ νομική ἐξάρτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπό τοῦ ἐργοδότου του, ἐκτελοῦντος τήν ἐργασίαν του ὑπό τήν διεύθυνσιν καί τήν ἐποπτείαν τοῦ δευτέρου (*Γ. Σιμιτέος*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καί Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 175, *Ι. Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ Εἰσαγωγή ἄρθρων 648 - 676, ἀριθ. 109, Α.Π. 149/1948, εἰσηγητής *Α. Θεοφίλου*, ΕΕΔ 7, 390 κλπ.), χωρίς νά μεταβάλληται ἡ ἔννοια τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας καί ἡ ἰδιότης τοῦ ἐργαζομένου ὡς μισθωτοῦ, ἀνεξαρτήτων τεχνικῶν γνώσεων του, δι' ἃς ἀκριβῶς προσελήφθη, ἀναπτύσσει πρωτοβουλίαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του (Α.Π. 816/1958, εἰσηγητής *Σ. Μανδρουκάλης*, ΕΕΔ 19, 888, Α.Π. 578/1958, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 795, καί ἄλλαι)

Ἡ κατωτέρω δικαστική ἀπόφασις, ἔχουσα νά κρίνῃ, ἂν παραδεκτῶς εἰσήχθη κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν ἡ ὑπ' ὄψιν αὐτῆς διαφορά, δέχεται, ἀκολουθοῦσα τά ὑπό τῆς Α.Π. 515/1959 (εἰσηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 19, σελ. 17) νομολογηθέντα, ὅτι διά τήν ἐφαρμογήν τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας ἀπαιτεῖται νά εἶναι λίαν στενός ὁ βαθμός τῆς ἐξαρτήσεως, περαιτέρω ὅμως λέγεται, ὅτι ὁ βαθμός οὗτος δέν συνετρέχεν, οὐχί διότι ὁ ἐργαζόμενος δέν εἰργάζετο, ὑπό τάς ἀμέσους ὁδηγίας, τήν ἐποπτείαν καί τόν ἔλεγχον τοῦ ἐργοδότου του (πρᾶγμα τό ὁποῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπικαλουμένη ὑπό τῆς ἀποφάσεως Α.Π. 515/1959, ἔνθ' ἀνωτ.), ἀλλά διότι κατά τήν συμφωνίαν θά συνεψηφίζετο τό ὀφειλόμενον εἰς τόν ἐργοδότην ἀντίτιμον ἐργασίας καθαρισμοῦ ἐνδυμάτων εἰς τάς μηχανικάς ἐγκαταστάσεις τοῦ ἐργοδότου πρός ἰσότιμον προσφοράν ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου πρός τόν ἐναγόμενον, τό ὑπόλοιπον δέ θά κατεβάλλετο τοῖς μετρητοῖς.

Ἀλλ' ἐκ τῶν στοιχείων τούτων δέν συνάγεται, νομίζομεν, ὅτι ὁ βαθμός τῆς ἐξαρτήσεως δέν ἦτο λίαν στενός (ἀμφιβάλλομεν ἂν ὁ ἐργοδότης θά ἐδέχετο νά ἐξωφλεῖτο ἀπαιτήσεις του διά προσφορᾶς ἐργασίας κατά τό δοκοῦν εἰς τόν ἐργαζόμενον ἄνευ κανονικῆς καί ἐπόπτου ἐλέγχου τοῦ ἀποδόσεως αὐτῆς), ἀλλ' ὅτι συνεφωνήθη νά συμψηφίζηται ἁπλῶς ἡ ἀπαίτησις τοῦ ἐργοδότου πρός τό ἡμερομίσθιον τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ ὑπολοίπου ἡμερομισθίου καταβαλλομένου εἰς τοῦτον.

Ἄλλο μάλιστα εἶναι τό ζήτημα, ἂν ὁ συμψηφισμός αὐτός ἠδύνατο νά εἶναι ἔγκυρος κατά τό ἀναγκαῖον πρός διατροφήν τοῦ μισθωτοῦ καί τῆς οἰκογενείας του ποσόν (ἄρθρον 664, ἄρθρον 679 Α.Κ., ἴδε καί *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ ὑπ' ἄρθρα 664, 665, ἀριθ. 6).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1061/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Π. Νευράκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀγ. Παπαδημητρίου, Π. Λυκούδης

Ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ. εἰς τήν σύμβασιν μισθώσεως ἐργασίας ἀπαιτουμένη προσωπική ἐξάρτησις τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας πρός τόν μισθωτήν του δέν ἀρκεῖ πάντοτε, ὅπως τύχῃ ἐφαρμογῆς ὁ νόμος ΓΨΟΔ' καί ὑπαχθῇ εἰς τήν ὑπ' αὐτοῦ καθιερουμένην εἰδικήν διαδικασίαν ἡ μεταξύ ἐκμισθωτοῦ καί μισθωτοῦ προκύπτουσα διαφορά ἐκ τῆς μεταξύ των ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας, διότι ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἵνα τύχῃ οὗτος ἐφαρμογῆς, ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ βαθμός τῆς ἐξαρτήσεως μεταξύ τῶν ὡς ἄνω προσώπων εἶναι λίαν στενός (Α.Π. 515/1959, ΕΕΔ 19, σελ. 17)

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, ὅτι μεταξύ τῶν διαδίκων συνήφθη συμφωνία, καθ' ἣν, ὁσάκις θά ἐκόμιζεν ὁ ἐνάγων ἐνδύματα καί λοιπά ρούχα τῶν ἰδίων αὐτοῦ καταστημάτων (καθαριστηρίων) Ἀθηνῶν καί Μενιδίου, διά νά καθαρίζῃ καί σιδερώνῃ οὗτος εἰς τά τελειοποιημένα μηχανήματα καί ἐγκαταστάσεις τοῦ ἐναγομένου, τό ἀντίτιμον τῆς τοιαύτης ἐργασίας, ἀντί νά ἐδίδετο τοῖς μετρητοῖς ἀπό τόν ἐνάγοντα εἰς τόν ἐναγόμενον, θά συνεψηφίζετο εἰς

ΕΠΙΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Τρόπος άσκήσεως αὐτῆς καὶ νόμιμοι μετὰ ταύτην συνέπειαι

Δικαίωμα καὶ τοῦ μισθωτοῦ, ἐπὶ καθυστερήσεως δεδουλευμένου μισθοῦ του, κατ' ἄρθρον 325 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας μέχρι καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τοῦ καθυστερουμένου μισθοῦ.—Ἀποτέλεσμα τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 353 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἡ ἐντεῦθεν ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατὰ τὸν χρόνον διαρκείας τῆς ἐπισχέσεως.—Ἀναγκαία ὅμως ἡ σαφὴς καὶ ρητὴ δήλωσις ἐπισχέσεως, μὴ ἀρκούσης μόνον τῆς ἀρνήσεως παροχῆς τῆς ἐργασίας, συσχετιζομένης τῆς ἀρνήσεως πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνταξιώσεώς του.—Πρότασις ἐνστάσεως ἐργοδότου περὶ ἐκπτώσεως ἀλλαχοῦ κερδηθέντων κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως κατ' ἄρθρον 325 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας ἔχει γίνει δεκτὸν (μέ τινας ἐξαιρέσεις) ἐν τῇ παρ' ἡμῖν θεωρίᾳ (ἴδε παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 257, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 542 ἑπ.), ἀναγνωρισθὲν δὲ καὶ ὑπὸ τῆς μοναδικῆς εἰς τὸ θέμα Α.Π. 201/1954 [εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 19, 849], τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν καὶ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (βλέπε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17307/1958, εἰσηγητὴς *Α. Σταυρός*, ΕΕΔ 18, 257, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1577/1957, Πρωτοδικεῖον *Ν. Σακελλαροπούλου*, ΕΕΔ 17, 574 καὶ ἄλλαι).

Ὡς ὅμως γίνεται ἐπίσης δεκτὸν ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας, ἡ περὶ ἐπισχέσεως δήλωσις πρέπει νὰ εἶναι ρητὴ καὶ σαφής (μὴ ἀρκούσης τῆς ἁπλῆς ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἐργασθῇ, ὁ ὁποῖος ὀφείλει καὶ νὰ δηλώσῃ ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ ἐργασθῇ, ἐὰν ὁ ἐργοδότης τῷ καταβάλῃ τὸν καθυστερούμενον μισθόν του) (ἴδε *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 544, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 18, 634, 635, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 11, 834 Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 1577/1957, ἔνθ' ἀνωτ.).

Σύμφωνος εἶναι εἰς ταῦτα ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀπορριπτομένης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου, ἡ ὁποία δέχεται εἰς τὴν περίπτωσιν, ὅτι ὑπῆρξεν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τοιαύτη ρητὴ καὶ σαφὴς δήλωσις.

Πάντως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι μέσον ἱκανοποιήσεως τῆς ἀνταξιώσεως τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλ' ἐξασφαλίσεως καὶ ἐξαναγκασμοῦ ἱκανοποιήσεως (*Γ. Μπαλῆς*, Ἐνοχ. § 48, ἀριθ. 5, 6, *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Α' σελ. 184), πρέπει νὰ ἀσκῆται ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος τασσομένων ὁρίων καὶ, ὡς παρετηρήθη (*Σ. Μαυρομιχάλης*, Νέον Δίκαιον, 10, 48), ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς Α.Π. 201/1954), εἰς τὸν δικαστὴν τῆς οὐσίας ἀπόκειται, ὅπως, κινούμενος ἐντὸς τῶν εὐρέων πλαισίων τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ παταίσσων τὰς τυχὸν ὑπερβάσεις, καταστήσῃ τὸν θεσμὸν τοῦτον κοινωνικῶς χρήσιμον, ἔχων ὡς παράδειγμα τὴν νομολογίαν τῶν Γερμανικῶν Δικαστηρίων (ΕΕΔ 12, 625 ἑπ.), τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖται καὶ ὁ *Κ. Καυκᾶς* εἰς τὸ Ἐνοχικόν του, σελ. 544.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 734/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Γεωργόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Γιαννούσης, Ν. Γεωργίτσης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς καὶ διὰ τοῦ ἀπορριφθέντος ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως πρώτου κεφαλαίου αὐτῆς διώκεται ἡ κατοψήφισις τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι ἰσάτιμων προσφορᾶς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὸν ἐναγόμενον, τὸ ὑπόλοιπον δὲ θὰ κατεβάλλετο τοῖς μετρητοῖς. Βάσει τῆς συμφωνίας ταύτης ὁ ἐνάγων μετέφερεν εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐναγομένου ἐνδύματα ἐκ τῶν καταστημάτων αὐτοῦ, ἅτινα ἐκαθάρισε καὶ ἐσιδέρωσεν εἰς τὰ τελειοποιημένα μηχανήματα καὶ ἐγκαταστάσεις τοῦ ἐναγομένου, τὸ ἀντίτιμον δὲ τῆς ἐργασίας ταύτης συνεψήφισεν εἰς ἰσόποσον προσφορᾶς ἐργασίας του πρὸς τὸν ἐναγόμενον.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ μεταξὺ τῶν διαδίκων βαθμὸς τῆς ἐξαρτήσεως δὲν ἦτο στενὸς καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταβολὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα δραχμῶν 17.622 δι' ἀδικαιολόγητον πλουτισμὸν τοῦ ἐναγομένου ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἀναρμοδίως εἰσάγεται κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ, κατὰ τὴν βάσιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου, μὴ δυναμένη νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον κατὰ τὸ ἄρθρον 25 Πολ. Δικ., τῆς τοιαύτης παραπομπῆς οὔσης ἀσυμβιβάστου πρὸς τὸν κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν τύπον συντάξεως ἀγωγῆς δι' ἐνθέσεως (Ε.Α. 2596]1952, Θέμ. ΞΓ' 692).

δραχ. 8.260 δι' 140 ημερομίσθια τοῦ ἀπό 7.1.1958 μέχρις 25.6.1958 χρονικοῦ διαστήματος, κατὰ τὸ ὁποῖον, λόγῳ καθυστερήσεως καταβολῆς αὐτῷ ὀφειλομένων ἡμερομισθίων δρχ. 6.000, προέβη εἰς ἐπίσχεσιν τῆς ἐργασίας του μέχρι καταβολῆς τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ ταύτου.

Κατ' ἀρχὴν κατ' ἄρθρον 325 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ἀσκήσῃ τὸ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης παρεχόμενον εἰς πάντα ὀφειλέτην δικαίωμα ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του, μέχρις ὅτου ὁ ἐργοδότης καταβάλλῃ τὰς ὀφειλομένας δεδουλευμένας ἀποδοχάς του, οὐδεὶς δὲ λόγος συντρέχει, ὅπως ἀποκλεισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον εἶναι πρόδηλος ἡ συνάφεια μεταξὺ τῶν ἑκατέρωθεν ὀφειλομένων παροχῶν, ἤτοι τοῦ μισθοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς παροχῆς ἐργασίας ἀφ' ἑτέρου. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου εἶναι ὅτι ὁ ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος κατ' ἄρθρον 353 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὅσον ναὶ μὲν εἶναι πρόθυμος νὰ ἀποδεχθῇ τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ του, δὲν προσφέρει ὅμως εἰς αὐτὸν τὴν αἰτηθεῖσαν ἀντιπαροχήν, τουτέστι ταὶς ἀπαιτητὰς μισθοὺς του, μὲ ἀντίστοιχον ὑποχρέωσιν κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὅπως καταβάλῃ τοὺς μισθοὺς τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς ἐπισχέσεως, καθ' ὃν, ὡς προεῖρηται, οὗτος τυγχάνει ὑπερήμερος (Α Π. 201] 1954, ΕΕΔ 13 σ. 349, *Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Δίκαιον, Ἐκδ. γ', ἄρθρον 655, ἀριθ. 4α, στοιχ. Β' καὶ αὐτόθι παραπομπαί). Νόμῳ βάσιμος ὅθεν τυγχάνει ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω ἀποβαίνει κατ' οὐσίαν.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ ὡς εἴρηται δικαίωμα ἐπισχέσεως δέον νὰ γίνηται κατὰ τρόπον ρητὸν καὶ σαφῆ καὶ δὴ δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἄρνησις τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἡ ἄρνησις αὕτη δέον νὰ συσχετισθῇ πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνταξιώσεως του (*Καυκᾶς*, ἐνθ' ἀν., *Μπαλῆς*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον § 43, ἀριθ. 5), ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ ἀμφισβήτησις κυρίως εἰς τοῦτο συνίσταται, εἰς τὸ ἐὰν δηλαδὴ ἡ ἀποχὴ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐγένετο σὺν τῇ ρητῇ καὶ σαφεῖ δηλώσει τούτου πρὸς τὴν ἐναγομένην, ὅτι ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του μέχρι καταβολῆς αὐτῷ τῶν ὀφειλομένων δεδουλευμένων ἡμερομισθίων. Ἐκ τῶν προσαγομένων ὅμως ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ ἐναγομένη κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1958 ὤφειλε σημαντικὰ χρηματικὰ ποσὰ ἐκ δεδουλευμένων ἀποδοχῶν εἰς τὸ προσωπικὸν της καὶ εἰδικῶς εἰς τὸν ἐνάγοντα ὤφειλε δραχμὰς 6.000, πρὸς ἀντιμετώπισιν δὲ τῆς καταστάσεως ταύτης ἀπεφασίσθη ἡ ἐπίσχεσις τῆς ἐργασίας καὶ ἐγένετο ρητὴ περὶ τούτου δήλωσις πρὸς τὴν ἐναγομένην τόσον ὑπὸ τοῦ σωματείου τοῦ προσωπικοῦ, ὅσον καὶ παρ' ἑκάστου κατ' ἰδίαν καὶ εἰδικῶς καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι δὲν προτίθενται νὰ ἐπαναλάβουν τὴν ἐργασίαν των, ἐὰν δὲν καταβληθοῦν αὐτοῖς τὰ ὀφειλόμενα. Παρὰ ταῦτα ὅμως ἡ ἐναγομένη, λόγῳ ἀνωμαλιῶν εἰς τὴν διοίκησίν της, ἐκώφευσεν εἰς τὴν ἐνέργειαν ταύτην τοῦ προσωπικοῦ της καὶ δὲν ἐφρόντισε νὰ ἐξεύρῃ τρόπον ἐξοφλήσεως ἢ ἐξασφαλίσεως τοὐλάχιστον τῶν ἀποδοχῶν τούτων. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο συνάγεται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ὀφειλὴ τῶν ἀποδοχῶν εἶναι ἀναμφισβήτητος, ὡς καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχή, ἑπομένως οὐδεὶς λόγος ὑπῆρχε νὰ μὴ γίνῃ συγχρόνως καὶ ἡ δήλωσις ὅτι ἡ ἀποχὴ αὕτη εὑρίσκεται ἐν συναρτήσει μὲ τὴν καθυστέρησιν τῶν ἀποδοχῶν ἢ ἐπὶ τοῦ ζητήματος δὲ τούτου ἄποψις τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν μαρτύρων του ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι προηγούμεναι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἐπιληφθεῖσαι παρεμφερῶν ὑποθέσεων ἐν τῇ ἀναπτύξει τῶν ὑποθέσεων τούτων καὶ τῇ ἐκτιμήσει τῶν προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν δι' αὐτὰς στοιχείων ἐδέχθησαν τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου ἐπισχέσεως τόσον διὰ τὸν ἐνάγοντα, ὅσον καὶ τοὺς ἄλλους συναδέλφους του. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἐκ τῆς ὡς εἴρηται διὰ τὸν ἐνάγοντα ἐκδοθείσης τελισιδίκου ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὸν ἐν τῷ Ἰστορικῷ της, ὅτι ἠσκήθη ὑπ' αὐτοῦ τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως ἐργασίας, δὲν δημιουργεῖται δεδικασμένον, ἐφ' ὅσον τὸ Ἰστορικὸν τοῦτο δὲν ἦτο ἀναγκαῖον διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, κατ' οὐσίαν ἐρευνωμένη ἡ ὑπόθεσις ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἀντιθέτως δὲ κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐσφαλε καὶ μεταρρυθμιστέα καθίσταται κατὰ τὸν νόμιμον περὶ τούτου λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως. Μετὰ ταῦτα τὸ ἐκ δραχμῶν 8.260 κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἀγωγῆς δέον νὰ γίνῃ ἐξ ὁλοκλήρου δεκτόν, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι κατὰ τὸ ἐπίδικον διάστημα ὁ ἐνάγων δικαιοῦται νὰ λάβῃ 140 ἡμερομίσθια, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπραγματοποίει κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο πρὸς δραχμὰς 59, οἷον τὸ μὴ ἀμφισβητούμενον ἡμερομίσθιον τοῦ ἐνάγοντος. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι διὰ τῶν πρωτοδίκων πρατάσεών της ἡ ἐναγομένη ἐπρότεινε τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 ἐδάφ. β' τοῦ Α.Κ. παρεχομένην αὐτῇ ἔνστασιν τῶν ἀλλαχοῦ ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος κερδηθέντων, πλὴν ἡ ἔνστασις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐξετασθῇ, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπαναφέρεται δι' ἀναφορᾶς κατ' ἄρθρον 559 § 6 τῆς Πολ. Δικ. εἰς αὐτὴν εἰς συγκεκριμένα μέρη τῶν πρωτοδίκων προτάσεων (Α.Π. 21]1951, Ε.Θ. 2]1952 ΕΕΝ, ιθ' 72, 419).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

I. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συμβιβασμός περί λήψεως μικροτέρας τῆς ὑπό τοῦ Νόμου 2112]1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως.

Σύμβασις συμβιβασμοῦ κατά τό ἄρθρον 871 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Προϋπόθεσις τό ἀντικείμενον αὐτῆς νά μή εἶναι ἐξηρημένον τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοβουλίας, τῆς προϋποθέσεως δέ ταύτης ἐλλειπούσης οὐ μόνον ἡ σύμβασις τοῦ συμβιβασμοῦ λογίζεται ὡς μή γενομένη, ἀλλά καί πᾶσα ἑτέρα συναφής πρᾶξις, ἐπ' αὐτῆς στηριζομένη ἤ ἁπλοῦν νομικόν ἐπακολούθημα ἀποτελοῦσα, οἷα καί ἡ κατάργησις ἤ ἀποπεράτωσις τῆς δίκης διά τοῦ συμβιβασμοῦ τῶν διαδίκων περί τῆς ἐκκρεμοῦς διαφορᾶς.—Ἀκυρότης συμβιβασμοῦ διά πρακτικοῦ τοῦ ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου περί λήψεως ἀποζημιώσεως μικροτέρας τῆς τοῦ Νόμου 2112]1920.

Προηγήθη τῆς κατωτέρω ἀφοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 432/1958 (εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 79), πρός τήν ὁποίαν συμφωνεῖ καί ἡ νεωτέρα αὕτη ἐπί τῆς λύσεως τοῦ ὁμοίου νομικοῦ ζητήματος (βλέπε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 78 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 108/1960, Τμ. Β'

Προήδρευεν ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Γ. Μητσόπουλος

Ἡ κατά τό ἄρθρον 871 Ἀστικοῦ Κώδικος σύμβασις συμβιβασμοῦ, δι' ἧς δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων διακανονίζεται ἀβεβαία τις ἔννομος σχέσις, ἀναγκαίαν ἔχει προϋπόθεσιν, ἐπί πάσης συμβάσεως ἰσχύουσαν, ὅτι τό ἀντικείμενον ταύτης δέν εἶναι ἐξηρημένον τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοβουλίας, τῆς προϋποθέσεως δέ ταύτης ἐλλειπούσης, οὐ μόνον ἡ σύμβασις τοῦ συμβιβασμοῦ λογίζεται ὡς μή γενομένη, κατά τά ἄρθρα 174 καί 180 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλά καί πᾶσα ἑτέρα συναφής πρᾶξις ἐπ' αὐτῆς στηριζομένη ἤ ἁπλοῦν νομικόν ἐπακολούθημα ἀποτελοῦσα, οἷα καί ἡ ὑπό τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 475, 476 καί 477 τῆς Πολ. Δικονομίας προβλεπομένη κατάργησις ἤ ἀποπεράτωσις τῆς δίκης διά τοῦ συμβιβασμοῦ τῶν διαδίκων περί τῆς ἐκκρεμοῦς διαφορᾶς. Ἀντίθετος ἐκδοχή, καθ' ἣν παραμένει ἰσχυρά ἡ συμφωνηθεῖσα κατάργησις τῆς δίκης, παρά τήν ἀκυρότητα τῆς περί ἧς αὕτη δικαιοπραξίας, ἄγει ἐμμέσως εἰς τήν καταστρατήγησιν τῶν εἰς ἃς ἀντίκειται ἡ δικαιοπραξία ἀπαγορευτικῶν διατάξεων. Ἀποφηναμένου ὅθεν τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι εἶναι μέν ἄκυρος ὁ διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 648]1957 πρακτικοῦ τοῦ ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου πραγματοποιηθείς συμβιβασμός, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτοῦ, κατά παράβασιν τῆς δημοσίας τάξεως διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς τοῦτο ἠρμηνεύθη αὐθεντικῶς ὑπό τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 547]1937, ὁ ἀναιρεσείων ἐλάμβανεν ἀποζημίωσιν ἐλάσσονα τῆς ὑπό τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένης, ἡ τοιαύτη ὅμως ἀκυρότης οὐδόλως ἐπηρεάζει τό κῦρος τῆς ἐπί τῇ βάσει τούτου γενομένης καταργήσεως τῆς ἐκκρεμοῦς περί τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δίκης, καίτοι ἡ συνέχισις ταύτης ἐξηρτᾶτο ἀπολύτως ἐκ τοῦ κύρους τοῦ συμβιβασμοῦ, οὗ ἁπλῆν συνέπειαν ἀπετέλει, καί περαιτέρω διά μεταρρυθμίσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως κριναν, ὅτι συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης καταργήσεως τῆς δίκης ἡ δι' ἣν ὁ ὡς ἄνω συμβιβασμός ἐπίδικος ἀξίωσις ἀπεσβέσθη ὡς μή ἀσκηθεῖσα ἐντός τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198]1955 τασσομένης ἐξαμήνου προθεσμίας, οὐδέ διακοπείσης ταύτης, κατά τά ἄρθρα 263 καί 279 Α.Κ. δι' ἐγέρσεως νέας ἀγωγῆς καί ἐπομένως, ὅτι δέν εἶχεν ὁ ἀναιρεσείων ἔννομον συμφέρον, ὅπως ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀκυρότης τοῦ διά τοῦ προδιαληφθέντος πρακτικοῦ γενομένου συμβιβασμοῦ, τό μέν ψευδῶς ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς παραπαρατεθείσας οὐσιαστικάς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112, ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 547]1937, τό δέ παρεβίασε τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 475, 476 καί 477 Πολ. Δικ. καί ἀναιρετέαν κατέστησε τήν ἀπόφασίν του κατά τό ἄρθρον 807 ἐδάφ. 11 καί 17 Πολ. Δικ καί τόν βάσιμον περί τούτου μοναδικόν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Μετά τήν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπόθεσις εἶναι παραπεμπτέα εἰς τό Γ' Τμῆμα πρός περαιτέρω κατ' οὐσίαν συζήτησιν, συνῳδά τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 τῆς Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957 (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Παροχή ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς μεταλλεῖα καί ὀρυχεῖα.

Ἔννοια τῆς σχετικῆς ὑπ' ἀριθ. 25841]2036]1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.—Καταβολή τοῦ ἐπιδόματος τούτου μόνον ἐφ' ὅσον αἱ ἡμερήσιαι ἀποδοχαί ἑκάστου ἐργαζομένου δέν ὑπερβαίνουν τάς δραχμάς 55, νοουμένων ὡς ἡμερησίων ἀποδοχῶν ὄχι μόνον τοῦ ἡμερομισθίου, ἀλλά τοῦ συνόλου τῶν δι' οἱονδήποτε λόγον καταβαλλομένων εἰς τόν

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 9769/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

εργαζόμενον αποδοχών δι' έκάστην ήμέραν και κατ' ακολουθίαν περιλαμβανομένων εις αύτάς και των τυχόν προσθέτων παροχών, των διδομένων εις αύτόν είτε δι' έντατικήν απασχόλησιν ή μείζονα απόδοσιν (επίδομα παραγωγής), είτε δι' εργασίαν νυκτός και κατά τας Κυριακάς.

Έρμηνευεται υπό της κατωτέρω αρεοπαγιτικής απογάσεως ή υπ' αριθ. 25841 2036/1952 υπουργική απόφασις «περί χορηγήσεως επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις τους εργαζομένους εις τα μεταλλεία και όρυχεία» (ΕΕΔ 12, 447), κυρωθείσα διά του άρθρου 12 του νόμου 2222/1952 (ΕΕΔ 11, 1043), καθ' όσον, όπως εξεδόθη, είχε παύσει ή διά του νόμου 28/1944 παραχωρηθείσα εξουσιοδοτησις, δυνάμει της οποίας εξεδόθη.

Περί του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας των εν λόγω μισθωτών προβλέπει ήδη ή διά της υπ' αριθ. 32918/6239/1957 υπουργικής αποφάσεως κυρωθείσα υπ' αριθ. 14/1957 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων εργασίας και αμοιβής των εργατοτεχνιτών μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων απάσης της χώρας» (ΕΕΔ 16, 897), της οποίας, καταγγελθείσης, ή ισχύς παρετάθη διά της υπ' αριθ. 4639/932/1960 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας μέχρι 30.4.1960

'Αρείου Πάγου 102/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο 'Αντιπρόεδρος **κ. Σ. Μανρομιχάλης**

Εἰσηγητής ο 'Αρεοπαγίτης **κ. Γ. Χατζηδάκης**

Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Ζέγγελης, Ε. Παπαδογιάννης

Κατά την παράγραφον V εδ. 2 του άρθρου 1 της υπ' αριθ. 25841]2036 του έτους 1952 κοινής αποφάσεως των 'Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και 'Εργασίας «περί χορηγήσεως επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις τους εργαζομένους εις τα μεταλλεία και όρυχεία» το επίδομα τούτο καταβάλλεται μόνον εφ' όσον αι ημερήσιαι αποδοχαί εκάστου εργαζομένου δεν υπερβαίνουν τας δραχμάς 55. Σαφής ή έννοια της διατάξεως ταύτης, συναγομένη εκ του γράμματος αύτης, μη ποιουμένης διάκρισίν τινα, όσον και εκ του όλου πνεύματος αύτης, ότι υπό τον εν αύτη όρον «ημερήσιαι αποδοχαί» νοείται ού μόνον το ημερομίσθιον, άλλά το σύνολον των δι' οιονδήποτε λόγον καταβαλλομένων εις τον εργαζόμενον αποδοχών δι' έκάστην ήμέραν και ότι κατ' ακολουθίαν περιλαμβάνονται εις αύτας και αι τυχόν πρόσθετοι παροχαί, αι διδόμεναι εις αύτόν είτε δι' έντατικήν απασχόλησιν ή μείζονα απόδοσιν (επίδομα παραγωγής, είτε δι' εργασίαν νυκτός και κατά τας Κυριακάς. Ότι τοιαύτη ή έννοια της διατάξεως ταύτης προκύπτει και εκ της επακολουθησάσης την ως είρηται απόφασιν υπ' αριθ. 32918]6239 του έτους 1957 τοιαύτης των 'Υπουργών Συντονισμού και 'Εργασίας «περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 14]1957 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών περί των όρων εργασίας και αμοιβής των εργατοτεχνιτών μεταλλείων λιγνιτωρυχείων απάσης της χώρας», ισχυσάσης από της 1.4.1957, δι' ής, εγκαταλειφθέντος του κατά τα ως άνω εν τη εφαρμοζομένη εν προκειμένω αποφάσει περιορισμού, το περί ού πρόκειται επίδομα παρέχεται ανεξαρτήτως του ύψους των ημερησίων αποδοχών του μισθωτού. Όθεν ή προσβαλλομένη απόφασις, αντιθέτως κρίνασα και επιδικάσασα εις τον αναιρεσίβλητον το περί ού πρόκειται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας διά το από 1.7.1955 μέχρι 31.1.1957 χρονικόν διάστημα, καίτοι δέχεται ότι αι ημερήσιαι αποδοχαί αύτου, εργασθέντος εις το εν Δομοκώ μεταλλείον της αναιρεσειούσης ως πιστολαδώρου, προσαυξανόμεναι διά των προσθέτων αμοιβών μείζονος απόδόσεως και δι' εργασίαν νυκτός και κατά τας Κυριακάς, υπερέβαινον κατά το χρονικόν τούτο διάστημα τας 55 δραχμάς, ψευδώς ήρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε την ως είρηται διάταξιν και αναιρετέαν ταύτην κατέστησε κατά το άρθρον 807 § 17 Πολιτικής Δικονομίας και τον βάσιμον περί τούτου μοναδικόν λόγον αναιρέσεως, καθ' ο μέρος, απορριφθείσης της ασκηθείσης υπό της αναιρεσειούσης εφέσεως, επεκυρώθη ή πρωτόδικος απόφασις, δι' ής, μεταξύ άλλων, εν τη υπό κρίσιν άγωγή αιτημάτων, εγένετο δεκτόν και το σχετικόν εν αύτη περί του περί ού πρόκειται επιδόματος αίτημα, ως προς ο μέρος και μόνον διά της υπό κρίσιν αιτήσεως αναιρέσεως προσεβλήθη.

Κατά το άρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ., ως αντικατεστάθη υπό του νόμου 3810]1957, «εάν ο 'Αρειος Πάγος αναιρέση την απόφασιν δι' οιονδήποτε λόγον, εκτός των εν άρθρω 833 §§ 2 και 3 αναφερομένων, περί ων δεν πρόκειται ήδη, το δικάζον Τμήμα δύναται να κρατήση την υπόθεσιν και να επιληφθή της εκδικάσεως αύτης και κατ' ουσίαν. Κατ' άρθρον δε 832 Πολ. Δικ., ως αντικατεστάθη υπό του αυτού ως άνω νόμου 3810]1957, εάν αναιρεθή ή απόφασις οι διάδικοι επανέρχονται εις την προ της αναιρεθείσης αποφάσεως κατάστασιν. Όθεν, παρακρατουμένης της υποθέσεως, εξεταστέα αποβαίνει ή νομοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσα από 4 Αυγούστου 1958 έφεσις της αναιρεσειούσης κατά της υπ' αριθ. 3893]1958 αποφάσεως του Πρωτοδίκου 'Αθηνών, καταβληθέντος και του κατ' άρθρον 772 Πολ. Δικ. προστίμου.

Μετά τα εν τη πρώτη αιτιολογία της παρουσης εκτιθέμενα ο πρώτος λόγος εφέσεως ότι κατά ψευδή ερμηνείαν και εφαρμογήν της ως είρηται διατάξεως της υπ' αριθ. 25841]2036 του έτους 1952 υπουργικής αποφάσεως εκρίθη διά της εκκαλουμένης αποφάσεως, ότι το περί ού πρόκειται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας καταβλητέον εις τον εφεσίβλητον ετύγχανε κατά το περί ού πρόκειται διάστημα, καίτοι, ως έδέξατο, αι ημερήσιαι αποδοχαί αύτου, συμπεριλαμβανομένων και των προσθέτων αμοιβών μείζονος αποδόσεως και δι' εργασίαν νυκτός και κατά Κυριακάς, υπερέβαινον κατά το διάστημα τούτο τας δραχμάς 55, βάσιμος τυγχάνει και δέον όπως ή υπό κρίσιν έφεσις γίνη δεκτή, μεταρρυθμιζομένης δε της εκκαλουμένης αποφάσεως, απορριφθή ή υπό κρίσιν αγωγή, κατά το σχετικόν αύτης κεφάλαιον και καταδικασθή ο αναιρεσίβλητος εις την δικαστικήν δαπάνην της αναιρεσειούσης συνψη-

φιζομένη ἐν μέρει κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ (*).

III'. ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Ἐφαρμογὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἐπὶ σχέσεων ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Σύνδεσις τοῦ προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων τοῦ Ν. Δ. 2592]1953 διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, πλὴν τοῦ εἰς εἰδικοὺς ὀργανισμοὺς ἄλλως ὁριζομένου.—Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 28.5.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιστημόνων ὑπαλλήλων φαρμακοποιῶν ἐπὶ ἐργοζομένων παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μὲ σχέσιν ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.—Προσληψις ὑπὸ νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος ἐπιστήμονος φαρμακοποιοῦ ὡς ἐκτάκτου ὑπαλλήλου.—Ἐφαρμογὴ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐκδικασις τῆς διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἀρείου Πάγου 104/1960, Τμ. Β'

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἄρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κολλιόπουλος, Κ. Φιλιππίδης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον ἀπευθύνεται κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἥτις, ἐκκληθεῖσα, ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ὡσαύτως ὑπ' ἀριθ. 574]1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Σπάρτης, ἐνσωματωθεῖσα εἰς αὐτήν, εἶναι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 812 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ν. 3810]1957, ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 17 ν.δ. 3097]1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν.δ. 2592 «περὶ ὀργανώσεως τῆς ἰατρικῆς ἀντιλήψεως», «ὅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν.δ. 2592]1953 συνδέηται μετὰ τοῦ ἱδρύματος διὰ σχέσεως ἐργασίας δημοσίου δικαίου, πλὴν τοῦ εἰς εἰδικοὺς ὀργανισμοὺς ἄλλως ὁριζομένου». Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὴν παράγραφον 4 τῆς ἀπὸ 28.5.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ἐπιστημόνων ὑπαλλήλων φαρμακοποιῶν», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43765]32264 ἔτους 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις, ἧς ἡ ἰσχὺς ἀρχεται ἀπὸ 1.6.1955, «ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάντων τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν τῶν ὑπηρετούντων ὡς ὑπαλλήλων παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μὲ σχέσιν ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καθ' ἅπασαν τὴν χώραν».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων ταύτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπὸ 1.6.1955 ἐπὶ τοῦ ἐπὶ θητείᾳ, ἐπὶ συμβάσει καὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν.δ. 2592]1953, ἐν οἷς καὶ τὸ ἀναιρεσεῖον ἵδρυμα περιλαμβάνεται, ἐφ' ὅσον τοῦτο διὰ τῶν ὀργανισμῶν αὐτῶν συνδέεται μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως διεπομένης ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς ὡς εἴρηται συλλογικῆς συμβάσεως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν αὐτῇ ὁριζόμενα διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἐπιστήμονας φαρμακοποιοὺς κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν. Ὅθεν τὸ δικάσαν δικαστήριον, δεξάμενον, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως πρακύπτει, κατ' ἀνέλεγκτον κρίσιν, ὡς εἰς πράγματα ἀναγομένην, ὅτι ἐκ τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, τυγχάνουσα ἐπιστήμων φαρμακοποιὸς καὶ προσληφθεῖσα ὑπὸ τὴν ἰδιότητά της ταύτην ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἱδρύματος, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 56]6.3.1955 πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, προσωρινῶς ὡς ἔκτακτος ὑπάλληλος, τὰς ὑπηρεσίας αὐτῆς παρέσχεν ὡς τοιαύτη ἔκτοτε μέχρι καὶ τῆς 31.5.1958, ὅτε καὶ ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας, κριναν δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι ἡ συνδέουσα αὐτὴν σχέσις μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἱδρύματος ἦτο σχέσις ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ αὐχὶ δημοσίου τοιούτου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 14 § 2 τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος, διακρίνοντος τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ εἰς μόνιμον, ἐπὶ θητείᾳ, ἐπὶ συμβάσει καὶ ἔκτακτον, τὸ δὲ ἐπὶ συμβάσει καὶ ἐκτάκτου προσωπικὸν ὡς ἀποτελοῦν τοιοῦτον τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος (ν. 2811]1951), συνδεόμενον μετὰ τούτου διὰ σχέσεως διεπομένης ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὅτι ἐπομένως ἁρμόδιος ἐτύγχανεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας, κατ' ἔφεσιν δὲ τοῦτο, πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' «περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν», τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς διωκούσης τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος καταβολὴν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν καταβληθέντων αὐτῇ μισθῶν ἀπὸ 1.6.1955 μέχρι 15.3.1958, ὡς καὶ τῶν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα δώρων καὶ ἐκείνων, ἅτινα ἐδικαιοῦτο αὐτὴ βάσει τῆς ὡς εἴρηται συλλογικῆς συμβάσεως, ἐφαρμοστέα δὲ ἡ αὐτὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐτύγχανε πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τούτων, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ οὐδαμῶς τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ν.δ. 3097]1954 παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς καὶ οἱ τοιοῦτοι τοῦ προσθέτου δικογράφου ὡς ἀβάσιμοι (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 15733/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 574 τοῦ 8 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Σπάρτης, ὡς ἐφετείου. Ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ἐν Σπάρτῃ ἐδρεύοντος θεραπευτηρίου σανατορίου «Ἰωάννου καὶ Αἰκατερίνης Γρηγορίου».

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 11 Α. Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη

Δυνατή, κατά τό άρθρον 11 τοῦ Α.Ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 2657]1953, ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν διά λόγον δικαιολογοῦντα ταύτην.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ ὡς ἀναιτιολογήτου, τῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως διαλαμβανούσης ἀορίστως καί γενικῶς ὅτι συντρέχει περίπτωσις ἀνυπαιτίου ἀκαταλληλότητος τοῦ τοποθετηθέντος, χωρίς νά ἀναφέρῃ συγκεκριμένα περιστατικά.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὴν παγίως παρ' αὐτοῦ γενομένην δεκτὴν ἄποψιν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) (βλέπε τὴν νομολογίαν τοῦ Σ. Ε. ἐν ΕΕΔ 18, 1244 ἑπ.).

Ἀπὸ ἀπόψεως νομολογίας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων σημειωτέα τὰ ἑξῆς: Ἐξακολουθεῖ ἡ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διαφωνία ὡς πρὸς τὸ ἂν ἀπαιτῆται νὰ δικαιολογῆται ἡ ἀντικατάστασις (βλέπε Α. Π. 404/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1187 καὶ τὰ ἐν ΕΕΔ 19, 149 ἑπ., Α. Π. 68/1960, εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 19, 274).

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ἂν ἡ ἀντικατάστασις πρέπει νὰ χωρῇ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς παρόδου 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρωσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ, ἄποψις, τὴν ὁποίαν δέχεται σταθερῶς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (βλέπε ΕΕΔ 17, 1225), τοῦτο ἔχει παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν Α. Π. 68/1960, Τμ. Β', ἔνθ' ἀνωτ.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 594/1960, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωτσάβελος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 72 τῆς 21 Ἰανουαρίου 1959 συνεδρίασιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων στρατοῦ ληφθείσης ἀποφάσεως, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 1836]1951, ἀνεκλήθη προγενεστέρα πρᾶξις τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ὡς προστατευομένου ἐφέδρου πολεμιστοῦ παρὰ τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ «**».

Ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία «**» διὰ τῆς ἀπὸ 2 Μαρτίου 1960 δηλώσεώς της παρητήθη τῆς ἀσκηθείσης παρ' αὐτῆς παρεμβάσεως.

Τὸ ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836]1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων στρατοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 ν.δ. 2657]1953, ὁρίζει, ὅτι: «Οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἑτέρου προσώπου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεων νὰ ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι συγχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς 15 ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν ὁποῖον ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης». Κατὰ τὴν ἀληθῆ δὲ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος ἐφέδρου, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρώντας λόγους διὰ τὴν τοιαύτην ἀντικατάστασιν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις.

Ἐν προκειμένῳ τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προέβη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1958 γενομένης τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐφέδρου πολεμιστοῦ, χωρὶς νὰ ἐπικαλῆται λόγον τινὰ δικαιολογοῦντα τὴν τοιαύτην ἀνάκλησιν, ἡ δὲ ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου 1959 αἴτησις τῆς ἐργοδότιδος ἑταιρείας διαλαμβάνει ἀορίστως καὶ γενικῶς, ὅτι συντρέχει περίπτωσις ἀνυπαιτίου ἀκαταλληλότητος τοῦ τοποθετηθέντος, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ συγκεκριμένα περιστατικὰ ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ της τούτου. Οὕτω δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀναιτιολόγητος καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα καθίσταται κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Γινομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διὰ τὸν ρηθέντα λόγον παρέλκει ἡ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν προβαλλομένων δι' αὐτῆς λόγων ἀκυρώσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις Δικηγόρων ἡ ἐπὶ συμβάσει Δικαστικῶν Συμβούλων Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ Τραπεζῶν παρὰ τοῖς διὰ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως

"Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 21 ν.δ. 3790/1957.— Ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀσφάλισις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων εἰς τὰ ὡς ἄνω Ταμεῖα ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 3790/1957, τῆς προϋπηρεσίας των, συνεχοῦς ἢ διακεκομμένης, λογιζομένης ὁλοκλήρου, ἄνευ ὅρου τινός, ὡς συνταξίμου καὶ ἐπιβαρυνομένων αὐτῶν διὰ τὸν χρόνον τοῦτον μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ εἰς ὃ ἀσφαλίζονται Ταμείου βαρυνούσας τὸν ἐργοδότην καὶ ἐργαζόμενον κρατήσεις.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀγορανομικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 535/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Παρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Σπηλιόπουλος, Ν. Καλπίρης, Β. Κουντούρης
Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Τὸ ν.δ. 3790 τῆς 11/12 Ὀκτωβρίου 1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων» ἐν ἄρθρῳ 21 ὁρίζει, ὅτι: «Δικηγόροι ἢ ἐπὶ συμβάσει Δικαστικοὶ Σύμβουλοι, παρέχοντες τὰς καθαρῶς νομικὰς ἐργασίας των ἐπὶ παγίᾳ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ πρὸς Νομικὰ Πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ Τραπέζας, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ παρὰ τοῖς τυχὸν ὑφισταμένοις διὰ τὸ προσωπικὸν τούτων Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως, τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διαδραμόντος χρόνου παροχῆς αὐτοῖς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Δικηγόρου ἢ Δικαστικοῦ Συμβούλου λογιζομένου ὁλοκλήρου ὡς συνταξίμου. Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλιζόμενοι βαρύνονται ἀντιστοίχως μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου βαρυνούσας τὸν ἐργοδότην καὶ ἐργαζόμενον κρατήσεις δι' ἅπαντα τὸν χρόνον τοῦτον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ὑπ' αὐτῶν ληφθεισῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν πενταετίαν ἄνευ οὐδεμιᾶς προσαυξήσεως». Κατὰ τὴν σαφῆ διατύπωσιν τῶν διατάξεων τούτων οἱ περὶ ὧν πρόκειται Νομικοὶ Σύμβουλοι ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰ ὡς ἄνω Ταμεῖα ἀπὸ τῆς ἰσχύος των (12 Ὀκτωβρίου 1957), ἡ δὲ προϋπηρεσία των—συνεχὴς ἢ διακεκομμένη—λογίζεται ὁλόκληρος, ἄνευ ὅρου τινός, ὡς συντάξιμος, ἀλλὰ διὰ τὸν χρόνον τοῦτον βαρύνονται μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ εἰς ὃ ἀσφαλίζονται Ταμείου βαρυνούσας τὸν ἐργοδότην καὶ τὸν ἐργαζόμενον κρατήσεις.

Ἐν προκειμένῳ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου 1959 ἀποφάσεως του ἔκρινεν, ὅτι ὁ αἰτῶν, Νομικὸς Σύμβουλος τῆς ἄνω Τραπέζης, ὑπάγεται μὲν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου τούτου ἀπὸ τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1957, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν ὡς συνταξίμου τῆς πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ὑπηρεσίας του ὡς Νομικοῦ Συμβούλου παρὰ τῇ ρηθείσῃ Τραπέζῃ ἀπαιτεῖται καὶ 10ετὴς συνεχὴς τοιαύτη παρ' αὐτῇ ἀπὸ τῆς ἀσφαλίσεώς του, περαιτέρω δέ, ὅτι βαρύνεται αὐτὸς μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου εἰσφορὰς ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου διά τε τὸν Κλάδον Συντάξεων καὶ Προνοίας καὶ διὰ τὸν μετὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ χρόνον. Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ ἐπομένως σκέψει τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸν νόμον καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, βασίμως προσβαλλομένου, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθίσταται ἀκυρωτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

"Ἐναρξις καταβολῆς τῶν συντάξεων κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 5 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔληξαν χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει μὴ δυναμένης νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.— Χορήγησις καὶ τῆς ηὐξημένης συντάξεως εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν μετὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας συντάξεως τὸ ἁρμόδιον ὄργανον τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπιλαμβανόμενον νεωτέρας αἰτήσεως, δεχθῇ, ὅτι ὁ συνταξιοῦχος δικαιοῦται συντάξεως ἀνωτέρας τῆς ἀρχικῶς καθοριοθείσης.— Βάσις ὑπολογισμοῦ συντάξεως γήρατος κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ Α.Ν. 1846/1951.— Λῆψις τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν τελευταίων δύο ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 536/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Ε. Μέλλιος,
Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀ-

κύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4135 τῆς 10 Ἀπριλίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τῆς ὁποίας, γενομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ὑποβληθείσης αἰτήσεως, ἀνεθεωρήθη προγενεστέρα ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1955 ἀπόφασις αὐτοῦ καὶ προσδιωρίσθη ἡ εἰς τὸν αἰτοῦντα καταβλητέα σύνταξις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Χ ἀσφαλιστικῆς κλίμακος, ἀντὶ τῆς ΙΧ τῆς προγενεστέρας ἀποφάσεως, ὁριοθέντος συγχρόνως ὅτι ἡ διαφορὰ αὕτη δέον νὰ καταβληθῇ τῷ αἰτοῦντι ἀπὸ τῆς 12.2.1958, ἤτοι ἓν ἔτος πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀναθεωρήσεως. Ἡ ἀκύρωσις τῆς πράξεως ταύτης διώκεται μόνον ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῆς καταβολῆς τῆς ηὐξημένης συντάξεως ἀπὸ τῆς 12.2.1958 καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἀρχικῆς συνταξιοδοτήσεως. Ἡ αἴτησις αὕτη, ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 5 ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν μετὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας συντάξεως τὸ ἁρμόδιον ὄργανον τοῦ Ἱδρύματος, ἐπιλαμβανόμενον νεωτέρας αἰτήσεως, δεχθῇ, ὅτι ὁ συνταξιοῦχος δικαιοῦται σύνταξιν ἀνωτέρας τῆς ἀρχικῶς καθορισθείσης, ἡ χορήγησις τῆς ηὐξημένης ταύτης συντάξεως δέον νὰ ἀνατρέξῃ ἀφ' οὗ χρόνου ἐγίνετο ἡ χορήγησις τῆς ἀρχικῆς συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἡ ὑποχρέωσις τοῦ Ἱδρύματος πρὸς παροχὴν τῆς ἀνωτέρας συντάξεως προϊκύπτει, ὀρθῶς ἐφαρμοζομένων τῶν περὶ παροχῆς συντάξεων διατάξεων, ἐκ τῶν στοιχείων, ἅτινα, εἴτε ἀπ' ἀρχῆς εἶχεν τεθῇ ὑπ' ὄψιν τοῦ Ἱδρύματος, ἢ ἅτινα τοῦτο ὑπεχρεοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχετικῶν διατάξεων νὰ συγκεντρώσῃ αὐτεπαγγέλτως.

Ἐν προκειμένῳ ὁ αἰτῶν διὰ τῆς ἀπὸ 10ης Φεβρουαρίου 1959 αἰτήσεώς του ἐζήτησεν, ὅπως ἡ χορηγηθεῖσα αὐτῷ σύνταξις ὑπολογισθῇ βάσει τῆς Χ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ οὐχὶ τῆς ΙΧ, ὡς ἐγίνετο, ὑποστηρίζων ὅτι κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν πρὸ τῆς συνταξιοδοτήσεώς του ἀνῆκεν εἰς τὴν κλάσιν ταύτην.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένων παροχῶν, τὰ ὕψος τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ὡς βάσις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν συντάξεων λόγῳ γήρατος λαμβάνεται τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν τελευταίων δύο ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ αὐτοῦ νόμου αἱ ἀσφαλιστικαὶ κλάσεις διακρίνονται ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἠσφαλισμένου, σκοπὸς τῆς ρηθείσης διατάξεως εἶναι προφανῶς ὁ συσχετισμὸς τῆς χορηγητέας συντάξεως πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἡμερομισθίου.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν αἱ ἡμέραι ἐργασίας τοῦ ἠσφαλισμένου τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν κατανέμονται εἰς πλείονας τῶν δύο κλάσεων, ὁ ἠσφαλισμένος δύναται, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, νὰ προσμετρήσῃ τὰς ἡμέρας ἐργασίας ἀνωτέρας τινὸς κλάσεως εἰς τὰς ἡμέρας ἐργασίας κατωτέρας κλάσεως, διότι αἱ ἡμέραι ἐργασίας αἱ ἀνήκουσαι εἰς ἀνωτέραν κλάσιν, ὡς ἀντιστοιχοῦσαι εἰς ἀνώτερον ἡμερομίσθιον καὶ ἐπαγόμεναι τὴν καταβολὴν εἰς τὸ Ἵδρυμα ἀνωτέρων εἰσφορῶν, καλύπτουσι καὶ τὰς κατωτέρας ταύτων κλάσεις. Οὕτω διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης τὴν βάσιν διὰ τὴν συνταξιοδότησιν θέλει ἀποτελέσει ἡ κλάσις, εἰς τὴν ὁποίαν, προστιθεμένων καὶ τῶν εἰς ἀνωτέραν ταύτην κλάσιν ἀνηκόντων ἡμερομισθίων, συγκεντροῦνται αἱ περισσότεραι ἡμέραι ἐργασίας τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν καὶ οὐχὶ ἐκείνη, ἡ ὁποία συμπτωματικῶς παρουσιάζει τὸν σχετικῶς μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἀριθμὸν ἡμερομισθίων ἑκάστης τῶν λοιπῶν κλάσεων, διότι ἡ παροδικὴ ἀπασχόλησις τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς ἐργασίαν ὑπαγομένην εἰς ἀνωτέραν κλάσιν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσῃ δυσμενῶς τὸ ἐπίπεδον τῆς συνταξιοδοτήσεως καὶ θὰ ἀντέκειτο τόσον εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, ὅσον καὶ τὴν κοινὴν λογικὴν νὰ τεθῇ εἰς ἴσσουσα μοῖραν ὁ ἔχων π.χ. 80 ἡμερομίσθια ΙΧ κλάσεως, 50 ἡμερομίσθια Χ κλάσεως καὶ 50 ἡμερομίσθια ΧΙ κλάσεως τοῦ ἔχοντος 80 ἡμερομίσθια ΙΧ κλάσεως καὶ 100 ἡμερομίσθια Χ κλάσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐν τῷ φακέλῳ ἀπὸ 4ης Ἰουλίου 1955 ἐκθέσεως ὑπολογισμοῦ πραγματοποιηθέντων ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἡμερομισθίων, συνταγείσης ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος καὶ προσηρτημένης εἰς τὴν ἀρχικὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 6905 τῆς 25ης Ἰουλίου 1955 ἀπόφασιν, ὁ αἰτῶν κατὰ τὰ ἐκτοτε ὑπ' ὄψιν τοῦ Ἱδρύματος τεθέντα στοιχεῖα εἶχε πραγματοποιήσει κατὰ τὰ κρίσιμα ἔτη 1953 - 1954 ἡμερομίσθια 597, ἐξ ὧν 225 ἡμερομίσθια εἰς τὴν ΙΧ κλάσιν, 172 εἰς τὴν Χ, 100 εἰς τὴν ΧΙ καὶ 100 εἰς τὴν ΧΙΙ. Οὕτω ὁ αἰτῶν συγκεντροῖ εἰς τὴν Χ κλάσιν, διὰ προσυπολογισμοῦ τῶν εἰς τὰς ἀνωτέρας ΧΙ καὶ ΧΙΙ κλάσεις ἀνηκόντων ἡμερομισθίων, σύνολον ἡμερῶν ἐργασίας 372, ἤτοι τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν, καὶ τὸ Ἵδρυμα ὠφειλεν, ὀρθῶς ἐφαρμοζομένων τῶν σχετικῶν διατάξεων, νὰ χορηγήσῃ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὸν αἰτοῦντα σύνταξιν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Χ ἀσφαλιστικῆς κλίμακος. Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, κατ' ἀναθεώρησιν, γενομένη χορήγησις εἰς τὸν αἰτοῦντα συντάξεως ὑπολογισθείσης κατὰ τὴν Χ κλάσιν ἔδει νὰ ἀνατρέξῃ ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς συνταξιοδοτήσεώς του καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς 12ης Φεβρουαρίου 1958, ὡς διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐγένετο, ἤτις ἐν τούτῳ ἀκυρωτέα τυγχάνει κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον λόγον ἀκυρώσεως.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Παροχή οικογενειακών επιδομάτων πρός μισθωτούς: Απαντώντες επί ενός εκάστου των διατυπουμένων ερωτημάτων γνωρίζομεν ύμίν:

1) Ουδεμία διάταξις νόμου υφίσταται εξαιρούσα τα προσωπικόν του Ο.Τ.Ε. των διατάξεων του ν.δ. 3868/1958 και ουδεμία αμφισβήτησις δύναται να υπάρξη ως πρός την υποχρέωσιν τούτου προς καταβολήν εισφορών υπέρ του Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. Μονον εις περίπτωσιν καταβολής παρ' αύτου επιδομάτων τέκνων εις μισθωτούς του αμειβομένους επι μηνιαίω μισθώ και εφ' όσον τα επιδοματα ταύτα είναι ίσα ή ανώτερα πρός τα υφ' ημών χορηγούμενα δύναται να χωρήση απολλαγή εκ της εν λόγω εισφοράς μονον διά τούς λαμβάνοντας ταύτα μισθωτούς συμφώνως πρός το άρθρον 3 § 3 ν.δ. 3868/1958 και την εν αύτω διαγραφομένην διαδικασίαν.

Επειδή όμως μέχρι σήμερον ουδεμία αίτησις υπεβλήθη ήμιν υπό του εν λόγω Οργανισμού, ούδ' έχει ληφθή σχετική αποφασις του ήμετέρου Διοικητικού Συμβουλίου, παραγγέλλομεν, όπως προβήτε εις την λήψιν των ενδεικνυομένων μέτρων διά την είσπραξιν της ως άνω εισφοράς.

Ανεξαρτήτως τούτου όμως ο περί ού το έγγραφον ύμών διανομεύς εκ μόνου του λόγου ότι δεν κατεβλήθη οι' αύτόν εισφορά, καίτοι οφείλεται τοιαύτη, δεν έπεται, ότι δεν δικαιούται ούτος να άξιώση παρ' ύμών την απόληψιν οικογενειακού επιδόματος, διότι εξ ουδεμιάς διατάξεως προβλέπεται τοιούτον τι. Δύνασθε όθεν να χορήσητε εις την επιδότησιν τούτου συντρεχόντων και των λοιπών όρων.

2) Ο απασχοληθείς ως σερβιτόρος εις επιχείρησιν του πατρός του από 1.1.1959 - 31.5.1959 και μη συγκατοικών μετά τούτου, υποκείμενος δε εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. και του Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών διά το διάστημα τούτο, δύναται να άξιώση την χορήγησιν οικογενειακού επιδόματος, ασχέτως αν μετά ταύτα συγκατοίκησε μετά του πατρός του, νύν δε δεν απασχολείται λόγω διαλύσεως της επιχειρήσεως του δευτέρου.

3) Ο απασχολούμενος εις επιχείρησιν του πατρός του αρτεργάτης και μη συγκατοικών μετά τούτου δικαιούται οικογενειακού επιδόματος κατά την ρητήν διάταξιν του άρθρου 2 εδάφ. α' του από 20.12.1959 β.δ/γματος, εφ' όσον βεβαίως συντρέχουν αι λοιπαί νόμιμοι προϋποθέσεις, εν αίς απαραιτήτως ή διαπίστωσις ότι ο περί ού πρόκειται βάσει των διά την υπαγωγήν εις την ασφάλισιν του Ιδρύματος παραδεδεγμένων κριτηρίων έτέλει μετά του πατρός αύτου εν σχέσει εξηρτημένης εργασίας. (***Εγγρ. υπ' αριθ. 4705/1960 του Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας πρός τας Τοπικάς Υπηρεσίας του Οργανισμού και τα Υποκαταστήματα του Ι.Κ.Α.***).

Εξαίρεσις από της παρά τω Ι.Κ.Α. ασφαλίσεως των εις φυτωριακάς επιχειρήσεις απασχολουμένων: Εις το υπ' αριθ. 270/16.12.1959 Φ.Ε.Κ., τευχος Α', εδημοσιεύθη η υπ' αριθ. 162/10.12.1959 Πράξις του Υπουργικού Συμβουλίου, εν παραγράφω 6 της οποίας ορίζεται ότι η γενομένη διά της από 22.2.1952 (συνεδ. 11η) αποφάσεως του ημετέρου Διοικητικού Συμβουλίου επέκτασις της παρ' ημίν ασφαλίσεως εις τους απασχολουμένους εις γεωργικάς, δασικάς και κτηνοτροφικάς εργασίας δεν ισχύει, προκειμένου περί προσώπων απασχολουμένων εις φυτωριακάς επιχειρήσεις μη ανηκούσας εις το Δημόσιον ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ασχέτως αναστολής ή μη εις τινας περιπτώσεις της καταβολής των υπό των ως άνω επιχειρήσεων οφειλομένων εισφορών.

Κατόπιν των ανωτέρω και συμφώνως άλλωστε και πρός τα εν τη αύτη διατάξει της ως άνω Π.Υ.Σ. περαιτέρω ορίζομενα δέον όπως θεωρήσητε τα περί ων πρόκειται πρόσωπα ως μηδέποτε υπαχθέντα εις την ημετέραν ασφάλισιν και προβήτε εις την άκύρωσιν των τυχών συνταχθεισών και μήπω εξοφληθεισών Π.Ε.Ε. Αι τυχόν όμως καταβληθείσαι διά την ασφάλισιν προσώπων εκ των ανωτέρω εισφοραί δεν αναζητούνται.

Σημειούται σχετικώς, ότι η θεσπιζομένη ως άνω αναδρομική εξαίρεσις από της παρ' ημίν ασφαλίσεως, ως άλλωστε και υπό της αυτής ως άνω διατάξεως ρητώς ορίζεται, δεν αφορά τα πρόσωπα, άτινα απησχολήθησαν και απασχολούνται εις φυτωριακάς επιχειρήσεις, λειτουργούσας εις περιοχάς, εις ας είχεν επεκταθή η ασφάλισις του Ιδρύματος μέχρι της 29.2.1952 ως πρός την κατηγορίαν ταύτην των μισθωτών (γεωργικών, δασικών και κτηνοτροφικών εργασιών). Ήτοι δεν εξαιρούνται αναδρομικώς και θέλουν συνέχισει την παρ' ημίν ασφάλισιν των και εφεξής τα πρόσωπα, άτινα απασχολούνται εις φυτωριακάς επιχειρήσεις λειτουργούσας εντός των ασφαλιστικών περιοχών των Υποκαταστημάτων Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Πατρών και Βόλου ή εντός του οικοδομικού σχεδίου των πόλεων, αίτινες είναι έδρα Υποκαταστημάτων αναταθέντων μέχρι της 29.2.1952 (σχετ. ή υπ' αριθ. 73/1952 εγκύκλιος). (***Εγκύκλ. υπ' αριθ. 15/20/1960 της Διοικήσεως του Ι.Κ.Α. πρός τα Υποκαταστήματα του Ι.Κ.Α.***).

Υπολογισμός αποδοτέου εις Ι.Κ.Α. ποσού διά παροχάς εις είδος πρός περίθαλψιν εργατικού ατυχήματος, οφειλομένου εις δόλον του εργοδότου: Κοινοποιούμεν κατωτέρω την υπ' αριθ. 5340/28.12.1959 απόφασιν του Διοικη-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

1. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΙΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΣ

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): *Εάν υφίσταται υποχρέωσις εργοδότου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως εἰς μισθωτοὺς αὐτοῦ, ἀπολυθέντας συνεπείᾳ διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως λόγῳ κατεδαφίσεως τοῦ καταστήματος εἰς ἐκτέλεσιν ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Ὁλομελείας
Γνωμοδότησις 160|1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλακόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Γ. Φραγκούλης, Μ. Σταυρόπουλος, Ἀντιπρόεδροι, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Χατζηδάκης, Δ. Μαγγιῶρος, Ε. Σαμαλέας, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Α. Τυμαρᾶς, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1. Κατὰ τὴν *μείζονα γνώμην*, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ πάντων τῶν ὡς ἄνω παραστάντων μελῶν, πλὴν τοῦ Ἀντιπροέδρου *Γ. Φραγκούλη* καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου *Β. Σάββα*, προσήκει ἡ κάτωθι ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω ἐρωτήματος ἀναλυτικὴ ἀπάντησις:

Τὸ ἐδάφ. β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 2112/1920, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 4558/1930 (Γεν. Κωδ. ΙΑ' σελ. 696), ὁρίζει ὅτι: «Ὑπάλληλος ἀπολυόμενος ἕνεκα διακοπῆς τῆς ἐργασίας, λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' ὃν τυγχάνει ἠσφαλισμένος ὁ ἐργοδότης, δικαιοῦται εἰς τὰ 2/3 τῆς κατὰ τὸν ἄρθρον 3 ἐδάφ. α' τοῦ ν. 2112 ἀποζημιώσεως». Ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεις, διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσ. Νόμου, ὑπὸ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ συναγομένην ἔννοιαν, ὅτι δηλαδὴ θὰ εἶναι αὐταὶ ἐπικρατέστεραι τῶν τυχὸν ἀντιθέτων διατάξεων τοῦ Α.Κ. ρυθμιζουσῶν παρόμοια θέματα. Ἑπομένως, κατὰ τὴν *κρατήσασαν γνώμην*, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 672 Α.Κ., καθ' ἣν ἐπιτρέπεται ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας «διὰ πάντα σπουδαῖον λόγον», δὲν εὑρίσκει ἔδαφος ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως, ἥτις εἰδικῶς ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω, ἐπικρατεστέρων ταύτης, διατάξεων τοῦ ν. 2112 καὶ τοῦ ἀπὸ 16/18.7.1920 β. δ. (βλ. *Ἀλ. Σακελλαρόπουλον* ἐν Ν.Δ. 11, 647-648)

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 2112/1920, κατ' ἀντιδιαστολὴν ἑρμηνευομένης, προκύπτει, ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης δὲν εἶναι ἠσφαλισμένος κατὰ τοῦ ἐπελθόντος περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ὅπερ ἐπήνεγκε τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας, ἀπαλλάσσεται οὗτος τῆς πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ὑποχρεώσεως. Ἔτι σαφεστέρα εἶναι ἡ διατύπωσις τῆς ἀντιστοίχου διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 16/18.7.1920 β. δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν» (Γεν. Κωδ. ΙΑ' σελ. 698), ρητῶς ὁριζούσης ὅτι «δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν, ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας, ἐὰν ἐξ ἀνωτέρας βίας κατέστη ἀπολύτως καὶ συνολικῶς ἀδύνατος ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπιχειρήσεως...».

Αἱ προδιαληφθεῖσαι διατάξεις ρυθμίζουσι τὴν περίπτωσιν διαλύσεως ὡρισμένης ἐπιχειρήσεως ἐκ περιστατικοῦ συνιστῶντος ἀνωτέραν βίαν. Ἀποτελεῖ δὲ ζήτημα πραγματικόν, ἐρευνητέον ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ὡς συνδεόμενον στενῶς πρὸς τὸ εἶδος, τὴν διάρθρωσιν καὶ δὴ τὴν οἰκονομικὴν δυναμικότητα ἐπιχειρήσεώς τινος, ἡ κρίσις περὶ τῆς συνδρομῆς τοιαύτης φύσεως περιστατικοῦ ἐν δεδομένῃ περιπτώσει. Ἑπομένως τότε μόνον δυνάμεθα νὰ ἀναγνωρίσωμεν εἰς τὸ γεγονὸς τῆς συνεπείᾳ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως κατεδαφίσεως τοῦ μισθίου καταστήματος, ἐν ᾧ ἠσκεῖτο ἡ ἐπιχείρησις, τὴν δύναμιν περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ἀπαλλάσσοντος τὸν ἐπιχειρηματίαν ἐργοδότην τῆς πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς συνεπείᾳ τούτου ἀπολυομένους μισθωτοὺς ὑποχρε-

---

τοῦ περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ του κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀποδοτέου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ποσοῦ διὰ χορηγηθείσας παροχὰς εἰς εἶδος πρὸς περίθαλψιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου, διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 8|1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Ἀποφ. 5340/1959 Διοικητοῦ Ι.Κ.Α. «περὶ ὑπολογισμοῦ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀποδοτέου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ποσοῦ διὰ χορηγηθείσας παροχὰς εἰς εἶδος».

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 1 § 1 τοῦ ν.δ. 3710/1957 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.». 2) Τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 34 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐκδοθέντος Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ δαπανῶν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς περίθαλψιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου».

Ἀποφασίζομεν

Ὅπως κατὰ τὸ ἔτος 1960

1) Ἡ παρὰ τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου ἀποδοτέα ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δαπάνη δι' ἰατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν, συμπεριλαμβανομένων τῶν παρακλινικῶν ἐξετάσεων καὶ τῶν εἰδικῶν θεραπειῶν, καθορισθῇ εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν (εἴκοσι) 20 ἡμερησίως, καὶ

2) Τὸ ποσὸν τῆς ἀναζητητέας δαπάνης περιθάλψεως ἐν θεραπευτηρίῳ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμβατικῶν ἰσχυουσῶν ἑκάστοτε διὰ τὸ Ι.Κ.Α. τιμῶν νοσηλείων (ἐγχειρίστρων κλπ.) καὶ ἐν γένει ἐπὶ τῶν πραγματοποιηθέντων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξόδων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Δεκεμβρίου 1959

ώσεως, όσάκις τὸ περιστατικὸν τοῦτο, ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ἀνέτρεψεν ἐπὶ τοσοῦτον τὰς προϋποθέσεις τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ὥστε νὰ ἐπιφέρῃ πράγματι τὴν ὁριστικὴν διάλυσιν τῆς ἐπιχειρήσεως. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς ἐν τῇ ἀνωτέρῳ διατάξει φράσεως «διακοπῆς τῆς ἐργασίας». Συνεπῶς εἰς ἣν περίπτωσιν τὸ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα περιστατικὸν δὲν ἐπήνεγκε τὴν ὁριστικὴν τῆς ἐπιχειρήσεως διάλυσιν, ἀλλ' ἀντιθέτως μετὰ τὴν γενομένην κατεδάφισιν ἐξηκολούθησεν ἡ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης ἐν ἑτέρῳ καταστήματι, ὑφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἀπολυθέντων μισθωτῶν, τοῦτο δὲ διότι, μὴ διαλυθείσης ὁριστικῶς τῆς ἐπιχειρήσεως, οὐδὲ κατάλυσις τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, συνεπείᾳ ἀνωτέρας βίας, ἐπῆλθεν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐλλείπῃ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἡ ἀναγκαία αὕτη προϋπόθεσις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων. Τὴν ἄποψιν ταύτην δέχεται καὶ ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων ἐπὶ παρεμφερῶν πρὸς τὴν ὑπ' ὄψιν περιπτώσεων (πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργ. Δίκ. σελ. 360 - 361, ΕΕΔ 16,47, Α.Π. 444/1954, 17/1954, ΕΕΔ 13, 689, 235, Πρωτ. Ἀθ. 2731/1954, ΕΕΔ 13, 497, Γν. Εἰσ. Α.Π. 14/1941, ΕΕΔ 1, 18, Πρ. Πρωτ. Ἀθ. 20813/1941, Πρωτ. Ἀθ. 826/1941, Ε.Δ 530/1941, Πρωτ. Ἀθ. 5231/1941, 761/1942, ΕΕΔ 1, 46, 75, 172, 429, 788).

2. Ἀντιθέτως, κατὰ τὴν *ἥσσονα γνώμην*, ἀποτελεσθεῖσαν ἐκ τοῦ Ἀντιπροέδρου *Γ. Φραγκούλη* καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου *Β. Σάββα*, ἡ ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος προσήκουσα ἀπάντησις εἶναι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀποφατικὴ διὰ τοὺς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 1047/1959 γνωμοδοτήσει τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τούτου (*) ἐκτιθεμένους λόγους, ἔτι δὲ καὶ διότι ἀμφότεραι αἱ προμνησθεῖσαι διατάξεις, ἤτοι τοσον ἡ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν. 2112/1920, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 4558/1930, ὅσον καὶ ἡ τοιαύτη τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 16/18.7.1920 β. δ., οὐδεμίαν ποιοῦνται διάκρισιν μεταξὺ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν τὸ περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας (οἷον ἀποτελεῖ τὸ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἐκτιθέμενον) ἐπήνεγκε τὴν ὁριστικὴν τῆς ἐπιχειρήσεως διάλυσιν, ἀπὸ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν τοιοῦτον περιστατικὸν ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν προσωρινὴν μόνον διακοπὴν τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐπικουρεῖται, ἀλλωστε, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ν. 2112, ὁμιλούσης περὶ διακοπῆς ἁπλῶς τῆς ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν, οἱονδήποτε κἂν ἦ τὸ ἐπελθὸν ἀποτέλεσμα τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε δηλονότι τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἐπήνεγκε τὴν ὁριστικήν, εἴτε τὴν προσωρινὴν διακοπὴν τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ὑποχρεώσεως κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων, ὑπὸ τὴν αὐτονόητον βεβαίως προϋπόθεσιν ὅτι ἐχώρησεν ἔγγραφος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3198/1955 (πρβλ. *Κανκᾶ*, Ἔνοχ. Δίκ. Εἰδ. Μέρ. ἔκδ. β' σελ. 477, *Ζέπου*, Ἔνοχ. Δίκ. Εἰδ. Μέρ. σελ. 381 - 382, *Καποδίστριαν*, ἐν Θ. ΞΒ' σελ. 42, *Σ. Μαυρομιχάλην*, ἐν Ν. Δ. 8, 81 - 82, Α Π. 505/1950, ΕΕΔ 9, 1069, 151/1951, ΕΕΔ 10 551, συναφεῖς 637/1950, 648/1950, ΕΕΔ 10, 219, 257, 170/1957, ΕΕΔ 16, 376, 314/1954, ΕΕΔ 18, 636) (*).

II. ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ Ν.Δ. 3789/1957 ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας)*: *Ἐὰν ἡ ὕπαρξις Κανονισμοῦ ἐργασίας εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ διὰ τὸ Δημόσιον, ὁσάκις καὶ ὅπου τοῦτο ἀπασχολεῖ μισθωτοὺς ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Ὁλομελείας
Γνωμοδότησις 225/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλακόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Β. Σάββας*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Γ. Φραγκούλης, Μ. Σταυρόπουλος, Ἀντιπρόεδροι, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Χατζηδάκης, Δ. Μαγγιῶρος, Ε. Σαμαλέας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως, ὡς ἀκολούθως:

«Ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ν. δ/γματος 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας» ὁρίζεται, ὅτι: «Ἐπιχειρήσεις, Ἐκμεταλλεύσεις ἢ Ἐργασίαι ἐν γένει, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς αὐτῶν ἢ τοῦ εἰς ὃν αὐταὶ ἀνήκουσι, ἰδιωτικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου (Δημόσιον, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, Δῆμοι, Κοινότητες, Ὀργανισμοί, Ἱδρύματα κλπ.), ἀπασχολοῦσαι πρωσωπικὸν μεγαλύτερον τῶν ἑβδομήκοντα προσώπων, ὀφείλουσι νὰ καταρτίσωσι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ παρόντος Κανονισμὸν ἐργασίας, ρυθμίζοντα κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ των, τοῦ συνδεομένου μετὰ ταῦτων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου».

Περαιτέρω ἐν ἄρθρῳ 2 ὁρίζεται, ὅτι ἡ κύρωσις τῶν Κανονισμῶν τούτων γίνεται διὰ μὲν τὰς Ἰδιωτικὰς ἐν γένει ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίας δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ δὲ τὰς ἀσκουμένας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ διὰ λογαριασμόν αὐτοῦ, τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων κλπ., διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τοῦ ἁρμοδίου εἰς ἑκάστην περίπτωσιν Ὑπουργοῦ, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ διὰ τοῦ νόμου

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 165

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρ. 672 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α.Κ. Νόμου διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ τοῦ νόμου 2112/1920 βλέπε καὶ Α. Π. 449/1954, ΕΕΔ 13, 686, Α.Π. 231/1959, ΕΕΔ 18, 583, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 12, 1070. Κατὰ τὰ λοιπὰ βλέπε καὶ σημειώσεις μας κατωτέρω, σελ. 425.

τούτου συνιστωμένου Τμήματος Κανονισμών Έργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ ὁποίου μετέχει καὶ εἰδικὸς ἐκπρόσωπος τοῦ Δημοσίου.

Ἡ διατύπωσις τῶν διατάξεων τούτων δὲν καταλείπει ἀμφιβολίαν, ὅτι καὶ τὸ Δημόσιον, ἐφ' ὅσον ἀπασχολεῖ προσωπικὸν ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μεγαλύτερον τῶν ἑβδομήκοντα προσώπων εἰς ἐπιχειρήσεις του ἢ ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐν γένει ἐργασίας του, ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου καὶ ὑποχρεοῦται νὰ καταρτίσῃ Κανονισμὸν ἐργασίας κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένην διαδικασίαν (*Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 16, σελ. 12 8, *Χ. Κασσίμου*, Οἱ Κανονισμοὶ Ἐργασίας σελ. 29).

Ὁ Νομοθέτης, ποιούμενος χρῆσιν τῶν ὅρων «ἐπιχειρήσεις», «ἐκμεταλλεύσεις», «ἐργασίαι ἐν γένει», πράττει τοῦτο, ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως περιλάβῃ εἰς τὰς διατάξεις του ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρυτέρας κατηγορίας ἐργοδοτῶν, ἀφοῦ, ἐκτὸς τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, κατὰ τὰς ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ Νομολογίᾳ διακρίσεις τῶν ὅρων τούτων, διαλαμβάνει καὶ περὶ «ἐργασιῶν ἐν γένει», ὡς ἐργασίαι νοουμένης τῆς σφαίρας δραστηριότητος, ἐν ᾗ συναντῶνται ὁ μισθωτὸς καὶ ἐργοδότης, ἡ ὁποία δὲν ἐμπίπτει εἰδικῆς τεχνικῆς ὀργανώσεως καὶ ἐγκαταστάσεως ἢ, καθ' ἕτερον διατύπωσιν, τῆς ἀνθρωπίνης ἐν γένει δραστηριότητος, τῆς ἐκδηλουμένης ἐν τῇ ἐννόμῳ σχέσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας (*Α. Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, τόμος Α' σελ. 41, *Α. Nikisch*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἑλλην. μετάφρασις, σελ. 168, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ, ἔνθ' ἀνωτέρω).

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ὅλον πνεῦμα καὶ τὴν ὑφὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων δέον νὰ πρόκειται περὶ ὀργανωμένων ἐργασιῶν, ἀποβλεπουσῶν εἰς διαρκῆ δραστηριότητα τοῦ ἐργοδότου καὶ ἑπομένως εἰς συνεχῆ ἀπασχόλησιν μισθωτῶν, ἀφοῦ ὁ νόμος ὁρίζει κατ' ἀρχὴν περὶ προσωπικοῦ ἄνω τῶν 70 προσώπων, εἶναι δὲ σχεδὸν ἀδύνατον νὰ διεξάγωνται ἐργασίαι μεγάλης ἐκτάσεως καὶ νὰ ἀπασχολῶσι προσωπικὸν ἄνω τῶν 70 προσώπων, ἐὰν δὲν εἶναι ὠργανωμένος καὶ κατά τινα τρόπον μόνιμος ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοδότου, καὶ ἑπομένως, ἐὰν πρόκειται περὶ μεμονωμένης ἐντελῶς προσκαίρου πρὸς θεραπείαν ἐκτάκτων ἀναγκῶν δραστηριότητος τοῦ ἐργοδότου, ἡ περίπτωσις αὕτη δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ νόμου.

Ἡ προϋπόθεσις αὕτη δέον νὰ συντρέχῃ καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει πρόκειται περὶ ἐργασίας κλπ. ἀπασχολούσης προσωπικὸν κάτω τῶν 70, οὐχὶ δὲ καὶ ὀλιγωτέραν τῶν 40 προσώπων, περὶ ἧς περιπτώσεως διαλαμβάνει ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 1 (ἐν τέλει).

Τὸν δ σκοπὸν τῶν διατάξεων τούτων ἐξηγεῖται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου, ἔνθα ἀναφέρεται, ὅτι ἐπιδιώκεται δι' αὐτοῦ ἡ ρύθμισις τοῦ θέματος τῶν Κανονισμῶν ἐργασίας, διὰ τὰ ὁποῖα μὲν δὲν ὑπάρχει νομοθετικὴ πρόβλεψις, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅπου συνετάσσοντο τοιοῦτοι Κανονισμοὶ δὲν ὑπῆκειντο εἰς τὸν ἔλεγχον ἢ ἁπλῶς τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Πολιτείας, ὥστε νὰ ὑφίσταται συντονισμὸς ὑπό μιᾶς ὁρμοδίας Ὑπηρεσίας καὶ νὰ ἐξασφαλίζωνται οὕτω ὄροι δίκαιοι, ὁμοιόμορφοι, ἐνιαία κατεύθυνσις, δικαία πειθαρχικὴ ἐξουσία καὶ ἑπομένως ἴση μεταχείρισις τῶν ἐργαζομένων.

Ἐξ ἄλλου, δεδομένου ὅτι τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν ἀπὸ ἀπόψεως πειθαρχικοῦ δικαίου κλπ., ἦτο ἐξω τῶν διατάξεων τοῦ δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος, οὐχὶ ἄνευ λόγου περιέλαβεν εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις του καὶ τὸ Δημόσιον, ὡς καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὥστε νὰ ὑφίστατο καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ των ὡρισμένη διαδικασία, ρυθμίζουσα τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις ἀπὸ ἀπόψεως πειθαρχίας κλπ.

III. ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΑΝΩ ΤΩΝ 5.000 ΔΡΑΧΜΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος *(Ὑπουργείου Ἐργασίας)*: ***Ἐὰν δικαιοῦνται ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως οἱ λαμβάνοντες μείζονας τῶν 5.000 δραχμῶν μηνιαίως τακτικὰς ἀποδοχὰς ὑπάλληλοι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, Τραπεζῶν καὶ Γραφείων ἐν γένει.***

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'
Γνωμοδότησις 189]1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Λ. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ ***πλειοψηφίαν***, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ πάντων τῶν ὡς ἄνω παραστάντων μελῶν, πλὴν τοῦ Συμβούλου *Α. Ἀλεξίου*:

Τὸ ἄρθρον 18 τοῦ π. δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.» (Γεν. Κώδ. ΙΓ' 972) ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἡμερησίως τὰς ὀκτὼ ὥρας. Ὅπου δι' ἐθίμου καθιερώθη μικροτέρας διαρκείας ἐργασία ἰσχύει τὸ ἔθιμον τοῦτο. Διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καθορίζονται αἱ παρεκκλίσεις, αἵτινες θὰ ἐπιτρέπωνται δι' ἑκάστην κατηγορίαν προσώπων τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ὑπαγορευόμεναι ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἢ πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐξαιρετικῆς συσσωρεύσεως ἐργασίας, ἡ δὲ διὰ τὰς προσθέτους ταύτας ὥρας ἐργασία καταβλητέα ἀποζημίωσις, ἥτις δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι κατωτέρα τοῦ 25 0/0, οὐδὲ ἀνωτέρα τοῦ 35 0/0 τῆς ἀντιμισθίας τῆς καθωρισμένης διὰ τὰς κανονικὰς ὥρας ἐργασίας, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια. Τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαιρῶνται ὑπάλληλοι, λαμβάνοντες μηνιαίων μισθὸν ἄνω τῶν 5.000 δραχμῶν».

Διὰ τῆς τελευταίας ρήτρας τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐπαφέθη εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῆς Διοικήσεως, ὅπως αὕτη, ἐκτιμῶσα τὰς εἰδικὰς συνθήκας διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἄλλους τυχὸν συντρέχοντας εἰδικωτέρους παράγοντας, ἀποφασίζῃ ἑκάστοτε περὶ τῆς μὴ χορηγήσεως

ἀποζημιώσεως, λόγῳ ἀπασχολήσεως πέραν τῶν κεκανονισμένων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, εἰς ὑπαλλήλους, ὧν οἱ μηνιαῖαι τακτικαὶ ἀποδοχαὶ ὑπερβαίνουσι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.000. Προφανές εἶναι, ὅτι ὁ νομοθέτης, θεσπίσας τὸ ποσοτικὸν τοῦτο ὅριον τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἀπέβλεψεν εἰς τὰς τότε κρατούσας οἰκονομικὰς καὶ βιοτικὰς συνθήκας καὶ ἔκρινεν, ὅτι, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν, ἦτο τοῦτο, κατ' ἀρχήν, ἐπὶ τοσοῦτον ἱκανοποιητικὸν διὰ τὸν ὑπάλληλον, ὥστε νὰ δικαιολογῇ καὶ προσθετον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν αὐτοῦ ἄνευ καταβολῆς ἰδιαιτέρας ἀποζημιώσεως αὐτοῦ ἐκ τοῦ λόγου τούτου.

Κατ' ἀκολουθίαν τὸ Συμβούλιον τοῦτο φρονεῖ, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ὅριον ἀποδοχῶν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καὶ σήμερον ἰσχύον, τὸ μὲν διότι αἱ ὡς ἄνω συνθῆκαι, ἐν ὄψει τῶν ὁποίων ἐθεσπίσθη τοῦτο, ἔχουσι νῦν, ὡς γνωστόν, σημαντικώτατα μεταβληθῆ, τὸ δὲ διότι δὲν ἐθεσπίσθη ἐπίσημος συντελεστὴς ἀναπροσαρμογῆς τοῦ ἀνωτέρω ὁρίου μισθοῦ, ἐκπεφρασμένου εἰς δραχμὰς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, πρὸς τὴν σημερινήν, ὅλως διαφόρων, ἀξίαν τῆς δραχμῆς.

Ὁ Σύμβουλος *Α. Ἀλεξίου*, μειοψηφῶν, ἐξήνεγκε τὴν γνώμην, ὅτι τὸ ἀνωτέρω ὅριον τῶν δραχμῶν 5.000 ἐξακολουθεῖ ἰσχύον καὶ νῦν, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν μεταβλήθη ὑπὸ νεωτέρας τινὸς διατάξεως, καὶ' ἐφαρμογὴν τῆς νομικιστικῆς θεωρίας περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος (δραχμὴ ἴσον δραχμή).

IV. ΕΝΑΛΛΑΓΗ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΑΡ' ΟΔΗΓΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας)*: *Ἐὰν ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐναλλαγῆς τῶν ὡρῶν ἐργασίας μεταξὺ τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων ἐφίσταται καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας τοιαῦτα καθήκοντα ἰδιοκτήτας τούτων.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'
Γνωμοδότησις 190|1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἀπὸ 2-15 Ἰουλίου 1956 β.δ. «περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων» (Ε.Κ. 158), διὰ μὲν τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι οἱ ὁδηγοὶ καὶ οἱ εἰσπράκτορες ἀποτελοῦσι τὸ «προσωπικὸν κινήσεως» τῶν λεωφορείων, ἔτι δὲ ὅτι ἑκάστη «περίοδος ἐργασίας» τοῦ προσωπικοῦ τούτου εἶναι ἑβδομαδιαία, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 5 προβλέπει, ὅτι «ἡ σειρὰ ἐργασίας τῶν φυλακῶν, ἐφ' ὅσον ἡ λειτουργία τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου ἐξασφαλίζεται διὰ διαδοχικῶν ἐναλλαγῶν τοῦ προσωπικοῦ, δέον, ὅπως μεταβάλληται καθ' ἑκάστην περίοδον ἐργασίας, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐργαζομένη φυλακὴ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς καὶ ἑσπερινὰς ὥρας τῆς μιᾶς περιόδου ἐργασίας νὰ ἐργάζηται τὴν ἑπομένην περίοδον ἐργασίας εἰς πρωϊνὰς ὥρας».

Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως τίθεται κανὼν ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 Α.Κ., ὡς τοῦτο δῆλον καθίσταται ἐκ τοῦ ὑπὸ ταύτης διωκομένου σκοποῦ, ἐγκειμένου εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν διάρθρωσιν τῶν ὡρῶν ἐργασίας πάντων ἐν γένει τῶν ὁδηγῶν τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνηται ἡ ἀνὰ ἑβδομαδιαίαν περίοδον ἐργασίας ἐναλλαγὴ τούτων, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ ὁρίζεται, πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῶν τούτων τῶν ἐργαζομένων. Ἑπομένως, καὶ λόγῳ ἀκριβοῦς τῆς ρηθείσης φύσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ὡς ἀναγομένης εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, εἶναι ἀνεπίτρεπτος ἡ ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς ταύτης ἐξαίρεσις τῶν ὁδηγῶν τῶν λεωφορείων ἐκείνων, ὧν οὗτοι συμπίπτει νὰ ὦσιν ἰδιοκτῆται, δεδομένου ὅτι, ἀφ' ἑνὸς μὲν καὶ οὗτοι δὲν παύουσιν, ὡς προείρηται, νὰ ἀποτελῶσι μέλη τοῦ «προσωπικοῦ κινήσεως» τῶν λεωφορείων, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὡς ἄνω β. δ., ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι, κατὰ τὴν γνωστὴν ἑρμηνευτικὴν ἀρχήν, ἀποκλείονται εἰς τὸν ἑρμηνευτὴν διακρίσεις, ὅπου ὁ νόμος, ὡς ἐν προκειμένῳ τὸ ἐν λόγῳ β.δ., δὲν ποιεῖται διάκρισιν.

Τοιούτως συνεπῶς καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος (*).

V. ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΤΑ ΧΡΟΝΟΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΕΠΙ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος (Γενικοῦ Ἐπιτελείου Ναυτικοῦ)*: *Ἐὰν τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνικῶν προσωπικῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου δικαιοῦται κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀσθενείας του τοῦ παρεχομένου ἐπιδόματος τροφῆς (ἄρθρον 34 τοῦ Νόμου 6321|1934, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ Νόμου 3923|1959). Τὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ρυθμίζουν τὰ ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, πλὴν ὅμως δὲν προκύπτει ἐκ τῆς ἑρμηνείας αὐτῶν, ἐὰν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ μισθοῦ περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς παρεχομένης τροφῆς.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Γ'
Γνωμοδότησις 240|1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Μ. Σταρυδόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Ε. Σαμαλέκας, Α. Μαλαγαρδῆς, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Ταγκαράκης, Κ. Κωνσταντινίδης, Ν. Μπλιῶτσος, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος τούτου τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῇ εἰσηγήσει μας, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς κατωτέρω:

1) Ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι οἱ προσλαμβανό-

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Πρβλ. καὶ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ἀ. ν. 199|1966, καθ' ὃ αἱ ὧραι διαρκείας ἐργασίας, ὡς καθορίζονται διὰ τὸ μισθωτὸν προσωπικὸν τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων καὶ φορτηγῶν τοιούτων, ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ συνεταίρους τῶν αὐτοκινήτων τούτων, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐκτελοῦν ἐπ' αὐτῶν ἐργασίαν, δι' ἣν, ἐκτελουμένην παρὰ τῶν μισθωτῶν, ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν, κανονίζονται ὡρισμέναι ὧραι ἐργασίας.

μενοι παρά τοῦ Δημοσίου δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 6321/1934 συνδέονται μετ' αὐτοῦ διά σχέσεως δημοσίου δικαίου (Α.Π. 159/1952, 190/1952, 660/1958). Γεννᾶται συνεπῶς τὸ θέμα, ἐάν τά ἄρθρα 657 καί 658 τοῦ Α.Κ. τυγχάνουν καί ἐπί τούτων ἐφαρμογῆς. Ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι αἱ περί ἐκμισθώσεως ὑπηρεσιῶν θεμελιώδεις ἀρχαί τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἐφαρμόζονται καί ἐπί τῶν σχέσεων τοῦ Κράτους πρός τούς δημοσίους ὑπαλλήλους του, ὡς μή ἀντικείμεναι εἰς τούς σκοπούς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας (βλέπε ΈφΑΚ ὑπ' ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 67 καί Α.Π. 410/1951, 152/1952, 305/1953, 405/1954, 26/1955, 596/1954), ἐφ' ὅσον, ἐννοεῖται, ὑπάρχει κενόν ἐν τῇ σχετικῇ νομοθεσίᾳ (*Καποδίστριας*, ὑπ' ἄρθρον 657 κεφ. Ε'). Ἤτοι ἔχει γίνει μᾶλλον δεκτόν ὅτι ὁ Ἀστικός Κώδιξ ἐφαρμόζεται συμπληρωματικῶς ἐπί τῆς δημοσίου δικαίου ὑπαλληλικῆς σχέσεως (*Καποδίστριας*, ὑπ' ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 67). Ἐκ τοῦ λόγου τούτου καί ἐξ ἀφορμῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 67 § 1 τοῦ νόμου 1811/1951 ὁριζούσης «μισθός δέν ὀφείλεται διά μή παρασχεθεῖσαν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν καθ' ὅλου ἤ ἐν μέρει», ἐξ ἧς, κατ' ἀντιδιαστολήν, συνάγεται ὅτι, ἐάν ὁ ὑπάλληλος ἐκωλύθη νά παράσχῃ ἐργασίαν ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ λαμβάνει τόν μισθόν, ὑποστηρίζεται ὅτι ἐπί τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς σχέσεως δέν τυγχάνουν ἐφαρμογῆς αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 657 καί 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἀλλ' οἱ ἐργατοτεχνῖται τοῦ Ναυστάθμου, οἱ προσλαμβανόμενοι βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 6321/1934, συνδέονται μέν μετά τοῦ Δημοσίου διά σχέσεως δημοσίου δικαίου, κατά τα ἀνωτέρω, ἀλλά δέν ὑπάγονται οὔτοι καί εἰς τόν Ὑπαλληλικόν Κώδικα, ὥστε νά ἔχῃ ἐφαρμογήν ἡ ἄνω διάταξις τοῦ ἄρθρου 67 § 1, ἀλλ' ὑπάγονται εἰς τόν ἀ.ν. 6321/1934, ὅστις δέν ρυθμίζει τό θέμα τῆς ἀσθενείας των καί συνεπῶς ἐπί τούτων συμπληρωματικῶς τυγχάνουν ἐφαρμογῆς αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 657 καί 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

2) Ὁ ἀ.ν. 6321/1934, ὡς οὗτος συνεπληρώθη ὑπό τοῦ ἀ.ν. 540/1937 καί τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3923/1959, ὁρίζει ὅτι «οἱ ἐπί ὡρομισθίῳ ἐργάται λαμβάνουσι τό ἄριστον τοῦ ναύτου, καί μίαν πλήρη ἡμερησίαν μερίδα ἄρτου, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται: α) Εἰς συνεργεῖα ἐν τῇ ξηρᾷ, β) εἰς πλωτόν συνεργεῖον εὑρισκόμενον ἐν Ναυστάθμῳ ἤ Πειραιεῖ. 2: Ἐφ' ὅσον οἱ ἀνωτέρω ἐργάζονται ἐπί πλοίου ἤ ἐπί πλωτοῦ συνεργείου εὑρισκομένου πέραν τοῦ Ναυστάθμου ἤ Πειραιῶς, λαμβάνουσι πλήρη τήν τροφοδοτικήν μερίδα τοῦ ναύτου. 3: Οἱ ἡμερομίσθιοι, οἱ τοποθετημένοι εἰς τάς διαφόρους ὑπηρεσίας τοῦ Β. Ναυστάθμου, λαμβάνουσι τό ἄριστον τοῦ ναύτου καί μίαν πλήρη ἡμερησίαν μερίδα ἄρτου. 4: Δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς (Λ. Ν. Ἐπιμελητείας), κατόπιν προτάσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ναυστάθμου, δύναται νά ἐλαττοῦται μέχρι τοῦ ἡμίσους ἡ χορηγουμένη ἡμερησία μερίς ἄρτου εἰς τούς ἡμερομισθίους ἤ ἐπί ὡρομισθίῳ ἐργάτας, πλήν τῶν ἐργαζομένων εἰς τά πλοῖα ἐν γένει». Διά τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3923/1959 ἐπιτρέπεται εἰς τινας περιπτώσεις καί ἡ εἰς χρῆμα χορήγησις τῆς ὡς ἄνω τροφῆς. Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων, ἡ παρεχομένη τροφή δέν δίδεται ὡς μισθός, ἤτοι ὡς ἀποτελοῦσα μέρος τοῦ παρεχομένου μισθοῦ ἡ ἡμερομισθίου, ἀλλά δίδεται διά τάς λειτουργικάς ἀνάγκας τοῦ Ναυστάθμου καί πρός τό συμφέρον αὐτοῦ, ἤτοι ἵνα μή ἀπομακρύνωνται οἱ ἐργατοτεχνῖται ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας των πρός ἀνεύρεσιν τροφῆς ἐπί ζημίᾳ τῆς Ὑπηρεσίας. Τοῦτο εἰδικώτερον προκύπτει: α) ἐκ τοῦ γράμματος τῶν ἄνω διατάξεων, β) ἐκ τοῦ γράμματος τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3923/1959, γ) ἐκ τοῦ σκοποῦ ὅλων τῶν ἄνω διατάξεων, ὅστις καί εἰς αὐτάς ἐκφράζεται (βλ. προστεθεῖσαν διά τοῦ νόμου 3923/1959 παράγραφον 6) καί ὅστις εἶναι ὁ ὡς ἄνω ἐκτιθέμενος καί ὁ ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου 3923/1959, ἥτις, ἐν ἀσαφείᾳ, ἀποτελεῖ ἑρμηνευτικόν βοήθημα (Ὁλομ. Α.Π. 120/1940, ΕΕΝ ζ' 645) καί ἥτις ἀναφέρει «τό συσσίτιον τοῦτο, παρασκευαζομένων δαπάναις τοῦ Δημοσίου, δέν προσμετρεῖται εἰς τό καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον». Βεβαίως αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 3 ἀφήνουν καί ἀμφιβολίας τινάς, ἐπειδή εὑρύνουν τήν χορήγησιν τῆς τροφῆς, ὡς καί αἱ τοῦ νόμου 3923/1959, ἐπειδή προβλέπουν τήν χορήγησιν ταύτης καί εἰς χρῆμα, ἀλλ' ἀφοῦ ἡ τροφή δύναται νά μειοῦται δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς καί ἀφοῦ προφανῆς εἶναι ὁ σκοπός τῆς χορηγήσεώς της, ἰσχυροτέρων ὑποστηριζόντων, ὅτι ἡ τροφή δέν ἀποτελεῖ μέρος τοῦ μισθοῦ. Συνεπῶς εἰς τόν μισθόν, περί οὗ τα ἄρθρα 657 καί 658, δέν συμπεριλαμβάνεται καί ἡ τροφή, ἥτις οὕτω δέν πρέπει νά δίδεται εἰς τούς λόγῳ ἀσθενείας ἀπουσιάζοντας (βλ. σχετικῶς Α.Π 425/1959, ΕΕΔ 18, 1370, Α.Π. 674/1957, ΕΕΔ 17, 138 καί αὐτόθι σχόλια, *Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 19, 120, βλ. καί λοιπήν νμλγ. καί μελέτας εἰς εὑρετήρια ΕΕΔ 1958 σελ. 1423, λέξις «παροχαί εἰς εἶδος», ὡς καί τήν εἰσηγητικήν ἔκθεσιν τοῦ νόμου 3923/1959).

3) Ὅθεν ἐπί τοῦ ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτική ἀπαντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει: α) ὅτι, ἀφοῦ ἡ συνδέουσα τό Δημόσιον μετά τοῦ προσλαμβανομένου βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 6321/1934 ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ναυστάθμου σχέσις εἶναι μέν δημοσίου δικαίου, πλήν ὅμως τό προσωπικόν τοῦτο δέν ὑπάγεται εἰς τόν Ὑπαλληλικόν Κώδικα, ἀλλ' εἰς τόν ἄνω νόμον 6321/1934, καί, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος οὗτος νόμος δέν προβλέπει περί τοῦ θέματος τῆς ἀσθενείας τοῦ προσωπικοῦ τούτου, τυγχάνουσι συμπληρωματικῶς ἐπ' αὐτοῦ ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 657 καί 658 τοῦ Α.Κ. καί β) ὅτι εἰς ἔννοιαν τοῦ μισθοῦ τῶν ἄρθρων τούτων τοῦ Α.Κ. δέν περιλαμβάνεται καί ἡ τροφή, περί ἧς τό ἄρθρον 34 τοῦ νόμου 6321/1934, ὡς ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη διά τοῦ ἀ.ν. 540/1937, καί τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 3923/1959, διότι ἡ τροφή αὕτη παρέχεται οὐχί ὡς μέρος τοῦ μισθοῦ, ἤτοι ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ἀλλά διά τάς λειτουργικάς ἀνάγκας τοῦ Ναυστάθμου καί πρός τό συμφέρον τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης, ἵνα μή ἀπομακρύνωνται οἱ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας πρός ἀνεύρεσιν τροφῆς κλπ. κατά τά ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Ὑπομιμνήσκεται καί ἡ διά-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΔΙΑΚΟΠΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ ἐργοδότης, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἐργασίας ἕνεκα λόγου ἀνωτέρας βίας, ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ.

Μόνη ὅμως ἡ ἐπέλευσις τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας δὲν καταλύει τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πάντοτε νὰ χωρήσῃ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καταγγελία αὐτῆς, ἀφοῦ ἄλλως δὲν θὰ εἶχεν ἔννοιαν τὸ ὅτι οὗτος ἀπαλλάσσεται τῆς καταβολῆς μισθοῦ ἐπὶ συμβάσεως, ἡ ὁποία καταλύεται διὰ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας.

Προκύπτει ἄλλως τε καὶ ἐξ ἄλλων διατάξεων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ὅτι ἀπαιτεῖται πάντοτε νὰ ὑπάρξῃ δήλωσις τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀπολύσεως, ἄλλο δὲ τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ἂν ὁ ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτὰς ἀπολυόμενος δικαιοῦται ἢ ὄχι ἀποζημιώσεως.

Οὕτω διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Ὑπάλληλος, ἀπολυόμενος ἕνεκα διακοπῆς τῆς ἐργασίας λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' ὧν τυγχάνει ἠσφαλισμένος ὁ ἐργοδότης, δικαιοῦται εἰς τὰ 2/3 τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3, ἐδάφιον πρῶτον, ἀποζημιώσεως (τοῦ νόμου 2112).

Σαφέστερον ἐκφράζεται καὶ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ β. δ 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν: «Δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας, ἐὰν ἐξ ἀνωτέρας βίας κατέστη ἀπολύτως καὶ συνολικῶς ἀδύνατος ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἀναφέρῃ ἐντὸς δύο ἡμερῶν περὶ τούτου ἠτιολογημένως εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν τοῦ τόπου».

Ὡς ὅμως παρετηρήθη (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 361), τοῦτο δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι ἐτέθη καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2112/1920.

Σημειωτέον ὅτι καὶ ὁ ἀρχικὸς νόμος 2112/1920 δὲν προέβλεπε σχετικῶς τι διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, ἐν τούτοις ὅμως διὰ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ ἐκδοθέντος β. δ/τος ὡρίσθησαν τὰ ἀνωτέρω διὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας καὶ ὑπηρέτας.

Περαιτέρω, ἀφοῦ διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀπαιτεῖται αὐτὴ νὰ γίνῃ ἐγγράφως, ἐξυπακούεται ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ γίνηται καὶ εἰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ καταγγελία προῆλθεν ἐκ γεγονότος ἀνωτέρας βίας, μὲ τὴν συνέπειαν ὅμως ὅτι, ἂν παραλειφθῇ τὸ ἔγγραφον, ναὶ μὲν ὁ ἐργοδότης περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ δὲν ὀφείλει μισθὸν κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὡς ἀνωτέρα βία νοεῖται πᾶν τυχηρὸν γεγονός, ὅπερ ὑπὸ τὰς κρατούσας συνθήκας δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποτραπῇ καὶ ἐὰν ἀκόμη κατεβάλλετο τὸ ἀνώτατον δυνατὸν μέτρον ἐπιμελείας καὶ προνοίας (Α.Π. 314/1954, ΕΕΔ 13, 637, βλέπε καὶ Α. Π. 505/1950, ΕΕΔ 9, 1060, Α. Π. 637/1950, ΕΕΔ 10, 219, Α Π. 17/1954, ΕΕΔ 13, 235, Α. Π. 823/1956, ΕΕΔ 15, 707, βλέπε καὶ *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Ἐιδικὸν, γ' ἔκδοσις, σελ. 640 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 54 ἑπ., *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 205 ἑπ.).

Μεταξὺ τῶν γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἐκρίθησαν ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων, ὅτι συνιστοῦν τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρας βίας, εἶναι καὶ ἡ διαταγὴ τῆς Ἀρχῆς, ὅταν βεβαίως αὕτη τυγχάνῃ νόμιμος (Α. Π. 648/1950, ΕΕΔ 10, 207, Α. Π. 577/1952, ΕΕΔ 11, 1315, Α. Π. 10/1955, ΕΕΔ 12, 188, Α. Π. 444/1954, ΕΕΔ 13, 689, Α.Π. 170/1957, ΕΕΔ 16, 876, βλέπε καὶ *Κ. Καυκᾶν*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 551).

Λέγουσα ἑπομένως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4168/1930 ὅτι, ἐὰν ὑπάρξῃ διακοπὴ τῆς ἐργασίας λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, περιλαμβάνει εἰς τὸ «ἄλλο περιστατικὸν» καὶ τὴν διαταγὴν τῆς Ἀρχῆς.

Οὕτω, ἐὰν τὸ κατάστημα, εἰς τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ ἐπιχείρησις, κατεδαφισθῇ διὰ ρυμοτομίαν, ὁρίσταται ἀνωτέρα βία, ἡ ὁποία παρακωλύει τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὁ ἐργοδότης, μὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν του, ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐφ' ὅσον δὲν καταγγέλλει τὴν σύμβασιν ἐργασίας, καταγγέλλων δὲ ταύτην ἀπαλλάσσεται καὶ τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 (ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558/1930) (πρβλ. τὴν ἀνωτέρω, σελ. 420, Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

(Διάφορος εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς κατὰ τὸ ΚΗ' Ψήφισμα ἀνοικοδομήσεως, ὁπότε ὀφείλεται ἀπο-

---

ταξις τοῦ ἄρθρου 20 § 5 τοῦ ν.δ. 2698/1953 (Ε.Δ 12, 1276), κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ. ἐφαρμόζεται καὶ καθ' ἃς περιπτώσεις ὁ ἐργοδότης, φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου, ὀφείλει κατὰ νόμιμον ὑποχρέωσιν, ἀδιαφόρως τῆς φύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως (ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου), νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν κωλυόμενον πλήρεις τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4036|1960 Νόμος

Περί κυρώσεως συμβάσεων α) μεταξύ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῶν συμπραττουσῶν ἑταιρειῶν Maschinenfabrik Buckau R. Wolf A. G. Grevenbroich Niederrhein, Braunschweigische Maschinenbauanstalt Braunschweig καὶ Lucks and Co G.M.B.H. Industrieban διὰ τὴν κατασκευήν, θέσιν εἰς λειτουργίαν καὶ τεχνικὴν διεύθυνσιν κατὰ τὴν πρώτην περίοδον λειτουργίας τοῦ ἐργοστασίου σακχάρεως ἐν τῇ περιοχῇ Λαρίσης Θεσσαλίας καὶ β) μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ὁμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας Deutsche Bank A. G. ὑποκατάστημα Braunschweig περὶ χορηγήσεως πιστώσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς εἰς ξένον συνάλλαγμα δαπάνης κατασκευῆς κλπ. τοῦ ἐργοστασίου σακχάρεως, ὡς καὶ παροχῆς ἐξουσιοδοτήσεων εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ, Βιομηχανίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 22 τῆς 27 Φεβρουαρίου 1960)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Κυροῦται ἡ ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1959 σύμβασις τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὡς Ἐργοδότου, καὶ τῶν συμπραττουσῶν ἑταιρειῶν Maschinenfabrik Buckau R. Wolf A. G. Grevenbroich - Niederrhein, Braunschweigische Maschinenbauanstalt Braunschweig καὶ Lucks and Co G.M.B.H. Industrieban ὡς Ἀναδόχων, διὰ τὴν κατασκευήν, θέσιν εἰς λειτουργίαν καὶ τεχνικὴν διεύθυνσιν κατὰ τὴν πρώτην περίοδον λειτουργίας τοῦ ἐργοστασίου σακχάρεως ἐν τῇ περιοχῇ Λαρίσης Θεσσαλίας μετὰ τῶν προσηρτημένων αὐτῇ σχεδίων ἐγγυητικῶν ἐπιστολῶν καὶ παραρτημάτων. Ἅπασαι αἱ διατάξεις τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω κυρουμένης συμβάσεως ἀποκτῶσιν ἰσχὺν νόμου.

2) Ὁμοίως κυροῦται ἡ ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1959 σύμβασις τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ὁμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας Deutsche Bank A. G. ὑποκατάστημα Braunschweig περὶ χορηγήσεως ἐκ μέρους τῆς ἐν λόγῳ Τραπέζης πρὸς τὸ Δημόσιον πιστώσεως χρηματοδοτήσεως ἀνερχομένης εἰς τὸ ποσὸν τῶν γερμανικῶν μάρκων δέκα τριῶν ἑκατομμυρίων τετρακοσίων ὀκτὼ χιλιάδων ἑξακοσίων ἑβδομήκοντα πέντε καὶ 20ο/ο (D.M. 13.408.675,20) διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ, διὰ τῆς κυρουμένης ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου συμβάσεως, συμπεφωνημένου εἰς ξένον συνάλλαγμα τιμήματος εἰς τοὺς Ἀναδόχους, διὰ τὴν κατασκευήν, θέσιν εἰς λειτουργίαν καὶ τεχνικὴν διεύθυνσιν κατὰ τὴν πρώτην περίοδον λειτουργίας τοῦ ἐργοστασίου σακχάρεως ἐν τῇ περιοχῇ Λαρίσης Θεσσαλίας μετὰ τῶν προσηρτημένων αὐτῇ παραρτημάτων. Ἅπασαι αἱ διατάξεις τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω κυρουμένης συμβάσεως ἀποκτῶσιν ἰσχὺν νόμου.

. . . . . .

Ἄρθρον 9

. . . . . .

4) Αἱ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας ἐκδιδόμεναι ἄδειαι εἰσόδου, παραμονῆς καὶ ἐργασίας εἰς Ἑλλάδα τοῦ ἀλλοδαποῦ ἐν γένει προσωπικοῦ καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτοῦ, ὅπερ θὰ χρησιμοποιηθῇ ἐν Ἑλλάδι διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ λειτουργίαν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων νὰ κατασκευασθοῦν ἐργοστασίων σακχάρεως εἰς περιοχὴν Λαρίσης Θεσσαλίας καὶ εἰς ἑτέρας περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου ἐκάστου τῶν ἐργοστασίων σακχάρεως ἐν τῇ περιοχῇ Λαρίσης Θεσσαλίας ἀπαλλάσσονται τελῶν, ὡς καὶ τελῶν χαρτοσήμου.

5) Αἱ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένης συμβάσεως θεσπιζόμεναι ἀπαλλαγαὶ τῶν Ἀναδόχων ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων καὶ περιορισμῶν ἐξ εἰδικῶν ἢ γενικῶν διατάξεων ἰσχυουσῶν λογιστικῶν ἢ ἄλλων νόμων κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ ἀπόλυσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ δύνανται νὰ περιλαμβάνωνται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καὶ εἰς τὰς κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος προβλεπομένας νὰ κατατισθῶσι νέας συμβάσεις κατασκευῆς καὶ ἑτέρων ἐργοστασίων σακχάρεως εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ

ζημιώσεως, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 3780/1957, ΕΦΔ 16, 114).

Βεβαίως ἐνδέχεται μετὰ ἓν τοιοῦτον γεγονὸς ἡ ἐπιχείρησις νὰ μετεγερθῇ εἰς ἄλλο κατάστημα καὶ νὰ συνεχίσῃ τὴν λειτουργίαν της εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν, ἂν δὲν ἐχώρησε καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἅμα τῷ γεγονότι τῆς ἀνωτέρας βίας καὶ μάλιστα ἐγγράφως, κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198 [illegible] καὶ ἀφοῦ δὲν διεκόπη ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις συνεχίζεται αὐτὴ καὶ ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται, ἀπολυθείσης κατόπιν τῆς ἐκ τοῦ νόμου 3112 [illegible] ἀποζημιώσεως.

Ἐφ' ὅσον ὅμως γίνεται ἀπόλυσις ἅμα τῷ γεγονότι τῆς ἀνωτέρας βίας καὶ ἀδικαίρετος ἂν ἡ ἐπιχείρησις συνεχισθῇ εἰς τὸ μέλλον ἢ ὄχι, δὲν ὑπάρχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως πρβλ. καὶ Α. Π. 1161/1950, ΕΕΔ 1, 101).

Τὸ ὁριζόμενον ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ β. δ. 6/18 Ἰουλίου 1921 «ἐὰν ἐξ ἀνωτέρας βίας κατέστη ἀπολύτως καὶ συνολικῶς ἀδύνατος ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπιχειρήσεως» δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ἀφοῦ ἐτέθη ἀνωτέρω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

(Ἄλλο τὸ θέμα ἂν ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως δικαιολογῆται ἡ ἔλλειψις ἐν προκειμένῳ προστασίας τῶν μισθωτῶν εἰς περιπτώσεις ὡς ἡ προηγουμένη).

κτελέσεως τοῦ ἔργου ὑδρεύσεως τοῦ ἐργοστασίου σακχάρεως ἐν τῇ περιοχῇ Λαρίσης Θεσσαλίας.

. . . . . .

Ἄρθρον 13

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1960

Ἄρθρον 35 (Συμβάσεως)

Νομοθεσία

1) Οἱ Ἀνάδοχοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τῆς παρούσης συμβάσεως, συμμορφοῦνται πρὸς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντας νόμους καὶ ἐκ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας πρὸς τὰς διατάξεις περὶ μέτρων ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων. Οἱ Ἀνάδοχοι ἀπαλλάσσονται πάσης ὑποχρεώσεως ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἐργατικῶν ἢ ἄλλων νόμων, τῶν ἀφορώντων τὴν προσληψιν καὶ ἀπόλυσιν τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, προστασίαν πολεμιστῶν ἢ ἐφέδρων, ὡς καὶ πάσης ἐν γένει διατάξεως νόμων, ἀφορώσης τὴν προστασίαν εἰδικῶν κατηγοριῶν ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων. Ὁ Ἐργοδότης θὰ προτίμᾳ διὰ τὴν ἔκδοσιν ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων ἀδειῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπιτρεπουσῶν τὴν πίσω τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν καὶ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ἐργασίαν διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐργοστασίου.

2) Ἅπαν τὸ χρησιμοποιηθησόμενον ὑπὸ τῶν Ἀναδόχων προσωπικὸν ἐν Ἑλλάδι δέον νὰ τύχῃ τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἁρμοδίων Ἑλληνικῶν Δημοσίων Ἀρχῶν ἀπὸ ὑποψεως ἀσφαλείας. Ὁ Ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ μὴ παράσχῃ τοιαύτην ἔγκρισιν ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπομάκρυνσιν διὰ λόγους ἀσφαλείας οἱουδήποτε προσώπου χρησιμοποιουμένου ὑπὸ τῶν Ἀναδόχων ἢ τῶν ὑπεργολάβων αὐτῶν.

—

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

28]1960 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περὶ ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 32 τῆς 24 Μαρτίου 1960)

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3631/1956 «περὶ τῶν πόρων, τρόπου εἰσπράξεως αὐτῶν καὶ τῆς λειτουργίας ἐν γένει τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν», 2) τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν διὰ τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος καθοριζομένων πόρων τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ. πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δυσχεροῦς οἰκονομικῆς καταστάσεως εἰς ἣν περιῆλθε τοῦτο, 3) σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου Ὑφυπουργοῦ, ἀποφασίζει:

1) Ἐπιβάλλει ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν εἰσφορὰν ἓξ δώδεκα (12) λεπτῶν ἐφ' ἑκάστου χιλιογράμμου ἀλεύρων πολυτελείας, τύπων 70, 65, 55 καὶ σιμιγδαλίων, ἐξαγομένην ὑπὸ τῶν ἐπὶ ἐμπορίᾳ ἐργαζομένων ἀλευρομύλων ἢ εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑφ' οἱουδήποτε φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου.

2) Οἱ ἐπὶ ἐμπορίᾳ ἐργαζόμενοι ἀλευρόμυλοι, οἱ ἐξάγοντες ἄλευρα ὑποκείμενα εἰς τὴν ἐν παραγράφῳ 1 εἰσφοράν, ὑποχρεοῦνται νὰ καταθέσωσιν ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐξαγωγῆς, τὴν βαρύνουσαν αὐτοὺς εἰσφορὰν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος. Οἱ δὲ εἰσαγωγεῖς ἀλεύρων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὑποχρεοῦνται, ὅπως, κατὰ τὸν ἐκτελωνισμὸν τῶν ἀλεύρων τούτων, προσάγωσιν εἰς τὸ Τελωνεῖον γραμμάτιον τῆς ὡς ἄνω Τραπέζης περὶ καταθέσεως παρ' αὐτῇ τῆς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφορᾶς των, τῆς ἀναλογούσης εἰς τὰς εἰσαγομένας ποσότητας, ὑποχρεουμένης ἄλλως τῆς ἁρμοδίας Τελωνειακῆς Ἀρχῆς νὰ ἀρνηθῇ τὸν ἐκτελωνισμόν.

Κατὰ τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις οἱ ὑπόχρεοι πρὸς εἰσφορὰν δέον ὅπως εἰδοποιῶσι ἐντὸς τοῦ ἑπομένου τῆς ἐξαγωγῆς ἢ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀλεύρων μηνὸς ἐγγράφως τὸ Ταμεῖον περὶ τούτου, ἀναφέροντες τὴν ἐξαχθεῖσαν ἐκ τῶν μύλων ἢ εἰσαχθεῖσαν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ποσότητα ἀλεύρων, τὴν ἡμερομηνίαν ἐξαγωγῆς ἢ εἰσαγωγῆς, ὡς καὶ τὴν ἡμερομηνίαν καὶ τὸν ἀριθμὸν γραμματίου τῆς καταθέσεως τῆς εἰσφορᾶς ταύτης.

3) Κατὰ τὰ λοιπὰ καὶ εἰδικώτερον ὅσον ἀφορᾷ τὰ τῆς ἐπιβολῆς ἀστικῶν καὶ ποινικῶν κυρώσεων ἐν περιπτώσει ἐκπροθέσμου καταβολῆς ἢ ψευδοῦς δηλώσεως, τὰ τῆς παροχῆς πληροφοριῶν, ὡς καὶ διευκολύνσεων εἰς τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ταμείου, τὰ ἐντεταλμένα τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς καταβλητέας εἰσφορᾶς, τὰ τῆς ἀναγκαστικῆς εἰσπράξεως, τὰ τῆς παραγραφῆς τῶν ἀπαιτήσεων ἐκ τῆς ἐν λόγῳ εἰσφορᾶς, τὰ τοῦ ἀλληλεγγύου τῆς εὐθύνης ἐν περιπτώσει μεταβιβάσεως ἐπιχειρήσεως τινος ἐκ τῶν ὑποχρέων πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς ταύτης ἔναντι τοῦ Ταμείου καὶ τὰ τῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς ἐν λόγῳ εἰσφορᾶς ἀμισμένων ἀλεύρων, ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ των ἐφαρμόζονται αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ν.δ. 3631/1956.

4) Πᾶσα ἑτέρα ἀναγκαία λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης καθορισθήσεται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου Ὑπουργοῦ.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1960.

Ἡ παροῦσα Πρᾶξις κυρωθήσεται νομοθετικῶς μετὰ μίνη τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου Ὑπουργοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1960

24220]4740]1960 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

Περί παροχής δώρου Πάσχα 1960 εις τους επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένους(*).

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του ν. 1901/1951 «περί κυρώσεως του ά. ν. 1777/1951 περί συμπληρώσεως των διατάξεων του ά.ν. 28/1944 και του άρθρου μόνου του ά.ν. 866/1945».

Αποφασίζομεν

Άρθρον 1

1) Οι πάσης φύσεως εργοδόται υποχρεούνται, όπως καταβάλουν εις έκαστον εκ του υπαλληλικού, τεχνικού, εργατικού και υπηρετικού προσωπικού αυτών, μεθ' ού συνδέονται διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου από 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960, έκτακτον οικονομικήν ενίσχυσιν (δώρον), επί ταις εορταίς Πάσχα 1960, ίσην προς το ήμισυ ενός μηνιαίου μισθού διά τους επί μισθώ αμειβομένους, προς 15 δε ημερομίσθια διά τους επί ημερομισθίω αμειβομένους.

2) Εις εκείνους εκ των ανωτέρω εργαζομένων, ων η σχέσις εργασίας μετά του υποχρέου εις καταβολήν του δώρου εργοδότου δεν διήρκεσε καθ' όλον το ανωτέρω χρονικόν διάστημα, διότι, συναφθείσα πρό ή μετά την 26.12.1959, έλυθη εντός του από 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960 χρονικού διαστήματος ή συνήφθη μετά την 26.12.1959, θέλει καταβληθή ως δώρον ποσόν ίσον προς τα 2/15 του ημίσεος του μηνιαίου μισθού ή δύο (2) ημερομίσθια, αναλόγως του συμφωνηθέντος τρόπου αμοιβής, ανά έκαστον 15θήμερον χρονικόν διάστημα διαρκείας της εργασιακής σχέσεως αυτών, εντός της χρονικής περιόδου από 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960, του συνολικού ποσού του δώρου μη δυναμένου να υπερβή τον ήμισυ μισθόν ή τα 15 ημερομίσθια. Διά χρονικόν διάστημα μικρότερον του 15θημέρου καταβάλλεται ανάλογον κλάσμα.

3) Εις τον χρόνον διαρκείας της εργασιακής σχέσεως δεν υπολογίζονται αι ημέραι, καθ' ας ο μισθωτός, καίτοι μη λυθείσης της εργασιακής αυτού σχέσεως, απέσχε της εργασίας αδικαιολογήτως ή λόγω αδείας άνευ αποδοχών. Συνυπολογίζεται παντως ο χρόνος της υποχρεωτικής εκ της εργασίας αποχής των γυναικών πρό και μετά τον τοκετόν.

4) Εις τους απασχολουμένους εις δημόσια, δημοτικά και κοινοτικά έργα, τας εποχιακώς εκτελουμένας εργασίας, ως και εις τους επί σχέσει εργασίας ωρισμένου χρόνου ή τους προς εκτέλεσιν ωρισμένου έργου απασχοληθέντας τεχνίτας, εργάτας και υπαλλήλους, θέλει καταβληθή ως δώρον δυο ημερομίσθια ανά 13 πραγματοποιηθέντα τοιαύτα εντός της χρονικής περιόδου από 26.11.1959 μέχρι 16.4.1960 ή αναλογον κλάσμα διά τα κάτω των 13 πραγματοποιηθέντα, του συνολικού ποσού του δώρου μη δυναμένου να υπερβή τα 15 ημερομίσθια.

Άρθρον 2

1) Το υπό της παρούσης προβλεπόμενον δώρον θέλει υπολογισθή βάσει των υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων ή αποφάσεων εκδοθεισών κατά τας διατάξεις του ά. ν. 28/1944 ή του ν. 2058/1952 ή του ν.δ. 2510/1953 ή του ν. 3239/1955 ή άλλων υπουργικών αποφάσεων ή αποφάσεων συλλογικών ή άλλων οργάνων ή δι' εσωτερικών κανονισμών καθωρισμένων κατά την δημοσίευσιν της παρούσης μισθών ή ημερομισθίων, προσηυξημένων δια των ίδιων τρόπον παρασχεθεισών επ' αυτών αυξήσεων και επιδομάτων (οίον οικογενειακών βαρών, πολυετίας, ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτω βαθμώ, ανθυγιεινής εργασίας, Κυριακής ή νυκτερινής εργασίας, εφ' όσον η εργασία παρέχεται κατά τας ως άνω ημέρας και ώρας κατά τρόπον τακτικόν, κλπ.).

2) Δεν συνυπολογίζονται μόνον αι παροχαί λόγω ηυξημένης αποδόσεως ή υπερωριακής απασχολήσεως, τα οδοιπορικά έξοδα, ως και πάσα εις χρήμα παροχή, κατά την ατομικήν συμφωνίαν ή κατ' έθιμον καταβαλλομένη, πέραν των κατωτάτων ορίων αποδοχών εκάστου μισθωτού.

Δεν υπολογίζεται επίσης το αντίτιμον παροχών εις είδος, οίον τροφής, οικήσεως, φωτισμού κλπ., εφ' όσον αύται δεν επιβάλλονται δι' υποχρεωτικού κανόνος δικαίου. Συνυπολογίζονται όμως αι τυχόν διά τας εις είδος παροχάς, ενεργούμεναι κρατήσεις εκ των αποδοχών.

3) Μισθωτοί, ων τα της παροχής εν γένει του δώρου Πάσχα 1960 ρυθμίζονται άλλως δι' υπογραφεισών και ισχυουσών μέχρι της ενάρξεως της καταβολής του παρόντος δώρου συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή άλλων πράξεων εκ των εν τω παρόντι άρθρω αναφερομένων, θα λάβουν τούτο κατά τα υπό των συλλογικών τοιούτων συμβάσεων ή πράξεων οριζόμενα.

4) Εις τους εργατοτεχνίτας των καθ' οιονδήποτε τρόπον (απολογιστικώς, εργολαβικώς κλπ.) εκτελουμένων δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών έργων απασχολουμένους επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου και του χειριστας εκσκαπτικών, ανυψωτικών και ισοπεδωτικών μηχανημάτων και γεωτρυπανιστας των αυτών έργων το δώρον θέλει υπολογισθή βάσει του ημερομισθίου του καθοριαμένου κατ' ειδικότητα κατά το τρίμηνον Ιανουαρίου - Μαρτίου 1960 υπό των οικείων επιτροπών τιμαριθμικής διαπιστώσεως βασικών ημερομισθίων και ολικών, εξαιρέσει εκείνων εκ των ανωτέρω, ων οι μισθοί ή τα ημερομίσθια καθωρισθησαν δι' ειδικωτέρων περί αυτών συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων, υπουργικών ή εκδοθεισών από 1.1.1956 και εντεύθεν, οίτινες θα λάβουν το δώρον βάσει των δια των εν λόγω συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων καθωρισμένων μισθών ή ημερομισθίων.

5) Δια τους εις την Υ.Π.Ε.Μ. απασχολουμένους τεχνίτας και εργάτας το δώρον υπολογίζεται βάσει των υπ' αυτής καταβαλλομένων εις έκαστον των ανωτέρω ημερομισθίων κατά την δημοσίευσιν της παρούσης.

Άρθρον 3

Οι απασχολούμενοι εις πλείονας του ενός εργοδότας και αμειβόμενοι επί μισθώ ή ή-

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Υπογρεώσα απεστάλη προς δημοσίευσιν εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Θα σημειωθή ο αριθμός Φ.Ε.Κ. εις το επόμενον.

μερομισθίῳ ἢ ὡρομισθίῳ θὰ τύχουν παρ' ἑκάστου τῶν μεθ' ὧν ἐκ τούτων συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δῶρον ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβον παρ' ἑκάστου ἐργοδότου κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἢ πρὸ τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως μῆνα, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν θέλει ὑπολογισθῇ καὶ τὸ δῶρον τῶν ἐφ' ὡρομισθίῳ παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων.

Ἄρθρον 4

1) Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργαζομένων καθορίζεται δι' ἐ λ ε υ θ έ ρ α ς συμφωνίας, ἐλλείψει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης τινὸς πράξεως ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων, πρὸς ὑπολογισμὸν δώρου διὰ τοὺς ἐκ τούτων ὑπαλλήλους θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ἁπλάσιον τοῦ ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ καθοριζομένου διὰ τοὺς τεχνίτας ἢ τεχνιτρίας ἡμερομισθίου, διὰ δὲ τοὺς τεχνίτας, ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας τὰ ὑπὸ τῆς αὐτῆς παραγράφου καθοριζόμενα, κατ' εἰδικότητα καὶ φῦλον, ἡμερομίσθια.

2) Διὰ τοὺς κατὰ μ ο ν ά δ α ἐργασίας ἀμειβομένους τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει ἡμερομισθίου καθοριζομένου ὡς ἑξῆς: Διὰ τοὺς ἄρρενας τεχνίτας δραχμαὶ 54, διὰ τοὺς εἰδικευμένους βοηθοὺς αὐτῶν καὶ εἰδικευμένους ἐργάτας δραχμαὶ 51, διὰ τοὺς βοηθοὺς τεχνιτῶν ραπεργατῶν καὶ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐν γένει ἐργάτας δραχμαὶ 47,50, διὰ τὰς θήλεις τεχνιτρίας καὶ εἰδικευμένας ἐργατρίας δραχμαὶ 45, διὰ τὰς ἀνειδικεύτους ἐργατρίας δραχμαὶ 36,50 καὶ τέλος διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων δραχμαὶ 18,70, ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπονται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, τεθέντων εἰς ἐφαρμογὴν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, εὐνοϊκώτερα βασικὰ διὰ τὴν εἰδικότητά των ἡμερομίσθια, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι οὗτοι δὲν ἀμείβονται ἐπὶ ἡμερομισθίῳ. Τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια προσαυξάνονται περαιτέρω διὰ τῶν ἐπιδομάτων Κυριακῆς ἢ νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ κατὰ τὸ ἀναλογοῦν ποσόν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρέχεται κατὰ τρόπον τακτικὸν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὴν νύκτα.

Εἰς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπάγεται καὶ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων κατασκευῆς ὑποκαμίσων τὸ ἀμειβόμενον κατ' ἀκοκοπήν.

Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀμειβόμενοι ἐπὶ ἡμερομισθίῳ δικαιοῦνται τοῦ δώρου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυόντων γενικῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν, ἐργατριῶν καὶ μαθητευομένων.

3) Διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐπ' ἀμοιβῇ κατὰ μ ο ν ά δ α ἐργασίας εἰς ἐργοστάσια ὑαλουργίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς παρ' ἑνὶ ἐργοδότῃ τακτικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς ἀπασχολουμένους ἐργάτας φορτοεκφορτώσεων, τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας, τὰ ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου καθοριζόμενα ποσὰ θὰ ὑπολογισθοῦν προσηυξημένα κατὰ 20 %.

4) Εἰς τοὺς κατ' ἀ π ο κ ο π ὴ ν ἀμειβομένους ὑ π ο δ η μ α τ ε ρ γ ά τ α ς καὶ ἀ ρ β υ λ ε ρ γ ά τ α ς τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει ἡμερομισθίου δραχμῶν 60 διὰ τοὺς τεχνίτας, κόπτας καὶ μηχανικούς, ἀνεξαρτήτως φύλου, καὶ δραχμῶν 52 διὰ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν.

5) Ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις, δικαιοῦνται δώρου οἱ ἐπὶ μισθῷ νομικοὶ σύμβουλοι, δικηγόροι, μηχανικοί, γεωλόγοι, γεωπόνοι καὶ ἰατροὶ πάσης φύσεως νομικῶν προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων ἐν γένει, ὡς καὶ οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἰατροὶ τῶν ἁλιευομένων καὶ λιμένων.

Τὸ δῶρον ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταβαλλομένου εἰς ἕκαστον μηνιαίου μισθοῦ.

Ἄρθρον 5

Τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο:

1) Οἱ ἐν καταστάσει σ τ ρ α τ ε ύ σ ε ω ς τελοῦντες μισθωτοί. Ἐκ τούτων: α) Οἱ τυχόντες κατὰ τὸ ἀπὸ 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960 χρονικὸν διάστημα ἐπιδόματος στρατεύσεως θὰ λάβουν δῶρον ἀνάλογον τόσον πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ὅσον καὶ πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐδικαιοῦντο τοιούτου, ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960 καὶ β) Οἱ ἀπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μισθωτοί, ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960, ἐφ' ὅσον, ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον, ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος στρατεύσεως, θὰ λάβουν δῶρον κατὰ τμῆμα μὲν ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο Ὀργανισμοῦ, κατὰ τμῆμα δὲ ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τοῦ στρατοῦ μέχρι 16.4.1960 πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐφέδρων καλουμένων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνῃ τὸν μῆνα, συνυπολογίζεται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ δώρου εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας παρὰ τῷ οἰκείῳ αὐτῶν ἐργοδότῃ.

2) Οἱ ἐν καταστάσει ἀ σ θ ε ν ε ί α ς διατελέσαντες ἢ τελοῦντες μισθωτοί. Οὗτοι θὰ λάβουν παρὰ τοῦ ἐργοδότου των ὡς δῶρον ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας, δι' ἃς ἔτυχον ἐπιδόματος ἀσθενείας. Οὗτοι, συμπληρωματικῶς, θὰ τύχουν παρὰ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ δώρου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς οἰκείας ἀποφάσεως ἡμῶν περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1960 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ ἐπιδοτουμένους λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένους, ἐφ' ὅσον, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, δικαιοῦνται τοιούτου.

3) Εἰς τοὺς ἐθελουσίως ἐξελθόντας κατὰ τὸ ἔτος 1958 καὶ ἐφεξῆς ὑ π α λ λ ή λ ο υ ς τῆς

Ἀγροτικῆς Τραπέζης τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῆς καταβαλλομένης αὐτοῖς μηνιαίως παροχῆς (συντάξεως καὶ ἐπικουρήσεως).

4) Οἱ ἐν καταστάσει διαθεσιμότητος δικαιοῦνται διὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης καταστάσεως τῶν τοῦ ἡμίσεος τοῦ εἰς τὸν χρόνον τοῦτον ἀναλογοῦντος πλήρους δώρου.

5) Οἱ ὑπὸ σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἐργασθέντες δικαιοῦνται τοῦ εἰς τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς, λόγῳ τοῦ συστήματος, δὲν παρέσχον τὰς ὑπηρεσίας των ἀναλογοῦντος δώρου κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἄρθρον 6

1) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ συσκευασίαν σταφίδος θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ πέντε πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα κατὰ τὸ ἀπὸ 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960 χρονικὸν διάστημα, κλάσμα δὲ τούτου ἀνάλογον διὰ τὰ κάτω τῶν πέντε πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Τοῦτο ὑπολογίζεται διὰ μὲν τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 § 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἢ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν προβλέπωνται εὐνοϊκώτερα ἡμερομίσθια, ὁπότε τὸ δῶρον ὑπολογίζεται βάσει αὐτῶν, διὰ δὲ τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατασκευαστάς, καρφωτὰς σταφιδοκιβωτίων κλπ.), ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου δι' ἕκαστον ἐργάτην νὰ ὑπερβῇ τὰ 15 ἡμερομίσθια, οὐδ' ἕκαστον ἡμερομίσθιον - δῶρον νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 54 δραχμῶν.

2) Ἰδικῶς πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ τιμολογίῳ ἀμειβομένων σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου δέον ὅπως τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν ἀπὸ 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960 διαιρεθῇ διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ἡμερομισθίου, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ δι' ἕκαστον τὰ 15 ἡμερομίσθια, οὐδὲ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἑνὸς ἡμερομισθίου ἀνὰ πέντε πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν προβλέπονται ἄλλως τὰ τῆς καταβολῆς τοῦ δώρου εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους.

3) Εἰς τοὺς ὑφαλαχρωματιστάς, ναυπηγοξυλουργοὺς καὶ ματσακονιστὰς θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον, ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα κατὰ τὸ ἀπὸ 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960 χρονικὸν διάστημα ἡμερομίσθια, ἓν ἡμερομίσθιον πρὸς δραχμὰς 47,50, ἢ πρὸς τὸ ὑπὸ κλαδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπόμενον ὑψηλότερον ἡμερομίσθιον, ἢ ἀνάλογον κλάσμα διὰ τὰ κάτω τῶν πέντε πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου τὰ ὑπερβῇ τὰ 15 ἡμερομίσθια. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω τὰ οὕτως ὑπολογιζόμενα ἡμερομίσθια (δῶρα), δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τὰ τέσσαρα, κατὰ χρονικὸν διάστημα μηνὸς ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω περιόδου.

Τὰ ἐγκεκριμένα ἐργατικὰ τιμολόγια τῶν ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ ματσακονιστῶν προσαυξάνονται κατὰ ποσοστὸν 30 ο/ο ἀπὸ 16.4.1960 μέχρι καὶ 30.4.1960.

4) Οἱ μουσικοὶ τῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ κοσμικῶν ταβερνῶν δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις.

5) Θεατρικαὶ καὶ κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις πρώτης προβολῆς ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν εἰς ἕκαστον ταξιθέτην ἢ ταξιθέτιδα αὐτῶν δῶρον ἐκ δραχμῶν 525. Κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις δευτέρας καὶ περαιτέρω προβολῶν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν, ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, δῶρον ἐκ δραχμῶν 410.

6) Τοῦ διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις παρεχομένου δώρου δικαιοῦται καὶ τὸ προσωπικὸν (μουσικοί, ἠθοποιοὶ καὶ τεχνῖται) τῶν Κρατικῶν Θεάτρων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταβαλλομένων αὐτῷ ἀποδοχῶν.

7) Εἰς τὸ τεχνικὸν καὶ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων ἡ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένη παροχὴ καταβληθήσεται παρὰ τῶν ὑποχρέων πρὸς τοῦτο ἐργοδοτῶν, παρ' οἷς τοῦτο εἰργάσθη ἀπὸ 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

8) Οἱ ἀρτεργάται δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν δώρου ἐκ 15 ἡμερομισθίων, σὺν τῇ ἀξίᾳ 19,200 χιλιογράμμων λευκοῦ ἄρτου, δι' ὅσους δικαιοῦνται τοιούτου βάσει τῶν κειμένων διατάξεων. Ὁλοκλήρου τοῦ δώρου τούτου δικαιοῦνται οἱ ἀρτεργάται οἱ ἐργασθέντες συνεχῶς παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ κατὰ τὸ ἀπὸ 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960 χρονικὸν διάστημα. Οἱ δὲ ἐργασθέντες διακεκομμένως κατ' αὐτό, εἴτε εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, εἴτε εἰς πλείονας, θὰ λάβουν παρ' ἑκάστου τούτων τὴν ἀναλογίαν τοῦ δώρου, ἥτις βαρύνει ἕκαστον.

Τὸ ἡμερομίσθιον, ἐφ' οὗ ὑπολογιαθήσεται τὸ δῶρον τῶν ἀρτεργατῶν, εἶναι ἴσον πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἕκαστος κατὰ τὸ ἀνωτέρω διάστημα, συμφώνως πρὸς τὸ τηρούμενον βιβλίον παραγωγῆς ἄρτου. Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀρτεργατῶν διατελέσαντας ἐν ἀσθενείᾳ, συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, ἐντὸς τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας των δῶρον, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, θέλει καταβληθῇ παρὰ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ των Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον διὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ἀσθενείας των ἐπεδοτήθησαν παρ' αὐτοῦ.

9) Ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξὶ καὶ ἀγοραῖα) δικαιοῦται πρὸς ἀπόληψιν δώρου νὰ εἰσπράττῃ ὁλόκληρον τὴν χορηγηθησομένην, λόγῳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα 1960, αὔξησιν τῆς πτώσεως τῆς σημαίας τοῦ μετρητοῦ. Ἐπὶ πλέον οὗτοι δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, τοῦ

1.4 τοῦ ὑπὸ τοῦ ἑπομένου ἐδαφίου καθοριζομένου ποσοῦ.

Εἰς ἃς περιπτώσεις οἱ ἀνωτέρω δὲν ἤθελον εἰσπράξει τὴν διαφορὰν ταύτην ἢ εἶναι ὀδηγοὶ αὐτοκινήτων στερουμένων μετρητοῦ δικαιοῦνται νὰ λάβουν δῶρον παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης ἀποφάσεως δραχμὰς 595, συμψηφιζομένων εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ τυχὸν εἰσπραχθησομένου παρ' αὐτῶν διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα δικαιώματος ἐκκινήσεως. Τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ δικαιοῦται καὶ ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ἐν γένει ἐκκινήσεως βοῦρον, ἐφ' ὅσον δὲν ἀμείβεται διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου (ὁπότε ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης), ἀλλ' ἀμείβεται διὰ ποσοστῶν ἢ κατ' ἀποκοπήν.

10) Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τύχουν δώρου καὶ οἱ σερβιτόροι καὶ βοηθοὶ τῶν ἐστιατορίων, ζυθεστιατορίων, οἰνομαγειρείων, ταβερνῶν, κοσμικῶν κέντρων διασκεδάσεως, καφενείων, κουρεζαχαροπλαστείων, ἀναψυκτηρίων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων καὶ λοιπῶν συναφῶν καταστημάτων αὐξάνονται ἀπὸ 14.4.1960 μέχρι καὶ 25.4.1960 τὰ κεκανονισμένα ἐκ 10ο/ο ἢ 15ο/ο ποσοστὰ ἀμοιβῆς των ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν εἰς 18ο/ο καὶ 20ο/ο ἀντιστοίχως.

Τὸ 1/3 τῆς αὐξήσεως ταύτης, προσοριζομένου πρὸς παροχὴν δώρου εἰς τοὺς βοηθοὺς σερβιτόρων, περιέρχεται εἰς ἰδιαίτερον λογαριασμὸν καὶ κατανέμεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν ἐν ἑκάστῳ καταστήματι ὑπηρετούντων βοηθῶν τῶν σερβιτόρων.

11) Κατὰ τὰ αὐτὰ ποσοστὰ διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα αὐξάνονται καὶ τὰ δικαιώματα ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοπαιξῶν.

Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τοῦτο, διὰ τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ εἰς χρῆμα μισθοῦ καὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως, δὲν ἤθελε καλύψει τὸ ἡμιου τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 8 τοῦ Κεφαλ. 2 τῆς ἀπὸ 27.8.1957 οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένων μισθῶν ἀσφαλείας, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολὴν ἑκάστῳ τῆς ἐπὶ ἔλαττον διαφορᾶς, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπά, ἀναλόγως, τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

12) Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τύχῃ τοῦ διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένου δώρου καὶ τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβόμενον προσωπικὸν τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων αὐξάνονται κατὰ 30 ο/ο ἀπὸ 9.4.1960 μέχρι 23.4.1960 αἱ τιμαὶ τῶν κουρευτικῶν καὶ λοιπῶν ἐν τοῖς ὡς ἄνω καταστήμασι παρεχομένων ὑπηρεσιῶν. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης ποσόν, μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ παροχὴν 125 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κουρείου καὶ 150 δι' ἕκαστον βοηθὸν κομμωτηρίου, θέλει κατανεμηθῇ κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν τεχνιτῶν καὶ τεχνιτριῶν ἑκάστου κουρείου ἢ κομμωτηρίου, ἀποκλειομένων τῶν προσωπικῶς ἐργαζομένων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπασχολοῦν πλέον τοῦ ἑνὸς τεχνίτας.

Κουρεῖα ἢ κομμωτήρια, ἅτινα δὲν ἤθελον αὐξήσει κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὰς τιμάς, ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλουν εἰς ἕκαστον τῶν παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὡς δῶρον, ποσὸν δραχμῶν 595 διὰ τοὺς τεχνίτας, 476 διὰ τὰς τεχνίτριας, 125 διὰ τοὺς βοηθοὺς κουρείων καὶ 150 δραχ. διὰ τοὺς βοηθοὺς κομμωτηρίων.

13) Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργούντων λουτρῶν καθαριότητος αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 15 ο/ο αἱ τιμαὶ τῶν εἰσιτηρίων ἀπὸ 11.4.1960 μέχρι καὶ 25.4.1960. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης προερχόμενον προϊὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τοῦ ὡς εἴρηται προσωπικοῦ.

14) Ἐπίσης, πρὸς παροχὴν τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν στιλβωτηρίων αὐξάνονται ἀπὸ 11.4.1960 μέχρι καὶ 25.4.1960 κατὰ ποσοστὸν 30 ο/ο αἱ τιμαὶ τοῦ στιλβώματος. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης συγκεντρούμενον ποσὸν διανεμηθήσεται, κατ' ἰσομοιρίαν, μεταξὺ πάντων τῶν ἐν ἑκάστῳ καταστήματι ἐργαζομένων (ὑπαλλήλων κλπ.), τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ τμήματος τοῦ στιλβωτηρίου, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τούτων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

15) Εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, εἰς τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους εἰσπράκτορας καὶ παραγωγοὺς (πλασιέ) τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων, τοὺς ἀπασχολουμένους παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ, ὡς καὶ τοὺς ζυγιστὰς τῶν δημοτικῶν σταθμῶν, χορηγεῖται, ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις καὶ περιορισμούς, δῶρον ἐκ δραχμῶν 595 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 475 διὰ τὰς θήλεις, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ἄλλων σχετικῶν διατάξεων προβλέπηται ἡ χορήγησις μεγαλυτέρου ποσοῦ δώρου.

16) Οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν ἀμειβόμενοι βάσει συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, τοσοῦν διὰ ποσοστῶν ἢ φιλοδωρημάτων, ὅσον καὶ διὰ σταθεροῦ χρηματικοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, δικαιοῦνται δώρου, ὑπολογιζομένου μόνον ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Τὸ δῶρον τοῦτο δὲν συμψηφίζεται πρὸς τὸ δῶρον, οὗτινος δικαιοῦνται οἱ σερβιτόροι βάσει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 10 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

17) Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μὴ μόνιμον ἐργοδότην καὶ ἐπὶ τιμολογίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένων, ὡς ἐκδοροσφαγέων, ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων, συντηρητῶν ζώων, ἐλαιομετρητῶν, κουρεμένων, ραπτεργατῶν, φορτοεκφορτωτῶν μὴ διεπομένων ὑπὸ τῆς «περὶ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος ἢ ξηρᾶς κειμένης νομοθεσίας κλπ.» αὐξάνονται τὰ νομίμως ἐγκεκριμένα ἢ συμπεφωνημένα τιμολόγια ἀμοιβῆς αὐτῶν κατὰ 30 ο/ο ἀπὸ 11.4.1960 μέχρι καὶ 25.4.1960.

Άρθρον 7

1) Το υπό της παραγράφου 3 της υπ' αριθ. 23845/1835/30.8.1951 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας, ως και της παραγράφου 1 του Κεφ. Ε' της υπ' αριθ. 23845/1835/29.9.1951 εγκυκλίου των αυτών Υπουργών οριζόμενον δώρον φορτοεκφορτωτών κλπ. υπολογίζεται βάσει του υπό της υπ' αριθ. 74000/1958 αποφάσεως ημών καθοριζομένου διά τούτους ημερομισθίου - δώρου και διά 15 το πολύ ημερομίσθια, προσαυξανομένων περαιτέρω, ειδικώς διά τους φορτοεκφορτωτάς των σεισμοπλήκτων περιοχών, κατά 30 ο/ο.

2) Εις τους επικουρικώς απασχοληθέντας εις τας φορτοεκφορτωτικάς εργασίας λιμένων ή ξηράς, ελευθέρους φορτοεκφορτωτάς, σημειωτάς, ζυγιστάς, φύλακας εμπορευμάτων και αρχιεργάτας σταιβαδόρους θέλει καταβληθή παρά του οικείου Λογαριασμού Δώρου Φορτοεκφορτωτών, καταργουμένης ως πρός τούτο πάσης αντιθέτου διατάξεως, δώρον ανάλογον πρός τα παρ' εκάστου τούτων πραγματοποιηθέντα ημερομίσθια εντός της περιόδου από 26.12.1959 μέχρι 16.4.1960, ήτοι δύο ημερομίσθια - δώρα, ίσα προς τα αναλογούντα εις μονίμους, ανά 13 πραγματοποιηθέντα εντός της ανωτέρω χρονικής περιόδου, υπό τον περιορισμόν ότι το καταβληθησόμενον εις εκαστον εκ των ανωτέρω συνολικόν ποσόν δώρου δέν δύναται νά είναι ανώτερον του χορηγηθησομένου εις τους μονίμους.

3) Το εις τους εργάτας Κομιστικής Υπηρεσίας της Ελευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης καταβλητέον, υπό τας εν άρθρω 1 της παρούσης προϋποθέσεις, δώρον υπολογισθήσεται βάσει του τεκμαρτού αυτών ημερομισθίου υπαγωγής των εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α., όπερ όμως δέν δύναται νά είναι ανώτερον του υπό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου καθοριζομένου γενικού τοιούτου.

Άρθρον 8

Του υπό της παρούσης προβλεπομένου δώρου, υπό τας προϋποθέσεις του άρθρου 1, δικαιούται τό πρός έξυπηρέτησιν τοῦ οἴκου τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολούμενον καὶ ἐν αὐτῷ ἐνδιαιτώμενον προσωπικόν) (υπηρέτριαι, θαλαμηπόλοι, παιδαγωγοί, κηπουροί, μάγειροι κλπ.), υπολογιζομένου επί τη βάσει των εις χρήμα μόνον καταβαλλομένων εκάστω μηνιαίων αποδοχών.

Ειδικώς διά τας υπηρετρίας, ανεξαρτήτως ηλικίας, το δώρον τούτο, εις το άπειραιον, δέν δύναται νά είναι μικρότερον των δραχμών 150, διαμορφουμένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της παρούσης.

Άρθρον 9

Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου και υπό τας εν αυτή προϋποθέσεις και διακρίσεις δικαιούνται και οι μισθωτοί των γεωργοκτηνοτροφικών επιχειρήσεων (βουστασίων, λαχανοκήπων, ανθοκήπων, πτηνοτροφείων κλπ.), εφ' όσον αι σχέσεις τούτων διέπωνται υπό συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή άλλων πράξεων εκ των εν άρθρω 2 της παρούσης αναφερομένων ή υπάγωνται εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α.

Ωσαύτως δικαιούται του υπό της παρούσης προβλεπομένου δώρου το προσωπικόν των γεωργοκτηνοτροφικών εργασιών των ασκουμένων υπό του Δημοσίου, ανωνύμων εταιρειών, συνεταιριστικών οργανώσεων και λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ανεξαρτήτως της υπαγωγής των εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. ή του καθορισμού των αποδοχών των διά συλλογικών συμβάσεων κλπ.

Άρθρον 10

Εάν ο εργοδότης καταβάλλη εις τους παρ' αυτώ απασχολουμένους μισθωτούς αποδοχάς υψηλοτέρας των καθοριζομένων δι' υποχρεωτικών κανόνων δικαίου, δέν δύναται νά συμψηφίση τό επί πλέον καταβαλλόμενον ποσόν πρός την διά της παρούσης προβλεπομένην παροχήν.

Άρθρον 11

1) Επιχειρήσεις, αίτινες, λόγω οικονομικών δυσχερειών, ήργησαν από 26.12.1959 καί έφεξής μέχρι δημοσιεύσεως της παρούσης, δύνανται νά καταβάλουν το διά της παρούσης προβλεπομενον δώρον μειωμένον κατά το ήμισυ, εάν ήργησαν συνεχώς και ολοκληρωτικώς επί χρόνον πλέον του μηνός.

2) Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου δέν εφαρμόζονται επί του προσωπικού των εν λόγω επιχειρήσεων, όπερ εξηκολούθησε παρέχον τας υπηρεσίας του παρά την άργίαν της επιχειρήσεως.

Άρθρον 12

Η υπό της παρούσης προβλεπομένη έκτακτος οικονομική ενίσχυσις (δώρον) έχεται, ως και αι λοιπαί αποδοχαί, εις πάσας τας υπέρ των οικείων Ασφαλιστικών και λοιπών Οργανισμών ή Λογαριασμών Κοινωνικής Πολιτικής καθορισμένας κρατήσεις και εισφοράς, καταβλητέας εις 4 μηνιαίας ισοπόσους δόσεις, εξ ών ή πρώτη μέχρι της 1.5.1960. Επιχειρήσεις κοινής ωφελείας και Τράπεζαι υποχρεούνται εις άμεσον καταβολήν των εν λόγω εισφορών και κρατήσεων.

Άρθρον 13

Το υπό της παρούσης προβλεπόμενον δώρον, όπερ εν ουδεμιά περιπτώσει επιτρέπεται νά καταβληθή εις είδος, άλλ' εις χρήμα μόνον, θά καταβληθή εφ' άπαξ μέχρι της 15.4.1960.

Άρθρον 14

Αι διατάξεις της παρούσης δέν έχουν εφαρμογήν εις τας κάτωθι περιπτώσεις:

α) Επί εργατών των λοιπών, εκτός των εν άρθρω 9 αναφερομένων, γεωργικών ή κτηνοτροφικών εργασιών.

β) Επί των κατ' οίκον εργαζομένων εις κωμοπόλεις (Δήμους ή Κοινότητας) πληθυσμού κατωτέρου των 2 χιλιάδων κατοίκων.

γ) Επί των επί ποσοστοίς μόνον αμειβομένων μισθωτών, πλήν των εν τοίς προηγουμένοις εξαιρέσεων.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 5 Απριλίου 1960

15334]3002]1960 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 30.1.1960 συλλογικής συμβάσεως εργασίας νοσηλευτικού προσωπικού ιδιωτικών κλινικών Αθηνών - Πειραιώς, Προαστίων.

(Ε.Κ. τ. Β' ε. 97 της 2 Μαρτίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

α) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», ως τροποποιήθη υπό του ν. δ/τος 3755/1957, β) την από 30 Ιανουαρίου 1960 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας του νοσηλευτικού προσωπικού ιδιωτικών κλινικών Αθηνών—Πειραιώς—Προαστίων, γ) σχετικήν γνωμοδότησιν του και' άρθρον 9 § 2 εδ. β' του ν. δ/τος 3755/1957 Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 23.1.1960, ην και αποδεχόμεθα, δ) το γεγονός ότι διά της παραγράφου γ' της προειρημένης συλλογικής συμβάσεως εργασίας προβλέπεται η συγκρότησις Επιτροπής, προεδρευομένης υπό δημοσίου υπαλλήλου και αποσκοπούσης εις την χορήγησιν βιβλιαρίων επαγγελματικής κατατάξεως των εις ούς αφορά αύτη μισθωτών, ήτις αύτη συγκροτουμένη αποτελεί κατ' ουσίαν διοικητικόν όργανον, ούτινος η σύστασις και η λειτουργία μόνον διά νόμου είναι επιτρεπτή και δέον τω λόγω τούτω να απαλειφθή η διάταξις αύτη και ββ) ότι διά της παραγράφου ζ' της εν λόγω συλλογικής συμβάσεως εργασίας συνομολογείται υποχρέωσις καταβολής εισφοράς των περί ων αύτη μισθωτών υπέρ της συμβαλλομένης εργατικής οργανώσεως, όπερ αντίκειται εις την διάταξιν της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του νόμου 3239/1955 και δέον τω λόγω τούτω να απαλειφθή αύτη, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα παρά τη Διευθύνσει Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, συνταχθέντος του υπ' αριθ. 952/11.2.1960 πρακτικού καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ημών ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας νοσηλευτικού προσωπικού Ιδιωτικών κλινικών Αθηνών, Πειραιώς, Προαστίων

Εν Αθήναις και εν τω Καταστήματι του Ε.Κ.Α. σήμερον την 30ην μηνός Ιανουαρίου 1960 έτους οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός 1) Θεόδωρος Μελετάκος, αντιπρόεδρος της Ενώσεως Ιδιωτικών Κλινικών Αθηνών και Προαστίων και 2) Βασίλειος Κατσιβαρδάκος, πρόεδρος της Ενώσεως Ιδιωτικών Κλινικών Πειραιώς και Προαστίων, ενεργούντες εν προκειμένω κατ' εντολήν του Διοικητικού Συμβουλίου των Ενώσεων, εξουσιοδοτηθέντες προς τούτο δι' αποφάσεώς των, και αφ' ετέρου ο Παναγιώτης Στρατηγάκος, πρόεδρος του Εθνικού Συνδέσμου Υγειονομικών Υπαλλήλων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων, συνεφωνήθη η υπογραφή της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί καθορισμού των κατωτάτων ορίων των μηνιαίων αποδοχών του νοσηλευτικού προσωπικού των Ιδιωτικών κλινικών Αθηνών, Πειραιώς και Προαστίων των πόλεων τούτων, ως και των εν γένει όρων εργασίας αυτών.

Α) Τα κατώτατα όρια των μηνιαίων εις χρήμα αποδοχών του νοσηλευτικού προσωπικού (αδελφών νοσοκόμων) ιδιωτικών κλινικών Αθηνών, Πειραιώς, Προαστίων καθορίζονται αναλόγως της όμοειδούς προϋπηρεσίας εκάστου ως κάτωθι:

Αδελφαί νοσοκόμοι.

Κατά την διάρκειαν του 1ου και 2ου έτους δραχ. 700.

Κατα την διάρκειαν τοθ 3ου έτους δραχ. 750.

Κατά την διάρκειαν του 4ου και 5ου έτους δραχ. 800.

Κατά την διάρκειαν του 6ου και 7ου έτους δραχ. 850.

Κατα την διάρκειαν του 8ου έτους δραχ. 900.

Κατα την διάρκειαν του 9ου και 10ου έτους δραχ. 950.

Κατα τη διάρκειαν του 11ου έτους δραχ. 1.000.

Κατά την διάρκειαν του 12ου και 13ου έτους δραχ. 1.050.

Κατα την διάρκειαν του 14ου και 15ου έτους δραχ. 1.100.

Κατά την διάρκειαν του 16ου και 17ου έτους δραχ. 1.150.

Κατά την διάρκειαν τοθ 18ου, 19ου, και 20οθ έτους δραχ. 1.200.

Διά πάν έτος πέραν της 20ετίας προστίθενται δραχ. 50 μηνιαίως.

Διά τους άρρενας νοσοκόμους θά ισχυή το μισθολόγιον του Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου.

β) Ως προϋπηρεσία λαμβάνεται υπ' όψιν η υπηρεσία αδελφής νοσοκόμου, ή διανυθείσα παρ' οιαδήποτε νοσηλευτικώ ιδρύματι ή κλινική, αποδεικνυομένη διά πιστοποιητικού του οικείου εργοδότου, θεωρουμένου υπο του Εθνικού Συνδέσμου Υγειονομικών Υπαλλήλων Αθηνών, Πειραιώς, Προαστίων και της αρμοδίας κατά τόπον Ενώσεως Ιδιωτικών Κλινικών, εφ' όσον υφίσταται νομίμως αναγνωρισμένη τοιαύτη, άλλως υπό της κατά τόπον αρμοδίας Αστυνομικής Αρχής, βεβαιούσης την γνησιότητα της υπογραφής του βεβαιούντος εργοδότου. Οι ήδη υπηρετούντες υποχρεούνται, όπως τα πιστοποιητικόν τούτο υποβάλωσιν εις τον εργοδότην αυτών εντός δύο μηνών από της δημοσιεύσεως της παρουσης, άλλως ή τυχόν δηλωθείσα προϋπηρεσία δέν λαμβάνεται υπ' όψιν.

Ως προϋπηρεσία αδελφής διπλωματούχου λαμβάνεται και ο χρόνος της φοιτήσεως της παρ' οιαδήποτε Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων.

γ) Ο ανωτέρω καθοριζόμενος κατώτατος μηνιαίος μισθός εις χρήμα προσαυξάνεται κατά ποσόν δραχμών 10 ο/ο διά την μη εργαζομένην σύζυγον και κατά ποσόν δραχμών 5 ο/ο δι' ε-

κασταν μέχρι τριών ανηλίκων καί μή ἐργαζομένων τέκνων. Της διά τα τέκνα προβλεπομένης προσαυξήσεως δικαιούνται καί αἱ θήλεις ἐργαζόμεναι, ἐφ' ὅσον διατελοῦσιν ἐν χηρείᾳ καί συντηροῦν τέκνα. Αἱ προσαυξήσεις αὗται παύουν χορηγούμεναι, τῆς μέν συζύγου ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως, τῶν δε τεκνων ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους, προκειμένου περι ἀρρένων, τοῦ 20οῦ προκειμένου περι θηλέων.

δ) Εἰς ἅπαν ἀνεξαιρέτως τό κατώτατον νοσηλευτικόν προσωπικόν των κλινικῶν χορηγεῖται ἐπι πλέον τῶν εἰς χρῆμα ὡς ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχῶν καί α) πλήρης τροφή (πρωϊνή, μεσημβρινή καί ἑσπερινή), β) κατοικία, φωτισμός καί πλυντικα καί γ) στολή ὑπηρεσιας. Αἱ παρεχόμεναι αὗται προσαυξάνουσαι τον εἰς χρῆμα μισθόν δέν παρέχουν το δικαίωμα εἰς τόν ἐργοδότην παρακρατήσεώς τινος ἐξ αὐτῶν. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δέν χορηγεῖ ὑποτίθεις τροφήν, κατοικίαν, φωτισμόν καί πλυντικά, ὑποχρεοῦται εἰς τήν καταβολήν ἀποτιμήσεως αὐτῶν, ἰσουμένης ἀντιστοίχως διά μέν τήν τροφήν μέ δραχμάς 500, διά τήν κατοικίαν 150, πλυντικα καί φωτισμόν 75. Ἡ μή χορήγησις τῆς στολῆς ὑπηρεσίας συνεπαγεται προσαύξησιν των εἰς χρῆμα ὡς ἄνω μισθοῦ κατά ποσοστόν 10 ο/ο. Τῶν ἄνω ἀποτιμήσεων δέν δικαιοῦται ὁ μή ἐπιθυμῶν νά συζῇ καί κατοικῇ ἐν τῇ κλινικῇ.

ε) Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τάς ὥρας ἐργασιας, τάς ἐτησίας κανονικας ἀδείας, τάς ἑβδομαδιαίας ταυτάς καί τήν προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν διά τήν κατά τάς Κυριακάς καί ἑορτάς καί νυκτερινήν ὑπηρεσίαν ἰσχύουν ἀντιστοίχως αἱ διατάξεις τῶν νομων 199/1936, 539/1945 καί τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων 8900/1946 καί 18310/1946.

στ) Αἱ τυχόν πέραν τῶν διά τῆς παρούσης συμβάσεως καθοριζομένων σήμερον καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί ἐξακολουθοῦν νά καταβάλλωνται, μή δυνάμεναι νά μειωθῶσι. Τυχόν μεταγενεστέρα τῆς παρούσης καί ἐντός τοῦ ἔτους τῆς ἰσχύος αὐτῆς χορηγηθησόμεναι γενικαί αὐξήσεις δέν καταλαμβάνουν τήν παροῦσαν σύμβασιν.

ζ) Ἕκαστος τοῦ κατωτέρω νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ὑποχρεοῦται νά ὑπηρετῇ συμφώνως μέ τάς ἐντολάς τῶν προϊσταμένων αὐτοῦ, νά εἶναι ἀφωσιωμένος εἰς τούς ἀσθενεῖς, νά συμπεριφέρηται κοσμίως πρός αὐτούς καί τούς ἐπισκέπτας αὐτῶν, πρός δέ νά μή διαταράσσῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τήν ἡσυχίαν αὐτῶν.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1960 καί ἰσχύει μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1960.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαρτίου 1960

14937]2878]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπό 2 Φεβρουαρίου 1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς Φιλιππιάδος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 103 τῆς 9 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τας διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955 «περι τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, κλπ.» ὡς «ὅπως» ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν. 3. .755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος β') ἡ ἀπό 2 Φεβρουαρίου 1960 συλλογική συμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τήν 19.2.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 253/19.2.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς Φιλιππιάδος Νομοῦ Πρεβέζης

Ἐν Φιλιππιάδι σήμερον τήν 2αν τοῦ μηνός Φεβρουαρίου 1960, ἡμέραν της ἑβδομάδος Τρίτην καί ὥραν 10ην, ἐν τοῖ γραφείοις τοῦ Συλλόγου Φορτοεκφορτωτῶν Ξηρᾶς Φιλιππιάδος οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνός Μιχαήλ Ζάϊτος καί Βασίλειος Λένιζος, ἐκπρόσωποι Σωματείου Φορτοεκφορτωτῶν Ξηρᾶς Φιλιππιάδος, καί ἀφ' ἑτέρου Γεώργιος Παγής, ἐκπρόσωπος της Α.Τ.Ε. Φιλιππιάδος, Γεώργιος Μπαλταγιάννης, ἐκπρόσωπος τῆς Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν Ἄρτης - Φιλιππιάδος, καί Νικόλαος Γαλάνης, ἐκπρόσωπος Ἐμπορικοβιομηχανικοῦ Συλλόγου Φιλιππιάδος, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι παρά τῶν ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦσιν, ἀπεφασίσαμεν τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθορίζονται ἡ ἀμοιβή καί οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς Φιλιππιάδος, ὡς κάτωθι:

Κλάσις Α'

Φορτία συσκευασμένα:

	Δραχ.
Εἰς σάκκους κατά τόννον	12.—
Γιβάλια κατά τόννον	13.—
Βαρέλια ἀπό 1 - 50 κιλά	1,50
» » 50 - 100 »	3.—
» » 100 - 200 »	5.—
» 200 κιλά καί ἄνω	20.—
Μπάλλες διάφορες κατά τόννον	15.—
Μπάλλες καπνοί κατά τόννον	20.—

Κλάσις Β'

Φορτία:

Ξυλάνθρακες κατά τόννον	10.—
Ἄλας κατά τόννον	21.—
Δημητριακά, ἄλευρα κατά τόννον	11.—
Σύσπορος βάμβαξ κατά τόννον	22.—
Βαμβακόσπορος ἢ βομβακόπιττα	13.—

Κλάσις Γ'

Φορτία εἰδικῶς κατονομαζόμενα:

Ζῶα ζῶντα ἢ ἐσφαγμένα, μεγάλα, ἕκαστον	5.—
Ζῶα ζῶντα ἢ ἐσφαγμένα, μικρά, ἕκαστον	1, 5
Λιπάσματα, θεῖον, θειϊκός χαλκός κατά τόννον	16.—

Τσιμέντα κατά τόννον	11.—
Ξυλεία λευκή βαρελοποιίας, ἐπιπλοποιίας, τὸ κυβικὸν	14.—
Ξυλεία βουβή, κατά τόννον	22.—
Κέραμοι - τουβλα, κατά χιλιάδα	13.—
Κέραμοι εὐρωπαϊκοί, κατά χιλιάδα	25.—
Μηχανήματα, μέχρι βάρ. 200 χιλ. κατά τόν.	13.—
» ἀπὸ 201 - 500 » » »	15.—
» » 501 - 1000 » » »	25.—
» » 1001 - 2000 » » »	38.—
Σιδηροδοκοί—σιδηροσωλῆνες κατά τόννον	16.—
Ἔπιπλα (Πιάνα) ἕκαστον	35.—
» (Ντουλάπες—σερβάντες ἕκαστοι)	12.—
» (Τουαλέττες— τραπέζια— μπαοὺλα) ἕκαστον	6.—
» (Κρεββάτια—μπόγοι) ἕκαστον	6.—
» (Καρεκλαι—κομοδίνα—μικρὰ κιβώτια) ἕκαστον	2.—
» (Καρέκλαι ἐμπορίου) ἑκάστη	1.—
Ὁπωρικὰ εἰς κιβώτια ἢ κοφίνια μέχρις 25 κιλὰ	0.50
» εἰς κιβώτια ἢ κοφίνια ἀπὸ 26—50 κιλὰ ἕκαστον	1.—
» εἰς κιβώτια ἢ κοφίνια ἀπὸ 51 κιλὰ καὶ ἄνω ἕκαστον	1.50
Δοχεῖα βενζίνης πετρελαίου, κενά, ἀνά δέκα	2.50
Βαρέλια κενὰ ἕκαστον	0.70
Τηλεγραφικοὶ στῦλοι μέχρι βάρους 100 χλμ.	2.—
Τηλεγραφικοὶ στῦλοι ἄνω τῶν 101 χ/μων	4.—
Εἴδη οἰκοδομῶν (σιδηρικὰ) κατὰ τόννον	17.—

Τὰ ὡς ἄνω τιμολόγια μεταβάλλονται ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων τοῦ χρόνου καὶ τῶν ὅρων, ὑπὸ τοὺς ὁποίους πραγματοποιεῖται ἡ ἔργασία, ὡς ἀκολούθως :

1) Ζ ύ γ ι σ ι ς: Εἰς περιπτώσεις ζυγίσεως, τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται κατὰ 15 ο/ο.

2) Ἔ ν σ ά κ κ ι σ ι ς: Δι' ἐνσάκκισιν χύδην φορτίου τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται κατὰ 80 ο/ο.

3) Δι' ἐνσάκκισιν καὶ ραφὴν κατὰ 35 ο/ο καὶ δι' ἐκκένωσιν σάκκων 15 ο/ο.

4) Ἀ π ο σ τ ά σ ε ι ς: Διὰ μεταφορὰν τῶν εἰδῶν πέραν τῶν 15 μέτρων τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται ὡς ἑξῆς :

Ἀπὸ 16—30 μέτρα κατὰ 40 ο/ο.

Ἀπὸ 31—50 μέτρα προσαυξάνεται κατὰ 75 ο/ο.

Ἀπὸ 51—70 μέτρα προσαυξάνεται κατὰ 100 ο/ο.

5) Σ τ ο ι β α σ ί α ι: Διὰ τὴν στοιβασίαν σάκκων ἢ κιβωτίων ἀπὸ ὕψους 1,80 μέτρου καὶ ἄνω καὶ βαρελίων πέραν τῆς σειρᾶς τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται ὡς ἑξῆς :

Σάκκοι-κιβώτ. ἀπὸ 1,80 - 3 μέτρ. κατὰ τόν	40ο/ο
» » » 3,1 - 5 » » »	60ο/ο
» » » 5,1 - 7 » » »	100ο/ο
Βαρέλια διὰ τὴν β' σειρὰν	30 ο/ο
» » » γ' »	70ο/ο
» » » δ' »	100ο/ο

6) Ὑ π ε ρ β α ρ α: Ἐπὶ ὑπερβάρων σάκκων, καὶ ὡς τοιοῦτοι θεωροῦνται οἱ βάρους ἀνωτέρου τῶν 100 χιλιογράμμων, τὸ τιμολόγιον αὐξάνεται κατὰ 30 ο/ο.

7) Ὑ π ε ρ ω ρ ί α ι - ἐ ξ α ι ρ έ σ ι μ ο ι: Δι' ἐργασίαν ἐπιτελουμένην κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ὥρας, τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται κατὰ 25 ο/ο, διὰ τοιαύτην δὲ Κυριακῆς καὶ ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν κατὰ 75 ο/ο.

8) Ὡς ἐξαιρέσιμοι θεωροῦνται αἱ ἡμέραι ἀργίας τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ ἐπὶ πλέον ἡ τοπικὴ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Βησσαρίωνος.

9) Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται κατὰ 30 ο/ο, ἀρχομένης τῆς προσαυξήσεως 10 ἡμέρας πρὸ καὶ 8 ἡμέρας μετά. Τὸ Πάσχα προσαυξάνεται κατὰ 15 ο/ο, ἀρχομένης τῆς προσαυξήσεως 10 ἡμέρας πρὸ καὶ 8 ἡμέρας μετά.

10) Ὧ ρ α ι ἐ ρ γ α σ ί α ς :

Θερινὴ περίοδος	Χειμερινὴ περίοδος
8 30' π.μ. μέχρι 12.30'	8 π.μ. μέχρι 12.30'
3 μ.μ. » 7 μ.μ.	2.30' μ.μ. » 6 μ.μ.

11) Ἐ κ π τ ώ σ ε ι ς: Ἐπὶ ἐφοδίων δημοσίου μονοπωλίου καὶ στρατιωτικῶν εἰδῶν τὸ ἀνωτέρω τιμολόγιον ἰσχύει μειωμένον κατὰ ποσοστὸν 10 ο/ο.

12) Ἡ ἐργασία θὰ ἐκτελῆται ὑπὸ μελῶν τοῦ ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει συμβαλλομένου σωματείου.

13) Πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τῆς παρούσης συνεπάγεται τὰς προβλεπομένας παρὰ τῶν εἰδικῶν νόμων περὶ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κυρώσεις.

14) Ἡ παροῦσα σύμβασις εἶναι ἀορίστου χρόνου, ἡ δὲ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της καὶ δύναται νὰ καταγγελθῇ ἢ ἀνανεωθῇ μετὰ πάροδον διετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος της.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς ἓξ (6) πρωτότυπα καὶ ἔλαβον ἀνὰ ἓν αἱ συμβαλλόμεναι ὀργανώσεις καὶ δύο ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν.

Οἱ ἐκπρόσωποι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαρτίου 1960

—

11876]Υ.154]1960 Ἀπόφασις Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν καταβαλλομένων συντάξεων

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 108 τῆς 11 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19/1944.

β) Τὴν ἀπὸ 3.5.1955 ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς.

γ) Πρότασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 193/16.2.1959 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου.

δ) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 43267/Ε.Π. 783/9.11.1959 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.

ε) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιο-

ειδῶν καταβαλλόμεναι συντάξεις εἰς τοὺς συνταξιούχους αὐτοῦ, τῶν ὁποίων ὁ ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος ἐπληλήθυσε μέχρι 31 Ἰουλίου 1957, αὐξηθῶσιν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1960 κατὰ 7 ο/ο.

Τὰ μετὰ τὴν αὔξησιν καταβλητέα ποσὰ δέον ὅπως μὴ ὑπερβαίνωσι ποσοστὸν 60 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανον οἱ συνταξιοῦχοι, ἂν ἐξηκολούθουν ἐργαζόμενοι.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Φεβρουαρίου 1960

—

14061]Ε.419]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 105 τῆς 10 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομ. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6122/1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 358/1959, συνεδρίασις 514 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 26.12.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν ἀντικατασταθῶσιν ὡς ἀκολούθως:

"Ἄρθρον 20

Πόροι Κλάδου Προνοίας

1) Πόροι τοῦ Κλάδου Προνοίας εἶναι:

α) Ὑποχρεωτικὴ (μηνιαία) εἰσφορὰ τῶν ἠσφαλισμένων ἴση πρὸς 1 ο/ο ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων, μισθῶν καὶ πάσης φύσεως ἀπολαυῶν αὐτῶν.

Αὕτη παρακρατεῖται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ μῆνα ἐκ τῶν ἀποδοχῶν (ὡς ἀνωτέρω) τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἀποδίδεται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ ἑπομένου μηνός.

β) Αἱ πάσης φύσεως πρόσοδοι τῆς περιουσίας τοῦ Κλάδου Προνοίας.

2) Οἱ ἀνωτέρω πόροι μεταφέρονται εἰς πίστωσιν τοῦ Κλάδου Προνοίας εἰς τὸ τέλος ἑκάστης χρήσεως.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1.2.1960, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1960

—

353748]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ τῶν ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τῶν Ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν (Γ.Δ.Δ.Δ., Γ.Δ.Φ.),

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 9 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 325213/1956 ἀπόφασιν ἡμῶν περὶ αὐξήσεως τῆς ἀμοιβῆς λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως.

2) Τὴν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. Α.Υ. 174/1959 ἐγγράφῳ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Φορολογίας τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν πρότασιν περὶ ἐξομοιώσεως ἀπὸ ἀπόψεως ἀποδοχῶν τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων τῶν Ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τούτου πρὸς τοὺς ὁδηγοὺς τῶν αὐτοκινήτων τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 313161/10.12.1958 ἀποφάσεως ἡμῶν, δι' ἧς καθορίζεται ἡ καθ' ὥραν ἀποζημίωσις λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων τῶν Ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν (Γ.Δ.Δ.Δ., Γ.Δ.Φ. κλπ.).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, δημοσιευθησομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἄρχεται ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1959.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Δεκεμβρίου 1959

—

84319]Σ. 1000]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 57 τῆς 26 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 654/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθετικὸν διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπορων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57562/1.12.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 344/17.12.1959, συνεδρίασις 512η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 17-12-1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 91 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπορων προστεθῇ ἡ ακολουθος διάταξις:

«Ἐξαιρετικῶς, προκειμένου περὶ τῶν διαμενόντων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν συνταξιούχων λόγῳ προσωρινῆς ἀναπηρίας, ἡ ἐξακρίβωσις καὶ βεβαίωσις τῆς δι' ἣν ἔτυχον συντάξεως ἀναπηρίας, ἀποκλειούσης εἰδικῶς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπαγγέλματος, γίνεται δι' ἐξετάσεως αὐτῶν παρὰ δύο ἰατρῶν, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς τοῦ τόπου διαμονῆς των. Τὰ ἔξοδα τῆς ἐξετάσεως ταύτης βαρύνουν τὸν προσφεύγοντα συνταξιοῦχον.

Ἡ γνωμάτευσις τῶν ἐν λόγῳ ἰατρῶν παραπέμπεται εἰς τὰς Ὑγειονομικὰς Ἐπιτροπὰς τοῦ Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰανουαρίου 1960

2363]Ε.71]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 45 τῆς 29 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας» 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.», 3) τὰς διατάξεις τοῦ ὑπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ. «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1892/1949 ν. δ., 4) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1401/29.9.1959 ἀναφορᾶς του, 5) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 310/1959, συνεδρίασις 503η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 7.12.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

α) Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ προστίθεται διάταξις ὑπὸ στοιχεῖον β', ἔχουσα οὕτω:

«Τὸ κατὰ τὰ ἄνω σύνολον τῶν ἀποδοχῶν δὲν δύναται, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ ὑπερβαίνῃ τὸν ἑκάστοτε βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ὑπουργικοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ».

β) Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ καὶ μετὰ τὰς λέξεις «καὶ τοῦ τοιούτου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων» προστίθεται παράγραφος, ἔχουσα οὕτω:

«Κατ' ἐξαίρεσιν, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος, δύνανται οὗτοι νὰ ἀναγνωρίσουν κρούπηρεσίαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 34 μεῖζονα τῆς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας των καὶ μέχρι 10 κατ' ἀνώτατον ὅριον ἐτῶν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσιν ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ταμείῳ τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1953».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰανουαρίου 1960

52882]Σ. 623]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 20 τῆς 20 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας»

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ὑπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1892/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 877/20.7.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 67/29.7.1959, συνεδρίασις 498η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 30.6.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

1. Εἰς τὸ ἄρθρον 10 προστίθεται παράγραφος 4, ἔχουσα οὕτω:

«4. Ἡ ἡμερησία ἀποζημίωσις τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου ἐξερχομένου τῆς ἕδρας του πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθορίζεται ὡς ἡ ἡμερη-

σία ἀποζημιώσεως τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου διὰ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυόντων νόμων, βάσει τοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.

2. Εἰς τὸ ἄρθρον 23 προστίθενται παράγραφοι ὑπ' ἀριθ. 8 καὶ 9, ἔχουσαι ὡς ἑξῆς:

«8) Τὸ θήλυ προσωπικὸν τοῦ Ταμείου ὑποχρεοῦται κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας νὰ φέρῃ ὁμοιόμορφον ἐσθῆτα (ποδιάν) καθοριζομένην ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ κατασκευαζομένην δαπάναις τοῦ Ταμείου. Ἡ ὡς ἄνω ἐσθὴς (ποδιά) χορηγεῖται παρὰ τοῦ Ταμείου ἅπαξ τοῦ ἔτους.

9) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου δύναται δι' ἀποφάσεως του νὰ χορηγῇ εἰς τὸν ἀρχιφύλακα τοῦ Ταμείου κατ' ἔτος ἐναλλὰξ ἀνὰ μίαν ἐνδυμασίαν χειμερινὴν ἢ θερινήν, ἀποκλειομένης τῆς χορηγήσεως εἰς τὸν δικαιοῦχον τοῦ ἀντιτίμου τῶν ὡς ἄνω εἰδῶν εἰς χρήμα».

3. Εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 30 προστίθεται ἐδάφ. ὑπὸ στοιχεῖον γ', ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«γ) Οἱ κεκτημένοι ἄδειαν ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος βοηθοῦ φαρμακείου οἱ ἐργαζόμενοι συνεταιρικῶς εἰς αὐτά, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριετοῦς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἀποδιχθῶσι τὴν κατοχὴν ὑπ' αὐτῶν τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης εἰσφορᾶς καὶ συνεισφορᾶς της ἀντιστοιχούσης εἰς τὸν ἑκάστοτε νομίμως ἰσχύοντα ἀνώτερον μισθὸν φαρμακοϋπαλλήλου.

Λογίζεται ὡς συντάξιμος ὑπηρεσία, προκειμένου περὶ τῶν διὰ τῶν ἐδαφίων α' καὶ γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου προσώπων, ἡ ὑπηρεσία ἡ διανυθεῖσα πρὸ' αὐτῶν πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου προαιρετικῶς, ὑφ' ἣν ἰδιότητα ὑπῆχθησαν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου προαιρετικῶς, ἢ ἐναντι τῶν ἐν ἄρθρῳ 30 τοῦ Καταστατικοῦ του Ταμείου ὑπηρεσιῶν, ἀναγνωριζομένη ὑπὸ τοὺς ὅρους, προϋποθέσεις καὶ περιορισμοὺς τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 7 καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου».

4. Εἰς τὸ ἄρθρον 34 προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 17, ἔχουσα ὡς ἑπεται:

«17) Δύναται ἐπίσης δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκεκριμένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νὰ χορηγῶνται εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους συνταξιούχους καὶ ὑπαλλήλους τοῦ Ταμείου ἐνυποθήκα δάνεια καὶ δάνεια διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἀνοικοδόμησιν κατοικίας, ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους καὶ προϋποθέσεις:

Α) Ἐνυπόθηκα δάνεια.

α) Τὰ δάνεια δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτερα τοῦ ἑνὸς τρίτου (1/3) τῆς ἀξίας τοῦ εἰς ὑποθήκην προσφερομένου ἀκινήτου.

β) Τὸ δάνειον χορηγεῖται ἐπὶ τόκῳ ἴσῳ πρὸς τὸν ἐκάστοτε ὑπολογιζομένων παρὰ τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ χορηγούμενα στεγαστικὰ δάνεια.

γ) Τὸ δάνειον χορηγεῖται ἐπὶ πρώτῃ πάντοτε ὑποθήκῃ τοῦ ἀκινήτου. Εἶναι δυνατὴ ἡ χορήγησις δανείου ἐπὶ ὑποθηκευμένου ἤδη ἀκινήτου, ἐφ' ὅσον ὅμως διὰ τοῦ χορηγουμένου δανείου ἐξοφλεῖται συγχρόνως τὸ πρῶτον δάνειον καὶ ἑπομένως ἐξαλείφεται ἡ ὑφιστομένη ὑποθήκη ὑπὲρ τρίτου, ἐρχομένου οὕτω τοῦ Ταμείου ὡς πρώτου ἐνυποθήκου δανειστοῦ.

δ) Τὸ ἀκίνητον πρέπει νὰ εἶναι ἀστικόν, κείμενον ἐντὸς ἐγκεκριμένου σχεδίου πόλεως, νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένον παντὸς βάρους ἐμπραγμάτου ἢ ρυμοτομίας καὶ νὰ ἀνήκῃ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν παρέχοντα τὴν ὑποθήκην.

ε) Εἰς περίπτωσιν ἐνοικιάσεως τοῦ ὑποθηκευμένου ἀκινήτου, αἱ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως πρόσοδοι αὐτοῦ ἐκχωροῦνται ὑποχρεωτικῶς πρὸς τὸ Ταμεῖον μέχρι τοῦ καλύπτοντος τὴν τοκοχρεωλυτικὴν δόσιν ποσοῦ.

στ) Διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ δανείου ἐνεργεῖται ἐκτίμησις τοῦ εἰς ὑποθήκην προσφερομένου ἀκινήτου παρὰ τριμελοῦς ἐκτιμητικῆς ἐπιτροπῆς, ἀπαρτιζομένης ἐξ ἑνὸς τεχνικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἑνὸς τεχνικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ ἐκ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου τῆς περιοχῆς τοῦ εἰς ὑποθήκην προσφερομένου ἀκινήτου.

ζ) Οἱ τίτλοι ἰδιοκτησίας τοῦ ἀκινήτου ἐλέγχονται ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ταμείου, τὰ δὲ ἔξοδα ἐκτιμήσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀκινήτου, τὰ ἔξοδα συντάξεως συμβολαίων, ἐξαλείψεως ὑποθήκης καὶ πᾶν ἐν γένει ἔξοδον βαρύνουσι ἀποκλειστικῶς τὸν δανειζόμενον παρ' οὗ καὶ προκαταβάλλονται.

Εἰς περίπτωσιν μὴ συνάψεως τοῦ δανείου τὰ Ταμεῖον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν οὕτω προκαταβληθέντων ἐξόδων, μετ' ἀφαίρεσιν ποσῶν τῶν τυχὸν γενομένων δαπανῶν.

Ἡ χορήγησις τέλος τοῦ δανείου γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν λεπτομερεστέρων ὅρων, τοὺς ὁποίους τυχὸν ἤθελεν ὁρίσει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον γενικῶς ἢ κατὰ περίπτωσιν.

η) Τὸ δάνειον ἐξοφλεῖται δι' ἑξαμηνιαίων τοκοχρεωλυτικῶν δόσεων, καταβαλλομένων τὴν πρώτην Ἰανουαρίου καὶ τὴν 1ην Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τὰ δέκα πέντε (15) ἔτη.

θ) Πλὴν τῶν ὡς ἄνω τοκοχρεωλυτικῶν δανείων εἶναι δυνατὴ ἡ χορήγησις καὶ βραχυπροθέσμων τοιούτων ἐπὶ πρώτῃ ὑποθήκῃ ἀκινήτου διαρκείας τὸ πολὺ μέχρι πέντε (5) ἐτῶν ἐξοφλητέων δι' ἑξαμηνιαίων τοκοχρεωλυτικῶν δόσεων, καταβαλλομένων τὴν πρώτην Ἰανουαρίου καὶ τὴν πρώτην Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους.

Τὰ ἀνωτέρω ὁριζόμενα ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τοῦ τόκου, τὴν διασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Ταμείου κλπ. διὰ τὴν χορήγησιν μακροπροθέσμων ἐνυποθήκων τοκοχρεωλυτικῶν δανείων ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὰς χορηγήσεις

βραχυπροθέσμων τοιούτων, τῶν ὁποίων τὸ ποσὸν δι' ἑκάστην περίπτωσιν δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν ἕκτον (1/6) τῆς ἀξίας τοῦ προσφερομένου εἰς ὑποθήκην ἀκινήτου.

Β) Δάνεια δι' ἀγορὰν κατοικίας:

α) Τὸ δάνειον δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀξίας τῆς ἀγορασθησομένης κατοικίας καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 75.000 δραχμῶν.

β) Ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος ἔχει ὑπὲρ 10ετῆ πραγματικὴν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ταμεῖον, οἱ δὲ ὑπάλληλοι ὑπὲρ 10ετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ταμείῳ καὶ νὰ στεροῦνται ἰδιοκτήτου κατοικίας οἱ ἴδιοι ἢ αἱ σύζυγοι αὐτῶν.

γ) Ὅτι ἡ κατοικία, ἥτις διὰ τοῦ προϊόντος τοῦ δανείου ἤθελεν ἀγορασθῇ, νὰ κεῖται ἐντὸς ἐγκεκριμένου σχεδίου πόλεως καὶ νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένη παντὸς βάρους ἐμπραγμάτου ἢ ρυμοτομίας.

δ) Ὅτι τὸ Ταμεῖον θὰ ἐγγράψῃ σὺν τῇ καταβολῇ τοῦ δανείου πρώτην ὑποθήκην ἐπὶ τῆς ἀγοραζομένης ταυτοχρόνως κατοικίας, ἥτις θὰ δύναται ἀπαλειφθῇ μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ ἐξόφλησιν τῆς ἐπ' αὐτῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ.

ε) Ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος ἢ ὁ ὑπάλληλος δὲν ἔχει βαρύνει τὸν μισθόν του μὲ ἕτερας ἐκτὸς τῶν κρατήσεων Φ.Κ.Π., χαρτοσήμου καὶ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑποχρεώσεις.

ιι) Αἱ προηγούμεναι διατάξεις τῆς παρούσης αἱ σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὸ ποσὸν τοῦ τόκου τοῦ συναπτομένου δανείου, τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀκινήτου καὶ τὸν χρόνον καὶ τρόπον ἐξοφλήσεως τοῦ ἐνυποθήκου δανείου ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ χορηγούμενα ὑπὸ τοῦ Ταμείου δάνεια εἰς τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα διὰ τὴν ἀγορὰν κατοικίας.

ιβ) Κατὰ τὴν χορήγησιν τῶν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένων δανείων προτιμῶνται κατὰ σειράν:

α) Οἱ ἔχοντες πολυμελεστέρας οἰκογενείας κατὰ λόγον προστατευομένων προσώπων καὶ

β) Οἱ στεροῦμενοι ἰδιοκτήτου κατοικίας οἱ ἴδιοι ἢ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτῶν».

5. Εἰς τὸ ἄρθρον 34 προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 18, ἔχουσα οὕτω:

«18. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ταμείου δύναται νὰ διατίθηται μερίμνῃ καὶ εὐθύνῃ τοῦ Διευθυντοῦ ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ κατὰ μῆνα εἰς τὸ Δ.Σ. ποσὸν μέχρι χιλίων πεντακοσίων (1.500) δραχμῶν μηνιαίως δι' ἔξοδα συντηρήσεως καὶ προμηθείας μικροϋλικῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἰδιοκτήτου μέρους τοῦ Ταμείου ἄνευ τηρήσεως τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπομένης διαδικασίας».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1959

—

82293]17641]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254]1949 εἰς Καρπενήσιον.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 52 τῆς 2 Φεβρουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν.δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων», 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 139/2.12.1959 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι τὸ Τμῆμα Διακανονισμοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν ἀπὸ 16.11.1959 συνεδρίασίν του ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254/1949 εἰς τὴν πόλιν Καρπενησίου, ἀποφαινόμεθα:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν.δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τὴν πόλιν Καρπενησίου, διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖσε διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰανουαρίου 1960

—

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 84 τῆς 25 Φεβρουαρίου 1960)

Περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 83003/13114/1959 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Παροχῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν», δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 451 Φ.Ε.Κ. τῆς 24.12.1959 τεῦχος Β' (*), ἐπέρχονται αἱ κάτωθι διορθώσεις:

1) Εἰς τὸ ἄρθρον 10 § 1, ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένως δημοσιευθέντος: «καινοποιήσεως τῆς καθ' ἧς ἡ προσφυγὴ ἀποφάσεως», τίθεται τὸ ὀρθὸν «τῶν ἀντιστοίχων ποσῶν εἰς τοὺς δικαιούχους».

2) Εἰς τὸ ἄρθρ. 17 § 3 καὶ εἰς τὴν πρότασιν «οἵτινες προηγοῦνται τοῦ μηνός» τίθεται τὸ ὀρθὸν ἀντὶ τῆς λέξεως «μηνός» «τοῦ ἡμερολογιακοῦ τριμήνου».

3) Εἰς τὸ ἄρθρον 19 § 2 ἐδάφ. α', ἀντὶ τῆς ἐσφαλμένως δημοσιευθείσης προτάσεως «τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης» τίθεται τὸ ὀρθὸν ἀντὶ τῆς λέξεως «Θεσσαλονίκης», ἡ λέξις «Θεσσαλίας».

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 112.

ΠΕΝΘΗ

† PAUL DURAND

(1908-1960)

Ἡ ἐπιστήμη τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου πενθεῖ βαθύτατα. Ὁ Paul Durand ἐφονεύθη ἐν Ἀγαδίρ τοῦ Μαρόκου εἰς τὸν σεισμὸν τῆς 1ης Μαρτίου 1960. Ἡ παρουσία του εἰς Ἀγαδίρ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἦτο ὅλως τυχαία. Ἀποπερατώσας τὴν ἀποστολήν, διὰ τὴν ὁποίαν εἶχε κληθῆ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Μαρόκου, ἀπεφάσισε, πρωτοῦ ἐπιστρέψῃ εἰς Παρισίους, νὰ μεταβῇ ἐκεῖ, ὁμοῦ μετὰ τῆς συναδελφούσης αὐτὸν συζύγου του, διὰ νὰ ἀναπαυθῇ ἐπὶ ἓν εἰκοσιτετράωρον. Τὸ ἴδιο βράδυ τῆς ἀφίξεώς των ἡ πόλις ἐσείετο ἐκ θεμελίων. Ὁ Paul Durand καὶ ἡ σύζυγός του εὗρον οὕτω τραγικὸν θάνατον, ταφέντες, ὁμοῦ μετὰ τῶν ὑπολοίπων ὑπερδεκαχιλίων θυμάτων, ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς καταστραφείσης πόλεως.

Τὸ πλῆγμα εἶναι βαρὺ διὰ τὴν οἰκογένειαν (διὰ τοὺς ζῶντας γονεῖς, διὰ τὰ ἓξ παιδιά), διὰ τὸ γαλλικὸν Πανεπιστήμιον διὰ τὴν ἐπιστήμην τοῦ δικαίου. Μὲ τὸν Paul Durand χάνεται ἕνας ἐκ τῶν μεγαλυτέρων συγχρόνων νομικῶν. Διότι ὁ Paul Durand ἠγάλλωσε τὸν ἀλλοίμονον, βραχὺν βίον του—ἦτο 52 ἐτῶν—εἰς τὴν θεωρητικὴν ἐπεξεργασίαν καὶ διδασκαλίαν τοῦ δικαίου καὶ ἰδιαιτέρα τοῦ ἐργατικοῦ. Κατὰ τὰ 25 ἔτη τῆς πολυμόρφου δραστηριότητός του ὁ ἐκλιπὼν καθηγητὴς ἐπεδόθη συστηματικῶς εἰς τὴν μελέτην τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, τοῦ δικαίου τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου, εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς αὐτοὺς τοῦ δικαίου ἐδίδαξε, συνέγραψε, συνέβαλε παντοιοτρόπως εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ παραμελήσῃ τὴν πλευρὰν τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς.

Ὁ Paul Durand ἐγεννήθη τὸ 1908 εἰς Ἀλγέριον καὶ ἐσπούδασεν εἰς Παρισίους, ὅπου καὶ ἀνεκηρύχθη διδάκτωρ τοῦ δικαίου κατὰ τὸ 1931 διὰ τῆς διατριβῆς του Des conventions d' irresponsabilité. Δύο ἔτη ἀργότερα ἐδημοσίευσε τὸ πρῶτον μεγάλο ἔργον του: Le droit des obligations dans les droits français et belge. Ἐφημέριος εἰς ἡλικίαν 27 ἐτῶν, καθηγητὴς 4 ἔτη ἀργότερον, ὁ Paul Durand ἐδίδαξε μέχρι τοῦ 1942 ἀστικόν, ἐμπορικὸν καὶ ἐργατικὸν δίκαιον εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Nancy. Κληθεὶς τὸ 1942 εἰς Παρισίους ἐδίδασκεν ἐκτοτε ἐργατικὸν δίκαιον καὶ δίκαιον κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τῆς γαλλικῆς πρωτευούσης.

Ἔγραψε πληθώραν συγγραμμάτων καὶ συνεργάσθη εἰς πολυάριθμα νομικὰ περιοδικά, τόσον γαλλικά, ὅσον καὶ ξένα. Τὰ σπουδαιότερα συγγράμματά του εἶναι, ἐκτὸς τοῦ τριτόμου «Συστήματος ἐργατικοῦ δικαίου» (Traité de droit du travail), ἓν ἐγχειρίδιον ἐργατικοῦ δικαίου πρὸς χρῆσιν τῶν φοιτητῶν, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθηγητοῦ A. Rouast (Précis de droit du travail), «Ἡ σύγχρονος πολιτικὴ κοινωνικῆς ἀσφαλείας» (La politique contemporaine de sécurité sociale), ἓν σύγγραμμα ἐμπορικοῦ δικαίου (Traité de droit commercial, τοῦ George Ripert ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθηγητοῦ Koblot), κλπ.

Ὡς γνωστόν, ὁ Paul Durand διηύθυνεν ἀπὸ 15ετίας τὸ ἐγκυρότερον περιοδικὸν ἐργατικοῦ καὶ ἐπαγγελματικοῦ δικαίου τῆς Γαλλίας, τὸ Droit Social. Ἦτο μέλος πολυαρίθμων ἐπιστημονικῶν ὀργανώσεων, συμμετέσχεν ἐνεργῶς εἰς πολλὰ διεθνῆ συνέδρια, ἐκαλεῖτο νὰ δώσῃ διαλέξεις εἰς πλεῖστα ὅσα εὐρωπαϊκὰ καὶ ἀμερικανικὰ Πανεπιστήμια, ἦτο διευθυντὴς σπουδῶν τοῦ ἐν Παρισίοις Ἰνστιτούτου Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν (Institut des sciences sociales du travail), Πρόεδρος τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ Δικαίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας (Société internationale de droit du travail et de la sécurité sociale), Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐργατικοῦ Δικαίου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινοπραξίας Ἄνθρακος - Χάλυβος.

Εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ Paul Durand ἦτο ἀναμφισβητήτως ὁ ἐγκυρότερος θεωρητικὸς τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Ἀλλ' ἡ ἀκτινοβολία τοῦ ἔργου του εἶχεν ἀπὸ ἐτῶν ξεπεράσει τὰ σύνορα τῆς πατρίδος του. Ἁπλοῦν βλέμμα εἰς τὴν σύγχρονον διεθνῆ φιλολογίαν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀρκεῖ, διὰ νὰ πεισθῇ τις, ὅτι ὁ Paul Durand ἐξήσκει καὶ ἐξασκεῖ πράγματι σοβαρωτάτην ἐπίδρασιν εἰς ὅλην τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην, τὴν Μέσην Ἀνατολήν, τὴν Γαλλικὴν Ἀφρικήν, τὴν Λατινικὴν Ἀμερικήν, τὸν Καναδᾶν. Τὰ συγγράμματά του μελετῶνται μετ' ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἰς τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας.

Εἰς τὸν τόπον μας τὸ ἔργον τοῦ Paul Durand εἶναι εὐρέως γνωστὸν καὶ εἶναι περιττὸν νὰ ἐπιμείνωμεν εἰς τὰ ὅσα τοῦ ὀφείλει ἡ νεαρὰ ἑλληνικὴ ἐπιστήμη τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Τὰ αἰσθήματα ἐκτιμήσεως, τὰ ὁποῖα οἱ Ἕλληνες Νομικοὶ ἔτρεφον διὰ τὸν Paul Durand, τὸν συνεκίνουν πάντοτε ἰδιαιτέρως. Ὁ ἴδιος ἄλλωστε ἠσθάνετο διὰ τὸν τόπον μας βαθύτατον θαυμασμόν, ἐνδιαφέρον, εἰλικρινῆ φιλίαν. Θὰ ἐνθυμοῦνται ἀσφαλῶς οἱ πιστοὶ ἀναγνῶσται τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου τὸ παλλόμενον ἀπὸ συγκίνησιν μήνυμα, τὸ ὁποῖον ὁ Paul Durand ἀπηύθυνε πρὸ ἑπταετίας ἀπὸ τῶν στηλῶν της «πρὸς τοὺς Ἕλληνας Νομικούς» (ΚΕΔ 12, 401).

Λὲν εἶναι ἡ στιγμὴ δι' ὁριστικὰς τοποθετήσεις καὶ κατηγορηματικὰς ἐκτιμήσεις. Λύται θὰ ἔλθουν μὲ τὸν καιρόν. Πρὸς τὸ παρὸν αὐτὸ ποὺ πρέπει εἶναι ἓν αἴσθημα βαθείας ὀδύνης διὰ τὸν ἄνθρωπον, ποὺ ἔφυγε τόσον ἀπροσδοκήτως ἀπὸ ἀντιμεσά μας. Ἓν αἴσθημα θαυμασμοῦ διὰ τὸν ἐργάτην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μιᾶς μεγάλης ἰδέας: τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης.

Ὁ Paul Durand ἦτο ἕνας ἀληθινὸς ἄνθρωπος. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ πλευρὰ τῆς φυσιογνωμίας του καὶ αὐτὴ ἡ ζωντάνια του κάμνουν, ὥστε δυσκόλως νὰ γίνεται πιστευτὸν τὸ νέον τοῦ αἰφνιδίου χαμοῦ του καὶ δυσκόλως νὰ συνηθίζῃ κανεὶς εἰς τὴν σκληρὰν σκέψιν, ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς ἡ μόνη δυνατὴ ἐπικοινωνία μαζί του θὰ εἶναι ἡ μελέτη τοῦ ἡμιτελοῦς ἔργου του.

Γενεύη, Μάρτιος 1960 *Γ. Π. Σπυρόπουλος*

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεύχος 8 (446)

Ἀθῆναι, 15 Ἀπριλίου 1960

ΤΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΑΡΘΡΟΙΣ 292, 293 ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Β. ΚΟΡΦΙΑΤΗ, Δρος Δικηγόρου, τ. Εἰσαγγελέως

1. 1. Ἐν τῇ διερευνήσει τοῦ ἀπασχολοῦντος ἡμᾶς, θέματος σκόπιμον θεωροῦμεν, πρὸς εὐχερεστέραν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, νὰ παραθέσωμεν ἐν ἀρχῇ τὰ κείμενα τῶν περὶ ὧν πρόκειται διατάξεων:

2. Οὕτω ἐν ἄρθροις 292 καὶ 293 τοῦ διὰ τοῦ ν. 1492/17/17.8.1950 κυρωθέντος ἡμετέρου Ποινικοῦ Κώδικος διαγράφονται τάδε:

"Ἀρθρ. 292 § 1. Ὁ ἐκ προθέσεως παρακωλύων τὴν λειτουργίαν κοινῆς χρήσεως ἐγκαταστάσεως, ἐξυπηρετούσης τὴν συγκοινωνίαν, ἰδίᾳ σιδηροδρόμου, ἀεροπλοΐου, λεωφορείου αὐτοκινήτου, ταχυδρομείου, τηλεγράφου ἢ τηλεφώνου, προσωρισμένης εἰς κοινὴν χρῆσιν, τιμωρεῖται... § 2. Ἐὰν ἡ πρᾶξις ἐξετελέσθη ἐξ ἀμελείας ἐπιβάλλεται... Ἀρθρ. 293 § 1. Ὁ ἐκ προθέσεως παρακωλύων τὴν λειτουργίαν καταστήματος ἢ ἐγκαταστάσεως ἐξυπηρετούντων τὴν εἰς τὸ κοινὸν προμήθειαν ὕδατος, φωτισμοῦ, θερμότητος ἢ κινητηρίου δυνάμεως, τιμωρεῖται... § 2. Ἐὰν ἡ πρᾶξις ἐξετελέσθη ἐξ ἀμελείας ἐπιβάλλεται φυλάκισις...

3. Περαιτέρω, πρὶν ἢ προέλθωμεν εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν τοιῶνδε διατάξεων, θεωροῦμεν ἐνδεδειγμένον, ἐπίσης, νὰ σημειώσωμεν ἐλάχιστά τινα ἐπὶ τῶν Γενικῶν Ἀρχῶν τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου.

4. Ὡς γνωστόν, ἐπὶ τῶν πλείστων τῶν ἐν τοῖς Ποινικοῖς Κώδιξι διαγραφομένων «νομοτυπικῶν μορφῶν» ἐγκληματικῆς δράσεως, θετικῆς ἢ ἀποθετικῆς, «ἐνεργητικὸν ὑποκείμενον» αὐτῆς δύναται νὰ ᾖ οἱοσδήποτε «κοινωνός», πρὸς ὃν τὸ παράγγελμα (preceptum juris) τοῦ «ποιῆσαι» ἢ «μὴ ποιῆσαι», τὸ ἐν τῷ κανόνι (norma) τοῦ οἱοσδήποτε ἑτέρου Τμήματος τοῦ Δικαίου, ὡς καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ Ποινικοῦ, τῷ καθορίζοντι τὴν νομικῶς ἀξιολογηθεῖσαν, πρὸς προαγωγὴν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς ὁμαλῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως, ὡς τηρητέαν «ἀνθρωπίνην συμπεριφοράν», διαλαμβανόμενον καὶ διὰ τῆς ποινικῆς ἀπειλῆς (sanctio poenalis) ἐξωπλισμένον (praeceptum penale), ἀπευθύνεται. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εὑρισκόμεθα, ὡς πρόδηλον, πρὸ «κοινοῦ ἐγκλήματος» (delictum communium). Ὑπάρχουσιν, ὅμως, ὡρισμένα τινὰ ἐγκλήματα, ἐν οἷς ὁ Νομοθέτης, ἐν τῷ διαγράφοντι τὴν ὑπ' αὐτοῦ εἰς ἀξιόποινον ἀναγομένην «ἀντικοινωνικὴν πολιτείαν» ὡς πρόσθεν «κανόνι», ἀπευθύνεται οὐχὶ πρὸς πάντας τοὺς Κοινωνούς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς κεκτημένους ὡρισμένην «ἰδιότητα» ἢ «σχέσιν» κλπ., ὥστε πλέον εὑρισκόμεθα πρὸ τῶν «ἰδιαιτέρων» ἢ «ἰδίων» νομοτυπικῶν μορφῶν (delictum proprium Sonderverbrechen), ὁπότε, ἵνα ᾖ τις «αὐτουργός» ἢ «συναυτουργός» τῆς τοιάσδε «ἐγκληματικῆς δράσεως», δέον νὰ κέκτηται τὴν τοιάνδε ἢ τοιάνδε «ἰδιότητα» ἢ «σχέσιν» πρὸς τὸ «ὁλικὸν» ἢ «νομικὸν» ἀντικείμενον τῆς πράξεως κλπ. (Πρβλ. Olshausen StGB (Kommentar) I 1916 § 47 n. 20 σ. 173, v. Hippel, Deutsches Strafrecht 1930 σ. 382, Frank, StGB (Kommentar) I 31 σ. 11, v. Liszt, Lehrbuch 1936 σ. 182, Schönke StGB (Kommentar) 1952 σ. 10 ἑπ. σ. 167 ἑπ., Mezger, Strafrecht (Studienbuch) I 1952 § 20 σ. 45-46, Maurch, Deutsches Strafrecht I 1954 § 21 IIB, Welzel, Deutsches Strafrecht 1958 § 4 II σ. 16 ἑπ., Gabrieli, Gli Istituti Generali del Codice Penale 1940 σ. 78 ἑπ., σ. 88 ἑπ., De Vabres, Traité de Droit Criminel 1947 σ. 50, 52, Bouzat, Traité de Droit Penal 1951 ἐρ. 143. Τζωρτζοπού-

Σημείωσις: Ἡ παροῦσα μελέτη μου ἀποτελεῖ συνέχειαν ἑτέρας τοιαύτης ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ παῦσις τῆς ἐργασίας κατὰ τὸν Νέον Ποινικὸν Κώδικα», δημοσιευθείσης ἐν τῇ ὑπ' «Ἐπιθεωρήσει Ἐργατικοῦ Δικαίου», τόμ. 14/1955 σ. 513 - 520.

λου, Ἐγχειρίδιον Οὐσιαστικοῦ Ποιν. Δικαίου, τόμ. Α' § 16 σ. 153, *Κωνσταντάρα*, Ἑλλ. Ποιν. Δίκαιον, τόμ. Β' 1946 § 375 σ. 21, *Γάφου*, Ποινικὸν Δίκαιον, τόμ. Α' 1947 § 47 σ. 101, *Χωραφᾶ*, Γεν. Ἀρχ. Ποιν. Δικαίου, τόμ. Α' 1958 § 35 σ. 129, *Τούση - Γεωργίου*, Ποινικὸς Κῶδιξ, τόμ. Α' 1958 σ. 34, τόμ. Β' 1958 σ. 483, 487, 489 κλπ., *Μπουρόπουλου*, Ἑρμηνεία τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, τόμ. Α' 1959 σ. 82).

5. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, προφανὲς ἐστίν, ὅτι ἡ ἐν ταῖς προπαρατεθείσαις διατάξεσι τῶν ἄρθρων 292 καὶ 293 τοῦ Ποιν. Κώδικος διαλαμβανομένη «νομοτυπικὴ μορφὴ» ἐγκλήματος ἀναφέρεται εἰς «delicta communia», ὁπότε, ὡς εἰκός, «ἐνεργητικὸν ὑποκείμενον» τῶν ἐν αὐταῖς (§§ 1, 2) διαγραφομένων δράσεων ἐστὶν *οἱοσδήποτε*: εἴτε ἐκ τῶν ἔξω, εἴτε ἐκ τῶν ἔνδον ἐνεργεῖ, ἄλλως λέξειν, εἴτε τρίτος τις, πάντῃ ἄσχετος πρὸς τὴν Ἐγκατάστασιν ἢ τὸ Κατάστημα, εἴτε καὶ οἱοσδήποτε ὑπάλληλος κλπ. τοῦ Καταστήματος ἢ τῆς Ἐγκαταστάσεως, εἴτε ἐπὶ τέλους καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ἔχων τὴν Ἐπιχείρησιν ἢ Ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν Ἀνάδοχος κλπ.

ΙΙ. Εἰς τὴν λύσιν ταύτην καταλήγομεν σκεπτόμενοι ὡς ἀκολούθως:

1. Οἱ Συντάκται τῶν Σχεδίων τοῦ ἡμετέρου Ποινικοῦ Κώδικος κατ' ἀπομίμησιν ξένων νομοθετημάτων καὶ ἰδίᾳ τοῦ Γερμανικοῦ Προσχεδίου τοῦ 1909 καὶ τοῦ Ἀντισχεδίου τοῦ 1911, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν Ἑλβετικῶν Σχεδίων, περιέλαβον διατάξεις περὶ κολάσεως καὶ τῆς «ἁπλῆς παρακωλύσεως» τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς λειτουργίας τῶν κοινωφελῶν Ἐγκαταστάσεων ἄνευ τῆς διαταράξεως τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν. Συνοφρύς ἡ Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις τοῦ Σχεδίου Πν. Κ ἐπὶ τῶν ἀντιστοίχων τοῖς ἄρθροις 292 καὶ 293 ἄρθρων 237 καὶ 238 τούτου (ἔκδοσις Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου, 1933, σ. 415 καὶ 417) ταῦτα διαλαμβάνει: «Ἡ ἐκώλυτος λειτουργία τῶν συγκοινωνιῶν καὶ ἐπικοινωνιῶν... εἶναι μεγίστης σημασίας διὰ τὴν Κοινωνίαν... Ἐπίσης σημαντικὴ εἶναι καὶ ἡ λειτουργία τῶν Ἱδρυμάτων καὶ ἐγκαταστάσεων, αἵτινες ἐξυπηρετοῦν τὴν εἰς τὸ Κοινὸν προμήθευσιν ἀντικειμένων πρώτης ἀνάγκης, ὕδατος, τουτέστιν, φωτισμοῦ κλπ.».

2. Πλησιέστερον ἡ αὐτὴ Ἔκθεσις (σ. 417) σημειοῖ: «Ἐπίσης εἶναι ἀδιάφορος ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἡ παρακώλυσις τελεῖται, μεταξὺ δὲ ἄλλων νοητῶν τρόπων εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τρίτου διὰ βίας ἢ ἀπειλῶν παρεμπόδισις τῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν τῆς ἐγκαταστάσεως ἀπὸ τοῦ νὰ ἐργασθῶσιν».

3. Τὴν Νομοπαρασκευαστικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Σχεδίων ἀπησχόλησεν ἐπίσης σοβαρῶς περαιτέρω τὸ θέμα, ἐὰν εἶναι τιμωρητέα ἡ ἐπερχομένη παρακώλυσις ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς ἐργασίας αὐτοβούλου ἀποχῆς τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν καὶ ἐκρίθη, ὅτι ἡ διδομένη λύσις ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐὰν εἶναι νόμιμος ἢ οὐ ἡ ἀποχή. Διότι ὅταν ὁ ὑπάλληλος ἀπέχῃ τῆς ἐργασίας ἐν δικαιώματι, τηρῶν ἰδίως τὰς νομίμους ἢ κατ' ἔθιμον προειδοποιήσεις περὶ ἐγκαταλείψεως τῆς ἐργασίας, δὲν ἐνεργεῖ παρανόμως καὶ συνεπῶς δὲν ὑπόκειται εἰς τιμωρίαν καὶ ἐὰν ἀκόμη ἐκ τῆς ἀποχῆς του διακοπῇ προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς ἡ λειτουργία τῆς ἐγκαταστάσεως, ἐνῷ εἶναι ἀξιοτιμώρητος, ὅταν παρεμποδίζῃ τὴν λειτουργίαν διὰ παρανόμου ἀποχῆς ἀπὸ τῆς ἐργασίας (βλ. διαληφθ. Αἰτιολ. Ἔκθεσιν Σχ. Πν. Κ. 1933 σ. 417 καὶ 418) Παρακατιὸν τὸ Σχέδιον τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀμφιβαλλούσης ἴσως περὶ τῆς ὀρθότητος τοῦ καταφατικοῦ μέρους τῆς λύσεως, περιέλαβεν εἰδικὴν διάταξιν περὶ τῆς παύσεως τῆς ἐργασίας (Arbeitseinstellung), κρίνον ὡς ἀξιόποινον τὴν, διαρκούσης τῆς ἐν ᾗ διατελεῖ σχέσεως μισθώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν του, διὰ παύσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς κακοβούλου παρελκύσεως αὐτῆς, παρακώλυσιν τῆς λειτουργίας τινὸς τῶν ἐν τοῖς δυσὶ προηγουμένοις ἄρθροις (237 καὶ 238) διαλαμβανομένων Ἱδρυμάτων καὶ Ἐγκαταστάσεων (Αἰτιολ. Ἔκθ. Σχ. Πν. Κ. 1933 σ. 418) οὕτως, ὥστε ἀπηρτίσθη τὸ ἄρθρ. 294 τοῦ ἡμετέρου Πν. Κ., ἔχον οὕτω:

«... τιμωρεῖται, ὅστις διαρκούσης τῆς ἐν ᾗ διατελεῖ σχέσεως μισθώσεως ἐργασίας ἐκ προθέσεως διὰ παύσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς κακοβούλου παρελκύσεως αὐτῆς γίνεται αἴτιος τινὸς τῶν ἐν ἄρθροις 292 καὶ 293 πράξεων».

4. Ὑπὸ τοιαύτην γραμματικὴν διατύπωσιν ἐν ἄρθρῳ 294 ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης ἐτάχθη προδήλως κατὰ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας τῶν ἐργαζομένων ὑπαλλήλων - ἐργατῶν εἰς τὰς ἐν ἄρθροις 292 καὶ 293 διαλαμβανομένας Ἐπιχειρήσεις, δοθείσης τῆς μεγίστης ἀπουσιαζούσης αὐτῶν διὰ τὴν κοινωνικὴν ὁλότητα. Ἡ νομοθετικὴ ὅμως αὕτη ἀντίληψις μετ' οὐ πολὺ μετεξελήφθη, διότι ὁ νεώτερος Ποινικὸς Νομοθέτης προσηγαγολίσθη πρὸς ἐλευθεριωτέρας ἀπόψεις, ἀναγνωρίζουσας εἰς τοὺς «μισθωτοὺς» τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας πρὸς πραγματοποίησιν τῶν συνδικαλιστικῶν

κλπ. ἐπιδιώξεών των, ὑφ' ὡρισμένας συνθήκας, δι' ἃ καὶ συνεχώρησε τὸ δικαίωμα τῆς ἀποχῆς αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐργασίας, ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις, διαρθρώσας, διὰ τῆς θεσμοθετήσεως τοῦ ἄρθρου 6 ν. 1623 τοῦ 1951, τὸ ἄρθρον 294 Πν. Κ., οὕτω:

«... τιμωρεῖται, ὅστις, διαρκούσης τῆς ἐν ᾗ διατελεῖ σχέσεως μισθώσεως ἐργασίας ἐκ προθέσεως, διὰ παύσεως τῆς ἐργασίας, ἄνευ ἐγκαίρου πρὸς τὸν ἐργοδότην καὶ τὴν οἰκείαν Ἀρχὴν προειδοποιήσεως ἢ κακοβούλου παρελκύσεως αὐτῆς, γίνεται ὑπαίτιος τινὸς τῶν ἐν ἄρθροις 292 καὶ 293 πράξεων, ἐντεῦθεν δὲ προξενεῖται κατάστασις κοινῆς ἀνάγκης».

III. 1. Ὅπως ποτ' ἂν ᾖ καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νέου τούτου ἄρθρου 294 Πν. Κ. ἡ ἀπεργία, ὅταν λαμβάνῃ χώραν «ἀπροειδοποιήτως», σύναμα δὲ προκαλεῖται δι' αὐτῆς κατάστασις «κοινῆς ἀνάγκης», ἐξακολουθεῖ ἀποτελοῦσα κολάσιμον πρᾶξιν. Ἄλλαις λέξεσιν, ὁσάκις συντρέχωσι τὰ «θύρι» ταῦτα στοιχεῖα ἐν τῇ ἀπεργιακῇ δράσει τῶν «μισθωτῶν»: τὸ τῆς «μὴ προειδοποιήσεως» καὶ τῆς «δημιουργίας καταστάσεως κοινῆς ἀνάγκης»—ὧν ἐλλειπόντων πρόκειται «νομιμότης» (Gesetzmässigkeit) ἐν τῇ ἐνεργείᾳ των—ἡ τοιαύτη δραστηριότης αὐτῶν (μισθωτῶν) εὑρηται ἐν τῇ παρανομίᾳ (Rechtswidrigkeit), πληροῦσα μάλιστα τὴν «νομοτυπικότητα» τῆς ἐγκληματικῆς ὡς πρόσθεν συμπεριφορᾶς (Tatbestandsmässigkeit).

2. Ἀλλ' ἂν διὰ τῆς ἐπελθούσης «νομοθετικῆς μεταβολῆς» ἐπετεύχθη, κατὰ τὰ ἄρτι λεχθέντα, ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας καὶ «περιοριστικῶς» ἀναφερομένας προϋποθέσεις, ἡ «νομιμοποίησις» τῆς «ἀπεργιακῆς κινήσεως» τῶν πάσης φύσεως «μισθωτῶν», κἂν ἔτι δι' αὐτῆς, τηρουμένων τῶν προϋποθέσεων τούτων, ἤθελεν ἐπέλθει, τυχόν, παρακώλυσις τῆς λειτουργίας τῶν ἐν ἄρθροις 292 καὶ 293 διαλαμβανομένων Ἐγκαταστάσεων καὶ Καταστημάτων, τῶν ἐξυπηρετούντων τὴν συγκοινωνίαν - ἐπικοινωνίαν, ὡς καὶ τὴν προμήθειαν εἰς τὸ Κοινὸν ὕδατος, φωτισμοῦ, θερμότητος ἢ κινητηρίου δυνάμεως, κατ' οὐδὲν ἐπῆλθεν «ἀποδυνάμωσις» τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις τούτοις διαλαμβανομένων «ποινικῶν ὁρισμῶν» ἀναφορικῶς πρὸς «πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν», μὴ περιλαμβανομένην ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος νομίμως ἐπιχειρηθείσῃ ἀπεργίᾳ τῶν μισθωτῶν, ὁσάκις συντρέχωσι τὰ στοιχεῖα τοῦ Νόμου: τῆς ἐκ δόλου ἢ ἐξ ἀμελείας ἐγκληματικῆς δράσεως τοῦ «οἱουδήποτε» ἑτέρου, πλὴν τοῦ νομίμως ἀπεργοῦντος κλπ. μισθωτοῦ ἢ περὶ ἀπεργοῦντος δημοσίου ὑπαλλήλου. Κοινωνοῦ.

IV. 1. Ἐφ' ὅσον, λοιπόν, ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω εἴρηται, πρόκεινται ἐν τοῖς προπαρατεθεῖσιν ἄρθροις 292 καὶ 293 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος «delicta communia», ἅμα δὲ καὶ «οὐδείς» περιορισμὸς—πέρα τοῦ ῥηθέντος καὶ τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 294 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἀνακύπτοντος—ἀναφορικῶς πρὸς τὰ «πρόσωπα» τῶν «ἐνεργητικῶν ὑποκειμένων» τῆς ἐν αὐτοῖς διαγραφομένης ἐγκληματικῆς δραστηριότητος, ὡς καὶ τὸν «τρόπον», τὸν «τόπον» καὶ τὸν «χρόνον» τῆς πραγματώσεως αὐτῆς, πρόδηλος ἐστὶν ἡ ὀρθότης τοῦ ἐν ἀρχῇ σημειωθέντος συμπεράσματος ἡμῶν, ὅτι δράστης τῶν ῥηθεισῶν ἐγκληματικῶν πράξεων δύναται νὰ ᾖ «οἱοσδήποτε» εἴτε τρίτος, εἴτε μὴ καὶ δὴ ὁ δι' οἱασδήποτε «συμβάσεως» ἢ «σχέσεως» τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου πρὸς τὸ Κατάστημα ἢ τὴν Ἐγκατάστασιν ἢ τὴν ἐν αὐτῷ ἀσκουμένην Ἐπιχείρησιν συνδεόμενος—ἐφ' ὅσον, ἐπαναληπτέον ἅπαξ ἔτι, δὲν πρόκειται περὶ «νομοτυπικῶς ἀπεργοῦντος μισθωτοῦ» ἢ περὶ «ἀπεργοῦντος δημοσίου ὑπαλλήλου», περὶ οὗ θέματος προβλέπει τὸ ἄρθρον 247 τοῦ ἡμετέρου Ποινικοῦ Κώδικος—ἀνεξαρτήτως τῆς τυχὸν ὑπάρξεως ἢ μὴ παρὰ τῷ μὴ τρίτῳ τούτῳ οἱασδήποτε, ἐξ οἱουδήποτε Τμήματος τοῦ Δικαίου ἀναβλυζούσης συμβατικῆς ἢ ἐξωσυμβατικῆς, ex contractu ἢ quasi ex contractu, ex delicto ἢ quasi ex delicto τοῦ Ἰδιωτικοῦ ἢ Δημοσίου, ὡς πρόσθεν, Δικαίου, εὐθύνης πρὸς dare, facere ἢ praestare, ἐὰν δεδομένου, τοιαύτην ἰδιαιτέρως, συντρέχωσιν αἱ προϋποθέσεις τῆς «δολίας ἢ ἀμελοῦς» ἐγκληματικῆς δράσεως (Ποινικοῦ Κώδικος ἄρθρα 27 § 1, 28). Ἐν ᾧ δὲ ὁ Νομοθέτης «τὸν διαστέλλει», οὐδὲ τῷ Δικαστῇ, προκειμένου περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τούτων, ἐπιτρεπτὸν ἐστὶ «νὰ διαστείλῃ» κατὰ τὸ γνωστόν, ἄλλωστε καὶ καθολικῆς ἰσχύος, ἀξίωμα τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου «ubi lex non distinguit, nec nostrum est distinguere».

2. Ἐξ ἄλλου θὰ ἠτο καὶ «ἄτοπον» νὰ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς, ὅτι δὲν ὑφίσταται «ποινικὴ εὐθύνη» τοῦ ἀναδόχου ἢ ἐκμεταλλευτοῦ ἢ ἐπιχειρηματίου ἢ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου ἢ τεχνίτου κλπ. τῶν ἐν λόγῳ καὶ εἰς λειτουργίας, ὡς ἐκ τῆς μεγίστης, τῷ ὄντι, διὰ τὴν κοινωνικὴν ὁλότητα, σπουδαιότητος τῶν ἐν αὐταῖς καὶ δι' αὐτῶν ὑπηρετουμένων σκοπῶν, ἀναγομένων Ἐπιχειρήσεων, ὁσάκις οὗτος ἢ οὗτοι, δόλῳ ἢ ἀμελείᾳ ἐνεργοῦντες, δὲν τιθέασιν,

ὡς ἔδει, εἰς λειτουργίαν τὰς περὶ ὧν πράκειται Ἐγκαταστάσεις ἢ Καταστήματα, διότι, φερ' εἰπεῖν, αὐθαιρέτως καὶ αὐτογνωμόνως δὲν ἀνοίγουσι καθ' ὁλοκληρίαν ἢ κατὰ τὸν δέοντα χρόνον τὰς πύλας ἢ ὡρισμένα διαμερίσματα κλπ. αὐτῶν, ἵνα εἰσέλθωσι καὶ δὴ ἐγκαίρως οἱ ἐν αὐτοῖς ἐργαζόμενοι ὑπάλληλοι ἢ τεχνῖται ἢ ἐργάται πρὸς ἀνάληψιν ἢ συνέχισιν τῆς ἐργασίας των, εἴτε, αὐθαιρέτως ἐπίσης, κλείουσι ταύτας καὶ ἀποπέμπουσι τὸ ἐργαζόμενον προσωπικὸν αὐτῶν, εἴτε τιθέασι μὲν εἰς λειτουργίαν ταύτας, πλὴν δι' ἀνεπαρκοῦς ἢ ἀκαταλλήλου προσωπικοῦ ἢ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ἢ, ἐπελθούσης, εἴτε τυχαίως, εἴτε ἐκ βράσεως τρίτου, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, βλάβης ἢ καταστροφῆς εἰς τοῦτον ἢ εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ἢ τὰ κτίρια κλπ. αὐτῶν, δὲν ἐπιδιορθῶσιν καθ' ὁλοκληρίαν ἢ καὶ ἐγκαίρως τοῦτον ἢ ταύτας κ.ο.κ καὶ ἐκ τῆς τοιαύτης ἠθελημένης ἢ ἀμελοῦς πολιτείας τῶν τοιῶνδε ἁρμοδίων καὶ ὑπευθύνων, ἄλλωστε, διὰ τὴν κακὴν λειτουργίαν τῶν ἐν λόγῳ Ἐγκαταστάσεων ἢ Καταστημάτων ἐπέρχεται εἴτε ἡ ἀναστολή, εἴτε καὶ ἡ παρακώλυσις, ὀλιγοχρόνιος ἢ καὶ μακροχρόνιος ἔτι, τῶν ἐν αὐτοῖς λειτουργουσῶν Ἐπιχειρήσεων, ἐνῷ θὰ ὑφίστατο τοιαύτη διὰ τὸν ἄοχετον, ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας ἰδιότητας, τρίτον, δστις οὐ μόνον διὰ δολίας, ἀλλὰ καὶ δι' ἀμελοῦς, πολλάκις, θετικῆς ἢ ἀποθετικῆς, ἐνεργείας αὐτοῦ, θὰ συνεπήγετο οὐχὶ τὴν «ἀναστολήν», ἀλλὰ καὶ τὴν «ἁπλῆν παρακώλυσιν» τῆς λειτουργίας τοῦ τοιούτου Καταστήματος ἢ τῆς τοιάσδε Ἐγκαταστάσεως, διὰ τὸν πρῶτον γάρ, ὅλως ἀδικαιολογήτως, ἀρκούσης ἁπλῶς μόνης —κατὰ τὴν ἀντίθετον πρὸς τὴν ἡμετέραν, πλὴν μὴ δόκιμον ἀντίληψιν—τῆς οἱασδήποτε ἀστικῆς κλπ. κυρώσεως, τῆς ἐπακολουθούσης τὸ συμβατικὸν ἢ ἐξωσυμβατικὸν αὐτοῦ πταίσμα κλπ.!

V. Τοιοῦτόν τι «ἀντιλογικὸν» συμπέρασμα οὔτε ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου: ἄρθρα 292, 293 Πν.Κ., οὔτε ἐκ τοῦ πνεύματος τῶν τοιῶνδε διατάξεων, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἐκ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν τοῦ ἡμετέρου τούτου Ποιν. Κώδικος εὑρίσκει ἔρεισμα. Ἀντιθέτως, μάλιστα, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς «ρηματικῆς ἐκφράσεως» τῶν ἐν ἀρχῇ παρατεθεισῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων τούτων 292, 293 τοῦ Πν. Κ. «ὁ...παρακωλύων...», «ἐὰν ἡ πρᾶξις ἐξετελέσθη ἐξ ἀμελείας...», συνάγεται οὐ μόνον ἡ διαληφθεῖσα «γενικότης» τοῦ «προσώπου» τοῦ «ἐνεργητικοῦ ὑποκειμένου», ἀλλὰ καὶ ἡ «καθολικότης» τῶν «τρόπων» τῆς πραγματώσεως τῆς ἐγκληματικῆς δραστηριότητος, ὥστε νὰ περιλαμβάνηται ἐν αὐτοῖς «πᾶσα περίπτωσις» διαταράξεως τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν ὡς ἐλέχθη Ἐγκαταστάσεων καὶ Καταστημάτων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς Ἐπιχειρήσεων, «παρ' οἱουδήποτε» Κοινωνοῦ προκαλουμένης.

VI. 1. Πρόσθετον ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς παρ' ἡμῶν ὑποστηριζομένης κατὰ τὰ ἄνω ἀπόψεως ἀντλεῖται καὶ ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 4 καὶ 1 § 1 τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 473 § 2 ἀριθ. 9 ἡμ. Ποινικοῦ Κώδικος καταργηθέντος (πλὴν τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ) ν. ΑΡΚΒ τῆς 12.4.1883 «περὶ ἀδικημάτων κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν σιδηροδρόμων», ἐχουσῶν οὕτω: Ἄρθρον 1 § 1 «Ὅστις... ἢ ἐνεργεῖ οἱανδήποτε ἄλλην πρᾶξιν, δυναμένην νὰ φέρῃ παρακώλυσιν τῆς ἐλευθέρας κινήσεως αὐτῶν (ἁμαξοστοιχιῶν ἢ ἁμαξῶν) τιμωρεῖται:...». Ἄρθρον 4 «Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἄρθρων 1... ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ σιδηροδρόμου ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν».

2. Ἐκ τῆς διατυπώσεως, λοιπόν, τῶν διατάξεων τούτων πρόδηλον ἐστίν, ὅτι «ἐνεργητικὸν ὑποκείμενον» τοῦ τοιοῦδε ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 ν. ΑΡΚΒ διαγραφομένου καὶ πρὸς τὸ ἐν ἄρθρῳ 292 Ποινικοῦ Κώδικος διαλαμβανόμενον ἀντιστοιχοῦντος τῆς «παρακωλύσεως τῶν συγκοινωνιῶν» ἐγκλήματος «ἀφηρημένης κατακινδυνεύσεως» (Abstractgefährdungsdelikt), ἅτε ἐν ἀμφοῖν ταῖς «νομοτυπικαῖς ταύταις μορφαῖς» τῆς ἐγκληματικῆς δραστηριότητος ἀρκούσης ἁπλῶς τῆς «δυνατότητος» δημιουργίας «κινδυνώδους καταστάσεως» ἢ ἄλλως καταστάσεως «κοινοῦ κινδύνου» (gemeine Gefahr), εἶναι δυνατὸν νὰ ᾖ καὶ αὐτὸς ὁ (οἱονεὶ) «intraneus», ἤτοι ὁ «ὑπάλληλος» τῆς «σιδηροδρομικῆς ἐπιχειρήσεως», οὗτινος ἡ τοιαύτη «ἰδιότης» ἀπετέλει «ἰδιαιτέραν ἐπιβαρυντικὴν αἰτίαν».

VII. 1. Ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἑρμηνευτῶν τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος οἱ *Τούσης - Γεωργίου* ἐν τῷ Ποινικῷ Κώδικι αὐτῶν (ἔκδοσις 1958 σ. 573), ἐν ᾧ πάνυ ὀρθῶς δέχονται, ὅτι «ὑποκείμενον» τοῦ ἐν ἄρθρῳ 293 Ποινικοῦ Κώδικος διαγραφομένου ἐγκλήματος δύναται νὰ ᾖ «πᾶς τις», παρακατιὸν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ ἄρθρου 295 (αὐτόθι σ. 574), συμπολιτευόμενοι καὶ πρὸς ἑτέραν γνώμην (βλ. *Ζαγκαρόλαν*, Ἡ ποινικὴ νομοθεσία τοῦ λήξαντος ἔτους, Ποιν. Χρ. α'/1951 σ. 48), ὑποστηρίζουσιν οὐχὶ λίαν ἐπιτυχῶς, ὅτι «τὰ ἄρθρα 292 καὶ 293 περιλαμβάνουσι μόνον τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ παρακώλυσις γίνεται διὰ θετικῆς ἐνεργείας, ἤτοι διὰ πράξεων δολιοφθορᾶς ἢ

διὰ δικαίας παρακωλύσεως τῆς ἐργασίας ἄλλως», *περιορίζοντες* οὕτω τὸ ἔδαφος τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν εἰρημένων ἄρθρων, ὡς *μὴ* ἔδει, —δοθέντος, ὅτι *οὐδένα* ὁ Νόμος, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, περιορισμὸν τίθησιν ἐν αὐταῖς, —ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου, ὡς γνωστόν, ἡ «δολιοφθορὰ» (Sabotage) εἶναι δυνατὴ τόσον ἐκ τῶν ἔξω, ὅσῳ καὶ ἐκ τῶν ἔνδον καὶ δὴ οὐ μόνον διὰ «θετικῆς ἐνεργείας», ἀλλὰ καὶ διὰ «παραλείψεως» ἀπὸ ἐπιβεβλημένης δράσεως, εἴτε ἐκ προθέσεως, εἴτε ἐξ ἀμελείας ἐπιχειρουμένης.

2. Τῇ ἀπόψει ταύτῃ ἀκολουθεῖ, συναφῶς ἐξετάζουσα τὸ θέμα, ἡ ὑπὸ τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. *Γεωργίου* ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 413/1959 Τμῆμα Α' (ΕΕΔ 18, 1242, 1243) ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἥτις, ἐνῷ καὶ καθ' ἡμᾶς λίαν ὀρθῶς νομολογεῖ, ὅτι ἡ «ἀνταπεργία» (Aussperrung» ἀποτελεῖ «δικαίωμα» καὶ μάλιστα οὐχὶ καταχρηστικῶς ἀσκούμενον (Α.Κ. 281), ἐν τούτοις μὴ ἐπιτυχῶς δέχεται, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 292 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος δὲν ἀποτελεῖ ἐμπόδιον διὰ τὴν ἀνταπεργίαν καὶ ὁσάκις πρόκειται περὶ Ἐπιχειρήσεων, περὶ ὧν τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον 292 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος πραγματεύεται, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐν αὐτῷ περιλαμβάνεται μόνον ἡ περίπτωσις τῆς διὰ «θετικῆς ἐνεργείας» λαμβανούσης χώραν «παρακωλύσεως» τῆς λειτουργίας τῶν τοιώνδε Ἐπιχειρήσεων, ὅπερ μὴ ὀρθὸν ὡς ἄρτι ἐσημειώθη.

Β'

Ι. Ἐν τῇ ἐπισκοπήσει τῆς Ἀλλοδαπῆς Νομοθεσίας σημειοῦμεν, ὅτι κατὰ κανόνα δὲν ἀνευρίσκει τις ἀπολύτως ἀντιστοίχους διατάξεις τῶν ἐν τοῖς ἡμετέροις ἄρθροις 292 καὶ 293 Πν. Κ., ὡς ταῦτα διὰ τοῦ νέου ἄρθρου 294 αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἄνω, διασκευάζονται, διαλαμβανομένων, δι' ὃ καὶ ὁ ἡμέτερος ἑρμηνευτὴς τῶν τοιώνδε «ποινικῶν ὁρισμῶν» δὲν δύναται ν' ἀντλήσῃ γενικῶς ἀποφασιστικὰ ἐπιχειρήματα ἐκ τῆς Ξένης Φιλολογίας καὶ Νομολογίας πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ἐννοίας αὐτῶν.

ΙΙ. Οὕτω ἐν *Γαλλίᾳ* δὲν ὑφίστανται τῷ ὄντι παρόμοιαι διατάξεις. Συναφῶς δὲ πρὸς τὸ θέμα καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν «δι' ὁδῶν συγκοινωνίαν» μνημονεύομεν ἁπλῶς, χάριν τῆς πληρότητος τῆς ἐρεύνης ἡμῶν, τοῦ νόμου τῆς 12.1.1943, καθ' ὃ «ὅστις ἐν ὄψει τῆς προκλήσεως ἀτυχήματος ἢ παρακωλύσεως ἢ παρεμβολῆς ἐμποδίων (entraver ou gener) εἰς τὴν συγκοινωνίαν τοποθετεῖ ἐπὶ δημοσίας ὁδοῦ (chemin public ou route) ἀντικείμενον, παρεμποδίζον τὴν διέλευσιν ὀχημάτων ἢ χρησιμοποιεῖ οἱονδήποτε μέσον πρὸς παρακώλυσιν τῆς πορείας των (marche) τιμωρεῖται . . . Ἐὰν (ἐκ τῆς ἐνεργείας ταύτης) προκύψῃ θάνατος ἢ σωματικὴ βλάβη (ἀνθρώπου) ὁ ὑπαίτιος τιμωρεῖται ...». Ἀναφορικῶς, περαιτέρω, πρὸς τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῆς κυκλοφορίας τῶν ἁμαξοστοιχιῶν (circulation de trains) μνημονεύομεν τῶν διατάξεων «περὶ ἀστυνομίας τῶν σιδηροδρόμων» (police de chemins de fer), ῥυθμιζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς 15.7.1945 καὶ τοῦ δ/τος τῆς 22.3.1942, τροποποιηθέντος διὰ τοῦ τοιούτου τῆς 4.8.1950. Οὕτω κατὰ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 17 τοῦ νόμου 15.7.1945 «ὅστις ἐκουσίως καταστρέφει ἢ διατάρασσει τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν (voie de fer) τοποθετεῖ ἐπὶ ταύτης ἀντικείμενα, παρακωλύοντα τὴν κυκλοφορίαν ἢ μεταχειρίζεται οἱονδήποτε μέσον πρὸς παρεμπόδισιν τῆς πορείας τῶν ὀχημάτων ἢ πρὸς ἐκτροχιασμόν των τιμωρεῖται . . . Ἐὰν προκύψῃ θάνατος ὁ ὑπαίτιος τιμωρεῖται . . . . Ἐὰν συμβῶσι σωματικαὶ βλάβαι ὁ ὑπαίτιος τιμωρεῖται . . . Ἐὰν τὸ ἔγκλημα διαπράττεται ἐν στασιαστικῇ ἐνώσει, μετ' ἀνταρσίας ἢ διαρπαγῆς (en reunion séditieuse avec rebellion ou pillage), τοῦτο καταλογίζεται τοῖς ἀρχηγοῖς, ὁδηγοῖς, ἠθικοῖς αὐτουργοῖς καὶ τοῖς προκαλοῦσιν (chefs, auteurs, instigateurs et provocateurs)...». Περαιτέρω σημειοῦμεν, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 73 τοῦ δ/τος τῆς 22.3.1942 «ἀπαγορεύεται εἰς οἱονδήποτε ἡ τροποποίησις ἢ μετακίνησις ἄνευ ἀδείας καὶ ἡ φθορὰ ἢ διατάραξις τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, οἰκοδομημάτων, τεχνικῶν ἔργων (bâtiments et ouvrages d' art), ἐγκαταστάσεων παραγωγῆς, μεταφορᾶς ἢ διανομῆς ἐνεργείας (installations de production, de transport et de distribution d' énergie), ὡς ἐπίσης καὶ μηχανημάτων ἢ πάσης φύσεως ὑλικοῦ χρησιμεύοντος εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν (appareils et materiel de toute nature servant al exploitation), ἡ ῥῖψις ἢ ἀπόθεσις ἐπὶ τῶν γραμμῶν μεταφορᾶς ἢ οἱωνδήποτε μηχανημάτων ἢ ὁ χειρισμός, ἄνευ εἰδικῆς ἐντολῆς, ἐκείνων, ἅτινα δὲν εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ, ἡ διατάραξις ἢ παρεμπόδι-

σις, διὰ σημείων ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον, τῆς θέσεως εἰς κίνησιν ἢ κυκλοφορίαν τῶν συρμῶν» (ὅλ. Govet-Rousselet - Patin, Droit Penal Special, 7η ἐκδ., 1958, ἐνημ. ἕως 1.5.1959, ἀριθ. 467, 469, σ. 301, 303). Τέλος ἀναφέρομεν, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ δ/γματος 58 1297 τῆς 23.12. 1958, ὅπερ κατήργησε τὸ ἄρθρον 21 τοῦ νόμου τῆς 15.7.1945, «καὶ παραβάσεις τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἀκεραιότητα τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν... τὴν κυκλοφορίαν τῶν συρμῶν, προβλεπομένων διὰ κανονιστικῶν διατάξεων... ἐπὶ τῆς Ἀστυνομίας, Ἀσφαλείας καὶ Ἐκμεταλλεύσεως τῶν Σιδηροδρόμων... τιμωροῦνται ...» (ὅλ. Govet - Rousselet - Patin, αὐτόθι, Συμπλήρωμα 1959 ἀριθ. 468, σ. 40 41).

III 1. Ἐν *Γερμανίᾳ*, συναφῶς τοῖς ἄνω, σημειοῦμεν ὅτι τὸ μὲν (νέον) ἄρθρον 316δ, προστεθὲν ὡς ἄρθρον 316α, διὰ τοῦ νόμου τῆς 30.8.1951 καὶ διαρρυθμισθέν, ὡς τοιοῦτον (3166) διὰ τοῦ νόμου τῆς 19.12.1952, τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος 1870/1871 (ἀναδημοσιευθέντος τῇ 25.8.1953), προβλέπον τὴν «δολιοφθορὰν» ἐν λειτουργίᾳ ὡρισμένων «ἐγκαταστάσεων ἢ καταστημάτων» (Betriebssabotage), ἀναγράφει τάδε: «Ὅστις ἐκ προθέσεως τὴν λειτουργίαν 1) τῶν Σιδηροδρόμων, Ταχυδρομείων ἢ τῶν τὴν Δημοσίαν Συγκοινωνίαν ὑπηρετούντων Καταστημάτων ἢ Ἐπιχειρήσεων, 2) τῶν τὴν προμήθειαν τῷ Κοινῷ δι' ὕδατος, φωτός, θερμότητος ἢ δυνάμεως ὑπηρετούντων Καταστημάτων ἢ ζωτικῶν διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τοῦ πληθυσμοῦ Ἐπιχειρήσεων, 3) τῶν τὴν Δημοσίαν Τάξιν καὶ Ἀσφάλειαν ὑπηρετούντων Καταστημάτων καὶ Ἱδρυμάτων παρακωλύει ἢ διαταράσσει τοιουτοτρόπως, ὥστε τὰ τὴν λειτουργίαν ὑπηρετοῦντα πράγματα νὰ καταστρέφῃ, βλάπτῃ, ἀπομακρύνῃ, ἀλλοιῇ ἢ καθιστᾷ ἀχρησιμοποίητα ἢ τὴν διὰ τὴν λειτουργίαν προσήκουσαν ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν ν' ἀφαιρῇ, τιμωρεῖται... », τὸ δὲ (νέον) ἄρθρον 90, παρεντεθὲν διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου τῆς 30.8. 1951, τοῦ αὐτοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, διακελεύει τὰ ἑξῆς: «Ὅστις ἐπὶ σκοπῷ βλάβης τῆς Γερμανικῆς Δημοκρατίας...: 1,2,3,4 (παρατίθενται τὰ ἐν ἄρθροις 1 - 3 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου καὶ ἐν ἄρθρῳ 317 ἀναφερόμενα Καταστήματα καὶ Ἐγκαταστάσεις κλπ.) δι' ἀποκλεισμοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, δι' ἀπεργίας ἢ διὰ διαταρακτικῶν μέσων ἢ ἄλλων πράξεων, μὴ ἀξιοποίνων κατὰ τὰ ἄρθρα 316β καὶ 317, καθ' ὅλου ἢ ἐν μέρει ἀχρηστεύει ἢ ἀπὸ τῶν καθωρισμένων σκοπῶν παρακωλύει, τιμωρεῖται ... ». Σχετικὸν τούτοις ἐστὶ καὶ τὸ διὰ τοῦ νόμου 11.6.1957 προστεθὲν εἰς τὸν Γερμανικὸν Ποινικὸν Κώδικα ἄρθρον 109α, ὅπερ τιμωρεῖ τὴν «δολιοφθορὰν τῶν ἀμυντικῶν μέσων» (Wehrmittelssabotage).

2. Ὑπὸ τοιαῦτα νομοθετικὰ κείμενα οἱ Γερμανοὶ Συγγραφεῖς εἰκότως ὑποστηρίζουσιν, ὅτι ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 3165 (καὶ 317, συμπληροῦντι τὸ ἄρθρον τοῦτο 316β) προβλέπονται αἱ διὰ «βιαίων» πράξεων (προσβολῶν: gewalttätige Eingriffe) προκαλούμεναι διαταράξεις ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν περὶ ὧν πρόκειται Ἐγκαταστάσεων καὶ Καταστημάτων, ἐν ᾧ ἐν τῷ ἄρθρῳ 90ᾧ αἱ «δι' ἑτέρων» καὶ «οὐχὶ βιαίων» προσβολῶν τοιαῦται εἰς τρόπον, ὥστε αἱ μὲν τελευταῖαι (§ 90) ὡς «μὴ εὐθέως βλαπτικαὶ τῶν πραγμάτων» προσβολαὶ (nichts als direkte sachbeschadigende Eingriffe) ὡς ἐκεῖναι (§§ 3166, 317) παρίστανται, ἡ, ἄλλαις λέξεσιν, αὗται μὲν (§§ 316β, 317) ὡς «τεχνικαὶ» (teknische), ἐνῷ ἐκεῖναι (§ 90) ὡς «πνευματικαὶ» ἢ «ψυχολογικαὶ» (intellektuelle oder psychologische) πράξεις «δολιοφθορᾶς» (Sabotage) ν' ἀποκαλῶνται (Πρόλ. Schönke - Schröder, StGB 1957 §§ 90 καὶ 3166 ἐπ. σ. 431 ἐπ. καὶ 1095 ἐπ., Maurach, op. cit. II 1956 § 57 IIIB σ. 469/470, § 61 IIB σ. 487, Welzel, op. cit. § 76 I1 σ. 381 ἐπ., ἔτι δὲ καὶ Mezger, op. cit. § 73 IΓ σ. 215, § 98 II σ. 283-4). Πλὴν κατ' οὐδὲν αἱ ἀντιλήψεις αὐτῶν αὗται συμβάλλουσι, φρονοῦμεν, εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ θέματος ὑπὸ τὸ καθ' ἡμᾶς νομοθετικὸν καθεστώς.

IV. 1. Ἐν τῷ *Ἰταλικῷ* Δικαίῳ συναφεῖς ταῖς ἡμετέραις τῶν ἄρθρων 290, 291, πλὴν διάφοροι κατὰ τὸ περιεχόμενον τῶν ἄρθρων 292, 293 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἡμῶν εἰσὶν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 432,433 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος 1930/31, δι' ὧν κολάζονται αἱ ἐνέργειαι αἱ τιθέμεναι ἐν κινδύνῳ τὴν ἀσφάλειαν τῶν Μεταφορῶν (attentati alla sicurezza dei trasporti: art 432) καὶ τῶν Καταστημάτων (παραγωγῆς) Ἠλεκτρικῆς Ἐνεργείας, Φωταερίου καὶ τῶν Δημοσίων Συγκοινωνιῶν (attentati alla sicurezza degli im-

pianti di energia elettrica, del gas, ovvero delle publique communicazioni: 433).

2. Πράγματι δὲ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν τοιῶνδε, ὡς πρόδηλον δ' ἀναγομένων εἰς τὴν «ἐπιβουλὴν τῆς ἀσφαλείας» καὶ οὐχὶ εἰς τὴν «παρακώλυσιν τῆς λειτουργίας» τῶν περὶ ὧν πρόκειται Ἐγκαταστάσεων καὶ Καταστημάτων, δι' ὃ καὶ διαφερουσῶν τῶν ἡμετέρων, διατάξεων τοῦ Ἰταλικοῦ Κώδικος, ἐχουσῶν δὲ οὕτω· Ἄρθρον 432 «Ὅστις... τίθησιν ἐν κινδύνῳ τὴν ἀσφάλειαν τῶν Δημοσίων Μεταφορῶν διὰ γῆς, ὕδατος ἢ ἀέρος τιμωρεῖται...» καὶ Ἄρθρον 433 «Ὅστις ἐπιβουλεύεται τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργοστασίων, τῶν ἔργων, τῶν ἐργαλείων καὶ τῶν μέσων τῶν προωρισμένων εἰς τὴν παραγωγὴν ἢ τὴν διοχέτευσιν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἢ φωταερίου διὰ φωτισμὸν ἢ διὰ τὰς βιομηχανίας τιμωρεῖται, ἐὰν ἐκ τῆς πράξεως προκληθῇ κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀκεραιότητα...», γίνεται δεκτόν, ὅτι ἡ «νομοτυπικὴ μορφὴ» τῶν ἐν αὐτοῖς διαγραφομένων ἐγκλημάτων, συνισταμένη τόσον «ἐν τῇ πράξει» (fare), ὅσῳ καὶ ἐν τῇ «παραλείψει» (non fare), ἤτοι ὅτι ἐν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου «ἐπιβουλεύεσθαι (attentare)» ἐμπεριέχεται τόσον ὁ «τελεστικός», ὅσῳ καὶ ὁ «παραλειπτικὸς χαρακτὴρ τῆς δράσεως» (carattere commissivo - omissivo), δύναται νὰ πληρωθῇ παρ' «οἱουδήποτε», ἤγουν ὑποστηρίζεται ὁμοφώνως, ὅτι ὡς «ἐνεργητικὸν ὑποκείμενον» τῆς ἐν αὐτοῖς διαλαμβανομένης ἐγκληματικῆς δραστηριότητος δύναται νὰ ᾖ «οἱοσδήποτε» (agente può essere chiunque) (ἁλ. Maggiore, Diritto Penale, Parte Speciale, τόμ. Α' 1953 σ. 387, 388 καὶ Manzini, Diritto Penale τόμ. VI 1950 ἀρ. 1984 σ. 279 καὶ 285, ἀρ. 1985 σ. 292 καὶ 297).

3. Ὁ Manzini, μάλιστα, αὐτόθι σ. 285 ἐπ., εἰδικώτερον ἐκτίθησι τάδε: «Οἱαδήποτε πρᾶξις... ἥτις δημιουργεῖ τὸν ρηθέντα κίνδυνον εἰσέρχεται ἐν τῇ προβλέψει τῆς ὑπὸ ἐξέτασιν διατάξεως (ἄρθρον 432). Ὁ τρόπος καὶ τὸ μέσον, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐπιτήδεια, εἶναι ἀδιάφορα, ὡς ἐν πάσῃ ἑτέρᾳ περιπτώσει, ἐν ᾗ ὁ νόμος δὲν ἐξειδικεύει» καὶ περαιτέρω: «Συνεπῶς ἐξετάζονται τόσον αἱ πράξεις, ὅσῳ καὶ αἱ παραλείψεις...» καὶ παρακατιόν: «Ἡ πρᾶξις δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ χωρὶς ἔτι νὰ θιγῇ ἐν τῇ οὐσίᾳ του τὸ πρᾶγμα, ὅπερ χρησιμεύει εἰς τὰς δημοσίας μεταφοράς, ἤγουν χωρὶς τοῦτο νὰ παραμορφωθῇ...».

4. Ἀναφορικῶς μὲν πρὸς τὸ «ἀδιάφορον» τοῦ «τρόπου» καὶ τῶν «μέσων» πρὸς τέλεσιν τοῦ ἐν ἄρθρῳ 432 Ἰταλ. Ποινικοῦ Κώδικος ἐγκλήματος εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις πρὸς τὸν Βασιλέα ἐπὶ τοῦ Ποινικοῦ τούτου Κώδικος (σελ. 122 καὶ 133), ἀναφορικῶς δὲ πρὸς τὴν διὰ «θετικῆς» ἢ «ἀποθετικῆς» ἐνεργείας πραγμάτωσιν αὐτοῦ εἶναι σαφὴς καὶ ἡ Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος (Π σ. 223), ἔχουσα οὕτω: «Ἡ ὑπὸ τοῦ Προσχεδίου υἱοθετηθεῖσα ἔκφρασις: «ἐκτελεῖ πράξεις, αἵτινες τιθέασιν ἐν κινδύνῳ τὴν ἀσφάλειαν κλπ., ὑπενθύμιζε μόνον πράξεις τελεστικάς, ἐνῷ ἡ κατάστασις κινδύνου καὶ τὸ γεγονὸς τῆς ζημίας δύνανται, ἄλλωστε, νὰ ὦσι συνέπεια τῶν παραλείψεων. Τῷ λόγῳ τούτῳ προὐτίμησα, ὅπως υἱοθετήσω ἐν τῷ νέῳ κειμένῳ διατύπωσιν περιληπτικὴν πάσης ὑποθέσεως πράξεως ἢ παραλείψεως...».

V. 1. Ἐν *Ἑλβετίᾳ*, ἀντιθέτως, πλέον συναφεῖς πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 290-293 τοῦ ἡμετέρου Ποινικοῦ Κώδικος ὑφίστανται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 237 (Störung des öffenflichen Verkehrs - Entraver la circulation publique), 238 (Stöhrung des Eisenbahnsverkehrs - Entrave aux Chemins de fer) καὶ 239 (Stöhrung von Betrieben, die der Allgemeinheit dienen - Entrave aux services d'intérêt général) τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος 1937/1941, ἔχουσαι οὕτω: Ἄρθρον 237 «§ 1. Ὅστις ἐκ προθέσεως ἐμποδίζει, διαταράττει ἢ τίθησιν ἐν κινδύνῳ τὴν Δημοσίαν Συγκοινωνίαν δι' ὕδατος ἢ ἀέρος καὶ ὡς ἐκ

τούτου ἔθεσεν, ἐν γνώσει, ἐν κινδύνῳ τὴν ζωὴν ἢ τὴν σωματικὴν ἀκεραιότητα προσώπων τιμωρεῖται.... Ἡ ποινὴ ἔσεται... ἐὰν ὁ δράστης ἐνήργησεν ἐξ ἀμελείας». Ἄρθρον 238 «§ 1. Ὅστις ἐκ προθέσεως ἐμποδίζει, διαταράττει ἢ τίθησιν ἐν κινδύνῳ τὴν Ὑπηρεσίαν τῶν Σιδηροδρόμων καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔθεσεν ἐν κινδύνῳ τὴν ζωὴν ἢ σωματικὴν ἀκεραιότητα προσώπων ἢ τὴν περιουσίαν ἑτέρου, ὅστις ἐν γνώσει προκαλεῖ κίνδυνον ἐκτροχιασμοῦ ἢ συγκρούσεως τιμωρεῖται... § 2. Ἡ ποινὴ ἔσεται... ἐὰν ὁ δράστης ἐνήργησεν ἐξ ἀμελείας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔθεσεν ἐν κινδύνῳ σοβαρῶς τὴν ζωὴν ἢ τὴν σωματικὴν ἀκεραιότητα προσώπου ἢ τὴν ἀλλοτρίαν περιουσίαν». Ἄρθρον 239 «§ 1. Ὅστις ἐκ προθέσεως ἐμποδίζει, διαταράττει ἢ τίθησιν ἐν κινδύνῳ α) τὴν ἐκμετάλλευσιν οἱασδήποτε Δημοσίας ἐπιχειρήσεως συγκοινωνιῶν ἢ ἐπικοινωνιῶν, ἰδίᾳ σιδηροδρόμων, ταχυδρομείων ἢ τηλεφώνων, β) τὴν ἐκμετάλλευσιν ἐγκαταστάσεως ἢ ἐπιχειρήσεως χρησιμευούσης εἰς τὴν διανομὴν εἰς τὸ κοινὸν ὕδατος, φωτισμοῦ, ἐνεργείας ἢ θερμότητος τιμωρεῖται... § 2. Ἡ ποινὴ ἔσεται... ἐὰν ὁ δράστης ἐνήργησεν ἐξ ἀμελείας».

2. Οὕτω ἐκ τῆς διατυπώσεως τῶν τοιῶνδε διατάξεων *σαφῶς*, πλέον, κατὰ τὰ εἰρημένα, προκύπτει, ὅτι τὰ μὲν ἄρθρα 237, 238 τοῦ Ἑλβετικοῦ Ποιν. Κώδικος συνάπτονται πρὸς τὰ ἄρθρα 290, 291 τοῦ ἡμετέρου Ποιν. Κώδικος, ἐνῷ τὸ ἄρθρ. 239 § § 1 καὶ 2 τοῦ Ἑλβετικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὰ ἄρθρα 292, 293 τοῦ ἡμετέρου Ποινικοῦ Κώδικος. Ἴδωμεν νῦν πῶς ἑρμηνεύονται καὶ τὰ ἄρθρα ταῦτα ἐν Ἑλβετίᾳ :

3. Οἱ Thormann καὶ Overbeck, Schweizerisches Strafgesetzbuch, II, Bes. Teil 1941, ἑρμηνεύοντες «ἑνιαίως» καὶ «ταυτοσήμως», σχεδὸν εἰπεῖν, ἐν τοῖς τρισὶ τούτοις ἄρθροις 237, 238, 239 τοῦ Ἑλβετικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος τόσῳ τὴν «πρᾶξιν», ὅσῳ καὶ τὴν «παράλειψιν», ὥστε ἐν αὐταῖς νὰ ὁλοκληρῶται ἡ «νομοτυπικὴ μορφὴ» τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις τούτοις διαγραφομένων καὶ ἐν τῷ 9ῳ Κεφαλαίῳ τοῦ ἐν λόγῳ Ποινικοῦ Κώδικος διαλαμβανομένων ἐγκλημάτων κατὰ τῶν «δημοσίων ἐπικοινωνιῶν», εἰς ἣν ἐμπίπτουσιν αἱ «πάσης φύσεως ἐνέργειαι», δι' ὧν—ἐκτὸς ἄλλων—παρεμποδίζεται ἡ «κυκλοφορία», ἡ «ὑπηρεσία», ἡ «ἐκμετάλλευσις» τῆς «ἐπιχειρήσεως», τοῦ «καταστήματος» ἢ τῆς «ἐγκαταστάσεως» (σελίδες 287, 290, 292), ὡς ἐπίσης καὶ τὴν «ἀμέλειαν» ἐν τῇ δράσει, νοουμένην ὡς «ἀποχὴν» ἀπὸ τῆς «ἐπιβεβλημένης ἐνεργείας» (σελ. 289, 291, 293), ἔτι δὲ καὶ τέλος τὴν «συμμετοχὴν» καὶ τὴν «ἔμμεσον αὐτουργίαν», ἅσπερ θεωροῦσι δυνατὰς (ἀμφοτέρας) καὶ τιμωρητάς, κατ' ἄρθρον 24 ἐπ. τοῦ αὐτοῦ Ἑλβετικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος (σελ. 288, 290, 292), ταῦτα περὶ τῆς «συμμετοχῆς» καὶ τῆς «αὐτουργίας» εἰδικώτερον διαλαμβάνουσιν ὑπὸ τὸ ἄρθρον 238 Ποινικοῦ Κώδικος, γενικῆς δέ, ὡς πρόδηλον, καὶ διὰ τὰ ἕτερα δύο ἄρθρα 237 καὶ 239 Ποινικοῦ Κώδικος τυγχάνοντα ἐφαρμογῆς : «αὐτουργὸς» (Täter) ἢ συμμέτοχος (Teilnehmer) δύναται νὰ ᾖ τόσον ὁ ὑπάλληλος ἢ μισθωτὸς (Beamnter oder Angestellter) . . . ὡς καὶ οἱασδήποτε τρίτος (ein beliebiger Anderer), ἄτε μὴ προκειμένου «ἰδιαιτέρου ἐγκλήματος» (Sonderverbrechen). Νοητὴ ἐστὶ καὶ ἡ ἔμμεσος αὐτουργία (mittelbare Täterschaft) (σ. 290 - 291).

4. Οὕτω, ἐν κατακλείδι, ἐκ τῶν προπαρατεθεισῶν παρατηρήσεων τῶν ὡς πρόσθεν Ἑλβετῶν ἑρμηνευτῶν ἐπὶ τῶν πλέον ἢ συναφῶν ταῖς ἡμετέραις τοιῶνδε διατάξεων τοῦ Ἑλβετικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ ὁποίου ἠντλησαν κατὰ τὰ ῥηθέντα καὶ οἱ τοῦ ἡμετέρου Ποινικοῦ Κώδικος Δημιουργοί, προκειμένου περὶ τῶν διαληφθέντων ἄρθρων 292, 293, προσεπικουρεῖται ἡ ὀρθότης τῆς ἐν τοῖς ἡγγηθεῖσιν ὑποστηριζομένης ἀπόψεως ἡμῶν περὶ τοῦ «προσώπου» τοῦ δράστου τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις τούτοις διαγραφομένων ἐγκληματικῶν πράξεων, ὡς οἱουδήποτε : τρίτου ἢ μή, ἤ ἄλλως, «οἱονεὶ» intraneus καὶ «οἱονεὶ» extraneus.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΚΥΡΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙ ΑΚΥΡΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Είς τι συνίσταται ὁ κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἀδικαιολόγητος πλουτισμός

Δικαίωμα τοῦ παρασχόντος τὴν ἐργασίαν του, ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης, ἵνα μισθώσῃ τὴν ἐργασίαν τρίτου τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς ἰδίας ἱκανότητος.—Ἀκυρότης συμβάσεως ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου Δήμου ἕνεκα μὴ τηρήσεως τῶν προϋποθέσεων Νόμου 1726|1951.—Μισθὸς νομίμως προσλαμβανομένου ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου.—Ἀποζημίωσις δι' αὐτοῦ τοῦ ἀκύρως προσληφθέντος ἄνευ ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, μὴ προκύπτοντος ὅτι ἀναγκαίως θὰ προσελαμβάνετο ὁδηγὸς μὲ πολυετίαν καὶ οἰκογενειακὰ βάρη.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνῆρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 302/1959 ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἰωαννίνων, ὑπῆρξεν ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου Δήμου, μὴ τηρηθεισῶν τῶν δι' αὐτὴν προϋποθέσεων τοῦ νόμου 1726/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. 2262/1952 (περὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον προσλαμβανομένων βλέπε καὶ Α.Π. 101/1960, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 387).

Ἐκ τούτου προέκυψεν ἀξίωσις τοῦ ἐργασθέντος εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 ΑΚ (περὶ αὐτοῦ βλέπε *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρα 904 - 907, σελ. 546, Α.Π. 610/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 76, Α.Π. 22/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 147, Α.Π. 584/1958, εἰσηγητὴς *Α. Κουτσουμάρης*, ΕΕΔ 17, 798, Α.Π. 13, 1960, εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 19, 211).

Συνέβη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως νὰ ἐργασθῇ ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ὁ νόμιμος μισθὸς τοῦ ὁποίου προσαυξάνεται δι' ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, τοιούτων δὲ θὰ ἐδικαιοῦτο οὗτος, ἂν προσελαμβάνετο ἐγκύρως.

Ἀφοῦ ὅμως κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἀποδίδεται ἡ ὠφέλεια, τὴν ὁποίαν ἔσχεν ὁ ἐργοδότης δι' ἀποφυγὴν δαπάνης μισθοῦ εἰς τρίτον, ἐγκύρως προσλαμβανομένου, καὶ δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ἀναγκαίως ὁ ἐργοδότης θὰ προσελάμβανε μισθωτὸν μὲ τὴν πολυετίαν καὶ τὰ οἰκογενειακὰ βάρη τοῦ ἐργασθέντος, ἡ ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ καθορίζεται μὲ βάσιν τὴν οἰκείαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ μισθωτὸν ἄνευ τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων διὰ τὰ ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιδόματα. (Βλέπε καὶ *Β. Βασιλείου*, Τινὰ περὶ τῶν ἀκυροτήτων ἐν τῷ Ἐργατικῷ Δικαίῳ, ΕΕΔ 9, σελ. 7, *Π. Κ. Βεργοπούλου*, ΕΕΔ 18, 355 ἑπ.).

Τοῦτο ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ὡς ἐν προκειμένῳ, προσαυξάνεται δι' ἐπιδομάτων πολυετίας παρ' ἄλλοις ἐργοδόταις μετ' ὑποβολὴν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ σχετικῶν πιστοποιητικῶν ὑπηρεσίας.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐξευρίσκουσα τὸν νόμιμον μισθὸν τοῦ ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12284/1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς ἀπὸ 20.4.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τῶν μετ' αὐτὴν γενικῶν αὐξήσεων (περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐπὶ τῶν Δήμων πρβλ. καὶ Α.Π. 698/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1235, Α.Π. 7|1960, εἰσηγητὴς *Π. Σπεντζόπουλος*, ΕΕΔ 19, 191), ἐπικαλεῖται διὰ τὴν κατὰ 15 % προσαύξησιν τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062).

Θὰ μᾶς συγχωρηθῇ ὅμως νὰ σημειώσωμεν, ὅτι, ἀφοῦ ἐπροκειτο περὶ ἐξευρέσεως τοῦ νομίμου μισθοῦ, δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει τὰς ἐν αὐτῇ αὐξήσεις ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων μισθῶν, ὡς τοιούτων νοουμένων τῶν ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια καταβαλλομένων μετὰ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 746|1957 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ΕΕΔ 16, 443) ἀκύρωσιν ὡς πρὸς τοῦτο τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 976).

Ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατὰ 15 % αὔξησις τῶν νομίμων μισθῶν ἐγένετο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (βλέπε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1234 ἑπ.).

Ἐπανερχόμενοι ἤδη εἰς τὸν διὰ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως γενόμενον καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειώσωμεν περαιτέρω εἰς ποῖον νομοθετικὸν τραγέλαφον ὁδηγούμεθα καὶ ἐκ τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271), ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι ἐπὶ παροχῆς παρανόμων

ὑπερωριῶν οἱ μισθωταί, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 70% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των.

Ἐννοοῦμεν ὅτι ἡ ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀποζημίωσις θὰ καθορίζηται κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀπαιτήσεως καὶ ἡ ἄλλη ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου εἰς τὸν μισθωτὸν ὡρομισθίου.

Ἀρείου Πάγου 124/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Κανκᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Γεωργίου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φ. Μαρνέλλης, Γ. Μπλάτσιος

Ὅταν ἡ σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας εἶναι ἄκυρος, ὁ παρασχὼν τὴν ἐργασίαν του δικαιοῦται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ πρὸς ὃν προσέφερε τὴν ἐργασίαν ὡς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν τὸ ποσόν, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ἐκεῖνος, ἵνα μισθώσῃ τὴν ἐργασίαν τρίτου τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς ἰδίας ἱκανότητος, καὶ καθ' ὃ κατέστη πλουσιώτερος, ὡς ἀποφυγὼν τὴν εἰς τὸν τρίτον καταβολὴν αὐτοῦ.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κρῖναν ὅτι ἡ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος σύμβασις εἶναι ἄκυρος, ὡς μὴ τηρηθεισῶν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 1726/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2262/1952, διαγραφομένων προϋποθέσεων, ἐδέχατο, κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐπὶ τῶν διατάξεων περὶ ἀδικαιολογήτων πλουτισμοῦ στηριζομένης ἀγωγῆς, ἣν ἐκρινε νόμιμον, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων εἰργάσθη παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι Δήμῳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1953 ὡς ἀνειδίκευτος ἐργάτης, ἀπὸ δὲ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1954 καὶ ἐφεξῆς ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, διὰ τὰς παρασχεθείσας δὲ ὑπηρεσίας του κατεβλήθη αὐτῷ ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς 15.8.1957 ἡμερομίσθιαν ἀνειδικεύτου ἐργάτου καὶ ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, ἔγγαμος μετὰ τριῶν ἀνηλίκων τέκνων καὶ ἔχων συμπεπληρωμένην πενταετίαν ἐὰν ἦτο ἔγκυρος ἡ μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συνομολογηθεῖσα σύμβασις ἐργασίας ὡς ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ ἀξιώσῃ τὸν διὰ τοὺς ὁδηγοὺς φορτηγῶν αὐτοκινήτων καθωρισμένους μισθόν, προσηυξημένον διὰ τῶν ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, διότι τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ κατέβαλλεν ἀναγκαίως οὗτος εἰς ἕτερον ὁδηγὸν φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ὅστις ἤθελεν ἀπασχοληθῇ παρ' αὐτῷ ἐπὶ ἐγκύρῳ συμβάσει, κατὰ μερικὴν δὲ παραδοχὴν τῆς τοιαύτης βάσεως τῆς ἀγωγῆς ἐπεδίκασε τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ διὰ τὸν ἀπὸ 1.1.1954 μέχρι τῆς 15 Ἀπριλίου 1957 χρόνον διὰ μισθὸν καὶ ἑκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν (δῶρα) Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 24.862. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον καὶ καθορίσαν ὡς καταβλητέαν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἀποζημίωσιν, ἰσουμένην πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ, ὅπερ ὁ ἀναιρεσείων ἀπέφυγε νὰ καταβάλῃ εἰς τρίτον, οὗ θὰ ἐμίσθου τὰς ὑπηρεσίας καὶ καθ' ὃ κατέστη πλουσιώτερος, προσηυξημένου καὶ κατὰ τὰ ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἐφ' οὗ περαιτέρω ὑπελόγισε καὶ τὴν ἑκτακτον οἰκονομικὴν βοήθειαν (δῶρα) Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, χωρὶς οὐδόλως, νὰ βεβαιοῖ, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων θὰ προσελάμβανεν ἀναγκαίως ὁδηγὸν φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ἔχοντα τὰ αὐτὰ οἰκογενειακὰ βάρη καὶ τὴν αὐτὴν πολυετῆ ὑπηρεσίαν μὲ τὸν ἀναιρεσίβλητον, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου 1ον λόγον ἀναιρέσεως.

Ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 302/1959 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἰωαννίνων διὰ τὸν ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει λόγον καὶ τῆς ὑποθέσεως μὴ χρηζούσης, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, περαιτέρω διευκρινίσεως δέων, κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957, νὰ κρατηθῇ ἡ ὑπόθεσις παρὰ τῷ Τμήματι τούτῳ διὰ τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν. Ἐπανερχομένων δὲ τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρον 832 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐξεταστέα ἀποβαίνει μετὰ ταῦτα ἡ ἀπὸ 29 Μαΐου 1959 ἔφεσις τοῦ Δήμου Ἰωαννίνων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικείου Ἰωαννίνων, δι' ἣν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαν, κατεβλήθη τὸ προσῆκον παράβολον.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 16, 17, 18, 143 §§ 3 ἐν τέλει, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 νόμου 1726/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2262/1952, σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ ὑπὸ τοῦ Δήμου προσλαμβανόμενοι μισθωτοὶ εἶναι ἢ τακτικοὶ μόνιμοι ὑπάλληλοι ἢ ἡμερομίσθιοι, ἐνταξόμενοι διὰ πράξεως τοῦ Δημάρχου εἰς τὰ συνιστώμενα ὑπὸ τῶν Δήμων καθ' ἕκαστον ἔτος συνεργεῖα, εἴτε διὰ τὴν ἐνδεχομένως ἀναγκαίαν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐντασσομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ὑπηρεσιῶν διαρκοῦς φύσεως (§ 3 ἐν τέλει), εἴτε διὰ τὴν ἐν τῇ περιπτώσει ἑκτάκτου ἢ προσωρινῆς ἀνάγκης ἐξυπηρέτησιν προσωρινῆς ἢ μὴ διαρκοῦς φύσεως ὑπηρεσιῶν, μὴ δυναμένων νὰ διεξαχθοῦν διὰ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ (ἄρθρ. 143 § 4), κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐν ᾗ, πλὴν ἄλλων, ἀναφέρεται ἡ χρονικὴ διάρκεια λειτουργίας τοῦ συνεργείου, συνδεόμενοι δὲ ὡς ἐκ τούτου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι, ἐὰν διὰ τοὺς προσλαμβανομένους εἰς τοιαῦτα συνεργεῖα δὲν ἐτηρήθησαν αἱ ἀνωτέρω νόμιμοι διατυπώσεις δὲν ὑπόκεινται ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε, πολλῷ μᾶλλον, ἀορίστου χρόνου, οἷα δὴν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ εἰρημένου νόμου. Κατὰ δὲ τὰ ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα ὁ ἐφεσιβλήτος προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος Δήμου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 ἐπὶ συμβάσει ἀορίστου χρόνου, ὡς τοιοῦτος δὲ προσέφερεν ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς ἀγωγῆς (26 Μαρτίου 1959) τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ὁδηγὸς τῶν αὐτοκινήτων τοῦ Δήμου ἐναλλὰξ τῶν φορτηγῶν, τῶν καταβρεκτήρων, τοῦ βυτιοφόρου καὶ τῶν ἀπορριμμάτων. Οὕτως ὅμως ὑπόκειται ἀπὸ τῆς ἰσχύος

τοῦ νόμου 1726]1951 σύμβασις ὡρισμένου χρόνου, διεπομένη ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἰδικῶν διατάξεων, ἐφ' ὧν ὅμως δὲν ἐρείδεται ἡ ἀγωγή, ἀφοῦ δὲν ἐκτίθενται ἐν αὐτῇ αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμεναι πραγματικαὶ προϋποθέσεις, ἡ σύστασις τοιούτου συνεργείου δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἡ δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημάρχου πρόσληψις τοῦ ἐναγόντος καὶ ὁ χρόνος, δι' ὃν ἐγίνετο ἡ πρόσληψις. Ἑπομένως ἡ ἀγωγή, δι' ἧς διώκεται ἡ καταβολὴ τῶν ἀπὸ 1.1.1954 καὶ ἐφεξῆς ἀποδοχῶν, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, ἀντιθέτως δὲ κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δέον ὅπως ἐξαφανισθῇ κατὰ τὸν βάσιμον λόγον τῆς ἐφέσεως μόνον καθ' ὅσον ἐδέχετο ὡς νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν της.

Μετὰ ταῦτα εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὴν ἐπιβοηθητικὴν αὐτῆς βάσιν, στηριζομένην εἰς τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἐκτιθέμενα.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως, τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῆς καθ' ὅλου συζητήσεως ἐβεβαιώθη ἐπαρκῶς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Δήμου ὡς ἄνευ δίκυκλος ἐργάτης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945, ἔκτοτε δὲ παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1953 εἰς τὸ συνεργεῖον καθαριότητος, ἐφεξῆς δὲ μέχρι τῆς ἀγωγῆς ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τοῦ ἐναγομένου Δήμου, χωρὶς νὰ τηρηθῶσιν αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου 1726]1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2262]1952, διαγραφόμεναι διατυπώσεις, ἤτοι χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου περὶ συστάσεως συνεργείου καὶ τοῦ Δημάρχου περὶ προσλήψεως αὐτοῦ. Ἀκύρου δὲ οὔσης τῆς συμβάσεως ταύτης ὁ ἐναγόμενος ἐνέχεται μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς ὠφελείας, διότι ἀπηλλάγη, διὰ τῆς ὑπηρεσίας ἣν προσέφερεν ὁ ἐνάγων δαπάνης, εἰς ἣν αὐτὸς ἄλλως ἀναγκαίως ἤθελεν ὑποβληθῇ διὰ τῆς προσλήψεως ἑτέρου ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ τῆς εἰς αὐτὸν καταβολῆς τῶν νομίμων ἀποδοχῶν. Οὐδαμῶς δὲ περαιτέρω προκύπτει, ὅτι ὁ ἐναγόμενος Δῆμος θὰ προσελάμβανεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ὁδηγὸν ἔχοντα τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὰ αὐτὰ οἰκογενειακὰ βάρη μὲ τὸν ἀνοιρεσιβλήτου.

Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως διέπονται ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1954 ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12284]1952 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης βάσει τῆς διὰ τοῦ νόμου 28]1944 δοθείσης ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἰσχύν νόμου ἐπεχούσης, καθ' ἣν ὁ βασικὸς μισθὸς ὁρίζεται εἰς δραχμὰς 870, προσαυξάνεται δὲ κατὰ 12ο]ο ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου 1953 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41100]1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, προσδιοριζόμενος οὕτως εἰς δραχμὰς 974. Ἀπὸ δὲ τῆς 1.3.1954 διέπονται ὑπὸ τῆς ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1954 συλλογικῆς συμβάσεως, κηρυχθείσης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 § 1 ν.δ. 3086]1954, ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27437] 1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ὁρίζεται ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 1, ὅτι ὁ βασικὸς μισθὸς καθορίζεται ἀπὸ 1.3.1954 εἰς δραχμὰς 1100, ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 2 ὅτι εἰς τὰς οὕτω καθοριζομένας ἀποδοχὰς συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ διὰ τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 41100]1953 ἀποφάσεως χορηγηθὲν ἐπίδομα ἀκριβείας. Μετὰ ταῦτα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28050]1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης βάσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ ν.δ. 2510]1953 ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἰσχυούσης ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1955, ὡρίσθη ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 3, ὅτι τὰ διὰ τῆς παραγράφου 1 αὐτοῦ καθωρισμένα καὶ ἰσχύοντα κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τυγχάνουσιν αὐξήσεως, ἐνσωματουμένης εἰς ταῦτα, ἐκ δραχμῶν 128 διὰ τοὺς ἄρρενας ὑπαλλήλους καὶ τὸ βοηθητικὸν προσωπικόν, ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὅτι τῆς τοιαύτης αὐξήσεως δικαιοῦνται καὶ οἱ λαμβάνοντες βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν ἀνώτερον τῶν κατωτάτων ὁρίων, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 5, ὅτι εἰς τὴν διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παρεχομένην αὔξησιν συμψηφίζεται πᾶν ποσοστὸν αὐξήσεως, χορηγηθὲν ἀπὸ τῆς 1 Φεβρουαρίου 1954 καὶ ἐντεῦθεν δυνάμει συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν κλπ. ἐπὶ πλέον τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27653]1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας χορηγηθέντος ποσοστοῦ αὐξήσεως. Κατὰ τὴν σαφῆ δὲ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἔννοιαν, διὰ νὰ κριθῇ ποῖον τὸ συμψηφιστέον εἰς τὴν δι' αὐτῆς χορηγηθεῖσαν αὔξησιν ποσόν, δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν ὁ γενόμενος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27653]1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀσχέτως ἂν αὐτὴ ἔτυχεν ἐφαρμογῆς ἐν τῇ δεδομένῃ περιπτώσει, τὸ ἐπὶ πλέον δὲ προκῦπτον συνεπείᾳ τοῦ τοιούτου ὑπολογισμοῦ ποσὸν εἶναι τὸ εἰς τὴν ἀνωτέρω αὔξησιν συμψηφιστέον. Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθμὸν 27653]1954 ἀποφάσεως, ἂν αὐτὴ εἶχεν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, αἱ ἀποδοχαὶ αὐτῶν θὰ προσδιωρίζοντο εἰς δρχ. 1087.50 (870 Χ 25ο]ο), ὁ δὲ μισθὸς αὐτῶν καθωρίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27437]1954 ἀποφάσεως εἰς δραχμὰς 1100, ἡ προκύπτουσα ἐκ δραχμῶν 12.50 διαφορὰ εἶναι συμψηφιστέα εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28050 ἀποφάσεως δοθεῖσαν ἐκ δραχμῶν 128 αὔξησιν. Ἑπομένως ἀπὸ 1.1.1955 ὁ μισθὸς τοῦ ὁδηγοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς (1100 + 115.50) 1215.50. Τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 ν.δ. 3755]1957 ηὐξήθησαν ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς 24.1.1956 οἱ πράγματι καταβαλλόμενοι μισθοὶ καὶ τὰ ἡμερομίσθια τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ, ὅπερ συνδέεται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, κατὰ 15ο]ο μέχρι μηνιαίου μισθοῦ 1500 δραχμῶν, ἑπομένως ἔκτοτε ὁ μισθὸς ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς (1215 Χ 15ο]ο) 1397. Οὕτως ὁ Δῆμος Ἰωαννίνων θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον ὁδηγὸν αὐτοκινήτου, ἵνα παράσχῃ τὴν ἣν παρέσχεν ὁ ἐνάγων ὑπηρεσίαν κατὰ τὸν ἀπὸ 1.1.1954 μέχρι τῆς 15.4.1957 χρόνον, δραχμὰς 48999.50, ἀντὶ τῶν ὁποίων κατέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὡς συνομολογεῖται, δραχμὰς 41.295.30. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ, συνυπολογιζομένης καὶ τῆς διὰ τὴν κατὰ Κυριακὴν ἐργασίαν προσαυξήσεως βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946, 25825]1951 κοινῶν ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Οἰκο-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έννοια διατάξεως άρθρου 7 Νόμου 2112/1920

Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπί μονομεροῦς ὑπό τοῦ ἐργοδότου καί βλαπτικῆς διά τοῦτον μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ὡς τοιαύτης νοουμένης καί τῆς μονομεροῦς ἐλαττώσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ἤ καί τοῦ ὑποβιβασμοῦ αὐτοῦ, ἐπί τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920, μετά θεώρησιν τῆς μεταβολῆς ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Ἄρσις τοῦ δικαιώματος διά τῆς ρητῆς ἤ σιωπηρᾶς ἀποδοχῆς τῆς μεταβολῆς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.—Ἔννοια ἄρθρου 8 Νόμου 2112/1920, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 11 Α.Ν. 547/1937.— Ἀδέσμευτον καί τοῦ ὡς ἐφετείου δικάζοντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου ὑπό διαδικαστικῶν τύπων.— Ἀνυπόχρεον ἐπιβολῆς ὅρκου.

Ἐπικυροῦται ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 9744/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ἀνέκυψε καί πολύν θέμα ἑρμηνείας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 2112/1920 περί τῶν συνεπειῶν ἐν περιπτώσει μονομεροῦς ὑπ' αὐτοῦ ἐργοδότου καί βλαπτικῆς διά τον μισθωτον μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ἐπανερχομένης τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, εἰς τήν ὁμοίαν ἔποψιν προγενεστέρων αὐτῆς ἀποφάσεων (βλέπε Α.Π. 585/1955, εἰσηγητής Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 1321 καί λοιπάς παραπομπάς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 1320, Α.Π. 435/1959, εἰσηγητής Γ. *Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 18, 1247).

Ἐπερχομένης μονομεροῦς βλαπτικῆς διά τον μισθωτον μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, κατά τά νομολογηθέντα (Α.Π. 585/1955, ἔνθ' ἀνωτ.) δέν προκύπτει ζήτημα ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περί τήν ἀποδοχήν τῶν συμφωνηθεισῶν ὑπηρεσιῶν ὑπό τούς ἀρχικούς ὅρους τῆς συμβάσεως, εἰμή ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτός ἐπικαλεσθῇ τήν ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) προστασίαν (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1117, ἔνθα παραπομπαί).

Ἄν ὁ μισθωτός, δεχεται ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ἀπεδεχθῇ τήν μεταβολήν, δέν προκύπτει θέμα ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920.

Πρέπει ὅμως νά σημειωθῇ, ὅτι δύναται νά μεταβληθοῦν ὅροι συμβάσεως, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ νόμου εἶναι ἐπιτρεπτή ἡ μεταβολή.

Οὕτω, προκειμένου περί μισθοῦ, ὁ ὁποῖος ὁρίζεται ὑπό συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δέν εἶναι δυνατή ἡ ὑπό τοῦ ἐργοδότου μείωσις αὐτοῦ εἰς ὅρια κατώτερα τῶν ἐν αὐτοῖς, ἀφοῦ καί αὐτοί αἱ μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ ἀντίθετοι συμφωνίαι πρός τούς καθορισθέντας νομίμους ὅρους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀκυροῦνται καί μονον ὅροι ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας εὐνοϊκώτεροι διά τον μισθωτον τῶν διαλαμβανομένων εἰς συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας εἶναι ἐπικρατέστεροι (ἄρθρον 3 νόμου 3239/1955 περί ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ΕΕΔ 14, 601).

Ὑποκειμένης συνεπῶς τοιαύτης περιπτώσεως ὄχι μόνον ὁ ἐργοδότης δέν δύναται νά προβῇ εἰς μεταβολήν τοῦ σχετικοῦ ὅρου τῆς συμβάσεως (ἡ ἀτομική συμβασις θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως τούς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει ὅρους, ἄρθρον 3 νόμου 3239/1955), ὑποκείμενος μάλιστα εἰς ἰσχυρικάς κυρώσεις τοῦ ἀ.ν. 547/1937 διά παράβασιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλά καί ὁ μισθωτός δέν δύναται ἐγκύρως νά ἀποδεχθῇ τήν μεταβολήν, ἀφοῦ τοῦτο εἶναι ἐξηρημένον τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοβουλίας (πρβλ. Α.Π. 492/1959, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 79, Α Π. 108/1960, εἰσηγητής ὁ αὐτός, ΕΕΔ, 19, 413).

Εἰς τήν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως δέν ἐπρόκειτο περί τοιούτου τινός.

Ὡς πρός τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 περί ἀκυ-

---

νομικῶν καί Ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 75/ο, θά κατέβαλλε δι' ἔκτακτον οἰκονομικήν ἐνίσχυσιν (δῶρον) Χριστουγέννων καί Πάσχα τῶν ἐτῶν 1954, 1955 καί 1956, κατ' ἐφαρμογήν τῶν ὑπ' ἀριθ. 27540, 28030/1954, 24400 καί 74960/1955, 2600 καί 71500/1956 κοινῶν ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας δραχμάς 6434.75 ἀντί τῶν ὁποίων κατέβαλεν, ὡς συνομολογεῖται, δραχμάς 5018. Ἐπομένως κατά τήν προκύπτουσαν διαφοράν ἐπί μέν τοῦ μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 7704.20, ἐπί δέ τῶν δώρων ἐκ δραχμῶν 1416,75, ἡν ὁ Δῆμος Ἰωαννίνων ἤθελε κατοβάλει εἰς ἕτερον ἔδηγόν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, προσλαμβανόμενον δι' ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας διά τήν παροχήν τῆς ἣν παρέσχεν ὁ ἐνάγων ὑπηρεσίας, κατέστη οὗτος ἄνευ νομίμου αἰτίας πλουσιώτερος ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἐνάγοντος καί κατ' ἀκολουθίαν κατά τοῦτο δέον νά γίνῃ δεκτή ἡ ἀγωγή.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη καί κατά τάς Κυριακάς, ἀλλά διά τήν τοιαύτην ἐργασίαν κατεβλήθη αὐτῷ ὅ,τι ἐδικαιοῦτο, συνεπῶς κατά τήν τοιαύτην αἰτησιν εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγή ὡς ἀβάσιμος.

Μετά ταῦτα εἶναι, κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, συμψηφιστέα εἰς μέρει ἡ δικαστική δαπάνη ἁπάντων τῶν βημάτων, ἅτε ἑκάστου τῶν διαδίκων ἐν μέρει νικήσαντος καί ἐν μέρει ἡττηθέντος.

ρότητος τῶν ἀντικειμένων εἰς τὸν νόμον 2112/1920 συμβάσεων βλέπε καὶ τὴν Α.Π. 488/1959 (εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*), ΕΕΔ 19, 21 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα.

Ὡς πρὸς τὰ δεκτὰ ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως γενόμενα περὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὅρκου ἡ ἄποψις τῆς ἀποφάσεως εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας νομολογηθέντα (οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18874/1957, εἰσηγητὴς *Δ. Θεοτικός*, ΕΕΔ 17, 981 καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 981, μετὰ παραπομπῶν εἰς τὴν παλαιοτέραν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Διάφορος λύσις δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἰσχύει ἤδη μετὰ τὴν διὰ τοῦ νόμου 1968/1944 τροποποίησιν, καθ' ὃ ἄρθρον «τὸ Πρωτοδικεῖον, δικάζον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συζητήσεως ἐκδίδῃ καὶ δημοσιεύῃ τὴν ἀπόφασίν του, ἥτις δὲν νὰ εἶναι πάντοτε ὁριστική, πλὴν τῆς περιπτώσεως ἐπιβολῆς ὅρκου, ὁπότε δὲν νὰ τίθενται καὶ αἱ ἀνηκέπειαι τῆς δόσεως ἢ μὴ ταύτης», διότι, ὡς εἶναι φανερόν, ἡ διάταξις ἀναφέρεται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ δικαστήριον κρίνει, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ὁ ἐκ παγόμενος ὅρκος ἢ ὅταν τὸ δικαστήριον (Πρωτοδικεῖον) ἐπιβάλλῃ δικαστικὸν ὅρκον.

Σημειοῦται ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως συνέβη τοῦτο: Ὁ ἀναιρεσείων προσεκάλεσε τὸν ἀναιρεσβλητον, ἵνα παραστῇ διὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου της κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου συζήτησιν τῆς ἐφέσεως καὶ δώσῃ ἐπαγόμενον ὑπ' αὐτοῦ ὅρκον, ἀλλὰ δὲν παρέστη ὁ ἐκπρόσωπος αὐτῆς.

Ἀρείου Πάγου 130/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Φελλίδας, Π. Τρυλὸς

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920, καθ' ἣν «πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, δι' ἣν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ἣν «ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, προσληφθέντος ἐπὶ χρόνου μὴ ὡρισμένου, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως», σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον μονομερὴς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἀορίστου χρόνου ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, οἵαν προφανῶς ἀποτελεῖ καὶ ἡ μονομερὴς ἐλάττωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ἢ καὶ ὁ ὑποβιβασμὸς τούτου ἐκ τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ ἐπιχειρήσεώς τινος κατεῖχε, παρέχει αὐτῷ τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ τὴν μεταβολὴν ταύτην ὡς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, νὰ ἀποσχῃ τῆς ἐργασίας καὶ νὰ αἰτήσηται παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου τούτου ἀποζημιώσεως. Τὸ δικαίωμα ὅμως τοῦτο τοῦ ὑπαλλήλου αἴρεται διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ ἀποδοχῆς τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς, δυναμένης νὰ γίνῃ οὐ μόνον ρητῶς, ἀλλὰ καὶ σιωπηρῶς διὰ πράξεων συμπερασματικῶς ἐμφαινουσῶν τὴν πρὸς ἀποδοχὴν βούλησίν του, ἡ διὰ τῆς τοιαύτης δὲ ἀποδοχῆς καταρτιζομένη μετὰ τοῦ ἐργοδότου σύμβασις περὶ μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας εἶναι κατ' ἀρχὴν ἔγκυρος, μὴ ἀντικειμένη εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ρηθέντος νόμου 2112, ὡς αὕτη αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547/1937, ὡς ἀφορῶσαν τὰς συμβάσεις, δι' ὧν μειοῦνται οἱ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 τασσόμενοι ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου ἐγγυήσεις, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἐμπρόθεσμον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ τὴν ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης καταβολὴν ὁλοκλήρου τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς συμβάσεις, δι' ὧν ἐπέρχεται μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη κατὰ Μάρτιον 1950, ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας καὶ ἔκτοτε ἀπησχολήθη ὡς πλασιὲ μὲ τὴν ἐν τῇ ἀγορᾷ διάθεσιν καὶ τοποθέτησιν τῶν προϊόντων ταύτης, ἀντὶ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 3.000 καὶ προσθέτου παγίου τακτικοῦ ἐπιδόματος ἐκ δραχμῶν 2.000 μηνιαίως δι' ἔξοδα παραστάσεως ὅτι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1953 ἡ ἀναιρεσιβλητος, συνεπείᾳ τῶν ἔκτοτε ἀρξαμένων νὰ παρουσιάζωνται εἰς αὐτὴν ζημιῶν, προέβη εἰς γενικὴν μεταρρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ της διὰ τῆς μειώσεως αὐτῶν, ὅτι εἰς ταύτην περιελήφθη καὶ ὁ ἀναιρεσείων διὰ τῆς περικοπῆς τοῦ ρηθέντος ἐπιδόματος κατὰ δραχμὰς χιλίας (1000) μηνιαίως, ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο τῆς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἦτο καθολικὸν καὶ ἐπομένως οὐδεὶς ἰδιαίτερος λόγος οἷον ἄλλως τε ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐπικαλεῖται, συνέτρεχε νὰ ἐξαιρεθῇ οὗτος ταύτου, μὴ ἰσχυριζόμενος ὅτι ἀπήλαυεν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἰδιαιτέρας τινὸς κυριολεκτ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΛΟΓΟΝ

Τύπος αὐτῆς κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955

Ἀναγκαῖος, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955, ὁ ἔγγραφος τύπος τῆς καταγγελίας, εἴτε πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου, εἴτε ὡρισμένου χρόνου διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀκυρότης ἄλλως τῆς καταγγελίας ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον συμβάσεως μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν θὰ ἐλύετο κανονικῶς ἡ σύμβασις ἐργασίας διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου αὐτῆς ἢ διὰ τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου.— Ὑποχρέωσις ὑπερημέρου ἐργοδότου εἰς καταβολὴν μισθοῦ.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ νόμου τούτου (βλέπε εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ΕΕΔ 14, 274 ἑπ.) προκύπτει, ὅτι ὁ νόμος οὗτος ρυθμίζει μόνον τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Τὸ ἀρχικὸν μάλιστα σχέδιον νόμου (ΕΕΔ 14, 272) ἦτο πλέον σαφές. Οὕτω ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ ὡριζετο: «Ἀπόλυσις μισθωτοῦ, συνδεομένου μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐφ' ὅσον αὕτη διήρκεσεν ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ ἐγγράφου καταγγελίας, παραδιδομένης εἰς τὸν μισθωτὸν ἐπὶ ἀποδείξει».

Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ σχεδίου διεσκευάσθη ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἔχει ἤδη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3198/1955, δὲν σημαίνει, ὅτι μετεβλήθη τὸ περιεχόμενον τοῦ νόμου, ὥστε νὰ ἐνομίσθη, ὅτι εἰς αὐτὸν ὑπάγονται καὶ αἱ συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου (βλέπε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 598).

Συνεπῶς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἡ ὁποία ὁρίζει «ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις», ἀναφέρεται εἰς τὰς συμβάσεις ἀορίστου χρόνου, ἡ δὲ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἢ τοῦ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, τὴν ἄμεσον ἱκανοποίησιν τῆς ὁποίας ἠθέλησεν ὁ νόμος νὰ ἐξασφαλίσῃ, ὡς ἦτο τὸ ἐπίμονον αἴτημα τῶν μισθωτῶν μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 941) κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 καὶ ἐπάνοδον εἰς τὸ καθεστὼς τοῦ νόμου 2112/1920.

Μόνη διάταξις τοῦ νόμου 3198/1955, ἡ ὁποία ἀναιρεσειόντα εἰκονική, δὲν ὑφίσταται δεδικαιολογημένος τις λόγος, τοῦτο μὲν ὁ ἀναιρεσείων εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅμα τῇ περικοπῇ νὰ διαμαρτύρεται, ὡς διατείνεται καὶ ὑπὸ τῶν ἐξεταζθέντων μαρτύρων του βεβαιοῦται, τοῦτο δὲ νὰ μὴ χορηγῆται εἰς αὐτὸν τὸ εἰκονικῶς περικοπὲν ποσόν, ὡς καὶ πρότερον, ἀφοῦ οὐδεὶς τῶν ὑπαλλήλων θὰ ἐλάμβανεν ἄλλως ἠδύνατο νὰ μὴ λάβῃ, γνώσιν τοῦ καταβαλλομένου ἐπιδόματος ἐπὶ πλέον τοῦ κυρίου μισθοῦ. Προσέτι ἐδέξατο ὅτι ὁ ἀναιρεσείων καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἀπησχολεῖτο ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὡς πλασιέ, οὐδέποτε διατελέσας προϊστάμενος τοῦ ἐμπορικοῦ αὐτῆς τμήματος, ὁ δὲ κατ' Ἰανουάριον 1957 προσληφθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ι Σ προσελήφθη ὡς πλασιὲ καὶ οὐχὶ ὡς προϊστάμενος τοῦ ἐμπορικοῦ αὐτῆς τμήματος, οὐδεμίαν ἄσκων ἐπὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐποπτείαν, καὶ ἐπὶ ταῖς αἰτιολογίαις ταύταις, αἵτινες εἶναι σαφεῖς καὶ πλήρεις καὶ ἄνευ ἀντιφάσεων, ἀπέρριψε τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγὴν τούτου, διώκουσαν τὴν ἐπιδίκασιν αὐτῷ τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ διὰ διαφόρων ἀποδοχῶν καὶ δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας συνεπείᾳ τῆς ἐπικαλουμένης μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐγκειμένης εἰς τὴν μονομερῆ καὶ ἀδικαιολόγητον μείωσιν τοῦ παγίου μισθοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν μείωσιν του, συνεπείᾳ προσλήψεως ἄλλου προσώπου ὡς προϊσταμένου τοῦ τμήματος, ὅπερ οὗτος διηύθυνε. Οὕτως ἀποφηνάμενον ταῦτα τὸ μὲν δὲν ἐστέρησε τὴν ἀπόφασίν του νομίμου βάσεως λόγῳ ἀντιφατικῶν αἰτιολογιῶν, τὸ δὲ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ὃν ἡ ἀποχώρησις τούτου ὠφείλετο καὶ εἰς τὴν μονομερῆ οὐσιώδη μείωσιν τοῦ μισθοῦ τούτου, καὶ ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5, 12, 16, καὶ 20 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΨΟΔ' ἐπὶ τῶν ὑπὸ τούτου διεπομένων διαφορῶν, ὡς ἡ κρινομένη, καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον εἰς τὴν ἐπὶ τούτων κρίσιν του οὐδόλως δεσμεύεται ὑπὸ διαδικαστικῶν τύπων, ἀλλ' ἀδέσμευτον τοιούτων ἀνευρίσκει τὴν ἀλήθειαν, ἐκτιμᾷ τὴν παράλειψιν τῆς αὐτοπροσώπου ἐμφανίσεως τοῦ διαδίκου, καίτοι εἰδικῶς προσκληθέντος ὅπως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου καὶ δώσῃ ἐπαγόμενον ὅρκον, καὶ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοῦτον τὸν ἐπαγόμενον ὅρκον. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ἀναφέρεται εἰς τὰς συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου, εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 9 § 3 αὐτοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς ἀναγγελίαν καὶ ὅταν ἡ σχέσις ἐργασίας λύηται οὐχὶ συνεπείᾳ καταγγελίας, ἀλλ' ἐξ ἄλλου λόγου, ἤτοι διὰ τῆς παρόδου τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς συμβάσεως διαρκείας ὡρισμένου χρόνου ἢ ὁπότε προκύπτει ταυτότη διάρκεια ἐκ τοῦ δηλωθέντος σκοποῦ ἐργασίας ἢ διὰ τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου εἰς τὴν περίπτωσιν συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου.

Ἡ ἀναγγελία εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐνεργεῖται διὰ παραδόσεως εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὡς καὶ τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας ἢ ἄλλως εἰς τὴν πλησιεστέραν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν ἐγγράφου, περιλαμβάνοντος τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁριοθετούμενα στοιχεῖα. (Ἐξεδόθησαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 31512/2609/1955 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 14, 672 καὶ ὑπ' ἀριθ. 14471]1956, ΕΕΔ 15, 921.

Ἀλλ' ὡς εἶναι φανερόν, αὕτη ρυθμίζει θέμα ἀναγγελίας εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀνεργίας καὶ ὄχι καταγγελίας, ὁπωσδήποτε δὲ ἡ παράλειψις τῆς ἀναγγελίας ἔχει μόνον ὡς συνέπειαν τὰς ποινικὰς κυρώσεις τοῦ ἄρθρου 9 § 4 τοῦ νόμου (3198/1955) (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 988).

Ἡ ὑποχρέωσις, ἐξ ἄλλου, τῆς ἀναγγελίας καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, λυομένων μετὰ τὴν πάροδον τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου διαρκείας αὐτῶν ἢ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου, ἔχει τὸν λόγον της εἰς τὸ ὅτι θὰ ἐπιδιηγῆθῇ ἐκ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας καὶ ὁ μισθωτὸς οὗτος, καθιστάμενος ἄνεργος (κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ΕΕΔ 13, 941), εἰς τὴν ἀσφάλειαν κατὰ τῆς ἀνεργίας ὑπάγονται καὶ τὰ πρόσωπα, τὰ παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν δυνάμει σχέσεως ὡρισμένου χρόνου, βλέπε καὶ ἄρθρον 5 τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας, ΕΕΔ 15, 10 κ.ἑ.), ἐνῷ ἐπὶ καταγγελίας πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ὁ μισθωτὸς προστατεύεται καθ' ὅλον τὸν χρόνον αὐτῆς, μὴ δυνάμενος νὰ ἀπολυθῇ ἄνευ σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. καὶ συνεπῶς μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ν.δ. 2961/1954.

Τὸ ζήτημα ἔχει λυθῆ ἐν τοῖς καὶ κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 87/1958, εἰσηγητὴς Γ. Βουμβουλάκης, ΕΕΔ 17, 289, Α.Π. 70/1960, εἰσηγητὴς Κ. Θανόπουλος, ΕΕΔ 19, 321).

Ἀντίθετον ἐπιχείρημα ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀρειοπαγιτικῶν ἀποφάσεων περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ὑπὸ μίαν ἀποκλειστικὴς προθεσμίας ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 δὲν συνάγεται, ἀφοῦ αὐτοὶ ἠννόησαν τὴν διάταξιν ταύτην ὡς ἔχουσαν γενικὴν ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάσης ἀκυρότητος καταγγελίας, ἀπαρχιούσης ὅμως ἐκ τοῦ νόμου.

Πρωτοδίκου Καλαμῶν 107/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Βολεῆς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Πουλόπουλος, Ν. Παπανικολόπουλος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν. 3198]1955 σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν ἐγκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐργατῶν τῆς ὑπαγομένης εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961]1954 ἐπιχειρήσεως ἀπαιτεῖται, ἐκτὸς τῆς καταβολῆς τῆς κατὰ τὸ β.δ. τῆς 16]18.7.1920 ἀποζημιώσεως, καὶ ἡ τήρησις τοῦ ἐγγράφου τύπου τῆς καταγγελίας, ὅστις εἶναι ἀπαραίτητος καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις ἐτι ἐκείνας, καθ' ἃς, εἴτε διότι λόγῳ μὴ παρελεύσεως δημήνου χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας δὲν ὀφείλεται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ρηθέντος β.δ. τῆς 16]18.7.1920, ἀποζημίωσις (Πρ. Ἀθ. 866]1956 ΕΕΔ 15, 255, 4133]1956, ΕΕΔ 15, 476, Πρ. Πειρ. 1719]1955, ΕΕΔ 15, 202 καὶ 333]1956, ΕΕΔ 15, 600), εἴτε δὲν ὀφείλεται ταιαύτη (ἀποζημίωσις), διότι ἡ σχέσις ἐργασίας εἶναι ὡρισμένου χρόνου, ἅτε τοῦ ὡς ἄνω νόμου (3198]1955) ἔχοντος ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων σχέσεων καὶ δὴ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς καταγγελίας αὐτῶν διὰ σπουδαῖον λόγον (ἄρθρ. 672 Α.Κ.), πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ὡρισμένου χρόνου διαρκείας των (ὅρα Α.Π. 237]1958, ΕΕΔ 17, 518, δεχομένην ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. 3198]1955 ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου, ἐοπτρα ἐν ΕΕΔ 14, 598, Πρ. Ἀθ. 5124]1958, ΕΕΔ 17, 872, σχετικῶς δὲ Α.Π. 418]1957, ΕΕΔ 16, 766), ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 5 § 3, 8 καὶ 9 §§ 1, 2 καὶ 3 αὐτοῦ καὶ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ν.δ. 2961]1954, Εἰδικώτερον, προκειμένου ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν τοιαύτην ὡρισμένου χρόνου σχέσιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον, κατ' ἄρθρ. 672 τοῦ Α.Κ., λόγον, βεβαίως δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ καταβάλῃ ἀποζημίωσιν, ἀφοῦ ἡ σχέσις αὕτη δὲν ὑπάγεται εἰς τὰ ἀφορῶν μόνον συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου β.δ. 1ης]18.7.1920 (ἄρθρ. 3), εἶναι ὅμως ὑπόχρεως νὰ τηρήσῃ, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσίς του ὑπάγεται εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961]1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας», τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 3198]1955 προβλεπόμενον ἔγγραφον τύπον τῆς καταγγελίας. Διάφορος ἑρμηνεία θὰ ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὴν ἑρμηνευτικὴν ἀρχὴν «ὅπου ὁ νόμος δὲν διακρίνει, οὐδὲ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν», ἀφοῦ ἐν προκειμένῳ ὁ ὡς ἄνω νόμος οὐδεμίαν διάκρισιν ποιεῖται μεταξὺ σχέσεων ἐργασίας ὡρισμένου καὶ ἀορίστου χρόνου, ἁπλῶς δὲ μόνον ἀπαιτεῖ διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐπὶ πλέον, τὴν καταβολὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως. Ἄλλως τε ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὡς εἰρηται νόμου ὁ νομοθέτης ἔκαμε διάκρισιν, ἐκφρασθεὶς ρητῶς ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου,

πράγμα τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἔπραττεν, ἐὰν ἅπασαι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου εἶχον ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ τοιούτων συμβάσεων (ἀορίστου χρόνου). Ἐξ ἑτέρου, ἐὰν ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ νόμος οὗτος καὶ ἐπὶ τῆς κατ' ἄρθρον 672 τοῦ Α.Κ. καταγγελίας τῆς ὡρισμένου χρόνου σχέσεως ἐργασίας καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ καταγγελία τῶν τοιούτων σχέσεων δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ ἐγγράφως, ἡ ἑρμηνευτικὴ αὕτη λύσις θὰ ἤρχετο εἰς ποιὰν τινα ἀντίθεσιν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου τούτου, καθ' ἃς «1. Ὁ καταγγέλλων τὴν σχέσιν ἐργασίας ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραδόσεως τοῦ ἐγγράφου καταγγελίας εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀναγγείλῃ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργηθεῖσαν καταγγελίαν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως κλπ. 2. Ἡ ἀναγγελία ἐνεργεῖται διὰ τῆς παραδόσεως ἀντιγράφου τοῦ ἐγγράφου καταγγελίας εἰς τὰς Ὑπηρεσίας, τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον κλπ. 3. Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς ἀναγγελίαν καὶ ὅταν ἡ σχέσις ἐργασίας λύεται οὐχὶ συνεπείᾳ καταγγελίας, ἀλλ' ἐξ ἄλλου λόγου, ἤτοι διὰ τῆς παρόδου τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς συμβάσεως διαρκείας ὡρισμένου χρόνου ἢ ὁσάκις προκύπτει τοιαύτη διάρκεια ἐκ τοῦ δηλωθέντος σκοποῦ ἐργασίας ἢ διὰ τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου εἰς τὴν περίπτωσιν συμβάσεως ὡρισμένου ἔργου. Ἡ ἀναγγελία εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐνεργεῖται διὰ παραδόσεως εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας κλπ. ἔγγράφου, περιλαμβάνοντος τὰ δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὁριαθησόμενα στοιχεῖα» καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὁποίων ὁ ἐργοδότης εἶναι ὑποχρεωμένος εἰς περίπτωσιν λύσεως τῆς συνδεούσης αὐτὸν μὲ τὸν ἐργάτην σχέσεως ἐργασίας, οἱασδήποτε φύσεως, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου, νὰ ἀναγγείλῃ τὴν λύσιν ταύτης εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας κλπ. Καὶ ἂν μὲν πρόκειται περὶ λύσεως τῆς σχέσεως ἐξ ἄλλου λόγου, ἤτοι διὰ τῆς παρόδου τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου κλπ. ἐπὶ συμβάσεων διαρκείας ὡρισμένου χρόνου, διὰ παραδόσεως ἑτέρου ἐγγράφου, περιλαμβάνοντος τὰ δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁριαθησόμενα στοιχεῖα (ἐξεδόθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 31512 καὶ 44471/1955 ὑ.ἀ.). Δὲν εἶναι δὲ λογικῶς καὶ ἑρμηνευτικῶς ὀρθὸν νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι, λέγων ὁ νόμος (3198/1955) ἐν ἄρθροις 1, 5 § 3 καὶ 9 §§ 1, 2 καὶ 3 περὶ καταγγελίας, ἐννοεῖ τὴν καταγγελίαν μόνον τῶν ἀορίστου διαρκείας σχέσεων, διότι τότε θὰ εἴχομεν τὸ ἀνακόλουθον ὅτι, ἐνῷ ἐπὶ σχέσεων ὡρισμένου χρόνου, λυθεισῶν διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ἀπαιτεῖται ἀναγγελία (ἄρθρ. 9 § 3), ἐπὶ τῶν αὐτῶν σχέσεων (ὡρισμένου χρόνου), λυθεισῶν διὰ καταγγελίας, νὰ μὴ ἀπαιτῆται τοιαύτη (ἀναγγελία). Κατὰ συνέπειαν, ἀπαιτοῦντος τοῦ νόμου ὅπως ἐπὶ πάσης σχέσεως ἐργασίας, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου, λυομένης διὰ καταγγελίας, ἡ ἀναγγελία τῆς λύσεως ταύτης γίνηται διὰ παραδόσεως ἀντιγράφου τοῦ περὶ καταγγελίας ἐγγράφου εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, προϋποτίθεται, ὅτι ἡ καταγγελία ἐπὶ τῶν σχέσεων τούτων δέον νὰ γίνηται ἐγγράφως. Μὴ τηρηθέντος δὲ τοῦ ἐγγράφου τύπου, αὕτη εἶναι ἄκυρος κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955 καὶ ἡ σχέσις ἐργασίας ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη, τοῦ ὑπερημέρου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας ἐργοδότου ὄντος ὑποχρέου εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ (ἄρθρ. 656 Α.Κ.) ἐπὶ μὲν σχέσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἐπ' ἀόριστον, ἐπὶ δὲ τοιούτων ὡρισμένου χρόνου μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν θὰ ἐλύετο κανονικῶς ἡ σχέσις ἐργασίας διὰ τῆς παρόδου εἴτε τοῦ ρητῶς συμφωνηθέντος χρόνου διαρκείας της, εἴτε τοῦ προκύπτοντος τοιούτου ἐκ τοῦ δηλωθέντος σκοποῦ τῆς ἐργασίας, ἢ ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου εἰς περίπτωσιν συμβάσεως ὡρισμένου ἔργου. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἂν ἤθελεν ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ λόγος, δι' ὃν κατήγγειλεν ὁ ἐναγόμενος τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σχέσιν ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, εἶναι σπουδαῖος (ἄρθρ. 672 Α.Κ.), ἡ καταγγελία αὕτη, μὴ γενομένη ἐγγράφως, εἶναι ἄκυρος, ὡς καὶ ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἰσχυρίζεται, καὶ ὁ ἐναγόμενος, κατὰ τὰς ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου (ἐνάγοντος), ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ (ἄρθρον 349 καὶ 656 § 1 τοῦ Α.Κ.), ὃν οὗτος θὰ ἐλάμβανε μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν θὰ ἔπαυεν αὐτοδικαίως ἡ σύμβασις ἐργασίας συνεπείᾳ λήξεως τοῦ ὡρισμένου χρόνου, δι' ὃν συνωμολογήθη αὕτη (30.9.1958) (ἄρθρον 669 § 1 Α.Κ.) καὶ ὅστις μισθὸς ἐν προκειμένῳ ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 2.660 (38 τὰ ἡμερομίσθια, ἅτινα θὰ ἐπραγματοποίει κατὰ τὸ ἀπὸ 18.8 μέχρι 30.9.1958 χρονικὸν διάστημα πρὸς 70 δραχμὰς τὸ ἡμερομίσθιον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐλάμβανε).

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ παροῦσα κατὰ τὸ νόμιμον τοῦ ἐνάγοντος αἴτημα (ἄρθρον 186α) καὶ συμψηφισθῇ ἐν μέρει ἡ δικαστικὴ δαπάνη λόγῳ τῆς ἐν μέρει ἥττης καὶ νίκης ἑκατέρου τῶν διαδίκων (ἄρθρον 211 § 3 Πολ. Δικ.).

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Συμφωνία περί συνυπολογισμοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ

Ὑποχρέωσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου πρὸς τακτικὴν ἐκ μέρους αὐτοῦ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας.—Χρόνος προειδοποιήσεως.—Ἐκδίκασις διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Ἀκυρότης ἀντικειμένης πρὸς τὸν Νόμον 2112|1920 συμβάσεως, ἑπομένως καὶ περὶ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ διὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.—Ἐκδίκασις ἀνταγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.— Προϋπόθεσις τῆς κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ Α.Ν. 539|1945 ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην ἄδειαν ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ὑπάλληλος, προτιθέμενος νὰ λύσῃ τὴν ὑπαλληλικὴν σύμβασιν πρὸς ἐργοδότην, ὀφείλει ὡσαύτως νὰ καταγγείλῃ ταύτην πρὸ χρόνου ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 διὰ τὸν ἐργοδότην ὡρισμένου. Ὁ χρόνος ὅμως οὗτος ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θέλει ὑπερβῆ τοὺς 3 μῆνας, οὐδ' ἡ ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταγγελίαν τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τρεῖς μῆνας κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ποσόν.

Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μετὰ προειδοποίησιν ὑπέχει καὶ ὁ ἐργάτης, τεχνίτης, ὑπηρέτης κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ προθεσμία διὰ τὴν καταγγελίαν εἶναι ἴση πρὸς τὴν διὰ τὸν ἐργοδότην ὡρισμένην καὶ ὁ παραμελῶν τὴν προθεσμίαν ὀφείλει νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ἐργοδότην διὰ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ διὰ τὸν ἐργοδότην ὡρισμένου (ἄρθρον 7 ἄνω διατάγματος).

(Ἐπιφυλάσσεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, ΕΕΔ 14, 502, καὶ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 3789/1957, ΕΕΔ 11, 1131, καθ' ἃς καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις ὑφίσταται δικαίωμα ἀποζημιώσεως καὶ τῶν ἀποχωρούντων μισθωτῶν, περὶ τοῦ ὁποίου βλέπε ΕΕΔ 19, 144 ἑπ.).

Ὁ χρόνος προειδοποιήσεως διὰ τὴν ἀπόλυσιν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καθορίζεται ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας αὐτοῦ παρὰ τούτῳ καὶ ἐν παραμελήσει τῆς προθεσμίας ὀφείλεται ἡ κατ' ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112 ἀποζημίωσις.

Ἐκτὸς ὅμως τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν συνυπολογίζεται κατὰ νόμον (ἄρθρον 6 νόμου 2112/1920) καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας παρὰ τῷ προκατόχῳ ἐργοδότῃ, ἐφ' ὅσον ἐγένησεν ἡ κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου (Α. Π. 30/1953, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 19, 234 καὶ λοιπαί, βλέπε ΕΕΔ 17, 235), δύναται νὰ συμφωνηθῇ ἐγκύρως μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ, ὅτι ὑπολογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας αὐτοῦ καὶ ἐκεῖνος παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ, ὥστε νὰ ἐπεκταθῇ ὁ χρόνος προειδοποιήσεως καὶ ἀναλόγως καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημίωσις (οὕτω καὶ Χ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 330).

Τοῦτο, ἀπορρέον ἐκ τῆς ἀρχῆς περὶ ἐλαχίστης ἐκ τῶν ἐργατικῶν νόμων προστασίας τοῦ μισθωτοῦ (βλέπε Χ. *Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 113 ἑπ.), ὁρίζεται ἄλλως τε ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 2112/1920 «. . . πλὴν ἂν ἐκ συμβάσεως ἢ ἔθιμου ὀφείληται μεγαλυτέρα ἀποζημίωσις».

Προκειμένου ὅμως περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους μισθωτοῦ δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ὅτι δὲν δύναται νὰ συνομολογηθῇ μεῖζον ἐκείνου τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2112/1920 χρόνος προθεσμίας καὶ ἐν παραμελήσει αὐτῆς μεῖζων ὀφειλομένη εἰς τὸν ἐργοδότην ἀποζημίωσις, ἀφοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 547/1937, προκύπτει, ὅτι εἶναι ἔγκυρος ἡ σύμβασις, ἐὰν εἶναι πλέον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον.

Τοῦτο προκύπτει καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2112/1920, ἐν τῇ ὁποίᾳ κατηγορηματικῶς ὁρίζεται, ὅτι ἀκόμη καὶ ἡ ἐκ τοῦ νόμου τούτου προθεσμία δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς μῆνας, οὐδὲ ἡ ἀποζημίωσις ποσὸν πέραν τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν.

Ταῦτα ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ἡ μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ συμφωνία εἶχε τὴν ἔννοιαν, ὅτι θὰ ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τῆς ἐργαζομένης παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ καὶ διὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἀφοῦ κανὼν ἑρμηνευτικὸς τῶν δικαιοπραξιῶν ἐπιβάλλει νὰ γίνηται ἡ διάγνωσις τῆς θελήσεως τῶν συμβαλλομένων ἐκ τοῦ προφανοῦς σκοποῦ, τὸν ὁποῖον ἐπεδίωκον.

Ὁρίζοντος τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 2112/1920 ὅτι πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου, ἐκδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΠΟΔ', ἀναλόγως ἐφαρμοζομένου, βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη ὑπήγετο εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 892, ἔνθα παρα-

κομπαί εἰς νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου «ἀναλόγως ἐφαρμοζομένου τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'»).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1885/1960.

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἰ. Ντεγιάννης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Παναγιωτέας, Θ. Σεργάκης

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1, 3 καὶ 4 τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558]1930, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ὑπάλληλος, προτιθέμενος νὰ λύσῃ τὴν μίσθωσιν ὑπηρεσιῶν, ὀφείλει νὰ καταγγείλῃ ταύτην, ἀλλὰ πρὸ χρόνου ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ διὰ τὸν ἐργοδότην ὁριζομένου, ἤτοι ὁ ἐργασθεὶς ἀπὸ 2 μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους πρὸ 15 ἡμερῶν. Ἐν παραβάσει τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει ὑπερτέραν τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν (*Τούσης*, Ἐργ. Δίκ. § 58). Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἶναι ἄκυρος πᾶσα σύμβασις, ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον, πλὴν ἂν εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον, ἤτοι εἶναι ἄκυρος πᾶσα σύμβασις, ὁποτεδήποτε συναπτομένη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ὑπαλλήλου, ἡ ὁποία ἀναφερομένη εἰς τὰ ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαιώματα τοῦ ὑπαλλήλου εἶναι βλαπτικὴ δι' αὐτὸν (Α.Π. 488]1959).

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἡ ἐνάγουσα ἐκθέτει τὰ ἑξῆς: Τὴν 14.12.1958 προσέλαβε δι' ἀόριστον χρόνον τὴν ἐναγομένην ὡς ὑπάλληλον, συνεφώνησε δὲ μετ' αὐτῆς, ὅπως ἡ προγενεστέρα της 7ετὴς ὑπηρεσία παρ' ὁμοειδεῖ ἐπιχειρήσει συνυπολογισθῇ ὡς διανυθεῖσα παρὰ τῇ ἐναγούσῃ. Βάσει τῆς ἄνω συμβάσεως ἡ ἐναγομένη ὑπηρέτησε μέχρις 7.12.1958, ὁπότε ἀπεχώρησεν αἰφνιδίως τῆς ὑπηρεσίας. Διώκει διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη λόγῳ τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς 2 1/2 μηνῶν, ἤτοι τοιαύτης ἀντιστοιχούσης εἰς ὑπηρεσίαν ἀπὸ 8—10 ἐτῶν. Οὕτως ἐχουσα ἡ κρινομένη ἀγωγὴ εἶναι νόμῳ βάσιμος μόνον μέχρι ποσοῦ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς ἀποδοχὰς 15 ἡμερῶν, στηριζομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 4 τοῦ νόμου 2112. Διὰ τὸ ἐπὶ πλέον ποσὸν εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα, διότι, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ ἄνω συμφωνία περὶ συνυπολογισμοῦ τῆς παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει διανυθείσης ὑπηρεσίας τῆς ἐναγούσης ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι θεωρεῖται ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἡ ἐναγομένη ἔδει νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν, αὕτη (ἡ συμφωνία) εἶναι ἄκυρος ὡς βλαπτικὴ καὶ δεσμευτικὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 2112]1920 πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου, ἐκδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ']1911, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένου. Ἀρμοδίως ὅθεν εἰσήχθη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν (*Τούσης*, ἔνθ' ἀνωτέρω § 88 σημ. 3γ), ἀπορριπτέος δὲ ὡς νόμῳ ἀβάσιμος κρίνεται ὁ ἀντίθετος ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ἡ ἐναγομένη προσελήφθη τὴν 14.11.1958 δι' ἀόριστον χρόνον ὡς ὑπάλληλος, ἤτοι διὰ τὴν κατόρτισιν τῶν συνδυασμῶν τῶν χρωμάτων τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης παραγομένων ὑφασμάτων, καὶ εἰργάσθη μέχρι τῆς 7.12.1959, ὁπότε ἀπεχώρησε, χωρὶς νὰ καταγγείλῃ πρὸ οἱασδήποτε προθεσμίας τὴν σύμβασιν. Συνεπείᾳ τούτου ὀφείλει τῇ ἐναγούσῃ ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἡμίσεως μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ἤτοι δραχμὰς 1787.50, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, αἱ μηνιαῖαι τακτικαὶ ἀποδοχαὶ τῆς ἐναγομένης ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας μῆνα ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 3575.

Παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεων ἡ ἐναγομένη ἀσκεῖ ἀνταγωγήν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξίωσις αὐτῆς πηγάζει ἐκ τῆς μετὰ τῆς ἐναγούσης ὑπαρξάσης σχέσεως ἐργασίας, ὑπάγεται δὲ ἡ ἀνταγωγὴ εἰς τὴν αὐτήν, εἰς ἣν καὶ ἡ ἀγωγή, διαδικασίαν (ἄρθρ. 1 καὶ 20 νόμου ΓΨΟΔ', ἄρθρ. 633 Πολ. Δικονομίας, Πρωτ. Ἀθηνῶν 2691]1958, ΕΕΔ 17, 926). Ἐξ αὐτῶν τὸ αἴτημα τῆς καταβολῆς ὑπολοίπου ἀποδοχῶν ἀδείας (ἔλαβεν ἄδειαν ἡ ἐναγομένη καὶ ἀποδοχὰς ἀδείας 15 ἡμερῶν, ἐνῷ βάσει τῆς συμφωνίας περὶ συνυπολογισμοῦ τῆς προϋπηρεσίας παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει ἔδει νὰ λάβῃ ἄδειαν καὶ ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς 26 ἡμερῶν) εἶναι νόμῳ ἀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον. Τὸ αἴτημα τοῦτο κατ' οὐσίαν εἶναι αἴτημα καταβολῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ μὴ χορηγήσεως ὑπολοίπου αὐτουσίας ἀδείας, ἥτις δὲν δύναται πλέον νὰ παρασχεθῇ. Κατὰ τὴν διάταξιν ὅμως τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἀ. ν. 539]1945 προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος λήψεως τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως εἶναι νὰ ἔλαβε χώραν καταγγελία τῆς συμβάσεως δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἡ λάβῃ τὴν δικαιουμένην ἄδειαν (Πρωτ. Ἀθηνῶν 15551]1957, ΕΕΔ 17, 21), πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συνέβη ἐν προκειμένῳ.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΩΛΥΜΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΕΚΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

Έννοια άρθρων 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Διατήρησις τῆς ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὑφισταμένου κωλύματος ἕνεκα σπουδαίου λόγου διὰ παροχὴν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, κατ' ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ ἕνα μῆνα, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τοὐλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συμβάσεως, καὶ ἐπὶ ἥμισυ μῆνα εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν.—Καταβολὴ μισθοῦ κατ' ἔτος καὶ οὐχὶ ἅπαξ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως καὶ ἐπὶ κωλυμάτων ἕνεκα τοῦ αὐτοῦ ἢ διαφόρων σπουδαίων λόγων.—Σπουδαῖος λόγος ἡ ἀσθένεια τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐνδιαφέρουσα καὶ πρωτὴ ἐπὶ τοῦ θέματος ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυρώσασα τὴν Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 4016/1959 (εἰσηγητὴς *Χ. Χριστοφορίδης*, ΕΕΔ 18, 1364).

Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐφαρμογῇ τῶν ἄρθρων 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ δικαιώματος μισθοῦ ἐν περιπτώσει ἀνυπαιτίου κωλύματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπεστηριχθη, μεταξὺ τῶν ἄλλων (περὶ τῶν ὁποίων βλέπε ΕΕΔ 13, 1046 ἑπ., ἔνθα συνοψις γνωμῶν θεωριας καὶ πραξεως), ὅτι οἱ ἐκ τῶν διατάξεων τούτων παροχαὶ ἀφορῶσιν εἰς χρόνον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὄχι κατ' ἔτος (*Φ. Ἀγγελῆς*, ΕΕΔ 9, 678, Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 1018/1950, Πρωτοδίκης *Γ. Κροκίδας*, ΕΕΔ 9, 879).

Ἀλλ' ἡ ἄποψις αὕτη δὲν ἐκράτησεν οὔτε ἐν τῇ θεωρίᾳ, οὔτε ἐν τῇ νομολογίᾳ, γενομένου δεκτοῦ ὅτι αἱ ἐν λόγῳ διατάξεις ἐννοοῦσι παροχὰς ἐπὶ κωλυμάτων δι' ἐργασίαν κατ' ἔτος (καὶ τοῦτο ὑπηρεσιακὸν καὶ ὄχι ἡμερολογιακὸν) (βλέπε πυραπομπὰς εἰς θεωριαν καὶ νομολογίαν εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1363 ἑπ., ἔνθα καταχωρίζεται καὶ ἡ ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἐπικυρωθεῖσα ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου).

Τὴν ἄποψιν ταύτην ἐπικυροῖ ἤδη ὡς ὀρθὴν ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Διαφωνία ὑπῆρξεν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ περὶ τοῦ ἂν ἡ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀξίωσις μισθοῦ περιορίζηται εἰς ἕκαστον ἔτος, ἀσχέτως ἂν τὰ κωλύματα δι' ἐργασίαν ἐνεφανίσθησαν μεμονωμένα ἢ κατ' ἐπανάληψιν.

Ἐκράτησεν ὅμως ἡ ἄποψις ὅτι, ὁσαδήποτε κωλύματα καὶ ἂν ἐμφανισθοῦν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν μισθοῦ ἑνὸς μηνὸς κατ' ἔτος καὶ ἐφ' ὅσον ἡ σύμβασις διήρκεσεν ὑπὲρ τὸ ἔτος (οὕτω *Α. Βαμβέτσος*, ΕΕΔ 9, 486, 582, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐγχειρ. Ἐλλ. Ἐργ. Δικ., γ' ἔκδοσις, σελ. 573, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 5 ἑπ., νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1363, ἀντίθετοι οἱ *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ΕΕΔ 9, 721, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δικαιον, σελ. 218 καὶ τινες δικαστικαὶ ἀποφάσεις (βλέπε ΕΕΔ 17, 749, αἱ ὁποῖαι ὅμως ἀπετέλεσαν μειοψηφίαν εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως δικαστικῶν ἀποφάσεων).

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἤδη ἐπιλύει καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, τασσόμενος ὑπὲρ τῆς κρατησάσης ἀπόψεως.

Σημειοῦται, ὅτι τὰ ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἔχουσιν ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Α.Κ. συμβάσεων ἐργασίας (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ.), ἐφαρμοζομένου διὰ τὰς πρὸ αὐτοῦ συμβάσεις ἐργασίας τοῦ προϊσχύοντος δικαίου, κατὰ τὸ ὁποῖον ὅμως, ὁ μισθωτὸς δὲν ἐδικαιοῦτο μισθοῦ, ἐὰν ἡ μὴ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἔστω καὶ ἄνευ ὑπαιτιότητος του, προῆλθεν ἐξ ἑαυτοῦ (Α.Π. 42/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 198, Α.Π. 100/1956, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 249, Α.Π. 170/1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 377) (καὶ τοῦτο μετ' ἀμφισβητήσεως πρότερον ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ, βλέπε ΕΕΔ 13, 1048).

Ἀρείου Πάγου 152/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φ. Ἀγγελῆς, Α. Σακελλαρόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 657 §δ. α' τοῦ Α.Κ. ὁ ἐκμισθωτὴς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν μετὰ δεκαήμερον τοὐλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητά του. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 658 αὐτοῦ ὁ χρόνος, δι' ὃν, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ὑφισταμένου κωλύματος διατηρεῖται ἡ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξίωσις, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μῆνα, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τοὐλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συμβάσεως, τὸν ἥμισυ δὲ μῆνα εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐξ ὧν ἡ δευτέρα ὁρίζει τὸ ἔτος ὡς χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται μισθοῦ ἑνὸς τὸ πολὺ μηνός, χωρὶς ἐξ ἄλλου καὶ νὰ ὁρίζῃ, ὅτι ὁ μισθὸς οὗτος θὰ καταβάλληται «ἅπαξ» καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις δύναται καὶ νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, σαφῶς, πλὴν ἄλλων, συνάγεται, ὅτι, ἐὰν ὁ ἐκμισθωτὴς μετὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐργασίας του κωλύεται ἕνεκα τοῦ αὐτοῦ ἢ διαφόρων σπουδαίων λόγων, μὴ ὀφειλομένων εἰς ὑπαιτιότητά του, νὰ ἐργασθῇ, διατηρεῖ τὴν ἐπὶ τὸν μισθὸν ἑνὸς τὸ πολὺ μηνὸς ἀξίωσιν αὐτοῦ «καθ'

ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΘΕΣΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Παροχή έκτακτου έργασίας κατ' άρθρον 659 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Κτῆσις ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ μεγάλης ἐπιχειρήσεως τῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234|1918 γνωρισμάτων τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ μὴ ὑπαγωγὴ αὐτοῦ εἰς τὰς περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων κειμένας διατάξεις, ἐκείνας, δι' ὧν ἀπαγορεύεται ἡ κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ἐργασία, μὴ δικαιουμένου οὕτω ἐργασθέντος εἰς ἀπόδοσιν ὠφελείας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., ὡς καὶ εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900|1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.—Ἔννοια ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀναφορὰ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου πρόσθετον ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ.—Σύμβασις ἀναγνωρίσεως.—Βραδύτης καθαρισμοῦ ὁμοιβῆς, κατ' ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, καὶ προσδιορισμὸς ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου κατ' ἄρθρον 371 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἡ πρώτη ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη διὰ δευτέραν ἤδη φοράν ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀποφασις αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 112|1954 (εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 215), ἔχουσα νὰ κρίνῃ, ἂν ἐπὶ διευθυντοῦ μεγάλης ἐπιχειρήσεως εἶχον ἐφαρμογὴν αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐκκρεμοῦσα ὡς ἑξῆς: Ὁ διευθυντὴς—διαχειριστὴς μεγάλης ἐπιχειρήσεως κέκτηται μὲν τὰ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 νόμου 1234|1918 γνωρίσματα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, λόγῳ ὅμως τῆς ἰδιαζούσης σχέσεως αὐτοῦ, ἐνῶ μὲν πρὸς τὸν κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐνθεν δὲ πρὸς τὸ ὑποτεταγμένον αὐτῷ ὑπαλληλικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικόν, κατέχει ἰδιαιτέραν θέσιν μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους χωρίζεται πολλάκις λόγῳ ἀντιμαχομένων συμφερόντων, δι' ἃ ὑπὸ πολλῶν διαφόρων νόμων ἐξομοιοῦται πρὸς τὸν ἐργοδότην, ἐξαιρούμενος τῶν εὐεργετικῶν διατάξεων ὡρισμένων ἐργατικῶν νόμων ἢ ἐπιταγῶν καθ' ἑαυτοῦ ποινικὰς κυρώσεις ἐν περιπτώσει μὴ τηρήσεως διατάξεων, θεσπισθεισῶν πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἐργαζομένων, λόγῳ καὶ μόνον τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς ἐκπροσώπου τοῦ ἐργοδότου (ἄρθρον 1 νόμου ΑΛ'/1912, 1 νόμου Γ'ΧΛΑ'/1911, 1 § 4 νόμου 539/1945, 2 ἐδ. α' τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Οὐάσιγκτων κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ νόμου 2261/1920, νόμου 690/1945).

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συλλογιστικῆς ταύτης ἡ ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας.

Προκειμένου ἤδη νὰ κριθῇ, ἂν ὑπάγωνται καὶ εἰς τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων ἢ εἰς τὰς διατάξεις περὶ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς συλλογιστικῆς, ἀποφαίνεται ἀρνητικῶς καὶ ἐπὶ τούτου.

Ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας σαφῶς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § α' τῆς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Οὐάσιγκτων «περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα», κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 2269/1920, ὁρίζει, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς συμβάσεως ταύτης δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ προσώπων κατεχόντων θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστευτικήν (βλέπε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2906/1957, εἰσηγητὴς Σ. *Ράγκος*, ΕΕΔ 26, 982, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1816/1958, εἰσηγητὴς Γ. *Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 1057, Πρωτοδ/κον Θεσσαλονίκης 1103/1959, Πρωτοδίκης *Δ. Ταλιμπγκάκης*, ΕΕΔ 18, 1095).

Ἀμφιβολίαι ὅμως γεννῶνται βασίμως ἂν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸν νόμον περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως (ν. δ. 14.

ἑκάστοτε μετὰ τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του ἔτος, καὶ οὐχὶ «ἐφ' ἅπαξ» καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. Γ'ΧΟΔ'|1911 δικάσαντος Πρωτοδικείου, μετὰ μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων ἐπικληθεισῶν καὶ προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, προσληφθεὶς τὴν 23 Αὐγούστου 1956 παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀνωνύμου ἑταιρείας ὡς ἐργάτης, ἐκωλύθη ἕνα σπουδαῖον λόγον, ἦτοι λόγῳ νόσου τῶν τεφρῶν του, μὴ ὀφειλομένης εἰς ὑπαιτιότητά του, νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν του καὶ δὴ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συμβάσεως ἐπὶ 12 ἐργασίμους ἡμέρας, δι' ἃς ὅμως ἡ ἀναιρεσειοῦσα τῷ κατέβαλε τὰ κατὰ νόμον ἡμερομίσθια, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον ἔτος ἐπὶ 14 ἡμέρας, καθ' ἃς αὐτῇ τῷ κατέβαλε 13 μόνον ἡμερομίσθια, καὶ τέλος κατὰ τὸ τρίτον ἔτος ἐπὶ 14 ἡμέρας, καθ' ἃς αὐτῇ οὐδὲν ἡμερομίσθιον τῷ κατέβαλεν, ἀκολούθως δὲ ἀπέρριψεν ὡς ἀβάσιμον τὴν τῆς ἀναιρεσειούσης ἔφεσιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου, δι' ἧς, καθ' ὃ ἐδέχθη, γενομένης ἐν μέρει δεκτῆς τῆς ἀγωγῆς, κατεδικάσθη ἡ ἀναιρεσειοῦσα εἰς καταβολὴν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τῶν ὡς ἄνω 15 ἡμερομισθίων, μετ' ἀφαίρεσιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 657 § 2 τοῦ Α.Κ τῶν πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν ἰδίαν αἰτίαν καταβληθέντων παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων χρηματικῶν ποσῶν. Οὕτω δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀποφηναμένη ὀρθῶς ἠμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας διατάξεις τοῦ Α.Κ. καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος εἶναι ὡς ἀβάσιμος.

3.1930), ὁ ὁποῖος ἀπαγορεύει εἰς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ὀπαδοὺς παντὸς θρησκεύματος πᾶσαν βιομηχανικὴν, βιοτεχνικὴν καὶ ἐμπορικὴν ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένας ἑορτασίμους ἡμέρας.

Ἡ ἀπαγόρευσις δὲν περιλαμβάνει μόνον τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ προσωπικοῦ (ἄρθρον 3 τοῦ ἄνω ν. ὁ τος), ἀλλὰ καὶ τὴν λειτουργίαν ἐν γένει τῆς ἐπιχειρήσεως, τιμωρουμένων τῶν παραβατῶν κυρίων τῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τῶν ποινῶν τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ αὐτοῦ ν. ὁ τος καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ποινῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν τῶν οἰκειοθελῶς ἐργαζομένων κατὰ τὰς ἀπηγορευμένας ὥρας.

Ἄλλο τὸ θέμα ἂν ἡ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ὡς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 388), ὑπὸ τὴν ἄποψιν ὅτι τὰ ὑποχρεωτικὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν δὲν ἰσχύουν ἐπὶ τῶν διευθυντῶν ἐπιχειρήσεων (Α. Π. 112/1954 ἔνθ' ἀνωτ.), δὲν ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ.

(Περὶ τῆς θέσεως τῶν διευθυντῶν ἐπιχειρήσεων βλέπε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 18, 243, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δικαιον. σελ. 56 ἑπ., Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9054/1954, εἰσηγητὴς *Ι. Μαρινάκος*, ΕΕΔ 18, 812, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4664/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάτος*, ΕΕΔ 14, 344, καὶ τὰς ἀνωτέρω μνημονευομένας).

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ περὶ τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνήρεσεν ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 307/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀγρινίου (βλέπε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικὸν, γ' ἔκδοσις, σελ. 580 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 659, ἀριθ. 16, καὶ καθ' ὃν ὡς ἐργασία «ἐπὶ πλέον» τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους νοεῖται ἡ κατὰ ποσὸν ἐπιβάρυνσις τοῦ ἐργαζομένου, ἥτις συνεπάγεται καὶ χρονικὴν ἐπαύξησιν τῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, ἴδε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1310, ΕΕΔ 14, 156, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 89 ἑπ., Α.Π. 160/1952, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 11, 469, Α. Π. 26/1960, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 19, 279).

Ἀρείου Πάγου 150/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Γ. Χατζηδάκης***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Γ. Ἀναγνωστόπουλος

Ὁ διευθυντὴς μεγάλης ἐπιχειρήσεως κέκτηται μὲν τὰ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 ν. 1234/1918 γνωρίσματα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, λόγῳ ὅμως τῆς ἰδιαζούσης σχέσεως αὐτοῦ, ἔνθεν μὲν πρὸς τὸν κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως, ἔνθεν δὲ πρὸς τὸ ὑποτεταγμένον αὐτῷ ὑπαλληλικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικόν, κατέχει ἰδιαιτέραν θέσιν μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους χωρίζεται πολλάκις λόγῳ ἀντιμαχομένων συμφερόντων, δι' ὃ ὑπὸ πολλῶν διατάξεων ἐξομοιοῦται πρὸς τὸν ἐργοδότην, ἐξαιρούμενος τῶν εὐεργετικῶν διατάξεων ἐργατικῶν νόμων ἢ ἐπισύρων καθ' ἑαυτοῦ ποινικὰς κυρώσεις ἐν περιπτώσει μὴ τηρήσεως διατάξεων θεσπισθεισῶν πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἐργαζομένων, λόγῳ καὶ μόνον τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς ἐκπροσώπου τοῦ ἐργοδότου (ἄρθρ. 1 ν. ΔΛ'/1912, 1 ν. Γ/ΛΔ/1911, 1 § 4 ν. 539/1945, 2 ἐδάφ. α' τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Οὐάσιγκτων τῆς κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ ν. 2269/1920, ν. 690/1945). Ὡς τοιοῦτος δὲν ὑπάγεται μόνον εἰς τὰς κειμένας διατάξεις, δι' ὧν καθορίζονται τὰ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἄλλως τε τοῦτο καὶ ρητῶς ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου 2 τῆς ὡς ἄνω Διεθνοῦς Συμβάσεως διὰ τοὺς κατέχοντας θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστευτικὴν παρ' ἀνωνύμοις ἑταιρείαις ἀσκούσας βιομηχανίαν, ὅσον καὶ εἰς τὰς τοιαύτας, δι' ὧν ἀπαγορεύεται ἡ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους ἐργασία, οὐ ἕνεκα καὶ ἡ προελθοῦσα ἐκ τῆς κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας παροχῆς ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου τούτου τοιαύτης εἰς τὸν ἐργοδότην ὠφέλεια, μὴ ὀφειλομένη εἰς παράνομον αἰτίαν, δὲν δύναται νὰ στηρίζῃ ἀξίωσιν κατ' ἄρθρον 904 Ἀστ. Κώδικος ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑπαλλήλου ἀνεφάρμοστοι τυγχάνουσαι καὶ αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1954 τοῦ ἔτους 1951 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δι' ὧν παρέχεται προσαύξησις τῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων κατὰ 75 ο/ο διὰ παροχὴν ἐργασίας κατὰ τὰς ὡς ἄνω μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, ἀφοῦ, καθ' ἃ διὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ὁρίζεται, ἡ προσαύξησις αὕτη ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, προϋπόθεσις, ἥτις δὲν δύναται νὰ συντρέξῃ, προκειμένου περὶ διευθυντοῦ μεγάλης ἐπιχειρήσεως, ὡς πρὸς ὃν, μετὰ τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα, δὲν ἐχουσιν ἐφαρμογὴν ἐν τῷ καθορισμῷ τῆς ἀντιμισθίας του μήτε αἱ κείμεναι περὶ κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις. Ῥητέον ὅτι ὡς διευθυντὴς ὑπάλληλος τῆς ἐπιχειρήσεως νοεῖται ὁ ἀληθῶς ἐπιφορτισμένος (ἐξουσιοδοτημένος) τὴν διεύθυνσιν τῶν ὑποθέσεων αὐτῆς, ἀνεξαρτήτως τοῦ τίτλου ἢ μὴ αὐτοῦ ὡς τοιούτου. Ὅθεν τὸ δικάσαν Δικαστήριον, δεχθέν, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, μετ' ἐκτίμησιν ἀνελέγκτων τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη τὴν 1-6-1954 ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου βιομηχανικῆς ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν (*), ἀσκούσης μεγάλην ἐπιχείρησιν, ὡς διευθυντὴς καὶ ὅτι ὡς τοιοῦτος παρέσχεν εἰς αὐτὴν τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 6-10-1956, μεθ' ἣν, καταργηθείσης τῆς θέσεως τοῦ διευθυντοῦ διὰ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, καὶ μέχρι τῆς κατὰ τὴν 29-8-1957 ἀπολύσεώς του, ἐξηκολούθησε διαχειριζόμενος τὰς ὑποθέσεις αὐτῆς καὶ ἐκπροσωπῶν αὐτήν, ὡς καὶ πρότερον, ἐνώπιον πασῶν τῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν τρίτων, ὡς ἐξουσιοδοτημένος πρὸς τοῦτο ὑπάλληλος, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορρίψαν τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπιδιώκεται ἡ ὠφέ-

λεια, ἣν ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐπορίσθη ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὸ ὅρια (ὑπερωριακῶς), ὡς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους παρασχεθείσης ἐργασίας, ὡς καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται ὑπουργικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένη προσαύξησις, ὀρθῶς τὰς ὡς εἴρηται διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὃς αὐθ' ἑκ πλαγίου παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ 1ος τοῦ προσθέτου δικογράφου ὡς ἀβάσιμοι.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁρίζουσα ὅτι ὁ ἐκμισθωτὴς ἐργασίας δικαιοῦται εἰς συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν διὰ παρασχεθείσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους ἐργασίαν, ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου πρόσθετον ἀπασχόλησιν τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ ἔχει συνεπῶς ὡς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τὴν ἐντὸς ὡρισμένων, συμφωνημένων, εἴτε εἰθισμένων, χρονικῶν ὁρίων παροχὴν τῆς ἐκμισθώσεως ἐργασίας, ἧς ὅμως προϋποθέσεως ἡ συνδρομὴ ἀποκλείεται ἐπὶ ὑπαλλήλου διευθύνοντος μεγάλην ἐπιχείρησιν, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν παρεχομένων ὑπὸ τούτου ὑπηρεσιῶν, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἀσυμβίβαστος τυγχάνει ὁ περιορισμὸς τῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ἐντὸς ὡρισμένων χρονικῶν ὁρίων. Ὅθεν τὸ δικάσαν Δικαστήριον οὕτω διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του κρῖναν καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν καὶ καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως, ἐπιβοηθητικῶς ἐπιδιώκεται συμπληρωματικὴ ἀμοιβὴ διὰ τὴν πέραν τῆς συνήθους παρασχεθείσαν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἡμερησίως ἐργασίαν, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διάταξιν ταύτην καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 2ος λόγος τοῦ προσθέτου δικογράφου ὡς ἀβάσιμος. Ἀρκούσης δὲ τῆς ὡς εἴρηται αἰτιολογίας πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, μάταιον εἶναι νὰ ἐξετασθῇ ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ πλήττεται ἡ ἐπιβοηθητικὴ αἰτιολογία αὐτῆς, καθ' ἣν καὶ ἀποδοχαὶ ἄλλως τῶν διευθυνόντων μεγάλας ἐπιχειρήσεις συμφωνοῦνται τόσαι, ὥστε νὰ καλύπτηται ἡ ἐπὶ πλέον ἀπασχόλησίς των», ἐφ' ὅσον καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν βασιμότητος αὐτοῦ οὐδαμῶς ἐντεῦθεν ἐπηρεάζεται τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἡ ἀναγνωριστικὴ σύμβασις ἱδρύει κατὰ τὸ ἄρθρον 361 Ἀστ. Κώδικος, ὡς πᾶσα σύμβασις, ἀφ' ἑαυτῆς ἐνοχικὴν ὑποχρέωσιν ἐκτελέσεως τῆς ἀναγνωρισθείσης ἀπαιτήσεως, συντρεχουσῶν τῶν κατὰ νόμον προϋποθέσεων, αἵτινες συνίστανται εἰς τὴν ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ὡρισμένην σχέσιν δήλωσιν τῆς βουλήσεως τοῦ ἀναγνωρίζοντος μὲ πρόθεσιν ὑποχρεώσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως κτώμενον δικαίωμα καὶ ἣν οὗτος ἀποδέχεται. Καθ' ἃ δὲ ἐκ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς δείκνυται, ὁ ἀναιρεσείων ἰσχυρίσθη ἐν αὐτῇ, ὅτι «ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀνεγνώρισε δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 22.3.1956 καὶ καταχωρισθείσης εἰς τὸ σχετικὸν βιβλίον ἀποφάσεών του, ὅτι ὤφειλεν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα πρόσθετον ἀμοιβὴν διὰ τὴν καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῆς παρασχεθείσης εἰς αὐτὴν ὑπὲρ τὰ νόμιμα ἢ εἰθισμένα χρονικὰ ὅρια (ὑπερωριακὴν) ἐργασίαν, πλὴν ἀνέβαλε νὰ καθορίσῃ καὶ τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν ταύτης εἰς συνεδρίασιν, καθ' ἣν θὰ παρίστατο ὁ ἐκπρόσωπος τῆς πλειοψηφίας τῶν μετόχων, ἵνα ἡ ἀμοιβὴ καθορισθῇ εἰς τὸ πρέπον ποσόν, καὶ ἥτις συνεδρίασις δὲν ἐπραγματοποιήθη ἔκτοτε, τοῦθ' ὅπερ αὐτὸ διατυπούμενον περιεῖχε πάντας τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένους ὅρους ἐναγωγίμου ἀναγνωρίσεως, ἀφοῦ καὶ δήλωσιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡρισμένης ὑποχρεώσεώς της, μὴ ἀντικειμένης εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, μηδὲ ἀντιβαινούσης εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη (ἄρθρα 174, 178 Ἀστ. Κώδικος), περιελάμβανε, καὶ ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ἀναιρεσείων ἀπεδέξατο τὴν τοιαύτην ἀναγνώρισιν διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, δι' ἧς ἐπιδιώκει τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεως ταύτης προκυπτουσῶν νομίμων συνεπειῶν. Ὅθεν τὸ δικάσαν Δικαστήριον, δικάσαν ἐπὶ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς μετὰ τὴν κατ' ἀποδοχὴν τῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἔφεσιν ἐξαφάνισιν τῆς πρωτοδικου ἀποφάσεως, καὶ ἀπορρίψαν αὐτὴν ἐξ ὁλοκλήρου, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν ὡς ἄνω ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, μολονότι οὗτος ἐτύγχανεν οὐσιώδης, ὡς δέδων εἰς τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς ταύτης, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπὲρ τὰ νόμιμα ἢ εἰθισμένα χρονικὰ ὅρια παρασχεθείσαν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐργασίαν (ὑπερωριακὴν) αὐτοτελῆ βάσιν, ἀφοῦ ἐπρόκειτο ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα περιστατικὰ περὶ σαφοῦς ἀναγνωριστικῆς συμβάσεως χρέους, τὸ ποσὸν τοῦ ὁποίου ἠδύνατο καὶ ὤφειλε, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 371 Ἀστικοῦ Κώδικος, λόγῳ βραδύτητος περὶ τὸν καθορισμὸν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, νὰ καθορίσῃ τοῦτο, ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασιν κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ διατακτικοῦ της, ὡς καὶ τὴν περὶ ἐξόδων διάταξίν της, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 807 § 7 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 3ον λόγον τοῦ προσθέτου δικογράφου, παραπεμπτέα δὲ ἡ ὑπόθεσις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3810]1957, ὡς χρήζουσα κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου περαιτέρω διευκρινίσεως, εἰς τὸ Γ' Πολ. Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, καταδικαζομένης τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀμφοτέρων τῶν βημάτων, συμψηφιζομένην ἐν μέρει κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ

ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΜΙΣΘΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112

Έννοια σχετικοῦ ἄρθρου 12 Νόμου 3252/1955

Ὁρισμοὶ ἄρθρου 645 Ἐμπορικοῦ Νόμου.—Κατάταξις ὡς προνομιούχων κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 940 § 4 Πολ. Δικ. τάξιν τῶν μισθῶν τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πτωχεύσαντος διατελεσάντων ἐργατῶν δι' ἕνα μῆνα πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως καὶ τῶν μισθῶν διὰ τοὺς πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἓξ μῆνας.—Λῆψις πλήρους ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 κατ' ἄρθρον 12 Νόμου 3252/1955 καὶ κατάταξις αὐτῆς προνομιακῶς.— Κτῆσις γενικοῦ προνομίου κατὰ τὴν τάξιν καὶ σειρὰν τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικ. δι' ὁλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν Νόμου 2112/1920 ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως, ὡς καὶ τοὺς μισθοὺς τῶν πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἓξ μηνῶν, εἰς οὓς καὶ τὸ ἐν ἄρθρῳ 940 § 4 προνόμιον τῶν μισθῶν τοῦ τρέχοντος καὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3252/1955 (ΕΕΔ 14, 722) ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ὁ ἐκμισθωτὴς ἐργασίας λαμβάνει τὴν ἣν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 δικαιοῦται πλήρη ἀποζημίωσιν, κατατασσόμενος μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθροις 940 καὶ 991 Πολ. Δικ. προνομιακῶν δανειστῶν καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς σειράν. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἱκανοποιεῖται καὶ ἡ ὀφειλομένη περὶ τοιαύτης ἀποζημιώσεως ἀπαίτησις καὶ εἰς περίπτωσιν ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως καθ' οἱουδήποτε περιουσιακοῦ στοιχείου τοῦ ἐργοδότου.

Διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως (ἄρθρον 12 νόμου 3252/1953) ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 940 περίπτ. 4 Πολ. Δικ. ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: «4. Ὁ καθυστερούμενος μισθὸς τῶν ὑπαλλήλων, τεχνιτῶν, ἐργατῶν, ὑπηρετῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις διὰ τὸ τρέχον καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112 καὶ τοῦ ἀπὸ 16/18.7.1920 β.δ. ὀφειλομένη ἀποζημίωσις».

Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 3464/1955 (ΕΕΔ 15, 107) ὡρίσθη, ὅτι τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3252/1953 ἀπολυθέντων, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει περατωθῇ ἡ διαδικασία τῆς πτωχεύσεως εἴτε διὰ συνενώσεως τῶν δανειστῶν, εἴτε διὰ συμβιβασμοῦ, εἴτε ἐξ ἄλλου λόγου.

Ὑπὸ τὴς κατωτέρω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως ἐρμηνευόντων οἱ ἀνωτέρω διατάξεις καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἄρθρον 646 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου (ἴδε σχετικῶς καὶ *Κ. Ρόκα*, Πτωχευτικὸν Δίκαιον, σελ. 94 ἑπ., *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 186 ἑπ., *Α. Μπόμπορα*, ΕΕΔ 16, 521 ἑπ., Πρωτοδικείου Πειραιῶς 2232/1956, εἰσηγητὴς *Β. Μανουσόπουλος*, ΕΕΔ 16, 433).

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1725/1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Στεβαρὸς*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφέτης κ. *Ι. Ἀνδρουτσόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κάλλας, Ε. Γιατζόγλου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 645 Ἐμπ. Νόμου οἱ μισθοὶ τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πτωχεύσαντος διατελεσάντων ἐργατῶν δι' ἕνα μῆνα πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως κατατάσσονται ὡς προνομιοῦχοι κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 940 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας ὁριζομένην τάξιν. Οἱ εἰς τοὺς ἐμπορικοὺς ὑπαλλήλους ὀφειλόμενοι μισθοὶ διὰ τοὺς πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἓξ μῆνας κατατάσσονται ὡσαύτως ὡς προνομιοῦχοι κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 6 § 2 νόμου 2112/1920, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 1 νόμου 3252/1955, ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁ ἐκμισθωτὴς ἐργασίας λαμβάνει τὴν ἣν ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαιοῦται πλήρη ἀποζημίωσιν, κατατασσόμενος μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθροις 940 καὶ 991 Πολ. Δικονομίας προνομιακῶν δανειστῶν καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς σειράν. Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 940 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. 3252/1955, ὁρίζεται, ὅτι κατατάσσονται προνομιακῶς... «ὁ καθυστερούμενος μισθὸς τῶν ὑπαλλήλων, τεχνιτῶν, ἐργατῶν, ὑπηρετῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις διὰ τὸ τρέχον καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112 καὶ τοῦ ἀπὸ 16/18.7.1920 β. δ/τος ὀφειλομένη ἀποζημίωσις». Περαιτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 14 § 2 τοῦ νόμου 3464/1955 ὡρίσθη, ὅτι αἱ ὡς ἄνω παρατεθεῖσαι διατάξεις τῶν παραγρ. 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3252/1953 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἀπολυθέντων, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει περατωθῇ ἡ διαδικασία τῆς πτωχεύσεως, εἴτε διὰ τῆς ἑνώσεως τῶν δανειστῶν, εἴτε διὰ συμβιβασμοῦ, εἴτε ἐξ ἄλλου λόγου. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως οἱ ὑπάλληλοι τοῦ πτωχεύσαντος ἔχουσι γενικὸν προνόμιον κατὰ τὴν τάξιν καὶ σειρὰν τοῦ ἄρθρου 940 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας δι' ὁλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν, ἧς δικαιοῦνται λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας των, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς καὶ διὰ τοὺς εἰς αὐτοὺς ὀφειλομένους μισθοὺς τῶν πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἓξ μηνῶν, εἰς οὓς καὶ τὸ ἐν ἄρθρῳ 940 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναφερόμενον προνόμιον τῶν μισθῶν τοῦ τρέχοντος καὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους, καθ' ὅσον ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικονομίας ὡς ἀντικατεστάθη διὰ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Δικαίωμα προστασίας ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 ἀναπήρων καὶ τραυματιῶν

Σύναψις ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας ἀναπήρων καὶ τραυματιῶν τοῦ Α.Ν. 1836/1951 διὰ τῆς τοποθετήσεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν συμβουλίων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου καὶ ὑποχρεώσεις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοδοσίας ἀφ' ἧς ὁ τοποθετηθεὶς θὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐτοποθετήθη.— Ἔγκυρος ἡ σύμβασις τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος ἐκ τῆς μὴ ἀσφαλίσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 3 τοῦ Νόμου 2018/1939 εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ ἐκ τῆς μὴ ἰατρικῆς ἐξετάσεως αὐτοῦ, δυναμένου τούτου νὰ ἀποτελέσῃ κατὰ τὰς περιστάσεις περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 20014/1959 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπράκειτο, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἐπιχείρησιν, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, προφανῶς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951.

Ἀντιθέτως πρὸς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αὐτοῦ διορισμὸς εἶναι συντελεσμένος πλήρως διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου καὶ δὲν ἀπαιτεῖται ἄλλο τι διὰ τὸ κῦρος αὐτοῦ (Σ.Ε. 838/1952, εἰσηγητὴς *Δ. Μελισσινός*, ΕΕΔ 11, 417 καὶ νομολογία τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἐν ΕΕΔ 11, 670, ΕΕΔ 11, 915), οἱ οὕτω δὲ τοποθετούμενοι χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν (ἄρθρον 3 § 5 ἀ.ν. 1836/1951).

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου (καὶ παράβασιν συνιστᾷ ἡ ἄρνησις προσλήψεως τοῦ τοποθετηθέντος) συνεπάγεται, ἀνεξαρτήτως τῆς ποινικῆς διώξεως, καὶ τὴν ἀστικὴν τοῦ ὑποχρέου εὐθύνην διὰ τὴν καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας τοῦ μὴ προσλαμβανομένου, ἀφ' ἧς χρονολογίας οὗτος προσέλθῃ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας.

Τὰ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα, ὡς ἀναφέρονται ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει, δὲν ἀφορῶσιν εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετήσεις, ἀλλ' εἰς ἐκείνας κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, εἰς τὰς ὁποίας καὶ ἀναφέρεται ἡ ἐπικαλουμένη ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 10 τοῦ ἀνωτέρω νόμου (ΕΕΔ 14, 1110).

Μεταξὺ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευομένων προσώπων εἶναι καὶ οἱ ἀνάπηροι καὶ οἱ κριθέντες ἀνίκανοι ἐκ τῶν κακουχιῶν τῆς στρατεύσεως των, οἱ τραυματίαι, ἀποκλείονται δὲ τῆς προστασίας τοῦ νόμου, μεταξὺ ἄλλων, οἱ πάσχοντες ἐξ ἀνοικτῆς φυματιώσεως, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 4 § 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου, προκειμένου περὶ ἀναπήρων καὶ τραυματιῶν ἡ ἔλλειψις ἀρτιμελείας ἢ καὶ ἡ πάθησις δὲν ἀποκλείουν τὸν τοποθετούμενον τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον προστασίας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν πάντως ὅτι οὗτος θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀνατιθεμένην αὐτῷ ἐργασίαν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου. (Σχετικῶς ἡ Α.Π. 244/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 536, ἴδε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 664).

Περαιτέρω καὶ ὑπὸ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, καθ' ἣν ὁ νόμος οὗτος χαρακτηρίζεται ὡς εἰδικὸς ἔναντι παντὸς ἄλλου νομοθετήματος (ἴδε καὶ Α.Π. 167/1956, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 15, 420), ὄχι μόνον ἡ ἀναγκαστικὴ σύμβασις ἐργασίας δὲν ὑπῆρξεν ἄκυρος, ὡς ἀντιθέτως ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον, διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ὡς ἀντιτιθεμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2018/1939 (ἄρθρον 6), καθ' ἃς δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κυλινδρομύλους νὰ ἀπασχολῶσιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ πρόσωπα μὴ ἠσφαλισμένα εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν, ἀλλὰ δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι αἱ ἀνω-

---

τῆς ἀνωτέρω παρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 § 2 νόμου 3252/1955, δὲν κατηργήθη ἡ προπαρατεθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 646 Ἐμπορ. Νόμου. Τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ δεδομένου ὅτι ἐν προκειμένῳ, ὡς συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἐκηρύχθη εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως ὁ Ε. Τ., οὗτινος ὑπάλληλος ἐτύγχανεν ὁ ἀνακόπτων καὶ νῦν ἐκκαλῶν μέχρι τῆς 15.9.1954, ὅτε ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας του ἄνευ καταβολῆς τῆς λόγῳ ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως, ἔπεται ὅτι ὀρθῶς καὶ νομίμως ἐκρίθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι ἐκ τῆς διὰ ταύτης ἀναγνωρισθείσης ἀπαιτήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὑπερχομένης εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 16.065, ἀπολαύει τοῦ προνομίου τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικονομίας μόνον τὸ ἐξ αὐτῆς ποσὸν τῶν δραχμῶν 3.000 ὡς ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, οὐχὶ καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀπαιτήσεως, ὅπερ δὲν ἀπολαύει προνομίου, διότι προέρχεται ἐκ μισθῶν οὐχὶ τῶν τελευταίων ἓξ μηνῶν πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως, ἀλλὰ προηγουμένου χρονικοῦ διαστήματος.

τέρω διατάξεις ὑπεχώρησαν πρὸ τοῦ ἀ.ν. 1868/1951, μὲ συνέπειαν νὰ μὴ ἐπιβάλλωνται κατὰ τοῦ ἐργοδότου αἱ ἐν τῷ νόμῳ 2018/1939 ποιναί.

Ὁπωσδήποτε, εἴτε τοῦτο εἶναι τὸ ὀρθόν, εἴτε τὸ ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως γενόμενον δεκτόν, ὅτι ἠδύνατο νὰ συντρέξῃ λόγος ἀπολύσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου (πῶς ὅμως, ἀφοῦ ἡ ἀπόλυσις γίνεται κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀ. ν. 18.6/1951 κατόπιν ἀποφάσεως τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ λόγους;), ἡ ἀναγκαστικὴ σύμβασις ἐργασίας δὲν ὑπῆρξεν ἄκυρος, ὡς ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπεδοκίμασε τοῦτο ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

(Σημειοῦται ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9291/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 218, 833) ἔχει παραταθῇ διά τινας κατηγορίας πολεμιστῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ὁ πενταετὴς χρόνος προστασίας ἀπὸ ἀπολύσεως ἐπὶ μίαν εἰσέτι διετίαν, ἤτοι συνολικῶς ἐπὶ ἑπταετίαν).

Ἀρείου Πάγου 145/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σακελλαρόπουλος, Η. Παρασκευάς

Διὰ τῆς παραγράφου 1 περ. α' καὶ β' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1836/1951 ὁρίζεται, ὅτι τῆς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένης προστασίας ἐκ τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940 καὶ ἐντεῦθεν στρατευθέντων καὶ ἀπολυθέντων τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ δικαιοῦνται πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ «α) οἱ ἐκ τούτων ἀνάπηροι οἱ κριθέντες ἀνίκανοι ἐκ τῶν κακουχιῶν τῆς στρατεύσεως των, ἀσχέτως τοῦ χρόνου στρατεύσεώς των, καὶ οἱ τραυματίαι», διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2, περ. β' τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἐξαιροῦνται τῆς προστασίας ταύτης μόνον οἱ πάσχοντες ἐξ ἀνοικτῆς φυματιώσεως, μὴ ἰαθείσης. Περαιτέρω διὰ τῶν ἄρθρων 3 § 5 καὶ 4 § 10 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζεται, ὅτι οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω τοποθετούμενοι ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου ἢ διὰ διαγωνισμοῦ προσλαμβανόμενοι «ἀρκεῖ νὰ κέκτηνται πρὸς τοῦτο τὰ ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 751/1948 κειμένης νομοθεσίας καὶ τῶν οἰκείων καταστατικῶν καὶ κανονισμῶν τῶν ἐπιχειρήσεων κλπ. προβλεπόμενα προσόντα» κλπ., χρησιμοποιοῦνται δὲ ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν αὐτῶν προσόντων.

Ἐξ ἑτέρου διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2223/1952, ὁρίζεται, ὅτι ἡ οὕτω καταρτισθεῖσα ἐργασιακὴ σχέσις τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοποθετουμένου εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις προσωπικοῦ διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των, κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ αὐτῆς ἡ ἀπόλυσις ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰς εἰδικῶς ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 προβλεπομένας περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τὰς ἐκεῖ προϋποθέσεις. Ὅθεν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, χαρακτηριζομένων ὡς εἰδικῶν (ἄρθρον 13 § 2 τοῦ νόμου 1836/1951) ἐναντι πάσης ἄλλης διατάξεως τῆς ἐργασιακῆς νομοθεσίας καὶ δὴ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐνῷ ἡ ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου ἀνικανότης καὶ ἡ λόγῳ ταύτης ἀπαλλαγὴ τῶν στρατευθέντων δύναται νὰ ὀφείληται εἰς πάσης φύσεως ἀσθενείας, ἐν ταύτοις διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 περ. α προστατεύονται πάντες οἱ κηρυχθέντες ἀνίκανοι, ἀσχέτως πρὸς τὸ εἶδος τῆς ἀσθενείας, ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ κατέστησαν ἀνίκανοι, καὶ ἐξαιροῦνται, κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, εἰδικῶς μόνον οἱ πάσχοντες ἐξ ἀνοικτῆς μὴ ἰαθείσης φυματιώσεως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀφ' ἧς ὁ τοποθετηθεὶς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1836/1951 προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐτοποθετήθη, ἔχει δὲ τὰ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα ζητοῦνται κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν ἢ τὸ καταστατικὸν ἢ τὸν κανονισμὸν τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐτοποθετήθη, καὶ δὲν πάσχει συνάμα ἐκ μὴ ἰαθείσης ἀνοικτῆς φυματιώσεως, συνάπτεται μετὰ τοῦ ἐργοδότου δι' ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας, δυναμένη νὰ καταγγελθῇ μόνον διὰ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀνωτέρω νόμου λόγους. Μετὰ ταῦτα ἡ μὴ ἀσφάλισις κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 3 τοῦ νόμου 2018/1939 τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων κατὰ τὸν νόμον 1836/1951 μακαρονοποιῶν καὶ ἡ μὴ ἰατρικὴ αὐτῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21875 τῆς 11.8.1949 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ἐξέτασις τούτων δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἀναγκαστικῶς ἀπὸ τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν των καταρτισθεῖσαν ἐργασιακὴν σχέσιν, ἀλλὰ κατὰ τὰς περιστάσεις περιπτωσιν καταγγελίας ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δύναται νὰ ἀπτελέσῃ. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀντιθέτως κρίνασα καὶ κηρύξασα ἄκυρον τὴν σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τοῦ ἀναιρεσείοντος τεχνίτου μακαρονοποιΐας καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι οὗτος, ἂν καὶ ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου, ὡς ὑπαγόμενος εἰς τὴν προστασίαν τοῦ νόμου 1836/1951, καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, ἐν τούτοις, ἐφ' ὅσον δὲν ἠσφαλίσθη παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν κλπ. καὶ δὲν ἐξητάσθη ἰατρικῶς, ἡ ἐργασιακὴ σχέσις εἶναι ἄκυρος, καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγήν, διὰ τῆς ὁποίας ἐδιώκετο ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ τοῦ τεχνίτου μακαρονοποιοῦ, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἐαυτὴν κατέστησε, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ., κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως. Ἀναιρουμένης δὲ τῆς ἀποφάσεως δέον ἡ ὑπόθεσις νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ τρίτον Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὴν κατόλληλον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Χρόνος έκδόσεως, περιεχόμενον πιστοποιητικοῦ, ἁρμόδιον Δικαστήριον

Ἐκδίκασις τῆς περὶ τὸ πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας τοῦ ἄρθρου 2 Νόμου 2112|1920 (καὶ ἄρθρου 678 Α.Κ.) διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπαίτησις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ὑπέκυψεν εἰς τὴν εἰκοσαετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. καὶ δὲν βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀδυνατεῖ, ἐλλείψει στοιχείων, νὰ διαλάβῃ εἰς τὸ πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ.—Καταδίκη ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολ. Δικ. διὰ χρηματικῆς ποινῆς, μὴ ἀπαγγελλομένης προσωπικῆς κρατήσεως κατ' ἀντιπροσώπων νομικῶν προσώπων κατ' ἄρθρον 1003 Πολ. Δικ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι προσφυγὴ μισθωτοῦ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Δικαστὴν (τοῦ νόμου Γ'ΒΟΔ', ὡς ἐπεκτοποιήθη καὶ ἰσχύει ἤδη μετὰ τὸν νόμον 1968 ,914) πρὸς ἐκδίκασιν διαφορᾶς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐργοδοτικῆς του περὶ τὸ κατ' ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2112/1920 πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας.

Εἶναι ἐκτὸς ἀμφιβολίας, ὅτι ἀφοῦ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ νόμου 2112/1920 ὁρίζει, ὅτι πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου, ἐκδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου Γ'ΒΟΔ', ἀναλόγως ἐφαρμοζομένου, ἡ ἐν προκειμένῳ δὲ διαφορὰ προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, εἶναι δι' αὐτὴν ἁρμόδιος ὁ Ἐργατικὸς Δικαστής (οὕτω καὶ ἡ λοιπὴ νομολογία τῶν δικαστηρίων ἐν ΕΕΔ 10, 865, ΕΕΔ 11, 859, ΕΕΔ 17, 1139, ΕΕΔ 18, 191, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 689, σημ. 6).

Σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα τοῦ πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεώς του εἶναι καὶ αἱ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2375/1952 (Πρωτοδίκης *Ι. Ἀγαλλόπουλος*), ΕΕΔ 11, 859, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18144/1958 (εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*), ΕΕΔ 17, 1139, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16413/1958 (εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*), ΕΕΔ 18, 197, βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΧΕΔ 17, 1139, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν. *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 685 ἑπ.

Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ διορθωσιν ἀδίκου κρίσεως τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς (ἄρθρον 371 Α. Κ.) βλέπε *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις Προσχεδίου Μισθώσεως Ἐργασίας, ΕΕΔ 9, 471, *Κ. Καυκᾶν*, ἔνθ' ἀνωτ., *Α. Τούσην*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 598, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 262 ἑπ.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1970/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ε. Καψάλης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σκουλαρίκος, Ν. Ἀλεξόπουλος

Κατὰ τὰ ἐν τῇ κρινομένῃ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικὰ ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου τὴν 1.12.1948 δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐργασθεὶς εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις γραφεῖα τοῦ ἐναγομένου, ἐν ἔτει δὲ 1951 καὶ ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς στρατεύσεώς του (31.3.1951) ἀπελύθη, ἀλλὰ διαμαρτυρηθεὶς καὶ ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ προσφυγῆς του εἰς τὴν Δικαιοσύνην τοῦ ἐβεβαιώθη τὰ ἀνίσχυρον τῆς τοιαύτης καταγγελίας τῆς συμβάσεως, τῆς ἐργασίας του θεωρηθείσης οὕτω πλέον συνεχοῦς. Ἀπολυθεὶς τοῦ στρατοῦ ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν τὴν 1-4-1954, ὅτε ὑπεχρεώθη νὰ ὑπογράψῃ νέαν σύμβασιν ἐργασίας, ἐργασθεὶς συνεχῶς μέχρι τῆς 7 Δεκεμβρίου 1959, ὅτε ὁ ἐναγόμενος κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ταύτην. Μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του οὗτος ἠτήσατο παρὰ τοῦ ἐναγομένου, κατ' ἀρχὰς προφορικῶς καὶ εἶτα ἐγγράφως ὅπως τῷ χορηγηθῇ πιστοποιητικὸν ἐργασίας περὶ τῆς διαρκείας καὶ τοῦ εἴδους τῆς παρ' αὐτῷ ἀπασχολήσεώς του, προσέτι δὲ περὶ τοῦ ποιοῦ καὶ τῆς διαγωγῆς, ἣν ἐπέδειξε παρ' αὐτῷ. Ὁ ἐναγόμενος ὅμως ἐδυστρόπει εἰς τὴν χορήγησιν τοῦ αἰτηθέντος πιστοποιητικοῦ, δι' ὃ καὶ ἠξιώθη δι' ἐξωδίκου προσκλήσεως ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11-12-1959 ἡ χορήγησις τούτου, ὅτε ὁ ἐναγόμενος ἐχορήγησε τὸ αἰτηθὲν πιστοποιητικόν, ἀλλ' ἐκ κακοβουλίας ἐξέδωκεν ἀνακριβὲς τοιοῦτον, τόσον ὡς πρὸς τὸν χρόνον ἐργασίας του, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸ ποιὸν καὶ τὴν διαγωγήν του. Διὸ κατέστη δὲ διὰ ταύτης, ὅπως ὑποχρεωθῇ δικαστικῶς ὁ ἐναγόμενος καὶ διορθώσῃ δι' ἀντικαταστάσεως τὸ χορηγηθὲν τῷ ἐνάγοντι πιστοποιητικὸν ἐργασίας, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως μὴ περιέχῃ τὰς φράσεις «ἀλλὰ ἦτο λίαν ἐπιπόλαιος καὶ ἀπρόσεκτος» καὶ ὅτι πολλάκις ὑπῆρξεν ὑπαίτιος πλημμελοῦς ἐφοδιασμοῦ ἀεροσκαφῶν καὶ τῆς δημιουργίας ζητημάτων μετὰ τῶν Τελωνειακῶν Ἀρχῶν», ἀλλ' ἀναφέροντος ὅτι εἰργάσθη ἀπὸ 1-12-1948 μέχρι τῆς 7 Δεκεμβρίου 1959 ὡς κλητήρ, ἐργάτης διὰ τὴν φόρτωσιν προμηθειῶν ἐπὶ τῶν ἀεροσκαφῶν καὶ ἀπὸ 1.7.1957 ὡς συναποθηκάριος ἐφοδίων ὑπὸ ὑπαλληλικὴν πλέον ἰδιότητα καὶ ὅτι ὑπῆρξεν ἱκανὸς ὑπάλληλος, προσερχόμενος τακτικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ἐργασθεὶς πιστῶς καὶ μετὰ ζήλου, ἐπιδειξάμενος ὑπηρεσιακὴν χρηστότητα καὶ ἐντιμότητα, τυχὼν πλειστάκις εὐφήμου μνείας. Τοιοῦτον περιεχόμενον καὶ αἴτημα ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἔρεισμα εὑρίσκουσα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 2112|1920 καὶ τοῦ ἄρθρου 678 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ δέον ὅπως ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν, ἁρμοδίως φέρουσα ἡ πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον ἡμῶν (Ἀπ[illegible]

Τούση, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 600 *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 264).

Ἡ περὶ ἐλλείψεως ἐνόμου συμφέροντος τοῦ ἐνάγοντος πρὸς ἔγερσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐνστασις τοῦ ἐναγομένου ἀπορριπτέα κρίνεται, ἐφ' ὅσον τὸ χορηγηθὲν τῷ ἐνάγοντι πιστοποιητικὸν ἐργασίας περιέχει τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διαλαμβανομένας φράσεις, αἵτινες οὐ μόνον προσβάλλουν τὴν προσωπικότητα τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλὰ καὶ κωλύουν αὐτὸν εἰς τὴν ἀνεύρεσιν ἀλλαχοῦ ἐργασίας, ἐξ οὗ πρόδηλον εἶναι τὸ ἔννομον συμφέρον τούτου διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς κρινομένης ἀγωγῆς.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα : Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου τὴν 1 Δεκεμβρίου 1948 ὡς κλητὴρ καὶ εἰργάσθη εἰς τὰ ἐνταῦθα γραφεῖα τούτου μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου 1949, ὅτε ἀπελύθη. Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1949 ἐπανεπροσελήφθη ὡς κλητὴρ καὶ εἰργάσθη μέχρι τῆς 31.3.1951, ὅτε καὶ ἀπελύθη. Τὴν 1ην Ἀπριλίου 1954 προσελήφθη ἐκ νέου παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ὄχι ὅμως ὡς κλητήρ, ἀλλ' ὡς ἐργάτης διὰ τὴν φόρτωσιν προμηθειῶν ἐπὶ τῶν ἀεροσκαφῶν, λόγῳ δὲ τῆς προθυμίας καὶ τῆς ἐργατικότητός του προήχθη ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου 1957 εἰς ὑπάλληλον, ἐκτελῶν καθήκοντα συναποθηκαρίου, ὑφ' ἣν ἰδιότητα εἰργάσθη μέχρι τῆς 7 Δεκεμβρίου 1959, ὅτε καὶ ἀπελύθη. Μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἠτήσατο διὰ τῆς ἀπὸ 9.12.1959 αἰτήσεώς του παρὰ τοῦ ἐναγομένου τὴν χορήγησιν πιστοποιητικοῦ περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐκτελεσθείσης ὑπηρεσίας του παρ' αὐτῷ, ὡς ἐπίσης καὶ περὶ τοῦ ποιοῦ αὐτῆς καὶ τῆς διαγωγῆς του. Τὴν αἴτησιν ταύτην ἐπηκολούθησεν ἡ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1959 ἐξώδικος πρόσκλησις καὶ διαμαρτυρία τοῦ ἐνάγοντος, μεθ' ὃ ὁ ἐναγόμενος ἐχορήγησε τὴν 15.12.1959 πιστοποιητικὸν ἐργασίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφεται, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1 Ἀπριλίου 1954 καὶ κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας του τὴν 7 Δεκεμβρίου 1959. Εἰργάσθη ὡς ὑπεύθυνος ὑπάλληλος διὰ τὴν φόρτωσιν διαφόρων προμηθειῶν ἐπὶ τῶν ἀεροσκαφῶν καὶ ὡς συναποθηκάριος ἐφοδίων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας του προσήρχετο τακτικῶς εἰς αὐτήν, ἀλλὰ ἦτο λίαν ἐπιπόλαιος καὶ ἀπρόσεκτος. Ὑπῆρξε πολλάκις ὑπαίτιος πλημμελοῦς ἐφοδιασμοῦ ἀεροσκαφῶν καὶ τῆς δημιουργίας ζητημάτων μετὰ τῶν Τελωνειακῶν Ἀρχῶν. Τὸ πιστοποιητικὸν ὅμως τοῦτο δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Εἶναι ἀνακριβὲς τὸ περιεχόμενόν του, τόσον ὡς πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν κρίσιν τοῦ ἐκδόσαντος τοῦτο ἐναγομένου, ἥτις ἐλέγχεται οὐχὶ ὡς ἀγαθὴ καὶ δικαία κρίσις. Εἶναι δὲ ἀνακριβὴς ἡ διάρκεια καὶ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, διότι οὐδόλως ἀναφέρεται ἐν τῷ ὡς ἄνω πιστοποιητικῷ ἡ πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1954 ἐργασία τούτου. Καὶ ἰσχυρίζεται μὲν ὁ ἐναγόμενος ὅτι περὶ τούτης δὲν ἐγίνετο μνεία εἰς τὸ πιστοποιητικόν, τὸ μὲν διότι δὲν ὑπάρχουν ἤδη παρ' αὐτῷ ἔγγραφα στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἀνὰ πενταετίαν καταστρέφονται ὑπ' αὐτοῦ, τὸ δὲ διότι δὲν ὑπῆρχεν ὑποχρέωσις ἀναγραφῆς ἐν τῷ πιστοποιητικῷ τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας, διότι ἐπρόκειτο περὶ δύο αὐτοτελῶν συμβάσεων ἐργασίας, κατὰ τὴν λῆξιν τῶν ὁποίων ἡ ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς λύσεως ἑκάστης ἐξ αὐτῶν ἔδει ὁ ἐνάγων νὰ ζητήσῃ τὴν ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ. Ἀμφότεροι ὅμως οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι ἀπορριπτέοι κρίνονται, διότι ὁ ἐναγόμενος εἶναι ὑπόχρεως νὰ χορηγήσῃ τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, ἐφ' ὅσον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος ὅπως ἀπαιτήσῃ τὴν χορήγησιν τοῦ πιστοποιητικοῦ δὲν ὑπέκυψεν εἰς τὴν εἰκοσαετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. (βλ. Durand - Vitu, Traité de droit du travail, τόμος 2ος § 491, πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13144/1958, ΕΕΔ 17, 1139) καὶ δὲν ἐβεβαιώθη ὅτι τῷ ὄντι ὁ ἐναγόμενος ἀδυνατεῖ, ἐλλείψει στοιχείων, νὰ διαλάβῃ εἰς τὸ πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸν πρὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1955 χρόνον. Χαρακτηριστικὸν ἐν προκειμένῳ, εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐπεκαλέσθη τὴν ἀνυπαρξίαν στοιχείων παρ' αὐτῷ, βάσει τῶν ὁποίων θὰ ἀνέγραφε περὶ τῆς διαρκείας καὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸν πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1954 χρόνον, τὸ πρῶτον διὰ τῶν προτάσεών του, ἐλέγχεται δὲ ἀνακριβής, διότι περὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ εἴδους ταύτης κατέθεσεν οὐχὶ ὁ μάρτυς τῆς ἀποδείξεως, ἀλλ' ὁ τῆς ἀνταποδείξεως, ὅστις, τυγχάνων ὑπάλληλος τοῦ ἐναγομένου, φέρει τὸν βαθμὸν τοῦ διευθυντοῦ καὶ ἦτο προϊστάμενος τοῦ ἐνάγοντος. Καὶ διὰ νὰ κατατεθῇ οὗτος ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς κλητὴρ καὶ ὑπηρέτησεν ἐν μικρὸν διάστημα, ἦτοι μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1949, καθ' ἣν ἀπελύθη μὲ ἄλλους μαζὶ καὶ ὅτι τὸν Νοέμβριον τοῦ 1949 ἐπαναπροσελήφθη ὡς κλητὴρ καὶ εἰργάσθη μέχρι τῆς 31-3-1951 ποὺ ἀπελύθη» (βλ. ταυτάριθμα τῇ παρούσῃ πρακτικά), παρίσταται ἀναγκαῖος, ὅτι δὲν κατέθεσεν ἀπὸ μνήμης περὶ τόσων παρωχημένων γεγονότων, ἀλλὰ συνεβουλεύθη τὰ παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπάρχοντα ἔγγραφα, κατὰ τὰ διδάγματα δὲ τῆς κοινῆς πείρας δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ μισθωτοῦ, μεθ' οὗ τὴν 1.4.1954 κατήρτισε νέαν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατέστρεψε τὰ πρὸ τῆς χρονολογίας ταύτης στοιχεῖα, ἅτινα εὑρίσκοντο εἰς τὸν ἀτομικόν του φάκελον. Συνεπῶς δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ διαλάβῃ εἰς τὸ χορηγηθησόμενον τῷ ἐνάγοντι νέον πιστοποιητικὸν κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ εἰδικώτερον καθοριζόμενα καὶ περὶ τῆς διαρκείας καὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸν πρὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1954 χρόνον, οὐχὶ ὅμως ὡς οὗτος αἰτεῖται, ἐφ' ὅσον δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰργάσθη παρὰ τῷ ἐναγομένῳ συνεχῶς ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1948 μέχρι τῆς 7 Δεκεμβρίου 1959. Περαιτέρω εἶναι ἀνακριβὲς τὸ περιεχόμενον τοῦ περὶ οὗ πρόκειται πιστοποιητικοῦ τόσον ὡς πρὸς τὸ ποιὸν τῆς ἐργασίας, ἦτοι τὴν ἐπαγγελματικὴν ἰδ. καὶ ὁτητα τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὴν ἰ γένει ἐπιβο-

σίν του εἰς τὴν ἐργασίαν, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν διαγωγήν τούτου, ἤτοι τὴν ἐπιδειχθεῖσαν παρ' αὐτοῦ συμπεριφορὰν καὶ χρηστότητα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του. Οὕτω οἱ διαλαμβανόμενοι ἐν τῷ πιστοποιητικῷ χαρακτηρισμοὶ ὅτι εἶναι «λίαν ἐπιπόλαιος καὶ ἀπρόσεκτος» καὶ ὅτι «ὑπῆρξε πολλάκις ὑπαίτιος πλημμελοῦς ἐφοδιασμοῦ ἀεροσκαφῶν καὶ τῆς δημιουργίας ζητημάτων μετὰ τῶν Τελωνειακῶν Ἀρχῶν» δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν πραγματικότητα. Διότι μέχρι μὲν τῆς 27 Αὐγούστου 1957, ὅτε ηὐξήθη ὁ μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ 2.300 δραχμὰς εἰς 2.600 δραχμὰς μηνιαίως καὶ προήχθη εἰς ὑπάλληλον ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1957, οὐδεμία μομφὴ τοῦ ἀπεδίδετο, ἀλλὰ τούναντίον μόνον ἔπαινον καὶ συστάσεις ὅπως βελτιωθοῦν αἱ γνώσεις του εἰς τὴν ἀγγλικὴν ὁμιλίαν καὶ γραφήν, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ πραγματοποιήσῃ περαιτέρω πρόοδον «παρὰ τὰ τόσα καλὰ ἄλλα προτερήματά του», ὡς ἀναγράφεται εἰς τὴν ἀπὸ 27 Αὐγούστου 1957 ἐπιστολὴν τοῦ ἐναγομένου πρὸς αὐτόν. Ἔκτοτε ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω προαγωγῆς του εἰς ὑπάλληλον καὶ μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του εἶναι ἀληθὲς ὅτι δι' ὡρισμένας παραλείψεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ἐγίνοντο εἰς αὐτὸν ὡρισμέναι παρατηρήσεις ἐγγράφως, μάλιστα δὲ τὴν 6.2.1958 τοῦ ἐπεβλήθη καὶ πειθαρχικὴ ποινή, συνισταμένη εἰς τὴν στέρησιν τῆς ἀντιμισθίας τῶν Κυριακῶν τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1958 «διὰ τὴν πλημμελῆ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του», ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν συνάγεται, ὅτι δικαιολογεῖται νὰ χαρακτηρισθῇ ὁ ἐνάγων ὡς «λίαν ἐπιπόλαιος καὶ ἀπρόσεκτος», ἐνῷ ἐξ ἑτέρου οὐδόλως ἐβεβαιώθη, ὅτι οὗτος ὑπῆρξε πολλάκις «ὑπαίτιος πλημμελοῦς ἐφοδιασμοῦ ἀεροσκαφῶν καὶ τῆς δημιουργίας ζητημάτων μετὰ τῶν Τελωνειακῶν Ἀρχῶν». Παρὰ τὰς γενομένας παραλείψεις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας του ὡς ὑπαλλήλου τοῦ ἐναγομένου, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων τοῦ ἐγένοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα παρατηρήσεις καὶ τοῦ ἐπεβλήθη ἡ ὡς ἄνω πειθαρχικὴ ποινή, οὗτος ὑπῆρξε, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, ἱκανὸς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, εἰς ἣν προσήρχετο τακτικῶς, ἐσέβετο τοὺς προϊσταμένους του καὶ ἐπέδειξεν ἐν γένει ὑπηρεσιακὴν χρηστότητα καὶ ἐντιμότητα. Τούτων οὕτως ἐχόντων, δέον ὅπως, ἐν μέρει δεκτῆς γενομένης τῆς ἀγωγῆς, διορθωθῇ τὸ χορηγηθὲν εἰς τὸν ἐνάγοντα πιστοποιητικὸν ἐργασίας διὰ τῆς ἐκδόσεως νέου τοιούτου, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ περιέχωνται τὰ ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας βεβαιωθέντα πραγματικὰ περιστατικὰ κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ ὁριζόμενα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 882 § 2 τῆς Πολ. Δικ. ἐάν τις κατεδικάσθη εἰς ἐπιχείρησιν ὡρισμένων τινῶν πράξεων, πρέπει, ἐὰν ἡ πρᾶξις ἤρτηται ἐκ μόνης τῆς θελήσεως τοῦ ὀφειλέτου, νὰ καταδικασθῇ οὗτος πρὸς ἐπιχείρησιν αὐτῆς διὰ χρηματικῆς ποινῆς ὑπὲρ τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἐκτέλεσιν δραχμῶν ἑκατὸν μέχρι τριῶν χιλιάδων καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως. Ἐπομένως δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἐὰν ἐντὸς τῆς ἐν τῷ διατακτικῷ τασσομένης προθεσμίας δὲν ἐκδώσῃ νέον πιστοποιητικόν, οὐχὶ 100.000 δραχμάς, ὡς οὗτος αἰτεῖται, ἀλλὰ 3.000 δραχμὰς καὶ οὐχὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως, ὡς ἐπίσης αἰτεῖται ὁ ἐνάγων, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 1003 τῆς Πολ. Δικ. κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀπαγγέλλεται προσωπικὴ κράτησις κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νομικῶν προσώπων, οἷον τυγχάνει ἐν προκειμένῳ ὁ ἐναγόμενος Ὀργανισμός.

Δέον ὅπως ἡ παροῦσα κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστή, καθ' ὅσον, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν ἡ ἐπιβράδυνσις τῆς ἐκτελέσεως ταύτης δύναται νὰ ἐπιφέρῃ σημαντικὴν βλάβην εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὅστις παραμένων ἤδη ἄνεργος προτίθεται βάσει τοῦ μέλλοντος νὰ ἐκδοθῇ νέου πιστοποιητικοῦ νὰ ἐξεύρῃ ἄλλαχοῦ ἐργασίαν. Ὅθεν δέον ὅπως γίνῃ δεκτὸν τὸ σχετικὸν αἴτημα τῆς ἀγωγῆς.

Ὑπαίτιος τῆς παρούσης δίκης τυγχάνει ὁ ἐναγόμενος καὶ δέον ὅπως καταδικασθῇ οὗτος εἰς τὴν τοῦ ἐνάγοντος δικαστικὴν δαπάνην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Διὰ ταῦτα

Δεχόμεθα ἐν μέρει τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν.

Ὑποχρεοῦμεν τὸν ἐναγόμενον, ἐπὶ ἀπειλῇ χρηματικῆς ποινῆς ἐκ τριῶν χιλιάδων δραχμῶν ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος, νὰ ἐκδώσῃ ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς νομίμου κοινοποιήσεως τῆς παρούσης νέον πιστοποιητικὸν ἐργασίας, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἤδη ἐκδοθέντος τοιούτου, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον νὰ περιέχηται, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου 1948 μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου 1949, ὅτε ἀπελύθη, καὶ ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1949 μέχρι τῆς 31.3.1951, ὅτε ἐπίσης ἀπελύθη, ὡς κλητὴρ τῶν ἐν Ἀθήναις γραφείων τοῦ ἐναγομένου. Τὴν 1ην Ἀπριλίου 1954 προσελήφθη ἐκ νέου ὡς ἐργάτης διὰ τὴν φόρτωσιν προμηθειῶν ἐπὶ τῶν ἀεροσκαφῶν, λόγῳ δὲ τῆς προθυμίας καὶ τῆς ἐργατικότητός του προήχθη ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου 1957 εἰς ὑπάλληλον, ἐκτελῶν καθήκοντα συναποθηκαρίου ἐφοδίων, ὑφ' ἣν ἰδιότητα εἰργάσθη μέχρι τῆς 7 Δεκεμβρίου 1959, ὅτε ἀπελύθη. Ὡς ὑπάλληλος οὗτος ὑπῆρξεν ἱκανὸς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, εἰς ἣν προσήρχετο τακτικῶς, ἐσέβετο τοὺς προϊσταμένους του καὶ ἐν γένει ἐπέδειξεν ὑπηρεσιακὴν χρηστότητα καὶ ἐντιμότητα.

ΔΗΜΟΣΙΟ Υ·ΠΑΛΛΗΛΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΕΛΛΕΙΨΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΜΙΣΘΟΥ ΔΙΑ ΜΗ ΠΑΡΑΣΧΕΘΕΙΣΑΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ

"Αρθρον 67 τοῦ Κώδικος περὶ καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων

Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ διὰ μὴ παρασχεθεῖσαν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν καθόλου ἢ ἐν μέρει.—Ἐνέργεια περικοπῆς διὰ πράξεως τοῦ ἐντεταλμένου τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν δαπανῶν, εἰδοποιουμένου ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας πρὸς τοῦτο καὶ ἀνακοινουμένης εἰς τὸν ὑπάλληλον ἐπὶ ἀποδείξει.—Προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου.—Ἀνεπίτρεπτος ἔλεγχος ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων τῆς ὀρθότητος κατ' οὐσίαν τῶν πράξεων τῶν διοικητικῶν ὀργάνων, ἀναγόμενος εἰς καθήκοντα ξένα πρὸς τὰ δικαστικά.—Ἔλεγχος μόνον ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος.—Ἐφαρμογὴ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.—Ἀπαράδεκτος μεταβολὴ βάσεως ἀγωγῆς, ἐξεταζομένου τούτου καὶ αὐτεπαγγέλτως.

Συμφωνεῖ καὶ τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς παρατιθεμένης καταστάσεως ἀποφάσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Β' Τμήματος (ὑπ' ἀριθ. 289/1959) ἀποφάσεως, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 830) ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 67 § 1 τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων» ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔλλειψιν δικαιώματος μισθοῦ ἐν περιπτώσει μὴ παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ (ἴδε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 830)

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι καὶ εἰς τὸ ὅτι δέχεται, ὅτι ἡ οὐσιαστικὴ κρίσις περὶ τῆς ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου δὲν ἀνήκει εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου περὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν διοικητικῶν πράξεων (πρβλ. ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον καὶ Α.Π. 427/1957, Ὀλομελείας, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 816, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἀρείου Πάγου 80/1960, Τμ. Γ'

Προεδρος ὁ κ. ***Κ. Καυκᾶς***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Χ. Ἀποστολόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Η. Παρασκευᾶς, Ι. Μαντζουράνης

Νομίμως φέρεται ἡ διαφορὰ πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 289/1959 ἀπόφασιν τοῦ Α' Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 30/1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, διὰ λόγον προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 Πολ. Δικ., ὡς ταῦτα ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3810/1957, καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου πρὸς συζήτησιν, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως δοθεῖσαν λύσιν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ὅτι δηλονότι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων», ἐφαρμοζομένου ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1956 καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 2592/1953, τοῦ ἄρθρου 2 ν. 3273/1955, τῶν ἄρθρων 1 καὶ 25 τοῦ διατάγματος τῆς 23/24.12.1955 καὶ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 3766/1957 καὶ ὁριζόντως ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 1 αὐτοῦ ὅτι μισθὸς δὲν ὀφείλεται διὰ μὴ παρασχεθεῖσαν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν καθόλου ἢ ἐν μέρει, ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 2 αὐτοῦ ὅτι ἡ περικοπὴ ἐνεργεῖται διὰ πράξεως τοῦ ἐντεταλμένου τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν δαπανῶν, εἰδοποιουμένου ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς ὑπηρεσίας πρὸς τοῦτο καὶ ἀνακοινουμένης ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ὑπάλληλον, ὅτι κατὰ τῆς πράξεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως ἄνευ ἀναστολτικῆς δυνάμεως καὶ ὅτι τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον ἀποφαίνεται τελειωτικῶς, προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ διὰ τῆς πρώτης τῶν διατάξεων τούτων θεσπιζομένη περικοπὴ τοῦ μισθοῦ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Δημοσίου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οὗτος δὲν παρέσχεν ἐξ ὑπαιτιότητός του καθόλου ἢ ἐν μέρει ὑπηρεσίαν, δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα ἱκανοποιήσεως ἀστικῆς φύσεως ἀξιώσεως κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου, πηγαζούσης ἐκ τῆς μειώσεως τῆς εἰς ἐργασίαν παροχῆς αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀποτελεῖ μέτρον διοικητικὸν κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου πειθαρχικοῦ χαρακτῆρος, ἡ δὲ διὰ τῆς δευτέρας ἐξ αὐτῶν προβλεπομένη ἀνακοίνωσις τῆς πράξεως περικοπῆς τοῦ μισθοῦ πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον δὲν ἐπιβάλλεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς πράξεως ταύτης, ἀλλ' ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν μὴ διαδρομὴν τῆς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ τασσομένης διὰ τὴν προσβολὴν τῆς πράξεως δεκαημέρου προθεσμίας, ἡ ὁποία ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως.

Μετὰ ταῦτα ἐξεταστέα εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα καὶ ὑποβληθεῖσα εἰς τὸ διὰ τὴν ἄσκησιν αὐτῆς ἀπαιτούμενον κατὰ τὸν νόμον πρόσωπον ἀπὸ 4 Ὀκτωβρίου 1958 ἔφεσις κατὰ τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγὴν του ὑπ' ἀριθ. 8517/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐπανελθόντων τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 832 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ

τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν. 3810]1957.

Ὡς ἐκ τοῦ σαφοῦς γράμματος τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 67 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 1811]1951 προκύπτει, ἡ ὕπαρξις ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου διὰ τὴν μὴ παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀποτελεῖ οὐσιαστικὴν προϋπόθεσιν τῆς λήψεως τοῦ διοικητικοῦ μέτρου τῆς περικοπῆς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, ἡ δὲ κρίσις περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῆς οὐσιαστικῆς ταύτης προϋποθέσεως ἔχει ἀνατεθῆ εἰς τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων ὁριζόμενα διοικητικὰ ὄργανα, ἤτοι εἰς πρῶτον μὲν βαθμὸν εἰς τὸ ἐντεταλμένον τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν δαπανῶν ὄργανον, ὅπερ, εἰδοποιούμενον ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἐκδίδει τὴν σχετικὴν πρᾶξιν τῆς περικοπῆς τοῦ μισθοῦ, εἰς δεύτερον δὲ βαθμὸν εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ἀσκήσῃ προσφυγὴν κατὰ τῆς πράξεως τῆς περικοπῆς ὁ ἐνδιαφερόμενος ὑπάλληλος. Ὡς ἐκ τούτου ὁ ἔλεγχος τῆς ὀρθότητος τῆς οὐσιαστικῆς ταύτης κρίσεως τῶν εἰρημένων διοικητικῶν ὀργάνων, ἀναγόμενος εἰς καθήκοντα ξένα πρὸς τὰ δικαστικά, ἐξαιρεῖται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 808 § 1 Πολ. Δικονομίας, τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 Πολ. Δικονομίας δικαιοδοσίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, τὰ ὁποῖα δικαιοῦνται νὰ προβῶσιν εἰς ἔλεγχον τῶν πράξεων ἢ ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν ὀργάνων μόνον ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος, ἤτοι ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων διατυπώσεων κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἡ ὁποία ἔχει ὡς Ἱστορικὴν μὲν αἰτίαν ὅτι ὁ ἐνάγων, διορισθεὶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1933 μόνιμος ὑπάλληλος τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ ἀπολυθεὶς τὸ ἔτος 1939 διὰ πολιτικοὺς λόγους ἀποκατεστάθη ἐν ἔτει 1945 εἰς τὴν παρὰ τῷ ἐναγομένῳ θέσιν του δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 24]1945 Συντακτικῆς Πράξεως, διατελῶν ἐκτοτε συνεχῶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἐναγομένου καὶ κατέχων τὸν βαθμὸν τμηματάρχου Α' τάξεως καὶ ὅτι, μολονότι ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ἡ ὑπαλληλικὴ σχέσις καὶ αὐτὸς προσφέρεται εἰς τὴν πρὸς τὸ ἐναγομένον παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, τοῦτο ἀρνεῖται τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν, μὴ ἀναθέτον εἰς τοῦτον καθήκοντα ἀνάλογα πρὸς τὸν κατεχόμενον ὑπ' αὐτοῦ βαθμόν, προέβη δὲ ἅμα εἰς τὴν διακοπὴν τῆς μισθοδοσίας του παρανόμως καὶ ἄνευ ὑποαιτιότητός του ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1956 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1958, αἰτημα δὲ τὴν καταδίκην τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν του τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, εἰς οὓς συμπεριλαμβάνει καὶ τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς αὐτὸ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἐκ δραχμῶν ἐν συνόλῳ 39.525, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος, διότι ἡ μὲν πρᾶξις τοῦ ἐναγομένου περὶ περικοπῆς τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐνάγοντος δὲν προσβάλλεται ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος, ὡς μὴ ἀποδειχθείσης εἰς αὐτὴν συγκεκριμένης τινὸς παραβάσεως τοῦ νόμου ἢ ἐλλείψεως διατυπώσεως ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ νόμου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκδόσεώς της, ἡ δὲ ἔλλειψις ὑπαιτιότητος τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν μὴ παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἀξίωσις του πρὸς καταβολὴν τῆς περικοπείσης μισθοδοσίας του, ἀποτελοῦσα ἀμφισβήτησιν τῆς ὀρθότητος τῆς κατ' οὐσίαν κρίσεως τοῦ διατάξαντος τὴν περικοπὴν τῆς μισθοδοσίας του διοικητικοῦ ὀργάνου τοῦ ἐναγομένου, ὅπερ ἔκρινε τοῦτον ὑπαίτιον τῆς μὴ παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστηρίου, ὡς ἀνατεθειμένη ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων διατάξεων εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κρίσιν τῶν διοικητικῶν ὀργάνων. Ἡ τὸ πρῶτον δὲ διὰ τῶν κατὰ τὴν προκειμένην συζήτησιν ὑποβληθεισῶν προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος (μὴ προσκομιζομένων τῶν κατὰ τὴν πρωτόδικον συζήτησιν ὑποβληθεισῶν τοιούτων) ἐπικαλουμένη πλήρης ἀνυπαρξία πράξεως, ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν δαπανῶν ὀργάνου τοῦ ἐναγομένου περὶ περικοπῆς τῆς μισθοδοσίας του, πορεκτὸς τοῦ ὅτι παρεισάγει νέαν εἰς τὴν ἀγωγὴν βάσιν, μὴ περιεχομένην οὐδ' ἐμμέσως εἰς αὐτὴν καὶ εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἀπαράδεκτος δι' ἔλλειψιν προδικασίας, ἐξεταζομένην αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κατ' ἄρθρον 158 § 1 Πολ. Δικονομίας, εἶναι ἀπορριπτέα καὶ ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένου καὶ ἐπικαλουμένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν συνεδριάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου τῆς 5 Δεκεμβρίου 1956, τοιαύτη πρᾶξις ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τούτου κατὰ τὴν συνεδρίασίν του τῆς χρονολογίας ταύτης, ἔχουσα ὡς αἰτιολογίαν τῆς περικοπῆς τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐνάγοντος τὴν αὐθαίρετον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπουσίαν αὐτοῦ. Ὀρθῶς, ἑπομένως, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ μὴ ὀρθῇ αἰτιολογίᾳ, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀμφότεροι δὲ οἱ λόγοι τῆς ἐφέσεως, δ τε ἐν τῷ δικογραφήματι περιεχόμενος μοναδικὸς τοιοῦτος καὶ ὁ διὰ τῶν προτάσεων τῆς παρούσης συζητήσεως προστεθείς, δι' ὧν ἀντίθετος πρὸς τὰ ἀνωτέρω ὑποστηρίζεται ἔκδοχή, κρίνονται ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

ΕΟΡΤΑΙ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΕΠΙ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΙΜΟΥΣ ΕΟΡΤΑΣ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 2 Ν.Δ. 3755/1957

Υποχρέωσις έργοδοτών, κατ' άρθρον 2 § 3 Ν.Δ. 3755/1957, πρός καταβολήν ήμερομισθίου είς τούς δι' αύτοῦ άμειβομένους μισθωτούς, τούς μή άπασχοληθέντας έκ λόγων μή όφειλομένων είς αύτούς, κατά τάς έν τῇ άνωτέρω διατάξει έορτάς, άνεξαρτήτως συστήματος άμοιβής (έπί ήμερομισθίῳ, ποσοστοῖς ἢ κατά μονάδα έργασίας), έξαιρουμένων τῶν διά μηνιαίου μισθοῦ άμειβομένων.—Ὑπαρξις τοῦ δικαιώματος άπό τῆς ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 3755/1957, ἤτοι άπό 17 Σεπτεμβρίου 1957, μή ἔχοντος άναδρομικήν δύναμιν.

Ζητήν καί έπίκαιρον είναι τό πρακτικόν ένδιαφέρον τῆς κατωτέρω άποφάσεως τοῦ κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν δικάσαντος ὡς έφετείου Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Διά τοῦ άρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) έπεβλήθη εἰς τούς έργοδότας ὑποχρέωσις αὐτῶν πρός καταβολήν τοῦ ήμερομισθίου εἰς τούς, μή άπασχοληθέντας έκ λόγων μή ὀφειλομένων εἰς τούτους μισθωτούς κατά τάς έν παραγράφῳ 2 τοῦ άνωτέρω ἄρθρου ήμέρας (ἑορτάς).

Ὁ Νομοθέτης διεχώρισε τούς έπί μηνιαίῳ μισθῷ άμειβομένους άπό τῶν έπί ήμερομισθίῳ καί έπέβαλε τήν ὑποχρέωσιν εἰς μόνους τούς δευτέρους, άφοῦ, προκειμένου περί τῶν πρώτων, δέν μειοῦται ὁ μισθός κατά τάς ήμέρας ἀργίας (ἴδε *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, εἰσηγητικήν ἔκθεσιν Προσχεδίου συμβάσεως ἐργασίας 1913, ΕΕΔ 1, 906).

Ἀλλά δέν καθωρίσθη έν τῷ νόμῳ λεπτομερῶς πῶς ἐννοεῖ τόν έπί ήμερομισθίῳ άμειβόμενον.

Ἐν ταύτῃ έκ τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως (βλ. ἐπ' ἀρθρ. 28184/5-83/1959 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 519).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5367/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Α. Τσαμπούλας*

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Παπανικολάου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Στρατηγάκος, Χ. Κατσικόπουλος

Διά τῆς ἐκκολουμένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἀγωγή τοῦ ἐκκαλοῦντος, διώκουσα τήν καταβολήν τῶν ήμερομισθίων τῶν ήμερῶν ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν έπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ προβλέπων τήν τοιαύτην καταβολήν 3755/1957 νόμος δέν ἔχει ἐφαρμογήν έπί τῶν άμειβομένων έπί ποσοστοῖς, ὡς ἦτο ὁ ἐνάγων. Κατά τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ἤδη ὁ ἐκκαλῶν διά κακήν ἐφαρμογήν τοῦ νόμου.

Κατά τήν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ/γματος 3755/1957 εἰς τούς έπί ήμερομισθίῳ άμειβομένους μισθωτούς, τούς μή άπασχοληθέντας ἐκ λόγων μή ὀφειλομένων εἰς τούτους κατά τάς ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ήμέρας (ἤτοι τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, τῆς 25 Μαρτίου, τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα τῆς 1ης Μαΐου καί τῆς 28 Ὀκτωβρίου), καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσόν ἴσον πρός τό ήμερομίσθιόν των, ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως. Ἐν ὄψει τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἐτέθη ἡ διάταξις αὕτη, ὅπως δηλαδή οἱ κατά τάς ἐξαιρεσίμους ἑορτάς μή άσχολούμενοι λαμβάνωσιν άμοιβήν, καίπερ μή άπασχολούμενοι, δοθέντος ὅτι ἄλλως οἱ δι' ήμερησίου μισθοῦ ἐργαζόμενοι δέν θά ἐδικαιοῦντο μισθοῦ διά τάς ήμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀργίας, διελήφθη ὅτι καταβάλλεται ὁ μισθός τῶν περί ὧν πράκειται ήμερῶν εἰς τούς έπί ήμερομισθίῳ άμειβομένους πρός ἀποκλεισμόν τῶν άμειβομένων διά μηνιαίου μισθοῦ, ὧν τό εἰσόδημα δέν ἐπηρεάζεται ἐκ τῶν παρεμπιπτουσῶν ἑορτῶν. Ὁ νομοθέτης ἀπέβλεψεν εἰς τόν τρόπον ὑπολογισμοῦ τοῦ μισθοῦ, ἂν δηλαδή οὗτος συναρτᾶται πρός τάς πραγματοποιουμένας κατ' ἔτος ήμέρας ἐργασίας, ἐχρησιμοποίησε δέ τόν ὅρον τῆς έπί ήμερομισθίῳ άμοιβῆς πρός ἐντοπισμόν τοῦ δικαιώματος εἰς τούς άμειβομένους καθ' ήμέραν ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ περαιτέρω συστήματος άμοιβῆς, ἂν δηλαδή αὕτη εἶναι σταθερά (ὑπό τήν συνήθη ἔννοιαν τοῦ ήμερομισθίου) ἢ εἶναι έπί ποσοστοῖς ἢ κατά μονάδα ἐργασίας. Ὅθεν ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀντιθέτως ἑρμηνεύουσα τήν ἀνωτέρω διάταξιν, ὅτι δηλαδή αὕτη δέν περιλαμβάνει καί τούς έπί ποσοστοῖς άμειβομένους καί έπί τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπορρίψασα τήν ἀγωγήν καί δέον νά μεταρρυθμισθῇ κατά τόν βάσιμον λόγον τῆς ἐφέσεως.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰργάσθη παρά τῷ ἐφεσιβλήτῳ Δήμῳ άπό χρόνου πρό τῆς 17.9.1957 μέχρι τῆς συντάξεως τῆς ἀγωγῆς (8.6.1959) ὡς ζυγιστής ἐν τῇ δημοτικῇ λαχαναγορᾷ, άμειβόμενος διά τῶν 30ο/ο τῆς δραχμῆς έπί ἑκάστου πραγματοποιουμένου παρ' αὐτοῦ ζυγίου, ἡ δέ οὕτω ὑπολογιζομένη ήμερησία άμοιβή, ἐν ὄψει τῶν καθ' ἑκάστην πραγματοποιουμένων ὑπ' αὐτοῦ ζυγίων, δέν ὑπελείπετο τοῦ κατωτάτου ήμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, τοῦ ἀνερχομένου άπό 17.9.1957 εἰς δραχμάς 42, συμφώνως πρός τήν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, τήν κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστήν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ἡ διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957 χορηγηθεῖσα αὔξησις κατά 5 δραχμάς έπί τῶν καταβαλλομένων τήν 24.1.1956 ήμερομισθίων καί ἐν ὄψει κατωτάτου κατά τόν χρόνον τοῦτον ἡ-

ΝΑΥΤΙΚΟΙ

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

Ἀνάλογος ἐπί ναυτικῆς ἐργασίας ἐφαρμογή ἄρθρου 659 ἐδάφ. 2 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐφαρμογή ἄρθρου 6 § 3 Νόμου 1752|1951 «περί ναυτικῆς ἐργασίας» καί μετά τήν ἰσχύν τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου ἐπί σχέσεων, συντελεσθεισῶν πρό τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.—Ὑποχρέωσις παροχῆς ἐργασίας ἐπί πλέον ἐπί ἀνάγκης ἐργασίας καί δικαίωμα συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς.—Ἀνάλογος ἐφαρμογή ἄρθρου 659 ἐδάφ. 2 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀκύρου οὔσης ἀντιθέτου περιοριστικῆς τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργαζομένου συμφωνίας.—Ρύθμισις προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐπί πλέον ἐργασίαν ὑπό συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἀκυρότης συμφωνίας περί μικροτέρας ἀμοιβῆς

Κατά τό ἄρθρον 659 τοῦ Α.Κ. ἐάν παραστῇ ἀνάγκη ἐργασίας ἐπί πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἤ τῆς συνήθους, ὁ ἐκμισθωτής ὑποχρεοῦται εἰς ταύτην ἐάν εἶναι εἰς θέσιν νά ἐκτελέσῃ αὐτήν, καί ἡ ἄρνησις τον θά προσέκρουεν εἰς τήν καλήν πίστιν.

Ὁ ἐκμισθωτής διά τήν ἐπί πλέον ταύτην ἐργασίαν δικαιοῦται εἰς συμπληρωματικήν ἀμοιβήν, κανονιζομένην ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καί τῶν εἰδικῶν περιστάσεων (βλ. Α.Π. 150/1960, εἰσηγητής Γ. Χατζηδάκης, ἀνωτέρω σελ. 160).

Ἐξ ἄλλου, κατά τό ἄρθρον 679 τοῦ Α.Κ., συμφωνία, δι' ἧς περιορίζονται τά δικαιώματα τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου, εἶναι ἄκυρος.

Κατ' ἄρθρον 51 νόμου 3816/1958 «περί κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου» (ΕΕΔ 17, 891) ὁ ναυτικός ὑποχρεοῦται νά ἐκτελῇ τήν ὑπηρεσίαν του συμφώνως πρός τόν νόμον, τήν πύμβασιν ναυτολογήσεως, τούς κανονισμούς καί τάς κρατούσας συνηθείας... Ὁ πλοίαρχος, διαρκοῦντος τοῦ πλοῦ, δύναται εἰς ἐξαιρετικάς περιπτώσεις νά ἀναθέτῃ προσωρινῶς εἰς τόν ναυτικόν ὑπηρεσίαν διάφορον ἤ ἐπί πλέον ἐκείνης, ἣν ἀνέλαβε δι' αὐτῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον δέν εἶναι συμβιβαστος πρός τόν βαθμόν του. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 651 ἐδάφ. 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζεται ἀναλόγως (βλέπε καί Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἑλληνικόν Ναυτεργατικόν Δίκαιον, σελ. 76).

Ὡς ἐξηγεῖται εἰς τήν εἰσηγητικήν ἔκθεσιν τῆς Συνεταικτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Σχεδίου Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου (ΕΕΔ 17, 889), αὐτονόητον εἶναι, ὅτι αἱ εἰς τόν Ἀστικόν Κώδικα γενικαί ἀρχαί περί συμβάσεως ἐργασίας ἀπαιτοῦν τό συμπλήρωμα τῶν εἰς τό παρόν κεφάλαιον εἰδικῶν διατάξεων.

Πλέον ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ συμπληρωματική εἰσηγητική ἔκθεσις τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν (ΚΕΔ 18, 1036) «δέν γίνεται δεκτόν, ὅπως ἀπαλειφθῇ ἡ εἰς τό ἄρθρον δι διάταξις, καθ' ἣν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 651 ἐδάφ. 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζεται ἀναλόγως, καί τεθῇ ἀντ' αὐτῆς εἰδική διάταξις, προβλέπουσα τήν συμπληρωματικήν ἀμοιβήν τοῦ ναυτικοῦ εἰς τας περιπτώσεις προσθέτου ἐργασίας. Δεδομένου ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀποτελοῦν γενικάς ἀρχάς, κρίνεται, ὅτι ἡ παραπομπή εἰς τό ἄρθρον 659 ἐδάφ. 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καλύπτει τά ἐκ τῆς προσθέτου ἐργασίας καί συμπληρωματικῶν ἀμοιβῶν ἐνδεχόμενα ζητήματα».

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως συνέτρεχε πράγματι, ὡς δέχεται αὐτή, ἀκυρότης τῆς σχετικῆς συμφωνίας τοσον ἐκ τοῦ ἄρθρου 679 Α.Κ., ὅσον καί ἐκ τοῦ ἄρθρου 680 Α.Κ. (βλέπε περί τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 659 ἐδάφ. 2 Α.Κ. καί ἐπί τῆς

μερουμισθίου δραχμῶν 37 κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 28050|1954 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καλύπτεται ὑπό τῆς ἰσοπόσου οὐξήσεως τῆς χορηγηθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, συμψηφιζομένης πρός αὐτήν (ἄρθρου 1 § 3 ν.δ. 3755|1957) Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐκαλῶν ἐνάγων δέν ἀπησχολήθη κατά πάσας τάς ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, τάς καθοριζομένας ὑπό τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3155|1957, τάς περιλαμβανομένας ἐντός τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπό 17.9.1957 μέχρις 8.6.1959, ἐκ λόγων μή ὀφειλομένων εἰς αὐτόν, ἤτοι διότι ἤργησεν ἡ σχετική Ὑπηρεσία τοῦ ἐφεσιβλήτου Δήμου καί δέν ἀπησχόλησεν οὗτος τό προσωπικόν του. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων εἶναι νόμιμον καί βάσιμον τό ἐν τῇ ἀγωγῇ αἴτημα καταβολῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἀνωτέρω ἑορτῶν βάσει τοῦ κατωτάτου ὁρίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου καί δέον νά γίνῃ ἐν μέρει δεκτόν διά δραχμάς 420, ἐν ὄψει περιλαμβανομένων 10 ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω διαστήματι (10+42). Τό αἴτημα ὅμως τῆς ἀγωγῆς περί καταβολῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν τοῦ πρό τῆς 17.9.1957 χρόνου (ἀπό 8.6.1954), καθ' ὃς ἐπίσης δέν ἀπησχολήθη, δέον νά ἀπορριφθῇ ὡς μή νόμιμον, διότι ὁ προβλέπων τήν τοιαύτην καταβολήν νόμος 3755|1957 ἤρξατο ἰσχύων ἀπό τῆς 17.9.1957, μή ἔχων ἀναδρομικήν ἰσχύν, ἡ δέ περί τοιαύτης καταβολῆς προβλέπουσα ἐπίσης ὑπ' ἀριθ. 2|1956 διαιτητική ἀπόφασις ἠκυρώθη κατά τοῦτο διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 746|1957 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, δι' ὃν λόγον καί ἐνομοθετήθη τό περιεχόμενον αὐτῆς ἄνευ ὅμως ἀναδρομικῆς ἰσχύος.

συμβάσεως ναυτικής έργασίας *Α. Τούση*, Ἐργατικόν Δίκαιον, τόμος Β', σελ. 298 ἑπ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17872/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Πανταζόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Βασιλάκος, Γ. Λιόντας, Σ. Δένδιας

Κατὰ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 3 τοῦ νόμου 1752]1951 «περὶ ναυτικῆς ἐργασίας», ἐχουσαν ἐφαρμογὴν καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νέου Κ.Ι.Ν.Δ. προκειμένου περὶ σχέσεων συντελεσθεισῶν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς προβλεπομένης ἐκ τῶν νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν ἢ τῆς συνήθους, ὁ ναυτικὸς ὑποχρεοῦται νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, ἐὰν δύναται νὰ τὸ πράξῃ. Ὁ ναυτικὸς διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ταύτην ἐργασίαν δικαιοῦται συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς, ἥτις κανονίζεται ἀναλόγως τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων (ἄρα ἤδη ἄρθρον 57 § 2 τοῦ νόμου 3816, ρυθμίζον τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω θέμα καὶ ρητῶς παραπέμπον εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 659 ἐδ. 2 Α.Κ., ὡς ἀναλόγως ἐφαρμοζομένην καὶ ἐν προκειμένῳ). Οἱ διὰ τῶν ἄνω διατάξεων τιθέμενοι κανόνες εἶναι ἀναγκαστικοῦ δικαίου, μὴ ἐπιτρεπομένης καὶ κηρυσσομένης ἀκύρου τῆς συμφωνίας, δι' ἧς περιορίζονται τὰ δι' αὐτῶν καθιερούμενα δικαιώματα τοῦ ἐργαζομένου μισθωτοῦ, ὡς περὶ τούτου ρητῶς ὁρίζει τὸ ἄρθρ. 659 τοῦ Α.Κ. (πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ. 659, 47), ὅπερ, μνημονεῦον ἐν αὐτῷ καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ., ἔχει ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας.

Ἑτέρωθεν, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους (κεφ. Ε' §§ 1 καὶ 2) τῆς ἀπὸ 30.1.1957 συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων 801 - 4.500 τόννων D. W., κυρωθείσης συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 4 ἀ. ν. 3276]1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10030]339]1957 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας (Ε. Κ. τ. Β' φ. 64 τῆς 26.2.1957), ἐὰν ὁ ναυτικὸς διαταχθῇ νὰ ἐκτελέσῃ πρόσθετον ἐργασίαν, πέραν δηλαδὴ τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, δὲν δύναται ὅμως ἡ πρόσθετος αὐτὴ ἐργασία νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 4 ὥρας ἐντὸς τοῦ εἰκοσιτετραώρου, διὰ τὴν πρόσθετον δὲ ταύτην ἐργασίαν ὁ ἐκτελέσας αὐτὴν ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς πρόσθετον ἀμοιβὴν (ὑπερωρίαν), ἡ ὁποία κατὰ τὸ κεφάλαιον Ε' § 2 τῆς ἀπὸ 7.12.1956 συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων ἄνω τῶν 4.500 τόννων D.W., κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 77327]3077]1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ε. Κ. τ. Β' 280 τῆς 29.12.1956), ἐφαρμοζομένης ἐν ὡς πρὸς τὸ μισθολόγιόν της κατὰ τὸ κεφάλ. V' § 2 τῆς προδιαληφθείσης ἀπὸ 30.1.1957 σ.σ.ἐ. καὶ ἐπὶ τῶν πληρωμάτων πλοίων τῶν ἐν αὐτῇ κατηγοριῶν (τουτέστι φορτηγῶν ἀπὸ 801 - 4.500 τόννων D.W., ὁσάκις ταῦτα ἐκτελοῦνται τοὺς πλόας ἐκτὸς τῶν ἐν κεφαλ. Α' § 1 αὐτῆς τιθεμένων γεωγραφικῶν ὁρίων), ὁρίζεται διὰ τούς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια τέσσαρα καὶ ἓξ πέννας (4.6) καθ' ὥραν. Τέλος κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 680 § 3 τοῦ Α.Κ., ἔχουσαν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας καὶ πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἀντιτιθέμενοι ὅροι τῶν κατ' ἰδίαν συμβάσεων ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν ἐκμισθωτήν, εἶναι ἄκυροι, ἀντὶ τούτων δὲ ἰσχύουσιν οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως».

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικως δικάσαντος Ἐργατοδίκου διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἐναυτολογήθη ἐν Πειραιεῖ κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον (4.3.1958) ἐπὶ τοῦ εἰς τοὺς ἐναγομένους, ἤδη ἐκκαλοῦντας, ἀνήκοντος ὑπὸ σημαίαν ἑλληνικὴν φορτηγοῦ πλοίου μηχανικὸς Β' ἐπὶ τῷ νομίμῳ μισθῷ καὶ ὑπηρέτησεν ὡς τοιοῦτος ἐπὶ τοῦ εἰρημένου πλοίου, ἐκτελέσαντος τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ πλόας, ἐκτεινομένους, ὡς ταῦτα δὲν ἀμφισβητεῖται, πέραν τῶν ἐν κεφαλ. Α' § 1 τῆς προδιαληφθείσης ἀπὸ 30]1]1957 συλλογικῆς συμβάσεως τιθεμένων γεωγραφικῶν ὁρίων, μέχρι τῆς 18.8.1958 καὶ καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα ἐπραγματοποίησε, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων βεβαιώσεων τοῦ Α' μηχανικοῦ τοῦ ὡς ἄνω πλοίου, ἐκδοθεισῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τηρουμένου ὑπ' αὐτοῦ βιβλίου ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ μηχανοστασίου τούτου, 238, πέραν τῶν κεκανονισμένων τοιούτων (δηλονότι τῶν 8 ὡρῶν καθ' ἡμέραν, σ.σ.ἐ. 30.1.1957 κεφάλ. Δ'), ἐν συνόλῳ ὡρας προσθέτου ἐργασίας, δι' ἣν, διαταχθεῖσαν καὶ ἐκτελεσθεῖσαν ὑπὸ τούτου πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν, δικαιοῦται οὗτος (ἐνάγων), συμφώνως πρὸς τὰς ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει ἐκτιθεμένας διατάξεις, εἰς πρόσθετον ἀμοιβὴν (ὑπερωρίαν), ὁριζομένην ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται (ἐφαρμοζομένης καὶ ἐν προκειμένῳ) ἀπὸ 7.12.1956 σ.σ.ἐ. εἰς σελλίνια 4 καὶ 6 πέννας καθ' ὥραν, ἤτοι ἐν συνόλῳ 53 λίρας χαρτίνας Ἀγγλίας καὶ 11 σελλίνια, ἐναντὶ τῶν ὁποίων τῷ κατεβλήθησαν μόνον 27 λίραι καὶ 11 σελλίνια, ἐναπομένοντος ὑπολοίπου ἐξ 26 λιρῶν ἰσαξίων πρὸς δραχ. 1.171.

Καὶ εἶναι πράγματι ἀληθές, ὅτι διὰ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης παρὰ τῶν ἐκκαλούντων ἀπὸ 4.3.1958 ἐγγράφως καταρτισθείσης κατὰ τὴν ναυτολόγησιν τοῦ ἐνάγοντος σχετικῆς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας συνεφωνήθη ἡ δικαιουμένη ὑπὸ τούτου πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν κατ' ἀποκοπήν (ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιουμένων ὡρῶν ὑπερεργασίας) εἰς 5 λίρας Ἀγγλίας χαρτίνας μηνιαίως, ἡ τοιαύτη ὅμως συμφωνία δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτος βάσει τῶν ὑπ' αὐτοῦ πραγματοποιηθεισῶν ὑπερωριῶν δικαιοῦται, ὡς ἐν προκειμένῳ, μείζονος ἀμοιβῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 3 τοῦ νόμου 1752]1951 καὶ τοὺς ὅρους τῆς προδιαληφθείσης συλλογικῆς συμβάσεως, οἵτινες, ὡς εὐνοϊκώτεροι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ διὰ τὸν ἐνάγοντα ἐκμισθωτήν, κατισχύουσι τῆς ὡς ἄνω (ἀποβαινούσης δυσμενεστέρας δι' αὐτὸν) συμφωνίας, συμφώνως πρὸς τὴν ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει ἐκτεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 680 § 3 Α. Κ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Προστασία μελῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων καὶ ἐθνικῶν ὀργανώσεων.—Προαγωγαὶ νεοπολεμιστῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὸ Ν.Δ. 1799]1942

Ἀνάπηροι καὶ πολεμισταὶ ὑπάλληλοι Τραπέζης Ἑλλάδος.—Ἐπέκτασις προστασίας νεοπολεμιστῶν τοῦ Ν.Δ. 1799]1942 διὰ τοῦ Νόμου 971]1949 καὶ ἐπὶ τῶν μελῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων καὶ ἐθνικῶν ὀργανώσεων.—Ἀνάλυσις τῆς προστασίας.—Τιμητικὴ προαγωγὴ ὑπαλλήλων κατὰ Ν.Δ. 1799/1942.

Ἀρείου Πάγου 27/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Πασσιᾶς, Η. Παρασκευᾶς

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 765]1945, ἀντικαταστήσαντος τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ ν. 683]1945, ὁρίζοντος ὅτι εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 4 καὶ 6 τοῦ τελευταίου νόμου (προβλεπούσας περὶ ἐπανακρίσεως, διατηρήσεως ἢ μὴ καὶ προαγωγῆς τραπεζιτικῶν ὑπαλλήλων) δὲν ὑπάγονται οἱ ἀνάπηροι καὶ τὰ θύματα πολέμων, καθὼς καὶ οἱ τῶν δύο μεγάλων πολέμων πολεμισταὶ τῆς ζώνης ἐπαφῆς, ὅτι τὰ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης πλεονεκτήματα ὡς πρὸς τοὺς πολεμιστὰς τῆς ζώνης ἐπαφῆς δίδονται ἐφ' ἅπαξ διὰ τὴν τακτοποίησιν των κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ ὅτι αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 1799]1942 γενόμεναι προαγωγαὶ εἰς θέσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ θεωροῦνται ὡς καθ' ὑπέρβασιν γενόμεναι, σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ ἀνάπηροι καὶ οἱ πολεμισταί, οἱ ὁποῖοι διωρίσθησαν ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1941 ἕως 17 Ὀκτωβρίου 1944, ἐξ ἑνὸς δὲν ὑπάκεινται εἰς νέαν κρίσιν, ὡς πρὸς τὴν καταλληλότητά των καὶ τὴν προαγωγήν, ὡς οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι Τραπέζης, ἐξ ἑτέρου δὲν ἀτεροῦνται τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου 1799] 1942. Ἑπομένως ἐφηρμόσθη καὶ ἐπ' αὐτῶν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1799]1942, ὅταν ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος 971]1949, ὡς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1104]1949. Τοῦτο ἄρα εἰποῦσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὀρθῶς τὸν νόμον ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος λόγος ἀναιρέσεως, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν ἀποδείξεων, ὅτι διὰ τῆς γενομένης βάσει τοῦ ἀνωτέρω νόμου 683]1945 ἐντάξεως του ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν παρητήθη τῶν ἐκ τοῦ νόμου 971]1949 εὐεργετημάτων, ὁ περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ τῆς ἐντεῦθεν παραιτήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 §§ 1 καὶ 4 τοῦ ν. 971]1949 ὁ ἀγὼν τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 1—3 τοῦ παρόντος νόμου ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων καὶ ἐθνικῶν ὀργανώσεων ἀναγνωρίζεται ὡς ἐθνικὸς ἀγὼν καὶ συνέχισις τοῦ πολέμου 1940—1941, τὰ δὲ μέλη τούτων ἀπολαμβάνουν πάντων τῶν κατὰ τὴν ἑκάστοτε ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ἀναγνωριζομένων εὐεργετημάτων ὑπὲρ τῶν ἀντιστοίχων κατηγοριῶν τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 καὶ 1941 τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, πλὴν τῶν συνταξιοδοτικῶν τοιούτων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 10 ἡ ἰσχὺς τούτου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ. ν. 1799]1942 οἱ ἀνάπηροι πολέμου τραυματίαι καὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τοῦ πολέμου 1940—1941, τυγχάνοντες πρὸ τοῦ πολέμου ὑπάλληλοι εἰς δημοσίας, δημοτικὰς ἢ κοινοτικὰς Ὑπηρεσίας ἢ ὑπάλληλοι εἰς Ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑφισταμένους κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, προάγονται κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ ὃν κέκτηνται βαθμὸν πρὸς πλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔχωσι συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν χρόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ λοιπὰ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἀπαιτούμενα προσόντα ἢ ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὀργανικὴ θέσις ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς κατεχομένης ὑπὸ τούτου χορηγεῖται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις ὁ μισθὸς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς διαβαθμίσεως αὐτῶν ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ, μὴ ὑφισταμένης δὲ τοιαύτης διαβαθμίσεως χορηγεῖται ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ λαμβανομένου μισθοῦ καὶ τοῦ τοιούτου τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ καὶ τέλος εἰς τοὺς ὑπωσδήποτε μὴ προαγομένους ἐλλείψει προσόντων χορηγεῖται ἐπίδομα 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ ἀνωτέρω δικαίωμα τοῦ ὑπαλλήλου γεννᾶται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 941]1949 καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ὁμάδος ὡς ἐθνικῶς δρασάσης ἢ ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ ὑπαλλήλου ὡς μετασχόντος εἰς ὁμάδα ἐθνικῆς ἀντιστάσεως ἢ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ καταλόγου τούτου ἢ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν ἐγγράφων εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὀργανισμόν, καθ' ὅσον τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διατάγματα, ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἔγγραφα σκοποῦσιν οὐχὶ τὴν δημιουργίαν τοῦ δικαιώματος, ἀλλὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑφισταμένης ἰδιότητος, πρὸς τὴν ὁποίαν ὁ νόμος συνάπτει ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ὡρισμένα ἀποτελέσματα. Μετὰ ταῦτα οὕτω κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ δεχθεῖσα, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν πραγμάτων, τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διὰ τῆς ὁποίας, προβαλλομένου ὅτι διεπέλεσε καὶ ἀνεγνωρίσθη τελικῶς, ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐξετέθη, μέλος τῆς ὁμάδος μυστικοῦ τύπου «Ἑλληνικὸν Αἷμα», ἐβίωκεν ἀπο-

ζημίωσιν λόγω μή προαγωγῆς του εἰς τὰν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν ἐκείνου, τὸν ὁποῖον εἶχε κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 971]1949, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐφήρμοσε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τέταρτος καὶ πέμπτος κατὰ τὸ σκέλος τοῦτο λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 971]1949 ὑφίσταται τὸ ἀνωτέρω δικαίωμα, ἡ αἴξησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ θὰ ἔχῃ ὡς περιεχόμενον τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν δύο μισθῶν κατὰ τὴν ἑκάστοτε μισθολογικὴν ἐξέλιξιν τοῦ δικαιούχου καὶ δὲν θὰ περιορίζεται εἰς τὴν βαθμολογικὴν ἢ μισθολογικὴν κατάστασιν, ἡ ὁποία ὑφίστατο κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ σκέλος τοῦτο εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Ὁ αὐτὸς δὲ ὡς ἀνωτέρω τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος, καθ' ὃ πλήττεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι κατὰ τὴν 16.6.1956 δὲν ὑπῆρχον κεναὶ θέσεις τμηματαρχῶν μισθολογικῆς ἀξίας 14.000 δραχμῶν, ἤτοι ἰσχυρισμὸν μὴ ἀσκοῦντα βάσιν τῶν προεκτεθέντων οὐσιώδη ἐπιρροήν, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν διατάξεων ἀφ' ἑνὸς τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ προπαρατεθέντος νόμου 971]1949, καθ' ἣν οἱ ὀρχηγοὶ κλπ. τῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων καὶ τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων δολιοφθορῶν ὑποβάλλουσιν εἰς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἰδίου νόμου Ἐπιτροπήν, ἐντὸς δὲ ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑτέρων δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος περὶ ἀναγνωρίσεως μιᾶς ὀργανώσεως ὡς ἐθνικῶς δρασάσης κατὰ τὴν κατοχήν, κατάστασιν πάντων τῶν μελῶν τῆς ὁμάδος, ἀφ' ἑτέρου τοῦ πρώτου ἑδαφίου τῆς παραγράφου 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καθ' ἣν ἡ ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴ καταρτίζει τοὺς τελικοὺς πίνακας, εἰς τοὺς ὁποίους ἐγγράφει τὰ ὑπ' αὐτῆς ἀναγνωρισθέντα μέλη ἐντὸς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς προηγουμένης προθεσμίας τοῦ δευτέρου καὶ ἐξ ἑτέρου τοῦ ἑδαφίου γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ἣν ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἐγγραφῆς εἰς τοὺς τελικοὺς πίνακας ἡ ἀναγνώρισις τῆς ὑπηρεσίας γίνεται αὐτοδικαίως, παραβαλλομένων πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ δευτέρου ἑδαφίου τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 4, καθ' ἣν οἱ πίνακες αὐτοὶ κυροῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τοὺς τελικοὺς πίνακας τῶν μελῶν τῆς ἀναγνωρισθείσης ὡς ἐθνικῶς δρασάσης ὁμάδος εἶναι πλέον ἀνεγνωρισμένον τὸ δικαίωμα τοῦ αὐτῶς ἀγωνισθέντος κατὰ τὴν κατοχὴν καὶ ὅτι ἡ ὑπηριάζεται ἀπὸ τὸν χρόνον, καθ' ὃν θὰ παρασχεθῇ ἡ ἐγκρισις τῶν πινάκων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, καθ' ὅσον ἡ ἐγκριτικὴ τούτων ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὑποχρεωτικὴ οὖσα, εἰς οὐδεμίαν προθεσμίαν ὑπάγεται. Τοῦτο ἄρα εἰποῦσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ ἀκυρότητος τῆς ὑπ' ἀριθ. 576483 τῆς 22.8.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ὁ τελικὸς πίναξ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 7, ἐν ᾧ ἐνεγράφη ὁ ἀναιρεσίβλητος ὡς μέλος τῆς ὁμάδος μυστικοῦ τύπου «Ἑλληνικὸν Αἷμα» λόγῳ ἐκπροθέσμου αὐτῆς, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὁρίζεται μὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 971]1949 περὶ ἀπονομῆς ἠθικῶν ἀμοιβῶν εἰς τὰς ἐθνικὰς ὁμάδας καὶ ἐθνικὰς ὀργανώσεις ἐσωτερικῆς ἀντιστάσεως, ὅτι τὸ διάταγμα περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἀγωνισθεισῶν κατὰ τὴν κατοχὴν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ ὁμάδων δολιοφθορῶν καὶ πληροφοριῶν πρέπει νὰ ἐκδοθῇ ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, πλὴν τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ κυρώσαντος τὸ ἀνωτέρω νομοθετικὸν διάταγμα νόμου 1104]1949 ἡ ἀνωτέρω προθεσμία παρετάθη ἐπὶ ἓξάμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ τελευταίου τούτου νόμου, ἀφ' ἧς ἔληξε, καὶ τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2272]1952 παρετάθη ἐπίσης, ἀφ' ἧς ἔληξεν, ἐπὶ τρίμηνον εἰσέτι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τούτου, ἤτοι παρετάθη συνεχῶς μέχρι τῆς 10 Ἰανουαρίου 1953. Ἐφ' ὅσον ἄρα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται ἀνελέγκτως, ὅτι τὸ διάταγμα περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἐθνικῆς ὁμάδος μυστικοῦ τύπου «Ἑλληνικὸν Αἷμα» ἐδημοσιεύθη τὴν 18.3.1950, ἤτοι πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς τεταγμένης πρὸς τοῦτο προθεσμίας, μετ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων ἔκρινεν, ὅτι ἐμπροθέσμως ἐγένετο ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆς καὶ μετὰ ταῦτα ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν πραγμάτων δέχεται, ὅτι τὸ μὲν ὑπεβλήθησαν ἐμπροθέσμως αἱ καταστάσεις τῶν μετασχόντων τῆς ὁμάδος αὐτῆς μελῶν, τὸ δὲ ὅτι ἐμπροθέσμως κατηρτίσθησαν οἱ τελικοὶ πίνακες τούτων ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 Ἐπιτροπῆς, ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃ μέρος μέμφεται τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν διὰ τὸ ὅτι κακῶς ἐδέχθη ἐμπροθέσμως γενόμενα τὰ ἀνωτέρω, ἤτοι διὰ κακὴν ἐκτίμησιν πραγμάτων μόνον, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 1799]1942, ὡς τοῦτο ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1735]1945, δι' αὐτοῦ προβλεπομένη προαγωγὴ εἶναι τιμητική, παρεχομένη διὰ τὰς κατὰ τὸν πόλεμον προσενεχθείσας παρὰ τῶν πολεμιστῶν ὑπηρεσίας καὶ ἄσχετος πρὸς πᾶσαν ἄλλην προαγωγήν, ἧς δικαιοῦται ἢ ἔτυχεν ὁ πολεμιστὴς βάσει προσώντων ἢ εἰδικῶν νόμων, πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν συμψηφίζεται καὶ οὔτε ἀποκλείει ταύτην. Τυχὸν δὲ προαχθέντες βάσει τοῦ νόμου 1799]1942 οὐδαμῶς κωλύονται νὰ προαχθῶσι βάσει προσόντων κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ γενομένη, ὡς ἀνελέγκτως δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, προαγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς Τραπέζης οὐδόλως κωλύει τὴν βάσει τοῦ νόμου 1799]1942 προαγωγήν. Τοῦτο ἄρα εἰποῦσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ συμψηφισμοῦ τῆς γενομένης κατὰ τὴν ἔνταξιν προαγωγῆς τοῦ ἀναιρεσειόντος εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 971]1949 προβλεπομένην, ὀρθῶς τὸν νόμον ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρ-

μοσε και ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ μέρος τοῦτο εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Περαιτέρω δέχεται ἀνελέγκτως, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 971]1949 προεβλέπετο ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης θέσις τμηματάρχου μισθολογικοῦ βαθμοῦ 14.000 δραχμῶν καὶ ὅτι ὑπῆρχον κατὰ τὸν Ἀπρίλιον 1949 κεναὶ θέσεις καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 971]1949 ὁ ἀναιρεσίβλητος προήχθη βάσει τῶν κειμένων διατάξεων καὶ οὐχὶ βάσει τοῦ νόμου τούτου, οὐδ' εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐκ τοῦ νόμου 971]1949 ὑποχρεώσεώς της. Ἐπαμένως, καθ' ὁ σκέλος προβάλλεται ὅτι δὲν ἐλήφθησαν οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοὶ τῆς ἀναιρεσειούσης οἱ τέταρτος, πέμπτος καὶ ἕκτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενοι (*).

Ἀρείου Πάγου 28/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Σούρλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Πασσιᾶς, Η. Παρασκευᾶς

Ὁρίζεται μὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ἀ. ν. 971]1949 περὶ ἀπονομῆς ἠθικῶν ἀμοιβῶν εἰς τὰς ἐθνικὰς ὁμάδας καὶ ἐθνικὰς ὀργανώσεις ἰσωτερικῆς ἀντιστάσεως, ὅτι τὸ διάταγμα περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἀγωνισθεισῶν κατὰ τὴν κατοχὴν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ ὁμάδων δολιοφθορῶν καὶ πληροφοριῶν πρέπει νὰ ἐκδοθῇ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, πλὴν τὸ πρῶτον διὰ ταῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ κυρώσαντος τὸ ἀνωτέρω ν. δ]γμα νόμου 1104]1949 ἡ ἀνωτέρω προθεσμία παρετάθη ἐπὶ ἑξαμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ τελευταίου τούτου νόμου, ἀφ' ἧς ἐλήξε καὶ τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2272]1952 παρετάθη ἐπίσης, ἀφ' ἧς ἐλήξεν, ἐπὶ τριμηνον εἰσέτι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τούτου, ἤτοι ἡ ἀνωτέρω προθεσμία παρετάθη συνεχῶς μέχρι τῆς 10 Ἰανουαρίου 1953. Ἐφ' ὅσον ἄρα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται ἀνελέγκτως, ὅτι τὸ διάταγμα περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἐθνικῆς ὁμάδος πληροφοριῶν καὶ δολιοφθορῶν «Ὅμηρος» ἐδημοσιεύθη τὴν 18.3.1950, ἤτοι πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς τεταγμένης πρὸς τοῦτο προθεσμίας, μετ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων ἔκρινεν, ὅτι ἐμπροθέσμως ἐγένετο ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆς καὶ μετὰ ταῦτα ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἄβάσιμος.

Ἐκ τῶν διατάξεων ἀφ' ἑνὸς τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ προπαρατεθέντος νόμου 971]1949, καθ' ἣν οἱ ἀρχηγοὶ κλπ τῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων καὶ τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων δολιοφθορῶν ὑποβάλλουσιν εἰς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἰδίου νόμου Ἐπιτροπήν, ἐντὸς δὲ ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑτέρων δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος περὶ ἀναγνωρίσεως μιᾶς ὀργανώσεως ὡς ἐθνικῶς δρασάσης κατὰ τὴν κατοχήν, κατάστασιν πάντων τῶν μελῶν τῆς ὁμάδος, ἀφ' ἑτέρου τοῦ πρώτου ἑδαφίου τῆς παραγράφου 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καθ' ἣν ἡ ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴ καταρτίζει τοὺς τελικοὺς πίνακας, εἰς τοὺς ὁποίους ἐγγράφει τὰ ὑπ' αὐτῆς ἀναγνωρισθέντα μέλη ἐντὸς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς προηγουμένης προθεσμίας τοῦ διμήνου καὶ ἐξ ἑτέρου τοῦ ἑδαφίου γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ἣν ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἐγγραφῆς εἰς τοὺς τελικοὺς πίνακας ἡ ἀναγνώρισις τῆς ὑπηρεσίας γίνεται αὐτοδικαίως, παραβαλλομένων πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ δευτέρου ἑδαφίου τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 4, καθ' ἣν οἱ πίνακες αὐτοῦ κυροῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τοὺς τελικοὺς πίνακας τῶν μελῶν τῆς ἀναγνωρισθείσης ὡς ἐθνικῶς δρασάσης ὁμάδος εἶναι πλέον ἀνεγνωρισμένον τὸ δικαίωμα τοῦ δυτος ἀγωνισθέντος κατὰ τὴν κατοχὴν καὶ ὅτι δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸν χρόνον, καθ' ὃν θὰ παρασχεθῇ ἡ ἔγκρισις τῶν πινάκων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, καθ' ὅσον ἡ ἐγκριτικὴ τούτων ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὑποχρεωτικὴ οὖσα, εἰς οὐδεμίαν προθεσμίαν ὑπάγεται. Τοῦτο ἄρα εἰποῦσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἐνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ ἀκυράτητος τῆς ὑπ' ἀριθ. 576483 τῆς 22.8.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ὁ τελικὸς πίναξ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 7, ἐν ᾧ ἐνεγράφη ὁ ἀναιρεσίβλητος ὡς μέλος τῆς ὁμάδος «Ὅμηρος», λόγῳ ἐκπροθέσμου αὐτῆς, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἄβάσιμος. Περαιτέρω δέ, ἐφ' ὅσον ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετιμήθη ὁ ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης, ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ ἀποδίδεται εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τὸ σφάλμα τῆς μὴ ἐξετάσεως τούτου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 §§ 1 καὶ 4 τοῦ νόμου 971]1949 ὁ ἀγὼν τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 1-3 τοῦ παρόντος νόμου ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων καὶ ἐθνικῶν ὀργανώσεων ἀναγνωρίζεται ὡς ἐθνικὸς ἀγὼν καὶ συνέχισις τοῦ πολέμου 1940 - 1941, τὰ δὲ μέλη τούτων ἀπολαμβάνουν πάντων τῶν κατὰ τὴν ἑκάστοτε ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ἀναγνωριζομένων εὐεργετημάτων ὑπὲρ τῶν ἀντιστοίχων κατηγοριῶν τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 καὶ 1941 τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, πλὴν τῶν συνταξιοδοτικῶν τοιούτων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 10 ἡ ἰσχὺς τούτου ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 1799]1942 οἱ ἀνάπηροι πολέμου, τραυματίαι καὶ ἐφεδροι ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τοῦ πολέμου 1940 - 1941, τυγχάνοντες πρὸ τοῦ πολέμου ὑπάλληλοι εἰς δημοσίας, δημοτικὰ ἢ κοινοτικὰς Ὑπηρεσίας ἢ ὑπαλλήλοι εἰς Ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑφισταμένας κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, προάγονται κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ ὃν κέκτηνται βαθμὸν πρὸς πλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔχωσι συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν χρόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὸ

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. [2]54/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

λοιπά κατά τάς κειμένας διατάξεις άπαιτούμενα προσόντα ή, ἐφ' ὅσον δέν προβλέπεται κατά τάς κειμένας διατάξεις όργανική θέσις άνωτέρου βαθμοῦ τῆς κατεχομένης ὑπό τούτου, χορηγεῖται ὑπό τάς αὐτάς προϋποθέσεις ὁ μισθός τοῦ ἀμέσως άνωτέρου βαθμοῦ τῆς διαβαθμίσεως αὐτῶν ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ, μή ὑφισταμένης δέ τοιαύτης διαβαθμίσεως χορηγεῖται ἡ διαφορά μεταξύ τοῦ λαμβανομένου μισθοῦ καί τοῦ τοιούτου τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ καί τέλος εἰς τούς ὁπωσδήποτε μή προαγομένους ἐλλείψει πρασόντων χορηγεῖται ἐπίδομα 15ο/ο ἐπί τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δέ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τό άνωτέρω δικαίωμα τοῦ ὑπαλλήλου γεννᾶται ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 941/1949 καί οὐχί ἀπό τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος περί ἀναγνωρίσεως τῆς ὁμάδος ὡς ἐθνικῶς δρασάσης ἡ ἀπό τῆς ἐγγραφῆς τοῦ ὑπαλλήλου ὡς μετασχόντος εἰς ὁμάδα ἐθνικῆς ἀντιστάσεως ἤ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ καταλόγου τούτου ἡ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν ἐγγράφων εἰς τόν ἁρμόδιον Ὀργανισμόν, καθ' ὅσον τά κατά τά άνωτέρω διατάγματα, ὑπουργικαί καί ἀποφάσεις καί ἔγγραφα σκοποῦσιν οὐχί τήν δημιουργίαν τοῦ δικαιώματος, ἀλλά τήν ἀναγνώρισιν τῆς ὑφισταμένης ἰδιότητος, πρός τήν ὁποίαν ὁ νόμος συνάπτει ἀπό τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ὡρισμένα ἀποτελέσματα. Μετά ταῦτα οὕτω κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καί δεχθεῖσα μετ' ἀνελεγκτον ἐκτίμησιν πραγμάτων τήν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διά τῆς ὁποίας προβαλλομένου ὅτι διετέλεσε καί ἀναγνωρίσθη τελικῶς, ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐξετέθη, μέλος τῆς ὁμάδος βολιοφθορῶν «Ὅμηρος», ἐβίωκεν, ἐλλείψει θέσεως άνωτέρου βαθμοῦ, τήν διαφοράν τῶν ἀποδοχῶν μεταξύ τοῦ βαθμοῦ τοῦ διευθυντοῦ, τόν ὁποῖον εἶχε κατά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 971/1949 καί τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου, ὀρθῶς τάς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί οἱ περί τοῦ ἀντιθέτου τέταρτος καί πέμπτος κατά τό σκέλος τοῦτο λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Ὁ τέταρτος δέ λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὁ σκέλος τό πρῶτον ἤδη ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου προβάλλεται τό παράπονον, ὅτι ἕνεκα τῆς βραδείας ἀνακοινώσεως ὑπό τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τῆς ἰδιότητός του, ὡς μετασχόντος τῆς ἀνωτέρω ὁμάδος βολιοφθορῶν, προέκυψεν ἀδυναμία ἐκπληρώσεως τῆς ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεώσεώς της, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος προεχόντως. Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 971/1949 ὑφίσταται τό άνωτέρω δικαίωμα, ἡ ἀξίωσις ἐπί τοῦ μισθοῦ θά ἔχῃ ὡς περιεχόμενον τήν διαφοράν μεταξύ τῶν δύο μισθῶν κατά τήν ἑκάστοτε μισθολογικήν ἐξέλιξιν τοῦ δικαιούχου καί δέν θά περιορίζηται εἰς τήν βαθμολογικήν ἡ μισθολογικήν κατάστασιν, ἡ ὁποία ὑφίστατο κατά τήν ἰσχύν τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου δέ μετά ταῦτα πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως κατά τό σκέλος τοῦτο εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὁρίζον τό ἄρθρον 7 § 2, ἐδάφιον τελευταῖον, ὅτι, μή ὑφισταμένης άνωτέρας θέσεως ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ ἐκείνης, τήν ὁποίαν κατεῖχεν ὁ ἀναγνωρισθείς ὡς μετασχών ὁμάδος βολιοφθορῶν ὑπάλληλος, χορηγεῖται αὐτῷ ἡ διαφορά μεταξύ τοῦ λαμβανομένου παρ' αὐτοῦ μισθοῦ καί τοῦ μισθοῦ τοῦ κατωτέρου βαθμοῦ, ἐννοεῖ προφανῶς, ὅτι ὁ πρός τοῦτο ὑπολογισμός θά γίνῃ μεταξύ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν, τάς ὁποίας χάριν καί ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας του λαμβάνει τακτικῶς ὁ ὑπάλληλος ὡς ἀντιπαροχήν τῶν ὑπηρεσιῶν του καί τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κατωτέρου βαθμοῦ, οὐχί δέ ὅτι θά χορηγηθῇ ἡ διαφορά μεταξύ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῆς ἣν κατέχει, ὡς άνωτέρω, θέσεως, καί τοῦ τοιούτου τῆς κατωτέρας θέσεως. Οὕτως ὀρθῶς κρίνασα καί ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καί μετ' ἐκτίμησιν ἀποδείξεων ἐπιδικάσασα εἰς τόν ἀναιρεσίβλητον τήν διαφοράν μεταξύ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀντιστοίχου βασικοῦ μισθοῦ τῆς κατεχομένης ὑπ' αὐτοῦ θέσεως τοῦ διευθυντοῦ μετά τῶν λαμβανομένων μετ' αὐτοῦ δύο προσαυξήσεων ἐκ 10 ο/ο, ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐξ 25 ο/ο καί ἐπιδόματος γάμου 10 ο/ο καί τοῦ μισθοῦ τοῦ κατωτέρου βαθμοῦ καί οὐχί τήν διαφοράν μεταξύ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῆς κατεχομένης θέσεως καί τῆς κατωτέρας ὀρθῶς τήν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ἀφ' ἑνός γίνεται ἀνελέγκτως δεκτόν ὑπό τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι τό διάταγμα περί ἀναγνωρίσεως τῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος «Ὅμηρος» ὡς ἐθνικῶς δρασάσης κατά τήν κατοχήν ἐδημοσιεύθη τήν 18.3.1950 καί ὅτι οἱ τελικοί πίνακες, εἰς τούς ὁποίους ἀνεγράφησαν τά ὀνόματα τῶν μελῶν αὐτῆς, μεταξύ τῶν ὁποίων κατεχωρήθη καί τό ὄνομα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατηρτίσθησαν ἐντός τῆς ἀρξαμένης ἀπό τῆς ἀνω χρονολογίας διμήνου καί ἑξαμήνου προθεσμίας, περί τῆς ὁποίας γίνεται μνεία ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει, καί ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας ἐν ἔτει 1953, ἐξ ἑτέρου ἐφ' ὅσον τό δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὑφισταμένου, ὡς ἐξετέθη προηγουμένως, ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 971/1949, εἶχεν ἐκτοτε ἀναγνωρισθῆ, τουτέστι καθ' ὃν χρόνον ἡ σύμβασις ἐργασίας ἦτο ἐνεργός, κατ' οὐδεμίαν διάταξιν νόμου ἀποκλείεται ἡ μετά τήν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐνάσκησις αὐτοῦ. Οὕτω ἄρα κρίνασα καί ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καί ἀπορρίψασα τήν περί τοῦ ἀντιθέτου ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσιουσης ὀρθῶς τάς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως κατά τό σκέλος τοῦτο εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

II. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων Ἰονικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Καταβολή εἰς ἀπολυθέντα ὁλοκλήρου τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920, καταλυθείσης οὕτω τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ περί

(*) Σχετικαί πρός τόν νόμον 971/1949 καί τά εἰσαγόμενα δι' αὐτοῦ προνόμια, περί τῶν ὁποίων ἀσχολοῦνται αἱ άνωτέρω παρατιθέμεναι ἀρεοπαγιτικαί ἀποφάσεις, εἶναι καί αἱ Α. Π. 594/1956 (ΕΕΝ 15, 1359), Α. Π. 267/1957 (ΕΕΔ 16, 945).

πληρωμῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὰ δεκτὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἀνελέγκτως γενόμενα.— Ἀνεπηρέαστον οὕτω ἐπὶ τῆς ἀποσβεσθείσης ἐνοχῆς ὑπὸ τοῦ βεβαιουμένου περιστατικοῦ ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 6 § 6 τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Προνοίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἰονικῆς Τραπέζης παρεκρατήθη ἐκ μέρους αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῦ παρεχομένου βοηθήματος ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς καταβληθείσης παρὰ τῆς Τραπέζης ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112.

Ἀρείου Πάγου 35/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Στεφανόπουλος, Λ. Μπαζοῦρος

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112]1920 προβλεπομένη ἀποζημίωσις διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατεβλήθη ὁλόκληρος ἐκ μέρους τῆς ἐργοδότιδος τῷ ἀναιρεσείοντι ὑπαλλήλῳ, καταλυθείσης οὕτω τῆς ἐκ τοῦ διαληφθέντος νόμου ἀξιώσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ πληρωμῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν ἔννομον ἐπιρροὴν ἄσκει ἐπὶ τῆς ἀποσβεσθείσης ἤδη ἐνοχῆς τὸ βεβαιούμενον ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως περιστατικὸν ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 6 τοῦ νομίμως ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ Κλάδου Προνοίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης παρεκρατήθη ἐκ μέρους τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ προβλεπομένου βοηθήματος ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς καταβληθείσης αὐτῷ παρὰ τῆς Τραπέζης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ὅπερ ποσὸν κατεβλήθη περαιτέρω ὑπὸ ταῦ ἐν λόγῳ Ταμείου εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον. Μετὰ ταῦτα ἀμφότεροι οἱ λόγοι ἀναιρέσεως, οἱ πλήττοντες τὸ κῦρος τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου καὶ εἰδικῶς τῆς διατάξεως ταῦ ἄρθρου 6 § 6 αὐτοῦ, μὴ ἀσκοῦντες ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταβολῆς αὐτῷ ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης τοῦ ἡμίσιος τῆς κατὰ τὸν ν. 2112]1920 καταβλητέας αὐτῷ ἀποζημιώσεως, εἶναι ἀπορριπτέοι (*).

III. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἐκ τῶν ἀποδοχῶν μισθωτῶν, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Ἐπιβολὴ διὰ ν. 1050]1942 κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαλλήλων Εἰδικῶν Ταμείων ἢ ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, μὴ τυγχανόντων μετόχων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου.— Παροχὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 13 § 2 ἀ. ν. 1538]1950 εἰδικῆς καὶ συγκεκριμένης ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς κατάργησιν κρατήσεων ἐπὶ τῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, μὴ μετόχων τοῦ Ταμείου, τῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, καὶ οὐχὶ ἐπὶ πάσης ἀμοιβῆς ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν, παρεχόντων ὑπηρεσίαν ἢ ἐργασίαν πρὸς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ μὴ ὄντων τακτικῶν ἢ ὀργανικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν αὐτῶν.— Διατήρησις κρατήσεων ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένων.

Ἀρείου Πάγου 165/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Παναγιωτόπουλος, Κ. Ἀργυρόπουλος

Διὰ ταῦ νόμου 1050]1942 ἐπεβλήθη κράτησις ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. δι' ἄρθρου 3 μὲν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαλλήλων Εἰδικῶν Ταμείων ἢ ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἵτινες δὲν τυγχάνουσι μέτοχοι τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, δι' ἄρθρου δὲ 5 κράτησις 4 ο]ο (μειωθεῖσα βραδύτερον εἰς 3 ο]ο), ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἐργασιῶν τῶν προσφερομένων ὑπὸ μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου Εἰδικοῦ Ταμείου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου καὶ ἐφ' ὅσον ἡ διὰ τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ περιπτώσεις δαπάνη βαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν Εἰδικῶν Ταμείων ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὑπὸ τοῦ Κράτους συνταθέντων. Ἀφ' ἑτέρου διὰ ταῦ ἄρθρου 13 § 2 ἀ. ν. 1538]1950, ρυθμίζοντος τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, καὶ εἰδικῶς τῶν ἐν ἄρθροις 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἀ. ν. 1538]1950 ἀναφερομένων ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὡρίσθη ὅτι διὰ β. δ]τος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δύναται νὰ καταργηθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐπιβεβλημένη κράτησις τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουσιν οὗτοι μέτοχοι αὐτοῦ. Τέλος βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου (13 § 2 ν. 1538]1950) ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 20]24.8.1951 β. δ., δι' ἄρθρου μόνου τοῦ ὁποίου κατηργήθη ἀπὸ 1.7.1951 ἡ ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. ἐπιβεβλημένη, δυνάμει τῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων, κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 56/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ναυπλίου, ὡς ἐφετείου.

ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., οἵτινες δέν τυγχάνουν μέτοχοι τοῦ Ταμείου τούτου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι διά τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 13 § 2 ἀ.ν. 1538]1950 ἐχορηγήθη ἐξουσιοδότησις εἰδική καί συγκεκριμένη πρός κατάργησιν κρατήσεων ἐπιβεβλημένων ὑπέρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. «ἐπί τοῦ μηνιαίου μισθοῦ» τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. μή μετόχων τοῦ Ταμείου τούτου, τῶν συνδεομένων διά σχέσεως δημοσίου δικαίου πρός τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καί οὐχί καί ἐπί πάσης ἀμοιβῆς ὑπαλλήλων ἤ ἐργατῶν παρεχόντων ὑπηρεσίαν ἤ ἐργασίαν πρός τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καί μή ὄντων τακτικῶν ἤ ὀργανικῶν ὑπαλλήλων καί ὑπηρετῶν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, εἰς οὓς δέν ἀφορᾶ ὁ ἀ.ν. 1538]1950, καί συνεπῶς καί ἡ δι' ἄρθρου 13 § 2 ἐξουσιοδότησις καί ὡς πρός οὓς ἡ ὑπέρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. κράτησις ἔχει ἐπιβληθῆ δι' ἄρθρου 5 ἐδ. Β' τοῦ ν. δ. 1050]1942 οὐχί ἐπί μηνιαίου μισθοῦ, ἀλλ' ἐπί τοῦ ἀντιτίμου τῆς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένης ὑπηρεσίας ἤ ἐργασίας, μή δυναμένη νά καταργηθῆ διά β. δ]τος βάσει τῆς ἀνω εἰδικῆς καί περιωρισμένης ἐξουσιοδοτήσεως.

Τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, καίτοι δεξάμενον ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθείς παρά τοῦ πρώτου ἀναιρεσείοντος Ν.Π.Δ.Δ. προσέφερεν αὐτῷ δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀορίστου χρόνου, τάς ὑπηρεσίας του ὡς τεχνίτου καί ἐργάτου ἐπί ἡμερομισθίῳ ὄραχ. 80, ἔκρινεν ἐν τούτοις, ὅτι δέν ὑπέκειτο τό ἀντίτιμον τῆς ἐργασίας του εἰς κράτησιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 ν.δ. 1050]1942 λόγῳ καταργήσεως τῆς τοιαύτης κρατήσεως δυνάμει τοῦ β. δ. 20]24.8.1951, ἐκδοθέντος βάσει τοῦ ἄρθρου 13 § 2 ἀ.ν. 1538]1950, ψευδῶς ἡρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τάς διαληφθείσας διατάξεις καί ἀναιρετέαν κατέστησε τήν ἀπόφασίν του κατά τό ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ νόμου 3810]1957, καί τόν ἐκ βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως, παραπεμπτέαν δέ τήν ὑπόθεσιν πρός περαιτέρω συζήτησιν εἰς τό Γ' Τμῆμα. (*)

IV. ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Ἐργατικά ἀτυχήματα ἐργατῶν Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς καί ὑποχρέωσις πρός ἀποζημίωσιν αὐτῶν.

Ἀπολλαγή, κατ' ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 1697]1951, τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς τῆς εὐθύνης πρός καταβολήν οἱασδήποτε ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀποζημιώσεως, ὄχι δέ μόνον τῆς ὑπό τοῦ νόμου 551]1914, ἀνεξαρτήτως ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου, ἀλλά καί τῆς κατά τό κοινόν ἀστικόν δίκαιον ἐπί ἀτυχήματος ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἤ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου ἤ ἐκ παραβάσεως ὅρων ἀσφαλείας. — Ὑπόχρεων πρός ἀποζημίωσιν τό Τα-

μεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς.

Ἀρείου Πάγου 151/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. Κ. Καυκᾶς
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Μ. Παντελῆς***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τζαννετάκος, Ν. Μπισιούλης

Κατά τήν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1697]1951 «περί ἐνισχύσεως τῶν Ταμείων Προνοίας καί Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς» ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τούτου ἡ ἀποζημίωσις, λόγῳ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τῶν μονίμων ἐργατῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς βαρύνει τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ὅπερ ἀναλαμβάνει ἐφεξῆς ἁπάσας τάς ὑποχρεώσεις τοῦ Ο. Λ. Π. ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τῶν μονίμων ἐργατῶν αὐτοῦ. Ἐκ τῆς φραστικῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης, διαλαμβανούσης περί ἀναλήψεως ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεων «ἁπασῶν», ἤτοι ἄνευ διαστολῆς τινος, τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Ο. Λ. Π. ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, σαφῶς συνάγεται, ὅτι δι' αὐτῆς ὁ Ο. Λ. Π. ἀπηλλάγη τῆς εὐθύνης πρός καταβολήν οἱασδήποτε ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀποζημιώσεως, τουτέστιν οὐχί μόνον τῆς ὑπό τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 551]1914 (ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη) παρεχομένης, ἀνεξαρτήτως ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου, ὡρισμένης ἐκ τῶν πρατέρων τεκμαρτῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλά καί τῆς κατά τό κοινόν ἀστικόν δίκαιον τοιαύτης, ἧς δικαιοῦται ὁ παθών (ἤ τά ἀντ' αὐτοῦ δικαιούμενα πρόσωπα), ὅταν τό ἀτύχημα ὀφείληται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἤ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου ἤ εἰς τήν ἐν ἄρθρῳ 16 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναφερομένην ἀμέλειαν τοῦ ἐργοδότου, ἤτοι εἰς τήν ὑπ' αὐτοῦ μή τήρησιν ἐπιβεβλημένων ὅρων ἀσφαλείας τοῦ ἐργαζομένου. Ὅθεν οὕτω κρίναν καί τό Ἐφετεῖον διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, καί ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ ἐφ' ἧς ἐδίκασε καί δεκτή ἐν μέρει ὑπ' αὐτοῦ γενομένη ἀπό 10]4]1957 ἀγωγή τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὑπό τας ἐν αὐτῇ ἰδιότητάς της, περί πληρωμῆς ἀποζημιώσεως κατά τάς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διά τήν ἧς αὐτη καί τό ὑπό τήν ἐπιτροπείαν αὐτῆς ἀνήλικον τέκνον της ἐστερήθησαν διατροφήν συνεπείᾳ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου καί πατρός αὐτῶν, ἐπελθάντος κατ' Ἰούνιον 1953 ἐκ βιαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, ὡς ἐργάτου μεταφορῶν καί φορτοεκφορτώσεων τοῦ Ο.Λ.Π., ἐξ ἀμελείας τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τούτου περί τήν τήρησιν ἐπιβεβλημένων ὅρων ἀσφαλείας ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἣν ἐξετέλει ὁ παθών, νομιμοποιεῖται παθητικῶς στρεφομένη κατά τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως καί Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ὀρθῶς τήν ὡς ἄνω διάταξιν ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσεν, ὁ δέ περί τοῦ ἐναντίου μοναδικός λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ὀβάσιμος (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 13312]1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου. Ὅμοια κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 1697]1951 ἡ Α. Π. 166]1960.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2071]1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν. Ὅμοιαι εἰς τό θέμα καί αἱ Α. Π. 608]1958, ΕΕΔ 16,336, Α. Π. 286]1957, ΕΕΔ 16,706, Α. Π. 801]1958, ΕΕΔ 18.84, Α. Π. 141]1959, ΕΕΔ 18.262.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ι. ΚΩΔΙΞ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Διορισμός δημοσίων υπαλλήλων και παρέκκλισις από απαιτουμένου διαγωνισμού

Παράνομος κατά τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Κώδικος περὶ καταστάσεως Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων ὁ διορισμὸς δημοσίων ὑπαλλήλων ἂν μὴ ἐπιτύχῃ εἰς διαγωνισμόν.—Ἐξαίρεσις τῆς ἀρχῆς αὐτῆς κατ' ἄρθρον 24 τοῦ Κώδικος ἢ ἂν εἶδικαὶ ἢ ἐξαιρετικαὶ συνθῆκαι ἐπιβάλλουν τὴν παρέκκλισιν.—Ἀναγκαία δι' αὐτὸ εἰδικὴ ἀπόφασις τοῦ Α.Σ.Δ.Υ. μετὰ εἰδικῶς ἠτιολογημένην ἔκθεσιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.—Ὑπαγωγὴ ἀποφάσεως Α.Σ.Δ.Υ. εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἐν ὄψει τῶν ἐπικαλουμένων ὑπ' αὐτοῦ πραγματικῶν περιστατικῶν ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου.—Πλήρωσις θέσεων εἰς Νομαρχιακὰ Ταμεῖα ἄνευ διαγωνισμοῦ.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 845]10.6.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Νομαρχιακοῦ Ταμείου Καρδίτσης διωρίσθη ἄνευ διαγωνισμοῦ πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως δακτυλογράφων ἡ Γ.Δ.

Ἡ αἰτοῦσα, ἔχουσα ὑποβάλει αἴτησιν πρὸς διορισμὸν εἰς τὴν θέσιν ταύτην, ᾐτήσατο τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 482/1960, Ὀλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σολιώτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Τσικλητήρας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σταθάκης, Π. Σοφικόπουλος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Χρυσόμαλλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 845]10.6.1959 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ]τος 3620]1956 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως» συσταθέντος Νομαρχιακοῦ Ταμείου τοῦ Νομοῦ Καρδίτσης, καθ' ὃ μέρος διωρίσθη παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ταμείῳ ὡς δόκιμος δακτυλογράφος ἐπὶ βαθμῷ 11ῳ πρὸς πλήρωσιν κενῆς ὀργανικῆς θέσεως ἡ Ρ.Λ. κατὰ παράλειψιν τῆς αἰτούσης, ὑποβαλούσης ἐν προκειμένῳ σχετικὴν πρὸς διορισμὸν αἴτησιν μετὰ τῶν κατὰ νόμον ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν προκειμένην δίκην ἡ διορισθεῖσα εἰς τὴν θέσιν δακτυλογράφου Ρ.Λ.

Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 823]28.11.1958 πράξεως του ἐνέκρινεν, ὅπως ἐν ὄψει τοῦ ἄκρως ἐπιτακτικοῦ, κατὰ τὴν Διοίκησιν, χαρακτῆρος τῆς ἀνάγκης πληρώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ν.δ. 3620]1956 ἐκδοθέντος β. δ]τος τῆς 8]13.5.1957 ἱδρυθεισῶν εἰς τὰ Νομαρχιακὰ Ταμεῖα θέσεων Β' κατηγορίας μὴ διενεργηθῇ διαγωνισμὸς διὰ τὴν πλήρωσιν αὐτῶν, ὡς τὸ ἄρθρον 22 τοῦ νόμου 1811]1951 «περὶ Κώδικος τῶν Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων» ἐπιβάλλει, ἀλλ' ὁ διορισμὸς εἰς τὰς θέσεις ταύτας ἐνεργηθῇ, κατ' ἐξαίρεσιν, ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ὑπὸ τὴν ἐν τῇ ἰδίᾳ πράξει τοῦ Α.Σ.Δ.Υ. ὁριζομένην εἰδικὴν διαδικασίαν, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ μνησθέντος Κώδικος. Ἡ προθεσμία αὕτη παρετάθη μέχρι καὶ τῆς 5.9.1959 διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 117]13.2.1959 καὶ 419]5.6.1959 πράξεων τοῦ Α.Σ.Δ.Υ., ἐντὸς δὲ τῆς οὕτω παρατάσεως προθεσμίας ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τοῦ Νομαρχιακοῦ Ταμείου Καρδίτσης, ἥτις, ὡς καὶ ἅπασα ἡ καταλήξασα εἰς τὸν διορισμὸν τῆς παρεμβαινούσης σύνθετος διοικητικὴ ἐνέργεια, καθίσταται ἀκυρωτέα διὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Κώδικος περὶ καταστάσεως Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων, ὁρίζοντος ὅτι «αὐδεὶς διορίζεται δημόσιος ὑπάλληλος, ἂν μὴ ἐπιτύχῃ εἰς διαγωνισμὸν ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς, συγκροτουμένης ἐκ μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 24 αὐτοῦ, καθ' ὃ «κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ὁ διορισμὸς ἄνευ διαγωνισμοῦ, ἐὰν εἶδικαὶ ἢ ἐξαιρετικαὶ συνθῆκαι ἐπιβάλλουν τὴν τοιαύτην παρέκκλισιν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπαιτεῖται εἰδικὴ ἀπόφασις τοῦ Α.Σ.Δ.Υ. μετὰ εἰδικῶς ἠτιολογημένην ἔκθεσιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ». Διότι ἀνήκει μὲν εἰς τὸ Α.Σ.Δ.Υ., ἡ κρίσις περὶ τῆς ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει συνδρομῆς τῶν ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 προβλεπομένων εἰδικῶν ἢ ἐξαιρετικῶν λόγων διὰ τὸν ἄνευ διαγωνισμοῦ διορισμόν, ἀλλ' ἡ σχετικὴ ἀπόφασις αὐτοῦ ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἐν ὄψει τῶν ἐπικαλουμένων ὑπ' αὐτοῦ πραγματικῶν περιστατικῶν ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου. Ἐφ' ὅσον δ' ἐν τῇ κρινομένῃ περιπτώσει ὡς μοναδικὸς λόγος, ἐπιβάλλων τὴν κατ' ἐξαίρεσιν ἀπὸ τοῦ θεμελιώδους κανόνος τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Κώδικος πλήρωσιν τῶν εἰς τὰ Νομαρχιακὰ Ταμεῖα ἱδρυθεισῶν θέσεων ἄνευ διαγωνισμοῦ ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ Α.Σ.Δ.Υ. «ἡ ἄκρως ἐπιτακτικὴ καὶ ἐπείγουσα, μὴ συγχωροῦσα χρονοτριβήν τινα, ἣν ἀφεύκτως συνεπάγεται ἡ διενέργεια τοῦ διαγωνισμοῦ, ἀνάγκη ἀμέσου πληρώσεως τῶν ἐν λόγῳ θέσεων», κατὰ τὰ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 823]28.11.1958 πρακτικῷ αὐτοῦ διαλαμβανόμενα, δὲν ἦτο, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, ἐπιτρεπτὴ ἡ μετὰ ἑπτάμηνον περίπου ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρω πρακτικοῦ καὶ κατόπιν ἐπαναληφθεισῶν παρατάσεων τῆς ἀρχικῶς ταχθείσης ὑπὸ τοῦ Α.Σ.Δ.Υ. τριμήνου ἀνατρε-

πτικῆς προθεσμίας συντέλεσις τοῦ προσβαλλομένου διορισμοῦ, δοθέντος ὅτι καὶ μόνη ἡ παρέλευσις τοῦ ὡς ἄνω σημαντικοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ἀφαιροῦσα τὸν χαρακτῆρα τοῦ «ἄκρως ἐπιτακτικοῦ καὶ ἐπείγοντος» τῆς ἀνάγκης πληρώσεως τῶν μνησθεισῶν θέσεων, δι' ὃς ἐπετράπη ὁ ἄνευ διαγωνισμοῦ διορισμός καθιστᾷ ἐστερημένην νομικῆς βάσεως τὴν προσβαλλομένην ἐνέργειαν τῆς Διοικήσεως, ὡς μὴ ὑφισταμένου ἐν προκειμένῳ εἰδικοῦ ἢ ἐξαιρετικοῦ λόγου ἐπιβάλλοντος τὴν παράλειψιν τοῦ διαγωνισμοῦ, ὅστις, κατὰ τὸν Ὑπαλληλικὸν Κῶδικα, ἀποτελεῖ τὸν κανόνα διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν. Ἄλλωστε, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐξαιρετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ Κώδικος συνάγεται, δύναται μὲν κατ' ἀρχὴν νὰ ἐκτιμηθῇ ὑπὸ τοῦ Α.Σ.Δ.Υ., ἡ συνδρομὴ λόγου, ἐπιτρέποντος τὴν παρέκκλισιν ἀπὸ τοῦ κανόνος τῆς διενεργείας διαγωνισμοῦ, ἐν σχέσει ὅμως πάντοτε πρὸς συγκεκριμένην τινὰ περίπτωσιν ὡρισμένης ὑπηρεσίας, ἀποκλειομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μνησθείσης ἐξαιρετικῆς διατάξεως διὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ συνόλου σχεδὸν τῶν δμοειδῶν τακτικῶν ὀργανικῶν θέσεων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου εἰς ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν, ἅρτι συσταθέντων διὰ τοῦ νόμου καὶ δὴ κατὰ τὸ στάδιον τῆς πρώτης λειτουργίας αὐτῶν, ὡς ἐν προκειμένῳ.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Νομαρχιακοῦ Ταμείου Καρδίτσης διορισμὸς τῆς παρεμβαινούσης εἰς θέσιν δακτυλογράφου ἐπὶ βαθμῷ Πιῳ δὲν νὰ ἀκυρωθῇ διὰ παράβασιν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 22 καὶ 24 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἰσχυουσῶν καὶ ὡς πρὸς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 23]24.12.1955 β. δ]τος «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», δεκτῆς οὕτω καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ ἀπορριπτομένης τῆς παρεμβάσεως.

II. ΑΡΧΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Παράλειψις Διοικήσεως ἀπὸ ὀφειλομένης νομίμου ἐνεργείας.

Προσβολὴ δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ὡς ὑποχρέου πρὸς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836]1951.—Ἀπαράδεκτος ἡ αἴτησις ὡς παρελθούσης τῆς 60ὁημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς γνώσεως τῆς ἀποφάσεως.—Ὑπαρξις παραλείψεως Διοικήσεως ἀπὸ ὀφειλομένης νομίμου ἐνεργείας ὁσάκις διὰ ρητῆς διατάξεως ὑποχρεοῦται ἡ Διοίκησις εἰς ἐπιχείρησιν ἐνεργείας ἢ ρύθμισιν σχέσεως δι' ἐκτελεστῆς πράξεως καὶ ὄχι ὁσάκις δύναται αὕτη νὰ προβῇ ἢ μὴ εἰς ἐνέργειάν τινα.—Ἔλλειψις νομικῆς ὑποχρεώσεως τῆς Διοικήσεως, πλὴν ἐναντίας διατάξεως, δι' ἀνάκλησιν τῶν πράξεων αὐτῆς καὶ παρανόμων ἔτι, ἐὰν μὴ προσβληθεισῶν ἐμπροθέσμως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ ὑπόθεσις ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸ ἐνταῦθα Ταμεῖον Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων ἠτήσατο διὰ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως νὰ ἀκυρωθῇ α) ἡ ὑπ' ἀριθ. 77520]3659 ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1958 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς τὸ Ταμεῖον καθωρίσθη κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 ὑπόχρεων εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, β) ἡ πρᾶξις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ Ταμείῳ δικηγόρος καὶ γ) ἡ παράλειψις τῆς Διοικήσεως, ὅπως ἐπὶ τῇ ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1959 αἰτήσει τοῦ Ταμείου προβῇ εἰς ἀνάκλησιν τῶν προμνησθεισῶν πράξεων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 660/1960, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Καραμερτζάνης, Π. Καντάρης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 77520]3659 ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 ἀ.ν 1836]1951, καθωρίσθη ὑπόχρεων εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου, β) τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 68 τῆς 19 Δεκεμβρίου 1958 συνεδρίασιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ληφθείσης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ αἰτοῦντι ὡς δικηγόρος ὁ Ν.Κ. καὶ γ) τῆς παραλείψεως τῆς Διοικήσεως, ὅπως προβῇ εἰς τὴν κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ αἰτοῦντος ὀφειλομένην ἐκ τοῦ νόμου ἐνέργειαν τῆς ἀνακλήσεως τῶν ρηθεισῶν διοικητικῶν πράξεων κατόπιν τῆς ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1959 αἰτήσεως αὐτοῦ.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην διὰ νομοτύπως κατατεθέντος καὶ κοινοποιηθέντος δικογράφου ὁ παρὰ τῷ αἰτοῦντι Ταμείῳ τοποθετηθεὶς δικηγόρος Ν.Κ., ὡς κεκτημένος προφανὲς ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1959 πρακτικοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου, δι' οὗ ἀπεφασίσθη, ὅτι δὲν ὑφίσταται ἀνάγκη διορισμοῦ δικηγόρου ὡς νομικοῦ συμβούλου τοῦ Ταμείου, τοῦτο ἐκτοτε εἶχε λάβει πλήρη γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῶν δύο πρώτων προσβαλλομένων πράξεων, συνεπείᾳ ἀνακαινώσεως αὐτῶν γενομένης παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (ὑπ' ἀριθ. 79819]3725 ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1958 ἐγγραφον). Ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ὅμως ταύτης μέχρι τῆς 19 Μαΐου 1959, ὅτε κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, παρῆλθεν ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένη ἐξηκονθήμερος προθεσμία, δι' ὃ καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, καθ' ὅσον στρέφεται κατὰ τῶν δύο τού-

των διοικητικών πράξεων, απορριπτέα κρίνεται ως απαράδεκτος, καθ' ὃ ἐκπροθέσμως ἀσκηθεῖσα.

Ἡ κρινομένη αἴτησις καὶ καθ' ὅσον στρέφεται κατὰ τῆς παραλείψεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὅπως ἀνακαλέσῃ τὰς κατὰ τὰ ρηθέντα, ἐκπροθέσμως προσβαλλομένας πράξεις, εἶναι ὡσαύτως ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμος, διότι παράλειψις ἀπὸ ὀφειλομένης νομίμου ἐνεργείας ὑφίσταται, ὁσάκις διὰ ρητῆς διατάξεως ὑποχρεοῦται ἡ Διοίκησις εἰς ἐπιχείρησιν ἐνεργείας ἢ ρύθμισιν σχέσεως δι' ἐκτελεστῆς πράξεως, οὐχὶ δὲ ὁσάκις δύναται αὐτὴ νὰ προβῇ ἢ μὴ εἰς ἐνέργειάν τινα. Ἐξ ἄλλου ἡ Διοίκησις, πλὴν ἐναντίας διατάξεως, μὴ ὑφισταμένης ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ὑπέχει νομικὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἀνακαλῇ τὰς πράξεις αὐτῆς, καὶ παρανόμους ἔτι οὔσας, τὰς μὴ προσβληθείσας ἐμπροθέσμως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Συνεπῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου σιωπηρὰ ἄρνησις τῆς Διοικήσεως ὅπως ἐπὶ τῇ ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1959 αἰτήσει τοῦ Ταμείου προβῇ εἰς τὴν ἀνάκλησιν τὸ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 77520]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τὸ δὲ τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 67]1958 συνεδρίασιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ληφθείσης ἀποφάσεως περὶ τοποθετήσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ ὡς δικηγόρου τοῦ Ν.Κ., δὲν συνιστᾷ παράλειψιν ἀπὸ νομίμου ἐνεργείας, δεκτικὴν προσβολῆς ἐπὶ ἀκυρώσει κατὰ τὸ ἄρθρον 47 τοῦ ν. 3713]1928, ὡς ἐτροποποιήθη.

Κατὰ ταῦτα ἡ μὲν ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ ἀπορριφθῇ, γίνῃ δὲ δεκτὴ ὡς βάσιμος ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις.

III. ΕΡΓΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Χορήγησις ἢ ἀφαίρεσις ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων φορτοεκφορτωτῶν.

Ἁρμοδιότης, κατ' ἄρθρον 3 ν.δ. 1254]1949, πρὸς χορήγησιν ἢ ἀφαίρεσιν ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων φορτοεκφορτωτῶν μόνης τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις αὐτῆς, ὡς διὰ τοὺς Κανονισμούς, ἐγκρίσεως τῶν ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς. — Μόνη ἐκτελεστὴ ἀπόφασις ἡ τῆς Ἐπιτροπῆς. — Ἀφαίρεσις ἀδείας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος φορτοεκφορτωτοῦ, καταστάντος ἐπικινδύνου λόγῳ φρονημάτων καὶ ἀντεθνικῆς δράσεως.

Σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως εἶναι καὶ αἱ Σ.Ε. 2093/1958 (εἰσηγητὴς *Η. Καμπίτσης*), ΕΔΔ 18, 209, Σ.Ε. 2151/1957 (εἰσηγητὴς ὁ αὐτός), ΕΔΔ 17, 153, Σ.Ε. 40/1960 (εἰσηγητὴς *Α. Ταούσης*), ΕΔΔ 19, 219.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 683]1960, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ αἴτων, φορτοεκφορτωτὴς ξηρᾶς Θεσσαλονίκης, προσβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 7 τῆς 18ης Μαΐου 1959 ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Ξηρᾶς Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἀπεφασίσθη ἡ ἀφαίρεσις τῆς ἀδείας του ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις αὐτοῦ ἐκ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν, ὡς ἀκαταλλήλου καὶ ἐπικινδύνου, ἐπίσης δὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 104427]23.5.1959 ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἐνεκρίθη ἡ πρᾶξις αὐτὴ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ]τος 1254]1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» συνάγεται, ὅτι ἡ ἁρμοδιότης πρὸς χορήγησιν ἢ ἀφαίρεσιν ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων εἰς τοὺς καθ' ἕκαστον φορτοεκφορτωτὰς ἀνήκει εἰς μόνην τὴν οἰκείαν Ἐπιτροπὴν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις αὐτῆς, ὡς διὰ τοὺς κανονισμούς, ἐγκρίσεως τῶν ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς καὶ συνεπῶς μόνη ἐκτελεστὴ ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων τυγχάνει ἡ ὑπ' ἀριθ. 7]18.5.1959 ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ν.δ. 1254]1949 οἱ διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ ἐφοδιαζόμενοι ἐργάται δέον νὰ ἔχουν τὰ ἀκόλουθα προσόντα: α') . . . στ') νὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι διὰ τοῦ κατὰ νόμον πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης, ὁριζομένου περαιτέρω ὅτι ἡ Ἐπιτροπή, ἐξετάζουσα καὶ κρίνουσα ἐλευθέρως, ἀποφαίζει περὶ τῶν ἐργατῶν, εἰς οὓς δέον νὰ χορηγηθῇ βιβλιάριον ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι, ἀσχέτως τῶν περὶ πειθαρχικῆς διώξεως τῶν φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς διατάξεων τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 3, ἡ Ἐπιτροπὴ νομίμως προβαίνει εἰς τὴν ἀφαίρεσιν ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς, εἰς ὃν εἶχε χορηγήσει τοιοῦτον, ὁσάκις οὗτος ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπώλεσε τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 προβλεπόμενα προσόντα, ἐν οἷς καὶ τὸ προσὸν τῆς νομιμοφροσύνης, καὶ εἶναι συνεπῶς ἀπορριπτέος ὁ σχετικὸς ἐπὶ ἀντιθέτου βάσεως ἐρειδόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

Ἐν προκειμένῳ ἡ Ἐπιτροπὴ Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Ξηρᾶς Θεσσαλονίκης ἀπεφάσισε διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς της τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἀδείας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς τοῦ αἰτοῦντος καὶ τὴν ἀπομάκρυνσιν τούτου ἐκ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν, ὡς ἀκαταλλήλου καὶ ἐπικινδύνου, τῆς κρίσεώς της ταύτης ἐπιστηριζομένης εἰς τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει μνημονευόμενα ἔγγραφα, ἤτοι τὴν ὑπ' ἀριθ. 3]4127]7]9.10.1958 ἀπόρρητον ἀναφορὰν τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3]4127]7β]12.12.1958 ἑτέραν ἀναφορὰν τῆς αὐτῆς Ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1]279395]γ]19.1.1959 διαταγὴν Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, δι' ἧς ζητεῖται ἡ ἀφαίρεσις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου τοῦ αἰτοῦντος καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις αὐτοῦ ἐκ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν, διότι κατέστη ἐπικίνδυνος λόγῳ τῶν φρονημάτων του καὶ τῆς ἀντεθνικῆς του δράσεως διὰ τὰ ἐν τοῖς ἐγγράφοις τούτοις μνημονευόμενα ἐν λεπτομερείᾳ πραγματικὰ περιστατικά. Οὕτως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται πλήρως ἠτιολογημένη, εἴτε καθ' ἑαυτήν, εἴτε δι' ἀναφορᾶς εἰς τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα τοῦ φακέλου,

δοθέντος δέ ὅτι ἐκ τῶν στοιχείων τούτων προέκυψεν ἡ ἔλλειψις νομιμοφροσύνης παρὰ τῷ αἰτοῦντι νομίμως ἡ Ἐπιτροπὴ προέβη εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ του βιβλιαρίου καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέα.

IV. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Ἐξαίρεσις παροχῆς τῶν μὴ ἐμφορουμένων ὑπὸ ἐθνικῶν φρονημάτων

Δικαίωμα ἐργατικῆς κατοικίας κατά ν.δ. 2963]1954.—Μεταξὺ τῶν προϋποθέσεων τοῦ δικαιώματος καὶ τὰ ἐθνικὰ φρονήματα.—Συνταγματικότης τοῦ ν.δ. 2963]1954.—Ἀναγκαία ὅμως ἡ εἰδικὴ αἰτιολογία ἐξαιρέσεως τῆς παροχῆς.

Σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως εἶναι ἡ Σ.Ε. 1390/1959 (εἰσηγητὴς *Η. Καμπίτσης*), ΕΕΔ 18, 833.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 751/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Θ. Σπυρόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Γαβαλλᾶς***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μαραγγιανός, Ν. Παναγιωτόπουλος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1958 πρακτικοῦ τῆς παρὰ τῷ Αὐτονόμῳ Ὀργανισμῷ Ἐργατικῆς Κατοικίας Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου ἐπισήμων πιστοποιητικῶν κληρωθέντων δικαιούχων ἐργατικῆς κατοικίας, ὡς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79]20.11.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ρηθέντος Ὀργανισμοῦ, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τυγχάνει τύπου δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσβαλλομένων πράξεων, ὁ αἰτῶν διεγράφη ἐκ τῶν οἰκείων καταλόγων κληρωθέντων δικαιούχων ἐργατικῆς κατοικίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν πληροῖ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ν.δ. 2963]1954 «περὶ Ἱδρύσεως Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας» καὶ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 63042]1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας (φ. 259, τεῦχος Β) ὁριζομένην προϋπόθεσιν τῶν ὑγιῶν ἐθνικῶν φρονημάτων.

Κατὰ τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διαφερομένας διατάξεις ἀπαιτεῖται, ὅπως οἱ δικαιοῦχοι ἐργατικῆς κατοικίας κέκτηνται ὡρισμένας προϋποθέσεις, αὐτόθι ὁριζομένας, μεταξὺ δὲ τούτων καὶ ἐθνικὰ φρονήματα. Αἱ διατάξεις δὲ αὗται, καθ' ἃ ἐκρίθη ἤδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1390]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος καθιερουμένην ἀρχὴν τῆς ἰσότητος, διότι ναὶ μὲν διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Συντάγματος θεσπίζεται θεμελιώδης κανών, δεσμευτικὸς διὰ τὸν νομοθέτην καὶ ἀποκλείων τὴν δημιουργίαν ἀνισοτήτων, ἀνεπιδέκτων δικαιολογήσεως καὶ ἀντικειμένων εἰς τὸ κοινὸν περὶ δικαίου αἴσθημα, πλὴν ὅμως εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀρχὴν δὲν προσκρούει ἡ θέσπισις δεδικαιολογημένων διακρίσεων, χάριν καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἡ ἀπαίτησις τοῦ νόμου ὅπως οἱ ἐργαζόμενοι, εἰς οὓς ὑπὸ τοὺς εὐνοϊκοὺς ὅρους τοῦ νόμου θὰ παραχωρηθῶσι κατοικίαι, ἐμφορῶνται ὑπὸ ὑγιῶν ἐθνικῶν φρονημάτων, δικαιολογεῖται ἐκ γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος, συνισταμένου εἰς τὴν πρόνοιαν ὅπως μὴ παρεισφρήσωσι μεταξὺ τῶν στεγαστέων ἐργατικῶν οἰκογενειῶν καὶ πρόσωπα ἐμφορούμενα ὑπὸ ἀντεθνικῶν φρονημάτων, ἅτινα θὰ ἠδύναντο νὰ διαβρώσωσι τὰ ὑγιᾶ φρονήματα τῶν ἐργατικῶν οἰκογενειῶν. Δὲν προσκρούουσι συνεπῶς εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος αἱ μνησθεῖσαι διατάξεις, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων ἐξεδόθησαν αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐν ταῖς προσβαλλομέναις πράξεσιν ἐκτίθεται, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν κέκτηται ὑγιᾶ ἐθνικὰ φρονήματα, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 5496]2240 ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1958 καὶ 8841]2240 ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1958 ἐγγράφων τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Κερκύρας, ἐν τῷ πρώτῳ μὲν τῶν ὁποίων ἀναγράφεται, ὅτι ὁ αἰτῶν κρίνεται ὡς ἄτομον ἀμφιβόλου νομιμοφροσύνης καὶ ὅτι φέρεται ὡς ἐμφορούμενος ὑπὸ ἀριστερῶν ἰδεῶν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, ὅτι δὲν ἐγένετο ἐνέργειά τις πρὸς ἀποχαρακτηρισμόν του, καθ' ὅσον κρίνεται ὡς καιροσκόπος καὶ ὅτι θέλει παρακολουθηθῇ ἐπὶ χρονικόν τι διάστημα πρὸς διαπίστωσιν τῆς τυχὸν εἰλικρινοῦς μεταστροφῆς του. Ἐν ὄψει ὅμως τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ διάταξις τοῦ νόμου, εἰς τὰς πραγματικὰς προϋποθέσεις τῆς ὁποίας ἀναφέρεται ἡ μνησθεῖσα αἰτιολογία, ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν ἀπὸ γενικοῦ κανόνος καὶ καθιεροῖ κώλυμα πρὸς κτῆσιν παροχῆς, δέον ὅπως ὁ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ τῆς ἐλλείψεως ἐθνικῶν φρονημάτων ἀποκλεισμὸς ἐργαζομένου ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν παραχωρήσεως ἐργατικῆς κατοικίας βασίζηται εἰς εἰδικὴν αἰτιολογίαν, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἐκ τῶν δικαιολογητικῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων αὕτη βασίζεται νὰ προκύπτωσι τὰ πραγματικὰ γεγονότα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων χαρακτηρίζεται ὁ ἀποκλειόμενος ὡς στερούμενος ἐθνικῶν φρονημάτων, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον, ὡς ἐν προκειμένῳ, αὐτὴ ἡ ἐκδοῦσα τὰ μνησθέντα ἔγγραφα καταδιωκτικὴ Ἀρχὴ διὰ τοῦ μεταγενεστέρου ὑπ' ἀριθ. 5312]23.7.1959 πιστοποιητικοῦ αὐτῆς βεβαιοῖ, ὅτι ὁ αἰτῶν, ἀποχαρακτηρισθείς, κρίνεται ἤδη ὡς νομιμόφρων. Τῆς ρηθείσης ὅμως αἰτιολογίας στερεῦνται αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, αἵτινες τούτῳ τῷ λόγῳ τυγχάνουσιν ἀκυρωτέαι κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Γενικαί άρχαί άσφαλιστικοῦ δικαίου

Σεβαστή ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαίου ἡ ὑπὲρ τοῦ καλοπίστου ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένου δημιουργηθεῖσα ἁρμοδίως ἀσφαλιστικὴ κατάστασις, ἀποκλειομένης τῆς ἀνατροπῆς αὐτῆς καὶ δὴ μετὰ μακρὸν χρόνον καὶ κατὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου.—Ἀναγνώρισις ὑπὸ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ὡς συνταξίμου χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἠσφαλισμένου καὶ ἄρνησις μετὰ τοῦτο καὶ μετὰ μακρὸν χρόνον προσμετρήσεως τοῦ χρόνου τούτου εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν.— Παράνομος ἡ ἄρνησις τοῦ Ταμείου πρὸς προσμέτρησιν χρόνου ἐκτὸς ἐργασίας, ὑπαιτιότητι τοῦ ἐργοδότου.— Ὑπολογισμὸς εἰς συνιάξιμον μισθόν, κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ἀναδρομικῶς χορηγουμένης αὐξήσεως.

Ἐπανέρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ καὶ δι' ἄλλων ἀποφάσεων του νομολογηθέντα (Σ.Ε. 271/1960, εἰσηγητὴς *Π. Μαρκόπουλος*, ΕΕΔ 19, 350 καὶ λοιπαὶ εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 351) ὡς πρὸς τὴν μετὰ μακρὸν χρόνον ἀμφισβήτησιν τῆς ἀσφαλιστικῆς καταστάσεως τοῦ ἠσφαλισμένου. (Βλέπε περὶ τῆς καλουμένης «τυπικῆς ἀσφαλίσεως» *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 133 ἑπ.)

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 552/1960, Τμ. Α'

Προεδρεύς ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Η. Γλυκοφρύδης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Βαμβέτσος, Β. Π. Βασιλείου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ Δ.Κ., ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, ἡ ἀκύρωσις κυρίως τῆς ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1959 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, διὰ τῆς ὁποίας κατὰ τὸν γενόμενον καθορισμὸν τῆς πρὸς αὐτὸν ἀποσυμητέας συντάξεως δὲν προσεμετρήθη εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ὁ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1924 μέχρι 30 Ἰουνίου 1926 χρόνος στρατεύσεώς του, ὡς καὶ ὁ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1933 μέχρι 4 Μαΐου 1940 χρόνος, καθ' ὃν αὐτὸς δὲν εἰργάσθη πράγματι παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Ἠλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ, οὐδὲ κατέβαλε τὰς διὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀναλογούσας εἰσφορὰς του πρὸς τὸ Ταμεῖον, ἔτι δὲ δὲν ὑπελογίσθη εἰς συνταξίμου μισθὸν αὐτοῦ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 891]8.3.1957 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας ἐγκριθεῖσα χιλιόδραχμος μηνιαία προσαύξησις τῶν ἀποδοχῶν του ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1956.

Ἡ ὡς ἄνω στρατιωτικὴ ὑπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος εἶχεν ἤδη ἀναγνωρισθῆ ὡς συντάξιμος διὰ τῆς ἀπὸ 29 Νοεμβρίου 1941 σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ὅπερ καὶ εἰσέπραξεν ἔκτοτε τὰς ἀναλογούσας δι' αὐτὴν εἰσφοράς. Κατὰ συνέπειαν παρὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαίου, καθιστώσας σεβαστὴν τὴν ὑπὲρ τοῦ καλοπίστου ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένου δημιουργηθεῖσαν ἁρμοδίως ἀσφαλιστικὴν κατάστασιν καὶ ἀποκλειούσας ὡς ἐκ τούτου τὴν ἀνατροπὴν αὐτῆς, καὶ δὴ μετὰ μακρὸν χρόνον καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, δὲν προσεμέτρησε τὸ Ταμεῖον εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν τοῦ αἰτοῦντος καὶ τὸν χρόνον τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ.

Ἡ ἄρνησις τοῦ Ταμείου ὅπως ἀναγνωρίσῃ ὡς συντάξιμον τὸ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1933 μέχρι 4 Μαΐου 1940 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὁ αἰτῶν διετέλεσεν ἐκτὸς ἐργασίας, εἶναι παράνομος κατ' ἀμφοτέρας τὰς βάσεις τῆς προεκτεθείσης αἰτιολογίας αὐτῆς. Διότι, ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου ὡς συντάξιμος ὑπηρεσία θεωρεῖται ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ μέτοχος εἰργάσθη πράγματι ἐν τῇ Ἑταιρείᾳ καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 κρατήσεις, ἐν προκειμένῳ ὅμως ἡ μὲν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποχὴ τοῦ αἰτοῦντος ἐκ τῆς παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Ἠλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ ἐργασίας του ἐκρίθη ἀμετακλήτως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 511 καὶ 512] 1948 ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς δεδικαιολογημένη, ὀφειλομένη εἰς πταῖσμα τοῦ ἐργοδότου, θέμα δὲ ἀναζητήσεως καὶ καταβολῆς εἰσφορῶν διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα δὲν γεννᾶται τό γε νῦν ἔχον, διότι αὗται ὑπέκυψαν εἰς τὴν κατὰ τὸν νόμον 18]1944 ρύθμισιν, ὡς ἀντιστοίχως ὑπέκυψε καὶ ἡ διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἀξίωσις του πρὸς καταβολὴν ἀποδοχῶν.

Ἀπαγορεύει μὲν τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου τὸν ὑπολογισμὸν εἰς τὸν συντάξιμον μισθὸν τῆς ἀναδρομικῶς χορηγουμένης αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μετόχων αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τῆς πρὸς τὸ Ταμεῖον γνωστοποιήσεώς της μέχρι τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐξόδου τοῦ μετόχου δὲν συνεπληρώθη χρονικὸν διάστημα δώδεκα μηνῶν, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἦτο ἐφαρμοστέα ὡς πρὸς τὸν αἰτοῦντα διὰ τὴν ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1957 καὶ ἐντεῦθεν ἐγκριθεῖσαν χιλιόδραχμον μηνιαίαν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν του, διότι διὰ τὴν αὐξη-

σιν ταύτην δὲν ὑφίσταται ἀναδρομή, δεδομένου ὅτι οὗτος ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας τῇ 30ῇ Ἀπριλίου 1958. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀκυρωτέα καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὡς παράνομος.

Κατόπιν τούτων ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ νὰ ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὰ ὡς ἄνω τρία κεφάλαια αὐτῆς.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων

Παράλειψις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ αἰτήσεως πρὸς ἀναγνώρισιν χρόνου ὑπηρεσίας ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ.— Περίπτωσις διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 51 τοῦ Α.Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 537/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χυρμπούρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Χ. Κουτσουράκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις 1) τῆς παραλείψεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ αἰτήσεως πρὸς ἀναγνώρισιν ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης καθ' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα καὶ 2) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4449 τῆς 22 Ἰουλίου 1959 ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου τούτου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεκοινώθη εἰς τὴν αἰτοῦσαν, ὅτι δὲν προέκυπτεν, ὅτι ὁ σύζυγος αὐτῆς ἀπησχολήθη καθ' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα ὡς πωλητής.

Τὸ ὡς ἄνω αἴτημα ἡ αἰτοῦσα προέβαλε τὸ πρῶτον διὰ τῆς ὑποβληθείσης εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν 30 Δεκεμβρίου 1958 αἰτήσεώς της, εἶτα δὲ τὴν 20 Ἀπριλίου 1959 ὑπέβαλε νέαν αἴτησιν, διὰ τῆς ὁποίας συνυπέβαλε νέα στοιχεῖα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ συζύγου αὐτῆς κατὰ τὸν ἀμφισβητούμενον χρόνον. Ἡ παράλειψις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς δευτέρας ταύτης αἰτήσεως, ἀποτελούσης νέαν αἴτησιν, ἐμπροθέσμως προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, κατατεθείσης τὴν 10 Αὐγούστου 1959. Ἐμπροθέσμως ἐπίσης ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀσκεῖται κατὰ τῆς πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου, ἥτις οὕτω εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Ὅσάκις συντρέχει περίπτωσις διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ συνυπολογισμοῦ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 51 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἀσφαλιστικοῦ φορέως καθορισμὸν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ὁ χρόνος ἀσφαλίσεως εἰς ἕκαστον Ὀργανισμόν, εἰς τοὺς ὁποίους προηγουμένως ὑπῆχθη ὁ αἰτούμενος τὴν σύνταξιν, δέον νὰ βεβαιοῦται ὑπὸ ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν τούτων καὶ δή, ἐν ἐλλείψει ἀντιθέτου διατάξεως, κατὰ τὴν διαδικασίαν τὴν προβλεπομένην διὰ τὴν ὑφ' ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν τούτων παροχὴν συντάξεως, διότι ἡ διαπίστωσις αὕτη, ἐκφερομένη μετὰ κρίσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρ' ἑκάστῳ Ὀργανισμῷ ὑπαρχόντων στοιχείων, θέλει χρησιμεύσει ὡς βάσις διὰ τὴν παρὰ τοῦ τελευταίου ἀσφαλιστικοῦ φορέως ἀναγνώρισιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος καὶ ἀπαιτεῖ κατ' ἀκολουθίαν τὴν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν εἰρημένων διατάξεων.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διοικεῖ τὸ Ταμεῖον καὶ διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, εἰδικώτερον δὲ ἀποφασίζει περὶ τῆς ἀπονομῆς παροχῶν, ὁσάκις ἡ χορήγησις αὐτῶν δὲν ἀνατίθεται εἰς ἕτερα ὄργανα δι' ἑτέρων διατάξεων (ἄρθρ. 10 περίπτ. δ'), ἐπίσης δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου ὁρίζεται, ὅτι αἱ συντάξεις ἀπονέμονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Ἐν προκειμένῳ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου παρέλιπε νὰ ἐκδώσῃ, ὡς ὤφειλε νόμῳ, συμφώνως πρὸς τὰς προηγουμένας σκέψεις, οἱανδήποτε ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς αἰτούσης ὑποβληθεισῶν αἰτήσεων ἀπόφασιν καὶ παρῆλθεν ἀπρακτος ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ νόμου 3713]1928, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 5468]1932, προβλεπομένη προθεσμία.

Τὸ προσβαλλόμενον ὑπ' ἀριθ. 4449 τῆς 22 Ἰουλίου 1959 ἔγγραφον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου περιέχει σαφῆ ἄρνησιν ἀναγνωρίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἐπικαλουμένου χρόνου ἀσφαλίσεως τοῦ συζύγου αὐτῆς, οὕτω δὲ κατὰ τὰς ἡγουμένας σκέψεις ἀναρμοδίως ἐξεδόθη.

Ἐπὶ τούτοις δέον ὅπως, ἀκυρουμένης τῆς τε παραλείψεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ τῆς πράξεως ταῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ, ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, ἵνα τοῦτο ἐκδώσῃ ἀπό-

φασιν ἠτιολογημένως, καθορίζουσαν τὸν παρὰ τῷ Ταμείῳ χρόνον ἀσφαλίσεως τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης καὶ δεχομένην ἢ ἀπορρίπτουσαν τοὺς ὑπὸ ταύτης προβαλλομένους ἰσχυρισμούς.

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἄνω Ταμείου, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τῶν ἐργατῶν μετάλλου, τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἄλλων κατὰ κύριον λόγον ἀπασχολήσεων, ἐφ' ὅσον αὗται διατηροῦσιν ἰδιαίτερα μεταλλουργικὰ συνεργεῖα, ἀπασχολοῦντα πέντε τοὐλάχιστον ἐργάτας.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ ἐργαζομένων ὡς ἐργατοτεχνιτῶν εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων.—Μετάταξις ἀπὸ τῆς κατηγορίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ.— Διακοπὴ οὕτω τῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ.— Δικαίωμα πρὸς ἀνάληψιν τῶν ἀτομικῶν των εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον, ἐφ' ὅσον ἤθελε κριθῆ, ὅτι συντρέχουσιν αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῶν παροχῶν τοῦ Ταμείου προϋποθέσεις.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 550/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Δεδόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Δ. Ματαράγκας, Β. Κουνταύρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου, δι' ἧς ἀπερρίφθησαν αἱ αἰτήσεις τῶν αἰτούντων περὶ ἐπιστροφῆς τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν λόγῳ διακοπῆς τῆς πρὸς αὐτὸ ἀσφαλίσεώς των.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀ.ν. 694|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας κλπ. διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας» εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταῦ Ταμείου ὑπάγονται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ οἱ ἐργάται μετάλλου, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις ἄλλων, κατὰ κύριον λόγον, ἀπασχολήσεων, ἐφ' ὅσον αἱ ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις διατηροῦσιν ἰδιαίτερα μεταλλουργικὰ συνεργεῖα, ἀπασχολοῦντα πέντε τοὐλάχιστον ἐργάτας. Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων ταύτων οἱ αἰτοῦντες, ἐργαζόμενοι ὡς ἐργατοτεχνῖται εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων, εἶχον ὑπαχθῆ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ταύτην εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεώς των.

Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 165 τῆς 30 Ἰουλίου 1958 διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 42085 τῆς 21 Ἀπριλίου 1958 κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἀναφερομένης εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, οἱ αἰτοῦντες μετετάγησαν ἀπὸ τῆς κατηγορίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ (ἐπιθεωρηταί), προβλεπομένην ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 ὑπὸ στοιχεῖον ΙΙβ' τῆς ὡς ἄνω κανονιστικῆς ἀποφάσεως. Συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης μετατάξεως ἀπὸ τῆς κατηγορίας τῶν ἐργατῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπαλλήλων διεκόπη ἡ πρὸς τὸ Ταμεῖον ἀσφάλισις τῶν αἰτούντων, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει παρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 694|1937, εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισιν ὑπάγονται μόνον οἱ ἐργάται μετάλλου καὶ οὐχὶ οἱ ὑπάλληλοι, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις ἄλλων κατὰ κύριον λόγον ἀπασχολήσεων. Τούτου δεδομένου οἱ αἰτοῦντες ἐδικαιοῦντο, κατ' ἀρχήν, εἰς ἀνάληψιν τῶν ἀτομικῶν των εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον, ἐφ' ὅσον ἤθελε κριθῆ κατὰ περίπτωσιν, ὅτι συντρέχουσιν αἱ ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῶν παροχῶν τοῦ Ταμείου καθοριζόμεναι πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθησαν αἱ περὶ ἐπιστροφῆς τῶν ἀτομικῶν εἰσφορῶν αἰτήσεις, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ μετάταξις τῶν αἰτούντων ἀπὸ ἑνὸς τμήματος εἰς ἕτερον δὲν ταυτίζεται μὲ τὴν ἐκ ταῦ ἐπαγγέλματος ἀποχώρησιν, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἀναστολὴν ἀσκήσεως τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτῶν εἰδικότητος, δυναμένων νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τμῆμα ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου. Ἡ αἰτιολογία αὕτη, παραγνωρίζουσα τὴν ἐπὶ τῇ βάσει κειμένων διατάξεων ἐπελθοῦσαν μετάστασιν τῶν αἰτούντων ἀπὸ τῆς κατηγορίας τῶν ἐργατῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπαλλήλων, τυγχάνει παράνομος, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, καὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἡ Διοίκησις, ἐπανερχομένη ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως, κρίνῃ, ἐὰν παρ' ἑκάστῳ τῶν αἰτούντων συντρέχωσιν αἱ ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν ταῦ Ταμείου ὁριζόμεναι προϋποθέσεις πρὸς ἀνάληψιν τῶν ἀτομικῶν των εἰσφορῶν.

§ 4. Χρόνος στρατιωτικής ὑπηρεσίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ὡς συντάξιμος παρὰ τοῖς Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως χρόνος.

Ὑποχρεωτικὸς ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 5 τοῦ Α. Ν. 771/1937 ὑπολογισμὸς ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν.—Ἔννοια τοῦ ὅρου τοῦ Νόμου «δύναται».—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἡσφαλισμένων.

Ἀντιθέτως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α. Π. 142/1949, εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΔ 8, 425) τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του (οὕτω καὶ αἱ Σ. Ε. 800/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Ταιρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 596, Σ.Ε. 525/1958, εἰσηγητὴς *Α. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1081) ἐμμένει σταθερῶς εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα, ὅτι ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 5 τοῦ ἀ. ν. 771/1937 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας ὑπολογισμὸς ὡς συνταξίμου χρόνου παρὰ τοῖς Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἶναι ὑποχρεωτικὸς διὰ τοὺς Ὀργανισμοὺς τούτους.

Περὶ τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν λοιπῶν μισθωτῶν ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀσφαλίσεως βλέπε τὴν Σ. Ε. 1100/1959 (εἰσηγητὴς *Γ. Σκουρτσής*,) ΕΕΔ 18, 814 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 608/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν προσβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 622/1959 ἀπόφασιν τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων (ἄρθρων 7 ν. δ. 3710/1957), δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ στρατιωτική του ὑπηρεσία ὡς ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὸν χρόνον τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεώς του.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὅτι ἐξέλιπε τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως, δοθέντος ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2574/1959 ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Καβάλας, ἥτις ἐκανόνισε τὴν εἰς τὸν αἰτοῦντα χορηγητέαν ἀπὸ 1.2.1959 σύνταξιν λόγῳ γήρατος εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, δοθέντος ὅτι ἡ ἀναγνώρισις τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τοῦ αἰτοῦντος καὶ ὁ κανονισμὸς τῆς ἀναλογούσης συντάξεως ἐγένετο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γεισομένων δεκτῶν ὅτι οὗτος συγκεντροῖ τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 1, ἐδ. β' καὶ § 4 ἀ. ν. 1846/1951 προϋποθέσεις, ἐνῷ ὁ αἰτῶν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεώς του παραπονεῖται περαιτέρω, ὅτι οὐχὶ νομίμως δὲν ὑπελογίσθη ὡσαύτως εἰς τὸν χρόνον ἀσφαλίσεως καὶ ἡ στρατιωτική του ὡς παλαιοῦ πολεμιστοῦ ὑπηρεσία, ἧς συνυπολογιζομένης τυχὸν θὰ ἐλάμβανε χορηγηθῆ εἰς ταῦτον σύνταξις ἠὐξημένη κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 29 ἀ. ν. 1846/1951 ὁριζόμενα.

Ἐν ἄρθρῳ 12 ν. δ. 11/11.5.1929, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 4180/1929, ὁρίζεται, ὅτι «ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ πραγματικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ παρόντος νόμου ἐφέδρων προσμετρεῖται εἰς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν παρὰ τῇ ἐν ᾗ ὑπηρετοῦσιν ἐπιχειρήσει διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως αὐτῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς καταβολῆς διὰ τὸν χρόνον τοῦτον οὐ μόνον τῶν ὑποχρεώσεων, ἃς κατέβαλον τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Ταμείου Συντάξεων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀναλογουσῶν εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, ἃς κατέβαλεν ἡ ἐπιχείρησις» Ἐπηκολούθησαν εἶτα ὁ ἀ. ν. 28/31.10.1935, ὅστις ἐν ἄρθρῳ 26 ἐρρύθμισε τὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐχόντων τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον προσόντα τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ ἡσφαλισμένων παρ' Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς καὶ τῶν καταβλητέων διὰ τὴν προσμέτρησιν ταύτην εἰσφορῶν, τὸ ἄρθρον ὅμως τοῦτο κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 3 ἀ. ν. 244/1936, ὅστις, ἐξ ἄλλου, ἐν ἄρθρῳ 8 ὥρισεν, ὅτι «ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου προσλαμβανομένων παλαιῶν πολεμιστῶν ὑπὸ ἐπιχειρήσεων, τῶν ὁποίων τὸ προσωπικὸν ἀσφαλίζεται εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, προσμετρεῖται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως ὡς χρόνος ὑπηρεσίας παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει, συμφώνως πρὸς τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τῶν σχετικῶν κανονισμῶν τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων». Τέλος ὁ ἀ. ν. 771/1937 ὥρισεν ἐν ἄρθρῳ 3 § 5 αὐτοῦ, ὅτι «ὡς χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 12 νόμου 4180, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἤδη ὑπολογισθῆ ὡς συντάξιμος, νοεῖται ἡ διανυθεῖσα ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία ὑπὸ τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν ἢ ἐφέδρων καὶ ἀνεξαρτήτως ὅπλου», περαιτέρω δὲ ἐν ἄρθρῳ 2 ὅτι «δι' ἀποφάσεως τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως δύναται νὰ ὑπολογισθῆ ὡς συντάξιμος χρόνος ἅπασα ἢ ἐν τῷ στρατῷ διανυθεῖσα στρατιωτικὴ ὑπηρεσία τῶν ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις προσληφθέντων ἡσφαλισμένων, συγκεντρούντων τὰ προσόντα τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ὡς ταῦτα καθωρίσθησαν διὰ τοῦ ἀ. ν. 28/31.10.1935 καὶ τῶν μεταγενεστέρων τοιούτων» καὶ ἐν συνεχείᾳ, ὅτι «ἡ ἐξαγορὰ τοῦ οὕτω ὑπολογισθησομένου χρόνου ὡς συνταξίμου γίνεται βάσει τῆς ἀντιμισθίας τῶν ἡσφαλισμένων τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς πρὸς ἐξαγορὰν αἰτήσεως καὶ καταβάλλεται εἰς δόσεις καθοριζομένας δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ συμφώνως πρὸς τὰς οἰκείας διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ».

Ὡς ἐγένετο ἤδη δεκτὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (Σ.Ε. 2371/1953, 800/1958), ἐκ τοῦ συν-

δυσμοῦ τῶν ἀνωτέρω παρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 5 ά. ν. 771]1937 προκύπτει, ὅτι ἀνεξαρτήτως τῶν ὁρισμῶν τῶν καταστατικῶν τῶν καθ' ἑκαστον Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τῶν προβλεπόντων τυχὸν περὶ συνυπολογισμοῦ ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν παρ' αὐτοῖς ἠσφαλισμένων ἐν γένει, προκειμένου εἰδικῶς περὶ ἠσφαλισμένων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ὁ συνυπολογισμὸς ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου πάσης στρατιωτικῆς αὐτῶν ὑπηρεσίας, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ χρόνου τῆς θητείας καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς προϋπάρξεως ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, τυγχάνει κατὰ νόμον ὑποχρεωτικὸς διὰ τοὺς ὡς εἴρηται Ὀργανισμοὺς ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ ὡς ἄνω ἄρθρῳ 3 § 5 ἀν. ν. 771]1937 ὅρους. Ἡ ἐν τῷ ἐδαφ. 2 τῆς παραγράφου ταύτης χρησιμοποιουμένη δυνητικὴ διατύπωσις ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ ἐν λόγῳ συνυπολογισμὸς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου τηρήσεως τῶν ὅρων τούτων, οὐχὶ δὲ ὅτι ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἑκάστοτε κρίσεως τῶν οἰκείων διοικητικῶν συμβουλίων τῶν Ὀργανισμῶν, διότι τοῦτο δὲν θὰ ἦτο σύμφωνον πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς περὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας, ἀποβλεπούσης εἰς τὴν διὰ διατάξεων δημοσίας τάξεως θέσπισιν ἰσαίας προστασίας τῶν πολεμιστῶν τούτων.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἡγουμένων σκέψεων αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ὑπὸ τὴν διαληφθεῖσαν ὀρθὴν ἔννοιαν αὐτῶν εἶναι ἐφαρμοστέαι διὰ πάντα Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ προεχόντως ὡς Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπονεμομένων συντάξεων, καὶ συνεπῶς στερεῖται νομίμου βάσεως ἡ σκέψις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. λόγῳ τοῦ καθολικοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ τούτου Ὀργανισμοῦ.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ κατὰ τὴν ἑτέραν ἐπικουρικὴν σκέψιν αὐτῆς, καθ' ἣν αἱ ἐν λόγῳ διατάξεις δέον νὰ θεωρηθῶσιν κατηργημέναι ὡς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. «συμφώνως πρὸς τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 60 ά. ν. 1846]1951, δι' οὗ κατηργήθη πᾶσα ἀντιτιθεμένη προγενεστέρα διάταξις νόμου καὶ ὡς τοιαύτη δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ τοῦ ά. ν. 771]1937, δοθέντος ὅτι ὁ ά. ν. 1846]1951 ἐν ἄρθρ. 2 αὐτοῦ περιαριστικῶς ἀναφέρει τὰς περιπτώσεις συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως ἐπὶ μὴ παροχῇ ἐργασίας, ὡς ὁρίζεται δὲ διὰ τὴν στράτευσιν δέον νὰ ἔχῃ χωρήσει ἀσφάλισις τοῦ προσώπου καὶ νὰ καταβάλλεται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει μισθὸς παρὰ τοῦ ἐργοδότου», οὐχὶ ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰ ἐν τῷ ά. ν. 1846]1951 ὁριζόμενα ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ά. ν 771]1937. Διότι αἱ διατάξεις τοῦ τελευταίου τούτου νόμου καὶ τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, ἀποσκοποῦσαι εἰς τὴν ὑπὲρ τούτων θέσπισιν εἰδικῶν πλεονεκτημάτων διὰ τῆς προσμετρήσεως ὡς συνταξίμου τῆς ὁποιεδήποτε διανυθείσης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἀσχέτως ὑπάρξεως ἢ μὴ ἀσφαλιστικῆς σχέσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας των ταύτης, δὲν δύναται ὡς εἰδικαὶ τοιαῦται, νὰ θεωρηθῇ ὅτι ρητῶς περὶ τούτου νομοθετικῆς ἐπιταγῆς, ὅτι κατηργήθησαν διὰ τῆς ἐν ἄρθρ. 60 § 1 ά. ν. 1846]1951 γενικῆς διατάξεως, ὁριζούσης ὅτι καταργεῖται πᾶσα διάταξις τῆς κειμένης νομοθεσίας ἀντιτιθεμένη εἰς τὸν νόμον τοῦτον, καὶ δὴ μόνον ἐκ τοῦ ὅτι ἐν ἄρθρ. 2 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζεται ὅτι ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία τῶν ἐν ἀσφαλίσει τελούντων δὲν εἶναι συντάξιμος, ἐὰν δὲν καταβάλληται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει μισθὸς παρὰ τοῦ ἐργοδότου, ἥτις διάταξις εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν ὑπὲρ τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν κατὰ τὸν περὶ αὐτῶν εἰδικώτερον χαρακτηρισμὸν τῆς κειμένης νομοθεσίας θεσπισθεῖσαν κατὰ τὰς ἡγουμένας σκέψεις εἰδικὴν ἀσφαλιστικὴν μεταχείρισιν.

Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως.

Ὁ ἕτερος λόγος ἀκυρώσεως ὡς πρὸς τὸν μὴ συνυπολογισμὸν ἐπίσης ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου τῆς παρὰ τῇ ἐμπορικῇ ἐπιχειρήσει Ε. Κ. ὑπηρεσίας τοῦ αἰτοῦντος ἀπὸ 16.12.1936 μέχρι 31.12.1939, εἶναι ἀπορριπτέος τύποις, δοθέντος ὅτι τὸ σχετικὸν αἴτημα αὐτοῦ ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2763]1958 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Καβάλας, δὲν παρεπονέθη δὲ διὰ τὴν τοιαύτην ἀπόρριψιν τοῦ αἰτήματός του οὔτε διὰ τῆς ἐνώπιον τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς προσφυγῆς του, οὔτε ἐν συνεχείᾳ κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων συζήτησιν τῆς ἐφέσεως τοῦ Διευθυντοῦ καὶ συνεπῶς ὁ λόγος οὗτος ἀκυρώσεως, ἀφορῶν εἰς μόνην τὴν ἀρχικὴν ἀπόφασιν τοῦ τελευταίου τούτου, προβάλλεται ὡν ἀπαραδέκτως, ὡς παρελθούσης ἔκτοτε τῆς προθεσμίας πρὸς προσβολὴν τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Διευθυντοῦ δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως, τῆς ὑπὸ κρίσιν τοιαύτης κατατεθείσης τὴν 11.8.1959.

§ 5. Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν συνταξιούχων τῶν συγχωνευομένων εἰς αὐτὸ Εἰδικῶν Ταμείων

Ἔννοια ἄρθρου 56 § 4 Α. Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Καθιέρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου 28 § 2 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου τῶν συντρεχουσῶν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἠσφαλισμένου προϋποθέσεων, ἵνα τύχῃ οὗτος συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας, τῆς παραγράφου 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁριζούσης τὰ δικαιούμενα περαιτέρω συντάξεως πρόσωπα ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου συνταξιοδοτηθέντος ἢ μὴ (εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὁποίου ὅμως συνέτρεχον αἱ προϋποθέσεις περὶ χορηγήσεως, πρὸς τοῖς ἄλλοις, συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας).

Ἀρείου Πάγου 127/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σούρλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Λ. Κυβέλλος

Ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως, ἐφ' ὅσον στρέφεται ἐναντίον τῆς ὑπ' ἀριθ. 2663]1958 ἀποφάσεως τοῦ

Πρωτοδικείου Αθηνών, ἡ ὁποία δι' ἀπορρίψεως τῆς ἐναντίον αὐτῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 1637]1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Αθηνῶν συνεσωματώθη μετά ταύτης εἶναι, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 812 § 1 Π. Δ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3810]1957, ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος.

Τό ἄρθρον 56 § 4 τοῦ νόμου 1846]1951 ὁρίζει, ὅτι οἱ συνταξιοῦχοι τῶν εἰδικῶν Ταμείων, συγχωνευομένων κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος εἰς τό Ι.Κ.Α., ἐξακολουθοῦν συνταξιοδοτούμενοι παρά τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον α) ὑπερέβησαν τό 60ὸν ἐπί ἀρρένων καί τό 55ον ἐπί θηλέων ἔτος τῆς ἡλικίας ἤ β) πληροῦν τάς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἤ γ) συνταξιοδοτοῦνται ὡς μέλη οἰκογενείας θανόντος ἡσφαλισμένου ἤ συνταξιούχου καί πληροῦν τάς ὑπό τοῦ ἄρθρου 28 § 6 ὁριζομένας προϋποθέσεις χαρακτηρισμοῦ ὡς μελῶν οἰκογενείας δικαιουμένων συντάξεων. Ἐξ ἑτέρου ἡ εἰς ἣν παραπέμπει τό ἀνωτέρω ἄρθρον παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 28, ἀναφερομένη εἰς τήν ἔκτασιν τῆς ἀναπηρίας καί καθορίζουσα τόν βαθμόν, ἀπό τοῦ ὁποίου αὐτη παρέχει δικαίωμα συντάξεως ἤ ἁπλῶς ἐπιδόματος ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α., λέγει, ὅτι ὁ ἡσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος . . ἐάν λόγῳ παθήσεως ἤ βλάβης ἤ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἤ πνευματικῆς, ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικήν πρόβλεψιν διαρκείας, δέν δύναται νά κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τάς δυνάμεις, τάς δεξιότητας, τήν μόρφωσιν καί τήν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικήν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, τό ὁποῖον συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καί ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καί πνευματικῶς ὑγιής ἄνθρωπος, ἐάν δέ κερδίζῃ . . πλέον μέν τοῦ τρίτου, οὐχί ὅμως καί τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καί πνευματικῶς ὑγιής ἄνθρωπος, δικαιοῦται, ἐφ' ὅσον εἶχε συμπληρώσει καί τόν ὑπό τῆς παραγράφου 1 ἀπαιτούμενον ἀριθμόν ἡμερῶν ἐργασίας, εἰδικοῦ ἐπιδόματος. Ἐν ἕψει τούτων ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ἀντιμετωπίζουσα τό ζήτημα τῆς μεταβιβάσεως τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως εἰς πρόσωπα διάφορα τοῦ ἀμέσως ἡσφαλισμένου, ὁρίζει ὅτι: ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀναπηρίας ἤ γήρατος ἤ ἡσφαλισμένου τυγχάνοντος ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἀδιαφόρως ὁρίου ἡλικίας, ὡς καί ἐν περιπτώσει θανάτου ἡσφαλισμένου, ἐάν ὁ θανών εἶχε πραγματοποιήσει τόν ἐν παραγράφῳ 1 ἐδάφ. α' ὁριζόμενον ἀριθμόν ἡμερῶν ἐργασίας, δικαιοῦνται συντάξεως κατά τάς ἑπομένους παραγράφους α) ἡ χήρα κλπ. Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ μέν παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 28 καθορίζει τάς προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι πρέπει νά συντρέχουν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἡσφαλισμένου, διά νά τύχῃ οὗτος συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας, ἡ δέ παράγραφος 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζει τά πρόσωπα, τά ὁποῖα ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου συνταξιοδοτηθέντος ἢ μή (εἰς τό πρόσωπον τοῦ ὁποίου ὅμως συνέτρεξαν αἱ προϋποθέσεις περί χορηγήσεως πρός τοῖς ἄλλοις συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας) δικαιοῦνται νά τύχουν περαιτέρω συντάξεως. Δέν καθιεροῖ τ. ἔ. ἴδιον ἀσφαλιστικόν δικαίωμα τῶν τελευταίων τούτων προσώπων, ἄσχετον πρός τάς προϋποθέσεις τῆς συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἀποβιώσαντος, ἀλλά ρυθμίζει τήν περαιτέρω τύχην τοῦ ἀποκτηθέντος δικαιώματος τοῦ ἀμέσως ἡσφαλισμένου ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ. Ἑπομένως τά ἐκεῖ πρόσωπα διαδέχονται τόν ἀποβιώσαντα ἡσφαλισμένον καί δικαιοῦνται δι' αὐτόν συντάξεως μόνον ἐφ' ὅσον καί καθ' ὅσον οὗτος εἶχεν ἀποκτήσει τοιοῦτο δικαίωμα. Ὅθεν ἐπί τῶν συνταξιούχων τῶν συγχωνευομένων Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, ἐφ' ὅσον ἡ σύνταξις, τήν ὁποίαν λαμβάνουν, εἶναι κατωτέρα ἐκείνης περί τῆς ὁποίας προβλέπει τό Ι.Κ.Α., θά ἐξετασθῇ, προκειμένου μέν περί ἀμέσως ἡσφαλισμένων, ἂν αὐτοί οὗτοι συγκεντροῦν τάς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28, προκειμένου δέ περί κληρονόμων αὐτῶν, ἂν ἀφ' ἑνός οὗτοι περιλαμβάνονται εἰς μίαν τῶν κατηγοριῶν τοῦ ἄρθρ. 28 § 6 καί ἂν ἀφ' ἑτέρου ὁ ἀποβιώσας συνεκέντρου ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τάς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρ. 28 § 2 περί ἀποκτήσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαιώματος ἕνεκεν ἀναπηρίας. Ἂν αἱ τελευταῖαι δέν συντρέχουν θά ἐξακολουθήσῃ νά καταβάλληται ἡ ἠλαττωμένη σύνταξις, τήν ὁποίαν λαμβάνουν ὑπό τάς προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι διεῖπον τό συγχωνευθέν Ἀσφαλιστικόν Ταμεῖον. Ἡ προσβαλλομένη ἐν τούτοις ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος χήρα ἡσφαλισμένου παρά τῷ Ταμείῳ Μεταλλευτῶν, ὁ ὁποῖος ἔτυχε συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας 50 ο]ο κατά τούς ὅρους τοῦ Ταμείου τούτου, ἐδικαιοῦτο νά τύχῃ μετά τήν συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου τούτου εἰς τό Ι.Κ.Α. τῆς ζητουμένης συντάξεως, ἡ ὁποία χορηγεῖται εἰς τούς ἡσφαλισμένους ἀπ' εὐθείας εἰς τό Ἵδρυμα τοῦτο, ἐξ ἰδίου δικαίου ὡς χήρα συνταξιούχου λόγῳ ἀναπηρίας, δίχως νά ἐρευνήσῃ, ἂν ὁ ἀποβιώσας σύζυγος αὐτῆς, ὅταν ἔτυχε τῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ ὅταν ἀπεβίωσεν (ἄρθρ. 28 § 12 νόμου 1836), συνεκέντρωνε τάς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρ. 28 § 2, καί ὑπό τήν ἐκδοχήν ταύτην ἐδέχθη τήν ἀγωγήν,

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Υπολογισμός ημερών εργασίας των με κυμαινομένας αποδοχάς αμειβομένων: Συμπληροῦντες τάς παρασχεθείσας ὑμῖν διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 280/1958 καί 8/1959 ἡμετέρων ἐγκυκλίων ὁδηγίας ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθέντων ἡμῖν σχετικῶν ἐρωτημάτων γνωρίζομεν, ὅτι τά ἐν τῇ τελευταίᾳ τῶν ὡς ἄνω ἐγκυκλίων διαλαμβανόμενα δέν ἔχουν ἐφαρμογήν ἐπί τῶν μέ κυμαινομένας ἀποδοχάς ἀμειβομένων ἠσφαλισμένων, οἵτινες εἰς πᾶσαν περίπτωσιν θά λογίζωνται πραγματοποιοῦντες 25 ἡμέρας ἐργασίας κατά μῆνα, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς προκύπτει, ὅτι οὗτοι ἀπησχολήθησαν οὐχί καθ' ὅλον τόν μῆνα (πρόσληψις ἤ ἀπόλυσις οὐχί κατά τήν ἀρχήν ἤ τό τέλος τοῦ μηνός κλπ.), ἤ ἀπησχολήθησαν ἐκτάκτως (ἐκτάκτως ἀπασχολούμενοι καθ' ἡμέρας ἀναπαύσεως τακτικῶν μισθωτῶν - τέρος - κλπ.). Ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει θά ἀναγνωρίζωνται ὑπέρ τῶν προσώπων τούτων ἡμέραι ἐργασίας κατά μῆνα περισσότεραι τῶν 25. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 24/53/1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρός τά Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).***

Ἐξαίρεσις ἀπό τοῦ Νόμου 2054/1952 περί στρατεύσεως τῶν πληρωμάτων ἐμπορικῶν πλοίων: Ἐν συνεχείᾳ προηγουμένων ἐγγράφων ἡμῶν ἐπί τοῦ θέματος τῆς ὑπαγωγῆς ἤ μή εἰς τάς διατάξεις τοῦ νόμου 2054/1952 καί τάς ἐξ αὐτοῦ ὑποχρεώσεις τῶν πλοιοκτητῶν ὑπό ἑλληνικήν σημαίαν πλοίων διά τά παρ' αὐτῶν ἀπασχολούμενα πληρώματα, ἔχομεν τήν τιμήν νά γνωρίσωμεν ὑμῖν τά κάτωθι:

Τό Δ.Σ τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 378/4.2.1960 συνεδρίασιν αὐτοῦ, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθμόν 506/1959 ἀποφάσεως τοῦ Α.Π. (*), καθ' ἣν οἱ ἄνω ἐργοδόται δέν ὑπάγονται εἰς τάς διατάξεις τοῦ νόμου 2054/1952 καί τάς ἐξ αὐτοῦ ὑποχρεώσεις διά τά παρ' αὐτῶν ἀπασχολούμενα πληρώματα λόγῳ τῆς ἰδιορρυθμίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, διεπομένης ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3816/1958 περί Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, ἀπεφάσισε τήν ἀναστολήν παντός ἀναγκαστικοῦ μέτρου εἰσπράξεως εἰσφορῶν στρατεύσεως διά πᾶν πρόσωπον, ἀνῆκον εἰς τό συγκεκροτημένον πλήρωμα πλοίου, ἥτοι κατά τήν ὑπό τοῦ προρρηθέντος νόμου ἔννοιαν ἐπί παντός σκάφους χωρητικότητος καθαρᾶς 10 κόρων τοὐλάχιστον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐργασιακή σχέσις διέπεται ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου.

Ὡς εἶναι εὐνόητον, τά περί ὧν ἡ παροῦσα πρόσωπα ἐξαιροῦνται τῆς ὑπό τοῦ νόμου 2054/1952 παρεχομένης προστασίας.

Τό λοιπόν προσωπικόν τῶν πλοιοκτητηριῶν ἑταιρειῶν, τό μή ἀνῆκον εἰς συγκεκροτημένον πλήρωμα πλοίου κατά τά ἄνω, ὡς οἱ μουσικοί πλοίου, τό προσωπικόν γραφείων, πρακτορείων καί λοιπῶν ὑπηρεσιῶν, ἀνεξαρτήτως τῆς τυχόν ὑπαγωγῆς τούτων εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ν.Α.Τ., ὑπάγεται εἰς τάς διατάξεις τοῦ νόμου 2054/1952, ὡρισμένης ἀντιστοίχου ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορᾶς ὑπό τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, δεδομένου ὅτι διά τῆς προρρηθείσης ἀποφάσεως τοῦ Α.Π. σαφῶς ὁρίζεται, ὅτι μόνον οἱ συνδεόμενοι μετά τῶν πλοιοκτητῶν διά θαλασσίας ἐργασιακῆς σχέσεως ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2054/1952, λόγῳ τῆς ἀνέκαθεν καί πρό τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου ἰδιαιτέρας νομοθετικῆς μεταχειρίσεως τούτων. ***(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 2695/1960 τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας πρός τήν Διοίκησιν τοῦ Ι.Κ.Α.).***

Προαιρετική ἀσφάλισις εἰς τό Ι.Κ.Α.: Ἐξ

διά τῆς ὁποίας ἐδιώκετο ὡς ἀπαζημίωσις ἡ καταβολή ὑπό τοῦ ἀρνουμένου ταύτην ἀναιρεσιβλήτου τῆς διαφορᾶς μεταξύ τῆς λαμβανομένης κατωτέρας συντάξεως καί τῆς ἀνωτέρας, τήν ὁποίαν καταβάλλει τό Ι.Κ.Α. εἰς τούς ἠσφαλισμένους συνταξιούχους λόγῳ ἀναπηρίας. Οὕτως ὅμως ἀποφανθεῖσα ψευδῶς ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς προπαρατεθείσας διατάξεις καί ἀναιρετέαν ἑαυτήν κατέστησε κατά τό ἄρθρ. 807 § 17 Πολ. Δικ. καί τόν βάσιμον περί τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως. Ἀναιρουμένης δέ τῆς ἀποφάσεως δέον ἡ ὑπόθεσις νά παραπεμφθῇ εἰς τό Γ' Πολ. Τμῆμα τοῦ δικαστηρίου τούτου διά τήν ὀρθήν ἐφαρμογήν τοῦ νόμου (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1037/1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

(*) ΕΕΔ 19 σ. 27.

άφορμὴς ὑποβληθέντων ἡμῖν ἐρωτημάτων καὶ εἰς συμπλήρωσιν τῶν παρασχεθεισῶν ὑμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 161/1951 (§ V ἐδ. 9) ἐγκυκλίου ἡμῶν ὁδηγιῶν, σχετικῶς μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, καθ' ἃς, προκειμένου περὶ τῶν προαιρετικῶς ἠσφαλισμένων, ἐνῷ διὰ τοὺς κλάδους ἀσθενείας συνεχίζεται ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀσθενείας, χωρὶς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰσφορῶν, ταὐναντίον διὰ τὸν κλάδον συντάξεως ἡ σχέσις αὕτη συνεχίζεται μόνον ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῶν ἀντιστοίχων εἰσφορῶν, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι οὐχ ἧττον, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως, ὁ προαιρετικῶς συνεχίζων τὴν ἀσφάλισιν δύναται κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης λόγῳ ἀσθενείας ἐπιδοτήσεώς του νὰ διακόψῃ καὶ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν κλάδου συντάξεως, μὲ μόνην συνέπειαν τὴν ἀναστολὴν τῆς διὰ τὸν κλάδον τοῦτον ἀσφαλίσεώς του κατὰ τὸν ἐν λόγῳ χρόνον.

Οἰκόθεν δὲ νοεῖται, ὅτι ἅμα τῇ λήξει τῆς ἐπιδοτήσεως ἄρχεται ἐκ νέου ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως προαιρετικῶς, χωρὶς βεβαίως νὰ ἀπαιτῆται καὶ ἡ ἐκ νέου πλήρωσις τῶν νομίμων προϋποθέσεων.

Ἡ ἐπισκοπουμένη αὕτη ἑρμηνεία τῆς ρηθείσης διατάξεως καθίσταται σκόπιμος, δοθέντος ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας του ὁ προαιρετικῶς ἠσφαλισμένος, πιεζόμενος ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς ἀνάγκης, δυνατὸν νὰ μὴ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιποκριθῇ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰσφορῶν. Ἵνα ὅμως ἀποφευχθῶσι καὶ αἱ περιπτώσεις καταδολιεύσεως εἰς βάρος τοῦ Ἱδρύματος, ὁ χρόνος τῆς τοιαύτης ἀναστολῆς περιορίζεται εἰς μόνον τὸν χρόνον τῆς λόγῳ ἀσθενείας ἐπιδοτήσεως. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 23/50/1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

Ἀσφάλισις προσλαμβανομένων ἐργατοτεχνιτῶν παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ οἰκοδομικοῦ ἔργου: Ἐπὶ ἐρωτήματος ἂν διὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ κυρίου οἰκοδομικοῦ ἔργου προσλαμβανομένους ἐλευθέρους (μὴ ἀνήκοντας εἰς τὸ προσωπικὸν καταστημάτων) ἐργατοτεχνίτας τῶν ξυλουργικῶν, σιδηρουργικῶν, ἠλεκτρολογικῶν, ὑδραυλικῶν κλπ. ἐργασιῶν δέον νὰ ὑπολογίζωνται καὶ καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ κυρίου τοῦ ἔργου εἰσφοραὶ πλέον τῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων, ὑπολογιζομένων βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔργου, γνωρίζομεν τὰ ἀκόλουθα:

Ὡς ρητῶς ἐν τῷ δευτέρῳ ἐδαφίῳ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ ἀναφέρεται, ἡ ἀσφάλισις τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ξυλουργικάς, σιδηρουργικάς, ὑδραυλικάς, διακοσμητικάς, ἠλεκτρολογικάς, μαρμαρικὰς καὶ μηχανολογικὰς ἐν γένει ἐργασίας, ἐκτελουμένας εἰς οἰκοδομικὰς ὑπὸ ἰδίων ἐργοδοτῶν, διατηρούντων ἐπαγγελματικὴν στέγην (ξυλουργικόν, σιδηρουργικὸν κλπ. κατάστημα), δὲν ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν Ἀσφάλισιν.

Ἀντιθέτως (βλέπε σχετικῶς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 386/1958 ἐγκύκλιον διαταγήν μας) ἡ ἀσφάλισις τῶν προσώπων ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἐπαγγελματικῶν κατηγοριῶν, τῶν ἐλευθέρως προσλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ κυρίου τοῦ οἰκοδομικοῦ ἔργου, ὅτις δὲν ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν τούτων εἰς ἀνάλογα καταστήματα, ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως οἰκοδόμων, οἱ διὰ τὴν ἀσφάλισιν δὲ τῶν προσώπων τούτων εἰσφοραὶ περιλαμβάνονται εἰς τὰς ὑπολογιζομένας κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συνολικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου.

Συνεπῶς διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα προσώπων δὲν ὑποχρεοῦται ὁ κύριος τοῦ ἔργου πρὸς καταβολὴν ἑτέρων εἰσφορῶν πέραν τῶν βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπολογισθεισῶν, ἐκτὸς ἂν, ὡς εἰκός, ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ὑποβαλλομένων μισθολογικῶν καταστάσεων προκύψῃ, ὅτι αἱ ὀφειλόμεναι διὰ τοὺς ἀπασχοληθέντας εἰς τὸ ἔργον ἠσφαλισμένους εἰσφοραὶ ὑπερβαίνουν τὰς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ προϋπολογισθείσας, ὁπότε ὁ κύριος τοῦ ἔργου θὰ ὑποχρεωθῇ πρὸς καταβολὴν τῆς διαφορᾶς τῶν εἰσφορῶν.

Ἐνδείκνυται ὅθεν ὅπως εἰς πᾶσαν περίπτωσιν προσκομίζουν ὑμῖν οἱ κύριοι τῶν ἔργων βεβαιώσεις τῶν καταστημάτων, τὰ ὁποῖα ἐξετέλεσαν τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἰσχυρίζονται, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν ἀνετέθη εἰς καταστήματα, ἄλλως ἀναγράφουν εἰς τὰς καταστάσεις καὶ τοὺς ἀπασχοληθέντας εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐργασίας ἠσφαλισμένους διὰ τὴν ἔξεύρεσιν τοῦ τελικοῦ ποσοῦ τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν. Πρὸς τούτοις εἰς τὰς ὑποβαλλομένας ὑμῖν καταστάσεις μισθοδοσίας δέον νὰ ἀναγράφηται καὶ ἡ εἰδικότης τῶν ἠσφαλισμένων. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 26/54/1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)*

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος: *Ἐὰν εἶναι ἔγκυρος ἡ σύμβασις περὶ συνεργατικῆς ἑνώσεως συντακτῶν καὶ τυπογράφων πρὸς ἔκδοσιν ἐφημερίδος ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς τηρήσεως τῶν περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων καὶ περὶ ὑγιεινῆς τῶν τυπογραφείων κειμένων διατάξεων.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 202/1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Φραγκούλης***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Β. Κουντούρης***
Λοιπὰ μέλη οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ε. Σαμαλέκος, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Κ. Τσαγκαράκης, Χ. Γεωργιόπουλος, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1) Διὰ τοῦ τεθέντος ὑπ' ὄψιν τοῦ Συμβουλίου τούτου συμφωνητικοῦ κατηρτίσθη σύμβασις μεταξὺ τῶν ἐν αὐτῷ συμβληθέντων συντακτῶν καὶ τυπογράφων πρὸς συνέχισιν τῆς ἐκδόσεως ἡμερησίας ἐφημερίδος. Ἐκ τούτων οἱ μὲν ἔχοντες εἰς τὴν κυριότητα αὐτῶν τὸν τίτλον τῆς περὶ ἧς ἡ σύμβασις ἐφημερίδος, ὡς καὶ τὰς ἐγκαταστάσεις τυπογραφείου, ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως παρέχωσι τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τῆς ἐφημερίδος καὶ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ συντήρησιν τοῦ πιεστηρίου, οἱ δὲ ὑπεχρεώθησαν, ὅπως παρέχωσιν ἀνελλιπῶς τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν αὐτῶν διὰ τὴν ἀρτίαν ἐμφάνισιν καὶ ἔκδοσιν τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος. Περαιτέρω, συνεφωνήθη ὁ τρόπος τῆς κατανομῆς τῶν προκυπτόντων ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης κερδῶν, μετ' ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων, μετοχῆς πάντων τῶν συμβληθέντων, καθορισθέντος τοῦ ποσοστοῦ τῆς συμμετοχῆς ἑνὸς ἑκάστου ἐπὶ τῶν καθαρῶν κερδῶν κλπ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὡς ἄνω περιεχομένου τοῦ συμφωνητικοῦ τούτου προφανὲς καθίσταται, ὅτι δι' αὐτοῦ συνεστήθη ἑταιρεία, διεπομένη ὑπὸ τῶν ἄρθρων 741 ἑπ. Α. Κ.

2) Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 3 Α. Κ. ὁρίζεται, ὅτι διὰ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἐφαρμογὴ κανόνων δημοσίας τάξεως. Διὰ δὲ τῶν ἄρθρων 364 καὶ 365 Α. Κ. ἀπαγγέλλεται ἡ ἀκυρότης συμβάσεως, δι' ἧς ὑποσχέται τις παροχήν, προσκρουούσαν εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου. Ἐφ' ὅσον ἑπομένως διὰ τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως τινὲς τῶν συμβληθέντων ὑπεσχέθησαν πρὸς τοὺς λοιποὺς παροχὴν ἐργασίας, ἥτις εἶναι ἀπηγορευμένη δυνάμει κανόνων δημοσίας τάξεως, φανερὸν εἶναι ὅτι αἱ τοιαῦται περιεχομένου συμφωνηθεῖσαι παροχαὶ εἶναι ἀνίσχυροι.

Πράγματι διὰ μὲν τῶν ἄρθρ. 5 καὶ 6 τοῦ νόμου ΔΚΘ'/1912 ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία γυναικῶν ἢ προσώπων κάτω τῶν 16 ἐτῶν εἰς βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τὰς Κυριακάς, ὡς καὶ ἡ ἀπασχόλησις εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις, προσώπων ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ γυναικῶν κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας. Εἰδικώτερον δὲ διὰ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ἀπὸ 14/26 Αὐγούστου 1913 Β. Δ., ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου ΔΚΘ/1912 «περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων» (Γεν. Κωδ. Η' σελ. 737 καὶ 717), ὁρίζεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία γυναικῶν κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ ἀρρένων κάτω τῶν 16 ἐτῶν εἰς τυπογραφεῖον, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἀπὸ 11/12 Φεβρουαρίου 1914 Β.Δ. «περὶ κανονισμοῦ ὑγιεινῆς τῶν τυπογραφείων» (Γεν. Κωδ. Η' 512), ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου ΓΨΛΑ'/1911, ἔχει ἀπαγορευθῇ ἡ ἐργασία στοιχειοθετήσεως, στερεοτυπίας καὶ εἰς λιθογραφικὰς μηχανὰς εἰς ἄρρενας κάτω τῶν 16 ἐτῶν καὶ εἰς θήλεις κάτω τῶν 18 ἐτῶν κατὰ τὴν ἡμέραν.

Ἀναμφίβολον δὲ εἶναι, ὅτι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ἀποσκοποῦσαι εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ὅρων ὑγιεινῆς τῶν ἐργαζομένων ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τοῦ ὑπὸ τούτων διωκομένου κοινωνικοῦ σκοποῦ, ἀποτελοῦσι κανόνας δημοσίας τάξεως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 3 Α. Κ.

3) Συνεπῶς ἐν ᾗ περιπτώσει διὰ τῶν ὅρων τῆς ἐν ἀρχῇ συμβάσεως ἀνελήφθησαν ὑποχρεώσεις παροχῆς ἐργασίας, ἀπαγορευομένης ὑπὸ τῶν προδιαληφθέντων δημοσίας τάξεως κανόνων, ἡ σύμβασις ὡς πρὸς τὰς τοιαύτας παροχὰς εἶναι ἀνίσχυρος. Δύναται δὲ ἐνδεχομένως, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 180 καὶ 181 Α. Κ., ἡ μερικὴ αὕτη ἀκυρότης νὰ συνεπιφέρῃ τὴν ἀκυρότητα καὶ τῆς ὅλης συμβάσεως. (Βλ. *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δικ. Βίβ. τ. Β' ἐκδ. 2α σελ. 46 ἑπ.).

4) Ἐπὶ πᾶσιν ἡ ἐνδεχομένως ὑφισταμένη μερικὴ ἢ ὁλικὴ ἀκυρότης τῆς περὶ ἧς πρόκειται συμβάσεως δὲν ἐπέρχεται αὐτοδικαίως, ἀλλὰ δέον ν' ἀπαγγελθῇ αὕτη διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως μετὰ προηγουμένην διερεύνησιν καὶ ἐκτίμησιν τοῦ πραγματικοῦ μέρους τῆς προκειμένης ὑποθέσεως.

5) Ἐπίσης μόνον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου δύναται νὰ κριθῇ, ἐὰν τυχὸν ἡ ὡς ἄνω σύμβασις δὲν εἶναι σπουδαία καὶ ἀληθής, ἀλλ' εἰκονικὴ τοιαύτη (ἄρθρ. 138 Α.Κ.), καλυπτουσα κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν συμβληθέντων βούλησιν, σύμβασιν μισθώσεως ἐργασίας, ὁπότε θὰ ἐλέγχθῃ, ἐν συνεχείᾳ ἐξετασθῇ, ἐὰν δι' αὐτῆς παρεβιάσθησαν αἱ περὶ κατωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἀνειδικεύτου ἐργάτου διατάξεις τῆς ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἔτι δὲ αἱ περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κείμεναι διατάξεις.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΠΡΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΚΕΤΟΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ Νόμου ΔΚΘ' τῆς 24 Ἰανουαρίου/7 Φεβρουαρίου 1912 «περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων» εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ καὶ εἶναι α) βιομηχανικὰ καὶ βιοτεχνικὰ ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια, β) λατομεῖα, μεταλλεῖα καὶ ὀρυχεῖα παντὸς εἴδους, γ) οἰκοδομικὰ ἢ ἄλλαι παρεμφερεῖς ὑπαίθριοι ἐργασίαι, δ) ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς προσώπων ἢ πραγμάτων διὰ γῆς ἢ ὕδατος, ε) ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ πρατήρια παντὸς εἴδους, στ) ἑστιατόρια, καφενεῖα, οἰνοπωλεῖα, ζαχαροπλαστεῖα καὶ τὰ τούτοις ὅμοια καταστήματα ζ) ξενοδοχεῖα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιοῦνται ἐργάτιδες ἐπὶ ὀκτὼ ἐν ὅλῳ ἑβδομάδας πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ μετ' αὐτόν, οὐδὲ πρὸ τῆς παρελεύσεως τεσσάρων ἑβδομάδων μετὰ τὸν τοκετόν. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον αἱ ἐργάτιδες θεωροῦνται ἐν ἀδείᾳ διατελοῦσαι καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ὁριστικὴ ἀντικατάστασις των.

Βραδύτερον διὰ τοῦ Νόμου 2374 τῆς 24 Ἰουνίου/1 Ἰουλίου 1920 ἐπεκυρώθη ἡ διεθνῶς ἰσχύσασα ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1921 ὑπ' ἀριθ. 3 Διεθνὴς Σύμβασις Ἐργασίας τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ ἐνδιαφέροντα μέρη, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἄρθρον 1. 1) Ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης Συμβάσεως θεωροῦνται «βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις» ἰδίως :

α) τὰ μεταλλεῖα, λατομεῖα καὶ αἱ πάσης φύσεως ἐξορυκτικαὶ βιομηχανίαι,

β) αἱ βιομηχανίαι, ἐν αἷς κατασκευάζονται προϊόντα, μεταβάλλονται, καθαρίζονται, ἐπισκευάζονται, διακοσμοῦνται, ἀποτελειοῦνται, προετοιμάζονται διὰ τὴν πώλησιν, ἢ ἐν αἷς ὅλαι ὑφίστανται μεταβολήν, περιλαμβανομένων τῆς κατασκευῆς πλοίων, τῶν βιομηχανιῶν ἀποσυνθέσεως ὑλικοῦ καὶ τῆς παραγωγῆς, μετατροπῆς καὶ διαβιβάσεως κινητηρίου ἐν γένει δυνάμεως καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ,

γ) ἡ κατασκευή, ἀνοικοδόμησις, συντήρησις, ἐπισκευή, τροποποίησις ἢ κατεδάφισις παντὸς οἰκοδομήματος καὶ κτίσματος, σιδηροδρόμων, τροχιοδρόμων, λιμένων, δεξαμενῶν, προβλήτων, διωρύγων, ἐγκαταστάσεων ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, δι' ὕδατος, ὁδῶν, σηράγγων, γεφυρῶν, ὑδογεφυρῶν, ὑπονόμων, συλλεκτήρων καὶ κοινῶν φρεάτων, τηλεγραφικῶν καὶ τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων, ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων, ἐργοστασίων φωταερίου, διανομῆς ὕδατος ἢ ἄλλων οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, ὡς καὶ αἱ προπαρασκευαστικαὶ τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν ἐργασίαι,

δ) ἡ μεταφορὰ προσώπων ἢ ἐμπορευμάτων δι' ὁδῶν, σιδηροδρόμων, θαλασσίων συγκοινωνιῶν ἢ δι' ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας δι' ὕδατος, συμπεριλαμβανομένης τῆς συντηρήσεως ἐμπορευμάτων εἰς τὰς λιμεναποθήκας, τὰς ἀποβάθρας, τὰς προβλῆτας καὶ τὰς ἀποθήκας διαμετακομίσεως, ἀποκλειομένης τῆς διὰ χειρῶν μεταφορᾶς.

2) Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως θεωρεῖται ὡς ἐμπορικὸν κατάστημα πᾶς τόπος προοριζόμενος διὰ τὴν πώλησιν ἐμπορευμάτων ἢ δι' οἱανδήποτε ἐμπορικὴν πρᾶξιν.

3) Αἱ ἁρμόδιαι Ἀρχαὶ ἑκάστης χώρας θέλουσι καθορίσει τὰ ὅρια τῆς βιομηχανίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς γεωργίας ἀφ' ἑτέρου.

Ἄρθρον 2. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως ὁ ὅρος «γυνὴ» δηλοῖ πᾶν πρόσωπον θηλυκοῦ γένους οἱασδήποτε ἡλικίας ἢ ἐθνικότητος, ἔγγαμον ἢ ὄχι, καὶ ὁρος «τέκνον» δηλοῖ πᾶν τοιοῦτον νόμιμον ἢ ὄχι.

Ἄρθρον 3. Εἰς ὅλας τὰς βιομηχανίας ἢ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, δημοσίας ἢ ἰδιωτικάς, ἢ εἰς τὰ παραρτήματα αὐτῶν, ἐξαιρουμένων τῶν καταστημάτων, ἐν οἷς ἀπασχολοῦνται μόνον τὰ μέλη μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ἡ γυνὴ

α) δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐργάζηται ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἓξ ἑβδομάδων μετὰ τὸν τοκετόν,

β) δικαιοῦται νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν κατόπιν προσαγωγῆς ἰατρικοῦ πιστοποιητικοῦ, ἐμφαίνοντος ὅτι ὁ τοκετὸς πιθανῶς νὰ λάβῃ χώραν ἐντὸς ἓξ ἑβδομάδων,

γ) δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς κατὰ τὰς ἄνω παραγράφους α' καὶ β' ὁριζομένης διακοπῆς τῆς ἐργασίας ἀποζημίωσιν, ἐπαρκοῦσαν πρὸς διατροφὴν αὐτῆς καὶ τοῦ τέκνου της, πληροῦσαν τοὺς ὅρους ὑγιεινῆς. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, τῆς ὁποίας τὸ ποσὸν θέλει καθορισθῇ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς ἑκάστης χώρας, θὰ καταβάλληται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ θὰ χορηγῆται ὑπὸ εἰδικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου. Δικαιοῦται ἐπίσης εἰς δωρεὰν περίθαλψιν παρ' ἰατροῦ ἢ μαίας. Πλάνη τοῦ ἰατροῦ ἢ τῆς μαίας, ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡμέρας τοῦ τοκετοῦ, οὐδαμῶς ἀναιρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς ὅπως λάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν, εἰς ἣν δικαιοῦται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ ἰατρικοῦ πιστοποιητικοῦ μέχρι τοῦ τοκετοῦ.

δ) ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ γυνή, ἐὰν θηλάζῃ τὸ τέκνον της, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τῇ παρέχωνται δύο διακοπαὶ πρὸς ἀνάπαυσιν, ἡμισείας ὥρας ἑκάστη, διὰ τὸν θηλασμόν.

Ἄρθρον 4. Κατὰ τὴν συμφώνως πρὸς τὰς παραγράφους α' καὶ β' τοῦ ἄρθρου 3 τῆς παρούσης Συμβάσεως διακοπὴν τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ ἂν ἡ γυνὴ ἀπομακρυνθῇ ταύτης ἐπὶ μακρότερον χρόνον ἕνεκεν ἀσθενείας, ἥτις δι' ἰατρικοῦ πιστοποιητικοῦ βεβαιοῦται ὅτι προῆλθεν ἐκ τῆς κυήσεως ἢ τοῦ τοκετοῦ, καθιστᾷ δὲ αὐτὴν ἀνίκανον νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν, δὲν δικαιοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ εἰδοποιήσῃ αὐτὴν πρὸς ἀπόλυσιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐν λόγῳ διακοπὴ ἢ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τῆς ἐργασίας δὲν ὑπερβῇ τὸ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς ἑκάστης χώ-

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Υπολογισμός των δώρων πρός μισθωτούς βάσει ισχυουσών νομίμως αποδοχών: Συμφώνως πρός τάς έκάστοτε έκδιδομένας ύπουργικάς άποφάσεις περί παροχής δώρου Χριστουγέννων καί Πάσχα εις τούς έπί σχέσει έργασίας τοῦ ίδιωτικοῦ δικαίου άπασχολουμένους τά ύπ' αύτῶν χορηγούμενα δῶρα ύπολογίζονται βάσει τῶν ύπό τῶν οίκείων συλλογικῶν συμβάσεων έργασίας, άποφάσεων διαιτησίας κλπ. καθωρισμένων κατά τόν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως αύτῶν μισθῶν ή ήμερομισθίων, προσηυξημένων διά τῶν έν αύταῖς μνημονευομένων έπιδομάτων.

Κατά τήν ύπ' άριθ. 177/1959 άπόφασιν τοῦ Άρείου Πάγου ή άληθής έννοια τῶν ώς άνω διατάξεων εἶναι, ὅτι τά ύπό τῶν ύπουργικῶν άποφάσεων χορηγούμενα δῶρα ύπολογίζονται έπί τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν ή ήμερομισθίων, τῶν καθορισθέντων ὑπό συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας ή άποφάσεως διαιτησίας, ἔστω καί ἄν αὐταί ἐδημοσιεύθησαν εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς δημοσιεύσεως τῶν περί παροχῆς δώρου ύπουργικῶν άποφάσεων, ἐφ' ὅσον βεβαίως κέκτηνται άναδρομικήν δύναμιν(*).

Τούτων δοθέντων καί λαμβανομένου ύπ' ὄψιν ὅτι ή ύπ' άριθμόν 20/1959 άπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Άθηνῶν ναι μέν κατετέθη εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Άθηνῶν διά τῆς ύπ' άριθ. 112 τῆς 2.11.1959 πράξεως καταθέσεως, ἤτοι μετά τήν δημοσίευσιν διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς ύπ' άριθ. 7400/1958 ύπουργικῆς άποφάσεως περί χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων 1958, οὐχ ἧττον ὅμως αὕτη ἰσχύει άναδρομικῶς άπό 4.12.1958, καί τό δῶρον Χριστουγέννων 1958 τῶν έργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν Άθηνῶν—Πειραιῶς δέον ὅπως ὑπολογισθῆ καθαρισθησόμενον ἀνώτατον χρονικόν διάστημα ἤ ἐφ' ὅσον ή προθεσμία τῆς εἰδοποιήσεως ἐκπνέῃ διαρκούσης τῆς ὡς ἄνω διακοπῆς ἤ άπομακρύνσεως.

Κατά τό ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου 2274/1920 πᾶσα διάταξις τῆς ὁριζομένης ἑλληνικῆς νομοθεσίας, παρέχουσα τυχόν μείζονα πλεονεκτήματα εἰς τά διά τῆς ὑπό τοῦ νόμου τούτου κυρουμένης Συμβάσεως προστατευόμενα πρόσωπα, διατηρεῖται ἐν ἰσχύι.

Σημειωτέον ὅτι ή ὑπ' άριθ. 103 τοῦ 1952 Διεθνοῦς Σύμβασις «περί προστασίας τῆς μητρότητος», κατά βελτίωσιν τῆς παλαιᾶς, δέν ἐπεκυρώθη εἰσέτι διά νόμου παρ' ἡμῖν.

Άπό άπόψεως ἐργοδότου ὡς πρός τόν μισθόν τῆς άπεχούσης ἐκ τῆς ἐργασίας γυναικός διά τήν ἄνω αἰτίαν δέν ὑπάρχει εἰδική διάταξις (διά τάς παρά τοῦ Ι.Κ.Α. παροχάς βλέπε ἄρθρον 39 ά. ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»), ἀλλ' ἐφαρμόζονται τά ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τά ὁποῖα προνοοῦν περί καταβολῆς μισθοῦ ἐπί ἀνυπαιτίου κωλύματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Τοιοῦτον κώλυμα εἶναι καί ή κυοφορία καί ὁ τοκετός (βλέπε *Κ. Καυκάν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 587, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 657, ἀριθ. 33, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 22, οὕτω καί ή Πρωτοδίκου Πειραιῶς 510/1949, ΕΕΔ 8, 589, Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 761/1950, ΕΕΔ 9, 1134), χωρίς νά ἐνδιαφέρῃ, ἄν δέν πρόκειται περί ἐγγάμου γυναικός (οὕτω *Κ. Καυκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτ., *Ι. Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ. ἀριθ. 45, ἔνθα ἀναφέρονται καί ἀποφάσεις τῶν γερμανικῶν δικαστηρίων, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ.). Καί αὐταί, ἄλλως τε, αἱ Διεθνεῖς Συμβάσεις, τόσον ή διά τοῦ νόμου 2274/1920 ἐπικυρωθεῖσα παρ' ἡμῖν, ὅσον καί ή (ἀνεπικύρωτος) ὑπ' ἀριθ. 103 «περί προστασίας τῆς μητρότητος» προστατεύουν τήν γυναῖκα, ἔγγαμον ἤ μή.

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Βλέπε τήν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 18, 495. Ἂν ή ἀπόφασις αὕτη ἐνοῇ, ὅτι τό Ὑπουργεῖον ὑποστηρίζει (καί φαίνεται ὅτι αὐτό ἐννοεῖ), τότε προκύπτουν ἀπορίαι τινές ὡς πρός τάς ἐξελίξεις ἐν σχέσει μέ τό θέμα ἐκ τῆς γενομένης ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτῆς ἀπόψεως, ὅτι διά τήν ἐφαρμογήν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ διαιτητικῆς ἀποφάσεως πρέπει νά ὑπάρχῃ ἐνεργός σύμβασις κατά τήν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν (οὕτω αἱ Α. Π. 669/1955, ΕΕΔ 15, 70, 61/1958, ΕΕΔ 17, 234), τήν ὁποίαν ἄποψιν ἀκολουθοῦν καί τά δικαστήρια τῆς οὐσίας (ΕΕΔ 15, 1294, ἀντίθετος καί ὀρθή καθ' ἡμᾶς ή Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7681/1950, ΕΕΔ 19, 90).

Κατά τόν νόμον 1777/1951 (ΕΕΔ 10, 432), δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐκδίδονται αἱ περί τῶν παροχῶν διά τάς ἑορτάς Χριστουγέννων καί Πάσχα ὑπουργικαί ἀποφάσεις, καί ὁ ὁποῖος νόμος, κυρωθείς διά τοῦ νόμου 1901/1951, διετηρήθη ἐν ἰσχύι διά τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 14, 601), οἱ Ὑπουργοί δύνανται νά καθορίζουν ἑκάστοτε οἰκονομικήν ἐνίσχυσιν (δῶρον) ἀνεξαρτήτως τῆς διατηρήσεως ἤ μή τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατά τόν χρόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ δώρου, αὐτό δέ ἐφαρμόζεται καί ἐν τῇ διοικητικῇ πρακτικῇ.

Ἑπομένως, ἀφοῦ καί αἱ παροχαί αὗται ὑπολογίζονται βάσει τῶν καθωρισμένων νομίμων ἀποδοχῶν μέ τήν ἀναδρομικήν δηλαδή τυχόν αὔξησιν αὐτῶν καί ἐφ' ὅσον αὕτη ἐμπίπτει εἰς τόν πρό τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας χρόνον, κατά περίπτωσιν, τότε θά αὐξηθοῦν καί αἱ παροχαί αὗται καί διά τάς μή ἐνεργούς κατά τόν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ διαιτητικῆς ἀποφάσεως συμβάσεις ἐργασίας, ἀφοῦ δέν ἐνδιαφέρει, ἄν καί μεταγενεστέρως τῆς ὑπουργικῆς περί δώρων ἀποφάσεως ἐδημοσιεύθη ἡ συλλογική σύμβασις ἤ ἡ διαιτητική ἀπόφασις, ἀρκεῖ ὅτι αὕτη ἔχει ἀναδρομικήν δύναμιν. Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει πῶς δυνάμεθα νά ὑποστηρίζωμεν, ὅτι ἡ ἀναδρομική δύναμις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἤ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καταλαμβάνει μόνον τάς ἐνεργούς κατά τήν δημοσίευσιν αὐτῆς συμβάσεις ἐργασίας διά τήν παροχήν τῶν αὐξήσεων τῶν ἀποδοχῶν καί νά ὑπολογίζωμεν διά τάς μή ἐνεργούς συμβάσεις καί τάς αὐ-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4041]1960 Νόμος

Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ Ν. Δ. 3619/1956 «περί συστάσεως καί ὀργανώσεως Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων», τοῦ Νόμου 3505/1956, ὡς καί ἄλλων τινῶν διατάξεων σχετικῶν πρὸς τὸν Τύπον.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 36 τῆς 31 Μαρτίου 1960).

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετά τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καί διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

1. Τό ἄρθρον 2 τοῦ ν. δ. 3619/1956 «περί συστάσεως καί ὀργανώσεως Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

«1. Μέλη τῆς Ἑνώσεως εἶναι οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ, ἐξαιρέσει τῶν πολέων Ἀθηνῶν καί Θεσσαλονίκης, ἐκδιδομένων ἡμερησίων ἐφημερίδων πολιτικοῦ καί εἰδησεογραφικοῦ περιεχομένου. Ἐκ τῶν ἐν Πειραιεῖ ἐκδιδομένων ἡμερησίων ἐφημερίδων μέλη τῆς Ἑνώσεως εἶναι οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἐξ αὐτῶν ἐχουσῶν ἡμερησίαν κυκλοφορίαν μή ὑπερβαίνουσαν τά 3.000 φύλλα.

«2. Τά μέλη διακρίνονται εἰς δόκιμα καί τακτικά. Δόκιμον μέλος καθίσταται αὐτοδικαίως ὁ ἰδιοκτήτης ἐφημερίδος ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ὁριζομένων, ἅμα τῇ συμπληρώσει ἑξαμήνου ἀπό τῆς ἐκδόσεως ταύτης, τακτικόν δέ ἅμα τῇ συμπληρώσει τριετοῦς συνεχοῦς ἐκδόσεως. Τακτικά μέλη καθίστανται ἐπίσης αὐτοδικαίως οἱ ἰδιοκτῆται ἐφημερίδων, αἵτινες εἶχον ἐκδοθῆ κατά τό παρελθόν ἐπί θετέαν καί ἐπανεκδίδονται ἀπό ἑνός τοὐλάχιστον ἔτους πρό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Τά κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐγγεγραμμένα μέλη παραμένουν, τά δέ ἐκ τούτων δόκιμα καθίστανται τακτικά.

«3. Ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος τό μέλος διαγράφεται μετά πάροδον ἑξαμήνου ἀπό τῆς διακοπῆς, ἐπανεγγράφεται δέ αὐτοδικαίως, ἐάν ἡ ἐφημερίς ἐπανεκδοθῆ ὑπό τοῦ αὐτοῦ ἰδιοκτήτου καί ὑπό τόν αὐτόν τίτλον. Εἰς περίπτωσιν δευτέρας διακοπῆς καί ἐπανεκδόσεως μετ' αὐτήν ἡ τοιαύτη ἐπανέκδοσις θεωρεῖται ὡς νέα ἔκδοσις καί ὁ ἐργοδότης ἐγγράφεται ὡς δόκιμον μέλος τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων (Ε. Ι. Η. Ε. Ε.) κατά τήν διαδικασίαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

«4. Ἡ ἐκπροσώπησις ἑκάστης ἐφημερίδος εἰς τήν Ἕνωσιν ἐπιτρέπεται δι' ἑνός μόνον προσώπου κατά τα κάτωθι ὁριζόμενα :

α) Ἐπί ἀτομικῆς ἐπιχειρήσεως ἐγγράφεται μέλος τῆς Ἑνώσεως ὁ ἰδιοκτήτης αὐτῆς. β) Ἐπί συνιδιοκτησίας ὁ εἷς τῶν συνιδιοκτητῶν, ὁριζόμενος διά συμβολαιογραφικῆς πράξεως. γ) Ἐπί προσωπικῆς ἑταιρείας ὁ διά συμβολαιογραφικῆς πράξεως διοριζόμενος ἐκπρόσωπος τῆς ἑταιρείας ὁμορρύθμου ἑταῖρος. δ) Ἐπί ἀνωνύμου ἑταιρείας ὁ συμφώνως πρός τό καταστατικόν δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς ἐξουσιοδοτημένος ἐκπρόσωπος. ε) Ἐπί συνεταιρισμοῦ ὁ νομίμως ἐξουσιοδοτημένος ἐκπρόσωπος αὐτοῦ.

«5. Ἀπαγορεύεται εἰς τά μέλη νά μετέχουσιν ἑτέρας δημοσιογραφικῆς ἑνώσεως ἐπί ποινῇ διαγραφῆς.

2. Τά διά τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 3619/1956 καί τοῦ παρόντος ἀναγνωριζόμενα δικαιώματα ἀφορῶσι μόνον τά τακτικά μέλη τῆς Ἑνώσεως καί τάς ὑπ' αὐτῶν ἐκδιδομένας ἡμερησίας ἐφημερίδας.

. . . . . .

Ἄρθρον 3

1. Ἡ ἰσχύς τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ν. Δ. 3619/1956 ἐπεκτείνεται καί ἐπί τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὀφειλῶν τῶν ἡμερησίων ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων πρός τούς πάσης φύσεως Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς καί οἱαδήποτε Ταμεῖα, εἴτε ἐξ εἰσφορῶν, εἴτε ἐκ κοινωνικοῦ πόρου, αἵτινες ἐξοφλοῦνται κατά τά ἐν αὐτῷ ὁριζόμενα, αὐξανομένης ὅμως τῆς εἰδικῆς εἰσφορᾶς κατά τό ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος.

2. Πρό πάσης ἐκδόσεως διατακτικῆς παραλαβῆς δημοσιογραφικοῦ χάρτου αἱ ἡμερήσιαι ἐπαρχιακαί ἐφημερίδες ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσκομίζωσι βεβαίωσιν ἀσφαλιστικῆς ἐνημερότητος, ἐξ ἧς νά ἐμφαίνηται τόσον ἡ κανονική κατα-

---

γισθῆ βάσει τῶν ὑπό τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων. Τοῦτ' αὐτό ἰσχύει καί διά τόν ὑπολογισμόν τοῦ δώρου Πάσχα 1959. ***(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 13113] 1960 Ὑπουργείου Ἐργασίας).***

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἐπαγγελματικά βιβλιάρια μισθωτῶν : Μετά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3086/1954 ν. δ., καθ' ἃς δέν δύνανται νά ἀποτελέσωσι περιεχόμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κλπ. ὅροι ἐργασίας ἀναφερόμενοι εἰς περιορισμόν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας (πρόσληψις μέσῳ σωματείου, χορήγησις βιβλιαρίων κλπ.), περιληφθέντες δέ τοιοῦτοι ὅροι ἡ περιλαμβανόμενοι εἰς συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας κλπ. εἶναι ἄκυροι, δέν ὑπάρχει κώλυμα ἀπασχολήσεως ἄνευ ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου. ***(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 81285]1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας).*** (*)

ξήσεις αὐτάς διά τάς παροχάς ἐπί ταῖς ἐορταῖς, ἀφοῦ αὗται χορηγοῦνται βάσει τῶν κατά τήν δημοσίευσιν τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθωρισμένων νομίμων ἀποδοχῶν.

Πάντως τό θέμα τοῦτο συνεζητήθη καί πάλιν κατ' αὐτάς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καί ἀναμένεται μετ' ἐνδιαφέροντος ἡ ἀπόφασίς του.

(*) Σημ. ΕΕΔ : Ἀγνοεῖ τό Ὑπουργεῖον, ὅτι τό ν.δ. 3086/1954 ἔχει καταργηθῆ διά τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955 ; Ὁπωσδήποτε ὀρθή εἶναι ἡ ὁδηγία (βλέπε Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 7727/1956, ΕΕΔ 15, 774 καί τά αὐτόθι σημειούμενα).

βολή της κατά το άρθρον 4 εισφοράς διά την έξοφλησιν των κεφαλαιοποιουμένων διά της παραγράφου 1 οφειλών, όσον και ή κανονική εξυπηρέτησις των από της δημοσιεύσεως του παρόντος και εφεξής δημιουργουμένων τρεχουσών οφειλών προς Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και οιαδήποτε Ταμεία. Ο τύπος και ή διάρκεια των κατά τα ανωτέρω βεβαιώσεων καθορισθήσονται διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Εργασίας και Προεδρίας Κυβερνήσεως.

Άρθρον 4

1. Από της ισχύος του παρόντος νόμου συνιστάται παρά τη Ε.Ι.Η.Ε.Ε. αυτοτελής Λογαριασμός υπό τον τίτλον «Λογαριασμός πληρωμής δώρων προς μισθωτους ημερησίων επαρχιακών εφημερίδων και εξυπηρετήσεως οφειλών προς Ασφαλιστικούς Οργανισμούς». Δια την διαχείρισιν του ως άνω Λογαριασμού συνιστάται ειδική υπηρεσία παρά τη Ε.Ι.Η.Ε.Ε., εν τη οποία δύνανται να προσληφθούν δυο κατ' ανώτατον όριον υπάλληλοι, εξ ων ο εις ταυλάχιστον λογιστής, την δε διεύθυνσιν και εποπτείαν αναλαμβάνει εις εκ των συμβούλων της Ε.Ι.Η.Ε.Ε., οριζόμενος παρά του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής. Παρά τη ως άνω Υπηρεσία τοποθετείται εκπρόσωπος του Δημοσίου, ορίζομενου ως τοιούτου, δι' αποφάσεως του αρμοδίου διά τα ζητήματα του Τύπου Υπουργού, ένδς υπαλλήλου της Γενικής Διευθύνσεως Τύπου και Πληροφοριών. Ο εκπρόσωπος του Δημοσίου ελέγχει τας εισπράξεις και τας πληρωμάς τας διεγερχομένας πυρα της Υπηρεσίας του Λογαριασμού, οιαδήποτε δε πληρωμή, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος άρθρου, διά να είναι έγκυρος δέον να πραγματοποιήται τη εγκρίσει του, συντελουμένη διά της παρ' αυτού υπογραφής του σχετικού εντάλματος.

2 Σκοποί του Λογαριασμού είναι: α) Η καταβολή δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα εις τα μέλη του προσωπικού των εφημερίδων των μετεχουσών της Ε.Ι.Η.Ε.Ε. και β) Η εξυπηρέτησις των κατά το άρθρον 3 του παρόντος κεφαλαιοποιουμένων οφειλών των ημερησίων επαρχιακών εφημερίδων προς τους πάσης φύσεως Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και οιαδήποτε Ταμεία.

3. Πόροι του Λογαριασμού είναι:

α) Ειδική εισφορά υπέρ αυτού εκ μιάς δραχμής και πεντήκοντα λεπτών κατά χιλιόγραμμον επί του παραλαμβανομένου άτελώς χάρτου υπό των ημερησίων επαρχιακών εφημερίδων, εκ των οποίων τα πεντήκοντα λεπτά διατίθενται διά την εξόφλησιν των κατά το άρθρον 3 του παρόντος κεφαλαιοποιουμένων οφειλών. Η ως άνω εισφορά κατατίθεται παρά τη Εθνική Τραπέζη της Ελλάδος επ' ονόματι της Ε.Ι.Η.Ε.Ε. υπέρ του κατά την παράγραφον 1 Λογαριασμού και της παρ' αυτώ μερίδος της εφημερίδος, επ' ονόματι τη; οποίας πρόκειται να εκδοθή η διατακτική άτελους χάρτου, απόδειξις δε περί της τοιαύτης καταθέσεως προσάγεται εις την αρμοδίαν Υπηρεσίαν της Γενικής Διευθύνσεως Τύπου και Πληροφοριών διά την παραλαβήν της διατακτικής.

β) Το προϊόν εξ αγγελιοσήμων ό,τι όσο, όπερ επιβάλλεται διά του παρόντος επί του τιμολογίου ή της αποδείξεως πάσης, επί πληρωμή δημοσιεύσεως εις ημερησίαν επαρχιακήν εφημερίδα, μετέχουσαν της Ε.Ι.Η.Ε. . και όπερ καταβάλλεται παρά του δίδοντος την εντολήν προς δημοσίευσιν. Αποδείξεις ή τιμολόγια, μη φέροντα μνείαν καταβολής του αγγελιοσήμου, δεν δύνανται να χρησιμοποιηθώσι παρά του επ' ονόματι του οποίου εξεδόθησαν ως εκπιπτόμενα απάναι διά τον καθορισμόν του φορολογητέου εισοδήματος. Αι λεπτομέρειαι της εφαρμογης του αγγελιοσήμου καθορισθήσονται δι' αποφάσεως του αρμοδίου διά τα ζητήματα του Τύπου Υπουργού.

4. Η κατά την παράγραφον 3 εισφορά δύναται να αναπροσαρμοζηται ως προς το ύψος αυτής δι' αποφάσεων του αρμοδίου διά τα ζητήματα του Τύπου Υπουργού.

5. Η συμμετοχή εις τον διά της παραγρ. 1 συνιστώμενον Λογαριασμόν είναι υποχρεωτική διά πάντα τα μέλη της Ε.Ι.Η.Ε.Ε.

6. Παρά τω Λογαριασμώ τηρείται ειδική μερίς δι' έκάστην των μετεχουσών αυτού εφημερίδων. Εις την μερίδα ταύτην καταχωρίζονται τόσον τα εισφερόμενα παρ' αυτής ποσά κατά την παράγραφον 3, όσον και αι γενόμεναι διά λογαριασμόν αυτής καταβολαί κατά την παράγραφον 2. Απασαι αι μετέχουσαι της Ε.Ι.Η.Ε.Ε. εφημερίδες υποχρεούνται, όπως υποβάλλωσιν εντός του πρώτου δεκαημέρου εκάστου τριμήνου εις τον Λογαριασμόν ονομαστικάς καταστάσεις του παρ' αυταίς απασχολουμένου πάσης φύσεως προσωπικού μετά μνείας των καταβαλλομένων εις έκαστον αποδοχών. Ένα μήνα πρό των Χριστουγέννων και ένα μήνα πρό του Πάσχα εκάστη εφημερίς γνωστοποιεί εις τον Λογαριασμόν τα καταβλητέα εις το προσωπικόν αυτής λογω του αντιστοίχου δώρου ποσά, δέκα πέντε δε ημέρας πρό των Χριστουγέννων και δέκα πέντε ημέρας πρό του Πάσχα ο Λογαριασμός ενημερώνει εκάστην εφημερίδα περί του παρ' αυτώ ενεργητικού υπολοίπου της. Εφ' όσον το ενεργητικόν τούτο υπολοιπον δεν εξαρκεί διά την καταβολήν των αντιστοίχων δώρων, περικόπτεται κατ' αναλογίαν το εις έκαστον εκ των δικαιουμένων καταβλητέον ποσόν, διά δε το απομένον μετά την τοιαύτην καταβολήν υπόλοιπον υπόχρεως είναι ή εφημερις, κατα της οποίας στρέφεται ή αξίωσις των δικαιουμένων εις το δώρον.

7. Το προϊόν εκ του κατά την παράγραφον 3 πεντηκονταλέπτου διατίθεται κατ' ισομοιριαν διά την εξυπηρέτησιν των κεφαλαιοποιουμένων οφειλών προς τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς εκάστης εφημερίδος. Εάν οιαδήποτε εκ των μετεχουσών του Λογαριασμού εφημερίδων δεν οφειλη προς τινα εκ των Ασφαλιστικών Οργανισμών, προσαυξάνεται κατ' αναλογίαν η διά λογαριασμόν αυτής καταβολή προς άλλους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, των οποίων είναι οφειλέτις. Άμα τη εξοφλήσει των κεφαλαιοποιουμένων οφειλών εκάστης εφημερίδος προς τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς απαλλάσσεται αύτη εφεξής της πεντηκονταλέπτου εισφοράς δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Ι.Η.Ε.Ε., εγκρινομένης παρά του αρμοδίου διά τα ζητήματα του Τύπου Υπουργού.

8. Το προϊόν του κατά την παράγραφον 3

ἀγγελισσήμου διατίθεται πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀπαιτουμένων ποσῶν διὰ τὴν καταβολὴν τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἑκάστης ἐφημερίδος, τὸ δὲ τυχὸν ἀπομένον ὑπόλοιπον διατίθεται διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν κεφαλαιοποιουμένων ὀφειλῶν πρὸς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς ἑκάστης ἐφημερίδος, προσαυξανομένης δι' αὐτοῦ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 3 πεντηκονταλέπτου εἰσφορᾶς. Εἰς οὐδεμίαν ἡμερησίαν ἐπαρχιακὴν ἐφημερίδα, μετέχουσαν τῆς Ε.Ι.Η.Ε.Ε., ἐπιτρέπεται, ὅπως δέχεται πρὸς δημοσίευσιν οἱασδήποτε φύσεως ἀγγελίας, διαφημίσεις καὶ δημοσιεύματα ἐπὶ τιμῇ κατωτέρᾳ τῶν 40 λεπτῶν κατὰ χιλιοστόμετρον.

9. Ἐντὸς τοῦ πρώτου μηνὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ὁ Λογαριασμὸς γνωστοποιεῖ πρὸς ἑκάστην τῶν μετεχουσῶν εἰς αὐτὸν ἐφημερίδων τὸ τυχὸν ἀπομένον ὑπὲρ αὐτῆς ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑποχρεώσεων αὐτῆς, ὑπὲρ καὶ ἀποδίδεται αὐτῇ τῇ αἰτήσει της.

10. Ἐκ τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον συνισταμένου Λογαριασμοῦ κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν καὶ κατ' οὐδένα λόγον δημιουργεῖται ἀξίωσις ἐκ μέρους τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἡμερησίων ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων ἢ οἱουδήποτε τρίτου ἐναντίον τοῦ Λογαριασμοῦ. Ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται κατάσχεσις κατὰ τοῦ Λογαριασμοῦ ἢ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ὡς τρίτου ἐκ μέρους οἱουδήποτε καὶ δι' οἱανδήποτε ἀξίωσιν.

11. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ τὰ τῆς ἀποζημιώσεως εἰς βάρος τοῦ Λογαριασμοῦ τοῦ ἐκπιπτευόντος τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ε.Ι.Η.Ε.Ε., τῶν προσληφθησομένων ὑπαλλήλων καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Δημοσίου καθορισθήσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὰ ζητήματα τοῦ Τύπου Ὑπουργοῦ.

. . . . . .

Ἄρθρον 8

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 §§ 2 καὶ 3 τοῦ ν. δ. 3619/1956 καὶ τῶν ἄρθρων 2 ἕως καὶ 7 τοῦ παρόντος δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ ἰδιοκτητῶν καὶ ἐφημερίδων καθ' ἃς ἤθελον ληφθῆ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος μέτρα ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 878 τῆς Πολ. Δικ. ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 2810/1954, λόγῳ ὀφειλῶν, σχετιζομένων πρὸς τὴν ἔκδοσιν τῶν ἐφημερίδων πρὸς τὸ Δημόσιον, Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἢ Τραπέζας, μέχρι πλήρους ἐξοφλήσεως τῶν ὀφειλῶν τούτων, πλὴν ἂν πρόκειται περὶ ὀφειλῶν, ὧν ἐπήλθε ρύθμισις κατὰ τὸ ἄρθρον 3 παράγραφος 1 τοῦ παρόντος. Πρὸς τοῦτο ἅπαντες οἱ ἰδιοκτῆται - μέλη τῆς Ἑνώσεως ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς αὐτὴν ἀνὰ ἑξάμηνον βεβαιώσεις τῆς οἰκείας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας καὶ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐξ ὧν νὰ ἀποδεικνύηται, ὅτι ἐξυπηρετοῦσιν ἐμπροθέσμως τὰς ὑποχρεώσεις των καὶ δὲν ἔχουσι ληφθῆ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος κατ' αὐτῶν μέτρα ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως διὰ καθυστέρησιν ὀφειλῶν. Δι' ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς δύναται νὰ καθορισθῇ ὅτι θὰ ὑποβάλλεται ὑποχρεωτικῶς ὁμοία βεβαίωσις τοῦ παρ' αὐτῇ Γραφείου παρακολουθήσεως χορηγήσεως πρὸς τὸν τύπον ἢ οἱουδήποτε ἄλλου ὀργάνου.

. . . . . .

Ἄρθρον 11

Ἡ προϋπηρεσία τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων ἀναγνωρίζεται παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου, ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς ἰσχυούσης σήμερον εἰσφορᾶς, μέχρι μὲν δέκα πέντε ἐτῶν ἐφ' ὅσον οἱ αἰτοῦντες τὴν ἀναγνώρισιν ἄγουσι κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἡλικίαν 40 ἐτῶν καὶ ἄνω, μέχρι δὲ δέκα ἐτῶν ἐφ' ὅσον ἄγουσιν ἡλικίαν κάτω τῶν 40 ἐτῶν. Ἡ αἴτησις δέον νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἡ δὲ ἐξόφλησις τῆς κατὰ τὰ ἄνω εἰσφορᾶς γίνεται εἰς 48 μηνιαίας δόσεις. Ἡ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς παρὰ τῇ Γενικῇ Διευθύνσει Τύπου καὶ Πληροφοριῶν ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ἐσωτερικοῦ Τύπου, ἐξ οὗ δέον νὰ προκύπτῃ ἡ χρονολογία ἐνάρξεως τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος τοῦ αἰτοῦντος καὶ ἡ διάρκεια τῆς ἐκδόσεως. Ἐν ἀδυναμίᾳ χορηγήσεως τοιούτου πιστοποιητικοῦ ἡ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται διὰ τῆς προσκομίσεως δύο ἀντιτύπων τῆς ἐφημερίδος δι' ἕκαστον ἔτος ἐκδόσεως τοῦ πρὸς ἀναγνώρισιν χρόνου, ἢ διὰ σχετικῆς βεβαιώσεως τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς. Εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις τὰ ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα δέον νὰ συνοδεύωνται καὶ ὑπὸ σχετικῆς ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ αἰτοῦντος.

. . . . . .

Ἄρθρον 14

1) Τὸ ἐκ 15ο/ο κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 ἐδ. δ' τοῦ ν. δ. 465/1941, ὡς αὗται συνεπληρώθησαν, ἐτροποποιήθησαν καὶ ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδ. ε' τοῦ ν. δ. 1151/1942, ἄρθρου 35 § 1 τοῦ ν. δ. 158/1946, ἄρθρου 1 § 6 τοῦ νόμου 1872/1951 καὶ ἄρθρου 8 § 1 ἐδ. ε' τοῦ ν. δ. 3572/1955, ἀγγελιόσημον ἢ εἰσφορὰ περιέρχεται καὶ κατανέμεται εἰς τοὺς κατωτέρω καὶ κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀναλογίαν: α) 8ο/ο ὑπὲρ τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, β) 3ο/ο ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν καὶ γ) 4ο/ο ὑπὲρ τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν.

2) Τὸ σύνολον τοῦ ἐκ 15ο/ο ἀγγελιοσήμου θὰ εἰσπράττηται διὰ λογαριασμῶν τῶν δικαιούχων ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκδόσεως ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν δι' ὑποχρεωτικῆς προσθήκης τοῦ ἑκάστοτε ἀναλογοῦντος ποσοῦ εἰς τὸν λογαριασμὸν πάσης ὑποκειμένης εἰς τὸ κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις ἀγγελιόσημον δημοσιεύσεως. Ἑκάστη ἐπιχείρησις ἐκδόσεως ἡμερησίας ἐφημερίδος Ἀθηνῶν εἰς τὸ τέλος τοῦ μεθεπομένου τῆς εἰσπράξεως ἡμερολογιακοῦ μηνός, βάσει παρὰ ταύτης συνταχθησομένης ἀναλυτικῆς καταστάσεως τῶν ἐντὸς τοῦ μηνὸς γενομένων δημοσιεύσεων καὶ τῶν εἰσπραχθέντων, θὰ καταβάλῃ τὸ εἰσπραχθὲν ποσὸν τοῦ ὅλου ἀγγελιοσήμου εἰς τὴν Ἕνωσιν Προσωπικοῦ Ἡμε-

ρησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν. Ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ ἐπιμέλεια τῆς εἰσπράξεως ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν τοῦ ὅλου ἀγγελιοσήμου ἀνήκει μόνον εἰς τὴν Ἕνωσιν Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, ἥτις ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑπὸ ταύτης εἰσπράξεως καταβάλλῃ εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ παρόντος δικαιούχων τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ ἀναλογίαν.

3) Ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος καταβολὴ τῶν εἰσπραχθέντων τόσον παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκδόσεως ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν πρὸς τὴν Ἕνωσιν Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, ὅσον καὶ παρὰ τῆς τελευταίας ταύτης πρὸς τοὺς κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ παρόντος δικαιούχους, συνιστῶσα τὸ ἀδίκημα τῆς ὑπεξαιρέσεως, διώκεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

4) Πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις νόμου ἢ διατάγματος, ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, καταργεῖται.

Ἄρθρον 15

Ἡ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ τὰς τοῦ ν.δ. 3619/1956 οἱασδήποτε ἐφημερίδος μέλους τῆς Ε.Ι.Η.Ε.Ε. συνεπάγεται ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς διαπιστώσεως τῆς παραβάσεως διαγραφὴν τῆς παραβάτιδος ἐφημερίδος ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς. Διαγραφή, ἀπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, χωρεῖ ἐπίσης, ἂν διαπιστωθῇ, ὅτι ἡμερησία ἐπαρχιακὴ ἐφημερὶς ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ι.Η.Ε.Ε. ἐκτυποῦται ἐπὶ χάρτου μὴ χορηγουμένου ἀπελῶς, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀποφύγῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου καὶ τοῦ ν.δ. 3619/1956 ὑποχρεώσεων αὐτῆς.

Αἱ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ε.Ι.Η.Ε.Ε. τελοῦν ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὰ ζητήματα τοῦ Τύπου Ὑπουργοῦ. Ἀπόφασις μὴ τυγχάνουσα τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὰ ζητήματα τοῦ Τύπου Ὑπουργοῦ ἐντὸς τριακονθημέρου ἀπὸ τῆς λήψεως αὐτῆς, θεωρεῖται ὡς μὴ ληφθεῖσα.

Ἄρθρον 16

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ καθ' Ἡμᾶς σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Μαρτίου 1960

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

160]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ κουρεῖα Δήμου Μολάων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 36 τῆς 31 Μαρτίου 1960)

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν διὰ τὰ κουρεῖα τοῦ Δήμου Μολάων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1960

—

162]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ἐμπορικά, ἐπαγγελματικὰ καὶ βιοτεχνικὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Ξηροκαμπίου Λακωνίας, πλὴν τῶν καφενείων, ἑστιατορίων, ἀρτοπωλείων, ἀρτοποιείων μόνον διὰ τὴν ἔψησιν φαγητῶν καὶ καταστημάτων ἐνοικιάσεως ποδηλάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 36 τῆς 31 Μαρτίου 1960)

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν δι' ἅπαντα τὰ ἐμπορικά, ἐπαγγελματικὰ καὶ βιοτεχνικὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Ξηροκαμπίου Λακωνίας, πλὴν τῶν καφενείων, ἑστιατορίων, ἀρτοπωλείων, ἀρτοποιείων μόνον διὰ τὴν ἔψησιν φαγητῶν καὶ καταστημάτων ἐνοικιάσεως ποδηλάτων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1960

—

163]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας κατὰ τὴν 20ὴν Ἰουλίου ἑορτὴν τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα Χίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 36 τῆς 31 Μαρτίου 1960)

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν ἀργίαν διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα τῆς πόλεως Χίου κατὰ τὴν 20ὴν Ἰουλίου (ἑορτὴν τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ) ἑπέτειον ἱδρύσεως τοῦ Συνδέσμου Ἐμπόρων Χίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1960

—

164]1960 ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τὰ ἐμπορικά, ἐπαγγελματικὰ καὶ βιοτεχνικὰ καταστήματα τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Αἰγάλεω, πλὴν τῶν κουρείων, κομμωτηρίων, φαρμακείων, καφενείων, μπάρ, ζαχαροπλαστείων, οἰνοστατορίων καὶ ἀνθοπωλείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 36 τῆς 31 Μαρτίου 1960)

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν δι' ἅπαντα τὰ ἐμπορικά, ἐπαγγελματικὰ καὶ βιοτεχνικὰ καταστήματα τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Αἰγάλεω, πλὴν τῶν κουρείων, κομμωτηρίων, φαρμακείων, καφενείων, μπάρ, ζαχαροπλαστείων, οἰνοστατορίων καὶ ἀνθοπωλείων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1960

165]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως Κυριακής ημιαργίας εις άπαντα τά εμπορικά, επαγγελματικά και βιοτεχνικά καταστήματα της Κοινότητος Χιλιομοδίου Κορινθίας.

(Ε.Κ. τ. 17 φ. 36 της 31 Μαρτίου 1960)

Άρθρον μόνον

Καθιερούμεν Κυριακήν ημιαργίαν δι' άπαντα τά εμπορικά, επαγγελματικά και βιοτεχνικά καταστήματα Χιλιομοδίου Κορινθίας, του ανοίγματος επιτρεπομένου άπό της 9ης π.μ. και μετά τό πέρας της Θείας Λειτουργίας έως της 13ης μ.μ. ώρας.

Εις τόν αύτόν έπι της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τη 6 Μαρτίου 1960

161]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ισχύος των διατάξεων του νόμου 3924]1959 περί κυρώσεως της υπ' αριθ. 89 Διεθνούς Συμβάσεως περί νυκτερινής εργασίας των απασχολουμένων εν τη βιομηχανία γυναικών. (*)

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 36 της 31 Μαρτίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις του τετάρτου άρθρου του νόμου 3924/1959.

2) Τό υπ' αριθ. ACD 2.26.00/6.5.1959 έγγραφον του Γενικού Διευθυντού του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, έξ ού προκύπτει ότι ή υπό της χώρας μας επικυρωσις της ανωτέρω Διεθνούς Συμβάσεως κατεχωρίσθη, συμφώνως τώ άρθρω 14 ταυτης, εις τό Διεθνές Γραφείον Εργασίας την 27ην Απριλίου 1959 και

3) Την υπ' αριθ. 51/1960 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου έπι της Εργασίας Υπουργού, άπεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Η ισχύς των διατάξεων του νόμου 3924/1959 «περί κυρώσεως της υπ' αριθ. 89 Διεθνούς Συμβάσεως περί νυκτερινής εργασίας των απασχολουμένων εν τη βιομηχανία γυναικών» άρχεται την 27ην Απριλίου 1961, καταργουμένου άπό της ημερομηνίας ταύτης του ν.δ. 30/31 Οκτωβρίου 1935 «περί κυρώσεως της υπ' αριθ. 41 Διεθνούς Συμβάσεως περί νυκτερινής εργασίας των γυναικών».

Εις τόν αύτόν έπι της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τη 6 Μαρτίου 1960

205]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως των άρθρων 6 και 7 του από 25.6]6.8.1956 β. δ]γματος «περί εκδόσεως Κανονισμού προσωπικού των Κοινών Ταμείων Είσπράξεων Λεωφορείων κλπ.».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 43 της 12 Απριλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

α) Τας διατάξεις του ν. 3221]1955 «περί κυρώσεως της υπ' αριθ. 211]27.2.1954 πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου και συμπληρώσεως του άρθρου 3 του ν. 2119]1952 «περί λεωφορείων κλπ.» και ιδίᾳ την παράγραφον 1γ' και δ' του άρθρου 8 του νόμου τούτου».

β) Τάς διατάξεις του ν. δ. 3789]1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας», ώς και τάς λοιπάς σχετικάς διατάξεις.

γ) Τό από 15.5.1959 πρακτικόν της διά της υπ' αριθμόν 146515]11.5.1959 αποφάσεως του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων συσταθείσης επιτροπής, εν τῳ οποίῳ διατυπούται ή ομόφωνος γνώμη των μελών αύτης.

δ) Την γνώμην του Συμβουλίου Αυτοκινήτων, διατυπωθείσαν εν τῃ υπ' αριθ. 460]24.8.1959 πράξει αύτου.

ε) Τό από 5.2.1960 υπ' αριθ. 112 πρακτικόν του Τμήματος Κανονισμών Εργασίας του Ε.Γ.Σ.Κ.Π.

ζ) Την γνώμην του Συμβουλίου της Επικρατείας, διατυπωθείσαν εν τῳ υπ' αριθ. 548]1959 πρακτικῳ αύτου, άπεφασίσαμεν και διατάσσομεν.

Άρθρον 1

Τό άρθρον 6 του από 25.6]6.8.1956 β. δ]γματος «περί εκδόσεως Κανονισμού προσωπικού των Κ.Τ.Ε.Λ.» αντικαθίσταται ώς κάτωθι:

Στολαί:

1. Κατά την εκτέλεσιν της υπηρεσίας των οι υπάλληλοι του προσωπικού κινήσεως φέρουσιν ειδικήν στολήν. Αί στολαί του προσωπικού είναι αί οριζόμεναι υπό του άρθρου 5 του ν. 3216]1955, ήτοι:

α) Μία θερινή ενιαυσίου χρήσεως.

β) Μία χειμερινή διετούς χρήσεως.

γ) Μία χειμερινή χλαίνη τριετούς χρήσεως.

Πάσα στολή συμπληρούται διά πηλικίου. Τά του τύπου, χρωματισμού και ποιότητος των στολών καθορίζονται ώς ταύτα διά των υπ' αριθ. 188601]9.8.1954 και 203316]15.10.1954 κοινών αποφάσεων των Υπουργών Συγκοινωνιών και Εργασίας ωρίσθησαν, ώς και της υπ' αριθ. 169669]1955 αποφάσεως του Υφυπουργού Συγκοινωνιών, δυναμένων των αποφάσεων τούτων να συμπληρωθώσιν υπό του Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων.

2. Προκειμένου περί των αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. δι' άπαν το προσωπικόν κινήσεως (τακτικόν και έφεδρικόν) και των εις υπεραστικά τοιαύτα υπηρετούντων σταθμαρχών, ελεγκτών και εισπρακτόρων ή δαπάνη των στολών βαρύνει τά γενικά έξοδα των Κ.Τ.Ε.Λ., προκειμένου δέ περί των οδηγών των υπηρετούντων εις τά λεωφορεία τά εντεταγμένα εις τά υπεραστικά Κ.Τ.Ε.Λ. βαρύνει τους ιδιοκτήτας αύτων, χρεώσει του προσωπικού λογαριασμού εκάστου ιδιοκτήτου.

Η βαρύνουσα τους ιδιοκτήτας των υπεραστικών λεωφορείων δαπάνη των στολών καταβάλλεται υπό του προέδρου του οικείου Κ.Τ.Ε.Λ.

3. Η προμήθεια του ύφάσματος των στολών του προσωπικού των υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ. ενεργείται παρ' Επιτροπής, οριζομένης διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων και Εργασίας και αποτελουμένης έξ ενός ανωτέρου υπαλλήλου του

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 217.

Υπουργείου Εργασίας ως προέδρου, εξ ενός ανωτέρου υπαλλήλου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων μετά των αναπληρωτών των, εξ ενός εκπροσώπου των εργοδοτών, προτεινομένου παρά της Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Αυτοκινητιστικών Υπεραστικών Συγκοινωνιών και ενός εκπροσώπου των εργαζομένων, προτεινομένου παρά της Ομοσπονδίας Υπαλληλικού Προσωπικού Αυτοκινήτων της Ελλάδος, μετά των αναπληρωτών των.

Χρέη Γραμματέως της Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος, οριζομενος παρά του Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων. Η θητεία πάντων των ανωτέρω έσται τριετής.

4. Δι' αποφάσεων του Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων, προτάσει της ως άνω Κεντρικής Επιτροπής, ορίζεται ή μηνιαία επιβάρυνσις τόσον των υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ. δι' έκαστον των παρ' αυτής υπηρετούντων και δικαιουμένων στολής (σταθμαρχών, ελεγκτών και εισπρακτόρων), όσον και των ιδιοκτητών των εντεταγμένων εις τα υπεραστικά Κ.Τ.Ε.Λ. λεωφορείων δι' έκαστον οδηγόν.

5. Ο πρόεδρος εκάστου υπεραστικού Κ.Τ.Ε.Λ. υποχρεούται εντός του πρώτου δεκαημέρου εκάστου μηνός να καταθέτη εις τον παρά τη Εθνική Τραπέζη της Ελλάδος Λογαριασμόν «Στολαί προσωπικού υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ.», μέρος του εν τη έδρα του Κ.Τ.Ε.Λ. Υποκαταστήματος, το σύνολον της μηνιαίας επιβαρύνσεως του προηγουμένου μηνός τόσον δια το προσωπικόν του Κ.Τ.Ε.Λ., το δικαιούμενον στολής, όσον και δια το προσωπικόν των εντεταγμένων εις το Κ.Τ.Ε.Λ. λεωφορείων. Το μη καταβαλλόμενον εμπροθέσμως ποσόν υπόκειται εις προσαύξησιν οίαν και τα προς το Δημόσιον χρέη.

6. Η δια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου συνιστωμένη Επιτροπή στολών προσωπικού υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ. (Ε.Σ.Π.Υ.Σ.—Κ.Τ.Ε.Λ.):

α) Προμηθεύεται εγκαίρως το αναγκαίον ύφασμα δια τας χειμερινάς και θερινάς στολάς του προσωπικού των υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ. και αναθέτει εις τας ως κατωτέρω συνιστωμένας κατά Κ.Τ.Ε.Λ. Επιτροπάς την φροντίδα της ραφής τούτων.

β) Εγκρίνει την διάθεσιν και πληρωμήν της αξίας του υφάσματος. Αι πληρωμαί ενεργούνται δι' επιταγών εις βάρος του παρά τη Εθνική Τραπέζη της Ελλάδος Λογαριασμού «Στολαί προσωπικού υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ.», υπογραφομένων παρά του προέδρου της Επιτροπής και ενός εξ εκάστης μέλους, οριζομένου παρ' αυτής.

γ) Τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων, φακέλους κατά υπηρεσιακόν Κ.Τ.Ε.Λ., λογαριασμούς της Τραπέζης, των προμηθειών, των δαπανών κλπ.

δ) Αποδίδει κατ' έτος εις τα Υπουργεία Εργασίας και Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων λογαριασμόν περί των πραγματοποιηθεισών εισπράξεων και πληρωμών εν γένει και υποβάλλει έκθεσιν των πεπραγμένων.

ε) Αναφέρει εις τα Υπουργεία Εργασίας και Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων πάσαν δυστροπίαν ή καθυστέρησιν των Κ.Τ.Ε.Λ. δια την εκτέλεσιν των εκ του παρόντος και των παρά τούτου προβλεπομένων υπουργικών αποφάσεων υποχρεώσεων των προς επιβολήν των νομίμων κυρώσεων.

στ) Ειδικώς δια την παραλαβήν του αναλογούντος υφάσματος, τας τοπικάς δημοπρασίας περί κατασκευής και την παρακολούθησιν της καλής ραφής των στολών, ως και την παράδοσιν αυτών εις τους δικαιούχους, συνιστώνται υποεπιτροπαί κατά νόμον δι' αποφάσεως του οικείου Νομάρχου, αποτελούμεναι εκ του οικείου κρατικού αντιπροσώπου ως προέδρου, του προέδρου του Κ.Τ.Ε.Λ. και εκπροσώπου των εργαζομένων προτεινομένου παρά της Ο.Υ.Π.Α.Ε. ως μελών αυτής.

Δια την κατασκευήν στολών κατά Νομόν ως ανωτέρω οι όροι διακηρύξεως της τοπικής δημοπρασίας θα ορίζωνται προηγουμένως υπό της Κεντρικής Επιτροπής.

ζ) Έκαστον Κ.Τ.Ε.Λ. θα τηρή δι' έκαστον μισθωτόν ατομικόν αυτού δελτίον (καρτέλλαν), δια τον χρόνον και τα είδη, άτινα παρέλαβεν αύτος, όστις μισθωτός υποχρεούται, όπως, καλούμενος υπό του Κ.Τ.Ε.Λ., προσέρχηται εγκαίρως δια την λήψιν των μέτρων της στολής του, ως και δια την παραλαβήν και διαφύλαξιν και συντήρησιν των στολών υπηρεσίας, κατά τον τεταγμένον χρόνον, εύθυνόμενος εν περιπτώσει απωλείας, καταστροφής, υπεξαιρέσεως τούτων, θεωρουμένων ειδών υπηρεσίας του και εφαρμοζομένων των διατάξεων του ισχύοντος Κανονισμού προσωπικού των Κ.Τ.Ε.Λ. και ιδίως των σχετικών διατάξεων των άρθρων 5 και 6 του ν. 3216|1955.

Άρθρον 2

Το εδάφιον 2 της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του από 25.6.1956 β. δ|γματος «περί εκδόσεως Κανονισμού προσωπικού των Κ.Τ.Ε.Λ.» αντικαθίσταται ως ακολούθως:

Τας εκ της διαθέσεως των εισιτηρίων εισπράξεις οφείλει ο εισπράκτωρ να παραδίδη εις το Ταμείον των Κ.Τ.Ε.Λ., προκειμένου περί των άστικών Κ.Τ.Ε.Λ., της μεν πρωϊνής φυλακής μετά το πέρας της εργασίας του, της δε βραδυνής τοιαύτης την επομένην πρωϊαν κατά τας υπό των προέδρων των Κ.Τ.Ε.Λ. καθοριζομένας ώρας, προκειμένου δε περί υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ. άμα τη λήξει της υπηρεσίας ή της επανόδου του λεωφορείου εις την έδραν του Κ.Τ.Ε.Λ. και το βραδύτερον μέχρι της μεσημβρίας της επομένης ημέρας.

Εις τους αυτούς επί των Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων και Εργασίας Υπουργούς ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος, ούτινος ή ισχύς άρχεται μετά 10ήμερον από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 6 Μαρτίου 1960

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

24220|4740|1960 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

Περί παροχής δώρου Πάσχα 1960 εις τους επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένους (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 133 της 6 Απριλίου 1960)

(*) Βλέπε το κείμενον αυτής εν ΕΕΔ 19, σελ. 428 επ.

1139|Ε. 49|1959|1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου Α' του άρθρου 84 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 52 της 2 Φεβρουαρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59 § 1 του ά. ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά. ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520/1953 ν. δ. «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται η διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του ά. ν. της 11.11.1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν. δ/τος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392|1949 ν. δ/γματος.

4) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων, υποβληθείσαν ημίν δια της υπ' αριθ. 54641|1958 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 4|1959, συνεδρίασις 123 της ΙΑ' περιόδου της 12.1.1959), αποφασίζομεν:

Η παρ. Α' του άρθρου 84 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων τροποποιείται ούτω:

Α) Επί τη βάσει της εν τω προηγουμένω άρθρω καταταξεως των ησφαλισμένων εις πέντε ασφαλιστικάς κατηγορίας η υποχρεωτική μηνιαία εισφορά αυτών ορίζεται από μεν της 1.7.1957 έως 31.12.1959 ως ακολούθως:

α)	της	Α'	ασφαλιστικής	κατηγορίας	εις δρχ.	80
β)	»	Β'	»	»	»	110
γ)	»	Γ'	»	»	»	140
δ)	»	Δ'	»	»	»	175
ε)	»	Ε'	»	»	»	225

Από δε της 1 Ιανουαρίου 1960 ορίζεται ως εξής:

α)	της	Α'	ασφαλιστικής	κατηγορίας	εις δρχ.	100
β)	»	Β'	»	»	»	150
γ)	»	Γ'	»	»	»	200
δ)	»	Δ'	»	»	»	250
ε)	»	Ε'	»	»	»	300

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιανουαρίου 1960

—

3683|Ε. 105|1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης διατάξεως εις το Καταστατικόν του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 50 της 2 Φεβρουαρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59 παρ. 1 του αναγκ. νόμου της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του αναγκ. νόμου 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520/1953 νομ. δ/γμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται η διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του αναγκ. νόμου της 11.11.1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλ.π.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν. δ/τος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 50041/14.11.1958 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 339/1958, συνεδρίασις 412η της ΙΑ' περιόδου της 27.11.1958), αποφασίζομεν:

Όπως εν τέλει του άρθρου 88α του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων προστεθή μεταβατική διάταξις, έχουσα ως ακολούθως:

Μεταβατική διάταξις

Ησφαλισμένοι συμπληρώσαντες το 60ον έτος της ηλικίας των και διακόψαντες την άσκησιν του εμπορικού επαγγέλματος μέχρι της 31.12.1958 δύνανται να αιτήσωνται την αναγνώρισιν και εξαγοράν μέχρις 7 ετών εμπορικής προ του 1940 υπηρεσίας των διά την συμπλήρωσιν της κατά το άρθρον 89 του παρόντος απαιτουμένης 25ετούς εν πραγματική ασφαλίσει υπηρεσίας, ίνα δικαιωθώσι συντάξεως λόγω γήρατος.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 18 Ιανουαρίου 1960

—

81266|Σ973|1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί αντικαταστάσεως του άρθρου 15 του Κανονισμού παροχών του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υποδηματεργατών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 80 της 20 Φεβρουαρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520/1953 ν.δ/γμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρ-

μόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν.δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδημα-τεργατῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3017/25.9.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀ-σφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 816/1959, συνε-δρίασις 50ὴ τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 23.11.1.59), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ ἄρθρον 15 τοῦ Κανονισμοῦ παρο-χῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑ-ποδημα-τεργατῶν ἀντικατασταθῇ ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 15

1) Ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδεικνύε-ται ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης διὰ τῆς εἰς τὸ μητρῶον ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἐγ-γραφῆς, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθείσης, ἐφ' ὅσον αὕτη ἔλαβε χώραν ὡσαύτως πρὸ τρι-ετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

2) Ἐλλειπούσης ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐγ-γραφῆς εἰς τὰ μητρῶα ἢ τὰ δημοτολόγια ὡς ἀνωτέρω, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τρι-ετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται δι' ἀπο-φάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Ἀσφαλιστικοῦ Δικαστη-ρίου τοῦ τόπου τῆς μονίμου κατοικίας τοῦ ἐν-διαφερομένου, ὅπερ μετὰ διεξαγωγὴν ἀπο-δείξεων καθορίζει τὸ ἔτος γεννήσεως τοῦ ὑπὸ κρίσιν προσώπου, μὴ ἰσχυούσης ἐναντι τῆς ἀπο-φάσεως ταύτης τῆς τυχὸν διὰ δικαστικῆς ἀπο-φάσεως ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως γενομένης διορ-θώσεως ἢ καθορισμοῦ ἡλικίας.

3) Ὡς ἔτη ἡλικίας λογίζονται τὰ συμπεπλη-ρωμένα τοιαῦτα. Ἐφ' ὅσον δὲν προσάγεται λη-ξιαρχικὴ πρᾶξις συντεταγμένη πρὸ τριετίας ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ εἰς ὃ αὕτη ἀναφέρεται, ὡς ἡμέρα γεννήσεως λογίζε-ται ἡ 1η Ἰουλίου τοῦ ἔτους γεννήσεως.

4) Μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων καὶ εἰς ἃς περιπτώ-σεις δὲν ὑφίσταται ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννή-σεως ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὰ μητρῶα συνταχθεῖσα κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος καθο-ριζόμενα, διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ ἀποφά-σεις τῶν εἰδικῶν ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ταύτας καθορίζει τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ν. δ. 3083/1954.

5) Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων γεννη-θέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἡ ἡλικία ἀποδεικνύε-ται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἑτέρου στοιχείου ἀποδεικνύοντος ταύτην κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Κράτου., ἐν ᾧ ἔλαβε χώραν ἡ γέννησις, θεωρουμένων καὶ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς. Ἐπὶ ἀμφιβόλων ἐν τῇ κα-τηγορίᾳ ταύτῃ περιπτώσεων ἀποφαίνονται ὁρι-στικῶς τὰ Πρωτοβάθμια Ἀσφαλιστικὰ Δικαστή-ρια ἢ μέχρι τῆς συστάσεως τούτων αἱ κατὰ τὰ ἄνω εἰδικαὶ ἐπιτροπαὶ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημε-ρίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1960

—

11923]Ε. 127]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ Κα-ταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀ-σφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐρ-γασιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 114 τῆς 16 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουρ-γείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡμη-νεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 691]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλι-στικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρ-μόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀρ-γανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392]1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 802]1.2.1960 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀ-σφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 26]1960, συνεδρία-σις 524η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 8.2.1960), ἀπο-φασίζομεν:

Εἰς τὸ ἄρθρον 33 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν ἐπέρχονται αἱ κάτω-θι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

1. Εἰς τὴν παράγραφον 12 τοῦ ὡς ἄνω ἄρ-θρου προστίθεται ἐδάφιον ὑπὸ στοιχεῖον β', ἔ-χον οὕτω:

«β'. Εἰσφοραὶ ἠσφαλισμένων καὶ ἐργοδοτῶν μὴ καταβαλλόμεναι ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου δι' ὃν κατεβλήθησαν αἱ ἀποδοχαί, κα-θίστανται ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς ἄνω προθεσμίας καθυστερούμεναι, ἐπιβαρυνόμεναι διὰ προσθέ-του τέλους: ἓν τοῖς ἑκατὸν (1 0|0) δι' ἕκαστον δεκαήμερον καθυστερήσεως ὑπολογιζόμενον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἑκάστου δεκαημέρου. Ἐν οὐδεμιᾷ πάντως περιπτώσει τὸ σύναλλον τῆς ἐπι-βαρύνσεως ἐκ τοῦ ἀνωτέρω προσθέτου τέλους δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ πεντήκοντα τοῖς ἑκατὸν (50 0|0) τοῦ ποσοῦ τῆς κυρίας ἐκ καθυστερουμέ-νων εἰσφορῶν ὀφειλῆς».

2. Ἡ παράγραφος 14 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρ-θρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«14. Αἱ πρὸς τὸ Ταμεῖον καθυστερούμεναι εἰσφοραί, ὡς καὶ αἱ ἐν γένει πόροι αὐτοῦ, εἰσ-πράττονται, συμφώνως πρὸς τὰς ἐκάστοτε ἰσχυ-

ούσας διατάξεις τοῦ νόμου «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων». Ὡς εἰτλοι διὰ τὴν τοιαύτην ἀναγκαστικὴν εἴσπραξιν χρησιμεύουσιν ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καθορίζουσαι τὸ εἰσπρακτέον ποσὸν καὶ τὴν χρονικὴν περίοδον εἰς ἣν ἀνάγονται οἱ καθυστερούμεναι ὡς ἄνω εἰσφοραὶ καὶ ἐν γένει πόροι τοῦ Ταμείου».

3. Ἡ παράγραφος 16 τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑπτεται:

«16. Πᾶσα ὀφειλὴ πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐξ εἰσφορῶν καὶ ἐν γένει πόρων αὐτοῦ παραγράφεται μετὰ εἰκοσαετίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐβεβαιώθη τελεσιδίκως ὡς ὀφειλὴ πρὸς τὸ Ταμεῖον».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1960

—

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΙ

1]1960 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν εἰδικῆς συντηρήσεως ἐφοδίων Πατρῶν. (*)

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύει τὴν μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν Εἰδικῆς Συντηρήσεως Ἐφοδίων καὶ Ἐμπορευμάτων Πατρῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἀλευροβιομηχάνων Ἑλλάδος προκληθεῖσαν διαφοράν.

Καθορίζει τὴν ἀμοιβὴν τῶν μελῶν τοῦ ἄνω Σωματείου ἐργατῶν ἀπασχολουμένων α) εἰς τὸ σκούπισμα τοῦ κύτους καὶ τῆς καυβέτας τῶν πετρελαιοκινήτων ἢ ἱστιοφόρων, δι' ὧν μεταφέρεται ὁ σῖτος, β) εἰς τὴν ραφὴν τῶν λυομένων ἢ σχιζομένων σάκκων σίτου κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν ἐκ τῆς ἀρτάνης ἐπὶ τῆς προκυμαίας, γ) εἰς τὴν παρακολούθησιν τῶν μεταφορικῶν μέσων (κάρρων ἢ αὐτοκινήτων), δι' ὧν μεταφέρεται ὁ σῖτος εἰς σάκκους ὑπὸ ἐργατῶν τοῦ ἀνωτέρω Σωματείου διὰ τὴν ραφὴν τῶν λυομένων ἢ σχιζομένων σάκκων κατὰ τὴν μεταφορὰν καὶ ἐκφόρτωσιν, δ) τὸ σάρωμα τῆς προκυμαίας διὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ χυθέντος σίτου, ὡς ἀκολούθως:

1) Διὰ τὸν διὰ θαλάσσης μεταφερόμενον καὶ παραλαμβανόμενον σῖτον εἰς δραχ. 3,50 κατὰ τόννον. 2) διὰ τὸν μεταφερόμενον σῖτον ἐξ ἀποθηκῶν κειμένων ἐντὸς τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν ἢ ἐκ βαγονίων εἰς 3 δραχ. κατὰ τόννον καὶ 3) διὰ τὸν μεταφερόμενον καὶ παραλαμβανόμενον σῖτον εἰς τὴν θύραν τοῦ μύλου εἰς δρχ. 2 κατὰ τόννον.

Καθορίζει ἐπὶ τῆς ἄνω ἀμοιβῆς προσαύξησιν 10 0/0 λόγῳ δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων, Ν. Ἔτους καὶ Πάσχα.

Ὁρίζει ὅτι αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δέον ὅπως ἰσχύσωσιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 17 τῆς 22.3.1960 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 22.3.1960.

2]1960 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀλιπάστων, κονσερβοποιΐας καὶ τουρσιῶν Θεσσαλονίκης (*)

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει κατὰ πλειοψηφίαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ἁλιπάστων, κονσερβοποιΐας Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας—Θράκης, τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Θεσσαλονίκης καὶ ἀφορώσης τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν κονσερβοποιΐας ἁλιπάστων καὶ τουρσιῶν Θεσσαλονίκης», ὡς ἀκολούθως:

Ὅροι ἀμοιβῆς

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ἁλιπάστων κονσερβοποιΐας καὶ τουρσιῶν καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

Α'. Ἀρρένων ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἁλιπάστων, κονσερβοποιΐας καὶ τουρσιῶν δραχ. 51.

Β'. Θηλέων ἐργατριῶν τῶν ἁλιπάστων, κονσερβοποιΐας καὶ τουρσιῶν δραχ. 38.

Λοιποὶ ὅροι

Α' Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ πρὸς χρῆσιν ἐν τῷ χρόνῳ καὶ τόπῳ ἐργασίας εἰς μὲν τοὺς ἄρρενας ἐργατοτεχνίτας τῆς ἐπιχειρήσεώς του ἀνὰ μίαν φορμαν ἐργασίας, εἰς δὲ τὰς θήλεις ἀνὰ ἕνα σκούφον καὶ μίαν ρόμπαν ἐργασίας, εἰς ἅπαντας δὲ ἀνὰ ἓν ζεῦγος γαλεντζίων (τσοκάρων). Ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω εἴδη ἀνήκουν εἰς τὴν κυριότητα τῆς ἐπιχειρήσεως.

Β' Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ πρὸς ἀτομικὴν χρῆσιν εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ ἀνὰ ἓν τεμάχιον σάπωνος ἑβδομαδιαίως.

Γ' Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ ἐπὶ καταγγελίᾳ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας τὰς ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955, τὰς περὶ συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου ἢ ἔργου προνοούσας.

Δ' Τυχὸν καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὡρισμένοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Πρωτοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.11.1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 1 Φεβρουαρίου 1960

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 18 τῆς 30.3.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 30.3.1960.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΟΡΘΗ ΓΡΑΜΜΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ἐκ τῆς βαθυτέρας μελέτης τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας σχηματίζεται ἡ ἀντίληψις, ὅτι μία ἀπὸ τὰς πλέον ἐπιτυχεῖς διατάξεις του εἶναι ἐκείνη τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ.

Ὁ Barthélemy Raynaud, Le contrat collectif en France, γράφει διὰ τὴν κρατικὴν ἐπικύρωσιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τὰ ἑξῆς: Ἡ δικαιολογία της εἶναι, ὅτι εἰς τὴν πραγματικότητα ἐκεῖναι, οἱ ὁποῖοι ὑπέγραψαν μίαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, θέλουν νὰ ἔχουν ἐγγυήσεις, ὅτι τὸ συμβολαιον ἐργασίας δὲν θὰ καταρτιζηται ἀπὸ ἄλλους, οἱ ὁποῖοι δὲν ὑπέγραψαν μίαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, μὲ ὅρους κατωτέρους ἐκείνων τῆς συλλογικῆς. Ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον σκέπτεται ὁ ἐργαζόμενος, εἶναι ὁ ἑξῆς: Ὅταν ἔχω προσληφθῆ εἰς ἓν ἐργοστάσιον, ὅπου κερδίζω 6 π. χ. φράγκα τὴν ἡμέραν καὶ ἔχω περὶς μου 200 ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι κερδίζουν ἐπίσης 6 φράγκα τὴν ἡμέραν, μὴ νομίζειτε, ὅτι ὁ νοῦς μου ἡσυχάζει καὶ εἶμαι ἱκανοποιημένος δι' αὐτό. Γνωρίζω, πράγματι, ὅτι εἰς πᾶσαν στιγμὴν τῆς ἡμέρας ἄλλοι ἐργάται ἔρχονται καὶ κτυποῦν τὴν θύραν τοῦ ἐργοστασίου, διὰ νὰ προσφέρουν τὴν ἐργασίαν των. Μοῦ χρειάζεται ἡ ἐγγυησις, ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος δυνατὸν νὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἀπὸ πολλοὺς ἐργάτας, νὰ μὴ δύναται νὰ προσλάβῃ ἄλλους ἐργάτας μὲ 5,25 ἢ 5.50 φράγκα.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ—συνεχίζει ὁ συγγραφεύς—δύναταί τις νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ἐργάτην: Τί σ' ἐνδιαφέρει, ἀφοῦ σὺ πληρώνεσαι μὲ 6 φράγκα; Καὶ ὁ ἐργάτης ἀπαντᾷ: Αὐτὸ πολὺ μὲ ἐνδιαφέρει, ἀφοῦ διαβλέπω, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν διὰ πολὺν καιρὸν νὰ ὑπάρχουν δύο τιμολόγια εἰς ἓν ἐργοστάσιον διὰ τὴν ἰδίαν ἐργασίαν. Γνωρίζω, δυστυχῶς, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ κάμω τι διὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνήκουν εἰς τὰ σωματεῖα. Δὲν δυναμαι νὰ ἐμποδίσω τοὺς ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν ἰδίαν ἱκανότητα μὲ ἐμέ, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἱκανοὶ νὰ κάμουν τὴν ἰδίαν ἐργασίαν, καθὼς ἐγώ, νὰ προσφέρουν αὐτὴν μὲ μικρότερον τιμολόγιον. Καὶ ἐξ ἄλλου ὁ ἐργάτης αὐτός, ὁ ὁποῖος κτυπᾷ τὴν θύραν τοῦ ἐργοστασίου, ἔχει τὸ συναίσθημα, ὅτι ἐνεργεῖ μίαν νομιμον πρᾶξιν. Ἔρχεται νὰ κάμῃ μίαν προσφορὰν καὶ εἶναι βασικὴ ἀρχὴ ἡ γενικὴ ἐλευθερία, ἡ ὁποία ρυθμίζει τὸ θέμα. Τί πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ; Δύναμαι, ὅταν καταρτίζω τὸ συμβόλαιον μου μὲ ἕνα ἐργοδότην, νὰ τοῦ εἶπω: Ἀναλαμβάνετε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὲ πληρώνετε τόσην ἀμοιβήν, ἔχει καλῶς. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ. Πρέπει νὰ ἔχετε ἐπίσης τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ προσλαμβάνετε ἄλλους ἐργάτας μὲ μικροτέραν ἀμοιβήν.

Ἂν ὁ ἐργοδότης μοῦ ἀπαντήσῃ, ὅτι αὐτὸ δὲν μὲ ἀφορᾷ, ἀφοῦ τὸ ἀτομικον μου συμφέρον εἶναι ἐξησφαλισμένον, θὰ τοῦ ἀνταπήντων, ἂν ἤμην ἄνθρωπος μὲ δυνατὸν ἠθικὸν χαρακτῆρα (πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι πάντοτε ἀληθές), ὅτι εἶμαι ὑπερασπιστὴς τῶν γενικῶν συμφερόντων τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ὅτι ἐνδιαφέρομαι διὰ τὴν τύχην τῶν ἀδελφῶν μου.

Ἀλλά, χωρὶς νὰ ὑψωθω ἠθικῶς περισσότερον, ἀρκεῖ νὰ ἔχω μίαν ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι ὁρίζουν τὸ ἡμερομίσθιον, καὶ θὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅτι καὶ τὸ γεγονὸς μόνον ὅτι προσέλαβεν ἐργάτας ἄλλους μὲ ὀλιγώτερον ἡμερομίσθιον θέτει ὑπὸ ἀμφισβήτησιν τὴν ἰδικήν μου συμφωνίαν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν πρέπει νὰ λαμβάνωνται μέτρα ἀμύνης ὄχι βεβαίως τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπίκειται ὁ κίνδυνος, ἀλλ' ἀπὸ πρίν, ὅτε ὁ κίνδυνος εἶναι ἀκόμη μακράν.

Ἐξ ἄλλου καὶ ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος ὑπέγραψε μίαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἔχει ἀνάγκην νὰ σεβασθῇ αὐτήν. Ἄνευ αὐτοῦ θὰ εὑρεθῇ εἰς θέσιν μειονεκτικὴν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ καθορισμοῦ τοῦ κόστους τῶν προϊόντων.

Μεταφέρομεν, κατὰ πιστὴν ἀπόδοσιν, τὰς λογικὰς αὐτὰς σκέψεις ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπεκτάσεως τῶν συλλογικῶν συμβάσεων διὰ τῆς κρατικῆς ἐπεμβάσεως πέραν τοῦ κύκλου τῶν συμβληθέντων, διὰ νὰ τονισθῇ ἡ ἀξία τῆς ἐν ἀρχῇ ἀναφερθείσης νομοθετικῆς διατάξεως.

Ὅσον δὲ εὐρύτερον γίνεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας χρῆσις τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἐξουσίας του, τηρουμένων βεβαίως τῶν νομίμων προϋποθέσεων, τόσον μεγαλυτέρα ἀποβαίνει ἡ σημαντικὴ αὐτὴ διὰ τοὺς ἐργαζομένους προστασία, ἀφοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν ὅλοι ἐπαχθῆ εἰς σωματειακὴν ὀργάνωσιν, διὰ νὰ ἔχουν ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου τὰ ὠφελήματα ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Πρόκειται πράγματι περὶ ὀρθῆς γραμμῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς.

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»

Μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν σημειοῦμεν τὴν ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἔκδοσιν ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Δικαστῶν καὶ Εἰσαγγελέων τοῦ 1ου τευχους μηνιαίου περιοδικοῦ.

Μεταξὺ τῶν σκοπῶν τῆς Ἑνώσεως εἶναι ἡ προαγωγὴ τῆς Νομικῆς Ἐπιστήμης καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ συμβολὴ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς Νομοθεσίας, ὡς δὲ ἐξαγγέλεται ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως διὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς Ἀρεοπαγίτου κ. Α. Φλώρου, ἐν συναισθήσει τῆς σημασίας τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ὑποχρεώσεων, ἡ Ἕνωσις ἀπεδόθη εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην, ἵνα θεραπεύσῃ διὰ τῶν δυνάμεων τῶν μελῶν τοῦ Δικαστικοῦ Σώματος τὴν Ἐπιστήμην.

Εὐχόμεθα εἰς τὸ νέον περιοδικὸν λαμπρὰν σταδιοδρομίαν πρὸς τὸ καλὸν τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Δικαιοσύνης εὐρύτερον.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐξεδόθη, μολις, ἐνδιαφέρουσα ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, δεχθεῖσα, ἀντιθέτως πρὸς παλαιοτέρας (ἴδετε ἀνωτέρω σελ. 494), ὅτι ἡ ἀναδρομικὴ δυναμις διαιτητικῆς ἀποφάσεως καλύπτει καὶ τὰς μὴ ἐνεργοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς συμβάσεις ἐργασίας. Θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 9 (447)

Ἀθῆναι, 1 Μαΐου 1960

Η ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 23085/1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣ. ΠΑΝΤ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Δικηγόρου

I. Ἡ κατωτέρω (σελ. 518) δημοσιευομένη ἀπόφασις εἶχεν ὑπὸ τὴν κρίσιν της περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐνάγων, φοιτῶν εἰς Ραδιοτεχνικήν τινα Σχολήν, παρηκολούθει τὴν ἐργασίαν τῶν ραδιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐναγομένου πρὸς συμπλήρωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν ἐπαγγελματικῶν του γνώσεων. Κατὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐργασίας ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις οὗτος δὲν ὑπέκειτο εἰς ἔλεγχόν τινα ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, προσήρχετο δὲ καὶ ἀπεχώρει οἱανδήποτε ὥραν ἤθελε κατ' ἀρέσκειαν.

Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα δεδομένα ἡ ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι δὲν ὑπέκειτο σύμβασις ἐργασίας, παρ' ὅλον ὅτι ὁ ἐναγόμενος κατέβαλλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα εἰς διαφόρους περιπτώσεις ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸν πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσίν του νὰ λαμβάνῃ παρὰ διαφόρων ἐξυπηρετουμένων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος πελατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀμοιβὰς ἐναντὶ τῆς εἰς αὐτὸν παρεχομένης ἐργασίας του.

Τοιαῦται σχέσεις ἀπασχολήσεως εἶναι συνήθεις ἐν τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ καὶ παρίστανται ἀναγκαία ἡ ὀροθέτησις αὐτῶν ἐναντὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λαμβανομένου ἰδίᾳ ὑπ' ὄψιν τοῦ κινδύνου ἐκ τῆς ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας τοιούτων σχέσεων, αἵτινες εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποκρύπτουν ὑπὸ τὸ ἔνδυμα ἐπιδιωκομένου δῆθεν ἐκπαιδευτικοῦ σκοποῦ καθαρὰν σχέσιν περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Οὕτω λ.χ. εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπασχολοῦνται πτυχιοῦχοι ἰατροί, χάριν πρακτικῆς ἀσκήσεως ἢ εἰδικεύσεώς των εἰς κλινικὰς ἢ νοσοκομεῖον, καὶ ἐνῷ ἡ ἐπιχείρησις ἐξοικονομεῖ ἐργατικὰς δυνάμεις διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν εἰς ὑπηρεσίας, δι' ἃς θὰ προσελάμβανεν ἑτέρους ἐπὶ μισθῷ ἰατρούς, ἐν τούτοις οὗτοι, μὴ ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας, δὲν θὰ δύνανται νὰ τύχουν τῆς παρεχομένης προστασίας ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχάς των ὑπὸ τοῦ δικαίου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων 2112/1920, 3198/1955 κ. ἄ.

Ὁμοία καταστρατήγησις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας παρουσιάζεται εἰς πλείστας περιπτώσεις, καθ' ἃς πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποφυγῆς τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς σχέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας μὲ τὰς ἐντεῦθεν συνεπείας ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ ἰδίᾳ τοῦ δικαίου τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καταρτίζονται συμβάσεις περὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ἢ μορφώσεως ἢ περὶ συμπληρώσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῶν γνώσεων τοῦ ἀπασχολουμένου, ἐνῷ εἰς τὴν πραγματικότητα οὗτος παρέχει κατὰ κύριον λόγον ἐξηρτημένην ἐργασίαν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐργοδότου του, π.χ. ὑπὸ Γραφείου προσλαμβάνονται δακτυλογράφοι πρὸς ἐκμάθησιν τῆς δακτυλογραφίας καὶ προσφέρουν ἐργασίαν ὑπαλλήλου γραφείου.

II. Αἱ παραπλήσιοι αὗται πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας μορφωτικαὶ συμβάσεις διακρίνονται κυρίως εἰς δύο κατηγορίας: Εἰς τὴν σχέσιν μαθητείας καὶ εἰς τὴν ἐθελοντικὴν σχέσιν ἐργασίας.

Ὡς σχέσις μαθητείας νοεῖται ἡ σχέσις, ἡ ἔχουσα σκοπὸν νὰ μεταδώσῃ διὰ συστηματικῆς μορφώσεως εἰς τὸν μαθητευόμενον τὰς δι' ὡρισμένην εἰδικότητα ἐπαγγέλματος ἀπαραιτήτους γνώσεις καὶ ἱκανότητας. Ὁ ἐκπαιδευτὴς ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν διὰ τὴν ἐπιβίωξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, ἐνῷ ὁ μαθητευόμενος ὑποχρεοῦται νὰ ἐνταχθῇ εἰς τὴν

ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐκπαιδευτοῦ καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰς εἰς αὐτὸν ἀνατιθεμένας ἐργασίας. (Ἴδετε ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν *Δ. Πορτόλου*, Ἡ σύμβασις μαθητείας, 1942. *Καυκᾶ*, Ἔνοχ. Δίκ. γ' ἔκδ. σελ. 506 ἑπ. *Καποδίστρια*, Ἑρμην. Ἐργατ. Δικ. § 117, Nikisch, Ἐργατ. Δίκ. ἑλλην. μετάφρ. σελ. 473, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δικ. σελ. 34, *Τούση*, Ἐργατ. Δίκ. τόμ. Α', σελ. 106, *Βλαχόπουλου*, ἐν ΕΕΔ 10, 34).

Ἐν τῇ ἐθελοντικῇ σχέσει ὁ ἐθελοντικῶς ἐργαζόμενος (Volantär) προσλαμβάνεται ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει, ἵνα κατατοπισθῇ γενικῶς πρὸς τὰς ἐν αὐτῇ ἐκτελουμένας ἐργασίας καὶ νὰ ἐπεκτείνῃ καὶ συμπληρώσῃ τὰς γνώσεις του πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην κατεύθυνσιν, χωρὶς νὰ ἐπιδιώκηται κανονικὴ εἰδικὴ μόρφωσις δι' ὡρισμένον ἐπάγγελμα.

Ἡ λεπτολόγος αὕτη διάκρισις ὀφείλεται εἰς τὴν Γερμανικὴν Ἐπιστήμην. (Ἴδετε Nikisch, ἑλλην. μετάφρ., ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 488, *ἰδίου*, Arbeitsrecht, 2α ἔκδ. τόμ. 1ος σελ. 722 ἑπ., Hueck Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, 6η ἔκδ. τόμ. 1ος, σελ. 692, καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς).

Ὁ ἐθελοντὴς δὲν ἀποσκοπεῖ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, νὰ ἀσκήσῃ ὁραδύτερον ὡς κύριον ἐπάγγελμα τὴν δραστηριότητα, μὲ τὴν ὁποίαν ἀσχολεῖται κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐθελοντικῆς του ἐργασίας, ἀλλ' αὐτὴ ἔχει ἀνάγκην τῶν συμπληρωματικῶς προσκτηθεισῶν γνώσεων διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς μορφώσεώς του εἰς ἄλλο ἐπάγγελμα. Οὕτως εἰς μέλλων ἐκδότης κατατοπίζεται ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ τυπογραφείου. Οὐχὶ σπανίως ὅμως ὁ ἐθελοντὴς σκοπεῖ νὰ διευρύνῃ τὰς γνώσεις του ἢ νὰ εἰδικευθῇ εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἤδη ἔχει ἐκπαιδευθῇ, λ.χ. πτυχιοῦχος ἰατρὸς ἐργάζεται εἰς νοσοκομεῖον ἐθελοντικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν εἰδικεύσεώς του εἰς ὡρισμένον κλάδον τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης. (Πρβλ. Nikisch, ἑλλην. μετάφρ. σελ. 489). Παρ' ἡμῖν τὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀδείας καὶ εἰδικότητος ἰατροῦ ρυθμίζονται ὑπὸ εἰδικῶν νόμων (ν.δ. 3366/1955 καὶ ἄρθρ. 3 ν.δ. 3623/1956). Δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ κατάρτισις ἐθελοντικῆς σχέσεως ἐργασίας διὰ περαιτέρω διεύρυνσιν τῶν κτηθεισῶν ἰατρικῶν γνώσεων ἢ εἰδικότητος.

Εἰς παραπλησίαν κατηγορίαν μὲ τοὺς ἐθελοντικῶς ἐργαζομένους ἀνήκουν καὶ οἱ πρακτικῶς ἐξασκούμενοι, οἵτινες χάριν προπαρασκευῆς των διὰ μελλούσας σπουδὰς ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν σπουδῶν των ἐξασκοῦνται πρακτικῶς εἰς ἐκμετάλλευσίν τινα (Nikisch, 2α ἔκδ., ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 723). Τοιαύτην περίπτωσιν εἶχεν ὑπ' ὄψιν της καὶ ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις. Ὁ ἐνάγων ἐφοίτα εἰς Ραδιοτεχνικὴν Σχολὴν καὶ παρηκολούθει τὴν ἐργασίαν τῶν ραδιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐναγομένου.

Κατ' ἀρχὴν καὶ ὁ πρακτικῶς ἐξασκούμενος εἰς ἐκμετάλλευσίν τινα ἔχει τὴν νομικὴν κατάστασιν τοῦ ἐθελοντοῦ, ὅταν ἡ ἀπασχόλησίς του κυρίως ἀποβλέπῃ εἰς τὴν μόρφωσίν του. Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως ὁ σκοπὸς τῆς ἐργασίας του εἶναι ἡ ἀπόκτησις πρακτικῶν γνώσεων δὲν ἀποκλείεται νὰ ὑπόκειται καὶ σύμβασις ἐργασίας, ὅταν ὁ σκοπὸς τῆς πρακτικῆς του ἐξασκήσεως εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου. Λ.χ. φοιτῶν τις εἰς Σχολὴν Μηχανολόγων Ἠλεκτρολόγων συνάπτει σύμβασιν ἐργασίας περὶ παροχῆς ἐργασίας ὡς βοηθὸς ἠλεκτροτεχνίτου ἐπὶ μισθῷ, ἀποβλέπων ἅμα περαιτέρω ὅπως τὴν πρακτικήν του ἄσκησιν χρησιμοποιήσῃ διὰ τὴν λῆψιν τοῦ κατὰ νόμον πτυχίου (ἀδείας).

ΙΙΙ. Εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἰδίως, ὅταν ὁ ἀπασχολούμενος λαμβάνῃ ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν ἀμοιβήν τινα, δυσχερὴς καθίσταται ἡ διαπίστωσις πότε ὑπόκειται καθαρὰ ἐθελοντικὴ σχέσις, ἐφ' ἧς δὲν εὑρίσκουν ἐφαρμογὴν ἅπασαι αἱ διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ περὶ μισθώσεως ἐργασίας κεφαλαίου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ πότε καθαρὰ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἐνδεχομένως λόγῳ τῆς συμπλοκῆς τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν (μόρφωσις καὶ διοπορισμὸς) μικτὴ ἢ σύνθετος σχέσις, ὁπότε δέον τὸ ζήτημα νὰ ἀντιμετωπισθῇ κατὰ τὰ ἐπὶ μικτῶν συμβάσεων κρατοῦντα. (Μάλιστα οἱ Kaskel - Dersch, Arbeitsrecht, 6η ἔκδ., σελ. 22, θεωροῦν γενικῶς τόσον τὴν σύμβασιν μαθητείας, ὅσον καὶ τὴν ἐθελοντικὴν σύμβασιν, ὡς μικτὰς συμβάσεις). Φυσικὸν εἶναι ὁ κύριος τῆς ἐκμεταλλεύσεως νὰ ἀναζητῇ βοηθητικὰς ἐργατικὰς δυνάμεις μὲ μειωμένας ἀποδοχὰς καὶ νὰ παρουσιάζῃ τοὺς τοιαύτην ἐργασίαν παρέχοντας ὡς ἐθελοντικῶς ἐργαζομένους. Ἀποφασιστικὸν στοιχεῖον δὲν εἶναι ὁ διδόμενος κατὰ τὴν πρόσληψιν ὑπὸ τῶν μερῶν χαρακτηρισμός, ἀλλ' ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς καὶ ὁ πρὸς ἐπίτευξιν τούτου ἀκολουθούμενος τρόπος τῆς ἀπασχολήσεως. Ἐὰν διὰ τῆς ἀπα-

σχολήσεως δὲν ἐπιδιώκηται ἡ ἀπόκτησις τεχνικῶν γνώσεων τοῦ ἐργαζομένου, ἀλλ' ἐξυπηρέτησις ἀναγκῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ὑπόκειται σχέσις ἐργασίας. Ἐὰν ἀντιθέτως ἐπιδιώκηται ἡ ἀπόκτησις τεχνικῶν γνώσεων καὶ πείρας, ὧν ὁ ἀπασχολούμενος στερεῖται κατὰ τὴν πρόσληψίν του, ἢ οὗτος προτίθεται νὰ εἰδικευθῇ εἰς ἕτερον κλάδον, εἰς δὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐργατικὴ δύναμις αὐτοῦ, τότε ὑπόκειται ἐθελοντικὴ σχέσις.

Δυσχερεστέρα ἔτι εἶναι ἡ λύσις εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐν ταὐτῷ ἐπιδιώκεται καὶ περαιτέρω διεύρυνσις τῶν γνώσεων τοῦ ἀπασχολουμένου, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις διὰ τῆς ἀπασχολήσεως τούτου ἀποφεύγει τὴν πρόσληψιν ἑτέρου, ὅστις ἀναγκαίως θὰ προσελαμβάνετο ὡς μισθωτός, ἵνα ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν, τὴν παρεχομένην ὑπὸ τοῦ ἐθελοντοῦ. Λ.χ. ἰατρὸς ἀπασχολεῖται διὰ περαιτέρω διεύρυνσιν τῶν γνώσεών του ἢ εἰδίκευσίν του εἰς νοσοκομεῖον, ἤτοι διὰ μορφωτικοὺς σκοπούς, καταλαμβάνει ὅμως θέσιν, ἣν τὸ νοσοκομεῖον θὰ συνεπλήρωνε δι' ἑτέρου μισθωτοῦ ἰατροῦ.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, ὑποκειμένης μικτῆς συμβάσεως, θὰ ἠδύνατο, καθ' ἡμᾶς, νὰ ἀναγνωρισθῇ ἀξίωσις οὐχὶ ἐπὶ τὰς πλήρεις ἀποδοχάς, τὰς καθοριζομένας ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἀλλ' ἐπὶ μειωμένας τοιαύτας, καθοριζομένας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συσχετισμοῦ τῆς ἀξίας τῆς παρεχομένης ὑπὸ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐκπαιδεύσεως πρὸς ὄφελος τοῦ ἀπασχολουμένου καὶ τῆς ἀξίας τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ ἀπασχολουμένου ἐργασίας πρὸς ὄφελος τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἡ νομολογία τῶν γερμανικῶν δικαστηρίων, προκειμένου περὶ ἐθελοντῶν ἰατρῶν, οἵτινες ἐν ταὐτῷ κατέλαβον θέσιν μισθωτοῦ βοηθοῦ ἰατροῦ, παρὰ τὸν ἐπιδιωκόμενον μορφωτικὸν σκοπόν, ἀνεγνώρισεν εἰς τούτους ἀξίωσιν ἐπὶ τὸν μισθὸν τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως (πρβλ. RAG 155/41 καὶ εὐρύτερον Molitor AP 53 ἀριθ. 55 σελ. 239, Gramm, AR – Blattei Volontärarzt I). Πάντως διακριτικὸν γνώρισμα μεταξὺ ἐθελοντικῆς σχέσεως καὶ συμβάσεως ἐργασίας δὲν εἶναι ἡ συμφωνία περὶ καταβολῆς ἢ μὴ ἀμοιβῆς τινος, καθ' ὅσον εἶναι δυνατὸν ἡ ἐκμετάλλευσις νὰ καταβάλῃ ποσόν τι διὰ δαπάνας συντηρήσεως ἢ διὰ τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἐθελοντοῦ, χωρὶς τοῦτο νὰ ἔχῃ τὴν ἔννοιαν καταβολῆς μισθοῦ ἢ νὰ δίδῃ δικαίωμα εἰς τὸν ἐθελοντὴν νὰ ἀξιώσῃ τὴν συμπλήρωσίν του μέχρι τοῦ μισθοῦ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (πρβλ. Nikisch, 2α ἐκδ. τόμ. I, σελ. 723, 725).

Οὕτω καὶ εἰς τὴν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς σχολιαζομένης ἀποφάσεως περίπτωσιν ὁ ἐναγόμενος κατέβαλλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ποσόν τι δι' ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσίν του καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐξυπηρέτησιν διαφόρων πελατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, παρ' ὧν ἐναντι τῆς εἰς αὐτοὺς παρεχομένης ἐργασίας του ἐλάμβανε ἀμοιβήν. Ἡ λῆψις παρὰ τοῦ ἐνάγοντος τοιαύτης ἀμοιβῆς ὀρθῶς ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἐκρίθη, ὅτι δὲν μεταβάλλει τὴν σχέσιν εἰς σύμβασιν ἐργασίας.

IV. Τὸ ζήτημα, ἐὰν ὁ ἐθελοντὴς συγκαταλέγηται εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἔχει σημασίαν διὰ τὸν καθορισμὸν μέχρι ποίου σημείου ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καὶ τοῦ περὶ μισθώσεως ἐργασίας κεφαλαίου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐφ' ὅσον καὶ ὁ ἐθελοντὴς ἐντάσσεται εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ὡς μισθωτῶν ἐργαζομένων, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν σχέσιν ἐργασίας διατάξεις θὰ πρέπει νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἐπὶ τῆς ἐθελοντικῆς σχέσεως μόνον, καθ' ἣν ἔκτασιν ἡ ἰδιορρυθμία ταύτης δὲν ἀντίκειται πρὸς ἐκείνας (πρβλ. Nikisch, ἑλλην. μετάφρ. σελ. 490, Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 693).

Οὕτω, ἂν ὁ ἐθελοντὴς δὲν ἔχῃ, ὡς ἐλέχθη, ἀξίωσιν ἐπὶ τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἔχει ὅμως ἀξίωσιν δι' ἀνάλογον πρὸς τὴν θέσιν του πρόνοιαν ἔναντι τῶν κινδύνων τῆς ἐκμεταλλεύσεως, δικαιοῦται ἀδείας ἀναψυχῆς, ἀντιστοίχως δὲ ὑπέχει ὑποχρέωσιν πίστεως, οἷον ὑπόκειται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ἀνταγωνισμοῦ κ. ἄ. (Οὕτω Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 693, 694, Nikisch, ἑλλην. μετάφρ. σελ. 490, *ἰδίου* 2α ἐκδ., σελ. 726).

Ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐθελοντικῆς σχέσεως, ἐὰν δὲν ἔχῃ συμφωνηθῇ ὡρισμένος χρόνος δύναται αὕτη νὰ καταγγελθῇ ὁποτεδήποτε, τηρουμένης τῆς ἐν ἄρθρῳ 669 Α.Κ. προθεσμίας προειδοποιήσεως. Τὴν βραχυχρόνιον ταύτην προειδοποίησιν ἐπιβάλλει, καθ' ἡμᾶς, καὶ ἡ καλὴ πίστις. (Οὕτω Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ. Ἀντίθετος ὅμως Hueck, ἔνθ'

ἀνωτ. σελ. 694, ὅστις δέχεται κατὰ πάντα χρόνον ἀπρόθεσμον καταγγελίαν). Δὲν εὑρίσκουν ὅμως ἐπὶ τῆς σχέσεως ταύτης ἐφαρμογὴν αἱ προστατευτικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ 3198/1955, καθ' ὅσον ὁ ὑπὸ τῶν νόμων τούτων ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς (προεισδοποίησις διὰ τὴν ἐξεύρεσιν νέας ἐργασίας καὶ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας) εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐθελοντικῆς ἐργασίας. Ἐὰν ἐχῃ συμφωνηθῇ ὡρισμένος χρόνος διαρκείας τῆς ἐθελοντικῆς σχέσεως, αὕτη δύναται νὰ καταγγελθῇ καὶ ἐνωρίτερον κατὰ πάντα χρόνον διὰ σπουδαῖον λόγον.

V. Ἐκ τῆς ἐθελοντικῆς συμβάσεως γεννῶνται ἑκατέρωθεν δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις (ἀμφοτεροβαρῆς σύμβασις). Ὁ κύριος τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑποχρεοῦται νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τὸν ἐθελοντὴν καὶ νὰ τὸν ἀπασχολῇ κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς τῆς μορφώσεως ἢ διευρύνσεως τῶν γνώσεων αὐτοῦ ἢ ἡ εἰδίκευσίς του εἰς ὡρισμένον κλάδον. Ὁ ἐθελοντὴς ἀντιστοίχως ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελῇ τὴν ἀνατεθεμένην εἰς αὐτὸν ἐργασίαν, ἥτοι ὑπέχει τὴν λεγομένην ὑποχρέωσιν πρὸς ἐργασίαν. Ἡ ὑποχρέωσις πρὸς παροχὴν ἐργασίας δὲν εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς συμβάσεως, ὡς ἐπὶ σχέσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἀποτελεῖ μέσον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ μορφωτικοῦ σκοποῦ.

Ἡ σχολιαζομένη ὅμως ἀπόφασις εἶχεν ὑπὸ τὴν κρίσιν της περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν εἶχε συμφωνηθῇ τοιαύτη ὑποχρέωσις πρὸς ἐργασίαν τοῦ ἐθελοντοῦ, ἀλλ' οὗτος προσήρχετο οἱανδήποτε ὥραν ἤθελε κατ' ἀρέσκειαν, ἀπεχώρει οἱανδήποτε ὥραν ἤθελε καὶ εἰς οὐδένα ὑπέκειτο ἐλεγχον, ὡς οἱ λοιποὶ ἐργαζόμενοι.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν δὲν ὑφίσταται γνησία σχέσις ἐθελοντικῆς ἐργασίας. Ἐφ' ὅσον ὁ τοιοῦτος φιλοξενούμενος ἐθελοντὴς (Gast - Volontär) δὲν ἐντάσσεται εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς ὁδηγίας καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ κυρίου τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ μὲ τὸν μισθωτὸν καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν προστασίαν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας (πρβλ. Nikisch, 2α ἐκδ., ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 722 σημ. 1, Siebert, AR - Blattei, Lehrvetrag - Lehrverhältnis, D I 1, Köst, Die Rechtsstellung des Volontärs, Betrieb 54, 413).

Οὐδ' ἐπίσης ἐπὶ τοιαύτης σχέσεως ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ περὶ μισθώσεως ἐργασίας κεφαλαίου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὅσον ναὶ μὲν δὲν τελεῖ ἐν ἐξαρτήσει ὁ φιλοξενούμενος ἐθελοντής, ἀλλὰ δὲν ὑπέχει καὶ ὑποχρέωσιν πρὸς ἐργασίαν, ἥτις εἶναι οὐσιώδες στοιχεῖον τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 648 Α.Κ.

Ἡ τοιαύτη σύμβασις ἔχει, καθ' ἡμᾶς, τὸν χαρακτῆρα ἀνωνύμου συναλλάγματος, διεπομένη ὑπὸ τῶν συμπεφωνημένων ὅρων, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τὸν νόμον καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη, ἐὰν δὲ ἐκ τῆς ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως δὲν προκύπτουν λύσεις, ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν, ἐλευθέρως κινουμένην, αἱ διατάξεις παρεμφερῶν συμβάσεων (πρβλ. περὶ τῶν ἀνωνύμων συμβάσεων μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Κ. Σούρλαν, ἐν Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρων 361 - 372, ἀριθ. 39). Οὕτω ἐφαρμόζονται ἀναλογικῶς αἱ διατάξεις περὶ ἐντολῆς ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν κατὰ πάντα χρόνον ἢ καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς μισθώσεως ἐργασίας, οὐχὶ κατ' εὐθεῖαν ἐφαρμογήν, οἷον ὁ τοιοῦτος φιλοξενούμενος δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ, ὅπως τύχῃ ἐν τινι μέτρῳ προνοίας διὰ τὴν προστασίαν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑγείας του, δὲν δικαιοῦται ὅμως νὰ ἀξιώσῃ νὰ τύχῃ ἀδείας, ἀφοῦ δὲν δεσμεύεται πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας του, ὑπέχει δὲ καὶ ὑποχρέωσιν πίστεως ἔναντι τῆς φιλοξενούσης αὐτὸν ἐκμεταλλεύσεως. Ἡ λύσις αὕτη ἀνεξαρτήτως ἐφαρμογῆς εἰδικῶν διατάξεων ἐπιβάλλεται καὶ ἐκ τῆς καλῆς πίστεως (ἄρθρον 200 Α.Κ.).

Ὀρθῶς ἑπομένως ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις, ὄχι μόνον δὲν ἐπεδίκασεν ἀποδοχὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν διήρκεσεν ἡ σχέσις τοῦ φιλοξενουμένου ἐθελοντοῦ ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει, ἀλλ' οὐδὲ προσεμέτρησε τὸν χρόνον τοῦτον εἰς τὴν ἐν συνεχείᾳ καταρτισθεῖσαν σύμβασιν ἐργασίας.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μονοπώλησις φορτοεκφορτωτικών εργασιών ὑπέρ τῶν σωματειακῶς ὠργανωμένων

Ἀντίθετοι πρὸς τὰς ἐκ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ Συντάγματος θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος περιορισμοί, τιθέμενοι ὑπὸ Νόμου ἢ κανονιστικῆς πράξεως, εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ξηρᾶς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς μονοπωλήσεως αὐτῶν ὑπὲρ τῶν σωματειακῶς ὠργανωμένων κατὰ τόπους ἀχθοφόρων, τῶν ἐφωδιασμένων καὶ διὰ βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος, κατ' ἀποκλεισμὸν τῶν ἰδίων ἑκάστης ἐπιχειρήσεως ἐργατῶν καὶ δὴ ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν χώρων καὶ ἐγκαταστάσεων. — Ἀντισυνταγματικότης Ν.Δ. 1254/1949.—Ἀκύρωσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, θεμελιουμένης ἐπ' αὐτοῦ.

Ἀντιθέτως πρὸς τὸν Ἄρειον Πάγον, ὁ ὁποῖος διὰ παλαιοτέρων ἀποφάσεών του ἐδέχετο, ὅτι τὸ ν.δ. 1254/1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» (ΕΕΔ 8, 1006), ἐφ' ὅσον δι' αὐτοῦ ὁρίζεται, ὅτι ἡ φορτοεκφορτωτικὴ ἐργασία ἐνεργεῖται ἀποκλειστικῶς παρ' ἐργατῶν, ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς καὶ τίθενται περιορισμοί, οἱ ὁποῖοι ἀποκλείουν τὴν διεξαγωγὴν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν τῶν ἰδίων αὐτῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν τῶν ἐκτελουμένων εἰς χώρους τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν ἐγκαταστάσεων δι' ἐργατικῶν δυνάμεων, ἀνηκουσῶν εἰς τὸ μόνιμον αὐτῶν προσωπικόν, χωρὶς νὰ συντρέχῃ ἡ ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ περίπτωσις τῆς διὰ τῶν διατάξεων τούτων ἐξασφαλίσεως εὐρυθμίας, δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, εἶναι ἀντισυνταγματικὸν (Α.Π. 235/1949, ΕΕΔ 8, 411, Α.Π. 493/1951, ΕΕΔ 11, 142 (βλέπε καὶ σύμφωνον ἀγόρευσιν Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου *Β. Σακελλαρίου*, ΕΕΔ 18, 895 ἑπ.), ἐνῷ διὰ τῶν νεωτέρων ἀποφάσεων αὐτοῦ (Α.Π. 645/1955, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 15, 30, Α.Π. 576/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 791) δέχεται, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ν. δ/γμα εἶναι συνταγματικόν, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του ἐμμένει σταθερῶς εἰς τὰ περὶ ἀντισυνταγματικότητος τοῦ ν. δ/τος νομολογηθέντα παρ' αὐτοῦ (βλέπε καὶ Σ.Ε. 353/1951, εἰσηγητὴς *Χ. Μητρέλιας*, ΕΕΔ 10, 374, Σ.Ε. 601/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 17, 403). (Περὶ τοῦ θέματος βλέπε ἐκτενέστερον σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 17, 791, ἔνθα καὶ λοιπαὶ εἰς θεωρίαν παραπομπαί).

Πάντως κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1131) αἱ διατάξεις τῆς περὶ φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις, τὰς διεξαγομένας εἰς τοὺς δι' ἑκαστον ἐργοστάσιον καὶ τὰς συνεχομένας ἀποθήκας του ἐντὸς ἢ ἐκτὸς αὐτῶν συνήθεις χώρους φορτοεκφορτώσεων καὶ ἀφορώσας εἴδη ἢ ἐμπορεύματα, προοριζόμενα πρὸς εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ἐκ τῶν ἐργοστασίων ἢ τῶν συνεχομένων ἀποθηκῶν των, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὐτὴ ἐξετελεῖτο ἀποδεδειγμένως πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 1254/1949 παρ' ἐργατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπασχολουμένων κυρίως εἰς τὰς ὡς ἄνω φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας (βλέπε περὶ τῆς διατάξεως Α.Π. 278/1959, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 699).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 866/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Ταβουλάρης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Κόμφονας, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Δ. Παπαγεωργίου

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἀσκουμένης τύποις παραδεκτῶς, διώκεται ὑπὸ τῶν αἰτούντων, διατηρούντων καταστήματα ἐμπορίας ἐλαίου καὶ σαπώνων ἐπὶ τῆς προκυμαίας τοῦ λιμένος τῆς πόλεως Μυτιλήνης, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 13917/2839 τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη, ἐνσωματωθεῖσα εἰς ταύτην, ἡ ὑπ' ἀριθ. 122 τῆς 18ης Νοεμβρίου 1958 πρᾶξις τῆς Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων ξηρᾶς Μυτιλήνης, διὰ τῆς ὁποίας ἀπεφασίσθη, ὅπως «οἱ ἐργάται μεταφορᾶς ἐλαίου καὶ σαπώνων ἀσκοῦν καὶ ἐπὶ τῶν παραλιακῶν καταστημάτων τὴν μεταφορὰν τῶν εἰδῶν ἐλαίου καὶ σαπώνων τῶν προοριζομένων διὰ φόρτωσιν ἐπὶ τῶν πλοίων καὶ μέχρι τοῦ σημείου, εἰς ὃ ἐξικνεῖται ἡ ἁρμοδιότης τῶν ἐργατῶν λιμένος».

Εἰς τὴν δίκην ταύτην παρεμβαίνουσι παραδεκτῶς τὸ σωματεῖον φορτοεκφορτωτῶν μεταφορέων ἐλαίου κλπ. πόλεως Μυτιλήνης καὶ λοιποὶ διὰ τῆς ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου 1960 παρεμβάσεώς των, ἔχοντες πρόδηλον ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐξεδόθη κατὰ τὴν

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΑΥΞΗΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Κάλυψις καὶ τῶν λυθεισῶν ὑπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς συμβάσεων ἐργασίας

Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Δικαίωμα ἐπὶ τούτοις δι' αὐτῆς αὐξήσεις πάντων τῶν ἀπὸ τοῦ ὁριαθέντος χρόνου ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπηρετούντων, ἔστω καὶ ἂν ἔχουν ἀπολυθῆ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.— Ἔρεισμα τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 3239]1955.— Ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ ὁποδοχῶν προσωπικοῦ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν.

Ἐκ τῶν ζωηρῶς ἐνδιαφερουσῶν, ἀπὸ ἀπόψεως ἰδίᾳ πρακτικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἡ κατωτέρω ἀποφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 7262]1959 ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Ἀντιθέτως πρὸς προηγουμένας ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποφάσεις του (Α.Π. 61]1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 17, 334, βλέπε καὶ τὴν Α.Π. 669]1955, εἰσηγητὴς *Μ. Παττελῆς*, ΕΕΔ 15, 70), ὁ Ἄρειος Πάγος δέχεται ἤδη, ὅτι ἡ ἀναδρομικὴ δύναμις διαιτητικῆς ἀποφάσεως καλύπτει καὶ τὰς μὴ ἐνεργούς κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸν νόμον 3239]1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἑπ.) συμβάσεις ἐργασίας (αὐτὸ καὶ ἐπανειλημμένα σημειώσεις μας, ἐξ ὧν ἴδε τὰς ἐν ΕΕΔ 19, 89, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν, ἐπὶ τῆς συμφώνου Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7681]1959, Πρωτοδίκης *Ι. Κουσουλός*, ἡ ὁποία διέσπασε τὴν σταθερὰν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας).

Τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα τῆς ὀρθῆς αὐτῆς ἀπόψεως ἀναλύονται ὡς ἑξῆς: Ἂν ἐπέλθῃ κατὰ τὸν χρόνον, ὁ ὁποῖος ἐμπίπτει εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ὡρίσθη ἀναδρομικῶς ὡς χρόνος ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἴτε δι' ἀπολύσεως, εἴτε δι' ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ, δικαιοῦται πάντως οὗτος τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ κατὰ τὰς αὐξήσεις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἰσχύος αὐτῆς καὶ μέχρι τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀδιαφόρως ἂν μεταγενεστέρως αὐτῆς ἐδημοσιεύθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, σχοῦσα οὕτω τὸ τυπικὸν κῦρος αὐτῆς.

Δικαιοῦται ἐπίσης ὁ ἀπολυόμενος μισθωτὸς καὶ τῆς προερχομένης ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ διαφορᾶς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 3113]1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

διαδικασίαν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254 τοῦ 1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» (Ε.Κ. 288), διὰ τῶν ὁποίων τὸ μὲν ὡρίσθη, ὅτι αἱ φορτοεκφορτωτικαὶ ἐργασίαι ξηρᾶς, ὡς τοιούτων νοουμένων τῶν ἐνεργουμένων εἰς σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς ἢ ἀποβολιμένας, εἰς ἀποθήκας, καταστήματα κλπ., διενεργεῖται εἰς τὰς πόλεις, εἰς ἃς ἰσχύει ἡ νομοθεσία αὐτη, «ἀποκλειστικῶς παρ' ἐργατῶν ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς», τὸ δὲ ἱδρύθησαν κατὰ πόλεις Ἐπιτροπαὶ ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεως ξηρᾶς, εἰς ἃς ἀνετέθη ὁ καθορισμὸς τοῦ κατ' ἀνώτατον ὅριον ἀναγκαιοῦντος ἀριθμοῦ ἐργατῶν πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν, ὡς καὶ ἡ κατάρτισις τῶν κανονισμῶν διεξαγωγῆς τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν κλπ., ἐγκρινομένων (συμφώνως καὶ τῷ ἄρθρῳ 39 τοῦ ν. 3239 τοῦ 1955) παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Ὡς ἤδη σταθερῶς ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, περιορισμοὶ τιθέμενοι ὑπὸ νόμου ἢ κανονιστικῆς πράξεως εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ξηρᾶς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς μονοπωλήσεως αὐτῶν ὑπὲρ τῶν σωματειακῶς ὠργανωμένων κατὰ τόπους ἀχθοφόρων τῶν ἐφωδιασμένων καὶ διὰ βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος, κατ' ἀποκλεισμὸν τῶν ἰδίων ἑκάστης ἐπιχειρήσεως ἐργατῶν, καὶ δὴ ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν χώρων καὶ ἐγκαταστάσεων, εὑρίσκονται εἰς σαφῆ ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἐκ τῶν ἐν ἄρθροις 3 καὶ 4 τοῦ Συντάγματος ὁριζομένων ἀπορρεούσας θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσότητος καὶ ὡς τοιοῦτοι εἶσιν ἀνίσχυροι (Σ.τ.Ε. 1148]1948, 351]1951, 124]1956 κλπ.).

Κατ' ἀκολουθίαν κατὰ παράβασιν τῶν ἀρχῶν τούτων καθιερώθησαν διὰ τοῦ εἰρημένου ν. δ. 1254 τοῦ 1949 τὸ μὲν καθ' ὑποκείμενον περιορισμοὶ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ρηθέντος ἐπαγγέλματος, τὸ δὲ ἀποκλεισμὸς τῆς δυνατότητος τῆς χρησιμοποιήσεως ὑπὸ τῶν καθ' ἕκαστα ἐπιχειρήσεων τοῦ ἰδίου αὐτῆς προσωπικοῦ διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν, ἀκυρωτέας ἀποβαινούσης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, θεμελιουμένης ἐπὶ τῶν ἀντισυνταγματικῶν τούτων διατάξεων καὶ ἐπιβαλλούσης τοὺς μνημονευομένους ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης περιορισμοὺς εἰς τὰς ἐργασίας τῶν αἰτούντων.

Κατὰ ταῦτα δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις καὶ νὰ ἀπορριφθῇ ἡ παρέμβασις.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13917]2839 τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1959 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

λων, ὡς ἀτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558]1930, ἡ τοῦ β.δ[τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920, ἐφ' ὅσον προκειται περὶ ἐργάτου, τεχνίτου ἢ ὑπηρέτου, χωρὶς ὅμως νὰ θίγηται τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 3198]1955 (ἄρθρ. 5 § 3) ἐκ τῆς καταβληθείσης ὑπ' ἐλαττον κατὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημιώσεως. ἀφοῦ δὲν εἶχεν ἤδη κατ' αὐτὸν δημοσιευθῆ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις καὶ νομίμως οὕτω κατὰ τὴν καταγγελίαν κατεβλήθη μειωμένη ἀποζημίωσις (βλέπε καὶ Α.Π. 401]1946, εἰσηγητὴς *Ν. Πλατάκος*, ΕΕΔ 5, 676, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ τῷ μισθωτῷ πρὸς ἔγκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τὰς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταγγελίας συμπεφωνημένας ἢ νενομοθετημένας ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ὑπηρεσίας του, ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ἡ τυχὸν δὲ διὰ νομοθετικῆς πράξεως, δημοσιευομένης μετὰ τὴν καταγγελίαν, ἀναδρομικὴ αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ τοῦ τελευταίου μηνὸς δὲν δύναται νὰ θίξῃ τὸ κῦρος αὐτῆς· ἀντίθετος ἡ Α.Π. 669]1955, ἔνθ' ἀνωτ., κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μετὰ τὴν ἔγκυρον ἀπόλυσιν ἀναδρομικὴ αὔξησις ἀποδοχῶν δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως).

Δὲν ἐννοεῖται, ἄλλως τε, νὰ δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς ηὐξημένου κατὰ τὴν διαφορὰν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως μισθοῦ κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα τῆς καταγγελίας καί, ὁρίζοντος τοῦ νόμου (ἄρθρον 5 νόμου 3198]1955, ΕΕΔ 14, 502) ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, νὰ χωρῇ διαφόρως ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως, μὴ λαμβανομένης δηλαδὴ ὑπ' ὄψιν τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Πρέπει ὅμως νὰ εἶναι πάντοτε ἐν ὄψει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198]1955 περὶ ἐξωμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920.

Δεδομένου ὅμως ὅτι πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι ἀπαιτητὴ ἡ ἐξ αὐτῆς αὔξησις θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν προθεσμίαν ὁ χρόνος δημοσιεύσεως αὐτῆς.

Ἀρείου Πάγου 182]1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Δ. Τρίμης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 5 τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43880]9542]1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ. 8]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 217]1959 φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως, δι' ἧς ηὐξήθησαν αἱ βασικαὶ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ. κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ ὁριζόμενα, ἡ ἰσχὺς ταύτης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16 Μαρτίου 1959, περιλαμβάνουσα οὕτω πάντας τοὺς μισθωτοὺς τῆς ἐν λόγῳ Η.Ε.Μ. (πλὴν τῶν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας), τοὺς ὑπηρετοῦντας κατὰ τὸν ὁρισθέντα χρόνον ἰσχύος ταύτης. Ἐξ ἄλλου ἡ τοιαύτη ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως βασίζεται εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 3, 9, 19 § 2, 15 § 5 καὶ 20 τοῦ νόμου 3239]1955, καθ' ἃς ἡ ἰσχὺς τῆς πρὸς συλλογικὴν σύμβασιν ἐξομοιουμένης, ἀφ' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστή, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτὸς ἐὰν ἐν αὐτῇ ὡρίσθη ἕτερος χρόνος, δυναμένου τοῦ Διαιτητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν του ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν μέχρι καὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς παρεπέμφθη ἡ συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὰ διαιτητικὰ ταῦτα ὄργανα.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, μηδεμίαν διάκρισιν ποιουμένων περὶ ἐνεργοῦ ἢ μὴ ὑπηρεσίας τῶν εἰς οὓς ἀφορᾷ μισθωτῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τῶν δι' αὐτῆς χορηγουμένων αὐξήσεων δικαιοῦνται πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ ὁρισθέντος χρόνου ἰσχύος τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπηρετοῦντες, ἤτοι ἀπὸ 16.3.1959, ἔστω καὶ ἂν εἶχον ἀπολυθῆ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεώς της.

Ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ἀντιθέτως τοῖς ἄνω κρίνας διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καὶ δεξάμενος ὅτι ἡ ἀνάδρομος ἰσχὺς τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀφορᾷ εἰς τὸ κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς, 18.6.1959, ἔχον τὴν ἐνεργὸν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ. καὶ οὐχὶ καὶ ἐκείνους, ὡς πρὸς οὓς ἐλύθη ἡ σύμβασις ἐργασίας πρὸ τῆς χρονολογίας ταύτης, καὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἑρμηνείᾳ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπαλλήλου τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας, ὑπηρετοῦντος μὲν κατὰ τὴν 16.3.1959, ἀπολυθέντος ὅμως πρὸ τῆς 18.6.1959, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις νόμου 3239]1955 καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 8]1959 καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸν α' βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως καὶ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατασταθὲν διὰ τοῦ ν. 3810]1957, παραπεμπτέαν δὲ τὴν ὑπόθεσιν πρὸς περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Δικαιουμένη αποζημίωσις εν περιπτώσει αναιτίου απολύσεως αυτών

Προστασία εκπροσώπων εργαζομένων εις Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως κατ' άρθρον 9 Α.Ν. 694|1937.— Καθορισμός της εν αυτώ αποζημιώσεως εκ μέρους των εργοδοτών, επί αναιτίου απολύσεως αυτών, επί τη βάσει των αποδοχών αυτών κατά τον χρόνον της απολύσεως και ουχί της εκάστοτε από της απολύσεώς των μισθολογικής εξελίξεως του βαθμού, τον οποίον είχον κατά τον χρόνον της απολύσεώς των.—Παραπομπή του ζητήματος προς λύσιν εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου κατά Ν. 3810|1957.

Ενδιαφέρον είναι το θέμα της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως.

Επρόκειτο περί της εκ του άρθρου 9 του ά.ν. 694|1937 προστασίας των εν αυτώ οριζομένων συνδικαλιστικών στελεχών και, υποκειμένης περιπτώσεως απολύσεως άνευ ικανώς αποχρώντος λόγου (περί αυτού κρίνει κατ' άρθρον 9 του ανωτέρω νόμου το Τμήμα Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, άνευ αποφάσεως του οποίου δεν νομιμοποιείται ο μισθωτός προς δικαστικήν επιδίωξιν της αποζημιώσεως, Α.Π. 579|1948, εισηγητής *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 9, 78), εζητήθη υπό του απολυθέντος διά τον υπολογισμόν της εκ της ανωτέρω νομοθετικής διατάξεως ειδικής αποζημιώσεως να υπολογισθώσιν αι μετά την απόλυσιν μηνιαίαι αποδοχαί του μισθωτού ως εξειλίχθησαν, αντίστοιχοι προς τον βαθμόν, τον οποίον είχε κατά τον χρόνον της απολύσεως.

Το θέμα δεν είναι νέον. Απησχολήθησαν και εις το παρελθόν τα δικαστήρια της ουσίας, αναφέρομεν δε την υπ' αριθ. 7943|1949 απόφασιν του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως έφετείου (εισηγητής *Ν. Εγκολφόπουλος*, ΕΕΔ 8, 912), επικυρώσασαν την ομοίας αποφανθείσαν πρωτόδικον, κατά την οποίαν διά των ανωτέρω διατάξεων εσκοπήθη ο καθορισμός της μισθολογικής κατηγορίας και ουχί του καταβλητέου κατά το ανάλογον χρονικόν διάστημα μισθού, καθ' όσον ο πρόδηλος σκοπός αυτών είναι η υπέρ των υποκειμένων εις αυτάς εξασφάλισις, επί το εν τω νόμω καθοριζόμενον διάστημα, αποδοχών ίσων προς εκείνας, τας οποίας θα ελάμβανον, εάν κατά το διάστημα τούτο παρείχον τας υπηρεσίας των εν τη θέσει, εκ της οποίας απελύθησαν. (Ούτω και η παλαιοτέρα, κατά πλειοψηφίαν, Πρωτοδικείου Αθηνών 6846|1942, εισηγητής *Χ. Κοντογεώργος*, ΕΕΔ 2, 275).

Επί λόγου αναιρέσεως κατά της ανωτέρω υπ' αριθ. 7943|1949 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, ότι έσφαλεν αύτη, διότι εκ της διατάξεως, τόσον κατηγορηματικής και σαφούς, ουδεμία απομένει αμφιβολία, ότι ο Νομοθέτης διά της φράσεως «των απολαυών κατά τον χρόνον της απολύσεως» εννοεί τον μισθόν, τον οποίον ελάμβανεν ο απολυθείς κατά την ημέραν της απολύσεως, διότι, εάν ήννοει την μισθολογικήν κατάταξιν, θα διετύπωνε την διάταξιν κατ' άλλον τρόπον, θα έλεγε π.χ. «με τας έκάστοτε απολαυάς, ας θα ελάμβανεν ούτος κατά το νόμιμον χρονικόν διάστημα, εάν ετέλει εν ενεργώ υπηρεσίᾳ» (βλέπε ΕΕΔ 9, 861), εξεδόθη η Α.Π. 225|1950 (εισηγητής *Κ. Καυκάς*, ΕΕΔ 9, 362), η οποία επεκύρωσε την ανωτέρω απόφασιν του Πρωτοδικείου, σκεφθείσα ως εξής: «Η αληθής έννοια της διατάξεως, δι' ής εσκοπήθη η πλήρης προστασία των μισθωτών εν τη άσκήσει των καθηκόντων των είναι, ότι η αποζημίωσις, ην δέον να καταβάλῃ αυτοίς ο εργοδότης, όταν απολύῃ αυτούς της θέσεως των άνευ ικανώς αποχρώντος λόγου, δέον να είναι τοσαύτη, ώστε να συμπληρούται δι' αυτής το ποσόν των μηνιαίων απολαυών, το αντιστοιχούν εις τον βαθμόν, τον οποίον είχον ούτοι κατά τον χρόνον της απολύσεώς των. Αντίθετος έκδοχή, καθ' ην θά έδει να χορηγήται εις αυτούς υπό του εργοδότου ολιγώτερον ποσόν του άνω εκτεθέντος, θά αντέκειτο εις τον προεκτεθέντα σκοπόν του νόμου, άφου ούτω δεν θά παρέχεται αυτοίς δι' αυτού πλήρης προστασία έναντι των αυθαιρέτων απολύσεών των υπό του εργοδότου. Ούτω ορθώς ήρμήνευσε τον νόμον το Πρωτοδικείον.

Επηκολούθησεν η Α.Π. 430|1956 (εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 15, 835), καθ' ην πάλιν η αληθής έννοια της διατάξεως είναι, ότι η αποζημίωσις δέον να είναι τοιαύτη, ώστε να συμπληρούται δι' αυτής το ποσόν των μηνιαίων αποδοχών, το αντιστοιχούν εις τον βαθμόν, τον οποίον είχον ούτοι κατά τον χρόνον της απολύσεώς των, ως μηνιαίαι δε απολαυαί δέον να θεωρηθώσιν ού μόνον ο βασικός μισθός, αλλά και αι προσαυξήσεις τούτου λόγῳ παραμονής εις τον αυτόν βαθμόν, τα παρεχόμενα «δώρα» Χριστουγέννων και Πάσχα κλπ. (βλέπε και την Α.Π. 395|1959, εισηγητής *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 818, περί της εννοίας του όρου «μηνιαίαι απολαυαί»).

Διάφορος είναι η γνώμη της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως, η οποία όμως διά τον εν αυτή λόγον παρέπεμψε το ζήτημα προς λύσιν αυτού εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου (βλέπε και συμφώνους σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 8, 586 επ., 911 επ.).

Άξιον προσοχής, εκτός των άλλων, είναι, νομίζομεν, και τούτο: Μολονότι ο ά.ν. 694 δημοσιεύθη το 1937, διά της παραγράφου 5 του άρθρου 9 αυτού ωρίσθη, ότι αι δια-

τάξεις αὐτοῦ ἰσχύουν ἀναδρομικῶς ἐπὶ περιπτώσεων ἐμφανισθεισῶν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1935 καὶ ἐφεξῆς.

Ἂν ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ἦτο διάφορος ἐκείνης, τὴν ὁποίαν δίδει εἰς αὐτὴν ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, καὶ δεδομένου ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1935 μέχρι τοῦ 1937, ὁπότε ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος, βεβαίως θὰ ἐπηλθον μισθολογικαὶ μεταβολαί, θὰ ἔπρεπε ὁ Νομοθέτης νὰ ἐκφρασθῇ σαφῶς, ὅτι ἐννοεῖ τὰς ἐξελικτικὰς μεταβολὰς τοῦ μισθοῦ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως καὶ ἐντεῦθεν, ἀφοῦ ἀμέσως προέκυπτε θεμὶ ἐννοίας τοῦ νόμου διὰ τὰς ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1935 ἀπολύσεις.

Ἐν τούτοις ἐνέμεινεν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως ὡς χρονικὸν σημεῖον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ὡς ἀκριβῶς ὑπελογίζοντο καὶ αἱ μέχρι αὐτῆς ἀποδοχαὶ διὰ τὰς χορηγουμένας καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς εἰδικῆς αὐτῆς ἀποζημιώσεως ἀποζημιώσεις τοῦ νόμου 2112|1920 (ἴδε παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 9 ἐν τέλει).

Ἀρείου Πάγου 178/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Γ. Σημίτης

Πρὸς περαιτέρω περιστολὴν τῆς ἀναιτίου ἀπολύσεως τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν γενικῶς ὁ νόμος 694|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας» ὥρισεν ἐν ἄρθρῳ 9 §§ 1, 2 καὶ 5, ὅτι ἡσφαλισμένοι εἰς Ταμεῖα Συντάξεων ἢ Προνοίας καὶ ἐν γένει εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τυγχάνοντες μέλη διοικητικῶν συμβουλίων ἢ ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἐργαζομένων παρὰ τοῖς Ὀργανισμοῖς τούτοις, καὶ ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των ἄνευ ἱκανῶς ἀποχρῶντος λόγου, κρινομένου παρὰ τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 4 Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων, παρ' αἷς ἐργάζονται ὡς ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, τὸ μὲν διατηροῦσι καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των τὴν ἰδιότητά των ὡς μελῶν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἢ ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν μέχρι λήξεως τῆς θητείας των ἢ περατώσεως τοῦ ἐλέγχου, τὸ δὲ λομβάνουσι τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ταμείων Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως προβλεπομένας παροχάς, λόγῳ ἀπολύσεως ἕνεκα καταργήσεως θέσεως, τοῦ ἐργοδότου ὑποχρεουμένου νὰ καταβάλῃ προσθέτως εἰς αὐτοὺς ἀποζημίωσιν μηνιαίως διὰ ζημίαν, ἐπελθοῦσαν ἐν τῇ ἐξυπηρετήσει κοινωφελοῦς ἀκοποῦ, ποσὸν τὸ ὁποῖον, προστιθέμενον εἰς τὰς τυχὸν ὡς ἄνω λαμβανομένας ἀσφαλιστικὰς παροχάς, συμπληρώνει τὸ ποσὸν τῶν μηνιαίων ἀπολαυῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως. Ἐν περιπτώσει δέ, καθ' ἣν κατὰ τὰ οἰκεῖα καταστατικὰ οἱ ὡς ἄνω ἀπολυόμενοι οὐδαμῶς δικαιοῦνται περιοδικῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ὡς ἀποζημίωσιν ἀλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀπολαυῶν. Περαιτέρω ὁρίζει, ὅτι αἱ ὡς ἄνω καταβολαὶ τοῦ ἐργοδότου συνεχίζονται ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἀπολύσαντι ἐργοδότῃ, κατ' ἐλάχιστον δὲ ὅριον ἐπὶ τρία ἔτη, καὶ δίδονται ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὸν νόμον 2112|1920 περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας χορηγουμένων.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις, τὴν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς ταύς μισθωτούς, οἵτινες εἶναι μέλη διοικητικῶν συμβουλίων ἢ ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν, ὅταν ἀπολύῃ τούτους τῆς θέσεώς των ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου, εἶναι τοσαύτη, ὥστε, προστιθεμένη εἰς τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ταμείων Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως προβλεπομένας παροχὰς λόγῳ ἀπολύσεως ἕνεκα καταργήσεως θέσεως, νὰ συμπληρώνῃ τὸ ποσὸν τῶν μηνιαίων ἀπολαυῶν τῶν μισθωτῶν οὐχὶ τῆς ἐκάστοτε ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των μισθολογικῆς ἐξελίξεως τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχον οὗτοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς των, ἀλλὰ τὸ ποσὸν τῶν λαμβανομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον. Τοῦτο δὲ πρῶτον διότι αἱ ὡς ἄνω διατάξεις ρητῶς ὁρίζουσι καὶ τοποθετοῦσιν ὡς χρόνον πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν τοιούτων ἀπολαυῶν ἀκριβῶς τὸν τῆς ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν, δεύτερον διότι μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἥτις ἐπέρχεται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λυομένης ἀπὸ ταύτης τῆς τοιαύτης συμβάσεως, μηνιαῖαι ἐξ αὐτῆς ἀπολαυαὶ τῶν μισθωτῶν δὲν δύνανται νὰ ἐννοηθοῦν, ἀλλὰ μόνον περὶ συντρεχούσης ἀποζημιώσεως των δύναται νὰ γίνῃ λόγος, ἣν ἀποζημίωσιν καὶ εἰδικῶς ἐσκόπησαν αἱ ἰδίαι διατάξεις νὰ ρυθμίσωσι, καὶ τρίτον διότι ἡ ἐν αὐταῖς χρῆσις τοῦ ὅρου «μηνιαῖαι ἀπολαυαὶ» δὲν γίνεται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐξελίξεως σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως χρόνου τοῦ μισθοῦ τῶν μισθωτῶν, ἀλλὰ πρὸς δήλωσιν ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς παρασχετέας ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἀριθμητικὴν πρᾶξιν θὰ περιληφθῶσι μετὰ τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως μηνιαίου μισθοῦ καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον συντρέχοντα πάντοτε τακτικὰ ἐπιδόματα, προσαυξήσεις κλπ. Μετὰ ταῦτα ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὕτω κρίνασα καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὰ τῆς ὁποίας οὗτος ἐζήτει, ὅπως ἡ ἀναιρεσίβλητος, ὡς ἀπολύσασα τοῦτον, ὄντα, καθ' ἃ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὑπάλληλον ταύτης καὶ τακτικὸν μέλος τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ (κλάδος προνοίας) αὐτῆς, ὡς καὶ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ ἰδίου προσωπικοῦ, τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς ἀσφαλιστικῆς αὐτοῦ παροχῆς καὶ τῶν ἐκάστοτε, ὡς ἐξελίσσονται, μηνιαίων ἀπολαυῶν τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἔχων, ὡς διατυποῦται, πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Δοθέντος ὅμως ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη μὲ πλειοψηφίαν μιᾶς ψήφου δέον, ὡς πρὸς τὸν λόγον τοῦτον, ἡ ὑπόθεσις νὰ παραπεμφθῇ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 §§ 1, 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3810|1957 εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

Διὰ ταῦτα

Παραπέμπει εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου τούτου τὸν πρῶτον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1959 αἰτήσεως ἀναιρέσεως.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΡΓΑΣΙΜΟΥΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ὑπολογισμός ἐπί μηνιαίως ἀμειβομένων καί παραγραφή σχετικῶν ἀξιώσεων

Ἐπίδομα ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ πρακτικῶν μηχανικῶν καί μηχανοδηγῶν.— Ἀποζημίωσις διά παρασχεθεῖσαν ὑπέρ τό νόμιμον ὡράριον παρανόμως ἐργασίαν.—Παροχή ἐργασίας κατά Κυριακάς καί μή ἐργασίμους ἑορτάς τοῦ ἔτους καί πρόσθετος ἀμοιβή κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικήν ἀπόφασιν.—Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς αὐτῆς ἡ παροχή ἐργασίας νομίμως.—Ὑπαρξις ἄλλως ἀποιτήσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου.— Νόμιμος ἡ κατά Κυριακάς ἐργασία εἰς ἐπιχειρήσεις ἠλεκτροφωτισμοῦ.— Εἰς τί συνίσταται ἡ ἀξίωσις τοῦ διά μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένου μισθωτοῦ διά τήν κατά Κυριακάς καί ἐξαιρεσίμους ἑορτάς ἐργασίαν του.—Παραγραφή ἀξιώσεων.

Εἶναι ἐκτός συζητήσεως, ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργική ἀπόφασις περί προσθέτου ἀμοιβῆς μισθωτῶν δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί λοιπάς ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, ὡς ἠρμηνεύθη ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388) καί κατέστη περιεχόμενον καί τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ἄρθρον 2) (ΕΕΔ 16, 1062), ἀναφέρεται εἰς νομίμως κατά τάς ἄνω ἡμέρας παρεχομένην ἐργασίαν (βλέπε Α.Π. 587/1952, εἰσηγητής *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 18, 23, Α.Π. 410/1959, εἰσηγητής ὁ αὐτός, ΕΕΔ 18, 1195, ἴδε καί τήν Α.Π. 563/1958, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 865 περί τῆς διά νυκτερινήν ἐργασίαν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως).

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἐπί ἐπιτρεπτῶς ἐκ τοῦ νόμου παρεχομένης ἐργασίας ἡ ἀναζήτησις τοῦ δι' αὐτῆς καθωρισμένου ποσοῦ δέν θά γίνῃ διά τῆς κατ' ἄρθρον 904 ἐπ. Α.Κ. ἀγωγῆς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐγειρομένης μόνον ἐπί παρανόμου παροχῆς ἐργασίας, ἀλλά διά τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀγωγῆς, εἰς τήν ὁποίαν ἀναγκαίως ἐκ τοῦ νόμου ἐμπεριέχεται καί ὁ ὅρος οὗτος, ὅτι ἡ ἀξίωσις αὕτη φέρει τόν χαρακτῆρα μισθοῦ, ἀφοῦ κατά τό ποσόν τοῦτο προσαυξάνεται ὁ νόμιμος μισθός ἢ τό ἡμερομίσθιον καί ὅτι ἔχουν πάντοτε ἐπ' αὐτοῦ ἐφαρμογήν οἱ κείμενοι περί μισθοῦ διατάξεις, μεταξύ τῶν ὁποίων καί αἱ περί παραγραφῆς τοῦ ἄρθρου 250, ἀριθ. 17, τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατά τόν ὁποῖον εἰς πενταετῆ παραγραφήν ὑπόκεινται οἱ μισθοί παντός εἴδους (ἴδε ὡς πρός τό τελευταῖον καί τήν Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 1696/1958, εἰσηγητής *Σ. Καραβανάσης*, ΕΕΔ 17, 429).

Θά διέφερε τό πρᾶγμα, ἐφαρμοζομένης τῆς 20ετοῦς παραγραφῆς τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ., ἄν, μή ἐπιτρεπομένης τῆς κατά τάς ἄνω ἡμέρας ἐργασίας, ἀνεζητεῖτο ἀποζημίωσις βάσει τῶν περί ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων τοῦ ἄρθρου 904 ἐπ. Α.Κ. (Α.Π. 108/1956, εἰσηγητής *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 15, 299, Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 16086/1957, εἰσηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 82 καί λοιπαί).

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπρόκειτο, ὡς δέχεται καί αὕτη, περί ἐργασίας, διά τήν ὁποίαν ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ π.δ/τος τῆς 14.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως» δέν ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς κατά τόν νόμον τοῦτον ἀναπαύσεως, ἐπομένως ὁ ἐργασθείς κατά τάς ἡμέρας ταύτας μισθωτός νομίμως εἰργάσθη καί νόμιμον ἐκ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἶχεν ἀξίωσιν καταβολῆς τῆς ἐξ αὐτῆς προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ του, ἡ ὁποία ὅμως, ὡς ἀξίωσις μισθοῦ, ἐνέπιπτεν εἰς τήν τοῦ ἄρθρου 250 ἐδάφ. 17 πενταετῆ τῶν μισθῶν παραγραφήν.

Παρά ταῦτα ἡ ἀπόφασις καί ἐνῶ ἠρεύνησε τήν ἀξίωσιν κατά τήν κυρίαν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀγωγήν, ὡς ἔδει, ἐφήρμοσε τήν ἐπί ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ παραγραφήν, ἀναφερθεῖσα εἰς παραπομπάς ἀσχέτους πρός τό θέμα (βλέπε τόν ὑπό τῆς ἀποφάσεως ἀναφερόμενον *Κ. Κουκάν*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρα 914 - 937 § 4).

Ἀλλά καί ὡς πρός τόν ὑπολογισμόν τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ ἡ ἀπόφασις ὑποπίπτει, νομίζομεν, εἰς λάθος.

Ἐκ τοῦ ὅτι ὁ μισθωτός, ἐργαζόμενος κατά Κυριακήν, ἐπιτρεπτῶς, ὡς ἐσημειώθη, ἐκ τοῦ νόμου, δέν ἐτύγχανεν ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος (ἴδε περί τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ τήν Α.Π. 111/1960, εἰσηγητής *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 19, 401), δέν ἰδρύεται δι' αὐτόν δικαίωμα νά λάβῃ, ἀμειβόμενος διά μηνιαίου μισθοῦ, ἐκτός τοῦ 75 ο/ο τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καί 1/25 ἐπί πλέον τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του, ἀλλ' ἁπλῶς ἐργασθείς καθ' ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεώς του, ἧς ἐδικαιοῦτο, ὡς ἐργασθείς κατά Κυριακάς, εἶχεν ἀξίωσιν ἀποδόσεως τῆς ὀφειλῆς τοῦ ἐργοδότου διά τήν κατά τάς ἄλλας αὐτάς ἡμέρας τῆς ἀναπαύσεώς του ἐργασίαν.

Αὐτό ἦτο καί τό θέμα τῆς ὑπ' ἀριθ. 276/1959 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 699), τήν ὁποίαν ἐπικαλεῖται ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, ἀναφερθεῖσα καί εἰς τήν Α.Π. 516/1954 (εἰσηγητής *Γ. Βοηβουλάκης*, ΕΕΔ 13, 767), ἡ ὁποία ἐδέχθη ὅτι ἀπετέλεσε θέμα διαφωνίας μεταξύ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου καί ἔλυσεν ἡ Ὁλομέλεια αὐτοῦ ὑπό τό ἄνω πνεῦμα.

Πρωτοδικεῖου Χαλκίδος 102/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Α. Καλύβας*

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Δροσόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Γιαννάκης, Π. Κουλόπουλος, Σ. Λεμπέσης

Ἐκ τῆς παραγράφου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 25767

1955 ὁ.ά., ἥτις ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 4.4.1956 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν καὶ καθώρισε τὰς ἀποδοχὰς τούτων οὕτωσι: «αἱ ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως χαρακτηριζόμενοι ὑπεύθυνοι προϊστάμενοι πρακτικοὶ μηχανικοὶ δικαιοῦνται προσθέτου ἐπιδόματος ἐκ 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ αὐτῶν μισθοῦ. Ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δικαιοῦνται τοῦ ἐκ 10 ο/ο ἐπιδόματος καὶ αἱ μηχανοδηγοὶ μόνον τῶν ἀτμομηχανῶν καὶ μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως», σαφῶς προκύπτει, ὅτι προϋπόθεσις χορηγήσεως τοῦ ὡς ἄνω προσθέτου ἐπιδόματος εἰς τοὺς πρακτικοὺς μηχανικοὺς ἢ μηχανοδηγοὺς εἶναι ὁ ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως χαρακτηρισμὸς τούτων ὡς ὑπευθύνων προϊσταμένων.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ὁ ἐκκαλῶν (ἐναγόμενος), ἔχων τὴν ἐκμετάλλευσιν ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς Κοινότητος Μαντουδίου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1935, προσέλαβε τὸν ἐνάγοντα, κεκτημένον πτυχίον μηχανοδηγοῦ, διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ του μηχανῶν, δι' ὧν παρήγετο ἡ ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια διὰ φωτισμὸν τῶν κατοίκων τῆς ἄνω Κοινότητος καὶ κίνησιν τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ ἐργοστασίῳ λειτουργοῦντος ἐργοστασίου κοπῆς ξύλων (πριονοκορδέλλας) καὶ ἀλευρομύλου. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946 προσέλαβε διὰ τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας καὶ ἕτερον πρόσωπον, τὸν Β. Μ., κεκτημένον πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ Γ' τάξεως. Ἐκτοτε δὲ ἐκ περιτροπῆς ἀμφότεροι εἶχον τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἀνωτέρω ἐργοστασίου μὲ βοηθητικὸν προσωπικὸν 2—3 ἐργατῶν καὶ ὑπὸ τὴν διοικητικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐναγομένου. Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας, ὑφ' ἃς ὁ ἐνάγων παρεῖχε τὰς ἐργασίας του, ἀσχολούμενος δηλονότι μόνος του εἰς τὴν κίνησιν τῶν μηχανῶν, οὐδέποτε εἶχεν αὐτὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ὑπευθύνου προϊσταμένου, ὥστε νὰ ἀναγνωρισθῇ εἰς τοῦτον δικαίωμα ἀπολήψεως τοῦ ὑπὸ τῆς προδιαληφθείσης ὑ.ά. εἰδικοῦ ἐπιδόματος 10 ο/ο ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε ἀποδοχῶν του, ὡς ἐσφαλμένως περὶ τούτου ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη, ἥτις κατὸ παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ. Ἐξ ἄλλου ὅμως, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀπὸ 4.4.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν τῆς χώρας, νομίμως δημοσιευθείσης, κηρυχθείσης δὲ ἐκτελεστῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 25167]1956 ὑ.ά., δι' ἧς καθωρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, αὕτη ἐπικρατεστέρα πάσης προηγουμένης ἰσχυσε, κατὰ ρητὴν διάταξίν της, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἀπὸ 1.2.1956. Συνεπῶς νομίμως ὁ πρωτοδίκως δικάσας, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως, καθώρισε τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου διὰ τὸ ἀπὸ 1.2.1956 μέχρι 31.10.1958 χρονικὸν διάστημα ὑπὸ τὸν ἐκτεθέντα περιορισμὸν τῆς μὴ ἀναγνωρίσεως τοῦ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ὡς ὑπευθύνου προϊσταμένου καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ ἐναγομένου πέραν τῆς νομίμου θώρου ἐργασίας του (ἄρθρον 7 § 4 ἀ.ν. 547]1937) ἀπησχολήθη καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν ἐπὶ μίαν ὥραν, πραγματοποιήσας τὴν κατωτέρω παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, δικαιούμενος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἰς ἀποζημίωσιν ἴσην καὶ διὰ ποσόν, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης, ἀπασχολῶν ἕτερον μισθωτόν, ὡς ἡ ἐπικουρικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς, καθ' ὅσον αὐτὸς (ὁ ἐνάγων), εἰ καὶ ἐκ περιτροπῆς μετὰ τοῦ ἑτέρου προσληφθέντος μηχανικοῦ, ἀπησχολεῖτο εἰς τοὺς τρεῖς τομεῖς τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου, ἤτοι τὸν ἠλεκτροφωτισμόν, οὗτινος ἡ παροχὴ ἴδια κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἀπὸ Ὀκτωβρίου μέχρι Ἀπριλίου ἐγένετο ἀπὸ 4.30' μέχρις 7.30' καὶ ἀπὸ 17 - 23, τὴν κίνησιν τοῦ πριονιστηρίου καὶ τοῦ ἀλευρομύλου καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι οἱ τελευταῖοι δὲν εἰργάζοντο καθ' ἅπασας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, ὡς καὶ τὰς ἑκάστοτε ἐπισκευὰς τῶν βλαβῶν τοῦ δικτύου ἠλεκτροδοτήσεως, κατὰ τὰς συμφώνους περὶ τούτου καταθέσεις τῶν μαρτύρων ἀποδείξεως. Ὅθεν δέον, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως καὶ ἀντεφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη.

Κατὰ τὴν βάσει τοῦ νόμου 28]1944 ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 κοινὴν ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825]1951 ὁμοίας ὑ.ά., εἰς τὸ προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἀπασχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους, καταβάλλεται διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὸ τεθεσπισμένον ὡς ἐλάχιστον ὅριον μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ηὐξημένον κατὰ 75ο/ο. Ἡ ἐκ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐφαρμοζομένης καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων (Α.Π. 414]1950 ΕΕΔ 9, σελ. 690), ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ προβάλλεται ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἐγκύρως παρέχεται ἡ ἐργασία κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, ἄλλως ὑφίσταται ἀπαίτησις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (Α.Κ. 904). Ἡ ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὡς πηγάζουσα ἐκ τοῦ αὐτοῦ γεγονότος, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐκ δικαιοπραξίας παράλληλος ἀξίωσις, εἶναι ἐπιβοηθητική, δυναμένη νὰ ἀσκηθῇ, ὅταν ἐλλείπωσιν αἱ προϋποθέσεις τῆς ἐκ συμβάσεως ἀγωγῆς, ὅπως συμβαίνει, ὅταν αἱ ἐκ ταύτης ἀξιώσεις παρεγράφησαν (*Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 904 § 4, *Ζέπου*, Ἐνοχ. 724).

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων, κατὰ βεβαιωθέντα περιστατικά, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἠλεκτροφωτισμοῦ τοῦ ἐναγομένου, εἰς ἣν πράγματι δὲν ἐπιβάλλεται ἡ Κυριακὴ ἐργασία κατ' ἄρθρον 8 τοῦ Π.Δ. 8]14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων Κυριακῆς ἀναπαύσεως», ὅμως τὴν ἐκ Κυριακῆς ἀπασχόλησιν ἀξίωσίν του προέβαλεν, ὡς ἐκ τῆς ἀγωγῆς προκύπτει, κυρίως μὲν ἐκ τῆς μισθώσεως ὑπηρεσιῶν βάσει τῆς προδιαληφθείσης 8900 ὑ.ά., ἐπικουρικῶς δὲ (ἐλλειπούσης τῆς προϋποθέσεως τῆς ἐκ συμβάσεως ἀγωγῆς) ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, δι' ἣν ἐφαρμόζεται ἡ κοινὴ 20ετὴς παραγραφή (Α.Κ. 249) (*Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 904).

Ὁ ἀμειβόμενος διὰ μηνιαίου μισθοῦ καὶ ἐργαζόμενος κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς δικαιοῦται μόνον τὸ 75 ο/ο τοῦ 1]25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦ παρέχεται ἑτέρα ἡ-

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Απασχόλησις είς χρόνον ελάσσονα τοῦ ὑπό τοῦ Νόμου καθωρισμένου

Εφαρμογή ἐπί ὑπαλλήλων δικηγορικῶν γραφείων τῆς ἀπό 12.8.1936 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἀναπροσαρμοζομένης καί μετά τῶν ἐπ' αὐτῆς αὐξήσεων, μή ἐχουσῶν ἐφαρμογήν τῶν ὑπ' ἀριθ. 14]1955 καί 2]1959 διαιτητικῶν ἀποφάσεων.—Συνυπολογισμός εἰς νόμιμον μισθόν προσθέτων παροχῶν.— Παροχή ἐργασίας ἐπί χρόνον ἐλάσσονα τοῦ νομίμου καί ὀφειλόμενος μισθός.

Θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Δικαστοῦ τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν εἶναι ἡ ἐξεύρεσις καί ἐπιδίκασις τοῦ νομίμου μισθοῦ ὑπαλλήλου (δακτυλογράφου) δικηγορικοῦ γραφείου.

Κατά τά ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας κρατοῦντα (δέν ἔχομεν μέχρις ὥρας καί τήν γνώμην του Ἀρείου Πάγου, μή ἀπασχοληθέντος ἐπ' αὐτοῦ) ὁ νόμιμος μισθός τῶν ἐν λόγῳ προσώπων διέπεται βασικῶς ὑπό τῆς προπολεμικῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 12.8.1936, ἡ ὁποία κατά τον ἀ.ν. 59]1936 ἐθεωρεῖτο γενικῶς ἐπί παντός ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου (Α.Π. 76]1954, Ὁλομελείας, εἰσηγητής *Κ. Γκαλφινόπουλος*, ΕΕΔ 13, 242) καί τῶν μετέπειτα τῆς ἀναπροσαρμογῆς αὐτῆς διά τῶν ἀπό 4 Νοεμβρίου 1947 καί 1 Δεκεμβρίου 1947 γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας δοθεισῶν αὐξήσεων (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 33 ἑπ., ἔνθα καταχωρίζεται καί ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19737]1959, εἰσηγητής *Γ. Γεραρῆς*.).

Σύμφωνος εἶναι πρός ταῦτα καί ἡ κατωτέρω δικαστική ἀπόφασις, τῆς ὁποίας τό ἐνδιαφέρον εἶναι εἰς τοῦτο: Δέχεται ὅτι δέν ἐφαρμόζονται εἰς τήν περίπτωσιν οὔτε ἡ ὑπ' ἀριθ. 14]1955 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστή διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 66867]13658]1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 15, 1323), οὔτε καί ἡ ἀντικαταστήσασα ταύτην ὑπ' ἀριθ. 2]1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστή διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929]3371]1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 18, 343), ἀφοῦ αὗται προβλέπουν περί γραφείων ἐπιχειρήσεων, ὡς προέβλεπε καί ἡ ἀπό 16.9.1937 συλλογική σύμβασις ἐργασίας, καί βεβαίως οἱ δικηγόροι (καί συμβολαιογράφοι) δέν ἀσκοῦν κατά νόμον ἐπιχείρησιν, ὑπό τήν γνωστήν ἔννοιαν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης (Α.Π. 51]1957, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 16, 195, ἔνθα καί λοιπαί παραπομπαί), ἀνεξαρτήτως τοῦ δεσμευομένου ὑπ' αὐτῶν κύκλου ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν.

Καί ναί μέν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 427269]319 τῆς 17]28 Ἰουνίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 800), εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ νόμου 3239]1955 περί ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἑπ.), ἡ ὑπ' ἀριθ. 2]1959 διαιτητική ἀπόφασις ἐκηρύχθη ὑποχρεωτική διά πάντας τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τῆς χώρας τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτήν, ἀλλά καί μετά τοῦτο δέν πρέπει νά ἐπιληθεν ὡς πρός τήν δέσμευσιν τῶν δικηγόρων δι' αὐτῆς μεταβολή, διότι προϋποτίθεται πάλιν, ὅτι ὁ ἐργοδότης, πᾶς ἐργοδότης ἀσκεῖ ἐπιχείρησιν (βλέπε καί *Α. Καραλῆν, Ι. Ποτήρην*, Ἡ ἐξέλιξις τῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων, β' τόμος, σελ. 81).

(Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Πατρῶν, μή ἐχουσα ὑπό τήν κρίσιν αὐτῆς ἀντικείμενον μισθοῦ διά χρόνον μετά τήν κήρυξιν τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεωτικῆς, δέν ἀντιμετώπισε τό θέμα τοῦτο).

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ἡ δακτυλογράφος δέν εἰργάζετο ἐπί τό νόμιμον 8ωρον τῶν ἰδιωτικῶν γραφείων καί βεβαίως προέκυπτεν ἡ ἀνάγκη, μή ὑπαρχούσης εὐμενεστέρας συμφωνίας, τοῦ ἐπιμερισμοῦ τοῦ νομίμου μισθοῦ κατά λόγον τῶν ὡρῶν ἀπασχολήσεως (βλέπε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 33).

Τοῦτο ἀποτελεῖ γενικήν ἀρχήν, ἀπό τῆς ὁποίας ἐγένετο παρέκκλισις μόνον διά τῆς ἀπό 16.

μέρα ἀναπαύσεως, ἀφοῦ ἐργάζεται μέν κατά τάς Κυριακάς καί τάς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μή ἐργασίμους ἑορτάς, δέν στερεῖται ὅμως καί τῆς ἡμέρας ἀναπαύσεως, περί ἧς περιπτώσεως ἀπεφάνθη ἡ ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 276]1959 Ὁλομ. Α.Π., ἐφ' ὅσον ὅμως, ὡς ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, δέν παρέχεται εἰς τόν ἐνάγοντα μισθωτόν ἑτέρα ἡμέρα ἀναπαύσεως, οὗτος δικαιοῦται τοῦ 1]25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του τηρήσαντος κατά 75ο]ο (Α.Π. 516]1954, ΕΕΔ 13, σελ 767). Κατά ταῦτα ἡ ἐκκαλουμένη ἐσφαλεν, ἀφ' ἑνός μέν διότι ἐκήρυξε παραγεγραμμένην τήν ἐκ Κυριακῆς ἀπασχολήσεως ἀπαίτησιν τοῦ ἐνάγοντος, καίτοι, παραλλήλως πρός τήν ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως προβολήν τῆς τοιαύτης ἀξιώσεως, ὑπῆρχε καί ἐπικουρική βάσις τῆς ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρός ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ἀφ' ἑτέρου διότι, ἐφ' ᾧ ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰς τόν ἐνάγοντα δέν παρείχετο ἑτέρα ἡμέρα ἀναπαύσεως, λόγῳ τῆς ἐπί 6ωρον, ὡς ἐβεβαιώθη, νομίμου κατά τάς Κυριακάς ἀπασχολήσεώς του, παρέλειψε νά ἐπιδικάσῃ τό 1]25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του ἡ ποσοστόν τούτου ἀνάλογον πρός τό ὡς ἄνω βεβαιωθέν 6ωρον καθ' ἑκάστην Κυριακήν ἀπασχολήσεώς του ἀρκεσθεῖσα εἰς τήν ἐπιδίκασιν μόνον τοῦ 75ο]ο καί δίον, κατά παραδοχήν τῶν σχετικῶν λόγων ἀντεφέσεως, ἀναφερομένων εἰς ἐκκληθέντα κεφάλαια τῆς ἐκκαλουμένης, νά μεταρρυθμισθῇ αὐτῇ.

9.1937 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς ἤδη ἰσχυούσης ὑπ' ἀριθ. 2]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ. 19. 203 ἑξ., ἔνθα καταχωρίζεται ἡ Α.Π. 50]1960, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*).

Πρωτοδίκου Πατρῶν 27]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Ζῆκος*

Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου τὴν 1.12.1954 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ὑπάλληλος (δακτυλογράφος) εἰς τὸ ἐνταῦθα δικηγορικὸν γραφεῖον αὐτοῦ καὶ εἰργάσθη συνεχῶς μέχρις 6.2.1959, ὅτε ἀπελύθη. Αὕτη καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐργασίας της εἰργάζετο ἐπὶ 6 ὥρας κατὰ μέσον ὅρον ἡμερησίως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 9ης π.μ. μέχρι τῆς 12.30' μ.μ. καὶ ἀπὸ τῆς 4ης μ.μ. μέχρι τῆς 6.30' μ.μ. Ὡς πρὸς τὸν μισθὸν της συνεφωνήθη ὅτι αὕτη θὰ ἐλάμβανεν, ἐργαζομένη ὀλιγωτέρας ὥρας ἡμερησίως, ἐν ὡρισμένοις χρηματικοῖς ποσοῖς τοῖς μετρητοῖς, θὰ εἶχεν ὅμως αὕτη τὸ δικαίωμα νὰ δακτυλογραφῇ εἰς τὴν μηχανὴν τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐν τῷ γραφείῳ του καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας της ἐπὶ ἰδιαιτέρᾳ πληρωμῇ καὶ ἕτερα ἔγγραφα τρίτων προσώπων, τὸ ἀντίτιμον τῶν ὁποίων θὰ συνυπελογίζετο εἰς τὸν μισθόν της, ἔτι δὲ ὁ ἐναγόμενος θὰ κατέβαλλε καὶ τὴν βαρύνουσαν αὐτὴν εἰσφορὰν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., ἥτις θὰ συνυπελογίζετο ἐπίσης εἰς τὸν μισθόν της. Αἱ πράσθεται ὡς ἄνω παροχαὶ τῆς ἐναγούσης ἀποτελοῦσι μισθόν, καθ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ νόμου 2112]1920 «ὡς τακτικοὶ ἀποδοχαὶ θεωροῦνται ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ», μάλιστα δὲ ἐφ' ὅ. σον ἡ τοιαύτη παροχὴ δίδεται τακτικῶς συνιστῷ μισθόν, καὶ ἂν ἔτι ἐλλείπῃ ρητὴ συμφωνία, τῆς περὶ τούτου βουλήσεως παρεχομένης ἑκατέρωθεν καὶ σιωπηρῶς (Α.Π. 427]1953, ΕΕΔ 12, 1076, Α.Π. 109]1953, ΕΕΔ 12, 369, Α.Π. 639]1952, ΕΕΔ 12, 72). Ἐξ ἑτέρου ὁ νόμιμος μισθὸς τῆς ἐναγούσης διέπεται βασικῶς ὑπὸ τῆς ἀπὸ 12.8. 1936 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (τοιοῦτοι δὲ θεωροῦνται καὶ οἱ ὑπὸ τῶν δικηγόρων προσλαμβανόμενοι, Α.Π. 116]1932, Θ. ΜΓ', 671), ἀναπροσαρμοζομένης διὰ τῶν ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1947 καὶ 1 Δεκεμβρίου 1947 γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν μετέπειτα αὐξήσεων διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 29488]1949, 33700]1950, 2250]1951, 2750]1951, 49500]1952, 41100]1953, 27333]1954, 27653]1954, 28050]1954, 42930]1956 ὑπ. ἀποφάσεων, τοῦ ν.δ. 3755]1957 καὶ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 14]1955 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66867] 13658]1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 15, 1323), δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, καθ' ὅσον αὕτη δεσμεύει τοὺς ἐκπροσωπηθέντας κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργοδότας. Ἐπίσης διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω λόγον δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2]1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς χώρας, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ. ἀριθ. 16929]3371]1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 18, 343). Ἐξ ἑτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ δικαιοῦνται οἱ ἐργαζόμενοι ἐπὶ τὸν νόμιμον χρόνον, ἤτοι ἐν προκειμένῳ ἐπὶ θώρου κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ π. δ]τος τῆς 8]13 Ἀπριλίου 1932 (Α.Π. 53]1953, ΕΕΔ 12, 296), ἐπὶ ἐργασίας δὲ παρεχομένης εἰς χρονικὰ ὅρια ἴσα νο μι μων, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως ἢ καὶ δὲν συμφωνεῖται ἄλλως διὰ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως, ὁ νόμιμος μισθὸς ἐλαττοῦται ἀναλόγως (Α.Π. 714]1958, ΕΕΔ 17, 1190. Α.Π. 53]1953, ΕΕΔ 12, 296). Οὕτω ἡ ἐνάγουσα διὰ τὴν ὡρου ἀπασχόλησίν της ἡμερησίως ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὰ 6]8 τοῦ νομίμου μισθοῦ της καὶ δή 1) ἀπὸ 1.12.1954 (ὅτε συνεπλήρωσε τὸ 20ὸν ἔτος ἄνευ προϋπηρεσίας) ἐπὶ πλήρους μισθοῦ δραχ. 416 δραχ. 312, 2) ἀπὸ 1.1.1955 ἐπὶ πλήρους μισθοῦ δραχ. 478 δραχ. 358, 3) ἀπὸ 1.12.1955 (ὅτε συνεπλήρωσε τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας της μὲ ἓν ἔτος προϋπηρεσίας) ἐπὶ πλήρους μισθοῦ δραχ. 588 δραχ. 438, 4) ἀπὸ 24.1.1956 ἐπὶ πλήρους μισθοῦ δραχ. 713 δραχ. 534, 5) ἀπὸ 15.2.1956 (ὅτε συνεπλήρωσε τὸ 22ον ἔτος τῆς ἡλικίας της καὶ ἓν ἔτος προϋπηρεσίας ἐπὶ πλήρους μισθοῦ δραχ. 741 δραχ. 555, 6) ἀπὸ 1.12.1956 (ὅτε συνεπλήρωσε τὸ 22ον ἔτος τῆς ἡλικίας της μὲ δύο ἔτη προϋπηρεσίας) ἐπὶ πλήρους μισθοῦ δραχ. 794 δραχ. 595 καὶ 7) ἀπὸ 24.8.1958 (ὅτε συνεπλήρωσε τὸ 24ον ἔτος τῆς ἡλικίας της μὲ δύο ἔτη προϋπηρεσίας) ἐπὶ πλήρους μισθοῦ δραχ. 884 δραχ. 663. Ἤτοι ἡ ἐνάγουσα καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐργασίας της (1.12.1954 - 6.2.1959) ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ὡς μισθοὺς ἐν συνόλῳ τὸ ποσὸν 22.487 δραχμῶν. Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχεί-

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΔΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

Αξίωσις κατά τοῦ ἐπιχειρηματίου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ

Περίπτωσις παρακολουθήσεως ὑπό μαθητοῦ Ραδιοτεχνικῆς Σχολῆς, τῇ παρακλήσει αὐτοῦ, τῆς ἐργασίας ραδιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων ἐπιχειρήσεως πρὸς συμπλήρωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν ἐπαγγελματικῶν γνώσεών του.— Ἔλλειψις ὑπάρξεως συμβάσεως ἐργασίας, τοῦ μαθητοῦ προσερχομένου καὶ ἀποχωροῦντος οἱανδήποτε ὥραν ἤθελε καὶ μὴ ὑπακειμένου εἰς ἔλεγχον, ὡς οἱ λοιποὶ ἐργαζόμενοι τακτικῶς ἐπ' ἀμοιβῇ μισθωτοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως.—Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ (*).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 23085/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Θεοτικὸς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κατσικόπουλος, Ν. Κανελλόπουλος

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1956 καὶ ἐφεξῆς, παρακολουθῶν μαθήματα ραδιοτεχνίας παρὰ τῇ Ραδιοτεχνικῇ Σχολῇ Ἀθηνῶν, παρηκολούθει, κατόπιν παρακλήσεώς του, ταυτοχρόνως καὶ τὴν ἐργασίαν τῶν ραδιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου πρὸς συμπλήρωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν ἐπαγγελματικῶν γνώσεών του. Πρὸς τοῦτο προσήρχετο οὗτος κατ' ἀρχὰς εἰς τὰ ἐν τῇ ὁδῷ ... ἐργαστήρια τοῦ ἐναγομένου, ἐν συνεχείᾳ δὲ εἰς τὰ ἐπὶ τῆς πλατείας ...* τοιαῦτα. Εἰς ταῦτα ὁ ἐναγόμενος προσήρχετο οἱανδήποτε ὥραν ἤθελε, κατ' ἀρέσκειαν, καί, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας καθ' ὅσον τὰ ἀπογεύματα παρηκολούθει μαθήματα ραδιοτεχνίας παρὰ τῇ Σιβιττανιδείῳ Τεχνικῇ Σχολῇ (ἐν Καλλιθέᾳ). Ὡσαύτως οὗτος ἀπεχώρει οἱανδήποτε ὥραν ἤθελε καὶ εἰς οὐδένα ὑπέκειτο ἐλέγχον, ὡς οἱ λοιποὶ ἐργαζόμενοι τακτικῶς ἐπὶ ἀμοιβῇ μισθωτοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου. Σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ ἐνάγοντος καὶ ἐναγομένου δὲν ὑφίστατο. Ὁ ἐνάγων, προσερχόμενος καὶ παρακολουθῶν τὰς ἐργασίας τῶν ἐργαστηρίων τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου, ἔπραττε τοῦτο ἐπ' ὠφελείᾳ αὐτοῦ καὶ οὐχὶ τῆς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεως. Ὁ ἐναγόμενος ὅμως πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσίν του εἰς τινας περιπτώσεις ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐξυπηρέτησιν διαφόρων πελατῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, παρ' ὧν ἐναντὶ τῆς εἰς αὐτοὺς παρεχομένης ἐργασίας του ἐλάμβανεν ἀμοιβήν. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ὁ ἐναγόμενος εἰς τὸν ἐνάγοντα κατέβαλλεν εἰς διαφόρους περιπτώσεις καὶ ἐξοπορικὰ ἔξοδα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐκ τούτου ὑφισταμένη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐναγομένου σύμβασις ἐργασίας.

Ἀπὸ τῆς 1.9.1958 ἡ ἐπιχείρησις τοῦ ἐναγομένου προσέλαβε τὸν ἐνάγοντα διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 1.200, διότι εἶχεν ἀνάγκην βοηθοῦ ραδιοτεχνίτου καὶ οὗτος εἶχε συμπληρώσει ἐν τῷ μεταξὺ πλήρως τὰς ἀναγκαιούσας διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην γνώσεις του καὶ κατέβαλλεν εἰς αὐτὸν πάσας τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ταύτης ἀποδοχὰς τῆς ἐργασίας του μέχρι τῆς 15.7.1959.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βεβαιωθέντων περιστατικῶν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὅσον διώκονται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀποδοχαὶ ἐξ ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὸ ἀπὸ Δεκεμβρίου 1956 ἕως 1.9.1958 χρονικὸν διάστημα, εἶναι ἀπορριπτέα. Ἐσφαλῶς δὲν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης δεχθεὶς ταύτην κατὰ τὸ ὡς ἄνω αἴτημα αὐτῆς καὶ ἐπιδικάσας αὐτῇ ποσὸν δραχμῶν 22.430 διὰ τὴν ὡς ἄνω αἰτίαν, ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἀνωτέρω κρίνας, κατὰ τοὺς βασίμους περὶ τούτου λόγους τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως. Διὸ ὅ, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δέον ὅπως ἐκ τοῦ ἐπιδικασθέντος διὰ τὴν ἄνω αἰτίαν κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς ἐκπεσθῇ τὸ ὡς ἄνω ποσόν.

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Βλέπε ἐπὶ τοῦ θέματος *Βασ. Παντ. Βασιλείου*, ἀνωτέρω σελ. 500 ἐπ.

ων ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐναντὶ τῶν ὡς ἄνω νομίμων ἀποδοχῶν της ἔλαβε τὰ ἑξῆς ποσά: 1) ἀπὸ 1.12.1954 μέχρι 28.2.1955 δραχ. 200 μηνιαίως εἰς μετρητά, δραχ. 45 μηνιαίως τὴν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοράν της, καὶ δραχ. 175 μηνιαίως κατὰ μέσον ὅρον ἐκ τῆς δακτυλογραφήσεως ἐγγράφων τοῦ δικηγόρου Δ.Θ. καὶ ἑτέρων τρίτων προσώπων, ἤτοι 420 δραχ. μηνιαίως, 2) ἀπὸ 1.3.1955 μέχρι 30.9.1957 δραχ. 250 μηνιαίως εἰς μετρητά, δραχ. 45 μηνιαίως τὴν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοράν της καὶ 175 δραχ. μηνιαίως κατὰ μέσον ὅρον ἐκ τῆς δακτυλογραφήσεως ἐγγράφων τοῦ ἄνω δικηγόρου καὶ ἑτέρων τρίτων προσώπων, ἤτοι 470 δραχ. μηνιαίως καὶ 3) ἀπὸ 1.10.1957 μέχρι 31.1.1959 δραχ. 300 μηνιαίως εἰς μετρητά, δραχ. 60 μηνιαίως τὴν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοράν της καὶ δραχ. 175 κατὰ μέσον ὅρον μηνιαίως ἐκ τῆς δακτυλογραφήσεως ἐγγράφων τοῦ ἄνω δικηγόρου καὶ ἑτέρων τρίτων προσώπων, ἤτοι 535 δραχ. μηνιαίως. Ἤτοι ἡ ἐνάγουσα ἐναντὶ τῶν νομίμων ἀποδοχῶν της ἔλαβεν ἐν συνόλῳ τὸ ποσὸν τῶν 24.390 δραχ. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἐνάγουσα ἔλαβε πλείονα τῶν ὅσων ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ καὶ δέον τὸ αἴτημα τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς εἰς τὴν ἐνάγουσαν διαφορᾶς ἀποδοχῶν ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμον.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΞΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΞ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Απασχόλησις μισθωτών κατά συμφωνίαν καθ' ωρισμένας ήμέρας

Δέσμευσις ύπό διαιτητικής αποφάσεως, μή κηρυχθείσης γενικώς υποχρεωτικής ύπό τού Υπουργού Εργασίας, μόνον τών εν διενέξει εύρεθέντων μερών.—Στοιχείον της άγωγής ή εν αύτώ μνεία της ιδιότητος των διαδίκων ως μελών των οργανώσεων.— Υποχρέωσις τού εργοδότου επί υπερημερίας αύτού περί την αποδοχήν των υπηρεσιών μισθωτού, κατ' άρθρον 656 Α.Κ., πρός καταβολήν μισθού, της ύπάρξεως υπερημερίας κρινομένης κατ' άρθρα 349 επ. Α.Κ.— Όρος συμβάσεως, καθ' ον δέν θά παρέχηται εργασία καθ' ωρισμένας ήμέρας.— Έλλειψις εξ αύτού υπερημερίας τού εργοδότου και υποχρεώσεως καταβολής κατ' αύτάς μισθού, μή αντικειμένου τούτου εις τό άρθρον 679 Α.Κ.

Ως προκύπτει έκ της κατωτέρω νεωτέρας αποφάσεως τού Πρωτοδικείου Αθηνών, ώς εφετείον κατά την εργατικήν διαδικασίαν, εκράτησε πλέον παγίως παρ' αύτώ ή άποψις ότι, εφ' όσον ή εξ ής ο μισθωτός επικαλείται δικαιώματα του διαιτητική απόφασις δέν εκηρύχθη ύπό τού Υπουργού Εργασίας υποχρεωτική, όπότε δεσμεύει και πέραν των μελών τών εν διενέξει εύρεθεισών οργανώσεων, απαιτείται ως στοιχείον της άγωγής να μνημονεύηται εν αύτή ή ιδιότης των διαδίκων ως μελών τών εν διενέξει οργανώσεων (ίδε και τας Πρωτοδικείου Αθηνών 20049]1959, εισηγητής *Α. Στασινός*, ΕΕΔ 19, 92, Πρωτοδικείου Αθηνών 58]1960, Εισηγητής *Δ. Θεοτικός*, ΕΕΔ 19, 891).

Ως πρός το δεύτερον θέμα της αποφάσεως, άν δηλαδή υφίσταται υποχρέωσις τού εργοδότου πρός καταβολήν μισθού επί περιπτώσεως παροχής εργασίας καθ' ωρισμένας ήμέρας, το Πρωτοδικείον έδωκε λύσιν, ή οποία δέν άφίσταται εκείνης άλλων δικαστικών αποφάσεων (ίδε και Πρωτοδικείου Πατρών 970]1958, εισηγητής *Β. Κούσουλας*, ΕΕΔ 18, 207, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί, σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 1159, ένθα το θέμα περί συμφωνίας μεταξύ εργοδότου και μισθωτού περί εργασίας εκ περιτροπής).

Πρωτοδικείου Αθηνών 1038/1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ο κ. *Σ. Ράγκος*
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Γ. Πανταζόπουλος*
Δικηγόροι οι κ.κ. Ν. Αγγελόπουλος, Ε. Δημητρακόπουλος

Εφ' όσον ή υπ' αριθ. 18]1958 διαιτητική απόφασις δέν εκηρύχθη δι' αποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας και γενικώς «υποχρεωτική» κατά την διάταξιν τού άρθρου 5 § 2, εν συνδυασμώ πρός την τού άρθρου 19 § 2 τού ν. 3239]1955, δεσμεύει μόνον τά εν διενέξει εύρεθέντα μέρη, ίδίς δε, προκειμένου περί εργοδοτών, αύτη δεσμεύει μόνον τούς εκ τούτων αποτελούντας μέλη τών ανωτέρω εργοδοτικών οργανώσεων, αίτινες και εξεπροσωπήθησαν ύπό των αυτών οργανώσεων εν τή εφ' ής ή διαιτητική απόφασις συλλογική διαφορά, ούχι δέ και τούς λοιπούς εργοδότας μέλη τυχόν ή μή άλλων εργοδοτικών οργανώσεων και μή εκπροσωπηθέντας ύπό εργοδοτικής τινος οργανώσεως ή οπωσδήποτε μή εκπροσωπηθέντας συμφώνως τή διατάξει της παραγράφου 2 τού άρθρου 23 τού νόμου 3239]1955 ύπό τού κατά τόπον αρμοδίου Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου. Ούτω αναγκαία προϋπόθεσις της εφαρμογής της ως άνω διαιτητικής αποφάσεως, αποτελούσα ευσιώδες στοιχείον της άγωγής πρός στήριξιν της εν αύτή προβαλλομένης και επί της διαιτητικής ταύτης αποφάσεως ερειδομένης αξιώσεως, όπερ και έδει (κατ' άρθρον 533 §§ 3 και 4 Πολ. Δικ., εφαρμοζόμενον εν τή διαδικασία τού νόμου ΓΨΟΔ, πρβλ. Α.Π. 705]1958, ΕΕΔ 17, 1250) να περιέχηται εν τώ δικογράφω ταύτης, είναι ή ιδιότης των διαδίκων ως μελών τών οργανώσεων, μεταξύ των οποίων εξεδόθη ή διαιτητική απόφασις και εξεπροσωπήθησαν εις την εφ' ής ή απόφασις συλλογικήν διαφοράν και εντεύθεν έδεσμεύθησαν, άτε των λοιπών (εργατών και εργοδοτών) μή δισμευομένων. Τά περιστατικά όμως ταύτα, τόσον δηλονότι ή ιδιότης τού εναγομένου ως μέλους της εν τή συλλογική διαφορά επαγγελματικής οργανώσεως μισθωτών, όσον και ή τοιαύτη της εναγομένης ως μέλους τινός τών εν αύτή εργοδοτικών οργανώσεων, δέν περιέχονται το παράπαν εν τώ δικογράφω της υπό κρίσιν αγωγής, της τοιαύτης ελλείψεως μή συμπληρωθείσης, έστω και κατά βελτίωσιν, διά των κατά την πρώτην δίκην υποβληθεισών προτάσεων τού ενάγοντος, ούδέ και διά των τοιούτων της παρούσης συζητήσεως, παρά την προβαλλομένην αμφισβήτησιν υπό της εναγομένης (εφεσιβλήτου) της τε ιδιότητος ταύτης και τού ενάγοντος ως μελών των ειρημένων οργανώσεων, άσχετος και τού ότι ούδέν προσάγεται παρά τού υποχρέου πρός τοιαύτα στοιχεία πρός βεβαίωσιν αύτής. Συνεπώς τούτοις ή υπό κρίσιν αγωγή ως πρός την εν αύτή αξίωσιν διαφοράς δώρου (θεμελιουμένην επί της ρηθείσης διαιτητικής αποφάσεως), ένδειής έστι των κατ' άρθρον 533 §§ 3 και 4 της Πολ. Δικ. στοιχείων, ως εκ της προδιαληφθείσης ελλείψεως και συνεπώς διά τον λόγον τούτον ήτο απορριπτέα προεχόντως ως άόριστος κατά την βάσιμον περί τούτου ένστασιν της εφεσιβλήτου, ερευνωμένην άλλωστε και αυτεπαγγέλτως, καθ' ο αναγομένην εις έλλειψιν προδικασίας.

Η διάταξις τού άρθρου 656 Α.Κ., ορίζουσα ότι, εάν ο μισθωτής κατέστη υπερήμερος περί την αποδοχήν της εργασίας, ο εκμισθωτής δικαιούται να απαιτήση τον μισθόν, μή υποχρεούμενος εις παροχήν της εργασίας εν άλλω χρόνω,

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΔΙΑΠΡΑΞΙΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΟΣ

Καταγγελία πρό ὑποβολῆς μηνύσεως, νέα μετ' αὐτήν καὶ νόμιμοι συνέπειαι

Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀτύπως κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198|1955 καὶ μετὰ διάπραξιν ὑπὸ μισθωτοῦ ἀδικήματος, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπεβλήθη πρό τῆς ἀπολύσεως μήνυσις.—Ἔγκυρος ὑστέρα καταγγελία μετὰ τὴν ὑποβολὴν μηνύσεως, τοῦ μισθωτοῦ μὴ ἔχοντος δικαίωμα λήψεως ἀποδοχῶν ἐξ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, εἰμὴ ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς δευτέρας καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀντιθέτως πρὸς τὸ ἄρθρον 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ ὁποῖον ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαίους λόγους ἀποτελούσης ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας, ὁ νόμος 2112|1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558|1930, καὶ τὸ β δ. 16|18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112|1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, αἱ διατάξεις τῶν ὁποίων διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α. Κ., κατ' ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ νόμου 2783|1941 (καὶ συνεπῶς δὲν ἰσχύει ἐπὶ τῶν ἀορίστου χρόνου συμβάσεων ἐργασίας τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ., βλέπε Α.Π. 443|1954, εἰσηγητὴς Σ. *Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 686) μίαν μόνον περίπτωσιν προβλέπουν ὡς πρὸς τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐργοδότου τῆς ὑποχρεώσεως τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὴν διάπραξιν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀξιοποίνου πράξεως, διὰ τὴν ὁποίαν ὅμως ὑπεβλήθη κατ' αὐτοῦ μήνυσις ἢ ἀπηγγέλθη κατηγορία δι' ἀδίκημα εἰς βαθμὸν πλημμελήματος (ἄρθρον 5 § 1 νόμου 2112|1920 καὶ ἄρθρον 6 § 1 β.δ|τος 16|18 Ἰουλίου 1920).

Περαιτέρω ὁ νόμος 3198|1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων ὡρισεν, ὅτι αἱ διατάξεις καθιεροῖ ἁπλῶς τὰς συνεπείας τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ ὕπαρξις δὲ τῆς ὑπερημερίας κρίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 349 ἐπ. Α.Κ., καθ' ἃς ἵνα ὑπάρξῃ ὑπερημερία, ἀπαιτεῖται τὸ μὲν πραγματικὴ καὶ προσήκουσα κατὰ χρόνον, τόπον καὶ τρόπον προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ὀφειλέτου τῆς ἐργασίας (ἐκμισθωτοῦ), τὸ δὲ μὴ ἀποδοχὴ ταύτης ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ (μισθωτοῦ). Ἐν ὑπάρξει ὅρου ἐν τῇ συμβάσει, καθ' ὃν ἡ ἐργασία δὲν θὰ παρέχηται καθ' ὡρισμένας ἡμέρας, δὲν καθίσταται κατ' αὐτὰς ὑπερήμερος ὁ μισθωτής, ἔστω καὶ ἂν ὑπόκειται σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διότι τὸ ἀόριστον τοῦ χρόνου ἀναφέρεται εἰς τὴν λῆξιν αὐτῆς καὶ οὐχὶ εἰς τὸν τόπον καὶ χρόνον τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας, οἵτινες κανονίζονται εἰδικώτερον διὰ τῆς συμφωνίας τῶν μερῶν. Τοιοῦτος δὲ ὅρος περὶ μὴ παροχῆς καθ' ὡρισμένας ἡμέρας τῆς ἐργασίας τοῦ ἐκμισθωτοῦ ταύτης δὲν ἀντίκειται εἰς διάταξίν τινα καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 579 Α.Κ. (πρβλ. Α.Π. 22|1958, ΕΕΔ 17, 182).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅτι εἰς τὴν ἐπιχείρησιν βαφείου—καθαριστηρίου, ἣν ἀσκεῖ ἐνταῦθα ἡ ἐφεσίβλητος (ἐναγομένη ἑταιρεία) ἀπὸ τοῦ ἔτους 1910, ἅπαντες οἱ παρ' αὐτῇ ἐργαζόμενοι ἐργατοτεχνῖται, κατὰ τὸ τρίμηνον ἀπὸ Ἰανουαρίου ἕως Μαρτίου ἑκάστου ἔτους παρεῖχον ἐργασίαν ἐπὶ 3 ἕως 5 ἡμέρας μόνον καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα, ἐλάμβανον δὲ κατὰ τὰς 1 ἢ 2, σπανιώτατα δὲ καὶ 3 ἡμέρας, καθ' ἃς δὲν εἰργάζοντο, τὸ ἥμισυ τοῦ ἡμερομισθίου των. Αἱ ἐν λόγῳ συνθῆκαι ἐργασίας ὑπαγορευόμεναι ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, ἥτις κατὰ τὸ ὡς ἄνω τρίμηνον ἐλαττοῦτο σημαντικῶς, ἐτύγχανον γνωσταί, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐγνωστοποιοῦντο κατὰ τὴν πρόσληψιν τῶν εἰς πάντας τοὺς ἐργατοτεχνίτας, οἵτινες καὶ ἀπεδέχοντο ταύτας, ὡς συνέβη καὶ μὲ τὸν ἐνάγοντα. Δὲν πρόκειται δὲ περὶ θέσεως εἰς διαθεσιμότητα τῶν μισθωτῶν ἢ ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας τούτων κατὰ τὸ ἐν λόγῳ τρίμηνον, ὥστε νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ τούτων διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 τοῦ ν.δ. 2961|1954 καὶ 10 τοῦ νόμου 3198|1955. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἡ μὴ παροχὴ κατὰ τὰς ἄνω ἡμέρας ἀποτελεῖ ὅρον τῆς συμβάσεως καθορίζοντα τὸν τρόπον καὶ χρόνον παροχῆς τῆς ἐργασίας, ἡ ἐναγομένη ἐφεσίβλητος δὲν περιήρχετο ἐν ὑπερημερίᾳ κατ' αὐτάς, ὥστε νὰ ἀνακύπτῃ ὑποχρέωσις κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. καταβολῆς πλήρων τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν τούτων, καθ' ἃς κατὰ τὴν σύμβασιν δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδέχηται τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος, ὅστις, ἄλλως τε, ὡς ἐβεβαιώθη, εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ σχετικοῦ τούτου ὅρου τῆς συμβάσεως, δὲν προσέφερε κατὰ τὰς ὡς εἴρηται ἡμέρας πράγματι καὶ προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας του. Προσφορὰ δὲ τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων καὶ ἀπόκρουσις αὐτῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καθ' ἑτέραν ἐποχήν, πλὴν τῆς ὡς ἄνω εἰς τὴν σύμβασιν περιλαμβανομένης, οὐδαμόθεν ἐβεβαιώθη. Ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὀρθῶς ἐξετίμησε τὰ ἐκ τῆς διαδικασίας προκύψαντα πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ κατὰ νόμον ἔκρινε.

αὐτοῦ δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Β.Δ/τος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζομένων. Ἐὰν ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις αὐτοῦ (ἄρθρου 8 § 3 ν. 3198) ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπ' αὐτοῦ ἐνδικεφεροῦς τὸν ἀπαλλακτικὸν βούλευμα ἢ τῆς ἀποφάσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀπολύσεως ὑπῆρξε διαπραχθεῖσα ὑπὸ μισθωτοῦ ἐξαιρέτου πρεσβείας, διὰ τὴν οἰκείαν ὁ ἐργοδότης ἀπέλυσε τὸν πρῶτον προϊσχόμενος, μετὰ δύο δὲ ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐπέβαλε μήνυσιν.

Ἀλλ' ὅμως, ὡς γίνεται δεκτὸν (Α.Π. 417/1951, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 19, 693 καὶ λυσιτελῶς αὐτοῦθι παραπέμπεται), κατὰ τὴν ἀλήθη ἔννοιαν τοῦ νόμου καμμία ἢ μήνυσις νὰ ἔχῃ προηγηθῇ τῆς ἀπολύσεως βεβαίως δὲν ἀρκεῖ καὶ τὸ πρωτοδικεῖον, ἡ γενομένη πρὸ τῆς ἀποβολῆς τῆς μηνύσεως ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ἐπέφερεν ἄκυρον, ἢ μὴ ἐγένετο πραγματικῶς καὶ ὄντως καταβολὴ ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 5 § 1 τοῦ ν. 3198/1955, ΕΕΔ 24, 402), πολὺ περισσότερον δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐπιμέρους τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ ἐντεῦθεν ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀλλ' ὅμως ἐγένετο νέα καταγγελία μετὰ τὴν μετὰ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς πρώτης ὑποβολὴν μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν ποινικῶς κόλασιν, ὁ ἐργοδότης ἔκαμνε πλέον νὰ κίνῃ ὑποθέσεις κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἀπεβλήθη ἡ ἐνοχὴ (ἐφθ. Α.Π. 1100/1952, εἰσηγητὴς *Σ. Μανδρουκλάκης*, ΕΕΔ 21, 611).

Θὰ ἦτο διάφορον τὸ πρᾶγμα, ἂν ὁ μισθωτὸς πρὸ τῆς νέας καταγγελίας εἶχε παραδεχθῇ ὡς ἔγκυρον τὴν πρώτην καταγγελίαν καὶ ἐζήτει τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, τῆς ὁποίας ἐδικαιοῦτο λόγῳ τοῦ ὅτι κατ' αὐτὴν δὲν εἶχεν ὑποβληθῇ μήνυσις (ἴδε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5019/1951, Πρωτοδίκης *Α. Κυριακόγγονας*, ΔΚΑ 17, 70 «ως τὰ αὐτοῦθι σημειούμενα»).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 927/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ε. Μπούκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κάρκης, Ι. Προεστός

Ὁ ἐκκαλῶν ἐναγόμενος, ὅστις κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δεκτὰ γενόμενα, μὴ διαγομένης ἐν τούτῳ ὑπὸ τῶν διαδίκων, προσέλαβε τὸν ἡλικίας 15 ἐτῶν ἐφεσιβλήτου ὡς ὑπάλληλον τοῦ ἐνταῦθα κρεοπωλείου του ἀπὸ τῆς 17.12.1957 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 1113, τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τοῦ Σαββάτου 25.4.1959 κατέλαβε τοῦτον νὰ φέρῃ εἰς τὰ θυλάκιά του χαρτονομίσματα ἀξίας 1300 δραχμῶν, ἅτινα λάθρα εἶχεν ἀφαιρέσει εἰς προγενεστέρους χρόνους ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ καταστήματός του ἐπὶ σκοπῷ παρανόμου διασπαθήσεως, συνεπείᾳ δὲ τούτου προέβη εἰς τὴν ἄμεσον ἀπόλυσιν αὐτοῦ, ζητήσας μετὰ ταῦτα νὰ ἐπανέλθῃ τὴν μεθεπομένην μετὰ τοῦ πατρός του, πρὸς ὃν προὐτίθετο νὰ ἀνακοινώσῃ τὸ γεγονός, τὴν μεθεπομένην δὲ 27.4.1959 προέβη εἰς ὑποβολὴν μηνύσεως κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπὶ κλοπῇ δραχμῶν 1300 καὶ συνόμα, ὅμα τῇ προσελεύσει τούτου μετὰ τοῦ πατρός του εἰς τὸ κατάστημα, ἐδήλωσε καὶ αὐτῷ παρουσίᾳ τοῦ πατρός του, ὅτι δὲν ἀποδέχεται εἰς τὸ ἑξῆς τὰς ὑπηρεσίας του, συνεπείᾳ τῆς ἣν ἐπεδείξατο συμπεριφορᾶς, κατόπιν τῆς ὁποίας ἀπεκλείετο οἱαδήποτε συνεργασία των. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα πραγματικὰ καὶ μὴ ἀμφισβητούμενα ἡ κατὰ τὴν 25.4.1959 γενομένη ἄτυπος καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἦτο ἄκυρος συμφώνως τῷ νόμῳ 3198/1955 (ἄρθρον 5 § 3), πλὴν ἡ ἐπακολουθήσασα ταύτην τὴν μεθεπομένην 27.4.1959 ἐτύγχανεν ἔγκυρος καὶ ἰσχυρὰ (νόμῳ 3198/1955, ἄρθρον 7), ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐφεσιβλήτος δὲν ἐχει ἀξιώσει πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἦτοι ἀπὸ 27.4.1959 καὶ ἐφεξῆς μισθῶν ὑπερημερίας, ὀφειλομένης αὐτῷ μόνον τῆς ἀναλογούσης βάσει τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ του ἀντιμισθίας τῶν 2 ἡμερῶν τῆς 25 καὶ 26 Ἀπριλίου 1959, καθ' ἃς ἡμέρας λόγῳ τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς γενομένης τὴν 25.4.1959, ἐτύγχανεν ὑπερήμερος ὁ ἐκκαλῶν. Ὅθεν, βεβαίᾳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐξ ὅλοκλήρου τὴν ἐνδικον ἀγωγήν, δι' ἧς ἐζήτει, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐκκαλῶν εἰς καταβολὴν μισθοῦ ὑπερημερίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ 25.4.1959 καὶ ἐφεξῆς ἴσης ἀκυρότητος τῆς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀντὶ νὰ δεχθῇ ἐν μέρει μόνον τοιαύτην, ἐσφαλε καὶ δέον δεκτῆς καθισταμένης τῆς κρινομένης ἐφέσεως κατὰ τὸν μοναδικὸν ἐν αὐτῇ λόγον, δι' οὗ ἠλήττετο ἡ ἐκκαλουμένη, νὰ μεταρρυθμισθῇ αὐτῇ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως περιορισθῇ τὸ ὡς κεφάλαιον ἐπιδικασθὲν τῷ ἐφεσιβλήτῳ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3.339 εἰς δραχμὰς 74, δοθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀντιμισθία τῶν δύο ἡμερῶν τοῦ χρόνου τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐκκαλοῦντος, βάσει τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ μηνιαίου μισθοῦ, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνω ἐκτεθέντα.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΝΟΜΟΥ 2112

Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ δι' ὀφειλομένην κατ' ἔτος ἄδειαν ἕνεκεν ἀπολύσεως

Ἀγωγὴ περὶ συμπληρώσεως Νόμου 2112|1920.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἐξάμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἄρθρου 6 § 2 Νόμου 3198|1955.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 255 ἐδ. 2 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῆς ἀποκλειστικῆς αὐτῆς προθεσμίας.—Παροχὴ γάλακτος εἰς ἠλεκτροτεχνίτας, ἐργαζομένους εἰς ἐργοστάσια καὶ χώρους, ἔνθα διεξάγεται μονίμως ἡ ἐργασία ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας.—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ δι' ὀφειλομένην ἄδειαν κατ' ἄρθρον 5 § 5 Α.Ν. 539|1945.—Εἰς τί αὕτη συνίσταται.—Μὴ συνυπολογισμὸς εἰς αὐτὴν καὶ ἀναλογίας «δώρων» δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, μὴ ἀποτελούντων συνήθων καὶ τακτικῶν ἀποδοχῶν.

Κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἐζητήθη ὑπὸ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ συμπλήρωσις τῆς κατ' αὐτὸν δικαιουμένης ἐκ τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 4008|1930, περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας (λευκῶν ὑπαλλήλων ἀποζημιώσεως. Ὡς ὅμως ὁρίζει τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 3198|1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 13, 502), πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τὸ β.δ|γμα τῆς 16|18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαραδέκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή.

Ἔχει ὅμως εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 255 ἐδάφ. 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀναστέλλεται ἡ παραγραφὴ (καὶ ἡ ἀποκλειστικὴ προθεσμία, ἄρθρον 273 Α.Κ.), ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου αὐτῆς ἐπεστράπη τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διὰ δόλον τοῦ ὑποχρέου (οὕτω καὶ αἱ Α.Π 582|1957, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 1322, Α.Π. 1|1959, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 18, 183, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5917|1956, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 16, 598 καὶ περὶ τοῦ ἄρθρου 255 ἐδάφ. 2 Α.Κ. *Γ. Μαριδάκη*, Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις, ἐπίσημος ἔκδοσις Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, σελ. 255, *Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 164, *Σ. Διαμαντάκου*, Ἡ ἀνιένανταις τοῦ γενικοῦ δόλου ἐν τῇ ἀποσβεστικῇ προθεσμίᾳ, ΕΕΔ 18, 745 ἑπ.).

Τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 255 ἐδάφ. 2 Α.Κ. δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀλλὰ δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ἐχώρησεν εἰς τὴν περίπτωσιν δόλος τοῦ ἐργοδότου.

Δυθέντος ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ δόλου εἶναι ἡ διεξαγωγὴ σκοπίμων διαπραγματεύσεων διευθετήσεως τῆς ἀξιώσεως πρὸς παρέλκυσιν μόνον (*Γ. Μπαλῆ* Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 152) καὶ ἀφοῦ ἐν προκειμένῳ ἐζητήθη ἡ συμπλήρωσις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920, ἡ ὁποία προϋποθέτει διάλυσιν τοῦ ἐργασιακοῦ δεσμοῦ, τὸ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐπικληθὲν ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐφ εἶχεν ὑποσχεθῆ τὴν ἐπαναπρόσληψιν καὶ ἂν εἶχε τὴν ἔννοιαν δολίας ἐνεργείας θὰ εἶχεν ἀξίαν, ἀποδεικνυόμενον, ἂν ἐπρόκειτο περὶ προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, ἀφοῦ ἐν τῇ ἐπαναπροσλήψει ἐνέκειτο ἡ διευθέτησις τῆς ἀξιώσεως.

Προκειμένου ὅμως περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920 ἡ ἀξίωσις αὕτη δὲν θὰ διευθετεῖτο διὰ τῆς ἐπαναπροσλήψεως, ἀφοῦ θὰ ἦτο ἄσχετος πρὸς ταύτην, τοῦ μισθωτοῦ δικαιουμένου πάντως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου τούτου, ἐφ' ὅσον ἀπέρρεεν ἐκ τῆς διασπάσεως τοῦ ἐνοχικοῦ δεσμοῦ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, διὰ τὴν ὁποίαν κατεβλήθη ἀποζημίωσις (ὁ μισθωτὸς ἐζήτησε διὰ τῆς ἀγωγῆς τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς), ἡ δὲ τυχὸν νέα ἐπαναπρόσληψις θὰ εἶχε τὴν ἔννοιαν καταρτίσεως νέας συμβάσεως ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἢ ἄλλους ὅρους.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ Α.Ν. 539|1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἀποζημίωσις δι' ὀφειλομένην ἄδειαν, νὰ συμπληρωθῇ αὕτη καὶ διὰ τῆς ἀναλογίας τῶν «δώρων» δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις (ἄρθρον 5 § 5 Α. Ν. 539|1945, ΕΕΔ 4, 474) διατυποῦται ὡς ἑξῆς: «Ὁ μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βιομηχανικὴν τὸν ἐργοδότην, πρὸ ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του.

Ἀντίστοιχον διάταξιν περιέχει καὶ τὸ ἄρθρον 6 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2081|1952 (ΕΕΔ 11, 827) κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως.

Ἀνεξαρτήτως δὲ ἂν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112|1920 ὑπολογίζωνται καὶ αἱ διὰ τὰς ἑορτὰς παροχαὶ πρὸς τοὺς μισθωτούς (ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐπικαλεῖται τὴν ἀρνητικὴν ὡς πρὸς τὸν συνυπολογισμὸν Α.Π. 402|1959, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 18, 1185, βλέπε ὅμως διὰ τὰς παροχὰς αὐτὰς ὡς προσαυξήσεις τῶν ἀποδοχῶν τὴν Α.Π. 112|1959, εἰσηγητὴς *Α. Φλώρος*, ΕΕΔ 18, 345, ἔνθα σημειώσεις μας), ἐδῶ ὁ νόμος (ἄρθρον 5 § 5) καθορίζει σαφῶς εἰς τί συνίσταται ἡ ἀποζημίωσις, ἤτοι εἰς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν ὁ μισθωτός, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του, αὗται δὲ ἀναλύονται εἰς τὸν μισθὸν καὶ πᾶν ἄλλο διδόμενον ὡς τακτικὸν ἀντάλλαγμα τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἡμερῶν ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ, ἐνῷ αἱ παροχαὶ «δῶρα» χορηγοῦνται κατὰ τὸ Πά-

σχα και τα Χριστουγεννα έκάστου έτους, ὁπότε και καθίστανται ἀπαιτηταί.

Εἰς την περίπτωσιν της ἀπορρίψεως τοῦ Πρωτοδικείου ὁ μισθωτὸς ἀπελύθη την 13.6.1958. Ἐδικαιοῦτο ἐπομένως ἀδείας κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, της ὁποίας δὲν ἠδυνήθη να κάμῃ χρῆσιν λογῳ της ἀπολύσεως. Ἀλλὰ και ἂν δὲν ἀπελύετο και ἔκαμνε χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τοῦ δὲν θὰ προέκυπτε θέμα συνυπολογισμοῦ εἰς τας ὁποδοχας του και ἀναλογιας ὁφρων Πάσχα ἡ Χριστουγέννων, ἀφοῦ τοῦτο ὁφείλουν μαρτυρεῖται ἐκ τοῦ νόμου.

Πῶς λοιπὸν δύναται να προκύψῃ τοιοῦτον θέμα διὰ την ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ α.ν. 539]1945;

Ἀναλυόμενον ὁφρων δικαιοῦται και ὁ μισθωτὸς, ὁ ὁποῖος ἀπολύεται κατὰ χρόνον ἀπὸ της μιᾶς ἑορτῆς εἰς την ἄλλην (Χριστουγεννα και Πάσχα), ὀυναμει νόμου του α.ν. 1777]1951 και τῶν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων και κατὰ το ἀναλογοῦν μέρος, ἀνάλογα διάφορον του ἐρευνωμένου, ἤτοι τοῦ ὑπολογισμοῦ της ἀποζημιώσεως, τος ἄρθρου 5 § 5 α.ν. 539]1945.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 919]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσαγγελεὺς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Θεοτικὸς*

Δικηγόροι ὁ κ. Σ. Πάλλης, ἡ κ. Ἰφιγ. Θεοχάρη

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ ν. 3198]1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἡ συμπληρώσεως της κατὰ τὸν ν. 2112]1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, και τὸ β. δ]γμα της 16]18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαραδέκτος, ἐφ' ὅσον ἡ ἀγωγὴ δὲν ἠσκήθη ἐντὸς ἑξαμήνου ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή. Ἡ διάταξις δὲ τοῦ ἄρθρου 255 ἐδ. β' Α.Κ., ὁρίζουσα ὅτι ἀναστέλλεται ἡ παραγραφή, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου αὐτῆς ἀπετράπη τῆς ἀσκήσεως της ἀξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου, ἰσχύει και ἐπὶ της ὡς ἄνω ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198]1955, συμφώνως τῷ ὄρθρῳ 279 Α.Κ., καθ' ὃ ἐπὶ ταύτης ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις (Α.Π. 582]1957, ΕΕΔ 16, 1322).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐκκαλῶν (ἐνάγων), προσληφθεὶς ὑπὸ της ἐφεσιβλήτου (ἐναγομένης) διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὁρίστου χρόνου εἰς τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἐργοστάσιόν της ὡς ἐργάτης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948, εἰργάσθη ἐν αὐτῷ ὡς τοιοῦτος μέχρι της 17.10.1951 και ἐκτοτε, ἀποκτήσας πτυχίον ἠλεκτροτεχνίτου Α' κατηγορίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 6422, εἰργάσθη ὑπὸ την τοιαύτην ἰδιότητά του μέχρι της 13.6.1958, ὁπότε ἡ ὡς ἄνω σύμβασις ἐργασίας αὐτοῦ ἐλύθη διὰ καταγγελίας ταύτης ἐκ μέρους της ἐναγομένης, καταβαλούσης αὐτῷ ἀποζημίωσιν 4 μηνῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112 και ἑνὸς μηνὸς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 α.ν. 539]1945, τῶν ἀποδοχῶν τούτου ὑπολογισθεισῶν πρὸς δραχμὰς 2.136 μηνιαίως. Την ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, δι' ἧς ὁ ἐνάγων αἰτεῖται παρὰ της ἐναγομένης συμπλήρωσιν της ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἐπέδωκεν αὐτῷ την 23.3.1959, ἤτοι μετὰ πάροδον 8 μηνῶν και πλέον χρονικοῦ διαστήματος, παρελθούσης οὕτω της ὑπὸ τοῦ ἄνω ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198]1955 τασσομένης ἑξμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, οὐδαμῶς δὲ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ μέχρι τῶν Χριστουγέννων 1958 χρονικὸν διάστημα ἀπετράπη της ἀσκήσεως της ὡς ἄνω ἀξιώσεώς του διὰ δόλου τῶν ἐκπροσώπων της ἐναγομένης. Οὔτε δύναται να θεμελιωθῇ τοιοῦτος δόλος, ὃν ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων ἐκ της καταθέσεως τοῦ μάρτυρος Ξ. Γ. καταθέτοντος ὅτι ὅπως εἶχε μάθει ἀπὸ τὸν ἴδιον (τὸν ἐνάγοντα) τοῦ εἶχον ὑποσχεθῇ ὅτι θὰ τὸν ἐπαναπροσελάμβανον, ὅπερ περιστατικὸν ὁ ἕτερος μάρτυς Γ. Δ. ὁρίστως καταθέτει. Δι' ὃ και ἀπορριπτέα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὸ ὡς ἄνω αἴτημά της, ὡς ἀπαράδεκτος, ὡς ὀρθῶς περὶ τούτου ἔκρινε, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, και ἀπέρριψε την ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν κατὰ τὸ ἐν λόγῳ αἴτημά της και ἀβάσιμος ἀ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος της ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τυγχάνει.

Διὰ τοῦ βου ὅρου της ὑπ' ἀριθ. 15]1948 ἀποφάσεως της Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ της ὑπ' ἀριθ. 46221]4692]1948 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὁρίζεται ὅτι εἰς ἐργοστάσια και ἐν γένει χώρους, ἔνθα ἡ ἐργασία διεξάγεται μονίμως ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας (ὀξέα, τῆξις μολύβδου κλπ.) θὰ παρέχηται εἰς τοὺς ἐργαζομένους τεχνίτας τοῦ κλάδου ταύτου και βοηθοὺς αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων εἰδῶν (προσωπίδων κλπ.) και ἡμίσεια (1[2) ὀκᾶ γάλακτος εἰς ἕκαστον τούτων, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς χορηγήσεως τοῦ ἀντιτίμου αὐτοῦ. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἡμίσεια ὀκᾶ γάλακτος παρέχεται μόνον εἰς τοὺς τεχνίτας και βοηθοὺς αὐτῶν τῶν ἐργοστασίων και ἐν γένει χώρων, ὅπου ἡ ἐργασία των μονίμως διεξάγεται ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας. Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος συνίστατο εἰς την ἐπίβλεψιν και συντήρησιν τῶν ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐργοστασίου της ἐναγομένης και ὡς ἐκ της φύσεώς της αὐτη δὲν διεξήγετο μονίμως ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας. Δι' ὃ και ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται της ὡς ἄνω ἡμισείας ὀκᾶς γάλακτος, ὡς ὀρθῶς περὶ τούτου, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω, κρίνας ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὸ σχετικὸν αἴτημα ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος, λόγῳ μὴ καταβολῆς του ὑπὸ της ἐναγομένης, και ἀβάσιμοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι της ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τυγχάνουσι.

Κατὰ την διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539]1945 πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ την ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει της ἀδείας του. Ὡς τοιαῦται ἀποδοχαὶ νοοῦνται αἱ συνήθεις και τακτικαὶ αὐτοῦ ἀποδοχαὶ (βλ. Ὁλομ. Α.Π. 118]1957, ΕΕΔ 16, 334). Τὰ δῶρα τὰ παρεχόμενα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων και τοῦ Πάσχα μὴ διδόμενα κατὰ τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν ὡς μισθός, ἀλλ' ὡς ἐκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ νόμου 1777]1951, δὲν ἀποτελοῦσι συνήθεις και τακτικὰς ἀποδοχάς, ἵνα συνυπολογισθῶσιν εἰς την ὡς ἄνω ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 5 § 5

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑ ΑΠΟΥΔΑΙΟΝ ΛΟΓΟΝ

Αναγνωριστική αγωγή μισθωτού κατά την εργατικήν διαδικασίαν

Υπαγωγή εις την εργατικήν διαδικασίαν όχι μόνον της καταψηφιστικής αγωγής μισθωτού κατά εργοδότου περί αξιώσεως εκ της σχέσεως εργασίας, αλλά και της αναγνωριστικής περί υπάρξεως ωρισμένου δικαιώματος εκ της εργασιακής σχέσεως.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου διά απουδαίον λόγον κατ' άρθρον 672 Αστικού Κώδικος.— Έννοια απουδαίου λόγου.—Καταγγελία εκ μέρους του μισθωτού.— Δικαίωμα αποζημιώσεως, κατ' άρθρον 673 Αστικού Κώδικος, επί αθετήσεως συμβάσεως.— Ανεφάρμοστον άρθρου 7 Νόμου 2112]1920 περί μονομερούς αλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως εργασίας επί συμβάσεως ωρισμένου χρόνου.—Κρίσις Δικαστηρίου περί υπάρξεως απουδαίου λόγου διά καταγγελίαν συμβάσεως εκ μέρους μισθωτού.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως ύπηρξε συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, του μισθωτού ζητήσαντος δι' αναγνωριστικής αγωγής να αναγνωρισθή, ότι δικαιούται να καταγγείλη οποτεδήποτε την σύμβασιν ταύτην διά απουδαίον λόγον, συνιστάμενον εις άθέτησιν της συμβάσεως εκ μέρους του εργοδότου του (άρθρα 672, 673 του Αστικού Κώδικος).

Σημειωτέον ότι κατά τα κρατήσαντα εν τη θεωρία και νομολογία αί άνωτέρω διατάξεις του Αστικού Κώδικος εφαρμόζονται ήδη μόνον επί συμβάσεων εργασίας ωρισμένου χρόνου, των αορίστου χρόνου διεπομένων ως προς την καταγγελίαν υπό των περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εργατικών νόμων (ίδε Α.Π. 443]1954, εισηγητής Σ. *Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 685, Α.Π. 231] 1960, εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 583, Πρωτοδικείου Αθηνών 10501]1958, εισηγητής Σ. *Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 18, 91).

Απουδαίον λόγον καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας (περί αυτού ίδε και *Ι. Καποδίστριον*, ΕΕΔ 19, σελ. 1 επ.) εν προκειμένω επεκαλέσθη ο μισθωτός, αποδεικνυόμενον δε ότι υπάρχει ταυτόσημον και όμοιόμορφον προς την αθέτησιν της συμβάσεως, δυνάμενον να θεμελιώση την αποζημίωσιν κατ' άρθρον 673 Αστικού Κώδικος ή οποία συνίσταται εκ των μισθών του υπολοίπου χρόνου της συμβάσεως (ίδε και *Κ. Κανελλή*, Ενοχ. Ειδικόν, γ' έκδοσις, υπ' άρθρον 673, σελ. 674, και περί της εννοίας των άρθρων 672, 673 σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 17, 742 επ., ένθα παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν, Α.Π. 443]1958, εισηγητής Σ. *Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 740, Α.Π. 777]1958, εισηγητής *Κ. Καλαμποκιάς*, ΕΕΔ 18, 20).

Αν επρόκειτο περί συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου ή περίπτωσις της κατωχωρισθείσης κατωτέρω αποφάσεως θα ενέκειτο υπό απόψεως εφαρμογής του άρθρου 7 του ν. 2112]1920 περί μονομερούς βλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως εργασίας, το οποίον, ως δέχεται και η εν λόγω απόφασις (πλην και Α.Π. 777]1958, ένθ' άνωτ.), εφαρμόζεται μόνον επί συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, άλλα τότε ο καταγγέλλων την σύμβασιν κατά πλάσμα του νόμου δεν είναι ο μισθωτός, αλλ' ο εργοδότης, υποκείμενος εις την υποχρέωσιν καταβολής της αποζημιώσεως του νόμου 2112]1920 κατά την διδομένην εις την ανωτέρω διάταξιν έννοιαν (ίδε Α.Π. 130] 1960, εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 19, 402 και αύτοθι σημειώσεις μας, ένθα και λοιπαί παραπομπαί).

Πρωτοδίκου Πατρών 36/1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. *Γ. Ζήκος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Ραβαζούλας, Π. Παπαπάνος, Ν. Πιπίλης

Κατά το άρθρον 1 του ν. ΓΨΟΔ]1911 «πάσα ιδιωτική αξίωσις του μισθωτού ή εν περιπτώσει θανάτου αυτού των κατά νόμον δικαιουμένων προσώπων κατά του εργοδότου ή του διαδόχου αυτού, πηγάζουσα εκ σχέσεως εργασίας, δικάζεται κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως ποσού, υπό Πρωτοδίκου, οριζομένου υπό του Προέδρου του Πρωτοδικείου, εν τη περιφερεία του οποίου κείται η κατοικία του εναγομένου ή εν ή παρεσχέθησαν ή έδει να παρασχεθώσιν αί υπηρεσίαι του μισθωτού». Εκ της διατάξεως ταύτης σαφώς συνάγεται, ότι εις την αποκλειστικήν και υποχρεωτικήν του νόμου ταύτου ειδικήν διαδικασίαν υπάγεται ού μόνον η καταψηφιστική αγωγή περί αξιώσεως του μισθωτού εκ της σχέσεως της εργασίας, αλλά και η αναγνωριστική τοιαύτη περί της υπάρξεως ωρισμένου δικαιώματος αυτού εκ της εργασιακής σχέσεως (Α.Π. 511]1948, ΕΕΔ 7, 896, Α.Π. 586]1953, ΕΕΔ 13, 17, Α.Π. 314]1954, ΕΕΔ 13, 636, Πρωτ]κείου Πατρών 625]1956, ΕΕΔ 16, 225, *Γ. Ράμμος*, ΕΕΔ 6, 289, *Γ. Μητσόπουλος*, Αναγνωριστική Αγωγή § 5). Εξ ετέρου κατά την διάταξιν του άρθρου 672 Α.Κ. εκάτερον των μερών δικαιούται, κατά πάσαν περίπτωσιν, να καταγγείλη την σύμβασιν εργασίας διά απουδαίον λόγον οποτεδήποτε, άνευ τηρήσεως προθεσμίας, δεν δύναται δε διά συμφωνίας να αποκλεισθή το δικαίωμα τούτο. Ο νομοθέτης δεν καθορίζει τα γεγονότα, άτινα πρέπει να χαρακτηρίζωνται ως απουδαίος λόγος, και ως εκ τούτου είς τον δικαστήν από-

---

του ά.ν. 539]1945 (Α.Π. 402]1959, ΕΕΔ 18, 1185). Ορθώς όθεν κρίνας ο δικάσας Πρωτοδίκης, συμφώνως προς τα ανωτέρω, δεν συνυπελόγισεν εις τας αποδοχάς του την αναλογίαν των ως άνω δώρων διά το ποσόν της αποζημιώσεως του άρθρου 5 § 5 του ά.ν. 539]1945 και ορθώς ο περί του εναντίου λόγας της υπό κρίσιν εφέσεως τυγχάνει.

κειται εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν νὰ κρίνῃ, ἐὰν τὰ πρὸ αὐτοῦ τιθέμενα πραγματικὰ περιστατικὰ συνιστῶσιν ἢ μὴ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενον σπουδαῖον λόγον. Γενικῶς δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι σπουδαῖος λόγος ὑφίσταται, ὅταν συντρέχῃ παραβίασις τῶν οὐσιωδῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, τόσον τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰ πρόσωπα τῶν συμβληθέντων, ὅσον καὶ εἰς τὰς λοιπὰς παρυποθέσεις αὐτῆς, μὴ ἀπαιτουμένου ὅπως ἐκ τῶν παραβιάσεων τούτων ἐπέρχηται καὶ οὐσιώδης ὑλικὴ ζημία εἰς τὸν συμβαλλόμενον, ἢ ὅταν βεβαιωθῇ, ὅτι αἱ ἀπὸ τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως ὑφισταμέναι οὐσιώδεις ὄψεις αὐτῆς δὲν δύνανται πλέον νὰ πραγματοποιηθῶσιν. Εἰρήσθω ὅτι τὰ ἐπικαλούμενα γεγονότα δέον νὰ συνιστῶσι σπουδαῖον λόγον ἀντικειμενικῶς, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀπαιτουμένης καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ἐν τέλει κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 673 Α.Κ. ἐὰν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχωρήσεν ἡ καταγγελία, συνίσταται ἢ ἀφείλεται εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ὑποχρεοῦται ὁ ἀθετήσας εἰς ἀποζημίωσιν (Α.Π. 444)1958, ΕΕΔ 17, 743, Α.Π. 777)1958, ΕΕΔ 18, 20, *Κ. Κανελλ.*, Ἔνοχ. Δίκ. ἄρθρα 672 § 3 καὶ 673 Α.Κ., *Α. Νικολ.*, Ἐργ. Δίκ. § 33 ΙΙ 1, *Σ. Μαυρομιχάλης*, Ν.Δ. η' 81, *Ι. Καποδίστριας*, Θ. ΞΒ' 415 καὶ ΕΕΔ 19, 1 - 11, *Ζέπος*, Ἔνοχ. Β', σ. 380, *Κ. Ἀποστολίδης*, ὑπ' ἄρθρον 672, ΕρμΑΚ Εἰσαγ. 416-454 ἀριθ. 27, *Παπαδάκης*, ΕΕΔ 8, 359, *Λιτζερόπουλος*, ΕΕΔ 12, 642).

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι δυνάμει τῆς ἀπὸ 23.11.1951 ἐγγράφου συμβάσεως ἐργασίας προσελήφθη τὴν 1.12.1951 ὡς διευθυντὴς καὶ ἐπιβλέπων τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐνταῦθα ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ συμβάσει ταύτῃ εἰδικῶς ἀναφερομένων ἐργασιῶν, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας συνεφωνήθη ὡρισμένου χρόνου, λήγουσα τὴν 30ὴν Μαρτίου 1969, ὅτι ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἄνω προσλήψεώς του εἰργάζετο ὡς διευθυντὴς εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς ἐναγομένης καὶ ἐξετέλει συνεχῶς ἅπασας τὰς ἐν τῇ ἄνω συμβάσει ἀναφερομένας ἐργασίας, ὅτι ἡ ἐναγομένη τὴν 19ην Ἰανουαρίου 1960, κατὰ παράβασιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, ἀπεμάκρυνεν αὐτόν, ἀρχικῶς μὲν ἀπὸ τύπον προσωρινότητος, τὴν 21ην δὲ Ἰανουαρίου 1960 ὁριστικῶς ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἐγκατέστησε τοῦτον εἰς τι γραφεῖον μακρὰν τοῦ ἐργοστασίου, ἀφήρεσε δὲ ἀπ' αὐτοῦ πᾶσας τὰς ἐν τῇ ἄνω συμβάσει ἀναφερομένας ἁρμοδιότητας αὐτοῦ, περιορίσας αὐτὸν εἰς τὴν ἁπλῆν κοστολόγησιν τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου, αἰτεῖται δὲ νὰ ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, ὅτι ὑφίσταται σπουδαῖος λόγος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνισταμένος εἰς τὴν ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης. Οὕτως ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ νομῷ βάσιμος παρίσταται, ἐρεισθεῖσα εἰς τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις τῶν ἄρθρων 672 καὶ 673 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 127 Εἰσ. Ν.Α.Κ., ὑπάρχοντος προδήλως παρὰ τῷ ἐνάγοντι ἐννόμου συμφέροντος πρὸς ἔγερσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 2112)1920 μὴ ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον αὐτὴ προβλέπει τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς ὡρισμένου χρόνου τοιαύτης (Α.Π. 777) 1958, ΕΕΔ 18, 20). Νομίμως δὲ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ εἰσήχθη ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.ΠΟΔ.)1911, καὶ ἐξεταστέα περαιτέρω ἀποβαίνει ὡς πρὸς τὸ οὐσίαν βάσιμον αὐτῆς.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνδίκων κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἑξῆς: Δυνάμει τῆς ἀπὸ 23.11.1951 ἐγγράφου συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἡ ἐναγομένη Ἀνώνυμος Ἑταιρεία προσέλαβε τὸν ἐναγόμενον διὰ χρονικὸν διάστημα, ἀρχόμενον τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1951 καὶ λῆγον τὴν 30ὴν Μαρτίου 1969 ὡς διευθυντὴν τοῦ ἐνταῦθα μεταλλουργικοῦ ἐργοστασίου αὐτῆς καὶ δὴ ἵνα ἐπιβλέπῃ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς, ἔχῃ τὴν ἄμεσον παρακολούθησιν τῶν ἐργατῶν, ἐπιβάλλῃ αὐτοῖς πειθαρχικὰς ποινὰς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνταχθησομένου εἰδικοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐργοστασίου, συντάσσῃ τὰ κοστολόγια παραγωγῆς, ἐπιμελῆται διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐργοστασίου καὶ γενικῶς ἵνα λαμβάνῃ πᾶν μέτρον διὰ τὴν συντήρησιν τῆς περιουσίας τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, ἀναφέρων τοῦτο εἰς τὴν γενικὴν διεύθυνσιν αὐτῆς. Ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἄνω προσλήψεώς του εἰργάζετο συνεχῶς ὡς διευθυντὴς εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐργοστάσιον μεταλλουργίας τῆς ἐναγομένης καὶ ἐξετέλει κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικὸν πάσας τὰς ἄνω ἐργασίας μέχρι τῆς 19.1.1960, ὅτε ἡ ἐναγομένη, ἀθετήσασα τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις της, προέβη εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἐνάγοντος διὰ τοῦ πρώην ἐργάτου Π.Π., ἐτοποθέτησε δὲ τὸν ἐνάγοντα εἰς τι γραφεῖον μακρὰν τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν ἀρχικῶς μὲν τὴν κοστολόγησιν τῶν παραγομένων εἰδῶν, ἀμέσως δὲ κατόπιν τὴν σύγκρισιν τῆς ἀποδόσεως τῶν ἐργατῶν ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων, ἅτινα τῷ παρέδιδον ἕτεροι ὑπάλληλοι, ἤτοι ἐργασίαν οὐχὶ τιμητικὴν δι' αὐτόν, ὄντα ἐπὶ 10ετίαν περίπου διευθυντὴν τοῦ ἐργοστασίου, καὶ τὴν ὁποίαν ἐργασίαν, κατὰ τὴν κατάθεσιν καὶ αὐτοῦ τοῦ μάρτυρος τῆς ἐναγομένης Π.Κ., ἠδύνατο νὰ διεξαγάγῃ οἱοσδήποτε ὑπάλληλος ἐλάχιστα πεπειραμένος. Ὁ ἐνάγων τὴν ἐπομένην τῆς ἀπομακρύνσεώς του ἐκ τοῦ ἐργοστασίου, ἤτοι τὴν 20.1.1960, ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν ἐναγομένην τὴν ἀπὸ 19.1.1960 ἐξώδικον διαμαρτυρίαν αὐτοῦ, δι' ἧς διεμαρτυρήθη διὰ τὴν ἀδικαιολόγητον καὶ ἀντίθετον πρὸς τὴν σύμβασιν ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἐργοστασίου, εἰς ἀπάντησιν δὲ τῆς διαμαρτυρίας του ταύτης ἡ ἐνάγουσα τῷ ἐνεχείρισε τὴν προσαγομένην ἀπὸ 21.1.1960 ἐπιστολήν της, δι' ἧς, χωρὶς νὰ ἀμφισβητήσῃ τὰ ἐν τῇ διαμαρτυρίᾳ του ἐκτιθέμενα, ἰσχυρίσθη, ὅτι δικαίωμα πάσης ἐπιχειρήσεως εἶναι νὰ τοποθετῇ τοὺς εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἐργαζομένους εἰς οἱανδήποτε αὐτὴ κρίνει κατάλληλον θέσιν καὶ ὅτι προέβη εἰς τὴν ἄνω μεταβολὴν καὶ ἀνάθεσιν εἰς αὐτὸν τῆς συντάξεως τῶν κοστολογίων ἵνα ἐνημερωθῇ ἐπὶ τῆς ὅλης ἐργασίας, ἐν ᾧ ἐκ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως προκύπτει, ὅτι ἡ σύνταξις τῶν κοστολογίων ἦτο ἐν ἐκ τῶν πολλῶν ἔργων τοῦ ἐνάγοντος ὡς διευθυντοῦ καὶ ἑπομένως οὐδεὶς λόγος συνέτρεχε νὰ προβῇ εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ, ἵνα ἐνημερωθῇ ἐπὶ τοῦ τρόπου συντάξεως τῶν κοστολογίων. Ἐπί-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΠΤΩΧΕΥΣΙΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ ἐκ τοῦ Νόμου 2112/1920

Ὑποβολή εἰς τὸ πτωχευτικὸν δικαστήριον ὑπὸ τοῦ ἐποπτεύοντος τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς εἰσηγητοῦ ἐκθέσεως περὶ ὅλων τῶν ἐκ τῆς πτωχεύσεως ἀναφυομένων διενέξεων τῆς ἁρμοδιότητος αὐτοῦ.— Δικαίωμα παρεμβάσεως ἐν πτωχευτικῇ δίκῃ καὶ ἄνευ ἐγγράφου προδικασίας.—Παρέμβασις ὁριστικοῦ συνδίκου καὶ ὑπαλλήλων ἐπιχειρήσεως πτωχ.—Δικαίωμα μισθωτῶν ἐπὶ ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920, τῆς πτωχεύσεως μὴ οὔσης περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας καὶ μὴ λυούσης αὐτομάτως τὴν σύμβασιν ἐργασίας.— Δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ συνδίκου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων πτωχεύοντος καὶ ἄνευ ἀμέσου καταβολῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920.

Τὸ ζήτημα ἂν ὑποχρεοῦται ὁ σύνδικος πτωχεύσεως, καταγγέλλων τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, νὰ καταβάλῃ ἅμα τῇ καταγγελίᾳ, ὡς ἐπὶ τῶν κοινῶν περιπτώσεων, τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς τροποποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἢ ἐκείνην τοῦ ἄρθ. 10 § 18 Ἰουλίου 1920 β.δ., πρωτοεκίνησεν περὶ ἐργατῶν, ἐπὶ τῇ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (Ι.ΕΛ 14, 502) πυκνῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν δικαστικὴν κρίσιν.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 10351/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς Α. Μαλαφέκης, ΕΕΔ 18, 1950), ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ πραγματικὴ κατὰ τὴν καταγγελίαν καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως (βλ. καὶ Γ. Α. Γιανναχόπουλον, ΕΕΔ 10, σελ. 11 ἑπ.), ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν ἀποφαίνεται ἀρνητικῶς.

Δὲν προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἂν ἐτέθη θέμα μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος συνέχισε καὶ μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως νὰ παρέχῃ εἰς τὸν συνδίκων τὰς ὑπηρεσίας του δυνάμει τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως.

Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν πάντως ὅτι πράγματι παρεσχέθησαν αἱ ὑπηρεσίαι καὶ ὅτι ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τοῦ συνδίκου ὁ μισθωτός, ἀποστηρίζεται, ὅτι πρέπει νὰ καταβληθῇ ἄμεσος ἡ ἀποζημίωσις, διότι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐφ' οὗ συνεχίσαντος τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του μισθωτοῦ εἶναι παῖξις, ἡ ὁποία παραμένει ἐκ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου, ὑποχρεοῦσα αὐτὴν ταύτην τὴν ὁμάδα τῶν πιστωτῶν (Γ. Α. Γιανναχόπουλος, ἔνθ' ἀνωτ.).

(Ὡς πρὸς τὴν προηγουμένην κατάταξιν τῶν μισθῶν καὶ ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 ἴδε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1720/1959 εἰσηγητὴς Ι. Ἀνδρουτσόπουλος, ΕΕΔ 19, 463).

Πρωτοδικείου Πατρῶν 24/1960

Πρόεδρος ὁ κ. **Σ. Κάλλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Παπανικολόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπουρδόπουλος, Ε. Βουτσινᾶς, Τ. Κοτρωνόπουλος

Ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 542 Ἐμ. σης ἡ ἐναγομένη, ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἐργοστασίου ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἰσχυρίσθη, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς, ἀνεπάρκειαν τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως καὶ ἀκαταλληλότητα αὐτοῦ διὰ τὴν θέσιν τοῦ διευθυντοῦ, πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ της τούτου ἡ ἐναγομένη ἐζήτησε τοὺς παρ' αὐτῇ ἐργαζομένους Π.Κ. κλπ., αἵτινες λόγῳ τῆς σχέσεως ἐξαρτήσεως παρὰ τῆς ἐναγομένης δὲν ἦσαν ἀπολύτως ἀντικειμενικοὶ εἰς τὰς καταθέσεις των καὶ περιέπεσαν εἰς ἀντιφάσεις. Οὕτω οἱ ὡς εἰρηται μάρτυρες τῆς ἐναγομένης κατέθεσαν, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν διηύθυνε καλῶς τὸ ἐργοστάσιον, ὁ ἐξ αὐτῶν ὅμως Π.Κ. κατέθεσεν, ὅτι ὁ ἐνάγων «δὲν ἔκαμε παραλείψεις». Ἐπίσης ὁ μάρτυς τῆς ἐναγομένης Π.Κ. κατέθεσεν, ὅτι εἰς τὴν θέσιν τῆς Διευθύνσεως τοῦ ἐργοστασίου ἐτοποθετήθη ὁ Γ.Π., μηχανολόγος, ἐνῷ κατὰ τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς δήλωσιν τῆς ἐναγομένης ἐτοποθετήθη ὁ Π.Π., πρώην ἐργάτης τοῦ ἐργοστασίου αὐτῆς. Ἐπίσης οἱ μάρτυρες τῆς ἐναγομένης κατέθεσαν, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε κανονίσει καλῶς τὴν κοστολόγησιν, ἐν τούτοις ὅμως ἡ ἐναγομένη μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἐργοστασίου ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν κοστολόγησιν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσαγομένης ὡς ἄνω ἐπιστολῆς. Ἐπίσης οἱ μάρτυρες τῆς ἐναγομένης κατέθεσαν, ὅτι τὸ ἐργοστάσιον πολλάκις παρέμενεν ἄνευ ὑλικῶν, θέλοντες οὕτω νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τὸν ἐνάγοντα τοιαύτην παράλειψιν, ἡ προμήθεια ὅμως τῶν ὑλικῶν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ τμήματος τῆς ἐναγομένης, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἐναγόμενος πάντοτε ἀνέφερεν ἐγκαίρως τὴν ἔλλειψιν ὑλικῶν. Εἰρήσθω ὅτι ἡ ἐναγομένη εἰς τὴν προσαγομένην ὡς ἄνω ἐπιστολήν της, εἰς ἀπάντησιν τῆς διαμαρτυρίας τοῦ ἐνάγοντος, δὲν ἰσχυρίσθη ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς 10ετοῦς περίπου διευθύνσεως τοῦ ἐργοστασίου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος οὐδέποτε ἐγεννήθη θέμα ἀκαταλληλότητος ἢ ἀνεπαρκείας αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἀντικαταστήσας τὸν ἐνάγοντα Π.Π. ἐργάζετο παλαιότερον ὡς ἁπλοῦς ἐργάτης εἰς τὴν ἐναγομένην καὶ οὗτος, κατὰ τὴν κατάθεσιν καὶ αὐτοῦ τοῦ μάρτυρος τῆς ἐναγομένης Π.Κ., στερεῖται τεχνικῶν γνώσεων, ἀποδεικνύει τὸ ἀβάσιμον τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς ἐναγομένης περὶ ἀνεπαρκείας καὶ ἀκαταλληλότητος τοῦ ἐνάγοντος. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον ἡ ἐναγομένη δυνάμει τῆς ὡς εἰρηται συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ὑποχρεοῦται νὰ διατηρήσῃ τὸν ἐνάγοντα ὡς διευθυντὴν τοῦ ἐργοστασίου της μέχρι τῆς 30ῆς Μαρτίου 1969, αὐτὴ δὲ τὴν 19.1.1960 ὅλως ἀδικαιολογήτως προέβη εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἐνάγοντος, οὗτος δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαίου λόγου, συνιστάμενου εἰς ἀθέτησιν οὐσιώδους ὅρου τῆς συμβάσεως καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ ὡς οὐσίᾳ βάσιμος, καταδικαζομένης τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην, ὡς ἡττωμένης καὶ ὑπαιτίας τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος (ἄρθρον 210 Πολ. Δικ.).

πορικοῦ νόμου ὁ Εἰσηγητὴς ἐποπτεύει τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς, ὀφείλει δὲ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ πτωχευτικὸν δικαστήριον, δημοσίᾳ συνεδριάζον, ἔκθεσιν περὶ ὅλων τῶν ἐκ τῆς πτωχεύσεως ἀναφυομένων διενέξεων τῆς ἁρμοδιότητος αὐτοῦ (*Ἀναστασιάδης*, Πτωχ. §§ 397 καὶ 398, *Ρόκας*, Πτωχ. §§ 24 καὶ 25). Νόμιμος ὅθεν εἶναι ἡ κρινομένη ὑπ' ἀριθ. 369 ἀπὸ 3.12.1959 ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως Γεωργίου Ἡλιοπούλου, κατοίκου Πατρῶν, Εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ, ἀφορῶσα τὴν ἐπίλυσιν τῆς ἀναφυείσης διενέξεως, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 362 ἀπὸ 28.11.1959 πράξεώς του, δι' ἧς ἐπετράπη τῷ συνδίκῳ τῆς ἐν λόγῳ πτωχεύσεως ἡ ἄνευ συγχρόνου καταβολῆς τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ πτωχοῦ ὑπηρετούντων μισθωτῶν, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τῆς ἀπὸ 21.11.1959 αἰτήσεως τοῦ συνδίκου καὶ καθ' ἧς πράξεως ἀντέλεξαν οἱ ὡς εἰρηται μισθωτοὶ διὰ τῆς ἀπὸ 2.12.1959 ἐνώπιον τοῦ Εἰσηγητοῦ ἀπευθυνομένης αἰτήσεως των, τὰ δὲ ἐναντία ἀπορριπτέα, εἰσαγομένη δὲ παραδικτῶς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐξεταστέα περαιτέρω κρίνεται.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ἀ.ν. 635]1937 ἐν πάσῃ πτωχευτικῇ δίκῃ πᾶς ἐνδιαφερόμενος δικαιοῦται εἰς παρέμβασιν, ἀσκουμένην καὶ ἄνευ ἐγγράφου προδικασίας. Νομίμως ὅθεν ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ παρεμβαίνουσιν ὁ ὁριστικὸς σύνδικος τῆς ἀνωτέρω πτωχεύσεως, ὡς καὶ οἱ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης διαλαμβανόμενοι, παρὰ τῇ ρηθείσῃ δὲ ἐπιχειρήσει τοῦ πτωχοῦ εἰς σχέσιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι, ἄνευ καταθέσεως καὶ κοινοποιήσεως ἰδίου δικογράφου διὰ μόνων τῶν προτάσεων αὐτῶν, ἐξεταστέαι ἑπομένως καὶ οὐσίᾳ κρίνονται καὶ αἱ παρεμβάσεις αὗται.

Ἡ πτώχευσις τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας δὲν ἐπιφέρει αὐτομάτως τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη, καθ' ὅσον ἡ πτώχευσις εἶναι μὲν γεγονὸς τυχηρὸν καὶ δὴ ἀναγόμενον εἰς τὸν κύκλον τῆς ἐπαγγελματικῆς δράσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας, δὲν συνιστᾷ ὅμως καθ' ἑαυτὴν περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας (*Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 179, *Καυκᾶς*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 656 § 3). Ἐκ παραλλήλου κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ὁ νόμιμος ἀποζημίωσις (Α Π. 248]1958, ΝοΒ 6 σ.1036), κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 12 § 1 τοῦ ν. 3252]1955 (ἀντικαταστήσαντος τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ ν. 2112]1920) ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ὁ ἐκμισθωτὴς ἐργασίας λαμβάνει τὴν ἣν ἐκ τοῦ νόμου 2112]1920 καὶ τοῦ ἀπὸ 16]18.7.1920 β. δ]τος δικαιοῦται πλήρη ἀποζημίωσιν, κατατασσόμενος δι' αὐτὴν μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθροις 940 καὶ 991 Πολ. Δικ. προνομιακῶν δανειστῶν καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐταῖς σειράν.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν συνδεδυασμένων τούτων διατάξεων ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τοῦ ἐργοδότου, ὁ σύνδικος δύναται νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἄνευ συγχρόνου πληρωμῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ὁ δὲ ἐκμισθωτὴς ἐργασίας διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως ἀξίωσίν του κατατάσσεται, μετ' ἐπαλήθευσιν, κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 940 περ. 4 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 3252]1955, καθοριζομένην σειράν (πρβλ. καὶ Ε.Α. 1443]1957, ΕΕΝ 25, 67). Ἡ ἀποψις αὕτη, συνεπικουρουμένη ἐξ αὐτῆς τῆς γραμματικῆς ἑρμηνείας τῆς ἐν τῇ ρηθείσῃ διατάξει τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3252]1955 διατυπώσεως, καθ' ἣν ἡ λέξις «κατατασσόμενος» χρησιμοποιεῖται, ἵνα διαδηλώσῃ τὸν τρόπον καὶ τὴν διαδικασίαν ἱκανοποιήσεως τῆς, ἐκ τῆς ἐν λόγῳ καταγγελίας ὀφειλομένης τῷ ἐκμισθωτῇ ἐργασίας, ἀποζημιώσεως, εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὸν ἰσχύοντα μηχανισμὸν τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας, ὡς καὶ τὸ διέπον τὸ πτωχευτικὸν δίκαιον πνεῦμα τῆς ἀναλογικῆς ἱκανοποιήσεως τῶν πιστωτῶν καὶ δὴ κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὴν τήρησιν τῆς ἀρχῆς τῆς μεταξὺ αὐτῶν ἰσότητος (πρβλ. *Ρόκαν*, ἐν Πτωχ. εἰσαγ. § 1). Πράγματι ἡ ἀντίθετος τῇ ἀνωτέρω καὶ διὰ τῶν προτάσεων τῶν ἐκ τῶν παρεμβαινόντων ὑποστηριζομένη ἐκδοχή, καθ' ἣν ἡ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955 σύγχρονος τῇ καταγγελίᾳ συμβάσεως ἐργασίας πληρωμὴ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως δέον νὰ ἐφαρμόζηται καὶ ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως (πρβλ. Πρωτ]κεῖου Ἀθ 1935 §]1959, ΕΕΔ 18, 1130), παρίσταται ἰδιαιτέρως εὐνοϊκὴ πρὸς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐργασίας, ἡ μετὰ τοῦ ἀπολου ἐργασιακὴ σχέσις καταγγέλλεται ἐναντι τῶν λοιπῶν προνομιούχων πιστωτῶν καὶ δὴ ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ ἀπαμένον εἰς χεῖρας τοῦ συνδίκου ἐνεργητικὸν τῆς πτωχεύσεως δὲν ἐπαρκεῖ διὰ τὴν ἐξ ὁλοκλήρου πληρωμὴν καὶ τούτων. Σὺν τοῖς ἀνωτέρω ρητέον ὅτι ἡ παραδοχὴ τῆς ἀποκρουομένης ἀπόψεως πολλάκις θὰ καθίστα προβληματικὴν τὴν ὑπὸ τοῦ συνδίκου, ἐν περιπτώσει ἀδρανείας τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ πτωχοῦ, λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ τῆς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς ἐνεργητικοῦ, καὶ δὴ εἰς μετρητὰ χρήματα τοιούτου, ἀδυναμίας ἀμέσου πληρωμῆς τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως, συνεχιζομένης οὕτω τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς μεγίστην βλάβην τῆς πτωχεύσεως διὰ τῆς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διογκώσεως τοῦ παθητικοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν δέον, ἐπιλυομένης τῆς ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἀναφυείσης διενέξεως, ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ κρινομένη ὑπ' ἀριθ. 369]1959 ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως Γεωργίου Ἡλιοπούλου, κατοίκου Πατρῶν, Εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ὁριστικοῦ συνδίκου ἀσκηθεῖσα παρέμβασις, ἀπορριπτομένων τῶν ὑπὸ τῶν *** ἀσκηθεισῶν παρεμβάσεων, ἐπιτραπῇ δὲ τῷ ὁριστικῷ συνδίκῳ ἡ ἄνευ συγχρόνου καταβολῆς τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ πτωχοῦ ὑπηρετούντων καὶ ἐν τῇ ἀπὸ 21.11.1959 ἐνώπιον τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς εἰρημένης πτωχεύσεως αἰτήσει αὐτοῦ διαλαμβανομένων ὑπαλλήλων.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Ειδική περί αὐτῶν συλλογική σύμβασις ἐργασίας καὶ μετέπειτα σύζήσεις

Ρύθμισις μηνιαίου μισθοῦ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως ὑπὸ τῆς ἀπὸ 28.4.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ παροχῆς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων.— Ἐφαρμογὴ διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς αὐξήσεις καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ὕψος νομίμου συγχρόνου μισθοῦ

Ἀντικείμενον τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν ἡ ἐξουσίασις καὶ ἐπιδίκασις τοῦ νομίμου μισθοῦ ὁδηγοῦ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως.

Ὁ νομίμος μισθὸς τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν ἀπὸ τῆς Μαρτίου 1954 διέπεται ὑπὸ τῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27285|1954 ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 103) κηρυχθείσης ἐκτελεστοῦς ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως μὲ τὰς ἐντεῦθεν γενικὰς αὐξήσεις των διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 16, 970) ἡ ὁποία διαιτητικὴ ἀπόφασις κατὰ τὴν Α.Π. 1|1956, εἰσηγητὴν Α. Σιδέρην, ΕΕΔ 16, 1054, ἐρμηνεύεται καὶ ἰσχύει διὰ πάντων τῶν μισθωτῶν τῆς χώρας καὶ τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν (ΕΕΔ 17, 949).

Οὐδὲν ἀπομένει καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις.

Σημειωτέον ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι διὰ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων ὡς πρὸς τοὺς ὅρους ἐργασίας αὐτῶν ἰσχύει τὸ ἀπὸ 14.8.[5]0, 1950 β.δ., ΕΕΔ 9, 911, ἀλλ' ὡς παρατηρεῖται ἐξ αὐτοῦ ἀναφέρεται εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων καὶ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἐργαζομένων εἰς οἰκοσυνεργεῖα δι' ἀτομικὴν χρῆσιν (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 13061|1958, εἰσηγητὴς Σ. Κυπραῖος, ΕΕΔ 17, 1086, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7820|1958, εἰσηγητὴς Ν. Καλφαγιάννης, ΕΕΔ 18, 1007, καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1001).

Ἐὰν ὅμως παρασταθῇ ἀνάγκη ἐργασίας πέραν τῆς συμφωνημένης ἢ τῆς συνήθους, ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐν προκειμένῳ τὸ ἄρθρον 650 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1[0]61|1956, ἐνθ' ἀνωτ., καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 650 βλέπε Α.Π. 150|1960, εἰσηγητὴς Γ. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 19, 401 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 401).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1245/1960.

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Γεραρῆς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Γεωργακόπουλος καὶ Ι. Χατζηζωάννου.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27285|1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Ε.Κ. Β' 258) ἐπερὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ἀπὸ 28.4.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως» ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν ὁδηγῶν καθωρίσθη εἰς δραχμὰς 1350. Δὲν προβλέπεται δὲ διὰ τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπίδομά τι καὶ εἰδικώτερον τὸ ὁποῖον ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται «οἰκογενειακόν» τοιοῦτον. Περαιτέρω δυνάμει τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930|1956 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν εἰς τὸν ὡς ἄνω μισθὸν τῶν δραχμῶν 1350 ἐδόθη αὔξησις 15ο|ο (ὡς μὴ ὑπερβαίνοντος τοῦ μισθοῦ τούτου τὸ ποσὸν δραχμῶν 1500), δεδομένου δὲ ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 202,50 (15ο|ο τῶν 1350), ὁ ἐν λόγῳ μισθὸς ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 1552,50. Ἐν συνεχείᾳ, δυνάμει τῆς ἀπὸ 22.8.1958 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως (κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50300|1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπερὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων) ἐδόθη αὔξησις 1ο|ο εἰς τὸν προηγούμενον μισθὸν τῶν δραχμῶν 1.552,50 συνισταμένης δὲ τῆς αὐξήσεως ταύτης εἰς δραχμὰς 15,50, ὁ μισθὸς ἀνῆλθε τελικῶς καὶ ἀπὸ 24.8.1958 εἰς δραχμὰς 1568. Οὕτω ὑπολογίσασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὸν μισθὸν τοῦ ἐνάγοντος ὡς «ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου πολυτελείας» καὶ δὴ δεχθεῖσα ὅτι ὁ μισθὸς τούτου ἀπὸ 5.5.1957 (μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν) ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 1.552,50 καὶ ἀπὸ 24.8.1958 ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 1.568, σωστὰ ἐφάρμοσε καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς ἐκτίμησε καὶ τὰ λόγῳ ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, συνιστάμενος εἰς τὸ ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο ἐσφαλμένως ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης καὶ ὅτι ἔδει αὕτη νὰ εἶναι ὀλιγώτερος, ὡς καὶ ὁ διὰ τῶν προτάσεων παραδεκτῶς προβαλλόμενος λόγος τῆς ἀντεφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὃν ἔδει ὁ μισθὸς οὗτοῦ νὰ ἦτο μεγαλύτερος, εἶναι ἀπορριπτέοι. Ἐρήσθω εἰδικώτερον ὅτι ὁ ἐνάγων ἐσφαλμένως ὑπολογίζει τὸν μισθόν του μεγαλύτερον τοῦ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καθορισθέντος, διότι ἐσφαλμένως ὑπολογίζει, ὅτι δικαιοῦται οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος (αὐτὸν, κατὰ τὴν διέπουσαν ταύτην συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας δὲν δικαιοῦται), ὡς ἐπίσης ἐσφαλμένως ὑπολογίζει ὅτι ἐκ τῆς προλαβούσης γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐδόθη πρὸς αὐτὸν αὔξησις δραχ. 110, ἤτις καὶ ἐδόθη μόνον εἰς τοὺς ἔχοντας μισθὸν μέχρι δραχμῶν 1.081, ἐνῷ, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἡ δοθεῖσα αὔξησις ἦτο 1ο|ο ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 1.552,50 προηγουμένου μισθοῦ του.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μονομερής ὑπό ἐργοδότου βλαπτική μεταβολή ὅρων συμβάσεως ἐργασίας

Κρίσεις Δικαστηρίου οὐσίας περί τοῦ ὅτι εἶναι ἀόριστος ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περί μειωτικῆς δι' αὐτόν μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, μή ἀναφερομένου εἰς τί συνίστατο ἡ μεταβολή, ἵνα κριθῇ, ἂν ἀπειτέλει καί ἠθικήν μείωσιν αὐτοῦ.— Ὀρθή ἐφαρμογή ἄρθρου 7 Νόμου 2112/1920.— Στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ πρός παροχήν ἀδείας κατά τόν Α.Ν. 539/1945 ἡ προηγουμένη αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ.— Ἀπόδειξις κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.

Ἄρειου Πάγου 81/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυράκουλος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Λαζαράκης, Λ. Καραμφυλλίδης

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖου, μετ' ἐκτίμησιν ἁπάντων τῶν ἐπικληθέντων ἀπό δεικτικῶν μέσων, ἐν οἷς καί πάντων τῶν ἐγγράφων, ἐδέξατο ἀναλόγως ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὑπηρετῶν ὡς ὑπάλληλος τῆς ὑπό εἰδικήν ἐκκαθάρισιν πλούσης ἤδη ἀνωνύμου ἑταιρείας ἀπό πολλῶν ἐτῶν, κατά τό ἀπό 1 Ἰουλίου 1950 μέχρι 30 Αὐγούστου 1956 χρονικόν διάστημα, εἰς ὃ ἀναφέρονται καί αἱ ἐπίδικοι ἀξιώσεις, ἀπησχολεῖτο κυρίως καί κατ' ἐξοχήν εἰς ἐξωτερικάς ἐργασίας τῆς ἑταιρείας παρά τοῖς διαφόροις Ὑπουργείοις καί Τραπέζαις, διεξαγομένας καί τήν μετά τοῦ ἐξωτερικοῦ περιωρισμένην ἀλληλογραφίαν ταύτης, ὅτι διά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του δέν ἀπησχολεῖτο πλέον τῶν 7 ὡρῶν ἡμερησίως, ὅσαι εἶναι τό νόμιμον ὅριον ἐργασίας ὑπαλλήλων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ὅτι αὐτοβούλως καί ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας διέσπασεν ὁ ἀναιρεσείων μισθωτός τόν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δεσμόν του μετά τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅτε μετά τήν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ κατ' ἀρχάς Αὔγουστου 1956 ἄδειαν ἀναπαύσεως δέν ἐπανῆλθε πλέον εἰς τήν ὑπηρεσίαν του, παρά τήν ἐπιδοθεῖσαν αὐτῷ τήν 12 Ὀκτωβρίου 1956 ἐπιστολήν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, δι' ἧς ἐκαλεῖτο νά προσέλθῃ καί ἀναλάβῃ ἐργασίαν, ὅτι δέν ἐβεβαιώθη ὅτι ἀνεμίχθη εἰς τήν διεξαγωγήν διαπραγματεύσεων κατ' ἐντολήν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου διά τήν πώλησιν τοῦ ἐργοστασίου αὐτῆς καί ἐξεύρεσιν κεφαλαίων πρός τακτοποίησιν τῶν ὑποχρεώσεων τῆς ἑταιρείας, ἔτι δέ πλέον δέν ἐβεβαιώθη ὅτι κατ' ἐντολήν τοῦ ἀπό Αὐγούστου 1956 καί ἐντεῦθεν ἐκπροσωποῦντος τήν ἑταιρείαν ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ αὐτῆς ἀνεμίχθη εἰς τάς ἄνω διαπραγματεύσεις, δοθέντος ὅτι αὕτη ἐτέθη ὑπό ἀναγκαστικήν διαχείρισιν κατ' Αὔγουστον 1956, ὅτι τά ὑποστηριζόμενα ὑπό τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος, καθ' ἃ ἡ γενομένη πρός αὐτόν πρόσκλησις πρός ἀνάληψιν ὑπηρεσίας κατ' Ὀκτώβριον 1956 ἀπετέλει μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας του, ἐνίσχυσαν μείωσιν ἠθικήν αὐτοῦ, ἀφ' ἑνός μέν εἶναι ἀόριστα, μή ἀναφερομένου εἰς τί συνίστατο ἡ μεταβολή καί μείωσις, ἀφ' ἑτέρου δέ ἀβάσιμα, μηδαμῶς προκύπτοντος ἐκ τῆς ὡς ἄνω προσκλήσεως τινός μαρτυροῦντος πράξεων περί μεταβολῆς τῶν ὅρων ἐργασίας ἐπί ἠθικῇ ἢ ἄλλῃ βλάβῃ τοῦ ἀναιρεσείοντος. Ὅτι ἀπό 1952–1955 δέν ἠτήσατο χορήγησιν ἀδείας ἀναπαύσεως ὁ ἀναιρεσείων, πλήν κατά τό 1956, ὅτε καί τῷ ἐχορηγήθη ἡ ἄδεια.

Μετά τά ὡς ἄνω γενόμενα δεκτά περιστατικά οἱ 2ος, 4ος καί 5ος λόγοι ἀναιρέσεως, καθ' ἃς δέν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν προταθέντες ἰσχυρισμοί τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἀπησχολεῖτο καί εἰς ἐσωτερικήν ἀλληλογραφίαν καί ὅτι ἡ πώλησις τοῦ ἐργοστασίου τῷ ἀνετέθη ὑπό τῶν διοικούντων τήν ἑταιρείαν κατ' Ἰούνιον 1956, εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς ἀντικείμενοι εἰς τά δεκτά γενόμενα ὑπό τῆς προσβαλλομένης περιστατικά ὅτι ἠσχολεῖτο εἰς ἐξωτερικάς ὑπηρεσίας καί περιωρισμένην ἐξωτερικήν ἀλληλογραφίαν καί ὅτι ἡ πώλησις τοῦ ἐργοστασίου, δι' ἣν ἄλλως τε δέν εἰργάσθη, δέν τῷ ἀνετέθη οὔτε ὑπό τῶν διοικούντων τήν ἑταιρείαν πρό τῆς ὑπό ἀναγκαστικήν διαχείρισιν θέσεώς της, οὔτε ὑπό τοῦ ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ ἀπό τῆς θέσεως ὑπό διαχείρισιν, οἱ 1ος, 3ος περί μή λήψεως ὑπ' ὄψιν πάντων τῶν ἐπικληθέντων ἐγγράφων εἶναι ἀπορριπτέοι πρακτόντως ὡς ἀόριστοι, μή καθοριζομένων τῶν ἐγγράφων ἅτινα δέν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, οἱ 7ος καί 8ος, ὁ μέν ἀφορῶν εἰς μή λῆψιν ὑπ' ὄψιν ἐνστάσεων ἐξαιρέσεως ἐξετασθέντων μαρτύρων, ὡς ἀπαραδέκτου διά τάς κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' ἐκδικαζομένας ὑποθέσεις, καθ' ἣν δέν ἐφαρμόζονται αἱ περί ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικ., ὁ δέ ὡς ἀβάσιμος, ὀρθῶς κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' ληφθεισῶν ὑπ' ὄψιν ὑπό τοῦ Πρωτοδικείου τῶν πρό τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ συζητήσεως ληφθεισῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων καί ἐάν αὗται εἶχον ληφθῇ μετά τήν πρωτόδικον συζήτησιν.

Κριθέντος διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ ἰσχυρισμός τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ὃν «ἡ πρόσκλησις πρός ἀνάληψιν ὑπηρεσίας κατ' Ὀκτώβριον 1956 ἀπετέλει μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, μειωτικήν δι' αὐτόν» εἶναι ἀόριστος, μή ἀναφερομένου εἰς τί συνίστατο ἡ μεταβολή, διά νά κριθῇ, ἂν ἀπειτέλει καί μείωσιν, πάντως δέ ἀβάσιμος, διότι ἐκ τῆς ἐπικληθείσης καί προσαχθείσης προσκλήσεως οὐδεμία μεταβολή τῶν ὅρων ἐργασίας προετάθη ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἥτις θά ἀπετέλει μείωσιν ὑλικήν ἢ ἠθικήν αὐτοῦ, τό μέν ἐξετιμήθη ὁ προβληθείς ἰσχυρισμός τοῦ ἀναιρεσείοντος, τό δέ ὀρθῶς ἐφηρμόσθη καί ἠρμηνεύθη ὁ νόμος 2112 κατά τό ἄρθρον 7 αὐτοῦ καί ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου 6ος λόγος ἀναιρέσεως.

Δεχθείσης τῆς προσβαλλομένης ὅτι δέν ἐβεβαιώθη ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσείοντος αἰτήσις ἀδειῶν διά τά ἔτη 1952 - 1955, ἥτις κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου 539/1945 ἀποτελεῖ στοι-

χείου τῆς ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν τυχὸν μὴ χορήγησιν τῶν ἀδειῶν, παρείλκυεν ἡ ἔρευνα τῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου προταθείσης ἐνστάσεως ὅτι ἐχορηγήθησαν αἱ ἄδειαι, διὰ τὴν μὴ χορήγησιν τῶν ὁποίων ἠτείτο ἡ ἀποζημίωσις. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐν τῇ ἀρνήσει τῆς ἀναιρεσιβλήτου προσθήκη ταύτῃ ὅτι ἐχορηγήθησαν αἱ ἄδειαι δὲν συνιστᾷ ὁμολογίαν καὶ περὶ τοῦ ὅτι ἠτήθησαν αἱ ἄδειαι, ἀλλ' ἐνστασιν κατολυτικὴν τῆς ἀπαιτήσεως περὶ ἀποζημιώσεως, ἧς τὰ συστατικὰ στοιχεῖα ἐν οἷς καὶ τὸ ὅτι ἐζητήθησαν αἱ ἄδειαι, ἔδει νὰ ἀποδείξῃ ἐπὶ τῇ ἀρνήσει τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὁ ἀναιρεσείων. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ ἐναντίος τοὺς ἄνω 9ος λόγος ἀναιρέσεως περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν μὴ προταθέντων πραγμάτων (ὅτι ἠτήσατο τὰς ἀδείας) καὶ περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ὁμολογίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ τῆς τοιαύτης αἰτήσεως (*).

II. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Κανονισμὸς ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν ἡλεκτροκινήτων σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων

Δυνατὴ κατ' ἄρθρον 127 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ, ἐπέχοντος ἰσχὺν Νόμου, ἡ ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος Θεώρησις ὡς παραιτηθέντος τοῦ ἀπουσιάσαντος τῆς θέσεώς του ἄνευ προειδοποιήσεως ἢ ἄνευ αἰτίας ἀνωτέρας βίας πέραν τῶν τεσσάρων ἡμερῶν.— Ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως συμπεριφορὰ μισθωτοῦ πρὸς παρακώλυσιν τῆς κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν πληρώσεως τῶν νομίμων προϋποθέσεων διὰ τὴν Θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐργοδότιδος ὅπως Θεωρήσῃ τὴν ἀποχὴν τοῦ μισθωτοῦ ὡς παραίτησιν.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 207 § 1 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 98/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Σοῦρλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Δ. Τρίμης

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 207 § 1 Α.Κ., κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμοστέον, ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἂν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιώνετο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 288 ἰδίου Κώδικος ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ὅθεν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 127 τοῦ ἰσχύν νόμου ἔχοντος κανονισμοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν ἡλεκτροκινήτων σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων, ἐκδοθέντος δυνάμει τοῦ νόμου ΔΚΗ'|1912 καὶ ὁρίζοντος ὅτι εὐπάλληλος τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας ἀπουσιάσας τῆς θέσεώς του ἄνευ προειδοποιήσεώς τινος ἢ ἄνευ αἰτίας ἀνωτέρας βίας πέραν τῶν τεσσάρων ἡμερῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ τῆς διευθύνσεως ὡς παραιτηθείς», τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἡ ἔκτασις ἐπὶ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως τῶν κάτω τῶν τεσσάρων συνεχῶν ἡμερῶν, πράγματι ὅμως μακροτέρας διαρκείας, ἀπουσιῶν τοῦ ὑπαλλήλου θὰ κριθῇ μὲ γνώμονα τὰς ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπιτασσομένας ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν ἀποδείξεων, ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, δακῶν παραλλήλως καὶ ἄλλο ἐπάγγελμα, ἀφοῦ ἀπουσίασεν αὐθαιρέτως τὸν Ἰούνιον 1957 ἐπὶ δέκα ἐργασίμους ἡμέρας, τὸν Ἰούλιον ἐπὶ 17, τὸν Αὔγουστον ἐπὶ 3, τὸν Σεπτέμβριον ἐπὶ 5, τὸν Ὀκτώβριον ἐπὶ 20, τὸν Νοέμβριον ἐπὶ 4, τὸν Δεκέμβριον ἐπὶ 20, τὸν Φεβρουάριον 1958 ἐπὶ 17, τὸν Μάρτιον 17, τὸν Ἰούλιον 3, τὸν Αὔγουστον 18 καὶ τὸν Σεπτέμβριον 9, δι' ἃς ἀπουσίας ἐπεβλήθησαν αὐτῷ ἐπανειλημμένως πειθαρχικαὶ ποιναί, ποικιλλουσαι κατὰ βαρύτητα, τὰς ὁποίας καὶ ἐξέτισεν, ἐν τέλει ἀπουσίασεν ἄνευ προειδοποιήσεως καὶ ἄνευ αἰτίας ἀνωτέρας βίας ἀπὸ 6 μέχρι 14 Σεπτεμβρίου, διακόψας τὴν ἀποχὴν ταύτην ἐκ τῆς ἐργασίας τὴν 9 καὶ 12 Σεπτεμβρίου, καθ' ἃς εἰργάσθη ἐπὶ τρίωρον μόνον πρὸς καταστρατήγησιν τῆς ἄνω διατάξεως, βάσει δὲ τῶν πραγματικῶν τούτων περιστατικῶν ἔκρινεν, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσήρχετο καὶ ἐξετέλει ὑπηρεσίαν κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, ἐπὶ τῷ μοναδικῷ σκοπῷ νὰ διακόπτῃ τὴν συνέχειαν τῶν ἀπουσιῶν, ὥστε νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς οἰκειοθελῶς ἀποχωρήσας, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπεφήνατο ὅτι νομίμως ἡ ἀναιρεσίβλητος, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 127 τοῦ κανονισμοῦ, ἐθεώρησε ταύτην παραιτηθέντα καὶ ἀπέρριψε τὴν ἔφεσιν ἐναντίον τῆς ὑπ' ἀριθ. 266|1959 πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἀκυρότητος τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως βάσει τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ. Οὕτως ὅθεν κρίνασα, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, διότι ὄντως ἡ συμπεριφορὰ αὕτη τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅπως παρακωλύσῃ τὴν κατὰ τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ κανονισμοῦ πλήρωσιν τῶν νομίμων προϋποθέσεων διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὅπως θεωρήσῃ τὴν ἀποχὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς παραίτησιν, ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, δὲν ἔλαβε δὲ ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως κατὰ τὸ σκέλος τοῦτο εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Ἀρκοῦντος δὲ τοῦ ἐρείσματος τούτου νὰ στηρίξῃ αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, ματαία κρίνεται ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων τῆς ἀναιρέσεως, δι' ὧν πλήσσονται ἐπάλληλα ἐρείσματα τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως (*).

III. ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Χρέη τῆς τέως ὑπὸ ἐκκαθάρισιν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Σ.Π.Α.Π.

Ἀνεύθυνον Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Σιδηροδρόμων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν - Πελοποννήσου

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2945|1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου. Ὁμοίως διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας καὶ αἱ Α.Π. 128|1958, ΕΕΔ 17, 125, Α.Π. 66|1960, ΕΕΔ 19, 270.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 10172|1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

μετά τήν ἐνέργειαν τοῦ πλειστηριασμοῦ διά τά πάσης φύσεως χρέη τῆς τέως ὑπό ἐκκαθάρισιν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Σ.Π.Α.Π., τά ὑφιστάμενα κατά τήν θέσιν αὐτῆς ὑπό ἐκκαθάρισιν καί τά δημιουργηθέντα διαρκούσης τῆς ἐκκαθαρίσεως καί ἀσκήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑπό τοῦ Δημοσίου, ἐν οἷς καί αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ προσωπικοῦ ἐξ ὀφειλομένων ἀποδοχῶν, ἐξαιρέσει τῶν περιοδικῶν παροχῶν διά θανατώσεις ἤ σωματικάς βλάβας.

Ἀρείου Πάγου 126/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Π. Μπουσιώτης

Ἐκ τῶν συνδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2, 3α καί 10 τοῦ ἀ.ν. 2378]1940, τῶν ἄρθρων 1 καί 2 τοῦ ν.δ. 557]1941, τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 2172]1943, διατηρηθέντων ἐν ἰσχύι τῶν δύο τελευταίων διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 300]1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ν.δ. 2549]1953 καί τοῦ ἄρθρου 3 §§ 1, 2 καί 5 τοῦ νόμου 3240]1955 σαφῶς πρακύπτει, ὅτι μετά τήν κατά τήν 16.6.1954 ἐνέργειαν τοῦ πλειστηριασμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως Σ.Π.Α.Π. δέν εὐθύνεται ἡ κρατική ἐκμετάλλευσις αὐτῶν διά τά πάσης φύσεως χρέη τῆς τέως ὑπό ἐκκαθάρισιν Α.Ε. Σ.Π.Α.Π., τά ὑφιστάμενα κατά τήν θέσιν αὐτῆς ὑπό ἐκκαθάρισιν διά τοῦ ἀ.ν. 2378]1940 καί τά δημιουργηθέντα διαρκούσης τῆς ἐκκαθαρίσεως καί ἀσκήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑπό τοῦ Δημοσίου, ἐν οἷς καί ἀπαιτήσεις τοῦ προσωπικοῦ ἐξ ὀφειλομένων αὐτῷ ἀποδοχῶν, ἐξαιρέσει τῶν ὑπό τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ προμνησθέντος νόμου 3240]1955 εἰδικῶς κατονομασθεισῶν περιοδικῶν παροχῶν ἐξ ἀποζημιώσεων διά θανατώσεις ἤ σωματικάς βλάβας. Ὅθεν αὐτως ἀποφηνάμενον καί τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καί ἀπορρίψαν ἀκολούθως ὡς παθητικῶς ἀνομιμοποίητον τήν ὑπό δίκην ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ τέως ὑπό ἐκκαθάρισιν τελοῦσα Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ὑπό τήν ἐπωνυμίαν Σ.Π.Α.Π. νά καταβάλῃ εἰς αὐτόν τήν διαφοράν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κατωτέρου βαθμοῦ (ἐργατοφύλακος) καί τοῦ ἀνωτέρου τοιούτου (ἐπιστάτου) ἀπό 1 Ἀπριλίου 1951 μέχρι τῆς 29 Νοεμβρίου 1953, ὅτε ἐξετέλεσεν ἔργα ἀνωτέρου τοῦ ὃν κατεῖχε βαθμοῦ, ὀρθῶς τάς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί οὐδεμίαν ἑτέραν τοιαύτην παρεβίασεν, ὁ δέ περί τοῦ ἐναντίου μοναδικός λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος (*).

IV. ΚΩΔΙΞ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ἀποζημιώσεις ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων καί τύχη προϋφισταμένων διατάξεων

Ἐφαρμογή Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος (Ν. 1811] 1951) καί ἐπί τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.—Καθορισμός εἰδικῶς καί περιοριστικῶς τῶν περιπτώσεων ἀποζημιώσεως τῶν ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου δι' οἱονδήποτε λόγον λύσεως τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως, καταργηθείσης διατάξεως ἀντιθέτου πρός ταύτα.

Ἀρείου Πάγου 75/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ε. Καζαμπάκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Πρεβάρης, Γ. Μοφάνης

Κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 ἐδ. 1α, 18 § 9 καί 19 § 12 τοῦ β. δ]τος τῆς 23]24 Δεκεμβρίου 1955 περί ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος (ν. 1811]1951) καί ἐπί τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, συμπληρωτικῶν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 193 § 4 καί 227 τοῦ ν. 1811]1951, διά τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 § 9 ὁρίζονται εἰδικῶς καί περιοριστικῶς αἱ περιπτώσεις ἀποζημιώσεως τῶν ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. δι' οἱονδήποτε λόγον λύσεως τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως καί δή μόνον αἱ περιπτώσεις ἀπολύσεως λόγῳ καταργήσεως θέσεως, θανάτου, ἀπολύσεως λόγῳ πνευματικῆς καί σωματικῆς ἀνικανότητος, ὁρίου ἡλικίας καί ἀπολύσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἀποκλειομένης ἀποζημιώσεως αὐτῶν κατά πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, διά τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 227 τοῦ ν. 1811]1951, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διά τοῦ ἄρθρου 19 § 12 τοῦ β. δ]τος τῆς 23]24.12.1955, καταργηθείσης πάσης σχετικῆς διατάξεως τῶν Γενικῶν Κανονισμῶν ἢ Ὀργανισμῶν τῶν Ν.Π.Δ.Δ., θεσπιζούσης περιπτώσεις ἀποζημιώσεως τῶν ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, πλήν τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶς μνημονευθεισῶν τοῦ ἄρθρου 18 § 9 τοῦ β. δ]τος τῆς 23]24.12.1955, οἷα καί ἡ περίπτωσις τῆς παραιτήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπαλλήλου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ν.Π.Δ.Δ. (Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος), περί ἧς προβλέπει τό ἄρθρον 55 § 1 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ, κυρωθέντος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 6016]1110]1948 ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως Τουρισμοῦ, ἐφ' ἧς διατάξεως ἰρείδεται ἡ ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγή τοῦ ἀναιρεσείοντος κατά τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπό 1.8.1957, ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις αὐτη ἀντίκειται εἰς τάς τοιαύτας τοῦ ν. 1811]1951, ἔτι δέ καί ρυθμίζει θέμα διεπόμενον ὑπ' αὐτοῦ.

Ταῦτα εἰπών τό ἐκδόν τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐφετείου, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, καί ἀπορρίψαν τήν ὑπό κρίσιν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς οὗτος, ἐκτιθέμενος ὅτι διετέλεσε διευθυντής τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ἐπιμελητηρίου, παραιτηθείς τῆς θέσεώς του τό 1957, ἤξιου τήν ἐν αὐτῇ ἀποζημίωσίν του βάσει τοῦ ἄρθρου 55 § 1 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ, ὡς νόμιμον ἀβάσιμον, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς προπαρατεθείσας διατάξεις νόμων καί οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε καί ὁ περί τοῦ ἐναντίου μοναδικός λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 Πρλ. Δικ. ἀπορριπτέος εἶναι ὡς μή βάσιμος (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 476/1951 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, ὡς ἐφετείου.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1781]1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀγωγή ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἀδικοπραξίας ὀργάνου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Ὑπαρξις τοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 273 ἐπ. Πολιτ. Δικονομίας δεδικασμένου ἐξ ἀποφάσεως δικαστηρίου ἐπὶ ἀγωγῆς, νόμιμον λόγον ἐχούσης τὸ δεδικασμένον τοῦτο, μέχρι τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς.—Ἔλλειψις δεδικασμένου συντελεσθέντος καθ' ὃν χρόνον συνεζητεῖτο ἔφεσις.

Ἀρείου Πάγου 477/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Νικολόπουλος, Σ. Σπετσάκης

Ἐκ τῶν ἄρθρων μὲν 273, 274, 750, 751, 759 καὶ 856 § 1 Πολ. Δικ. προκύπτει, ὅτι δεδικασμένον παράγεται ἐξ ἀποφάσεως, ἐναντίον τῆς ὁποίας οὐδὲν τακτικὸν ἐνδικον μέσον χωρεῖ, ἐκ τῶν ἄρθρων δὲ 198, 160 καὶ 533 ἐδάφ. 3 ἰδίας Δικονομίας προκύπτει, ὅτι ἐπὶ ἀγωγῆς, νόμιμον λόγον ἐχούσης τὸ δεδικασμένον, τοῦτο πρέπει νὰ ὑφίσταται μέχρι τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως αὐτῆς. Μετὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν πραγμάτων, ὅτι κεῖται προηγηθείσης ἀγωγῆς τῆς ἐφεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος, βάσιν ἐχούσης τὴν αὐτήν, ὡς καὶ ἡ νῦν μεταγενεστέρα ἀγωγὴ τῆς πρώτης κατὰ τοῦ διευτέρου - ἀδικοπραξίαν τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ τελευταίου - ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2845]1957 ἀριστικὴ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθεῖσα ἤδη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ 845]1958 τοιαύτης τοῦ δικαστηρίου τούτου», δι' ὧν ἐκρίθη κατ' οὐσίαν τελεσιδίκως, ὅτι συντελείσθη ἡ ἀνω ἀδικοπραξία, ἤτοι ὅτι τὸ ἀποτελοῦν τὸν νόμιμον λόγον τῆς ἀγωγῆς διδικασμένον συντελέσθη καθ' ὃν χρόνον συνεζητεῖτο ἡ ἔφεσις, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καὶ βάσει τῶν οὕτω δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν κρίνασα νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως. Ἐπαναερχομένων δὲ ἤδη τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρον 824 Πολ. Δικ., ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3810]1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν καὶ παρακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως, συνάμει τοῦ ἄρθρου 834 § 1 ἰδίας Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957, ὑπὸ τοῦ Τμήματος τούτου, ἐξεταστέα κρίνεται ἡ ἐμπ. ὀθίσως καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1958 τοῦ Ι.Κ.Α. ἐναντίον τῆς ὑπ' ἀριθ. 6808]1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. Ἐκ τῆς ἐκκαλουμένης δὲ ὡς ἀνωτέρω ὑπ' ἀρ.θ. 6808]1958 ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, βάσιν ἐχούσης τὸ δεδικασμένον ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 845]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἐπικυρωσάσης μετὰ τὸ τύποις παραδεκτὸν τῆς ἐναντίον αὐτῆς ἐφέσεως, ὡς ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, τὴν ὑπ' ἀριθ. 2845]1957 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, προκύπτει ὅτι ἡ ὑπ' αὐτῆς συζήτησις ἐγένετο τὴν 17ην Μαρτίου 1958. Ἀντιθέτως ἐκ τῆς προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 845]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν προκύπτει, ὅτι ἡ συζήτησις τῆς ἐφέσεως ἐναντίον τῆς ὑπ' ἀριθ. 2845]1957 πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως ἐφ' ἧς αὕτη ἐξεδόθη, ἐγένετο τὴν 13ην Μαρτίου. Κατ' ἀκολουθίαν κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, θεμελιουμένης ἐπὶ τοῦ προκύπτοντος ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2845]1957 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν δεδικασμένου περὶ τῆς ἀποδιδομένης εἰς τὸ ἀναιρεσίδον ἀδικοπραξίας, δὲν ὑφίστατο τοιοῦτον καὶ κατὰ συνέπειαν ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ αὕτη. Ὅθεν, ἀντιθέτως κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἡμαρτε καὶ ἐξαφανιστέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἐφέσεως καὶ ἀπορριπτέα μετὰ ταῦτα ἡ ἀγωγὴ καθίσταται (*).

§ 2. Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων

Ἀνίσχυρος, ὡς ἀντισυνταγματική, ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ Α.Ν. 11]12.11.1935 ἐξουσιοδότησις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν καταστατικῶν διατάξεων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τῆς αὐτῆς ἀκυρότητος ὑφισταμένης καὶ μετὰ τὸ Ν.Δ. 2520]1953.— Ἀκυρότης ὑπ' ἀριθ. 52941]728]1959 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιείων, Πλινθοποιῶν κλπ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 687/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Στασινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Κονταγιάννης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Δάφλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπρο-

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 83/1950 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν. Ὡς πρὸς τὴν ἀγωγὴν ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου πράξεως ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου βλέπε Α.Π. 96/1949, ΕΕΔ 18, 204 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί.

θεσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς 52941]Κ728]1959 (Β' 306) πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐτροποποιήθησαν διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν κλπ. Δοθείσης δὲ τῆς μὴ ἀμφισβητουμένης ἰδιότητος τοῦ αἰτοῦντος ὡς συνταξιούχου τοῦ Ταμείου τούτου οὗτος μετὰ συμφέροντος διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς κανονιστικῆς ταύτης πράξεως, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς προεχώρησαν μεταβλήθησαν αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως καὶ ηὐξήθησαν τὰ ποσὰ τῶν χορηγουμένων εἰς τοὺς νέους συνταξιούχους συντάξεων, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου παρέμειναν ἀμετάβλητα τὰ ποσὰ τῶν συντάξεων τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς ἤδη συνταξιούχους, τοὺς μὴ συγκεντρουμένους τὰς ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης πράξεως θεσπισθείσας νέας προϋποθέσεις.

Τὸ μνημονευθὲν Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν κλπ. μετὰ συμφέροντος παρεμβαίνει πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως.

Κατὰ τὰ ἤδη παγίως κριθέντα ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν ἔγκρισιν ἢ τροποποίησιν τῶν καταστατικῶν καὶ ὀργανωτικῶν διατάξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἐξουσιοδότησις τοῦ ἄρθρου 59 § 1 ἀ.ν. 1]12.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 ἀ.ν 694]1937, λόγῳ τῆς εὐρύτητος καὶ γενικότητος αὐτῆς, ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν καὶ εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἀνίσχυρος (Σ.τ.Ε. 1637]1946, 1975]1952, 934]1956, 1479]1957 κλπ.), τὴν αὐτὴν δὲ ἀκυρότητα ἰσχύει καὶ τὸ τροποποιήσαν τὰς ἄνω διατάξεις ἄρθρον 1 ν.δ. 2520]1953 (Σ.τ.Ε. 2201]1953, 537]1954). Ὡς στηριζομένη, ὅθεν, εἰς τὰς ἀνωτέρω ἀνισχύρους ἐξουσιοδοτήσεις, ὡς ἐκ τοῦ προοιμίου της προκύπτει, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις τυγχάνει παράνομος καὶ ἀκυρωτέα, κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς Διοικήσεως καὶ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις στηρίζεται, καίτοι μὴ ῥητῶς ἐπικαλουμένη τοῦτο εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου ν. 5997]1934, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται, ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2868 (β.δ. 8.11]21.12.1923), αἵτινες καὶ ἐτηρήθησαν ἐν προκειμένῳ, ἐλέγχεται ἀβάσιμος, διότι τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 5997] 1934 ἔχει παύσει ἰσχύον, ἀντικατασταθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 20]30.10.1935, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ καταστατικὸν καὶ οἱ κανονισμοὶ ἐν γένει τοῦ Ταμείου τούτου ἐγκρίνονται διὰ β. δ]γμάτων, ὡς ἄλλωστε περὶ τούτου ἔχει ἤδη κριθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (64, 1695]1952)(*).

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 52941]Κ728]1959 (Β' 306) πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

(*) Διὰ τὸ θέμα τῆς ἀκύρου ἐξουσιοδοτήσεως βλέπε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐν ΕΕΔ 19, 193 ἐπ., ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ ἀντίθετοι ἀρεοπαγιτικαὶ ἀποφάσεις, Σ.Ε. 2361/1959, ΕΕΔ 19, 163.

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.—Τρόπος ἀποδείξεως ἡλικίας ἠσφαλισμένου

Ἀποκλειστικὸς τρόπος ἀποδείξεως ἡλικίας ἠσφαλισμένου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Α.Ν. 1846]1951 ὁ ἐν ἄρθρῳ 10 αὐτοῦ, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 ἐδαφ. 1 τοῦ Ν.Δ. 3083]1954, ἀναφερόμενος.—Κρίσις Ἐφετείου.

Ἀρείου Πάγου 490/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Λ. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 ἐδάφ. 1 τοῦ ν.δ. 3083]1954, ἀποκλειστικὸς τρόπος ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου εἶναι ὁ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενος. Κατὰ τὸ 2ον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 4 ἡ ἰσχὺς τοῦ ἐδαφίου 1 ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἐφαρμόζεται δὲ καὶ διὰ τὰς ἐπιδίκους σχέσεις. Ἀποφάσεις δικαστικαὶ ἐκδοθεῖσαι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846] 1951 καὶ ἀποδεχθεῖσαι διάφορον τρόπον βεβαιώσεως τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ μὴ ἐκτελεσθεῖσαι ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχύν των. Ἐν συνεχείᾳ δὲ διὰ τοῦ 3ου ἐδαφίου ὁρίζεται, ὅτι συντάξεις, χορηγηθεῖσαι ἢ χορηγούμεναι συνεπείᾳ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἀποδεξαμένων ἡλικίαν τοῦ συνταξιούχου κατὰ διάφορον τρόπον τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀποδεικνυομένης, ὑπόκεινται εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ ν.δ. 2698]1953 ἀναθεώρησιν, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἡ ἡλικία ρυθμίζεται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἐδαφίου 1.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846] 1951 ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, δικαστικαὶ δὲ ἀποφάσεις, ἐκδοθεῖσαι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τούτου καὶ ἐφεξῆς καὶ ἐπομένως καὶ ἐπὶ αἰτήσεων ὑποβληθεισῶν ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 6298]1934 καὶ ἀποδεχθεῖσαι διάφορον τρόπον βεβαιώσεως τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ μὴ ἐκτελεσθεῖσαι, ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχύν των. Κρῖναν ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ὅτι ἡ ἡλικία τῆς ἀναιρεσειούσης, ὑποβαλούσης εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον αἴτησιν συνταξιοδοτήσεώς της λόγῳ γήρατος, εἶναι ἀποδεικτέα κατὰ τὸν ὡς ἄνω ἀποκλειστικῶς καθοριζόμενον τρόπον, καίτοι ἐδέξατο, ὅτι ἡ αἴτησίς της ὑπεβλήθη ὑπὸ τὴν ἰσχύν τοῦ νόμου 6298]1934, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἴος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἐδέξατο, ὅτι ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 14636]1956 ἀποφάσει τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περιέχεται οὐχὶ ὁμολογία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ τῆς ἡλικίας τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀλλὰ κρίσις τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης προσαχθεῖσα πρὸς αὐτὸν ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεν-

νήσεως άποτελεῖ νόμιμον άπόδειξιν τῆς ἡλικίας της. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ κρίσεως ὡς πρὸς τὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν προσαχθέντος ἐγγράφου καὶ οὐχὶ περὶ τῆς ἀληθείας ἢ μὴ πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὀρθῶς περαιτέρω ἐδίξατο, πλήρως συμμορφωθὲν πρὸς τὰ ἄρθρα 244 καὶ 252 Πολ. Δικ., ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ὁμολογίας καὶ ἀπορριπτέος, ἐκ τούτου προκύπτοντος, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως.

Καθ' ἃ ἐδέξατο τὸ Ἐφετεῖον, διὰ τῆς πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ὑποβληθείσης αἰτήσεως τῆς ἀναιρεσιούσης δὲν ἦχθη εἰς αὐτὸ πρὸς λύσιν τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡλικίας τῆς ἀναιρεσιούσης, ὅπερ λυθὲν διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τῆς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας προσβληθείσης, συμφώνως πρὸς τὰς ἀπόψεις τῆς ἀναιρεσιούσης δὲν ἦτο ἀμφισβητούμενον. Διὸ καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διηγηματικῶς μόνον ἀναφέρει περὶ τούτου ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 1469]1957 ἀποφάσει του. Δὲν παράγεται ὅθεν ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης δεδικασμένον, ὡς ὀρθῶς ἔκρινε καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ 1ος πρόσθετος.

Ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ Ἐφετεῖον ἐξετίμησε τὸ περιεχόμενον τῆς ὑπ' ἀριθ. 14636]1956 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἵνα κρίνῃ, ἂν ἐξ αὐτοῦ προκύπτῃ ὁμολογία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ τῆς ἡλικίας τῆς ἀναιρεσιούσης, οὐδαμῶς δὲ ἤλεγξε τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Ὅθεν ὁ 2ος πρόσθετος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ ἡ ἀναιρεσιοῦσα παραπονεῖται, ὅτι ἀναρμοδίως τὸ δικαστήριον ἤλεγξε τὴν κρίσιν ταύτην τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, εἶναι ἀπορριπτέος, προεχόντως ὡς ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος (*).

§ 4. Προϋποθέσεις ἀπονομῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ γήρατος

Διάταξις ἄρθρου 34 Νόμου 6298]1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». *— Αὕτη, συνδέουσα τὴν χορήγησιν συντάξεως πρὸς τὴν προϋπόθεσιν ὅπως ὁ ἠσφαλισμένος μὴ κερδίζῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του πλέον τοῦ ἡμίσεος ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, δὲν ἀποτελεῖ ὅρον διὰ τὴν κτῆσιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ἀλλ' ἀναβλητικὴν αἵρεσιν ἐναποκειμένης τοῦ ἤδη κτηθέντος δικαιώματος διὰ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας καὶ τοῦ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ συνδρομὴ ταύτης ἀποτελεῖ λόγον μὴ καταβολῆς τῆς συντάξεως.*

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 680/1960, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Καλοδούκας*

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 40 § 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1846]1951 ἀν. νόμου, διώκεται ὑπὸ τῶν αἰτούντων, χήρας καὶ τέκνων τοῦ θανόντος ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Μ.Π., ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 657]1959 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς ἡ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1956 ὑποβληθεῖσα αἴτησις αὐτοῦ περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ γήρατος.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτημα τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν αἰτούντων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν συνέτρεχεν ὡς πρὸς αὐτὸν ἡ ἑτέρα τῶν ὑπὸ τοῦ διέποντος τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἀσφαλιστικὴν σχέσιν νόμου (6298]1934) ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος, ἤτοι ἡ ἀναγομένη εἰς τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῶν ἐν ἀσφαλίσει ἡμερῶν ἐργασίας, καὶ εἰδικώτερον ἡ ἀφορῶσα εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων (ἄρθρον 40 § 1 ν. 6298). Εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο κατέληξεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἠσφαλισμένος εἶχε μὲν συμπληρώσει τὸ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ἀπαιτούμενον συνολικὸν ἐλάχιστον ὅριον 750 ἡμερῶν ἐργασίας, πλὴν κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν, τὴν προηγηθεῖσαν τῆς τελευταίας ἡμέρας ἐργασίας του (τετραετία ἀπὸ 6.10.1946 ἕως 6.10.1950), ἐπραγματοποίησε μόνον 280 ἡμέρας ἐργασίας καὶ οὐχὶ 300, ὡς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτεῖται κατ' ἐλάχιστον ὅριον. Ἡρνήθη δὲ ρητῶς ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ἐπιτροπὴ ὅπως θεωρήσῃ ὡς κρίσιμον τετραετίαν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ρηθεισῶν 300 ἡμερῶν ἐργασίας, ἀντὶ τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 1946 ἕως 1950 τὴν ἀπὸ τοῦ 1942 ἕως 1946, ἤτοι τὴν προηγηθεῖσαν τοῦ ἔτους 1946, ὡς ἧκιστα ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἠσφαλισμένος, ἐπικαλούμενος ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο (1946) συνέτρεξαν αἱ κατὰ νόμον προϋποθέσεις, αἱ ἀναγόμεναι τόσον εἰς τὸ ὅριον ἡλικίας του, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον ὡς ἄνω ὅριον ἡμερῶν ἐργασίας, πληρωθεισῶν οὕτω τῶν διὰ τὴν κτῆσιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ του δικαιώματος ἀπαιτήσεων τοῦ νόμου. Καὶ ἠτιολόγησε τὴν ἀρνησίν της ταύτην ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων μὲ τὴν σκέψιν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου προτεινόμενον, ὡς ἄνω, ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν. 6298]1934 τιθεμένην ἀρνητικὴν προϋπόθεσιν κτήσεως συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ὅπερ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κτηθέν, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος κερδίζει ἐξ οἱασδήποτε ἐργασίας πλέον τοῦ ἡμίσεος ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, καὶ συνεπῶς ὁ περὶ οὗ πρόκειται δικαιοπάροχος τῶν αἰτούντων, συνεχίσας ἐργαζόμενος καὶ μετὰ τὸ 1946 καὶ ἀποκερδαίνων ἐκ τῆς ἐργασίας του, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐκτήσατο τὸ ἐπὶ τῇ σύνταξιν δικαίωμα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946 (ἤτοι πρὶν ἢ διακόψῃ νὰ ἐργάζηται), ὥστε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ προηγουμένη τῆς χρονολογίας ταύτης τετραετία, ὡς ἡ κρίσιμος τοιαύτη διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἐντὸς αὐτῆς ἐμπιπτουσῶν ἡμερῶν ἐργασίας πρὸς πλήρωσιν τῆς διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἀπαιτουμένης ὡς ἄνω προϋποθέσεως.

Ἡ περὶ ἧς ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 34 ν. 6298]1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» δ-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1047/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ρίζει, ότι «ὁ ἠσφαλισμένος... ἐὰν μετὰ τὸ 65ον... ἔτος τῆς ἡλικίας δὲν κερδίζῃ ἐξ οἱασδήποτε ἐργασίας πλέον τοῦ ἡμίσεος ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 40 § 1, δικαιοῦται συντάξεως (σύνταξις γήρατος)». Ὡς δὲ ἔχει ἤδη κριθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (Ὀλ. 816]1954, 163]1955, 383]1955 κλπ.), ἡ περὶ ἧς ἀνωτέρω διάταξις, συνδέουσα τὴν χορήγησιν συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὴν προϋπόθεσιν ὅπως ὁ ἠσφαλισμένος μὴ κερδίζῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του κλπ., δὲν ἀποτελεῖ ὅρον διὰ τὴν κτῆσιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ἀλλ' ἀναβλητικὴν αἵρεσιν ἐνασκήσεως τοῦ ἤδη κτηθέντος δικαιώματος διὰ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας καὶ τοῦ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ συνδρομὴ ταύτης ἀποτελεῖ λόγον μὴ καταβολῆς τῆς συντάξεως, ἵνα μὴ ὁ ἠσφαλισμένος, ἐργαζόμενος καὶ ἀποκερδαίνων ἐκ τῆς ἐργασίας του, λαμβάνῃ ταυτοχρόνως καὶ σύνταξιν λόγῳ γήρατος. Συνεπῶς ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, θεωρήσασα ὅτι δὲν δύναται νὰ λογισθῇ κτηθὲν ἐν ἔτει 1946 τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν αἰτούντων λόγῳ τῆς ὑπ' αὐτοῦ συνεχίσεως τῆς ἐργασίας του, ἐκ τῆς ὁποίας ἐκέρδιζε πλέον τοῦ ἡμίσεος κλπ., καὶ τοῦτο τῷ λόγῳ ἀρνηθεῖσα νὰ ἐρευνήσῃ, ἐὰν κατὰ τὸ ἐν λόγῳ χρονικὸν σημεῖον (ἔτος 1946) συνέτρεχον αἱ πρὸς ἀπονομὴν αὐτῷ συντάξεως προϋποθέσεις καὶ ἰδίᾳ ἡ ἀναγομένη εἰς τὸ ἐλάχιστον ὅριον ἡμερῶν ἐργασίας, ἐλλείψει τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεώς του αἴτημα παρεβίασε τὰς προμνησθείσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 34 ν. 6298]1934 καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ, βασίμως προτεινομένῳ, ἀκυρωτέα ἀποβαίνει.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω δέον ὅπως, δεκτῆς γινομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἡ ἐκδοῦσα ταύτην Ἐπιτροπή, ἐπιλαμβανομένη ἐκ νέου τῆς ὑποθέσεως, κρίνῃ περὶ ταύτης κατὰ τὴν ὀρθὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν τοῦ νόμου.

§ 5. Καθορισμὸς ποσοῦ συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. χήρας ἠσφαλισμένου

Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 28 § 8 Α.Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».— Καθορισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τῆς χήρας εἰς ποσοστὸν 80 ο]ο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀνεγνωρισμένης συντάξεως τοῦ παθόντος.— Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι. Κ. Α. Ἀθηνῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 613]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Γλυκοφρύδης*
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Γεωργιάδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τῆς Α.Π. ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4822]1959 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος διὰ ταύτης ὑπελογίσθη τελικῶς ἡ εἰς αὐτὴν ἀπονεμητέα σύνταξις ἐπὶ τῇ βάσει ποσοστοῦ ἐπὶ τῆς συντάξεως, ἣν ἀρχικῶς ἐλάμβανεν ὁ ἀποβιώσας σύζυγός της ἐκ μόνου τοῦ Ι.Κ.Α., ἠγνοήθη δὲ τὸ γεγονὸς ὅτι οὗτος ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του ὡς ἐνιαίαν καὶ μοναδικὴν πλέον σύνταξιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συνεπείᾳ τῆς ἐν ἔτει 1956 γενομένης συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, οὗτινος ἐτύγχανεν ἐπίσης συνταξιοῦχος, πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης σχετικῆς ἀναπροσαρμογῆς, τὸ ἄθροισμα τῶν ἀπονεμηθεισῶν αὐτῷ συντάξεων παρὰ τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη, κατὰ τὸ προσβαλλόμενον μέρος αὐτῆς, εἶναι παράνομος καὶ ἀκυρωτέα, διότι ὁ νόμος (ἄρθρον 28 § 8 ἀ.ν. 1846]1951) καθορίζει τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τῆς χήρας εἰς ποσοστὸν (60 ο]ο) ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀνεγνωρισμένης μοναδικῆς, ὡς ἐν προκειμένῳ, συντάξεως τοῦ θανόντος, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ περαιτέρω καὶ πόθεν προέκυψε τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ταύτης.

§ 6. Δικαίωμα συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. γονέων εἰς περίπτωσιν θανάτου ἠσφαλισμένου

Ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 28 § 6 ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».— Δικαίωμα ἐξ αὐτοῦ συνταξιοδοτήσεως γονέων ἐπὶ θανάτου ἠσφαλισμένου, ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα.— Ἔννοια διατάξεως.— Προϋποθέτει συμβολὴν τοῦ θανόντος εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων, χωρὶς νὰ ἐννοῇ ἀποκλειστικὴν τοιαύτην, ἀλλὰ καθιεροῖ ἔννοιαν κατ' ἰσχὺν σχετικήν, τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς ἐξαρτωμένης ἐκ τῶν καθ' ἕκαστον περιστάσεων.— Ληπτέαι ὑπ' ὄψιν περιστάσεις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 612]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Ν. Μπουρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ρ. Δεληθωριάς, Γ. Δασκαλάκης

Τὸ ἄρθρον 28 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὁρίζει, ὅτι εἰς περίπτωσιν θανάτου ἠσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. δικαιοῦνται συντάξεως, μεταξὺ ἄλλων, καὶ οἱ γονεῖς, ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα. Ἡ διάταξις δὲ αὕτη, προϋποθέτουσα συμβολὴν τοῦ θανόντος εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων, δὲν ἐννοεῖ καὶ ἀποκλειστικὴν τοιαύτην, ἀλλὰ καθιεροῖ ἔννοιαν κατ' ἰσχὺν σχετικήν, ἡ ὀρθὴ ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τῆς ὁποίας ἤρτηται ἐκ τῶν καθ' ἕκαστον περιστάσεων. Τοιαῦται δὲ λητπέαι ὑπ' ὄψιν περιστάσεις εἶναι, μεταξὺ ἄλλων, ἡ ὕπαρξις καὶ τὸ μέγεθος κεκτημένης τυχὸν παρὰ τῶν γονέων περιουσίας ἢ ἄλλων πηγῶν ἐσόδων καὶ αἱ προσωπικαὶ τῶν ἀνάγκαι, τὸ λαμβανόμενον παρὰ τοῦ θανόντος ἠ-

μερομίσθιον και ή τυχόν συνοίκησις των γονέων μετά τούτου, τό μέτρον της συμβαλλής των λοιπών τέκνων εις την συντήρησιν των γονέων κλπ., προεχόντως δ' εξεταστέον εάν, αφαιρουμένης της προσόδου του θανόντος τέκνου, οι γονείς δύνανται να εξασφαλίσωσι τό κατά τά διδάγματα της κοινής πείρας ελάχιστον όριον συντηρήσεώς των.

Εν προκειμένω ό αίτων λαμβάνει ως σύνταξιν δραχμάς 2.400 μηνιαίως, ήτοι ποσόν επαρκές, κατά τά διδάγματα της κοινής πείρας, προς διατροφήν αύτου και της συζύγου του, ανάλογον προς την κοινωνικήν των θέσιν, και συνεπώς όρθως ύπό της προσβαλλομένης αποφάσεως εκρίθη, ότι ό αίτων διά της συντάξεως του εκάλυπτε κατά κύριον λόγον τας ίδιας αύτου και της συζύγου του ανάγκας, του θανόντος ήσφαλισμένου απλώς συνεισφέροντος διά την συντήρησιν των γονέων του και μή βαρυνομένου κυρίως με ταύτην, ως απαιτεί ή διάταξις του άρθρου 28 § 6 του ά.ν. 1846]1951 διά την χορήγησιν συντάξεως εις τους γονείς εις περίπτωσιν θανάτου του ήσφαλισμένου. Όθεν, απορριπτέα απορρίπτεται ή ύπό κρίσιν αίτησις(*).

§ 7. Παροχαί ύπό του Ι.Κ.Α. λόγω εργατικού ατυχήματος

Αίτημα ησφαλισμένου περί παροχής επιδόματος αναπροσαρμογής λόγω εργατικού ατυχήματος.— Κρίσις της αρμοδίας Δευτεροβαθμίου Επιτροπής Εφέσεων, στηριχθείσα επί γνωμοδοτήσεων των αρμοδίων Υγειονομικών Επιτροπών του Ι.Κ.Α. περί του ότι ή πάθησις δεν είναι απότοκος εργατικού ατυχήματος.

Συμβουλίου της Επικρατείας 559/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ό Αντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εισηγητής ό Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόροι οι κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Διά της ύπό κρίσιν αιτήσεως, ατελώς ασκουμένης συμφώνως προς το άρθρον 40 του ά.ν. 1846] 1951, ό αίτων, ησφαλισμένος παρά τω Ιδρύματι Κοινωνικών Ασφαλίσεων, διώκει την ακύρωσιν της υπ' αριθ. 251]18.3.1959 αποφάσεως της αρμοδίας Δευτεροβαθμίου Επιτροπής Εφέσεων, δι' ής απερρίφθη αίτησις αυτού περί παροχής επιδόματος αναπροσαρμογής λόγω εργατικού ατυχήματος.

Ως προκύπτει εκ του περιεχομένου της προσβαλλομένης αποφάσεως, ή αρμοδία Δευτεροβάθμιος Επιτροπή Εφέσεων απέρριψε το αίτημα του αιτούντος περί παροχής επιδόματος αναπροσαρμογής λόγω εργατικού ατυχήματος, επί τη αιτιολογία ότι αφ' ενός ή παρούσα πάθησις αυτού, ή διαγνωσθείσα το έτος 1957, δεν είναι απότοκος εργατικού ατυχήματος και δή, ως υποστηρίζει αυτός, του τοιούτου του επισυμβάντος το έτος 1943, διά το οποίον είχε τύχει συντάξεως επί εν έτος κριθείς μετά ταύτα ως πλήρως ιαθείς, και αφ' ετέρου διότι εν πάση περιπτώσει δεν δικαιούται να λάβη τα επίδομα τούτο, καθ' όσον δεν εργάσθη μετά την κατά τα ανωτέρω διακοπήν της συνταξιοδοτήσεώς του. Η ανωτέρω αιτιολογία, ανεξαρτήτως της ορθότητος της επικουρικώς διατυπουμένης δευτέρας σκέψεως αυτής, ευρισκομένη κατά το πρώτον σκέλος της επί των γνωμοδοτήσεων των αρμοδίων Υγειονομικών Επιτροπών του Ι.Κ.Α., των εκδοθεισών από της υποβολής υπό του αιτούντος κατά το έτος 1957 της περί συνταξιοδοτήσεως του λόγω εργατικού ατυχήματος αιτήσεώς του (γνωμ. Α' Υγειονομικής Επιτροπής υπ' αριθ. 18]1957 και Β' Υγειονομικής υπ' αριθ. 29 και 45]1957, 14] 1958 και 48]1958) και καθ' ας ή σημερινή πάθησις τούτου δεν είναι απότοκος εργατικού ατυχήματος νόμιμος και επαρκής προς στήριξιν της προσβαλλομένης αποφάσεως παρίσταται και απορριπτέος τυγχάνει ό τα αντίθετα υποστηρίζων μοναδικός λόγος ακυρώσεως (*).

§ 8. Έναρξις καταβολής συντάξεων υπό του Ι.Κ.Α.

Έναρξις, κατ' άρθρον 29 § 5 Α.Ν. 1846] 1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων», καταβολής των συντάξεων από της πρώτης του μηνός του επομένου εκείνου, καθ' ον έλαβον χώραν τα θεμελιούντα το δικαίωμα γεγονότα, χωρίς όμως, εν πάση περιπτώσει, να δύναται να ανατρέξη αύτη εις χρόνον ανώτερον του έτους από της υποβολής της αιτήσεως περί απονομής συντάξεως.—Υποβολή αιτήσεως μετά πιστοποιητικού ηλικίας.

Συμβουλίου της Επικρατείας 672/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ό Αντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εισηγητής ό Σύμβουλος κ. *Γ. Μαραγκόπουλος*
Δικηγόρος ό κ. Σ. Σπετσάκης

Διά της ύπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται ή άκύρωσις της υπ' αριθ. 5397]1958 αποφάσεως του Διευθυντού του Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιώς, δι' ής απεκρίθη εις την αιτούσαν, ησφαλισμένην παρά τω Ι.Κ.Α., λόγω γήρατος σύνταξις, και δή καθ' ό μέρος εκρίθη διά της αποφάσεως ταύτης, ότι ή εις την αιτούσαν καταβολή της συντάξεως έδει να αρχίση εν έτος πρό της υποβολής της από 28 Απριλίου 1958 αιτήσεώς της, ουχί δε εν έτος πρό της υποβολής της προηγουμένης από 15 Οκτωβρίου 1954 αιτήσεώς της.

Κατά το άρθρον 29 § 5 του ά. ν. 1846]1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων» ή καταβολή των συντάξεων αρχεται από της πρώτης του μηνός του επομένου εκείνου, καθ' ον έλαβον χώραν τα θεμελιούντα το δικαίωμα γεγονότα, χωρίς όμως,

(*) Σχετική προς το θέμα της ανωτέρω αποφάσεως του Σ.Ε. είναι και ή Σ.Ε. 1503]1959, ΕΕΔ 18, 970.

(*) Ως προς την αρμοδιότητα των Υγειονομικών Επιτροπών του Ι.Κ.Α. βλέπε και τας Σ.Ε. 2350/1959, ΕΕΔ 19, 230, 336/1960, ΕΕΔ 19, 291.

ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ δύναται νὰ ἀνατρέξῃ αὐτὴ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Ἡ αἰτοῦσα, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας της κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1954 αἰτήσεώς της πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῇ συντάξεως, προσεκόμισε πιστοποιητικὸν τοῦ Δημάρχου Νικαίας, εἰς ὃ ἀνεγράφετο ὡς γεννηθεῖσα τὸ 1895, ἐζήτησε δὲ ἐπίσης τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡλικίας της ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς, ἥτις δι' ἀποφάσεώς της καθώρισεν ὡς ἔτος γεννήσεώς της τὸ 1895. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν στοιχείων τούτων ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3241]1955 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, διὰ τῆς ὁποίας, ληφθέντος ὑπ' ὄψιν ὡς ἔτους γεννήσεώς της τὸ 1895 καὶ ὅτι, ἑπομένως, εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως τὸ 55ον ἔτος ἡλικίας, οὐχὶ ὅμως τὸ 60ὸν ἔτος, οὗ ἡ συμπλήρωσις ἀπαιτεῖται πρὸς ἀπονομὴν πλήρους συντάξεως, ἐχορηγήθη αὐτῇ μειωμένη σύνταξις ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1954. Ἑτέρα δὲ αἴτησις τῆς ἰδίας, ἀπὸ 18 Αὐγούστων 1955, περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 3241]1955 ἀποφάσεως, ἐν ᾗ αἰτήσει δὲν ἀνεγράφετό τι ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἡλικίαν της, οὐδὲ προσεκομίζετο στοιχεῖόν τι πρὸς ἀπόδειξιν διαφόρου ἔτους γεννήσεως, ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7670]1959 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω Διευθυντοῦ.

Τὸ πρῶτον διὰ τῆς ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1958 αἰτήσεώς της ἰσχυρίσθη ἡ αἰτοῦσα, ὅτι ἐγεννήθη τὸ 1892, προσήγαγε δὲ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1956 ἀντίγραφον τουρκικοῦ νοφουσίου. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τούτου προσδιωρίσθη ὡς ἔτος γεννήσεώς της τὸ 1892 καὶ ἀπενεμήθη αὐτῇ πλήρης σύνταξις διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ὁ ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης περὶ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1892 γεννήσεώς της, ὅστις δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους αὐτεπαγγέλτως θὰ ἠδύνατο νὰ ἐρευνήσῃ καὶ διαπιστώσῃ ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ στοιχείων τὸ Ι.Κ.Α., προβληθεὶς τὸ πρῶτον, κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1958 αἰτήσεως, μεθ' ἧς συνυπέβαλε καὶ τὸ ἀποδεικνῦον τὸ ἔτος γεννήσεώς της τουρκικὸν νοφούσιον, εἶναι νέος πραγματικὸς ἰσχυρισμός, θεμελιῶν κατὰ νόμον τὴν σχετικὴν ἀξίωσιν τῆς δικαιούχου καί, κατ' ἀκολουθίαν, νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡρίσθη ὡς χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς τῆς χορηγηθείσης πλήρους συντάξεως ἡ 29η Ἀπριλίου 1957, ἤτοι ἐν ἔτος ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἀνωτέρω ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1958 αἰτήσεώς της, ἥτις καὶ μόνη περιεῖχε τὸν νέον τοῦτον ἰσχυρισμόν. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντος λόγου ἀκυρώσεως, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμος. (*)

(*) Βλέπε περὶ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῆς συντάξεως καὶ Α.Π. 208/1959, ΕΕΔ 18, 680, Σ.Ε. 1033/1959, ΕΕΔ 18, 771, Σ.Ε. 854/1959, ΕΕΔ 18, 1025, Σ.Ε. 536/1960, ΕΕΔ 19, 417.

§ 9. Σύνταξις παρὰ τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν λόγῳ ἀναπηρίας

Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως δι' ἐπελθοῦσαν ζημίαν ἐκ τῆς παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ τοῦ Ι.Κ.Α. ὅπως ἀποφανθῶσιν ἐπὶ αἰτήσεων περὶ ἀναπροσαρμογῆς χορηγηθείσης λόγῳ ἀναπηρίας ὑπὸ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν συντάξεως, ὡς πληρουμένων τῶν προϋποθέσεων ἄρθρων 28 καὶ 34 τοῦ Α.Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ λαβούσης ὑπ' ὄψιν οὐσιώδη ἰσχυρισμόν.

Ἀρείου Πάγου 110/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Φλῶρος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Μαριολόπουλος, Λ. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, δι' αὐτῆς ὁ ἀναιρεσίων ἐνάγων διώκει ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν αὐτῷ ζημίαν ἐκ τῆς παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νὰ ἀποφανθῶσιν ἐπὶ τῶν αἰτήσεων αὐτοῦ περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ λόγῳ ἀναπηρίας ὑπὸ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν συντάξεως, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 56058]1456 τῆς 8]19.12.1952 ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς προσετέθη ἄρθρον 54 ἐν τῷ Καταστατικῷ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ὡς πληρουμένων ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τῶν κατὰ τὴν ὡς ἄνω περὶ προσαρμογῆς ὑπουργικὴν ἀπόφασιν προϋποθέσεων τῶν ἄρθρων 28 καὶ 34 τοῦ νόμου 1846]1951, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας παραλείψεως ὁ ἀναιρεσίων λαμβάνει μὴ προσηκόντως μειωμένην σύνταξιν, ζημιούμενος τὴν διαφοράν. Ἐν τῇ τοιαύτῃ δὲ ἱστορικῇ βάσει τῆς ἀγωγῆς περιέχεται σαφῶς ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι διὰ τῶν ὡς ἄνω αἰτήσεών του ὁ ἀναιρεσίων προέβαλεν, ὅτι ἡ ἀνικανότης αὐτοῦ ὑπερέβαινε τὸ 66, 6 ο]ο (ἄρθρον 28 ν. 1846), ὡς ἐπιδεινωθείσης τῆς καταστάσεώς του καὶ ἐπὶ τούτῳ ἠτήσατο τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων, ἐπὶ τῷ τέλει προσαρμογῆς τῆς συντάξεώς του. Ὅθεν, μὴ λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ ἐφετεῖον τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, καθ' ὃ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καίπερ ἀσκοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ὡς ὀφείλοντος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτήσει, νὰ ὑποβάλῃ τὸν αἰτοῦντα συνταξιοῦχον εἰς νέαν ἰατρικὴν ἐξέτασιν πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἐπικαλουμένης ἐπιδεινώσεως τῆς καταστάσεώς του καὶ ἐν περιπτώσει τοιαύτης νὰ προβῇ εἰς ἀναπροσαρμογὴν τῆς συντάξεως, καὶ ἀπορρίψαν ἕνεκα τούτου τὴν ὡς ἄνω ἀγωγήν, κατέστησαν ἀναιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον

807 έδάφ. 7 τής Πολιτικής Δικονομίας καί τούς περί τούτου 1 καί 2 λόγους άναιρέσεως(*).

§ 10. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν

Ἀναπροσδιορισμὸς τῶν ὑπὸ τῶν συγχωνευθέντων Ταμείων ἀπονεμηθεισῶν εἰς τὸ παρελθὸν συντάξεων.— Ἔννοια διατάξεων Β.Δ. 17.4.1956.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 541/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Μοσχοβάκης, Γ. Μαγκάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2606 (ἀριθ. πρωτ. 40405) 5 Νοεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἀναπροσδιωρίσθη ἡ σύνταξις τοῦ αἰτοῦντος μυλοπαλλήλου, ἥτις εἶχε χορηγηθῆ εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ πρώην Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν.

Ὁ αἰτῶν διὰ δηλώσεώς του, κοινοποιηθείσης εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν τὴν 20 Νοεμβρίου 1958, διεμαρτυρήθη διὰ τὸν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενόμενον ἀναπροσδιορισμὸν τῆς συντάξεώς του καὶ ἠτήσατο, ὅπως συνεχισθῆ καταβαλλομένη εἰς αὐτὸν ἡ πρὸ τοῦ ἀναπροσδιορισμοῦ τούτου σύνταξις. Ἡ δήλωσις αὕτη, περιέχουσα σαφῶς αἴτημα περὶ ἀνακλήσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἀποτελοῦσα κατ' οὐσίαν αἴτησιν θεραπείας, ὑποβληθεῖσα ἐντὸς τῆς 60ημέρου προθεσμίας τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, διέκοψε τὴν προθεσμίαν ταύτην, ἀρξαμένην ἐκ νέου τὴν 2 Δεκεμβρίου 1958, ὅτε ἐπεδόθη εἰς τὸν αἰτοῦντα ἡ ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω δηλώσεώς του ἀπορριπτικὴ ἀπάντησις τοῦ Ταμείου ὑπ' ἀριθ. 42469 τῆς 29.11.1958. Συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, κατατεθεῖσα τὴν 14 Ἰανουαρίου 1959, τυγχάνει ἐμπροθέσμως καὶ ἀπορριπτέως εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τοῦ Ταμείου.

Μετὰ τὴν συγχώνευσιν τῶν Ταμείων Ἀρτεργατῶν, ἀφ' ἑνός, καὶ Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, ἀφ' ἑτέρου, εἰς ἓν ἐνιαῖον Ταμεῖον ὁ διὰ τοῦ ἀπὸ 14.2.1955 β. δ/τος ἐγκριθεὶς Κανονισμὸς Συντάξεων τοῦ ἐκ τῆς συγχωνεύσεως προκύψαντος νέου Ταμείου (Φ.Ε.Κ. 51) ὥρισεν ἐν ἄρθρῳ 16 §§ 1 καὶ 2, ὡς αὗται ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 18 τοῦ τροποποιήσαντος τὸν ὑστέρου Κανονισμὸν β. δ/τος τῆς 17.4.1956 (Φ.Ε.Κ. 124), ὅτι κατόπιν αἰτήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων συντάξιούχων ἐνεργεῖται ἀναπροσδιορισμὸς τῶν ὑπὸ τῶν συγχωνευθέντων Ταμείων ἀπονεμηθεισῶν εἰς τὸ παρελθὸν συντάξεων μόνον ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ νέου Ταμείου ὁριζόμεναι προϋποθέσεις θεμελιώσεως τοῦ δικαιώματος εἰς σύνταξιν, δὲν δύναται ὅμως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει διὰ τοῦ ἀναπροσδιορισμοῦ τούτου νὰ καταβληθῆ σύνταξις κατωτέρα τῆς πρότερον καταβαλλομένης. Εἰς ἃς δὲ περιπτώσεις δὲν πληροῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ νέου Ταμείου ὁριζόμεναι προϋποθέσεις τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος οὐδεὶς ἀναπροσδιορισμὸς τῶν ὑπὸ τῶν συγχωνευθέντων Ταμείων ἀπονεμηθεισῶν συντάξεων ἐνεργεῖται, ἀλλ' αἱ συντάξεις αὗται διατηροῦνται, τῆς βασικῆς μηνιαίας συντάξεως παραμενούσης εἰς τόσα ἡμερομίσθια, ἐσα εἶχον ὁριαθῆ διὰ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων τοῦ Ταμείου. Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 5 § 6 τοῦ διὰ τοῦ εἰρημένου β. δ/γματος τῆς 14.2.1955 ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ νέου Ταμείου, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 8 τοῦ μνημονευθέντος β. δ/γματος τῆς 17.4.1956, ὥρισεν, ὅτι αἱ κατὰ τὸν Κανονισμὸν τοῦτον προβλεπόμεναι συντάξεις ἀναπηρίας ἢ γήρατος προσαυξάνονται λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις ἀναπηρίας. Αἱ διατάξεις αὗται, ἀσκοῦσαι νὰ ἐξασφαλίσωσι καὶ διὰ τὸ μέλλον δι' ἅπαντας τοὺς συντοξιούχους τῶν συγχωνευθέντων Ταμείων ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, ὅπερ, πρὸ τῆς συγχωνεύσεως ἐλάμβανον, ἀναφέρονται οὐχὶ εἰς τὸ ποσὸν τῆς βασικῆς συντάξεως, ἀλλ' εἰς τὸ συνολικὸν ποσὸν συντάξεως, τὸ καταβαλλόμενον πρὸ καὶ μετὰ τὴν συγχώνευσιν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι προκειμένου μόνον περὶ τῶν συντοξιούχων, αἵτινες δὲν δικαιοῦνται συντάξεως κατὰ τὸν Κανονισμὸν τοῦ νέου Ταμείου, οὗτοι θὰ ἐξακολουθήσωσι λαμβάνοντες καὶ μετὰ τὴν συγχώνευσιν αὐτὸ τοῦτο τὸ ποσόν, ὅπερ καὶ πρότερον ἐλάμβανον, ἄνευ οὐδενὸς ἀναπροσδιορισμοῦ τῆς συντάξεως των, προκειμένου δὲ περὶ τῶν συντοξιούχων, τῶν δικαιουμένων συντάξεως καὶ κατὰ τὸν Κανονισμὸν τοῦ νέου Ταμείου, τούτων ἡ σύνταξις θέλει μὲν ἀναπροσδιορισθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου καὶ προσαυξηθῆ διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ ὁριζομένων προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῆς ἀναπροσδιορισθείσης συντάξεώς των, ἐὰν ὅμως ἡ οὕτως ἀναπροσδιοριζομένη σύνταξις αὐτῶν, λαμβανομένη ἐν τῷ συνόλῳ της μετὰ τῶν προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων τούτων, εἶναι ἡ καταστῆ εἰς τὸ μέλλον κατωτέρα ἐκείνης, ἣν ἐν συνόλῳ ἐλάμβανον πρὸ τῆς συγχωνεύσεως καὶ τοῦ ἀναπροσδιορισμοῦ τῆς συντάξεώς των, τότε δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι τὴν πρὸ τοῦ ἀναπροσδιορισμοῦ ἀνωτέραν σύνταξιν, ὡς ἐὰν δὲν εἶχε λάβει χώραν ὁ ἀναπροσδιορισμὸς αὐτῆς.

Κατὰ ταῦτα ὁ αἰτῶν, συνταξιοῦχος λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ φυματιώσεως τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, δικαιούμενος συντάξεως καὶ κατὰ τὸν Κανονισμὸν τοῦ ἐκ τῆς συγχωνεύσεως προκύψαντος νέου Ταμείου, νομίμως κατὰ τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ὑπῆχθη εἰς ἀναπροσδιορισμὸν τῆς συντάξεως αὐτοῦ, νομίμως δὲ ὡσαύτως αἱ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ νέου Ταμείου προβλεπόμεναι προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ προσαύξησις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὑπελογίσθησαν ἐπὶ τῆς ἀναπροσ-

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2062/1960 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

διορισθείσης συντάξεώς του. Έφ' όσον δε ή αύτως αναπροσδιορισθείσα σύνταξις αύτοῦ μετά τῶν ἐν λόγω ἐπιδομάτων καί προσαυξήσεων ἀνέρχεται, κατά τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, εἰς τό ποσόν τῶν 1.806 δραχμῶν, ἐναντι τῶν 1.513 δραχμῶν, ἅς πρό τῆς συγχωνεύσεως ἐλάμβανε, νομίμως ἐπίσης ὁ αἰτῶν ἐκρίθη ὡς δικαιούμενος τῆς ἀναπροσδιορισθείσης ταύτης συντάξεως, διότι αὐτη, καίτοι κατά τό ποσόν της βασικῆς συντάξεως, ὑπολογισθείσης εἰς 18,25 ἡμερομίσθια, εἶναι κατωτέρα τῆς πρότερον καταβαλλομένης, ἀνερχομένης εἰς 20 ἡμερομίσθια, εἶναι οὐχ' ἧττον ἀνωτέρα ταύτης κατά τό ὁλικόν ποσόν αὐτῆς, λόγῳ τῶν κατά τόν Κανονισμόν τοῦ νέου Ταμείου χορηγηθεισῶν τό πρῶτον καί προστεθεισῶν εἰς αὐτήν προσαυξήσεων, καί δή τῆς προσαυξήσεως λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν. Καί εἶναι μέν ἀληθές ὅτι ἡ τοιαύτη, λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, προσαυξησις ὑπόκειται εἰς διακοπήν ἤ εἰς μείωσιν, ἐάν ἐκλείψωσι τά λογιζόμενα κατά νόμον ὡς συντηρούμενα πρόσωπα (σύζυγος καί τέκνα), ἤ ἄν μειωθῇ ὁ ἀριθμός αὐτῶν καί ὅτι οὕτως ἡ ἀναπροσδιορισθεῖσα σύνταξις τοῦ αἰτοῦντος ἐνδέχεται εἰς τό μέλλον νά καταστῇ κατωτέρα τῆς πρό τοῦ ἀναπροσδιορισμοῦ καταβαλλομένης, ἀφ' ἧς ὅμως ἡ ἀναπροσδιορισθεῖσα σύνταξις ἤθελεν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου καταστῇ κατωτέρα, ὁ αἰτῶν δικαιοῦται, κατά τήν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν τῶν μνημονευθεισῶν διατάξεων, ὅπως ἀπαιτήσῃ τήν πρό τοῦ ἀναπροσδιορισμοῦ ἀνωτέραν αὐτοῦ σύνταξιν. Πάντες συνεπῶς οἱ περί τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως τυγχάνουσιν ἀπορριπτέοι, ὡς νόμῳ ἀβασίμοι.

Τό ἄρθρον μόνον, παράγραφος 7, τοῦ μνημονευθέντος β. δ]γματος τῆς 17.4.1956, παράβασιν τοῦ ὁποίου ἐπικαλεῖται ὁ αἰτῶν, ἀναφέρεται εἰς τήν σύνταξιν, τήν ἀπονεμηθεῖσαν εἰς περιπτωσεις ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθόν εἴτε ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ἤ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, εἴτε ἐκτός τῆς ἐργασίας, καί δέν ἔχει συνεπῶς ἐφαρμογήν ἐπί τῆς περιπτώσεως τοῦ αἰτοῦντος, λαμβάνοντος σύνταξιν ἀναπηρίας ἐκ φυματιώσεως καί μή ὀφειλομένης εἰς βίαιον συμβάν. Ὁ δέ προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως περί παραβάσεως τῆς παραγράφου 18 ἀριθ. 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ εἰρημένου β.δ]γματος τῆς 17.4.1956, ὁριζούσης ὅτι τά καθ' οὗ ἡ αἴτησις Ταμείων ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλλῃ ὡς κατωτέρων ποσόν συντάξεως τό ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀντίστοιχον περίπτωσιν καταβαλλόμενον ἑκάστοτε κατώτατον ποσόν συντάξεως, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπί ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, διότι, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅπερ ὁ αἰτῶν, ὑφ' ἅς προϋποθέσεις ἐπικαλεῖται, θά ἐλάμβανε παρά τοῦ Ι.Κ.Α. συμφώνως πρός τό ἄρθρον 29 § 1, ἐδάφ. α' καί β', τοῦ ὁ.ν. 1846]1951 τό ποσόν τοῦτο ὑπολειπόμενον τῶν 1.700 δραχμῶν εἶναι κατώτερον τοῦ εἰς αὐτόν ἀπονεμηθέντος διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Κατά ταῦτα ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις τυγχάνει ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμος, ἐκτιμωμένων οὐχ ἧττον τῶν περιστάσεων, ὑφ' ἅς αὕτη ἠσκήθη καί ἰδίᾳ τῶν συγγνωστῶν ἀμφιβολιῶν τοῦ αἰτοῦντος ὡς πρός τήν νομιμότητα τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τό Δικαστήριον κρίνει ὅτι δέον νά ἐπιστραφῇ τό κατατεθέν παράβολον καί νά συμψηφισθῇ ἡ δικαστική δαπάνη.

§ 11. Ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί πρός τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καί Μακαρονοτεχνιτῶν

Ἔκτασις ἀσφαλίστρου ἐφ' ὅλου τοῦ ποσοῦ τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἠσφαλισμένων ἐργατῶν.—Εἰσφοραί ἐπί ἐργατικῶν δι' ἔψησιν φαγητῶν, τῆς ἐργασίας αὐτῆς οὔσης ἐργασίας ἀρτοποιείου καί διεξαγομένης παρ' ἐργατῶν ἐφωδιασμένων μέ ἐπαγγελματικά βιβλιάρια καί ἠσφαλισμένων εἰς τό ὡς ἄνω Ταμεῖον.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 623/1960, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Π. Μερτικάπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Παπαχατζῆς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ζούκας, Γ. Μαγκάκης

Τό Βασ. Διάταγμα τῆς 15]20 Ἰανουαρίου 1932 (21) «περί καθορισμοῦ εἰσφορῶν κλπ.» στηριχθέν εἰς ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 3 § 4 ἐδ. β' τοῦ νόμου 4434 τῆς 26]31 Αὐγούστου 1929 «περί συστάσεως Ταμείων Ἀσφαλίσεως κλπ.», ὥρισεν ὑποχρεωτικήν εἰσφοράν τῶν ἠσφαλισμένων καί τῶν ἐργοδοτῶν ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἀρτεργατῶν, οὗτινος διάδοχος δικαιωμάτων τυγχάνει τό ἤδη ἀναιρεσίβλητον νομικόν πρόσωπον, συνισταμένην εἰς ὡρισμένα ποσοστά ἐπί τῶν ἡμερομισθίων. Τά ποσοστά ταῦτα ηὐξήθησαν μεταγενεστέρως διά νεωτέρων κανονιστικῶν πράξεων. Καί ναί μέν μεταγενέστεροι νόμοι, ἰδίᾳ τά ν.δ. 1291 τοῦ 1942, 2528 τοῦ 1953 καί 2631 τοῦ 1956 ὡς βάσιν ὑπολογισμοῦ τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς (ἐργατικῆς τε καί ἐργοδοτικῆς) ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν ἐθέσπισαν ποσά ἢ ποσοστά δραχμῶν κατ' ὁκᾶν ἀλεύρου ἤ ἄλλοτε κατ' ὁκᾶν ἀλεθομένου σίτου, πλήν τοῦτο ἐγίνετο οὐχί διότι ὁ νομοθέτης ἐσκόπει νά ἐξαιρέσῃ τμῆμα τοῦ ἡμερομισθίου (τό μή ἀναφερόμενον εἰς τήν ἐργασίαν ἀρτοποιήσεως) ἐκ τῆς ἐπιβαρύνσεώς του ἐκ τῆς εἰσφορᾶς, ἀλλά διότι οἱ νέοι οὗτοι νόμοι πρός ἀποφυγήν τῆς φοροδιαφυγῆς (διά τῆς μεθόδου τῆς ἀποκρύψεως παραγωγῆς ἄρτου καί συνεπῶς τῆς ἀποκρύψεως ἡμερομισθίων) ἠθέλησαν νά συλλάβωσιν εἰς τήν πηγήν της τήν βάσιν βεβαιώσεως τῆς ὑποχρεωτικῆς εἰσφορᾶς ὑπό μορφήν τοῦ ἀλεθομένου σίτου ἢ τῶν ἀλεύρων.

Ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου ὅπως τό ἀσφάλιστρον ἐκτείνηται ἐφ' ὅλου τοῦ ποσοῦ τῆς ἀμοιβῆς ἐργασίας τῶν ἠσφαλισμένων ἐργατῶν παραμένει κατά ταῦτα ἀκεραία. Οὕτω δέ τό ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3631 τοῦ 1956, καθορίσαν τόν κύριον τοῦ Ταμείου πόρον εἰς εἰσφοράν δεκαξὶ ἑκατοστῶν τῆς δραχμῆς ἐφ' ἑκάστης ὁκᾶς εἰσαγομένου ἢ ἀλεθομένου σίτου κλπ., δέν προύτίθετο νά ἀπαλλάξῃ τοῦ ἀσφαλίστρου τό μή ἀντιστοιχοῦν εἰς τήν ἀρτοποίησιν τμῆμα τῶν ἐργατικῶν, ἀλλ' ἁπλῶς νά μετατρέψῃ εἰς ποσοστά δραχμῆς ἐπί

τοῦ ἀλεθομένου σίτου τὴν ἄλλοτε ἰσχύουσαν ἀσφαλιστικὴν ἀρτεργατικὴν εἰσφορὰν ἐπὶ ἀποδοχῶν τῶν πρὸς ἀρτοποίησιν ἐργαζομένων, ὡς καὶ τὴν ἀντίστοιχον ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν διὰ τὴν ἀναφερομένην εἰς τὴν ἀρτοποίησιν ἀμοιβὴν ἐργασίας.

Αἱ παρασχοῦσαι ἀφορμὴν εἰς τὴν δίκην τῆς οὐσίας καταλογιστικαὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πράξεις ἀναφέρονται εἰς εἰσφορὰς ἐπὶ ἐργατικῶν δι' ἔψησιν φαγητῶν. Εἶναι δὲ καὶ ἡ ἐργασία αὐτὴ ἐργασία ἀρτοποιείου, διεξαγομένη παρ' ἐργατῶν ἐφωδιασμένων μὲ ἐπαγγελματικὰ βιβλιάρια καὶ ἠσφαλισμένων εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον νομικὸν πρόσωπον. Τὰ τεθεσπισμένα ἐπὶ τοῦ τιμήματος ἀμοιβῆς διὰ τὴν τοιαύτην ἐργασίαν ποσοστὰ (ἐργατικαὶ καὶ ἐργοδοτικαὶ εἰσφοραί), ἔλκοντα τὸ κῦρος των ἐκ τοῦ παλαιοῦ νόμου 4434 τοῦ 1929 καὶ ἐκ μεταγενεστέρων κανονιστικῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, δὲν ἐθίγησαν διὰ τῶν νεωτέρων ν.δ. 1291 τοῦ 1942, 2528 τοῦ 1953 καὶ 3631 τοῦ 1956 καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς καὶ νομίμως ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέξατο, ὅτι ταῦτα ἰσχύουσιν εἰσέτι, μὴ καταργηθέντα οὐδὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3631, ὅπερ κατήργησε μόνον τὰς ἀντιθέτους πρὸς τὸ νομοθέτημα τοῦτο διατάξεις, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς παραλλήλως πρὸς αὐτὸ μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεώς του ἰσχυούσας. Κατ' ἀκολουθίαν οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες λόγοι ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

§ 12. Ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν πρόσωπα

Διατάξεις Α.Ν. 2018/1939 (ἄρθρον 6) καὶ ἄρθρου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 21875/501/1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἀνασυνταχθέντος Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου.—Ἀπαγόρευσις δι' αὐτοῦ ἀπασχολήσεως ἐργατῶν μακαρονοτεχνιτῶν ἀνασφαλίστων εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ ὑποχρεωτικὴ παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἀσφάλισις πάντων τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας ἐργαζομένων, ἀδιαφόρως τῆς ἰδιότητος, ὑφ' ἣν προσελήφθησαν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 679/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Γ. Μαγκάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως οἱ αἰτοῦντες, βοηθοὶ μακαρονοτεχνῖται, διώκουσι τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2334/10.10.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθησαν αἱ αἰτήσεις αὐτῶν περὶ ἀσφαλίσεώς των εἰς τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτοι δὲν εἶχον προσληφθῆ ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἀπασχολοῦνται, ἀλλὰ ὡς φορτοεκφορτωταί.

Ἀμφότεροι οἱ αἰτοῦντες προσβάλλουσι τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν, προβάλλουσι δὲ κατ' αὐτῆς τὴν αὐτὴν παράβασιν νόμου, ἤτοι ὅτι, κατὰ παράβασιν τῶν σχετικῶν περὶ ἀσφαλίσεως εἰς τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον διατάξεων, ἐδέχθη αὐτή, ὅτι διὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀπαιτεῖται, ὅπως οἱ μέλλοντες νὰ ἀσφαλισθῶσιν οὐ μόνον ἐργάζωνται ὡς μακαρονοτεχνῖται κλπ., ἀλλὰ καὶ νὰ ἔχωσι προσληφθῆ ὡς τοιοῦτοι, ἐρειδομένην δὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς αἰτίας, εἰς τὸ γεγονὸς τοὐτέστιν ὅτι ἀμφότεροι προσελήφθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς φορτοεκφορτωταὶ καὶ οὐχὶ ὡς βοηθοὶ μακαρονοτεχνῖται. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους οἱ αἰτοῦντες, συνδεόμενοι διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς ὁμοδικίας παραθέκτως ἀσκοῦσι διὰ τοῦ αὐτοῦ δικογράφου τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν ἀκυρώσεως.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 2018/1939 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ 6 § 3, ὡς καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 21875 Σ. 501 τῆς 11.8.1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἀνασυνταχθέντος Καταστατικοῦ τοῦ εἰρημένου Ταμείου (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β'), τὸ μὲν ἀπαγορεύεται εἰς τὰ ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας νὰ ἀπασχολῶσιν ἐργάτας μακαρονοτεχνίτας ἀνασφαλίστους εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον, τὸ δὲ ἐπιβάλλεται ὡς ὑποχρεωτικὴ ἡ παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἀσφάλισις πάντων τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας ἐργαζομένων ἀρχιτεχνιτῶν, ζυμωτῶν, πιεστῶν, συσκευαστῶν καὶ βοηθῶν (ἄρθρ. 3 § 1β' τῆς μνημονευθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως). Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις τοῦ προσωπικοῦ τῶν εἰρημένων κατηγοριῶν ἀναφέρεται εἰς τοὺς πράγματι ἀπασχολουμένους εἰς τὰς εἰρημένας ἐργασίας, ἀδιαφόρως τῆς ἰδιότητος, ὑφ' ἣν προσελήφθησαν, καὶ δὲν ἀφορᾷ μόνον εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἐργαζομένους ὑπὸ τὰς ρηθείσας ἰδιότητας, ἀλλ' ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς μετὰ τὴν ἰσχύν της ἀπασχολουμένους τὸ πρῶτον ὑπὸ τὰς ἰδιότητας ταύτας, δι' οὓς ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ὁρίζει, ὅτι ὑπάγονται εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος της, καὶ ὅτι δέον νὰ ὑποβάλλωνται εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν καὶ νὰ ἄγουν ἡλικίαν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 40 ἐτῶν. Αἱ ἀνωτέρω συνεπῶς διατάξεις ἀφ' ἑνὸς μὲν προβλέπουσι τὴν μετὰ τὴν ἰσχύν των ἀπασχόλησιν τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν ἐργοστασίων μακαρονοποιΐας νέων μακαρονοτεχνιτῶν, μήπω ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ταμεῖον, καὶ ἐπιβάλλουσιν, ὅπως οἱ οὕτω τὸ πρῶτον ἀπασχολούμενοι ὡς μακαρονοτεχνῖται ἀσφαλίζωνται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ταμεῖον τὸ πρῶτον ὑπὸ τὰς εἰρημένας προϋποθέσεις ὑγείας καὶ ἡλικίας, συγχρόνως δὲ ἀφ' ἑτέρου ἀπαγορεύουσι τὴν εἰς τὰ ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας ἀπασχόλησιν μακαρονοτεχνιτῶν ἀνασφαλίστων. Ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης καὶ τῆς ἐπιτρεπομένης ἐν ταυτῷ ἀπασχολήσεως μήπω ἠσφαλισμένων μακαρονοτεχνιτῶν, ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέων εἰς τὸ Ταμεῖον ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ὑγείας καὶ ἡλικίας, προκύπτει ἀναγκαίως ἡ νόμιμος ὑποχρέωσις τῶν μὲν ἐργοστασίων μακαρονοποιΐας καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν τὸ πρῶτον ἀπασχολουμένων ὡς

μακαρονοτεχνιτῶν, ὅπως ἅμα τῇ ὑπ' αὐτῶν καὶ ἀδιαφόρως τῆς Ἰδιότητος, ὑφ' ἣν προσελήφθησαν, ἀναλήψει ἐργασίας, ὑπαγομένης εἰς τὴν ἀσφάλισιν, αἰτοῦνται παρὰ τοῦ Ταμείου τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισίν των, τοῦ δὲ Ταμείου, ὅπως, ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῶν τοιούτων αἰτήσεων, διαπιστοῖ τὴν τε ἀπασχόλησιν τούτων, ὡς ἀσφαλιστέων μακαρονοτεχνιτῶν, καὶ τὴν παρ' αὐτοῖς συνδρομὴν τῶν ὡς ἄνω νομίμων προϋποθέσεων ὑγείας καὶ ἡλικίας καὶ ἐπὶ τῇ διαπιστώσει τούτων προβαίνῃ εἰς τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν τῶν προσώπων τούτων, ἀφ' οὗ χρόνου ὑπεβλήθη ἡ σχετικὴ αἴτησις αὐτῶν ἢ τοῦ ἐργοδότου των, ἢ ἄλλως ὀρισθῇ τὴν ἀσφάλισιν αὐτῶν, ἢ δεχθῇ ταύτην μόνον ἀφ' οὗ χρόνου μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν ὡς ἄνω αἰτήσεων διαπιστωθῇ ἡ συνδρομὴ τῶν εἰρημένων προϋποθέσεων. Οὕτω ἡ παρὰ τὸν νόμον ἀπασχόλησις ὑπὸ τῶν ἐργοστασίων μακαρονοποιΐας ἀνασφαλίστων μακαρονοτεχνιτῶν καὶ ἡ ἐπίσης παρὰ τὸν νόμον μὴ ἀσφάλισις προσώπων, ἐργαζομένων ὑπὸ Ἰδιότητα ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ταμεῖον, περιορίζεται εἰς τὸ ἐλάχιστον καὶ, κατὰ τὰς περιστάσεις, εὐλόγου χρόνου, τὸν ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς περὶ ἀσφαλίσεως αἰτήσεως καὶ τὴν διαπίστωσιν τῶν μνημονευθεισῶν προϋποθέσεων.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, αἱ αἰτοῦντες ἠτήσαντο ὁ μὲν πρῶτος ἀπὸ 23.7.1958 καὶ ὁ δεύτερος ἀπὸ 19.7.1958 δι' αἰτήσεων των πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου ὅπως ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τούτου, ὡς ἐργαζόμενοι παρὰ τῇ ὡς ἄνω ἐπιχειρήσει ὡς βοηθοὶ μακαρονοτεχνῖται, ἦτοι ὑπὸ Ἰδιότητα ὑποχρεωτικῶς κατὰ νόμον ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ταμεῖον. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὅμως τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ἀπεῖπε, ὡς, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ὤφειλεν, ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῶν αἰτήσεων τούτων, νὰ προβῇ εἰς τὴν προσήκουσαν διαπίστωσιν περὶ τοῦ ἐὰν οἱ αἰτοῦντες, ἀδιαφόρως τῆς Ἰδιότητος, ὑφ' ἣν προσελήφθησαν, ἀπασχολοῦνται εἰς ἐργασίας ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ταμεῖον, περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἤρξαντο ἀπασχολούμενοι εἰς τοιαύτας ἐργασίας, καὶ περὶ τοῦ ἐὰν συντρέχωσι παρ' ἑκάστῳ ἐξ αὐτῶν αἱ προϋποθέσεις ὑγείας καὶ ἡλικίας καὶ ἐπὶ τῇ διαπιστώσει τούτων προβῇ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισιν αὐτῶν, ἀφ' ἧς ὑπέβαλαν τὰς περὶ ἀσφαλίσεώς των αἰτήσεις ἢ ἀφ' ἧς μεταγενεστέρως τυχὸν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τούτων συνέτρεξαν αἱ ἐν λόγῳ προϋποθέσεις, ἀπέρριψε ταύτας, δεχθεῖσα διὰ τῆς προσβαλλομένης ὅτι, ἀνεξαρτήτως ἐὰν συντρέχωσιν ἢ ὄχι αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις ὡς πρὸς τοὺς αἰτοῦντας, οὗτοι δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀσφαλισθῶσι διότι προσελήφθησαν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει, παρ' ἣ ἐργάζονται, ὡς φορτοεκφορτωταί, ἦτοι ὑπὸ μὴ ἀσφαλιστέαν Ἰδιότητα. Οὕτως ὅμως ἔχουσα ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, ἦτοι ἀπαιτοῦσα ὅπως συντρέχῃ διὰ τὴν παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ταμείῳ ἀσφάλισιν καὶ ἑτέρα προϋπόθεσις, μὴ προβλεπομένη κατὰ νόμον (ἡ πρόληψις ὑπὸ ἀσφαλιστικὴν Ἰδιότητα), μὴ νόμιμος παρίσταται καὶ ἀκυρωτέα τυγχάνει, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, ἀναπεμπομένης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον ὄργανον τοῦ Ταμείου, διαπιστωθῇ ἐὰν ἕκαστος τῶν αἰτούντων ἐργάζηται ὑπὸ Ἰδιότητα ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ταμεῖον, ἀφ' οὗ χρόνου ὑπέβαλε τὴν περὶ ἀσφαλίσεως αἴτησίν του, ἢ ἀπὸ μεταγενεστέρου τυχὸν χρόνου, καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει προβῇ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ προσήκοντος κατὰ τὰ εἰρημένα χρόνου ἀσφάλισιν αὐτῶν.

§ 13. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς

Παροχὴ μηνιαίου περιοδικοῦ βοηθήματος εἰς ἠσφαλισμένον παρὰ τῷ Ταμείῳ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν οὗτος εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας πενταετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμόν, ὃν εἶχε κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.— Ὑπολογισμὸς βάσει τοῦ μισθοῦ ἐνεργείας τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ ἐν ἄρθρῳ 4 τοῦ Κανονισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου βοηθήματος τούτου.

Ἄρειου Πάγου 125/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Π. Τσαρούχης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σακελλαρόπουλος, Α. Κλεισιούνης

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 §§ 1, 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ἀναπρεσιβλήτου Ταμείου, κυρωθέντος διὰ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 980]1942 ν. δ]τος περὶ Ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως» ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 18323]1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56070]1951 ὁμοίας τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἐκ τούτου ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος, καὶ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2953]1954 ν.δ]τος σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ εἰς τὸν παρὰ τῷ ρηθέντι Ταμείῳ ἠσφαλισμένον ἀπονεμόμενον μηνιαῖον περιοδικὸν βοήθημα καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν οὗτος εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας πενταετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμόν, ὃν εἶχε κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ὑπολογίζεται μὲν βάσει τοῦ μισθοῦ ἐνεργείας, τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἐν τῇ παραγράφῳ 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ προμνησθέντος Κανονισμοῦ τοῦ ἀναπρεσιβλήτου περιορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τοῦ βοηθήματος τούτου. Ὀθὲν οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καὶ ἀπορρίψαν ἀκολούθως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τοῦ ἀφαιρεσιόντος, δὲν ἐσφάλλεται ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἀναπρεσίβλητον νὰ καταβάλῃ αὐτῷ μηνιαῖον βοήθημα ὑπερβαῖνον τὸ κατὰ τὰς διαληφθείσας διατάξεις ὁριζόμενον ἀνώτερον ὅριον βοηθήματος, ὡς μὴ νόμιμον, ὀρθῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις ταύτας, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 215/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

§ 14. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος

Ἔλλειψις κατ' ἄρθρον 2 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀναδρομικῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου, ὁρίζοντος περὶ τοῦ μέλλοντος, ἐκτὸς ἂν ρητῶς ἐκ τῆς διατάξεως αὐτοῦ, εἴτε σιωπηρῶς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ἤθελε προκύπτει ἐναντία θέλησις τοῦ Νομοθέτου. — Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διατάξεως ἄρθρου 15 Νόμου 3755/1957, δι' ἧς κατηργήθη ἡ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος προβλεπομένη διετὴς ἀνατρεπτικὴ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων διὰ τὴν ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας ὡς συνταξίμου χρόνου. — Ἐφαρμογὴ δι' ἅπαντας ἀδιακρίτως τοὺς παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένους, ὄχι δὲ μόνον τοὺς μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς προθεσμίας ταύτης, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρὸ αὐτῆς ὑποβάλλοντας αἰτήσεις πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ὡς εἴρηται προϋπηρεσίας.

Ἀρείου Πάγου 105/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος **κ. Σ. Μαυρομιχάλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης **κ. Γ. Χατζηδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Μαρινίδης, Ν. Ἀστρουλάκης, Δ. Ρουτσάκος.

Καθ' ἃ ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος προκύπτει, ὁ νόμος ὁρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν ἰσχύν, ἐκτὸς ἂν ρητῶς ἐκ τῆς διατάξεως αὐτοῦ, εἴτε σιωπηρῶς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ἤθελε προκύπτει ἐναντία θέλησις τοῦ νομοθέτου. Τοιαύτη προφανῶς βούλησις τοῦ νομοθέτου προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 9 τοῦ νόμου 3755 τῆς 14]17 Σεπτεμβρίου 1957, δι' ἧς κατηργήθη ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 4 τοῦ ἀπὸ 5]28.1.1955 β. δ]τος «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος» προβλεπομένη διετὴς ἀνατρεπτικὴ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων διὰ τὴν ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας ὡς συνταξίμου χρόνου, ἤτοι ὅπως αὕτη, εἰσάγουσα κανόνα δικαίου γενικῆς ἰσχύος, ἔχῃ ἐφαρμογὴν δι' ἅπαντας ἀδιακρίτως τοὺς παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι Ταμείῳ ἠσφαλισμένους, οὐ μόνον τοὺς μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς προθεσμίας ταύτης, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρὸ αὐτῆς ὑποβάλοντας αἰτήσεις πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ὡς εἴρηται προϋπηρεσίας. Καὶ κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς διατάξεως ταύτης εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ὡς λόγος καταργήσεως τῆς προθεσμίας ταύτης προβάλλεται, ὅτι καὶ δίκαιον λόγον ὑπάρξεως ἔχει ἡ διατήρησις αὐτῆς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι χιλιάδες δικαιούχων ἠσφαλισμένων εἰς τὸ ἀναιρεσείον Ταμεῖον ζημιοῦνται διὰ τῆς ἀπωλείας τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεώς των, δοθέντος ὅτι τῆς προθεσμίας ταύτης, ληξάσης τὴν 8 Φεβρουαρίου 1957, ἁπασαι αἱ ἐκτοτε ὑποβληθεῖσαι αἰτήσεις ἀπερρίφθησαν ὡς ἐκπρόθεσμοι, τὴν αὐτὴν δὲ τύχην θὰ ἔχωσι καὶ αἱ ὑποβληθησόμεναι τοιαῦται». Ἀντίθετος ἄλλως τε ἐκδοχὴ θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἄνευ λόγου διάκρισιν τῶν παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι Ταμείῳ ἠσφαλισμένων εἰς δύο κατηγορίας, διὰ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς ἀσφαλίσεως τῆς μιᾶς τούτων» ὅπερ ὅμως ἀποκλείεται ὁ νομοθέτης νὰ ἤθελεν Ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, κρῖναν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, μετ' ἀποδοχὴν σχετικοῦ προσθέτου λόγου ἐφέσεως, ἐπὶ ἐπαρκεῖ δὲ αἰτιολογίᾳ, ὅτι παρανόμως τυγχάνει ἡ ὑπ' ἀριθ. 18821]6668 τῆς 20.12.1957 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1957 αἴτησις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διώκουσα τὴν ἀναγνώρισιν ὡς συνταξίμου χρόνου τῶν πρὸ τοῦ ἔτους 1939 ἐτῶν ἀπασχολήσεώς του, ἄνευ παραδοχῆς τῆς ὁποίας δὲν συνεπληροῦτο ὁ διὰ τὴν σύνταξιν λόγῳ γήρατος ἀπαιτούμενος κατὰ τὰν ὡς εἴρηται Κανονισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου χρόνος (20ετία), ὡς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς (28 Αὐγούστου 1957) εἶχε παρέλθει ἡ ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης εἰσέτι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ κατὰ τὰ ὡς ἄνω διατάγματος προβλεπομένη προθεσμία, ἐνῷ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης κρίσεως αὐτοῦ (20 Δεκεμβρίου 1957) ἡ προθεσμία αὕτη εἶχε καταργηθῇ διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀναδρομικῆς ἰσχύος διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 9 τοῦ νόμου 3755]1957, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διάταξιν ταύτην καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος (*).

§ 15. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν

Σκοπὸς τοῦ Ταμείου καὶ πόροι αὐτοῦ. — Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν πρὸς αὐτὸ ὑποχρεωτικὴν εἰσφοράν, μὴ ἀποτελοῦσαν φόρον, ὄχι μόνον τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ταμεῖον, ἀλλὰ καὶ τῶν χρησιμοποιούντων αὐτοκίνητον ὡς ἰδιοκτῆται πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδίων ἀναγκῶν, τῆς τοιαύτης εἰσφορᾶς ἐπιβαλλομένης ἐκ γενικωτέρων κοινωνικοπολιτικῶν λόγων, ἀπαιτούντων ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου. — Παραπομπὴ ὅμως τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 173/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. **Κ. Καυκᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης **κ. Ν. Οἰκονομόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Μαγκάκης, Α. Λέκας

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 2, 2 §§ 1 καὶ 2 καὶ 7 τοῦ ἀπὸ 6]19 Ἀπριλίου 1935 διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν», αἵτινες ὁρίζουσιν, ὅτι σκοπὸς τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου εἶναι ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις τῶν ἐπαγγελματιῶν αὐτοκινητιστῶν ἐναντίον τῆς προσκαίρου ἢ διαρκοῦς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν λόγῳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως, τοῦ γήρατος κλπ., προικοδοτεῖται τοῦτο ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τῶν αὐτοκινητιστῶν ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ κοινοῦ, πόροι δὲ αὐτοῦ εἶναι τὰ ποσά, ἅτινα καταβάλλουν τὰ φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, ἐκμεταλλευόμενα αὐτοκίνητα ὑφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα (ὡς ἰδιοκτῆται, ὁδηγοί κλπ.) ἢ χρησιμοποιοῦντα αὐτοκί-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 983]1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Εἰσπραξις εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν δι' εἰδικὰς κατηγορίας μισθωτῶν.—Χρόνος ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 68623]10934]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας(*). Τὸ Δ.Σ. τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 2.8.1960 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3425/1960 ἀποφάσεώς του, λαβὸν ὑπ' ὄψιν σχετικὴν γνωμάτευσιν τῆς παρ' ἡμῖν Νομικῆς Ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τοιαύτην τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, «δέχθη, ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 68623]10934]17.11.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἐκδόσεώς της (17.11.1958) καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως ταύτης (28 Μαρτίου 1959, Φ.Ε.Κ. 112 τ. Β').

Παρακαλοῦνται ὅθεν αἱ κατὰ τόπους Ὑπηρεσίαι τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν λῆψιν τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων πρὸς εἰσπραξιν τῶν ὑπὲρ τοῦ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. εἰσπρόρων τῶν κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἐποφγικὴν ἀπόφασιν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν ἀπὸ τῆς 17.11.1958, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τυχὸν καταβληθεισῶν ὑπ' αὐτῶν εἰσφορῶν διὰ προγενεστέραν τῆς ἡμερομηνίας ταύτης χρονικὴν περίοδον. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 8]1960 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας*).

Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν τῶν ἐλευθέρων ἀρτεργατῶν: Διὰ τὴν ἄρσιν τυχὸν ὑφισταμένων ἀμφιβητήσεων ἐπὶ συγκεκριμένων σχετικῶν περιπτώσεων γνωρίζομεν, ὅτι, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 193]24.11.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἥτις ἐκοινοποιήθη ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 82555]Ν.1294 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, οἱ ὑπαχθέντες ἀπὸ 1.1.1937 εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν, Μακαρονοτεχνιτῶν ἐλεύθεροι ἀρτεργάται, οἱ μὴ ἐφωδιασμένοι δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, ἀσφαλίζονται εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον καὶ ἂν ἔτι οἱ ἀρτοποιοὶ δὲν ἠκολούθησαν διὰ τὴν προσληψίν των τὴν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἐδαφίων δ' καὶ ε' τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3651]1956 προβλεπομένην δια-

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 567.

νητα ὡς ἰδιοκτῆται πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδίων των ἀναγκῶν, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 408]1947, ὅπερ ὁρίζει, ὅτι «ἐπιβάλλεται ὑποχρεωτικὴ πρόσθετος εἰσφορὰ εἰς βάρος πάντων τῶν ὑποχρέων πρὸς εἰσφορὰν εἰς τὸ Τ.Σ.Α. ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἑλλάδος, σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τὴν διὰ τῶν διατάξεων τούτων θεσπιζομένην εἰσφορὰν ὑπόκεινται οὐ μόνον οἱ ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ Τ.Σ.Α., ἀλλὰ καὶ οἱ χρησιμοποιοῦντες αὐτοκίνητον ὡς ἰδιοκτῆται πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδίων ἀναγκῶν, τῆς τοιαύτης καὶ εἰς αὐτοὺς εἰσφορᾶς ἐπιβαλλομένης ἐκ γενικωτέρων κοινωνικοπολιτικῶν λόγων ἀπαιτούντων ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ μνησθέντος Ταμείου. Ἡ εἰσφορὰ αὕτη, χαρακτηριζομένη ὡς τοιαύτη καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 408]1947 καὶ ὡς ἐκ τούτου δυναμένη νὰ ἀναπροσαρμοσθῇ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὸ ἄρθρ. 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11]12 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», δὲν εἶναι φόρος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Συντάγματος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξετασθῇ, ἂν ἀπεκλείετο μετὰ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ ἡ κατόπιν νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐπιβολὴ ταύτης καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι νόμιμος.

Μετὰ ταῦτα, δεξάμενον τὸ τελεσιδίκως δικάσαν Εἰρηνοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως(*) ὅτι αἱ διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου ζητούμεναι εἰσφοραὶ διὰ τὴν χρησιμοποίησιν ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσιβλήτου δύο αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως, ὧν ὁδηγοὶ ἦσαν τὰ ὁμόρρυθμα μέλη ταύτης, εἶναι φόρος καὶ οὐχὶ εἰσφορά, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ δὲ ταύτῃ ἀπορρίψαν τὴν τοιοῦτον ἀντικείμενον ἔχουσαν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικῶν νόμων διατάξεις, δι' ὃ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τοὺς βασίμους σχετικοὺς λόγους ἀναιρέσεως. Πλὴν ὅμως τῆς ἀποφάσεως ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, δέον κατ' ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ν. 3810]1957 νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν.

Διὰ ταῦτα

Παραπέμπει τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

(*) Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 11240]1958.

δικασίαν, καθόσον ή μή τήρησις ταύτης αὐτόθεν συνεπάγεται τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ἀπὸ τῆς παρὰ τῷ ρηθέντι Ταμείῳ ἀσφαλίσεως, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν ἐν εἴδει κυρώσεων εἰς βάρος των ὑποχρέωσιν τῶν ἀρτοποιῶν ὅπως καταβάλουν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν πᾶν ποσόν, ὅπερ ταῦτο κατέβαλε τυχὸν εἰς τὸν αὐτὸν πως ἀσφαλισθέντα ἀρτεργάτην δι' ἀσφαλιστικὰς παροχὰς τοῦ χρόνου τῆς τοιαύτης παρανόμου ἀπασχολήσεώς του.

Συνεπῶς τὰ πρόσωπα ταῦτα καὶ διὰ τὴν τοιαύτην τυχὸν παράνομον ἀπασχόλησίν των παρ' ἀρτοποιείοις θὰ ἐξαιροῦνται τῆς παρ' ἡμῖν ἀσφαλίσεως. *('Εγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 9]14]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ 'Υποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

'Εφαρμογὴ ἄρθρου 85 ἀ. ν. 1854]1951 καὶ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων: 'Εξ ἀφορμῆς ὑποβληθέντος ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα Περιφερειακοῦ 'Υποκαταστήματος σχετικοῦ ἐρωτήματος, τροποποιοῦντες τὰς μέχρι τοῦδε παρασχεθείσας ὑμῖν ὁδηγίας, γνωρίζομεν εἰς ὑμᾶς, ὅτι συμφώνως καὶ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 202]1.3.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἣν ἀποδεχόμεθα καὶ παραθέτομεν ἐν τέλει τῆς παρούσης, αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ ἀ.ν. 1851]1951 ἔχουν ἐφαρμογὴν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν τοιούτων, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ Σῶμα Χωροφυλακῆς. *('Εγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 19]36]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ 'Υποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

'Αριθ. Γνωμοδ. 202
768]48]10.3.1959

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους
Τμῆμα Β'

Συνεδρίασις τῆς 4.3.1959

Κατὰ τὸ ἄρθρον 85 τοῦ ν. 1854]1951 «περὶ ἀπονομῆς στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν συντάξεων» κατάτεροι δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται, ἀποχωρήσαντες ἢ ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας, λόγῳ ὑρίου ἡλικίας, χωρὶς νὰ δικαιοῦνται συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, δύνανται, ἐφ' ὅσον πρὸ τῆς εἰσόδου των εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐτύγχανον ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., νὰ ἀναγνωρίσουν ὡς χρόνον ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ τὸν χρόνον δημοσίας ὑπηρεσίας αὐτῶν μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν νενομισμένων κρατήσεων, θεωρουμένων, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὅτι δὲν ἐξῆλθον τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ τοῦ διορισμοῦ των ὡς δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν. 'Εκ τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης, σκοπούσης προφανῶς ὅπως βοηθήσῃ τοὺς κατωτέρους δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, παρεχουσα εἰς αὐτοὺς δυνατότητα συνταξιοδοτήσεως, προκύπτει, ὅτι αὕτη ἀφορᾷ γενικῶς πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν ἰδιότητα τοῦ τακτικοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὑπὸ τὴν γενικὴν τοῦ ὅρου ἔννοιαν, τουτέστιν ἄνευ διακρίσεως μεταξὺ στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. 'Εν τῷ ἀνωτέρω νόμῳ γίνεται σαφὴς διάκρισις μεταξὺ τῶν στρατιωτικῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἀφ' ἑτέρου, πλὴν τοῦ τίτλου III, ἔνθα περιέχονται κοιναὶ διατάξεις, καὶ τῶν ἐν συνεχείᾳ τοιούτων, ἔνθα περιέχονται «μεταβατικαὶ διατάξεις» καὶ «τελικαὶ διατάξεις». Καὶ εἰς τὰ κεφάλαια ὅμως ταῦτα ὁ νομοθέτης, προκειμένου περὶ διατάξεων ἀναφερομένων εἰς τοὺς στρατιωτικούς, κάμνει εἰδικὴν μνείαν τούτων, προκειμένου δὲ περὶ τοιούτων, ἀναφερομένων εἰς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους, ἀποκαλεῖ τούτους «πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους», τουτέστιν ἡ εἰδικὴ διάκρισις τῶν δύο τούτων κατηγοριῶν γίνεται διὰ τῶν ὅρων «στρατιωτικοὶ» ἢ ἔτι εἰδικώτερον «ἐξωσμματικοί», ὀπλῖται κλπ.» καὶ «πολιτικοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι». Καὶ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ ἄρθρῳ 85 δὲν ἀναφέρει τοὺς πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, πρέπει νὰ νοηθῇ ὅτι ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου ἦτο, ὅπως ὑπὸ τὴν γενικὴν διατύπωσιν «κατώτεροι δημόσιοι ὑπάλληλοι».... περιλάβῃ πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν τοῦ ὅρου, ἤτοι ἄνευ διακρίσεως μεταξὺ στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν. Τέλος τὴν ἄποψιν ταύτην ἐνισχύει καὶ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 3691]1957 «περὶ συμπληρώσεως συνταξιοδοτικῶν διατάξεων....», καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ ἀ.ν. 1854 ἐφαρμόζονται διὰ πάντας τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας τοὺς ὁπωσδήποτε ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας...., ἥτις γενικὴ ἔκφρασις ἀσφαλῶς περιλαμβάνει καὶ τοὺς στρατιωτικούς. Δεδομένου δὲ ὅτι καὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς θεωροῦνται στρατιωτικοί, αἱ ἀνωτέρω διατάξεις δέον νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἀπολυομένων μονίμων χωροφυλάκων, ἐφ' ὅσον οὗτοι πρὸ τῆς στρατιωτικῆς των ὑπηρεσίας ὡς μονίμων ἐτύγχανον ἠσφαλισμένοι τοῦ Ι.Κ.Α. (*)

(*) ***Σημ. ΕΕΔ:*** Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ ἀ. ν. 1854]1951, ὡς ἐπεξετάθη, ἴδε καὶ Σ.Ε. 42]1958, ΕΕΔ 17, 377, Σ.Ε. 247]1958, ΕΕΔ 17, 878.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΝΤΙΤΙΜΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΛΠ. ΠΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

***Περίληψις ἐρωτήματος** (Ὑπουργείου Ἐργασίας): «Ἐὰν ὑπόκειται εἰς κράτησιν ἐκ 3 ο/ο ὑπὲρ τοῦ **Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων** τὸ ἀντίτιμον τῶν πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἐργασιῶν, **τῶν προσφερομένων πρὸς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς** ὑπὸ μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα **δημοσίου ὑπαλλήλου** ἢ τοιούτου **νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου**, ὡς καὶ τὸ **ἀντίτιμον τῶν δι' ἐργολαβίας** ἢ ἄλλως πως **προμηθευομένων** ὑπὸ τῶν **Ὀργανισμῶν** τούτων **εἰδῶν** κλπ.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Ὁλομελείας

Γνωμοδοτήσεις 248|1960

Πρωεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Μπαρμπάτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιώρος, Ε. Σαμαλέας, Ι. Μπιζίμης, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κυριαζῆς, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι

1. Τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, πλὴν τῶν κυρίων πόρων αὐτοῦ, ἀποτελούντων τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς τῶν παρ' αὐτῷ ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 4 τοῦ ἀπὸ 12.2.1923 ν. δ|τος, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 4150|1928) ἠσφαλισμένων δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ἀπολαμβάνει καὶ ἑτέρων εἰδῶν, ὑπὸ μορφὴν κοινωνικῶν πόρων, κατοβαλλομένου αὐτῷ ὑπὸ τρίτων προσώπων, μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου πολιτικοῦ ὑπαλλήλου, μηδὲ ἠσφαλισμένων παρ' αὐτῷ.

Τοιούτους κοινωνικοὺς πόρους ἐπιβάλλει τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 1050|1942 (Ε.Κ. 36), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 19|1944 «δοθείσης ὑπ' ἀριθ. 8350|27.1.1945 (Ε.Κ. β' 7) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὁρίζον τὰ ἑξῆς ἐπὶ λέξει:

«1. Ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1942 ἐπιβάλλεται ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κράτησις τρία τοῖς ἑκατὸν (3 ο/ο) α) ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν δι' ἐργολαβίας ἢ ἄλλως πως ὁπωσδήποτε παρ' οἱουδήποτε καὶ ὑφ' οἱουδήποτε ἐκτελουμένων ἔργων, προμηθευομένων ἢ χορηγουμένων ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ εἰδῶν ἢ ἐκτελουμένων ἔργων, β) ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἐργασιῶν, τῶν προσφερομένων ὑπὸ μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου Εἰδικοῦ Ταμείου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου καὶ γ) ἐπὶ τῶν κατοβαλλομένων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἢ ἐξωτερικῷ λόγῳ ἐνοικίων δημοσίων κατοστημάτων ἢ καὶ οἱασδήποτε ἄλλης δημοσίας χρήσεως παρ' οἱωνδήποτε ἄλλων δημοσίων ἢ δημοσίου δικαίου πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν χορηγουμένων εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους λόγῳ ἐνοικίου γραφείου παγίων ἐπιδομάτων. 2. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον κράτησις ἐπιβάλλεται μόνον ἐφ' ὅσον ἡ διὰ τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ περιπτώσεις δαπάνη βαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν α) τῶν πολιτικῶν ὑπουργείων καὶ ὑπηρεσιῶν, β) τῶν εἰδικῶν Ταμείων ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὑπὸ τοῦ Κράτους συσταθέντων καὶ γ) πάσης ἐπιτροπῆς ἢ ἄλλου συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, συσταθέντος ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν κρατικῆς λειτουργίας».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἔννοιαν εἰς τὰς εἰρημένας ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κρατήσεις ὑπάγονται ἐκεῖνα μόνον τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τὰ ὁποῖα ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν θεραπείαν ἀναγκῶν ἢ σκοπῶν τοῦ Κράτους, οἵτινες ἄλλως (ἐὰν δηλονότι δὲν ὑφίσταντο ταῦτα) θὰ ἐξυπηρετοῦντο ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν καθ' ἑαυτὰ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ διὰ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ. Τὴν ἄποψιν ταύτην παρεδέξατο καὶ ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 261|1942, 1047|1950 καὶ 932|1957 ἀποφάσεων αὐτοῦ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν τότε ἰσχυουσῶν καταστατικῶν διατάξεων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, ὁμοίου δὲ πρὸς τὰς προδιαληφθείσας περιεχομένου, ἤτοι τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀπὸ 12 Φεβρουαρίου 1925 ν. δ|τος (Ε.Κ. 533), ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1925 ν. δ|τος, ἀντικατεστάθη δὲ ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4754|1930.

Τὴν ἀνωτέρω λύσιν τὸ Συμβούλιον τοῦτο κρίνει ὡς συνεπῆ πρὸς τὴν γραμματικὴν διατύπωσιν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1050|1942, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας τούτων, ἀβιάστως συναγομένην. Τοῦτο δὲ διότι ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 5 φράσις «συσταθέντος ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν κρατικῆς λειτουργίας» ἀναφέρεται τόσον εἰς τὰ Εἰδικὰ Ταμεῖα ἢ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὅσον καὶ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς ἢ τὰ συλλογικὰ ὄργανα τῆς Διοικήσεως, διότι, ἐν ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ, θὰ κατελήγομεν εἰς ἀδικαιολογήτως ἄνισον μεταχείρισιν, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος κρατήσεως, τῶν Εἰδικῶν Ταμείων ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἔναντι τῶν ἐπιτροπῶν ἢ τῶν λοιπῶν συλλογικῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως, καίτοι πάντα ταῦτα ἔχουσιν ὁμοίως συσταθῆ ὑπὸ τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἄσκησιν κρατικῶν λειτουργιῶν, πρόκειται δηλαδὴ εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις ταύτας περὶ Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν, λειτουργουσῶν ἐν ἀποκεντρώσει. Εἶναι δὲ ἀναμφίβολον, ὅτι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἀκριβῶς ταύτην ὁ ἑλλὴν νομοθέτης χρησιμοποιεῖ τὸν ὅρον τοῦ «Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου», ὡς τοῦτο παγίως δέχονται ἡ τε θεωρία καὶ ἡ νο-

μολογία τῶν δικαστηρίων (πρβλ. *Στασινοπούλου*, Δίκ. Διοικ. Πράξεων, σελ. 72-82, *Τούση*, Νομικὰ Πράσσπα, σελ. 4 - 9, Valine, Droit administratif ἔκδ. 7η σελ. 247 - 248, Fleiner § 7, *Π. Ζέπου* ἐν ΕΕΝ τομ. 69, *Σβώλου*, ἐν Δικαστικῇ Ε' 209, Σ.Ε. 1466/1948 ΕΕΝ ε' 696, Α.Π. 168/1949 αὐτ. τομ. 555, 62/1949, αὐτ. 590, 33/1945, αὐτ. ιβ' 279, 104/1941, αὐτ. η' 174 κ.ἄ.). Εὔρηται δὲ ἡ ἀνωτέρω ἄποψις ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν κρατοῦσαν ἑρμηνευτικὴν ἀρχήν, καθ' ἣν κανόνες δικαίου, ἐπιβάλλοντες φόρον, οἷον κατ' οὐσίαν ἀποτελεῖ ὁ περὶ οὗ πρόκειται κοινωνικὸς πόρος, εἶναι ἀνεπίδεκτοι διασταλτικῆς ἑρμηνείας ἢ ἀναλογικῆς ἐφαρμογῆς (βλ. Σ.Ε. 290/1957, 67, 68/1958 κ. ἄ.).

2. Τὰ ἀνωτέρω ὅμως χαρακτηριστικὰ τῶν ὑπὸ τὴν διαληφθεῖσαν ἔννοιαν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου δὲν φέρουσιν οἱ 'Ασφαλιστικοὶ 'Οργανισμοί.

Πράγματι ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις παρ' ἡμῖν δὲν ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὡς μὴ ἀποτελοῦσα κρατικὴν λειτουργίαν, ἀλλ' ἡ ἄσκησις ταύτης ἔχει ἀνατεθῆ εἰς ἐπὶ μέρους φορεῖς, λειτουργοῦντας ὑπὸ μορφὴν ν.π.δ.δ. Ἡ τοιαύτη δὲ νομικὴ μορφὴ ἐδόθη εἰς τοὺς 'Οργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς οὐχὶ διότι οὗτοι ἐνασκοῦσι κρατικὴν λειτουργίαν, ἀποτελοῦντες Δημοσίας 'Υπηρεσίας ἐν ἀποκεντρώσει (ὡς τὰ ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν ν.π.δ.δ.δ.), ἀλλὰ λόγῳ ἀφ' ἑνὸς τῆς σκοπιμότητος τῆς ὑπὸ τούτων ἀσκουμένης λειτουργίας, ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικοοικονομικῆς, ἀφ' ἑτέρου δέ, ἵνα καθίσταται οὕτω ἐφικτὴ καὶ πραγματοποιήσιμος ἡ ἐπὶ τῶν 'Οργανισμῶν τούτων ἄσκησις ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου ὑπὸ τοῦ Κράτους, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς εὐρυθμοτέρας λειτουργίας καὶ τοῦ συντονισμοῦ τῆς δράσεως τούτων, ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικῆς πολιτικῆς, ὡς ἀποβλεπόντων εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ἐργασίας (βλ. *'Αγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ 'Ασφάλισις 1955, σελ. 18 ἑπ., 27 - 31).

Κατ' ἀκολουθίαν αἱ ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 1050/1942 προβλεπόμεναι κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Η.Υ. δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἐργασιῶν, τῶν παρεχομένων πρὸς τοὺς 'Ασφαλιστικοὺς 'Οργανισμοὺς ὑπὸ προσώπων μὴ κεκτημένων τὴν δημοσιοϋπαλληλικὴν ἰδιότητα ἢ τοιαύτην ὑπαλλήλου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, οὐδ' ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν δι' ἐργολαβίας ἢ ἄλλως πως ὁπωσδήποτε προμηθευομένων ἢ χορηγουμένων εἰδῶν ἢ ἐκτελουμένων ἔργων διὰ λογαριασμὸν τῶν 'Ασφαλιστικῶν 'Οργανισμῶν.

Τούτοις συνεπῶς ἀποφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος *('Υπουργείου 'Εργασίας)*: ***'Εὰν τὰ ἐκ πάσης πηγῆς μηνιαῖα εἰσοδήματα τῶν ἐπιστημόνων πολεμιστῶν κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 2657/1953 νοοῦνται ὡς καθαρὰ ἢ ἀκαθάριστα.***

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 324/1960

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Α. 'Αλεξίου, Δ. Μαγγιώρος, Κ. Ρουμπάνης, Ε. Σαμαλέας, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως, ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 229/1960 γνωμοδοτήσεως αὐτοῦ τὸ Συμβούλιον τοῦτο, ἑρμηνεῦσαν τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (Ε.Κ. 299) ἀπεφάνθη, ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἐν αὐτῇ ῥήτρας «τὰ ἐκ πάσης πηγῆς μηνιαῖα εἰσοδήματα» ὡς τοιαῦτα νοοῦνται πάντα γενικῶς καὶ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας πηγάζοντα εἰσοδήματα τῶν περὶ ὧν ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἐθεσπίσθη προσώπων.

Ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διατάξεως καὶ τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, συνισταμένου εἰς τὸν ἐκ τῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀποκλεισμὸν τῶν εὐπόρων καὶ τῶν ἐργαζομένων, ὡς τοῦτο σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 2657/1953, συνάγεται, ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ νομοθέτου, τὸ ἐν τῇ ἀνωτέρω διατάξει τεθειμένον ὅριον τῶν δραχμῶν 700.000 (π.δ.), ἤτοι σημερινῶν δραχμῶν 700, ἀναφέρεται εἰς τὸ καθαρὸν μηνιαῖον εἰσόδημα τῶν περὶ ὧν πρόκειται προσώπων. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς πρὸς τὴν ἑρμηνευομένην ὡς ἄνω διάταξιν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ ν.δ., δι' ἧς διὰ μὲν τὰ πρόσωπα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἐδ. β', δ' καὶ η' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τίθεται ὅριον συντάξεως μεῖζον τῶν δραχμῶν 500 μηνιαίως, διὰ δὲ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐδ. α' τῆς αὐτῆς παραγράφου καὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ ἰδίου ἀν. νόμου προβλεπόμενα πρόσωπα τίθεται ὡς ὅριον ἀποκλεισμοῦ ἐκ τῆς προστασίας τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 1000, προεχομένου, ὡς καὶ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν διατάξει ὁρίζεται, ἐκ πάσης φύσεως μηνιαίων προσόδων τῶν ἐν λόγῳ προσώπων.

Ἑπομένως σαφὲς καθίσταται, ὅτι εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν ὁ νομοθέτης ἀποβλέπει εἰς ἀκαθάριστον ποσὸν προσόδου (μηνιαία σύνταξις), εἰς δὲ τὴν δευτέραν τοιαύτην ἀναφέρεται προδήλως εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἐκ πάσης μὲν πηγῆς πηγαζόντων προσόδων, ἀλλὰ νοεῖ τὸ καθαρὸν ποσὸν τοῦ μηνιαίου συνολικοῦ εἰσοδήματος.

Ἡ ἀντίθετος ἄποψις, μὴ εὑρίσκουσα ἐπαρκὲς ἔρεισμα ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, λογικῶς ἑρμηνευομένων, παρίσταται καὶ ἀσυνεπὴς πρὸς τὴν συνήθη ἔννοιαν, ὑφ' ἣν χρησιμοποιεῖται ὁ ὅρος «εἰσόδημα» εἰς τὰ νομοθετικὰ κείμενα, ὡς τοιούτου νοουμένου τοῦ μετ' ἀφαίρεσιν τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν ἀπομένοντος εἰς τὸ πρόσω-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΜΙΣΘΟΣ ΔΙ' ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ Ιην ΜΑΪΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως ἡ 1η Μαΐου ὁρίζεται ὡς ἡμέρα μὴ ἐργάσιμος. Κατὰ τὸν ἀ.ν. 606/1937 «περὶ καθιερώσεως ἑβδομάδος ἐργατικῆς ἀμίλλης καὶ ἡμέρας ἑορτασμοῦ τῆς ἐργασίας» (ἄρθρον 1 αὐτοῦ) ἡ τελευταία ἑβδομὰς τοῦ Ἀπριλίου ἑκάστου ἔτους καθιεροῦται ὡς ἑβδομὰς ἐργατικῆς ἀμίλλης, ἡ δὲ 1η Μαΐου «ὡς ἡμέρα ἑορτασμοῦ τῆς ἐργασίας», χωρὶς ὅμως δι' αὐτοῦ νὰ ὁρίζεται καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία (ἴδε καὶ Α.Π. 416]951, ΕΕΔ 11, 144).

Ποῖαι εἶναι αἱ μὴ ἐργάσιμοι ἡμέραι ὁρίζονται ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀπὸ 8]14 Μαρτίου 1930 π. δ/γματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», κατὰ τὸ ὁποῖον κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ 9 ὁριζομένας ἑορτασίμους ἡμέρας ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ὑπαδοὺς παντὸς θρησκεύματος πᾶσα βιομηχανική, βιοτεχνική καὶ ἐμπορικὴ ἐργασία. Ἑορτάσιμοι ἡμέραι εἶναι αἱ ἑξῆς: α) Ἡ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) ἡ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, γ) ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα, ἐκτὸς τῶν διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (νῦν Ἐργασίας), τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν ἢ ὑπαλληλικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ κατόπιν συμφώνου γνώμης τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς, κοινοτικῆς, διοικητικῆς ἢ ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ὁριζομένων εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ ἄλλων ἑορτασίμων ἡμερῶν ὡς ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς ἀναπαύσεως.

Εἰς ταῦτα δὲν ἐπῆλθε μεταβολὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755]1957 (ΕΕΔ 16, 1062), διὰ τοῦ ὁποίου ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς:

1. Οἱ μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατωτέρω ἀναφερομένας ἑορτὰς διακοπτούσης τῆς ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 καὶ 25825]1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προβλεπομένης προσαυξήσεως

πον ποσοῦ προσόδου, ὡς λ. χ. εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος κλπ. (*)

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Βεβαίως αὐτὰ λέγουν τὰ νομοθετικὰ κείμενα. Ἀλλὰ προσέξατε τί λέγουν! Διὰ νὰ ἔχῃ ὁ δικηγόρος τὸ δικαίωμα τῆς ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως ἀπὸ τὰ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ ἀ. ν. 1836]1951 Νομικὰ Πρόσωπα κλπ., πρέπει νὰ μὴ ἔχῃ ἐκ πάσης πηγῆς μηνιαῖα εἰσοδήματα, ὑπερβαίνοντα τὰς δραχ. 700. Ἂν δηλαδὴ τὰ εἰσοδήματά του φθάνουν π.χ. τὰς 750 δραχμὰς μηνιαίως, τότε μὲ αὐτά, λέγει ἀκόμη ὁ νομοθέτης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953, ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃ καὶ νὰ καλοζήσῃ. Καὶ τοῦτο, ὅταν τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου εἶναι σήμερον δραχ. 47,50. Ὡραῖα, μὰ τὴν ἀλήθειαν, προστασία τῶν ἐπιστημόνων! Θὰ ἤθελομεν νὰ γνωρίζωμεν πῶς βλέπει τὸ πρᾶγμα ἰδίᾳ ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν.

ἐξ 75 ο/ο κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων, ὡς αὗται ἰσχύουσι σήμερον, ὁριζόμενα.

2. Ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί, καθ' ἃς παρέχεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαύξησις, νοοῦνται . . . δ) ἡ τῆς 1ης Μαΐου.

Ἐκ τούτων κατὰ τὴν 1ην Μαΐου ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου.

3. Εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 2 ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων δὲν ἐπεξετάθη ὁ κύκλος τῶν μὴ ἐργασίμων ἡμερῶν πέραν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ π.δ. 8]14 Μαρτίου 1930 ὁριζομένων, ἀλλὰ προσετέθησαν εἰς αὐτὰς εἰδικῶς διὰ τὴν κατὰ 75 ο/ο προσαύξησιν τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου δυνάμει τῶν ἐν ἀρχῇ σημειωθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (ΕΕΔ 12, 388), ὡς καὶ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἡμερομισθίου, ἐν περιπτώσει μὴ ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, αἱ ἡμέραι 1η Μαΐου καὶ 28η Ὀκτωβρίου.

Ἐξ αὐτῆς μάλιστα τῆς διατάξεως «κατὰ τὴν 1ην Μαΐου καὶ 28ην Ὀκτωβρίου ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου», φανερὸν καθίσταται, ὅτι εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ κατὰ τὴν 1ην Μαΐου ἐργασία τῶν μισθωτῶν.

Τοῦτο ὅμως ἔχει ὡς προϋπόθεσιν νὰ μὴ συμπίπτῃ ἡ 1η Μαΐου πρὸς Κυριακήν, διότι ἰσχύει πάντοτε ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ π.δ. 8]14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» κατὰ τὴν ὁποίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ὑπαδοὺς παντὸς θρησκεύματος πᾶσα βιομηχανική, βιοτεχνικὴ καὶ ἐμπορικὴ ἐργασία, πλὴν τῶν ἐν ἄρθροις 7, 8 καὶ 9 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἐργασιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου τούτου ἢ δὲν ἐπιβάλλεται ἡ ὁριζομένη ἀνάπαυσις, ἢ εἰς τὰς περιπτώσεις ἐφαρμογῆς ἐπιτρέπεται ἐξαιρετικῶς ἡ ἐργασία.

Ἐφ' ὅσον, ἐπομένως, πρόκειται περὶ ἐπιτρεπτῶς ἐκ τοῦ νόμου παρεχομένης κατὰ Κυριακὰς ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως ἂν συμπίπτῃ ἡ 1η Μαΐου νὰ εἶναι Κυριακή, ὁ μισθωτὸς ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὅτι ἀπησχολήθη κατὰ Κυριακὴν δικαιοῦται κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755]1957 τῆς ἐξ 75 ο/ο προσαυξήσεως τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου του (ἐκτὸς βεβαίως τοῦ κανονικοῦ ἡμερομισθίου του προκειμένου περὶ ἀμειβομένου δι' ἡμερομισθίου, ἐνῶ ὁ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενος δικαιοῦται μόνον τῆς ἐξ 75 ο/ο προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ 1/25 μηνιαίου μισθοῦ του. Α.Π. 276]1959, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 18, 610).

Ἐξ ἄλλου, καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς ἀπησχολήθη πα-

ρανόμως κατά τήν αὐτήν ἡμέραν καί δεδομένου ὅτι ἡ ἀνωτέρω προσαύξησις χορηγεῖται εἰς τούς παρέχοντας κατά τάς Κυριακάς νομίμως ἐργασίαν (βλέπε Α.Π. 687]1953, ΕΕΔ 13, 23, πρβλ. καί Α.Π. 563]1958, ΕΕΔ 17, 865), δικαιοῦται οὗτος τῆς αὐτῆς προσαυξήσεως μέ βάσιν τούς περί ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κανόνας.

Τό ζήτημα ὅμως εἶναι, ἄν ἔχῃ καί εἰς τήν περίπτωσιν ἐφαρμογήν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ ν.δ. 3755]1957, καθ' ἥν εἰς τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τούς μή ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μή ὀφειλομένων εἰς τούτους κατά τάς ἐν παραγράφῳ 2 ἡμέρας (μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἡ 1η Μαΐου), καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσόν ἴσον πρός τό ἡμερομίσθιόν των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Κατά τήν γνώμην τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 15172]1956, ΕΕΔ 15, 525, ἴδε καί ὑπό τό αὐτό πνεῦμα δηλώσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς καθημερινάς ἐφημερίδας τῆς 24.4.1960) καί ἐάν μία τῶν ἀνωτέρω ἑορτῶν (μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἡ 1η Μαΐου) συμπέσῃ καθ' ἡμέραν Κυριακήν ὑφίσταται ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς τοῦ ἡμερομισθίου, δοθέντος τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως (περί τοῦ ὁποίου βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1218, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5367]1960, ΕΕΔ 19, 471) (βλέπε ὅμως τήν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16203]1956, ΕΕΔ 15, 1356 διά τήν 25ην Μαρτίου).

Εἰς τήν εἰσηγητικήν ἔκθεσιν τοῦ ν.δ. 3755]1957 (ΕΕΔ 16, 1069) γράφονται ταῦτα: Διά τῶν ἄρθρων 2 καί 3 τοῦ νομοσχεδίου κατοχυροῦνται αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τήν χορήγησιν ὑ ἡμερομισθίων κατ' ἔτος δι' ἰσαρίθμους ἡμέρας ἀργίας εἰς τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς . . . Αἱ ἡμέραι αὗται εἶναι α) ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) ἡ τῆς 25ης Μαρτίου, γ) ἡ τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, δ) ἡ τῆς 1ης Μαΐου καί ε) ἡ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου.

Διά τάς πέντε ταύτας ἡμέρας ἠννοήθη νά μή ὑφίστανται οἱ μισθωτοί ἀπώλειαν τοῦ ἡμερομισθίου των, κατ' ἐκτροπήν τῆς ἐν ἄρθρῳ 648 Α.Κ. ἀρχῆς ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ ἀντάλλαγμα τῆς παροχῆς ἐργασίας, οἱ ἐργαζόμενοι δέ κατ' αὐτάς νομίμως νά δικαιοῦνται, ἐκτός τοῦ ἡμερομισθίου των, καί τῆς ἐξ ἴσου ποσοῦ προσαυξήσεως.

Καί ναί μέν ὡρίσθη (ἄρθρον 2 § 2 ν. δ 3755]1957), ὅτι κατά τήν 1ην Μαΐου καί 28ην Ὀκτωβρίου ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τήν διακριτικήν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου, ὁπότε, ἐάν ἀπασχοληθοῦν, δικαιοῦνται καί τῆς ἐξ ἴσου προσαυξήσεως τοῦ ἡμερομισθίου, ἀλλ' ὁ Νομοθέτης εἶχεν ὑπ' ὄψιν τήν περίπτωσιν, καθ' ἥν αἱ ἡμέραι αὗται θά συνέπιπτον εἰς χρόνον ἐκ τοῦ νόμου ἐργάσιμον, χωρίς καί νά μεταβάλληται τό πρᾶγμα ἐκ τοῦ ὅτι μία τῶν τελευταίων τούτων ἡμερῶν συμπίπτει νά εἶναι Κυριακή καί ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία, ὡς δέν μεταβάλλεται καί ὅταν μία τῶν ἡμερῶν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἡ τῆς 25ης Μαρτίου συμπίπτῃ πάλιν νά εἶναι Κυριακή, ἀφοῦ κεντρική σκέψις τοῦ Νομοθέτου καί σκοπός του ἦτο ὁ ἐργάτης νά μή ἀπολέσῃ τό ἡμερομίσθιόν του.

Αἱ σκέψεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 16203]1956 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὑπῆρξαν αἱ ἑξῆς: «Ἐν ᾗ περιπτώσει αἱ ὡς ἄνω προσδιοριζόμεναι ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί ἤθελον συμπέσει κατά ἐργάσιμον ἡμέραν καί ὁ ἐργοδότης κατά τάς ἡμέρας ταύτας, διά νά δυνηθῶσι καί οἱ ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμενοι μισθωτοί νά μετάσχουν εἰς τόν ἑορτασμόν, δέν ἤθελε θέσει εἰς λειτουργίαν τήν ἐπιχείρησίν του καί ἐκ τοῦ λόγου τούτου δέν ἀπησχόλησεν αὐτούς, τότε οὗτος ὑποχρεοῦται, διά νά μή ἀπολέσουν οἱ μισθωτοί τό κατά τάς ἡμέρας ταύτας ἀναλογοῦν ἡμερομίσθιον καί μειωθῇ οὕτω τό κατ' ἔτος ὑπολογιζόμενον ὅριον ἀμοιβῆς των, νά καταβάλῃ εἰς αὐτούς ποσόν ἴσον πρός τό ἡμερομίσθιον ἄνευ τῆς ἀνωτέρω προσαυξήσεως. Ἐάν ὅμως αἱ ὡς ἄνω ἐξαιρέσιμοι ἑορταί ἤθελον συμπέσει ἡμέραν Κυριακήν, ἡ ὁποία κατά τόν νόμον εἶναι ἀργία καί κατά τήν ἡμέραν ταύτην δέν λειτουργεῖ ἡ ἐπιχείρησις, ἐντεῦθεν δέ δύνανται ἀπερίσπαστοι νά μετάσχωσιν οἱ μισθωτοί εἰς τόν ἑορτασμόν, τότε ὁ ἐργοδότης δέν ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ εἰς τούς μισθωτούς τό ἡμερομίσθιον».

Τό λάθος ὅμως τῆς ἀποφάσεως εἶναι, νομίζομεν, εἰς τό ὅτι παραβλέπει, ὅτι καί ἄν ἡ ἡμέρα τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἡ τῆς 25ης Μαρτίου συμπέσῃ νά μή εἶναι Κυριακή, ἀλλ' ἄλλη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, δέν δύναται ποτέ νά εἶναι ἐργάσιμος (ἐκτός περιπτώσεων), ἀφοῦ ὁ νόμος (π.δ. περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως) καθορίζει αὐτάς ὡς μή ἐργασίμους (εἰς οἱανδήποτε ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος καί ἄν συμπέσουν). Ὥστε δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τόν ἐργοδότην νά θέσῃ ἢ μή εἰς λειτουργίαν τήν ἐπιχείρησίν του καί νά ἀπασχολήσῃ ἢ μή τούς μισθωτούς, ἐνῷ ὑποχρεοῦται σαφῶς νά καταβάλῃ τό διά τάς ἡμέρας αὐτάς ἡμερομίσθιον.

Ἔπειτα ἐκ τῆς τελευταίας σκέψεως αὐτῆς ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις ὑπολαμβάνει, ὅτι τό «ἀπερίσπαστον» τῶν μισθωτῶν διά συμμετοχήν εἰς τόν ἑορτασμόν εἶναι εἰς τό ὅτι κατά τάς Κυριακάς, ἡμέρας ἀργίας ἐκ τοῦ νόμου, δέν λειτουργεῖ ἡ ἐπιχείρησις καί συνεπῶς οἱ μισθωτοί δύνανται νά μετάσχωσιν εἰς τόν ἑορτασμόν καί τότε ὁ ἐργοδότης δέν ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ τό ἡμερομίσθιον.

Τό «ἀπερίσπαστον» ὅμως δέν εἶναι βεβαίως εἰς

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4006]1960 ΝΟΜΟΣ

Περὶ ρυθμίσεως θεμάτων ἀφορώντων τοὺς ἐργάτας τύπου καὶ τυπογράφους.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 47 τῆς 19 Ἀπριλίου 1960)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφαίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1. Ἡ ἀπόλυσις τῶν εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκδόσεως ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὧν ἡ στοιχειοθέτησις ἐνεργεῖται διὰ λινοτυπικῶν μηχανῶν καὶ ἡ ἐκτύπωσις διὰ κυλινδρικῶν πιεστηρίων, ἀπασχολουμένων ἐργατῶν τύπου, ἤτοι ἀρχιεργατῶν, λινοτυπῶν, τυπογράφων, στοιχειοθετῶν, σελιδοποιῶν, διαλυτῶν, ἀρχιπιεστῶν, πιεστῶν, μηχανικῶν λινοτυπικῶν μηχανῶν καὶ πιεστηρίων καὶ βοηθῶν οἱουδήποτε ἐξ αὐτῶν, προσληφθέντων ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ, διαρκέσαντι ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐνεργουμένης κατὰ τοὺς κάτωθι ὅρους: α) δι' ἐργάτας τύπου, ὑπηρετήσαντας μέχρις ἑνὸς ἔτους, δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς ἀπολύσεως, β) δι' ἐργάτας, ὑπηρετήσαντας πλέον τοῦ ἔτους καὶ μέχρι 2 ἐτῶν, δέκα ἓξ ἡμέρας πρὸ τῆς ἀπολύσεως, γ) δι' ἐργάτας τύπου, ὑπηρετήσαντας πλέον τῆς διετίας καὶ μέχρι πέντε ἐτῶν, τριάκοντα ἡμέρας πρὸ τῆς ἀπολύσεως, δ) δι' ἐργάτας τύπου, ὑπηρετήσαντας πλέον τῆς πενταετίας καὶ μέχρι δέκα ἐτῶν, ἑξήκοντα ἡμέρας πρὸ τῆς ἀπολύσεως καὶ ε) δι' ἐργάτας τύπου, ὑπηρετήσαντας πλέον τῆς δεκαετίας, ἑκατὸν εἴκοσιν ἡμέρας πρὸ τῆς ἀπολύσεως.

2. Ἐργοδότης, παραμελῶν τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρέωσιν καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὀφείλει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἐργάτην τύπου ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία.

Ἄρθρον 2

Διὰ β. δ]γματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπιτρέπεται, ὅπως συγχωνευθῶσιν εἰς ἕνιαῖον Ταμεῖον τὸ διὰ τοῦ νόμου 6071]1934 ἱδρυθὲν καὶ βάσει τοῦ ν.δ. 3572]1956 λειτουργοῦν Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν μετὰ τοῦ συσταθέντος παρ' αὐτῷ διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. 1872/1951 Κλάδου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Θεσσαλονίκης, καὶ τὸ διὰ τοῦ ν. 5243/1931 ἱδρυθὲν καὶ διὰ τοῦ ν. 6071/1934 μετονομασθὲν Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, ἐπιτρεπομένης καὶ τῆς συγχωνεύσεως ἑνίων Κλάδων εἰς ἕτερον ἢ ἑτέρους Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, παρ' οἷς λειτουργοῦν ἀντίστοιχοι Κλάδοι ἀσφαλίσεως. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος θέλουν καθορισθῆ ἡ ἐπωνυμία τοῦ συσταθησομένου ἑνιαίου Ταμείου, τὰ τῆς διοικήσεως καὶ λειτουργίας αὐτοῦ, τὰ τῶν πόρων, προϋποθέσεων καὶ ὕψους τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, τὰ τῆς τύχης τῆς περιουσίας καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν συγχωνευθησομένων Ταμείων, τὰ τῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τοῖς Ὀργανισμοῖς, παρ' οἷς θέλουσι συγχωνευθῆ οἱ Κλάδοι τῶν συγχωνευομένων Ταμείων, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ζήτημα, ὅπερ ἠθελεν ἀνακύψει ἐκ τῆς συγχωνεύσεως.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1960

Ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Εἰσηγητικὴ ἔκθεσις

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων ἀφορώντων τοὺς ἐργάτας τύπου καὶ τυπογράφους».

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

Οἱ ἐργάται τύπου Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ἀποτελοῦν κατηγορίαν ἐργαζομένων, δι' ἣν ἐδημιουργήθη ἰδιαιτέρως προνομιακὸν καθε-

---

τὴν ἀργίαν των, ἀλλ' εἰς τὸ ὅτι ἔχουν ἐξασφαλίσει τὰ οἰκονομικὰ μέσα πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὸν ἑορτασμόν (βλέπε σκεπτικὸν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΕΕΔ 15, 977), δηλαδὴ τὸ ἡμερομίσθιον, περὶ τοῦ ὁποίου θέματος καὶ ἐπρόκειτο. Πῶς νὰ ἑορτάσουν—ἐσκέφθη ὁ Νομοθέτης—ὅταν περισπῶνται ἐκ τῆς σκέψεως, ὅτι δὲν ἔχουν τὸ ἡμερομίσθιόν των;

στώς μεταξύ των μισθωτών της χώρας. Οὗτοι ἀπολαμβάνουν φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς διὰ τὰ 3ᾶ ο|ο τῶν ἀποδοχῶν των, ἀμείβονται δι' ὑψηλοτάτων ἡμερομισθίων, τυγχάνουν εὐνοϊκῶν ὅρων ὡς πρὸς τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας των, δικαιοῦνται ὑψηλῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ οὐσιαστικῶς ἔχουν μονοπώλιον ἐργασίας. Τὸ καθεστὼς τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἀπολαμβάνουν, δικαιολογεῖ τὴν εἰδικὴν ρύθμισιν ὡρισμένων θεμάτων, ἀναφερομένων εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθὼς καὶ τὴν ἀσφάλισιν αὐτῶν, χάριν τῆς ὁμαλῆς ἐνασκήσεως τῶν λειτουργιῶν τοῦ Τύπου πρὸς κανονικὴν ἐνημέρωσιν τῆς δημοσίας γνώμης.»

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω πραγματικῶν δεδομένων, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ρυθμίζονται τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐργατῶν τύπου ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 παρέχεται ἡ δυνατότης συγχωνεύσεως εἰς ἕνιαῖον Ταμεῖον τῶν ὑφισταμένων Ἀσφαλιστικῶν των Ὀργανισμῶν, ὥστε νὰ παύσῃ ἡ διάφορος ἀπὸ ἀσφαλιστικῆς ἀπόψεως μεταχείρισις τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸν αὐτὸν κλάδον καὶ ἐκτελοῦντων ἐργασίαν τῆς αὐτῆς φύσεως, κατὰ τρόπον δημιουργοῦντα σύγχυσιν μεταξὺ τῆς κατηγορίας τῶν ἐργατῶν τύπου καὶ τῶν λοιπῶν τυπογράφων ὡς πρὸς τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα εἰς τὸν ὁποῖον ἑκάστοτε ὑπάγονται.

Διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας σχεδίου νόμου παρέχεται ἡ εὐχέρεια ἄρσεως τῶν ἐκ τοῦ ὑφισταμένου καθεστῶτος δημιουργουμένων ἀνωμαλιῶν, παρακαλοῦμεν δέ, ὅπως ψηφισθῇ τοῦτο ὡς κατεπείγον εἰς μίαν καὶ μόνον ἀνάγνωσιν, ἐφαρμοζομένης τῆς διαδικασίας τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 § 10 τοῦ Συντάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Μαρτίου 1960

Ὁ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας
Ὑπουργὸς

Ὁ ἐπὶ τῆς Προεδρίας Κυβερνήσεως
Ὑφυπουργός

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

123|1960 ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1953 Β. Δ/γματος κυρωθέντος Γ.Κ.Π. τοῦ Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 30 τῆς 17 Μαρτίου 1960)

—

109|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀνακλήσεως τοῦ ἀπὸ 17.10.1953 Β.Δ/τος «περὶ ἀνοίγματος κουρείων Κατερίνης κατὰ Κυριακὰς κλπ. καὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τὰ κουρεῖα τῆς πόλεως Κατερίνης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 26 τῆς 9 Μαρτίου 1960)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Ἀνακαλοῦμεν τὸ ἀπὸ 17.10.1953 διάταγμα «περὶ ἀνοίγματος τῶν κουρείων Κατερίνης κατὰ Κυριακὰς κλπ.» καὶ καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν δι' ἅπαντα τὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια τῆς πόλεως Κατερίνης.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰανουαρίου 1960

—

110|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον δι' ἅπαντα τὰ ἐμπορικά, ἐπαγγελματικὰ καὶ βιοτεχνικὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Βυθέως Σάμου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 26 τῆς 9 Μαρτίου 1960)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν εἰς ἅπαντα τὰ ἐμπορικὰ καὶ βιοτεχνικὰ καταστήματα, ὡς καὶ τὰ παντοπωλεῖα, ἐδωδιμοπωλεῖα κλπ. συναφῆ, πλὴν καφενείων καὶ ζαχαροπλαστείων τῆς κωμοπόλεως Βυθέως Σάμου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰανουαρίου 1960

—

111|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον δι' ἅπαντα τὰ ἐμπορικά, ἐπαγγελματικὰ καὶ βιοτεχνικὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Ἄνδρου, πλὴν τῶν κουρείων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, ἑστιατορίων, οἰνομαγειρείων καὶ λοιπῶν ἐν γένει κέντρων καὶ πρατηρίων βενζίνης, ὑγραερίου καὶ σιγαρέττων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 26 τῆς 9 Μαρτίου 1960)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον (1ης Ἀπριλίου μέχρι 1ης Ὀκτωβρίου) δι' ἅπαντα τὰ ἐμπορικά, ἐπαγγελματικὰ καὶ βιοτεχνικὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Ἄνδρου, πλὴν τῶν κουρείων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, ἑστιατορίων, οἰνομαγειρείων καὶ λοιπῶν ἐν γένει κέντρων καὶ πρατηρίων βενζίνης, ὑγραερίου καὶ σιγαρέττων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰανουαρίου 1960

—

112|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τὰ ἐμπορικὰ καταστήμα-

τα τῆς κωμοπόλεως Σοφάδων καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 26 τῆς 9 Μαρτίου 1960)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν δι' ἅπαντα τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Σοφάδων καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰανουαρίου 1960

—

113]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ παντοπωλεῖα Ξυλοκάστρου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 26 τῆς 9 Μαρτίου 1960)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴν ἀργίαν δι' ἅπαντα τὰ παντοπωλεῖα Ξυλοκάστρου κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον (15/5 - 15/10) ἑκάστου ἔτους.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰανουαρίου 1960

—

153]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 5, 6 καὶ 10 τοῦ ἀπὸ 19.7]13.8.1956 Β. Δ]τος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π. Κλάδου Ἀρωγῆς (Φ.Ε.Κ. 177, τεῦχος Α' 1956).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 34 τῆς 24 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ν.δ. 2942]1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ο.Α.Π. καὶ περὶ Λιμενικῶν Ταμείων κειμένων διατάξεων».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2]1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ ἀπὸ 19.7]13.8.1956 β. δ]γμα ἐπέρχονται αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις :

1) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«2. Οἱ ἐξελθόντες τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Α.Π. ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1952 καὶ μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1956 συνταξιοῦχοι αὐτοῦ λαμβάνουσι μηνιαῖον οἰκονομικὸν βοήθημα ἴσον πρὸς τὰ 40 ο]ο τῆς παρεχομένης εἰς αὐτοὺς μηνιαίας συντάξεως».

2) Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος τροποποιεῖται ὡς κάτωθι :

«Ἄρθρον 6

Μετὰ πάροδον διετίας ἀπὸ τῆς τὸ πρῶτον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος δύναται, κατόπιν ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ Ἐργασίας, προτάσει τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, νὰ αὐξηθῶσιν ἢ μειωθῶσιν αἱ ὑπὸ τούτου χορηγούμεναι παροχαί, ὡς καὶ αἱ καταβαλλόμεναι εἰσφοραί, ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Ταμείου (Κλάδος Ἀρωγῆς).

3. Τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 18.12.1957 β. δ]τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1956 β. δ/τος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π. Κλάδου Ἀρωγῆς», τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

«Ἐπίσης τὸ καταβαλλόμενον εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ δικαιοδόχους αὐτῶν μηνιαῖον οἰκονομικὸν βοήθημα δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ ποσοῦ τῶν διακοσίων (200) δραχμῶν».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1960

—

154]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀπὸ 5]28.1.1955 Β. Δ]τος, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ἀπὸ 18.7.1957 τοιούτου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 34 τῆς 24 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 6364]1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος».

2) Γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. (ἀριθ. πρωτ. 55811]13.5.1959, ἀποφ. Δ.Σ. Τ.Ε.Β.Ε. 1040]10.2.1959 καὶ 2706]24.4.1959).

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 584]1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ἀπὸ 5]28.1.1955 β. δ]τος, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ἀπὸ 18.7.1957 τοιούτου, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

«αʹ) Ἐπὶ ἠσφαλισμένων, οἵτινες εἶχον τὴν ἐπιχείρησίν των εἰς τόπον ὑπαγόμενον εἰς περιφέρειαν Δήμου.

1) Πιστοποιητικὸν τοῦ οἰκείου Ἐπαγγελματικοῦ ἢ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται τοιοῦτον εἰς τὴν περιφέρειαν ἔνθα ἡ ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος, καὶ τυγχάνει ὁ ἠσφαλισμένος ἐγγεγραμμένος εἰς τὰ μητρῶα αὐτοῦ.

2) Πιστοποιητικὸν τῆς οἰκείας ὀργανώσεως (σωματείου), ἐκδιδόμενον παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς (αὐτοῦ) Συμβουλίου καὶ θεωρούμενον κατὰ τὸ περιεχόμενόν του ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ προέδρου τῆς οἰκείας ὁμοσπονδίας, ἢ πιστοποιητικὸν, ἐκδιδόμενον ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς

οἰκείας δημοσπονδίας καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου.

Διὰ τὰς περιφερείας, εἰς ἃς δὲν ὑφίστανται οἰκεῖαι ὀργανώσεις, σωματεῖον ἢ δημοσπονδία, τῆς ἐλλείψεως διαπιστουμένης διὰ βεβαιώσεως Δημοσίας ἢ Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἀρκεῖ ἡ ὑποβολὴ τ.ις διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἐδαφίου β' τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένης βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Διαμερίσματος.

ββ') Ἐπὶ ἡσφαλισμένων, οἵτινες εἶχον τὴν ἐπιχείρησίν των εἰς τόπον ὑπαγόμενον εἰς περιφέρειαν Κοινότητος, δύνανται νὰ ὑποβληθῶσι τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα ἢ μόνη ἢ διὰ τοῦ ἐδαφίου β' τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένη βεβαίωσις τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Διαμερίσματος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1960

—

155]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀνοίγματος κατὰ τὰς Κυριακὰς τῶν κρεοπωλείων καὶ ἰχθυοπωλείων κωμοπόλεως Κρεσταίνων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 34 τῆς 24 Μαρτίου 1960)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν μερικὴν Κυριακὴν ἀργίαν, τοῦ ἀνοίγματος ἐπιτρεπομένου ἀπὸ τῆς 8 π.μ. ἕως τῆς 12ης μεσημβρινῆς, εἰς τὰ κρεοπωλεῖα καὶ ἰχθυοπωλεῖα τῆς κωμοπόλεως Κρεσταίνων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1960

—

156]1960 ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς ἅπαντα τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα λιανικῆς πωλήσεως τροφίμων πόλεως Μεγάρων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 34 τῆς 24 Μαρτίου 1960)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν δι' ἅπαντα τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ καταστήματα λιανικῆς πωλήσεως τροφίμων τῆς πόλεως Μεγάρων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1960

—

157]1960 ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἀπὸ 4-5.8.6.1955 Β. Διατάγματος περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 34 τῆς 24 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3083]1954 νομ. δ]γματος «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν τινων διατάξεων».

2) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν 480ὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.8.1959.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 664]1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἀπὸ 4-5]8.6.1955 β. δ]γματος περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

Ὑποχρεώσεις ἡσφαλισμένων

1. α) Πᾶς ἡσφαλισμένος ὑποχρεοῦται νὰ συμμορφοῦται ἐκάστοτε πρὸς τὰ διὰ τοῦ παρόντος διατάγματος ὁριζόμενα, ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὰς εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν λαμβανομένας ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ταμείου. Κατὰ τοῦ μὴ συμμορφουμένου πρὸς τὰς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεις του δύναται νὰ ἀπαγγέλληται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. στέρησις πάσης ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μέχρις 6 μηνῶν, ἅμα δὲ καὶ νὰ καταλογίζηται αὐτῷ πᾶσα ἐκ τῆς παραβάσεως τὴν οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνσις τοῦ Ταμείου.

Ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς ἡ στέρησις αὕτη δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἑξάμηνον εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ καθ' ὑποτροπὴν παράβασις τυγχάνει κατ' ἐξοχὴν σοβαρά. Δύναται ὅμως τὸ Δ.Σ. νὰ ἀναστείλῃ τὴν περὶ στερήσεως ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἀπόφασίν του εἰς βαρείας περιπτώσεις ἀσθενειῶν.

β) Αἱ αὐταὶ κυρώσεις δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσι καὶ κατὰ τῶν μὴ συμμορφουμένων πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ θεράποντος ἰατροῦ διατασσομένην θεραπευτικὴν ἀγωγήν, ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ πάντοτε μετὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀρχιάτρου τοῦ Ταμείου καὶ ἀφοῦ προηγουμένως κληθῇ ὁ (παραβάτης) ἀσθενής, ὅπως ἐκφέρῃ ἐντὸς 48ώρου τὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀποδιδομένης αὐτῷ ἀνυπακοῆς.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1960

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

24008]Ε.722]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ παροχῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα 1960 δώρου εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφα-

λίσεως άρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5245/25.11.1960 ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ

2) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας

Ἀποφασίζομεν

Ἐγκρίνομεν τὴν χορήγησιν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐπικειμένων ἑορτῶν τοῦ Πάσχα 1960.

I. α) Εἰς ἕκαστον τῶν συνταξιούχων καὶ βοηθηματούχων (τύπου συντάξεως) τῶν Ὀργανισμῶν κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας δῶρον ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος μετὰ τῶν ἀναλογούντων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

Τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου δικαιοῦνται οἱ συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως), ἐφ' ὅσον ἔχει διαταχθῇ ἢ θέλει διαταχθῇ ἡ ἔναρξις τῆς συνταξιοδοτήσεως των μέχρι τῆς 16 Ἀπριλίου 1960.

Εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους (τύπου συντάξεως), ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔληξε ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1959 μέχρι 16 Ἀπριλίου 1960 χρονικοῦ διαστήματος, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1/30 τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος δι' ἕκαστον πλήρες ἐπταήμερον συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 25.12.1959 μέχρι 16.4.1960 χρονικὸν διάστημα, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὸ ἥμισυ μιᾶς μηνιαίας συντάξεως.

β) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθημάτων (τύπου συντάξεως) ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν «κυρίας» ἀσφαλίσεως τὸ δῶρον καταβάλλεται ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς καὶ ἰσοῦται πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς λαμβανομένης μεγαλυτέρας συντάξεως ἢ βοηθήματος, κατανεμόμενον κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ καταβολὴ εἰς τὸν δικαιοῦχον ὅλου τοῦ δώρου ἐνεργεῖται ἀμέσως παρὰ τοῦ παρέχοντος τὴν μεγαλυτέραν κατὰ ποσὸν σύνταξιν ἢ βοήθημα Ὀργανισμοῦ, δικαιουμένου τούτου νὰ ἀναζητήσῃ παρὰ τῶν λοιπῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν τὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ἀναλογοῦντα καὶ βαρύνοντα τούτους ποσά, μὴ ἐπιβαρυνομένου πάντως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν τούτων διὰ ποσοῦ μείζονος τοῦ ἡμίσεος τῆς παρ' αὐτοῦ καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως. Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθημάτων (τύπου συντάξεως) εἴτε μόνον ἐξ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ κυρίας Ἀσφαλίσεως καὶ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, εἴτε μόνον ἐκ δύο Ὀργανισμῶν Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, τὸ δῶρον καταβάλλεται καὶ ἐκ τῶν δύο πηγῶν.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθημάτων ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας δὲν καταβάλλει τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον εἰς οὐδένα τῶν συνταξιούχων του, τοῦτο καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ ἢ τῶν ἑτέρων Ὀργανισμῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ β' ὡς ἄνω ὁριζόμενα.

γ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθημάτων (τύπου συντάξεως) ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου τὸ δῶρον θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ συνταξιοδοτοῦντος Ὀργανισμοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ καταβλητέον δῶρον εἶναι κατώτερον κατὰ ποσὸν ἐκείνου, ὅπερ θὰ ἐλάμβανεν ὁ δικαιοῦχος ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν λαμβάνει ὁ συνταξιοῦχος παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐξ οὗ λαμβάνει τὴν σύνταξίν του, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ ἐμφαινούσης τὸ καταβληθὲν αὐτῷ παρὰ τούτου ποσὸν δώρου.

II. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπιδοτουμένων ἢ ἐπιδοτηθέντων λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένων, κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1959 μέχρι 16 Ἀπριλίου 1960 χρονικὸν διάστημα, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας, ἀνὰ ἕκαστον ὀκταήμερον ἐπιδοτηθείσης ἀσθενείας, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1959 μέχρι 16 Ἀπριλίου 1960 χρονικοῦ διαστήματος, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰ 13 ἡμερήσια ἐπιδόματα ἀσθενείας.

Ὡς ἐπίδομα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου νοεῖται τὸ παρ' ἑκάστου ἐπιδοματούχου λαμβανόμενον ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας μετὰ τῶν τυχὸν ἐπὶ τούτου προσαυξήσεων (λόγῳ τριετιώσεως κλπ.).

III. Ἡ καταβολὴ τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα δώρου θέλει ἀρχίσει τὴν 12ην Ἀπριλίου 1960.

IV. Τὸ δῶρον, περὶ οὗ ἡ παροῦσα, ἀπαλλάσσεται πάσης ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων κρατήσεως, ὡς καὶ τῶν ὑπὲρ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑποκειμένων εἰς τὸ ἀναλογοῦν τέλος χαρτοσήμου.

V. Τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον παρέχεται μόνον ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ οἰκονομικαὶ δυνατότητες παρὰ τοῖς οἰκείοις Ὀργανισμοῖς καὶ μετ' ἀπόφασιν τῶν Διοικητικῶν αὐτῶν Συμβουλίων, δικαιολογούντων τὴν δυνατότητα αὐτήν.

Ἡ παροῦσα κυρωθήσεται νομοθετικῶς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1960

—

92499]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1960 ἐπιδόματος (δώρου) τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

1) Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1960 παρέχομεν τὴν ἔγκρισιν μας διὰ τὴν καταβολὴν εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1538]1950 καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2195]1952 προβλεπομένου ἐπιδόματος (δώρου) κατὰ τὰ κατωτέρω:

2) Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐ-

πίδομα θά καταβληθῇ ὑπό τῶν οἰκείων 'Οργανισμῶν καί Ν.Π.Δ.Δ., ἐφ' ὅσον ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς ἡ πρός τοῦτο οἰκονομική ἐυχέρεια. Τοῦτο ὁρίζεται:

α) Διά τούς τακτικούς καί ἐπί συμβάσει ἡ θητείᾳ ὑπαλλήλους καί ὑπηρέτας, ὡς καί τούς Νομικούς Συμβούλους τούς μισθοδοτουμένους βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ά.ν. 1038|1920, ἴσον πρός τόν βασικόν αὐτῶν μισθόν ἑνός δεκαπενθημέρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031|1958 Πράξεως τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου μετά μόνου τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἡ τοῦ ἐπιδόματος τριετιῶν, ἄνευ τῆς προσαυξήσεως λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἡ ἑτέρου τινός ἐπιδόματος.

β) Διά τούς ἐκτάκτους ἴσον πρός τό σύνολον τῶν ἀποδοχῶν ἑνός δεκαπενθημέρου ἄνευ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας καί ἄνευ τοῦ κοινωνικοῦ ἐπιδόματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 293002|21.10.1959 ἀποφάσεως ἡμῶν.

γ) Διά τούς ἡμερομισθίους ἴσον πρός τά ἡμερομίσθια δέκα τριῶν (13) ἡμερῶν ἄνευ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας.

3) Τοῦ κατά τήν παράγραφον 2 ἐπιδόματος θά τυχουσι καί οἱ δικαιοῦχοι τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαί τριμήνου ἔληξαν μετά τήν 16ην Δεκεμβρίου 1959.

4) Οἱ παρέχοντες τάς ὑπηρεσίας των πρός τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καί μισθοδοτουμένοι βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας θά τυχωσι τοῦ ἐπιδόματος τοῦ προβλεπομένου ὑπό τῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν 'Υπουργῶν 'Εργασίας καί Οἰκονομικῶν καί ἐπί τῇ συνδρομῇ τῶν ἐν αὐτῇ ὅρων καί προϋποθέσεων.

5) α) Εἰς τούς μή μισθοδοτηθέντας δι' ὁλοκλήρου τό χρονικόν διάστημα ἀπό 16 Δεκεμβρίου 1959 μέχρι καί τῆς 1ης 'Απριλίου 1960 λόγῳ στρατεύσεως, ἀπουσίας κλπ. εἰς τούς διορισθέντας μετά τήν 16ην Δεκεμβρίου 1959, εἰς τούς ἀπολυθέντας μετά τήν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καί εἰς τούς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαί τριμήνου ἔληξαν μετά τήν χρονολογίαν ταύτην, καταβάλλεται τό ἐν παραγράφῳ 2 τῆς παρούσης ἐπίδομα μετ' ἐκπτωσιν τοῦ 1|8 τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι δέν ἐμισθοδοτήθησαν.

Προκειμένου περί ἡμερομισθίων ἡ ἐκπτωσις ἐνεργεῖται μόνον διά τάς ἐργασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς οὗτοι δέν ἐμισθοδοτήθησαν.

β) Διά τούς προαχθέντας ἡ τυχόντας ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἡ τριετιῶν μετά τήν 16ην Δεκεμβρίου 1959 τό ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται ἐπί τῶν ἀποδοχῶν τῆς 1ης 'Απριλίου 1960.

γ) Εἰς τούς μισθοδοτουμένους τήν 1ην 'Απριλίου 1960 μέ μειωμένας ἀποδοχάς λόγῳ στρατεύσεως, ἀργίας, διαθεσιμότητος ἡ ἄλλης τινός αἰτίας τό ἐπίδομα τῆς παραγράφου 2 τῆς παρούσης ὁρίζεται εἰς τό ἐν ὄγδοον (1/8) τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καί εὐδοκίμου ἡ τριετιῶν) ἐντός τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπό 16.12.1959 μέχρι 1.1.1956.

6) Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέντες ἔμεδροι ἀξιωματικοί ὑπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. θά τύχωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος παρά τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καί ἄν οὗτοι ἠξιώθησαν μισθοδοτουμένοι παρ' αὐτοῖς μετά τήν 16.12.1959.

7) Δέν δικαιοῦνται τοῦ διά τῆς παρούσης παρεχομένου ἐπιδόματος:

α) Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπηρετοῦντες οἱ μισθοδοτούμενοι μέ ἀποδοχάς ἀλλοδαπῆς.

β) Οἱ διορισθέντες ἀπό τῆς 1ης 'Απριλίου 1960 καί ἐντεῦθεν.

8) Οἱ δικαιουμενοι ἐπιδόματος ἐπί ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1960 καί ἐξ ἑτέρας πηγῆς θά τύχωσι τούτου κατ' ἐπιλογήν των ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

9) Τό ἐπίδομα τῆς παρούσης δέν ὑπόκειται εἰς κρατήσεις ὑπέρ τοῦ Δημοσίου καί τρίτων ἤ τέλη χαρτοσήμου, ὑπόκειται δέ εἰς τήν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος, εἰς τάς ὑπέρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοράς καί εἰς τάς ὑπέρ τοῦ ἀντιστοίχου Ταμείου κυρίας ἤ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως τοιαύτας.

10) Τό ὑπό τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα θά καταβληθῇ τήν 12 'Απριλίου 1960.

'Επι τούτοις παρέχομεν τήν ἔγκρισιν ἡμῶν διά τήν ἐπί τούτῳ τροποποίησιν τῶν οἰκείων προϋπολογισμῶν 1960 καί ἐγγραφήν τῆς ἀπαιτουμένης πιστώσεως.

—

21444|4251|1960 'Απόφ. 'Υπουργῶν Συντονισμοῦ καί 'Εργασίας

Περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεων ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1|1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καί ἀσβεστοποιείων Δ.Π.Π. καί 'Ελευσῖνος».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 128 τῆς 28 Μαρτίου 1960)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239|1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν. δ. 3755|1957.

2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 1|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Πειραιῶς «περι τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καί ἀσβεστοποιείων περιοχῆς 'Αθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων καί 'Ελευσῖνος».

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατά τό ἄρθρον 9 § 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καί ὅρων ἐργασίας τοῦ 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 23.3.1960, ἣν καί ἀποδεχόμεθα.

4) Τό γεγονός ὅτι: α) Τά ὑπό τῆς προειρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζόμενα κατ' εἰδικότητα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων περιλαμβάνουσιν αὐξήσεις κειμένης ἐκτός τοῦ πλαισίου τῶν ἀναγνωριζομένων ποσοστῶν αὐξήσεως τῶν ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, τοῦτο δέ ἀντίκειται εἰς τήν ὑπό τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικήν καί οἰκονομικήν πολιτικήν, συνισταμένην εἰς τήν διασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς καί νομισματικῆς σταθερότητος καί τήν ἴσην μεταχείρισιν τῶν ὁμοίας κατηγορίας ἐργαζομένων καί δέον τῷ

λόγῳ τούτῳ, τροποποιουμένης τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, νά μειωθῶσι τά ἐν λόγῳ ἡμερομίσθια, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ. β) Ἡ ὑπό τῆς γ' παραγράφου τῶν προσθέτων ὅρων τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθιερουμένη ὥρος ἐργασία κατά Σάββατον καθίσταται δυσεφάρμοστος, μέ συνέπειαν νά προκαλέσῃ ἀνωμαλίαν διά τάς ἐπιχειρήσεις ἐκείνας, αἵτινες λειτουργοῦν ὑπό καθεστώς συνεχοῦς ἐργασίας ἢ διπλῆς βάρδιας, καί δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νά τροποποιηθῇ ἡ ἐν λόγῳ διάταξις, ἀναλόγως καί γ) ἡ καθοριζομένη ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (16.10.1959), δημιουργοῦσα ὑποχρεώσεις καταβολῆς ἀναδρομικῶν διαφορῶν ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν, θέλει προκαλέσει ὑπέρμετρον οἰκονομικήν ἐπιβάρυνσιν τούτων καί δέον κατά τό σημεῖον τοῦτο, τροποποιουμένης τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, νά ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της ἡ 15.12.1959, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τήν ὑπ' ἀριθ. 1|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καί ἀσβεστοποιείων περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων καί Ἐλευσῖνος», ἐκδοθεῖσαν κατ' ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῶν α) Σωματείου Ἐργατῶν Λατόμων καί Ἀσβεστοποιῶν Α.Π.Π., β) Σωματείου Ἐργατῶν Λατόμων Πειραιῶς καί γ) Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Λατόμων Ἐλευσῖνος ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῶν α) Συνδέσμου Ἐπιχειρηματιῶν Λατομείων - Ἀσβεστοποιίας «Ὁ Προφήτης Ἠλίας» καί β) Συνδέσμου Ἀσβεστοποιῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, καί ἧς τό διατακτικόν, τροποποιούμενον καί συμπληρούμενον ποὺ ἤμεν κατά τά ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

I. Χορηγεῖ ἐπί τῶν καταβαλλομένων σήμερον ἀποδοχῶν εἰς τούς ἐν διενέξει μισθωτούς αὔξησιν ἐκ 10 ο|ο, πρός ἣν συμψηφίζεται πᾶσα τυχόν αὔξησις παρασχεθεῖσα οἰκειοθελῶς ὑπό τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπό 1ης Ἰουνίου 1958 καί ἐφεξῆς.

II. Καθορίζει τά κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν ὡς ἀκολούθως :

α) Διά λευκά λατομεῖα

	Δραχμαί
1) Γεμισταί (μαστόροι)	80
2) Πιστολαδόροι, μιναδόροι, ξεκολλητοί	75
3) Βαρυοκόποι	75
4) Ἐργάται ἁπλοῖ	60
5) Πελεκάνοι κατά τεμάχιον	1
6) Γυναῖκες	45

β) Διά συνήθη λατομεῖα

1) Μαστόροι γεμισταί φουρνέλλων	80
2) Πιστολαδόροι, μιναδόροι, ξεκολλητοί	75
3) Βαρυοκόποι	75
4) Τροφοδόται σπαστήρων—τριβείων	60
5) Ἁπλοῖ ἐργάται, μπαζαδόροι, βαγονιέρηδες	55
6) Γυναῖκες	45

γ) Ἀσβεστοποιεῖα

1) Ψήσται—κτίσται (στοιβακτοί πετρῶν)	80
2) Βοηθοί ψητῶν—θερμασταί λεβήτων ἐπιφανείας μέχρι 10 μ2.	75
3) Ἐργάται φορτώσεως καί τραβήγματος κλπ. ἐργασιῶν	60
4) Γυναῖκες	45

III. Ὁρίζει ὅτι :

α) Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται εἰς τήν ἐντός ἓξ (6) μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεως κατασκευήν ἐστεγασμένων καί καταλλήλων χώρων διά τήν ἑστίασιν, ἀνάπαυσιν καί προφύλαξιν τοῦ προσωπικοῦ των ἐκ τῶν ἑκάστοτε καιρικῶν συνθηκῶν.

β) Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται εἰς τήν διατήρησιν καταλλήλου ψυγείου διά τήν διατήρησιν τῆς τροφῆς τοῦ προσωπικοῦ των καί τήν εἰς αὐτό παροχήν ψυχροῦ ὕδατος κατά τούς θερινούς μῆνας.

γ) Καθιεροῦται ὥρος ἐργασία κατά Σάββατον μέ ἀντίστοιχον σύμμετρον αὔξησιν τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ὑπολοίπων ἡμερῶν ἐργασίας, ὥστε νά συμπληρωθῇ 48ωρος ἑβδομαδιαία ἐργασία. Ἐξαιροῦνται τούτου αἱ ἐπιχειρήσεις συνεχοῦς λειτουργίας ἢ διπλῆς βάρδιας.

δ) Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται εἰς τήν καταβολήν πλήρους τοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἤθελε διακοπῇ ἡ ἀρξαμένη ἐργασία, ὑπό τόν ὅρον ὅτι οἱ μισθωτοί θά παραμένωσιν εἰς τήν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου καθ' ὅλας τάς ἐργασίμους ὥρας τῆς ἡμέρας τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας.

ε) Τυχόν καταβαλλόμεναι μείζονες ἀποδοχαί ἐν γένει τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσι καί

στ) Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπό 15.12.1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1960

—

19443|3815|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπό 16.2.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 125 τῆς 23 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ νόμου 3239|1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755|1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ὑπό 16.2.1960 συλλογική σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τήν 3.3.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 254 τῆς 3.3.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως :

Συλλογική σύμβασις

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τήν 16ην τοῦ μηνός Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους χίλια ἐννεακόσια ἑξήκοντα (1960), ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τρίτην καί ὥραν 1ην μ.μ., ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τῆς Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως συνῆλθον ἀφ' ἑνός οἱ κ.κ. 1) Περικλῆς Ἐμμ. Κομνηνός καί 2) Ἀριστείδης Γεωργίου Λενός, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τήν Τράπεζαν Ἐμπορικῆς Πίστεως, δυνάμει τοῦ ἀπό 30 Ἰανουαρίου 1960 πρακτικοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, καί ἀφ' ἑτέρου οἱ κ.κ. 1) Κωνσταντῖνος Διο-

νυσίου Κονταράκης και 2) Ἰωάννης Γεωργίου Σιδεράκης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Ἐθνικοῦ Παντραπεζιτικοῦ Συλλόγου, ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο δυνάμει τῆς ἀπὸ 13.2.1960 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ των Συμβουλίου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένου δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν, ληφθείσης κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Παντραπεζιτικοῦ Συλλόγου, οἵτινες συμφωνοῦν, συνομολογοῦν καὶ συναποδέχονται τὰ κάτωθι:

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1960 θὰ καταβάλλωνται εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ οἱ προβλεπόμενοι ὑπὸ τῆς ἀπὸ 25.6.1955 συλλογικῆς συμβάσεως μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Παντραπεζιτικοῦ Συλλόγου, ἐγκριθείσης διὰ τῆς 12962|1955 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (*) ηὐξημένοι κατὰ δέκα ὀκτὼ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (18 ο|ο). Εἰς τὴν αὔξησιν ταύτην συμψηφίζεται ἡ διὰ τῆς ἀπὸ 31.5.1958 συλλογικῆς συμβάσεως, ἐγκριθείσης διὰ τῆς 79749|1698|2.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (**), χορηγηθεῖσα αὔξησις ἐκ 10 ο|ο. Τὰ λοιπὰ ἐπιδόματα τοῦ προσωπικοῦ θὰ ἐξακολουθήσωσι καταβαλλόμενα ἐπὶ τῶν οὕτω διαμορφουμένων (διὰ τῆς ἄνω αὐξήσεως) μηνιαίων μισθῶν.

Νοεῖται, ὅτι τὸ διὰ τῆς παρούσης παρεχόμενον ποσοστὸν αὐξήσεως (18 ο|ο) συμψηφίζεται πρὸς πᾶσαν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, χορηγηθεῖσαν ὁπωσδήποτε ἀπὸ 25.6.1955 καὶ ἐφεξῆς ἢ χορηγηθησομένην παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ παρ' οἱουδήποτε ἄλλου κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, ἐφ' ὅσον τῆς αὐξήσεως ταύτης θὰ ἐδικαιοῦντο καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῆς Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πιστεως, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ἤθελε διὰ τοῦ σχετικοῦ νόμου ὁρισθῆ.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὁρίζεται διὰ μίαν διετίαν, ἤτοι ἀπὸ 1.1.1960 - 31.12.1961.

Συμφωνεῖται, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὡς ἄνω ἰσχύος τῆς παρούσης οὐδεμία ἀξίωσις νέας αὐξήσεως θέλει προβληθῆ ἐκ μέρους τοῦ προσωπικοῦ, ἡ Τράπεζα ὅμως οἰκείᾳ καὶ ἐλευθέρᾳ βουλήσει καὶ κατὰ τὴν ἀπόλυτον αὐτῆς κρίσιν δύναται νὰ χορηγῇ εἰς τὸ προσωπικὸν ἐκτάκτους ἀμοιβάς, ὡς ἐχορήγησε δι' εἰδικῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου ἐπὶ τῇ λήξει τῆς χρήσεως, εἴτε ὑπὸ οἱανδήποτε ἄλλην μορφήν.

Συμφωνεῖται, ὅτι ἡ Τράπεζα θὰ ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ καὶ ἑτέραν αὔξησιν ἐκ 2 ο|ο, πέραν τῆς ἐν τῷ πρώτῳ ὅρῳ καθοριζομένης, ἀναδρομικῶς καὶ ταύτην ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1960, ἐὰν εὐδοκιμήσῃ ἡ προσπάθεια αὐτῆς καὶ τοῦ προσωπικοῦ της περὶ γενικῆς ἀπαλλαγῆς των ἐκ τῶν ὑπὲρ τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. εἰσφορῶν ἐκ 2 ο|ο (1 + 1), ἥτις ἀπαλλαγὴ ἀναγνωρίζεται παρὰ τῶν ὧδε συμβαλλομένων ὀρθὴ καὶ δικαία, δεδομένου ὅτι ἡ Τράπεζα καταβάλλει ἀπὸ ἐτῶν οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα εἰς τὸ προσωπικόν, τὴν διατήρησιν τῶν ὁποίων ἐδέχθη προσορινῶς παρὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ὑποχρεώσεώς της ταύτης, ἣν ἐπέδωκε πρὸς τὸν Σύλλογον, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ καθορισμοῦ τῆς διὰ τῆς παρούσης χορηγηθησομένης αὐξήσεως εἰς 18 ο|ο, ἀντὶ 20 ο|ο, ἣν θὰ ἐδέχετο ἀπὸ τοῦδε, καταργουμένων τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ἐπιφυλασσομένη νὰ ἀποφασίσῃ ὁριστικῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἅμα ὡς ἀποτύχῃ τυχὸν ἡ ἀμοιβαία ὡς ἄνω προσπάθεια καὶ πραγματοποιηθῇ ἢ κατ' αὐτῆς ἀπειλὴ, ὅπως ὁ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. εἰσπράξῃ εἰσφορὰς παραλλήλως, καίτοι εἰς οὐδένα ἐκ τοῦ προσωπικοῦ της καταβάλλει ἢ θὰ καταβάλῃ οὗτος ἐπιδόματα.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἓν ἐπὶ πλέον, ἵνα κατατεθῇ κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη καὶ ὑπογράφεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1960

—

22461|4443|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 5|1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 132 τῆς 5 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ ν. 3239|1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755|1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5|1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», καθ' ἣς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφαίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 5|1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Μετάλλου, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου: α) τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ β) τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Σιδηροβιομηχάνων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Χορηγεῖ αὔξησιν 10 ο|ο περίπου ἐπὶ τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν (*) θεσπισθέντων κατωτάτων ὁρίων καὶ διαμορφώνει καὶ καθορίζει ταῦτα διὰ τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια, αὐτοτελῆ καὶ μή, τῶν κατωτέρω εἰδικοτήτων καὶ κατηγοριῶν σιδηροβιομηχανίας, ὡς κάτωθι:

Α'. Διὰ τοὺς μηχανοτεχνίτας, ἤτοι ἐφαρμοστάς, τορνευτάς, καμινευτάς, πρωτοποιούς, πλαστιγγοποιούς, χαλκουργοὺς καὶ φρεζαδόρους

(*) ΕΕΔ 14, σελ. 960.

(**) ΕΕΔ 18, σελ. 168.

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 266.

τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι ὑπηρεσίαν :

			Δραχμαί
Μέχρις	1	ἔτους	19.—
ἀπό	1 - 2	ἔτη	19.—
»	2 - 3	»	23.—
»	3 - 4	»	29.—
»	4 - 5	»	35.—
»	5 - 6	»	49.50
»	6 - 7	»	56.50
»	7	» καὶ ἄνω	61.50

Αἱ ὡς ἄνω κατηγορίαι μηχανοτεχνιτῶν, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται ἐντὸς τῶν πλοίων καὶ ἔχουν προϋπηρεσίαν εἰς τὴν αὐτὴν εἰδικότητα ἄνω τῶν πέντε ἐτῶν, λαμβάνουσι τὰ κάτωθι κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων :

6ον	ἔτος ὑπηρεσίας	Δραχμαί	58.50
7ον	»	»	63.50
8ον	» καὶ ἄνω	»	69.50

Πάντες οἱ ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ 1 τοὐλάχιστον ἔτος ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ τῶν μηχανοτεχνιτῶν, δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἡμερομισθίου δραχ. 47.50.

Οἱ μαθητευόμενοι τῶν ἄνω εἰδικοτήτων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπασχολῶνται εἰς ἐργασίας ἀνειδικεύτου ἐργάτου (ἄροιν βαρῶν κλπ.).

Οἱ ἐκ τῶν ἄνω εἰδικοτήτων ἐργαζόμενοι εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς ἢ κατασκευῆς αὐτοκινήτων δικαιοῦνται τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

Σχεδιασταὶ μηχανημάτων, ἐφ' ὅσον παρέχουν κατὰ κύριον χαρακτῆρα πνευματικὴν ἐργασίαν, ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ μισθολογίου ὑπαλλήλων Γραφείων Ἰδιωτικῶν Ἐπιχειρήσεων κλπ. διατάξεις.

Β'. Διὰ τοὺς σιδηρουργοὺς τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι :

			Δραχμαί
Μέχρις	6	μηνῶν	19.—
ἀπό	6	μηνῶν μέχρις 1 ἔτους	19.—
»	1—2	ἔτη	20.—
»	2—3	»	34.—
»	3—4	»	37.50
»	4—5	»	49..0
»	5—6	»	55.—
»	6	» καὶ ἄνω	60.50

Γ'. Διὰ τοὺς λεβητοποιούς, ὀξυγονοκολλητάς, ἠλεκτροσυγκολλητάς, τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι καὶ ἐργαζομένους ἐκτὸς τῶν πλοίων.

Μέχρις	6	μηνῶν	19.—
ἀπό	6	μηνῶν μέχρις 1 ἔτους	21.—
»	1—2	ἔτη	25.50
»	2—3	»	32.—
»	3—4	»	38..0
»	4—5	»	50.50
»	5—6	»	56.—
»	6	» καὶ ἄνω	60.50

Λεβητοποιοὶ ἐργαζόμενοι ἐντὸς τῶν πλοίων ἢ δεξαμενῶν λαμβάνουσι τὰ κάτωθι κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων :

	Δραχμαί
Πασσαδόροι	33.—
Πυρωταὶ μὲ ὑπηρεσίαν μέχρις 1 ἔτους	38.50
Πυρωταὶ μὲ ὑπηρεσίαν ἄνω τοῦ ἔτους	50.50
Κοντραδόροι	56.—
Βοηθοὶ καρφωτῶν	60.50
Καρφωταί, καλαφάται, ὀξυγονοκολληταί, ἠλεκτροσυγκολληταὶ καὶ πιστολαδόροι	63.50

Δ'. Διὰ τοὺς ὁρειχαλκουργοὺς τοὺς ἔχοντας ἐν συνόλῳ πραγματικὴν ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι ὑπηρεσίαν :

			Δραχμαί
Μέχρις	1	ἔτους	19.—
ἀπό	1—2	ἔτη	19.80
»	2—3	»	26.—
»	3—3 1|2	»	35.—
»	3 1|2—4	»	38.50
»	4—5	»	49.50
»	5—6	»	55.50
»	6	» καὶ ἄνω	60.50

Ε'. Διὰ τοὺς σιδηροχύτας τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι :

			Δραχμαί
Μέχρις	6	μηνῶν	19.—
ἀπό	6	μηνῶν μέχρις 1 ἔτους	19.80
»	1—2	ἔτη	24.—
»	2—3	»	26.—
»	3—4	»	32.—
»	4—5	»	49.50
»	5—6	»	50.50
»	6—7	»	55.50
»	7	» καὶ ἄνω	60.50

Κατὰ τὴν ἡμέραν χειμερινοῦ τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων παρέχονται διὰ 5ωρον ἐργασίαν, δι' ἑκάστην δὲ ὥραν ἀπασχολήσεως πλέον τοῦ 5ώρου καταβάλλεται τὸ 1\|5 τούτων ηὐξημένον κατὰ 50 0\|0.

ΣΤ'. Διὰ τοὺς κλινεργάτας καὶ ἐλαιοχρωματιστὰς κλινῶν τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν εἰς οἱανδήποτε ἐκ τῶν εἰδικοτήτων σιδηροβιομηχανίας.

			Δραχμαί
Μέχρις	6	μηνῶν	19.80
ἀπό	6	μηνῶν μέχρις 1 ἔτους	23.—
»	1—2	ἔτη	26.—
»	2—3	»	32.—
»	3—4	»	36.50
»	4—5	»	49.50
»	5—7	»	55.50
»	7	» καὶ ἄνω	60.50

Ζ'. Διὰ τοὺς πρεσσαδόρους, κλειθροποιούς, συρματουργούς, καρφοβελονοποιούς, σωληνουρ-

γους, βιδοποιούς, έργάτας έμαγιέ καί άλουμινίου, χαλυβδίνων έπίπλων, γεωργικών έργαλείων καί τούς έργαζομένους είς αύτόματα καί ήμιαυτόματα μηχανήματα, τούς έχοντας πραγματικήν έν συνόλω ύπηρεσίαν είς οίανδήποτε έκ τών είδικοτήτων τής σιδηροβιομηχανίας:

			Δραχμαί
Μέχρις	6	μηνών	19.80
άπό	6	μηνών μέχρις 1 έτους	23.—
»	1—2	έτη	26.—
»	2—3	»	30.—
»	3—4	»	37.50
»	4—5	»	49.50
»	5 καί άνω	»	60.50

Η'. Διά τούς βουρτσαδόρους, νικελωτάς, τροχιστάς, μαγαλατζήδες, τορνευτάς φύλλων μετάλλου καί γαλβανιστάς, τούς έχοντας πραγματικήν έν τή είδικότητι ταύτη έν συνόλω ύπηρεσίαν:

			Δραχμαί
Μέχρις	6	μηνών	19.80
άπό	6	μηνών έως 1 έτους	23.—
»	1—2	έτη	26.—
»	2—3	»	32.—
»	3—4	»	37.50
»	4—5	»	49.50
»	5—7	»	55.50
»	7	» καί άνω	60.50

Θ'. Διά τούς έργάτας χαλυβουργίας, τούς έργαζομένους είς μηχανάς, έλαστρα, φούρνους κλπ., τούς έχοντας πραγματικήν προϋπηρεσίαν έν τή αύτή είδικότητι:

Μέχρις	1	έτους	Δραχμαί	35.—
άπό	1—2	έτη	»	37.50
»	2	» καί άνω	»	55.—

Γ'. Διά τούς έργάτας άνειδικεύτους, άσχολουμένους είς έργασίαν βαρυτέραν (μεταφοράν βαρών άντικειμένων κλπ.), έχοντας προϋπηρεσίαν:

Μέχρις 1 έτους	Δραχμαί 44.—
μετά τήν συμπλήρωσιν 1 έτους	» 49.50

ΙΑ'. Διά τούς έργάτας αύλής, τούς έχοντας προϋπηρεσίαν:

Μέχρις 1 έτους	Δραχμαί 42.50
μετά τήν συμπλήρωσιν 1 έτους	» 49.50

ΙΒ'. Διά τάς γυναίκας τάς έργαζομένας είς οίανδήποτε έργασίαν (έκτός έκείνων, περί τών όποίων ή έπομένη παράγραφος), τάς έχούσας προϋπηρεσίαν:

Μέχρις 1 έτους	Δραχμαί 32.50
μετά τήν συμπλήρωσιν 1 έτους	» 36.50

ΙΓ'. Γυναίκες έργαζόμεναι είς είδικότητας, προβλεπομένας ύπό τής παρούσης, δικαιούνται τού κατωτάτου όρίου τού ημερομισθίου τού άνδρός, μειωμένου κατά 25 ο/ο. Έξαιρούνται αί μέχρι τής δημοσιεύσεως τής παρούσης έργαζόμεναι είς τοιαύτας είδικότητας, έφ' όσον θά συνεχίσουν καί είς τό μέλλον άπασχολούμεναι είς τάς ίδίας.

ΙΔ'. Πάντες οί άνωτέρω, έξαιρέσει τών μηχανοτεχνιτών, έφ' όσον συνεπλήρωσαν οί μέν άνδρες τό 18ον έτος τής ήλικίας καί ένός έτους προϋπηρεσίαν παρ' οίφδήποτε έργοδότη ή τό 19ον, άνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, αί δέ γυναίκες τό 16ον έτος τής ήλικίας καί ένός έτους προϋπηρεσίαν παρ' οίφδήποτε έργοδότη ή τό 17ον, άνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, δικαιούνται, κατ' έλάχιστον όριον, ημερομισθίου δραχμών 47,50 καί 36,50 άντιστοίχως.

ΙΕ'. 1) Οί άρχιτεχνίται καί έργοδηγοί πασών τών άνωτέρω κατηγοριών, τοιούτοι δέ νοούνται οί έχοντες ύπό τήν τεχνικήν των έπίβλεψιν έργάτας ή τεχνίτας τμήματος ή καί όλοκλήρου τού έργοστασίου, δικαιούνται τών άποδοχών τών τεχνιτών τών έχόντων ύπηρεσίαν 7 έτών καί άνω, ηύξημένων κατά ποσοστόν 20 ο/ο.

2) Οί άνωτέρω μισθωτοί, άποστελλόμενοι καί έργαζόμενοι είς έργασίας έκτός τής περιφερείας τής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, λαμβάνουσι τάς άνωτέρω άποδοχάς, ηύξημένας κατά 100 ο/ο.

3) Ό ύπολογισμός τής προϋπηρεσίας θά γίνεται έπί τή βάσει ύπευθύνου δηλώσεως τού προσλαμβανομένου, άποδεικνυομένης διά τών άπαραιτήτων πιστοποιητικών πραγματικής έργασίας, έκδιδομένων παρά τών πρώην έργοδοτών των. Άσχετα όμως όφείλει νά καταθέση ούτος κατά τήν πρόσληψίν του. Οί ήδη ύπηρετούντες έχουσι τό δικαίωμα, όπως ένός τριμήνου προσκομίσωσι τά ώς άνω πιστοποιητικά. Μετά τήν παρέλευσιν τής προθεσμίας ταύτης, έρχομένης άπό 16.3.1960 ό χρόνος προϋπηρεσίας λαμβάνεται ύπ' όψιν διά τόν προσδιορισμόν τού ημερομισθίου άπό τής ήμέρας προσκομίσεως τών ώς εἴρηται πιστοποιητικών.

4) Εἰς τούς περί ών ή παρούσα μισθωτούς χορηγείται άνά μίαν φοράν. Τά είδη ταύτα, άνήκοντα είς τήν κυριότητα τού έργοδότου, άντικαθίστανται ύπό τούτου άμα τή φθορά των.

5) Τυχόν καταβαλλόμενα ημερομίσθια άνώτερα τών ύπό τής παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθώσι.

Καταλογίζεται όμως καί συμψηφίζεται είς τήν διά τής παρούσης θεσπιζομένην αύξησιν πάν ποσόν καταβαλλόμενον μέχρι τούδε ύπό τού έργοδότου, ύπ' οίανδήποτε μορφήν (ώς ημερομίσθιον, έπίδομα παραγωγής, προσαυξήσεις κλπ.) πέραν τών πρό τής ισχύος τής παρούσης έλαχίστων νομίμων όρίων.

Ή ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό 15 Ίανουαρίου 1960.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 4 Άπριλίου 1960

—

18022]3504]1960 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί κηρύξεως ύποχρεωτικής τής ύπ' άριθ. 23/1959 άποφάσεως τό Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών δρων άμοιβής καί έργασίας τών φυλάκων, νυκτοφυλάκων καί θυρωρών έργοστασίων περιοχής Έλευσίνος».

(Φ.Κ. τ. Β' φ. 130 τής 31 Μαρτίου 1960)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής

παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς ταυτάς τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957 καὶ 2) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.2.1960, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν δι' ἅπαντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, περιοχῆς ἀσφαλιστικῆς γεωγραφικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἐλευσῖνος, τὴν ὑπ' ἀριθ. 23/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων περιοχῆς Ἐλευσῖνος» (*), κατατεθεῖσαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, συνταχθεῖσης πρὸς τοῦτο τῆς ὑπ' ἀριθ. 109/29.10.1959 πράξεως καταθέσεως, ἥτις ἐκοινοποιήθη ἡμῖν τὴν 30.10.1959.

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1960

—

11197]Ε. 314]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὴν παράγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Κλάδου προνοίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 93 τῆς 27 Φεβρουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1892/1949 ν. δ/γματος.

4) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 371/1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 173/1951, συνεδρίασις 464 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 11.6.1959), ἀποφασίζομεν:

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Κλάδου προνοίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν προστίθεται ὡς κάτωθι περίοδος:

«Τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου ἀπολυθέντων τῆς ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης λόγῳ καταγγελίας τῆς μετ' αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2510/1953 καὶ δικαιωθέντων τῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλεπομένης ἐφ' ἅπαξ παροχῆς, ἐφ' ὅσον μεταγενεστέρως ἐπανῆλθον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν συνεπείᾳ ἀκυρώσεως τῆς ἀπολύσεως των διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1960

—

21344]Σ.219]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 134 τῆς 6 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν. δ]γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ]τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1892]1949 ν. δ]τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 49522]28.9.1959 καὶ 11468]5.3.1960 ἀναφορῶν του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 48]1960, συνεδρίασις 531 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 7.3.1960), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

1. Τὸ ἄρθρον 83 τοῦ Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

1) Διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν μηνιαίων εἰσφορῶν κατατάσσονται οἱ ἠσφαλισμένοι εἰς πέντε ἀσφαλιστικὰς κατηγορίας βάσει τοῦ ὑπὸ τοιούτου ὁριστικοποιηθέντος ὑπὸ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας ποσοῦ κερδῶν ἐξ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ κατὰ τὴν κατωτέρω κλίμακα:

Α' ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας οἱ ἔχοντες κέρδη μέχρις 20.000 δραχμιάς.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 1341.

Β' ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας οἱ ἔχοντες κέρδη ἀπὸ 20.001—35.000 δραχμάς.

Γ' ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας οἱ ἔχοντες κέρδη ἀπὸ 35.001—50.000 δραχμάς.

Δ' ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας οἱ ἔχοντες κέρδη ἀπὸ 50.001—65.000 δραχμάς.

Ε' ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας οἱ ἔχοντες κέρδη ἀπὸ 65.001 καὶ ἄνω.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλιστικὴ κατάταξις ἐνεργεῖται καὶ βάσει τοῦ δηλωθέντος ποσοῦ κερδῶν ἐξ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς δὲν ἔχει ἐνεργηθῇ ὁ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας ἔλεγχος.

2) Ἀρχικὴ κατάταξις ἠσφαλισμένων.

α) Οἱ νεοεγγραφόμενοι εἰς τὸ Τ.Α.Ε. ἔμποροι, ὡς καὶ οἱ ἐκ τῶν ἠσφαλισμένων αὐτεπαγγέλτως καταταγέντες μὲ χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἀσφαλίσεως τῶν προγενεστέρων τοῦ ἔτους ἐγγραφῆς των εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Τ.Α.Ε., κατατάσσονται διὰ μὲν τὰ οἰκονομικὰ ἔτη 1940 - 1956, βάσει ὁριστικοποιηθέντος ὑπὸ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας ποσοῦ κερδῶν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1957, διὰ δὲ τὰ μετέπειτα οἰκονομικὰ ἔτη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Οἱ ἐκ τῶν διοικήσεων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ὑπαγόμενοι κατὰ τὸ ἄρθρον 76 τοῦ Καταστατικοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Α.Ε. κατατάσσονται εἰς τὴν Ε' ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν.

γ) Τέκνα ἠσφαλισμένων, ἐγγραφόμενα εἰς τὸ Τ.Α.Ε. κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Καταστατικοῦ, κατατάσσονται τῇ αἰτήσει των εἰς μίαν ἐκ τῶν πέντε ἀσφαλιστικῶν κατηγοριῶν, οὐχὶ ὅμως εἰς ἀνωτέραν ἐκείνης εἰς ἣν κατετάγη ὁ ἠσφαλισμένος γονεύς.

δ) Οἱ νεοεγγραφόμενοι εἰς τὸ Τ.Α.Ε. ἔμποροι μὲ χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἀσφαλίσεως τῶν τῶν τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους, κατατάσσονται προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς διενεργείας τοῦ σχετικοῦ ἐλέγχου παρὰ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν τῆς προτιμήσεώς των, ἄλλως εἰς τὴν Α' τοιαύτην. Οἱ ἐν λόγῳ ἠσφαλισμένοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Τ.Α.Ε. ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον πιστοποιητικὸν τῆς Ἐφορίας διὰ τὴν ὁριστικὴν ἀσφαλιστικὴν των κατάταξιν, ἄλλως μετατάσσονται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν Γ' ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν.

Εἰς τὴν Α' ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν κατατάσσονται καὶ οἱ νεοεγγραφόμενοι ἔμποροι, οἵτινες λόγῳ ποσοῦ κερδῶν δὲν φορολογοῦνται.

ε) Οἱ νεοεγγραφόμενοι εἰς τὸ Τ.Α.Ε. ἔμποροι, εἰς χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἀσφαλίσεως τῶν προγενεστέρων τοῦ ἔτους ἐγγραφῆς των εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Τ.Α.Ε., ἀλλὰ μὴ ὑπερβαίνοντα τὴν διετίαν, κατατάσσονται εἰς τὴν Γ' ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν μέχρι προσκομίσεως πιστοποιητικοῦ Οἰκονομικῆς Ἐφορίας διὰ τὴν ὁριστικὴν ἀσφαλιστικὴν των κατάταξιν.

στ) Οἱ αὐτεπαγγέλτως ἐγγραφόμενοι εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Τ.Α.Ε. κατατάσσονται εἰς τὴν Α' ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν.

ζ) Ἠσφαλισμένοι, οἵτινες λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεώς των ὑπάγονται εἰς εἰδικὴν φορολογίαν κατὰ πρᾶξιν ἢ ἄλλως πως (καὶ δὲν ὑπάγονται εἰς ὡρισμένην φορολογικὴν κατηγορίαν) κατατάσσονται εἰς μίαν τῶν πέντε ἀσφαλιστικῶν κατηγοριῶν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

η) Ἠσφαλισμένοι μεταγραφόμενοι ἐκ τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. εἰς τὸ Τ.Α.Ε. κατόπιν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν Διαχωρισμοῦ κατατάσσονται διὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1949, ἤτοι τὴν χρονολογίαν ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου, μέχρι καὶ τῆς χρονολογίας κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸ Τ.Α.Ε. εἰς τὴν Α' ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν, διὰ δὲ τὸ τοιοῦτον ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως καὶ ἐφεξῆς εἰς ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν, βάσει τῆς φορολογικῆς των κατατάξεως.

Ὀφειλόμεναι εἰσφοραί, ἀναγόμεναι εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς κοινοποιήσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν Διαχωρισμοῦ, ἐξοφλοῦνται μὲ τὸ ἰσχῦον ἀσφαλιστρον τῆς Α' ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοφλήσεως.

3) Μετάταξις ἠσφαλισμένων.

α) Ἀνὰ τριετίαν καὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1961 πάντες οἱ ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου ὑποχρεοῦνται, ὅπως ὑποβάλωσι εἰς τὸ Τ.Α.Ε. πιστοποιητικὸν τῆς ἁρμοδίας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας, ἐμφαῖνον τὸ ὁριστικοποιηθὲν ποσὸν κερδῶν ἐξ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, βάσει τοῦ ὁποίου ἡ ἁρμοδία Ὑπηρεσία τοῦ Ταμείου θὰ ἐνεργῇ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀσφαλιστικῆς των κατατάξεως.

Οἱ ἀπαλλασσόμενοι ἐκ τῆς φορολογίας ἠσφαλισμένοι λόγῳ ποσοῦ κερδῶν θὰ ὑποβάλλωσιν ἀντίγραφον τῆς ὑπ' αὐτῶν ὑποβληθείσης εἰς τὴν Ἐφορίαν ἀρνητικῆς δηλώσεως δεόντως θεωρημένον παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ βεβαίωσιν τῆς Ἐφορίας περὶ τῆς τοιαύτης δηλώσεώς των.

β) Τὰ δικαιολογητικὰ τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω παραγράφου διὰ τοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἠσφαλισμένους τοῦ Ταμείου δέον νὰ ὑποβληθῶσι τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1960 καὶ νὰ ἀναφέρωνται εἰς τὰ ὁριστικοποιηθέντα κέρδη διὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1959.

γ) Ἡ μετάταξις ἠσφαλισμένου ἀπὸ μιᾶς κατηγορίας εἰς ἄλλην εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἐν περιπτώσει ἀνακατατάξεώς του εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους. λαμβάνει δὲ χώραν ἑκάστην τριετίαν καὶ ἰσχύει διὰ μιαν τριετίαν.

δ) Οὐδεμία μετάταξις ἠσφαλισμένου ἐνεργεῖται ἀναδρομικῶς εἰς ἀνωτέραν ἢ κατωτέραν ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν πλὴν τῶν περιπτώσεων αὐτεπαγγέλτου κατατάξεως τῶν παραγράφων δ', ε' καὶ στ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν ἐξοφληθῆ οἱ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοιαύτης κατατάξεως ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί.

4) Ἐπιτρέπεται μετάταξις ἠσφαλισμένου εἰς ἀνωτέραν κατηγορίαν τῇ αἰτήσει του καὶ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου τοῦ ἑπομένου τῆς ὑποβολῆς της ἔτους. Ὡσαύτως ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ τῆς ἀνωτέρας ταύτης ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας εἰς ἣν

έκουσίως μετετάγη ὁ ἠσφαλισμένος, ἐπαναφορὰ αὐτοῦ εἰς κατωτέραν ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν, οὐχὶ ὅμως κατωτέραν τῆς ἧς δυνάμει τῆς φορολογικῆς του ἐπιβαρύνσεως ὑπάγεται καὶ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου τοῦ ἑπομένου τῆς ὑποβολῆς τῆς νέας αἰτήσεώς του ἔτους.

5) Τὸ Ταμεῖον δύναται εἰς περίπτωσιν μὴ ὑποβολῆς ἐκ μέρους τοῦ ὑποχρέου ἠσφαλισμένου πιστοποιητικοῦ Οἰκονομικῆς Ἐφορίας ἢ ἀντιγράφου ὑποβληθείσης εἰς Ἐφορίαν ἀρνητικῆς δηλώσεως νὰ ἐνεργήσῃ αὐτεπαγγέλτως μετάταξιν τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς ἀνωτέραν ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν, βάσει συγκεντρωθέντων στοιχείων παρὰ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου.

Μέχρι τῆς 31.12.1960 οἱ παλαιοὶ ἠσφαλισμένοι οἱ ἀσφαλισθέντες μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης παραμένουν εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν εἶναι κατεταγμένοι, ἐκτὸς ἂν οἱ ἴδιοι αἰτήσωνται τὴν ἀνακατάταξίν των βάσει πιστοποιητικοῦ Οἰκονομικῆς Ἐφορίας ἢ τῇ αἰτήσει των κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου.

ΙΙ) Εἰς τὸ ἄρθρον 89 τοῦ Καταστατικοῦ προστίθεται παράγραφος 2, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως :

2) Ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου, διακοπτοντες τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐμπορου ἐξ εὐλόγου αἰτίας καὶ ἔχοντες κατὰ τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς συμπεπληρωμένην τὴν ὑπὸ τὰ στοιχεῖα β' καὶ γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παροντος ἄρθρου συντάξιμον ἡλικίαν καὶ ἀσφαλιστικὴν ὑπηρεσίαν δέκα ἐννέα ἐτῶν, προκειμένου περὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ στοιχείου β', καὶ εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν, προκειμένου περὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ στοιχείου γ', ἐξ ἧς πενταετῆ συνεχῆ πρὸ τῆς διακοπῆς τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν τοιαύτην, δύνανται νὰ παραμείνωσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἐπὶ ἓν (1) ἔτος διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν περίπτωσίν των συντάξιμου ὑπηρεσίας ἐπὶ τῇ καταβολῇ τοῦ προβλεπομένου ἀσφαλίστρου τῆς κατηγορίας εἰς ἣν ἀνήκουσιν, ηὐξημένου κατὰ 20%.

Περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ εὐλόγου αἰτίας ἀποφαίνεται τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δι' ἠιτιολογημένης ἀποφάσεως αὐτοῦ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς τριμήνου τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος του.

ΙΙΙ) Τὸ ἄρθρον 92ε τοῦ Καταστατικοῦ ἀντικαθίσταται ὡς ἕπεται :

"Αρθρον 92ε

1) Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1951 τὰ ποσὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένων συντάξεων λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας καθορίζονται κατ' ἀσφαλιστικὰς κατηγορίας ὡς ἀκολούθως :

1)	Α'	ἀσφαλ.	κατηγορίας	εἰς δραχ.	300
2)	Β'	»	»	»	330
3)	Γ'	»	»	»	360
4)	Δ'	»	»	»	400
5)	Ε'	»	»	»	450

Τὰ ποσὰ ταῦτα αὐξάνονται ἑκάστοτε προτάσει τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ταμείου δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

2) Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, ὑπαχθέντων εἰς διαφόρους ἀσφαλιστικὰς κατηγορίας, τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως ὑπολογίζεται ἐκ τῆς μεγαλυτέρας πρὸς τὴν μικροτέραν ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν ὑπῆχθη ὁ ἠσφαλισμένος καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς συνταξιοδότησιν χρόνου κατὰ τὸν ὡς ἀκολούθως τρόπον :

Λαμβάνεται ὡς βάσις ἡ σύνταξις τῆς Α' ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας, ἥτις καὶ αὐξάνεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν παραμονῆς τοῦ ἠσφαλισμένου ἐν ἑκάστῃ ἀσφαλιστικῇ κατηγορίᾳ δι' ἰσαρίθμων εἰκοστῶν (1|20), εἰκοστῶν πέμπτων (1|25) ἢ τριακοστῶν πέμπτων (1|35) (κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ ἄρθρου 89 τοῦ Καταστατικοῦ) τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς συντάξεως τῆς Α' ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας καὶ τῆς συντάξεως ἑκάστης τῶν ἀσφαλιστικῶν κατηγοριῶν, εἰς ἃς ὑπήγετο ὁ ὑπὸ συνταξιοδότησιν ἠσφαλισμένος.

Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὡς ἄνω χρόνου εἰς κατηγορίας κλάσμα τοῦ ἔτους, ὑπερβαῖνον τὸ ἑξάμηνον, λογίζεται ὡς πλῆρες ἔτος εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν ὑπάγεται ὁ ἠσφαλισμένος, κλάσμα δὲ μικρότερον ἢ ἴσον τῶν ἓξ μηνῶν παραλείπεται.

Εἰς τὴν περίπτωσιν συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας ὁ ὑπολογισμὸς γίνεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζόμενα καὶ πάντοτε εἰς εἰκοστά.

3) Τὰ δικαιούμενα συντάξεως λόγῳ θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου πρόσωπα, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 92 τοῦ Καταστατικοῦ, θὰ λαμβάνουν τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ὁριζόμενον δι' ἕκαστον δικαιοῦχον ποσοστὸν τῆς συντάξεως, ἣν ἐλάμβανεν ὁ θανὼν συνταξιοῦχος ἢ ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ὁ θανὼν ἠσφαλισμένος, ἐὰν διέκοπτε τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος λόγῳ ἀναπηρίας.

Ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰουλίου 1960 τὰ ποσὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένων συντάξεων διὰ τοὺς α) δικαιωθέντας ἢ δικαιουμένους συντάξεως, λόγῳ γήρατος βάσει τῶν διατάξεων περὶ ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας, β) τοὺς συνταξιοδοτηθέντας λόγῳ ἀναπηρίας ἐπελθούσης μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1957 καὶ γ) τοὺς δικαιωθέντας ἢ δικαιουμένους συντάξεως λόγῳ θανάτου, ἐπελθόντος μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1957, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως, θεωρουμένα τοῦ λοιποῦ ὡς βασικαὶ συντάξεις :

Α'	ἀσφαλ.	κατηγορίας	εἰς δραχμὰς	700
Β'	»	»	»	750
Γ'	»	»	»	800
Δ'	»	»	»	900
Ε'	»	»	»	1.000

4) Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1958 τὰ ποσὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένων συντάξεων κατ' ἀσφαλιστικὰς κατηγορίας διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους, τῶν ὁποίων ὁ ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος τοῦ γήρατος ἢ τῆς ἀναπηρίας καὶ ἡ συνεπείᾳ ταύτης διακοπὴ τοῦ ἐπαγγέλματος ἐπῆλθε μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1958 καὶ οἵτινες διήνυσαν τὸν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 89 καὶ 90 τοῦ Καταστατικοῦ προβλεπόμενον συντάξιμον χρόνον ἐν ἐ-

νεργῷ ἀσφαλίσει, μετὰ τὴν 1.1.1960, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Α'	ἀσφαλ. κατηγορίας εἰς δραχμάς	700
2) Β'	» » »	900
3) Γ'	» » »	1.100
4) Δ'	» » »	1.300
5) Ε'	» » »	1.300

Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ὑπαχθέντων εἰς διαφόρους ἀσφαλιστικὰς κατηγορίας ὁ ὑπολογισμὸς τῆς μηνιαίας συντάξεως γίνεται κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα.

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1962 τὰ ὡς ἀνωτέρω ποσὰ συντάξεων αὐξάνονται ὡς ἀκολούθως:

1) Α'	ἀσφαλ. κατηγορίας εἰς δραχμάς	800
2) Β'	» » »	1.000
3) Γ'	» » »	1.225
4) Δ'	» » »	1.450
5) Ε'	» » »	1.700

5) Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω συντάξεις προσαυξάνονται κατὰ 6 0/0 δι' ἑκάστην τριετίαν, ἐφ' ὅσον ὁ ὑπὸ συνταξιοδοτηθεὶς λόγῳ γήρατος ἠσφαλισμένος ἤθελε παραμείνει ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 89 τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαιτουμένης συνταξίμου ἐμπορικῆς ὑπηρεσίας.

Εἰς τὰς περιπτώσεις συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας καὶ θανάτου ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαύξησις χορηγεῖται διὰ τὰ πέραν τῆς 20ετίας πραγματικὰ ἔτη ἀσφαλίσεως.

6) Ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου, ὁ θάνατος τοῦ ὁποίου ἐπῆλθε μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1958, τὰ δικαιούμενα συντάξεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 92 τοῦ Καταστατικοῦ, πρόσωπα θὰ λαμβάνουν τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ὁριζόμενον δι' ἕκαστον δικαιοῦχον ποσοστὸν τῆς συντάξεως, ἣν ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ὁ θανὼν ἠσφαλισμένος, ἐὰν διέκοπτε τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος λόγῳ ἀναπηρίας, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πίνακος τῆς παραγράφου 4 τοῦ παρόντος.

Ἡ σύνταξις, τὴν ὁποίαν δικαιοῦται ἡ χήρα θανόντος μετὰ τὴν 1.1.1958 ἠσφαλισμένου, ἡ συνεχίσασα τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ θανόντος συζύγου της καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀσφαλισθεῖσα εἰς τὸ Ταμεῖον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 76 τοῦ Καταστατικοῦ, προσαυξάνεται κατὰ ποσοστὸν 10 0/0 δι' ἑκάστην πενταετίαν, καθ' ἣν αὕτη διετέλεσεν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.

Εἰς ἃς περιπτώσεις ἐπαγγελματικὸς κίνδυνος ἀπὸ 1.1.1950 καὶ ἐφεξῆς δὲν ἀναγνωρίζεται δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος, ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου οἱ δικαιοῦχοι του δὲν θὰ ἔχουν ἐξοφλήσει ἅπασας τὰς κατὰ τὰς κειμένας καταστατικὰς διατάξεις ὑποχρεώσεις των πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐκ μηνιαίων εἰσφορῶν ἢ ἐφ' ἅπαξ καταβολῆς λόγῳ ἐγγραφῆς καὶ γάμου.

7) Προκειμένου περὶ συνταξιούχων τελούντων εἰς κατάστασιν χρήζουσαν συμπαραστάσεως ἑτέρου προσώπου, τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως προσαυξάνεται κατὰ 25 0/0, μὴ ἐχούσης ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐφαρμογῆς τῆς περιοριστικῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ παρόντος.

Ἡ προσαύξησις αὕτη χορηγεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 91 τοῦ παρόντος.

Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων αἰτουμένων σύνταξιν λόγῳ ἀναπηρίας, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ γνωματεύσει τῆς οἰκείας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α ἀναγνωρίζεται τοιαύτη κατάστασις τοῦ αἰτοῦντος, ἡ προσαύξησις χορηγεῖται διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τῆς ἐγκρινούσης τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως.

Ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 92 καταργεῖται, τῆς ἤδη παραγράφου 8 λαμβανούσης ἀριθμὸν 7.

8) Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω χορηγουμένη μηνιαία σύνταξις δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν δραχμῶν 450 δι' ἑκάστην συνταξιοδοτουμένην ὁμάδα μελῶν οἰκογενείας θανόντος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου.

Ἐὰν οἱ δικαιοῦχοι ἑκάστης ὁμάδος εἶναι περισσότεροι τοῦ ἑνός, ἡ σύνταξις αὕτη προσαυξάνεται ἀναλόγως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Αἱ τυχὸν χορηγηθησόμεναι αὐξήσεις συντάξεων ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ποσοῦ καὶ συγχωνεύονται εἰς τὴν ὡς ἄνω σύνταξιν τῶν δραχμῶν 450 μέχρι τῆς καλύψεως τοῦ ποσοῦ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαρτίου 1960

—

14830|2857|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν Δ.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 134 τῆς 6 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239|1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755|1957 καὶ 2) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239|1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.2.1960, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μαθητοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, τὴν ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν Δ.Π.Π.», ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83561|16.12.1959 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ δημοσιευ-

θείσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 441 τεῦχος Β' τῆς 16.12.1959 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*).

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1960

—

26863]5324]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 4]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑαλοπινάκων (τζαμάδων) τῆς Α.Ε. «Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 161 τῆς 16 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 4]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑαλοπινάκων (τζαμάδων) τῆς Α.Ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων», 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν.δ. 3755]1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 13.4.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι :

α) Ἐνῷ ἐν τῷ σκεπτικῷ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται ἡ παρασχετέα εἰς τοὺς περὶ ὧν αὕτη μισθωτοὺς αὔξησις εἰς ποσοστὸν 6 ο]ο, ἐν τούτοις ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τοῦ ὕψους τῶν ἡμερομισθίων, κατὰ τὴν διατύπωσιν τούτων ἐν τῷ διατακτικῷ ταύτης, δὲν προεβλέφθη, ὅτι τὰ ἐφ' ὧν ὑπελογίσθη ἡ ἐν λόγῳ αὔξησις ἡμερομίσθια εἶχον ἀπὸ 24.8.1958 αὐξηθῇ, βάσει τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κατὰ ποσοστὸν 1 ο]ο καὶ τοιουτοτρόπως συνεψηφίσθη τὸ τελευταῖον τοῦτο ποσοστὸν εἰς τὴν ἐξ 6 ο]ο αὔξησιν, ἐνῷ θὰ ἔδει ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἡμερομισθίων νὰ ὑπολογισθῇ αὔξησις ἐξ 7 ο]ο, συμψηφιζομένης εἰς ταύτην τῆς ἐξ 1 ο]ο τοιαύτης, ὥστε τὸ ὀρθὸν τελικὸν ἀποτέλεσμα, κατὰ τὸ σκεπτικὸν τῆς ἀποφάσεως, νὰ ἀνταποκρίνηται εἰς αὔξησιν κατὰ ποσοστὸν 6 ο]ο.

β) Ἡ καθιέρωσις τῶν ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει προβλεπομένων ὁρίων παραγωγῆς καὶ ποσοστῶν ἀμοιβῆς (§§ 2 καὶ 3 κλπ.) παρεμποδίζει τὴν βελτίωσιν τῶν τεχνικῶν συνθηκῶν τῆς παραγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀσκεῖ δυσμενῆ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς παραγωγῆς, παραγωγικότητος καὶ κόστους αὐτῆς, ὁ τοιοῦτος δὲ καθορισμὸς ὁρίων παραγωγῆς εἶναι κατ' ἐξοχὴν τεχνικὸν θέμα, συναρτώμενον μὲ τὰς ἰδιορρυθμίας καὶ τὰς συνθήκας ἐργασίας ἑκάστης ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὴν ἀποφασιστικὴν γνώμην δέον νὰ ἔχῃ αὐτή.

γ) Λόγῳ τῆς μακρᾶς ἀναδρομικότητος τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως (24.5.1959) δημιουργοῦνται τεχνικαὶ δυσχέρειαι καὶ ἀνωμαλίαι εἰς τὴν λογιστικὴν καὶ διαχειριστικὴν τακτοποίησιν τῆς Ἑταιρείας, διότι θὰ καταστῇ ἀναγκαῖον νὰ ἀνασυνταχθοῦν, βάσει ταύτης, τὰ μισθολόγια ἑνὸς περίπου ἔτους, δέον νὰ προτιμηθῇ, ὅπως, ὁριζομένης ὡς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἰσχύος της τῆς 1.3.1960, καταβληθῇ εἰς ἕκαστον μισθωτὸν ἐφ' ἅπαξ χρηματικὸν ποσόν, ἀντὶ τῶν ἀναδρομικῶν διαφορῶν, καθοριζόμενον ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης, καὶ

δ) Ἡ ἐν τῇ παραγρ. 10 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως διατυπουμένη διάταξις, καθ' ἣν «συμψηφίζεται πάντως πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς παρούσης χορηγουμένας αὐξήσεις πᾶσα παροχὴ ὁπωσδήποτε διδομένη εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας», εἶναι πιθανὸν νὰ δημιουργήσῃ ἀμοιβαιότητήσεις καὶ διενέξεις μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ δέον ν' ἀπαλειφθῇ.

Ἕνεκεν τῶν λόγων τούτων δέον ὅπως ἡ ἀνωτέρω διαιτητικὴ ἀπόφασις τροποποιηθῇ ἀναλόγως, ὡς πρὸς τὰ προειρημένα σημεῖα, καθ' ἃ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, συνισταμένην τὸ μὲν εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῶν αἰτίων προστριβῶν καὶ διενέξεων μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, τὸ δὲ εἰς τὴν παροχὴν εὐχερείας εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις νὰ ἀναπτύσσουν τὴν παραγωγὴν των ἐλευθέρως καὶ ἀναλόγως τῶν τεχνικοοικονομικῶν συνθηκῶν ἑκάστης, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 4]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑαλοπινάκων (τζαμάδων) τῆς Α.Ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου τεχνιτῶν κατασκευῆς ὑαλοπινάκων «Ὁ Ἥλιος» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑαλοπινάκων (τζαμάδων) τῆς Α.Ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων καθορίζονται ὡς ἑξῆς :

Ἀρχιτεχνίτης δραχ. 71,50.

Τεχνίτης ἐφαρμοστής, τὸ ἑκάστοτε ἰσχὺν νόμιμον ἡμερομίσθιον διὰ τοὺς ἐφαρμοστὰς σιδηροβιομηχανίας.

Ἀρχιεργάτης καὶ ἀρχιχαράκτης δραχ. 60,30.

Ἀρχιεπιτηρητὴς καὶ ἐπιτηρητὴς τήξεως δραχ. 57,80.

Ἐπιτηρητὴς μηχανῶν, βοηθὸς ἐπιτηρητοῦ τήξεως, βοηθὸς ἀρχιχαράκτης, χαράκτης δραχ. 56.

Σπάστης δραχ. 54.

Εἰς τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια, εἰς ἃ περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐκ 10 ο]ο προσαύξησις λόγῳ εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας, συγχωνεύεται ἡ δυνάμει τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγηθεῖσα ἀπὸ 24.8.1958 αὔξησις ἐξ 1 ο]ο.

2) Οἱ νεοπροσλαμβανόμενοι ἐργάται θὰ λαμβάνουν κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τῆς ἐργασίας

(*) ΕΕΔ 19, 185.

των τὸ ἀντίστοιχον ἡμερομίσθιον τοῦ σπάστου, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου τὸ ἡμερομίσθιον τῆς κατηγορίας εἰς ἣν θέλει ἐνταχθῆ.

3) Διὰ τὴν μεταφορὰν καὶ φόρτωσιν πλωτήρων καὶ τὴν μεταφορὰν κυστίδων καὶ ὑπογεφυρῶν ἑκαστον ἄτομον θὰ λαμβάνῃ 25 δραχ. δι' ἕκαστον πλωτῆρα καὶ 20 δραχ. δι' ἑκάστην κυστίδα ἢ ὑπογέφυραν.

Ἡ προθέρμανσις τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων θὰ γίνεται ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ κλιβάνου.

Δι' ἑκάστην ἀλλαγὴν πλωτήρων ἕκαστος θὰ λαμβάνῃ ἀνὰ (50) πεντήκοντα δραχμάς, πλὴν τῶν ἐξ αὐτῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν μετακίνησιν, λύσιμον καὶ δέσιμον, οἵτινες θὰ λαμβάνουν ἀνὰ (60) ἑξήκοντα δραχμὰς ἕκαστος.

4) Κατὰ τὴν προθέρμανσιν καὶ γόμωσιν τοῦ κλιβάνου οἱ ἀπασχολούμενοι εἰδικῶς εἰς ταύτην τεχνῖται θὰ λαμβάνουν τὰ βασικὰ των ἡμερομίσθια προσηυξημένα κατὰ (50%) πεντήκοντα τοῖς ἑκατόν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θὰ ἀμείβηται καὶ ὅλον τὸ προσωπικὸν τοῦ κλιβάνου κατὰ τὴν διάρκειαν τυχὸν ἐν θερμῷ ἐπισκευῆς τοῦ κλιβάνου.

5) Εἰς τοὺς τεχνίτας ὑαλοπινάκων θὰ χορηγοῦνται ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας οἰκήματα κατάλληλα πρὸς κατοικίαν καὶ ἀνάλογα πρὸς τὰς οἰκογενειακὰς ἀνάγκας ἑκάστου τεχνίτου, ἐφ' ὅσον δὲ δὲν θὰ ὑπάρχωσι τοιαῦτα διαθέσιμα, θὰ καταβάλληται εἰς αὐτοὺς τὸ αὐτὸ ἀντίτιμον ἐνοικίου, ὡς καὶ τῶν ὑαλουργῶν.

Τεχνίτης, ἀρνούμενος νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸ οἴκημα, διατιθέμενον εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας, δὲν δικαιοῦται ἀντιτίμου ἐνοικίου. Ἐπίσης θὰ χορηγῆται εἰς αὐτοὺς καύσιμος ὕλη καὶ ἀποκόμματα ξύλων.

6) Κατὰ τὸ διάστημα, καθ' ὃ ὁ κλίβανος θὰ λειτουργῇ μὲ μειωμένον ἀριθμὸν μηχανῶν ἢ δὲν θὰ λειτουργῇ παντελῶς, οἱ τεχνῖται ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ θὰ ἀπασχολοῦνται εἰς ἀναλόγους ἐργασίας ἐν τῷ ὑαλουργείῳ καὶ θὰ λαμβάνουν τὰ διὰ τῆς παρούσης ὁριζόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον δὲ ἔχουν τὴν αὐτὴν ἀποδοτικότητα μὲ τοὺς ἐν τῷ συνεργείῳ ἐντάξεως των μονίμως ἐργαζομένους, θὰ λαμβάνουν καὶ τὰς εἰς τούτους διδομένας τυχὸν προσθέτους ἀμοιβάς.

7) Ἐφ' ὅσον οἱ ἐργατοτεχνῖται ὑαλοπινάκων (τζαμάδες) ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κατασκευὴν ὑαλοπινάκων «διαμαντέ» θὰ λαμβάνουν τὰ ἡμερομίσθια τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης ὁριζόμενα. Ἡ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τούτων ἀμοιβὴ θὰ καθορίζεται δι' ἐλευθέρας συμφωνίας μεταξὺ τῶν μερῶν.

8) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1.3.1960, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται μέχρι πέρατος τῆς λειτουργίας τοῦ ἤδη ἐν ἐνεργείᾳ κλιβάνου ὑαλοπινάκων.

10) Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 24.5.1959 ἕως 29.2.1960, ἀντὶ πάσης ἄλλης αὐξήσεως, καταβληθήσεται ἐφ' ἅπαξ ποσὸν δραχμῶν μὲν 1.000 εἰς τοὺς ἀρχιτεχνίτας, ἀρχιεργάτας, ἀρχιχαράκτας, ἀρχιεπιτηρητὰς καὶ ἐπιτηρητὰς τήξεως, δραχμῶν δὲ 800 εἰς τοὺς ἐπιτηρητὰς μηχανῶν, βοηθοὺς ἐπιτηρητῶν τήξεως, βοηθοὺς ἀρχιχαρακτῶν, χαράκτας καὶ σπάστας. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο περιλαμβάνονται πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν βασικῶν ἡμερομισθίων προκύπτουσαι διαφοραὶ δι' ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις νυκτερινῆς καὶ Κυριακῆς ἐργασίας, δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα κλπ. κατὰ τὸ ἀντίστοιχον χρονικὸν διάστημα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1960

—

21288]862]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῶν συμβάσεων πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν πλοίων μεσογειακῶν γραμμῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 149 τῆς 13 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὸ ὑπογραφὲν τὴν 18ην Ἰανουαρίου 1960 συμφωνητικὸν παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐν Πειραιεῖ ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικαὶ Μεσογειακαὶ Γραμμαὶ Α.Ε.», β) τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1960 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐν Πειραιεῖ ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὀλυμπιακαὶ Κρουαζιέραι Α.Ε.» καὶ γ) τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1960 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐν Πειραιεῖ ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀτμοπλοΐα Αἰγαίου Ἀδελφῶν Τυπάλδου Α.Ε.» διὰ τὰ εἰς τὴν Ἑταιρείαν ταύτην ἀνήκοντα κατὰ κυριότητα ἐπιβατηγὰ πλοῖα «Μεσόγειος», «Ἀδριατική», «Ἑλλάς» καὶ «Κρήτη», ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου, ὡς κατωτέρω:

1) Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων.

2) Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου.

3) Πανελληνίου Ἑνώσεως Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν.

4) Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν.

5) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν.

6) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

7) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

8) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

9) Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας.

Ἰδόντες τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 3276]1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ, ὡς τοῦτο ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

Κυροῦμεν τὸ ὡς ἄνω ὑπογραφὲν συμφωνητικὸν παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τὰς ὑπογραφείσας συλλογικὰς συμβάσεις.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1960 καὶ ἡ διάρκειά των ὁρίζεται μέχρι 31.12.1960.

Δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιηθήτω δεόντως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 14 Μαρτίου 1960

Συμφωνητικὸν παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 18ην Ἰανουαρίου 1960 ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ Παναγῆς Γιαννουλάτος καὶ Κωνστ. Α. Ρίγγας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς διευθύνοντες σύμβουλοι τῆς ἐν Πειραιεῖ ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικαὶ Μεσογειακαὶ Γραμμαὶ Α.Ε.», καὶ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένοι, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ:

1) Δημήτριος Μελέτης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2) Ἠλίας Κροκιδᾶς, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ.

3) Μάνθος Πετρουλῆς, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν Ε.Ν.

4) Κίμων Μαλατάρας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν.

5) Δημήτριος Μπενετάτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν.

6) Γεώργιος Κουκλάδας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

7) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

8) Νικόλαος Κουκούλης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

9) Δημήτριος Βελισσαράτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Ν.

10) Μάνθος Πετρουλῆς, Γενικὸς Γραμματεὺς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται καταστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνεγνωρισμένα σωματεῖα, καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι.

Συνελθόντες, ὅπως κοινῇ συμφωνίᾳ ὁρίσωμεν τὸ μισθολόγιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων κατὰ κυριότητα ἐπιβατηγῶν ἀτμοπλοίων, ὡς καὶ τῶν παρ' αὐτῆς ναυλωμένων ἢ ναυλωθησομένων καὶ τῶν ὑπὸ τὴν διαχείρισιν αὐτῆς α)π καὶ ἐκτελούντων γενικῶς πλόας εἰς μεσογειακοὺς λιμένας, συμφωνοῦμεν ἐπὶ τῶν κάτωθι:

1) Συμφωνοῦμεν, ὅπως ἡ ὑπογραφεῖσα τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1959 μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων μερῶν συλλογικὴ σύμβασις, ἥτις ἔληξε τὴν 31 Δεκεμβρίου 1959, παραταθῇ ὡς ἔχει εἰς ὅλα αὐτῆς τὰ κεφάλαια μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1960.

2) Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρατεινομένης διὰ τοῦ παρόντος πρακτικοῦ συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ τροποποιηθῇ μόνον κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

3) Ἕνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης παρατάσεως δύναται αὕτη νὰ καταγγελθῇ ἐγγράφως παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τῆς καταγγελίας ἐπιδιδομένης εἰς τὸν ἕτερον, παραμένει ὅμως ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν μέχρι τῆς 31.12.1960.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταγγελίας κατὰ τὰ ὡς ἄνω, ἡ διὰ τοῦ παρόντος πρακτικοῦ παραταθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἐπ' ἀόριστον καὶ μέχρι τῆς καταγγελίας της παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν πρὸς τὸν ἕτερον τῶν συμβαλλομένων.

4) Τὸ παρὸν πρακτικὸν συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Υ.Ε.Ν., ὑπογράφεται δὲ ὡς ἑπεται.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Συλλογικὴ σύμβασις

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1960, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Χαράλαμπος Τυπάλδος, ἐκπροσωπῶν νομίμως ἐν προκειμένῳ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀτμοπλοΐα Αἰγαίου Ἀδελφῶν Σ. Τυπάλδου Α.Ε.» καὶ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένος, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ:

1) Δημήτριος Μελέτης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2) Ἠλίας Κροκιδᾶς, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ.

3) Μάνθος Πετρουλῆς, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν Ε.Ν.

4) Κίμων Μαλατάρας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν.

5) Δημήτριος Μπενετάτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν.

6) Γεώργιος Κουκλάδας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

7) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

8) Νικόλαος Κουκούλης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

9) Δημήτριος Βελισσαράτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Ν.

10) Μάνθος Πετρουλῆς, Γενικὸς Γραμματεὺς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται καταστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ εἰδικῶς ἐξουσιο-

δοτημένοι.

Συνελθόντες, όπως κοινῇ συμφωνίᾳ ὁρίσωμεν τὸ μισθολόγιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων κατὰ κυριότητα ἐπιβατηγῶν ἀτμοπλοίων «Μεσογειος», «Ἀδριατικὴ» καὶ τῶν νεονηολογηθέντων «Ἑλλὰς» καὶ «Κρήτη» διὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ταῦτα ἐκτελοῦν πλόας εἰς μεσογειακοὺς λιμένας (συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἀδριατικῆς), συμφωνοῦμεν ἐπὶ τῶν κάτωθι:

1) Συμφωνοῦμεν, ὅπως ἡ ὑπογραφεῖσα τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1959 μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων μερῶν συλλογικὴ σύμβασις, ἥτις ἔληξε τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1959, παραταθῇ ὡς ἔχει εἰς ὅλα αὐτῆς τὰ κεφάλαια μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1960.

2) Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρατεινομένης διὰ τοῦ παρόντος πρακτικοῦ συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ τροποποιηθῇ μόνον κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

3) Ἕνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης παρατάσεως δύναται αὕτη νὰ καταγγελθῇ ἐγγράφως παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τῆς καταγγελίας ἐπιδιδομένης εἰς τὸν ἕτερον, παραμένει ὅμως ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν μέχρι τῆς 31.12.1960.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταγγελίας κατὰ τὰ ὡς ἄνω, ἡ διὰ τοῦ παρόντος πρακτικοῦ παραταθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἐπ' ἀόριστον καὶ μέχρι τῆς καταγγελίας της παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν πρὸς τὸν ἕτερον τῶν συμβαλλομένων.

4) Τὸ παρὸν πρακτικὸν συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Υ.Ε.Ν., ὑπογράφεται δὲ ὡς ἔπεται:

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Συλλογικὴ ἰσύμβασις

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1960, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ κ. Βάχε Ἀγκασιάν, ἐκπροσωπῶν νομίμως ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς διευθυντοῦ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὀλυμπιακαὶ Κρουαζιέραι Α.Ε.» καὶ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένος, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ:

1) Δημήτριος Μελέτης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2) Ἠλίας Κροκιδᾶς, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Σ.

3) Μάνθος Πετρουλῆς, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν Ε.Ν.

4) Κίμων Μαλατάρας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν.

5) Δημήτριος Μπενετάτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν.

6) Γεώργιος Κουκλιάδας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

7) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

8) Νικόλαος Κουκούλης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

9) Δημήτριος Βελισσαράτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Ν.

10) Μάνθος Πετρουλῆς, Γενικὸς Γραμματεὺς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται καταστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι.

Συνελθόντες, ὅπως κοινῇ συμφωνίᾳ ὁρίσωμεν τὸ μισθολόγιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων κατὰ κυριότητα ἐπιβατηγῶν ἀτμοπλοίων «Ἀγαμέμνων» καὶ «Ἀχιλλεύς», διὰ τὴν ἐκτέλεσιν γενικῶς πλόων εἰς μεσογειακοὺς λιμένας (συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἀδριατικῆς), συμφωνοῦμεν ἐπὶ τῶν κάτωθι:

1) Συμφωνοῦμεν, ὅπως ἡ ὑπογραφεῖσα τὴν 1 Ἰανουαρίου 1959 μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων μερῶν συλλογικὴ σύμβασις, ἥτις ἔληξε τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1959, παραταθῇ ὡς ἔχει εἰς ὅλα αὐτῆς τὰ κεφάλαια μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1960.

2) Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρατεινομένης διὰ τοῦ παρόντος πρακτικοῦ συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ τροποποιηθῇ μόνον κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

3) Ἕνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης παρατάσεως δύναται αὕτη νὰ καταγγελθῇ ἐγγράφως παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τῆς καταγγελίας ἐπιδιδομένης εἰς τὸν ἕτερον, παραμένει ὅμως ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν μέχρι τῆς 31.12.1960.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταγγελίας κατὰ τὰ ὡς ἄνω, ἡ διὰ τοῦ παρόντος πρακτικοῦ παραταθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἐπ' ἀόριστον καὶ μέχρι τῆς καταγγελίας της παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν πρὸς τὸν ἕτερον τῶν συμβαλλομένων.

4) Τὸ παρὸν πρακτικὸν συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Υ.Ε.Ν., ὑπογράφεται δὲ ὡς ἔπεται:

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

2]1960 Ἀπόφασις Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων κλπ. ἐν σχέσει μὲ τὰ ἠλεκτρικὰ πλυντήρια (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τύποις καὶ οὐσίᾳ τὴν ὑποβληθεῖ-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ.

σαν ἔφεσιν, ἐξαφανίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 32|1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως περὶ τὴν ἑρμηνείαν ὅρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

Ἀποφαίνεται

Ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς παραγράφου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7375|29.12.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (*), αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἠλεκτρικῶν πλυντηρίων.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαρτίου 1960

—

2|1960 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως Ροδιακοῦ Ὀργανισμοῦ Δημοτικῶν Αὐτοκινήτων (**).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Συμπληροῦν τὴν ὑπ' ἀριθ. 5|1959 (***) ἀπόφασιν καθορίζει, ὅτι:

Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν λεωφορείων ὑπεραστικῶν συγκοινωνιῶν τοῦ Ροδιακοῦ Ὀργανισμοῦ Δημοτικῶν Αὐτοκινήτων (Ρ.Ο.Δ.Α.) καθορίζονται εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 84334|1959 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 1.10.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων ὑπεραστικῶν συγκοινωνιῶν ἁπάσης τῆς χώρας» (****) προβλεπόμενα τοιαῦτα τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν λεωφορείων διὰ τὰς περιφερείας Ρόδου καὶ Κῶ.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Πειραιεῖ τῇ 26.2.1960.

—

3|1960 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκ-

δορέων Χανίων (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Α) Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδοράν, κατὰ κεφαλήν, τῶν ἐκδορέων Νομοῦ Χανίων, ὡς ἑξῆς:

α) Δι' ἀμνοὺς καὶ ἐρίφια γάλακτος διὰ μὲν τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.11. ἕως 23.4 δραχμαὶ 6, διὰ δὲ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 23.4 ἕως 30.10 δραχμαὶ 8.

	Δραχμαί
β) Διὰ μόσχους γάλακτος ἐν γένει	22
γ) Διὰ μόσχους ἕτους μέχρι 80 κιλῶν	40
δ) Διὰ μόσχους 80 ἕως 120 κιλῶν	55
ε) Διὰ βοοειδῆ ἐν γένει	80
στ) Διὰ ταύρους ἐν γένει	100
ζ) Δι' αἰγοπρόβατα, κριούς, ταύρους	19
η) Διὰ χοίρους μέχρι 26 κιλῶν	20
θ) Διὰ χοίρους ἀπὸ 28 ἕως 65 κιλῶν	35
ι) Διὰ χοίρους ἀπὸ 65 κιλῶν καὶ ἄνω	40
ια) Γδάρσιμο ἐν γένει	25

Διὰ τὰ εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐκδαρμένα ζῶντα καὶ χρήζοντα τριχινοσκοπήσεως, περικῆς ἐκδερματώσεως, κρεοσκοπικοῦ ἐλέγχου κλπ. καθορίζει κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς κατὰ κεφαλὴν ὡς ἑξῆς:

	Δραχμαί
α) Διὰ βοοειδῆ ἐν γένει	20
β) Διὰ αἰγοπρόβατα ἐν γένει	5
γ) Δι' ἀμνοὺς καὶ ἐρίφια γάλακτος	2
δ) Διὰ χοίρους ἐν γένει	6—12

Β) Ἀποφαίνεται, ὅτι πρὸς κάλυψιν τοῦ δώρου Χριστουγέννων καὶ Πάσχα θὰ αὐξάνωνται τὰ ἐγκεκριμένα τιμολόγια συμφώνως πρὸς τὰς ἑκάστοτε ἐκδιδομένας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις περὶ παροχῆς δώρου εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας.

Γ) Ἀποφαίνεται, ὅτι τὰ ὡς ἄνω ἐργατικὰ δικαιώματα θὰ εἰσπράττωνται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας παρὰ τῆς οἰκείας ἐργατικῆς ὀργανώσεως εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένης ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν διὰ χορηγήσεως διπλοτύπων ἀποδείξεων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποκλειομένου παντὸς ἄλλου τρόπου ἀποδείξεως τῆς γενομένης πληρωμῆς καὶ ἧτις ὀργάνωσις θέλει καταβάλει ταύτην εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν συνεργείων.

Δ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐκτεινομένη ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Εἰρηνοδικείου Χανίων, ἄρχεται ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1960, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων.

Ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο ἐν Χανίοις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1960 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τῇ 27 Φεβρουαρίου 1960.

---

19 τῆς 30.3.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 14.4.1960.

(*) ΕΕΔ 18, 168.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 24 τῆς 12.4.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 14.4.1960.

(***) ΕΕΔ 19, σελ. 311.

(****) ΕΕΔ 19, σελ. 117.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 23 τῆς 9.4.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 9.4.1960.

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΑΝΥΠΑΡΚΤΟΥΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ !

"Εν ἀκόμη δεῖγμα τῆς προχειρότητος, μὲ τὴν ὁποίαν καταρτίζονται τὰ σύγχρονα νομοθετικὰ κείμενα, εἶναι καὶ τὸ ὅτι ὁ νόμος 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου καταρτίζονται ὅλαι αἱ σύγχρονοι συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, δὲν προβλέπει ποινικάς, τοὐλάχιστον, κυρώσεις διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς παραβάσεώς των, εἰς πεῖσμα τῆς προστασίας τῶν ἐργαζομένων, εἰς ἣν ὑποτίθεται, ὅτι ἀποβλέπει ἡ σύγχρονος ἐργατικὴ νομοθεσία. Δυστυχῶς οὔτε αἱ Εἰσαγγελικαὶ Ἀρχαί, οὔτε τὰ Δικαστήρια ἠρεύνησαν ἐπαρκῶς μέχρι τοῦδε τὸ ζήτημα καὶ οὕτω εὑρισκόμεθα πρὸ τοῦ φαινομένου νὰ ἀσκῆται ποινικὴ δίωξις καὶ νὰ ἐπιβάλλωνται κυρώσεις ἢ νὰ ἐκδικάζωνται ὑποθέσεις βάσει καταργημένων καὶ μήπω ἰσχυόντων νόμων.

I. Ὁ νόμος 3239]1955 δὲν περιλαμβάνει διατάξεις, προβλεπούσας ὡς ἀξιόποινον ἀδίκημα τὴν παράβασιν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις του καταρτιζομένων συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ ἀπειλούσας διὰ τὴν παράβασιν ταύτην ποινάς. Ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 42 § 1 καταργεῖ ἀπὸ τῆς ἰσχύος του τὰς διατάξεις α) τοῦ ἀ.ν. 1681]1935 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας» καὶ β) τοῦ ἀ. ν. 1681]1935 «περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», δι' ὧν ὑφίσταντο διατάξεις, ἀπειλοῦσαι ποινικὰς κυρώσεις ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν κατὰ τὰς διατάξεις των καταρτιζομένων κανονιστικῶν πράξεων. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι δὲν καταργεῖται, διατηρουμένη ἐν ἰσχύϊ, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ἀ. ν. 547]1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων ἐργατικῶν νόμων», δι' ἧς προβλέπεται ὡς ἀξιόποινον ἀδίκημα ἡ παράβασις τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1681]1935 καταρτιζομένων συλλογικῶν συμβάσεων. Πλὴν διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν σώζεται ἡ ἀτέλεια, οὔτε συμπληροῦται τὸ κενόν, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους :

II. Τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 16 τοῦ ἀ. ν. 547]1937 ὁρίζει, ὅτι «παράβασις οἱουδήποτε τῶν ὅρων τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 16.11.1935 ἀ.ν. «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας» ὑπογραφομένων συλλογικῶν συμβάσεων, ὡς καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 991]1936 κυρωθεισῶν τοιούτων, συνεπάγεται, πλὴν τῆς ἀστικῆς εὐθύνης τοῦ παραβάτου καὶ ποινικὴν τοιαύτην συνισταμένην εἰς χρηματικὴν ποινὴν κλπ.».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης τῆς μόνης διατηρηθείσης σήμερον ἐν ἰσχύϊ, προκύπτει, ὅτι στοιχειοθετεῖται τὸ ἀδίκημα μόνον διὰ τῆς παραβάσεως τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τῶν καταρτιζομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1681]1935 Νοεμβρίου 1935» καὶ μόνον αὐτῶν. Ἑπομένως α) ἀποκλείεται ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης ἐπὶ παραβάσεως διαιτητικῶν ἀποφάσεων γενικῶς, διότι, ὡς πρὸς αὐτάς ἰσχυε παλαιότερον διάφορον νομοθετικὸν καθεστὼς (ὅρα ἄρθρον 16 ἀ.ν. 1681]1935 Νοεμβρίου 1935», *Ι. Καποδίστρια*: «Ἡ Συλλογικὴ Σύμβασις Ἐργασίας καὶ τὸ Δίκαιον τῶν Σωματείων § 177, σημ. 2, Α.Π. 639]1939, Α.Π.Ε. 1940, σελ. 42), μὴ ἰσχῦον ἤδη καὶ μὴ ἀναπληρωθὲν δι' ἄλλων διατάξεων, καὶ β) ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογή της ἐπίσης ἐπὶ ἄλλων συλλογικῶν συμβάσεων, μὴ καταρτισθεισῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ρηθέντος ἀναγκαστικοῦ νόμου, διότι καὶ ὑπὸ τὸ προϊσχῦον καθεστὼς τὸ δικαστήριον, διὰ νὰ ἐπιβάλῃ ποινικὰς κυρώσεις, ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας κατηρτίσθη καὶ ὑπεγράφη κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἀναγκ. νόμου τοῦ 1935, ὡς ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ἐτροποποιήθη αὕτος ὑπὸ νεωτέρων νόμων (*Ι. Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτέρω).

III. Μετὰ τὰ ἐκτεθέντα εἶναι πρόδηλον, ὅτι δὲν ὑφίσταται ποινικὴ κύρωσις διὰ τὴν παράβασιν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239]195· καταρτιζομένων συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἡ δὲ διατηρηθεῖσα ἐν ἰσχύϊ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ἀ.ν. 547]1937 δὲν καλύζει παρὰ μόνον τὰς παραβάσεις τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τῶν καταρτισθεισῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1681]21 Νοεμβρίου 1935 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων», πολλαὶ τῶν ὁποίων ἐξακολουθοῦσι καὶ σήμερον νὰ ἰσχύωσι.

IV. Ὑφίσταται βεβαίως κενὸν ἐν τῇ νομοθεσίᾳ. Τὸ κενὸν τοῦτο, προκειμένου περὶ διατάξεως θεμελιώδους τὸ ἀξιόποινον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πληρωθῇ δι' ἀναλογικῆς ἑρμηνείας καὶ μόνον διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ διορθωθῇ, ἔστω καὶ μετὰ πενταετίαν, τὰ κακῶς κείμενα ! Περίπτωσις διασταλτικῆς ἑρμηνείας, ἀσχέτως τοῦ ἀπαραδέκτου καὶ ταύτης (Α.Π. 845]1957 (Ὀλ.) Πν. Χρ. Η' 40), εἶναι ἀκατανόητος, προκειμένου περὶ νομοθετήματος ἀναγομένου εἰς τὸ ἔτος 1935, διὰ τὴν ρύθμισιν σχέσεως διεπομένης ἀπὸ νόμον θεσπισθέντα μετὰ πάροδον μιᾶς εἰκοσαετίας, ἐκτὸς ἐὰν δεχθῇ κανείς, ὅτι εἰς τὴν στενωτέραν ἔκφρασιν τοῦ νομοθέτου τοῦ ἔτους 1935 περιλαμβάνονται καὶ αἱ περιπτώσεις καθ' ἃς, παρὰ τὴν... μανιακὴν ἱκανότητά του, δὲν ἐξεφράσθη σαφῶς, μὴ περιλαβὼν τὰς παραβάσεις τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, αἵτινες θὰ καταρτίζοντο μετὰ μίαν εἰκοσαετίαν βάσει ἄλλου νόμου, ἤτοι τοῦ νόμου 3239]1955.

Γεώργ. Α. Γιαννακόπουλος, Δικηγόρος ἐν Πάτραις

ΕΠΙ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Κύριε Διευθυντά,

Εἰς τὴν σελ. 422 τῆς ΕΕΔ ἐ.ἔ. δημοσιεύεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 18·]1960 Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἐὰν δικαιοῦνται ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως οἱ λαμβάνοντες μείζονας τῶν 5.000 δραχμῶν μηνιαίως ὑπάλληλοι. Τόσον ἡ πλειοψηφία, ὅσον καὶ ἡ μειοψηφία τοῦ Ν. Σ., παρέλειψαν, ἐκ παραδρομῆς, νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν των τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2874]1954, καθ' ἣν, ὁπουδήποτε εἰς τοὺς πρὸ τῆς 1.5.1954 ἐκδοθέντας νόμους ἀναφέρονται ποσὰ δραχμῶν τὰ ποσὰ ταῦτα ἐκφράζονται ἐφεξῆς εἰς δραχμὰς νέας ἐκδόσεως, ἄνευ τῶν τριῶν τελευταίων μηδενικῶν. Ἑπομένως τὸ ποσὸν τῶν 5.000 δραχμῶν τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Π.Δ. 13.4.1932 ἔχει γίνει σήμερον δραχμαὶ 5 (Α.Π. 207]1958 κλπ.) καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἰσχύος τῆς σχετικῆς διατάξεως

Μετὰ τιμῆς

Ν.Κ. Πλατάκης, Δικηγόρος ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 10 (446)

Ἀθῆναι, 15 Μαΐου 1960

Η ΕΝΝΟΜΟΣ ΣΧΕΣΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΝΑΨΙΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. Π. Κ. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΥ, Δ. Ν., Δικηγόρου

I

Ὡς γνωστόν, ἡ αὐτονομία τῆς βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων ἔχει σοβαρῶς περιορισθῆ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἡ δὲ ἐλευθέρα διὰ συμβάσεως διαμόρφωσις τῆς σχέσεως ἐργασίας παρεχώρησε τὴν θέσιν της εἰς τὴν ρυθμιζομένην ὑπὸ τοῦ κρατικοῦ καὶ αὐτονόμου συλλογικοῦ δικαίου συμβατικὴν σχέσιν ἐργασίας (1). Εἰς ἐνίας περιπτώσεις ὁ νομοθέτης ὑποχρεώνει τὸν οἰκονομικῶς ἰσχυρότερον ἐργοδότην ὅπως συνάπτῃ σύμβασιν ἐργασίας μετὰ μισθωτοῦ ἀνήκοντος εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν προστατευομένων προσώπων καὶ ἐντάσσῃ αὐτὸν εἰς ὡρισμένην θέσιν ἐργασίας, ὑφ' οὓς ὅρους αὐτὸς προσλαμβάνει συνήθως ἑτέρους μισθωτούς (2).

Καὶ ἂν μὲν εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν δὲν καταλείπεται κατὰ τὰς προσυμβατικὰς ἐπαφὰς χῶρος διὰ διαπραγματεύσεις, εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν, τὴν ἀποτελοῦσαν καὶ τὸν κανόνα, ἡ ρυθμιστικὴ ἐπέμβασις τοῦ νομοθέτου δὲν στερεῖ τὰ μέρη τῆς δυνατότητος καθορισμοῦ ὅρων περὶ τὴν ἔναρξιν, τὸ περιεχόμενον, τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως, γενικῶς περὶ τὰς λεπτομερείας ἐκπληρώσεως τῆς ἀναληφθησομένης ὑποχρεώσεως παροχῆς, οἵτινες ὅροι καὶ γίνονται συνήθως ἀντικείμενον προσυμβατικῶν συζητήσεων καὶ διαπραγματεύσεων. Αὗται ἁπλούστεραι ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας, π.χ. ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, καθίστανται περιπλοκώτεραι π.χ. ἐπὶ προσλήψεως εἰδικευμένων ἢ διευθυνόντων ὑπαλλήλων (3).

II

α) Εἰς τὰ πλεῖστα τῶν συγχρόνων δικαίων ἡ διοτικὴ προσυμβατικὴ σχέσις τῶν μερῶν ἀνήχθη εἰς ἔννομον σχέσιν (4). Νομοθετικῶς ἢ νομολογιακῶς ἀνεγνωρίσθη, ὅτι κατὰ τὸ στάδιον ἐκεῖνο τῶν συναλλακτικῶν ἐπαφῶν, καθ' ἃ διεξάγονται διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν συμβάσεώς τινος, δημιουργοῦνται ἑκατέρωθεν ὡρισμέναι ὑποχρεώσεις ἀνεξάρτητοι ἐκείνων τῆς τυχὸν ἐπακολουθούσης συμβάσεως, ἐν ὑπαιτίῳ κατ' ἀρχὴν παραβάσει τῶν ὁποίων προκαλεῖται ὑποχρέωσις πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ἀδιαφόρως ἂν συνήφθη ἔγκυρος ἢ ἐλαττωματικὴ σύμβασις ἢ ἂν διεκόπησαν αἱ διαπραγματεύσεις ἄνευ καταρτίσεως συμβάσεως (5).

---

(1) Βλ. ἀντὶ ἄλλων S a v a t i e r, Métamorphoses I² (1952) Nos 74, 75 σ. 65 (contrat réglementé). L a r e n z, Lehrbuch des Schuldrechts, I² σ. 46, (Vertrag mit normiertem Inhalt).

(2) Περὶ τῆς συμβάσεως ταύτης (contrat forcé) βλ. S a v a t i e r, ἔνθ' ἀνωτ. No. 76 σ. 65 ἐπ. L a r e n z, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 35 (diktierter Vertrag).

Τοιαύτη περίπτωσις παρ' ἡμῖν ἐμφανίζεται ἐν τῷ ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη. Κατὰ τὴν λεπτοτέραν διάκρισιν τοῦ M o r e l, Le contrat imposé. Etudes Ripert II σ. 116 ἐπ. ἰδίως 124 ἐπ. (No 12) πρόκειται συμβατικὴ σχέσις νομίμου προελεύσεως (raport contractuel d' origine légale). Ὡς ὀρθῶς τονίζεται: «La loi établit entre certaines personnes un rapport auquel elle attribue le caractère contractuel».

(3) S o m m e r, Vorverhandlungen zum Abschluss eines Arbeitsvertrages. AR - Blattei, Arbeitsvertrag - Arbeitsverhältnis IX, ὑπὸ A.

(4) Χαρακτηριστικῶς F r e y, Die Schadensersatzpflicht beider Teile aus Vorverhandlungen über ein Arbeitsverhältnis, DBetrV 1959, 25: «Man ist seit langem dazu übergegangen das Stadium der Vorverhandlungen nicht als r e c h t s l e e r e n sondern als r e c h t s v e r b ü n d e t e n Bereich anzuerkennen».

(5) Τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν καὶ συγκριτικὴν ἐπισκόπησιν βλ. εἰς λίαν ἐνδιαφέρουσαν μελέτην Α.

β) Ὁ Α.Κ. περιέχει ἀφ' ἑνὸς μὲν γενικὴν διάταξιν περὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης (ἄρθρα 197, 198), ἀφ' ἑτέρου δὲ διατάξεις ρυθμιζούσας διαφόρως τὰς προϋποθέσεις γενέσεως καὶ τὰς συνεπείας τῆς τοιαύτης εὐθύνης ἐπὶ εἰδικῶν περιπτώσεων, αἵτινες δυνατὸν νὰ ἐμφανίζωνται ἐπὶ πάσης ὑπὸ κατάρτισιν δικαιοπραξίας ἢ ἐπὶ ὡρισμένης μόνον ἐννόμου σχέσεως. Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας εἴτε παρέχεται εἰς τὸν ζημιωθέντα ἡ δυνατότης ἐπιδιώξεως ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις (149, 152), εἴτε ἀναγνωρίζεται προσυμβατικὴ ἀντικειμενικὴ εὐθύνη (132, 145, 146, 171, 231 ἐδάφ. 2) καὶ περιορίζονται αἱ ἐκ τοῦ ἄρθρου 198 Α.Κ. συνέπειαι, περιορίζεται δηλαδὴ τὸ ἀρνητικὸν διαφέρον μέχρι τοῦ διαφέροντος ἐκπληρώσεως τῆς ὑπὸ κατάρτισιν συμβάσεως (145, 146, 231 ἐδάφ. 2), ἢ παρέχεται εὐλόγως ἀποζημίωσις (132, 171). Ἐνίοτε γεννᾶται ἐκ τῆς ὑπαιτίου καὶ παρανόμου συμπεριφορᾶς κατὰ τὸ προσυμβατικὸν στάδιον δικαιοπρακτικὴ εὐθύνη (137, 231 ἐδάφ. 1, 362, 499 ἐδάφ. 2, 543 ἐδάφ. 1, 2, 577, 652 ἐδάφ. 2, 812), ἀποκλειομένης οὕτω τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ γενικοῦ κανόνος περὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης.

Ἐπίσης δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 197, 198 Α.Κ., ἀλλ' ἡ τοῦ ἄρθρου 288 εἰς ἣν περίπτωσιν πρόκειται δικαιοπραξία ἐπιχειρουμένη ἐντὸς τοῦ πλαισίου συμβατικῆς ἢ ἄλλης ἐννόμου σχέσεως (π.χ. ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας) (6).

γ) Ἐν τῷ σταδίῳ τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν συμβάσεως ἐργασίας, ἐλλείψει εἰδικῶν διατάξεων ἐν τῷ σχετικῷ κεφαλαίῳ τοῦ Α.Κ., ἡ προσυμβατικὴ σχέσις ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 197 καὶ κατ' ἀρχὴν τοῦ 198 Α.Κ., καθ' ἃ κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις τὰ μέρη ὀφείλουν ἀμοιβαίως τὴν ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ὑπαγορευομένην συμπεριφοράν. Ὁ ἐκ πταίσματος κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις προξενήσας ζημίαν εἰς τὸν ἕτερον ὑποχρεοῦται εἰς ἀνόρθωσιν ταύτης καὶ ἂν δὲν κατηρτίσθη ἡ σύμβασις.

Διατάξεις, ὡς αἱ τῶν ἄρθρων 132, 145, 146, 149, 152, 171, 231 Α.Κ., ρυθμίζουσαι εἰδικὰ θέματα προσυμβατικῆς εὐθύνης, ἅτινα δυνατὸν νὰ προκύπτουν ἐπὶ πάσης δικαιοπραξίας, εὑρίσκουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας, ἀποκλειουσαι τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 198 Α.Κ. (ἀρνητικὸν τῆς συμβάσεως διαφέρον, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὑπάρξεως πταίσματος τοῦ ζημιώσαντος).

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 ἐδάφ. 2 Α.Κ. γεννᾶται συμβατικὴ εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου τοῦ παραλείψαντος ὑπαιτίως νὰ ἐνημερωθῇ κατὰ τὸ στάδιον τῶν διαπραγματεύσεων περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας προσόντων τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπασχολοῦντος αὐτὸν εἰς ἐργασίαν, δι' ἣν δὲν ἔχει οὗτος τὰς ἀπαιτουμένας ἱκανότητας πρὸς καλὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς. Συντρέχει ἡ εὐθύνη αὕτη πρὸς τὴν τοῦ πλημμελῶς ἐκπληροῦντος τὴν παροχήν του μισθωτοῦ, ὅστις ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρέχῃ ἐργασίαν, δι' ἣν ἐγνώριζεν ἢ ὑπαιτίως ἠγνόει, ὅτι δὲν κατεῖχε τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις ἢ προσόντα πρὸς καλὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ἀποσιωπήσας τοῦτο κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις. Αἱ περὶ συντρέχοντος πταίσματος διατάξεις τοῦ Α.Κ. τυγχάνουν ἐφαρμογῆς (7).

Εἰς τὴν ὡς ἄνω περίπτωσιν, ἐφ' ὅσον δὲν καταγγελθῇ ἡ σύμβασις (V δγ), ἡ ὑπαίτιος συμπεριφορὰ κατὰ τὸ προσυμβατικὸν στάδιον τίκτει συμβατικὴν εὐθύνην δι' ἀμφότερα τὰ μέρη, ἀποκλειούσαν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης. Θεμελιοῦται ἡ εὐθύνη αὕτη ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὸν ἐργοδότην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 652 § 2 Α.Κ., ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὸν μισθωτὸν ἐπὶ τῆς ζημιογόνου μετενεργείας τῆς προσυμβατικῆς ὑπαιτίου συμπεριφορᾶς κατὰ τὸ συμβατικὸν στάδιον, τῆς ἐκδηλουμένης διὰ πλημμελοῦς ἐκπληρώσεως τῆς ὑπεσχημένης παροχῆς (κατωτ. ὑπὸ IV εβ) 2) εγ).

III

α) Ἡ γένεσις τῆς προσυμβα-

Καμπίτση, Περὶ τῆς προσυμβατικῆς εὐθύνης, 1960, σ. ... ἑπ. Ἐν τῷ σοβιετικῷ δικαίῳ ἔλλειπει γενικὴ διάταξις περὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης, ὡς καὶ θεωρητικὴ ἀνάπτυξις αὐτῆς, συναντᾶται ὅμως ἐπὶ ὡρισμένου εἴδους συμβάσεων ὁ θεσμὸς τῆς προσυμβατικῆς διαιτησίας (Vorvertragliches Arbitrage), καθ' ὃν οἱ διευθύνοντες τὰς κρατικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον συναλλάσσονται ὡς ἐκπρόσωποι τούτων, ὀφείλουν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς κατάρτισιν τῆς συμβάσεως νὰ ὑποβάλλουν ἐν τυχὸν διαφωνίᾳ των τὰς προτάσεις των πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν κρίσιν διαιτητοῦ. Βλ. Nowizki, ἐν Sowjetisches Zivilrecht I (1958) σ. 55 (Κεφ. XX § 9).

(6) Περὶ αὐτῶν βλ. *Καμπίτση*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 51 ἑπ., 71 ἑπ., 80 (IV), 81 (V), 124 ἑπ., 151 ἑπ. μετὰ παραπομπῶν καὶ κατωτέρω ὑποσ. 7.

(7) Περὶ τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ. εὐθυνῶν βλ. *Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ 652 ἀριθ. 47 ἑπ., *Ἀγγελλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958 σ. 103.

τικής ἐκ τοῦ νόμου σχέσεως καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ὑποχρεώσεων συμπίπτει, κατὰ τὴν μᾶλλον κρατοῦσαν γνώμην, μετὰ τῆς ἐναρξεως τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν τῆς συμβάσεως.

Ἡ ἔναρξις αὕτη δὲν συμβαδίζει ἀναγκαίως μετὰ τῆς ὑποβολῆς προτάσεως πρὸς τὸ ἕτερον μέρος, ἀλλὰ δύναται νὰ προηγῆται αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ἐγένετο πρόσκλησις πρὸς ὑποβολὴν προτάσεως ἢ πρὸς συζήτησιν τῶν ὅρων τῆς μελλούσης συμβάσεως ἢ καὶ δημοσίευσις σχετικῆς ἀγγελίας εἰς τὸν τύπον (9).

δ) Ὑποστηρίζεται, ὅτι ὡρισμέναι ὑποχρεώσεις, ἐπιβαλλόμεναι εἰς τοὺς διαπραγματευομένους, ὡς ἡ τῆς προστασίας τῶν ἐνόμων ἀγαθῶν καὶ συμφερόντων τοῦ ἑτέρου (Schutz - Fürsorge - und Erhaltungspflichten), περὶ ἧς κατωτέρω ὑπὸ IVγ, δημιουργοῦνται καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν διαπραγματεύσεων ἐκ μόνης τῆς κοινωνικῆς ἢ ὑπὸ εὐρεῖαν ἔννοιαν συναλλακτικῆς ἐπαφῆς (Sozialer Kontakt) μεταξὺ προσώπων, καθ' ἣν ἐπαφὴν τὸ ἓν τούτων πρὸς ἐπιδίωξιν σκοποῦ τινος θέτει τὰ ἔννομα τούτου ἀγαθὰ ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἑτέρου (10).

Καὶ παρ' ἡμῖν ὑποστηρίζεται, ὅτι πᾶσα τοιαύτη συναλλακτικὴ ἐπαφὴ καὶ ἂν ἐπῆλθεν ἄνευ προθέσεως καταρτίσεως συμβάσεως γεννᾷ ὑποχρεώσεις τοὐλάχιστον τὴν τῆς διαφυλάξεως τῶν ἀγαθῶν τοῦ ἑτέρου. Περαιτέρω δέ, ἐὰν ἡ ὑπαγωγὴ τῶν ἀγαθῶν τούτων εἰς τὴν σφαῖραν ἐπιρροῆς ἢ ὄρασεως τοῦ ἑτέρου πραγματοῦται ὑπό τινος συμφώνως πρὸς ἀντίστοιχον προσδοκίαν του, προξενουμένην ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἑτέρου, γεννῶνται καὶ ὑποχρεώσεις πρὸς παροχήν, ἤτοι ἐνοχαὶ ἐκ κοινωνικῆς ἢ συναλλακτικῆς ἐπαφῆς. Αὗται ἀποτελοῦν ἰδίαν σαφῶς διακρινομένην κατηγορίαν ἐνοχῶν ἐξωδικαιοπρακτικῶν, ἐμφανιζόμεναι κυρίως ὑπὸ τὴν μορφὴν τῶν ἐνοχῶν ἐκ «πραγματικῶν» σχέσεων (faktische Vertragsverhältnisse), εἰς ἃς ἄλλως τε περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἐνοχαὶ ἐκ «κοινωνικῶς τυποποιημένης συμπεριφορᾶς» (sozialtypisches Verhalten) (10). Κατὰ τὴν ἄποψιν ταύτην καὶ ἡ σχέσις τῶν διαπραγματεύσεων ἀποτελεῖ μίαν περίπτωσιν ἐνοχῆς ἐκ τῆς οὕτω πως νοουμένης συναλλακτικῆς ἐπαφῆς, ἡ δὲ ὑποχρέωσις ἡ καθιερουμένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 197 Α.Κ. βασίζεται οὐχὶ τόσον εἰς τὴν ὕπαρξιν διαπραγματεύσεων, ὅσον εἰς τὴν δι' αὐτῶν πραγματουμένην συναλλακτικὴν ἐπαφὴν (11).

Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως, πρῶτον, τῆς ὑφισταμένης εἰσέτι διαφωνίας περὶ τὴν συστηματικὴν κατάταξιν, τὸ πεδίον ἐφαρμογῆς καὶ τὴν πρακτικὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν ἐξωδικαιοπρακτικῶν ἐνοχῶν τῶν γεννωμένων ἐκ «πραγματικῶν» σχέσεων (12), δεύτερον, τοῦ μὴ ὀρθοῦ τῆς θεωρήσεως πασῶν τούτων ὡς ἐχουσῶν κοινὴν γενεσιουργὸν αἰτίαν, ὡς π.χ. τὴν τῆς κοινωνικῆς ἢ συναλλακτικῆς ἐπαφῆς, λόγῳ τῆς ἀνομοιότητος τῶν ὑφ' ἑκάστην τῶν σχέσεων τούτων ὑπαγομένων πραγματικῶν περιστατικῶν (13), δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι, πέραν τῆς ἐκ τῶν σχέσεων τούτων προκαλουμένης δεσμεύσεως, πᾶσα συναλλακτικὴ ἢ κοινωνικὴ ἐπαφὴ δημιουργεῖ τὴν ὡς ἄνω ὑποχρέωσιν προστασίας τοῦ ἑτέρου (14).

Ἡ γένεσις ταύτης προϋποθέτει τοὐλάχιστον τὴν ἐκ τῆς ἐπαφῆς δημιουργίαν συναλ-

(8) Βλ. *Καμπίτογλ*, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 82/83 μετὰ παραπομπῶν, Frey, DBetrV 1950, 28, καθ' ὃν δὲν ὁρίσταται προσυμβατικὴ εὐθύνη ἐπὶ προκαταρκτικῶν συζητήσεων, σκοπουσῶν ἁπλῶς εἰς ἑκατέρωθεν γνωριμίαν τῶν μερῶν (unverbindliche Vorbesprechungen).

(9) Dölle, Zeitschrift ges. Staatswissenschaft, 105 (1945) σ. 67 (74, 84).

(10) Τὴν ἄποψιν ταύτην ὑποστηρίζει παρ' ἡμῖν κυρίως ὁ *Παπαντωνίου*, Ἐνοχαὶ ἐκ συναλλακτικῆς ἐπαφῆς, ΕΕΝ 1957, 101 ἐπ., ὁ αὐτός, Ἡ καλὴ πίστις εἰς τὸ ἀστικὸν δίκαιον, 1957 σ. 168/169 μετὰ παραπομπῶν.

(11) *Παπαντωνίου*, ἐνθ' ἀνωτ. ἐν ὑποσ. 10. Βλ. ὁμοίως *Καμπίτογλ*, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 43/44.

(12) Βλ. ἀντὶ ἄλλων πλήρη ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος ἐν Siebert, Faktische Vertragsverhältnisse, 1958.

(13) Siebert, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 9, ἔνθα καὶ βιβλιογραφία, Larenz, Lehrbuch I σ. 88. Οὕτω π.χ. ἐνῶ εἰς τὴν παρασυμβατικὴν (ὡς ὀρθῶς χαρακτηρίζει ταύτην ὁ Savatier, Métamorphoses I No 88: «car établie en dehors d'un véritable contrat elle le remplace . .) σχέσιν ἐργασίας, γεννᾶται ὑποχρέωσις ἀντιπαροχῆς ἐκ μόνου τοῦ πραγματικοῦ γεγονότος τῆς ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς καὶ παρ' ὅλον ὅτι αἱ διαταυρωθεῖσαι δηλώσεις βουλήσεως τῶν μερῶν δὲν συνέβαλον εἰς τὴν κατάρτισιν ἐγκύρου συμβάσεως, δι' ὡρισμένους ἐσωγενεῖς ἢ ἐξωγενεῖς λόγους. Ἄλλως εἰς τὰς ἐνοχὰς ἐκ κοινωνικῶς τυποποιημένης συμπεριφορᾶς ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ γεννᾷ ἐνοχὴν καὶ ἄνευ δηλώσεως βουλήσεως.

(14) Larenz, Lehrbuch, I σ. 87 ὑποσ. 1, καὶ Culpa in contrahendo, Verkehrssicherungspflicht und «sozialer Kontakt», MDR 1954, 515 ἐπ. Schnorr v. Carolsfeld, Σχόλιον (ὑπὸ II) ἐν AP Nr. 1 zu § 611 BGB, Vertragsabschluss.

λακτικῶν σχέσεων τοιαύτης μορφῆς. ὥστε κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν νὰ δύναταί τις νὰ ὑπολογίζῃ ὡς πιθανὴν τὴν ἔναρξιν τῶν καθ' ἑαυτὰς προσυμβατικῶν διαπραγματεύσεων (geschäftliche Bezihungen), ὡς π.χ. κατὰ παραδείγματα τοῦ Larenz, ἐπὶ εἰσόδου τινὸς εἰς ἐμπορικὸν κατάστημα, παρ' ὅλον ὅτι δὲν εἶναι εἰσέτι ἀποφασισμένος νὰ ἀγοράσῃ τι, ἢ εἰς ἐστιατόριον πρὸς εὕρεσιν θέσεως τῆς ἀρεσκείας του, ἐπὶ περιπτώσεων δηλαδή, καθ' ἃς ἐμφανίζεται τις ὡς «πιθανὸς πελάτης» (möglicher Kunde) (15). ἢ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὅταν προσέρχηται ἄνεργός τις ὑπάλληλος εἰς τὸ γραφεῖον προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεώς τινος, ἥτις κατὰ τὰς πληροφορίας, ἃς ἔχει οὗτος, ἐνεργεῖ προσλήψεις μισθωτῶν.

γ) Ὑποστηρίζεται ἐπίσης, ὅτι ὑποχρεώσεις τινές, ὡς ἡ τῆς ἐξετάσεως (ἐνημερώσεως ἐπὶ) τῆς ἰδίας παροχῆς καὶ ἡ τῆς ἐπιμελείας, γεννῶνται εἰς βάρος τοῦ ἐπιδιώξαντος τὰς διαπραγματεύσεις καὶ πρὸ αὐτῶν, ἤτοι ἀφ' ἧς στιγμῆς οὗτος ἀντικειμενικῶς καὶ βάσει τῶν τότε δυναμένων νὰ προβλεφθῶσι περιστάσεων ἔπρεπε νὰ ὑπολογίζῃ εἰς τὴν δυνατότητα δημιουργίας τῆς προσυμβατικῆς σχέσεως, ἄλλως ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν ἕτερον ἐπὶ σκοπῷ καταρτίσεως τῆς συμβάσεως; (16).

IV

α) Ἡ ὡς ἄνω ἰδιόμορφος ἐκ τοῦ νόμου σχέσις δὲν εἶναι ἐνοχικὴ τοιαύτη (Schuldverhältnis), ἤτε μὴ ὑποχρεουμένου τινὸς πρὸς ἕτερον εἰς παροχήν, ἀλλ' εἰς τήρησιν ὡρισμένης συμπεριφορᾶς (gesetzliches Verpflichtungsverhältnis) (17), συμφώνου πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Παρὰ τὴν φρασεολογικὴν διατύπωσιν τοῦ νόμου (197 A.K.), τοῦ θέτοντος ἐν ἴσῃ μοίρᾳ καλὴν πίστιν καὶ συναλλακτικὰ ἤθη, τὰ τελευταῖα, ὡς ὀρθῶς ὑποστηρίζεται (18), ἀποτελοῦν, ὡς καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 288 A.K., δευτερεῦον στοιχεῖον κρίσεως.

Τὰ μέρη ὑποχρεοῦνται κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις, παρὰ τὴν προσπάθειάν των ὅπως ἐξασφαλίσουν περισσότερα ὀφέλη ἐκ τῆς μελλούσης συμβάσεως, ὅπως τηροῦν καλόπιστον συμπεριφορὰν (19), ἥτις ἐπιβάλλει εἰς αὐτὰ πέραν τῶν περιπτώσεων τοῦ ἀνεπιτρέπτου τῆς ἀπειλῆς, ἀπάτης καὶ αἰσχροκερδείας, ὡρισμένας ὑποχρεώσεις, τόσον κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐνάρξεως τῶν διαπραγματεύσεων, ὅσον καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν, προσέτι δὲ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν προστασίας τῶν ἐννόμων ἀγαθῶν καὶ συμφερόντων τοῦ ἑτέρου (20).

β) Αἱ πλεῖονες τῶν ὑποχρεώσεων τούτων προσδιορίζονται ἐκ τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης, ἥτις δημιουργεῖται κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις, ποικίλλουν δὲ ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ὑπὸ κατάρτισιν συμβάσεως.

Ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας ὁ μισθωτὸς διὰ τῆς ἐπὶ χρόνον παροχῆς τῆς ἐργασιακῆς ἐνεργείας του κατὰ καθωρισμένον (συνήθως πλήρες) ὡράριον ὑπὸ τὰς ὁδηγίας, ἐντολὰς καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ἐκπροσώπων αὐτοῦ, τῶν ἀσκούντων τινὰς τῶν ἐξουσιῶν τοῦ ἐργοδότου κατὰ παραχώρησιν, θέτει ὑπὸ τὴν σφαῖραν ἐπιρροῆς ἢ ἐξουσίας τοῦ ἐργοδότου μέρος τῆς προσωπικότητός

(15) Larenz, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 67 ὑποσ. 1.

(16) Βλ. *Καμπίτσην*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 83 ἐπ., 85 μετὰ βιβλιογραφίας καὶ παραδειγμάτων.

(17) Larenz, Lehrbuch, I σ. 67, 68 69), ὅστις, ὡς καὶ ἡ κρατοῦσα ἐν τῇ γερμανικῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ γνώμη, χαρακτηρίζουν τὴν σχέσιν ὡς οἱονεὶ συμβατικήν. Διϊσταμένας ἀντιλήψεις περὶ τῆς φύσεως τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς τήρησιν τῆς ἐν ἄρθρῳ 197 A.K. συμπεριφορᾶς βλ. εἰς *Καμπίτσην*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 87, ὅστις ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ προσυμβατικὴ εὐθύνη πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ ὡς τρίτον εἶδος εὐθύνης, ἀνεξάρτητον καὶ αὐτοτελὲς ἔναντι τῶν ἑτέρων δύο εἰδῶν (δικαιοπρακτικῆς - ἀδικοπρακτικῆς) σ. 64 ἐπ. ἔνθ' ἀνωτ. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν παρ' ἡμῖν γνώμην πρόκειται «εἰδικὴ ἔνοχή», ἐφ' ἧς ἐφαρμοστέαι τυγχάνουν αἱ περὶ διαιοπραξιῶν διατάξεις. Βλ. *Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαί, 1955? § 87 σ. 233, 239, *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, Ἑρμ.ΑΚ 334 ἀριθ. 12.

(18) *Καμπίτσης*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 89/90.

(19) Κατὰ παγίαν νομολογίαν τοῦ γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ (βλ. ἀντὶ ἄλλων BAG τῆς 27.6.1957, AP Nr 1 zu § 611 BGB Vertragsabschluss, μετὰ παραπομπῶν) ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ συνίσταται εἰς τὴν τήρησιν τῆς εἰς τὰς συναλλαγὰς ἀπαιτουμένης κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ἐπιμελείας. Ὡς ἐπιμελὴς θεωρεῖται κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν τοῦ BAG ἡ στάσις τοῦ ἑνὸς τῶν διαπραγματευομένων, ὅταν δὲν δημιουργῇ ματαίας ἐλπίδας καὶ προσδοκίας καταρτίσεως τῆς συμβάσεως εἰς τὸν ἕτερον τούτων, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι αἱ προσδοκίαι αὗται θὰ ἠδύναντο κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, νὰ γεννηθοῦν καὶ εἰς τὸν μέσον συνετὸν ἄνθρωπον, ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας περιστάσεις. Βλ. κριτικὴν κατὰ τοῦ τοιούτου «ἀντικειμενικοῦ ὑποκειμενισμοῦ» (objektiver Subjektivismus) ἐν σχολίῳ Schnorr v. Carolsfeld ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν ἐν AP, ἀλλὰ καὶ Frey, DBetrV 59, 29.

(20) Βλ. συστηματικὴν κατάταξιν *Καμπίτση*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 91 ἐπ.

του, δημιουργουμένου δεσμού διαρκούς προσωπικής συνεργασίας μεταξύ των μερών(21). Το είδος του δεσμού γεννᾷ ἰδιάζουσαν ὑποχρέωσιν του ἐργοδότου ἐναντι του μισθωτοῦ, τὴν ὑποχρέωσιν προνοίας. Αὕτη, συνεχῶς νομοθετικῶς ἢ νομολογιακῶς διευρυνομένη, περιλαμβάνει τὴν μέριμναν διὰ τὴν ὑγείαν, σωματικὴν ἀκεραιότητα καὶ ζωὴν τοῦ μισθωτοῦ, διὰ τὴν ἠθικήν του ὑπόστασιν, διὰ τὰ εἰσκομιζόμενα ὑπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς χώρους ἐργασίας περιουσιακά του στοιχεῖα, διὰ τὴν ἔγκαιρον καὶ πλήρη καταβολὴν τοῦ μισθοῦ του, διὰ τὴν ἴσην μεταχείρισιν ἐναντι τῶν ἄλλων μισθωτῶν, διὰ τὴν πραγματικήν του ἀπασχόλησιν κλπ.(22). Ἡ ἰδιάζουσα αὕτη ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου ἐναντι τοῦ μισθωτοῦ ἐνεργεῖ καὶ ἐπὶ τῆς τηρητέας συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου(23) κατὰ τὸ στάδιον τῶν διαπραγματεύσεων(24), λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ἐργοδότης διαπραγματεύεται συνήθως ἀπὸ θέσεως ἰσχύος καὶ ὅτι ἡ προσδοκωμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ(25) διὰ τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως ἀντιπαροχὴ ἀποτελεῖ συνήθως τὸ κύριον μέσον συντηρήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του.

Ἑτέρωθεν καὶ τὸν μισθωτὸν βαρύνουν προσυμβατικῶς ὑποχρεώσεις, ὡς πάντα διαπραγματευόμενον τὴν κατάρτισιν συμβάσεως, πλὴν αὗται διαμορφοῦνται κατὰ τρόπον προσαρμοζόμενον πρὸς τὴν μειονεκτικὴν θέσιν τοῦ διαπραγματευομένου μισθωτοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς κοινωνικῆς προστασίας, ἥτις διέπει τὸ δίκαιον ἐργασίας. Σημειωτέον ὅτι ἐν ζημιογόνῳ ὑπαιτίῳ συμπεριφορᾷ τοῦ μισθωτοῦ οὗτος, κατὰ κανόνα, ἀπαλλάσσεται ἐν τῇ οὐσίᾳ τῶν ἐννόμων συνεπειῶν τῆς προσυμβατικῆς εὐθύνης, τοῦ ζημιωθέντος ἐργοδότου μὴ στρεφομένου κατ' αὐτοῦ, τόσον ἐκ λόγων ψυχολογικῶν, ὅσον καὶ ἐκ λόγων πραγματικῶν (ἀνυπαρξία οἰκονομικῆς ἐπιφανείας) καὶ νομικῶν (προστασία μισθοῦ)(26). Πέραν ὅμως τῶν ἐννόμων συνεπειῶν τῆς προσυμβατικῆς εὐθύνης (ὑποχρέωσις ἐπὶ τὸ ἀρνητικὸν διαφέρον) ἡ ὑπαίτιος ζημιογόνος προσυμβατικὴ συμπεριφορὰ τοῦ μισθωτοῦ δυνατὸν νὰ ἔχῃ δι' αὐτὸν δυσμενεῖς συνεπείας, π.χ. ἀπώλειαν τῆς θέσεως ἐργασίας δι' ἀκυρώσεως ἐλαττωματικῆς συμβάσεως ἢ διὰ καταγγελίας τῆς ἐγκύρου τοιαύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἥτις καταγγελία, ἐφ' ὅσον καταρτισθῇ νομοτύπως, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος λόγῳ καταχρήσεως τοῦ πρὸς αὐτὴν δικαιώματος (βλ. κατωτέρω ὑπὸ V 6).

γ) Κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς κατάρτισιν συμβάσεως ἐργασίας ἀμφότερα τὰ μέρη βαρύνει ἡ βασικὴ ὑποχρέωσις προστασίας τῶν ἐννόμων ἀγαθῶν καὶ συμφερόντων τοῦ ἑτέρου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς προστασίας τῆς ὑγείας, σωματικῆς ἀκεραιότητος καὶ ζωῆς τοῦ ἑτέρου, ὡς καὶ τῆς μὴ προκλήσεως ζημίας εἰς τὰ περιουσιακά του ἀντικείμενα. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη γεννᾶται ἐπὶ διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν οἱασδήποτε συμβάσεως, κατὰ ὑποστηριζομένην δὲ γνώμην καὶ πρὸ αὐτῶν (βλ. ἀνωτ. ὑπὸ III 6). Πέραν ταύτης προκύπτουν αἱ κάτωθι ὑποχρεώσεις, ποικίλλουσαι ἀναλόγως πρὸς τὴν ἰδιότητα τινὸς τῶν μερῶν ὡς ἐργοδότου ἢ μισθωτοῦ.

δ) Οὕτω αἱ εἰδικώτεραι προσυμβατι-

(21) Βλ. *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ 648 ἀριθ. 13, *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον σ. 68.

(22) Βλ. ἀντὶ ἄλλων *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ Εἰσαγ. 660 - 667 ἀριθ. 3 ἑπ., *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον σ. 222 ἑπ., Dersch, Neue Entwicklung der Fürsorgepflicht im Arbeitsverhältnis ἐν Herschel - Festschrift 1955 σ. 71 ἑπ.

(23) Οἱ ὅροι «ἐργοδότης» καὶ «μισθωτὸς» χρησιμοποιοῦνται κατ' οἰκονομίαν πρὸς ἀποφυγὴν πλατυασμῶν. Ἐν τῇ κυριολεξίᾳ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν συμβάσεως ἐργασίας διεξάγουν ὁ προσφέρων ἀμοιβὴν ἐναντι παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, συνήθως ἐπιχειρηματίας καὶ ὁ προσφέρων ἐναντι ἀμοιβῆς τὴν ἐργασιακήν του ἐνέργειαν ἐπὶ χρόνον καὶ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας κλπ. ἑτέρου, συνήθως μισθοσυντήρητος.

(24) BAG τῆς 10.11.1955, AP Nr. 1 zu § 276 BGB, Verschulden bei Vertragsabschluss, BAG τῆς 27.6.1957, ἔνθ' ἀνωτ. ἐν ὑποσ. 19 (ὑπὸ IIα) Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ B. I. III. Frey, DBetrV 59, 29, Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, I⁷ σ. 379(7) Nikisch, Arbeitsrecht, I² σ. 406(2α) μετὰ παραπομπῶν, Kaskel - Dersch, Arbeitsrecht⁵ σ. 190, *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον σ. 68, 225. Ἄλλως Dersch, RdA 1949, 329, Mavridis, Vor - und Nachwirkungen der Fürsorgepflicht im Arbeitsrecht, ArbuR 1957, 226 (II).

(25) Βλ. γενικωτέρας σκέψεις Ripert, Forces créatrices du droit, 1955 σ. 278: «Dans un contrat de travail le recours contre l'ouvrier se heurte à l'insolvabilité du débiteur et à l'insaisissabilité de son salaire. . . L'opinion publique prend parti pour l'ouvrier poursuivi par son patron». Ἀδίκως ἐκπλήσσεται ὁ Frey, DBetrV 1959, 81 (IV), διότι εἷς τὰς πλείστας τῶν ὑπ' ὄψιν του μελετῶν περὶ εὐθύνης ἐκ τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς κατάρτισιν συμβάσεως ἐργασίας, ἢ συγγραφῶν ἐργατικοῦ δικαίου οὐδόλως ἀναπτύσσεται, ἐνίοτε δὲ καὶ δὲν ἀναφέρεται, τὸ θέμα τῶν συνεπειῶν τῆς προσυμβατικῆς εὐθύνης τοῦ μισθωτοῦ.

καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου εἶναι κυρίως αἱ ἑξῆς:

δα) Συμπεριφορὰ ἀφορῶσα εἰς τὸν τρόπον διεξαγωγῆς τῶν διαπραγματεύσεων. Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν διαπραγματεύσεων ὁ ἐργοδότης δέον νὰ ἀποβλέπῃ σοβαρῶς εἰς τὴν κατάρτισιν συμβάσεως μετὰ τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ φύσις τῆς προσφερομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ παροχῆς, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶ οὗτος τὴν συντήρησιν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, δὲν ἐπιτρέπει παράτασιν τῶν διαπραγματεύσεων πολλῷ μᾶλλον ἀσκοπον τοιαύτην. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀποφασίσῃ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ἐὰν θὰ προβῇ εἰς σύναψιν τῆς συμβάσεως ἢ θὰ ἀρνηθῇ τὴν προσφορὰν ἐργασίας καὶ νὰ εἰδοποιῇ ἐγκαίρως τὸν αἰτοῦντα τὴν πρόσληψιν μισθωτόν (25). Πρὸς δὲ ὑποχρεοῦται νὰ μὴ παρέχῃ εἰς τὸν μισθωτὸν διαβεβαιώσεις περὶ τερματισμοῦ τῶν διαπραγματεύσεων λόγῳ πλήρους συμφωνίας καὶ περὶ προσεχοῦς βεβαίας συνάψεως τῆς συμβάσεως, ἀφοῦ προηγουμένως τηρηθοῦν ὡρισμέναι ἐκ τοῦ νόμου, ὀργανισμοῦ ἢ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως τύποι ἢ πληρωθοῦν ὡρισμέναι τυπικαὶ προϋποθέσεις (ἔγγραφος αἴτησις, ἔγκρισις ἁρμοδίου ὀργάνου ἐπὶ νομικῶν προσώπων, ὑποβολὴ πιστοποιητικῶν ὑπὸ μισθωτοῦ κλπ.), εἶτα δὲ νὰ ματαιώσῃ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως διὰ λόγον ἄσχετον πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ (26). Ἐὰν ἀποδεχθῇ κατ' ἀρχὴν ὁ ἐργοδότης νὰ προσλάβῃ τὸν μισθωτόν, ἀφεθῇ δὲ ὁ προσδιορισμὸς τῶν ὅρων παροχῆς καὶ ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας πρὸς μελλοντικὴν συζήτησιν εἰς ταχτὴν ἡμέραν πρὸ τῆς ἀναλήψεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, παρὰ ταῦτα δέ, λόγῳ μὴ προσελεύσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ὁριοθεῖσαν ἡμέραν, ὁ ἐργοδότης προβῇ ἄνευ ἑτέρας ἐρεύνης τῶν αἰτίων ἀπουσίας τοῦ πρώτου εἰς πρόσληψιν ἑτέρου μισθωτοῦ, εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἀνυπαιτίως ἀπουσιάσαντος μισθωτοῦ κατὰ τὰς περὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης διατάξεις (27).

δβ) Τηρητέα συμπεριφορὰ κατὰ τὸν χειρισμὸν θεμάτων περὶ τὴν πρόσληψιν τοῦ μισθωτοῦ.

Ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀποφεύγῃ ἀσαφεῖς ἀπαντήσεις εἰς (ἔγγραφον) αἴτησιν προσλήψεως, δυναμένας νὰ δημιουργήσουν τὴν ἐντύπωσιν τῆς κατ' ἀρχὴν ἀποδοχῆς τῆς προσφορᾶς. Ἡ σιωπὴ δὲν σημαίνει ἀποδοχήν (28). Ἐπίσης δέον ὅπως ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότου μὴ γεννᾷ ἐλπίδας μελλοντικῆς προσλήψεως καὶ δὴ εἰς χρόνον ὡρισμένον, κατὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ ὁποίου νὰ ἔπεται ἡ ἄρνησις προσλήψεως (29). Ἡ ἐλπὶς ἀμέσου προσλήψεως, παρ' ὅλον ὅτι αὕτη ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς λήψεως πληροφοριῶν περὶ τῆς προϋπηρεσίας, ἱκανότητος κλπ. τοῦ μισθωτοῦ. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς προκύπτει προσυμβατικὴ εὐθύνη τοῦ μὴ προσλαβόντος τὸν μισθωτὸν ἐργοδότου, ἰδίως ὅταν διὰ τῆς στάσεως τοῦ τελευταίου ὁ μισθωτὸς ἠχθη εἰς τὴν λύσιν προϋφισταμένης (ἴσως καὶ μακροχρονίου) συμβάσεως ἐργασίας (30) ἢ εἰς τὴν ἀπόκρουσιν προτάσεως προσλήψεως εἰς ἐπιχείρησιν ἑτέρου τινός. Βαρύνεται ὁ ἐργοδότης, ὡς ὁ κατὰ τεκμήριον ἐμπειρότερος τῶν διαπραγματευομένων, μὲ τὴν ἐξέτασιν τῆς δυνατότητος τῆς καταρτίσεως ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ μισθωτοῦ, εἰς ἃς περιπτώσεις π.χ. ἀπαιτεῖται πρὸς τοιαύτην κατάρτισιν ἐπαγγελματικὸν βιβλιάριον, βιβλιάριον ὑγείας ἢ βιβλιάριον ἀνηλίκου, ὡς καὶ μὲ τὴν σχετικὴν εἰδοποίησιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἔκδοσιν τούτου. Γενικώτερον ὑποχρεοῦται νὰ μεριμνᾷ πρὸς κατάρτισιν ἐγκύρου συμβάσεως διὰ τῆς λήψεως μέτρων πρὸς τήρησιν τοῦ ἀπαιτουμένου νομίμου τύπου, τοῦ ὁριζομένου εἴτε διὰ νομοθετικῆς πράξεως (μισθωτοὶ Δημοσίου, ἠθοποιοί, προσωπικὸν ξενοδοχείων κλπ.), εἴτε διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, εἴτε διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ κανονισμοῦ ἐργασίας τῆς ἐπιχειρήσεως κλπ., πρὸς δὲ ὑποχρεοῦται καὶ εἰς σχετικὴν ἐνη-

(26) Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ Β ΙΙΙ. Frey, DBetrV 59, 30 (III). Mavridis, AuR 1957, 226, LAG Berlin τῆς 29.4.1949, AR-Blattei, Rechtspr. Nr. 721. LAG Hannover 8.2.1950, AP 50 Nr. 219 μετὰ σχολίου Hueck, ἐπίσης τῆς 13.2.1958, BB 58, 808.

(27) Βλ. γενικώτερον *Καμπίτογλου*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 93 ἐπ. (Β) μετὰ βιβλιογραφίας καὶ νομολογίας.

(28) LAG Stuttgart τῆς 4.7.1958, BB 58, 1132.

(29) RAG τῆς 13.7.1938, ARS 33, 327. Frey, DBetrV 59, 30 (III). Rothe, Welche Pflichten ergeben sich für Arbeitgeber und Arbeitnehmer aus Verhandlungen über den Abschluss eines Arbeitsvertrages? BB 55, 162 (1). Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ Β, III. LAG Mannheim τῆς 21.12.1956, AP Nr. 3 zu § 276 BGB, Verschulden bei Vertragsabschluss.

(30) Rothe, BB 55, 162 (1). Frey, DBetrV 59, 30 (III). LAG Hannover τῆς 8.2.1950, AP 50 Nr. 219.

(31) RAG τῆς 13.7.1938, ἔνθ' ἀνωτ. ἐν ὁποσ. 29. Rothe, BB 55, 162 (1). Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. Β. III. Frey, DBetrV 59, 30 (III).

μέρωσιν τοῦ μισθωτοῦ. Εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις προκύπτει εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῶν διαπραγματεύσεων, ἰδίως ὅταν οὗτος ἐπικαλῆται πρὸς ὄφελός του τὴν ἔλλειψιν τοῦ νομίμου τύπου ἢ γενικώτερον τῆς νομίμου προϋποθέσεως τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως (32).

δγ) Τηρητέα συμπεριφορὰ κατὰ τὸν χειρισμὸν θεμάτων ἀφορώντων εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ὑπὸ κατάρτισιν συμβάσεως, τοὺς ὅρους ἐκτελέσεως παροχῆς - ἀντιπαροχῆς, τὰς δυνατότητας ἐξελίξεως τοῦ μισθωτοῦ.

Κατ' ἀρχὴν ὁ ἐργοδότης δὲν ὑποχρεοῦται, ἔστω καὶ μετ' ἐρώτησιν νὰ παρέχῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς τὸν μισθωτὸν πληροφορίας περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ τῶν οἰκονομικοτεχνικῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεως, παρ' ὅλον ὅτι αἱ δυνατότητες αὗται ἐπηρεάζουν τὸν χρόνον διαρκείας (συνήθως ἀόριστον) τῆς μελλούσης συμβάσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ τὴν ὑπηρεσιακὴν ἐξέλιξιν τοῦ μισθωτοῦ. Ἐξαιρετικῶς θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ παραδοχὴ τοιαύτης ὑποχρεώσεως (33), π.χ. ἐὰν πρόκειται νὰ προσληφθῇ διευθύνων ὑπάλληλος ἀμειβόμενος διὰ ποσοστῶν ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Γίνεται δεκτόν, ὅτι καὶ ὁ ἐγκαταλείψας τὴν ἣν κατεῖχε προηγουμένως θέσιν του μισθωτὸς δὲν ἔχει ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως, στηριζομένην ἐπὶ τῆς προσυμβατικῆς εὐθύνης, κατὰ τοῦ νέου ἐργοδότου του, τοῦ εὑρεθέντος εἰς οἰκονομικὸν ἀδιέξοδον ἔστω καὶ μετ' ὀλίγον ἀπὸ τῆς συνάψεως τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν ἐγνωστοποιήθησαν εἰς αὐτὸν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις τὰ περὶ χειροτερεύσεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπάρχοντα στοιχεῖα (34).

Ἐὰν ὅμως ὁ ἐργοδότης προέβη εἰς παροχὴν πληροφοριῶν οἰκειοθελῶς, αὗται δέον ὅπως εἶναι ἀκριβεῖς, ἄλλως γεννᾶται εὐθύνη του, ἐφ' ὅσον αἱ πληροφορίαι συνέτεινον κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν εἰς τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὑποχρεοῦται ἀντιθέτως ὁ ἐργοδότης νὰ ἐνημερώσῃ ἢ διαφωτίσῃ τὸν μισθωτὸν περὶ τῶν ὅρων τῆς μελλοντικῆς ἀπασχολήσεώς του, παρέχων εἰς αὐτὸν διευκρινήσεις σχετικὰς πρὸς τὸν τόπον παροχῆς τῆς ἐργασίας, τὰς συνθήκας ἐργασίας, τὰς πιθανότητας ἢ δυνατότητας μακροχρονίου παραμονῆς του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, τὴν προαγωγὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν ἐν γένει ἐξέλιξιν τοῦ μισθωτοῦ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ὑπὸ κατάρτισιν συμβάσεως, παραλείπων τὴν δόσιν ἔστω καὶ ἀορίστων ὑποσχέσεων, αἵτινες δύνανται νὰ προκαλέσουν ἐσφαλμένας προσδοκίας ἢ πεποιθήσεις εἰς τὸν μισθωτόν. Τοιαύτη ὑποχρέωσις ὑφίσταται ἰδίως ὅταν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις διαφαίνεται ἡ πρόθεσις τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως σταδιοδρομήσῃ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἔτι δὲ ὅταν ἐκδηλοῖ οὗτος ὡρισμένας ἐλπίδας «μονιμότητος» ἢ ἰδιαιτέρας μεταχειρίσεως καὶ ἐφ' ὅσον μάλιστα ἡ δόσις τοιούτων ὑποσχέσεων ὑπὸ τοῦ γνωρίζοντος ἢ ὑπαιτίως ἀγνοοῦντος τὸ μὴ δυνατὸν τῆς ἐκπληρώσεώς των ἐργοδότου συντελεῖ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ λύσιν προϋφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας (35).

Εἰδικώτερον ἐν ᾧ ἐξυπακούεται ὅτι δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις διαφωτίσεως ἐπὶ συνθηκῶν ἐργασίας, αἵτινες κατὰ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων εἶναι αὐτονόητοι (36), προκύπτει εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου, ἐὰν δὲν διαφωτίσῃ τὸν μισθωτὸν π.χ. ἐπὶ τῶν ἑξῆς: Ὅτι τῆς καταρτίσεως τῆς ὁριστικῆς συμβάσεως ἠθέλε προηγηθῇ δοκιμαστικὴ περίοδος (37), Ὅτι δὲν θὰ δικαιοῦται παροχῆς τινος (πέραν τῶν νομίμων ἀποζημιώσεων) κατὰ τὴν ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως ἀποχώρησίν του, ἣν ἐσφαλμένως προσδοκᾷ, ἐπειδὴ ἐδικαιοῦτο τοιαύτης παρὰ

(32) Hueck - Nipperdey, Lehrbuch I σ. 379 (2), Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ B. III. Staudinger - Nipperdey - Neumann, § 611 Bem. 61 ἐν τέλει, 65 ἐν τέλει. Frey, DBetrV 59, 30 (III).

(33) Frey, DBetrV 59, 30 (III).

(34) Frey, DBetrV 59, 31. LAG Mannheim τῆς 28.1.1955, BB 55, 511.

(35) BAG τῆς 10.11.1955, AP Nr. 1 zu § 276 BGB, Verschulden bei Vertragsabschluss μετὰ συμφ. σχολίου Larenz, τῆς 12.12.1957, AP Nr. 2 zu § 276 BGB Verschulden b. Vetragsabschluss, τῆς 8.10.1959, BB 59, 1249. LAG München τῆς 7.2.1959, AP 52 Nr. 58 μετὰ σχολίων Larenz, LAG Düsseldorf Köln τῆς 11.8. 1953, Betr. 54, 44, LAG Mannheim τῆς 21.11. 1956 AP Nr. 3 zu § 276 BGB Versch. b. Vertragsabschluss. Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ B. III. Nikisch, ArbR I σ. 406. Mavridis, AuR 57, 226.

(36) BAG τῆς 12.12.1957, ἔνθ' ἀνωτ. ἐν ὑποσ. 35 μετὰ συμφ. σχολίου Larenz—AuR 1959, 58 μετὰ σχολίου, Trieschmann (σ. 60(8)) Frey, DBetrV 59, 29.

(37) LAG Bremen τῆς 26.1.1955, BB 55, 287/288. Frey, DBetrV 59, 30 (III) Mavridis, AuR 57, 226.

τῆς ὁμοειδοῦς ἐπιχειρήσεως, ἔνθα πρὸ τῶν διαπραγματεύσεων ἀπησχολεῖτο(37). Ἐπίσης εὐθύνεται, ἐὰν καὶ ἐξ ἀμελείας του προκαλῇ παρὰ τῷ μισθωτῷ τὴν ἐσφαλμένην ἐντύπωσιν, ὅτι ἀντιμετωπίζεται σύντομος προαγωγή του(38) ἢ ὅτι πρόκειται περὶ θέσεως ἐργασίας ἐξασφαλιζούσης ἱεραρχικὴν ἐξέλιξιν, μακροχρόνιον ἀπασχόλησιν (Dauerstellung) ἢ ἀπασχόλησιν μόνιμον (Lebensstellung), ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι θὰ ἀπολύηται ὁ μισθωτὸς μόνον τῇ συνδρομῇ σπουδαίου λόγου(39).

Προσυμβατικὴ εὐθύνη ὑφίσταται διὰ τὸν ἐργοδότην, ὅταν οὗτος παραλείπῃ νὰ ἐνημερώσῃ τὸν ἀγνοοῦντα ἀνυπαιτίως τὰς ἰδιαζούσας συνθήκας παροχῆς ἐργασίας μισθωτὸν ἐπὶ τῶν εἰδικῶν (σωματικῶν ἢ πνευματικῶν) προσόντων καὶ ἱκανοτήτων, ἅτινας τυχὸν ἔδει νὰ συγκεντρώνῃ οὗτος πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας, εἶτα δὲ μετὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως ἀπολύει τοῦτον διὰ λόγους ἀνεπαρκείας ἢ ἀκαταλληλότητος ἢ μειωμένης ἀποδόσεως(40).

Τοιαύτη εὐθύνη προκύπτει ἰδίᾳ ὅταν ὁ μισθωτὸς πείθεται, ὅτι δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παροχῆς λόγῳ τῆς ὡς ἄνω συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου καὶ λύει ὑφισταμένην κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων (εὐνοϊκωτέραν ἴσως) σύμβασιν ἐργασίας(41).

Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀποτανθῇ πρὸς Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας (Ο.Α.Α.Α.) καὶ αἰτήσηται τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὑπόδειξιν μισθωτοῦ πρὸς πρόσληψιν δι' ὡρισμένην ἡμέραν καὶ δι' ὡρισμένην ἐργασίαν, ἐγκαταλείπων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν τὴν περαιτέρω φροντίδα πρὸς ἐξεύρεσιν, ἐνημέρωσιν καὶ ἀποστολὴν τοῦ μισθωτοῦ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν ἐν τῷ τόπῳ παροχῆς τῆς ἐργασίας πρὸς ἀνάληψιν αὐτῆς (ὡς π.χ. δύναται νὰ συμβῇ ἐπὶ προσλήψεως ἐκτάκτου ἐποχιακοῦ προσωπικοῦ), εἶτα δὲ ἄνευ ἑτέρας εἰδοποιήσεως πρὸς τὸ Γραφεῖον προσλάβῃ ἕτερον μισθωτόν, εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης διατάξεις ἐναντι τοῦ ἀποσταλέντος ὑπὸ τοῦ Γραφείου μισθωτοῦ, ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ συντρέχοντος πταίσματος διατάξεων (βλ. κατωτ. V). Ἰδίως ὅταν ὁ ἀποσταλεὶς μισθωτός, ἐνῷ ἐνημερώθη ἐγκαίρως, παρέλειψε νὰ εἰδοποιήσῃ σχετικῶς τὸν ἐργοδότην, ἀρκεσθεὶς νὰ ἐμφανισθῇ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας(42).

ε) Αἱ κυριώτεραι εἰδικώτεραι προσυμβατικαὶ ὑποχρεώσεις τοῦ μισθωτοῦ δύνανται νὰ προσδιορισθοῦν ὡς κάτωθι:

εα) Συμπεριφορὰ ἀφορῶσα τὸν τρόπον διεξαγωγῆς τῶν διαπραγματεύσεων.

Ὡς καὶ ὁ ἐργοδότης, ὑποχρεοῦται καὶ ὁ μισθωτὸς νὰ ἀποβλέπῃ σοβαρῶς εἰς τὴν σύναψιν συμβάσεως ἐργασίας. Ἐπίσης ὑποχρεοῦται νὰ μὴ παρέχῃ εἰς τὸν ἐργοδότην διαβεβαιώσεις περὶ πλήρους ὁμοφωνίας του πρὸς σύναψιν τῆς συμβάσεως, εἶτα δὲ νὰ ματαιώνῃ τὰς διαπραγματεύσεις, ἔστω π. χ. λόγῳ ἐξευρέσεως ἐπικερδεστέρας ἀπασχολήσεως. Ὀφείλει νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων τυχὸν μεταβολὴν τῶν προθέσεών του ἢ τὴν τυχὸν πρόσληψίν του παρ' ἑτέρᾳ ἐπιχειρήσει. Εὐθύνεται, ἐὰν ἐκμεταλλεύεται ἢ ἁπλῶς κοινοποιῇ τὰς κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις κτωμένας γνώσεις του περὶ τεχνικοοικονομικῶν

(38) ΒΑG τῆς 10.11.1955, ἔνθ' ἀνωτ. ὑποσ. 35. Frey, DBetrV 59, 30 (III). Staudinger-Nipperdey-Neumann, § 611 Bem. 209.

(39) LAG Berlin τῆς 5.2.1951, AP 51 Nr. 203.

(40) Frey, DBetrV 59, 30 (III) μετὰ παραπομπῶν εἰς νομολογίαν. Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ B. III. Oehmann, AR-Blattei, Lebensstellung und Dauerstellung I ὑπὸ D. Nikisch, ArbR I σ. 555. Staudinger-Nipperdey-Neumann, § 624, Bem. 15. Hueck, σχόλιον ἐν ΑΡ 54 Nr. 90 σ. 318/319.

(41) Nikisch, ArbR σ. 406 (I, 2α), Kaskel-Dersch, ArbR σ. 190, Hueck-Nipperdey, Lehrbuch I σ. 379 (7) Rothe, BB 55, 162, Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ B. III. Frey, DBetrV 59, 30 (III), Ἀγγελοπούλου, Ἐργατικὸν Δίκαιον σ. 225. RAG τῆς 13.4.38, ARS 34, 200. LAG Freiburg Br. τῆς 8.11.1955, Betr. 56, 48.

(42) Hueck-Nipperdey, Lehrbuch I σ. 379 (7) Schnorr v. Carolsfeld, ArbR² σ. 143/145 (e.a). Herschel, σχόλιον (ὑπὸ III) ἐπὶ τῆς LAG Berlin τῆς 26.4.1957, AP Nr. 2 zu § 19 Schw. BG, ὡς καὶ σχόλιον ἐπὶ τῆς LAG Kiel τῆς 14.11.1957, AP Nr. 2 zu § 1 KSchG, Unterbrechung des ArbVerh. Frey, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 30 (III).

(43) Βλ. ἐνδιαφέρουσαν περίπτωσιν ΒΑG τῆς 27.6.1957, AP Nr. 1 zu § 611 BGB Vertragsabschluss, ἐπίσης LAG Mannheim τῆς 10.12.1954, BB 55, 449, Hueck-Nipperdey, Lehrbuch I σ. 355 ὑποσ. 4, Staudinger-Nipperdey-Neumann, § 611 Bem 60. Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ D. Rothe, BB 55, 162. Ἄλλως Nikisch, ArbR. Ισ. 163.

ἰδιομορφιῶν ἢ μυστικῶν τῆς ἐπιχειρήσεως (44). Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τῆς ἐχεμυθείας ἀποτελεῖ ἄλλως τε μορφὴν τῆς γενικωτέρας ὑποχρεώσεως προστασίας τῶν ἐννόμων ἀγαθῶν καὶ συμφερόντων τοῦ ἑτέρου.

εβ) Τηρητέα συμπεριφορὰ κατὰ τὸν χειρισμὸν θεμάτων ἀφορώντων εἰς τὰς ἰδιότητας τοῦ μισθωτοῦ, τὴν προϋπηρεσίαν, τοὺς λόγους προγενεστέρας ἀπολύσεώς του καὶ τὴν ἐν γένει διαγωγὴν καὶ δρᾶσιν του.

1. Δὲν ὑποχρεοῦται ὁ μισθωτὸς ἄνευ διατυπώσεως σχετικοῦ ἐρωτήματος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὅπως παρέχῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας γενικῆς φύσεως πληροφορίας πρὸς τὸν ἐργοδότην, ἀποκαλύπτων εἰς αὐτὸν πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑγείαν (ἀσθένεια, σωματικὴ ἢ ψυχικὴ ἀνωμαλία), προκειμένου περὶ θήλεος εἰς τὴν κυοφορίαν, εἰς τὰς ἱκανότητας, τὴν προϋπηρεσίαν, τοὺς λόγους ἀπολύσεώς του ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἐργοδοτῶν καὶ εἰς τὴν ἐν γένει διαγωγήν του κατὰ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ τὸν ὑπηρεσιακὸν βίον (π. χ. χρέη, ποιναί), ἤτοι πληροφορίας προκαλούσας τυχὸν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ δυσμενῆ ἐντύπωσιν περὶ τῆς ὅλης προσωπικότητός του, ὥστε διὰ τῆς ἐνημερώσεώς του νὰ διατρέχῃ ὁ μισθωτὸς τὸν κίνδυνον ἀπωλείας τῆς εὐκαιρίας πρὸς κατάληψιν τῆς συγκεκριμένης θέσεως ἐργασίας, περὶ ἧς αἱ διαπραγματεύσεις καὶ δι' ἣν μάλιστα δυνατὸν νὰ συγκεντρώνῃ ἁπάσας τὰς προϋποθέσεις καὶ τὰ προσόντα (generelle Offenbarungspflicht) (45). Συνοπτικῶς δὲν ὑποχρεοῦται ὁ μὴ ἐρωτώμενος μισθωτὸς νὰ ἀποκαλύπτῃ τὰς ἰδιότητας, τὴν διαγωγὴν καὶ τὴν δρᾶσιν του, πλὴν ἐκείνων, ὧν τὴν ἀνακοίνωσιν εὐλόγως δικαιοῦται κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν νὰ ἀναμένῃ ὁ ἐργοδότης λόγῳ τῆς ἀμέσου συναφείας των πρὸς τὴν κατάρτισιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως καὶ περὶ ὧν κατωτέρω εἰς παράγρ. 2. Ἐπὶ οἰκειοθελοῦς γνωστοποιήσεως δέον ὅπως αἱ πληροφορίαι εἶναι ἀκριβεῖς, ἄλλως εὐθύνεται ὁ μισθωτός.

Ὑποχρεοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ ἐνημερώνῃ τὸν ἐργοδότην περὶ τῶν ὡς ἄνω ἰδιοτήτων, διαγωγῆς καὶ δράσεως αὐτοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἀμέσου συναφείας των πρὸς τὴν κατάρτισιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς σχετικοῦ ἐρωτήματος ὑπὸ τὰς κάτωθι ἐξαιρέσεις:

Προκειμένου περὶ τῶν ἐπιβληθεισῶν εἰς τὸν μισθωτὸν εἰς τὸ παρελθὸν ποινῶν (Vorstrafen) δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς ἀπάντησιν ἢ παροχὴν ἀκριβοῦς πληροφορίας καὶ ἐπὶ διατυπωθέντος σχετικοῦ ἐρωτήματος τοῦ ἐργοδότου, δι' ἐκείνας τὰς ποινάς, αἵτινες οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν ἢ δύνανται νὰ ἀσκήσουν ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν τῆς παροχῆς ἐν τῇ συγκεκριμένῃ θέσει ἐργασίας, περὶ ἧς αἱ διαπραγματεύσεις (46).

Προκειμένου περὶ ἐγκυμοσύνης, κατὰ μίαν γνώμην, ὑποχρεοῦται ἡ μισθωτὸς εἰς τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ ἐρωτῶντος ἐργοδότου πάντοτε, κατ' ἄλλην δὲ μόνον ἐὰν ὁ ἐργοδότης κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν ἔχει ἄξιον προστασίας συμφέρον πρὸς ἀποφυγὴν συνάψεως τῆς συμβάσεως (μικραὶ ἐπιχειρήσεις, ἄτομα κλπ.) (47).

2. Ἀντιθέτως ὑποχρεοῦται ὁ μισθωτὸς καὶ ἄνευ ὑποβολῆς ἐρωτήματος νὰ ἐνημερώνῃ (ἢ διαφωτίζῃ) τὸν ἐργοδότην ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἐπὶ ἐκείνων τῶν ἰδιοτήτων ἢ τῆς διαγωγῆς ἢ δράσεώς του, αἵτινες, ὡς γνωρίζει ἢ ὑπαιτίως ἀγνοεῖ, εὑρίσκονται εἰς ἄμεσον συνάφειαν πρὸς τὸ κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν μὴ ἀνεκτὸν ἢ μὴ δυνατὸν τῆς ἀπασχολήσεώς του ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν συγκεκριμένην θέσιν ἐργασίας (48), καὶ δι' ὧν σὺ-

(44) Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ B. II. Staudinger-Nipperdey-Neumann, § 611 Bem 160, Monjau, Schweigepflicht des Arbeitnehmers, Betr. 56, 232.

(45) BGH 17.3.1954, NJW—Fundhefte ArbR, II, No 915, LAG Hamburg τῆς 22.12.1950 ἔνθ' ἀνωτ. I No. G IV 141, LAG Bremen τῆς 8.12. 1954 Betr. 55, 170, LAG Baden-Württemberg τῆς 3.5.1957, NJW—Fundh. ArbR. V, No 1107, LAG Belrin τῆς 4.12.1957, ἔνθ' ἀνωτ. No 1108. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch I. σ. 177 ὑποσ. 49. Staudinger-Nipperdey-Neumann § 611 Bem 93. Nikisch, ArbR I σ. 160, 671, Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ B, II. *Καποδίστριας*, Ἐρμ.ΑΚ 648 ἀριθ. 72. O Ramm, Die Anfechtung des Arbeitsvertrages, 1955 σ. 68 ἀποκλείει τὴν ὕπαρξιν τῆς ὑποχρεώσεως ἐνημερώσεως (ἀποκαλύψεως) γενικῶς.

(46) BAG τῆς 5.12.1957, AP Nr. 2 zu § 123 BGB μετὰ συμφ. σχολίου Hueck. Οὕτω καὶ Prasse, Die Bedeutung der Vorstrafe im Arbeitsrecht, AuR 57, 77 (II. 3, 4), ἄλλως Endemann, Der vorbestrafte Arbeitnehmer, BB 55, 266.

(47) Βλ. σχετικῶς Staudinger-Nipperdey-Neumann, § 611 Bem, 93 ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς διϊσταμένας ἀπόψεις.

(48) Hueck-Nipperdey, Lehrbuch I σ. 177, ὑποσ. 49. Nikisch, ArbR I σ. 160.

χι ἁπλῶς διαφεύδονται αἱ προσδοκίαι τοῦ ἐργοδότου ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ μισθωτοῦ. Τοιαύτη ὑποχρέωσις ὑφίσταται πολλῷ μᾶλλον ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς σχετικοῦ ἐρωτήματος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου. Ὑποχρεοῦται προσέτι καὶ μὴ ἐρωτώμενος ὁ μισθωτὸς νὰ ἀποκαλύπτῃ τὸν βαθμὸν τῆς ἱκανότητός του πρὸς ἀνάληψιν τῆς συγκεκριμένης ἐργασίας. Ἡ ἀποσιώπησις τῆς ἀπειρίας ἣν ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ ὁ μισθωτὸς συνιστᾷ ὑπαίτιον παράνομον προσυμβατικὴν συμπεριφοράν, ἥτις ἐὰν μὲν ἐνεργῇ ζημιογόνως κατὰ τὸ προσυμβατικὸν στάδιον (δολία ἀπόκρυψις - ἀπάτη - ἐλαττωματικὴ σύμβασις) ἐπισύρει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης διατάξεων, ἐὰν δὲ ἐνεργῇ ζημιογόνως κατὰ τὸ συμβατικὸν στάδιον (ἐξ ἀμελείας ἀποσιώπησις ἐγκύρου σύμβασις, τοῦ βαθμοῦ ἱκανότητος μὴ ἀποτελοῦντος οὐσιώδη ἰδιότητα τοῦ μισθωτοῦ - πλημμελὴς ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς) ἐπισύρει ἐκ μὴ καταγγελίας τῆς συμβάσεως (V δγ) τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ συμβατικῆς εὐθύνης διατάξεων (βλ. ἀμέσως κατωτέρω εἰς εγ) καὶ εἰς V δδ).

Οὕτω π.χ. ὑποχρεοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ ἐνημερώσῃ τὸν ἐργοδότην καὶ ἄνευ ἐρωτήσεως αὐτοῦ περὶ τῆς ἐγκυμοσύνης της, ὅταν πρόκειται νὰ προσληφθῇ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασίας, ἥτις ἀπαιτεῖ σκληρὰν προσπάθειαν, π.χ. πλυντρίας, καθαριστρίας ἢ ὡρισμένην ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν π.χ. ἡθοποιός. Δύναται ν' ἀποσιωπήσῃ ταύτην, ἐὰν δὲν ἐρωτηθῇ, κατ' ἄλλους δὲ καὶ ἂν ἐρωτηθῇ ὑπὸ τοὺς ὡς ἄνω ὑπὸ 1 περιορισμούς, ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ προσληφθῇ π.χ. ὡς ὑπάλληλος γραφείου (48).

Ὑποχρεοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ ἀποκαλύψῃ καὶ εἰς τὸν μὴ ἐρωτῶντα αὐτὸν ἐργοδότην τὰς ποινάς, αἵτινες τῷ ἐπεβλήθησαν, π.χ. λόγῳ οἰκονομικῶν ἀτασθαλιῶν, ἐὰν διαπραγματεύεται τὴν κατάληψιν θέσεως ταμίου. Δὲν ὑποχρεοῦται τόσον ἐὰν δὲν ἐρωτηθῇ, ὅσον καὶ ἂν ἐρωτηθῇ, ὡς πρὸς τὰς ἐπιβληθείσας αὐτῷ ἀσχέτους πρὸς τὴν μελλοντικὴν ἀπασχόλησίν του ποινάς (49). Ἐὰν δὲν ἐξέτισεν ἤδη τὴν ποινήν του, ἀλλὰ πρόκειται νὰ ἐκτίσῃ ταύτην δι' οἱονδήποτε λόγον μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς ἐργασίας, εὐθύνεται πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐργοδότου ἐν παραλείψει ἐνημερώσεώς του.

Ὑποχρεοῦται νὰ ἐνημερώσῃ τὸν ἐργοδότην καὶ ἄνευ ὑποβολῆς σχετικοῦ ἐρωτήματος περὶ τῶν νόσων ἢ τῆς ἀναπηρίας του, ὅταν ὑφίσταται κίνδυνος μεταδόσεως νόσου, παρακωλύεται ἡ ὁμαλὴ συνεργασία ἐν τῇ ἐπιχειρήσει (ψυχικαὶ νόσοι) ἢ ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης ἀνάπτυξις σωματικῶν δυνάμεων, δι' ἣν ἐλλείπουν αἱ προϋποθέσεις λόγῳ ἀκριβῶς τῆς ἀναπηρίας ἢ ἀσθενείας. Δὲν εὐθύνεται ὁ μισθωτός, ἂν δὲν ἐρωτηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὅταν ἡ ἀσθένεια ἢ ἀναπηρία δὲν ἐπηρεάζει τὴν ὁμαλὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας.

Ἐὰν ἐρωτηθῇ, ὑπέχει ὑποχρέωσιν ἐνημερώσεως τοῦ ἐργοδότου καὶ εἰς τὰς δύο ὡς ἄνω περιπτώσεις νόσων κλπ. κατὰ ὑποστηριζομένην ἄποψιν (50).

εγ) Αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς προκύπτει προσυμβατικὴ εὐθύνη τοῦ μισθωτοῦ, δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται πρὸς ἐκείνας, καθ' ἃς ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ εἶναι καὶ ἀνεκτὴ καὶ δυνατὴ ἀντικειμενικῶς, ἀλλ' οὗτος παρὰ τὴν ἀπειρίαν του, ἣν ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ, ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας καὶ ἐκπληροῖ πλημμελῶς τὴν παροχήν του, ζημιώνων τὸν ἐργοδότην. Ἐνταῦθα ἡ ὑπαίτιος προσυμβατικὴ συμπεριφορὰ μετενεργοῦσα ζημιογόνως κατὰ τὸ στάδιον ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως τίκτει συμβατικὴν εὐθύνην, ἀπορροφῶσαν τὴν προσυμβατικὴν τοιαύτην. Μειοῦται ἢ ἐκλείπει ἡ εὐθύνη τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ συντρέχοντος πταίσματος τοῦ ἐργοδότου, ὅστις ἠμέλησε νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἔλλειψιν τῶν προσόντων τοῦ μι-

---

661, 671 ὑποσ. 75, 672, Staudinger-Nipperdey-Neumann, § 611, Bem. 96, Schnorr v. Carolsfeld ArbR σ. 148, Mans, Handbuch des ArbR V, B σ. 22 ἀριθ. 61, Frey, DBetrV 59, 31 (IV), Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ B, II, LAG Bremen τῆς 8.12.1951, BB 55, 170 Ἄλλως Ramm, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 68 καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν ἐνημερώσεως ἐπὶ τῶν ποινῶν Rudemann, BB 53, 266, Prasse, AuR 57, 77 (II, 1).

(49) Βλ. πλὴν τῶν ἐν ὑποσ. 47 καὶ Hueck-Nipperdey, Lehrbuch I σ. 669, Nikisch, ArbR I σ. 661, 662, Bulla MuSchG-Komm. Anm. 14, 90 zu § 9 MuSchG, Hunn, Offenbarungspflicht bei Schwangerschaft, ArbuR 54, 18, Mans, Handb. d. ArbR V, B σ. 23, ἀριθ. 61 BAG τῆς 8.6.1955, AP Nr. 2 zu § 9 MuSchG μετὰ σχολίου Beitzke LAG Hamburg τῆς 6.8.1957, NJW-Fundh. ArbR. IV No 2278.

(50) Wägenbaur, Vorstrafen des Arbeitnehmers, BB 58, 1061 καὶ ἀνωτ. ἐν ὑποσ. 46, 48 παραπομπὰς ἔνθα καὶ ἀντίθετοι γνῶμαι.

(51) Hueck-Nipperdey, Lehrbuch I σ. 177 ὑποσ. 49, 722]723, Staudinger-Nipperdey-Mohnen, § 617, Bem. 14, καὶ - Neumann § 611 Bem 91 - Nikisch, ArbR I σ. 671/672. Βλ. καὶ ArbG. Heilbronn τῆς 27.3.1958, AP Nr. 7 zu § 123 BGB, κατὰ τὸ σκεπτικὸν τῆς ὁποίας ὑφίσταται ὑποχρέωσις ἐνημερώσεως ἐπὶ σωματικῶν ἐλαττωμάτων μόνον κατόπιν σχετικῆς ἐρωτήσεως τοῦ ἐργοδότου. Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπ. B, II.

σθιστοῦ (αρχ. ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 § 2 Α.Κ., βλ. ἀνωτ. Πγ). Ἐπίσης δέον ὅπως διαστέλλωνται τῶν ὡς ἄνω ὑποχρεώσεις ἐνημερώσεως καὶ γνωστοποιήσεως, αἵτινες βαρύνουν τὸν μισθωτὸν κατὰ τὸ στάδιον ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως (συμβατικαὶ ὑποχρεώσεις ἐνημερώσεως) (52).

V

α) Ἡ μὴ τήρησις τῆς κατὰ νόμον ὑπαγορευομένης συμπεριφορᾶς, ὡς αὕτη ἐξειδικεύθη κατωτέρω, ὑπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους δύναται νὰ προκαλέσῃ ζημίαν εἰς τὸ ἕτερον. Εἰς ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας αὐτῆς κατὰ τὰς περὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης διατάξεις εὐθύνεται ὁ προξενήσας ταύτην, ἐφ' ὅσον:

1) Ἦτο ἱκανὸς πρὸς ἀνάληψιν εὐθύνης. Κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην ἡ ἱκανότης τινὸς πρὸς διεξαγωγὴν τῶν διαπραγματεύσεων καὶ ἀνάληψιν εὐθύνης ἐξ αὐτῶν κρίνεται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ δικαιοπρακτικῆς ἱκανότητος. Ὁ ἀνίκανος πρὸς δικαιοπραξίαν δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας κατ' ἄρθρον 198 Α.Κ., ἀλλά, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρ. 132, 171 Α.Κ., εἰς εὔλογον κατὰ τὰς περιστάσεις ἀποζημίωσιν τοῦ ἑτέρου (53).

2) Ἐνήργησεν ὑπαιτίως (198 Α.Κ.). Ἄλλως, ἂν συντρέχῃ περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 145 καὶ 231 ἐδάφ. 2 Α.Κ. (ἀντικειμενικὴ εὐθύνη), ὅτε καὶ περιορίζεται ἡ ὑποχρέωσίς του πρὸς ἀποζημίωσιν μέχρι τοῦ διαφέροντος ἐκπληρώσεως. Κατὰ κρατοῦσαν γνώμην οὐχὶ πᾶν προσυμβατικὸν πταῖσμα ζημιογόνον τίκτει ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ τὸ πταῖσμα τοῦ βαθμοῦ ἐκείνου, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν γένεσιν εὐθύνης καὶ ἐν τῇ ὑπὸ κατάρτισιν συμβάσει, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ἐν τῷ νόμῳ ὁρίζεται (π.χ. μόνον δόλος ἐν ἄρθρῳ 499 ἐδαφ. 2 Α.Κ.).

Ἑτέρωθεν, ἂν ἐκ τῆς ὑπὸ κατάρτισιν συμβάσεως γεννᾶται ἀντικειμενικὴ εὐθύνη τῶν συμβληθέντων ἢ ἑνὸς τούτων, ἡ ἐκ τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν αὐτῆς εὐθύνη προϋποθέτει πάντως πταῖσμα κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 198 Α.Κ. (54).

3) Δὲν συντρέχει πταῖσμα τοῦ ζημιωθέντος, ὅπερ μειώνει τὸ ποσὸν ἢ ἀποκλείει τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 300 Α.Κ. ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίστανται περιπτώσεις ἐφαρμογῆς τῶν εἰδικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 145 ἐδαφ. 2 καὶ 231 ἐδάφ. 3 Α.Κ. (55).

4) Δὲν ὑφίσταται συμφωνία περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς εὐθύνης, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τοιαύτη συμφωνία εἶναι ἔγκυρος μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐλαφρὰν ἀμέλειαν (56).

Οἱ διαπραγματευόμενοι τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον εἶναι ἱκανοὶ πρὸς δικαιοπραξίαν, εὐθύνονται διὰ πᾶν πταῖσμα, ἤτοι καὶ διὰ τὴν ἐξ ἐλαφρᾶς ἀμελείας των παράβασιν τῶν προσυμβατικῶν ὑποχρεώσεών των. Τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος μὴ περιέχοντος ἐξαίρεσίν τινα εἰς τὸ περὶ συμβάσεως ἐργασίας κεφάλαιόν του, καθιεροῦται καὶ ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας ὡς γενικὴ ἀρχή, διέπουσα πᾶσαν ὑποχρέωσιν πρὸς παροχήν, ἡ εὐθύνη τοῦ ὀφειλέτου διὰ δόλον καὶ (πᾶσαν) ἀμέλειαν. Εἰδικώτερον, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν μισθωτόν, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ. ἐπαναλαμβάνει ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ της τὴν γενικὴν ὡς ἄνω ἀρχήν. Ἐν τῷ δευτέρῳ ἐδαφίῳ καθορίζει τὸν βαθμὸν τῆς ἐπιμελείας, ἣν δέον νὰ καταβάλλῃ ὁ μισθωτός, ἐκτελῶν τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν, ἵνα μὴ θεωρηθῇ ἀμελὴς εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν, ἐπὶ τῇ βάσει ἀντικειμενικῶν καὶ ὑποκειμενικῶν κριτηρίων, ἤτοι τῆς συμβάσεως, τῆς μορφώσεως, τῶν διὰ τὴν ἐργασίαν ἀπαιτουμένων εἰδικῶν γνώσεων, τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας, τοῦ ποσοῦ τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ, τῶν ἱκανοτήτων καὶ ἰδιοτήτων τοῦ μισθωτοῦ, ἃς ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ ὁ ἐργοδότης (57). Γίνεται, σημειωτέον, δεκτὸν ἐν τῇ γερμανικῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ, ἀλλὰ καὶ παρ' ἡμῖν, ὅτι ἐπὶ ἐπιρρεπῶν εἰς ζημίαν ἐργασιῶν ἀπαλλάσσεται ὁ μισθωτὸς πλήρως ἢ μερικῶς κατὰ τὰς περιστάσεις τῆς ἐξ ἐλαφρᾶς ἀμελείας εὐθύνης του. Ἐνίοτε συντρέχει (προσυμβατικὸν) πταῖσμα τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ ζημιωθέντος ἐκ τῆς ὑπαιτίου συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου, ὡς π.χ. ἐπὶ καταρ-

(52) Βλ. *Καποδίστριαν*, ΑΙΔ 1943 σ. 725, ΕρμΑΚ 652 ἀριθμ. 104, LAG Stuttgart τῆς 2.6.1954, AP Nr. 2 zu § 626 BGB μετὰ σχολίου Schnorr, LAG Mannheim τῆς 19.8.1954, AP Nr. 2 zu § 1 KSchG (σχόλ. Bloh m).

(53) Βλ. ὀρθὴν ἄποψιν *Καμπίτσης*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 105 ἑπ.

(54) Ἀνελκυστικῶς *Καμπίτσης*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 107 μετὰ παραπομπῶν.

(55) *Λιτζερόπουλος*, ΕρμΑΚ 300 ἀριθ. 5, *Καμπίτσης*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 149 ἑπ. καὶ οἱ αὐτόθι ἀναφερόμενοι. Πρωτ/κείου Θεσσαλονίκης 4428/1959, ΕΕΔ 19, 295.

(56) Λεπτομερῶς *Καμπίτσης*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 147 ἑπ.

(57) Βλ. *Ζέπου*, Ἐνοχικὸν Π (Εἰδικὸν) σ. 344 ἑπ., *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ 652 ἀριθ. 41 ἑπ., *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον σ. 102 Βλ. καὶ ἀνωτ. ὑπὸ Π γ.

τίσεως συμβάσεως άνευ τηρήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου τύπου ἢ πληρώσεως τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἔγκυρον σύναψιν προϋποθέσεων (βλ. ἀνωτέρω ὑπὸ IV 56), εἰς ἃς περιπτώσεις ἐγνώριζεν ὁ μισθωτὸς ἢ ὑπαιτίως ἠγνόει τὴν ἔλλειψιν ταύτην. Δυνατὸν νὰ συντρίχῃ πταίσμα τοῦ ζημιωθέντος ἐργοδότου, π.χ. εἰς ἃς περιπτώσεις οὗτος ὑπαιτίως δὲν ἐστερξε νὰ ἐνημερωθῇ ἐπὶ τοῦ μὴ ἀνεκτοῦ ἢ μὴ δυνατοῦ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ (ἀνωτ. ὑπὸ IV 56).2).

6) Ἡ ἔκτασις τῆς ζημίας καθορίζεται κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς αἰτιώδους συναφείας, ἡ ὑποχρέωσις δὲ πρὸς ἀποζημίωσιν περιλαμβάνει πᾶσαν θετικὴν ἢ ἀποθετικὴν ζημίαν, ἣν ὑπέστη ὁ ζημιωθείς 1) ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως, 2) ἐκ τῆς ἀκυρώσεως ἢ ἀναγνωρίσεως τοῦ ἀκύρου τῆς συναφθείσης ἐλαττωματικῆς συμβάσεως, 3) ἐκ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς ἀξίας τῶν δύο παροχῶν ἐπὶ καταρτίσεως ἐγκύρου συμβάσεως, εἰς ἣν δὲν θὰ συνῆνει ὁ ζημιωθείς, ἂν δὲν ἐμεσολάβει ἡ ζημιογόνος συμπεριφορὰ τοῦ ἑτέρου μέρους, 4) ἐκ τῆς συνομολογήσεως δυσμενεστέρων δι' αὐτὸν ὅρων ἐν τῇ ἐγκύρῳ συμβάσει, οὓς δὲν θὰ ἐδέχετο οὗτος, ἐὰν δὲν ἐμεσολάβει ἡ ζημιογόνος συμπεριφορὰ τοῦ ἑτέρου μέρους, ἀλλ' ἀντιθέτως θὰ συνεφώνει μετὰ τοῦ ζημιώσαντος ἐπὶ συγκεκριμένων εὐνοϊκωτέρων ὅρων(58). 5) Ἐπὶ ἐνόμων σχέσεων διαρκείας ἡ ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν περιλαμβάνει καὶ τὴν ζημίαν, ἣν ὑπέστη τὸ ἓν μέρος ἐκ τῆς προώρου ἄνευ ὑπαιτιότητός του λύσεως τῆς συμβάσεως, πιστεύσαν ἐξ ὑπαιτίου συμπεριφορᾶς τοῦ ἑτέρου εἰς τὴν κατάρτισιν συμβάσεως διαρκείας. Ἤτοι εὐθύνεται ὁ ζημιώσας εἰς τὸ διαφέρον ἐμπιστοσύνης, ὅπερ κατὰ τὰς περιστάσεις δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ διαφέρον ἐκπληρώσεως, ἐκτὸς ἂν περιορίζηται ὑπὸ εἰδικῶν διατάξεων ἡ ὑποχρέωσις ἀποζημιώσεως μέχρι τοῦ ὕψους τοῦ διαφέροντος ἐκπληρώσεως (145 καὶ 231 ἐδάφ. 2 Α.Κ.).

δα) Ἐὰν αἱ διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν συμβάσεως ἐργασίας διακοπῶν ματαιουμένης τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως λόγῳ τῆς ὑπαιτίου συμπεριφορᾶς τοῦ ἑνὸς μέρους, δύναται τὸ ἕτερον μέρος νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποκατάστασιν πάσης θετικῆς ἢ ἀποθετικῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη, πιστεύσαν εἰς τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως. Εἰδικώτερον ὁ μισθωτὸς δύναται π.χ. νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίας ὀφειλομένης κατὰ τὰ διαπραγματεύσεις συμβάσεως ἐργασίας μεθ' ἑτέρου ἐργοδότου, ὅταν εἰς ταύτην προέβη σκοπεύων νὰ προσληφθῇ εἰς τὴν νέαν θέσιν ἐργασίας. Δύναται ἐπίσης νὰ αἰτήσηται ἀποζημίωσιν εἰς ἣν περίπτωσιν ἀπώλεσεν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας τὴν εὐκαιρίαν τοποθετήσεώς του εἰς προσφερθεῖσαν αὐτῷ θέσιν παρ' ἑτέρᾳ ἐπιχειρήσει. Περὶ τῶν ἐξόδων ἐμφανίσεως παρὰ τῷ ἐργοδότῃ βλ. κατωτέρω εἰς παράγρ. γ'

δβ) Ἐὰν ἐκ προσυμβατικῆς πράξεως ἢ παραλείψεως τοῦ ἑνὸς μέρους καταρτισθῇ ἄκυρος ἢ ἀκυρώσιμος σύμβασις ἐργασίας, δύναται ὁ ζημιούμενος νὰ αἰτήσηται ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη πιστεύσας εἰς τὴν κατάρτισιν ἐγκύρου συμβάσεως καὶ δὴ τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη ἀπὸ καὶ διὰ τῆς ζημιογόνου πράξεως ἢ παραλείψεως. Πρὸς δέ, ἂν ἀποδείξῃ ὅτι ἄνευ τῆς ζημιογόνου συμπεριφορᾶς τοῦ ἑτέρου θὰ κατηρτίζετο ἔγκυρος σύμβασις, δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαφέρον ἐκπληρώσεως τῆς συμβάσεως ὡς περιεχόμενον τοῦ ἀρνητικοῦ τῆς συμβάσεως διαφέροντος (59). Οὕτω π. χ. εἰς ἣν περίπτωσιν ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀκυρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὴν ἐφ' ὡρισμένον χρόνον παροχὴν τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἀνυπαιτίως ἀγνοοῦντος τὴν ἀκυρότητα μισθωτοῦ, δύναται οὗτος νὰ αἰτήσηται οὐχὶ μόνον τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ καὶ τὴν καταβολὴν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν ἐξ ἐγκύρου συμβάσεως καὶ ἀποδοτέας ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου (60), κατὰ τὰς περὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης διατάξεις, ἀποδεικνύων ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον θὰ ἀπησχολεῖτο ἀλλαχοῦ συνάπτων ἔγκυρον σύμβασιν. Δύναται ἐπίσης, ἀποδεικνύων ὅτι ἄνευ τῆς ὑπαιτίου συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου θὰ συνῆπτε μετ' αὐτοῦ ἔγκυρον σύμβασιν, νὰ ζητήσῃ τὸ διαφέρον ἐκπληρώσεως τῆς συμβάσεως (61).

Ἐν συνάψει ἐλαττωματικῆς συμβάσεως αἱ περὶ προσυμβατικῆς εὐθύνης γενικαὶ διατάξεις (197, 198 Α.Κ.) συμπλέκονται μετὰ τῶν εἰδικῶν διατάξεων τῶν ἰσχυουσῶν ἐπὶ ἀπειλῆς, ἀπάτης καὶ πλάνης. Καὶ εἰς μὲν τὴν

(58) Ἀναλυτικῶς *Καμπίτσην*, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 124 ἑπ.

(59) Βλ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 87 σ. 237/238, *Καμπίτσην*, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 144 ἑπ.

(60) Βλ. περὶ ταύτης παρατηρήσεις ἐν ΕΕΔ 18, 356 ἑπ., 361 ἑπ., 1119 ἑπ.

(61) Hueck - Nipperdey, Lehrbuch I σ. 379 ὑποσ. 9, Prey, DBetrV 59, 32.

περίπτωσιν ἀκυρώσεως τῆς δικαιοπραξίας λόγῳ ἀπειλῆς ἢ ἀπάτης ὁ ζημιωθείς, ἐπιλέγων, θὰ προτιμήσῃ τὴν ἱκανοποίησίν του κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις (149, 152 Α.Κ.).

Συνιστᾷ ἀπάτην ἡ κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις δολία ἀπόκρυψις περιστατικῶν ἢ δόσις ἀνακριβῶν πληροφοριῶν ἀποτελεσματικῶς ἐπηρεαζουσῶν τὴν βούλησιν τοῦ ἑτέρου πρὸς σύναψιν ἢ μὴ τῆς συμβάσεως. Σπανιώτερον ἐμφανίζεται ἡ περίπτωσις ἀπάτης εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ. Οὕτω π. χ. διαπράττει ἀπάτην ὁ ἐργοδότης, ὅταν, παρ' ὅλον ὅτι οὗτος διαγιγνώσκει ὅτι ὁ μισθωτὸς διαπραγματεύεται τὴν σύναψιν συμβάσεως, ὑπολαμβάνων ὡς δεδομένην ὡρισμένην μορφὴν ἀπασχολήσεως, σιωπᾷ ἢ ὑποθάλπει τὴν πλάνην τοῦ μισθωτοῦ διὰ παροχῆς ψευδῶν πληροφοριῶν ἐκ προθέσεως μὴ ἐνημερώνων αὐτὸν περὶ τῶν ἀντιθέτων αὐτοῦ ἐπιδιώξεων ἢ δυνατοτήτων (62).

Συνηθέστερον ὁ μισθωτὸς ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως ἐξεύρῃ τὰ μέσα συντηρήσεώς του ὃ ἀ τῆς ἐργασίας του τείνει νὰ ἀποκρύπτῃ δολίως ὡρισμένα περιστατικά. Ὡς ἀνωτέρω ὑπὸ IV εδ) 1, 2 ἐλέχθη, προσυμβατικὴ ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς αὐθόρμητον ἐνημέρωσιν τοῦ ἐργοδότου δὲν ὑφίσταται ὑπὸ τὴν γενικήν της μορφήν, πλὴν ἐπὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ ἀπασχόλησίς του ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δὲν εἶναι, ἀντικειμενικῶς κρινομένη, ἀνεκτὴ ἢ δυνατὴ ἢ παρακωλύει τὴν ὁμαλὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐνοχῆς. Ἐξ ἑτέρου δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀπάντησιν εἰς πᾶν ὑποβαλλόμενον ὑπό του ἐργοδότου ἐρώτημα (ἀνωτέρω IV εδ. 1).

Ὡς ἔκρινε τὸ γερμανικὸν ἐργατικὸν Ἀκυρωτικὸν (63), οὐχὶ πᾶσα ἀναληθὴς πληροφορία τοῦ ὑπὸ πρόσληψιν μισθωτοῦ, δοθεῖσα εἰς ἀπάντησιν ἐρωτηματολογίου τοῦ ἐργοδότου, στοιχειοθετεῖ τὴν ἀπάτην, ἀλλὰ μόνον ἡ ψευδὴς ἀπάντησις εἰς μίαν κατὰ παραδεκτὸν τρόπον τεθεῖσαν ἐρώτησιν.

Ἀκυροῦται ἡ σύμβασις ἐργασίας λόγῳ (οὐσιώδους) πλάνης τῇ αἰτήσει συνήθως τοῦ ἐργοδότου. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἐπλανήθη περὶ τὰς οὐσιώδεις ἰδιότητας τοῦ μισθωτοῦ ἀνυπαιτίως ἢ ὑπαιτίως ἀδιάφορον, ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 145 ἐδάφ. 1 Α.Κ., περιοριζομένου τοῦ ὀφειλομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διαφέροντος ἐμπιστοσύνης μέχρι τοῦ διαφέροντος (ἐκπληρώσεως) τῆς ἐγκύρου συμβάσεως, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει πταίσμα τοῦ ζημιωθέντος μισθωτοῦ, ὥστε ἀποκλείεται ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσις (145 ἐδ. 2 Α.Κ.) τοῦ ἐργοδότου. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἐπλανήθη περὶ τὰς οὐσιώδεις ἰδιότητας τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ὑπαιτιότητος (ἀμελείας) τοῦ τελευταίου τούτου, εὐθύνεται ὁ ὑπαίτιος τῆς πλάνης εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 198 Α.Κ., ἤτοι εἰς τὸ ἀρνητικὸν τῆς συμβάσεως διαφέρον. Ἐὰν ἀντιθέτως ἐπλανήθη ὁ ἐργοδότης ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' οὐχὶ περὶ τὰς οὐσιώδεις ἰδιότητας αὐτοῦ, ὑφίσταται ἔγκυρος σύμβασις, ἐφαρμόζεται δὲ ἐν μὴ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως (κατωτ. δγ) τὸ ἄρθρον 652 Α.Κ. τὸ καθιεροῦν συμβατικὴν εὐθύνην τοῦ πλημμελῶς ἐκτελοῦντος τὴν παροχήν του μισθωτοῦ, ἥτις ἀπορροφᾷ τὴν προσυμβατικὴν εὐθύνην τούτου (βλ. ἀνωτ. ὑπὸ IIγ καὶ IV εγ).

Οὐσιώδεις εἶναι αἱ ἰδιότητες ἐκεῖναι τοῦ μισθωτοῦ, αἵτινες κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν ἀποτελοῦν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν τοῦ ἀνεκτοῦ καὶ δυνατοῦ τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὧν δηλαδὴ ἡ ἔλλειψις δὲν διαγνώσει ἐκτὸς τῶν προσδοκίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν διαγωγὴν καὶ τὸν βαθμὸν ἱκανότητος τοῦ μισθωτοῦ (64).

δγ) Ὡς ἀνωτέρω ὑπὸ (δ) ἐλέχθη, ὑφίσταται ἐνίοτε προσυμβατικὴ εὐθύνη καὶ ἐπὶ καταρτίσεως ἐγκύρου συμβάσεως διαρκείας, ἰδίως ὅταν αὕτη λυθῇ ὑπό τινος τῶν μερῶν, νομοτύπως μέν, ἀλλὰ προώρως, ἀκριβῶς λόγῳ τοῦ προσυμβατικοῦ πταίσματος (65). Ἐὰν καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ὁ ἐργοδότης λόγῳ τῆς πλημμελοῦς ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς ὑπὸ τοῦ ἀποκρύψαντος τὴν ἀπειρίαν του μισθωτοῦ, εὐθύνεται ὁ προκαλέσας τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως διὰ τῆς ὑπαιτίου προσυμβατικῆς συμπεριφορᾶς του μισθωτὸς εἰς ἀνόρ-

(62) Βλ. περίπτωσιν ΑΠ 520/1950, ΕΕΔ 9, 1950.

(63) BAG τῆς 5.12.1957, AP Nr. 2 zu § 123 BGB (Σχόλ. Hueck): «Nicht jede unwahre Beantwortung einer in einem Einstellungsfragebogen gestellten Frage ist eine arglistige Täuschung im Sinne des § 123 BGB, sondern nur eine falsche Antwort auf eine zulässigerweise gestellte Frage». Βλ. καὶ LAG Bremen τῆς 8.12.1954, Betr. 55, 170. Κατὰ τὴν LAG Stuttgart τῆς 16.11.1.59, BB 60, 174 στοιχειοθετεῖ ἀπάτην ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀπάντησιν προσυμβατικοῦ ἐρωτήματος πρὸς τὸν νῦν ἐργοδότην του παρασχεθεῖσα ψευδὴς πληροφορία περὶ λήψεως ηὐξημένων ἀποδοχῶν παρὰ τοῦ προηγουμένου ἐργοδότου του.

(64) Περιπτωσιολογία εἰς *Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ 648 ἀριθμ. 71, Staudinger-Nipperdey-Neumann, § 611 Bem. 92, ἔνθα καὶ βιβλιογραφία καὶ νομολογία.

(65) Βλ. τοὺς ἐν ὑποσ. 41, 42 ἀναφερομένους.

θωσιν τῆς ζημίας κατ' ἄρθρον 198 Α.Κ. Ἐὰν εἰς τὴν λύσιν προβῇ ὁ μὴ τηρήσας τὴν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ὀφειλομένην συμπεριφορὰν ἐργοδότης, ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ ἀποκαταστήσῃ κατ' ἄρθρ. 198 Α.Κ. πᾶσαν ζημίαν, ἣν ὑπέστη ὁ μισθωτὸς πιστεύσας εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ἐννόμου σχέσεως, ὡς συγκεντρῶν ἐν τῷ προσώπῳ του τὰς προϋποθέσεις τῆς ἀπροσκόπτου ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς του, ἐφ' ὅσον τὴν προσδοκίαν του ταύτην προεκάλεσεν εἰς αὐτὸν ἡ ὑπαίτιος συμπεριφορὰ τοῦ ἑτέρου μέρους. Οὕτω π.χ. ἐργοδότης ἀπολύει μισθωτὸν ὀλίγον μετὰ τὴν πρόσληψίν του διὰ λόγους ἀνεπαρκοῦς ἀποδόσεως αὐτοῦ, εἰς δὲ τὴν πρόσληψιν του ταύτην ἔστερξεν ὁ μισθωτός, ἀγνοῶν ἀνυπαιτίως τὰς εἰδικὰς συνθήκας ἐργασίας τὰς κρατούσας ἐν τῇ ἐπιχειρήσει (π. χ. συγχρονισμὸς διὰ νέων πολυπλόκων μηχανῶν), ὁ δὲ ἐργοδότης ἠμέλησε νὰ ἐνημερώσῃ τοῦτον ἐπ' αὐτῶν (βλ. ἀνωτ. ὑπὸ IV δγ), ἐν τέλει, καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς). Ἡ ὀφειλομένη ἐν προκειμένῳ ἀποζημίωσις δύναται νὰ περιλαμβάνῃ πλὴν τῆς ἀνορθώσεως τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη ὁ μισθωτὸς ἐκ τῆς λύσεως προϋφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκ τῆς ἀποκρούσεως τῆς συνάψεως τοιαύτης μεθ' ἑτέρου ἐργοδότου, καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη ὁ μισθωτός, ἀπολυθείς διὰ τὴν ὡς ἄνω αἰτίαν προώρως καὶ πρὸ τῆς παρόδου διμήνου, ἐκ τῆς μὴ λήψεως ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου (ν. 3198|1955) καὶ ἣν ἀποζημίωσιν, κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων, θὰ ἐλάμβανεν, ἂν δὲν ἐμεσολάβει τὸ προσυμβατικὸν πταίσμα τοῦ ἐργοδότου.

Εἰς ἣν περίπτωσιν εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως προβῇ ὁ λόγῳ τοῦ προσυμβατικοῦ πταίσματος τοῦ ἐργοδότου μὴ δυνάμενος νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς συμβατικάς του ὑποχρεώσεις μισθωτὸς εὐθύνεται ὁ προκαλέσας τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως διὰ τῆς ὑπαιτίου συμπεριφορᾶς του εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 198 Α.Κ. ἀνόρθωσιν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη ὁ καταγγελλάς, προσδοκῶν σύναψιν συμβάσεως διαρκείας. Οὕτω εἰς τὸ ὡς ἄνω παράδειγμα καὶ ἂν καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται οὗτος εἰς τὴν λῆψιν τῆς ὡς ἀνωτέρω αὐτῇ καθωρισθείσης ἀποζημιώσεως.

γ) Συνήθως θεωρεῖται περιλαμβανομένη εἰς τὰς συνεπείας τῆς προσυμβατικῆς εὐθύνης καὶ ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς τῶν ἐξόδων (ταξειδίου, διανυκτερεύσεως κλπ.), ἅτινα ὑπέστη ὁ μισθωτός, ἵνα παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐργοδότου πρὸς δημιουργίαν προσωπικῆς γνωριμίας (Vorstellungskosten), τῶν ἐξόδων τούτων συνιστώντων μέρος τῆς θετικῆς ζημίας τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ προσυμβατικοῦ πταίσματος τοῦ ἐργοδότου (66).

Κατ' ὀρθοτέραν γνώμην ὑφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς πλήρωμὴν τῶν ἐξόδων ἐμφανίσεως, ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις, ἀνεξαρτήτως ἂν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις οὗτος ἐτήρησεν, εἴτε ὑπαιτίως, εἴτε ἀναιτίως· δὲν ἐτήρησε, τὴν ὑπαγορευομένην ἐκ τῆς καλῆς πίστεως συμπεριφοράν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐζημίωσεν ἢ οὔ τὸν μισθωτόν.

Νομικῶς θεμελιοῦται ἡ ἀξίωσις πρὸς πλήρωμὴν τῶν ἐξόδων τούτων οὐχὶ ἐπὶ τῆς ὑπαιτίου καὶ ζημιογόνου προσυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ ἐπὶ ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς συμφωνίας τῶν μερῶν πρὸς καταβολὴν αὐτῶν εἰς τὸν μισθωτὸν ἢ εἰς σχέσιν ἐντολῆς μεταξὺ ἀξιοῦντος τὴν παρουσίαν ἐργοδότου καὶ τοῦ αἰτοῦντος τὴν πρόσληψιν μισθωτοῦ (67).

Οὕτω καὶ ἂν ματαιωθῇ ἡ σύναψις τῆς συμβάσεως ἢ καταρτισθῇ ἐλαττωματικὴ τοιαύτη ἄνευ πταίσματός τινος τοῦ ἐργοδότου ἢ καὶ καταρτισθῇ ἐγκύρως σύμβασις μὴ προώρως λυομένη ἐκ τινος προσυμβατικοῦ πταίσματος τοῦ ἐργοδότου, ὑποχρεοῦται οὗτος εἰς καταβολὴν τῶν ἐξόδων ἐμφανίσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐὰν ἠξίωσε τὴν παρουσίασιν τοῦ αἰτήσαντος τὴν πρόσληψιν, καίτοι μὴ ρητῶς ἐκφραθείς περὶ καταβολῆς τούτων (68). Δὲν περιλαμβάνει ἄνευ ἑτέρου ἀξίωσιν πρὸς παρουσίασιν, οὐδὲ ὑποχρεοῖ τὸν ἐργοδότην εἰς καταβολὴν ἐξόδων ἐμφανίσεως ἡ εἰς ἀγγελίαν περὶ πληρώσεως κενῆς θέσεως περιεχομένη ἐδηγία πρὸς ὑποβολὴν πιστοποιητικῶν περὶ τῶν προσόντων, προϋπηρεσίας κλπ. τοῦ

---

(66) Dersch, AR - Blattei, Haftung des Arbeitgebers I, ὑπὸ A VII, 1.

(67) Βλ. Hueck ἐν σχολίῳ ΑΡ 52, Nr. 92. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch I σ. 350 ὑποσ. 4, Nikisch, ArbR I σ. 163, Staudinger - Nipperdey - Neumann, § 611 Bem. 273. Prey, DBelrV 59, 28. (I) Mertz, AR—Blattei, Vorstellungskosten I, A. Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ D.

(68) Βλ. LAG Bremen τῆς 31.1.1951, AP 52 Nr. 94 LAG Hamm τῆς 18.7.195 , AP 52 Nr. 92 μετὰ σύμφ. σχολίων Hueck Hueck - Nipperdey, Lehrbuch I σ. 355 ὑποσ. 4. Nikisch, ArbR I σ. 162/163. Sommer, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπὸ D. Staudinger - Nipperdey - Neumann, § 611 Bem. 273. Kaskel - Dersch, ArbR. σ. 205.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Παροχή έργασίας κατά Κυριακάς, αποζημίωσις καί ὑπερωριακή ἀπασχόλησις

Ἀληθής ἔννοια τοῦ ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198|1955.— Ἀναίτιος καταβολή ὑπό τοῦ ἐργοδότου μή πλήρους τῆς ὑπό τοῦ Νόμου 2112|1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως ἐκ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὑπό τοῦ μισθωτοῦ παρεχομένων ὑπηρεσιῶν δέν ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς κατά τά λοιπά ἐγκύρως γενομένης καταγγελίας συμβάσεως.—Ὑπολογισμός τῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900|1946 Υ.Α. ἀποζημιώσεως δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς ἐπί τῶν ἐλαχίστων ὁρίων μισθοῦ, μή συμψηφιζομένης πρός τυχόν καταβαλλομένας μείζονας ἀποδοχάς, ταῦ αὐτοῦ ἰσχύοντος καί διά τήν ἀποζημίωσιν λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως.—Ἀσυμψήφιστον καί τῶν λοιπῶν ἐπιδομάτων, οἰκογενειακῶν καί πολυετίας, ὑπολογιζομένων ἐπί τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθοῦ, ἄνευ εἰδικῆς περί συμψηφισμοῦ συμφωνίας.

Ἐνδιαφέροντα τά θέματα τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τήν ὑπ' ἀριθ. 724|1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Καρδίτσης, ὡς ἐφετείου, κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.

Ἐπρόκειτο πρῶτον περί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας πρακτικοῦ μηχανικοῦ κινητήρων μηχανῶν γ' τάξεως, εἰδικότητος ἐσωτερικῆς καύσεως, ὁ ὁποῖος εἰργάζετο εἰς ἐργοστάσιον πιμαγωγῆς πάγου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐδέχθη ὡς πρός τοῦτο τά ἑξῆς: «Ἐφ' ὅσον αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ συνίσταντο εἰδικώτερον εἰς τήν ὑπό ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνην κίνησιν τῶν ατμολεβήτων μηχανῶν, εἰς τήν ἐπίβλεψιν κανονικῆς λειτουργίας αὐτῶν καί εἰς τήν ἐπιμέλειαν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιορθώσεως πάσης ἐμφανιζομένης βλάβης εἰς τάς μηχανάς τοῦ ἐργοστασίου, ἡ ἀπασχόλησις τοῦ προσώπου εἰς αὐτόν τήν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, ὡς παρέχοντος ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς καί κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν (ἄρθρον 1 ν.δ. 2655|1953, Α.Π. 683|1953, ΕΕΔ 18, 17, 363|1957, ΕΕΔ 16, 714).

Ὁ ἐναγόμενος ὅμως ἐξ εὐλόγου ἀμφιβολίας περί τῆς φύσεως τῶν ὑπό τοῦ ἐνάγοντος παρεχομένων εἰς αὐτόν ὑπηρεσιῶν, ἤτοι δεδικαιολογημένως ὑπελάμβανεν, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, ὅτι ὁ ἐνάγων εἶχε τήν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου καί οὐχί τοῦ ὑπαλλήλου καί κατέβαλεν ἀντί τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἓξ μηνῶν τοιαύτην τῶν δύο μηνῶν.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καί συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955, καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καί καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις καί κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ὁποίας ἡ ὑπό τάς προεκτεθείσας περιστάσεις καταβολή ἀναιτίως οὐχί πλήρους τῆς ὑπό τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς μεταγενεστέρως ἑτροποποιήθη, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως δέν συνεπάγεται τήν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ἡ γενομένη ἐγγράφως καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δέν εἶναι ἄκυρος, ὀφειλομένης μόνον τῆς συμπληρωματικῆς ἀποζημιώσεως (Α.Π. 363|1957, ΕΕΔ 16, 715) τῶν τεσσάρων μηνῶν, ὑπολογιζομένης ἐπί τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἄρθρου 3 νόμου 2112|1920 καί τοῦ ἄρθρου 5 § 1 νόμου 3198|1955, αἵτινες εἶναι κατά νόμον ὑποχρεωτικῶς καταβλητέαι.

Ἀντιθέτως κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἐσφαλῶς καί δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ κριναμένη ἀγωγή ὡς πρός τό αἴτημα αὐτῆς περί ἀναγνωρίσεως ὡς ἀκύρου τῆς γενομένης καταγγελίας συμβάσεως».

Ἐπανέρχεται ὁ Ἄρειος Πάγος καί διά τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως του εἰς τά παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα ὡς πρός τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502) ἐν σχέσει πρός τήν καταβολήν τῆς ὀφειλομένης εἰς τόν μισθωτόν ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112|1920 (προκειμένου περί ὑπαλλήλων) ἤ τοῦ β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περί ἐργατῶν (οὕτω καί Α.Π.

ἐνδιαφερομένου μισθωτοῦ (69). Κἂν ὁ αἴτων τήν πρόσληψιν μισθωτός ἐνεφανίσθη αὐτοβούλως, δέν ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολήν τῶν πραγματοποιηθεισῶν δαπανῶν παρουσιάσεως, ἔστω καί ἂν βαρύνῃ αὐτόν προσυμβατικόν πταῖσμα ἐπιφέρον τήν ματαίωσιν συνάψεως, τό ἐλάττωμα ἢ τήν πρόωρον λύσιν ἐγκύρου συμβάσεως.

Τό αὐτό ἰσχύει καί ἂν ὁ μισθωτός ἔσχε τήν πρωτοβουλίαν ἐμφανίσεως συνήγαγε δέ εἰς ταύτην, ἐρωτηθείς, ὁ ἐργοδότης ἄνευ ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως καταβολῆς δαπανῶν (70).

(69) Βλ. LAG Hamm τῆς 18.7.1951, AP 52 Nr. 92 μετά συμφ. σχολίου Hueck, Nikisch ArbR. 1 σ. 103, Hueck-Nipperdey, Lehrbuch I σ. 330 ὑποσ. 4.

(70) Sommer, ἔνθα ἀνωτ. ὑπό D. Nikisch, ArbR. 1 σ. 182 (IV).

16|1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 143 καὶ λοιπαὶ εἰς αὐτόθι σημειώσεις μας).

Πρέπει ὅμως, ἵνα καθίσταται ἐφικτὸς παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὁ ἔλεγχος τῆς κρίσεως τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ τῆς συνδρομῆς τῆς εὐλόγου ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου, νὰ ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀποφάσει του μετὰ πληρότητος τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἐξ ὧν συνήγαγε ταύτην, ἧς ἐκθέσεως ἐλλειπούσης ἡ ἀπόφασις στερεῖται νομίμου βάσεως καὶ καθίσταται ἀναιρετέα (Α.Π. 16/1960, ἔνθ' ἀνωτ.).

Βεβαίως, ἀφοῦ ὁ νόμος (ἄρθρον 1 ν.δ. 2655|1953, ΕΕΔ 13, 1212) περιέχει γενικὰ στοιχεῖα διαχωρισμοῦ τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τοῦ ἐργάτου, εἰς τὸν Δικαστὴν δὲ ἀπόκειται, βάσει τούτων, νὰ κρίνῃ εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν περὶ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ὡς σωματικῆς ἢ μή, τῆς ἐννοίας τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου οὔσης νομικῆς ἐννοίας (Α.Π. 68|1942, εἰσηγητὴς *Ι. Σακκέτας*, ΕΕΔ 1, 529 καὶ λοιπαί), δύνανται νὰ ὑπάρξουν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ἀμφιβολίαι περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, ἵνα ἐξ αὐτοῦ ἐκπληρωθῇ εἰς τὸ ἀκέραιον ἡ βαρύνουσα αὐτὸν ὑποχρέωσις καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτόν, ἐπὶ ποινῇ, ἄλλως, κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 3198|1955, ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Δεδομένου ὅμως ὅτι νομολογιακῶς ἔχουν ἤδη ἀποσαφηνισθῇ πλεῖσται ὅσαι περιπτώσεις χαρακτηρισμοῦ μισθωτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν (βλέπε ΕΕΔ 14, 1209 ἐπ.), δὲν ἀρκεῖ νὰ προβάλληται ἁπλῶς ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐργοδότου περὶ πλάνης αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποδεικνύηται ποῦ ἐβασίσθη αὕτη, ὡς π.χ. εἰς τὴν ὕπαρξιν ἀντιφατικῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὑπαρχούσης σοβαρᾶς ἀμφισβητήσεως ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ταύτου ζητήματος, ὁπότε ἡ ἐνέργεια ἐπὶ τῇ βάσει ἐσφαλμένης νομικῆς ἑρμηνείας δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀνυπαίτιος (*Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ἄρθρον 330, ἀριθ. 35).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἐπρόκειτο, ὡς ἐν ἀρχῇ ἐσημειώθη, περὶ τοῦ πτυχιούχου μηχανικοῦ, ὁ ὁποῖος τόσον ὑπὸ τοῦ νόμου (πρόσθετοι δ-ροι τῆς ἀπὸ 12.8.1936 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κυρωθέντες διὰ τοῦ ἀ.ν. 99|1936), ὅσον καὶ ὑπὸ τῆς νομολογίας (Α.Π. 586|1953, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 13, 17, βλέπε καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς ΕΕΔ 14, 1313, ἀριθ. 32), χαρακτηρίζεται ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, χωρὶς νὰ γεννηθῇ περὶ αὐτοῦ ἀμφισβήτησις.

Συνεπῶς δὲν θὰ ἔπρεπε τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας νὰ δεχθῇ ἐν προκειμένῳ, ὅτι ὑπάρχουν δεδικαιολογημέναι ἀμφιβολίαι τοῦ ἐργοδότου ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὑπηρεσιῶν.

Ἄλλως καὶ ὑπὸ τὴν τοιαύτην γενίκευσιν καθίσταται προβληματικὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955, ἡ ὁποία ἐσκόπησε νὰ ἱκανοποιήσῃ ἀμέσως τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐκ τοῦ ν. 2112|1920, διὰ νὰ ἔχουν τὰ ἀπαραίτητα κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον τῆς ἀνεργίας των οἰκονομικὰ μέσα.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ Α.Π. 16|1960 (εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 19, 141), ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μὴ πλήρης καταβολὴ τῆς ὀφειλομένης κατὰ νόμον 2112 λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀποζημιώσεως, ἥτις δέον νὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἡὐξημένου μισθοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, κατὰ παράβασιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπρόκειτο δηλαδὴ περὶ παραβάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, περὶ τῆς ὁποίας, ὡς γνωστόν, τόσα καὶ ἀντιφατικὰ ἔχουν γραφῇ.

***

Ὡς πρὸς τὰ δεκτὰ περαιτέρω ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως γενόμενα ἐπὶ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ ἐργοδότου, ὁ σχετικὸς λόγος αὐτῆς εἶχεν ὡς ἑξῆς: «Οὐχὶ ὀρθῶς, οὐδὲ νομίμως, ἐπεδίκασεν ἡ ἀπόφασις ἀποζημιώσεις λόγῳ ὑπερωριακῆς καὶ Κυριακῆς ἐργασίας καὶ οἰκογενειακὰ καὶ πολυετίας ἐπιδόματα, καίτοι πάντα ταῦτα, προστιθέμενα εἰς τὸν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καθοριζόμενον ἑκάστοτε μισθὸν τοῦ πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἐσωτερικῆς καύσεως γ' τάξεως ὑπερεκαλύπτοντο ἀπὸ τὸ καταβαλλόμενον εἰς αὐτὸν ἑκάστοτε ποσὸν μηνιαίων ἀποδοχῶν του. Ἄλλως οὐχὶ ὀρθῶς, οὐδὲ νομίμως, ὁ ὑπολογισμὸς τῶν τοιούτων ὡς ἄνω ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων ἐγένετο ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐπὶ τοῦ λαμβανομένου ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος ποσοῦ μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἀντὶ νὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένου μηνιαίου μισθοῦ».

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐπὶ αἰτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως (ἄνευ ὁδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ συνεπῶς παρανόμου) καὶ ἀπασχολήσεως τοῦ αὐτοῦ μισθωτοῦ κατὰ Κυριακὰς ἐσκέφθη ὡς ἑξῆς: «Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900|1946 καὶ 25825|1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων συνάγεται, ὅτι ἡ διὰ τὰς Κυριακὰς ἀμοιβὴ τοῦ μισθωτοῦ δὲν συμψηφίζεται πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας ἀνωτέρας ταύτης. Ἐξ ἄλλου, μὴ προκυπτούσης εἰδικῆς συμφωνίας περὶ συμψηφισμοῦ τῆς ἐξ ὑπερωριῶν αἰτήσεως πρὸς τὸν ἀνώτερον τοῦ νομίμου, συμβατικῶς δὲ καταβαλλόμενον, μισθόν, ἡ τῆς τοιαύτης ἐκ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων καὶ ἐπιδομάτων πολυετίας, ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ προτείνῃ τοιοῦτον συμψηφισμόν. Συνεπῶς δέον ὅπως ἡ προτεινομένη ἔνστασις συμψηφισμοῦ τοῦ ἐναγομένου, ἰσχυριζομένου ὅτι κατέβαλλε συμβατικῶς μισθὸν ἀνώτερον τοῦ νομίμου, πρὸς ὃν δέον νὰ συμψηφισθῶσιν αἱ ὡς εἴρηται ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος, ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος».

Ὡς πρὸς τὴν ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐσκέφθη ὡς ἑξῆς: «Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 7 § 3 ἀ.ν. 547|1937 καὶ 8 § 4 τοῦ π.

δ. 27 Ἰουνίου]ἡ Ἰουλίου 1932 περὶ ὀκταώρου ἐργασίας σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ τῆς νομίμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ὁ μισθωτὸς ἔχει αὐτοτελῆ ἀξίωσιν, δικαιούμενος ἐπίσης καὶ τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547|1937 προσαυξήσεως, ἥτις προσαυξησις διδεται ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ἡ ὑπὲρ τὸ ἀνώτατον ὅριον ἐξαιρετικῶς ἐπιτρεπομένη ἐπὶ 60 ἡμέρας μόνον ἐργασία νὰ ἐγένετο κατόπιν ἀδείας τοῦ Ἐπόπτου Ἐργασίας ἢ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, αἵτινες προϋποθέσεις δὲν ὑφίστανται ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει, καθόσον ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑπερωριακὴ ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἐξετελέσθη κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ συνεπῶς οὗτος δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησίν του ἄνευ προσαυξήσεώς τινος (Α.Π. 26|1955), μέχρις ὅμως τῆς 23.1.1956, διότι ἀπὸ τῆς 24.1.1956 κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 42930|1956 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἄρθρα 6 καὶ 7) ὁ μισθωτός, ἐφ' ὅσον ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἢ ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παράσχῃ ταύτην, δικαιοῦται δι' ἑκάστην ὥραν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ ὡρομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 75 ο|ο. Πρὸς ὑπολογισμὸν δὲ τῶν ὑπερωριῶν λαμβάνεται τὸ σύνολον τῶν ἐν γένει ἀποδοχῶν (μισθός, ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετίας, ὡρα Α. Π. 195|1951, ΕΕΔ 10, 557) καὶ διαιρεῖται ἐπὶ τοῦ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένου διὰ 26, τὸ δὲ ἡμερικὸν δι' ὀκτώ».

(Σημειοῦνται ἐπὶ τῆς σκέψεως ταύτης τῆς ἀποφάσεως α) ὅτι ἐξεδόθη πρὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 138|1956 Α.Π., εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 245, διὰ τῆς ὁποίας ἐκρίθη ἄκυρος ἡ διὰ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 2]1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν διάταξιν αὐτῆς περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παρανόμους ὑπερωρίας καὶ β) ὅτι ἡ ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 195|1951 Α.Π. δὲν εἶχε θέμα ἀποζημιώσεως διὰ παρανόμους ὑπερωρίας, ἀλλὰ διὰ νομίμους, καὶ ὀρθῶς βεβαίως ἐδέχθη, εἰς τὴν περίπτωσιν, ὅτι ἡ πρόσθετος ἀμοιβὴ ὑπολογίζεται καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων. Ἴδετε ἤδη ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων, ὡς ἐν τῇ παροχῇ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, τὴν Α.Π. 124|1960, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 450).

Τὸ θέμα ἐν προκειμένῳ ἦτο, ὡς ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ἂν ἐκ μόνου τοῦ ὅτι καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μισθὸς ἀνώτερος τοῦ νομίμου δὲν ὀφείλεται οὔτε προσαύξησις μισθοῦ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, οὔτε ἀποζημίωσις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν.

Δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ, ὅτι ἀναγνωρίζονται εἰς τὴν περίπτωσιν αἱ ἐν λόγῳ ἀξιώσεις.

Ἄλλο τὸ θέμα ἂν ὑπάρχῃ εἰδικὴ μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ συμφωνία περὶ ἀνωτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ, καὶ διὰ τὴν κάλυψιν τῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ.8300]1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388) ὀφειλομένης ἐξ 75 ο|ο προσαυξήσεως ἀμοιβῆς διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ἐργασίαν (ἴδετε καὶ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755]1957, ΝΕΔ 16, 1062), ὁπότε, κατὰ τὰ παγίως νομολογηθέντα, ἡ τοιαύτη συμφωνία εἶναι ἔγκυρος καὶ δὲν ὀφείλεται ἡ προσαύξησις (νομολογία ἐν ΕΕΔ 12, 389, ἴδετε καὶ Α.Π. 18|1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 380, ἢ ὡς πρὸς τὰς παρανόμους ὑπερωρίας ὅμως ἄποψις τῆς ὁποίας δὲν λαμβάνεται ἤδη ὑπ' ὄψιν μετὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4020|1959, ΕΕΔ 18, 1271, διὰ τοῦ ὁποίου ἀναγνωρίζεται ὁπωσδήποτε ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ νὰ λάβῃ ἀποζημίωσιν δ' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ ἂν ὁ μισθὸς ὑπερβαίνῃ τὸ νόμιμον ποσόν).

Χωρὶς ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ τεθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου θέμα εἰδικῆς συμφωνίας μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις στηρίζεται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825]1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 388), ἥτις σαφῶς ὁρίζει, ὅτι ἡ διὰ τὴν ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς προσαυξησις ἀμοιβῆς δὲν συμψηφίζεται πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας μείζονας ἀποδοχάς.

Τοῦτο, δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, δὲν συμψηφίζεται δηλαδὴ πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας μείζονας ἀποδοχάς.

Ἡ ἀπόφασις εἶχεν ὑπ' ὄψιν ἀξιώσεις πρὸ τοῦ ν. δ. 4020|1959, ἔνθ' ἀνωτέρω, κατὰ τὸ ὁποῖον (ἄρθρον 8 § 4) πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 αὐτοῦ ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων, εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἀκυρότης αὕτη ὁρᾷ καὶ τὰς ὑφισταμένας ἤδη τοιαύτας συμφωνίας διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἐφεξῆς χρόνον.

Θὰ ἦτο, ἄλλως, παράλογον, ἀφοῦ ὁ μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, νὰ μὴ δικαιοῦται ὁ μισθωτός, ἐργαζόμενος ὑπὲρ αὐτά, ἀποζημιώσεως ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἀμείβεται διὰ μεγαλυτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ.

Ὡς πρὸς τὰ «λοιπὰ ἐπιδόματα» (οἰκογενειακὰ καὶ πολυετίας) ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται τὰ ἑξῆς: Διὰ ταῦτα, ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τῶν κατωτάτων τεθεσπισμένων ὁρίων καὶ οὐχὶ τοῦ καταβαλλομένου μείζονος μισθοῦ, δὲν χωρεῖ συμψηφισμὸς ἄνευ εἰδικῆς περὶ συμψηφισμοῦ συμφωνίας.

Ἐννοεῖ ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω λόγου ἀναιρέσεως, ὅτι καὶ ἂν ὁ συμβατικὸς μισθὸς καλύπτῃ τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα καὶ τοιαῦτα πολυετίας ὑφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς τούτων ἄνευ ὑπάρξεως εἰδικῆς συμφωνίας περὶ τοῦ ἀντιθέτου;

Ἂν ἐννοεῖται τοῦτο, ἀφοῦ ὁ νόμιμος μισθὸς (καὶ ὡς τοιοῦτος νοεῖται μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιδομάτων) καλύπτεται διὰ τοῦ συμφωνηθέντος ὑπερτέρου μισθοῦ, δὲν ὑπάρχει, νομίζομεν, ὑποχρέωσις καταβολῆς ἰδιαιτέρως ἐπιδομάτων πολυετίας (ἀφοῦ ταῦτα ἀποτελοῦν

έπαύξησιν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, *Ι. Καποδίστρια*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 101) καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς καὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ἀφοῦ καὶ ταῦτα, ἐνσωματούμενα εἰς τὸν βασικὸν μισθόν, καλύπτονται (ἂν καλύπτωνται) ὑπὸ τοῦ καταβαλλομένου μηνιαίου μισθοῦ (βλέπε πάντως περὶ αὐτῶν Α. Nipperdey, ΕΕΔ, 1, 462).

Ἀρείου Πάγου 181/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σκουριώτης, Ι. Σταθάκης

Αἱ ὑπὸ κρίσιν ἐκατέρωθεν αἰτήσεις ἀναιρέσεως τῶν διαδίκων κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως εἶον λόγῳ συναφείας νὰ συνεκδικασθῶσιν.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198]1955, καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναιτίως μὴ καταβολὴ πλήρους τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, οἵα εἶναι καὶ ἡ ἐκ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ παρεχομένων ὑπηρεσιῶν (κυρίως σωματικῶν ἢ μή), ἀντίληψις περὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου καὶ ἕνεκα ταύτης καταβολὴ ἀποζημιώσεως ὡς ἐργάτου δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς κατὰ τὰ λοιπὰ ἐγκύρως γενομένης καταγγελίας. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐργοδότης ἐξ εὐλόγου ἀμφιβολίας, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος πρακτικοῦ μηχανικοῦ κινητήρων μηχανῶν γ' τάξεως παρεχομένων αὐτῷ ὑπηρεσιῶν, συνισταμένων εἰς τὴν ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην κίνησιν τῶν ἁτμαλεβήτων, ἐπίβλεψιν κανονικῆς λειτουργίας τούτων καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιορθώσεως πάσης ἐμφανιζομένης βλάβης εἰς τὰς ὡς εἴρηται μηχανὰς τοῦ ἐργοστασίου κατέβαλε ταύτῳ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τὴν ἀποζημίωσιν ἐργάτου καὶ οὐχὶ ὑπαλλήλου, τὸ μὲν ὀρθῶς τὴν ἄνω διάταξιν ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, μὴ παραβιάσαν ἑτέραν διάταξιν εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου καὶ δὴ τοῦ ἄρθρου 140 ἐπ. Α.Κ., τὸ δὲ ἐπαρκῶς ἠτιολόγησε τὴν περὶ εὐλόγου ἀμφιβολίας κρίσιν του περὶ τῆς ἰδιότητος ὡς ὑπαλλήλου, δι' ἣν δὲν εἶναι κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 2655]1953 αὐσιώδες κριτήριον ὁ τρόπος τῆς ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ, καὶ ἀπορριπτέοι οἱ 1, 2, 3 καὶ 4 λόγοι ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμοι.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἔκρινε τὸν ἀναιρεσείοντα, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν παρεχομένων ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν μὴ σωματικῶν κατὰ κύριον χαρακτῆρα ὡς ὑπάλληλον καὶ ἐπεδίκασεν αὐτῷ τὴν κατὰ νόμον ἀποζημίωσιν ὡς ὑπαλλήλου, μετ' ἀφαίρεσιν τῆς καταβληθείσης αὐτῷ ἴσσονες ἀποζημιώσεως ὡς ἐργάτου· οὕτως ἡ προσβαλλομένη ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὡς καὶ τοῦ ν. 3198]1955, καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε καὶ ἄνευ ἐπιρροῆς ἀποβαίνει διὰ τὴν ὀρθότητα τῆς προσβαλλομένης ἡ διὰ τοῦ 5ου λόγου ἀναιρέσεως προβαλλομένη αἰτίασις ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἦτο ἐργάτης οὐχὶ ὀρθῶς ὑπελογίσθη ἡ ἀποζημίωσις βάσει τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ εἰς 4.200 ἀντὶ 4.724, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων ὅτι ἠτήσατο τὴν ἀκύρωσιν τῆς γενομένης καταγγελίας λόγῳ τῆς κατὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 524 ὑπ' ἐλάττων καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ λόγος οὗτος.

Ὁ τελευταῖος προβαλλόμενος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27936]1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, χωρὶς νὰ ἐξειδικεύηται ἡ προσαπτομένη τῇ προσβαλλομένῃ αἰτίασις ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐφαρμογῇ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, εἶναι ὡς ἀόριστος ἀπορριπτέος.

Ὡς πρὸς τὴν ἀναίρεσιν τοῦ Α. Ν. (ἐργοδότου).

Ἡ προσβαλλομένη ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὡς ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ προκῦψαν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος μισθωτὸς ἦτο μηχανικὸς πτυχιοῦχος γ' τάξεως μηχανῶν κινητήρων, παρέχων κυρίως μὴ σωματικὴν ἐργασίαν, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε τὸν ἀντίθετον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐργοδότου ὅτι ἦτο μηχανικὸς ἄνευ πτυχίου γεωργικοῦ ἑλκυστῆρος καὶ ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος α' λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 25825]204 τοῦ 1951 κοινῇ ἀποφάσει Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἑρμηνευτικῇ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ὁμοίας ἀποφάσεως, ἡ διὰ τὴν ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἀποζημίωσις λογίζεται ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων τεθεσπισμένων ὁρίων καὶ δὲν συμψηφίζεται πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας μείζονας ἀποδοχάς, ὅπερ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, διὰ τὰ λοιπὰ δὲ ἐπιδόματα ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τῶν κατωτάτων τεθεσπισμένων ὁρίων καὶ οὐχὶ τοῦ καταβαλλομένου μείζονος μισθοῦ, δὲν χωρεῖ συμψηφισμὸς τούτων ἄνευ εἰδικῆς περὶ συμψηφισμοῦ συμφωνίας. Ὅθεν, συμμορφωθεῖσα ταῖς ἄνω διατάξεσιν ἡ προσβαλλομένη καὶ μηδαμῶς ἐπιδικάσασα διαφορὰν αὐξήσεων μισθοῦ, χορηγηθεισῶν διὰ τῶν διαφόρων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων(12135]1948, 29488]1949), λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ καταβαλλόμενος μισθὸς ἦτο ἀνώτερος τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, σὺν ταῖς διὰ τῶν ἄνω ἀποφάσεων χορηγηθείσαις αὐξήσεσιν, εἰμὴ μόνου δι' ἐπίδομα ἀκριβείας, ὅπερ βάσει ρητῆς διατάξεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως 41100]1953 ἐχορηγήθη ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων μισθῶν, ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος καὶ ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

ΑΚΥΡΟΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ Ν. 2112

Έννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη

Αὐτοδίκαιος ἀκυρότης τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον, πρὸ ἢ μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πάντως δὲ πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Νόμου 2112/1920 καὶ κατ' αὐτὴν καταρτιζομένης μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ὑπαλλήλου συμβάσεως, ἀναφερομένης εἰς τὰ ἐκ τοῦ Νόμου τούτου δικαιώματα τοῦ ὑπαλλήλου καὶ βλαπτικὴς δι' αὐτόν.

Σύμφωνος εἶναι ἡ γνώμη τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς ἐκείνην τῆς ὑπ' ἀριθ. 488/1959, Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 19, 22), μεθ' ἣν καὶ ἔρχεται, ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 21).

Σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα εἶναι καὶ αἱ Α.Π. 492/1959 (εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 79, Α.Π. 108/1960 (εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 19, 413) περὶ ἀκυρότητος δυνάμει τῆς αὐτῆς διατάξεως καὶ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 871 Ἀστικοῦ Κώδικος συμβιβασμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει ὡς προϋπόθεσιν, ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἰσχύουσαν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον ταύτης εἶναι ἐξηρημένον τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοβουλίας, ὡς εἶναι ἐν προκειμένῳ.

Ἀρείου Πάγου 176/1960. Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Μ. Παντελῆς***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Χ. Ἀποστολόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Δόγκας, Η. Ἰκρασκευᾶς

Νομίμως φέρεται ἡ διαφορὰ πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 488/1959 ἀπόφασιν τοῦ Α' Πολ. Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 344/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Λεβαδείας διὰ λόγον προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς παραγράφου 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3810/1957, καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου πρὸς συζήτησιν, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως. Ἐπανερχομένων δὲ τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως τῶν ἐφετείων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως ἀποφάσεως κατάστασιν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν. 3810/1957, εἶναι ἤδη ἐξεταστέα ἡ ὑπὸ τοῦ ἐγκαλοῦντος - ἐνάγοντος ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα καὶ ὑποβληθεῖσα εἰς τὸ κατὰ νόμον πρόστιμον ἀπὸ 17 Ἰανουαρίου 1958 ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ/1911 περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδικείου Λεβαδείας.

Ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀποδεικτικῶν μέσων, ἤτοι ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου ἐξετασθέντων μαρτύρων, περιεχομένων εἰς τὰ οἰκεῖα πρακτικά, καὶ ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν προσκομιζομένων ἐγγράφων ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὅτι ὁ ἐνάγων, συνδεόμενος μετὰ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου, συναφθείσης ἀπὸ 5 Ἰουλίου 1937, καὶ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ὑπάλληλος ἐν τῷ λογιστηρίῳ αὐτῆς μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 3.300, ἀπελύθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης λόγῳ καταργήσεως τῆς θέσεως, ἣν κατεῖχε, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 33 τῆς 17 Φεβρουαρίου 1957 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τῆς ἐναγομένης, ἐγκριθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, διὰ τῆς ὁποίας περιωρίσθησαν, κατὰ τροποποίησιν τῶν ἄρθρων 11 καὶ 12 τοῦ κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, αἱ ὑπὸ τούτου προβλεπόμεναι πέντε θέσεις τμηματαρχῶν εἰς τρεῖς. Ἡ ἀπόλυσις ἐχώρησε διὰ μονομεροῦς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, γνωστοποιηθείσης εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν 18 Ἰουνίου 1957 διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 104/70 τῆς αὐτῆς χρονολογίας ἐγγράφου τῆς ἐναγομένης, ἥτις προέβη ἅμα εἰς ἐκτέλεσιν σχετικῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμφωνίας εἰς τὴν καταβολὴν πρὸς τοῦτον αὐθημερὸν τοῦ ἡμίσεος τῆς ἐν συνόλῳ ἐκ δραχ. 59.400 προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ν. 2112 ἀποζημιώσεως, ἤτοι δραχ. 29.700, τοῦ ἐνάγοντος παραιτηθέντος τοῦ ἑτέρου ἐκ δραχμῶν 29.700 ἡμίσεος τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, δι' ἐγγράφου τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω χρονολογίας (18 Ἰουνίου 1957) δηλώσεως του πρὸς τὴν ἐναγομένην, ἐπὶ τῷ ἐν αὐτῇ δηλωθέντι σκοπῷ ὅπως τὸ ποσὸν τοῦτο διατεθῇ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὑπὲρ τῶν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ της προβλεπομένων κοινωφελῶν σκοπῶν.

Ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προταθεῖσα κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἔνστασις, καθ' ἣν ἡ ὑπ' αὐτῆς γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι εἰκαιακὴ καὶ ὅτι καλύπτει αὕτη ἑτέραν ἀληθῆ μεταξὺ τῶν διαδίκων συμφωνίαν, καταρτισθεῖσαν πρὸ τῆς εἰρημένης καταγγελίας, περὶ οἰκειοθελοῦς ἐκ τῆς θέσεώς του ἀποχωρήσεως τοῦ ἐνάγοντος, γενομένης τῇ συγκαταθέσει τῆς ἐναγομένης, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀφειλομένη ἀποζημίωσις περιορίζεται εἰς τὸ ἥμισυ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων, δὲν ἐβεβαιώθη ἀληθὴς ἐκ τῶν ῥηθέντων ἀποδεικτικῶν μέσων. Προκύπτει βεβαίως ἐκ τούτων ἀκριβὲς τὸ περιστατικόν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐθεώρει δι' ἑαυτὸν συμφέρον νὰ περιληφθῇ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπολυθησομένων λόγῳ καταργήσεως θέσεως ὑπαλλήλων, ἵνα οὕτω λαμβάνων τὴν ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημίωσιν δικαιωθῇ ταυτοχρόνως καὶ συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, παρ' ᾧ ἦτο οὗτος ἠσφαλισμένος, τῆς ὁποίας ἐν περιπτώσει οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεώς του δὲν

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐργοδότου

Ἀναίρεσις ἀποφάσεως Δικαστηρίου διὰ μὴ λῆψιν οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἀσκούντων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν περὶ τοῦ ὅτι ὁ προβὰς εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ ἐργοδότου ἦτο καὶ ὁ προσλαβὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐργοδότου, ὅτι εἰσέπραξεν ὁ μισθωτὸς τὴν παρ' αὐτοῦ ὡς ἐκπροσώπου τοῦ ἐργοδότου κατατεθεῖσαν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112 ἀνεπιφυλάκτως καὶ ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐνέκρινε τὴν ἀπόλυσιν διὰ δηλώσεώς του πρὸ πάσης ἀποκρούσεως τῆς ἀρχικῆς ἀπολύσεως καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ προσβολὴ ἐπὶ ἀκυρότητι τῆς καταγγελίας ἀντίκειται, ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας, εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 2906/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου, δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἔχει γίνει δεκτὸν (Α.Π. 20/1957, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 220, οὕτω καὶ *Α. Τούσης*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 365 ἑπ., *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 296), ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ γίνῃ καὶ δι' ἀντιπροσώπου κατὰ τὸ ἄρθρον 211 τοῦ Α.Κ., ἡ ἐπιγενομένη δὲ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἔγκρισις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, γενομένης ὑπὸ τρίτου, μὴ ὄντος ἀντιπροσώπου του καὶ οὐχὶ ἐπ' ὀνόματί του, ἐπέχει ἰσχὺν αὐτοτελοῦς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀφ' ἧς ἡ περὶ τούτου δήλωσις ἤθελε περιέλθει εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὰ ἄρθρα 669 καὶ 167 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐν προκειμένῳ ὅμως, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτὰ γενόμενα ὡς ἀποδειχθέντα, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο ὑπὸ ἔχοντος εἰδικὴν ἐντολὴν τοῦ ἐργοδότου πρὸς πρόσληψιν καὶ ἀπόλυσιν ὑπαλλήλων αὐτοῦ ἐκπροσώπου.

Ἀρείου Πάγου 180/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Πλαταῆς, Λ. Λίποβατς

Ὡς ἐκ τῶν πρακτάσεων τῆς ἀναιρεσιούσης ἑταιρείας ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου δείκνυται, ἡ ἀναιρεσείουσα ἐργοδότης θὰ ἐδικαιοῦτο, ὡς μὴ ἔχων τὸν κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου τούτου ἀπαιτούμενον πρὸς τοῦτο χρόνον ἀσφαλίσεως, καὶ ὅτι καὶ διὰ πλαγίων μέσων, χρησιμοποιηθέντων ὑπ' αὐτοῦ παρὰ τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ τῆς ἐναγομένης, ἐπεδίωξεν οὗτος τὴν λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἀπόλυσίν του ὑπ' αὐτῆς, ἐκ τούτου ὅμως οὐδόλως ἕπεται, ὅτι ὁ ἐνάγων πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς οἰκειοθελῶς ἀποχωρήσας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του τῇ συγκαταθέσει τῆς ἐναγομένης, τοσοῦτῳ μᾶλλον ὅσῳ ἐκ τῶν ρηθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη ὅτι, προσκληθεὶς οὗτος ὑπὸ τῆς ἐναγομένης πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως, ὅπως ὑπογράψῃ δήλωσιν ἀποχωρήσεως καὶ λάβῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955 προβλεπομένην ἠλαττωμένην ἀποζημίωσιν εἰς τὸ ἥμισυ τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 ὀφειλομένης, ἠρνήθη διαρρήδην νὰ ἀποδεχθῇ τὴν πρότασιν ταύτην, ἵνα μὴ στερηθῇ τῆς συντάξεώς του, τοῦθ' ὅπερ ἐμφαίνει, ὅτι ἡ βούλησις αὐτοῦ κατέτεινεν εἰς τὴν διὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀπόλυσίν του καὶ οὐχὶ εἰς τὴν τῇ συγκαταθέσει οὐτῆς οἰκειοθελῆ ἀποχώρησίν του. Καθίσταται δὲ βέβαιον ἐκ τῶν ἀποδείξεων ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ ἀπεχώρει οὗτος οἰκειοθελῶς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν ἡ ἐναγομένη δὲν προέβαινεν εἰς τὴν διὰ καταγγελίας λύσιν τῆς σχέσεως καὶ ὅτι αὕτη διὰ τῆς εἰρημένης προτάσεώς της δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν διατήρησιν τούτου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, ἀλλ' ἁπλῶς εἰς τὴν διὰ τοῦ τρόπου τούτου μείωσιν τῆς ἀποζημιώσεως του. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων βεβαιωθεῖσα ὡς πράγματι καταρτισθεῖσα συμφωνία πρὸ τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελίας τῆς σχέσεως, δι' ἧς ὁ ἐνάγων κατὰ πρότασιν τῆς ἐναγομένης, ἐπωφελήθείσης ἐν τούτῳ τῆς ἐκ τῶν ἐκτεθέντων περιστατικῶν δημιουργηθείσης δι' αὐτὸν καταστάσεως, ἐδέχθη, ὅπως λάβῃ τὸ ἥμισυ τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, ὑπογράψῃ τὴν εἰρημένην δήλωσίν του διὰ τὸ ὑπόλοιπον ἥμισυ αὐτῆς, εἶναι προδήλως ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112, ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ νόμου 547/1937, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὁποίας, προκειμένης λύσεως συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου διὰ καταγγελίας αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος ἡ καθ' οἱονδήποτε τρόπον, πρὸ ἢ μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πάντως δὲ πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου τούτου καὶ κατ' αὐτὴν καταρτιζομένη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ὑπαλλήλου σύμβασις, ἡ ὁποία, ἀναφερομένη εἰς τὰ ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαιώματα τοῦ ὑπαλλήλου, εἶναι βλαπτικὴ δι' αὐτὸν καὶ τοῦτο διότι ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ταύτας εἶναι δυνατὸν ὁ ὑπάλληλος, ἀντιμετωπίζων ἀμέσους ἀνάγκας, νὰ ὑποκύψῃ εἰς δύσκρατον ἐργοδότην καὶ νὰ ἀποδεχθῇ μείωσιν τῶν δικαιωμάτων του. Ἡ ἐκκαλουμένη, ὅθεν, ἀπόφασις, ἀντιθέτως κρίνασα καὶ θεωρήσασα βεβαιωθεῖσαν τὴν ὡς ἄνω ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης, ἐσφαλὲς καὶ δέον ὅπως, γινομένων δεκτῶν τῶν σχετικῶν λόγων τῆς ἐφέσεως, τρίτου, τετάρτου, πέμπτου, καὶ ἕκτου, μεταρρυθμισθῇ καὶ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος, δι' ἧς ζητεῖται ἡ καταδίκη τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως ἐκ δραχμῶν 29 700 τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, ὡς νόμιμος καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμος.

τις ἑταιρεία, εἰς ἀντίκρουσιν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ Ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου μισθωτοῦ περὶ ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ὑπογραφείσης ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῶν ἐν Κιλκὶς γραφείων τῆς ἀναιρεσειούσης, μὴ ὄντος ἐκπροσώπου ταύτης, οὐδ' ἔχοντος πληρεξουσιότητα πρὸς ἀπόλυσιν μισθωτῶν της, ἰσχυρίσθη ὅτι ὁ ρηθεὶς διευθυντὴς ἦτο καὶ ὁ προσλαβὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσειούσης τὸν ἀναιρεσίβλητον καὶ εἰς αὐτὸν ὡς ἐκπρόσωπον ταύτης ἐκοινοποίησε τὴν διαμαρτυρίαν διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὁ ἀναιρεσίβλητος, εἰσέπραξε δὲ καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ ὡς ἐκπροσώπου τῆς ἀναιρεσειούσης κατατεθεῖσαν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 ἀνεπιφυλάκτως, ὡς καὶ ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἐνέκρινε τὴν γενομένην ἀπόλυσιν διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀπὸ 22.5.1958 ἐξωδίκου δηλώσεώς της, πρὸ πάσης ἀποκρούσεως τῆς ἀρχικῆς ἀπολύσεως καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐν ὄψει τῶν περιστάσεων ταύτων, ἡ προσβολὴ ἐπὶ ἀκυρότητι τῆς γενομένης ἀπολύσεως ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., περὶ ὧν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἀσκούντων εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ὡς συνιστώντων τὸ μὲν ὁμολογίαν περὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ ρηθέντος διευθυντοῦ ὡς ἐκπροσώπου τῆς ἀναιρεσειούσης ἑταιρείας, τὸ δὲ ἔγκρισιν τῆς γενομένης ἀπολύσεως καὶ τέλος προσβολὴν ἐπὶ ἀκυρότητι κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., οὐδεμίαν μνείαν ἐποιήσατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μηδόλως λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τοὺς ἰσχυρισμοὺς τούτους. Οὕτως ὅμως ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του τὸ δικάσαν δικαστήριον κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 9 Πολ. Δικ. ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ νόμου 3810]1957, καὶ τοὺς βασίμους σχετικοὺς 3, 4, 5, 6, καὶ 7ον λόγους ἀναιρέσεως.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως δέον νὰ κρατηθῇ ἡ ὑπόθεσις παρὰ τῷ Τμήματι, ἐπιλαμβανομένῳ τῆς κατ' οὐσίαν ἐκδικάσεως αὐτῆς, μὴ χρηζούσης περαιτέρω διευκρινίσεως, ἐρευνωμένης τῆς νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης ἀπὸ 31.3.1959 ἐφέσεως τοῦ Σ.Ν. κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1879]1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης, διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὁποίας κατεβλήθη καὶ τὸ κατὰ νόμον πρόστιμον.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων ἐν οἷς καὶ τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων ἐνώπιον Συμβολαιογράφου, ἐβεβαιώθη ἀρκούντως ὅτι ὁ ἐκκαλῶν προσελήφθη παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας ὡς πρακτικὸς μηχανικὸς β' τάξεως διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατὰ Νοέμβριον 1954, καθ' ὃν χρόνον διευθυντὴς τῶν ἐν Κιλκὶς, ἔνθα προσελήφθη, γραφείων τῆς ἐφεσιβλήτου ἦτο ὁ Α, ἐργασθεὶς συνεχῶς μέχρι τῆς 17.5.1958, ὅτε ἡ ἐργοδότις ἑταιρεία κατήγγειλε τὴν σύμβασιν, κοινοποιήσασα αὐτῷ νομίμως τὴν ἀπὸ 17.5.1958 καταγγελίαν μετὰ κλήσεως ὅπως προσέλθῃ διὰ τὴν εἰσπραξιν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεώς του, ἥτις δηλοῦται, ὅτι ἄλλως θὰ κατατεθῇ εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων. Ἐπίσης τῷ ἐπεδόθη αὐθημερὸν καὶ ἀνάλυσις τῆς ἐκ δραχμῶν 8547.80 ἀποζημιώσεως καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν του, ἥτις κατετέθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 059 γραμματίου παρακαταθήκης, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ ἀπολυθεὶς εἰς προηγηθεῖσαν πρόσκλησιν τῆς ἐργοδότιδος ὅπως προσέλθῃ καὶ εἰσπράξῃ ταύτην ἠρνήθη, δηλώσας ὅτι δὲν ἀποδέχεται ταύτην, ὅπερ βεβαιοῦται ὑπὸ μαρτύρων τῆς ἐργοδότιδος, ἐνισχύεται δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ 21.5.1958 ἐξωδίκου διαμαρτυρίας τοῦ ἐκκαλοῦντος, δι' ἧς δηλοῖ, ὅτι δὲν ἀποδέχεται τὴν ἀπόλυσιν, ἣν θεωρεῖ ἄκυρον, ὡς γενομένην διὰ νὰ πλήξῃ τὰ συμφέροντα τοῦ σωματείου των. Ὁ κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεως μῆνα μισθὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 2.780 μετὰ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων καὶ ποσοστοῦ 25 ο]ο λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας. Ὁ ἐκκαλῶν ἐσιτίζετο ἐκ συσσιτίου, ὅπερ παρεσκεύαζεν ἡ ἐργοδότις πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ὁμαλῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων καὶ δὲν ἀπετέλει πρόσθετον ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας των. Ὅτι ἐκπρόσωπος τῆς ἐργοδότιδος ἀνωνύμου ἑταιρείας ἐν Κιλκίς, ἔχων εἰδικὴν ἐντολὴν πρὸς πρόσληψιν καὶ ἀπόλυσιν ὑπαλλήλων της, ἦτο ὁ ἄνω ρηθεὶς Α, προκύπτει ἐκ πάντων τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν μέσων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπὸ 21.5.1958 δηλώσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπολύσεώς του, ἣν ἀπευθύνει κατὰ τοῦ ἐκπροσωποῦντος, ὡς ἀναφέρει, ἐν Κιλκὶς διευθυντοῦ αὐτῆς τοῦ γραφείου Α, ὡς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 489]1959 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ἐκδοθείσης ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ ἰδίου ἐκκαλοῦντος κατὰ τῆς ἐφεσιβλήτου περὶ καταβολῆς μισθοῦ ἄλλου μηνὸς ὑπερημερίας λόγῳ τῆς ἰδίας ἀπολύσεως προσβληθείσης ὡς ἀκύρου διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ἣν ἐπεκαλέσθη ἡ ἑταιρεία ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου τὸ πρῶτον ὡς ἐκδοθεῖσαν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἤδη ἐκκαλουμένης πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 1879]1958 ἀποφάσεως, ἐπικαλεῖται δὲ καὶ διὰ τῶν ὑπ' ὄψιν προτάσεών της, δι' ἃς ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἐπίσης λόγος ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας διὰ μὴ νόμιμον κατάθεσιν τῆς ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀπόλυσις τόσον τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅσον καὶ ἄλλων μηχανικῶν, ἐγένετο κατόπιν τῆς ἠλεκτροκινήσεως τῆς βυθοκόρου τῆς ἑταιρείας, μεθ' ἣν δὲν ἦσαν χρήσιμοι αἱ ὑπηρεσίαι τούτων. Ἐπίσης ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἰδίων ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν μέσων (ὁρα ἀποφάσεις ἐπὶ ἄλλων ὁμοίων ὑποθέσεων ἄλλων μισθωτῶν καὶ δελτίον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Γραφείου Θεσσαλονίκης, ἔνορκον βεβαίωσιν 190]1958 ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου Κιλκὶς ἐν φωτοτυπίᾳ κλπ) ὅτι τὸ σωματεῖον, οὗτινος ἦτο πρόεδρος ὁ ἐκκαλῶν, δὲν ἠρίθμει 100 μέλη, ἀλλὰ μόνον περὶ τὰ 80, τῶν λοιπῶν πρὸ πολλοῦ ἀποχωρησάντων οἰκειοθελῶς, ὥστε νὰ μὴ ἴσχῃ ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 1803]1951. Ὅθεν, βεβαιωθέντος ὅτι ἐγκύρως ἀπελύθη ὁ ἐκκαλῶν παρὰ τοῦ ἐκπροσωποῦντος καὶ ἔχοντος σχετικὴν ἐντολὴν τῆς ἐφεσιβλήτου διευθυντοῦ τῶν ἐν Κιλκὶς γραφείων αὐτῆς, ὅτι νομίμως κατετέθη ἡ κατὰ νόμον ἀποζημίωσίς του βάσει τοῦ ἐκ δραχμῶν 2.780 μισθοῦ (βασικοῦ μετὰ ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν καὶ πολυετίας) μετ' ἄρνησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος νὰ εἰσπράξῃ ταύτην καὶ ὅτι ἡ ἀπόλυσις πᾶν ἄλλο ἢ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἐγένετο ἕνεκα τῆς συνδικαλιστικῆς δράσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἢ κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, ἀλλὰ λόγῳ τοῦ ὅτι μετὰ τὴν ἠλεκτροκίνησιν τῆς βυθοκόρου δὲν ἦσαν ἀναγκαῖαι αἱ ὑπηρεσίαι του, εἶναι ἀπορριπτέοι πάντες οἱ σχετικοὶ ἀντίθετοι λόγοι ἐφέσεως, ὀρθῶς ἀποφανθείσης τῆς ἐκκαλουμένης ἐπὶ πάντων τῶν συνιστώντων τοὺς λόγους ἐφέσεως ἰσχυρισμῶν.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΙΣΘΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΕ ΩΡΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Συνέπειαι έκ της έλλείψεως πτυχίου χειριστού έκσκαπτικών κλπ. μηχανημάτων

Συλλογική σύμβασις έργασίας 27 Μαρτίου 1957 «περί καθορισμού αποδοχών και λοιπών όρων έργασίας χειριστών και λιπαντών έκσκαπτικών και ανυψωτικών μηχανημάτων της χώρας».— Παροχή έργασίας υπό μή κεκτημένου πτυχίου χειριστού και μή έφωδιασμένου μέ έπαγγελματικόν βιβλιάριον βοηθού.—Άνεφάρμοστον της συλλογικής συμβάσεως έργασίας έπί των τελευταίων, μή συναγομένης άκυρότητος της συμβάσεως κατ' άρθρον 174 Άστικού Κώδικος.— Έφαρμογή των περί άνειδικεύτων έργατών διατάξεων.

Ἡ περί ἧς ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, συλλογική σύμβασις ἐργασίας, καθορίζουσα τὸν ἐν αὐτῇ μισθὸν βάσει τῶν προσόντων τοῦ μισθωτοῦ (πτυχίου καὶ ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου), κατὰ τὴν βούλησιν τῶν συμβληθέντων, ἀνεφέρθη εἰς αὐτούς, διότι κατὰ τὰς κειμένας νομοθετικὰς διατάξεις (ἴδετε τὰς κατωτέρω τῆς ἀποφάσεως καταχωριζομένας παρατηρήσεις *Χ. Κοντοῦ*) ταῦτα εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐργασίαν καὶ βεβαίως δὲν ἠδύνατο ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας νὰ ἀναφερθῇ εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας τὰ προσόντα ταῦτα, ἀφοῦ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἀναγκαῖον νὰ περιορίζηται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ὑφισταμένων νομοθετικῶν διατάξεων.

Ἂν ἡ ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτὰς παροχὴ ἐργασίας προήρχετο ἐξ ἀκύρου συμβάσεως, ὁ μισθωτὸς θὰ ἐδικαιοῦτο ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., συνισταμένης εἰς τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης εἰς ἄλλον μισθωτόν, συγκεντρουμένου τὰ νόμιμα προσόντα.

Ἀλλ' ὁ ἐργατικὸς Δικαστὴς ἀνεζήτησεν, ὡς μὴ ἔδει, τὸ κῦρος ἢ μὴ τῆς συμβάσεως ὄχι εἰς τὰς κειμένας νομοθετικὰς διατάξεις, ἀλλ' εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἡ ὁποία, ὡς σύμβασις, καθορίζει μόνον τοὺς ὅρους ἐγκύρων κατὰ τοὺς νόμους ἀτομικῶν συμβάσεων, ἀκυρουμένων τῶν ἀντιθέτων πρὸς αὐτοὺς συμφωνιῶν (ἄρθρον 3 νόμου 3239|1955, ΕΕΔ 17, 208 ἐπ.).

Πρωτοδίκου Θηβῶν 16|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Α. Βαγιάνος*

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀπὸ 27 Μαρτίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας χειριστῶν καὶ λιπαντῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων ἁπάσης τῆς χώρας», κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19972|3777|1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν πτυχιούχων χειριστῶν τῶν ἄνω εἰδικοτήτων καθορίζεται δι' ὀκτάωρον συνεχῆ ἐργασίαν εἰς δραχμὰς 3.750, ὁ δὲ τοιοῦτος τῶν κεκτημένων βιβλιαρίων, ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος βοηθῶν τῶν αὐτῶν εἰδικοτήτων δι' ὀκτάωρον συνεχῆ ἐργασίαν εἰς δραχμὰς 2250, διακεκομμένην δὲ τοιαύτην δι' ἀμφοτέρας τὰς ἄνω εἰδικότητος (χειριστῶν καὶ βοηθῶν) τὸ $^{1}/_{22}$ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των. Διὰ τοὺς μὴ κεκτημένους πτυχίου χειριστοῦ καὶ τοὺς μὴ ἐφωδιασμένους μὲ ἐπαγγελματικὸν βιβλιάριον βοηθοὺς τῶν ὡς εἴρηται εἰδικοτήτων, ὡς ὁ ἐνάγων, οὐδὲν ἀναφέρει ἡ ἐν λόγῳ συλλογικὴ σύμβασις. Ἐκ τοῦ σκοποῦ ὅμως καὶ τοῦ περιεχομένου τῶν ὡς ἄνω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι αὗται δὲν ἐτάχθησαν χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος, ἀλλὰ χάριν τοῦ συμφέροντος τῶν προσώπων, εἰς ἃ ἀφορᾷ ἡ ἐν λόγῳ συλλογικὴ σύμβασις καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ κατὰ παράβασιν αὐτῶν συνομολογηθεῖσα σύμβασις ἐργασίας δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα αὐτῆς κατ' ἄρθρον 174 τοῦ Α.Κ., ἀλλ' ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ σύμβασις δὲν ἔχει ἐφαρμογήν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ τοῦ δι' αὐτῆς θεσπισθέντος πτυχίου χειριστοῦ ἢ ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου βοηθοῦ τῶν ἐν λόγῳ εἰδικοτήτων, ἐφαρμοζομένων διὰ τοὺς μὴ ἐφωδιασμένους μὲ τοιαῦτα βιβλιάρια ὡς ἄνω τεχνίτας τῶν οἰκείων περὶ ἀνειδικεύτων ἐργατῶν διατάξεων.

Παρατηρήσεις

Τολμηρὰ ἡ ὅλη συλλογιστικὴ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως.

1. Εἴπομεν καὶ ἄλλοτε (ΕΕΔ 11, 1307), ὅτι ἡ ἔλλειψις παρὰ τῷ ἐργαζομένῳ τοῦ ἀπαιτουμένου πτυχίου ἐπαγγελματικῆς ἀδείας ἢ βιβλιαρίου ὑγείας δὲν θὰ ἔδει νὰ πλήττῃ δι' ἀκυρότητος τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν, καθ' ὅσον ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἐξαντλεῖται ἐν τῇ ἀπειλῇ τῆς δημοσίας ποινῆς, δι' ἧς καὶ θεωρεῖται ἱκανῶς θεραπευόμενος ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιωκόμενος νομοθετικὸς σκοπός. «Ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι . . .», τότε πλήσσεται δι' ἀκυρότητος ἡ ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν δικαιοπραξία, ἀναφέρει ρητῶς τὸ ἄρθρον 174 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Θεωροῦνται δηλονότι αἱ ποινικαὶ κυρώσεις ὡς leges minus quam perfectae (*Οἰκονομίδη*, Γεν. Ἀρχαὶ § 4 σημ. 14), ὡς λ.χ. ἡ lex furia testamentacia τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου (*Πετροπούλου*, Ἱστορία καὶ Εἰσηγήσεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου (1944) § 13, 3 καὶ § 61 σημ. 4).

Οὕτω ἀντιμετωπίσθη τὸ θέμα καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μελέτῃ τοῦ δικαίου τῶν συμβάσεων. Ὁ ἐκ τῶν ἑρμηνευτῶν τοῦ Γερμ. Α.Κ. Oertmann, ἐν Kommentar zum B.G.B. ἔκδ. 2 I-

(1927) § 134,3, σελ. 475, ἀναφέρει, ὅτι, συχνάκις ἡ ἀπειλὴ δημοσίας κοινῆς ἱκανοποιεῖ πλήρως τὸν σκοπὸν τοῦ νομοθέτου, μὴ καθαπτομένη τοῦ κύρους τῆς δικαιοπραξίας (πρβλ. Windscheid § 76Ο σημ. Ια σελ. 436, *Παπαρρηγοπούλου*, Γεν. Ἀρχαὶ § 357).

Συνέπεια ὡς ἐκ τούτου τῆς ἀνωτέρω ἀπόψεως τυγχάνει ἡ ἐφαρμογὴ πλήρους τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ ἐπὶ τῶν ἐργασιακῶν ἐκείνων συμβάσεων, αἵτινες δι' οἱανδήποτε αἰτίαν πάσχουσιν ποιάν τινα ἀκυρότητα (Α. Nikisch, Ἐργατικὸν Δίκαιον, μετάφρ. *Κούση - Βασιλείου* § 19 ΙΙ, σελ. 207 ἑπ.).

Καθ' ἡμᾶς ὅθεν ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις ἔδει νὰ ἐφαρμόσῃ εὐθέως τὴν παρ' αὐτῆς ἐπικαλουμένην συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων κλπ., ἀφοῦ ἀδιστάκτως ἀποδέχεται τὴν παροχὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐργασίας ταύτης.

ΙΙ. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἠκολούθει τὴν κρατήσασαν εἰς τὴν νομολογίαν ἄποψιν καὶ πάλιν ἀλλοίαν θὰ ἀνέμενέ τις κρίσιν αὐτῆς.

Πράγματι: Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ β. δ/γματος τῆς 4/ῆ Ὀκτωβρίου 1951 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων» τὰ ἐκσκαπτικὰ μηχανήματα, ἐν οἷς, κατὰ ρητὴν διάταξιν αὐτοῦ, περιλαμβάνονται καὶ οἱ προωθητῆρες, ἐφ' ὅσον ἔχουν κινητῆριον μηχανὴν ἰσχύος ἀπὸ 100 - 200 HP, κατατάσσονται εἰς τὴν β' κατηγορίαν τῆς Α' εἰδικότητος.

Ἐκ παραλλήλου κατ' ἄρθρα 4 καὶ 5 § 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω β. δ/γματος τὸν χειρισμὸν καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τοιούτων μηχανημάτων ἐκτελεῖ πρακτικὸς μηχανικὸς - χειριστὴς β' τάξεως.

Τέλος κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ ἰδίου δ/γματος οὐδὲν κινητὸν ἢ μεταθετὸν μηχάνημα ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων ἰσχύος ἄνω τῶν 20 HP ἐπιτρέπεται νὰ λειτουργῇ, ἐὰν δια τὴν λειτουργίαν, τὸν χειρισμὸν καὶ τὴν συντήρησιν αὐτοῦ δὲν χρησιμοποιῆται προσωπικὸν κατέχον τὰ κατὰ νόμον προβλεπόμενα προσόντα (πτυχίον, βιβλιάριον κλπ.). Αἱ διαληφθεῖσαι διατάξεις, ὁρῶσαι, ὡς ἡ κρατοῦσα ἄποψις ἀποδέχεται, τὸ δημόσιον συμφέρον, τυγχάνουσι δημοσίας τάξεως, ὥστε ἡ προσκρούουσα εἰς ταύτας δικαιοπραξία νὰ εἶναι ἄκυρος κατ' ἄρθρον 174 Α.Κ. (Πρωτ/κεῖον Ἀθην. 476/1959, ΔΕΝ 1959, 345, Πρωτ. Θηβῶν 12/1959, ΔΕΝ 1959, 414).

Καίτοι λοιπὸν ἀντιπαρέρχεται σιγῇ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις ἀναζητεῖ καθορισμὸν μισθοδοσίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων τῶν μὴ ἐφωδιασμένων διὰ τῶν ἀναγκαιούντων πτυχίων ἐν τῇ παρ' αὐτῆς ἐπικαλουμένῃ συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας. Μὴ δὲ ἀνευροῦσα, ὡς ἦτο φυσικόν, τοιοῦτον καθορισμόν, κατέληξεν, οὐχὶ ὀρθῶς, εἰς τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

ΙΙΙ. Τῷ ὄντι, ἀφοῦ, ὡς προελέχθη, ὁ μισθωτὸς ἑστερεῖτο τοῦ νομίμου πτυχίου χειριστοῦ ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος, ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις, ἀντικειμένη προδήλως εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως, ἦτο ἄκυρος.

Κατὰ συνέπειαν ἔδει νὰ ἐρευνηθῇ κατὰ τὴν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ βάσιν τῆς ἀγωγῆς (ἄρθρον 904 ἑπ. Α.Κ.) ἡ ὠφέλεια, ἣν ἀπεκόμισεν ὁ ἐργοδότης ἐκ τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας. Διὰ τὸ ὕψος δὲ τῆς τοιαύτης ὠφελείας ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως ἡ ὑπόφασις ἔπρεπε νὰ καθοδηγηθῇ ὑπὸ τῆς παρ' αὐτῆς ἐπικαλουμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ βάσει ταύτης νὰ ρυθμισθῇ τὸ δίκαιον τοῦ ἐργαζομένου.

Ἡ παραπομπὴ τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἡμερομίσθιον πείνης ἀνειδικεύτου ἐργάτου, καίτοι παρασχόντος τὴν ἰδίαν ὑπηρεσίαν, οἵαν καὶ ὁ ἐφωδιασμένος διὰ πτυχίου, δὲν συμπολιτεύεται τὴν ἐν τῇ νομολογίᾳ παγίως κρατήσασαν ἄποψιν.

Σαφῶς ἀντίθετον πρὸς τὴν ἀπόφασιν καὶ τὸ Ἡμέτερον Ἀκυρωτικὸν, ὅπερ διὰ σειρᾶς ἀποφάσεών του ἀπεφάνθη, ὅτι:

«Ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας, ἀντιτιθεμένης εἰς τὸν νόμον, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀπαιτουμένων προσόντων εἰς τὸν μισθωτόν, ἐντεῦθεν δὲ ἀκύρου, δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς κατ' ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ. εἰς ἀπόληψιν τῆς ὠφελείας, ἣν ἀπεκόμισεν ὁ ἐργοδότης καταστὰς πλουσιώτερος ἐκ τῆς περιουσίας τούτου λόγῳ τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας του, συνίσταται δὲ ἡ ὠφέλεια αὕτη εἰς τὸν μισθόν, ὃν θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης εἰς ἕτερον μισθωτόν, συγκεντροῦντα τὰ νόμιμα προσόντα, τὸν ὁποῖον ὤφειλεν ἀναγκαστικῶς ἐκ τοῦ νόμου νὰ προσλάβῃ. . .» (Α.Π. 591/1958, ΕΕΔ 17, 796, Α.Π. 201/1959, Ἀρχ. Νομ. 59, 496, Α.Π. 124/1960, ΕΕΔ 19, 450).

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, νομίζομεν ὅτι ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις ἔδει νὰ μεταχειρισθῇ τὸν καταφυγόντα εἰς τὴν δικαιοσύνην μισθωτόν. Οὕτω πράττουσα δικαίως θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπερηφανευθῇ, ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης κρίσεως συμβάλλει τὸ μὲν εἰς μίαν μεγαλυτέραν κοινωνικὴν δικαιοσύνην τῶν ἐργοδοτῶν, ἐξ ἑτέρου συνεισφέρει καὶ αὐτὴ σοβαρῶς εἰς τὸν ἀφοπλισμὸν τῆς πρὸς αὐτοὺς ἐχθρότητος τῶν ἐργαζομένων, ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλείας, ὡς θὰ ἔλεγε καὶ ὁ Paul Durand (ΕΕΔ 12, 459).

Χρῆστος Σωτ. Κοντός, Δικηγόρος Θήβαι τῇ 27.4.1960

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΑΚΥΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έλλειψις θεωρήσεως βιβλιαρίου ὑγείας καὶ νόμιμοι συνέπειαι

Ἀρμοδιότης Προέδρου Πρωτοδικῶν ἐπὶ ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Εἰρηνοδίκου ἐπὶ διαφορᾶς ἐκ τοῦ Νόμου 3514 καὶ ἐκδίκασις αὐτῆς.—Ἔλλειψις βιβλιαρίου ὑγείας ὑπαλλήλου ἐστιατορίου ἢ μὴ κανονικὴ θεώρησις αὐτοῦ κατ' ἔτος.—Ἀκυρότης ἐξ αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἀνεφάρμοστον Νόμου 3514|1928 περὶ στρατευομένων μισθωτῶν ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, τοῦ σχετικοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐργοδότου μὴ ἀντιβαίνοντος εἰς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Τὸ θέμα ἂν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3514|1928 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως, ὡς ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ ἀ.ν. 547|1937 (ἄρθρον 11), προστασία (τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπολύσεως ἐπὶ ἓν ἔτος μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ, εἰμὴ διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν, ἄλλως ἐπὶ καταβολῇ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν), ἐκτείνηται καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ἐπανειλημμένης ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐρεύνης μὲ καταφατικὴν καὶ ἀρνητικὴν λύσιν (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 541, Προστασία στρατευομένου μισθωτοῦ μετ' ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας).

Πρέπει ὅμως ἤδη μετὰ τὴν Α.Π. 42|1959 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247) νὰ θεωρῆται λελυμένον διὰ τῆς ἀπόψεως ὅτι ὁ νόμος οὗτος δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας.

Αὕτη εἶναι καὶ ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω προεδρικῆς, κατ' ἔφεσιν, ἀποφάσεως.

Ἀφοῦ καὶ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112|1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558|1930, καὶ ἐκείνη τοῦ β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112|1920 ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὡς καὶ ὁ νόμος 3198|1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων, κατὰ τὰ κρατήσαντα ἐν τῇ νομολογίᾳ (Α.Π. 37|1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 134, Α.Π. 42|1959, ἔνθ' ἀνωτ.), δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας καὶ δεδομένου ὅτι, πρὸς τῇ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514 ἀποζημιώσει διὰ τὴν παρὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἀπόλυσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, συντρέχει καὶ ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112|1920 ἀποζημίωσις (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 904|1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 17, 303 καὶ λοιπαὶ εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 303 ἐπ. παραπομπαί), θὰ ἦτο, ἀπὸ ἀπόψεως τεθειμένου δικαίου, ἀνώμαλον νὰ μὴ ὀφείληται διὰ τὸν λόγον τοῦτον (ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως) ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 καὶ νὰ ὀφείληται, ἀντιθέτως, ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514 ἀποζημίωσις.

Ὡς θὰ ἦτο ἀνώμαλον νὰ ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς διατήρησιν τοῦ ἀποστρατευομένου μισθωτοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος ἐν τῇ θέσει του πρὸς βλάβην τῆς δημοσίας ὑγείας, ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς προεδρικῆς ἀποφάσεως, ἵνα προστατευθῇ ὁ στρατευθεὶς μισθωτός.

Πρὸ τοῦ συμφέροντος τῆς ὁλότητος ὑποχωρεῖ τὸ ἀτομικὸν συμφέρον τοῦ μισθωτοῦ (ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 541 ἐπ.).

Ἐπαναλαμβάνει ἡ προεδρικὴ ἀπόφασις τὰ δεκτὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ γενόμενα ὡς πρὸς τὰς συνεπείας ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας (ὅπου τοῦτο ἐπιβάλλεται) ἢ, ὅπερ τὸ αὐτό, ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς κανονικὴν κατ' ἔτος θεώρησιν.

Σημειωτέον ὅτι καὶ ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ τοῦ κατὰ νόμον κανονικῶς θεωρηθέντος βιβλιαρίου ὑγείας ἡ σύμβασις θεωρεῖται, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 214|1959, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 397, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), ὡς ἀναδρομικῶς ἐπικυρωθεῖσα, ἔστω καὶ ἂν προηγουμένως ὑπῆρξεν ἄκυρος.

Ἡ ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως λόγῳ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας παριδεκτῶς προτείνεται καὶ τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν (Α.Π. 596|1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1004).

Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 3091/1960

Διαδικασία Νόμου 3514 κατ' ἔφεσιν

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. *Η. Κάμτσιος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Ἀσημομύτης, Α. Βιτσέντζος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, στρεφομένη κατὰ τῆς

ὑπ' ἀριθ. 188]1960 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν, δικάσαντος ἐπὶ διαφορᾶς ἐκ τοῦ νόμου 3514]1928, νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως κατὰ τὴν αὐτεπάγγελτον περὶ τούτου ἔρευναν ἡμῶν (Α.Π. 338]1953, Θ. ΞΔ' σ. 734), ἠσκήθη, ἀρμοδίως δὲ φερομένη πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον ἡμῶν, κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 634 καὶ ἑπόμενα Πολιτικῆς Δικονομίας, κατ' ἄρθρον 6 ν. 3514]1928 (Ἀποστολ., Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἔκδοσις 4η σ. 218, Α.Π. 568]1949, ΕΕΔ 9, σ. 81. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13197]1954, ΕΕΔ 14, σ. 139), ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 4]16.8.1923, τεθέντος εἰς ἐφαρμογὴν εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν διὰ τοῦ π. δ]τος τῆς 18]30.1.1930, τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ τελευταίου τούτου διατάγματος καὶ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ ν. 2520]1940 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 1101]1955 ἑτους ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται ἡ ἐξάσκησις τῶν ἐν αὐταῖς ἐπαγγελμάτων, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ ὑπαλλήλου ἐστιατορίου, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, ἐκδεδομένου κατὰ τὰ ἐν αὐταῖς ὁριζόμενα. Ἡ κατὰ παράβασιν μεταξὺ ἐργαζομένου, μὴ ἐφωδιασμένου διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ἢ ἐφωδιασμένου μέν, ἀλλὰ μὴ ὄντος κανονικῶς κατ' ἔτος θεωρημένου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 3 ν. δ. 4]16.8.1923, ἄρθρ. 5 § 1 π. δ. 18]30.1.1930 καὶ ἄρθρου 3 ὑπ' ἀριθ. 1101]1955 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, καὶ ἐργοδότου γενομένη σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἄκυρος, κατ' ἄρθρον 174 Α. Κ., ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰς ὡς ἄνω τὴν δημοσίαν τάξιν ἀφορώσας ἀπαγορευτικὰς διατάξεις (Α. Π. 22]1957, ΕΕΔ 16, σ. 147, Α.Π. 596]1958, ΕΕΔ 17, σ. 1005, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1216]1957, ΕΕΔ 16, σ. 429, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2462]1956, ΕΕΔ 15, σ. 1350). Ἐξ ἑτέρου αἱ διατάξεις τοῦ ν. 3514]1928 ἐφαρμογὴν ἔχουσιν ἐπὶ ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ ἁπλῶν σχέσεων ἐργασίας (πρβλ. Α.Π. 42]1959, ΕΕΔ 18, σ. 247 – 248, Πρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 3922]1952, ΕΕΔ 10, σ. 1055, Πρωτ. Ἀθηνῶν 3056]1953, ΕΕΔ 12, σ. 790).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐφεσίβλητος – ἐναγόμενος – διατηρεῖ ἐνταῦθα ζυθεστιατόριον. Ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1951 ἔτους προσέλαβε, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, δι' ἀόριστον χρόνον τὸν ἐκκαλοῦντα – ἐναγοντα, ὅστις ἀρχικῶς εἰργάσθη ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ταύτῃ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς λαντζιέρης, ἀπὸ δὲ τῶν ἀρχῶν Ἰανουαρίου 1952 ἔτους ἀπησχολεῖτο εἰς τὴν προετοιμασίαν τοῦ σερβιρίσματος τοῦ οἴνου καὶ μπύρας, ὡς καὶ εἰς ἄλλας συναφεῖς ἐργασίας, μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1956 ἔτους, ὅτε καὶ ἐστρατεύθη. Ἀπολυθεὶς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κατὰ Δεκέμβριον 1958 ἔτους ἤρξατο ἀπὸ τῆς 11ης Ἰανουαρίου 1959 ἔτους ἐργαζόμενος, ὡς καὶ πρότερον, παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει τοῦ ἐφεσιβλήτου, εἰς ἣν καὶ παρέμεινε μέχρι τῆς 13.12.1959, ὅτε καὶ ἀπελύθη ὑπὸ τούτου. Ὁ ἐκκαλῶν οὗτος ἀπέκτησε τὸ πρῶτον βιβλιάριον ὑγείας, ὑπ' ἀριθ. μητρῴου 2658]1954, τὴν 28ην Ἀπριλίου 1954, διὰ τῆς μεταγενεστέρας δὲ ταύτης ἀπὸ τῆς συνάψεως τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω συμβάσεως ἀποκτήσεώς του ἐπεκυρώθη ἀναδρομικῶς ἡ σύμβασις αὕτη, κατ' ἄρθρον 183 § 2 Α.Κ., ὅτε μὴ ἐκδηλωθείσης ἀντιθέτου τῶν διαδίκων προθέσεως (Α.Π. 293]1955, ΕΕΔ 15, σ. 650, Α.Π. 596]1958, ΕΕΔ 17, σ. 1004 – 1005). Ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς στρατεύσεώς του (τέλος Σεπτεμβρίου 1956 ἔτους), δὲν ἐθεώρησε οὗτος τὸ βιβλιάριον τοῦτο ἅμα τῇ συμπληρώσει ἑτους ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεώς του, οὐδὲ ὑπεβλήθη εἰς ἰατρικὴν ἐπανεξέτασιν, αἱ δὲ παραλείψεις του αὗται δὲν ὠφείλοντο εἰς δόλον τινὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου. Τοιαύτη θεώρησις ἐγένετο μόνον τὴν 6ην Ἀπριλίου 1960 ἔτους, ἤτοι μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἐνδίκου συμβάσεως.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ σύμβασις αὕτη ἀπὸ τῆς συνάψεώς της καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως ἑτους ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ ὡς ἄνω βιβλιαρίου ὑγείας, ἤτοι μέχρι τῆς 28.4.1955, εἶναι ἔγκυρος, ἔκτοτε ὅμως καὶ μέχρι τῆς λύσεώς της (13.12.1959) κατέστη ἄκυρος (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1216]1957, ἔνθ' ἀνωτέρω, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3962]1958, ΕΕΔ 18, σ. 430), τοῦ βιβλιαρίου τούτου μὴ θεωρηθέντος κανονικῶς κατ' ἔτος, καίτοι συνεπληρώθη τοιοῦτο χρονικὸν διάστημα, μέχρι τῆς κατὰ Σεπτέμβριον 1956 ἔτους στρατεύσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος. Προκειμένης ὅθεν ἀπολύτως ἀκύρου συμβάσεως, ὡς βασίμως καὶ ὁ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίσθη ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Εἰρηνοδίκου, χωρὶς ὁ ἰσχυρισμός του οὗτος νὰ ἀντιβαίνῃ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ., δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ν. 3514]1928 καὶ συνεπῶς δὲν δικαιοῦται ὁ ἐκκαλῶν οὗτος τῆς ἀξιουμένης ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τοὺς μισθοὺς 6 μηνῶν, κατ' ἄρθρον 4 § 1 ν. 3514]1928, ὡς ἀπολυθεὶς ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑτους ἐκ τῆς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς του, ὡς ὀρθῶς ἐδέχθη καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΜΕΤΑ ΜΑΚΡΑΝ ΑΔΡΑΝΕΙΑΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 105 ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

Δικαίωμα έφέσεως τοῦ μὴ παραστάντος κατὰ τὴν δίκην σωματείου

Διάλυσις δι' ἀποφάσεως Πρωτοδικείου σωματείου, κατ' ἄρθρον 105 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἕνεκα μακρᾶς ἀδρανείας του συνάγεται ἐγκατάλειψις τοῦ σκοποῦ του, τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου τοῦ μὴ κληθέντος ἵνα παραστῇ, οὔτε παραστάντος, σωματείου, κατὰ τὸ ἄρθρον 740 Πολ. Δικ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 741, ἐφαρμοζομένου τούτου καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων.— Δικαίωμα τριτανακοπῆς.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, διετάχθη, κατὰ τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ διάλυσις σωματείου, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς, διότι ἕνεκα μακρᾶς ἀδρανείας συνήγετο ἐγκατάλειψις τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ (ἴδετε περὶ τῆς κατ' ἄρθρον 105 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διαλύσεως σωματείου *Γ. Μαριδάκη*, Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις, ἐκδ. Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, σελ. 92, *Α. Τούση*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 141, Ἐφετείου Αἰγαίου 26|1957, εἰσηγητὴς *Θ. Κακίσης*, ΕΕΔ 16, 1232, Ἐφετείου Ναυπλίου 76|1953, εἰσηγητὴς *Ι. Μπιζίμης*, ΕΕΝ κα' 312, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1956|1955, εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, Ν. Δίκ. ιβ' 123, Πρωτοδικείου Κοζάνης 418|1955, εἰσηγητὴς *Δ. Ταϊλιμιγκάκης*, ΕΕΔ 15, 36).

Ἀντικείμενον μετὰ ταῦτα ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξεν, ἂν τὸ οὕτινος διετάχθη ἡ διάλυσις σωματείου, μὴ κληθὲν νὰ παραστῇ, οὔτε καὶ παραστὰν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς αἰτήσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, εἶχε δικαίωμα ἐφέσεως.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀπεφάνθη ἀρνητικῶς (ἴδετε καὶ *Γ. Ράμμου*, Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ Διαγράμματος τῆς Συντάξεως Νέας Πολιτικῆς Δικονομίας, τόμος 3ος, σελ. 42 ἑπ., ἔνθα ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων 740 καὶ 741 τῆς Πολ. Δικονομίας, οὕτω καὶ ἡ Ἐφετείου Αἰγαίου 50|1954, Θέμ. ΞΕ' 743, Ἐφετείου Πατρῶν 128|1947, ΕΕΝ ιδ' 480 καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐπ' ἀναφορᾷ ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, ἡ ὁποία διαδικασία ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν κατ' ἄρθρον 105 Α.Κ. ἀποφάσεων, ἄρθρον 121 Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ., Ἐφετ. Ναυπλίου 76|1953, ἔνθ' ἀνωτ.).

Γίνεται ὅμως δεκτὴ καὶ ἡ γνώμη ὅτι ἡ περὶ διαλύσεως ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν, ἔστω καὶ παρὰ μὴ παραστάντων ἢ κληθέντων διαδίκων (Ἐφετ. Ναυπλίου 76|1953, ἔνθ' ἀνωτ., Ἐφετ. Αἰγαίου 38|1959, ΕΕΝ 26, 961, βλέπε καὶ *Α. Τούση*, Ἐργατ. Δίκαιον, τόμος Β' σελ. 266 ἑπ.).

Ὁρίζον τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὅτι δύναται νὰ διαλυθῇ τὸ σωματεῖον δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου (τὸ ἄρθρον 105 μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγ. Α.Κ. Νόμου καταργήσιν τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ νόμου 281|1914 ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὰ σωματεῖα), ἐὰν ἕνεκα μακρᾶς ἀδρανείας συνάγηται ἐγκατάλειψις τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον πρέπει νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ σκοποῦ. Μόνη ἡ παρέλευσις ἀρκετοῦ χρόνου, ἀφ' οὗ ἀδρανεῖ τὸ σωματεῖον, δὲν τεκμηριοῖ ἐγκατάλειψιν τοῦ σκοποῦ του, ποῖα δὲ τὰ ἄγοντα εἰς τοιαύτην σωστικὴν δήλωσιν βουλήσεως τοῦ σωματείου περιστατικὰ θὰ κρίνῃ ἑκάστοτε συγκεκριμένως ὁ δικαστής (*Α. Τούσης*, Ἐργατ. Δίκαιον τόμος Β', σελ. 263 ἑπ., σημ. 8).

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 971/1960

Πρόεδρος ὁ κ. ***Η. Καμούτσης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης **κ. *Κ. Κλαμαρῆς***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Σταματελάτος, Λ. Χρυσανθακόπουλος, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις στρέφεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20816|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, δι' ἧς, γενομένης

δεκτῆς τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης αἰτήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὡς ἐποπτευούσης τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα Ἀρχῆς, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὁποίας τὸ ἐκκαλοῦν σωματεῖον οὔτε ἐκλήθη νὰ παραστῇ, οὔτε καὶ παρέστη, διετάχθη κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 105 § 2 Α.Κ. καὶ 121 Εἰσαγ. Ν.Α.Κ. ἡ διάλυσις αὐτοῦ (ἐκκαλοῦντος σωματείου), ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἕνεκα μακρᾶς ἀδρανείας του συνάγεται ἐγκατάλειψις τοῦ σκοποῦ του. Ἐρευνητέον ὅθεν καθίσταται, ἂν τὸ ἐκκαλοῦν, ὅπερ, κατὰ τὰ ῥηθέντα, οὔτε ἐκλήθη νὰ παραστῇ, οὔτε καὶ παρέστη, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐν λόγῳ αἰτήσεως, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, νομιμοποιῆται εἰς ἄσκησιν ἐφέσεως κατ' αὐτῆς, δεδομένου, καθ' ἃ ἐρρήθη, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐν λόγῳ αἰτήσεως ἐτηρήθη συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 121 Εἰσαγ. Ν.Α.Κ. ἡ ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασία.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 740 τῆς Πολ. Δικονομίας πᾶς διάδικος ἢ ὁ πληρεξούσιος αὐτοῦ ἢ ὁ νόμιμος ἀντιπρόσωπός του ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκαλεῖν, τὸ αὐτὸ δὲ δικαίωμα ἔχουν καὶ τρίτοι, οἵτινες δὲν ἦσαν κατὰ τὴν πρωτόκλητον δίκην διάδικοι, ἐφ' ὅσον εἶχον νόμιμον συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. Κατὰ δὲ τὰ ὁριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 741 τῆς Πολ. Δικονομίας τρίτοι, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ (740) ἄρθρῳ ὡρισμένα, παρέστησαν ὡς ἐκκαλοῦντες ἢ ὡς παρεμβαίνοντες δύνανται ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ νὰ προστεθῶσι μόνον, ἑπομένως τότε μόνον νὰ παραταθοῦν, ὅταν εἷς τῶν κυρίων διαδίκων ἐξεκάλεσεν, οὐδὲ δύνανται νὰ κάμουν αἴτησιν νέαν, ἀλλὰ προστίθενται ἁπλῶς εἰς τὴν αἴτησιν ἑνὸς τῶν κυρίων διαδίκων, ἐκτὸς ἂν οὗτοι ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ ἀνακόπτειν τὴν ἀπόφασιν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ δικαίωμα ἐφέσεως κατά τινος ἀποφάσεως «ἔχουσι μόνον οἱ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διάδικοι ἢ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, ἅτινα ἀντεπροσωπεύθησαν ἐν αὐτῇ, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ τρίτοι, οἵτινες δὲν ἦσαν διάδικοι κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην, ἔστω καὶ ἂν ἔχωσι συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, καθ' ὅσον κατ' αὐτῶν ἡ ἀπόφασις δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον ὡς res inter alios acta, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου οὗτοι δύνανται νὰ προσβάλωσιν αὐτὴν διὰ τριτανακοπῆς ἢ νὰ παρέμβουν εἰς τὴν συνέπειαν ἐφέσεως ἑνὸς τῶν κυρίων διαδίκων ἀνοιγείσαν κατ' ἔφεσιν δίκην. Τοῦτ' αὐτὸ δὲ ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, καθ' ὧν δικαίωμα ἐφέσεως ἔχουσι μόνον οἱ διάδικοι, ὡς τοιούτων θεωρουμένων τοῦ ὑποβάλλοντος τὴν ἀναφοράν, τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ, ἂν ἐκλητεύθη ἢ παρέστη αὐτόκλητος, προσέτι δὲ τοῦ ἀπαγορευτέου καὶ τοῦ εἰς πτώχευσιν κηρυχθέντος, παντὸς ἄλλου, καθ' οὗ ὡς τρίτου δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον ἡ ἐπ' ἀναφορᾷ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις, ἔχοντος δικαίωμα τριτανακοπῆς κατ' αὐτῆς καὶ οὐχὶ δικαίωμα ἐφέσεως. Εἰς ταῦτα δὲ δὲν ἀντίκειται ἡ διάταξις τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 740 Πολ. Δικ., καθ' ἣν «τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχουν καὶ τρίτοι, οἵτινες δὲν ἦσαν μὲν κατὰ τὴν πρωτόκλητον δίκην διάδικοι, ἐφ' ὅσον εἶχον νόμιμον συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης», διότι αὐτὴ δὲν καθιεροῖ δικαίωμα ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ τρίτου, ἀλλ' ἁπλῶς τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοκλήτου καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ πρώτου βαθμοῦ ἐμφανίσεως τοῦ τρίτου εἰς τὴν ἔκκλητον δίκην, ὅταν οἱ κατὰ πρῶτον βαθμὸν διάδικοι ἐξεκάλεσαν αὐτήν, ὡς τοῦτο διασαφηνίζεται διὰ τῶν διατάξεων τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 741 καὶ τῆς τρίτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 743 τῆς Πολ. Δικ., κατὰ τὴν πρώτην τῶν ὁποίων οἱ τρίτοι τότε μόνον δύνανται νὰ παρασταθοῦν ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ, ὅταν εἷς τῶν κυρίων διαδίκων ἐξεκάλεσε, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐξ αὐτῶν οἱ Εἰσαγγελεῖς Πρωτοδικῶν δύνανται τότε μόνον νὰ κάμουν ἔφεσιν, ὅταν ἦσαν διάδικοι ἐν τῇ δίκῃ (Α.Π. 308]1950, Θ. ΜΒ' σ. 47, Ἐφ. Ἀθ. 83]1925, Θ. ΛΖ' σ. 202 καὶ ὑπ' αὐτὴν σχόλια. *Οἰκον. - Λιβ.* § 140 καὶ σημ. 6 καὶ § 231 καὶ σημ. 8'. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, ἐφ' ὅσον τὸ ἐκκαλοῦν σωματεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης, ἐκκαλουμένης, ἀποφάσεως, οὔτε ἐκλήθη νὰ παραστῇ, ἀλλ' οὔτε καὶ αὐτόκλητον παρέστη κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου—ὡς ἄλλως τε καὶ τὸ ἴδιον (ἐκκαλοῦν) ὁμολογεῖ—διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὁποίας ἐζητήθη ἡ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 640 καὶ ἑπομ. Πολ. Δικονομίας διαγραφομένη ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασία, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης ἐκδοθείσης ἀποφάσεως ἐκκαλουμένης, δυνάμενον νὰ τριτανακόψῃ αὐτὴν συμφώνως καὶ τῷ ἄρθρῳ 645 Πολ. Δικ., καθ' ὃ ἡ κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐκδιδομένη ἀπόφασις ἔχει κατὰ τὸ ἄρθρον 274 ἰσχὺν μόνον μεταξὺ τῶν κεκλημένων διαδίκων, δυναμένη, κατὰ τὰ περαιτέρω ὁριζόμενα, νὰ προσβληθῇ παρὰ παντὸς μὴ κεκλημένου τρίτου κατὰ τὰ ἄρθρα 89 καὶ 238 Πολ. Δικονομίας. Ἡ ὑπὸ κρίσιν ὅθεν ἔφεσις αὐτοῦ (ἐκκαλοῦντος), ἄνευ δικαιώματος ἀσκηθεῖσα, εἶναι ἀπαράδεκτος, ταῦτ' ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπαραδέκτου ἐρευνωμένου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς ἀναγομένου εἰς τὴν νομιμοποίησιν αὐτοῦ (Α.Π. 428]1939, Θ. ΝΑ' σ. 21). Ἑπομένως ἀπορριπτέα αὐτὴ καθίσταται.

ΤΡΙΤΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤ' ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Δεδικασμένον έκ των κατ' άρθρον 81 Άστικοῦ Κώδικος έκδιδομένων άποφάσεων

Άνακοπή τρίτου κατ' άρθρον 238 Πολιτ. Δικονομίας.—Προσβολή δι' αὐτῆς καί τῶν κατά τήν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, ἐάν συντρέχωσιν αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 238 προϋποθέσεις.—Ἀναγκαία ὅμως, προκειμένου περί ἀποφάσεων, αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, ἀποτελοῦσι δεδικασμένον κατά πάντων, ἡ ὑπό τοῦ προσβάλλοντος ἐπίκλησις ὅτι αὗται ἐξεδόθησαν κατόπιν δόλου ἢ συμπαιγνίας τῶν διαδίκων.— Ὑπαγωγή εἰς τήν κατηγορίαν τῶν ἀποτελουσῶν δεδικασμένον κατά πάντων καί τῶν κατ' ἄρθρον 81 Α.Κ. καί κατά τήν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων.

Ἐνδιαφέρον εἶναι τό ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν ἐρευνώμενον ζήτημα.

Τοῦτο συνίσταται εἰς τό ἄν κατά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, διά τῆς ὁποίας ἀνεγνωρίσθη σωματείον, ἐπιτρέπεται τριτανακοπή, δοθέντος ὅτι τό ἄρθρον 82 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρίζει, ὅτι κατά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐπιτρέπεται μόνον ἔφεσις. (Ἴδετε περί αὐτοῦ *Α. Τούση*, Ἐργατικόν Δίκαιον, τόμος β', σελ. 177, ἔνθα (σημ. 4) ἀναγράφεται, ὅτι τρίτοι, ἔχοντες ἔννομον συμφέρον, δύνανται διά τριτανακοπῆς νά αἰτήσωνται τήν ἀκύρωσιν (κατάργησιν) τῆς τριτανακοπτομένης ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον ὁ σκοπός τοῦ σωματείου ἀντίκειται εἰς τάς διατάξεις τοῦ νόμου, γίνεται δέ αὐτόθι παραπομπή καί εἰς *Γ. Ράμμον*, Ζητήματα δεδικασμένου καί τριτανακοπῆς ἐπί τῶν δικῶν περί προσωπικῆς καταστάσεως, ΕΕΝ 1959, σελ. 97 - 104, Πρωτ. Θεσσ. 1347]1959). (Ἴδετε ὅμως καί τά κατωτέρω, σελ. 597, ὑποστηριχθέντα ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν).

Πρωτοδικείου Πατρῶν 396/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Κόλλας*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κατσίκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Βουταινᾶς, Γ. Γιαννακόπουλος

Κατ' ἄρθρον 238 τῆς Πολ. Δικ. τήν μεταξύ ἄλλων ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν δύνανται τρίτοι νά ἀνακόψωσιν, ἐάν διά τῆς ἀποφάσεως προσβάλληται ἡ κινδυνεύῃ ἔννομον συμφέρον τούτων, ἐφ' ὅσον δέ οὗτοι δέν προσεκλήθησαν εἰς παρέμβασιν, οὔτε ἀποτελεῖ ἡ ἀπόφασις δεδικασμένον κατ' αὐτῶν (*Κιτσικόπουλος*, Πολ. Δικ. σελ. 1890 ἑπομ. καί αὐτόθι παραπομπαί). Εἰς τοιαύτην προσβολήν - διά τριτανακοπῆς - ὑπόκεινται καί αἱ κατά τήν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις, ἐάν συντρέχωσιν αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις (*Κιτσικοπούλου*, Πολ. Δικ. σελ. 5789 καί αὐτόθι παραπομπαί). Προκειμένου ὅμως περί ἀποφάσεων, αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, ἀποτελοῦσι διδικασμένον κατά πάντων, δέον ὁ προσβάλλων αὐτάς διά τριτανακοπῆς νά ἐπικαλῆται συνάμα, ὅτι αὗται ἐξεδόθησαν κατόπιν δόλου ἢ συμπαιγνίας τῶν διαδίκων, ἐπί τῷ σκοπῷ ὅπως διά τῆς ἐκδόσεώς των ἐπέλθῃ βλάβη εἰς τά νόμιμα συμφέροντά του (Α.Π. 15]1957, Νοβ 1957, σελ. 477). Εἰς τήν κατηγορίαν τῶν ἀποφάσεων, αἵτινες ἀποτελοῦσι δεδικασμένον κατά πάντων, ὑπάγονται καί αἱ κατ' ἄρθρον 81 τοῦ Α.Κ. καί κατά τήν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις, αἵτινες δέχονται, ὅτι ὑπάρχουν αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις πρός σύστασιν σωματείου καί διατάσσουσι τά ἐν ἄρθρῳ 81 τοῦ Α.Κ., δι' ὧν μετά τήν τελεσιδικίαν των (ἄρθρον 82 Α.Κ.) παράγεται δεδικασμένον κατά πάντων ὡς πρός τήν ὕπαρξιν τῶν νομίμων προϋποθέσεων πρός σύστασιν τοῦ σωματείου (*Γιανναπούλου*, Γεν. Ἀρχ ὑπό Α.Κ. 81, σελ. 221–222).

Ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ, ἐχούσῃ τόν χαρακτῆρα τριτανακοπῆς, ἐκτίθεται, ὅτι διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 868]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐγίνετο δεκτή ἡ αἴτησις τῶν ἐν τῇ τριτανακοπῇ ἀναφερομένων 20 προσώπων ἱδρυτῶν τοῦ καθ' οὗ αὕτη ἐπαγγελματικοῦ σωματείου καί διετάχθη ὡς συντρεχουσῶν τῶν νομίμων προϋποθέσεων πρός σύστασιν τούτου, ἡ κατά νόμον δημοσίευσις περιλήψεως τοῦ καταστατικοῦ καί ἡ εἰς τό βιβλίον σωματείων ἐγγραφή του, ἐνῷ κατά τά ἐκτιθέμενα ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς τριτανακοπῆς, δέν ὑφίσταντο αἱ νόμιμοι πρός τοῦτο προϋποθέσεις, καθ' ὅτι ἐκ τῶν 20 προσώπων - ἱδρυτῶν τοῦ καθ' οὗ ἡ τριτανακοπή ἐπαγγελματικοῦ σωματείου οἱ ἐν τῷ δικογράφῳ ἀναφερόμενοι δέν ἀσκοῦσι τό ἐπάγγελμα τοῦ ἐκδοροσφαγέως καί συνεπῶς δέν ὑφίστατο ἡ ἐν ἄρθρῳ 78, ἐν συνδυασμῷ καί πρός τάς διατάξεις τοῦ νόμου 2151]1920, ἀπαιτουμένη προϋπόθεσις πρός σύστασιν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἤτοι ἕνωσις 20 τοὐλάχιστον προσώπων τοῦ αὐτοῦ ἢ συναφοῦς ἐπαγγέλματος. Διώκεται δέ διά τῆς τριτανακοπῆς ἡ ἐξαφάνισις - κατάργησις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Ταῦτα μόνον Ἱστορούσα ἡ τά ἀνωτέρω διϊσχυρίζουσα ὑπό κρίσιν τριτανακοπή, χωρίς νά ἀναφέρηται ἐν αὐτῇ—οὔτε εἰς τάς πρατάσεις τοῦ τριτανακόπτοντος—ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη κατόπιν δόλου ἢ συμπαιγνίας τῶν διαδίκων, ἐπί σκοπῷ ὅπως διά τῆς ἐκδόσεώς της ἐπέλθῃ βλάβη εἰς τά νόμιμα συμφέροντα τοῦ τριτανακόπτοντος, ἤτις δέ προσβαλλομένη ἀπόφασις μετά τήν ἐπικαλουμένην ὑπό τοῦ καθ' οὗ τελεσιδικίαν αὐτῆς, ἣν δέν ἀμφισβητεῖ ὁ τριτανακόπτων, ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατά πάντων, δέον νά ἀπορριφθῇ ὡς ἀπαράδεκτος ἡ ὑπό κρίσιν τριτανακοπή. Ταῦτα, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ τριτανακόπτων δέν ἐπικαλεῖται, ὅτι ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προσβάλλεται ἡ κινδυνεύει ἔννομον συμφέρον, οὔτε τοῦ οὕτινος τυγχάνει πρόεδρος σωματείου, οὔτε αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἀτομικῶς, μή προκυπτούσης τοιαύτης προσβολῆς ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ἐν τῇ τριτανακοπῇ ὅτι τό καθ' οὗ ἡ τριτανακοπή

σωματείον ἀποτελεῖ ἕνωσιν προσώπων, ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐκδοροσφαγίως, ὡς καὶ τὰ μέλη τοῦ οὕτινος τυγχάνει πρόεδρος ὁ τριτανακόπτων, ἀφοῦ, ἄλλως τε, κατὰ τὰ ἐν τῇ τριτανακοπῇ ἐκτιθέμενα, τὸ καθ' οὗ ἡ τριτανακοπὴ σωματείον δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν ἕδραν καὶ περιφέρειαν μὲ τὸ σωματεῖον, οὕτινος τυγχάνει πρόεδρος ὁ τριτανακόπτων (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ: Ἐνδιαφέροντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἐναχθέντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑποστηριχθέντα διὰ τῶν προτάσεών του κατὰ τὴν δίκην ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου του δικηγόρου κ. Γ. Γιαννακοπούλου, δι' ὃ καὶ παρατίθενται κατωτέρω.*

1. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 81 τοῦ Α.Κ. τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν οἱ νομιμοι ὅροι, δέχεται τὴν αἴτησιν καὶ διατάσσει: 1) Τὴν διὰ τοῦ τύπου δημοσίευσιν περιλήψεως τοῦ καταστατικοῦ, περιεχούσης τὰ οὐσιώδη αὐτοῦ στοιχεῖα, 2) τὴν ἐγγραφὴν τοῦ σωματείου εἰς τὸ βιβλίον τῶν σωματείων. Ἡ ἐγγραφὴ αὕτη περιλαμβάνει τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἕδραν τοῦ σωματείου, τὴν χρονολογίαν τοῦ καταστατικοῦ, τὰ μέλη τῆς διοικήσεως καὶ τοὺς περιοριστικοὺς αὐτῆς ὅρους. Τὸ καταστατικόν, βεβαιούμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου, κατατίθεται εἰς τὸ ἀρχεῖον αὐτοῦ. Κατὰ τὸ ἄρθρον 82 κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐπιτρέπεται μόνον ἔφεσις. Δικαίωμα ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπορριπτούσης τὴν αἴτησιν ἀποφάσεως ἔχει μόνον ὁ αἰτήσας, κατὰ δὲ τῆς δεχομένης τὴν αἴτησιν μόνον ἡ ἐποπτεύουσα Ἀρχή. Κατὰ τὸ ἄρθρον 83 τὸ σωματεῖον ἀποκτᾷ προσωπικότητα ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον. Ἡ ἐγγραφὴ γίνεται ἅμα ὡς ἡ διατάσσουσα αὐτὴν ἀπόφασις καταστῇ τελεσίδικος.

Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας δέον νὰ διακρίνωμεν τρία στάδια ἐν τῇ διαδικασίᾳ τῆς ἐγκρίσεως τῶν καταστατικῶν τῶν σωματείων: α) Τὸ μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς αἰτήσεως περὶ ἐγκρίσεως καταστατικοῦ, συμπεριλαμβανομένης καὶ ταύτης, β) τὸ μετὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ μέχρι τῆς τελεσιδικίας της ἀποφάσεως καὶ γ) τὸ μετὰ τὴν τελεσιδικίαν καὶ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ σωματείου εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενον βιβλίον. Ἐν ἑκατέρᾳ τῶν περιπτώσεων τούτων ἰσχύουσι διαφορετικοὶ κανόνες. Καὶ τοῦτο λόγῳ τῶν εἰδικῶν διατάξεων, αἵτινες ἰσχύουσιν εἰς τὰς συναφεῖς περιπτώσεις καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐγκρινούσης τὸ καταστατικὸν ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου. Οὕτω:

1. Διαρκούσης τῆς διαδικασίας ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ μέχρι καὶ τῆς συζητήσεως τῆς αἰτήσεως πᾶς τρίτος, ἔχων ἔννομον συμφέρον, δικαιοῦται νὰ παρέμβῃ καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόρριψιν τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως αἰτήσεως, ἐὰν συντρέχωσι νόμιμοι λόγοι, μὴ δικαιολογοῦντες τὴν ἔγκρισιν (Πρωτ. Καβάλας 468/1928, Θέμ. Μ' 76).

2. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ ἐγκρίσεως ἢ ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως ἀποφάσεως τρίτοι, μετασχόντες ἢ μὴ τῆς δίκης, δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀσκήσωσιν ἔνδικα μέσα κατ' αὐτῆς, οὐδὲ καὶ τριτανακοπήν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι εἰς δίκας τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίας ὁ καθ' οὗ περέρεται τὸ ζητούμενον κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν μέτρον, καίπερ μὴ κληθείς, οὐδὲν παρεμβάς ἐκουσίως κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, δὲν δύναται νὰ τριτανακόψῃ τὴν ἐπὶ ταύτῃ ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν (Α.Π. 399/1933, Θέμ. ΜΔ' 739, ἥτις ἐπεκύρωσε τὴν Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1860/1932 αὐτόθι, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 17/1909, Θέμ. ΚΑ' 75, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 54/1909, Θέμ. ΚΑ' 252, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 715/1909, Θέμ. ΚΑ' 847, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 198/1933, Θέμ. ΝΒ' 147, πρβλ. καὶ *Ράμμον*, Στοιχ. Πολ. Δικ., τόμ. 3ος, σελ. 19, σημ. 12), ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 82 Α.Κ., κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐπιτρέπεται μόνον ἔφεσις. Δικαίωμα δὲ ἐφέσεως κατὰ μὲν τῆς ἀπορριπτούσης τὴν αἴτησιν ἀποφάσεως ἔχει μόνον ὁ αἰτήσας, κατὰ δὲ τῆς δεχομένης τὴν αἴτησιν μόνον ἡ ἐποπτεύουσα Ἀρχή.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει ὅτι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐπιτρεπτοῦ ἢ μὴ τῆς τριτανακοπῆς εἰς δίκας τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίας, ἀποκλείεται πᾶν ἄλλο ἔνδικον μέσον κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκδιδομένων κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 81 Α.Κ., πλὴν τῆς ἐφέσεως, ἥτις πάλιν παρέχεται μόνον εἰς τὸν αἰτήσαντα τὴν ἔγκρισιν ἢ τὴν ἐποπτεύουσαν Ἀρχήν, ἀποκλειομένου οἱουδήποτε ἑτέρου προσώπου, μηδὲ καὶ τοῦ παρεμβάντος κατὰ τὴν δίκην ἐξαιρουμένου (Ε.Π. 227/1954 Θέμ. ΞΣΤ' 85, Ε.Θ. 68/1953, Θ. ΞΔ' 441, Ε.Π. 20/1952, ΕΕΝ Κ' 234, Ε.Θ. 216/1952, ΕΕΝ ΚΑ' 396, Ε.Ν. 50/1948, Θ. ΝΘ' 540, Ε.Ν. 146/1947, ΕΕΝ ΙΒ' 775, Ε. Ἰωαν. 2/1947, ΕΕΝ ΙΕ' 179, Πρ. Πειρ. 1714/1954, ΕΕΝ ΚΑ' 246). Τὸ ὅτι δὲ ἀποκλείεται πᾶν ἄλλο ἔνδικον βοήθημα, πλὴν τῆς ἐφέσεως, παρεχομένης ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας προϋποθέσεις, προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ νομοθέτης χρησιμοποιεῖ τὸν ὅρον «μόνον», ὅστις ἐτέθη ἀκριβῶς, διὰ νὰ ἀποκλείσῃ πᾶν ἄλλο ἔνδικον μέσον καὶ πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τῶν προθέσεών του, ἐνῷ, ἂν δὲν ἐσκόπει νὰ ἀποκλείσῃ ταῦτα, θὰ ἐχρησιμοποίει τελείως διαφορετικὴν διατύπωσιν. Ἡ ρύθμισις αὕτη εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὸ ἰσχῦον σύστημα τῆς νομοθεσίας μας, διότι τὸ Δικαστήριον, ἐπιλαμβανόμενον αἰτήσεως περὶ ἐγκρίσεως καταστατικοῦ, δικαιοῦται καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐρευνήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὴν συνδρομὴν τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων πρὸς ἀναγνώρισιν σωματείου καὶ διότι, καθ' ἃ ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ, εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ προσβολὴ δι' ἀγωγῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀναγνωριζούσης τὸ σωματεῖον ἀποφάσεως ἐκ μέρους οἱουδήποτε τρίτου, ἑπομένως καὶ ἂν δὲν συνέτρεχον ἅπασαι αἱ οὐσιαστικαὶ ἢ τυπικαὶ προϋποθέσεις πρὸς ἀναγνώρισιν αὐτοῦ.

ΙΙ. Πράγματι δὲ ἐγένετο δεκτὸν ἔν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ, ὅτι, καὶ ἂν δὲν συνέτρεχον αἱ ἄνω προϋποθέσεις, δὲν εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος ἡ ἀναγνώρισις, διότι οὕτω θὰ ἐξετίθεντο εἰς διαρκῆ κίνδυνον αἱ κατὰ τὸ μεσοχρόνιον διάστημα γενόμεναι πράξεις τοῦ σωματείου, ἀλλ' ὅτι ἡ ἔλλειψις τούτων δύναται νὰ ἀποτελέσῃ λόγον δικαστικῆς διαλύσεως αὐτοῦ. Ταυτέστιν ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου καὶ ἡ καταχώρισις τοῦ σωματείου εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον τοῦ Πρωτοδικείου ἐνεργεῖ συστατικῶς ἐπὶ τῆς νομικῆς προσωπικότητος τοῦ σωματείου, ἥτις ὑφίσταται μέχρι τῆς διὰ δικαστικῆς ἀπο-

φάσεως διαλύσεως αὐτοῦ. Καὶ τοῦτο διότι διά τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ σωματείου ἀποφάσεως δημιουργεῖται ἀμάχητον τεκμήριον περὶ τῆς νομιμότητος τῆς συστάσεως αὐτοῦ (Ε.Α. 199/1920, Θ. ΛΑ' 438, *Ι. Καποδίστρια*: Τὸ Δίκαιον τῶν Σωματείων § 21, *Ταύση*: Νομικὰ Πρόσωπα, ὑπ' ἄρθρον 81, ἀριθ. 3 καὶ σημ. 2). Ἐπομένως τὸ μόνον ἔνδικον μέσον, ὅπερ παρέχεται εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, εἶναι ἡ διάλυσις τοῦ σωματείου, ἣν δύνανται νὰ ἐπιδιώξωσιν α) ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου ἢ β) τὸ ἓν πέμπτον τῶν μελῶν ἢ γ) ἡ ἐποπτεύουσα Ἀρχή, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ὁποίου ἐφαρμόζεται ἡ ὁριζομένη διαδικασία ἐπ' ἀναφορᾷ κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 121 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅπερ προβλέπει τὴν ἰδίαν διαδικασίαν καὶ διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 79 Α.Κ. ἔγκρισιν τοῦ καταστατικοῦ καὶ ἀναγνώρισιν τοῦ σωματείου.

ΙΙΙ. Τούτων οὕτως ἐχόντων αἱ ἑπόμεναι λύσεις προσήκουσιν εἰς τὰ ἐν ἀρχῇ (§ Ι) τεθέντα ζητήματα:

1. Ὅτι ἀποκλείεται ἡ παροῦσα συνοπτικὴ διαδικασία, οἱανδήποτε ἐκδοχὴν καὶ ἂν ἀκολουθήσῃ τις ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος περὶ τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῆς διὰ τριτανακοπῆς ἢ δι' ἀγωγῆς προσβολῆς τῆς ἀναγνωριζούσης τὸ σωματεῖον ἀποφάσεως, ἀφοῦ τόσον διὰ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτοῦ, ὅσον καὶ διὰ τὴν διάλυσιν αὐτοῦ, τηρεῖται ἡ εἰδικὴ ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασία, πρὸς τὴν ὁποίαν εἶναι ἀντίθετος ἡ τῶν συνοπτικῶν ὑποθέσεων τοιαύτη, ἥτις τηρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 20ὰ ἔτους 1914, εἰς ἁπάσας τὰς ὑποθέσεις, πλὴν ἐκείνων, εἰς ἃς καθιεροῦνται εἰδικαὶ διαδικασίαι.

2. Ὅτι οὐδὲν ἔνδικον μέσον χωρεῖ κατὰ τῆς ἐγκρινούσης ἢ ἀπορριπτούσης τὴν αἴτησιν περὶ ἀναγνωρίσεως σωματείου ἀποφάσεως, πλὴν τῶν εἰδικῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 83 Α.Κ., περὶ ὧν δὲν πρόκειται νῦν, καὶ ἐπομένως ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ εἶναι ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ἀπαράδεκτος.

3. Ὅτι δὲν νομιμοποιεῖται ὁ ἀντίδικος ὑπ' ἀμφοτέρας τὰς ἰδιότητάς του, ἐγείρων τοιαύτην ἀγωγήν, ἀφοῦ δὲν παρέχεται αὐτῷ τοιοῦτον δικαίωμα. Ὁπωσδήποτε δὲ δὲν θὰ ἐνομιμοποιεῖτο οὗτος εἰς ἔγερσιν τοιούτης ἀγωγῆς καὶ ἂν ἀκόμη συνεχωροῦντο τοιαῦτα μέσα, διότι οὐδὲν ἄμεσον ἔννομον συμφέρον ἐπικαλεῖται οὗτος πρὸς θεμελίωσιν τῆς νομιμοποιήσεώς του καὶ τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ περὶ παροχῆς δικαστικῆς προστασίας.

4. Ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τελεσίδικος ἤδη καταστᾶσα, δημιουργεῖ ἀμάχητον τεκμήριον περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν νομιμότητα τῆς συστάσεως καὶ ὑποστάσεως τοῦ σωματείου καὶ

5. Ὅτι καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ δὲν εὐσταθοῦσιν οἱ προβαλλόμενοι λόγοι (ἴδε κατωτέρω).

IV. Ἀσχέτως πρὸς τὰς ἐνστάσεις, τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τῆς ὑπάρξεως τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀναγνωριζούσης τὸ ἡμέτερον σωματεῖον, καὶ τῆς ἐλλείψεως νομιμοποιήσεως παρὰ τῷ ἀντιδίκῳ, ἡ ἀγωγὴ του δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον καὶ ἐξ ἄλλων λόγων.

1. Αἱ τυπικαὶ καὶ οὐσιαστικαὶ προϋποθέσεις, αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν νόμιμον συγκρότησιν ἑνὸς νομικοῦ προσώπου (σωματείου) καὶ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς νομικῆς προσωπικότητος αὐτοῦ, ὁρίζονται εὐθέως καὶ σαφῶς εἰς τὸ Κεφάλαιον τέταρτον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπὸ τὰ ἄρθρα 78 ἕως 84. Εἰς τὰ ἄρθρα ταῦτα ἀναφέρονται οἱ ὅροι, ὑφ' οὓς εἶναι δυνατὴ ἡ συγκρότησις ἑνὸς σωματείου, καὶ τοὺς ὁποίους ὀφείλει τὸ Πρωτοδικεῖον νὰ ἐρευνήσῃ, κατὰ τὸ ἄρθρον 81 Α.Κ., προκειμένου νὰ διατάξῃ τὰ ἐν αὐτῷ.

2. Κατὰ τὸ ἄρθρον 78 ἕνωσις προσώπων, ἐπιδιώκουσα σκοπὸν μὴ κερδοσκοπικόν, ἀποκτᾷ προσωπικότητα διὰ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ δημόσιον βιβλίον (σωματείων), τηρούμενον παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ τῆς ἕδρας αὐτοῦ. Πρὸς σύστασιν σωματείου ἀπαιτοῦνται εἴκοσι τουλάχιστον πρόσωπα. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν νόμιμον συγκρότησιν ἑνὸς σωματείου δὲν ἀπαιτεῖται ἕτερόν τι, εἰμὴ ἡ ἕνωσις εἴκοσι προσώπων, ἀσχέτως ἂν ταῦτα κατοικοῦσιν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ σωματείου ἢ ἀλλαχοῦ καὶ ἀσχέτως ἂν συγκεντροῦσιν ἑτέρας τινὰς ἰδιότητας, ὧν τὴν ὕπαρξιν οὐδόλως ἀξιοῖ ὁ νομοθέτης. Περαιτέρω εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα 79, 80 καὶ 81 ὁρίζονται αἱ τυπικαὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ σωματείου, μεταξὺ τῶν ὁποίων οὐδόλως περιλαμβάνονται τὰ ἐν τῇ ἐνδίνῳ ἀγωγῇ ἀναφερόμενα στοιχεῖα. Ἄρα τὸ Δικαστήριον, ἐφ' ὅσον διαπιστώσῃ, ὅτι πρόκειται ἕνωσις εἴκοσι τουλάχιστον προσώπων, μὴ ἐπιδιώκουσα κερδοσκοπικὸν σκοπόν, καὶ ὅτι συνεπληρώθησαν τὰ τυπικὰ στοιχεῖα τοῦ νόμου, ὑποχρεοῦται νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ σωματεῖον, ὡς ἔπραξε καὶ εἰς τὴν ἔνδικον περίπτωσιν, διότι καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν βεβαιοῦται, ὅτι συνέτρεχον ταῦτα.

3. Ἡ περαιτέρω, κατὰ τὸν νόμον 2151 (ἄρθρα 19 καὶ ἑπ.), διάκρισις τῶν σωματείων εἰς ἐπαγγελματικά, οἷα χαρακτηρίζει τὰ ἔχοντα ὡς ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τὴν μελέτην, τὴν προστασίαν καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν οἰκονομικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν αὐτῶν, δὲν ἀποτελεῖ ὅρον ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν καὶ τὴν ἀπονομὴν εἰς ταῦτα τῆς νομικῆς προσωπικότητος, διότι τοὺς ὅρους τῆς ἀναγνωρίσεως αὐτῶν τοὺς προσδιορίζει ἐπαρκῶς ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ, τὰ δὲ περαιτέρω ἐν τῷ νόμῳ 2151 στοιχεῖα εἶναι στοιχεῖα, προσδιορίζοντα τὸ εἶδος τοῦ ἀναγνωρισμένου σωματείου καὶ τὴν διάκρισιν αὐτοῦ εἰς ἁπλοῦν σωματεῖον, ἀλληλοβοηθητικόν, ἐπαγγελματικὸν κλπ.

4. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ νόμου 2151 δὲν προκύπτει ἀκυρότης ἢ ἀπαραδεκτόν τι, διότι ὁ νόμος 2151 ἐν ἄρθρῳ 19 ἀπαιτεῖ διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν σωματείου τινὸς ὡς ἐπαγγελματικοῦ, ὅπως τὰ μέλη του ἀσκῶσι συνήθως τὸ αὐτὸ ἢ συναφὲς ἐπάγγελμα, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν τόπον τῆς κατοικίας των. Ἡ ὑπ' αὐτῶν δὲ «συνήθης», κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ νόμου, ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐκδοροσφαγέως εἶναι ζήτημα ἀναγόμενον εἰς τὰς ἐσωτερικὰς σχέσεις τοῦ σωματείου εἴτε προβλέπεται αὕτη ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ, εἴτε οὔ, καὶ προσδιορίζει τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς δύνανται νὰ γίνῃ τις μέλος τοῦ σωματείου. Ἀπόδειξις δὲ τούτου εἶναι ὅτι

ΙΑΤΡΟΙ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΙΑΤΡΩΝ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΘΕΣΙΑΣ

Ἀποζημίωσις κατά διατάξεις Ν.Δ. 3623/1956

Δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 καὶ τῶν ἀποχωρούντων κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας ἰατρῶν Ὀργανισμῶν, Ἐπιχειρήσεων καὶ ἐν γένει πάσης φύσεως Νομικῶν Προσώπων.—Παροχὴ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἐπικινδύνου ἐργασίας εἰς διευθυντάς, ἐπιμελητὰς καὶ βοηθοὺς Κλινικῶν, Ἰατρείων καὶ φυματιολογικῶν Κλινικῶν, Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάσαντος ὡς ἐφετείου Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν εἶναι ποία ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν.δ. 3623/1956, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 3796/1957, ἐχούσης οὕτω: Ἰατροί, ὑπηρετοῦντες εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει εἰς πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα, ἀπαλλασσόμενοι τῶν καθηκόντων των, λόγῳ καταργήσεως θέσεως, ἢ ἀποχωροῦντες τῆς θέσεώς των λόγῳ ὑγείας, ἢ τέλος ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Ἡ ἄποψις τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δικαιοῦνται καὶ οἱ ἀποχωροῦντες κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας (οὕτω καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 956) 958 Γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς *Β. Καντούρης*, ΕΕΔ 17, 1963, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, βλέπε καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 102/1959 Γνωμοδότησιν τοῦ αὐτοῦ εἰσηγητοῦ ὁ αὐτός, ΕΕΔ 18, 277), ἀκηχεὶ ἀναμφιβόλως τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου, σκοπὸς τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε νὰ παράσχῃ ὁπωσδήποτε τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920.

Ὑπὸ ἀντίθετον ἔννοιαν διατί νὰ εἶδίδετο ἡ ἀποζημίωσις εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας λόγῳ ὑγείας καὶ νὰ ἐστερεῖτο αὐτῆς οἱ ἀποχωροῦντες κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, ἀφοῦ καὶ ἡ τελευταία αὕτη ἀποχώρησις διετάχθη ἐξηναγκασμένως ὑπὸ τοῦ νόμου;

δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ὅρων ἀποβολῆς τινὸς μέλους. Συνεπῶς ἅπαντες οἱ λόγοι τῆς ἀνακοπῆς εἶναι νόμῳ ἀβάσιμοι, διότι οὐδαμοῦ ἐν τῷ νόμῳ ἀναγράφεται ὡς στοιχεῖον ἡ κατοικία τῶν μελῶν εἰς ὡρισμένην περιφέρειαν.

Υ. Τὸ ζήτημα τῆς συνήθους ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐκδορροφαγέως εἶναι ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ, ὡς εἴρηται, τὰς ἐσωτερικὰς σχέσεις μετὰ τῶν μελῶν του.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1901/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Γεραρῆς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Τσοποτός, Ι. Παπέλης

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν τοῦ Δικαστηρίου κρίσιν, τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων (ἤδη ἐφεσίβλητος), προσελήφθη διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τῆς ἐκκαλούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, διατηρούσης τὸ ἐν Μελισσίοις Πεντέλης Σανατόριον, ὡς ἐσωτερικὸς ἰατρὸς φυματιολόγος, καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 24 Φεβρουαρίου 1959. Οὗτος τὴν 10.12.1958 ὑπέβαλεν ἔγγραφον δήλωσιν πρὸς τὸν Ἰατρικὸν Σύλλογον Πειραιῶς, δι' ἧς ἐδήλου, ὅτι μεταξὺ τῶν δύο θέσεων, τὰς ὁποίας κατεῖχεν, ἤτοι τῆς προδιαληφθείσης παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ Ἑταιρείᾳ καὶ τῆς ἣν κατεῖχε τοιαύτης παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Πειραιῶς (ἣν καί, καθ' ὃ βεβαιοῦται, κατεῖχεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951), προετίμα νὰ διατηρήσῃ τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τοιαύτην. Μετὰ ταῦτα ἡ ἐκκαλοῦσα ἑταιρεία ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἐνάγοντα τὸ ὑπ' ἀριθ. 591Α τῆς 24.2.1959 ἔγγραφόν της, δι' οὗτινος τῷ ἐγνώριζε τὴν λῆψιν τῆς πρὸς αὐτὴν ὑποβληθείσης παραιτήσεώς του ἐκ τῆς θέσεώς του παρ' αὐτῇ, ἣν καὶ ἀπεδέχετο, ἐκφράσασα πρὸς τὸν ἐνάγοντα καὶ τὴν λύπην της διὰ τὴν διακοπὴν τῆς μετ' αὐτῆς συνεργασίας της. Ἐκ τοῦ ἐγγράφου τούτου, συνεκτιμωμένου μετὰ τῶν ἑκατέρωθεν διαμειβομένων ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων καὶ ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. θέσιν κατεῖχεν ὁ ἐνάγων ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, τὸ Δικαστήριον ἄγεται εἰς τὴν κρίσιν περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι δηλονότι ἡ ἐκκαλοῦσα ἀπὸ ἐτῶν ἐγνώριζεν, ὅτι ὁ ἐνάγων κατεῖχε τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. θέσιν, ὡς καὶ ὅτι οὗτος (ὁ ἐνάγων) κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ὑποβολὴν τῆς παραιτήσεως του ἐγνώρισε καὶ τὸν λόγον τῆς παραιτήσεώς του, ὀφειλόμενον εἰς τὴν αἰτίαν ὅτι οὗτος προετίμησε νὰ διατηρήσῃ τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α θέσιν του.

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ μόνου ἄρθρου § 1 τοῦ νόμου 3319/1955, ἥτις καὶ ἀντικατέστησε τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 1843/1951 (ὡς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον εἶχε συμπληρωθῇ καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ νόμου 2049/1952), ὡρίσθη, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχωσι πλείονας τῆς μιᾶς θέσεις, δι' ἣν ἐφάδιον

ἀπαιτεῖται τὸ πτυχίον ἰατρικῆς, ὅτι ὡς θέσις λογίζεται καὶ ἡ ἐπὶ συμβάσει ἢ ἐπὶ θητείᾳ καὶ ἡ ἐπ' ἀμοιβῇ κατ' ἀποκοπὴν συμφωνία μεταξὺ ἰατροῦ καὶ 'Οργανισμοῦ τινος πάσης φύσεως, νομικοῦ προσώπου, Κλαδικοῦ Ταμείου κλπ. ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 1843]1951, ὅτι ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου οἱ ἰατροὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλωσιν ὑπεύθυνον δήλωσιν εἰς τὸν οἰκεῖον 'Ιατρικὸν Σύλλογον καὶ τὸ 'Υγειονομικὸν Κέντρον, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἀναφέρηται, ἐὰν κατέχωσιν ἢ ὄχι θέσιν τινὰ ἢ θέσεις, καὶ ὅπως οἱ κατέχοντες πλείονας τῆς μιᾶς θέσεις δηλώσωσι ποίαν ἐξ αὐτῶν προτιμοῦν νὰ διατηρήσουν, παραιτούμενοι πάσης ἄλλης, τῶν 'Οργανισμῶν καὶ Ταμείων κλπ. ὑποχρεουμένων νὰ διακόψωσι τὴν μισθοδοσίαν καὶ πᾶσαν ἄλλην παροχὴν ἀμοιβῆς, εὐθὺς ὡς ἤθελον εἰδοποιηθῆ σχετικῶς ὑπὸ τοῦ 'Ιατρικοῦ Συλλόγου ἢ τοῦ 'Υγειονομικοῦ Κέντρου, περαιτέρω δὲ ὡρίσθη καὶ ὅτι οἱ ὑποβάλλοντες ψευδεῖς δηλώσεις ἢ μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου διώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 221 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Τὰ δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 2 ἀ.ν. 1843]1951 ἀναφερόμενα νομικὰ πρόσωπα εἶσιν οἱ πάσης φύσεως 'Οργανισμοί, 'Ιδρύματα, 'Ασφαλιστικὰ Ταμεῖα, 'Επιχειρήσεις, 'Εταιρεῖαι πάσης φύσεως (ὡς ἡ ἐκκαλοῦσα ἐν προκειμένῳ), Σωματεῖα κλπ. Περαιτέρω, διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν.δ. 3623]1956 ὡρίσθη, ὅτι: «'Ιατροί, ὑπηρετοῦντες εἰς 'Οργανισμούς, 'Επιχειρήσεις καὶ ἐν γένει πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα, ἀπαλλασσόμενοι τῶν καθηκόντων των, λόγῳ καταργήσεως θέσεως, ἢ ἀποχωροῦντες τῆς θέσεώς των, λόγῳ ὑγείας ἢ τέλος ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως», τέλος δὲ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 νόμου 3796]1957 προσετέθησαν εἰς τὴν προλαβοῦσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3623]1956 καὶ μετὰ τὴν λέξιν «συμβάσεως» αἱ λέξεις «ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας». Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐν λόγῳ προσθήκη τῶν λέξεων «ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας» συνδέεται γραμματικῶς μετὰ τῆς ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3623]1956 ἀναφερομένης λέξεως ἀπολύσεως, ἡ λογικὴ ὅμως ἑρμηνεία τῆς ὅλης διατάξεως καὶ ἡ πρόδηλος βούλησις τοῦ Νομοθέτου, ἰδίᾳ διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ γενομένης προσθήκης τῶν λέξεων «ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας», εἶναι ὅτι τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται καὶ ὁ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων ἀποχωρῶν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄνω νόμου προβλεπομένην διαδικασίαν διὰ τῆς πρὸς τὸν 'Ιατρικὸν Σύλλογον δηλώσεώς του ('Ολομ. Συμβ. 'Επικρ. 1145]1957, ΕΕΔ 16, 725), διὰ νὰ λάβῃ δὲ τὴν ἐν λόγῳ ἀποζημίωσιν ἀρκεῖ, ὅτι ἡ λύσις τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως ἐπέρχεται οὕτω. (Γνωμοδ. Νομ. Συμβ. Κράτους εἰς Δελτίον 'Ιατρικοῦ Συλλόγου, ἔτος ΙΣΤ' ἀριθ. 11—12, σελ. 20). 'Αντίθετος ἄποψις, οἵαν καὶ ὑποστηρίζει ἡ ἐκκαλοῦσα, καθ' ἣν δηλονότι ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως ὡς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αὐτὴ δὲν ἀπέλυσεν αὐτόν, ἀλλ' οὗτος παρητήθη, δὲν φαίνεται σύμφωνος πρὸς τὴν ὡς ἄνω ἑρμηνείαν τοῦ νόμου, κυρίως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐκ τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων τοῦ νόμου δὲν προβλέπεται «ἀπόλυσις», ἀλλὰ παραίτησις τοῦ κατέχοντος πλείονας τῆς μιᾶς θέσεις. "Οθεν, ταῦτα δεξαμένη καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόροις αἰτιολογίαις, οὐδόλως ἔσφαλε δεχθεῖσα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, δι' ἧς ἠξίωσε τὴν κατὰ ν. 2112 ἀποζημίωσιν, καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὁ 1ος τῆς ἐφέσεως λόγος.

Κατόπιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3796]1957 παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7930 ἀπὸ 18 'Ιουλίου 1958 κοινὴ ἀπόφασις τῶν 'Υπουργῶν Κοινωνικῆς Προνοίας, 'Εργασίας, Οἰκονομικῶν καὶ 'Εσωτερικῶν, δι' ἧς ὡρίσθη, ὅτι ἀπὸ 1.8.1958 οἱ διευθυνταί, ἐπιμεληταὶ καὶ βοηθοὶ κλινικῶν, ἰατρείων καὶ φυματιολογικῶν κλινικῶν, νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, λαμβάνουσιν εἰδικὸν ἐπίδομα ἐπικινδύνου ἐργασίας 30 ο]ο ἐπὶ τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν των, διὰ δὲ τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 11457]14.8.1958 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν 'Υπουργῶν διωρθώθη, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ἡ προλαβοῦσα κοινὴ τῶν 'Υπουργῶν ἀπόφασις καὶ καθωρίσθη τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα εἰς 30 ο]ο. 'Η δευτέρα αὕτη ἀπόφασις ἔχει τὴν αὐτὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3796]1957 καὶ δὲν τυγχάνει ἄκυρος, ὡς ἡ ἐκκαλοῦσα ἰσχυρίζεται, ἐπικαλουμένη τὴν ἐσφαλμένην προϋπόθεσιν ὅτι θὰ ἔδει ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις νὰ εἶχε τύχει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ν.δ. 3623]1956. Ἐξ ἐτέρου ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν ἐβεβαιώθη πλέον ἢ ἐπαρκῶς, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐτύγχανε φυματιολόγος ἰατρός, ἀσχολούμενος καὶ εἰς τὸ ἀκτινολογικὸν τμῆμα τῆς ἐξετάσεως τῶν φυματικῶν ἀσθενῶν τοῦ σανατορίου τῆς ἐναγομένης, καὶ ἤτις, ἄλλωστε, δὲν κατέβαλλε τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα ἐπικινδύνου ἐργασίας εἰς ἕτερον φυματιολόγον ἢ ἀκτινολόγον, καθ' ἃ κατατίθεται καὶ παρὰ τοῦ παρ' αὐτῆς ἐξετασθέντος μάρτυρος ἰατροῦ. 'Ορθῶς ἄρα ἡ ἐκκαλουμένη ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι καὶ τὸ ἐκ τῆς προλαβούσης ἀποφάσεως ἐπίδομα, ὅπερ καὶ ἐδικαιοῦτο ἀπὸ 1.8.1958, καὶ οὐδόλως ἐν τούτῳ ἔσφαλε καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ καὶ ὁ 2ος καὶ τελευταῖος τῆς ἐφέσεως λόγος.

ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΚΔΙΚΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

I. Ἐπίδοσις ἐργατικῆς ἀγωγῆς εἰς διάδικον ἐν ἀλλοδαπῇ

Προθεσμία ἐπιδόσεως ἐργατικῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 5 Νόμου ΓΨΟΔ'.— Ἀνάθεσις εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀναλόγων προθεσμιῶν ἐπὶ κλήσεως διαδίκου, διαμένοντος εἰς τὴν ἀλλοδαπήν — Ἐπίδοσις ἐπὶ τῶν ἐν ἀλλοδαπῇ διατριβόντων εἰς τὸν Εἰσαγγελέα παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ, παρ' ᾧ μέλλει νὰ εἰσαχθῇ ἡ δίκη, ὀφείλοντα νὰ πέμψῃ τάχιστα τὸ ἐπιδοθὲν ἔγγραφον εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον (ἄρθρον 145 § 5 Πολ. Δικ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3706/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ράγκος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Δ. Θεοτικὸς***
Δικηγόροι οἱ κ. Ἑλ. Μαϊμαράκη - Κοντοπούλου, ὁ κ. Ν. Θεολόγος

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 195 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ προθεσμία παρεκτείνεται ἕνεκα ἀποστάσεως μόνον κατὰ τὸς ἐν τῷ νόμῳ ὡρισμένας περιπτώσεις. Μὴ ὁρίζοντος δὲ τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' ὅτι τοιαύτη παρίκτασις τῆς προθεσμίας κλήσεως τοῦ ἐναγομένου ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου χωρεῖ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐγειρομένων ἀγωγῶν, αἱ ὁποῖαι ἡ ὑπὸ δίκην, τούναντίον δὲ σαφῶς προκύπτοντος ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 ὅτι ἡ ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως ἀξιώσεως αὐτοῦ δικάσιμος δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ εἰς χρόνον βραχύτερον τῶν 7 ἡμερῶν, οὐδὲ μακρότερον τῶν δέκα, εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ ἀπόκειται ὁ καθορισμὸς τῶν ἀναλόγων προθεσμιῶν ἐπὶ κλήσεως διαδίκου διαμένοντος εἰς ἀλλοδαπήν (βλ. Γν. *Γιδοπούλου*, Θέμ. ΜΓ' 395 καὶ Ἐργατ. Δίκαιον *Α. Τούση*, σελ. 654). Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 145 § 5 Πολ. Δικ. ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατριβόντων ἡ ἐπίδοσις γίνεται εἰς τὸν Εἰσαγγελέα παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ, παρ' ᾧ ἡ δίκη μέλλει νὰ εἰσαχθῇ, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ πέμψῃ τάχιστα τὸ ἐπιδοθὲν ἔγγραφον πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπως ἀποσταλῇ περαιτέρω, καὶ μόνον ἂν ἐξ οἱουδήποτε λόγου εἶναι ἀνέφικτος ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν περαιτέρω ἀποστολὴ τοῦ εἰς τὸν Εἰσαγγελέα ἐπιδοθέντος ἐγγράφου ἡ ἐπίδοσις θεωρεῖται μὴ γενομένη.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ συνετάγη τὴν 10.6.1959 ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος καὶ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν κατοικίαν τοῦ ἐναγομένου (ὡς διαμένοντος ἐν Λευκωσίᾳ τῆς Κύπρου), ὥρισε δικάσιμον ταύτης τὴν 20.7.1959, ἐπιδόθη δὲ αὐτὴ τὴν 12.6.1959 νομίμως, συμφώνως πρὸς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 145 § 5 Πολ. Δικ., εἰς τὸν Εἰσαγγελέα τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν, μὴ ἰσχυριζομένου τοῦ ἐναγομένου, οὐδὲ ἄλλως βεβαιουμένου, ὅτι κατέστη ἀνέφικτος ἡ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργείου περαιτέρω ἀποστολὴ τοῦ ἐπιδοθέντος εἰς τὸν Εἰσαγγελέα ἀντιγράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως, συμφώνως πρὸς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, ἐκλητεύθη ὁ ἐναγόμενος κατὰ τὴν πρωτοδικον συζήτησιν, ὡς ὀρθῶς περὶ τούτου ἔκρινεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, καὶ ἀβάσιμος ὁ περὶ ταῦτα ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναντίου τοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τυγχάνει (*).

II. Περιεχόμενον ἐργατικῆς ἀγωγῆς καὶ μεταβολὴ βάσεως αὐτῆς

Παράθεσις ἐν τῇ ἐργατικῇ ἀγωγῇ περιληπτικῶς τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, ἀπαράδεκτος ὅμως ἰσχυρισμός, μὴ περιεχόμενος ἐν αὐτῇ καὶ μεταβάλλων τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ἐρευνωμένου τούτου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.— Ἀνεπίτρεπτος καὶ ὑποβολὴ εἰς τὸ Ἐφετεῖον, κατ' ἄρθρα 160, 742 § 2 καὶ 747 Πολ. Δικ., ἐφαρμοστέων καὶ ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ, αἰτήσεων καὶ προτάσεων, μεταβαλλουσῶν τὴν ἀγωγήν, εἰμὴ μόνον πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν πρώτην πρωτόδικον συζήτησιν κατὰ παραδεκτὴν βελτίωσίν της (ἄρθρον 158 § 1 Πολ. Δικ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1742/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ράγκος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Δ. Θεοτικὸς***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Καράντζαλης, Δ. Τρίμης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' ἐν τῇ περὶ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος συντασσομένῃ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου ἐκθέσει παρατίθενται περιληπτικῶς τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀξίωσις αὐτοῦ, ἰσχυρισμὸς ὅμως, μὴ περιεχόμενος ἐν ταύτῃ καὶ μεταβάλλων τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, εἶναι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀπαράδεκτος καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀπορριπτέος (ΑΠ. 478]1946, ΕΕΔ 7, 892). Κατὰ δὲ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 160, 742 § 2 καὶ 747 Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοστέων ἐν τῇ παρούσῃ διαδικασίᾳ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', εἰς τὸ Ἐφετεῖον δὲν δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν αἰτήσεις καὶ προτάσεις, μεταβάλλουσαι τὴν ἀγωγήν, εἰ μὴ μόνον πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν

(*) Βλέπε ὁμοίως καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1016/1951, ΕΕΔ 20, 1278. Ἐνδιαφέροντα τὰ περὶ ἐπιδόσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπὸ τοῦ Σ. *Κουϊμουρ* ὑποστηριχθέντα, ΕΕΔ 17, 617 ἑπ.

α' πρωτοδίκου συζήτησιν κατὰ παροδικὴν βελτίωσίν της (ἄρθρ. 158 § 1 Πολ. Δικονομίας), διότι ἄλλως, ἐν προσθήκῃ νέας βάσεως τῆς ἀγωγῆς, μὴ περιεχομένης ἐκ πλαγίου ἢ σιωπηρῶς ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς, ὑπάρχει μεταβολὴ αὐτῆς, ἥτις εἶναι ἀπαράδεκτος δι' ἔλλειψιν προδικασίας, τὸ δὲ ἀπαράδεκτον εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐρευνᾶται αὐτεπαγγέλτως (Α.Π. 420]1953, ΕΕΔ 12, 874).

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλῶν (ἐνάγων) ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ του ἐκθέτει, ὅτι παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου (ἐναγομένης) προσελήφθη τὸ ἔτος 1938 καὶ ἔκτοτε ὑπηρέτησε παρ' αὐτῇ, ὡς δόκιμος ἀστυνομικός, ἐπὶ συμβάσει μονιμότητος, προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἰσχύοντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ ταύτης, καὶ ἡ ἐναγομένη τὴν ὡς ἄνω σύμβασιν ἐργασίας του κατήγγειλε τὴν 6.2.1957, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι τὴν 31.1.1957 συνέταξε πίνακα τοῦ ἀναγκαιοῦντος αὐτῇ μονίμου προσωπικοῦ, δι' οὗ ἐμείωσε τὸν ἀριθμὸν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ της κατὰ 676 θέσεις, ἐν σχέσει πρὸς τὰς τοῦ προηγουμένου ἔτους, κατὰ τὸ ἄρθρον 105 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ της, καὶ ἐκ τῆς μειώσεως ταύτης ἐθεωρήθη πλεονάζων καὶ κατέστη ἀπολυτέος. Καὶ ὅτι ἡ ὡς ἄνω καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας του τυγχάνει ἄκυρος διὰ τοὺς ἀκολουθοῦντας λόγους: α) διότι ἐνηργήθη κατὰ παράβασιν τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ παραχωρήσεως αὐτῇ ἐξουσίας αὐξομειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγκαίων θέσεων τοῦ μονίμου προσωπικοῦ, ἥτις δὲν εἶναι ἀπεριόριστος, ἀλλ' ἔχει ὅριον τὴν κανονικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς διὰ τροχιοδρόμων συγκοινωνίας, ἥτις εἶναι καθωρισμένη ὑπὸ τῶν μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ἐν Λονδίνῳ τῆς Ἀγγλίας ἐδρευούσης ἑταιρείας «The Power & Traction Finance Company Limited» συνομολογηθεισῶν συμβάσεων παραχωρήσεων, κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ν. δ. τῆς 16]17 Ὀκτωβρίου 1925 καὶ τοῦ νόμου 803]1937, ἐπεχουσῶν ἰσχὺν νόμου. Ὁ διὰ τῆς ἀποφάσεως δὲ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς καταστισθεὶς πίναξ ἀπολυτέων ἐγένετο οὐχὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς κανονικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς διὰ τροχιοδρόμων συγκοινωνίας, ἀλλὰ πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς ἐναγομένης τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως μονιμότητος τοῦ προσωπικοῦ της ὑποχρεώσεών της, μὲ αὐθαίρετον καὶ παράνομον μείωσιν τῶν γραμμῶν καὶ περιορισμὸν τῶν δρομολογίων ἑκάστης γραμμῆς, β) διότι ὁ εἰρημένος πίναξ κατηρτίσθη πρὸς ἀθέτησιν τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως παραχωρήσεως ὑποχρεώσεών της, γ) διότι ἀντίκεινται εἰς τὰς περὶ μονιμότητος διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, δι' ὧν ἐπιτρέπεται μὲν ἡ ἀπόλυσις λόγῳ καταργήσεως θέσεως, οὐχὶ ὅμως ἐλευθέρως ὑπ' αὐτῆς, ἀλλὰ μὲ γνώμονα τὴν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω συμβάσεων καθιερωμένην κανονικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, δ) διότι τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 89 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, ὅπερ ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἀπολύσεώς του, δὲν συνεκρατήθη ὡς τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον ὁρίζει, ε) διότι ἐτύγχανεν ἀρχαιότερος πλείστων ἄλλων παρομοιάντων νεωτέρων του καὶ ἐν τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου δὲν ἐκτίθενται τὰ προσόντα τῶν διατηρηθέντων, ἵνα γίνῃ σύγκρισις τούτων μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, στ) διότι ἐτύγχανε τραυματίας τοῦ πολέμου 1940-1941, προστατευόμενος ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 1799]1942, αἱ τοιαῦται διατάξεις παρεβιάσθησαν. Κατὰ τὴν πρώτην ὅμως ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ὁ ἐκκαλῶν διὰ τῶν πρωτάσεών του ἰσχυρίσθη, ὅτι τὴν 20.8.1938 δὲν προσελήφθη ὡς δόκιμος ἀστυνομικὸς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ὡς ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ του ἐκθέτει, ἀλλ' ὡς εἰσπράκτωρ τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων της, εἰς ἣν θέσιν εἰργάσθη μέχρι τοῦ ἔτους 1943, ὅτε ἡ ἐναγομένη ἀπέσπασε τοῦτον εἰς τὸν κλάδον τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἐν Καλλιθέᾳ ἀμαξοστασίου της, ἔνθα εἰργάσθη εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ γραφείου κινήσεως ταύτης μέχρι τοῦ ἔτους 1945, ὅτε ἐστρατεύθη ὡς ἐφεδρος ἀξιωματικός. Ἀπολυθεὶς δὲ ἐν ἔτει 1948 τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἐτοποθετήθη καὶ πάλιν ἐν τῷ ἐν Καλλιθέᾳ ἀμαξοστασίῳ της, χρησιμοποιηθεὶς ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν φυλλαδίων τῆς παρειᾶς τῶν εἰσπρακτόρων καὶ ὡς γραφεὺς ἐπὶ τοῦ βιβλίου εἰσαγωγῆς τῶν ὀχημάτων της μέχρι τοῦ ἔτους 1949, ὅτε ἀπεσπάσθη εἰς τὴν ἀστυνομικὴν αὐτῆς ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν παρέμεινε μέχρι τῆς 6.2.1957, ἀπολυθεὶς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 108 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐναγομένης, καὶ ὅτι αὐτός, ἐφ' ὅσον προσελήφθη καὶ εἰργάσθη κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὡς εἰσπράκτωρ τῶν λεωφορείων της μέχρι τοῦ ἔτους 1943 καὶ ἐφεξῆς εἰργάσθη εἰς διαφόρους ἐργασίας τῆς ὑπηρεσίας κινήσεως, εἰς ἣν ὀργανικῶς ἀνῆκεν, ὡς μόνιμος ὑπάλληλος ταύτης μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του, ἡ δὲ ἐναγομένη δὲν κατήργησε τὴν ἐν λόγῳ ὀργανικὴν θέσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὰς θέσεις τῶν δι' ἀστυνομικῶν καθηκόντων ἀπασχολουμένων μονίμων ὑπαλλήλων της εἰς τὰς ὁποίας συγκαταλέγεται καὶ ὁ ἐνάγων), αἵτινες δὲν εἶναι ὀργανικαί, καθ' ὅσον ἐξ αὐθεντίας διατάξεως τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προβλέπεται λειτουργία ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας ὡς κλάδου διακεκριμένου τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας κινήσεως μὲ ὀργανικὸν μόνιμον προσωπικόν, ἐκ τοῦ λόγου τούτου τυγχάνει ἄκυρος ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀνοφερομένη ἀπὸ 6.2.1957 καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας του. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη συμπλήρωσις τῆς ἀγωγῆς ἀποτελεῖ νέον λόγον ἀκυρότητος, μὴ περιεχόμενον οὐδὲ ἐκ πλαγίου ἢ σιωπηρῶς ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ τὰ ἄρθρα 158 καὶ 533 τῆς Πολ. Δικονομίας. Ἤδη ὁ ἐνάγων, ἀπορριφθείσης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, διὰ τοῦ μοναδικοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς του, παραπονεῖται, ὅτι ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἐσφαλμένως δὲν ἐδέχθη τὴν ἀκυρότητα τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας διὰ τῶν ἀνωτέρω διὰ τῶν προτάσεών τῆς πρωτοδίκου συζητήσεως ὑποβληθέντα λόγου ἀκυρότητος ταύτης. Ἀλλ' ὁ τοιοῦτος λόγος εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέος, καθ' ὁ ἀφορᾷ κεφάλαιον μὴ περιεχόμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ. Συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις δέον νὰ ἀπορριφθῇ (*).

(*) Περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς μεταβολῆς τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν βλέπε ὁμοίως Α.Π. 614]1950, ΕΕΔ 10, 174, Α.Π. 429]1953, ΕΕΔ 12, 873, Α.Π. 486]1953, ΕΕΔ 12, 1306, Α.Π. 282]1959, ΕΕΔ 18, 567, Πρωτ]κείου Ἀθηνῶν 7826]1959, ΕΕΔ 18, 1007.

III. Παραμέλησις δόσεως όρκου έν κοινοποιήσει της άποφάσεως ύπό του όμόσοντος διαδίκου

Εφαρμογή άρθρου 193 έδ. 2 Πολ. Δικ. καί έπί των πρός άποδοχήν καί δόσιν όρκου προθεσμιών, μή γινομένης διακρίσεως ώς πρός αύτάς.— Έλλειψις συνεπείας έκπτώσεως της δόσεως δικαστικού όρκου του κοινοποιήσαντος την άπόφασιν όμόσοντος, έπί παραμελήσεως δόσεως του όρκου, δικαιουμένου ούτου νά δώση τόν όρκον είς έτέραν δικάσιμον μετά νέαν δήλωσιν άποδοχής καί προσδιορισμόν δικασίμου.— Έλλειψις παραιτήσεως του δικαιώματος πρός δόσιν του όρκου διά της έκ μέρους του όμόσοντος ύποβολής αίτήσεως πρός τό δικαστήριον περί παρατάσεως της προθεσμίας πρός όμοσίαν, ούδέ ύπαρξις δεδικασμένου έκ της άπορρίψεως της αίτήσεως ύπό του Δικαστηρίου.

Πρωτοδικείου Άθηνών 1752/1960

Διαδικασία έργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ό κ. *Σ. Ράγκας*

Εισηγητής ό Πρωτοδίκης κ. *Ι. Μανωλόπουλος*

Δικηγόροι οί κ.κ. Β. Τσαγκούλης, Γ. Καρκαλάς

Κατά τό άρθρον 193 έδάφ. 2 Πολ. Δικ. αί παρά του νόμου ή των δικαστηρίων διωρισμέναι προθεσμίαι καί διορίαι, έάν άρχωνται άπό της κοινοποιήσεως έγγράφου τινός, λογίζονται μόνον ύπέρ έκείνου, όστις έκοινοποίησε την άπόφασιν ή άλλο έγγραφον, καί κατ' αύτου, ή διάταξις δέ αύτη έχει έφαρμογήν καί έπί των πρός άποδοχήν καί δόσιν όρκου τεταγμένων προθεσμιών, έφ' όσον ούδεμία γίνεται διάκρισις ώς πρός αύτάς ούτε έν τώ άρθρω τούτω, ούτε έν τοίς άρθροις 352 - 355 Πολ. Δικ., έν οίς όρίζονται αί συνέπειαι της παραμελήσεως των είς τούς όρκους άφορώσων προθεσμιών, ή δέ διάταξις του άρθρου 355 Πολ Δικ., καθ' ήν τό άντίθετον του θέματος του έπιβληθέντος καί άποδεκτου γενομένου όρκου θεωρείται άποδεδειγμένον, όταν ό όμόσων δέν ένεφανίσθη κατά την πρός όρκοδοσίαν τεταγμένην προθεσμίαν, δέον νά ληφθή ούχί καθ' έαυτήν, άλλ' έν συνδυασμώ πρός την είς την άνωτέρω διάταξιν του άρθρου 193 έδάφ. 2 άρχήν (*Ολκ. - Λιβ.* § 92, σελ. 6, Α.Π. 57]1934, Θεμ. ΜΕ', σελ. 289).

Έν προκειμένω την έπιβαλοΰσαν τόν δικαστικόν όρκον τώ ένάγοντι μετά των συνεπειών της δόσεως ή μή δόσεως τούτου ύπ' άριθ. 2455] 1959 άπόφασιν του Πρωτοδικείου Άθηνών καί δι' ής ώριζετο προθεσμία πρός δήλωσιν άποδοχής καί δόσιν αύτου, έκοινοποίησε τώ άντιδίκω του ένάγοντος ό ένάγων, ώς τούτο συνομολογείται ρητώς ύπ' αύτου. Συνεπώς ή παραμέλησις ύπό ταύτου της κατά την όρισθείσαν δικάσιμον του δικαστηρίου, της 2 Ίουνίου 1959, δόσεως του ώς άνωτέρω όρκου, μετά προηγηθείσαν άποδοχήν τούτου, δέν καθιστά έκπτωτον τόν ένάγοντα, δικαιούμενον νά δώση τόν όρκον είς άλλην δικάσιμον, μετά νέαν δήλωσιν άποδοχής καί προσδιορισμόν δικασίμου, ώς τούτο έπραξεν ούτος, δώσας τόν όρκον τούτον κατά την συνεδρίασιν του ίδιου δικαστηρίου της 24 Ίουνίου 1959, ώς έκ του προσαγομένου έν άντιγράφω πρακτικού προκύπτει, προηγηθείσης νίας δηλώσεως άποδοχής του όρκου καί κοινοποιήσεως τώ άντιδίκω του της ίδίας άποφάσεως. Ούδέ συνάγεται παραίτησις του δικαιώματος του ένάγοντος πρός δόσιν του όρκου διά της έκ μέρους τούτου ύποβολής αίτήσεως πρός τό δικαστήριον κατά την δικάσιμον της 2 Ίουνίου 1959 περί παρατάσεως της πρός όρκοδοσίαν προθεσμίας, ώς άβασίμως ό έναγόμενος ύποστηρίζει, καθώς καί δεδικασμένον έκ της άπορρίψεως ύπό του δικαστηρίου διά της ύπ' άριθ. 3246] 1959 άποφάσεώς του ταύτης. Κατ' άκολουθίαν τούτων έγκύρως έδόθη ύπό του ένάγοντος κατά την δικάσιμον της 24 Ίουνίου 1959 ό δικαστικός όρκος, ό έπιβληθείς ταύτω διά της έκκαλουμένης άποφάσεως καί τά έναντία ύπό των τετάρτων καί πέμπτων λόγων έφέσεως του έναγομένου ύποστηριζόμενα ώς άβάσιμα είναι άπορριπτέα.

IV. Άνακοπή κατά των κατά την έργατικήν διαδικασίαν έκδιδομένων άποφάσεων

Συγχωρητή άνακοπή κατά των έρήμην έκδιδομένων κατά την έργατικήν διαδικασίαν αποφάσεων μόνον έν περιπτώσει άκύρου έρημοδικίας.— Έπίδοσις άγωγής έπί των έν άλλοδαπή διατριβόντων.

Πρωτοδικείου Άθηνών 2910/1960

Διαδικασία έργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ό κ. *Η. Κάυτσιος*

Δικηγόροι οί κ.κ. Σ. Γιαννουλέλης, Ι. Χαιρετάκης

Κατά τάς διατάξεις του άρθρου 15 § 2 νόμου ΓΨΟΔ' άνακοπή κατά των έρήμην έκδιδομένων άποφάσεων δέν συγχωρείται, εί μή μόνον έν περιπτώσει άκύρου έρημοδικίας (Α.Π. 695]1958, ΕΕΔ 17 σ. 1222).

Κατά τάς διατάξεις του άρθρου 145 έδάφ. 5 Πολ. Δικονομίας, ώς συνεπληρώθη διά του νόμου ΓΨΣΤ]1911, «έπί των έν τη άλλοδαπή διατριβόντων ή έπίδοσις γίνεται είς τόν Εισαγγελέα, παρά τώ Δικαστηρίω παρ' ώ ή δίκη μέλλει νά εισαχθή ή είναι έκκρεμής ή όπερ έξέδωκε την άπόφασιν, καί έπί δικών ένώπιον Ειρηνοδικείου είς τόν Εισαγγελέα παρά τώ Πρωτοδικείω, είς ού την περιφέρειαν άνήκει το Ειρηνοδικείον. Ούτος δέ όφείλει νά πέμψη τάχιστα το έπιδοθέν έγγραφον πρός το έπί των Έξωτερικών Ύπουργείον, όπως άποσταλή περαιτέρω». Είς τάς περιπτώσεις ταύτας ή έπίδοσις συντελείται διά μόνης της παραδόσεως του δικογράφου είς τόν Εισαγγελέα, θεωρουμένου κατά πρόβλεψιν του νόμου ώς άντιπροσώπου του έν τη άλλοδαπή διατριβάντος, μή έξαρτωμένη έκ της είς αύτόν περιελεύσεως ταύτης (*Ολκον. Λιβ* § 90 σ. 17, *Εθελειδου* § 134 σ. 7, Α.Π. 247]1951, Άρχ. Νομ. Β', σ. 450, Ε.Θ. 211]1954, Άρχ. Νομ. Ε' 501, Ε. Ν. 98]1952, Άρχ. Νομ. Δ' σ. 50), καί μόνον έάν έξ οιουδήποτε λόγου είναι άνέφικτος ή ύπό του Ύπουργείου των Έξωτερικών περαιτέρω άποστολή του είς τόν Εισαγγελέα έπιδοθέντος έγγράφου ή έπίδοσις θεωρείται μή γενομένη (άρθρον 145 έδάφ. 6 παράγρ. τελευταία). Έξ έτέρου έάν οί έν τη άλλοδαπή διατρίβοντες έχωσι διορίσει έν τη καθέδρα του Δικαστηρίου άντίκλητον, ή έπίδοσις γί-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια διατάξεως άρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ως έτροποποιήθη

Δυνατή, κατ' άρθρον 11 Α.Ν. 1836/1951, ως έτροποποιήθη ύπό τού άρθρου 10 τού Ν.Δ. 2657/1953, ή άντικατάστασις των κατ' άρθρον 3 τού Α.Ν. 1836/1951 τοποθετηθέντων, έφ' όσον όμως ή περί άντικαταστάσεως αίτησις επικαλείται λόγους, συνιστώντος άνυπαίτιον άκαταλληλότητα και διαπιστωθή ή ακαταλληλότης διά πάσαν έν τή επιχειρήσει εργασίαν και υποβάλλεται ή αύτή αίτησις εντός εύλόγου χρόνου μετά την παρέλευσιν των 15 ημερών από τής τοποθετήσεως τού πολεμιστού.

Έτέθη πάλιν ύπό τήν κρίσιν τού Συμβουλίου της Επικρατείας το γνωστόν έκ των διαφωνιών μεταξύ αύτού και των πολιτικών δικαστηρίων ζήτημα, ποία είναι ή άληθής έννοια της διατάξεως τού άρθρου 11 του ώς ισχύοντος Α.Ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη ύπό του άρθρου 10 τού ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105, ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων).

Τό Συμβούλιον της Επικρατείας και διά τής νεωτέρας αύτής αποφάσεως του ήμμένει σταθερώς εις τά παρ' αύτου νομολογηθέντα ότι άπαιτείται διά την άντικατάστασιν τού πολεμιστού να συντρέχη άνυπαίτιος άκαταλληλότης αύτού, διαπιστουμένη ύπό τού άρμοδίου Συμβουλίου προστασίας απολυομένων έκ τού στρατού (ίδε τ. κε΄ και Σ.Ε. 504/1950, εισηγητής *Ν. Γαβαλλάς*, ΕΕΔ 19, 416) και ή περί άντικαταστάσεως αίτησις τού εργοδότου να υποβάλληται εντός εύλόγου χρόνου από της παρελεύσεως 15 ημερών από της τοποθετήσεως αύτού εις την επιχείρησιν (ίδετε και λοιπήν νομολογίαν τού Σ.Ε. εν ΕΕΔ 17, 1224, ΕΕΔ 18, 1241) κ.ν. οπωσδήποτε, τελευταίαν, άποψιν εδέχθη και ή Α.Π. 68/1960 (εισηγητής *Δ. Οικονομόπουλος*, ΕΕΔ 19, 274), αντιθέτως προς λοιπάς (ίδετε ΕΕΔ 19, 273), άλλα τελεί τούτο ύπό την κρίσιν της Ολομελείας τού Αρείου Πάγου.

Δέχεται το Συμβούλιον της Επικρατείας, ότι ή άντικατάστασις πρέπει να ζητήται εντός εύλόγου χρόνου μετά την παρέλευσιν των 15 ημερών από της προσλήψεως, επαρκούς διά την ύπό τού εργοδότου δοκιμασίαν τού τοποθετηθέντος, κατ' εναλλαγήν απασχολήσεως εις τας διαφόρους υπηρεσίας της επιχειρήσεως προς διαπίστωσιν τής διά πάσαν εργασίαν ακαταλληλότητος αύτού.

Ανεξαρτήτως του άν ή άποψις περί ελέγχου της ακαταλληλότητος του μισθωτού είναι εν τή εννοία τού νόμου (ώς γνωστόν ο Άρειος Πάγος δέν δέχεται, ότι ελέγχεται ο λόγος άντικαταστάσεως, Α.Π. 347/1957, εισηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 651, Α.Π. 404/1959, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1187), δεδομένου ότι κατά το άρθρον 3 του ιδ. ν. 1836/1951 αναγκαιτική τοποθέτησις πολεμιστού γίνεται μόνον εις τον αντίκλητον (άρθρον 145 εδάφ. 6 § γ΄).

Εν προκειμένω, καθ' ά εκ των επικαλουμένων και προσαγομένων εγγράφων δείκνυται, νομίμως και εμπροθέσμως επεδόθη ή αγωγή τής ήδη καθ' ής ή ανακοπή εναγούσης, εφ' ής εξεδόθη ή ανακοπτομένη υπ' αριθ. 879/1960 έτους απόφασις ημών, προς τον Εισαγγελέα των ενταύθα Πρωτοδικών διά τούς εν τή αλλοδαπή διατρίβοντας (Χαρτούμ - Σουδάν ανακόπτοντας εναγομένους. Η εις Χαρτούμ Σουδάν διαμονή των ανακοπτόντων προκύπτει εκ των προσαγομένων εγγράφων και εξ αύτού έτι του δικογράφου τής ανακοπής των. Περίπτωσις εφαρμογής τής τελευταίας παραγράφου του εδαφ. 6 άρθρου 145 Πολ. Δικ. δέν υφίσταται, εν προκειμένω, πραγματοποιηθείσης ύπό τού Υπουργείου των Εξωτερικών τής παρ' αύτου άποστολής των εις τον Εισαγγελέα επιδοθέντων εγγράφων (αντιγράφων αγωγής). Διορισμός ύπό τούτων (ανακοπτόντων) αντικλήτου εν τή καθέδρα τού Δικαστηρίου, κατά τάς διατάξεις τού άρθρου 148 Πολ. Δικ., δέν υφίστατο.

Ο κατά τό άρθρον 95 Πολ. Δικ. νομίμως διορισθείς πληρεξούσιος εν ετέρα δίκη ήτο αύτοδικαίως και υποχρεωτικώς αντίκλητος μόνον διά πάσας τάς εις την δίκην εκείνην αναγομένας κοινοποιήσεις, ούχι δε και τάς εις έτέραν ταυτότητα δικαίας. Κατ' ακολουθίαν, τελειωθείσης τής επιδόσεως διά μόνης τής παραδόσεως των δικογράφων εις τον Εισαγγελέα, κατά τά προεκτεθέντα, μή άσκούντος δε επιρροήν τινα τού χρόνου, καθ' ον περιήλθον ταύτα εις τους ανακόπτοντας, εγκύρως ούτοι εδικάσθησαν ερήμην κατά την δι' ην εκλήθησαν δικάσιμον τής 30ής Ιανουαρίου 1960 έτους, καθ' ην και συνεζητήθη ή κατ' αύτών αγωγή, εκδοθείσης τής ανακοπτομένης υπ' αριθ. 874/1960 ως άνω αποφάσεως ημών και δέον να απορριφθή ως απαράδεκτος (Α.Π. 304/1938, Θέμ. ΜΘ' σ. 838) ή ύπό κρίσιν ανακοπή των (*).

(*) Περί επιδόσεως εις διάδικον εν αλλοδαπή βλέπε και την ανωτέρω σελ. 601: Πρωτοδικείου Αθηνών 5111/1960.

στον εις επιχειρήσεις υπό των αρμοδίων Συμβουλίων δεν δύναται να γίνη εις ειδικήν θέσιν, άλλα τα Συμβούλια τοποθετούσιν αύτους αναλόγως των προσόντων των ως υπαλλήλους, εργατοτεχνίτας ή υπηρέτας, ή ανάθεσις δε περαιτέρω της δεούσης εργασίας αποκειται εις την κρίσιν του εργοδότου, ή οποία πρέπει να είναι δικαία (Σ.Ε. 1840]1953, εισηγητής *Κ. Καραπάνος*, ΕΕΔ 18, 1208, Α.Π. 256]1953, εισηγητής *Σ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 611, Α.Π. 651]1953, εισηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 13, 206), ή σκέψις της αποφάσεως του Σ.Ε. περι κατ' εναλλαγήν απασχολήσεως προς διαπίστωσιν της δια πάσαν εργασίαν ακαταλληλότητος του τοποθετηθέντος πρέπει να αναφέρηται εις πάσαν εργασίαν αναλόγου προς την τοποθέτησιν ως υπαλλήλου ή εργατοτεχνίτου ή υπηρέτου.

Δεν νοείται εναλλαγή απασχολήσεως του υπαλλήλου εις εργασίαν εργάτου, αφού τούτο θα αντέβαινεν εις τον νόμον.

Συμβουλίου της Επικρατείας 906/1960, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Κ. Δάρας*
Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Καραγκούνης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Διά της υπό κρίσιν ναμοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσης αιτήσεως ο αιτών διώκει την άκυρωσιν της κατά την υπ' αριθ. 124]1.6.1959 συνεδρίασιν του Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εφέδρων ληφθείσης υπ' αύτου αποφάσεως, ως προς την δι' αύτης, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 11 του ά.ν. 1836]1951, γενομένην ανάκλησιν της παρά τη εν Νικαία Πειραιώς εδρευούση Εταιρεία Σ. Π. και Σία τοποθετήσεώς του.

Διά της τοποθετήσεως του αιτούντος διά της υπ' αριθ. 68]25.1.1960 αποφάσεως του Κ.Σ.Π.Α. παρ' άλλη επιχείρήσει δεν εξέλιπε το αντικείμενον της παρούσης δίκης, διότι διά της μεταγενεστέρας τοποθετήσεως δεν ήρθησαν τα επιβλαβή αποτελέσματα της γενομένης ανακλήσεως, πάντα δε τα εναντία υπό της Διοικήσεως υποστηριζόμενα τυγχάνουσιν άβάσιμα και απορριπτέα.

Διά του άρθρου 11 του ά.ν. 1836]1951 «περί τροποποιήσεως και κωδικοποιήσεως της νομοθεσίας περί προστασίας απολυομένων εκ των τάξεων του στρατού», ως τροποποιήθη υπό του άρθρου 10 του ν.δ. 2657]1953 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του ά.ν. 1836]1951 κλπ.», ορίζεται ότι «οι υπόχρεοι του άρθρου 3 του παρόντος νόμου δύνανται να ζητήσωσι την αντικατάστασιν των τοποθετηθέντων δι' ετέρου προσώπου, προστατευομένου υπό του παρόντος νόμου. Τα οικεία Συμβούλια υποχρεούνται, όπως εντός 30 ημερών από της υποβολής της σχετικής περί αντικαταστάσεως αιτήσεως ανακαλέσωσι τον τοποθετηθέντα και τοποθετήσωσιν έτερον πρόσωπον του άρθρου 1 του αυτού νόμου. Η αίτησις υποβάλλεται, αφού υπηρετήση ο τοποθετηθείς τουλάχιστον επί 15 ήμέρας. Παρερχομένης άπράκτου της προθεσμίας των 30 ημερών από της υποβολής της σχετικής περί αντικαταστάσεως αιτήσεως ο υπόχρεως απαλλάσσεται διά τον εφεξής χρόνον διά τον οποίον ζητείται η αντικατάστασις πάσης ευθύνης εκ του παρόντος ή άλλου νόμου απορρεούσης».

Η αληθής έννοια της διατάξεως ταύτης είναι, ότι τα οικεία Συμβούλια υποχρεούνται να προβώσιν εις αντικατάστασιν του παραιτηθέντος εφέδρου, ούτινος ζητείται η αντικατάστασις, εφ' όσον η περί αντικαταστάσεως αίτησις επικαλείται λόγους συνιστώντας ανυπαίτιον ακαταλληλότητα και διαπιστωθή η τοιαύτη ακαταλληλότης διά πάσαν εν τη υποχρέω επιχειρήσει εργασίαν και ότι εν πάση περιπτώσει η περί αντικαταστάσεως αίτησις δέον να υποβάλληται εντός εύλόγου χρόνου μετά την παρέλευσιν των δεκαπέντε ημερών από της τοποθετήσεως του εφέδρου, επαρκούς διά την υπό του εργοδότου δοκιμασίαν του τοποθετηθέντος κατ' εναλλαγήν απασχολήσεως εις τας διαφόρους υπηρεσίας της επιχειρήσεως προς διαπίστωσιν της διά πάσαν εργασίαν ακαταλληλότητος αυτού.

Εν προκειμένω, καθ' α προκύπτει εκ των στοιχείων του φακέλου, ο αιτών ετοποθετήθη παρά τη Εταιρεία *** δι' αποφάσεως του Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων, ληφθείσης κατά την υπ' αριθ. 10]1.2.1954 συνεδρίασιν αυτού. Εξ άλλου η προσβαλλομένη απόφασις έδέχθη την περί αντικαταστάσεως του αιτούντος αίτησιν της εργοδότιδος εταιρείας μετά παρέλευσιν πέντε ετών και τεσσάρων μηνών, επί μόνη τη αιτιολογία ότι ούτος δεν ήδυνήθη να προσαρμοσθή μέ τας εργασίας της εταιρείας ταύτης. Κατ' ακολουθίαν, εφ' όσον η αντικατάστασις του αιτούντος έχώρησεν εις χρόνον πέραν του εύλόγου τοιούτου διά την δοκιμασίαν αυτού, όποίον συνιστά κατ' αρχήν η πάροδος πενταετίας, χωρίς εν πάση περιπτώσει να διαπιστούται, ούδε να προκύπτη εκ των στοιχείων του φακέλου, ότι η επί τό ως άνω χρονικόν διάστημα παραμονή του αιτούντος εν τη επιχειρήσει της εργοδότιδος εταιρείας ήτο απαραίτητος διά την δοκιμασίαν αυτού κατ' εναλλαγήν απασχολήσεως εις τας διαφόρους εργασίας της επιχειρήσεως ταύτης, κατά παράβασιν της ρηθείσης διατάξεως η προσβαλλομένη απόφασις προέβη εις ανάκλησιν της γενομένης τοποθετήσεως του αιτούντος και τω λόγω τούτω καθίσταται άκυρωτέα κατά τον βάσιμον περί τούτου λόγον ακυρώσεως της υπό κρίσιν αιτήσεως, ήτις και δέον να γίνη δεκτή, παρελκούσης της έρεύνης των λοιπών λόγων ακυρώσεως ως αλυσιτελούς.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις Δικηγόρων εἰς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς

Ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις Δικηγόρων ἐπὶ μηνιαίᾳ παγίᾳ ἀμοιβῇ εἰς λειτουργοῦντα διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα κατὰ τὸ ἄρθρον 21 τοῦ Ν.Δ. 3790]1957.—Ἀνεπίτρεπτος κατὰ Νόμον ἡ διπλῆ ἀσφάλισις τοῦ αὐτοῦ παρὰ τῷ ἰδίῳ ἐργοδότῃ παρέχοντος ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ νομικὰς ἐργασίας Δικηγόρου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 717/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Πεσμαζόγλου, Δ. Γ. Παπαγεωργίου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ αἰτῶν, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπὶ μηνιαίᾳ παγίᾳ ἀμοιβῇ δικηγόρου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐξαιτεῖται τὴν ἀκύρωσιν τῆς παραλείψεως τοῦ παρὰ τῇ Τραπέζῃ ταύτῃ λειτουργοῦντος Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν, ὅπως τοῦτο προβῇ εἰς τὴν ἀσφάλισίν του συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21 ν.δ. 3790]1957.

Γενομένης δεκτῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 716]1960 ἀποφάσεως τοῦ Τμήματος τούτου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους τῆς ἑτέρας αἰτήσεως ἀκυρώσεως τοῦ αἰτοῦντος περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεώς του, συμφώνως τῇ ἀνωτέρω νομοθετικῇ διατάξει, εἰς τὸ παρὰ τῇ αὐτῇ ἐργοδότιδι Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος λειτουργοῦν Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ (πρώην) Ἐθνικῆς καὶ μὴ χωρούσης, κατὰ τὴν ἀρθρὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, διπλῆς ἀσφαλίσεως τοῦ αὐτοῦ παρὰ τῷ ἰδίῳ ἐργοδότῃ παρέχοντος ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ νομικὰς ἐργασίας δικηγόρου, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, στρεφομένη κατὰ τῆς παραλείψεως τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς τέως Τραπέζης Ἀθηνῶν, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀλυσιτελής (*).

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἀπονομὴ συντάξεως γήρατος κατὰ τὸν Νόμον 6298]1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας.— Λῆψις ὑπ' ὄψιν τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως συνεπείᾳ ἀσθενείας μόνον διὰ τὴν ἀνάλογον μείωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ἐλαχίστου ἀριθμοῦ τῶν 300 ἡμερῶν κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως τετραετίαν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 677/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Γλυκοφρύδης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τῆς Ε.Χ. ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 584]1959 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τελικῶς ἡ ἀπὸ 4ης Νοεμβρίου 1950 αἴτησις αὐτῆς περὶ συνταξιοδοτήσεώς της λόγῳ γήρατος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν εἶχε συμπληρώσει ἐν ἀσφαλίσει τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενον ἐλάχιστον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας.

Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ εἶναι νόμιμος, διότι ἡ αἰτοῦσα εἶχε συμπληρώσει μόνον 593 ἡμέρας ἐργασίας, αἱ δὲ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέαι συνδυασμέναι διατάξεις τῶν ἄρθρων 34 καὶ 40 § 1 τοῦ ν. 6298]1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως γήρατος ἀξιοῦσιν, ὅπως ἡ ἀσφαλισμένη ἔχῃ συμπληρώσει ἡλικίαν 60 ἐτῶν καὶ ἐργασίαν 750 ἡμερῶν, ἐξ ὧν 300 τοὐλάχιστον ἐντὸς τῶν τελευταίων τεσσάρων ἐτῶν πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας. Καὶ ναὶ μὲν ἡ αἰτοῦσα κατὰ τὴν τελευταίαν ὡς ἄνω τετραετίαν πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας εἶχεν ἐπιδοτηθῇ συνεπείᾳ ἀσθενείας ἐπὶ 160 ἡμέρας, ὁ ἀριθμὸς ὅμως τῶν ἡμερῶν τούτων δὲν δύναται νὰ προστεθῇ εἰς τὰς 593 ἡμέρας πραγματικῆς ἐργασίας αὐτῆς καὶ οὕτω νὰ συμπληρωθῇ ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς ἀπόληψιν συντάξεως ἐλάχιστος ἀριθμὸς τῶν 750 ἡμερῶν ἐργασίας, διότι κατὰ τὴν ρητὴν διατύπωσιν τῆς τροποποιηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 40 § 1 τοῦ ν. 6298]1934, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20336]6.7.1943 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, αἱ κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν ἡμέραι ἐπιδοτήσεως λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν μόνον διὰ τὴν ἀνάλογον μείωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ἐλαχίστου ἀριθμοῦ τῶν 300 ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὴν τελευταίαν

(*) Βλέπε περὶ τῆς ἀσφαλίσεως δικηγόρων κατ' ἄρθρον 21 ν.δ. 3790]1957 Σ.Ε. 535]1960. ΕΕΔ 19, 417.

πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως τεταετίαν. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, τὰ ἀντίθετα ὑποστηριζουσα, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμος.

§ 3. Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συνταξιούχων συγχωνευομένων εἰς αὐτὸ Εἰδικῶν Ταμείων

Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς ἠσφαλισμένον εἰς τὸ συγχωνευθὲν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμεῖον Μεταλλευτῶν — Ἐξακολούθησις συνταξιοδοτήσεως συνταξιούχων Εἰδικῶν Ταμείων μετὰ τὴν συγχώνευσιν αὐτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. — Λῆψις ὑπ' ὄψιν διὰ συνταξιοδότησιν παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὡς βάσεως ὄχι τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκεν ὁ παθὼν κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν τελευταίων δύο ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως, ἀλλὰ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5024/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Μέρμηγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Μαλαφέκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Κυβέλος, Ι. Ταϊντζας

Ὁ ἐναγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς του ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, ἐν ᾗ ἐξέθετον ὅτι, ὢν ἠσφαλισμένος τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ κατοστὰς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὅπερ καὶ ὑπέστη ἐργαζόμενος εἰς τὰ μεταλλεῖα Λαυρίου, ἐσυνταξιοδοτήθη προσωρινῶς παρὰ τοῦ Ταμείου τούτου ἀπὸ 25.9.1952 λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος. Ὅτι μετὰ τὴν γενομενην συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς τὸ ἐναγόμενον ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 12821]23.9.1957 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν, δι' ἧς κατ' ἐφαλμένον ὑπολογισμὸν ἀναπροσαρμόσθη ἡ σύνταξίς του ἀπὸ 1.7.1956 εἰς δραχ. 552 μηνιαίως, ἐνῷ κανονικῶς καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 8 § 4, 29 § 2, 34 § 1 καὶ 37 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἡ σύνταξίς του (ἀναπηρίας) δὲν ἠδύνατο νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν 60 ο]ο τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου του τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος, τῶν δραχμῶν 30 ἐπὶ 25, ἤτοι τῶν δραχμῶν 750 καὶ σὺν ταῖς χορηγηθείσαις ἐν τῷ μεταξὺ προσαυξήσεσι τῶν δραχμῶν 807 μηνιαίως. Ἠτήσατο ἀκολούθως τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν τῆς προκυψάσης διαφορᾶς μεταξὺ καταβληθείσης καὶ καταβλητέας αὐτῷ, κατὰ τὸ ἀνώτερον, συντάξεως, ἀντιστοιχούσης πρὸς ἰσόποσον ζημίαν τούτου (ἐναγοντος), προκύψασαν ἐκ παρανόμου καὶ ἀδίκου ἐνεργείας τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς του ταύτης ἐξεδόθη κατ' ἀρχὴν μὲν ἡ ὑπ' ἀριθ. 5933]1958 ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου, ἥτις, δεχθεῖσα τὴν ἀγωγὴν ὡς νόμιμον, διέταξεν ἀποδείξεις ὡς πρὸς τὸ ὕψος τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος λαμβανομένου παρὰ τοῦ ἐναγοντος ἡμερομισθίου, ὅπερ καὶ ἠμφισβήτει τὸ ἐναγόμενον. Μετὰ δὲ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 4278]1959 ἀπόφασις τούτου, ἥτις καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, μετ' ἀνάκλησιν τῆς προεκδοθείσης, δεχθεῖσα ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως τοῦ ἐναγοντος καλῶς ἐλήφθη ὡς βάσις τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν οὗτος κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας τῶν τελευταίων δύο ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος, ὡς διὰ τῆς ἀγωγῆς ὑπεστηρίζετο. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ὁ ἐκκαλῶν, αἰτούμενος τὴν μεταρρύθμισίν της λόγῳ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 34 καὶ 37 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 56 § 4 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 «οἱ συνταξιοῦχοι Εἰδικοῦ Ταμείου, συγχωνευομένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐξακολουθοῦν συνταξιοδοτούμενοι παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. Ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς συγχωνεύσεως μηνὸς οἱ ἀνωτέρω δικαιοῦνται τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπομένων συντάξεων ὑπολογιζομένων βάσει τῶν διατάξεων τούτων, ἐφ' ὅσον πληροῦν τὰς κάτωθι προϋποθέσεις: α) ὑπερέβησαν προκειμένου περὶ ἀρρένων τὸ 60ὸν καὶ προκειμένου περὶ θηλέων τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἢ β) πληροῦν τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀνικανότητος τοῦ ἄρθρου 28 § 2». Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 29 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου «προκειμένου περὶ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα, τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις βασικῆς συντάξεως μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 60 ο]ο τοῦ γινομένου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ παρόντος ἐπὶ 25». Καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 37 ἐδάφ. β' «διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν συντάξεων λόγῳ ἀναπηρίας καὶ γήρατος λαμβάνεται ὡς βάσις τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν τελευταίων δύο ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως». Τέλος δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 1 «διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων ἐν ἄρθροις 28, 31, 32 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὰς δικαίωμα ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβὰν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἢ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν».

Ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλας συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, καὶ δὴ πρὸς τὴν ταῦ ἄρθρου 34 § 7 τοιαύτην, σαφῶς συνάγεται, ὅτι προκειμένου περὶ χορηγήσεως συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἤτοι εἰς βίαιον συμβὰν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐρ-

γασίας ἡ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, δι' ἣν δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 28 § 1 ἡμερῶν ἐργασίας καὶ συνεπῶς εἶναι δυνατὴ ἡ παροχὴ συντάξεως καὶ ἐὰν ὀλίγας μόνον ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει ἔχῃ συμπληρώσει ὁ συνεπεία ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καταστὰς ἀνάπηρος μισθωτός, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεώς του δὲν θὰ ληφθῇ ὡς βάσις τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν οὗτος κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν τελευταίων δύο ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως, ὡς ὁρίζεται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐν ἄρθρῳ 37 ἐδάφιον β', αἱτινες δυνατὸν καὶ νὰ μὴ ὑπάρχουν, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως τούτου θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος, ἐξ οὗ ἡ ἀνικανότης του πρὸς ἐργασίαν, τῆς προρρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 37 ἐδάφιον β' περιοριζομένης οὕτω εἰς μόνας τὰς περιπτώσεις ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων γήρατος καὶ ἀναπηρίας λοιπῶν περιπτώσεων, πλὴν τῆς λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος (πρβλ. καὶ Ἀγαλλόπουλου, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 356). Ἡ ἀντίθετος ἐκδοχή, ἀπαιτοῦσα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς παροχῆς ταύτης τὴν ὕπαρξιν χρονικῶν προϋποθέσεων, μὴ ἀπαιτουμένων διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῆς, ἄγει προφανῶς εἰς ἄτοπα καὶ συνεπῶς ἀντίκειται πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως. Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς ὁ πρωτόδικος δικαστής, καθ' ὃ ἀνωτέρω ἐκτίθεται, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως τοῦ ἐναγόντος καλῶς ἐλήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς βάσις τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν οὗτος κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν τελευταίων δύο ἡμερολογιακῶν ἐτῶν κλπ., καὶ ἀπορρίψας ἐκ ταύτου λόγου τοῦτον τὴν ἀγωγὴν ὡς νόμῳ ἀβάσιμον, ἐσφαλε καὶ δέον ὅπως, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης κατὰ παραδοχὴν τῆς κρινομένης ἐφέσεως, τὸ δικαστήριον ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτήματος τοῦ ἐκκαλοῦντος παρακρατοῦν παρ' αὐτῷ τὴν περαιτέρω ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς (ἄρθρα 778 καὶ 780 Πολιτικῆς Δικονομίας).

Βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθεμένην ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτῶν, ἡ σύνταξις, ἧς ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων ἠσφαλισμένος τοῦ τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μεταλλευτῶν, ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου τούτου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, εἶχε δικαιωθῇ παρὰ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952, ἤτοι ἀπὸ χρόνου μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, συντάξεως ἀναπηρίας λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, δὲν ἠδύνατο νὰ ᾖ κατωτέρα τῶν 60 ο|ο τοῦ γινομένου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν οὗτος κατὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν συνέβη εἰς αὐτὸν τὸ ἀτύχημα. Ἐφ' ὅσον δέ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ πάντοτε ἐκτιθέμενα, τὸ ἡμερομίσθιον, ὅπερ ἐλάμβανεν οὗτος παρὰ τῆς Ἑταιρείας «Μεσογειακὰ Μεταλλεῖα Α.Ε.», κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 30, ἡ σύνταξίς του δὲν ἠδύνατο νὰ ᾖ κατωτέρα τῶν 60 ο|ο τοῦ γινομένου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 5ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, ἤτοι τῶν δραχμῶν 30 ἐπὶ 25 ἴσον 750Χ60 ο|ο ἴσον 450, τοῦ ποσοῦ ταύτου προσαυξανομένου διὰ τῶν χορηγηθεισῶν βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280|1952 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καὶ τῶν ἀπὸ 24.4.1954 καὶ 21.8.1955 β. διαταγμάτων αὐξήσεων, ἤτοι δὲν ἠδύνατο νὰ ᾖ κατωτέρα τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτουμένου ποσοῦ(*).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν

Συνυπολογισμὸς χρόνου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰς ἄλλο Ταμεῖον κατ' ἄρθρον 51 § 1 Α.Ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν νὰ μὴ εἶναι οἱ μισθωτοὶ ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ τελευταῖον Ταμεῖον.— Ἀπαγόρευσις κατ' Α.Ν. 2018|1939 ἀπασχολήσεως εἰς ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας ἐργατῶν μακαρονοτεχνιτῶν ἀνασφαλίστων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν, Μακαρονοτεχνιτῶν καὶ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ πάντων τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας ἐργαζομένων ἀρχιτεχνιτῶν, ζυμωτῶν, πικοτῶν, συσκευαστῶν καὶ βοηθῶν.— Εἰς τίνας ἀναφέρεται ἡ διάταξις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 544/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Γ. Μαγκάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2056 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, καθ' ὃ μέρος αὐτὴ ὥρισεν, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς ἀποφασισθεῖσα ἀσφάλισις τῶν αἰτούντων παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της.

Πάντες οἱ αἰτοῦντες προσβάλλουσι τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν, προβάλλουσι δὲ κατ' αὐτῆς τὴν αὐτὴν παράβασιν τοῦ νόμου, συνισταμένην εἰς τὸ ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρὰ τὸν νόμον ὥρισε τὴν ἀσφάλισίν των ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς προσλήψεως των ὑπὸ ἰδιότητα ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ταμεῖον, ἐρειδομένην δὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς αἰτίας, εἰς τὸ γεγονὸς τοῦτο ὅτι πάντες εἶχον προσληφθῇ ὑπὸ ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ταμεῖον ἰδιότητα ἀπὸ χρόνου προγενεστέρου τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους οἱ αἰτοῦντες, συνδεόμενοι διὰ τοῦ

(*) Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 50 § 4 ἀ.ν. 1846/1951 βλέπε καὶ Α.Π. 127/1960, ΕΕΔ 19, 488.

δεσμοῦ τῆς ὁμοδικίας, παραδεκτῶς ἀσκοῦσι διὰ τοῦ αὐτοῦ δικογράφου τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν ἀκυρώσεως. Οἱ αἰτοῦντες μετ' ἐνόμου συμφέροντος ἀσκοῦσι τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν, καθ' ὅσον ἡ δι' αὐτῆς προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀφορᾷ ἕνα ἕκαστον τούτων προσωπικῶς. Λυσιτελῶς δὲ ἐξ ἄλλου διώκουσι διὰ τῆς αἰτήσεως των ταύτης, ὅπως ἡ ἀσφάλισίς των εἰς τὸ καθ' οὗ ἡ αἴτησις Ταμεῖον καλύψῃ καὶ τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς προσλήψεως των ὑπὸ ἰδιότητα ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο μέχρι τῆς εἰς αὐτὸ ἀσφαλίσεώς των διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Διότι εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον οἱ αἰτοῦντες ἦσαν ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὁ χρόνος ἀσφαλίσεως αὐτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συνυπολογίζεται μετὰ τοῦ ἐν συνεχείᾳ χρόνου ἀσφαλίσεως αὐτῶν εἰς τὸ καθ' οὗ ἡ αἴτησις Ταμεῖον, ὁ συνυπολογισμὸς ὅμως οὗτος εἶναι κατὰ νόμον ἐπιτρεπτὸς μόνον ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον οἱ αἰτοῦντες δὲν ἦσαν ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέοι εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτον Ταμεῖον. Διότι ἄλλως ἡ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισις τῶν αἰτούντων διὰ χρόνον, καθ' ὃν ἤθελον κριθῆ ὡς ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέοι κατὰ νόμον εἰς τὸ Ταμεῖον καθ' οὗ ἡ αἴτησις, ἀπαγορευομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 ἐδαφ. α' περιόδος δευτέρα τοῦ εἰρημένου ἀν 1846]1951, ὡς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 33 § 2 τοῦ ν.δ. 2698]1953, οὐδὲν κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν παρέχει δικαίωμα συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου αὐτῆς, οὔτε ταυτίστει δικαίωμα συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου αὐτῆς, οὔτε ἄλλο τι, πλὴν τοῦ δικαιώματος ἐπιστροφῆς τῶν καταβληθεισῶν ὑπ' αὐτῶν εἰσφορῶν. Ὅθεν λυσιτελῶς, ὡς προείρηται, οἱ αἰτοῦντες διώκουσι διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὅπως ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, ἐὰν ὁ περὶ οὗ πρόκειται χρόνος ἀποτελῇ ἢ οὐ χρόνον ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως αὐτῶν εἰς τὸ καθ' οὗ ἡ αἴτησις Ταμεῖον διότι ἐκ τῆς κρίσεως ταύτης ἤρτηται κατὰ νόμον ὁ συνυπολογισμὸς τοῦ χρόνου τούτου εἰς τὸν χρόνον ἀσφαλίσεώς των. Οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἄρα ἰσχυρισμοὶ τοῦ Ταμείου τυγχάνουσιν ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 2018]1939 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ 6 § 3, ὡς καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 21875 Σ.501 τῆς 11.8.1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἀνασυνταχθέντος Καταστατικοῦ τοῦ εἰρημένου Ταμείου (Φ.Ε.Κ. 142, τεῦχος Β'), τὸ μὲν ἀπαγορεύεται εἰς τὰ ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας νὰ ἀπασχολῶσιν ἐργάτας μακαρονοτεχνίτας ἀνασφαλίστους εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον, τὸ δὲ ἐπιβάλλεται, ὡς ὑποχρεωτική, ἡ παρὰ τῷ Ταμείῳ ταύτῃ ἀσφάλισις πάντων τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας ἐργαζομένων ἀρχιτεχνιτῶν, ζυμωτῶν, πιεστῶν, συσκευαστῶν καὶ βοηθῶν (ἄρθρον 3 § 1 β' τῆς μνημονευθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως). Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις τοῦ προσωπικοῦ τῶν εἰρημένων κατηγοριῶν ἀναφέρεται εἰς τοὺς πράγματι ἀπασχολουμένους εἰς τὰς εἰρημένας ἐργασίας, ἀδιαφόρως τῆς ἰδιότητος, ὑφ' ἣν προσελήφθησαν, καὶ δὲν ἀφορᾷ μόνον εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἐργαζομένους ὑπὸ τὰς ρηθείσας ἰδιότητας, ἀλλ' ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς μετὰ τὴν ἰσχύν της ἀπασχολουμένους τὰ πρῶτον ὑπὸ τὰς ἰδιότητας ταύτας, δι' οὓς ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ὁρίζει, ὅτι ὑπάγονται εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου τὰ πρῶτον μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος της, καὶ ὅτι δέον νὰ ὑποβάλλωσι εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν καὶ νὰ ἄγουν ἡλικίαν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 40 ἐτῶν. Αἱ ἀνωτέρω συνεπῶς διατάξεις ἀφ' ἑνὸς μὲν προβλέπουσι τὴν μετὰ τὴν ἰσχύν των ἀπασχόλησιν τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν ἐργοστασίων μακαρονοποιΐας νέων μακαρονοτεχνιτῶν, μήπω ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ταμεῖον, καὶ ἐπιβάλλουσιν, ὅπως οἱ οὕτω τὸ πρῶτον ἀπασχολούμενοι ὡς μακαρονοτεχνῖται ἀσφαλίζωνται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ταμεῖον τὸ πρῶτον ὑπὸ τὰς εἰρημένας προϋποθέσεις ὑγείας καὶ ἡλικίας, συγχρόνως δὲ ἀφ' ἑτέρου ἀπαγορεύουσι τὴν εἰς τὰ ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας ἀπασχόλησιν μακαρονοτεχνιτῶν ἀνασφαλίστων. Ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης καὶ τῆς ἐπιτρεπομένης ἐν ταυτῷ ἀπασχολήσεως μήπω ἠσφαλισμένων μακαρονοτεχνιτῶν, ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέων εἰς τὸ Ταμεῖον ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ὑγείας καὶ ἡλικίας, προκύπτει ἀναγκαίως ἡ νόμιμος ὑποχρέωσις τῶν μὲν ἐργοστασίων μακαρονοποιΐας καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν τὸ πρῶτον ἀπασχολουμένων ὡς μακαρονοτεχνιτῶν, ὅπως ἅμα τῇ ὑπ' αὐτῶν καὶ ἀδιαφόρως τῆς ἰδιότητος, ὑφ' ἣν προσελήφθησαν, ἀναλήψει ἐργασίας, ὑπαγομένης εἰς τὴν ἀσφάλισιν, αἰτῶνται παρὰ τοῦ Ταμείου τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισίν των, τοῦ δὲ Ταμείου, ὅπως ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῶν τοιούτων αἰτήσεων διαπιστοῖ τήν τε ἀπασχόλησιν τούτων, ὡς ἀσφαλιστέων μακαρονοτεχνιτῶν, καὶ τὴν παρ' αὐτοῖς συνδρομὴν τῶν ὡς ἄνω νομίμων προϋποθέσεων ὑγείας καὶ ἡλικίας καὶ ἐπὶ τῇ διαπιστώσει τούτων προβαίνῃ εἰς τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν τῶν προσώπων τούτων, ἀφ' οὗ χρόνου ὑπεβλήθη ἡ σχετικὴ αἴτησις αὐτῶν, ἢ τοῦ ἐργοδότου των, ἢ ἄλλως ἀρτηθῇ τὴν ἀσφάλισιν αὐτῶν, ἢ δεχθῇ ταύτην μόνον ἀφ' οὗ χρόνου μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν ὡς ἄνω αἰτήσεων διαπιστωθῇ ἡ συνδρομὴ τῶν εἰρημένων προϋποθέσεων. Οὕτως ἡ παρὰ τὸν νόμον ἀπασχόλησις ὑπὸ τῶν ἐργοστασίων μακαρονοποιΐας ἀνασφαλίστων μακαρονοτεχνιτῶν καὶ ἡ ἐπίσης παρὰ τὸν νόμον μὴ ἀσφάλισις προσώπων, ἐργαζομένων ὑπὸ ἰδιότητα ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ταμεῖον, περιορίζεται εἰς τὸν ἐλάχιστον καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις εὔλογον χρόνον, τὸν ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς περὶ ἀσφαλίσεως αἰτήσεως καὶ τὴν διαπίστωσιν τῶν μνημονευθεισῶν προϋποθέσεων.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, οἱ αἰτοῦντες, προσληφθέντες παρὰ τοῦ ἐν Πάτραις ἐργοστασίου μακαρονοποιΐας «.*.», ὑπέβαλον πρὸς τὸ καθ' οὗ ἡ αἴτησις Ταμεῖον αἰτήσεις, ὑπὸ διαφόρους ἑκάστου χρονολογίας, ἄλλοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956, ἄλλοι ἀπὸ τοῦ 1957 καὶ ἄλλοι ἀπὸ τοῦ 1958, δι' ὧν, ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἀπασχολοῦνται παρὰ τοῦ εἰρημένου ἐργοστασίου τὸ πρῶτον, ὑπὸ ἰδιότητας ὑποχρεωτικῶς, κατὰ νόμον, ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ταμεῖον, ἠτήσαντο τὴν ὑπαγωγήν των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου τούτου. Τὸ δὲ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, ἀντί, ὡς κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ὤφειλε, ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῶν αἰτήσεων τούτων, νὰ προβῇ εἰς τὴν προσήκουσαν διὰ-

πίστωσιν περί τοῦ ἐὰν οἱ αἰτοῦντες, ἀδιαφόρως τῆς ἰδιότητος, ὑφ' ἣν προσελήφθησαν, ἀπασχολοῦνται εἰς ἐργασίας ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ταμεῖον, περί τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἦρξαντο ἀπασχολούμενοι εἰς τοιαύτας ἐργασίας καὶ περὶ τοῦ ἐὰν συντρέχωσι παρ' ἑκάστῳ ἐξ αὐτῶν αἱ μνημονευθεῖσαι προϋποθέσεις ὑγείας καὶ ἡλικίας καὶ ἐπὶ τῇ διαπιστώσει τούτων νὰ προβῇ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισιν αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἕκαστος ὑπέβαλε τὴν περὶ ἀσφαλίσεώς του αἴτησιν ἢ ἀφ' ἧς μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἦρξατο ἀπασχολούμενος εἰς ἀσφαλιστέας ἐργασίας, ἐξέδοτο μετὰ πάροδον μακροῦ ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν αἰτήσεων χρόνου τὴν ἤδη προσβαλλομένην ἀπόφασίν του, δι' ἧς, δεχθὲν ὅτι οἱ αἰτοῦντες πληροῦσι τὰς πρὸς ἀσφάλισίν των νομίμους προϋποθέσεις, προέβη ἄνευ ἑτέρας ἐρεύνης εἰς τὴν ἀσφάλισιν τούτων ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ταύτης ἀποφάσεώς του. Οὕτως ὅμως ἔχουσα ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις εἶναι παράνομος καὶ ἀκυρωτέα, ἐπὶ τῇ τέλει ὅπως, ἀναπεμπομένης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον ὄργανον τοῦ Ταμείου, διαπιστωθῇ, ἐὰν ἕκαστος τῶν αἰτούντων ἐργάζηται ὑπὸ ἰδιότητα ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ταμεῖον, ἀφ' οὗ χρόνου ὑπέβαλε τὴν περὶ ἀσφαλίσεώς του αἴτησιν, ἢ ἀπὸ μεταγενεστέρου τυχὸν χρόνου καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει προβῇ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ προσήκοντος, κατὰ τὰ εἰρημένα, χρόνου ἀσφάλισιν αὐτῶν (*).

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος

Ὑποβολὴ δικαιολογητικῶν πρὸς συνταξιοδότησιν.—Ἀπόδειξις χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως.—Ἔννοια σχετικῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 570/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Ν. Μαρινίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1175]Σ.1933 τῆς 17.2.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ αἴτησις τῆς ἤδη αἰτούσης περὶ συνταξιοδοτήσεώς της, λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της ἀσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. (β.δ. τῆς 5]28.1.1955), ὁρίζουσα ὅτι καὶ αἰτήσεις περὶ συνταξιοδοτήσεως, τῶν ὁποίων τὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα τοῦ δικαιώματος εἶναι ἐλλιπῆ, μὴ συμπληρούμενα ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς ὑπὸ τοῦ Ταμείου τῆς σχετικῆς εἰδοποιήσεως περὶ ὑποβολῆς τούτων, ἀπορρίπτονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου. . .» ἀπαιτεῖ κατ' ἀρχὴν τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου προσαγωγὴν τῶν ἐλλειπόντων δικαιολογητικῶν τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεώς του αἰτήσεως ἐντὸς ἑξαμήνου ἀφ' ἧς τὸ Ταμεῖον δι' εἰδικῆς προσκλήσεως ζητήσῃ τὴν ὑποβολὴν των. Κατ' ὀρθὴν ὅμως ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, καθ' ἣν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἀποδεικνύεται α) διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς ἁρμοδίας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας. . . β) διὰ βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Διαμερίσματος τοῦ Ταμείου. . .» εἰς ἣν περίπτωσιν τὸ Ταμεῖον ζητήσῃ ἀπὸ τὸν ἐνδιαφερόμενον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀποδεικτικῶν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ του δικαιώματος στοιχείων τὴν προσαγωγὴν βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Διαμερίσματος τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως του, ἤτοι στοιχείων χορηγουμένων ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ταμείου, ἀρκεῖ ὅπως ὑποβληθῇ ἐντὸς ἑξαμήνου προθεσμίας ἡ περὶ χορηγήσεως τῆς βεβαιώσεως ταύτης αἴτησις τοῦ ἐνδιαφερομένου, τῆς τυχὸν βραδύτητος περὶ τὴν ἔκδοσιν ταύτης βαρυνούσης πλέον τὸ Ταμεῖον καὶ οὐχὶ τὸν ἠσφαλισμένον. Ἡ ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ ἦγεν εἰς τὸ ἄτοπον ἀποτέλεσμα, ὥστε τὸ Ταμεῖον νὰ δύναται, καθυστεροῦν τὴν ἔκδοσιν τῆς βεβαιώσεως ταύτης, νὰ δημιουργῇ εἰς βάρος τοῦ ἐνδιαφερομένου λόγον ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεώς του.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἡ αἴτησις τῆς αἰτούσης, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 714]23.10.1958 βεβαίωσις τοῦ προϊσταμένου τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀσφαλιστικοῦ Διαμερίσματος τοῦ Ταμείου περὶ ὑπερεικοσαετοῦς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ συζύγου της, τὴν ὑποβολὴν τῆς ὁποίας ἐζήτησε τὸ Ταμεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9104]6.2.1957 προσκλήσεώς του, ὑπεβλήθη πρὸς αὐτὸ τὴν 23.3.1957, ἤτοι ἐμπροθέσμως, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, ἐπιληφθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεώς του, τῆς ἀπὸ 24.10.1958 αἰτήσεως τῆς αἰτούσης, δι' ἧς αὕτη προσήγαγε τὴν ὡς ἄνω βεβαίωσιν, ἐκδοθεῖσαν μόλις τὴν προτεραίαν, ὠφειλε, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦτο, νὰ ἐξετάσῃ κατ' οὐσίαν τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης αἴτημα, δὲν ἐκωλύετο δὲ πρὸς τοῦτο ἐκ τῆς ἠμπεκαλεσθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 3]12.9.1958 β. δ]τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 5.1.1955 β. δ]τος περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.», δι' ἧς ἐθεσπίσθη ἑξάμηνος προθεσμία ἀπὸ τῆς ἰσχύος τούτου (1.11.1956), πρὸς ἄσκησιν αἰτήσεως ἐπανεξετάσεως τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀπορριφθεισῶν αἰτήσεων περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, καθ' ὅσον ἡ ὡς ἄνω ἀπὸ 24.10.1958 αἴτησις δὲν ἀπετέλει αἴτησιν ἐπανεξετάσεως, ἀλλὰ εἶχεν ἁπλῶς τὸν χαρακτῆρα τοῦ διαβιβαστικοῦ τῆς μνησθείσης βεβαιώσεως ἐγγράφου. Ὅθεν, κατὰ παράβασιν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐπὶ τῇ ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ, ἀπερρίφθη τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης αἴτημα, τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ, βασίμως προσβαλλομένῳ, κατέστη αὐτὴ ἀκυρωτέα.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις δέον νὰ ἀκυρωθῇ καὶ νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Ταμεῖον, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως κριθῇ ἐπὶ τῇ βάσει καὶ τῆς περὶ ἧς πρόκειται βεβαιώσεως ἐὰν συν-

(*) Βλέπε καὶ ΣΕ 673/1960, ΕΕΔ 19, 540.

τρίχωσιν αἱ πρὸς συνταξιοδότησιν τῆς αἰτούσης νόμιμοι προϋποθέσεις.

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Προσμέτρησις εἰς συνταξιμον παρὰ τῷ ἀνωτέρῳ Ταμείῳ χρόνου ἐργασίας εἰς τὸ Ι.Κ.Α.— Ἀναιτιολόγητος ἀπόρριψις αἰτήσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 939/1960. Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Η. Γλυκοφρύδης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τζωάννος, Α. Κλεισιούνης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τῆς Β. Β., ἠσφαλισμένης παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, καθ' ὃ μέρος διὰ ταύτης δὲν προσμετρήθη εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν της καὶ ὁ χρόνος ἐργασίας αὐτῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀπὸ 13 Μαρτίου 1946 μέχρι 2 Μαΐου 1949.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ἀναιτιολόγητος καὶ συνεπῶς ἀκυρωτέα κατὰ τὸ προσβαλλόμενον κεφάλαιον αὐτῆς, καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, διότι δὲν ἀπαντᾷ ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω οὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ τῆς αἰτούσης, περιεχομένου εἰς τὴν ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1959 σχετικὴν αἴτησίν της, ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καὶ στηριζομένου εἰς τὸ συνυποβληθὲν τότε ὑπ' ἀριθ. 48543/23.9.1958 πιστοποιητικὸν τοῦ Ι.Κ.Α.

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου.—Διατάξεις ὑπ' ἀριθ. 56409/1954 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.—Εἴσοδος δι' αὐτῆς εἰς τὸ Ταμεῖον τὸ πρῶτον ὡρισμένης κατηγορίας προσώπων ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ἀσφαλιστέων ἐπαγγελματιῶν, ἐχόντων προϋπηρεσίαν καὶ συγκεντρούντων καὶ τὰς ἑτέρας ἐν αὐταῖς καθοριζομένας προϋποθέσεις, ἢ τὸ πρῶτον ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τούτου. Διὰ τὴν τοιαύτην δὲ ἀσφάλισιν δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως τὰ πρόσωπα ταῦτα κέκτηνται προσθέτως καὶ τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου προβλεπομένας πρὸς τοῦτο λοιπὰς προϋποθέσεις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 934/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Δεδόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσουγιάννης, Ε. Σταϊκόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 654 τῆς 8 Ἰανουαρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1954 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος ὅπως ὑπαχθῇ εἰς τὴν παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ταμείῳ ἀσφάλισιν.

Παραδεκτῶς ἀσκεῖται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, στρεφομένη κατὰ τῆς προσβαλλομένης ρητῆς ἀπορριπτικῆς πράξεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 16 τοῦ ν. δ]γματος 3830]1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 3713]1928», ἐφ' ὅσον δὲν ἠκήθη αἴτησις ἀκυρώσεως κατὰ τῆς σιωπηρᾶς ἀρνήσεως τῆς τεκμαιρομένης ἐκ τῆς ἀπράκτου παρόδου τριμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς εἰρημένης ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1954 αἰτήσεως πρὸς τὸ ρηθὲν Ταμεῖον.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56409 τῆς 20 Ἰουλίου]6 Αὐγούστου 1954 (Φ.Ε.Κ. 161 Β') κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡρίσθη, ὅτι: § 1. Δύναται τις νὰ εἰσέλθῃ τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον ἄγει ἡλικίαν μεγαλυτέραν τῶν 50 ἐτῶν, α')... β')... γ') ἐφ' ὅσον ἄγει ἡλικίαν 56 ἐτῶν καὶ ἄνω ἀπαιτεῖται, ὅπως ἔχῃ συμπληρώσει 15 ἐτῶν τοὐλάχιστον ἀσφαλιστικὴν προϋπηρεσίαν, ὡς τοιαύτης νοουμένης τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν ἐδαφ. α' καὶ β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου. § 2. Ἵνα ὑπαχθῇ τις εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου κατὰ τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις δέον ὅπως ὑποβάλῃ σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνενήκοντα ἡμερῶν, ἀρχομένης ταύτης ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τούτων ἐπετράπη εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν προσώπων ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ἀσφαλιστέων ἐπαγγελματιῶν εἰς τὸ ρηθὲν Ταμεῖον, ἐχόντων προϋπηρεσίαν καὶ συγκεντρούντων καὶ τὰς ἑτέρας ἐν αὐταῖς καθοριζομένας προϋποθέσεις, ἡ τὸ πρῶτον ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τούτου. Διὰ τὴν τοιαύτην δὲ ἀσφάλισιν δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως τὰ πρόσωπα ταῦτα κέκτηνται προσθέτως καὶ τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου προβλεπομένας πρὸς τοῦτο λοιπὰς προϋποθέσεις.

Ἐν προκειμένῳ, ὁ αἰτῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω κανονιστικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὑπέβαλεν ἐντὸς τῆς ὑπὸ ταύτης τασσομένης 90ημέρου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τὴν ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1954 αἴτησίν του, περιελθοῦσαν εἰς τὸ Ταμεῖον αὐθημερόν, μετὰ τῆς αἰτήσεως δὲ ταύτης ὑπέβαλεν ἐν συνεχείᾳ καὶ τὰ ἀναγκαῖα δικαιολογητικὰ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς παρ' αὐτῷ συνδρομῆς τῶν ὑπὸ τῆς κανονιστικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένων προϋποθέσεων διὰ τὴν ὑπαγωγήν του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἀπερρίφθη ἡ ἀνωτέρω αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περὶ ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, τὸ μὲν ὡς μὴ ἐμπροθέσμως ὑποβληθεῖσα, τὸ δὲ ὡς μὴ πληρουμένων τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου καθοριζομένων προϋποθέσεων, ἐν αἷς καὶ ἡ προσαγωγὴ βεβαιώσεως τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας περὶ τοῦ κατὰ κλάδους ποσοῦ τῆς πραγματοποιηθείσης παραγωγῆς εἰς καθαρὰ ἀσφάλιστρα τῆς τελευταίας τριετίας καὶ τῆς αἰτίας ταύτης χορηγηθείσης προμηθείας, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ προσαγωγὴ βεβαιώσεως τῆς οἰκείας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας περὶ ἐγγρα-

φῆς εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους. Ἀλλὰ οὕτως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα διὰ πεπλανημένην καὶ παράνομον αἰτιολογίαν, ἐφ' ὅσον ὁ αἰτῶν, ὡς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐξετέθη, ὑπέβαλεν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56409]1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τασσομένης 90θημέρου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τὴν σχετικὴν αἴτησιν περὶ ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, δι' ἣν δὲν ἀπαιτοῦνται ἄλλαι τινὲς προϋποθέσεις, εἰμὴ αἱ ἐν τῇ ὑπουργικῇ ταύτῃ ἀποφάσει καθοριζόμεναι.

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας

Κανονισμὸς παροχῶν τοῦ Ταμείου.—Ἔναρξις τοῦ δικαιώματος πρὸς σύνταξιν ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἡμέρας ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἤτις, προκειμένης ἀναπηρίας, εἶναι ἡ καθ' ἣν αὕτη ἐπῆλθε, τῆς ἡμέρας ὅμως τῆς ἐνάρξεως τοῦ πρὸς σύνταξιν δικαιώματος μὴ δυναμένης νὰ εἶναι προγενεστέρας τῆς ἡμέρας ἐνάρξεως συνταξιοδοτήσεως ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει οὐδέποτε δυναμένης νὰ καθορισθῇ ἀναδρομικῶς εἰς χρόνον μακρότερον τῶν δώδεκα μηνῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας, καθ' ἣν ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 609/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Μαραγκόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Π. Ε. Παπαγεωργίου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2326]1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, καθ' ὁ μέρος ἐχορηγήθη διὰ ταύτης σύνταξις εἰς τὸν αἰτοῦντα λόγῳ ἀναπηρίας οὐχὶ ἀπὸ τοῦ 1954, ὅτε ὑπεβλήθη ἡ ἀρχικὴ αἴτησίς του εἰς τὸ Ταμεῖον, ἄνευ ὅμως τῶν ἀναγκαίων κατὰ νόμον δικαιολογητικῶν, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς 22.8.1956, ἤτοι ἀναδρομικῶς ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Ταμεῖον ὑποβολῆς τῆς δευτέρας αἰτήσεώς του.

Ἡ πρὸς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ 14 Μαΐου 1954 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περὶ ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἀπερρίφθη, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν συνεκέντρου τὰς ὑπὸ τοῦ ἐν ἰσχύϊ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου (ὑπ' ἀριθ. 21931]Σ.560]8.6.1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Ε.Κ. 1953 τ. Β' φ. 1441 προβλεπομένας προϋποθέσεις παροχῆς τοιαύτης συντάξεως, ἤτοι δὲν ἐπραγματοποίησεν ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν 2.500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος, καθ' ὅσον κατὰ τὸ ἔτος 1949 ἐπραγματοποίησε μόνον 56 ἡμέρας ἐργασίας. Νεωτέρα ἀπὸ 15.6.1957 αἰτησις τοῦ αἰτοῦντος, ἐν ᾗ ἰσχυρίσθη, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1949 ἐπεδατήθη λόγῳ ἀνεργίας ἐπὶ 238 ἡμέρας, αἵτινες δέον νὰ λογισθῶσιν ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ ἀ.ν. 1181]1945, ἐγίνετο δεκτὴ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἥτις θεωρήσασα ὅτι ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη αὕτη ἀπὸ 15.6.1957 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος ἦτο νέα αἴτησις, δεδομένου ὅτι διὰ ταύτης τὸ πρῶτον οὕτος ἐπεκαλέσθη, ὅτι ἐπεδοτήθη ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας κατὰ τὸ 1949 διὰ 238 ἡμέρας καὶ ἑπομένως ἡ χορήγησις αὐτῇ τῆς συντάξεως δέον νὰ ἀνατρέχῃ ἐν ἔτος πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς νέας αἰτήσεως εἰς τὸ Ταμεῖον, ἤτοι ἀπὸ τῆς 22.8.1956.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 11, 17 καὶ 28 τοῦ ἄνω Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. τὸ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἡμέρας ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἤτις, προκειμένης ἀναπηρίας, εἶναι ἡ καθ' ἣν αὕτη ἐπῆλθεν. Ἡ ἡμέρα ὅμως αὕτη ἐνάρξεως τοῦ πρὸς σύνταξιν δικαιώματος δὲν δύναται νὰ εἶναι προγενεστέρα τῆς ἡμέρας ἐνάρξεως συνταξιοδοτήσεως ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως (ἄρθρον 17 § 2), ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει οὐδέποτε δύναται νὰ καθορισθῇ ἀναδρομικῶς εἰς χρόνον μακρότερον τῶν δώδεκα μηνῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας, καθ' ἣν ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς πρώτης αἰτήσεώς του, ὁ αἰτῶν δὲν προέβαλε δι' αὐτῆς, ὅτι τὸ 1949 ἐπεδοτήθη διὰ 230 ἡμέρας ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, οὔτε μεταξὺ τῶν ἐν τῇ αἰτήσει ταύτῃ μνημονευομένων στοιχείων περιλαμβάνεται καὶ τὸ ὡς ἄνω βιβλιάριον τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, οὐδὲ προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου, ὅτι ὁπωσδήποτε περιλαμβάνεται τὸ βιβλιάριον τοῦτο μεταξὺ τῶν πρὸ τῆς πρώτης κρίσεως προσαχθέντων στοιχείων, διὰ νὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἔκτοτε προέβαλε τὸν ἰσχυρισμόν του τοῦτον ὁ αἰτῶν. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ νέου ἰσχυρισμοῦ, τὸ πρῶτον προβληθέντος διὰ τῆς δευτέρας αἰτήσεως ὃν δὲν ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ καὶ ἐξακριβώσῃ αὐτεπαγγέλτως ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ στοιχείων τὸ Ταμεῖον, ὀρθῶς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐθεωρήθη ἡ περιέχουσα τὸ πρῶτον τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον δευτέρα αἴτησις ὡς νέα τοιαύτη ἀσχέτως πρὸς τὴν ἀπορριφθεῖσαν πρώτην καὶ νομίμως οὕτω καθωρίσθη ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς συντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δευτέρας ταύτης αἰτήσεως καὶ δὴ ἀναδρομικῶς δώδεκα μῆνας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς ταύτης, συμφώνως

πρὸς τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ἄνω Κανονισμοῦ παροχῶν. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέος ὁ ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου στηριζόμενος λόγος ἀκυρώσεως, ὡς ἐπίσης ἀπορριπτέος εἶναι καὶ ὁ λόγος, καθ' ὃν ἡ περὶ χορηγήσεως τῆς συντάξεως ἀπόφασις εἶναι ἀναγνωριστικὴ τοῦ δικαιώματος συντάξεως, δεδομένου ὅτι ὁ χαρακτὴρ τῆς ἀποφάσεως ἀποσομῆς συντάξεως ὡς ἀναγνωριστικῆς ἢ μὴ εἶναι ἄνευ ἐνυόμου συνεπείας ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου ἐναρξεως τῆς συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν (ἄρθρον 28) προβλέπει, ὅτι οὐδέποτε χορηγεῖται σύνταξις ἀναδρομικῶς διὰ χρόνον μακρότερον τῶν 12 μηνῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀποσομῆς συντάξεως αἰτήσεως.

Κατὰ ταῦτα εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

§ 9. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α. Ε. Οἰνοποιΐας, Ζυθοποιΐας καὶ Οἰνοπνευματοποιΐας

Κανονισμὸς παροχῶν τοῦ Ταμείου.—Δικαίωμα πρὸς συνταξιν.—Προϋποθέσεις αὐτοῦ.—Ἀναγκαία ἡ καθιστῶσα τὸν ἠσφαλισμένον ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν αἰτία νὰ ὑφίσταται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπασχολήσεώς του ἐν τῇ ἐργασίᾳ πρὸς θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 681/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Παρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*
Διώκουσι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Κ. Δασκαλάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 35 ἀπὸ 9 Φεβρουαρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιΐας, Ζυθοποιΐας καὶ Οἰνοπνευματοποιΐας, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1058 συνεδρίασιν αὐτοῦ, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1958 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου.

Εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ρηθέντος Ταμείου, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 56052]1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁρίζεται, ὅτι: 1. «Δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἔχει πᾶς ἠσφαλισμένος, ὅστις παύσῃ ἐργαζόμενος καὶ μισθοδοτούμενος: α) μετὰ 35 ἔτη συντάξιμον ὑπηρεσίαν, β) μετὰ 25 ἔτη συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς τοὐλάχιστον 15ετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει, καὶ ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει, προκειμένου μὲν περὶ ἀρρένων, τὸ 60ὸν, προκειμένου δὲ περὶ θηλέων τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας του., γ) δικαιοῦνται ἐπίσης συντάξεως οἱ ἀποχωροῦντες ἢ ἀπολυόμενοι ἕνεκα νόσου ἢ βλάβης σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, καθιστώσης αὐτοὺς ἐπὶ ἑξάμηνον τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν ἀνικάνους πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν μετὰ 15ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς 1ίνετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτην καὶ ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν». Κατὰ τὴν τελευταίαν διάταξιν διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ νόσος ἢ βλάβη (σωματικὴ ἢ πνευματικὴ) ὑφίσταται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως τοῦ ἠσφαλισμένου.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὅτι: Ὁ αἰτῶν ἀπεχώρησε τὴν 31ην Αὐγούστου 1956 λόγῳ γήρατος καὶ ἐσυνταξιοδοτήθη ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἔχων δὲ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἄνω Ταμείου 17 περίπου ἐτῶν συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἠτήσατο διὰ τῆς ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1956 αἰτήσεώς του, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ καὶ παρ' αὐτοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας. Ἡ αἴτησις αὕτη ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49]7.2.1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δὲν συγκεντρωὶ ὁ αἰτῶν τὴν ἑτέραν τῶν προϋποθέσεων τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν (35ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἢ 25ετῆ, ἐξ ἧς 15ετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει). Νέα ἀπὸ 2 Μαΐου 1957 αἴτησις, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ γήρατος καὶ ἐπικουρικῶς λόγῳ ἀναπηρίας, χωρὶς νὰ προσδιορίζηται ἡ νόσος ἢ βλάβη, ἐξ ἧς ἔπασχεν, ἀπερρίφθη καὶ αὐθις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 139]16.5.1957 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δὲν ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ. Ἐπὶ τρίτης ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1958 αἰτήσεως, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ ἀναπηρίας, ἀφ' ἧς ὑπέβαλε τὴν πρώτην αἴτησιν (11 Σεπτεμβρίου 1956), ὡς πάσχων ἐξ οὐραιμίας καὶ χρονίας ἠπατίτιδος, ἡ οἰκεία Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἐγνωμάτευσεν, ὅτι παρουσιάζει μὲν καταβολὴν καὶ φθορὰν τοῦ ὀργανισμοῦ, καθιστῶσαν τοῦτον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξετάσεώς του ἀνίκανον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας, ἣν ἐξετέλει πρὸ ἐτῶν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ὀφείλεται εἰς παθολογικήν τινα πάθησιν, ἀλλὰ εἰς τὸ προβεβηκὸς τῆς ἡλικίας του, καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, βάσει τῆς γνωματεύσεως ταύτης, ἀπέρριψε διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὴν αἴτησιν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δὲν ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως λόγῳ ἀνα-

πηρίας.

Ἀσχέτως ὅμως κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν θεωρῆται ὡς νόσος ἡ λόγῳ γήρατος φθορὰ καὶ καταβολὴ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, ἡ καθιστῶσα τὸν αἰτοῦντα ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν αἰτία δὲν ὑφίστατο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας (21 Αὐγούστου 1956), δὲν δικαιοῦται οὗτος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας καὶ ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις ταύτας, οἱ δὲ περὶ παραβάσεως τοῦ νόμου καὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα λόγοι ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

§ 10. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ

Ἀνάκλησις ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου διὰ μὴ ἀναγνώρισιν κατὰ Νόμον ὡς συντελέσαντος τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ παρ' ἀλλοδαπῇ ἐπιχειρήσει.—Συμψηφισμὸς τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν πρὸς τὰς ἔκτοτε ἀποληφθείσας προσαυξήσεις τῆς συντάξεως, ὡς ἐκ τοῦ προσυπολογισμοῦ καὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης εἰς τὴν λοιπὴν συντάξιμον.—Ἀνεπίτρεπτος ὅμως ἡ ἀνάδρομικὴ ἀναζήτησις τοῦ μετὰ τὸν συμψηφισμὸν ἀπομένοντος ὑπολοίπου ἐκ τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν προσαυξήσεων ἐπὶ τῆς συντάξεως, ὡς δυναμένης νὰ συνεπιφέρῃ ἀπροβλέπτους δυσμενεῖς οἰκονομικὰς συνεπείας εἰς βάρος αὐτοῦ, τελοῦντος ἐν καλῇ πίστει.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 675/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Η. Γλυκοφρύδης***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Ι. Παπαδόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ Κ. Ε., συνταξιούχου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 24 τῆς 20 Ἀπριλίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ταύτου, διὰ τῆς ὁποίας, ἀνακληθείσης τῆς σχετικῆς ἀντιθέτου ὑπ' ἀριθ. 70 τῆς 6ης Νοεμβρίου 1953 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκρίθη, ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1920 μέχρι 1ης Μαΐου 1925 παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει λειτουργούσῃ τότε Ὀθωμανικῇ Τραπέζῃ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναγνωρισθῇ κατὰ νόμον ὡς συντάξιμος, διετάχθη δέ, κατόπιν τούτου, ὁ συμψηφισμὸς τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν πρὸς ἀναγνώρισιν ὡς συνταξίμου καὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης πρὸς τὰς ἔκτοτε ἀποληφθείσας ὑπὸ τοῦ ἰδίου προσαυξήσεις τῆς συντάξεώς του, ὡς ἐν τοῦ προσυπολογισμοῦ καὶ τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης εἰς τὴν λοιπὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν του, ὡς καὶ ἡ εἰς τὸ Ταμεῖον ἐπιστροφὴ ἐκ μέρους τοῦ αἰτοῦντος τοῦ ἀπομένοντος ὑπολοίπου ἐκ τῶν καταβληθεισῶν εἰς αὐτὸν προσαυξήσεων ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη, κατὰ τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰ περὶ ἀνακλήσεως καὶ συμψηφισμοῦ ὡς ἄνω κεφάλαιά της, τυγχάνει νόμιμος, τοῦτο μὲν διότι ἡ ἐπανεξέτασις τῶν ὑποβληθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν στατιστικῶν πρὸς ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας ἐπετράπη ὑπὸ τῆς ἐπακολουθησάσης τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου (παράγρ. 25 ὑπ' ἀριθ. 37598]Σ.479] 13.9.1958 ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Ε.Κ. τ. Β' σ. 249) καὶ δὴ ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ τῆς ἐκκαθαρίσεως προηγηθεισῶν παρανόμων σχετικῶν ἀναγνωρίσεων, οἷα ἦτο καὶ ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν προϋπηρεσίαν τοῦ αἰτοῦντος παρὰ τῇ ὡς εἴρηται Τραπέζῃ, διδομένου ὅτι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 43 ἐδάφ. Β' τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, δὲν ἀναγνωρίζεται ὡς συντάξιμος ἡ προϋπηρεσία ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ παρ' ἀλλοδαπῇ ἑταιρείᾳ, τοῦτο δέ, διότι ὁ συμψηφισμὸς τῶν μεταξὺ τοῦ αἰτοῦντος καὶ Ταμείου ὀφισταμένων ἀπαιτήσεων ἐκ τῆς ἀσφαλιστικῆς αἰτίας δὲν προσκρούει, καθ' ἑαυτόν, εἰς ἀρχὴν ἢ κανόνα τινὰ δικαίου. Ὅθεν οἱ σχετικοὶ ἀντίθετοι λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνουσιν ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι.

Περαιτέρω ἡ ἀναδρομικὴ ἀναζήτησις τοῦ μετὰ τὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω συμψηφισμὸν ἀπομένοντος ὑπολοίπου ἐκ τῶν ἀχρεωστήτως, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, καταβληθεισῶν προσαυξήσεων ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος, δυναμένη νὰ συνεπιφέρῃ ἀπροβλέπτους δυσμενεῖς οἰκονομικὰς συνεπείας εἰς βάρος αὐτοῦ, τελοῦντος ἐν καλῇ πίστει, δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένη κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου νενομολογημένα. Δι' ὃ καὶ δέον ὅπως, κατὰ τὸ κεφάλαιον αὐτῆς ταῦτο, ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. (*)

(*) Περὶ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ βλέπε καὶ Σ.Ε. 1338]1954, ΕΕΔ 17, 882, Σ.Ε. 1959]1960, ΕΕΔ 18, 728. Σ.Ε. 2358]1959, ΕΕΔ 19, 158.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Καταβλητέαι εισφοραί επί τοῦ πρὸς μισθωτοὺς «δώρου» Πάσχα 1960: Ἀναφερόμενοι εἰς τὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. α) 24220|4740|5.4.1960 «περὶ παροχῆς δώρου Πάσχα εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους», β) 91218Κοπεο 82|2.4.1960 «περὶ τοῦ ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1960 τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ γ) 92469|Κοπεο 83|31.3.1960 «περὶ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1960 ἐπιδόματος (δώρου) τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» παρέχομεν τὰς ἀκολούθους ὁδηγίας περὶ τῶν καταβλητέων ἐπὶ τῶν δώρων εἰσφορῶν:

1) Ἡ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς χορηγουμένη οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις θεωρεῖται ὡς ἀναδρομικὴ ἐπαύξησις τῶν ἀποδοχῶν, καλύπτουσα τὸ χρονικὸν διάστημα μεταξὺ τῆς ἑορτῆς, δι' ἣν χορηγεῖται αὕτη, καὶ τῆς προηγουμένης ταυτης καὶ ἑπομένως ὁ ὀρθὸς τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν συνίσταται εἰς τὸν ἐπιμερισμὸν τοῦ δώρου εἰς τὰς μισθολογικὰς περιόδους, τὰς ὁποίας ταῦτα ἀφορᾷ, καὶ εἰς τὴν σύνταξιν ἰδιαιτέρων καταστάσεων δι' ἑκάστην ταύτην, ὅτε αἱ εἰσφοραὶ ἑκάστης περιόδου θὰ ὑπολογισθῶσιν ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ ἄθροισμα τῶν ἀποδοχῶν τῆς περιόδου ταύτης καὶ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὴν αὐτὴν περίοδον ποσοῦ τοῦ δώρου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δέον νὰ καταβληθοῦν ἴσαι πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν ἤδη καταβληθεισῶν τοιούτων (βάσει τῶν κανονικῶν μισθολογικῶν καταστάσεων) ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω νῦν ὑπολογιζομένων. Οἰκοθεν γνωστόν, ὅτι ἡ τοιαύτη διαφορὰ θέλει ἑκάστοτε προκύπτει, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσθήκης τοῦ ἀναλογοῦντος ποσοῦ - δώρου προκύπτει διαφορὰ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως.

Ἐπειδὴ ὅμως τεχνικῶς εἶναι λίαν δυσχερὴς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὡς ἄνω τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν, δέον νὰ συνιστήσητε εἰς τοὺς ἐργοδότας, ὅπως, ἐφ' ὅσον προτιμῶσι, συντάξωσι ἰδιαιτέρων καταστάσεων διὰ τὰ ποσὰ τοῦ δώρου, ὑπολογίζωσι δὲ τὰς εἰσφορὰς αὐτῶν βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, ἀλλὰ βάσει τοῦ νομίμου ποσοστοῦ ἀσφαλίσεων ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου δώρου. Ἡ παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἐπιλογὴ τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο ὡς ἄνω συστημάτων ὑπολογισμοῦ τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν συνεπάγεται τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ δι' ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποκλειομένης τῆς μερικῆς ἐφαρμογῆς ἑκατέρου τῶν συστημάτων τούτων.

2) Δὲν θὰ ὑπολογισθῶν καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἰσφοραὶ ἐπὶ τοῦ δώρου τῶν πάσης φύσεως μισθωτῶν, οἵτινες καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα, εἰς ὃ, κατὰ τὰς ἀποφάσεις, ἀναφέρεται τὸ χορηγούμενον δῶρον, κατετάσσοντο βάσει τῶν ἀποδοχῶν των εἰς τὴν ἀνωτάτην μισθολογικὴν κλάσιν. Διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν ὅμως καταταγέντας εἰς τὴν ἀνωτάτην μισθολογικὴν κλάσιν ἐπὶ τμήμα μόνον τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ δῶρον, δὲν θὰ ὑπολογισθοῦν εἰσφοραὶ μόνον διὰ τὸ τμῆμα τοῦτο.

3) Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ἐπὶ τοῦ δώρου τοῦ καταβαλλομένου εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους ἡλικίας μέχρι 18 ἐτῶν γενήσεται συμφώνως πρὸς τὰς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 33372|1694|17.5.1954 γενικοῦ ἐγγράφου ἡμῶν παρασχεθείσας ὁδηγίας (Δελτίον Ι.Κ.Α. 1951, σελ. 438). Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θέλουσιν ὑπολογισθῆ αἱ εἰσφοραὶ καὶ προκειμένου περὶ τοῦ καταβαλλομένου δώρου εἰς τοὺς μισθωτοὺς τεχνίτας τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 6.6.1952 β. δ/τος περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν, ὡς καὶ περὶ μαθητευομένων τροφίμων τῶν Ἐθνικῶν Ὀργανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων. Προκειμένου περὶ τῶν ὑπὲρ Ο.Ε.Κ. καὶ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. εἰσφορῶν οὗται θὰ ὑπολογισθῶσι βάσει τοῦ πράγματι καταβλητέου ποσοῦ τοῦ δώρου καὶ οὐχὶ καθ' ὃν τρόπον ὁρίζεται ἐν τῇ ὡς ἄνω διαταγῇ διὰ τὰς ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς (βλ. ἐγκύκλ. 464|1958 καὶ 834|1/58).

4) Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ὑπ' ἀριθ. 24220|4740|5.4.1960 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἐπὶ τοῦ βάσει αὐτῆς καταβλητέου δώρου θέλουσι καταβληθῆ παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς 4 ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας μέχρι τῆς 1ης Μαΐου 1960.

Ἐντεῦθεν δέον νὰ διευκρινισθῶσι τὰ κάτωθι:

α) Τὰ βάσει τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως καταβλητέον δῶρον ὑπόκεινται καὶ εἰς τὰς ὑπὲρ Ο.Ε.Κ. καὶ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. εἰσφοράς.

β) Ἑκάστη τῶν ἀνωτέρω δόσεων δέον νὰ καταβληθῇ μέχρι τῆς 1ης ἑκάστου τῶν τεσσάρων μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου, τῆς καταβολῆς ταύτων μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἡμερομηνίας ταύτης θεωρουμένης ἐκπροθέσμου καὶ συνεπαγομένης τὴν ἐπιβολὴν τῶν προβλέπτων τελῶν τοῦ ν.δ. 3762|1957, μὴ ἰσχυούσης ἐν προκειμένῳ τῆς 30ημέρου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 26 § 3 ν.δ. 1846|1951.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῇ πράξει ἡ ἀγορὰ καὶ ἡ ἐπικόλλησις ἐνσήμων, ἀντιστοιχούντων εἰς τὸ 1|4 τῶν ἀναλογουσῶν δι' ἕκαστον μισθωτὸν εἰσφορῶν, ἐμφανίζει σοβαρὰς δυσχερείας, ἰδίᾳ προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων ἀπασχολουσῶν μεγάλον ἀριθμὸν μισθωτῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ὑμετέρων ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπαλλήλων, δέον ὅπως θεωρήσητε ὡς ἐκπληρωθεῖσαν τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τοῦ 1|4 κατὰ μῆνα τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν παρὰ

τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἤθελον πρυβῆ εἰς τὴν ἀγοραν ἰσοποσων ἐνσήμων καὶ τὴν ἐπικόλλησιν αὐτῶν ἐπὶ ἀναλόγου ἀριθμοῦ ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων μισθωτῶν, μέχρι τῆς πλήρους κατα μῆνα Αὔγουστον ἀγορᾶς καὶ ἐπικολλήσεως τοῦ συνολου τῶν ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορᾶς ἀντιστοιχούντων ἐνσήμων.

Ἐξ ἄλλου διευκρινίζομεν, ὅτι, δοθέντος ὅτι ἡ εὐχέρεια καταβολῆς τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν εἰς 4 δόσεις παρεσχέθη πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν, δύνανται οὗτοι, μὴ ποιούμενοι χρῆσιν τῆς εὐχερείας ταύτης, νὰ καταβάλωσι τὰς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορὰς εἰς ὁλόκληρον, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, ἤτοι ἐντὸς 30ημέρου προθεσμίας ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός, καθ' ὃ εἶναι καταβλητέον τὸ δῶρον.

γ) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ἀνωτέρω κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ τῆς εἰς δόσεις καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν δὲν θὰ τύχουν ἐφαρμογῆς προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ὡς καὶ περὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας καὶ τῶν Τραπεζῶν. Οἱ ἀνωτέρω ἐργοδόται δέον ὅπως τὰς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορὰς τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου κλπ. μισθωτῶν καταβάλωσιν εἰς ὁλόκληρον ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 § 3 ἀ.ν. 1846|1951 ὁριζομένης προθεσμίας.

Τέλος, προκειμένου περὶ τῶν βαρυνομένων δι' εἰσφορᾶς ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας μισθωτῶν, ὁ ὑπολογισμὸς ἰῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ. εἰσφορῶν θὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ ἐναπομένοντος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτῆς εἰσφορὰν ποσοῦ τοῦ δώρου (Ἐγκ. 60|1958) ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 10|83|1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)***.

Ἀσφάλισις ἐλευθέρων ἀρτεργατῶν: Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθέντων ἡμῖν σχετικῶν ἐρωτημάτων, ἐχόντων ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21|3.2.1960 συμφωνον σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, γνωρίζομεν, εἰς συμπλήρωσιν τῶν παρασχεθεισῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 95 καὶ 134|1957 ἐγκυκλίων μας ὁδηγιῶν, ὅτι εἰς τοὺς ὑπαγομένους ἀπὸ 1.1.1957 εἰς τὴν παρὰ τῷ Τ.Α.Α.Μ.Μ. ἀσφάλισιν ἐλευθέρους ἀρτεργάτας, ἤτοι τοὺς μὴ ἐφοδιασμένους δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου τοιούτους, περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἐκ τούτων κατεργαζομενοι ἐν τῷ ἀρτοποιείῳ ποσότητα ἀλεύρου μικροτέραν ἐκείνης, δι' ἣν οἱ ἀρτοποιοὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλάβουν ἀρτεργάτην ἐφοδιασμένον δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, ἤτοι ποσότητα κάτω τῶν 50 ὀκάδων ἢ 64 κιλῶν. Γενικώτερον δὲ ὑπάγονται εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἀσφάλισιν πάντες οἱ ἐλεύθεροι ἀρτεργάται, ἐστω καὶ ἂν ἡ πρόσληψις τούτων συγχανῇ παράνομος (π.χ. ἐγένετο κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τῶν ἐδ. δ' καὶ ε' τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3631|1956), ἀπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως ὅτι οὗτοι ἀσκοῦν κατὰ κύριον λόγον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτεργάτου εἰς ἃς περιοχὰς ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 39|89|1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)***.

Ἐργοδότης τῶν εἰσπρακτόρων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. λεωφορεῖων: Γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχυος τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3990|1959 (Φ. Ε. Κ. 199|23.9.1959, τ. Α') τροποποιησαντος τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ν. 2119|1952, εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. περιελήφθησαν, πλὴν τῶν ἄλλων κατηγοριῶν (προσωπικὸν γραφείου, σταθμάρχαι, ἐλεγκταὶ κλπ.), καὶ οἱ εἰσπράκτορες τῶν εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. ἀνηκόντων λεωφορείων.

Κατόπιν τούτου, τροποποιοῦντες ἐν μέρει τὰς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 95|1953 ἐγκυκλίου μας (*) παρασχεθείσας ὁδηγίας, παραγγέλλομεν εἰς ὑμᾶς, ὅπως ἀπὸ τῆς 23.9.1959 ὡς ἐργοδότην τῶν ἐν λόγῳ εἰσπρακτόρων θεωρεῖτε μόνον τὰ Κ.Τ.Ε.Λ., οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν εἰς ταῦτα ἀνηκόντων λεωφορείων. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 37|86|1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)***.

Καταβλητέαι σύνταξεις εἰς τοὺς λαμβάνοντας δύο συντάξεις κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως Ταμείου τινὸς εἰς τὸ Ι.Κ.Α.: Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθέντος ἡμῖν ἐρωτήματος ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπ' ἀριθ. 282|1956 καὶ 421|1957 ἐγκ. διαταγῶν ἡμῶν περὶ τῶν λαμβανόντων δύο συντάξεις κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως Ταμείου τινὸς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. γνωρίζομεν τὰ κάτωθι: Συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τοῖς ὡς ἄνω ἐγκυκλίοις διαλαμβανόμενα, δι' ὧν ἠρμηνεύθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 § 4 καὶ 56 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, εἰς πᾶσαν περίπτωσιν συνταξιοδοτήσεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐκ τοῦ Ταμείου συγχωνευθέντος εἰς αὐτὸ οἱ συνταξιοῦχοι δικαιοῦνται, ὅπως εἰσπράττωσι τὴν μεγαλυτέραν τῶν δύο συντάξεων, ὡς αὕτη προσαυξάνεται διὰ τῶν δοθεισῶν τυχὸν μεταγενεστέρως αὐξήσεων, συμπληρουμένην διὰ τοῦ ἐλλείποντος ἑκάστοτε ποσοῦ μέχρι τοῦ ἀθροίσματος τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως καταβαλλομένων δύο συντάξεων.

Ταῦτα ἰσχύει εἰς πᾶσαν περίπτωσιν λήψεως δύο συντάξεων, εἴτε ὁ συνταξιοῦχος ἐδικαιοῦτο τῶν δύο τούτων συντάξεων ὡς ἀμέσως ἠσφαλισμένος ἑκάστου Ταμείου, εἴτε ἀμφότεραι αἱ συντάξεις ἀπενεμήθησαν λόγῳ θανάτου τοῦ αὐτοῦ προσώπου, εἴτε ἐκ τοῦ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ ἀπενεμήθη σύνταξις λόγῳ θανάτου καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ, εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον, σύνταξις βάσει προσωπικῆς ἐργασίας, εἴτε, τέλος, ἡ συνταξις τοῦ συγχωνευθέντος Ὀργανισμοῦ ἀναπροσαρμόσθη κατὰ τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., εἴτε ὄχι.

Κατὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ὁδηγίας, διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπονεμηθησομένης συντάξεως δέον νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν καὶ αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον βεβαίως δὲν συμπίπτουν.

Συμπληροῦντες ἤδη τὰς ὁδηγίας ταύτας γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ κάτωθι:

Ι. Οἱ αὐτοὶ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν ἀνάγκην τοῦ συνυπολογισμοῦ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπονεμηθείσης συντάξεως καὶ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη ἡ ἐκ τοῦ συγ-

(*) ΕΕΔ 12, σελ. 684.

χωνευθέντος 'Οργανισμοῦ, ἐπιβάλλουν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν συμφέρει τοῦτο εἰς τὸν ἠσφαλισμένον, τὸν ἀντίστροφον συνυπολογισμόν, τὴν προσμέτρησιν τουτέστι τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη ἡ ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. σύνταξις διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τῆς ἐκ τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου ἀπονεμηθείσης, ἐφ' ὅσον βεβαίως αὕτη ἀναπροσηρμόσθη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846|1951. Ἡ προσμέτρησις τῶν ἡμερῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη ἡ ἐκ τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου σύνταξις, διὰ τὴν προσαύξησιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπονεμηθείσης καὶ ἀντιστρόφως τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη ἡ ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. σύνταξις, διὰ τὴν προσαύξησιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπονεμηθείσης ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος 'Οργανισμοῦ, τῆς ἀναπροσαρμοσθείσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ι.Κ.Α., εἶναι δυνατή, εἴτε προηγεῖται χρονικῶς ἡ ἀπονομὴ τῆς συντάξεως τοῦ Ι.Κ.Α., εἴτε ἕπεται αὕτη τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου, διότι αἱ ἡμέραι ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη ἡ πρώτη σύνταξις, δύνανται νὰ προσμετρηθοῦν κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 διὰ τὴν προσαύξησιν τῆς μεταγενεστέρως ἀπονεμηθείσης συντάξεως, αἱ ἡμέραι δὲ ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη ἡ δευτέρα σύνταξις, δύνανται νὰ προσμετρηθοῦν διὰ τὴν προσαύξησιν τοῦ ποσοῦ τῆς πρώτης κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3083|1954. Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει, ἐννοεῖται, ἡ ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου ἐργασίας δὲν θὰ συνεπάγεται κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ τελευταίου ἑδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3083|1954 τὴν ἀναστολὴν τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως ἀσχέτως ἀποκερδαινομένου ποσοῦ, ἐκτὸς ἐὰν χωρήσῃ καὶ νέα προσμέτρησις ἡμερῶν ἐργασίας κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου τούτου.

II. Δεδομένου ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1, στοιχεῖον β', τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 ὁριζομένη προσαύξησις τῆς συντάξεως ἀνὰ 500 ἡμέρας ἐργασίας ὑπολογίζεται ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν ὑπὸ στοιχεῖον α' διάταξιν τῆς αὐτῆς παραγράφου ἐξευρισκομένης βασικῆς συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἡ σύνταξις τοῦ Ταμείου δὲν ἀναπροσηρμόσθη κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, οὔτε καὶ νὰ προσαυξηθῇ δύναται διὰ προσμετρήσεως τῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἡμερῶν ἐργασίας. Συνεπῶς εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας εἶναι δυνατὴ μόνον ἡ προσαύξησις τῆς συντάξεως τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ καὶ τῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας.

III. Ὡς τυγχάνει εὐνόητον, ὁ κατὰ τὰς ἀνωτέρω παραγράφους συνυπολογισμὸς τῶν ἡμερῶν ἐργασίας διὰ τὴν προσαύξησιν τῆς μεγαλυτέρας συντάξεως ἐπιτρέπεται, ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος ἔτυχε συντάξεως παρ' ἀμφοτέρων τῶν 'Οργανισμῶν, ὡς ἀμέσως ἠσφαλισμένος αὐτῶν, ἢ τὰ μέλη οἰκογενείας ἔτυχον συντάξεως παρ' ἀμφοτέρων τούτων λόγῳ θανάτου τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ἀποκλειομένου τουτέστι τοῦ συνυπολογισμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, πραγματοποιηθεισῶν οὐχὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προσώπου.

IV. Διευκρινίζεται προσέτι, ὅτι ἐν περιπτώσει ἄρσεως μεταγενεστέρως τῆς αἰτίας, δι' ἣν κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως ἐχορηγεῖτο προσαύξησίς τις τῆς μιᾶς ἢ καὶ τῶν δύο συντάξεων (π. χ. λήξις, διὰ τοῦ θανάτου τῆς συζύγου ἢ τῆς ἐνηλικιώσεως τῶν τέκνων, τοῦ δικαιώματος εἰς προσαύξησιν τῆς συντάξεως λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν), κατώτατον ποσὸν καταβλητέας συντάξεως, ἀπὸ τῆς ἄρσεως τῆς αἰτίας ταύτης, εἰς τοὺς λαμβάνοντας δύο συντάξεις κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως εἶναι τὸ προκῦπτον ὑπόλοιπον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν δύο τούτων συντάξεων, τῆς περιλαμβανομένης εἰς αὐτὸ προσαυξήσεως (διὰ τὴν θανοῦσαν σύζυγον ἢ τὸ ἐνηλικιωθὲν τέκνον).

Πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τῶν ἀνωτέρω παραθέτομεν τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα :

Σύνταξις Ι.Κ.Α.	κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως	δραχμαὶ	829
» συγχ. Ταμείου	» » » » »	»	500
	ἄθροισμα αὐτῶν	»	1329
1) Σύνταξις Ι.Κ.Α.			
Ἡμερομίσθια 2.600	Κλάσις VII		
Βασικὸν ποσὸν συντάξεως		»	275
Προσαύξησις 12 ο/ο λόγῳ ἡμερῶν ἐργασίας		»	33
	σύνολον	»	308
Προσαύξησις 30 ο/ο, 20 ο/ο, 15 ο/ο		»	244,55
	σύνολον	»	552,55
» 50 ο/ο (συζύγου)		»	276,27
	Σύνολον καταβαλλομένης συντάξεως	»	828,82 ἢ 829

2) Σύνταξις συγχωνευθέντος Ταμείου δραχμαί 900

Αύτη, πληρουμένων τῶν κατά νόμον προϋποθέσεων, ἀναπροσαρμόζεται ὡς ἀκολούθως:

Ἡμερομίσθια 3450 Κλάσις VIII

Βασικὸν ποσὸν συντάξεως	δραχμάς	300
Προσαύξησις 16 ο/ο λόγῳ ἡμερῶν ἐργασίας	»	48
σύνολον	»	348
Προσαύξησις 30 ο/ο, 20 ο/ο, 15 ο/ο	»	276,31
σύνολον	»	624,31
» 50 ο/ο (συζύγου)	»	312.15
σύνολον	»	936,46

Ἡ σύνταξις αὕτη, ὡς μεγαλυτέρα, εἶναι καταβλητέα κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, προσαυξανομένη ὡς ἀκολούθως, διὰ τῆς προσμετρήσεως τῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας.

Ἡμέραι ἐργασίας 3.450 + 2.600 = 6.50 Κλάσις VIII

Βασικὸν ποσὸν συντάξεως	»	300
Προσαύξησις 34 ο/ο λόγῳ ἡμερῶν ἐργασίας	»	102
σύνολον	»	402
Προσαύξησις 30 ο/ο, 20 ο/ο, 15 ο/ο	»	319,18
σύνολον	»	721,18
Προσαύξησις 50 ο/ο (συζύγου)	»	360,59
σύνολον	»	1081,77

Ἡ σύνταξις αὕτη καταβάλλεται ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως, εἰς τὸν συνταξιοῦχον, προσαυξανομένη διὰ προσωπικοῦ προσωρινοῦ ἐπιδόματος, ἴσου πρὸς τὴν διαφορὰν αὐτῆς μέχρι τοῦ ἀθροίσματος τῶν ὧν ἐδικαιοῦτο κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως δύο συντάξεων, ἤτοι ἴσου πρὸς δραχμὰς 1329—1082=247, ἤτοι καταβάλλονται εἰς τὸν συνταξιοῦχον σύνταξις δραχμαὶ 1082, προσωπικὸν ἐπίδομα 247=1329.

Ἐὰν μεταγενεστέρως, συνεπείᾳ γενικῶν αὐξήσεων, ἡ ἐκ δραχμῶν 1082 σύνταξις αὐξηθῇ κατὰ 100 δραχμάς, τὸ προσωρινὸν ἐπίδομα θὰ μειωθῇ ἀντιστοίχως κατὰ 100 δραχμάς, εἰς τρόπον ὥστε, προστιθέμενον εἰς τὴν νέαν σύνταξιν τῶν 1082 δραχμῶν, νὰ δίδῃ πάλιν τὸ ἄθροισμα τῶν δύο συντάξεων (1182+147=1329).

Ἐὰν πρὸ τῆς τελευταίας ταύτης αὐξήσεως, ἐκλείψῃ διὰ τοῦ θανάτου τῆς συζύγου ὁ λόγος χορηγήσεως τῆς κατὰ 50 ο/ο προσαυξήσεως τῆς συντάξεως, ἐπέρχονται αἱ ἀκόλουθοι μεταβολαί:

Ἡ καταβλητέα κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως σύνταξις τοῦ Ι.Κ.Α. κατέρχεται εἰς δραχμὰς 553 καὶ ἑπομένως τὸ ἄθροισμα τῶν δύο συντάξεων, ὧν θὰ ἐδικαιοῦτο οὗτος, κατέρχεται εἰς δραχμὰς 553+500=1053.

Ἡ σύνταξις τοῦ Ταμείου, ὡς αὕτη ἀναπροσηρμόσθη καὶ προσηυξήθη διὰ προσμετρήσεως τῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἡμερῶν ἐργασίας, κατέρχεται ἀπὸ δραχμὰς 1082 εἰς δραχμὰς 721.

Ἡ σύνταξις αὕτη καταβάλλεται ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς συζύγου, προσαυξανομένη διὰ προσωρινοῦ ἐπιδόματος μέχρι τοῦ ὡς ἄνω ἀθροίσματος τῶν 1053 δραχμῶν, ἤτοι ἴσου πρὸς δραχμὰς 1053—721=332, ἤτοι καταβάλλονται δραχμαὶ 721+332=1053.

Τέλος, ἐὰν ἡ ἐκ δραχμῶν 721 σύνταξις αὐξηθῇ κατὰ 100 δραχμάς, τὸ προσωρινὸν ἐπίδομα θὰ μειωθῇ ἀντιστοίχως κατὰ 100 δραχμάς, ὥστε καὶ πάλιν νὰ καταβάλληται τὸ ἄθροισμα τῶν δύο συντάξεων 821+232=1053.

V. Συνταξιοδοτούμενοι παρὰ δύο Ταμείων συγχωνευθέντων εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Πάντα τὰ ἐν τοῖς ὡς ἄνω ἐγκυκλίοις, ὡς συμπληροῦνται διὰ τῆς παρούσης, ὁριζόμενα ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐν περιπτώσει συνταξιοδοτήσεως τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἐκ δύο Ταμείων συγχωνευθέντων εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

VI. Συνταξιοῦχοι ταῦ τέως Τ.Α.Κ.

Εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ρύθμισιν ὑπάγονται καὶ οἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως λαμβάνοντες σύνταξιν ἐκ τοῦ Τ.Α.Κ. καὶ ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἑτέρου Ταμείου, συγχωνευθέντος εἰς αὐτό, δεδομένου ὅτι καὶ δι' αὐτούς, καίτοι λαμβάνοντας τὴν σύνταξιν τοῦ Τ.Α.Κ. ἢ τοῦ νόμου 2348/1953 ἐκ τοῦ διὰ τοῦ νόμου τούτου συσταθέντος Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Ἐξυπηρετήσεως Συνταξιούχων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν, ἰσχύει ὡσαύτως, δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 7 τοῦ ν.δ. 2519/1953, ἡ ἀπαγορευτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 24 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ μὴ λήψεως πλειόνων τῆς μιᾶς συντάξεων.

VII. Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς καταβλητέας συντάξεως εἰς μέλη οἰκογενείας θανόντος συνταξιούχου, λαμβάνοντος δύο συντάξεις κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως, ὡς καὶ περὶ τῆς εἰδικῆς ρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 5 § 4 τοῦ ν. δ. 3764/1957, ἀφορώντος τοὺς λαμβάνοντας σύνταξιν ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, παρεσχέθησαν ὁδηγίαι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 106/28.4.1959 ἐγκυκλίου διατογῆς ἡμῶν. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 36/84/1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Αΰξησις μισθοῦ ἐργαζομένων καὶ ἐπὶ τροφῇ ἢ κατοικίᾳ ἢ καὶ ἐπὶ ποσοστοῖς

Ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 65871]14212]1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐγκρίσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 16]1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, περὶ ἑρμηνείας ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 22.8.1958 ὡς πρὸς μισθὸν ἐργαζομένων καὶ ἐπὶ τροφῇ καὶ κατοικίᾳ καὶ ἐπὶ ποσοστοῖς

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας διὰ πράξεώς του τῆς 15.1.1959 παρέπεμψε πρὸς ἑρμηνείαν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις πρωτοβάθμιον συλλογικὸν ὄργανον διαιτησίας ὡρισμένους ὅρους δύο ἰσχυουσῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ δὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50300]1958 συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν μισθωτῶν ἐν γένει καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51600]1958 ἑτέρας συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν.

Μεταξὺ τῶν παραπεμφθέντων πρὸς ἑρμηνείαν ὅρων ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας περιέλαβε καὶ τὸν ὅρον τῆς πρώτης ἐκ τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων, δι' οὗ ὡρίζοντο τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν μισθωτῶν, παρέπεμψε δὲ τὸν ὅρον τοῦτον, διὰ νὰ κριθῇ ἐὰν τὰ δι' αὐτοῦ ὁριζόμενα κατώτατα ὅρια μηνιαίου μισθοῦ ἔχωσιν ἐφαρμογήν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου, καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν ἐκείνων, οἵτινες ἀμείβονται δι' ἡλαττωμένου μισθοῦ καὶ ἐπὶ πλέον διὰ παροχῆς τροφῆς, κατοικίας κλπ.

Ἡ ἐν Ἀθήναις Πρωτοβάθμιος Διαιτησία ἀπεφάνθη δι' ἀποφάσεώς της ὑπ' ἀριθ.16]1959, ὅτι τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν ἐφαρμόζονται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ σχετικοῦ ὅρου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, καὶ ἐπὶ τῶν εἰρημένων μισθωτῶν τῶν ἀμειβομένων δι' ἡλαττωμένου μισθοῦ καὶ περαιτέρω διὰ ποσοστῶν ἢ καὶ διὰ παροχῆς τροφῆς ἢ κατοικίας.

Ἀσκηθείσης ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς Πρωτοβαθμίου Διαιτησίας ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἡ Δευτεροβάθμιος Διαιτησία ἀπέρριψε τὴν ἔφεσιν (ἀπόφ. 15]1959) καὶ ἐπεκύρωσε τὴν πρωτοβάθμιον ἀπόφασιν.

Τέλος οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 65871]14212 τῆς 29.9.1959 ἀποφάσεώς των ἐπεκύρωσαν τὰς ρηθείσας διαιτητικὰς ἀποφάσεις (ΕΕΔ 18, 1169).

Κατὰ τῆς τελευταίας ταύτης κοινῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν δι' αὐτῆς ἐπικυρωθεισῶν ἀποφάσεων τῆς διαιτησίας ἠσκήθη ἡ αἰτησις ἀκυρώσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1091/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Χ. Παναγιωτόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Κομιώτης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 65871]14212 τῆς 29.9.1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' 337]1959) «περὶ ἐγκρίσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 16]1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις πρωτοβαθμίου διοικητικοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου διαιτησίας, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15]1959 ἀποφάσεως τοῦ δευτεροβαθμίου ὁμοίου ὀργάνου, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν ἀποφάσεων τούτων τῶν εἰρημένων διοικητικῶν ὀργάνων».

Αἱ ἀνωτέρω ἀποφάσεις, κρίνασαι κατὰ τὰ ἄρθρα 15 § 2 ἐδαφ. β' τοῦ νόμου 3239]1955 καὶ 10 § 7 τοῦ ν.δ. 3755]1957 ἐπὶ διενέξεως, παραπεμφθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3012]15.1.1959 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἀφορώσης εἰς τὴν ἑρμηνείαν ὅρων τῆς ὑπ' ἀριθ 50300] 1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν» (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' 235]1958) καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51600]1958 ὁμοίας ἀποφάσεως «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν» (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' 235]1958), προσβάλλονται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, καθ' ὁ μέρος ἡρμήνευσαν τὸν ὑπ' ἀριθ. 1 ὅρον τῆς πρώτης ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 50300]1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δι' οὗ ὅρου εἶχον αὐξηθῇ τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν μισθωτῶν ἐν γένει.

Κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων δοθεῖσαν ἑρμηνείαν τοῦ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ.

1 όρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 50300]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας αἱ δι' αὐτοῦ ὁρισθεῖσαι αὐξήσεις τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν μισθωτῶν, οἵτινες ἀμείβονται δι' ἡλαττωμένου ἢ συμβολικοῦ μισθοῦ ἢ κατὰ κύριον λόγον διὰ ποσοστῶν, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν μισθωτῶν, τῶν ὁποίων ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς καθωρίσθη ἡλαττωμένος ἐν ὄψει τῆς παροχῆς εἰς τούτους τροφῆς, κατοικίας κλπ. Οὕτω κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην δὲν δύνανται νὰ ὑπολείπωνται τῶν καθορισθέντων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν οὐ μόνον οἱ μισθοὶ τῶν μισθωτῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ μηνιαῖος μισθὸς ἀποτελεῖ τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν των, ἀλλὰ καὶ οἱ μισθοὶ τῶν μισθωτῶν ἐκείνων, οἵτινες πλὴν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ λαμβάνουσι καὶ ἄλλας παροχὰς (τροφήν, κατοικίαν κλπ.), ἢ τῶν ὁποίων ὁ μηνιαῖος μισθὸς εἶναι ἡλαττωμένος καὶ συμβολικὸς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οὗτοι ἀμείβονται κατὰ κύριον λόγον διὰ ποσοστῶν.

Ἡ ἀνωτέρω ἑρμηνεία τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 ὅρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 50300]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀντίκειται ἐν μέρει μὲν εἰς τὴν θέσιν κανόνος δικαίου ἐπέχουσαν ὑπ' ἀριθ. 51600]1958 ἑτέραν ἀπόφασιν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ἐν μέρει δὲ εἰς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἑρμηνευθέντος ὅρου, τὴν ἐκ τε τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ συναγομένην. Διότι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51600]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν» ὡρίσθη (§ ΙΙ) ὅτι τὰ δι' αὐτῆς καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων ἀποτελοῦσι κατώτατα ὅρια οὐ μόνον διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας, ταὺς ἀπασχολουμένους εἰς σταθερὸν ἐργοδότην καὶ ἀμειβομένους εἴτε κατὰ μονάδα ἐργασίας, εἴτε ἐπὶ ποσοστοῖς, εἴτε κατ' ἄλλο σύστημα ἀμοιβῆς. Ὡρίσθη τουτέστιν, ὅτι τὸ σύνολον τῆς καθ' οἱονδήποτε σύστημα ὑπολογιζομένης καὶ καταβαλλομένης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν δὲν δύναται νὰ ὑπολείπηται τῶν ὁριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων, τοῦ ἐργοδότου ὑποχρεουμένου, κατὰ ρητὴν διάταξιν τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, νὰ συμπληρώνῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας τὸ τυχὸν ἐλλεῖπον ποσόν. Ἐκ τούτων προκύπτει, ὅτι, προκειμένου περὶ ἐργατοτεχνιτῶν, ἀμειβομένων καθ' οἱονδήποτε σύστημα, συνεπῶς καὶ δι' ἡλαττωμένου ἢ συμβολικοῦ μισθοῦ καὶ κατὰ κύριον λόγον διὰ ποσοστῶν, ἢ δι' ἡλαττωμένου μισθοῦ καὶ παροχῆς τροφῆς, κατοικίας κλπ. δὲν ἐφαρμόζονται τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50300]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁρισθέντα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, ἀλλ' ἐφαρμόζονται τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, τὰ ὁρισθέντα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51600]1958 ἑτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ δὴ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπολείπηται τῶν ὁρίων τούτων τὸ σύνολον τῶν καθ' οἱονδήποτε σύστημα ὑπολογιζομένων ἀμοιβῶν αὐτῶν. Συνεπῶς αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις, καθ' ὅσον ἀφορῶσιν εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας, ὁρίσασαι τὸ ἀντίθετον ἐκείνου, ὅπερ, κατὰ τὰ ἄνω, ὁρίζει διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας ἡ θέσις κανόνος δικαίου ἐπέχουσα ὑπ' ἀριθ. 51600]1958 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἀντίκεινται εἰς αὐτήν. Καθ' ὅσον δὲ αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις ἀφορῶσιν εἰς τοὺς λοιποὺς, πλὴν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, μισθωτούς, ποιοῦνται διάκρισιν μεταξὺ ἐργατοτεχνιτῶν καὶ λοιπῶν μισθωτῶν, ἀποκρουομένην ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἑρμηνευθέντος ὅρου, ἀναφερομένου γενικῶς καὶ ἀδιακρίτως εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐν γένει, καὶ μὴ δικαιολογουμένην ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, τοῦ συναγομένου ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἑρμηνευθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ συνισταμένου εἰς τὴν ἐνιαίαν δι' ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς ρύθμισιν τῶν κατωτάτων ὁρίων τῶν τακτικῶν μηνιαίων μισθῶν.

Κατὰ ταῦτα αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις τυγχάνουσιν ἀκυρωτέαι, καθ' ὅ μέρος, ἑρμηνεύσασαι τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 διάταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 50300]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡρίσαν, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ καὶ τοὺς μισθωτοὺς, οἵτινες ἀμείβονται δι' ἡλαττωμένου ἢ συμβολικοῦ μισθοῦ ἢ κατὰ κύριον λόγον διὰ ποσοστῶν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς μισθωτοὺς, τῶν ὁποίων ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς καθωρίσθη ἡλαττωμένος, ἐν ὄψει τῆς παροχῆς εἰς τούτους τροφῆς, κατοικίας κλπ.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6587]14212 τῆς 29.9.1959 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' 337]1959) καὶ τὰς δι' αὐτῆς ἐγκριθείσας ὑπ' ἀριθ. 16]1959 ἀπόφασιν τοῦ ἐν Ἀθήναις πρωτοβαθμίου διοικητικοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου διαιτησίας καὶ ὑπ' ἀριθ. 15]1959 ἀπόφασιν τοῦ δευτεροβαθμίου ὁμοίου ὀργάνου, καθ' ὅ μέρος ὁρίζουσιν ὅτι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 50300]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀφορᾷ καὶ τοὺς ἐν τῇ ρηθείσῃ κοινῇ ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας καὶ ὑπ' ἀριθ. 1,1 μισθωτούς (*).

(*) Ὅμοια καὶ ἡ Σ.Ε. 1092]1960 ἐπὶ αἰτήσει τῆς Ὁμοσπονδίας Καφεπωλῶν Ἑλλάδος.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΔΙΑ ΝΟΜΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ "Η ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος ('Υπουργείου 'Εθνικῆς 'Αμύνης): Βάσει τοῦ Α.Ν. 1768]1951 συνεστήθη αὐτοτελὴς 'Επικουρικὸς 'Οργανισμὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων, ὅστις ἀποτελεῖ ἴδιον νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου. "Ηδη, ἐπικειμένης τῆς διαλύσεως αὐτοῦ, ἐρωτᾶται, ἂν εἷς τὸ ἀπολυθησόμενον προσωπικόν, ἐργατικὸν καὶ ὑπαλληλικόν, θὰ καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις, ὡς αὕτη προβλέπεται ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976]1947 Πράξεων τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 913]1949, ἢ θὰ καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ Νόμου 2112 ἢ τοῦ Β.Δ. 16]18 'Ιουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Νόμου 2112 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν».—'Υπ' ὄψιν καὶ τὸ Ν.Δ. 2410]1953.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Γ'

Γνωμοδότησις 365]1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Μπαρμπάτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Α. Χατζηδάκης, Α. Μαλαγαρδῆς, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κυριαζῆς, Κ. Κωνσταντινίδης, Ν. Μπλιάτσος, Πάρεδροι.

'Επὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1. Γίνονται δεκτὰ τὰ ἑξῆς: α) 'Οτι κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρ. 48 τοῦ ν.δ. 2838]1953 (ΕΕΔ 12, 1276), ἑρμηνεύσαντος αὐθεντικῶς τὰς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 913]1949 κυρωθείσας ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976]1947 Πράξεις τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 13, 434), αἱ διατάξεις τῶν Πράξεων τούτων ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως αὐτοῦ, β) ὅτι ἐφαρμόζονται αἱ Πράξεις αὗται ἐπὶ ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας (Α.Π. 2]1951, ΕΕΔ 10, 308) καὶ γ) ὅτι ἐφαρμόζονται ἐπίσης αὗται μόνον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας (Α.Π. 232]1958, ΕΕΔ 17, 523).

'Επὶ τοῦ προκειμένου ἔχομεν σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἄρθρον 2 ν.δ. 2410]1953 Α' 124). "Αρα ἡ πρώτη τῶν ἄνω προϋποθέσεων συντρέχει, φαίνεται δὲ ὅτι καὶ αἱ δύο λοιπαὶ προϋποθέσεις συντρέχουσιν ἐπίσης, ἤτοι ὅτι ἔχομεν καὶ ἔγκυρον καὶ ἀορίστου χρόνου σύμβασιν. Τὸ ζήτημα συνεπῶς ἐντοπίζεται εἰς τὸ ἂν εἶναι ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέαι αἱ ἄνω Πράξεις, δεδομένου ὅτι ὁ 'Επικουρικὸς 'Οργανισμὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων (Ε.Ο.Μ.Α.) ἀποτελεῖ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1768 τῆς 19]20 'Απριλίου 1951 (Α'. 151).

2) Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1768]1951 ὁρίζει πράγματι τὰ ἑξῆς: «Προσωρινῶς καὶ μέχρις ὀργανώσεως τῶν ἰδιωτικῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων συνιστᾶται αὐτοτελὴς 'Επικουρικὸς 'Οργανισμὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων, ὅστις ἀποτελεῖ ἴδιον νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἑδρεύων ἐν 'Αθήναις ὑπὸ τὸν τίτλον «'Επικουρικὸς 'Οργανισμὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων», προφερόμενος συντετμημένως διὰ τῶν γραμμάτων «Ε.Ο.Μ.Α.». 'Ο 'Οργανισμὸς οὗτος τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ 'Υπουργείου 'Εθνικῆς 'Αμύνης (ΓΕΣ) καὶ διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος». 'Εκ τοῦ συνόλου ὅμως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ Ε.Ο.Μ.Α. ἀποτελεῖ Δημοσίαν 'Υπηρεσίαν αὐτοδιοικουμένην διὰ λόγους σκοπιμωτέρας λειτουργίας (βλ. *Δένδια*, Διοικητικὸν Δίκαιον, ἔκδ. 3η, σελ. 222). Τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τοῦ νόμου. Οὕτω προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. εἶναι καθαρῶς κρατικός. 'Εκ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. ἀπαρτίζεται ἐξ ἀνωτάτων καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, διοριζομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργείου 'Εθνικῆς 'Αμύνης, μετὰ πρότασιν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Γενικοῦ 'Επιτελείου Στρατοῦ, καὶ δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, διοριζομένων ὑπὸ τῶν 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν. 'Εκ τοῦ ἄρθρου 5 ὅτι τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀντικαθίστανται δι' ὡρισμένους λόγους δι' ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εθνικῆς 'Αμύνης. 'Εκ τοῦ ἄρθρου 6 ὅτι αἱ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε.Ο.Μ.Α., ἐφ' ὅσον ἀναφέρονται εἰς ἀντικείμενον πλέον τῶν 100.000 δραχμῶν, ἐκτελοῦνται μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῶν 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εθνικῆς 'Αμύνης. 'Εκ τοῦ ἄρθρου 7, ὅτι ὁ διοριζόμενος Διευθυντὴς εἶναι καὶ οὗτος ἀξιωματικὸς καὶ διορίζεται ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εθνικῆς 'Αμύνης. 'Εκ τοῦ ἄρθρου 8, ὅτι αἱ προμήθειαι ἐν γένει καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἔργων τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. ἐνεργοῦνται κατὰ παρέκκλισιν τῶν περὶ τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων διατάξεων, ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. καὶ ὅτι ἐπὶ τῶν διαγειριστῶν τοῦ Ε.Ο.Μ.Α ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν δημοσίων ὑπολόγων. 'Εκ τοῦ ἄρθρου 9, ὅτι ὁ Ε.Ο.Μ.Α. ἀπαλλάσσεται παντὸς δημοσίου, δημοτικοῦ, κοινοτικοῦ, λιμενικοῦ κλπ. φόρου, τέλους κλπ. καὶ ὅτι ἀπολαύει, ὡς αὐτὸ τὸ Δημόσιον, ἀνεξαρτήτως ἁπασῶν τῶν ἀτελειῶν, ὡς καὶ προνομίων δικαστικῶν, διοικητικῶν, δασμολογικῶν καὶ ἐν γένει πάσης φύσεως οἰκονομικῶν προνομίων ἢ ἀσυδοσιῶν. 'Εκ τοῦ ἄρθρου 10, ὅτι ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. δὲν ἐπιτρέπεται. Καὶ ἐκ τῶν ἑπομένων 11 - 21 ἄρθρων προκύπτει ἐπίσης τὸ αὐτό, ἤτοι ὅτι πρόκειται περὶ Δημοσίας 'Υπηρεσίας, αὐτοδιοικουμένης. Σχετικαὶ ἐπὶ τοῦ θέματος εἶναι καὶ αἱ ἀποφάσεις (Α.Π.

62|1958, ΕΕΔ 17, 321, Α.Π. 146|1956, ΕΕΔ 15, 380, Σ.Ε. 175|1930). Σκεπτόμενοι, ὡς καὶ αἱ ἀποφάσεις αὗται σκέπτονται, θὰ πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἀφοῦ, ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ Ε.Ο.Μ.Α. ἀπολαμβάνει ἐν γένει «τῶν πάσης φύσεως οἰκονομικῶν προνομίων» τοῦ Δημοσίου, ὅτι ἰσχύουν καὶ δι' αὐτὸ αἱ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διότι καὶ αὗται οἰκονομικὸν προνόμιον διὰ τὸ Δημόσιον ἀποτελοῦν. Ἄρα ἐπὶ ἀπολύσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. ἐφαρμοστέαι τυγχάνουν, ὡς πρὸς τὴν καταβληθησομένην αὐτῷ ἀποζημίωσιν, αἱ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

3) Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ὁ Ε.Ο.Μ.Α. πρόκειται νὰ διαλυθῇ διὰ νόμου, ὡς καὶ συνεστήθη, καὶ γεννᾶται τὸ θέμα μήπως τὸ γεγονὸς τοῦτο συνιστᾷ περίπτωσιν ἀνωτέρας βίας καὶ μήπως δὲν ὀφείλεται οὔτε ἡ ἀποζημίωσις τῶν Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἐπὶ ἀπολύσεων, διεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου 2112|1920 καὶ τοῦ β.δ. τῆς 16|18 Ἰουλίου 1920, γίνονται σχετικῶς δεκτὰ τὰ ἑπόμενα: α) Ὅτι μόνη ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε αὕτη ἐπέρχεται οἰκειοθελῶς, εἴτε ἐκ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, δὲν συνεπάγεται αὐτὴ αὐτοδικαίαν λύσιν τῶν μετὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς συμβάσεων ἐργασίας (πρβλ. Α.Π. 231|1953, 317|1953), ἀλλ' εἶναι πάντοτε ἀναγκαία ἡ καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν, β) ὅτι, ἐφ' ὅσον προκειται περὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961|1954, ἡ νόμιμος λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας συνδέεται πρὸς ἐνέργειαν τῆς καταγγελίας ἐγγράφως κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502), γ) ὅτι ἐρευνᾶται μόνον ἡ αἰτία τῆς διαλύσεως διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, δ) ὅτι, ἐὰν ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως ἐγένετο οἰκειοθελῶς, ὀφείλεται πάντοτε ἡ ἀνωτέρω ἀποζημίωσις (Α.Π. 229|1928, ΑΗ' 162), ε) ὅτι ἡ καταβολὴ τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως, κατὰ τὸ προμνησθὲν ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955, συνδέεται πρὸς τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως (ΕΕΔ 17, 1400, κεφ. Α' ἐδ. β'), ὄχι ὅμως καὶ ὅταν ἐργοδότης εἶναι τὸ Δημόσιον (Α.Π. 147|1958, ΕΕΔ 15, 362, βλ. καὶ ΕΕΔ 17, 875), στ) ὅτι, ἀντιθέτως, ἐὰν ἡ διάλυσις ὀφείληται εἰς περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558 (Α.Π. 505|1950, 444|1954) καὶ ζ) ὅτι ἡ ἀναστολὴ ἢ διάλυσις τῶν ἐργασιῶν συνεπείᾳ διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς (νομίμως ἐκδοθείσης, Α.Π. 170|1957, ΕΕΔ 16, 376) ἀποτελεῖ ἀνωτέραν βίαν (Α.Π. 444|1954, 505|1950). Ἐπὶ ἀπολύσεων ὅμως διεπομένων ὑπὸ τῶν 956|1947 καὶ 976|1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπάρχει τὸ ἑδάφιον 2 τῆς δευτέρας, ὅπερ ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἀποφασίζει... ὅπως τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 956 τῆς 17 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. προβλεπόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα, ὡς καὶ τὸ διὰ τῆς παρούσης παρεχόμενον, καταβληθῇ εἰς τοὺς δι' οἱανδήποτε αἰτίαν ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ἀπολυθέντας καὶ ἐφεξῆς ἀπολυομένους ἐκτάκτους καὶ ἡμερομισθίους τοῦ Δημοσίου, ἐξαιρέσει τῶν ἀπολυομένων διὰ ποινικὸν ἢ πειθαρχικὸν ἀδίκημα». Τὸ ἑδάφιον τοῦτο καλύπτει καὶ τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἀπολύσεως (βλέπε καὶ ὑπ' ἀριθ. 817 καὶ 818 τῆς 7.10.1947 Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) καὶ συνεπῶς ἐπὶ ταύτης ὀφείλεται ἡ ἀποζημίωσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 951 τῆς 17 Νοεμβρίου 1947 καὶ 976 τῆς 27 Νοεμβρίου 1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

4) Ἀλλ' εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ γίνουν δεκτὰ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τὰ ἀκόλουθα: α) Ὅτι ὁ Ε.Ο.Μ.Α. δὲν ἀποτελεῖ αὐτοδιοικουμένην Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, λειτουργοῦσαν ὑπὸ τὴν μορφὴν νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, β) ὅτι κατ' ἀκολουθίαν τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου προσωπικοῦ αὐτοῦ δὲν διέπονται ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976|1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ νόμου 2112|1920 κλπ. καὶ τοῦ β.δ. τῆς 16|18 Ἰουλίου 1920, γ) ὅτι βάσει τῶν τελευταίων τούτων νόμων δὲν ὀφείλεται οὔτε ἡ ἀποζημίωσις τούτων, διότι τὸ γεγονὸς τῆς διὰ νόμου διαλύσεως τούτου συνιστᾷ περίπτωσιν διαλύσεως ἐξ ἀνωτέρας βίας καὶ δ) καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅτι καὶ ἐφαρμοζομένων τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν ὀφείλεται οὔτε ἡ ὑπὸ τούτων ὁριζομένη ἀποζημίωσις, διότι τὸ ἀνωτέρω ἑδάφ. 2 τῆς τελευταίας δὲν καλύπτει καὶ τὴν περίπτωσιν ἀπολύσεως ἐξ ἀνωτέρας βίας, ἣν συνιστᾷ ἡ διὰ νόμου διάλυσις. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἀμφισβητήσεων καὶ δικαστικῶν ἀγώνων, προσέτι δὲ καὶ πρὸς προστασίαν τῶν ἀπολυομένων, οἵτινες, ἐργασθέντες ἐπὶ μακρόν, πρέπει νὰ τύχουν, ἀπολυόμενοι, ἀποζημιώσεως, θὰ πρέπει διὰ τοῦ περὶ διαλύσεως τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. νόμου νὰ ρυθμισθῇ καὶ τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων (*).

ΠΑΡΟΧΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ

Περίληψις ἐρωτήματος *(Ὑπουργείου Ἐργασίας)*: ***Ἐὰν μισθωτός, λαμβάνων οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων βάσει εἰδικῆς διατάξεως νόμου, συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ κανονισμοῦ ἐπιχειρήσεως, πλὴν ὅμως ἔλαττον τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 20|23. 12.1959 β.δ. ὁριζομένου τοιούτου, δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3868|1958 παρεχόμενον ἐπίδομα.***

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'
Γνωμοδότησις 343|1960
Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Ε. Σαμαλέκος, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδρος.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν

(*) ***Σημ. ΕΕΔ***: Σοφὴ ἡ ὑπόδειξις. Ἀναμιμνησκόμεθα τῆς Α.Π. 444|1954 (ΕΕΔ 13, 899), ἡ ὁποία ἠρεύνησεν, ἂν ὑπῆρχε δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυθέντων μετὰ διάλυσιν τῶν Κοινῶν Ταμείων Ἐκμεταλλεύσεως Φορτηγῶν Αὐτοκινήτων (Κ.Τ.Ε.Φ.Α.) διὰ τοῦ ν.δ. 2512|1953, καὶ ἡ ὁποία ἀπεφάνθη ἀρνητικῶς, ἀλλὰ πεισθεῖσα ἐκ τοῦ περὶ δικαίου συναισθήματος ἐκινήθη: Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2512|1953 διελύθη τὸ ἀναιρεσείον Ταμεῖον, χωρὶς νὰ ληφθῇ, *παρὰ πάντα ἀληθῶς λόγον*, μέριμνα περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς ἀπολυομένους ὑπαλλήλους του.

Συμβούλιον έγνωμοδότησεν ὁμοφώνως, ὡς ἀκολούθως:

1) Κατά τό ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3868/1958 (Ε.Κ. 178) σκοπός τοῦ διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. συσταθέντος Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν εἶναι ἡ χορήγησις οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων διά τήν συντήρησιν τῶν τέκνων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ μισθωτῶν. Καταβάλλεται δέ τό ἐπίδομα τοῦτο (ἄρθρον 1 τοῦ ἀπό 20/23-12-1959 β.δ., Ε.Κ. 279) εἰς τούς ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου πρός οἱονδήποτε ἐν τῇ χώρᾳ ἐργοδότην, παρέχοντας ἐξηρτημένην ἐργασίαν μισθωτούς εἰς οὓς περιοχάς ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις ἀσθενείας τοῦ Ι.Κ.Α., ἤ ἡ τοιαύτη ἀνεργίας.

2) Τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος, παρεχομένου ὑπό τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, δέν δικαιοῦνται οἱ μισθωτοί ἐκεῖνοι, δι' οὓς συντρέχουσιν ἀθροιστικῶς αἱ ὑπό τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. ὁριζόμεναι ἀκόλουθοι προϋποθέσεις: α) Ἀπολήψεις οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος τέκνων, δυναμει διατάξεως νόμου, συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ κανονισμοῦ ἐπιχειρήσεως ἤ οἱασδήποτε ἄλλης διατάξεως, οὐχί δέ οἰκειοθελῶς ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἤ εἰς ἐκτέλεσιν ἀτομικῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, 2) τό οὕτω καταβαλλόμενον ἐπίδομα νά ἦ κατά πολύ μεῖζον ἤ τοὐλάχιστον ἴσον πρός τό ὑπό τοῦ ὡς ἄνω Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ παρεχόμενον τοιοῦτον καί 3) οἱ λαμβάνοντες τό ἀνωτέρω ἐπίδομα μισθωτοί νά ἀμείβωνται ἐπί μηνιαίῳ μισθῷ.

3) Ἐφ' ὅσον ἑπομένως οἱ περί ὧν πρόκειται μισθωτοί λαμβάνουσιν ἤδη, πρό τοῦ ν.δ. 3868/1958, οἰκογενειακόν ἐπίδομα τέκνων, δυνάμει ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καθοριζούσης τάς ἀποδοχάς αὐτῶν, τό ποσόν ὅμως τοῦ καταβαλλομένου αὐτοῖς ἐπιδόματος τούτου εἶναι ἔλασσον τοῦ ὑπό τοῦ ἀνωτέρω Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ παρεχομένου τοιοῦτου, οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοί δέον νά ὑπαχθῶσιν εἰς τόν Διανεμητικόν Λογαριασμόν τοῦτον διά τήν ὑπ' αὐτοῦ παροχήν τοῦ κεκανονισμένου οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος τέκνων, διακοπτομένης τῆς ὑπό τοῦ Δημοσίου καταβολῆς τοῦ ὡς ἄνω παρεχομένου αὐτοῖς τοιούτου ἐπιδόματος.

Ἡ λύσις αὕτη, συνεπής πρός τάς προμνησθείσας διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868/1958, ἐν συνδυασμῷ πρός τάς τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπό 20/23 Δεκεμβρίου 1959 β.δ/τος ἐκδοθέντος βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀνωτέρω ν.δ/τος καί πρός τάς τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 83003/13414/22-12-1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος, κατά τό ἄρθρον 8 τοῦ αὐτοῦ ν.δ., Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ εἰρημένου Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ (Ε.Κ. β' 451), δέν δύναται νά ἐπηρεασθῇ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι τό εἰς ὃ ἀφορᾷ τό ἐρώτημα προσωπικόν τῆς Β. Ἀεροπορίας καταβαλλόμενον ἤδη ἐπίδομα ἔχει ἐνσωματωθῇ εἰς τάς ἀποδοχάς, συνυπολογιζόμενον οὕτω εἰς τάς περιπτώσεις καταβολῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, δώρων Χριστουγέννων καί Πάσχα κλπ. καί ἐπαυξάνει, ὑπό τήν ἔννοιαν ταύτην, τό ὕψος τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν τούτων, ἐφ' ὅσον βεβαιοῦται, ὅτι τό ὡς ἄνω ἐπίδομα εἶναι κατά ποσόν ἔλασσον τοῦ ὑπό τοῦ εἰρημένου Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ παρεχομένου τοιούτου, δέν συντρέχει δέ συνεπῶς ἡ δευτέρα τῶν προπαρατεθεισῶν ἐν παραγράφῳ 2 τῆς παρούσης προϋποθέσεων, ὧν ἡ συνδρομή ἀποκλείει τούς μισθωτούς τῆς ἀπολήψεως τοῦ περί οὗ πρόκειται ἐπιδόματος παρά τοῦ ἀνωτέρω Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ.

Σύγχρονος δέ ἐκ δύο πηγῶν λῆψις τοῦ ἐπιδόματος τέκνων ὑπό τοῦ μισθωτοῦ σαφῶς ἀποκλείεται ἐκ τῆς ὅλης οἰκονομίας τοῦ ν.δ. 3868/1958 καί τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιωκομένου κοινωνικοῦ σκοποῦ, ὡς οὗτος διαγράφεται ἐν τῇ οἰκείᾳ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει.

ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ Ν.Δ. 3789/1957

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐάν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957, προβλέπουσαι περί καταβολῆς μειωμένης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 εἰς τούς ἀποχωροῦντας ὑπερήλικας μισθωτούς, ἔχουσιν ἐφαρμογήν καί ἐπί τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου διά καταβολῆς τῆς μειωμένης ταύτης ἀποζημιώσεως ἤ μειωμένων ἀποζημιώσεων, περί ὧν αἱ ὑπ' ἀριθ. 956 καί 976/1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Α'

Γνωμοδότησις 360/1960

Προεδρεύων ὁ Νομικός Σύμβουλος κ. *Δ. Μπαρμπάτης*

Εἰσηγητής ὁ Νομικός Σύμβουλος κ. *Β. Σάββας*

Λοιπά μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Χατζηβάκης, Α. Μαλαγαρδῆς, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι, Κ. Κυριαζῆς, Π. Κορδογιαννόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Γ. Παναγόπουλος, Ν. Μπλιάτσος, Πάρεδροι

Ἐπί τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τό Νομικόν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως, ὡς ἀκολούθως:

1) Τό β.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» διά τοῦ ἄρθρου 8 § 4 προσέθεσεν εἰς τό ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3198/1955 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί καταγγελίας διατάξεων», ὡς δεύτερον ἐδάφιον, τάς ἑξῆς διατάξεις: «Ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διά τήν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἤ συμπληροῦντες τάς πρός χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νά ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἤ νά ἀπομακρύνωνται ταύτης παρά τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας, οἱ μέν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τά 40ο/ο, οἱ δέ μή ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τά 55ο/ο τῆς ὑπό τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀπροειδοποιήτου ἀποζημιώσεως». Οὕτω, προκειμένου περί τοιαύτης περιπτώσεως ὑπερηλίκων μισθωτῶν παρέχεται ἡ δυνατότης ἤ τῆς ἐκουσίας ἀποχωρήσεώς των ἤ τῆς ἀπολύσεώς των ἐκ μέρους τοῦ ἐργο-

δότου, ἐπὶ τῇ λήψει τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, μειωμένης κατὰ τὰ ὡς ἄνω ποσοστά.

Ὁρίζουν ἐπίσης αἱ διατάξεις αὗται τοῦ νόμου 3789|1957, ὅτι κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται πάντα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 ἕως 9 τοῦ νόμου 3198|1955, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν προμήνυσιν. Ἐκ τῶν ἄρθρων ταύτων τὸ ἄρθρον 5 ρυθμίζει τὰ στοιχεῖα τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας καὶ τὰς συνεπείας τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας καὶ τὸ ἄρθρον 6 ὁρίζει, πλὴν ἄλλων, προθεσμίαν ἕνμηνον ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

2) Εἶναι προδηλον ὅτι ἡ διὰ τῶν διατάξεων τούτων ρύθμισις τῶν ἀποζημιώσεων τῶν ὑπερηλίκων κλπ. μισθωτῶν ἀφορᾷ μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας, ὑπαγομένους ἀπὸ ἀπόψεως ἀποζημιώσεως εἰς τὸ καθεστὼς τοῦ νόμου 2112. Οἱ μισθωτοὶ ὅμως τοῦ Δημοσίου, κατ' ἀρχήν, δὲν ὑπάγονται ὡς πρὸς τὸ θέμα τῶν ἀποζημιώσεων εἰς τὸν νόμον 2112, ἀπὸ τοῦ θέματος τούτου ρυθμιζομένου ἐπὶ ἑτέρας βάσεως διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου δεκάτου τοῦ ν.δ. 913|1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976|1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς ἠρμηνεύθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ν.δ. 2698|1953, βάσει τῶν ὁρισμῶν τῶν ὁποίων καὶ τῆς δυθείσης ὡς ἄνω ἑρμηνείας καταβάλλεται εἰς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ λύσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας «βοήθημα», ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ λύσις εἶναι συνέπεια ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τοῦ Δημοσίου, ρητῶς δὲ ὁρίζεται, ὅτι ἀποκλείεται ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112. Λόγῳ ἑπομένως τῆς διαφόρου ταύτης ρυθμίσεως καὶ τοῦ ρητοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης τοῦ νόμου 2112 δὲν δύνανται νὰ εὕρωσιν ἔδαφος ἐφαρμογῆς διὰ τοὺς ὑπερηλίκας μισθωτοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Δημοσίου αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ νόμου 3789|1957, καθ' ὃ διαλαμβάνουσαι περὶ ἀποζημιώσεως προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112. Τὸ ὅτι αἱ ἀποζημιώσεις αὗται τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου κινοῦνται ἐπὶ ἑτέρας διαφόρου βάσεως ἐδέχατο καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ προσφάτου ἀποφάσεως του 63|1960 (ΕΕΔ 19, 269), ὅστις ἐκ τοῦ λόγου τούτου δὲν ἐφήρμοσεν ἐπ' αὐτῶν τὴν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 ἰσχύουσαν ἕμηνον παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198|1955.

Ἄλλως τε καὶ ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου τούτου (ΕΕΔ 16, 1137) καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς (ΕΕΔ 17, 839) προκύπτει, ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τούτων ἠθελήθη, ὅπως εὐνοηθῇ ἡ ἔξοδος ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ὑπερηλίκων ἐμποροϋπαλλήλων καὶ δὴ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ὑπῆρχε καὶ σχετικὴ συμφωνία τῶν ἐργαζομένων (Σύλλογος Ἐμποροϋπαλλήλων).

3) Ἡ ἔκδοχὴ ὅτι αἱ διατάξεις αὗται εἶναι γενικαὶ καὶ ὡς ταιαῦται περιλαμβάνουσι καὶ τοὺς ὑπερηλίκας ὑπαλλήλους τοῦ Δημοσίου προεξοφλεῖ συγχρόνως βούλησιν τοῦ Νομοθέτου περὶ τῶν ἑξῆς: Ὅτι, κατ' ἐξαίρεσιν, προκειμένου περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης, ὁ Νομοθέτης ἀπεμακρύνθη ἠθελημένως τῶν ὁρισμῶν τῶν ἀνωτέρω Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, θελήσας ὅπως καταβάλληται ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112, μειωμένη κατὰ τὰ ἀνωτέρω ποσοστά, ἔστω καὶ ἂν καταλήγῃ νὰ εἶναι ὡς ἐκ τοῦ μακροῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ πολὺ ἀνωτέρα τῆς ὑπὸ τῶν Πράξεων τούτων προβλεπομένης διὰ τὰς κοινὰς περιπτώσεις τῶν ἀπολύσεων, καὶ ὅπως καταβάλληται καὶ ἐν περιπτώσει ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐνῷ αἱ Πράξεις αὗται ἀφορῶσι μόνον τοὺς ἀπολυομένους μισθωτούς. Ὅτι ὁ Νομοθέτης, ἐνῷ ἔχει ἀπαλλάξει τὸ Δημόσιον διὰ ρητῶν διατάξεων (νόμος 1846|1951, ἄρθρον 60 § 2, ν.δ. 2698|1953, ἄρθρον 48 § 2) τῶν συνεπειῶν ἀκυροτήτων ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν περὶ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας κειμένων διατάξεων (Γνωμ. Νομ. Συμβ. Κράτους 1395|1955, ΕΕΔ τόμ. 15, 67 καὶ παγία νομολογία τῶν Δικαστηρίων), παρὰ ταῦτα ἠθέλησε, κατ' ἐξαίρεσιν, ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως, ὅπως διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198|1956 ἰσχύουν καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου αἱ καθοριζόμεναι κυρώσεις καὶ μάλιστα καὶ ἐν ἀποχωρήσει τοῦ μισθωτοῦ. Ὅτι, ἐνῷ αἱ ἀποζημιώσεις τῶν Πράξεων ὑπόκεινται εἰς τὴν κοινὴν παραγραφὴν τοῦ Δημοσίου (δεκτέαν, ἀνωτέρω Ἀρείου Πάγου 63|1960), ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν, ὅπως διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198|1955 ἡ προκειμένη ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου ὑπάγηται εἰς τὴν ἕμηνον σύντομον παραγραφήν. Τοιαῦται ὅμως ἔντονοι παρεκκλίσεις ἀπὸ τὰ παγίως ἰσχύοντα, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοῦ Δημοσίου, ἀναντιλέκτως μόνον διὰ ρητῆς διατάξεως ἠδύναντο νὰ θεσπισθῶσιν, ἐξηγουμένων καὶ τῶν λόγων, οἵτινες ἐπέβαλλον ἐν προκειμένῳ τὴν διάσπασιν τοῦ κανόνος τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ Δημοσίου ἐκ τοιούτων ἀκυροτήτων, τὴν καταβολὴν μείζονος τῆς ὑπὸ τῶν Πράξεων προβλεπομένης ἀποζημιώσεως καὶ τὴν διχοτόμησιν τῆς παραγραφῆς, ὥστε ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου ἄλλοῦ μὲν νὰ ἰσχύῃ ἡ κοινὴ παραγραφή, ἄλλοῦ δὲ ἡ ἕμηνος ταιαύτη, παρεκτὸς τοῦ ὅτι ἀποτελεῖ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ ἐργατικοῦ νομοθέτου, ὁσάκις θέλει εἰς τὰ Νομοθετήματά του νὰ περιλαμβάνηται καὶ τὸ Δημόσιον, ὅπως ποιῆται διακεκριμένην μνείαν περὶ αὐτοῦ.

4) Τέλος καὶ ἡ ἄποψις ὅτι αἱ διατάξεις αὗται τοῦ νόμου 3789|1957 δύνανται νὰ περιλαμβάνωσι καὶ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν Πράξεων τούτων, ὑποκαταστάτους τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ νόμου 2112, ἐν τῇ ἐννοίᾳ, δηλονότι, καταβολῆς μειωμένων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ποσοστά, τῶν βοηθημάτων τῶν Πράξεων τούτων, εἶναι ἔξω τοῦ σαφοῦς γράμματος τῶν διατάξεων τούτων, μηδὲν διαλαμβανουσῶν περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ πνεύματος αὐτῶν, ὅπως ἡ καταβαλλομένη εἰς τοὺς ὑπερηλίκας μισθωτοὺς ἀποζημίωσις ἔχῃ σχετικῶς ἀξιόλογον περιεχόμενον, ἐνῷ τὸ μειωμένον «βοήθημα» καταλήγει νὰ εἶναι ἀσήμαντον.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112]1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐργοδότης, παραμελῶν τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω (ἄρθρον 1 νόμου 2112]1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558]1930) ὑποχρέωσιν καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ὀφείλει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, πλὴν ἂν ἐκ συμβάσεως ἢ ἔθιμου ὀφείληται μεγαλυτέρα ἀποζημίωσις.

Ἡ διάταξις αὕτη, μετὰ διακυμάνσεις γνωμῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων, ἡρμηνεύθη τελικῶς ὡς ἔχουσα τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται μὲ βάσιν τὰς ἀποδοχάς, ἃς ἔλαβεν ὁ ὑμισθωτὸς κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ προειδοποίησις (Α.Π. 325]1938, Θέμ. ΜΘ' 613, Α.Π. 386]1941, Θέμ. ΜΘ' 143).

Ἦλθεν ὅμως ὁ ἀν. 118]1945 (ἄρθρον 9) κατ' ἀρχὰς καὶ ἤδη τὸ ἰσχῦον ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198]1955 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) καὶ ἐπέφερεν οὐσιώδη μεταβολὴν εἰς τοῦτο, ὁρίσαν ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς (ἐννοεῖ τῆς καταγγελίας) ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Ὁ προφανὴς δικαιολογητικὸς λόγος τῆς νομοθετικῆς μεταρρυθμίσεως ἦτο διότι αἱ νομισματικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ συνθῆκαι τῆς χώρας ὡρίσταντο συχνὰς μεταβολὰς καὶ μετ' αὐτῶν καὶ οἱ μισθοὶ καὶ δίκαιον οὕτω ἦτο καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν νὰ ὑπολογίζηται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μηνὸς τῆς καταγγελίας.

Ὁ νόμος 2112]1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558]1930, ὁρίζει τὴν ἐν αὐτῷ προθεσμίαν προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (δυνατὴν καὶ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ νόμου 3198]1955, ἄρθρον 4, ΕΕΔ 14, 502) ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας αὐτῶν, ὑπολογιζομένων πάντοτε τῶν ἐτῶν αὐτῆς συμπεπληρωμένων (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1848]1935, Θέμ. ΜΖ' 354), ἡ δὲ ἀποζημίωσις, ἐν παραλείψει αὐτῆς, ὁρίζεται ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ χρόνου τῆς προθεσμίας (30 ἡμερῶν, 60 ἡμερῶν, τριῶν μηνῶν, τεσσάρων μηνῶν, πέντε μηνῶν, ἓξ μηνῶν κλπ., ποτὲ ὅμως ἄνω τῶν δύο ἐτῶν. Α.Π. 309]1947, ΕΕΔ 7, 71, Α.Π. 72]1948, ΕΕΔ 7, 233, Α.Π. 142]1948, ΕΕΔ 7, 396).

Προκειμένου ὅμως περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ἡ καταγγελία τῶν ὁποίων ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2112]1920 ἐκδοθέντος β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 καὶ διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλεύσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961]1954 ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3198]1955 (ΕΕΔ 14, 502) ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ ἀνωτέρω β.δ. ὡς ἑξῆς: Καταβάλλεται ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν τοῦ ἀπολυομένου μισθῶν ἢ ἐν γένει ἀμοιβῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν ἀντὶ τῆς παρεχομένης ἐργασίας κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, πρὸ τῶν ὁποίων ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία.

Ἂν, ἐπομένως, ἔχωμεν π.χ. περίπτωσιν καταγγελίας συμβάσεως πρὸ 30 ἡμερῶν (ἴδετε προθεσμίας εἰς ἄρθρον 3 β.δ. 16]18 Ἰουλίου 1920), ἡ ἀποζημίωσις ἰσοῦται μὲ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν τοῦ 30ημέρου, ἤτοι μὲ ἡμερομίσθια 26 ἡμερῶν (Α.Π. 545]1958, ΕΕΔ 17, 739 καὶ λοιπὴ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 16, 849, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἐνδεχόμενον ὅμως ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς προθεσμίας νὰ συμπίπτουν ἐκτὸς τῶν Κυριακῶν καὶ ἄλλαι μὴ ἐργάσιμοι ἐκ τοῦ νόμου ἡμέραι, ὁπότε δὲν θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἡμερομίσθιον τῆς μὴ ἐργασίμου αὐτῆς ἡμέρας, ὡς ἐνδεχόμενον νὰ εἶναι, εἰς συγκεκριμένας περιπτώσεις, δυνατὴ ἐκ τοῦ νόμου ἢ καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς προθεσμίας ἐργασία, ὁπότε ἡ ἀποζημίωσις θὰ ἰσοῦται πάλιν πρὸς τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργασίμων τούτων, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἡμερῶν, λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν κατὰ Κυριακὰς ἐπιτρεπτῶς ἐκ τοῦ νόμου ἐργαζόμενον ἂν δικαιοῦται ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος (περὶ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ βλέπε Α.Π. 111]1960, ΕΕΔ 19, 401), ὁπότε ἡ ἡμέρα αὕτη δὲν θὰ θεωρηθῇ διὰ τὸν μισθωτόν, τοῦ ὁποίου κατηγγέλθη ἡ σύμβασις, ἐργάσιμος (ἴδετε τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15123]1954, ΕΕΔ 14, 300).

Ὁ νομοθέτης, καθορίζων τὴν ἀποζημίωσιν αὐτὴν τοῦ ἀπολυομένου μὲ βάσιν τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, ἐννοεῖ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐπιτρεπτῶς ἐκ τοῦ νόμου ἐργαζομένων μισθωτῶν, διότι ἄλλως, ὑποκειμένης ἀκύρου συμβάσεως, δὲν θὰ ἐπρόκειτο καὶ περὶ «ἡμερομισθίων», ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἀνταλλάγματος διὰ παροχὴν ἐργασίας, ἀλλὰ περὶ ἀποδόσεως εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος (ἴδετε περὶ αὐτοῦ Α.Π. 134]1960, ΕΕΔ 19,449), μὲ τὴν ὁποίαν δὲν ἀπησχολήθη, οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπασχοληθῇ εἰς τὴν περίπτωσιν, ὁ ἐργατικὸς νομοθέτης.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

262]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί συμπληρώσεως του β. δ. της 14.8—15.9. 1947 «περί κανονισμού των χρονικών ορίων εργασίας εν τοις φαρμακείοις».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 56 της 30 Απριλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 7 § 4 του ν. δ. της 28|29 Οκτωβρίου 1920 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως».

2) Την από 27 Ιανουαρίου 1960 γνωμοδότησιν της Ολομελείας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και

3) Την υπ' αριθ. 126|1960 ισαύτην του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Εις το τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του β. δ|τος «περί κανονισμού των χρονικών ορίων εργασίας εν τοις φαρμακείοις» προστίθεται εδάφιον, έχον ως ακολούθως:

«Εις εξαιρετικάς περιπτώσεις κωλύματος των φαρμακοποιών λόγω ασθενείας, δύναται η οικεία Αστυνομική Αρχή να χορηγή άδειας απαλλαγής εκ των διανυκτερεύσεων διά χρονικόν διάστημα μέχρι 8 μηνών, μετά σύμφωνον γνώμην του Φαρμακευτικού Συλλόγου, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου φαρμακοποιού, συνοδευομένης και υπό πιστοποιητικού ιατρού, ως και υπευθύνου δηλώσεως έτερου φαρμακοποιού της δικαιοδοσίας του αυτού Αστυνομικού Τμήματος περί αναλήψεως υπ' αυτού, άνευ απασχολήσεως του προσωπικού του των διανυκτερεύσεων και διημερεύσεων του αιτουμένου την απαλλαγήν φαρμακοποιού».

Εις τον αύτον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατιθέμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 31 Μαρτίου 1960

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

28587|5670]1960 Απόφ. Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως και Υπουργού Εργασίας

Περί εγκρίσεως, μετά τροποποιήσεως, της υπ' αριθ. 3|1960 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών αγγειοπλαστείων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 169 της 25 Απριλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3239]1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν. δ|γματος 3755]1957, 2) την υπ' αριθ. 3|1960 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών αγγειοπλαστείων άπασης της χώρας», δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν εφέσεων, ή υπ' αριθ. 5|1959 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 του ν. δ|γματος 3755]1957 Τμήματος αμοιβής και όρων εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 25.4.1960, ην και αποδεχόμεθα, 4) το γεγονός ότι: α) ή διά της ανωτέρω διαιτητικής αποφάσεως παρεχομένη αύξησις επί των μέχρι σήμερον ισχυόντων κατωτάτων ορίων ημερομισθίων του εργατοτεχνικού προσωπικού των εν λόγω επιχειρήσεων ευρίσκεται εκτός του πλαισίου των αναγνωριζομένων περιθωρίων αυξήσεων μισθών και ημερομισθίων, τούτο δε αντίκειται εις την ακολουθουμένην υπό της Κυβερνήσεως κοινωνικήν και οικονομικήν πολιτικήν, ήτις συνίσταται εις την διασφάλισιν της οικονομικής και νομισματικής σταθερότητος και την ίσην μεταχείρισιν των εργαζομένων της χώρας, και δέον, τω λόγω τούτω, τροποποιουμένης της ως άνω διαιτητικής αποφάσεως, να ορισθή ότι ή κατά 10 ο|ο αύξησις των κατωτάτων ορίων ημερομισθίων χορηγείται επί των βασικών ημερομισθίων των διαμορφωθέντων διά της υπ' αριθ. 68294]1956 ημετέρας αποφάσεως, συμψηφιζομένων εις ταύτην των μεταγενεστέρως της 1.10.1956 χορηγηθεισών μέχρι σήμερον γενικών αυξήσεων των ημερομισθίων και β) ή διά της διαιτητικής αποφάσεως ορίζομένη ημερομηνία εναρξέως ισχύος της (1.1.1960), δημιουργούσα υποχρέωσιν καταβολής των προκυπτουσών αναδρομικών διαφορών των ημερομισθίων, θέλει προκαλέσει υπέρμετρον επιβάρυνσιν των επιχειρήσεων και δέον, τω λόγω τούτω, να μετατεθή αύτη εις την 1.3.1960, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την υπ' αριθ. 3|1960 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών αγγειοπλαστείων άπασης της χώρας», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Εργατών Κεραμοποιών - Πλινθοποιών και Αγγειοπλαστών Ελλάδος αφ' ενός και αφ' ετέρου α) του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και β) της Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, και ης το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

1) Χορηγεί εις το εργατοτεχνικόν προσωπικόν των υπό κρίσιν επιχειρήσεων άπασης της χώρας αύξησιν κατά 10 ο|ο επί των βασικών ημερομισθίων, ως ταύτα διαμορφώθησαν διά της υπ' αριθ. 68294|1956 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας «περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει και συμπληρώσεως της υπ' αριθ. 18|1956 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών αγγειοπλαστείων άπασης της χώρας», εξαιρουμένων των εργαζομένων εις την Ανώνυμον Πυρομαχικήν Εταιρείαν «Κεραμεικός», δι' ους το Δικαστήριον κρίνει

ότι δέν συντρέχει περίπτωσις αὐξήσεως, καθ' ὅσον ἔχουσι καθορισθῆ δι' αὐτούς ὑψηλότερα ἡμερομίσθια τῶν ἄλλων ἐργαζομένων, ἀλλ' οὔτε καὶ ὅτι συντρέχει περίπτωσις αὐξήσεως τῶν ἰσχυουσῶν βάσεων παραγωγῆς (νορμα) ἐντὸς δόρου ἐργασίας.

2) Εἰς τὴν ἀνωτέρω αὔξησιν συμψηφίζεται πᾶσα μεταγενεστέρως μέχρι σήμερον παρασχεθεῖσα γενικὴ αὔξησις τῶν ἡμερομισθίων.

3) Τυχὸν καταβαλλόμεναι μείζονες ἀποδοχαὶ ἐν γένει τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

4) Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ 1.8.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1960

—

28836]5741]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀναστολῆς ἐπελεύσεως μέχρις 27.8.1960 τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας τῶν ὑπ' ἀριθ. 9]1959 καὶ 10]1959 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων Α.Π.Π.»(*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 175 τῆς 27 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὴν παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239]1955, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν παράγρ. 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755]1957, 2) τὰς κατὰ τὴν 27.2.1960 ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὴν 31.3.1960 καὶ 5.4.1960 γενομένας καταγγελίας τῶν ὑπ' ἀριθ. 9]1959 καὶ 10]1959 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐκ μέρους τῶν: α) Συνδέσμου Εἰσπρακτόρων Ἀστικῶν Λεωφορείων Πειραιῶς καὶ Προαστίων, β) Σωματείου Σταθμαρχοελεγκτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Γραφείων Ἰδιωτικῶν Λεωφορείων Αὐτοκινήτων Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, γ) Σωματείου Ὁδηγῶν Λεωφορείων Ἀθηνῶν, δ) Συνδέσμου Εἰσπρακτόρων Λεωφορείων Ἀστικῶν καὶ Ὑπεραστικῶν Γραμμῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ε) Ἑνώσεως Εἰσπρακτόρων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων Πειραιῶς, στ) Σωματείου Ὁδηγῶν Λεωφορείων Πειραιῶς καὶ ζ) Συνδέσμου Σταθμαρχῶν, Ἐλεγκτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Γραφείων Ἰδιωτικῶν Λεωφορείων Α.Π., 3) τὸ ὑπ' ἀριθ. 1=5548]1960 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημ. Ἔργων καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 4137]28.3.1960 ἀναφορὰν τῆς Ἐθνικῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων καὶ 4) συμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 25.4.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας τῶν ὡς ἄνω καταγγελθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 9]1959 καὶ 10]1959 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν λεωφορείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», κηρυχθεισῶν ἐκτελεστῶν, ἀντιστοίχως, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 46494]1959 καὶ 46493]1959 ἡμετέρων ἀποφάσεων (Φ.Ε.Κ. 236, τεῦχος Β' τῆς 2.7.1959), ἐπὶ τετράμηνον, ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ διμήνου τῆς πρώτης καταγγελίας, χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 27ης Αὐγούστου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἀπριλίου 1960

—

28925]5745]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως καὶ αὐθις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 175 τῆς 27 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239]1955, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν παράγρ. 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755]1957.

2) Τὴν ἀπὸ 5.4.1960 ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ

3) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 25.4.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλοντες καὶ αὐθις, ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4539]932]23.1.1960 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 39, τεῦχος Β' τῆς 27.1.1960), τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 14]1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32918]18.5.1957) κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 145, Β' τῆς 18.6.1957)(*), παρατείνομεν τὴν ἰσχὺν τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐπὶ ἓν εἰσέτι τρίμηνον, ἤτοι μέχρι τῆς 30.7.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἀπριλίου 1960

—

27942]5553]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἑστιατορίων, ζαχαροπλαστείων καὶ καφενείων Ἀλεξανδρουπόλεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 162 τῆς 22 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 1]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἑστιατορίων, ζαχαροπλαστείων καὶ καφενείων Ἀλεξανδρουπόλεως», δι' ἧς μετερ-

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 800 ἐπ.

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 897.

ρυθμίσθη, μετ' έφεσιν, ή ὑπ' ἀριθ. 1|1959 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Νομοῦ Ἔβρου, 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν. δ. 3755|1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 21.4.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐν τῇ ἀνωτέρω διαιτητικῇ ἀποφάσει καθοριζομένη ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της (5.11.1959), δημιουργοῦσα ὑποχρέωσιν τῶν ἐργοδοτῶν ὅπως καταβάλλουν εἰς τὸ προσωπικὸν των τὰς προκυπτούσας διαφορὰς μισθῶν, θέλει ἐπιφέρει ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ πιθανῶς οἰκονομικὸν κλονισμὸν αὐτῶν, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀσκουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ, τροποποιουμένης τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, νὰ ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της ἡ 1.3.1960, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 1|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἑστιατορίων, ζαχαροπλαστείων καὶ καφενείων Ἀλεξανδρουπόλεως», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ σωματείου σερβιτόρων—μαγείρων Ἀλεξανδρουπόλεως ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν, Βιοτεχνῶν Νομοῦ Ἔβρου ἀφ' ἑτέρου καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ὅροι ἀμοιβῆς

Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ ἑστιατορίων, καφενείων καὶ ζαχαροπλαστείων Ἀλεξανδρουπόλεως ὡς ἀκολούθως:

Α'. Διὰ τὰ μαγειρεῖα

	Μηνιαίως Δραχ.
1. Μπαγκιέρης ἢ μαρκαδόρος	» 1.300
2. Μπυραριέρης ἢ κάπελας	» 1.300
3. Βοηθὸς μπυραριέρη ἢ κάπελα (ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν)	» 1.200
(ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν)	» 425
4. Μπάρμαν	» 1.500
5. Βοηθὸς μπάρμαν	» 1.200
Οἱ ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 1, 2 καὶ 4 θεωροῦνται οἱ μονίμως καὶ ἀποκλειστικῶς ἀσχολούμενοι μὲ τὰς ὡς ἄνω εἰδικότητας.	
6. Μάγειρος καταστήματος Α' κατηγορίας (οὗτος τυγχάνει ὁ ὑπεύθυνος ἐν τῇ κουζίνᾳ ἐργαζόμενος)	» 1.600
7. Μάγειρος καταστήματος Β' κατηγορίας (ὁ τελῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὑπευθύνου μαγείρου, δυνάμενος ὅμως νὰ συντηρῇ κουζίναν μόνος του).	» 1.400
8. Βοηθὸς μαγείρου, (ὁ ἐκτελῶν ἐντελῶς βοηθητικὰς ὑπηρεσίας, ἤτοι προπαρασκευαστικὰς τοῦ κυρίου ἔργου τοῦ μαγείρου)	» 1.200
9. Λαντζέρης	» 1.200
10. Λαντζέρα	» 950

	Μηνιαίως Δραχ.
11. Πατσατζῆς ἢ ψητᾶς (ἀσχολούμενος εἰδικῶς εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην).	» 1.300
12. Σερβιτόρος (τὸ εἰσπραττόμενον ποσοστὸν 10 ο|ο).	
13. Βοηθὸς σερβιτόρου 10 ο|ο ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ὑπὸ τῶν σερβιτόρων ποσοστοῦ, μὴ δυναμένου τούτου νὰ ὑπερβῇ τὰς 50 δραχμὰς ἡμερησίως.	

Β'. Διὰ ζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα καὶ συναφῆ:

	Μηνιαίως Δραχ.
1. Μαρκαδόρος ἢ μπουφετζῆς	» 1.300
2. Σερβιτόρος (ποσοστὸν 15 ο|ο, τὸ ἤδη εἰσπραττόμενον)	
3. Βοηθὸς σερβιτόρου 10 ο|ο ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ὑπὸ τῶν σερβιτόρων ποσοστοῦ, μὴ δυναμένου τούτου νὰ ὑπερβῇ τὰς 50 δραχμὰς ἡμερησίως	
4. Τεχνίτης ζαχαροπλαστείου	» 1.500
5. Βοηθὸς τεχνίτου ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	» 1.200
6. Βοηθὸς τεχνίτου κάτω τῶν 18 ἐτῶν	» 500
7. Λαντζέρης	» 1.200
8. Λαντζέρα	» 950

Γ' Διὰ τὰ καφενεῖα

1. Μαρκαδόρος	» 1.300
2. Ταμπῆς	» 1.300
3. Σερβιτόρος (ποσοστὸν 15 ο|ο, τὸ ἤδη εἰσπραττόμενον)	

Λοιποὶ ὅροι

1. Ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων, οἰναμαγειρείων, κέντρων διασκεδάσεως καὶ μαγειρείων δικαιοῦται πλὴν τῶν ὡς ἄνω καθορισθέντων μισθῶν καὶ τροφῆς παρεχομένης αὐτῷ ὡς ἀκολούθως:

Δευτέραν μεσημβρίαν λαδερά, ἑσπέρας λαδερά.

Τρίτην μεσημβρίαν κιμᾶ ἢ κρέας, ἑσπέρας ζυμαρικὰ καὶ 2 ὠά.

Τετάρτην μεσημβρίαν ὄσπρια μετ' ἐλαιῶν, ἑσπέρας ψάρια μετὰ σαλάτας.

Πέμπτην μεσημβρίαν κρέας, ἑσπέρας ζυμαρικά.

Παρασκευὴν μεσημβρίαν λαδερά, ἑσπέρας πατάτες, τυρός.

Σάββατον μεσημβρίαν ψάρια, ἑσπέρας ζυμαρικά.

Κυριακὴν μεσημβρίαν κρέας, ἑσπέραν κιμᾶ.

2) Ὅπως οἱ σερβιτόροι ἁπάντων τῶν καταστημάτων τούτων συναλλάσσωνται διὰ μαρκῶν, ἀπαγορευομένου οἱουδήποτε ἄλλου συστήματος συναλλαγῆς τούτων.

3) Τὸ ἐν γένει προσωπικὸν κουζίνας ἢ ἐργαστηρίων, προκειμένου διὰ ζαχαροπλαστεῖα, θὰ ἐφοδιάζηται παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων μὲ φόρμας.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτε-

ραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.3.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἀπριλίου 1960

—

23648]1967]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν πλοιοκτητῶν τοῦ ἀ)π «Φίλιππος» καὶ τῆς Π.Ν.Ο.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 187 τῆς 4 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1960 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τοῦ ἐκπροσώπου τῶν πλοιοκτητῶν τοῦ ἀ)π «Φίλιππος» ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου ὡς κατωτέρω:

1) Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων.

2) Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου.

3) Πανελληνίου Ἑνώσεως Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν.

4) Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν

5) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν

6) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

7) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

8) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

9) Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας καὶ ἐκ τρίτου τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ἐσωτερικῆς Καύσεως.

Ἰδόντες τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 3276]1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

Κυροῦμεν τὴν ὡς ἄνω ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀνωτέρω ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1960 καὶ ἡ διάρκειά της ὁρίζεται μέχρι 31.12.1960.

Δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιηθήτω δεόντως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 2 Ἀπριλίου 1960

Συλλογικὴ σύμβασις

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1960, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν Νικόλαος Καβουνίδης, ὡς ἐκπρόσωπος τῶν πλοιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοίου «Φίλιππος», ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ:

1) Δημήτριος Μελέτης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2) Ἠλίας Κροκιδᾶς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου (Θ.Α.Ξ.).

3) Πόθος Καλαποθάκης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μ.Ε.Κ.

4) Μάνθος Πετρουλῆς, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν Ε.Ν.

5) Κίμων Μαλατάρας, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν.

6) Δημήτριος Μπενετᾶτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν.

7) Γεώργιος Κουκλάδας, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

8) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

9) Νικόλαος Κουκούλης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

10) Δημήτριος Βελισσαράτος, πρόεδρος πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Κ.

11) Μάνθος Πετρουλῆς, γενικὸς γραμματεὺς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται καταστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνεγνωρισμένα σωματεῖα καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι.

Συνελθόντες, ὅπως κοινῇ συμφωνίᾳ ὁρίσωμεν τὸ μισθολόγιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας τοῦ πληρώματος τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος κατὰ κυριότητα ἐπιβατηγοῦ πλοίου «Φίλιππος» διὰ τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς τοῦτο ἐκτελεῖ πλόας εἰς μεσογειακοὺς λιμένας, συμφωνοῦμεν ἐπὶ τῶν κάτωθι:

1) Συμφωνοῦμεν, ὅπως ἡ ὑπογραφεῖσα τὴν 10ην Ἰουλίου 1959 μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων μερῶν συλλογικὴ σύμβασις, ἥτις ἔληξε τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1959, παραταθῇ ὡς ἔχει εἰς ὅλα αὐτῆς τὰ κεφάλαια μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1960.

2) Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρατεινομένης διὰ τοῦ παρόντος πρακτικοῦ συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ τροποποιηθῇ μόνον κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

3) Ἕνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης παρατάσεως δύναται αὕτη νὰ καταγγελθῇ ἐγγράφως παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τῆς καταγγελίας ἐπιδιδομένης εἰς ἕτερον, παραμένει ὅμως ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν μέχρι τῆς 31.12.1960.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταγγελίας κατὰ τὰ ὡς ἄνω, ἡ διὰ τοῦ παρόντος πρακτικοῦ παρατεθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἐπ' ἀόριστον καὶ μέχρι τῆς καταγγελίας της παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν πρὸς τὸν ἕτερον τῶν συμβαλλομένων.

4) Τὸ παρὸν πρακτικὸν συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΙ

3]1960 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν(*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 25]1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ α) τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν καὶ 2) τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν, ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν, ὡς ταῦτα διεμορφώθησαν τελικῶς διὰ τῆς ἀπὸ 6.4.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32773]1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (**), καὶ ἰσχύοντα τὴν 22.8.1958, αὐξάνονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατὰ ποσοστὸν 5 0]ο.

2) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 24 Μαΐου 1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Μαρτίου 1960

—

1]1960 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἡρακλείου

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν Ἡρακλείου Κρήτης(***).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

α) Καθορίζει τὰ κάτωθι κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν, βάσει τῆς διὰ τῆς ἀπὸ 11.4.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27483]1955 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθοριοθείσης παραγωγῆς.

1) Διὰ τοὺς τεχνίτας κατασκευῆς πάσης φύσεως μωσαϊκῶν πλακῶν (ακέτων, διχρώμων, τριχρώμων) δραχ. 54 καὶ

2) Διὰ τοὺς ἐργάτας θέλει καταβάλλεται τὸ ἑκάστοτε διὰ τοὺς λοιποὺς ἐργάτας κεκανονισμένον ἡμερομίσθιον.

β) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως χορηγῶσιν εἰς ἕκαστον τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν «σβούραν» καὶ τὸ «πολυσέζ» ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ, ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν χειροκτίων καὶ μίαν ποδιὰν ἀδιάβροχον καὶ

γ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 15ης Φεβρουαρίου 1960.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν 15.3.1960.

—

6]1960 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ διορθώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀποφάσεως του περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

1) Διορθοῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀπόφασιν αὐτοῦ(**) ὡς πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον α) τῶν βοηθῶν καρφωτῶν ἀπὸ τοῦ ἐσφαλμένου δραχ. 60.50 εἰς τὸ ὀρθὸν δραχ. 63.50 καὶ β) τῶν καρφωτῶν, καλαφατῶν, ὀξυγονοκολλητῶν καὶ πιστολαδόρων ἀπὸ τοῦ ἐσφαλμένου δραχ. 63.50 εἰς τὸ ὀρθὸν δραχ. 69,50.

2) Διευκρινίζει, ὅτι χορηγεῖται μία φόρμα εἰς τὸ ἄρρεν προσωπικὸν καὶ ἀνάλογον ἔνδυμα εἰς τὸ θῆλυ τοιοῦτον τῶν ἐπιχειρήσεων, ἃς ἀφορᾷ ἡ ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀπόφασις, ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τούτου ἅμα τῇ φθορᾷ της.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη ἐν Πειραιεῖ τῇ 21 Μαρτίου 1960 καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Πειραιεῖ αὐθημερόν.

—

4]1960 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. «ΕΛΒΥΝ»(***).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζουν ὡς ἀκολούθως τὴν ἐκκαλουμένην ὑπ' ἀριθ. 11]1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ α) τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Υ-

---

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 25 τῆς 13.4.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 14.4.1960.

(**) ΕΕΔ 16, σελ. 630, 901.

(***) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 τῆς 14 Ἀπριλίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 19 Ἀπριλίου 1960.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 τῆς 22 Ἀπριλίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23 Ἀπριλίου 1960.

(**) ΕΕΔ 19, σελ. 556.

(***) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν τὴν 7.5.1960, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ν. 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 4]1960 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 7 Μαΐου 1960.

παλλήλων Διϋλιστηρίων 'Ορυκτελαίων, Πετρελαίων «ἡ 'Αγία Τριάς» καὶ β) τῆς παρεμβάσης 'Ομοσπονδίας Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν κλπ. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συνδέσμου 'Ελλήνων Βιομηχάνων, β) τοῦ 'Εμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ 'Επιμελητηρίου 'Αθηνῶν καὶ γ) τῆς παρεμβάσης Α.Ε. «ΕΛΒΥΝ».

1) Χορηγεῖ εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τ.ης Α.Ε. «ΕΛΒΥΝ» αὔξησιν 4 δραχμῶν ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 53522|1955 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας «περὶ δημοσιεύσεως τῆς ἀπὸ 5.8.1955 σ.σ.ε. τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. «ΕΛΒΥΝ».

2) Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν νεοπροσλαμβανομένων ὡς κάτωθι: α) ἅμα τῇ προσλήψει καὶ συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι ἡλικίας 18 ἐτῶν καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ ἡλικίας 19 ἐτῶν ἄνευ προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχ. 47,50, β) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχ. 50, γ) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας, ἡμερομισθιον δραχ. 53, δ) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διετοῦς ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχ. 57.

3) Διὰ τοὺς μαθητευομένους, ἤτοι τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν μέχρι 18 ἐτῶν ἄνευ διετοῦς προϋπηρεσίας ἢ 19 ἐτῶν ἄνευ προϋπηρεσίας, τὰς ἀποδοχὰς τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

4) 'Εξαιροῦνται τῆς παρούσης ἀποφάσεως μισθωτοὶ ὑπαγομενοι εἰς κλαδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις.

5) Ἡ παροῦσα ἀπόφασις ἰσχύει καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ἐπιχειρήσεις ἐπεξεργασίας προϊόντων ὁμοίων τῆς Α.Ε. «ΕΛΒΥΝ» τῆς περιοχῆς 'Αθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων.

6) Ἄλλαι παροχαὶ χορηγούμεναι ἤδη, ὡς γάλα - συσσίτιον, ἐξακολουθοῦν παρεχόμεναι καὶ δὴ ἐκ τοῦ παρασκευαζομένου μεσημβρινοῦ συσσιτίου θὰ χορηγῆται τοιοῦτον καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν νυκτερινὴν ἡμάδα ἐργασίας.

7) Αἱ ἤδη καταβαλλόμεναι τυχὸν μείζονες ἀποδοχαὶ εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος εἰς τὴν Α.Ε. «ΕΛΒΥΝ» καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐπιχειρήσεις ἐπεξεργασίας προϊόντων ὁμοίων τοιούτων τῆς περιοχῆς 'Αθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων δὲν θίγονται.

8) Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ 1.3.1960.

'Εκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη.

'Εν Πειραιεῖ τῇ 16.3.1960

—

Συλλογικὴ Σύμβασις 'Εργασίας

Τεχνιτῶν οἰκοδόμων Καβάλας (*)

'Εν Καβάλᾳ σήμερον τὴν 27ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ ἔτους 1960, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Δευτέραν καὶ ὥραν 10 π.μ., συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς 'Επιθεωρήσεως 'Εργασίας μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων, κατόπιν τῆς σχετικῆς προσκλήσεως τῆς ὡς ἄνω 'Υπηρεσίας, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ 1) Πέτρος Δημοσθενόπουλος, 2) Χρῆστος Μοάτσος καὶ Σόλων Βασιλείου, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου 'Εργολητῶν Δημοσίων 'Εργων Καβάλας, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Κωνστ. Κακουλίδης, 2) Γεώργ. Δελεκάκης, 3) Μπακόλας, 4) Δημ. Θρονιάτης καὶ 5) Θεοδ. Θεοδοσίου, ἐκπρόσωποι τῆς 'Ενώσεως Τεχνιτῶν Οἰκοδόμων Καβάλας, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται τὰ ἡμερομίσθια καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν οἰκοδόμων τῆς πόλεως Καβάλας ὡς ἀκολούθως:

I. 'Ημερομίσθια

Τεχνιτῶν ἐν γένει (κτιστῶν, ξυλουργῶν, ἐλαιοχρωματιστῶν καὶ ἀμμοκονιαστῶν κλπ.) δραχμαὶ 90.

Βοηθοὶ τεχνιτῶν (τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων) δραχμοὶ 68.

II. Πρόσθετοι ὅροι

1) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως παρὰ τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας.

2) Δὲν κωλύεται ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τὰ ἀναληφθέντα καὶ ἐκτελούμενα δημόσια ἢ 'Οργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου ἔργα.

3) Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα, ὑπογράφεται παρὰ πάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων, συνετάγη δὲ εἰς ἐννέα πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἔλαβον αἱ συμβαλλόμεναι ὀργανώσεις, τὰ λοιπὰ δὲ παραδοθήσονται εἰς τὴν 'Επιθεώρησιν 'Εργασίας διὰ τὴν ὑποβολὴν εἰς τὸ 'Υπουργεῖον 'Εργασίας πρὸς ἔγκρισιν καὶ δημοσίευσιν εἰς τὴν 'Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι ἐκπρόσωποι

—

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

('Φ.Κ. τ. Β' φ. 123 τῆς 23 Μαρτίου 1960)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 14939|2880|1960 ἀπόφασιν 'Υπουργοῦ 'Εργασίας ὁ ἀριθμὸς πρωτοκόλλου τῆς εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 96, τεῦχος Β', φύλλον 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιευθείσης ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 41|1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Ν.Α.Ν. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀναπαύσεως καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων 'Αθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων», διορθωτέον εἰς τὸ ὀρθὸν: «14939|2880|1.3.1960» ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου ἐκ' ἀριθ. «14930|288|1.3.1960»(*). ('Εκ τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας)

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου 'Αθηνῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ν. 3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 31 τῆς 27 'Απριλίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ 'Υπουργεῖον 'Εργασίας τὴν 27 'Απριλίου 1960.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 368.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΑΚΟΜΗ . . .

Άκόμη λοιπὸν βασανιζόμεθα νὰ μάθωμεν ποία εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια μιᾶς νομοθετικῆς διατάξεως, ἡ ὁποία ἀποκρύπτει τὴν ἔννοιάν της περίπου . . . ὡς γεροντοκόρη, ἡ ὁποία ἐπιμελῶς ἀποκρύπτει τὴν ἡλικίαν της. Κανεὶς δὲν γνωρίζει περὶ τίνος ἀκριβῶς πρόκειται. Χαλνᾷ ὁ κόσμος δι' αὐτήν, δικαστήρια καὶ διάδικοι ἀγκομαχοῦν νὰ εὕρουν τί ἐπεδίωξεν, ἀλλ' ἐκείνη, ὠχυρωμένη ὀπισθεν τῆς ἀδιαφορίας τοῦ Νομοθέτου, ἐξακολουθεῖ νὰ παριστάνῃ χρησμόν. Ἐν τῷ μεταξὺ λέγομεν ὅλοι, ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ Δίκαιον μεγαλυτέρα βλάβη ἐκείνης, ἡ ὁποία προκαλεῖται ἀπὸ τὴν ἀβεβαιότητά του. Καὶ βεβαίως δὲν ἔχομεν ἄδικον.

Ὑπῆρχεν ἡ προσδοκία νὰ ἐξομαλυνθῇ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τὸ Δίκαιον κατὰ ἕνα τρόπον, ἀδιάφορον ποῖον, διὰ τῆς γνώμης τῶν Ἀνωτάτων Δικαστηρίων τῆς χώρας. Ἀλλ', ὡς φαίνεται, ἦτο εἰς τὴν μοῖραν τῆς διατάξεως νὰ περιπλακῇ ἀκόμη περισσότερον. Ἴδετε τὴν ἀνωτέρω, σελ. 604, ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Εἶναι καὶ αὐτὴ μία εἰς τὴν μακρὰν σειρὰν τῶν ἀποφάσεών του, αἱ ὁποῖαι ἑρμηνεύουν τὴν δυσερμήνευτον αὐτὴν διάταξιν κατὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἔκτοτε καὶ σταθερῶς ἔννοιαν. Ἀλλ' εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ γνώμη αὐτὴ ἔρχεται ἀντιμέτωπος πρὸς ἐκείνην τοῦ Ἀνωτάτου πολιτικοῦ Δικαστηρίου τῆς χώρας. Καὶ εἶναι εὔκολον ν' ἀντιληφθῇ τις - καὶ πρῶτον οἱ ἄμεσοι ἐνδιαφερόμενοι - ποῖαι αἱ ἐκ τοῦ διχασμοῦ γνωμῶν τῶν Ἀνωτάτων Δικαστηρίων συνέπειαι. Τί νὰ κάμουν τὰ ἁρμόδια Συμβούλια, ὅταν ὑπάγονται διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν πράξεών των εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, καὶ τί νὰ κάμουν τὰ πολιτικὰ Δικαστήρια ἐνώπιον τῆς ἐγκύρου γνώμης τοῦ Ἀρείου Πάγου;

Εἰς ἐπίμετρον ἔχει προστεθῇ, καὶ ἡ γνωστὴ ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνία, τὴν ὁποίαν βεβαίως θὰ ἄρῃ ἡ Ὁλομέλειά του. Ἐν τούτοις, καὶ ἂν ἀκόμη ἡ Ὁλομέλεια συμφωνήσῃ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, θὰ ἐξομαλυνθῇ μὲν τὸ Δίκαιον κατὰ τὸ ἐριστὸν σημεῖον, ἂν ἡ ἀντικατάστασις τοῦ πολεμιστοῦ πρέπει νὰ γίνεται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ἀλλὰ θὰ παραμείνῃ ἀμφισβητούμενον τὸ ἂν χρειάζεται νὰ δικαιολογῆται. Καί, ὡς εἶναι γνωστόν, καὶ δι' αὐτὸ ὑπάρχουν διαφωνίαι.

Θ' ἀνέμενέ τις καὶ δικαίως ἐνώπιον τοῦ πράγματος νὰ ἐμφανίζεται τὸ Δίκαιον μὲ τόσην ἀβεβαιότητα καὶ βεβαίως τόσης διὰ τοὺς μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας σημασίας, ἀφοῦ αὐτοὺς βαρύνουν αἱ ὀλέθριαι ἐξ αὐτοῦ συνέπειαι νὰ ἐσπευδεν ὁ Νομοθέτης νὰ εἴπῃ αὐθεντικῶς τί ἐννοεῖ νὰ γίνεται. Ποτὲ σχεδὸν διάταξις δὲν ἐπροκάλεσε τόσας διὰ τὴν ἔννοιάν της ἀπορίας. Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν ἐνδείξεις, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἀνησύχησε. Αἱ πρὸς αὐτὸν ἐπίμονοι ἐκκλήσεις ἐβόησαν, χωρὶς νὰ ἀκουσθοῦν.

Πέραν ὅμως τοῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὸ θέμα, ἓν ἐκ τῶν πολλῶν εἰς τὸ Δίκαιον, τὸ ὁποῖον, ἐπὶ τέλους, ὡς ἀνθρώπινον δημιούργημα, εἶναι μοιραίως ἀτελές, ἔχει μετὰ στενοχωρίας διαπιστωθῇ, ὅτι δὲν εἶναι εἰς τὴν περίπτωσιν τὸ μόνον σύμπτωμα ἀδιαφορίας. Κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ, ὅτι τὰ Δικαστήρια δὲν σκέπτονται βαθέως, διὰ νὰ ἀποκαλύψουν τοὺς λογισμοὺς τοῦ Νομοθέτου. Ἀλλ' ὅταν ἡ ἔκφρασίς των γίνεται μὲ τύπον, ὥστε νὰ χρειάζεται μαντεῖον, διὰ ν' ἀποκαλυφθοῦν, ὁ λόγος πλέον εἶναι εἰς τὸν Νομοθέτην. Δὲν ἠμποροῦν οἱ Δικασταὶ νὰ λύσουν χρησμούς. . .

Ἐν τούτοις συνήθως ὁ Νομοθέτης ἀδρανεῖ. Καὶ ἂν δὲν ἀδρανῇ, ἀντὶ νὰ ἔλθῃ νὰ καθησυχάσῃ τὸν σάλον γνωμῶν, αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζονται κατὰ τὴν ἑρμηνείαν σπουδαίου ἐνδιαφέροντος νόμων, ἐκλέγει, καὶ ὄχι ἀσυνήθως, διὰ νὰ ἑρμηνεύσῃ αὐθεντικῶς, νόμους διὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὁποίων δὲν ὑπῆρξε ἀμφισβήτησις, τόσον ὥστε νὰ ἀναγκασθῇ ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπανειλημμένως νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν εἶναι νόμοι ἑρμηνευτικοί. Ἢ ὅταν ἐμφανίζεται ἐπεμβαίνων, ἀντὶ νὰ ἀποσπάσῃ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον του τὰ γνωστὰ εἰς τοὺς πάντας ζητήματα, τὰ ὁποῖα σχετίζονται πρὸς τὰ ἔννομα συμφέροντα μεγάλων κατηγοριῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἡ φιλονεικία περὶ τὰ ὁποῖα διασαλεύει τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην, ἡ δρᾶσις του περιορίζεται εἰς ἐπουσιώδη, ὡς διὰ νὰ μᾶς εἴπῃ π.χ. μὲ αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια μιᾶς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἶναι, ὅτι τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δὲν δικαιοῦται τὸ εἰς τὰ μηχανικὰ πλυντήρια ἀπασχολούμενον προσωπικὸν (ἴδετε ἄρθρον 12 ν.δ. 3755/1957).

Ποῖος δὲν ἐνθυμεῖται πόσον ἐταλαιπωρήθησαν μισθωτοὶ καὶ ἐργοδόται κατὰ τὴν ἐποχήν, ὅτε ἦτο εἰς τὴν ἐπικαιρότητα καὶ καθημερινὴ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 519/1948 περὶ ἐφεδρικῶν ἐπιδομάτων, περὶ τῶν δικαιωμάτων ἐκ τοῦ ὁποίου ὑπῆρξαν μακραὶ διαφωνίαι εἰς τὴν δικαστικὴν πρᾶξιν καὶ παρέμειναν διαφωνίαι, χωρὶς νὰ κινηθῇ ὁ Νομοθέτης διὰ τὴν λύσιν των, ἀπαλλαγέντες μόνον αὐτῶν μὲ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ὅταν δηλαδὴ ἐξέλιπεν ἡ μεταβατικὴ ἰσχύς του;

Ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ χειρότερα. Νὰ λαμβάνῃ ὁ δημόσιος ἐκπαιδευτικὸς ἐπίδομα βιβλιοθήκης καὶ ν' ἀναγκάζεται ὁ Δικαστὴς εἰσπράττων καὶ αὐτὸς ὅμοιον ἐπίδομα, ἀφοῦ τὸ δίδει τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, νὰ μὴ τὸ ἐπιδικάζῃ δι' ἰδιωτικὸν ἐκπαιδευτικόν, διότι ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957 δὲν ἐνεκρίθη, ὡς πρέπει, διὰ νόμου (ἴδετε ΕΕΔ 18, 1 96).

ΑΝΩΜΑΛΙΑ

Ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἀνωμαλίας, περὶ τῆς ὁποίας ἐγράψαμεν (ἀνωτέρω σ. 576), ἐκ τῆς βραδείας ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐκδικάσεως τῶν προσφυγῶν κατὰ διαιτητικῶν ἢ ἄλλων κανονιστικῶν περὶ ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν πράξεων μᾶς παρέχει καὶ ἡ ἀνωτέρω, σ. 611, κατοχωριζομένη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Μετὰ ὀκτὼ μῆνας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της ἠκυρώθη ὑπουργικὴ ἀπόφασις μὲ σοβαρὸν διὰ τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς περιεχόμενον, ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπῆρχε νομοθετικὴ διάταξις περὶ ἀμέσου καὶ κατὰ προτίμησιν ἐκδικάσεως προσφυγῶν κατὰ ὁμοίων πράξεων, ὥστε νὰ γνωρίζουν ἔκτοτε καὶ ὁριστικῶς οἱ ἐνδιαφερόμενοι ποῖα τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις των.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεύχος 11 (449)

Ἀθῆναι, 1 Ἰουνίου 1960

Ο ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΑΤΗΓΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112)1920

(Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 280]1960 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣ. ΠΑΝΤ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Δικηγόρου

Ι. Ἡ κατωτέρω, σελ. 642, δημοσιευομένη ὑπ' ἀριθ. 280]1960 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (Τμήματος Β') ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἑρμηνείαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112]1920, καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας ταύτης δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ νόμου τούτου.

Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τίθενται δύο προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112]1920 καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου: α) Ὁ καθορισμὸς τῆς ὡρισμένης διαρκείας ταύτης νὰ μὴ δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως καὶ β) ὁ καθορισμὸς τῆς ὡρισμένης διαρκείας νὰ ἐγένετο πρὸς τὸν σκοπὸν καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου. Δέον, ἄθεν, νὰ συντρέξουν ἀμφότεραι αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως εἰς τὸν νόμον 2112.

Δὲν ἀρκεῖ ἑπομένως ὁ καθορισμὸς τοῦ ὡρισμένου χρόνου νὰ μὴ δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ καταστρατηγητικὴ πρόθεσις τῶν συμβαλλομένων.

Ἐὰν συνεφωνήθη ὡρισμένος χρόνος, χωρὶς νὰ ὑφίσταται πρόθεσις καταστρατηγήσεως, ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ὡρισμένος χρόνος δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, δὲν ἔπεται, ὅτι εὑρίσκουν ἐπ' αὐτῆς ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112.

Οὕτω λ.χ. προσλαμβάνεται παρὰ γραφείου τινὸς δακτυλογράφος καὶ παρ' ὅλον ὅτι τὸ εἶδος καὶ ὁ σκοπὸς τῆς παρασχεθησομένης ἐργασίας ἀπαιτοῦν μόνιμον καὶ διαρκῆ ἐργασίαν, πρὸς ἣν προσιδιάζει ὁ τύπος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐν τούτοις συμφωνεῖται ὡρισμένος χρόνος, διότι ἡ προσλαμβανομένη δακτυλογράφος ὑπολογίζει, ὅτι μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου τούτου πρόκειται νὰ τελέσῃ τοὺς γάμους της καὶ νὰ ἀποσυρθῇ ἐκ τῆς ἐργασίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν, καίτοι συντρέχει ἡ πρώτη προϋπόθεσις, τουτέστι δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου, ἐν ταύτοις δὲν καταλαμβάνεται ἡ σύμβασις ἐργασίας ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, διότι δὲν συντρέχει ἡ δευτέρα προϋπόθεσις, ἤτοι ἡ καταστρατηγητικὴ πρόθεσις.

Ἀλλὰ καὶ ἀντιστρόφως δὲν ἀρκεῖ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112 μόνη ἡ καταστρατηγητικὴ πρόθεσις, ἤτις ἄλλωστε δὲν εἶναι νοητή, ἐὰν δὲν συντρέχῃ καὶ ἡ ἑτέρα προϋπόθεσις, ἤτοι νὰ μὴ δικαιολογῆται ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἐκ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112 σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας εἶναι δεδικαιολογημένος ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, οὐχὶ μόνον ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ σύμβασις ὡς ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐργασίας ἔχει τὸν χαρακτῆρα τοιαύτης ὡρισμένου χρόνου, ἀλλὰ καὶ ὁπόταν ἡ ρητῶς ὁριζομένη διάρκεια αὐτῆς ὑπαγορεύεται ἐξ ἀποχρώντος λόγου, ἀναγομένου ἴδια εἰς τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁπότε ἐξάγεται, ὅτι δὲν ἐτέθη αὕτη πρὸς καταστρατήγησιν τῶν

περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων.

Ἐκ τῆς αἰτιολογίας ταύτης τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως φαίνεται, ὅτι αὕτη τὴν καταστρατηγητικὴν πρόθεσιν ἐκλαμβάνει ὡς αὐτοτελῆ προϋπόθεσιν, διότι δέχεται, ὅτι ἡ ἔλλειψις καταστρατηγητικῆς προθέσεως δύναται νὰ ἐξάγηται καὶ ἐκ στοιχείων ἐκτὸς τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, οἷον ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἀποχρῶντος λόγου, δικαιολογοῦντος τὸν καθορισμὸν ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας.

ΙΙ. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐνδιαφέρον ἀπὸ πλευρᾶς ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου, εἶναι ἡ σκέψις τῆς σχολιαζομένης ἀποφάσεως, ὅτι ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ἐν τούτῳ ὀρθὴ ὑπαγωγὴ τῶν γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν γεγονότων, καθ' ὅσον τὸ ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως δεδικαιολογημένον εἶναι ἔννοια νομική, προσδιοριζομένη διὰ τῶν κανόνων τῆς κοινῆς πείρας, οὐχὶ δὲ πραγματικὸν γεγονός, ἐξακριβούμενον δι' ἀποδείξεως καὶ ἐκτιμώμενον κυριαρχικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἑξῆς :

Καθ' ἡμᾶς, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ὡρισμένου χρόνου συμβάσεων ἐργασίας ἀπαιτεῖται ἡ συνδρομὴ καὶ τῶν δύο θεσπιζομένων προϋποθέσεων, ἤτοι ὁ καθορισμὸς τοῦ ὡρισμένου χρόνου νὰ μὴ εἶναι δεδικαιολογημένος ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, καὶ ἡ ὕπαρξις καταστρατηγητικῆς προθέσεως (γνῶσις τοῦ σκοποῦ καταστρατηγήσεως). Καὶ τὸ μὲν δεδικαιολογημένον ἢ μὴ τοῦ καθορισμοῦ ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας θέλει ἐρευνηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ἀντικειμενικῶν κριτηρίων (ἀντικειμενικὸν στοιχεῖον), ἐνῷ ἡ ὕπαρξις ἢ μὴ καταστρατηγητικῆς προθέσεως θέλει ἐρευνηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ὑποκειμενικῶν κριτηρίων (ὑποκειμενικὸν στοιχεῖο), ἤτοι θὰ διαπιστωθῇ ποία ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὑπῆρξεν ἡ βούλησις τῶν συμβαλλομένων.

Κατ' ἀκολουθίαν τῆς διακρίσεως ταύτης ἀναντιρρήτως τὸ δεδικαιολογημένον ἢ μὴ τοῦ καθορισμοῦ ὡρισμένου χρόνου ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ὡς ἐντελῶς μετρικὴ νομικὴ ἔννοια, ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ἐνῷ ἡ βεβαίωσις ἐκ μέρους τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ πρόθεσεως καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου ἐκφεύγει τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου, ὡς ἀναγομένη εἰς ἐκτίμησιν πράγματος.

Περαιτέρω ὅμως ἀνακύπτει τὸ ζήτημα μέχρι ποίου σημείου ἐκτείνεται ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος τῆς κρίσεως περὶ τοῦ δεδικαιολογημένου ἢ μὴ τοῦ ὡρισμένου χρόνου.

Τὸ «δεδικαιολογημένον ἢ μὴ» εἶναι μία γενικὴ νομικὴ ἔννοια, ἡ ὁποία, ἵνα τύχῃ ἐφαρμογῆς ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ, χρήζει συγκεκριμενοποιήσεως, τουτέστιν ὁ Δικαστὴς δὲν θὰ ἀναζητήσῃ μόνον διὰ τῆς ἑρμηνείας τὸ ἀκριβὲς περιεχόμενον τοῦ τιθεμένου κανόνος, ἀλλὰ θὰ ἐδίσῃ ἔτι περαιτέρω : ἐκ τῆς ἀφῃρημένης ταύτης ἐννοίας θὰ ἐξεύρῃ τὸν συγκεκριμένον κανόνα δικαίου, ὅστις προσαρμόζεται πρὸς τὴν ἰδιομορφίαν τῆς ὑποθέσεως. Ἀπὸ τῆς μιᾶς πλευρᾶς θὰ πρέπει ὁ γενικὸς κανὼν δικαίου (νομικὴ ἔννοια), ὅστις ἀποτελεῖ τὴν μείζονα πρότασιν τοῦ νομικοῦ συλλογισμοῦ νὰ συγκεκριμενοποιηθῇ εἰς τὸν προσήκοντα ὑποκανόνα, τὸν προσαρμοζόμενον πρὸς τὴν ἐπίδικον περίπτωσιν, ἐνῷ ἀπὸ τῆς ἄλλης τὰ γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικά, τὰ συνιστῶντα τὴν ἐλάσσονα πρότασιν τοῦ νομικοῦ συλλογισμοῦ, θὰ ἀφῃρημενοποιηθοῦν, ἵνα ὁ Δικαστὴς ὑπαγάγῃ ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν κανόνα.

Οὕτω εἰς τὴν ἀπασχολήσασαν τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν περίπτωσιν, ἵνα σχηματίσῃ ὁ Δικαστὴς τῆς οὐσίας κρίσιν περὶ τοῦ ἂν ὁ καθορισμὸς τοῦ ὡρισμένου χρόνου εἶναι ἢ μὴ δεδικαιολογημένος ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, δὲν θὰ ὑπαγάγῃ ἀμέσως καὶ εὐθέως τὰ γενόμενα παρ' αὐτοῦ δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ὑπὸ τὴν νομικὴν ἔννοιαν τοῦ δεδικαιολογημένου ἢ μή, τουτέστι δὲν θὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὸν νομικὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς δικαιολογούντων ἢ μὴ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὡρισμένου χρόνου, ἀλλὰ προηγουμένως παρίσταται ἀνάγκη νὰ συγκεκριμενοποιήσῃ τὴν ἀόριστον νομικὴν ἔννοιαν «δεδικαιολογημένον ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως» καὶ νὰ διαπλάσῃ τὸν ὑποκανόνα ὅτι «δεδικαιολογημένος ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως εἶναι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου ὅταν ὁ μισθωτὸς προσλαμβάνηται εἰς ὑπηρεσίαν, οὐσιωδῶς ὑπὸ διάλυσιν». Διὰ τὴν διατύπωσιν τοῦ ὑποκανόνος τούτου ὁ Δικαστὴς θὰ ἐδηγηθῇ ἐκ τῶν διδαγμάτων τῆς κοινῆς πείρας καὶ ἐμπειρίας, ὡς ὀρθῶς δέχεται καὶ ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις, τὰ ὁποῖα ἐν προκειμένῳ βοηθοῦν εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν νομικῶν κανόνων καὶ εἶναι συνυφασμένα μετ' αὐτῶν. (Πρβλ. *Π. Ζή-*

σην, ἐν Ν. Δικ. 11, 343, 10, 554, 9, 715, 8, 317, 7, 62, *Κ. Σούρλαν*, Ἡ ἀναίρεσις ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ, 1950 σελ. 100 καὶ W. Sauer, Grundlagen des Prozessrechts, ἐκδ. 2α, 1929, σελ. 67).

Περαιτέρω, ἀφοῦ διαπλάσῃ τὸν ὁποκανόνα τοῦτον, θὰ κρίνῃ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ἐπιδίκῳ περιπτώσει κατ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐὰν ἡ πρόσληψις τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν ὑπὸ διάλυσιν ὑπηρεσίαν (τηλεγραφικοῦ καὶ τηλεφωνικοῦ δικτύου Ο.Τ.Ε.) καθιστᾷ δεδικαιολογημένον τὸν καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου ἢ μή. Πρὸς τοῦτο δεδομένως πάλιν θὰ χρησιμοποιήσῃ τὰ δεδόγματα τῆς κοινῆς πείρας, τὰ ὁποῖα ἐν προκειμένῳ δὲν εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς βαθμίδος τῶν νομικῶν κανόνων, ἀλλὰ ὑποβοηθοῦν εἰς τὴν διαπίστωσιν τῶν πραγματικῶν γεγονότων καὶ εἶναι συνυφασμένα μὲ αὐτά (Πρβλ. *Ζέισμη*, *Σούρλαν* καὶ Sauer, ἔνθ' ἀνωτ.).

Τοιούτου ὄντος τοῦ νομικοῦ συλλογισμοῦ, ὃν ἀκολουθεῖ ὁ Δικαστὴς τῆς οὐσίας, γεννᾶται τὸ ζήτημα μέχρι ποίου σημείου ἐκτείνεται ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος.

Ἐν πρώτοις δὲν δύναται νὰ γεννηθῇ ἀμφιβολία, ὅτι τὸ δεδικαιολογημένον ἢ μὴ τοῦ καθορισμοῦ ὡρισμένου χρόνου εἶναι νομικὸν ζήτημα καὶ δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, τὰ ὁποῖα ὡδήγησαν τοὺς συμβαλλομένους εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ὡρισμένου χρόνου. Ἐρευνητέον, ὅθεν, εἶναι, ἐὰν τὰ διαπιστωθέντα πραγματικὰ περιστατικὰ συνιστοῦν τὴν ἔννοιαν τοῦ «δεδικαιολογημένου ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως», ὅπερ εἶναι νομικὴ ἔννοια. Εἶναι ἐσφαλμένη ἡ ἀντίληψις, ὅτι τὸ ζήτημα πότε τυγχάνει δεδικαιολογημένος ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου ἀνάγεται εἰς τὴν περιοχὴν τῶν πραγματικῶν γεγονότων, διότι δῆθεν τοῦτο κρίνεται ἐκ τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἐπιδοκιμαστέον ἐκ τυγχάνει ἡ τελευταίως ἐμφανισθεῖσα τάσις τοῦ ἡμετέρου Ἀκυρωτικοῦ ὅπως ὑπάγῃ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ καὶ τὰς γενικὰς νομικὰς ἐννοίας, τὰς μὴ καθοριζούσας τὰς πραγματικὰς πρωϋποθέσεις ἐφαρμογῆς των, λ.χ. τῆς συγγνώμης ἐπὶ διαζυγίου (Α.Π. 793|1958, ΝοΒ 7, 424 μὲ σχόλιον *Α. Λίτσβατς*), παραιτήσεως (Α.Π. 229|1958, Ν. Δίκ. 14, 568), συντρέχοντος πταίσματος (Α Π. 648|1956, Ν. Δίκ. 13, 289 κ.ἄ.). Πρβλ. καὶ *Σούρλαν*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 98 ἑπ.

Παρὰ ταῦτα ὁ ἔλεγχος τοῦ Ἀκυρωτικοῦ δὲν ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ σημείου νὰ περιλάβῃ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει κατ' ἐκτίμησιν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ἂν ὀρθῶς ὁ Δικαστὴς ἔκρινεν, ὅτι ὑπῆρξε δεδικαιολογημένος ὁ καθορισμὸς τοῦ ὡρισμένου χρόνου.

Ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος παρακολουθεῖ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ τῆς οὐσίας εἰς τὴν γενομένην παρ' αὐτοῦ ἀφηρημενοποίησιν τῶν πραγματικῶν γεγονότων (ἀντικειμένου) καὶ τὴν συγκεκριμενοποίησιν τοῦ γενικοῦ κανόνος (νομικῆς ἐννοίας), τουτέστι τὸ Ἀκυρωτικὸν θὰ ἐλέγξῃ τὴν ἐνδιάμεσον κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς, ἐὰν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ γεγονὸς τῆς προσλήψεως μισθωτοῦ τινος εἰς ὑπηρεσίαν ὑπὸ διάλυσιν δικαιολογῇ ἢ μὴ τὸν καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου, ἡ ἐκτίμησις ὅμως ἐν τῷ ἀνωτέρῳ πλαισίῳ, ἐὰν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἡ πρόσληψις τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὰ ὑπὸ διάλυσιν τηλεγραφικὰ καὶ τηλεφωνικὰ δίκτυα τοῦ Ο.Τ.Ε., λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συγκεκριμένων εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ περιστάσεων, καθιστᾷ δεδικαιολογημένον ἢ μὴ τὸν καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου, διαφεύγει τοῦ ἐλέγχου τοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

Ἀνέλογον ἄποψιν ἔχει δεχθῇ ὁ Ἄρειος Πάγος ἐν τῷ ἐλέγχῳ τῆς ἐννοίας τοῦ ἰσχυροῦ κλονισμοῦ τοῦ γάμου δεχόμενος ὅτι τὰ ἐὰν ὡρισμένα πράξεις αὐταί καθ' ἑαυτάς, λ.χ. ὁ ξυλοδαρμὸς τῆς συζύγου, ἡ ἐξύβρισις κ.ἄ. εἶναι κατ' ἀρχὴν ἱκαναὶ νὰ ἐπιφέρουν ἰσχυρὸν κλονισμόν, ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ. Κυριαρχικὴ ὅμως καὶ ἀνέλεγκτος εἶναι ἡ κρίσις, ἂν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐπῆλθεν ἰσχυρὸς κλονισμός. (Πρβλ. Α.Π. 494|1955, Ν. Δίκ. 12, 35, Α.Π. 195|1958, Ν. Δίκ. 14, 65 καὶ ἄλλαι εἰς Συμπλήρωμα Νομολογίας *Ζαχαροπούλου*, λέξις ἀναίρεσις, ἀριθ. 1803 - 1806).

Ἐπίσης παραπλησίαν διάκρισιν ἐν σχέσει μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπειλῆς κατ' ἄρθρ. 150, 151 Α.Κ. ποιεῖται καὶ ἡ Α Π. 611|1955, ΝοΒ 4, 441, ἔνθα καὶ ἀντίθετα σχόλια *Α. Λίτσβατς*.

Ἡ αὐτὴ ἐκδοχὴ κρατεῖ ἐν Γερμανίᾳ καὶ ὡς πρὸς τὸν ἔλεγχον ὑπὸ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς ἐννοίας τοῦ σπουδαίου λόγου, ἔνθα γίνεται δεκτόν, ὅτι εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ὑπάγεται ἡ κρίσις, ἐὰν αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ὡρισμένη συμπεριφορὰ ἢ ὡρισμένον γεγονὸς συνιστᾷ τὴν ἔννοιαν τοῦ σπουδαίου λόγου δι' ἀπρόθεσμον καταγγελίαν, ἐκφεύγει ὅμως τοῦ ἐλέγχου ἡ κρίσις, ἐὰν αἱ εἰδικαὶ συνθῆκαι τῆς συγκεκριμένης ἐπιδίκου περιπτώσεως δύνανται νὰ δικαιολογήσουν ἢ μὴ τὴν καταγ-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Παροχαί καθ' εορτάς Χριστουγέννων και Πάσχα δι' αποζημίωσιν Νόμου 2112

Αναγκαία, διά τό κύρος απολύσεως μισθωτού, κατ' άρθρον 5 § 3 Νόμου 3198|1955, πλήν τής τηρήσεως τού έγγράφου τύπου, καί ή ύπό τού έργοδότου καταβολή είς τόν απολυόμενον τής νομίμου αποζημιώσεως, τής καταβολής ελάσσονος τής νομίμου, έάν τυχόν οφείληται είς ούσιώδη πλάνην τού έργοδότου, οΐα καί ή είς τό ποσόν, μή επιφερούσης ακυρότητα, άλλά δικαιουμένου τού μισθωτού είς συμπλήρωσιν μόνον τής αποζημιώσεώς του.— Υπολογισμός τής αποζημιώσεως.—Θεώρησις ώς τακτικών αποδοχών καί τών παρεχομένων καθ' εορτάς Χριστουγέννων καί Πάσχα δώρων.—Συνυπολογισμός καί αύτών διά τήν αποζημίωσιν τού Νόμου 2112.— Επιβολή όρκου κατά τήν εργατικήν διαδικασίαν.

Ζωηρώς ενδιαφέρουσα ή κατωτέρω αρεοπαγιτική απόφασις. Εγκαταλείπουσα τήν ομοθύμως επικρατήσασαν ύπό τής θεωρίας (ίδετε *Κ. Καυκά*, Ένοχ. Ειδικόν, γ' έκδοσις, σελ. 500, *Α. Σακελλαρόπουλον*, ΕΕΔ 9, 51, *Ι. Καποδίστριαν*, Ερμ.ΑΚ ύπ' άρθρον 663, αριθ. 114, *Α. Τούσην*, Εργατ. Δικαιον. σελ. 137, *Χ. Αγαλλόπουλον*, Εργατ. Δικαιον. σελ. 157, ούτω καί επανειλημμέναι εκ τού θέματος σημειώσεις μας) άνωθεν προηγουμένων αρεοπαγιτικών αποφάσεων (Α.Π. 61|1958, εισηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 17, 234, Α.Π. 402|1953, εισηγητής *Κ. Σοΐρλος*, ΕΕΔ 18, 1185) ότι αί κατά τάς εορτάς των Χριστουγέννων καί Πάσχα χορηγούμεναι πρός τούς μισθωτούς παροχαί δέν λαμβάνονται ύπ' όψιν διά τόν υπολογισμόν τής αποζημιώσεως τών απολυομένων εκ τού νόμου 2112|1920, διότι αύται αποτελούν «έκτακτον οικονομικήν ενίσχυσιν» (εν είδει βοηθήματος.),μη φέρουσαι γελίαν τής συμβάσεως εργασίας. (Πρβλ. Nikisch Arbeitsrecht 2α έκδ. τόμ. Ι. 1955, σελ. 596, Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, 6η έκδ., τόμ. Ι σελ 534 Staudinger-Nipperdey, Komm. zum B.G.B έκδ. 11η, § 626 άρ.θ. 26 μέ τήν πιθανήν παγίαν νομολογίαν τού Γερμανικού Ακυρωτικού καί εύρύτερον Schwinge, Grundlagen des Revisionsrechts, 1· 37, σελ. 50).

Η άποψις αύτη, έν ᾧ εναρμονίζεται μέ τήν αποστολήν τού Ακυρωτικού, όπως αναπτύσσει αποσαφηνιστικούς προσδιοριστικούς κανόνας τών γενικών νομικών εννοιών χάριν τής δημιουργίας ενιαίας νομολογίας, απαλλάσσει αύτό τού βάρους τής αποσχολήσεώς του μέ τήν κρίσιν έπί τών ειδικών συνθηκών εκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως τών χαρακτήρα αποδοχών τών μισθωτών, δέχεται μετά πάσης σαφηνείας (ή απόφασις αναφέρεται είς πάσας τάς παραγωγικάς τού δικαιώματος διατάξεις), ότι καί αί παροχαί αύται αποτελούν τακτικάς αποδοχάς καί συνυπολογίζονται διά τήν έν λόγω αποζημίωσιν.

Εύθυγραμμίζεται ούτω ό Άρειος Πάγος πρός τά ύπό τής θεωρίας υποστηριχθέντα, άλλά καί πρός τάς γνωστάς αποφάσεις του ύπ' άριθ. 697|1958 (εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης* ΕΕΔ 17, 1188) καί ύπ' άριθ. 112|1960 (εισηγητής *Α. Φλώρος*, ΕΕΔ 19, 346), αί οποίαι άπό άλλου ενδιαφέροντος εχαρακτήρισαν καί τάς παροχάς αύτάς ώς προσαύξησιν τών αποδοχών τών μισθωτών.

Επέρχεται άκόμη τό αποτέλεσμα νά μή υπάρχη ή αντίφασις έπί μέν τού κατά τό άρθρον 661 Α.Κ. συμψηφισμού, τής κατά τό άρθρον 250 εδάφ. 17 Α.Κ. παραγραφής, τής υποχρεώσεως καταβολής ασφαλιστικών εισφορών νά χαρακτηρίζωνται αί παροχαί αύται ώς αποδοχαί τών μισθωτών (δέν υπήρξε δι' αύτό δευτέρα γνώμη τών δικαστηρίων) καί νά μή λαμβάνωνται ύπ' όψιν διά τήν αποζημίωσιν τού νόμου 2112|1920.

Δικαιολογείται, επομένως, νά εξορθή ιδιαιτέρως τό ενδιαφέρον τής αρεοπαγιτικής αύτής αποφάσεως, διά τής οποίας έδόθη ή ανωμφιβόλως ορθή διά τά δικαστήρια τής ουσίας κατευθυντήριος.

Ως πρός τήν καταβολήν ελλιπούς αποζημιώσεως τού νόμου 2112|1920, εν σχέσει πρός τό κύρος τής απολύσεως μισθωτών, κατ' άρθρον 5 § 3 νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502), επανέρχεται καί ή νεωτέρα αύτη αρεοπαγιτική απόφασις είς τά όμοίως ύπό τού Αρείου Πάγου νομολογηθέντα (ίδετε την άμέσως προηγουμένην Α.Π. 181|1960, εισηγητής Θ. Σταν-

φόπουλος, ΕΕΔ 19, 58), καὶ τὰ ἐν ΕΕΔ 19, 685 σημειούμενα).

Ἀρείου Πάγου 218]1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Χ. Ἀποστολόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Σαμαράς, Γ. Μυλωνᾶς

Νομίμως φέρεται ἡ διαφορὰ πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 521]1959 ἀπόφασιν τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 948]1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ λόγων προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ὁ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3810]1957, καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου πρὸς συζήτησιν, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως. Ἐπανελθόντων δὲ τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου εἰς τὴν ὑπὸ τὴν ἀναιρεθεῖσαν ἀπόφασιν κατάστασιν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 § 1 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810]1957, εἶναι ἤδη ἐξεταστέα ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα καὶ ὑποβληθεῖσα εἰς τὸ κατὰ τὸν νόμον πρόστιμον ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1958 ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2609]1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ']1912 περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2, 4 καὶ 5 § 3 τοῦ ν. 3198]1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων», διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλου ἀπαιτεῖται, πλὴν τῆς τηρήσεως τοῦ ἐγγράφου τύπου δι' αὐτήν, καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβολὴ εἰς τὸν ἀπολυόμενον τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία δι' ὑπαλλήλους, συμπληρώσαντας τετραετῆ ὑπηρεσίαν, ὁρίζεται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ ν. 2112]1920 ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τριῶν μηνῶν. Ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐλάσσονος τῆς νομίμου, ἐὰν τυχὸν ὀφείληται εἰς οὐσιώδη πλάνην τοῦ ἐργοδότου, οἵα εἶναι καὶ ἡ εἰς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἀναφερομένη, δὲν ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 140, 141, 144 καὶ 200 § 2 Α.Κ., ἀλλ' ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ τὴν συμπλήρωσιν μόνον τῆς ἀποζημιώσεώς του.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀποδεικτικῶν μέσων, ἤτοι τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, περιεχομένων εἰς τὸ πρακτικὸν συνεδριάσεως αὐτοῦ, τῶν ἐνόρκως ἐνώπιον συμβολαιογράφων ληφθεισῶν καταθέσεων μαρτύρων ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, περὶ ὧν συνετάχθησαν αἱ προσαγόμεναι συμβολαιογραφικαὶ πράξεις, καὶ τῶν ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἅτινα ἐκτιμῶνται πρὸς συναγωγὴν ἐξ αὐτῶν δικαστικῶν τεκμηρίων, βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου καταβολὴ εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημιώσεως μικροτέρας, κατὰ τὰ ἐν τῇ κατωτέρω σκέψει ἐκτιθέμενα, τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένης, ὀφείλεται εἰς πλάνην αὐτοῦ, ἀναφερομένην εἰς τὸ ποσὸν τοῦ καταβληθέντος εἰς τοῦτον τελευταίου πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του μισθοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐξευρίσκεται τὸ μέγεθος αὐτῆς, καὶ δικαιολογουμένην ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ μισθὸς οὗτος, ὡς καὶ οἱ προηγούμενοι, δὲν κατεβλήθη εἰς τοῦτον ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ διαχειριζομένου, διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐνάγοντος, τὰς εἰσπραξεις καὶ δαπάνας τοῦ λεωφορείου 2ου Κ.Τ.Ε.Λ. Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον ἐνήργει τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ὅπερ ἐθώκευεν ἐσφαλμένην περὶ τούτου πληροφορίαν εἰς τὸν ἐναγόμενον, καθίσταται δὲ βέβαιον ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ὅτι, ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ἐγνώριζε τὸ ἀκριβὲς ποσὸν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος, δὲν θὰ προέβαινεν εἰς τὴν πληρωμὴν ἠλαττωμένης, ἀλλὰ πλήρους ἀποζημιώσεως. Ὀρθῶς ὄθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν ἀπορριπτέαν τὴν πρώτην βάσιν τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ἐζητοῦντο μισθοὶ ὑπερημερίας ἕνεκεν ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὀφειλομένης εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ ἠλαττωμένης ἀποζημιώσεως, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲ πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως κρίνεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ν. 3198]1955 ὁ ὑπολογισμὸς τῆς κατὰ νόμον 2112]1920 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ὡς τακτικαὶ δὲ ἀποδοχαὶ νοοῦνται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν. 2112]1920, ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ἅπαξ δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, ὡς αἱ παροχαὶ εἰς εἶδος, προμήθειαι κλπ., ἑπομένως καὶ τὰ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων παρεχόμενα εἰς τοὺς μισθωτοὺς κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα δῶρα, ἅτινα ἀποτελοῦσιν ἐπίσης μέρος τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, δεδομένου ὅτι ταῦτα

δὲν ἀποτελοῦσι παροχὴν διδομένην ἐκτάκτως ὑπὸ τύπον βοηθήματος, ἀλλὰ παγίαν τοιαύτην, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ. Οὐχὶ ὀρθῶς ἑπομένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι τὰ δῶρα ταῦτα δὲν εἶναι συνυπολογιστέα ἐν τῷ καθορισμῷ τῆς κατὰ νόμον 2112/1920 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἐνάγοντα ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀνευ προειδοποιήσεως γενομένης ἀπολύσεώς του, καὶ δέον ὅπως, γινομένου δεκτοῦ ὡς βασίμου τοῦ δευτέρου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως λόγου, μεταρρυθμισθῇ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐν τῷ ρηθέντι ὑπολογισμῷ τῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ εἰς αὐτὸν καταβληθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας του δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἀποδεικτικῶν μέσων βεβαιοῦται, ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του μῆνα, ἤτοι κατὰ Νοέμβριον 1957 καὶ ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 2.643, αἵτινες φέρονται καὶ καταβληθεῖσαι εἰς τοῦτον κατὰ τὴν ἐν τῷ βιβλιαρίῳ ἀσφαλίσεως αὐτοῦ ὑπάρχουσαν σχετικὴν ἐγγραφὴν καὶ ἀντιστοιχοῦσαι εἰς 25 ἡμέρας ἐργασίας αὐτοῦ, ἡ δι' ἧς ὑπὸ τοῦ 2ου Κ.Τ.Ε.Λ. Ἀθηνῶν ἐκδοθείσης ὑπὸ χρονολογίαν 24 Μαρτίου 1958 βεβαιώσεως παρεχομένη πληροφορία ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸν εἰρημένον μῆνα ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 2.414 εἶναι ἀμφίβολον, ἂν ἀνταποκρίνηται πρὸς τὴν ἀλήθειαν, τὸ μὲν διότι αὕτη ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἐν τῷ βιβλιαρίῳ ἀσφαλίσεως τοῦ ἐνάγοντος ὑπάρχουσαν ἐγγραφήν, τὸ δὲ διότι εἰς τὸ ποσὸν τῶν 2.414 δραχμῶν περιλαμβάνει ἡ ἐν λόγῳ βεβαίωσις, κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ περιεχομένην ἀνάλυσιν τοῦ μισθοῦ, καὶ ποσὸν δραχμῶν 172 ἀφορῶν ἐπίδομα (75 ο/ο) Κυριακῶν καὶ λοιπῶν ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν εἶχε πράγματι καταβληθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὡς αὐτὸς οὗτος ὁ ἐναγόμενος βεβαιοῖ διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1958 ἐγγράφου του (ἐξουσιοδοτήσεως) πρὸς τὸ 2ον Κ.Τ.Ε.Λ., δι' οὗ ἐντέλλεται τὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα καταβολὴν τῶν καθυστερουμένων ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1956 μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του προσθέτων ἀποδοχῶν (75 ο/ο) διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἑορτὰς ἐργασίαν του. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς κατ' Αὔγουστον 1952 προσλήψεώς του μέχρι τοῦ χρόνου (5 Δεκεμβρίου 1957) τῆς ἀπολύσεώς του εἶχεν ὑπερτετραετῆ ὑπηρεσίαν, ἡ εἰς αὐτὸν ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, περιλαμβάνουσα τὰς ἀποδοχὰς τριῶν μηνῶν, προσηυξημένας ὡς ἐρρήθη κατὰ τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὰς ποσὸν ἐκ τῶν ἐκ δραχμῶν 3.043 ἐν συνόλῳ δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 8.690 (ἤτοι 7.929 δραχ. ἐκ μισθῶν καὶ 761 δραχ. ἐκ δώρων), ἐκπιπτομένου δὲ τοῦ καταβληθέντος εἰς τὸν ἐνάγοντα μέρους αὐτῆς ἐκ δραχμῶν 6.474, τὸ ὀφειλόμενον εἰς αὐτὸν ὑπόλοιπον ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 2.216. Διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο, ἑπομένως, ποσὸν πρέπει, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ἀπορριπτομένης ὡς ἀβασίμου τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διὰ τῶν προτάσεων παραδεκτῶς ἀσκηθείσης ἀντεφέσεως, δι' ἧς, ὑποστηρίζων ὅτι ὁ τελευταῖος πρὸ τῆς ἀπολύσεως μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ἦτο μικρότερος τοῦ ὡς ἄνω ἀναφερομένου, αἰτεῖται τὴν ἐξ ὁλοκλήρου ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς, νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον αὐτῆς τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἐπικουρικῶς αἰτηθεῖσαν ἐπὶ πλέον διαφορὰν τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Μαρτίου μέχρι 30 Ἀπριλίου 1955 εἰργάσθη συνεχῶς παρασχὼν πρὸς τὸν ἐναγόμενον ἐργοδότην τὴν συμφωνημένην ἐργασίαν του καὶ λαβὼν τὸ ἀντάλλαγμα αὐτῆς ἐκ δραχ. 1.930 διὰ τὸν μῆνα Μάρτιον καὶ ἐκ δραχμῶν 1.936 διὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον, ὡς ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἀσφαλίσεώς του προκύπτει, κατὰ δὲ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 ἕως 22 Φεβρουαρίου 1955 δὲν ἔλαβε μισθόν, ὡς ἀποσχὼν αὐτοβούλως καὶ ἀδικαιολογήτως τῆς ἐργασίας του. Ὀρθῶς ἑπομένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐξετίμησε τὰς γενομένας ἀποδείξεις, κρίνασα ὡς μὴ βεβαιουμένην καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπορριπτέαν τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα α' καὶ β' κεφάλαια αὐτῆς, δι' ὧν αἰτεῖται ὁ ἐνάγων τὴν πληρωμὴν τῶν εἰς τὰ ὡς ἄνω χρονικὰ διαστήματα ἀντιστοιχουσῶν ἀποδοχῶν του, κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἐναγόμενος ἀδικαιολογήτως ἀπέκρουσε τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπ' αὐτοῦ (ἐνάγοντος) προσενεχθεισῶν προσηκόντως ὑπηρεσιῶν του, νομίμως δὲ περαιτέρω ὁ δικάσας Πρωτοδίκης δὲν ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐναγόμενον τὸν ἐπαχθέντα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος περὶ τῆς ἀληθείας τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἰσχυρισμῶν του ὅρκον, καθ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοζομένου νόμου Γ'/ΟΔ' ὅρκον ἐπαγόμενον ὑπὸ μὴ αὐτοπροσώπως παρισταμένου ἢ εἰς διάδικον μὴ αὐτοπροσώπως παριστάμενον δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιβάλῃ ὁ δικαστής, ἐν προκειμένῳ δέ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ Πρωτοδίκου, οὐδεὶς τῶν διαδίκων παρίστατο αὐτοπροσώπως κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντ. ου τρίτος, ὁ καὶ τελευταῖος, λόγος τῆς ἐφέσεως κρίνεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΑΣΚΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 281 Α.Κ.

Περίπτωσις άπολύσεως μισθωτοῦ διά μή μετάβασιν εἰς θέσιν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ

Ἐφαρμογή ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καί ἐπί τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρός ἀναιτιώδη μονομερῆ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου ὑποκειμένης εἰς τήν δικαστικήν κρίσιν.—Συνέπεια παραβάσεως ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας κατ' ἄρθρον 174 Α.Κ.—Μετάθεσις μισθωτοῦ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, εἰς ἣν ἀρχικῶς συνήνεσεν.— Ὕστερα μή ἀποδοχή αὐτῆς.— Ἀπόλυσις λόγῳ ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ νά μεταβῇ εἰς τήν νέαν θέσιν δέν συνιστᾷ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀντικείμενον τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τήν ὑπ' ἀριθ. 18530|1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξεν, ἂν ἡ συγκεκριμένη καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐχώρησε παρά τούς ὅρισμούς τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τό ὁποῖον, κατά τά σταθερῶς νομολογούμενα, ἔχει ἐφαρμογήν καί ἐπί τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρός καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Κατά τά πραγματικά περιστατικά, ἀφοῦ ὁ μισθωτός ἀπεδέχθη τήν μετάθεσίν του ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἠρνήθη μετά τοῦτο νά μεταβῇ εἰς τήν θέσιν του καί ἡ ἐργοδότις ἀπέλυσε τοῦτον τῆς ὑπηρεσίας της.

Ἀφοῦ κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112|1920 «περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς συνεπληρώθη διά τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4558|1930, ὡς μονομερής βλαπτική μεταβολή τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ μετάθεσις τοῦ ὑπαλλήλου εἰς γραφεῖον, λειτουργοῦν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐφ' ὅσον δέν ἀποδέχεται τήν μετάθεσιν ὁ μετατιθέμενος ὑπάλληλος (ἴδετε καί ὁμοίαν διάταξιν ἄρθρου 1 ἀ.ν. 771|1937 «περί τροποποιήσεως κλπ. τῆς προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, σημειώσεις μας ἐπί τοῦ θέματος ἐν ΕΕΔ 16, 510), ἕπεται, ὅτι ἡ ὑπό τοῦ ὑπαλλήλου ἀποδοχή τῆς μεταθέσεως συνιστᾷ πλέον σύμβασιν, ἀφ' ἧς δέν δύναται ὁ ὑπάλληλος νά ὑπαναχωρήσῃ, τιθεμένου μάλιστα καί ζητήματος ἂν διά τῆς ἀρνήσεώς του νά μεταβῇ εἰς τήν θέσιν εἰς τήν ὁποίαν, κατά τά συμπεφωνημένα, ὤφειλε νά προσφέρῃ τάς ὑπηρεσίας του, ἠδύνατο νά θεωρηθῇ ὡς μή λυθεῖσα ἡ σύμβασις, ὑπαιτιότητι αὐτοῦ. (Ἴδετε Α.Π. 435|1959, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 18, 1247).

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4558|1930 δικαιολογεῖται, κατά τήν αἰτιολογικήν ἔκθεσιν, ὡς ἑξῆς: «Ἐπί τῷ σκοπῷ νά ἀποκλεισθῇ ἐφεξῆς ἡ καταστρατήγησις τοῦ νόμου, ἥτις ἐγένετο ἐνίοτε εἰς τό παρελθόν παρ' ἐνίων ἐργοδοτῶν, οἵτινες, διά νά ἀπαλλαγῶσιν ἀζημίως ἀνεπιθυμήτων ὑπαλλήλων ἐχόντων μακροχρόνιον ὑπηρεσίαν, ἀντί νά ἀκολουθήσουν τήν εὐθεῖαν ὁδόν τῆς ἀπολύσεώς των, προσέφευγον εἰς μετάθεσιν αὐτῶν εἰς γραφεῖα τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, κείμενα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὅπου ἡ συντήρησις των μέ τόν μισθόν, ὃν ἐλάμβανον ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ἀπέβαινεν ἀδύνατος καί συνεπῶς ἐπειθαναγκάζοντο εἰς παραίτησιν».

Ὁπωσδήποτε ἡ ἐργοδότις ἀπέλυσε τόν μισθωτόν καί ὑπό τάς συνθήκας αὐτάς ἐκρίθη ὑπό τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὅτι ἡ ἀπόλυσις δέν ὑπῆρξε καταχρηστική.

Ἀρείου Πάγου 134/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Γεωργίου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Α. Βαμβέτσος

Κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ αὐτη ἐφαρμογήν ἔχει καί ἐπί τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρός ἀναιτιώδη μονομερῆ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου ὑποκειμένης εἰς τήν δικαστικήν κρίσιν ἐάν αὐτη ἐγένετο κατά τάς ὑπαγορεύσεις τῆς καλῆς πίστεως καί δέν ἀντίκειται εἰς τά χρηστά ἤθη ἢ εἰς τόν κοινωνικόν ἢ οἰκονομικόν σκοπόν τοῦ δικαιώματος. Ἡ προφανής δέ ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τούτων, ἀπαγορευομένη ὑπό τοῦ νόμου, δύναται νά ἀγάγῃ εἰς ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας κατά τό ἄρθρον 174 Α.Κ.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσείων προσελήφθη ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου διά συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς μεταλλειολόγος μηχανικός, καί εἰργάσθη εἰς τά ἐν Λαυρίῳ μεταλλεῖα αὐτῆς ἀπό τῆς 18.3.1948. Τήν 24ην Ὀκτωβρίου 1958 ἀνεκοινώθη εἰς αὐτόν ὑπό τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἐκπροσώπου τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ μετάθεσίς του εἰς τά ἐν Σαρδηνίᾳ μεταλλεῖα αὐτῆς, ὅπου ἐτοποθετεῖτο ὡς βοηθός διευθυντοῦ, ἤτοι εἰς θέσιν ἀνωτέραν τῆς ἣν μέχρι τοῦδε ὑπηρέτει, ὁ

δὲ ἀναιρεσείων διὰ τῆς ἀπὸ 25.10.1958 ἐπιστολῆς του ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας του διὰ τὴν γενομένην προαγωγήν του, ἠτήσατο ὅμως διὰ λόγους οἰκογενειακοὺς τὴν ἐπί τινας ἑβδομάδας ἀναβολὴν ἐκτελέσεως τῆς μεταθέσεώς του, ἐφ' ὅσον οὕτη ἦτο δυνατή. Ἐν ἀκολουθίᾳ διὰ τῆς ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1958 αἰτήσεώς του, συνοδευομένης καὶ ὑπὸ σχετικῆς βεβαιώσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἠτήσατο παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ λόγῳ μεταθέσεώς του ἐξαγωγὴ εἰς Ἰταλίαν τοῦ αὐτοκινήτου του ἄνευ εἰσαγωγῆς ἀντιστοίχου συναλλάγματος. Διὰ τῶν τοιούτων ἐνεργειῶν του εἶναι πρόδηλον, καθ' ἃ δέχεται τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἀπεδέξατο τὴν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μετάθεσίν του, ἡ δὲ ἀναιρεσίβλητος περαιτέρω ἠτήσατο παρὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἰταλίας, ὅπως διευκολύνῃ τὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος αἰτηθεῖσαν θεώρησιν (εἴσοδον) εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ παραλλήλως μετέθεσεν εἰς τὴν ἐν Λαυρίῳ θέσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἕτερον μηχανικὸν αὐτῆς. Ὁ ἀναιρεσείων ὅμως, μεταβολὴν γνώμην ἀπὸ τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1958, ἐδήλωσεν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, ἰδίᾳ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἰανουαρίου 1959, ὅτι ἀρνεῖται νὰ μεταβῇ εἰς τὴν νέαν του θέσιν καὶ ὅτι δὲν ἀποδέχεται ταύτην, ἐπιθυμῶν διὰ λόγους οἰκογενειακοὺς νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν ἐν Λαυρίῳ θέσιν του. Ἡ δὲ ἀναιρεσίβλητος, ἀποτυχοῦσα εἰς τὰς προσπαθείας της ὅπως μεταπείσῃ αὐτόν, ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν νέαν του θέσιν, κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας τὴν 25 Φεβρουαρίου 1959. Περαιτέρω δὲ ὅτι οὐδόλως ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη ἐγένετο ἐκ λόγων ἐκδικήσεως ἢ ἐχθρότητος τῆς ἀναιρεσιβλήτου πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα, ἀλλὰ κατόπιν τῆς ἐμμονῆς αὐτοῦ μὲν εἰς τὴν νεωτέραν του ἀπόφασιν, ὅπως μὴ μεταβῇ εἰς τὴν νέαν του θέσιν, τῆς δὲ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν ἐν τῇ ἐναισκήσει τοῦ διευθυντικοῦ της δικαιώματος καλοπίστως ληφθεῖσαν περὶ μεταθέσεώς του ἀπόφασιν. Ὑπὸ τὰ ἐκτεθέντα περιστατικὰ καὶ ἀφοῦ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον δέχεται, ὅτι ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ἐφ' ἧς ἀπεφήνατο, κατὰ τὴν ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων συναχθεῖσαν κρίσιν του προκύπτει ἀποδοχὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μεταθέσεώς του, τῆς τοιαύτης κρίσεως ἑαυτοῦ ὡς ἀναγομένης καθαρῶς εἰς πράγματα καὶ μὴ παραβιαζούσης κανόνα τινὰ τοῦ δικαίου μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπόκειται δὲ αὐτὴ οὐχὶ μονομερῶς ἀλλὰ διὰ συμβάσεως, μὴ ἀντικειμένης οὔτε εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7, οὔτε εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112 (ὡς τὸ ἄρθρον 7 συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4558/1930), ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας γενομένη οὐχὶ ἐξ ἐχθρότητος ἢ ἐκ λόγων ἐκδικήσεως πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα, ἀλλὰ λόγῳ τῆς ἀρνήσεως αὐτοῦ ὅπως μεταβῇ εἰς τὴν νέαν του θέσιν, ἣν εἶχεν ἀποδεχθῇ, ἐφ' ὅσον μάλιστα μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς μεταθέσεώς του εἶχε συμπληρωθῇ ἡ ἐν Λαυρίῳ θέσις αὐτοῦ, δὲν ὑπερβαίνει, καὶ δὴ προφανῶς, τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναιρεσιβλήτου. Οὕτω δὲ καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀποφηνάμενον καὶ ἀπορρίψαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, στηριζομένην εἰς ἀκυρότητα τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας, ὡς κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος γενομένης, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ α' καὶ γ' μέρος αὐτοῦ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικληθὲν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου διὰ τῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις προτάσεών του, καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐταῖς διατύπωσίν του, ὡς ἐξ αὐτῶν προκύπτει, περιστατικὸν ὅτι ἔχει συμφευθῇ τὴν εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν ἐν Λαυρίῳ ὑπηρετοῦσαν χημικὸν Α. καὶ ἔχει δημιουργήσει αὐτόθι οἰκογενειακὴν ἑστίαν, ἑπομένως εἶχε λόγους οἰκογενειακοὺς διὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῆς περὶ μεταθέσεώς του ἐκ Λαυρίου ἀποφάσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, συνιστᾷ ἁπλοῦν πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ προβληθέντος καὶ ὑπὸ τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ἀποκρουσθέντος ἰσχυρισμοῦ περὶ τῆς μὴ ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχῆς τῆς περὶ μεταθέσεώς του ἀποφάσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἐπιχείρημα, ἐφ' οὗ οὐδεμίαν κατὰ νόμον ἔχει ὑποχρέωσιν τὸ δικαστήριον ὅπως ἀπαντήσῃ. Ὅθεν ἡ παράλειψις τοῦ ἐφετείου ὅπως διαλάβῃ εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν ἱδρύει τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας προβλεπόμενον λόγον ἀναιρέσεως, ἀπορριπτέος δὲ ὡς ἀπαράδεκτος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ γ' αὐτοῦ μέρος. Ἀρκοῦντος δὲ τοῦ ὡς ἄνω ἐρείσματος ὅπως αὐτοτελῶς στηριξῇ τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ματαία εἶναι ἡ ἔρευνα τοῦ αὐτοῦ λόγου ἀναιρέσεως κατὰ τὸ β' αὐτοῦ μέρος, δι' οὗ πλήττεται ἐπάλληλος αὐτῆς αἰτιολογία, ἀναφερομένη εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας γενομένην διὰ τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μεταθέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΑΤΗΓΗΣΙΝ ΝΟΜΟΥ 2112

Περίπτωσις ὑποχρεωτικῆς ἐκ Νόμου προσλήψεως ἐπὶ ὡρισμένῃ θητείᾳ

Ἀρχὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 2112]1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ Α.Ν. 547]1937, περὶ ἀκυρότητος οἱασδήποτε συμβάσεως, ἀντικειμένης εἰς τὰς ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεις τοῦ Νόμου τούτου, ἐκτὸς ἂν εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον.—Συναμολόγησις συμβάσεως ἐργασίας, ὡρισμένης μὲν χρονικῆς διαρκείας, μὴ δικαιολογουμένης ὅμως ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ τεθείσης σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Περίπτωσις καθορισμοῦ διετοῦς διαρκείας συμβάσεως ἐργασίας ἐπιμελητοῦ κλινικῆς καὶ ἀνανεώσεως αὐτῆς ἐπανειλημμένως.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 9772]1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, (εἰσηγητὴς *Μ. Καλυβᾶς*, ΕΕΔ 18, 1312).

Ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ νόμου (ἄρθρον 8 νόμου 2112]1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων) ἔχει ὡς ἑξῆς: Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διαρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας ταύτης δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Εἶναι ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς φανερόν, ὅτι ὁ νόμος ἀνέθηκε τὴν περὶ αὐτοῦ κρίσιν εἰς τὸν Δικαστήν, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἐξάγει τὸν σκοπὸν τῆς καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου ἐκ τῆς ἐρεύνης ἂν ὁ προσδιορισμὸς ὡρισμένου χρόνου δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως (ἴδετε πλειότερα εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1312, ἐπὶ τῆς ἐπικυρουμένης ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1997]1931, Θέμ. ΜΓ' 830, Ἐφετ. Θράκης 18]1924, Θέμ. ΑΗ' 696).

Ἀρείου Πάγου 227]1960. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ἐγγλέζος, Μ. Σανταντώνιος

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς ταῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ νόμου 547]1937, τίθησι τὴν ἀρχήν, ὅτι εἶναι ἄκυρος οἱαδήποτε σύμβασις, ὁποτεδήποτε συναπτομένη, ἐφ' ὅσον ἀντίκειται εἰς τὰς ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἐκτὸς ἂν εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον. Ὡς συγκεκριμένην δὲ περίπτωσιν ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ ἀντιθέσεώς της εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ παρεχομένην εἰς τὸν ἐργαζόμενον προστασίαν, θεσπίζει τὴν συναμολόγησιν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένης μὲν χρονικῆς διαρκείας, μὴ δικαιολογουμένης ὅμως ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ τεθείσης σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς ταύτης καταγγελίας διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, ὧν τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐπιτάσσει.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του σαφῶς δέχεται, κατ' ἀνέλεγκτον τῶν ἀποδείξεων ἐκτίμησιν, ὅτι ὁ καθορισμὸς διετοῦς διαρκείας ἐν τῇ κατορτισθείσῃ ἀρχικῶς κατὰ τὸ ἔτος 1946 συμβάσει ἐργασίας, δι' ἧς ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη ὡς ἐπιμελητὴς τῆς παθολογικῆς κλινικῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νοσοκομείου καὶ ἡ γενομένη ἐκτοτε ἑξάκις διὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀνανέωσίς της μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1958, ὅτε ἔληξεν, ἀπέβλεπεν ἀφ' ἑνὸς μέν, ὅπως τὸ ἀναιρεσίβλητον ἐξασφαλίζῃ τὰ ἀναγκαιοῦντα πρὸς λειτουργίαν του ἐπιστημονικὰ προσωπικά, ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἑκάστοτε ἀναγκῶν του, τῆς ἀποδόσεως τούτου καὶ τῶν πόρων, οὓς διαθέτει, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἵνα τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἀποκτήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην εἰδίκευσιν καὶ πεῖραν καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 27 Μαΐου 1953 ἰσχύος τοῦ νέου ὀργανισμοῦ του, κυρωθέντος κατὰ τὸ ἄρθρον 110 Α.Κ. διὰ τοῦ ἀπὸ 12.6.1953 διατάγματος, ἡ πρόσληψις τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς παθολογικῆς κλινικῆς ἐπὶ διετεῖ θητείᾳ, δυναμένη νὰ ἀνανεωθῇ, κατέστη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 ταύτου ὑποχρεωτικὴ καὶ ἐπομένως δὲν ἠδύνατο, ὅπως συνομολογήσῃ τοῦτο σύμβασιν ἐργασίας διὰ τὴν θέσιν ταύτην ἀορίστου χρόνου. Ἀποφηνάμενον δὲ τοῦτο περαιτέρω, δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὅτι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως ταύτης καὶ δὲν ἐγένετο πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ νόμου 2112, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου τούτου, ὑπαγαγὸν εἰς αὐτὴν τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικά, οἱ δὲ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ἐκδοχῆς στηριζόμενοι πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι μὴ βάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ Ν. 2112

Σύμβασις προσωπικοῦ Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας διά τὴν Ἑλλάδα

Ἰσχύς εἰδικῆς διατάξεως Νόμου 694|1948 περὶ προσωπικοῦ Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα, μὴ καταργηθείσης οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Ν.Δ. 2961|1954, οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Νόμου 3464|1955.—Συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐκ τοῦ ἄρθρου 669 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ὑπαγωγὴ εἰς Νόμον 2112|1920 καὶ συμβάσεων ἐργασίας μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας ταύτης δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ Νόμου τούτου.— Πότε θεωρεῖται δεδικαιολογημένος ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας.—Νομικὴ ἔννοια τὸ «δεδικαιολογημένον ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως».

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ν.δ. 694 τῆς 7|8 Μαΐου 1948 «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων, ἀφορώντων εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν πρόγραμμα», ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε ἀναγκῶν ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα δικαιοῦται νὰ προσλαμβάνῃ ὡς ὑπαλλήλους καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν αὐτῆς Ἕλληνας ὑπηκόους. Οἱ νόμοι κλπ. διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὴν πρόσληψιν, ἀμοιβήν, ἀπόλυσιν, ἀποζημίωσιν, κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις καὶ γενικῶς τὴν κατάστασιν τῶν ἰδιωτικῶν ἢ δημοσίων ὑπαλλήλων ἐν Ἑλλάδι δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὸ ρηθὲν προσωπικὸν ἐν γένει τῆς Ἀποστολῆς.

Ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυρώσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 18033|1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, δέχεται, ὅτι αἱ ἀνωτέρω εἰδικαὶ διατάξεις δὲν κατηργήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 2961|1954 περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (ΕΕΔ 13, 949), οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3464|1955 (ΕΕΔ 15, 107). (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τούτων καὶ Α.Π. 500|1959, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 19, 30).

Ὅμοιον ζήτημα προέκυψε καὶ περὶ τοῦ ν.δ. 1286 τῆς 29|31 Ὀκτωβρίου 1949 «περὶ φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν καὶ ἄλλων διευκολύνσεων τοῦ Ἀμερικανικοῦ Συμβουλίου Ἐθελοντικῶν Ὀργανώσεων», κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ὁποίου ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία περὶ μισθωτῶν ἐν γένει εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν πρόσληψιν ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν, καταπολέμησιν τῆς ἀνεργίας, ἀπόλυσιν (ἐξαιρέσει τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς συνεπληρώθη, προβλεπομένης ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως) ὡς καὶ ἡ νομοθεσία περὶ μισθωτῶν παλαιῶν πολεμιστῶν ἐν γένει ἢ ἐν ἐπιστρατεύσει (ἐξαιρέσει τῆς παροχῆς ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος τοῦ νόμου 3514), δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν ὀργανώσεων - μελῶν τοῦ Α.Σ.Ε.Ο. (ἴδετε τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4675|1956, εἰσηγητὴς *Ι. Μαρκάκος*, ΕΕΔ 15, 1120).

Γενικοῦ ἐνδιαφέροντος εἶναι ἡ ἄποψις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112|1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (ἴδετε σχετικῶς καὶ τὴν ἀνωτέρω, σελ. 641, καταχωριζομένην Α.Π. 227|1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος* καὶ *Βασ. Παντ. Βασιλείου*, ἀνωτέρω, σελ. 633 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 280|1960 Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Φλῶρος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Ρεμοῦνδος, Μ. Δημολίτσας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. 694|1948 «οἱ νόμοι κλπ. διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὴν πρόσληψιν, ἀμοιβήν, ἀπόλυσιν, ἀποζημίωσιν, κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις καὶ γενικῶς τὴν κατάστασιν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν Ἑλλάδι, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὸ ρηθὲν προσωπικὸν ἐν γένει τῆς Ἀποστολῆς». Ἡ διάταξις δὲ αὕτη, τεθεῖσα «πρὸς ρύθμισιν ζητημάτων ἀφορώντων εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν πρόγραμμα βοηθείας πρὸς τὴν Ἑλλάδα», δὲν κατηργήθη οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 2961|1954 περὶ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 3464|1955, καθ' ὃ «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 37 ν.δ. 2961|1954 εἶναι, ὅτι καταργεῖται πᾶσα ἀντικειμένη εἰς τοῦτο διάταξις τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 καὶ τοῦ ν.δ. 2698|1953, πλὴν τοῦ ἄρθρου 51 § 4 τοῦ τελευταίου τούτου, ὡς ἐπίσης καὶ πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις, δι' ἧς ρυθμίζονται ἄλλως ἢ ὡς ἐν τῷ ν.δ. 2961|1954 ὁρίζεται τὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ἐξαιρέσεως ἀπ' αὐτῆς, ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν», διότι ἡ ὑπαγωγὴ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας εἶναι θέμα διάφορον τοῦ ρυθμιζομένου ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ν. 694|1938, οὐτινος ἑπομένως ἡ ἰσχὺς δὲν θίγεται ὑπὸ τῶν περὶ ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας ὡς ἄνω διατάξεων, δυνάμει δὲ αὐτοῦ δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς αἱ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως διατάξεις τοῦ νόμου 2112|1920 καὶ 3198|1955 Ἑπομένως τοῦ ἀναιρεσείοντος μὴ ἐχοντος ἀξίωσίν τινα κατὰ τοὺς νόμους 2112 καὶ 3198 ἐκ τῆς μέχρι τῆς 31.3.1957 ὑπηρεσίας του ὡς ραδιοτηλεγραφητοῦ ἐν τῷ δικτύῳ τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἀμερικανικῆς Ὑπηρεσίας «A.M.A.K.», αἱ ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ο.Τ.Ε. συναφθεῖσαι, ἅμα τῇ εἰς τοῦτον μεταβιβάσει τοῦ ὡς ἄνω δικτύου, συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου δὲν πάσχουσιν ἀκυρότητα ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ἀ.ν. 547|1937. Οὕτω δὲ ἀποφανθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, καθ' ὃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του πρακύπτει, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, ἐφ' ᾧ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 5ος καὶ 7ος

λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 669 Α.Κ., ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ὡρισμένου χρόνου, ὅταν ρητῶς ὁρίζηται ἡ διάρκεια αὐτῆς εἰς ἡμέρας, μῆνας κλπ. ἢ μέχρις ἐπελεύσεως ὡρισμένου γεγονότος, ἢ συνάγηται αὐτη ἀκριβῶς ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐργασίας, εἰς ὃν ἀπέβλεψαν τὰ μέρη κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως. Καὶ ἡ ἀρχικῶς δὲ ἀορίστου χρόνου σύμβασις δύναται νὰ καταστῇ ὕστερον ὑπὸ τῶν μερῶν ὡρισμένου χρόνου. Ἐκ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112]1920, καθ' ἣν «αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας ταύτης δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ νόμου τούτου», σαφῶς συνάγεται ὅτι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας εἶναι δεδικαιολογημένος ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως οὐχὶ μόνον ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ σύμβασις, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐργασίας, ἔχει τὸν χαρακτῆρα τοιαύτης ὡρισμένου χρόνου, ἀλλὰ καὶ ὁπόταν ἡ ρητῶς ὁριζομένη διάρκεια αὐτῆς ὑπαγορεύεται ἐξ ἀποχρώντος λόγου, ἀναγομένου ἰδίᾳ εἰς τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁπότε καὶ ἐξάγεται, ὅτι δὲν ἐτέθη αὐτη πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως διατάξεων, ἣν ἀπαγορεύει ὁ νόμος πρὸς πραγμάτωσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ θεσπιζομένης προστασίας. Ὑπόκειται δὲ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ἐν τούτῳ ὀρθὴ ὑπαγωγὴ τῶν γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν γεγονότων, καθ' ὅσον τὸ ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως δεδικαιολογημένον εἶναι ἔννοια νομική, προσδιοριζομένη διὰ τῶν κανόνων τῆς κοινῆς πείρας, οὐχὶ δὲ πραγματικὸν γεγονός, ἐξακριβούμενον δι' ἀποδείξεως καὶ ἐκτιμώμενον κυριαρχικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας.

Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν αὐτοῦ, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ὑπηρέτει ὡς ραδιοτηλεγραφητὴς τοῦ δικτύου ἀσυρμάτου τηλεγράφου καὶ τηλεφώνου τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, ὅπερ αὐτη εἶχεν ἐγκαταστήσει πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἔργου της. Ὅτι τοῦ δικτύου τούτου, οὗτινος τὴν διοίκησιν ἀνέλαβεν ἀπὸ τοῦ 1955 ὁ ἀναιρεσίβλητος Ο.Τ.Ε., διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς καὶ τοῦ Δημοσίου, ἀπεφασίσθη διὰ τῆς ἀπὸ 22.3.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν ἡ διάλυσις κατὰ στάδια, ἀναλαμβανομένων τῶν δαπανῶν αὐτοῦ ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀπαραιτήτων ὑπαλλήλων, μέχρι τῆς πλήρους διαλύσεως, διὰ συνάψεως συμβάσεως μετ' αὐτῶν βραχείας διαρκείας, προσδιορισθείσης εἶτα εἰς τρίμηνον τοιαύτην, τῇ συναινέσει περὶ τούτων καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς. Ὅτι, εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ὑπουργικῶν ταύτων ἀποφάσεων, ὁ ἀναιρεσίβλητος διατηρήσας μετὰ τὴν 1.4.1957 μεταξὺ ἄλλων ὑπαλλήλων καὶ τὸν ἀναιρεσείοντα, συνῆψε μετ' αὐτοῦ σύμβασιν ἐργασίας τριμήνου διαρκείας, λήγουσαν τὴν 30.6.1957, ἥτις παρετάθη διὰ συμφωνίας ἀρχικῶς μέχρι 30.9.1957 καὶ ἀκολούθως μέχρι 30.12.1957. Ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου τούτου ὁ ἀναιρεσείων ἐξηκολούθησε τὴν ἐργασίαν, οὐχὶ ὅμως ἄνευ ἐναντιώσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅστις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1958 ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ληφθείσης τὴν 17.12.1957, ἀπεφασίσθη ἡ παράτασις τῆς συμβάσεως μέχρι τῆς 16.2.1958, τοῦθ' ὅπερ ἀπεδείχθη σιωπηρῶς ὁ ἀναιρεσείων, ἐξακολουθήσας ἀδιαμαρτυρήτως τὴν ἐργασίαν του, συναφθείσης οὕτω συμφωνίας περὶ παρατάσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρι 15.2.1958, παρὰ τὴν μὴ σύνταξιν σχετικοῦ ἐγγράφου καὶ μὴ ὑφισταμένου οὕτω σταθίου ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 671 τοῦ Α.Κ. Ἐπὶ τούτοις δὲ ἀπεφήνατο, ὅτι «ἡ συνομολόγησις ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσείοντος, παρέχοντος ὑπηρεσίαν εἰς τηλεγραφικὸν καὶ τηλεφωνικὸν δίκτυον, οὗ ἐπέκειτο ἡ διάλυσις, μὴ βεβαιωθέντος, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅτι ἡ ὡρισμένη διάρκεια ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2112».

Οὕτω κρίναν τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν αὐτῇ χρόνου, ὡς οὔσης ἀκύρου τῆς ἀπολύσεώς του, καθ' ὃ γενομένης παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112 καὶ 3198, ὀρθῶς τὸ μὲν ἐχαρακτήρισε τὴν ὡς ἄνω σύμβασιν ὡς οὖσαν ὡρισμένου χρόνου, τὸ δὲ ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 3 καὶ 8 ν. 2112 καὶ ἄρθρων 2—5 ν. 3198, ὡς καὶ τὴν τοῦ ἄρθρου 669 Α.Κ., ἃς οὐδὲ ἐκ πλαγίου παρεβίασε, καθ' ὅσον, κατὰ τὰ δεκτὰ ὡς ἄνω γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά, δικαιολογεῖται ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἀφορώσης ὑπηρεσίαν, οὖσαν ὑπὸ διάλυσιν, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος, 3ος καὶ 6ος λόγοι ἀναιρέσεως.

Ὁ 9ος λόγος ἀναιρέσεως περὶ παραβιάσεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, ἀφοῦ ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως καὶ δὲν ἐτέθη πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας διατάξεων, τοῦθ' ὅπερ, προβλεπόμενον εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ ν. 2112 ἄρθρ. 8, καὶ κρινόμενον κατ' ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, δὲν δίδει χώραν εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.

Ἡ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος οὐδὲν ἄλλο ἔπραξεν ἢ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου ἐκφέρεται περισσῶς πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς σκέψεως ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν ἐνήργησεν ἐκ προθέσεως καταστρατηγήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων, κατὰ συνέπειαν εἶναι ἀπορριπτέος ὁ 4ος λόγος ἀναιρέσεως.

Τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐκτίθεται, ὅτι ἡ ὡρισμένη χρονικὴ διάρκεια τῆς συμβάσεως ἐτέθη ἐν αὐτῇ, ἀλληλοδιαδόχως, κοινῇ συμφωνίᾳ, παραταθεῖσα. Ἑπομένως ὁ 8ος λόγος ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ περὶ μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως βλαπτούσης τὸν ἀναιρεσείοντα ἰσχυρισμὸς αὐτοῦ καὶ ὅτι παρεβιάσθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 ν. 2112, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΕΝΝΟΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΔΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΤΟΥ Ν. 3198)1955

Περίπτωσις Ἱδρύματος διά τήν περίθαλψιν καί συντήρησιν ἐχόντων ἀνάγκην προστασίας

Ἵδρυμα ἐν Καλάμαις ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἀλεξανδράκεια Κληροδοτήματα».— Σκοπός αὐτοῦ ἡ περίθαλψις καί συντήρησις διά τῶν ὑπό τοῦ ἱδρυτοῦ διατεθειμένων οἰκονομικῶν πόρων προσώπων, ἐχόντων ἀνάγκην προστασίας, εἴτε λόγῳ σωματικῆς ἀδυναμίας πρός ἐργασίαν, εἴτε λόγῳ γήρατος, χαρακτηριζομένου ὡς ἐκμεταλλεύσεως, οἷα ὑπάρχει ὅταν δι' αὐτοῦ ἐπιδιώκηται ὡρισμένος τεχνικός, ἐπιστημονικός ἤ παραγωγικός σκοπός.—Ὑποχρέωσις καί ἐκμεταλλεύσεως εἰς καταβολήν τῆς ὑπό τοῦ Νόμου 3198)1955 προβλεπομένης διά τήν ἀπόλυσιν μισθωτῶν ἀποζημιώσεως.

Ὁ νόμος 3198)1955 περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502) ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ ἐπιβάλλει τήν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῆς ἐκ τοῦ ἀπό 16)18 Ἰουλίου 1920 β. δ)τος «περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112)1920 καί ἐπί τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν» ἀποζημιώσεως, ἀπαγορευομένης τῆς προμηνύσεως (εἰς τάς ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεις καί ἐκμεταλλεύσεις).

Οὕτω προέκυψεν εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τήν ὑπ' ἀριθ. 1036)1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμῶν, ὡς ἐφετείου, τό ζήτημα, ἂν ἀποτελῇ ἐκμετάλλευσιν, διά τήν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω ὑποχρεώσεως, τό ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον Ἵδρυμα.

Ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις δίδει τήν ἔννοιαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, χρήσιμον καί διά τήν ἐφαρμογήν τῶν ἐν γένει ἐργατικῶν νόμων, ὁσάκις οὗτοι ἀναφέρονται καί εἰς ἐκμεταλλεύσεις (ἴδετε καί τήν Α.Π. 304)1954, Ὀλομέλειας, εἰσηγητής *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 13 454, καθ' ἣν, ἀφοῦ δίδεται ὁ ὁρισμός τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὡς ἐπιδιωκούσης ὡρισμένον τεχνικόν ἤ ἐπιστημονικόν σκοπόν, ἐκρίθη, ὅτι καί τό κοινωφελές Ἵδρυμα Φυματιολογικόν Ἰνστιτοῦτον Ι. Α. Σισμάνογλου φέρει τόν χαρακτῆρα τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἴδετε ἐπίσης *Α. Χατζηλάκην*, Μισθωτός, Ἐπιχείρησις, Ἐκμετάλλευσις, ΕΕΔ 9, 292, *Durand-Jaussaud*, Ἡ ἐκμετάλλευσις καί ἡ ἐπιχείρησις, ΕΕΔ 8, 706, 969, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 65 ἑπ., Γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 1275)1957, εἰσηγητής *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 17, 104).

Ἀρείου Πάγου 233/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Α. Ροζάκης***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Περγαντῆς, Μ. Κυριλλόπουλος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Κ. Ι. Κυριαζῆς

Ὡς δείκνυται ἐκ τῶν πρακτικῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος, τῶν ὑποβληθεισῶν εἰς τό δικαστήριον κατά τήν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τήν ἐνώπιον συμβολαιογράφου κατάθεσιν τοῦ μάρτυρος Σ.Β. ἐπεκαλέσθη ταῦτα πρός ἀπόδειξιν τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐκπληροῖ. Ὡς ὅμως ἐδέχατο τό δικαστήριον, ὁ σκοπός τοῦ ἀναιρεσείοντος δηλοῦται ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ Ἱδρυτοῦ του καί ἐν τῷ ὀργανισμῷ αὐτοῦ καί συνεπῶς ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν ἐγγράφων τούτων, ὅπερ καί ἐξετίμησε τό δικαστήριον, ἦτο ἀποδεικτέον τό θέμα τοῦτο καί ὄχι ἐκ μαρτυρικῶν καταθέσεων. Ὅθεν καί ἐάν τό δικαστήριον δέν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τήν κατάθεσιν τοῦ ὡς ἄνω μάρτυρος, ἐπικληθεῖσαν πρός ἀπόδειξιν ἰσχυρισμοῦ μή δυναμένου κατά νόμον νά ἀποδειχθῇ ἐξ αὐτῆς, οὐδεμίαν διάταξιν παρεβίασε καί εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς ἐδέχατο τό δικάσαν δικαστήριον, σκοπός τοῦ διά διαθήκης τοῦ Σ. Ἀλεξανδράκη ἱδρυθέντος ἀναιρεσείοντος εἶναι ἡ περίθαλψις καί συντήρησις διά τῶν ὑπό τοῦ ἱδρυτοῦ διατιθεμένων οἰκονομικῶν πόρων προσώπων ἐχόντων ἀνάγκην προστασίας, εἴτε λόγῳ σωματικῆς ἀδυναμίας πρός ἐργασίαν, εἴτε λόγῳ γήρατος. Ἐδέχατο τοιοῦτον, ὅτι κατά τήν διαθήκην τοῦ ἱδρυτοῦ τό ἀναιρεσεῖον ἐπιδιώκει συνεχῶς τῇ βοηθείᾳ ὑλικῶν καί ἄλλων μέσων τήν περίθαλψιν καί τήν συντήρησιν τῶν λόγῳ γήρατος ἤ ἄλλης σωματικῆς ἀδυναμίας ἀνικάνων πρός ἐργασίαν προσώπων. Ἑπομένως πρόκειται περί Ὀργανισμοῦ, ἀποτελοῦντος ἐκμετάλλευσιν, οἷα ὑπάρχει, ὅταν δι' αὐτοῦ ἐπιδιώκηται ὡρισμένος τεχνικός, ἐπιστημονικός ἤ παραγωγικός σκοπός, τεχνικόν δέ σκοπόν συνιστᾷ προδήλως ἡ περίθαλψις καί ἡ συντήρησις τῶν ἀνικάνων πρός ἐργασίαν προσώπων. Ἡ μή ἐπιδίωξις ὑπό τοῦ ἀναιρεσείοντος κέρδους ἀποκλείει ἁπλῶς τόν χαρακτῆρα αὐτοῦ ὡς ἐπιχειρήσεως. Οὕτω κρίναν καί τό δικάσαν δικαστήριον καί ἀποφηνάμενον ὅτι τό ἀναιρεσεῖον, ὡς ἀποτελοῦν ἐκμετάλλευσιν, ὑποχρεοῦται εἰς καταβολήν τῆς ὑπό τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3198)1955 καί τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ νόμου 3198)1955 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἀρθῶς τάς διατάξεις ταύτας ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως.

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΕΩΣ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 8 § 2 Νόμου 3198/1955

Προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος.—Ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν ἢ ἀποχώρησιν αὐτῶν κατ' ἄρθρον 8 Νόμου 3198/1955, ὡς συνεπληρώθη διά τοῦ ἄρθρου 8 Ν.Δ. 3789/1957, μὴ δοκούσης ἐπιρροήν τῆς εἰδικωτέρας αἰτίας ἀπολύσεως, ὀφειλομένης εἰς περιορισμόν τῶν ἐργασιῶν.—Ἀνεπίτρεπτος μεταβολή βάσεως ἀγωγῆς.

Κατά τό ἄρθρον 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1135) ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διά τήν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τάς πρός χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νά ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ νά ἀπομακρύνωνται ταύτης παρά τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας οἱ μέν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τά 40 ο/ο, οἱ δέ μή ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τά 50 ο/ο τῆς ὑπό τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως.

Ἡ διάταξις περιορίζεται εἰς μόνους τούς ἰδιωτικούς ὑπαλλήλους, ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ἴδετε Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7847/1959, Πρωτοδίκης *Η. Κάμτσιος*, ΕΕΔ 19, 141 καί αὐτόθι σημειώσεις μας), ὡς δέ εἶναι φανερόν ἐξ αὐτῆς, δέχεται δέ τοῦτο τό Πρωτοδικεῖον διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ἀρκεῖ, ὅτι ὁ ἰδιωτικός ὑπάλληλος συμπληροῖ ἢ ἔχει συμπληρώσει τάς πρός χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος παρά τοῦ Ι.Κ.Α. προϋποθέσεις, χωρίς νά ἐνδιαφέρῃ ἡ αἰτία τῆς ἀπολύσεως.

Ἡ συμπλήρωσις τῶν προϋποθέσεων τούτων δικαιολογεῖ τήν μειωμένην ἀποζημίωσιν, διότι ὁ Νομοθέτης ἀπέβλεψεν εἰς τήν ἔξοδον ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ὑπερηλίκων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (ἴδετε τήν εἰσηγητικήν ἔκθεσιν, ΕΕΔ 16, 1136), ἡ ὁποία ἐπιτυγχάνεται καί διά τῆς ἀποχωρήσεως τούτων καί διά τήν ὁποίαν ἐπέβαλε τήν αὐτήν ἀποζημίωσιν, ἐνῷ, ὡς γνωστόν, ἐπί ἀποχωρήσεως τῶν μισθωτῶν δέν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ὅτι οἱ μισθωταί οὗτοι θά τύχουν συνταξιοδοτήσεως μετά τήν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των ἔξοδον.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2305/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ράγκας***

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Ε. Μπούκης***

Δικηγόροι ἡ κ. Δήμητρα Παππᾶ, οἱ κ.κ. Ι. Ζαχαρίου, Ν. Σταματόπουλος

Ἐβεβαιώθησαν τά ἑξῆς: Ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων κατ' Ἰούλιον 1923 προσελήφθη ὑπό τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγομένης διά συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς μηχανολόγος ἀντί μηνιαίου μισθοῦ ἀνελθόντος τελικῶς εἰς δραχμάς 5.000, ὅτι ἐκτοτε ἀπό τῆς προσλήψεώς του εἰργάσθη συνεχῶς παρά τῇ ἐφεσιβλήτῳ μέχρι τῆς 10.6.1959 ὅτε ἀπελύθη δι' ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὅτι ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως εἶχε συμπεπληρωμένον τό 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὡς γεννηθείς τό 1891, καί εἶχε πραγματοποιήσει ἄνω τῶν 2.500 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνά 100 τοὐλάχιστον καθ' ἑκαστον τῶν ἀμέσως προηγουμένων τῆς ἀπολύσεώς του 5 ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, συγκεντρώνων οὕτω ἐν τῷ προσώπῳ του ἁπάσας τάς νομίμους προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ γήρατος (ἀ.ν. 1846/1951, ἄρθρον 28), ὡς ἄλλως τε προκύπτει τοῦτο ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 179858 ἀπό 18.8.1959 βεβαιώσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δέν ἀμφισβητεῖ δέ ὁ ἐκκαλῶν. Βεβαιοῦται ὡσαύτως, ὅτι οὗτος ἦτο ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένος καί παρά τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιΐας - Ζυθοποιΐας - Οἰνοπνευματοποιΐας, παρ' οὗ καί συνταξιοδοτεῖται ἤδη (βεβαίωσις 674 τῆς 21.8.1959 τοῦ Ταμείου τούτου). Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καί δεδέντος ὅτι κατά τήν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου β' τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 3198/1955, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 8 § 4 ν.δ. 3789/1957, ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διά τήν χορήγησιν συντάξεως καί συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τάς πρός χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νά ἀποχωρήσωσι τῆς ἐργασίας ἢ νά ἀπομακρύνωνται ταύτης παρά τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες οἱ μέν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τά 40 ο/ο, οἱ δέ μή ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τά 50 ο/ο τῆς ὑπό τοῦ ν. 2112/1920 ὁριζομένης ἀπροειδοποιήτου ἀποζημιώσεως, ὁ ἐνάγων δέν ἐδικαιοῦτο διά τήν γενομένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰμή ἀποζημιώσεως ἴσης πρός τά 40 ο/ο τῆς ὑπό τῶν ἄρθρων 1 καί 3 τοῦ ν. 2112/1920 προβλεπομένης τοιαύτης τῶν μισθῶν 24 ἐν ὅλῳ μηνῶν βάσει τῆς ὑπέρ τά 28 ἔτη ὑπηρεσίας του παρά τῇ ἐφεσιβλήτῳ. Συνεπῶς τούτοις ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεξαμένη τόν κατ' ἔνστασιν προβληθέντα ἰσχυρισμόν τῆς ἐφεσιβλήτου, ἐν μέρει τήν ἐνδικον ἀγωγήν ἀπέρριψε κατά τό ἐπί πλέον τῶν 40 ο/ο αἰτούμενον ποσόν ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ν. 2112/1920, ὁ δέ τό ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος. Οὐδέ ἦκει ἐπιρροήν ἐν προκειμένῳ ἡ εἰδικωτέρα αἰτία τῆς ἀπολύσεως, καθ' ὅσον καί ἂν ἀπέρρευσεν αὕτη οὐχί ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἶχον συμπληρωθῆ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐκκαλοῦντος αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ γήρατος, ἀλλ' ἕνεκεν περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς οὗτος ἐπικαλεῖται, οὐδέν ἧττον ἀφείλεται αὐτῷ μειωμένη ἀποζημίωσις, συμφώνως πρός τά προκείμενα, ἅτε τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν. 3198/1955 μηδεμίαν ποιουμένης περί τούτου διάκρισιν. Ὁ διά τῶν προτάσεων δέ τῆς παρούσης ἐκκλήτου δίκης τό πρῶτον προβαλλό-

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΣ

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΟΣ

Θέσις ἔναντι αὐτῆς προστατευομένων ὑπό τοῦ Α.Ν. 1836/1951 μισθωτῶν

Δικαίωμα ἐπιχειρήσεων καί ἐκμεταλλεύσεων, κατ' ἄρθρον 10 Νόμου 3198/1955, πρός θέσιν μισθωτῶν αὐτῶν εἰς διαθεσιμότητα ἐν περιπτώσει περιορισμοῦ οἰκονομικῆς δραστηριότητός των.—Δυνατή διαθεσιμότης καί τῶν ὑπό τοῦ Α.Ν. 1836/1951 ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων μισθωτῶν, ὑφισταμένων δι' αὐτούς περιορισμῶν ὡς πρός τό δικαίωμα τῆς ἀπολύσεως.—Συστατικόν στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς διαθεσιμότητος ἡ ἐνέργεια αὐτῆς ἐγγράφως.

Ἐτέθη καί πάλιν ὑπό τήν δικαστικήν κρίσιν τό ἀπασχολήσαν ἐπανειλημμένως ζήτημα ἄν εἰς τήν κατά τό ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) διαθεσιμότητα τῶν μισθωτῶν ἐν περιπτώσει περιορισμοῦ τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῶν ἐπιχειρήσεων καί ἐκμεταλλεύσεων (ἴδετε περί αὐτῆς Α.Π. 321/1959, εἰσηγητής Θ. *Σταυράπουλος* ΕΕΔ 18, 760) ὑπάγωνται καί οἱ δι' εἰσικῶν προνομίων περιβαλλόμενοι μισθωτοί καί ἐν προκειμένῳ οἱ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περί προστασίας πολεμιστῶν.

Ἡ ἄποψις καί τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἀπηχεῖ τά ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων κρατήσαντα (οὕτω καί αἱ Πρωτοδικεῖαι Ἀθηνῶν 6469/1957, εἰσηγητής Σ. *Ράγκος*, ΕΕΔ 16, 640 καί λοιπαί ἐν ΕΕΔ 640 κωδικοποιηταί εἰς συμφώνους σημειώσεις μας, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6184/1957, Πρωτοδίκης Σ. *Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 16, 1285, Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 785/1957, εἰσηγητής Α. *Λέκκας*, ΕΕΔ 16, 1120, ἀντίθετος ἡ Πρωτοδικείου Πειραιῶς 2058/1957, εἰσηγητής Ν. *Κάρτσωνας*, ΕΕΔ 16, 777).

Ἀντίθετος ἄποψις, ὡς ἐπανειλημμένως ἐσημειώσαμεν, δημιουργεῖ προνομιακόν καθεστώς τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν μή ἐκ τοῦ νόμου μαρτυρουμένων, ἀφοῦ σαφῶς οὗτος περιώρισε τήν προστασίαν εἰς μόνον τό θέμα τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν, διά τήν ὁποίαν ἐθέσπισε καί εὐλόγως περιορισμούς.

Ἄλλο τό θέμα ἄν ὁ ἐργοδότης, ὑφιστάμενος περιορισμόν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος αὐτοῦ, θέτῃ εἰς διαθεσιμότητα μόνον τούς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντας κατά τόν ἀ.ν. 1836/1951, ὁπότε παραβαίνει τά ἐν ἄρθρῳ 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁριζόμενα.

Ὡς πρός τήν δι' ἐγγράφου ἐνέργειαν τῆς διαθεσιμότητος, ὡς συστατικοῦ στοιχείου τοῦ κύρους αὐτῆς, ἴδετε καί τήν Α.Π. 493/1956 (εἰσηγητής Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 1186) καί ὡς πρός τόν συμψηφισμόν κερδηθέντων ἀλλαχοῦ κατά τήν διαθεσιμότητα τῶν μισθωτῶν σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 382.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1025/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Γεραρῆς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κόλλιας, Γ. Ψιμούλης

Κατά τό ἄρθρον 10 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 αἱ ἐπιχειρήσεις καί ἐκμεταλλεύσεις ἐν περιπτώσει περιορισμοῦ τῆς οἰκονομικῆς των δραστηριότητος δύνανται ἀντί τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νά θέτουν ἐγγράφως εἰς διαθεσιμότητα τούς μισθωτούς των, μή δυναμένην νά ὑπερβῇ τό ἐν συνόλῳ διάστημα τῶν 3 μηνῶν, ἀρκεῖ ταῦτα νά εἶναι συνεχῆ (Α.Π. 321/1959, ΝοΒ 7, 1074). Κατά τήν προλαβοῦσαν διάταξιν ὁ μισθωτός λαμβάνει τό ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν δύο τελευταίων μηνῶν ὑπό καθεστώς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Ἐξ ἑτέρου κατά τό ἄρθρον 3 § 5 τοῦ ν. 1836/1951 «περί τροποποιήσεως τοῦ ν. 751/1948» οἱ τοποθετούμενοι ὑπό τοῦ Κεντρικοῦ ἢ τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων πολεμισταί χρησιμοποιοῦνται ὑπό τῶν ἐργοδοτῶν ἀνάλογος τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων κλπ., ἡ δέ μισθοδοσία, ἡ προαγωγή καί πειθαρχία αὐτῶν διέπεται ὑπό τῶν διατάξεων νόμων, διαταγμάτων, εἰδικῶν κανονισμῶν καί συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες διέπουσι καί τό λοιπόν προσωπικόν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ὡς καί τῶν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 ἀ.ν. 751/1948, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐν περιπτώσει περιορισμοῦ τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως δύνανται νά τεθῶσιν εἰς διαθεσιμότητα, ἥτις καί συνεπάγεται μόνον τήν μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ εἰς τό ἥμισυ, οὐ μόνον οἱ δι' ἐλευθέρας συμβάσεως προσληφθέντες μισθωτοί ἀλλά καί οἱ ἀναγκαστικῶς βάσει τοῦ νόμου 1836/1951 ἢ καί τοῦ προϊσχύσαντος ν. 751/1948 καί ἀσχέτως ἄν ἡ ἀναγκαστική σχέσις εἶναι ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου, δεδομένου ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων

μενος ἰσχυρισμός τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἀνεγνώρισε, συνεφώνησε καί ὑπεσχέθη, ὅπως καταβάλῃ τῷ ἐκκαλοῦντι πλήρη τήν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112/1920, ὡς συνιστῶν μεταβολήν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐν ᾗ οὐδ' ἐμμέσως, οὐδέ σιωπηρῶς τοὐλάχιστον, περιέχεται, εἶναι ἀπορριπτέος προεχόντως ὡς ἀπαράδεκτος (Πολ. Δικ. ἄρθρ. 158 §§ 2, 2 καί ἄρθρ 740 ἐπ.) κατά τήν βάσιμον περί τούτου ἔνστασιν τῆς ἐφεσιβλήτου, ὅπερ ἀπαράδεκτον, ὡς ἀναγόμενον εἰς τήν προδικασίαν, ἥτις ἀφορᾷ τήν δημοσίαν τάξιν, καί ἐξ ἐπαγγέλματος εἶναι ἐξεταστέον, ἐξ οὗ λόγου καί ἀλυσιτελής παρίσταται καί συνεπῶς μή δοτέος ὁ πρός ἀπόδειξιν τοῦ ἐν λόγῳ ἰσχυρισμοῦ ἐπαγόμενος ὅρκος εἰς τήν ἐφεσίβλητον.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

ΣΙΩΠΗΡΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΥΠΟ ΑΝΑΠΗΡΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Έννοια ειδικής νομοθετικής προστασίας αναπήρων πολέμου μισθωτών

Εφαρμογή τοῦ κατά τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν.Δ. 1799|1942 περιορισμοῦ τῶν ἀπολύσεων τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ἐπί τοῦ προσληφθέντος μετά τήν ἰσχύν τοῦ Νόμου τούτου.—Ρύθμισις ὑπ' αὐτοῦ τῆς προστασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τήν περίπτωσιν μόνον, καθ' ἣν δά κατήγγελλεν ὁ ἐργοδότης τήν μετ' αὐτῶν σύμβασιν ἐργασίας, ἀπολύων αὐτός οὗτος τούτους, καί οὐχί εἰς τήν περίπτωσιν λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ διά ρητῆς ἤ σιωπηρᾶς καταγγελίας αὐτῆς.— Αποχώρησις μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καί συνταξιοδότησις παρά τοῦ Ι.Κ.Α.—Σιωπηρά ἐξ αὐτοῦ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἔλλειψις ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου μετά προσφοράν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, διασπασθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἐπιβολή ὅρκου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.

Δέν εἶναι δεκτικόν ἀμφισβητήσεως ὅτι οἱ περί προστασίας ἀναπήρων, ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν κλπ. εἰδικοί νόμοι, ἀναφερόμενοι εἰς τήν προστασίαν τῆς θέσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἀναλύονται εἰς περιορισμούς τοῦ ἐργοδότου ὡς πρός τό δικαίωμα τῆς περί αὐτοῦ ἀπολύσεως.

Ὡς πρός μισθωτός, ἐν συμβάσει ἐργασίας ὁρίσεως χρόνου, δύναται νά καταγγείλῃ τήν μετά τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ σύμβασιν ἐργασίας εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς (περί τοῦ τελευταίου οὕτω ἴδετε τήν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2371|1959, εἰσηγητής *Ε. Μπούκης*, ΕΕΔ 19, 268, καί τά αὐτοθι σημειούμενα, ἔνθα καί λοιπαί παραπομπαί εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν), οὕτω καί ὁ δι' εἰδικοῦ προνομίου προστατευόμενος μισθωτός, ὡς ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, δύναται νά καταγγείλῃ τήν συμβασιν ἐργασίας, ἀποχωρῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του, ὁπότε δέν ἀνακύπτει θέμα ἐφαρμογῆς τοῦ εἰδικοῦ περί τοῦ προνομίου του νόμου.

Ἐν τῇ ἐννοιᾳ τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων κεῖται καί ἡ ἄποψις ὅτι ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως ἀπαγορεύεται καί μετατροπή ἀκόμη κατά συμφωνίαν μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρίστου χρόνου εἰς ὡρισμένου, ἐφ' ὅσον τοῦτο δέν γίνεται πρός κατωστρατήγησιν τῶν ἐκ τῶν εἰδικῶν νόμων περί προστασίας αὐτοῦ δικαιωμάτων του (ἴδετε τήν Α.Π. 445|1954, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 18, 697, ἐπί περιπτώσεως ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ).

Καί αὐτή, ἄλλως τε, ἡ εἰδική διάταξις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἀ.ν. 2831 Ὀκτωβρίου 1935 περί προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ὁρίζουσα ὅτι «πᾶς συμβιβασμός, γενόμενος μεταξύ παλαιοῦ πολεμιστοῦ καί τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρεώσεων πρός παραίτησιν ἐκ τῶν δικαιωμάτων τοῦ νόμου τούτου, θεωρεῖται ἄκυρος», ἐννοεῖ νά ἐπέλθῃ ἐξαναγκασμός πρός παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπό τῆς θέσεως του καί ὄχι ἐλευθέρα οἰκειοθελής ἀποχώρησις (ἴδετε Σ.Ε. 56|1957, εἰσηγητής *Π. Μαρκόπουλος*, ΕΕΔ 17, 191, Α. Π. 29|1951, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 24, Α. Π. 399|1959, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 1193, λοιπαί παραπομπαί εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 191).

Δύναται λοιπόν καί ὁ μισθωτός τῆς περιπτώσεως νά καταγγείλῃ αὐτός τήν σύμβασιν ἐργασίας καί μάλιστα, προκειμένου περί ἀποχωρήσεως κατά τό ἄρθρον 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789|1957 (ΕΕΔ 16, 1185) (διωτικοῦ ὑπαλλήλ-

---

τῶν νόμων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι περιορισμός τίθεται μόνον εἰς τήν ὑποχρεωτικήν πρόσληψιν τῶν οὕτω ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων, ὡς καί εἰς τόν ἐφ' ὡρισμένον χρόνον περιορισμόν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρός καταγγελίαν τῆς συμβάσεως. Εἰρήσθω δέ ὅτι ἡ θέσις τοῦ μισθωτοῦ εἰς διαθεσιμότητα δέν ἀποτελεῖ οὔτε βλαπτικήν μεταβολήν τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ἐξισουμένην πρός καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἀφοῦ ἡ ἐργοδότις διά τῆς ἐνεργείας του ταύτης ἀσκεῖ δικαίωμα παρεχόμενον ὑπό τοῦ νόμου. Ἐφ' ὅσον δέ πράκεται περί μέτρου προσωρινοῦ, ὅπερ δέν ἐπιφέρει τήν λύσιν τῆς συμβάσεως, δέν ἔχουσιν εἰς τήν περίπτωσιν τῆς διαθεσιμότητος ἐφαρμογήν οὔτε αἱ σχετικαί τῶν ὡς ἄνω νόμων διατάξεις, αἱ προαναφέρουσαι περί τῆς προτάσεως κατά σειράν ἀπολύσεως (διά τήν περίπτωσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀνεπαρκείας τῆς ἐπιχειρήσεως) τῶν μή ὑπό τῶν νόμων τούτων προστατευομένων πολεμιστῶν.

Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦνται πλέον ἤ ἐπαρκῶς τά ἀκόλουθα:

Ἡ ἐναγομένη (ἐκκαλοῦσα) ἐπιχείρησις, εἰς ἣν καί ὑπηρετεῖ ὁ ἐνάγων, προσληφθείς ἀναγκαστικῶς καί κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 ἀπό ἑτείας περίπου, ἔχει ἐλαττώσει οὐσιωδῶς τάς ἐργασίας της καί ἐκ τοῦ λόγου τούτου μάλιστα ἀπολύσει συνεχῶς ὑπαλλήλους καί ἐργάτας αὐτῆς, μέχρι σημείου ὥστε, ἐνῷ κατά τό ἔτος 1956 ἡ δύναμις τοῦ προσωπικοῦ της ὑπερέβαινε τάς 2.000, ἤδη ἀνέρχεται εἰς 1.500. Ὁ περιορισμός τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς δραστηριότητος εἶναι πρόδηλος καί βεβαιοῦται ἀπολύτως, ὡς ἐπίσης βεβαιοῦται καί ὅτι, ποιουμένη χρῆσιν τοῦ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 3198|1955 παρεχομένου δικαιώματός της, θέτει τακτικῶς τούς μισθωτούς της εἰς διαθεσιμότητα καί τόν ἐνάγοντα, ἀφοῦ ἐτήρησε ἁπάσας τάς κατά νόμον ὑποχρεώσεις της, δηλονότι τῷ ἐκοινοποίησε τήν διαθεσιμότητα ἐγγράφως (συστατικόν στοιχεῖον) καί τῷ κατέβαλε τό ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν του.

λου διά συντελεσθείσαν ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. δικαιοῦται να λάβη καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920 (περὶ ἀπολύσεως ὅμως ἴδετε τὴν Σ.Ε. 1061|1959, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 764).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀφοῦ, ὡς δέχεται αὕτη, ὁ μισθωτὸς ἐσυνταξιοδοτήθη παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ 1 Μαΐου 1959 μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1959, διακοπείσης τῆς συντάξεως ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1960, λόγῳ τοῦ ὅτι ἐκρίθη ἁρμοδίως ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν, δὲν ἠδύνατο, ὡς δέχεται ἡ αὐτὴ ἀπόφασις, νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἴσχυε καὶ ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις, ἵνα ἀπὸ τῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1960 θεωρηθῇ ὁ ἐργοδότης ὑπερήμερος, λυθέντος ἔκτοτε τοῦ ἐργασιακοῦ δεσμοῦ.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2702/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. ***Η. Κάμτσιος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κάπος, Ε. Δημητρακόπουλος

Καθ' ἃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὁ ἐνάγων, ἀνάπηρος πολέμου 1940 - 1941, ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 1799|1942 παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τῆς ἐναγομένης ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαΐου 1949 ἔτους συνεχῶς μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1959 ἔτους. Ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1959 ἔτους δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐργασθῇ λόγῳ ἀσθενείας του. Ἀπὸ τῆς 1.1.1960 προσῆλθεν, ὅπως ἀναλάβῃ ἐργασίαν, πλὴν ἡ ἐναγομένη διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς προσηκόντως ὑπ' αὐτοῦ προσφερομένας ὑπηρεσίας. Ζητεῖται ἤδη, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὕτη καὶ τῷ καταβάλῃ δι' ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικοῦ διαστήματος δραχμὰς 2.488. Οὕτως ἐχούσα αὕτη παραδεκτῶς φέρεται κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται, ὡς πρός τε τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον ταύτης.

Ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 1799|1942 περιορισμὸς τῶν ἀπολύσεων τοῦ ἐργατοϋπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τοῦ προσληφθέντος μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 αὐτοῦ (Α.Π. 581|1954, ΕΕΔ 13, σ. 865, Α.Π. 546|1955, ΕΕΔ 14, σ. 1324). Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων συνάγεται, ὅτι αὗται ρυθμίζουσι τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν περίπτωσιν μόνον, καθ' ἣν θὰ κατήγγελλεν ὁ ἐργοδότης τὴν μετ' αὐτῶν σύμβασιν ἐργασίας, ἀπολύων αὐτὸς οὗτος τούτους, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν λύει τὴν σύμβασιν ὁ ἐργαζόμενος διὰ ῥητῆς ἢ σιωπηρᾶς καταγγελίας ταύτης (Α.Π. 224|1953, Ἀρχ. Ν. Δ' σελ. 425, Α.Π. 158|1945, Θ. ΝΣΤ' σ. 392, Σ.Ε. 794|1949, ΕΕΔ 8, σ. 468 - 469).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, ἀνάπηρος ὁπλίτης τοῦ πολέμου 1940 - 1941, προσελήφθη ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 1799|1942 (πρβλ. τὴν ἀπὸ 13.3.1960 βεβαίωσιν Γ.Ε.Σ. Διεύθυνσις Ἀναπήρων) καὶ ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῆς ὡς θυρωρὸς ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του τὴν 7ην Ἀπριλίου 1949 ἔτους. Ἔκτοτε προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς θυρωρὸς ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς ἐναγομένης, ἤτοι ἀπηγόρευεν ἢ ἐπέτρεπε τὴν εἴσοδον τῶν ἐπισκεπτομένων τὸ ἐργοστάσιον, συμφώνως πρὸς τὰς δοθείσας εἰς αὐτὸν ἁρμοδίως ὁδηγίας, ἐπεκοινώνει μετὰ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐργοστασίου διὰ τοῦ τηλεφώνου, δεχόμενος ἐντολὰς καὶ ζητῶν ὁδηγίας σχετικῶς μὲ τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ὑπηρεσίαν. Οὕτω εἰργάσθη μέχρι τῆς 31ης Μαρτίου 1959 ἔτους, ὅτε ἀσθενήσας ἀπέσχε τῆς ἐργασίας του ταύτης. Ἀναρρώσας κατὰ Σεπτέμβριον 1959 ἔτους ἐκ τῆς ἀσθενείας του ἀπεφάσισεν, ὅπως παύσῃ ἐργαζόμενος, συνταξιοδοτηθῇ δὲ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προσῆλθε τὴν 1.10.1959 εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐναγομένης καὶ ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν ὑπὸ ταυτόχρονον χρονολογίαν βεβαίωσιν τῆς ἐργοδότιδός του ταύτης, ἣν, ὁμοῦ μὲ ὑπεύθυνον δήλωσίν του, ὑπέβαλε διὰ τῆς ἀπὸ 2.10.1959 αἰτήσεώς του πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., ζητῶν τὴν ἀπονομὴν αὐτῷ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου. Τὸ Ἵδρυμα ταῦτα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17022 ἀπὸ 31.12.1959 ἀποφάσεώς του ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν μηνιαίαν βασικὴν σύνταξιν λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1959 ἔτους μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1959 ἔτους χρονικὸν διάστημα, τῆς συντάξεως ταύτης διακοπτομένης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1960 ἔτους, καθ' ὅσον οὗτος ἐκρίθη ἁρμοδίως ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν. Ἐκ τούτων καὶ δοθέντος ὅτι ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται κατὰ πάντα χρόνον νὰ καταγγείλῃ τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν καὶ ἂν ἔτι αὕτη ὑπάγεται εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 1799|1942, ὡς προεξετέθη, ὡς καὶ ὅτι ἡ τοιαύτη καταγγελία, ἄτυπος οὖσα, δυνατὸν νὰ γίνῃ ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς διὰ πράξεων πρὸς ἄλλον μὲν σκοπὸν γενομένων, πλὴν τεκμηριούντων τὴν θέλησιν αὐτοῦ πρὸς ὁριστικὴν ἄρνησιν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του (πρβλ. Πρωτ]κείου Ἀθηνῶν 2311|9]1959, ΕΕΔ 19, σ. 268), σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐνάγων οὗτος σιωπηρῶς κατήγγειλε τὴν συνδέουσαν αὐτὸν μετὰ τῆς ἐναγομένης σύμβασιν ἐργασίας, ἥτις καὶ ἐλύθη ἔκτοτε ἀπὸ τῆς 1.10.1959 ἔτους, ὅτε ἐξεδηλώθη σαφῶς ἀπόφασις τούτου μετατάξεως του εἰς τὴν τάξιν τῶν συνταξιούχων καὶ ἄρνησίς του πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὴν ἐναγομένην. Ὁ ἐνάγων τὸ πρῶτον κατὰ Ἰανουάριον 1960, ἐν ὄψει τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς διεκόπτετο ἡ συνταξιοδότησίς του ἀπὸ 1.1.1960, προσῆλθεν εἰς τὴν ἐναγομένην καὶ ἠτήσατο, ὅπως προσφέρῃ τὰς ἐργασίας του. Ἡ ἐναγομένη, ἀρνηθεῖσα τὰς ὑπηρεσίας τούτου, δὲν κατέστη ὑπερήμερος, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, καθ' ὅσον εἶχεν ἤδη λυθῇ ἡ συνδέουσα ταύτην μετὰ τούτου σχέσις ἐργασίας διὰ τῆς κατὰ τὰ προεκτεθέντα καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος.

Μετὰ ταῦτα, μὴ παρισταμένης ἅμα ἀναγκαίως, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τῆς ἐπιβλητῆς τοῦ τὸ πρῶτον διὰ τῶν προτάσεων ἐπαγομένου ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τῷ ἐνάγοντι ὅρκου, οὗτινος ἡ ἐπιβολή, οὕτω ἐπαγομένου, δὲν εἶναι ὑποχρεωτική (Πρωτ]κείου Ἀθηνῶν 1310|1]1957, ΕΕΔ 17, σ. 1078), δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμος.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Περίπτωσις θανάτου και ποσόν οφειλομένης ύπό τοῦ ἐργοδότου ἀποζημιώσεως

Ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει θανάτου ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατά τόν Νόμον 551 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὡς ἀναπροσαρμόσθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ 38909]1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.—Οὐχί ἐλάσσων τῶν δραχ. 22.000.—Μείωσις ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐπί ἀτυχήματος ὀφειλομένου εἰς εἰδικήν ἀμέλειαν τοῦ παθόντος.—Βάσις ἀντιμισθίας διά τόν ὑπολογισμόν τῆς ἀποζημιώσεως.

Περί τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν κατά τό κωδικοποιητικόν β.δ]γμα τῆς 24 Ἰουλίου 1920 «περί εὐθύνης πρός ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἤ ὑπαλλήλων» (ὅπου τοῦτο ἔχει ἐφαρμογήν μετά τόν νόμον 1846]1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἴδετε περί αὐτοῦ τήν κατωτέρω καταχωριζομένην ὑπ' ἀριθ. 5465]1960 ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν καί τά ἐπ' αὐτῆς σημειούμενα) προβλέπει ἤδη ἡ ὑπ' ἀριθ. 38904]594]1957 ὑπουργική ἀπόφασις (ΕΕΔ 16, 850), ἐκδοθεῖσα ἐπί τῇ βάσει τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1224]1944 ἐξουσιοδοτήσεως, ἡ ὁποία παρεσχέθη νομίμως (ἴδετε τήν Α.Π. 84]1960, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 336).

Δι' αὐτῆς τό ἐν περιπτώσει θανάτου ποσόν ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἄνω β.δ]τος, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4705]1930, τῶν δραχμῶν 60.000 κατά κατώτατον ὅριον ἀναπροσαρμόσθη εἰς δραχ. 22.000.

Ἐξ ἄλλου, κατά τό ἄρθρον 16 τοῦ ἀνωτέρω β.δ]τος ἐάν ὁ ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν ἀποδείξῃ, ὅτι τό ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐξ ἀμελείας τοῦ παθόντος, ὁ δικαστής ἔχει τό δικαίωμα νά μειώσῃ κατά τήν κρίσιν του τό ποσόν τῆς κατά τό ἄρθρον 3 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀλλ' οὐχί κατωτέρω τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ. Ἀμέλεια ὑφίσταται μόνον ἐάν ὁ παθών ἀδικαιολογήτως κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ παρέβη διατάξεις ἰσχυόντων νόμων ἤ διαταγμάτων περί τῶν ὅρων ἀσφαλείας ἤ κανονισμῶν περί αὐτῶν, ἐκδοθέντων ὑπό τῆς ἁρμοδίας Δημοσίας Ἀρχῆς ἤ ἐκδοθέντων μέν ὑπό τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπικυρωθέντων δέ ὑπό τῆς Ἀρχῆς, ἐφ' ὅσον οἱ κανονισμοί οὗτοι εἶναι ἀνηρτημένοι κατά τρόπον εὐανάγνωστον εἰς καταφανῆ μέρη τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας.

Ἐν ὄψει τῆς διατάξεως ταύτης δέχεται ἤδη τό Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ἐρχομένης μετά τήν ἀναιρετικήν ὑπ' ἀριθ. 359]1958 τοῦ Α' Τμήματος (εἰσηγητής *Π. Τσαφούχης*, ΕΕΔ 17, 634) καί σύμφωνον ὡς πρός τοῦτο, ὅτι καί ὑπαρχούσης εἰδικῆς ἀμελείας τοῦ παθόντος ὁ δικαστής δέν δύναται νά μειώσῃ τό ποσόν τῆς ἀποζημιώσεως κατωτέρω τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τῶν δραχμῶν ἤδη 29.000.

Ἀρείου Πάγου 217/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κλάρας, Γ. Χρηστόπουλος

Ἡ ὑπάθεσις φέρεται ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου πρός περαιτέρω ἐκδίκασιν κατά παραπομπήν ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 359]1958 ἀποφάσεως τοῦ Α' Πολ. Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ἧς ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 867]1957 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Λαμίας.

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ διά τοῦ ἀπό 24.7 – 25.8.1920 β. δ. κωδικοποιηθέντος ν. 551, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 4705]1930, ἐν περιπτώσει θανάτου ἤ κατά τό ἄρθρον 1 τοῦ ν. 551 ἀποζημίωσις περιλαμβάνει 5 ἐτῶν μισθούς, οὐδέποτε δέ ὀλιγώτερον τῶν δραχ. 60.000. Κατά τήν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις ἐναρμονίζεται πρός τό ὅλον πνεῦμα καί τόν δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, ἐν συνδυασμῷ καί πρός τήν ὑπ' ἀριθ. 38909 ἀπό 26.7.1957 κοινήν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίων Ἔργων καί Οἰκονομικῶν, ἐκδοθεῖσαν κατά νομοθετικήν ἐξουσιοδότησιν (ἄρθρον 7 ν. 1224]1944) ἐν περιπτώσει θανάτου ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, καί εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν χωρεῖ κατ' ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 §8. δ τοῦ ὡς ἄνω ἀπό 24.7.1920 δ]τος μείωσις, αὐτή δέν δύναται νά εἶναι ἐλάσσων τοῦ ὑπό τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένου ἐλαχίστου ὁρίου τῶν 22.000 δραχμῶν. Ὅθεν καί τό Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τήν γνώμην πρός τήν δι' αὐτῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ἐπί τοῦ ὡς ἄνω νομικοῦ ζητήματος, ἐφ' οὗ ἐχώρησεν ἡ ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως. Ἐπανερχομένων δέ τῶν διαδίκων κατ' ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν. 3810]1957, μετά τήν κατά τά ἀνωτέρω ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως εἰς ἣν πρό ταύτης εὑρίσκοντο κατάστασιν, ἐξεταστέα καθίσταται κατά τό σχετικόν αὐτῆς μέρος ἡ νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως, καταβληθεῖσα καί τοῦ νομίμου προστίμου, ἀσκηθεῖσα ὑπό κρίσιν ἔφεσις.

Διά τῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ἀνηρέθη ἡ ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Λαμίας ἐν μέρει, ἤτοι μόνον ὡς πρός τήν διάταξιν ταύτης τήν

καθορίζουσαν τὸ ποσὸν τῆς καταβλητέας τοῖς κληρονόμοις τοῦ παθόντος ἀποζημιώσεως· ὡς πρὸς τὸ μὴ ἀναιρεθὲν μέρος τῆς ἀποφάσεως καὶ ἰδίᾳ τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν κατ' ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων διὰ παραδοχῆς ἐν μέρει τῆς ἐφέσεως τῶν ἐναγουσῶν μείωσιν εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ὀφειλομένης αὐταῖς ἀποζημιώσεως διὰ τὸν ἐπελθόντα θάνατον εἰς τὸν παθόντα σύζυγον καὶ πατέρα αὐτῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ ἀτύχημα ὠφείλετο εἰς εἰδικὴν ἀμέλειαν τοῦ παθόντος, ὅστις ὡδήγει τὸ αὐτοκίνητον κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος μὲ ὑπέρβασιν τῶν τεθειμένων ὁρίων ταχύτητος κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ν. 4841]1930, ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου, καταστᾶσα ἀμετάκλητος, διατηρεῖ ὅλον τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχύν αὐτῆς.

Κατ' ἄρθρον 4 § 1 ἐδ β' τοῦ ρηθέντος Διατάγματος τῆς 24 Ἰουλίου]25 Αὐγούστου 1920 ἐὰν ὁ παθὼν ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος ἀπησχολήθη ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ὀλιγώτερον τῶν 12 μηνῶν πρὸ τοῦ ἀτυχήματος, ὡς βάσις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ἡ πραγματικὴ ἀντιμισθία, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, ηὐξημένη κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ἀντιμισθίας, τὴν ὁποίαν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου ἠδύνατο οὗτος νὰ λάβῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μέσης ἀντιμισθίας ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς κατηγορίας κατὰ τὸ εἰρημένον χρονικὸν διάστημα.

Ἡ ἐκ τῶν συνεκκαλουμένων προδικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου Λαμίας, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ὑπεχρέωσε τὴν ἐναγουσαν, ἵνα ἀποδείξῃ, πλὴν ἄλλων, καὶ ὅτι ὁ ὑπ' αὐτῆς καὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς ὡς νομίμου ἐπιτρόπου ἐκπροσωπουμένης θυγατρὸς τῆς κληρονομηθείς σύζυγος καὶ πατὴρ — παθὼν — ἀπεκόμιζεν ἐκ τῆς ἐργασίας του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ — ἐκκαλοῦντι — ἢ ἠδύνατο νὰ ἀποκομίσῃ βάσει τῆς μέσης ἀντιμισθίας τῶν ὑπαλλήλων τῆς κατηγορίας ταύτης, ὡς τοιαύτης νοουμένης προδήλως τῆς ἣν ἠδύνατο νὰ λάβῃ οὗτος κατὰ τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου χρονικὸν διάστημα, δραχ. 24.000. Οὕτω διατυπωθὲν τὸ θέμα ἀποδείξεως βάσει τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθεμένων πραγματικῶν περιστατικῶν περιέχει ἐν πληρότητι τὰ στοιχεῖα τῆς ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει παρατεθείσης διατάξεως τοῦ νόμου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 533 §§ 3 καὶ 4 Πολ. Δικ., καὶ ὁ ἐναντίος τῆς ἐφέσεως λόγος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 ἐδ. 5 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 551, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν 4705] 1930, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 38904]1957 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσίων Ἔργων, δι' ἧς ἐγένετο ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἐν τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ 3 § 5 ἀναφερομένων ποσῶν, ἡ ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει θανάτου περιλαμβάνει πέντε ἔτῶν μισθούς, οὐδέποτε δὲ ὀλιγώτερον τῶν 22.000 δραχ. ἀντιστοίχως 60.000). Ἐὰν δὲ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 30.000 (ἀντιστοίχως 110.000) προστίθεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 30.000 τὸ 1]4 τῆς τοιαύτης ὑπερβάσεως.

Ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἀποδείξεων, ἤτοι τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Εἰρηνοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν περιεχομένων ἐν τοῖς προσαγομένοις πρακτικοῖς συνδιαλέξεως καὶ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, ἀπεδείχθησαν καὶ κατὰ τὴν τοῦ δικαστηρίου ταύτου κρίσιν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἀποθανὼν σύζυγος καὶ πατὴρ τῶν ἐναγουσῶν εἰργάσθη δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς ὁδηγὸς λεωφορείου παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, ἐκκαλοῦντι, ὅπερ ἄλλως τε καὶ δὲν ἀμφισβητεῖ ἡ ἐφεσίβλητος, ἀπὸ 1.7.1953 μέχρι τοῦ ἀτυχήματος 7.8.1953, ὁ δὲ μηνιαῖος πραγματικὸς μισθός, ὃν ἐλάμβανεν οὗτος ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς ὑπηρεσίας του, ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 1050 μηνιαίως, ἤτοι εἰς ποσὸν οὐχὶ ἔλασσον τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5]1948 ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Ἀθηνῶν, δι' ἧς καθωρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54498]5701 τῆς 4]10 Ὀκτωβρίου 1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 209 τ. Β'), ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τροποποιητικὴν ταύτης ὑπ' ἀριθ. 10]1949 ἀπόφασιν τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς, κηρυχθείσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47752]4617 τῆς 26.11 - 6.12.1949 (Φ.Ε.Κ. 207 τ. Β') μετὰ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41100]3740]1953 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁρισθέντος ἀπὸ 1.7.1953 ἐπιδόματος ἀκριβείας (Φ.Ε.Κ. 150 τ. Β'). Πρὸ τῆς προσλήψεώς του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰργάζετο οὗτος παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου ἢ ἐξετέλει ἕτερον ἐργασίαν. Ἀλλὰ καὶ ἡ πραγματικὴ ἀντιμισθία, ἣν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἰδιότητά του κατὰ τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου χρονικὸν διάστημα βάσει τῆς μέσης ἀντιμισθίας τῶν ὁδηγῶν λεωφορείων ὑπεραστικῶν γραμμῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν γραμμὴν Λαμίας - Θερμοπυλῶν ἀνήρχετο εἰς τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω ποσόν. Δὲν ἐβεβαιώθη ὅμως ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ παθὼν ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπηρεσίας του εἰργάζετο καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς.

Ἡ διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, κατὰ τὸ μὴ ἀναιρεθὲν αὐτῆς μέρος, γενομένη κατὰ παραδοχὴν τῆς ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου μείωσις τῆς ὀφειλομένης εἰς τὰς ἐναγούσας ἀποζημιώσεως εἰς τὸ ἥμισυ λόγῳ τῆς προεκτεθείσης βαρείας ἀμελείας τοῦ παθόντος δὲν δύναται νὰ εἶναι ἔλασσον τοῦ ὑπὸ τῆς προμνησθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένου κατωτάτου ὁρίου τῶν 22.000 δραχμῶν, κατὰ τὰ πρόσθεν εἰρημένα, δέον τὸ ποσὸν τοῦτο νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς τὴν ἐναγουσαν δι' ἑαυτὴν καὶ ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδιότητά της, ἀφοῦ τὸ ἐκ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω μειώσεως εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ὀφειλομένης κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδ. 8' ἀποζημιώσεως προκῦπτον ποσόν, ἤτοι 1050 X 12 X 5 = 63.000 - 30.000 = 33.000 + 1]4 ὑπερβάσεως (8.250) = 38.250 : 2 = 19.125, εἶναι ἔλασσον τῶν 22.000 δραχμῶν. Εἶναι ὅθεν κατὰ τοῦτο μεταρρυθμιστέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου Λαμίας, ἥτις κατὰ πλημμελῆ τῶν πραγμάτων ἐκτίμησιν καθώρισε τὴν καταβλητέαν τῇ ἐναγούσῃ ἀποζημίωσιν εἰς τὸ ποσὸν τῶν δρα-

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΤΟΥ ΠΑΘΟΝΤΟΣ

Ὑπαγωγή τοῦ παθάντος εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου

Θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὸν Νόμον 551 «περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων» πάσης βλάβης, οὔσης ἀποτέλεσμα βιαίου καὶ αἰφνιδίου ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, καθὼς καὶ πρὸ ἢ μετὰ ταύτην, ἀλλ' ἐξ ὁρμῆς αὐτῆς, ὅρκεῖ μόνον νὰ ὑπάρχῃ σύνδεσμος αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος μεταξὺ ἐργασίας καὶ βιαίου συμβάντος, ὑφισταμένος καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης ἀνέλαβε τὴν μεταφορὰν τοῦ ἐργάτου εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας εἰς τὴν κατοικίαν του διὰ τοῦ μόνου παρὰ τοῦ ἐργοδότου χρησιμοποιουμένου μεταφορικοῦ μέσου.—Εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω πρωεδρικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἀτύχημα ἐργάτου κατὰ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας εἰς τὴν κατοικίαν του διὰ μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ ἀπόφασις ἐχαρακτήρισε τοῦτο ὡς ἐργατικὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων (ἴδετε περὶ αὐτοῦ καὶ Α.Π. 90|1960, εἰσηγητὴς *Ν. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 19, 402, Α.Π. 72|1960, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 19, 334, ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία, εἰδικῶς δὲ διὰ τὰ κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἐργατῶν ἐπισυμβαίνοντα ἀτυχήματα Α.Π. 351|1958, εἰσηγητὴς *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 17, 650, Α.Π. 585|1939, Θέμ. ΝΑ' 182, Α.Π. 611|1939, Θέμ. ΝΑ' 218, Πρωτ|κείου Ἀθηνῶν 7109|1951, εἰσηγητὴς *Γ. Καφαμάνος*, ΕΕΔ 10, 1222, Πρωτ|κείου Ἀθηνῶν 8073|1955, εἰσηγητὴς *Δ. Κανελλόπουλος*, ΕΕΔ 14, 865, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 250 ἑπ.). Ἀφοῦ ὅμως ἐβεβαιώθη ἐν προκειμένῳ, ὅτι ὁ παθὼν ἐνήγγειλε τὸ ἀτύχημα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὁ ἐργοδότης ἀπηλλάσσετο τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρεώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 60 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω πρωεδρικὴ ἀπόφασις, ἀκολουθοῦσα τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα (ἴδετε Α.Π. 438|1959, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1251 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα, ἔνθα καὶ λοιποὶ παραπομπαί, Πρωτ|κείου Θεσσαλονίκης 4482|1959, εἰσηγητὴς *Γ. Σεκέρης*, ΕΕΔ 19, 100).

Σημειοῦται, ὅτι, ἀσχέτως τῆς ἐκ τοῦ ὡς ἄνω νόμου εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου δι' ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος, πάντως δικαιοῦται ὁ παθὼν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐκ τῶν ἄρθρων 299, 932, 922 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (οὗτω ἡ νεωτέρα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὴν ὁποίαν ἴδετε ἐν ΕΕΔ 18, 1567, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 5465/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Κασκινᾶς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Γουργουρῆς, Σ. Μανουρᾶς

Ἐν τῇ κρινομένῃ αἰτήσει ἐκτίθεται, ὅτι ὁ αἰτῶν, ἐπιβαίνων τὴν νύκτα τῆς 21ης πρὸς τὴν 22αν Αὐγούστου 1959 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3197 Ι.Χ. φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ἀνήκοντος κατὰ κυριότητα, κατοχὴν καὶ ἐκμετάλλευσιν εἰς τὴν καθ' ἧς, ὁδηγουμένου δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπ' αὐτῆς προστηθέντος Ν.Μ., ὅπερ μετέφερε τὸν αἰτοῦντα μεθ' ἑτέρων ἐργατῶν εἰς τὸ χωρίον Βίλλια ἐκ τῶν παρὰ τὸ «Πάρτο Γερμενό» ἐκτελουμένων ὑπὸ τῆς καθ' ἧς ἔργων, εἰς ἃ ὁ αἰτῶν μετὰ τῶν ἑτέρων ἐργατῶν εἰργάζετο, δοθέντος ὅτι εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας των δὲν ὑπῆρχον καταλύματα πρὸς παραμονὴν τῶν ἐργατῶν, ἐξ ἀμελείας τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ αὐτοκινήτου ἀνετράπη τοῦτο παρὰ τὸ 56ον χιλιόμετρον τῆς δημοσίας ὁδοῦ Ἀθηνῶν - Βιλλίων, συνεπείᾳ δὲ τούτου ὑπέστη οὗτος τὰς ἐν αὐτῇ σωματικὰς κακώσεις, στερηθεὶς τῶν προσόδων τῆς ἐργασίας του, διώκεται δὲ δι' αὐτῆς ὅπως, ὡς ἐκ τοῦ κατεπείγοντος, ὑποχρεωθῇ ἡ καθ' ἧς ὡς προσωρινὸν μέτρον, καὶ τῷ καταβάλῃ ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως μέχρις ἐκδάσεως ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἐγερθησομένης ἀγωγῆς του δραχμὰς 2.000 μηνιαίως. Οὕτως ὅθεν ἔχουσα αὕτη νόμῳ βάσιμος τυγχάνει, στηριζομένη εἰς τὰ ἄρθρα 914, 922, 926, 929, 930, 931, 297, 298 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ ἄρθρα 634 § 1, 634Α § 1 στοιχ. α' καὶ δ' τῆς Πολ. Δικ., τοῦ νόμου Γ>Ν'|1911 μὴ ἐχόντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν κατ' ἄρθρον 12 τοῦ νόμου ταύτου ὑπὲρ τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ ζημιώσαντος αὐτοκινήτου, ἐξαιρέσει τῶν λεωφορείων (ἄρθρον 45 τοῦ νόμου 4841|1930), ὅπερ ὅμως δὲν τυγχάνει τὸ ρηθὲν αὐτοκίνητον, ὡς πρὸς τὸ αἰτούμενον ὅμως ποσὸν βάσιμος τυγχάνει αὕτη μέχρι μόνον τῶν δραχμῶν 15.000 (ἄρθρον 634Α § 4 Πολ. Δικ.) καὶ δέον ὅπως ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ναὶ μὲν ἐβεβαιώθησαν τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικά, πλὴν ὅμως ἐβεβαιώθη ὡσαύτως, ὅτι ὁ αἰτῶν τυγχάνει ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. (ὑπ' ἀριθ. μητρώου βιβλιαρίου 10±1445±, ἔτι δὲ ὅτι ὁ τραυματισμὸς τούτου ὀφείλεται εἰς ἀμέλειαν τοῦ

χμῶν 24.000 ἐπὶ τῇ βάσει μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 1.250, δεκτῆς ἐν μέρει καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως κατὰ τὸ σχετικὸν αὐτῆς παράπονον, ἀπορριπτομένης δὲ τῆς ἀντιφέσεως τῶν ἐφεσιβλήτων ὡς ἀβασίμου.

παρὰ τῆς καθ' ἧς προστηθέντος ὡς εἴρηται ἀδηγοῦ.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551]1915 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων», διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ., ὡς ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος, ὅπερ ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς εἰς ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον τῶν ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ἐν οἷς περιλαμβάνονται αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐκτέλεσιν τεχνικῶν ἔργων, καὶ δι' ὃ παρέχεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου καὶ ὑπὸ τὴν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένην ἔκτασιν, θεωρεῖται πᾶσα βλάβη, ἥτις εἶναι ἀποτέλεσμα βιαίου καὶ αἰφνιδίου ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, τουτέστι ξένου πρὸς τὴν ὀργανικὴν σύστασιν τοῦ παθόντος περιστατικοῦ, ὅπερ ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, καθὼς καὶ πρὸ ἢ μετὰ ταύτην, ἀλλ' ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἀρκεῖ μόνον νὰ ὑπάρχῃ σύνδεσμος αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος μεταξὺ ἐργασίας καὶ βιαίου συμβάντος, ὅστις ὑφίσταται καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης ἀνέλαβε τὴν μεταφορὰν τοῦ ἐργάτου εἰς τοπον τῆς ἐργασίας καὶ ἀντιθέτως ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας εἰς τὴν κατοικίαν του διὰ τοῦ μόνου πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ ἐργοδότου χρησιμοποιουμένου μεταφορικοῦ μέσου, ὅπερ ἄλλως, πλὴν τῆς ἀνάγκης τῆς ἐργασίας του, δὲν θὰ ἐχρησιμοποίει ὁ ἐργαζόμενος (Α.Π. 583]1939 καὶ 611]1939, Θέμις ΝΑ' 182, 218, Α.Π. 351]1958, ΕΕΔ 17, 633). Ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ὅθεν διαμόρφωσιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν τὸ εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐπισυμβὰν ἀτύχημα θεωρεῖται ὡς ἐργατικὸν τοιοῦτον.

Μετὰ ταῦτα ναὶ μὲν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ διὰ τοῦ β. δ]τος τῆς 24 Ἰουλίου] 25 Αὐγούστου 1920, κωδικοποιηθέντος νόμου 551 ὁ παθὼν ἐξ ἐργατικοῦ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου, ἀτυχήματος ἢ τὰ ἀντ' αὐτοῦ δικαιούμενα κατὰ τὸ ἄρθρον 6 πρόσωπα ἔχουσι τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα νὰ ἀσκῶσιν εἴτε τὴν ἐκ τοῦ νόμου τούτου, εἴτε τὴν ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου προσήκουσαν αὐτοῖς πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσιν μόνον εἰς τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ ταύτῳ ἀναφερομένας δύο περιπτώσεις, ἤτοι ὅταν τὸ ἀτύχημα δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, ὡς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐν ἐργασίᾳ ἢ ἐπιχειρήσει, ἐν ᾗ δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας καὶ ἕνεκα μὴ τηρήσεως τούτων (Α.Π. 346]1957, ΝοΒ 5, 955), πλὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 60 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» εἰς περίπτωσιν ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἢ θανάτου, ὀφειλομένου εἰς ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ἐὰν ὁ παθὼν περιλαμβάνηται μεταξὺ τῶν ἀσφαλιστέων κατὰ τὸν παράντα νόμον προσώπων ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου του τὰ ἐν ἄρθρῳ 28 § 6 ἀναφερόμενα πρόσωπα δικαιοῦνται τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῆς παρὰ ταύτου προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἐξόδων νοσηλείας καὶ κηδείας (Α.Π. 438]1959, ΕΕΔ 18, 1251), ἐκτὸς ἐὰν κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 2 τοῦ νόμου 1846]1951 διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιοῦται, ὅτι τὸ ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ὀφείλεται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, ὅτε ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς μὲν τὸ Ι.Κ.Α. πᾶσαν δαπάνην ταύτου, προκληθεῖσαν ἐκ τῆς λόγῳ τοῦ ἀτυχήματος χορηγήσεως παροχῶν, εἰς δὲ τὸν παθόντα τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τῆς κατὰ τὸν Α.Κ. ἀνηκούσης ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον χορηγητέων παροχῶν (*Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκ. ἐκδ. Β', τόμος Β', 620, στοιχ. ΙΙΙ, βλέπε καὶ παρεμφερῶς ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προϊσχύσαντος νόμου 6298]1934 ἐν *Ἀποστολοπούλου*, Ὁ Πρόεδρος Πρωτ. ἐκδ. Δ' § 405 στοιχ. Δ' 519, Α.Π. 236] 1947, Ὁλομ. Α.Π. 435]1948, Θέμ Ξ' 10). Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐφ' ὅσον ὁ παθὼν, ὡς ἐν προκειμένῳ, εἶναι ἀσφαλιστέος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. (Α.Π. 201]1956, ΕΕΔ 15, 478), ὁ ἐργοδότης του ἀπαλλάσσεται τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρεώσεως καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ ἀτύχημα ὀφείλεται εἰς τὴν μὴ τήρησιν τῶν ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας, εὐθυνόμενος μόνον ἐν ᾗ περιπτώσει τοῦτο ὀφείλεται εἰς δόλον του ἢ τοιοῦτον τοῦ παρ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου. Ἀπαιτοῦντος δὲ τοῦ νόμου δόλον δὲν ἀρκεῖ οὔτε βαρεῖα ἀμέλεια, ἐφ' ὅσον ἡ ἀρχὴ τοῦ προϊσχύοντος δικαίου, καθ' ἣν αὕτη ἐξομοιοῦται πρὸς τὸν δόλον, δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 61]1951, Θέμ. ΞΘ' 270). Κατ' ἀκολουθίαν ὅθεν πάντων τῶν ἀνωτέρω, ἀφοῦ, καθ' ἃ προεξετέθη, πρόκειται περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὁ αἰτῶν εἶναι ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., τὸ δὲ ἐπελθὸν εἰς αὐτὸν ἀτύχημα δὲν ὀφείλεται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ κρινομένη αἴτησις.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΩΣ "ΜΟΝΤΕΛΟΥ„ ΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΥ

Έννοια έργασίας ὑπό τό πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 648 Ἀστικοῦ Κώδικος

Σύμβασις ἐργασίας κατ' ἄρθρον 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ὁρισμός ἐργασίας.— Διάκρισις τῆς διαθέσεως τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος καί δυνάμεως ἀπό τῆς διαθέσεως τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἀπαγορευομένης ὡς ἀποτελούσης προσβολήν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος.—Περίπτωσις μοντέλου, ἐπιδεικνυομένου εἰς καλλιτέχνην ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ αὐτοῦ διά ζωγραφικούς πίνακας.—Θεώρησις ὡς ἐργασίας, ἐπιτρεπομένης, ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.—Νόμιμος ἀξίωσις περί μισθοῦ.— Ὑποβολή προτάσεων κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε παροχή ἐργασίας ὑπό «μοντέλου», δι' ἐργασίαν ζωγράφου καί εἰς τό ἐργαστήριον αὐτοῦ καί καταχθείσης εἰς δίκην ἀξιώσεως περί καταβολῆς μισθοῦ κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν ἀπητήθη νά ἐρευνηθῇ ὑπό τοῦ ἐργατικοῦ Δικαστοῦ ἡ φύσις τῆς σχέσεως.

Ἡ ἀπόφασις, ἐπί τῇ βάσει καί τῶν ἐν τῇ θεωρίᾳ ἀναπτυχθέντων (περί αὐτῶν βλέπε τάς ἐπικαλουμένας ὑπό της ἀποφάσεως παραπομπάς, εἰς τάς ὁποίας πρόσθες καί *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 42 ἑπ. καί ἐνδιαφερούσαν μελέτην *Π. Κωνσταντοπούλου*, Τινα περί προσωπικότητος καί συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ΕΕΔ 17, σελ. 729 - 738), κατέληξεν εἰς την κρίσιν ὅτι ἐπρόκειτο περί θεμιτῶς παρεχομένης ἐργασίας ὑπό τήν μορφήν συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2020]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Μαρκουλάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Ἰωάννου, Λ. Χατζηγεωργίου

Ἐν Α.Κ., ἄρθρον 648, ὡς σύμβασις ἐργασίας χαρακτηρίζεται ἡ σύμβασις, καθ' ἣν ὁ μέν εἷς τῶν συμβαλλομένων (ἐργαζόμενος μισθωτός) ἐκμισθώτης ὑποχρεοῦται νά παρέχῃ ἐφ' ὡρισμένον ἤ ἀόριστον χρόνον τήν ἐργασίαν του εἰς τόν ἀντισυμβαλλόμενον (ἐργοδότην, μισθωτήν), οὗτος δέ νά καταβάλῃ τόν συμφωνηθέντα μισθόν, δστις δύναται νά ὑπολογίζηται καί κατά μονάδα παρεχομένης ἐργασίας ἤ κατ' ἀποκοπήν. Ὁ Ἀστικός Κώδιξ δέν δίδει τόν ὁρισμόν τῆς ἐργασίας, ἀλλά προφανῶς ἀναφέρεται εἰς τήν ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ κρατοῦσαν ἀντίληψιν περί ἐργασίας. Ἐργασία, ὑπό τήν γενικωτέραν αὐτῆς οἰκονομικήν ἔννοιαν, εἶναι ἡ καταβαλλομένη συστηματική ἀνθρωπίνη προσπάθεια πρός ἐπίτευξιν ὠφελίμου ἀποτελέσματος. Ὡς ἐργασία ὑπό τό πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ., δηλονότι ὡς ἀντικειμένου τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁρίζεται πᾶσα ἀνθρωπίνη δραστηριότης ἤ ἐνέργεια, ἥτις κατευθύνεται πρός ὡρισμένον ἀποτέλεσμα, ἔχον ἀξίαν διά τόν ἀντισυμβαλλόμενον, διότι προορίζεται νά χρησιμεύσῃ πρός πλήρωσιν ὑλικῶν ἤ πνευματικῶν ἀναγκῶν, ἐξ οὗ οὗτος προσφέρεται νά παράσχῃ ἀμοιβήν εἰς τόν παρέχοντα τήν ἐνέργειαν ταύτην ἡ πᾶσα ἠθελημένη ἀνθρωπίνη ἀπασχόλησις πρός ὄφελος ἑτέρου προσώπου (*Κ. Καυκᾶς*, ὑπ' ἄρθρον 648). Τῆς διαθέσεως ὅμως τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος καί δυνάμεως δέον νά διακριθῇ ἡ διάθεσις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἥτις ἀπαγορεύεται, ἀποτελοῦσα προσβολήν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, ὡς μεταβάλλουσα τόν ἄνθρωπον εἰς πρᾶγμα ἐπιδεκτικόν συναλλαγῆς (*Σούρλας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρ. 57 - 60, ἀριθ. 47). Ἡ περίπτωσις τοῦ μοντέλου τοῦ ἐπιδεικνυομένου εἰς τόν καλλιτέχνην ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του παρουσιάζει ἰδιομορφίαν. Πράγματι κατ' ἀρχήν ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐργασίας τοῦ μοντέλου παρίσταται ἡ ἐπίδειξις τοῦ σώματός του, ἐνδεδυμένου ἤ γυμνοῦ εἰς τόν καλλιτέχνην. Ἐν τούτοις ἐν τῇ πραγματικότητι ἐπιδεικνύεται ὡρισμένη ζῶσα στάσις καί ἔκφρασις, διά τήν ὁποίαν ἀπαιτεῖται ὡρισμένη προσπάθεια σωματική, ἀλλά καί ψυχική (*Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ, ἄρθρ. 648, ἀριθ. 126). Τό μοντέλο παρίσταται οὐχί ὡς ἀντικείμενον, ἀλλ' ὡς ζῶσα ὕπαρξις μέ προσωπικότητα καί μάλιστα τοιαύτην ἐμπνεούσαν εἰς τόν καλλιτέχνην τήν δημιουργίαν τοῦ διά τοῦ ἐπιτελουμένου καλλιτεχνήματος ἐπιδιωκομένου ἰδανικοῦ. Ὑπό τήν ἔκδοχήν αὐτήν παρίσταται ὡς ἐργασία ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ. ἐπιτρεπομένη (*Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτέρω, *Σούρλας*, Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ., ἄρθρ. 57 - 60, ἀριθ. 47), θεωρουμένου ὅτι ὑπό τήν ἐκτεθεῖσαν ἔκδοχήν δέν προσβάλλει τήν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα, μή ἀντιτιθεμένη εἰς τήν δημοσίαν τάξιν καί τά χρηστά ἤθη.

Ἐν προκειμένῳ ὀθν νομίμως ἡ ἐνάγουσα διά τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς της (ἐκθέσεως ἐργατικῆς διαφορᾶς), ἐν ᾗ ἐκτίθησιν, ὅτι καθ' ἑκάστην ἀπό 12.10.1959 ἕως 5.12.1959 καί ἐπί 39 ἐν συνόλῳ ὥρας ἀπησχολήθη, κατόπιν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὑπό τοῦ ἐναγομένου ζωγράφου εἰς τό ἐνταῦθα ἐργαστήριόν του (ἀτελιέ), πυζάρουσα ὡς μοντέλο διά τήν παρ' αὐτοῦ (ἐναγομένου) κατασκευήν μιᾶς προσωπογραφίας καί ἑνός πίνακος, ἐπιδιώκει τήν καταψήφισιν τούτου (ἐναγομένου) εἰς τήν καταβολήν αὐτῇ τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ, ἥτοι 30 δραχμάς καθ' ἑκάστην ὥραν ἐργασίας. Ἡ ἀγωγή αὕτη, νόμιμος οὖσα, ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει, μολονότι ὁ ἐναγόμενος, παραστάς κατά τήν συζήτησιν, δέν κατέθεσεν ἐγγράφους προτάσεις, διότι ἡ κατάθεσις αὐτῶν κατά τήν προκειμένην εἰδικήν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ' «περί ἐργατικῶν διαφορῶν» ἀποτελεῖ ἁπλῶς δικαίωμα τῶν διαδίκων καί οὐχί

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΣΥΝΥΠΑΡΞΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΤΗ ΑΥΤΗ ΠΟΛΕΙ ΠΛΕΙΟΝΩΝ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Προστασία σωματείου κατά τὰς περί προστασίας τοῦ ὀνόματος διατάξεις

Ἄσκησις ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου περί ἀναγνωρίσεως σωματείου ὑπό τοῦ ἐποπτεύοντος μή ἐργατικά σωματεῖα Νομάρχου.—Ἐπιτρεπτή συνύπαρξις καί δή ἐν τῇ αὐτῇ πόλει πλειόνων τοῦ ἑνός σωματείων, ἐχόντων τόν αὐτόν σκοπόν, καί μόνον ἐάν ἐκ τῆς συνυπάρξεως δέν ἐπέρχηται σύγχυσις περί τήν εὐρυθμον λειτουργίαν αὐτῶν.—Προστασία τῆς ἐπωνυμίας τοῦ σωματείου κατά τάς περί προστασίας τοῦ ὀνόματος ἰσχυούσας διατάξεις.— Δόλιος παραποίησις ἐπωνυμίας ὑφισταμένου σωματείου ὑπό ἄλλου.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ δικαστική ἀναγνώρισις τοῦ δευτέρου.

Ἀπηχεῖ καί ἡ νεωτέρα αὐτή ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν τά ἐν τῇ θεωρίᾳ καί νομολογίᾳ δεκτά γενόμενα ὡς πρός τό δυνατόν τῆς συνυπάρξεως πλειόνων ἐπαγγελματικῶν σωματείων καί δή ἐν τῇ αὐτῇ πόλει μέ τόν αὐτόν σκοπόν, ἀρκεῖ νά μή ἐπέρχηται ἐκ τῆς ἐπωνυμίας τοῦ σωματείου σύγχυσις ἐν τῇ λειτουργίᾳ του (ἴδετε Ἐφετ. Θεσσαλονίκης 356/1958, εἰσηγητής *Κ. Χριστοδουλίδης*, ΕΕΔ 18, 208, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν, εἰς ἃς πρόσθες καί *Α. Τούση*, Ἐργατ. Δίκαιον, τόμος Β' σελ. 180, σημ. 12, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1091/1959, εἰσηγητής *Κ. Μαρμαρᾶς*, ΕΕΔ 18, 961).

Ὡς πρός τήν κατ' ἄρθρον 82 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἔφεσιν ὑπό τῆς ἐποπτικῆς Ἀρχῆς κατά τῆς δεχομένης τήν αἴτησιν περί ἐγγραφῆς σωματείου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου βλέπε καί τας Ἐφετ. Πατρῶν 20/1952 (εἰσηγητής *Α. Λάγγος*, ΝοΒ α' 180, Ἐφετ. Θεσσαλονίκης 68/1953 (εἰσηγητής *Δ. Πάντελος*, Ἀρχ. Νομολ. δ' 297), καί περί ἐποπτείας τῶν ἐργατικῶν σωματείων βλέπε *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 18, 409 ἑπ., καί τῶν ἐν γένει σωματείων *Α. Τούσην*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 249 ἑπ.).

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 448/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Η. Καμπύτσης*
Εἰσηγητής ὁ Ἐφέτης κ. *Κ. Κονιαβίτης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Σγουρίτσας, δικηγορικός ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, Θ. Νικολακόπουλος, Δ. Παυλίδης, Κ. Χασάπης

Ὁ Νομάρχης Ἀττικῆς, ὡς ἔχων κατά τό ἄρθρον 29 τοῦ ν. 281/1914 (διατηρηθέν ἐν ἰσχύϊ ὑπό τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ Εἰσ.Ν.Α.Κ.), ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 14 τοῦ ἀ.ν. 1179/1938, τήν ἐποπτείαν ἐπί τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ του μή ἐργατικῶν σωματείων, οἷον καί τό κατά παράδοχήν σχετικῆς αἰτήσεως ἀναγνωρισθέν δυνάμει τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 17744/1959 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐφεσίβλητον νέον τοιοῦτον, νομιμοποιεῖται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 82 Α.Κ. ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς προκειμένης καί κατά τῆς ἀποφάσεως ταύτης στρεφομένης ἐφέσεώς του. Αὕτη δέ, οὖσα νομότυπος καί ἐμπρόθεσμος καί μή ὑποκειμένη εἰς πρόσκομμα ἕνεκα τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ αὐτοῦ ν. 281, ὅπερ ἐπίσης διετήρησεν ἐν ἰσχύϊ τό ἄρθρον 12 τοῦ Εἰσ. Ν.Α.Κ. θεσπιζομένης ἀτελείας, τύποις δεκτή καθίσταται καί κατ' οὐσίαν ἐρευνητέα ἀποβαίνει.

Τό ἤδη νομίμως συνεστημένον καί λειτουργοῦν ἐνταῦθα ἀπό τοῦ ἔτους 1956 κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 12574/1956 τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐν συνδυασμῷ πρός τήν ὑπ' ἀριθ. 17535/1959 ὁμοίαν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, σωματεῖον ὑπό τήν

ἀποκλειστικόν μέσον ὑποβολῆς τῶν ἰσχυρισμῶν καί δηλώσεων των (ἄρθρ. 13 ν. ΓΨΟΔ').

Ἐβεβαιώθησαν, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, τά ἑξῆς: Ὁ ἐναγόμενος, ὢν σπουδαστής τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν καί ἀσχολούμενος μέ τήν ζωγραφικήν, προῆλθεν εἰς συμφωνίαν μετά τῆς ἐναγούσης, ἵνα ἀπό τῆς 12.10.1959 προσέρχηται εἰς τό ἐργαστήριόν του (ἀτελιέ), ἵνα ἐπιδεικνύηται (ποζάρῃ) γυμνή πρός κατασκευήν δύο πινάκων γυμνοῦ. Πράγματι αὕτη ἀπό τῆς ὡς ἄνω χρονολογίας καί μέχρι τῆς 5.12.1959 ἐποζάρεν ἐπί 39 ὥρας ἑνώπιον τοῦ ἐναγομένου διά τήν κατασκευήν τῶν ἄνω ζωγραφικῶν πινάκων. Ὡς ἀμοιβή της συνεφωνήθη ἡ καταβολή 30 δραχμῶν δι' ἑκάστην ὡριαίαν πόζαν. Ὁ ἐναγόμενος δέν ἀρνεῖται, ὅτι ἐχρησιμοποίησε τήν ἐνάγουσαν ὡς μοντέλο διά τήν κατασκευήν τῶν ἄνω πινάκων, οἵτινες μάλιστα ἐσημείωσαν καί ἐπιτυχίαν (ὅρα κατάθεσιν ἐξετασθέντος μάρτυρος αὐτοῦ), ἀλλ' ἰσχυρίζεται ὅτι αὕτη (ἐνάγουσα) τήν ἐργασίαν ταύτην προσέφερεν ἄνευ ἀμοιβῆς, ἵνα ἐκμάθῃ τήν τέχνην τοῦ μοντέλου εἰς τά ἐργαστήρια τῶν καλλιτεχνῶν μέ ἀπώτερον σκοπόν νά συστηθῇ ὡς μοντέλο εἰς τήν Σχολήν Καλῶν Τεχνῶν. Ἡ δοκιμαστική ὅμως αὕτη ἐργασία ἐγίνετο πολύ προηγουμένως, πρίν καταρτισθῇ ἡ ἄνω σύμβασις ἐργασίας καί πρίν ὁ ἐναγόμενος ἀρχίσῃ τήν κατασκευήν τῶν ἄνω πινάκων (ὅρα δηλώσεις διαδίκων εἰς τά πρακτικά δημοσίας συνεδριάσεως), διότι ἄλλως οἱ πίνακες οὗτοι δέν θά ἐσημείωναν οὐδεμίαν ἐπιτυχίαν.

Ἐπομένως τούτοις δέον ὅπως γίνῃ δεκτή ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή καί ὡς βάσιμος κατ' οὐσίαν, κηρυχθῇ δέ ἡ παροῦσα προσωρινῶς ἐκτελεστή (ἄρθρ. 186α Πολ. Δικ.), κατά τό περί τούτου βάσιμον αἴτημα τῆς ἐναγούσης καί καταδικασθῇ ὁ ἐναγόμενος εἰς τήν πληρωμήν τῆς δικαστικῆς δαπάνης (ἄρθρον 210 Πολ. Δικ.).

έπωνυμίαν «Σύνδεσμος Πτυχιούχων Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς» παρεμβαίνει ἐκουσίως διὰ δικογραφήματός του ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ καὶ δὴ προσθέτως ὑπὲρ τοῦ ἄνω ἐκκαλοῦντος Νομάρχου Ἀττικῆς ἔχον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπικαλουμένων καὶ συμπιπτόντων πρὸς τοὺς λόγους ἐφέσεως γεγονότων ἔννομον πρὸς τοῦτο συμφέρον. Ὅθεν ἡ τοιαύτη παρέμβασις, ἥτις παρίσταται παραδεκτὴ καὶ σύννομος, δέον ὅπως τῷ λόγῳ τῆς προδήλου συναφείας της πρὸς τὴν ἰδίαν ἄνω ἔφεσιν συνεκδικασθῇ καὶ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν μετ' αὐτῆς.

Κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ πρόξει ἀρθοτέραν γνώμην ἡ συνύπαρξις καὶ δὴ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, πλειόνων τοῦ ἑνὸς σωματείων, ἐχόντων τὸν αὐτὸν σκοπόν, συγχωρεῖται μόνον ἐὰν ἐκ τῆς τοιαύτης συνυπάρξεως των δὲν ἐπέρχηται σύγχυσις περὶ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν αὐτῶν καὶ τὴν καθ' ὅλου πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ των δρᾶσιν, ταῦθ' ὅπερ δύναται νὰ συμβῇ καὶ ὁσάκις δὲν εἶναι ἀπολύτως εὐχερὴς ἡ διάκρισις τῆς ταυτότητος ἑκάστου τούτων ἕνεκα τῆς ἰδίας ἢ παρεμφεροῦς ἐπωνυμίας ἀμφοτέρων (πρβλ. Ἀ. Γεωργ. Γινάρη, «Νομικὰ Πρόσωπα» § 19, ἀριθ. 2 σελ. 93, Ε. Ν. 50]1948, Θέμ. ΝΘ' 540, Ε.Π. 254]1955, Ε.Ε.Ν. κγ' 635, Ε.Α 61]1956, ΝοΒ δ' 772, Ε.Α. 109]1958).

Ἐξ ἄλλου ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ ἐπωνυμία τοῦ σωματείου προστατεύεται κατὰ τὰς περὶ προστασίας τοῦ ὀνόματος γενικῶς ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ Δικαίου (πρβλ. Γινάρη, ἔνθ' ἀνωτέρω § 19, ἀριθ. 3, σελ. 94, Γ. Μπαλῆ, Γεν. Ἀρχαὶ ἑκδ. ε' § 25). Εἰδικώτερον δὲ τὸ ἄρθρον 46 τοῦ ν. 281, ὅπερ ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ (ἄρθρον 12 Εἰσ.Ν.Α.Κ.), ἀπαγορεύει τὴν δολίαν χρῆσιν ἢ ἀπομίμησιν τῆς ἐπωνυμίας ἀνεγνωρισμένου σωματείου.

Τὸ Ἐφετεῖον τοῦτο, ἐκτιμῶν τοὺς ἀμοιβαίους ἰσχυρισμοὺς τῶν διαδίκων καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτῶν ἐπικαλούμενα καὶ νομίμως προσαγόμενα ἔγγραφα, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐν γένει διαδικασίαν καὶ τὰ διδάγματα τῆς κοινῆς πείρας καὶ λογικῆς, ἐπείσθη, ὅτι δὲν εἶναι νόμιμος, οὐδ' ὁπωσδήποτε δικαιολογεῖται, καὶ πρέπει νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἵδρυσις καὶ λειτουργία τοῦ ὑπὸ σύστασιν ἄνω σωματείου (ἐφεσιβλήτου) διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους: 1) Διότι ἡ ἐκ μέρους τοῦ προμνησθέντος σωματείου ἐπιλογὴ τῆς ἄνω ἐπωνυμίας του ἀποτελεῖ δολίαν ἄνευ δικαιώματος παραποίησιν τῆς ἄνω παρεμφεροῦς ἐπωνυμίας τοῦ ἤδη ὑφισταμένου σωματείου (παρεμβάντος). Συνηγορεῖ δὲ ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ταύτης καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 17 § 9 τοῦ ν. δ. 3974]1959 γενομένην πλήρη ἐξομοίωσιν τῶν πτυχίων τῆς τ. «Ἀνωτέρας» καὶ ἤδη μετονομασθείσης (ἄρθρ. 15 § 1 ν. δ. 3876]1958) «Ἀνωτάτης» Βιομηχανικῆς Σχολῆς ἅπαντες οἱ πτυχιοῦχοι, ἀνεξαρτήτως χρόνου φοιτήσεώς των, θεωροῦνται ἰσότιμοι καὶ δύνανται νὰ μετέχωσι τοῦ ἐξυπηρετοῦντος τὰ συμφέροντα τῶν παλαιοῦ σωματείου, αὐτίνος καὶ τυγχάνουσι μέλη οἱ πλεῖστοι τῶν ἐχόντων λήξει φοιτήσιν καὶ ἀποπειραθέντων τὴν ἵδρυσιν τοῦ δευτέρου σωματείου, ἐνῷ ἐτέρωθεν τὸ 4ον ἔτος τῆς φοιτήσεως ἀφορᾷ «ἰδίκευσιν εἰς τὰ «κέντρα εἰδικῆς ἐκπαιδεύσεως», περὶ ἧς προβλέπει τὸ ἄρθρ. 42 § 4 τοῦ ἀπὸ 6]19 Αὐγούστου 1959 β. δ]γματος περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Σχολῆς, 2) διότι ἡ ὡς εἴρηται ὁμοιότης τῶν ἐπωνυμιῶν ἀμφοτέρων τῶν σωματείων καθιστᾷ προφανῆ τὸν κίνδυνον τῆς συγχύσεως καὶ πλάνης περὶ τὴν ταυτότητα τούτων. Μάλιστα ἐπῆλθεν ἤδη τοιαύτη, ἀφοῦ, παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 εἰδ. ιε' τοῦ ἄνω β. δ]γματος τῆς 6]19 Αὐγούστου 1959, καθ' ἣν μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς περιλαμβάνεται καὶ εἷς ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Πτυχιούχων αὐτῆς (τουτέστι τοῦ παλαιοῦ σωματείου), ὁριζόμενος μεθ' ἑνὸς ἀναπληρωτοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ἐπλανήθη καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας ἀποταθὲν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 75304]5941 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1959 ἐγγράφου του εἰς τὸ νέον σωματεῖον, ὅπερ εἰς ἀπάντησιν καὶ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 31]21.10.1959 ἐγγράφου του ὥρισε τοὺς ἄνω ἐκπροσώπους. Ὑφίσταται δὲ πιθανότης ὅτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι θὰ προκύψωσι μεταξὺ τῶν δύο σωματείων ἔριδες τόσον περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς αὐτῆς ἄνω διατάξεως, ὅσον καὶ περὶ ἄλλων θεμάτων καὶ 3) διότι ἡ σύστασις τοῦ νέου σωματείου θὰ καταστήσῃ λίαν δυσχερῆ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ παλαιοῦ σωματείου, ὅπερ καλύπτει ἅπαντας τοὺς παρ' ἐκείναν ἐπιδιωκομένους σκοποὺς καὶ δὴ οὐ μόνον συνεπείᾳ τῆς προεκτεθείσης συγχύσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς μειώσεως τῶν πόρων ἀμφοτέρων, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τοῦ μοιραίως προκληθησομένου ἀνταγωνισμοῦ μεταξύ των, ὁ ὁποῖος θὰ ἀποβῇ εἰς βάρος τοῦ κοινοῦ σκοποῦ αὐτῶν καὶ εἰς βλάβην τῶν μελῶν των.

Ἑπομένως, κατὰ τὰ σχετικὰ βάσιμα παράπονα τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐσφαλε τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον, προβὰν εἰς ἀναγνώρισιν τοῦ ἐφεσιβλήτου νέου σωματείου καὶ δέον ὅπως, κατὰ παραδοχὴν τῆς τε ἐνδίκου ἐφέσεως καὶ τῆς συνεκδικαζομένης ἄνω παρεμβάσεως ὡς οὐσιαστικῶς βασίμων, ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς παρὰ τοῦ Ἐφετείου τούτου, διακρατοῦντος τὴν ὑπόθεσιν (ἄρθρ. 780 Πολ. Δικ.), ἀπορρίψεως τῆς διὰ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως κακῶς γενομένης δεκτῆς αἰτήσεως.

ΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΜΕΛΟΥΣ ΑΥΤΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΕΞ ΑΘΕΜΙΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ἐκδίκασις ἀξιώσεως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου ΓΨΟΔ'

Δυνατὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου 2783|1941 ἀγωγὴ ἀλληλοβοηθητικοῦ ἢ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ μέλους αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς του κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.— Δυνατὴ ἐπίσης ἀγωγὴ μέλους κατὰ σωματείου ἕνεκεν ἀξιώσεως αὐτοῦ περὶ χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς, οἱασδήποτε φύσεως, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως του, πηγαζούσης ἐξ ἀθεμίτων πράξεων τῶν ἐκπροσωπούντων τὸ σωματεῖον.—Ἀξίωσις φορτοεκφορτωτοῦ κατὰ σωματείου φορτοεκφορτωτῶν διὰ ζημίαν λόγῳ παρεμποδίσεως ἐργασίας του ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων αὐτοῦ.— Ἀοριστία δικογράφου ἀγωγῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α.Κ. νόμου 2783|1941 ἐπὶ ἀλληλοβοηθητικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν σωματείων τὸ μέλος δύναται πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς του νὰ ἐνάγηται ὑπὸ τοῦ σωματείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1941|8 Ἰανουαρίου 1942 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», τοῦ σωματείου ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ ἐπέχοντος θέσιν ἐργάτου.

Κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν ἐνάγεται τὸ αὐτὸ σωματεῖον ὑπὸ τοῦ μέλους ἕνεκεν ἀξιώσεως αὐτοῦ περὶ χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς, τοῦ σωματείου ἐπέχοντος θέσιν ἐργοδότου.

Ὑπὸ τὴν διατύπωσιν αὐτὴν τῆς διατάξεως γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφεξείου, ὅτι εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπάγονται καὶ ἀξιώσεις μελῶν σωματείου κατὰ τούτου καὶ περὶ ἀποζημιώσεως, πηγαζούσης ἐξ αὐθαιρέτων πράξεων τῶν διοικούντων αὐτό, ὡς ἡ ἐν προκειμένῳ καταχθεῖσα εἰς δίκην.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καὶ ὅταν πρόκειται περὶ διαφορᾶς μεταξὺ μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότου διὰ τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πρώτου εἰσάγονται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ αἱ κύριαι καὶ αἱ παρεπόμεναι ἀξιώσεις, ἐκεῖναι δηλαδὴ αἱ ὁποῖαι ἐπιστηριζόμεναι εἰς διάταξιν νόμου συνδέονται ἀρρήκτως πρὸς τὴν ἀνέπιν ἐργασίαν (Α.Π. 613|1937, εἰσηγητὴς *Σ. Μανωλομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 39, ἴδετε καὶ τὴν Α.Π. 605|1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 45, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16467|1955, εἰσηγητὴς *Δ. Σκούμπης*, ΕΕΔ 15, 193), δὲν εἶναι διὰ τὸν Νομοθέτην ἀήθης ἡ εὐρεῖα κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδίκασις καὶ ἀξιώσεων, αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἐξ ἀδικοπραξίας, προκειμένου περὶ σχέσεως μεταξὺ τοῦ μέλους καὶ τοῦ σωματείου ἢ καὶ ἄλλου κατὰ σωματείου.

Οὕτω κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 4 τοῦ νόμου 3239|1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 602) πᾶς τις διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δεσμευόμενος δύναται νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ πᾶσαν αὐτοῦ ζημίαν ἐκ παραβάσεως ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως . . . καὶ παρὰ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκουν οἱ παραβάται, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ ἀνωτέρω νόμου πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ἐκδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως ἐργατικῶν διαφορῶν», ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένας.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1358/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Μανωλόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Σιμιανόπουλος, Ε. Μαργαρίτης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, διώκεται ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον σωματεῖον καὶ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι δραχμὰς 17.600 δι' ἀποζημίωσίν του, διότι ἐκ παρανόμων πράξεων τοῦ τελευταίου τούτου ἀπεστερήθη τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του κερδῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Α.Κ. (2783|1941) ἐπὶ ἀλληλοβοηθητικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν σωματείων τὸ μέλος δύναται πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς του νὰ ἐνάγηται ὑπὸ τοῦ σωματείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', τοῦ σωματείου ἐπέχοντος θέσιν ἐργάτου. Κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν ἐνάγεται καὶ τὸ αὐτὸ σωματεῖον ὑπὸ τοῦ μέλους ἕνεκεν ἀξιώσεως αὐτοῦ περὶ χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς, τοῦ σωματείου ἐπέχοντος θέσιν ἐργοδότου. Ἐκ τῶν διατάξεων ταύτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου ἐκδικάζεται πᾶσα ἀξίωσις μέλους τοῦ σωματείου κατ' αὐτοῦ, ἀφορῶσα παροχὴν ὑπὸ τούτου οἱασδήποτε φύσεως, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς τοιαύτης ἐξ ἀποζημιώσεως του, πηγαζούσης ἐκ τῶν ἀθεμίτων πράξεων τῶν ἐκπροσωπούντων τὸ σωματεῖον προσώπων. Ἁρμοδίως ὅθεν εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου ἡ προκειμένη ἀγωγὴ πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν, περιέχουσα ἀξίωσιν τοῦ ἐνάγοντος, πηγαζούσαν ἐκ πράξεων τῶν διοικούντων τὸ ἐναγόμενον σωματεῖον προσώπων, ὁ δὲ Πρωτοδίκης, δεχθεὶς τὰ ἐναντία διὰ τῆς πληττομένης ἀποφάσεώς του καὶ κηρυχθεὶς ἀναρμόδιος νὰ δικάσῃ τὴν κρινομένην ἀγωγήν, ἐσφαλεν, οὐχὶ ὀρθῶς ἑρμηνεύσας καὶ ἐφαρμόσας τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. ΓΨΟΔ', καὶ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἐρευνηθῇ περαιτέρω κατ' οὐσίαν ἡ κρινομένη ἀγωγή.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ ἐργα-

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΔΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ

Έννοια επαγγελματικής κατοικίας οδηγών και εισπρακτόρων

Νομιμοποίησις προσωπικού λεωφορείων αυτοκινήτων κατά τού ιδιοκτήτου τού αυτοκινήτου και έργοδότου διά τάς περί αποζημιώσεως λόγω διανυκτερεύσεως εκτός έδρας αυτών αξιώσεις.— Νομιμοφροσύνη προσωπικού λεωφορείων αυτοκινήτων.— Παραγραφή αξιώσεων μισθών κατ' άρθρον 250 Αστικού Κώδικος.— Απόρριψις άγωγής διά λόγους μή ουσιαστικούς και επανέγερσις αυτής κατ' άρθρον 263 Αστικού Κώδικος.—Διακοπή παραγραφής.— Έννοια επαγγελματικής κατοικίας οδηγών και εισπρακτόρων, υπηρετούντων εις υπεραστικάς λεωφορειακάς γραμμάς.— Οικογενειακά επιδόματα.—Έννοια άρθρου 480 Αστικού Κώδικος περί διαιρετής και άλληλεγγύου παροχής.

Έπροκειτο εις την περίπτωσιν της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως περί απαιτήσεως εισπράκτορος λεωφορείου αυτοκινήτου υπεραστικής γραμμής δι' αποζημίωσιν εκτός έδρας.

Περί του δικαιώματος τούτου προβλέπει ή υπ' αριθ. 5|1948 απόφασις της Πρωτοβαθμίου Επιτροπής Διαιτησίας Αθηνών ως ηρμηνεύθη υπό της υπ' αριθ. 23|1957 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, κηρυχθείσης εκτελεστής δια της υπ' αριθ. 8619|1646|1958 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (ΕΕΔ 17, 366) (περί της οποίας βλέπε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 17, 279).

Επαναλαμβάνεται και υπό της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως ή γενομένη υπό του Αρείου Πάγου και των δικαστηρίων της ουσίας δεκτή άποψις ότι εργοδότης των οδηγών και εισπρακτόρων λεωφορείων είναι ο ιδιοκτήτης του αυτοκινήτου (Α.Π. 687|1955, εισηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 37, Α.Π. 141|1956, εισηγητής *Γ. Βουβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 319, Α.Π. 185|1958, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 17, 411), αύτος εναγομενος και διά τάς αξιώσεις αύτων περί αποζημιώσεως λόγω διανυκτερεύσεως εκτός έδρας (Πρωτοδικείου Αθηνών 5150|1958, εισηγητής *Σ. Λιβαρός*, ΕΕΔ 17, 638).

(Υπομιμνήσκεται το ισχύον ήδη ν.δ. 3990|1959, άρθρον 17, ΕΕΔ 18, 1116, διά του οποίου αντικατεστάθη το άρθρον 17 του νόμου 2119|1953, ως συνεπληρώθη δια της παραγράφου 4 του άρθρου 33 του ν.δ. 3834|1955, ισχύον από 23 Σεπτεμβρίου 1959).

Γενικού ενδιαφέροντος είναι τα περί παραγραφής των εκ μισθών αξιώσεων, περί τας οποίας, ασχολείται ή εν λόγω απόφασις (ίδετε περί του άρθρου 263 του Α.Κ. και Α.Π. 576|1948, εισηγητής *Β. Μαχαίρας*, ΕΕΔ 8, 90, Α.Π. 80|1955, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 14, 361).

Ως προς την έννοιαν του άρθρου 480 του Αστικού Κώδικος περί διαιρετής και αλληλεγγύου παροχής, ίδετε Α.Π. 1|1957, εισηγητής *Γ. Βουβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 29, Α.Π. 1|1958, εισηγητής *Γ. Βουβουλάκης*, ΕΕΔ 18, 1, Α.Π. 1|1959, εισηγητής *Γ. Βουβουλάκης*, ΕΕΔ 19, 1.

ασίας φορτοεκφορτωτών ξηράς Αθηνών, εγκριθέντος διά της υπ' αριθ. 56747|4805|1.12.1952 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, ή ρύθμισις των φορτοεκφορτωτικών εργασιών εν τη περιφερεία Αθηνών άνηκει εις την αρμοδιότητα της Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτών Ξηράς Αθηνών (Ε.Ρ.Φ.Ξ.Α.). Κατά δε το άρθρον 25 § 2 του ιδίου Κανονισμού διά την διεξαγωγήν των εν τη παραγράφω 1 εργασιών δέον να απασχολώνται παρά των οίκειων εργοδοτών, συμφώνως προς τας διατάξεις του ν.δ. 1254|1949, πρόσωπα άσκούντα το επάγγελμα του φορτοεκφορτωτού και όντα εφωδιασμένα παρά της Ε.Ρ.Φ.Ξ.Α. διά βιβλιαρίων επαγγελματικής ταυτότητος, της αρμοδίας κατηγορίας φορτοεκφορτωτών, οριζομένων των κατηγοριών τούτων αντιστοίχως. Περαιτέρω υπό των άρθρων 5 και 6, 7 και 8 του αυτού Κανονισμού καθορίζεται ο τρόπος της εργασίας των ως άνω κατηγοριών εργατών, ή σύνθεσις τούτων καθ' ομάδας, ήτις ορίζεται εκ σειράς ονομαστικού καταλόγου εκ περιτροπής, καταρτιζομένου τού καταλόγου τούτου κατ' αλφαβητικήν σειράν εκ των εφωδιασμένων δι' επαγγελματικών βιβλιαρίων εκάστης κατηγορίας υπό του προϊσταμένου της κατηγορίας ταύτης ή ομάδος εργατών, οριζομένου τούτου δι' αποφάσεως της Ε.Ρ.Φ.Ξ.Α., όντος τούτου υπευθύνου διά την εφαρμογήν των κανονισμών και τιμολογίων των φορτοεκφορτωτών της κατηγορίας του.

Εν προκειμένω δεν εκτίθεται εν τω δικογράφω της ενδίκου αγωγής, ότι ο ενάγων έχει εφοδιασθή κατά τα ως άνωτέρω υπό του Κανονισμού εργασίας διά τοιούτου επαγγελματικού βιβλιαρίου παρά της αρμοδίας προς τούτο Επιτροπής προς νόμιμον άσκησιν της εργασίας του φορτοεκφορτωτού, ούδε καθορίζεται υπό ταύτης επακριβώς ο χρόνος, καθ' ον προσεφέρθη να εργασθή και δεν τω επετράπη ή εργασία, ως επίσης ποία ή επέμβασις των εκπροσωπούντων το εναγόμενον σωματείον προσώπων, εξ ής επεμβάσεως ούτος παρημποδίσθη να εργασθή, υποστάς την εν τη άγωγή του ισχυριζομένην ζημίαν, της οποίας και ζητεί, διά ταύτης, την ανάρθωσιν, μη έχων, κατά τας άνωτέρω διατάξεις, ανάμιξιν και εν τη καταμερή της εργασίας των φορτοεκφορτωτών. Η έλλειψις των στοιχείων τούτων, όντων απαραιτήτων διά τον προσδιορισμόν επίσης της ευθύνης του εναγομένου σωματείου, καθιστά το δικόγραφον της κρινομένης αγωγής αόριστον, ουσίας και ανεφίκτου της απκρούσεως αύτου εκ μέρους του εναγομένου. Κατά ταύτα ή υπό κρίσιν αγωγή, ως αόριστος, τυγχάνει απορριπτέα κατά την νόμιμον περί τούτου ένστασιν του εναγομένου.

σεικοῦ Κώδικος περὶ παροχῆς επὶ πλειονων ὀφειλετῶν ἴδετε καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9807]1958, εἰσηγητὴς *Α. Μίχος*, ΕΕΔ 17, 1026, ἔνθα εἰς σημειώσεις μου καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς συγγραφεῖς καὶ νομολογίαν.

Πρωτοδίκου Ναυπλίου 5/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Β. Πετίνης*
Διεκηρυχθησαν οἱ κ.κ. Α. Θεοφανόπουλος, Ε. Λυμπέρης, Ι. Ὀρφανός

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. 2119]1952 «περὶ τῶν διὰ λεωφορείων αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν», καθ' ἣν αἱ ἀντιμισθίαι τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων (ὁδηγῶν, βοηθῶν καὶ εἰσπρακτόρων) βαρύνουσι μὲν τὸν ἰδιοκτήτην, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ προσλομβάνεται τὸ προσωπικὸν τοῦτο, κατοβάλλονται ὅμως ὑπὸ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., προκύπτει, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ προσωπικὸν τελεῖ ἐν συμβόσει ἐργασίας μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου, ὃν καὶ βαρύνει ἡ μισθοδοσία τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἐνεργοῦντος ἐν τῇ καταβολῇ ταύτης ὡς διοχειριστοῦ καὶ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἰδιοκτήτου, καθ' οὗ καὶ μόνον νομιμοποιεῖται τοῦτο (προσωπικὸν λεωφορείων), στρεφόμενον διὰ τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀξιώσεις του (Α.Π. 687]1955, 147]1956, ΕΕΝ 23, σελ. 288 καὶ 504). Ἐκ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 3434]1955 προσθήκης ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 τοῦ προαρρηθέντος νόμου τρίτης παραγράφου, καθ' ἣν αἱ ἀποζημιώσεις λόγῳ διανυκτερεύσεως τοῦ προσωπικοῦ λεωφορείων (ὁδηγῶν, εἰσπρακτόρων καὶ βοηθῶν) βαρύνουσι τὰ γενικὰ ἔξοδα τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἀναγραφόμενα κεχωρισμένως ἐν τῇ ἀναλύσει τῆς διαχειρίσεως τῶν γενικῶν ἐξόδων», δὲν καθιδρύθη νέα παράλληλος ἐργασιακὴ σχέσις τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων μετὰ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ὥστε διὰ μὲν τὴν ἀπάλειψιν τῆς λόγῳ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς του ἕδρας ἀμοιβῆς νὰ προσκτᾶται ἀξίωσιν κατὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., εἰς ὃ νὰ εἶναι ἐντεταγμένον τὸ (Κ.Τ.Ε.Λ.) λεωφορεῖον, καίτοι ἡ δαπάνη αὕτη ἀποτελεῖ ἔξοδον ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτοῦ προερχόμενον, διὰ πᾶσαν δὲ ἄλλην ἀντιμισθίαν του νὰ στρέφεται κατὰ τοῦ ἐργοδότου του λεωφορειούχου, περιαιρουμένης οὕτω τῆς ὑπὸ τοῦ ν. ΓΩΟΔ΄]1911 (ἄρθρ. 12) διαγραφομένης ἀρχῆς τῆς ὅσον ἐνεστι ταχυτέρας καὶ ὀλιγοδαπανωτέρας ἐπιλύσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, ἐν ὄψει καὶ τῆς δι' ἣν ἐτέθη αἰτίας, συνισταμένης εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐν ἄρθρῳ 5 § 1 ν. 2119]1952 ἐπιτασσομένης ἀξιώσεως τῶν δαπανῶν ἐκμεταλλεύσεως τῶν εἰς τὸ αὐτὸ Κ.Τ.Ε.Λ. ἐντεταγμένων λεωφορείων ἐσκοπήθη μόνον ἡ κατ' ἴσα μέρη κατανομὴ μεταξὺ πάντων τῶν ἰδιοκτητῶν μελῶν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου τοῦ συνόλου τῆς ἐκ τῶν διανυκτερεύσεων ἐκτὸς ἕδρας τῶν ἄνω μισθωτῶν δαπάνης, ἀδιαφόρως τοῦ αὐτοκινήτου, αὐτινος τὸ προσωπικὸν ἐπραγματοποίησε τὴν ἐκτὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς του ἕδρας διανυκτέρευσιν (πρβλ. Πρωτ]κείου Ἀθ. 5150]1958, ΕΕΔ 17, σελ. 698, Πρωτ]κείου Καλαμῶν 983]1959, ΔΕΝ 15, σελ. 971). Πέραν τούτων καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 17 ν.δ. 3990]1959, ἀντικαταστήσαντος τὸ ἄρθρον 17 ν. 2119]1952, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 3334]1955, καὶ εἰδικώτερον ἐκ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου τούτου (17 ν. 3390]1959), ἐν ᾗ διαλομβάνεται ὅτι τυχὸν ὑφισταμέναι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀπαιτήσεις ἐκ μισθῶν, ἀποζημιώσεων κλπ. τῶν εἰσπρακτόρων ἔναντι τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων δὲν βαρύνουσι τὸ Κ.Τ.Ε.Λ. (ὁ νόμος οὗτος ἰσχύει ἀπὸ 23.9.1959), σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως τῆς ἄνω παραγράφου 4 τοῦ ν.δ. 3334]1955 (μὴ ἐπαναληφθείσης ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 ν.δ. 3390]1959 καὶ συνεπῶς καταργηθείσης) δὲν ἱδρύεται ὑποχρεώσεις διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν λεωφορείων, ὅπως διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ἀντιμισθίας των ἐκ διανυκτερεύσεων ἐκτὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς του ἕδρας κατευθύνῃ τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ἐν οἷς εἶναι ἐντεταγμένον τὸ λεωφορεῖον, εἰς ὃ ἐργάζεται, καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικῶς κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν του λεωφορειούχων.

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, παραδεκτῶς συμπληρουμένῃ διὰ τῶν προτάσεων, ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐναγων προσληφθεὶς τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1950 ὑπὸ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἐναγομένων ὡς εἰσπράκτωρ τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου των, ἐντεταγμένου εἰς τὸ 7ον Κ.Τ.Ε.Λ. Ἀργολίδος ἐπ' ἀορίστου χρόνου καὶ νομίμῳ μισθῷ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 2 Νοεμβρίου 1958, ὅτε καὶ ἀπελύθη. Διώκεται δὲ νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἀνωτέρω ἐργοδόται καὶ τὸ 7ον Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τῷ καταβάλωσι τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσὸν διὰ πραγματοποιηθείσας ἐκτὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς του ἕδρας διανυκτερεύσεις ἀπὸ 1.1.1954 μέχρι 31.7.1958 (ἀναφέρονται ἐν τῇ ἐκθέσει λεπτομερῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν διανυκτερεύσεων καὶ οἱ ἔνθα ἐπραγματοποιήθησαν τόποι). Ἡ ἀγωγή, κατ' ἀρχήν, εἶναι νόμιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 5]1948 § 4 ἀπόφασιν Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23398]2835]1948 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Πλὴν, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτιθεμένων, ἀπορριπτέα κρίνεται αὕτη, καθόσον στρέφεται κατὰ τοῦ ἐκ τῶν ἐναγομένων 7ου Κ.Τ.Ε.Λ. ἐλλείψει παθητικῆς νομιμοποιήσεως. Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐναγομένων περὶ ἀκυρότητος τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ὑφίσταται μεταξὺ πάντων τούτων ὁ τῆς παθητικῆς ὁμοδικίας δεσμὸς ἀβάσιμος ἐλέγχεται καὶ ἀπορριπτέος, καθόσον ἐν προκειμένῳ ὑπόκειται μία καὶ ἡ αὐτὴ ἀπαίτησις, ἀπευθυνομένη διὰ τῆς ἀγωγῆς κατὰ πλειόνων ἐναγομένων, μὴ συνδεομένων διὰ τοῦ δεσμοῦ τῆς παθητικῆς ὁμοδικίας, δι' ὃ καὶ ἀπορριπτέα αὕτη ἐκρίθη ὡς πρὸς τὸ μὴ ὁμόδικον Κ.Τ.Ε.Λ. (ἄρθρον 70 Πολ. Δικονομίας) καὶ οὐχὶ περὶ πλειόνων ἀγωγῶν, ἤτοι πλειόνων ἀπαιτήσεων διαφόρων κατὰ βάσιν καὶ ἀντικείμενον εἰς ἐν ἔγγραφον ἀγωγῆς ἀφορωσῶν διαφόρους διαδίκους, ἥτις ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαγορεύεται (ἄρθρ. 537 § 1 Πολ. Δικ.) καὶ ἀκυρότητα τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ἐπιφέρει (Α.Π. 25]1959, ΕΕΝ 26, 437).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἀ.ν. 516]1948 «περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης τῶν δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν», κυρωθέντος διὰ τοῦ ΜΘ' ψηφίσματος τῆς 17.4.1948, ἐπὶ πλέον τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων ἤδη διατάξεων ἀπαιτουμένων προσόντων διὰ τὸν διορισμὸν ἢ πρόσληψιν δημοσίων ἐν γένει ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν (ἰσοβίων, μο-

νίμων, έκτάκτων καί ήμερομισθίων, έπί συμβάσει), ώς καί τών πάσης φύσεως ύπαλλήλων, ύπηρετών καί έργατών τών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου καί τών συνεταιριστικών έν γένει όργανώσεων, άπαιτείται έφεξής, όπως ό διοριζόμενος ή προσλαμβανόμενος είναι νομιμόφρων ύπό τήν έν άρθρω 3 τοῦ παόντος έννοιαν, διορισμός δέ ή πρόσληψις γενομένη κατά παράβασιν τής παρούσης παραγράφου είναι άκυρος καί ούδέν ένωσιν άποτέλεσμα έπάγεται. Έν τῇ έννοίᾳ τοῦ ό ρου «συνεταιριστικαί όργανώσεις» νοοῦνται καί τά Κ.Τ.Ε.Λ., άτινα συνεπῶς ύπάγονται εἰς τόν ὡς άνω νόμον 516]1948 ('Ολομ. Σ.Ε. 2164]1953, ΕΕΔ 13, 424). Έπομένως έχει έφαρμογήν ό νόμος οὗτος καί έπί προσλαμβανομένων ύπό τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ύπαλλήλων (σταθμαρχῶν, έλεγκτῶν κλπ.), ούχί όμως καί έπί τῶν όδηγῶν καί είσπρακτόρων τῶν εἰς Κ.Τ.Ε.Λ. έντεταγμένων λεωφορείων, καθόσον οὗτοι προσλαβάνονται, κατά τό άρθρον 17 νόμου 2119]1952, παρά τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων, ὧν καί τούτων προσωπικόν άποτελοῦσι. Καί ναί μέν κατ' άρθρον 3 β.δ. 25.6]6.8.1956 «περί έκδόσεως Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τῶν Κοινῶν Ταμείων Είσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων κλπ.» οί όδηγοί καί οί είσπράκτορες τῶν λεωφορείων, ὡς καί οί λοιποί μισθωτοί τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., δέον διά τήν έγκυρον πρόσληψίν των, έκτός τῶν άλλων προσόντων των, νά ὦσι νομιμόφρονες κατά τήν έννοιαν καί διαδικασίαν τοῦ ά.ν 516] 1948, οί δέ είσπράκτορες είδικώτερον κατά τήν παράγραφον 7 τοῦ άρθρου 4 τοῦ ἰδίου διατάγματος νά ὦσιν ήλικίας ούχί έλάσσονος τῶν 18 έτῶν καί κάτοχοι άπολυτηρίου έξαταξίου δημοτικοῦ σχολείου, πλήν όμως αί διατάξεις αὐται, μή έχουσαι άναδρομικήν ἰσχύν, άφορῶσι τούς ύπό τό κράτος τοῦ διατάγματος τούτου προσλαμβανομένους ὡς άνω ύπαλλήλους. Μετά ταῦτα, έφ' όσον ό ένάγων, ὡς συνομολογεῖται καί ύπό τῶν έναγομένων ἐργοδοτῶν του, προσελήφθη ὡς είσπράκτωρ τοῦ λεωφορείου των τό έτος 1950 (προκύπτει ό χρόνος τῆς προσλήψεως καί έκ τῆς άπό 2.11.1958 προσαγομένης (συμβάσεως) καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας), ἤτοι πρό τῆς ἰσχύος καί τοῦ νόμου 2119]1952, ή μεταξύ τῶν διαδίκων καταρτισθεῖσα σύμβασις ἐργασίας, άνεξαρτήτως τῆς ύπάρξεως ή μή παρά τῷ ένάγοντι τῶν έν άρθροις 3 καί 4 § 7 τοῦ προρρηθέντος διατάγματος διαγραφομένων προσόντων, είναι έγκυρος καί άπορριπτέα, ὡς άβάσιμος, ή περί τοῦ έναντίου ένστασις τῶν έναγομένων.

Κατά τό άρθρον 250 άριθ. 17 Α.Κ. οί άξιώσεις τῶν μισθῶν παντός είδους ύπόκεινται εἰς πενταετῆ παραγραφήν. Κατά τό άρθρον 251 τοῦ ἰδίου Κώδικος ή παραγραφή άρχεται άφ' ής ἐγεννήθη ή άξίωσις καί είναι δυνατή ή δικαστική αὐτῆς έπιδίωξις. Έν άρθρω 253 τοῦ Κώδικος διαλαμβάνεται, ὅτι ή παραγραφή τῶν έν άρθρω 250 άξιώσεων άρχεται άμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὁ συμπίπτει ή εἰς τά δύο προηγούμενα (251 καί 253) άρθρα όριζομένη άφετηρία τῆς παραγραφῆς. Κατά δέ τό άρθρον 261 τοῦ ἰδίου Κώδικος ή παραγραφή διακόπτεται διά τῆς ἐγέρσεως τῆς άγωγῆς. Ή οὕτω διακοπεῖσα παραγραφή άρχεται έκ νέου άπό τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ή τοῦ δικαστηρίου. Καί κατά τό άρθρον 263 τοῦ Κώδικος παραγραφή, διακοπεῖσα διά τῆς ἐγέρσεως τῆς άγωγῆς, λογίζεται μή διακοπεῖσα, έάν ὁ ἐνάγων παραιτηθῇ τῆς άγωγῆς ή αὕτη άπορριφθῇ τελεσιδίκως διά λόγους μή ούσιαστικούς. Έάν ὁ δικαιοῦχος έντός ἓξ μηνῶν έπανεγείρῃ τήν άγωγήν, ή παραγραφή λογίζεται διακοπεῖσα διά τῆς προηγουμένης άγωγῆς.

Έν προκειμένῳ προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων ἤγειρε τήν 27.6.1959 ὁμοίαν τῇ κρινομένῃ άγωγήν κατά τῶν έκ τῶν έναγομένων 7ου Κ.Τ.Ε.Λ καί Κ.Κ., παραιτηθέντος τοῦ δικογράφου ταύτης τήν 3.12.1959 κατά τό προσαγόμενον άπό 3.12.1959 πρακτικόν, έπανήγειρε δέ αὐτήν (τήν ύπό κρίσιν) τήν 5.1.1960 (έπέδωσε εἰς τούς έναγομένους). Έπομένως δέν παρεγράφη ή διά τό άπό 1.1.1954 μέχρι 3.1.1955 ἐνδικος άξίωσις τοῦ ἐνάγοντος, καί άπορριπτέα ή περί παραγραφῆς ταύτης ένστασις τῶν πρώτου καί δευτέρου έκ τῶν έναγομένων (Κ.Τ.Ε.Λ. καί Κ. Κ.) ὡς άβάσιμος.

Έν τῇ ύπ' άριθ. 23]1957 άποφάσει τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περί τῆς ἐννοίας τοῦ ἐν παραγράφῳ 4 τῆς ύπ' άριθ. 5]1948 άποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Έπιτροπῆς Διαιτησίας 'Αθηνῶν άρου έπαγγελματική κατοικία κ.λ.π.», κηρυχθείσῃ ἐκτελεστῇ διά τῆς ύπ' άριθ. 81619]1958 άποφάσεως τοῦ Ύπουργοῦ 'Εργασίας, διαλαμβάνεται ὅτι «κατά τήν άληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 4 τῆς ύπ' άριθ 5]1948 άποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου 'Επιτροπῆς Διαιτησίας 'Αθηνῶν «ὡς ἕδρα τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας τῶν ὁδηγῶν καί εἰσπρακτόρων» τῶν ὑπηρετούντων εἰς τάς ύπεραστικάς λεωφορειακάς γραμμάς νοεῖται ὁ τόπος, εἰς ὃν κατά τρόπον μόνιμον ή συνήθη παρέχει τάς ὑπηρεσίας του ὁ μισθωτός, άσχέτως τοῦ άν οὗτος συμπίπτῃ ή μή μέ τήν ἕδραν τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., εἰς ὃ εἶναι ἐντεταγμένον τό αὐτοκίνητον, ή καί μέ τόν τόπον τῆς άστικῆς κατοικίας τῶν μισθωτῶν». Ἐκ τῆς άνω ἑρμηνευτικῆς διατάξεως, ἐχούσης άναδρομικήν ἰσχύν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ή ἐπαγγελματική κατοικία τῶν ὁδηγῶν καί εἰσπρακτόρων τῶν εἰς τάς ύπεραστικάς λεωφορειακάς γραμμάς ύπηρετούντων εἶναι ὁ συγκεκριμένος τόπος (πόλις ή χωρίον), ἔνθα ὑποχρεοῦται ὁπωσδήποτε ὁ μισθωτός (ὁδηγός ή εἰσπράκτωρ) νά προσέρχηται πρός ἐργασίαν καί αὐχί, ὡς ὑπολαμβάνουσιν οἱ ἐναγόμενοι, ὁλόκληρος ή περιφέρεια ή περιλαμβανομένη ἐντός τῶν ὑπεραστικῶν ὁδικῶν γραμμῶν εἰς ἃς εἶναι τοποθετημένον καί κυκλοφορεῖ τό εἰς τήν δύναμιν ἑκάστου Κ.Τ.Ε.Λ. ἐντεταγμένον λεωφορεῖον αὐτοκινήτων, καθόσον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶναι ἀδύνατον νά συμπέσῃ ή ἐπαγγελματική κατοικία τοῦ μισθωτοῦ μέ τήν ἕδραν τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., κειμένην κατά κανόνα ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ νομοῦ ἢ μέ τήν άστικήν κατοικίαν τοῦ μισθωτοῦ (πόλιν ή χωρίον), ἐνῷ τοιαύτην σύμπτωσιν θεωρεῖ δυνατήν ή άνω διάταξις, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ φράσεως «... άσχέτως ἐάν οὗτος συμπίπτῃ ή μή μέ ἕδραν τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ή μέ τόν τόπον τῆς άστικῆς κατοικίας τῶν μισθωτῶν». Ἐξ ἄλλου ἀντίθετος πρός τά άνωτέρω ἐκδοχή θά ἦγεν εἰς οὐσιαστικήν κατάργησιν τῆς άνω ύπ' άριθ. 5]1948 άποφάσεως, ἐφ' ὅσον κατά κανόνα ἕκαστον λεωφορεῖον αὐτοκίνητον κυκλοφορεῖ ἐντός τῶν ὑπεραστικῶν ὁδικῶν γραμμῶν τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., εἰς ὃ εἶναι ἐντεταγμένον.

Έπί τῶν άποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος δέν δύναται νά συνυπολογισθῇ ή προσαύξησις 20 ο/ο λόγῳ

ΑΣΘΕΝΕΙΑ

ΜΙΣΘΟΣ ΕΠΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΪΣΧΥΟΝ ΤΟΥ Α.Κ. ΔΙΚΑΙΟΝ

Εφαρμογή προϊσχύοντος Δικαίου επί συναφθεισών πρό τοῦ Α. Κ. συμβάσεων

Ἰσχύουσαι ἐπί μισθώσεως πράγματος ἀρχαί τοῦ προγενεστέρου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Δικαίου, ἀναλογικῶς ἐφαρμοζόμεναι καί ἐπί τῆς μισθώσεως ἐργασίας.—Ἔλλειψις συνεπείας ἀντιστοίχου ἐλαττώσεως τῆς ὁμοιβῆς ἐπί ἐπουσιώδους ἀνυπαιτίου χρονικῆς ὀδυναμίας πρός παροχήν ὑπηρεσιῶν, ἐναποκειμένου εἰς τό Δικαστήριον νά κρίνῃ ἑκάστοτε κατά τό ὀρθόν καί τό ἴσον τό εἶδος τοῦ ἀνυπαιτίου κωλύματος καί νά ὁρίσῃ καί τόν χρόνον, δι' ὃν ὁ ἐργοδότης δέν δικαιοῦται νά περικόψῃ τόν μισθόν κατά τήν διάρκειαν τοῦ κωλύματος.—Περίπτωσις ἀσθενείας μικρᾶς χρονικῆς διαρκείας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὑπῆρξεν ἀξίωσις μισθωτοῦ ἐν συμβάσει ἐργασίας, ἡ ὁποία κατηρτίσθη πρό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, νά πληρωθῇ τόν μισθόν αὐτοῦ, κωλυθέντος νά παράσχῃ τάς ὑπηρεσίας του ἕνεκεν ἀσθενείας.

Διά τάς μετά τήν ἰσχύν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συμβάσεις ἐργασίας τό θέμα ρυθμίζεται ὑπό τῶν ἄρθρων 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἴδε καί *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, ΕΕΔ 9, 721) (περί τῆς ἐννοίας αὐτῶν Α.Π. 152]1960, εἰσηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 19, 450, καί λοιπαί παραπομπαί εἰς αὐτόθι σημειώσεις

οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὡς διατείνεται οὗτος, καθόσον δέν ἐβεβαιώθησαν τοιαῦτα βάρη καί ἤτις βεβαίωσις δέν θά ἤρκει, ἐάν δέν ἐβεβαιοῦτο καί γνωστοποίησις τούτων εἰς τούς ἐναγομένους ἤ ὅτι ἐγνώριζον οὗτοι τήν οἰκογενειακήν αὐτοῦ κατάστασιν, περιστατικά μή βεβαιωθέντα ἐκ τῆς διαδικασίας (Πρωτ]κείου Ἀθηνῶν 4267]1958, ΕΕΔ 17, 825, 6242]1958, 17, 585).

Τό ἄρθρον 480 Α.Κ., ἐπί ἐνοχῆς μέ πλείονα ὑποκείμενα περιεχούσης διαιρετήν παροχήν καθιεροῖ τόν κανόνα ὅτι ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἐφ' ὅσον δηλαδή δέν προκύπτει ἄλλως σαφῶς ἐκ τοῦ νόμου ἤ ἐκ δικαιοπραξίας, ἡ παροχή διαιρεῖται κατ' ἴσα μέρη. Καθιεροῖ τουτέστιν ἡ διάταξις αὕτη ἐπί διαιρετῆς παροχῆς τεκμήριον περί ὑποχρεώσεως τῶν πλειόνων ὀφειλετῶν κατ' ἴσα μέρη, ὀφειλή δέ εἰς ὁλόκληρον γεννᾶται, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ ἐν ἄρθρ. 480 Α.Κ. κανόνος, δύναται δέ νά προέρχηται, ὡς εἴρηται ἐκ δικαιοπραξίας ἤ ἐκ τοῦ νόμου (*Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Δίκ. Α' Γεν. Μέρος 1947, Ἐνοχ. Δίκ. *Γ. Μπαλῆ* §175, Ε. Ν. 85]1955, Θέμ ΞΣΤ' 189). Τό αἴτημα ὅθεν τοῦ ἐνάγοντος περί καταδίκης τῶν ἐναγομένων εἰς ὁλόκληρον διά τήν πληρωμήν τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀντιμισθίας ἀπορριπτέον κρίνεται ὡς ἀβάσιμον, καθ' ὅσον τό μέν δέν προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου τοιαύτη δι' αὐτούς ὑποχρέωσις, τό δέ δέν ἐβεβαιώθη, ὅτι συνεφωνήθη τοιαύτη ὑποχρίωσις τῶν ἐναγομένων. Μετά ταῦτα δέον νά γίνῃ ἐν μέρει δεκτή ἡ ἀγωγή, καθόσον στρέφεται κατά τῶν δευτέρου καί τρίτου τῶν ἐναγομένων, ὡς οὐσίᾳ βάσιμος καί ὑποχρεωθέντων οὗτοι συμμέτρως εἰς τήν πληρωμήν τοῦ ἄνω ποσοῦ, κηρυσσομένης ἅμα προσωρινῶς ἐκτελεστῆς τῆς παρούσης κατά τό νόμιμον αἴτημα τοῦ ἐνάγοντος (ἄρθρον 186 περίπτ. δ' Πολ. Δικ.).

μας) καί δέν προκύπτει ζήτημα δικαίου.

Ὅτι ὅμως ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον διαγωγῆς ἐν τῇ θεωρίᾳ καί πράξει ὑπῆρξε τό ζήτημα, ἂν ἀναγνωρίζετο δικαίωμα μισθοῦ καί κατά τό προϊσχύον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον, ὑπό τοῦ ὁποίου ἐν τῷ θέματι τούτῳ διέπονται αἱ πρό τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συνομολογηθεῖσαι συμβάσεις ἐργασίας (βλέπε σχετικῶς ΕΕΔ 18, 1048 ἐπ.).

Ὁ *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ΕΕΔ 9, 725, τήν γνώμην τοῦ ὁποίου ἠκολούθησε καί μερίς τῆς νομολογίας, ὑπεστήριξεν, ὅτι ἐπί τῇ βάσει τῶν χωρίων Πανδ. 19, 2, 19, 9, Π. 19, 2, 38 (Βασιλ. 20, 1, 37 σχ. Κυριλλου), Π. 38, 1, 15 πρ. θά ἠδύνατο νά στηριχθῇ ἀπαίτησις τοῦ μισθωτοῦ πρός λῆψιν μισθοῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ἐπουσιώδους διαρκείας (ἀπό ἄλλης θεωρήσεως *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 11, 2 ἐπ.), ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπέκρουσε τήν ἀποψιν ταύτην (ἴδετε Α.Π. 42]1955, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 198, Α.Π. 100]1956, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 249, Α.Π. 170]1959, Εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 377).

Τό Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως του συνετάχθη πρός τήν ἀνωτέρω θεωρητικήν γνώμην.

Ὁπωσδήποτε ἀπό νομοθετικῆς ἀπόψεως, φαίνεται παράλογον νά διαφοροποιῆται τό δικαίωμα τοῦτο, ἀσβαρᾶς διά τούς μισθωτούς προαιρέσεως, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καί νά μή δικαιοῦνται μισθοῦ ἐπί ἀσθενείᾳ, τοῦ συνηθεστέρου κωλύματος πρός παροχήν ἐργασίας, οἱ ἀρχαιότεροι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μισθωτοί, ἐνῷ δικαιοῦνται οἱ νεώτεροι.

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 480/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Ἀποστολόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Κ. Ἀναστασόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Οἰκονόμου, Α. Κορβέσης

Κατά τάς ἐπί μισθώσεως πράγματος ἰσχυούσας ἀρχάς τοῦ προγενεστέρου δικαίου—ἐχόντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν—κατά τό ἄρθρον 24 Εἰσαγ. Νόμου, διότι ἡ μεταξύ τῶν διαδίκων ἐργασιακή σχέσις συνήφθη ὑπό τό κράτος τῆς ἰσχύος τούτου καί δή τῶν ν. 24 § 4 καί 27 πρ. Π. (19.2), ἀναλογικῶς ἐφαρμοζομένων, ἐν ὄψει καί τῆς κα-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Κατάργησις δίκης δι αποδοχής αποφάσεως

Κατάργησις δίκης, καθιστῶσα, κατ' ἄρθρον 742 ἐδ. 2 Πολιτ. Δικονομίας, ἐκδοθεῖσαν ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἀμετάκλητον καὶ ἑπομένως ἀπρόσβλητον διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, χωρεῖ καὶ δι' ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως, εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, διὰ τοιούτων ὅμως ἀναμφισβητήτων πράξεων, ἐξ ὧν ἐξάγεται ἀναγκαίως ὁ περὶ ἀποδοχῆς σκοπός, μὴ ἀπαιτουμένης καὶ τῆς συναινέσεως τοῦ ἀντιδίκου του.—Συναγωγὴ σιωπηρᾶς ἀποδοχῆς καὶ ἐκ τῆς ἀνεπιφυλάκτου παρὰ τοῦ δικαιούχου διαδίκου εἰσπράξεως καὶ δὴ ἐπὶ μακρὸν χρόνον τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ.—Εἴσπραξις συντάξεως ἄνευ οἱασδήποτε ἐπιφυλάξεως.

'Αρείου Πάγου 128/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Μαριολόπουλος, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Κατάργησιν δίκης καθιστῶσαν κατὰ τὸ ἄρθρον 742 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 980]1946, καὶ 750 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐκδοθεῖσαν ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἀμετάκλητον καὶ ἑπομένως ἀπρόσβλητον διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, ἐπιφέρει κατὰ τὰ ἄρθρα 476 ἐδ. β', 485 καὶ 486 Πολ. Δικονομίας καὶ ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἀποφάσεως. Ὅταν περὶ ταύτης ἐξεφράσθη ὁ διάδικος αὐθορμήτως, εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, διὰ τοιούτων ὅμως ἀναμφισβητήτων πράξεων, ἐξ ὧν ἐξάγεται ἀναγκαίως ὁ περὶ ἀποδοχῆς σκοπός, μὴ ἀπαιτουμένης καὶ τῆς συναινέσεως τοῦ ἀντιδίκου του. Τοιαύτη σιωπηρὰ ἀποδοχὴ δύναται νὰ συναχθῇ καὶ ἐκ τῆς ἀνεπιφυλάκτου παρὰ τοῦ δικαιούχου διαδίκου εἰσπράξεως καὶ δὴ ἐπὶ μακρὸν χρόνον, τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ διὰ τῆς προσβαλλομένης παρ' αὐτοῦ δι' ἐνδίκου μέσου ἀποφάσεως, ἧς οὗτος τὸ περιεχόμενον τοιαυτοτρόπως ἀποδέχεται καὶ ἀναγνωρίζει ὡς ὀρθόν.

Ἐν προκειμένῳ τὸ 'Εφετεῖον διὰ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεώς του δέχεται, ὅτι ἐκ τῆς παρ' αὐτοῦ γενομένης ἀνελέγκτως, καθ' ὃ περὶ πραγμάτων, ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων προέκυψεν, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἐπὶ ὁλόκληρον ὀκταετίαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946, καθ' ὃ ἀπενεμήθη αὐτῇ σύνταξις, λόγῳ τοῦ ἐκ πολεμικοῦ ἀτυχήματος θανάτου τοῦ συζύγου της μέχρι τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1954 ἀσκήσεως τῆς ἀπὸ 30 'Οκτωβρίου 1954 ἐφέσεώς της κατὰ τῆς ἀπονειμάσης ταύτην ἀποφάσεως, εἰσέπραττε τὴν σύνταξιν ἄνευ οἱασδήποτε ἐπιφυλάξεως. 'Αποφηνάμενον δὲ περαιτέρω τὸ 'Εφετεῖον ὅτι ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπὶ μακρὸν ἀνεπιφυλάκτου εἰσπράξεως τῆς συντάξεως ἐμφανῶς συνήγετο σιωπηρὰ ἀποδοχὴ τῆς χορηγησάσης ταύτην ἀποφάσεως καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπέβαινεν ἀπορριπτέα ἡ κατ' αὐτῆς ἀσκηθεῖσα ἔφεσις, τὸ μὲν ἀνελέγκτως ἔκρινε περὶ πραγμάτων, τὸ δὲ συνεμορφώθη πρὸς τὰς εἰρημένας δικονομικὰς διατάξεις, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὁ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἀναπτυσσόμενος ἕτερος λόγος, ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ἡ εἰσπραξις τῆς συντάξεως ἐγένετο λόγῳ ἐνδείας τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι αὕτη ἠμποδίσθη, ἵνα ἀσκήσῃ τὰ συγχωρούμενα ἔνδικα μέσα λόγῳ τοῦ μεμακρυσμένου τῆς διαμονῆς της καὶ ὅτι εὑρίσκετο ἐν συγγνωστῇ πλάνῃ περὶ τῶν συνεπειῶν τῆς ἀνεπιφυλάκτου παρ' αὐτῆς εἰσπράξεως τῆς συντάξεως, ἕνεκεν ἐλλείψεως ἐπαρκῶν γραμματικῶν γνώσεων, εἶναι ἀπορριπτέος πρὸ παντὸς ὡς ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρον 811 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810]1957, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται ἡ ἀναιρεσείουσα, ὅτι παρέπεινε τοῦτον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, οὐδὲ ἀνάγεται εἰς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένων ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων. (*)

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 4076]1954 ἀπόφασις τοῦ 'Εφετείου 'Αθηνῶν.

τὰ τὸ Δίκαιον τοῦτο Ἐλλιποῦς Ἰδιαιτέρας ρυθμίσεως τῆς Ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ τῆς κατὰ κύριον λόγον ρυθμίσεως τῆς τοιαύτης τῆς μισθώσεως πράγματος, οἱ κανόνες τῆς ὁποίας ἐφαρμόζοντο ὅπου τοῦτο ἦτο δυνατὸν καὶ ἐπὶ τῆς μισθώσεως ἐργασίας, ἡ ἐπουσιώδης ἀνυπαίτιος χρονικὴ ἀδυναμία πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν δὲν ἐπιφέρει ἀντίστοιχον ἐλάττωσιν τῆς ἀμοιβῆς, εἰς τὸ Δικαστήριον δὲ ἐναπόκειται νὰ κρίνῃ ἑκάστοτε κατὰ τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ ἴσον τὸ εἶδος τοῦ ἀνυπαιτίου κωλύματος καὶ νὰ ὁρίσῃ καὶ τὸν χρόνον, δι' ὃν ὁ ἐργοδότης δὲν δικαιοῦται νὰ περικόψῃ τὸν μισθὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κωλύματος (ἴδε μελέτην ἐν ΕΕΔ 13, σελ. 1048, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν καὶ λοιπὰς μελέτας). Τοιαύτη περίπτωσις κρίνει τὸ Δικαστήριον ὅτι συντρέχει καὶ ἐν προκειμένῳ διὰ τὴν συνομολογουμένην ἀσθένειαν τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ διὰ τὸν συνομολογούμενον ἐπίσης χρόνον ταύτης, πολὺ μικρᾶς διαρκείας, ἤτοι 7 ἡμερῶν κατὰ τὴν μίαν περίπτωσιν (ἀπὸ 2 ἕως 8 Μαρτίου 1958) καὶ 5 εἰς τὴν δευτέραν τοιαύτην (ἤτοι ἀπὸ 21 ἕως 25.6.1958), καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦτο ὑπόχρεως ἡ ἐκκαλοῦσα εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τὸν ἐν λόγῳ χρόνον τῆς ἐνεργοῦ ἐργασιακῆς τούτου σχέσεως, ἀρξαμένης ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1945, ὡς ἐπίσης συνομολογεῖται. Ταῦτα δὲ δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς τὸν ἄνω χρόνον ἀποδοχὰς αὐτοῦ δὲν ἔσφαλε καί, ἀφοῦ κατὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, διὰ τοῦ μοναδικοῦ της λόγου, στρέφεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ.

2. Ἐπανειλημμένη ἄσκησις τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

Ἀνεπίτρεπτος ἡ ἐπανειλημμένη ἄσκησις τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἔστω καὶ ἂν στηρίζηται εἰς ἄλλους λόγους ἢ στρέφηται κατ' ἄλλου κεφαλαίου, ἐκτὸς ἂν ἀπερρίφθη διὰ λόγους τυπικούς.

Ἀρείου Πάγου 199/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Παπανικολάου, Κ. Μάμαλης, Ν. Συριόπουλος.

Ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 507, 489 ἐδ. 2, 813 § 2, 837 καὶ 748—751 Πολ. Δικονομίας, δὲν συγχωρεῖται ἡ ἐπανειλημμένη ἄσκησις τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἔστω καὶ ἂν στηρίζεται εἰς ἄλλους λόγους ἢ στρέφεται κατ' ἄλλου κεφαλαίου, ἐκτὸς ἐὰν ἀπερρίφθη διὰ λόγους τυπικούς. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ ἦγεν εἰς τὸν κατακερματισμὸν καὶ τὴν διαιώνισιν τῆς δίκης, πρὸς βλάβην τοῦ νικήσαντος διαδίκου. Ἀπορρίψαν δέ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον τὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀσκηθεῖσαν ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου 1959 ἔφεσιν κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5618]1958 πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν προσαυξήσεων, ἃς οὗτος διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐδίωκεν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τὸ ἔνδικον τοῦτο μέσον ἠναλώθη διὰ τῆς προηγουμένης, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν ὑπερωριῶν, ἀσκήσεώς του παρὰ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσείοντος δικηγόρου, ἀντλοῦντος τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, ἐκ τοῦ ἄρθρου 95 τῆς Πολ. Δικονομίας, οὔτε τάς ἀνωτέρω διατάξεις, οὐδὲ καὶ ἄλλην τινὰ παρεβίασε, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Τῆς αἰτιολογίας δὲ ταύτης ἀρκούσης, ἵνα στηρίξῃ τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἄνευ ἐνόμου συμφέροντος πλήττεται διὰ τοῦ δευτέρου λόγου ἡ ἐπάλληλος ἐν αὐτῇ αἰτιολογία, δι' ἧς γίνεται δεκτόν, ὅτι ὁ ἀσκήσας τὴν πρώτην ἔφεσιν δικηγόρος ὑπολαμβάνεται ἀποδεχθεὶς τὴν ἀπόφασιν καὶ ὡς πρὸς τὸ μὴ ἐκκληθὲν κεφάλαιον τῶν προσαυξήσεων, καίτοι ἐστερεῖτο τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 486 Πολ. Δικονομίας ἀπαιτουμένης εἰδικῆς πληρεξουσιότητος, ἐφ' ὅσον καὶ ἐσφαλμένη αὕτη ἂν εἶναι, δὲν ἐπηρεάζει τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ. (*)

II. ΔΗΜΟΣΙΟΝ

Ὑποκατάστασις τοῦ Δημοσίου εἰς Ὑπηρεσίαν τοῦ Ο.ΔΙ.Σ.Υ.

Περιέλευσις ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 12]1956 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν. δ. 3614]1956, τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς παρὰ τῷ Ο.ΔΙ.Σ.Υ. Διευθύνσεως διαχειρίσεως ἐφοδίων σεισμοπλήκτων μετὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοδικαίως εἰς τὴν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ Ὑπηρεσίαν Οἰκισμοῦ, ὑποκαθιστῶντος ἐκτοτε τοῦ Δημοσίου τὸν Ο.ΔΙ.Σ.Υ. ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ.—Συνέχισις τῆς ὑφισταμένης διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦτο συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὴν αὐτὴν μορφὴν καὶ ὅρους, ὑφ' οὓς ὑπηρέτουν παρὰ τῷ Ο.ΔΙ.Σ.Υ. καὶ πρόσληψις μόνον τοῦ παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Οἰκισμοῦ ἀπασχοληθησομένου τεχνικοῦ καὶ εἰδικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ ἐτησίᾳ τὸ πολὺ συμβάσει.

Ἀρείου Πάγου 129/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ρουμπάνης, Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους, Δ. Βιτσεντζάτος.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3 §§ 1, 2 νόμου 3473]1955 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12]1956 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 3614]1956, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὡς ἄνω Π.Υ.Σ. ἅπασαι αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς παρὰ τῷ Ο.ΔΙ.Σ.Υ. Διευθύνσεως διαχειρίσεως ἐφαδίων σεισμοπλήκτων μετὰ τοῦ εἰς ταύτας ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ περιέρχονται αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ ἑτέρας πράξεως εἰς τὴν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων Ε' Ὑπηρεσίαν Οἰκισμοῦ, ὑποκαθιστῶντος ἐκτοτε ταῦ Δημοσίου τὸν Ο.ΔΙ.Σ.Υ ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ τούτου συνεχιζομένης οὕτω τῆς ὑφισταμένης διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦτο συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὴν αὐτὴν μορφὴν καὶ ὅρους, ὑφ' οὓς ὑπηρέτουν παρὰ τῷ Ο.ΔΙ.Σ.Υ. καὶ ὅτι μόνον τὸ παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Οἰκισμοῦ ἀπασχοληθησόμενον τεχνικὸν καὶ εἰδικὸν προσωπικὸν θὰ προσλαμβάνηται ἐπὶ ἐτησίᾳ τὸ πολὺ συμβάσει ἐργασίας. Ταῦτα εἶπον καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, δι' ὃν ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι ὑπηρέτει ἀπὸ 31.8.1955, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ὑπάλληλος τῆς ὑπηρεσίας Ο.ΔΙ.Σ.Υ. περιῆλθεν αὐτοδικαίως ἅμα τῇ ἐκδόσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12]1956 Π.Υ.Σ. εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δημοσίου (Ὑπηρεσίαν Οἰκισμοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων καὶ Συγκοινωνιῶν), ὡς διαδόχου τοῦ Ο.ΔΙ.Σ.Υ., διατηρηθείσης τῆς ὑφισταμένης μεταξὺ Ο.ΔΙ.Σ.Υ. καὶ αὐτοῦ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὅτι ἡ ἐπὶ ἐτησίᾳ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου πρόσληψις δὲν ἀφορᾷ εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας παρὰ τῷ Ο.ΔΙ.Σ.Υ. καὶ ἐκ ταύτης περιελθόντας ὡς ἀνωτέρω εἰς τὸ Δημόσιον μισθωτούς, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις νόμων ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἐναντίος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν «κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 807 § 7 Πολ. Δικονομίας ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη, ὅτι ἡ νέα σύμβασις ὡρισμένου χρόνου κατηρτίσθη ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀπολύσεως, ἐνῷ τοιαῦτα περιστατικὰ δὲν ἀπεδείχθησαν», ὡς διατυποῦται, εἶναι ἀπαράδεκτος κατ' ἄρθρον 810 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ νόμου 3810]1957, ἂν δὲ ὑπονοῆται δι' αὐτοῦ, ὅτι ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμὸς αὐσιώδης μὴ προταθείς, εἶναι προεχόντως ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, προκυπτόντος τόσον ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου, ὅσον καὶ τῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου προτά-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 5618]1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Έννοια σχετικού Νόμου 1985/1952

Υποχρέωσις, κατ' άρθρον 1 του Νόμου 1985/1952, των διευθυνόντων κοινωφελείς επιχειρήσεις, περί ων τα άρθρα 291 μέχρι 297 του Ποινικού Κώδικος, ως και επιχειρήσεις, ασχολουμένας έστω και προσωρινώς εις την παραγωγήν ειδών, προοριζομένων διά τας ένόπλους δυνάμεις της χώρας, ως και οιανδήποτε επιχείρησιν, ήτις διά διαταγής του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμύνης ήθελε θεωρηθή ως παράγουσα είδη δυνάμενα να ικανοποιήσουν άνάγκας του στρατεύματος, είς συμμόρφωσιν προς τας κοινοποιουμένας αύτοις υποδείξεις της αρμοδίας Αστυνομικής Αρχής, τας αναγομένας εις την προστασίαν των εγκαταστάσεων της επιχειρήσεως από του κινδύνου πυρός και δολιοφθορών.—Έννοια Νόμου 1985/1952.

Το ιστορικόν της υποθέσεως, εφ' ης ή κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, έχει ως εξής:

Διά της υπ' αριθ. 3587/03 της 4.1.1958 διαταγής του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμύνης, εκδοθείσης επί τη βάσει του άρθρου 1 του νόμου 1985/1952 ή Εταιρεία Μεταλλείων Λαυρίου εχαρακτηρίσθη ως παράγουσα είδη δυνάμενα να ικανοποιήσουν άνάγκας των ένόπλων δυνάμεων.

Διά της υπ' αριθ. 3587/03 της 28.8.1954 προγενεστέρας διαταγής του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμύνης, εκδοθείσης επί τη βάσει της αυτής διατάξεως ενεκρίθη ή υπό των κατά τόπους Αστυνομικών Αρχών λήψις κατά κατηγορίας επιχειρήσεων ωρισμένων μέτρων ασφαλείας, ειδικώτερον δε διά τας επιχειρήσεις Α' Κατηγορίας, εις τας οποίας συγκατελέγη ή Εταιρεία Μεταλλείων Λαυρίου, ενεκρίθη και ή απομάκρυνσις των δεδηλωμένων κομμουνιστών υπαλλήλων και εργατών, οί οποίοι εξακολουθούν να παρουσιάζουν κομμουνιστικήν δραστηριότητα.

Περαιτέρω διά της υπ' αριθ. 101/152/21β της 3ης Αυγούστου 1959 διαταγής του διοικητού του Αστυνομικού Τμήματος Λαυρίου υπεδείχθη ή απομάκρυνσις του αιτούντος εκ των εργασιών της ως άνω εταιρείας, ήτις και προέβη εις καταγγελίαν της συνδεούσης ταύτην μετά του αιτούντος συμβάσεως εργασίας.

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται ή ακύρωσις της διαταγής του διοικητού του Αστυνομικού Τμήματος, ως και της διαταγής του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμύνης, διά της οποίας ενεκρίθη ως μέτρον ασφαλείας και ή απομάκρυνσις των μισθωτών.

Συμβουλίου της Επικρατείας 803/1960, Ολομελείας

Διά της υπό κρίσιν νομοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσης αιτήσεως, διώκεται παραδεκτώς ή ακύρωσις της υπ' αριθ. 101/152/21β διαταγής του Αστυνομικού Τμήματος Λαυρίου, δι' ής κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του νόμου 1985/1952, υπεδείχθη εις την Γαλλικήν Εταιρείαν Μεταλλείων Λαυρίου ή εκ των εργασιών της απομάκρυνσις του αιτούντος, μισθωτού αύτής, ως και της υιοθετηθείσης υπό ταύτης ως προς τον αιτούντα υπ' αριθ. 3587/03/28.8.1954 πράξεως του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμύνης δι' ής ενεκρίθη ή υπό των κατά τόπους Αστυνομικών Αρχών υπόδειξις ως μέτρου ασφαλείας από του κινδύνου δολιοφθορών προς τας εις την Α' Κατηγορίαν υπαχθείσας επιχειρήσεις, εις ας υπήχθη και ή ως άνω εταιρεία διά της υπ' αριθ. 3587/03/4.1.1958 πράξεως του Γ.Ε.ΕΘ.Α., ή απομάκρυνσις των δεδηλωμένων κομμουνιστών υπαλλήλων και εργατών των επιχειρήσεων τούτων, οί οποίοι εξακολουθούν να παρουσιάζουν κομμουνιστικήν δραστηριότητα.

Κατά το άρθρον 1 του νόμου 1985/1952 «περί υποχρεώσεων των διευθυνόντων και του προσωπικού κοινωφελών επιχειρήσεων» «Οί διευθύνοντες κοινωφελείς επιχειρήσεις, περί ων τα άρθρα 291 μέχρι 297 του Ποινικού Κώδικος, ως και επιχειρήσεις ασχολουμένας έστω και προσωρινώς εις την παραγωγήν ειδών, προοριζομένων διά τας ένόπλους δυνάμεις της Χώρας, ως και οιανδήποτε επιχείρησιν, ήτις διά διαταγής του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμύνης ήθελε θεωρηθή ως παράγουσα είδη δυνάμενα να ικανοποιήσωσιν άνάγκας του στρατεύματος, υποχρεούνται να συμμορφώνται προς τας κοινοποιουμένας αύτοις υποδείξεις της αρμοδίας Αστυνομικής Αρχής τας αναγομένας εις την προστασίαν των εγκαταστάσεων της επιχειρήσεως από του κινδύνου πυρός και δολιοφθορών. Εις τας υποδείξεις της Αστυνομικής Αρχής δέον να αναφέρηται ο αριθμός της διαταγής του Γ.Ε.ΕΘ.Α., δι' ής ενεκρίθησαν αύται».

Εκ της διατάξεως ταύτης προκύπτει σαφώς,

σεων του αναιρεσιβλήτου, ότι προϋτάθη ισχυρισμός περί καταρτίσεως της νέας συμβάσεως ωρισμένου χρόνου υπό το κράτος της απειλής απαλύσεως. (*)

(*) Επικυροῦται ή υπ' αριθ. 1783/1959 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εφετείου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Νομοθετική έξουσιοδότησις Υπουργού Εργασίας διά τροποποίησιν ασφαλιστικών διατάξεων.

Ασφάλισις εις Ταμεία Συντάξεων Προσωπικού Αθηναϊκών Εφημερίδων.—Ποσόν συντάξεως λόγω αναπηρίας συνταξιούχων, αφ' ού χρόνου επιδίδονται εις την άσκησιν ετέρου επαγγέλματος, αυτοτελούς ή εξηρτημένου, συναφούς ή μη προς το δημοσιογραφικόν επάγγελμα.—Ισχυρά ή κατ' εξουσιοδότησιν του άρθρου 59 του α. ν. 11.11.1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του αν. νόμ. 694]1937, εκδοθείσα υπ' αριθ. 53077]1953 απόφασις του Υπουργού Εργασίας περί εγκρίσεως του Καταστατικού του ανωτέρω Ταμείου.—Δεδικασμένον εκ των αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Το γενικώτερον ενδιαφέρον της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως, ή οποία επεκύρωσε την υπ' αριθ. 3942]1956 απόφασιν του Εφετείου Αθηνών, είναι εις το ότι αύτη, εν συνεχεία και άλλων αποφάσεων του Αρείου Πάγου (Α.Π. 649]1950, εισηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 168. Α.Π 7]1958, εισηγητής *Ν. Παλαιολογόπουλος*. ΕΕΔ 17. 123, Α.Π. 652]1958, εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*. ΕΕΔ 17, 1128, Α.Π. 760]1958, εισηγητής *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 9), δέχεται, ότι η εξουσιοδότησις του Υπουργού Εργασίας, και' άρθρον 59 § 1 του α.ν. 11.11.1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του α.ν. 694]1937, διά τροποποίησιν υπ' αυτού δι' αποφάσεων του διατάξεων Καταστατικών Ασφαλιστικών Ταμείων είναι ισχυρά, εφ' όσον αναφέρεται εις το περιεχόμενον του ν. δ. 2520]1953.

Αντίθετος προς τούτο είναι νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίον διά σειράς αποφάσεών του (βλέπε ΕΕΔ 19, 195 επ., 163 και κατωτέρω νεωτέρας) δέχεται, ότι η εξουσιοδότησις αύτη είναι αντισυνταγματική και ανίσχυρος.

Ως προς το εκ των αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας δεδικασμένον υπ' όψιν και το άρθρ. 19 του ν. δ. 3830]1958 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του ν. 3713]

ότι μέτρα ελέγχου των κοινωνικών φρονημάτων υπό της Αστυνομικής Αρχής, ή του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμύνης και απολύσεως του χαρακτηριζομένου ως μη νομιμόφρονος προσωπικού, των περί ων ή διάταξις αύτη επιχειρήσεων, καθ' υπόδειξιν των αρχών τούτων, δέν έγκεινται εις την διά της διατάξεως ταύτης παρεχομένην εξουσιοδότησιν. Λόγω της κοινωνικής σημασίας και της σπουδαιότητος τοιούτου μέτρου, όπερ περιορίζει την προσωπικήν ελευθερίαν, εν ή περιλαμβάνεται και ή ελευθερία της εργασίας, ρητώς περί αυτού θά διελάμβανεν ο νομοθέτης, θεσπίζων και αναλόγους εγγυήσεις διά την ορθήν εφαρμογήν του μέτρου τούτου, ως έπροξε, προκειμένου νά ρυθμίση τοιούτον θέμα διά των α.ν. 518]1948 «περί μέτρων ασφαλείας των εταιρειών κλπ. κοινής ωφελείας, διαρκούσης της ανταρσίας» και 516]1948 «περί ελέγχου νομιμοφροσύνης των δημοσίων κλπ. υπαλλήλων και υπηρετών», των κυρωθέντων αντιστοίχως διά τών ΝΒ']1948 και ΜΘ']1948 Ψηφισμάτων και επομένως δέν δύναται νά θεωρηθή, ότι τό μέτρον τούτο περιλαμβάνεται εν τη γενικότητι της ρηθείσης νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως. Εξ άλλου πάσαι αί περί ών ή ρηθείσα διάταξις του νόμου 1985]1952 επιχειρήσεις περιλαμβάνονται εις τάς υπό την εύρείαν έννοιαν της λέξεως κοινωφελείς επιχειρήσεις, περί ών προβλέπουν αί διατάξεις του α.ν. 516]1948, ως τούτο σαφώς συνάγεται και εξ αυτής ταύτης της περί ής πρόκειται διατάξεως, και επομένως τά του ελέγχου των κοινωνικών φρονημάτων και της δι' έλλειψιν νομιμοφροσύνης απολύσεως του προσωπικού και των επιχειρήσεων αυτών καλύπτονται υπό των διατάξεων του νόμου τούτου. Κατ' ακολουθίαν, κατ' εσφαλμένην ερμηνείαν και εφαρμογήν της διατάξεως του άρθρου 1 νόμου 1985]1952 εξεδόθησαν αί επί ταύτης ερειδόμεναι προσβαλλόμεναι πράξεις και εκ τούτου είναι άκυρωτέαι, κατά τον βάσιμον σχετικόν λόγον ακυρώσεως της υπό κρίσιν αιτήσεως, ήτις δέον νά γίνη δεκτή, παρελκούσης της ερεύνης των λοιπών λόγων ως αλυσιτελούς.

Διά ταύτα,

Δέχεται την υπό κρίσιν αίτησιν.

Άκυροι την υπ' αριθ. 101]152]21Β της 3.8. 1959 διαταγήν του Αστυνομικού Τμήματος Λαυρίου, δι' ής διετάχθη ή υπό της Εταιρείας Μεταλλείων Λαυρίου απόλυσις εκ των εργασιών της του αιτούντος, ως και την δι' αυτής υιοθετηθείσαν υπ' αριθ 3587]03]28.8.1954 πράξιν του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμύνης, καθ' όσον αφορά τον αιτούντα (*).

(*) Περί του νόμου 1985]1952 [δετε και Πρωτ]κείου Αθηνών 16942]1957, ΕΕΔ 17, 812.

1928 «περί Συμβουλίου της Επικρατείας» (ΕΕΔ 17, 944).

Αρείου Πάγου 228/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*
Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Περγαντής, Δ. Παντερμαλής

Κατά μέν την άφορώσαν την έκτασιν και το ύψος της ασφαλιστικής παραχής και χαρακτηριζομένην λόγω ταύτου ύπό του άρθρου 1 του ν. 2520]1953 ως μή βασικήν διάταξιν του άρθρου 19 § 5 του ισχύν νόμου επέχοντος καταστατικού του αναιρεσιβλήτου Ταμείου, εγκριθέντος διά της ύπ' άριθ. 53077 έτους 1953 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, εκδοθείσης κατ' εξουσιοδότησιν του άρθρου 59 του άν. νόμου της 11.11.1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ν. 694]1937, οι λόγω ανατηρίας οιουδήποτε βαθμού συνταξιούχοι, αφ' ού χρόνου επιδίδονται εις την άσκησιν ετέρου επαγγέλματος αύτοτελούς ή εξηρτημένου, συναφούς ή μή προς το δημοσιογραφικόν τοιούτο, λαμβάνουν το ήμισυ της ήδη θα επύγχανον συντάξεως, άν δέν ήσκουν έτερον επάγγελμα, μή απαιτουμένης ετέρας τινός διατυπώσεως, κατά δέ την διάταξιν του άρθρου 22 εδ. 4 του αύτου καταστατικού παραχαί, απονεμηθείσαι κατά πλόνην, επιστρέφονται εκ μέρους του ησφαλισμένου ή του συνταξιούχου εις το Ταμείον.

Εν προκειμένω το δικάσαν Εφετείον, ως εκ της εκτης αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεώς του δείκνυται, εδέξατο ανελέγκτως ότι ο αναιρεσείων, τυγχάνων λόγω ανατηρίας συνταξιούχος του αναιρεσιβλήτου Ταμείου, διετήρει ταυτοχρόνως και πρότερον και μετά την κατά την 3ην Οκτωβρίου 1953 δημοσίευσιν εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του αναουνταχθέντος καταστατικού τούτου διαφημιστικήν επιχείρησιν. Αποφηναμένου δέ τούτο περαιτέρω, ότι εκ του λόγου τούτου ή παρ' αύτου λαμβανομένη σύνταξις ήμειώθη από της χρονολογίας ταύτης αυτοδικαίως εις το ήμισυ συναμει της διαληφθείσης διατάξεως του άρθρου 19 εδ. 5 του νομίμως εγκριθέντος καταστατικού του αναιρεσιβλήτου, μή απαιτουμένης εκδόσεως αποφάσεως του διοικητικού τευ συμβουλίου, το μέν εξέφερε κρίσιν περί πραγμάτου, μή υπόκειμένην κατά το άρθρον 810 § 1 της Πολ. Δικονομίας, ως τούτο αντικατεστάθη διά του άρθρου 6 του νόμου 3810]1957, το δέ άρθως εδικαίωσεν ισχυρας και ηρμήνευσε την διάταξιν ταύτην, οι δέ επί τη εναντίας εκδοχής στηριζόμενοι 1ος, 2ος, 3ος και 4ος λόγοι του αναιρετηρίου είναι άβάσιμοι και απορριπτέοι.

Ως εκ του συνδυασμού των άρθρων 273 § 3 και 274 της Πολ. Δικ. και 50 του νόμου 3713 έτους 1928 προκύπτει, αι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας αποτελούσι μέν δεδικασμένον, ισχύον και εν πάση ενώπιον Δικαστικής Αρχής υποθέσει ή διαφοράς, άλλά μόνον, εφ' όσον προεχει το υπό ταύτου κριθέν διοικητικής φύσεως ζήτημα. Ορθώς άθεν, εί και σιγή, αντιπαρήλθε το δικάσαν Εφετείον την προβληθείσαν παρά του αναιρεσείοντος ένστασιν περί δεδικασμένου, απορρέοντος εκ της υπ' άριθ. 540 του έτους 1953 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας περί του ανισχύρου της υπ' άριθ. 53077]1953 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, εφ' όσον διά της αποφάσεως εκρίθη ανίσχυρος έτερα διοικητική πράξις, ήτοι ή υπ' άριθ. 25514]1952 προγενεστέρα απόφασις του αύτου Υπουργού, δι' ής ενεκρίθη ή κατά το έτος 1952 γενομένη παρά του διοικητικού συμβουλίου τροποποίησις του καταστατικού του αναιρεσιβλήτου, ήτις δέν ήσκει επιρροήν τινα εις την έκβασιν της παρούσης δίκης. Όθεν ο περί του εναντίου πρώτος λόγος του αναιρετηρίου, δι' ού υποστηρίζεται, ότι δέν εληφθη υπ' όψιν το προβληθέν τοιούτο δεδικασμένον είναι μή βάσιμος και απορριπτέος.

§ 2. Ασφαλιζόμενα εις το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων πρόσωπα

Υπαγωγή εις την ασφάλισιν των παρεχόντων εξηρτημένην εργασίαν έναντι αμοιβής και απασχολουμένων εις περιοχάς, ένθα έχει επεκταθή ή ασφαλιστική υρμοδιότης του Ι.Κ.Α., ασχέτως του τόπου, εις ον εδρεύει ή επιχείρησις, προς ην παρέχουσι τας υπηρεσίας των, μόνον δε εις περίπτωσιν, καθ' ην οι μισθωτοί ούτοι, απασχολούμενοι ήδη κατά κύριον λόγον εντός της περιοχής του κέντρου ασφαλίσεως, εις ά εδρεύουσιν αί εις άς ούτοι ανήκουσιν επιχειρήσεις, ένθα δέν έχει επεκταθή ή ασφάλισις, θεωρούνται κατ' εξαίρεσιν ως συνεχίζοντες και κατά τον χρόνον τούτον την ασφάλισιν αύτών.

Συμβουλίου της Επικρατείας 1079/1960, Τμ. Α'

Προεδρος ο Αντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εισηγητής ο Παρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγορος ο κ. Ε. Μέλλιος, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Διά της υπό κρίσιν, ατελώς κατά νόμον (άρθρον 40 § 2 α.ν. 1846]1951), ασκουμένης αιτήσεως διώκεται η άκύρωσις της υπ' άριθ. 529]1959 αποφάσεως της Διυπερβαθμίου Ασφαλιστικής Επιτροπής Εφέσεων του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δι' ής απερρίφθη τελικώς αίτησις του προσφεύγοντος όπως αναγνωρισθή ως χρόνος εν ασφαλίσει παρά τω εν λόγω Ιδρύματι το από 6.10.1952 μέχρι 31.5.1953 χρονικόν διάστημα, καθ' ο ούτος παρείχεν εξηρτημένην εργασίαν έναντι αμοιβής προς το Εθνικόν Ίδρυμα Προστασίας Παιδιού, ως φύλαξ των εις Άγιον Ανδρέαν (Αττικής) κατασκηνώσεων αύτου.

Υπό του άρθρου 2 § 1 του α.ν. 1846]1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων» ορίζεται, ότι εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. υπάγονται υποχρεωτικώς και αυτοδικαίως υπό τους εν άρθρω 7 οριζομένους όρους και προϋποθέσεις α) τα πρόσωπα, τα οποία εντός των ορίων της χώρας παρέχουν εξηρτημένην εργασίαν έναντι αμοιβής κλπ. Το εις ο παραπέμπει η ανωτέρω διάταξις άρθρου 7 του αύτου νόμου ορίζει, ότι: «Διά κανονισμών θέλει προσδιορισθή ο χρονος

καὶ ἡ ἐν γένει διαδικασία περαιτέρω ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος πρόσωπα, ὡς καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν καὶ τῶν τυχὸν ἐργοδοτῶν. Ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις δύναται νὰ γίνῃ εἴτε συνολικῶς καὶ κατ' ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας ἢ κατὰ πόλεις καὶ οἰκισμούς, εἴτε κατὰ συνδυασμὸν ἀμφοτέρων τῶν κριτηρίων τούτων κλπ.». Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελευταίας ταύτης ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 43338]20.10.1951 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη Κανονισμός, προβλέπων κατ' ἀρχὴν ὅτι ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς πόλεις, κωμοπόλεις, οἰκισμοὺς ἢ τοπικὰς περιοχάς, εἰς ἃς κρίνεται αὕτη ἀναγκαία, γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν λόγῳ Ἱδρύματος, καὶ περαιτέρω ὅτι εἰς ἕκαστον τῶν ὁμοίως δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, αἵτινες ὁρίζουσι καὶ τὴν περιοχὴν αὐτῶν, ἱδρυομένων Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίζονται οἱ ἀπασχολούμενοι ἐντὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς αὐτοῦ. Παραλλήλως ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703]1937 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν κλπ.», διατηρηθείσης ἐν ἰσχύι, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, κατὰ τὰς μὴ ἀντικειμένας εἰς τὸν νόμον τοῦτον διατάξεις αὐτῆς, οἷα καὶ ἡ ἐν λόγῳ, ἀφοῦ καθορίζονται αἱ περιοχαί, αἵτινες χαρακτηρίζονται ὡς κέντρα ἀσφαλίσεως, ὁρίζεται ὅτι : «Ἠσφαλισμένοι, διαμένοντες προσκαίρως ἐκτὸς κέντρου ἀσφαλίσεως, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἕδρα ἐπιχειρήσεως εὑρίσκεται ἐν κέντρῳ ἀσφαλίσεως, συνεχίζουσι τὴν ἀσφαλιστικὴν αὐτῶν ὑποχρέωσιν». Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀπαιτεῖται, ὅπως οἱ παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς ἀπασχολοῦνται εἰς περιοχάς, ἔνθα ἔχει ἐπεκταθῇ, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον σύστημα, ἡ ἀσφαλιστικὴ ἁρμοδιότης τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀσχέτως τοῦ τόπου, εἰς ὃν ἑδρεύει ἡ ἐπιχείρησις, πρὸς ἣν οὗτοι παρέχουσι τὰς ὑπηρεσίας των, μόνον δὲ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ μισθωτοὶ οὗτοι, ἀπασχολούμενοι ἤδη κατὰ κύριον λόγον ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν κέντρων ἀσφαλίσεως, εἰς ἃ καὶ ἱδρύουσιν αἱ εἰς ἃς οὗτοι ἀνήκουσιν ἐπιχειρήσεις, διαμένουσι προσωρινῶς ἐργαζόμενοι εἰς περιοχήν, ἔνθα δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις, θεωροῦνται κατ' ἐξαίρεσιν ὡς συνεχίζοντες καὶ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τὴν ἀσφάλισιν αὐτῶν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ὃ προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν προσελήφθη παρὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Προστασίας Παιδιοῦ καὶ παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 6.10.1952 μέχρι 31.5.1953 ὡς φύλαξ τῶν Παιδικῶν Κατασκηνώσεων τοῦ ἐν λόγῳ Ἱδρύματος εἰς Ἅγιον Ἀνδρέαν Ἀττικῆς, εἰς περιοχὴν τουτέστιν, εἰς ἣν δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἡ ἐκεῖσε δ' ἀπασχόλησίς του ἐξ οὐδενὸς στοιχείου τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι εἶχε πρόσκαιρον, ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703]1937 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, χαρακτῆρα. Νομίμως ὅθεν ἐγένετο δεκτὸν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὸ ἐν λόγῳ χρονικὸν διάστημα καὶ συνεπῶς ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μόνος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

§ 3. Ὑπολογισμὸς τῆς παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων παρεχομένης συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας

Ὅρισμοὶ ἄρθρου 37 ἀ. ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ἐφαρμογὴ τοῦ κατ' αὐτὸν τρόπου ὑπολογισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐπὶ πάσης περιπτώσεως, καθ' ἣν χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡ ἀναπηρία ὀφείληται εἰς κοινὴν νόσον ἢ εἰς ἀτύχημα.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 726/1960. Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Γ. Σκουρτοῆς***
Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Παπαχωνσταντίνου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀσκουμένης αἰτήσεως ὁ αἰτῶν, συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α., διώκει παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2898 ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος, δι' ἧς τῷ ἐχορηγήθη σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας, κατὰ τὸ μέρος αὐτῆς τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως.

Ἐν ἄρθρῳ 37 τοῦ ἀναγκ. νόμου 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι : «Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων παροχῶν, τὸ ὕψος τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἠσφαλισμένος, ὡς βάσις λαμβάνεται : α) διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἐπιδομάτων ἀσθενείας ἢ ἀνεργίας . . . β) διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν συντάξεων λόγῳ ἀναπηρίας καὶ γήρατος καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν τελευταίων δύο ἡμερολογιακῶν ἐ-

τῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως ἢ περὶ ἀπονεμῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς.

Ἡ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένη διάταξις, ἡ ρυθμίζουσα τὸν τρόπον τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάσης περιπτώσεως, καθ' ἣν χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡ ἀναπηρία ὀφείληται εἰς κοινὴν νόσον ἢ εἰς ἀτύχημα, διότι οὐδεμίαν σχετικὴν διάκρισιν ποιεῖται ὁ νόμος, καὶ ἐξ ἄλλου, ἐν ἄρθρῳ 29 § 2 τοῦ ἰδίου νόμου 1846]1951, ἔνθα προσδιορίζεται τὸ ἐλάχιστον ποσοστὸν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα, διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, βάσει τῆς ὁποίας θὰ κανονισθῇ ἡ σύνταξις, ὀφειλομένη εἰς ἀτύχημα ἀναπηρίας, γίνεται παραπομπὴ εἰς τὴν ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένην διάταξιν τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου 1846]1951. Κατὰ ταῦτα νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ἀναπηρίας, λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τοῦ αἰτοῦντος, ὑπελογίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν οὗτος κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν τελευταίων δύο ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑπεβλήθη ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεώς του αἴτησις, ὡς ὁρίζεται εἰς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου 1846] 1951. Δὲν εἶναι συνεπῶς βάσιμοι οἱ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσει ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος, καθ' οὓς ὡς βάσις διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς συντάξεώς του ἔδει νὰ ληφθῇ τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος ἡμερομίσθιον τούτου. Ἀπορριπτέα ὅθεν καθίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ὡς ἀβάσιμος.

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν

Δυνατὴ εἰσαγωγὴ εἰς Δημόσια Ἱδρύματα Κωφαλάλων τέκνων ἀμέσως ἠσφαλισμένων.— Ἔννοια σχετικῆς διατάξεως Κανονισμοῦ Ἀσθενείας

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 715/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ντάγγας, Γ. Μαγκάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ὁ αἰτῶν, ἀρτεργάτης ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, ἐξαιτεῖται τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1086 τῆς 16ης Μαΐου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, δι' ἧς τοῦτο ἀπέρριψεν αἴτησίν του, ὅπως τὸ Ταμεῖον καταβάλλῃ τὰ δίδακτρα εἰς τὸ Ἵδρυμα Κωφαλάλων Καλλιθέας, εἰς ὃ φοιτᾷ ὁ κωφάλαλος υἱός του.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 β. δ]τος 25 Αὐγούστου]15 Σεπτεμβρίου 1958 προσετέθη εἰς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ β. δ]τος 20]23 Σεπτεμβρίου 1955 «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσθενείας Τ.Α.Α.Μ.Μ. κλπ.» παράγραφος 11η, ὁρίζουσα ὅτι: «Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δύναται, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου, νὰ εἰσάγωνται εἰς Δημόσια Ἱδρύματα Κωφαλάλων κωφάλαλα τέκνα ἀμέσως ἠσφαλισμένων». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται, ὡς ῥητῶς ἐν αὐτῇ ὁρίζεται, ὅτι ἡ εἰς βάρος τοῦ Ταμείου εἰσαγωγὴ μαθητῶν κωφαλάλων δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ, εἰμὴ εἰς Δημόσια Ἱδρύματα Κωφαλάλων καὶ οὐχὶ εἰς ἰδιωτικὰ τοιαῦτα, ἅτινα καὶ τυχὸν ἀναγνωριζόμενα ὡς ἰσότιμα πρὸς τὰ δημόσια δὲν ἀποβάλλουσι τὸν χαρακτῆρα τῶν ἰδιωτικῶν. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἄρνησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ., ὅπως ἱκανοποιήσῃ τὸ αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος περὶ καταβολῆς τῶν διδάκτρων διὰ τὸν κωφάλαλον υἱόν του, φοιτῶντα εἰς τὸ Ἵδρυμα Κωφαλάλων Καλλιθέας, ὅπερ ὅμως τυγχάνει ἰδιωτικὸν σχολεῖον, ἀναγνωρισθὲν ἁπλῶς ὡς ἰσότιμον πρὸς τὰ δημόσια, εἶναι νόμιμος καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα.

Μὴ ὑφισταμένης ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω κειμένων διατάξεων δυνατότητος πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ αἰτήματος τοῦ αἰτοῦντος ὁ περὶ κακῆς χρήσεως διακριτικῆς ἐξουσίας λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ὡσαύτως ἀπορριπτέος, οἱ δὲ ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος ὅτι δι' ἄλλα κωφάλαλα τέκνα ἠσφαλισμένων, φοιτῶντα εἰς τὴν ἀνωτέρω ἰδιωτικὴν σχολήν, τὸ Τ.Α.Α.Μ.Μ. καταβάλλει τὰ δίδακτρα, καὶ ἀληθεῖς τυχὸν ὑποτιθέμενοι, δὲν δύνανται νὰ ἐπηρεάσωσι τὸ κῦρος τῆς προσβαλλομένης ἀρνήσεως τοῦ Ταμείου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς κακῆς χρήσεως διακριτικῆς ἐξουσίας, διότι ὁ διοικούμενος δὲν δύναται ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τῆς διοικήσεως τὴν παρ' αὐτῆς ἔκδοσιν παρανόμων πράξεων ὑπὸ τὴν ἐπίκλησιν τυχὸν παρανόμων προηγουμένων.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέα.

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΡΓΙΑ ΚΑΙ ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΣΤ. ΤΡΙΜΗ, Δικηγόρου

Ἐρωτήματα

Παρὰ τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν ἐτέθησαν ὑπ' ὄψιν μου τὰ ἑξῆς ἐρωτήματα:

α) Ὑποχρεοῦνται οἱ συντάκται τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων, κολούμενοι ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν αὐτῶν, νὰ προσέλθουν τὴν 12ην νυκτερινὴν ὥραν τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν διὰ παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν των;

β) Δικαιοῦνται οἱ συντάκται τῶν ἡμερησίων Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων ἐπιδόματος νυκτερινῆς ἐργασίας;

Ἀπάντησις

Ι. Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος: Διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ἀ.ν. 1092|1938 «περὶ Τύπου» σαφῶς ὁρίζεται, ὅτι «καθιεροῦται ἡ Κυριακὴ ἀργία δι' ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν ἐκδιδομένων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐπικρατείας ἡμερησίων ἐφημερίδων», καταργηθείσης οὕτω τῆς παραγράφου 14 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ π. δ|τος τῆς 8|14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», δι' ἧς ἐπετρέπετο ἡ ἐργασία κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας εἰς τοὺς συντάκτας καὶ ὑπαλλήλους τῶν ἐφημερίδων. Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ἀ.ν. 582|1945 ὡρίσθη, ὅτι διατηρεῖται ἡ Κυριακὴ ἀργία τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων. Οὕτω ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία τῆς Κυριακῆς διὰ τοὺς συντάκτας τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων, οἱ δὲ ἐκδόται καὶ διευθυνταὶ τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων, παραβαίνοντες τὴν ὡς ἄνω διάταξιν, τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως (ἑνὸς μηνὸς - ἑνὸς ἔτους) καὶ χρηματικῆς ποινῆς συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 17 τοῦ ἀ.ν. 1092|1938.

Προκειμένης ὅμως τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων, ἐν ᾧ περιλαμβάνονται καὶ οἱ συντάκται, γεννᾶται ζήτημα προσδιορισμοῦ τῶν χρονικῶν ὁρίων τῆς Κυριακῆς ἀργίας, ἤτοι πότε ἄρχεται αὕτη καὶ ποτὲ λήγει.

Εἰς τοὺς διέποντας τὸν Τύπον νόμους δὲν ὑπάρχει διάταξις καθοριζουσα ρητῶς τὴν ἀφετηρίαν τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ τὸν χρόνον λήξεως αὐτῆς. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ ὅμως τῶν ἄρθρων 37 τοῦ ἀ.ν. 1092|1938 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ἀ.ν. 582|1945 δύναται νὰ συναχθῇ τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ Κυριακὴ ἀργία τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων ἐξικνεῖται πέραν τῶν 24 ὡρῶν, ἤτοι πέραν μιᾶς ὁλοκλήρου ἡμέρας.

Τὴν σκέψιν μας ταύτην στηρίζομεν εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ γράμμα καὶ τὴν ἔννοιαν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τῶν ὡς εἴρηται νόμων. Διότι τὸ ἄρθρον 37 τοῦ ἀ.ν. 1092|1938 σαφῶς ὁρίζει, ὅτι ἐκ τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων αἱ μὲν πρωϊναὶ δικαιοῦνται τὴν πρωΐαν ἑκάστης Δευτέρας νὰ ἐκδίδωνται εἰς φιλολογικὴν ἔκδοσιν, ἐκτυπουμένην τὸ βραδύτερον ἀπὸ τοῦ προγουμένου Σαββάτου, αἱ δὲ ἀπογευματιναὶ τὸ ἀπόγευμα ἑκάστης Κυριακῆς νὰ κυκλοφορήσουν εἰς ὁμοίαν ἔκδοσιν, ἐκτυπουμένην τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς προηγουμένης, πάντως τὰ φύλλα ταῦτα δέον νὰ παραδίδωνται εἰς τὰ οἰκεῖα πρακτορεῖα ἐντὸς τοῦ Σαββάτου.

Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 582|1945 ὁρίζεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἔκδοσις καὶ κυκλοφορία ἡμερησίας ἐφημερίδος κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς Κυριακῆς μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς Δευτέρας χρονικὸν διάστημα. Ταυτοχρόνως ἐν τῇ παραγράφῳ 5 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου ὁρίζεται σαφῶς, ὅτι «αἱ ἀπογευματιναὶ ἐφημερίδες δὲν δύνανται νὰ κυκλοφορῶσι πρὸ τῆς μεσημβρίας ἑκάστης ἡμέρας».

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων νομίζομεν, ὅτι ἡ Κυριακὴ ἀργία τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων δὲν δύναται νὰ ἐνταχθῇ καὶ λόγῳ τῆς ἰδιορρυθμίας τῆς ἀσκήσεως τῶν δημοσιογραφικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς ἐφημερίδος εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἑρμηνείας τοῦ Π.Δ. τῆς 8|14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» καὶ δὴ τῶν ἄρθρων 7, 8 καὶ 12, ἐξ ὧν ἐμμέσως τεκμαίρεται, ὅτι ἡ Κυριακὴ ἀνάπαυσις ἐξικνεῖται χρονικῶς εἰς 24 ὥρας, ἤτοι εἰς μίαν πλήρη ἡμέραν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι δι' ἀλλεπαλλήλων ἀμετακλήτων δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐδόθη ἡ ἑρμηνεία, προκειμένης ἐφαρμογῆς τῆς σχετικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἠὐξημένης ἀμοιβῆς κατὰ 75|ο τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὰς Κυριακὰς μισθωτῶν, ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς Κυριακῆς νοεῖται ἡ κατὰ τὸ πολιτικὸν ἡμερολόγιον ἰσταύτη, ἤτοι τὸ ἀπὸ μεσονυκτίου ἕως μεσονύκτιον διάστημα τοῦ χρόνου τῶν 24 ὡρῶν καὶ οὐχὶ τὸ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου τοιοῦτον (Α.Π. 318|1959, ΕΕΔ 18, 817, Α.Π. 217|1951, Ὁλομ. ΕΕΔ 10, 578, Α.Π. 78|1951 Τμ. Β', ΕΕΔ 10, 322, Α.Π. 472|1941, ΕΕΝ 19, 111, Πρ|κείου Ἀθηνῶν 11234|1951, ΕΕΔ 11, 127, βλ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 25825|254|1951 ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, Ε.Κ. τ. Β' 26 τῆς 9.5.1951). Πλὴν ὅμως τὰ ὑπὸ τῆς νομολογίας υἱοθετηθέντα δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι προκειμένου περὶ συντακτῶν, δι' οὓς λόγους ἀνωτέρω ἀναφέρομεν.

Καὶ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς συντάκτας τῶν πρωϊ-

νῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων φρονοῦμεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ προκύψῃ θέμα λήξεως τῆς Κυριακῆς των ἀργίας τὴν 12ην νυκτερινὴν ὥραν τῆς Κυριακῆς καὶ συνεπῶς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας των ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ τούτου σημείου. Ἀντίθετος ἑρμηνεία δὲν θὰ ἀντέβαινε μόνον πρὸς τὰς προαναφερθείσας νομικὰς διατάξεις, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς τοῦ ὀφειλέτου (παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ τοῦ συντάκτου πρὸς τὸν ἐκδότην τῆς ἐφημερίδος) βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.

Τυχὸν ἀξίωσις τοῦ ἐκδότου ἀπὸ τὸν συντάκτην ὅπως παράσχῃ τὴν ἐργασίαν του ἀπὸ τῆς 12ης νυκτερινῆς ὥρας τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν, ἀσκοῦντος ἐν προκειμένῳ τὸ διευθυντικὸν τοῦ δικαίωμα, θὰ ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς κατάχρησις δικαιώματος συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 281 Α.Κ.

Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου τῆς Κυριακῆς ἀργίας τῶν συντακτῶν τῶν ἡμερησίων ἀπογευματινῶν ἐφημερίδων νομίζομεν, ὅτι προσήκει ἡ ἄνω ἀπάντησις, τ. ἔ. ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας τούτων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ 12η ὥρα νυκτερινὴ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν, ἀλλὰ ἡ ὥρα τῆς πρωΐας τῆς Δευτέρας, ἥτις, ἐν πάσῃ περιπτώσει, συνῳδὰ τῇ παραγράφῳ ὁ τοῦ Δ.ν. 582|1945, δὲν ἐπιτρέπεται πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς 12ης μεσημβρινῆς ὥρας ἑκάστης ἡμέρας.

Ἡ ἐργασία τοῦ συντάκτου δὲν εἶναι ἐργασία γραφείου, ὅπως συμβαίνει μὲ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους. Ἡ ἐργασία του συνίσταται εἰς τὴν συγκέντρωσιν πληροφοριῶν καὶ εἰδήσεων, εἰς τὴν γραπτὴν τούτων διατύπωσιν καὶ τέλος εἰς τὴν παράδοσίν των εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ὕλης ὑρτιόδιον τῆς ἐφημερίδος. Συνεπῶς ἡ παραμονὴ τούτου εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος οὐδένα σκοπὸν ἐξυπηρετεῖ, ἐκτὸς βεβαίως τοῦ ἀναγκαίου χρόνου, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἔγγραφον διατύπωσιν τοῦ ρεπορτάζ του καὶ τῆς λήψεως παρὰ τῶν ὑπευθύνων τῶν ἀναγκαιουσῶν ὁδηγιῶν καὶ κατευθύνσεων πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του.

Τὸ εἶδος καὶ ἡ ἰδιάζουσα φύσις τῆς ἐργασίας τῶν συντακτῶν δὲν δικαιολογεῖ τὴν προσέλευσίν των εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος κατὰ τὴν 12ην νυκτερινὴν ὥραν τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν, ἐκτὸς βεβαίως τῶν συντακτῶν ἐκείνων, οἵτινες εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς ὅλης ὕλης τῆς ἐφημερίδος. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καὶ διότι ἡ ἐργασία τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐφημερίδων εἶναι ἐπίπονος καὶ σκληρά, ὁ νομοθέτης, ἐμμέσως μέν, ἀλλ' σαφῶς, ἐπεξέτεινε τὰ ὅρια τῆς Κυριακῆς τούτων ἀναπαύσεως πέραν τῶν 24 ὡρῶν.

Μὲ ἀφετηρίαν τὰς ὡς ἄνω σκέψεις μας, αἵτινες ἐρείδονται εἰς τὰς ἰσχυούσας περὶ Τύπου διατάξεις καὶ εἰς τὴν καλοπιστον ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων, γνωμοδοτοῦμεν, ὅτι δὲν ὑφίσταται νομικὴ ὑποχρέωσις τῶν συντακτῶν τῶν ἀπογευματινῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων, πολλῷ δὲ μᾶλλον τῶν συντακτῶν τῶν πρωϊνῶν ἐφημερίδων, ὅπως προσέλθουν πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας τὴν 12ην νυκτερινὴν τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔχουν ἐκτελέσει τὴν προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν, ἥτις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος τὴν προηγουμένην ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ χρόνος τῆς πρωΐας τῆς Δευτέρας εἶναι δι' αὐτοὺς ἐπαρκὴς πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεώς των διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῆς ἐφημερίδος τὴν 12ην ὥραν τῆς μεσημβρίας τῆς Δευτέρας.

Ἡ τυχὸν ἀξίωσις τῶν ἐκδοτῶν προσελεύσεως τῶν συντακτῶν τὴν 12ην νυκτερινὴν τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν φρονοῦμεν, ὅτι ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὰς προρρηθείσας διατάξεις τῶν Δ.ν. 1092|1938 καὶ 582|1945 καὶ εἰς τὰ ἄρθρα 281 καὶ 288 τοῦ Α.Κ.

ΙΙ. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος: Διὰ τοῦ ἄρθρου ὁ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310|1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν (Ε.Κ. τ. Β' φ. 193 τῆς 17.6.1946), ὡς αὕτη ἑρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825|1951 ὁμοίας (Ε.Κ. τ. Β' τῆς 9.5.1951) ὡρίσθη, ὅτι εἰς τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς (ὑπαλλήλους, ὑπηρέτας, ἐργατοτεχνίτας) τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει συνεχοῦς ἢ μὴ λειτουργίας, ὁσάκις ἀπασχολοῦνται ἀπὸ τῆς 10 μ.μ. - 6 π.μ., καταβάλλονται αἱ ἑκάστοτε κεκανονισμέναι νόμιμοι ἀποδοχαί, αὐξημέναι κατὰ 25 ο|ο. Ὑπὸ τῆς νομολογίας γίνεται δεκτόν, ὅτι αἱ ὡς εἴρηται ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, αἵτινες ἐπέχουσιν ἰσχὺν νόμου, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος αὐτῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάντων τῶν μισθωτῶν τῶν συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τούτου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν, ἅτινα παρουσιάζει, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ αὐτοῦ τοῦ Δημοσίου (Α.Π. 318|1959, ΕΕΔ 18, 817).

Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27019|1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. τ. Β' φ. 270 τῆς 16.12.1953), ὡρίσθη, ὅτι τοῦ ὑπὸ τῶν προειρημένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων θεσπισθέντος ἐπιδόματος νυκτερινῆς ἐργασίας δὲν δικαιοῦνται οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των ἀποκλειστικῶς, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των, κατὰ τὰς νυκτερινὰς μόνον ὥρας.

Συνῳδὰ ταῖς προηγουμέναις ὑπουργικαῖς ἀποφάσεσι γνωμοδοτοῦμεν, ὅτι οἱ συντάκται τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων, καθ' ἃς ὥρας ἐργάζονται οὗτοι κατὰ τὴν νύκτα, ἤτοι ἀπὸ τῆς 10ης νυκτερινῆς μέχρι τῆς 6ης πρωϊνῆς τῆς ἑπομένης ἡμέρας, δικαιοῦνται προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ των κατὰ 25 ο|ο. Ἡ προσαύξησις δὲ αὕτη θὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν τῶν συντακτῶν.

Ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 27019|1953 ὑπουργικὴ ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν συντακτῶν, διότι αὕτη ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῶν μισθωτῶν, αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των, ἐργάζονται ἀποκλειστικῶς κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας (π.χ. νυκτοφύλακες, Α.Π. 318|1959, ΕΕΔ 18, 817, Πρωτ|κείου Ἀθηνῶν 6429|1958, ΝοΒ 7, 750, Πρωτ|κείου Πειραιῶς 2426|1957, ΕΕΝ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ ΚΑΙ ΝΥΚΤΑΣ ΣΙΜΙΤΕΡΓΑΤΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος ('Υπουργείου Ἐργασίας): 'Εὰν οἱ σιμιτεργάται δικαιοῦνται ἐπιδομάτων λόγῳ νυκτερινῆς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ν δ. 3755|1957.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 376|1960

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. 'Αλεξίου, Δ. Μαγγιώρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδρος

'Επὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1. Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τῆς ἀπὸ 22 'Οκτωβρίου 1951 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν σιμιτεργατῶν καὶ κουλουροποιῶν, ἰσχυούσης εἰσέτι καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, κηρυχθείσης δὲ ἐκτελεστὴς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 61988|8.11.1951 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας, οὗτοι δικαιοῦνται ὡς κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τοῦ ποσοῦ τοῦ ἡμερομισθίου καὶ τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, τῶν ἑκάστοτε ὁριζομένων διὰ τοὺς ἀρτεργάτας. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 46734|4443|24-8.1950 (Ε.Κ. Β' 137) κοινὴν ἀπόφασιν τῶν 'Υπουργῶν 'Εργασίας, Οἰκονομικῶν καὶ 'Εφοδιασμοῦ, ἐκδοθεῖσαν δυνάμει εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, παρασχεθείσης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 28|1944, καὶ τὴν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2510|1953 (Ε.Κ. 212) ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. Φ. 28051|54|3.1.1955 ἀπόφασιν τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας (Ε.Κ. Β' 1) δὲν δικαιοῦνται προσαυξήσεων τοῦ ἡμερομισθίου αὐτῶν, λόγῳ νυκτερινῆς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας παρεχομένης ἐργασίας, διότι αἱ προσαυξήσεις αὗται συνεχωνεύθησαν εἰς τὰ ἡμερομίσθια αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι οἱ ἀρτεργάται ἀμειβόμενοι κατὰ λόγον τῆς ὑπὸ τούτων κατεργαζομένης ποσότητος ἀλεύρου ἡμερησίως, ἐργαζόμενοι δὲ καὶ ἀπὸ τὰς παραμονὰς τῶν μὴ ἐργασίμων ἡμερῶν ἐπὶ μείζονα χρονικὸν διάστημα πρὸς παραγωγὴν τῆς ἀπαιτουμένης μεγαλυτέρας ποσότητος ἄρτου, ἀμείβονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς οὕτω κατεργαζομένης ὑπὸ τούτων μείζονος ποσότητος ἀλεύρου, ὁπότε τὰ ὑπὸ τούτων πραγματοποιούμενα κατὰ τὰς ἐν λόγῳ ἡμέρας ηὐξημένα ἡμερομίσθια καλύπτουσι τό τε ἡμερομίσθιον αὐτῶν καὶ τὰς νομίμους προσαυξήσεις, συμφώνως πρὸς τὰς ὑπ' ἀριθ. 8990|1946 καὶ 25825|254|1951 κοινὰς ἀποφάσεις τῶν 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας (Ε.Κ. Β' 54|1946 καὶ 86|1951).

'Η ἀνωτέρω ἄποψις ἐγένετο ἀποδεκτὴ καὶ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 671|1956 καὶ 1213|1957 γνωμοδοτήσεων τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐν 'Ολομελείᾳ (ΕΕΔ 15, 851 καὶ 17, 165).

2. 'Οσον ἀφορᾷ ὅμως τοὺς σιμιτεργάτας τὸ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα θέμα ἐμφανίζεται ὑπὸ διάφορον μορφήν. Πράγματι οὗτοι, καίπερ ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς προηγουμένας τῶν μὴ ἐργασίμων ἡμέρας, δὲν πραγματοποιοῦσι κατὰ ταύτας διπλοῦν ἡμερομίσθιον, ὡς οἱ ἀρτεργάται, δεδομένου ὅτι οἱ σιμιτεργάται δὲν ἀμείβονται, ὡς ἐκεῖνοι, κατὰ λόγον τῆς κατεργαζομένης ποσότητος ἀλεύρου, ἀλλὰ δι' ἡμερομισθίου παγίως καθωρισμένου. 'Επομένως, μὴ συντρεχούσης ὡς πρὸς τοὺς σιμιτεργάτας τοῦ προεκτεθέντος καὶ διὰ τοὺς ἀρτεργάτας ἰσχύοντος δικαιολογητικοῦ λόγου, βάσει τοῦ ὁποίου οὗτοι στεροῦνται τοῦ κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτοὺς καταβαλλομένου προσηυξημένου ἡμερομισθίου, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι οἱ σιμιτεργάται ἐμπίπτουσιν εἰς τὴν διάταξιν ταύτην. Διὰ τῆς λύσεως δὲ ταύτης πραγματοῦται ὁ κοινωνικὸς σκοπὸς τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, συνιστάμενος εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ἡμερομισθίου κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ νόμου ὁριζομένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς αὐτούς, συμφώνως πρὸς τὴν ρητὴν περὶ τούτου διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ|γματος.

Τούτοις συνεπῶς καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

24, 819). Τοιαύτη ὅμως περίπτωσις δὲν συντρέχει διὰ τοὺς συντάκτας, διότι οὗτοι δὲν ἐργάζονται ἀποκλειστικῶς νυκτερινάς ὥρας, ὡς ὁρίζει ἡ ὑπ' ἀριθ. 27019|1953 ὑπουργικὴ ὡς ἄνω ἀπόφασις.

'Εν 'Αθήναις τῇ 12 Μαΐου 1960

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΔΙ' ΑΝΕΡΓΙΑΝ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Σχετικαὶ πρὸς τὴν ἐπιδότησιν διὰ τὴν ἀνεργίαν τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν νομοθετικαὶ διατάξεις εἶναι τοῦ ν.δ. 2961|1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» (ΕΕΔ 13, 941), τοῦ τροποποιητικοῦ καὶ συμπληρωματικοῦ νόμου 3464|1956 (ΕΕΔ 1, 105) καὶ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37274|3786|1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως (ΕΕΔ 15, 1027), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24266|2 ποιν.|1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 16, 901).

Διὰ νὰ ὑπάρξῃ κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις δικαίωμα ἐπιδοτήσεως, πρέπει νὰ ἀποδεικνύηται ἡ ἰδιότης τοῦ ἠσφαλισμένου ὡς ἀνέργου καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 16 § 1 τοῦ ν.δ. 2961|1954 «ἄνεργος θεωρεῖται ἐκεῖνος, ὅστις μετὰ τὴν λῆξιν τῆς σχέσεως ἐργασίας δὲν εὗρε νέαν ἀπασχόλησιν, ἐξηρτημένην ἢ μή».

Ὑποτίθεται, διὰ νὰ θεωρηθῇ ὁ μισθωτὸς δικαιοῦχος ἐπιδοτήσεως, πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἔγκυρος λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐφ' ὅσον μὲν πρόκειται περὶ ὁρίστου χρόνου συμβάσεως, διέπεται ὡς πρὸς τὴν ἔγκυρον λύσιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3198|1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 104), ἐπὶ συμβάσεως δὲ ὡρισμένου χρόνου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, λυομένης αὐτοδικαίως ἅμα τῇ ἐπελεύσει τοῦ ὡρισμένου χρόνου αὐτῆς (ἄρθρον 669 Α.Κ.).

Ἂν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παρελειφθῇ ἡ τήρησις τῶν ὁριζομένων εἰς τὰς ἀνωτέρω νομοθετικὰς διατάξεις, τότε δὲν ὑπάρχει ἔγκυρος λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁ μισθωτός, δικαιούμενος τοῦ μισθοῦ του μέχρι τῆς νομίμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, δὲν θεωρεῖται ἄνεργος καὶ δικαιοῦχος ἐπιδοτήσεως. (Ἀντίθετοι ὅμως οἱ Σ.Ε. 4|53|1957, ΕΕΔ 16, 471· Σ.Ε. 1969|1958, ΕΕΔ 18, 6).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 3464|1956, διὰ τοῦ ὁποίου ἀντικατεστάθη ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 2961|1954, ὁ ἠσφαλισμένος, οὗτινος λύεται ἡ σχέσις ἐργασίας, δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποίησεν ἑκατὸν εἴκοσι πέντε (125) ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἀνεργίας, ἐντὸς τῶν τελευταίων πρὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας δεκατεσσάρων (14) μηνῶν, τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τῶν τελευταίων δύο μηνῶν μὴ συνυπολογιζομένων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3464|1956, τὸ ὁποῖον ἀντικατέστησε τὸ ἄρθρον 19 τοῦ ν.δ. 2961|1954, ἡ διάρκεια καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας κλιμακοῦται ὡς ἀκολούθως: α) Διὰ τοὺς ἔχοντας πραγματοποιήσει 180 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐντὸς τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω 14μήνου) τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται ἐπὶ πέντε μῆνας, β) διὰ τοὺς ἔχοντας πραγματοποιήσει 150 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται ἐπὶ τρεῖς (3) μῆνας, γ) διὰ τοὺς ἔχοντας πραγματοποιήσει 125 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται ἐπὶ δύο μῆνας.

Δι' ἕκαστον μῆνα τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται ἐπὶ εἴκοσι πέντε (25) ἡμέρας, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὁρίων ἐπιδοτήσεως διὰ τὴν ἐκ νέου ἐπιδότησιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἀπαιτεῖται ἡ ἐκ νέου πραγματοποίησις τῶν ἐν ἄρθρῳ 17 § 1 καὶ ἄρθρῳ 19 § 1 ἡμερῶν ἐργασίας· πάντως δὲ ὁ ἠσφαλισμένος δὲν δύναται νὰ λαμβάνῃ ἐντὸς τετραετίας πλείονα τῶν τριακοσίων ἡμερησίων ἐπιδομάτων (διατηρουμένης τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 61 § 4 τοῦ ν.δ. 2698|1953 περὶ ἐπιδοτήσεως συνδικαλιστικῶν στελεχῶν).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3464|1956, τὸ ὁποῖον ἀντικατέστησε τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 2961|1954, τὸ βασικὸν ἐπίδομα ἀνεργίας ὁρίζεται εἰς 40 0|0 τοῦ ἡμερομισθίου ἢ, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, εἰς 50 0|0 τοῦ μισθοῦ, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι δὲν εἶναι κατώτερον τῶν 2|1 τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, προκειμένου περὶ γυναικῶν, οὔτε ἀνώτερον τῶν 80 νέων δραχμῶν. Τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀναπροσαρμόζεται ἀναλόγως ἀνὰ πᾶσαν ἀναπροσαρμογὴν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων. Τὰ ἐπιδόματα ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν κατατάσσεται ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ ἀ.ν. 518|1948 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁριζόμενα, προσαυξανομένου τοῦ βασικοῦ ἐπιδόματος κατὰ 0 0|0 δι' ἕκαστον προστατευόμενον μέλος οἰκογενείας (βλέπε λεπτομερέστερον εἰς ΕΕΔ 18, 749 ἐπ.).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 8 τοῦ ν.δ. 2961|1954 «ἄνεργος, τοῦ ὁποίου ἡ σχέσις ἐργασίας τερματίζεται δι' ἐκουσίας ἀποχωρήσεως, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιδοτήσεως».

Ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3194|1955 (ΕΕΔ 14, 502) ἀποχωροῦντες τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου μισθωτοὶ καὶ λαμβάνοντες τὴν ἐν τῇ διατάξει αὐτῇ μειωμένην ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112|1920 δικαιοῦνται ἐπιδοτήσεως δι' ἀνεργίαν, ἀρνητικῶς δὲ ἐπ' αὐτοῦ ἀπεφάνθη τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (ἴδετε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1406|1957 Γνωμοδότησιν αὐτοῦ, ΕΠΔ 17, 683).

Ἡ κατ' ἐπιταγὴν ὅμως νόμου λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας παρέχει δικαίωμα ἐπιδοτήσεως (ἴδετε ΕΕΔ 18, 702 καὶ προκειμένου περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἕνεκεν ὑπερβάσεως τῶν χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρ. 5 § 1 νόμου 2112|1920, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 4508|1930, τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37274|3786|1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας, ἐνθ' ἀνωτ.).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4052]1960 ΝΟΜΟΣ

Περί κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 162]1959 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ περὶ ρυθμίσεως τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 68 τῆς 20 Μαΐου 1960)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Κυροῦται ἀφ' ἧς ἰσχυσεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 162 τῆς 14 Δεκεμβρίου 1959 Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 270] 16.12.1959 (τεῦχος Α') Φ.Ε.Κ., ἔχουσα οὕτω:

Πρᾶξις ὑπ' ἀριθ. 162 τῆς 10 Δεκεμβρίου 1959

Περὶ τοῦ τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

α) Τὴν εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

β) Ὅτι κατετέθη εἰς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος σχέδιον ν. δ]γματος «περὶ τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ ψήφισις δὲν κατέστη δυνατή, λόγῳ παρεμβολῆς ἄλλων σχεδίων ν. δ]γμάτων καὶ τῆς ἐπελθούσης λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

γ) Ὅτι διὰ τοῦ σχεδίου τούτου ρυθμίζεται τὸ θέμα τῆς ἐξοφλήσεως τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ἐκτιμωμένων τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς τελοῦν οἱ μικρᾶς οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἐπαγγελματίαι καὶ κατὰ τρόπον, ὥστις θὰ κατοστήσῃ δυνατήν, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν παρὰ τῶν ὀφειλετῶν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων των, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς πραγματοποίησιν τῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων του.

δ) Ὅτι, λόγῳ τῆς καταθέσεως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ψήφισιν τοῦ σχεδίου τούτου, ἐσημειώθη ἀνάσχεσις τῶν εἰσπράξεων τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς,

ε) Ὅτι παράτασις τῆς ἐκκρεμότητος θὰ ἔχῃ δυσμενεῖς συνεπείας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔσοδα τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπιβάλλεται ἡ ἄμεσος ρύθμισις τῶν ὑπὸ τοῦ κατατεθέντος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ψήφισιν σχεδίου ν. δ]τος ἀντιμετωπιζομένων θεμάτων.

στ) Ὅτι θὰ ἔδει νὰ τακτοποιηθῇ τὸ θέμα τῆς κατ' ἐπανάληψιν γενομένης ἀναστολῆς τῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς γεωργοκτηνοτροφικὰς περιοχάς,

ἀποφασίζει:

1) Καθυστεροῦμεναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὑπὲρ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναγόμεναι εἰς χρόνον μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1959, ὧν τὸ σύνολον δὲν ὑπερβαίνει κατὰ ὀφειλέτην τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὁ ὀφειλέτης τούτων δὲν καθυστερεῖ πρὸς τὸν δικαιοῦχον Ὀργανισμὸν ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς, ἀναγομένας εἰς χρόνον ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1959 καὶ ἐντεῦθεν, ἀπαλλάσσονται πάσης κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἐπιβαρύνσεως ἐκ προσθέτων τελῶν, τόκων ἢ ἀναπροσαρμογῆς.

Αἱ ὡς ἄνω ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ κεφαλαιοποιοῦνται μετὰ προσθέτου τέλους 0,50 ο]ο μηνιαίως ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως των, μὴ δυναμένου πάντως νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τὰ 15 ο]ο τῆς κυρίας ὀφειλῆς, ἐξοφλοῦνται εἰς τριάκοντα ἓξ (36) ἴσας μηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐλάσσων τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν ἑκατὸν (100), τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντὸς τοῦ μεθεπομένου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης μηνός.

2) Καθυστεροῦμεναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὑπὲρ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναγόμεναι εἰς χρόνον μέχρι τῆς 30.6.1959, ὧν τὸ σύνολον ὑπερβαίνει κατὰ ὀφειλέτην τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000), ὑπάγονται εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς προηγουμένης παραγράφου ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ ὀφειλέτης ἤθελε καταβάλει ἐντὸς τοῦ μεθεπομένου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης μηνὸς τὸ ἥμισυ τοῦ πέραν τῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) δραχμῶν ποσοῦ κυρίας ὀφειλῆς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ὑπόλοιπον τμῆμα τῆς ὅλης ὀφειλῆς, ἤτοι τὸ ποσὸν τῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) δραχμῶν μετὰ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος τῆς πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου κυρίας ὀφειλῆς καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου προσθέτου τέλους, καταβάλλεται εἰς τριάκοντα ἓξ (36) ἴσας μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω καταβολῆς.

3) Κατ' ἐξαίρεσιν αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 ἐφαρμόζονται ἐπὶ μὲν καθυστερουμένων εἰσφορῶν ὀφειλομένων παρ' ἐργατοϋπαλληλικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ὀφειλῆς, ἐπὶ δὲ καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ὀφειλομένων παρ' ἐπιχειρήσεων κουρείων, κομμωτηρίων, παντοπωλείων, καφενείων καὶ καφεζυθεστιατορίων, ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ διπλάσιον τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου α' τῆς αὐτῆς παραγράφου 1 προβλεπομένου ποσοῦ.

4) Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς δόσεώς τινος, πρὸς ἐξόφλησιν ὀφειλῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν προηγουμένων παραγράφων ὁριζόμενα, αὕτη ἐπιβαρύνεται δι' ἑφ' ἅπαξ προσθέτου τέλους ἴσου πρὸς 50ο]ο τοῦ ποσοῦ τῆς δόσεως.

5) Εἰσφοραὶ ὑπὲρ τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν ἀναγόμεναι εἰς χρόνον μέχρι 30.6.1959, καταβληθεῖσαι δὲ ἐκπροθέσμως μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ἀπαλλάσσονται πάσης κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἐπιβαρύνσεως ἐκ προσθέτων

τελῶν, τόκων ἢ ἀναπροσαρμογῆς, ὀφειλομένης εἰσέτι.

ὁ) Ἡ διά τῆς ἀπό 22.2.1952 ἀποφάσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 11 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. γνωμέση ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως εἰς γεωργικάς, βασικάς καί πτηνοτροφικάς ἐργασίας δέν ἰσχύει προκειμένου περί προσώπων ἀπασχολουμένων εἰς γεωργοφυτωριακάς ἐπιχειρήσεις μή ἀνηκούσας εἰς τό Δημόσιον ἢ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἀσχέτως ἀναστολῆς ἢ μή τῆς εἰσπράξεως εἰς τινας περιπτώσεις τῶν ὑπό τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων ὀφειλομένων εἰσφορῶν. Τά πρόσωπα ταῦτα θεωροῦνται ὡς μηδέποτε ὑπαχθέντα εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., τυχόν δέ καταβληθεῖσαι εἰσφοραί δέν ἀναζητοῦνται.

Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου δέν ἔχει ἐφαρμογήν προκειμένου περί ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν, εἰς ἃς εἶχεν ἐπεκταθῆ ἢ ὡς ἄνω ἀσφάλισις πρό τῆς 29ης Φεβρουαρίου 1952.

Ἐκδόσαν πρός τοῦτο τήν ὑπ' ἀριθ. 162 παροῦσαν Πρᾶξιν του, ἥτις θέλει κυρωθῆ νομοθετικῶς, μερίμνῃ τοῦ ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ.

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Ἀντιπρόεδρος Τά Μέλη

Ἄρθρον 2

Αἱ παράγραφοι 1, 2, 3 καί 5 τῆς διά τοῦ παρόντος κυρουμένης ὑπ' ἀριθ. 162/1959 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

«1) Καθυστερούμεναι ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί ὑπέρ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναγόμεναι εἰς χρόνον μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1959, ὧν τά σύνολον δέν ὑπερβαίνει κατά ὀφειλέτην τό ποσόν τῶν δραχμῶν ἑκατόν χιλιάδων (100.000), καί ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι ὁ ὀφειλέτης τούτων δέν καθυστερεῖ πρός τόν δικαιοῦχον Ὀργανισμόν ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς ἀναγομένας εἰς χρόνον ἀπό 1 Ἰανουαρίου 1960 καί ἐντεῦθεν, ἀπαλλάσσονται πάσης κατά τάς κειμένας διατάξεις ἐπιβαρύνσεως ἐκ προσθέτων τελῶν, τόκων ἢ ἀναπροσαρμογῆς.

Αἱ ὡς ἄνω ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί κεφαλαιοποιοῦνται μετά προσθέτου τέλους 0,50 ο/ο μηνιαίως ἀπό τῆς καθυστερήσεως των, μή δυναμένου πάντως νά ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τά 15 ο/ο τῆς κυρίας ὀφειλῆς, ἐξοφλοῦνται εἰς τριάκοντα ἓξ (36) ἴσας μηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δέν δύναται νά εἶναι ἐλάσσων τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν ἑκατόν (100), τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντός τοῦ ἑπομένου ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος κυρωτικοῦ νόμου μηνός.

2) Καθυστερούμεναι ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί ὑπέρ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναγόμεναι εἰς χρόνον μέχρι τῆς 31.12.1959, ὧν τό σύνολον ὑπερβαίνει κατά ὀφειλέτην τό ποσόν τῶν δραχμῶν ἑκατόν χιλιάδων (100.000), ὑπάγονται εἰς τήν ρύθμισιν τῆς προηγουμένης παραγράφου ὑπό τάς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, ὑπό τόν ὅρον ὅτι ὁ ὀφειλέτης ἤθελε καταβάλει ἐντός τοῦ ἑπομένου ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος κυρωτικοῦ νόμου μηνός τό 1/4 τοῦ πέραν τῶν ἑκατόν χιλιάδων (100.000) δραχμῶν ποσοῦ κυρίας ὀφειλῆς.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τό ὑπόλοιπον τμῆμα τῆς ὅλης ὀφειλῆς, ἦτοι τό ποσόν τῶν ἑκατόν χιλιάδων (100.000) δραχμῶν μετά τοῦ ὑπολοίπου (3/4) τῆς πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου κυρίας ὀφειλῆς καί τοῦ ὑπό τοῦ παρόντος προβλεπομένου προσθέτου τέλους καταβάλλεται εἰς τριάκοντα ἓξ (36) ἴσας μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντός δέκα ἡμερῶν ἀπό τῆς ὡς ἄνω καταβολῆς.

3) Κατ' ἐξαίρεσιν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καί 2 ἐφαρμόζονται ἐπί καθυστερουμένων εἰσφορῶν ὀφειλομένων παρ' ἐπιχειρήσεων κουρείων, κομμωτηρίων, παντοπωλείων, καφενείων, καφεζυθεστιατορίων καί ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων, ἐάν τό ποσόν τῆς ὀφειλῆς δέν ὑπερβαίνῃ τό διπλάσιον τοῦ ὑπό τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 προβλεπομένου ποσοῦ.

Προκειμένου περί καθυστερουμένων εἰσφορῶν ὀφειλομένων παρ' ἐργατοϋπαλλήλικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καί Δήμων καί Κοινοτήτων, αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 ἐφαρμόζονται ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ὀφειλῆς.

5) Εἰσφοραί ὑπέρ τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν, καταβληθεῖσαι ἐκπροθέσμως μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κυρωτικοῦ νόμου, ἀπαλλάσσονται πάσης κατά τάς κειμένας διατάξεις ἐπιβαρύνσεως ἐκ προσθέτων τελῶν, τόκων ἢ ἀναπροσαρμογῆς, ὀφειλομένης εἰσέτι.

Ποσά καταβληθέντα κατ' ἐφαρμογήν τῆς ὑπ' ἀριθ. 162/1959 Π.Υ.Σ. λογίζονται καταβληθέντα ἐναντι τῆς διά τοῦ παρόντος γινομένης ρυθμίσεως.

Ἀναγκαστικά μέτρα λαμβανόμενα πρός ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς παραμένουν ἰσχυρά μέχρι πλήρους ἐξοφλήσεως ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν ἀπαιτήσεων τούτων.

Ποσά καταβληθέντα καθ' οἱονδήποτε τρόπον μετά τήν 30ήν Σεπτεμβρίου 1957 πρός τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καί Μακαρονοτεχνιτῶν δι' ὀφειλάς ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν καί προσθέτων τελῶν, ὑπολογισθέντων βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3762/1957, λογίζονται ὡς καταβληθέντα κατά ποσοστόν 70 ο/ο ἐναντι βασικῆς ὀφειλῆς καί κατά ποσοστόν 30 ο/ο ἐναντι τῶν προσθέτων.

Μή ὑπάρχοντος ὑπολοίπου ἐκ βασικῆς ὀφειλῆς κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ποσά καταβληθέντα διά πρόσθετα τέλη δέν ἐπιστρέφονται».

Ἄρθρον 3

1. Αἱ συντάξεις τῶν συνταξιούχων τῶν Ταμείων τῶν προελθόντων ἐκ τῆς ἀναδιοργανώσεως διά τοῦ ν.δ. 2626/1953 τοῦ τέως Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς Κτηματικῆς καί Ἑλλάδος, ἦτοι: α) τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καί Κτηματικῆς καί β) τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς καθορίζονται διά τό χρονικόν διάστημα ἀπό τῆς ἡμέρας ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος, μέχρι μέν τῆς 31.7.1958 διά τούς συνταξιούχους τοῦ πρώτου Ταμείου, μέχρι δέ τῆς 30.6.1959 διά τούς συνταξιούχους τοῦ δευτέρου Ταμείου, ἐπί τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ εἰς ὃ ἀνήρχοντο κατά τήν 30.6.1941 ὁ ὀργανικός μισθός τοῦ βαθμοῦ ὃν ἔφερον κατά τήν ἔξοδον των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης μετά τῶν χορηγηθεισῶν αὐτοῖς προσαυξήσεων, λόγῳ παραμονῆς ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ.

Αἱ οὕτω ἐξευρισκόμεναι βασικαί συντάξεις ἀ-

ναπροσαρμόζονται έπί τῇ βάσει τῶν ἐκδοθεισῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1784]1942 καί τοῦ νόμου 19]1944.

Τά ἄνω Ταμεῖα δέν δικαιοῦνται νά ἀναζητήσωσι παρά τῶν ὑπαγομένων εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην, οὐδέ νά καταβάλωσιν εἰς αὐτούς, οἱονδήποτε ποσόν διά τυχόν προκύπτουσαν διαφοράν ἐξ ἑτέρου τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, διαφόρου ἤ ἀντιθέτου πρός τά ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζόμενα.

2) Δικαιώματα ἀναγνωριζόμενα εἰς τούς ἠσφαλισμένους τῶν Ταμείων Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ α) τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καί Κτηματικῆς καί β) τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς λόγῳ ἀσφαλίσεως των εἰς ἑτέρους Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς, ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἤ ἑτέρων διατάξεων, ἀσκοῦνται κατά τῶν Ταμείων τούτων μόνον ἐφ' ὅσον καί καθ' ἣν ἔκτασιν καί ὑφ' οὓς ὅρους προβλέπεται ἡ τοιαύτη ἄσκησις τῶν ὡς εἴρηται δικαιωμάτων ὑπό τῶν διατάξεων τῶν ἰσχυόντων εἰδικῶν νόμων ἐχόντων Κανονισμῶν τῶν Ταμείων τούτων.

Οἱ ἠσφαλισμένοι τῆς κατηγορίας ταύτης δικαιοῦνται ἀφ' ἑνός μέν νά ζητήσωσιν ὑπό τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, παρ' οἷς διήνυσαν ἐν ἀσφαλίσει τόν κατά τά ἀνωτέρω ἀναγνωριζόμενον χρόνον, τήν μεταφοράν τοῦ ἀτομικοῦ αὐτῶν λογαριασμοῦ, συμφώνως πρός τά ὁριζόμενα ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 694]1937 ἀναπροσαρμοζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δέ νά τύχωσι παρά τοῦ Ταμείου τῶν τῶν ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ προσθέτου συνταξίμου χρόνου πλεονεκτημάτων, ἅμα τῇ ἐξοφλήσει τῆς καθοριζομένης ὑπό τῶν Κανονισμῶν αὐτῶν ἐργοδοτικῆς καί ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, ὑπολογιζομένης ἐπί τῇ βάσει τῶν κατά τήν ἡμέραν τῆς ἀναγνωρίσεως ὑποκειμένων εἰς εἰσφοράν ἀποδοχῶν των.

Ὑπό τῶν διατάξεων τῶν ἀνωτέρω Κανονισμῶν καί ἀπό τῆς ἰσχύος αὐτῶν, ὡς διεμορφώθησαν ἐκάστοτε διά τῶν γενομένων μεταγενεστέρως τροποποιήσεων καί συμπληρώσεων κατά τήν ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένην διαδικασίαν καί ὑπό τῶν ν. 3483]1928 καί ν. 759]1937 καί τῶν ν. δ]γμάτων 2626]1953, 2510]1953 καί 3072]1954 καί ὡς συμπληροῦνται ὑπό τοῦ παρόντος ἀποκλειστικῶς καί μόναν ρυθμίζονται τά τῶν ἀνωτέρω Ταμείων, ἤτοι τά θέματα τά ἀφορῶντα τά ὑπαγόμενα εἰς τήν ἀσφάλισιν αὐτῶν πρόσωπα, τόν ὑπολογισμόν τῶν συντάξιμων ἐτῶν, τόν καθορισμόν τῶν εἰσφορῶν καί παροχῶν, τήν διοίκησιν καί τόν ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεώς των, τήν διαδικασίαν ἀναπροσαρμογῆς αὐτῶν κλπ.

3) Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων δέν ἔχουν ἐφαρμογήν προκειμένου περί περιπτώσεων δι' ἃς ἐξεδόθησαν ἤδη ἀμετάκλητοι δικαστικαί ἀποφάσεις.

Τά ὡς ἄνω Ταμεῖα ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολήν τυχόν ἐπιδικασθείσης εἰς βάρος των δικαστικῆς δαπάνης δι' οἱασδήποτε δικαστικῆς ἀποφάσεως (προδικαστικῆς, ὁριστικῆς κλπ.).

Ἄρθρον 4

1) Ἡ προθεσμία τῶν παραγράφων 1 καί 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3873]1958 παρατείνεται ἀφ' ἧς ἔληξε μέχρι 30 Ἰουνίου 1961. Ἑκάστως ἀναστέλλεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1960 ἡ ἰσχύς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1811]1951 «περί κώδικος καταστάσεως Δημοσίων Ὑπαλλήλων» καί τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ ἐκδοθέντων Βασιλικῶν Διαταγμάτων περί ἐφαρμογῆς αὐτοῦ εἰς τούς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ μόνον διά τό προσωπικόν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος.

2) Πρός ἐνίσχυσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας δύνανται νά ἀποσπῶνται παρ' αὐτῷ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπάλληλοι τῶν ὑπό τήν ἐποπτείαν καί τόν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου τούτου ὑπαγομένων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καί Πολιτικῆς.

Οἱ οὕτω ἀποσπώμενοι ἤ ἀποσπασμένοι κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐπί τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 895]1937 παρά τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ ὑπάλληλοι τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν θεωροῦνται κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀποσπάσεώς των ὡς κεκτημένοι τήν ἰδιότητα τοῦ Δημοσίου Ὑπαλλήλου ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καί δύνανται νά μετέχουν ὑπό τήν ἰδιότητά των ταύτην εἰς Συμβούλια καί Ἐπιτροπάς τοῦ Ὑπουργείου τούτου καί τῶν ὑπό τήν ἐποπτείαν καί τόν ἔλεγχον αὐτοῦ ὑπαγομένων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καί Πολιτικῆς.

Οἱ ὡς ἄνω ὑπάλληλοι πάντως μισθοδοτοῦνται καί προάγονται ὑπό τῶν Ὀργανισμῶν εἰς οὓς ἀνήκουν.

Εἰς τά ὡς ἄνω Συμβούλια καί Ἐπιτροπάς δύνανται νά μετέχωσιν ὡσαύτως ὡς Κυβερνητικοί Ἐπίτροποι ἤ ὡς μέλη καί οἱ παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας ὑπηρετοῦντες νομικός σύμβουλος τοῦ Κράτους καί Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου.

3) Ὁ Ὑπουργός Ἐργασίας δι' ἀποφάσεών του ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένων δύναται νά προβῇ ἐντός τριμήνου ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος εἰς νέαν συγκρότησιν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3710]1957 καί τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3873]1958 ἀναφερομένων συλλογικῶν ὀργάνων, κατά τήν διαδικασίαν τήν προβλεπομένην ὑπό τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3710]1957.

4) Τά καθοριζόμενον διά τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπό 11.10.1957 β.δ]τος ὡράριον ἐργασίας διά τό προσωπικόν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καί ἡ ἀμοιβή διά τήν ἐπί πλέον διαφοράν ὡρῶν ἐργασίας ἡ ὁριζομένη διά τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διά κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας δύνανται νά ἐπεκτείνεται ἐν ὅλῳ ἤ ἐν μέρει καί διά τό προσωπικόν ἑτέρων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας διά β.διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν.

5) Ὁ χρόνος προαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ο.Α.Α.Α. τῶν ἐνταγέντων εἰς αὐτόν ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α ἤ ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 20.9]4.10.1955 β.δ]τος, εἰς τόν ὃν βαθμόν καί κατωτέρους, ὁρίζεται ἐπί ἓξ μῆνας ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς δύο ἔτη, τῶν ἐνεργηθεισῶν ἀπό 1.12.1955 καί τῶν ἐντός τοῦ χρόνου ἰσχύος τῆς παρούσης ἐνεργηθησομένων προαγωγῶν ἀνατρεχουσῶν ἀπό τῆς χρονολογίας κτήσεως παρά τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομίμων πρός προαγωγήν προσόντων καί τῆς ὑπάρξεως κενῆς θέσεως.

6) Κεκαυμένης τῆς διά τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 ἄρθρ.

10, παράγραφος 3, συσταθείσης θέσεως Κεντρικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἀ.ν. 1836)1951 αὕτη πληροῦται διὰ προαγωγῆς ἑνὸς ἐκ τῶν παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας Τμηματαρχῶν γενικῶν θέσεων, κεκτημένου πτυχίου Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἢ ἄλλης ἰσοτίμου Ἀνωτάτης Σχολῆς καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος προβλεπόμενον χρόνον ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἕνα βαθμόν.

Ἄρθρον 5

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 § 2 ν.δ. 2963)1954 ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαΐου 1960

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἐνώπιον εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

Εἰσηγητικὴ ἔκθεσις

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 162)1959 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ περὶ ρυθμίσεως τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων».

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

1. Τὸ θέμα τῶν καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πρὸς τοὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀποτελεῖ ἀπὸ ἐτῶν πρόβλημα ἰδιαιτέρως σοβαρότητος, λόγῳ τοῦ ὄγκου τῶν καθυστερουμένων καὶ τῶν ἐντεῦθεν δυσμενῶν ἀντικτύπων ἐπὶ τῆς κανονικῆς λειτουργίας τῶν ἐνν. Ὀργανισμῶν.

Τὰ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνδιαφερομένων Ὀργανισμῶν ὑπάρχοντα διοικητικὰ ἢ δικαστικὰ μέσα πρὸς εἰσπραξιν τῶν καθυστερουμένων δὲν ἀπεδείχθησαν ἱκανὰ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν εἰσπραξιν αὐτῶν.

Ἐκ τοῦ λόγου τούτου παρέστη ἀνάγκη νὰ ληφθοῦν κατὰ καιροὺς μέτρα γενικῆς ἢ εἰδικῆς φύσεως, τείνοντα εἰς τὴν πραγματοποίησιν εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων, διὰ τῆς παροχῆς εἰς τοὺς ὀφειλέτας ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡρισμένων ἀπαλλαγῶν ἀπὸ προσθέτους ἐπιβαρύνσεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς εὐχερείας ἐξοφλήσεως τῶν ὀφειλῶν εἰς δόσεις.

Οὐδ' ὅλως τὰ μέτρα ταῦτα ἐξησφάλισαν προοπτικὴν μόνιμον ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος, ὅπερ κατὰ μέγα μέρος διετηρήθη, εἰς τινας δὲ περιπτώσεις κατέστη καὶ ὀξύτερον, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αἱ γενόμεναι ρυθμίσεις προέβλεπον σοβαρὰς προσθέτους ἐπιβαρύνσεις τῶν ὀφειλετῶν ἐν μὴ συμμορφουμένων πρὸς τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς παρεχωροῦντο αἱ ἐκάστοτε προβλεπόμεναι διευκολύνσεις.

Ἐκ γενομένης ἐρεύνης προέκυψαν ὅτι οἱ μὴ δυνηθέντες νὰ ἐπωφεληθῶσι τῶν ἐκάστοτε λαμβανομένων εὐνοϊκῶν μέτρων ἀνήκουν κατὰ τὴν μεγίστην αὐτῶν πλειονότητα εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὀφειλόντων μικρὰ ποσὰ μικροεπαγγελματιῶν.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς τελοῦν αἱ μικραὶ οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἐπαγγελματίαι καὶ βιοτέχναι, ἤγαγεν εἰς τὴν ἀπόφασιν ἀντιμετωπίσεως τῆς καταστάσεως κατὰ τρόπον ρεαλιστικόν, ὥστε νὰ καταστήσῃ δυνατὴν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν παρὰ τῶν ἄνω ὀφειλετῶν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς πραγματοποίησιν τῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων τακτικῶν ἐσόδων των.

Πρὸς τὸν σκοπὸν ρυθμίσεως τοῦ θέματος εἶχε καταρτισθῇ σχετικὸν σχέδιον νομοθετικοῦ διατάγματος «περὶ τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» καὶ ἐν συνεχείᾳ παρόμοιον σχέδιον νόμου, τὸ ὁποῖον εἶχε κατατεθῇ πρὸς ψήφισιν εἰς τὴν Βουλήν.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καίτοι ἔτυχε τῆς δεούσης ἐπεξεργασίας ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐργασίας, ἐν τούτοις δὲν κατέστη τελικῶς δυνατὸν νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς λόγῳ τῶν τελευταίων διακοπῶν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Ἐν ὄψει τῆς ψηφίσεως τοῦ ρηθέντος σχεδίου, οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὀφειλέται ἀνέστειλαν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των πρὸς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, μὲ συνέπειαν τὴν ἀπότομον καὶ σοβαρὰν κάμψιν τῶν ἐσόδων τῶν Ὀργανισμῶν τούτων, εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ δημιουργοῦνται κίνδυνοι διὰ τὴν δυνατότητα ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ τοὺς συνεχιζούσους ὑποχρεώσεών των.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δημιουργηθείσης σοβαρᾶς καταστάσεως, ἥτις ἐνεφανίζετο ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσα, κατέστη ἀναγκαία ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 162)1959 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ρύθμισις τοῦ θέματος κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ρηθέντος νομοσχεδίου ὁριζόμενα.

Αἱ προβλεπόμεναι ρυθμίσεις, ὡσαύτως βασικῶς τοὺς ὀφειλέτας, ὧν αἱ ὀφειλαὶ εἶναι κατώτεραι ὡρισμένου ποσοῦ, βασίζονται δὲ ἐπὶ δύο νέων ἀρχῶν, ἤτοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς σημαντικῆς μειώσεως τῶν προσθέτων ἐπιβαρύνσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς καθιερώσεως ὡς μόνης κυρώσεως, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς δόσεώς τινος τῆς ἐπιβαρύνσεως τῆς δόσεως διὰ τέλμπτ 50 ο|ο, ἀποκλειστείσης τῆς θεσπίσεως, ὡς κυρώσεως, τῆς ἀπωλείας ὅλων τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου.

Εἰδικώτερον διὰ τῆς παραγράφου 1 τῆς κυρουμένης Πράξεως παρέχεται ἀπαλλαγὴ ἀπὸ πάσης προσθέτου ἐπιβαρύνσεως τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν τῶν ἀναγομένων εἰς χρόνον μέχρι 30.6.1955, ἐφ' ὅσον τὸ σύνολον τῆς ὀφειλῆς δὲν ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000), προβλέπεται δὲ ἡ κεφαλαιοποίησις τούτων μετὰ μικροῦ προσθέτου τέλους 0,50 ο|ο, μὴ δυναμένου πάντως νὰ ὑπερβῇ τὸ 15 ο|ο τῆς βασικῆς ὀφειλῆς καὶ ἡ εὐχέρεια καταβολῆς τῆς ὀφειλῆς εἰς 36 ἴσας μηνιαίας δόσεις. Ἡ ρύθμισις αὕτη ἰσχύει κατὰ τὸ σχέδιον, ἐφ' ὅσον οἱ ὀφειλέται οὐδὲν ὀφείλουν δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1959 καὶ ἐντεῦθεν.

Ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 προβλέπεται ὅτι ὀφειλαί, ὧν τὸ σύνολον ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000), ὑπά-

γονται εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς παραγράφου 1 ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐντὸς τοῦ μαθεπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταβολῆς τοῦ ἡμίσεως τοῦ πέραν τῶν δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) ποσοῦ κυρίας ὀφειλῆς.

Ὑπὸ τῆς παραγράφου 8 λαμβάνεται εἰδικὴ μέριμνα ὑπὲρ τῶν ἐργατοϋπαλληλικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, λόγῳ τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς λειτουργοῦν καὶ τῶν ὑπὸ τούτων ἐπιδιωκομένων σκοπῶν, ὁριζομένου ὅτι αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 περὶ μειώσεως τῶν προσθέτων καὶ ἐμπρόθεσμης ἐξοφλήσεως θὰ ἐφαρμοζωνται ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, προκειμένου περὶ καθυστερουμένων εἰσφορῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ὀργανώσεων.

Περαιτέρω ὑπὸ τῆς αὐτῆς παραγράφου 8 προβλέπεται ὅτι δι' ὡρισμένας ἐπιχειρήσεις, ἀναφερομένας ἐν τῷ σχεδίῳ θὰ ἐφαρμοζωνται, λόγῳ τῆς ἰδιαζούσης φύσεως τῶν ἐπιχειρήσεων ταύτων, αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1, ἐὰν τὸ σύνολον τῆς ὀφειλῆς δὲν ὑπερβαινῃ τὸ διπλάσιον τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 ὁριζομένου ποσοῦ.

Ἐν παραγράφῳ 4 προβλέπεται ὅτι εἰς περίπτωσιν ἐκπροθέσμου καταβολῆς δόσεώς τινος τὸ ποσὸν ταύτης θὰ ἐπιβαρύνεται κατὰ 50 ο/ο.

Ἡ προβλεπομένη κύρωσις εἶναι βαρεῖα, οὐχ ἧττον ὅμως εἶναι αὕτη ἀφ' ἑνὸς μὲν δικαιολογημένη λόγῳ τῆς παρεχομένης σημαντικῆς μειώσεως τῶν προσθέτων ἐπιβαρύνσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ σκόπιμος καὶ ἐπιβεβλημένη χάριν τοῦ συμφέροντος τόσον τῶν ὀφειλετῶν, ὅσον καὶ τῶν οἰκείων Ὀργανισμῶν.

Διὰ τῆς παραγράφου 5 ὁρίζεται, ὅτι εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἔχουσιν ἐξοφληθῆ ὁλοσχερῶς αἱ βασικαὶ ἐξ εἰσφορῶν ὀφειλαὶ περιόδων μέχρι 31.12.1958, θὰ χωρῇ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ πάσης τυχὸν ἐπιβεβλημένης προσθέτου ἐπιβαρύνσεως λόγῳ ἐκπροθέσμου καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν.

Τέλος διὰ τῆς παραγράφου 6 τῆς κυρουμένης Πράξεως καὶ λόγῳ τῆς ἀνάγκης ἐξυπηρετήσεως τῶν γενικωτέρων συμφερόντων τῆς Γεωργικῆς Οἰκονομίας τακτοποιεῖται τὸ θέμα τῆς κατ' ἐπανάληψιν γενομένης ἀναστολῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς γεωργοκτηνοτροφικὰς ἐπιχειρήσεις.

ΙΙ. Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 σκοπεῖται ἡ διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ ρύθμισις τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ Κτηματικῆς, ἵνα ἐξασφαλισθῇ ἡ ὁμαλὴ λειτουργία αὐτοῦ.

Ὑπὸ τοῦ προισχύσαντος ἄρθρου 10 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου, τεθέντος εἰς ἐφαρμογὴν πρὸ τοῦ πολέμου, ὁρίζεται ὅτι αἱ συντάξεις ὑπολογίζονται «ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν, ἃς λαμβάνει ὁ ἠσφαλισμένος καθ' ἣν ἡμέραν τίθεται ὑπὸ σύνταξιν» κλπ.

Λόγῳ τῆς ἀλματώδους ἰσοτιμήσεως τοῦ νομίσματος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Κατοχῆς, μετακολεμικῶς δέ, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀναπροσαρμογῆς, ἐξεδόθησαν δύο νομοθετήματα, ἤτοι τὸ ν.δ. 1184/1942, κυρωθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ ὁ νόμος 19/1944, ἄνευ ὅμοιαν, ὅτι αἱ συντάξεις ὑπολογίζονται εἰς βασικὰς τοιαύτας, ἀναπροσαρμοζομένας δι' ὑπουργικῶν ὑποτάσεων.

Ἀπὸ 1.7.1958, τροποποιηθέντος τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου, ἐρρυθμίσθη ἄλλως ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων καὶ οὐδὲν ζήτημα γεννᾶται. Ἀριθμός τις συνταξιούχων ὅμως, ἀμφισβητῶν τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων διὰ τὸ πρὸ τῆς 1.7.1958 χρονικὸν διάστημα, ἐκοινοποίησεν ἀγωγὰς κατὰ τοῦ Ταμείου.

Ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων δοθησομένην ἑρμηνείαν τῶν κειμένων διατάξεων, ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ Ταμείου προκύπτει, ὅτι ἐπὶ 1.226 συνταξιούχων (κατὰ τὴν 31.7.1958), 143 μὲν ἐξ αὐτῶν, ἂν τυχὴ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τοῦ προϊσχύσαντος ἄρθρου 10 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ «ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν, ἃς λαμβάνει ὁ ἠσφαλισμένος καθ' ἣν ἡμέραν τίθεται ὑπὸ σύνταξιν», θὰ δικαιωθῶσι συμπληρωματικῆς διαφορᾶς συντάξεων, ἐνῷ οἱ ὑπόλοιποι 1.083 ἔχουσι λάβει μεγαλυτέραν σύνταξιν τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ προϊσχύσαντος ἄρθρου 10. Δὲν εἶναι ὅμως δυνατὸν νὰ κληθῇ τοσοῦτον μέγας ἀριθμὸς συνταξιούχων νὰ ἐπιστρέψῃ μέρος τῶν εἰσπραχθεισῶν παρ' αὐτοῦ συντάξεων, ὑπολογισθεισῶν ἄλλως τε βάσει διατάξεων νόμων, ἀνεξαρτήτως τῆς τυχὸν ἀσαφείας των, καὶ ὁδηγιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ἐπὶ ὁλόκληρον 18ετίαν, οὐδὲ νὰ κατοβληθῇ διαφορὰ συντάξεων εἰς τινας ἐξ αὐτῶν, ἐφαρμοζομένου προνομιακῶς κατ' ἐξαίρεσιν δι' αὐτοὺς διαφόρου συστήματος ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων.

Πάντως, τυχὸν ἀνατροπὴ τοῦ ἐπὶ μίαν 18ετίαν ἐφαρμοσθέντος συστήματος ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων πιθανὸν νὰ ὁδηγήσῃ εἰς διαμόρφωσιν ὑπὸ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων νέου συστήματος, ἱκανοῦ καὶ τοὺς ἀνωτέρω ἀριθμοὺς νὰ μετοβάλῃ καὶ ν' ἀναβιβάσῃ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Ταμείου εἰς ποσὸν μὴ δυνάμενον ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ καθορισθῇ.

Πρὸς ἄρσιν τῶν ἀμφισβητήσεων προτείνεται, ὅπως κατοχυρωθῇ ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων ὁ ἐπὶ μίαν 18ετίαν ἐφαρμοσθείς, ἤτοι ὁ ἀπὸ τοῦ 1941 μέχρι τῆς 31.7.1958, δεδομένου ὅτι ἀπὸ 1.8.1958 ἔχει ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων ἐπὶ νέας βάσεως καὶ οὐδεμία ἀμφισβήτησις ὑπάρχει.

Οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25416/Ε. 725/24.4.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ρύθμισις τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεως (διὰ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ) καὶ αἱ τεθεῖσαι ὑπ' αὐτῆς περιορισμοὶ θὰ ἀπανήσωσιν ἐν μέρει, καὶ διαφορισμὸς μεταξὺ τῶν συνταξιούχων θὰ δημιουργηθῇ.

Οὕτω ἐνῷ ὁ ἐν ἰσχύϊ Κανονισμὸς προβλέπει ἀνωτάτην σύνταξιν ἡμιματάρχου δραχ. 4.903, ἀνατρεπομένου τοῦ πρὸ τῆς 1.8.1958 τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, ἡ ἀνωτάτη σύνταξις τοῦ ἡμιματάρχου θὰ ἀνέλθῃ εἰς δραχμὰς 7.092 καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ ἐξακολουθήσωσι νὰ λαμβάνουν οἱ συνταξιοῦχοι τῆς κατηγορίας ταύτης καὶ μετὰ τὴν 1.8.1958, ἐνῷ οἱ μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην ἐξελθόντες, μὲ τὸν αὐτὸν βαθμὸν τοῦ ἡμιματάρχου καὶ μετὰ αὐτά, τεσσαράκοντα συντάξιμα ἔτη, θὰ λαμβάνουν σύνταξιν δραχ. 4.903. Τὸ γεγονὸς τοῦτο καὶ σὰλον μεγάλων τῶν συνταξιούχων θὰ προκαλέσῃ διὰ τὴν ἄνισον μεταχείρισιν καὶ τὸν διὰ τῆς ἄνω

τροποποιήσεως του Κανονισμού καθιερωθέντα από 1.8.1958 τρόπον υπολογισμού των συντάξεων θά ισχύσαν.

Επειδή το αυτό ακριβώς θέμα προκύπτει και διά το Ταμείον Συντάξεων του Προσωπικού της Τραπέζης πρώην Εθνικής λαμβάνεται πρόνοια διά του παρόντος, ώστε ή αύτη νομοθετική ρύθμισις νά ισχύσῃ δι' άμφότερα τά Ταμεία των ως άνω Τραπεζών.

Έν Αθήναις τῇ 21 Ιανουαρίου 1960

Ο επί της Εργασίας Υπουργός

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

293]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως του Κανονισμού λειτουργίας του Δικαστηρίου του Άρειου Πάγου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 63 της 12 Μαΐου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν το άρθρον 1, παράγραφος δ, του νόμου 3810]1957 «περί του Δικαστηρίου του Άρειου Πάγου και της ενώπιον αυτού διαδικασίας επί των πολιτικών δικών», ως και το υπ' αριθ. 9]24.3.1960 πρακτικόν της Ολομελείας του Άρειου Πάγου, προτάσει του Ημετέρου επί της Δικαιοσύνης Υπουργού, άπεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Κυρούμεν την διά του υπ' αριθ. 9 της 24 Μαρτίου 1960 πρακτικού της Ολομελείας του Άρειου Πάγου γενομένην τροποποίησιν του Κανονισμού της λειτουργίας του Δικαστηρίου του Άρειου Πάγου και της Εισαγγελίας αυτού, έχουσαν ούτω:

Άρθρον μόνον

Αι παράγραφοι ΙΙ και ΙΙΙ του άρθρου 3 του Κανονισμού λειτουργίας του Άρειου Πάγου, κυρωθέντος διά του από 9 Ιανουαρίου 1958 β. δ]γματος, δημοσιευθέντος εις το υπ' αριθ. 33 της 3 Μαρτίου 1958 Φ.Ε.Κ., αντικαθίστανται ως εξής:

Άρθρον 3

«ΙΙ. Εις το Β' Πολιτικόν Τμήμα υπάγονται αίτήσεις αναιρέσεως επί υποθέσεων εργατικών διαφορών και γενικώς εκ διαφορών μεταξύ μισθωτών και εργοδοτών, ανεξαρτήτως της διαδικασίας, καθ' ην εκρίθησαν υπό των ουσιαστικών δικαστηρίων. Επίσης και υποθέσεις παραπεμπόμεναι εις αυτό υπό του Γ' Τμήματος κατά το άρθρον 834 § 1 Πολ. Δικονομίας.

ΙΙΙ. Εις το Γ' Πολιτικόν Τμήμα υπάγονται: 1) Αίτήσεις αναιρέσεως επί υποθέσεων εκδικαζομένων κατά την διαδικασίαν του νόμου ΒΧΗ', ως και πάσα άλλη υπόθεσις προσδιοριζομένη εις αυτό υπό του Προέδρου, και 2) υποθέσεις, αίτινες παραπέμπονται εις αυτό κατά το άρθρον 834 §§ 1 και 3 Πολ. Δικ. μετ' αναίρεσιν προς περαιτέρω εκδίκασιν υπό των Α' και Β' Τμημάτων και της Ολομελείας».

Εις τον αυτόν επί της Δικαιοσύνης Υπουργόν άνατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τῇ 15 Απριλίου 1960

—

237]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως ολοκληρωτικής Κυριακής άργίας άπάντων των εμπορικών, επαγγελματικών και βιοτεχνικών καταστημάτων των Κοινοτήτων Ηλιουπόλεως και Αγίου Δημητρίου, πλην των καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, εστιατορίων, ζυθοπωλείων, μαγειρείων, οινοπωλείων και πατοπωλείων, ανθοπωλείων και φρετροπωλείων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 53 της 27 Απριλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

α) Τάς διατάξεις του άρθρου 6 §§ 1 και 2 του ν. δ]γματος της 8]14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως».

β) Του άρθρου 9 § 3 του ν. δ]γματος 3755]1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών κλπ.».

γ) Σύμφωνον γνώμην των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και υπαλληλικών επαγγελματικών οργανώσεων, ήτοι της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος και του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Αθηνών.

δ) Την υπ' αριθ. 15]55]14 σύμφωνον γνώμην του Αστυνομικού Τμήματος Αγίου Δημητρίου,

ε) Την υπ' αριθ. 13.15.6962 όμοιαν του Αστυνομικού Τμήματος Ηλιουπόλεως.

στ) Την από 21.12.1959 γνωμοδότησιν του Τμήματος Διακανονισμού Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και την υπ' αριθ. 103]1960 τοιαύτην του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, άπεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Καθιερούμεν ολοκληρωτικήν Κυριακήν άργίαν άπάντων των εμπορικών, επαγγελματικών και βιοτεχνικών καταστημάτων των Κοινοτήτων Ηλιουπόλεως και Αγίου Δημητρίου, πλην των καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, εστιατορίων, ζυθοπωλείων, μαγειρείων, οινοπωλείων και πατοπωλείων, ανθοπωλείων και φρετροπωλείων.

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν άνατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τῇ 31 Μαρτίου 1960

—

238]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως μερικής Κυριακής άργίας διά τά κουρεία της κωμοπόλεως Αρχανών, Τεμένους Ηρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 53 της 27 Απριλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τάς διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 18 του π. δ]γματος της 8]14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως», τάς διατάξεις του άρθρου 9 § 3 του ν. δ]τος 3755]1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών κλπ.», την από 9.6.1959 αίτησιν των καταστηματαρχών κουρέων Αρχανών, την από 19.6.1959 σύμφωνον γνώμην του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αρχανών, την υπ'

ἀριθ. 1222 ὁμοίαν τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου Κρήτης, τὴν ὑπ' ἀριθ. 77]76] δὸα τοιαύτην τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἡρακλείου Κρήτης, τὴν ἀπὸ 18.12.1959 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 84] 1960 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν μερικὴν Κυριακὴν ἀργίαν διὰ τὰ κουρεῖα τῆς κωμοπόλεως Ἀρχανῶν—Τεμένους Ἡρακλείου Κρήτης, ἤτοι, ὅπως ταῦτα ἀνοίγωσιν ἀπὸ τῆς 9ης π.μ. μέχρι τῆς 1ης μ.μ. ὥρας κατὰ τὰς Κυριακάς.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαρτίου 1960

—

287]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, κρεοπωλεῖα, ἰχθυοπωλεῖα καὶ ὀπωροπωλεῖα τῆς κωμοπόλεως Ἀταλάντης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 60 τῆς 5 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 8]14.3.1930 π. δ]τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν. δ]τος 3755]1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τὴν ἀπὸ 10.5.1959 αἴτησιν τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀταλάντης, τὴν ὑπ' ἀριθ. 904 σύμφωνον γνώμην τῆς Ἑνώσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἀταλάντης, τὴν ὑπ' ἀριθ. 401 τοιαύτην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Λαμίας, τὴν ὑπ' ἀριθ. 18]61]δα ὁμοίαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀταλάντης, τὴν ὑπ' ἀριθ. 31590 ὡσαύτως τῆς Νομαρχίας Φθιώτιδος, τὴν ἀπὸ 9.12.1959 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 127] 1960 ὁμοίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν δι' ἅπαντα τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, κρεοπωλεῖα, ἰχθυοπωλεῖα καὶ ὀπωροπωλεῖα τῆς κωμοπόλεως Ἀταλάντης.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαρτίου 1960

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

22462]4446]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2] 1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐπιπλοποιΐας Χανίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 182 τῆς 5 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐπιπλοποιΐας Χανίων», δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2]1959 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐπιπλοποιΐας Χανίων», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν Ἐπιπλοποιΐας Χανίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἐπιπλοποιῶν - Ξυλουργῶν Καταστηματαρχῶν Χανίων «Ἡ Ἕνωσις» καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«1. Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐπιπλοποιΐας Χανίων ὡς ἑξῆς:

α) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν 1 - 3 ἐτῶν καὶ μέχρις ἡλικίας 18 ἐτῶν εἰς δραχμὰς 18.

β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 3 - 6 ἐτῶν καὶ συμπληρώσαντας τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των εἰς δραχμὰς 50.

γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν 6 - 9 ἐτῶν δραχμὰς 65.

δ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν 9 ἐτῶν καὶ ἄνω εἰς δραχμὰς 75.

ΙΙ. Ἀποφαίνεται, ὅτι οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιτρέπωσιν εἰς τοὺς ἑκάστοτε πρόεδρον καὶ γενικὸν γραμματέα τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν Ἐπιπλοποιΐας, ὅπως ἀπέχωσιν ἐκ τῆς ἐργασίας των ἐπὶ 8 ὥρας ἑβδομαδιαίως πρὸς ἀπασχόλησίν των εἰς ζητήματα ἀφορῶντα τὴν ὀργάνωσίν των, δικαιούμενοι μόνον νὰ προβαίνωσιν εἰς ἀνάλογον μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν των.

ΙΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐκτεινομένη ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Εἰρηνοδικείου Χανίων, ἄρχεται ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1959, ἡμέραν καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1960

—

18050]2551]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας προσωπικοῦ Μ.Ο.Μ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 182 τῆς 5 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2961]1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 18466]10.3.1960 ἀναφορὰν τοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ, δι' ἧς ὑπεβλήθη ἡμῖν ἀπόσπασμα πρα-

κτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 382|25.2.1960 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, καθ' ἣν ἐλήφθη ἀπόφασις (ἀριθ. 3418) περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας τοῦ προσωπικοῦ Μ.Ο.Μ.Α., ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 3418 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ο.Α.Δ.Α., τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 382|25.2.1960 συνεδρίασίν του, περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας τοῦ προσωπικοῦ Μ.Ο.Μ.Α. (Μικταὶ Ὁμάδες Μηχανημάτων Ἀνασυγκροτήσεως), περιλαμβανομένων καὶ τῶν μαθητῶν τεχνιτῶν τούτων, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπερβῆ τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὰ περὶ ὧν ἡ παροῦσα πρόσωπα ἀνεξαρτήτως τρόπου ἀπασχολήσεως ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀσθενείας τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀπὸ τῆς τοιαύτης ταύτων ὑπαγωγῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1960

—

15657|3056|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ|τος 3789|1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 132 τῆς 5 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4020 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν ἐνιαίων νόμων» (Φ.Ε.Κ. 248, τεῦχος Α' τῆς 12.11.1959)

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1068 αἴτησιν τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κερκύρας καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 61530|1960 τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κερκύρας.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 79 ὁμοίαν τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Νομοῦ Κυβάλας καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 328|1960 τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κυβάλας.

δ) Τὴν ἀπὸ 15.1.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2, ὡς καὶ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3789|1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας(*) καὶ εἰς τὰς πόλεις Κερκύρας καὶ Κυβάλας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1960

—

596|Τ.|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως προθεσμίας πρὸς ἐφοδιασμὸν δι' ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἐργαζομένων εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 171 τῆς 26 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3504|1956 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων νομοθεσίας», 2) τὰς εἰς ἐκτέλεσιν ταύτου ἐκδοθείσας ἀποφάσεις ἡμῶν ὑπ' ἀριθ. 2229|Τ|1958—Φ.Ε.Κ. 328|Β|1958 καὶ 308|Τ|1959—Φ.Ε.Κ. 135|Β|1959, 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 17249|15.2.1960 εἰσήγησιν τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἐξ ἧς προκύπτει, ὅτι δὲν κατέστη δυνατὸν ἐξ ἀντικειμενικῶν λόγων, ὅπως ἐφοδιασθῶσι δι' ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα μέχρι τῆς προθεσμίας τῆς καθορισθείσης διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἡμῶν 2229|Τ|1958, ἤτοι μέχρι τῆς 30.12.1959, ἀποφασίζομεν:

Συμπληροῦντες τὴν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 2229|Τ|1958 ἡμετέραν ἀπόφασιν παρατείνομεν μέχρι 31.12.1960 τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀποφάσεως ταύτης προβλεπομένην προθεσμίαν πρὸς ἐφοδιασμὸν δι' ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἐργασίας τῶν εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα ἐργαζομένων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Μαρτίου 1960

—

31664|6495|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 7|1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν συντηρητῶν καὶ ταξινόμων σφαζομένων ζώων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 196 τῆς 9 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239|1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755|1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 8|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν συντηρητῶν καὶ ταξινόμων σφαζομένων ζώων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς».

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν ταύτης κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.5.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν προβλέπεται μακρὰ ἀναδρομικότης, δημιουργοῦσα ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν, δυναμένην νὰ ὁδηγήσῃ εἰς νέας διενέξεις ἐπὶ μισθοτῶν, καὶ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239|1955 ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, καὶ ὅτι πρὸς ἀποτροπὴν τῶν συνεπειῶν τούτων δέον ὅπως τροποποιηθῇ κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς διατεταγμένης ταύτης ἀποφά-

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 1131.

σεως ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της ἡ 1.1.1960, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 7|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν συντηρητῶν καὶ ταξινόμων σφαζομένων ζώων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ α) τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος καὶ β) τοῦ Σωματείου συντηρητῶν καὶ ταξινόμων σφαζομένων ζώων Ἀθηνῶν —Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Ἀγορᾶς Ἀθηνῶν, β) τοῦ Συνδέσμου Ζαρεμπορων Σφαγείων Ἀθηνῶν καὶ γ) τοῦ Σωματείου Συνοικιακῶν Καταστηματαρχῶν Κρεοπωλῶν Ἀθηνῶν «Οἱ Ταξιάρχαι» καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι. Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἐργατῶν συντηρητῶν καὶ ταξινόμων σφαζομένων ζώων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, ὡς αὗται ἰσχυον κατὰ τὴν 22.8.1958, αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 10 0|0.

ΙΙ. Οἱ ἐργάται οὗτοι οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς δικαιοῦνται, ἐὰν καλούμενοι ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀρνοῦνται τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν των.

ΙΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαΐου 1960

—

32062)6494]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1]1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ. Δ.Δ. Ναυπλίου, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8]1960 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Ἄργους».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 196 τῆς 9 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς τροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1]1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ. Δ.Δ. Ναυπλίου, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8]1960 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Ἄργους».

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 τοῦ ν.δ. 3755]1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.5.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν προβλέπεται μακρὰ ἀναδρομικότης, δημιουργοῦσα ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν, δυναμένην νὰ ὁδηγήσῃ εἰς νέας διενέξεις μετὰ τῶν μισθωτῶν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239]1955 ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, καὶ ὅτι, πρὸς ἀποτροπὴν τῶν συνεπειῶν τούτων, δέον ὅπως, τροποποιουμένης κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς διαιτητικῆς ταυτης ἀποφάσεως, ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της ἡ 1.1.1960.

5) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς παραγράφου γ' τῆς ὑπ' ἀριθ. 1]1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ναυπλίου περιορίζεται ἡ ἐλευθερία της ἐργασίας, δεδομένου ὅτι καθιεροῦται ἀποκλειστικότης ἐφοδιασμοῦ καὶ ἐκδορᾶς ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ ἐν διενέξει ἐργατικοῦ σωματείου, δημιουργουμένου οὕτω κλειστοῦ ἐπαγγέλματος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, ὅπως ἀπαλειφομένης τῆς παραγράφου γ' διευκρινισθῇ ἐν παραγράφῳ δ' ὅτι τὰ ἔξοδα μεταβάσεως, ἐπιστροφῆς κλπ. διὰ τὴν ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἄργους ἐκτελουμένην ἐργασίαν καταβάλλονται ὁσάκις πρὸς τοῦτο ἀπασχολοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν μέλη τοῦ ἐν διενέξει ἐργατικοῦ σωματείου, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1]1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ναυπλίου, ἐπικυρωθεῖσαν, κατόπιν ἐφέσεως, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8]1960 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Ἄργους», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Ἄργους ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συλλόγου Κρεοπωλῶν Ἄργους καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιουμένου καὶ συμπληρούμενον παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Α' Καθορίζεται τιμολόγιον ἐκδοροσφαγέων Ἄργους, κατὰ κεφαλὴν ζώου, τὸ ἀκολουθον:

Σφαγὴ - ἐκδορά:	δραχ.
α) Προβατοειδῶν - αἰγοειδῶν	8
β) Ἀμνῶν - ἐριφίων	6
γ) Χοιρινῶν μέχρις 25 κιλῶν	12
δ) Χοιρινῶν ἀπὸ 25 μέχρι 50 κιλῶν	25
ε) Χοιρινῶν ἀπὸ 50 κιλῶν καὶ ἄνω	35
στ) Βοοειδῶν μέχρι 65 κιλῶν	35
ζ) Βοοειδῶν ἀπὸ 65 κιλῶν καὶ ἄνω	50

Β' Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς ἡ ἀφαίρεσις τῶν σπλάχνων, σηκωτίων, παχεντέρων, κοιλιῶν καὶ λοιπῶν ἄκρων καὶ ἐξαγωγὴ τούτων ἐκτὸς τῶν σφαγείων.

Γ' Ὁσάκις διὰ τὴν ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἄργους ἐκτελουμένην ἐργασίαν ἀπασχολοῦνται μέλη τοῦ ἐν διενέξει ἐργατικοῦ σωματείου, οἱ κρεοπῶλαι ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλλωσιν εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς τὰ ἔξοδα μεταβάσεως, ἐπιστροφῆς καὶ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας.

Δ' Τὰ δικαιώματα σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς θὰ εἰσπράττωνται ὑπὸ νομίμως ἐξουσιοδοτημένου μέλους τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων, ὅπερ θὰ χορηγῇ εἰς τοὺς κρεοπώλας καὶ ἀντίστοιχον ἀπόδειξιν, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ καὶ ἐσφραγισμένην διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ σωματείου. Ἡ ὡς ἄνω ἀπόδειξις δέον ἐπίσης νὰ εἶναι ἐσφραγισμένη καὶ τεθεωρημένη ὑπὸ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἄργους.

Ε' Ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὸ καθάρισμα τῶν ἄκρων, τῶν ἐντέρων καὶ τῆς κοιλίας θὰ καθορίζηται

δι' ἐλευθέρας συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν.

ΣΤ' Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1960.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει διὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἄργους.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαΐου 1960

32063]6493]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν ἀκροκαθαριστῶν - σφαγέων Ἀθηνῶν - Προαστίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 196 τῆς 9 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν ἀκροκαθαριστῶν σφαγέων Ἀθηνῶν - Προαστίων».

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 τοῦ ν.δ. 3755]1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.5.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα ἐν μέρει μόνον.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν προβλέπεται μακρὰ ἀναδρομικότης, δημιουργοῦσα ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν, δυναμένην νὰ ὁδηγήσῃ εἰς νέας διενέξεις μετὰ τῶν μισθωτῶν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ ν. 3239]1955 ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, καὶ ὅτι, πρὸς ἀποτροπὴν τῶν συνεπειῶν τούτων, δέον ὅπως τροποποιουμένης κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της ἡ 1.1.1960.

5) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς διατυπώσεως τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν δημιουργεῖται ἐμμέσως ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰς τὸ ἀκέραιον ἀμοιβῆς διὰ τὰ εἰσαγομένα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα ζῶα καὶ ὅταν εἰσέτι δὲν ὑφίσταται ἀντιπαροχὴ ἐργασίας, προκαλουμένης οὕτω ὑπερμέτρου ἐπιβαρύνσεως τῆς τιμῆς βασικοῦ εἴδους τῆς διατροφῆς τοῦ λαοῦ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅτι, πρὸς ἀποτροπὴν τῶν ἐκ τῆς διατυπώσεως ταύτης συνεπειῶν, δέον ὅπως τροποποιηθῇ ἡ σχετικὴ διάταξις, ὡς κατωτέρω, ἀποφαίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 6]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν ἀκροκαθαριστῶν σφαγέων Ἀθηνῶν — Προαστίων», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ α) τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος καὶ β) τοῦ Σωματείου Ἀκροκαθαριστῶν Σφαζομένων Ζώων Ἀθηνῶν «Ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Ἀθηνῶν, β) τοῦ Συνδέσμου Ζωεμπόρων Σφαγείων Ἀθηνῶν καὶ γ) τοῦ Σωματείου Συνοικιακῶν Καταστηματαρχῶν Κρεοπωλῶν Ἀθηνῶν «Οἱ Ταξιάρχαι» καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιουμένου καὶ συμπληρουμένου παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι. Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἐργατῶν ἀκροκαθαριστῶν σφαζομένων ζώων Ἀθηνῶν — Προαστίων, αἱ καταβαλλόμεναι τὴν 22.8.1958, αὐξάνονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, κατὰ ποσοστὸν 10 ο|ο.

ΙΙ. Εἰς τὰς περιπτώσεις εἰσαγομένων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων ζώων γενικῶς, ἐφ' ὅσον οἱ μισθωταὶ κληθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ παράσχωσιν ἐπ' αὐτῶν τὰς ὑπηρεσίας των, καταβάλλεται τὸ κατὰ τὴν ὑφισταμένην συμφωνίαν τιμολόγιον, ὡς διαμορφοῦται διὰ τῆς προηγουμένης παραγράφου.

ΙΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαΐου 1960

32064]6492]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων Ἀθηνῶν, Προαστίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 196 τῆς 9ης Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. 3755]1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων Ἀθηνῶν, Προαστίων».

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 τοῦ ν.δ. 3755]1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.5.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα ἐν μέρει μόνον.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν προβλέπεται μακρὰ ἀναδρομικότης, δημιουργοῦσα ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν, δυναμένην νὰ ὁδηγήσῃ εἰς νέας διενέξεις τῶν μισθωτῶν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239]1955 ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, καὶ ὅτι, πρὸς ἀποτροπὴν τῶν συνεπειῶν τούτων, δέον, τροποποιουμένης κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, ὅπως ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της ἡ 1.1.1960.

5) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς διατυπώσεως τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀποφάσεως

τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Ἀθηνῶν δημιουργεῖται ἐμμέσως ἡ ὑποχρέωσις κατ«βολῆς εἰς τὸ ἀκέραιον ἀμοιβῆς διὰ τὰ εἰσαγομένα εσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα ζῶα καὶ ὅταν εἶσέτι δὲν ὑφίσταται ἀντιπαροχὴ ἐργασίας, προκαλουμένης οὕτω ὑπερμέτρου ἐπιβαρύνσεως τῆς τιμῆς βασικοῦ εἴδους διατροφῆς τοῦ λαοῦ, καὶ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅτι πρὸς ἀποτροπὴν τῶν ἐκ τῆς διατυπώσεως ταύτης συνεπειῶν, δέον ὅπως προποιηθῇ ἡ σχετικὴ διάταξις, ὡς κατωτέρω, ἀποφαίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων Ἀθηνῶν - Πρωαστίων», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ α) τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος «Ἡ Ἕνωσις» καὶ β) τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν Κατεργασίας Ἐντέρων Ἀθηνῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Ἀθηνῶν, β) τοῦ Συνδέσμου Ζωεμπόρων Σφαγείων Ἀθηνῶν καὶ γ) τοῦ Σωματείου Συνοικιακῶν Καταστηματαρχῶν Κρεοπωλῶν Ἀθηνῶν «Οἱ Τεξιάρχαι» καὶ ἡς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

I. Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων Ἀθηνῶν καὶ τῶν Πρωαστίων, αἱ καταβαλλόμεναι τὴν 22.8.1958, αὐξάνονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατὰ ποσοστὸν 10 ο/ο.

II. Εἰς τὰς περιπτώσεις εἰσαγομένων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων ζώων, γενικῶς, ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοὶ κληθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ παράσχωσιν ἐπ' αὐτῶν τὰς ὑπηρεσίας, καταβάλλεται τὸ κατὰ τὴν ἰσχυσαμένην συμφωνίαν τιμολόγιον, ὡς διαμορφοῦται διὰ τῆς προηγουμένης παραγράφου.

III. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαΐου 1960

74602]Σ. 866]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀντικαταστάσεως παραγράφου 1 ἄρθρου 15 Καταστατικοῦ Τ.Α.Ν.Π.Υ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 33 τῆς 25 Ἰανουαρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 691]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν. δ]γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ]γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1592]1943 ν. δ]γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3387]15.7.1959 ἀναφορᾶς των.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 266]5.1959, συνεδρίασις 498η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 15.10.1959).

ἀποφαίζομεν:

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Β' μέρους τοῦ Καταστατικοῦ οἰκονομικῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς ὀργανώσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως, καταργουμένης τῆς παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου:

«1) Αἱ οὐσιαστικαὶ προϋποθέσεις καὶ ἡ διαδικασία τῆς διαπιστώσεως τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος ἀπαιτουμένης πρὸς συνταξιοδότησιν ἀναπηρίας ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν ἐφαρμοζομένων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.

α) Ὁ αἴτιων σύνταξιν λόγῳ ἀναπηρίας δέον νὰ ὑποβάλῃ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἑδαφ. δ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος καθοριζομένης προθεσμίας τὴν σχετικὴν αἴτησιν μετ' ἐκθέσεως τοῦ θεράποντος αὐτοῦ ἰατροῦ, ἀναφερούσαν λεπτομερῶς τὰ συνιστῶντα τὴν ἀναπηρίαν περιστατικά, προκαταβάλλων ἅμα καὶ τὴν δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καθοριζομένην ἑκάστοτε εἰς παρομοίας περιπτώσεις ἀπαιτουμένην δαπάνην.

β) Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ἀναπηρίας ἐνεργεῖται δι' ἐξετάσεως τοῦ ἠσφαλισμένου ὑπὸ τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. τοῦ ἐδρεύοντος εἰς τὸν τόπον τῆς κατοικίας αὐτοῦ.

Προκειμένου περὶ ἀσφαλιστικῶν κέντρων, εἰς ἃ δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., ἢ παρὰ τῷ οἰκείῳ Ὑποκαταστήματι δὲν ὑφίσταται Α.Υ.Ε., ὁ ἠσφαλισμένος παραπέμπεται πρὸς ἐξέτασιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν Πρωτοβάθμιον Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ πλησιεστέρου πρὸς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α.

γ) Ὁσάκις ὅμως κατὰ τὴν γνωμάτευσιν τοῦ θεράποντος ἰατροῦ ἡ φύσις τῆς ἀσθενείας τοῦ προβάλλοντος ἀνικανότητα δὲν ἐπιτρέπει τὴν μετακίνησιν αὐτοῦ, ἡ ἐξέτασις ἐνεργεῖται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἐν τῷ τόπῳ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ ὑπὸ τριῶν ἰατρῶν, ἐξ ὧν δύο ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ Ταμείου, ὁ δὲ τρίτος ὑποδεικνύεται ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου.

Ἡ ἔκθεσις τῶν ἰατρῶν τούτων ὑποβάλλεται εἰς τὸ Ταμεῖον, τὸ ὁποῖον διαβιβάζει ταύτην εἰς τὴν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Ταμείου ἑδρεύουσαν Πρωτοβάθμιον Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπὴν Ι.Κ.Α. πρὸς κρίσιν.

Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην προκαταβάλλεται ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἀπαιτουμένη καὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθοριζομένη δαπάνη.

δ) Κατὰ τῆς γνωματεύσεως τῆς Πρωτοβα-

θμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται προσφυγὴ παρὰ τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἀπονομὴν συντάξεως, ἢ παρὰ τοῦ Ταμείου ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ Ταμείου τῆς γνωματεύσεως εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον προκειμένου περὶ ἀσκήσεως παρ' αὐτοῦ προσφυγῆς, προκειμένου δὲ περὶ ἀσκήσεως προσφυγῆς ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀφ' ἧς περιελθῇ αὐτῷ ἡ σχετικὴ γνωμάτευσις. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἀσκουμένη προσφυγὴ δέον νὰ κατατιθῆται εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Ταμείου ἢ τὰ διοβιβάζηται αὐτῷ ἐπὶ ἀποδείξει διὰ τοῦ οἰκείου Ταχυδρομικοῦ Γραφείου διὰ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐμπροθέσμου τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς.

ε) Εἰς περιπτώσεις διαπιστώσεως τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἀπαιτουμένης ἀναπηρίας ἢ ἀνικανότητος πρὸς ἀπόκτησιν δικαιώματος συντάξεως ἢ συνεχίσεως λήψεως ταύτης, τὰ ἐν γένει ἔξοδα ἐνδεχομένης μετακινήσεως καὶ παραμονῆς τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ἐκτὸς τοῦ τόπου κατοικίας του, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα ὑγειονομικῆς ἐξετάσεως του, βαρύνουν ἐξ ὁλοκλήρου τὸ Ταμεῖον, ἐπιστρεφομένων ἅμα τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τ' ἄνω προκαταβληθέντων, ἄλλως ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως τῆς προσφυγῆς ταῦτα βαρύνουν τοῦτους ἐξ ὁλοκλήρου, τοῦ ἀναλόγου ποσοῦ ἐκπιπτομένου ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄνω ἐν τῷ μεταξὺ προκαταβληθέντων.

στ) Ὡς ἔξοδα μετακινήσεως νοοῦνται τὸ εἰσιτήριον μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς Γ' θέσεως διὰ σιδηροδρόμου ἢ Β' θέσεως δι' ἀτμοπλοίου ἢ ἁπλῆς θέσεως δι' αὐτοκινήτου συγκοινωνίας, ὡς ἔξοδα δὲ παραμονῆς ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐξετάσεως νοεῖται ἡμερησία ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὸ 1/25 τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἠσφαλισμένου, βάσει τῶν ὁποίων οὗτος ἔχει καταταγῆ εἰς ἀσφαλιστικὴν κλάσιν κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς κρίσεως μῆνα ἐργασίας του καὶ πρὸς τὸ 1/25 τῆς καταβαλλομένης συντάξεως, προκειμένου περὶ συνταξιούχου, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς 3 ἡμέρας κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὁριζόμενα. Ὡς ἔξοδα ὑγειονομικῆς ἐξετάσεως ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. νοοῦνται τὰ ἑκάστοτε καὶ δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καθοριζόμενα, προκειμένου δὲ περὶ τῶν ἐν ἑδαφίῳ γ' περιπτώσεων, τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων περὶ ἰατρικῶν ἀμοιβῶν ἑκάστοτε ἰσχύοντα.

ζ) Ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ταμείου παρακαλουθεῖ αὐτεπαγγέλτως τὴν κατάστασιν τῶν συνταξιούχων, ἀναφέρουσα ἀμελλητὶ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον πᾶσαν μεταβολήν, ἐπιφέρουσαν τροποποίησιν ἢ ἄρσιν τοῦ δικαιώματος εἰς σύνταξιν. Πρὸς τοῦτο δύναται ἡ Ὑπηρεσία νὰ ἀρνηθῇ τὴν καταβολὴν τῆς συντάξεως μέχρις ἐρεύνης στοιχείων ἐπιφερόντων μεταβολὴν τοῦ δικαιώματος ἢ νὰ ἀπαιτήσῃ προσαγωγὴν ὡρισμένων δικαιολογητικῶν, ἔτι δὲ καὶ ὁποτεδήποτε ἤθελε κρίνῃ σκόπιμον νὰ ὑποβάλῃ ἐκ νέου κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπομένην διαδικασίαν εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν συνταξιοῦχον, τοῦ δικαιώματος τοῦ ὁποίου προϋπόθεσις εἶναι ὡρισμένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κατάστασις τῆς ὑγείας του, ἐπιφέρουσα ἀναπηρίαν ἢ ἀνικανότητα.

η) Ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ διακοπῆς τῆς ἀπονεμηθείσης τοιαύτης διά τινα τῶν ἐν τῷ παρόντι Κατασταστικῷ λόγων, δὲν δύναται ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ αἰτήματος του εἰ μὴ ἐφ' ὅσον ἐπανέλθῃ εἰς ἀσφαλιζόμενον παρὰ τῷ Ταμείῳ ἐπάγγελμα καὶ μετὰ παρέλευσιν τοὐλάχιστον ἑτῶν ἀπὸ τῆς τελικῆς κατὰ τὰ ἄνω κρίσεως του ὑπὸ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκτὸς ἐὰν πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἔτους ταύτου ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ταμεῖον δύο ἐνορκους βεβαιώσεις ἰατρῶν περὶ τῆς διαπιστώσεως ὅτι ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του, ὁπότε παραπέμπεται ἐκ νέου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ παρόντος πρὸς κρίσιν τῆς ἀναπηρίας ἢ ἀνικανότητός του.

θ) Εἰς τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω Ὑγειονομικὰς Ἐπιτροπὰς παραπέμπονται παρὰ τοῦ Ταμείου καὶ οἱ ὑπάλληλοι αὐτοῦ διὰ τὴν χορήγησιν ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ὡς αὗται ἑκάστοτε ἰσχύουν διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1959

—

78456]Σ.940]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 167 τῆς 25 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2868.

2) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 493]30.10.1959 ἀναφορᾶς του.

3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 317]1959, συνεδρίασις 503η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 5.11.1959), ἀποφαίζομεν :

Ἐν τέλει τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων προστίθεται μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως :

Μεταβατικὴ διάταξις

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης παρέχεται ἐξάμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία διὰ τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεων πρὸς ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαρτίου 1960

—

70077]Σ.808]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης δευτέρου ἑδαφίου εἰς τὴν πα-

ράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 167 τῆς 25 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520|1953 ν. δ|γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ|τος «περὶ ὀργανώσεως τοῦ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392|1949 ν. δ|τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1451|6.10.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 298|17.10.1959, συνεδρίασις 497η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 13-10-1959), ἀποφαίζομεν :

Ὅπως εἰς τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ Καταστατικοῦ προστεθῇ δεύτερον ἑδάφιον, ἔχον οὕτω :

«Ἡ κατὰ τὰς παραγράφους 2, 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου σύνταξις ἀναπηρίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἀκολουθοῦντος τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἢ τὴν διακοπὴν τῆς μισθοδοσίας παρὰ τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ ἀσχέτως ὁριστικῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαρτίου 1960

—

76678|Σ.915|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἑδαφίου δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 167 τῆς 25 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520|1953 ν. δ|γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ|τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392|1949 ν. δ|τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16578|21.10.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 315|13.11.1959, συνεδρίασις 502α τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 2-11-1959), ἀποφαίζομεν :

Τὸ ἑδάφιον δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. τροποποιεῖται οὕτω :

«Τὸ ὡς ἄνω ὅριον ἡλικίας τέκνων καὶ ἀδελφῶν παρατείνεται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δ.Σ., ἐὰν εἶναι ἀποδεδειγμένως, κατὰ γνωμάτευσιν τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου, σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνίκανα πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον ἐξακολουθεῖ ἡ κατάστασις αὕτη.

Δύναται νὰ παρατείνεται τὸ ὡς ἄνω ὅριον ἡλικίας τῶν ἀρρένων τέκνων τῶν ἠσφαλισμένων μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου (25) ἔτους, ἐὰν ταῦτα ἀποδεδειγμένως συνεχίζωσι τὰς σπουδάς των εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἢ ἄλλην ἰσότιμον σχολὴν ἢ καὶ τεχνικὰς σχολὰς ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ταῦτα δὲν ἐργάζονται.

Ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δύναται νὰ ἐπαναφαλίζωνται ἄρρενα τέκνα ἠσφαλισμένων, ἀφ' ἧς ἀπέκτησαν τὴν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἰδιότητα τοῦ σπουδαστοῦ».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαρτίου 1960

—

21690|Ε.645|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Δεπασμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 174 τῆς 27 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520|1953 ν. δ|γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ|γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέν-

τος διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392|1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21256|8.12.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 800|1959, συνεδρίασις 511η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 7.1.1960), ἀποφαιζομεν:

"Ὅπως ἐν τελεῖ τῆς παραγράφου δ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων προστεθῇ ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Ἀποχώρησις λόγῳ γάμου τυγχάνει ἡ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποµάκρυνσις, ἐφ' ὅσον ὁ γάμος ἐτελέσθη ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπ' αὐτῆς».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαρτίου 1960

—

74598|Σ.865|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλισθέντων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 171 τῆς 27 Ἀπριλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520|1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392|1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3582|3.10.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 300|5.11.1959, συνεδρίασις 498η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 5.11.1959), ἀποφαίζομεν:

"Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων προστεθῇ ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 21ον, ἔχον οὕτω:

"Ἄρθρον 21

1. Προκειμένου περὶ ἀμισθων ἠσφαλισμένων ἐχόντων ληξιπροθέσμους ὀφειλὰς πρὸς τὸ Ταμεῖον κατὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως οὗτοι δὲν δικαιοῦνται τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως πρὸ τῆς ἐξοφλήσεως πασῶν τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον ληξιπροθέσμων ὀφειλῶν των.

Π. Ἐξαιροῦνται ἐν προκειμένῳ τὰ προστατευόμενα μέλη οἰκογενείας θανόντων ἠσφαλισμένων, οἵτινες κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου εἶχον ὀφειλὰς πρὸς τὸ Ταμεῖον, δι' ἃς δύναται τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν κρίσιν του, νὰ καθορίσῃ τὴν πληρωμὴν τῶν ὀφειλῶν τούτων εἰς μηνιαίας δόσεις, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτεραι τοῦ 10 0|0 τῆς μηνιαίας συντάξεως, ἧς θὰ τύχουν τὰ προστατευόμενα μέλη οἰκογενείας τοῦ θανόντος. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει προκειμένου περὶ συνταξιούχων, λόγῳ πλήρους προσωρινῆς ἢ διαρκοῦς ἀνικανότητος".

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαρτίου 1960

—

11467|Σ.120|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 22 Κανονισμοῦ Ἀσθενείας Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 198 τῆς 11 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59, παράγραφος 1, τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520|1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392|1949 ν.δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Υ.Π. 133|15.1.1960 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 13|1960, συνεδρίασις 521η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 28-1-1960), ἀποφαίζομεν:

"Ὅπως τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«1. Οἱ ἠσφαλισμένοι μετέχουσι κατὰ εἴκοσιν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (20 0|0) εἰς τὰς ἐν γένει δαπάνας φαρμακευτικῆς περιθάλψεως, πάσης φύσεως παρακλινικῶν ἐξετάσεων, συνεχῶν θεραπειῶν, προθέσεων καὶ λοιπῶν βοηθητικῶν μέσων, πλὴν τῶν ἰατρικῶν ἐπισκέψεων, δι' ἃς ἡ συμμετοχὴ ὁρίζεται εἰς δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (10 0|0).

Ἡ συμμετοχὴ αὕτη εἰσπράττεται κατὰ τρόπον

καθοριζομένου δι' αποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

2) Προκειμένου περί ἐγκυμοσύνης, τοκετοῦ καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῶν ἀπαλλάσσονται πάσης συμμετοχῆς εἰς τὰ δαπάνας ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως αἱ ἠσφαλισμέναι ἢ τὰ μέλη οἰκογενείας τῶν ἠσφαλισμένων.

Ἡ ἀπαλλαγὴ αὕτη χορεῖ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἠσφαλισμένου, συνοδευομένῃ ὑπὸ σχετικῆς γνωματεύσεως ἰατροῦ θεραπευτοῦ τοῦ Ταμείου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἐλεγκτοῦ αὐτοῦ.

3. Δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου νὰ ἀπολλαγοῦν ἀπὸ πάσης συμμετοχῆς ἠσφαλισμένοι πάσχοντες ἐκ σοβαρᾶς πολυδιπάνου νόσου διαρκείας πλέον τῶν ἓξ (6) μηνῶν».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἀπριλίου 1960

—

11156]Σ.115]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως παραγράφων 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου Ζ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 198 τῆς 11 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2079]1952 «περὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τοῦ ἀ.ν. 560]1945 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τροποποιηθέν.

2) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ]τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1332]1949 ν. δ]τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5027]19.9 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 355]1959, συνεδρίασις 515η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 7.1.1960), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε. ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1. Τὸ ἐδάφιον δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἐδάφ. δ) Ἓξ (6) ἀντιπροσώπων τῶν ἠσφαλισμένων, ἐξ ὧν πέντε τῆς Η.Ε.Α.Π. (δύο ἐμμισθοι ὑπάλληλοι, εἷς διπλωματοῦχος μηχανικὸς ἢ ἐπιστήμων χημικὸς καὶ δύο ὡρομίσθιοι ἐργατοτεχνῖται) καὶ εἷς ὑπάλληλος τῆς Ε.Η.Ε. ἐκ τῶν κατοικούντων ἐν τῇ περιοχῇ Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων».

2. Τὸ ἐδάφιον ββ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ἐδάφ. ββ) Ὁ διπλωματοῦχος μηχανικὸς ἢ ἐπιστήμων χημικὸς ὑπὸ τῶν διπλωματούχων μηχανικῶν καὶ ἐπιστημόνων χημικῶν τῆς Η.Ε.Α.Π.».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἀπριλίου 1960

—

16758]Σ.185]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης ἄρθρου ὑπ' ἀριθ. 40 εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Σ.Ο.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 198 τῆς 11 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2868.

2) Τὸ ἄρθρον 59, παράγραφος 1, τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

3) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν.δ]γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

4) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ]γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1332]1949 ν. δ]γματος.

5) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 470]11.2.1960 ἀναφορᾶς του.

6) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 36]7.3.1960, συνεδρίασις 529η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 25.2.1960), ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ προστίθεται ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 40, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 40

«Τὸ Τ.Α.Π.Α.Σ.Ο. ἐν περιπτώσει θανάτου ἀμέσου συνταξιούχου ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν ἐξόδων κηδείας, ἅτινα δέον νὰ ἰσοῦνται μὲ τὸ ποσὸν μιᾶς συντάξεως καὶ οὐχὶ ἧττον τῶν δραχμῶν 1.500».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἀπριλίου 1960

—

59324]Σ.725]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρου Καταστατικοῦ

Τ.Ε.Δ. προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διπασμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 127 τῆς 28 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1955 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀν. 694|1957 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διαταξέων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520|1953 ν. δ|γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ|τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1532|1949 ν. δ|τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διπασμάτων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20628|4.8.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α 246|17.8.1959, συνεδρίασις 481η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 10.8.1959), διαφωνίζουσαν:

Ὅτως ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διπασμάτων τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«3. Δικηγόροι καὶ νομικοὶ σύμβουλοι, ὑπηρετοῦντες παρὰ τῇ Α.Ε.ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Διπασμάτων κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 3591|1956, ἀσφαλίζονται εἰς τὸ Ταμεῖον συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐὰν ἐντὸς ἑξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης αἰτήσωσι τοῦτο ἐγγράφως ἀπὸ τὸ Ταμεῖον, τοῦ ὁποίου ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης χρόνου παροχῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ διηγεύρου καὶ νομικοῦ συμβούλου ρυθμιζομένου βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 58 καὶ 60 τοῦ Καταστατικοῦ».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Φεβρουαρίου 1960

—

85690|18306|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254|1949 εἰς κωμόπολιν Ἐρυθρῶν (Κριεκουκίου) Θηβῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 127 τῆς 28 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254|1949 ν. δ|τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τὴν κωμόπολιν Ἐρυθρῶν (Κριεκουκίου) Ἀττικῆς διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖ διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 219|26.12.1959 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι τὸ Τμῆμα Διακανονισμοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν ἀπὸ 16.12.1959 συνεδρίασίν του ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ|τος 1254|1949 εἰς Ἐρυθρὰς (Κριεκουκίου) Θηβῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254|1949 ν. δ|τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τὴν κωμόπολιν Ἐρυθρῶν (Κριεκουκίου) Ἀττικῆς διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖ διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαρτίου 1960

—

82294|17642|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254|1949 εἰς κωμόπολιν Ἀνθήλης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 126 τῆς 24 Μαρτίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9 τοῦ ν. δ|γματος 1254|1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 200|2.12.1959 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι τὸ Τμῆμα Διακανονισμοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν ἀπὸ 19.11.1959 συνεδρίασίν του ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254|1949 εἰς τὴν κωμόπολιν Ἀνθήλης, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254|1949 ν. δ|γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων», ὡς καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Κ.Ι.Ε.Φ.Ξ. Λαμίας εἰς τὴν κωμόπολιν Ἀνθήλης διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖσε διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαρτίου 1960

—

32488|6662|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 8.4.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Πατρέων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 203 τῆς 13 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 823|1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς

τροποποιηθή ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 8 Ἀπριλίου 1960 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Πατρέων.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Κ.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 9 Μαΐου 1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς παραγράφου 8 τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλέπεται μακρὰ ἀναδρομικότης, ἥτις δημιουργεῖ ὑπερμέτρων ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν, δυναμένην νὰ ὁδηγήσῃ εἰς νέας διενέξεις τῶν μισθωτῶν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, καὶ ὅτι πρὸς ἀποτροπὴν τῶν συνεπειῶν τούτων δέον ὅπως, τροποποιουμένης κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ὡς εἴρηται συλλογικῆς συμβάσεως, ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῆς ἡ 1.1.1960, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ συμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 258/25.1.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Πάτραις σήμερον τὴν ὀγδόην (8) Ἀπριλίου 1960 καὶ ἐν τῷ Δημαρχιακῷ Καταστήματι Πατρῶν οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Νικόλαος Ἀρ. Βέτσος, Δήμαρχος Πατρέων, ἐκπροσωπῶν ἐν προκειμένῳ τὸν Δῆμον Πατρέων, δεόντως καὶ νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 707/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πατρῶν, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50497/1350 ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Διονύσιος Νικοπουλος, 2) Ἀλέξιος Φρεμεντίνης, πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου Ἐργατοτεχνιτῶν Δημοτικῶν Ἔργων «Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος», δεόντως καὶ νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/4.3.1960 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ σωματείου τούτου, 3) Δημήτριος Γεωργογιάννης καὶ 4) Γεώργιος Πιτσινῆς, πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου ἐργατῶν καθαριότητος Δήμου Πατρέων «Ἡ Ἀλληλεγγύη», νομίμως καὶ αὐτοὶ ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ὑπὸ χρονολογίαν 19.2.1960 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ σωματείου τούτου καὶ τῆς ἀπὸ 25.2.1960 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τούτου, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς ρυθμίζεται ἡ χορήγησις ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας καὶ ἐργατρίας, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως, τὴν ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων, εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπονόμους, τὰ Δημοτικὰ Σφαγεῖα καὶ τὸ Δ' Νεκροταφεῖον ὡς ἀκολούθως:

1) Χορηγεῖται ἀπὸ τῆς 1.1.1960 καὶ ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην βασικῶν ἡμερομισθίων ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12% εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας καὶ ἐργατρίας τοῦ Δήμου Πατρέων, τοὺς συνδεομένους μετὰ ταῦτα διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀπασχολουμένους:

α) Εἰς τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως,

β) τὴν ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων,

γ) εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπονόμους,

δ) τὰ δημοτικὰ σφαγεῖα καὶ

ε) τὸ Δ' Δημοτικὸν Νεκροταφεῖον.

2) Ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησις θὰ βεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς ὁμοιδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Δήμου.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1960.

4) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τοσα πρωτότυπα ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἐπὶ πλέον ἓν πρὸς κατάθεσιν εἰς τὴν ὁμοιδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἐν Πάτραις τῇ 8 Ἀπριλίου 1960

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαΐου 1960

—

32487/6663/1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀσβεστοποιΐας καὶ λατόμων περιοχῆς Ἀσβεστοχωρίου, Μελισσοχωρίου καὶ Χορτιάτη (Θεσσαλονίκης)».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 203 τῆς 13 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς τροποποιηθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀσβεστοποιΐας καὶ λατόμων περιοχῆς Ἀσβεστοχωρίου, Μελισσοχωρίου καὶ Χορτιάτη (Θεσσαλονίκης).

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 9.5.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐν τῇ ἀνωτέρω διαιτητικῇ ἀποφάσει καθοριζομένη ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της (17.10.1959) δημιουργοῦσα ὑπερχρέωσιν τῶν ἐργοδοτῶν ὅπως καταβάλλουν εἰς τὸ προσωπικὸν τὰς προκυπτούσας διαφορὰς ἡμερομισθίων, θέλει ἐπιφέρει ὑπέρμετρον ἐπ-

ιάρυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ πιθανῶς οἰκονομικὸν κλονισμὸν αὐτῶν, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀσκουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ, τροποποιουμένης τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, νὰ ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της ἡ 1.3.1960, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 3]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀσβεστοποιΐας καὶ λατομων περιοχῆς Ἀσβεστοχωρίου, Μελισσοχωρίου καὶ Χορτιάτη (Θεσσαλονίκης), ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Ἀσβεστοποιΐας καὶ Λατόμων Ἀσβεστοχωρίου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Ὅροι ἀμοιβῆς

Τὸ εἰς πλῆρες νομίμων ὡραρίων ἀντιστοιχοῦν ποσὸν ἡμερομισθίου καθορίζεται κατὰ κατηγορίας ἐργατοτεχνιτῶν ὡς ἑξῆς :

	Δραχ.
Α' Μιναδόροι, βαρυακόποι, πιστολαδόροι, δεσκαρωταί	64.—
Β' Ταΐσται, πασαδόροι, φορτωταὶ καὶ κοινοὶ ἐργάται τροφοδόροι σπαστήρων καὶ τριβείων	58.—
Γ' Βοηθοὶ τῶν ἐν τῇ Α' κατηγορίᾳ ἀναφερομένων	56.—
Δ' Θερμασταὶ ἀσβεστοκαμίνων, κτίσται	64.—
Ε' Βοηθοὶ τούτων	58.—
ΣΤ' Μηχανικοί, μηχανοδηγοί, θερμασταί, στερεούμενοι πτυχίου βάσει τοῦ π. δ]γματος τῆς 8]8.5.1935	64.—

Λοιποὶ ὅροι

Α' Οἱ τυχὸν ἀπασχολούμενοι κατὰ μονάδα ἐργασίας, ἀτομικῶς ἢ ὁμαδικῶς, δέον ἀπαραιτήτως νὰ πραγματοποιοῦν καθ' ἑκάστην ὡς ἐλάχιστον ὅριον τὸ εἰς τὴν εἰδικότητα ἑνὸς ἑκάστου ἀντιστοιχοῦν ὡς ἄνω ἡμερομίσθιον, ἐφ' ὅσον ὁρίσεται μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ ἐργοδότου σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Β' Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων θὰ χορηγοῦνται δῶρα κατ' ἔτος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα, συμφώνως πρὸς τὰς ἑκάστοτε ἐκδιδομένας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις.

Γ' Αἱ διὰ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων τυχὸν κατισβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκότεροι ἐν γένει ὅροι.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Πρωτοδικειακὴν Περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.3.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαΐου 1960

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Ι.Κ.Α.

Ἀποφ. Διοικητ. Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περὶ νέου καθορισμοῦ ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 126 τῆς 24 Μαρτίου 1960)

Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Συνεδρίασις Δ.Σ. 3]19.2.1960

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. λαβὸν ὑπ' ὄψιν :

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 7, 13 καὶ 59 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθησαν.

β) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 περ. δ' τοῦ ἄρθρου 7 καὶ τῆς παραγράφου 1 περ. α' τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3710]1957 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.».

γ) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.».

δ) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν κλπ. τοῦ Ι.Κ.Α.».

ε) Προτάσεις τῶν Τ.Δ.Ε. τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ

στ) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 584]1960 εἰσηγητικὸν σημείωμα τοῦ Κλάδου Ἀσφαλίσεως (Διεύθυνσις Ὑπαγωγῆς εἰς τὴν Ἀσφάλισιν), ἀποφασίζει :

Τὸν καθορισμὸν ὡς κάτωθι τῶν ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. εἰδικῶς διὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν παρακολούθησιν : α) Τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μεταλλευτικὰς καὶ λατομικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὰς συναφεῖς πρὸς ταύτας ἐργασίας, β) τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἐπεξεργασίας φύλλων καπνοῦ, γ) τῶν ὑπαλλήλων Δημενικῶν Ταμείων καὶ δ) τῶν καταλαμβανομένων ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 2 ἕως 6 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν κλπ. τοῦ Ι.Κ.Α.» προσώπων :

1. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Ἀθηνῶν :

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος μετὰ τῶν περιοχῶν τῶν κατωθι Δήμων καὶ Κοινοτήτων :

α) Δῆμος Ἀχαρνῶν, Κοινότητες : Ἐκάλης, Σκάλας Ὠρωποῦ, Μαρκοπούλου Ὠρωποῦ, Μαλακάσας Ὠρωποῦ, Ν. Παλατίου, Βαρνάβα, Καπανδριτίου, Ἁγ. Στεφάνου, Μπαφίου, Ἀφιδνῶν, Πολυδενδρίου, Καλαμου, Μαυροσουβάλας, Ἀθλῶνος, Συκαμίνου, Φυλῆς, Ἄνω Διοσείων, Σταμάτας (Ἀττικῆς).

β) Δῆμος Καρύστου (Εὐβοίας), Κοινότητες : Ν. Στύρων, Σταυπαίων, Σκουσας, Μαρμαρίου, Μπεζάνων, Γιαννιτσίου, Μελισσώνος, Κατσαρωνίου, Κιλοβων, Ἁγίου Δημητρίου, Τραμπιάς, Μυλων, Καλιανοῦ, Ἀετοῦ, Ἀμυγδαλιᾶς, Κομίτου, Πλατανιστοῦ (Εὐβοίας).

2. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Χαλανδρίου.

α) Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας

ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος.

β) Ο Δήμος Κρωπίας.

γ) Αι Κοινότητες: Σπάτων, Παιανίας, Παλλήνης, Ραφίνας, Ν. Μάκρης, Μαραθώνος, Γραμματικού.

δ) Ο προς την περιοχήν των Υποκαταστημάτων Χαλανδρίου και Γκύζη χώρος της Κοινότητος της Παιανίας.

3. Τοπικόν Υποκατάστημα Καλλιθέας.

α) Άπασα ή και διά τας λοιπάς κατηγορίας ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος.

β) Άπασα ή περιοχή της Κοινότητος Βάρης.

γ) Ο προς ανατολάς και μέχρι συναντήσεως του Δήμου Κρωπίας χώρος.

4. Τοπικόν Υποκατάστημα Κυψέλης.

Άπασα ή και διά τας λοιπάς κατηγορίας ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος.

5. Τοπικόν Υποκατάστημα Κεραμεικού.

Άπασα ή και διά τας λοιπάς κατηγορίας ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος.

6. Τοπικόν Υποκατάστημα Γκύζη.

Άπασα ή και διά τας λοιπάς κατηγορίας ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος.

7. Τοπικόν Υποκατάστημα Ν. Κόσμου.

α) Άπασα ή και διά τας λοιπάς κατηγορίας ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος.

β) Ο προς ανατολάς και μέχρι συναντήσεως του Δήμου Κρωπίας χώρος.

8. Τοπικόν Υποκατάστημα Περιστερίου.

Άπασα ή και διά τας λοιπάς κατηγορίας ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος.

9. Τοπικόν Υποκατάστημα Παγκρατίου.

α) Άπασα ή και διά τας λοιπάς κατηγορίας ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος.

β) Ο προς ανατολάς και μέχρι συναντήσεως του Δήμου Κρωπίας χώρος.

10. Τοπικόν Υποκατάστημα Ν. Ιωνίας.

Άπασα ή και διά τας λοιπάς κατηγορίας ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος.

11. Τοπικόν Υποκατάστημα Αιγάλεω.

Άπασα ή και διά τας λοιπάς κατηγορίας ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Υποκαταστήματος.

12. Τοπικόν Υποκατάστημα Χαλκίδος.

Άπασα ή περιοχή της επαρχίας Χαλκίδος, πλην των περιοχών των παραρτημάτων Αίμνης και Μαντουδίου.

13. Τοπικόν παράρτημα Αίμνης.

Άπασα ή περιοχή του Δήμου Αίμνης και των Κοινοτήτων Ροβιών, Κουρκούλων, Κεχριών και Σκεπαστής.

14. Τοπικόν παράρτημα Μαντουδίου.

Άπασα ή περιοχή της επαρχίας Ιστιαίας και των Κοινοτήτων: Μαντουδίου, Ηλίου Προκοπίου, Δραζίου, Σπαθαρίου, Μετοχίου, Κηρέως, Φαράκλας, Στροφιλιάς, Κηρίνθου, Κερα μειάς, Αγίας Άννης, Αχλωδίου, Κοτσικιάς Παπάδων, Κερασέας και Αμελάντων.

15. Τοπικόν Υποκατάστημα Λαυρίου.

α) Δήμος Λαυρεωτικής.

β) Κοινότητες: Καμάριζας, Κερατέας, Παλ Φωκαίας, Καλυβίων, Θορικού, Αναβύσσου, Κουβαρά και Μαρκοπούλου - Μεσογαίας.

γ) Ολόκληρος η νήσος Μακρόνησος.

16. Τοπικόν Παράρτημα Κέας.

Ολόκληρος η νήσος Κέα.

17. Τοπικόν Υποκατάστημα Λαμίας.

Άπασα ή περιοχή της επαρχίας Φθιώτιδος, πλην της κατωτέρω οριζομένης περιοχής του Παραρτήματος Στυλίδος.

18. Τοπικόν Παράρτημα Στυλίδος.

α) Δήμος Στυλίδος.

β) Κοινότητες: Λογγιτσίου, Νεράϊδας, Ανύδρου, Παλαιοχερσαίας, Αχινού, Σπαρτιάς, Μώλων, Πάγων, Αχλαδίου, Πελασγίας, Βαθυκοίλου και Ρόδας.

19. Τοπικόν Παράρτημα Δομοκού.

Άπασα ή περιοχή της επαρχίας Δομοκού.

20. Τοπικόν Υποκατάστημα Λεβαδείας.

Άπασα ή περιοχή της επαρχίας Λεβαδείας, πλην της περιοχής του Παραρτήματος Αλιάρτου.

21. Τοπικόν Παράρτημα Αλιάρτου.

Άπασα ή και διά τας λοιπάς κατηγορίας ησφαλισμένων καθωρισμένη ασφαλιστική περιοχή του Παραρτήματος και εκ της περιοχής του Υποκαταστήματος Θηβών ή περιοχή των Μεταλλείων Μυρμήκου.

22. Τοπικόν Υποκατάστημα Καρπενησίου.

Άπασα ή περιοχή του νομού Ευρυτανίας.

23. Τοπικόν Υποκατάστημα Αλιβερίου.

Εκ της επαρχίας Καρυστίας αι περιοχαί των εξής Κοινοτήτων: Αλιβερίου, Αγ. Ιωάννου, Βελουσίων, Καλενζίου, Σερμπισίων, Βίρας, Ζάρκων, Αλμυροποτάμου, Μεσοχωρίων, Πολυποτάμων, Κριεζών, Πετρίων, Λεπούρων, Λάλα, Αγλαδερής, Γαβαλά, Αγ. Λουκά, Αγ. Νικολάου, Αγ. Γεωργίου, Παρθενίων, Κεραστού, Τραχηλίου, Μακρυχωρίου, Θαρουνίων και Κοσκινών.

24. Τοπικόν Υποκατάστημα Κύμης.

α) Δήμος Κύμης.

β) Κοινότητες: Καλημεριάνων, Ενορίας, Άνω Ποταμιάς, Κάτω Ποτ μιάς, Άνω Κουρουνίου, Κάτω Κουρουνίου, Οξυλίνθου, Κονιστρών, Κήκων, Ορίου, Οχθονιάς, Μονοδρίου, Αύλωνος, Ωρολογίου, Βρύσης, Μανικίων, Καδίου, Ταξιαρχών.

γ) Άπασα ή περιοχή της νήσου Σκύρου.

25. Τοπικόν Υποκατάστημα Θηβών.

Άπασα ή περιοχή της επαρχίας Θηβών και περιοχαί των Δήμων Ερυθρών, Βιλλίων και της

Κοινότητος Οινόης, πλήν τῆς περιοχῆς τῶν Μεταλλείων Μαρμέκου.

26. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Ἀμφίσσης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Φωκίδος, πλὴν τῆς περιοχῆς τοῦ Τοπικοῦ Παραρτήματος Ἰτέας.

27. Τοπικόν Παράρτημα Ἰτέας.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος.

28. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Κορίνθου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας, πλὴν τῶν περιοχῶν τῶν Παραρτημάτων Λουτρακίου καὶ Κιάτου.

29. Τοπικόν Παράρτημα Λουτρακίου.

α) Δῆμοι Λουτρακίου, Περαχώρας.

β) Κοινότητες: Πισίων, Ἁγ. Θεοδώρων.

30. Τοπικόν Παράρτημα Κιάτου.

α) Δῆμος Σικυωνίας.

β) Κοινότητες: Δερβενίου, Ἐβροστίνης, Ροζενῶν, Χελιδορίου, Πυργοῦς, Λυγιᾶς, Στομίου, Σοραντάπηχου, Λυκοπορείας, Ἑλληνικοῦ, Πιτσῶν, Κάτω Λουτροῦ, Κορφιατίσσης, Ξυλοκάστρου, Ριζῆς, Δένδρου, Στυλίων, Βελόνης, Παναριτίου, Μάννας, Κάτω Συνοικ. Τρικάλων, Ἄνω Συνοικ. Τρικάλων, Μέσης Συνοικίας Τρικάλων, Κυρυᾶς, Κάτω Τυροῦ, Φενεοῦ, Καλυβίων, Φυγιᾶ Μεσινοῦ, Ματίου, Μοσιᾶς, Λουκᾶς, Καστανιᾶς, Στενοῦ, Γκούρα, Μπυζίου, Μπασίου, Ψάρι, Στυμφαλίας, Καλιάνων, Κεφαλαρίου, Ἀσπροκάμπου, Καισαρίου, Γονουσᾶς, Κλημεντίου, Παραδείσου, Ρεθίου, Σκούπας, Λαγκαδείκων, Σπαρτινέϊκων, Σοφιανῶν, Βρυσούλων, Ματζάνης, Σικυῶνος, Σουλίου, Μεγάλου καὶ Μικροῦ Βάλτου, Μουλκίου, Κάτω Διμηνίου, Πασσιοῦ, Λαλιώτη, Θολεροῦ, Μελισσίου, Θροψαρίου, Ζεμενοῦ, Καμαρίου, Συκιᾶς, Καρυᾶς, Ξανθοχωρίου.

31. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Ἐλευσῖνος.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Μεγαρίδος, πλὴν τῆς Ν. Σαλαμῖνος, τῆς περιοχῆς τῶν Παραρτημάτων Μεγάρων καὶ Ἀσπροπύργου, τῶν Δήμων Ἐρυθρῶν καὶ Βιλλίων καὶ τῆς Κοινότητος Οινόης.

32. Τοπικόν Παράρτημα Ἀσπροπύργου.

Ἡ ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος ἡ καθωρισμένη καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους.

33. Τοπικόν Παράρτημα Μεγάρων.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος καὶ ἡ ὑπόλοιπος περιοχὴ τοῦ Δήμου Μεγαρέων.

34. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Ἀταλάντης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος.

35. Περιφερειακόν Ὑποκατάστημα Πειραιῶς.

α) Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος.

β) Αἱ νῆσοι: Κύθηρα, Ἀντικύθηρα, Σπέτσαι, Φλέβαι καὶ Ἅγ. Γεώργιος.

γ) Ἅπασαι αἱ περιοχαὶ τῶν ἐπαρχιῶν: Τροιζηνίας (περιλαμβανομένης καὶ τῆς νήσου Πόρου) καὶ Ὕδρας (νῆσοι Ὕδρα καὶ Δοκός).

36. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Νικαίας.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος.

37. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Δραπετσῶνας.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος.

38. Τοπικόν Παράρτημα Σαλαμῖνος.

Ἅπασα ἡ ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος ἡ καθωρισμένη καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων.

39. Τοπικόν Παράρτημα Αἰγίνης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς νήσου Αἰγίνης.

40. Τοπικόν Παράρτημα Θήρας.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Θήρας (νῆσοι Θήρα, Θηρασία, Ἴος, Ἡράκλεια, Σχινοῦσα, Κέρος, Ἐπάνω καὶ Κάτω Κουφονήσιον, Δονοῦσα, Ἀμοργός, Ἀνάφη).

41. Τοπικόν Παράρτημα Σερίφου.

Ἅπασαι αἱ περιοχαὶ τῶν νήσων Σερίφου καὶ Κύθνου.

42. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Ἑρμουπόλεως.

Ἅπασαι αἱ περιοχαὶ τῶν ἐπαρχιῶν: Σύρου (νῆσοι Σύρος, Μύκονος, Δῆλος, Ρηνεία καὶ Γυάρος), Ἄνδρου (νῆσος Ἄνδρος), Πάρου (νῆσος Πάρος καὶ Ἀντίπαρος) καὶ Τήνου (νῆσος Τῆνος).

43. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Νάξου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Νάξου.

44. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Μήλου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Μήλου (νῆσοι Μῆλος, Κίμωλος, Πολύαιγος, Σίφνος, Ἀντίμηλος, Φολέγανδρος, Σίκινος).

45. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Λιμένος Βαθέος Σάμου.

Ἅπασαι αἱ περιοχαὶ τῶν ἐπαρχιῶν Σάμου καὶ Ἰκαρίας, πλὴν τῆς περιοχῆς τοῦ Παραρτήματος Καρλοβασίου.

46. Τοπικόν Παράρτημα Καρλοβασίου.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος.

47. Περιφερειακόν Ὑποκατάστημα Τριπόλεως.

Ἅπασαι αἱ περιοχαὶ τῶν ἐπαρχιῶν Κυνουρίας, Μαντινείας καὶ Γορτυνίας.

48. Τοπικόν Παράρτημα Μεγαλοπόλεως.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Μεγαλοπόλεως.

49. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Ἄργους.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ἄργους.

50. Τοπικόν Ὑποκατάστημα Σπάρτης.

Ἅπασαι αἱ περιοχαὶ τῶν ἐπαρχιῶν Ἐπιδαύρου, Λιμηρᾶς καὶ Λακεδαίμονος, πλὴν τῆς περιοχῆς Σκάλας.

51. Τοπικόν Παράρτημα Γυθείου.

Ἅπασαι αἱ περιοχαὶ τῶν ἐπαρχιῶν Γυθεί-

ου καὶ Οἰτύλου μετὰ τῆς περιοχῆς Σκάλας.

52. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ναυπλίου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἐρμιονίδος.

53. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Θεσσαλονίκης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Θεσσαλονίκης, πλὴν τῆς τῶν Τοπικῶν Παραρτημάτων Ἀναλήψεως καὶ Λαγκαδᾶ.

54. Τοπικὸν Παράρτημα Λαγκαδᾶ.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Λαγκαδᾶ.

55. Τοπικὸν Παράρτημα Ἀναλήψεως.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος καὶ ἡ ἐκεῖθεν πρὸς νότον περιοχὴ τοῦ νομοῦ Θεσσαλονίκης μέχρι τῶν πρὸς βορρᾶν συνόρων τοῦ νομοῦ Χαλκιδικῆς.

56. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἐδέσσης.

Ἅπασαι αἱ περιοχαὶ τῶν ἐπαρχιῶν Ἀλμωπίας καὶ Ἐδέσσης.

57. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Βεροίας.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ἡμαθίας, πλὴν τῆς περιοχῆς τοῦ Παραρτήματος Ἀλεξανδρείας.

58. Τοπικὸν Παράρτημα Ἀλεξανδρείας.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος.

59. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Νάουσης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Νάουσης.

60. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Σερρῶν.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Σερρῶν, Βισαλτίας, Συντικῆς καὶ Φιλλίδος, πλὴν τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς περιοχῆς Παγγαίου.

61. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Καστορίας.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Καστορίας.

62. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Κιλκίς.

Ἅπασαι αἱ περιοχαὶ τοῦ νομοῦ Κιλκίς.

63. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Κατερίνης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Πιερίας.

64. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Φλωρίνης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Φλωρίνης, πλὴν τῆς περιοχῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀμυνταίου.

65. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Κοζάνης.

Αἱ περιοχαὶ τῶν ἐπαρχιῶν Κοζάνης, Γρεβενῶν καὶ Βοΐου.

66. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Πτολεμαΐδος.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ἐορδαίας.

67. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἀμυνταίου.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος.

68. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Σιρατωνίου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ἀρναίας.

69. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Πολυγύρου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Χαλκιδικῆς.

70. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Γιαννιτσῶν.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Γιαννιτσῶν.

71. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Πατρῶν.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν.

72. Τοπικὸν Παράρτημα Ναυπάκτου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας.

73. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Αἰγίου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Αἰγιαλείας καὶ Καλαβρύτων.

74. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Κερκύρας.

Ἅπασαι αἱ περιοχαὶ τῶν ἐπαρχιῶν Κερκύρας (Ν. Κέρκυρα, Μαθρακικόν, Ἐρεικοῦσαι, Ὀθωνοί) καὶ Παξῶν (νῆσοι Παξοὶ καὶ Ἀντίπαξος).

75. Τοπικὸν Παράρτημα Ἡγουμενίτσης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Θυάμιδος, Μαργαριτίου καὶ Παραμυθίας (νομὸς Θεσπρωτίας).

76. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἀγρινίου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Βάλτου καὶ Τριχωνίδος.

77. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Πύργου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Ἠλείας (ἐπαρχία Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας), πλὴν τῆς περιοχῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀμαλιάδος.

78. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Μεσολογγίου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου.

79. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἀμαλιάδος.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος.

80. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ζακύνθου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Ζακύνθου (νῆσοι Ζάκυνθος καὶ Στροφάδες).

81. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἀστακοῦ.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Βονίτσης καὶ Ξηρομέρου.

82. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἀργοστολίου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Κρανιᾶς καὶ Σάμης ἐκ τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης ἐκ τοῦ νομοῦ Λευκάδος.

83. Τοπικὸν Παράρτημα Ληξουρίου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Πάλης καὶ νομοῦ Κεφαλληνίας.

84. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Βόλου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Βόλου καὶ Σκοπέλου (νῆσοι Σκίαθος, Σκόπελος, Ἀλόννησος, Κυρὰ Παναγιά, Γεροντίας (Γιοῦρα), πλὴν τῆς περιοχῆς τοῦ Παραρτήματος Ἀγρυᾶς.

85. Τοπικὸν Παράρτημα Ἀγρυᾶς.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος.

86. Τοπικὸν Παράρτημα Ἀλμυροῦ.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ.

87. Τοπικὸν Παράρτημα Ἐρετρείας.

Ἡ περιοχὴ τῆς Κοινότητος Ἐρετρείας.

88. Περιφερειακόν Ὑποκατάστημα Λαρίσης

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Ἀγυιᾶς καὶ Λαρίσης.

89. Τοπικὸν Παράρτημα Τυρνάβου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Τυρνάβου.

90. Τοπικὸν Παράρτημα Ἐλασσόνος.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ἐλασσόνος.

91. Τοπικὸν Παράρτημα Φαρσάλων.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Φαρσάλων, πλὴν τῆς περιφερείας τῆς κοινότητος Ἐρετρείας.

92. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Τρικάλων.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Τρικάλων.

93. Τοπικὸν Παράρτημα Καλαμπάκας.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Καλαμπάκας.

94. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Καρδίτσης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Καρδίτσης.

95. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Καβάλας.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Καβάλας.

96. Τοπικὸν Παράρτημα Ἐλευθερουπόλεως.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Παγγαίου.

97. Τοπικὸν Παράρτημα Χρυσουπόλεως.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Νέστου.

98. Τοπικὸν Παράρτημα Θάσου.

Ἡ περιοχὴ τῶν κοινοτήτων Θάσου, Παναγιᾶς, Ποτοιμιᾶς, Ἁγ. Γεωργίου, Ραχωνίου, Καζαβητίου.

99. Τοπικὸν Παράρτημα Λιμεναρίων Θάσου.

Ἡ περιοχὴ τῶν κοινοτήτων Κάστρου, Μαριῶν, Καλλιράχης, Σωτῆρος καὶ Θεολόγου.

100. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Δράμας.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Δράμας καὶ ἡ περιοχὴ Παγγαίου.

101. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ξάνθης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Ξάνθης.

102. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Κομοτινῆς.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Κομοτινῆς.

103. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ Σαμοθράκης.

104. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Σουφλίου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Σουφλίου.

105. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ὀρεστιάδος.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ὀρεστιάδος.

106. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Διδυμοτείχου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Διδυμοτείχου.

107. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Καλαμῶν.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Καλαμῶν.

108. Τοπικὸν Παράρτημα Μεσσήνης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Μεσσήνης.

109. Τοπικὸν Παράρτημα Πύλου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Πυλίας.

110. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Κυπαρισσίας.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας, πλὴν τῶν περιοχῶν τῶν Παραρτημάτων Γαργαλιάνων καὶ Φιλιατρῶν.

111. Τοπικὸν Παράρτημα Γαργαλιάνων.

Ἡ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος.

112. Τοπικὸν Παράρτημα Φιλιατρῶν.

Ἡ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος.

113. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Ἰωαννίνων.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Ἰωαννίνων (ἐπαρχίαι Δωδώνης, Κονίτσης, Μετσόβου καὶ Πωγωνίου).

114. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Πρεβέζης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Νικοπόλεως καὶ Πάργας, πλὴν τῆς κοινότητος Ν. Κερασοῦντος.

115. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἄρτης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ἄρτης καὶ Τζουμέρκων καὶ ἡ κοινότης Ν. Κερασοῦντος.

116. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Λευκάδος.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος (Ν. Λευκὰς καὶ Μαγνήσιον).

117. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Ἡρακλείου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου (ἐπαρχίαι Βιάννου, Καινουρίου, Μαλεβυζίου, Μονοφατσίου, Πεδιάδος, Πυργιωτίσσης καὶ Τεμένους).

118. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ρεθύμνου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης (ἐπαρχίαι Ἁγ. Βασιλείου, Ἀμαρίου, Μυλοποτάμου, Ρεθύμνης).

119. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἁγ. Νικολάου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Λασηθίου, Μεραμπέλου.

120. Τοπικὸν Παράρτημα Νεαπόλεως.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος.

121. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἱεράπετρας.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ἱεράπετρας.

122. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Σητείας.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Σητείας.

123. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Χανίων.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τοῦ νομοῦ Χανίων (ἐπαρχίαι Ἀποκορώνου, Κισσάμου, Σελίνου Σφακίων).

124. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Ρόδου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Καρπάθου (Ν. Κάρπαθος καὶ Κάσος) καὶ Ρόδου (Ν. Ρόδος, Σύμη, Τῆλος, Χάλκη, Ἀλιμιὰ καὶ Καστελόριζον)·

125. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Καλύμνου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν νήσων: Καλύμνου καὶ Ψερίμου.

126. Τοπικὸν Παράρτημα Κῶ.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν νήσων: Κῶ, Νισύ-

ρου, Ἀστυπαλαίας, Γιαλί, Παχειά καὶ Κανδελοῦσα.

127. Τοπικὸν Παράρτημα Λέρου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν νήσων Λέρου, Λειψῶν, Ἄρκων, Πάτμου καὶ Ἀγκαθονησίου.

128. Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Μυτιλήνης.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῶν ἐπαρχιῶν Μεθύμνης καὶ Μυτιλήνης, πλὴν τῶν περιοχῶν τῶν Παραρτημάτων Πολυχνίτου, Παπάδου καὶ Πλωμαρίου.

129. Τοπικὸν Παράρτημα Πλωμαρίου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Πλωμαρίου.

130. Τοπικὸν Παράρτημα Παπάδου.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος.

131. Τοπικὸν Παράρτημα Πολυχνίτου.

Ἅπασα ἡ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἠσφαλισμένων καθωρισμένη ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος.

132. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Χίου.

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Χίου (νῆσοι Χίος, Παλαιὰ Ψαρά, Οἰνοῦσαι).

133. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Μυρίνης (Κάστρου Λήμνου).

Ἅπασα ἡ περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Λήμνου (νῆσοι Λῆμνος, Ἅγιος Εὐστράτιος).

(Ἐκ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.)

—

Ἀπόφ. Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περὶ ἀνακαθορισμοῦ τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ ἐν Ρόδῳ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 126 τῆς 24 Μαρτίου 1960)

Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Συνεδρίασις Δ.Σ. 3|19.2.1960

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. λαβὸν ὑπ' ὄψιν :

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 7 καὶ 13 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθησαν.

β) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1—4 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.».

γ) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 § 1 καὶ 7 § 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3710|1957 ν. δ|τος «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.».

δ) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 43 καὶ 56 ἀποφάσεις τῆς Τ.Δ.Ε. τοῦ Ὑποκαταστήματος Ρόδου, ληφθείσας ἀντιστοίχως κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 31|11.7.1959 καὶ 38|17.8.1959 συνεδριάσεις αὐτῆς, καὶ

ε) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2100|1959 εἰσηγητικὸν σημείωμα τοῦ Κλάδου Ἀσφαλίσεως (Διεύθυνσις Ὑπαγωγῆς εἰς τὴν Ἀσφάλισιν), ἀποφασίζει ὁμοφώνως :

Α) Ἀνακαθορίζει τὴν ἀσφαλιστικὴν περιοχὴν τοῦ ἐν Ρόδῳ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., τὴν καθορισθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64900|30.11.1951 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ τῶν ἀπὸ 13.7.1956, 2.10.1956, 18.9.1956 καὶ 10.6.1958 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἱδρύματος, ὡς κάτωθι :

Ἡ ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος περιλαμβάνει τὰς ἀκολούθους πόλεις, κωμοπόλεις, χωρία, κατωκημένας περιοχὰς καὶ τοποθεσίας :

1) Πόλις Ρόδου καὶ τὰ ἐγγὺς ταύτης περιχωρα «Κρητικὰ» καὶ «Ἰξιά», ὡς εἰδικώτερον ἡ περιοχὴ ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως :

Τὰ ὅρια τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τῆς πόλεως Ρόδου καὶ τῶν ἐγγὺς αὐτῆς περιχώρων «Κρητικὰ» καὶ «Ἰξιὰ» ἀρχονται ἀπὸ δυσμὰς καὶ ἀπὸ τοῦ εἰς θέσιν «Ἰξιὰ» σημείου τῆς εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβολῆς τοῦ χειμάρρου «Πετρόπου». Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἐκκινοῦσα ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ ἀκολουθεῖ τὴν κοίτην τοῦ χειμάρρου μέχρι συναντήσεως τῆς δημοσίας ὁδοῦ πρὸς τὴν πόλιν τῆς Ρόδου, ἔνθα ἡ οἰκία Παρασκευῆς Φώκιαλη. Ἐκεῖθεν κάμπτει ἀριστερὰ καὶ ἀκολουθεῖ τὴν δημοσίαν ὁδὸν πρὸς Ρόδον μέχρι τῆς ἱερᾶς μονῆς «Παναγία Φανερωμένη», περιλαμβάνουσα ἀριστερόθεν μὲν ἅπασαν τὴν περιοχὴν μέχρι τῆς ἀκτῆς, δεξιόθεν δὲ περιοχὴν ἐκτεινομένην εἰς βάθος 100 μέτρων ἀπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ καὶ μέχρι τοῦ ὡς ἄνω σημείου (Μονῆς Φανερωμένης). Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ κάμπτει δεξιὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ καὶ περιλαμβάνουσα ὁλόκληρον τὴν πρὸς τὰ ἀριστερὰ ταύτης ἔκτασιν ἀκολουθεῖ τὴν ἀγροτικὴν ὁδὸν «Χοχλακούρα» μέχρι διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Μόντε—Σμίθ—Χοχλακούρα ἔνθα ἡ οἰκία Κελὲ Ὀγλοῦ Κιαμάλ. Ἐκεῖθεν ἀκολουθεῖ τὴν ὁδὸν πρὸς «Μέγκαβλη» καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ τῆς ἀγροτικῆς ὁδοῦ «Μπὲλ—Πάσσο» (Καλὴ διάβασις) μέχρι συναντήσεως τῆς δημοσίας ὁδοῦ Ρόδου Λίνδου, τὴν ὁποίαν καὶ ἀκολουθεῖ πρὸς τὴν πόλιν τῆς Ρόδου μέχρι τῆς μικρᾶς γεφύρας τοῦ χειμάρρου «Καναμάτι», κειμένου 100 μέτρα ἄνωθεν τοῦ κέντρου «Ραδίνι». Ἐκεῖθεν ἀκολουθεῖ τὴν κοίτην τοῦ χειμάρρου «Καναμάτι», τέμνουσα τὴν ὁδὸν Ρόδου Καλλιθέας καὶ καταλήγει εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ χειμάρρου «Καναμάτι», περιλαμβάνουσα πάντοτε ὁλόκληρον τὴν περιοχὴν ἀριστερὰ τῆς ὡς ἄνω περιγραφείσης ὁροθετικῆς γραμμῆς μέχρι τῆς ἀκτῆς.

2) Οἱ κατωκημένοι χῶροι (οἰκισμοὶ) τῶν κάτωθι χωρίων :

α) Τριάντα, β) Κρεμαστή, γ) Παραδεῖσι, δ) Καλλιθιές, ε) Ψίνθος, στ) Ἁφάντου, ζ) Ἀρχάγγελος, η) Μαλώνα, θ) Λάρδος, ι) Γεννάδι.

3) Αἱ ἐδαφικαὶ περιοχαί :

α) Ἡ τοπικὴ περιοχὴ Ἁγ. Ἐλευσίης ἔνθα τὸ σανατόριον Δωδεκανήσου.

β) Ἡ ἐν Καλαμῶνι τοπικὴ περιοχή, ἔνθα ὁ Κρατικὸς Γεωργοκτηνοτροφικὸς Σταθμός.

γ) Ἡ τοπικὴ περιοχὴ Κοσκινοῦ, ἔνθα τὸ Φυτώριον Ἀμερικανικῆς Ἀμπέλου Ὑπουργείου Γεωργίας.

δ) Ἡ ἐν Καλυμπίοις τοπικὴ περιοχή, ἔνθα ὁ οἶκος Εὐγηρίας.

ε) Ἡ τοπικὴ περιοχὴ ἔνθα ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς Ρόδου.

στ) Ἡ τοπικὴ περιοχὴ ἔνθα τὸ ἀεροδρόμιον

Μαριτσών.

ζ) Ἡ ἐν Καλάθῳ τοπικὴ περιοχή, ἔνθα αἱ ἐγκαταστάσεις τῆς παιδουπόλεως «Θεοτόκος».

Εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὡσαύτως τοῦ Ἱδρύματος ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ὁδοστάται οἱ ὁπουδήποτε τῆς νήσου Ρόδου ἀπασχολούμενοι, τῆς ἀσφαλίσεως ταύτης ἀσκουμένης ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Ὑποκαταστήματος.

Β. Καθορίζει ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης ἀποφάσεως τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

(Ἐκ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α)

—

Ἀπόφ. Διοικητ. Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς σμυριδωρύκτας Νάξου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 127 τῆς 29 Μαρτίου 1960)

Συνεδρίασις ὑπ' ἀριθ. 3 τῆς 19.2.1960

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α.

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4 καὶ 7 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν.

β) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 περίπτ. α' τοῦ ἄρθρου 5 καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3710|1957 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.»

γ) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.».

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 13 ἀπὸ 11.10.1958 ἀπόφασιν τῆς Τ.Δ.Ε. τοῦ Ὑποκαταστήματος Νάξου τοῦ Ι.Κ.Α.

ε) Τὸ ἀπὸ 18.2.1960 εἰσηγητικὸν σημείωμα τῆς Διευθύνσεως ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, καὶ

ζ) Προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κλάδου Ἀσφαλίσεως, ἀποφασίζει ὁμοφώνως:

1) Τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν κλάδων παροχῶν ἀσθενείας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς τοὺς ἐν Νάξῳ ἀπασχολουμένους σμυριδωρύκτας.

2) Τὴν ἔναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω ἀσφαλίσεως ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ

3) Ὅπως τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας καταβάλλεται εἰς τὰ ὡς ἄνω πρόσωπα ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς καταβάλλεται τοῦτο εἰς τοὺς αὐτοτελῶς ἀπασχολουμένους ἠσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1960

—

Ἀπόφ. Διοικ. Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς περιοχὴν κωμοπόλεως Κερατέας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 127 τῆς 29 Μαρτίου 1960)

Συνεδρίασις ὑπ' ἀριθ. 3 τῆς 19.2.1960

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α.

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 7 καὶ 13 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθησαν.

β) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.».

γ) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 § 1 καὶ 7 § 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3710|1957 ν. διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας».

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 23 ἀπόφασιν τῆς Τ.Δ.Ε. τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Λαυρίου, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13|5.8.1959 συνεδρίασιν αὐτῆς.

ε) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2375|1959 εἰσηγητικὸν σημείωμα τοῦ Κλάδου Ἀσφαλίσεως (Διεύθυνσις ὑπαγωγῆς εἰς τὴν Ἀσφάλισιν), ἀποφασίζει ὁμοφώνως:

1) Τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς πάντα τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα καὶ ἀπασχοληθησόμενα εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων ἀντιαεροπορικῆς ἀμύνης τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐγγὺς τῆς κωμοπόλεως Κερατέας, ὡς καὶ εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα καὶ ἀπασχοληθησόμενα εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἔργων, δι' ἐπεκτάσεως εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχὴν τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ ἐν Λαυρίῳ Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α.

2) Τὴν ἔναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω ἀσφαλίσεως δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους ταύτης τοὺς ἀναφερομένους ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2961|1954, ὡς καὶ πρὸς πάντα τὰ πρὸ τῶν ὑπαγομένα δυνάμει τῆς παρούσης εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα καὶ ὑφ' ἣν ἔκτασιν ἐφαρμόζεται ἡ ἀσφάλισις εἰς τὰς λοιπὰς τοπικὰς περιοχάς, ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Φεβρουαρίου 1960

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ!

Εἰς τὴν χώραν μας δὲν εἶναι ἀσύνηθες τὸ φαινόμενον νὰ συλλαμβάνωνται καλαὶ ἰδέαι κοινωνικῆς προστασίας, νὰ τοποθετοῦνται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν νόμων καὶ διὰ λόγους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐξηγοῦνται εὐχερῶς, νὰ μένουν μόνον νομοθετικοὶ ὁρισμοὶ χωρὶς πραγματοποίησιν.

Ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐργατικῶν νομοθετικῶν διατάξεων ἀποχωρίζομεν δύο διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουν εἰσαχθῆ ἀπὸ μακροῦ χρόνου, ἀλλὰ δὲν ἐπετεύχθη ἀκόμη ἡ ἀξιοποίησις τῆς προστασίας, ἡ ὁποία δι' αὐτῶν ἐξηγγέλθη. Πρόκειται διὰ τὰς οἰκιακὰς ἐργατρίας. Ὁ ὅρος αὐτὸς ἔχει χρησιμοποιηθῆ ἐν Γερμανίᾳ, διὰ νὰ ὁρίσῃ νομοθετικῶς τὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι ἀπασχολοῦνται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐργοδότου μὲ ἐργασίας τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας (βλέπε ΕΕΔ 14, 1080), ἐνῷ ἡ ἰδική μας νομοθεσία χρησιμοποιεῖ τὸν ὅρον «οἰκότριτον ὑπηρετικὸν προσωπικόν».

Κατὰ τὴν μίαν διάταξιν (τοῦ ἀ.ν. 1816|1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων) κατηργήθη ἔκτοτε ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951 ἡ διὰ τοῦ προηγουμένου νόμου 6208|1934 ἐξαίρεσις ὑπαγωγῆς εἰς τὰς Κοινωνικὰς Ἀσφαλίσεις τῶν οἰκοσίτων ὑπηρετῶν, διότι, ὡς μᾶς πληροφορεῖ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις, ναὶ μὲν κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ παλαιοῦ νόμου ἐθεωρήθη, ὅτι τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἐτύγχανον ἐπαρκοῦς προστασίας παρὰ τῶν παρ' αἷς ὑπηρέτουν οἰκογενειῶν, λογιζόμενα ὡς μέλη τῆς οἰκογενείας τούτων, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἑλληνικῶν παραδόσεων καὶ ἠθίμων, ἀλλ' ὁ ἀνωτέρω λόγος ἐξαιρέσεώς των ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως δὲν κρίνεται σήμερον ἐπαρκὴς λόγῳ μεταβολῆς τῶν κρατουσῶν συνθηκῶν, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας οἱ οἰκόσιτοι ὑπηρέται ἀντιμετωπίζουν τὰς αὐτὰς ἀνάγκας προστασίας, οἵας καὶ οἱ λοιποὶ μισθωτοί.

Αὐτὰ ἐγράφοντο πρὸ 10 σχεδὸν ἐτῶν, χωρὶς ἔκτοτε νὰ ἐκδοθῇ ὁ κατὰ τὸν νόμον ἀπαιτούμενος Κανονισμὸς διὰ τὴν πράγματι ὑπαγωγὴν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τὴν ἄλλην διάταξιν (τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν) προεβλέφθη, ὅτι διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἰσχύουν καὶ ὑπὲρ τοῦ οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ. Μολονότι δὲ ἔχουν παρέλθει ἔκτοτε 15 ἔτη, δὲν ἐκρίθη ἀκόμη ἀναγκαῖον νὰ ἐκδοθῇ τὸ σχετικὸν διάταγμα.

Ἐνώπιον τῆς διαπιστώσεως αὐτῆς, ἡ ὁποία ἐμβάλλει εἰς σκέψεις περὶ τῆς πρακτικῆς ἀξίας τῶν νομοθετικῶν ἐπιταγῶν, ἀφοῦ παραμένει ἀδρανὴς ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑπὸ τῶν ἐξουσιοδοτουμένων ὑπὸ τοῦ νόμου ὀργάνων, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ συνταγματικὸς τρόπος ἐκβιάσεώς των εἰς δρᾶσιν, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἱκανοποιητικὴ ἡ πληροφορία ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ ὑπαγωγὴ τῶν ἐν λόγῳ προσώπων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., τὸ ὅτι δὲ ἐβράδυνεν ὑπερμέτρως ἡ ἀξιοποίησις τῆς διὰ τοῦ νόμου ἐξαγγελθείσης ἀπὸ πολλοῦ προστασίας εἶναι πρόσθετος λόγος νὰ πραγματοποιηθῇ αὐτὴ τὸ ταχύτερον. Καὶ καλὴ ἀρχὴ καὶ δι' ἄλλα δικαιώματα.

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΞΕΝΩΝ ΠΡΕΣΒΕΙΩΝ

Σχόλιον ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 145|1960 Γνωματεύσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (ΕΕΔ 1960, 316).

Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ἀπασχόλησις ἐγχωρίου προσωπικοῦ ὑπὸ ἀλλοδαπῶν πολιτειῶν χάριν τῆς λειτουργίας τῆς πρεσβείας, τῶν προξενείων, στρατιωτικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ λοιπῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν αὐτῶν, ἐγκατεστημένων εἰς ἑτέραν πολιτείαν τῇ συναινέσει αὐτῆς, ἀποτελεῖ πάντοτε πρᾶξιν δημοσίου δικαίου τῶν πολιτειῶν τούτων. Εἶναι ἐπίσης ἀναντίρρητον, ὅτι ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία πολιτείας τινός, περιλαμβανομένων καὶ τῶν κανόνων δημοσίας τάξεως αὐτῆς, οἵτινες ἀποκλείουν τὴν ἐφαρμογὴν ἀντιθέτων διατάξεων τῆς ἀλλοδαπῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἰδιωτικοῦ διεθνοῦς δικαίου, δὲν δύναται νὰ θεσμεύσῃ ἑτέραν πολιτείαν ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς δημοσίας αὐτῆς ἐξουσίας. Αἱ μεταξὺ τῶν πολιτειῶν ὑποχρεώσεις καθιεροῦνται ὑπὸ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου καὶ τῶν κανόνων τοῦ διεθνοῦς ἐθιμικοῦ καὶ συμβατικοῦ δικαίου. Οὔτε ὅμως ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν πολιτειῶν ἀναγνωρισμένων γενικῶν ἀρχῶν, οὔτε ἐκ τοῦ διεθνοῦς ἐθιμικοῦ δικαίου προκύπτει, ὅτι αἱ πολιτεῖαι δέον νὰ ἐφαρμόζουν τὴν ἐργατικὴν νομοθεσίαν τῆς πολιτείας, ἐντὸς τῆς ὁποίας εὑρίσκονται αἱ πρεσβεῖαι καὶ λοιπαὶ δημόσιαι ὑπηρεσίαι αὐτῶν, ὡς πρὸς τὸ χάριν τῆς λειτουργίας αὐτῶν ἀπασχολούμενον ἐγχώριον προσωπικόν. Μὴ ὑφισταμένης ὅθεν συνθήκης, διὰ τῆς ὁποίας πολιτεία τις ἀνέλαβε ρητῶς τοιαύτην ὑποχρέωσιν, ἡ ἐγχώριος ἐργατικὴ νομοθεσία δὲν ἐφαρμόζεται. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ περίπτωσις τῶν Κρατῶν - Μερῶν τοῦ N.A.T.O., τὰ ὁποῖα, ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὸ ἐγχώριον προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον διὰ τὰς χάριν τοῦ N.A.T.O. ἀποθεμευούσας εἰς τὸ ἔδαφος ἑτέρου Κράτους - Μέρους «Δυνάμεις» των, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐφαρμόζουν τὴν ἐγχώριον ἐργατικὴν νομοθεσίαν, δεσμευόμενα συνεπῶς καὶ ὑπὸ τῶν καθιερουσῶν τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, βάσει τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρ. 9 τῆς Συμφωνίας περὶ Νομικοῦ Καθεστῶτος τῶν Δυνάμεων τῶν Κρατῶν Μερῶν τοῦ N.A.T.O., κυρωθείσης παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου 2799|1954, ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὸ χάριν τῆς λειτουργίας τῆς πρεσβείας των ἐγχώριον προσωπικὸν οὐδεμία δέσμευσις δύναται νὰ δημιουργηθῇ, εἰμὴ μόνον δι' εἰδικῆς συνθήκης.

Σπ. Δ. Λέκκας, Δικηγόρος

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Κατηγγέλθησαν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος, κοινοποιηθείσης τῆς καταγγελίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23 Μαΐου ἐ.ἔ., αἱ δύο ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῆς 22ας Αὐγούστου 1958 (ΕΕΔ 17, 949 ἐπ.).

Παραράμματα

Ἡ καταχωρισθεῖσα ἀνωτέρω σελ. 455 Πρωτοδικου Καλαμῶν 107|1960 νὰ διορθωθῇ εἰς τὸ ὀρθὸν 107|1959.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 12 (450)

Ἀθῆναι, 15 Ἰουνίου 1960

ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΩΣ ΕΡΓΑΤΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΝΟΜΟΥ 2112

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

I. 1. Εἰς τὴν νομολογίαν παγιοῦται ἤδη ἡ ἄποψις, ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ὑπαλλήλου κατὰ τὸν ν. 2112 λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ χρόνος, καθ' ὃν οὗτος ὑπηρέτησεν ὡς ὑπάλληλος. Ἡ τυχὸν προϋπηρεσία του ὡς ἐργάτου εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν δὲν συνυπολογίζεται(1).

Αἱ πρῶται ὀρθαὶ κατὰ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἀντιρρήσεις διετυπώθησαν ὑπὸ τοῦ *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*(2).

2. Αἱ ἐν λόγῳ ἀποφάσεις θεμελιοῦν τὴν ἄποψίν των ἐπὶ τῶν ἄρθρων 1, 3 καὶ 12 τοῦ ν. 2112|1920, τὰ ὁποῖα ὁμιλοῦν περὶ «ὑπαλλήλων». Παραβλέπεται ὅμως, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ *Ἀγαλλόπουλος*(3), ὅτι ὁ ν. 2112 δὲν διακρίνει, ἂν πρόκειται περὶ ὑπαλλήλου διατελέσαντος προηγουμένως ἐργάτου ἢ μή. Ἐπίσης παραβλέπεται, ὅτι εἰς τὸν νόμον αὐτὸν γίνεται λόγος περὶ ἀπολύσεως ὑπαλλήλων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον κατὰ συνεπῆ—γραμματικὴν πάντοτε—ἑρμηνείαν σημαίνει, ὅτι ἡ ὑπαλληλικὴ ἰδιότης, ὡς προϋπόθεσις τῆς ἐπελεύσεως τῶν συνεπειῶν τοῦ νόμου, ἀφορᾷ εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως. Εἶναι δηλαδὴ ἀδιάφορον, ἂν αὕτη ὑφίστατο καὶ προγενεστέρως ἢ ὄχι.

Περαιτέρω ἡ αὐτὴ ἄποψις, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀναδρομὴν εἰς τὸν πρὸ τῆς κτήσεως τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος χρόνον, προσκολλᾶται εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπαλλήλου ὡς αὐτὴ διεμορφώθη ὑπὸ τοῦ ν. 2655|1953.

Ἡ προσήλωσις εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ εἰς τὰς ἐννοίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καθιστᾷ ἀναμφισβητήτως εὐκολωτέραν τὴν ἐξεύρεσιν λύσεων—οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν δικαιοτέρων—ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὴν τάσιν τῆς νομολογίας, ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τὸ πεδίον τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Ἐν προκειμένῳ ὅμως δὲν δύναται οὔτε σκοπεῖται νὰ γίνῃ ἀντικείμενον ἐρεύνης τὸ πρόβλημα τοῦ θετικισμοῦ καὶ τῆς ἐννοιοκρατικῆς μεθόδου ἑρμηνείας τοῦ δικαίου. Ἀρκετὴ εἶναι ἡ διαπίστωσις, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἄποψις τῆς νομολογίας ἀρύεται τὰ ἐπιχειρήματά της ἐκ τοῦ πεδίου ἀμφοτέρων.

II. Ὁ συνυπολογισμὸς τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου, προκειμένου νὰ καθορισθῇ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, φαίνεται ἡ ὀρθοτέρα καὶ ἡ πλέον πρόσφορος κοινωνικῶς λύσις, ἐκ τῶν κάτωθι λόγων:

1. Ἐξ ἀνάγκης κοινωνικῆς προστασίας τοῦ μισθωτοῦ.

2. Ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ δεσμοῦ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν, ὅστις ἐκδηλοῦται διὰ τῆς προσωπικῆς καὶ ὀργανωτικῆς ἐξαρτήσεως αὐτοῦ. Εἰς τὸν δεσμὸν αὐτόν, εἰς τὴν μεταξὺ ἐπιχειρήσεως καὶ μισθωτοῦ κοινωνίαν, ἀποβλέπει προφανῶς ὁ νόμος, ὅταν ὡς ὅρια τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως θέτει τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ εἰς

(1) Βλ. Α.Π. 363|1957, ΕΕΔ 16, σ. 714· 264|1958, ΕΕΔ 17, σ. 515· 745|1958, ΕΕΔ 17, σ. 1283· Πρωτ]κείου Ἀθηνῶν 1250|1958, ΕΕΔ 17, σ. 292· Πρωτ]κου Ἀθηνῶν 7681|1959, ΕΕΔ 19, σ. 90.

(2) Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 336.

(3) Ἔνθ' ἀνωτ.

τὴν ἐπιχείρησιν. Ἄλλως, ἐὰν ὁ δεσμὸς αὐτὸς ἦτο ἀδιάφορος θὰ ἠδύνατο χάριν ἁπλουστεύσεως νὰ καθορισθῇ ἐν πάγιον ποσὸν ἀποζημιώσεως ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ. Ὁ ἐσώτερος ὅμως κοινωνικὸς σύνδεσμος του μισθωτοῦ πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν ὑφίσταται, τόσον καθ' ὃν χρόνον οὗτος ὑπηρετεῖ ὡς ὑπάλληλος, ὅσον καὶ καθ' ὃν χρόνον ὁ ἴδιος μισθωτὸς ὑπηρέτει παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει ὡς ἐργάτης.

Ἡ κοινωνικὴ σχέσις καὶ εἰς τὴν μίαν περίπτωσιν καὶ εἰς τὴν ἄλλην, δημιουργουμένη ἐκ τῆς προσωπικῆς καὶ ὀργανωτικῆς, ὡς ἤδη ἐλέχθη, ἐξαρτήσεως, εἶναι ἡ αὐτή. Αὕτη μένει ἀνεπηρέαστος ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργάτου ἢ τοῦ ὑπαλλήλου. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ ὑπαλλήλου καὶ ἐργάτου εἶναι ὅλως ἐξωτερικὴ καὶ ἐπιχειρεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τυπικῶν κριτηρίων, ἤτοι τοῦ εἴδους τῆς παρεχομένης ἐργασίας. Ἡ παροχὴ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους μεγαλυτέρας ἀποζημιώσεως ἐξηγεῖται μόνον ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οὗτοι προσφέρουν ὑπηρεσίας ἀνωτέρας ἀπὸ τὰς ἁπλᾶς χειρωνακτικὰς κυρίως ἐργασίας, τὰς ὁποίας παρέχουν οἱ ἐργάται.

Ἡ παραδοχὴ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως θὰ ἦγεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ δικαιοῦται ἀποζημιώσεως μισθωτός, ὁ ὁποῖος ἀπασχολεῖται εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἕνα μῆνα ὡς ὑπάλληλος, ἐνῷ προηγουμένως παρεῖχεν εἰς αὐτὴν τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ἐργάτης ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν.

III. Ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκριβῶς θέματος ἄποψις τῆς γερμανικῆς νομολογίας καὶ ἐπιστήμης.

Εἰς τὸ γερμανικὸν δίκαιον τὸ ζήτημα ἐγεννήθη ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τῆς 9ης Ἰουλίου 1926 «περὶ τῶν προθεσμιῶν τῆς καταγγελίας τῶν ὑπαλλήλων» (4), ὁ ὁποῖος καθώρισε προθεσμίας καταγγελίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διαφόρους ἀπὸ τὰς ἰσχυούσας διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς λοιποὺς κλάδους μισθωτῶν. Σωμειωτέον ὅτι καὶ ὁ γερμανικὸς νόμος ἀναφέρεται, ὡς καὶ ὁ ν. 2112]1920 εἰς ὑπαλλήλους ἁπλῶς καὶ εἰς οὐδεμίαν προβαίνει περαιτέρω διάκρισιν.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς 7. 12.1927 (5), ἥτις διὰ μακρῶν σκέψεων καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς προθεσμίας τῆς καταγγελίας συνυπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος προϋπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει.

Ἡ ἄποψις αὕτη τῆς νομολογίας τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἐπαγιώθη καὶ διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως (6), σήμερον δὲ δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἡ ἐν τῇ γερμανικῇ ἐπιστήμῃ καὶ νομολογίᾳ κρατοῦσα (7).

Ὑπὲρ τοῦ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ὡς ἐργάτου ὁ Hueck (8) λέγει χαρακτηριστικῶς :

«Ὑπὲρ αὐτοῦ ὁμιλεῖ τὸ ὅτι ὁ νόμος ἀπαιτεῖ μόνον ἀπασχόλησιν ὡς ὑπαλλήλου καὶ ὅτι τὰ μέρη αἰσθάνονται ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν περαιτέρω ἀπασχόλησιν ὡς ὑπαλλήλων ὡς συνέχειαν τῆς προγενεστέρος σχέσεως ἐργασίας».

Τὸ ὀρθὸν τοῦτο ἐπιχείρημα, τὸ ὁποῖον εὑρίσκει στήριγμα εἰς αὐτὸ τὸ κείμενον τοῦ νόμου, δυνάμεθα ἀναμφισβητήτως νὰ ἐπικαλεσθῶμεν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ν. 2112] 1920. Οὗτος ἀφορᾷ μὲν εἰς τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας «ὑπαλλήλων» (9), δὲν καθορίζεται ὅμως, ἂν τὸν εἰς αὐτὸν ὁριζόμενον χρόνον ὑπηρεσίας ὁ ὑπάλληλος δέον νὰ ἔχῃ διανύσει ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτὴν ἢ ἂν ἀρκῇ, ὅτι μέρος τούτου ὑπηρέτησε καὶ ὡς ἐργάτης.

---

(4) Βλ. Gesetz über die Fristen für die Kündigung von Angestellten ἐν Nipperdey Arbeitsrecht, Textsammlung. Nr. 151. Ὁ ἐν λόγῳ νόμος ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ καὶ σήμερον.

(5) Βλ. RAG 7.12.1927, ARS (Arbeitsrechtssammlung=Bensheimersammlung) 1, σ. 103.

(6) Βλ. RAG 22.9.1928, ARS 2, σ. 27.

(7) Βλ. ArbG Frankfurt, AP 54, Nr. 120. Hueck - Nipperdey I, σ. 525, Nikisch, I, σ. 581 ὑποσ. 17· Staudinger - Nipperdey - Mohnen - Neumann, Vorb. 91, zu § 620 BGB· Kaskel - Dersch-Arbeitsrecht 1957, σ. 222· Molitor, Die Kündigung, σ. 174, τὸν αὐτόν, AR - Blattei, Kündigung V, V. 2· Revolle - Köst, Handkommentar zum Arbeitsrecht I, σ. 7.

(8) Hueck - Nipperdey, I, σελ. 525, ὑποσ. 49.

(9) Ὁ ὅρος «ὑπαλλήλων», δὲν προσδιορίζει τὸν ὅρον «ὑπηρετήσαντας», δὲν καθορίζεται δηλ. ὡς τί δέον νὰ ἔχουν ὑπηρετήσει, ἀλλὰ καθορίζει ἁπλῶς τὸ προσωπικὸν πεδίον ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ως ετροποποιήθη

Υποβολή της περί αντικαταστάσεως αιτήσεως του εργοδότου μετά υπηρεσίαν του τοποθετηθέντος τουλάχιστον 15 ημερών.—Θέσις της προθεσμίας διά δοκιμασίαν του μισθωτού, δικαιουμένου του εργοδότου προς παράτασιν και πέραν των 15 ημερών, μή δυναμένης όμως της παρατάσεως να διαρκέση απεριορίστως καθ' όλον τον χρόνον, καθ' ον διαρκεί ή σχέσις εργασίας του τοποθετηθέντος, αλλ' εκτεινομένης επί τοσούτον μόνον χρόνον, όσος κατά την συναλλακτικήν καλήν πίστιν απαιτείται.—Κρίσις του δικαστηρίου της ουσίας περί της διαρκείας της παρατάσεως, της κρίσεώς του υποκειμένης εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου, καθ' ο αναφερομένης εις την εφαρμογήν των περί καλής πίστεως ορισμών του Α.Κ.

Εξαιρετικού ενδιαφέροντος ή κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου, ερχομένη μετά την υπ' αριθ. 68|1960 Τμ. Β' (εισηγητής *Δ. Οικονομόπουλος*, ΕΕΔ 19, 274), διά της οποίας περεπέμφθη εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου ή λύσις του επανειλημμένως απασχολήσαντος τον Άρειον Πάγον νομικού ζητήματος περί της εννοίας του άρθρου 11 του α.ν. 1836|1951, ως ετροποποιήθη υπό του άρθρου 10 του ν.δ. 2657|1953 (ΕΕΔ 14, 1105), ως προς την αντικατάστασιν των κατά το άρθρον 3 του α.ν. 1836|1951 τοποθετουμένων εις επιχειρήσεις πολεμιστών.

Είναι γνωσταί αι διά προηγουμένων αποφάσεων των Τμημάτων του Αρείου Πάγου εξενεχθείσαι επί του ζητήματος γνώμαι, τας οποίας διέσπασεν ή ανωτέρω μνημονευθείσα υπ' αριθ. 68|1960 απόφασις του Β' Τμήματος, μεθ' ην κατέστη ανάγκη να επιληφθή ή Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, διά της γνώμης της οποίας λύεται ούτω οριστικώς το ζήτημα, μέ αποτέλεσμα και να ευθυγραμισθή ή νομολογία του Αρείου Πάγου προς εκείνην του Συμβουλίου της Επικρατείας (ίδετε ΕΕΔ 19, 604, ένθα νομολογία του Σ. της Ε.).

Περιορίζεται ούτω ή μεταξύ του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας διαφωνία μόνον επί του αν ή περί αντικαταστάσεως του πολεμιστού αίτησις του εργοδότου πρέπει να περιέχη λόγους αντικαταστάσεως και να διαπιστώσουν την ύπαρξιν αυτών τα αρμόδια Συμβούλια, ως είναι ή γνώμη του Συμβουλίου της Επικρατείας, ή αρκή μόνον ή περί αντικαταστάσεως αίτησις, ή οποία είναι υποχρεωτικώς δεκτή υπό των Συμβουλίων του α.ν. 1836|1951, ως είναι ή γνώμη του Αρείου Πάγου (ίδετε Α.Π. 347|1957, εισηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 652, Α.Π. 404|1959, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1187, Α.Π. 68|1960, εισηγητής *Δ. Οικονομόπουλος*, ΕΕΔ 19, 274).

Δοθέντος όμως, ότι, καθ' ά δεν αμφισβητείται, προκύπτει δε τούτο σαφώς εκ του νόμου, ο χρόνος των 15 ημερών από της τοποθετήσεως του πολεμιστού και ο μετ' αυτήν εύλογος χρόνος είναι τοιούτος δοκιμασίας του μισθωτού, ή οποία έχει αφεθή εις τον εργοδότην, δέν πρέπει, ως επανειλημμένως εσημειώσαμεν, να υποστηρίζηται, ότι απαιτείται και να δικαιολογήται ή αντικατάστασις, τοσούτο μάλλον καθ' όσον αυτός ο νόμος (άρθρον 11 α.ν. 1836|1951, ως ετροποποιήθη υπό του άρθρου 10 του ν.δ. 2657|1953, ορίζει, ότι τα Συμβούλια υποχρεούνται, όπως εντός 30 ημερών από της υποβολής της σχετικής περί αντικαταστάσεως αιτήσεως ανακαλέσωσι τον τοποθετηθέντα και τοποθετήσωσιν έτερον πρόσωπον του άρθρου 1 του αυτού νόμου, παρερχομένης δε απράκτου της προθεσμίας των 30 ημερών από της υποβολής της σχετικής περί αντικαταστάσεως αιτήσεως ο υπόχρεως απαλλάσσεται διά τον εφεξής χρόνον διά τον οποίον ζητείται ή αντικατάστασις πάσης ευθύνης εκ του παρόντος ή άλλου νόμου απορρεούσης.

Αί αρχαί της καλής πίστεως, περί των οποίων σκέπτεται ή κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου, αποτελούν αναμισβητήτως κανόνα δικαίου, της προσηκούσης εφαρμογής υποκειμένης εις την κρίσιν του Αρείου Πάγου (*Π. Ζέπος*, Ένοχ. Γεν., σελ. 125, *Τσιρτσάνης*, εν ΕρμΑΚ υπ' άρθρον 288, αριθ. 35, ένθα και λοιπαί παραπομπαί, *Α. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 7, 429).

Αρείου Πάγου 281|1960, Ολομελείας

Πρόεδρος ο κ. ***Κ. Καυκάς***
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. ***Δ. Γεωργίου***
Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Χατζόπουλος, Σ. Γραββάνης, Ι. Κοταϊβελος

Διά της υπ' αριθ. 98|1960 αποφάσεως του Β' Τμήματος παρεπέμφθη εις την Ολομέλειαν ή εκδίκασις της προκειμένης υποθέσεως, συμφώνως

πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ν. 3810]1957, λόγῳ ἀντιθέτου γνώμης τοῦ αὐτοῦ Τμήματος ἐπὶ τοῦ κρινομένου νομικοῦ ζητήματος πρὸς προγενεστέρας ἀποφάσεις αὐτοῦ.

Ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον ἀπευθύνεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7721]1958 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 812 § 1, 811 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας (ὡς ἀντικατεστάθησαν διὰ τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ ν. 3810]1957, ἀφοῦ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἠσκήθη ἔφεσις, ἐφ' ἧς ἀπεφήνατο τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20630]1958, ἐπίσης ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεώς του.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 2657]1953, ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου προστατευομένων προσώπων δι' αἰτήσεώς του, ὑποβαλλομένης ἀφοῦ ὁ τοποθετηθεὶς ὑπηρετήσῃ παρ' αὐτῷ τοὐλάχιστον ἐπὶ 15 ἡμέρας. Ἐντεῦθεν εἶναι προφανές, ὡς καὶ ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ν.δ. 2657]1953 προκύπτει, ὅτι ἡ προθεσμία αὕτη ἐτέθη, ὅπως ὁ ἐργοδότης δοκιμάσῃ τὸν παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντα, ἐὰν εἶναι κατάλληλος διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην δοκιμασίαν ζητήσῃ τὴν ἀντικατάστασίν του. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ ὡς ἄνω διάταξις ὁρίζει, ὅτι δικαιοῦται εἰς ὑποβολὴν τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως μετὰ δοκιμασίαν τοὐλάχιστον 15 ἡμερῶν, συνεπάγεται, ὅτι δικαιοῦται οὗτος, ὅπως παρατείνῃ τὴν δοκιμασίαν ταύτην καὶ πέραν τῶν 15 ἡμερῶν. Ἡ τοιαύτη ὅμως παράτασις δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ἀπεριορίστως καθ' ὅλον τὸν χρόνον, καθ' ὃν διαρκεῖ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ τοποθετηθέντος, ἀλλ' ἐκτείνεται ἐπὶ τοσοῦτον μόνον χρόνον, ὅσος κατὰ τὴν συναλλακτικὴν καλὴν πίστιν, ἥτις κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἄρθρων 200, 281, 288 Α.Κ. συναγομένην γενικὴν ἀρχὴν δέον νὰ διέπῃ πᾶσαν ἐνοχὴν καὶ πᾶν ἐκ ταύτης πηγάζον δικαίωμα, ἀπαιτεῖται, ἵνα ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ εἴδους τῆς ἐπιχειρήσεως, τῆς τυχὸν ἀποχῆς τοῦ τοποθετηθέντος ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἀπεργίας ἢ ἄλλης δεδικαιολογημένης αἰτίας, ὁ ἐργοδότης δυνηθῇ νὰ δοκιμάσῃ τὸν παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντα. Ἡ μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας ὑποβολὴ πρὸς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον αἰτήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος καὶ ἡ μὴ ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχή, παρελθούσης τῆς πρὸς ἀπόφασιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τασσομένης 30ημέρου προθεσμίας, τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος δὲν ἀπαλλάσσει αὐτὸν τῆς ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 2657]1953, ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης εὐθύνης. Περὶ τῆς διαρκείας δὲ τῆς τοιαύτης παρατάσεως θὰ ἀποφαίνηται ἑκάστοτε τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, τῆς κρίσεώς του ταύτης ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃ ἀναφερομένης εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ τῆς καλῆς πίστεως ὁρισμῶν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὑπαγόμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 καὶ τοποθετηθεὶς παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἑταιρείᾳ ὡς βιβλιοδέτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 210 τῆς 22.10.1956 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, προσέφερε παρ' αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας του ἀπὸ τῆς 24.10.1956, ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς 29.5.1958, ὅτε ἡ ἀναιρεσείουσα ἔπαυσεν ἀποδεχομένη τὰς ὑπηρεσίας του, λόγῳ τοῦ ὅτι τὴν 17 Ἀπριλίου 1958 ὑπέβαλεν εἰς τὸ ὡς ἄνω Συμβούλιον αἴτησιν ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ, ὡς ἀκαταλλήλου, καὶ ἐκτοτε παρῆλθεν ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου τασσομένη 30ήμερος προθεσμία. Ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας περιστάσεις ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος αἴτησις, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης μετὰ τὴν πάροδον τοῦ κατὰ τὴν καλὴν συναλλακτικὴν πίστιν ἀπαιτουμένου πρὸς δοκιμασίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς καταλλήλου ἢ μὴ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας χρόνου, διὰ τὴν παράτασιν τοῦ ὁποίου οὐδεμία προκύπτει ὅτι συντρέχει εἰδικὴ περίπτωσις, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγηθείσῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα, δὲν ἀπαλλάσσει τὴν ἀναιρεσείουσαν τῆς ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 2657]1953, ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης ἐναντι τοῦ ἀναιρεσείοντος εὐθύνης. Οὕτω δὲ καὶ τὸ ἄνω ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀποφηνάμενον καὶ ἀπορρίψαν τὴν περὶ τοῦ ἐναντίου ἐνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἐν τῇ ἠγηθείσῃ αἰτιολογίᾳ διαληφθείσας διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 834 § 3 τῆς Πολ. Δικ. (ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3810(1957), ὁρίζοντος ὅτι «ἐὰν ὁ Ἄρειος Πάγος δικάζων ἐν Ὁλομελείᾳ ἀναιρέσῃ τὴν ἀπόφασιν ἢ ἀπορρίψῃ τοὺς εἰς τὴν Ὁλομέλειαν παραπεμφθέντας λόγους ἀναιρέσεως ἢ λύσῃ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον τὴν διαφωνίαν, ἡ ὑπόθεσις ἀναπέμπεται εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενον Τμῆμα, τὸ ὁποῖον, ἀποφαινόμενον, ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις ἐκ τῶν λοιπῶν λόγων ἀναιρέσεως, προβαίνει εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως», σαφῶς συνάγεται, ὅτι περίπτωσις ἀναπομπῆς ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενον Τμῆμα δὲν ὑφίσταται, ὅταν οὐδὲν παραμένῃ ἐκκρεμὲς πρὸς λύσιν ζήτημα ὑπὸ τοῦ Τμήματος, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ ὅταν ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας ἀπορρίπτεται, ὡς καὶ ἐν προκειμένῳ, ὁ μόνος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὁ καὶ διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Τμήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν παραπεμφθείς.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Διάπραξις ὑπὸ τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἀξιοποίνου πράξεως

Εἰδικαὶ διατάξεις Α.Ν 1803|1951 περὶ προστασίας ἀπὸ ἀπολύσεως προέδρων ἢ γενικῶν γραμματέων ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων.—Παράλληλος πρὸς αὐτὰς ἐφαρμογὴ σχετικῶν διατάξεων εἴτε τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας, εἴτε τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὅσον δι' αὐτῶν δὲν καθίσταται δυσμενεστέρα ἡ θέσις τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν.—Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ καὶ τοῦ ἄρθρου 5 Νόμου 2112|1920, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 Νόμου 3198|1955, τοῦ ἐργοδότου ὑποχρέου ἐν περιπτώσει διαπράξεως ὑπὸ τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἀξιοποίνου πράξεως πρὸς ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ ζήτησιν ἐγκρίσεως τῆς ἀπολύσεως ὑπὸ τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς.—Συνέπεια τῆς παραλείψεως καὶ μιᾶς τῶν ἀνωτέρω διατυπώσεων ἡ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως.

Λόγοι ἀναιρέσεως κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 10|1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικείου Ἀγρινίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 434|1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀγρινίου, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξαν οἱ ἑξῆς:

α) Διότι κατὰ φευδῆ τοῦ νόμου ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ταύτου ἐφαρμογήν ὁ πρωτοδικος Δικαστής, ἐνῷ δέχεται, ὅτι ἡ κατὰ τὴν 14ην Αὐγούστου 1957 γενομένη καταγγελία τῆς μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας ἦτο ἄκυρος, ἐν τούτοις ἀπέρριψε τὴν προβληθεῖσαν ἔνστασιν περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι ἀπὸ τῆς ἀκύρου ὡς ἄνω καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως (14.8.1957) μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς (21-4-1959) παρῆλθεν ἡ τρίμηνος ἀναιρετικὴ προθεσμία, ἡ τασσομένη ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198|1955, καθ' ἣν πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαραδέκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀναιρετικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.

β) Διότι κατὰ φευδῆ τοῦ νόμου ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ταύτου ἐφαρμογήν, ὡς καὶ δι' ἀντιφατικῶν αἰτιολογιῶν, ἐπὶ ζητήματος, ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ὁ πρωτόδικος Δικαστής, ἐνῷ δέχεται, ὅτι κατὰ τὸν ἀ.ν. 1803|1951 οἱ πρόεδροι καὶ γενικοὶ γραμματεῖς (ὡς ὁ ἀναιρεσίβλητος) οἱασδήποτε ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, δὲν ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰμὴ μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον, οἷος εἶναι καὶ ἡ διάπραξις ἀξιοποίνου πράξεως ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας των καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου τούτου ἀναφερομένην διαδικασίαν, ἐν τούτοις ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 10|1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀγρινίου κατὰ τρόπον ἀντιφάσκοντα πρὸς τὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος λόγου ἀναιρέσεως διατυπουμένην κρίσιν της δέχεται, ὅτι ἐπὶ τῶν προστατευομένων συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112|1920, ἤτοι ὅτι δύνανται οὗτοι νὰ ἀπολυθῶσι συνεπείᾳ ὑποβολῆς μηνύσεως διὰ διάπραξιν ἀξιοποίνου πράξεως ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας των, χωρὶς νὰ τηρηθῶσιν αἱ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1803|1951 προβλεπόμεναι διατυπώσεις.

γ) Διότι παρὰ τὸν νόμον ἡ πρωτόδικος ὑπ' ἀριθ. 10|1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀγρινίου ἔλυσεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ ἔχοντα κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἤτοι παρ' ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος καὶ διὰ τῆς ἀναγραφείσης δηλώσεώς του ἐν τῷ κοινοποιηθέντι ἀποσπάσματι τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν καὶ διὰ τῆς ἐνδίκου ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1959 ἀγωγῆς του, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν πρωτοδίκως κατατεθεισῶν ἐγγράφων προτάσεων του καὶ διὰ τῆς ὅλης ἐν γένει ὁτασεώς του ἐμμένει σθεναρῶς, ὅπως εἰς τὴν προκειμένην δίκην τύχωσιν ἐφαρμογῆς αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1803|1951, ἐν τούτοις ἡ ὡς ἄνω ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν, ὑποστηρίζει τὴν κρίσιν της περὶ τοῦ ἀκύρου τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης καὶ μὴ προταθείσης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προϋποθέσεως τοῦ ὅτι δὴθεν παρητήθη οὗτος τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ εὐεργετικῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1803|1951.

δ) Διότι παρὰ τὸν νόμον ἄνευ οὐδεμιᾶς αἰτιολογίας ὁ πρωτόδικος Δικαστὴς ἔκρινε τὸν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς αὐθωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν μέχρι τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως χρόνον τῶν 26 ἡμερῶν ὡς μὴ εὔλογον, μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὰ προεκτεθέντα καὶ ἀποδειχθέντα πράγματα, ἅτινα καθιστοῦν εὔλογον τὴν μικρὰν καὶ ἐπὶ 26 ἡμέρας καθυστέρησιν καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἤτοι τὴν ἐπίμονον ἄρνησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς λῆψιν τῆς νομίμως προσφερομένης ἀποζημιώσεώς του, τὰς μεταξὺ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος γενομένας διαπραγματεύσεις πρὸς συμβιβαστικὴν λύσιν τῆς ἐνδίκου διαφορᾶς καὶ τὴν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἀναιρε-

σιβλήτου ὑποβολὴν ἐρωτήματος πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν τῆς μεταξὺ των ὑφισταμένης διενέξεως, τοῦ μὲν ἀναιρεσιβλήτου ἰσχυριζομένου ὅτι ὑποχρεοῦται τὸ ἀναιρεσεῖον εἰς ἐπανεπρόσληψιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τοῦ ἀναιρεσειοντος δὲ ὑποστηριζοντος ὅτι ὑποχρεοῦται μονον εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως.

ε) Διότι κατὰ ψευδῆ τοῦ νόμου ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην τούτου ἐφαρμογὴν ὁ πρωτόδικος Δικαστὴς ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἐκπρόθεσμος καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως καθιστᾷ τὴν ἀπόλυσιν ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρον, ἐνῷ κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν νόμων 2112|1920 καὶ 3198|1955 ἡ καθυστέρησις τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως δὲν ἐπιφέρει τὴν ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότητα τῆς γενομένης ἀπολύσεως, ἀλλ' ἁπλῶς ἀναστέλλει ταύτην μέχρι τοῦ χρονικοῦ σημείου τῆς καταβολῆς.

στ) Διότι κατὰ ψευδῆ τοῦ νόμου ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην τούτου ἐφαρμογὴν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀγρινίου, παρὰ τὴν πρὸ τῆς ἐκδόσεως καὶ δημοσιεύσεως τῆς ὡς ἄνω ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεώς του γενομένην προφορικὴν καὶ ἔγγραφον δήλωσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ τοῦ ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀνακαλέσωσι τὴν κατὰ τὴν δικάσιμον τῆς 18ης Νοεμβρίου 1959 γενομένην συζήτησιν τῆς ἀπὸ 9ης Ὀκτωβρίου 1959 ἐφέσεώς του, δηλαδὴ νὰ ἀποσύρωσι τὴν δικογραφίαν, προκειμένου νὰ συμβιβασθῶσιν, ἐχώρησεν εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεώς του, ἐνῷ κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῆς Πολ. Δικ. (ἄρθρον 477) οἱ διάδικοι δύνανται μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως νὰ ἀνακαλέσωσι τὴν γενομένην συζήτησιν, ἀφοῦ μάλιστα δύνανται νὰ συμβιβασθῶσι κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης.

ζ) Τόσον τὸ ἀναιρεσεῖον, ὅσον καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος, κατέθεσαν τὰς ἐπὶ τῆς συζητηθείσης ἐφέσεως των ἐγγράφους προτάσεις των μετὰ πάροδον 48 καὶ πλέον ὡρῶν ἀπὸ τῆς γενομένης συζητήσεως, χωρὶς νὰ λάβουν πρὸς τοῦτο προθεσμίαν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, ἐν τούτοις ὅμως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀγρινίου, κατὰ ψευδῆ τοῦ νόμου ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην τούτου ἐφαρμογήν, θεωρήσαν ὡς γενομένην τὴν συζήτησιν, ἐχώρησεν εἰς τὴν ἔκδοσιν καὶ δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεώς του, ἐνῷ ἔδει κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 559 καὶ 580 Πολ. Δικ. νὰ θεωρηθῶσιν ἀμφότεροι ἀπολειφθέντες κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ νὰ κηρυχθῇ αὕτη ματαιωθεῖσα.

***

Ὁ εἰδικὸς περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ἀ.ν. 1803|1951 (ΕΕΔ 10, 532), προβλέπων περὶ ἀπολύσεως τῶν ἐν αὐτῷ συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, καθορίζει περιοριστικῶς ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ τοὺς λόγους ἀπολύσεως καὶ τὴν διαδικασίαν περὶ αὐτῆς, ἀποκειμένης εἰς τὴν ἐν αὐτῷ Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς κρίσεως περὶ τῶν λόγων ἀπολύσεως, ρητῶς δὲ ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 3 αὐτοῦ, ὅτι καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 προσώπων ἄνευ προηγουμένης διαπιστώσεως περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 σπουδαίων λόγων εἶναι ἄκυρος.

Ἐξ ἄλλου, τὸ ἄρθρον 5 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 2112|1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» (ὅμοιον καὶ τὸ ἄρθρον 6 §§ 2 καὶ 3 τοῦ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ β. δ|τος τῆς 16|18 Ἰουλίου 1920), τὸ ὁποῖον ὁρίζει, ὅτι δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἐὰν ἐναντίον τοῦ ὑπαλλήλου (καὶ τοῦ ἐργάτου) ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιοποίνου πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται ἐπὶ κοινῶν μισθωτῶν, δὲν ἀναφέρεται εἰς λόγον ἀπολύσεως, νομοθετηθὲν ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς ἐλευθέρας κατὰ τὸν νόμον 2112|1920 ἀπολύσεως, ἀλλ' εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112|1920 ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ ὁποίου δικαιώματος στερεῖται ὁ μισθωτός, καταδικαζόμενος διὰ τὸ ἀδίκημα, ἀπολαμβάνει δὲ αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἀπαλλαγῇ τῆς κατηγορίας διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Δὲν δύναται, ἐπομένως, νὰ τεθῇ ζήτημα ὑπάρξεως δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν κατ' ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112|1920 εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς εἰδικῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 1803|1951, ὁ ὁποῖος ὁρίζει περιοριστικῶς (μόνον) ποῖος σπουδαῖος λόγος, ἀποδεικνυόμενος κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπιβάλλει τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀπόλυσιν.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1803|1951, καθ' ἣν ἐπιφυλάττεται ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι διαφυλάσσεται τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον 2112|1920, ἐφ' ὅσον ἤθελε κριθῇ ἔγκυρος ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν ἀ.ν. 1803|1951, ὡς συμβαίνει ἄλλωστε καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς παρεμφεροῦς προστασίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν (ἀ.ν. 244|1936), πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836|1951.

Ἐν τούτοις ἡ διάπραξις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1803|1951, ἀξιοποίνου πράξεως κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας του δὲν μένει ἄνευ συνεπειῶν. Δικαιοῦται ἡ ἐργοδότις νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ παρὰ τῇ Εἰδικῇ Ἐπιτροπῇ τοῦ ἀ.ν. 1803|1951 ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ σπουδαίου λόγου ὅτι ὁ μισθωτὸς εἶναι ἀνίκανος διὰ τὴν συμπεφωνημένην ἐργασίαν ἢ παρεβίασεν οὐσιώδεις ὑποχρεώσεις του (ἴδετε ad hoc τὴν ὀρθῶς σκεφθεῖσαν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4678|1952, Πρωτοδίκης *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 11, 966, ὁμοία δὲ λύσις δίδεται καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις προστασίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν κλπ.).

Ἂν ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποφανθῇ, ὅτι ὑπάρχει σπου-

δαίος λόγος ἀπολύσεως, τότε ὁ ἐργοδότης δύναται ἐγκύρως νὰ προβῇ εἰς ταύτην, ὁπότε θὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὁμαλῶς τὰ περὶ κοινῶν πλέον μισθωτῶν ἰσχύοντα.

Οὕτω δύναται, ὑποβληθείσης μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112|1920, νὰ προβῇ εἰς ἐλευθέραν καὶ ἄνευ τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502) ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ μόνον μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἀθώωσιν αὐτοῦ ἀνακύπτει δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920, ἡ καταβολὴ τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198|1955 (ἴδετε περὶ αὐτῶν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 30|1960, εἰσηγητὴς *Μ. Γεωργόπουλος*, ΕΕΔ 19, 398, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18286|1958, εἰσηγητὴς *Δ. Κουράντος*, ΕΕΔ 18, 191, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16306|1959, εἰσηγητὴς *Μ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1362).

Εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφ' ἧς ἡ παρατιθεμένη ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀγρινίου, ἡ ὁποία ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὁ μισθωτὸς (συνδικαλιστικὸν στέλεχος τοῦ ο.ν. 1803|1951) ἀπελύθη τὴν 14ην Αὐγούστου 1957 μεθ' ὑποβολὴν κατ' αὐτοῦ μηνύσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112|1920 καὶ ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀ.ν. 1803|1951.

Ἑπομένως ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἄκυρος (ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1803|1951), διότι ὅμως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502) ὁρίζει, ὅτι πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαραδέκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀναιρετικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ, ὡς ἔχει νομολογηθῆ (Α.Π. 237|1958, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 518 καὶ ἐκεῖ εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 517, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς παλαιοτέρας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 8|11 Μαΐου 1946), ἡ προθεσμία αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπὶ πάσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας πηγαζούσης ἀξιώσεως καὶ ἀδιακρίτως ἂν ἡ ἀκυρότης προέρχηται ἐκ παραβάσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3198|1955 ἢ ἐκ παραβάσεως ἄλλου ἐργατικοῦ νόμου (ἴδετε καὶ τὴν κατωτέρω, σελ. 710, καταχωριζομένην Α.Π. 249|1960), ὁ μισθωτός, ἐπικαλεσθεὶς τὴν ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1803|1951 ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του, ἔδει νὰ προσβάλῃ αὐτὴν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τινός.

Μὴ γενομένου τούτου πᾶσα ἀξίωσις αὐτοῦ περὶ καταβολῆς μισθοῦ διὰ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ (ἄρθρα 349, 656 Α.Κ.) ἦτο ἀπαράδεκτος.

Περαιτέρω, ἀφοῦ ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ ἐργοδότης μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως δὲν κατέβαλε τὴν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 (ἄρθρον 7 νόμου 3198|1955), ἀνέκυπτεν ἐκ τοῦ νόμου 3198|1955 πλέον ἀκυρότης μὲ συνέπειαν τὴν καταβολὴν μισθοῦ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν νὰ μὴ παρῆλθε τρίμηνον (προθεσμία τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198|1955) ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως.

Οὕτως ἔπρεπε νὰ ἐξελιχθῇ ἡ προκειμένη ὑπόθεσις.

Ἀρείου Πάγου 225/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Μπαγιώργας, Ι. Χατζόπουλος

Ἡ ἐναντίον τῆς ὑπ' ἀριθ. 10|1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀγρινίου ἔφεσις ἀπερρίφθη τύποις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 434|1959 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀγρινίου.

Ὅθεν, ἐφ' ὅσον τὸ ἀναιρεσεῖον προβάλλει λόγους, περιέχοντας αἰτιάσεις τόσον διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως, ὅσον καὶ τοιούτους πλήττοντας τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, δὲν ἐπικαλεῖται δὲ ὁ ἀναιρεσίβλητος, οὐδὲ καὶ ἄλλοθεν προκύπτει, ὅτι παρῆλθεν ἡ προθεσμία τῆς κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀναιρέσεως, παραδεκτῶς αὕτη στρέφεται ἐναντίον ἀμφοτέρων.

Α') Ὡς πρὸς τὴν ἀναίρεσιν ἐναντίον τῆς ὑπ' ἀριθ. 434|1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀγρινίου.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, αὕτη ἀπέρριψε τὴν δήλωσιν τῶν πληρεξουσίων τῶν ἀντιδίκων περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως, ἥτις ἔγινε διὰ δικογράφου, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ ὡς ἀχαρτοσήμαντον. Ἐφ' ὅσον ἐναντίον τῆς αἰτιολογίας ταύτης, ἡ ὁποία ὑποστηρίζει αὐτοτελῶς καὶ ἐπαρκῶς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, δὲν προβάλλεται λόγος ἀναιρέσεως, ματαία κρίνεται ἡ ἔρευνα τοῦ παραπόνου τοῦ ἀναιρεσείοντος τοῦ προβαλλομένου διὰ τοῦ ἑκτοῦ λόγου τοῦ δικογράφου τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι δηλαδὴ κατὰ παράβασιν τῶν ἄρθρων 477 κ. ἐπ. τῆς Πολ. Δικ. δὲν ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὴν, ὡς ἡ αὐτὴ ἀπόφασις δέχεται, ἀπὸ 24 Νοεμβρίου 1959, ἤτοι πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς αὕτη, γενομένην ἔγγραφον δήλωσιν τῶν διαδίκων περὶ ματαιώσεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπιδίκου ὑποθέσεως. Περαιτέρω δέ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδεικνύεται παραχρῆμα διὰ τῆς προσαγωγῆς πιστοποιητικοῦ τοῦ Γραμματέως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταθέσεως τῶν προτάσεων τῶν

διαδίκων διά την συζήτησιν, έφ' ής έξεδόθη ή ύπ' άριθ. 434]1959 άπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου 'Αγρινίου μετά την προθεσμίαν των 48 ὡρῶν, ὁ ἑβδομος λόγος ἀναιρέσεως περί παραβιάσεως τῶν ἄρθρων 559 καί 580 Πολ. Δικ., συνιστάμενος εἰς τό ὅτι κακῶς τό δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη την ἐκπρόθεσμον κατάθεσιν τῶν προτάσεων καί ἠρεύνησε την ὑπόθεσιν ἀντιμωλίᾳ τῶν διαδίκων, ἐνῷ ἔδει νά διαγράψῃ αὐτήν, εἶναι προεχόντως ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Β) Ὡς πρός την ἀναίρεσιν ἐναντίον τῆς ὑπ' ἀριθ. 10]1959 ἀποφάσεως τοῦ 'Εργατοδίκου 'Αγρινίου.

Διά μέν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 1803]1951 ὁρίζεται, ὅτι «ἐπιφυλαττομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καί τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ την καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρόσωπα, παρέχοντα ὁπωσδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι πρόεδροι ἢ γενικοί γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως παντός βαθμοῦ, ἀριθμούσης πέραν τῶν 100 φυσικῶν προσώπων, δέν ἀπολύονται διά καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, κατά την διάρκειαν τῆς θητείας των καί ἐν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰ μή μόνον διά σπουδαῖον λόγον καί κατά την διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ», κατά δέ τό ἄρθρον 2 σπουδαῖοι λόγοι εἶναι μόνον οἱ ἐκεῖ περιοριστικῶς ἀναφερόμενοι, μεταξύ τῶν ὁποίων δέν καταλέγονται καί πράξεις τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν, διαπραχθεῖσαι κατά την ἐνάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας των καί φέρουσαι ἀξιόποινον χαρακτῆρα, δι' ἃς ὑπεβλήθη κατ' αὐτῶν μήνυσις, οὐδέ ἡ διάπραξις ἀδικήματος γενικῶς, φέροντος τοὐλάχιστον τόν χαρακτῆρα πλημμελήματος, δι' ὃ ἀπηγγέλθη κατά τούτων κατηγορία, καί τέλος διά τοῦ ἄρθρου 3 θεσπίζεται, ὅτι περί τῆς συνδρομῆς τοῦ σπουδαίου λόγου ἀποφαίνεται 'Επιτροπή, ὡς ὑπ' αὐτοῦ ὁρίζεται. Πᾶσα δέ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἀνωτέρω προσώπων ἄνευ προηγουμένης διαπιστώσεως περί τῆς συνδρομῆς τοῦ κατά τό ἀνωτέρω ἄρθρον 2 σπουδαίου λόγου εἶναι ἄκυρος.

Δοθέντος ὅτι διά τῶν διατάξεων τούτων, ὅπως γίνεται φανερόν καί ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου τούτου, ἐσκοπήθη ἡ μείζων προστασία τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας, ἕπεται, ὅτι θά ἔχουν παράλληλον ἐφαρμογήν αἱ σχετικαί διατάξεις, εἴτε τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, εἴτε τοῦ 'Αστικοῦ Δικαίου, ἐφ' ὅσον καί καθ' ὅσον δι' αὐτῶν δέν καθίσταται δυσμενεστέρα ἡ θέσις τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν. Μετά ταῦτα δέον, ἐφ' ὅσον διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ μνημονευθέντος νόμου 1803 τοῦ 1951 δέν προβλέπεται εἰδικῶς ἡ ἀπόλυσις τοῦ συνδικαλιστοῦ δι' ὑποβολήν κατ' αὐτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ὑπό τούτου κατά την ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, ἢ δι' ἀπαγγελίαν κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, ἀλλά μόνον ἡ ἀπόλυσις ἕνεκεν ἀκαταλληλότητος τούτου, περί τῆς περιπτώσεως δέ ἐκείνης προβλέπει εἰδικῶς τό ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς συνεπληρώθη καί ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198]1955, ἕπεται, ὅτι ἐπ' αὐτῆς θά τύχῃ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς μετά τῶν σημειωθεισῶν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ ν. 1803]1951 καί τό ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς συνεπληρώθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198]1955. Ταῦτα ἄρα εἰπών καί ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ὀρθῶς τάς ἀνωτέρω διατάξεις ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί οἱ περί τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος καί τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως κατά τό σκέλος τοῦτο εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἂν ἐναντίον τοῦ ἐργαζομένου ὑποβληθῇ μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν κατά την ἐξάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, ὁ ἐργοδότης δύναται βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112]1920 καί 7 τοῦ νόμου 3198]1955 νά καταγγείλῃ την σύμβασιν τῆς ἐργασίας ἐγκύρως, ἄνευ τῶν διά τό κῦρος αὐτῆς ἐπιβαλλομένων διατυπώσεων. Εἰς ἣν ὅμως περίπτωσιν ἤθελεν ἐπακολουθήσει ἀπαλλαγή τοῦ μισθωτοῦ διά βουλεύματος ἢ διά δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπιβοᾷ δέ τό βούλευμα ἢ ἡ ἀπόφασις ὑπό τοῦ μισθωτοῦ εἰς τόν ἐργοδότην, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης μετά τά γεγονότα ταῦτα νά συμμορφωθῇ πρός τάς ἐπιβαλλομένας ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 3198]1955 διατυπώσεις. Κατά τάς συνδεδυασμένας δέ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 τοῦ νόμου 2112]1920, 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955 καί 1, 2, 3 τοῦ νόμου 1803]1951 ὁ ἐργοδότης, καταγγέλλων την σύμβασιν, ὀφείλει, πρός τοῖς ἄλλοις, ὅπως ἀφ' ἑνός μέν κάμῃ ἐγγράφως την καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δέ ζητήσῃ την ἔγκρισιν τῆς ἀπολύσεως κατά τά ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 1803]1951 ὁριζόμενα, ἐκ τῆς παραλείψεως δέ καί μιᾶς τῶν ἀνωτέρω διατυπώσεων ἡ ἀπόλυσις καθίσταται ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρος.

Διά τῆς ἐκθέσεως τῆς ἀγωγῆς ὁ ἀναιρεσίβλητος προβάλλει, ὅτι, μολονότι ἐτύγχανε γενικός γραμματεύς τῆς ἐν 'Αγρινίῳ ἱδρευούσης ἐργατικῆς καί ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ὑπό την ἐπωνυμίαν 'Εθνικόν καί 'Επαγγελματικόν Κέντρον

'Αγρινίου και 'Αμφιλοχίας και Περιχώρων, ἐν ταύταις ἀπελύθη τὴν 14ην Αὐγούστου 1957 μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς μηνύσεως, δίχως νὰ τηρηθοῦν αἱ διατυπώσεις τοῦ νόμου 1803]1951, ὅτι μετὰ τὴν τελικὴν ἀθώωσίν του ὑπὸ τοῦ 'Εφετείου Πατρῶν ἐκοινοποίησε τὴν 3ην Μαρτίου 1959 ἀντίγραφον τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως, ὅτι ὅμως τὸ ἀναιρεσεῖον οὔτε κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν ὑφισταμένην σύμβασιν ἐργασίας, οὐδὲ κατέβαλε τὴν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ νόμου 2112]1920 ἀποζημίωσιν. Βάσει δὲ τοῦ πραγματικοῦ τούτου ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν 1) διότι δὲν ἐγένετο ἐγγράφως καταγγελία τῆς συμβάσεως, 2) δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1803]1951 καὶ 3) δὲν κατεβλήθη νόμιμος ἀποζημίωσις, ἤτοι διὰ τρεῖς λόγους ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του. Ἡ ὑπ' ἀριθ. δὲ 10/1959 ἀπόφασις τοῦ 'Εργατοδίκου 'Αγρινίου δέχεται, μετ' ἀνελέγκτου ἐκτιμήσιν ἀποδείξεων, ὅτι δὲν ἐχώρησεν ἐν προκειμένῳ ἡ τήρησις τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου 1803]1951 μέχρι τῆς ἀγωγῆς (μέχρι τοῦδε ἀναφέρει ἡ ἀπόφασις), οὔτε μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως ἐμπρόθεσμος καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς καὶ ἐγγραφος καταγγελία τῆς συμβάσεως τῆς ἐργασίας καὶ συνακολούθως ἐδέχθη τὴν ἀγωγήν. Μετὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἐκάστη τῶν ἀνωτέρω αἰτιολογιῶν στηρίζει αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, ἐναντίον ὅμως τοῦ ἐρείσματος τοῦ ἀναγνωρίζοντος ὡς ἄκυρον τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἕνεκα τῆς μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀπαλλακτικῆς ποινικῆς ἀποφάσεως μὴ ἐπιδόσεως ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως τῆς ἐργασίας οὐδὲν παράπονον προβάλλεται, παρέλκει ἡ ἐξέτασις τῶν τεττάρτου καὶ πέμπτου λόγων ἀναιρέσεως, καθ' ὁ μέρος προβάλλεται τὸ παράπονον, ὅτι κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐθεωρήθη ἄκυρος διὰ τὴν μὴ καταβολὴν ἢ μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. Περαιτέρω, ἀφοῦ ἀνελέγκτως γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς συγχρόνου προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δὲν παρῆλθε τρίμηνον, ὁ περὶ ἀποσβέσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ τὴν προσβολὴν τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198]1955 τριμήνου ἀποσβεστικῆς προθεσμίας πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις (ὑπ' ἀριθ. 10]1959 Πρωτοδίκου 'Αγρινίου, Προτοδίκης ὁ κ. Γ. Παπαζώης. Διηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Σιδέρης, Β. Κολοκύθας, Κ. Βεργώτης), ἡ κατὰ τῆς ὁποίας ἀναίρεσις ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ 'Αρείου Πάγου, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν ἀναγνώρισιν ὡς ἀκύρου τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καὶ κατὰ τὴν 14ην Αὐγούστου 1957 ἔτους καταγγελίας τῆς συνδεούσης τοὺς διαδίκους συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ νόμιμοι διατυπώσεις διὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, αἱ προβλεπόμεναι ὑπό τε τοῦ ἀ.ν. 1803]1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», διότι ὁ ἐνάγων τυγχάνει συνδικαλιστικὸν στέλεχος, ἤτοι γενικὸς γραμματεὺς τοῦ 'Εθνικοῦ 'Εργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου 'Αγρινίου - 'Αμφιλοχίας, καὶ τοῦ νόμου 3198]1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων», ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τῶν ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἑφεξῆς μηνιαίων του ἀποδοχῶν ἕνεκα ὑπερημερίας του περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑπηρεσιῶν, νομῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη εἰς τὰς διατάξεις περὶ συμβάσεως ἐργασίας τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος (ἄρθρον 648 καὶ ἑπόμενα), τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1803]1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3198]1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112]1920, καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 127 τοῦ Εἰσαγ. τοῦ Α.Κ. Νόμου. Τηρηθείσης δὲ τῆς νομίμου προδικασίας, παραδεκτῶς στρέφεται πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ κωδικοποιημένου νόμου Γ'ΔΟΔ' τοῦ 1920. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δεκτὴ τυγχάνει καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω.

'Εβεβαιώθημεν, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς κατὰ τὴν 12ην 'Οκτωβρίου 1946 ἔτους ὡς λογιστὴς παρὰ τοῦ ἐν 'Αγρινίῳ ἐδρεύοντος Συνεταιρισμοῦ Πληγέντων Αὐτοκινητιστῶν, ὑπηρέτησεν ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 1ης 'Απριλίου 1949 ἔτους, ὅτε, διαχωρισθέντων τῶν ἀποτελούντων τὸν Συνεταιρισμὸν αὐτοκινητιστῶν καὶ συσταθέντων τοπικῶν Κ.Τ.Ε.Λ., προσελήφθη ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Λ. Ξηρομέρου Αἰτωλοακαρνανίας καὶ ὑπηρέτησεν ἐν αὐτῷ ὡς λογιστὴς μέχρι τῆς 31ης 'Ιουλίου 1952 ἔτους, ὅτε ὡσαύτως, ἐν συνεχείᾳ προσληφθείς, ὑπηρέτησεν ὡς λογιστὴς εἰς τὸ δυνάμει τοῦ νόμου 2119]1952 καὶ διὰ τῆς συγχωνεύσεως εἰς αὐτὸ τῶν ὑπαρχόντων τοπικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἱδρυθὲν Νομαρχιακὸν τοιοῦτον, ἤτοι ἐναγομένου Κ.Τ.Ε.Λ. Αἰτωλοακαρνανίας, καὶ μέχρι τῆς 14ης Αὐγούστου 1958 ἔτους, ὅτε, συνεπείᾳ μηνύσεως ἐπὶ ὑπεξαιρέσει ποσοῦ δραχμῶν 6.355, ἀπέλυσε τοῦτον τῆς ὑπηρεσίας, κοινοποιηθείσης αὐτῷ τῆς ἀπὸ 14ης Αὐγούστου 1957 ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅτι παραπεμφθεὶς εἰς δίκην ἐπὶ ταῖς πράξεσι τῆς ὑπεξαιρέσεως καὶ ἀπάτης κατεδικάσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 502]1958 ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου 'Αγρινίου, κηρυχθεὶς εἶτα ἀθῷος κατόπιν ἐφέσεως του διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 160]1959 ἀποφάσεως τοῦ 'Εφετείου Πατρῶν τῶν ἀποδοθεισῶν αὐτῷ πράξεων, ὅτι ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Λ. Αἰτωλοακαρνανίας τὴν 3ην Μαρτίου 1959 ἔτους ἡ εἰρημένη ἀθωωτικὴ ἀπόφασις, σὺν τῇ δηλώσει προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του ὡς λογιστοῦ, ὅτι τὸ ἐναγόμενον, ἀρνηθὲν τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, ἐκοινοποίησεν αὐτῷ τὴν ἀπὸ 30ῆς Μαρτίου 1959 ἔτους ἔγγραφον δήλωσίν του, δι' ἧς τοῦτο προσφέρεται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἐκ δραχμῶν 16.812 ἀποζημιώσεώς του, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112]1920, καὶ ταύτην διὰ τὴν γενομένην κατ' Αὔγουστον μῆνα καταγγελίαν τῆς

συμβάσεως εργασίας, ἣν ἐπὶ τῇ ἀρνήσει τοῦ ἐναγόντος κατέθεσεν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων τυγχάνει ἠφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ἀγρινίου.

Ἡ προβαλλομένη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἔνστασις ἀπαραδέκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λαβούσης χώραν τὴν 14ην Αὐγούστου 1957 ἔτους, καὶ μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς παρῆλθεν ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198|1955 τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία, τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος νομῳ, καθ' ὅσον ἡ προθεσμία αὕτη ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας συνεπείᾳ ὑποβολῆς μηνύσεως δι' ἀξιοποινον πρᾶξιν τοῦ μισθωτοῦ, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπαγγελίας κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα ἐν γένει φέρον τὸν χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, ἄρχεται συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198|1955, ἐὰν ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως, ἐν προκειμένῳ δὲ ἀπὸ τῆς 3ης Μαρτίου 1959 ἔτους, ἀφοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὡς ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5970|1959 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Ἀγρινίῳ Πρωτοδικῶν Γ.Α. ἐξάγεται, ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ ἐναγόμενον ἡ ἀπαλλακτικὴ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν ἐπὶ ταῖς δι' ἃς κατηγορήθη πράξεσι, ἥτις δὲν συνεπληρώθη μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, λαβούσης χώραν τὴν 25ην Ἀπριλίου 1959 ἔτους, ὡς ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων ἀποδεικνύεται.

Κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσιν ἐκτεθέντα ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ ἔλαβε χώραν τὴν 14ην Αὐγούστου 1957 ἔτους συνεπείᾳ μηνύσεως τοῦ ἐναγομένου καὶ διὰ πρᾶξιν ὑπεξαιρέσεως δραχμῶν 6355 Ἐφ' ὅσον δὲ ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 160|1959 ἔτους ἀπαλλακτικὴ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν ἐπὶ τῇ πράξει ταύτῃ, ἥτις ἐκοινοποιήθη μεριμνῃ τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸ ἐναγόμενον τὴν 3ην Μαρτίου 1959 ἔτους, αἱ περὶ νομίμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεις τοῦ νόμου 3198|1955 ἐφαρμοστέαι χρονικῶς τυγχάνουσιν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 3ης Μαρτίου 1959 ἔτους καὶ ἐφεξῆς, συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ εἰρημένου νόμου, ὅτε καὶ θὰ κριθῇ χρονικῶς, ἐὰν ἔλαβον χώραν αἱ νόμιμοι περὶ ἀπολύσεως του διατυπώσεις. (Ὅρα Ἐνοχ. *Κανκ.*, τόμος Α', σελ. 539). Δεδομένου δὲ ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς 15ης Νοεμβρίου 1956 ἔτους καὶ ἐφεξῆς μέχρι σήμερον τυγχάνει συνδικαλιστικὸν στέλεχος, ἤτοι γενικῶς γραμματεὺς τῆς ἐν Ἀγρινίῳ ἑδρευούσης ἐργατικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικὸν Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον Ἀγρινίου - Ἀμφιλοχίας καὶ Περιχώρων», ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, ὡς ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐν ταῖς προτάσεσι καὶ τῇ ἀγωγῇ ἐγγράφων ἐξάγεται, τὸ δὲ ἐναγόμενον ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἰδιότητος τοῦ ταύτης, ὡς ἐν ταῖς προτάσεσί του ἐκθέτει μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς μηνύσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ ταύτης, ἤτοι κατὰ μῆνα Αὔγουστον 1957 ἔτους, ἐφαρμοστέαι τυγχάνουσι ἐν προκειμένῳ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν γενομένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1803|1951 «περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» καὶ ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου νόμου 3198|1955 νόμου 2112|1920, ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1803|1951 γίνεται ἐπιφύλαξις τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 ἕως 3 τοῦ ἀ.ν. 1803|1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», καθ' ἃς, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, προσωπα παρέχοντα ὁπωσδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι προεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως παντὸς βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, δὲν ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἐν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰμὴ μονον διὰ σπουδαῖον λόγον καὶ ἐφ' ὅσον ἡ συνδρομὴ τοιούτου λόγου ἠθελε διαπιστωθῇ ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, συντιθεμένης κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 3 ὁριζόμενα, ἧς ἄνευ ἡ καταγγελία εἶναι ἄκυρος (Α.Π. 787|1958 ἐν ΕΕΔ τόμος 18ος, σελ. 16), τῆς ἐν ἀρχῇ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 γενομένης ἐπιφυλάξεως τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν αἷς καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112, ἐχούσης τὴν ἔννοιαν, ὅτι, τηρουμένων ὁπωσδήποτε τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένων διατυπώσεων διὰ τὴν ἀπόλυσιν, χωροῦσαν μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον, οἷος εἶναι καὶ ἡ διάπραξις ἀξιοποίνου πράξεως ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, συνιστῶσα παράβασιν οὐσιωδῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ (ἄρθρον 2 § 1 ἐδάφιον ε' ἀ.ν. 1803|1951), κατὰ τὰ λοιπὰ ἔχουσιν, ὡς ἐρρήθη ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς κοινῆς νομοθεσίας. Ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσιν ἐκτεθέντα, ὁ ἐνάγων τυγχάνει συνδικαλιστικὸν στέλεχος, διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὁποίου, κατὰ τὰς εἰρημένας διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1803|1951, οὐδαμῶς μέχρι τοῦδε ἐξεδόθη ἀπόφασις τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ εἰρημένου νόμου προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς συνδρομῆς σπουδαίου λόγου πρὸς ἀπόλυσίν του, ἡ γενομένη ἀπόλυσις ἄνευ τηρήσεως τῆς διατυπώσεως ταύτης εἶναι ἄκυρος, τῆς εἰρημένης διατυπώσεως προηγουμένης ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει πάσης ἄλλης νομίμου τοιαύτης τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διὰ νὰ λάβῃ κῦρος ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως καὶ νὰ ἐπέλθῃ ἡ λῆξις τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως. Ἄλλως τε καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἐν προκειμένῳ ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον ὁ νόμος 3198|1955, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων παρητήθη τῶν δικαιωμάτων του ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1803|1951, λόγῳ μὴ ἐγκαίρου ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΙΣΧΥΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ, ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παροχή έργασίας εις τό Δημόσιον ὑπό προσλαμβανομένου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ

Θεώρησις ὡς καταργηθείσης μετά τόν Νόμον 28]1944 τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 1 Νόμου 4436]1929 περί καθορισμοῦ ὑπό τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν ἡμερομισθίων τοῦ προσλαμβανομένου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ.—Θεώρησις κατά τόν Νόμον 3239]1955 καί τοῦ Δημοσίου ὡς ἐργοδότου.—Δέσμευσις καί αὐτοῦ ὑπό συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπογραφείσης παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἤ τοῦ πρός τοῦτο εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιεῖ μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς τό ὁποῖον ἀναφέρεται ἡ συλλογική σύμβασις ἐργασίας.—Παραπομπή τοῦ ζητήματος εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω λίαν ἐνδιαφέρουσα ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ἀναιρετικήν ὑπ' ἀριθ. 480]1959 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1361), ἐφ' ἧς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1361.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν διχογνωμιῶν ἐν τῇ θεωρίᾳ καί δικαστηριακῇ πράξει περί τῆς ἀκριβοῦς ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3239]1955 περί ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ὡς πρός τήν ἔκτασιν ἰσχύος τῶν ὑπογραφομένων παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἤ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διά τήν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων (τοιαύτη ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου) ἱκανοποιεῖ, ὅτι τίθεται ὑπό τήν κρίσιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ λύσις τοῦ ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέροντος νομικοῦ αὐτοῦ ζητήματος. (Ἴδετε ὁμοίας ὡς αἱ τῆς ἀποφάσεως σκέψεις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Γνωμ. 171]1960, ἔνθα καί παραπομπαί εἰς τήν θεωρίαν καί νομολογίαν, εἰσηγητής *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 19, 377 ἐπ., καί Α.Π. 101]1960, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 387. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2374]1960, εἰσηγητής *Γ. Πανταζόπουλος*, ΕΕΔ 19, 394).

Ἀρείου Πάγου 237]1960, Τμ. Γ΄

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Στ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Παρασκευᾶς, Ν. Μπλιάτσος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἡ ὑπόθεσις φέρεται πρός συζήτησιν μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 480]1959 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀνελοῦσαν ἐν τῷ συνόλῳ της τήν ὑπ' ἀριθ. 8394]1959 ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καί παραπέμψασαν ταύτην πρός νέαν κατ' οὐσίαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ ν. 4436]1929, καθ' ἣν τά ἡμερομίσθια τοῦ παρά τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν προσλαμβανομένου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ καθορίζονται κρίσιν ἀγωγῆς, καί πάλιν ἡ ἀπόλυσις εἶναι ἄκυρος, διότι δέν ἐπηκολούθησαν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως αἱ νόμιμοι διατυπώσεις καί ἰδίως ἔγγραφος καταγγελία καί εἰς εὔλογον προθεσμίαν προσφορά τῆς ἀποζημιώσεως.

Κατά τά ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέμενα, τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐναγοντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του οὔσης ἄκυρου κατά τε τάς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 1806]1951, ἐλλείψει τηρήσεως τῶν προβλεπομένων διά τήν ἀπόλυσίν του διατυπώσεων, ἤτοι ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ νόμου τούτου Ἐπιτροπῆς περί τῆς συνδρομῆς σπουδαίου λόγου διά τήν ἀπόλυσίν του καί ἰδίᾳ, ἐάν συνιστᾷ ἤ μή σπουδαῖον λόγον ἡ ἐπικαλουμένη ὑπεξαίρεσις, καί περαιτέρω κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου 3198]1955, ἐλλείψει ἐγγράφου καταγγελίας καί προσφορᾶς ἀποζημιώσεως ἐντός εὐλόγου προθεσμίας, καί δεδομένου ὅτι λόγῳ τῆς ρηθείσης ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, ἥτις θεωρεῖται ὡς μηδέποτε γενομένη (ἄρθρον 160 Α.Κ.), ὁ ἐνάγων ἕνεκα τούτου διατελεῖ ἐν τῇ ἐργασιακῇ σχέσει καί δικαιοῦται, ὡς ἐκ τούτου, εἰς ἀπόληψιν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κατά τούς ὅρους τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Α.Κ., ἀφοῦ τό ἐναγόμενον εὑρίσκεται ἐν ὑπερημερίᾳ (ὅρα Ἐνοχ. Κακοῦ, Ειδ. Μέρος, τόμος Α΄ ἔκδ. β΄, σελ. 542), τῆς ὑποχρεώσεως του ταύτης πρός καταβολήν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος ὑφισταμένης μέχρι ἀποδοχῆς τῆς προσφερομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας ἢ μέχρι τῆς νομίμου καταγγελίας τῆς σχέσεως. Κατ' ἀκολουθίαν οὗτος τούτων δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ τό ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Λ. Λιτωλοακαρνανίας καί καταβάλῃ τάς ἀποδοχάς τοῦ ἐνάγοντος, τάς ἀναλογούσας ἀπό τῆς ἀπολύσεως (14 Αὐγούστου 1957) καί μέχρις ἐγέρσεως τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς του (25 Ἀπριλίου 1959 ἔτους) καί μέ βάσιν τόν κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του μισθόν ἐκ δραχμῶν 3.062, συνυπολογιζομένου ἐν αὐτῷ καί τοῦ ἐκ δραχμῶν διακοσίων (200) ἐπιδόματος προσθέτου ὑπηρεσίας διά τήν παρακολούθησιν τῶν λογαριασμῶν τῆς ἀστικῆς συγκοινωνίας, ἐντόκως νομίμως ἀπό τοῦ τέλους ἑκάστου μηνός καί δι' ἑκάστην μηνιαίαν ἀποδοχήν, λόγῳ τῆς ὑφισταμένης ὑπερημερίας (ἄρθρα 340, 341, 345 καί 349 Α.Κ.), τά δέ ἀντιθέτως ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα.

ὑπὸ τούτου, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅπως ταῦτα ὦσιν ἀνάλογα πρὸς τὰ ἀντιστοίχως πληρωνόμενα ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων βιομηχανικῶν ἢ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, μετὰ τὴν διὰ τοῦ νόμου 28]1944, ὡς οὗτος ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς διὰ τοῦ ν. 866]1946, ἐνιαίαν καὶ ὁμοιόμορφον καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ρύθμισιν διὰ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν, παρ' αὐτοῦ παρεχομένην, ἐκδιδομένων κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας τῶν ἀποδοχῶν πάντων τῶν ἐργαζομένων καὶ συνδεομένων μετὰ τοῦ οἱουδήποτε φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου ὡς ἐργοδότου διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς καταργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ νεωτέρου τούτου νόμου 28]1944, μὴ ἀναβιώσασα ἐκ τῆς ἐπιγενομένης καταργήσεως του διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 2053]1952 καὶ τῆς ὁμοίας τούτου διὰ τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ν. 3239]1955. Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ προβλέποντος τὴν διαδικασίαν συλλογικοῦ διακανονισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν ν. 3239]1955, τῶν ὁριζουσῶν ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου τούτου ἐργοδότης θεωρεῖται πᾶν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Δημοσίου, ὅπερ χρησιμοποιεῖ τὴν ἐργασίαν ἄλλων φυσικῶν προσώπων δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, τῶν τοιούτων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ὃς συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐφ' ὅσον κατορτίζονται καὶ ὑπογράφανται παρουσίᾳ τῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτουμένων ὀργάνων, δεσμεύουσι τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσι, καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν, δι' ἣν ἰσχύουν, πρός δὲ καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 1 β' τοῦ αὐτοῦ νόμου, τῶν ὁριζουσῶν ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας διακρίνονται καὶ εἰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς βάσει τοῦ νόμου τούτου 3239]1955 ἐκδοθείσας ἀπὸ 5.8.1955 καὶ τῆς συμπληρωματικῆς ταύτης ἀπὸ 16.4.1957 δύο συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ἀναφερομένας εἰς τὸ πᾶσης φύσεως προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων πετρελαίου τὰς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 53523]3875 τῆς 25]26.8.1955 καὶ 31936]6007 τῆς 16.5.1957 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κυρωθείσας καὶ δημοσιευθείσας εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ καταρτισθείσας καὶ ὑπογραφείσας παρουσίᾳ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ Ἐργασίας Κ.Χ., ἐξουσιοδοτημένου ἄντος πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας βάσει τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ἀ.ν. 3239]1955, ὡς τοῦτο ρητῶς ἐν αὐταῖς βεβαιοῦται, καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἄρθρου 17 τῆς πρώτης τούτων καὶ δου τῆς ἑτέρας, ρητῶς ὁριζουσῶν ὅτι αὗται ἰσχύουσιν εἰς ὁλόκληρον τὴν ἐπικράτειαν ὡς ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ τοιαῦται, δεσμεύουσαι τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀποκλεισμένης τῆς ἐφαρμογῆς οἱασδήποτε γενικῆς ἢ εἰδικῆς ἑτέρας συλλογικῆς συμβάσεως περιεχούσης δυσμενεστέρους ἢ εὐμενεστέρους ὅρους, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ἐν λόγῳ βάσει τοῦ ν. 3239]1955 καταρτισθεῖσαι ὡς ἄνω νομίμως συλλογικαὶ συμβάσεις, αἱ ἰσχύουσαι καὶ κατὰ τὸν ἐν προκειμένῳ κρίσιμον χρόνον παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, δεσμεύουσι καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ὡς ἐργοδότην ὡς πρὸς τὸ μισθολόγιον τῶν παρὰ τούτου διὰ τῶν διευθυντῶν τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 4436]1929 νομίμως προσλαμβανομένων μισθωτῶν δυνάμει συμβάσεως, ἐχούσης τὸν χαρακτῆρα ἰδιωτικοῦ δικαίου, τῆς ἰσχύος των μὴ περιοριζομένης μόνον εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἐργαζόμενον ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰς κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν πραϊόντων ἀσχολουμένας καὶ ὑπογραψάσας ταύτας ἐπιχειρήσεις, κατ' ἄρθρον 1 τῆς πρώτης τούτων, εἰς τὰς ἐν αὐτῷ μάλιστα ἐξαιρέσεις τοῦ ὁποίου δὲν περιλαμβάνεται καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, διότι ἡ δέσμευσις τοῦ Δημοσίου ἐπέρχεται λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ μισθωτοὶ οὗτοι τοῦ Νόμου 4436]1929 ἀσκοῦν τὸ ἐν ταῖς μνησθείσαις συλλογικαῖς συμβάσεσι ἐπάγγελμα, εἰς τὸ ἐπάγγελμα δὲ τοῦτο τῶν μισθωτῶν καὶ οὐχὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἀποβλέπει ἡ εἰρημένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3239]1955. Βάσει ὅμως τῶν ἀνωτέρω πάντων δεκτῶν γενομένων τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον μὲν ἔχει τὴν γνώμην τῇ ἀναιρετικῇ ἐν σχέσει πρὸς τὸ νομικὸν ζήτημα τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 28]1944 καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ ν. 4436]1929, τελεῖ ὅμως ἐν διαφωνίᾳ ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιλυθέντος νομικοῦ ζητήματος ἐξενεχθεῖσαν ταυτάυτην, βάσει τῆς ἁποίας καὶ διὰ τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 τῆς Πολ. Δικ. λόγον ἐπῆλθεν ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο παραπομπή, καθ' ἣν ἐσφαλμένως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἐφήρμοσεν ὡς πρὸς τὴν ἐπίδικον σύμβασιν ἐργασίας τὰς ὡς ἄνω δύο συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, καίτοι ἡ ἰσχὺς τούτων περιορίζεται ρητῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς πρώτης τούτων εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἐργαζόμενον ἐν Ἑλλάδι, εἰς τὰς κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων ἀσχολουμένας ἐπιχειρήσεις, μὴ ἐκτεινομένη καὶ εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἐργαζόμενον τοιοῦτο, ὅπερ δὲν περιλαμβάνεται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων. Διὸ καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 834 § 2 (ἄρθρου 25 ν. 3810]1957), ἐν συνδυασμῷ μὲ ἄρθρον 3 § 1 γ' τοῦ ν. 3810]1957 καὶ ἄρθραν 5 τοῦ Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, δέον νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας ταύτης.

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΑΥΞΗΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Κάλυψις καὶ τῶν λυθεισῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς συμβάσεων ἐργασίας

Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς ὑπ' ἀριθ. 13]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν τῆς χώρας.—Νομοθετικὰ ἐρείσματα αὐτῆς.—Δικαίωμα τῶν χορηγουμένων αὐξήσεων πάντων τῶν ἀπὸ τοῦ ὁριαθέντος χρόνου ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπηρετούντων, ἔστω καὶ ἂν εἶχον ἀπολυθῆ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 7681]1959 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Πρωτοδίκης *Ι. Κουσουλός*, ΕΕΔ 19, 90, ἐφ' ἧς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 89 ἐπ.).

Καὶ τὸ Α' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς ἐκείνην τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 182]1960 ἀποστάσεως τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 19, 511) ὡς πρὸς τὸ ὅτι ἡ ἀναδρομικὴ δύναμις διαιτητικῆς ἀποφάσεως καταλαμβάνει καὶ συμβάσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν λυθῆ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (ἢ τῆς καταθέσεως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955) ἀφ' ἧς καὶ ἄρχεται ἡ τυπικὴ ἰσχὺς αὐτῆς. (Ἴδετε περὶ τῶν ἐκ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἀναμφιβόλως ὀρθῆς, συνεπειῶν σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 510 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 270/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ε. Καζαμπάκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τρίμης, Χ. Μυριάνθης

Ἡ ἰσχὺς τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13]1959 ἀποφάσεως τοῦ δευτεροβαθμίου διοικητικοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κατατεθείσης εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ ν. 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 93 τῆς 22.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23.9.1959, γενομένων αὐξήσεων τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν ἁπάσης τῆς χώρας ἄρχεται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 11 αὐτῆς, ἀπὸ τῆς 22.12.1958 ἀναδρομικῶς. Ἡ τοιαύτη ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως βασίζεται εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 3, 9, 19 § 2, 15 § 5 καὶ 20 τοῦ ν. 3239]1955, καθ' ἃς ἡ ἰσχὺς τῆς πρὸς συλλογικὴν σύμβασιν ἐξομοιουμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κοινοποιήσεως αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 § 3 τοῦ ν. 3239]1955, ἐκτὸς ἐὰν ἐν αὐτῇ ὡρίσθη ἕτερος χρόνος, δυναμένου τοῦ διοικητικοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν του ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν μέχρι καὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς παρεπέμφθη ἡ συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὰ διαιτητικὰ ταῦτα ὄργανα. Ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῶν, μηδεμίαν διάκρισιν ποιουμένων περὶ ἐνεργοῦ ἢ μὴ ὑπηρεσίας τῶν εἰς οὓς ἀφορᾷ μισθωτῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τῶν δι' αὐτῆς χορηγουμένων αὐξήσεων δικαιοῦνται πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ ὁρισθέντος χρόνου ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπηρετοῦντες, ἤτοι ἀπὸ 22.12.1958, ἔστω καὶ ἂν εἶχον ἀπολυθῆ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεώς της.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικείου, τελεσιδίκου καταστάσης, ἐδέχθη οὗτος, ὅτι ἡ μνησθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 13]1959 ἀπόφασις τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἀρξαμένη νὰ ἰσχύῃ τυπικῶς κατ' ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239]1955 ἀπὸ τῆς 24.9.1959, ἑπομένης τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ἐν τούτοις καταλαμβάνει ὡς ἐκ τῆς προσδόσεως αὐτῇ ἀναδρομικῆς δυνάμεως ἀπὸ τῆς 22.12.1958 καὶ τὸν ἤδη ἀναιρεσίβλητον ἐνάγοντα, παρ' ὅτι οὗτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς τυπικῆς ἰσχύος της (24.9.1959) δὲν ἐτέλει ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἐναγομένῃ Ἠλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ Μεταφορῶν, ὡς ἀπολυθείς, ὡς δέχεται καὶ δὲν ἀμφισβητεῖται, τὴν 16.6.1959 καὶ ἑπομένως οὐδὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαιτητικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως (13]1959), τουτέστι τὴν 29.8.1959, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει. Ἐπιδικάσας δέον οὗτος αὐτῷ τὰς διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (13]1959) γενομένας αὐξήσεις τοῦ μισθοῦ του τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος της (22.12.1958) μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του (16.6.1959) ὀρθῶς καὶ νομίμως ἔκρινε, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ ἐν μέρει οὐχὶ ὀρθῇ αἰτιολογίᾳ, ὀρθῶς ἑρμηνεύσας καὶ ἐφαρμόσας τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις νόμων καὶ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 13]1959, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 Πολ. Δικ. ἀπορριπτέος εἶναι ὡς μὴ βάσιμος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Έκτασις έφαρμογής αὐτής καὶ διακοπή κατ' ἄρθρον 263 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ὄχι ἀντίθετος πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος συμφωνία, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου θὰ ἀσκῆται μετὰ κλῆσιν τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀπολογίαν καὶ ἀπόφασιν τοῦ συνεστημένου διὰ πειθαρχικὰς παραβάσεις συμβουλίου.—Ἔλλειψις ἀκυρότητος τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας ἐκ τῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ὑποβολῆς προτάσεων, περιεχουσῶν ἰσχυρισμοὺς μὴ προταθέντας διὰ ζώσης.—Ἐφαρμογὴ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἄρθρου 6 § 1 Νόμου 3198|1955 ἐπὶ πάσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀξιώσεως εἴτε ἀορίστου, εἴτε ὡρισμένου χρόνου.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 263, 279 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἐπανέγερσις νέας ἀγωγῆς ὄχι ἐντὸς ἐξαμήνου ἄρθρου 263, ἀλλ' ἐντὸς τριμήνου ἄρθρου 6 § 1 Νόμου 3198|1955.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος 244|1959 (εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 639), πρὸς τὴν γνώμην τῆ, ὁποίας, ἐπὶ τοῦ προκύψαντος νομικοῦ ζητήματος (περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε καὶ *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 18, 633) συμφωνεῖ.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ διὰ τῆς νεωτέρας ἀποφάσεώς του (ἴδετε καὶ Α.Π. 237|1958, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 518) δέχεται, ὅτι ἡ τριμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502) ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτῶν ἀναφέρεται καὶ εἰς συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς ἡ περίπτωσις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως (ἀντίθετοι αἱ ἐν ΕΕΔ 17, 517 ἐπ. σημειώσεις μας, ἔνθα ἐπεκαλέσθημεν καὶ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τῆς ὁμοίας, καταργηθείσης ἤδη, διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 8|11 Μαΐου 1946 ν. δ|τος, ὁμιλούσης περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὑπὸ τὴν αὐτὴν δὲ ἔννοιαν κεῖται καὶ ἡ ἰσχύουσα ἤδη διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198|1955, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται εἰς συμβάσεις ἀορίστου χρόνου, Α.Π. 87|1958, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 289, Α.Π. 70|1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 321).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 279 τοῦ Α.Κ. καθ' ἃς περιπτώσεις ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῶν μερῶν τάσσεται προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῇ τὸ δικαίωμα (ἀποσβεστικὴ προθεσμία), ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις.

Ἐφαρμόζεται ἄρα καὶ τὸ ἄρθρον 263 Α.Κ., κατὰ τὸ ὁποῖον πᾶσα παραγραφή, διακοπεῖσα διὰ τῆς ἐγέρσεως ἀγωγῆς, λογίζεται μὴ διακοπεῖσα, ἐὰν ὁ ἐνάγων παραιτηθῇ τῆς ἀγωγῆς ἢ αὕτη ἀπορριφθῇ τελεσιδίκως διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς. Ἐὰν ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἐπανεγείρῃ τὴν ἀγωγήν, ἡ παραγραφὴ λογίζεται διακοπεῖσα διὰ τῆς προηγουμένης ἀγωγῆς.

Τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου τούτου (263) δέχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀποφασις καὶ ἐπὶ τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198|1955 (οὕτω καὶ αἱ Α.Π. 576|1948, εἰσηγητὴς *Β. Μακρῆς*, ΕΕΔ 8, 96, Α.Π. 80|1950, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 361, καθ' ἃς διὰ τὴν ἀναβίωσιν τοῦ διὰ τῆς πρώτης ἀγωγῆς ἐπελθόντος κατὰ τὰ ἄρθρα 261 καὶ 279 διακοπτικοῦ τῆς παραγραφῆς ἢ τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας δικαιώματος ἀπαιτεῖται νὰ συντρέχωσιν οἱ ἑπόμενοι δύο ὅροι: α) νὰ πορριφθῇ ὁ ἐνάγων τῆς ἀγωγῆς ἢ νὰ ἀπορριφθῇ αὕτη τελεσιδίκως διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς, καὶ β) νὰ ἐπανεγερθῇ ἡ ἀγωγὴ ἐντὸς ἓξ μηνῶν. Καὶ ὡς ἐπανέγερσιν μὲν τῆς ἀγωγῆς «διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς» ἐννοεῖ προφανῶς ὁ νόμος ἔγερσιν νέας ἀγωγῆς, στηριζομένης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς καὶ νομικῆς αἰτίας, ὡς ἀπόρριψιν δὲ τῆς ἀγωγῆς ἀπόρριψιν διὰ λόγους μὴ ἀναγομένους εἰς τὸ οὐσιαστικὸν τῆς ἀξιώσεως, ἀλλὰ τοιούτους δικονομικούς, ἤτοι δι' ἔλλειψίν τινος τῶν δικονομικῶν προϋποθέσεων τῆς δίκης, ἐπιφερούσαν ἀκυρότητα ἢ ἀπαραδεκτον τῆς ἀγωγῆς).

Τὸ νέον τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως εἶναι εἰς τὸ ὅτι δέχεται, ὅτι, ἀφοῦ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198|1955 ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως εἶναι τρίμηνος, πρέπει καὶ ἡ νέα ἀγωγὴ νὰ ἐγερθῇ ἐντὸς τριμήνου (οὕτω καὶ *Χ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΝ ιε' 388, καθ' ὃν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἠθέλησεν ὁ Νομοθέτης νὰ παράσχῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα χρόνον πρὸς ἔγερσιν τῆς νέας ἀγωγῆς μείζονα ἐκείνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὤφειλε νὰ ἐγείρῃ τὴν πρώτην, ἴδετε καὶ Α.Π. 6|1955, Ἀρχ. Νομολ. στ' 207, Πρωτ|κείου Ἀθηνῶν 16394|1955, εἰσηγητὴς *Η. Κάμτσιος*, Ἀρχ. Νομολ. η' 50, contra *Α. Κωνσταντόπουλος*, Ἀρχ. Νομολ. η' 51, καθ' ὃν ἡ ἑξάμηνος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 263 Α.Κ., παρὰ τὴν ἰσχυρὰς καὶ ὑπὸ ἐγκύρων νομομαθῶν ὑποστηριζομένην ἀντίθετον γνώμην, θὰ πρέπει νὰ ἰσχύῃ καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις μικροτέρας παραγραφῆς τῆς

άξιώσεως, διότι δι' αὐτοῦ ἐκκοπήθη νά τεθῇ ἐνιαία ταιαύτη, ἰσχύουσα γενικῶς).

Ἀρείου Πάγου 249/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μ. Παντελῆς*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Σπεντζόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Παρασκευᾶς, Μ. Κάμφωνας, Α. Λίποβατς, Κ. Κυριαζῆς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ εἰς αὐτὸ παραπομπή, ἤτοι 1) ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., ὁριζούσης ὅτι ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίστασιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον ἀποτελέσῃ ἀνευ τηρήσεως προθεσμίας, τοῦ δικαιώματος τούτου μὴ δυναμένου νὰ ἀποκλεισθῇ διὰ συμφωνίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ἡ συμφωνία, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου θὰ ἀσκῆται οὐχὶ πάραυτα, ἀλλὰ μετὰ κλῆσιν τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀπολογίαν καὶ ἀπόφασιν τοῦ συνεστημένου διὰ πειθαρχικὰς παραβάσεις συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ἢ ἡ παράλειψις τοῦ μισθωτοῦ προβλέπεται ὡς πειθαρχικὸν παράπτωμα καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁ ἐργοδότης, διαφωτιζόμενος ἁπλῶς περὶ τῆς πραγματικῆς καταστάσεως, δὲν ἀποξενοῦται τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας ὅπως προβῇ ἐλευθέρως εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως παρὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου, ἤτις τυχὸν δὲν ἀνεῦρε τὰ στοιχεῖα τοῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ἡ παράβασις δὲ τῆς συμφωνίας ταύτης, οὔσης ὑποχρεωτικῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 361 Α.Κ., ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὡς προώρως χωρησάσης, καὶ 2) ὅτι ἐπὶ μισθωτῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κοινωφελοῦς ἱδρύματος «Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα Μυτιλήνης» κατ' οὐδεμίαν τῶν ἐν τῇ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει ἀναφερομένων διατάξεων τοῦ νόμου 3417]1937, τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντος ἀπὸ 26.1.1925 β.δ. καὶ τῶν ἄρθρων 98 § 2 τοῦ νόμου 2039]1939, 7 τοῦ νόμου 4414]1955 καὶ 4 § 3 τοῦ νόμου 396] 1941, ἀπαιτεῖται ὅπως ἡ ὡς ἄνω συμφωνία περιληφθῇ εἰς κανονισμὸν κυρούμενον ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων, κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικ. (ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3710]1957), εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐξεταστέα καθίσταται ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, μετὰ καταβολῆς τοῦ νομίμου προστίμου ἀπὸ 17.10.1957 ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 52]1957 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδικείου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἐφ' ἧς αὐτὴ ἐξεδόθη ἀγωγή, ἐρειδομένη ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀντικείμενον ἔχουσα ἀξίωσιν τοῦ ἐνάγοντος περὶ καταβολῆς αὐτῷ μισθῶν ὑπερημερίας λόγῳ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου.

Νομίμως παρεμβαίνει διὰ τῶν προτάσεων του κατὰ τὴν προκειμένην συζήτησιν ὁ καὶ πρωτοδίκως παρεμβὰς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπὲρ τοῦ ἐφεσιβλήτου Ἱδρύματος, κατ' ἄρθρον 126 § 1 τοῦ ν. 2039]1939, καὶ ἀπορριπτέα τὰ ἐναντία διὰ τοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα ὡς ἀβάσιμα.

Οὐδαμῶς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 13 ἢ ἄλλης τοιαύτης τοῦ κωδικοποιημένου νόμου ΓΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως ἐργατικῶν διαφορῶν, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὅτι ἡ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ὑποβολὴ προτάσεων, περιεχουσῶν ἰσχυρισμοὺς μὴ προταθέντας διὰ ζώσης, ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς διαδικασίας, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἐφέσεως εἶναι ὅλως ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ ν. 3198]1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἐκ τῆς γενικότητος τῆς διατάξεως ταύτης, ὁμοίας πρὸς τὴν καταργηθεῖσαν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ]τος τῆς 8]11 Μαΐου 1946, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας πηγαζούσης ἀξιώσεως εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου, εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἀδιακρίτως ἂν ἡ ἀκυρότης προέρχηται ἐκ παραβάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄνω νόμου ἢ ἐκ παραβάσεως ἄλλου ἐργατικοῦ νόμου ἢ ὀφείληται εἰς ἄλλον τινὰ λόγον. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ μὲν τὸ ἐδ. α' τοῦ ἄρθρου 263 Α.Κ., ὅπερ εἶναι ἐφαρμοστέον καὶ ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω τριμήνου ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 279 Α.Κ., πᾶσα παραγραφὴ διακοπεῖσα διὰ τῆς ἐγέρσεως ἀγωγῆς λογίζεται μὴ διακοπεῖσα, ἐὰν ὁ ἐνάγων παραιτηθῇ τῆς ἀγωγῆς ἢ αὕτη ἀπορριφθῇ τελεσιδίκως διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς, κατὰ δὲ τὸ ἐδ. β' ἐὰν ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἐπαναγείρῃ τὴν ἀγωγήν, ἡ παραγραφὴ λογίζεται διακοπεῖσα διὰ τῆς προηγουμένης ἀγωγῆς, τοῦ ἀποτελέσματος τούτου ὅμως ἐπερχομένου εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. 3198] 1955, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπανέγερσις τῆς ἀγωγῆς λάβῃ χώραν ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς παραιτήσεως ἢ τῆς τελεσιδίκου ἀπορρίψεως, διότι ὁ νομοθέτης διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 279, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ 263 ἐδ. β' Α.Κ., σύδαλλως προὐτίθετο νὰ δώσῃ μακροτέραν προθεσμίαν διὰ τὴν ἐπανέγερσιν τῆς ἀγωγῆς τῆς ἐν τῇ συγκεκριμένῃ διατάξει καθοριζομένης ταιαύτης διὰ τὴν ἀρχικὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς διαλαμβάνεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ καὶ τῇ ἐπικαλουμένῃ ἀποφάσει, ἡ μὲν ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου Ἱδρύματος (ἐργοδότου) καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο τῇ 13]7]56, ἡ δὲ ἀγωγὴ τοῦ πρὸς ὃν ἡ καταγγελία ἤδη ἐκκαλοῦντος μισθωτοῦ) ἐκοινοποιήθη τῇ 24]4]1957. Καὶ ναὶ μὲν ὁ ἐκκαλῶν πρὸ τῆς ἀγωγῆς ταύτης, διωκούσης, ὡς προεξετέθη, μισθοὺς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὡς εἰρηται χρόνου τῆς καταγγελίας λόγῳ προβαλλομένης ἀκυρότητος αὐτῆς, εἶχεν ἐγείρει, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων σχετικῶν ἐγγράφων καὶ ἀμφοτέρωθεν ὁμολογεῖται, τὴν ἀπὸ 5]10]1956 ἀγωγήν του, στηριζομένην ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς καὶ

ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΩΣ ΕΡΓΑΤΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ Ν. 2112

Καταγγελία συμβάσεως προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ.

Ἔννοια ἄρθρου 9 § 3 τῆς ἐκ τοῦ Νόμου 3721|1957 ἐχούσης ἰσχύν Νόμου συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐντασσομένου εἰς τοῦτον προσωπικοῦ.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ Νόμου 2112|1920 ὁριζομένης προθεσμίας προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία πρέπει νὰ καταβληθῇ, τῆς παρ' αὐτοῦ προσενεχθείσης ἐν ἰδιότητι ὑπαλλήλου ὑπηρεσίας καὶ οὐχὶ καὶ τῆς τυχὸν παρασχεθείσης προηγουμένως ὡς ἐργάτου ὑπηρεσίας.—Παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου

Εἶναι γνωστὸν καὶ ἀπησχόλησεν ἐπανειλημμένως τὰ δικαστήρια τὸ ζήτημα, ἂν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112|1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558|1930, καὶ εἰδικῶς διὰ τὴν νόμιμον προθεσμίαν προειδοποιήσεως ἢ ἀποζημιώσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ τυχὸν χρόνος ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὡς ἐργάτου, τεχνίτου ἢ ὑπηρέτου.

Ἀρνητικὴ μέχρι τοῦδε ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 205|1934, Θέμ. ΜΕ' 568, Α.Π. 240|1949, εἰσηγητὴς *Β. Λιάρης*, ΕΕΔ 8, 493) καὶ ἀκόμη καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 265|1951, ΕΕΔ 12, 1212, τὸ ὁποῖον καθώρισε νέα στοιχεῖα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου (Α.Π. 244|1955, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 14, 523, Α.Π. 363|1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 714, Α.Π. 246|1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 515, Α.Π. 745|1958, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 17, 1281).

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 17, 1282) ὅτι ὡς ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 336, τὸ ζήτημα ἐγεννήθη καὶ ἐν Γερμανίᾳ ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ νόμου τῆς 9.7.1926, ὑπεστηρίχθησαν δὲ ἀρχικῶς ἀμφότεραι αἱ ἀπόψεις, ἀλλὰ τὴν διαφωνίαν ἔλυσε διὰ βασικῆς ἀποφάσεως τῆς 7.12.1927 τὸ Ἀκυρωτικόν, δεχθὲν τὸν συνυπολογισμὸν καὶ τῆς προηγουμένης ἐργατικῆς προϋπηρεσίας, ἡ δὲ ἄποψις αὕτη ἔκτοτε ἐπεκράτησε (Molitor, σελ. 174, Kaskel-Dersch, σελ. 222). (Ἴδετε καὶ *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ἀνωτέρω σελ. 697).

Σημειωτέον ἀκόμη ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 19|19 Νοεμβρίου 1935 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινων νόμων» ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη, εἶναι, ὅτι διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως συνυπολογίζεται καὶ ὁ προηγούμενος ἐν συνεχείᾳ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἤδη ὑπάλληλος διετέλεσε τυχὸν ἐργατοτεχνίτης ἢ ὑπηρέτης, τῆς διατάξεως ταύτης μὴ ἰσχυούσης ἤδη, καθ' ὅσον διὰ τοῦ β.δ. 1|1 Μαΐου 1936 ἀνεστάλη ἐπ' ἀορίστον ἡ ἰσχὺς τῶν ἀναγκαστικῶν ἐν γένει νόμων τοῦ 1935.

Ἡ ὀρθὴ παρ' ἡμῖν λύσις τοῦ ζητήματος δὲν ἐνδιαφέρει μόνον διὰ τὴν κατὰ νόμον 2112|1920 ἀποζημίωσιν τοῦ ἀπολυομένου, ἀλλ' ἐξ ἴσου ἐνδιαφέρει καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 539|1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν, δεδέντος ὅτι καὶ ὡς πρὸς αὐτὴ ἐνομολογήθη (Α.Π. 745|1958, ἔνθ' ἀνωτ.), ὅτι δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος τῆς ἐργατικῆς προϋπηρεσίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 17, 1282 ἐπ.), ἄγει εἰς τὸ ἄτοπον νὰ μὴ λαμβάνῃ ἐνίοτε ὁ μισθωτὸς οὗτος ποσῶς ἄδειαν, ἐνῷ ἔχει ἐπὶ μακρὸν ὑπηρετήσει ὡς ἐργάτης.

Ὁπωσδήποτε ἱκανοποιεῖ τὸ ὅτι, προκυφάσης

νομικῆς αἰτίας καὶ κοινοποιηθείσαν εἰς τὸ ἐναγόμενον ἵδρυμα τῇ 8|10|56, ἀφ' ἧς οὗτος παρητήθη τῇ 24.11.1956, ἀλλ' ἀπὸ τῆς παραιτήσεως ταύτης μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆν νέας, ἤτοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, εἶχε παρέλθει χρονικὸν διάστημα μεῖζον τοῦ τριμήνου, ἐντεῦθεν δὲ παρέπεται, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει διαληφθέντα, ὅτι ἡ ἀγωγὴ τυγχάνει ἀπαράδεκτος. Ὅθεν, ἀπορρίψασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὴν ἀγωγὴν ταύτην, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ μὴ ὀρθῇ αἰτιολογίᾳ, εἰς ὀρθὸν κατὰ νόμον συμπέρασμα κατέληξε διὰ τοῦ διατακτικοῦ της, δι' ὃ ὁ σχετικὸς τρίτος λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος ἀποβαίνει (ἄρθρον 776 Πολ. Δικ.), ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου δέον νὰ συμψηφισθῶσιν αἱ κατὰ τὴν προκειμένην συζήτησιν ἑκατέρωθεν δικαστικαὶ δαπάναι, διότι ἕκαστος τῶν διαδίκων εἶχεν εὔλογον λόγον νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης (ἄρθρον 211 § 2 Παλ. Δικονομίας).

ήδη διαφωνίας ἐν τῇ καταχωριζομένῃ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει, παρεπέμφθη ἡ λύσις τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ νομικοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ θὰ ἔχωμεν τὴν πλέον ἐγκυρον γνώμην αὐτῆς.

Ἀρείου Πάγου 275/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Χαλκιᾶς, Κ. Δημάκης

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία ὑπεγράφη μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, καὶ ἡ ὁποία, βάσει τοῦ ἄρθρου 22 § 2 τοῦ ν. 3721]1957, ἔχει ἰσχὺν νόμου, ὁρίζοντος δὲ ὅτι «ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (τοῦ ἐντασσομένου προσωπικοῦ) ὁ Ο.Α.Σ.Θ. ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὅτι ὡς χρόνος καταρτίσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως θεωρεῖται ὁ χρόνος τῆς προσλήψεως τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν τροχιοδρόμων Θεσσαλονίκης, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐσκοπήθη νὰ δηλωθῇ, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἐντασσομένου προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἀπολυθῇ διὰ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, θὰ διέπηται, ἀναλόγως τῆς διακρίσεως τούτου εἰς ὑπαλλήλους ἢ ἐργάτας, ὑπὸ τῆς εἰδικῆς περὶ μιᾶς ἑκάστης τῶν κατηγοριῶν τούτων διατάξεως τῆς νομοθεσίας, οὐχὶ δὲ ὅτι εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ οὕτω ἀπολυόμενος ἔχει καὶ προϋπηρεσίαν ἐργάτου, θὰ συνυπολογίζηται αὕτη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ὡς ὑπαλλήλου καὶ ἡ ὑπηρεσία ὡς ἐργάτου διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως. Διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ δὲ ὅτι «ὡς χρόνος καταρτίσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως θεωρεῖται ὁ χρόνος τῆς προσλήψεως τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν τροχιοδρόμων Θεσσαλονίκης» ἠθελήθη νὰ ἀποκλεισθῇ πᾶσα ἀμφισβήτησις ὡς πρὸς τὸ ἂν ὁ Ο.Α.Σ.Θ. εἶναι διάδοχος ἢ ὄχι τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐπιχειρήσεων καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὡς πρὸς τὸ ἂν θὰ συνυπολογισθῇ ἢ ὄχι ἡ προϋπηρεσία τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τοὺς προηγηθέντας ἐργοδότας διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ καταβλητέου ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως τῆς ἐργασίας.

Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῶν συνδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 3 καὶ 11, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 2655]1953, τοῦ ν. 2112]1920, ὡς οὗτος κατὰ τὰ λοιπὰ ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, 2, 4 καὶ 5 τοῦ ν. 3198]1955 καθίσταται σαφές, ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν. 2112]1920 ὁριζομένης προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ ὑπαλληλικὴ σύμβασις, καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία πρέπει νὰ καταβληθῇ κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4 τοῦ ν. 3198]1955 εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ παρ' αὐτοῦ προσενεχθεῖσα ἐν ἰδιότητι ὑπαλλήλου ὑπηρεσία, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ τυχὸν παρασχεθεῖσα προηγουμένη ὡς ἐργάτου ὑπηρεσία, συνεπείᾳ ἰδίας δι' αὐτὴν συμβάσεως, καθ' ὅσον τὸ μὲν πρόκειται ἰδιαιτέρα κατ' εἶδος σχέσις τόσον ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ὅσον καὶ τὰς συνεπείας τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ, τὸ δὲ διὰ τῆς δευτέρας συμβάσεως καταγγέλλεται ἡ σύμβασις, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ μισθωτὸς ἐχαρακτηρίζετο ὡς ἐργάτης.

Ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ἀρχικῶς εἰς τοὺς τροχιοδρόμους Θεσσαλονίκης ὑπὸ τῆς ἐκμεταλλευομένης τούτους τότε Βελγικῆς Ἑταιρείας, ὡς ἐργατοτεχνίτης, ὅτι συνέχισε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην εἰς τὴν διαδεχθεῖσαν αὐτὴν Κ.Ε.Τ.Η.Θ. καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Κ.Ε.Τ.Θ. μέχρι τῆς 31.12.1957, ἀπὸ δὲ τῆς 31.12.1958 ἐνετάχθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς ὑπάλληλος, ἦτοι ὡς εἰσπράκτωρ εἰς τὰ λεωφορεῖα αὐτοῦ, μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1959, ὅτε καὶ κατηγγέλθη ἡ σύμβασις. Βάσει δὲ τοῦ πραγματικοῦ τούτου κρίνασα, ὅτι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τῆς ἀνωτέρω σημειωθείσης συμβάσεως ἔδει διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως, ἕνεκα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νὰ συνυπολογισθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἡ τοιαύτη τοῦ ἐργάτου, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως, ἐδέχθη ἀναφορικῶς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο τὴν ἀγωγήν. Οὕτως ὅμως ἀποφανθεῖσα, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου δέον, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ν. 3810]1957, νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις διὰ τὴν λύσιν τῶν ἀνωτέρω νομικῶν ζητημάτων εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

ΑΠΟΧΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις ἀναγκαστικῶς κατά τόν Α.Ν. 1836/1951 τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ

Ἑρμηνεία συμβάσεων, καθώς καί πάσης δικαιοπρακτικῆς ἐνεργείας, κατ' ἄρθρον 200 Α.Κ., ὡς ἐπιβάλλει ἡ καλή πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν καί μέ τόν αὐτόν γνώμονα, κατ' ἄρθρον 288 Α.Κ., ἐκτέλεσις ὑποχρεώσεως τοῦ ὀφειλέτου.—Ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ πρός παροχήν τῶν ὑπηρεσιῶν του καί μόνον ἄν ὑπάρχῃ νόμιμος δικαιολογία εἶναι δυνατή ἡ ἀποχή ἐκ τῆς ἐργασίας μέχρις ἑνός εὐλόγου κρινομένου κατά τάς ἀρχάς τῆς καλῆς πίστεως χρόνου — Ἀδικαιολόγητος καί ἐπί μακρόν χρόνον ἀποχή συνιστᾷ ἀντισυμβατικήν ἐνέργειαν καί τά ἀποτελέσματα αὐτῆς θά κριθοῦν ἀναλόγως τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως.— Περίπτωσις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ἀρνηθέντος νά μεταβῇ εἰς τήν εἰς ἣν μετετέθη θέσιν.—Κρίσις περί ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐπικυροῦται ὑπό τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 9031/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν (εἰσηγητής *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 959).

Ἐπρόκειτο περί ἀναγκαστικῶς κατά τόν ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατά τό ἄρθρον 4 αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος, ἐνῶ εἶχεν ὑποχρέωσιν νά μεταβῇ εἰς τήν κατά μετάθεσιν θέσιν του (Α.Π. 71/1957, εἰσηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 16, 316, ἐπικυρώσασα τήν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3512/1956, εἰσηγητής *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 15, 483), δέν μετέβη, ἀπασχών ἐπί μακρόν χρόνον ἐκ τῆς ἐργασίας.

Τό Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι ἐλύθη ἡ σχέσις ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, τήν ἀποφιν δέ αὐτοῦ ἐπεκύρωσεν ὁ Ἄρειος Πάγος ὡς ὀρθήν.

Προκειμένου περί τῆς ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 σχέσεως ἐργασίας αἱ ἐκ τῆς ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας συνέπειαι δέν θά ἀναζητηθοῦν εἰς τήν διά τούς κοινούς μισθωτούς διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλ' ὡς ἔχει νομολογηθῆ, προκειμένου περί ἀσθενείας, δύναται ἡ μή βαρείας διαρκείας ἀσθένεια νά ἀποτελέσῃ λόγον ἀπολύσεως, ἐάν ἐκ τῶν συνοδευουσῶν αὐτήν περιστάσεων προκύπτῃ ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 7 § 2 β τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (Α.Π. 664/1955, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 42, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3 8.1957, εἰσηγητής *Δ. Θεοτικός*, ΕΕΔ 16, 480).

Εἰς τήν περίπτωσιν πάντως δέν ὑπῆρξεν ἀποχή τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας, ὀφειλομένης εἰς ἀνωτέραν βίαν (βλέπε περί τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112/1920 Α.Π. 363/1959, εἰσηγητής *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 165, Α.Π. 165/1959, εἰσηγητής *Π. Σπεντζόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1358), ἀλλ' ὁ μισθωτός ἀπέσχε τῆς ἐργασίας, ὑποστηρίζων τό μή νόμιμον τῆς μεταθέσεώς του.

Περίπτωσιν ὁμοίαν ἀντιμετώπισεν ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 11713/1957 (εἰσηγητής *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 16, 9 6) καί αὐτη, ἐκτιμήσασα τά ἀποδειχθέντα, ὅτι δηλαδή μετά τήν ἔκδοσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, διά τῆς ὁποίας ἀνεγνωρίσθη τό νόμιμον τῆς μεταθέσεώς του, ὁ μισθωτός ἐνεφανίσθη εἰς τόν ἐργοδότην καί ἐδήλωσεν, ὅτι προτίθεται νά μεταβῇ εἰς τήν θέσιν του πρός ἀνάληψιν ἐργασίας, ἀπεφάνθη, ὅτι δέν ἠδύνατο νά θεωρηθῇ κατά τάς ἀρχάς τῆς καλῆς πίστεως λυθεῖσα ἡ σύμβασις ἐργασίας.

Εἰς τήν προκειμένην ὅμως ὑπόθεσιν ὁ μισθωτός ἠδράνησεν ἐπί μακρόν χρόνον.

Ἀρείου Πάγου 253/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Σοῦρλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Μ. Δημολίτσας

Κατά τό ἄρθρον μέν 200 τοῦ Α.Κ. ἡ ἑρμηνεία τῶν συμβάσεων, καθώς καί πάσης δικαιοπρακτικῆς ἐνεργείας, γίνεται ὅπως ἐπιβάλλει ἡ καλή πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, κατά τό ἄρθρον δέ 288 τοῦ ἰδίου Κώδικος μέ τόν αὐτόν γνώμονα πρέπει νά ἐκτελέσῃ ὁ ὀφειλέτης τήν ὑποχρέωσίν του. Ἐπί τῆς σχέσεως παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ὅπως σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν διεπουσῶν αὐτήν διατάξεων τοῦ Α.Κ. καί ἰδίᾳ ἐκ τῶν ἄρθρων 656—658, 660, ὁ μισθωτός ὀφείλει κατ' ἀρχήν νά παρέχῃ τάς ὑπηρεσίας του καί μόνον ἄν ὑπάρχῃ νόμιμος δικαιολογία δύναται νά ἀπόσχῃ μέχρις ἑνός εὐλόγου (κρινομένου) κατά τάς ἀρχάς τῆς καλῆς πίστεως χρόνου. Ἄν παρά ταῦτα ἀπόσχῃ ἀδικαιολογήτως καί ἐπί μακρόν χρόνον, ἡ τοιαύτη ἀποχή του συνιστᾷ ἀντισυμβατικήν ἐνέργειαν καί τά ἀποτελέσματα αὐτῆς θά κριθοῦν ἀναλόγως τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως.

Ὅπως προκύπτει ἀπό τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, αὐτη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν ἀποδείξεων, δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ὡς νεοπολεμιστής ἐτοποθετήθη παρά τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ἐπιχειρήσει ἐν Ἀθήναις, ὅπου καί ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν ὡς μόνιμος ὑπάλληλος αὐτῆς. Παρουσιασθείσης ὅμως ἀνάγκης ἐν ἔτει 1954 μετετέθη εἰς Θεσσαλονίκην, κοινοποιηθείσης εἰς αὐτόν τήν 3.1.1955 τῆς ἐκείσε μεταθέσεώς του. Πλήν αὐτος, ἀποκρούων ὡς μή νόμιμον τήν μετάθεσίν του, δέν μετέβη εἰς τήν νέαν του θέσιν καί ἠγείρεν ἐν συνεχείᾳ ἀγωγήν ζητῶν μισθούς ὑπερημερίας διά τόν λόγον ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δέν ἐδέχετο τάς ἐν Ἀθήναις προσφερομένας ὑπηρεσίας του. Ἡ ἀγωγή αὐτη ἀπερρίφθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2858 τοῦ 1955 ἀποφάσεως τοῦ ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἀλλά καί ἐφεσίμως, κριθείσης ὡς νομίμου τῆς μεταθέσεώς του. Οὔτε ὅμως μετά τήν ἔκδοσιν τῆς ἀπορριψάσης τήν ἔφεσίν

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΜΙΣΘΟΥ ΕΙΣ ΕΙΔΟΣ ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΚΥΡΟΥΣ ΑΥΤΗΣ

Ἄκυροι ρῆτραι κατά τάς διατάξεις τοῦ Νόμου 362/1945

Βεβαίωσις τοῦ Δικαστηρίου περί λήψεως ὑπ' ὄψιν τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων.—Ἀκυρότης ἐκ τοῦ Νόμου 362/1945 καί ρητρῶν εἰς ἀξίαν ὡρισμένου τινός εἴδους, ὁπόταν συνομολογοῦνται ἕνεκεν δυσπιστίας πρός τό νόμισμα τῆς χώρας, ἐπί τῷ σκοπῷ ἀποκλειστικῶς τῆς προφυλάξεως ἀπό τῆς ὑποτιμήσεως τούτου.—Κριτήριον δυσπιστίας πρός τό ἐγχώριον νόμισμα.—Ἔγκυρος συμφωνία περί μισθοῦ εἰς ὀκάδας ἐλαίου μηνιαίως.

Ἐπικυροῦται διά της κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 680/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Μυτιλήνης, ὡς ἐφετείου.

Σχετική πρός τό θέμα τῆς ἀποφάσεως, μισθοῦ εἰς εἶδος, ἐν ἀναφορᾷ πρός τόν ἀ.ν. 362/1945, εἶναι καί ἡ Α.Π. 199/1950 (εἰσηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 9, 397), καθ' ἣν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καί 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 362/1945, οὗτινος ἡ ἰσχύς διατηρήθη καί μετά τήν εἰσαγωγήν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, σαφῶς συνάγεται, ὅτι, ὁριοθεισῶν ἀποκλειστικῶς τῶν ρητρῶν, ἄν ἀπαγορεύεται ἡ συνομολόγησις, τοιαύτη εἰς εἶδος δέν ἀπαγορεύεται, ἐφ' ὅσον πράγματι εἰς τοιοῦτον γενήσεται ἡ παροχή καί δέν ἀποσκοπεῖται ἡ καταστρατήγησις τῆς ὡς ἄνω ἀπαγορεύσεως, εἴτε διότι ἐν τῇ πραγματικότητι καταβλητέον δέν εἶναι τό ὡς συνομολογηθέν φερόμενον εἶδος, ἀλλ' ἡ ἑκάστοτε ἀξία αὐτοῦ, εἴτε διότι ὁ ὑποχρεώσας, μή ὢν κάτοχος ὀφείλει ἀλλοθεν νά ἐξεύρῃ τοῦτο, ὅτε ἡ ὑποχρέωσις ἐξαρτᾶται ἐμμέσως ἐκ τῆς ἑκάστοτε ἀξίας τοῦ εἴδους, εἴτε ἔτι πλέον τό εἶδος δέν εἶναι χρήσιμον εἰς τόν δικαιοῦχον, ἀλλά θέλει ἐκποιήσει τοῦτο, ὅτε πάλιν ἐμμέσως ἡ ὑποχρέωσις συνίσταται εἰς δραχμάς, ὧν ὅμως τό ποσόν κανονίζεται ἐκ τῆς ἑκάστοτε ἀξίας τοῦ εἴδους. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ὑπόκειται ἀξιώσεις πληρωμῆς τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἐκ τῶν πρατέρων συμφωνηθέντος μισθοῦ ἐξ ὀκάδων ἐλαίου 2 ἡμερησίως διά παρασχεθείσας τῷ ἀναιρεσείοντι ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἐξ ἐλαιοδένδρων ἀγροκτήματι τούτου, τουτέστιν ἐκ τοῦ παραχθησομένου ἐξ αὐτοῦ προϊόντος, ἡ τοιαύτη ὑπέρβασις, καθ' ἣς δέν προβάλλεται, ὅτι συνέστη πρός καταδολίευσιν τοῦ νόμου, οὐδόλως εἰς τάς προπαρατεθείσας διατάξεις ἀντίκειται. (Ἴδετε περί τοῦ θέματος καί *Ι. Καπολίστριαν*, Ἑλλ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 49, ἔνθα καί λοιπαί εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν παραπομπαί, *Κ. Καυκάν*, Ἐνοχ. Ἐξικών, γ' ἔκδοσις, σελ. 494, κείμενον καί σημείωσιν 30α, *Χ. Ἀγαλλόπουλον* Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 144 ἑπ.).

του ὑπ' ἀριθ. 3542/1946 ἀποφάσεως μετέβη εἰς τήν νέαν του θέσιν. Μετά ἑξάμηνον δέ ἀπό τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνωτέρω τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἤσκησεν ἀναίρεσιν κατ' αὐτῆς. Καί μόνον μετά τήν ἀπόρριψιν καί τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, δημοσιευθείσης τήν 11.2.1957, καί δή μετά δέκα ἐξ ἡμέρας, ἤτοι τήν 27.2.1957, ἐδήλωσεν, ὅτι δέχεται νά μεταβῇ εἰς Θεσσαλονίκην. Περαιτέρω ἡ αὐτή ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι καθ' ὅλον τό ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ διαρρεῦσαν διετές διάστημα ὁ ἀναιρεσείων εἰργάζετο ἀλλαχοῦ. Ἐν ὄψει δέ τῶν πραγματικῶν τούτων περιστατικῶν καί ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ὅτι μετά τήν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου ὁ ἀναιρεσείων ἠδράνησεν ἐπί ἑξάμηνον καί πλέον ἔκρινεν, ὅτι οὗτος ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, τῆς πρός τοῦτο βουλήσεώς του δηλωθείσης προδήλως κατά τάς ἀρχάς τῆς καλῆς πίστεως διά τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς του σιωπηρῶς. Οὕτω κρίνασα ὀρθῶς τάς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον μετά πληρότητος δικαιολογεῖ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τήν περί ἐκουσίας ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσείοντος κρίσιν της, ἀπορριπτέως κρίνεται καί ὁ περί ἐλλείψεως νομίμου βάσεως δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἀρείου Πάγου 229/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Φλῶρος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Λίποβατς, Ι. Μαντζουράνης

Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον

βεβαιοῖ, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ δὴ διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῶν ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ πραγματικῶν γεγονότων τὰς ἐνόρκους καταθέσεις τῶν ἐξεταοθέντων μαρτύρων ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου καὶ ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ προσκομιζόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα, ἐξαίρων τινὰ τούτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν ἔκθεσιν ἐλέγχου τῶν λογιστικῶν βιβλίων τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐναγομένου, ἐξ ἧς ὅμως ἐξάρσεως ὡρισμένων ἐγγράφων δὲν συνάγεται ἀμφιβολία, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα αὐτῷ ἔγγραφα, ἄρα καὶ τὰ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου ἀναφερόμενα, ἤτοι τὰ ἐμπορικὰ βιβλία τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τὴν ἔκθεσιν ἐξετάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς μάρτυρος ἐν ἄλλῃ δίκῃ, ἐνώπιον τοῦ Εἰσηγητοῦ δικαστοῦ, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ τὴν ἐπικληθεῖσαν, ὡς ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ περιεχομένην ἐξώδικον ὁμολογίαν τούτου, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν προσαχθεῖσαι ἀποδείξεις καὶ ὅτι παρεβιάσθησαν οἱ ὁρισμοὶ τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 362]1945, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἄρθρ. 20 Εἰσ. Νόμου Α.Κ.), δι' ὧν ἀπαγορεύονται αἱ ἐν δικαιοπραξίᾳ ῥῆτραι εἰς χρυσόν, χρυσᾶ νομίσματα ἢ συνάλλαγμα ἢ εἰς δραχμάς μέν, ὧν τὸ ποσὸν ἀφίεται νὰ προσδιορισθῇ ἐκ τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ ἢ τῶν χρυσῶν νομισμάτων ἢ τοῦ συναλλάγματος ἢ τοῦ τιμαρίθμου, συνάγεται, ὅτι δὲν περιλαμβάνεται μὲν ἐν τῇ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων θεσπιζομένῃ ἀπαγορεύσει ἡ ῥήτρα εἰς εἶδος, ὡς καὶ ἡ ῥήτρα εἰς ἀξίαν ὡρισμένου τινὸς εἴδους, ὡς μὴ ταυτιζομένη κατ' ἔννοιαν πρὸς τὴν ῥήτραν τιμαρίθμου, εἶναι ὅμως καὶ αὗται ἄκυροι, ὁπόταν συνομολογοῦνται, ἕνεκα δυσπιστίας πρὸς τὸ νόμισμα τῆς χώρας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀποκλειστικῶς τῆς προφυλάξεως ἀπὸ τῆς ὑποτιμήσεως ταύτου, ἀντικείμεναι διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἰς τὴν περὶ προστασίας τοῦ νομίσματος νομοθεσίαν. Προκειμένης δὲ ῥήτρας εἰς εἶδος, δὲν εἶναι κριτήριον δυσπιστίας πρὸς τὸ ἐγχώριον νόμισμα, καθ' ἑαυτήν, ἡ μὴ αὐτουσία παροχὴ τοῦ εἴδους καὶ ἡ συνομολόγησις αὐτοῦ οὐχὶ πρὸς χρησιμοποίησιν ὑπὸ τοῦ λαμβάνοντος διὰ τὰς ἰδίας του ἀνάγκας, ἀλλὰ πρὸς πώλησιν, ἀφοῦ καὶ ἡ ῥήτρα εἰς ἀξίαν εἴδους δὲν εἶναι ἀπηγορευμένη, οὔτε συνεπῶς, ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἰδιαιτέρων περιστατικῶν μαρτυρούντων προθέσεις ἀφορώσας εἰς τὴν σταθερότητα τοῦ νομίσματος, ἄκυρος, ἐνῷ ἀντιθέτως κριτήριον περὶ τοῦ μὴ νομισματικοῦ χαρακτῆρος τῆς ῥήτρας ταύτης εἶναι, ὅτι αὕτη ἀφορᾷ εἶδος ἐκ τῆς ἰδίας παραγωγῆς ἢ τοῦ ἰδίου ἐμπορίου τοῦ συνομολογοῦντος ταύτην. Τοιαῦτα δὲ περιστατικὰ θεμελιοῦσιν ἔνστασιν κατὰ τοῦ κύρους τῆς ῥήτρας, δι' ὃ δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ἐπικαλούμενος τοιαύτην ῥήτραν καθορίζῃ στοιχεῖα ἀποκλείοντα τὴν ἐκ τοιούτου λόγου ἀκυρότητα ταύτης.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον, ὡς εἰς πράγματα ἀναγομένην, κρίσιν αὐτοῦ, ὅτι διὰ συμφωνίας τῶν διαδίκων, κατ' Ἀπρίλιον 1953, ὡρίσθη ὁ μισθὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς 120 ὀκάδας ἐλαίου μηνιαίως, ἤτοι «εἰς εἶδος ἐκ τῶν τῆς ἐμπορίας τοῦ ἐναγομένου καὶ χρήσιμον εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἀπέβλεψαν δὲ οἱ διάδικοι διὰ τῆς συμφωνίας των ταύτης εἰς αὐτουσίαν καταβολὴν τούτου», κρίναν ἐπὶ τούτοις ἔγκυρον τὴν ῥήτραν. Οὕτω δὲ ἀποφανθέν, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος προταθέντα ἰσχυρισμὸν περὶ ἀκυρότητος τῆς ῥήτρας, ὡς ἐκδηλούσης δυσπιστίαν πρὸς τὸ νόμισμα τῆς χώρας, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οὗτος μὲν δὲν εἶναι παραγωγὸς ἐλαιολάδου, ὁ δὲ ἀναιρεσίβλητος δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτὸ δι' ἰδίας του ἀνάγκας, ἀλλ' ἔμελλε νὰ πωλήσῃ τοῦτο, ὀρθῶς δὲ ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ νόμου 362]1945, ἂς οὐδὲ ἐκ πλαγίου παρεβίασε, καθὸ μὴ παραλιπὸν ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν τί ἀσκοῦν ἐπιρροὴν διὰ τὸν ἔλεγχον περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὡς ἀνωτέρω διατάξεων, κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτιθεμένην ἔννοιαν αὐτῶν, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ 2ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὰ σχετικὰ μέρη αὐτοῦ, ὡς καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, δι' οὗ προβάλλεται ἡ αὐτὴ αἰτίασις, ὡς καὶ ὅτι ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ χρησιμότης τοῦ ἐλαίου διὰ τὸν ἐνάγοντα, χωρὶς νὰ προτείνηται τοῦτο ὑπ' αὐτοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἄνευ δὲ ἀποδείξεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας δέχεται, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν αὐτοῦ, ὅτι ὁ ἐνάγων ἔλαβε παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ἀπὸ 1.6.1954 ἐμέχρι τῆς ἀπολύσεώς του ποσὸν δραχμῶν 27.000, χωρὶς μεταξὺ τῶν διαδίκων νὰ γίνῃ συμφωνία ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο τῷ ἐδίδετο ἑκάστοτε πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ εἰς ἔλαιον συμφωνηθέντος μισθοῦ του», ἀποκρούσαν οὕτω ὅτι ἐξωφλήθη ἡ ἐπίδικος εἰς ἔλαιον ἀπαίτησις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ συνέπειαν εἶναι ἀπορριπτέος ὁ 2ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ σχετικὸν μέρος.

ΣΧΕΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ

Πότε δυνατή αναγνωριστική αγωγή ένώπιον τών πολιτικών δικαστηρίων

Δυνατή έγερσις αναγνωριστικής άγωγής διά την δικαστικήν αναγνώρισιν τής ύπάρξεως ή μή ύπάρξεως έννόμου σχέσεως τού ίδιωτικού δικαίου, ύπαγομένης είς την δικαιοδοσίαν τών πολιτικών δικαστηρίων.— Δυνατή, έπί σχέσεως τού δημοσίου δικαίου, διά την οποίαν δέν καθιερώθη κατά νόμον διοικητική δικαιοδοσία, αποκλείουσα έν πάση περιπτώσει ανάμιξιν τών πολιτικών δικαστηρίων, έγερσις ένώπιον αύτών άγωγής περί αναγνωρίσεως τής ύπάρξεως ίδιωτικού δικαιώματος, προσβληθέντος έκ πράξεως τής Διοικήσεως, δικαιουμένων τούτων νά έξετάσωσι παρεμπιπτόντως τό κύρος καί την νομιμότητα τής πράξεως.— Άγωγή περί αναγνωρίσεως απολήψεως συντάξεως παρά Ασφαλιστικού Ταμείου.

Άπηχεί ή κατωτέρω άρεοπαγιτική απόφασις, ή οποία έπεκύρωσε τήν ύπ' άριθ. 2435]1959 απόφασιν τού Έφετείου Άθηνών, την έν τή θεωρία καί τή νομολογία δεκτήν γενομένην άποψιν ότι ή κατ' άρθρον 127 τού Εισαγωγικού τού Αστικού Κώδικος Νόμου αναγνωριστική άγωγή είναι απαράδεκτος, έφ' όσον δέν τείνει είς αναγνώρισιν έννόμου σχέσεως τού ίδιωτικού δικαίου ή πρόκειται περί σχέσεως αναγομένης είς τό δημόσιον δίκαιον καί μή ύπαγομένης, είς την δικαιοδοσίαν τών πολιτικών δικαστηρίων (ίδετε *Γ. Μπαλή*, Γενικαί Άρχαί § 134, άριθ. 2, *Γ. Μητσόπουλον*, Αναγνωριστική άγωγή §§ 7, 11 άριθ. 1, Α.Π. 238]1950, Θέμ. ΞΑ' 480, Α.Π. 208]1951, είσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 500, Α.Π. 519]1959, είσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 19, 157, Πρωτοδικείου Άθηνών 2426]1955, είσηγητής *Γ. Ντεγιάννης*, ΕΕΔ 14, 594, Πρωτοδικείου Άθηνών 13144]1958, είσηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1139).

Αί πράξεις Ασφαλιστικού Ταμείου, αί σχετικαί πρός την απονομήν ή μή συντάξεως, ανάγονται είς την ρύθμισιν σχέσεων δημοσίου δικαίου, μή ύποκείμεναι ούτω είς την άρμοδιότητα τών πολιτικών δικαστηρίων καθ' ύλην (Σ.Ε. 1157]1951, Ολομελείας, είσηγητής *Γ. Καντογιάννης*, ΕΕΔ 10, 1183), έκτος άν αύται είναι παράνομοι καί προσεβλήθη ίδιωτικόν δικαίωμα, όπότε έχουν άρμοδιότητα τά πολιτικά δικαστήρια (ίδετε Α.Π. 77]1954, Ολομελείας, είσηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 13, 37, καί λοιπάς Πρωτοδικείου Άθηνών 11809]1959, είσηγητής *Γ. Πανταζόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1212).

Περί τούτου όμως δέν έπρόκειτο είς την περίπτωσιν τής άρεοπαγιτικής αποφάσεως, ώς έξ αύτής προκύπτει.

Σχετικαί πρός τό θέμα (αναγνωριστικής άγωγής έπί σχέσεως τού δημοσίου δικαίου) είναι καί αί Πρωτοδικείου Άθηνών 9363]1958, είσηγητής *Μ. Οικονομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 155, Πρωτοδικείου Άθηνών 16413]1958, είσηγητής *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 198, Πρωτοδικείου Πειραιώς 2325]1959, είσηγητής *Γ. Κώνστας*, ΕΕΔ 18, 978, ίδετε καί τας Έφετείου Πατρών 63]1957, είσηγητής *Κ. Μαρμαράς*, ΕΕΔ 16, 782, Έφετείου Άθηνών 1417]1957, είσηγητής *Π. Κόντης*, ΕΕΔ 16, 749, Έφετείου Άθηνών 1171]1954, είσηγητής *Σ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 13, 659, Έφετείου Θεσσαλονίκης 439]1954, είσηγητής *Χ. Κάππος*, ΕΕΔ 14, 298.

Έξ άλλου κατά την νεωτέραν νομολογίαν τού Άρείου Πάγου (ίδετε Α.Π. 755]1954, είσηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 14, 31, Α.Π. 439]1956, είσηγητής *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 15, 831) κατά τήν σαφή έννοιαν τού άρθρου 127 τού Εισαγωγικού τού Αστικού Κώδικος Νόμου αναγνωριστική άγωγή δύναται νά έγερθή είς πάσαν περίπτωσιν, καθ' ήν ό ένάγων έχει έννομον συμφέρον πρός δικαστικήν αναγνώρισιν τής ύπάρξεως ή μή έννόμου τινός σχέσεως καί έάν έτι ή έκ τής έννόμου σχέσεως πηγάζουσα άξίωσις δέν είναι γ.γεννημένη καί συνεπώς καί είς την περίπτωσιν, καθ' ήν γεγεννημένης καί απαιτητής ούσης τής άξιώσεως του έχει ούτος περί ταύτης καταψηφιστικήν άγωγήν, μή προσαπαιτουμένης τής επικλήσεως ιδιαιτέρου λόγου δικαιολογούντος τήν έγερσιν ταύτης.

Άρείου Πάγου 244/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ό κ. *Κ. Καυκάς*
Εισηγητής ό Άρεοπαγίτης κ. *Θ. Καμπέρης*
Δικηγόροι οί κ. κ. Γ. Κουτσομητόπουλος, Δ. Τζηρίτης

Έκ τού συνδυασμού τών διατάξεων τών άρ-

θρων 127 τοῦ Εἰσ.ΝΑΚ 1 καὶ 3 Πολιτικῆς Δικονομίας σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ δύναται νὰ ἐγερθῇ διὰ τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ὑπάρξεως ἐννόμου σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπαγομένης εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Ἐπομένως, προκειμένης ἐννόμου σχέσεως τοῦ δημοσίου δικαίου, δι' ἣν δὲν καθιερώθη νόμῳ διοικητικὴ δικαιοδοσία, ἀποκλείουσα ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱανδήποτε ἀνάμιξιν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, δύναται ἐνώπιον τούτων νὰ ἐγερθῇ ἀγωγὴ περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ὑπάρξεως ἰδιωτικοῦ δικαιώματος προσβληθέντος ἐκ πράξεως τῆς διοικήσεως, ὅτε ταῦτα δὲν δύνανται μὲν νὰ προβῶσιν εἰς ἀκύρωσιν τῆς διοικητικῆς πράξεως, οὐδὲ εἰς ἔλεγχον τῆς περὶ τὰ πράγματα κρίσεως καὶ ἐνεργείας τῶν ὀργάνων τῆς διοικήσεως, δικαιοῦνται ὅμως, κρίνοντα περὶ τοῦ εἰς δίκην ἀχθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τῆς προστασίας αὐτοῦ νὰ ἐξετάσωσι παρεμπιπτόντως τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῆς προσβαλλούσης ταῦτο διοικητικῆς πράξεως καὶ ἐρευνήσωσι τὸ σύμφωνον ταύτης πρὸς τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου διαγεγραμμένους ὅρους ἐνεργείας της. Ἐξ ἄλλου τὸ ἀναιρεσίβλητον Ταμεῖον, συσταθὲν μὲν δι' ἰδιωτικῆς βουλήσεως, εἰς ἐκπλήρωσιν ὅμως γενικοῦ πολιτειακοῦ σκοποῦ, ἦτοι πρὸς παροχὴν συντάξεως εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, τελοῦν δὲ ἐντεῦθεν εἰς διαρκῆ ἔλεγχον τῆς πολιτείας (ἄρθρον 1 ν. 2868]1922 καὶ 4 ν. 5376]1932), εἶναι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ὁ τοιοῦτος δὲ αὐτοῦ χαρακτὴρ ἐπανελήφθη καὶ ρητῶς διὰ τῆς νομίμως ἐγκρινάσης τὸν Κανονισμὸν αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 5618]5.1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ἐπομένως ἡ ἔννομος σχέσις περὶ τῆς κατὰ τὸν Κανονισμὸν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου παροχῆς ὑπ' αὐτοῦ συντάξεως εἰς τοὺς μετόχους του, οἵος, κατὰ τὴν ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγήν, ἦτο καὶ ὁ ἀναιρεσείων ἐνάγων, εἶναι τοιαύτη δημοσίου δικαίου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, δι' αὐτῆς ὁ ἐνάγων, ἤδη ἀναιρεσείων, εὐθέως καὶ σαφῶς διώκει, ὅπως ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, ὅτι δικαιοῦται εἰς ἀπόληψιν συντάξεως παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἀναιρεσιβλήτου, ὡς διατελέσας μόνιμος ὑπάλληλος τῆς Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας καὶ ἀπολυθεὶς ὑπ' αὐτῆς μετὰ συμπλήρωσιν δεκαπενταετοῦς χρόνου ὑπηρεσίας. Οὐδόλως διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἄγεται εἰς δίκην ἡ ἀναγνώρισις προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος διὰ πράξεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου, μὴ συμφώνου πρὸς τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου διαγεγραμμένους ὅρους ἐνεργείας του καὶ συγκεκριμένως δικαιώματος ἀποζημιώσεως. Ἐπομένως, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ἡ ἀναγνώρισις τῆς ὑπάρξεως τῆς ἐννόμου ταύτης σχέσεως δημοσίου δικαίου δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, δι' ὃ καὶ ἡ ταύτην διώκουσα ἀγωγὴ εἶναι ἀπορριπτέα. Ὅθεν ταῦτα εἰπὸν καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἀπορρίψαν δὲ ἐντεῦθεν τὴν ἀγωγήν, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 127 τοῦ Ε.Ν.Α. Κώδικος καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν διάταξιν νόμου παρεβίασεν. Εἶναι ἐπομένως ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ἐναντίος λόγος ἀναιρέσεως ὑπὸ στοιχείον Ι - Β - α - β καὶ αα, ὅτι κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου 127 ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ συναφὴς αὐτῷ τοιοῦτος, ὑπὸ στοιχείον Ι - Α, ὅτι τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον παρὰ τὸν νόμον δὲν ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ ἐλλείψεως δικαιοδοσίας τοῦ δικαστηρίου πρὸς ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς, ὡς τὸ πρῶτον παρ' Ἐφέταις προταθεῖσαν καὶ εἰδικῶς ἀποκρουσθεῖσαν ὡς ἀπαράδεκτον ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκκαλοῦντος, διότι ἡ ἔλλειψις δικαιοδοσίας τοῦ δικαστηρίου νομίμως προτείνεται ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης καὶ αὐτεπαγγέλτως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου (Πολ. Δικ. 4, 25 καὶ 160, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 980]1946). Ἀρκοῦντος δὲ τοῦ ἐρείσματος τούτου τῆς ἀποφάσεως πρὸς στήριξιν τοῦ ἀπορριπτικοῦ τῆς ἀγωγῆς διατακτικοῦ αὐτῆς, εἶναι μάταιον νὰ ἐρευνηθῶσι καὶ ἐπομένως ἀπορριπτέοι εἶναι πάντες οἱ λοιποὶ λόγοι ἀναιρέσεως, δι' ὧν, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, πλήττεται τὸ ἐπάλληλον ἔρεισμα τῆς ἀποφάσεως, ὅτι καὶ ἂν εἶχε δικαιοδοσίαν τὸ δικαστήριον καὶ αὐθις εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ διὰ τὸν ἐκτιθέμενον ἐν τούτῳ λόγον, ἐξ οὗ ὅμως ἐρείσματος δὲν δύναται νὰ παραχθῇ δεδικασμένου πρὸς ἀπόρριψιν ὡς ἀπαραδέκτου ἑτέρας περὶ ἰδιωτικοῦ δικαιώματος ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὅσον ἡ ἀπόφασις ἐν τῷ ἐρείσματί της τούτῳ ἐξεδόθη ὑπὸ Δικαστηρίου στερουμένου δικαιοδοσίας πρὸς διάγνωσιν καὶ ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς εἰς δίκην ἀχθείσης ἀγωγῆς (Πολ. Δικ. 759).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Ἐκδίκασις διαφορῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν

1. *Ἀνυπόχρεον πλειόνων προσώπων, ἐχόντων διαφορὰς μετὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ὅπως ἐνάξωσι κοινῶς τὸ πρόσωπον ταῦτο, ἔστω καὶ ἂν εἰς πάσας τὰς διαφορὰς ταύτας ἀνακύπτουν τὰ αὐτὰ πραγματικὰ καὶ νομικὰ γεγονότα.— Δικαίωμα ἐκ τοῦ ἄρθρου 70 Πολ. Δικ. πρὸς κοινὴν ἐνέργειαν, ἡ μὴ ἐνάσκησις τοῦ ὁποίου δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ.—Κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ μὴ ἀναβολῆς τῆς δίκης κατ' ἄρθρον 172 Πολ. Δικ.— Ἀγωγὴ ἐργάτου φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος κατὰ ἐκφορτώσαντος ὑγρὰ καύσιμα οὐχὶ διὰ τῶν ἐργατῶν λιμένος, ἀλλὰ διὰ μηχανικῶν μέσων, πρὸς καταβολὴν ποσοστοῦ ἐπὶ τῆς διαφυγούσης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν κατ' ἄρθρον 3 § 3 τοῦ Α.Ν. 381/1936.—Ἐκδίκασις αὐτῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.— Νόμιμος ἡ κατὰ τὸν ἀνωτέρω Νόμον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, προτάσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, ἐπιβολὴ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ποσοστοῦ, ἀποτελοῦντος ἐν μέρει εἰσφορὰν καὶ ἐν μέρει ἀντιπαροχὴν διαφυγούσης ἐργασίας καὶ ὄχι φόρον.—Προϋπόθεσις τῆς παροχῆς νὰ ἦτο ὁ φορτοεκφορτωτὴς δικαιοῦχος ὄχι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Α.Ν. 381/1936, ἀλλὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς διὰ μηχανικῆς ἢ ἄλλως πως τελειοποιήσεως τῶν μέσων φορτοεκφορτώσεων διενεργείας φορτοεκφορτώσεως.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 2954/1959 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐνδιαφέροντα γενικῶς εἶναι τὰ ἐπὶ τοῦ δικονομικοῦ δικαίου δεκτὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης γενόμενα.

Ὡς ἔχει νομολογηθῇ καὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (Πρωτοδικείου Μυτιλήνης 999/1955, εἰσηγητὴς *Μ. Καλύβας*, ΕΕΔ 15, 149), τὸ ἄρθρον 70 Πολ. Δικ. ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ (ἴδετε καὶ *Γ. Ράμμον*, Ἀγωγὴ πλειόνων τοῦ ἑνὸς μισθωτῶν ἐν ὁμοδικίᾳ κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου, ΕΕΔ 12, 1229), ἀσχέτως δὲ τοῦ ζητήματος ἂν ἐκ τῶν ἄρθρων 5, 12, 20 τοῦ νόμου Γ'/ΘΟΔ' προκύπτῃ, ὅτι ἐν τῇ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκθέσει τῆς ἀγωγῆς δύνανται νὰ περιληφθῶσι πλείονες ἐνάγοντες καὶ ὅταν δὲν συντρέχωσιν οἱ ὅροι τῆς ὁμοδικίας κατ' ἄρθρον 70 Πολ. Δικ. (περὶ τῶν ὅρων τούτων Α.Π. 254/1938, Θεμ. ΜΘ' 755) καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ζητήματος ὑφίστανται ἀμφισβητήσεις (*Γ. Ράμμος*, ἔνθ' ἀνωτ. καὶ νομολογία ἐν ΕΕΔ 15, 149), πάντως ἡ σωρευσις τῶν ἀγωγῶν κατὰ τὰ ἐν τῇ Πολ. Δικ. ἀποτελεῖ διὰ τὸν ἐνάγοντα δικαίωμα καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσιν, χωρὶς ἡ δι' ἰδιαιτέρων ἀγωγῶν ἄσκησις τοῦ δικαιώματος νὰ συνιστᾷ κατάχρησιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16080/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 82).

Ὡς πρὸς τὴν κατ' ἄρθρον 172 τῆς Πολ. Δικ. ἀναβολὴν δίκης, περὶ τῆς ὁποίας δέχεται ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅτι ὑπόκειται εἰς τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἔχει κρατήσει ἐν τῇ νομολογίᾳ ἡ ἄποψις ὅτι ἐκ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ πνεύματος τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας δὲν συγχωρεῖται ἡ κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν ἀναβολὴ τῆς ἐργατικῆς δίκης (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 125/1951, εἰσηγητὴς *Σ. Διαματάκος*, ΕΕΔ 18, 180, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13866/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 14, 264, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 929/1960, εἰσηγητὴς *Ε. Μπούκης*, ΕΕΔ 19, 404).

Ἀρείου Πάγου 232/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Στ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Λ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Πάτρας, Δ. Δόγκας

Πλείονα πρόσωπα, ἔχοντα διαφορὰς μετὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως ὑποχρεοῦνται νὰ ἐνάξωσι κοινῶς τὸ πρόσωπον τοῦτο, ἔστω καὶ ἂν εἰς πάσας τὰς διαφορὰς ταύτας ἀνακύπτουν τὰ αὐτὰ πραγματικὰ καὶ νομικὰ γεγονότα. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 70 Πολ. Δικ. δικαίωμα ἁπλῶς γεννᾶται πρὸς κοινὴν ἐνέργειαν, ἡ μὴ ἐνάσκησις τοῦ ὁποίου δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρ. 281 Α.Κ. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 172 Πολ. Δικ. ἀπόκειται εἰς τὴν ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τοῦ δικαστηρίου ἡ κρίσις περὶ τοῦ ἂν συντρέχῃ περίπτωσις ἀναβολῆς τῆς δίκης δι' ἑτέραν συνεδρίασιν, ἵνα ἐκδικασθῇ συγχρόνως μετ' ἄλλων ὑποθέσεων τοῦ αὐτοῦ πραγματικοῦ καὶ νομικοῦ περιεχομένου. Ὅθεν ὁ 1ος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ ἡ ἀναιρεσείουσα παραπονεῖται, ὅτι κακῶς τὸ δικάσαν δικαστήριον δὲν ἐδέχθη τὴν αἴτησίν της περὶ ἀναβολῆς τῆς δίκης εἰς ἑτέραν συνεδρίασιν, ἵνα συνεκδικασθῇ μετ' ἄλλων 188 πανομοιοτύπων ἀγωγῶν, εἶναι ἀπορριπτέος κατὰ μὲν τὸ πρῶτον αὐτοῦ σκέλος, καθ' ὃ προβάλλεται, ὡς φαίνεται, ἀπαράδεκτον ἐκ τῶν ἄρθρων 21 καὶ 70 Πολ. Δικ. καὶ 12 τοῦ ν. Γ'/ΘΟΔ' ὡς ἀβάσιμος, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον σκέλος τὸ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 172 Πολ. Δικ. ἐρειδόμενον ὡς ἀπαράδεκτος.

Διὰ τῆς ἀγωγῆς ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἐργάτης ἐκφορτωτὴς τοῦ λιμένος Ἐλευσῖνος, ἐζήτησεν, ὅπως ἡ ἀναιρεσείουσα, εἰσαγαγοῦσα εἰς τὸν λιμέ-

να τοῦτον ὑγρὰ καύσιμα καὶ ἐκφορτώσασα ταῦτα οὐχὶ διὰ τῶν ἐργατῶν τοῦ λιμένος, ἀλλὰ διὰ μηχανικῶν μέσων (σωληνώσεων), ὑποχρεωθῇ νὰ τῷ πληρώσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 381]1936 προβλεπόμενον ποσόν. Ἡ διαφορὰ αὕτη συνιστᾷ ἰδιωτικὴν ἀξίωσιν μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου του, πηγάζουσαν ἐκ σχέσεως ἐργασίας, κατὰ πλάσμα τοῦ νόμου ὑφισταμένης, καὶ συνεπῶς εἶναι αὕτη ἐκδικαστέα κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ', συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου τούτου. Ὅθεν ὁ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστοῦ 2ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος. Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 381]1936 εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς λόγῳ τῆς μηχανικῆς ἢ ἄλλως πως τελειοποιήσεως τῶν μέσων μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων ἐν τινι λιμένι ἤθελεν ἐπέλθει ἀπώλεια τῆς ἐργασίας ἐργατῶν τινων, δύναται ὁ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργός, προτάσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, νὰ ὁρίσῃ, ὅπως καταβάλληται παρὰ τοῦ ὠφελουμένου ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἐν λόγῳ τελειοποιήσεων ποσοστόν τι ἐπὶ τῆς διαφυγούσης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 31070 τῆς 23.9.1946 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἥτις ἐνέκρινε καθ' ὅλον τὸ περιεχόμενόν του τὸ ὑπ' ἀριθ. 128 τῆς 25.7.1946 πρακτικὸν τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Ἐλευσῖνος, δι' οὗ εἶχεν ἀποφασισθῇ, ὅπως εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς διὰ σωλήνων ἐκφορτώσεως ὑγρῶν καυσίμων καταβάλληται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τῆς ἐκ τούτου διαφυγούσης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν ποσοστὸν 30 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος τιμολογίου, καθαρισθέντος εἰς δραχμὰς 7 κατὰ τόννον, κατανεμόμενον κατὰ μὲν τὸ 20 ο/ο ὑπὲρ τῶν φορτοεκφορτωτῶν, κατὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον 10 ο/ο ὑπὲρ ταῦ Κ.Α.Φ.Ε. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο, ἀποτελοῦν ἐν μέρει εἰσφορὰν καὶ ἐν μέρει ἀντιπαροχὴν διαφυγούσης ἐργασίας καὶ ὄχι φόρον, νομίμως ἐπεβλήθη δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἐφ' ὅσον δὲ δὲν ἐξεδόθη ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ὁρίζουσα ἕτερον τρόπον διαθέσεως τοῦ ὑπὲρ τῶν φορτοεκφορτωτῶν μέρους τοῦ ποσοστοῦ τούτου, τῆς ὑπ' ἀριθ. 41913 τῆς 8ης Σεπτεμβρίου 1952 μὴ ἰσχυούσης, ὡς μὴ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καίτοι εἰσαγούσης κανόνα δικαίου, εἶναι τοῦτο κατανεμητέον, συμφώνως τῷ ἄνω πρακτικῷ τῷ ἐγκριθέντι διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως, κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν φορτοεκφορτωτῶν τοῦ λιμένος Ἐλευσῖνος. Ἡ ἐπακολουθήσασα ἐπαύξησις τῶν πάσης φύσεως τιμολογίων φορτοεκφορτώσεων πρὸς ἀπόληψιν καὶ παρὰ τῶν στερουμένων μονίμου ἐργοδότου καὶ ἀμειβομένων ἐπὶ τιμολογίῳ ἐργατῶν φορτοεκφορτώσεων λιμένων καὶ ξηρᾶς, τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41100]1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας χορηγηθέντος ἐπιδόματος ἀκριβείας ζωῆς, ὡς καὶ τῆς λόγῳ δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα χορηγουμένης εἰς τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς παροχῆς, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 44400]1953, 22817]1954, 23845]1951 καὶ 25965]1952 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας, Οἰκονομικῶν, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐμπορίου ἐκδοθεισῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ἐν ἑκάστῃ τούτων ἀναφερομένων διατάξεων νόμων, παρακολούθημα τούτου ἀποτελοῦσα εἶναι κατανεμητέα μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀπαιτουμένης ἰδιαιτέρας διὰ τὴν κατανομὴν τούτου ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Οὕτω κριναν καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος, 4ος, 5ος, 7ος, 8ος καὶ 9ος λόγοι ἀναιρέσεως.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, περιέχεται ἐν αὐτῇ πλήρης αἰτιολογία τῶν συμπερασμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξε τὸ δικαστήριον, μετ' ἐκτίμησιν, καθ' ἃ τοῦτο βεβαιοῖ, ἁπάντων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθεισῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων καὶ τῆς λοιπῆς ἐν γένει διαδικασίας. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 10ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος.

Ὁρίζον τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 381]1936 ὅτι εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς, λόγῳ τῆς μηχανικῆς ἢ ἄλλως πως τελειοποιήσεως τῶν μέσων μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων ἐν τινι λιμένι, ἤθελεν ἐπέλθει ἀπώλεια τῆς ἐργασίας ἐργατῶν τινων, δύναται ὁ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργός, προτάσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, νὰ ὁρίσῃ, ὅπως καταβάλληται παρὰ τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἐν λόγῳ τελειοποιήσεων ποσοστόν τι ἐπὶ τῆς διαφυγούσης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι προϋπόθεσις τῆς παροχῆς ταύτης εἶναι νὰ ἦτο φορτοεκφορτωτὴς ὁ δικαιοῦχος οὐχὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 381]1936, ὡς ἡ ἀναιρεσίουσα ὑποστηρίζει, ἀλλὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς διὰ μηχανικῆς ἢ ἄλλως πως τελειοποιήσεως τῶν μέσων φορτοεκφορτώσεων διενεργείας ὡρισμένης φορτοεκφορτώσεως. Ὡς δὲ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς διὰ μηχανικῶν μέσων ἐνεργείας ἐν τῷ λιμένι Ἐλευσῖνος τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκφορτώσεως ὁ ἀναιρεσίβλητος ἦτο φορτοεκφορτωτὴς ἐν τῷ λιμένι τούτῳ. Εἶναι ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 6ος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως (*).

Ἀξίωσις φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος ἐπὶ ποσοστοῦ δι' ἀπώλειαν ἐργασίας λόγῳ ἐκφορτώσεων διὰ μηχανικῶν μέσων

2. ***Ἐκδίκασις διαφορῶν, προκυπτουσῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπὸ Ἐπιτροπῆς Φορτοεκφορτώσεων ἐπάστου λιμένος ἐκδιδομένων Κανονισμῶν καὶ τιμολογίων ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἤδη δὲ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδίκου τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας.— Ἐπιβολὴ ἐπανξήσεως τῶν τιμολογίων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν πρὸς σχηματισμὸν κεφαλαίου δι' ἀποζημίωσιν τῶν φορτοεκφορτωτῶν ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὴν ἀπομάκρυνσιν ἤθελε κρίνει ἐπιβεβλημένην ἡ Ἐπιτροπή.—Δυνατὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθορισμὸς καταβλητέου ποσοστοῦ παρὰ τῶν ὠ-***

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2954]1959 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

φελουμένων ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως μηχανικῶν μέσων.

Μετ' ἀμφιταλαντεύσεις γνωμῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐλύθη ἤδη διὰ τῆς Α.Π. 171]1956 (εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 443) τὸ ζήτημα τίς ὁ ἁρμόδιος Δικαστὴς πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν, ὡς ἡ προκειμένη, καὶ σύμφωνος εἶναι ἡ γνώμη καὶ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ὁμοταγοῦς ἀποφάσεως (ἴδετε καὶ τὴν ἀμέσως ἀνωτέρω Α.Π. 242]1960).

Ἀρείου Πάγου 149]1960. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Στ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Πάτρας, Σ. Πολιτόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 4 τοῦ ἀπὸ 4]9.3.1932 προεδρικοῦ διατάγματος «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν», δι' οὗ ἐκωδικοποιήθησαν αἱ διατάξεις τῶν νόμων 3453]1928 καὶ 5167]1931, «πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς φορτοεκφορτώσεων ἑκάστου λιμένος κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ δ]γματος ἐκδιδομένων κανονισμῶν καὶ τιμολογίων, εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἤδη δὲ κατόπιν τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968]1944, ἀντικαταστήσαντος τελικῶς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου Γ΄ΩΟΔ', τοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου ταῦ οἰκείου Πρωτοδικείου ὁριζομένου Πρωτοδίκου. Τοιαύτην προδήλως διαφοράν, προκύπτουσαν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἐκδοθέντος ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται ἐπιτροπῆς τιμολογίου ἀποτελεῖ καὶ ἡ διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς ἐπιδιωκομένη ἀπαίτησις, νόμιμον ἔρεισμα ἔχουσα τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 31070]1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης βάσει τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 381]1936 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 5167 καὶ 5944 «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν», δι' ἧς, ἐγκριθέντος τοῦ περιεχομένου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 128]25.7.1946 πρακτικοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Ἐλευσῖνος, καθωρίσθη, ὅπως ἐπὶ ἐκφορτώσεων καυσίμων, ἐνεργουμένων διὰ σωληνώσεων, καταβάλληται ὑπὸ τῶν ὠφελουμένων ἐκ τούτου ποσοστὸν 30 ο]ο ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος τιμολογίου φορτοεκφορτωτικῶν δικαιωμάτων, ἐξ οὗ τὸ 1]3 ὡρίσθη ὡς καταβλητέον ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Κατ' ἀκολουθίαν οὕτω καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον κρίναν καὶ ἀπορρίψαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ὑποβληθεῖσαν ἔνστασιν περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος Πρωτοδίκου κατ' ἔφεσιν αὐτοῦ πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ΄ΩΟΔ' οὐδαμῶς τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 § 1 τοῦ ὡς εἴρηται ἀπὸ 4]9.3.1932 π. δ]τος «προτάσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος δύναται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ ἐπιβάλληται εἰδικὴ ἀνάλογος ἐπαύξησις τῶν τιμολογίων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὴν μίαν δραχμὴν κατὰ τόννον πρὸς σχηματισμὸν κεφαλαίου πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν φορτοεκφορτωτῶν ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὴν ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ἤθελε κρίνει ἐπιβεβλημένην ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπή, εἴτε διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς διεξαγωγῆς τῶν σχετικῶν ἔργων, εἴτε πρὸς ἀποκατάστασιν σχετικῆς ἰσορροπίας μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας». Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 381]1936 «εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς λόγῳ τῆς μηχανικῆς ἢ ἄλλως πως τελειοποιήσεως τῶν μέσων μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων ἐν τινι λιμένι ἤθελεν ἐπέλθει ἀπώλεια τῆς ἐργασίας ἐργατῶν τινων, δύναται ὁ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργός, προτάσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, νὰ ὁρίσῃ, ὅπως καταβάλληται παρὰ τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἐν λόγῳ τελειοποιήσεων ποσοστόν τι ἐπὶ τῆς διαφυγούσης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν. Δι' ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ὁρίζεται ὁ τρόπος διαθέσεως τοῦ ποσοστοῦ τούτου ἐπὶ σκοπῷ ἐπιτεύξεως ἰσορροπίας μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως». Αἱ τελευταῖαι αὗται διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 381]1936 οὐδαμῶς κατηργήθησαν οὔτε διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 1254]1949, τοῦ ἀντικαταστήσαντος τὸ ὡς εἴρηται ἄρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 4]9.3.1932 π.δ]τος, ὡς ὑπηρετοῦντος, κατὰ τὰ ὡς ἄνω, ἄλλον ἢ ἐκεῖνο σκοπόν, οὔτε διὰ τοῦ ἕτερον ἀντικείμενον ρυθμίσαντος ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3550]1956. Βάσει τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 381]1936 ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 31070]1946 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἥτις ἐνέκρινε καθ' ὅλον τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ τὸ ὑπ' ἀριθ. 128]1946 πρακτικὸν τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Ἐλευσῖνος, δι' οὗ εἶχε προταθῇ, ὅπως παρὰ τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῆς διὰ σωληνώσεων ἐκφορτώσεως ὑγρῶν καυσίμων καταβάλληται ποσοστὸν 30 ο]ο ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος τιμολογίου, καθορισθέντος εἰς δραχμὰς 7 κατὰ τόννον, κατανεμόμενον, ὡς διὰ τοῦ αὐτοῦ πρακτικοῦ ὡρίσθη, κατὰ μὲν τὰ 2]3 ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 381]1936 προβλεπομένου σκοποῦ καὶ κατὰ τὸ 1]3 ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 4]5.3.1932 π.δ]τος προβλεπομένου τοιούτου, ἥτοι ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δοθέντος ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως προβλεπόμενον κεφάλαιον, ἐπωνομάσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 6178]1934 «κεφάλαιον ἀποζημιώσεως φορτοεκφορτωτῶν», κατέστη διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως ὑποκείμενον δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων. Πρόδηλον ὅτι ἐγκριθείσης ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τῆς ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς γενομένης ἐκ περισσοῦ προτάσεως περὶ τοῦ τρόπου διαθέσεως τοῦ κατὰ τὰ ὡς ἄνω ποσοστοῦ καὶ ἑπομένως, τοῦ περιεχομένου αὐτῆς καταστάντος περιεχομένου καὶ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, οὐδαμῶς ἀπητεῖτο ἑτέρα ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὰ ὡς ἄνω Ὑπουργοῦ περὶ τούτου. Τὸ ὡς εἴρηται ποσοστόν, ἀποτελοῦν ἐν μέρει μὲν ἀντιπαροχὴν διαφυγούσης ἐργασίας, ἐν μέρει δὲ ἀσφαλιστικὴν εἰσφορὰν καὶ οὐχὶ φόρου, νομίμως ἐπεβλήθη δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 381]1936 παρεχομένης ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθεῖσης. Τὸ αὐτὸ ποσοστόν, ὑπολογιζόμενον καὶ ἐπὶ

τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44400]4128 τοῦ ἔτους 1950 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας χορηγηθέντος εἰς τοὺς ἐργάτας φορτοεκφορτωτὰς λιμένων καὶ ξηρᾶς ἐπιδόματος ἀκριβείας ζωῆς (10 ο]ο ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος τιμολογίου) μετὰ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22817]1954 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν ἐνσωμάτωσιν αὐτοῦ εἰς τὰ τιμολόγια ἀμοιβῆς αὐτῶν, τῶν ἀποφάσεων τούτων ἀμφοτέρων ἐκδοθεισῶν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῶν ἐν ἑκάστῃ τούτων ἀναφερομένων νόμων παρεχομένης εἰς τοὺς ὡς εἴρηται Ὑπουργοὺς ἐξουσιοδοτήσεως, διανεμητέον καὶ τοῦτο τυγχάνει κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς ἐπιβαλούσης αὐτὸ ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 31070]1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὁριζόμενον τρόπον, ἄνευ ἀνάγκης ἐκδόσεως ἰδιαιτέρας διὰ τὴν κατανομὴν αὐτοῦ τοιαύτης. Ὅθεν οὕτω καὶ τὸ δικάσαν Δικαστήριον κρῖναν τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσιούσης ὅτι, ἐνῷ προϋπόθεσις τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἐτύγχανεν ἡ ἔκδοσις ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐριζούσης τὸν τρόπον διαθέσεως τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 31070]1946 ἀποφάσεως αὐτοῦ ὁρισθέντος ποσοστοῦ, τοιαύτη δὲ ἐξεδόθη, τὰ δὲ ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος, 3ος, 4ος, 5ος καὶ 6ος λόγοι ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμοι.

Κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 31070]1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τὸ δικάσαν δικαστήριον καθώρισε βάσει τοῦ ἰσχύοντος τιμολογίου ἐκφορτώσεων ἐν τῷ λιμένι Ἐλευσῖνος ὑγρῶν καυσίμων, ὡς τοῦτο διεμορφώθη μετὰ τὴν κατὰ τὰ ὡς ἄνω εἰς αὐτὸ ἐνσωμάτωσιν τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας ζωῆς, τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰσφορὰν εἰς δραχμὰς 0.76 κατὰ τόννον (δραχ. 7 + 10 ο]ο=7.70×30 ο]ο =2.31 : 1]3=0.76) καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 7ος λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.(*)

II. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ἰδιωτικῶν γραφείων καὶ ἐπιχειρήσεων

Καθορισμὸς ἀποδοχῶν ἀναλόγως τῆς ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν ὡς ὑπαλλήλων, εἰσπρακτόρων καὶ ἀποθηκαρίων καὶ ὑπηρετῶν.—Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ ἐργασίας μισθωτοῦ ὡς εἰσπράκτορος.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν προτεθέντων καὶ ἐχόντων οὐσιώδη ἐπιρροήν.

Ἀρείου Πάγου 34/1960. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Στ. Μανρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Π. Τσαρούχης***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Ἀμπατζῆς, Ι. Σιακῆς

Κατὰ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1937, τὴν καθορίζουσαν τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ἰδιωτικῶν γραφείων καὶ ἐπιχειρήσεων, τὸ προσωπικὸν τούτων διαχωρίζεται εἰς τρεῖς κατηγορίας α) εἰς ὑπαλλήλους, β) εἰς εἰσπράκτορας καὶ ἀποθηκαρίους καὶ γ) εἰς ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ἤτοι κλητῆρας, τηλεφωνητὰς καὶ τηλεφωνητρίας, μὲ ἰδίαν κατώτατον ὅριον μισθοῦ δι' ἑκάστην ἐξ αὐτῶν.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὑπηρετῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1933 ὡς ἐξωτερικὸς εἰσπράκτωρ εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον Θεραπευτήριον, ἐτοποθετήθη προσωρινῶς κατ' Ἰούλιον 1950 καὶ ὁριστικῶς ἀπὸ τοῦ 1952 ὡς ἐκδότης εἰσιτηρίων εἰς τὸ ταμεῖον ἐξωτερικῶν ἰατρείων τούτου, ὅτι ἀπεσπάσθη κατὰ Σεπτέμβριον 1956 εἰς τὸ ταμεῖον λογιστηρίου εἰσαγωγῆς ἀσθενῶν, διατηρηθεὶς ἐπιπροσθέτως καὶ εἰς τὸ ταμεῖον ἐξωτερικῶν ἰατρείων, ὅτι ἡ ταμειακὴ ὑπηρεσία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸν ταμίαν καὶ τρεῖς εἰσπράκτορας ἀρχικῶς, αὐξηθέντας ἀπὸ τοῦ 1954 εἰς τέσσαρας, ὅτι ἡ ἀνατεθεῖσα εἰς τὸν ἀναιρεσίοντα καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελουμένη ὑπηρεσία, ὡς ἐκδότου εἰσιτηρίων ἐξωτερικῶν ἰατρείων, συνίστατο εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ εἰσπραξιν τοῦ κεκανονισμένου ποσοῦ παρὰ τῶν εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ἰατρεῖα προσερχομένων ἀσθενῶν, εἰς τὴν τήρησιν ταμειακῆς καταστάσεως εἰς διπλοῦν, εἰς ἣν ἀνέγραφε τὰς ἡμερησίως πραγματοποιουμένας εἰσπράξεις καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἐκδοθέντων γραμματίων εἰσπράξεως, ἑκάστην δὲ μεσημβρίαν συνέτασσε ἀνακεφαλαιωτικὴν κατάστασιν εἰσπραχθέντων ποσῶν κεχωρισμένως κατὰ λογαριασμοὺς ἐσόδων καὶ παρέδιδε τὰ εἰσπραχθέντα ποσὰ μετὰ τῶν καταστάσεων εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, ὁμοίαν δὲ ἐργασίαν ἐξετέλει καὶ κατὰ τὴν ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1956 ἀπόσπασίν του εἰς τὸ ταμεῖον λογιστηρίου εἰσαγωγῆς ἀσθενῶν, εἰσπράττων τὰ ἐκ τῶν προτέρων ὑπὸ τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου καθοριζόμενα δι' ἕκαστον εἰσερχόμενον ἀσθενῆ ποσά, καὶ ὅτι οὐδεμίαν ἑτέραν ἀπασχόλησιν εἶχεν οὗτος, οὔτε βιβλίον ταμείου ἐτήρει, οὐδὲ πληρωμὰς διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνήργει. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν τούτων δεδομένων προσέδοτο εἰς τὸν ἀναιρεσίοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ εἰσπράκτορος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ἀπέρριψεν ἀκολούθως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀντιθέτως ἀποφηναμένης, τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσίοντος, διώκουσαν κατὰ τὸ πρῶτον αὐτῆς αἴτημα, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἀναιρεσίβλητον νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀναιρεσίοντα τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν εἰσπράκτορος, ἃς ἐλάμβανε, καὶ ὑπαλλήλου, ἃς ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς μεταγενεστέρως προσημοσθήσαν καὶ ἰσχύσαν. Οὕτως ἀποφηνάμενον ὀρθῶς τὰς οὐσιαστικὰς διατάξεις τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως, ἀποτελούσας κανόνα ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς καὶ ὁ 2ος τοιοῦτος, πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, διὰ τῶν ἐν αὐτῷ αἰτιάσεων, καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ ἀναιρεσίοντος δὲν εἶναι ἐργασία εἰσπράκτορος, ἀλλὰ ὑπαλλήλου - ταμίου, πλὴν ὅμως ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1950 ἐκτελουμένην παρ'

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 19770]1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

αὐτοῦ ἐργασίαν, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν μέχρι τοῦ μηνὸς ἐκείνου τοιαύτην, εἶναι ἀπορριπτέοι ὁ μὲν 1ος ὡς ἀβάσιμος, ὁ δὲ 2ος ὡς ἐπὶ ἀνυπάρκτου προϋποθέσεως ἐρειδόμενος

Διὰ τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἠτήσατο ὁ ἀναιρεσίβλητον νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἀναιρεσίβλητον νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὸν 1) τὴν μὴ καταβληθεῖσαν αὐτῷ ἐκ 15 ο/ο προσαύξησιν τοῦ ἀ.ν. 1799/1942 ἀπὸ τῆς 1.1.1953 μέχρι 1.3.1955, ὡς καὶ τὴν μὴ καταβληθεῖσαν ταύτην προσαύξησιν ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 300 ἀτόκου δανείου καὶ 2) τὸ μὴ καταβληθὲν αὐτῷ ταμιακὸν ἐπίδομα (ἐκ 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ ρηθέντος ἀτόκου δανείου ἀπὸ 1.1.1953 μέχρι 31.1.1956, ἤτοι διαφορὰς μεταξὺ καταβληθεισῶν καὶ δικαιουμένων μειζόνων ἀποδοχῶν ὡς εἰσπράκτορος. Πλὴν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, ἔκρινεν, ὅτι δὲν περιείχετο τοιοῦτον αἴτημα ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ἀπέρριψε ταύτην ὡς πρὸς τὸ αἴτημα τοῦτο. Κατὰ ταῦτα δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς προταθέντας καὶ ἔχοντας οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης ρηθέντας ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦτου ὡς πρὸς τὰ αἰτήματα, τὰ στηριζόμενα ἐπ' αὐτῶν, ἀναιρετέαν δ' ἐκ τούτου κατίστησε τὴν ἀπόφασίν του ἐν μέρει, ἤτοι μόνον ὡς πρὸς τὴν διάταξιν αὐτῆς τὴν ἀπορρίψασαν τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὰ ρηθέντα αἰτήματα, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 Πολ. Δικ. καὶ τοὺς βασίμους περὶ τούτου 3ον καὶ 4ον λόγους ἀναιρέσεως, δέον δὲ νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810/1957 (*).

III. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἀμοιβὴ σερβιτόρων ἐκτάκτως προσλαμβανομένων εἰς δεξιώσεις καὶ ἐπίσημα γεύματα

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀπὸ 15.7.1939 περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ἀπὸ 1.12.1949 ὁμοίας.— Ἔννοια δικαιώματος εἰδικῆς ἀμοιβῆς σερβιτόρων ἐκτάκτως προσλαμβανομένων εἰς δεξιώσεις καὶ ἐπίσημα γεύματα.

Ἀρείου Πάγου 209/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Π. Τσαρούχης***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Μαχαίρας, Γ. Μεϊτάνης

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφ. γ' παραγράφου 2 Κεφαλαίου Δ' τῆς ἀπὸ 15/7/1939 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ἀπὸ 1.12.1949 ὁμοίας, ἐχούσης ἰσχὺν νόμου, ὡς ἐκδοθείσης μετὰ τὴν τήρησιν τῶν ὑπὸ τῶν νόμων, βάσει τῶν ὁποίων ἐξεδόθη, καθοριζομένων διατυπώσεων, ὁριζούσης ὅτι οἱ σερβιτόροι, οἱ ἐκτάκτως προσλαμβανόμενοι εἰς δεξιώσεις καὶ ἐπίσημα γεύματα, δικαιοῦνται ἀμοιβῆς ἐκ δραχμῶν 100 ἡμερησίως καὶ τροφῆς, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὐτὴ ἐφαρμογὴν ἔχει μόνον ἐπὶ τῶν ἐκτάκτως προσλαμβανομένων σερβιτόρων εἰς δεξιώσεις καὶ ἐπίσημα γεύματα καὶ οὐχὶ εἰς χορούς καὶ τέϊα, διδόμενα εἰς μὴ δεξιώσεις, ὡς μὴ τῶν τοιούτων χορῶν καὶ τείων εἰδικῶς κατονομαζομένων ἐν τῇ ρηθείσῃ διατάξει, ὡς διὰ τὰς δεξιώσεις καὶ τὰ ἐπίσημα γεύματα ἐν αὐτῇ γίνεται, μηδὲ περιλαμβανομένων ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου «δεξιώσεις», ὧν διαφέρουσιν. Ὅθεν οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ δεξάμενον, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνελέγκτου ἐκτιμήσεως τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον χρονικὸν διάστημα προσελαμβάνετο παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὡς σερβιτόρος ἐκτάκτως διὰ συμβάσεως ἐργασίας μιᾶς ἡμέρας, κατὰ τὰς ἐκάστοτε δι(ο)μένους εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ ὑπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῆς ξενοδοχείου ὑπνου πολυτελείας «Βασιλεὺς Γεώργιος» δεξιώσεις, τέϊα, ἐπίσημα γεύματα καὶ χορούς καὶ ἐξ ἄλλου κατὰ τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐπεκαλέσθη κατὰ τὴν ἐφ' ἧς αὐτὴ συζήτησιν, ὅτι οἱ χοροὶ ἐδόθησαν ἐν συνεχείᾳ δεξιώσεων ἢ ἐπισήμων γευμάτων (περὶ τοῦ τελευταίου δὲ τούτου οὐδεμία ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ διατυποῦται αἰτίασις) καὶ ἀπορρίψαν ἀκολούθως τὸν σχετικὸν λόγον ἐφέσεως κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὡς καὶ τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ πληρωμῆς αὐτῷ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ καταβληθέντος ποσοῦ διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν παρ' αὐτοῦ ἐργασίαν ὡς σερβιτόρου, ἐκτάκτως προσλαμβανομένου, εἰς δοθέντας χορούς καὶ τέϊα καὶ τοῦ διὰ τῆς ρηθείσης διατάξεως καθοριζομένου τοιούτου, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου καὶ εἰς τοῦτο καὶ μόνον περιοριζόμενος, ἤτοι εἰς τὸ νὰ ἀποδίδῃ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῆς τοιαύτης διατάξεως οὐσιαστικοῦ νόμου, μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος (*).

Ἀμοιβὴ πιεστοῦ μακαρονοποιείου μετ' ἐγκατάστασιν αὐτομάτου ζυμωτηρίου

Κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὅτι τὸ ἀπλωμα τῶν ζυμαρικῶν ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ μέρος τῶν ἀσχολιῶν τοῦ πιεστοῦ καὶ ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται ἡ εἰδικότης τοῦ πιεστοῦ καὶ τῆς τοῦ ἁπλωτοῦ καὶ μετ' ἐγκατάστασιν ὑπὸ ἐπιχειρήσεως αὐτομάτου ζυμωτηρίου ἐν τῷ ἐργοστασίῳ της.

Ἀρείου Πάγου 37/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Στ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Π. Τσαρούχης***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κομισόπουλος, Χ. Μυριάνθης

Τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς

(*) Ἀναιρεῖται ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 3720/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 10012/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

δείκνυται, μετ' ανέλεγκτον έκτίμησιν των προσαχθεισών εν γένει αποδείξεων, ότι ο αναιρεσίβλητος εργάζετο ως πιεστής εν τω μακαρονοποιείω της αναιρεσειούσης Εταιρείας από του έτους 1945 και επί τω κεκανονισμένω δια την ειδικότητά του ημερομισθίω, ότι η αναιρεσείουσα κατά το έτος 1952 ηγόρασε και εγκατέστησεν εν αυτώ αυτόματον ζυμωτήριον, δια της λειτουργίας του οποίου αντικατεστάθη η εργασία του ζυμωτού και η δι' ανθρωπίνης ενεργείας πλήρωσις δια φυράματος της αποθήκης (καμπάνας), ήτις τελευταία ενέργεια αποτελεί εν μέρος της εργασίας του πιεστού, ότι η κοπή των μακαρονιών και των ζυμαρικών εν γένει και το άπλωμα αυτών εξακολουθεί να αποτελή μέρος των ασχολιών του πιεστού, δι' ο και ο άπλωτής ονομάζεται πιεστής, ότι ταύτα αναφέρονται εις την περίπτωσιν της αναιρεσειούσης επιχειρήσεως, ήτις προέβη εις την εγκατάστασιν μόνον αυτομάτου ζυμωτηρίου, και ούχι πάντων των μηχανημάτων εκείνων, δι' ων και η εργασία του πιεστού θα ήτο περιττή, και ακολούθως, κατά μεταρρύθμισιν της εκκληθείσης υπό του αναιρεσιβλήτου πρωτοδίκου αποφάσεως, αντιθέτως αποφηναμένης, εδέξατο την ένδικον αγωγήν ταύτου, διώκουσαν την πληρωμήν αυτώ του εν αυτή ποσού δια διαφοράν αποδοχών του ως τεχνίτου μακαρονοποιού πιεστού. Ούτω δε αποφηνάμενον το δικάσαν δικαστήριον έλαβεν υπ' όψιν και απέκρουσε τους ισχυρισμούς της αναιρεσειούσης περί εγκαταστάσεως από του 1952 και λειτουργίας εν τω εργοστασίω της αυτομάτου μηχανήματος παραγωγής ζυμαρικών, όπερ ολοκληρωτικώς ήλλαξε τον τρόπον παραγωγής τούτων, ότι από της εγκαταστάσεως τούτου επαυσαν να υφίστανται κεχωρισμέναι ειδικότητες ζυμωτών και πιεστών, ειδικότητες, αίτινες υποκατεστάθησαν υπό ειδικών χειριστών, των οποίων η εργασία δεν είναι αντίστοιχος προς την τοιαύτην των εν τη υπ' αριθ. 68620]1951 αποφάσει του Υπουργού Εργασίας καθοριζομένων ειδικοτήτων τεχνιτών, και ότι η ειδικότης του άπλωτού πιεστού αποτελεί απασχόλησιν και εργασίαν, την οποίαν υπό το νέον καθεστώς παραγωγής ζυμαρικών δι' αυτομάτου ζυμωτηρίου διενεργούσιν οι βοηθοί χειριστών. Απορριπτέος όθεν ως άβασιμος ο τα εναντία υποστηρίζων 1ος λόγος αναιρέσεως.

Εφ' όσων τα ρηθέν δικαστήριον, δια να μορφώση την εις ην κατέληξε κρίσιν, έλαβεν υπ' όψιν και εξετίμησε μετά των λοιπών αποδείξεων, ως εν τη αποφάσει του βεβαιοί, και τα προσαγόμενα έγγραφα, ούδεμία καταλείπεται αμφιβολία ότι τούτο έλαβεν υπ' όψιν και εξετίμησε και τα εν τοις 4ω και 5ω λόγοις αναιρέσεως διαλαμβανόμενον δημόσιον έγγραφον. Όθεν οι περί του εναντίου ούτοι λόγοι αναιρέσεως, κατά το σχετικόν μέρος, είναι άβασιμοι και απορριπτέοι.

Κατά το άρθρον 807 § 9 Πολ. Δικ. λόγος αναιρέσεως υπάρχει, εάν το δικαστήριον παρά τον νόμον έλαβεν υπ' όψιν αποδείξεις μη προσαχθείσας, κατά δε τα άρθρα 170, 253, 254, 391, 392 και επομ. Πολ. Δικ. και έγγραφα ως μέσα αποδείξεως λαμβάνονται υπ' όψιν παρά του δικαστηρίου ούχι οικειαθελώς, αλλά κατά συνέπειαν επικλήσεως τούτων υπό των διαδίκων. Όθεν οι λόγοι αναιρέσεως 2ος και 5ος κατά το σχετικόν μέρος, πλήττοντες την προσβαλλομένην απόφασιν ότι παρεβίασε τους ορισμούς του νόμου, λαβούσα υπ' όψιν την εν αυτοίς αναφερομένην επιστολήν, μη χαρτοσημασμένην και μη επικληθείσαν και προσαχθείσαν «πρωτοδίκως», χωρίς δι' αυτών να υποστηρίζεται, ότι η πλημμέλεια αύτη έχώρησεν εν τη εκκλήτω δίκη, ως διατυπούνται είναι απορριπτέοι.

Η κρίσις του αυτού ως άνω δικαστηρίου ότι το άπλωμα των ζυμαρικών εξακολουθεί να αποτελή μέρος των ασχολιών του πιεστού και ότι εξακολουθεί να υφίσταται η ειδικότης του πιεστού και της του άπλωτού τοιαύτης εις την περίπτωσιν της αναιρεσειούσης επιχειρήσεως και μετά την εγκατάστασιν υπ' αυτής του ρηθέντος αυτομάτου ζυμωτηρίου εν τω εργοστασίω της, ην εμόρφωσε τούτο εκ της εκτιμήσεως των προσαχθέντων εν γένει αποδεικτικών στοιχείων, αφορώσα εις εκτίμησιν πραγμάτων και μη προσβάλλουσα κανόνα δικαίου, διαφεύγει τον έλεγχον του Αρείου Πάγου κατά το άρθρον 810 § 2 Πολ. Δικ., ως αντικατεστάθη δια του άρθρου 6 του νόμου 3810]1957. Όθεν οι 3ος και 6ος λόγοι αναιρέσεως, πλήττοντες την ορθότητα της κρίσεως ταύτης του δικαστηρίου, είναι απαράδεκτοι και απορριπτέοι (*).

IV. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ

Μετάταξις υπαλλήλων εκ της εξωτερικής εις την εσωτερικήν υπηρεσίαν

Υποχρέωσις της Διευθύνσεως, κατ' άρθρον 57 του ισχύν Νόμου επέχοντος Γενικού Κανονισμού των εξωτερικών υπηρεσιών ατμηλάτων σιδηροδρόμων, ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη δια του από 29.8.1944 Β.Δ., όπως εντός τριών μηνών από της λήξεως της τριετίας, αφ' ης εγένετο μετάταξις υπαλλήλων εκ της εξωτερικής εις την εσωτερικήν υπηρεσίαν, καθορίση την θέσιν του ούτω μεταταγέντος δια πράξεώς της ή επαναφέρη εις την εξ ης μετήχθη υπηρεσίαν.— Καθορισμός της θέσεως υπό του Υπουργού Συγκοινωνιών εν μη εκδόσει πράξεως της Διευθύνσεως.—Αρμοδιότης Συμβουλίου εσωτερικής υπηρεσίας.

Αρείου Πάγου 100/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. ***Στ. Μαυρομιχάλης***

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόπουλος***

Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Μπλάταιος, Π. Ταούτης

Κατά μεν το άρθρον 57 του ισχύν νόμου επέχοντος Γενικού Κανονισμού των εξωτερικών υπηρεσιών ατμηλάτων σιδηροδρόμων, ως τούτο ετροποποιήθη και συνεπληρώθη δια του από 29.8.1944 β. δ]γματος, η Διεύθυνσις υπαχρεούται, όπως εντός 3 μηνών από της λήξεως της τριετίας, αφ' ης εγένετο μετάταξις υπαλλήλων εκ της εξωτερικής εις την εσωτερικήν υπηρεσίαν, καθορί-

(*) Επικυρούται η υπ' αριθ. 376]1959 απόφασις του Πρωτοδικείου Καβάλας ως εφετείου.

σῃ τὴν θέσιν τοῦ οὕτω μεταταγέντος ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπαλλήλου διὰ πράξεως της ἡ ἐπαναφέρη εἰς τὴν ἐξ ἧς μετήχθη ὑπηρεσίαν καί, ἐν μὴ ἐκδόσει πράξεως τῆς Διευθύνσεως, ὁ καθορισμὸς τῆς θέσεως γίνεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 ν. 2172]1943 καθωρίσθη ἡ ἁρμοδιότης τοῦ κατὰ τὸ ν.δ. 1296]1942 συσταθέντος συμβουλίου ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, εἰς ὃ ἀνετέθη μέχρις ἐκδόσεως Κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας ἡ ἐξουσία νὰ ἐνεργῇ μετατάξεις καὶ προαγωγὰς ὑπαλλήλων τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας. Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ν.δ 3335]1955 ὡρίσθη, ὅτι ἡ μετάταξις εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Κανονισμοῦ ἀπεσπασμένων ἢ μετατιθεμένων προσωρινῶς ὑπαλλήλων ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ εἰς βαθμὸν ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰς συνολικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μετατασσομένου εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν καὶ τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 ν.δ. 3745]1957 ὡρίσθη, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 ν.δ. 3335]1955 ἀφορᾷ ὅλους τοὺς ἀπὸ 1.1.1954 - 1.10.1955 μεταταγέντας δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, ἀσχέτως ἂν ἐτέλουν ἢ οὐ ἐν ἀποσπάσει πρὸ τῆς μετατάξεως των.

Ἐκ τῶν ἀνω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 ν. 3745]1957 ἐσκοπήθη, ὅπως ρυθμισθῇ ἡ ἐντοξις πάντων τῶν ἀπὸ 1.6. 1954 - 1.10.1955 μεταταγέντων ἁρμοδίως ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπαλλήλων εἰς βαθμὸν ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰς συνολικὰς ἀποδοχάς των, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται καὶ ἡ μετάταξις νὰ ἔχῃ γίνει ἀπαραιτήτως δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μόνου, τοῦ τοιούτου προσδιορισμοῦ τεθέντος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ «ἁρμοδίως» λόγῳ τῆς γενικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τοιαύτης φύσεως μεταβολῶν. Ταῦτα εἶπόν καὶ τὰ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὀρθῶς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἐναντίος λόγος ἀναιρέσεως(*).

V. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΙΚΩΝ

Ἐπιβολὴ πειθαρχικῆς ποινῆς ὀργίας διὰ παράβασιν ὁδηγιῶν καὶ διαταγῶν ἐργοδότιδος Ἑταιρείας

Ἐκδοσις ἐγκυκλίου διαταγῆς τῆς Η.Ε.Μ. δυνάμει τῆς ἐξουσίας τοῦ ἐργοδότου πρὸς καθορισμὸν τοῦ τρόπου καὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας διὰ τὴν εὐόδωσιν τῶν σκοπῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεως.— Κανονισμὸς εἰσπρακτόρων. — Ὑποχρέωσις ἀναγραφῆς ἐπὶ τῶν φύλλων πορείας ἀριθμῶν εἰσιτηρίων διὰ μολυβδίδος μελάνης.— Νόμιμος ἐπιβολὴ πειθαρχικῆς ποινῆς ὀργίας διὰ παράβασιν αὐτοῦ.— Ὑποχρεώσεις ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐκτέλεσις αὐτῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.

Ἀρείου Πάγου 187/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Σταυρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Α. Μυλωνογιάννης

Νομίμως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου ἡ ὑπὸ κρίσιν ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω συζήτησιν κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957, παραπεμφθεῖσα εἰς αὐτὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 489]1959 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος (*), ἥτις ἀνήρεσε, λόγῳ ἐλλιποῦς ἐκθέσεως τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περιστατικῶν, τὴν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΗΟΔ' ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 587]1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. Δέον οὕτω, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἰσχύει νῦν, νὰ ἐρευνηθῇ ἡ ὑπὸ δίκην ἀγωγή, διώκουσα τὴν ἐπιβίκασιν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ἐνάγοντα, ὑπάλληλον τῆς Η.Ε.Μ., ἀποδοχῶν, ὧν ἐστερήθη ἕνεκα ἐπιβληθεισῶν εἰς τοῦτον πειθαρχικῶν ποινῶν παρὰ τῆς Διευθύνσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου.

Ὡς προκύπτει τὸ μὲν ἐκ τῆς προσαγομένης ἀπὸ 25.9.1957 ὑπ' ἀριθ. 1779 ἐγκυκλίου διαταγῆς τῆς Η.Ε.Μ. (βλ. κεφάλαιον περὶ τηρήσεως φύλλου πορείας § 13), ἥτις ἐξεδόθη νομίμως καὶ δυνάμει τῆς ἐξουσίας τοῦ ἐργοδότου νὰ καθορίζῃ τὸν τρόπον καὶ τὰς λεπτομερείας τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας διὰ τὴν εὐόδωσιν τῶν σκοπῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἀπὸ 9.3.1911 κανονισμοῦ εἰσπρακτόρων (βλ κεφάλαιον περὶ λογιστικῆς), οἱ εἰσπράκτορες ὀφείλουν νὰ ἀναγράφουν ἐπὶ τῶν φύλλων πορείας τούς ἀριθμοὺς τῶν εἰσιτηρίων διὰ μολυβδίδος μελάνης (κόπιας), ἀπαγορευομένης τῆς χρήσεως κοινῶν μολυβδοκονδύλων, πᾶσα δὲ παράβασις τῶν διαταγῶν τούτων ἐπάγεται ποινὴν προστίμου μέχρι τοῦ 1]4 τῆς ἡμερησίας ἀντιμισθίας διὰ 1 μέχρι 15 ἡμερῶν καὶ ἐν ὑποτροπῇ ποινὴν ὀργίας 3 ἕως 10 ἡμερῶν, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 80 καὶ 81 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου Η.Ε.Μ., ὅστις, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. ΔΚΗ]1912 ἐκδοθείς καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιευθείς, ἐπέχει θέσιν νόμου. Ὅθεν νομίμως ἐπεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Διευθύνσεως τῆς Η.Ε.Μ. αἱ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποιναὶ εἰς τὸν ἐνάγοντα εἰσπράκτορα διὰ βεβαιωθεῖσαν μὴ τήρησιν τῶν εἰρημένων ὁδηγιῶν καὶ διαταγῶν τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, ἥτοι μὴ σημείωσιν τῶν ἀριθμῶν τῶν εἰσιτηρίων διὰ μολυβδίδος μελάνης καὶ τέλεσιν ἐπανειλημμένως καὶ καθ' ὑπαστροπὴν τοῦ τοιούτου παραπτώματος, ἀπορριπτομένου τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοῦ του περὶ μὴ νομίμου ἐκδόσεως τῶν ὡς ἄνω κανονισμῶν καὶ διαταγῶν καὶ ἀνυπαρξίας τῶν νομίμων προϋποθέσεων τῆς ἀσκήσεως πειθαρχικῆς ἐξουσίας.

Καθ' ἃ συνάγεται ἐκ τῶν ἄρθρων 288, 281, 349 Α.Κ., ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τῶν ἄρθρων 648, 651 ἕως 653

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1591/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 851.

Α.Κ. ὑποχρεώσεις τοῦ τε ἐργοδότου καὶ τοῦ ἐργαζομένου (ὡς καὶ τὰ ἀντίστοιχα ἢ εἰδικὰ δικαιώματα ἑκατέρου) διέπονται κατὰ τὴν ρύθμισιν αὐτῶν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς τηρήσεως τῶν χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ἐκ τῶν κανόνων τούτων, ὡς καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας τοῦ εἰσπράκτορος λεωφορείου αὐτοκινήτου, ὅστις περιορίζεται εἰς τὴν ἀναγραφὴν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσιτηρίων ἑκάστης διαδρομῆς εἰς εἰδικὸν δελτίον, μὴ ἔχων ἑτέραν γραφικὴν ὑπηρεσίαν, ἕπεται ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὐτοῦ νὰ παρέχῃ τὴν ἐργασίαν μετὰ πάσης ἐπιμελείας (ἄρθρον 652 Α.Κ.) καὶ νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὴν μνημονευθεῖσαν διαταγὴν περὶ χρησιμοποιήσεως μολυβδίδος μελάνης οὐδόλως αἴρεται ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας τοῦ ἀναγκαιοῦντος διὰ τὴν σημείωσιν περιληπτικῶς τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐκδιδομένων εἰσιτηρίων γραφικοῦ τούτου μέσου (μολυβδίδος μελάνης), (μὴ αἰτηθέντος ἄλλως τε, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν περιστάσεων καὶ δὴ τῆς μὴ ὑπολογισίμου καὶ ὅλως ἀσημάντου δαπάνης διὰ τὴν προμήθειαν αὐτοῦ. Ἑπομένως ὁ περὶ ἐπιβολῆς ποινῶν παρὰ τὸν νόμον ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ἀλίγχετα ἀβάσιμος καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή, διώκουσα, ὡς εἴρηται, τὴν ἀπόδοσιν τῶν παρακρατηθέντων ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος δι' ἐπιβληθείσας αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης πειθαρχικὰς ποινὰς προστίμου ἐκ τῆς εἰρημένης αἰτίας.

VI. ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΤΜΗΛΑΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Ἔννοια σχετικοῦ Ν.Δ. 3395/1955

Ἀπονομὴ συντάξεως εἰς πολιτικῶς ἐπιστρατευθέντας δυνάμει τοῦ Ν.Δ. 1185/1942 καὶ παθόντας ἐκ βιαίου συμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των εἰς σιδηροδρομικὰ δίκτυα. — Ἀποκλεισμὸς καταβολῆς παρὰ τοῦ δικτύου διπλῆς συντάξεως καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ἀνεγνωρίσθη δικαίωμα συντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 31 § 3 τοῦ Ν.Δ. 3395/1955.

Ἀρείου Πάγου 235/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Τσάρας, Η. Παρασκευᾶς

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως(*) ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ παραπομπὴ πρὸς περαιτέρω συζήτησιν, ὅτι δηλαδὴ διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ν.δ. 3395/1955 περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων θεσπίζεται ἀπονομὴ συντάξεως εἰς πολιτικῶς ἐπιστρατευθέντων (δυνάμει τοῦ ν.δ. 1185/1942) καὶ παθόντας ἐκ βιαίου συμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των εἰς σιδηροδρομικὰ δίκτυα καὶ ὁρίζονται αἱ προϋποθέσεις τῆς τοιαύτης παροχῆς, ἡ δὲ ἐν τέλει τῆς ρηθείσης παραγράφου προστιθεμένη φράσις «καὶ ἐφ' ὅσον δὲν συνταξιοδοτοῦνται παρ' ἄλλου δικτύου διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν» ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζεται δικαίωμα συντάξεως εἰς τοὺς ἤδη παρά τινος δικτύου τῶν σιδηροδρόμων συνταξιοδοτημένους, ἐκτὸς ἂν ἡ καταβαλλομένη σύνταξις ὑπολείπηται τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3395 ὁριζομένης κατὰ ποσόν, ὅτε δύναται νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ διὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ αἰτίαν μείζων σύνταξις. Ἂν ὁ νομοθέτης ἐσκόπει νὰ καθιερώσῃ ἀπόκλισιν ἀπὸ τῆς ἐν ἄρθρῳ 21 § 1 τοῦ διαληφθέντος ν.δ. 3395 ἀρχῆς περὶ μὴ καταβολῆς διπλῆς συντάξεως, ἥτις ἀρχὴ περιλαμβάνεται κατὰ κανόνα εἰς τὰ συνταξιοδοτικὰ νομοθετήματα (βλ. λ.χ. ἄρθρον 58 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951), θὰ ὡρίζετο τοῦτο σαφῶς. Ἡ ρηθεῖσα δὲ ἔννοια τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 31, ἐκ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας τῆς διατάξεως ταύτης ὑπαγορευομένη, συνάγεται καὶ ἐκ τῆς νομοθετικῆς καθιερώσεως τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεως (περὶ καταβολῆς διπλῆς συντάξεως) ἐπὶ πολεμικῶν συντάξεων, αἵτινες παρέχονται σωρευτικῶς μετ' ἄλλης ἀναγνωρισθείσης συντάξεως ἢ συγχρόνως μετ' ἀποδοχῶν (δι' ὡρισμένην ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν) μόνον ὁσάκις προβλέπει περὶ τούτου εἰδικὸς ὁρισμός (βλ. λ.χ. παράγραφον 3 ἄρθρου 58 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 1854/1951). Τὴν ἀπονεμομένην μάλιστα κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου 33 § 1 τοῦ ν.δ. 3395 σύνταξιν δὲν χαρακτηρίζει ὁ νόμος ὡς πολεμικήν, ἐνῷ τοὐναντίον καθορίζεται ὡς τοιαύτη, ἐκτὸς ἄλλων, ἡ ἀναφερομένη εἰς τὸν ἰσχύοντα καὶ ἐπὶ σιδηροδρομικῶν ἀ.ν. 835/1948 περὶ συντάξεως τῶν θυμάτων τοῦ ἀγῶνος κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ κλπ. (βλ. ἄρθρον 1 § 1, ἄρθρον 2 § 1 καὶ ἄρθρον 5 αὐτοῦ).

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 603/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατ' ἄρθρον 832 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον νὰ ἐξετασθῇ, καταβληθέντος τοῦ νομίμου προστίμου, ἡ ὑπὸ 17.1.1959 ἐγκύρως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18920/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἥτις ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου, διώκουσαν τὴν καταδίκην τῶν ἐκκαλούντων Σ.Ε.Κ. εἰς τὴν πληρωμὴν ἀναγνωρισθείσης συμφώνως πρὸς τὰ ὡς εἴρηται ἄρθρον 31 § 3 τοῦ ν.δ. 3395 συντάξεως (διὰ τὰ ἀπὸ 1.3.1955 ἕως 28.2.1956 διάστημα) εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, συνταξιοδοτούμενον ἤδη ἀπὸ τοῦ 1928 παρὰ τῶν Σ.Π.Α.Π., καὶ μὴ καταβληθείσης.

Κριθέντος, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ὅτι ἀποκλείεται καταβολὴ παρὰ τοῦ δικτύου διπλῆς συντάξεως (ἄρθρον 21 § 1 τοῦ ν.δ. 3395) καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἀνεγνωρίσθη δικαίωμα συντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 31 § 3 τοῦ ν.δ. 3395 ὑπὲρ συνταξιούχου τῶν Σ.Π.Α.Π., ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, θεωρήσασα ὅτι χωρεῖ πληρωμὴ διπλῆς συντάξεως ἐπὶ συνταξιοδοτήσεως πολιτικῶς ἐπιστρα-

(*) 400/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 1211.

τευθέντος, γενομένης κατά τὸ ν.δ. 3395, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι καθιεροῦται ἐξαίρεσις διὰ τοῦ ἑρμηνευθέντος ἄρθρου 33 § 3 αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἰδίου δ]γματος, ἐπεδίκα" σε τὸ ἐν τῇ ὑπὸ δίκην ἀγωγῇ ποσὸν εἰς βάρος τῶν ἐκκαλούντων Σ.Ε.Κ., καὶ δέον, γινομένου δεκτοῦ τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως, νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου.

VII. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Προαγωγαὶ προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ διὰ τοῦ Νόμου 2584/1940 κυρωθέντος καὶ ἰσχύν Νόμου ἔχοντος ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄρθρου 60 αὐτοῦ.

Ἀρείου Πάγου 67/1960, Τμ. Γ'

Πρωτοκρεούων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Στ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κατώπης, Ν. Συριόπουλος

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 59 § 5 τοῦ διὰ τοῦ ν. 2584] 1940 κυρωθέντος καὶ ἰσχύν νόμου ἔχοντος ὀργανισμοῦ τῆς ἐναγομένης Τραπέζης, ὁρίζοντος ὅτι ὑπάλληλος, χαρακτηρισθεὶς ὡς ἀνεπαρκής, κρίνεται ὑπὸ τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου στάσιμος καὶ δὲν δικαιοῦται τῆς προαυξήσεως μισθοῦ λόγῳ παλαιότητος ὑπηρεσίας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, μέχρις οὗ διὰ νέου φύλλου ποιότητος πιστοποιηθῇ, ὅτι ἐβελτιώθη καὶ ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ κριθέντος εἶναι εὐδόκιμος, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ἰδίου ὀργανισμοῦ, ὡς αὐτὴ ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 340 τῆς 4.10.1944 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. τ. Α' 203]19.9.1944), καθ' ἣν τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον, ἔχον ὑπ' ὄψιν του τὸν ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ συντασσόμενον ἑκάστοτε πίνακα ὑπαλλήλων συμπληρωσάντων τὸν πρὸς προαγωγὴν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν ἀπαιτούμενον πρὸς προαγωγὴν χρόνον ὑπηρεσίας, καταρτίζει πίνακα κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος καὶ κατὰ βαθμοὺς τῶν κατὰ τὴν κρίσιν του κεκτημένων τὰ πρὸς προαγωγὴν προσόντα, ἀποκλειομένων τῶν στασίμων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὑπάλληλος, χαρακτηρισθεὶς ὑπὸ τῶν προϊσταμένων του ἐν τῷ φύλλῳ ποιότητος ὡς ἀνεπαρκής, κρίνεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου στάσιμος. Δύναται ὅμως τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον νὰ κρίνῃ ὑπάλληλόν τινα στάσιμον βάσει τοῦ φακέλλου ἢ ἑτέρων στοιχείων, καίπερ χαρακτηρισθέντα ἐν τῷ φύλλῳ ποιότητος ὡς ἐπαρκῆ. Ἑτέρωθεν ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ὡς ἄνω ὀργανισμοῦ σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι ἡ ὑπὸ ταύτης προβλεπομένη προσμέτρησις τῆς προϋπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου, μὴ γενομένη κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ὀργανισμοῦ προαγωγήν, δὲν ἀποκλείεται νὰ γίνῃ καὶ μεταγενεστέρως. Ὅθεν καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο συμφωνεῖ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος ἐξενεχθεῖσαν γνώμην ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω νομικῶν ζητημάτων, ἐφ' ὧν ἐχώρησεν ἡ ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. Ἐπανερχομένων δὲ αὖτω τῶν διαδίκων εἰς ἣν νομικὴν κατάστασιν εὑρίσκοντο πρὸ τῆς ἀναιρέσεως τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, ὑπόκειται πρὸς ἐξέτασιν ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4390]1958 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἣν κατεβλήθη τὸ νόμιμον πρόστιμον.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 ἐδάφ. γ' τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ὡς ἄνω ὀργανισμοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς αὐτὴ ἀντικατεστάθη διὰ τῆς, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, 340 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς, ἡ ἀρχαιότης ἐν τῷ βαθμῷ λογίζεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ἕκαστος ὑπάλληλος συνεπλήρωσε ἐν τῷ προγενεστέρῳ βαθμῷ τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον ὑπηρεσίας. Οἱ κριθέντες στάσιμοι ὑπόκεινται εἰς νέαν κρίσιν μετὰ πάροδον ἑνὸς ἔτους. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως σαφῶς ἕπεται, ὅτι ἡ ἀρχαιότης τοῦ εἰς βραδύτερον χρόνον ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ εἰς τὸν προηγούμενον βαθμὸν ἀπαιτουμένου πρὸς προαγωγὴν χρόνου προαχθέντος ἀνατρέχει εἰς τὴν ἡμερομηνίαν, καθ' ἣν συνεπληρώθη ὁ πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενος χρόνος ἐν τῷ προγενεστέρῳ βαθμῷ, ἀφ' οὗ χρόνου καὶ λογίζεται αὐτὸς ὡς προαχθείς, τούτου ἰσχύοντος καὶ ἐπὶ πλειόνων προαγωγῶν. Ἡ δὲ περαιτέρω ἐν ἐδ. δ' διάταξις, καθ' ἣν ἡ ἰσχὺς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἄρχεται ἀπὸ 1.5.1943, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι καὶ ἡ ἀρχαιότης τῶν κατὰ τὴν προαγωγικὴν περίοδον ἀπὸ 1.5.1943 καὶ ἐφεξῆς προαχθέντων ὑπαλλήλων τῆς ἐφεσιβλήτου ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον, καθ' ὃν συνεπλήρωσαν οὗτοι τὸν ἐν τῷ προηγουμένῳ βαθμῷ ἀπαιτούμενον πρὸς προαγωγὴν χρόνον ὑπηρεσίας. Σκοπὸς δὲ τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς ἐξ αὐτῆς δηλοῦται, ὑπῆρξεν ἡ ἀποκατάστασις τῶν προσγενομένων ἀδικιῶν εἰς ὑπαλλήλους τῆς Α.Τ.Ε. κατὰ τὴν περίοδον τῶν πρα-

γωγῶν τῆς 1.5.1943, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τούτων πρὸς τοὺς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τῆς παραγράφου 3 (ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη κατὰ τὰ ἀνωτέρω) προαγομένους. Προϋπόθεσις ὅμως ἐφαρμογῆς τῆς προεκτεθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 3 ἐδάφ. γ' τοῦ ὀργανισμοῦ ἀναφορικῶς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῆς ἀρχαιότητος ταῦ ὑπαλλήλου καὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης καταβλητέων πρασαυξήσεων λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ὡς δῆλον γίγνεται ἐκ τοῦ ὅλου πνεύματος καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἐν συναρτήσει καὶ πρὸς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ὀργανισμοῦ, εἶναι ὅτι ὁ ὑπάλληλος δὲν ἐκρίθη στάσιμος ὑπὸ τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν.

Ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ νομίμως ἐπικαλουμένων ἐγγράφων καὶ τῶν ἐκατέρωθεν ἐκτιθεμένων ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐκκαλῶν, ἐνάγων, προερχόμενος ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐνετάχθη εἰς τὸ κύριον ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῆς ἐφεσιβλήτου, προαχθεὶς κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1934 εἰς λογιστὴν α', κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1937 εἰς ἀρχιλογιστήν. Κατὰ τὴν προαγωγικὴν περίοδον τῆς 1.5.1941 ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου ὁμοῦ μετ' ἄλλων ὑπαλλήλων στάσιμος, ἐφ' ᾧ καὶ δὲν προήχθη ὑπὸ τῆς διοικήσεως εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμὸν τμηματάρχου γ' (βλ. ὑπ' ἀριθ. 120 ἀπὸ 27.1.1942 πρακτικὰ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου). Ὁ ἐκκαλῶν ὑπέκειτο εἰς νέαν κρίσιν μετὰ πάροδον ἐτους, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 60 § 3 τοῦ ὀργανισμοῦ (ὡς αὕτη εἶχε πρὸ τῆς ἀντικαταστάσεώς της κατὰ τὰ ἀνωτέρω). Τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον κατὰ τὴν προαγωγικὴν περίοδον τῆς 1.5.1942 ὅμως δὲν ἐπλήρωθη τῆς κρίσεως τῶν ἀρχιλογιστῶν τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας, εἰς ἣν ὑπήγετο καὶ ὁ ἐνάγων, ἐλλείψει ὀργανικῶν θέσεων (βλ. ὑπ' ἀριθ. 127 ἀπὸ 26.3.1942 πρακτικὰ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου). Κατὰ τὴν προαγωγικὴν περίοδον τῆς 1.5.1943 τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 7.8.1943 (ὑπ' ἀριθ. 155 πρακτικά), ἐπιληφθὲν τῆς κρίσεως πρὸς προαγωγὴν τῶν ἀρχιλογιστῶν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου γ', κατήρτισε πίνακα τῶν ἐκ τούτων κριθέντων ὡς προακτέων 22 ἀρχιλογιστῶν, ἐν οἷς δὲν συμπεριελαμβάνετο ὁ ἐνάγων, κριθεὶς ὡς ἐκ τούτου στάσιμος, ἐν συνεχείᾳ δὲ τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον προέτεινε τὴν αὔξησιν τῶν ὀργανικῶν θέσεων καὶ προαγωγὴν ἑτέρων 13 ἀρχιλογιστῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν συμπεριέλαβε καὶ τὸν ἐνάγοντα. Ὁ ἐκκαλῶν κατὰ τὰς ὡς ἄνω περιόδους, καθ' ἃς ἐκρίθη στάσιμος, ἐστερεῖτο καὶ τοῦ ἀπολυτηρίου γυμνασίου, ὅπερ ἀπῃτεῖτο ὡς ἀπαραίτητον προσόν διὰ τὴν προαγωγὴν των καὶ ὅπερ βραδύτερον ἀπέκτησεν οὗτος (19.10.1943), ὡς κατ' ἰδίαν διδαχθεὶς τὰ μαθήματα τῆς ὅης τάξεως ἑξαταξίου Γυμνασίου, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως τε καὶ ὁ ἴδιος συνομολογεῖ. Ἡ διοίκησις ὅμως τῆς Τραπέζης, παρὰ τὴν περὶ στασιμότητός του κρίσιν τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου, τὸν προήγαγεν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου γ' ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1.6.1943, καθ' ὃν χρόνον οὗτος ἐστερεῖτο καὶ αὐτοῦ τοῦ ὡς ἄνω τυπικοῦ προσόντος. Ἐκ τῶν προεκτεθέντων γίνεται δῆλον, ὅτι δὲν συνέτρεχον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις, ἵνα καθορισθῇ ἡ ἀρχαιότης αὐτοῦ συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 60 § 3 ἐδ. γ' τοῦ ὀργανισμοῦ, λογιζομένης τῆς προαγωγῆς αὐτοῦ εἰς μὲν τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου γ' ἀπὸ 1.5.1940, εἰς τὸν τοῦ τμηματάρχου β' ἀπὸ 1.5.1951 καὶ εἰς τὸν τοῦ τμηματάρχου α' ἀπὸ 1.5.1942 κατὰ σύντμησιν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας, λόγῳ προϋπηρεσίας ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ, καὶ ὑπολογιζομένων τῶν προσαυξήσεων, λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἐν τῷ τελευταίῳ βαθμῷ ἀπὸ 1.5.1945, ὡς ἀξιοῖ διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Τραπέζης γενομένου ὀρθοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν προσαυξήσεων ἀπὸ 1.5.1948, ἀφ' οὗ χρόνου καὶ καταβάλλει ταύτας τῷ ἐνάγοντι, λογισθείσης τῆς προαγωγῆς αὐτοῦ εἰς μὲν τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου γ' τάξεως ἀπὸ τῆς 1.5.1943, εἰς τὸν τοῦ τμηματάρχου β' ἀπὸ 1.5.1944 καὶ εἰς τὸν τοῦ τμηματάρχου α' ἀπὸ 1.5.1945 κατὰ σύντμησιν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας λόγῳ προϋπηρεσίας. Ἡ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος γενομένη ἐπαγωγὴ ὅρκου τῇ ἐφεσιβλήτῳ, ἐπὶ τῷ ὅτι «πάντες οἱ ἀρχιλογισταί, οἵτινες δὲν ἐπροτάθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου τῆς Ἀγρατικῆς Τραπέζης κατὰ τὰς προαγωγικὰς περιόδους 1940—1943, ὅπως προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου γ', ἐκρίθησαν ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου καὶ μόνον στάσιμοι καὶ ὅτι ἡ στασιμότης των αὕτη ἐλαμβάνετο ἐν συνεχείᾳ ὑπ' ὄψιν εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς ἀρχαιότητός των», εἶναι μὴ νόμιμος, ἅτε ἀφορῶσα οὐχὶ πραγματικὸν γεγονός, ἀλλ' εἰς νομικὸν τοιοῦτον, σχέσιν ἔχον μὲ τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προεκτεθεισῶν διατάξεων τοῦ ὀργανισμοῦ (ἄρθρ. 351 Πολιτικῆς Δικονομίας). Ὀρθῶς ἐπομένως, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ μὴ ὀρθῇ αἰτιολογίᾳ, ὁ δικάσας ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὴν ἔνδικον ἀγωγήν, διώκουσαν ὅπως, ἀναγνωρισθείσης τῆς ἀρχαιότητος καὶ παραμονῆς αὐτοῦ εἰς βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου α' ἀπὸ 1.5.1942, ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς πληρωμὴν τῆς ἐν αὐτῇ αἰτουμένης ἀποζημιώσεως, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸς λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς καὶ ἡ ἔφεσις καθ' ὅλου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Ἔναρξις καταβολῆς συντάξεων, παραγραφή, διακοπή παραγραφῆς

Ἀπονομὴ συντάξεως ἕνεκα προαγηθείσης ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἐργάτου μεταλλείου καὶ ἀποβιώσαντος μετὰ ταῦτα ἐκ φυματιώσεως εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ.—Ὑπαγωγὴ περιπτώσεως εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 56058/1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.—Ἐξίσωσις διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῶν κατωτάτων ὁρίων τῆς μηνιαίας συντάξεως συνταξιούχων λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας.—Ἔννοια ἄρθρου 29 § 5 ἀ.ν 1846/1951.—Χρονικὸς περιορισμὸς ἀναδρομικῆς ἀπονομῆς συντάξεων μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ πρῶτον ζητεῖται ἀπονομὴ συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς καὶ ὄχι ὅταν πρόκειται περίπτωσις προσαυξήσεως ἀπονεμηθείσης ἤδη συντάξεως, ὁπότε τὸ Ι.Κ.Α. ὑποχρεοῦται οἱκοθεν νὰ προσαυξήσῃ ταύτην, ἐκτὸς ἂν διὰ τὴν προσαύξησιν ἀπαιτῆται ἡ συνδρομὴ νέων πραγματικῶν περιστατικῶν, μὴ προκυπτόντων ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἔννοια ἄρθρου 40 § 5 ἐδάφ. γ' ἀ.ν. 1846/1951.—Παραγραφὴ δόσεων ἀπονεμηθείσης ἤδη συντάξεως καὶ ὄχι ἀπαιτήσεως πρὸς ἀπονομὴν ἢ προσαύξησιν ἀπονεμηθείσης συντάξεως ὑπαγομένης εἰς τὴν δετῆ παραγραφήν.—Διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 269 Α.Κ.

Ἀρείου Πάγου 213/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Ροζάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Ι. Ρεμούνδος

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ἐκτιμῶν ἀνελέγκτως τὸ περιεχόμενον τῆς ὑπ' ἀριθ. 569 τῆς 8 Αὐγούστου 1946 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἔκρινεν, ὅτι δι' αὐτῆς ἀπενεμήθη εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον σύνταξις ἕνεκα προαγηθείσης ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τελείας ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν τοῦ ἐργασθέντος ὡς ἐργάτου μεταλλείων ὑπὲρ τὴν 15ετίαν καὶ ἀποβιώσαντος μετὰ ταῦτα ἐκ φυματιώσεως συζύγου ταύτης, ἀπόρου οὔσης. Ἐδέξατο τουτέστι τὸ δικαστήριον τὴν συνδρομὴν πραγματικῶν περιστατικῶν προσδιδόντων εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τὴν ἰδιότητα συνταξιούχου τῆς παραγράφου 2, ἐδαφ. α', τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ οὐχὶ βοηθηματούχου. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ τὸ ἀναιρεσεῖον παραπονεῖται, ὅτι κακῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος εἶναι συνταξιοῦχος καὶ ὄχι βοηθηματοῦχος, πλήττων τὴν ἀπόφασιν κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον ὡς εἰς πράγματα μόνον ἀναγομένην, κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος. Ἐφ' ὅσον δὲ ἐδέξατο τὸ δικαστήριον, ὅτι ἀπενεμήθη εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον σύνταξις ἕνεκα τελείας ἀνικανότητος, ἤτοι ἀναπηρίας, τοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος παθόντος συζύγου της, ὀρθῶς περαιτέρω ὑπήγαγε τὴν περίπτωσιν ταύτην εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 56058/1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, αἵτινες καθορίζουν τὴν λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας σύνταξιν, καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος ἀναιρέσεως.

Διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 56058/1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τὰ κατώτατα ὅρια τῆς μηνιαίας συντάξεως τῶν συνταξιούχων λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας ἐξισώθησαν, καθορισθέντα εἰς δραχμὰς 400. Ὅθεν ὁ 2ος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ τὸ ἀναιρεσεῖον παραπονεῖται, ὅτι κακῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθώρισε τὴν σύνταξιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 52 § 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον ἡ σύνταξις ταύτης δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῆς λόγῳ γήρατος παρεχομένης, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ἐκτιμῶν τὸ περιεχόμενον τῆς εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον ὑποβληθείσης τὴν 3 Ἰουλίου 1957 αἰτήσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὑπὸ χρονολογίαν 9 Ἰουνίου 1957, ἔκρινεν ἀνελέγκτως, ὅτι δι' αὐτῆς ἡ ἀναιρεσίβλητος ἠτήσατο τὴν καταβολὴν ἀπασῶν τῶν ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1952 καὶ ἐφεξῆς ὀφειλομένων διαφορῶν καὶ αὐξήσεων τῆς ἐπιδίκου συντάξεώς της, βάσει τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ τοῦ ἄρθρου 56 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. Ὅθεν ὁ 2ος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ τὸ ἀναιρεσεῖον παραπονεῖται, ὅτι τὸ δικαστήριον κακῶς ἐδέξατο παράνομον παράλειψιν τῶν ὀργάνων του μὴ ἀπονειμάντων εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ διαφορὰς καὶ αὐξήσεις τῆς συντάξεώς της, ἀφοῦ αὕτη δὲν ὑπέβαλε περὶ τούτου αἴτησιν, εἶναι, ἐκ τούτου, προεχόντως ἀπορ-

ριπτέος. Τὸ περαιτέρω δὲ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ παράπονον τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἡ ὡς ἄνω αἴτησις τῆς ἀναιρεσιβλήτου δὲν ἀφορᾷ τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ προσαύξησιν εἶναι ἀπαράδεκτον, ὡς πλήττον τὴν ἀπόφασιν κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον εἰς πράγματα μόναν ἀναγομένην κρίσιν τοῦ δικαστηρίου.

Ὁρίζον τὸ ἄρθρον 29 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὅτι ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἀρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ χρονικὸς οὗτος περιορισμὸς τῆς ἀναδρομικῆς ἀπονομῆς ὑφίσταται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ πρῶτον ζητεῖται ἀπονομὴ συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν πρόκειται περίπτωσις προσαυξήσεως ἀπονεμηθείσης ἤδη συντάξεως, ὁπότε τὸ ἀναιρεσεῖον ὑποχρεοῦται οἱκοθεν νὰ προσαυξήσῃ ταύτην ἐκτὸς ἐὰν διὰ τὴν προσαύξησιν ἀπαιτῆται ἡ συνδρομὴ νέων πραγματικῶν περιστατικῶν μὴ προκυπτόντων ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅπερ ὅμως δὲν ἐπικαλεῖται ταῦτα. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 4ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος.

Ὁρίζον τὰ ἄρθρον 40 § 6 ἐδάφ. γ' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὅτι ἀπαιτηταὶ δόσεις συντάξεως, μὴ εἰσπραχθεῖσαι ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν κατέστησαν ἀπαιτηταί, παραγράφονται, νοεῖ δόσεις ἀπονεμηθείσης ἤδη συντάξεως καὶ ὄχι ἀπαίτησιν πρὸς ἀπονομὴν ἢ προσαύξησιν ἀπονεμηθείσης συντάξεως, ἥτις, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὑπόκειται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἐδαφ. ε' τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου. Ὅθεν οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 5ος καὶ 7ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 269 Α Κ διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς ἐνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἡ παραγραφὴ διακόπτεται. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 40 § 6 ἐδάφ. δ' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ βραχυπροθέσμων παραγραφῶν καὶ προθεσμιῶν ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν ξιώσεων ἐκ τῶν παροχῶν τοῦ νόμου τούτου. Ὁ ν διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐν τῇ ὡς ἄνω ΙΙΙ αἰτιολογίᾳ αἰτήσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου πρὸς τὸ ἀναιρεσεῖον διεκόπη ἡ ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ πενταετὴς παραγραφή, οὐδεμιᾶς διατάξεως, οὐδὲ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικαλουμένης τοῦ ἄρθρου 1 § 2 καὶ 28 τοῦ ἀ.ν 427]1945, ἀξιούσης τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως εἰς τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἐπίλευσιν τῆς διακοπῆς, καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 6ος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω λόγοι ἀναιρέσεως καθ' ὅσον στρέφονται κατὰ τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 3603]1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐνσωματωθείσης εἰς τὴν τοῦ Ἐφετείου, εἶναι ἀπαράδεκτοι. (*)

(*) Ἐπιμειοῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1089]1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

§ 2. Ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων πρόσωπα

Ἔννοια ἐργασιακῆς σχέσεως ἐξ ἀπόψεως κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἔννοια ἐργοδότου. —Ἔννοια «ἀσφαλιστικοῦ ἐργοδότου» ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν προσώπων, τῶν ἐργαζομένων αὐτοτελῶς ἢ παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς ἐργοδότην μὴ σταθερὸν ἢ ἀπασχολούμενον διὰ λογαριασμὸν πολλῶν ἐργοδοτῶν παραλλήλως, ὡς λ.χ. συμβαίνει ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως φορτοεκφορτωτῶν. —Ἀσφάλισις φορτοεκφορτωτῶν μὴ ἐντεταγμένων εἰς σωματεῖον.

Πρωτοδικείου Τριπόλεως 716/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Κουτουρίσης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ε. Ρῖκος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φ. Στασινόπουλος, Λ. Παπαοικονόμου

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 2 § 1 ἐδ. α' τοῦ νόμου 1846]1951 εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἀσφάλισιν ὑπάγονται πάντα τὰ πρόσωπα, τὰ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντὶ ἀμοιβῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 26 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὑπεύθυνος ἐναντὶ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς καταβολὴν τῶν νομίμων εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων καθίσταται ἐπὶ τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ὁ ἐργοδότης καὶ ἐπὶ αὐτοτελῶς ἐργαζομένων οἱ ἐργαζόμενοι αὐτοὶ ἢ ὁ κατ' ἄρθρον 8 § 5 ἐδ. δ' ἀσφαλιστικὸς συνεταιρισμός. Διὰ τὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων γένεσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς ὑποχρεώσεως ἀρκεῖ πάντως ἡ ἀπασχόλησις τοῦ ἐργαζομένου ἐν ἐξαρτήσει ἀπό τινος προσώπου οὐχὶ ἐφ' ὅρου, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει ἐννόμου τινὸς σχέσεως καὶ δὴ ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ μὴ ἐγκύρου ἔτι, δοθέντος ὅτι καὶ ἐν ἀκύρῳ τοιαύτῃ σχέσει ἡ ἐν συνδρομῇ ἁπλῶς τῶν στοιχείων τῆς διοικήσεως ἀλλοτρίων ἢ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ παράγεται οὐχ ἧττον ἀσφαλιστικὴ ὑποχρέωσις, ἐφ' ὅσον, ἄλλοις λόγοις, πρόκειται περὶ ἠθελημένης διανοίᾳ ἐργοδότου (animus) χρησιμοποιήσεως προσώπου τινὸς εἰς ἐξηρτημένην ἐργασίαν (corpus) κατ' ἀναλογίαν τῆς περὶ νομῆς διδασκαλίας, τιθεμένου εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐξουσιάσεως ἀντὶ τοῦ πράγματος, ὡς ἐν τῇ νομῇ (Α.Κ. 974, 947), τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως. Ἐν συνεπείᾳ πρὸς τὴν τοιαύτην εὐρεῖαν ἔννοιαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἐξ ἀπόψεως κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως διαπλάττεται κατὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν νομοθεσίαν καὶ ἡ ἔννοια τοῦ ἐργοδότου, ὡς τοιούτου καθιερουμένου τοῦ πρὸς ὃν κατ' οὐσίαν παρέχεται ἡ ἐργασία καὶ οὐχὶ ἁπλῶς τοῦ προσλαμβάνοντος ἢ ἐποπτεύοντος τὸν μισθωτὸν ἐν τῇ ἐκτελέσει αὐτῆς. Κατ' ἐπέκτασιν δὲ δημιουργεῖται ἐν τῇ αὐτῇ νομοθεσίᾳ καὶ ἡ ἔννοια τοῦ «ἀσφαλιστικοῦ ἐργοδότου», ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν προσώπων, ἅτινα ἐργάζονται αὐτοτελῶς ἢ παρέχουσιν ἐξηρτημένην ἐργασίαν πρὸς ἐργοδότην μὴ σταθερόν, ἢ ἀπασχολουμένων διὰ λογαριασμὸν πολλῶν ἐργοδοτῶν παραλλήλως, ὡς λ.χ. συμβαίνει ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως φορτοεκφορτωτῶν, ἐφ' ὧν ὑφίσταται ἐκ τῆς φύσεως τῶν πρα-

γμάτων άδυναμία εύχερούς ύπαγωγής των εις την άσφάλισιν, δι' ό και μεθοδεύεται τεχνικώς ή διευκόλυνσις ταύτης διά της δημιουργίας πλασματικού έργοδότου άναλαμβάνοντος την άσφαλιστικήν εύθύνην, οίον διά της συστάσεως σωματείων ή συνεταιρισμών έργαζομένων, μέσω των οποίων ένεργείται ή άσφάλισις, ή διά της καθιερώσεως αύτών τούτων των άνοργανώτων έργαζομένων ως ύπευθύνων εις καταβολήν των εισφορών, ώσανεί ήσαν έργοδόται, κατόπιν ύπαγωγής των εις ωρισμένας άσφαλιστικάς κλάσεις (Χ. Άγαλλοπούλου, Κοινωνικαί Άσφαλίσεις 1955, σελ. 97 έπ., 99 έπ., 163, Nikisch, σελ. 78 έπ., Π.Κ. 553]1950, Θ ΣΒ' 32, Π.Α. 14599]1953, ΕΕΔ 13, 182) Έν τη ύπό κρίσιν περιπτώσει συνομολογείται ύπό του άνακόπτοντος και δέν άμφισβητείται ύπό του καθ' ού ή άνακοπή, δι' ό και άλυσιτελής παρίσταται ο συναφώς επιγόμενος εκ μέρους του άνακόπτοντος όρκος, ότι οι έν τη προσβαλλομένη πράξει επιβολής άσφαλιστικής εισφοράς άναφερόμενοι ως άσφαλισταί φορτοεκφορτωταί, οίτινες άπησχολούντο εις τους ένταύθα σταθμούς αύτοκινήτων του άνακόπτοντος, δέν τυγχάνουσιν ένταγμένοι εις σωματείον κλπ., κατά τας διαληφθείσας διατάξεις και τας τοιαύτας των κωδ. ν. 5167]1932, ν.δ. 1254]1949, ν. 3083]1954, άρθρον 26 κλπ., και επομένως ούδεμίαν επί τούτων εφαρμογήν έχουσιν αι επικαλούμεναι υπουργικαί κλπ. αποφάσεις, αι άφορώσαι εις τους άσφαλιζομένους μέσω των οργανώσεων αύτών φορτοεκφορτωτάς (βλ. ύπ' άριθ. 76418]1957 απόφασιν Υπουργού Εργασίας, Δ.Ε.Ν. 1958, σελ. 305, 34752]1958 όμοιαν, Δ.Ε.Ν. 1958, σελ. 998, Φ. 51254]54]16.6.1954 όμοίαν, Κώδ. Νοβ 1954, σελ. 492, 12531]1938 όμοίαν, Κώδ. Ν. 1938 σ. 45, 564]1954 απόφασιν του Διοικητού του Ι.Κ.Α., Δ.Ε.Ν. 1954, σελ. 569, 388]1958 έγκ. διαταγήν Διοικητού του Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 17, 1305 κλπ.), αί δέ διεξαχθείσαι αποδείξεις είσίν έκτιμηταί πρός διενκρίνισιν του κρισίμου διά την προκειμένην διαφοράν ζητήματος, έάν δηλονότι οι άνωτέρω φορτοεκφορτωταί παρείχον κατά κύριον λόγον πρός το άνακόπτον έν τω χρονικώ διαστήματι, όπερ καλύπτει ή προσβαλλομένη πράξις, εξηρτημένην έργασίαν, έν τη εννοία της ισχυούσης εργατικής νομοθεσίας προσωπικήν εξάρτησιν, βλ. ΈρμΑΚ Εισαγ. άρθρα 648 - 680, άριθ. 34 έπ., 39 έπ.) και της άσφαλιστικής τοιαύτης, ώς άνωτέρω άνεπτύχθη, ήτις ρητώς προβλέπει και την τοιαύτην περίπτωσιν (άρθρον 8 § 5 εδ. ββ' νόμου 1846] 1951), ή άν έπ' ευκαιρία άπησχολήθησαν έν τοις χώροις σταθμεύσεως και κινήσεως των λεωφορείων του άνακόπτοντος, έργαζόμενοι όμως ως αύτοτελείς εργάται, ήτοι παρέχοντες εξηρτημένην έργασίαν προς έργοδότην μή σταθερόν, προς λύσιν περαιτέρω του ζητήματος έάν το άνακόπτον ή οι άνωτέρω προσωπικώς τυγχάνωσιν υπεύθυνοι διά την άσφάλισιν παρά τω καθ' ού ή ανακοπή Ίδρύματι, δι' ον λόγον άπό τούδε άβάσιμος κρίνεται ή επικουρική βάσις της ανακοπής, εφ' όσον, μή αποδεικνυομένης της ιδιότητος του άνακόπτοντος ως κυρίου έργοδότου των εν λόγω εργαζομένων, άπαλλάσσεται τούτο άλλαχεράς πάσης άσφαλιστικής εύθύνης.

Έκ των καταθέσεων των ένόρκως εξετασθέντων μαρτύρων, έκτιμωμένων καθ' εαυτάς και πρός άλλήλας, κατά λόγον της παρεχομένης άξιοπιστίας και του λόγου γνώσεως έκάστου και των εκατέρωθεν προσαγομένων έγγράφων, έν νομίμω στηλάνσει ή άτελεία (άρθρον 19 § 1 νόμου 1846] 1951, 5 ν. 3210]1955), ληπτέων ύπ' όψιν και πρός συναγωγήν δικαστικών τεκμηρίων προέκυψαν τα έξής πραγματικά περιστατικά: Οι έν τη ανακοπτομένη πράξει διαμνημονευόμενοι, οίτινες άπησχολούντο εις φορτοεκφορτωτικάς εργασίας έντός των ελεγχομένων ύπό του άνακόπτοντος χώρων των ένταύθα σταθμών λεωφορείων του καθ' άπαντα τον έν τη πράξει ταύτη χρόνον (1952 - 1956), προκειμένου νά τοις επιτραπή ή έν τοις χώροις τούτοις εργασία, προσέφευγον εις τον πρόεδρον του διοικητικού συμβουλίου του άνακόπτοντος, παρ' ού έζήτουν και έλάμβανον την σχετικήν άδειαν, δεδομένου ότι τά άνακόπτον, υπεύθυνον και εύλόγως ένδιαφερόμενον διά την καλήν εξυπηρέτησιν των επιβατών των αύτοκινήτων του, έλάμβανε πρόνοιαν ώστε νά μή άσκή έν τη περιοχή έκάστου σταθμού τοιαύτας εργασίας οιονδήποτε πρόσωπον άνεπιλέκτως, άλλ' οι έκ των επιθυμούντων κριθέντες ότι δύνανται νά παράσχωσιν επιμελή, έντιμον και μή πιστικήν διά τούς επιβάτας εξυπηρέτησιν τούτων και των συναφών αναγκών του σταθμού. Και κατ' άρχήν μέν ή εργασία των άνωτέρω παρείχετο άτάκτως πως, είσεπράττοντο δέ παρ' αύτών αύτοπροσώπως έκ των παρ' έκάστου εξυπηρετουμένων επιβατών τα διά των εκάστοτε αποφάσεων της οικείας αγορανομικής επιτροπής καθοριζόμενα φορτοεκφορτωτικά δικαιώματα, έν τη προόδω όμως του χρόνου ανέκυψαν διαφωνίαι και διενέξεις μεταξύ αύτών, αφορμηθείσαι έκ του λόγου ότι δέν είσέπραττον ούτω άπαντες ίσα δικαιώματα, τούθ' όπερ έσχεν επιρροήν δυσμενή και επί την εξυπηρέτησιν των επιβατών, δι' ό και τη επεμβάσει των αρμοδίων οργάνων του άνακόπτοντος καθωρίσθη όπως μετά των κομίστρων των άποσκευών συνεισπράττωνται και τα φορτοεκφορτωτικά δικαιώματα τούτων και διανέμωνται αύτοις εξ ίσου παρά του άποθηκαρίου, είτε του σταθμάρχου του άνακόπτοντος. Έγένετο δέ πρός τούτους κατανομή, και των άσυνοδεύτων δεμάτων, άτινα πολλάκις μετέφερον εις τάς οικίας ή τα καταστήματα των παραληπτών και επληρώνοντο παρ' αύτών διά της νομίμου άμοιβής ή και φιλοδωρήματος. Μερίμνη του προέδρου του άνακόπτοντος ίσυστηματοποιήθη σύν τω χρόνω ή έν τοις σταθμοίς εργασία των άνωτέρω φορτοεκφορτωτών, καθωρίζετο δηλονότι ο σταθμός, έν ω θά άπησχολείτο έκαστος, αί ώραι εργασίας έκάστου κλπ., άπεκλείοντο δέ ενδεχομένως, ορίστικώς ή προσκαίρως, υπό τύπον ποινής, της έν τη περιοχή του σταθμού εργασίας οι έκ τούτων μή επιμελώς ή άτάκτως εργαζόμενοι, ήτοι άνευ λόγου εγκαταλείποντες τον σταθμόν κατά τας ώρας των δρομολογίων, επί τω τέλει όπως ούτω προλαμβάνωνται αί διενέξεις, κατανέμωνται εξ ίσου τα εισπραττόμενα δικαιώματα μεταξύ αύτών και εξασφαλίζηται ή παρουσία επαρκούς αριθμού φορτοεκφορτωτών διά τας εκάστοτε ανάγκας των επιβατών και του σταθμού, εφόσον δέν επετρέπετο ή εν αύτω άπασχόλησις εις τοιαύτας εργασίας οιουδήποτε προσώπου, ως έρρήθη, ή δέ τήρησις των όρων τούτων εργασίας εξησφαλίζετο τελεσφόρως έκ του φόβου εκδιώξεως των άπό του σταθμού και

αύχι ἐξ ἀναληφθείσης συμβατικῆς ὑποχρεώσεως. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ἐκτιμώμενα καὶ ἀξιολογούμενα νομικῶς καθ' ἑαυτὰ καὶ κεχωρισμένως ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ἐκφερομένων κρίσεων τῶν μαρτύρων, προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ καὶ ἀνεπίτρεπτος παρίσταται ἡ προσφυγὴ εἰς τὸν ἑρμηνευτικὸν κανόνα τοῦ ἄρθρ. 2 § 1 ἐδ. α' περιόδου τελευταία τοῦ ν. 1846]1951, ὅτι ἡ φύσις τῆς παρεχομένης ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐργασίας οὐδόλως προσομοιάζει τὴν τῆς ἐξηρτημένης τοιαύτης, ἐν τῇ ἐννοίᾳ δημιουργίας δεσμοῦ προσωπικῆς ἐξαρτήσεως παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ ἐκτελέσει ταύτης, ἀλλὰ πρόκειται ἐμφανῶς περὶ ἐργασίας, παρεχομένης μὲν ἐπ' εὐκαιρίᾳ εἰς τοὺς χώρους τῶν σταθμῶν του, αὐτοτελῶς ὅμως, ἤτοι πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ἐπιβατῶν τῶν λεωφορείων, παρ' ὧν εἰσεπράττοντο καὶ τὰ ἀνήκοντα αὐτοῖς ἐργατικὰ δικαιώματα, εἴτε καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ἀνακόπτον, κατὰ τὰς περιστάσεις, οἷον ἐνδεχομένως ἐπὶ ἀσυνοδεύτων δεμάτων, ἑπομένως πρὸς μὴ σταθερὰν ἐργοδότην (βλ. ΕρμΑΚ Εἰσ. 648 - 680, ἀριθ. 47). Ἐκ τοῦ ἀνακόπτοντος ἐξήρτων βεβαίως οἱ ἀνωτέρω οἰκονομικὰ συμφέροντα, ὡς ἐκ τοῦ ἐπωφελοῦς τῆς ἐν τοῖς σταθμοῖς του ἀπασχολήσεώς των εἰς περιωρισμένον ἀριθμὸν προσώπων καὶ μετὰ σταθερῶν ἀπωσδήποτε ἐντεῦθεν προσόδων, τὰ ταιαῦτα ὅμως συμφέροντα δὲν ἦρκουν βεβαίως, ὅπως κατασταθήσωσι τούτους προσωπικῶς ἐξηρτημένους ἀπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος (ΕρμΑΚ Εἰσ. 648 - 680, ἀριθ. 36, 39), ὅπερ δὲν ἔσχε κἂν τὴν πρόθεσιν νὰ τοὺς χρησιμοποιῇ ἀποκλειστικῶς ὡς ἐργάτας του εἰς τοιοῦτον μάλιστα ἀριθμὸν 6), ὡς τεκμηριοῦται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν προσέλαβεν αὐτοὺς νομίμως δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου του (βλ. β.δ. 25.6]6.8.1956 καὶ Γ.1.6]2.7.1954 περὶ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ.), ἐν συνεκτιμήσει μάλιστα καὶ τοῦ ὅτι ἀντὶ ἐργατῶν ἐπιβαρυνόντων αὐτὸ ἀσφαλιστικῶς εἶχε τὴν εὐχέρειαν νὰ χρησιμοποιῇ τοιούτους μέσῳ τοῦ ἐνταῦθα σωματείου φορτοεκφορτωτῶν ἄνευ ἰδίας ἀσφαλιστικῆς εὐθύνης κατὰ τὰ ρηθέντα. Τοὐναντίον πρὸς τὰ ρηθέντα δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ γενομένης ἀποδεκτῆς ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ σιωπηρᾶς ἐξωδίκου ὁμολογίας, προκυπτούσης δῆθεν ἐκ τοῦ γενομένου ὅτι τὸ ἀνακόπτον ἀπεδέχθη, διὰ καταβολῆς τῶν ἐπιδικασθέντων, τὴν ὑπ' ἀριθ. 3]1956 ἀπόφασιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Τριπόλεως, δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἕτερός τις, μὴ ὢν ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐπιμάχῳ πράξει φορτοεκφορτωτῆς, ἐτέλει εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας πρὸς αὐτό, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ἐπικαλουμένη ὁμολογία, ὑφ' ἣν ἐξεδηλώθη συνθήκας, οὔτε τακτικὴ συμφωνία ἠδύνατο νὰ καταστῇ διὰ τῆς ἀποδοχῆς (Π.Δ 264, 270), οὔτε καὶ ὡς ἁπλῆ ἐξώδικος ὁμολογία θεωρουμένη παρέχει ἀπόδειξίν τινα, καθ' ὃ γενομένης ὄντως προθέσεως πρὸς τὸ ὁμολογῆσαι τῆς καταβολῆς τῶν ἐπιδικασθέντων καὶ δὴ πρὸς ἀποτροπὴν τῆς προσωρινῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργατικῆς ἀποφάσεως (Ἐθνικ. § 188 σημ. 5 καὶ ὑπ' ἀριθ. 122]1960 ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τούτου). Μεθ' ὅ δέον, συμφώνως τοῖς ἐν ἠγηθείσῃ σκέψει ἐκτιθεμένοις, ὅπως γίνῃ κατ' οὐσίαν δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴ καὶ ἀκυρωθῇ ὁλοσχερῶς ἡ ἀνακοπτομένη πρᾶξις δι' ἔλλειψιν δικαιώματος τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ Ἱδρύματος πρὸς ἐπιβολὴν τῆς ἐν αὐτῷ εἰσφορᾶς, συμψηφισθῇ δὲ ἐν ὅλῳ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἡ δικαστικὴ δαπάνη δι' ἐλλειψιν ὑπαιτιότητος, ὡς ἐκ τῆς εὐλόγου κρινομένης ἀμφιβολίας τοῦ ἠττωμένου διαδίκου περὶ τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης (Π.Δ. 211 § 2).

§ 3. Ἀσφάλισις δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπέζας εἰς τὰ διὰ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν Ταμεῖα κυρίας ἢ ἀσφαλίσεως

Ὑποχρέωσις τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς ἀσφάλισιν τῶν δικηγόρων ὑπὸ τὰς ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 21 ν.δ. 3790]1957 προϋποθέσεις καὶ ὅρους.—Ἀσφάλισις προσωπικοῦ μετὰ τὴν συγχώνευσιν τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς καὶ Ἀθηνῶν.—Ἐπιλογὴ ὑπὸ τοῦ δικηγόρου τοῦ δι' ἀσφάλισιν αὐτοῦ Ταμείου.—Αὐτοτέλεια Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης πρώην Ἐθνικῆς, μὴ ἐχούσης ὅμως αὐτῆς τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀπαλλάσσεται, ἀπαιτουμένης πρὸς τοῦτο εἰδικῆς διατάξεως, τῶν εὐθέως ὑπ' αὐτοῦ τοῦτου τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων εἰς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς ἐν γένει Ὀργανισμούς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 716/1960

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Πεσμαζόγλου, Γ. Τσάκωνας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ αἰτῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπὶ μηνιαίᾳ παγίᾳ ἀμοιβῇ δικηγόρου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐξαιτεῖται τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀρνήσεως τοῦ παρὰ τῇ Τραπέζῃ ταύτῃ λειτουργοῦντος Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἀσφάλισίν του, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21 ν. δ]γματος 3790]1957.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 21 ν. δ]γματος 3790]1957 δικηγόροι ἢ ἐπὶ συμβάσει δικαστικοὶ σύμβουλοι, παρεχοντες τὰς καθαρῶς νομικὰς ἐργασίας των ἐπὶ παγίᾳ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπέζας, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ παρὰ τοῖς τυχὸν ὑφισταμένοις διὰ τὸ προσωπικὸν τούτων Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως . . . κλπ., θεσπιζομένης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποχρεώσεως διὰ τοὺς ἐν λόγῳ Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ὅπως προβαίνωσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν κατὰ τὸ ἀνωτέρω δικηγόρων ὑπὸ τὰς περαιτέρω ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει προβλεπομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ ἐγγράφων καὶ λοιπῶν στοιχείων, παρὰ τῇ ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τῶν δύο Τραπεζῶν προελθούσῃ ὑπὸ τὴν ὡς ἔχει σήμερον ἐπωνυμίαν Ἐθνικὴ Τραπέζη τῆς Ἑλλάδος ὑφίστανται καὶ λειτουργοῦσι διὰ τὸ προσωπικὸν αὐτῆς δύο Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανι-

σμοί κυρίας ἀσφαλίσεως, ὁ μέν ὡς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, ὁ δέ ὡς Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ ἀνωτέρω νομοθετική διάταξις δέν προβλέπει κατά τό γράμμα αὐτῆς τήν τοιαύτην παρά τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ λειτουργίαν διά τό προσωπικόν του πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ὡς ἐν ἐδ. 2 προβλέπει τήν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἀντιστρόφως δύο ἢ πλείονα νομικά πρόσωπα μέ ἴδιον ἕκαστον Ταμεῖον ἀσφαλίσεως διατηροῦσιν ἐνιαίαν νομικήν ὑπηρεσίαν, ὁπότε ἡ ὑποχρεωτική ἀσφάλισις τῶν δικηγόρων ἢ δικαστικῶν αὐτῶν συμβούλων ἰσχύει δι' ἓν ἐκ τῶν Ταμείων τούτων, ἐλευθέρως ὑπ' αὐτῶν ἐπιλεγομένου ἐντός τῆς ὑπό τοῦ νόμου ταχθείσης τριμήνου προθεσμίας. Σιωπῶντος οὕτω τοῦ νόμου καί μή ρυθμίσαντος δι' εἰδικῆς διατάξεως τήν περί ἧς ἐν προκειμένῳ περίπτωσιν δέον νά γίνῃ δεκτόν, κατά τήν ὀρθήν ἔννοιαν αὐτοῦ, θεσπίσαντος ἀπό τῆς ἰσχύος του τήν ὑποχρεωτικήν ἀσφάλισιν ὑπέρ τῆς κατηγορίας ταύτης προσώπων, ὅτι εἰς τα τελευταῖα ταῦτα, μή χωρούσης ἐν πάσῃ περιπτώσει διπλῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, ἀνήκει τό δικαίωμα, ὅπως ἐκλέξωσι τόν Ἀσφαλιστικόν Ὀργανισμόν, εἰς ὃν ἐπιθυμοῦσι νά ἀσφαλισθῶσιν, ἄνευ δεσμεύσεως ἐκ τοῦ κατά τά ἀνωτέρω τριμήνου, ἀφορῶντος εἰς ἄλλην περίπτωσιν περί ἧς ἀνωτέρω. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ὁ αἰτῶν διά τῶν ἀπό 25]29.8.1959 καί 2]4.9.1959 ἐξωδίκων δηλώσεων καί προσκλήσεών του πρός τε τήν ἐργοδότιδα Ἐθνικήν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καί τό Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, ἐπελέξατο καί ἐξήτησε τήν κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 21 ν. δ]γματος 3790]1957 ἀσφάλισίν του παρά τῷ Ταμείῳ τούτῳ, ἡ ἄρνησις αὐτοῦ πρός ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος, συγκεντροῦντος, κατά τήν βεβαίωσιν τῆς ἐργοδότιδος, τάς κατά τήν νομοθετικήν ταύτην διάταξιν προϋποθέσεις, παρίσταται μή νόμιμος καί τυγχάνει ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρωτέα.

Ὁ ἰσχυρισμός τοῦ καθ' οὗ ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως Ταμείου, ὅτι ἀποτελεῖ νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἀπολαύει ὅμως αὐτονομίας, ἥτις ἀποκλείει τήν ἐφαρμογήν διατάξεων γενικοῦ περιεχομένου ἄνευ εἰδικῆς περί τοῦ Ταμείου τούτου νομοθετικῆς ἐπιταγῆς, εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος, διότι ἡ τοιαύτη καί δι' ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Ὀλ. 1466]1948, 1875]1951) γενομένη δεκτή αὐτοτέλεια καί αὐτονομία τοῦ Ταμείου ἐναντι τῆς Διοικήσεως δέν ἔχει τήν ἔννοιαν, ὅτι τό Ταμεῖον τοῦτο ἀπαλλάσσεται, ἀπαιτουμένης πρός τοῦτο, ὡς ἰσχυρίζεται, εἰδικῆς διατάξεως, τῶν εὐθέως ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ νόμου, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων εἰς τούς Ἀσφαλιστικούς ἐν γένει Ὀργανισμούς.

Καί ὁ ἕτερος ἰσχυρισμός τοῦ αὐτοῦ Ταμείου ὅτι ὁ αἰτῶν, ὡς προερχόμενος ἐκ τῆς τέως Τραπέζης Ἀθηνῶν, εἶναι ἀσφαλιστέος εἰς τό ἕτερον παρά τῇ ἐργοδότιδι Τραπέζῃ λειτουργοῦν Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν καί οὐχί εἰς τό καθ' οὗ ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, εἶναι ὡσαύτως νόμῳ ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος, διότι τό ν.δ. 3790]1957 κατέλαβε τόν αἰτοῦντα ὑπηρετοῦντα παρά τῇ νέᾳ ἐκ τῆς συγχωνεύσεως προελθούσῃ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος καί συνεπῶς, ἀσχέτως προελεύσεως του, τό ἄρθρον 21 τοῦ νόμου τούτου εἶναι καί διά τοῦτον ἐφαρμοστέον ὑπό τήν διαληφθεῖσαν ὀρθήν αὐτοῦ ἔννοιαν, ἅτε τῆς νομοθετικῆς ταύτης διατάξεως μή ἐξαρτώσης τήν ἐφαρμογήν της ἐκ τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης προελεύσεως τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων δικηγόρων κατά τόν χρόνον τῆς ἀσφαλίσεώς των.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως δέον νά γίνῃ δεκτή (*).

§ 4. Διαδοχική κυρία ἀσφάλισις καί ὑποχρέωσις τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ

***Δικαίωμα ἠσφαλισμένου συντάξεως ἢ βοηθήματος τύπου συντάξεως ἐπί διαδοχικῆς κυρίας ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 καί ὑπό τάς ἐν αὐτῷ εἰδικωτέρας προϋποθέσεις παρά τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ Ἀσφαλίσεως, ὑποχρεουμένου εἰς συνυπολογισμόν ἁπασῶν τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἐξομοιουμένων πρός ἡμέρας ἐργασίας, διανυθείσας ἐν ἀσφαλίσει παρά τῷ τελευταίῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ.—Ἔναρξις καταβολῆς τῆς συντάξεως κατ' ἄρθρον 29 § 5 ἀ.ν. 1846]1951 ἀπό τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνός ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τά θεμελιοῦντα τό δικαίωμα γεγονότα, ἀφ' ἧς συνέτρεξαν παρά τῷ ἠσφαλισμένῳ αἱ προϋποθέσεις ἡλικίας καί χρόνου ἐργασίας, χωρίς ὅμως νά ἀνατρέχῃ εἰς χρόνον ἀνώτερον τοῦ ἔτους ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περί ἀπονομῆς συντάξεως.*

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 722/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Γλυκοφρύδης*
Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Σπετσάκης

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καί παραδεκτῶς ὑπό τῆς Κ.Β. ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2083]1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος διά ταύτης ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ καταβολή τῆς εἰς αὐτήν ἀπονεμηθείσης, κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, συντάξεως γήρατος ἔδει νά ἀρξηται ἀπό 1 Αὐγούστου 1957, ἤτοι ἀπό τῆς πρώτης τοῦ μηνός τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν τό Ι.Κ.Α. κατέστη, ὡς πρός αὐτήν, τελευταῖος ἀσφαλιστικός φορεύς, οὐχί δέ καί ἀφ' ἧς ἐγεννήθη τό συνταξιοδοτικόν δικαίωμα τῆς αἰτούσης, διότι τότε αὐτη δέν ἦτο ἠσφαλισμένη παρά τῷ Ι.Κ.Α., ἀλλά παρ' ἑτέρῳ Ὀργανισμῷ κυρίας ἀσφαλίσεως.

Ἡ ἀπόφασις αὐτη εἶναι ἀκυρωτέα κατά τό προσβαλλόμενον κεφάλαιον αὐτῆς, ὡς παράνομος,

(*) Ὑπ' ὄψιν εἰς τό θέμα καί αἱ Σ.Ε. 535]1960, ΕΕΔ 19, 44. Σ.Ε. 717]1960, ΕΕΔ 19, 606.

τὸ μὲν διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἐπὶ διαδοχικῆς κυρίας ἀσφαλίσεως δικαιοῦται ὁ ἠσφαλισμένος συντάξεως ἢ βοηθήματος τύπου συντάξεως, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ εἰδικωτέρας προϋποθέσεις, παρὰ τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ Ἀσφαλίσεως, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ συνυπολογίσῃ ἁπάσας τὰς πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ἡμέρας ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι, προφανῶς, ἐξομοιοῦνται πρὸς ἡμέρας ἐργασίας, διανυθείσας ἐν ἀσφαλίσει παρὰ τῷ τελευταίῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ, τὸ δὲ διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 5 τοῦ ἰδίου ἀ.ν. 1846]1951 ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα, ἤτοι ἀφ' ἧς συνέτρεξαν παρὰ τῇ ἠσφαλισμένῃ, χωρὶς νὰ ὑφίσταται περίπτωσις ἀναστολῆς (ἄρθρ. 29 § 7), αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 28 (ἡλικία, χρόνος ἐργασίας), δὲν ἀνατρέχει ὅμως εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως (*).

§ 5. Συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ Νόμου 6298]1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»

Ἔναρξις τοῦ δικαιώματος συντάξεως ἀναπηρίας ἢ γήρατος.—Χρόνος ἐργασίας.—Ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 682/1960 Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Παναγιωτάτος***
Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς κατὰ νόμον ἀσκουμένης, διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5638]1958 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ὡρίσθη ὁ χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς τῆς εἰς τὸν αἰτοῦντα ἀπονεμηθείσης συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἡ 1η Μαΐου 1957.

Ὁ νόμος 6298]1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὑφ' οὗ διέπεται τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα τοῦ αἰτοῦντος, εἰς μὲν τὸ ἄρθρον 37 ὡρισεν, ὅτι τὸ εἰς σύνταξιν ἀναπηρίας ἢ γήρατος δικαίωμα ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ πληροῦντος τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 40 § 1 ἠσφαλισμένου αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως καὶ ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ὀφειλομένης εἰς ἀσθένειαν ἢ ἀτύχημα ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔπαυσε τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας δικαίωμα, εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 40 § 1, ὅτι οὐδὲν δικαίωμα ἐπὶ τῶν παροχῶν, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 33, 34 καὶ 35 - συντάξεως ἀναπηρίας, γήρατος, χήρας, ὀρφανῶν καὶ γονέων - ἀναγνωρίζεται, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος δὲν ἐπραγματοποίησεν ἑπτακοσίας πεντήκοντα τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐκ τῶν ὁποίων τριακοσίας τοὐλάχιστον ἐντὸς τεσσάρων τὸ πολὺ ἐτῶν πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας ἢ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐν ἄρθρῳ 34 ὁριζομένου ὁρίου ἡλικίας ἢ τοῦ θανάτου του καὶ περαιτέρω εἰς τὸ ἄρθρον 46 ὅτι οὐδέποτε χορηγεῖται σύνταξις ἀναδρομικῶς διὰ χρόνον μακρότερον τῶν 12 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι ὁ αἰτῶν, ἐπιδοτηθεὶς συνεπείᾳ ἀσθενείας ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1949 μέχρι τῆς 2ας Ἰουλίου 1952, ὑπέβαλεν αἴτησιν πρὸς τὸ Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ ἀναπηρίας, τὴν 19ην Δεκεμβρίου 1952. Ἡ παρὰ τῷ Ὑποκαταστήματι τούτῳ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἐγνωμάτευσεν (ἀριθ. γνωμοδοτήσεως 211]5.3.1953), ὅτι πάσχει ἀπὸ ἐκσεσημασμένην παραμόρφωσιν τοῦ θώρακος συνεπείᾳ ἀγκυλωτικῆς καθολικῆς σπονδυλοαρθρίτιδος καὶ φλεβοκομβικῆς ταχυκαρδίας, ὅτι εἶναι προσκαίρως ἀνάπηρος εἰς ποσοστὸν 67 ο]ο ἐκ κοινῆς νόσου ἀπὸ 2 Ἰουλίου 1952—χρόνου λήψεως τῆς ὡς ἄνω ἐπιδοτήσεώς του—μέχρι 31ης Ὀκτωβρίου 1953, καὶ ὅτι ἡ ἀναπηρία του αὐτὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1949, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐπιδοτήθη. Ὁ διευθυντὴς τοῦ ὡς ἄνω Ὑποκαταστήματος ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συνέτρεχον αἱ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει χρονικαὶ προϋποθέσεις, καθ' ὅσον εἶχε μὲν πραγματοποιήσει ὁ αἰτῶν ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν (7.2.1938) μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας του (6.9.1951) ἡμέρας ἐργασίας 1250, ἀλλ' ἐκ τούτων κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας του τετραετίαν μόνον 197. Κατ' Ἀπρίλιον 1957 ὁ αἰτῶν ὑπέβαλε πρὸς τὸ αὐτὸ Ὑποκατάστημα αἴτησιν, συνοδευομένην μὲ πιστοποιητικὸν τοῦ 101 Στρατολογικοῦ Γραφείου Πειραιῶς ὑπ' ἀριθ. 69205]1956), ὅτι ὑπηρέτησεν ὡς κληρωτὸς εἰς τὸ Ναυτικὸν ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1946 μέχρι 30 Ἰουνίου 1948 καὶ ἠτήσατο, ὅπως συνυπολογισθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 346]1941 καὶ τῶν νόμων 751]1948 καὶ 2054]1952 ὁ χρόνος οὗτος τῆς στρατιωτικῆς του ὑπηρεσίας εἰς τὰς κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας του πραγματοποιηθείσας 197 ἡμέρας ἐργασίας καὶ, ἀναθεωρουμένης τῆς ὡς εἴρηται ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως, ἀπονεμηθῇ εἰς τοῦτον σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως ταύτης (9.4.1949). Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης, μετὰ γνωμάτευσιν τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄνω Ὑποκαταστήματος (ὑπ' ἀριθ 2303]21.11.1958), ὅτι ὁ αἰτῶν εἶναι μονίμως ἀνάπηρος εἰς ποσοστὸν ὑπὲρ τὰ 67 ο]ο ἀπὸ 1.11.1953, ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δι' ἧς ἀπενεμήθη εἰς τοῦτον σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου ἀπὸ 1ης Μαΐου 1957.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡρίσθη, ὅτι ἡ καταβολὴ τῆς εἰς τὸν αἰτοῦντα ἀπονεμηθείσης συντάξεως ἀρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1957, ἤτοι ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου τῆς ὑποβολῆς τῆς δευτέρας αἰτήσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ὁ εἰδικὸς ἰσχυρισμός, εἰς ὃν οὗτος στηρίζει τὸ συνταξιοδοτικόν του δικαίωμα, προεβλήθη τὸ πρῶτον διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης καὶ ἑπομένως αὕτη θεωρεῖται ὡς αἴτησις πρὸς

(*) Ἴδε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 καὶ αἱ Σ.Ε. 172]1959, ΕΕΔ 18, 1329, Α.Π. 519]1959, ΕΕΔ 19, 157, Ἐγκύκλ. Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 1107 ἐπ.

συνταξιοδότησιν, περί ής τό άρθρον 37 § 1 τοῦ ν. 6298]1934, πλήν ὅμως εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 459119 ἀσφαλιστικόν βιβλιάριον τοῦ αἰτοῦντος (σελ. α' καί β'), εἰς ὅ ἔχουν ἐπικολληθῆ ἔνσημα τῆς μισθοδοτικῆς περιόδου 1]1 - 30.6.1948, ἀναγράφεται ὑπό τοῦ ἐργοδότου τῆς περιόδου ταύτης ἡ ἔνδειξις «στρατ. ἐπίδομα», τοῦτο δέ εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὁ Διευθυντής τοῦ ὡς εἴρηται Ὑποκαταστήματος, ὅταν ἀπεφάνθη ἐπί τῆς ἀπό 19 Δεκεμβρίου 1952 πρώτης αἰτήσεως τοῦ αἰτοῦντος. Κατά τήν ὑποβολήν ἑπομένως τῆς αἰτήσεως ταύτης ὑπῆρχον ἐνδείξεις ἐκ τῶν εὑρισκομένων εἰς τά ἀρχεῖα τοῦ παραλαβόντος αὐτήν Ὑποκαταστήματος στοιχείων, ὅτι ὁ αἰτῶν εἶχε στρατευθῆ ἐντός τῆς τελευταίας πρό τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας του τετραετίας καί κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καί διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν (33β) ὡφειλεν ἡ Ὑπηρεσία νά προβῆ εἰς πᾶσαν ἐνδεικνυομένην ἐνέργειαν πρός συλλογήν τῶν ἀπαιτουμένων πληροφοριῶν καί συμπλήρωσιν τῶν δικαιολογητικῶν. Ὡς αἰτησις ὅθεν περί συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἔδει νά θεωρηθῆ ἡ ἀρχική ταιαύτη καί ἐφ' ὅσον ἀπό τῆς λήξεως τῆς ἐπιδοτήσιώς του (2 Ἰουλίου 1952) μέχρι τῆς ὑποβολῆς ταύτης (19.12.1952) δέν παρῆλθε δωδεκάμηνον, ὡς χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς εἰς τοῦτον ἀπονεμηθείσης συντάξεως ἔδει νά ὁρισθῆ ἡ 2α Ἰουλίου 1952, ἄλλως δέ ὁρίσασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρέβαινε τάς προδιαληφθείσας διατάξεις.

Κατά ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτή ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις.

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος

Ἐπανεξέτασις ἀπορριφθείσης ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου αἰτήσεως ἀπονομῆς βοηθήματος ἤ συντάξεως.— Ἔννοια διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 § 8 τοῦ ἀπό 5.1]28.1.1955 β. δ]τος «περί ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος».

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 720]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Μαραγκόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Μπατσολάκης, Ν. Μαρινίδης

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 4654]1957, 4088]1958 καί 3036]1959 ἀποφάσεων τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, δι' ὧν ἀπερρίφθησαν ἀντιστοίχοι αἰτήσεις τῶν αἰτουσῶν περί χορηγήσεως αὐταῖς συντάξεως, λόγῳ θανάτου τοῦ παρά τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἠσφαλισμένου συζύγου καί πατρός αὐτῶν.

Αἱ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 4654]1957 καί 4088]1958 ἀποφάσεις, κοινοποιηθεῖσαι εἰς τάς αἰτούσας τήν 3.11.1957 (ἡ πρώτη) καί τήν 20.9.1958 (ἡ δευτέρα), ἐκτροθέσμως προσβάλλονται διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, κατατεθείσης τήν 5ην Αὐγούστου 1959, ὡς πρός τήν τρίτην ὅμως τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων (3036]1959), ἥτις ἐκοινοποιήθη τήν 7ην Ἰουνίου 1959, ἐμπροθέσμως ἀσκεῖται ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις.

Διά τῶν δύο πρώτων ἀποφάσεων (4654]1957 καί 4088]1958) ἀπερρίφθησαν αἱ αἰτήσεις περί συνταξιοδοτήσεως τό μέν λόγῳ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς (ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν), τό δέ διότι ὁ ἀποβιώσας σύζυγος καί πατήρ τῶν αἰτουσῶν ἤρξατο ἀσκῶν τό ἐπάγγελμά του τό 1940, καί ἑπομένως κατά τό 1953, ὅτε ἀπεβίωσε δέν εἶχε συμπληρώσει δεκαπενταετῆ συντάξιμον χρόνον, ὡς ἀπαιτεῖται ὑπό τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. Διά δέ τῆς τρίτης ὑπ' ἀριθ. 3036]1959 ἀποφάσεως, τῆς καί μόνης ἐμπροθέσμως προσβαλλομένης, ἀπερρίφθη τύποις ἡ ὑποβληθεῖσα τρίτη αἴτησις, λόγῳ τοῦ ὅτι τό δικαίωμα ἐπανεξετάσεως ἐξηντλήθη.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 3036]1959 ἀπόφασις ἐστηρίχθη διά τήν ἀπόρριψιν, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου, εἰς τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 § 8 τοῦ ἀπό 5.]28.1.1955 β. δ]τος «περί ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος», καθ' ἥν αἴτησις ἀπονομῆς βοηθήματος ἤ συντάξεως, ἀπορριφθεῖσα παρά τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ταμείου, δύναται νά ἐπανεξετασθῆ ἅπαξ μόνον παρ' αὐτοῦ. Πρός τοῦτο δέον νά ὑποβληθῆ πρός τό Ταμεῖον αἴτησις ἐπανεξετάσεως παρά τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐντός προθεσμίας ἑνός ἔτους ἀπό τῆς ἐπί ἀποδείξει κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις σκοπεῖ τά μέν νά ἱδρύσῃ ὑποχρέωσιν τοῦ διαιρετικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου πρός δευτέραν ἐξέτασιν ἀπορριφθείσης αἰτήσεως, τό δέ νά ἀποκλείσῃ, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται τά αὐτά πραγματικά καί νομικά δεδομένα, καί τρίτην οὐσιαστικήν ἐξέτασιν τῆς αἰτήσεως, τοῦτο δέ ἵνα μή διαιωνίζωνται ἀπό τῆς πλευρᾶς τοῦ Ταμείου αἱ περί τήν ἀπονομήν συντάξεως ἀμφισβητήσεις. Ἐάν ὅθεν δέν ἐξητάσθησαν ἤδη δις κατ' οὐσίαν αἰτήσεις τοῦ ἐνδιαφερομένου ἤ ἐάν δέν ἐκρίθησαν δις προβληθέντες οὐσιώδεις νομικοί καί πραγματικοί ἰσχυρισμοί, δέν ὑφίσταται, ἐπί τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, περίπτωσις ἀποκλεισμοῦ τῆς ἐπανεξετάσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι μόνον ἅπαξ ἐκρίθη οὐσιαστικῶς ἡ περί χορηγήσεως συντάξεως αἴτησις τῶν αἰτουσῶν τῆς πρώτης αἰτήσεως ἀπορριφθείσης λόγῳ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς τῆς, ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις αἴτησις τό πρῶτον περιεῖχε τόν συγκεκριμένον καί οὐσιώδη ἰσχυρισμόν ὅτι ὁ ἀποβιώσας ἠσφαλισμένος ἤσκει τό ἐπάγγελμα τοῦ παντοπώλου – τυροπώλου ἐν Πειραιεῖ ἀπό τοῦ ἔτους 1927 μέχρι τοῦ 1940, πρός ἀπόδειξιν δέ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου προσήχθησαν διάφορα πιστοποιητικά, μεταξύ τῶν ὁποίων καί βεβαίωσις τοῦ προϊσταμένου τοῦ διαμερίσματος Πειραιῶς τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ὡς καί ταιαύτη τοῦ Α' Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Πειραιῶς, περί τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἠσφαλισμένου ἀσκήσεως ἐν Πειραιεῖ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ παντοπώλου κατά τήν περίοδον 1927 μέχρι 1940. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δέν ὑφίστατο, κατά τά ἀνωτέ-

ρω, περίπτωσις τυπικοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐπανεξετάσεως τῆς αἰτήσεως τῶν ἄνω αἰτουσῶν, δι' ὃ καὶ ἀκυρωτέα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει νέας οὐσιαστικῆς κρίσεως τῆς ὑποβληθείσης μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν νέας αἰτήσεως.

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων

"Ἔλλειψις συνεπείας ἀπαραδέκτου αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ αἰτῶν εἰσέπραξεν ἄνευ ρητῆς ἐπιφυλάξεως γενομένην αὔξησιν τῆς συντάξεώς του, μὴ προκυπτούσης ἐκ τῆς τοιαύτης εἰσπράξεως, καὶ μόνον πλήρους ἀποδοχῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.—Ἀνίσχυροι, ὡς ἀντισυνταγματικαί, αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1935 Α.Ν. «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» καὶ τοῦ Ν.Δ. 2520/1953, μὴ παραρλαπτομένου ὅμως τοῦ κύρους τῆς πράξεως ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐὰν ἄλλαι διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας παρέχουν ἔρεισμα εἰς ταύτην.—"Ἱδρυσις τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων.—Εἰδικὴ διὰ τοῦ ἱδρυτικοῦ Νόμου" ἐξουσιοδότησις.—"Ἐκτασις ἐξουσιοδοτήσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 719/1960, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας*** Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Μαραγκόπουλος*** Δικηγόροι οἱ κ. κ. Θ. Ζούκας, Β. Παμπούκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 37841/Σ.484/30.8.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 252), δι' ἧς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων, ὡς καὶ τῆς ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 1282 τῆς 29ης Σεπτεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἄνω Ταμείου, δι' ἧς ἡ διὰ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 1272/21.8.1958 ἀποφάσεως τὸν χορηγηθεῖσα εἰς τὸν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένον αἰτοῦντα σύνταξις ἐκ δραχμῶν 7.075 περιωρίσθη εἰς δραχμὰς 5.089.

Παραδεκτῶς προσβάλλονται διὰ τοῦ αὐτοῦ δικογράφου ἀμφότεραι αἱ ἀνωτέρω πράξεις, λόγῳ συναφείας, παραδεκτῶς δὲ ἀσκεῖται, ὡς πρὸς τὴν ὑπουργικὴν πρᾶξιν, ἡ παρέμβασις τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων.

Ἐκ τοῦ ὅτι ὁ αἰτῶν εἰσέπραξεν ἄνευ ρητῆς ἐπιφυλάξεως τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1336/1959 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου γενομένην αὔξησιν τῆς συντάξεώς του ἀπὸ δραχμὰς 5.089 εἰς δραχμὰς 5.293, δὲν δημιουργεῖται ἀπαράδεκτον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, διότι ἐκ τῆς τοιαύτης εἰσπράξεως καὶ μόνον δὲν προκύπτει πλήρης ἐκ μέρους τοῦ αἰτοῦντος ἀποδοχὴ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, πλὴν ἄλλων, προσετέθησαν διὰ τῶν παραγράφων 4 καὶ 8 αὐτῆς αἱ κάτωθι διατάξεις εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων· Διὰ μὲν τῆς παραγράφου 4 αὐτῆς, ἐδάφιον ε' εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Καταστατικοῦ, ἔχον οὕτω: ε) «Αἱ ὑποκείμεναι εἰς εἰσφορὰν ἀποδοχαὶ τῶν ἠσφαλισμένων δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτεραι τῶν ἑκάστοτε πλήρων ἀποδοχῶν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ διοικητικοῦ κλάδου τοῦ Δημοσίου, συμπληρώσαντος 35ετῆ ὑπηρεσίαν, μὴ συνυπολογιζομένου εἰς ταύτας μόνον τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν. Εἰσφοραὶ ἀναγόμεναι εἰς ἀνωτέρας τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου ἀποδοχάς, εἰσπραχθεῖσαι μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, δὲν ἐπιστρέφονται», διὰ δὲ τῆς παραγράφου 8 μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα οὕτω: «Ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης μηνὸς οὐδεμία σύνταξις δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸν συντάξιμον μισθὸν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν ὑποκειμένων εἰς κράτησιν ἀποδοχῶν, ὡς καθορίζεται τοῦτο ἐν ἄρθρῳ 17 § 2 ἐδάφ. ε', περιοριζομένων ἀναλόγως καὶ τῶν ἤδη καταβαλλομένων συντάξεων». Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Ταμείου διὰ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεώς του περιώρισε τὴν ἤδη προηγουμένως χορηγηθεῖσαν εἰς τὸν αἰτοῦντα σύνταξιν εἰς ποσὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὸν συντάξιμον μισθὸν τῶν πλήρων ἀποδοχῶν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ διοικητικοῦ κλάδου τοῦ Δημοσίου.

Ὡς παγίως ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, αἱ ἐν προοιμίῳ τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως μνημονευόμεναι διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1935 ἀν. νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» καὶ τοῦ ν.δ. 2520/1953 «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγεγραμμένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. τῆς 11.11.1935», εἶναι, λόγῳ τῆς γενικότητος καὶ τοῦ μὴ περιωρισμένου ἐπὶ εἰδικῶν θεμάτων τῆς ὑπ' αὐτῶν χορηγηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως, ἀνίσχυροι καὶ ἀνεφάρμοστοι ὡς ἀντισυνταγματικαί, ἀτε παραβιάζουσαι τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν. Οὐχ ἧττον, κατὰ κριθέντα ἐπίσης ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὸ κῦρος πράξεως, δι' ἧς ἐπιφέρονται τροποποιήσεις εἰς Κανονισμὸν συγκεκριμένου τινὸς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, δὲν παραβλάπτεται ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ μνείας ἀνισχύρων, ὡς αἱ ἀνωτέρω, διατάξεων, ἐὰν ἄλλαι διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας παρέχουν ἔρεισμα εἰς ταύτην.

Τὸ παρεμβαῖνον Ταμεῖον, ἱδρυθὲν τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1154/1938 «περὶ κεντρικῆς ὀργανώσεως τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν τῆς Ἑλλάδος», διέπεται νῦν, ὅσον ἀφορᾷ τὸ Καταστατικὸν αὐτοῦ, ὑπὸ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 479/1943 «περὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς Πανελληνίου Συνομοσπον-

δίας Γεωργικών Συνεταιρισμών και τροποποιήσεως διατάξεων τινων της περί γεωργικών συνεταιρικών οργανώσεων νομοθεσίας» (διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ. ἄρθρον 55 νόμου 1589]1944, Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 256]7.5.1946), δι' ἧς ὁρίζεται ὅτι «οἱ πόροι τοῦ Ταμείου, ἡ ἐκπροσώπησις καὶ διοίκησις αὐτοῦ, αἱ δαπάναι, ὁ τρόπος βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν, ὁ τρόπος διαχειρίσεως, διαθέτεως καὶ ἀσφαλίσεως τῆς περιουσίας τοῦ Ταμείου, ὁ ἔλεγχος αὐτοῦ, τὰ εἰδικώτερα προσόντα τῶν ἠσφαλισμένων, αἱ εἰσφοραί, ὡς καὶ αἱ πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους παροχαί, αἱ προϋποθέσεις ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσιῶν καὶ πᾶν ἄλλο ζήτημα ἀναγόμενον εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς τοῦ Ταμείου κανονίζονται διὰ τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ, ὑποκειμένου εἰς ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ κατὰ τὸν ν. 6289]1934, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, Συμβουλίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ δημοσιευομένου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως». Ὅθεν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰδικῆς ταύτης ἐξουσιοδοτήσεως, ὁρμώμενος ἐπελήφθη κατ' ἀρχὴν τῆς ρυθμίσεως τῶν εἰς τὰς μνημονευθείσας διατάξεις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως περιεχομένων θεμάτων ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, μετὰ πρότασιν τοῦ Ταμείου καὶ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Πλὴν ὅμως, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἡ ἐξουσιοδότησις, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ρύθμισιν διὰ τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ θέματος τῶν πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους παροχῶν, δὲν δύναται νὰ ἐκτείνεται, ἐλλείψει σαφοῦς περὶ τοῦ ἀντιθέτου ρήτρας καὶ ἐπὶ τῶν ἤδη ἀπονεμηθεισῶν εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους συντάξεων, διότι, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νομίμως ἑκάστοτε ληφθεισῶν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ταμείου ἀποφάσεων, ἐδημιουργήθησαν ὑπὲρ τῶν ἐνδιαφερομένων ὁριστικαὶ νομικαὶ καὶ πραγματικαὶ καταστάσεις, τῶν ὁποίων ἡ εἰς βάρος των δυνατότης ἀνατροπῆς ἢ τροποποιήσεως θὰ ἔδει ρητῶς ἢ ἄλλως σαφῶς νὰ προβλέπηται ἐν τῇ ἐξουσιοδοτικῇ διατάξει. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας νομίμως μὲν προέβη εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου ὕψους συντάξεως, ὡς πρὸς τὰς ἐν τῷ μέλλοντι χορηγηθησομένας, καθ' ὃ ὅμως μέρος, διὰ τῆς προστεθείσης διὰ τῆς παραγράφου 8 αὐτῆς μεταβατικῆς διατάξεως, ἐπεξέτεινε τὸν τεθέντα περιορισμὸν καὶ ἐπὶ τῶν ἤδη καταβαλλομένων συντάξεων εἶναι ἐκτὸς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ, ὡς ἐκ τούτου, ἄκυρος. Ἀκύρου δὲ οὔσης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, ὅπερ θίγει τὸν αἰτοῦντα, ἄκυρος τυγχάνει καὶ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ληφθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 1282]1958 ἀπόφασις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου, δι' ἧς περιωρίσθη κατὰ ποσὸν ἡ σύνταξις τοῦ αἰτοῦντος, ἥτις εἶχεν ὁριστικῶς ἀπονεμηθῇ αὐτῷ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1272 τῆς 21.8.1958 ἀποφάσεως ταὐτοῦ συμβουλίου πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 37840]Σ. 484]30.8.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἀκυρουμένων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων παρέλκει ἡ ἐξέτασις τῶν προβαλλομένων λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου

Διακοπὴ παροχῆς συντάξεως μετὰ διαπίστωσιν ὑπὸ τῆς οἰκείας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι τὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας ἠσφαλισμένου εἶναι κατώτερον τοῦ 66 ο]ο.—Ἀκυρότης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 25113]272]1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀκύρου, ὡς στηριχθείσης εἰς τὴν ἀντισυνταγματικὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου 11 Νοεμβρίου 1935, ἄρθρου 1 ἀ.ν. 694]1937 καὶ ν. δ]τος 2520]1953.—Ἀνεπέρειστον καὶ εἰς ἰδρυτικὸν τοῦ Ταμείου ν.δ. 6]11 Νοεμβρίου 1935 (*).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 714/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τόγκας, Δ. Ματαράγκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ αἰτῶν, συνταξιοδοτούμενος λόγῳ ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου, ἐξαιτεῖται τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8840]1976 τῆς 18ης Νοεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, δι' ἧς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 25113]Σ.272 τῆς 24ης Ἀπριλίου]10 Μαΐου 1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διεκόπη ἡ παροχὴ αὐτῷ συντάξεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, ὡς διεπιστώθη ὑπὸ τῆς οἰκείας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας του εἶναι κατώτερον τοῦ 66 ο]ο, ὅπερ ἡ ἀνωτέρω ὑπουργικὴ ἀπόφασις προσδιορίζει ὡς κατώτατον ποσοστὸν διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως ἀναπηρίας ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου.

Ἡ ἀνωτέρω κανονιστικὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς ἧς τὰς διατάξεις ἐστηρίχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐξεδόθη κατὰ τὸ προοίμιον αὐτῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 59 § 1 ἀν. νόμου 11 Νοεμβρίου 1935, ἄρθρου 1 ἀ.ν. 694]1934, τοῦ ν.δ. 2520]1953 καὶ τοῦ ν.δ. 1392]1949, ἀλλ' αἱ διατάξεις αὗται, θεσπίζουσαι λίαν εὐρεῖαν καὶ γενικὴν ἐξουσιοδότησιν, εἶναι, ὡς ἐκρίθη ἤδη παγίως διὰ προγενεστέρων πλείστων ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀντισυντα-

(*) Ἀντίθετος πρὸς τὴν ἀποψιν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Σ. Ε., ἡ ὁποία ἀπηχεῖ τὴν παγίαν νομολογίαν του, ἡ Α. Π. 228]1960, ἀνωτέρω σελ. 664, καὶ αἱ αὐτόθι σημειούμεναι.

γρατικαί καί ἀνίσχυροι. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἐκδοθεῖσα ἐπί τῇ βάσει κανονιστικῆς ἀποφάσεως, μή ἐγκύρως ἐκδοθείσης, τυγχάνει ἐκ τοῦ λόγου τούτου παράνομος καί ἀκυρωτέα, κατά τόν βάσιμον σχετικόν λόγον ἀκυρώσεως.

Ἡ κατά τάς ἠγουμένας σκέψεις ὑπ' ἀριθ. Φ. 25113|Σ.272 τῆς 24ης Ἀπριλίου]10 Μαΐου 1956 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δέν δύναται, ἀσχέτως τῶν ἐν τῷ προοιμίῳ αὐτῆς μνημονευομένων νομοθετικῶν διατάξεων, νά εὕρῃ ἔρεισμα οὐδέ εἰς τό ἄρθρον 3 τοῦ Ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου ν. δ]τος τῆς 5]11 Νοεμβρίου 1935, διότι τοῦτο, ὁρίζον ὅτι τό Καταστατικόν τοῦ Ταμείου ἐγκρίνεται διά πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (νῦν Ἐργασίας) μετά γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας (νῦν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων), ἔχει τήν ἔννοιαν, ὅτι τό Καταστατικόν, ὡς καί αἱ τροποποιήσεις αὐτοῦ, προτείνονται ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ὁ δέ Ὑπουργός τῆς Ἐργασίας δύναται μέν νά ἀρνηθῇ τήν ἔγκρισίν του, δέν δύναται ὅμως νά προβαίνῃ αὐτοβούλως καί ἄνευ σχετικῆς προτάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς τροποποίησιν ἢ συμπλήρωσιν τῶν προτεινομένων τροποποιητικῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ. Ἐν προκειμένῳ δέ μνημονεύεται μέν ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὅτι ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καί πρότασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἀλλ' αὕτη δέν ἀφεώρα κατά τό περιεχόμενον αὐτῆς εἰς τροποποίησιν τοῦ Καταστατικοῦ ἐπί τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν εἰς τόν καθορισμόν τοῦ ἐλαχίστου ποσοστοῦ ἀναπηρίας ὅ,ο|ο, τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως προστεθείσης ὑπό μόνου τοῦ Ὑπουργοῦ κατά τήν διά τῆς ἀποφάσεώς του τροποποίησιν τοῦ Καταστατικοῦ.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως δέον νά γίνῃ δεκτή, περιττῆς καθισταμένης τῆς ἐξετάσεως τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

§ 9. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καί Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους

Ὑπαγωγή εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ὑποχρεωτικῶς καί αὐτοδικαίως πάντων τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων καί ὑπηρετῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων πάντων τῶν Ἐμπορικῶν καί Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους.— Πρόσληψις ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπί θητείᾳ.— Προϊχων ἐν τῇ σχέσει ὁ δημόσιος χαρακτήρ, μή ἐπηρεαζόμενος ἐκ τοῦ διορισμοῦ των ὡς ἐκτάκτων.—Ὑπαγωγή καί τούτων εἰς τήν ὑποχρεωτικήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.—Ὑποχρέωσις κρατήσεων ἐκ τοῦ μισθοῦ δι' εἰσφοράς.

Ἀρείου Πάγου 231|1960, Τμ. Β'

Πρόεδρος τοῦ Τμήματος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Σκολφινόπουλος***
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Θανόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Σαρίκας, Α. Στεργίου

Διά τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος Κανονισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου, ἐγκριθέντος, ὡς ὁρίζει τό ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935, καθ' ὃ τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694 τοῦ 1937, διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 55449 ἔτους 1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης μετά τοῦ Κανονισμοῦ τούτου εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 258 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β'), ὁρίζεται, ὅτι εἰς τήν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένην ἀσφάλισιν ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καί αὐτοδικαίως πάντες οἱ τακτικοί ἢ ἐκτακτεῖ ὑπάλληλοι καί ὑπηρέται ἀμφοτέρων τῶν φύλων πάντων τῶν Ἐμπορικῶν καί Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους, κεντρικῶν καί περιφερειακῶν, ἀπό τῆς ἡμέρας τοῦ διορισμοῦ των. Ἐξ ἄλλου διά τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ νόμου 2609]1953 διά τήν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπηυξημένων ἀναγκῶν τῶν Ἐπιμελητηρίων τούτων ἐκ τῆς συστάσεως τῶν ἐν αὐτῷ εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν πρός ἔλεγχον τῶν τιμῶν τῶν ἀναγραφομένων εἰς τά τιμολόγια τῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰδῶν καί ἐξαγομένων εἰς τοῦτο ἐγχωρίων προϊόντων ἐπετράπη δι' αὐτά, ἐφ' ὅσον τό ὑπάρχον προσωπικόν των δέν ἐξήρκει διά τό τοιοῦτον ἔργον, ἡ πρόσληψις ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπί θητείᾳ ἐξ τό πολύ μηνῶν, δυναμένη νά ἀνανεωθῇ, κεκτημένου ἀπολυτηρίων γυμνασίου ἢ μέσης ἐμπορικῆς σχολῆς, ὁ ἀριθμός τοῦ ὁποίου ὁρίζεται δι' ἕκαστον Ἐπιμελητήριον διά κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐμπορίου, ὡσαύτως δέ δι' ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν γίνεται καί ἡ πρόσληψις τούτου καί καθορίζεται ἡ ἀντιμισθία αὐτοῦ μετά πρότασιν τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου. Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ν. 2609]1953 καί οἱ γενόμενοι ἐπί τῇ βάσει ταύτης διορισμοί διετηρήθησαν ἐν ἰσχύι διά τοῦ ἄρθρου 7 § 11 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ νόμου 3273]1955 ἐκδοθέντος β.δ. τῆς 23.12.1955, μή ἐφαρμοζομένου κατά τήν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, ὡς πρός τό προσωπικόν τοῦτο, τοῦ ἄρθρου 62 τοῦ νόμου 1811]1951, ὅπερ ἀπαγορεύει τήν πρόσληψιν ὑπαλλήλων εἰς ἐκτάκτους θέσεις ἢ ἐπί συμβάσει.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων καί τοῦ προεκτεθέντος τρόπου, καθ' ὃν προσλαμβάνονται οἱ ὑπάλληλοι αὐτοί παρά νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀσκούντων διοίκησιν, ὡς ῥητῶς χαρακτηρίζονται τά Ἐμπορικά καί Βιομηχανικά Ἐπιμελητήρια ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ἱδρυτικοῦ

αὐτῶν νόμου 184]1914, σκοπὸν ἔχοντα τὴν προαγωγὴν καὶ προστασίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας, τῶν προσόντων, ἅτινα διὰ τὸν διορισμὸν τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἀπαιτοῦνται, ἔτι δὲ τῆς μονομερῶς παρὰ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας προσλήψεως, ὡς καὶ καθορισμοῦ τῆς ἀντιμισθίας των, τῆς πειθαρχίας εἰς ἣν ὑποβάλλονται (ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 184 τοῦ 1914, ὡς μετερρυθμίσθη μεταγενεστέρως) καὶ τῆς ἐλλείψεως ἰσοτιμίας κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως, δὲν καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι προέχει ἐν ταύτῃ ὁ δημόσιος χαρακτήρ, μὴ ἐπηρεαζόμενος ἐκ τοῦ διορισμοῦ των ὡς ἐκτάκτων, καὶ μὴ ὢν ἀσυμβίβαστος πρὸς τοῦτο, ἑπομένως καὶ οὗτοι ὑπάγονται εἰς τὴν προβλεφθεῖσαν κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν. Δεξάμενον μετὰ ταῦτα τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ὅτι οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ διαληφθέντος νόμου 2609]1953 καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 19638]1954 καὶ 2134]1957 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐμπορίου καὶ Οἰκονομικῶν διοριζόμενοι ὡς ἔκτακτοι ὑπάλληλοι τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἐπιμελητηρίου Χ.Η. καὶ Γ.Χ. ὑπήγοντο εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου καὶ ἐδικαιοῦτο, ὅπως λάβῃ τοῦτο ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ κρατήσεις καὶ εἰσφοράς, οὐδόλως ἐσφάλην, ἀλλ' ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, ἀμφότεροι δὲ οἱ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ λόγοι, δι' ὧν ὑποστηρίζονται τὰ ἀντίθετα, εἶναι μὴ βάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι (*).

§ 10. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων

Ἀποχώρησις τῆς ὑπηρεσίας τῶν παρὰ τῷ ἀνωτέρῳ Ταμείῳ ἠσφαλισμένων ὑπαλλήλων μετὰ δεκαετῆ τουλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ὡς καταστάντων συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἢ νόσου σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἀσχέτως πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν, ἀνικάνων πρὸς ἐργασίαν.—Δικαίωμα βοηθήματος, ἐὰν εἶναι ἠσφαλισμένοι ἐπὶ πενταετίαν τουλάχιστον, προσμετρουμένου εἰς τὸν χρόνον ταύτης καὶ τοῦ ἡμίσεως τοῦ μέχρι δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 2066]1952 διανυθέντος χρόνου πραγματικῆς συντασίμου δημοσίας ὑπηρεσίας ἢ πραγματικῆς ὡσαύτως ὑπηρεσίας, ἐξομοιωθείσης πρὸς δημοσίαν τοιαύτην.—Ἔννοια τοῦ ὅρου «πενταετὴς ἀσφάλισις» κατὰ τὴν ἑρμηνευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4025]1959, ἐφαρμοστέαν καὶ παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 117]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Κανκάς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Βαρσάμου*
Διαιτητὴς οἱ κ.κ. Α. Τσώρης, Η. Ἱερεμίας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ νόμου 2066]1952 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3147]1955, οἱ παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι ἠσφαλισμένοι ὑπάλληλοι, ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας μετὰ δεκαετῆ τοὐλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ὡς καταστάντες συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἢ νόσου σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἀσχέτων πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν, ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν δικαιοῦνται βοηθήματος, ἐὰν εἶναι ἠσφαλισμένοι ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον, προσμετρουμένου εἰς τὸν χρόνον ταύτης καὶ τοῦ ἡμίσεως τοῦ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὡς ἄνω νόμου 2066 διανυθέντος χρόνου πραγματικῆς συντασίμου δημοσίας ὑπηρεσίας ἢ πραγματικῆς ὡσαύτως ὑπηρεσίας, ἐξομοιωθείσης πρὸς δημοσίαν τοιαύτην. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν.δ. 4025]1959, ὅπου ἐν τῷ ἱδρυτικῷ νόμῳ τοῦ Ταμείου 2066]1952 γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου «πενταετὴς ἀσφάλισις», νοεῖται πλήρης πραγματικὴ παρὰ τῷ Δημοσίῳ ὑπηρεσία μετὰ πραγματικῆς καταβολῆς τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφορῶν. Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις, ἀποδίδουσα τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν εἰς τὰς διαληφθείσας τῶν ἄρθρων 7 τοῦ νόμου 2066 καὶ 1 τοῦ νόμου 3147, οὔσας ἀσαφεῖς καὶ ἀμφιβόλους ἐν σχέσει μὲ τὸν ὅρον «πενταετὴς ἀσφάλισις», εἶναι ἑρμηνευτική, ὡς τοιαύτη δὲ εἶναι ἐφαρμοστέα καὶ παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ πρῶτον, οὐχὶ κατ' ἀνάδρομον ἰσχύν, ἀλλὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν εἰρημένων διατάξεων ὑπὸ τὴν ἤδη αὐθεντικῶς δοθεῖσαν ἑρμηνείαν αὐτῶν. Ὅθεν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, ἀποφηνάμενον ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἀποχωρήσας τῆς ὑπηρεσίας του παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ συνεπείᾳ νόσου ἀσχέτου πρὸς ταύτην καὶ καταστησάσης αὐτὸν ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν, μετὰ ὑπερδεκαετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐδικαιοῦτο βοηθήματος, καίτοι εἶχε χρόνον πραγματικῆς καταβολῆς τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφορῶν ἐλάσσονα τῶν πέντε ἐτῶν, ἤτοι ἐν ἔτος καὶ 10 μῆνας, ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς εἴρηται οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου. (*)

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2189]1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 12855]1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Εξόφλησις καθυστερουμένων ασφαλιστικών εισφορών: Γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 162|1959 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ἐγκ. 21|1959) ἐκυρώθη διά τοῦ ν. 4052, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 68|20.5.1960 φύλλον (τεῦχος Α'), τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*).

Ἡ ἰσχύς τῆς ὡς ἄνω Πράξεως λήγει τὴν 30 Μαΐου 1960, ἀπὸ τῆς ἑπομένης δέ, ἤτοι ἀπὸ τῆς 31 Μαΐου 1960, ἄρχεται ἡ ἰσχύς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου.

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου τούτου τροποποιοῦνται αἱ παράγραφοι 1, 2, 3 καὶ 5 τῆς Πράξεως, ἐνῷ ἡ παράγραφος 4 ταύτης παραμένει ὡς ἔχει.

Τὸ θέμα τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν ρυθμίζεται πλέον κατὰ τρόπον ὁριστικόν. Αἱ παρεχόμεναι διευκολύνσεις (ἀριθμὸς δόσεων), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν μείωσιν τοῦ προσθέτου τέλους τοῦ ν.δ. 3762|1957, καθιστοῦν ἀνετωτέραν τὴν ἐξόφλησιν τῶν ὀφειλῶν, ὥστε νὰ μὴ δικαιολογῆται δημιουργία νέων καθυστερήσεων ἐφεξῆς.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἦσαν ἀπολύτως σαφεῖς καὶ κατηγορηματικαὶ αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τοσον ἐν τῇ Βουλῇ, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, ὅσον καὶ εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον ἐν συνεχείᾳ, ὥστε οἱ ἐργοδόται ὀφείλουν νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς τὸν νόμον, ἐνῷ διὰ τὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. δημιουργεῖται πρόσθετος ὑποχρέωσις νὰ λάβουν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκουν αἱ χορηγηθεῖσαι τελευταῖαι εὐκολίαι.

Εἰδικώτερον, ἐφ' ἑκάστης τῶν παραγράφων τοῦ ἄρθρου 2, παρέχονται αἱ ἑπόμεναι διευκρινίσεις:

1. *Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὑπαγόμεναι εἰς ρύθμισιν*

Διὰ τοῦ ἐδαφίου 1 τῆς παραγράφου 2 ρυθμίζονται κατὰ τρόπον ὑποχρεωτικὸν αἱ καθυστερούμεναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἰσχύος τοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον συντρέχουν δύο προϋποθέσεις:

α) Ὁ ὀφειλέτης τούτων δὲν καθυστερεῖ ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ἀναγομένας εἰς χρόνον ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1960 καὶ ἐντεῦθεν.

Τυχὸν καθυστερούμεναι εἰσφοραὶ ἀπὸ 1.1.1960 δέον νὰ καταβληθοῦν ἅπασαι πρὸ τοῦ χρόνου καταβολῆς τῆς πρώτης δόσεως.

Τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ἔχουν ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ὀφειλέται καθυστερουμένων μέχρι 31.12.1959 εἰσφορῶν, εἴτε οὗτοι ὑπήχθησαν εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 162|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἴτε θὰ ὑπαχθοῦν τώρα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

Μὴ καταβληθεῖσαι εἰσφοραί, ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1959, θεωροῦνται ὡς καθυστερούμεναι καὶ συνεπῶς ὑπόκεινται ὁμοίως εἰς τὴν αὐτὴν ρύθμισιν.

β) Τὸ ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἐκ κυρίας εἰσφορᾶς ποσὸν δὲν ὑπερβαίνει τὰς 100.000 δραχμάς.

Διὰ τοῦ ἐδαφ. 2 τῆς παραγράφου 2 καθορίζεται τὸ ἐπιβλητέον πρόσθετον τέλος ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν 0,50 ο|ο μηνιαίως ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως, κατ' ἀνώτατον δὲ ὅριον 15 ο|ο ἐπὶ τῆς κυρίας ὀφειλῆς.

Οὕτω, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κεφαλαιοποίησις ἐπέρχεται αὐτομάτως τὴν 31 Μαΐου 1960, ἀφ' ἧς ἄρχεται ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, αἱ καθυστερούμεναι εἰσφοραὶ τοῦ Δεκεμβρίου 1959 καὶ τοῦ δώρου Χριστουγέννων θὰ ἐπιβαρυνθοῦν μὲ πρόσθετον τέλος 2 ο|ο. τοῦ Νοεμβρίου 1959 μὲ 2,5 ο|ο καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Αἱ εἰσφοραί, αἱ ὁποῖαι ἀνάγονται εἰς τὸν μῆνα Ὀκτώβριον τοῦ 1957 καὶ εἰς τὰς προηγουμένας τοῦ μηνὸς τούτου μισθολογικὰς περιόδους, θὰ ἐπιβαρυνθοῦν μὲ πρόσθετον τέλος 15ο|ο.

2. *Ἀριθμὸς δόσεων καὶ χρόνος καταβολῆς τούτων.*

Αἱ καθυστερούμεναι εἰσφοραὶ θὰ ἐξοφληθοῦν εἰς 36 ἴσας μηνιαίας δόσεις. Τὸ ποσὸν ἑκάστης δόσεως, περιλαμβανούσης κυρίαν εἰσφορὰν καὶ πρόσθετον τέλος, δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 100 δραχμῶν.

Ἡ πρώτη δόσις εἶναι καταβλητέα τὸ βραδύτερον μέχρι καὶ τῆς 30 Ἰουνίου 1960, ἡ δευτέρα μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου 1960 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

3. *Τρόπος ἐξοφλήσεως ὀφειλῶν ἄνω τῶν 100.000 δραχμῶν.*

Ὑπὸ τὴν αὐτὴν προϋπόθεσιν τῆς παραγράφου 1, ὅτι ὁ ὀφειλέτης δὲν καθυστερεῖ εἰσφορᾶς, ἀναγομένας εἰς χρόνον ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1960 καὶ ἐντεῦθεν, παρέχεται εὐχέρεια ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων μέχρι τῆς 31.12.1959 εἰσφορῶν συνολικοῦ ποσοῦ ἐκ κυρίας εἰσφορᾶς ἄνω τῶν 100.000 δραχμῶν, ὑπὸ τὸν πρόσθετον ὅρον ὅτι ὁ ὀφειλέτης ἤθελε καταβάλει τὸ βραδύτερον μέχρι καὶ τῆς 30 Ἰουνίου 1960 τὸ 1|4 τοῦ πέραν τῶν 100.000 δραχμῶν ποσοῦ κυρίας ὀφειλῆς.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ὅλης ὀφειλῆς, ἤτοι τὸ ποσὸν τῶν 100.000 δραχμῶν καὶ τὰ 3|4 τοῦ πέραν τῶν 100.000 δραχμῶν ποσοῦ κυρίας ὀφειλῆς θὰ κεφαλαιοποιηθῇ μετὰ προσθέτου τέλους 0,50 ο|ο κατὰ μῆνα καθυστερήσεως, κατ' ἀνώτατον δὲ ὅριον μέχρι 15 ο|ο, καὶ θὰ ἐξοφληθῇ εἰς 36 ἴσας μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας μέχρι καὶ τῆς 9ης Ἰουλίου 1960, τῆς δευτέρας

(*) ΕΕΔ 19, 672.

μέχρι της 9ης Αὐγούστου 1960 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Π.χ. ὁ Α ὀφείλει 140.000 δραχ. μέχρι τῆς 31.12.1959 καὶ 12.000 ἀπὸ 1.1.1960 καὶ ἐντεῦθεν. Θὰ καταβάλῃ μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1960, τὸ βραδύτερον, κατ' ἀρχὴν τὰς τρεχούσας ἀπὸ 1.1.1960 εἰσφορὰς καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ 1|4 × (140.000 - 100.000), ἤτοι δραχμὰς 10.000 ἄνευ προσθέτου τέλους. Τὸ ὑπόλοιπον τμῆμα τῆς ὅλης ὀφειλῆς, ἤτοι 100.000 : 3|4 × 40.000=180.000, κεφαλαιοποιούμενον μετὰ προσθέτου τέλους π.χ. 14.000, θὰ ἐξοφληθῇ εἰς 36 ἴσας μηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων ἀνέρχεται εἰς 4.000 δραχμάς (180.000+14.000=144.000 : 36=4.000).

Τμηματικαὶ καταβολαὶ γενόμεναι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου (31 Μαΐου 1960) μέχρι τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1960, ἡμερομηνίας, καθ' ἣν τὸ βραδύτερον ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ 1|4 τοῦ πέραν τῶν 100.000 δραχμῶν ποσοῦ κυρίας ὀφειλῆς, θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν, ἐφ' ὅσον τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν καταβληθέντων (ἑνανσι κυρίας εἰσφορᾶς καὶ προσθέτου τέλους) καλύπτουν ὁπωσδήποτε τὸ 1|4 τοῦ πέραν τῶν 100.000 δραχμῶν ποσοῦ τῆς κυρίας ὀφειλῆς.

Διὰ τῆς μειώσεως τοῦ ποσοῦ, ἡ προκαταβολὴ τοῦ ὁποίου ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως ἀποτελεῖ ὅρον διὰ τὴν ἐξόφλησιν ὀφειλῶν ἄνω τῶν 100.000 δραχμῶν εἰς 36 δόσεις, καὶ διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ὁρίου τῶν ὑποχρεωτικῶς ρυθμιζομένων ὀφειλῶν ἐξυπηρετήθη πάσα δυνατὴ διευκόλυνσις διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν μεγάλων ὀφειλῶν.

Κατὰ συνέπειαν ἡ λῆψις ὅλων ἀθροιστικῶς τῶν μέτρων ἀναγκαστικῆς εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν κατὰ τῶν μεγάλων ὀφειλετῶν καθίσταται ἄκρως ἐπιβεβλημένη.

4. Ἐξόφλησις ὀφειλῶν παρ' ἐπιχειρήσεων εἰδικῶν κατηγοριῶν.

Διὰ τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς πτραγράφου 3 προβλέπεται εἰδικὴ ρύθμισις τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν παρ' ὡρισμένων κατηγοριῶν ἐπιχειρήσεων.

Τὰ ρυθμιζόμενα ποσά, κατ' ἀρχήν, δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 200.000 δραχμὰς ἐκ κυρίας εἰσφορᾶς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐφ' ὅσον δὲν καθυστεροῦνται εἰσφοραὶ ἀπὸ 1.1.1960 καὶ ἐντεῦθεν, ἡ ὀφειλὴ θὰ κεφαλαιοποιηθῇ μετὰ προσθέτου τέλους, κατὰ τὰ ἄνω καὶ θὰ ἐξοφληθῇ εἰς 36 ἴσας μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας μέχρι τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1960, τῆς δευτέρας μέχρι τῆς 31ης Ἰουλίου 1960 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐφ' ὅσον ἡ ὀφειλὴ ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 200.000, διὰ τὴν πέραν τῶν 200.000 δραχμῶν ὀφειλὴν ἰσχύουν ὅσα ἀνωτέρω ἐκτίθενται, προκειμένου περὶ ὀφειλετῶν ἄνω τῶν 100.000 δραχμῶν. Ἤτοι προκαταβολὴ τοῦ 1|4 τοῦ πέραν τῶν 200.000 ποσοῦ κυρίας ὀφειλῆς ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας (30 Ἰουνίου 1960), κεφαλαιοποιήσεως τοῦ ὑπολοίπου τριήματος τῆς ὅλης ὀφειλῆς καὶ καταβολὴ τῶν δόσεων μέχρι τῆς 9ης ἑκάστου μηνός, τῆς πρώτης καταβλητέας μέχρι καὶ τῆς 9 Ἰουλίου 1960.

Λόγῳ τῆς κατ' ἐξαιρετικὸν τρόπον ρυθμίσεως τῶν ὀφειλῶν τούτων ἐπιβάλλεται, ὅπως ληφθοῦν καὶ ἐξαιρετικὰ μέτρα κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἤθελον τυχὸν ἐπωφεληθῇ τῶν παρεχομένων διευκολύνσεων πρὸς ἄμεσον τακτοποίησιν τῶν ὀφειλῶν των.

5. Ἐξόφλησις ὀφειλῶν ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων, Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

Ὅλως εἰδικὴ ρύθμισις προβλέπεται διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν καθυστερουμένων ὀφειλῶν παρὰ τῶν ἐν ἐδ. 2 τῆς παραγράφου 3 Ὀργανισμῶν, οἱ ὁποῖοι, ἐφ' ὅσον δὲν καθυστεροῦν εἰσφορᾶς ἀπὸ 1.1.1960 καὶ ἐντεῦθεν, ὑπάγονται διὰ τὸ σύνολον τῶν μέχρι 31.12.1959 καθυστερουμένων εἰσφορῶν, εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ἐξοφλήσεως διὰ 36 ἴσων μηνιαίων δόσεων.

Κατόπιν τοῦ χαρακτηρισμοῦ ὡς καθυστερουμένων καὶ τῶν εἰσφορῶν τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου τοῦ 1959 καὶ τῶν εἰδικῶν ἐνεργειῶν, αἵτινες ἐγένοντο παρ' ἡμῶν πρὸς τοὺς Δήμους, Κοινότητας, τοὺς ἀρμοδίους Νομάρχας καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Κοινοτικῶν, δέον νὰ ἀναμένεται, ὅτι ὅλοι οἱ Δήμοι καὶ αἱ Κοινότητες θὰ ἐξυπηρετήσουν τὰ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. χρέη των καὶ θὰ καταβάλουν κανονικῶς τὰς δόσεις των.

Διὰ τοὺς Δήμους ὅμως ἐκείνους ἢ τὰς Κοινότητας, οἱ ὁποῖοι εἰδοποιούμενοι δὲν ἤθελον τακτοποιήσει τὰς ὀφειλάς των, θὰ ἀναφέρητε ἡμῖν ἀμέσως, παρέχοντες ἀκριβῆ στοιχεῖα τῶν ὀφειλῶν των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὰς ἀναγκαίας ἐνεργείας.

Τῆς αὐτῆς ἐξαιρετικῆς ρυθμίσεως τῶν ὀφειλῶν παρὰ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τυγχάνουν καὶ οἱ ὀφειλαὶ τῶν ἐργατοϋπαλληλικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ τὰς παρ' αὐτῶν καθυστερουμένας εἰσφοράς.

Συνεπῶς μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν κανονικῶν ἐνεργειῶν πρὸς φευστοποίησιν καὶ τῶν ὀφειλῶν τούτων δὲν θὰ ὑστερήσετε εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἐπιβαλλομένων μέτρων διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν εἰσπραξιν καὶ τῶν ποσῶν αὐτῶν.

6. Εἰδικὴ ἐπιβάρυνσις ἐκπροθέσμως καταβαλλομένων δόσεων.

Ἡ παράγραφος 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 162|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ ἐπιβαρύνσεως ἐκ 50 0|0 ἐπὶ ἑκάστης καθυστερουμένης δόσεως θέλει ἰσχύσει καὶ εἰς τὸ μέλλον διὰ τὰς τυχὸν ἐκπροθέσμως καταβαλλομένας δόσεις. Οἱ λόγοι τῆς τοιαύτης ἐπιβαρύνσεως ἀναφέρονται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 21|1959 ἡμετέραν ἐγκύκλιον.

Σκόπιμον θὰ ἦτο νὰ ἀναρτηθῇ εἰδικὴ πινακὶς εἰς τὰ Ταμεῖα Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ τὰς Ταμειακὰς Ὑπηρεσίας τῶν λοιπῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ νὰ ἐφιστᾶται ἐν σχετικῇ ἀνακοινώσει ἡ προσοχὴ τῶν ὀφειλετῶν ἐπὶ τῶν συνεπειῶν τῆς καθυστερήσεως.

7. Ὀφειλαὶ ἐξ αὐτατελῶν προσθέτων τελῶν.

Ἡ τροποποίησις τῆς παραγράφου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 162|1959 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κατέστη ἀναγκαία, ὥστε νὰ ἱκανοποιηθοῦν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ ἐργοδόται ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἤτω καὶ ἐκπροθέσμως κατέβαλον τὴν κυρίαν εἰσφοράν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅλοι οἱ ὀφειλέται, οἱ ὁποῖοι συμμορφούμενοι πρὸς τὰς διατάξεις τῆς 162|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἔσπευσαν καὶ ὑπήγαγον τὰς κα-

θυστερουμένας όφειλάς των εις την ρύθμισιν της Πράξεως ταύτης.

Ούτω διά τοῦ ἄρθρου 1 της παραγράφου δ διαγράφονται τά προσθετα τέλη τῶν ἐκπροθέσμως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν, ἀνεξαρτήτως μισθολογικῆς περιόδου, εἰς ἣν ἀνάγονται αὐται (ἕστω καὶ τοῦ 1960), ἀρκεῖ μόνον νά κατεβλήθη ἡ κυρία εἰσφορά μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, ἤτοι μέχρι τῆς 20ῆς Μαΐου 1960.

Αἱ παρασχεθεῖσαι ὑμῖν ὁδηγίαι διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 21|1959 ἡμετέρας ἐγκυκλίου περί διαγραφῆς ἐκ τῶν ἀτομικῶν πινακίδων τῶν ἐργοδοτῶν τῶν αὐτοτελῶν προσθέτων τελῶν θά ἐφαρμοσθοῦν καί εἰς τήν προκειμένην περίπτωσιν καί συνεπῶς οὔτε θά βεβαιωθοῦν ἐκκρεμεῖς πράξεις ἐπιβολῆς αὐτοτελῶν προσθέτων τελῶν, οὔτε καί θά ἐκδοθοῦν τοιαῦται, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολή τῆς κυρίας εἰσφορᾶς ἐπραγματοποιήθη μέχρι τῆς 20ῆς Μαΐου 1960.

8. Ὁλοσχερῆς ἐξόφλησις καθυστερουμένων μέχρι τῆς 31.12.1959 εἰσφορῶν ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου 1960, ἐφ' ὅσον δέν καθυστεροῦνται εἰσφοραὶ ἀπὸ 1.1.1960 καὶ ἐντεῦθεν.

Λόγῳ τῆς παρεχομένης ἀπαλλαγῆς ἐξ ἐπιβαρύνσεων ἐπί τοῦ 1|4 τοῦ πέραν τῶν 100.000 δραχμῶν ποσοῦ κυρίας ὀφειλῆς γίνεται δεκτόν, ὅπως εἰς περιπτώσεις ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τῶν καθυστερουμένου ὀφειλῶν ἐντός τοῦ Ἰουνίου 1960 ἀπαλλαγῆ ὁ ὀφειλέτης πάσης ἐπιβαρύνσεως, ἐφ' ὅσον δέν καθυστεροῦνται εἰσφοραί ἀπό 1.1.1960 καί ἐντεῦθεν.

9. Διαδικασία ἐξυπηρετήσεως ὀφειλετῶν ἐργοδοτῶν.

Διά τήν ρύθμισιν τῶν καθυστερουμένων μέχρι 31.12.1959 εἰσφορῶν εἶναι ἀπαραίτητον νά προσέλθουν οἱ ἐργοδόται ἢ ἐκπρόσωποί των κατά πρῶτον εἰς τήν ὑπηρεσίαν Ἐσόδων τοῦ Ὑποκαταστήματος, εἰς τήν τοπικήν ἁρμοδιότητα τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται ἡ ἐπιχείρησις, καί νά προσκομίσουν τό βιβλίον ἀγορᾶς ἐνσήμων καί τά μισθολόγια, ἐκ τῶν ὁποίων ἐμφανίζονται αἱ ἀσφαλιστικαί των ὑποχρεώσεις μέχρι σήμερον.

Ἐκ τῶν βιβλίων τούτων ἡ Ὑπηρεσία θά ἐξακριβώσῃ ἀφ' ἑνός μέν ὅτι οἱ ἐργοδόται δέν καθυστεροῦν εἰσφοράς ἀπό 1.1.1960 καί ἐφ' ἑξῆς, ἀφ' ἑτέρου δέ τάς μετά τήν 16.12.1959 γενομένας ἀγοράς ἐνσήμων, διά περίοδον 1.7.1959 - 31.10.1959, παρά τῶν ἐργοδοτῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπήχθησαν εἰς τήν ρύθμισιν τῆς 163|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι, πλέον τῶν ὡς ἄνω στοιχείων, θά προσκομίσουν καί τριπλότυπον εἰσπράξεως τοῦ Ταμείου ἢ τῆς Ταμειακῆς Ὑπηρεσίας, ἐκδοθέν μετά τήν 16.12.1959, ἐκ τοῦ ὁποίου νά προκύπτῃ κατά τρόπον ἀπολύτως σαφῆ ἡ καταβολή ἕστω καί 1|36 τῆς ὑπαχθείσης εἰς τήν ρύθμισιν τῆς 162|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὀφειλῆς των.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἡ διαπίστωσις τῆς ἀγορᾶς τῶν ἐνσήμων τῶν ἄνω τῶν 50.000 δραχμῶν ὑποχρεωτικῶν, ὑπαχθέντων εἰς τήν ὡς ἄνω ρύθμισιν, δύναται νά πραγματοποιηθῇ καί εἰς τήν ἕδραν τῆς ἐπιχειρήσεως, κατόπιν συνεννοήσεως μετά τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας Ἐσόδων.

Ἡ Ὑπηρεσία Ἐσόδων θά ἐφοδιάσῃ ἅπαντας ἀνεξαιρέτως τούς ἐργοδότας μέ σημείωμα μή ὀφειλῆς εἰσφορῶν ἀπό 1.1.1960 καί ἐντεῦθεν. Ἐάν δέν ἔχουν καταβληθῆ αἱ εἰσφοραί αὗται, θά συνιστηθῇ ἡ ἄμεσος καταβολή των, τό δέ σημείωμα θά χορηγηθῇ ἐκ τῶν ὑστέρων.

Εἰδικῶς διά τούς ὀφειλέτας, οἱ ὁποῖοι ὑπήγαγον τάς μέχρι 30.6.1959 ὀφειλάς των εἰς τήν ρύθμισιν τῆς 162|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰς τό σημείωμα θά ἀναγραφῇ καί ἡ μετά τήν 16.12.1959 ἀγορά ἐνσήμων περιόδου Ἰουλίου - Ὀκτωβρίου 1959, δεδομένου ὅτι ἡ κατοβολή τῶν εἰσφορῶν τούτων θά ὑπολογισθῇ παρά τοῦ Ταμείου καί τῆς Ταμειακῆς Ὑπηρεσίας μετά τῶν λοιπῶν κατ' ἐφαρμογήν τῆς 162|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καταβληθέντων ποσῶν διά τήν ἀναμόρφωσιν τοῦ χρέους των. Οἱ ἐργοδόται μετά τήν λῆψιν τοῦ σημειώματος μή ὀφειλῆς θά μεταβοῦν εἰς τά Ταμεῖα ἢ τά Ταμειακάς Ὑπηρεσίας. Αἱ παρασχεθεῖσαι ἡμῖν ὁδηγίαι διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 21|1959 ἡμετέρας ἐγκυκλίου διά τήν χορήγησιν τῶν σημειωμάτων μή ὀφειλῆς ἰσχύουν καί ἐπί τῆς παρούσης ρυθμίσεως. Τά ὑπηρεσιακά σημειώματα μή ὀφειλῆς θά λάβουν ἑξάντα ἀριθμόν. Εἰς τά Περιφερειακά Ὑποκαταστήματα Ἀθηνῶν καί Πειραιῶς ἑκάστη περιοχή θά ἐγχειδιον ὁλόκληρον ἀριθμόν καί θά σημειοῦται ἐν ἐπικεφαλίδι ὁ ἄνω ἀριθμός κατά περιοχήν.

Δι' ἕκαστον σημείωμα θά τηρηθῇ ἀντίγραφον διά carbon διά πάντα ἀναγκαῖον ἔλεγχον.

10. Ὑπολογισμός τῶν καταβληθέντων ποσῶν, κατ' ἐφαρμογήν τῆς ὑπ' ἀριθ. 162|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰς τήν γινομένην διά τοῦ νόμου ρύθμισιν (ἄρθρ. 2 § 5 ἐδ. 2 τοῦ νόμου).

Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐδαφίου 2 § 5 ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου τά Ταμεῖα Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί αἱ Ταμειακαί Ὑπηρεσίαι τῶν Ὑποκαταστημάτων θά προβοῦν εἰς ἀναμόρφωσιν τοῦ χρεωστικοῦ τῶν ἐργοδοτῶν, ὡς τοῦτο ἐμφανίζεται τήν 31.12.1959, καί θά προσδιορίσουν τά πρόσθετα τέλη κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου.

Τῆς ἀναμορφώσεως τοῦ χρέους θά ἐπακολουθήσῃ μεταφορά τῶν καταβληθέντων ποσῶν κατ' ἐφαρμογήν τῆς 162|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καί θά πιστωθῇ ὁ λογαριασμός τοῦ ὀφειλέτου κατά τάς κατωτέρω ἀναλυτικάς ὁδηγίας.

Καταβολαί κατ' ἐφαρμογήν τῆς ὑπ' ἀριθ. 162|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θεωροῦνται αἱ κάτωθι:

α) Καταβολαί εἰσφορῶν, εἴτε δι' ἀγορᾶς ἐνσήμων, εἴτε τοῖς μετρητοῖς μισθολογικῶν περιόδων Ἰουλίου - Ὀκτωβρίου 1959, ἐφ' ὅσον ἅμως ἡ καταβολή τῶν εἰσφορῶν ἐπραγματοποιήθη μετά τήν ἰσχύν τῆς ὑπ' ἀριθ. 162|1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 16.12.1959, ὁ δέ ὀφειλέτης ὑπήχθη ὁπωσδήποτε εἰς τήν ρύθμισιν τῆς Πράξεως ταύτης.

β) Καταβολή τοῦ 1|2 τοῦ πέραν τῶν 50.000 δραχμῶν ποσοῦ τῆς μέχρι 30.6.1959 κυρίας ὀφειλῆς, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολή ἐγένετο μετά τήν ἰσχύν τῆς Πράξεως. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην

προϋποτίθεται ότι ὁ ὀφειλέτης δὲν καθυστέρει εἰσφορὰς Ἰουλίου - Ὀκτωβρίου 1959, ἢ εἶχε καταβάλει ταύτας μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς Πράξεως καὶ πρὸ τῆς καταβολῆς τοῦ ἄνω ἐνήματος τῆς πέραν τῶν 50.000 δραχμῶν ὀφειλῆς. Τυχὸν μὴ καταβολὴ καὶ τῶν δόσεων δὲν ἐπηρεάζει τὸ κῦρος τῆς κατὰ τὴν 162]1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ρυθμίσεως.

γ) Καταβολὴ ἔστω καὶ μιᾶς δόσεως (1]36) τῆς μέχρι 30.6.1959 ὀφειλῆς ποσοῦ κάτω τῶν 50.000 δραχμῶν γενομένης μετὰ τὴν 16.12.1959 ὑπὸ τὴν αὐτὴν προϋπόθεσιν τῆς μὴ καθυστερήσεως εἰσφορῶν Ἰουλίου - Ὀκτωβρίου 1959 κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς τῆς δόσεως.

δ) Καταβολὴ προσθέτου τέλους εἴτε μετὰ τῆς κυρίας εἰσφορᾶς, εἴτε αὐτοτελοῦς, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐγένετο μετὰ τὴν 16.12.1959, ὑπὸ τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὁ ὀφειλέτης ὑπῆχθη ὁπωσδήποτε εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς 162]1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐνταῦθα περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἐφ' ἅπαξ προσθετον τέλος 50 ο]ο λόγῳ ἐκπροθέσμων καταβολῆς δόσεως.

11. Τρόπος ἀναπροσαρμογῆς τῆς ρυθμίσεως βάσει τῶν καταβληθέντων ποσῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς 162]1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν Ταμειακῶν Ὑπηρεσιῶν, περιλαμβανομένων τῶν Ταμείων Ἀθηνῶν–Πειραιῶς, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς καθ' ἑνιαῖον τρόπον ἀντιμετωπίσεως τῶν ἐμφανιζομένων δυσχερειῶν ἐπισυνάπτομεν σχετικὰ ἔντυπα ὑποδείγματα καὶ παρέχομεν ὑμῖν ἐν συνεχείᾳ ὁδηγίας ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς συμπληρώσεως των.

Τὰ ἐκκαθαριστικὰ ταῦτα σημειώματα θὰ συμπληρωθοῦν μόνον παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων τῶν Ταμείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ τῶν Ταμειακῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων.

Τὰ στοιχεῖα, βάσει τῶν ὁποίων θὰ γίνῃ ἡ συμπλήρωσις, θὰ ληφθοῦν ἐκ τῶν ὑπηρεσιακῶν σημειωμάτων τῶν Ὑπηρεσιῶν Ἐσόδων καὶ ἐκ τῶν ἀτομικῶν πινακίδων καθυστερήσεως.

Οἱ ὑπάλληλοι δέον ὅπως ἐνημερωθοῦν ἐπὶ τοῦ μηχανισμοῦ τῆς συμπληρώσεως τῶν ἐκκαθαριστικῶν σημειωμάτων, διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν σοβαρὰ λάθη, εἴτε εἰς βάρος τοῦ Ι.Κ.Α. εἴτε εἰς βάρος τῶν ὀφειλετῶν, εἴτε εἰς βάρος τοῦ Ι.Κ.Α.

Τὰ ἐκκαθαριστικὰ ταῦτα σημειώματα ἀφοροῦν ἀποκλειστικῶς ὀφειλέτας, καταβάλοντας ποσὰ (κυρίαν εἰσφορὰν καὶ πρόσθετα τέλη) κατ' ἐφαρμογὴν τῆς 162]1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀνεξαρτήτως ὕψους ὀφειλῆς (κάτω ἢ ἄνω τῶν 50.000 δραχμῶν).

Συμπλήρωσις τοῦ ἐκκαθαριστικοῦ σημειώματος.

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 ἔνδειξιν θὰ ἀναγραφῇ τὸ συνολικὸν ποσὸν τῆς ὀφειλῆς ἐκ κυρίας εἰσφορᾶς μέχρι τῆς 30.6.1959, τὸ ὁποῖον ὑπῆχθη εἰς τὴν ρύθμισιν π.χ. 120.000 δραχμῶν.

Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἀναγραφῇ τὸ ποσὸν τῶν ἀγορασθέντων ἐνημάτων μετὰ τὴν 16.12.1959 διὰ τὴν μισθολογικὴν περίοδον 1.7 - 31.10.1959, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ σημειώματος τῆς Ὑπηρεσίας Ἐσόδων, π.χ. 20.000 δραχμῶν.

Ἐὰν ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν 1.7 - 31.10.1959 ἢ τμήματος τῆς περιόδου ταύτης ἐγένετο τοῖς μετρητοῖς εἰς τὸ Ταμεῖον ἢ τὴν Ταμειακὴν Ὑπηρεσίαν, πάντως μετὰ τὴν 16.12.1959, τὸ καταβληθὲν ποσὸν θὰ ληφθῇ ἐκ τῆς πινακίδος τοῦ ὀφειλέτου.

Τέλος θὰ ἀναγραφῇ τὸ ποσὸν τῶν τυχὸν ὀφειλομένων εἰσφορῶν ἀπὸ 1.11 - 31.12.1959 καὶ τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων, π.χ. 14.000 δραχμῶν ἐν συνόλῳ.

Ἐὰν αἱ εἰσφοραὶ αὗται τῶν δύο τελευταίων μηνῶν τοῦ 1959 εἴτε τοῦ ἑνὸς τούτων, εἴτε καὶ τοῦ δώρου Χριστουγέννων, ἔχουν καταβληθῇ κατὰ τὸν ἐνδιάμεσον χρόνον πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ἰσχύος τοῦ νόμου (30.5.1960), δὲν θὰ ἀναγραφοῦν, καθ' ὅσον ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν τῆς περιόδου ταύτης κατ' οὐδένα τρόπον λογίζεται ὡς γενομένη κατ' ἐφαρμογὴν τῆς 162]1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Συνεπῶς τὸ πρὸς ρύθμισιν ποσὸν ἀνέρχεται εἰς 154.000 δραχμάς (120.000+20.000+14.000).

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀφαιρεῖται τὸ 1]4 τοῦ πέραν τῶν 100.000 δραχ. ποσοῦ κυρίας ὀφειλῆς 1]4 Χ (154.000 - 100.000) ἤτοι δραχμῶν 13.500.

Τὸ πρόσθετον τέλος (0,50 ο]ο μηνιαίως ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως) δὲν θὰ ὑπολογισθῇ ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ ὑπολοίπου τῶν (154.000 - 13.500), ἤτοι 140.500, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῶν 120.500, καθ' ὅσον εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν 1.7 - 31.10.1959 δι' ἀγορᾶς ἐνημάτων, ἡ κυρία εἰσφορὰ ἀπαλλάσσεται τοῦ προσθέτου τέλους βάσει τοῦ ἐδ. 1 τῆς παραγράφου 5.

Ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ πρόσθετον τέλος ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 11.240, τότε τὸ κεφαλαιοποιούμενον ποσὸν τῆς ὀφειλῆς ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 151.740 (140.500+11.240), τὰ δὲ 1]36 εἰς δραχ. 4.215 (Κ.Ε. 390+Π.Τ. 312).

Τὰ καταβληθέντα ποσὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς 162]1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἅτινα λογίζονται καὶ ὡς καταβληθέντα ἐναντὶ τῆς διὰ τοῦ νόμου γινομένης ρυθμίσεως, εἶναι τὰ ἑξῆς :

α) Δραχμαὶ 20.000 ἀγορᾶ ἐνημάτων καὶ 1.600 δραχμαὶ αὐτοτελῆ πρόσθετα τέλη ἐναντὶ τῶν ἐνημάτων, β) 35.000 δραχμαί, ἤτοι τὸ 1]2 τοῦ πέραν τῶν 50.000 ποσοῦ τῆς μέχρι 30.6.1959 κυρίας ὀφειλῆς καὶ γ) δραχμὰς 7.56 διὰ κυρίαν εἰσφορὰν δόσεων καὶ δραχμὰ 239 τὸ πρόσθετον τέλος τούτων. Σύνολον καταβληθέντων 62.561 κυρία εἰσφορὰ καὶ 1.839 πρόσθετον τέλος. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 62.561 ἀφαιρεῖται κατ' ἀρχὴν τὸ 1]1 τοῦ πέραν τῶν 100.000 ποσοῦ τῆς κυρίας ὀφειλῆς, ἤ αἱ δραχμαὶ 13.500. Τὸ ὑπόλοιπον, ἤτοι 49.061+1.839=50.900, θὰ διαιρεθῇ διὰ τοῦ ποσοῦ τῆς δόσεως (1]36) ἐκ δραχμῶν 4.215, τὸ ἀκέραιον δὲ πηλίκον τῆς διαιρέσεως, ἤτοι 12, δεικνύει τὸν ἀριθμὸν τῶν δόσεων, τὰς ὁποίας λογίζεται ὅτι ἔχει καταβάλει ὁ ὀφειλέτης ἐναντὶ τῆς διὰ τοῦ νόμου γ νομένης ρυθμίσεως.

Διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ ἑκάστης τῶν ἑπομένων 24 δόσεων διαιροῦμεν τὰ ὑπόλοιπα τῆς ὀφειλῆς ἐκ κυρίας εἰσφορᾶς καὶ προσθέτου τέλους διὰ τοῦ 24 (140.500 - 49.061=91.439 : 24=3.810) καὶ 11.240 - 1.839=9.401 : 24=391.70).

Εἶναι ἐνδεχόμενον τὰ καταβληθέντα πρόσθετα τέλη κατ' ἐφαρμογὴν τῆς 162]1958 Πρά-

ξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νά εἶναι μεγαλύτερα ἀπό τά καταβλητέα, ὡς ταῦτα προκύπτουν μετά τήν νέαν ρύθμισιν τοῦ χρέους.

Τοῦτο θά ἐμφανισθῇ εἰς τάς περιπτώσεις, κατά τάς ὁποίας καταβλήθησαν μέ καθυστέρησιν πολλῶν μηνῶν, τοῖς μετρητοῖς κυρίως, εἰσφοραί τῆς περιόδου 1.7 - 31.10.1953 καί ἀνήρχοντο αὗται συγκριτικῶς πρός τάς μέχρι 30.6. 1959 ὀφειλάς εἰς μέγα ποσόν. Τό προκῦπτον πιστωτικόν ὑπόλοιπον ἐκ προσθέτων τελῶν θά συμψηφισθῇ πρός ὀφειλήν ἐκ τῆς κυρίας εἰσφορᾶς, ὁπότε αἱ ὑπόλοιπαι δόσεις θά περιέχουν μόνον ποσόν ἐκ κυρίας εἰσφορᾶς.

Τά ἐκκαθαριστικά σημειώματα μετά τῶν σημειωμάτων τῶν Ὑπηρεσιῶν Ἐσόδων θά τηρηθοῦν κατ' ἀριθμητικήν σειράν, βάσει τοῦ ἀριθμοῦ μητρώου, εἰς τά Ταμεῖα Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καί τάς Ταμειακάς Ὑπηρεσίας τῶν Ὑποκαταστημάτων.

12. Περιπτώσεις ἰσχύος τῆς γενομένης βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 162/1959 ρυθμίσεως.

Διά τῆς κυρώσεως τῆς Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου παύει ἡ ἰσχύς ταύτης ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου.

Ἐάν συνεπῶς ἐμφανισθοῦν ὀφειλέται εἰσφορῶν ἀπό 1.1.1960 καί ἐντεῦθεν, αἰτουμένοι ρυθμίσεων τῶν ὀφειλῶν τούτων, δηλοῦντες ὅτι θά ἐξακολουθήσουν νά καταβάλλουν τάς βάσει τῆς Πράξεως δόσεις, δέν θά γίνῃ δεκτόν τό αἴτημά των, καθ' ὅσον κατά τόν νόμον 4052, τοῦ ὁποίου αἱ διατάξεις θά ἔχουν εἰς τό ἑξῆς ἀποκλειστικήν ἰσχύν διά τάς καθυστερουμένας μέχρι 31.12.1959 εἰσφοράς, τίθεται ὡς βασική προϋπόθεσις ἡ μή καθυστέρησις εἰσφορῶν ἀπό 1.1.1960 καί ἐντεῦθεν. Δι' αὐτόν ἀκριβῶς τόν λόγον τά καταβληθέντα ποσά κατ' ἐφαρμογήν τῆς 162/1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μεταφέρονται εἰς πίστωσιν τῆς γινομένης διά τοῦ νόμου ρυθμίσεως, ἀποκλειομένου πάντως τοῦ συμψηφισμοῦ γενομένων καταβολῶν ἔναντι τρεχουσῶν ὑποχρεώσεων ἀπό 1.1.1960 καί ἐφεξῆς.

Ὁ ὀφειλέτης, ὅστις ὑπήχθη εἰς τήν ρύθμισιν τῆς 162/1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καί δέν ἐδημιούργησεν ἀπό 1.11.1959 καί ἐντεῦθεν νέας ὀφειλάς, θά πιστωθῇ μέ ἀντίστοιχον ἀριθμόν δόσεων ἀπό 30.6.1959 καί θά συνεχίσῃ τήν καταβολήν τῶν δόσεων, ἄνευ νέας ἀναπροσαρμογῆς τῆς ὀφειλῆς του.

13. Χρόνος λήξεως τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 162/1959 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Δεδομένου ὅτι ἡ ἰσχύς τοῦ νόμου 4052 ἄρχεται μετά δεκαήμερον ἀπό τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐπεται ὅτι ἡ Πράξις 162/1959 τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐξακολουθεῖ νά ἰσχύῃ καί μετά τήν δημοσίευσιν τοῦ νόμου μέχρι καί τῆς 30 Μαΐου 1960.

Συνεπῶς τά καταβληθέντα μετά τήν 16.12. 1959 ποσά καί τά καταβαλλόμενα τοιαῦτα κατά τό ἐνδιάμεσον μέχρι τῆς 30.5.1960 χρονικόν διάστημα, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις τῶν ἐν παραγράφῳ 10 τῆς παρούσης ἐγκυκλίου περιπτώσεων, τά ποσά ταῦτα θά ἀχθοῦν εἰς πίστωσιν λογαριασμοῦ τοῦ ὀφειλέτου κατά τά ἐν παραγράφῳ 11 τῆς παρούσης ἐγκυκλίου ὁριζόμενα.

Ἡ παροῦσα παράγραφος ἀφορᾷ κυρίως ὀφειλέτας, οἱ ὁποῖοι μετά τήν 16.12.1959 κατέβαλον σημαντικά ποσά ἔναντι τῆς ὀφειλῆς των, ὑπολειπόμενα ὅμως τῶν ποσῶν, τῶν ὁποίων ἡ καταβολή θεωρεῖται ὡς γενομένη κατ' ἐφαρμογήν τῆς 162/1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

14. Περιπτώσεις ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3762/1957.

Ἐξακολουθοῦν νά παραμένουν ἰσχυραί καί μετά τήν ἰσχύν τοῦ νόμου 4052 διατάξεις τινές τοῦ ν.δ. 3762/1957.

Οὕτω καί εἰς τό μέλλον καθυστερουμέναι ὀφειλαί μισθολογικῆς περιόδου ἀπό 1.1.1960 καί ἐφεξῆς θά ἐπιβαρύνωνται μέ πρόσθετον τέλος 1% ἀνά δεκαήμερον ἀπό τῆς καθυστερήσεως καί μέχρι 50% (ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 3762/1957).

Διά τοῦ αὐτοῦ προσθέτου τέλους θά ἐπιβαρύνωνται αἱ ἀπό 1.4.1957 - 31.12.1959 καθυστερήσεις τῶν μεγάλων ὀφειλετῶν (ὀφειλή ἄνω τῶν 100.000 δραχμῶν) τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2, ἐφ' ὅσον οὗτοι δέν θά ὑπαχθοῦν εἰς τήν ρύθμισιν τοῦ νόμου, διότι δέν ἤθελον καταβάλει τάς ἀπό 1.1.1960 καί ἐντεῦθεν εἰσφοράς των καί τό 1/4 τοῦ πέραν τῶν 100.000 δραχμῶν ποσοῦ τῆς κυρίας ὀφειλῆς ἐντός τῶν καθοριζομένων ὡς ἄνω προθεσμιῶν.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ὅμως πληρωθοῦν οἱ τελευταῖαι βασικαί αὗται προϋποθέσεις διά τήν καταβολήν τῶν δόσεων θά ἰσχύσουν αἱ διά τῆς παρούσης παρεχόμεναι γενικαί ὁδηγίαι.

Πρός τοῦτο δέον νά καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια, ὥστε νά ὑπαχθοῦν ὅλοι οἱ ὀφειλέται εἰς τάς διατάξεις τοῦ νόμου, τοῦτο δέ θά ἐπιτευχθῇ, ἐάν καταβληθοῦν κατ' ἀρχήν αἱ τρέχουσαι εἰσφοραί καί ἐν συνεχείᾳ ποσόν καλύπτον τό 1/4 τῆς πέραν τῶν 100.000 δραχμῶν ὀφειλῆς.

Ἐπί περιπτώσεων ὀφειλῶν ἄνω τῶν 100.000 δραχμῶν, ἐφ' ὅσον τμῆμα τῆς ὀφειλῆς ἀνάγεται εἰς χρόνον πρό τῆς 31.3.1957, τό τμῆμα τοῦτο τῆς ὀφειλῆς κατά τήν ἐξόφλησιν θά ἐπιβαρυνθῇ βάσει τοῦ προσθέτου τέλους τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3762/1957, ἐάν τό σύνολον τῆς ὀφειλῆς δέν ὑπήχθη εἰς τάς διατάξεις τοῦ ν. 4052.

15. Τά ληφθέντα μέτρα πρός ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. παραμένουν ἰσχυρά μέχρις ἐξοφλήσεως τῶν ἀπαιτήσεών του.

Ἡ διάταξις τοῦ ἐδ. 3 τῆς παραγράφου 5 ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4052 δέν καταργεῖ τήν σχετικήν διάταξιν τοῦ Κανονισμοῦ Ἀναστολῶν (ἄρθρον 5).

Δύνανται καί εἰς τό μέλλον καί πρό τῆς ἐξοφλήσεως τῆς ἀπαιτήσεως νά ἀρθοῦν ληφθέντα μέτρα, π.χ. ἄρσις κατασχέσεως, τηρουμένων τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀναστολῶν, διά παροχῆς ἀντιστοίχου ἐγγυήσεως, π.χ. ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς Τραπέζης

ή επιβολής ετέρας κατασχέσεως καλυπτούσης την απαίτησιν του Ι.Κ.Α.

16. Εγγυητικαί επιστολαί κατατεθείσαι προς κάλυψιν απαιτήσεων του Ι.Κ.Α.

Εφ' όσον έχουν κατατεθή εγγυητικαί επιστολαί Τραπεζών, δέον όπως επιδιωχθή κατά την λήξιν τούτων ή είσπραξις του ποσού, το οποίον καλύπτουν αύται και θά αχθή εις πίστωσιν δόσεων της γινομένης διά του νόμου ρυθμίσεως.

Εν υδεμιά περιπτώσει το προϊόν των εγγυητικών επιστολών δύναται να καλύψη είσφοράς από 1.1.1960 και εντεύθεν, εφ' όσον αι εγγυητικαί επιστολαί κατετέθησαν διά καθυστερουμένας προ της 31.12.1959 είσφοράς (*).

17. Παρακολούθησις και λήψις μέτρων κατά των οφειλετών

Κατόπιν της οριστικής πλέον ρυθμίσεως του θέματος των καθυστερουμένων εισφορών άπασαι αι Υπηρεσίαι (Εσόδων, Ταμεία και Ταμειακαί Υπηρεσίαι) δέον όπως εντείνουν τας προσπαθείας των, τόσον διά τον έλεγχον και την ταχείαν βεβαίωσιν των καθυστερουμένων μέχρι 31.12.1959 είσφορών, όσον και διά την έγκαιρον είσπραξιν τούτων.

Οι υπάλληλοι των Υπηρεσιών Εσόδων ιδίως οφείλουν να ενημερώσουν τους οφειλέτας επί των πλεονεκτημάτων της γινομένης ρυθμίσεως και να τους παροτρύνουν εις την άμεσον εξόφλησιν των από 1.1.1960 και εντεύθεν τρεχουσών εισφορών.

Η σειρά του ελέγχου και ή λήψις μέτρων δέον όπως είναι ανάλογος με το μέγεθος των οφειλών, παρακολουθουμένων ανελλιπώς των μεγάλων οφειλετών, χωρίς να παρακάμπτωνται και οι μικρότεροι, διότι άλλως θά αύξηθούν αι οφειλαι και τούτων.

18. Ενίσχυσις Υπηρεσιών Εσόδων και Ταμειακών Υπηρεσιών

Προς τον σκοπόν της καλυτέρας εξυπηρετήσεως των εργοδοτών δέον όπως παρασχεθή πάσα δυνατή διά προσωπικού ενίσχυσις κατά την πρώτην περίοδον της εφαρμογής του νόμου.

19. Ανακοινώσεις προς τους οφειλέτας

Αι προς τους οφειλέτας σχετικαί ανακοινώσεις θά γίνουν μεριμνή των αρμοδίων Υπηρεσιών της Διοικήσεως, τοσον διά τας πόλεις Αθηνών και Πειραιώς, όσον και διά τους οφειλέτας των λοιπών Υποκαταστημάτων. *(Εγκύκλ. υπ' αριθ. 13]112]1960 της Διοικήσεως του Ι.Κ.Α. προς τα Υποκαταστήματα του Ι.Κ.Α.).*

Επί του θέματος των εγγυητικών επιστολών: Αναφερόμενοι εις το θέμα των εγγυητικών επιστολών και εις τας διά της παραγράφου 16 της ανωτέρω εγκυκλίου παρασχεθείσας οδηγίας γνωρίζομεν ύμιν, ότι, εφ' όσον ήθελεν υποβληθή ύμιν εγγράφως αίτησις περί παρατάσεως της προθεσμίας ισχύος κατατεθεισών εγγυητικών επιστολών, θά συναινέσητε εις την αιτουμένην παράτασιν μόνον υπό τους κάτωθι όρους:

α) Της άμέσου καταβολής τυχόν καθυστερουμένων από 1.1.1960 και εφ' εξής εισφορών και β) της καταθέσεως νέας εγγυητικής επιστολής διά ποσόν ίσον προς το καλυπτόμενον διά της κατατεθείσης τοιαύτης.

Εν τοιαύτη περιπτώσει τα καταβληθέντα κατ' εφαρμογήν της υπ' αριθ. 162]1959 Π.Υ.Σ. ποσά θά μεταφερθούν εις πίστωσιν του αναμορφουμένου κατά τας διατάξεις του ν. 4052]1960 λογαριασμού, ως εξής:

1) Εάν το ποσόν των μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959 καθυστερουμένων εισφορών δεν υπερβαίνη τας 100.000 δραχμάς, τα καταβληθέντα θα καλύψουν τας πρώτας δόσεις από της 30 Ιουνίου 1960, τας άμέσως δε επομένας δόσεις θά καλύψη νέα εγγυητική επιστολή διά ποσόν ίσον προς το ποσόν της αρχικής τοιαύτης.

2) Εάν το ποσόν των μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959 καθυστερουμένων εισφορών υπερβαίνη τας 100.000 δραχμάς, εκ των καταβληθέντων θά καλυφθή κατ' αρχήν το 1|4 του πέραν των 100.000 δραχμών ποσού της κυρίας εισφοράς, εφ' όσον δε απομείνη υπόλοιπον διά τούτου θά καλυφθούν αι πρώται δόσεις από της 10 Ιουλίου 1960 και εφεξής. Αι επόμεναι δόσεις θά καλυφθούν διά της νέας εγγυητικής επιστολής, διά συνολικόν ποσόν ωσαύτως ίσον προς το της αρχικής τοιαύτης.

Εις περίπτωσιν, κατά την οποίαν τα καταβληθέντα ποσά δεν επαρκούν, ώστε να καλύψουν το 1/4 του πέραν των 100.000 δραχμών ποσού της κυρίας εισφοράς, τούτο θά καλυφθή, είτε τοις μετρητοίς, είτε εις βάρος της κατατεθείσης εγγυητικής επιστολής, οπότε διά του υπολοίπου ποσού ταύτης θά καλυφθούν αι πρώται δόσεις από της 10 Ιουλίου 1960.

Παράδειγμα: Αι καθυστερουμεναι μέχρι της 30.6.1959 παρα του εργοδότου Α εισφοραι ανήρχοντο εις 250.000 δραχμάς και αι από 1.7.1959 - 31.10.1959 τοιαυται εις 20.000 δραχμάς. Ο εργοδότης κατέβαλε τας εισφοράς 1.7.1959 - 31.10.1959 μετά την 16.12.1959 και κατέθεσεν εγγυητικήν επιστολήν διά το 1|2 του πέραν των 50.000 δραχμών της μέχρι 30.6.1959 ποσού οφειλής, ήτοι διά το ποσόν των δραχμών 100.000, μετά των αναλογούντων προσθέτων τελών, εν συνεχεία δε κατέβαλε τας τρεις πρώτας δόσεις 10.3.1960, 10.4.1960 και 10.5.1960 (π.χ. 3Χ4.500=13.500).

Έστω ότι ο αυτός εργοδότης εδημιούργησεν οφειλήν εκ δραχμών 10.000 διά την από 1.11. - 31.12.1959 χρονικήν περίοδον και εκ δραχμών 30.000 διά την μισθολογικήν περίοδον 1.1. - 30.4.1960.

Η ρύθμισις της οφειλής θά γίνη κατά τον κάτωθι τρόπον:

1) Ο εργοδότης θά καταβάλη τας εισφοράς της μισθολογικής περιόδου 1.1 - 30.4.1960.

2) Το εκ δραχμών 45.000 ποσόν (1|4 του πέραν των 100.00 δραχμών ποσού της μέχρι 31.12.1959 οφειλής) θα καλυφθή: α) εκ των καταβληθεισών 20.000 δραχμών δι' εισφοράς Ιουλίου - Οκτωβρίου 1959, β) εκ του ποσού των δραχμών 13.500 (καταβληθεισαι τρεις δόσεις), το δε υπόλοιπον εκ δραχμών 11.500 είτε τοις

(*) Σχετική και ή κατωτέρω υπ' αριθ. 15]118] 1960 τροποποιητική εγκύκλιος.

μερησιοῖς, εἴτε εἰς βάρος τῆς κατατεθείσης ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἡ νέα ἐγγυητικὴ ἐπιστολὴ θὰ καλύπτῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 88.500.

Ἐὰν συνεπῶς τὸ εἰς 36 δόσεις καταβλητέον ἀπὸ 10.7.1960 ποσὸν (κυρία εἰσφορὰ καὶ πρόσθετον τέλος) ἀνέρχεται εἰς 255.000 δραχμὰς περίπου, τὸ 1|36 ἰσοῦται μὲ 7.100. Ἤτοι διὰ τῆς νέας ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς θὰ καλυφθοῦν 12 περίπου δόσεις. Αἱ ὑπόλοιποι 24 θὰ καταβληθοῦν κανονικῶς ἀπὸ τῆς 10.7.1961.

Ἐὰν ἡ Τράπεζα εἰς τὴν ἀνωτέρω περίπτωσιν παρέχῃ, ἀντὶ τῆς δωδεκαμήνου ἐγγυήσεως, ἑξάμηνον τοιαύτην, τότε δέον ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἡ κατὰ μῆνα καταβολὴ τῶν 6|12 καὶ νὰ γίνῃ ἀνανέωσις τῆς ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς καταβολῆς τῶν ὑπολοίπων 6|12.

Δι' οὐδενὸς ἑτέρου τρόπου, πλὴν τῆς καταθέσεως ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς, εἶναι δυνατὴ ἡ παροχὴ συναινέσεως διὰ τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας ἰσχύος κατατεθεισῶν ἐγγυητικῶν ἐπιστολῶν.

Δέον ὅπως ἀναφέρητε ἡμῖν ὀνομαστικῶς τὰς περιπτώσεις, δι' ἃς ἔχουν κατατεθῆ ἐγγυητικαὶ ἐπιστολαί, καὶ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον αὗται καλύπτουν.

Ὅπου ἐκ παραδρομῆς εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 13|112|23.5.1960 ἡμετέραν ἐγκύκλιον ἀναγράφεται ὡς χρόνος καταβολῆς τῶν δόσεων ἡ 9η Ἰουλίου 1960 καὶ 9η Αὐγούστου 1960, νὰ διορθωθῇ εἰς 10 Ἰουλίου 1960 καὶ 10η Αὐγούστου 1960. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 15|118 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

Εἰσπραξις οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος διὰ χρόνον προγενέστερον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.—Διορθώσεις ἡμαρτημένων εἰς τὸ κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. (*).

Γνωρίζομεν ὅτι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 89 Φ.Ε.Κ. τῆς 25.2.1960, τεύχους Β', δημοσιεύονται διορθώσεις ἡμαρτημένων εἰς τὸ κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Δ.Α.Ο.Ε.Μ. (Φ.Ε.Κ. 451 τῆς 24.12.1959 τ. Β'), ὡς κάτωθι:

«1. Εἰς τὸ ἄρθρον 10 § 1, ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένως δημοσιευθέντος «κοινοποιήσεως τῆς καθ' ἧς ἡ προσφυγὴ ἀποφάσεως», τίθεται τὸ ὀρθὸν «τῶν ἀντιστοίχων ποσῶν εἰς τοὺς δικαιούχους».

2. Εἰς τὸ ἄρθρον 17 § 3 καὶ εἰς τὴν πρότασιν «οἵτινες προηγοῦνται τοῦ μηνὸς» τίθεται τὸ ὀρθόν, ἀντὶ τῆς λέξεως «μηνός», «τοῦ ἡμερολογιακοῦ τριμήνου».

3. Εἰς τὸ ἄρθρον 19 § 2 ἐδάφ. α', ἀντὶ τῆς ἐσφαλμένως δημοσιευθείσης προτάσεως «τῶν Ὑποκ[των Ι.Κ.Α. Θεσ]νίκης» τίθεται τὸ ὀρθόν, ἀντὶ τῆς λέξεως «Θεσσαλονίκης», ἡ λέξις «Θεσσαλίας».

Καὶ αἱ μὲν διὰ τῶν ὡς ἄνω παραγράφων 1 καὶ 3 διορθώσεις ἐγένοντο ἤδη παρ' ἡμῶν εἰς τὸ κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Δ.Α.Ο.Ε.Μ., ὅστις ἐκοινοποιήθη ὑμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44|1959 ἡμετέρας ἐγκυκλίου, ὥστε νὰ μὴ συντρέχῃ λόγος διορθώσεως τῶν ἀντιστοίχων ἄρθρων, ἐκτὸς καὶ ἂν αἱ Ὑπηρεσίαι ὑμῶν εἶναι ἐφωδιασμέναι διὰ τοῦ δημοσιεύσαντος τὸν Κανονισμὸν φύλλου Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὁπότε δέον ἐπὶ τούτου νὰ γίνῃ τοιαύτη διόρθωσις.

Ἐπὶ τῆς διὰ τῆς ὡς ἄνω παραγράφου 2 ἐπερχομένης διορθώσεως παρακαλοῦμεν, ὅπως τροποποιήσητε σχετικῶς τὸ κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ.

Οὕτω εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 17 καὶ εἰς τὴν πρότασιν «οἵτινες προηγοῦνται τοῦ μηνὸς» διὰ τῆς διαγραφῆς τῆς λέξεως «μηνὸς» καὶ τῆς προσθήκης ἀντ' αὐτῆς «τοῦ ἡμερολογιακοῦ τριμήνου» ἐπέρχεται οὐσιώδης τροποποίησις εἰς τὴν διάταξιν ταύτην καὶ εἰς τὴν ἀντίστοιχον παράγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 44|1959 ἡμετέρας ἐγκυκλίου (Κεφ. 2 ἐδάφ. α') ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς καταβολῆς οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος διὰ χρόνον προγενέστερον τῆς χρονολογίας ὑποβολῆς αἰτήσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς Δ.Α.Ο.Ε.Μ.

Οὕτω, ἐφ' ὅσον ἤθελε ὑποβληθῆ τοιαύτη αἴτησις, εἴτε ἐντὸς τοῦ πρώτου τριμήνου τοῦ 1960 (1.1.1960 - 31.3.1960) ἢ ἐντὸς τοῦ δευτέρου τοιούτου (1.4.1960 - 30.6.1960), δύναται ὁ δικαιοῦχος νὰ εἰσπράξῃ καὶ τὸ 4ον τρίμηνον ἐπίδομα τοῦ 1959.

Πᾶς ὅθεν, ὅστις ἤθελε ὑποβάλει αἴτησιν περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος μέχρι 30.6.1960, δύναται νὰ εἰσπράξῃ κανονικῶς ἄνευ οὐδεμιᾶς στερήσεως τὸ οἰκογενειακόν του ἐπίδομα ἀπὸ 1.10.1959.

Εἰς περίπτωσιν ὑποβολῆς αἰτήσεως ἐντὸς τοῦ τρίτου ἡμερολογιακοῦ τριμήνου 1960 (1.7.1960 - 30.9.1960) ἐπέρχεται στέρησις τοῦ ἐπιδόματος τοῦ 4ου τριμήνου 1959 ἀκεραίου. Ὡσαύτως εἰς περίπτωσιν ὑποβολῆς τοιαύτης αἰτήσεως ἐντὸς τοῦ τετάρτου τριμήνου τοῦ 1960 ἐπέρχεται στέρησις τοῦ ἐπιδόματος τοῦ 1ου τριμήνου τοῦ 1959 καὶ τοῦ 1ου τριμήνου τοῦ 1960 κ.ο.κ.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύει ἡ ὑπ' ἀριθ. 44|1959 ἡμετέρα ἐγκύκλιος, ἤτοι ἰσχύει ὁ ἑξάμηνος χρόνος παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως, τῆς ἀπορρεούσης ἐκ δικαιώματος ἐπιδοτήσεως καὶ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ καταβληθέντων ἐπιδομάτων εἰς τοὺς μισθωτούς του καθ' ἕκαστον τρίμηνον. Καὶ διὰ

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 112.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ 18|1944

Περίληψις ἐρωτήματος: *Ποία ἡ δοτέα λύσις ἐπὶ τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ἐν σχέσει πρὸς τὸν Νόμον 18|1944.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 36|1960

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Βασιλακόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Κορδογιαννόπουλος***

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1) Διὰ τοῦ νόμου 18|1944, ἄρθρ. 5 § 2, ὡρίσθη, ὅτι ἐξαιροῦνται τῆς ἐν παραγράφῳ 1 νομισματικῆς ρυθμίσεως αἱ πρὸς τὸ Δημόσιον, Δήμους καὶ Κοινότητας ὀφειλαὶ ἐκ φόρων ἐν γένει καὶ αἱ εἰσφοραὶ πρὸς Ἀσφαλιστικὰ Ἱδρύματα (οἷον καὶ τὸ Τ.Α.Κ.Ε.), αἱ ὁποῖαι θὰ ρυθμισθοῦν διὰ νόμου εἰδικοῦ, μήπω ἐκδοθέντος διὰ τὸ αὐτὸ Ἵδρυμα.

2) Οἱ καταβαλόντες τὰς ἐπὶ τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς ἀπαιτητὰς ἀσφαλιστικὰς των εἰσφορὰς μέτοχοι τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. εἰς δραχμὰς πληθωρικὰς βάσει τοῦ ἀντιστοίχως καταβαλλομένου εἰς τὰς αὐτὰς δραχμὰς μισθοῦ των νομίμως κατέβαλον, διότι ἐτηρήθη ἡ ἐπὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κρατοῦσα ἀρχὴ ὅτι αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ εἶναι ποσοστὸν τοῦ ἑκάστοτε καταβαλλομένου μισθοῦ, ἡ δὲ ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας γίνεται βάσει τοῦ ἀσφαλίστρου τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς (πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινων. Ἀσφαλίσεις (1954) σ. 48 ἑπ., Α.Π. 100] 1953, ΕΕΝ 20, 465, βλ. καὶ ν. 3791|1957 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ Ταμείου Νομικῶν διατάξεων, ἄρθρ. 2 § 1, ὅπου κυροῦται ἡ ἀρχὴ αὕτη. Βλ. καὶ 2232|1954 καινὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 19|1944, δι' ἧς ἐρρυθμίσθησαν αἱ εἰσφοραὶ τῶν ἠσφαλισμένων παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε., αἱ ἀπαιτηταὶ μετὰ τὴν 1.12.1944, ἀντικαταστήσασαι τὸ ἄρθρον 101 τοῦ Κώδικος τῶν περὶ Τ.Α.Κ.Ε. διατάξεων). Εἰς τὴν λύσιν ταύτην ἄγει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἀ.ν. 5422|1932, ἄρθρον 1, δι' οὗ καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ ὅτι ἡ δραχμὴ εἶναι μέσον ἐξοφλήσεως ἐνοχῶν κατὰ τὴν ὀνομαστικήν της ἀξίαν. (Βλ. Α.Π. 345|1950, ΕΕΝ ΙΖ' 620).

3) Τοὐναντίον, μέτοχοι τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., πληρώσαντες εἰς πληθωρικὰς δραχμὰς τὰς πρὸ τῆς Κατοχῆς ἀπαιτητὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, δὲν θεωροῦνται καταβαλόντες αὐτάς, διότι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ ἐφαρμογῆς τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 5 ν. 18|1944, διότι δὲν ἔχομεν ἐνταῦθα ὀφειλὴν γεγεννημένην πρὸ τῆς 11.11.1944. Πράγματι δὲν ὑφίσταται γεγεννημένη ὀφειλὴ τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς ἐξαγορὰν προϋπηρεσίας, ἀλλ' ἁπλῶς εὐχέρεια τούτου πρὸς τοῦτο, δίδουσα τὴν προσδοκίαν ἀποκτήσεως δικαιώματος ἐπὶ τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰδικώτερον πρὸς ἐπαύξησιν τῆς συνταξίμου προϋπηρεσίας ἐπὶ συμμορφώσει τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς τὰς ἑκάστοτε παρὰ τοῦ ἠσφαλιστικοῦ ἱδρύματος καθοριζομένας ὑποχρεώσεις καὶ δὴ κατὰ τὸν χρόνον καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν (Συμφ. Ἀθηνῶν 3791|1956 καὶ ἡ ἐπικυρωθεῖσα Πρωτ. Ἀθηνῶν 2248|1956 ἐν ΕΕΝ, τόμος 24, σελ. 89 ἑπ. Βλ. καὶ τὰς εἰς παράγραφον 2 τῆς παρούσης μνημονευθείσας παραπομπάς, ἰδίᾳ τὰς διατάξεις νόμων). Τούτοις συνεπῶς ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως τὸ Τ.Α.Κ.Ε. δικαιοῦται, λόγῳ μὴ καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, τῶν πρὸ τῆς κατοχῆς ληξιπροθέσμων, νὰ θεωρήσῃ μὴ ἐξαγορασθεῖσαν τὴν ἀντίστοιχον προϋπηρεσίαν τοῦ ἠσφαλισμένου. Πάντως δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἀντιθέτως ἔκρινε τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας διὰ τῆς 1820|1956 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας.

4) Τέλος ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, εἰσπραχθεῖσαι παρὰ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. εἰς ἀταθεροποιημένας δραχμὰς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, καίτοι αὗται θεωροῦνται νομίμως καταβληθεῖσαι (βλ. περίπτωσιν 2 παρούσης γνωμοδοτήσεως), ἀχρεωστήτως εἰσεπράχθησαν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 901 ἑπ. Ἀστ. Κώδικος.

5) Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω δὲν γεννᾶται ζήτημα ἐγκρίσεως τῆς ἀπὸ 27.5.1959 ἀποφάσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ δὲν πρόκειται ἐνταῦθα κἂν περὶ ἀποφάσεως ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ λογιστικῆς τακτοποιήσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐν τηρήσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου.

μὲν τὸν δικαιοῦχον ὁ χρόνος τῆς τοιαύτης παραγραφῆς ἄρχεται ἀφ' ἧς τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν του τὸ ποσὸν ἑκάστου τριμήνου, διὰ δὲ τὸν ἐργοδότην ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ τριμήνου, ὅπερ ἀφορᾷ τὰ ἐπίδομα τῶν μισθωτῶν του (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 15|1960 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας*).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΔΕΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ ΔΙΑ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τὸ δικαίωμα κανονικῆς ἀδείας τῶν κοινῶν μισθωτῶν κατ' ἔτος ρυθμίζεται, ὡς γνωστόν, ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539]1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 4, 474), τοῦ νόμου 2081]1952 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ κανονικῶν κατ' ἔτος ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν (ΕΕΔ 11, 827) καὶ διὰ τοὺς μὴ ὑποκειμένους εἰς τούτους μισθωτοὺς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 666, 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 672).

Εἰδικῶς ὅμως διὰ τοὺς ἀναπήρους τῶν πολέμων τὸ ἄρθρον 53 τοῦ ἀ.ν. 1324]1949 «περὶ προστασίας καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀναπήρων πολέμου ὁπλιτῶν καὶ θυμάτων πολέμου» (ΕΕΔ 8, 1054), κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1487]1950 (ΕΕΔ 9, 818), ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, ὡς καὶ αἱ πάσης φύσεως ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, Δῆμοι καὶ Κοινότητες ὑποχρεοῦνται, ὅπως, καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καὶ κανονισμῶν προβλεπομένης ἀδείας, παρέχωσιν εἰς τοὺς ἀναπήρους ὑπαλλήλους των κατ' ἔτος ἐπὶ θήμερον τοιαύτην μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν πρὸς μετάβασιν τούτων εἰς Κέντρα Λουτροθεραπείας, Ἀεροθεραπείας κλπ., ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ (52) ὁρίζεται.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1811]1951 περὶ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ εἰδικῶς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 227 αὐτοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου καταργεῖται πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος, ἢ ρυθμίζουσα θέματα διεπόμενα ὑπ' αὐτῶν, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καταργηθεῖσα (διὰ τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας) ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἐφ' ὅσον τὰ ἄρθρα 75 καὶ ἑπ. τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ 79 καὶ ἑπ. αὐτοῦ ρυθμίζουν τὰ θέματα τῶν κανονικῶν καὶ ἀνορρωτικῶν ἀδειῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. (Ἀρνητικὴ ἡ γνώμη τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Γνωμ. 846]1954, ΕΕΔ 14, 39).

Ἀπὸ ἀπόψεως ἤδη ἐργατικοῦ δικαίου, ὁρίζοντος τοῦ νόμου (ἄρθρον 53 ἀ.ν. 1324]1949) ὅτι ἡ ἄδεια παρέχεται εἰς τοὺς ἀναπήρους ὑπαλλήλους, ἠρευνήθη, ἂν τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀναφέρηται μόνον εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234]1918 (ἤδη ν.δ. 2655]1953), ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, ἐκείνους δηλαδὴ τοὺς ἀναπήρους, οἱ ὁποῖοι συγκεντροῦσι τὰ γνωρίσματα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου (παρέχουν ὑπηρεσίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν).

Ἐλύθη ὅμως τὸ ζήτημα διὰ τῆς γνώμης ὅτι ἡ διάταξις, ὁμιλοῦσα περὶ ἀναπήρων ὑπαλλήλων, δὲν ἀναφέρεται ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς ἐκ τούτων παρέχοντας ἐργασίαν μὴ σωματικήν, ἀλλὰ γενικῶς εἰς πάντα ἀντὶ μισθοῦ ἐργαζόμενον, ἀδιακρίτως δηλαδὴ ἂν οὗτος ἀνήκῃ εἰς τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικὸν ἢ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν προσλαμβανομένων ἐκτάκτως διὰ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν πρὸς πλήρωσιν ἀναγκῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦν πρόσκαιρον ἀπασχόλησιν (Α.Π. 704]1954, ΕΕΔ 13, 1247, ἐπικυρώσασα τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10768]1953, ΕΕΔ 18, 81).

Λέγων ἐξ ἄλλου ὁ νόμος ὅτι ἡ ἄδεια αὕτη παρέχεται καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καὶ κανονισμῶν προβλεπομένης ἀδείας ἐννοεῖ, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὡς προνομιακῶς παρεχόμενον, εἰς οὐδεμίαν ἀλληλεξάρτησιν διατελεῖ πρὸς τὸ δικαίωμα λήψεως ἀδείας δυνάμει ἄλλων νόμων καὶ ὅτι, ἀφ' ἧς συντρέξουν αἱ προϋποθέσεις τῆς παροχῆς λουτροθεραπείας, ὡς περὶ τούτων προβλέπεται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 51 καὶ 52 τοῦ αὐτοῦ νόμου 1324]1949, ὁ μὲν ἀνάπηρος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν ταύτην, ὁ δὲ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ αὐτὴν διὰ τὴν καθοριοθεῖσαν ἐποχήν, ἀσχέτως πρὸς τὸν χρόνον τῆς παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίας του καὶ ἀσχέτως κατ' ἀκολουθίαν πρὸς τὴν συνδρομὴν ἢ μὴ δικαιώματος διὰ τὴν λῆψιν κανονικῆς ἀδείας (Α.Π. 59ε]1955, ΕΕΔ 14, 1333, ἐπικυρώσασα τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4363]1955, ΕΕΔ 14, 745). (Περὶ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 51 καὶ 52 τοῦ ἀνωτέρω νόμου προϋποθέσεων ἴδετε τὴν Πρωτοδικείου Καλαμῶν 58]1955, ΕΕΔ 14, 749, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2265]1950, ΕΕΔ 9, 957).

Τόσον ὁ νόμος 539]1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν, ὅσον καὶ ὁ εἰδικὸς ἀνωτέρω ἀ.ν. 1324]1949 περὶ ἀναπήρων, ἐννοεῖ νὰ παρέχηται ἡ ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν, αἱ ὁποῖαι, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ δικαιώματος καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς προνοίας, πρέπει νὰ προκαταβάλλωνται (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 251, οὕτω καὶ *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 4, 519).

Ἂν ὁ ἐργοδότης ἀρνηθῇ τὴν παροχὴν τῆς ἀδείας αὐτῆς εἰς τὸν ἀνάπηρον, δικαιοῦται οὗτος νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ζημίας, τὴν ὁποίαν ἐκ τῆς στερήσεως αὐτῆς ὑπέστη (Α.Π. 598]1955, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3751]1955 (ΕΕΔ 16, 1062) περὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἀποζημιώσεως ἐφαρμόζεται μόνον διὰ τὰς ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539]1945.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

27092]5345]1960 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

Περί τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 24220] 1960 αποφάσεως «περί παροχής δώρου Πάσχα 1960».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 190 της 5 Μαΐου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του νόμου 1901]1951 και 2) την υπ' αριθ. 24220] 1960 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Τροποποιούντες την παράγραφον 10 του άρθρου 6 της υπ' αριθ. 24220]4740 από 5.4.1960 απόφασιν ημών «περί παροχής δώρου Πάσχα 1960 εις τους επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένους»(*), καθορίζομεν τα επί των λογαριασμών των πελατών ποσοστά των σερβιτόρων εστιατορίων και συναφών κέντρων, από της υπογραφής της παρούσης και μέχρι και της 25.4.1960, εις 15 ο]ο αντί 13 ο]ο, το δε ποσοστόν, όπερ θέλει περιέλθει εις τους βοηθούς σερβιτόρων, ορίζομεν εις τα 2]5 της κατά τα ανωτέρω εκ 50 ο]ο συνολικής αύξήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Απριλίου 1960

—

32405]1308]1960 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως πλοιοκτητών άλιείας και άλιεργατών Πατρών.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 226 της 26 Μαΐου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του ά. ν. 3276]1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως ούτος επροποποιήθη διά του ν.δ. 304]1947, 2) το άρθρ. 61 § 1 του ν. 3170]1955 «περί Ν.Α.Τ.», 3) την από 21.4.1960 υπογραφείσαν συλλογικήν σύμβασιν εργασίας μεταξύ των άλιευτικών συγκροτημάτων κυκλικών δικτύων περιφερείας Πατρών αφ' ενός και του Σωματείου εργατών άλιέων πλοιαρίων κυκλικών δικτύων (ΓΡΙ — ΓΡΙ) «Ο Απόστολος Πέτρος» αφ' ετέρου, αποφασίζομεν:

1) Κυρούμεν την ως άνω συλλογικήν σύμβασιν, πλην των 5, 9 και 10, ων η εφαρμογή επαφίεται εις την ελευθέραν βούλησιν των ενδιαφερομένων μερών.

2) Αι υπέρ Ν.Α.Τ. και Ι.Κ.Α. εισφοραί θα καταβάλλονται υπό των κατά νόμον υποχρέων (εργοδότου και εργάτου) και κατά την υπό των οικείων νόμων καθοριζομένην αναλογίαν.

3) Η παρούσα κοινοποιηθήτω δεόντως και δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 6 Μαΐου 1960

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 428.

33144]1332]1960 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως εργασίας ναυτικών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 229 της 28 Μαΐου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν την υπογραφείσαν την 13ην Απριλίου 1960 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας μεταξύ του εκπροσώπου των πλοιοκτητών του ά|π «Στέλλα Μάρις» αφ' ενός και των εκπροσώπων των εις την Πανελλήνιον Ναυτικήν Ομοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) υπαγομένων επαγγελματικών οργανώσεων αφ' ετέρου ως κατωτέρω:

1) Πανελληνίου Ενώσεως Πλοιάρχων.

2) Πανελληνίου Συνδέσμου Αξιωματικών Ασυρμάτου.

3) Πανελληνίου Ενώσεως Οικονομικών Αξιωματικών.

4) Πανελληνίου Ενώσεως Φροντιστών.

5) Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτών.

6) Πανελληνίου Ενώσεως Θερμαστών Θαλάσσης «Ο Στέφενσον».

7) Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτομαγείρων «Ο Άγιος Σπυρίδων».

8) Πανελληνίου Ενώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

9) Πανελληνίου Ενώσεως Προσωπικού Τροφοδοσίας.

Ιδόντες το άρθρον 5 του ά.ν. 3268]1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως τούτο ισχύει σήμερον, αποφασίζομεν:

Κυρούμεν την ως άνω υπογραφείσαν συλλογικήν σύμβασιν.

Η ισχύς της ανωτέρω άρχεται από 8ης Απριλίου 1960 και η διάρκειά της ορίζεται μέχρι 31.12.1960.

Δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 30 Απριλίου 1960

Συλλογική σύμβασις

Εν Αθήναις σήμερον την 13ην Απριλίου 1960, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι, αφ' ενός μεν ή Εθνική Ελληνική Γραμμή Αμερικής Α.Ε., ως εκπρόσωποι εν Ελλάδι της «Sunline Inc.», εκπροσωπουμένη υπό του Κωνσταντίνου Σαμαράκη, γενικού διευθυντού αύτης, εξουσιοδοτημένου ειδικώς προς τούτο, αφ' ετέρου δε:

1) Δημήτριος Μελέτης, πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Πλοιάρχων Πάσης Τάξεως Ε.Ν.

2) Ηλίας Κροκιδάς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Αξιωματικών Ασυρμάτου Θ.Α.Ξ.

3) Μάνθος Πετρουλής, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οικονομικών Αξιωματικών Ε.Ν.

4) Κίμων Μαλατάρας, πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Φροντιστών Ε.Ν.

5) Δημήτριος Μπενετάτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτών Ε.Ν.

6) Γεώργιος Κουκλάδας, πρόεδρος της Πα-

νελληνίου Ένώσεως Θερμαστών Θαλάσσης «Ο Στέφενσον».

7) Κωνσταντίνος Χατζηθεοδώρου, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Ναυτομαγείρων Ε. Ν. «Ο Άγιος Σπυρίδων».

8) Νικόλαος Κουκούλης, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

9) Δημήτριος Βελισσαράτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Προσωπικού Τροφοδοσίας Ε. Ν.

10) Μάνθος Πετρουλής, γενικός γραμματεύς Πανελληνίου Ναυτικής Όμοσπονδίας.

Έκπροσωπούντες νομίμως έν προκειμένω τάς άνωτέρω άναφερομένας κλαδικάς όργανώσεις καί τήν έν Πειραιεί έδρεύουσαν άνεγνωρισμένην έπαγγελματικήν όργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτική Όμοσπονδία», είς τήν δύναμιν τής όποίας ύπάγονται καταστατικώς άπαντα τά άνωτέρω άνεγνωρισμένα σωματεία, καί ειδικώς έξουσιοδοτημένοι.

Συνελθόντες, όπως κοινή συμφωνίᾳ όρίσωμεν τό μισθολόγιον καί τούς λοιπούς έν γένει όρους έργασίας τού πληρώματος τού ά/π. «Στέλλα Μάρις», έκτελούντος γενικώς πλόας τουριστικούς είς Έλληνικούς καί Μεσογειακούς λιμένας, συμφωνούμεν τά κάτωθι:

Κεφάλαιον Α'

Τό μισθολόγιον τού πληρώματος τού ά/π «Στέλλα Μάρις», περί ού ή παρούσα σύμβασις, καθορίζεται ώς κατωτέρω:

Άξιωματικοί καταστρώματος καί γενικών ύπηρεσιών:

Είδικότης	Μηνιαίος μισθός είς λίρ. Άγγλίας
Ύπαρχος	76.10.0
Υποπλοίαρχος	63.00.0
Άνθυποπλοίαρχος	52.10.0
Άξιωματικός άσυρμάτου Α'	63.00.0
Οίκονομικός άξιωματικός Α'	63.00.0
Ίατρός	63.00.0
Φροντιστής	63.00.0
Άξιωματικός άσυρμάτου Β'	52.10.0
Οίκονομικός άξιωματικός Β'	52.10.0

Κατώτερον προσωπικόν καταστρώματος:

Ναύκληρος	35.00.0
Συλουργός	33.00.0
Ύποναύκληρος	32.10.0
Δόκ. πλοίαρχος μέ ύπηρ. μέχρι 1 έτους	15.00.0
Δόκ. πλοίαρχος μέ ύπηρ. άνω τού έτους	20.00.0
Δόκιμος λογιστής	20.00.0
Ναύτης	31.00.0
Ναυτόπαις	14.00.0

Κατώτερον προσωπικόν μηχανής:

Άρχιθερμαστής	36.10.0
Λιπαντής	34.05.0
Θερμαστής	32.10.0
Ύδραυλικός	37.00.0

Προσωπικόν γενικών ύπηρεσιών:

	Μηνιαίος μισθός είς λίρ. Άγγλίας
Άρχιμάγειρος Α'	76.05.0
Άρχιμάγειρος Β'	65.10.0
Μάγειρος Α'	52.10.0
Μάγειρος Β'	42.15.0
Μάγειρος Γ'	37.10.0
Άρτοποιός	42.15.0
Ζαχαροπλάστης	52.10.0
Σφαγεύς	52.10.0
Χυτροκαθαριστής	15.00.0
Άρχιθαλαμηπόλος	35.00.0
Θαλαμηπόλος	30.05.0
Έπίκουρος	14.00.0
Θαλαμηπόλος γυνή	30.05.0
Έπίκουρος γυνή	14.00.0
Βοηθός φροντιστού μέ ύπερπενταετή ναυτικήν ύπηρεσίαν καί άδειαν (Α)	31.00.0

Κεφάλαιον Β'

Ώραι έργασίας προσωπικού καταστρώματος έν πλῷ

1) Αί ώραι έργασίας τών άνδρών τών φυλακών δέν δύνανται νά ύπερβαίνουν τάς 56 καθ' έβδομάδα, ήτοι όκτώ (8) ώρας καθ' ήμέραν.

2) Αί ώραι έργασίας τών άσχολουμένων είς πάσης φύσεως έργασίας ήμέρας όρίζονται είς όκτώ (8) καθ' ήμέραν άπό τής Δευτέρας μέχρι καί τής Παρασκευής καί είς πέντε (5) κατά Σάββατον.

3) Ό προσδιορισμός τών άνδρών, οίτινες άποτελούν τάς φυλακάς, ώς καί έκείνων οίτινες διατίθενται είς έργασίας ήμέρας, είναι άπόλυτον δικαίωμα τού πλοιάρχου.

Προσωπικόν μηχανολεβητοστασίου έν πλῷ

1) Αί ώραι έργασίας τού προσωπικού μηχανολεβητοστασίου δέν δύνανται νά ύπερβαίνουν τάς πεντήκοντα έξ (56) ώρας καθ' έβδομάδα, ήτοι τάς όκτώ (8) ώρας καθ' ήμέραν.

2) Αί ώραι έργασίας τών άσχολουμένων είς πάσης φύσεως έργασίας ήμέρας άνδρών μηχανής όρίζονται είς όκτώ (8) καθ' ήμέραν άπό τής Δευτέρας μέχρι καί τής Παρασκευής καί είς πέντε (5) ώρας τό Σάββατον.

3) Ό προσδιορισμός τών άνδρών μηχανής, οίτινες άποτελούν τάς φυλακάς, ώς καί έκείνων, οίτινες διατίθενται είς έργασίας ήμέρας, άνήκει είς τόν Α' μηχανικόν, τού πλοιάρχου έχοντος δικαίωμα τελικής έγκρίσεως.

Προσωπικόν καταστρώματος καί μηχανολεβητοστασίου έν λιμένι

1) Έν λιμένι αί φυλακαί δύνανται νά διατηρηθῶσιν, έφ' όσον ό πλοίαρχος κρίνει τούτο έπάναγκες διά λόγους άσφαλείας τού πλοίου. Είς τάς περιπτώσεις ταύτας ή έργασία διέπεται ύπό τών διατάξεων περί τής έργασίας έν πλῷ. Έν περιπτώσει, καθ' ήν αί φυλακαί διατηρούνται ούχί διά λόγους άσφαλείας τού πλοίου, καταβάλλονται είς τούς άνδρας τής φυλακής ύπερ-

ωρίαι διά τρεῖς (3) ὥρας κατά Σάββατον καί δι' ὀκτώ (8) ὥρας κατά Κυριακήν.

2) Ὅταν αἱ φυλακαί διαλυθοῦν, αἱ ὧραι ἐργασίας ὁρίζονται εἰς ὀκτώ (8) ἡμερησίως ἀπό τῆς Δευτέρας μέχρι καί τῆς Παρασκευῆς καί πέντε (5) κατά Σάββατον.

3) Αἱ κατά τήν προηγουμένην παράγραφον καθοριζόμεναι ὧραι κατανέμονται ὑπό τοῦ πλοιάρχου μεταξύ τῆς 6ης πρωϊνῆς καί τῆς 6ης ἀπογευματινῆς ὥρας ἀπό 1ης Νοεμβρίου μέχρι 30ῆς Ἀπριλίου καί 7ης πρωϊνῆς καί τῆς 6ης ἀπογευματινῆς ὥρας ἀπό 1ης Μαΐου μέχρι 30ῆς Ὀκτωβρίου, παρεχομένου λογικοῦ χρόνου διά τά γεύματα.

4) Εἰς ἃς περιπτώσεις μετά τήν διάλυσιν τῶν φυλακῶν διατηροῦνται αὗται εἰδικῶς διά τό προσωπικόν τοῦ λεβητοστασίου, καταβάλλονται εἰς τούς ὑπηρετοῦντας εἰς τάς φυλακάς ὑπερωρίαι διά 1 1/2 ὥραν κατά τάς ἡμέρας ἀπό Δευτέρας μέχρι καί Σάββατον καί δι' ὀκτώ (8) ὥρας κατά Κυριακήν. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἄνδρες τῆς φυλακῆς θά ἐκτελοῦν καί τάς ἐργασίας νυκτοφύλακος καί θά διατηροῦν τά πυρά τῶν λεβήτων διά τήν λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων φορτοεκφορτώσεως τοῦ πλοίου ἄνευ ἄλλης ἀμοιβῆς.

5) Ἐν λιμένι τόσον αἱ ἀξιωματικοί, ὅσον καί τά κατώτερον προσωπικόν, παραμένουν ἐκ περιτροπῆς ἐπί τοῦ πλοίου βάσει πίνακος καταρτιζομένου ὑπό τοῦ πλοιάρχου καί γνωστοποιουμένου καταλλήλως εἰς τό πλήρωμα, ὡς ὁ νόμος καί οἱ κανονισμοί ὁρίζουσιν.

Ξυλουργός

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ξυλουργοῦ εἶναι αὗται μετά τῶν λοιπῶν ἀνδρῶν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας. Ὁ ξυλουργός ὀφείλει νά ἐκτελῇ πᾶσαν ξυλουργικήν ἐργασίαν διατασσομένην ὑπό τοῦ πλοιάρχου εἰς οἱονδήποτε διαμέρισμα καί χῶρους τοῦ πλοίου, ὡς καί πᾶσαν ἐργασίαν προβλεπομένην ὑπό τοῦ κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας.

Προσωπικόν γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καί ἐν λιμένι

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ δέν δύνανται νά ὑπερβαίνουν τάς πεντήκοντα ἓξ (56) ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι ὀκτώ (8) ὥρας καθ' ἡμέραν.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας ἐν λιμένι εἶναι ὀκτώ (8) ἀπό Δευτέρας μέχρι καί τῆς Παρασκευῆς καί πέντε (5) κατά Σάββατον καί τέσσαρες (4) κατά Κυριακήν.

3) Ἐξαιρετικῶς προκειμένου περί τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων πάσης διαβαθμίσεως (ἀρχιθαλαμηπόλους, θαλαμηπόλους, ἐπικούρους) λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των δέν καθίσταται δυνατή ἐντός τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ὡρῶν ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων των καθορίζονται ὡς τακτικαί πρόσθετοι ὧραι ἐργασίας, παρέχουσαι τό δικαίωμα εἰς ὑπερωρίας τρεῖς (3) ὥραι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν πλῷ καί ἐν ὁρμῳ.

α) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καί ἐν λιμένι κατανέμονται ὑπό τοῦ πλοιάρχου κατά τήν κρίσιν του ὡς ἀκολούθως :

1) Ἐν πλῷ καί ἐν ὁρμῳ, ἐφ' ὅσον δέν διαλύονται αἱ φυλακαί ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος, μεταξύ τῆς 6ης πρωϊνῆς καί τῆς 6ης ἑσπερινῆς ὥρας.

2) Ἐν ὁρμῳ, ἐφ' ὅσον διαλύονται αἱ φυλακαί ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος, ἔστω καί ἄν παραμένουν εἰδικῶς αἱ φυλακαί μηχανολεβητοστασίου ἀπό τῆς 6ης πρωϊνῆς μέχρι καί τῆς 6ης ἑσπερινῆς.

3) Ἐν ὁρμῳ, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τοῦ πληρώματος παρατείνονται πέραν τῆς 6ης ἑσπερινῆς λόγῳ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, μεταξύ τῆς 6ης πρωϊνῆς καί τῆς 8ης ἑσπερινῆς.

Νυκτοφύλακες

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων εἶναι δώδεκα (12) συνεχεῖς ὧραι, μεταξύ τῆς 6ης μ.μ. καί τῆς 6ης π.μ. Ἐπί πλέον τῶν ὀκτώ (8) ὡρῶν τέσσαρες (4) ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων κατά τάς καθημερινάς, ὡς καί αἱ ἑπτά (7) ὧραι κατά Σάββατον καί δώδεκα (12) ὧραι κατά τάς Κυριακάς λογίζονται ὡς ὑπερωρία. Ἐπίσης πᾶσα ἐργασία αὐτῶν, ἐκτελεσθεῖσα ἐντός ὀκτώ (8) προηγουμένων ὡρῶν ἤ ὀκτώ (8) ἑπομένων ἀπό τῆς φυλακῆς θεωρεῖται ὡς ὑπερωρία. Ἐάν εἰς τόν νυκτοφύλακα καταστρώματος ἀνατεθῇ ἐργασία μή ὑπαγομένη εἰς καθήκοντα νυκτοφύλακος, παρέχεται ἐπί πλέον τῶν ἀνωτέρω ὑπερωρία, ἀλλά μόνον διά τό ἥμισυ τῶν ὡρῶν καθ' ἃς οὗτος ἐξετέλεσε τήν ἐργασίαν ταύτην.

2) Εἰς τούς θερμαστάς νυκτοφύλακας, ἐκτός τῶν ὑπερωριῶν διά τάς πέραν τοῦ ὀκταώρου ἐργασίας των παρέχεται καί ἀμοιβή διά τήν τήρησιν τῶν πυρῶν τῶν λεβήτων καί παραγωγήν τῆς ἀναγκαιούσης ἀτμοθλίψεως διά τήν ἐκτέλεσιν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν διά τῶν μηχανημάτων τοῦ πλοίου. Ἡ ἀμοιβή αὕτη ὑπολογίζεται ὡς ὑπερωρία, ἀλλά μόνον διά τό ἥμισυ τῶν ὡρῶν καθ' ἃς εἰργάσθησαν τά μηχανήματα φορτοεκφορτώσεως. Οὕτως, ἐάν τά μηχανήματα εἰργάσθησαν καθ' ὅλον τό διάστημα τῆς δωδεκαώρου φυλακῆς του θά λάβῃ τήν τεταάωρον ὑπερωρίαν (διαφοράν μεταξύ ὀκτώ (8) ἕως δώδεκα (12) ὡρῶν) καί ἐπί πλέον ὑπερωρίαν δι' ἓξ ὥρας, ἤτοι ἐν συνόλῳ δεκάωρον ὑπερωρίαν. Ἐάν τά μηχανήματα εἰργάσθησαν δέκα μόνον ὥρας θά λάβῃ τήν τετράωρον ὑπερωρίαν καί ἐπί πλέον πεντάωρον τοιαύτην, ἤτοι ἐν συνόλῳ ἐννέα (9) ὡρῶν ὑπερωρίαν καί οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἡμέραι κατάπλου καί ἀπόπλου

1) Κατά τάς ἡμέρας κατάπλου καί ἀπόπλου, ὑπολογιζομένας ἀπό μεσονυκτίου εἰς μεσονύκτιον, οἱ ἄνδρες τοῦ καταστρώματος καί τοῦ μηχανολεβητοστασίου ὀφείλουν νά ἐργασθοῦν, ἐάν διαταχθοῦν πρός τοῦτο, μέχρις ὀκτώ (8) ὡρῶν, διά τάς πέραν τῶν ὡς ἄνω ὀκτώ (8) ὡρῶν ἐργασίας καταβάλλεται ὑπερωρία.

2) Διά τήν ἐφαρμογήν τῆς προηγουμένης διατάξεως ὁ κατάπλους θεωρεῖται ἐπιτελεσθείς ἀφ' ἧς τό πλοῖον ἠγκυροβόλησεν εἰς τήν θέσιν φορτώσεως ἤ ἐκφορτώσεως, ὁ δέ ἀπόπλους θεωρεῖται ἀρχόμενος ἀφ' ἧς τό πλοῖον, προοριζόμενον δι' ἀναχώρησιν, ἀπεσπάσθη ἀπό τό ἄγκυ-

ροβόλιον τῆς φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως.

3) Αἱ ἀφορῶσαι τὰς ἄνω ἡμέρας κατάπλου καὶ ἀπόπλου διατάξεις ἐφαρμοζονται τόσον διὰ τοὺς τελικούς, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἐνδιαμέσους λιμένας.

4) Αἱ φυλακαὶ ἐν πλῷ δύνανται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου, νὰ ἀρχίσουν δώδεκα (12) ὥρας πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου καὶ νὰ τελειώσουν δώδεκα (12) ὥρας μετὰ τὸν κατάπλουν.

5) Κατὰ τὰς ἡμέρας Σάββατον καὶ Κυριακήν, ἐπικειμένου τοῦ κατάπλου ἢ ἀπόπλου τοῦ πλοίου, ἐὰν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου αἱ φυλακαὶ καθορίζωνται ἐντὸς δώδεκα (12) ὡρῶν πρὸ τοῦ ἀπόπλου ἢ συνεχίζωνται ἐπὶ δώδεκα (12) ὥρας μετὰ τὸν κατάπλουν, αἱ ὑπὸ τοῦ πληρώματος ἐκτελούμεναι ἐργασίαι διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ ἐργασίας ἐν πλῷ, ἤτοι δὲν θεωροῦνται ὡς πρόσθετοι ἐργασίαι συνεπαγόμεναι πρόσθετον ἀμοιβὴν (ὑπερωρίαν).

Κεφάλαιον Γ'

Πρόσθετος ἐργασία καὶ πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία)

1) Ἐὰν ὁ ναυτικὸς διαταχθῇ νὰ ἐκτελέσῃ πρόσθετον ἐργασίαν, πέραν δηλαδὴ τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, δὲν δύναται ὅμως ἡ πρόσθετος αὕτη ἐργασία νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς τέσσαρας (4) ὥρας ἐντὸς εἰκοσιτετραώρου.

2) Διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν, ὁ ἐκτελέσας αὐτὴν ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς πρόσθετον ἀμοιβὴν (ὑπερωρίαν), ἡ ὁποία ὁρίζεται διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια 3 καθ' ὥραν, διὰ δὲ τὸ κατώτερον πλήρωμα πτυχιούχους καὶ ἀδειούχους εἰς σελλίνια 2 καὶ 6 πέννας καὶ διὰ τοὺς δοκίμους ἀξιωματικοὺς καὶ μαθητευομένους εἰς σελλίνια 1.

3) Χρόνος περισσότερος τῆς ἡμισείας ὥρας λογίζεται ὡς μία ὁλόκληρος ὥρα, χρόνος ὀλιγώτερος τῆς ἡμισείας ὥρας δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

4) Εἰδικῶς διὰ τὸν ὑποπλοίαρχον καὶ ἀνθυποπλοιάρχους διασαφηνίζεται ὅτι θεωρεῖται ὡς πρόσθετος ἐργασία ἡ ἐκτὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκτέλεσις τῆς ἀναλόγου πρὸς τὴν θέσιν των καὶ τὸν βαθμόν τῆς ὑπηρεσίας (ἐπιθεώρησις, ἐπίβλεψις, ἐπιστασία κλπ.).

Κεφάλαιον Δ'

Πρόσθετοι ἐργασίαι, μὴ παρέχουσαι δικαίωμα εἰς ὑπερωρίαν ὁποιεδήποτε καὶ ἂν ἐκτελῶνται

Δὲν καταβάλλεται ὑπερωρία εἴς τε τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τὸ κατώτερον προσωπικὸν διὰ τὰς κάτωθι ἐργασίας, τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐκτελοῦν καὶ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας εἰς οἱανδήποτε ὥραν καὶ ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

α) Εἰς τὰς περιπτώσεις ἀνωτέρας βίας, ἀφορώσης τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβαινόντων αὐτοῦ ἢ τοῦ φορτίου ἢ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου ἐκ πολεμικῶν κινδύνων, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις γυμνασίων λέμβων ἢ πυρκαϊᾶς ἢ ἐγκαταλείψεως, ὡς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις παροχῆς βοηθείας εἰς ἄλλα πλοῖα ἢ πρόσωπα ἐν κινδύνῳ, πάντα δὲ ταῦτα κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ πλοιάρχου.

β) Δι' ἐργασίαν λόγῳ ἀνάγκης, ἀφορώσης χειρισμοὺς ἀπάρσεως, ἀγκυροβολίας, ὁρμίσεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβαινόντων καὶ τοῦ φορτίου.

γ) Δι' ἐργασίαν ἐκτὸς τῶν συνήθων συνθηκῶν, λόγῳ ἐκτάκτου ἀνάγκης ἀφορώσης τὸν ἐφοδιασμὸν ἢ δεξαμενισμὸν τοῦ πλοίου.

δ) Δι' ἐργασίαν τῶν δοκίμων καὶ ναυτοπαίδων μέχρι δύο ὡρῶν ἡμερησίως πρὸς ἐκπαίδευσιν τούτων.

Κεφάλαιον Ε'

Ἐργασίαι μὴ παρέχουσαι τὸ δικαίωμα εἰς πρόσθετον ἀμοιβήν, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦνται ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας

Δὲν καταβάλλεται πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία) διὰ τὰς κάτωθι ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦνται ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἢ κατὰ τὰς ὥρας φυλακῆς.

1. Ἐργασία καταστρώματος:

α) Διὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν κυττῶν, διὰ τὴν προετοιμασίαν αὐτῶν πρὸς φορτοεκφόρτωσιν, κατὰ τὴν ἔναρξιν ταύτης, ὡς καὶ διὰ τὸ κλείσιμον τῶν κυττῶν μετὰ τὸ πέρας τῆς φορτοεκφορτώσεως καὶ ἐφ' ὅσον τὸ πέρας τῆς φορτοεκφορτώσεως πραγματοποιεῖται μετὰ τὴν καθορισθεῖσαν ὥραν ἀπόπλου. Ἐπίσης διὰ τὸ κλείσιμον τῶν κυττῶν διαρκούσης τῆς φορτοεκφορτώσεως εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ὡς π.χ. ἀπεργίας ἐν τῷ λιμένι, ἐπερχομένης βροχῆς ἢ θυέλλης.

β) Διὰ τὴν ἀποσκωρίασιν ἐλασμάτων.

γ) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν ἀπορριμμάτων καταστρώματος.

δ) Διὰ τὴν λίπανσιν τῶν βαρούλκων.

ε) Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀντικειμένων καταστρώματος ἐπικειμένης θαλασσοταραχῆς.

στ) Διὰ τὴν ἐργασίαν ὀπτῆρος.

ζ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν ὑδροσυλλεκτῶν κύτους (κουτί σεντινῶν).

η) Διὰ τὸν χρωματισμὸν διαμερισμάτων καὶ κλειστῶν χώρων ἐν γένει, ἤτοι κυττῶν, ἀποθηκῶν, διαμερίσματος πηδαλίου, διαδρόμων κλπ. Καθ' ὅλον αὐτῶν τὸ ὕψος ἐν ὁρμῳ.

θ) Διὰ τὸν ἐξωτερικὸν χρωματισμὸν ἐν ὁρμῳ.

2. Ἐργασίαι μηχανολειβητοστασίου.

α) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν φίλτρων καὶ τοῦ θερμοδοχείου.

β) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῶν τεφρῶν ἑκάστης φυλακῆς ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς φυλακῆς ταύτης.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ δαπέδου τοῦ μηχανολειβητοστασίου.

δ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ τὸν χρωματισμὸν τοῦ μηχανολειβητοστασίου ἐν ὁρμῳ.

ε) Διὰ τὴν διατήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λέβητος.

στ) Διὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν βαρελίων μηχανελαίου εἰς τὰς δεξαμενὰς τοῦ πλοίου ἐκτελουμένην ἐν ὁρμῳ μέν, ἐφ' ὅσον δὲν διατηροῦνται αἱ φυλακαὶ ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τοῦ μηχανολειβητοστασίου, ἐν πλῷ δὲ μόνον ὑπὸ τῶν καθαριστῶν.

ζ) Διὰ τὴν παραλαβὴν καυσίμων.

η) Δι' ἐργασίας ἠλεκτρολογικάς, ὑδραυλικάς,

μηχανῶν, λέμβων καὶ χειροκινήτων ἀντλιῶν.

θ) Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νυκτοφύλακος διατήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λίβητος πρὸς λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων φωτισμοῦ, θερμάνσεως καὶ ψυγείου τοῦ πλοίου.

3. Γενικαὶ ἐργασίαι.

α) Διὰ τὴν διὰ βαρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σότο παλάγκο) παραλαβὴν τῶν ὑλικῶν, τὴν ἐναποθήκευσιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ κατανομήν, μεταφορὰν καὶ τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, κατὰ κλάδους.

β) Διὰ τὴν καθ' ὁμοιον ὡς ἄνω τρόπον παράδοσιν τῶν ἀκαθάρτων εἰδῶν ρουχισμοῦ πρὸς πλύσιν καὶ παραλαβὴν αὐτῶν.

γ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ καθαρισμὸν τῶν διαμερισμάτων τοῦ πληρώματος, ὡς καὶ διὰ τὸν χρόνον τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν φυλακῶν.

Γενικὴ παρατήρησις

Ἀσχέτως τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται ἐνδεικτικῶς, ἅπαν τὸ προσωπικὸν οἱασδήποτε κατηγορίας, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν ἐργασιῶν τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσίας ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων καὶ γενικώτερον τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν εἰδικότητα τοῦ ναυτικοῦ.

Κεφάλαιον ΣΤ'

Ἐργασίαι παρέχουσαι τὸ δικαίωμα ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς

α) Διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τροφίμων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν παραδίδονται ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ καὶ δὲν τοποθετοῦνται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, ὑποχρεοῦται τὸ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου καθοριζόμενον ἑκάστοτε πλήρωμα, ὅπως παραλάβῃ ταῦτα διὰ βαρούλκου εἴτε ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου, σότο παλάγκο, εἴτε ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου σημείου αὐτοῦ μεταφέρει καὶ τοποθετήσει ταῦτα εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου.

Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἐφ' ὅσον ἐκτελεσθῇ ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ 1.10.0 λιρῶν Ἀγγλίας κατὰ τόννον μεταφερθέντων τροφίμων, ἐὰν δὲ ἐκτελεσθῇ ἐκτὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐξ 8.00.0 λιρῶν Ἀγγλίας κατὰ τόννον, τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς καταβάλλεται ἐξ ἴσου εἰς πάντα τὰ συμμετέχοντα εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μέλη τοῦ πληρώματος.

β) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν διπυθμένων.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν σεντινῶν ἐξ ὑπολειμμάτων φορείου.

δ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν σεντινῶν καὶ μηχανολεβητοστασίου.

ε) Διὰ τὸ κτίσιμον τῶν τούβλων λεβήτων.

στ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν αὐλῶν τῶν λεβήτων τῶν αὐλοφόρων πλακῶν, κλιβάνων κλπ. καὶ ἀπόρριψιν τεφρῶν εἰς τὸ κατάστρωμα.

Ἡ ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ διὰ τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας τῶν ἐδαφίων β. γ. δ. ε. στ καθορίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξὺ πλοιάρχου καὶ τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος, εἰς ἃ ἀνατίθενται αἱ ἄνω ἐργασίαι ὑπὸ ὅρους δικαίους καὶ λογικοὺς καὶ διὰ τὸ πλοῖον καὶ διὰ τοὺς ναυτικούς.

Κεφάλαιον Ζ'

Ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις

1) Ἀπαγορεύεται ἐν πλῷ ὁ χρωματισμὸς καὶ ἡ ἀποσκωρίασις τοῦ πλοίου διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ἰχρι μάτων (σκαλωσιῶν), ὡς καὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν ἱστῶν καὶ τῆς καπνοδόχου.

2) Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐργασία ἐπὶ τῶν ἱστῶν, ἐφ' ὅσον εὑρίσκεται ἐν λειτουργίᾳ τὸ ἀντίστοιχον βαρούλκον.

3) Ἀπαγορεύεται ὁ ἐξωτερικὸς χρωματισμὸς καὶ ἡ ἀποσκωρίασις, ἐφ' ὅσον τὸ πλοῖον εὑρίσκεται ἐν δεξαμενῇ.

4) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀξίωσις ἐπιδομάτων καὶ ἀμοιβῶν ἐν γένει πέραν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συλλογικῇ συμβάσει καθοριζομένων, πλὴν ἐὰν ζητηθῇ πρόσθετος ἐργασία μὴ προβλεπομένη ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει.

Κεφάλαιον Η'

Ἡμέραι ἀργίας ἐν λιμένι

Αἱ κατὰ τὸ ἰσχῦον ἐπίσημον ἑορτολόγιον ἡμέραι ἀργίας (ἑορταὶ) λογίζονται ὡς Κυριακαὶ ἐν λιμένι. Ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐργασία διέπεται ὑπὸ τῶν ἰδίων διατάξεων ὡς ἐργασία Κυριακῆς.

1) Αἱ Κυριακαὶ
2) Ἡ 1η τοῦ Ἔτους
3) Τῶν Θεοφανείων
4) Ἡ Καθαρὰ Δευτέρα
5) Ἡ 25η Μαρτίου
6) Ἡ Μεγάλη Παρασκευὴ
7) Ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα
8) Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου
9) Ἡ Πρώτη Μαΐου
10) Ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως
11) Τῆς Ἀναλήψεως
12) Ἡ 15η Αὐγούστου
13) Ἡ 14η Σεπτεμβρίου
14) Ἡ 28η Ὀκτωβρίου
15) Τοῦ Ἁγίου Νικολάου
16) Τῶν Χριστουγέννων
17) Ἡ Δευτέρα τῶν Χριστουγέννων
18) Αἱ ἀνεγνωρισμέναι ὡς ἡμέραι ἀργίας τοπικαὶ ἑορταὶ εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας καὶ ἐφ' ὅσον ναυλοχῇ εἰς τινα τούτων τὸ πλοῖον.

Κεφάλαιον Θ'

Βιβλίον ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν

1) Ὑπόλογοι πρὸς τὸν πλοίαρχον ἀξιωματικοὶ διὰ τὴν τήρησιν βιβλίου ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν εἶναι ὁ ὑποπλοίαρχος διὰ τὸ προσωπικὸν καταστρώματος καὶ γενικῶν ὑπηρεσιῶν, ὁ Α' μηχανικὸς διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ μηχανοστασίου καὶ λεβητοστασίου καὶ ὁ ραδιοτηλεγραφητὴς διὰ πᾶσαν ἐργασίαν συναφῆ πρὸς τὴν εἰδικότητά του.

2) Πρὸ πάσης ἐκτελέσεως ἐκτάκτου ἐργασίας

παρεχούσης τὸ δικαίωμα πληρωμῆς ὑπερωρίας ἢ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς οἱ ὡς ἄνω ὑπόλογοι ἀξιωματικοὶ ὀφείλουν νὰ ἀναφέρουν τοῦτο εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ νὰ λαμβάνουν τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ. Ἐν ἀπουσίᾳ ὅμως τοῦ πλοιάρχου δύνανται οὗτοι ὑπαρχούσης ἐπειγούσης ἀνάγκης νὰ διατάξωσι τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἐργασίας, ὑποχρεούμενοι νὰ ἀναφέρωσι εἶτα περὶ τούτου εἰς τὸν πλοίαρχον.

3) Οἱ ὑπόλογοι ἀξιωματικοὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταγράφουν καθ' ἑκάστην εἰς τὸ βιβλίον ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν τὰς εἰς τὰ μέλη τοῦ πληρώματος ὀφειλομένας τοιαύτας, καλοῦντες τοὺς δικαιούχους, ὅπως προσυπογράψωσιν διὰ τὸ σύμφωνον τῶν σχετικῶν ἐγγραφῶν.

Κεφάλαιον Γ'

Προκαταβολαί — Πληρωμὴ μισθοῦ

1) Ἐπὶ τῇ ναυτολογήσει των οἱ ναυτικοὶ δικαιοῦνται προκαταβολῆς.

2) Εἰς ξένους λιμένας καὶ ἐφ' ὅσον ἡ χορήγησις εἰς τὸν πλοίαρχον συναλλάγματος εἶναι ἐπιτετραμμένη ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου, δύναται νὰ δοθῇ προκαταβολὴ εἰς τὸν ναυτικὸν εἰς ξένον συνάλλαγμα μέχρι 1|3 τῶν ἀποδοχῶν του.

3) Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ὁ ναυτικὸς λαμβάνει ἐξόφλησιν τῶν ἀποδοχῶν του.

4) Αἱ προκαταβολαί, ἐκτὸς τῆς προκαταβολῆς τῆς παραγράφου 2, καὶ ἡ ἐξόφλησις τῶν ἀποδοχῶν γίνονται ἐν Ἑλλάδι εἰς δραχμάς μὲ τὴν ἐπίσημον ἑκάστοτε τιμὴν τῆς Ἀγγλικῆς λίρας.

Κεφάλαιον ΙΑ'

Κλινοσκευή, ἐπιτραπέζια σκεύη κλπ.

1) Εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τὸ κατώτερον πλήρωμα χορηγοῦνται εἴδη κλινοσκευῆς (στρώματα, προσκεφάλαια, κλινοσκεπάσματα, σινδόνια), προσοψια, σάπων, νιπάκιον, πηρούνιον, μαχαίριον, κυπέλλον, κατάλληλα διὰ τὰ γεύματά των. Τὰ σινδόνια καὶ τὰ καλύμματα προσκεφαλαίων θὰ ἀλλάσσωνται ἅπαξ κάθε ἑβδομάδα διὰ καθαρῶν τοιούτων.

2) Εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ καταστρώματος χορηγοῦνται εἰς ἐπένδυτης ἀδιάβροχος (νιτσεράδα) καὶ ἓν ζεῦγος ἀδιαβρόχων ὑποδημάτων.

3) Ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω εἴδη παραδίδονται εἰς τὸ πλήρωμα καθαρὰ καὶ εἰς κατάστασιν ἐπιτρέπουσαν τὴν χρῆσιν των.

Οἱ ἀποχωροῦντες τοῦ πλοίου ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέφουν ἅπαντα τὰ εἴδη ταῦτα ἐν καλῇ καταστάσει, θεωρουμένης ὡς δεδικαιολογημένης τῆς λογικῆς φθορᾶς λόγῳ χρήσεως. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς εἰδῶν ἐκ τούτων ἐξ ὀμελείας ἢ ὑπαιτιότητος τοῦ κατόχου οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ ἀντίτιμον διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολεσθέντος ἢ καταστραφέντος εἴδους.

4) Εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ πληρώματος χορηγεῖται ὁ ἀπαιτούμενος ἱματισμὸς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των συμφώνως πρὸς τὸν οἰκεῖον κανονισμὸν τῆς ἑταιρείας.

Κεφάλαιον ΙΒ'

Ἀσθενεῖς νοσηλευόμενοι ἐκτὸς τοῦ πλοίου

1) Καθορίζεται εἰδικὸς μισθὸς τῶν ἀσθενούντων ναυτικῶν νοσηλευομένων ἐκτὸς τοῦ πλοίου, ὡς κάτωθι:

Εἰδικότης	Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νοσηλείας του ἐν νοσοκομείῳ εἰς λίρας Ἀγγλίας	Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νοσηλείας του ἐκτὸς νοσοκομείου (συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς) εἰς λίρας Ἀγγλίας.
Ὕπαρχος	39.00.0	47.00.0
Ὑποπλοίαρχος	39.00.0	47.00.0
Ἀνθυποπλοίαρχος	32.00.0	40.10.0
Ἀξιωτικὸς ἀσυρμάτου Α'	39.00.0	47.00.0
Ἀξιωτικὸς ἀσυρμάτου Β'	32.00.0	40.05.0
Φροντιστὴς	39.00.0	47.00.0
Ἰατρὸς	39.00.0	47.00.0
Οἰκονομ. ἀξιωτικὸς Α'	39.00.0	47.00.0
Οἰκονομ. ἀξιωτικὸς Β'	32.00.0	40.10.0
Δόκιμος πλοίαρχος	12.00.0	17.00.0
Δόκιμος πλοίαρχος	8.10.0	15.10.0
Ναύκληρος	20.10.0	27.10.0
Ὑπονα ύκληρος	19.10.0	26.00.0
Ξυλουργὸς	20.00.0	27.10.0
Ὑδραυλικὸς	22.00.0	28.10.0
Ἀρχιθερμαστὴς	22.00.0	28.15.0
Ναύτης	18.10.0	24.00.0
Ναυτόπαις	8.10.0	15.10.0
Λιπαντὴς	20.10.0	27.10.0
Θερμαστὴς	19.10.0	26.00.0
Ἀρχιμάγειρος Α'	48.00.0	56.00.0
Ἀρχιμάγειρος Β'	39.00.0	47.00.0
Μάγειρος Α'	32.00.0	40.10.0
Μάγειρος Β'	23.00.0	30.00.0
Μάγειρος Γ'	22.00.0	30.00.0
Χυτροκαθαριστὴς	9.00.0	15.15.0
Ἀρτοποιὸς	23.00.0	30.00.0
Ζαχαροπλάστης	32.00.0	40.05.0
Σφαγεὺς	32.00.0	40.05.0
Βοηθὸς φροντιστοῦ	18.10.0	24.00.0
Μεταφορεὺς	8.09.0	15.06.0
Ἀρχιθαλαμηπόλος	20.10.0	27.10.0
Θαλαμηπόλος	18.10.0	24.00.0
Ἐπίκουρος	8.10.0	15.10.0
Βοηθὸς ζαχαροπλάστου	22.00.0	30.00.0

2) Προκειμένου ὅμως περὶ ἀσθενειῶν συνεπαγομένων ἐγχείρησιν, ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποιήθη αὕτη, ἢ τραυματισμοῦ, ὅστις δὲν ἐπιφέρει ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, ἡ δὲ θεραπεία δὲν παρατείνεται πέραν τῶν τεσσάρων (4) μηνῶν, καταβάλλεται ὁλόκληρος ὁ ὑπὸ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐν κεφαλαίῳ Α' προβλεπόμενος μισθὸς καὶ οὐχὶ ὁ τοῦ ἀνωτέρου πίνα-

κος τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος κεφαλαίου ΙΒ'.

3) Ἐκτὸς νοσοκομείου ἢ κλινικῆς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ περὶ οὗ ἡ παράγραφος 2 καὶ κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν αὐτοῦ καταβάλλεται ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ ὁριζόμενον διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια 9 ἡμερησίως, εἰς δὲ τὸ κατώτερον πλήρωμα 8 σελλίνια ἡμερησίως.

4) Τὸ ἀντίτιμον τροφῆς ταῦ ναυτικοῦ, ἐκτὸς τοῦ πλοίου, εἰς ἃς περιπτώσεις δικαιοῦται οὗτος τοιούτου, καθορίζεται εἰς σελλίνια 9 καθ' ἡμέραν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς σελλίνια 8 διὰ τὸ κατώτερον πλήρωμα.

Κεφάλαιον ΙΓ'

Ἄδειαι

1) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους συνεχοῦς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου, ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς ἄδειαν ὑπολογιζομένην διὰ τοὺς μὲν ἀξιωματικοὺς εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα τῆς ὑπηρεσίας, διὰ δὲ τὸ κατώτερον προσωπικὸν μίαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα.

2) Ἐφ' ὅσον ὁ ναυτικὸς συνεπλήρωσεν ἑξάμηνον συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου καὶ ἀπολυθῇ ἐξ αὐτοῦ οὐχὶ ἐξ ὑπαιτιότητος του πρὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεώς του, δύναται νὰ λάβῃ ἄδειαν δι' ὅσους μῆνας ὑπηρέτησε κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζομένην ἀναλογίαν.

3) Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀδείας του ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς τὸν ἀναλογοῦντα εἰς ταύτας μισθὸν ὡς οὗτος ὁρίζεται ἐν τῷ κεφαλαίῳ Α' τῆς παρούσης συμβάσεως, ὡς καὶ εἰς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς, ὡς τοῦτο καθορίζεται ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ.

4) Ἡ ἄδεια παρέχεται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν του ἐπιτρέπουν τὴν παροχὴν ταύτης αἱ ἀνάγκαι τοῦ πλοίου, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὸν κατάλληλον χρόνον.

Κεφάλαιον ΙΔ'

Ναυτολόγησις

1) Τὰ πληρώματα τῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις καταρτίζονται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν δύναμιν τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου.

2) Εἰς ἑκάστην πρόσληψιν ἢ ἀντικατάστασιν μέλους ἢ καὶ ὁλοκλήρου πληρώματος ἐπὶ τῶν πλοίων περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις, αὕτη θὰ διενεργῆται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, χορηγουμένου εἰς τὸν ὑπὸ ναυτολόγησιν ναυτικὸν εἰδικοῦ πρὸς τοῦτο σημειώματος εἰς ἑκάστην περίπτωσιν παρὰ τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ναυτικῆς ὀργανώσεως.

3) Προκειμένου περὶ προσώπων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἀναφερομένας ὀργανώσεις, αὗται τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐγγραφὴν τούτων ὡς μελῶν των, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῶν ὀργανώσεων καθοριζόμενα προσόντα.

Κεφάλαιον ΙΕ'

Ἐπίλυσις διαφορῶν

Πᾶσα διαφορὰ προκύπτουσα κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐπιλύεται διαιτητικῶς.

Κεφάλαιον ΙΣΤ'

Ἰσχὺς τῆς συμβάσεως

1) Ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως ὁρίζεται ἡ 8η Ἀπριλίου 1960, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1960.

2) Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ τροποποιηθῇ μόνον κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

3) Δύο μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ καταγγελθῇ παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, παραμένει ὅμως ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν μέχρι τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος κεφαλαίου καθοριζομένης λήξεως ταύτης.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἕλαβον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται:

(ἕπονται ὑπογραφαί)

—

36788]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 22.1.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 128 τῆς 28 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 79311]17083]30.11.1959 ἡμετέραν ἀπόφασιν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 416 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β') τῆς 30.11.1959, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 14831]27.2.1960 ὁμοίαν (Φ.Ε.Κ. 96, τεύχος Β', τῆς 1.3.1960).

3) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 19192]Ε.Ρ.Π. 270]18.5.1960 ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ Ὑπουργοῦ.

4) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239]1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27 Μαΐου, 1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμηνον εἰσέτι χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 29 Αὐγούστου 1960, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 22.1.1959 συλλογικῆς συμ-

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 287.

βάσεως έργασίας έργατών χημικής βιομηχανίας άπάσης της χώρας.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 28 Μαΐου 1960

—

35876]7387]1960 Άπόφ. Υπουργών Συντονισμού και Έργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 16.3.1960 συλλογικής συμβάσεως έργασίας εργατοτεχνιτών οικοδόμων Ναούσης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 227 της 27 Μαΐου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: α) Τάς διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239]1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών έργασίας κλπ.», ως έτροποποιήθη υπό του ν.δ. 3755]1957, β) την από 16.3.1960 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας των έργατοτεχνιτών οικοδόμων Ναούσης, γ) σχετικήν γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 9 § 2 έδάφ. β' του ν.δ. 3755]1957 Τμήματος άμοιβής και όρων έργασίας του Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 24.5.1960, ήν και άποδεχόμεθα, δ) το γεγονός ότι εν τη ειρημένη συλλογική συμβάσει έργασίας περιλαμβάνεται διάταξις, δι' ής καθορίζονται αί ώραι έργαζομένων είς τάς οικοδομικάς έργασίας Ναούσης και δη κατά τρόπον διάφορον του προβλεπομένου υπό της από 11.12.1958 έθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας εργατοτεχνιτών οικοδομών άπάσης της χώρας, όπερ αντίκειται προς τας διατάξεις του άρθρου 7 § 1 έδάφ. γ' του νόμου 3239]1955 και συνεπώς και προς την άκολουθουμένην υπό της Κυβερνήσεως κοινωνικήν και οικονομικήν πολιτικήν και δέον τω λόγω τούτω ή διάταξις να άπαλειφθή, άποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή είς την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως, τεύχος Β', ή εν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα παρά τη Διευθύνσει Έργασίας, συνταχθέντος του υπ' άριθ. 259]7.5.1960 πρακτικού καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ήμών ως άκολούθως:

Συλλογική σύμβασις έργασίας
εργατοτεχνιτών οικοδόμων Ναούσης

Έν Ναούση σήμερον την 10ην Μαρτίου 1960, ήμέραν της έβδομάδος Τετάρτην και ώραν 8 μ.μ., συνελθόντες είς τα Γραφεία του Έργατικού Κέντρου Ναούσης οι κάτωθι υπογεγραμμένοι: 1) Ιωάννης Γ. Γιαννικουρής, ως έκπρόσωπος του Συνδέσμου Έργολήπτων Τεχνικών Έργων Θεσσαλονίκης, 2) Άνέστης Λαζαρίδης, ως έκπρόσωπος του Έργατικού Κέντρου Ναούσης, 3) Γεώργιος Μουτσούλης και 4) Κωνσταντίνος Κουνέης, ως έκπρόσωποι της Συντεχνίας Κτιστών και Μαραγκών Ναούσης, άπαντες δεόντως έξουσιοδοτημένοι παρά των άρμοδίων όργάνων των οργανώσεων, άς άντιπροσωπεύομεν, άπεφασίσαμεν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως έργασίας, δι' ής καθορίζονται τά ήμερομίσθια και οι λοιποί όροι έργασίας των έργατοτεχνιτών οικοδόμων Ναούσης ως κάτωθι:

Ήμερομίσθια:

α) Τεχνίται έν γένει δραχμάς ένενήκοντα τέσσαρας (94).

β) Βοηθοί έν γένει δραχμάς έξήκοντα πέντε (65).

γ) Έργάται ειδικευμένοι δραχμάς πεντήκοντα πέντε (55).

δ) Έργάται άνειδίκευτοι δραχμάς πεντήκοντα (50).

Τά ώς άνω καθοριζόμενα ήμερομίσθια ισχύουν μόνον διά τούς έφωδιασμένους διά των υπό της έθνικής συλλογικής συμβάσεως της 11.12.1958, προβλεπομένων βιβλιαρίων ειδικότητος και τεχνικής κατατάξεως άναθεωρουμένων συμφώνως προς την διάταξιν του άρθρου 7 της αύτης συμβάσεως.

Ή παρούσα συλλογική σύμβασις δύναται νά καταγγελθή ή άναθεωρηθή μετά παρέλευσιν ένός έτους από της χρονολογίας της ισχύος της.

Κατά τάς λοιπάς διατάξεις ισχύει ή από 11.12.1958 υπογραφείσα έθνική όμοιοεπαγγελματική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα είς το Ειρηνοδικείον Άθηνών, συνταχθείσης της από 9.1.1959 υπ' άριθ. 3 πράξεως καταθέσεως. (*)

Ή παρούσα, άναγνωσθείσα και βεβαιωθείσα, υπογράφεται παρά πάντων των εν άρχη άναφερομένων, συνετάγη δε είς όκτώ πρωτότυπα, έξ ών άνα εν έλαβον αί συμβαλλόμεναι όργανώσεις και πέντε (5) υποβληθήσονται είς το Υπουργείον Έργασίας διά τά περαιτέρω.

Οι συμβαλλόμενοι
(έπονται υπογραφαί)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 26 Μαΐου 1960

—

31869]Υ.474]1960 Άπόφ. Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Έργασίας

Περί αύξήσεως των υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υπαλλήλων Γραφείων Κοινών Ταμείων Ιδιωτικών Λεωφορείων χορηγουμένων συντάξεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 254 της 7 Ιουνίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

α) Τάς διατάξεις του άρθρου 2 του υπ' άριθ. 19]1944 νόμου,

β) Την εν τω υπ' άριθ. 19786]1955 έγγράφω της Νομισματικής Επιτροπής άποφασιν αύτης,

γ) Τάς κρατούσας οικονομικάς συνθήκας,

δ) Την από 2.10.1959 άπόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υπαλλήλων Γραφείων Κοινών Ταμείων Ιδιωτικών Λεωφορείων, υποβληθείσαν ήμιν διά της υπ' άριθ.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 170.

2528|Φ.Δ. 6|21.10.1959 αναφοράς του Ταμείου.

ε) Το υπ' αριθ. 50002|Ε.Π. 882|13.2.1960 έγγραφον του Υπουργείου Συντονισμού, αποφασίζομεν:

Όπως αι υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υπαλλήλων Γραφείων Κοινών Ταμείων Ιδιωτικών Λεωφορείων καταβαλλόμεναι συντάξεις εις τους εξελθόντας της ασφαλίσεως πρό της 22.12.1959 συνταξιούχους του Ταμείου προσαυξηθώσιν από 1 Μαρτίου 1960 κατά εξήκοντα (60) δραχμάς μηνιαίως.

Αι μετά την αύξησιν καταβλητέαι συντάξεις δεον, όπως μή υπερβαίνουν πουσοστόν 60 ο|ο των αποδοχών, τας οποίας θά ελάμβανον οι συνταξιούχοι, εάν εξηκολούθουν εργαζόμενοι.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Μαΐου 1960

—

19046|3798|1960 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί ανακλήσεως της υπ' αριθ. 28590|13.4.1959 αποφάσεως περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εκδοροσφαγέων Πατρών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 254 της 7 Ιουνίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239|1955, εν συνδυασμώ με τας του άρθρου 50 του ν. 3714|1928.

2) Την υπ' αριθ. 384|1960 απόφασιν του Συμβουλίου Επικρατείας (*), κατά την οποίαν, λόγω παρανόμου συγκροτήσεως του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πατρών (παραλείψει εφαρμογής της παραγράφου 11 του άρθρου 10 του ν.δ. 3757), κατέστη παράνομος ή παρά του Διαιτητικού τούτου Δικαστηρίου εκδοθείσα υπ' αριθ. 1|1959 απόφασίς του και ηκυρώθη ή εγκρίνουσα ταύτην υπ' αριθ. 28590|5879 της 13.4.1959 ημετέρα απόφασις, αποφασίζομεν:

Ανακαλούμεν την ως άνω υπ' αριθ. 28590|5879|13.4.1959 ημετέραν απόφασιν «περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 6|1958 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών», ως μετερρυθμίσθη διά της υπ' αριθ. 1|1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών, περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εκδοροσφαγέων Πατρών, δημοσιευθείσαν εις το υπ' αριθ. 132 τεύχος Β' της 13.4.1959 φύλλον της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 13 Μαΐου 1960

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 353.

37172|7624|1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 1|1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς εργατοτεχνιτών ζύμης Αθηνών - Πειραιώς (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 240 της 2 Ιουνίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) την παράγραφον 3 του άρθρου 4 του ν. 32.9|1955, εν συνδυασμώ μέ την παράγραφον 8 του άρθρου 10 του ν.δ. 3755|1957, 2) την από 19.3.1960 γενομένην καταγγελίαν της υπ' αριθ. 1|1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς εκ μέρους του Σωματείου Εργατοτεχνιτών Ζύμης Αθηνών - Πειραιώς, ήτις καταγγελία εκοινοποιήθη ημίν την 2.4.1960, 3) το υπ' αριθ. 19191|Ε.Ρ.Π. 271|18.5.1960 έγγραφον του Υπουργείου Συντονισμού και 4) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 27.5.1960, ην και αποδεχόμεθα, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν διά τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μεχρι της 2.9.1960, την επέλευσιν των έννομων αποτελεσμάτων καταγγελίας της ως άνω υπ' αριθ. 1|1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατών ζύμης Αθηνών - Πειραιώς», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 35394|7467|14.5.1959 αποφάσεως ημών και δημοσιευθείσης εις το υπ' αριθ. 165 τεύχος Β' φύλλον της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 31 Μαΐου 1960

—

37470|7699|1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικών των υπ' αριθ. 5|1960 και 6|1960 αποφάσεων του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών οιδηροβιομηχανίας άπασης της χώρας (**).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 240 της 2 Ιουνίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν. 3239|1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», εν συνδυασμώ μέ τας τοιαύτας της παραγράφου 8 του άρθρου 10 του ν.δ. 3755|1957, και 2) σύμφωνον γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 28 του ν. 3239|1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 27.5.1960, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικάς διά πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς της χώρας του επαγγέλματος, όπερ αφορώσιν αύται, επί των εν γένει εργοδοτών των απασχολούντων, επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου, μισθωτούς του κλάδου, τας ακολούθους διαιτητικάς αποφάσεις: 1) υπ' αριθ. 5|1960 του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραι-

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 622.

(**) ΕΕΔ 19, σελ. 556, 630.

ὡς, ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22461|4443| 4.4.1960 ἀποφάσεως ἡμῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας» (Φ.Ε.Κ 132 τεῦχ. Β' τῆς 5.4.1960) καὶ 2) ὑπ' ἀριθ. 6]1060 ὁμοίαν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Δικαστηρίου «περὶ διορθώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀποφάσεώς του», κατατεθεῖσαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ἀνωτέρω νόμ. υ 3239|1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ 3755|1957, συνταχθείσης πρὸς τοῦτο τῆς ὑπ' ἀριθ. 28|22.4.1960 πράξεως καταθέσεως, ἥτις ἐκοινοποιήθη ἡμῖν τὴν 23.4.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1960

—

78457]Σ.939|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 259 τῆς 9 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2868 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3803|1957, 2) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 492|30.10.1959 ἀναφορᾶς του, 3) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 318|1959, συνεδρίασις 503η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 5.11.1959), ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων προστίθεται ἡ ἀκολουθος διάταξις:

«Ὅπου τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου ἀναφέρεται ὡς τίτλος αὐτοῦ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων», οὗτος ἀντικαθίσταται ἐφεξῆς οὕτω:

«Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ἔνθα δὲ ἀναφέρεται ἡ Ἑταιρεία Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων νοεῖται ἐφεξῆς ἡ Ἑταιρεία Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1960

—

162411]1526]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου

Ἀγορανομική Διάταξις ὑπ' ἀριθ. 14

Περὶ καθορισμοῦ ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων περιόδου 1960.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 259 τῆς 9 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1671|1951 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ν. 3076|1954,

2) Τὸ ν.δ. 3070|1954 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου»,

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 136|1946 «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 782|1948, καὶ

4) Τὸ ὑπ' ἀριθ. ΥΕΒ. 23691|12.150|16.5.1960 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας περὶ τῶν καθοριστέων ποσοστῶν τῶν ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων, ἀποφασίζομεν:

Ἄρθρον 1

Καθορίζομεν διὰ τὴν ἀλωνιστικὴν περίοδον 1960 ὡς κάτωθι τὰ ὑπὸ τῶν ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν μηχανῶν εἰσπραττόμενα κατ' ἀνώτατον ὅριον ποσοστὰ ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων διὰ τὰ ὑπὸ τούτων ἀλωνιζόμενα καὶ θεραλωνιζόμενα πρώϊμα σιτηρά.

1) Ἀλωνιστικὰ δικαιώματα:

α) Διὰ τὸν σῖτον καὶ σίκαλιν 8 1|2 ο|ο.

β) Διὰ τὴν κριθὴν - βρώμην, σμιγὸν 9 1|2 ο|ο.

Προκειμένου περὶ συγκεντρώσεως σιτηρῶν εἰς ποσότητα μικροτέραν τῶν 6.400 κιλῶν εἰς ἑκάστην τοποθεσίαν, τὸ ποσοστὸν τῶν ἀνωτέρω ἀλωνιστικῶν δικαιωμάτων δύναται νὰ προσαυξάνηται μέχρι 1|2 ο|ο.

2) Θεραλωνιστικὰ δικαιώματα:

α) Διὰ τὸν σῖτον καὶ σίκαλιν 9 ο|ο.

β) Διὰ τὴν κριθήν, βρώμην, σμιγὸν 10 ο|ο διὰ δικαίωμα θερισμοῦ καὶ ἀλωνισμοῦ συγχρόνως.

γ) Διὰ τὰ πλαγιασμένα σιτηρά, τὰ ἀνωτέρω ποσοστὰ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων προσαυξάνονται κατὰ 30 ο|ο καὶ μόνον διὰ τὴν ὑπὸ τοιούτων σιτηρῶν καταλαμβανομένην ἔκτασιν.

Ὡς ἐργασία θερισμοῦ καὶ ἀλωνισμοῦ θεωρεῖται ἡ ἐξικνουμένη μέχρι τῆς τοποθετήσεως τοῦ καρποῦ εἰς σάκκους τοῦ παραγωγοῦ τῆς ζυγίσεως τούτων, τῆς λήψεως τοῦ δικαιώματος καὶ τῆς ἐναποθέσεως τῶν σάκκων εἰς τὸ ἔδαφος. Πᾶσα περαιτέρω ἐργασία ἀποτελεῖ θέμα ἰδιαιτέρας συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων.

3) Κατὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν σιτηρῶν αἱ ἀπώλειαι (ἀπόρριψις) καρποῦ εἰς τὸ ἄχυρον δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τὸ 1 1|2 ο|ο τοῦ ἀλωνιζομένου ἢ θεραλωνιζομένου καρποῦ, τὸ δὲ ποσοστὸν τῶν σπασμένων κόκκων νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ ἐπίσης τὸ 2 ο|ο.

Ἐπιφυλάσσεται εἰς τὸν Ὑφυπουργὸν ἡ ἁρμοδιότης ὅπως, εἰς ἃς περιφερείας λόγῳ συνθηκῶν δικαιολογεῖται παρέκκλισις τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δικαιωμάτων, παρέχῃ εἰδικὴν ἐξουσιοδότησιν πρὸς τὸν οἰκεῖον Νομάρχην ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως διὰ τοπικῆς ἰσχύος Ἀγορανομικῶν Διατάξεων καθορίζωνται τὰ περὶ οὗ πρόκειται δικαιώματα διάφορα τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 180012|1956|11.7.1959 ἀπόφασις ἡμῶν περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Νομαρχῶν Χανίων, Ἡρακλείου, Ρεθύμνης, Λασηθίου καὶ Δωδεκανήσου διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ.

Άρθρον 2

Οι παραβάται της παρούσης, ισχυούσης καθ' άπασαν την Επικράτειαν άπό της άνακοινώσεως της διά τού τύπου, διώκονται και τιμωρούνται κατά τάς διατάξεις τού έν ισχύϊ Αγορανομικού Κώδικος.

Η ύπ' άριθ. 34|1959 Αγορανομική Διάταξις ήμών καταργείται.

Δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και άνακοινωθήτω διά τού Τύπου.

Έν Αθήναις τη 27 Μαΐου 1960

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εκδοροσφαγέων Τριπόλεως (*)

Έν Τριπόλει σήμερον τήν 15ην Μαρτίου 1960 έτους και έν τοίς γραφείοις τού Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Αρκαδίας, συνελθόντες οι Γ. Τζωρτζόπουλος, πρόεδρος τού Συλλόγου Κρεοπωλών Τριπόλεως, Β. Περδίου, γεν. γραμματεύς τού ιδίου Συλλόγου, Σπυρ. Λαμπρόπουλος, πρόεδρος τού Σωματείου Εκδοροσφαγέων Τριπόλεως οι «Άγιοι Ταξιάρχαι», και Δημ. Βάγιας, γεν. γραμματεύς τού Σωματείου Εκδοροσφαγέων Τριπόλεως οι «Άγιοι Ταξιάρχαι», άπαντες έν προκειμένω ειδικώς έξουσιοδοτημένοι παρά τών όργανώσεών των, άπεφάσισαν τήν ύπογραφήν της παρούσης τροποποιητικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας, δι' ής τροποποιούνται αι διατάξεις της άπό 16.7.1959 όμοίας, ήτις εκυρώθη διά της ύπ' άριθ. 58248|12883 κοινής άποφάσεως τών Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, δημοσιευθείσης εις τό υπ' άριθ. 308|27.8.1959 τεύχος Β' της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως. (*)

Η παράγραφος 2 τού άρθρου 7 άντικαθίσταται ώς άκολούθως: Διά τά εισαγομενα έσφαγμένα σφάγια έντός τού σφαγείου θά καταβάλληται όλόκληρον τό εις τό άρθρον 4ον όριζόμενον κατά κεφαλήν τιμολόγιον.

Ρητώς συνομολογείται μεταξύ τών συμβαλλομένων μερών, ότι ή διάταξις αύτη ούδεμίαν έπίδρασιν δύναται νά έχη όσον άφορά έπιβάρυνσιν τιμής τού κρέατος, ιδιαιτέρως άναλαμβανομένης ύποχρεώσεως τού ώδε συμβαλλομένου Συλλόγου Κρεοπωλών όπως παραιτηθή παντός δικαιώματος αίτήσεως αύξήσεως τής τιμής τού κρέατος έκ τού λόγου τούτου.

Η παρούσα έγένετο εις τετραπλούν και έλαβεν άνά έν έκαστον τών συμβαλλομένων Σωματείων, τών λοιπών προοριζομένων διά τήν άρμοδίαν Διεύθυνσιν τού Υπουργείου Εργασίας.

Οι συμβαλλόμενοι

—

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Ι.Κ.Α.

Απόφ. Διοικητ. Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περί διοσθώσεως της καθοριοθείσης ασφαλιστικής περιοχής Ι.Κ.Α. Υποκαταστήματος Αιγίου

(Φ.Κ. τ. Β' φ. 14 της 29 Μαρτίου 1960)

Συνεδρίασις ύπ' άριθ. 3 της 19.2.1960

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον τού Ι.Κ.Α.

Έχον ύπ' όψιν:

α) Τάς διατάξεις τών άρθρων 2, 3, 4, 7 και 13 τού ά.ν. 1846|1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων».

β) Τάς διατάξεις της παραγράφου 1 περιπτ. α' τού άρθρου 5 και της παραγράφου 2 περίπτ. δ' τού άρθρου 7 τού ύπ' άριθ. 3710|1957 ν. δ. «περί τροποποιήσεως της περί διοικήσεως και έλέγχου τού Ι.Κ.Α. νομοθεσίας».

γ) Τάς διατάξεις τών άρθρων 1, 2, 3 και 4 τού Κανονισμού «περί τοόπου έπεκτάσεως της άσφαλίσεως και ύπολογισμού τών εισφορών τού Ι.Κ.Α.».

δ) Τήν ύπ' άριθ. 27|1.3.1959 άπόφασιν της Τ.Α.Ε. τού Υποκαταστήματος Αιγίου, ληφθείσαν κατά τήν ύπ' άριθ. 17 συνεδρίασιν αύτης, και

ε) Τό ύπ' άριθ. 61|1960 εισηγητικόν σημείωμα τού Κλάδου Ασφαλίσεως (Διεύθυνσις ύπαγωγής εις τήν άσφάλισιν), άποφασίζει όμοφώνως:

Διοσθοί τήν καθοισθεζαν διά της άπό 7.10.1958 (συνεδρίασις 40) άποφάσεώς του, δημοσιευθείσης εις τό ύπ' άριθ. 30|1958 Φ.Κ.Κ. (τεύχος Β') άσφαλιστικήν περιοχήν τού Τοπικού Υποκαταστήματος Αιγίου τού Ι.Κ.Α., ώς πρός τό δεύτερον έδάφιον ταύτης, ώς έξης: «Έκείθεν έπεκτείνεται έπί τής έναντι τούτων άχθης και εις άπόστασιν 10 περίπου μέτρων μέχρι τού κεραμοποιείου άδελφών Σαρρή, συμπεριλομβανομένου, εις τρόπον ώστε νά περιλάβη αύτη και τήν έλληνικήν βιομηχανίαν ξαπεριδοειδών προϊόντων, έπανερχομένη εις τό σημείον τών γεφυρών».

Έν Αθήναις τη 20 Φεβρουαρίου 1960

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί τού Ειρηνοδικείου Αθηνών, συμφώνως πρός τό άρθρον 20 τού νόμου 3239|1955, συνταχθείσης της ύπ' άριθ. 26 της 16 Απριλίου 1960 πράξεως καταθέσεως, και έκοινοποιήθη εις τό Υπουργείον Εργασίας τήν 21 Απριλίου 1960.

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΒΑΘΕΙΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ!

Μετά την ὑπ' ἀριθ. 281]1960 ἀπόφασιν τῆς 'Ολομελείας τοῦ 'Αρείου Πάγου.

'Η ὑπ' ἀριθ. 281]1960 ἀπόφασις τῆς 'Ολομελείας τοῦ 'Αρείου Πάγου (ἀνωτέρω σελ. 699), ἐρχομένη μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 68]1960 ρηξικέλευθον ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ 'Αρείου Πάγου (ἀνωτέρω σελ. 213, Πρόεδρος ὁ κ. Στυλ. Μαυρομιχάλης, εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. Δ. Οἰκονομόπουλος), πρέπει νὰ ἐμπνεύσῃ βαθεῖαν ἱκανοποίησιν εἰς τοὺς νομικούς, δικαστὰς καὶ δικηγόρους, οἱ ὁποῖοι μάχονται ἀδιαλείπτως διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ δικαίου. Καὶ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἔξοχον δεῖγμα τῆς ἀποστολῆς των, εἶναι ὅτι ἀγωνίζονται, χωρὶς νὰ ἀποθαρρύνωνται ἀπὸ τὴν κρατοῦσαν νομολογιακὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τοῦ δικαίου.

Πράγματι πρὸ εἴκοσι ἡμερῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 68]1960 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος εἶχον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος δημοσιευθῆ αἱ ὑπ' ἀριθ. 20 καὶ 21 τοῦ 1960 ἀντίθετοι ἀποφάσεις τοῦ 'Αρείου Πάγου (ἀνωτέρω σελ. 149), αἱ ὁποῖαι ἦσαν σύμφωνοι μὲ τὰς ὑπ' ἀριθ. 404] 1959, 236]19 9 καὶ 847]1957 ἀποφάσεις τοῦ 'Αρείου Πάγου.

Εἶναι πολὺ εὔλογον, μέχρις ὡρισμένου βέβαια σημείου, καὶ οἱ νομικοί, δικασταί, δικηγόροι νὰ ἀκολουθοῦν τὴν «κρατοῦσαν» ἐπὶ ἑνὸς θέματος νομολογίαν. Τοῦτο ἀνταποκρίνεται καὶ πρὸς τὴν σταθερότητα τῶν ἐννόμων σχέσεων καὶ συναλλαγῶν, ὅταν φυσικὰ ἡ ὑφισταμένη «παγία καὶ σταθερὰ» νομολογία ἀποδίδῃ τὴν ὀρθὴν περὶ δικαίου ἀντίληψιν. Ὅταν ὅμως ἡ «σταθερὰ» αὐτὴ νομολογία εἶναι ἐνίοτε πεπλανημένη; Τότε τὸ νὰ προβληθῇ —καὶ μάλιστα θαρραλέα— μία νεωτέρα καὶ ὀρθοτέρα ἑρμηνεία τῆς ἐπὶ τινος σχέσεως ἰσχυούσης διατάξεως ἀποτελεῖ πρόοδον καὶ ἔξαρσιν τοῦ γνησίου νομικοῦ πνεύματος. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ συνήθης ἰδέα τῆς σταθερότητος τῆς νομολογίας πρέπει νὰ ὑποχωρῇ πρὸ τῆς νεωτέρας νομολογιακῆς ἐφαρμογῆς, ἐφ' ὅσον αὕτη ἑρμηνεύει ὀρθότερον καὶ ἐπιτυχέστερον τὸ ἰσχῦον δίκαιον.

Διὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς 'Ολομελείας τοῦ Α.Π. πρέπει νὰ χαιρετισθῇ μὲ μεγάλην ἱκανοποίησιν. Τερματίζει τὴν ἐπὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ἐπιμάχου αὐτοῦ νομικοῦ ζητήματος γνωστὴν μακρὰν διάστασιν μεταξὺ τῆς νομολογίας τοῦ 'Αρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας καὶ ἀποτελεῖ δικαίωσιν τῶν ἀγώνων τῆς «'Επιθεωρήσεως τοῦ 'Εργατικοῦ Δικαίου» καὶ ἄλλων ἐγκρίτων νομικῶν περιοδικῶν, ὅπως τοῦ «Νομικοῦ Βήματος», εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 16 τοῦ 1959 (σελ. 873 - 890) τεῦχος τοῦ ὁποίου ἔχει δημοσιευθῆ ἡ ἀρτιωτάτη μελέτη τοῦ κ. 'Αλεξ. Λίποβατς.

Πρέπει δὲ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ νὰ τονίσωμεν τὸ λίαν ἱκανοποιητικὸν φαινόμενον, ὅτι ὁ "Αρειος Πάγος ἔχει προσφάτως παρουσιάσει πολλὰ δείγματα ἀνακαινιστικοῦ πνεύματος καὶ προοδευτικῆς νομολογιακῆς στροφῆς. 'Η ἐξαίρεσις ἀπὸ τοῦ νόμου 18] 1944 τῆς ἐπιστροφῆς τῆς διατετιμημένης προικὸς (Α.Π. 216]1958, εἰσηγητὴς ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. Κωνστ. Γκολφινόπουλος, ΝοΒ 1958, σελ. 355, καὶ ἡ ἐκεῖ λίαν ἐπιτυχὴς ἀγόρευσις τοῦ 'Αντεισαγγελέως κ. Κ. Κόλλια, καὶ ἡ ὁμοία Α.Π. 1841]1959, Πρόεδρος ὁ κ. Κων. Καυκᾶς, εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. Α.Γεωργίου), τὰ θέματα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ., ἡ ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 2112, ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν ἀποτελούν, μεταξὺ τῶν ἄλλων, πολὺ ἐξιόλογα δείγματα τοῦ ἀνακαινιστικοῦ πνεύματος αὐτοῦ.

Εὐλόγως, λοιπόν, οἱ νομικοὶ δικαιούμεθα νὰ ἀναμένωμεν τὴν ἐπικράτησιν τοῦ πνεύματος αὐτοῦ καὶ εἰς ἄλλους τομεῖς τοῦ ἰσχύοντος δικαίου.

'Αθῆναι, 3 Ἰουνίου 1960

Σωτήριος Γραββάνης, Δικηγόρος ἐν 'Αθήναις

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

'Εργατικὸς Κῶδιξ. Γενικὸν Μέρος, Τεῦχος Α', ὑπὸ *Γεωργίου Ἀν. Τρίμη* καὶ *Σωκράτους Γ. Κλαδᾶ*, Δικηγόρων, τέως Διευθυντῶν τοῦ Ὑπουργείου 'Εργασίας.

Οἱ συγγραφεῖς τοῦ ἔργου, ἔμπειροι γνωσταὶ τῆς 'Εργατικῆς Νομοθεσίας, εἶχαν μίαν καλὴν ἔμπνευσιν: Νὰ ἐπιχειρήσουν αὐτοί, ὅτι δὲν ἔκαμε μέχρι σήμερον τὸ Κράτος - παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας ἀπὸ ἐτῶν συνθέσεις εἰδικῶν 'Επιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι μετὰ ταῦτα διελύοντο, ἀφήνουσαι ἡμιτελὲς πάντοτε ἔργον, - τὴν κωδικοποίησιν τῆς ἰσχυούσης ἤδη 'Εργατικῆς Νομοθεσίας.

'Αρχίζοντες ἐκ τοῦ Γενικοῦ Μέρους ἔδωσαν εἰς τὴν δημοσιότητα τὸ Α' Τεῦχος, ὅπερ περιλαμβάνει 11 Κεφάλαια, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰ περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, συλλογικῶν συμβάσεων καὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, Κανονισμῶν ἐργασίας, ἀπασχολήσεως, καὶ Γραφείων Εὑρέσεως 'Εργασίας, ἀδείων μισθωτῶν.

Τὸ Β' τεῦχος, τοῦ ὁποίου ἡ κυκλοφορία ἀναγγέλλεται ἐντὸς τοῦ Αὐγούστου ἐ.ἔ., θὰ περιλαμβάνῃ 1) χρονικὰ ὅρια ἐργασίας - ὀκτάωρον, 2) Κυριακὴ ἀργία, ἐξαιρέσιμοι, ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις, 3) ἀποδοχαί, 4) ἐργασία γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων, 5) ὑγιεινὴ καὶ ἀσφάλεια ἐργαζομένων, 6) ἀτυχήματα ἐργασίας, 7) προστασία στρατευομένων μισθωτῶν, παλαιοὶ πολεμισταὶ κλπ.

Πρόκειται περὶ χρησίμου πράγματι διὰ πάντας ἐργασίας, ἡ ὁλοκλήρωσις τῆς ὁποίας θὰ ἀπαλλάξῃ τῆς κοπιώδους ἐρεύνης περὶ τοῦ τί ἰσχύει ἐν τῇ 'Εργατικῇ Νομοθεσίᾳ.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ 'Αρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 292]1960 ἀποφάσεώς του (ὁμοία καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 293]1960) (Προεδρεύων ὁ κ. Στ. Μαυρομιχάλης, εἰσηγητὴς ὁ κ. Α. Φλῶρος) διεφώνησε πρὸς τὴν ἀπόφιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 165]1960 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος (ΕΕΔ 19, 478), σχετικῶς πρὸς τὰς κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἐπὶ τῶν ἀμοιβῶν τῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν, τῶν παρεχόντων ὑπηρεσίαν ἢ ἐργασίαν πρὸς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Τὸ πλῆρες κείμενον τῆς ἐνδιαφερούσης αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία παρέπεμψε τὸ ζήτημα εἰς τὴν 'Ολομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου, θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 13 (451)

Ἀθῆναι, 1 Ἰουλίου 1960

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΑΥΞΗΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΔΙ' ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ Ἢ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

§ 1.

1. Διὰ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 20, 2 § 3 καὶ 19 νόμου 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» ὡρίσθη, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ ἀποφάσεις διαιτησίας ἰσχύουν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως των εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ, εἰς περίπτωσιν μὴ ἐμπροθέσμου δημοσιεύσεως, ἀπὸ τῆς καταθέσεώς των εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ τῆς κοινοποιήσεώς των εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (ἄρθρον 20 § 3). Αἱ διατάξεις αὗται ρυθμίζουν τὴν ἔναρξιν τῆς τ υ π ι κ ῆ ς ἰσχύος τῶν ἐν λόγῳ κανονιστικῶν πράξεων.

Διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων καὶ τῆς τοῦ ἄρθρου 15 § 5, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 2, ὡρίσθη, ὅτι τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἐπὶ συλλογικῶν συμβάσεων δύνανται νὰ προσδώσουν εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἀπεριορίστως ἀναδρομικὴν ἰσχύν. Ἐπίσης ὅτι τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον δικαιοῦται εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν του ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν τὸ πολὺ μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξεδόθη κατ' ἄρθρον 9 ν. 3239|1945 ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ, διὰ τῆς ὁποίας παρεπέμφθη ἡ διένεξις εἰς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον. Αἱ διατάξεις αὗται ρυθμίζουν τὴν ἔναρξιν τῆς ο ὐ σ ι α σ τ ι κ ῆ ς ἰσχύος τῶν ἐν λόγῳ κανονιστικῶν πράξεων.

2. Ἐκ τῆς διακρίσεως ταύτης μεταξὺ τυπικῆς καὶ οὐσιαστικῆς (ἀναδρομικῆς) ἰσχύος ἐδημιουργήθη τὸ ἑξῆς ζήτημα: Ὑπάγονται εἰς τὰς σχετικὰς κανονιστικὰς πράξεις αἱ σχέσεις ἐργασίας, αἵτινες εἶχον μὲν λυθῆ (δι' ἀπολύσεως, παραιτήσεως, θανάτου τοῦ μισθωτοῦ κλπ.) κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς τυπικῆς ἰσχύος, ἀλλ' ἦσαν ἐν λειτουργίᾳ κατὰ τὸν χρόνον τῆς οὐσιαστικῆς ἰσχύος; Τὸ ἐρώτημα διατυποῦται ἁπλούστερον ὡς ἑξῆς: Διὰ νὰ λάβῃ ὁ μισθωτὸς τὰς ὑπὸ τῆς νέας κανονιστικῆς πράξεως διδομένας αὐξήσεις, πρέπει νὰ τελῇ ἐν «ἐνεργῷ συμβάσει ἐργασίας» κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς τυπικῆς ἰσχύος τῆς πράξεως;

Ὡς εἶναι εὐνόητον, διὰ τῆς ἀπαντήσεως δὲν θὰ ἐβλέπετο λύσις εἰς μόνον τὸ ζήτημα, ἂν ὁ μισθωτός, οὗτινος εἶχε λυθῆ ἡ σύμβασις κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς τυπικῆς ἰσχύος τῆς πράξεως, ἐδικαιοῦτο τῶν ἀναδρομικῶς χορηγηθεισῶν αὐξήσεων. Ἡ ἀπάντησις θὰ εἶχε καὶ εὐρυτέρας συνεπείας, ὡς π.χ. ἐπὶ τοῦ ὕψους τῆς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως, τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως κλπ. (βλέπε κατωτέρω 12).

3. Ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου (61/1958, ΕΕΔ 17, 234, σχετικὴ καὶ ἡ Α.Π. 669/1955, ΕΕΔ 15, 70) εἶχε δώσει εἰς τὸ ἐρώτημα ἀρνητικὴν ἀπάντησιν. Εἶπε δηλ. ὅτι «ἡ ἀνάδρομος ἰσχὺς ἀφορᾷ τὸ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς διοικητικῆς πράξεως ἔχον τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου προσωπικόν, ὡς πρὸς ὃ τοὐτέστιν ὑφίστατο ἐνεργὸς ἡ μετὰ τοῦ ἐργοδότου ἀτομικὴ σύμβασις, καὶ οὐδόλως περιλαμβάνει καὶ ἐκείνους, ὡς πρὸς οὓς ἐλύθη ἡ σύμβασις ἐργασίας πρὸ τῆς χρονολογίας ταύτης». Εἶναι προφανές, ὅτι εἰς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος ἠκολουθήθη ἡ περὶ «ἐνεργοῦ συμβάσεως» θεωρία, ἣν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας εἶχε χρησιμοποιήσει διὰ τὴν λύσιν ἄλλου, ἐντελῶς διαφόρου, ζητήματος, ἐγερθέντος ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν περὶ «δώρων» ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, καὶ τὴν ὁποίαν θεωρίαν εἶχεν ἐπίσης εἰς τὴν ἰδίαν περίπτωσιν

τῶν «δώρων» ἀκολουθήσει καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος (βλέπε περὶ τούτων κατωτέρω).

Ἤδη ὅμως ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ δύο τελευταίων ἀποφάσεών του (182/1960, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 19, 511, καὶ 237/1960, εἰσηγητὴς *Ε. Καζαμπάκας*, ΕΕΔ 19, 709), ἔδωσεν ἐπὶ τοῦ ἀπασχολοῦντος ἡμᾶς προβλήματος τὴν ἐντελῶς ἀντίθετον καὶ ὀρθὴν λύσιν, ὅτι δηλ. ἐκ τῆς ἑρμηνείας τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ν. 3239 «μηδεμίαν διάκρισιν ποιουμένων περὶ ἐνεργοῦ ἢ μὴ ὑπηρεσίας τῶν εἰς οὓς ἀφορᾷ μισθωτῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς πράξεως, προκύπτει, ὅτι τῶν δι' αὐτῆς χορηγουμένων αὐξήσεων δικαιοῦνται πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ ὁριαθέντος χρόνου ἰσχύος ὑπηρετοῦντες, ἔστω καὶ ἂν εἶχον ἀπολυθῆ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως».

Νομίζομεν, ὅτι μετὰ τὰς ἀνωτέρω δύο ἀποφάσεις (αἱτινες ἐξεδόθησαν, εἰρήσθω, παρὰ τοῦ Α' καὶ Β' Ἀναιρετικῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου) τὸ ζήτημα πρέπει νὰ θεωρῆται λῆξαν. Ἐν τούτοις πιστεύομεν, ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄνευ σημασίας ἡ συστηματικὴ μελέτη τῶν ἐννοιῶν «ἀνάδρομος ἰσχὺς» τῶν περὶ ὧν πρόκειται πράξεων τῆς Διοικήσεως καὶ «ἐνεργὸς σύμβασις ἐργασίας», διότι ἡ ἐκ τούτων σύγχυσις δύναται νὰ ἀνακύψῃ καὶ ἐπὶ ἄλλων σχετικῶν προβλημάτων.

§ 2

4. Ἂς ἴδωμεν ἐν πρώτοις πῶς καὶ διὰ τὴν λύσιν τίνος προβλήματος ἐδημιουργήθη ἡ θεωρία τῆς «ἐνεργοῦ» συμβάσεως ἐργασίας.

Ὡς εἶναι γνωστόν, τὰ «δῶρα» τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παρείχοντο δυνάμει ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐκδιδομένων παλαιότερον μὲν βάσει τῶν νόμων 28/1944 καὶ 866/1946, ὑστερότερον δὲ δυνάμει τοῦ συμπληρωματικοῦ ἐκείνων ν. 1777/1951. Ὑπὸ τὸ κράτος τῶν δύο πρώτων νόμων (28 καὶ 866) ἐτέθη τὸ ἐρώτημα, ἂν ἠδύναντο νὰ λάβουν τὸ δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως θεσπιζόμενον ἑκάστοτε «δῶρον» καὶ οἱ μὴ ὑπηρετοῦντες κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως. Τὸ Σ.τ.Ε. ἤρχισε μὲν καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος ὑστερότερον (517/1948, εἰσηγητὴς *Χ. Μητρέλλας*, ΕΕΔ 7, 364, 495/1949, εἰσηγητὴς *Α. Παπαναστασίου*, ΕΕΔ 8, 982) εἶπον, ὅτι δὲ ὀφείλεται τὸ «δῶρον» εἰς τοὺς μὴ ὑπηρετοῦντας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς οἰκείας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἢ, κατὰ τὴν διατύπωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε., δὲν ὠφείλετο τὸ «δῶρον» ὅπου δὲν ὑπῆρχε κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «ἐνεργὸς σύμβασις ἐργασίας». Εἰς τὴν ἄποψιν ταύτην ἀντετάχθη (βλέπε *Α. Σακελλαρόπουλον*, ΕΕΔ 7, 365), ὅτι ἡ περὶ «ἐνεργοῦ συμβάσεως» θεωρία ἦτο ἀβάσιμος ἐκ μόνου τοῦ λόγου, ὅτι ὁ ν. 866/1946, συμπληρωματικὸς τοῦ ν. 28/1944, παρέσχεν ἐξουσιοδότησιν εἰς τὴν Διοίκησιν πρὸς ἀναδρομικὴν ρύθμισιν τῶν μισθῶν. Οὕτω ὅμως διεσταυρώθησαν δύο ἐντελῶς ἄσχετα μεταξύ των ζητήματα (τῆς ἀναδρομικῆς ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν καὶ τῆς παροχῆς τοῦ «δώρου» εἰς τοὺς μὴ τελοῦντας ὑπὸ ἐνεργὸν σύμβασιν ἐργασίας) καὶ ἐδημιουργήθη ἡ αἰτία εὐρυτέρων παρανοήσεων.

5. Ἡ ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν ἀναδρομικὴ (περὶ ἧς ἡ ἐξουσιοδότησις τοῦ ν. 866) σημαίνει, ὅτι ἀναδιατιμᾶται ἡ παροχὴ τῶν μισθωτῶν, παρ' ὅτι ἔχει ἐκπληρωθῆ (ἐξοφληθῆ) ἡ ἀντιπαροχὴ (μισθός). Ὅταν λέγομεν π.χ. κατὰ μῆνα Μάρτιον, ὅτι αὐξάνονται διὰ διατάξεως ἀναδρομικῶς ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου οἱ μισθοί, τοῦτο σημαίνει, ὅτι αἱ ἐκπληρωθεῖσαι παροχαὶ (μισθοί) ἀνακαθορίζονται, παρ' ὅτι εἶχον ἀποσβεσθῆ, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἀπαλλαγεὶς ὀφειλέτης (ἐργοδότης) νὰ εἶναι ἐκ νέου ὀφειλέτης τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων ὁριαθείσης αὐξήσεως. Τοῦτο εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις ἄλλων ἐνοχῶν. Δύναται π.χ. λόγῳ μεταβολῆς τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν νὰ ὁριαθῇ, ὅτι ἐπὶ τινων ἀγοραπωλησιῶν αὐξάνεται ἀναδρομικῶς τὸ τίμημα καὶ καταβάλλεται ἡ διαφορά, παρ' ὅτι ὁ ἀγοραστὴς ὀφειλέτης εἶχεν ἐξοφλήσει τὴν ὀφειλὴν παροχὴν τοῦ τιμήματος (τοῦτο συνέβη μὲ τὰς ἀγοραπωλησίας κατοχῆς διὰ τοῦ ἀ.ν. 1323/1949). Ἢ νὰ ὁριαθῇ, ὅτι αἱ Τράπεζαι, ἂν καὶ ἀπέδωσαν τὰς ὀφειλομένας καταθέσεις καὶ συνεπῶς ἐξώφλησαν τὰς ἐκ τῶν παρακαταθηκῶν ὑποχρεώσεις των, ἐν τούτοις δι' ἀνατιμήσεως τούτων ὑποχρεοῦνται εἰς νέας, συμπληρωματικάς, ἀποδόσεις. Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ὁ ἀναδρομικὸς ἀνακαθορισμὸς δύναται νὰ γίνῃ εἴτε διὰ νόμου, εἴτε διὰ κανονιστικῆς πράξεως τῆς Διοικήσεως, κατ' εἰδικὴν ὅμως ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου.

Διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν λοιπὸν εἰς τὸ θέμα μας, ὑποστηρίζομεν, ὅτι ὅπου ὑπάρχει ἀναδρομικὴ αὔξησις ἀποδοχῶν δὲν τίθεται ποσῶς, οὔτε ἔχει θέσιν, ζήτημα «ἐνεργοῦ συμβάσεως». Διότι, ὅταν ἀναπροσαρμόζεται ἡ ἐκ-

πληρωθείσα παροχή (παλαιοί μισθοί) ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐκρίθη ὑπό τῆς Πολιτείας, ὅτι ἀπό τινος χρόνου ὑφίστατο ἀνισότης μεταξύ τῶν παροχῶν ἐργασίας καί τῶν μισθῶν, ἥτις ἔπρεπε νά παύσῃ ὑφισταμένη ἔκτοτε, οὐδεμίαν θά εἶχε ἀξίαν, ἄν ὑφίστατο ἤ μή «ἐνεργός σύμβασις». Ὁ ἐργάτης, ὅστις παρέσχεν ἐργασίαν μέ ἄνισον μισθόν, ἐζημιώθη, ἀδιακρίτως ἄν ἐξακολουθῇ νά ἐργάζηται ἤ μή κατά τόν χρόνον τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν μισθῶν.

6. Ἡ ἀνωτέρω ἀνάλυσις τῆς «ἀναδρομικῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν» μᾶς εὐκολύνει νά ἀντιληφθῶμεν, ὅτι δέν ἦτο δυνατόν νά λυθῇ διά τῆς περί ταύτης θεωρίας τό ἐντελῶς διάφορον ζήτημα, ἐάν ἐδικαιοῦτο «δῶρου» ὁ μή ὑπηρετῶν κατά τόν χρόνον τῆς θεσπίσεως τούτου, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ν. 866 ἐπέτρεψε τήν ἀναδρομικήν αὔξησιν τῶν μισθῶν. Διότι ἡ παρέχουσα τό «δῶρον» ὑπουργική ἀπόφασις δέν περιεῖχε καμμίαν ἀναδρομικήν προσθήκην (αὔξησιν) εἰς παλαιούς μισθούς. Τό «δῶρον», δηλαδή ἡ σχετική ἐνοχή, ἐγεννᾶτο τό πρῶτον διά τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία τό ἐχορήγει (Α.Π. 610/1957, ΕΕΔ 17, 37, εἰσηγητής *Ι. Τραχανῆς*, βλέπε ὅμως διάφορον ἄποψιν εἰς τήν Α.Π. 112/1960, εἰσηγητής *Α. Φλῶρος*, καί τάς ἀντιθέτους πρός ταύτην ἀπόψεις τῆς ΕΕΔ, αὐτ. 19, 346) καί ὡς τοιοῦτον ἦτο ἀσχετον πρός τούς παλαιούς ἐξωφλημένους μισθούς, ἐάν δέ ἐγένετο ἀναφορά εἰς τόν διανυθέντα χρόνον ὑπηρεσίας, τοῦτο ἐγένετο οὐχί διά τήν ἐκ τῶν ὑστέρων προσαύξησιν τῶν παλαιῶν μισθῶν, ἀλλά διά τόν καθορισμόν τοῦ μεγέθους τοῦ «δώρου», ὅπως εἰς ἄλλας περιπτώσεις γίνεται ἀναφορά εἰς τόν διανυθέντα χρόνον ὑπηρεσίας διά τόν καθορισμόν τοῦ ὕψους τῆς ἀποζημιώσεως ἤ τοῦ χρόνου τῆς κανονικῆς ἀδείας κλπ. (Διάφορος θά ἠδύνατο νά ὑποστηριχθῇ λύσις, ὡς ἐκείνη ἣν ἔδωκεν ἡ ἀνωτέρω Α.Π. 112/1960, ἐάν τό «δῶρον» προεβλέπετο ὑπό κανονισμῶν ἤ ὑπό διατάξεως διαρκοῦς ἰσχύος καί οὐχί ἐκδιδομένης, κατά τήν κρίσιν τῆς Διοικήσεως ἀνά ἑκάστην ἑορτήν. Θά ἠδύνατο νά ὑποστηριχθῇ εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας, ὅτι ἡ σχετική ἐνοχή ἦτο γεγεννημένη παλαιότερον, ἁπλῶς δέ ἐξεπληροῦτο κατά τήν ἐποχήν τῆς ἑορτῆς)

Μεθ' ὅλα ταῦτα κατέστη, νομίζομεν, σαφές, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπαίτησις διά τό «δῶρον» ἐγεννᾶτο ἀπό καί διά τῆς ἑκάστοτε ἐκδόσεως ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δέν ἤρκει ἡ ἐξουσιοδότησις τοῦ νόμου 866/1946 πρός ἀναδρομικήν ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν, ἵνα λαμβάνουν ταῦτο καί οἱ μή ὑπηρετοῦντες κατά τόν χρόνον τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Διά νά γίνῃ τοῦτο, ἐχρειάζετο εἰδική καί ἄλλου περιεχομένου ἐξουσιοδότησις, δι' ἧς δηλαδή θά ἐπετρέπετο νά δίδεται μισθός, παρ' ὅτι δέν ὑπῆρχε σύμβασις ἐργασίας. Τοιαύτη ἐξουσιοδότησις παρεσχέθη ὀψέτερον διά τοῦ νόμου 1777/1951 (βλ. αἰτιολογικήν ἔκθεσιν τοῦ νόμου, ΕΕΔ 10, 432).

7. Διά νά ὁλοκληρώσωμεν τήν μελέτην τοῦ θέματος, πρέπει νά ὑπενθυμίσωμεν, ὅτι ἡ ἐθνική συλλογική σύμβασις τῆς 4.11.1947 ὥρισεν ἐν παραγράφῳ IV, ὅτι εἰς τούς μισθωτούς θά καταβάλλεται εἰς μισθούς καί ἡμίσυς μισθός ἐπί ταῖς ἑορταῖς ἀντιστοίχως τῶν Χριστουγέννων καί Πάσχα, ὅστις θά ὑπολογίζεται ἐπί τῶν διά ταύτης θεσπιζομένων κατωτάτων ὁρίων. Ἡ διάταξις αὕτη, ἥτις ἰσχύει δυνάμει τοῦ ἄρθρου 41 § 1 νόμου 3239/1955, ἠδύνατο νά ἀποτελέσῃ βάσιν δι' ἐντελῶς διάφορον λύσιν. Πράγματι, ἐφ' ὅσον τό «δῶρον» καθωρίζετο διά παγίας πλέον διατάξεως καί δέν ὡρίζετο ἑκάστοτε ἐπί τῇ ἐπελεύσει τῆς ἑορτῆς, ἀπετέλει μισθόν, οὗτινος τό μέγεθος μέν ἐξηρτᾶτο ἐκ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν θά εἶχεν ὑπηρετήσει ὁ μισθωτός, ἡ καταβολή δέ ἀνεβάλλετο διά τάς ἡμέρας τῶν ἑορτῶν. Τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διά τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως (517/1948) ἐφήρμοσε ὑπό τό κράτος τῆς διατάξεως ταύτης τήν αὐτήν θεωρίαν περί «ἐνεργοῦ συμβάσεως» ἐνῷ δέ ἄλλοι τῶν ἐκτεθέντων ἤρμοζε διάφορος λύσις. Καί ὁ Ἄρειος Πάγος (495/1949 Α' Τμ., εἰσηγητής *Α. Μίχος*, ΕΕΔ 8, 982, καί ὀψέτερον ἡ ἀνωτ. Β' Τμ. 493/1949) ἠκολούθησεν ἀβασανίστως τήν αὐτήν θεωρίαν, ὡς περισσότερον, φαίνεται, κομψήν. (Συμφώνους ἀπόψεις, προκειμένου περί συλλογικῆς συμβάσεως, ὑπεστήριξαν καί οἱ *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 7, 324, *Ι. Καποδίστριας*, Ἡ συλλογική σύμβασις ἐργασίας, σελ. 237. Ἀντιθέτους ἀπόψεις ὑπεστήριξεν ἡ *Σύνταξις* ΕΕΔ 8, 323, *Δ. Καλομοίρης*, αὐτ. 14, 1189, ἔνθα καί βιβλιογραφία). Λέγομεν δέ ἀβασανίστως, διότι εἰς τήν περίπτωσιν, ἐφ' ἧς ἔκρινεν, ἔδει νά μή ἐφαρμόσῃ τήν ὡς εἴρηται συλλογικήν σύμβασιν οὐχί διότι δέν ὑπῆρχεν «ἐνεργός σύμβασις», ἀλλά διότι ἡ συλλογική σύμβασις τῆς 4.11.1947, ἰσχύουσα ἀπό τῆς καταθέσεώς της εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον (10.11.1947), δέν ἠδύνατο νά ἰσχύσῃ ὡς κανονιστική διάταξις εἰς προγενέστερον χρόνον (τοῦτο ἐκρίνετο εἰς τήν σχετικήν δίκην), διότι τό ἄρθρον 2 τοῦ παλαιοῦ νόμου τῆς 21.11.1935 «περί συλλο-

γικῶν συμβάσεων ἀπηγόρευε σητῶς (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἄρθρον 2 § 3 τοῦ ἤδη ἰσχύοντος νόμου 3239/1955) τὴν ἀναδρομικὴν ἰσχύν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. (Ἀντιθέτους ἀπόψεις περὶ τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως βλ. εἰς τοὺς εἰς τὸ ἀνιωτ. σχόλιον ΕΕΔ 8, 323, ἀναφερομένους).

8. Ὁπωσδήποτε, ὡς ἐλέχθη, τὸ ζήτημα ἐρρυθμίσθη ὁλοσχερῶς διὰ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ νόμου 1777/1951, ἥτις ἐπέτρεψεν, ὅπως δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καταβάλλεται τὸ «δῶρον» καὶ εἰς τοὺς μὴ τελοῦντας εἰς «ἐνεργὸν σύμβασιν ἐργασίας» κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως. (Σημειοῦμεν, ὅτι ἡ παράγραφος IV τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῆς 4.11.1947 δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ ὁριστικὴν λύσιν, διότι τὸ ὑπὸ ταύτης προβλεπόμενον «δῶρον» ὑπελογίζετο βάσει τῶν καθοριζομένων ὑπὸ ταύτης μισθῶν, εἴτινες ἐν τῇ μεταξὺ εἶχον τύχει πλείστων ἀναπροσαρμογῶν). Μετὰ τὸν νόμον 1777/1951 ἡ θεωρία τῆς «ἐνεργοῦ συμβάσεως» οὐδὲν εἶχε νὰ προσφέρῃ. Ἐν τούτοις ἡ θεωρία αὕτη ἐπεβίωσε τοῦ νόμου 1777/1951 καὶ ἐχρησιμοποιήθη, ἐν οὐ τῷ δέοντι, εἰς τὴν λύσιν ἑντελῶς ἄλλου προβλήματος, δηλαδὴ τῆς οὐσιαστικῆς ἰσχύος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

§ 3

8. Ὡς ἐν ἀρχῇ ἐλέχθη, ὁ ν. 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν διέλαβε διατάξεις περὶ ἀναδρομικῆς ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν. Αἱ σχετικαὶ διατάξεις δὲν πάσχουν καμμίαν ἀκυρότητα, διότι, ὡς ἐξετέθη, κατ' οὐδὲν ἐμποδίζεται ὁ νομοθέτης (ἢ ἡ Διοίκησις κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου) νὰ χορηγήσῃ αὐξήσεις ἀποδοχῶν μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως. Εἰδικώτερον ὡρίσθησαν ἐπὶ τοῦ θέματος τὰ ἑξῆς :

α. Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 3 ρητῶς ἐπετράπη, ὅπως εἰς περίπτωσιν συλλογικῆς συμβάσεως ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν μερῶν ἀπεριορίστως ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς ταύτης. (Ὁ παλαιὸς νόμος τοῦ 1935, ὡς ἐλέχθη, ἀπηγόρευε τὴν ἀναδρομικὴν ρύθμισιν).

β. Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 5 ρητῶς ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἰσχὺς **διαιτητικῆς ἀποφάσεως** δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν παρεπέμφθη ἡ διαφορὰ εἰς διαιτησίαν. Διὰ δὲ τῆς συμπληρωματικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 2 ν. 3755/1957 ὡρίσθη, ὅτι δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ ἡ ἰσχὺς πέραν τῶν 38 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραπομπῆς εἰς διαιτησίαν (βλέπε καὶ κατωτ. 10).

9. Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις οὐδεμίαν καταλείπουν πλέον ἀμφιβολίαν, ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ **ἀναδρομος ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν** καὶ ὅτι ἀσχέτως πρὸς ταύτην εἶναι ἡ ὕπαρξις «ἐνεργοῦ συμβάσεως» κατὰ τὸν χρόνον τῆς τυπικῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἡ ἄποψις ἐνισχύεται διὰ τῶν ἑξῆς παρατηρήσεων :

α. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποτελεῖ κανονιστικὴν πρᾶξιν. Ἐφ' ὅσον δὲ ὑπάρχει εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις ἐν τῷ νόμῳ (ἄρθρον 15 § 5 ν. 3239/1955), δυνάμει τῆς ὁποίας τὸ ἐκδίδον τὴν κανονιστικὴν πρᾶξιν ὄργανον προσδίδει εἰς ταύτην ἀναδρομικὴν δύναμιν, εἶναι ἀκατανόητον νὰ ἀποκλείηται ἡ ἀνάδρομος ἰσχὺς διὰ τῆς θεωρίας τῆς «ἐνεργοῦ συμβάσεως», ἥτις, ὡς κατεδείχθη, εἶναι ἄχρηστος διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς ἀναδρομικῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν. Ἐμμονὴ εἰς τὴν ἀντίθετον ἄποψιν θὰ ἐσήμαινεν ἢ ὅτι δὲν ἀναγνωρίζομεν τὴν ἀναδρομικὴν ἰσχὺν τῆς διατάξεως ἢ *ὅτι εἰσάγομεν διακρίσεις καὶ περιορισμοὺς μὴ ἀνεκτοὺς ἀπὸ τὴν ἐρμηνευομένην διάταξιν* καὶ ὀφειλομένους εἰς σύγχυσιν ἀσχέτων μεταξὺ των ἐννοιῶν (βλέπε καὶ τὰς νεωτέρας Α.Π. 182/1960 καὶ 160/1960).

β. Ὁ λόγος, δι' ὃν ἐπετράπη ἡ ἀναδρομικὴ ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν μέχρι τοῦ χρόνου τῆς διαπιστώσεως τῆς διενέξεως, εἶναι πρόδηλος : Τὰ ἐν διενέξει μέρη ἔκτοτε δὲν ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 18 ν. 3239 νὰ ἐκβιάσουν λύσεις δι' ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας. (Εἶναι ἄλλο τὸ ζήτημα τῆς συνταγματικότητος τῆς διατάξεως, περὶ οὗ βλέπε *ἡμέτερον* σημείωμα εἰς ΕΕΔ 14, 511 καὶ *Καλομοίρην*, ΕΕΔ 14, 683), ἀντίθ. *Ἀγαλλόπουλος*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατ. Δίκαιον σ. 35). Ὁ νόμος λοιπὸν εἶπεν (ὑπερεχέθη τρόπον τινά), ὅτι δὲν ἔχουν οὐδὲν νὰ ζημιωθοῦν τὰ διεστῶτα μέρη ἐκ τῆς παραπομπῆς τῆς διενέξεως εἰς τὴν διαιτησίαν. Διότι, ὅτι θὰ ἀπεφάσιζε τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον θὰ ἴσχυε, κατὰ τὴν κρίσιν τούτου, ἔκτοτε. Ταῦτα σημαίνουν, ὅτι διαρκούσης τῆς δίκης τὸ μισθολόγιον ἦτο προσωρινὸν καὶ ὅτι ἀνεμένε-

το τὸ ὁριστικὸν μισθολόγιον (τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως), ὅπερ ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ ἰσχύῃ μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως. Ὅτι δηλ. ὁ μισθωτός, ὅστις παρεῖχεν ἐργασίαν, καθ' ὃν χρόνον ἦτο ἐκκρεμὴς ἡ διαφορά, ἐλάμβανε μὲν τὸν παλαιὸν μισθόν, ἀλλὰ εἶχεν ἐκ τοῦ νόμου ἐλπίδα, ὅτι θὰ πληρωθῇ τὴν ἐργασίαν ταύτην μὲ τὸ νέον μισθολόγιον. Ἀκριβῶς τὸ αὐτὸ ἐπίστευε καὶ ὁ ἐργοδότης: Ὅτι πληρώνει μὲν προσωρινῶς μὲ τὸ παλαιὸν μισθολόγιον, ἀλλ' ἐνδέχεται νὰ κληθῇ, ἅμα ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις, νὰ πληρώσῃ συμπληρωματικὴν ἀμοιβήν. Ὡς λοιπὸν θὰ εἴπωμεν εἰς τὸν μισθωτόν, ὅτι δὲν θὰ πληρωθῇ τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν του μὲ τὴν πρόσθετον ἀμοιβήν, διότι τάχα ἔπαυσε νὰ ἐργάζηται τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως: Ἀλλὰ καὶ ὁ μισθωτὸς οὗτος, ὅπως καὶ ὁ συνεχίζων νὰ ἐργάζηται, *ἐτέλουν ἐξ ἴσου ἐν διενέξει μὲ τὸν ἐργοδότην ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τῆς παροχῆς των* καὶ τὴν λύσιν ταύτης ἀνέθεσαν ἀμφότεροι εἰς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον. Ὡς λοιπὸν θὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ δικαστήριον ἀπεφάσισε περὶ τοῦ ἑνὸς (τοῦ συνεχίζοντος νὰ ὑπηρετῇ), οὗτινος καὶ διετίμησε τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, καὶ οὐδὲν εἶπε περὶ τοῦ ἑτέρου (τοῦ μὴ ὑπηρετοῦντος πλέον);

γ. Ὡς ἐξεθέσαμεν διὰ μακρῶν (ἀνωτ. § 2), ἡ ἀναδρομικὴ αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν ἦτο ἄσχετος πρὸς τὴν «ἐνεργὸν σύμβασιν», ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει τὸ δημιουργηθὲν ζήτημα ἐλύθη διὰ τοῦ ν. 1777/1951. Καὶ μάλιστα ἐλύθη ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι δὲν χρειάζεται «ἐνεργὸς σύμβασις» οὐδὲ διὰ τὴν παροχὴν τῶν «δώρων», ὅπου, ὡς ἐδέχθημεν, ὁπωσδήποτε ἐχρειάζετο «ἐνεργὸς σύμβασις». Εἶναι ἀνεκτὸν νὰ χρησιμοποιῆται μία ἄσχετος λύσις ἐπὶ ἄλλου θέματος (ἄχρηστος μάλιστα μετὰ τὸν ν. 1777/1951 καὶ διὰ τὸ θέμα, ὅτι ὃ κατεσκευάσθη) καὶ νὰ τὴν χρησιμοποιοῦμεν εἰς πεῖσμα ρητῶν καὶ εἰδικῶν διατάξεων (τοῦ ν. 3239/1955 ἄρθρ. 15, 5);

δ. Τέλος ὁ ἐργοδότης θὰ εἶχεν ὅλον τὸν καιρὸν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως μέχρι τῆς κηρύξεως ταύτης ἐκτελεστὴς ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν (ἄρθρ. 20 ν. 3239/1955) νὰ προβῇ εἰς ἀπολύσεις, ἐὰν ἔβλεπεν, ὅτι ἡ ἀπόφασις διέτασσεν αὐξήσεις. (Ζήτημα καταστρατηγήσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δεδομένου δὲν θὰ ἦδύνατο νὰ τεθῇ, διότι, ὅταν θὰ ἐλάμβανον χώραν αἱ ἀπολύσεις, δὲν θὰ εἶχεν ἔτι δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δηλ. δὲν θὰ ὑπῆρχε κἂν κανονιστικὴ διάταξις, οὔτε ἦτο βέβαιον ὅτι θὰ ὑπῆρχεν, ἀφοῦ οἱ Ὑπουργοὶ ἠδύναντο κατ' ἄρθρον 20 ν. 3239/1955 νὰ μὴ τὴν κηρύξουν ἐκτελεστήν).

10. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχεν ἀκόμη ἀμφιβολία τις αὕτη ἐλύθη ὑπὲρ τῆς ἀπόψεώς μας ὑπὸ τοῦ τελευταίου ν.δ. 3755/1957.

Πράγματι διὰ τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 7 συνεπληρώθη τὸ ἄρθρον 15 νόμου 3239/1955 διὰ προσθήκης ὅης παραγράφου, ὁριζούσης, ὅτι ἡ ἡμερομηνία ἐ ν ἀ ρ ξ ε ω ς τῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν δύναται νὰ βραδύνῃ πέραν τῆς ἐπομένης τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ὁριζομένων προθεσμιῶν, αἵτινες συμποσοῦνται εἰς 38 ἡμέρας, ὡς περὶ τούτου ἔκρινε παγίως καὶ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (1723/1959, ΕΕΔ 18, 1260, 1745/1959, αὐτ. 1324). Ἡ διάταξις λοιπὸν τοῦ ἄρθρου 15 νόμου 3239 μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτου ὁρίζει, ὅτι τὸ ἀπώτατον ὅριον ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἡ ἡμέρα παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτησίαν καὶ τὸ ἐγγύτερον ἡ 38ὴ ἡμέρα μετὰ τὴν παραπομπήν. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ὁ νόμος δὲν ἀποβλέπει διὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἀποτελεσμάτων εἰς τὴν ἡμέραν δημοσιεύσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, διότι ταῦτα πρέπει νὰ ἐπέλθουν τὸ βραδύτερον μετὰ τὴν 38ὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς παραπομπῆς. Ἐὰν λοιπὸν συνεχίσωμεν ἐφαρμόζοντες τὴν παλαιὰν ἄποψιν (περὶ «ἐνεργοῦ συμβάσεως» κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως), τότε ἀσφαλῶς εἰς πλείστας περιπτώσεις θὰ παραβιάζηται ἡ ἀνωτέρω νέα διάταξις, διότι, ἐνῷ ὁ νόμος ὥρισε ρητῶς, ὅπως ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἰσχύῃ

ὁπωσδήποτε τὸ βραδύτερον μετὰ 38 ἡμέρας ἀπὸ τῆς παραπομπῆς, ἡμεῖς δὲν θὰ ἐφαρμόζωμεν ταύτην εἰς τὴν περίπτωσιν συγκεκριμένου μισθωτοῦ, ἐὰν ἤθελε συμβῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιγενομένης μετὰ τὴν πάροδον τῶν 38 ἡμερῶν δημοσιεύσεως νὰ μὴ ὑπηρετῇ οὗτος.

11. Θὰ κλείσωμεν τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἀναφέροντες ὑπὲρ τῆς ἀπόψεώς μας καὶ τὸ ἑξῆς ἰδιαιτέρας σημασίας στοιχεῖον: Μετὰ τὴν πρώτην ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (13842/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 15, 1294), ἥτις ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς ἀποφάσεως 2/1956 τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ὡμίλησε περὶ «ἐνεργοῦ συμβάσεως», ἐξεδόθη, ὡς γνωστόν, τὸ ν.δ. 3755/1957, ὅπερ ἐπανέλαβε τὸ κείμενον τῆς ὡς εἴρηται διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἥτις εἶχεν ἀκυρωθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (746/1957). Τὸ ὡς εἴρηται λοιπὸν νομοθέτημα, δοθείσης εὐκαιρίας, ἀπεδοκίμασε τὴν ἄποψιν περὶ «ἐνεργοῦ συμβάσεως», ὁρίσαν ὅτι (ἄρθρον 1 § 1) αἱ ἐν αὐτῇ αὐξήσεις παρέχονται ἀναδρομικῶς «ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ἐνεργοῦ συμβάσεως κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος». (Βλέπε σχετικῶς Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν *Ἰω. Κουσουλοῦ*, ἀριθ. 7681|1959, ΕΕΔ 19, 90, ἐπικυρωθεῖσαν ὑπὸ τῆς Α.Π. 270|1960, ἔνθ' ἀνωτ., ἔνθα καὶ σχόλια ΕΕΔ 17, 232).

Νομίζομεν, ὅτι μετὰ τὸ νομοθέτημα τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μείνῃ καμμία ἀμφιβολία, ὅτι ἡ θεωρία περὶ «ἐνεργοῦ συμβάσεως» δὲν ἔχει θέσιν ἐν προκειμένῳ. Βεβαίως θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἡ διάταξις ἀφορᾷ μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 καὶ συνεπῶς ὅτι πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ ὁμοία λύσις εἰς ἄλλην περίπτωσιν. Ἀλλὰ εἶναι καταφανές, ὅτι τὸ ν.δ. 3755/1957 κεῖται ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως τοῦ νόμου 1777/1951, δηλ. ἀμφότεροι ἀποδοκιμάζουν τὴν θεωρίαν τῆς «ἐνεργοῦ συμβάσεως» καὶ ὁρίζουν, ὅτι *ὁ μισθωτὸς πρέπει νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀξίαν τῆς ἐργασίας του, ἣν ὁρίζει ὁ νόμος*, διότι εἶναι παράλογον νὰ στερῶμεν τοὺς μισθωτοὺς αὐτῆς τῆς ἀξίας δι' ἀδοκίμων θεωριῶν.

§ 4

12. Ἡ δοθεῖσα λύσις θέτει περαιτέρω τὰ ἑξῆς δύο προβλήματα:

α. Ὀφείλεται συμπλήρωσις ἀποζημιώσεως τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἀπολυθέντος; Ὁ ν. 3198, ἄρθρον 5 § 1, ὁρίζει, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνός. Τοιαῦται ἀποδοχαί, βάσει τῶν ὁποίων θὰ ὑπολογισθῇ ἡ ἀποζημίωσις, εἶναι ὁπωσδήποτε καὶ τοὐλάχιστον αἱ «ὑποχρεωτικῶς καταβλητέαι» (Α.Π. 610/1949, εἰσηγητὴς *Ἰω. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 9, 103). Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἡ ἰσχὺς τῆς κανονιστικῆς πράξεως ἀνέδραμεν εἰς τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας, ἡ ἀποζημίωσις θὰ πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ (καὶ καταβληθῇ συμπληρωματικῶς) βάσει τοῦ καταβλητέου νέου μισθοῦ. (Ἡ ἀντίθετος λύσις τῆς Α.Π 669/1955, ΕΕΔ 15, 70, ἀπηχεῖ τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν θεωρίαν τῆς ἐνεργοῦ συμβάσεως).

β. Εἶναι ἄκυρος ἡ γενομένη καταγγελία ἐκ τοῦ ὅτι κατεβλήθη μειωμένη ἡ ἀποζημίωσις; Τὸ ἄρθρον 5 § 3 ν. 3198/1955 ὁρίζει, ὅτι ἡ καταγγελία εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον ὅμως καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, περὶ ἧς ἡ προηγουμένη διάταξις τῆς παραγράφου 1 ἰδίου ἄρθρου 5. Ὁ ἐργοδότης, ὅστις ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ κατέβαλεν ἀποζημίωσιν, ὑπολογισθεῖσαν βάσει τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας μισθολογίου, ἔπραξεν ὅ,τι ὑπεχρεοῦτο ἐκ τοῦ νόμου καὶ συνεπῶς ἡ καταγγελία ἦτο ἔγκυρος. Ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῶν περὶ αὐξήσεως διατάξεων σημαίνει, ὡς ἐλέχθη, ἀναδιατίμησιν τῆς ἐξοφληθείσης παροχῆς (μισθοῦ καὶ ἀποζημιώσεως), οὐδέποτε ὅμως καὶ ἀκύρωσιν ἐκ τῶν ὑστέρων ἐγκύρως γενομένων πράξεων, διότι περὶ τούτου θὰ ἀπῃτεῖτο ρητὴ διάταξις καὶ μάλιστα νόμου καὶ οὐχὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ συλλογικῆς συμβάσεως, αἵτινες θὰ ἦσαν ἐστερημέναι σχετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως (βλέπε τὴν Α.Π. 401/1946, ΕΕΔ 5, 676, καὶ τὴν ἀνωτέρω 669/1955).

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ὑπολογισμὸς προσωπικοῦ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ προσληπτέων

Κάλυψις ὑπὸ τῆς προστασίας τοῦ Α.Ν. 1836|1951 τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων — Δυνατὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν καὶ παρ' ἐπιχειρήσεσι, τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐργασίας τῶν ὁποίων εἶναι φύσεως ἐποχιακῆς. — Ὑπολογισμὸς ἀπασχολουμένου παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει προσωπικοῦ διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν. — Περίπτωσις ἀπασχολήσεως ἄρρενος καὶ θήλεος προσωπικοῦ.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὴν κρατοῦσαν παρ' αὐτῷ ἄποψιν περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων προσωπικοῦ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836|1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ νόμου (ἴδετε ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ., ἔνθα καὶ κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων καὶ ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀποφάσεως καὶ τὰς Σ.Ε. 1677|1957, εἰσηγητὴς Γ. Κοντογιάννης, ΕΕΔ 16, 1288, Σ.Ε. 625|1958, εἰσηγητὴς Π. Μαρκόπουλος, ΕΕΔ 17, 860, Σ.Ε. 403|1959, εἰσηγητὴς Ν. Γαβαλλᾶς, ΕΕΔ 18, 441).

Περίπτωσις τῶν Σ.Ε. 1677|1957 καὶ Σ.Ε. 403|1959 ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις εἰς ἐπιχειρήσεις ἐριοβιομηχανίας καὶ τῆς Σ.Ε. 625|1958 εἰς καπνοβιομηχανίαν, ἀφοῦ δὲ ἀπεδείχθη, ὅτι εἰς αὐτὰς εἰργάζοντο, ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, κατὰ τὸ πλεῖστον γυναῖκες, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἔκρινεν, ὅτι ἐπεβάλλετο ὁ κεχωρισμένος ὑπολογισμὸς τοῦ ἄρρενος ἀπὸ τοῦ θήλεος προσωπικοῦ.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς κατωτέρω κατηχορημένης ἀποφάσεως δὲν ἀπεδείχθη, ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον, ὅτι ἡ φύσις τῆς περὶ ἧς ἐπρόκειτο ἐπιχειρήσεως, συνισταμένης εἰς ἐπεξεργασίαν τῶν καπνῶν εἰς φύλλα, προσήκει μόνον εἰς γυναῖκας, ἵνα γίνῃ ὁ ἀνωτέρω ἀναφερόμενος κεχωρισμὸς ὑπολογισμὸς τοῦ ἄρρενος ἀπὸ τοῦ θήλεος προσωπικοῦ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 986/1960, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Παρασκευᾶς, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τ. Λεοντερίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ... ἀπὸ 27 Μαΐου 1959 πράξεως τοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθησαν παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἑταιρείᾳ, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἀ.ν. 1836|1951, τέσσαρες ἐργατοτεχνῖται προστατευόμενοι τοῦ νόμου τούτου «διὰ τὸ μέχρι πέρατος τῆς ἐπεξεργασίας τῶν καπνῶν τρεχούσης χρήσεως (ἤτοι ἔτους 1959) χρονικὸν διάστημα».

Παραδεκτῶς παρεμβαίνουσιν εἰς τὴν δίκην διὰ νομοτύπως κατατεθέντος καὶ κοινοποιηθέντος δικογράφου οἱ τοποθετηθέντες καπνεργάται, ὡς κεκτημένοι προφανὲς ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Ἔληξεν μὲν ἤδη ὁ χρόνος ἰσχύος τῆς προσβαλλομένης πράξεως, πλὴν αὐτὴ μὴ ἀνακληθεῖσα, οὐδ' ἄλλως ἀκυρωθεῖσα, ἐφηρμόσθη καὶ παρήγαγεν ἔννομον ἀποτέλεσμα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος της καὶ ὡς ἐκ τούτου κέκτηται ἔννομον συμφέρον ἡ αἰτοῦσα πρὸς προσβολὴν αὐτῆς ἐπὶ ἀκυρώσει. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τυγχάνει δεκτὴ καθισταμένη κατ' οὐσίαν, τὰ περὶ ἀπαραδέκτου δὲ αὐτῆς ὑποστηριζόμενα παρὰ τῶν παρεμβαινόντων ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα.

Ὁ ἀ.ν. 1836|1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ μὲν 3 § 1 αὐτοῦ, ὅτι «πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, ἡμεδαπὴ ἢ ἀλλοδαπή, οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου, ὡς καὶ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας, μὴ ἐπιχορηγούμεναι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἔστω καὶ ἂν αὗται ἔχουν τὴν μορφὴν νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν προσωπικὸν πέραν τῶν 15, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνωσι δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου πολεμιστὰς ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 αὐτοῦ κατὰ ποσοστὸν 7 ο|ο τοῦ παρ' ἑκάστης τούτων ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων. Ὡς προσωπικὸν νοοῦνται οἱ ὑπηρετοῦντες παρὰ ταῖς ὡς ἄνω ὑποχρέοις ὑπαλλήλοι, ἐργατοτεχνῖται καὶ ὑπηρέται ἀνεξαρτήτως τοῦ τύπου καὶ τῆς μορφῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις συνδέει τούτους μετ' αὐτῶν». Ἐν ἄρθρῳ δὲ 7 § 1 αὐτοῦ, ὅτι ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος τοποθετουμένου

εἰς Ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις κλπ. προσωπικοῦ διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ τριετίαν τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, τῆς τριετίας ταύτης αὐξηθείσης διὰ μεταγενεστέρων νομοθετημάτων εἰς ἑπταετίαν (ἄρθρον μόνον ν. 2223]1952 «περὶ τροποποιήσεως ἀ.ν. 1836]1951 κλπ.»).

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου ἀναφερομένων, καθ' ἃ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάστασις τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προβάλλεται ὄχι μόνον ὡς ἐκπλήρωσις στοιχειώδους ἠθικῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Ἔθνους ἐναντι αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀνάγκη ἐπιλύσεως τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος, ὅπερ δημιουργεῖ ἡ ἀποστράτευσις ἀκμαίων καὶ παραγωγικῶν ἐργατικῶν χειρῶν, προκύπτει ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν διατάξεων τούτων ἔννοιαν, ἡ προστασία τοῦ νόμου τούτου καλύπτει ἅπαν τὸ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυόμενον ἐργατοϋπαλληλικὸν δυναμικὸν τῆς χώρας, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἴδους καὶ τῆς ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας, εἰς ἣν ταῦτο ἀσχολεῖται. Συνεπῶς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, εἶναι δυνατὴ ἡ τοποθέτησις πολεμιστῶν καὶ παρ' ἐπιχειρήσεσι, τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐργασίας τῶν ὁποίων εἶναι φύσεως ἐποχιακῆς, καὶ δὴ εἰς περιοχὰς τῆς χώρας, ἔνθα τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἐργασίας ἀποτελεῖ μίαν ἐκ τῶν κυρίων ἀπασχολήσεων τοῦ πληθυσμοῦ, διότι ἄλλως εὑρεῖται μᾶζαι αὐτοῦ θὰ παρέμενον ἐκτὸς τῆς προστασίας τοῦ νόμου. Ἑτέρωθεν ὅμως τὸ περιεχόμενον τῆς παρεχομένης πρὸς τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν μισθωτῶν προστασίας τυγχάνει, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, περιωρισμένον καὶ συνίσταται εἰς τὴν διατήρησιν τῶν τοποθετουμένων ἐν τῇ ἐργασίᾳ οὐχὶ καθ' ἅπαν τὸ ἔτος, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διαρκεῖ ἡ ἐποχιακὴ ἐργασία, εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτῶν ἅμα τῇ λήξει τῆς ἐργασίας καὶ εἰς τὴν ἐπαναπρόσληψίν των κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ἢ τὴν προσεχῆ περίοδον, εἴτε ἐποχήν, καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου τασσομένου χρόνου προστασίας αὐτῶν, ὑπολογιζομένου εἰς ἡμερολογιακὰ ἔτη, καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ μόνον τοῦ χρόνου πραγματικῆς ἀπασχολήσεως αὐτῶν. Ὅθεν ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν οὐχὶ νομίμως ἐτοποθετήθησαν οἱ παρεμβαίνοντες παρὰ τῇ αἰτούσῃ, ἀσκούσῃ τὴν ἐποχιακὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐπεξεργασίας τῶν καπνῶν, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 419]1959 ἐγγράφου τῆς Νομαρχίας Καβάλας, ἐν τῷ χρόνῳ ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ αἰτοῦσα ἀπησχόλει, κατὰ τὸ ἀπὸ 27.5.1959 ἐκδεδομένον παρ' αὐτῆς δελτίον δυνάμεως τοῦ προσωπικοῦ της, προσωπικὸν ἐκ 257 ἀτόμων, ἤτοι 44 ἐργάτας, 13 προστατευομένους τοῦ ἀ.ν. 751]1948 καὶ 200 ἐργατρίας. Ὁ λόγος, συνεπῶς, ἀκυρώσεως, καθ' ὃν δὲν συνάγεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν τυχὸν ὑπηρετούντων πολεμιστῶν, ἵνα κριθῇ περαιτέρω ὁ ἀριθμὸς τῶν τοποθετηθέντων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου ποσοστοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἀναληθοῦς ἐρειδόμενος προϋποθέσεως.

Ἐκ τῆς ῥηθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὁριζούσης ὅτι «ὁ ἀριθμὸς τῶν τοποθετουμένων ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν εἰς τοὺς ὑποχρέους τῆς προηγουμένης παραγράφου δέον νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπηρετούντων παρ' αὐτοῖς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν», προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοστοῦ 7ο]ο προϋπολογίζεται ἅπαν τὸ παρ' ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει, ἀνεξαρτήτως κατ' ἀρχὴν φύλου, ἀπασχολούμενον προσωπικόν, ἡ δὲ τοποθέτησις τῶν ὑποχρεωτικῶς προσληπτέων πολεμιστῶν ἐνεργεῖται εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρ' ἑκάστῃ τούτων ὑπηρετούντων προσώπων, ἐκτὸς ἐὰν ἡ φύσις τῆς ἐργασίας παρά τινι ἐπιχειρήσει εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἐπιβάλληται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ νομίμου ποσοστοῦ ἰδιαίτερος ὑπολογισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων γυναικῶν ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὑπηρετοῦντος ἄρρενος προσωπικοῦ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως ἐξ οὐδενὸς στοιχείου τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι ἡ φύσις τῆς παρὰ τῆς αἰτούσης ἀσκουμένης ἐπιχειρήσεως, συνισταμένης εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν καπνῶν εἰς φύλλα, προσήκει μόνον εἰς γυναῖκας, ἀντιθέτως μάλιστα ἐκ τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη τοποθετήσεων τῶν παρεμβαινόντων εἰς ἀμοειδεῖς ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ τῶν παρ' αὐτῶν προσαχθέντων ἐγγράφων περὶ τοποθετήσεως πολεμιστῶν παρὰ δέκα καὶ πλέον καπνεμπορικαῖς ἐπιχειρήσεσι, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ πρόσληψις τοῦ προσωπικοῦ παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων, εἰς ἃς ἡ αἰτοῦσα ἀνήκει, κατὰ τὴν περίοδον τῆς καπνεπεξεργασίας γίνεται ἀνεξαρτήτως φύλου. Ὅθεν ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν οὐχὶ νομίμως ἢ ἄλλως ἀναιτιολογήτως διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως συνυπελογίσθη πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοστοῦ τῶν τοποθετητέων καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἀπασχολουμένων γυναικῶν, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ ταῦτα ἡ μὲν ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ ἀπορριφθῇ, γίνῃ δὲ δεκτὴ ὡς βάσιμος ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις.

ΧΡΟΝΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΑΛΛΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ

Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἀκυρότητος τῆς διοικητικῆς περὶ τοποθετήσεως πράξεως

Ἀκυράτης ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, κατ' ἄρθρον 3 Α.Ν. 1836/1951, διαρκούσης τῆς ὑποχρεωτικῆς διαρκείας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Α.Ν. 244/1936.—Ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου προβολὴ ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀκυρότητος τῆς διοικητικῆς περὶ τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ πράξεως, κατ' ἄρθρα 180, 747 Πολ. Δικ.—Ἀποδοχή, ἄλλως τε, τῆς πράξεως διὰ τῆς ἀνεπιφυλάκτου ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ τριετίαν καὶ πλέον.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου τῆς εὐθύνης ἐκ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 ἐπὶ παρόδου ἀπράκτου προθεσμίας ἀντικαταστάσεως ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ.—Ὑποχρεωτικὴ διατήρησις τοῦ πολεμιστοῦ εἰς τὴν θέσιν του ἐπὶ τὸν νόμιμον χρόνον προστασίας, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ χρόνου ἐργασίας μεθ' ὑποχρεωτικὴν τοποθέτησιν παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν ἀναγκαστική, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ.), τοποθέτησις μισθωτοῦ, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, εἰς ἐπιχείρησιν.

Προκειμένης ἀκύρου ἀπολύσεως (πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως ἐν τῇ θέσει του, ὁ ὁποῖος χρόνος εἶναι καὶ' ἀρχὴν πενταετία ἀπὸ τῆς προσλήψεως, ἄρθρον μόνον νόμου 2223/1952, ΕΕΔ 14, 1105, καὶ διὰ τινας κατηγορίας πολεμιστῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἑπταετία, δυνάμει τῆς καθ' ἑξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 9291/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 218, 333, περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 223), ἡ ἐργοδότις ἐπιχείρησις ἰσχυρίσθη ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ἡ διοικητικὴ πρᾶξις τοποθετήσεως τοῦ ἐναγόντος μισθωτοῦ ὑπῆρξεν ἄκυρος.

Ὡς ὅμως δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, διὰ τῆς ἐπὶ τριετίαν καὶ πλέον ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐχώρησεν ἀποδοχὴ τῆς διοικητικῆς πράξεως (ἴδετε καὶ *Π. Κυριακοπούλου*, Διοικητ. Δίκαιον § 109, ἀριθ. 3, σελ. 44, Α.Π. 39/1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μανωλαμιχάλης*, ΕΕΔ 18, 256, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5045/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 565).

Διαφέρει ἡ περίπτωσις διοικητικῆς πράξεως, ἡ ὁποία εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος, ὁπότε ἡ πρᾶξις αὕτη λογίζεται νομικῶς ἀνύπαρκτος, μὴ χρήζουσα ἀκυρώσεως, ὡς τοιαύτη δὲ οὐδὲν ἔννομον ἀποτέλεσμα ἐπάγεται (Α.Π. 266/1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 706, οὕτω καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 316).

Τὸ πρῶτον ἤδη, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, γίνεται δεκτόν, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου διατηρήσεως ἐν τῇ θέσει του τοῦ ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετηθέντος (πενταετία ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις ἑπταετία) λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ διανυθεὶς χρόνος ἐργασίας δυνάμει τῆς τελευταίας τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ χρόνου ἐργασίας αὐτοῦ παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει, διανυθέντος τυχὸν δυνάμει προγενεστέρας καὶ ἀνακληθείσης βραδύτερον τοποθετήσεως.

Εἶναι ὅμως ὀρθὴ ἡ ἄποψις; Τὸ ἀρχικὸν ἄρθρον 3 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὥριζε τὰ ἑξῆς: «Ὁ τοποθετούμενος εἰς τινα τῶν ὑποχρεώσεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου διὰ χρόνον ἐλάσσονα τῆς ἐν ἄρθρῳ 7 ὁριζομένης διαρκείας (τότε τριετίας) μετὰ τὴν λῆξιν ταύτης δικαιοῦται ἐπανατοποθετήσεως εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν.

Περαιτέρω, διὰ νὰ μὴ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐκτάσεως τοῦ χρόνου προστασίας, προσετέθη εἰς τὴν ἀνωτέρω παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ἡ φράσις «μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένου χρόνου προστασίας», ὥστε ἡ ἰσχύουσα σήμερον διάταξις νὰ ὁρίζῃ τὰ ἑξῆς: «Ὁ τοποθετούμενος εἰς τινα τῶν ὑποχρεώσεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου διὰ χρόνον ἐλάσσονα τῆς ἐν ἄρθρῳ 7 ὁριζομένης διαρκείας μετὰ τὴν λῆξιν ταύτης δικαιοῦται ἐπανατοποθετήσεως εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένου χρόνου προστασίας.

Τὴν διάταξιν αὐτὴν ἐπικαλεῖται τὸ Πρωτοδικεῖον, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀνωτέρω συμπέρασμά του, σκεφθὲν ὅτι ἐξαιρεῖται ἡ περίπτωσις τῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ δι' ὡρισμένον χρόνον, ἐλάσσονα τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ προβλεπομένου χρόνου προστασίας.

Ἀλλά, νομίζομεν, ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως ἀκριβῶς αὐτῆς συνάγεται ἡ γενικὴ ἀρχὴ τοῦ νόμου νὰ μὴ ἐκτείνηται ἡ προστασία τοῦ πολεμιστοῦ πέραν τοῦ νομίμου χρόνου (πενταετίας ἢ ἑπταετίας.), ἀφοῦ εἶναι δύσκολον νὰ ἐξηγηθῇ διατί ὁ πολεμιστὴς τῆς περιπτώσεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 δικαιοῦται ἐπανατοποθετήσεως εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου χρόνου προστασίας, καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐτοποθετήθη εἰς ἐπιχείρησιν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν νὰ συμπληρώσῃ παρ' αὐτῇ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον χρόνον προστασίας, καὶ ἀνεκλήθη ἐν τῷ μεταξὺ ὁ διορισμός του, ὡς συνέβη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, πρέπει, τοποθετούμενος εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν, νὰ προστατευθῇ ἐπὶ ὁλόκληρον

τὸν χρόνον προστασίας, ἀσχέτως ἂν μέρος αὐτοῦ διέρρευσεν ἐν τῇ παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει ὑπηρεσίᾳ του.

Ἂν τοῦτο ἠλήθευε, θὰ ἐφθάνομεν εἰς τὸ ἄτοπον ὁ αὐτὸς πολεμιστὴς νὰ κατελάμβανε, τοποθετούμενος καὶ ἀνατοποθετούμενος εἰς ἐπιχειρήσεις δι' ἀνακλήσεως τῆς τοποθετήσεως, ἀντικαταστάσεως κατ' ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, δικαιωματικῶς τὴν παρὰ τῇ ὑποχρέῳ ἐπιχειρήσει θέσιν ἐπὶ χρόνον πέραν τῆς κατὰ χρόνον προστασίας του, ἐνῷ θὰ παρημποδίζετο ἡ τοποθέτησις ἄλλου ἀνέργου πολεμιστοῦ καί, ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει, ὁ πολεμιστὴς οὗτος θὰ ἐπεθύμει τὴν ἀλλεπάλληλον ἀντικατάστασίν του, ἵνα τοποθετούμενος εἰς ἄλλην ἑκάστοτε ἐπιχείρησιν ἀπολαμβάνῃ πάντοτε τῆς προστασίας ὁλοκλήρου τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς νέας τοποθετήσεώς του.

Αὕτη πρέπει νὰ εἶναι, ἂν δὲν κάμνωμεν λάθος, ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ νόμου.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14590/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ι. Παπαδόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Λυμπερόπουλος, Ι. Κωτσόβελος

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 26.9.1955, ἐτοποθετήθη ὡς ἐργατοτεχνίτης, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ὡς κεκτημένος τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἀπαιτούμενα προσόντα, εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἐριουργίας τῆς ἐκκαλούσης ὁμορρύθμου ἑταιρείας καὶ ὅτι, ἐμφανισθεὶς ἐμπροθέσμως, εἰργάσθη ἀπὸ τῆς 29.9.1955 παρὰ τῇ ἑταιρείᾳ ταύτῃ μέχρι τῆς 12.1.1959, ὅτε, διαρκούσης εἰσέτι τῆς ὑποχρεωτικῆς διαρκείας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀπελύθη ἀκύρως κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 2223]1952, ἄνευ τούτου ἰσχύσῃ προηγουμένης ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936 καὶ 771]1937.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ὅτι ἡ σύμβασις ἐλύθη ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐγκαταλιπόντος αὐθαιρέτως τὴν ἐργασίαν του ὑπὲρ τὸν μῆνα, οὐδαμόθεν ἐπιθανολογήθη, ἀντίκειται δὲ καὶ εἰς τὸ παραχθὲν ἀμάχητον τεκμήριον ἐκ τοῦ δοθέντος ὑπ' αὐτοῦ πρωτοδίκως σχετικοῦ ἐπακτοῦ ὅρκου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ δίκης. Ὁ περαιτέρω ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος δὲν προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, καθ' ὃν συνεπῶς ἡ διοικητικὴ πρᾶξις τῆς τοποθετήσεως αὐτοῦ εἶναι ἄκυρος, ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀόριστος, ἐφ' ὅσον δὲν προσδιορίζεται συγκεκριμένως ποῖον ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων προσόντων δὲν ὑφίσταται παρὰ τῷ ἐφεσιβλήτῳ. Ἄλλως τε ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, ἀποτελῶν ἔνστασιν ἀκυρότητος διοικητικῆς πράξεως, ἐχούσης ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸ τεκμήριον τῆς νομιμότητος, μὴ προβληθεὶς πρωτοδίκως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς πρωτοδίκου συζητήσεως καὶ τῶν κατ' αὐτὴν κατατεθεισῶν προτάσεων τῆς ἐκκαλούσης, ἀπαραδέκτως προτείνεται τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 160, 747 Πολ. Δικ. καὶ τὴν βάσιμον ἀντίρρησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου. Ἀνεξαρτήτως τούτου διὰ τῆς ἀνεπιφυλάκτου ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ τῆς ἐπὶ τριετίαν καὶ πλέον ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ἐχώρησεν ἀποδοχὴ ἐκ μέρους τῆς ἐκκαλούσης τῆς διοικητικῆς πράξεως τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ δὲν δικαιοῦται αὕτη νὰ προσβάλῃ ταύτην ὡς ἄκυρον. Δεχθεῖσα ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὅτι κατηρτίσθη μεταξὺ τῶν διαδίκων ἔγκυρος ἀναγκαστικὴ σύμβασις ἐργασίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 καὶ ὅτι σύμβασις αὕτη δὲν κατηγγέλθη ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου ὀρθῶς ἔκρινεν, οἱ δὲ διὰ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως προβαλλόμενοι ἀντίθετοι λόγοι ἐφέσεως δέον νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμοι.

Οὐδόλως ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ κατ' ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 αἴτησις ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπεβλήθη ἐκ μέρους τῆς ἐκκαλούσης εἰς τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τὴν 30.10.1958, ὡς αὐτὴ ἰσχυρίζεται. Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68111]3239]22.11.1958 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας προκύπτει μόνον ἡ χρονολογία συντάξεως τῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ χρόνος ὑποβολῆς αὐτῆς εἰς τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον, ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ ὅτι τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἐπελήφθη αὐτῆς, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου προκύπτει, τὴν 8.12.1958, ἀπορριψασα ταύτην, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ γεγονὸς ὅτι, καίτοι ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δὲν ἐδέχθη τὰς ἀπόψεις τῆς ἐκκαλούσης, δὲν προσεκόμισεν αὐτήν, ὡς εὐχερῶς ἠδύνατο νὰ πράξῃ, βεβαίωσιν περὶ τοῦ ἀκριβοῦς χρόνου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, τὸ Δικαστήριον κρίνει ὡς πιθανώτερον, ὅτι ἡ αἴτησις ἀντικαταστάσεως ὑπεβλήθη μετὰ τὴν 8.11.1958 καὶ συνεπῶς δὲν παρῆλθεν ἀπρακτος ἡ κατ' ἄρθρον 16 ν.δ. 2657]1953 τριακονθήμερος προθεσμία, ὥστε νὰ θεωρηθῇ λυθεῖσα ἀπὸ τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀναγκαστικὴ σύμβασις ἐργασίας. Ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὀρθῶς τὰ πράγματα ἐξετίμησεν, ὁ δὲ διὰ τῶν προτάσεων προβαλλόμενος ἀντίθετος σχετικὸς λόγος ἐφέσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

Κατ' ἄρθρον 7 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2223]1952, ἡ σχέσις ἐργασίας ταῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοποθετουμένου προσωπικοῦ διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του. Ἡ προθεσμία αὕτη παρετάθη δι' ὡρισμένας κατηγορίας πολεμιστῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἐπὶ 2 εἰσέτι ἔτη δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 9291]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ν.δ. 2657]1953. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 7 τοῦ ν.δ. 2657]1953, ὁ τοποθετούμενος διὰ χρόνον ἐλάσσονα τῆς ἐν ἄρθρῳ 7 ὁριζομένης διαρκείας μετὰ τὴν λῆξιν ταύτης δικαιοῦται νὰ ἐπανατοποθετηθῇ εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένου χρόνου προστασίας. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται ὅτι, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ πολεμιστὴς ἐτοποθετήθη δι' ὡρισμένον χρόνον,

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΛΗΨΕΩΣ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΤΟΥ Ν. 2112 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ

Άκυρότης έκ τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη

Ἀναγκαία προϋπόθεσις τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 871 Ἀστικοῦ Κώδικος συμβάσεως συμβιβασμοῦ ὅτι τὸ ἀντικείμενον ταύτης δέν εἶναι ἐξηρημένον τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοβουλίας, ἄλλως ἡ σύμβασις τοῦ συμβιβασμοῦ λογίζεται μὴ γενομένη κατ' ἄρθρον 180 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα συναφὴς πρᾶξις, ἐπ' αὐτῆς στηριζομένη.—Ἀκυρότης συμβιβασμοῦ περὶ λήψεως ἀποζημιώσεως ἴσσονος τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ὀφειλομένης, κατ' ἄρθρον 8 νόμου 2112, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 547/1937.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 8 νόμου 3198/1955 ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 492/1959 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 79), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἐπὶ τῶν προκυψάντων νομικῶν ζητημάτων συνεφώνησεν. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 108/1960, Β' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 413). (Σχετικαὶ περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, καὶ αἱ Α.Π. 488/1959, Β' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 19, 22, πρὸς τὴν ὁποίαν συνεφώνησε καὶ ἡ Α.Π. 176/1960 (εἰσηγητὴς *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 19, 587).

Περὶ καταβολῆς μειωμένης (ἡμισείας) ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 προβλέπει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), ἀλλ' αὕτη προϋποθέτει ἀποχώρησιν τοῦ μισθωτοῦ τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου (ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως αὐτῆς Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3403/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 15, 427, καὶ τὰς ἐν ΕΕΔ 15, 420 σημειώσεις μας, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1082/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 1278). (Διάφορος ἡ περίπτωσις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957, ΕΕΔ 16, 1185, περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2905/1960, εἰσηγητὴς *Ε. Μπούκης*, ΕΕΔ 19, 645), ἀλλ' εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐπρόκειτο, ὡς δέχεται αὕτη, περὶ ἐκουσίας ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ περὶ συνήθους καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τῆς ἐργοδοτίδος, ὁπότε ἀνέκυψε τὸ δικαίωμα πλήρους ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 μὲ ἀκυρότητα πάσης συμβάσεως (καὶ συμβιβασμοῦ), ἡ ὁποία ἐμείωνε τὴν ἀποζημίωσιν.

Ἀρείου Πάγου 250/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Μ. Παντελῆς***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Π. Σπεντζόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μητσόπουλος, Χ. Μυριάνθης

Ἡ ὑπόθεσις φέρεται ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου κατὰ παραπομπὴν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 492/1959 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ἧς ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 9771/1959 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ὡς πρὸς τὴν λύσιν τῶν νομικῶν ζητημάτων, δι' ὃ ἡ ἀναίρεσις, ἤτοι 1) ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 871 Α.Κ. σύμβασις συμβιβασμοῦ, δι' ἧς δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων διακανονίζεται ἀβεβαία τις ἔννομος σχέσις, ἀναγκαίαν ἔχει προϋπόθεσιν, ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἰσχύουσαν, ὅτι τὸ

ἐλάσσονα τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὁριζομένου, ἡ σχέσις ἐργασίας αὐτοῦ διατηρεῖται ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πενταετίαν ἢ, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἐπὶ ἑπταετίαν τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς προσλήψεως, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν δὲ τῆς πενταετίας ἢ ἑπταετίας ταύτης λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ διανυθεὶς χρόνος ἐργασίας δυνάμει τῆς τελευταίας τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ χρόνου ἐργασίας αὐτοῦ παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει ἢ ἐκμεταλλεύσει, διανυθέντος τυχὸν δυνάμει προγενεστέρας ἀνακλήσεως βραδύτερον τοποθετήσεως. Ἐφ' ὅσον ὅθεν ὁ ἐφεσίβλητος ἐτοποθετήθη, ὡς εἰρηται, παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ τὴν 26.9.1955 δι' ἀόριστον χρόνον, ἀνέλαβε δὲ ὑπηρεσίαν τὴν 29.9.1955, ἡ γενομένη τὴν 12.1.1959 ἀπόλυσίς του ἔλαβε χώραν πρὸ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου ὑποχρεωτικῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὐδεμίαν δὲν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν τὸ γεγονὸς ὅτι δυνάμει προγενεστέρων ἀνακλήσεων ἤδη τοποθετήσεων εἶχε τυχὸν ἐργασθῇ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν ἑταιρειῶν *** καὶ *** ἀπὸ 26.7.1949 μέχρις 26.9.1945, ὡς ὑποστηρίζει ἡ ἐκκαλοῦσα, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι προέκυψε μὲν ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 41081/153/16.6.1959 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὅτι διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων εἶχε τοποθετηθῇ ὁ ἐφεσίβλητος εἰς τὰς ἀνωτέρω ἑταιρείας καὶ ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὗται ἀνεκλήθησαν βραδύτερον, πλὴν οὔτε ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου, οὔτε ἐξ ἄλλου τινὸς ἀποδεικτικοῦ στοιχείου ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰργάσθη πράγματι οὗτος εἰς τὰς ἀνωτέρω ἑταιρείας. Δεχθεῖσα ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶναι ἄκυρος, ὡς γενομένη κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, καὶ ὅτι κατέστη ἐκτοτε ἡ ἐκκαλοῦσα ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, ὀρθῶς ἔκρινεν, ὁ δὲ ἀντίθετος διὰ τῶν προτάσεων προβαλλόμενος τελευταῖος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΠΕΡΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ Ν. 2112)1920

Ἀναστολή αὐτῆς ἐπὶ ἀποτροπῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου

Νομική ἐνέργεια καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς κατὰ νόμιμον τρόπον περιελεύσεως αὐτῆς εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται.—Διατυπώσεις ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198)1955 διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας.—Σχετικὴ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀκυρότης, δυναμένου τοῦ μισθωτοῦ νὰ παραιτηθῇ αὐτῆς καὶ ζητήσῃ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 255 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ διὰ παρανόμους ὑπερωρίας, δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ διανυκτέρευσιν ἐκτὸς ἕδρας.

Ὑπέκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετεῖον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀξίωσις ἀπολυθέντος μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν τῆς ὀφειλομένης εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 3198)1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502) πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τὸ β.δ)γμα τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως, τυγχάνει ἀπαραδέκτως, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή.

Ὡς ὅμως ἐνομολογήθη (Ἴδετε ΕΕΔ 19, 522 ἐπ., ἔνθα νομολογία καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν), ἔχει καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 255 ἐδάφ. 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀναστέλλεται ἡ παραγραφὴ (καὶ ἡ ἀποκλειστικὴ προθεσμία, ἄρθρου 219 Α.Κ.), ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου αὐτῆς ἀπειράκη τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου.

Δέχεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ἐν προκειμένῳ ὁ μισθωτὸς ἀπειράκη τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως αὐτοῦ διὰ τῶν παρελκυστικῶν διαβεβαιώσεων καὶ ὑποσχέσεων ὅτι θὰ ἱκανοποιηθῇ οὗτος, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως αὐτοῦ ἐντὸς τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198) 1955 (ἴδετε καὶ *Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 152).

Ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198)1955 (ΕΕΔ 14, 502) ἀπαγγελλομένη ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη δὲν ἐγένετο ἐγγράφως (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι πρέπει νὰ περιέλθῃ τὸ ἔγγραφον ἀντικείμενον ταύτης δὲν εἶναι ἐξηρτημένον τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοβουλίας, τῆς προϋποθέσεως δὲ ταύτης ἐλλειπούσης οὐ μόνον ἡ σύμβασις τοῦ συμβιβασμοῦ λογίζεται ὡς μὴ γενομένη, κατὰ τὸ ἄρθρον 180 Α.Κ., ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἑτέρα συναφὴς πρᾶξις, ἐπ' αὐτῆς στηριζομένη, ἢ ἁπλοῦν νομικὸν ἐπακολούθημα ταύτης ἀποτελοῦσα, οἷα καὶ ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 475, 476 καὶ 477 τῆς Πολ. Δικονομίας προβλεπομένη κατάργησις ἢ ἀποπεράτωσις τῆς δίκης διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ τῶν διαδίκων περὶ τῆς ἐκκρεμοῦς διαφορᾶς, 2) ὅτι ὁ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 644 τῆς 25.7.1957 πρακτικοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου ἐπελθὼν μεταξὺ τῶν καὶ ἤδη διαδίκων συμβιβασμός, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτοῦ, κατὰ παράβασιν τῆς δημοσίας τάξεως διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν 2112, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν. 547)1937, ἡ ἀναιρεσείουσα ἐλάμβανεν ἀποζημίωσιν ἥσσονα τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένης, τυγχάνει ἄκυρος (καὶ συνεπῶς ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τούτου γενομένη κατάργησις τῆς ἐκκρεμοῦς περὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δίκης) καὶ 3) ὅτι ὑφίσταται ἔννομον συμφέρον τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ τὴν ἐπιδιωκομένην διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις ἀγωγῆς της ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος τοῦ τοιούτου συμβιβασμοῦ, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἡ συνέχισις τῆς ἐκκρεμοῦς περὶ τῆς ὡς εἴρηται ἀποζημιώσεως δίκης.

Τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας (ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν. 3810)1957), εἰς ἣν κατάστασιν εὑρίσκοντο πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ὡς δυνὸ ἀποφάσεως, ἐξεταστέα καθίσταται ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, κατατεθέντος καὶ τοῦ νομίμου προστίμου, ἀπὸ 11.3.1959 ἔφεσις τῆς ἐναγομένης Τραπέζης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1038)1959 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδίκου, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 10.12.1955 ἀγωγὴ τῆς ἐφεσιβλήτου περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀκυρότητος τοῦ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διαληφθέντος συμβιβασμοῦ.

Μετὰ τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτεθέντα, ὡς πρὸς τὴν ἀκυρότητα τοῦ ρηθέντος συμβιβασμοῦ καὶ τὴν ὕπαρξιν ἐννόμου συμφέροντος τῆς ἐφεσιβλήτου πρὸς ἔγερσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς της, οἱ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ἐκδοχῆς στηριζόμενοι 2ος καὶ 3ος λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι.

Τῆς ἀξιώσεως τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγούσης, ἐφ' ἧς ὁ ὡς ἄνω συμβιβασμός, ἐρειδομένης ἐπὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας συνεπείᾳ καταγγελίας ταύτης ὑπὸ τῆς ἐκκολούσης ἐναγομένης δυνάμει τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 617)5.10.1956 ἐγγράφου δηλώσεως ταύτης, οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἔχει ἐν προκειμένῳ τὸ ἐπικαλούμενον ἄρθρον 8 τοῦ ν. 3198)1955, ὅπερ προβλέπει περὶ τῆς περιπτώσεως ἐκουσίας ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, δι' ὃ ὁ ἐπὶ τῆς ἐναντίας προϋποθέσεως ἐρειδόμενος 1ος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος.

ψον εἰς χεῖρας τοῦ μισθωτοῦ. Ἴδετε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον, 1600|1949, εἰσηγητὴς *Χ. Καθάρειος*, ΕΕΔ 9, 540 καὶ λοιπάς) ἢ δὲν κατεβλήθη ἡ κατὰ νόμον ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, εἶναι βεβαίως σχετικὴ κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ (ἴδετε *Α. Λιτζερόπουλον*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν.δ. 424|1941 § 28, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 2, 580, *Σ. Βεκρῆν*, ΕΕΔ 4, 228, *Α. Μπουρνιᾶν*, ΕΕΔ 5, 170) καὶ τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα (ἴδετε ἐκ τῶν πολλῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 443|1954, εἰσηγητὴς *Ι. Μαρινάκος*, ΕΕΔ 13, 408, ἔνθα καὶ λοιπαί, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6979|1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 886).

Ἑπομένως δύναται ὁ μισθωτὸς νὰ παραιτηθῇ αὐτῆς, μὴ προσβάλλων τὴν ἀπόλυσιν ὡς ἄκυρον (*Κ. Σούρλας*, ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρον 361, ἀριθ. 8).

Ὡς ὅμως ἔχει γίνει ἐν τῇ νομολογίᾳ δεκτόν, τὴν παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματος του νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόλυσιν ὡς ἄκυρον δὲν θὰ συναγάγῃ ἐκ μόνης τῆς εἰσπράξεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου, προσφερθείσης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεώς του κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955, ἀλλ' ὅταν αὐτὸς ὁ μισθωτὸς ἐζήτησε τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως (ἴδετε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 10, 1211, ΕΕΔ 12, 663).

Ἐξ ἄλλου τὴν ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 ὁριζομένην διὰ τὴν ἔγκυρον ἀπόλυσιν ἐγγράφων καταγγελίαν δὲν δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ καὶ ἡ πρὸς τὸν μισθωτὸν κοινοποίησις (τυχὸν) τοῦ γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης, ἀφορῶντος εἰς τὴν κατάθεσιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, διότι διὰ τῆς πρὸς τοῦτον κοινοποιήσεως τούτου ἐκπληροῦται οὐχὶ ἡ ἀπαιτουμένη διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας διατύπωσις τῆς ἐγγράφου καταγγελίας, ἀλλ' ἡ ἑτέρα τοιαύτη τῆς καταθέσεως τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως (Α.Π. 317|1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 822), ὅταν ὁ μισθωτὸς ἀρνῆται τὴν παραλαβὴν της (προσφερομένης) ἀποζημιώσεως.

Πάντως ὅμως ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου εἶναι ἀνέλεγκτος ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 38|1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 198, Α.Π. 170|1957, εἰσηγητὴς ὁ *αὐτός*, ΕΕΔ 16, 376, Α.Π. 317|1959, ἔνθ' ἀνωτ.).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1630/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Π. Κουμνιανάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Γεωργίτσης, Λ. Γιαννούσης

Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας οὖσα μονομερὴς ληψιδὴς δικαιοπραξία, ἀποκτᾷ πλήρη νομικὴν ἐνέργειαν, ἀφ' ἧς περιέλθῃ κατὰ νόμιμον τρόπον εἰς τὸν πρὸς ὃν αὐτὴ ἀπευθύνεται (Α.Π. 187|1957, ΕΕΔ 16, 413 *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ §§ 33, 37, ἄρθρ. 167, 168 Α.Κ.). Ἐξ ἑτέρου, κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 3198|1955, ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις. Οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι σχετική, δυναμένου οὕτω τοῦ ὑπὲρ οὗ τέτακται μισθωτοῦ νὰ παραιτηθῇ ταύτης καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν καταβολὴν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 (Α.Π. 52|1953, ΕΕΔ 12, 346). Κατ' ἄρθρον δὲ 279 Α.Κ., καθ' ἃς περιπτώσεις ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῶν μερῶν τάσσεται προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῇ τὸ δικαίωμα (ἀποσβεστικὴ προθεσμία), ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις, αἵτινες, προκειμένου περὶ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, εἶναι, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 255 Α.Κ., καθ' ἃς ἡ παραγραφὴ ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου αὐτῆς ἀπετράπη τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου, συνέπεια δὲ τῆς τοιαύτης ἀναστολῆς τάσσεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 257 τοῦ Α.Κ. ὁ μὴ ὑπολογισμὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῆς ἀναστολῆς εἰς τὸν χρόνον τῆς παραγραφῆς ἥτις συνεχίζεται μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἀναστολῆς, μὴ συμπληρουμένης ὅμως κατ' οὐδένα περίπτωσιν πρὸ τῆς παρελεύσεως ἓξ μηνῶν ἀπὸ ταύτης (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 152 β, Α.Π. 582|1957, ΕΕΔ 16, 1322). Τέλος κατ' ἄρθρον 6 § 2 τοῦ ν. 3198|1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τὸ β. δ|γμα τῆς 16|18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή. Συνεπῶς τούτοις, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ μισθωτὸς ἀπετράπη τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως τῆς ὀφειλομένης ὑπὸ τοῦ ν. 2112 ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπροειδοποίητον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου, ἡ ὑπὸ τῆς προμνησθείσης διατάξεως ὁριζομένη ἑξάμηνος ἀποσβεστικὴ προθεσμία ἀναστέλλεται καὶ δὲν συμπληροῦται πρὸ τῆς παρόδου ἓξ μηνῶν, ἀφ' ἧς ἐξέλιπεν ὁ λόγος τῆς ἀναστολῆς. Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης διὰ τῶν νομίμων αὐτῆς ἐκπροσώπων διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τὴν 13.4.1956, ἔκτοτε δὲ εἰργάσθη εἰς τὰ ἐν Βεγόρᾳ λιγνιτωρυχεῖα ταύτης ἀρχικῶς ὡς φύλαξ, ἀπὸ 1.9.1956 δὲ ὡς ὑπάλληλος, ἤτοι ὡς παραλήπτης καὶ διαχειριστὴς μέχρι τῆς 30.4.1958, ἀπὸ τῆς 1.5.1958 μέχρι τῆς 31.10.1958 ὡς γραφεὺς καὶ ταμίας καὶ ἀπὸ τῆς 1.11.1958 μέχρι τῆς 24.12.1958 ὡς παραλήπτης, ὅτε ἡ ἐναγομένη, προκειμένου νὰ προβῇ διὰ τῆς νέας διοικήσεως αὐτῆς εἰς τὴν μείωσιν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος, προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ συνεπείᾳ καταγγελίας τῆς ἐν λόγῳ ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἥτις ἐγένετο μὲν ἐγγράφως, πλὴν τὸ ἔγγραφον ταύτης δὲν ἐνεχειρίσθη εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὅστις ὅμως ἀπεδέχθη τὴν τοιαύτην καταγγελίαν, θεωρήσας ταύτην ὡς ἔγκυρον καὶ ὑπέγραψε μάλιστα ἀπόδειξιν λήψεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112|1920 ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν

4.000, ἡς ἐδικαιοῦτο ἐν ὄψει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας του ὡς ὑπαλλήλου (πλέον τοῦ ἑτους, ἀλλ' οὐχὶ πλέον τῶν 4 ἐτῶν) καὶ τοῦ μεγέθους τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του, ἀνερχομένου, καθ' ὃ βεβαιοῦται περαιτέρω, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.000. Ἡ ἐναγομένη, προβάλλουσα λόγους οἰκονομικῆς δυσπραγίας, δὲν κατέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ποσὸν τοῦτο, ἐκτοτὲ δὲ καὶ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μείζον τοῦ ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀπολύσεώς του αὐτῆ ἐπὶ τῷ σκοπῷ καὶ μόνον ὅπως ματαιώσῃ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς τοιαύτης ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος ὑπέσχετο εἰς αὐτόν, ὅτι εὐθὺς ἅμα τῇ ἀνορθώσει τῶν οἰκονομικῶν της θέλει ἐκπληρώσει τὴν ὑποχρέωσίν της ταύτην, οὕτω δὲ εἰς τὰς παρελκυστικὰς διαβεβαιώσεις καὶ ὑποσχέσεις αὐτῆς, ἀποσκοπούσας ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ματαίωσιν τῆς ἱκανοποιήσεως τῆς ἐν λόγῳ ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος, πεισθεὶς οὗτος δὲν ἠσκησεν ἐμπροθέσμως τὸ ἐν λόγῳ δικαίωμά του. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐνδικος ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος περὶ καταβολῆς αὐτῷ παρὰ τῆς ἐναγομένης τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112|1920 προβλεπομένης ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως δὲν ὑπέκυψεν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198|1955 ἀποσβεστικὴν ἑξάμηνον προθεσμίαν, καθ' ὅσον αὐτη, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ἀνεστάλη ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 23.12.1958 γενομένης καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καθ' ἃπαν τὸ μετὰ ταῦτα ἐξάμηνον διὰ τῶν ἐκτιθεισῶν δολίων ἐνεργειῶν (παραπλανητικῶν διαβεβαιώσεων καὶ ὑποσχέσεων περὶ καταβολῆς τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως τῆς ἐναγομένης) καὶ οὕτω δὲν συνεπληρώθη ἡ παραγραφὴ ταύτης μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς καὶ τῆς συζητήσεως ταύτης, ἐντεῦθεν δὲ ὑπόχρεως τυγχάνει ἡ ἐναγομένη εἰς τὴν καταβολὴν ταύτης εἰς τὸν ἐνάγοντα. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως παρ' αὐτῆς κατὰ τὸν ἀνωτέρω χρόνον ἐλέγχεται ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον πλήρως βεβαιοῦται τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἰδίᾳ ὅμως ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1813|1959 βεβαιώσεως τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀμυνταίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη παρ' αὐτῆς τὴν 23.12.1958, ἀνήγγειλε δὲ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως εἰς αὐτὸ καὶ ἐπανεπροσελήφθη τὴν 1.1.1959 (βλ. ΕΕΔ 18, σελ. 745). Ταῦτα δὲ εἰπὼν καὶ ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσας Πρωτοδίκης τοῦ Δικαστηρίου τούτου ὀρθῶς καὶ κατ' ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἔτι δὲ καὶ κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἀπεφήνατο διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς της καὶ συνεπῶς τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων σχετικὸς λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως.

Ἐβεβαιώθη περαιτέρω, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνδόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐκπαιδευθεὶς εἰδικῶς διὰ τῆς κατάβασιν τῶν πυρκαϊῶν καὶ τὴν λῆψιν τῶν πρὸς τοῦτο ἀπαραιτήτων προληπτικῶν μέτρων, εἰργάσθη κατὰ τὸ ἀπὸ 18.1.1958 - 31.5.1958 χρονικὸν διάστημα ἐπὶ δύο ὥρας πέραν τῆς κεκανονισμένης δι' αὐτὸν ἐν τοῖς γραφείοις ὑπηρεσίας, ὡς ἐπὶ κεφαλῆς τῶν καταρτισθέντων διὰ τὴν κατάσβεσιν τῶν πυρκαϊῶν καὶ λῆψιν τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοῦτο προληπτικῶν μέτρων εἰς τὰ ῥηθέντα ἀνωτέρω λιγνιτωρυχεῖα τῆς ἐναγομένης, πραγματοποιήσας οὕτω 212 ὥρας καθ' ὑπερωρίαν ἐργασίας (106 ἡμ. Χ 2 ὥρας). Συνεπῶς δικαιοῦται διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν δραχμὰς 1.452,20 (212 ὥρας πρὸς 6,85 ἡμερ. ἴσον 1.452,20). Ὁ ἐνάγων εἰργάσθη κατὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ἐπὶ 10 Κυριακὰς διὰ τὸν αὐτὸν ὡσαύτως σκοπόν, συνεπῶς δικαιοῦται βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900|1946 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δραχ. 959 (ἤτοι 10 Κυριακὰς πρὸς 54,80, οὐν 41.10, ἴσον 959). Ἤτοι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται νὰ λάβῃ παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐκ τῶν ὡς ἄνω αἰτιῶν (ὑπερωριακῆς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασίας) δραχμὰς 2.411,20, καθ' ὃ ποσὸν ἡ ἐναγομένη κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα ἐκ τῆς περιουσίας καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐνάγοντος, διότι ἀπέφευγε δαπάνην, ἣν ὁπωσδήποτε θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον ὑπάλληλον, νομίμως ἀπασχολούμενον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης. Περαιτέρω δὲ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπεστάλη προσκαίρως τὴν 27.4.1950 πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἀλιβέριον, ἔνθα ἐπεσκέφθη τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν ἐκεῖ ὑπαρχόντων λιγνιτωρυχείων πρὸς ἐκμάθησιν τῶν μεθόδων καταπολεμήσεως τῶν ἑστιῶν ἐξ αὐταναφλέξεως καὶ ἐπὶ τοῦ τρόπου προφυλάξεως τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκλύσεως τοῦ μονοξειδίου καὶ διοξειδίου τοῦ ἀνθρακος (ὁρα προσαγομένην ὑπ' ἀριθ. 8068|29.4.1958 βεβαίωσιν τῆς Δ.Ε.Η., Λιγνιτωρυχείων Ἀλιβερίου), ἐπραγματοποίησε δὲ κατὰ τὴν μετάβασιν ταύτην ἐξ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας, ἤτοι δύο εἰς Ἀλιβέριον, δύο καθ' ὁδὸν καὶ δύο εἰς Θεσσαλονίκην, οὐχ ἧττον ὅμως δὲν ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι ὁ ἐνάγων τὰς ὑπολοίπους διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας ἐπραγματοποίησε πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὁ ἐνάγων δικαιοῦται βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 21094|2990|1946 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας διὰ τὰς ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις ταύτας ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὸ 1|25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του, προκειμένου μισθωτοῦ ἀμειβομένου διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ἤτοι δραχμὰς 328,80 (ἤτοι δραχμὰς 1370 διὰ 25, ἴσον 54.80Χ 6=328,80. Οὐχὶ ὀρθῶς ὅθεν καὶ κατὰ πλημμελῆ ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων ἀπεφήνατο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐδέξατο τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν 1) διὰ δραχμὰς 2.904,40 διὰ τὴν καθ' ὑπερωρίαν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, 2) διὰ δραχμὰς 1919 διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν καὶ 3) διὰ δραχμὰς 1608,40 διὰ τὰς ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις, ἐνῷ ἔδει, κατ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν τούτων, νὰ δεχθῇ ταύτην ἀντιστοίχως κατὰ τὰ ἀνωτέρω ποσά, συνεπῶς δέον ὅπως, δεκτῶν καθισταμένων τῶν σχετικῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἐν μέρει ἐν τούτῳ ὑπὲρ τῆς ἐκκαλούσης ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΕΠΙ ΜΗ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ Ν.Δ. 1799)1942

Βραδεῖα ἄσκησις δικαιώματος μισθωτοῦ ὡς κατάχρησις δικαιώματος

Παροχή εἰς τὰ ἐν τῷ Ν.Δ. 1799|1942 πρόσωπα ἐπιδόματος ἐκ 15 ο|ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἐπὶ μὴ προαγωγῇ αὐτῶν ἐλλείψει προσόντων, γεννωμένου τοῦ δικαιώματος τούτου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ Νόμου καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς πιστοποιήσεως ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τῆς ἰδιότητος τοῦ δικαιούχου ἢ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν ἐγγράφων εἰς τὸν ὑπόχρεων Ὀργανισμόν.— Παροχὴ ὀτόκου δανείου, χορηγουμένου ἀνελλιπῶς κατὰ μῆνα κατ' ἐπαύξησιν τοῦ μισθοῦ καὶ οὐχὶ ἐπὶ προθέσει ἀποδόσεως ἢ ἐξ ἐλευθεριότητος, ἀλλ' ὡς ἀνταλλάγματος τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.—Θεώρησις ὡς τακτικῶν.— Μόνη ἡ βραδεῖα ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ δὲν συνιστᾷ κατάχρησιν δικαιώματος κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 34|1960 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος αὐτοῦ (εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 19, 772), ἡ ὁποία ἀνῃρεσιν ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 8720|1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 1040|1942, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 333|1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κυρωθέντος ν.δ. 1799|1942 (ΕΕΔ 1, 880), ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Οἱ ἀνάπηροι πολέμου, τραυματίαι καὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ ἢ ὁπλῖται πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940 - 1941, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος, τυγχάνοντες πρὸ τοῦ πολέμου ὑπάλληλοι εἰς Ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν γένει, ὑφισταμένους κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, προάγονται, κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν, εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν πρὸς πλήρωσιν ὀργανικῶν θέσεων καὶ ἂν δὲν ἔχουσι συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον ἢ χορηγεῖται αὐτοῖς μισθὸς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς διαβαθμίσεως αὐτῶν ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ, ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὀργανικὴ θέσις ἀνωτέρου βαθμοῦ, εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε δὲ μὴ προαγομένους, ἐλλείψει προσόντων ἐν τῇ κατεχομένῃ ὑπηρεσίᾳ, χορηγεῖται ἐπίδομα 15 ο|ο ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 3744|1957 (ΕΕΔ 16, 1018) ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ δευτέρου ἑδαφίου τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799|1942 εἶναι, ὅτι τὸ βάσει αὐτῆς χορηγούμενον ἐπίδομα θεωρεῖται ὡς προσαύξησις τοῦ βασικοῦ μισθοῦ.

Ὡς βασικὸς μισθὸς νοητέος τὸ διὰ κανόνος δικαίου ἢ διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀκριβῶς καθοριζόμενον ἀταθερὸν χρηματικὸν ποσὸν μισθοῦ, τὸ ὁποῖον λαμβάνει ὁ ἐργαζόμενος καὶ ἐφ' οὗ ὑπολογίζονται τὰ προσθετα ἐπιδόματα (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 93).

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι τοῦ ἐπιδόματος τούτου (περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε καὶ Α.Π. 90|1951, εἰσηγητὴς *Ι. Πίκουλας*, ΕΕΔ 10, 373 καὶ τὰ αὐτοῦ σημειούμενα, Α.Π. 166|1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 375) δικαιοῦνται οἱ ἀνάπηροι πολέμου, τραυματίαι καὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ ἢ ὁπλῖται πολεμισταὶ τοῦ ἀνωτέρω νόμου (ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας αὐτοῦ καὶ ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 1764|1944, ΕΕΔ 3, 597) ἐκτοτε ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἐν λόγῳ ν.δ. καὶ μόνον πρὸς ἀπόδειξιν τίθενται αἱ σχετικαὶ πιστοποιήσεις.

Περαιτέρω καὶ ἐν ὄψει τῆς παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ κρατούσης ἀπόψεως ὅτι μόνη ἡ βραδεῖα ἄσκησις δικαιώματος ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν δὲν συνιστᾷ καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος (ἄρθρον 281 Α.Κ.) (ἴδετε Α.Π. 682|1955, εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλας*, ΕΕΔ 15, 76, λοιπὴν νομολογίαν ἐν ἐν ΕΕΔ 14, 880, Α.Π. 773|1958, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 89), γίνεται καὶ ἐν προκειμένῳ δεκτόν, ὅτι ἐκ τῆς βραδείας αἰτήσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς κατοβολὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος δὲν προκύπτει παράβασις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 11184|1959 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεόρας*, ΕΕΔ 18, 1204, ἐδέχθη, ὅτι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 1799|1942 προϋποτίθεται ἡ ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας ὑποβολὴ τῶν σχετικῶν πιστοποιήσεων, ἐλεγχομένης πάντως τῆς ἀσκήσεως καὶ τοῦ δικαιώματος τούτου ἀπὸ ἀπόψεως καταχρήσεως δικαιώματος, οὕτω καὶ ἡ εἰς ἣν παραπέμπει Ἐφετείου Ἀθηνῶν 319|1948, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 8, 76).

Γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος εἶναι τὰ περὶ ὀτόκου δανείου πρὸς τὸν μισθωτόν, ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν, δεκτὰ ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως γενόμενα. (Ἴδετε περὶ τῶν λεγομένων «οἰκειοθελῶν παροχῶν» καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 115, τὸν αὐτόν, ΕΕΔ 19, 129 ἐπ. καὶ εἰδικῶς περὶ τῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου «δανείων» *Η. Ἡλιού*, ΕΕΔ 2, 204, ἐπ., *Α. Χατζηδάκη*, ΕΕΔ 2, 516, ἐπ., *Φ. Ἀγγελῆ*, ΕΕΔ 2, 552 ἐπ.).

Τὸ θέμα ὅμως ἐν προκειμένῳ ἦτο, ἂν διὰ τὴν κατὰ 15 ο|ο προσαύξησιν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ κατὰ τὸ ν.δ. 1799|1942 ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ «ἄτοκον δάνειον» ὄχι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ βασικοῦ «μι-

σθοῦν», ὡς ἀνωτέρω οὗτοι ἐκτίθεται, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ταμειακοῦ ἐπιδόματος.

Ἀρείου Πάγου 263/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σιακῆς, Α. Ἀμπατζῆς

Ἡ ὑπόθεσις φέρεται πρὸς περαιτέρω ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου κατὰ παραπομπὴν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34]1960 ἀποφάσεως τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ἧς ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 3720]1959 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν πραγμάτων πραταθέντων ὡς ἐχόντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης (ἄρθρον 807 § 7 Πολ. Δικ.). Μετὰ τοῦτο, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς ἣν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τῶν Ἐφετῶν εὑρίσκοντο κατὰ τὸ ἀναιρεθὲν αὐτῆς μέρος νομικὴν κατάστασιν, ἐξεταστέα ἐστί, κατὰ τὸ σχετικὸν αὐτῆς μέρος, ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως, καταβληθεῖσα καὶ τοῦ νομίμου προστίμου, ἀσκηθεῖσα ἔφεσις.

Ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς προκύπτει, δι' αὐτῆς ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος ρητῶς ἐζητήσατο ν' ἀποφανθῇ, ὅτι ἐνῷ τὸ ἐναγόμενον - ἐκκαλοῦν κατέβαλεν εἰς τοῦτον τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας ἀποδοχὰς διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1953 - 31.9.1957 χρονικὸν διάστημα, ἃς καὶ καθορίζει ἀναλυτικῶς κατὰ χρονολογίας, δὲν συνυπελόγισεν εἰς ταύτας καὶ δὲν κατέβαλε τῷ ἐνάγοντι α) τὴν ἐκ 15 ο]ο προσαύξησιν (πολεμικὸν ἐπίδομα) τοῦ ν.δ. 1799]1942 διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1953 - 1.3.1955 χρονικὸν διάστημα, ἀλλ' ἤρξατο καταβάλλον ταύτην ἀπὸ 1.3.1955 καὶ ἐφεξῆς, β) δὲν τῷ κατέβαλε τὴν ὡς ἄνω προσαύξησιν καὶ ἐπὶ τοῦ εἰς αὐτὸν διδομένου κατὰ μῆνα καὶ ὡς τακτικῆς ἀποδοχῆς λογιζομένου ἀτόκου δανείου διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1953 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα καὶ γ) δὲν κατέβαλεν αὐτῷ τὸ εἰς αὐτὸν χορηγούμενον ταμειακὸν ἐπίδομα ἢ, ἄλλως, ἐπίδομα λογιστικῶν λαθῶν ἐκ 10 ο]ο ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω ἀτόκου δανείου διὰ τὸν ἀπὸ 1.1.1953 - 31.1.1956 χρόνον, ἀφ' οὗ (χρόνου) καὶ μόνον ἤρξατο καταβάλλον τοῦτο ἐπὶ τοῦ εἰς αὐτὸ ποσοῦ. Ἐν τῷ μείζονι δὲ αἰτήματι τῆς ἀγωγῆς ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον καὶ καταβάλῃ εἰς τοῦτον τὴν διαφοράν μεταξὺ τοῦ καταβληθέντος αὐτῷ ὡς ἄνω ποσοῦ κατὰ τὸ εἰρημένον χρονικὸν διάστημα, ἐν ἰδιότητι εἰσπράκτορος, καὶ ἐκείνου, ὅπερ αὐτὸς ἠξίου διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς του κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα, ἐν ἰδιότητι ὑπαλλήλου, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀπὸ 16.9.1937 συμβάσεως τῶν πάσης φύσεως ἀνωνύμων ἑταιρειῶν κλπ. καὶ κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ διακρίσεις περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἔλασσον τοῦτο, ἤτοι τὸ τῆς καταψηφίσεως τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μὴ καταβληθέντος αὐτῷ διὰ προεκτεθείσας αἰτίας χρηματικοῦ ποσοῦ. Δὲν καθίσταται δὲ ἀόριστος ἡ ἀγωγὴ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἐκτίθενται ἐν αὐτῇ συνολικῶς τὰ ἐξ ἑκάστης τῶν ὡς ἄνω αἰτιῶν ἀναλογοῦντα αὐτῷ ποσά, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἀπορριπτέοι καὶ ἀβάσιμοι.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1040]1942 ν.δ]τος, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 333]1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κυρωθέντος ὑπ' ἀριθ. 1799]1942 ν.δ]τος, ὁριζούσης, πλὴν ἄλλων, καὶ ὅτι εἰς ἀναπήρους πολέμου, τραυματίας καὶ ἐφέδρους ἀξιωματικοὺς ἢ ὁπλίτας πολεμιστὰς τοῦ πολέμου 1940 - 1941 κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος, μὴ προαγομένους ἐν ἐλλείψει προσόντων, ἐν τῇ κατεχομένῃ ὑπηρεσίᾳ χορηγεῖται ἐπίδομα 15 ο]ο ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ, σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ πολεμιστοῦ, ὅπως αἰτήσηται τὴν εἰς αὐτὸν καταβολὴν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος, γεννᾶται ἀπὸ τῆς ἐν ἄρθρῳ 11 τοῦ μνησθέντος διατάγματος ὁριζομένης ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς κατ' ἄρθρον 9 πιστοποιήσεως ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τῆς ἰδιότητος τοῦ δικαιούχου ἢ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν ἐγγράφων εἰς τὸν ὑπόχρεων Ὀργανισμόν, διότι αἱ πιστοποιήσεις αὗται ἀπαιτοῦνται μόνον πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου γεννηθέντος δικαιώματος. Νόμιμον ὄθεν τὸ σχετικὸν αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταψηφίσεως τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος 15ο]ο τόσον ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ λαμβανομένου ἀτόκου δανείου ἀπὸ 1.1.1953 καὶ ἐφεξῆς κατὰ τὰς ὡς ἄνω διακρίσεις, καθόσον καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο, ἀνεξαρτήτως τῆς ὀνομασίας αὐτοῦ, χορηγούμενον ἀνελλιπῶς κατὰ μῆνα ἀπὸ 1.1.1950 εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐναγομένου κατ' ἐταύξησιν τοῦ μισθοῦ, οὐχὶ ἐπὶ προθέσει ἀποδόσεως ἢ ἐξ ἐλευθεριότητος, ἀλλ' εἰς ἀντάλλαγμα τῶν παρεχομένων αὐτῷ ὑπ' ἐκείνου ὑπηρεσιῶν, μὴ διατελοῦν δὲ ὡς πρὸς τὴν γένεσιν ἢ τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ ὑπὸ αἱρεσίν τινα, λογίζεται ὡς τακτικὴ ἀποδοχή, τοῦθ' ὅπερ ἄλλωστε καὶ τὸ ἐναγόμενον - ἐκκαλοῦν ἀνεγνώρισε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25]9247 καὶ 10950 ἀπὸ 25.10.1955 ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς προσαγομένης δείκνυται. Ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἠτήσατο τὴν καταβολὴν αὐτῷ τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω ν.δ., ἀλλὰ μετὰ 13 ἔτη, διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ 1953 ὅμως καὶ ἐφεξῆς χρόνον, δὲν καθίσταται ἐντεῦθεν ἡ ἄσκησις τοῦ τοιούτου δικαιώματός του καταχρηστική, καθόσον ἡ ἐπὶ μακρὸν μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος καθ' ἑαυτήν, ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἑτέρων περιστατικῶν, μὴ ἐπικαλουμένων, ἐν προκειμένῳ, παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου, περιαγόντων τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος εἰς πρόδηλον ἀντίθεσιν πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, δὲν θεμελιοῖ νόμῳ ἔνστασιν καταχρηστικῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. Ὅθεν οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου σχετικοὶ λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι.

Σύννομός ἐστιν ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ καταψηφίσεως τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω ἀτόκου δανείου, ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν, ἀναλογούντος ταμειακοῦ ἐπιδόματος ἢ ἄλλως ἐπιδόματος λογιστικῶν λαθῶν (10 ο]ο) διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1953 μέχρι τῆς 31.1.1956 χρονικὸν διάστημα, ἀφ' οὗ χρόνου καὶ τὸ ἐναγόμενον - ἐκκαλοῦν ἤρξατο ὑπολογίζον τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ ἀτόκου δανείου καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος καὶ μὴ νόμιμος.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

ΑΓΩΓΗ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ ΞΗΡΑΣ ΔΙΑ ΜΗ ΓΕΝΟΜΕΝΑΣ ΥΠ' ΑΥΤΩΝ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΣΕΙΣ

Προσφορά ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ διά τήν γένεσιν ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου

Ὑπερημερία ἐργοδότου ἐκ τοῦ ἄρθρου 349 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν συνδυασμῷ πρός ἄρθρον 656.—Μία τῶν προϋποθέσεων ἡ δυνατότης διά τόν μισθωτόν ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς (ἐργασίας), ἄλλως, μή οὔσης τῆς προσφορᾶς πραγματικῆς, ἀποκλείεται ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου.— Στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τό δυνατόν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας.—Μή λῆψις ὑπ' ὄψιν τῆς ἀδυναμίας παροχῆς μετά τήν ἔναρξιν τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου.— Περιληπτική ἔκθεσις ἐν τῇ ἐργατικῇ ἀγωγῇ.—Ἀξίωσις φορτοεκφορτωτοῦ διά μή γενομένας παρ' αὐτοῦ φορτοεκφορτώσεις.— Δικαστικαί δαπάναι μή οὔσης τῆς ὁμοδικίας ὑποχρεωτικῆς καί συνεπῶς μή ἐπιβαλλομένης τῆς συνεναγωγῆς δι' ἑνός δικογράφου.

Ὑπό τήν κρίσιν τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμῶν, ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ὑπεβλήθη ἀγωγή ἐργατῶν φορτοεκφορτωτῶν, ἐφοδιασμένων διά τοῦ κατά νόμον ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, καί' ἐπιχειρήσεως, διότι κατά τήν ἐκφόρτωσιν ὑπ' αὐτῆς ἐμπορεύματος δέν ἐχρησιμοποίησεν αὐτούς, ὡς εἶχεν ἐκ τοῦ νόμου (ν.δ. 1254|1949, ΕΕΔ 8, 1006) ὑποχρέωσιν.

(Ὑπομιμνήσκεται ἡ μεταξύ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καί τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνία περί τῆς συνταγματικότητος τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ|τος τούτου, ἴδετε ΕΕΔ 19, 509, ἔνθα νομολογία καί σημειώσεις μας).

Κατά τά δεκτά γενόμενα (Α.Π. 645|1955, εἰσηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 15, 30) φορτωτής ἤ παραλήπτης ἐμπορευμάτων ἤ εἰδῶν, ἐνεργήσας ἐν πολλαῖς κατά παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1264|1949 φόρτωσιν ἤ ἐκφόρτωσιν δι' ἐργάτου, μή ἐφοδιασμένου διά βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς, λογίζεται ὡσεί συνάψας σύμβασιν ἐργασίας μετ' ἐκείνου ἐκ τῶν ἐν τῇ πολλαῖς τοιούτῳ κατοχυρωμένων.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, πέραν τοῦ εἰδικοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῆς, ἔχει γενικώτερον ἐνδιαφέρον ὡς πρός τά περί ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου δεκτά γενόμενα καί τά περί ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ πρός προσφοράν τῆς ἐργασίας του.

Δέν εἶναι δεκτικόν ἀμφισβητήσεως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι, διά νά καταστῇ ὁ ἐργοδότης ὑπερήμερος περί τήν ἀποδοχήν τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ καί κατά πόσον κατέστη ὑπερήμερος θά κριθῇ ἐκ τῶν γενικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 349 - 355 Α.Κ. (ἴδετε καί *Κ. Δημάκην*, Ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ὡς δανειστοῦ, ΣΕΔ 13, 505, Α.Π. 323|1956, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 708, Α.Π. 178|1959, εἰσηγητής *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 419). Ἀπαιτουμένου ὅπως προηγουμένως ὁ μισθωτός, ὡς ὀφειλέτης τῆς ἐργασίας, προσφερθῇ εἰς παροχήν τῶν ὑπηρεσιῶν του καί ἡ προσφορά νά εἶναι πραγματική καί προσήκουσα (*Ι. Καποδίστριας*, Ἐρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 18 ἑπ., Α.Π. 323|1956, ἔνθ' ἀνωτ.), ἐν καταλλήλῳ δηλαδή τόπῳ καί χρόνῳ (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρον 648, *Ι. Καποδίστριας*, Ἐρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 23).

Τοῦτο ἀποτελεῖ καί στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς του (Α.Π. 407|1947, εἰσηγητής *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 7, 172).

Κατ' ἄρθρον 352 Α.Κ., ἐξ ἄλλου, ὁ δανειστής δέν καθίσταται ὑπερήμερος, ἐάν ὁ ὀφειλέτης δέν ἦτο εἰς θέσιν νά ἐκπληρώσῃ τήν παροχήν κατά τόν χρόνον τῆς προσφορᾶς τῆς παροχῆς, τοῦτο δέ ἰσχύει καί ἐπί τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀδυνατεῖ νά προσφέρῃ τήν ἐργασίαν του (ἴδετε καί *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 15, 1041, *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, ἐν Ἐρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 381, σημ. 8, *Τούσην*, Ἐργατ. Δίκαιον, τόμος Α', σελ. 165, Α.Π. 130|1952, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 617). Εἰς τήν προκειμένην περίπτωσιν τό Πρωτοδικεῖον δι' ἐπιτυχῶν συλλογισμῶν δέχεται, ὅτι καί προσεφέρθη ἡ ἐργασία καί ἦτο δυνατή ἡ παροχή αὐτῆς.

Ὡς πρός τήν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου μετά τήν διαρκοῦσης αὐτῆς ἀδυναμίαν τοῦ μισθωτοῦ πρός παροχήν ἐργασίας βλέπε ΕΕΔ 19, 333, ἔνθα ἡ ὑπ' ἀριθ. 1550|1960 Πρωτ|κείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητής *Α. Στασινός*), καί λοιπαί παραπομπαί εἰς νομολογίαν καί θεωρίαν εἰς σημειώσεις μας.

Περί τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 70 Πολ. Δικ. ὁμοδικίας βλέπε καί τήν Α.Π. 232|1960 (εἰσηγητής *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 19, 719).

Πρωτοδικείου Καλαμῶν 780/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Καπετανάκος*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Δενάρδος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Παπαθεοδώρου, Ν. Κουλουμβάκος

Τόσον ἐκ τοῦ ἄρθρου 349 Α.Κ. διαλαμβάνοντος περί τῆς ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ ἐν γένει, ὅσον καί ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 ἐδ. Ι τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, ὁριζόντος περί τῆς ὑπερημερίας τοῦ μισθωτοῦ (ἐργοδότου) εἰδικώτερον, προκύπτει, ὅτι μία τῶν προϋποθέσεων τῆς τοιαύτης ὑπερημερίας εἶναι, ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς (ἐργασίας) δέον νά εἶναι διά τόν ἐκμισθωτήν (ἐργάτην) δυνατή, διότι ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου δέν εἶναι λογικῶς νοητή, ὅταν ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐργασίας ἤδη πρό πάσης ὑπερημερίας ἔχῃ καταστῇ ἀδύ-

νατος. Είναι δέ ἀναμφίβολον, ὅτι ἀδύνατος καθίσταται ἡ παροχὴ καὶ ὅταν ὁ λόγος τῆς ἀδυναμίας κεῖται ὁλικῶς ἢ μερικῶς πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἔργάτου, ὅταν δηλαδὴ ὁ ἐργάτης κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσφορᾶς τῆς ἐργασίας δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ πράγματι ταύτην (*Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 60 στοιχ. α', *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκ. σελ. 198, Staudinger, Kommentar BGB 11 ἐκδ. 1958 § 615 ἀριθ. 13, Palandt BGB 16 ἐκδ. 1957 ὑπ' ἄρθρ. 293, ἀριθ. 2, στοιχ. β). Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, μὴ οὔσης τῆς προσφορᾶς τοῦ ἐργάτου πραγματικῆς, ἀποκλείεται ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου καὶ συνεπῶς καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀξίωσις τοῦ ἐργάτου (*Μπαλῆ* op. cit. § 61 ἀριθ. 1, *Ἀγαλλοπούλου* loc. cit., Staudinger, loc. cit.). Ὅθεν τὸ δυνατὸν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργάτου δέον νὰ περιλαμβάνηται ὡς ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς οὗτος ἀξιοῖ τὸν μισθόν του λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας του. Λύτονόητον ὅτι τὸ αὐτὸ στοιχεῖον, ἐν ἀμφισβητήσει, δέον νὰ ἀποδεικνύθῃ, ἵνα εὐδοκιμήσῃ ἡ ἀγωγή. Τέλος ἡ ἀδυναμία πρὸς παροχὴν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ἐὰν αὕτη ἐχώρησε μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ὑπερημερίας περὶ τὴν ἀποδοχὴν καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἐργάτης ἀπεδέχθη νέαν ἐργασίαν, ἀπασχολοῦσαν αὐτὸν πλήρως, ὥστε δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 656 ἐδ. 2 (Staudinger, loc. cit.). Ἐξ ἑτέρου καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ νόμος ΓΧΟΔ (ἄρθρον 5 § 2) ἀρκεῖται, ὅπως ἡ ἀγωγὴ περιέχῃ περίληψιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος, δὲν σημαίνει, ὅτι εἶναι παραδεκτὸν δικόγραφον ἀγωγῆς, ὅπερ περιλαμβάνει ἐλλιπῶς τὰ στοιχεῖα τοῦ δικαιώματος. Περαιτέρω ὅμως ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω εἰδικοῦ νόμου καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ ἄρθρου 12 αὐτοῦ προκύπτει, ὅτι ἐν τῇ κρίσει περὶ τῆς πληρότητος τῶν δικογράφων κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δὲν πρέπει νὰ τηρῆται τὸ αὐστηρῶς τυπικὸν μέτρον, ὅπερ ἀπαιτεῖ ἡ κοινὴ διαδικασία.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων αὐτοτελῶν ἀγωγῶν τῶν ἐναγόντων - ἐφεσιβλήτων, αἵτινες συνεξεδικάσθησαν λόγῳ συναφείας, οὗτοι ἐξεθηκαν ἐν αὐταῖς αὐθεκάστως μέν, πλὴν ὅμως ἀπαραλλάκτως, ὅτι ἡ ἐναγομένη - ἐκκαλοῦσα «ἀπὸ τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1956 μέχρι τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1957 ἐξεφορτώσεν ἐκ τοῦ μεταφορικοῦ μέσου εἰς τὰς ἀποθήκας της 20.000 τόννους σίτου, ἐφόρτωσε δὲ ἐκ τούτων εἰς τὸ μεταφορικὸν μέσον 47.000 τόννους ἀλεύρου, χωρὶς, συμμορφουμένη πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 1254]1949, νὰ ἀπασχολήσῃ τοὺς ἐφωδιασμένους διὰ ταυτότητος ἐργάτας φορτοεκφορτωτὰς ξηρᾶς, οἵτινες ἦσαν 90 κατ' ἀριθμόν, καίτοι εἶχον εἰς τὴν διάθεσιν ταύτης τὰς ὑπηρεσίας των, ἀλλὰ ἀπησχόλησεν ἐλευθέρους ἐργάτας, καταστᾶσα οὕτω ὑπερήμερος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συναπτομένης κατὰ τὸ μνησθὲν ν. δίγμα ἀναγκαστικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὑποχρεουμένη εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ, ὃν θὰ ἐλάμβανον, ἐάν, συμμορφουμένη ἐκείνη πρὸς τὸν νόμον, ἐδέχετο τὰς ὑπηρεσίας των κλπ.». Ἐν τῇ ὡς ἄνω περιληπτικῇ ἐξιστορήσει τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν περιέχονται συνεπτυγμένως μέν, σαφῶς ὅμως, πάντα τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἐφ' ὧν οἱ ἐνάγοντες ἐφεσίβλητοι ἐστήριξαν τὸ ἀξιούμενον δικαίωμά των, καὶ ἐπομένως ἐμπεριέχεται καὶ τὸ οὐσιῶδες, κατὰ τὴν προηγουμένην σκέψιν, περιστατικὸν ὅτι οὗτοι ἦσαν πράγματι εἰς θέσιν νὰ παράσχουν τὴν ἐργασίαν των κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον τῆς προσφορᾶς. Συνεπῶς τὰ αὐτὰ ἀποφηνάμενος καὶ ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας καὶ κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἀπορρίψας τὴν σχετικὴν ἔνστασιν περὶ τοῦ νόμῳ ἀπαγορεύτου τῶν ἀγωγῶν, λόγῳ ἐλλείψεως ἐν αὐταῖς τοῦ κατὰ νόμον ἀπαραιτήτου ὡς ἄνω στοιχείου ὀρθῶς ἔκρινε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Οἱ ἐφεσίβλητοι - ἐνάγοντες φορτοεκφορτωταὶ ξηρᾶς Καλαμῶν, ἐφωδιασμένοι διὰ τοῦ οἰκείου βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος, ἦσαν εἰς θέσιν πράγματι νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των διὰ τὰς ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης διενεργηθείσας φορτοεκφορτώσεις ἀπὸ 16.9.1956 μέχρι 12.10.1957, τὰς ὁποίας ὅμως αὕτη, ἂν καὶ ὑπόχρεως πρὸς ἀποδοχὴν των λόγῳ τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων νόμῳ ὑφισταμένης ἐξηναγκασμένης συμβάσεως ἐργασίας, δὲν τὰς ἀπεδέχθη. Τὸ γεγονός, ὅπερ καὶ ἐπικαλεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη, ὅτι οἱ ἐφεσίβλητοι οὗτοι δὲν ἠδύναντο νὰ παράσχουν πράγματι τὰς ὑπηρεσίας των, λόγῳ ἀπασχολήσεώς των ἀλλαχοῦ, δὲν δύναται νομικῶς νὰ θεμελιώσῃ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀδυναμίαν πρὸς παροχὴν τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας, διότι ναὶ μὲν ἡ σύγχρονος παροχὴ ἐργασίας εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν - ἐναγομένην καὶ ἀλλαχοῦ ὑπερέβαινε προδήλως τὰς δυνάμεις των, πλὴν ὅμως, ἵνα κριθῇ, ἐὰν ὑφίστατο ἀδυναμία πρὸς παροχήν, ἥτις διακωλύει τὴν περιέλευσιν τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν ἢ αἴρει τὴν τοιαύτην ὑπερημερίαν, ἔδει χωρήσασαν, δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἱκανότης τῶν ἐργατῶν πρὸς παροχὴν καθ' ὃν χρόνον προσήνεγκον τὰς μὴ γενομένας ἀποδεκτὰς ὑπηρεσίας των, ἀνεξαρτήτως τῶν συνεπείᾳ τῆς μὴ ἀποδοχῆς των ἐπιγενομένων περιστατικῶν ἀπασχολήσεώς των ἀλλαχοῦ, ἐξ ὧν προκύπτει ἐκ τῶν ὑστέρων πλέον τὸ ἀδύνατον τῆς ταυτοχρόνου παροχῆς ἐργασίας εἴς τε τὴν ὑπερήμερον ἐργοδότιδα (ἐκκαλοῦσαν - ἐναγομένην) καὶ ἀλλαχοῦ. Τὰ ὕστερα ταῦτα γεγονότα —κατὰ τὰ εἰς τὴν ἀνωτέρω σκέψιν ἀναπτυχθέντα— ἀσκοῦν ἐπιρροὴν οὐχὶ ἐπὶ τὴν θεμελίωσιν τῆς λόγῳ ὑπερημερίας τῆς ἐργοδότιδος ἀξιώσεως τῶν ἐργατῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 ἐδ. 2 Α.Κ. καταλυτικῆς ἐνστάσεως, ἥτις, προβληθεῖσα κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην καὶ κριθεῖσα ὡς ἀόριστος, ἀπερρίφθη μὲ συνέπειαν τὴν μὴ ἐπιβολὴν καὶ τοῦ ἐπαχθέντος πρὸς ἀπόδειξιν τῆς τοιαύτης ἐνστάσεως ὅρκου—περὶ ἧς ἀπορρίψεως, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, ἡ ἐκκαλοῦσα δὲν παραπονεῖται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς της. Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι οἱ ἐφεσίβλητοι - ἐνάγοντες κατὰ πρῶτον λόγον προσήνεγκον τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν - ἐναγομένην, προφανῶς ταύτην προτιμήσαντες ὡς τὴν κυριωτέραν καὶ μονιμωτέραν ἐργοδότιδά των, καὶ ἠδύναντο ὄντως νὰ πραγματοποιήσουν τὴν προσφορὰν τῆς ἐργασίας των

κατά τον χρόνον, καθ' ον έποιήσαντο την τοιαύτην προσφοράν, άλλά και μεταγενεστέρως, έάν ήθελον προσληφθή έξ άρχης, άφ' ής έτέθησαν είς την διάθεσιν έκείνης, έργαζόμενοι τον νόμιμον χρόνον. Όταν όμως ή έκκαλουσα - έναγομένη δέν άπεδέχθη την προσφοράν των, ήτο φυσικόν νά έργασθούν άλλαχοῦ είς άλλας φορτοεκφορτώσεις, ὡς λόγω τῆς έπαγγελματικῆς των ὡς άνω ίδιότητος και κατασφαλίσεως ύπεχρεοῦντο νά ένεργήσουν. Ή τοιαύτη όμως τυχόν μεταγενεστέρα άπασχόλησίς των άλλαχοῦ οὐ μόνον δέν άποδεικνυσι τούτους άνικάνους πρός παροχήν τῆς άποκρουσθείσης έργασίας, άλλά έκ τῶν ὑστέρων θά ήδύνατο νά έπιβεβαιώση τό έναντίον, διότι πιστοποιεῖ, ὅτι τήν έργασίαν, ἣν οὗτοι άλλαχοῦ παρεῖχον, θά ήδύναντο είς τήν ὑπερήμεραν έργοδότιδα νά παράσχουν, έάν αὕτη ἔστεργε νά τήν άποδεχθῆ. Δέν ὑπεχρεοῦντο δέ νά παραμείνουν καθ' ὅλον τό έπίδικον χρονικόν διάστημα ἄργοί, ἵνα εἶναι ἀνά πᾶσαν στιγμήν ἡ προσφορά τῆς έργασίας των πραγματική, ἀφοῦ ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη ἐξ ἀρχῆς ἐδήλωσεν, ὅτι δέν δέχεται τήν παροχήν των, προσλαβοῦσα ἰδίους ἐργάτας, δοθέντος ὅτι ἡ ἀρχικῶς πραγματική προσφορά καί ἡ ἀπόκρουσις ταύτης κατέστησε τήν ἐκκαλοῦσαν ὑπερήμερον καί καθ' ὅλον τόν μετέπειτα χρόνον, καθ' ὃν πλέον οἱ ἐφεσίβλητοι - ἐνάγοντες, ἀλλαχοῦ ἐργασθέντες, δέν ἦσαν πλέον εἰς θέσιν νά προσφέρουν εἰς τήν ἐκκαλοῦσαν - ἐναγομένην τάς ὑπηρεσίας των (πρβλ. ἄρθρον 350 A.K. Staudinger, loc. cit.). Οὐδέ ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος, ὡς ὑποστηρίζει ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη, ἡ λόγω τῆς ὑπερημερίας ταύτης ἀξίωσις τῶν ἐφεσιβλήτων - ἐναγόντων ἐπί τοῦ μισθοῦ των ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐκ τῆς συνεπείᾳ τῆς ὑπερημερίας ματαιώσεως τῆς έργασίας των παρ' αὐτῇ ἀπησχολήθησαν ἀλλαχοῦ καί ἠμείφθησαν, ἐνῷ δέ οὐδέν ἐζημιώθησαν, ἀπαιτοῦν νῦν μισθόν διά μή παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, ἀφοῦ ὁ νόμος τοιαύτην ἀξίωσιν ἐπιτρέπει, παρέχων ἅμα πρός ἀπόκρουσιν αὐτῆς τήν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 §6. 2 A.K. ἔνστασιν, ἣν πάντως ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη ἤσκησεν ἀνεπιτυχῶς. Καί ναί μέν οἱ ἐφεσίβλητοι - ἐνάγοντες πληρώνονται κατά μονάδα παρεχομένης ἐργασίας διά διαιρέσεως τῶν συναλλαγικῶν εἰσπράξεων διά τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερησίως ἐργασθέντων (βλ. ἄρθρα 12, 30 §§ 10 καί 11 ἄρθρα 31 καί 39 Κανονισμοῦ φορτοεκφορτώσεων ξηρᾶς καί μεταφορῶν Καλαμῶν, ἐγκριθέντα διά τῆς ὑ.ἀ. 30192] 1946), πλήν, διά νά μειωθοῦν αἱ ἀποδοχαί των, δέν ἀρκεῖ μόνον νά αὐξάνωνται οἱ προσλαμβανόμενοι νομίμως ἐπί πλέον ἐργάται (ἐπίκουροι ἐργάται (βλ. ἄρθρον 39 τοῦ μνησθέντος Κανονισμοῦ), ἀλλά καί νά μή αὐξάνωνται αἱ πρός φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν ποσότητες, διότι, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἡ πρόσληψις ἐπικούρων ἐργατῶν δέν ἐπιδρᾷ ἐπί τήν ἔκτασιν τοῦ μισθοῦ τοῦ συνόλου αὐτῶν, ἐφ' ὅσον, αὐξανομένης τῆς ἐργασίας, αὐξάνεται καί ὁ ἀριθμός τῶν ἀπασχολουμένων ἐργατῶν καί τό μερίδιον ἑκάστου αὐτῶν παραμένει ἀμετάβλητον. Ἐν προκειμένῳ προκύπτει, ὅτι κατά τούς μῆνας Σεπτέμβριον - Ὀκτώβριον 1956 καί Αὔγουστον - Ὀκτώβριον 1957 προσελήφθησαν καί ἐπίκουροι ἐργάται διά τάς φορτώσεις ξηρᾶς (βλ. τό ἐπικαλούμενον καί τό νῦν παραδεκτῶς τό πρῶτον προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 76] 1959 πιστοποιητικόν τῆς Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτώσεων ξηρᾶς Καλαμῶν), πλήν ὅμως τοῦτο, ἀσχέτως πρός τήν ἐπιρροήν, ἣν ἠδύνατο νά ἀσκήσῃ εἰς τήν ἔκβασιν τοῦ εἰς τό ἄρθρ. 656 § 2 A.K. ἐρειδομένου ἰσχυρισμοῦ τῆς ἐναγομένης, δέν σημαίνει, ὅτι κατά τόν χρόνον αὐτόν δέν θά ἠδύναντο οἱ κανονικοί φορτοεκφορτωταί (90 τόν ἀριθμόν) νά ἐκτελέσουν ἅπασαν τήν πρός φόρτωσιν ἐργασίαν παρά τῇ ἐκκαλούσῃ ἐναγομένῃ, ὥστε ἡ πρόσληψις ἐπικούρων ἐργατῶν νά συνεπάγηται τήν μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν των μέσῳ τοῦ κοινοῦ ταμείου των, ὅπερ ἐπιμερίζει τάς ἀμοιβάς εἰς τούς ἐργασθέντας ἐκ τοῦ συνόλου τῶν εἰσπράξεων ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν (βλ. τάς προμνησθείσας διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ), ἀλλά τοὐναντίον ὑποδηλοῖ, ὅτι προσελήφθησαν καί ἄλλοι ἐργάται (ἐπίκουροι), ὑπαρχούσης ἀλλαχοῦ ἐργασίας. Τέλος ἡ ὕπαρξις φόρτου ἐργασίας δέν καθίστα αὐτούς μερικῶς ἀνικάνους πρός ἐκπλήρωσιν τῆς πρός φορτοεκφορτώσεώς των ἐναντι τῆς ἐναγομένης, ἐφ' ὅσον ὑπεισέρχεται τοῦ Κανονισμοῦ ἡ εὐχέρεια αὐξήσεως ταῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν διά τῆς ἐκτάκτου προσλήψεως ἐπικούρων ἐργατῶν καί ἀπασχολήσεως ταύτων ἀλλαχοῦ. Κατά ταῦτα, ὀρθῶς ἐκτιμήσασα τάς προσαχθείσας ἀποδείξεις ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, οὐδαμῶς ἡμαρτε καί συνεπῶς ὁ δεύτερος λόγος τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως ὁ διά τά ἐναντία μεμφόμενος αὐτῆς ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

Μή οὔσης τῆς δωδικίας ὑποχρεωτικῆς καί συνεπῶς μή ἐπιβαλλομένης συνεναγωγῆς τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης δι' ἑνός δικογράφου, αἱ δικαστικαί δαπάναι ἐπιβάλλονται κατά τήν ἐν τοῖς ἄρθροις 210 καί 211 Πολ. Δικ. ἀρχήν τῆς ἥττης καί τῆς ὑπαιτιότητος (Α.Π. 413]1947, ΕΕΝ ιε' 153, Α.Π. 122]1935, ΕΕΝ β' 788). Ἐν τῇ ἐπιδικάσει ταύτης τό δικαστήριον ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως οὐ μόνον τήν ὁλικήν ἢ μερικήν ἥτταν τοῦ διαδίκου, ὥστε μόνον ἐπί τῇ βάσει ταύτης νά καθορίσῃ ἀναλόγως τόν ὑπόχρεων καί τό ποσόν τῶν καταβλητέων δαπανῶν, ἀλλά καί τοῦ τίς ὑπῆρξεν ὑπαίτιος τῆς δίκης (Α.Π. 76]1950, Ἀρχ. Νομ. Β' 253), ὡς καί τάς λοιπάς περιστάσεις, οἷον τήν σπουδαιότητα τῆς διαφορᾶς, τόν ἀπαιτηθέντα καί καταναλωθέντα χρόνον κλπ. (βλέπε Α.Π. 371]1940, Θ. ΝΑ' 790). Κατά ταῦτα τό παράπονον τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης, ὅπερ διατυποῖ παραδεκτῶς διά τῶν προτάσεών της, ὅτι ἐσφαλμένως ἐπεδίκασεν ἡ ἐκκαλουμένη ὑπέρ ἑκάστου τῶν ἐφεσιβλήτων, κεχωρισμένως ἐναγόντων, δαπάνην ἐκ δραχμῶν 300, καίτοι ἡ ἐπιδικασθεῖσα ἐνί ἑκάστῳ αὐτῶν ἀπαιτησις ἦτο μικροτέρα τοῦ 1]3 τοῦ διά τῆς ἀγωγῆς αἰτηθέντος ποσοῦ παρά τῶν ἐναγόντων, οἵτινες κατά τό πλεῖστον ἠττήθησαν, εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον, καθ' ὅσον τό ποσόν τοῦτο κρίνεται καί ὑπό τοῦ Δικαστηρίου τούτου τό προσῆκον μετά τήν λόγῳ συναφείας συνεκδίκασιν ὅλων τῶν ἀγωγῶν, ἐν ὄψει τῆς ὅλης διαφορᾶς καί μετά στάθμισιν τοῦ βαθμοῦ τῆς ὑπαιτιότητος τῶν διαδίκων.

Μετά ταῦτα, ἀπορριπτομένης καθ' ὁλοκληρίαν τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, δέον ἡ ἐκκαλοῦσα, ὡς ἡττωμένη, νά καταδικασθῇ κατ' ἄρθρον 210 Πολ. Δικ. εἰς τήν τῶν ἐφεσιβλήτων δικαστικήν δαπάνην τῆς παρούσης ἐκκλήτου δίκης, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ.

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΠΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

'Αλλεπάλληλοι συμβάσεις ώρισμένου χρόνου πρὸς ἐκκαστρατήγησιν τοῦ Νόμου

Εὐθύνη ἐργοδότου, καταστάντος ὑπερημέρου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ ἐπὶ μὲν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου αὐτὴ διὰ χρόνον μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου δι' ὅσον χρόνον συνεχίζεται ἡ ὑπερημερία αὐτοῦ.—Κρίσις δικαστηρίου περὶ ὑπάρξεως συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ ἂν αἱ καταρτισθεῖσαι ἀλλεπάλληλοι συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου κατηρτίσθησαν, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ μισθωτός, δι' ὡρισμένον χρόνον πρὸς καταστρατήγησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ.

'Αναιρεῖται διὰ τὸν ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει λόγον ἡ ὑπ' ἀριθ. 17969|1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

'Ως δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (μετὰ προηγουμένην προσφορὰν αὐτῷ, ἴδετε ἀνωτέρω σελ. 777) διακρίνεται κατὰ χρόνον ἐκ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου (περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ἴδετε Α.Π. 87|1958, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 289).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὁ μισθωτὸς ἐπεκαλέσθη ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου ἐκ συμβάσεως ἐργασίας κατ' αὐτὸν ἀορίστου χρόνου, λόγῳ τοῦ ὅτι, ὡς ἰσχυρίσθη ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἡ κατάρτισις ἐπὶ μέρους συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου ἐγένετο πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου.

'Αποδεικνυομένης τῆς καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου (περὶ αὐτῆς καὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112|1920, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ γενικὸν κανόνα κατὰ τὸν *Χ. 'Αγαλλόπουλον*, 'Εργατ. Δίκαιον, σελ. 282), τοῦ σχετικοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ περιεχομένου ἐν τῇ ἀγωγῇ (Α.Π. 166|1935, ΕΕΝ β' 932), χαρακτηρίζεται ἡ σύμβασις ἐργασίας ὡς ἀορίστου χρόνου καὶ ἰσχύουν ἐπ' αὐτῆς αἱ περὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου διατάξεις (ἄρθρα 349, 656 Α.Κ.), δοθέντος ὅτι διὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπαιτεῖται πάντως καταγγελία αὐτῆς, ἐνῷ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου λήγει αὐτὴ αὐτομάτως ἅμα τῇ παρελεύσει τοῦ χρόνου διαρκείας αὐτῆς. ('Εξαιρεῖται ἡ περίπτωσις τῆς καταγγελίας διὰ σπουδαῖον λόγον πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ χρόνου, κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.).

Διὰ νὰ φθάσῃ ὅμως τὸ Δικαστήριον εἰς τὴν κρίσιν ὅτι ἡ σύμβασις λογίζεται ὡς ἀορίστου χρόνου, πρέπει νὰ δεχθῇ τὰ πραγματικὰ ἐκεῖνα γεγονότα, τὰ ὁποῖα συνιστοῦν τὴν καταστρατήγησιν τοῦ νόμου (ἴδετε Α.Π. 280|1960, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 19, 642 καὶ παρατηρήσεις *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 19, 633 ἑπ., Α.Π. 237|1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 641), πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, δὲν ἐγένετο εἰς τὴν περίπτωσιν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου.

Περὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διαδοχικῶς συναπτομένων πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 16, 1025 ἑπ., Α.Π. 204|1955 (εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 14, 467).

'Αρείου Πάγου 254/1960. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Μαῦρος, Ν. Θεοδωράκης

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 656 καὶ 648 Α.Κ. ὁ μισθωτὴς ὑπηρεσιῶν, ὃν κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐκμισθωτοῦ, εὐθύνεται νὰ καταβάλῃ εἰς τοῦτον τὸν μισθὸν τοῦ χρόνου τούτου. 'Αλλὰ ἐπὶ μὲν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διαρκείας ὀφείλει τοιοῦτον οὐχὶ διὰ χρόνον πέραν τοῦ συμφωνηθέντος μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως, ἐπὶ δὲ τοιαύτης ἀορίστου χρόνου διαρκείας δι' ὅσον χρόνον ἡ ὑπερημερία συνεχίζεται.

'Οπως προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς, ὁ ἀναιρεσίβλητος ἰσχυρίσθη, ὅτι «προσελήφθη δι' ἐγκύρου συμβάσεως τὴν 11ην Αὐγούστου 1955 ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ (ἤδη ἀναιρεσείοντος) δι' ἀόριστον χρόνον, δοθέντος ὅτι αἱ ἐπακολουθήσασαι ἀλλεπάλληλοι συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου ἐγίναντο πρὸς καταστρατήγησιν τῶν νόμων, ὡς ὑπάλληλος ἀσχολούμενος μὲ τὴν εἰσπραξιν συνδρομῶν κλπ.», τ.ἐ. ἐπρόβαλε καθ' ὑποφοράν, ὅτι μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος κατηρτίσθησαν μετὰ τὴν πρόσληψίν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τούτου ἐπὶ μέρους συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διαρκείας, ὅτι ὅμως αὗται συνήφθησαν οὕτω πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου. Βάσει δὲ τοῦ πραγματικοῦ τούτου, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἀπὸ 17 'Απριλίου 1958 τὸ ἀναιρεσεῖον κατέστη ὑπερήμερον περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐζήτησε τὴν καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων ἐκτοτε ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου τῆς ὑπερημερίας. Καθὼς ὅμως δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν ἀποδείξεων, δέχεται, ὅτι ἡ συνδέσασα τὸν ἀναιρεσίβλητον μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος σχέσις εἶναι ἡ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ταύτῃ ἐδέχθη τὴν ἀγωγήν, δίχως νὰ ἐξετάσῃ τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς ὁμολογούμενον, ὅτι μεταξὺ ἀναιρεσείοντος καὶ ἀναιρεσιβλήτου εἶχον καταρτισθῆ ἀλλεπάλληλοι συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διαρκείας καὶ πόσης καὶ δίχως νὰ περιλάβῃ δικαιολογίαν

ΑΔΕΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΜΗ ΛΗΦΘΕΙΣΑΝ ΕΝΕΚΕΝ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΝ

Ἀπόλυσις μισθωτοῦ μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας κατὰ Κανονισμόν

Δικαίωμα μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἀπολύσεως αὐτοῦ, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην κατ' ἀ.ν. 539|1945 ἄδειαν, δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην.—Ὑποχρεωτικὴ ἀπόλυσις προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας κατὰ τὴν διὰ τοῦ νόμου 3954|1959 κυρωθεῖσαν σύμβασιν.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539|1945, τῆς ἀπολύσεως μὴ γενομένης δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην.

Τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν (ΕΕΔ 4, 474) ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του.

Ἀντίστοιχον διάταξιν περιέχει καὶ τὸ ἄρθρον 6 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2081|1952 (ΕΕΔ 11, 827) κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 8029|1959 ἀπόφασιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξεν ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ κατὰ Κανονισμόν, ἐπέχοντα ἰσχὺν νόμου, ὁρίου ἡλικίας.

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, καὶ βεβαίως οὕτω ἔχει τὸ πρᾶγμα, ὅτι δὲν δύναται ἡ περίπτωσις νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, ἀφοῦ ἐκ τοῦ νόμου προέρχεται ἡ ἀπόλυσις.

Ὁ Νομοθέτης τοῦ ἀ.ν. 539|1945 διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 αὐτοῦ εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς παρεμποδίζεται διὰ τῆς ἀπολύσεως, ἡ ὁποία ὀφείλεται εἰς ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην (περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου αὐτοῦ ἴδετε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9209|1958, εἰσηγητὴς Σ. *Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 18, 134, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 133, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), νὰ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην ἄδειαν, ἀλλὰ δὲν διενοήθη νὰ καταστήσῃ τὸν ἐργοδότην ὑπόχρεων εἰς ἀποζημίωσιν, ὅταν οὐδὲν πταῖσμα βαρύνῃ αὐτὸν διὰ τὴν ἀπόλυσιν, ὡς ἐν προκειμένῳ (ἴδετε καὶ τὴν Α.Π. 62|1960, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 19, 281, καθ' ἣν δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἀπόλυσις καταστάντος ἀνικάνου πρὸς ἐργασίαν λόγῳ σωματικῆς νόσου μισθωτοῦ εἰς τὸν ὅρον «ἀφορμὴ βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην»).

Ἀρείου Πάγου 290/1960, Τμ. Β΄

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τρίμης, Χ. Μυριάνθης

Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539|1945 πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ἀπὸ 27.8.1957 συμβάσεως καὶ τῆς ἀπὸ 5.2.1959 συμπληρωματικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Η.Ε.Μ., κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 3954|1959 καὶ κτησαμένης ἰσχὺν νόμου, κατ' ἄρθρον 1 νόμου 3954|1959, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς κυρουμένης συμβάσεως τὸ ὅριον ἡλικίας διὰ τὸ ἐν γένει προσωτικὸν τῆς Η.Ε.Μ., ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁποίου ἀπομακρύνεται τοῦτο ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας, ὁρίζεται δι' ἅπαν τὸ λοιπὸν προσωπικόν, πλὴν τοῦ προσωπικοῦ τῶν γραφείων καὶ τὸ διοικητικόν, τὸ 60ὸν ἔτος. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι, ὅπως δικαιωθῇ ὁ ἀπολυθεὶς μισθωτὸς τῆς ὑπὸ τῆς ἄνω διατάξεως τοῦ ἀ.ν. 539|1945 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, δέον ἡ ἀπόλυσις τούτου νὰ ὀφείληται εἰς ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, οἷα δὲν ὑφίσταται ἐν τῇ περιπτώσει τῆς κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἰσχύν νόμου ἐχούσης ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ἄνω συμβάσεως (ἄρθρον 12 νόμου 3954|1959), δι' ἧς, τιθεμένου κανόνος ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, ὁρίζεται ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομάκρυνσις τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ. ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ὁριζομένου ὁρίου ἡλικίας. Ὅθεν, δεξάμενος ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ΄ δικάσας Πρωτοδίκης διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀπο-

---

ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ὅτι αἱ συμβάσεις αὗται κατηρτίσθησαν δι' ὡρισμένον χρόνου πρὸς καταστρατήγησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Οὕτως ὅμως κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον περὶ τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων λόγῳ ἐλλείψεως δικαιολογίας καὶ κατέστησεν ἑαυτὴν κατὰ ταῦτα ἀναιρετέαν, συμφώνως πρὸς τὸν περὶ τούτου προταθέντα, ὡς διατυποῦται κατὰ τὸ ἄρθρ. 811 § 4 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810|1957, ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ λόγον ἀναιρέσεως τοῦ ἄρθρου 807 § 19 Πολ. Δικ., ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810|1957. Ἀναιρουμένης δὲ τῆς ἀποφάσεως, δέον ἡ ὑπόθεσις, ἡ ὁποία χρήζει περαιτέρω ἐρεύνης, νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ Γ΄ Τμῆμα τοῦ Δικαστηρίου τούτου διὰ τὴν κατὰλληλον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ΠΟΙΝΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀγωγή μισθωτοῦ πρός λῆψιν μισθοῦ ἕνεκεν ἀκυρότητος τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς

Μισθός ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ.— Ἀποδεικτέα ὑπό τοῦ μισθωτοῦ ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἡ προσφορά τῆς ἐργασίας καί ἡ μή ἀποδοχή ὑπό τοῦ ἐργοδότου.—Ἔννοια προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν.—Ἀδυναμία ἀποδοχῆς τῆς ἐργασίας ὑπό τοῦ ἐργοδότου συνεπείᾳ ἐπιβολῆς κατά τοῦ μισθωτοῦ πειθαρχικῆς ποινῆς, ἐπιβαλλομένης ὅμως νομίμως καί κατά τούς ὅρους τοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας.— Δικαστικός ἔλεγχος πειθαρχικῶν ποινῶν.— Ἀκυρότης Κανονισμοῦ ἐργασίας προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, μή τηρηθείσης τῆς ὑπό τοῦ Νόμου 3789|1957 προβλεπομένης διαδικασίας.—Ἀναγκαία ἡ αἰτιολογία τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως καί ἡ ἔγγραφος κατάρτισις αὐτῆς, φερούσης τήν ὑπογραφήν τοῦ ἐκδόντος αὐτήν.

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ θέματα καὶ αἱ δοθεῖσαι ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετεῖου, λύσεις ἐπὶ τῶν ἐξ αὐτῶν προκυπτόντων ζητημάτων. (Ἴδετε καὶ σχετικὴν Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 800|1960, Πρωτοδίκης *Κ. Σφακιανάκης*, ΕΕΔ 19, 407 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΣΕΔ 19, 407, καὶ περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν *Σ. Διαμαντάκου*, ΕΕΝ κ' 903, *Β. Βασιλείου*, Ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας τοῦ ἐργοδότου, ΕΕΔ 8, σελ. 1, 45, 89).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1691|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Γεωργόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Κεφαλίδης, Ι. Κανάκης, Μ. Παπακωνσταντίνου

Ἐν τῇ ἀπορριφθείσῃ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀγωγῇ του ἐκθέτει ὁ ἐνάγων ὅτι, ὑπηρετῶν παρὰ τῇ τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. ὡς εἰσπράκτωρ, ἐνετάχθη ἀπὸ 1.1.1958, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 9 τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 3721|1957 «περὶ συστάσεως τοῦ Ο.Α.Σ.Θ.» κυρωθείσης συμβάσεως, παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Ὀργανισμῷ ὡς εἰσπράκτωρ λεωφορείου μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχάς, ἔκτοτε δὲ προσέφερε τακτικῶς τὰς ὑπηρεσίας του, πλὴν ὁ ἐναγόμενος οὗτος Ὀργανισμὸς δὲν ἀπεδέχετο ταύτας κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ λεπτομερῶς ἀναφερόμενα χρονικὰ διαστήματα τῶν ἐτῶν 1958 καὶ 1959. Ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ τούτου στηρίζει τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς του, δι' οὗ διώκεται ἡ καταψήφισις τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν αὐτῷ δραχμῶν 27.136, ἤτοι ἡμερομισθία 424, κατὰ τὰ ὁποῖα, ὡς προεῖρηται, δὲν ἐγένοντο ἀποδεκταὶ αἱ ὑπηρεσίαι του, πρὸς δραχμὰς 64, οἷον τὸ καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τυγχάνει νόμῳ βάσιμος, ὡς ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Α.Κ., κατὰ τὸ ὁποῖον, ἐὰν ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης) καταστῇ ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς (ἐργαζόμενος) δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν.

Ὁ ἐνάγων διὰ τὴν οὐσιαστικὴν θεμελίωσιν

φάσεώς του, καταστάσης τελεσιδίκου διὰ τῆς νομίμου παραιτήσεως τῆς ἤδη ἀναιρεσειούσης ἀπὸ τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεώς της, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὑπηρετῶν παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ὡς ἠλεκτροτεχνίτης καὶ ἀπολυθεὶς βάσει τοῦ ἄρθρου 12 τῆς προδιαληφθείσης συμβάσεως τῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 3954|1959, λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ἐν αὐτῷ ὁριζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅτι δικαιοῦται τῆς κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 ἀποζημιώσεως, ἅτε τῆς οὕτω γενομένης ἀπολύσεως συνιστώσης ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην καὶ βάσει τούτων ἐπιδικάσας ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ποσὸν δραχμῶν 1800 (ἀποδοχὰς μηνιαίου μισθοῦ του), ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας ἀνωτέρω διατάξεις οὐσιαστικῶν νόμων καὶ ἀναιρετέον κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ νόμου 3810|1957 καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως ἐν μέρει, ἤτοι κατὰ τὴν διάταξίν της, δι' ἧς ἐπεδίκασεν ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 1800, δέον νὰ κρατηθῇ παρὰ τῷ Τμήματι ἡ κατ' οὐσίαν ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως, μὴ χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ νόμου 3810|1957, ἐρευνωμένης τῆς ἀπὸ 13.11.1959 ὑπ' ἀριθ. 10147 ἐκθέσεως ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον αὐτῆς περὶ ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως λόγῳ μὴ χορηγήσεως αὐτῷ ἀδείας διὰ τὸ ἔτος 1959, ὅτε ἀπελύθη.

Ὡς ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν πρωτοδίκως ὑποβληθεισῶν πρατάσεων τοῦ ἐνάγοντος προκύπτει, οὗτος συνομολογεῖ, ὅτι, ὑπηρετῶν ὡς ἠλεκτροτεχνίτης παρὰ τῇ ἐναγομένῃ Η.Ε.Μ., ἀπελύθη ὑπὸ ταύτης τὴν 22.6.1959, ὡς συμπληρώσας τὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3954|1959 κυρωθείσης συμβάσεως ὁριζόμενον ὅριον ἡλικίας, ἤτοι τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ὅθεν, συμφώνως τοῖς ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτεθείσι, δὲν δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539|1945, ἀφοῦ ἡ ἀπομάκρυνσίς του ὡρίσθη ὡς ὑποχρεωτικὴ δυνάμει τοῦ νόμου 2954|1959, θεσπίσαντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ προκύπτει, κανόνας δικαίου ἐξ ἀντικειμένου καὶ δὲν δύναται συνεπῶς νὰ θεωρηθῇ ὡς ὀφειλομένη εἰς ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην. Ὅθεν ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν βάσιν αὐτῆς, δι' ἧς αἰτεῖται τὴν ἐπιδίκασιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 539|1945 λόγῳ ἀπολύσεώς του, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἐτησίαν ἄδειαν.

τῆς ἀγωγῆς του δέον νά ἀποδείξῃ : α) τήν σύμβασιν ἐργασίας, β) ὅτι προσέφερε πραγματικῶς καί προσηκόντως τήν συμπεφωνημένην ἐργασίαν, γ) ὅτι ὁ ἐναγόμενος δέν ἀπεδέχθη ταύτην καί δ) τόν συμπεφωνημένον μισθόν (*Κανκ*ί, Ἔνοχ. Δίκ. ἐκδ. γ', ἄρθρον 656 § 5 στοιχ. Α'). Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐναγόμενος δέν ἀμφισβητεῖ τά ὡς εἴρηται στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς, πλήν τοῦ ὑπό στοιχ. β', ἰσχυριζόμενος ὅτι ὁ ἐνάγων δέν προσέφερε πραγματικῶς καί προσηκόντως τάς ὑπηρεσίας του. Ἐκ τῶν καταθέσεων ὅμως τῶν μαρτύρων ἀποδείξεως καί ἀνταποδείξεως, τῶν περιεχομένων εἰς τά ὑπ' ἀριθ. 198]1960 πρακτικά τῆς πρωτοδίκου δίκης, εἰς τήν ὑπ' ἀριθ. 4(86]1959 ἔνορκον κατάθεσιν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Θεσσαλονίκης καί τάς ὑπ' ἀριθ. 3729]1959, 4200]1960 καί 4206]1960 πράξεις τῆς συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Φ.Τ. ἐβαιώθη ἀρκούντως, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι πράγματι ὁ ἐνάγων προσέφερε τάς ὑπηρεσίας τοῦ εἰσπράκτορος κατά τά ἐπίδικα διαστήματα καί ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἠρνεῖτο νά δεχθῇ ταύτας, ἡ ἄποψις δέ αὕτη ἐνισχύεται ἀφ' ἑνός μέν ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος, μή ἔχων ἑτέρους πόρους ζωῆς, εἶχεν ἀνάγκην τοῦ μισθοῦ του, τόν ὁποῖον θά ἐλάμβανε μόνον ἐν προσφορᾷ τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἀφ' ἑτέρου δέ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐάν πράγματι δέν προσεφέροντο αἱ ὑπηρεσίαι του καί δή κατά μακρά χρονικά διαστήματα, ἀσφαλῶς ὁ ἐναγόμενος, μή διακείμενος συμπαθῶς ἔναντι ἐκείνου, θά ἐπεδίωκε τήν ὁριστικήν λύσιν τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως. Σημειωτέον ὅτι δέν ἀπαιτεῖται συνεχῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος προσφορά τῶν ὑπηρεσιῶν καθ' ὅλας τάς ἡμέρας, κατά τάς ὁποίας ἦτο ὑποχρεωμένος νά παρέχῃ τήν ἐργασίαν, ἀρκεῖ ἁπαξ νά ἐγένετο τοῦτο, ὡς ἐπίσης δέν εἶναι ἀνάγκη πραγματικῆς προσφορᾶς, ἀλλ' ἀρκεῖ ἁπλῶς καθ' οἱονδήποτε τρόπον (ρητῶς ἤ σιωπηρῶς) νά δηλωθῇ, ὅτι προσφέρει τήν συμπεφωνημένην ἐργασίαν εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης ἐδήλωσεν ἤδη, ὅτι δέν θά δεχθῇ τήν ἐργασίαν ταύτην (*Κανκ*ί, ἐνθ. ἀνωτ. § 2). Ἐπομένως καί ἐπί τῇ ὑποθέσει ὅτι, ὡς οἱ μάρτυρες τοῦ ἐναγομένου καταθέτουσιν, ὁ ἐνάγων, εἰς ὃς περιπτώσεις ἐπεβλήθη αὐτῷ πειθαρχική ποινή ἀργίας δέν προσέφερε πράγματι τάς ὑπηρεσίας του καί πάλιν ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐναγομένου δέν αἴρεται, ἐφ' ὅσον, ὑπαρχούσης πειθαρχικῆς ποινῆς, ἦτο βέβαιον, ὅτι ὁ ἐναγόμενος θά ἠρνεῖτο τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν, ἐν ὄψει μάλιστα τοῦ ὅτι ἡ βουλήσις του αὕτη εἶχεν ἐκδηλωθῇ, ὡς οἱ μάρτυρες οὗτοι καταθέτουσι, δι' ἀναρτήσεως τῆς σχετικῆς ποινῆς εἰς τό σταθμαρχεῖον καί δι' ἀντικαταστάσεώς του δι' ἑτέρου εἰσπράκτορος, ὁπωσδήποτε ὅμως καί εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας προσήρχετο οὗτος νά ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν εἰς τήν ἀφετηρίαν τοῦ εἰς ὃ ἦτο τοποθετημένος λεωφορείου, ἐκδηλῶν οὕτω κατά τρόπον ρητόν τήν βούλησίν του ὅπως προσφέρῃ τήν συμπεφωνημένην ἐργασίαν.

Κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ. ὁ μισθωτής ἐναγόμενος δύναται νά ἰσχυρισθῇ κατ' ἔνστασιν, ὅτι δέν ἀπεδέχθη τήν προσφερθεῖσαν αὐτῷ ἐργασίαν καί ὅτι κατήγγειλε τήν σύμβασιν ἤ ὅτι ἐκ λόγων ἀνωτέρας βίας τοῦ ἦτο ἀδύνατος ἡ ἀποδοχή τῆς ἐργασίας ἤ ὅτι ὁ ἐκμισθωτής, ἄν καί προσέφερε διά ρηματικῆς προσφορᾶς τήν ἐργασίαν, ἐν τούτοις τοῦ ἦτο ἀδύνατος ἡ πράγματι προσφορά αὐτῆς (*Κανκ*ί, ἐνθ' ἀνωτ. § 5 στοιχ. Β'), εἰς τήν τελευταίαν δέ βάσιν τῆς ἐνστάσεως ταύτης ὑπάγεται ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν εἰς τόν ἐκμισθωτήν ἔχει ἐπιβληθῇ πειθαρχική ποινή ἀργίας βάσει τοῦ συνδέοντος αὐτόν μετά τοῦ μισθωτοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας, ἐφ' ὅσον καί εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην ὁ ἐκμισθωτής, παρά τήν ἀντίθετον θέλησίν του, δέν εἶναι εἰς θέσιν νά προσφέρῃ πράγματι τήν ἐργασίαν του λόγῳ τῆς ὑπαιτιότητι τοῦ καταπεσούσης εἰς βάρος του ποινῆς. (Περί τοῦ χαρακτῆρος τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ὡς συμβατικῆς ποινικῆς ῥήτρας βλ. Πειθαρχικαί ποιναί, ΕΕΝ κ' σ. 903 ἑπ. §§ 5, 6, 8). Προϋπόθεσις ὅμως τῆς βασιμότητος τῆς ἐνστάσεως ταύτης τοῦ μισθωτοῦ εἶναι, ὅτι αἱ ποιναί αὗται ἐπεβλήθησαν αὐτῷ νομίμως καί συμφώνως πρός τούς ὅρους τοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας, ἀσχέτως ἂν ὁ Κανονισμός οὗτος συνετάχθη ὑπό τοῦ ἐργοδότου καί ἐγένετο ἀποδεκτός διά προσχωρήσεως ὑπό τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἢ συνετάχθη κατ' ἐξουσιοδότησιν νομοθετικῆς ἐπιταγῆς, ὁπότε ἔχει ἰσχύν νόμου, ἐν ὄψει μάλιστα τοῦ ὅτι καί ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ὁ Κανονισμός ἐργασίας, ὁ ἰσχύν νόμου ἔπεχων, ἀποτελεῖ συμβατικόν μεταξύ τῶν δι' αὐτοῦ συμβληθέντων δίκαιον (*Κανκ*ί, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 458 - 459).

Πράγματι ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται, ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ ἐνάγοντος δέν ἐγένοντο δεκταί κατά τά ἐπίδικα χρονικά διαστήματα, λόγῳ τοῦ ὅτι εἶχον ἐπιβληθῇ εἰς βάρος του ὑπό τῶν ἁρμοδίων πρός τοῦτο ὀργάνων πειθαρχικαί ποιναί ἀργίας, ἐπομένως ὑπόχρεως τυγχάνει, συμφώνως πρός τά ἐν ἰσχύϊ ἐν ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ὁ ἐναγόμενος πρός ἀπόδειξιν τῆς ἐνστάσεώς του ταύτης, ἐν ἀμφισβητήσει δέ ὑπό τοῦ ἐνάγοντος τοῦ κύρους τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐπεβλήθησαν αἱ ποιναί, ἀνακεῖται εἰς τό Δικαστήριον τοῦτο νά κρίνῃ, ἐάν αὗται ἐπεβλήθησαν κατά τήν ὑπό τοῦ Κανονισμοῦ προβλεπομένην διαδικασίαν καί ἂν ἐτηρήθησαν οἱ ὑπ' αὐτοῦ διαγραφόμενοι ὅροι, πρός δέ εἰς τό Δικαστήριον τοῦτο ἀνήκει καί ὁ ἔλεγχος τῆς κατ' οὐσίαν κρίσεως τῶν ἐπιβαλλόντων τάς ποινάς ὀργάνων, ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅμως ὅτι τά ὄργανα ταῦτα ὁρίζονται ἐκ προσώπων ἐξαρτωμένων ἐκ τοῦ ἐργοδότου (*Κ. Κανκ*ί, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 452 - 453).

Κατά τήν ἐπίδικον ἐν προκειμένῳ περίοδον ὡς πρός τήν ἐπιβολήν πειθαρχικῶν ποινῶν εἰς τούς ὑπηρετοῦντας παρά τῷ ἐναγομένῳ 'Οργανισμῷ ἰσχύουν 1) ἀπό 1.1.1958 μέχρι 10.6.1958 τό β.δ. 25 - 6]6.8.1956 «περί ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κοινοῦ Ταμείου Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων κλπ», εἰς τό ὁποῖον διάταγμα ῥητῶς παραπέμπει τό ἄρθρον 6 § 17 τοῦ ν.δ. 3721]1957 «περί συστάσεως Ο.Α.Σ.Θ.», 2) ἀπό 10.1.1958 μέχρις 22.5.1959 ὁ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 158562]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν κυρωθείς Κανονισμός προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. καί 3) ἀπό 22.5.1959 καί ἐντεῦθεν ὁ δι' ὑπ' ἀριθ. 142912]1959 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, μετά τήρησιν τῆς διαδικασίας τοῦ ν.δ. 3789]1957, ἐγκριθείς Γενικός Κανονισμός τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ἐκδοθείς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 6 §§ 12 - 15 τοῦ ἄνω ν.δ. 3721]1957, πλήν ὁ ὑπ' ἀριθ. 2 Κανονισμός στερεῖται κύρους λόγῳ μή τηρήσεως τῆς ὑπό τοῦ ν.δ. 3789]1957 προβλεπομένης δια-

δικασίας τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (Σ.Ε. 1599]1959, Γνωμ. Νομ. Συμβ. 860]1959, ΕΕΔ 18, σελ. 1209, 1233), ἐπομένως αἱ βάσει τοῦ ἀκύρου τούτου Κανονισμοῦ ἐπιβληθεῖσαι ποιναὶ στεροῦνται κύρους. Ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται, ὅτι τὸν ἄκυρον τοῦτον Κανονισμὸν ἀπεδέχθη ὁ ἐνάγων καὶ ἀπετέλεσεν ὅρον τῆς ἀτομικῆς του συμβάσεως ἐργασίας, πλήν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι τοιαύτη ἀποδοχή, ρητὴ ἢ σιωπηρά, δὲν ἐβεβαιώθη ἐκ τῆς διαδικασίας, ἐν ὄψει μάλιστα τοῦ ὅτι κατὰ τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ἐξεδηλώθη ἀντίθεσις εὐθὺς ἀμέσως ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν ὡς μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου μετεῖχε καὶ μετέχει ὁ ἐνάγων καὶ ἐπεδιώχθη ὑπὸ τῆς ὀργανώσεως ταύτης ἀκύρωσίς του διὰ προσφυγῆς πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, προϋπόθεσις τῆς ἀποδοχῆς τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ἐκ μέρους τῶν ἐργαζομένων ἦτο τὸ ἔγκυρον αὐτοῦ, ἤτις προϋπόθεσις, ὡς προείρηται, ἐν προκειμένῳ δὲν ὑφίσταται.

Ὁπωσδήποτε ὅμως δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι κατὰ τὴν περίοδον ταύτην (10.6.1958 μέχρι 22.5.1959), εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρονται αἱ μεγαλύτεραι ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος, ὁ ἐναγόμενος προσάγει μόνον τὴν ὑπ' ἀριθ. 918]30.8.1958 ἀπόφασιν τοῦ προέδρου αὐτοῦ, δι' ἧς ἐπεβλήθη εἰς τὸν ἐνάγοντα ποινὴ ἀργίας ἑνὸς μηνός, πλὴν ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὑποκειμένη εἰς ἔφεσιν, κατ' ἄρθρον 47 τοῦ Κανονισμοῦ τούτου, δὲν ἐκοινοποιήθη, ὡς ἐπιτάσσει ἡ αὐτὴ διάταξις, ἐπομένως δὲν εἶναι ἐκτελεστὴ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπίσης διάταξιν. Ἐπικαλεῖται ἐπίσης ποινὴν 10ημέρου παύσεως, ἐπιβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, δὲν προσάγει ὅμως τὴν σχετικὴν περὶ τῆς ποινῆς ταύτης ἀπόφασιν, ἀλλ' ἁπλῶς προσάγει τὴν ὑπ' ἀριθ. 878]26.8.1958 πρᾶξιν τοῦ προέδρου περὶ παραμονῆς του εἰς τὸ ὡς ἄνω Συμβούλιον.

Κατ' ἄρθρον 13 § 2 τοῦ κατὰ τὰ ἄνω ἰσχύσαντος κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1958 μέχρι 10.6.1958 χρονικὸν διάστημα β. δ]τος 25.6]6.8.1956 ἡ ἀπόφασις ἡ καταγινώσκουσα πειθαρχικὴν ποινὴν δέον νὰ εἶναι ἠτιολογημένη, ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης ἐνισχύεται ἡ γενικῶς ἐν τῷ πειθαρχικῷ δικαίῳ ἰσχύουσα ἀρχὴ τῆς ἐγγράφου διατυπώσεως τῶν πειθαρχικῶν ἀποφάσεων (*Η. Κυριακοπούλου*, Διοικητικὸν Δίκαιον, ἐκδ. Β', Γ' σ. 270), ἥτις ἀρχὴ θεωρεῖται συμφωνηθεῖσα ὑπὸ τῶν μερῶν καὶ εἰς ἣν ἔτι περιπτωσιν δὲν διαλαμβάνεται ρητὴ περὶ τούτου διάταξις ἐν τῷ οἰκείῳ Κανονισμῷ. Ἀφ' ἑτέρου κατ' ἄρθρον 159 § 2 τοῦ Α.Κ., ἐὰν δὲν ἐτηρήθη ὁ τύπος ὁ ὑπὸ τῶν μερῶν καθιερωθείς, ἡ δικαιοπραξία ἐν ἀμφιβόλῳ εἶναι ἄκυρος. Ἐν ὄψει ἐπομένως τοῦ ὅτι ἡ καταγινώσκουσα τὴν πειθαρχικὴν ποινὴν ἀπόφασις εἶναι δικαιοπραξία, ἐφ' ὅσον ἐν αὐτῇ περιέχονται τὰ εἰς πᾶσαν δικαιοπραξίαν ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, ἤτοι δήλωσις ἰδιωτικῆς βουλήσεως (τοῦ πειθαρχικοῦ ὀργάνου), κατευθυνομένη εἰς παραγωγὴν ἐννόμου ἀποτελέσματος (ἐπιβολὴ ποινῆς εἰς βάρος τοῦ πειθαρχικῶς διωκομένου), δέον ὅπως, διὰ τὸ κῦρος τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς, ἡ σχετικὴ ἀπόφασις καταρτισθῇ ἐγγράφως, κατ' ἄρθρον δὲ 160 τοῦ Α.Κ. τὸ ἔγγραφον τοῦτο δέον νὰ φέρῃ τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδότου. Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐναγόμενος προσάγει τὰς ὑπ' ἀριθ. 6011]1958, 6013]1958, 6771]1958 καὶ 2331]1959 ἀποφάσεις τοῦ προέδρου του, δι' ὧν ἐπεβλήθησαν ποιναὶ τριημέρου ἀργίας δι' ἑκάστης ἐξ αὐτῶν, πλὴν ἅπασαι αἱ ἀποφάσεις αὗται δὲν φέρουν τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδόντος ταύτας, ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἡ ὑπογραφὴ ἐτέθη διὰ μηχανικοῦ μέσου (σφραγῖδος), ἐπομένως καὶ συμφώνως πρὸς τὰ προεκτεθέντα στεροῦνται κύρους (βλ. Τὸ Ἰδιωτικὸν Ἔγγραφον ὡς τύπος κλπ., ΕΕΝ κγ' σελ. 691 ἑπ. § 11). Ἐπίσης προσάγονται αἱ ὑπ' ἀριθ. 130 καὶ 148 τοῦ 1948 ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου, ἐνεργοῦντος ὡς πειθαρχικοῦ συμβουλίου κατ' ἄρθρον 11 τοῦ ἄνω β.δ]τος 25 - 6]6.8.1956, πλὴν αἱ ἀποφάσεις αὗται ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν κατ' ἄρθρον 14 τοῦ διατάγματος τούτου, δὲν ἐκοινοποιήθησαν ὅμως, ἐπομένως δὲν εἶναι εἰσέτι ἐκτελεσταί, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἡ ἔφεσις ἀναστέλλει τὴν ἰσχύν των. Σημειωτέον ὅτι ὁ ἐναγόμενος οὐδεμίαν ἑτέραν ἀπόφασιν ἐπιβολῆς πειθαρχικῆς ποινῆς κατὰ τοῦ ἐνάγοντος προσάγει, οὐδὲ προσάγει τὰς ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἐπικαλουμένας ὑπ' ἀριθ. 3044]1959, 3046]1959 καὶ 3232]1959 ἀποφάσεις, ἵνα κριθῇ τὸ ἀμφισβητούμενον κῦρος καὶ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἢ τὰ ἀποδεικτικὰ ἐπιδόσεων τῶν δύο πρώτων ἐξ αὐτῶν, ἵνα κριθῇ τοὐλάχιστον ὅτι παρῆλθεν ἡ προθεσμία ἐφέσεως, ἐπομένως ὅτι ἦσαν ἐκτελεσταὶ κατ' ἄρθρον 48 τοῦ ἐγκύρου Κανονισμοῦ του δι' ὑπ' ἀριθ. 142912]1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐγκριθέντος. Βεβαίως θὰ ἠδύνατο ὁ ἐναγόμενος, ἀποκρούων τὰς ὡς εἴρηται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προτεινομένας ἀκυρότητας ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν τοῦ τύπου τῶν ἀποφάσεων, νὰ ἐπικαλεσθῇ ὅτι αἱ ἀποφάσεις ἐγένοντο ἀποδεκταὶ καὶ αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐξετίσθησαν, πλὴν τοιοῦτον τι δὲν ἰσχυρίζεται οὗτος καὶ δὴ ὅτι ἡ ἔκτισις αὕτη ἐγένετο ἐν γνώσει τελοῦντος τοῦ ἐνάγοντος τῆς ἐλλείψεως, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 159 § 2 διὰ τὴν θεραπείαν τῆς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ τύπου ἀκυρότητος (Πειθαρχ. ποιναί, ἐνθ' ἀνωτ. § 16).

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ Ιην ΜΑΪΟΥ

Έννοια τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.Δ. 3755|1957

Δικαιολογητικός λόγος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 Ν.Δ. 3755|1957.—Καταβολή ἡμερομισθίου κατά τάς ἐν αὐτῷ ὁριζομένας ἡμέρας, ἑορτάς κατά παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 648 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ὑποχρέωσις ἐργοδοτῶν πρός καταβολήν τοῦ ἡμερομισθίου εἰς τούς μή ἀπασχοληθέντας κατά τήν 1ην Μαΐου μισθωτούς καί ἐάν ἔτι αὕτη συνέπεσε καθ' ἡμέραν Κυριακήν.

Ζωηρόν εἶναι τό πρακτικόν ἐνδιαφέρον τῶν κατωτέρω ἀποφάσεων τῶν ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν Δικαστῶν.

Αἱ ἀποφάσεις αὗται δέχονται, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957 (ΕΕΔ 16, 1062) ὑποχρέωσις τῶν ἐργοδοτῶν εἰς καταβολήν τοῦ ἡμερομισθίου τῶν μή ἀπασχολουμένων κατά τήν 1ην Μαΐου ὑφίσταται, ἀσχέτως ἄν ἡ 1η Μαΐου τοῦ τρέχοντος ἔτους συνέπεσε νά εἶναι Κυριακή.

Ἡ λύσις, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 19, 547 ἐπ., ἔνθα ἀναφέρεται καί ἡ ἀντιθέτως ἀποφανθεῖσα διά τήν 25ην Μαρτίου, ἡ ὁποία συνέπεσε πρός Κυριακήν, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16203|1956), εἶναι καί καθ' ἡμᾶς ὀρθή, ἐνισχύουν δέ τήν ὀρθότητά της καί αἱ κατά τήν ψήφισιν τοῦ νόμου συζητήσεις ἐν τῇ Βουλῇ (ἴδετε πρακτικά, ΕΕΔ 16, 1061).

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ σχεδίου εἶχεν ὡς ἑξῆς: «Ἐν περιπτώσει ἀργίας κατά τάς ἄνω ἡμέρας καί μή ἀπασχολήσεως ἐκ τοῦ λόγου τούτου τῶν ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν καταβάλλεται εἰς τούτους ποσόν ἴσον πρός τό ἡμερομίσθιον των ἄνευ τῆς ἀνωτέρω (κατά 75 ο|ο) προσαυξήσεως.

Κατά τήν ψήφισίν του ἐτροποποιήθη ὡς ἑξῆς: «Εἰς τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τούς μή ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μή ὀφειλομένων εἰς τούτους κατά τάς ἐν παραγράφῳ 2 ἡμέρας (μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἡ 1η Μαΐου), καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσόν ἴσον πρός τό ἡμερομίσθιον ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως», ὡς δέ ἐδήλωσεν ὁ ἀρμόδιος ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργός (ἴδετε ΕΕΔ 16, 1061), τίθεται ἡ διάταξις, διά νά ἀποσαφηνισθῇ, ὅτι μέ τυχόν ὑπαιτιότητα τοῦ μισθωτοῦ δέν θά ἐπιβαρυνθῇ ὁ ἐργοδότης.

Ἄν, ἑπομένως, ἡ 1η Μαΐου δέν συνέπιπτε Κυριακήν καί ἡ ἐπιχείρησις εἰργάζετο, ὁ μισθωτός ἦτο ὑπόχρεως νά ἐργασθῇ καί, ἐργασθείς, ἐδικαιοῦτο τοῦ ἡμερομισθίου του καί τῆς ἐξ 75 ο|ο προσαυξήσεως. Ἄν ἡ ἐπιχείρησις δέν εἰργάζετο, κατά τήν διακριτικήν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου, θά κατέβαλλε τό ἡμερομίσθιον, ἄνευ τῆς προσαυξήσεως.

Ἀφοῦ ὅμως κατά τό τρέχον ἔτος συνέπεσεν ἡ 1η Μαΐου νά εἶναι Κυριακή καί ἡ μή ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν δέν ὠφείλετο εἰς ὑπαιτιότητά των, ἀλλ' εἰς τό ὅτι ὁ νόμος ἠμπόδισεν (ὅπου ἠμπόδισε) τήν ἐργασίαν, ἡ πληρωμή τοῦ ἡμερομισθίου βαρύνει τόν ἐργοδότην.

Θά ἀντείπῃ τις, ὅτι, ἀφοῦ ὁ νόμος (ἄρθρ. 2 § 2 ν.δ. 3755|1957, ΕΕΔ 16, 1062) ἀνέθηκε τήν ἀπασχόλησιν τῶν μισθωτῶν κατά τήν 1ην Μαΐου καί τήν 28ην Ὀκτωβρίου ἀποκλειστικῶς εἰς τήν διακριτικήν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου, ἐπιρρίψας τό βάρος τοῦ ἡμερομισθίου τῶν μή ἀπασχοληθέντων εἰς αὐτόν, εἰς τήν περίπτωσιν, κατά τήν ὁποίαν αὐτός θά ἀπεφάσιζε τήν μή ἀπασχόλησιν, διατί νά ὑποχρεωθῇ ἐξηναγκασμένως εἰς πληρωμήν τοῦ ἡμερομισθίου, ὅταν ὁ νόμος περί Κυριακῆς ἀργίας τόν ἐμποδίζῃ νά ἀπασχολήσῃ τούς μισθωτούς καί συνεπῶς δέν ὑπάρχει στάδιον ἀναπτύξεως τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας του;

Καταπολεμεῖται ὅμως ἡ σκέψις ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Νομοθέτης εἶχεν ὑπ' ὄψιν τήν περίπτωσιν, κατά τήν ὁποίαν αἱ ἀνωτέρω ἡμέραι θά ἦσαν ἐκ τοῦ νόμου ἐργάσιμοι, καί ὡς ὑπεχρέωσε τούς ἐργοδότας νά καταβάλλουν διά τήν κατ' αὐτάς ἐργασίαν προσθέτως καί 75 ο|ο τοῦ ἡμερομισθίου, ὅταν ἐπιτρέπηται ἡ ἐργασία, πρέπει νά ἠθέλησε νά μή στερηθοῦν τοῦ (ἁπλοῦ) ἡμερομισθίου καί οἱ μή δυνάμενοι κατά τάς ἡμέρας αὐτάς νά ἀπασχοληθοῦν.

Ἐδῶ ἀκριβῶς ἐπιβάλλεται ἡ λύσις, ἡ ὁποία ἐν τῷ πνεύματι τοῦ συνόλου τῆς νομοθεσίας καί κατά τήν περί δικαίου καί σκοπίμου ἀντίληψιν θά ἱκανοποιῇ τάς κοινωνικάς ἀπαιτήσεις (πρβλ. *Α. Λιτζεροπούλου*, Ἡ νομολογία ὡς παράγων διαπλάσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου §§ 10 ἐπ.).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4212/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἠλ. Κάμτσιος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Κ. Καραγκούνης, Ι. Προεστός

Κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 3755|1957 οἱ μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι κατά τάς Κυριακάς καί τάς κατωτέρω ἀναφερομένας ἑορτάς, δικαιοῦνται τῆς ὑπό τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900|1946 καί 25825|1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας προβλεπομένης προσ-

αυξήσεως έξ 75 ο]ο κατά τά ὑπό τῶν ἐν λόγω ἀποφάσεων, ὡς αὗται ἰσχύουσι σήμερον, ἀριζόμενα. 2) Ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί, καθ' ἃς παρέχεται κατά τά ἀνωτέρω προσαύξησις, νοοῦνται α) ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) ἡ τῆς 25ης Μαρτίου, γ) ἡ τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα δ) ἡ τῆς 1ης Μαΐου καί ε) ἡ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Ἐκ τούτων κατά τήν 1ην Μαΐου καί 28ην Ὀκτωβρίου ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τήν διακριτικήν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου. 3) Εἰς τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τούς μή ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μή ὀφειλομένων εἰς τούτους, κατά τάς ἐν παραγράφῳ 2 ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσόν ἴσον πρός τό ἡμερομίσθιόν των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως. Ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος 3755]1957 ἀναγράφεται, ὅτι διά τοῦ ἄρθρου 2 κατοχυροῦνται αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τήν χορήγησιν 5 ἡμερομισθίων κατ' ἔτος δι' ἰσαρίθμους ἡμέρας ἐργασίας, εἰς τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς. Ἐξ ἑτέρου κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 8ην σκέψιν τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἡ καταβολή τοῦ ἡμερομισθίου κατά τάς ὡς ἄνω ἑορτάς εἰς τούς ἡμερομισθίους μισθωτούς, καίτοι μή ἀπασχολουμένους, ἐπιβάλλεται, ἵνα ὁ ἐργάτης δυνηθῇ νά μετάσχῃ εἰς τόν κατ' αὐτάς ἰδιαίτερον πανηγυρικόν χαρακτῆρα, ἔχων ἐξασφαλίσει τά πρός τοῦτο οἰκονομικά μέσα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω σαφῶς συνάγεται, ὅτι δικαιολογητικός λόγος τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων ὑπῆρξεν ἡ ἐπαύξησις τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος τῶν ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν κατά 5 ἡμερομίσθια, συνεδυάσθη δέ ἡ καταβολή των πρός ἰσαρίθμους ἑορτασίμους ἡμέρας (θρησκευτικάς, ἐθνικάς, ἐργατικάς) κατά παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ., καθ' ἃς ὁ μισθός ὀφείλεται ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπό τοῦ μισθωτοῦ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του, δέν παύει δέ ὑφιστάμενος ὁ λόγος οὗτος, ἐάν τις τῶν ἑορτῶν συμπέσῃ καθ' ἡμέραν Κυριακήν. Μόνον εἰς μίαν περίπτωσιν ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νά μή δικαιοῦται τοῦ ἡμερομισθίου ὁ μισθωτός καί ταύτην διέλαβεν ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 2, ἤτοι ὅταν οὗτος δέν ἀπησχολήθη ἐκ λόγων ὀφειλομένων εἰς αὐτόν. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν μή ἀπασχολήσεώς του, ἀνεξαρτήτως ἂν αὕτη ὀφείληται εἰς λόγους ἀναφερομένους ἢ μή εἰς τό πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου, καταβάλλεται τῷ μισθωτῷ ποσόν ἴσον πρός τό ἡμερομίσθιόν του. Ἀντίθετος ἑρμηνεία, ὅτι δηλαδή ἐάν τις τῶν ἑορτῶν συμπέσῃ καθ' ἡμέραν Κυριακήν, καθ' ἣν δέν εἶναι νόμῳ ἐπιτρεπτή ἡ ἐργασία (ἐξαιρέσει τῶν ἐν ἄρθροις 7, 8, καί 9 τοῦ ἀπό 8]14.3.1930 π. δ]τος ἐργασιῶν) δέν ὀφείλεται τῷ μισθωτῷ τό ἡμερομίσθιόν του, θά καθίστα περιττήν τήν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 ν.δ. 3755]1957, καθ' ὃ μέρος ρυθμίζονται διά ταύτης τό τοῦ ἡμερομισθίου τούτου, δοθέντος ὅτι διά τήν περίπτωσιν τῆς μή ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ λόγων ὀφειλομένων εἰς τόν ἐργοδότην ἔχει οὗτος (ὁ μισθωτός) ἀξίωσιν κατά τάς περί ὑπερημερίας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. Διά τήν περίπτωσιν τῆς μή ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ λόγων ὀφειλομένων εἰς αὐτόν δέν ὑφίσταται ἀξίωσις τοιούτου ἐπί τό ἡμερομίσθιον κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ. Συνεπῶς ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη, διότι ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νά ρυθμίσῃ καί τήν περίπτωσιν τῆς μή ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ καί ἐκ λόγων ἐτι μή ὀφειλομένων εἰς τόν ἐργοδότην.

Μετά ταῦτα, συνομολογουμένου ἅμα ὅτι ὁ ἐνάγων δέν ἀπησχολήθη τήν 1ην Μαΐου 1960 ἔτους ἐκ λόγων μή ὀφειλομένων εἰς αὐτόν, ἀλλά διότι συνέπιπτεν ἡ ἑορτή αὕτη καθ' ἡμέραν Κυριακήν, καθ' ἣν δέν ἐλειτούργησεν ἡ ἐπιχείρησις τῆς ἐναγομένης, ὀφείλεται τῷ ἐνάγοντι τό διά τήν ἡμέραν ταύτην ἡμερομίσθιον, ἀνερχόμενον εἰς δραχμάς 47,50, δεκτῆς καθισταμένης κατά τό αἴτημα τοῦτο τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς ὡς νομίμου καί βασίμου.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4225]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Δ. Κουτσόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Φωτιάδης, Χ. Ἀθανασιάδης

Διά τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς διώκει ὁ ἐνάγων, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία, εἰς τήν ὑπηρεσίαν τῆς ὁποίας ἐργάζεται ἀπό τοῦ Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1956, νά τῷ καταβάλῃ τό ἡμερομίσθιόν του τῆς 1ης Μαΐου 1960. Οὕτως ἐχούσα ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή ἁρμοδίως φέρεται ἐνώπιον ἡμῶν (ἄρθρον 1 ν Γ≫ΟΔ΄, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 1968]1944).

Συμφώνως πρός τό ἄρθρον 2 § 3 τοῦ ν.δ. 3755]1957 εἰς τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τούς μή ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μή ὀφειλομένων εἰς τούτους κατά τάς ἐν ἄρθρῳ 2 ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσόν ἴσον πρός τά ἡμερομίσθιόν των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμενοι, οἱ μή ἐργασθέντες καθ' οἱανδήποτε τῶν ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν, ὡς τοιαύτης χαρακτηριζομένης καί τῆς 1ης Μαΐου (ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ἄνω δ]τος), δικαιοῦνται τοῦ ἡμερομισθίου των, κατ' ἐκτροπήν τῆς ἐν ἄρθρῳ 648 Α.Κ. ἀρχῆς, καθ' ἣν τοῦτο ὀφείλεται μόνον ἐν παροχῇ τῆς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὅμως—τοῦτου μόνον τιθεμένου ὡς προϋποθέσεως τοιούτου δικαιώματος τῶν—ἡ ἀπασχόλησίς των ὀφείλεται εἰς λόγους μή ὀφειλομένους εἰς αὐτούς. Ὅθεν καί ὅταν αἱ ἐν λόγῳ ἑορταί συμπίπτουσι καθ' ἡμέραν Κυριακήν, καθ' ἣν, πλήν ἐνίων ἐξαιρέσεων, ἀπαγορεύεται ἡ παροχή ἐργασίας (ἄρθρον 1 τοῦ π.δ. 8]14.3.1930), δέον νά καταβάλλεται τό ἡμερομίσθιον εἰς τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, δεδομένου ὅτι καί ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ μή ἀπασχόλησις αὐτῶν δέν προῆλθεν ἐκ λόγου ὀφειλομένου εἰς αὐτούς, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἀπαγορευτικῆς διατάξεως τοῦ νόμου. Ταῦτα πάντα ἐπιρρώννυνται τό μέν ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ ν.δ. 3755]1957, ἀποβλεψάσης εἰς τήν χορήγησιν 5 ἡμερομισθίων κατ' ἔτος διά τάς ἰσαρίθμους ἐξαιρετέας ἑορτάς (βλέπε εἰσηγητικήν ἔκθεσιν ν.δ. 3755]1957 ἐν ΕΕΔ 16, 1069), τό δέ ἐκ τοῦ ὅτι ἐν παραδοχῇ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως, καθ' ἣν δέον νά μή ὀφείλεται τό ἡμερομίσθιον, ἂν αἱ ἑορταί αὗται συμπίπτουσιν καθ' ἡμέραν, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ἡ παροχή ἐργασίας, θά καθίστατο ἄνευ περιεχομένου ἡ ὡς

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Ἀνάγκη καταγγελίας αὐτῶν, ὡς ἀορίστου χρόνου, κατὰ Νόμον 3198|1955

Ἀορίστου χρόνου ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ καθορισμοῦ διὰ ταύτης τοῦ χρόνου αὐτῆς, πλὴν ὅμως ἀναγνωριζομένου εἰς τὸν ἐργοδότην τοῦ δικαιώματος ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, τελούσης οὕτω τῆς συμβάσεως ὑπὸ διαλυτικὴν καὶ ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ συνεπῶς ἐξαρτωμένης ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἤτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως.—Ὑπερημερία ἐργοδότου λόγῳ ἀκυρότητος ἀπολύσεως ἐκ μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως Νόμου 2112|1920.—Μισθὸς ἐν ὑπερημερίᾳ ἐργοδότου.

Δεδομένου ὅτι ὁ νόμος 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558|1930, καὶ ὁ νόμος 3198|1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων ἀναφέρονται εἰς συμβάσεις ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας (Α.Π. 87|1958, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 289) ἀπῃτήθη νὰ ἐρευνηθῇ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ποῖος ὁ χαρακτὴρ τῆς ἐν προκειμένῳ συμβάσεως ἐργασίας, ἵνα ἐξ αὐτοῦ ἐφαρμοσθοῦν ἢ μὴ οἱ ἀνωτέρω νόμοι.

Ἡ ἄποψις τῆς πλειοψηφίας τοῦ Πρωτοδικείου εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 448|1951, εἰσηγητὴς *Ν. Πλατύκας*, ΕΕΔ 11, 20, Α.Π. 37|1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 194, Α.Π. 231|1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 583, ἐφ' ἧς παρατηρήσεις *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 18, 585), (ἴδετε καὶ νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 11, 19 ἑπ.), ὑποστηριζεται δὲ καὶ ὑπὸ τῆς παρ' ἡμῖν θεωρίας (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμηνεία Ἐργατ. Δικαίου § 74, *Κ. Κανκάρ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 492, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 10, 786).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7638/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Μέρμηγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Μαλαφέκας*

Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς του, ἐν ᾗ ἐξέθετεν, ὅτι προσελήφθη τὴν 1.4.1948 ὡς τακτικὸς συνεργάτης προγράμματος τοῦ ἐναγομένου Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας δι' ὡρισμένων χρόνων (ἕνα μῆνα), ὅστις καὶ παρετείνετο αὐτοδικαίως μεθ' ἑκάστην λῆξιν δι' ἰσόχρονον διάστημα, ἐφ' ὅσον δὲν κατηγγέλλετο ἡ σύμβασις 10 ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεώς της. Ὅτι τὴν 17.2.1956 συνῆψεν ἐν συνεχείᾳ μετ' αὐτοῦ ἑτέραν σύμβασιν διαρκείας δύο ἐτῶν, μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ὁποίων ἐπηκολούθησαν αἱ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμεναι ἀλλεπαλλήλοι παρατάσεις δι' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα μέχρι τῆς 30.5.1959, ὁπότε τὸ ἐναγόμενον ἐγνώρισεν εἰς αὐτόν, ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν περαιτέρω ἀνανέωσιν τῆς συμβάσεώς του καὶ τὸν ἐκάλεσε νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας. Ἠτήσατο ἀκολούθως, ὅπως, ἀναγνωριζομένης δικαστικῶς τῆς ἐν λόγῳ γνωστοποιήσεως ὡς ἀκύρου καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἄλλως καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος καταγγελίας, ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον εἰς καταβολὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως καὶ ἐφ' ἑξῆς ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος, ὡς καὶ ὑπολοίπου δεδουλευμένου μισθοῦ τοῦ μηνὸς Μαΐου, ἄλλως δὲ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112. Ἡ ἐκκαλουμένη, καθ' ἧς καὶ παραπονεῖται ἤδη ὁ ἐνάγων αἰτούμενος διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τὴν μεταρρύθμισίν της, δεχθεῖσα ὅτι ἡ σύμβασις, βάσει τῆς ὁποίας προσελήφθη καὶ εἰργάσθη ὁ ἐνάγων, ἦτο ὡρισμένου χρόνου καὶ ὅτι ὡς τοιαύτη ἔληξεν ἅμα τῇ παρελεύσει τοῦ καθορισθέντος χρόνου διαρκείας της, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν βάσιν της ταύτην τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, δεχθεῖσα τὴν ἀγωγὴν ἐν μέρει μόνον καὶ καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ἐζητεῖτο ἡ καταβολὴ ὑπολοίπου δεδουλευμένων ἀποδοχῶν τοῦ μηνὸς Μαΐου 1959.

Ἐβεβαιώθησαν ἐν προκειμένῳ τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καταρτισθείσης ἐγγράφως τὴν 1.4.1948, ὁ ἐκκαλῶν προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου Ἱδρύματος, ὡς συνεργάτης προγράμματος, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ 480 χιλιάδων δραχμῶν (παλαιᾶς ἐκδόσεως), διὰ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς μηνός, ὅπερ καὶ θὰ παρετείνετο αὐτοδικαίως καθ' ἑκάστην λῆξιν, δι' ἰσόχρονον διάστημα, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε καταγγελθῇ ἡ σύμβασις ἑκατέρωθεν δέκα (10) ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεώς της, τῆς συμβάσεως ταύτης συναφθείσης συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 19 τοῦ ἰσχύοντος τότε διατακτικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἐναγομένου, ἐχρη-

---

ἄνω διάταξις εἰδικῶς διὰ τὰς ἑορτὰς τῆς 25ης Μαρτίου, Χριστουγέννων καὶ Δευτέρας τοῦ Πάσχα, ἀφοῦ καὶ κατὰ τὰς ἐν λόγῳ τρεῖς ἑορτὰς πάντοτε, ἤτοι ἀδιαφόρως τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν συμπίπτουν, νόμῳ ἀπαγορεύεται (πλὴν ἐνίων ἐξαιρέσεων), ἡ παροχὴ ἐργασίας (ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 8|14.3.1930 π. δ|τος).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δικαιοῦται ὁ ἐνάγων, ὅστις, ὡς συνομολογεῖται, συνεδέετο μετὰ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὴν 1.5.1960 διὰ συμβάσεως ἐργασίας, ἀμειβόμενος δι' ἡμερομισθίου, τοῦ μὴ ἀμφισβητουμένου ὡς πρὸς τὸ ὕψος ἡμερομισθίου του τῶν δραχμῶν 58, δεδομένου ὅτι ἡ μὴ ἀπασχόλησίς του κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἡμέραν, ἥτις συνέπεσε κατὰ Κυριακήν, δὲν ὀφείλεται εἰς αὐτόν, ἀλλ' εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς παροχῆς ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακάς. Ὅθεν δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

σιμοποιήθη δὲ αὐτὸς εἰς τὴν ἀλβανικὴν ἐκπομπήν, καθ' ὁ κάτοχος τῆς ἀλβανικῆς γλώσσης. Ἡ εἰρημένη σύμβασις ἐργασίας, μὴ καταγγελθεῖσα, παρετάθη ἕκτοτε σιωπηρῶς μέχρι τῆς 17 Φεβρουαρίου 1956, ὅτε, χωρὶς νὰ προηγηθῇ καταγγελία ταύτης ἢ ἄλλο τι, οἱ συμβαλλόμενοι προῆλθον ἐν συνεχείᾳ εἰς σύναψιν ἑτέρας ἐγγράφου συμβάσεως, δι' ἧς ὁ ἐκκαλῶν προσελαμβάνετο ὡς τακτικὸς συνεργάτης προγράμματος, ἀντὶ μισθοῦ δραχμῶν 2.000 μηνιαίως καὶ διὰ συνεχῆ διάρκειαν δύο ἐτῶν, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς καταρτίσεώς της καὶ ληγούσης ἄνευ ἑτέρας προειδοποιήσεως τὴν 16 Φεβρουαρίου 1958, ὁρισθέντος ἐν αὐτῇ ρητῶς ὅτι τὸ E.I.P. θὰ δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ταύτην ἀνὰ πᾶν τρίμηνον, δηλῶνον ἀρμοδίως καὶ ἐγγράφως τὴν περὶ καταγελίας βούλησίν του πρὸς τὸν ἀντισυμβαλλόμενον «δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως ἑκάστου τριμήνου». Ἂν δὲ τοιαύτη καταγγελία δὲν λάβῃ χώραν, ἡ σύμβασις θὰ ἰσχύῃ καὶ διὰ τὸ ἀμέσως ἑπόμενον τρίμηνον καὶ ὅτι ἡ συναφθεῖσα σύμβασις οὐδέποτε μετατρέπεται εἰς τοιαύτην ἀορίστου χρόνου καὶ ἂν ἔτι ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ἐξακολουθῇ ἐργαζόμενος παρὰ τῷ E.I.P. μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου. Παρελθόντος τοῦ καθορισθέντος χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως ταύτης, χωρὶς νὰ μεσολαβήσῃ ἐν τῷ μεταξὺ καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ Ἱδρύματος, συμφώνως πρὸς τὸν ἀνωτέρω τεθέντα ὅρον, ἡ αὐτὴ σύμβασις παρετάθη διὰ προσθέτων πράξεων τῶν συμβαλλομένων, ἀρχικῶς μὲν ἐπὶ ἕνα μῆνα, εἶτα δὲ ἐπὶ δεκαπενθήμερον καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ τρίμηνον, ἐπὶ ἕνα μῆνα κλπ., μέχρι τῆς 30 Μαΐου 1959, ὁπότε τὸ ἐναγόμενον ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐγγράφως, ὅτι δὲν θέλει προβῇ εἰς περαιτέρω ἀνανέωσιν ταύτης καὶ τὸν ἐκάλεσεν, ὅπως παραδώσῃ τὴν ὑπηρεσίαν του, χωρὶς νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὸν οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἔχον τὴν γνώμην ὅτι δὲν ὑπεχρεοῦτο εἰς τοῦτο, ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ συμβάσεως ὡρισμένης διαρκείας, ἥτις καὶ ἐλύθη αὐτοδικαίως ἅμα τῇ παρελεύσει τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου. Ὁ ἐκκαλῶν ἰσχυρίσθη πρωτοδίκως, ὑποστηρίζει δὲ καὶ ἤδη ὅτι ἡ ἀρχικὴ ἀπὸ 1.4.1948 σύμβασις ἐργασίας ἦτο ἀορίστου χρόνου καὶ ὅτι τὸ ἐφεσίβλητον, ἐν γνώσει τούτου τελοῦν, ἐπεδίωξε τὴν μετατροπήν της εἰς ὡρισμένου χρόνου διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῆς νεωτέρας ἀπὸ 17.2.1956 συμβάσεως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ὅτι εἰς τὴν ὑπογραφὴν της συνήνεσεν ὁ ἐκκαλῶν, ἐξαναγκασθεὶς ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἐν ἀρνήσει του ἀμέσου καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐργοδότου καὶ τῆς προϋφισταμένης συμβάσεως, ὅστις ὅμως ἰσχυρισμὸς (περὶ ἀσκηθείσης ψυχολογικῆς βίας) δὲν ἐβεβαιώθη ἐπαρκῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικτικῶν στοιχείων, τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ συναφθεῖσα νεωτέρα σύμβασις δὲν ἦτο βλαπτικὴ διὰ τὸν ἐκκαλοῦντα, ἀφοῦ οὗτος, ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεώς του (ἐὰν ὡς ἰσχυρίζεται ἠρνεῖτο νὰ συμπράξῃ εἰς τὴν σύναψιν τῆς νεωτέρας) καὶ ὡς ἀορίστου χρόνου χαρακτηριζομένης ταύτης, δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως μείζονος τῶν ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνός, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου 2312/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἐθνικῆς Ραδιοφωνίας τῆς Ἑλλάδος», καθ' ἣν «οἱ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος προσληφθέντες συνεργάται προγράμματος, ἰατροί, νομικοὶ σύμβουλοι ἢ δικηγόροι, ἀσχέτως τοῦ τύπου τῆς προσλήψεώς των, ἐφ' ὅσον ἡ χρονικὴ διάρκεια ταύτης ὑπερβαίνει τὸν μῆνα, λογίζονται προσληφθέντες ἐπὶ θητείᾳ, δυναμένῃ νὰ λήξῃ κατ' ἀπόφασιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἱδρύματος δι' ἁπλῆς ἐγγράφου ἀναγγελίας τούτου εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται. Λήξάσης τῆς θητείας τινὸς ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταβάλλεται αὐτῷ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις, ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἑνὸς μηνός, μὴ ἀναγνωριζομένης ὑπὲρ αὐτοῦ οἱασδήποτε ἄλλης ἀποζημιώσεως ὁπωσδήποτε τεθεσπισμένης».

Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω βεβαιωθέντα πραγματικὰ περιστατικὰ δῆλον καθίσταται **κατὰ τὴν ἐλάσσονα τοῦ δικαστηρίου γνώμην**, ὅτι διὰ τῆς συναφθείσης ὑπὸ τῶν διαδίκων νεωτέρας ὑπὸ χρονολογίαν 17.2.1956 συμβάσεως, καὶ ἐὰν ἔτι δι' αὐτῆς ἐπῆλθε μετατροπὴ τῆς προγενεστέρας ἀορίστου χρόνου συμβάσεως, ἥτις καὶ δὲν ἀποκλείεται, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ προρρηθέντα, ἡ νέα σύμβασις δὲν ἐγένετο πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως διατάξεων ἢ ὑπὸ τὸ κράτος βίας, πλάνης ἢ δόλου (Α.Π. 53/1950, ΕΕΔ 9, σελ. 204, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 279, σημ. 2), ἔχει καθορισθῇ ἀνώτατον ὅριον χρονικῆς διαρκείας (τῶν δύο ἐτῶν, ὡς τοῦτο παρετάθη διὰ τῶν μεταγενεστέρων ἀλλεπαλλήλων συμφωνιῶν), μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἠδύνατο νὰ λυθῇ καὶ ἐλύθη αὐτομάτως ἡ σύμβασις, συμφώνως πρὸς τὴν ἐν αὐτῇ ἐκφρασθεῖσαν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων, ἐνῷ προγενεστέρως ἦτο δυνατὴ ἡ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου καταγγελία λόγῳ τῆς ἐν αὐτῇ περιεχομένης διαλυτικῆς ἐξουσιαστικῆς αἱρέσεως, ἡ παρεμβολὴ τῆς ὁποίας, καθιστῶσα ἀβεβαίαν τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι βέβαιον, ἐὰν θὰ διανυθῇ ὁλόκληρος ὁ συμφωνηθεὶς χρόνος, συνεπάγεται τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς συμβάσεως ταύτης ὡς ἀορίστου χρόνου διὰ μόνην τὴν δυνατότητα τῆς πρὸ τῆς λήξεως τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου καταγγελίας, ἐν ἀτονίᾳ τῆς ὁποίας (αἱρέσεως), ὡς ἐν προκειμένῳ, ἐνθα παρῆλθεν ὁ συμφωνηθεὶς χρόνος, χωρὶς ἡ σύμβασις νὰ καταγγελθῇ ἐν τῷ μεταξύ, αὐτὴ ἐνεργεῖ ὡς ἀπ' ἀρχῆς ὡρισμένου χρόνου, μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ὁποίου καὶ λύεται αὐτομάτως, ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας (πρβλ. *Καυκᾶν*, Ἐνοχ. ἔκδοσις Β', σελ. 432, *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 280, σημ. 1 καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένους ξένους συγγραφεῖς, *Τούσην*, Ἐργατ. Δίκ. σελ. 355, σημ. 31, Nikisch, Ἐργατ. Δίκ. μετάφρ. σελ. 378, σημ. 1 Kommentar schweizerischen Zivilgesetzbuch Y2 art 34 σελ. 1309). Ὀρθῶς ὄθεν ἔκρινεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν καὶ ἡ κριθεῖσα ἔφεσις θὰ ἔδει νὰ

απορριφθῆ ὡς ἀβάσιμος. ***Κατὰ τὴν κρατήσασαν ὅμως τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην*** ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 669 Α.Κ., ὁριζούσης ὅτι «σύμβασις ἐργασίας, ἧς ἡ διάρκεια οὔτε ὡρίσθη, οὔτε ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς συνάγεται, λύεται προηγουμένης ἑκατέρωθεν καταγγελίας», σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὅταν ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως ἔχει καθορισθῆ διὰ ταύτης, πλὴν ὅμως ἅμα δι' αὐτῆς ἔχει ἀναγνωρισθῆ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ εἰρημένου χρόνου, τότε ἡ σύμβασις αὕτη, ὡς τελοῦσα καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν καὶ ἐξουσιαστικὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ συνεπῶς ἐξαρτωμένη ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἤτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, ὡς ἐν προκειμένῳ ἡ ἀνωτέρω σύμβασις, εἶναι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διαληφθείσης διατάξεως, ἀορίστου διὰ τὸν ἐργοδότην χρόνου (Α.Π. 448]1951, 231]1959, *Σακελλαρόπουλος*, Ν.Δικ. τόμος 11, σελ. 646, *Δημάκης*, ΕΕΔ 1951, σελ. 781, Πρ. Ἀθ. 3985]1951 καὶ 12603]1957, ΝοΒ 1957, σελ. 1048). Ὡς ἀορίστου δὲ χρόνου ἡ ἀνωτέρω σύμβασις, ἧς ἡ κατάρτισις ὡς τοιαύτης (ἀορίστου χρόνου) οὐδαμῶς προκύπτει, ὅτι ἦτο ἀπηγορευμένη διὰ τὸ ἐφεσίβλητον ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 19]20 Ἰανουαρίου 1954 β. δ]τος ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας, δι' ἧς καθορίζεται ὁ συνήθης τρόπος προσλήψεως τῶν συνεργατῶν προγράμματος, τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ λυθῆ αὐτομάτως μετὰ τὴν πάροδον τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου διαρκείας ταύτης, ἀλλ' ἐχρῆζε προηγουμένης καταγγελίας, ὡς πᾶσα ἀορίστου χρόνου σύμβασις ἐργασίας, τοῦ ἐν αὐτῇ (τῇ ἀπὸ 17.2.1956 συμβάσει) ὅρου, καθ' ὃν αὐτη λήγει ἄνευ ἑτέρας προειδοποιήσεως τὴν 16.2.1958, θεωρουμένου ὡς μὴ ἰσχύοντος, ἐφ' ὅσον ἀντίκειται εἰς τὴν φύσιν τῆς συμβάσεως ταύτης ὡς ἀορίστου χρόνου. Δεχθεὶς ἄθεν ὁ πρωτόδικος δικαστὴς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, καθ' ὃ ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς προκύπτει καὶ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἐκτίθεται, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ σύμβασις ἦτο ὡρισμένου χρόνου καὶ ὅτι ὡς τοιαύτη ἔληξεν αὐτοδικαίως διὰ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου, δι' ὃν συνωμολογήθη, καὶ ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν βάσιν της τὴν διώκουσαν τὴν καταβολὴν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας λόγῳ ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας, ἐφ' ὅσον δὲν κατεβλήθη ἡ διὰ ταύτην ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112 κλπ., ἐσφαλε καὶ μεταρρυθμιστέαν κατέστησε κατὰ τὴν βάσιν της ταύτην τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸν πρὸς τοῦτον νόμιμον λόγον τῆς κρινομένης ἐφέσεως, ἥτις καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτή. Μεταρρυθμιζομένης δὲ τῆς ἀποφάσεως δέον νὰ κρατηθῆ ἡ περαιτέρω ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (ἄρθρον 780 Πολ. Δικ., ὅπερ ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 20 τοῦ νόμου Γ≫ΟΔ').

Τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας οὔσης, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, ἀορίστου χρόνου, θὰ ἔδει, διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς καταγγελίας ταύτης, νὰ τηρηθῶσιν αἱ διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198]1955, ἐν αἷς καὶ ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920, ἧς μὴ καταβληθείσης (τοῦτο συνομολογεῖ καὶ τὸ ἐναγόμενον) ἡ γενομένη κατὰ τὰ ἀνωτέρω πρὸς τὸν ἐνάγοντα ἔγγραφος γνωστοποίησις περὶ μὴ περαιτέρω ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως κλπ., ἥτις καὶ ἐπέχει θέσιν καταγγελίας, εἶναι ἄκυρος καὶ ἡ σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται συνεχιζομένη, τοῦ ἀκύρως καταγγείλαντος ταύτην ἐργοδότου ἐναγομένου καθισταμένου ὑπερημέρου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350 Α.Κ. καὶ ὑποχρεουμένου ἐντεῦθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ., εἰς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ, ὅστις κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὁριζόμενον χρονικὸν διάστημα ὑπερημερίας, ἀπὸ 1ης Ἰουνίου μέχρι 15 Αὐγούστου 1959, δι' ὃ καὶ ζητεῖται δι' αὐτῆς ἡ πληρωμή, ἀνήρχετο, συμφώνως πρὸς τὴν σύμβασιν καὶ τὰ ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιωθέντα, εἰς δραχμὰς 2247 μηνιαίως. Συνεπῶς ὁ ἐνάγων δικαιοῦται ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν, διὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα, δραχμῶν 5.617, δι' ὃ ποσὸν καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὴν ἀπορριφθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως βάσιν της. Διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητεῖται, ὅπως εἰς τὸν ἀνωτέρω, συμφώνως πρὸς τὴν σύμβασιν, βασικὸν μισθὸν τοῦ ἐνάγοντος ὑπολογισθῆ ἡ κατὰ δραχμὰς 1.348 μηνιαίως (60 ο/ο τοῦ μισθοῦ του) πρόσθετος ἀμοιβή, ἣν ἐλάμβανεν οὗτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεώς του διὰ τὴν πρόσθετον, ἐπὶ πλέον τῶν κυρίων καθηκόντων ὡς ἐκφωνητοῦ καὶ λήπτου τῆς ἀλβανικῆς ἐκπομπῆς, προσφερομένην ὑπ' αὐτοῦ μεταφραστικὴν ἐργασίαν ἐκ τῆς ἀλβανικῆς γλώσσης, ἥτις ὅμως ἐργασία δὲν ἦτο τακτικὴ δι' αὐτόν, ἀλλὰ προσωρινὴ καὶ τῷ εἶχεν ἀνατεθῆ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου, προσωρινῶς καὶ μέχρις ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀπολυθέντος τακτικοῦ μεταφραστοῦ, καὶ συνεπῶς δὲν εἶναι βέβαιον, ἐὰν θὰ ἐξηκολούθει νὰ προσφέρῃ ταύτην ὁ ἐνάγων καὶ κατὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα, ὥστε νὰ δικαιοῦται καὶ τοῦ διὰ ταύτην προσθέτου μισθοῦ.

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΥΠΝΟΥ

Καθορισμός αὐτῶν διά τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 394/1936

Ὑποχρέωσις τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων ὑπνου, μεταξύ τοῦ ὁποίου καί αἱ καθαρίστριαι, εἰς 10ωρον ἐργασίαν.—Ὑπολογισμός συνεπῶς ὑπερωριῶν πέραν τοῦ 10ώρου.

Ἐπικυροῦται ὑπό τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 25]1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Χαλκίδος, ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.

Ἐπρόκειτο, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, περί καθαριστρίας ξενοδοχείου, ἡ ὁποία παρέσχεν ὑπερωριακήν ἐργασίαν καί προέκυψε τό ζήτημα ποία δι' αὐτήν ἐλογίζετο ὡς ὑπερωριακή ἐργασία διά τήν ἐπιδίκασιν «προσθέτου ἀμοιβῆς», ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει, ἀλλά προφανῶς θά ἐπροκειτο περί ἀποζημιώσεως.

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων ὕπνου, μεταξύ τοῦ ὁποίου καί αἱ καθαρίστριαι (ν.δ. 1828]1942, ΕΕΔ 1, 950), εἶναι, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, κατά τό ἄρθρον 10 τοῦ ἀ.ν. 394]1936, 10 ὧραι ἡμερησίως (ἴδετε καί Σ.Ε. 1913]1953, εἰσηγητής *Α. Μαρούδας*, ΕΕΔ 19, 40, ἀκυρώσασαν ὡς πρός τούς μαγείρους καί βαηθούς μαγείρων τῶν ξενοδοχείων τήν ὑπ' ἀριθ. 78188] 16742]1959 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 346, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς καθωρίσθησαν διά τούς ἐν λόγῳ μισθωτούς 8 ὧραι ἐργασίας, κατά παράβασιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 394]1936, ἴδετε ἐπίσης καί τήν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6998]1957, εἰσηγητής *Γ. Λαμπράπουλος*, ΕΕΔ 16, 936 καί λοιπά εἰς ΕΕΔ 16, 936 σημειούμενα).

Ἀρείου Πάγου 274/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Πράτσικας, Χ. Ἀργυρόπουλος

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 394]1936, ὁρίζοντος ὅτι τό προσωπικόν τῶν ξενοδοχείων, μεταξύ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καί τά ξενοδοχεῖα ὕπνου, ἔχει δικαίωμα δεκατεσσάρων ὡρῶν ἀναπαύσεως κατά εἰκοσιτετράωρον κλπ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τούτου εἰς ἐργασίαν εἶναι δεκάωρος. Ἐξ ἑτέρου κατά τό ἄρθρον 1 τοῦ ἰδίου νόμου, καθώς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1180]1942, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 1828]1942, μεταξύ τοῦ ὑποχρεουμένου εἰς δεκάωρον ἐργασίαν προσωπικοῦ περιλαμβάνονται οἱ καθαρισταί, ἐπομένως καί αἱ καθαρίστριαι. Ὅθεν καί αὗται ὑποχρεοῦνται εἰς δεκάωρον ἐργασίαν. Μετά ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ταῦτο εἰποῦσα καί διά τόν ὑπολογισμόν τῶν ὑπερωριῶν, δι' ἃς ἐπεδίκασε πρόσθετον ἀμοιβήν ὑπέρ τῆς ἀναιρεσειούσης λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τήν πέραν τοῦ δεκαώρου καί οὐχί ἑκταώρου προσφοράν ἐργασίας, ὀρθῶς τάς προπαρατεθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

Ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν ἀποδείξεων, ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἔλαβε πέραν τοῦ ὁριζομένου ὑπό τοῦ νόμου βασικοῦ ἡμερομισθίου συμφώνως πρός τήν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 κοινήν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Οἰκονομικῶν, ὡς ἡρμηνεύθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825] 1951 τοιαύτης, τήν ἐξ 75 ο]ο προσαύξησιν διά τήν κατά τάς Κυριακάς παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν. Περαιτέρω δέ ἐπεδίκασε καί τήν γενομένην διά τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 3755]1957 αὔξησιν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, καθώς καί τήν ἐπί τῆς αὐξήσεως ταύτης κατά 75 ο]ο ὡς ἀνωτέρω προσαύξησιν διά τήν κατά τάς Κυριακάς ἐργασίαν. Ὅθεν ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς διατυποῦται, εἶναι ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος.

Ἀναφορικῶς πρός τό ἀγωγικόν αἴτημα περί καταβολῆς προσαυξήσεως καί 25 ο]ο ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ διά νυκτερινήν ἐργασίαν, ὡς προβλέπει ἡ ὑπ' ἀριθ. 18310]1946 κοινή ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Οἰκονομικῶν, καθώς συνεπληρώθη καί ἐτροποποιήθη διά τῶν ὁμοίων ὑπ' ἀριθ. 25825]1951 καί 27019]1953, τήν περί τούτου ἀσκηθεῖσαν διά τῶν ὑποβληθεισῶν κατά τήν συζήτησιν τῆς ἐφέσεως πρατάσεων ἀντέφεσιν ἐναντίον τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως ἀπέρριψεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς ἀπαράδεκτον. Ἐναντίον ὅμως τῆς διατάξεως ταύτης, στηριζούσης αὐτοτελῶς τό διατακτικόν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατά τοῦτο οὐδέν παράπονον προβάλλεται. Κατ' ἀκολουθίαν προκύπτει ἀλυσιτελής ἡ παρίσταται ἡ ἔρευνα τοῦ τρίτου λόγου ἀναιρέσεως, διά τοῦ ὁποίου προβάλλεται ἡ αἰτίασις ἐναντίον τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι δέν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πραταθέντα πράγματα ἀσκοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροήν εἰς τήν ἔκβασιν τῆς δίκης, τ. ἐ. ὅτι, καίτοι ἐδέχθη τό Πρωτοδικεῖον, ὅτι παρεσχέθη νυκτερινή ἐργασία, δέν ἐπεδικάσθη ἐν τούτοις ἡ προσαύξησις τῶν 25 ο]ο.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἐκ τῶν ἀποδοχῶν μισθωτῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Κατάργησις διὰ τοῦ ἀπὸ 20]24.8.1951 β. δ]τος, καὶ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ ἄρθρου 13 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1538]1950, τῆς ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἐπιβεβλημένης κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὧν μὴ τυγχανόντων μετόχων αὐτοῦ. Ἄνευ διακρίσεως μεταξὺ ὑπαλλήλων, συνδεομένων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου καὶ τούτων διατελούντων ἐν σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.— Παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ὑπόψωσις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 165/1960 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος αὐτοῦ, πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομικοῦ ζητήματος διαφωνεῖ.

Ἄρειος Πάγος 292]1960, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Φλῶρος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Παναγιωτόπουλος, Κ. Ἀργυρόπουλος

Διὰ μὲν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδ. γ' τοῦ ν.δ. 1050]1942 ἐπεβλήθη ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κράτησις ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν κλπ. τῶν δημοσίων ἐν γένει ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων εἰδικῶν ταμείων ἢ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ πάσης ἐπιτροπῆς ἢ ἄλλου συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, συσταθέντος ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν κρατικῆς λειτουργίας, τῶν μὴ ὄντων μετόχων τοῦ Μ.Τ.Π.Υ., διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 ἐδ. β' καὶ § 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου ἐπεβλήθη ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ταμείου κράτησις τέσσαρα τοῖς ἑκατόν, μειωθεῖσα εἶτα εἰς 3 ο]ο, ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἐργασιῶν, τῶν προσφερομένων ὑπὸ μὴ κεκτημένου τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου εἰδικοῦ ταμείου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὅσον ἡ δαπάνη αὐτὴ βαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν πολιτικῶν ὑπουργείων ἢ ὑπηρεσιῶν, εἰδικῶν ταμείων ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοῦ Κράτους συσταθέντος καὶ πάσης ἐπιτροπῆς κλπ. ὡς ἄνω. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 13 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1538]1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» «διὰ β. δ]τος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δύναται νὰ καταργηθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐπιβεβλημένη κράτησις τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουσιν οὗτοι μέτοχοι αὐτοῦ». Δυνάμει τῆς διατάξεως ταύτης ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 20]24.8.1951 β. δ]γμα, διὰ τοῦ ὁποίου κατηργήθη ἀπὸ 1.7.1951 ἡ ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. ἐπιβεβλημένη δυνάμει τῶν ἐν ἰσχύι διατάξεων κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., οἵτινες δὲν τυγχάνουσι μέτοχοι τοῦ Ταμείου τούτου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ δὴ τῆς τοῦ ἄρθρου 13 § 2 ἀ.ν. 1538, παρεχούσης τὴν ἐξουσιοδότησιν πρὸς κατάργησιν τῆς ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. ἐπιβεβλημένης κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. καὶ τῆς τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος, καταργούσης, δυνάμει τῆς ὡς ἄνω ἐξουσιοδοτήσεως, τὴν κράτησιν ταύτην, ἄνευ διακρίσεως μεταξὺ ὑπαλλήλων συνδεομένων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου καὶ τοιούτων διατελούντων ἐν σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ κατάργησις ἀφορᾷ πάντα ἔχοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὑπὸ μόνην τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν τυγχάνει οὗτος μέτοχος τοῦ ὑπὲρ οὗ ἡ κράτησις Μ.Τ.Π.Υ., ἐξ ἧς προϋποθέσεως καὶ τοῦ δι' αὐτῆς δηλουμένου σκοποῦ τῆς διατάξεως συνάγεται ἐπὶ μᾶλλον, ὅτι δὲν ἠθελήθη, ὡς ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἡ μεταξὺ τῶν μὴ μετόχων τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. διάκρισις τῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου ἀπὸ τῶν συνδεομένων διὰ τοιαύτης ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὡς καθιεροῦσα ἡ διάκρισις αὕτη ἄνευ δικαιολογίας τινὸς δυσμενεστέραν μεταχείρισιν τῆς δευτέρας κατηγορίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως, ὡς περιλαμβάνουσαν μισθωτοὺς μικροτέρων ἀποδοχῶν, προσήκει πάντως ἡ αὐτὴ μεταχείρισις. Ἡ ἄποψις αὕτη δικαιολογεῖται προσέτι καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἀ.ν. 1538 δὲν ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τακτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας Ν.Π.Δ.Δ. κεκτημένους βαθμολογικὴν καὶ μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς βαθμοὺς τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας, ἀλλὰ καὶ ἐκτάκτους, ὡς καὶ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ, δι' οὓς δὲν ὑφίσταται ἀντιστοιχία πρὸς βαθμοὺς τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας (ἄρθρον 2 § 2 καὶ ἄρθρον 3), ἐξ οὗ δὲν παρέχεται ἐπιχείρημα, ὅτι ἡ ἐξουσιοδότησις (ἄρθρον 13 § 2) δὲν δύναται ἢ νὰ ἀφορᾷ τὰ προσωπικά, ὅπερ συνδέεται διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, ἀφοῦ τὸ ἐπὶ συμβάσει τοιοῦτο τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 2 δύναται νὰ συνδέηται διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Τοιαύτην γνώμην ἔχον τὸ Τμῆμα τοῦτο ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω νομικοῦ ζητήματος εὑρίσκεται ἐν διαφωνίᾳ πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, δι' ὃ δέον νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας ταύτης, κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 2 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3810]1957.

Διὰ ταῦτα

Παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς ἄρσιν τῆς ἀναφυείσης διαφωνίας ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ τῆς παρούσης νομικοῦ ζητήματος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Νομάρχου Θεσσαλονίκης περὶ συγκροτήσεως τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Συμβουλίου

Σύνθεσις, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ Α.Ν. 1836|1951, τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἑδρεύοντος Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ δι' ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολεμιστῶν τοῦ Νόμου 751.—Παράνομος ἀπόφασις Νομάρχου Θεσσαλονίκης περὶ διορισμοῦ ἀντιπροσώπου ἐξ ἄλλου σωματείου, μὴ ἔχοντος ἀναγνωρισθῇ ὡς παραρτήματος τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ, οὐδὲ ἐξουσιοδοτημένου παρ' αὐτοῦ.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης (ὑπ' ἀριθ. 104050 τῆς 17.1.1959) συνεστήθη τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § _ τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 προβλεπόμενον καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἑδρεῦον Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὡρίσθη δέ, πλὴν ἄλλων, τακτικὸν μέλος αὐτοῦ ὁ Κ.Μ. καὶ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ὁ Γ.Μ., ἀμφότεροι ὑποδειχθέντες ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολεμιστῶν Νόμου 751|1948 Βορείου Ἑλλάδος, ὡς ἐκπρόσωποι αὐτοῦ ἐν τῷ ρηθέντι Συμβουλίῳ.

Πρὸ ὅμως τῆς λήξεως τῆς θητείας τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, ἥτις κατὰ νόμον εἶναι ἐνιαύσιος, ὁ αὐτὸς Νομάρχης προέβη διὰ νεωτέρας ἀποφάσεώς του (104858 τῆς 16ῃ Ὀκτωβρίου 1959) εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν τοῦ Συμβουλίου, ἀντὶ δὲ τῶν προαναφερθέντων προσώπων ὥρισε τακτικὸν μέλος τὸν Ι. Λ. καὶ ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ τὸν Δ.Σ., ἀμφοτέρους ὑποδειχθέντας ὑπὸ ἑτέρας ὀργανώσεως πολεμιστῶν καὶ συγκεκριμένως ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολεμιστῶν ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος νόμων 751 καὶ 1836|1951 Βορείου Ἑλλάδος.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἠσκήθη αἴτησις ἀκυρώσεως ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολεμιστῶν νόμου 751|1958 Βορείου Ἑλλάδος.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1347|1960. Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Θ. Σπυρόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Ὀθ. Κυριακοῦ***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Β. Κουνταύρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 (4) τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἑδρεῦον Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπαρτίζεται, σὺν ἄλλοις, καὶ ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ (Πολεμιστῶν) τοῦ νόμου 751, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς τοπικῆς διοικήσεως αὐτοῦ.

Ὁ Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Πολεμιστῶν τοῦ νόμου 751|1948 ἀποτελεῖ κεντρικὴν σωματειακὴν ὀργάνωσιν τῶν πολεμιστῶν, ἑδρεύουσαν ἐν Ἀθήναις καὶ συνεστημένην νομίμως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948, ἔχει δὲ ἀναγνωρίσει δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ αὐτοῦ συμβουλίου (ἀπὸ 18 Μαΐου 1952), στηριζομένης εἰς διάταξιν τοῦ ἐγκεκριμένου καταστατικοῦ του, ὡς παράρτημα αὐτοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ τὸ αὐτοῦν σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Πολεμιστῶν νόμου 751|1948 Βορείου Ἑλλάδος». Συνεπῶς τὸ τελευταῖον τοῦτο, ὅπερ, ἱδρυθὲν ἐν ἔτει 1951 ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενον καὶ λειτουργοῦν ὡς νομίμως ἀναγνωρισμένον σωματεῖον, εἶναι ἁρμόδιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἀ.ν. 1836, ὅπως ὑποδεικνύῃ τὸν ἐν τῷ Συμβουλίῳ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, τῷ ἑδρεύοντι ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἀντιπρόσωπον τοῦ «Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολεμιστῶν νόμου 751» καὶ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὅτι ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης ὁρισθεὶς ὡς τακτικὸν μέλος τοῦ εἰρημένου Συμβουλίου ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολεμιστῶν νόμου 751 Ι. Λ., ὡς καὶ ὁ ὁρισθεὶς ὡς ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ Δ. Σ., ὑπεδείχθησαν ὑπὸ τοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Πολεμιστῶν Ἀντισυμμοριακοῦ Ἀγῶνος νόμου 751 - 1836|1951», ὅπερ ἱδρυθὲν ἐν ἔτει 1958 δὲν ἔχει ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολεμιστῶν νόμου 751 ὡς παράρτημα αὐτοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ, οὐδ' ἔχει ἐξουσιοδοτηθῇ ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης ὀργανώσεως διὰ τὴν ὑπόδειξιν τῶν ἐν τῷ ρηθέντι Συμβουλίῳ ἀντιπροσώπων της (τακτικοῦ καὶ ἀναπληρωματικοῦ). Ἐπομένως ἡ εἰρημένη ἀπόφασις τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης τυγχάνει, κατὰ τὸ μέρος τοῦτο, ἀκυρωτέα, ὡς ἐκδοθεῖσα κατὰ παράβασιν τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 καὶ ἂν ἔτι τὸ ρηθὲν νέον σωματεῖον ἔχῃ πλείονα ἐνεργὰ μέλη ἐν σχέσει πρὸς τὸ αἰτοῦν, καθ' ὅσον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως σημασίαν ἔχει ἡ ὕπαρξις τοῦ ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένου δεσμοῦ μεταξὺ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος «Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολε-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀνωτέρα βία ἐν σχέσει πρὸς ἐκπρόθεσμον ὑποβολὴν αἰτήσεως δι' ἐξαγορὰν ὑπηρεσίας ἡσφαλισμένων

Μὴ ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν γενικῶν περὶ ἀνωτέρας βίας ἀρχῶν τοῦ δικαίου εἰδικὴ ἑκάστοτε νομοθετικὴ πρόβλεψις.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς συνταξίμου τῆς παρ' ἄλλοδαπῷ πλοίῳ ὑπηρεσίας, καθ' ἣν ὁ ἡσφαλισμένος ὑπέστη ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς πρὸς θεώρησιν εἰς τὴν Δημενικὴν Ἀρχὴν βεβαιώσεως τοῦ πλοιάρχου καὶ ὅτι δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ περίπτωσις ἀναστολῆς τῆς προθεσμίας δι' ἀνωτέραν βίαν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 942/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠλ. Γλυκοφρύδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ροκανᾶς, Ι. Λυκούρης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ Ε.Μ., ἐργάτου θαλάσσης, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 13 τῆς 21ης Αὐγούστου 1958 ἀποφάσεως τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτησις αὐτοῦ περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς συνταξίμου τῆς παρ' ἄλλοδαπῷ πλοίῳ ὑπηρεσίας του, καθ' ἣν ὑπέστη ἐργατικὸν ἀτύχημα, καὶ ἐν συνεχείᾳ συνταξιοδοτήσεώς του, λόγῳ τούτου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος ὑπέβαλε πρὸς θεώρησιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Λιμενικὴν Ἀρχὴν τὴν περὶ τῆς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ ὡς ἄνω πλοῖον βεβαίωσιν τοῦ πλοιάρχου αὐτοῦ μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ἐν ἄρθρῳ 9 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ ἐξαγορᾶς ὑπηρεσίας ἐπὶ ξένων πλοίων (Ε.Κ. τ. Β' 1953, φ. 93) τασσομένης μηνιαίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του συνεπείᾳ τοῦ ἀτυχήματος προθεσμίας, δὲν προβλέπεται δὲ ὑπὸ τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ περίπτωσις ἀναστολῆς τῆς προθεσμίας ταύτης δι' ἀνωτέραν βίαν.

Ἡ αἰτιολογία αὕτη εἶναι νόμῳ πλημμελής, διότι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν γενικῶν περὶ ἀνωτέρας βίας ἀρχῶν τοῦ δικαίου δὲν ἀπαιτεῖται εἰδικὴ ἑκάστοτε νομοθετικὴ πρόβλεψις. Δέον συνεπῶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον, βασίμως προβαλλόμενον, νὰ ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Διοίκησιν, ἵνα κριθῇ ὑπ' αὐτῆς, ἐὰν, ὑπὸ τὰς συντρεχούσας ἐν προκειμένῳ εἰδικὰς συνθήκας, ἦτο δεδικαιολογημένη ἡ ἐκπρόθεσμος ὑποβολὴ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος πρὸς θεώρησιν τῆς ὡς ἄνω βεβαιώσεως.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.—Ἀπόδειξις ἡλικίας ἡσφαλισμένου

Ἀπόδειξις κατ' ἄρθρον 10 τοῦ Α.Ν. 1846/1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ν.Δ. 3083/1954, τῆς ἡλικίας τοῦ ἡσφαλισμένου.—Ἀπόδειξις εἰς τὰς ἐν τῷ νόμῳ περιπτώσεις δι' ἀποφάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, συνιστωμένης παρὰ τοῖς μεγαλυτέροις Ὑποκαταστήμασι τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 712/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Δρακόπουλος, Κ. Ταχυκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 29351 τῆς 30 Μαρτίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 11/1959 τῆς 21 Νοεμβρίου 1956, 11/13 τῆς 7 Μαρτίου 1958 καὶ 6/6 τῆς 28 Ἰανουαρίου 1959 πράξεων τῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας (ἄρθρον 4 ν.δ. 3083/1954) καὶ β) τῶν ὑπ' ἀριθ. 4257 τῆς 14 Ἀπριλίου 1956 καὶ 341 τῆς 18 Ἰανουαρίου 1957 ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διευθυντοῦ.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4991/10293 τῆς 26 Μαΐου 1958 ἐγγράφου τοῦ αὐτοῦ Διευθυντοῦ, κοινοποιηθέντος εἰς τὴν αἰτοῦσαν κατὰ τὸ ἐν τῷ φακέλῳ ἀποδεικτικὸν τῆς 6 Ἰουνίου 1958, ἀνεκοινώθη εἰς

μιατῶν νόμου 751» καὶ τῆς ὁμοειδοῦς τοπικῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ σωματειακῆς ὀργανώσεως καὶ οὐχὶ ἡ εἰς ἀριθμὸν μελῶν δύναμις τῆς τελευταίας ταύτης ἐν σχέσει πρὸς ἑτέραν ὁμοειδῆ τοπικὴν ὀργάνωσιν.

Ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον, βασίμως προβαλλόμενον, ἀλυσιτελῶς ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις κατὰ ταῦτα δέον νὰ γίνῃ δεκτή.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 104858 ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1959 ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης ἐν μέρει κατὰ τὸ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ.

την αἰτοῦσαν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ καθορισμοῦ ἡλικίας, ἐπιληφθεῖσα ἐκ νέου τῆς ὑποθέσεώς της ἐνέμεινε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11]13 τῆς 7 Μαρτίου 1958 ἀποφάσεώς της εἰς τὸν γενόμενον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11]59 τῆς 21 Νοεμβρίου 1956 ἀποφάσεώς της καθορισμὸν ὡς ἔτους γεννήσεως τῆς αἰτούσης τοῦ ἔτους 1903 καὶ ὅτι κατόπιν τούτου δὲν συνέτρεχε περίπτωσις ἀναθεωρήσεως τῆς προγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 341]609 τῆς 18 Ἰανουαρίου 1957 πράξεως τοῦ αὐτοῦ Διευθυντοῦ, διὰ τῆς ὁποίας εἶχεν ἀπορριφθῆ τὸ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἴτημά της. Ἐκ τούτου προκύπτει, ὅτι ἡ αἰτοῦσα εἶχεν ἤδη λάβει γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τόσον τῆς ὑπ' ἀριθ. 341]1957 πράξεως τοῦ ρηθέντος Διευθυντοῦ, ὅσον καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 11.13.1958 καὶ 11.59.1956 ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας. Ἐπίσης ἐκ τῆς ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1956 αἰτήσεως τῆς αἰτούσης πρὸς τὸ Ἵδρυμα προκύπτει πλήρης ἐκτοτε γνῶσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4257]1956 πράξεως τοῦ αὐτοῦ Διευθυντοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, κατατεθεῖσα τὴν 7 Νοεμβρίου 1959, ἐκπροθέσμως ἀσκεῖται κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 11.59.1956 καὶ 11.13.1958 ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4257]1956 πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος καὶ εἶναι, καθ' ὃ μέρος διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῶν πράξεων τούτων, τυπικῶς ἀπαράδεκτος.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 29351 τῆς 30 Μαρτίου 1959 ἔγγραφον τοῦ ὡς εἰρῆται Διευθυντοῦ πρὸς τὴν αἰτοῦσαν, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεκοινώθη αὐτῇ ἡ ἔκδοσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6]6 τῆς 28 Ἰανουαρίου 1959 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας καὶ ἡ κατόπιν τούτου ἀπόρριψις τοῦ αἰτήματος πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν προηγουμένων ἀπορριπτικῶν ἀποφάσεων, ἐκοινοποιήθη εἰς τὴν αἰτοῦσαν, ὡς προκύπτει τόσον ἐκ τῆς ἐν τῷ φακέλῳ ἀποδείξεως ταχυδρομικῆς ἐπιδόσεως, ὅσον καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιδοθέντος ἐγγράφου σημειώσεως τοῦ ἐπιδόσαντος, τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1959, ἀβασίμως καὶ ἀναποδείκτως προβαλλομένου διὰ τοῦ ἀπὸ 13 Φεβρουαρίου 1960 πρὸς τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἐγγράφου τοῦ Ἱδρύματος ὅτι τὸ ρηθὲν ἔγγραφον ἐκοινοποιήθη τὴν 10 Ἀπριλίου 1959. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τῶν πράξεων τούτων.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν 1846]1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3084]1954, ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἡλικία τοῦ ἡσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης διὰ τῆς εἰς τὰ μητρῷα ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἐγγραφῆς, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθείσης, ἐφ' ὅσον αὕτη ἔλαβε χώραν ὡσαύτως πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Ἐλλειπούσης ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῷα ἢ δημοτολόγια ὡς ἀνωτέρω, ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Ἀσφαλιστικοῦ Δικαστηρίου τοῦ τόπου τῆς μονίμου κατοικίας τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὅπερ μετὰ διεξαγωγὴν ἀποδείξεων καθορίζει τὸ ἔτος γεννήσεως τοῦ ὑπὸ κρίσιν προσώπου, μὴ ἰσχυούσης ἐναντίας τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς τυχὸν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως γενομένης διορθώσεως ἢ καθορισμοῦ ἡλικίας. Μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν Ἀσφαλιστικῶν Δικαστηρίων ἡ ἡλικία εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, συνιστωμένης παρὰ τοῖς μεγαλυτέροις Ὑποκαταστήμασι τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐναντίας τῆς ἀποφάσεως ταύτης δὲν κατισχύει ὡσαύτως ἡ τυχὸν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως γενομένη διόρθωσις ἢ καθορισμὸς ἡλικίας.

Ἡ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἐπικαλουμένη ἐγγραφὴ αὐτῆς εἰς τὸ Δημοτολόγιον τοῦ Δήμου Πειραιῶς, γενομένη μετὰ τὴν ὑπαγωγήν αὐτῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, δὲν ἀποτελεῖ κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν στοιχεῖον ἀποδεικνῦον τὴν ἡλικίαν τῆς ἡσφαλισμένης καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς παρεπέμφθη αὕτη ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας καὶ τὰ ἀντίθετα ἀπορριπτέα.

Ἡ Ἐπιτροπή, ἁρμοδία νὰ καθορίσῃ τὴν ἡλικίαν τοῦ ἡσφαλισμένου ἐπὶ περιπτώσεων χαρακτηριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἀμφιβόλων, ὀφείλει, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, νὰ ἀποφαίνηται ἠτιολογημένως ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτῆς τιθεμένης περιπτώσεως, ἰδίως ὅταν δὲν γίνηται δεκτὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἡσφαλισμένου δηλουμένη ἡλικία ἢ ὑφίστανται ἀντιφατικὰ στοιχεῖα κρίσεως. Ἡ ὑποχρέωσις τῆς αἰτιολογήσεως προκύπτει ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἀσκουμένης ἁρμοδιότητος, ἣν ὁ νόμος ἐκ τοῦ λόγου ἀκριβῶς τούτου ἀνέθεσεν ἀπὸ τῆς συστάσεώς των εἰς τὰ Ἀσφαλιστικὰ Δικαστήρια, ἅτινα ὡς τοιαῦτα ὀφείλουσι νὰ κρίνωσι πάντοτε ἠτιολογημένως, καὶ ἐκ τοῦ ὑποχρεωτικοῦ διὰ τὰ λοιπὰ ὄργανα τοῦ Ἱδρύματος τῆς ἐκδιδομένης καὶ καθοριζούσης τὴν ἡλικίαν ἀποφάσεως. Ὅταν δὲ μὲν ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι νομίμως ἠτιολογημένη, δὲν ἀρκεῖ ἡ μνεία τῶν ληφθέντων ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἡ ἀναγραφὴ τῆς ἐξ αὐτῶν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς προκυπτούσης ἡλικίας, ἀλλ' εἰς τὴν περίπτωσιν ὑπάρξεως ἀντιφατικῶν στοιχείων ἡ ἀπόφασις δέον νὰ ἐκθέτῃ καὶ τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ἀπέδωσε μείζονα βαρύτητα εἰς τινα τῶν στοιχείων τούτων.

Εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 6]1959 τῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας μνημονεύονται ἀφηγηματικῶς τὰ ληφθέντα ὑπ' ὄψιν ἐκ τοῦ φακέλου στοιχεῖα καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐμφανίσεως τῆς αἰτούσης σχηματισθεῖσα ἀντίληψις καὶ ἀναγράφεται ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν στοιχείων τούτων ἡ Ἐπιτροπὴ ἐσχημάτισε τὴν κρίσιν, ὅτι τὸ ἔτος γεννήσεως τῆς αἰτούσης εἶναι τὸ καὶ κατὰ τὰς προηγουμένας ἀποφάσεις, ἤτοι τὸ ἔτος 1903. Οὕτως ὅμως ἐχουσα ἡ ἀπόφασις αὕτη καὶ στερουμένη πάσης ἀξιολογικῆς κρίσεως περὶ τῶν ὑποβληθέντων στοιχείων, μὴ νομίμως ἠτιολογημένη παρίσταται, ἐφ' ὅσον ἰδίως ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων ὑπ' αὐτῆς στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι ἡ αἰτοῦσα ἐπικαλεῖται διάφορον ἑκάστοτε ἔτος ἡλικίας, ἤτοι τὸ ἔτος 1883 ἢ ἄλλως τὸ ἔτος 1893, προσηγαγε δὲ καὶ ὡρισμένα στοιχεῖα πρὸς ὑποστήριξιν τῶν σχετικῶν ἰσχυρισμῶν της.

Ἡ πλημμέλεια αὕτη τῆς ἀποφάσεως δὲν δύναται νὰ θεραπευθῇ διὰ τῆς ἀναδρομῆς εἰς τὰς προηγουμένας ἀποφάσεις τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς,

διότι, ανεξαρτήτως τοῦ ἀνεπαρκοῦς τῆς αἰτιολογίας καὶ τῶν ἀποφάσεων τούτων, ὑπεβλήθησαν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ νεώτερα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα. Ὅθεν εἶναι τοῦτο τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα ἡ ὑπ' ἀριθ. 6]1959 ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας, ἐπίσης δὲ εἶναι ἀκυρωτέα ἡ ἐπὶ ταύτης στηριζομένη ὑπ' ἀριθ. 29351]1959 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος.

§ 3. Χρόνος ἐνάρξεως συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἀποδείξεως ἡλικίας ἡσφαλισμένου κατὰ τὸ Ν.Δ. 3083]1954

Ἀναδρομὴ παροχῆς συντάξεως, ὁσάκις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 3083]1954 θεσπιζομένου νέου τρόπου ἀποδείξεως ἡλικίας τῶν ἡσφαλισμένων προκύπτει ἡλικία τοῦ ἡσφαλισμένου διάφορος, ἀφ' οὗ χρόνου ὁ ἡσφαλισμένος ἐκτήσατο τὰς λοιπὰς διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως προϋποθέσεις, ἔστω καὶ ἂν ἡ σχετικὴ αἴτησις ὑπεβλήθη μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ν.Δ. 3083]1954.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 924/1960. Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Χαρμπούρης***
Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἐν μέρει ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2305 τῆς 20 Μαΐου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διὰ τῆς ὁποίας, ἀναθεωρηθείσης ἐν μέρει προηγουμένης ἀποφάσεως αὐτοῦ, ὡρίσθη, ὅτι ἡ λόγῳ γήρατος χορηγηθεῖσα εἰς τὴν αἰτοῦσαν σύνταξις θέλει καταβληθῆ αὐτῇ ἀπὸ τῆς 23 Αὐγούστου 1953. Κατὰ τὴν αἰτοῦσαν ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς καταβολῆς ἔδει νὰ ὁρισθῇ ἡ 29 Μαΐου 1952. Ἡ αἴτησις αὕτη, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», διὰ τοῦ ὁποίου καθωρίζετο ὁ τρόπος ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας τῶν ἡσφαλισμένων, ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ 3084, δημοσιευθέντος τὴν 11 Ὀκτωβρίου 1954, διὰ τῆς παραγράφου 2 δὲ τοῦ ἄρθρου τούτου ὁρίζεται, ὅτι ἡ Ἰσχὺς τῆς νέας διατάξεως ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς Ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἐφαρμόζεται δὲ καὶ διὰ τὰς ἐπιδίκους σχέσεις. Διὰ τῆς νέας ταύτης διατάξεως ὁρίζεται διάφορος τρόπος ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας τοῦ ἡσφαλισμένου, ὁρίζεται δὲ ἐπίσης ὅτι, προκειμένου περὶ ἡσφαλισμένων, γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἑτέρου στοιχείου ἀποδεικνύοντος ταύτην κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ κράτους, ἐν ᾧ ἔλαβε χώραν ἡ γέννησις.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, προκύπτουσαν κυρίως ἐκ τῆς ῥήτρας περὶ ἀναδρομῆς ταύτων εἰς τὸν χρόνον ἐνάρξεως τῆς Ἰσχύος τοῦ ἀ.ν 1846]1951, ὁσάκις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπ' αὐτῶν θεσπιζομένου νέου τρόπου ἀποδείξεως ἡλικίας τῶν ἡσφαλισμένων προκύπτει ἡλικία τοῦ ἡσφαλισμένου διάφορος, ἐπαγομένη τὴν ἀπὸ διαφόρου χρόνου συνδρομὴν τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως γήρατος ἢ ἐκείνου, ἀφ' οὗ θὰ παρείχετο αὕτη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἡλικίας τῆς προκυπτούσης διὰ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων τῶν ἐπιτρεπομένων κατὰ τὴν προγενεστέραν νομοθεσίαν, ἡ παροχὴ συντάξεως ἀνατρέχει, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἀφ' οὗ χρόνου ὁ ἡσφαλισμένος ἐκτήσατο τὰς λοιπὰς διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῷ τῆς συντάξεως προϋποθέσεις, ἔστω καὶ ἂν ἡ σχετικὴ αἴτησις ὑπεβλήθη μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 3084]1954.

Ἐν προκειμένῳ ἡ αἰτοῦσα ὑπέβαλεν ἀρχικῶς τὴν ἀπὸ 29 Μαΐου 1953 αἴτησιν χορηγήσεως αὐτῇ συντάξεως γήρατος, ἥτις ἀπερρίφθη ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη, γεννηθεῖσα τὸ ἔτος 1895, ὡς προέκυπτεν ἐκ τῆς ἐγγραφῆς της ἐν τῷ δημοτολογίῳ, δὲν εἶχε συμπληρώσει τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ αἰτοῦσα ἤσκησε τὴν 23 Αὐγούστου 1954 αἴτησιν ἀναθεωρήσεως (πρὸ τοῦ ν.δ. 3083]1954), ἐπικαλουμένη χρόνον γεννήσεως τὴν 24 Μαρτίου 1891, προκύπτοντα ἐκ πιστοποιητικοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, μετὰ δὲ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 3083]1954 ὑπέβαλε τὴν 18 Μαρτίου 1955 νέαν αἴτησιν μετὰ συμπληρωματικῶν ἀποδεικτικῶν (νουφουσίου κλπ.), αἰτουμένη τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ]τος τούτου καθορισμὸν τῆς ἡλικίας της. Ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς τῆς 29 Μαρτίου 1955, ἀπορρίψασα τὴν αἴτησιν ταύτην, ἠκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 766]1956 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, νεωτέρα δὲ πρᾶξις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑποκαταστήματος, ἐμμένουσα εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης εἰς τὸ ἔτος 1895, ἀνεθεωρήθη, ἐκρεμούσης αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' αὐτῆς, διὰ τῆς ἤδη προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κριθέντος ὅτι ἀποδεικνύεται ἡ ἡλικία αὐτῆς ὡς γεννηθείσης τὸ ἔτος 1891, οὕτω δὲ εἶχε καθορισθῆ ἡ ἡλικία αὐτῆς καὶ παρὰ τῆς κατὰ τὸ ν.δ. 3083]1954 Ἐπιτροπῆς, πλὴν ὅμως ἐθεωρήθη ὅτι ἡ ἀναδρομὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπεκταθῆ πέραν ἑνὸς ἔτους πρὸ τῆς 23 Αὐγούστου 1954, ἡμέρας ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, διὰ τῆς ὁποίας ὑπεβλήθη ἡ βεβαίωσις τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλως Ἐφ' ὅσον ὅμως ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἡ ἀπόθειξις τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης, «ἥτις ἐτερμάτισε τὴν περὶ τὸ θέμα ἀρχηθεῖσαν ἀναφυεῖσαν ἀμφισβήτησιν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἱδρύματος καὶ ἐβάσισε τὴν ἀναδρομικὴν καταβολὴν τῆς συντάξεως», ἐστηρίχθη ἐπὶ τρόπου ἀποδείξεως θεσπισθέντος τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ν.δ. 3083]1954, ἡ μὴ ἀναδρομὴ τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς αἰτήσεως δὲν εὑρίσκει κατὰ τὰς ἡγουμένας σκέψεις νόμιμον ἔρεισμα ἐπὶ τῆς μὴ ὑποβολῆς τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἢ καὶ σχετικοῦ ἰσχυρισμοῦ διὰ τῆς ἀρχικῆς πρὸ τοῦ ν.δ. τούτου αἰτήσεως καὶ εἶναι βάσιμον τὸ προβαλλόμενον αἴτημα ὅπως ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως της ἀνατρέξῃ ἐν ἔτος πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἀρχικῆς αἰτήσεώς της, ἤτοι ἀπὸ τῆς 29 Μαΐου 1952. Ὅθεν εἶναι τοῦτο τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις.

§ 4. Παροχὴ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου εἰς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ

Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 28 § 6 τοῦ Α.Ν. 1846]

1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων».— Δικαίωμα συντάξεως γονέων θανόντος ησφαλισμένου, ἐφ' ὅσον ἡ συντήρησις αὐτῶν ἐβάρυνε τὸν θανόντα, ὄχι κατὰ ἀποκλειστικὴν συμβολὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ κατα σχετικὴν ἔννοιαν, ἐξαρτωμένης τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς ἐκ τῶν καθ' ἕκαστον περιστάσεων.—Τίνα ληπτέα ὑπ' ὄψιν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 933/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Δεδόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Γεωργιάδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 162]1959 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἀσκηθεῖσα ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1427] 1957 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν, ἀπορριψάσης αἴτησίν της περὶ χορηγήσεως εἰς αὐτὴν συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου υἱοῦ της.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 28 §6 τοῦ ἀ.ν. 1846] 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζει, ὅτι: «Ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου δικαιοῦνται συντάξεως... δ) οἱ γονεῖς, ἐὰν ἡ συντήρησις αὐτῶν ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα». Ἡ διάταξις αὕτη, προϋποθέτουσα συμβολὴν τοῦ θανόντος εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων, δὲν ἐννοεῖ ἀποκλειστικὴν τοιαύτην, ἀλλὰ καθιεροῖ ἔννοιαν κατ' ἐξοχὴν σχετικήν, ἡ ὀρθὴ ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τῆς ὁποίας ἠρτηται ἐκ τῶν καθ' ἕκαστον περιστάσεων. Τοιαῦται δὲ περιστάσεις, αἵτινες δέον νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν εἶναι, μεταξὺ ἄλλων, ἡ ὕπαρξις καὶ τὸ μέγεθος κεκτημένης τυχὸν παρὰ τῶν γονέων περιουσίας ἢ ἄλλων πηγῶν ἐσόδων των, ὁ λαμβανόμενος παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου μισθὸς ἢ τὸ ἡμερομίσθιον του, τὸ μίτρον τῆς συμβολῆς τῶν λοιπῶν τέκνων εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων κλπ. Κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτων ἡ σχετικὴ κρίσις τῶν ὀργάνων τοῦ Ἱδρύματος δέον ὅπως εἶναι ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη καὶ εἰδικευμένη, ἐν ὄψει τῶν ἑκάστοτε συνθηκῶν.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ἡ αἰτοῦσα μήτηρ ἀποβιώσαντος ἠσφαλισμένου δὲν δικαιοῦται συντάξεως κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προμνησθείσης διατάξεως, ἐπὶ τῇ ἀκολούθῳ αἰτιολογίᾳ: «Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ κατατεθειμένων στοιχείων προκύπτει, ὅτι ὁ ἐξ οὗ ἕλκει ἡ αἰτοῦσα τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἠσφαλισμένος υἱός της ἀπεβίωσε τὴν 28.7.1955. Οὗτος εἶχε πραγματοποιήσει 2590 ἡμέρας ἐργασίας ὡς ἀποθηκάριος τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχμὰς 1500 περίπου. Ἦτο ἄγαμος, συγκατῴκει μετὰ τῆς μητρός του, χήρας, ἥτις ἔχει ἕτερα τρία ἔγγαμα τέκνα, δὲν κέκτηται περιουσίαν τινὰ καὶ δὲν ἐργάζεται. Ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ἐφ' ὅσον ἡ μήτηρ εἶναι συνταξιοῦχος τοῦ Δημοσίου καὶ ἐλάμβανε δραχμὰς 950 μηνιαίως κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ της, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι αὕτη ἠδύνατο νὰ καλύπτῃ τὰς πρὸς βιοπορισμὸν ἀνάγκας της διὰ τοῦ συσχετισμοῦ βεβαίως καὶ τοῦ περιωρισμένου ποσοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ θανόντος».

Ἡ αἰτιολογία αὕτη ἐπαρκῶς εἰδικευμένη οὖσα, ἀνταποκρινομένη δὲ εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλου, πληροῖ τοὺς ὅρους τῆς μνησθείσης διατάξεως νόμου. Διότι ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε τὰ κατὰ νόμον ἀναγκαῖα στοιχεῖα πρὸς θεμελίωσιν τῆς κρίσεώς της ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ θανόντος υἱοῦ τῆς αἰτούσης πρὸς συντήρησίν της. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Μὴ προκυπτούσης ἐκ τῶν ἐγγράφων τοῦ φακέλου τῆς προβαλλομένης πλάνης περὶ τὰ πράγματα, ὅσα περαιτέρω ἐκτίθενται ἐν τῇ προκειμένῃ αἰτήσει ἀναφέρονται εἰς τὴν οὐσιαστικὴν περὶ πραγμάτων κρίσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἧς ὅμως ὁ ἔλεγχος, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς δὲν παραβιάζεται ἑρμηνευτικὸς τις κανών, ἀποκλείεται ἐν τῇ παρούσῃ ἀκυρωτικῇ διαδικασίᾳ.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, ἐκτιμῶν δὲ τὸ Δικαστήριον τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἠσκήθη αὕτη, κρίνει τὴν αἰτοῦσαν ἀπαλλακτέαν τῆς δικαστικῆς δαπάνης τοῦ Ι.Κ.Α. (*).

§ 5. Διακοπὴ συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ σωματικὴ βλάβη δὲν συγκεντροῖ συντάξιμον ποσοστόν

Ἀκύρωσις σχετικῆς ἀποφάσεως Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ἀορίστου, μὴ ἀναφερομένου ἐν αὐτῇ κατὰ τρόπον συγκεκριμένον ποῖα εἶναι ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ἱκανότητος πρὸς ἐργασίαν τῆς ἀπομενούσης ἐκ τοῦ ἀτυχήματος σωματικῆς ἀναπηρίας του καὶ δὴ ἐν ὄψει ἑνὸς ἐλαχίστου ποσοστοῦ προσόδου, ὅπερ θὰ ἠδύνατο οὗτος νὰ ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἀφ' ἑνὸς ὡς ἀπολύτως ἀρτιμελὴς καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τὴν ἤδη διαπιστουμένην κατάστασιν αὐτοῦ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 937/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠλ. Γλυκοφρύδης*
Δικηγόρος ὁ κ. Ι. Ρεμοῦνδος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ Ν.Γ., ἠσφαλισμένου ἀρχικῶς μὲν (1936) παρὰ τῷ Ταμείῳ Μεταλλευτῶν, ἀκολούθως δέ, μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν σχετικὴν συγχώνευσιν (β. δ]γμα 17.4]15.5.1956, φ. 120) παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6086]1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας διεκόπη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 ἡ εἰς αὐτὸν παρεχομένη σύνταξις συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἤδη ἡ ἐξ αὐτοῦ σωματικὴ βλάβη τοῦ αἰτοῦντος δὲν συγκεντροῖ συντάξιμον ποσοστόν.

Ἡ αἰτιολογία αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, στηριζομένη εἰς σχετικὴν ἰατρικὴν γνωμάτευσιν, εἶναι ἀόριστος, διότι δὲν ἀναφέρει κατὰ τρόπον συγκεκριμένον ποῖα εἶναι ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ἱκανότητος πρὸς ἐργασίαν τοῦ αἰτοῦντος τῆς ἀπομενούσης ἐκ τοῦ ἀτυχήματος σω-

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 612, 1960, ΕΕΔ 19, 535 ἐπ. ἔνθα καὶ λοιπαί

ματικῆς ἀναπηρίας του καὶ δὴ ἐν ὄψει ἐνὸς ἐλαχίστου ποσοστοῦ προσόδου, ὅπερ θὰ ἠδύνατο οὗτος νὰ ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡς ἀπολύτως ἀρτιμελής, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ τὴν ἤδη διαπιστουμένην ὡς ἄνω κατάστασίν του.

Ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τὸ προσβαλλόμενον κεφάλαιον αὐτῆς διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον, παρέλκει ἡ ἔρευνα τῆς βασιμότητος, ὡς ἀλυσιτελής, καὶ τῶν λοιπῶν κατ' αὐτῆς διατυπουμένων λόγων ἀκυρώσεως.

§ 6. Παροχή ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως ἀναπηρίας

Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἔργον τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν νὰ ἀποφαίνωνται ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως περὶ τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ αἰτοῦντος σύνταξιν ἀναπηρίας ἡσφαλισμένου, τῆς σταθμίσεως τοῦ βαθμοῦ τῆς βιοποριστικῆς ἱκανότητος αὐτοῦ, ἐπηρεαζομένης καὶ ἐξ ἄλλων παραγόντων, ἀνηκούσης εἰς τὸ ἁρμόδιον πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος ἀσφαλιστικὸν ὄργανον.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 946/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*
Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5302]1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ ἀναπηρίας.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 16, 29 καὶ ἐπ. τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. 33β]1938) συνάγεται, ὅτι αἱ μὲν Ὑγειονομικαὶ Ἐπιτροπαὶ τοῦ ὡς ἄνω Ἱδρύματος ἀποφαίνονται ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως περὶ τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ αἰτοῦντος σύνταξιν ἀναπηρίας ἡσφαλισμένου, ἡ δὲ στάθμισις τοῦ βαθμοῦ τῆς βιοποριστικῆς ἱκανότητος αὐτοῦ, ἣτις ἐπηρεάζεται καὶ ἐξ ἄλλων παραγόντων, πλὴν τῶν ὡς ἄνω ἰατρικῶν διαπιστώσεων, ἀνήκει εἰς τὸ ἁρμόδιον πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος ἀσφαλιστικὸν ὄργανον.

Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι ὁ αἰτῶν ὑπῆχθη εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ρηθέντος Ἱδρύματος τὸ ἔτος 1939 καὶ ἐπραγματοποίησε μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1941 ἡμέρας ἐργασίας 398. Κατὰ Μάϊον 1959 ὑπέστη ἀκρωτηριασμὸν τοῦ ἀριστεροῦ μηροῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 μέχρι τοῦ 1959 ἐπραγματοποίησεν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ὡς ἄνω Ἱδρύματος 880 ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν πλέον τῶν 100 καθ' ἕκαστον τῶν ἐτῶν 1954 - 1958. Ἐξ ἄλλου αἱ οἰκεῖαι Ὑγειονομικαὶ Ἐπιτροπαὶ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς (Πρωτοβάθμιος καὶ Δευτεροβάθμιος) ἐγνωμάτευσαν (Γνωμ. ὑπ' ἀριθ. 2050]2.10.1959 καὶ 125]4.11.1959), ὅτι οὗτος φέρει ἀκρωτηριασμὸν ἀριστεροῦ μηροῦ ἀπὸ τοῦ τριτημορίου, γενόμενον τῷ 1942, μὴ ἐπιδεινωθέντα διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, καὶ καθώρισαν τὴν ἀνατομικὴν ἀναπηρίαν του εἰς 67 ο]ο.

Ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δὲν πληροῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. α' ἢ β' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 προβλεπόμεναι προϋποθέσεις τῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον οὗτος, κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἁρμοδίων ὑγειονομικῶν ὀργάνων, δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας του πλέον τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου καθοριζομένου ὁρίου ἀπολαυῶν. Πλὴν αἱ ρηθεῖσαι Ὑγειονομικαὶ Ἐπιτροπαὶ οὔτε καθώρισαν, οὔτε εἶχον ἁρμοδιότητα νὰ καθορίσωσι τὴν βιοποριστικὴν ἱκανότητα τοῦ αἰτοῦντος, ἡ στάθμισις τῆς ὁποίας, κατὰ συγκεκριμένην αἰτιολογίαν καὶ κατὰ τὰ προεκτεθέντα, εἶναι ἔργον τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Διευθυντοῦ. Οὕτως ὅμως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀναιτιολόγητος καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου καθίσταται ἀκυρωτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

§ 7. Ὕψος συντάξεων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀναστολὴ συνταξιοδοτήσεως μετ' ἐργασίαν τοῦ συνταξιούχου

Ρύθμισις τοῦ ὕψους τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένων συντάξεων διὰ τοῦ ἀπὸ 21]15 Αὐγούστου 1955 Β.Δ.— Ἐπιβληθεῖσαι δι' αὐτοῦ αὐξήσεις.— Παράνομος ἡ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. διακοπὴ συνταξιοδοτήσεως ἡσφαλισμένης, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν ἐργάζεται καὶ παρέδωσε τὰ ἀσφαλιστικὰ βιβλιάριά της εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 940/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠλ. Γλυκοφρύδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Γεωργιάδης, Σ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τῆς Ε.Τ., ἡσφαλισμένης παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4626 τῆς 20ῆς Ἀπριλίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν καὶ δή, μετὰ τὴν περὶ τούτου σχετικὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ δήλωσιν τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου αὐτῆς, μόνον καθ' ὃ μέρος διὰ ταύτης ἀφ' ἑνὸς μὲν καθωρίσθη ἡ εἰς αὐτὴν καταβλητέα σύνταξις εἰς δραχμὰς 505 μηνιαίως, ἀντὶ τῶν δραχμῶν 552, εἰς ἃς ἐδει νὰ ἀνέλθῃ αὕτη, κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς αἰτούσης, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνεστάλη ἐπ' ἀόριστον ἀπὸ 1ης Μαρ-

τίου 1958 ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ταύτης, μέχρις οὗ προσκομισθῶσιν ὑπὸ τῆς αἰτούσης στοιχεῖα ἐμφαίνοντα τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν της διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1958 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα, ὡς καὶ τὴν ἀκριβῆ ἡμερομηνίαν τῆς ἀπολύσεώς της.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 τοῦ β. δ]τος τῆς 21]15 Αὐγούστου 1955 ἀποτελούσας καὶ τὴν τελευταίαν ρύθμισιν τοῦ ὕψους τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένων συντάξεων, αἱ ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος τούτου καταβαλλόμεναι συντάξεις ηὐξήθησαν ἀπὸ 1ης Μαΐου 1955 κατὰ 15ο]ο, ἡ αὔξησις δὲ αὕτη, κατὰ τὰς ἰδίας διατάξεις, ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν βασικῶν συντάξεων, ὡς αὗται προσηυξήθησαν δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 62280]30.1.1952 καὶ 49557]0290]1.8.1953 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καὶ τοῦ ἀπὸ 28.4]14.5.1954 β. δ]τος (96). Ἐφ' ὅσον ὅμως κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις αἱ οὕτως αὐξηθεῖσαι καὶ καταβαλλόμεναι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῶν συντάξεις εἶναι μικρότεραι τῶν ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων, ἡ αὔξησις ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου. Κατ' ἀκολουθίαν, ἀφοῦ ἡ βασικὴ σύνταξις τῆς αἰτούσης ἀνήρχετο εἰς 281.82 δραχμὰς καὶ διὰ τῶν μετέπειτα προσαυξήσεων αὐτῆς (30ο]ο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ 20ο]ο διὰ τοῦ ἀπὸ 28.4]14.5.1954 β. δ]τος, εἰς ἣν συνεψηφίσθη ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49557]0290]1.8.1953 βοηθεία) ἔδει ἀπωσδήποτε νὰ ὑπερέβαινε τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280]1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προβλεπόμενον κατώτατον ὅριον τῶν 400 δραχμῶν, νομίμως περαιτέρω ἐπὶ τῆς οὕτω προσαυξηθείσης συντάξεως αὐτῆς ὑπελογίσθη καὶ ἡ διὰ τοῦ τελευταίου β. δ]τος τῆς 21]15 Αὐγούστου 1955 παρασχεθεῖσα νέα αὔξησις ἐκ 15ο]ο καὶ ἀνῆλθεν οὕτως τελικῶς ἡ εἰς αὐτὴν ἀπονεμηθεῖσα μηνιαία σύνταξις εἰς 505 δραχμάς. Ὅθεν τὰ διὰ τοῦ πρώτου λόγου ἀκυρώσεως ἀντιθέτως προβαλλόμενα εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Ἡ ἐπὶ τῇ προεκτεθείσῃ αἰτιολογίᾳ ἐπ' ἀόριστον ἀναστολὴ τῆς συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης εἶναι παράνομος καὶ ἀκυρωτέα. Διότι, ἐφ' ὅσον ἡ αἰτοῦσα ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν ἐργάζεται καὶ παρέδωσε τὰ ἀσφαλιστικὰ βιβλιάριά της εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἔπραξε τὰ καθ' ἑαυτὴν νόμιμον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐνάρξεως τῆς καταβολῆς τῆς ὑπὲρ αὐτῆς ἀναγνωρισθείσης συντάξεως, κατόπιν δὲ τούτου μόνον ἡ ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπόδειξις διὰ συγκεκριμένων στοιχείων τῆς ἀνειλικρινείας τῆς συμπεριφορᾶς τῆς αἰτούσης θὰ ἠδύνατο νὰ ὁδηγήσῃ, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ εἰς τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 29 § 7 ἐδ. γ' ὑπεδ. στ' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 διακοπὴν τῆς συνταξιοδοτήσεώς της (*).

§ 8. Παροχὴ συντάξεως εἰς σιδηροδρομικοὺς κατὰ Ν.Δ. 3395]1955.—Ἀπαγόρευσις ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων ἠσφαλισμένων εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως

Παροχὴ συντάξεως εἰς προσωπικὸν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων κατὰ τὸ Ν.Δ. 3395]1955.—Ἀναγνώρισις τοῦ κατ' αὐτὸ δικαιώματος συντάξεως εἰς πάντα ἀνήκοντα εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, ἀδιακρίτως τοῦ χρόνου προσλήψεως αὐτοῦ καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ἦτο ἢ ὄχι ἠσφαλισμένος εἰς τὰ καταργηθέντα διὰ τοῦ Ν.Δ. 3395]1955 Ταμεῖα.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων ἠσφαλισμένων εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ δι' οὓς κλάδους εἶναι ἠσφαλισμένα καὶ ἐκείνων τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δικαιοῦνται συντάξεως εὐθέως ἐκ τοῦ ἐργοδότου των, βαρυνομένου κατὰ Νόμον πρὸς καταβολὴν συντάξεως, ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 5 § 1 ἐδ. α' τοῦ Α.Ν. 1846]1951.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 928/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 230867 τῆς 4ης Μαρτίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἠκυρώθη, ὡς παράνομος, ἡ ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1955 μέχρι 30 Ἰουνίου 1958 ἀσφάλισις τοῦ αἰτοῦντος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κλάδον συντάξεων.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 32 § 1 τοῦ ν.δ. 3395]1955 «περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων» κατηργήθησαν τὰ Ταμεῖα Συντάξεων καὶ οἱ κλάδοι συντάξεων τῶν Ταμείων Συντάξεων καὶ Προνοίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, συμφώνως δὲ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 § 1 καὶ 2 τοῦ αὐτοῦ ν.δ]τος ἅπαντες οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ μόνιμον, ἔκτακτον ἢ ἐπὶ συμβάσει προσωπικὸν τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, οἱ κατέχοντες θέσιν, προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ δικτύου, εἰς ὃ ὑπηρετοῦσι, δικαιοῦνται ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ὅρους καὶ προϋποθέσεις συντάξεως, καταβαλλομένης ὑπὸ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων, ὑπὲρ τῶν ὁποίων καταβάλλουσι, κατὰ τὸ ἄρθρον 35 τοῦ αὐτοῦ ν.δ]τος, εἰσφορὰν 6ο]ο ἐπὶ τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν των. Τὸ κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας δικαίωμα συντάξεως τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων ἀναγνωρίζεται εἰς πάντα ἀνήκοντα εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦτο, ἀδιακρίτως τοῦ χρόνου τῆς προσλήψεως αὐτοῦ καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ἦτο ἢ οὐ ἠσφαλισμένος εἰς τὰ καταργηθέντα διὰ τῶν αὐτῶν διατάξεων Ταμεῖα. Συνεπῶς ὁ αἰτῶν, προσληφθεὶς παρὰ τοῖς Σ.Ε.Κ., ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, τὴν 22 Φεβρουαρίου 1951, ὡς ἔκτακτος ἐπὶ συμβάσει φύλαξ ἰσοπέδων διαβάσεων εἰς θέσιν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ δικτύου, δικαιοῦται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν εἰρημένων διατάξεων συντάξεως παρὰ τοῦ δικτύου τούτου, καίτοι πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτῶν δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ δι' αὐτῶν καταργηθέντος Ταμείου Συντάξεων Προσω-

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 2958]1959, ΕΕΔ 19, 158, ἔνθα καὶ λοιπαί.

πικοῦ Σ.Ε.Κ., ὡς ἔχων κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεώς του ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 45 ἐτῶν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10212]279 τῆς 13ης Μαΐου 1944 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 82]1944, τεῦχ. Β').

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 ἐδάφ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 33 § 2 τοῦ ν.δ. 2698]1953, ἀπαγορεύεται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισις προσώπων ἠσφαλισμένων εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ δι' ἃς κλάδους ταῦτα εἶναι ἠσφαλισμένα, ἡ ἀπαγόρευσις δὲ αὕτη, ἀκοπτοῦσα νὰ ἀποκλείσῃ τὴν εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον καταβολὴν διπλῆς συντάξεως καὶ ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐξ ἄλλου Ταμείου κυρίας ἀσφαλίσεως, περιλαμβάνει διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τὰ πρόσωπα, ἅτινα δικαιοῦνται συντάξεως οὐχὶ ἐκ Ταμείου τινὸς κυρίας ἀσφαλίσεως, ἀλλ' εὐθέως ἐκ τοῦ ἐργοδότου των, βαρυνομένου κατὰ νόμον πρὸς καταβολὴν αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων σχέσεως ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ συνταξιοδοτικοῦ καθεστῶτος. Κατ' ἀκολουθίαν, ἀφ' ἧς ὁ αἰτῶν ἀπέκτησε, κατὰ τὰς προμνησθείσας διατάξεις, δικαίωμα συντάξεως καταβλητέας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του, τουτέστι παρὰ τοῦ οἰκηροδρομικοῦ δικτύου τῶν Σ.Ε.Κ. δὲν ἦτο, κατὰ νόμον, ἐπιτετραμμένη ἡ σύγχρονος ἀσφάλισις αὐτοῦ καὶ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κλάδον συντάξεως, ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀκυρώσασα, ὡς παράνομον, τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος, ἀφ' ἧς αὐτὸς ἀπέκτησε τὸ ἀνωτέρω δικαίωμα συντάξεως, τυγχάνει νόμιμος.

Ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 1, ἐδ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἀπαγορεύουσα ἐν πάσῃ περιπτώσει τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν προσώπων ἠσφαλισμένων εἰς ἕτερα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως, ὁρίζει, ὅτι ἡ τυχὸν κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης ἀσφάλισις οὐδὲν ἄλλο δικαίωμα, καὶ δὴ δικαίωμα πρὸς πρόληψιν παροχῶν δημιουργεῖ, πλὴν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιστροφῆς τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν. Ἡ διάταξις αὕτη, ἔχουσα, ὡς ἐλέχθη, ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ἀποκλείουσα δὲ ρητῶς τὴν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἀπόληψιν παροχῶν ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ὁποστερεῖ νομίμου ἐρείσματος τὸν προβαλλόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἰσχυρισμόν, καθ' ὃν ἡ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνεπιφύλακτος εἰσπραξις τῶν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος καὶ ἄνευ δολίας αὐτοῦ ἐνεργείας καταβληθεισῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1955 καὶ ἐφεξῆς παρεκώλυε τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ἀσφαλίσεως τοῦ αἰτοῦντος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὡς ἀντικειμένην εἰς τὰς ἀρχάς, τὰς διεπούσας τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀβάσιμος (*).

§ 9. Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ παράνομον ὑπ' αὐτοῦ ἀπόρριψιν αἰτήσεως πρὸς παροχὴν συντάξεως

Διαφορὰ ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 τῆς Πολιτ. Δικονομίας.—Ἔρευνα ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου παρεμπιπτόντως τῆς νομιμότητος τῆς πρά-

ξεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀνορθώσεως τοῦ δι' αὐτῆς προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος.—Ἀντικείμενον ἀποδείξεως κατ' ἄρθρον 244 Πολιτ. Δικονομίας.—Δοριστία λόγου ἀναιρέσεως.

Ἀρείου Πάγου 283/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Γ. Βαρδάμος***

Διεκήρυξαν οἱ κ.κ. Ε. Μέλλιος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Σ. Σπετσάκης

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ αἰτιολογικὸν αὐτῆς, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, κρῖναν ἐπὶ τῆς εἰς αὐτὸ ὑπαγομένης κατὰ τὸ ἄρθρον 1 Πολ. Δικ. πολιτικῆς διαφορᾶς περὶ ἰδιωτικοῦ δικαιώματος, ἤτοι τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, ἀντικείμενον ἐχούσης, ὡς τοῦτο ἐδέξατο, τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος παρανόμου ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς παροχὴν τῆς ἐκ δικαιοῦτο συντάξεως, παρεμπιπτόντως ἠρεύνησε τὴν νομιμότητα τῆς τοιαύτης πράξεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ ἀνορθώσεως τοῦ διὰ ταύτης προσβληθέντος ὡς ἄνω ἰδιωτικοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

Ἐκ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται, ὅτι τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας ἐμόρφωσε τὴν πεποίθησίν του περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν παροχὴν τῆς αἰτηθείσης συντάξεως, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8800]1955 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ ἀναιρεσείοντος, προσαχθείσης καὶ ἐπικληθείσης παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, συνεπῶς καὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος. Οὕτω δὲ πραξαν συνεμορφώθη πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 244 Πολ. Δικ., καθ' ἣν μόνοι οἱ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἔχοντες πραγματικοὶ ἰσχυρισμοί, περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ὁποίων δὲν εἶναι εἰσέτι δικανικῶς πεπεισμένος ὁ δικαστής, δύνανται νὰ ὦσιν ἀντικείμενον ἀποδείξεως. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ δεύτερος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος αὐτοῦ, ἔχων τὴν ἔννοιαν ὡς διατυποῦται, ὅτι τὸ Ἐφετεῖον ἐδέξατο πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως.

Ὁ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, κατὰ τὴν δευτέραν αἰτίασιν αὐτοῦ, πλήττων τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν, ὡς δεξαμένην κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 34, 40 τοῦ νόμου 6298]1934 τὴν ὕπαρξιν παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τῶν νομίμων προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως τοῦ «διότι ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου 6298]1934 συμπληρώσας τὰς πρὸς συνταξιοδότησιν προϋποθέσεις συνεχίζει ἐργαζόμενος καὶ μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, δὲν κτᾶται κἂν τὸ συνταξιοδοτικόν του δικαίωμα βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παλαιοῦ νόμου 6298]1934, ἀλλὰ δέον νὰ θεμελιωθῇ τοῦτο κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νέου νόμου 1846]

(*) Ἴδετε περὶ συνταξιοδοτήσεως συζηροδρομικῶν καὶ Α.Π. 235]1960, ΕΕΔ 19, 726.

(*) Ἴδετε καὶ Α.Π. 244]1960, ΕΕΔ 19, 717 καὶ λοιπὴν αὐτόθι νομολογίαν.

1951», είναι απορριπτέος ως άόριστος και ανεπίδεκτος δικαστικής εκτιμήσεως, διότι δεν αναφέρει ούτε τα υπό της αποφάσεως δεκτά γενόμενα πραγματικά περιστατικά, ούτε εις τί συνίσταται ή επί του διατακτικού αυτής επίδρασις εκ της εφαρμογής του ενός αντί του άλλου νόμου (*).

§ 10. Ασφάλισις εις Ταμείον Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών, Μακαρονοτεχνιτών

Υπαγωγή εις την ασφάλισιν του ανωτέρω Ταμείου, εξαιρουμένων της ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. και των μη εφωδιασμένων δι' επαγγελματικού βιβλιαρίου αρτεργατών, εφ' όσον χρόνον ασκούν κατά κύριον λόγον το επάγγελμα του αρτεργάτου εις ας περιοχάς έχει επεκταθή ή ασφάλισις του ως άνω Ταμείου.—Υπαγωγή, κατά την αληθή έννοιαν του Νόμου, εις την ασφάλισιν όχι μόνον των κυρίως αρτεργατών, αλλά και των εξομοιουμένων προς αυτούς σιμιτεργατών.

Συμβουλίου της Επικρατείας 932/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ο κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. ***Π. Μαρκόπουλος***
Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Παναγόπουλος, Γ. Μαγκάκης

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως, εμπροθέσμως ασκηθείσης, διώκεται η ακύρωσις της υπ' αριθ. 1844]8.8.1958 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών και Μακαρονοτεχνιτών, δι' ης απερρίφθη αίτησις του προσφεύγοντος σιμιτεργάτου, μη εφωδιασμένου δι' επαγγελματικού βιβλιαρίου, όπως υπαχθή εις την ασφάλισιν του εν λόγω Ταμείου κατά τας διατάξεις του άρθρου 6 § 6 εδ. β' του ν.δ. 3631]1956 «περί των πόρων, τρόπου εισπράξεως αυτών και της λειτουργίας εν γένει του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών και Μακαρονοτεχνιτών».

Η ανωτέρω διάταξις του ν.δ. 3631]1956 ορίζει, ότι από 1.1.1957 υπάγονται εις την ασφάλισιν του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών και Μακαροτεχνιτών, εξαιρουμένοι της ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. και οι μη εφωδιασμένοι δι' επαγγελματικού βιβλιαρίου αρτεργάται, εφ' όσον χρόνον ασκούν κατά κύριον λόγον το επάγγελμα του αρτεργάτου εις ας περιοχάς έχει επεκταθή ή ασφάλισις του ως άνω Ταμείου. Κατά την αληθή έννοιαν της διατάξεως ταύτης, ερμηνευομένης εν συνδυασμώ προς τας προβλεπούσας περί των όρων υπαγωγής εις την ασφάλισιν παγίας διατάξεις της νομοθεσίας του εν λόγω Ταμείου, και δη την του άρθρου 7 § 3 του νόμου 5891]1933 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών», ωρίζουσαν, ότι «εις τα Ταμεία Ασφαλίσεως Αρτεργατών ασφαλίζονται υποχρεωτικώς και άπαντες οι σιμιτεργάται, υπέχοντες τας αυτάς με τους αρτεργάτας υποχρεώσεις, εφ' όσον εργάζονται εις πόλεις εις ας ισχύει ή ασφάλισις», και του άρθρου 4 § 3 του νόμου 6413]1934 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών», ορίζουσαν ότι «τα αρτοποιεία και κονλουροποιεία, τα λειτουργούντα εις ας πόλεις εφαρμόζονται αι διατάξεις ασφαλίσεως των αρτεργατών, σιμιτεργατών, υποχρεούνται να απασχολώσιν αποκλειστικώς και μόνον αρτεργάτας και σιμιτεργάτας εφωδιασμένους δι' επαγγελματικού βιβλιαρίου αρτεργάτου, ερμηνευομένου ότι σιμιτεργάτης επί ειδική κατηγορία αρτεργάτου», ως υπαγόμενος εις την ασφάλισιν υπό τας εν αυτή οριζομένας προυποθέσεις, θεωρούνται ού μόνον οι κυρίως αρτεργάται, αλλά και οι κατά τας προδιαληφθείσας διατάξεις προς αυτούς εξομοιούμενοι σιμιτεργάται, διότι, αν ο νομοθέτης ήθελε να διασπάση, ειδικώς εν τη προκειμένη περιπτώσει, τον κανόνα της ίσης ασφαλιστικής μεταχειρίσεως των δύο τούτων συγγενών κατηγοριών εργαζομένων, θα έδει να εκφρασθή περί τούτου ρητώς.

Εν προκειμένω, καθ' ά προκύπτει εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Διοικητικόν Συμβούλιον του καθ' ού Ταμείου απέρριψε το αίτημα του προσφεύγοντος σιμιτεργάτου, όπως υπαχθή εις την ασφάλισιν αυτού επί τη βάσει της μνημονευθείσης διατάξεως του άρθρου 6 § 6 εδ. β' του ν.δ. 3631]1956, επί τη αιτιολογία ότι η εν λόγω διάταξις αφορά μόνον εις τους άνευ επαγγελματικού βιβλιαρίου αρτεργάτας, ούχι δε και τους σιμιτεργάτας. Η αιτιολογία όμως αύτη τυγχάνει, κατά τα εν τη ηγουμένη σκέψει, μη νόμιμος, δι' ό ακυρωτέα απορβαίνει η προσβαλλομένη απόφασις, κατά τον βάσιμον σχετικόν λόγον της υπό κρίσιν αιτήσεως.

§ 11. Κύριος διάδικος ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας επί αιτήσεως ακυρώσεως κατά πράξεως Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου

Κύριος διάδικος, κατ' άρθρον 18 του Ν.Δ. 3830]1958, το Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, δυναμένου του αρμοδίου Υπουργού να παρέμβη επ' ακροατηρίω υπέρ ή κατά του κύρους της προσβαλλομένης πράξεως και άνευ δικογράφου παρεμβάσεως.—Ακύρωσις παραλείψεως Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών και Μακαρονοτεχνιτών περί απονομής συντάξεως.

Συμβουλίου της Επικρατείας 951/1960

Πρόεδρος ο κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. ***Π. Μαρκόπουλος***
Δικηγόροι οι κ.κ. Τ. Λεονταρίτης, Γ. Μαγκάκης

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται η ακύρωσις της παραλείψεως του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών και Μακαρονοτεχνιτών όπως αναγνωρίση τον αιτούντα ως υπαγόμενον εις την ασφάλισιν αυτού και απονει-

(*) Επικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 946]1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Προνομιακή κατάταξις οφειλομένων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν: 1) Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 420]1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου («ν Ὁλομελείᾳ) (*), ἠρμηνεύθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 27 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, τοῦ δικαστηρίου ταύτου ἀποφανθέντος ὅτι τὸ διά τῆς ἄνω διατάξεως καθιερωθὲν προνόμιον τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν ἐξ εἰσφορῶν ἀπαιτήσεών του ὑφίσταται ἀπεριορίστως καὶ ἀσχέτως τοῦ χρόνου γενέσεως αὐτῶν καὶ ὅτι δὲν ἰσχύει ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων τούτων ὁ χρονικὸς περιορισμὸς εἰς τὸ τρέχον καὶ προηγούμενον ἔτος τοῦ ἄρθρου 940 § 4 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Οὐδόλως δηλαδὴ ἐθίγησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ ν.δ. 3908]1958, αἱ καθιεροῦσαι τὴν τάξιν τοῦ προνομίου τοῦ Δημοσίου.

2) Διά τῆς ἄνω διατάξεως, ἐξ ἄλλου, δὲν ἐθεσπίσθησαν νέα προνόμια τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ καθιερώθη προτίμησις τοῦ Δημοσίου διὰ τὰς προνομιακάς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 58 τοῦ Ν.Ε. Δ.Ε., ἀπαιτήσεις του, μετὰ τὴν κατάταξιν τῶν ὁποίων κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 940 ἐδάφ. 7 τῆς Πολ. Δικ. ὁριζομένην τάξιν ἐμφανίζεται ἐκ νέου τὸ προνόμιον τοῦ Ι.Κ.Α., διατηρούντος τὴν τάξιν του ἔναντι παντὸς ἄλλου δανειστοῦ.

3) Ἐπὶ τῆς περιπτώσεως εἰδικώτερον, ἐφ' ὅσον ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλος κατέταξε τὰς ἀπαιτήσεις ἀμέσως μὲν μετὰ τὰς προνομιακὰς τοιαύτας τοῦ Δημοσίου, ποιούμενος χρῆσιν τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ ν.δ. 3908]1958, οὐχὶ ὅμως ἀτάσσας τὰς ἀναγγελθείσας εἰς τὸν πλειστηριασμὸν ἀπαιτήσεις, ἀπεριορίστως καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου γενέσεώς των, κατὰ παρέκκλισιν τῆς νομολογηθείσης ὡς ἄνω διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 420]1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἑρμηνείας περὶ τῆς χρονικῆς ἐκτάσεως τοῦ προνομίου τοῦ Ι.Κ.Α., δέον ὅπως ἀσκήσῃτε ἀμέσως κατὰ τῆς παρανόμου ταύτης καταταξεως ἀνακοπὴν τοῦ οἰκείου πίνακος. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 20]137]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Ρύθμισις ὀφειλῶν ἐξ ὑπερβάσεων ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν κατὰ τὸν νόμον 4053]1960: Ἐξ ἀφορμῆς διατυπωθεισῶν ἀμφιβολιῶν

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 1246

μη αὐτῷ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3631]1956 καὶ τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων, σύνταξιν λόγῳ γήρατος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 18 § 2 τοῦ ν.δ. 3830]1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3713]1928 περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας κλπ.» ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεως νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὡς ἐν προκειμένῳ, «. . . τὴν διὰ τῆς ἀσκηθείσης αἰτήσεως ἀρξαμένην δίκην διεξάγει ἀμέσως καὶ εὐθέως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τὸ ἐκδὸν τὴν πρᾶξιν νομικὸν πρόσωπον, καθιστάμενον κύριος διάδικος, τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ δυναμένου νὰ παρέμβῃ ἐπ' ἀκροατηρίῳ ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ ἄνευ δικογράφου παρεμβάσεως». Κατ' ἀκολουθίαν τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονατεχνιτῶν, οὗτινος ἡ παράλειψις προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, εἶναι κύριος διάδικος ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ, τῆς παρεμβάσεως, ἣν εἶχε τοῦτο ἀσκήσει πρὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου, λογιζομένης ὡς ὑπομνήματος περιέχοντος τοὺς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ἰσχυρισμούς αὐτοῦ.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 7 τοῦ ἀπὸ 16.3.9]4.1954 β. δ]τος «περὶ συγχωνεύσεως τῶν Ταμείων Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν εἰς ἕνιαῖον Ταμεῖον» τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ καθ' οὗ Ταμείου διοικεῖ τοῦτο καὶ διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, εἰδικώτερον δὲ ἀποφασίζει περὶ τῆς ἀπονομῆς παροχῶν, ὁσάκις ἡ χορήγησις τούτων δὲν ἀνατίθεται εἰς ἕτερα ὄργανα δι' ἑτέρων διατάξεων. Παραλλήλως ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ ἀπὸ 14.2. - 2.3.1955 β. δ]τος «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ.», ὡς ἡ διάταξις αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 14 τοῦ ἀπὸ 17.4. - 19.5.1956 β. δ]τος, ὁρίζεται ὅτι αἱ συντάξεις ἀπονέμονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετὰ γνώμην τῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ β. δ]τος συνιστωμένης Ἐπιτροπῆς Συντάξεων τοῦ Ταμείου.

Ἐν προκειμένῳ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου παρέλιπε νὰ ἐκδώσῃ, ὡς ὤφειλε νόμῳ κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγαυμένῃ σκέψει, οἱανδήποτε ἀπόφασιν ἐπὶ τῶν ἀπὸ 31.5.1957 καὶ 22.7.1957 αἰτήσεων τοῦ προσφεύγοντος, δι' ὧν οὗτος ἐζήτησεν, ὅπως θεωρηθῇ ὡς ὑπαχθεὶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου ἀπὸ 1.1.1957 καὶ τύχῃ συντάξεως λόγῳ γήρατος, παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ νόμου 3713]1928, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 5468]1932, προβλεπομένης προθεσμίας. Συνεπῶς δέον ὅπως, ἀκυρουμένης τῆς ἐν λόγῳ παραλείψεως, ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, ἵνα τοῦτο ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ βασίμου ἢ μὴ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἰτήσεων τοῦ προσφεύγοντος.

ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 4052|1960(*) ἐπὶ ὀφειλῶν ἐξ ὑπερβάσεων ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, γνωρίζομεν τὰ κάτωθι:

Εἰσφοραὶ ὀφειλόμεναι δι' ὑπέρβασιν ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν κατ' ἄρθρον 6 § 2 τοῦ οἰκείου Κανονισμοῦ, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι αὗται ἔλαβον χώραν πρὸ τῆς 21.12.1959, ὑπάγονται εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ νόμου 4052|1960, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ ὀφειλαί, ἀσχέτως ἐὰν αὗται κατελογίσθησαν μετὰ τὴν 1.1.1960 κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ.

Τοῦτο διότι αἱ ὡς ἄνω εἰσφοραὶ ὀφείλονται δι' ἀπασχόλησιν μισθωτῶν, λαβοῦσαν χώραν εἰς τὸν χρόνον κατασκευῆς τῆς οἰκοδομῆς, καὶ ἀντιστοιχοῦν πράγματι εἰς χρονικὴν περίοδον πρὸ τῆς 31.12.1959, ἀσχέτως τοῦ εἰδικοῦ τρόπου εἰσπράξεως τούτων, ὅστις διαγράφεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ.

Αἱ ὡς ἄνω ὀφειλαί, ρυθμιζόμεναι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 4052|1960, θὰ ἐπιβαρύνωνται μὲ πρόσθετα τέλη ἐκ 0,5 ο|ο μηνιαίως κατὰ μῆνα καθυστερήσεως μετὰ τὴν πάροδον 30ημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν ὡς ἄνω Κανονισμὸν εἰδοποιήσεως.

Διὰ τὰς μετὰ τὴν 30.6.1960 διαπιστουμένας καθυστερήσεις ἐξ ὑπερβάσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ὀφειλέτης θὰ αἰτήσηται τὴν ρύθμισίν των, βάσει τοῦ νόμου 4052|1960, δέον ὅπως καταβάλῃ ἁπάσας τὰς κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ληξιπροθέσμους τότε δόσεις, ἄλλως ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν τούτων συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ Οἰκοδομικῶν Ἐργασιῶν. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 21|138|1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

Χρόνος υἱοθεσίας τέκνου διὰ τὴν ἀναγνώρισιν εἰς αὐτὸ δικαιώματος συντάξεως: Κοινοποιοῦμεν κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθ. 512|2.6.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (Γ' τμῆμα) περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ὑπὸ στοιχ. β' διατάξεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, συμφώνου οὔσης καὶ πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος ἀρχηθὲν ὑποστηριχθείσας ἀπόψεις. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 55|140|1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 512|2.6.1960

Περίληψις ἐρωτήματος: Προκειμένου περὶ θανάτου 1) συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ 2) ἠσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ νὰ τύχῃ συντάξεως τὸ ἐξ υἱοθεσίας τέκνον, ποῖα πρέπει νὰ ἔλαβε χώραν ἡ υἱοθεσία 1) ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου καὶ 2) τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ τίς ἡ ὀρθὴ ἑρμηνεία τῆς περιόδου β' τοῦ ἐδαφίου 1 τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ὡς εἶναι διατυπωμένη ἡ παράγραφος 6 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 περὶ Ι.Κ.Α., τὸ γεγονὸς τοῦ θανάτου 1) τοῦ συνταξιούχου καὶ 2) τοῦ ἠσφαλισμένου δημιουργεῖ δικαίωμα συντάξεως, ἐκτὸς τῶν ἄλλων προσώπων, περὶ ὧν δὲν ἀσχολεῖται τὸ ἐρώτημα, καὶ διὰ τὰ υἱοθετηθέντα τέκνα κεχωρισμένως (διακεκριμένως) τοῦ συνταξιούχου ἢ καὶ διακεκριμένως (κεχωρισμένως) τοῦ ἠσφαλισμένου. Τὸ ἐδάφιον β' τῆς αὐτῆς παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ νόμου καθορίζει τὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς δημιουργεῖται τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ λέγει, ὅτι τὸ μὲν πρὸς σύνταξιν δικαίωμα τοῦ υἱοθετηθέντος τέκνου ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου δημιουργεῖται, ἐὰν ἡ υἱοθεσία ἐγένετο ἓν τουλάχιστον ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου θετοῦ πατρός, τοῦ δὲ υἱοθετηθέντος τέκνου ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου, ἂν ἡ υἱοθεσία ἔλαβε χώραν ἓν ἔτος πρὸ τῆς χορηγήσεως τῆς συντάξεως, καὶ τοῦτο διότι ὁ νομοθέτης εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν τοῦ ἠσφαλισμένου κατοχυρώνει τὸ Ἵδρυμα, ἵνα μὴ ἐκχωρῶνται ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων αἱ συντάξεις εἰς πρόσωπα ξένα πρὸς τὴν οἰκογένειαν τούτου, ἀπαιτῶν υἱοθεσίαν γενομένην ἓν ἔτος πρὸ τοῦ ἀβεβαίου θανάτου, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ συνταξιούχου ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει διπλασιάζει τὴν ἐκχώρησιν τῆς χορηγηθείσης συντάξεως εἰς πρόσωπα ξένα πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ συνταξιούχου διὰ τῆς μεθόδου τῆς υἱοθεσίας καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖ υἱοθεσίαν γενομένην ἓν ἔτος πρὸ τῆς χορηγήσεως τῆς συντάξεως. Ταύτην τὴν ἔννοιαν ἔχει ἡ διατύπωσις τῆς φράσεως «ὧν ἡ υἱοθεσία ἔλαβε χώραν ἓν τοὐλάχιστον ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου του», τοῦ «του» ἀναφερομένου εἰς τὴν φράσιν «ὡς ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου», τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 28 «ἢ τῆς χορηγήσεως συντάξεως ... ἀναφερομένης εἰς τὴν φράσιν «ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου» τῆς αὐτῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 28. Τὰ κείμενα τοῦ ἐδαφίου 1 τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 28 καὶ τῆς περιπτώσεως β' τῶν αὐτῶν ἐδαφίου, παραγράφου καὶ ἄρθρου ἔχουν ἀλληλοεξάρτησιν καὶ δὲν θὰ εἶχε καμμίαν ἔννοιαν ἡ διατύπωσις «πρὸ τοῦ θανάτου ἢ τῆς χορηγήσεως συντάξεως», διότι μόνον διὰ τῆς λέξεως «τοῦ θανάτου» θὰ ἐδημιουργεῖτο τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα τοῦ υἱοθετηθέντος τέκνου εἴτε ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου, εἴτε ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου.

(*) ΕΕΔ 19, 672

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ἴδετε κατωτέρω, σελ. 806) ὁρίζει: «Πᾶς μισθωτὸς μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν . . . ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον δώδεκα μηνῶν . . . δικαιοῦται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν . . . ».

Τὸ ἄρθρον 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2081|1952 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 52 διεθνοῦς συμβάσεως (ἴδετε κατωτέρω σελ. 811) ὁρίζει: «Πᾶν πρόσωπον, ἐφ' οὗ ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ παροῦσα σύμβασις, δικαιοῦται μετὰ συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἑνὸς εἰς χορήγησιν κανονικῆς ἀδείας . . .».

Τὸ ἄρθρον 6§6 τοῦ Λατικοῦ Κώδικος ὁρίζει: «Ὁ μισθωτὴς ἐργασίας, καταναλίσκούσης ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς αὐτὸν ἄδειαν . . .».

Στοιχεῖον ἑπομένως τοῦ δικαιώματος ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἡ συνεχὴς ἐπὶ δωδεκάμηνον τοὐλάχιστον ἀπασχόλησις αὐτοῦ.

Περαιτέρω ἐν ἄρθρῳ 2§6 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 ὁρίζεται, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ τὰ διαστήματα, καθ' ἃ ὁ μισθωτὸς ἀπέσχεν ἢ ἀπέχει τῆς ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει, λόγῳ βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας, στρατεύσεως, ἀπεργίας, ἀνταπεργίας ἢ ἀνωτέρας βίας, δὲν θεωροῦνται ὡς χρόνος μὴ ἀπασχολήσεως, οὐδὲ συμψηφίζονται πρὸς τὰς ἡμέρας ἀδείας, ὧν οὗτος δικαιοῦται.

Ὡς βραχείας διαρκείας ἀσθένεια πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἡ διαρκοῦσα κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 4558|1930 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112|1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» χρονικὰ ὅρια, ἤτοι ἕνα μῆνα διὰ μισθωτοὺς ὑπηρετοῦντας μέχρι τεσσάρων ἐτῶν, τρεῖς μῆνας δι' ὑπηρετοῦντας πλέον τῶν τεσσάρων ἐτῶν, ἐχι ὅμως πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, τέσσαρας μῆνας δι' ὑπηρετοῦντας πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, ἐχι ὅμως καὶ πλέον τῶν δεκαπέντε ἐτῶν, καὶ ἓξ μῆνας διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐπὶ χρόνον ἀνώτερον τῶν δεκαπέντε ἐτῶν, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης τοῦ ἀ.ν. 539|1945, ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὅρον «βραχείας διαρκείας ἀσθενειαν», εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ, ὅτι ὁ ὅρος οὗτος εἶχεν ἑρμηνευθῇ διὰ προηγουμένου νόμου (τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558|1930, σύμφωνος Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 246, σημ. 1, καθ' ὃν ὅμως, ἐλλείψει νομοθετικοῦ ὁρισμοῦ, θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω χρονικὰ ὅρια).

Ἡ διάταξις αὕτη (ἄρθρου 2§6 ἀ.ν. 539|1945] συνεπορεύετο πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6§3 τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558|1930, κατὰ τὴν διδομένην εἰς αὐτὴν πρότερον ἑρμηνείαν, ὅτι ἐκ τῆς ὑπερβάσεως τῶν χρονικῶν τούτων ὁρίων ἀσθενείας λύεται ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι, ἀφοῦ ἐντὸς τῶν χρονικῶν τούτων ὁρίων ἰσχύει ἡ σύμβασις ἐργασίας, εἶναι συνεπὲς καὶ διὰ τὸν Νομοθέτην τοῦ ἀ.ν. 539|1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν νὰ ὑπολογίζωνται ταῦτα καὶ ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος, ἀσθενήσας, ἔχει ἀνάγκην καὶ αὐτὸς τῆς ἀδείας.

Ἀλλ' ὑπὸ τὴν νέαν ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου γενομένην δεκτὴν ἑρμηνείαν, ὅτι ἐκ τῆς ὑπερβάσεως τῶν ἀνωτέρω χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας δὲν λύεται ἐκ τοῦ νόμου ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἀλλ' εἶναι ζήτημα κρίσεως τοῦ Δικαστοῦ κατ' ἄρθρα 200, 288, Α.Κ. (ἴδετε Α.Π. 303|1959, ΕΕΔ 18, 763, Α.Π. 465|1959, ΕΕΔ 18, 1455), προκύπτει τὸ ζήτημα, ἂν θὰ ὑπολογισθῇ ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος διέρρευσε μετὰ τὴν ὑπέρβασιν τῶν ἀνωτέρω χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἐθεωρήθη ὅμως ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ ὡς λυθεῖσα ἡ σύμβασις ἐργασίας.

Τὸ γράμμα τοῦ νόμου εἶναι σαφές: Καθορίζει ὡς χρόνον ἀπασχολήσεως ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται εἰς βραχείας διαρκείας ἀσθένειαν. Οἱ δυνάμενοι μόνον νὰ γεννηθοῦν διαταγμοὶ εἶναι εἰς τὸ ἂν ὁ Νομοθέτης τοῦ ἀ.ν. 539|1945, ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὅρον «βραχείας διαρκείας ἀσθένεια», εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ, ὅτι ὁ ὅρος οὗτος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6§3 τοῦ νόμου 2112|1920 δὲν σημαίνει λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἐπὶ ὑπερβάσεως τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558|1930, ὡς ἀντελήφθη τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ ἡ νεωτέρα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου (καθ' ἧς ἴδετε Κ. Καυκᾶ, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 677), ὁπότε εἶναι δύσκολον νὰ ἐξηγηθῇ διατί νὰ μὴ θεωρῆται καὶ ὁ χρόνος τῆς ἀσθενείας, ὁ ὁποῖος διήρκεσε πλέον τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων, ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως, ἀφοῦ ἐξ αὐτοῦ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ, δὲν ἐλύθη ἡ σύμβασις ἐργασίας.

Καθ' ἡμᾶς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2§6 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 ἐπιβεβαιοῖ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6§3 τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς τὴν ἀντελαμβάνετο εἰς τὸ παρελθὸν ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων (καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος), ὅτι δηλαδὴ διὰ τῆς ὑπερβάσεως τῶν δι' αὐτοῦ τεθειμένων νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐλύετο ἡ σύμβασις ἐργασίας (ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 763, ἔνθα καὶ ἄλλαι σχετικαὶ νομοθετικαὶ διατάξεις), ἁπλῶς δὲ ὁ Νομοθέτης τοῦ ἀ.ν. 539|1945 ἠθέλησε νὰ θεωρῆται ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος διαρκεῖ κατὰ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια καὶ ἰσχύει οὕτω κατ' αὐτὰ ἡ σύμβασις ἐργασίας.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΑΚΥΡΩΣΙΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΙΑ ΜΗ ΝΟΜΙΜΟΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): ***Ἀκυρωθείσης ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου διὰ μὴ νόμιμον συγκρότησιν τούτου, ἐρωτᾶται ἐὰν δέον νὰ παραπεμφθῇ ἀπ' εὐθείας εἰς τοῦτο πρὸς ἐπίλυσιν ἡ ὑφισταμένη συλλογικὴ διαφορὰ ἢ δέον νὰ τηρηθῇ ἡ ἀπ' ἀρχῆς διαγραφομένη νόμιμος διαδικασία.***

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 519]1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1) Κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικὸν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 384(*) καὶ 752/1960 ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἠκυρώθησαν, ἀντιστοίχως, αἱ ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 3/1956 ἀποφάσεις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν, ὡς καὶ αἱ οἰκεῖαι ἐγκριτικαὶ τούτων ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, λόγῳ μὴ νομίμου συγκροτήσεως τοῦ ἀνωτέρω συλλογικοῦ ὀργάνου τῆς Διοικήσεως, κατὰ παράβασιν τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755 (Ε.Κ. 182).

2) Ὡς ἔχει γίνει παγίως δεκτὸν ὑπό τε τῆς θεωρίας καὶ τῆς νομολογίας τοῦ Σ.τ.Ε., ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως ἐνδιαμέσου πράξεως συνθέτου τινὸς διοικητικῆς ἐνεργείας, οἵα ἡ ἀνωτέρω ἀκυρωθεῖσα, ἐπέρχεται ἀκυρότης μόνον τῆς πράξεως ταύτης καὶ τῶν ἐπιγενομένων, οὐχὶ δὲ τῶν προηγηθεισῶν αὐτῆς πράξεων. Συνεπῶς ἡ συμμόρφωσις τῆς Διοικήσεως πρὸς τὴν ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν συνίσταται εἰς τὴν συνέχισιν τῆς διαδικασίας ἀπὸ τοῦ σημείου, εἰς ὃ εὑρίσκετο αὕτη, καθ' ὃν χρόνον ἐξεδόθη ἡ ἀκυρωθεῖσα ὡς πλημμελὴς διοικητικὴ πρᾶξις (Βλ. Σταϊνοπούλου, Δίκαιον Διοικ. Πράξεων, σελ. 224-225, *Κυριακοπούλου*, Ἕλλην. Διοικ. Δ(κ., ἔκδ. βΓ' Εἰδ. Μέρος, σελ. 76, *Θ. Τσάτσου*, Τὸ ἔνδικον μέσον τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἔκδ. β' σελ. 96-98, *Φ. Βεγλερῆ*, Ἡ συμμόρφωσις τῆς Διοικήσεως κλπ., σελ. 33,169, Σ.Ε. 26/1955, 414/1954, 2165/1953, 1757/1952, 8/1951, 1586,1240, 914/1948, 2308/1947 κ.ἄ.).

Κατὰ ταῦτα ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συμμόρφωσις τῆς Διοικήσεως πρὸς τὰς εἰρημένας ἀκυρωτικὰς ἀποφάσεις τοῦ Σ.τ.Ε. συνίσταται εἰς τὴν ἐκ νέου παραπομπὴν τῶν περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα συλλογικῶν διαφορῶν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ ἀνωτέρω συλλογικὸν ὄργανον, οὗτινος ἠκυρώθησαν, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, αἱ ἀποφάσεις, πρὸς ἔκδοσιν νέων τοιούτων, ὑπὸ νόμιμον συγκρότησιν, μηδόλως ἀπαιτουμένης τῆς ἐξ ὑπαρχῆς ἐπαναλήψεως τῆς ὅλης νομίμου διαδικασίας πρὸς ἐπίλυσιν τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν διαφορῶν.

(*) ΕΕΔ 19, 353.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΟΥ-ΠΑΛΛΗΛΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): ***Ἐὰν δύναται νὰ χορηγηθῇ ἐπαγγελματικὸν βιβλιάριον ξενοδοχοϋπαλλήλου εἰς καταδικασθέντα εἰς ἐγκληματικὴν ποινήν.***

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 516]1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: οἱ κ. κ. Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γιωργιόπουλος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀπὸ 3|10 Ἀπριλίου 1937 Β.Δ. «περὶ χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων» (Ε. Κ. 189), ἐκδοθὲν βάσει ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 394|1936 «περὶ χαρακτηρισμοῦ καὶ ὅρων ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων» (Ε. Κ. 558), ὁρίζει ὅτι: «Πρὸ τῆς ὑπὸ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας ἐκδόσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων δέον ὁ ἐνδιαφερόμενος, σὺν τῇ αἰτήσει, νὰ ὑποβάλῃ τὰ κάτωθι στοιχεῖα: 1) Πιστοποιητικὸν ἰθαγενείας, 2) πιστοποιητικὸν τοῦ ποινικοῦ μητρῴου, ἐξ οὗ νὰ ἐμφαίνηται, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν κατεδικάσθη διά τινα τῶν κατωτέρω παραβάσεων: α) ἐγκληματικὴν ποινήν, β) ἐπανορθωτικὴν ποινὴν ἐπὶ κλοπῇ, ὑπεξαιρέσει, ὑφαιρέσει, ἀπάτῃ, πλαστογραφίᾳ, συκοφαντίᾳ, ἐμπορίᾳ καὶ χρήσει ναρκωτικῶν, σωματεμπορίᾳ, ψευδορκίᾳ, ψευδεῖ καταμηνύσει, λαθρεμπορίᾳ, προαγωγῇ εἰς πορνείαν, κλοπῇ στρατιωτικῶν εἰδῶν, προσβολῇ ἠθῶν, παραβάσει τοῦ ἰδιωνύμου καὶ 3). . . .»

Κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικὸν ὁ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα κατεδικάσθη εἰς ποινὴν ἰσοβίων δεσμῶν, ἐπὶ ἐγκλήματι, προβλεπομένῳ καὶ τιμωρουμένῳ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ψηφίσματος Γ]1946 (Ε. Κ. 197), διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 147]1948 ἀποφάσεως τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Κορίνθου. Ἡ ὡς ἄνω εἰς ἐγκληματικὴν ποινήν, οἵα τυγχάνει ἡ τῆς ἰσοβίου καθείρξεως, καταδίκη τοῦ εἰρημένου ἀποστερεῖ τοῦτον τῆς ὑπὸ τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως ὁριζομένης νομίμου προϋποθέσεως πρὸς ἀπόκτησιν ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ξενοδοχοϋπαλλήλου. Ἡ ἔννομος δὲ αὐτὴ συνέπεια τῆς ἀνωτέρω καταδικαστικῆς ἀποφάσεως οὐδόλως ἀνατρέπη

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περί τοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης Μαΐου ἐ.ἔ. : Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθεισῶν ἡμῖν καταγγελιῶν ὅτι ἐργοδόται τινες, ἐλάχιστοι τὸν ἀριθμόν, δὲν κατέβαλον εἰσέτι εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένους καὶ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς τὸ ἡμερομίσθιον τῆς 1ης Μαΐου, μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι συνέπεσεν αὕτη ἐφέτος πρὸς ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἠρθη δῆθεν ἡ κατὰ τὰ ἄνω ὑποχρέωσίς των, γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα:

Ὡς γνωστόν, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957 ὁρίζεται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὅτι κατὰ τὰς ἡμέρας α) τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) τῆς 25ης Μαρτίου, γ) τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, δ) τῆς 1ης Μαΐου καὶ ε) τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτοὺς καταβάλλεται τὸ ἡμερομίσθιον των, καίτοι μὴ ἀπασχολουμένους κατ' αὐτάς. Ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἐνομοποίησε παραπλησίαν ὁμοίαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἥτις εἶχεν ἀκυρωθῆ διὰ λόγους τυπικοὺς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Δικαιολογητικὸς λόγος τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὑπῆρξεν ἡ ἐπαύξησις τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν κατὰ ὅ ἡμερομίσθια, ἰσοδυναμοῦσα πρὸς 1,6 % περίπου προσαύξησιν τοῦ ἡμερομισθίου των. Συνεδυάσθη δὲ ἡ καταβολὴ τῶν πρὸς ἰσαρίθμους ἑορτασίμους ἡμέρας (θρησκευτικάς, ἐθνικὰς καὶ ἐργατικάς) κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ ἄρθρου τοῦ Α.Κ., καθ' ἃς ὁ μισθὸς ὀφείλεται ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του.

Κατὰ ταῦτα, ὡς ἐκ τοῦ δικαιολογητικοῦ τούτου σκοποῦ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, τὰ ἐν λόγῳ ἡμερομίσθια τυγχάνουν καταβλητέα, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν αἱ ἡμέραι, εἰς ἃς ἀντιστοιχοῦν ταῦτα, συμπίπτουν ἢ ὄχι μὲ Κυριακήν. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐπικουρεῖται καὶ ἐκ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως καὶ ἰδίᾳ τῆς φράσεως: «τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους». Ἀποκλείει δηλαδὴ ὁ νόμος, καὶ ὀρθῶς, τὴν καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἡμερῶν τούτων μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ μισθωτός, ἐξ ὑπαιτιότητος του δὲν προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του κατ' αὐτάς. Ὡς γνωστόν δέ, κατὰ μὲν τὰς ἡμέρας: α) τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) τῆς 25ης Μαρτίου καὶ γ) τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα δυνατότης ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ συνεπῶς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του ὑπάρχει μόνον εἰς τὰς ἐν τοῖς ἄρθροις 7, 8 καὶ 9 τοῦ π.δ. τῆς 8|14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ὁριζομένας ἐξαιρέσεις (ἐπιχειρήσεις συνεχοῦς λειτουργίας κλπ.), κατὰ δὲ τὰς ἡμέρας τῆς 1ης Μαΐου καὶ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ἀπόκειται, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν συμπίπτουν μὲ Κυριακήν, εἰς τὴν διακριτικὴν εὐχέρειαν τοῦ ἐργοδότου, νὰ ἀπασχολήσῃ ἢ μὴ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς του κατ' αὐτάς, ὑποχρεουμένου εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν εἰς καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου προσηυξημένου κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 25825|1951 ὑπουργικῇ ἀποφάσει ὁριζόμενα, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν εἰς καταβολὴν ἁπλοῦ μόνον τοῦ ἡμερομισθίου.

Ἡ παρὰ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως ἐπικαλουμένη μοναδικὴ ὑπ' ἀριθ. 16203|1956 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἔκρινε τὸ θέμα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἡ ἀντίστοιχος διάταξις τῆς ὁποίας εἶχε διάφορον τῆς τοῦ ν.δ. 3755|1957 διατύπωσιν, παρεῖδε βασικῶς, ὅτι κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου καὶ μὴ συμπίπτουσαν πρὸς Κυριακὴν ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται, κατ' ἀρχήν, νὰ θέσῃ εἰς λειτουργίαν τὴν ἐπιχείρησίν του (βλέπε καὶ ΕΕΔ 19, σελ. 547).

Τούτων δοθέντων καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄ-

ἐκ τῆς ἐπακολουθησάσης μετατροπῆς τῆς δι' αὐτῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς εἰς ἐπανορθωτικὴν τοιαύτην διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 174|1951 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου. Τοῦτο δὲ διότι ἡ ἄρσις τῶν συνεπειῶν καταδικαστικῆς τινος ἀποφάσεως μόνον διὰ τῆς παραγραφῆς ἢ τῆς ἀμνηστείας ἐπέρχεται κατὰ τὸ ἄρθρον 568 τοῦ Κώδικος Ποιν. Δικονομίας (πρβλ. *Μπουροπούλου*, Ἑρμ. Κώδ. Ποιν. Δικον. τόμ. Β' σελ. 384 ἐπ., *Τούση - Γεωργίου*, Ποιν. Κῶδιξ ἔκδ. β' σελ. 270, Γν. Εἰσ. Α Π. 18|1959, ΝοΒ 8,57 - 58, 21]1951 Θ. ΞΙ' 678, 6|1950 Θ. ΞΑ' 220).

Ἡ ἄποψις αὕτη ἐπικουρεῖται ἄλλως καὶ ἀπὸ οὐσιαστικῆς ἀπόψεως ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς προμνησθείσης διατάξεως διωκομένου σκοποῦ, συνισταμένου εἰς τὴν πρὸ τῆς χορηγήσεως τοῦ ὡς ἄνω ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου διαπίστωσιν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου πρὸς τοῦτο ὀργάνου τῆς Διοικήσεως τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεως τοῦ αἰτουμένου τὴν χορήγησιν τοῦ ἐν λόγῳ βιβλιαρίου ἀτόμου, τῆς τοιαύτης διαπιστώσεως γιγνομένης, κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν, διὰ τῆς προσκομίσεως ἀντιγράφου καὶ οὐχὶ ἁπλῶς ἀποσπάσματος τοῦ ποινικοῦ μητρώου, ἐπιδεικνύοντος τὴν μὴ καταδίκην τούτου εἰς ἐγκληματικὴν ποινήν.

Ὁμοία λύσις ἐδόθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 580|1940 καὶ 1868]1949 ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐν ὄψει τῆς παρεμφερούς, πρὸς τὴν ἀνωτέρω, διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 4|8.6.1938 Β.Δ. (Ε. Κ. 219), ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἀ.ν. 869|1937

Τούτοις συνεπῶς ἀποφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΝΟΜΟΙ ΠΕΡΙ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΑΔΕΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Η «Επιθεώρησις Εργατικού Δικαίου» κατα χωρίζει κατωτέρω τούς σχετικούς πρός τό δικαίωμα άδειας τών μισθωτών κατ' έτος μετ' άποδοχών νόμους καί τά έκδοθέντα β. δ|γματα.

Νόμοι σχετικοί πρός τό δικαίωμα τούτο είναι ό ά.ν. 539|1945 «περί χορηγήσεως κατ' έτος είς τούς μισθωτούς άδειών μετ' άποδοχών» (Ε.Κ. τ. Α' φ. 229 τής 6 Σεπτεμβρίου 1945) (ΕΕΔ 4, 474 έπ.), ώς μεταγενεστέρως έτροποποιήθη καί συνεπληρώθη, τά είς έκτέλεσιν αύτού έκδοθέντα β. δ|γματα, τά όποία καταχωρίζονται είς τήν οίκείαν θέσιν, ό νόμος 208|1952 «περί κυρώσεως τής ύπ' άριθ. 52 διεθνούς συμβάσεως περί κανονικών κατ' έτος άδειών μετ' άποδοχών». (Ε.Κ. τ. Α' φ. 109 τής 25 Άπριλίου 1952) (ΕΕΔ 11, 827).

Όπου διά συλλογικών συμβάσεων έργασίας, κανονισμών ή άλλων διατάξεων προβλέπεται χορήγησις άδείας μέ όρους εύμενεστέρους τών τού ά.ν. 539|1945 δέν θίγονται ούτοι ύπό τού νόμου τούτου (άρθρον 2 § 7 ά.ν. 539|1945).

Έφ' όσον ό μισθωτός δέν ύπάγεται είς τάς σχετικάς περί άδειών διατάξεις τών έργατικών νόμων, έχουν έφαρμογήν τά άρθρα 666, 667 τού Άστικού Κώδικος (Ίδετε ΕΕΔ 18, 534 έπ.).

Ι. ά.ν. 539|1945 «Περί χορηγήσεως κατ' έτος είς τούς μισθωτούς άδειών μετ' άποδοχών»

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 229 τής 6 Σεπτεμβρίου 1945)

Άρθρον 1

1. Αί διατάξεις τού παρόντος έφαρμόζονται ύπέρ τών άντί μισθού άπασχολουμένων είς έπιχειρήσεις ή έργασίας, άσκουμένας έπί κέρδει, βιομηχανικής, βιοτεχνικής καί έμπορικής φύσεως, διενεργείας μεταφορών ή φορτοεκφορτώσεων, άσχέτως τής μορφής ή τού χαρακτήρος (δημοσίου ή ίδιωτικού) τής όργανώσεως των, ώς καί είς τάς έπιχειρήσεις κοινής ώφελείας, είς νοσηλευτικά ή άλλα ίδρύματα ή όργανισμούς ή οίαδήποτε άλλα έργα, διεξαγόμενα διά λογαριασμών ίδιωτών, νομικών προσώπων, όργανισμών δημοσίου δικαίου ή τού Δημοσίου, είς σωματεία, συνεταιρισμούς, θεάματα καί λέσχας.

2. Διά διαταγμάτων, προκαλουμένων ύπό τού Ύπουργού Έργασίας, μετά σύμφωνον γνώμην τού Συμβουλίου Έργασίας, δύναται νά όρισθή, ότι αί διατάξεις τού παρόντος νόμου ίσχύουν καί ύπέρ τών προσώπων, τών άντί μισθού άπασχολουμένων είς τάς ναυτιλιακάς, τάς άλιευτικάς, τάς γεωργικάς, κτηνοτροφικάς ή δασικάς έπιχειρήσεις, ώς καί ύπέρ τού οίκοσίτου ύπηρετικού ή άλλου προσωπικού καί νά έξασφαλισθή είδικώτερον ή ύπέρ αύτών έφαρμογή των.

Δυνάμει τής άμέσως άνωτέρω νομοθετικής έξουσιοδοτήσεως έξεδόθησαν τά κατωτέρω β. δ.

Β.Δ. τής 1.12.1948 «Περί έπεκτάσεως τών διατάξεων τού ά.ν. 539|1945 «περι χορηγήσεως κατ' έτος είς τούς μισθωτούς άδειών μετ' άποδοχών» καί είς τούς μισθωτούς βουτασίων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 312 τής 11 Δεκεμβρίου 1948)

Άρθρον μόνον. Έπεκτείνομεν τάς διατάξεις τού ά.ν. 539|1945 «περί χορηγήσεως κατ' έτος είς τούς μισθωτούς άδειών μετ' άποδοχών» καί είς τούς μισθωτούς βουτασίων.

Β.Δ. τής 1.12.1948 «Περί έπεκτάσεως διατάξεων τού ά.ν. 539|1945 «περί χορηγήσεως κατ' έτος είς τούς μισθωτούς άδειών μετ' άποδοχών» είς τούς έργάτας καί έργατρίας λιχανοκηπουρών Άθηνών - Πειραιώς καί Περιχώρων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 312 τής 11 Δεκεμβρίου 1948)

Άρθρον μόνον. Έπεκτείνομεν τάς διατάξεις τού νόμου 539|1945 «περί χορηγήσεως κατ' έτος είς τούς μισθωτούς άδειών μετ' άποδοχών» καί είς τούς έργάτας καί έργατρίας λιχανοκηπουρών Άθηνών - Πειραιώς καί Περιχώρων.

3) Δέν ύπόκεινται είς τάς διατάξεις τού παρόντος:

α) Τά πρόσωπα τά άπασχολούμενα είς έπιχειρήσεις ή έργασίας, άσκουμένας έπί κέρδει κλπ. τής παραγράφου 1, είς τάς όποίας άπασχολούνται μόνον τά μέλη τής οίκογενείας τού έργοδότου, καί

β) Τά πρόσωπα, τά άντί μισθού άπασχολούμενα είς δημοσίας ή δημοσίου χαρακτήρος ύπηρεσίας ή έκμεταλλεύσεις ή έπιχειρήσεις κοινής ώφελείας, έφ' όσον οί σχετικοί κανονισμοί δίδουν είς αύτά δικαίωμα είς έτησίαν άδειαν μετ' άποδοχών διαρκείας τουλάχιστον ίσης πρός έκείνην τής άδείας τής προβλεπομένης ύπό τού παρόντος νόμου.

4) Έν τοίς έπομένοις οί όροι: α) ύποκειμένη

ψιν ότι ή πλειονότης τής έργοδοτικής τάξεως υίοθετήσασα τάς ώς άνω ορθάς άπόψεις μας, κατέβαλεν ήδη τό ήμερομίσθιον τής 1ης Μαΐου έ.έ., παρακαλούμεν, όπως ανατήσητε είς τούς τυχόν μή καταβαλόντας είσέτι τό ήμερομίσθιον τούτο έργοδοσίας τής περιφερείας νά καταβάλουν τούτο πρός άποφυγήν διενέξεων καί δικαστικών άγώνων μετά τού προσωπικού των *(Έγκύκλιος ύπ' άριθ. 36869|1960 Ύπουργείου Έργασίας)* (*).

(*) Ίδετε διά τό θέμα καί άνωτέρω σελ. 785.

ἐπιχείρησις, β) ἐργοδότης, γ) μισθωτὸς σημαίνουν ἀντιστοίχως, χάριν συντομίας:

α) Τὰς ἐπιχειρήσεις, ἐργασίας ἀσκουμένας ἐπὶ κέρδει κλπ. τῆς παραγράφου 1.

β) Τὸν κύριον, διευθυντήν, ἐντεταλμένον ἢ ἐπιτετραμμένον ὑποκειμένης ἐπιχειρήσεως.

γ) Ὑπάλληλον, τεχνίτην, ἐργάτην, μαθητευόμενον ἢ ὑπηρέτην, ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολούμενον εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν.

Ἄρθρον 2

1. Πᾶς μισθωτὸς μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον δώδεκα μηνῶν, τὸ ὁποῖον ἐν τοῖς ἑπομένοις θ' ἀποκαλῆται, χάριν συντομίας, βασικὸς χρόνος, δικαιοῦται, καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια ὁρίζεται:

α') Διὰ μὲν τοὺς μισθωτούς, τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας ἢ τὰς λειτουργούσας ὑπὸ μορφὴν ἀνωνύμου ἑταιρείας ἢ ἱδρύματος ἢ ὀργανισμοῦ, εἰς δώδεκα ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας.

β') Διὰ μισθωτούς, τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ τεχνίτου, τοῦ ἐργάτου, τοῦ μαθητευομένου ἢ τοῦ ὑπηρέτου, ἀπασχολουμένους εἰς τὰς αὐτὰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις, εἰς ὀκτὼ ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας.

γ') Διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς τὰς λοιπὰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις, εἰς ὀκτὼ ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας, καὶ

δ) Διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ὑπὸ ἰδιότητα ἄλλην ἀπὸ τὴν τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις τῆς προηγουμένης περιπτώσεως γ', εἰς ἓξ ἀλλεπαλλήλους ἡμέρας.

2. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον διάρκεια τῆς ἐτησίας ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν ἐπαυξάνεται κατὰ μίαν ἐργάσιμον ἡμέραν δι' ἑκάστην πλέον τοῦ βασικοῦ χρόνου ἑξαμηνίαν ἀπασχολήσεως, χωρὶς ὅμως νὰ δύναται ἐν συνόλῳ νὰ ὑπερβῇ:

α) Εἰς τὴν περίπτωσιν α' τῆς προηγουμένης παραγράφου τὰς εἴκοσιν ἓξ ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας.

β) Εἰς τὴν περίπτωσιν β' τῆς αὐτῆς παραγράφου τὰς δέκα ἓξ ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας.

γ) Εἰς τὴν περίπτωσιν γ' τῆς ἰδίας παραγράφου τὰς δέκα ὀκτὼ ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας, καὶ

δ) Εἰς τὴν περίπτωσιν δ' τῆς αὐτῆς παραγράφου τὰς δώδεκα ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας.

(Παρατίθεται πρὸς διευκόλυνσιν ὁ παραπλεύρως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνταχθεὶς πίναξ:

Ἀριθμὸς ἐτῶν ἀπασχολήσεως εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐπιχειρήσεις τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως	Ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας ἢ λειτουργούσαι ὑπὸ μορφὴν ἀνωνύμου ἑταιρείας ἢ ἱδρύματος ἢ ὀργανισμοῦ		Ἐπιχειρήσεις λειτουργούσαι ὑπὸ μορφὴν ὁμορρύθμου ἑτερορρύθμου, ἀτομικαὶ κλπ.	
	Χαλλιγράφων ἀρρένων	Χαλλιγράφων θηλέων ἢ ἀναπήρων ἢ ἀποκατεστημένων ἀρρένων	Χαλλιγράφων ἀρρένων	Χαλλιγράφων θηλέων ἢ ἀναπήρων ἢ ἀποκατεστημένων ἀρρένων
1	12	8	8	6
1 1/2	13	9	9	7
2	14	10	10	8
2 1/2	15	11	11	9
3	16	12	12	10
3 1/2	17	13	13	11
4	18	14	14	12
4 1/2	19	15	15	12
5	20	16	16	12
5 1/2	21	16	17	12
6	22	16	18	12
6 1/2	23	16	18	12
7	24	16	18	12
7 1/2	25	16	18	12
8 καὶ ἄνω	26	16	18	12

3. Δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐτησίαν ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν:

α) Αἱ ἐπίσημοι ἢ κατ' ἔθιμον ἑορτάσιμοι ἡμέραι καὶ

β) Αἱ διακοπαὶ ἐργασίας, αἱ ὀφειλόμεναι εἰς ἀσθένειαν.

4. Τὰ ἀνώτατα ὅρια διαρκείας τῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν τὰ καθοριζόμενα εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου εἰς 26, 16, 18 καὶ 12 ἐργασίμους ἡμέρας περιορίζονται ἀντιστοίχως μέχρι τοῦ ἔτους 1946 εἰς 21, 13, 15 καὶ 10 ἐργασίμους ἡμέρας.

5. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μισθωτοὶ ἡλικίας κατωτέρας τῶν 18 ἐτῶν ἢ ἐκτελοῦντες, κατὰ κα-

νόνα, ἔργα ἐπιβλαβῆ διὰ τὴν ὑγείαν των ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδη (στοιχειοθέτησις ἢ ἀνάτηξις μετάλλων εἰς τὴν τυπογραφίαν, κυρία ἀπασχόλησις εἰς πλυντήρια ἢ βαφεῖα, εἰς τὴν ὑαλουργίαν καὶ εἰς τὴν διενέργειαν φορτοεκφορτώσεων) δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, περιλαμβανούσης οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν 12 ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν.

Διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δύνανται νὰ ὁρισθοῦν καὶ ἄλλαι πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἐπιβλαβεῖς ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδεις διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἀπασχολήσεις.

Δυνάμει τῆς ἀμέσως ἀνωτέρω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθησαν τὰ ἑξῆς β.δ.:

Β.Δ. τῆς 10.2.1950 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 εἰς τοὺς ἐν τοῖς χυτηρίοις ἐργαζομένους μισθωτούς.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 77 τῆς 9.3.1950)

"Ἄρθρον μόνον. Οἱ ἐν τοῖς χυτηρίοις ἐργαζόμενοι δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, περιλαμβανούσης οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν δώδεκα (12) ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν.

Β.Δ. τῆς 10.8.1951 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 εἰς τοὺς εἰς τὰ λεβητοποιεῖα ἐργαζομένους μισθωτούς».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 234 τῆς 22.8.1951)

"Ἄρθρον μόνον. Οἱ εἰς τὰ λεβητοποιεῖα ἐργαζόμενοι τεχνῖται καὶ ἐργάται πάσης εἰδικότητος δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, περιλαμβανούσης οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν δώδεκα (12) ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν.

Β.Δ. τῆς 20.5.1953 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1954 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας χημικῶν τινων βιομηχανιῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 159 τῆς 16.6.1953)

"Ἄρθρον μόνον. Οἱ ἐργατοτεχνῖται:

1) Τῶν ἐργοστασίων παραγωγῆς διθειούχου ἀνθρακος.
2) Τῶν ἐργοστασίων παρασκευῆς χλωρίου, ὑποχλωριώδους ἀσβεστίου καὶ καυστικῆς σόδας.
3) Τῶν ἐργοστασίων παρασκευῆς λιπασμάτων.
4) Ἐκ τῶν ἐργοστασίων πυρηνελαιουργίας, τῶν χρησιμοποιούντων ὡς ἐκχυλιστικὸν ὑγρὸν διθειοῦχον ἄνθρακα α) οἱ ἐκχυλισταὶ καὶ β) οἱ ἐκφορτωταὶ καὶ μεταφορεῖς ἐκχυλισθέντων ἐλαιοπυρήνων.
5) Ἐκ τῶν χρωματουργείων τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν ὀργανικῶν χρωμάτων.
6) Ἐκ τῶν ἐργοστασίων ὑαλουργίας οἱ τῶν τμημάτων πρώτων ὑλῶν (σύνθεσις κλπ.) κλιβάνων καὶ οἱ ἐμφυσηταί.
7) Ἐκ τῶν ἐργοστασίων παρασκευῆς τεχνητῆς μετάξης οἱ τοῦ τμήματος βιοκοζῆς καὶ κλωστοποιήσεως.
8) Ἐκ τῶν ἐργοστασίων παρασκευῆς τσιμέντων οἱ κλιβανεῖς περιστροφικῶν κλιβάνων καὶ οἱ ἐργάται ἐνσακκώσεως καὶ μεταφορᾶς.
9) Ἐκ τῶν ἐργοστασίων ἐλαστικῶν οἱ τοῦ τμήματος ζυμωτηρίων καὶ γομαρίσματος.
10) Ἐκ τῶν βαφείων, πλυντηρίων καὶ λευκαντηρίων οἱ τοῦ βαφείου, πλυντηρίου καὶ λευκαντηρίου.
11) Τῶν ἐργοστασίων ἐπεξεργασίας ὁστῶν ἅπαν τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικόν, πλὴν τοῦ τμήματος σαπωνοποιείου καὶ συνεργείων ὁστεοκόλλας.
12) Ἐκ τῶν ἐργοστασίων παραγωγῆς ὀξέων οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν παραγωγὴν ὑδροχλωρικοῦ, νιτρικοῦ καὶ θειϊκοῦ ὀξέος.
13) Τῶν ἐργοστασίων παραγωγῆς ναφθαλίνης.
14) Τῶν ἐργαστηρίων βιοχημείας καὶ μικροβιολογίας, ἔνθα γίνεται καλλιέργεια μικροβίων καὶ ἰῶν (Παστὲρ κλπ.) δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, περιλαμβανούσης οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν δώδεκα (12) ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν.

Β.Δ. τῆς 24.11.1953 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν» εἰς τοὺς μαγείρους καὶ βοηθοὺς αὐτῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 346 τῆς 17.12.1953)

"Ἄρθρον μονον. Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν» εἰς τοὺς μαγείρους καὶ βοηθοὺς αὐτῶν.

Β.Δ. τῆς 24.11.1953 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 εἰς τοὺς θερμαστὰς ξηρᾶς».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 346 τῆς 17 Δεκεμβρίου 1953)

"Ἄρθρον μόνον. Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν» εἰς τοὺς θερμαστὰς ξηρᾶς.

Β.Δ. τῆς 2.12.1954 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν κεραμοποιείων, πλινθοποιείων καὶ ἀγγειοπλαστείων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 44 τῆς 24.2.1955)

"Ἄρθρον μόνον. Οἱ εἰς τὰ κεραμοποιεῖα, πλινθοποιεῖα καὶ ἀγγειοπλαστεῖα ἀπασχολούμενοι ἐργατοτεχνῖται τῶν ἀκολούθων εἰδικοτήτων: 1) σουρωταί, 2) λασπάδες, 3) ψήσται, 4) ἐκκαμινευταὶ καὶ 5) μεταφορεῖς πηλοῦ (ζεμπιλιέρηδες) δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν δώδεκα (12) ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν.

Β.Δ. τῆς 19.12.1955 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν συσσωρευτῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 346 τῆς 27.12.1955)

"Ἄρθρον μόνον. Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν» εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν

προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν συσσωρευτῶν.

Β.Δ. τῆς 3.6.1952 «περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν» (*).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 157 τῆς 6.6.1952)

Ἄρθρον 17. Οἱ μαθηταὶ τεχνῖται δικαιοῦνται κατὰ τὸ ἀπὸ 15 Ἰουλίου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου χρονικὸν διάστημα ἀδείας 15 ἐργασίμων ἡμερῶν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν. Ἡ ἄδεια χορηγεῖται ἐκ περιτροπῆς καὶ συμψηφίζεται πρὸς πᾶσαν ἄλλην δι' οἱανδήποτε λόγον παρεχομένην αὐτοῖς ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν.

6. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ περὶ οὗ ἀνωτέρω χρόνου ἀπασχολήσεως τὰ διαστήματα, καθ' ἃ ὁ μισθωτὸς ἀπέσχεν ἢ ἀπέχει τῆς ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει, λόγῳ βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας, στρατεύσεως, ἀπεργίας, ἀνταπεργίας ἢ ἀνωτέρας βίας, δὲν θεωροῦνται ὡς χρόνος μὴ ἀπασχολήσεως, οὐδὲ συμψηφίζονται πρὸς τὰς ἡμέρας ἀδείας, ὧν οὗτοι δικαιοῦνται.

7. Τυχὸν εὐμενέστεροι ὅροι χορηγήσεως ἀδειῶν εἰς μισθωτούς, περιεχόμενοι εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, κανονισμοὺς ἢ ἄλλας διατάξεις, δὲν θίγονται ὑπὸ τοῦ παρόντος.

8. Διὰ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας, θέλουσι ὁρισθῆ αἱ προϋποθέσεις χορηγήσεως ἀδειῶν εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐποχιακῶς λειτουργουσῶν ὑποκειμένων ἐπιχειρήσεων τοῦ ἄρθρου 1 παράγραφος 1, ταῦ παρόντος νόμου. (**)

Ἄρθρον 3

1. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῶν συνήθων ἀποδοχῶν, ὧν θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐὰν ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον ἢ τῶν ἀποδοχῶν τῶν τυχὸν διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην καθωρισμένων διὰ συλλογικῆς συμβάσεως.

2. Διὰ τὸν κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀμειβόμενον μισθωτόν, αἱ ἀποδοχαί, ὧν δικαιοῦται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας του, ἐξευρίσκονται, πολλαπλασιαζομένων τῶν κατὰ μέσον ὅρον ἐπὶ ἓν τρίμηνον πρὸ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας ἡμερησίων ἀποδοχῶν του ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ ἄδειαν.

3. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀποδοχῶν περιλαμβάνονται καὶ αἱ παντὸς εἴδους πρόσθετοι ἢ συμπληρωματικαὶ τακτικαὶ παροχαὶ (ἀντίτιμον τροφῆς, ἐπιδόματα κλπ.), πλὴν τῆς τυχὸν παρεχομένης κατοικίας.

4. Διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀμειβομένους ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ὁ τρόπος προσδιορισμοῦ καὶ καταβολῆς εἰς αὐτοὺς τῶν ἀποδοχῶν, ὧν δικαιοῦνται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας, θέλει ὁρισθῆ διὰ διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας.

Δυνάμει τῆς ἀμέσως ἀνωτέρω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη τὸ κατωτέρω β. δ/γμα.

Β.Δ. τῆς 15.11.1949 «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατ' ἔτος ἀδείας εἰς τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀμειβομένους ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 319 τῆς 22.11.1949)

Ἄρθρον μόνον. Οἱ μισθωτοί, οἱ ἀμειβόμενοι ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον τύχωσιν ἀδείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», δικαιοῦνται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας των ἀποδοχάς, αἵτινες καταβάλλονται παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐξευρίσκονται πολλαπλασιαζομένου τοῦ ἑκάστοτε παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καθοριζομένου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτοῖς ἄδειαν). (*)

«5. Διὰ διατάγματος, προκαλουμένου παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας, δύναται νὰ συσταθῇ ὑπὸ τύπον αὐτοτελοῦς Λογαριασμοῦ παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἢ παρὰ τῇ Ἐργατικῇ Ἑστίᾳ ἢ ἄλλῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ ἢ εἰς ἴδιον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου «Κεφάλαιον ὑπὲρ τῶν ἀδειούχων μισθωτῶν», ἀποβλέπον εἰς τὴν καταβολὴν εἰς τοὺς εἰς ἄδειαν μισθωτοὺς εἴτε τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῶν ἀποδοχῶν, ὧν θὰ δικαιοῦνται οὗτοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας των δι' ἀντιστοίχου ἀπαλλαγῆς τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, εἴτε προσθέτου ἐπιδόματος ἀδείας, οὐδέποτε ἀνωτέρου τοῦ τρίτου τῶν προαναφερομένων ἀποδοχῶν, εἴτε καὶ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἐν λόγῳ σκοπούς».

Τίθεται ἡ ἀνωτέρω ἐντὸς εἰσαγωγικῶν διάταξις, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ νόμου 2651/1954, ΕΕΔ 13, 672.

(Τοιοῦτον διάταγμα δὲν ἐξεδόθη).

6. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελεν ὁρισθῆ, ὅτι τὸ ὅλον τῶν ἀποδοχῶν εἰς τοὺς εἰς ἄδειαν μισθωτοὺς θὰ καταβάλληται ὑπὸ τοῦ «Κεφαλαίου ὑπὲρ τῶν ἀδειούχων μισθωτῶν» ἡ δωδεκάμηνος συνεχὴς ἀπασχόλησις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ εἶχε διανυθῇ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ.

7. Διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, θέλουσιν ὁρισθῆ τὰ τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως, τοῦ τρόπου λειτουργίας καὶ ἐκπληρώσεως τοῦ σκοποῦ τοῦ «Κεφαλαίου ὑπὲρ τῶν ἀδειούχων μισθωτῶν», οἱ πόροι αὐτοῦ ἐξ εἰσφορῶν τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀσκήσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τῆς πολιτειακῆς ἐποπτείας καὶ τοῦ διαχειριστικοῦ ἐλέγχου.

(Σχετικὸν καὶ τὸ ἄρθρον 35 τοῦ ν.δ. 2698/1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ.», ΕΕΔ 12, 1276, ἔχον οὕτω: Διὰ β.δ., ἐκδιδομένων κατόπιν γνώμης τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ προτάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δύνανται νὰ συνιστῶν-

(*) Ἐξεδόθη βάσει τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 1654/1951.

(**) Τοιοῦτον διάταγμα δὲν ἐξεδόθη.

(*) Ἴδετε τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια διὰ τὸ ἔτος 1960 ΕΕΔ 19, 228.

ται παρά τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοί Λογαριασμοί διά τήν χορήγησιν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἰς τούς ἐργαζομένους, ὡς καί διά τήν καταβολήν ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἐτησίας ἀδείας ἤ ἀσθενείας, καθώς καί διά τήν ἐξυπηρέτησιν πάσης ἄλλης περιπτώσεως κοινωνικοῦ μισθοῦ, προβλεπομένης ὑπό νόμων ἤ συλλογικῶν συμβάσεων καί ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Διά τοῦ β. δ]γματος τούτου καθορισθήσεται πᾶσα ἀναγκαία λεπτομέρεια πρός ἐφαρμογήν τῆς παρούσης διατάξεως).

(Τοιοῦτον διάταγμα δέν ἐξεδόθη).

Ἄρθρον 4

1. Ἡ χρονική περίοδος χορηγήσεως τῆς ἀδείας κανονίζεται μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ, τοῦ πρώτου ὑποχρεουμένου νά χορηγήσῃ τήν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν τό πολύ ἐντός διμήνου ἀπό τῆς ὑπό τοῦ δευτέρου διατυπώσεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεως.

Πάντως τό ἥμισυ τοὐλάχιστον τῶν κατ' ἔτος, ἐν ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει, δικαιουμένων ἀδείας δέον νά ἱκανοποιῆται ἐντός τοῦ ἀπό 1ης Μαΐου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου χρονικοῦ διαστήματος.

2. Ἐπί πάσης διαφορᾶς ἀφορώσης τόν ἀριθμόν καί τήν σειράν τῶν δικαιουμένων ἀδείας μισθωτῶν, τήν διάρκειαν τῆς εἰς ἕκαστον τούτων χορηγητέας ἀδείας καί τήν χρονικήν περίοδον χορηγήσεως ταύτης ἀποφαίνονται τριμελεῖς Ἐπιτροπαί ἐκ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἤ Ἐπόπτου Ἐργασίας καί, ὅπου δέν ὑφίστανται τοιοῦτοι, ἐξ ἑνός δημοσίου ὑπαλλήλου, ἐκ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ἤ τοῦ ἀντιπροσώπου του καί ἐξ ἑνός ἀντιπροσώπου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ἤ τῆς τοπικῆς γενικωτέρας ἤ σοβαρωτέρας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἐργατῶν ἤ ὑπαλλήλων ἀναλόγως.

Τάς Ἐπιτροπάς ταύτας συνιστοῦν ὁ Ὑπουργός Ἐργασίας, οἱ Γενικοί Διοικηταί καί οἱ Νομάρχαι, ἐπί τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων.

3. Διά νά διευκολύνηται ἡ πραγματική ἐφαρμογή τοῦ παρόντος νόμου, ἕκαστος ἐργοδότης ὀφείλει νά ἐγγράφῃ εἰς εἰδικόν βιβλίον, τηρούμενον κατά τάς ὑποδείξεις τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας:

α') Τήν ἡμερομηνίαν εἰσόδου εἰς τήν ὑπηρεσίαν του τῶν παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν καί τήν χρονικήν διάρκειαν τῆς ἀδείας, τῆς ὁποίας ἕκαστος τούτων δικαιοῦται,

β') Τάς χρονολογίας, κατά τάς ὁποίας ἐχορηγήθη εἰς ἕκαστον τούτων ἡ ἄδεια καί

γ') Τάς ἀποδοχάς, αἱ ὁποῖαι κατεβλήθησαν εἰς ἕκαστον μισθωτόν διά τόν χρόνον τῆς χορηγηθείσης εἰς αὐτόν ἀδείας.

Τό ἐν λόγῳ βιβλίον δέον νά εἶναι εἰς τήν διάθεσιν τῶν Ἐπιθεωρητῶν καί Ἐποπτῶν Ἐργασίας καί τῶν ἁρμοδίων ἀστυνομικῶν ὀργάνων τῶν ἀσκούντων τήν ἐποπτείαν καί τόν ἔλεγχον τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 5

1. Πᾶσα συμφωνία μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ, περιλαμβάνουσα τήν ἐγκατάλειψιν τοῦ εἰς ἄδειαν δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ, ἤ τήν παραίτησιν τούτου ἀπό τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος καί ἂν προβλέπῃ τήν καταβολήν εἰς αὐτόν ἐπηυξημένης ἀποζημιώσεως θεωρεῖται ἀνύπαρκτος.

«Ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας, ἐργοδότης ἀρνούμενος τήν χορήγησιν εἰς μισθωτόν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του ὑποχρεοῦται, ὅπως ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός, καί μετά προηγουμένην διαπίστωσιν τῆς παραλείψεως ταύτης ὑπό ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καταβάλλῃ εἰς αὐτόν τάς ἀντιστοίχους ἀποδοχάς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ηὐξημένας κατά 100 ο/ο».

(Ἡ ἐντός εἰσαγωγικῶν ἀνωτέρω διάταξις προσετέθη διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ΕΕΔ 16, 1062)

2. Εἰς πάντα μισθωτόν, ἀναλαμβάνοντα ἐμμίσθων ἀπασχόλησιν κατά τήν διάρκειαν τῆς ἐτησίας ἀδείας του, ὁ ἀπασχολήσας τοῦτον ἐργοδότης δικαιοῦται νά μή καταβάλῃ ἀμοιβήν διά τό ἀντίστοιχον χρονικόν διάστημα.

3. (Ἡ παράγραφος κατηργήθη διά τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ΕΕΔ 18, 1273).

Πρό τῆς καταργήσεως εἶχεν ὡς ἑξῆς: Λόγῳ ἐκτάκτων σοβαρῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους ἢ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας δύναται διά διατάγματος, προκαλουμένου μετά γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας ὑπό τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νά ἀναστέλληται ἐπί χρόνον οὐχί μακρότερον τοῦ ἔτους ἡ χορήγησις ἀδειῶν εἰς τούς μισθωτούς ὡρισμένων ἢ καί πάντων τῶν παραγωγικῶν κλάδων ὁλοκλήρου τῆς χώρας ἢ ὡρισμένων περιφερειῶν αὐτῆς.

Εἰς τούς λόγῳ ἐκδόσεως τοιούτου διατάγματος στερηθέντας τῆς ἀδείας των μισθωτούς καταβάλλονται, πλήν τῆς κανονικῆς των ἀντιμισθίας, αἱ ἀποδοχαί, ὧν οὗτοι θά ἐδικαιοῦντο, ἂν ἤθελον τύχει ἀδείας).

4. Εἰς περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ καί πρίν ἡ οὗτος συμπληρώσῃ παρά τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει τόν βασικόν χρόνον, ἀνεξαρτήτως ἄλλης ἐξ ἄλλου λόγου ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, καταβάλλονται εἰς αὐτόν, ἐάν μέν ἔχῃ τήν ἰδιότητα ὑπαλλήλου, τόσοι ἡμερήσιοι μισθοί του ὅσοι εἶναι οἱ μῆνες ἀπασχολήσεώς του παρά τῇ ἐπιχειρήσει, ἐξ ἧς ἀπολύεται, ἂν ἔχῃ ἄλλην τινά ἰδιότητα ἡμερήσιοι μισθοί του, ὧν ὁ ἀριθμός ἰσοῦται πρός τό ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μηνῶν ἀπασχολήσεώς του παρά τῷ ὑφ' οὗ ἀπολύεται ἐργοδότῃ.

Διά τήν ἐφαρμογήν τοῦ προηγουμένου ἑδαφίου τμῆμα μηνός, περιλαμβάνον περισσοτέρας τῶν δέκα πέντε ἡμερῶν, λογίζεται ὡς πλήρης μήν.

Ἡ παροῦσα παράγραφος δέν ἰσχύει εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελον ἔχει ἐφαρμογήν οἱ ὁρισμοί τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 3.

5. Πᾶς μισθωτός ἀπολυόμενος, δι' ἀφορμήν βαρύνουσαν τόν ἐργοδότην, πρίν ἢ λάβῃ τήν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρός τάς ἀποδοχάς, ἃς θά ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του.

Ν.Δ. 2698/1951 (Ε.Κ. τ. Α' φ. 315 τῆς 10 Νοεμβρίου 1951)

Ἄρθρον 49. Ἐπί τῶν εἰς τά ἀγροτικά Βασιλικά Κτήματα διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἐν γένει δέν

έχουσιν έφαρμογήν αί διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 §§ 4 καὶ 5 τοῦ ά.ν. 539/1945).

6. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν διαρκούσης τῆς χορηγηθείσης εἰς τοῦτον ἀδείας.

7. Αἱ παραβάσεις τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου ἐκδικάζονται ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει τῶν ἐποπτευόντων τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δημοσίων ὀργάνων ἢ παντὸς ἔχοντος συμφέρον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ/γματος τῆς 25 Νοεμβρίου 1923 «περὶ ἀμέσου ἐκδικάσεως πλημμελημάτων τινῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ», καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου ΓΨΟΛ' «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ ὡρῶν ἐργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 2943 τοῦ 1922, τοῦ ποσοῦ τῆς ἐν αὐτῷ ὁριζομένης χρηματικῆς ποινῆς δεκαπλασιαζομένου.

Ἄρθρον 6

1. Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1946 τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου 3502 τοῦ 1923 «περὶ χρανικῶν ὁρίων εἰς τὰ καταστήματα» καταργεῖται.

II. Νόμος 2081/1952 «Περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ κανονικῶν κατ' ἔτος ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 109 τῆς 25.4.1952)

Ἄρθρον πρῶτον

Κυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 52 διεθνὴς σύμβασις «περὶ κανονικῶν κατ' ἔτος ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», ψηφισθεῖσα ἐν Γενεύῃ τῷ 1936 ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας κατὰ τὴν εἰκοστὴν σύνοδον αὐτῆς.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ (ἀριθ. 52)

Περὶ κανονικῶν κατ' ἔτος ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 1

1. Ἡ παροῦσα σύμβασις ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὰς ἀκολούθους δημοσίας ἢ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ καταστήματα:

α) Ἐπιχειρήσεις, ἐν αἷς κατασκευάζονται προϊόντα, μετατρέπονται, καθαρίζονται, ἐπισκευάζονται, διακοσμοῦνται, ἀποτελειοῦνται, προετοιμάζονται διὰ τὴν πώλησιν καταστρέφονται ἢ κατεδαφίζονται, ἢ ἐν αἷς αἱ ὕλαι ὑφίστανται μεταβολήν, περιλαμβανομένων τῶν ναυπηγικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς, μετατροπῆς καὶ μεταδόσεως κινητηρίου ἐν γένει δυνάμεως, ὡς καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

β) Ἐπιχειρήσεις, ἔνθα ἀποκλειστικῶς ἢ κυρίως κατασκευάζονται, ἀνοικοδομοῦνται, συντηροῦνται, ἐπισκευάζονται, τροποποιοῦνται ἢ κατεδαφίζονται τὰ ἑξῆς ἔργα: Οἰκοδομήματα καὶ κτίσματα, σιδηρόδρομοι, τροχιόδρομοι, ἀερολιμένες, λιμένες, ἀποθῆκαι ἐμπορευμάτων, προβλῆτες, προστατευτικὰ ἔργα κατὰ τῆς ἐπενεργείας τῶν ρεόντων ὑδάτων καὶ τῆς θαλάσσης, διώρυγες, ἐγκαταστάσεις διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ναυσιπλοΐαν καὶ τὴν συγκοινωνίαν διὰ θαλάσσης ἢ ἀέρος, ὁδοί, σήραγγες, γέφυραι, ὁδογέφυραι, συλλεκτῆρες ὑπονόμων, συνήθεις ὑπόνομοι, φρέατα, ἀρδευτικαὶ καὶ ἀποξηραντικαὶ ἐγκαταστάσεις, ἐγκαταστάσεις τηλεπικοινωνίας, ἐγκαταστάσεις συναφεῖς πρὸς τὴν παραγωγὴν ἢ τὴν διανομὴν ἠλεκτρικῆς δυνάμεως καὶ ἀεριόφωτος, ἀγωγοί· ἐγκαταστάσεις διανομῆς ὕδατος, ὡς καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις, ἔνθα ἐκτελοῦνται ἄλλαι ὁμοειδεῖς ἐργασίαι καὶ πᾶσα ἐργασία προπαρασκευῆς ἢ θεμελιώσεως, ἥτις προηγεῖται τῶν προρρηθέντων ἔργων.

γ) Ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς ἢ προσώπων ἢ ἐμπορευμάτων δι' ὁδῶν ἢ σιδηροδρόμων, δι' ἐσωτερικῶν ὑδάτων ἢ ἀέρος, περιλαμβανομένης καὶ τῆς μετακομίσεως ἐμπορευμάτων εἰς ἀποθήκας ἐμπορευμάτων, προκυμαίας, ἀποβάθρας, ἀποθήκας διαμετακομίσεως ἢ ἀερολιμένας.

δ) Μεταλλεῖα, λατομεῖα καὶ εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐξορυκτικὰς βιομηχανίας.

ε) Ἐμπορικὰ καταστήματα, συμπεριλαμβανομένων τῶν ταχυδρομείων καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τηλεπικοινωνίας.

στ) Καταστήματα καὶ ἐπιχειρήσεις, ὧν ἡ λειτουργία προϋποθέτει κυρίως ἐργασίαν γραφείου.

ζ) Ἐπιχειρήσεις τύπου.

η) Ἱδρύματα σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἰατρικὴν καὶ νοσοκομειακὴν περίθαλψιν ἀσθενῶν, ἀναπήρων, ἀπόρων καὶ ψυχοπαθῶν.

θ) Ξενοδοχεῖα, ἑστιατόρια, οἰκοτροφεῖα (pansion), λέσχας, καφενεῖα καὶ ἄλλα καταστήματα, ἔνθα προσφέρονται εἴδη ἀμέσου καταναλώσεως.

ι) Ἐπιχειρήσεις θεαμάτων καὶ διασκεδάσεων.

ια) Καταστήματα ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ συνάμα χαρακτῆρος, μὴ ὑπαγόμενα καθ' ὁλοκληρίαν εἰς οὐδεμίαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν.

2. Ἡ ἁρμοδία Ἀρχὴ ἑκάστης χώρας δέον ὅπως μετὰ γνώμην τῶν κυριωτέρων ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ἐὰν ὑπάρχουν τοιαῦται, καθορίζῃ τὴν διαχωριστικὴν γραμμὴν ἀφ' ἑνὸς μεταξὺ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ μνημονευθεισῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκείνων τὰς ὁποίας δὲν ἀφορᾷ ἡ παροῦσα σύμβασις.

3. Ἡ ἁρμοδία Ἀρχὴ ἑκάστης χώρας δύναται νὰ ἐξαιρῇ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης συμβάσεως:

α) Πρόσωπα ἀπασχολούμενα εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ καταστήματα, ἔνθα ἐργάζονται μόνον τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἐργοδότου.

β) Πρόσωπα ἀπασχολούμενα εἰς δημοσίας ὑπηρεσίας, ὅπου οἱ ὅροι ἐργασίας παρέχουν δικαι-

ωμα εἰς κανονικὴν κατ' ἔτος ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν, διαρκείας τοὐλάχιστον ἴσης πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως προβλεπομένην.

Ἄρθρον 2

1. Πᾶν πρόσωπον, ἐφ' οὗ ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ παροῦσα σύμβασις, δικαιοῦται μετὰ συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐτῶν, εἰς χορήγησιν κανονικῆς κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν 6 τοὐλάχιστον ἐργασίμων ἡμερῶν.

2. Τὰ πρόσωπα ἡλικίας κάτω τῶν 16 ἐτῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν μαθητευομένων, δικαιοῦνται μετὰ συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐτῶν εἰς ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν δώδεκα τοὐλάχιστον ἐργασίμων ἡμερῶν.

3. Εἰς τὴν κατ' ἔτος χορηγουμένην ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν δὲν συμπεριλαμβάνονται :

α) Αἱ κατὰ νόμον ἢ ἔθιμον ἑορτάσιμοι ἡμέραι.

β) Αἱ λόγῳ ἀσθενείας διακοπαὶ τῆς ἐργασίας.

4. Ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δύναται κατ' ἐξαίρεσιν νὰ ἐπιτρέπῃ τμηματικὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὸ τμῆμα ταύτης τὸ χορηγούμενον καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ προβλεπομένου ἐλαχίστου χρονικοῦ ὁρίου.

5. Ἡ διάρκεια τῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν δέον νὰ αὐξάνῃ βαθμιαίως ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας καὶ κατὰ τοὺς ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας ὁριζομένους ὅρους.

Ἄρθρον 3

Εἰς τοὺς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τῆς παρούσης συμβάσεως λαμβάνοντας ἄδειαν δέον νὰ παρέχηται δι' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀδείας :

α) Εἴτε ἡ συνήθης ἀμοιβή, ὑπολογιζομένη κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας, καθοριστέον τρόπον, αὐξημένη κατὰ τὸ ἀντίτιμον τῆς εἰς εἶδος ἀμοιβῆς του, ἐὰν δικαιοῦται τοιαύτης.

β) Εἴτε ἀμοιβὴ ὁριζομένη διὰ συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 4

Δέον νὰ θεωρῆται ἄκυρος πᾶσα συμφωνία περὶ ἐγκαταλείψεως τοῦ δικαιώματος τῆς κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν ἢ περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἀδείας.

Ἄρθρον 5

Ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δύναται νὰ προβλέπῃ, ὅτι οἱ ἀναλαμβάνοντες ἀμειβομένην ἐργασίαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν ἀδείας αὐτῶν δύνανται νὰ ἀποστερῶνται τῆς ἀντιστοίχου ἀμοιβῆς των καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν λόγῳ ἀδείας των.

Ἄρθρον 6

Οἱ ἀπολυόμενοι δι' αἰτίαν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην πρὸ τῆς λήψεως τῆς ὀφειλομένης ἀδείας δέον νὰ λαμβάνουν δι' ἑκάστην ἡμέραν τῆς ὀφειλομένης κατὰ τὴν παροῦσαν σύμβασιν ἀδείας τὸ ποσὸν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 προβλεπομένης ἀμοιβῆς.

Ἄρθρον 7

Ἐπὶ τῷ τέλει διευκολύνσεως τῆς πραγματικῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης συμβάσεως ἕκαστος ἐργοδότης δέον ὅπως ἀναγράφῃ εἰς μητρῶον κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς ἐγκρινόμενον τρόπον :

α) Τὴν ἡμέραν εἰσόδου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν παρ' αὐτοῦ ἀπασχολουμένων προσώπων καὶ τὴν διάρκειαν τῆς κανονικῆς κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, ἧς ἕκαστος τούτων δικαιοῦται.

β) Τὰς ἡμερομηνίας, καθ' ἃς ἐλήφθη παρ' ἑκάστου ἡ κατ' ἔτος ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν.

γ) Τὴν ἀμοιβὴν τὴν λαμβανομένην παρ' ἑκάστου διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 8

Πᾶν μέλος ἐπικυροῦν τὴν παροῦσαν σύμβασιν δέον ὅπως θεσπίζῃ σύστημα κυρώσεως διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐφαρμογῆς της.

Ἄρθρον 9

Ἡ παροῦσα σύμβασις οὐδόλως θίγει οἱονδήποτε νόμον, ἀπόφασιν, ἔθιμον ἢ συμφωνίαν μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῶν ἐξασφαλίζονται ὅροι εὐνοϊκώτεροι τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει προβλεπομένων.

Ἄρθρον 10

Αἱ ρηταὶ ἐπικυρώσεις τῆς παρούσης συμβάσεως ἀνακοινοῦνται εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας παρ' οὗ καὶ καταχωρίζονται.

Ἄρθρον δεύτερον

Πᾶσα διάταξις τῆς κειμένης νομοθεσίας, παρέχουσα τυχὸν μείζονα πλεονεκτήματα εἰς τὰ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένης συμβάσεως προστατευόμενα πρόσωπα, διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 19 § 8 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας, κυρωθέντος διὰ τοῦ ν.δ. 399]1947.

Ἄρθρον τρίτον

Διὰ β. δ]τος αἱ διατάξεις τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένης διεθνοῦς συμβάσεως κωδικοποιηθήσονται εἰς τοὺς οἰκείους νόμους.

Ὡσαύτως διὰ β. δ]τος κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένης διεθνοῦς συμβάσεως (*).

(*) Περὶ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἀ.ν. 539]1945 ἴδετε εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ΕΕΔ 11, 836.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

345]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 25.10]8.11.1958 β.δ]τος περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 2.9.1955 - 2.1.1956 β. δ]τος «περί ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν, Μακαρονοτεχνιτῶν» (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Α' τῆς 8.11.1958).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 75 τῆς 4 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. δ. 3631]1956 «περί τῶν πόρων, τρόπου εἰσπράξεως αὐτῶν καί τῆς λειτουργίας ἐν γένει τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ.».

2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 5631]14.2.1959 ἀναφοράν τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ.

3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 439ην συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 9.3.1959.

3) Τήν ὑπ' ἀριθ. 535]1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ ὑπό τοῦ ἀπό 25.10]8.11.1958 β.δ]τος περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπό 2.9.1955 - 2.1.1956 β.δ]τος «περί ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν, Μακαρονοτεχνιτῶν» (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Α' τῆς 8.11.1958) τεθεῖσα ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος τούτου μετατίθεται τήν 30.6.1959.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1959

—

347]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 18 καί 25 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 75 τῆς 4 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τήν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3083]1954 ν.δ]τος «περί τροποποιήσεως τῆς περί διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καί θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν τινων διατάξεων», 2) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατά τήν 455ην συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 11.5.1959, 3) τήν ὑπ' ἀριθ. 566]1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Εἰς τό ἄρθρον 18 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 2, ἔχουσα οὕτω:

«2) Ὡς πάσης φύσεως ἀποδοχαί διά τήν ἐφαρμογήν τοῦ παρόντος ἄρθρου νοοῦνται ὁ βασικός μισθός μετά τῶν ἐπιδομάτων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί παραμονῆς εἰς τόν αὐτόν βαθμόν, τά δῶρα τῶν ἑορτῶν καί αἱ ἀμοιβαί λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως.

Δέν περιλαμβάνονται εἰς τάς πάσης φύσεως ἀποδοχάς τά ἐπιδόματα ἐνοικίου, θέσεως, ἔκτακτοι ἀμοιβαί, ἀσφάλιστρα, ἔξοδα παραστάσεως, ποσοστά, ὡς καί πᾶσα ἄλλη πρόσθετος παροχή, μή περιλαμβανομένη ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ».

Ἄρθρον 2

Α'. Ἡ πρώτη περίοδος τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«Ποσόν ἐφ' ἅπαξ παροχῶν.

1. Τό εἰς ἀκέραιον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἰσοῦται πρός τό γινόμενον τοῦ μέσου ὅρου τῶν τακτικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων τῶν εἴκοσι τεσσάρων (24) τελευταίων μηνῶν πρό τῆς ἐξόδου τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐπί τόν ἀριθμόν τῶν ἐτῶν ἀσφαλίσεως τούτου εἰς τό Ταμεῖον».

Β'. Μετά τήν περίοδον Α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 25 τοῦ ἐν λόγῳ Καταστατικοῦ προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς κάτωθι:

«Ὡς τακτικαί μηνιαῖαι ἀποδοχαί διά τόν ὑπολογισμόν τοῦ βοηθήματος νοοῦνται ὁ καταβαλλόμενος τακτικῆς μηνιαίως βασικός μισθός μετά τῶν προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί παραμονῆς εἰς τόν αὐτόν βαθμόν, ἀποκλειομένου τοῦ συνυπολογισμοῦ πάσης ἄλλης παροχῆς ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν τυχόν χορηγουμένης καί ὑποκειμένης ἢ μή εἰς κράτησιν ὑπέρ τοῦ Ταμείου.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1960

—

348]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ διατάγματος «περί ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 75 τῆς 4 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τήν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3083]1954 ν.δ]τος

«περί τροποποιήσεως τῆς περί διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. Νομοθεσίας καί θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν τινων διατάξεων», 2) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατά τήν 447ην συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.4.1960, 3) τήν ὑπ' ἀριθ. 336|1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ διατάγματος περί ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

«1. Αἱ ἠσφαλισμέναι τοῦ Ταμείου οὐχί καί αἱ συνταξιοῦχοι τούτου δικαιοῦνται ἐπί ἓξ ἑβδομάδας πρό τοῦ τοκετοῦ καί ἐπί ἴσον χρόνον μετ' αὐτόν ἡμερησίου ἐπιδόματος κυοφορίας καί λοχείας.

Ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῆς πρό τοῦ τοκετοῦ περιόδου ἀνικανότητος λόγῳ κυοφορίας ὁρίζεται ὑπό τοῦ θεράποντος ἰατροῦ τοῦ Ταμείου καί λήγει πάντοτε τήν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἕκτης ἑβδομάδος, ἐάν δέ ὁ τοκετός ἐπελθῇ πρό τοῦ καθορισθέντος χρονικοῦ σημείου, λήγει τήν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ, ἐκτός ἐάν ἐκ πλάνης τοῦ ἰατροῦ ἡμέρα ἐνάρξεως ἀνικανότητος κυοφορίας ἔχῃ καθορισθῇ εἰς χρονικόν διάστημα μικρότερον τῶν ἓξ ἑβδομάδων πρό τοῦ τοκετοῦ, ὁπότε ἐπιτρέπεται ἡ συνέχισις τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος μέχρι συμπληρώσεως ἐν συνόλῳ 84 ἡμερῶν διά τόν τοκετόν καί τήν λοχείαν».

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1959

—

349|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καταργήσεως καί ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀπό 11.11.1958 β. δ|τος «περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπό 26.5.1958 β δ|τος περί χορηγήσεως ἀδειῶν καί πτυχίων ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων Δ' εἰδικότητος (ἀνελκυστήρων)».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 76 τῆς 9 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τοῦ ν. 6422|1934 «περί ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μηχανολόγου - ἠλεκτρολόγου κλπ.» καί ἰδίᾳ τά ἄρθρα 3, 5 καί 10 αὐτοῦ.

2) Τό ἄρθρον 12 τοῦ ν. 2979|1922 «περί ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων».

3) Τήν ὑπ' ἀριθ. 47 π.ἔ. σύμφωνον γνωμάτευσιν τοῦ παρά τῷ Ὑπουργείῳ Βιομηχανίας Συμβουλίου Ἐνεργείας, ὡς καί τήν ὑπ' ἀριθ. 218|1960 γνωμάτευσιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Βιομηχανίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Καταργεῖται τό ἀπό 11.11.1958 β. δ|γμα «περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπό 26.5.1958 β. δ|τος «περί χορηγήσεως ἀδειῶν καί πτυχίων ἐγκαταστάσεως ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων Δ' εἰδικότητος ἀνελκυστῆρος κλπ.» καί ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 10

Βοηθητικόν προσωπικόν

Οἱ ἀδειοῦχοι ἐγκαθιστάται καί συντηρηταί ἀνελκυστήρων ὑποχρεοῦνται, οἱ μέν πρῶτοι κατά τήν ἐκτέλεσιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ τμήματος αὐτῶν, οἱ δέ δεύτεροι κατά τήν ὑπ' αὐτῶν ἀσκουμένην συντήρησιν ἀνελκυστήρων, ὅπως χρησιμοποιῶσιν ἀπαραιτήτως ὡς βοηθητικόν προσωπικόν μόνον κατόχους ἀδείας ἠλεκτροτεχνίτου, βοηθοῦ ἠλεκτροτεχνίτου καί μαθητευομένου Δ' εἰδικότητος τῶν χορηγουμένων κατά τά κατωτέρω:

1) Ἡ ἄδεια ἠλεκτροτεχνίτου Δ' εἰδικότητος χορηγεῖται κατόπιν ἐξετάσεων:

α) Εἰς τούς ἔχοντας πρακτικήν ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων 4 τοὐλάχιστον ἐτῶν καί ἡλικίαν 21 ἐτῶν συμπεπληρωμένην:

β) Εἰς τούς ἀδειούχους ἠλεκτροτεχνίτας Α' ἢ Γ' εἰδικοτήτων, ἐφ' ὅσον ἔχουσι πρακτικήν ἐπί πλέον ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων τοὐλάχιστον 2 ἐτῶν.

γ) Εἰς τούς πτυχιούχους ἀνεγνωρισμένων κατωτέρων σχολῶν εἰδικότητος ἠλεκτρολόγου ἢ ἱδρυθεισῶν κατά τάς διατάξεις τοῦ ν.δ. 1097|1942 παρά ἰδιωτῶν τοιούτων, ἐφ' ὅσον οἱ ἀπολυθέντες ἐκ τῶν τελευταίων τούτων μαθηταί εἶναι κάτοχοι τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ Ν.Δ. ἀναφερομένου πτυχίου εἰδικότητος ἠλεκτροτεχνίτου, τούς ἔχοντας 2 ἐτῶν τοὐλάχιστον ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων καί ἡλικίαν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένην.

δ) Εἰς τούς πτυχιούχους ἀνεγνωρισμένων μέσων τεχνικῶν σχολῶν τῆς εἰδικότητος τοῦ ἠλεκτρολόγου τούς ἔχοντας 1 ἔτους τοὐλάχιστον πρακτικήν ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων καί ἡλικίαν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένην.

2) Ἡ ἄδεια βοηθοῦ ἠλεκτροτεχνίτου Δ' εἰδικότητος χορηγεῖται κατόπιν ἐξετάσεων:

α) Εἰς τούς ἔχοντας 2 ἐτῶν τοὐλάχιστον πρακτικήν ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων καί ἡλικίαν 18 ἐτῶν τοὐλάχιστον.

β) Εἰς τούς ἀδειούχους ἠλεκτροτεχνίτας Α' ἢ Γ' εἰδικοτήτων, ἐφ' ὅσον ἔχουσι πρακτικήν ἐπί πλέον ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων τοὐλάχιστον 6 μηνῶν.

γ) Εἰς τούς ἀδειούχους βοηθούς ἠλεκτροτεχνίτου Α' καί Γ' εἰδικοτήτων, ἐφ' ὅσον ἔχουσι ἐπί πλέον πρακτικήν ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων τοὐλάχιστον 1 (ἑνός) ἔτους.

δ) Εἰς τούς πτυχιούχους ἀνεγνωρισμένων κατωτέρων τεχνικῶν σχολῶν τῆς εἰδικότητος τοῦ ἠλεκτρολόγου ἢ ἱδρυθεισῶν κατά τάς διατάξεις τοῦ ν.δ.1097|1942 παρά ἰδιωτῶν τοιούτων, ἐφ' ὅσον οἱ ἀπολυθέντες ἐκ τῶν τελευταίων τούτων εἶναι κάτοχοι τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ ν. δ|τος ἀναφερομένου πτυχίου εἰδικότητος ἠλεκτροτεχνίτου τούς ἔχοντας πρακτικήν ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων 6

(ΞΣ) μηνῶν τουλάχιστον καὶ ἡλικίαν 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένην.

3) Ἡ ἄδεια μαθητευομένου ἠλεκτροτεχνίτου χορηγεῖται ἄνευ ἐξετάσεως εἰς τοὺς προσκομίζοντας βεβαίωσιν Τεχνικοῦ Γραφείου ἢ ἀδειούχου ἐγκαταστάτου ἢ συντηρητοῦ ἀνελκυστήρων ὅτι χρησιμοποιοῦνται εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων καὶ ἔχοντας συμπεπληρωμένην ἡλικίαν 16 ἐτῶν.

4) Οἱ ἀδειοῦχοι ἐγκαταστάται καὶ συντηρηταὶ δικαιοῦνται νὰ συμπληρώσι τὰ συνεργεῖα αὐτῶν διὰ μαθητευομένων μόνον ἐφ' ὅσον ἀνὰ δύο συνεργεῖα χρησιμοποιοῦσιν ἕνα ἄδειοῦχον ἠλεκτροτεχνίτην καὶ δύο ἀδειούχους βοηθοὺς ἠλεκτροτεχνίτου τουλάχιστον.

Οἱ ἀδειοῦχοι ἐγκαταστάται ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσιν ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῶν ἢ τῷ ἐργοταξίῳ τῆς ἐκτελουμένης ἐγκαταστάσεως εἰδικὸν βιβλίον ἡμερολογίων ὀνομαστικῆς καταστάσεως τοῦ παρ' αὐτῶν ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ ἐκ τεχνιτῶν, βοηθῶν καὶ μαθητευομένων, τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ προκειμένου περὶ ἀδειούχων συντηρητῶν, οἵτινες ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσιν ἐν ταῖς γραφείοις αὐτῶν τὸ ἀνωτέρω βιβλίον.

5) Οἱ ἀδειοῦχοι ἐγκαταστάται καὶ συντηρηταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγῶσιν εἰς τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῶν τεχνίτας, βοηθοὺς καὶ μαθητευομένους, τῇ αἰτήσει αὐτῶν, πιστοποιητικὰ ἐργασίας ὑπὸ τύπον ὑπευθύνου δηλώσεως πρὸς Δημοσίαν Ἀρχήν, ἐν οἷς θὰ ἀναγράφηται, ἐν τοῖς ἄλλοις, ἀπαραιτήτως καὶ σαφῶς τὸ εἶδος ἐργασίας ἢ ἐργασιῶν, εἰς ἃς ἀπασχολεῖται ὁ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἐκδίδεται τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας.

6) Ὡς πρακτικὴ ἐξάσκησις διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος καθοριζομένων ἀδειῶν θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἀδιακρίτως εἴτε ἁμιγὴς τοιαύτη εἰς τὸ ἠλεκτρικὸν μέρος τῶν ἐγκαταστάσεων, εἴτε μικτὴ τοιαύτη, εἴτε τὸ ἠλεκτρικὸν καὶ μηχανολογικὸν μέρος αὐτῶν.

Ἁμιγὴς ὅμως πρακτικὴ ἐξάσκησις εἰς μόνον τὸ μηχανολογικὸν μέρος τῶν ἐγκαταστάσεων δὲν παρέχει τὸ δικαίωμα ἀποκτήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος καθοριζομένων ἀδειῶν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἠλεκτρολόγων Δ' εἰδικότητος.

7) Αἱ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμεναι ἐξετάσεις διενεργοῦνται ἐνώπιον τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἀπὸ 25.5.1938 β. δ/τος «περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν Δ' εἰδικότητος», ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη.

8) Πλὴν τῶν εἰδικῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, ὡς καὶ τῶν γενικωτέρων τοιούτων τοῦ ἀπὸ 25.5.1938 β.δ., ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἁπασαι αἱ γενικαὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 13.2.1957 β.δ. περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν Α' εἰδικότητος, αἱ ἀφορῶσαι τὴν χορήγησιν ἀδειῶν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῆς εἰδικότητος ταύτης (ὑποβολὴ αἰτήσεων, δικαιολογητικῶν, ἐξεταστρων, θεώρησις ἀδειῶν, δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, ποιναὶ κλπ.) ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν χορήγησιν ἀδειῶν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἠλεκτρολόγων Δ' εἰδικότητος.

Ἄρθρον 2

Μεταβατικὴ διάταξις

Ἐὰν κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος διατάγματος ἤθελε συμβῆ σοβαρὰ ἔλλειψις ἢ ἀνεπάρκεια προσωπικοῦ, κεκτημένου τὰ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον καθοριζόμενα προσόντα, δύναται, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας, βεβαιοῦσαν ἠιολογημένως τὴν συνδρομὴν τοιαύτης περιπτώσεως, νὰ χορηγοῦνται, κατ' ἐξαίρεσιν, ἄδειαι ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος βοηθητικοῦ προσωπικοῦ Δ' εἰδικότητος εἰς ἀδειούχους ἠλεκτροτεχνίτας καὶ βοηθοὺς ἠλεκτροτέχνίτου Α' καὶ Γ' εἰδικοτήτων, ἢ καὶ εἰς πρόσωπα ἀποδεδειγμένως ἀνήκοντα εἰς τὸ κλάδον Δ' εἰδικότητος, κεκτημένους ὀλιγώτερα τῶν ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προσόντα.

Αἱ ἄδειαι αὗται θὰ εἶναι προσωρινὰι μέχρι συμπληρώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος καθοριζομένων προσόντων, ὁπότε ἀντικαθίστανται δι' ὁριστικῶν τοιούτων ἄνευ νέων ἐξετάσεων. Αἱ προσωρινὰι ἄδειαι ἀνακαλοῦνται ὁπωσδήποτε καὶ πρὸ συμπληρώσεως ταύτης, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ μεταξὺ ἤθελον ἐκλείψει οἱ λόγοι, δι' οὓς αὗται ἐχορηγήθησαν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος διατάγματος ἄρχεται δύο μῆνας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τούτου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Βιομηχανίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαΐου 1960

353|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ χορηγήσεως χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα 1960.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 76 τῆς 9 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 6002|1934 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 37 Α).

β) Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 113|1936 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 6002 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 398 Α').

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 8|1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 214|1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Παρέχεται ἔκτακτος λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα 1960 χρηματικὴ ἐνίσχυσις ὑπὸ μορφὴν βοηθήματος εἰς ἀνέργους ναυτικοὺς ἐκ τοῦ Κεφαλαίου Ἀνεργίας καὶ Ἀσθενείας Ἐργατῶν Θαλάσσης ὡς ἀκολούθως:

α) Εἰς ναυτικοὺς ἐγγάμους δραχ. 400.

β) Εἰς ναυτικοὺς ἀγάμους δραχ. 300.

Προκειμένου περὶ ἀξιωματικῶν τὰ ἀνωτέρω ποσὰ αὐξάνονται κατὰ ἑκατὸν (100) δραχμάς.

Ἄρθρον 2

1) Ἵνα ναυτικὸς τύχῃ τῆς κατὰ τὸ παρὸν

β. διάταγμα χρηματικῆς ἐνισχύσεως δέον:

α) Νὰ εἶναι ἀπογεγραμμένος ναυτικὸς ἢ μαθητευόμενος ναυτικός. Νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς καταλόγους ἀνεργίας Γ.Ε.Ν.Ε.

β) Νὰ κέκτηται, ἐὰν μὲν τυγχάνῃ ἀξιωματικὸς Ε.Ν. ὑπερπενταετῆ, ἐὰν δὲ ἀνήκῃ εἰς τὰ κατώτερα πληρώματα, ὑπερτριετῆ θαλασσίαν ὑπηρεσίαν, διανυθεῖσαν ἐπὶ ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων, ὡς καὶ πλοιαρίων ἐφωδιασμένων διὰ ναυτολογίου, μετὰ τὴν ὡς ναυτικοῦ ἢ μαθητευομένου ναυτικοῦ ἀπογραφήν του, ἐξ ἧς ἑξάμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν. Ὑπηρεσία διανυθεῖσα ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ξένην σημαίαν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας σχετικὰς διατάξεις περὶ ἐπιδοτήσεως τοῦ ἀπὸ 28.7.1955 β. διατάγματος. Προκειμένου περὶ Δωδεκανησίων ναυτικῶν ἐκ τῆς πενταετοῦς ἢ τριετοῦς ὡς ἄνω συνολικῆς δύναται διετὴς κατ' ἀνώτατον ὅριον τοιαύτη νὰ ἔχῃ διανυθῇ πρὸ τῆς ἐνσωματώσεως τῆς Δωδεκανήσου ἐπὶ πλοίων ἢ πλοιαρίων ὑπὸ ξένην σημαίαν, ἀποδεικνυομένη κατὰ τὰς ἰσχυούσας σχετικὰς διατάξεις.

γ) Νὰ εὑρίσκεται ἐν ἀνεργίᾳ πρὸ τῆς 17 Μαρτίου 1960, οὐχὶ δὲ πέραν τῶν 24 μηνῶν καὶ νὰ ἐξακολουθῇ νὰ εἶναι ἄνεργος μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως.

Ναυτολόγησις μέχρι δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω σημειουμένων χρονικῶν ὁρίων δὲν διακόπτει τὸν χρόνον ἀνεργίας.

δ) Νὰ μὴ δικαιοῦται ἐπιδόματος λύγῳ ἀνεργίας ἢ νὰ ἐξήντλησε τὰ πρὸς ἐπιδότησίν του ἀπαιτούμενα προσόντα ἀπὸ 30 Μαρτίου 1960 κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 27.5.1953 β. διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 161 Α'), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη τοῦτο διὰ τῶν ἀπὸ 28.7.1955 (Φ.Ε.Κ. 217 Α') καὶ 3.5.1958 (Φ.Ε.Κ. 72 Α') καὶ 14.9.1958 (Φ.Ε.Κ. 144 Α') καὶ 13.2.1959 (Φ.Ε.Κ. 45 Α') β. δ.

Ἄρθρον 3

1) Ἡ καταβολὴ τῆς ἐνισχύσεως ἐνεργεῖται εἰς τοὺς μέχρι καὶ τῆς 25 Ἀπριλίου 1960 αὐτοπροσώπως παρουσιαζομένους δικαιούχους ὑπὸ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Οἴκου Ναύτου διὰ τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Κεντρικῶν Λιμεναρχείων, Λιμεναρχείων καὶ Ὑπολιμεναρχείων διὰ τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν.

2) Ἐπὶ τῇ παροχῇ τῆς χρηματικῆς ἐνισχύσεως καταχωρίζεται εἰδικὴ πρᾶξις ἐν τῷ ναυτικῷ φυλλαδίῳ τοῦ ἐνισχυομένου καὶ ὑπογράφεται ἀπόδειξις. Ἐὰν ὁ ἐνισχυόμενος δὲν γνωρίζῃ γράμματα, ἡ καταβολὴ τῆς χρηματικῆς ἐνισχύσεως γίνεται παρουσίᾳ δύο μαρτύρων, οἵτινες ὑπογράφουν ἐν τῇ ἀποδείξει.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν του παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαΐου 1960

—

369|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 17.8.1955 διατάγματος «περὶ τοῦ τρόπου παρακρατήσεως τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος ἐκ κινητῶν ἀξιῶν καὶ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 77 τῆς 10 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29, 43 καὶ 44 τοῦ ν.δ. 3323|1955 «περὶ φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος» καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 286|1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἀπὸ 17.8.1955 διατάγματος «περὶ τοῦ τρόπου παρακρατήσεως τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος ἐκ κινητῶν ἀξιῶν καὶ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν» ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«Ἄρθρον 6

Πᾶν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον κτᾶται εἰσόδημα μόνον ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ὑποβολὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 3323|1955 δηλώσεως, ἐφ' ὅσον τὸ ἐτήσιον καθαρὸν εἰσόδημα τοῦτου εἶναι μικρότερον τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν ἑξήκοντα χιλιάδων (60.000), διὰ δὲ τὸν ἐπ' αὐτοῦ ἀναλογοῦντα φόρον, ὑπολογιζόμενον κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ ν. δ|τος, ὑφίσταται ὑποχρέωσις ἐξ ὁλοκλήρου παρακρατήσεως κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν ἢ συντάξεων κλπ.».

2) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος διατάγματος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1961.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1960

—

390|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ο.Α.Α.Α.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 86 τῆς 17 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ νόμου 1811|1951 «περὶ κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων» καὶ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀπὸ 23|24.12.1955 β.δ|τος «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου».

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3182|19.11.1959 πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Α.Α. (ἀριθ. πρωτ. 20017|15.12.1959).

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 259|6.4.1946 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Α.Σ.Δ.Υ., καὶ

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 210|6.4.1960 γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας νοση-

λεύονται εἰς Δημόσια, Δημοτικὰ Θεραπευτήρια ἢ τοιαῦτα Κοινωφελῶν Ἱδρυμάτων, μεθ' ὧν τὸ Ι.Κ.Α. συνῆψε σχετικὰς συμβάσεις, ὡς καὶ εἰς συμβεβλημένας μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἰδιωτικὰς κλινικάς, οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ δου βαθμοῦ καὶ ἄνω εἰς κλίνας Α' θέσεως, πάντες οἱ λοιποὶ εἰς κλίνας Ββ' θέσεως, πλὴν τῶν τῆς Γ' Κατηγορίας, οἵτινες νοσηλεύονται εἰς κλίνας Γ' θέσεως, τῆς πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένης σχετικῆς δαπάνης βαρυνούσης τὸν Ὀργανισμόν.

Ἔλλειψει διακρίσεως τῆς θέσεως τῶν κλινῶν τοῦ θεραπευτηρίου, εἰς ὃ ἔλαβε χώραν ἡ περίθαλψις, τὰ ἀναγνωριζόμενα εἰς βάρος τοῦ Ὀργανισμοῦ νοσήλεια δὲν θὰ εἶναι ἀνώτερα τῶν δαῶν θὰ ὑπεχρεοῦτο ὁ Ὀργανισμὸς νὰ καταβάλλῃ διὰ τὴν περίθαλψιν τοῦ ὑπαλλήλου εἰς ὁμοειδὲς θεραπευτήριον καὶ εἰς ἣν οὗτος θὰ ἐδικαιοῦτο θέσιν.

Εἰς ἐπειγούσας περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἀπειλεῖται κίνδυνος διὰ τὸν ἀσθενῆ, ἐπιτρέπεται ἡ νοσηλεία εἰς μὴ κατὰ τὰ ἀνωτέρω μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συμβεβλημένα θεραπευτήρια, τοῦ Ὀργανισμοῦ βαρυνομένου μὲ μόνον τὰς κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ δαπάνας νοσηλείας.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1960

—

392]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων ἁρμοδιότητος τοῦ Γ.Ε.Ε. Ἀγρινίου εἰς Πεδιάδα Ἀγρινίου, περιφέρειαν Μακρυνείας, ἐπαρχίαν Μεσολογγίου, Χρυσοβέργιον Ἀνδραμαχίας καὶ Ἀγγελοκάστρου καὶ περιφέρειαν Ἀχελώου ποταμοῦ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 89 τῆς 17 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3252]1955 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ο.Α.Α.Δ. καὶ ὀργανώσεως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τροποποιήσεως τινῶν νόμων» καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 265]4.5.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπεκτείνομεν τὰ ὅρια τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Ἀγρινίου εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριχωνίδος τοῦ νομοῦ Αἰτωλοακαρνανίας, ἐπαρχίαν Μεσολογγίου, χωρία Χρυσοβέργιον, Ἀνδραμαχίαν καὶ Ἀγγελόκαστρον.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1960

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

31528]6446]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀνακλήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 620]83]14.1.1960 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 21.5.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδορασφαγέων Τρικάλων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 276 τῆς 20 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ν. 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.».

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 620]83]14.1.1960 ἡμετέραν ἀπόφασιν.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 241 καὶ 377 Φ. 18 καὶ 16]2.5.1960 ἀναφοραν τοῦ Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Λαρίσης, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες ἐν μέρει τὴν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 620]83]14.1.1960 ἡμετέραν ἀπόφασιν περιορίζομεν τὴν ἔκτασιν ἰσχύος τῆς ἀπὸ 21.5.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδορασφαγέων Τρικάλων, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 218 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β') τῆς 19.6.1959, εἰς ἅπαντας τοὺς ζωεμπόρους τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Τρικάλων, ὡς καὶ εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν κρεοπωλῶν τῆς αὐτῆς περιφερείας, οἵτινες ἀποστέλλουσι σφάγια διὰ μεταφορικῶν μέσων εἰς ἕτερα, ἐκτὸς τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Τρικάλων κείμενα κέντρα καὶ μόνον διὰ τὰ ἐξαγόμενα ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους τούτους.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουνίου 1960

—

39067]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως τῆς ἀπὸ 24.5.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας θαλαμηπόλων θαλασσίων λουτρῶν Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 272 τῆς 15 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 28.5.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 260 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Τοπικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας θαλαμηπόλων θαλασσίων λουτρῶν τοῦ Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου.

Ἐν Παλαιῷ Φαλήρῳ καὶ ἐν τῷ Δημαρχιακῷ Καταστήματι σήμερον τὴν εἰκοστὴν τετάρτην (24ην) τοῦ μηνὸς Μαΐου τοῦ ἔτους 1960 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς ὁ Νικόλαος Ψαράκης, Δήμαρχος Παλαιοῦ Φαλήρου καὶ κάτοικος Παλαιοῦ Φαλήρου, ἐκπροσωπῶν ἐν προκειμένῳ τὸν ἐργοδότην Δῆμον Παλαιοῦ Φαλήρου, ἐνεργῶν δὲ δυνάμει τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 141 τῆς 28.4.

1960 ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐγκριθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 22242|14.5.1960 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, δι' ἧς ἐξουσιοδοτεῖται, ὅπως ὑπογράψῃ τήν ὡς κατωθι καί ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καταχωρουμένην συλλογικήν συμβασιν ἐργασίας, καί ἀφ' ἑτέρου οἱ Βασίλειος Μαστρόκαλος, Ὄθων Νέρης, Ἀχιλλεύς Πουλημένος, Μαρία Φραντζᾶ καί Φίλιππος Γραμμένος, κάτοικοι Παλαιοῦ Φαλήρου, ἐκπροσωποῦντες ἐν προκειμένῳ τό ἐν Παλαιῷ Φαλήρῳ ἑδρεῦον σωματεῖον ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἐθνική Ἕνωσις Ἐργαζομένων Θαλασσίων - Ἰαματικῶν Θερμῶν Λουτρῶν, Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων» καί ἐνεργοῦντες δυνάμει εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, παρασχεθείσης αὐτοῖς δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ 1960 τῶν ἐνδιαφερομένων διά τήν παροῦσαν συλλογικήν συμβασιν θηλέων μελῶν αὐτοῦ, τῶν ἐργαζομένων ὡς θαλαμηπόλων εἰς τά θαλάσσια λουτρά τοῦ Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου, ληφθείσης ταύτης συμφώνως πρός τούς ὅρους τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ σωματείου, ὡς ὑπευθύνως ἐδήλωσαν οἱ ὧδε ἐκπροσωποῦντες αὐτό, καί ἐξ ἑτέρου ὁ Ἰωάννης Πιτυλάκης, κάτοικος Ἀθηνῶν, ὁδός Ἀγησιλάου ἀριθ. 10, ὡς ἐκπροσωπῶν τό Ἐργατοϋπαλληλικόν Κέντρον Ἀθηνῶν κατά τό ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 86 τῆς 18.5.1960 ἔγγραφον αὐτοῦ πρός τόν Δῆμον, ἀπεφασίσαμεν τήν ὑπογραφήν τῆς παρουσης τοπικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης ἀποκλειστικῶς καί μόνον τάς θαλαμηπόλους, τάς ἐργαζομένας εἰς τά θαλάσσια λουτρά τοῦ Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου, δι' ἧς ρυθμίζονται οἱ ἀμοιβαί, οἱ ὅροι προσλήψεως καί ἐργασίας τῶν χρησιμοποιουμένων ὑπό τοῦ Δήμου ὡς θαλαμηπόλων εἰς τάς ἐν λειτουργίᾳ θαλασσίας λουτρικάς ἐγκαταστάσεις αὐτοῦ ὡς ἀκολούθως :

1) Ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἰσχύει διά τήν κατά τάς θερινάς περιόδους 1960 καί 1961 λειτουργίαν τῶν θαλασσίων λουτρῶν τοῦ ἐργοδότου Δήμου τῶν κειμένων εἰς θέσεις «Ἔντεν», «Μπάτη» καί «Οὔλεν» τῆς περιφερείας αὐτοῦ.

2) Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀντιστοιχοῦσα πρός τήν ἔναρξιν καί λῆξιν ἑκάστης θερινῆς περιόδου διά τήν λειτουργίαν τῶν λουτρῶν, ἀκολουθεῖ τήν διάρκειαν τοῦ συνεργείου ἐκμεταλλεύσεως τῶν θαλασσίων λουτρῶν τοῦ Δήμου διά τήν θερινήν περίοδον 1960 τοῦ συσταθέντος κατά τούς κειμένους νόμους διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 140|1960 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καί ὡς ἡ διάρκεια αὕτη ὁρίζεται ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ, τοῦ περιεχομένου τῆς ὁποίας δηλοῦσιν ὅτι ἔλαβον πλήρη γνῶσιν οἱ ἐκπροσωποῦντες ὧδε τό συμβαλλόμενον σωματεῖον.

Ὁ διά τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως χαρακτηρισμός τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνεργείου ὡς «ὡρισμένου χρόνου» ἰσχύει καί διά τήν πρόσληψιν τῶν θαλαμηπόλων.

3) Ὁ ἀριθμός τῶν θαλαμηπόλων τῶν προσληφθησομένων δι' ἑκάστην ἐγκατάστασιν λουτρῶν ὁρίζεται ὑπό τοῦ ἐργοδότου Δήμου κατ' ἀνώτατον ὅριον μέχρι 50, δικαιουμένου νά μεταθέτῃ ταύτας κατά τήν διάρκειαν τῆς προσλήψεως τῶν ἀπό ἐγκαταστάσεως εἰς ἐγκατάστασιν.

4) Ἅπαν τό προσωπικόν τῶν θαλαμηπόλων τό κατ' ἀριθμόν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁριζόμενον ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης Δῆμος νά προσλάβῃ κατ' ἐπιλογήν του ἐκ τῶν θηλέων μελῶν τῆς συμβαλλομένης ὀργανώσεως τῶν ἐργαζομένων ἀποκλειστικῶς καί μόνον εἰς τά θαλάσσια λουτρά αὐτοῦ καί βάσει καταλόγου αὐτοῦ νομίμως τεθεωρημένου καί μνημονεύοντος πάντα τά στοιχεῖα ἑκάστου μέλους (ὀνοματεπώνυμον, διεύθυνσιν, ἡλικίαν, προσωπικήν κατάστασιν κλπ.), ἐγχειρισθέντος δέ ἤδη αὐτῷ ὑπό τῆς διοικήσεως τῆς ὀργανώσεως.

5) Αἱ ὧραι ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων ὁρίζονται εἰς δέκα (10) ἀπό 7ης πρωϊνῆς μέχρι τῆς 7ης ἑσπερινῆς μέ διακοπήν δύο ὡρῶν κατά περιτροπήν, μή ἐξαιρουμένων Κυριακῶν καί ἑορτῶν.

6) Ἡ ἀμοιβή τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων ρητῶς συμφωνεῖται ὅτι συνίσταται ἀποκλειστικῶς καί μόνον ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν φιλοδωρημάτων τῶν ὑπό τῶν λουομένων κατ' ἀρέσκειαν αὐτῶν διδομένων εἰς ταύτας. Περί τούτου δέ θά ἀναρτηθῶσι πινακίδες εἰς τάς ἐγκαταστάσεις τῶν λουτρῶν.

Ὁ Δῆμος ἀναλαμβάνει μόνον τήν ὑποχρέωσιν κατανολῆς δώρου κατά τάς ἑορτάς τῶν Χριστουγέννων εἰς τάς θαλαμηπόλους, ὡς θά ὁρίζῃ ἡ ὑπουργική ἀπόφασις τοῦτο διά τους ἐποχιακῶς ἐργαζομένους.

7) Ὁ ἐργοδότης Δῆμος εἰς οὐδεμίαν κατά ρητήν συμφωνίαν ἀναλαμβάνει ὑποχρέωσιν νά συμπληρώνῃ τό ἐλάχιστον ὅριον ἡμερομισθίου, διότι καθίσταται ἀνέφικτος ὁ τρόπος ἐξακριβώσεως τῶν πραγματικῶν εἰσπράξεων ἐκ φιλοδωρημάτων καί ὅταν ὑφίσταται κοινόν Ταμεῖον καί μονομερῶς.

8) Ὁ ἐργοδότης Δῆμος βαρύνεται μέ τάς κατά νόμον εἰσφοράς ὑπέρ τοῦ Ι.Κ.Α., τάς προβλεπομένας εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου.

9) Ὁ ἐργοδότης Δῆμος ὑποχρεοῦται νά ἐξασφαλίσῃ εἰς τάς θαλαμηπόλους 101 - 105 ἡμέρας ἀπασχολήσεως των καί ἐργασίας των εἰς τάς ἐγκαταστάσεις τῶν λουτρῶν, μή εὐθυνόμενος ὅμως ἔναντι αὐτῶν, ἄν ἐξ ἰδίας αὐτῶν ὑπαιτιότητος δέν ἐργασθῶσι καθ' ὅλας τάς ἄνω ἡμέρας.

Ὁ ἐργοδότης Δῆμος, παρατεινομένης τυχόν ἄπαξ ἢ ἐπανειλημμένως τῆς διαρκείας λειτουργίας τοῦ συνεργείου ἐκμεταλλεύσεως τῶν θαλασσίων λουτρῶν, ὅπερ λήγει τήν 10ην Σεπτεμβρίου 1960, δικαιοῦται νά διατηρῇ εἰς τάς ἐγκαταστάσεις τῶν λουτρῶν ἐκ τῶν θαλαμηπόλων μόνον ἐκείνας, διά τάς ὁποίας δέν συνεπληρώθη τό ἄνω ὅριον ἀπασχολήσεώς των.

10) Καθήκοντα θαλαμηπόλων: Ὑποχρεοῦνται νά εὑρίσκωνται εἰς τάς καθοριζομένας ἑκάστοτε ὑπό τοῦ ἐπόπτου ἑκάστης ἐγκαταστάσεως θέσεις των κατά τό ἐν ἄρθρῳ ἢ ὡράριον, νά ἐπιλαμβάνωνται πρό τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας τῶν λουτρῶν τῆς καθαριότητος γραφείων, ἀποχωρητηρίων, πλυντηρίων, παραλίας κ.λ.π. κατά τήν ὑπό τοῦ ἐπόπτου ὁριζομένην τάξιν, νά μή ἀπομακρύνωνται τῶν θέσεών των, νά φέρωσι καθαράν λευκήν μπλοῦζαν καί λευκά ὑ-

ποδήματα, να ἀποφεύγουν τάς μεταξύ των συνομιλίας, να δίδουν εὐγενεῖς καὶ εὐπροσήγορον πρὸς τοὺς λουομένους, νὰ τηρῶσι τὸν Κανονισμὸν τῶν λουτρῶν καὶ νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐπόπτου καὶ τῶν ἐλεγκτῶν.

11) Τὸ προσωπικὸν θαλαμηπόλων εὐθύνεται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἀπωλείων, ἱματισμοῦ κ.λ.π. τοῦ τμήματος των.

12) Τὸ προσωπικὸν τῶν θαλαμηπόλων πρὸ πάσης ἀναλήψεως ἐργασίας δέον να εἶναι ἐφωδιασμένον διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, συμφώνως πρὸς τὰς διατοξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1101]1950 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας.

13) Αἱ ὑπὸ τῶν θαλαμηπόλων παραβάσεις τῶν καθηκόντων αὐτῶν καὶ τὰ παραπτώματα τούτων να ἐπισύρωσι κατ' αὐτῶν ποινάς, αἵτινες θέλουσι καθορισθῆ διὰ κανονισμοῦ τοῦ ἐργοδότου Δήμου, κανονισθησομένου εἰς τὸ Σωματεῖον.

14) Τὸ προσωπικὸν τῶν θαλαμηπόλων δικαιοῦται ἄνευ τινὸς ἀποζημιώσεως ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως μιᾶς ἡμέρας κατὰ σειράν, κατὰ πίνακα καταρτισθησομένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου Δήμου.

15) Καίπερ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς παρούσης συμβάσεως προκύπτει, ἐν τούτοις καὶ διευκρινίζεται σαφῶς, ὅτι ὁ καθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς τῶν θαλαμηπόλων διὰ φιλοδωρήματος ἰσχύει ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τας ἐργαζομένας εἰς τὰ θαλάσσια λουτρὰ τοῦ ἐργοδότου Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου.

16) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ὁριζομένη διὰ τὰς θερινὰς περιόδους 1960 καὶ 1961 ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς της, δύναται δὲ νὰ παραταθῆ, ἐὰν δὲν καταγγελθῆ μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1961, καὶ ἐπὶ μίαν εἰσέτι θερινὴν περίοδον.

17) Πᾶσα τυχὸν τροποποίησις τῶν ὅρων τῆς παρούσης ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἔσται ἀνίσχυρος διὰ τὸν ἐργοδότην Δῆμον κατὰ ρητὴν συμφωνίαν τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίγραφον ἔλαβεν ἕκαστος τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τὸ δὲ τρίτον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ ὑπογράφεται ὡς ἑπεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1960

—

36528]7519]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 4]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ Δ. Θεσ)νίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὰ δασικὰ ἔργα πτυχιούχων δασολόγων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 233 τῆς 30 Μαΐου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ[τος 3755]1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 4.1.1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσ]νίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ δασικὰ ἔργα πτυχιούχων δασολόγων», 3) τὴν ἀπὸ 27.5.1960 γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν. δ[τος 3755]1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἣν καὶ ἀπεδεχόμεθα, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς γενομένης ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ρυθμίσεως τοῦ θέματος τῶν ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν παρέχονται αὐξήσεις, εἴτε ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς προσαυξήσεως τῆς βασικῆς ἀντιμισθίας, τῆς συντηρήσεως τοῦ χρόνου παροχῆς ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ τῆς χορηγήσεως εἰδικοῦ ἐπιδόματος εἴτε ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεως διὰ διανυκτέρευσιν ἐκτὸς ἕδρας (λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι διὰ τῆς ἀποφάσεως θεωρεῖται ὡς ἕδρα αὐτῶν ἡ τῆς παρ' ᾗ τοποθετοῦνται ὑπηρεσίας, ἐνῷ μέχρι τοῦδε ἐθεωρεῖτο, ὡς τοιαύτη, τὸ ἐργοστάσιον), κείμεναι πέραν τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀναγνωριζομένων περιθωρίων αὐξήσεως τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, αἱ δὲ αὐξήσεις αὗται, ἐκτὸς τῆς προκαλουμένης σοβαρᾶς ἐπιβαρύνσεως, δυναμένης νὰ ἐπιδράσῃ ἀναστατικῶς εἰς τὰ ἐκτελούμενα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἔργα, εἰς ἃ οἱ ἐν λόγῳ δασολόγοι ἀπασχολοῦνται, δημιουργοῦν οὐσιώδη διαφορὰν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τούτων καὶ τοῦ λοιποῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ συνδεομένου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Κ.Τ.Γ.Κ. καὶ Δασῶν, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, συνισταμένην εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος καὶ τὴν ἴσην μεταχείρισιν τῶν ὁμοίας κατηγορίας ἐργαζομένων, καὶ δέον, τοῖς λόγοις τούτοις, νὰ τροποποιηθῇ ἡ ἀνωτέρω διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἀντικαθιστωμένων τῶν διατάξεων ταύτης ὑπὸ τῶν ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζομένων, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 4]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ δασικὰ ἔργα πτυχιούχων δασολόγων», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ἰδιωτῶν Πτυχιούχων Δασοκόμων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας (Δ]νσις Γ.Ο.Ι.), καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5155]1090]10]12.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καθοριζόμενον ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 90 διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀσχολουμένους ἐπιστήμονας δασολόγους αὐξάνεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατὰ δραχμὰς πέντε (5).

Ἐπὶ τοῦ οὕτω διαμορφουμένου ἡμερομισθίου ὑπολογίζονται περαιτέρω αἱ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων καὶ λοιπῶν διατάξεων ὁριζόμεναι προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα.

2) Αἱ διὰ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων τυχὸν

καταβαλλόμεναι αποδοχαί, ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων, δεν δύνανται να μειωθώσιν, ως επίσης δεν δύνανται να μεταβληθώσι τυχόν εφαρμοζόμενοι ευνοϊκότεροι εν γένει όροι.

Η ισχύς της παρούσης, εκτεινομένης καθ' άπασαν την Επικράτειαν, άρχεται από της 1ης Απριλίου 1960.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 30 Μαΐου 1960

—

76676|Σ. 913|1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης μεταβατικής διατάξεως εις το Καταστατικόν του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Α.Σ.Ο.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 233 της 30 Μαΐου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) τας διατάξεις του ν. 2868|1922, 2) πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Αυτονόμου Σταφιδικού Οργανισμού, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 3309|19.10.1959 αναφοράς του, 3) γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 314|1959, συνεδρίασις 502α της ΙΑ' περιόδου της 2.11.1959), αποφασίζομεν:

Εις το τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 43 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Α.Σ.Ο. προστίθεται ή κάτωθι μεταβατική διάταξις:

«Αι εν τη ανωτέρω παραγράφω καθοριζόμεναι προθεσμίαι παρατείνονται επί εν εξάμηνον από της δημοσιεύσεως της παρούσης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μόνον προκειμένου περί των έδαφίων α', β' της παραγράφου 1 του άρθρου 43 προϋπηρεσίας, ήτοι διά πρό της ιδρύσεως του Ταμείου έτη της πραγματικής εν τω Α.Σ.Ο. ή τη σταφιδική διαχειρίσει υπηρεσίας ή εν τω στρατώ εφεδρικής τοιαύτης.

Τα υποβληθησόμενα ή υποβληθέντα ήδη πιστοποιητικά βάσει των ανωτέρω αναγνωρίσεων προϋπηρεσίας θέλουσι κριθή παρά του Δ.Σ., εφ' όσον και όταν ο ησφαλισμένος εξηκριβωμένως πληροί τας διατάξεις του άρθρου 44 περί δικαιώματος συντάξεως».

Η παρούσα, ης η ισχύς άρχεται από της δημοσιεύσεως της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Μαΐου 1960

—

36402|1444|1960 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως πλοιοκτητών αλιέων και αλιεργατών Σαλαμίνος

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 257 της 7 Ιουνίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του ά.ν. 3276|1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως ούτος ετροποποιήθη διά του ν.Δ. 304|1947.

2) Το άρθρον 61 § 1 του νόμου 3170|1955 «περί Ν.Α.Τ.».

3) Την από 28.3.1960 υπογραφείσαν συλλογικήν σύμβασιν εργασίας μεταξύ της Ενώσεως πλοιοκτητών αλιέων Σαλαμίνος «Ο Άγιος Ανδρέας» αφ' ενός και της επαγγελματικής Ενώσεως Αλιεργατών Σαλαμίνος αφ' ετέρου, αποφασίζομεν:

1) Κυροϋμεν την από 28.3.1960 υπογραφείσαν μεταξύ των ως άνω μερών συλλογικήν σύμβασιν εργασίας.

2) Αι υπέρ του Ν.Α.Τ. και Ι.Κ.Α. εισφοραί θα καταβάλλωνται ως οι οικείοι νόμοι ορίζουσι δι' έκαστον ασφαλιστικόν ίδρυμα, ήτοι υπό των κατά νόμον υποχρέων (εργοδοτών και αλιεργατών) και κατά την υπό των νόμων τούτων καθοριζομένην αναλογίαν εισφοράς.

3) Η κατά το άρθρον 34 επάνδρωσις των οκαφών του συμβαλλομένου συνεταιρισμού θα γίνεται εξ αλιεργατών μελών των συμβαλλομένων σωματείων κατ' ελευθέραν επιλογήν των πλοιοκτητών ή του κυβερνήτου, ως αι οικείαι διατάξεις προβλέπουσιν, εις περίπτωσιν δε εξαντλήσεως τούτων εξ ελευθέρων αλιεργατών τη εγκρίσει πάντοτε της κατά τόπον αρμοδίας Λιμενικής Αρχής.

Εν Πειραιεί τη 17 Μαΐου 1960

Συλλογική σύμβασις εργασίας διαρκείας μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1960

Εν Σαλαμίνι σήμερον την 28ην Μαρτίου 1960 συνελθόντες αφ' ενός οι Ιωάννης Παπαδημητρίου, ως πρόεδρος της Ενώσεως Πλοιοκτητών Αλιέων Σαλαμίνος «Άγιος Ανδρέας» και Ιωάννης Μίχας, ως γραμματεύς, αφ' ετέρου δε ο Βασίλειος Μυλωνάς, πρόεδρος αλιεργατών Σαλαμίνος, και Νικόλαος Φερλέμης, γεν. γραμματεύς, απεφάσισαν τα εξής:

Άρθρον 1

Οι εργαζόμενοι (πλήρωμα) εις αλιευτικόν συγκρότημα της διά κυκλικών δικτύων αλιείας γρι - γρι λαμβάνουν ως σύνολον άμοιβής (μισθόν) της παρ' αυτών παρεχομένης εργασίας ποσοστόν (περίδιον) τα εξήκοντα εκατοστά (60%) των καθαρών κερδών της επιχειρήσεως.

Επίσης λαμβάνουν επί πλέον και ποσότητα ιχθύων εκ του εκάστοτε αλιεύματος (προκάδα) ως εξής: α) Επί ποσότητος διακοσίων έως χιλίων χιλιογράμμων ανά 1000 γραμμάρια έκαστος του πληρώματος, β) επί χιλίων έως δύο χιλιάδων χιλιογράμμων 2.000 γραμμάρια και γ) επί δύο χιλιάδων και άνω 5.000 γραμμάρια, πρός δε και καθ' έκαστον κιβώτιον (τελλάρον) ιχθύων θα αφαιρούνται 1.500 γραμμάρια τούτων, ήτις θα κατανέμεται εξ ίσου εις τον εργοδότην και εις τους αλιεργάτας. Το προϊόν της αξίας των 750 γραμμαρίων, το ανήκον εις τους αλιεργάτας, υποχρεούται να το καταθέση ο εργοδότης κατά το τέλος εκάστου σκοταδιού υπό προσωπικήν του ευθύνην εις την Τράπεζαν της Ελλάδος, επ' ονόματι της Επαγγελματικής Ενώσεως Αλιέων Εργατών Σαλαμίνος. Ρητώς συνομολογείται, ότι τα χρήματα ταύτα θα διατίθενται αποκλειστικώς και μόνον ως επικουρική ενίσχυσις των αλιεργατών. Η ανάληψις των χρημάτων τούτων

θά γίνεται κατά μῆνα Νοέμβριον ἑκάστου ἔτους. Λύτη θά γίνεται ἀπό Ἐπιτροπήν, ἀποτελουμένην ἀπό δύο ἁλιεργάτας, ὑποδεικνυομένους ἀπό τήν οἰκείαν ὀργάνωσίν των καί ἕνα πλοιοκτήτην, ὑποδεικνυομενον ὑπό τῆς οἰκείας ὀργανώσεώς των. Ἡ ἀνωτέρω Ἐπιτροπή ὑποχρεοῦται ἅμα τῇ ἀναλήψει τοῦ κατατιθεμένου ποσοῦ τῶν χρημάτων ἀπό τήν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος νά προβῇ εὐθύς ἀμέσως εἰς τήν διανομήν τοῦ ποσοῦ ταύτου εἰς τούς δικαιουμένους ἁλιεργάτας, οἱ ὁποῖοι δέν θά εἶναι ἄλλοι εἰμή μόνον ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θά ἀναγράφωνται εἰς τάς καταστάσεις ἑκάστου συγκροτήματος, τάς θεωρημένας ἀπό τά οἰκεῖα Διμεναρχεῖα καί εἰς τά Ναυτολόγια. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ἐπίσης, ὅπως ἐντός τριῶν ἡμερῶν ἀπό τῆς κατοθέσεως κατά σκοτάδι εἰς τήν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ νά προσάγῃ τό οἰκεῖον διπλότυπον τῆς Τραπέζης εἰς τήν Ἕνωσιν Ἁλιεργατῶν Σαλαμῖνος. Ρητῶς ἐπίσης συνομολογεῖται διά τοῦ παρόντος, ὅτι ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, εἰς τήν ὁποίαν θά κατατεθῇ ἀντίγραφον τοῦ παρόντος, ὑποχρεοῦται εἰς τήν ἀπόδοσιν τοῦ κατατεθησομένου ποσοῦ ἐξ ὁλοκλήρου μετά τῶν τοκων αὐτοῦ εἰς τήν ἀνωτέρω Ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία θά τῆς ἀνακοινωθῇ δι' ἐγγράφων τῶν οἰκείων ὀργανώσεων.

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως μιᾶς ἐκ τῶν δύο συμβαλλομένων ὀργανώσεων ἡ καί ἀμφοτέρων, τότε ἡ ἀνάληψις καί ἡ διανομή θά γίνεται δι' Ἐπιτροπῆς, ὑποδεικνυομένης ὑπό τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς Σαλαμῖνος ἐκ τῶν ἁλιεργατῶν καί πλοιοκτητῶν. Ἐπίσης ρητῶς συνομολογεῖται διά τοῦ παρόντος, ὅτι ἡ διανομή εἰς τούς ἁλιεργάτας θά γίνεται ὑπό τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς κατά τούς κάτωθι ὅρους καί προϋποθέσεις:

1) Ἐκτάκτου ἐνισχύσεως δικαιοῦνται κατ' ἀρχήν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐργασθῇ τούλάχιστον 4 σκοτάδια εἰς γρί - γρί.

2) Ἡ ἔκτακτος ἐνίσχυσις θά ἀπονέμεται εἰς ἕκαστον ἐργάτην ἀνάλογα μέ τάς πραγματοποιηθείσας ἡμέρας ἐργασίας.

Ἄρθρον 2

Ἐργαζόμενοι εἰς ἁλιευτικόν συγκρότημα γρί γρί εἶναι μόνον οἱ πράγματι προσφέροντες ἐργασίαν πρός ἄμεσον ἁλιείαν, ἐπιβαίνοντες τῶν σκαφῶν τοῦ συγκροτήματος, ἐξαιρέσει μόνον τοῦ ἐκ τοῦ πληρώματος ἀσχολουμένου μέ τήν παρακολούθησιν (ζύγισιν - τιμήν κλπ.) τῆς διαθέσεως τῶν ἁλιευμάτων εἰς τήν ἀγοράν (γραμματικός).

Οἱ ἀπουσιάζοντες κατά τήν διάρκειαν τῆς ἑκάστοτε ἁλιευτικῆς περιόδου θά ὑφίστανται ἀνάλογον ἔκπτωσιν ἐκ τοῦ μεριδίου των τῶν ἡμερῶν ἀπουσίας, ὑπολογιζομένων μέ τό ἀντιστοιχοῦν ἡμερομίσθιον.

Ὁ ἐργοδότης ἤ ὁ ἐκπρόσωπός του, ἐφ' ὅσον εἶναι μέλος τοῦ πληρώματος, δικαιοῦται ἀπουσίας μόνον διά τήν παρακολούθησιν τῆς διαθέσεως τῶν ἁλιευμάτων.

Οἱ ἀπουσιάζοντες πρός παρακολούθησιν τῶν ἁλιευμάτων (γραμματικός ἤ ὁ ἐπιχειρηματίας, μέλος τοῦ πληρώματος) δικαιοῦνται ἐπί πλέον τοῦ μεριδίου των ἔξοδα ὁδοιπορικῶν καί διατροφῆς, ὁριζόμενα ἑκάστοτε ἀναλόγως.

Ὁ ἐπιχειρηματίας καταβάλλει ἐκ τῶν προτέρων ἐπί ἀποδόσει λογαριασμοῦ τά ἔξοδα ταῦτα. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ἐπίσης εἰς πᾶσαν αἰτουμένην παρά τοῦ γραμματικοῦ συνδρομήν καί συμπαράστασιν διά τήν πλήρη ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του.

Ἄρθρον 3

Καθαρά κέρδη τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὧν ὑπολογίζεται τό ἀνωτέρω ποσοστόν τῶν 60 ο/ο, εἶναι τό ἀπομένον ποσόν χρημάτων μετά τήν ἀφαίρεσιν τῶν κάτωθι ἐξόδων: 1) Καύσιμα διά τήν κίνησιν τῶν μηχανῶν καί διά φωτισμόν τῶν λαμπῶν. 2) Διπαντικά ἔλαια καί λίπη μηχανῶν. 3) Τροφοδοσία ἐργαζομένων. 4) Ἀνταλλακτικά λαμπῶν, ἐν περιπτώσει φθορᾶς καί ἐφ' ὅσον κατά τήν ἐκκίνησιν τοῦ ταξειδίου εὑρίσκοντο ἐν καλῇ καταστάσει, ἤτοι γλόμποι, πιλοί, ἀμίαντα, πυροσωλῆνες, σωλῆνες διοχετεύσεως βενζίνης, μπέκ καί βελόνες. 5) Ἀγκυροβέλια λέμβων, λαμπῶν ἀπολεσθέντα κατά τήν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου. 6) Μίαν βαφήν δικτύου κατά μῆνα. 7) Ἔξοδα γραμματικοῦ καί ἐργοδότου, μέλους τοῦ πληρώματος, διά τήν παρακολούθησιν τῆς διαθέσεως ἁλιευμάτων. 8) Μεταφορά ἐν γένει ἐξόδα ἁλιευμάτων εἰς τόν τόπον τῆς διαθέσεως, ὡς ἐπίσης καί τό ἀντίτιμον τοῦ πάγου διά τήν συντήρησιν τῶν ἁλιευμάτων. 9) Ἡ προμήθεια τοῦ ἰχθυεμπόρου. 10) Μίσθωμα ψαροπούλας καί 11) Ἐκτός τῶν ἀνωτέρω ἐξόδων, τά ὁποῖα θά ἀφαιροῦνται ἀπό τό σύνολον τῶν εἰσπράξεων, θά ἀφαιρῆται ἐπίσης τό ποσόν δι' ἕκτακτα ἔξοδα ἑκάστου ταξειδίου καί τό ὁποῖον καθορίζεται ὡς κάτωθι:

α) Διά τά ἁλιευτικά συγκροτήματα, πού ἔχουν πλήρωμα ἀπό 20 - 30 ἄτομα, δραχμαί τρεῖς χιλιάδες πεντακόσιαι (3.500).

β) Ἀπό τά συγκροτήματα, πού ἔχουν πλήρωμα ἀπό 30 - 45, δραχμαί πέντε χιλιάδες (5000).

Οἱονδήποτε ἄλλο ἔξοδον ἡ ζημία τῆς ἐπιχειρήσεως, πλήν ἀνωτέρω, εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου.

Ἄρθρον 4

Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νά συγκροτοῦν τά πληρώματά των ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τήν Ἁλιευτικήν Ἕνωσιν Σαλαμῖνος ἁλιεργατῶν καί μόνον ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχουν διαθέσιμοι τοιοῦτοι δύνανται νά προσλαμβάνουν ἐλευθέρους ἁλιεργάτας.

Ἄρθρον 5

Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νά προσλάβῃ γραμματικόν τῶν ὑποδεικνυόμενον ὑπό τῆς Ἁλιεργατικῆς Ἑνώσεως, ὅστις θά ἀποτελῇ καί μέλος τοῦ πληρώματος κατά τά ἀνωτέρω. Ἐπίσης ὑπό τῆς Ἑνώσεως θά ὑποδεικνύωνται ἐκ τοῦ πληρώματος τρεῖς ἁλιεργάται, οἵτινες μετά τοῦ γραμματικοῦ θά παρακολουθοῦν τήν ἀσφαλῆ ἐφαρμογήν τῆς παρούσης κατά τήν ἁλιείαν.

Ὁ γραμματικός ἔχει ἐπίσης καί τήν ἐν γένει παρακολούθησιν τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐπιχειρήσεως κατά τήν ἁλιείαν.

Ἄρθρον 6

Ὁ λογαριασμός τῆς ἐπιχειρήσεως θά κλείεται εἰς τά Γραφεῖα τῆς Ἑνώσεως ὑπό τήν παρακολούθησιν ἀντιπροσώπου της καί κατόπιν ἐλέγχου, προσαγομένων ὅλων τῶν ἀποδείξεων δαπα-

νών και εισπράξεων. Μετά το αποτέλεσμα του λογαριασμού και τον καθορισμόν του ποσοστού των 60 ο/ο, την αμοιβήν των εργαζομένων, κατανέμεται αύτη εν συνεχεία εις μερίδια ενός εκάστου τούτων, επίσης κατά τα ανωτέρω.

Άρθρον 7

Ο εργοδότης υποχρεούται εις την τροφοδοσίαν του πληρώματος οφείλει τρεις ημέρας καθ' εβδομάδα να παρασκευάζη φαγητόν ούχι μέ ιχθείς, άλλ' έτερον, συνεννοούμενος μέ το πλήρωμα.

Άρθρον 8

Αλιεργάτης εγκαταλείψας την εργασίαν του πρό του πέρατος της αλιευτικής περιόδου (σκοτάδι ή 25θήμερον) είναι υποχρεωμένος να επιστρέψη ολόκληρον την ληφθείσαν προκαταβολήν (πλάτικα) και εφ' όσον ή επιχείρησις δέν παρουσιάζει ενεργητικόν, καλύπτον το μέχρι του χρόνου της αποχωρήσεώς του, κατ' αναλογίαν του μεριδίου του, ληφθέν ποσόν.

Τα γρι - γρι αλιείας ημέρας υποχρεούνται να κλείνουν τον λογαριασμόν των ανά 25θήμερον, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των αυτών διατάξεων της παρούσης διά τα γρι - γρι νυκτός.

Αλιεργάτης, εργασθείς ολόκληρον την αλιευτικήν περίοδον (σκοτάδι ή 25θήμερον), δέν υποχρεούται εις επιστροφήν της ληφθείσης προκαταβολής (πλάτικα) είς περίπτωσιν καθ' ην ή επιχείρησις δέν επραγματοποίησε κέρδη.

Εφ' ω συνετάγη το παρόν και υπογράφεται.

(Έπονται υπογραφαί)

—

85920|1123|1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεων εις τον Κανονισμόν Ασθενείας του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 260 της 10 Ιουνίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ερμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694|1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520|1953 ν. δ|γμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του άν. νόμου της 11.11.1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν.δ|τος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392|1949 ν.δ|τος.

4) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 3379|15.10.1951 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 308|28.12.1959, συνεδρίασις δ11η της ΙΑ' περιόδου της 14.12.1959), αποφασίζομεν:

Εις τον Κανονισμόν ασθενείας του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων επέρχονται αι κάτωθι τροποποιήσεις και συμπληρώσεις:

1) Εν τέλει της παραγράφου 6 του άρθρου 24 του ως άνω Κανονισμού ασθενείας προστίθεται διάταξις, έχουσα ούτω:

«Εις τα ως άνω χρονικά όρια των 1 και 2 μηνών δέν περιλαμβάνεται ο χρόνος επιδοτήσεως λόγω νοσοκομειακής νοσηλείας των ησφαλισμένων».

2) Αι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 25 του εν λόγω Κανονισμού ασθενείας τροποποιούνται ως ακολούθως:

«1. Διά τον υπολογισμόν του επιδόματος ασθενείας λαμβάνεται ως βάσις το κατά το επόμενον εδάφιον τεκμαρτόν εισόδημα της κλάσεως, εις ην κατατάσσεται ο ησφαλισμένος βάσει του χρόνου πραγματικής εν ασφαλίσει υπηρεσίας μέχρι του τελευταίου μηνός εργασίας του, διαρκούντος του ημερολογιακού έτους του αμέσως προηγουμένου εκείνου καθ' ον εξεδόθη ή γνωμάτευσις του ιατρού ελέγκτου περί της ανικανότητός του προς εργασίαν.

Διά τον κατά τ' άνω υπολογισμόν του επιδόματος ασθενείας προκειμένου περί της τάξεως των εφημεριδοπωλών ή πραγματική εν ασφαλίσει υπηρεσία τούτων κατατάσσεται εις τας κάτωθι ασφαλιστικάς κλάσεις, δι' εκάστην των οποίων προσδιορίζονται ως τεκμαρτόν εισόδημα αι απολαυαί εφημεριδοπώλου πωλούντος τον ένα ντι εκάστης κλάσεως αναφερόμενον αριθμόν φύλλων ημερησίων εφημερίδων και διά 25 ημέρας κατά μήνα, μη δυνάμεναι εν ουδεμιά περιπτώσει να υπερβαίνουν τας 3.200 μηνιαίως.

Έτη	Ασφαλ. κλάσις	Τεκμ. εισόδ.	
Τά 3 πρώτα	I	φύλλα εφημ.	180
» 3 επόμενα	II	» »	210
» 3 »	III	» »	240
» 4 »	IV	» »	270
» 4 »	V	» »	300
» 4 »	VI	» »	320
» 4 »	VII	» »	340
» 4 »	VIII	» »	360
» 4 »	IX	» »	380
και πάντα τα επόμενα	X	» »	440

2) Προκειμένου περί υπαλλήλων Πρακτορείων και τοιούτων του Ταμείου ως αποδοχαί λογίζονται ο μέσος όρος των μηνιαίων αποδοχών του τελευταίου μηνός εργασίας, διαρκούντος του ημερολογιακού έτους του αμέσως προηγουμένου εκείνου καθ' ον εξεδόθη ή γνωμάτευσις του ιατρού ελέγκτου περί της ανικανότητός του προς εργασίαν, εφ' ων ενηργήθησαν εισφοραί υπέρ του Ταμείου, μη δυνάμεναι εν ουδεμιά περιπτώσει να υπερβαίνουν τας 3.200 μηνιαίως.

3) Εν περιπτώσει μεταβολής της τιμής των εφημερίδων ή αναπροσαρμογή των εν τη παραγράφω 1 του παρόντος οριζομένων τεκμαρτών εισοδημάτων γίνεται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβανομένης υπ' όψιν της πραγματικής αποδόσεως των πόρων του Ταμείου μέ την νέαν τιμήν της εφημερίδος, δυναμένης να καθορισθή κατωτέρας τοιαύτης, ούχι όμως διά μικρότερον αριθμόν φύλλων εφημερίδων.

Η ως άνω αναπροσαρμογή δέν δύναται να γίνη πρό της παρελεύσεως 6 τουλάχιστον μηνών

από της ημέρας της μεταβολής της τιμής έφημερίδος».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Μαΐου 1960

75406]Σ 933]58]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως του Καταστατικού του Ταμείου Συντάξεων Υπαλλήλων Λαϊκής Τραπέζης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 261 της 11 Ιουνίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59, παράγραφος 1, του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694]1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520]1953 ν.δ[γμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του ά.ν. της 11.11.1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν.δ[τος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392]1949 ν.δ]τος.

4) Προτασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων Υπαλλήλων Λαϊκής Τραπέζης, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 114] 18.5.1958 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 194]1958, συνεδρίασις 410η της ΙΑ' περιόδου της 20.11.1958), αποφασίζομεν:

Εις το Καταστατικόν (Κλάδου Προνοίας) του Ταμείου Συντάξεων Υπαλλήλων Λαϊκής Τραπέζης επέρχονται αι κάτωθι τροποποιήσεις:

1. Η παράγραφος VI του άρθρου 25 τροποποιείται ούτω:

«Πας ησφαλισμένος στρατευόμενος θεωρείται κατά τον χρόνον καθ' ον τελεί υπό τα όπλα, διατηρείται δε ή εργασιακή του σχέσις μετά της Τραπέζης, ως τελών εν ασφαλεία του Ταμείου, υπό τον όρον όπως ζητηθή τούτο δι' αίτήσεώς του εντός έτους από της εκ του στρατού απολύσεώς του και της επαναλήψεως της υπηρεσίας παρά τη Τραπέζη επί καταβολή εις το Ταμείον των κατά το άρθρον 5 εισφορών του, ως και των αντιστοίχων εισφορών της Τραπέζης, εφ' όσον τοιαύται εισφοραί δεν κατεβλήθησαν εξ ολοκλήρου κατά την εκ του ανωτέρω λόγου αποχήν τούτου εκ της υπηρεσίας του.

Ο ως άνω χρόνος της ασθενείας ή της στρατεύσεως λαμβάνεται υπ' όψιν ουχί απεριορίστως, αλλά μόνον καθ' ην έκτασιν θεωρείται ως συντάξιμος εν ασφαλίσει διά τους δημοσίους υπαλλήλους.

Αι ως άνω εισφοραί υπολογίζονται επί τη βάσει των αποδοχών ας λαμβάνει ο ησφαλισμένος κατά τον μήνα καθ' ον θα ληφθή η σχετική απόφασις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, ή δε εξόφλησίς των δύναται να γίνη και εις τοκοχρεολυτικάς δόσεις επί τόκω 6 ο]ο ετησίως, ων ο αριθμός, οριζόμενος υπό του Διοικητικού Συμβουλίου δεν δύναται να είναι ανώτερος των 36».

2) Η παράγραφος V του άρθρου 25 τροποποιείται ως εξής:

α' Ησφαλισμένοι του Ταμείου δύνανται να προσμετρήσωσι διά τους Κλάδους συντάξεως και προνοίας την εν τω στρατώ πραγματικήν των υπηρεσίαν ως εφέδρων, εφ' όσον ζητήσωσι τούτο δι' αιτήσεώς των εντός ανατρεπτικής προθεσμίας ενός έτους από της προσλήψεώς των, επί καταβολή εις το Ταμείον των κατά το άρθρον 5 αναλογουσών δι' έκαστον Κλάδον εισφορών των, ως και των αντιστοίχων εισφορών της Τραπέζης.

Αι ως άνω εισφοραί υπολογίζονται επί τη βάσει των αποδοχών, ας λαμβάνουν οι ησφαλισμένοι κατά τον μήνα, καθ' ον θα ληφθή η σχετική απόφασις του Δ. Συμβουλίου του Ταμείου, ή δε εξόφλησίς των δύναται να γίνη και εις τοκοχρεολυτικάς δόσεις επί τόκω 6 ο]ο ετησίως, ων ο αριθμός, οριζόμενος δι' αποφάσεως του Δ.Σ., δεν δύναται να είναι ανώτερος των 36».

3) Η παράγραφος X του άρθρου 25 τροποποιείται ως κάτωθι:

«Αι διά την εξαγοράν προϋπηρεσίας κρατήσεις των ησφαλισμένων καταβάλλονται είτε εφ' άπαξ, είτε τοκοχρεολυτικώς, επί τόκω 6 ο]ο διά μηνιαίων δόσεων, ων ο αριθμός οριζόμενος δι' αποφάσεως του Δ.Σ. δεν δύναται να είναι ανώτερος των 36.

Αι αντίστοιχοι εισφοραί της Τραπέζης καταβάλλονται όμως μέ τας καταβολάς εκ μέρους των υποχρέων προς τούτο υπαλλήλων.

Αι διά την εξαγοράν προϋπηρεσίας θανόντων ησφαλισμένων κρατήσεις παρακρατούνται εφ' άπαξ εκ της υπό του Κλάδου προνοίας καταβληθησομένης παροχής.

Εν περιπτώσει, καθ' ην ήθελε καθυστερήσει ή εξόφλησις ποσού εξ οιασδήποτε εξαγοράς αναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας πέραν του διμήνου, από της εγγράφου κοινοποιήσεως της σχετικής αποφάσεως του Δ. Συμβουλίου, ή ή καταβολή δύο εν συνεχεία τοκοχρεολυτικών δόσεων, το σύνολον του οφειλομένου ποσού θέλει επιβαρύνεται μέ πρόσθετον τέλος 1 ο]ο δι' έκαστον μήνα καθυστερήσεως.

4) Εν τέλει των μεταβατικών διατάξεων του εν λόγω Καταστατικού προστίθεται διάταξις, έχουσα ούτω:

Διά τον, ήδη ησφαλισμένους αι προσμετρήσεις της εν τω στρατώ προϋπηρεσίας των ως κληρωτών ή εφέδρων, ως και του άνευ αποδοχών χρόνου άδειας, δύνανται να πραγματοποιηθώσιν άνευ επιβαρύνσεώς τινος μέχρι της 30.12.1960.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 31 Μαΐου 1960

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΙΝΕΣ

Παρακολουθοῦντες μὲ πολλὴν προσοχὴν τὴν νομολογίαν τῶν Δικαστηρίων ἐπὶ τῆς καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διαπιστώνομεν, ὅτι γίνεται προσεκτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Διερωτώμεθα ὅμως ὠφελεῖ τὸν μισθωτὸν ἡ ἔννομος αὐτὴ προστασία;

Τὰ Δικαστήρια, ἐν ὄψει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 174 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἔχουν πλέον καταλήξει εἰς τὸ ὅτι συνέπεια τῆς καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἡ ἀκυρότης, μὲ ἀπωτέραν συνέπειαν τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσίν του πρὸς καταβολὴν μισθοῦ.

Ταῦτα βεβαίως ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως φαίνονται ὁμαλά. Ἀλλὰ πῶς θέλομεν, ἀφοῦ ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι κατ' ἐξοχὴν σχέσις προσωπικοῦ χαρακτῆρος, νὰ ὑπάρξῃ μετὰ ταῦτα ὁμαλὴ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ συνεργασία διὰ τὴν περαιτέρω ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως Ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος ἀπέλυσε τὸν μισθωτόν, διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ π. χ. ἓν αἴσθημα ταπεινῆς ἐκδικήσεως, διότι ὁ πρῶτος ἔσπευσε νὰ ἐξετασθῇ ὡς μάρτυς εἰς ἐναντίον του δίκην, περίπτωσις, ἡ ὁποία, ὡς ἔχει κριθῇ, συνιστᾷ κλασσικὴν κατάχρησιν δικαιώματος, ὅσαι καταδικαστικαὶ καὶ ἂν ἐκδοθοῦν κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεις, δυσκόλως θὰ ἐννοήσῃ, ὅτι πρέπει νὰ δεχθῇ τὴν συνέχισιν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ. Προτιμᾷ λοιπὸν νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθὸν (καὶ εἶναι ζήτημα πόσε τὸν καταβάλλει), ἀναμένων νὰ καταγγείλῃ πάλιν τὴν σχέσιν ὑπὸ κάποιαν τώρα νομιμοφανῆ αἰτίαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ὁ μισθωτὸς ταλαιπωρεῖται, ἀναζητῶν τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον συνήθως καὶ πεισμόνως ὁ ἐργοδότης καθυστερεῖ.

Ἄλλη θὰ ἔπρεπε, νομίζομεν, νὰ εἶναι ἡ προστασία. Μία βαρεῖα ἀποζημίωσις, λυομένης ἐγκύρως τῆς σχέσεως ἐργασίας, θὰ ἦτο ἀποτελεσματική.

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΑΞΙΕΠΑΙΝΟΝ ΘΑΡΡΟΣ

Κύριε Διευθυντά,

Λίαν ὀρθῶς ὁ συνάδελφος κ. *Σ. Γραββάνης* διὰ τῆς πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ 3.6.1960 ἐπιστολῆς του (ΕΕΔ 19]760) ἐξαίρει τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐγκατάλειψιν διὰ τῶν 68]1960 καὶ 281]1960 ἀποφάσεών του τῆς μέχρι πρό τινος υἱοθετουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἀπόψεως ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑποβολῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένου πολεμιστοῦ.

Λίαν ὀρθῶς ἐπίσης καὶ ὑμεῖς ἐξήρατε τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐγκατάλειψιν, τοῦτο μὲν διὰ τῆς 218]1960 ἀποφάσεώς του τῆς μέχρι τοῦδε ἀπόψεώς του ὅτι δὲν συνυπολογίζεται ἡ ἀναλογία τῶν δώρων εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, τοῦτο δὲ διὰ τῆς 182]1960 ἀποφάσεως τῆς ἀπόψεώς του ὅτι ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν καλύπτει καὶ τὰς μὴ ἐνεργούς κατὰ τὴν δημοσίευσίν της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως συμβάσεις ἐργασίας.

Διότι πράγματι τὸ θάρρος τῆς ἀναθεωρήσεως μιᾶς κρινομένης ἤδη ὡς ἐσφαλμένης ἀπόψεως τιμᾷ τὸ ἀναθεωροῦν τὴν ἀποψίν του Δικαστήριον, προκειμένου δὲ περὶ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου τῆς χώρας τὸ θάρρος αὐτὸ δὲν εἶναι τόσον δύσκολον νὰ ὑπάρξῃ, ὅσον εἶναι διὰ τὰ κατώτερα Δικαστήρια. Τῷ λόγῳ τούτῳ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξαίρεται ὅλως ἰδιαιτέρως τὸ θάρρος τῶν τελευταίων τούτων καὶ δὴ τῶν μονομελῶν τοιούτων, ὅταν τολμοῦν νὰ βαδίσουν ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἐπὶ δοθέντος θέματος καθιερωμένην ἀποψιν τῶν ἀνωτέρων των Δικαστηρίων, ἐγκαταλείποντα τὴν πεπατημένην, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν πλέον ἄνετον, τὴν «τυφλοσυρτικήν», θά ἔλεγον, διὰ τὸν δικάζοντα ἀντιμετώπισιν τοῦ θέματος.

Καὶ ἴσως μὲν νὰ εἶναι «εὔλογον, μέχρις ὡρισμένου βεβαίως σημείου, οἱ νομικοί, δικασταί, δικηγόροι ν' ἀκολουθοῦν τὴν κρατοῦσαν ἐπί τινος θέματος νομολογίαν . . . , ὅπερ ἀνταποκρίνεται καὶ πρὸς τὴν σταθερότητα τῶν ἐννόμων σχέσεων καὶ συναλλαγῶν», ὡς γράφει ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος κ. *Σ. Γραββάνης*, ὅμως τὸ δυστύχημα ἐν προκειμένῳ εἶναι, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα τοὐλάχιστον ἔτη αὐτὸ τὸ «εὔλογον σημεῖον» ἀπεμακρύνθη τόσον πολύ, ὥστε νὰ μὴ εἶναι πλέον ὁρατὸν ἀπὸ τοὺς δικαιοδοτοῦντας, ἡ δὲ συμμόρφωσις πρὸς τὴν «ἐκ τῶν ἄνω» νομολογίαν νὰ ἀποτελῇ τὸν κανόνα τὸν ἀπαράβατον. Καὶ ἐδῶ ἀκριβῶς εὑρίσκεται ἡ ἐξήγησις τοῦ διατί ὁ Ἄρειος Πάγος ἐμφανίζεται πολὺ πλέον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων προοδευτικὸς καὶ πολὺ πλέον πρὸς τὰς ἑκάστοτε κοινωνικὰς ἀνάγκας εὐπροσάρμοστος, ἐνῷ τὸ ἀντίθετον θὰ ἦτο φυσικὸν καὶ κοινωνικῶς πλέον ἐπωφελὲς νὰ συμβαίνῃ, ἀφοῦ τὰ Δικαστήρια αὐτὰ ὄχι μόνον διότι εἶναι τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ διότι συντίθενται ἀπὸ νέους δικαστάς, εὑρίσκονται, ἄλλως ἔδει νὰ εὑρίσκοντο, εἰς στενώτεραν ἐπαφὴν μὲ τὴν ῥέουσαν - καὶ ζέουσαν - κοινωνικὴν πραγματικότητα.

Ἰδοὺ διατί ὀρθῶς, κ. Διευθυντά, πράττετε, σημειοῦντες εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 9, ἐν. ἔτους, τεῦχος σας τὸ ἄξιον πάσης ἐξάρσεως γεγονός, ὅτι πρῶτος ὁ νέος Πρωτοδίκης κ. *Ἰω. Κουσουλὸς* ἐτόλμησε νὰ διασπάσῃ διὰ τῆς 7η81]1960 ἀποφάσεώς του τὴν διὰ σειρᾶς ὅλης ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐχουσαν καθιερωθῇ νομολογιακὴν ἀποψιν, ὅτι ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν καλύπτει τὰς μὴ ἐνεργούς κατὰ τὴν δημοσίευσίν της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως συμβάσεις ἐργασίας, διασπασιν, ἣν ἔρχεται ἤδη νὰ υἱοθετήσῃ, ἐγκαταλείπων τὴν παλαιὰν ἀποψίν του, καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18.6.1960

Μετὰ τιμῆς
Ἀλέξανδρος Ἀμπατζῆς
Δικηγόρος

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεύχος 14 (452)

Ἀθῆναι, 15 Ἰουλίου 1960

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 414]1960 τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. Β. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ

Ἱστορικόν: Ἀσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. ἐσυνταξιοδοτήθησαν ὑπ' αὐτοῦ κατόπιν ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου ἀσφαλίστου καὶ προσμετρήσεως εἰς τὴν παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. ὑπηρεσίαν προϋπηρεσίας αὐτῶν ὡς δημοσίων ὑπαλλήλων, μὴ ὑπολογισθείσης διὰ τὴν ἀπονομὴν εἰς αὐτοὺς συντάξεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

Ἐρώτημα (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν δέον νὰ ἀνακληθῶσιν αἱ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως πράξεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ μετὰ τὴν δυνάμει τοῦ ν.δ. 3636]1956 γενομένην ἀναγνώρισιν τῆς ἀνωτέρω παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. ὑπηρεσίας αὐτῶν ὡς συνταξίμου διὰ τὴν ἀπονομὴν εἰς αὐτοὺς συντάξεως παρὰ τοῦ Δημοσίου.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν κ.κ. *Χ. Βασιλακοπούλου*, Προέδρου, *Γ. Φραγκούλη*, *Μ. Σταυροπούλου*, Ἀντιπροέδρων, *Δ. Μπαρμπάτη*, *Α. Χατζηδάκη*, *Δ. Μαγγινόρου*, *Κ. Ρουμπάνη*, *Ε. Σαμαλέα*, *Ι. Μπιζίμη*, *Β. Σάββα*, Νομικῶν Συμβούλων, *Β. Κουντούρη*, *Χ. Γεωργιοπούλου*, *Π. Σοφιανοπούλου*, *Α. Ταρσᾶ*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἑξῆς:

1. Τὸ ν.δ. 1049/1949 (Ε.Κ. 195) διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 22 αὐτοῦ ὥρισεν ὅτι:

«Τὰ κεκτημένα συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα τοῦ εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. μετοταχθησομένου κρατικοῦ προσωπικοῦ θέλουσι διατηρηθῆ κατὰ τὰ κατωτέρω. Ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα συντάξεως, τὰ κτηθέντα ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, διὰ μὲν τὸ προσωπικόν, τὸ μὴ συμπληρῶσαν δεκαετῆ ὑπηρεσίαν, ταῦτα μεταφέρονται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε.Τ.Ε., ὅπερ διευρυνομένων μετονομάζεται εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως τοῦ Ο.Τ.Ε., διὰ δὲ τὸ προσωπικόν, τὸ συμπληρῶσαν δεκαετῆ συνταξίμου δημοσίαν ὑπηρεσίαν, θέλουσι διατηρηθῆ ἅπαντα τὰ κεκτημένα δικαιώματα, πάσης ἐφεξῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. ἢ οἱῳδήποτε διαδόχῳ ἐπιχειρήσει θεωρουμένης ὡς διανυθείσης ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ».

Περαιτέρω τὸ ἐδάφιον 5 τῆς παραγράφου 4 τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἄρθρου καὶ ν. δ/τος διέλαβε τὰ ἑξῆς:

«Ἅπαν τὸ μεταταχθησόμενον εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. προσωπικὸν θὰ μετέχῃ αὐτοδικαίως οἱουδήποτε Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου ἢ Ταμείου Ἀσφαλίσεως τοῦ Ο.Τ.Ε., ἀπὸ τῆς μετατάξεως του, ἀνεξαρτήτως τῆς διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου λαμβανομένης προνοίας πρὸς προστασίαν τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων τοῦ προσωπικοῦ τούτου».

Συναφὴς πρὸς τὰς ἀνωτέρω εἶναι ἡ ἀρχικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 5681/1932 «περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν συντάξεων τῶν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Τηλεφώνων προσλαμβανομένων ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ.». (Ε.Κ. 316).

Ἐπηκολούθησεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1341/1949 (Ε.Κ. 334), ἥτις ἀποσαφηνίσασα ἔτι μᾶλλον τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ὥρισε ταῦτα:

«Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν.δ. 1049 τοῦ 1949 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος» μεταταχθὲν εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. πάσης κατηγορίας προσωπικὸν τῆς Κρατικῆς Ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ., ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τῆς μετατάξεως των ἔχουσι συμπληρώσει δεκαετῆ συνταξίμον ὑπηρεσίαν, λογίζονται μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Τ.Ε. ὡς ἐν συνεχείᾳ ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ Κράτει, ὅσον ἀφορᾷ τὸ εἰς σύνταξιν εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου Ταμείου δικαίωμα αὐτῶν, ὑπαγόμενοι εἰς τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα δημοσίας πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

Σημειωτέον ὅτι τὰ ἀνασυσταθὲν Καταστατικὸν τοῦ δυνάμει τοῦ νόμου 34/1943 (Ε.Κ. 113) συσταθέντος «Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε.Τ.Ε.», ἀσκοῦντος δὲ κυρίαν ἀσφάλισιν, ἐγκριθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36360/Σ.1181/27.10.1943 ἀποφάσεως τοῦ Υ-

πουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. δ' 215), εἶχε περιλάβει ἐν ἄρθρῳ 25 αὐτοῦ διάταξιν, προβλέπουσαν τὴν ἀναγνώρισιν, κατόπιν ἐξαγορᾶς, ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως, τοῦ χρόνου τῆς πραγματικῆς δημοσίας προϋπηρεσίας τῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἠσφαλισμένων, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ χρονικὸν ἐκεῖνο διάστημα δὲν ὑπελογίσθη διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

Ἐπῆλθεν ὅμως ὁ ἀ.ν. 1854/1951 (Ε.Κ. 182), ὅστις διὰ τοῦ ἐδαφίου 6 τοῦ ἄρθρου 11 αὐτοῦ ὥρισεν, ὅτι:

«Δὲν ὑπολογίζεται ὡς συνταξιμος ὁ χρόνος οἱασδήποτε ὑπηρεσίας, ἂν ἐχρησιμευσεν ἢ θέλῃ χρησιμεύσει κατὰ νόμον πρὸς ἀπόκτησιν δικαιώματος συντάξεως ὡς δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου Ὀργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου ἐν γένει, ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας ἢ Τραπέζης ἢ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ἢ ἂν διὰ τὸν χρόνον τοῦτον κατεβλήθη κατὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ στρατιωτικοῦ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις ἢ χρηματικὴ ἀμοιβή. Ὁ ἀνωτέρω περιορισμὸς δὲν ἰσχύει δι' ὁ χρονικὸν διάστημα ὁ ὑπάλληλος ὑπηρέτει πραγματι ταυτοχρονως καὶ κατα νόμον εἰς τε τὴν δημοσιαν θέσιν καὶ εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω θέσεων».

Διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 70 τὰ ἑξῆς:

«1. Καταργεῖται πᾶσα διάταξις γενικὴ ἢ εἰδική, ἀφορῶσα τὰ θέματα, περὶ ὧν ὁ παρὼν νόμος. Τὸ β.δ. τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ ἀπονομῆς πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἐξακολουθεῖ ἐφαρμοζόμενον ὡς συμπληρωματικὸν τῶν περὶ πολεμικῶν συντάξεων νόμων κατὰ τὰ ἐν αὐτοῖς ὁριζόμενα...

... Ἐξαιροῦνται τῆς καταργήσεως α) Οἱ εἰδικοὶ νόμοι, δι' ὧν ἀπενεμήθησαν συντάξεις ὑπὲρ ὡρισμένου προσώπου ἢ προσώπων. β) Τὰ ἐδάφια 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ νόμου 2905/1922, τοῦ ἐκτὸς ὑπηρεσίας χρόνου θεωρουμένου ὡς χρόνου πλασματικῆς τοιαύτης. γ) Ὁ νόμος 5681/1932 «περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν συντάξεων τῶν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Τηλεφώνων προσλαμβανομένων ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ.», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὡς καὶ ὁ ἀ.ν. 1341/1949 «περὶ συνταξιοδοτικῶν διατάξεων ἀφορωσῶν τὸ μετατασσομενον εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος προσωπικὸν τῶν Τ.Τ.Τ.», καθ' ὃ μέρος οἱ ἀνωτέρω νόμοι δὲν ἀντικεινται πρὸς τὰ ἐν ἐδαφίοις 6 τοῦ ἄρθρου 11 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα».

2. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προέβη εἰς τὴν χορήγησιν συντάξεων εἰς ἀποχωρήσαντας τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Τ.Ε., ἀνήκοντας δὲ εἰς τὴν κατηγορίαν, περὶ ἧς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1341/1949, ἤτοι τοὺς προερχομένους ἐκ τῆς ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ., οἵτινες εἶχον συμπληρώσει δεκαετῆ συντάξιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν, κατὰ τὸν χρόνον τῆς μετατάξεως αὐτῶν εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐπιχείρησιν, προσμετρήσαν τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης προϋπηρεσίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ εἰς τὴν ἐν συνεχείᾳ διανυθεῖσαν παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. ὑπηρεσίαν τῶν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλων, λογισθέντος οὕτω τοῦ συνόλου τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τούτων ὡς τοιούτου ἀσφαλίσεως. Αἱ ἀνωτέρω συνταξιοδοτικαὶ ἀποφάσεις τῆς διοικήσεως τοῦ εἰρημένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἐξεδόθησαν ἐπὶ τῇ ὑπὸ ταύτης γενομένῃ δεκτῇ ἐκδοχῇ, ὅτι μετὰ τὰς προμνησθείσας διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 καὶ δὴ τὴν τοῦ ἐδαφίου 6 τοῦ ἄρθρου 11 τούτου τοιαύτην κατηργήθησαν αἱ προδιαληφθεῖσαι διατάξεις τοῦ ν. δ. 1049/1949 καὶ τοῦ ἀ. ν. 1341/1949, αἱ εἰδικῶς ρυθμίσασαι τὴν κατάστασιν τῶν περὶ ὧν αὗται ὑπαλλήλων, ἀπὸ ἀπόψεως συνταξιοδοτήσεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς μετατάξεως τῶν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλων διανυθεῖσα, ἐν συνεχείᾳ, ὑπηρεσία τούτων παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ λογισθῇ ὡς συντάξιμος καὶ νὰ συνυπολογισθῇ ὡς κατὰ πλάσμα διανυθεῖσα παρὰ τῷ Δημοσίῳ μετὰ τοῦ πρὸ τῆς μετατάξεως διανυθέντος ὑπὸ τούτων χρόνου πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀπονομῆς εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τούτους πολιτικῆς συντάξεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

3. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀνωτέρω συνταξιοδοτικῶν ἀποφάσεων ἐδημοσιεύθη τὸ ν.δ 3636/1956 «περὶ συνταξιοδοτικῶν διατάξεων, ἀφορωσῶν τὸ μεταταγὲν εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. προσωπικὸν Τ.Τ.Τ.» (Ε.Κ. 281), ὅπερ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ διέλαβε τὰ ἀκόλουθα:

«1. Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ προσωπικὸν περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1341/1949 δικαιοῦνται νὰ προσμετρήσωσιν εἰς τὴν συντάξιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν των καὶ τὸν παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. διανυθέντα χρόνον ὑπηρεσίας των, ἂν ἔτι ὁ χρόνος οὗτος ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεώς των καὶ παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 ἐδαφ. δ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν.δ. 1049/1949, μὴ ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου 6 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951. 2) Τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἐφαρμοζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τοῦ νόμου 5681 τοῦ 1932 «περὶ κανονισμοῦ τῶν συν-

τάξεων τῶν ὑπὸ τῆς Α.Ε.Τ.Ε. προσλαμβανομένων ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ.».

Ἐγεννήθη δὲ τὸ ζήτημα, ἐὰν ἡ θέσπισις τῆς ἀνωτέρω διατάξεως παρεῖχεν εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τὴν δυνατότητα, ὅπως αὕτη ἀνακαλέσῃ τὰς ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὡς ἄνω προϊσχυσασῶν ταύτης διατάξεων ἐκδοθείσας συνταξιοδοτικὰς ἀποφάσεις αὐτῆς, δι' ὧν εἶχε συνυπολογισθῇ ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως ἡ πρὸ τῆς μετατάξεως εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. διανυθεῖσα δημοσία προϋπηρεσία τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν προμνησθεῖσαν κατηγορίαν ὑπαλλήλων.

4. Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω θέματος ἐξεδόθη, κατόπιν σχετικοῦ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἡ ὑπ' ἀριθ. 885|1958 γνωμοδότησις τοῦ Τμήματος Διακοπῶν τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἀποφανθεῖσα καταφατικῶς.

Ἤδη διὰ νεωτέρου ἐγγράφου τῆς Διοικήσεως ἐζητήθη ἡ γνώμη τῆς Ὁλομελείας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἐρωτήματος.

5. Κατὰ τὴν μείζονα γνώμην, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ πάντων τῶν ὡς ἀνωτέρω παρασταντων μελῶν, πλὴν τοῦ Ἀντιπροέδρου *Γ. Φραγκούλη*, τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Δ. Μπαρμπάτη*, *Κ. Ρουμπάνη* καὶ τοῦ *Εἰσηγητοῦ*, καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ὡς ἄνω ἐρωτήματος διὰ τοὺς ἑξῆς ἰδίᾳ λόγους:

Πρῶτον, διὰ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3636|1956 ἐκκοπήθη ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ νομοθετικοῦ καθεστῶτος, τοῦ ἰσχύσαντος πρὸ τῆς θεσπίσεως τοῦ ἀ.ν. 1854|1951, βάσει ἀφορᾷ τὰ συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1341|1949 προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., οὔτε δὲ ἐκ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως τοῦ ν.δ. 3636|1956, οὔτε ἐκ τοῦ ἐκ ταύτης προκύπτοντος σκοποῦ δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς διατάξεως ταύτης ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν, ὅπως οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται κατηγορίαν χρησιμοποιήσωσι τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τῆς παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. διανυθείσης ὑπηρεσίας αὐτῶν, ὡς συντάξιμον χρόνον, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τύχωσι συντάξεως τόσον παρὰ τοῦ Δημοσίου, ὅσον καὶ παρὰ τοῦ εἰρημένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Δεύτερον, διότι ἀντίθετος ἑρμηνεία ἄγει εἰς προδήλως ἄνισον μεταχείρισιν τῶν λοιπῶν συνταξιούχων τοῦ ἀνωτέρω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἐκ τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας προερχομένους, οἵτινες καὶ μόνοι εὑρίσκονται ἀδικαιολογήτως ἔναντι τῶν λοιπῶν. Εἰς τοιοῦτον ὅμως ἀποτέλεσμα ἄγουσα ἡ προμνησθεῖσα διάταξις εὐθέως ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ἀντιβαίνουσα ἅμα πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς καὶ εὐρύθμου Διοικήσεως. Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι αἱ ἀνακλητικαὶ τῶν πρὸ τῆς θεσπίσεως τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως ἐκδοθεισῶν συνταξιοδοτικῶν ἀποφάσεων ἰσχύουσι μόνον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν καὶ ἐφεξῆς, μὴ δυνάμεναι νὰ ἔχωσιν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπιστροφὴν τῶν προλαβόντως καταβληθέντων εἰς τοὺς συνταξιούχους ποσῶν.

Οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι *Δ. Μαγγιῶρος* καὶ *Ι. Μπιζέμης*, συνταχθόμενοι καὶ ἀρχὴν πρὸς τὴν ὡς ἄνω κρατήσασαν γνώμην, ἐποιήσαντο ἐν τῇ διατυπώσει ταύτης τὴν διάκρισιν ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς προειρημένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3636|1956, παρέχεται ὑπ' αὐτῆς ἡ εὐχέρεια εἰς τοὺς ὑπὸ ταύτης διεπομένους συνταξιούχους, ὅπως οὗτοι ἐπιλέξωσι μεταξὺ τῆς συντάξεως τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ παρεχομένης τοιαύτης, δυνάμενοι νὰ διατηρήσωσι μόνον τὴν ἑτέραν τούτων.

6. Κατὰ τὴν ἥσσονα γνώμην προσήκει ἡ ἐξῆς ἀναλυτικὴ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος:

Ἐκ τῆς σαφοῦς γραμματικῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3636|1956, ὅτι μᾶλλον ἀποσαφηνισθείσης ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ σχεδίου ταύτης κατατεθείσης εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν (βλ. Σιφναίου, Πανδέκτας 1956, σελ. 1065), ἀναντιρρήτως συνάγεται, ὅτι δι' αὐτῆς ἐξεδηλώθη βούλησις τοῦ νομοθέτου, ὅπως οἱ διεπόμενοι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1341|1949 ὑπάλληλοι τοῦ Ο.Τ.Ε. προσμετρήσωσι τὸν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ταύτῃ διανυθέντα χρόνον ὑπηρεσίας αὐτῶν εἰς τὴν προηγηθεῖσαν τῆς εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐπιχείρησιν μετατάξεως αὐτῶν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ οὕτω προκύπτοντος συνολικοῦ χρόνου συντάξιμου ὑπηρεσίας, κανονισθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καταβλητέα αὐτοῖς πολιτικὴ σύνταξις, ἐνῷ ἡ τοιαύτη προσμέτρησις τοῦ ὡς ἄνω παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. χρόνου ὑπηρεσίας τούτων ἀπεκλείετο κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἑδαφίου 6 τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ ἀ.ν. 1854|1951. Ἡ τοιαύτη δὲ προσμέτρησις χωρεῖ καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἡ παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. διανυθεῖσα ὑπηρεσία αὐτῶν ἐλογίσθη ὡς χρόνος ἀ-

σφαλίσεως καί, ἐπί τῇ βάσει ταύτης, ἐχορηγήθη εἰς τούτους σύνταξις ὑπό τοῦ εἰρημένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Προφανές καθίσταται, ὅτι διά τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολή εἰς τάς πρό τῆς θεσπίσεως ταύτης ἰσχυούσας νομικάς προϋποθέσεις, ἐπί τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐξεδόθησαν τότε αἱ περί ὧν τό ἐρώτημα συνταξιοδοτικαί ἀποφάσεις τῆς Διοικήσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Κατά θεμελιώδη ὅμως ἀρχήν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου ἡ νομιμότης ὡρισμένης πράξεως τῆς Διοικήσεως κρίνεται ἐπί τῇ βάσει τῶν κατά τόν χρόνον τῆς συντελέσεως ταύτης ἰσχυόντων κανόνων δικαίου. Ἐπομένως αἱ κατά τόν χρόνον ἐκεῖνον ὑφιστάμεναι διά τήν ἔκδοσιν ταύτης νομικαί προϋποθέσεις ἀποτελοῦσι τό κριτήριον τῆς νομιμότητος τῆς διοικητικῆς πράξεως. Περαιτέρω δέ ἐγένετο δεκτόν, ὑπό τε τῆς θεωρίας καί τῆς νομολογίας, ὅτι νεώτερος κανών δικαίου, διάφορος τοῦ ἰσχύσαντος καθ' ὃν χρόνον συντελέσθη ὡρισμένη διοικητική πρᾶξις, δέν ἐπιδρᾷ ἐπί τοῦ ἀμετακλήτου χαρακτῆρος ταύτης, διότι οὗτος διέπει μόνας τάς ἐφεξῆς ὑπό τό κράτος ταύτου ἐκδιδομένας πράξεις τῆς Διοικήσεως, ἐκτός ἐάν ὁ νεώτερος κανών δικαίου κέκτηται ἀναδρομικῆς δυνάμεως. Ἐξ ἄλλου ἐγένετο δεκτόν, ὅτι νόμιμός τις διοικητική πρᾶξις δύναται νά ἀνακληθῇ ἐπιγενομένως, ἐάν συντρέχῃ πρός τοῦτο λόγος ἀναγόμενος εἰς τό γενικώτερον δημόσιον συμφέρον. Τοιαύτης δέ φύσεως λόγοι, δικαιολογοῦντες τήν ἀνάκλησιν, ἐκρίθησαν οἱ ἀφορῶντες εἰς τήν δημοσίαν ὑγείαν, τήν κυκλοφορίαν κλπ., περί ὧν ὅμως δέν πρόκειται ὡς ἐνταῦθα (πρβλ. *Σταμπουλόπουλου*, Δίκαιον Διοικητικῶν Πράξεων, σελ. 448 - 450, 452 - 453, *Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικ. Δίκαιον τ. Β', ἐκδ. γ', σελ. 393 - 395, 401, 403, *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, ἐκδ. 1955, σελ. 48 - 51, 370, Σ.Ε. 2152, 1764|1959, 2183|1958, 1477, 1231, 1020, 954, 920, 316|1956, 1355, 1321, 837, 388, 377|1955, 1308|1954, 27|1954, Θ ΞΕ' 380 κ.ἄ.).

Κατ' ἀκολουθίαν τό γεγονός τῆς θεσπίσεως τῆς προειρημένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3636|1956, δι' ἧς μετεβλήθησαν πράγματι αἱ νομικαί προϋποθέσεις, αἱ τεθέμεναι ὑπό τό προϋφισταμένον νομοθετικόν καθεστώς, ὑπό τό κράτος τοῦ ὁποίου, ὡς προεξετέθη, ἐξεδόθησαν τότε συννόμως αἱ περί ὧν πρόκειται συνταξιοδοτικαί ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. τοῦ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε., δέν δύναται, κατά τά προλαβόντως ἐκτιθέμενα, νά δικαιολογήσῃ τήν ἀνάκλησιν τῶν ἐν λόγῳ διοικητικῶν πράξεων. Κατά μείζονα δέ λόγον δέν δύναται νά θεμελιωθῇ ἡ ἀνάκλησις τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων ἐπί τῆς ἐπακολουθησάσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νέου Καταστατικοῦ τοῦ ἀνωτέρω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐγκριθέντος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 26130|Σ. 277|30.4.1958 (Ε.Κ. 6' 123) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς, κατά τροποποίησιν τοῦ αὐτοῦ ἀρχικοῦ ἄρθρου, ὡρίσθησαν τά ἑξῆς:

«1. Πρός χρόνον ἀσφαλίσεως δύναται νά ἐξομοιωθοῦν, ἐφαρμοζόμενα ὑπό τούς περιορισμούς τῶν ἑπομένων παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου α) . . . β) Τά ἔτη τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρά τῷ Ἑλληνικῷ Δημοσίῳ ἢ παρά Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου ἢ παρ' Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ ἢ Τραπέζῃ ἢ σοβαρῷ οἰκονομικῷ Ὀργανισμῷ ἢ σοβαρᾷ ἐπιχειρήσει ἢ παρ' ἐπαγγελματικῇ ὀργανώσει χαρακτῆρος ἰδιωτικοῦ δικαίου.

2. Διά τήν ἀναγνώρισιν τῆς προϋπηρεσίας δέον νά πληροῦνται αἱ ἀκόλουθοι πρόσθετοι προϋποθέσεις: α) Νά μή ἔχῃ ὑπολογισθῇ διά τήν ἀσφάλισιν παρ' ἑτέρῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ κυρίας ἀσφαλίσεως ἢ τῷ Δημοσίῳ ὑπό τοῦ ὁποίου ἐχορηγήθη ἢ μέλλει νά χορηγηθῇ σύνταξις».

Πράγματι ἡ τελευταία αὕτη διάταξις, ρυθμίζουσα μόνον τάς ἀπό τῆς ἰσχύος ταύτης καί ἐφεξῆς ἐκδιδομένας συνταξιοδοτικάς πράξεις, δέν δύναται νά ἔχῃ ἀναδρομικήν δύναμιν, ὡς κανονιστικοῦ περιεχομένου ταιαύτη, ἐφ' ὅσον ὁ ἐξουσιοδοτήσας τήν Διοίκησιν πρός θέσπισιν ταύτης νόμος δέν ὥρισε ρητῶς τό ἀντίθετον. (Βλ. *Σταμπουλόπουλου*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 368 - 370, Σ.Ε. 719, 16|1960, 1645, 1127, 1025|1955, 1472|1954, 2432|1953 κ.ἄ.).

Τέλος, ὅσον ἀφορᾷ τήν ὑπό τῆς κρατησάσης γνώμης ὑποστηριζομένην ὡς ἄνω ἄποψιν περί τῆς ἀντιθέσεως τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3636|1956 πρός τήν περί ἰσότητος τῶν Ἑλλήνων συνταγματικήν ἐπιταγήν, παρατηρητέον ὅτι, κατά τήν ἀληθῆ ταύτης ἔννοιαν, λογίζονται ὡς ἀντιδίκουσαι πρός αὐτήν διατάξεις νόμου, ποιούμεναι ἀδικαιολογήτως καί αὐθαιρέτως ἄνισον μεταχείρισιν. (Βλ. Σ.Ε. 1327, 1093, 349, 360|1958, 2097, 2043|1956, 1140|1955, 1653|1954 κ. ἀ., Α.Π. 136|1960, ΕΔΚΑ - Β' 214, 446|1958 ΕΕΔ 17, 747 σελ. 784). Τοιαύτη ὅμως περίπτωσις δέν συντρέχει ἐπί τοῦ προκειμένου. Πράγματι, ἐκ τῆς προμνησθείσης εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἐπί τοῦ σχεδίου τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως ἐπαρ-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΠΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΜΕ ΟΡΙΟΝ ΗΛΙΚΙΑΣ

Περιπτώσεις αποζημιώσεως έκ τοῦ Νόμου 2112/1920

Ἀνεφάρμοστον διατάξεων περὶ ἀπολύσεως ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν παρὰ τοῦ ἐν ἑκάστῳ Ὀργανισμῷ, Νομικῷ Προσώπῳ κλπ. ἰσχύοντος κανονισμοῦ διασφαλίζεται ἡ μονιμότης τοῦ μισθωτοῦ καὶ καθορίζεται ὅριον ἡλικίας ἀποχωρήσεως αὐτοῦ, ἀδιαφόρως ἂν ὁ κανονισμὸς ἔχῃ κυρωθῇ διὰ Νόμου ἢ ἐπέχῃ θέσιν ἰδιωτικῆς συμβάσεως.—Κανονισμὸς προσωπικοῦ Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων Νόμου 2112/1920 ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.—Χαρακτηρισμὸς συμβάσεων μὲ ὅριον ἡλικίας ὡς ὡρισμένου χρόνου.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 7619/1957 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Πρωτοδίκης *Α. Κυριακόγγονας*).

Ι. Διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὁ μισθωτὸς ἰσχυρίσθη:

α) Ὅτι ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ἀντίδικον Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἀναγκαστικῶς ὡς παλαιὸς πολεμιστὴς τὴν 29.8.1929 καὶ ἔκτοτε εἰργάσθη παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 30.6.1957, ὅτε ἀπελύθη.

β) Ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἦτο ἄκυρος καὶ συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἡ ἀντίδικος δὲν ἐδέχετο τὰς ὑπηρεσίας του, τῷ ὀφείλονται αἱ ἀποδοχαί. Ἄλλως, ἐὰν δηλαδὴ ἡ ἀπόλυσις του ἦτο ἔγκυρος, τῷ ὀφείλετο ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112.

ΙΙ. Ἡ προσβαλλομένη ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν του κατ' ἀμφοτέρας τὰς βάσεις της.

ΙΙΙ. Τὴν ὡς εἴρηται ἀπόφασιν, παραιτουμένου τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, προσέβαλε διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

Α'. Διότι διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ἀ.ν. 244/1936 περὶ προστασίας τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν ὡρίσθη, ὅτι οἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον προσλαμβανόμενοι πολεμισταὶ διέπονται, ὅσον ἀφορᾷ τὰς προαγωγάς, αὐξήσεις μισθῶν, ἐπιδόματα, πειθαρχίαν παρὰ τῶν ἐν ἑκάστῳ ὀργανισμῷ ἐφαρμοζομένων ἑκάστοτε «κανονιστικῶν» διατάξεων, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως ἀπολύσεως, δι' ἣν ἐφαρμόζονται αἱ εἰδικαὶ διατάξεις τοῦ παρόντος.

Ἐτέρωθεν διὰ μὲν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ἀ.ν. 23]

κῶς δικαιολογεῖται ἡ θέσπισις ταύτης ἐκ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου γεγονότος ὅτι οἱ περὶ ὧν αὕτη προνοεῖ μισθωτοὶ ὑπεβάλλοντο κατ' εἰς κρατήσεις λόγῳ συντάξεως, τόσον ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ὅσον καὶ ὑπὲρ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ τῶν Ὀργανισμοῦ». Τὸ γεγονὸς δὲ τοῦτο συνιστᾷ κυρίως τὴν αἰτιολόγησιν τῆς προνομιακῆς ὑπὸ τοῦ νομοθέτου μεταχειρίσεως τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἀνωτέρω κατηγορίαν μισθωτῶν, ἔναντι τῶν λοιπῶν συναδέλφων αὐτῶν, οἵτινες ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς μόνον ὑπὲρ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Ὑπὸ τὰ δεδομένα δὲ ταῦτα ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ν.δ. 3636/1956 δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀντικειμένη εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος καὶ ἐντεῦθεν ἀνίσχυρος.

Εἰδικώτερον ἐπὶ συνταξιοδοτήσεως ἠσφαλισμένου, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὑπὸ φορέως κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἐγένετο παγίως δεκτὸν ὑπὸ τῆς νομολογίας, ὅτι ἐφαρμοστέος ἐπὶ τῆς σχετικῆς ἀτομικῆς πράξεως εἶναι ὁ νόμος ὁ ἰσχύων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως καὶ καθ' ὃν ὁ ἠσφαλισμένος ἐκτήσατο τὸ πρὸς συνταξιοδότησιν δικαίωμα (Σ.Ε. 1541, 589/1959, 2018, 1882/1958, ΕΔΚΑ Α' 441, 204, 55 καὶ 58, 1146/1957, ΕΕΔ 16, 725, 269/1957, 1319, 453, 119/1954, Ε.Α 527/1959, 3211/1958, ΕΔΚΑ Α', 258, 119 κ.ἄ., *Ἀγαλλοπούλου* ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 367).

Τούτοις συνεπῶς, κατὰ τὴν ἡσσονα γνώμην, δὲν παρίσταται νόμιμος μετὰ τὴν θέσπισιν τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3636/1956 ἡ ἀνάκλησις τῶν εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς ἰσχύος ταύτης ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἐκδοθεισῶν ἀτομικῶν πράξεων, δι' ὧν, συμφώνως πρὸς τὰς τότε ἰσχυούσας διατάξεις, ἐχορηγήθησαν συντάξεις εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1341/1949 διεπομένους ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Τ.Ε.

24 Ἰανουαρίου 1936, εἰς ἣν παραπέμπει τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 244|1936, ὡρίσθη, ὅτι ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῷ Ἐπιτροπῆς κρίνεται ἡ ὕπαρξις ἢ μὴ λόγων, δι' οὓς περιοριστικῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις καὶ εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἄγουσαι εἰς ἀπόλυσιν παραβάσεις τοῦ ἀνεγνωρισμένου κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, διὰ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 3 νόμου 771|1937 ὡρίσθη, ὅτι οἱ ἀπολυόμενοι πολεμισταὶ δικαιοῦνται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες δὲν δύνανται νὰ ἀπολυθοῦν, εἰμὴ διὰ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ λόγους μετ' ἀπόφασιν τῆς ἐν αὐτῷ Ἐπιτροπῆς, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει, ὅτι οὗτοι ὑπηρετοῦν ὑπὸ ἰδιαίτερον εἶδος συμβάσεως, τῆς μονιμότητος, καὶ οὐχὶ ὑπὸ σύμβασιν ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου, καθ' ὅσον ὑπὸ τὰς δύο ταύτας τελευταίας μορφὰς συμβάσεως ὁ ἐργοδότης εἶναι ἐλεύθερος νὰ προβαίνῃ εἰς ἀπόλυσιν, μὴ ὑποκείμενος εἰς οὐδένα περιορισμὸν (σύμβασις ἀορίστου χρόνου) ἢ ὑπὸ μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς ὑπάρξεως ἀποδαίου λόγου (σύμβασις ὡρισμένου χρόνου). Ταῦτα δὲν παραλλάσσουν ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἐνδεχομένως παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ὑφίσταται κανονισμὸς τοῦ προσωπικοῦ, περιέχων ὅριον ἡλικίας, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁποίου λύεται ἡ σύμβασις ἐργασίας, διότι καὶ οἱ εἰς τὰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι διατηροῦν ἀκεραίαν τὴν ἐκ τῶν ἄνω νόμων εἰδικὴν προστασίαν, δηλαδὴ νὰ μὴ ἀπολύωνται, εἰμὴ διὰ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ λόγους καὶ μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς (Ὀλ. Α.Π. 549|1940, Σ.τ.Ε. 617|1941, κλπ.), ἥτις βεβαίως διαρκεῖ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ ὅριον προκύπτει ἐκ κεκυρωμένου καὶ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος κανονισμοῦ, ὡς τὸ τελευταῖον τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ.ν. 28|31 Ὀκτωβρίου 1935 (βλ. τὴν ἀνωτ. ἀπόφασιν Ὀλ. Α.Π.).

Ἡ ἄποψις αὕτη, ὅτι δηλαδὴ οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι πολεμισταὶ ἔχουν πλήρη τὴν ἐκ τῶν ρηθέντων νόμων προστασίαν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀπολύσεως, ἔστω καὶ ἂν ἡ ἐπιχείρησις ἔχῃ κανονισμόν, περιέχοντα ὅριον ἡλικίας, πρέπει νὰ θεωρῆται ἀναμφισβήτητος, οὐ μόνον διότι ὁ νόμος δὲν διακρίνει, ἀλλὰ καὶ διότι αἱ ρηθεῖσαι διατάξεις, ἰδίᾳ τοῦ ἄρθρου 4 ἀ.ν. 244, προβλέπουν ἀκριβῶς περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως καὶ εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ὀργανισμούς, εἰς οὓς ὑφίστανται κανονισμοὶ τοῦ προσωπικοῦ.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀντίθετος ἄποψις (τῆς προσβαλλομένης καὶ τῆς ἣν αὕτη ἠκολούθησεν Α.Π. 425|1957), ὅτι ἡ ἐκ τῶν ρηθέντων νόμων προστασία δὲν χωρεῖ, ὅταν ὁ παλαιὸς πολεμιστὴς ἔχει διορισθῇ εἰς ἐπιχείρησιν, ἐν ᾗ ὑφίσταται κανονισμὸς μὲ ὅριον ἡλικίας, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ σύμβασις εἶναι ὡρισμένου χρόνου, ἐπὶ τῶν συμβάσεων δὲ ὡρισμένου χρόνου δὲν ἰσχύει ἡ σχετικὴ προστασία τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, εἶναι καὶ καθ' ἑαυτὴν ἐσφαλμένη, διότι αἱ σχετικαὶ διατάξεις, ὡς ἀνεπτύχθη, τοῦτο καὶ μόνον ὁρίζουν, ὅτι οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι δὲν τοποθετοῦνται ὑπὸ σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου, ἀλλὰ τοποθετοῦνται ὑπὸ σύμβασιν μονιμότητος, δηλ. ἀορίστου χρόνου, ἐν ᾗ ὅμως τὸ πρὸς ἀπόλυσιν δικαίωμα θὰ ὑπέκειτο εἰς περιορισμοὺς καὶ ἔλεγχον, ὡς ἐκ τούτου δὲ παρέχεται ἐπὶ τῇ ἐγκύρῳ ἀπολύσει των ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112, καὶ ἐπὶ πλέον θὰ ὡδήγει εἰς ἄτοπα, ἀφοῦ, κατὰ τὴν ἄποψιν ταύτην, μὴ ἰσχυούσης τῆς νομοθεσίας παλαιῶν πολεμιστῶν ἐπὶ ἐπιχειρήσεων, εἰς ἃς οἱ κανονισμοὶ περιεῖχον ὅριον ἡλικίας, οἱ παρ' αὐταῖς διοριζόμενοι τὸ μὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἀπολυθοῦν ἀμέσως ἄνευ γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ οὕτω θὰ ἐματαιοῦτο ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, ἤτοι ἡ ἀποκατάστασις τῶν πολεμιστῶν, τὸ δὲ δὲν θὰ κατεβάλλετο εἰς τούτους ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112 παρὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 3 ἀ.ν. 771|1937.

Μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ προσβαλλομένη, ἥτις ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἀντιδίκῳ «ὡς ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ δι' ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς κλπ.», κρίνασα ὅτι δὲν ἀπῃτεῖτο διὰ τὴν ἀπόλυσίν του προηγουμένη ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἀν. νόμου 244|1936, διότι ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, οὐχὶ καὶ ὡρισμένου τοιούτων (ὡς τοιαύτην δὲ ἐθεώρησε καὶ τὴν ὑπὸ κανονισμὸν ἔχοντα ὅριον ἡλικίας), καὶ ἐπὶ τῇ κρίσει της ταύτῃ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν του, δι' ἧς προέβαλεν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως διὰ τῆς ἄνω αἰτιολογίας της, διότι δὲν ἐτηρήθη ἡ ἐκ τῆς ἰδιότητός του ὡς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ὁριζομένη διαδικασία, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἄνω διατάξεις καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ.

Ἄλλως, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ προσβαλλομένη διὰ τῆς ἄνω αἰτιολογίας της ἔκρινεν, ὅτι ἔληξεν ἡ ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων προστασία, διότι συνεπληρώθη τὸ ἐν τῷ κανονισμῷ της ὅριον ἡλικίας (60ὸν ἔτος) μετὰ τὴν ὑπὸ ταύτης, ὡς ἐδέξατο, γενομένην μονομερῆ μείωσιν τούτου ἀπὸ τοῦ 67ου, ὅπερ ἰσχυε κατὰ τὸ ἔτος 1929, ὅτε ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῇ, εἰς τὸ 60ὸν καὶ συνεπῶς δὲν ἀπῃτεῖτο ἄδεια τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐσφαλε: α) διότι, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, ἡ προστασία τῶν πολεμιστῶν λήγει μὲν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας, πρέπει ὅμως τὸ ὅριον ἡλικίας νὰ προβλέπηται ὑπὸ κανονισμοῦ, ἔχοντος ἰσχὺν νόμου (βλέπε τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 244, ἐν ᾗ γίνεται λόγος περὶ «κανονιστικῶν διατάξεων», δηλ. κανόνων θεσπιζομένων ὑπὸ τῆς Πολιτείας, οὕτω καὶ αἱ ἀνωτέρω τῆς Ὀλ. Α.Π. καὶ Σ.τ.Ε. ἀποφάσεις), ἐνῷ ὁ κανονισμὸς τῆς ἀντιδίκου δὲν ἔχει κυρωθῇ (ὡς ἐδέξατο καὶ ἡ προσβαλλομένη) διὰ νόμου, καὶ β) διότι ὑπὸ διάφορον ἐκδοχὴν ἡ μείωσις τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀπὸ τοῦ 67ου εἰς τὸ 60ὸν ἔτος, γενομένη μονομερῶς ὑπὸ τῆς ἀντιδίκου, εἴτε, ἔστω, τῇ ἀνοχῇ του, ἐφ' ὅσον προδήλως ἦτο ἐπιζημία δι' αὐτόν, ὡς μειοῦσα τὸν χρόνον ἀπασχολήσεώς του, ἦτο

ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰ ἄρθρα 27 τοῦ ἀ.ν. τῆς 28|31 Ὀκτωβρίου 1935 καὶ 7 § 1 τοῦ 244|1936. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ὅθεν ταύτης ἡ προσβαλλομένη εἶναι ἀναιρετέα διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ.

Β'. Διότι καὶ ἡ ἐπάλληλος αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης, καθ' ἣν ἀνεγνώρισε τὸ ἔγκυρον τῆς ἀπολύσεως, εἶναι ἐσφαλμένη διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους :

Κατ' ἄρθρον 27 τοῦ ἀν. νόμου 28|31 Ὀκτωβρίου 1935 «πᾶς συμβιβασμὸς μεταξὺ παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρέων πρὸς παραίτησιν ἀπὸ δικαιωμάτων τοῦ παρόντος θεωρεῖται ἄκυρος». Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης καὶ ἰδίᾳ τῆς χρήσεως τῶν ὅρων «συμβιβασμὸς πρὸς παραίτησιν» νοεῖται, ὅτι ἀπηγορεύθη γενικῶς πᾶσα συμφωνία (Α.Π. 192|941), δι' ἧς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὁ παλαιὸς πολεμιστὴς ἐναλλάσσει τὴν ἐκ τοῦ νόμου προστασίαν πρὸς ἄλλην τινὰ παροχήν, ἐφ' ὅσον ἡ τελευταία δὲν ἦτο πλέον ἐπωφελὴς δι' αὐτόν (Α.Π 399|1959, 29|1953). Ἐφ' ὅσον ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἐδέχατο, ὅτι ἡ ἀντίδικος μονομερῶς ἐμείωσε τὸ ὅριον ἡλικίας ἀπὸ τοῦ 67ου, ὅπερ ἴσχυε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναγκαστικῆς ταπαθετήσεώς του, εἰς τὸ 60ον, λόγῳ δὲ τῆς μειώσεως ταύτης ἀπελύθη ἐγωρίτερον κατὰ ἑπτὰ ἔτη καὶ ὅτι ἀνεγνώρισεν ὡς ἔγκυρον τὴν τοιαύτην πρόωρον λύσιν τῆς συμβάσεως, ἀρκεσθεὶς εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἐν αὐτῇ ἀπαριθμουμένων παροχῶν, βάσει δὲ τῶν περιστατικῶν τούτων καὶ μόνον ἔκρινεν, ὅτι ἐγκύρως συνεβιβάσθη καὶ παρῃτήθη τῆς προστασίας του ὡς παλαιοῦ πολεμιστοῦ, χωρὶς ἅμα νὰ δέχηται οὔτε ὅτι αἱ ἐν αὐτῇ παροχαὶ, ἀσφαλιστικαὶ κυρίως, τῷ ἐδόθησαν ὡς ἀντάλλαγμα («συμβιβαστικῶς») τῆς παραιτήσεώς του ἐκ τῆς προστασίας του ὡς παλαιοῦ πολεμιστοῦ (ἀντιθέτως μάλιστα συνάγεται σαφῶς ἐκ τῆς προσβαλλομένης, ὅτι τὰς ἐν λόγῳ παροχὰς λαμβάνουν πάντες οἱ ὑ άλληλοι, ἐνίας δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ «οἱ ἐξοιουδήποτε λόγου ἀπομακρυνόμενοι»), οὔτε ὅτι ἐκ τῆς συγκρίσεως τούτων πρὸς τὸ ἐξ οὗ παρῃτήθη δικαίωμά του νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπὶ μίαν ἔτι 7ετίαν προέκυψεν ὑπὲρ αὐτοῦ ὠφέλεια, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν ἄνω διάταξιν καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ.

Γ'. Διότι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 ν. 2112|920, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 6 ν. 4558|1930, ὡρίσθη, ὅτι δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων, ἐφ' ὅσον ἔχει ληφθῇ διὰ τὰς ἐν λόγῳ περιπτώσεις εἰδικὴ μέριμνα διὰ κανονισμῶν, παρεχόντων τοὐλάχιστον ἴσην προστασίαν πρὸς τὴν τοῦ παροντος νόμου». Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐτέθη ὁ γενικὸς καὶ ἄνευ διακρίσεως κανὼν, ὅτι οἱ ὑπὸ κανονισμὸν ἐργαζόμενοι δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστασίας, ἐκτὸς ἐὰν δι' αὐτοὺς ἔχῃ ληφθῇ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ προστασία διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν (ἔγκυρον προμήνυσιν) καὶ ἴση πρὸς τὴν ὑπὸ νόμου τούτου παρεχομένην (Α.Π. 1|1937, 307|1936, 706|1954). Ἡ ἔννοια αὕτη τοῦ νόμου, καθ' ἣν δηλαδὴ ἡ ἐκ τούτου προστασία ἁρμόζει εἰς ἅπαντας ἀδιακρίτως τοὺς ὑπὸ κανονισμοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐξαίρεσιν, προκύπτει καὶ ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἑρμηνευτικοῦ νόμου 4558, ἄρθρου 6, ἐν ᾗ, ἐκτὸς ἄλλων, λέγεται, ὅτι «δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἀντιστρατεύεται πρὸς τὴν καλῶς ἐννοουμένην ἐλευθερίαν τῶν ἐν λόγῳ ὀργανισμῶν ἡ ἐκ στοιχειώδους μερίμνης ὑπὲρ τῶν ἐπὶ μακρὸν ἐξυπηρετησάντων τὰ νομικὰ πρόσωπα ὑπαλλήλων των ἐπιβαλλομένη ἐκ τοῦ νόμου προειδοποίησις ἢ ἐπὶ παραμελήσει ταύτης ἀνάλογος ἀποζημίωσις.

Ἐν ὄψει τούτων, ἐφ' ὅσον ἡ προσβαλλομένη ἐδέξατο, ὅτι εἰργάζετο ὡς τακτικὸς ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἥτις εἶχε κανονισμὸν περὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ της (οὐδαμῶς δὲ ἐδέξατο, ὅτι ἐλάμβανον ἐκ τοῦ κανονισμοῦ τὴν αὐτὴν καὶ ἴσην προστασίαν τοῦ νόμου 2112), ἔδει νὰ δεχθῇ τὴν ἐπικουρικὴν ἀγωγὴν του διώκουσαν τὴν καταβολὴν τῆς ἐν αὐτῇ ἀποζημιώσεώς του λόγῳ μὴ ἐμπροθέσμου κατὰ τὸν ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη, καταγγελίας τῆς συμβάσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἐν τούτοις ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν του ταύτην, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ (ἣν ἔλαβεν ἐκ τῆς Α.Π. 135|1957), ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 ν. 2112 εἰδικὴ προστασία τῶν ὑπὸ κανονισμοὺς ἐργαζομένων παρέχεται ὁσάκις ὁ κανονισμὸς δὲν περιέχει ὅριον ἡλικίας ἢ τοῦτο δὲν ἔχει διατυπωθῇ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐπάγηται αὐτοδικαίως τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως, διότι τότε μόνον ἡ σύμβασις εἶναι ἀορίστου χρόνου, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν τὸ ὅριον ἡλικίας ἔχει διατυπωθῇ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐπάγηται ἐπὶ τῇ συμπληρώσει του αὐτοδικαίως τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ σύμβασις εἶναι ὡρισμένου χρόνου. Τοιαύτη τις ὅμως περιοριστικὴ ἑρμηνεία πρέπει νὰ ἀποκρουσθῇ οὐ μόνον διότι δὲν ὑπάρχει ἴχνος διακρίσεώς τινος ἐν τῷ νόμῳ, ἀλλὰ καὶ διότι, ἐὰν ὄντως ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 9 ἐπρόκειτο νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν (μὴ ὕπαρξις ὁρίου ἡλικίας ἐν τῷ κανονισμῷ), δὲν ἐχρειάζετο ποσῶς ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9, ἀφοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν ἐκείνην, μὴ ὑπάρχοντος ποσῶς ὁρίου ἡλικίας, δὲν θὰ ὑπῆρχε ἀταιχεῖον τι, ἐξ οὗ νὰ συνάγηται ὡρισμένη διάρκεια τῆς συμβάσεως καὶ συνεπῶς θὰ διεπετο ἡ σχετικὴ σύμβασις ἀναποφεύκτως ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1. Ἡ θέσπισις λοιπὸν εἰδικῆς διατάξεως ἐν ἄρθρῳ 9 ἀποκαλύπτει, ὅτι ἡ σύμβασις, ἥτις διέπεται ὑπὸ κανονισμοῦ, εἶναι διάφορος τῆς ἀορίστου χρόνου, ἥτις εἶχε ρυθμισθῇ ὑπὸ τῆς προηγουμένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1, ὡς καὶ τῆς συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ἥτις εἶχε ἐπίσης ρυθμισθῇ ὑπὸ τῆς ἀμέσως προηγουμένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8.

Δέον συνεπῶς νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω διατάξεων κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ.

Δ'. Διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν νόμων 95, 25 καὶ λοιπῶν τοῦ (20.Ι) Βιβλίου τῶν

Βασιλικῶν (ἀλλὰ καὶ τοῦ ἄρθρου 669 Α.Κ.), κύριον διακριτικὸν γνώρισμα τῆς συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου ἔναντι τῆς τοιαύτης ἀορίστου χρόνου εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων ἐκ τῶν προτέρων γνῶσις τοῦ πέρατος ταύτης, εἴτε διά της συνομολογήσεως διαλυτικῆς προθεσμίας, εἴτε διὰ συναγωγῆς τοιαύτης προθεσμίας ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐργασίας (Α.Π. 353|1955 κλπ.). Κατ' ἀκολουθίαν, ἐὰν ἐν τῇ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου παρεμβληθοῦν ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων αἱρέσεις, αἵτινες καθιστοῦν ἀβέβαιον τὸ πέρας τῆς συμβάσεως, αὕτη μεταβάλλεται εἰς σύμβασιν ἀορίστου διαρκείας (βλέπε Α.Π. 231|1959, 37|1958 καὶ 448|1951).

Ἡ προσβαλλομένη ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἰσχὺν συμβάσεως ἐπέχων ἐσωτερικὸς κανονισμὸς τῆς ἀντιδίκου ὁρίζει: α) ὅτι ὁ ὑπάλληλος ἀπολύεται ἕνεκα συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας, ἀποχωρῶν αὐτοδικαίως, ἐὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους συμπληρώσῃ τοῦτο, ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους (ἄρθρον 19) καὶ β) ὅτι ὁ κανονισμὸς δύναται νὰ τροποποιηθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου καθ' ὅλας τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τούτου καὶ ἐκείνην τοῦ ἄρθρου 19, δι' οὗ καθορίζεται τὸ ὅριον ἡλικίας. Περαιτέρω ἡ προσβαλλομένη ἐδέξατο, ὅτι κατὰ τὴν πρόσληψίν του (1929) ὡς ὅριον ἡλικίας τῶν τμηματαρχῶν εἶχεν ὁρισθῇ τὸ 67ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, καὶ ὅτι ἡ ἀντίδικος μονομερῶς μετέβαλε τοῦτο «κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 45, τὴν 20.12.1939 εἰς τὸ 62ον ἔτος καὶ τὴν 11.5.1955 εἰς τὸ 60ὸν ἔτος, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁποίου καὶ ἀπελύθη.

Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα, κἂν ἤθελε γίνει δεκτὴ ἡ ἄποψις, ὅτι ἡ διὰ κανονισμοῦ ὁριζομένη σύμβασις μονιμότητος ταυτίζεται πρὸς σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου, ἐὰν ἐν τῷ κανονισμῷ ὑπάρχῃ ὅριον ἡλικίας, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἡ σύμβασις λήγει αὐτοδικαίως ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου τούτου (ἐνῷ κατ' ἀκρίβειαν πρόκειται περὶ ἰδίου εἴδους συμβάσεως ἐπιτρεπτῶς συνομολογουμένου κατ' ἄρθρον 174, 361 Α.Κ.), ἡ σύμβασις αὕτη μετατρέπῃ εἰς σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, ἀφοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 45 τοῦ κανονισμοῦ ἠδύνατο ἡ ἐργοδότις νὰ μεταβάλῃ μονομερῶς καὶ ἀνελέγκτως τὸ ὅριον ἡλικίας (ὡς καὶ ἔπραξε τοῦτο κατ' ἐπανάληψιν, ὡς ἐδέξατο ἡ προσβαλλομένη) καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ καθιστᾷ ἄδηλον καὶ ἀβέβαιον τὸν χρόνον, καθ' ὃν θὰ διαρκέσῃ ἡ σύμβασις.

Ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα κρίνασα ἡ προσβαλλομένη, ὅτι δηλαδὴ καὶ παρὰ τὸν ρηθέντα ὅρον, καθ' ὃν ἡ ἀντίδικος ἐργοδότις ἠδύνατο μονομερῶς καὶ κατ' ἀρέσκειαν νὰ αὐξομειώνῃ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας καὶ συνεπῶς νὰ παρατείνῃ ἢ συντέμνῃ τὸ πέρας τῆς συμβάσεως, ἦτο πλέον ἄδηλον τὸ πέρας, ἡ σύμβασις ἐξηκολούθησε νὰ εἶναι ὡρισμένου χρόνου (διότι, ὡς λέγει, καὶ τότε, δηλ. καὶ ὅταν δύνατται ὁ ἐργοδότης μονομερῶς νὰ τροποποιῇ τὸ ὅριον, εἶναι ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένη ἡ διάρκεια τῆς συμβάσεως μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ κατὰ τροποποίησιν τοῦ κανονισμοῦ ὁρίου ἡλικίας) καὶ ἐπὶ τῷ ἐσφαλμένῳ τούτῳ χαρακτηρισμῷ τῆς συμβάσεως ὡς τοιαύτης ὡρισμένου χρόνου ἀπορρίψασα τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἐπικουρικὴν ἀγωγὴν του δι' ἧς ἐζήτησε τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἄνω διατάξεις κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ.

Ε'. Διότι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 547|1937 πᾶσα σύμβασις, δι' ἧς περιορίζεται ἡ προστασία τοῦ νόμου 2112, συνεπῶς καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 τούτου, εἶναι ἄκυρος. Κατ' ἀκολουθίαν πᾶσα ἐν μὴ κεκυρωμένῳ κανονισμῷ ρήτρα, ὡς ἐκείνη, καθ' ἣν ἡ συμπλήρωσις τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐπάγεται «αὐτοδικαίως» τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως, εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον ἄλλως θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 προστασίαν, ἥτις ἀνήκει εἰς τοὺς ὑπὸ κανονισμοὺς ἐργαζομένους.

Ἡ προσβαλλομένη ἐδέξατο, ὅτι ὑπήγετο εἰς τὸν (μὴ κεκυρωμένον) κανονισμὸν τῆς Τραπέζης, εἰς ὃν ὑφίστατο ρήτρα (18ος ὅρος), καθ' ὃν «ὁ ὑπάλληλος ἀπολύεται ἕνεκα συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ἀποχωρῶν αὐτοδικαίως «τῆς Τραπέζης», ἀκολουθως δὲ ἔκρινεν, ὅτι βάσει τῆς ρήτρας ταύτης, παρ' ὅτι ἀκύρου κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν ἐδικαιοῦτο τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 2112 ἀποζημιώσεως καὶ ἀπορριπτέαν τὴν αὐτὴν ἐπικουρικὴν ἀγωγὴν του. Οὕτω ὅμως ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν ἄνω διάταξιν καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ.

ΣΤ'. Διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ ἀ.ν. 771|1937 πᾶσα διάταξις προγενεστέρου νόμου, ὁρίζουσα ἄλλως τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, καταργεῖται, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας, ἐφαρμοζομένων καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου ἀπολυομένους ἐφέδρους, ἐκτὸς ἐὰν δικαιοῦνται ἀποζημιώσεώς τινος ὑπερβαινούσης τὴν ἀποζημίωσιν, τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν νόμων περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἢ ἂν οὗτοι δικαιοῦνται τοιαύτης ἐκ τῶν Ταμείων Συντάξεως ἢ Προνοίας ἐπιχειρήσεως, Ὀργανισμῶν, Νομικῶν Προσώπων καὶ Ὑπηρεσιῶν, παρ' αἷς ὑπηρετοῦσιν.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι τῆς ἐν αὐτῇ ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες παλαιοὶ πολεμισταὶ μετὰ τὴν ἔγκυρον ἀπόλυσίν των, δηλαδὴ τὴν μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπόλυσίν των, δίχως νὰ ἐρευνᾶται, ἂν οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες ὑπηρετοῦν εἰς ἐπιχειρήσεις, εἰς ἃς ὑφίσταται κανονισμὸς ἢ ἂν οὗτος ἔχῃ ὅριον ἡλικίας κλπ. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν γεννᾶται, ἂν ὁ μισθωτὸς ἐξ ἄλλης διατάξεως δικαιοῦται μείζονος ἀποζημιώσεως ἢ ἂν λαμβάνῃ παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεων «τοιαύτην» ἀποζημίωσιν (περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου «τοιαύτη» ἀποζημιώσεις βλέπε τὴν ἑρμηνείαν τοῦ παρομοίου ὅρου ἄρθρου 9 νόμου 2112 εἰς τὰς Α.Π. 1|1937, 706|1954).

Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἡ προσβαλλομένη ἐδέξατο, ὅτι

ἐτύγχανε παλαιὸς πολεμιστής, ὅτι εἶχε τοποθετηθῆ ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν ἀντίδικον καὶ τέλος ὅτι ἀπελύθη παρ' αὐτῆς (ἐγκύρως δέ), ὤφειλε νὰ δεχθῆ τὴν ἐπικουρικὴν ἀγωγὴν του, δι' ἧς ἠτήσατο τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112. Ἀντιθέτως ἡ προσβαλλομένη, ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν ταύτην οὐχὶ διότι ὑπῆρξε τις τῶν ἐκτεθεισῶν δύο ἀρνητικῶν προϋποθέσεων (λῆψις μείζονος ἀποζημιώσεως ἢ λῆψις «τοιαύτης» ἀποζημιώσεως παρὰ Ταμείου τινός), ἀλλὰ διότι τάχα ἐν τῷ κανονισμῷ ὑφίστατο «ὅριον ἡλικίας» ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς αὐτοδικαίας λύσεως τῆς συμβάσεως ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τούτου, ἤτοι διὰ παρεμβολῆς διακρίσεως ἢ ἀρνητικῆς προϋποθέσεως μὴ προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν ἄνω διάταξιν καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῆ κατ' ἄρθρ. 807 § 17 Πολ. Δικ.

Ζ'. Διότι διὰ τοῦ εἰδικοῦ νόμου 2510|1953, ἄρθρ. 7, ἐπετράπη εἰς τὴν ἀντίδικον ἡ ἀπόλυσις μέρους (10 %) τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ της, δηλ. καὶ τῶν μονίμων (§ 1), μέχρι τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1953, ρητῶς δὲ ὡρίσθη, ὅτι εἰς τοὺς οὕτω ἀπολυομένους μονίμους θὰ κατεβάλλετο ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 ν. 2112 προβλεπομένη ἀποζημίωσις, ἀλλ' ὅτι θὰ ἠδύνατο ἡ ἀντίδικος νὰ συμψηφίσῃ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην πᾶν ποσὸν ἐφ' ἅπαξ ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ἣν οἱ ἀπολυόμενοι θὰ ἐλάμβανον ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλείας καὶ ἡ ὁποία διὰ τὴν περίπτωσιν καὶ μόνον τῶν ἀπολύσεων ἐκείνων «θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς ἀποτελοῦσα τὴν εἰδικὴν μέριμναν τοῦ ἄρθρου 9 ν. 2112».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει ἀτενδοιάστως α) ὅτι ἅπαντες οἱ μόνιμοι ὑπάλληλοι τῆς Τραπέζης δικαιοῦνται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 δυνάμει τοῦ ἄρθρου 9 τούτου καὶ β) ὅτι, καὶ' ἐξαίρεσιν, διὰ τὰς ἀπολύσεις τὰς γενομένας ἀπὸ τῆς 1.1.1953 μέχρι τῆς 30.10.1953 (§ 4 ἄρθρου 7) ὡρίσθη δι' ἐπὶ τούτῳ διατάξεως, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλείας παρασχεθεῖσα ἀσφαλιστικὴ παροχὴ θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ εἰδικὴ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 2112 προβλεφθεῖσα μέριμνα καὶ δὴ εἰς περιωρισμένον βαθμόν, διότι, ἂν ἡ ἀσφαλιστικὴ παροχὴ ὑπελείπετο τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἡ Τράπεζα θὰ κατέβαλλε τὴν διαφοράν. Συνεπῶς οἱ μετὰ τὴν 30.10.1953 ἀπολυθησόμενοι μόνιμοι θὰ ἐλάμβανον πλήρη τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 2112 καὶ παραλλήλως τὴν ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλείας ἀσφαλιστικὴν παροχήν, ἐὰν συνέτρεχον βεβαίως αἱ προϋποθέσεις ταύτης. Μεθ' ὅλα ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἡ προσβαλλομένη ἐδέχατο, ὅτι ἦτο μόνιμος καὶ ὅτι ἡ ἀπόλυσίς του ἐγένετο πολὺ μετὰ τὴν 30.10.1953, ἤτοι τὴν 30.6.1957, τῷ ὀφείλετο ἢ ὡς εἴρηται ἀποζημιώσεις καὶ συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη, ἀπορρίψασα τὴν ὡς εἴρηται ἐπικουρικὴν ἀγωγήν του, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν ἄνω διάταξιν καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῆ κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ.

***

Ἐπανῆλθε πάλιν ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ ζήτημα τῆς σχέσεως τῶν νόμων περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν πρὸς τοὺς κανονισμοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων, οἱ ὁποῖοι καθορίζουν ὅριον ἡλικίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀπησχόλησε καὶ τὴν Α.Π. 425|1957 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 818).

Ἡ ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (425|1957), ἔχουσα ὑπ' ὄψιν αὐτῆς τὸν αὐτόν, ὡς καὶ ἡ κατωτέρω, κανονισμὸν τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος, σημειωτέον, ἐπέχει θέσιν συμβάσεως (Α.Π. 199|1948, εἰσηγητὴς *Ν. Πλατύκας*, ΕΕΔ 7, 475, Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 7178|1953, εἰσηγητὴς *Ι. Μαρινάκος*, ΕΕΔ 12, 834), ἐδέχθη, ὅτι, ἀφοῦ διὰ τοῦ καθορισμοῦ ὁρίου ἡλικίας ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ὡρισμένου χρόνου, οἱ δὲ νόμοι περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν (244|1936 καὶ 771|1937) ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δὲν συνετρεχε περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω νόμων.

Ἄποψις καὶ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, δι' ἄλλης ὅμως αἰτιολογίας, εἶναι ἡ αὐτή.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ὅτι ἡ ἄποψις αὕτη ἀποκρούεται, νομίζομεν, ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως διατάξεων (τοῦ ἄρθρου 4 καὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 771|1937) (ἴδετε σημειώσεις μας ἐπὶ τῆς Α.Π. 425|1957, ΕΕΔ 16, 817 ἐπ.), περὶ τοῦ ὅτι ἀντιθέτως ἐφαρμόζονται διὰ τὴν ἀπόλυσιν αἱ περὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν διατάξεις μνημονεύεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 (καὶ ἄρθρου 7) τοῦ ν.δ. 2510|1953 «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν τοῦ προσωπικοῦ τραπεζικῶν ἱδρυμάτων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁποίου καὶ προκειμένου περὶ τῶν κατὰ τοῦτο καταγγελιῶν συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν δὲν ἐφαρμόζονται αἱ εἰδικαὶ περὶ προστασίας τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν διὰ τὴν περίπτωσιν μόνον τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 2510|1953 διατάξεις, καταργηθείσης πάσης διατάξεως ἀντικειμένης ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2510|1953, αἱ ὁποῖαι διατάξεις περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἰσχυον πρὸ τοῦ ν.δ. 2510|1953 (ἴδετε καὶ Α.Π. 325|1956, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 730, Σ.Ε. 2100|1956, εἰσηγητὴς *Η. Καμπίτσης*, ΕΕΔ 16, 309, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 1201, ἔνθα καὶ πρακτικὰ συζητήσεως ἐν τῇ Βουλῇ).

Θέλομεν νὰ εἴπωμεν, ὅτι παρὰ τὸ ὅτι καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἔχουν ἐν ἰσχύι κανονισμοὺς μὲ ὅριον ἡλικίας τοῦ προσωπικοῦ των, ὁ Νομοθέτης τοῦ ν.δ. 2510|1953, ἔχων βεβαίως τοῦτο ὑπ' ὄψιν του καὶ ὅτι ἐφαρμόζονται αἱ εἰδικαὶ διατάξεις περὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ διὰ τὴν ἀπόλυσιν τούτων ἠθέ-

λησε νά μή ἐφαρμόζωνται εἰς τήν περίπτωσιν (καί μόνον) τοῦ ν.δ. 2510]1953 αἱ εἰδικαί αὗται διατάξεις.

Ἄλλο τό ζήτημα ἄν εἰς τήν περίπτωσιν καθορισμοῦ ὁρίου ἡλικίας μισθωτῶν καί διά κανονιστικῆς διατάξεως ἡ προστασία τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν δέν ἐξικνεῖται πέραν τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ὡς ἔχει ἀποφανθῆ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου (549]1940, Θέμ. ΝΒ' 210) καί ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων (1666]1952, ΕΕΔ 12, 148 καί λοιπαί).

Ἀρείου Πάγου 324/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μ. Παντελῆς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Δημάκης, Κ. Σύλλας

Κατά τήν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4 καί 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936 (ὡς τό δεύτερον τούτων ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 771]1937), δι' ὧν καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις καί διατυπώσεις, ὑφ' ἃς ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις τῶν δυνάμει τοῦ νόμου τούτου προσλομβανομένων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, αὗται δέν ἐφαρμόζονται κατά τήν περίπτωσιν, καθ' ἣν παρά τοῦ ἐν ἑκάστῳ Ὀργανισμῷ, Νομικῷ Προσώπῳ κλπ. ἰσχύοντος καί τήν σύμβασιν ἐργασίας διέποντος κανονισμοῦ διασφαλίζεται ἡ μονιμότης τοῦ μισθωτοῦ καί καθορίζεται ὅριον ἡλικίας ἀποχωρήσεως αὐτοῦ, ἀδιαφόρως ἂν ὁ τοιοῦτος κανονισμός ἔχῃ κυρωθῆ διά νόμου ἢ ἐπέχῃ ἁπλῶς θέσιν ἰδιωτικῆς συμβάσεως λόγῳ τῆς εἰς αὐτόν προσχωρήσεως τοῦ προσληφθέντος. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ κατά τήν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδίκου, ἥτις κατέστη τελεσίδικος διά τῆς ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ δηλουμένης παραιτήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπό τοῦ δικαιώματος ἀσκήσεως κατά ταύτης τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, δεχθεῖσα, κατ' ἀνέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν: 1) ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, προσληφθείς τῇ 29.8.1929 ὡς ἔφεδρος παλαιός πολεμιστής εἰς τήν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης καί ἤδη ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καί ἐνταχθείς εἰς ταύτην ὡς μόνιμος ὑπάλληλος, προσεχώρησεν εἰς τόν ἐπί τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 27 ἐδ. στ' τοῦ διά τοῦ νόμου 3427]1927 κυρωθέντος καταστατικοῦ της συνταχθέντα ὑπό τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς Γενικόν Κανονισμόν τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων της, ἐπέχοντα θέσιν ἰδιωτικῆς συμβάσεως, ἐν ἄρθρῳ 19 τοῦ ὁποίου περιέχεται ὁ ὅρος, ὅτι ὁ μισθωτός ἀποχωρεῖ τῆς ὑπηρεσίας ἐπί τῇ συμπληρώσει τοῦ τεθέντος ἐν αὐτῷ ὁρίου ἡλικίας, δυναμένου νά μειωθῇ κατ' ἄρθρον 45 δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, 2) ὅτι τό ὅριον τοῦτο διά τούς τμηματάρχας, ὅπερ κατά τόν χρόνον τῆς προσλήψεως τοῦ ἀναιρεσείοντος εἶχε καθορισθῆ εἰς τό 67ον ἔτος, εἶτα διά τῆς ἀπό 28.12.1939 ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου ἐμειώθη εἰς τό 62ον καί διά τῆς ἐπακολουθησάσης τοιαύτης τῆς 11.5.1955 εἰς τό 60όν ἔτος καί 3) ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, φέρων ἤδη τόν βαθμόν τοῦ τμηματάρχου καί ὡς καταλιφθείς ὑπό τοῦ κατά τά προεκτεθέντα ὁρίου ἡλικίας, καθ' ὃ συμπληρώσας τῇ 31.12.1956 τό 60όν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀπηλλάγη τῶν καθηκόντων του, ἀπομακρυνθείς τῆς ὑπηρεσίας, καί ἀκολούθως κρίνασα, εἰ καί ἐπί ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἐπί τῆς προκειμένης συμβάσεως ἐργασίας δέν εἶχον ἐφαρμογήν αἱ ἄνω μνησθεῖσαι διατάξεις τῶν νόμων 244]1936 καί 771]1937 καί μετά τοῦτο ἀπορρίψασα τήν ἐφ' ἧς ἐδίκασεν ἀπό 28.9.1957 ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατά τήν βάσιν αὐτῆς, τήν ὑποστηρίζουσαν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως τούτου, ὡς γενομένης ἄνευ ἀποφάσεως τῆς κατά τούς νόμους τούτους Ἐπιτροπῆς, καί διώκουσαν τήν πληρωμήν μισθῶν ἀπό τῆς ἀπολύσεως, εἰς ὀρθόν κατά νόμον κατέληξε συμπέρασμα (ἄρθρον 809 Πολ. Δικ.), ὁ δέ περί ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καί ἐφαρμογῆς τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων προβαλλόμενος ὑπό στοιχ. Α' λόγος ἀναιρέσεως κατά τάς σχετικάς ἐν αὐτῷ αἰτιάσεις (δι' ὧν δέν προβάλλει ὁ ἀναιρεσείων καί ὅτι ἡ κατά τά ἀνωτέρω ἄσκησις ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου τοῦ πρός μείωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας συμβατικοῦ δικαιώματός της ἀντίκειται εἰς τήν συναλλακτικήν καλήν πίστιν) εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Τοῦ ὡς ἄνω δέ ἐρείσματος, αἱ καθ' οὗ αἰτιάσεις κρίνονται ἀπορριπτέαι, στηριζόντως αὐτοτελῶς καί ἐπαρκῶς τήν ἀπόφασιν κατά τήν διαληφθεῖσαν διάταξιν αὐτῆς, μάταιον εἶναι νά ἐξετασθῇ ὁ Β' λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ πλήττεται τό ἐπικουρικῶς ὡς πρός τήν ἀπόρριψιν τῆς ρηθείσης βάσεως τῆς ἀγωγῆς ἔρεισμα τῆς ἀποφάσεως ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἀνεγνώρισεν, ἅμα τῇ ἀποχωρήσει του, τό ἔγκυρον ταύτης διά τόν προεκτεθέντα λόγον, δεχθείς οἰκειοθελῶς νά εἰσπράξῃ παρά τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης καί τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, εἰς ἃ μετεῖχε, τά ἐν τῇ ἀποφάσει ποσά.

Ὁρίζεται μέν ἐν ἄρθρῳ 27 τοῦ ἀ.ν. τῆς 28]31 Ὀκτωβρίου 1935, ὅτι «πᾶς συμβιβασμός γενόμενος μεταξύ παλαιῶν πολεμιστῶν καί τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρέων πρός παραίτησιν ἐκ τῶν δικαιωμάτων τοῦ παρόντος θεωρεῖται ἄκυρος», ἡ ὑπό τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅμως, μετά τήν τοποθέτησίν του παρά τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ Τρα-

πέζη, προσχώρησις εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων ταύτης, ἐν τῷ ὁποίῳ προβλέπεται ὅριον ἡλικίας καὶ ἡ ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῷ ὅρους μείωσις τούτου δὲν συνιστᾷ προδήλως παραίτησιν αὐτοῦ ἀπὸ δικαιωμάτων ἐκ τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἡ δὲ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ἐκδοχῆς στηριζομένη καὶ ἐκ τούτου ἀποδίδουσα εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τελευταία ἐν τῷ ὡς ἄνω Α' λόγῳ ἀναιρέσεως αἰτίασις εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα.

Ἐὰν ἐν τῷ διέποντι τὴν σύμβασιν ἐργασίας κανονισμῷ καθορίζηται ὅριον ἡλικίας, ὑπὸ τὴν διατύπωσιν ὅτι ὁ μισθωτὸς «διὰ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου τούτου ἀποχωρεῖ αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας», ἤτις ἔχει προφανῶς τὴν ἔννοιαν τῆς αὐτοδικαίας λύσεως τῆς συμβάσεως ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ τεθέντος ὁρίου ἡλικίας, ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ὡρισμένου χρόνου, τοῦ χαρακτῆρος τούτου μὴ μεταβαλλομένου ἐκ τοῦ λόγου ὅτι διὰ τοῦ κανονισμοῦ προεβλέφθη ἡ δυνατότης τῆς μειώσεως τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας (ἥτις μείωσις καὶ ἐπραγματοποιήθη ἐν προκειμένῳ, ὁρισθέντος τοῦ ὁρίου εἰς τὸ 60ὸν ἔτος, κατὰ τὰ πρόσθεν ἐκτεθέντα), διότι καὶ τότε εἶναι καθωρισμένη ἐκ τῶν προτέρων ἡ διάρκεια τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ κατὰ τροποποίησιν τοῦ κανονισμοῦ, συμφώνως τῷ τεθέντι ἐν αὐτῷ ὅρῳ ὁρίου ἡλικίας. Δεχθεῖσα δὲν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀνελέγκτως, ὅτι κατὰ τὸν διαληφθέντα 19ον ὅρον τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ τεθέντος ἐν αὐτῷ ὁρίου ἡλικίας, ὁ μισθωτὸς ἀποχωρεῖ αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἀκολούθως ἀποφηναμένη ὅτι ἡ διὰ τῆς ὡς ἀνωτέρω προσχωρήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος συναφθεῖσα σύμβασις ἐργασίας ἦτο ὡρισμένου χρόνου, μετὰ ταῦτα δὲ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν αὐτῆς, τὴν διώκουσαν ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἐχούσας ἐφαρμογὴν διατάξεις τῶν νόμων 2112]1920 καὶ 4558]1930, οὐδαμῶς ταύτας παρεβίασεν, οὔτε καὶ τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 547]1937, ἐχούσαν καὶ ταύτην ἐφαρμογὴν ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀλλ' ἀντιθέτως ὀρθῶς τὰς διατάξεις ταύτας ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως Δ' καὶ Ε' εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι. Περαιτέρω ἡ ἀντικατασταθεῖσα τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936 διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ ἀ.ν. 771]1937, δι' ἧς ἀναγνωρίζεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ὡς ἄνω νόμων περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τοὺς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ προρρηθέντος νόμου 771]1937 ἀπολυομένους μισθωτούς, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἀναιρεσείων ἀπελύθη λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ εἰς ὃν προσεχώρησε κανονισμοῦ καθοριζομένου ὁρίου ἡλικίας καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίᾳ διαδικασίαν, ὡς προϋποτίθεται ἐν τῇ ὡς προείρηται διατάξει, ὁ δὲ τὸ ἐναντίον ὑποστηρίζων ΣΤ' λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 2112]1920, ὁριζούσης (ὡς αὕτη ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4558]1930), ὅτι δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ καὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἔχει ληφθῇ διὰ τὰς ἐν λόγῳ περιπτώσεις εἰδικὴ μέριμνα διὰ κανονισμῶν παρεχόντων τοὐλάχιστον ἴσην προστασίαν πρὸς τὴν τοῦ νόμου τούτου, οὐδαμῶς συνάγεται, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112]1920 ἔχουσιν ἐφαρμογήν, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ληφθῇ ἢ ὡς εἴρηται εἰδικὴ μέριμνα, ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων ἐργαζομένων ὑπὸ κανονισμούς, ἀδιακρίτως ἂν συνδέωνται μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συνδυαζομένης πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 1, προκύπτει, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, οἷαι συμβάσεις δύνανται νὰ ὑφίστανται καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων ὑπὸ κανονισμοὺς ἐργαζομένων, ὁσάκις δὲν περιέχεται ἐν αὐταῖς ὅριον ἡλικίας, ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν τῆς αὐτοδικαίας λύσεως τῆς συμβάσεως. Ὅθεν, οὕτω κρίνασα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπὶ τῆς προκειμένης συμβάσεως ἐργασίας, οὔσης ὡρισμένου χρόνου, κατὰ τὰ ὑπὸ ταύτης ὀρθῶς, ὡς προεξετέθη, δεκτὰ γενόμενα, κατ' ὀρθὴν μετὰ ταῦτα ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ κατὰ τὴν σχετικὴν βάσιν αὐτῆς, ἐφ' ᾧ ἀβάσιμος τυγχάνει καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως.

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 2510]1953 οὐδαμῶς ὁρίζεται, ὅτι οἱ μετὰ τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1953 ἀπολυόμενοι μόνιμοι ὑπάλληλοι τῆς ἀναιρεσιβλήτου δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον 2112'1920, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τελευταῖος ὑπὸ στοιχ. Γ' λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΣΚΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 281 Α.Κ.

Περίπτωσις απολύσεως μισθωτού δι' ανάπτυξιν ύπ' αύτού συνδικαλιστικής δράσεως

Εφαρμογή άρθρου 281 Αστικού Κώδικος και επί της υπό του Νόμου 2112|1920 προβλεπομένης καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, μέ συνέπειαν άλλως την άκυρότητα της καταγγελίας.— Ύπαρξις προφανούς υπερβάσεως των ορίων του άρθρου 281 Αστικού Κώδικος επί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας έκ μέρους του εργοδότου, χωρίς νά δικαιολογήται έκ του καλώς εννοουμένου επαγγελματικού του συμφέροντος, έτι δέ μάλλον όταν τούτο πράττη αποκλειστικώς έκ πνεύματος έχθρότητος πρός τόν εργαζόμενον λόγω της συνδικαλιστικής του δράσεως.

Επικυρούται υπό της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως ή υπ' αριθ. 1732|1960 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εφετείου.

Δεν απομακρύνεται καί ή νεωτέρα αύτη αρεοπαγιτική απόφασις των υπό του Αρείου Πάγου νομολογηθέντων επί του απασχολήσαντος αύτην θέματος (ίδετε και ΕΕΔ 16, 754, ένθα νομολογία του Αρείου Πάγου, και νομολογιαν των δικαστηρίων της ουσίας έν ΕΕΔ 9, 739).

Επρόκειτο είς την περίπτωσιν περί μέλους Διοικήσεως επαγγελματικής εργατικής οργανώσεως, το οποίον δέν ήτο έκ των αμέσως υπό του ειδικού νόμου 1803|1951 περί προστασίας συνδικαλιστικών στελεχών (ΕΕΔ 10, 532) προστατευομένων ως πρός την απόλυσιν (προέδρων και γενικών γραμματέων) και ως πρός τά οποία πρόσωπα απαγορεύεται ή απόλυσις, ειμή δι' αριθμένους έν τώ νόμω τούτω λόγους, άλλ' αφού απελύθη δια την ανάπτυξιν έκ μέρους αύτου συνδικαλιστικής δράσεως επροστατεύθη υπό του άρθρου 281 Αστικού Κώδικος.

Ως πρός τας συνεπείας της καταχρηστικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας και ή νεωτέρα αύτη αρεοπαγιτική απόφασις δέχεται, οτι ριζομένη είς τα άρθρα 174, 178, 180 του Αστικού Κώδικος, ότι αύτη (ή καταγγελία) είναι άκυρος (ούτω και *Κ. Καυκά*, Ενοχικόν, Ειδικόν, γ' έκδοσις, σελ. 631), ένώ άλλαι τινές αρεοπαγιτικαί αποφάσεις (ίδετε Α.Π. 399|1957, εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 753, Α.Π 25|1953, εισηγητής *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 12, 228, Α.Π. 134|1960, εισηγητης *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 639) επί τη βάσει των αύτων διατάξεων σκέπτονται, ότι ή προφανής υπέρβασις των ορίων του άρθρου 281 Α.Κ., απαγορευομένη υπό του νόμου «δύναται νά άγάγη είς άκυρότητα της καταγγελίας κατά το άρθρον 174 Α.Κ.» (ίδετε σχετικώς και *Π. Θεράπον*, Ελληνική Δικαιοσύνη, έτος 1ον, τεύχος 5, σελ. 281 επ.).

Αρείου Πάγου 341|1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Ρωμανός, Σ. Σπεταάκης

Κατά την αληθή έννοιαν της διατάξεως του άρθρου 281 Α.Κ., έχούσης, ως έκ της γενικότητός της, εφαρμογήν και επί της υπό του ν. 2112|1920 προβλεπομένης καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, προφανής υπέρβασις έν τή άσκήσει του περί τούτης δικαιώματος, αντιβαίνουσα είς την καλήν πίστιν, τα χρηστά ήθη και τον κοινωνικόν και οικονομικόν τούτου σκοπόν και έχουσα ως έννομον συνέπειον κατά τα άρθρα 174, 178 και 180 Α.Κ την άκυρότητα της καταγγελίας, ύφίσταται και όταν ο εργοδότης κατά παράβασιν των αρχών της καλής πίστεως προβαίνη είς ταύτην, χωρίς νά δικαιολογήται έκ του καλώς εννοουμένου επαγγελματικού του συμφέροντος, έτι δέ μάλλον, όταν τούτο πράττη αποκλειστικώς έκ πνεύματος έχθρότητος πρός τον εργαζόμενον, λόγω της συνδικαλιστικής δράσεως, ήν ανέπτυξε πρός ικανοποίησιν δεδικαιολογημένων αιτημάτων ενδιαφερόντων των κλάδων, είς ον άνήκει, χωρίς νά επηρεάζεται άμέσως ή εμμέσως ο ρυθμός της παρ' αύτου εκτελουμένης εργασίας.

Ως έκ της προσβαλλομένης αποφάσεως του δείκνυται, το ως εφετείου δικάσαν Πρωτοδικείον δέχεται, ότι έκ της παρ' αύτου ανελέγκτως, καθ' ο είς πράγματα αναγομένης, εκτιμήσεως των προσαχθεισών και επικληθεισών έγγράφων και μαρτυρικών αποδείξεων έβεβαιώθη, ότι ή παρά της άναιρεσειούσης γενομένη την 11ην Μαρτίου 1959 καταγγελία της συνδεούσης ταύτην μετά του αναιρεσιβλήτου συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, δι' ής προσελήφθη ως λινοτύπης, ωφείλετο ούχι είς άλλην τινά αιτίαν, σχετιζομένην μέ την εργασίαν του, ήν χαρακτηρίζει ως απολύτως ικανοποιητικήν, άλλ' αποκλειστικώς είς λόγους εκδικήσεως, λόγω της συνδικαλιστικής δράσεως, ήν ανέπτυξεν ως μέλος της Διοικήσεως της Ενώσεως Εργατών Τύπου, πρός προστασίαν των επαγγελματικών της τάξεως ταύτης συμφερόντων και συγκεκριμένως των ακολούθων νομίμων αξιώσεων, ας αύτη προέβαλεν: α) όπως προβή είς απόλυσιν των παρ' αύτης προσληφθέντων ως μαθητευομένων εργατών τύπου, κατά παράβασιν του από 16 Σεπτεμβρίου 1958 συναφθέντος μεταξύ της Ενώσεως Εργατών Τύπου και Ενώσεως Ιδιοκτητών Εφημερίδων Αθηνών πρωτοκόλλου, β) όπως επιστρέψη είς τους εργαζομένους γενομένην παρ' αύτης κράτησιν επί των αποδοχών των λόγω του βαρύνοντος ταύτην χαρτοσήμου και γ) όπως καταβάλη πλήρεις αποδοχάς καθ' ον χρόνον αύτοι έτέλουν επ' αδεία. Αχθέν όθεν τούτο, επί τη βάσει των ως άνω πραγματικών περιστατικών, είς το πόρισμα, ότι ή υπό τάς προεκτεθείσας περιστάσεις γενομένη καταγγελία της συμβάσεως εργασίας του αναιρεσιβλήτου ήτο άκυρος και ως τοιαύτη έστερημένη ενόμων

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΣΥΝΕΧΙΣΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑ ΜΕΙΩΣΙΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Περίπτωσις ἀκυρότητος μειώσεως ἀποδοχῶν μισθωτοῦ

Ἀκυρότης, κατ' ἄρθρον 8 Νόμου 2112|1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπό τοῦ Α.Ν. 547|1937, ἔχοντος ἐφαρμογήν κατά τό ἄρθρον 9 § 3 τῆς κυρωθείσης ὑπό τοῦ Νόμου 3721|1957 συμβάσεως μεταξύ τοῦ Δημοσίου καί τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, πάσης συμβάσεως, διά τῆς ὁποίας παραβλάπτονται τά ἐκ τοῦ Νόμου τούτου (2112) δικαιώματα, μή διχομένων τούτων διά τῆς μειώσεως διά τό μέλλον τῶν ἀποδοχῶν.— Ἀκυρότης μειώσεως τῶν κεκανονισμένων κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν.— Παροχή εἰσιτηρίων συγκοινωνίας εἰς μισθωτόν Ο.Α.Σ.Θ.— Ἀνεπιφύλακτος παροχή ὑπηρεσιῶν μετά μή παροχήν αὐτῶν.

Ἐπικυροῦτοι ἡ ὑπ' ἀριθ. 4479|1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου.

Ἐπρόκειτο περί παροχῆς εἰς μισθωτόν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης δύο εἰσιτηρίων κυκλοφορίας, τά ὁποῖα οὗτος, ὑπόχρεως ἐκ τῆς μεταξύ τοῦ Δημοσίου καί αὐτοῦ συμβάσεως, κυρωθείσης διά τοῦ νόμου 3721|1957, δέν ἐχορήγησεν.

Γίνεται δεκτόν, ὅτι καί ἡ παροχή αὕτη ἀποτελεῖ μισθόν (ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπό τό ἄρθρον 653, ἀριθ. 3, ἔνθα παραπομπαί εἰς τάς Α.Π. 407|1947, 142|1948, ΕΕΔ 7, 160, 596, Πρωτ. Ἀθ. 5658|1947, 7841|1947, ΕΕΔ 6, 458 κλπ.), ἀπό τοῦ δεδομένου δέ τούτου ἠρευνήθη τό ἐν προκειμένῳ ζήτημα).

Ἡ πρωτοβαγιτική ἀπόφασις ἐπί τῆς κρίσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ μισθωτός διά τῆς συνεχιζομένης καί ἀνεπιφυλάκτου ἐκτοτε παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀπεδέχθη κατά τοῦτο τήν ἐπί τό δυσμενέστερον μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἀπαντᾷ, ὅτι ἡ κατά τοῦτο μείωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ δέν ἦτο ἄκυρος, ὁποία εἶναι ἡ ἀφορῶσα εἰς τά ὑπό διατάξεως νόμων, συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως κλπ. κεκανονισμένα κατώτατα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν.

Εἶναι δεδομένον καί ἐξ ἄλλων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 824|1954, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 14, 81, Α.Π. 698|1958, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 123, Α.Π. 423|1959, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 80), ὅτι παραίτησις τῶν ἐργαζομένων ἀπό δικαιώματος, κτηθέντος δυνάμει ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεως, εἶναι ἄκυρος, κατ' ἄρθρα 3 καί 174 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ταῦτα ἔχει τήν ἀξίαν του, διότι καί μονομερής βλαπτική μεταβολή τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112|1920 δύναται νά ὑπάρξῃ, ἐφ' ὅσον δέν ἀφορᾷ εἰς τοιαῦτα δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, ἀνεπίδεκτα μεταβολῆς καί παραιτήσεως (ἴδετε τήν Α.Π. 321|1949, εἰσηγητής *Ε. Κολοκούρης*, ΕΕΔ 8, 673, πβλ. καί Α.Π. 492|1950, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 79, Α.Π. 108|1960, εἰσηγητής ὁ αὐτός, ΕΕΔ 19, 413).

Ἐν τούτοις καί ἡ ἐν λόγῳ παροχή, προερχομένη ἐκ τοῦ νόμου 3721|1957, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, νομίζομεν ὅτι ἀναφέρεται εἰς δικαίωμα ἐκ νόμου δημοσίας τάξεως (περί αὐτῶν ἴδετε *Κ. Καυκᾶ*, Οἱ κανόνες δημοσίας τάξεως, Ἀρχ. Νομολογίας, Ἔτος Ζ', σελ. 65 ἑπ., Α.Π. 321|1949, ἔνθ' ἀνωτ.) καί ἑπομένως οὔτε ὁ ἐργοδότης ἐδικαιοῦτο νά προβῇ εἰς μεταβολήν κατά τόν ὅρον τοῦτον τῆς συμβάσεως, οὔτε καί εἶχεν ἀξίαν τινά τό γεγονός ὅτι ὁ μισθωτός ἐσυνέχισεν ἀνεπιφυλάκτως τήν παροχήν τῶν ὑπηρεσιῶν του.

Περίπτωσις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112|1920 περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπό τοῦ Α.Ν. 547|1937 (καί ὄχι ἑτεροκοτοιήθη ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ἐκ παραδρομῆς ἀναγράφεται ἐν τῇ ἀποφάσει), δέν συνέτρεχεν ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον δέν ἐπρόκειτο περί τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (ἴδετε περί τῆς ἐννοίας τῆς ἄνω διατάξεως νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 19, 587).

Ἀρείου Πάγου 314/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Α. Σακελλαρόπουλος

Κατά τό ἄρθρον 8 τοῦ ν. 2112|1920, ὡς ἐτρο-

ἀποτελεσμάτων, τό μέν ἐξέφερε κρίσιν περί πραγμάτων, μή ὑποκειμένην κατά τό ἄρθρον 810 ἐδ. 1 τῆς Παλ. Δικονομίας, ὡς ταῦτα ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 3810|1957, εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τό δέ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις. Ἐξ ἄλλου ἐκ τῆς διαβεβαιώσεως αὐτοῦ ὅτι ἐξετίμησε πρός μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς του πάντα τά ὑπό τῶν διαδίκων ἐπικληθέντα καί προσαχθέντα ἐγγραφα ἀδιατάκτως προκύπτει, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καί ἐξετίμησε καί τήν ὑπ' ἀριθ. 27|1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, καίτοι δέν ποιεῖται εἰδικήν ταύτης μνείαν, οἱ δέ ἐπί τῆς ἐναντίας ἐκδοχῆς στηριζόμενοι 1ος, 2ος, 3ος καί 4ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι μή βάσιμοι καί ἀπορριπτέοι.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΠΛΥΝΤΗΡΙΩΝ

Ὕψος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν εἰς ἀπασχολουμένους εἰς πλυντήρια μισθωτούς

Ἔννοια τῆς ὑπ' ἀριθ. 26467|2784|1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς μισθωτοὺς πλυντηρίων.—Παροχὴ αὐτοῦ εἰς μόνους τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς περιοριστικῶς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις πλυντηρίων καὶ οὐχὶ καὶ ἐπὶ τῶν πλυντρίων σανατορίων.—Δικαίωμα ἀδείας κατὰ τὸ ἀπὸ 20.5|16.6 1953 β.δ. ἐπὶ τὰς ἐν αὐτῷ ἡμέρας τῶν ἐργαζομένων περιοριστικῶς εἰς ἐπιχειρήσεις πλυντηρίων.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 2049|1960 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Περιπτωσις ὑπῆρξεν ἀπασχολήσεις μισθωτοῦ εἰς πλυντήριον σανατορίου (ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως) καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 26467|2784|1951 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας βαφείων κλπ.» (ΕΕΔ 12, 446).

Ἡ ὑπουργικὴ αὕτη ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα δυνάμει τῆς ἐκ τοῦ νόμου 28|1944 ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἰσχύουσα καὶ ἤδη (ἄρθρον 41 τοῦ νόμου 3239|1955, ΕΕΔ 14, 612), ἔχει ὁρίσει τὰ ἑξῆς: Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 59626|1:50 ἀποφάσεως α) ἐπὶ τῶν ἐργατῶν βαφείων καὶ πλυντηρίων ἐνδυμάτων, ὑφασμάτων καὶ σχοινίων, β) ... Κατὰ τὴν ἐπεκτεινομένην ὑπ' ἀριθ. 59626|1950 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἴσον πρὸς 20 0|0 ἐπὶ τοῦ ἐκάστοτε ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἰσχύοντος ἡμερομισθίου.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας παρέχεται μόνον εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἐν ταῖς ἀποφάσεσι ταύταις περιοριστικῶς ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις, ἐννοεῖ δηλαδὴ νὰ ὑπάρχῃ αὐτοτελὴς ἐπιχείρησις πλυντηρίου (ὄχι μηχανικοῦ, ἴδετε ἄρθρον 12 ν.δ. 3755|1957, ΕΕΔ 16, 1062) ἐνδυμάτων, ὑφασμάτων καὶ σχοινίων.

Δύναται ὅμως, νομίζομεν, νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι οἱ ἐκδόντες τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν Ὑπουργοὶ δὲν ἀπέβλεψαν εἰς τὴν ὕπαρξιν ἐπιχειρήσεων τοῦ εἴδους τούτου, ἀλλ' εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἐργατῶν, οὖσαν ἀνθυγιεινήν, ὁπουδήποτε καὶ ἂν αὕτη παρέχηται, ἀφοῦ μάλιστα μιγνύονται ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἀποφάσει καὶ ἄλλαι κατηγορίαι μισθωτῶν, ἡ ἐργασία τῶν ὁποίων ἐνδέχεται νὰ μὴ παρέχηται εἰς αὐτοτελῆ ἐπιχείρησιν τοῦ εἴδους π.χ. πλυντῶν τυποβαφείων, τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ αὐτοτελῆ ἐπιχειρήσεις, συνιστῶν ὅμως καὶ ποιητέα διὰ τοῦ ν. 547|1937, ἐχόντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 3 τῆς κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ ν. 3721|1957 συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ο.Α.Σ.Θ., εἶναι ἄκυρος πᾶσα σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας παροβλάπτονται τὰ ἐκ τοῦ νόμου τούτου (2112|1920) δικαιώματα τῶν ἐργαζομένων, ἑπομένως εἶναι ἄκυρος πᾶσα σύμβασις, ἡ ὁποία καθιστᾷ δυσμενεστέραν τὴν θέσιν τοῦ μισθωτοῦ, πρὸς τοὺς ἄλλους, καὶ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως. Ἡ διὰ τὸ μέλλον δὲ μείωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ δὲν θίγει τὰ ἐκ τοῦ ν. 2112|1920 δικαιώματα τούτου καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν καθίσταται ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ νόμου τούτου ἄκυρος. Ἀλλὰ καὶ περαιτέρω, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς δὲν θίγονται τὰ ὑπὸ κανόνος δικαίου, περιβαλλομένου ὡς ἐκ τούτου τὸν χαρακτῆρα δημοσίας τάξεως (νόμου, συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως κλπ.), κεκανονισμένα κατώτατα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, οὐδ' ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Α.Κ. εἶναι ἄκυρος ἡ μείωσις ταύτων. Μετὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν πραγμάτων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων μολονότι ἐλάμβανε πρὸ τῆς ἐντάξεώς του εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον Ὀργανισμὸν πέραν τῶν κεκανονισμένων ἀποδοχῶν του καὶ δύο εἰσιτήρια ἐλευθέρας κυκλοφορίας, ἐν τούτοις ἀπὸ τῆς γενομένης τὴν 1.1.1958 ἐντάξεώς του δὲν ἔτυχε τοιούτων καὶ διὰ τῆς συνεχιζομένης καὶ ἀνεπιφυλάκτου ἐκτοτε παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀπεδέχθη κατὰ τοῦτο τὴν ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγήν, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος, περίπτωσις Β' καὶ Γ' τοῦ προσθέτου δικογράφου τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Ἀρκοῦντος δὲ τοῦ ἐρείσματος τούτου νὰ στηριξῃ αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ματαία κρίνεται ἡ ἐξέτασις τοῦ ἑτέρου λόγου ἀναιρέσεως, διὰ τοῦ ὁποίου πλήττεται ἡ ἑτέρα ἐπάλληλος αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

κλάδον βιομηχανικής επιχειρήσεως.

Κατά την άποψιν τής αρεοπαγιτικής αποφάσεως, δεδομένου ότι αι μεταξοβιομηχανίαι λ.χ. έχουν κατά κανόνα και εξ ανάγκης πλυντήρια, δεν θα έπρεπε να καταβάλλουν επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, διότι δεν πρόκειται περί αυτοτελών επιχειρήσεων πλυντηρίων.

Ο λόγος, δι' ον εχορηγήθη το επίδομα, είναι, ότι οι μισθωτοί αυτοί διεξάγουν την εργασίαν αυτών υπό ανθυγιεινάς συνθήκας εντός υδρατμών κλπ., υγρασίας, ήτοι περιβάλλοντος δυσμενούς, επιδρώντος επί τής υγείας αυτών (ίδετε Γνωμοδ. Νομικού Συμβουλίου του Κράτους 156/1957, εισηγητής *Τρ. Κοντοπασόπουλος*, ΕΕΔ 16, 345).

Διατί λοιπόν πρέπει να αποκλεισθή ή περίπτωσις μισθωτών εργαζομένων υπό τάς αυτάς συνθήκας, επί τη σκέψει ότι ο Νομοθέτης ηννόησε να εργάζωνται μόνον εις επιχειρήσεις πλυντηρίων;

Άρειου Πάγου 338/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος **κ. *Κ. Γκολφινόπουλος***

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης **κ. *Γ. Κατζηδάκης***

Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Βελονάκης, Κ. Μπαλντάς

Καθ' ο μέν εκ τής υπ' αριθ. 39626/1950 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Συντονισμού και Εφοδιασμού - Διανομών προκύπτει, δι' αυτής ορίζεται, ότι εις τους εργάτας βαφείων, λευκαντηρίων, και πλυντηρίων άπάντων των εν τη χώρα κλωστοϋφαντουργείων παρέχεται από τής ισχύος ταύτης επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, ίσον προς τό 20 ο/ο επί τού εκάστοτε υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων ισχύοντος ημερομισθίου τούτων. Καθ' ά δε εκ τής υπ' αριθ. 26467/2784/1951 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Εργασίας προκύπτει, δι' αυτής επεκτείνονται αι διατάξεις τής πρώτης και α) επί των εργατών βαφείων και πλυντηρίων ενδυμάτων, υφασμάτων και σχοινίων, β) επί των απασχολουμένων εις τάς στεγνωτικάς μηχανάς και σιδηρωτήρια, εφ' όσον τά σχετικά μηχανήματα ευρίσκονται εν τη αιθούση βαφείου και γ) επί των απασχολουμένων εις ψηστήρια, ως και επί των άτμιστών, κατασκευαστών τελλάρων, πασταδόρων και πλυντών τυπογραφείων.

Εκ των διατάξεων τούτων των ως είρηται υπουργικών αποφάσεων, ως ή α' περίπτωσις τής δευτέρας ηρμηνεύθη διά τού άρθρου 12 τού ν. δ/γματος 3755/1957, καθ' ο «ή αληθής έννοια τής διατάξεως ταύτης είναι, ότι τού υπ' αυτής προβλεπομένου επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας δέν δικαιούται το εις τά μηχανικά πλυντήρια απασχολούμενον προσωπικόν», σαφώς συνάγεται, ότι το υπό των αποφάσεων τούτων προβλεπόμενον επίδομα ανθυγιεινής εργασίας παρέχεται μόνον εις τους εργαζομένους εις τάς εν ταίς αποφάσεσι ταύταις περιοριστικώς ως άνω αναφερομένας επιχειρήσεις και δέν εκτείνεται και επί των πλυντριών σανατορίων. Κατ' ακολουθίαν ούτω και ή προσβαλλομένη απόφασις κρίνασα, διά πλήρους δε εν τούτω αιτιολογίας, και απορρίψασα την άσκηθείσαν υπό τής αναιρεσειούσης έφεσιν κατά τής πρωτοδίκου αποφάσεως, απορριψάσης την ένδικον αγωγήν, καθ' όσον δι' αυτής διώκεται, όπως ο αναιρεσίβλητος υποχρεωθή και καταβάλη εις αυτήν, εργασθείσαν ως πλύντριαν εις το σανατόριόν του κατά το από 1.3.1954 μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1958 χρονικόν διάστημα, τά υπό των ως είρηται υπουργικών αποφάσεων προβλεπόμενον επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, ως και την διαφοράν των επί ταίς εορταίς Χριστουγέννων και τού Πάσχα δώρων, την προκύπτουσαν εκ τού συνυπολογισμού εις τάς αποδοχάς αυτής τού επιδόματος τούτου, ορθώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε τάς αποφάσεις ταύτας, ας ούδ' εκ πλαγίου παρεβίασε και απορριπτέος ο περί τού αντιθέτου ίος λόγος αναιρέσεως ως άβάσιμος.

Εκ τής διατάξεως τού άρθρου μόνου τού από 20.5/16.6.1953 β.δ/τος, επεκτείναντος την ισχύν τής διατάξεως τού άρθρου 2 § 5 τού ά.ν. 539/1945 «περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς αδειών μετ' αποδοχών» και επί των εργατοτεχνιτών χημικών τινων βιομηχανιών, δι' ής ορίζεται, ότι τής άδείας ταύτης δικαιούνται, μεταξύ άλλων εν τη διατάξει ταύτη απαριθμουμένων, και οι εις τά βαφεία, πλυντήρια και λευκαντήρια απασχολούμενοι ως βαφείς, πλύνται και λευκανταί, σαφώς προκύπτει, ότι αύτη εφαρμογήν έχει μόνον επί των εργαζομένων εις τάς περιοριστικώς ως άνω αναφερομένας επιχειρήσεις και δέν εκτείνεται και επί των πλυντριών σανατορίων. Όθεν ούτως ή προσβαλλομένη απόφασις και εν τούτω κρίνασα και απορρίψασα την υπό τής αναιρεσειούσης άσκηθείσαν έφεσιν κατά τής πρωτοδίκου αποφάσεως, απορριψάσης την ένδικον αγωγήν και καθ' όσον διώκεται δι' αυτής ή καταβολή υπό τού αναιρεσιβλήτου εις αυτήν, εργασθείσαν κατά το ως είρηται χρονικόν διάστημα ως πλύντριαν εις το σανατόριόν του, αποζημιώσεως διά την μή παροχήν εις αυτήν των υπό των ως είρηται διατάξεων προβλεπομένων ημερών άδείας, ορθώς τάς διατάξεις ταύτας ηρμήνευσε και εφήρμοσε και απορριπτέος ο περί τού εναντίου 2ος λόγος αναιρέσεως ως άβάσιμος.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Δικαίωμα μισθοῦ λόγῳ παραβάσεως τοῦ Νόμου καὶ παραγραφὴ αὐτοῦ

Συνέπεια παραβάσεως τοῦ Νόμου περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, οἷα εἶναι καὶ ἡ μετ' ἐμπρόθεσμον ἐμφάνισιν τοῦ τοποθετουμένου ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀστικὴ εὐθύνη διὰ τὴν καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τῆς ἐμπροθέσμου ἐμφανίσεώς του καὶ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του.—Ὑπαγωγὴ μισθοδοσίας εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 Ἀστικοῦ Κώδικος πενταετῆ παραγραφήν.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 1814]1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προϊσχύσαντος νόμου 751]1948 (ἰσχύων ἤδη ὁ ἀ.ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἴδετε ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ὁ ὁποῖος, καίτοι ἐνεφανίσθη ἐμπροθέσμως καὶ προσεφέρθη εἰς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του (περὶ τοῦ στοιχείου τούτου διὰ τὸ δικαίωμα μισθοῦ ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἐργασίας ἴδετε ΕΕΔ 19, 777), δὲν ἐγένετο δεκτός.

Ἐκ τούτου προέκυψε θέμα κατ' ἐφολκὴ τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ, ἡ ὁποία βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὑπάγεται εἰς τὰς περὶ παραγραφῆς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 250, ἀριθ. 17, τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (πενταετὴς παραγραφή).

Ἀκόμη καὶ προκειμένου περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως κατ' ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι ὁ τοποθετηθεὶς δικαιοῦται ἀποδοχῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἐμφανίσεως δι' ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ἀδιαφόρως ἂν δὲν ἔχουν τηρηθῆ αἱ κείμεναι περὶ διορισμοῦ διατάξεις (Α.Π. 136]1956, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 15, 373 καὶ λοιπαὶ αὐτόθι, Α.Π. 209]1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 478).

Ἡ ἀξίωσις αὐτὴ μισθοδοσίας τοῦ ἐμπροθέσμως ἐμφανισθέντος εἰς τὸν ἐργοδότην δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις—καὶ βεβαίως οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα—ὑπόκειται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250, ἀριθ. 17, Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 288/1960. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Κ. Καραγκούνης

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 751]1948 περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἢ ὑπηρετησάντων εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ κλπ., ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 1196]1949, καὶ ἰδίᾳ τῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 2 αὐτοῦ (ὁμοίας πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 9 § 3 ν. 1836]1951) καθ' ἃ ἡ παράβασις τοῦ νόμου τούτου, οἷα εἶναι καὶ ἡ μετ' ἐμπρόθεσμον ἐμφάνισιν τοῦ τοποθετουμένου ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, συνεπάγεται, πλὴν τῆς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένης ποινικῆς εὐθύνης, καὶ τὴν ἀστικὴν εὐθύνην διὰ τὴν καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας τοῦ μὴ προσλαμβανομένου, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὑπὲρ τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄνω νόμου τοποθετηθέντος γεννᾶται ἀξίωσις πρὸς καταβολὴν μισθοδοσίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τῆς ἐμπροθέσμου ἐμφανίσεώς του καὶ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἥτις ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 250 § 17 Α.Κ. ὁριζομένην διὰ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰς περιοδικὰς ὀφειλομένας παροχὰς παραγραφήν. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, τοποθετηθεὶς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 751]1948 παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι Ι.Κ.Α., ἐνεφανίσθη ἐμπροθέσμως καὶ προσήνεγκε τὰς ὑπηρεσίας του, μὴ γενομένης δεκτὰς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιδικάσαν ὑπὲρ αὐτοῦ, δι' ἀπορρίψεως τῆς κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἐφέσεως τοῦ Ι.Κ.Α., τοὺς πρὸ τῆς παρελεύσεως πενταετίας ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς ὀφειλομένους αὐτῷ μισθούς, ὀρθῶς τὰς ἄνω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Προκύπτοντος ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ τούτου κρίσιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐτοποθετήθη ὡς ὑπάλληλος τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ὑγειονομικὸν αὐτοῦ προσωπικόν, οἱ 2ος καὶ 3ος λόγοι ἀναιρέσεως περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 1846]1951 περὶ μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 751]1948 ὡς πρὸς τὸ ὑγειονομικὸν αὐτοῦ προσωπικόν, εἶναι προεχόντως ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας αύτών μετά τήν λήξιν χρόνου προστασίας

Ὑποχρεωτική διατήρησις ἐν τῇ θέσει των τῶν κατά τόν Α.Ν. 1836]1951 ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν ἐπί πενταετίαν καί ἐπί ἑπταετίαν δι' ὡρισμένας ἐπιχειρήσεις (ἐν αἷς καί αἱ τραπεζιτικαί) καί κατηγορίας πολεμιστῶν.—Μετατροπή τῆς συμβάσεως εἰς ἀορίστου χρόνου σύμβασιν μετά τήν λῆξιν τοῦ χρόνου προστασίας, διεπομένης ὑπό τῶν κειμένων ἐργατικῶν Νόμων.—Συνυπολογισμός καί τοῦ χρόνου ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ εἰς τόν χρόνον προστασίας του.—Ἀνεφάρμοστον ἐπί τῆς περιπτώσεως ἄρθρου 5 Νόμου 2112]1920.— Ἀπόφασις Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπιτρέπουσα τήν ἀπόλυσιν μισθωτοῦ ὡς ἀκαταλλήλου.— Συμψηφισμός ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου εἰς ἀποζημίωσιν Νόμου 2112]1920.

Ἐπρόκειτο εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως περί ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 εἰς τραπεζιτικήν ἐπιχείρησιν.

Διά τοῦτον ὁ χρόνος ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου διατηρήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ θέσει του κατ' ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 2223]1952 (ΕΕΔ 14, 1105), ἐν συνδυασμῷ πρός τήν ὑπ' ἀριθ. 9291]1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 218, 833), οὖσαν νόμιμον, ὡς δέχεται ἡ ἐν λόγῳ δικαστική ἀπόφασις (ἴδετε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 223), ὑπῆρξεν ἑπταετία ἀπό τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ πρός ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ἔληξε δηλαδή τήν 11.8.1959, παραμείναντος ὅμως καί μετά ταῦτα τοῦ μισθωτοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ κατ' ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ἀφ' ὅτου καί κατέστη πλέον κοινός μισθωτός, δυνάμενος, ὡς ἐκεῖνος, νά ἀπολυθῇ κατά τάς κοινάς διατάξεις τῶν ἐργατικῶν νόμων.

Ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως προκύπτει, ὅτι δέν συνυπολογίζεται ὁ χρόνος ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ εἰς τήν ὑποχρεωτικήν διάρκειαν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὥστε νά ἐπέρχηται ἀναστολή κατά ταῦτα καί νά παρατείνηται ἀναλόγως μετά τήν ἀσθένειαν τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀντιθέτως δύναται μόνον νά ἀπατελέσῃ λόγον ἀπολύσεως, τηρουμένης πάντοτε τῆς διαδικασίας τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ἐάν ἐκ τῶν συνοδευουσῶν ταύτην περιστάσεων ἀνακύπτῃ ἀνεπάρκεια ἤ ἀκαταλληλότης τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 664]1955, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 42, ἴδετε καί Α.Π. 128]1958, εἰσηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 17, 363 καί τά αὐτόθι σημειούμενα). (Οὕτω καί ἡ κατωτέρω δικαστική ἀπόφασις).

Διαρκοῦντος τοῦ χρόνου προστασίας τοῦ μισθωτοῦ τῆς περιπτώσεως ἡ ἐργοδότις προσέφυγεν εἰς τήν Πρωτοδικειακήν Ἐπιτροπήν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, αἰτησαμένη τήν ἀπόλυσιν αὐτοῦ ὡς ἀκαταλλήλου, ἡ ἀπόφασις ὅμως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπιτρέπουσα τήν ἀπόλυσιν, ἐξεδόθη πολύ βραδύτερον, ὁπότε πλέον εἶχε παρέλθει ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ θέσει του.

Δεδομένου δέ ὅτι τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐνεργεῖ ὁ ἐργοδότης καί αὐτή ἀποκτᾷ νομικήν ἐνέργειαν ἀφ' ἧς ὁ πρός ὃν ἀπευθύνεται λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐγκυκλ. Εἰδικόν. γ' ἔκδοσις, σελ. 627), δέν ἦκει βεβαίως τό ὅτι ἐξεδόθη ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς διά τήν λύσιν τῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία ἀπόφασις ἐπιτρέπει ἁπλῶς τήν ἀπόλυσιν καί δέν καταλύει αὐτή τήν ἐργασιακήν σχέσιν, δυναμένου τοῦ ἐργοδότου καί νά μή ποιήσηται χρῆσιν αὐτῆς, ἀπολύοντος τόν μισθωτόν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἐν προκειμένῳ ἡ ἐργοδότις καί παρά τήν μή ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἠδύνατο ἀπό τῆς ἑπομένης τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς ὑποχρεωτικῆς προστασίας τοῦ μισθωτοῦ νά ἀπολύσῃ τοῦτον κατά τάς κειμένας κοινάς περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεις, ἀφοῦ ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνδιέφερε μόνον διά τόν χρόνον τῆς ὑποχρεωτικῆς προστασίας του.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4131/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἠλ. Κάμτσιος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ἀκροτηριανάκης, Χ. Πασχίδης

Καθ' ἃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ ὁ ἐνάγων προστατευόμενος ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ἐτοποθετήθη δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 7.8.1952, παρά τῇ ἐναγομένῃ ἀπό τῆς 11ης Αὐγούστου 1952 ἔτους καί εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ὡς κλητήρ μέχρι τῆς 15ης Φεβρουαρίου 1960 ἔτους, ὅτε ἡ ἐναγομένη αὐτη κατήγγειλε ἀκύρως τήν σύμβασιν ταύτην. Ζητεῖται ἤδη, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὐτη καί τῷ καταβάλῃ δι' ἀποδοχάς ὑπερημερίας τοῦ ἀπό 15.2.1960 μέχρι 30.4.1960 χρονικοῦ διαστήματος καί δῶρου Πάσχα 1960 δραχ. 4210. Οὕτως ἔχουσα αὐτη, παραδεκτῶς φέρεται κατά τήν παροῦσαν διαδικασίαν καί ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται, ὡς πρός τι τό νόμῳ καί οὐσίᾳ βάσιμον ταύτης.

Κατά τήν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 «περί προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς αὐτη ἀντικατεστάθη ἀπό τήν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2223]1952, «ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος τοποθετουμένου εἰς ἰδιωτικάς ἐπιχειρήσεις κλπ. προσωπικοῦ ἤ τοποθετηθέντος βάσει προγενεστέρων τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 νόμων διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ὑποχρεωτικῶς ἐπί ἔτειαν τοὐλάχιστον ἀπό τῆς προσλήψεώς των». Περαιτέρω διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 9291]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἡ κατά τά ἀνωτέρω καθιερουμένη πενταετία πα-

ρετάθη ἐπὶ μίαν εἰσέτι διετίαν, δι' ὡρισμένας ἐπιχειρήσεις, ἐν αἷς καὶ αἱ τραπεζιτικαί, καὶ κατηγορίας πολεμιστῶν, ἡ τοιαύτη δὲ παράτασις εἶναι ἔγκυρος, τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 ν.δ. 2657|1953 χορηγηθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 ἀ.ν. 1836|1951 εἰς ἐπιχειρήσεις τοποθετηθέντος προσωπικοῦ διατηρεῖται ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ 5ετίαν καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 9291|1958 ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ ἑπταετίαν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπόλυσίς του, εἰ μὴ μόνον, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀ.ν. 244|1936 καὶ ἀ.ν 771|1937 καὶ μόνον διὰ τοὺς ἐν τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 1836|1951 ἀναφερομένους λόγους, μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν ταύτης (ἑπταετίας) ἡ σύμβασις αὕτη μετατρέπεται εἰς τοιαύτην ἀορίστου χρόνου, διεπομένη ὑπὸ τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων (Α.Π. 657|1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 1117 - 1118, Α.Π. 39|1959, ΕΕΔ 18ος, σ. 256). Πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω χρόνου διαρκείας τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας συνυπολογίζεται καὶ ὁ τυχὸν χρόνος ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἂν ἔτι αὕτη παρετάθη ὑπέρ τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 658 Α.Κ. καθοριζόμενον ὅριον, καθ' ὅσον ὡς πρὸς τοὺς ἄνω ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένους δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112|1920, καθ' ἃς ἐν περιπτώσει ἀποχῆς ἀπὸ τῆς ἐργασίας, ὑπερβαινούσης τὸ ὅριον ἀσθενείας, λογίζεται ὡς λυθεῖσα ἡ σύμβασις ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 128|1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 363, Α.Π. 664|1955, ΕΕΔ 15ος, σ. 42).

Ὁ ἐνάγων, προστατευόμενος ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836|1951, ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης Τραπέζης, δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτης τῆς 7.8.1952 καὶ γνωστοποιηθείσης εἰς τὴν ἐναγομένην διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 38670,11.8.1952 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας (11.8.1952), καθ' ἣν ἐνεφανίσθη ὁ ἐνάγων πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ἐπεδικάσθησαν αὐτῷ ἀποδοχαὶ (πρβλ. ὑπ' ἀριθ. 8192|1953 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν), ἐν συνεχείᾳ δὲ εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, τοποθετηθείς ὡς κλητὴρ μέχρι τῆς 15ης Φεβρουαρίου 1960 ἔτους, ἐξαιρέσει τοῦ ἀπὸ 6.7.1956 μέχρι 31.3.1959 χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ ἦτο ἀσθενής. Ἡ ἐναγομένη δι' αἰτήσεώς της ἀπὸ 4.7.1959 πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἀ.ν. 244|1936 ἠτήσατο, ὅπως ἐπιτραπῇ αὐτῇ ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος, λόγῳ ἀποδεδειγμένης ἀκαταλληλότητος τούτου, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12|1960 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου τούτου, ληφθείσης νομίμως καὶ δημοσιευθείσης τὴν 26ην Ἰανουαρίου 1960 ἔτους, ἐγένετο δεκτὴ ἡ αἴτησίς της αὕτη. Τὴν 15ην Φεβρουαρίου 1960 ἔτους ἡ ἐναγομένη προέβη εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ταύτης κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198|1955 (ὃ ὑπ' αὐτῆς προβληθεὶς συμψηφισμὸς ἐκκαθαρισμένης ἀνταπαιτήσεώς της πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἀπὸ 16|18 Ἰουλίου 1920 β. δ|τος ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος ἐπιτρεπτῶς παρεβλήθη), (*Τούση*, Ἐργ. Δίκ. Α' σ. 207, στμ. 2, Πρωτ|κείου Ἀθ. 18042|1956, ΕΕΔ 15ος, σ. 365, Πρωτ|κείου Ἀθ. 16041|1955, ΕΕΔ 15ος, σελ. 366, Πρωτ|κείου Ἀθηνῶν 2271|1956, ΕΕΔ 15ος, σ. 368), τὸ μὲν ὡς ἔχουσα δικαίωμα ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων, τὸ δὲ διότι ἐπετράπη αὐτῇ ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244|1936.

Ἡ οὕτω γενομένη καταγγελία τυγχάνει ἔγκυρος. Ἡ ἀναγκαστικὴ τοῦ ἐνάγοντος προστασία, ἰσχύουσα, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἐπὶ 7ετίαν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἐνάγοντος πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἤτοι ἀπὸ τῆς 11.8.1952, ἀφ' ἧς καὶ ἔλαβε τὰς ἀποδοχάς του, ἔληξε τὴν 11.8.1959 καὶ συνεπῶς ἔκτοτε, μετατραπεῖσα ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σύμβασις εἰς τοιαύτην ἀορίστου χρόνου, ἐγκύρως κατηγγέλθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198|1955. Ὁπωσδήποτε μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244|1936 νομίμως προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ταύτης, ἀπὸ τῆς καταγγελίας δὲ ἐλύθη ἡ σύμβασις αὕτη (Πρωτ|κείου Ἀθ. 978|1954, ΕΕΔ 13ος, σ. 416), μὴ προσαπαιτουμένης ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τοῦ νεοπολεμιστοῦ ἐνάγοντος τῆς τηρήσεως ἑτέρας τινὸς προϋποθέσεως καὶ δὴ τῆς προηγουμένης κοινοποιήσεως τῆς νομίμως δημοσιευθείσης ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, κατ' ἄρθρον 2 § 8 ἀ.ν. 771|1937. Ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι δὲν λύεται αὐτοδικαίως ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐργασιακὴ σχέσις ἀπὸ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας διὰ τῆς ἀποφάσεως. Διὰ τὸ κῦρος ὅμως τῆς ἐπακολουθούσης καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἥτις ἀπαιτεῖται, διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ λύσις τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, οὐδόλως προσαπαιτεῖται καὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπίδοσις.

Κατ' ἀκολουθίαν δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὸ περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας αἴτημα ταύτης καὶ τὸ περὶ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας τοιοῦτο.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ. ὁ μισθωτὴς δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ ὀφειλόμενον μισθὸν πρὸς ἀπαίτησίν του κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν τὸ ὡς ἀνωτέρω ποσόν, προερχόμενον ἐκ μισθοῦ, οἱονδήποτε χαρακτῆρα ἐχούσι καὶ τὰ δῶρα (Α.Π. 112|1960, ΕΕΔ 19ος, σ. 346, Α.Π. 218|1960, ΕΕΔ 19ος, σ. 63), εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον πρὸς διατροφὴν τοῦ ἐνάγοντος. Κατ' ἀκολουθίαν, μὴ συντρεχούσης ἅμα περιπτώσεως ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου τούτου (664 Α.Κ.), ἡ περὶ συμψηφισμοῦ ἀνταπαιτήσεως τῆς ἐναγομένης ἔνστασις ταύτης δέον νὰ ἀπορριφθῇ.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΚ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κατάρτισις καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων

Ἔννοια διατάξεων Νόμου 3239]1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.— Κατάρτισις καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀντιπροσώπευσις ἐν αὐταῖς, σύναψις ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δέσμευσις ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κηρυσσομένων ὑποχρεωτικῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ὑπογραφομένων παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου.— Δέσμευσις ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων.

Ζωηρὸν εἶναι τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὴν ὁμοίως ἀποφανθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 2374]1960 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς *Γ. Πανταζόπουλος*, ΕΕΔ 19, 394).

Τὸ ἐνδιαφέρον ζήτημα τῆς ἰσχύος τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (τοιαύτη ἡ τῆς περιπτώσεως τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ 27.6.1957 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομικῶν ἔργων, ΕΕΔ 16, 1016) καὶ τῶν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἢ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ ὀργάνου ὑπογραφεισῶν ἢ κηρυχθεισῶν ὑποχρεωτικῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3239] 1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ἀπετέλεσεν ἐπανειλημμένως ἀντικείμενον ἐρεύνης ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ δικαστηριακῆς πράξεως (ἴδετε ΕΕΔ 19, 707).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἑρμηνεύει τὰς σχετικὰς διατάξεις κατὰ συμπίπτουσαν πρὸς τὴν τῆς Α.Π. 237]1960, Γ' Τμήματος, (εἰσηγητὴς *Α. Κωστόπουλος*, ΕΕΔ 19, 707) ἄποψιν.

Ἀρείου Πάγου 352/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Χαλίδης, Γ. Χάγιος, Χ. Μυριάνθης

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2 §§ 1 - 3, 5 §§ 1 καὶ 3, 7 §§ 1 ἐδ. α - δ καὶ 2 - 6, 8 καὶ 20 τοῦ νόμου 3239]1955 καὶ τῆς εἰσηγητικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως σαφῶς προκύπτει τὸ μέν, ὅτι αἱ κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας συναπτόμεναι ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συμβάσεις, ἀφορῶσαι εἰδικῶς τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος, ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τοῦτο κλάδων ὅλης τῆς χώρας, καταρτίζονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἀντιστοίχων ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου, μὴ ἀπαιτουμένης ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῆς ὑποχρεωτικῆς συμμετοχῆς ἢ τῆς προσεπικλήσεως τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 7 ρητῶς ἀναφερομένων, προκειμένου περὶ συνάψεως ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, τὸ δὲ ὅτι αἱ συλλογικαὶ αὗται συμβάσεις, κηρυσσόμεναι ὑποχρεωτικαὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δημοσιευσμένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ μὴ περιέχουσαι ἐξαίρεσίν τινα, ἐπέχουσιν ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου καὶ δεσμεύουσιν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς των, ἐὰν δὲν ὡρίσθη ἐν αὐταῖς ἕτερος χρόνος ἰσχύος, τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορῶσι καὶ διὰ τὴν εἰς ἣν ἰσχύουσι περιφέρειαν, κατισχύουσαι πάσης ἀτομικῆς συμβάσεως, περιεχούσης δυσμενεστέρους τούτων ὅρους, καὶ ἂν ἔτι δὲν μετέσχεν ἢ δὲν προσεπεκλήθη κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἡ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις, ἧς μέλος ἀποτελεῖ ἐργοδότης τις, ἢ οὗτος δὲν ἀνήκει εἰς ἐπαγγελματικήν τινα ὀργάνωσιν, ὅπερ ἀποτέλεσμα ἐπέρχεται καὶ διὰ τῆς ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἢ τοῦ εἰδικῶς παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτουμένου ὀργάνου καταρτίσεως καὶ ὑπογραφῆς πάσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248] 1089 ἐτους 1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 213 τῆς 1 Αὐγούστου 1957 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὀφ' ἧς ἤρξατο καὶ ἡ ἰσχύς της, διὰ ταύτης, ρητῶς χαρακτηριζομένης ὡς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, καταρτισθείσης δὲ καὶ ὑπογρα-

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΜΕΙΩΣΙΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Έννοια βιομηχανικών επιχειρήσεων και περί αύτης κριτήρια

Μείωσις, κατά τόν Νόμον 3213|1955, εισφορών έπαρχιακών βιομηχανιών πρός τό Ι.Κ.Α. καί Ίδρύματα, Ταμεία καί Όργανισμούς Έπικουρικής Άσφαλίσεως.— Έννοια βιομηχανικής έπιχειρήσεως κατά τά διδάγματα τής κοινής πείρας καί τής οίκονομικής έπιστήμης, έν συνδυασμῷ πρός σχετικά νομοθετήματα.—Περίπτωσις έπιχειρήσεως, διατηρούσης καπναποθήκας, έν αἷς ὑφίστανται ἀνάλογοι μηχανικαί ἐγκαταστάσεις.

Άναιρεῖται ὑπό τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 11|1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης.

Ἐπρόκειτο περί ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 3213|1955 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περί μέτρων προστασίας τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας» (ΕΕΔ 14, 615), διά τοῦ ὁποίου μειοῦνται αἱ πρός τό Ι.Κ.Α., ὡς καί τά Ἱδρύματα, Ταμεῖα ἢ Ὀργανισμούς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἑκάστοτε ὁριζόμεναι εἰσφοραί τῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν.

Ὁ εἰδικός οὗτος νόμος δέν ὁρίζει τήν ἔννοιαν τῶν βιομηχανιῶν, ἀλλά μόνον ποῖαι θεωροῦνται ὡς ἐπαρχιακαί βιομηχανίαι.

Ἀπητήθη συνεπῶς νά διαγνωσθῇ ἡ ἔννοια τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως κατά τά διδάγματα τῆς κοινῆς πείρας καί τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης, ἐν ὄψει καί ἄλλων ἐργατικοῦ περιεχομένου νομοθετημάτων, εἰς τά ὁποῖα προσφεύγει ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ἐνδιαφέρουσα πολλαπλῶς διά τήν ἐφαρμογήν καί τῶν ἐργατικῶν νόμων, ὅσάκις οὗτοι ἀναφέρονται εἰς βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις (ἴδετε διά τό θέμα καί Σ.Ε. 1002|1959, εἰσηγητής *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 18, 812, ἔνθα σημειώσεις μας καί λοιπή νομολογία).

(Σχετική καί ἡ κατωτέρω, σελ. 872, ἐγκύκλιος τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 18|1960, κατά τήν ὁποίαν, ἀναφερομένην εἰς γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., καί τά λατομεῖα χαρακτηρίζονται ὡς βιομηχανικαί ἐπιχειρήσεις, ἴδετε περί αὐτοῦ καί Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 17886|1956, εἰσηγητής *Α. Ἀλεξανδρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 199 καί τά αὐτόθι σημειούμενα, Πρωτοδικεῖον Χανίων 32|1958, εἰσηγητής *Β. Βρέλλης*, ΕΕΔ 17, 920).

Ἀρείου Πάγου 319/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μήλας, Λ. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διά τοῦ ν. 3213|1955, τροποποιήσαντος τόν προϊσχύοντα ν. 2176|1952, διά τήν προστασίαν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐγκατεστημένων, μεταφερθησομένων ἢ ἱδρυθησομένων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐλήφθησαν τά ἐν αὐτῷ μέτρα, ἐν οἷς διά τοῦ ἄρθρου 6 καί τό τῆς μειώσεως κατά 10 ο|ο ἀπό τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου ἀπό τῆς ἐνάρξεως

φείας ἐκ μέρους μέν τῶν ἐργοδοτῶν παρά τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καί τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Ἐργοληπτῶν Ἑλλάδος, ὡς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν, ἐκ μέρους δέ τῶν ἐργαζομένων παρά τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων, ἐπί παρουσίᾳ τοῦ εἰδικῶς πρός τοῦτο ἐξουσιοδοτηθέντος εἰδικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας Γ. Παπανικολάου, ἐτροποποιήθη ἡ ἀπό 27 Ἰουνίου 1957 προγενεστέρα συλλογική σύμβασις τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας καί καθωρίσθησαν ἀπό τῆς ἰσχύος της διά τούς ἐν ἄρθρῳ 1 τεχνίτας καί ἐργάτας, ἐν οἷς καί οἱ κτίσται, τά ἐν ἄρθρῳ 3 § 1 ἐδ. α' ἡμερομίσθια ἐκ δραχμῶν 100 διά τούς ἐργαζομένους εἰς τήν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Ἐλευσῖνος καί Σαλαμῖνος, διά δέ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 ρητῶς ὡρίσθη, ὅτι αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπί παντός ἐν γένει ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος μέ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων. Ἀποφηνάμενον μετά ταῦτα τά ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ ἰσχύς τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως ἐξετείνετο καί εἰς τόν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς ἀναιρεσειούσης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως διά τάς ἀνάγκας τούτου δυνάμει σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζόμενον ὡς κτίστην ἐνάγοντα, καίτοι δέν ἐκλήθη, οὐδέ μετέσχε τῆς καταρτίσεως καί ὑπογραφῆς της ὁ Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καί ἀπορρίψαν τήν ἐνώπιόν του ἀσκηθεῖσαν ἔφεσιν ταύτης, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς προπαρατεθείσας οὐσιαστικάς διατάξεις, οἱ δέ περί τοῦ ἐναντίου 1ος καί 2ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμοι καί ἀπορριπτέοι.

τῆς ἰσχύος του μηνός, τῶν ἑκάστοτε ὁριζομένων εἰσφορῶν τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τὰ Ἱδρύματα, Ταμεῖα καὶ Ὀργανισμοὺς Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως. Τοῦ νόμου δὲ τούτου μὴ προσδιορίζοντος τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου «βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις» δέον αὐτὴ νὰ ἀναζητηθῇ, ἀφ' ἑνὸς εἰς τὰ διδάγματα τῆς κοινῆς πείρας καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης, καθ' ἃ ὡς τοιαύτη νοεῖται ἡ ἐπιχείρησις, ἥτις διὰ διαθέσεως σοβαρῶν κεφαλαίων καὶ ἐκτεταμένης χρησιμοποιήσεως τῶν καταλλήλων μηχανικῶν ἢ χημικῶν μέσων καὶ εἰδικευμένου προσωπικοῦ παράγει διὰ κατεργασίας τῆς πρώτης ὕλης νέα προϊόντα ἢ ἐξευγενίζει τὰ ὑπάρχοντα, βελτιώνουσα τὴν ποιότητα τούτων, ἢ δι' ἐπεξεργασίας προετοιμάζει ταῦτα πρὸς πώλησιν ἢ περαιτέρω ἐκβιομηχάνισιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν βιομηχανίαν νομοθετήματα τῆς χώρας καὶ δὴ α) τὸ ἄρθρον 2 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ΔΚΘ']1912 «περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων» ἐκδοθέντος ἀπὸ 14.8.1913 ν. δ]τος καὶ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 4 νόμου ΔΚΣ]1912 «περὶ Ἱδρύσεως βιομηχανικῶν ἐργοστασίων, ἐκδοθέντος ἀπὸ 29.9.1922 β. δ]τος, β) τοὺς νόμους 2225, 2269 καὶ 2274 ἔτους 1920, δι' ὧν ἐκυρώθησαν αἱ διεθνεῖς συμβάσεις τῆς Οὐάσιγκτῶνος ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας καὶ τὴν ἐργασίαν τῶν γυναικῶν ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσι καὶ γ) τὸν ν. 2290]1922, δι' οὗ ἐκυρώθη ἡ διεθνὴς σύμβασις τῆς Γενεύης περὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως καὶ ἄλλα νομοθετήματα, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ρυθμίσεως τοῦ ἀντικειμένου, δι' ὃ ἐξεδόθησαν, θεωροῦσι βιομηχανίας, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τὰ ἐργοστάσια, ἐν οἷς μετατρέπονται πρῶται ὕλαι εἰς βιομηχανήματα τέλεια ἢ ἀτελῆ ἢ ἡμικατεργασμένα τοιαῦτα εἰς τελικὰ ἢ μεταβάλλοντα τὸ ποιὸν καὶ τὴν μορφὴν τούτων, ὡς καὶ ἐκεῖνα, ἐν οἷς κατασκευάζονται, μεταρρυθμίζονται, καθαρίζονται, ἐπισκευάζονται, ἀποπερατοῦνται ἢ ἑτοιμάζονται πρὸς πώλησιν διάφορα προϊόντα ἢ αἱ ὕλαι ὑφίστανται μεταρρυθμίσεις.

Ἐν προκειμένῳ, ἐνῷ διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἥτις ὡς διαδικαστικὸν ἔγγραφον ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸ ἄρθρον 810 ἰδ. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου ὁ τοῦ νόμου 3810]1957, σαφῶς ἱστορεῖται, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα διατηρεῖ ἐν Θεσσαλονίκῃ καπνοποθήκας, ἐν αἷς ὑφίστανται ἀξιόλογοι μηχανικαὶ καὶ κλιματολογικαὶ ἐγκαταστάσεις διὰ τὴν εἰδικὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ εἰς φύλλα καπνοῦ καὶ τὸν ἐξευγενισμὸν τούτου εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ καταστῇ κατάλληλος πρὸς περαιτέρω ἐκβιομηχάνισιν καὶ παραγωγὴν σιγαρέττων καὶ ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διαθέτει σημαντικὴν κινητήριαν δύναμιν καὶ μηχανικὰς ἐγκαταστάσεις, ἃς λεπτομερῶς καθορίζει, ἀξίας 4.500.000 δραχμῶν καὶ κτιριακὸν συγκρότημα ἀξίας 30.000.000 δραχμῶν, καὶ ἀπασχολεῖ προσωπικὸν ἐκ 1.300 ἐργατῶν καὶ ἐπομένως ὑφίσταντο, κατ' ἀρχήν, ἐννοιολογικῶς οἱ ὅροι τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς ἐναγούσης ὡς ἐπαρχιακῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ὑπαγομένης εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213]1955 προβλεπομένην μείωσιν τῆς πρὸς τὸ ἀναιρεσίβλητον Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς, ἣν ἀχρεωστήτως κατέβαλε, παρὰ ταῦτα τὸ Ἐφετεῖον δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, κρῖναν ἀντιθέτως ὅτι τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἱστορικὴν ταύτης βάσιν ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικὰ δὲν ἦσαν ἱκανά, ἵνα συστήσωσι τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις, ἀντλήσαν πρὸς τοῦτο ἐπιχείρημα καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἑδαφίου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὅπερ, προκειμένου περὶ φορολογίας καθαρῶν προσόδων Δ' κατηγορίας, ὁρίζει ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἑδαφίων 1 - 3 τοῦ ἄρθρου τούτου περὶ ἐκπτώσεως κατὰ ποσοστὸν 40 ο]ο ἐπὶ τῶν καθαρῶν κερδῶν τῶν ἀσκούντων βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν προσώπων ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως καὶ διὰ τὰ ἐργοστάσια καπνεμπορικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπεξεργασίας ἐξαγωγίμων καπνῶν εἰς φύλλα, ἐνῷ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, μὴ ὑπαρχούσης εἰς τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τοῦ νόμου, ἀλλὰ προστεθείσης ὑπὸ τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ρυθμιζούσης τὴν ὡς ἄνω εἰδικὴν περίπτωσιν, δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἀσφαλὲς ἐξ ἀντιδιαστολῆς συμπέρασμα, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε, παρὰ τὸν διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, νὰ ἀποκλείσῃ τῆς ἐφαρμογῆς του εἰδικῶς τὰς καπνεμπορικὰς βιομηχανικὰς ταύτας ἐπιχειρήσεις. Οὕτως ὅμως πράξαν ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213]1955 καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν δέον ὅπως παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως, εἰς τὸ Γ' Τμῆμα, πρὸς περαιτέρω κατ' οὐσίαν συζήτησιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957.

Δέον ὅπως ἡ ἀμοιβὴ τοῦ πληρεξουσίου τῆς ἀναιρεσειούσης δικηγόρου μειωθῇ εἰς τὸ ἥμισυ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 3693]1957, ἐφαρμοζομένην καὶ ἐπὶ τῶν δικῶν τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 τοῦ νόμου 1846]1951.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Αποζημίωσις εν περιπτώσει αναιτίου απολύσεως αυτών

Έννοια διατάξεως άρθρου 9 Α.Ν. 694/1937.—Αποζημίωσις των άνευ αποχρώντος λόγου απολυομένων υπό του εργοδότου, υποχρεουμένου, κατά την αληθή έννοιαν της διατάξεως, νά καταβάλη τοσαύτην αποζημίωσιν, ώστε νά συμπληρούται δι' αυτής το ποσόν των μηνιαίων απολαυών, το αντιστοιχούν εν τω χρόνω του απαιτητού μιάς εκάστης τούτων εις τον αριθμόν, τον οποίον είχον αυτοί κατά τον χρόνον της απολύσεώς των.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου μετά την υπ' αριθ. 178/1960 απόφασιν του Β' Τμήματος (εισηγητής *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 17, 513), ή οποία, λόγω πλειονοψηφίας μιάς ψήφου, παρέπεμψε το ζήτημα της εννοίας του άρθρου 9 του ά.ν. 694/1937 περί προστασίας των εν αυτώ συνδικαλιστικών στελεχών και ειδικώς ως προς την αποζημίωσιν αυτών (περι αυτής ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 19, 512) εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου.

Η απόφασις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου υιοθέτησε την άποψιν παλαιοτέρας επί του θέματος υπ' αριθ. 225/1950, Α' Τμήματος (εισηγητής *Κ. Κανκάς*, ΕΕΔ 9, 362 και 19, 512).

Αρείου Πάγου 359/1960. Ολομελείας

Πρόεδρος ο κ. *Κ. Κανκάς*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Θ. Καμπέρης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Γ. Σημίτης

Κατά το άρθρον 9 §§ 1 και 2 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων τινων της ασφαλιστικής νομοθεσίας» «ησφαλισμένοι εις Ταμεία Συντάξεως ή Προνοίας και εν γένει εις Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως, τυγχάνοντες μέλη των διοικητικών συμβουλίων ή εξελεγκτικών επιτροπών ως εκπρόσωποι των εργαζομένων παρά τοίς Οργανισμοίς τούτοις και απολυόμενοι της θέσεώς των άνευ ικανώς αποχρώντος λόγου, κρινομένου παρά τω κατά την παράγραφον 4 Τμήματος του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως διά καταγγελίας της συμβάσεως παρά των επιχειρήσεων, παρ' αις εργάζονται ως εργάται ή υπάλληλοι επ' αντιμισθία, διατηρούσι και μετά την απόλυσίν των την ιδιότητά των ως μελών των διοικητικών συμβουλίων ή εξελεγκτικών επιτροπών μέχρι λήξεως της θητείας ή περατώσεως του ελέγχου. Οι ούτως απολυόμενοι λαμβάνουν τας υπό των οικείων καταστατικών διατάξεων των Ταμείων Κοινωνικών Ασφαλίσεων προβλεπομένας παροχάς λόγω απολύσεως ένεκα καταργήσεως θέσεως, του εργοδότου υποχρεουμένου νά καταβάλη προσθέτως εις αυτούς ως αποζημίωσιν μηνιαίως διά ζημίαν, επελθούσαν εν τη εξυπηρετήσει κοινωφελούς σκοπού, ποσόν, το οποίον προστιθέμενον εις τας τυχόν ως άνω λαμβανομένας ασφαλιστικάς παροχάς, συμπληρώνει το ποσόν των μηνιαίων απολαυών κατά τον χρόνον της απολύσεως».

Η αληθής έννοια της εν τη ηγηθείση σκέψει παρατεθείσης διατάξεως του νόμου, δι' ης εσκοπήθη ή πλήρης προστασία των μισθωτών εν τη άσκήσει των καθηκόντων των ως μελών των διοικητικών συμβουλίων υπό την ιδιότητά των ως εκπροσώπων των εργαζομένων, είναι ότι ή αποζημίωσις, ήν δέον νά καταβάλη αυτοίς ο εργοδότης, όταν απολύη αυτούς της θέσεώς των άνευ ικανώς αποχρώντος λόγου, δέον νά είναι τοσαύτη, ώστε νά συμπληρούται δι' αυτής το ποσόν των μηνιαίων απολαυών το αντιστοιχούν εν τω χρόνω του απαιτητού μιάς εκάστης τούτων εις τον βαθμόν, τον οποίον είχον αυτοί κατά τον χρόνον της απολύσεώς των. Αντίθετος εκδοχή, καθ' ην θά έδει νά χορηγήται εις αυτούς υπό του εργοδότου ολιγώτερον ποσόν του άνω εκτεθέντος, θά αντέκειτο εις τον προεκτεθέντα σκοπόν του νόμου, άφοῦ οὕτω δέν θά παρείχετο εις αυτούς πλήρης προστασία έναντι της αυθαιρέτου απολύσεώς των υπό του εργοδότου, ως εκ της οποίας και μετά την καταβολήν αυτοίς της ως είρηται αποζημιώσεως προφανώς ζημιούνται οὗτοι, στερούμενοι της περαιτέρω σταδιοδρομίας των. Όθεν, δεξαμένη ή προσβαλλομένη απόφασις, ως εξ αυτής προκύπτει, ότι ο αναιρεσείων ενάγων, υπάλληλος ων της εναγομένης αναιρεσιβλήτου, μέλος δε του διοικητικού συμβουλίου του τε Ταμείου Ασφαλίσεως του προσωπικού της εναγομένης, ως και του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως των ιδίων, ως εκπρόσωπος δε των ησφαλισμένων και εργαζομένων υπαλλήλων της εναγομένης και απολυθείς υπ' αυτής άνευ ικανώς αποχρώντος λόγου, δικαιούται τοσαύτης αποζημιώσεως παρά της εναγομένης, ώστε νά συμπληρούται δι' αυτής το ποσόν των μηνιαίων απολαυών αυτού κατά τον χρόνον της απολύσεώς του, εντεύθεν δε απορρίψασα την αγωγήν κατά το αιτούμενον ως οφειλόμενον μείζον εκείνου ποσόν, όπερ εν τω χρόνω του απαιτητού μιάς εκάστης των μηνιαίων αυτού απολαυών αντιστοιχεί εις τον βαθμόν, ον είχεν αυτος κατά τον χρόνον της απολύσεώς του, ψευδώς ηρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε τας παρατεθείσας ουσιαστικού νόμου διατάξεις του άρθρου 9 §§ 1 και 2 του ά.ν. 694/1937, δι' ό και είναι αύτη αναιρετέα εν μέρει κατά το άρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. και τον περί τούτου βάσιμον πρώτον λόγον αναιρέσεως, όστις, συμφώνως τω άρθρω 3 § 3 του νόμου 3810/1957, παρεπέμφθη εις την Ολομέλειαν, παραπεμπτέα δε ή υπόθεσις προς περαιτέρω συζήτησιν εις το Γ' Τμήμα, κατ' άρθρον 834 § 3 Πολ. Δικ., ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 25 του νόμου 3810/1957.

ΔΩΡΑ ΔΙ' ΕΟΡΤΑΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΔΩΡΩΝ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑ

Έννοια αὐτῶν ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν δι' ἀποζημίωσιν Νόμου 2112/1920

Θεώρησις καὶ τῶν κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις Νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων παρεχομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς δώρων κατὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ Πάσχα ὡς τακτικῶν κατ' ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου 2112/1920 ἀποδοχῶν.—Ὑπολογισμὸς καὶ τούτων εἰς τὴν καταβλητέαν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112/1920, μὴ ἐπερχομένης ὅμως ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐλλιποῦς κατὰ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὰ δῶρα ποσόν, λόγῳ τῆς ὑφισταμένης κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἀμφιβητήσεως ἂν ὑπολογίζωνται καὶ ταῦτα εἰς τὴν ἀποζημίωσιν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, φαίνεται, ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος, ἐγκαταλείψας ὁριστικῶς τὴν διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων του δεκτὴν γενομένην ἄποψιν, προσηνατολίσθη πλέον πρὸς τὴν νεωτέραν τοιαύτην ὅτι καὶ τὰ λεγόμενα «δῶρα» διὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα συνιστοῦν τακτικὰς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν κατ' ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς κατ' αὐτὸν ἀποζημιώσεως.

Μετὰ τὴν σαφῆ ὡς πρὸς τοῦτο ὑπ' ἀριθ. 218/1960 ἀπόφασιν τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς Χ. Ἀποστολόπουλος, ΕΕΔ 19, 637) ἔχομεν ἤδη ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ τὴν κατωτέρω ἀπόφασιν τοῦ ἀναιρετικοῦ Α' Τμήματος καὶ τὸ ζήτημα πρέπει πλέον νὰ θεωρῆται οὕτω λελυμένον, εὐθυγραμμιζομένης τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς τὰ ὁμοθύμως ὑπὸ τῆς θεωρίας δεκτὰ γενόμενα (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 636).

Ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως τὸ καὶ διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτὸν γενόμενον ὅτι ἡ καταβολὴ εἰς τὸν μισθωτὸν ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐξ εὐλόγου ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) (ἴδετε ΕΕΔ 19, 143, ἔνθα νομολογία), ὡς ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐγένετο ἡ καταγγελία, ὑπῆρχαν ἀμφισβητήσεις ἂν ἔπρεπε νὰ ὑπολογίζωνται καὶ τὰ «δῶρα» διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112.

Τοῦτο σημαίνει καὶ ὅτι, ἀφοῦ πλέον ἠρθησαν αἱ ἀμφισβητήσεις μετὰ τὰς ἐπανειλημμένας ταύτας ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἐφεξῆς ἐπὶ δικαστηρίου προβολὴ περὶ αὐτῶν ἰσχυρισμῶν.

Ἀρείου Πάγου 373/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Γεωργίου*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Κωνσταντέας, Π. Ζήσης, Ι. Μαντζουράνης, Σ. Πάλλης

. . . . . (*)

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955, καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως μισθωτοῦ, ὑπαγομένου εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961/1954, θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., σαφῶς συνάγεται, ὅτι, ἂν ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας ἡ μὴ καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πλήρους τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως εἶναι δεδικαιολογημένη, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης τῆς κατὰ τὰ ἄλλα ἐγκύρως γενομένης καταγγελίας, ἀλλ' ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως του. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἐκ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 (κυρωθέντος διὰ τοῦ ν. 1901/1951 καὶ διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι διὰ τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ν. 3239/1955) προκύπτει, ὅτι τὰ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων παρεχόμενα εἰς τοὺς ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτοὺς δῶρα τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς ἀποτελοῦντα προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν, λογίζονται ὡς τακτικαί, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 §§ 1, 2 τοῦ ν. 2112/1920, ἀποδοχαὶ καὶ ὑπολογίζονται κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ν. 3198/1955, εἰς τὴν καταβλητέαν ἀποζημίωσιν, ἐν προκειμένῳ ὅμως, ὡς ἐκ τῆς ὑφισταμένης κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐγένετο ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως (Νοέμβριος 1957), ἀμφισβητήσεως ἂν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων ὑπολογίζωνται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν καὶ τὰ δῶρα ταῦτα, ἡ ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐλλιποῦς κατὰ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὰ δῶρα τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα ποσὸν δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀφοῦ αὐτὴ δεδικαιολογημένως καὶ εὐλόγως ἀμφέβαλλε περὶ τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεώς της. Ἀλλ' οὐδ' ἐκ τοῦ ὅτι, κατὰ τὸ ἐδάφιον Ζ τοῦ κεφαλαίου VI τῆς ἀπὸ 25.1.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπηρεταύντων εἰς ἐνεργοὺς γραμμὰς τῆς Πολιτικῆς Ἀεροπορίας, οἱ ὑπάλληλοι, οἵος καὶ ὁ ἐκκαλῶν, δικαιοῦται ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνὸς διὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Λόγῳ τοῦ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ θέματος παρατίθεται ἀνωτέρω ἡ σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα τοῦτο σκέψις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως τῶν λοιπῶν, ἀφορωσῶν εἰς καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας, καταχωρισθησομένων εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος.

ΙΑΤΡΟΙ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΙΑΤΡΟΥΣ ΚΑΤΟΧΗΣ ΠΛΕΙΟΝΩΝ ΤΗΣ ΜΙΑΣ ΕΜΜΙΣΘΩΝ ΘΕΣΕΩΝ

Νόμιμοι ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων συνέπειαι

I

Κοινοτικός ἰατρός ἐπὶ μισθῷ, κατέχων καὶ δευτέραν ἔμμισθον δημοσίαν θέσιν.—Συνέπειαι: α) Κατ' ἄρθρον 54 § 1 Νόμου 1811|1951, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 43 § 3 Νόμου 1726|1951, ὡς ἐτροποποιήθη, αὐτοδίκαιος παραίτησις ἀπὸ κοινοτικῆς θέσεως, ἐὰν αὕτη εἶναι μεταγενεστέρα τῆς δημοσίας.—β) Κατ' ἀρχικὰς διατάξεις Νόμου 1565|1939 πειθαρχικὴ μόνον δίωξις.—γ) Κατ' ἄρθρον 3 Νόμου 6008|1934 ἀπόλυσις ἀπὸ δημοσίας θέσεως, ἐὰν αὕτη κατέχηται ἐν Ὑγειονομικῷ Κέντρῳ.—δ) Κατ' εἰδικὰς διατάξεις ἄρθρου 5 Α.Ν. 1541|1951, ὡς συνεπληρώθη κλπ., ὑποχρέωσις καὶ δικαίωμα Κοινότητος οὐ μόνον πρὸς ἁπλῆν διακοπὴν τῆς μισθοδοσίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς σύγχρονον ἀπόλυσιν.—Προϋπόθεσις ὅμως ἡ πρὸς αὐτὴν ἀποστολὴ σχετικῆς εἰδοποιήσεως ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἰατρικοῦ Συλλόγου ἢ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου.

Ἐνδιαφέροντα θέματα, ἀναγόμενα εἰς τὴν σχέσιν τῶν ἰατρῶν, ἐρευνᾷ ἡ κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 1247|1960 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν (ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 16116|1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*) καὶ ἐνδιαφέρουσαι αἱ δοθεῖσαι ὑπ' αὐτῆς λύσεις.

Ἐνδιαφέρουσα ἐπίσης καὶ ἡ παραιτηθεμένη κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 270|1960 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Ἐφετείου, ἐν σχέσει πρὸς τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920 (ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 9899|1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ἴδετε περὶ τοῦ θέματος καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1901|1960, εἰσηγητὴς *Γ. Γεραρῆς*. ΕΕΔ 19, 599 καὶ τὰ ἐκεῖσθι σημειούμενα).

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1247|1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Ἠρ. Καμούτσης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφετος κ. *Κ. Κονιαβίτης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Ραμελιώτης, Β. Μπάμιας

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ. ν. 1843|1951, ὡς τοῦτο ἐκυρώθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 2019|1952, ἀπηγορεύθη εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχωσι πλείονας τῆς μιᾶς ἐμμίσθους θέσεις, δι' ἃς ὡς ἐφόδιον ἀπαιτεῖται τὸ πτυχίον τῆς Ἰατρικῆς, ἐκτὸς ὡρισμένων ἐξαιρέσεων, καὶ ἐκ παραλλήλου ὑπεχρεώθησαν ὅσοι ἐκ τούτων κατεῖχον κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ αὐτοῦ νόμου πλείονας τῆς μιᾶς θέσεις νὰ δηλώσωσιν ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς τὸν οἰκεῖον Ἰατρικὸν Σύλλογον καὶ τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον ποίαν ἐξ αὐτῶν προτιμοῦν νὰ διατηρήσωσι, παραιτούμενοι τῶν λοιπῶν, ἐνῷ περαιτέρω ἐπεβλήθη εἰς τοὺς διαφόρους Ὀργανισμοὺς κλπ. (ἐν οἷς καὶ αἱ Κοινότητες) ἡ ὑποχρέωσις νὰ διακόψωσι τὴν μισθοδοσίαν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων τοιούτων ἰατρῶν καὶ συνάμα νὰ ἀπολύσωσι τούτους, εὐθὺς ὡς εἰδοποιηθῶσι σχετικῶς ὑπὸ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου ἢ τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου. Διὰ τοῦ ἐπακολουθήσαντος ὅμως β. δ|γματος τῆς 4|8 Φεβρουαρίου 1954, ὅπερ ἐξεδόθη βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 24 § 5 τοῦ ν.δ. 2592|1953 παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως, ἀνεστάλη ἐκτοτε ἡ ἐφαρμογὴ πασῶν τῶν περὶ πολυθεσίας ἄνω διατάξεων, καὶ δὴ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 3319 τῆς 26 Ἰουλίου|4 Αὐγούστου 1955. Ὁ τελευταῖος δὲ οὗτος νόμος, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεώς του, ἐσκόπησε νὰ ἐπαναφέρῃ ἐκείνας, τὰς ὁποίας καὶ ἐπανέλαβεν ὁμοίως ὡς ἄνω ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ μοναδικοῦ του ἄρθρου, χωρὶς ἡ διὰ ταύτης γενομένη ἀντικατάστασις τοῦ ὡς εἴρηται ἀνασταλέντος ἄρθρου 5 τοῦ ν. 2049|1952 νὰ ἐπιφέρῃ μεταβολὴν τῶν βασικῶν διατάξεων αὐτοῦ, περιορισθεῖσα μόνον εἰς τὴν εἰσαγω-

---

καὶ ἡμίσεως τοιούτου διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα ὑφίσταται ἀκυρότης τῆς καταγγελίας, διότι περὶ τοῦ κύρους τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως, ὑπογραφείσης, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 3005|1954 περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1856|1951 συσταθείσης Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Ἀεροπορικῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Τ.Α.Ε., ὑπὸ τοῦ Ν. Θογιατζῆ, ὡς ἀντιπροέδρου τῆς Τ.Α.Ε., μετὰ μὲν τὴν εἰς τὸ Δημόσιον ἀκύρωσιν τῆς περιουσίας τῆς Τ.Α.Ε., πρὸ δὲ τῆς ἀκυρώσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ, δεδικαιολογημένην καὶ εὔλογον ἔχει ἡ ἐφεσίβλητος ἀμφιβολίαν, ἀφοῦ ὁ ὑπογράψας ταύτην παρίστατο οὐχὶ ὡς ἀντιπρόεδρος τῆς ἐκκαθαριστικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ νόμου 3006|1954 ἔπαυσε τὰς ἐρμοδιότητας τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Τ.Α.Ε., ἤτοι τῆς συμβαλλομένης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, ἀλλ' ὡς μέλος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου διοικητικῆς ἐπιτροπῆς ἐνεργήσας διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου. Οὕτω ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἀπεφήνατο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἐφέσεως, ὡς ἀναπτύσσεται διὰ τῶν προτάσεως, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Ἐφ' ὅσον δὲ ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν προσαχθέντων καὶ ἐπικαλουμένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτει, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο ἐγγράφως, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, σύμφωνος βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν εἰργάσθη κατὰ Κυριακήν, ὁ περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ πρωτοδίκως ὑποβληθεὶς ἰσχυρισμός, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ὅτι ἡ καταγγελία δὲν ἐγένετο ἐγγράφως, ὅλως δὲν κατεβλήθη πλήρως ἡ ἀποζημίωσις, ὡς μὴ συνυπολογισθείσης καὶ τῆς προσαυξήσεως διὰ τὴν κατὰ Κυριακὴν ἐργασίαν, ἐλέγχεται ἀβάσιμος.

γην ἑτέρων τινῶν μεταρρυθμίσεων, περὶ ὧν πάντως δὲν πρόκειται ὧδε. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἡ νέα τοιαύτη διάταξις ἐν τῇ διατυπώσει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεως τῶν 'Οργανισμῶν, παρ' οἷς ὑπηρετοῦσιν ἰατροί, κατέχοντες καὶ δευτέραν θέσιν, ὁμιλεῖ μόνον περὶ διακοπῆς τῆς μισθοδοσίας τούτων, πλήν, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιάν της, ἐνισχυομένην ἔκ τε τοῦ προεκτεθέντος σκοποῦ της καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ μεταγενεστέρου ν.δ. 3623]1956, ὁρίζοντος μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 § 4 τοῦ ν. 3796]1957 συμπλήρωσίν του, ὅτι παρέχεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως συμφώνως τῷ ν. 2112]1920 καὶ εἰς τοὺς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας ἀπολυομένους τῆς θέσεώς των ἰατρούς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ γεγονὸς ὅτι οὔτε ἡ ἁπλῆ διακοπὴ τῆς μισθοδοσίας συνιστᾷ κατὰ νόμον ἀπόλυσιν, οὔτε αὐτοδικαίαν ταιαύτην ἀπαγγέλλει ἡ ἰδία ἄνω ἑρμηνευομένη διάταξις, αὕτη ἠθέλησε καὶ τὴν σύγχρονον ἐκ μέρους τῶν ἄνω 'Οργανισμῶν ἀπόλυσιν τῶν ἐν λόγῳ ἰατρῶν, παρέλειψε δὲ νὰ ἀναφέρῃ καὶ ταύτην ὡς περιττήν, ἀτε ἀναγκαίως ἐξυπακουομένην, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ καταργήσεως τῆς ποισυμένης σχετικὴν ῥητὴν μνείαν παλαιᾶς ἄνω διατάξεως, τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον πρόθεσις τοῦ νομοθέτου περὶ διατηρήσεως τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως τοῦ παρανόμως διατηροῦντος τὴν δευτέραν θέσιν καὶ στερουμένου τῆς μισθοδοσίας του ἰατροῦ ἀποκλείεται ὡς προδήλως ἄσκοπος καὶ προσέτι ἄγουσα εἰς ἄτοπα, ἐν οἷς καὶ ἡ ἀδυναμία τοῦ ἐργοδότου 'Οργανισμοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ταιαύτης καὶ τυχὸν μοναδικῆς ὀργανικῆς ἰατρικῆς θέσεως. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν σαφῆ διατύπωσιν ἀμφοτέρων τῶν προμνησθεισῶν περὶ ἰατρικῆς πολυθεσίας διατάξεων (παλαιᾶς καὶ νέας), ἡ δι' αὐτῶν θεσπιζομένη ὑποχρέωσις τῶν διαφόρων 'Οργανισμῶν κλπ., καθὼς καὶ τὸ ἀντίστοιχον δικαίωμα αὐτῶν, πρὸς διακοπὴν τῆς μισθοδοσίας καὶ ἀπόλυσιν τῶν ὑπαλλήλων των ἰατρῶν ὡς πολυθεσιτῶν, δημιουργεῖται ἀπὸ καὶ διὰ τῆς σχετικῆς εἰδοποιήσεως ἐκείνων ἐκ μέρους τοῦ οἰκείου 'Ιατρικοῦ Συλλόγου ἢ 'Υγειονομικοῦ Κέντρου, ἀδιαφόρου συνεπῶς οὔσης τῆς τυχὸν ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης πηγῆς γνώσεως τῶν ἰδίων 'Οργανισμῶν κλπ. περὶ κατοχῆς ὑπὸ τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων ἰατρῶν καὶ δευτέρας θέσεως. Καὶ εἶναι μὲν αὐτονόητον, ὅτι οἱ ἐργοδόται των οὗτοι, πληροφορηθέντες ἐξωδίκως ἀλλοθεν τὸ τοιοῦτο γεγονός, δύνανται νὰ ἀνακοινώσωσι τοῦτο εἰς τὸν ἁρμόδιον 'Ιατρικὸν Σύλλογον ἢ 'Υγειονομικὸν Κέντρον, δὲν δικαιοῦνται ὅμως νὰ προβῶσιν αὐτοβούλως εἰς τὴν διακοπὴν τῆς μισθοδοσίας καὶ τὴν ἀπόλυσιν, πρὶν εἰδοποιηθῶσι σχετικῶς παρὰ τῶν τελευταίων, εἰς τοὺς ὁποίους ἀποκλειστικῶς ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἀναθέσῃ καὶ ἀνέθεσε τὴν ρύθμισιν τοῦ ζητήματος τῆς πολυθεσίας τῶν ἰατρῶν. Ἡ ἀντίθετος δὲ ἐκδοχὴ εἶναι ἀπορρουστέα καὶ διότι οὐ μόνον ἄγει εἰς ἔμμεσον κατάργησιν τῆς ταιαύτης ἐξουσίας τῶν 'Ιατρικῶν Συλλόγων καὶ 'Υγειονομικῶν Κέντρων, ἀλλὰ καὶ δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν τιθεμένην προϋπόθεσιν τῆς ὑπὸ τούτων ἀποστολῆς τῆς σχετικῆς ἄνω εἰδοποιήσεως, ἥτις κατὰ ῥητὴν ἐπιταγὴν τοῦ νόμου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πρὸς τοὺς ἰδίους ὑποβολῆς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν τῆς δεούσης ἄνω δηλώσεως, ἡ παράλειψις ἢ ἡ ἀνακρίβεια τῆς ὁποίας συνεπάγεται ποινικὰς κυρώσεις κατ' αὐτῶν. Τούτων δοθέντων καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων συνομολογούμενα καὶ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεκτὰ γενόμενα περιστατικὰ ἡ ἐκκαλοῦσα Κοινότης οἰκοθεν καὶ ἄνευ προηγουμένης σχετικῆς εἰδοποιήσεως της ὑπὸ τοῦ 'Ιατρικοῦ Συλλόγου 'Αθηνῶν ἢ τοῦ ἐνταῦθα 'Υγειονομικοῦ Κέντρου, ἀλλὰ ἐπὶ μόνῃ τῇ ἀλλοθεν ἐξωδίκῳ πληροφορίᾳ της ὅτι ὁ παρ' αὐτῇ καὶ εἰς θέσιν ἰατροῦ διωρισμένος ἐφεσίβλητος κατεῖχε καὶ δευτέραν παρ' ἑτέρᾳ ὑπηρεσίᾳ ἔμμισθον θέσιν, διέκοψε κατὰ τὸν ἐν προκειμένῳ σκοπούμενον χρόνον (ἀπὸ 1 'Ιανουαρίου 1953 μέχρι 15 Φεβρουαρίου 1956) τὴν μισθοδοσίαν αὐτοῦ, χωρὶς καὶ νὰ τὸν ἀπολύσῃ, οὐδὲ νὰ ἀποκρούσῃ τὰς παρὰ τοῦ ἰδίου προσφερθείσας τότε ὑπηρεσίας του, ἃς τοὐναντίον ἐδέχετο, παρέπεται ὅτι ἡ οὕτωσι χωρήσασα ἁπλῆ διακοπὴ τῆς μισθοδοσίας ἐκείνου εἶναι παράνομος καὶ δή: α) ὁπωσδήποτε ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου 1954 μέχρι 4 Αὐγούστου 1955, ἕνεκα τῆς κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁλοκληρωτικῆς ἄνω ἀναστολῆς τῶν εἰρημένων περὶ ἰατρικῆς πολυθεσίας διατάξεων, ἀνεξαρτήτως καὶ τῆς μὴ συνδρομῆς τῶν ἄνω προϋποθέσεών των, καὶ β') διὰ τὸ ὑπόλοιπον κρίσιμον χρονικὸν διάστημα, κυρίως ὡς μὴ συνδυασθεῖσα μετ' ἀπολύσεως καὶ ἐπικουρικῶς ὡς γενομένη ἄνευ προηγουμένης σχετικῆς εἰδοποιήσεως τῶν ἁρμοδίων ἄνω 'Ιατρικοῦ Συλλόγου καὶ 'Υγειονομικοῦ Κέντρου, ἤτοι κατὰ παράβασιν τῶν αὐτῶν ἰσχυουσῶν τότε διατάξεων, ὡς ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέραις αἰτιολογίαις, ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον, ἀβάσιμος δὲ ἐλέγχεται ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων 1ος λόγος τῆς ἐφέσεως.

Κατά τε τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν λογικὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 54 § 1 τοῦ νόμου 1811]1951 καὶ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ νόμου 1726]1951, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 2262]1952, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τοιούτων διατάξεων ὁ ὑπάλληλος 'Οργανισμοῦ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως θεωρηθῇ ὡς αὐτοδικαίως παραιτηθεὶς τῆς παρ' αὐτῷ θέσεώς του ἕνεκα κατοχῆς καὶ ἑτέρας δημοσίας θέσεως, πρέπει νὰ ἦτο διωρισμένος εἰς ἐκείνην πρὸ τοῦ διορισμοῦ του εἰς δημοσίαν ταιαύτην, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει λογίζεται αὐτοδικαίως παραιτηθεὶς τῆς παλαιᾶς παρὰ τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ θέσεως, ὁπότε διατηρεῖ ὁπωσδήποτε τὴν μεταγενεστέρως κτηθεῖσαν θέσιν του παρὰ τῷ 'Οργανισμῷ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἐν προκειμένῳ ὅμως καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἐφετείου τούτου, ἐκτιμῶντος τὰς πρωτοδίκους προτάσεις τῆς ἐκκαλούσης, οὐδόλως αὕτη καθώρισεν, ὅτι ὁ παρὰ τῆς ἰδίας ἰσχυρισθεὶς διορισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς ὑγειονολόγου ἰατροῦ τοῦ 'Υγειονομικοῦ Κέντρου 'Αττικῆς ἦτο μεταγενέστερος τοῦ διορισμοῦ του παρ' αὐτῇ. Ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν πρωτοδίκων προτάσεών της, δὲν προέβη—ὡς ἔδει—εἰς ἐπίκλησιν τοῦ ἤδη ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 180]25.2.1946 πιστοποιητικοῦ τῆς 'Υγειονομικῆς Σχολῆς 'Αθηνῶν, πάντως ἡ μοναδικὴ ἀπόδειξις, ἣν παρέχει τοῦτο, ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, φοιτήσας εἰς τὴν ἄνω Σχολὴν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1941 - 1942 καὶ ὑποστὰς τὴν

νόμιμον δοκιμασίαν, ἐκρίθη ἄξιος τοῦ πτυχίου τοῦ ὑγειονολόγου Ἰατροῦ, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἡ παρὰ τοῦ ἰδίου ἐπικαλουμένη καὶ νομίμως προσαγομένη ὑπ' ἀριθ. 1723]5.3.1960 βεβαίωσις τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας πλήρως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἐφετείου, πρααποδεικνύει, ὅτι οὗτος ὑπηρετεῖ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929 καὶ ἐντεῦθεν εἰς διαφόρους Ὑπηρεσίας τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου ὡς ὑπάλληλός του, εἰς τρόπον ὥστε ἐκ τῆς πιστοποιήσεως ταύτης τὸ Ἐφετεῖον ἐσχημάτισε τελείαν δικανικὴν πεποίθησιν περὶ τοῦ ὅτι ἡ τοιαύτη δημοσιουπαλληλικὴ θέσις ἐκείνου προηγήθη ὁπωσδήποτε τοῦ παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ διορισμοῦ αὐτοῦ, ὅστις, κατὰ τὰ ἐκατέρωθεν συνομολογούμενα, χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939. Ἑπομένως δὲν ἐσφαλε τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπορρίψαν ὡς ἀόριστον καὶ ἀνεπίδεκτον δικαστικῆς ἐκτιμήσεως τὴν σχετικὴν ἔνστασιν τῆς ἐκκαλούσης, ἥτις ἄλλως τε οὔτε κατ' οὐσίαν εὑρίσκεται, ἀβασίμως δὲ αὕτη παραπονεῖται περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τοῦ 2ου λόγου τῆς ἐφέσεώς της.

Ἐκ μὲν τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1 § 1 ἐδαφ. β', 11, 96, καὶ 97 τοῦ νόμου 1565]1939 «περὶ Κώδικος ἀσκήσεως τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος» σαφῶς συνάγεται, ὅτι πειθαρχικὴ μόνον δίωξις ἐπιτρέπεται κατὰ τῶν ἰατρῶν τῶν κατεχόντων δημοσίαν θέσιν παρὰ πολιτικαῖς ὑπηρεσίαις, εἴτινες παρὰ τὴν σχετικὴν ἀπαγόρευσιν προβαίνουσιν εἰς ἄσκησιν τῆς ἰατρικῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν ἐξομοιοῦται καὶ ἡ κατοχὴ οἱασδήποτε ἐμμίσθου θέσεως, δι' ἣν ἀπαιτεῖται ὡς ἐφόδιον τὸ πτυχίον τῆς Ἰατρικῆς Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς. Διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 6008]1934 «περὶ ὀργανώσεως τῆς περιφερειακῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως» ἀπαγορεύεται ἀπολύτως εἰς ἅπαντας τοὺς ἰατροὺς τῶν Ὑγειονομικῶν Κέντρων, ὑγιεινολόγους ἢ ἀφροδισιολόγους, ἡ ὁπωσδήποτε ἐξάσκησις τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος ἐπὶ ποινῇ ἀπολύσεώς των ἐκ τῆς παρὰ τῷ Ὑγειονομικῷ Κέντρῳ κατεχομένης θέσεως. Ἀρα-ὡς ὀρθῶς ἐδέχθη καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις-οὔτε ἐκ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων δικαιολογεῖται ἡ παρὰ τῆς ἐκκαλούσης γενομένη ἄνω διακοπὴ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀβάσιμος δὲ παρίσταται ὁ ἀντίθετος 3ος λόγος τῆς ἐφέσεώς της.

II

Ἀποζημίωσις ἰατρῶν παραιτουμένων ἢ ἀπομακρυνομένων ἐπὶ κατοχῇ ὑπ' αὐτῶν πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεως

Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν 270/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Ἡρ. Καμούτσης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Β. Παπουράκος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Ρίγγας, Σ. Δαούσης

Διὰ μὲν τοῦ ἐδαφίου 1 τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 3319]1955 ὁρίζεται, ὅτι «δὲν παγορεύεται εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχωσι πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως, δι' ἣν ὡς ἐφόδιον ἀπαιτεῖται καὶ τὸ πτυχίον τῆς ἰατρικῆς, διὰ δὲ τοῦ ἐδαφίου 7 τῆς παραγράφου 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι «ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου οἱ ἰατροὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως ὑποβάλωσιν ὑπεύθυνον δήλωσιν εἰς τὸν οἰκεῖον Ἰατρικὸν Σύλλογον καὶ τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἀναφέρηται, ἐὰν κατέχωσιν ἢ ὄχι θέσιν τινὰ ἢ θέσεις κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος νόμου, ὡς καὶ τὰς ἐξ ἑκάστης θέσεως ἀποδοχὰς καὶ τὰς ὥρας ἀπασχολήσεως ἡμερησίως κατὰ μέσον ὅρον, οἱ δὲ κατέχοντες πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως νὰ δηλώσωσι ποίαν ἐξ αὐτῶν προτιμοῦν νὰ διατηρήσωσι παραιτούμενοι πάσης ἄλλης . . . , τῶν Ὀργανισμῶν, Ταμείων Ὑγείας κλπ., ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀ.ν. 1843]1951 ἀναφερομένων, ὑποχρεουμένων νὰ διακόψωσι τὴν μισθοδοσίαν καὶ πᾶσαν ἄλλην παροχὴν ἀμοιβῆς, εὐθὺς ὡς ἤθελον εἰδοποιηθῆ σχετικῶς ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἢ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου. Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν.δ. 3623]1956, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 § 4 τοῦ νόμου 3796]1957, ὁρίζεται ὅτι «ἰατροὶ ὑπηρετοῦντες εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει εἰς πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα, ἀπαλλασσόμενοι τῶν καθηκόντων των λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἀποχωροῦντες τῆς θέσεώς των λόγῳ ὑγείας ἢ τέλος ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται σαφῶς, ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἰατροὺς ὅπως κατέχωσι πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως, δι' ἃς ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἰατρικῆς, ὅτι οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλωσιν ὑπεύθυνον δήλωσιν εἰς τὸν οἰκεῖον Ἰατρικὸν Σύλλογον, ἵνα δηλώσουν ἐκτὸς τῶν ἄλλων, εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν κατέχουν πλείονος τῆς μιᾶς θέσεως, ποίαν ἐξ αὐτῶν προτιμοῦν νὰ διατηρήσουν καὶ ὅτι ὁ οὕτω βάσει τῶν διατάξεων τούτων ἀπομακρυνόμενος τῆς θέσεως, ἧς δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν διατήρησιν, δικαιοῦται τῆς κατὰ νόμον 2112]1920 ἀποζημιώσεως, ἧς εἶναι πρόδηλον ὅτι δικαιοῦται ὁ ἰατρὸς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς παραιτήσεως του ἀπὸ τῆς θέσεως, ἧς δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν διατήρησιν, ἀφοῦ καὶ οὗτος ἀπομακρύνεται κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων. Περαιτέρω ἡ, ὡς ἄνω κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 3319]1955 δήλωσις τοῦ ἰατροῦ πρὸς τὸν Ἰατρικὸν Σύλλογον, ἥτις γνω-

στοπαιείται παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν οἰκεῖον 'Οργανισμόν, Ταμεῖον 'Υγείας κλπ. περὶ τῆς προτιμωμένης πρὸς διατήρησιν θέσεως, ἔχει τὴν ἔννοιαν παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἑτέρας τῆς μὴ προτιμωμένης, καταλυτικῆς ἄνευ ἄλλου τινὸς τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως, καὶ τέλος κατὰ τὰ ἄρθρα 117 § 2 καὶ 118 § 2 τοῦ Κώδικος περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1726]1951, ἡ παραίτησις δημοτικοῦ ὑπαλλήλου ἐπάγεται τὴν λύσιν τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς αὐτῆς ἢ ἀπὸ τῆς παρόδου τριμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίσθη διὰ τῆς ἀγωγῆς αὐτῆς τὰ ἑξῆς, ἅτινα καὶ ἀποδεικνύονται ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων παρ' αὐτῆς καὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐγγράφων καὶ ἐξ ὁμολογιῶν αὐτῶν: Ἡ ἐφεσίβλητος, ὑπηρετοῦσα παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι Δήμῳ 'Αθηναίων ὡς ἰατρὸς καὶ κατέχουσα καὶ ἑτέραν θέσιν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ὑπέβαλε βάσει τῶν ἄνω διατάξεων τοῦ ν. 3319]1955 δήλωσιν πρὸς τὸν 'Ιατρικὸν Σύλλογον 'Αθηνῶν, οὗτινος τυγχάνει μέλος, δι' ἧς ἐδήλου, ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσῃ τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. θέσιν της, ὅτι ὁ 'Ιατρικὸς Σύλλογος 'Αθηνῶν ἐγνώρισε τοῦτο πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα Δῆμον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 204:6|17.5.1958 ἐγγράφου του, μὲ τὴν σύστασιν ὅπως οὗτος προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν της ἐκ τῆς παρ' αὐτῷ θέσεώς της, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω περὶ πολυθεσίας τῶν ἰατρῶν διατάξεων. 'Ο ἐκκαλῶν Δῆμος, ἀντὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐφεσιβλήτου, ἐκάλεσεν αὐτὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68391]18.6.1958 ἐγγράφου του, ὅπως ὑποβάλῃ παραίτησιν ἀπὸ τῆς θέσεώς της, διὰ δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 88532]30.7.1958 μεταγενεστέρου ἐγγράφου του ἀνεκοίνωσε πρὸς αὐτήν, ὅτι ἀπὸ τῆς 1.8.1958 δὲν δύναται νὰ παρέχῃ ὑπηρεσίαν παρ' αὐτῷ καὶ παρήγγειλεν, ὅπως ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ἀπόσχῃ τῆς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων της, ἀπὸ τῆς αὐτῆς δὲ ἡμερομηνίας διέκοψεν ὁ ἐκκαλῶν καὶ τὴν μισθοδοσίαν της. Περαιτέρω ὁ ἐκκαλῶν ἤσκησε κατὰ τῆς ἐφεσιβλήτου διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 99585]12.9.1958 ἐγγράφου τοῦ Δημάρχου πρὸς τὴν Δημαρχιακὴν 'Επιτροπὴν πειθαρχικὴν ἀγωγήν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη δὲν συνεμορφώθη πρὸς πρόσκλησίν του, ὅπως ὑποβάλῃ πρὸς αὐτὸν παραίτησιν καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 115044]724]24.9.1958 κλήσεως ἐκάλεσεν αὐτὴν εἰς ἀπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἀποδοθέντος αὐτῇ παραπτώματος τούτου. Τέλος ἡ ἐφεσίβλητος τὴν 19ην Νοεμβρίου 1958 ὑπέβαλε δήλωσιν παραιτήσεως, ἥτις ἐγένετο ἀποδεκτὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 135]786]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δημάρχου 'Αθηναίων, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 209]17.12.1958 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Ν.Π.Δ.Δ.). Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἐπῆλθε κατάλυσις τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑπηρεσιακῆς σχέσεως ἡ ἀπόλυσις τῆς ἐφεσιβλήτου ἐκ τῆς παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι θέσεως αὐτῆς τοῦ Ἰατροῦ βάσει τῶν περὶ πολυθεσίας τῶν Ἰατρῶν διατάξεων, ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς παρ' αὐτῆς τῆς ἄνω δηλώσεώς της περὶ προτιμήσεως τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἑτέρας θέσεώς της πρὸς τὸν Ἰατρικὸν Σύλλογον 'Αθηνῶν, ἥτις ἐγνωστοποιήθη εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὴν 17.5.1958 καὶ βάσει τῆς ὁποίας ἐτέθη αὐτὴ ἐκτὸς ὑπηρεσίας, ἢ ἄλλως ἀπὸ τῆς παρόδου τριμήνου ἀπὸ τῆς ἄνω δηλώσεως (παραιτήσεως) συμπληρωθέντος τὴν 18 Αὐγούστου 1958, καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει πρὸ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἄνω πειθαρχικῆς διώξεως, ἢ τέλος ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος τῆς ἀπὸ 19.11.1958 παραιτήσεως τῆς ἐφεσιβλήτου. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ παραίτησις αὕτη τῆς 19.11.1958 δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ ὑποβληθεῖσα συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 117 § 4 τοῦ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων ἐκ τοῦ λόγου ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς της ἦτο ἐκκρεμὴς ἡ ἄνω πειθαρχικὴ δίωξις, καθ' ὅσον ἡ παραίτησις αὕτη δὲν ἦτο νέα καὶ αὐτοτελής, ἀλλ' ἀπετέλει ἐπανάληψιν τῆς πρώτης εἰρημένης δηλώσεως παραιτήσεως τῆς ὑποβληθείσης πρὸς τὸν 'Ιατρικὸν Σύλλογον, καὶ γνωστοποιηθείσης εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα, καὶ ἰσχυούσης εἰς αὐτήν. Κατ' ἀκολουθίαν δικαιοῦται ἡ ἐφεσίβλητος τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς ἔχει τροποποιηθῇ, προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ὡς ὀρθῶς ἔκρινε καὶ τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως αὐτοῦ. Καὶ ναὶ μὲν ἐπεβλήθη εἰς τὴν ἐφεσίβλητον, κατόπιν τῆς εἰρημένης πειθαρχικῆς διώξεως, ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς παύσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 80]7.2.1959 ἀποφάσεως τῆς Δημαρχιακῆς 'Επιτροπῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀλλ' αὕτη δὲν παρακωλύει τὴν γένεσιν τῆς εἰρημένης ἀπαιτήσεως τῆς ἐφεσιβλήτου, διότι εἶναι μεταγενεστέρα τῆς ἄνω καταλύσεως τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως καὶ διότι ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἡ ἀπόλυσις αὕτη ἀποτελεῖ ἀπόλυσιν τῆς ἐφεσιβλήτου κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας τῶν Ἰατρῶν διατάξεων, στηριζούσα τὸ δικαίωμά της. Δέον ὅθεν ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, δι' ἧς ὁ ἐκκαλῶν Δῆμος ὑποστηρίζει τὸ ἐναντίον, ἤτοι ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος δὲν δικαιοῦται τῆς εἰρημένης ἀποζημιώσεως, διότι ἀπελύθη οὐχὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω περὶ πολυθεσίας διατάξεων, ἀλλὰ λόγῳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστού Α.Ν. 1836]1951 εἰς Α.Ε. «Ἑλληνικοὶ Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι»

Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ κατ' ἄρθρον 127 Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος.—Δυνατὴ ἔγερσις αὐτῆς διὰ τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ἐννόμου σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπαγομένης εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια καὶ οὐχὶ πρὸς ἀναγνώρισιν ἁπλοῦ πραγματικοῦ γεγονότος ἢ νομικῶν ἐννοιῶν.— Ρύθμισις τῆς μισθοδοσίας τῶν κατὰ τὸν ἀν. νόμον 1836]1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἰσχυουσῶν διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως.—Διατήρησις τῆς σχέσεως καὶ ἀπόλυσις αὐτῶν.—Ὁδηγοὶ λεωφορείων Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων.—Παραπομπὴ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 285/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Βασσάμου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Ν. Μασουρίδης

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 127 Εἰσ.Ν.Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 1, 3 Πολ. Δικον. σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ δύναται νὰ ἐγερθῇ διὰ τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ἐννόμου σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπαγομένης εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς ἀναγνώρισιν ἁπλοῦ πραγματικοῦ γεγονότος ἢ νομικῶν ἐννοιῶν. Ὅθεν ὁ ἐκδοὺς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστὴς(*), κρίνας ἀπορριπτέαν τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς, τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἐν αὐτῇ Κανονισμὸς τῆς ἀναιρεσιβλήτου, διέπων τὰς σχέσεις αὐτῆς μετὰ τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων της εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀντικείμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3752]1929, ταῦ ἀ.ν. 2191]1940 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὀρθῶς ταύτας ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀπορριπτέος δὲ ὁ ἀντίθετος πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 3 § 5 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2113]1952 κυρωθέντος ἀ.ν. 1836]1951 ἡ μισθοδοσία τῶν ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ ἢ τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων τοποθετουμένων εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις πολεμιστῶν, τὰ ἐπιδόματα, ἡ προαγωγὴ καὶ πειθαρχία αὐτῶν διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων, εἰδικῶν κανονισμῶν καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἰσχύουν διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου, παράγραφοι 1 καὶ 5, τοῦ νόμου 2223]1952, ἡ σχέσις ἐργασίας τῶν ὡς ἄνω πολεμιστῶν διατηρεῖται ἐν ἰσχύι ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πενταετίαν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας οὗτοι ἀπολύονται μόνον διὰ τοὺς ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 7 λόγους. Μετὰ δὲ τὴν πάροδον τῆς πενταετίας ταύτης ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των οὗτοι παραμένουσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετατρεπομένης εἰς τοιαύτην ἀορίστου χρόνου, ἐξομοιούμενοι πλήρως πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει συναδέλφους των, ἡ δὲ μισθωτικὴ αὐτῶν σχέσις διέπεται ὑπὸ τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων καὶ τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται τοιοῦτος.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ μισθωτικὴ σχέσις τῶν συμφώνως πρὸς ταύτας τοποθετουμένων πολεμιστῶν διέπεται ἐν γένει ὑπὸ τοῦ διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς παρ' ἡ ἐτοποθετήθησαν ἐπιχειρήσεως ἰσχύοντος εἰδικοῦ κανονισμοῦ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει τοιοῦτος καὶ διὰ τὴν εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουσι κατηγορίαν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως. Τούτων δὲ τεθέντων οἱ παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ τοποθετηθέντες ἀναγκαστικῶς πολεμισταὶ ὡς ὁδηγοὶ τῶν λεωφορείων της δὲν ὑπάγονται εἰς τὸν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 2191]1940 ἐκδοθέντα καὶ διὰ τοῦ β.δ]τος τῆς 13]16 Φεβρουαρίου 1940 κυρωθέντα Κανονισμὸν τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀφοῦ οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐλευθέρως προσλαμβανομένων ὁδηγῶν λεωφορείων, ὡς μὴ περιλαμβανομένων μεταξὺ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 ρητῶς καὶ περιοριστικῶς μνημονευομένου προσωπικοῦ, ὅπερ κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ. Δὲν δύναται δὲ κατόπιν τούτων ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 § 10, ὁρίζουσα τὰ προσόντα ταῦ δοκίμου ὁδηγοῦ λεωφορείων, νὰ ἀγάγῃ εἰς ἄλλο συμπέρασμα καὶ δὴ εἰς τὴν κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ, διότι αὗται, προνοοῦσαι περὶ τῆς ἐν γένει σταδιοδρομίας τοῦ ἐν τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ 6 προσωπικοῦ, εἶναι τελείως ἀσυμβίβαστοι μὲ τοὺς ὁδηγοὺς λεωφορείων. Ὅθεν ταῦτα εἰποῦσα καὶ ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις οὐδεμίαν διάταξιν παρεβίασεν, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος ταῦ ἀναιρετηρίου λόγος. Τῆς ἀποφάσεως ὅμως ταύτης ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου δέον κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ νόμου 3810]1957 νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως ὡς πρὸς τὸν περὶ οὗ πρόκειται λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου(*).

(*) Πρωτοδίκης Ἀθηνῶν (ἀπόφ. 6283]1959).

(*) Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 1836]1951 καὶ Α.Π. 657]1958, ΕΕΔ 17, 1117, Α.Π. 39]1959, ΕΕΔ 18, 256.

II. ΕΠΙΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Δικαστική παράστασις ανηλίκου μισθωτού

Δυνατή παράστασις ανηλίκου, συμπληρώσαντος τό 14ον έτος τής ήλικίας αύτού, έπί δικαστηρίου πρός προστασίαν ή διεκδίκησιν τών έκ τής ίδίας έργασίας αύτού.— Έπίσχεσις έργασίας πρός άσφάλειαν ληξιπροθέσμου άξιώσεως αύτού κατά τού έργοδότου έξ άπαιτητών μισθών διά παρασχεθείσαν έργασίαν, κατ' άρθρα 325 καί 329 Άστικού Κώδικος.— Ίσχυρισμός έργοδότου περί καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος μισθωτού.

Πρωτοδίκου Άθηνών 3248/1960

Διαδικασία έργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ήλ. Κάμτσιος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Καραγκούνης, Σ. Ήλιόπουλος

Καθ' ἃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ἡ ἐνάγουσα δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς πωλήτρια ἐν τῷ ἐμπορικῷ τούτου καταστήματι καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὡς τοιαύτη ἀπὸ τῆς προσλήψεώς της 3ης Σεπτεμβρίου 1958 ἔτους μέχρι τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου 1960 ἔτους, ὅτε καὶ ἀπελύθη ἀκύρως.

Ζητεῖται ἤδη, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος οὗτος καὶ τῇ καταβολῇ διὰ διαφορὰν ἀποδοχῶν καὶ δώρων, δεδουλευμένης τοιαύτης, ὁμοίας ὑπερημερίας καὶ ἀμοιβῆν δι' ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας, ἐν συνόλῳ δρ. 16.462,80 καθ' ἃ ποσὸν ἄλλως κατίστη οὗτος ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος. Οὕτως ἔχουσα αὐτῇ, νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 653, 656, 659 καὶ 904 ἐπ. Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 11]1956 καὶ 17]1958 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, παραδεκτῶς δὲ φέρεται κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται.

Ἐκ τῆς β' παραγράφου τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 74 Πολ. Δικον. σαφῶς, κατ' ἀντιδιαστολήν, συνάγεται, ὅτι ὁ ἀνήλικος ὡς πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς περιουσίας του, τοῦ ὁποίου ἔχει πλήρη καὶ ἀπόλυτον τὴν ἐξουσίαν ἐλευθέρας διαθέσεως καὶ δὴ ὡς πρὸς ὅσα κερδαίνει ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐργασίας, τὰ ὁποῖα κατ' ἄρθρον 135 Α.Κ., ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσε τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δύναται νὰ διαθέτῃ ἐλευθέρως, δύναται ἄνευ διατυπώσεως ἢ δεσμεύσεως νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου καὶ προστατεύσῃ ἢ διεκδικήσῃ (πρβλ. *Ράμμου*, Στοιχ. Πολ. Δικ. § 64 σ. 97, *Εὐκλ.* § 88 σ. 4, *Οἰκον.* – *Λιβ.* § 49 σ. 86, *Καυκᾶ*, Εἰδ. Ἐνοχ. ἐκδ. Β' σ. 403, *Καποδίστρια*, Ἑρμ. Ἐργ. Δικ. § 463, Πρωτ]κείου Ἀθ. 12611]1957, ΕΕΔ 16ος σ. 1102). Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον, καθ' ἃ ἐκ τοῦ προσαγομένου πιστοποιητικοῦ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων δείκνυται, ἡ ἐνάγουσα ἐγεννήθη τὴν 29ην Ἀπριλίου 1942 ἔτους, ἔχει συμπληρώσει ἤδη τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας της καὶ νομίμως παρίσταται αὐτοπροσώπως ἐνώπιον ἡμῶν πρὸς ἐπιδίωξιν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι τῶν ἀξιώσεών της, τῶν ἀπορρεουσῶν ἐκ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω σχέσεως. Ἄλλωστε εἶναι ἐπιτρεπτή, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 2 in fine τοῦ ἄρθρου 74 Πολ. Δικ., ἡ ἐν προκειμένῳ αὐτοπρόσωπος ἐπὶ Δικαστηρίου παράστασις τῆς ἐναγούσης, ἐχούσης, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, ἀπόλυτον ἀνάγκην πρὸς διατροφήν της τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας της ἀπολαυῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνάγκῃ ὑπάρχει καὶ ὁ κίνδυνος ἀπωλείας τοῦ ὑφισταμένου δικαιώματός της (*Τούση*, Ἐργ. Δίκ. § 10 σ. 63, Α Π. 503]1953, ΝοΒ 1ον σ. 857). Ἀπορριπτέος ἄρα ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου.

Ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τῶν ἄρθρων 325 καὶ 329 Α.Κ., ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ προβῇ εἰς ἐπίσχεσιν τῆς ὀφειλομένης ὑπ' αὐτοῦ παροχῆς, τουτέστι τῆς μελλούσης ἐργασίας του, πρὸς ἀσφάλειαν ληξιπροθέσμου ἀξιώσεώς του κατὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀπορρεούσης ἐξ ἀπαιτητῶν μισθῶν διὰ παρασχεθείσαν ἤδη ἐργασίαν, ὑπὸ μόνην τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ φύσις τῆς ἐργασίας ἐπιδέχεται τὴν εἰς μεταγενέστερον χρόνον παροχὴν αὐτῆς, ἐπὶ τῇ ταυτοχρόνῳ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πληρωμῇ τῶν ἐν λόγῳ ἀποδοχῶν, ἀρκεῖ ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου νὰ μὴ προσκρούῃ εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. (*Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 43, Α Π. 201]1954, ΕΕΔ 13, σ. 349, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17307]1958, ΕΕΔ 18, σ. 257). Ἐξ ἑτέρου ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως δέον νὰ γίνηται ρητῶς καὶ σαφῶς, μὴ ἀρκούσης τῆς ἁπλῆς ἀρνήσεως τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἡ ἄρνησις αὕτη δέον νὰ συσχετισθῇ πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνταξιώσεως (*Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ἐκδ. Γ' ὑπ' ἄρθρον 655, *Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 43 ἀριθ. 5, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 734]1960, ΕΕΔ 19, σ. 411).

Καθ' ἃ προεξετέθη, ἡ ἐνάγουσα ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τὴν 30.1.1960, χωρὶς νὰ τηρηθῶσιν αἱ διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198]1955. Ἀκύρου ἄρα οὔσης τῆς τοιαύτης καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀρνουμένου δὲ τοῦ ἐναγομένου ὅπως ἀπαδεχθῇ τὰς προσηκόντως ὑπὸ τῆς ἐναγούσης προσφερομένας ὑπηρεσίας, περιῆλθεν οὗτος εἰς ὑπερημερίαν. Τὴν 18ην Μαρτίου 1960 ἔτους δι' ἐξωδίκου προσκλήσεως, ἐπιδοθείσης νομίμως τῇ ἐναγούσῃ, ὁ ἐναγόμενος προσεκάλεσε τὴν ἐνάγουσαν, ὅπως ἀναλάβῃ ἐκ νέου ἐργασίαν, ὡς καὶ πρότερον, παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει του. Τοιαύτη πρόσκλησις, γενομένη εἰς προγενέστερον χρόνον, ὡς ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται, οὐδάλως ἐβεβαιώθη. Ἡ ἐνάγουσα ἐγκαίρως διὰ τῆς ἀπὸ 19.3.1960 ἐξωδίκου ἀπαντήσεως καὶ δηλώσεώς της, ἐπιδοθείσης νομίμως τῷ ἐναγομένῳ, ἐδήλωσε τῷ ἐναγομένῳ σαφῶς, ὅτι ἀσκεῖ τὸ τῆς ἐπισχέσεως τῆς παροχῆς της δικαίωμα μέχρις οὗ καταβληθῶσιν αὐτῇ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου αἱ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως (30.1.1960) μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης (19.3.1960) ἀποδοχαί της, ὀφειλόμεναι συνεπείᾳ τῆς ἐκ τῆς ἀκύρου ταύτης ἀπολύσεως ὑπερημερίας τοῦ ἐναγομένου τούτου. Ἡ τοιαύτη τῆς ἐναγούσης δήλωσις ἀπέτρεψε τὴν περιέλευσιν ταύτης εἰς ὑπερημερίαν ὀφειλέτου μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω πρόσκλησιν τοῦ ἐναγομένου καὶ κατέστησεν ἄνευ ἀποπλέσματος τὴν πρόσκλησιν ταύτην τοῦ ἐργοδότου τούτου (πρβλ. *Β. Βασιλείου* ἐν ΕΕΔ 11, σ. 618 καὶ 833 - 835, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5052]1953, Θέμ. ΞΔ' σ. 513), ὥστε ἐξακολουθεῖ τελῶν ἐν ὑπερημερίᾳ, ἐφ' ὅσον δὲν προῆλθεν εἰς καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων ἀπὸ τῆς

άκύρου ἀπολύσεως καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς προσκλήσεως ἀποδοχῶν, οὐδὲ προέβη, ὡς ἐδικαιοῦτο ἐκ τοῦ ἄρθρου 328 Α.Κ., εἰς ἀπόκρουσιν τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως διὰ τῆς ὑπὸ μέρους του παροχῆς ἀσφαλείας.

Περαιτέρω ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως τῆς παροχῆς ἐξ οὐδενὸς στοιχείου ἐλέγχεται ὡς καταχρηστική, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου δὲν ἀναφέρονται στοιχεῖα, ἐξ ὧν νὰ προκύπτωσιν οἱ πραγματικοὶ ὅροι τῆς καταχρήσεως τοῦ δικαιώματος (Α.Π. 399]1955, ΕΕΝ ΚΒ' σ. 760ι.

Κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ὑπόχρεως ὁ ἐναγόμενος εἰς τὴν καταβολὴν τῶν αἰτουμένων ἀποδοχῶν ὑπερημερίας (ἄρθρου 656 Α.Κ.) τοῦ ἀπὸ 1.2.1960 μέχρι 31.3.1960 χρονικοῦ διαστήματος ἐκ δραχμῶν 190ι(*).

III. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΔΑΤΩΝ

Ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν λόγῳ νόσου καθιστώσης μισθωτὸν διαρκῶς ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν

Ἀπόλυσις προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, καθιστώσης αὐτὸ διαρκῶς ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν. —Δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν Κανονισμόν.—Ἀνεφάρμοστον ἐπ' αὐτῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198]1955.—Ὑπολογισμὸς δι' ἀποζημίωσιν καὶ «δώρων» δι' ἑορτάς.— Συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεως ἐργοδότιδος πρὸς ἀποζημίωσιν.—Πρότασις συμψηφισμοῦ καὶ ἀποτελέσματα.— Ἔννοια ἄρθρου 10 ν. δ. 4020]1959 περὶ ἀποσβέσεως ἀξιώσεως Ἑταιρείας κατὰ τοῦ προσωπικοῦ της.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παραβάσεως ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1886]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης: ὁ κ. *Γ. Μαρκουλάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καλδῆς, Θ. Κονταρ/ρύρης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἐπιδιώκει τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας (Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων), ἐργοδότιδος αὐτοῦ, παρ' ᾗ ὑπηρέτησεν ὡς ὑπάλληλος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1937 μέχρι 1 Ἰουνίου 1959, ὅτε ἀπελύθη λόγῳ νόσου, καθιστώσης αὐτὸν διαρκῶς ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν, εἰς τὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 9 περίπτωσις 1 τοῦ κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης καταβολὴν συμπληρωματικῆς ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 40.350.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3752]1929 ἐκδοθέντος, κυρωθέντος δὲ διὰ τοῦ ἀπὸ 30.1.1946 β δ]τος (Φ.Ε.Κ. τεῦχος πρῶτον, φύλλον 50 τῆς 18.2.1946) καὶ συνεπῶς ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος κανονισμοῦ τῆς ἐναγομένης (ὅρα καὶ ἄρθρον 3 § 1 ἀνωτέρω ν. 3752]1929), τὸ προσωπικὸν τῆς ἑταιρείας (ἐναγομένης) ἀπολύεται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως μεταξὺ ἄλλων λόγων καὶ ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, καθιστώσης τὸν ὑπάλληλον διαρκῶς ἀνίκανον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατιθεμένης αὐτῷ ἐργασίας. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου ταύτης ὁρίζεται, ὅτι τὸ οὕτω λόγῳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου ἀπολυόμενον προσωπικὸν λαμβάνει διπλασίαν τὴν κατὰ νόμον περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας παρεχομένην ἀποζημίωσιν. Ἡ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης προβλεπομένη ἀποζημίωσις δὲν εἶναι ἡ τοιαύτη τοῦ ν. 2112 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' εἶναι ἀποζημίωσις, ἥτις ἐκ λόγων εἰδικῆς προνοίας πρὸς τὸ λόγῳ νόσου ἀπολυόμενον προσωπικὸν προβλέπεται ἀπ' εὐθείας ὡς καταβλητέα ὑπὸ τοῦ ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου ὡς ἀνωτέρω κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης καὶ μόνον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ μέτρου τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης παρέπεμψεν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως προβλέπεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ὡς εἴρηται κανονισμοῦ, ἡ ἐπὶ τὴν πληρωμὴν ἢ συμπλήρωσιν αὐτῆς ἀγωγὴ δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν. 3198]1955 ὁριζομένην ἐξάμηνον προθεσμίαν ἀποσβέσεως, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης εἰς τὴν προθεσμίαν ταύτην ὑπόκεινται μόνον ἀπαιτήσεις ἀπολυομένων μισθωτῶν πρὸς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως καταβαλλομένης κατ' ἄμεσον πρόβλεψιν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2112 ἢ τοῦ β. δ]τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 καὶ ἀπορριπτέα κρίνεται ὡς μὴ νόμιμος ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προβαλλομένη ἔνστασις ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἐκ τῆς ἄνω διατάξεως τοῦ ν. 3198]1955 (*).

Ἐν προκειμένῳ συνομολογεῖται ὁ χρόνος ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος (ἀπὸ 21.9.1937 ἕως 1.6.1959) καὶ ἡ λόγῳ σωματικῆς νόσου ἀπόλυσίς του, συμφώνως ταῖς εἰρημέναις διατάξεσι τοῦ κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης. Ὁ ἐνάγων βάσει τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης παρὰ τῇ ἐναγομένῃ (21 ἐτῶν συμπεπληρωμένων) δικαιοῦται ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν ν. 2112 (ἄρθρα 1 καὶ 3ι, περιλαμβανούσης τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς 17 μηνῶν. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, ἥτις βάσει τοῦ ἄνω κανονισμοῦ διπλασιάζεται, θὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῶν τακτικῶν εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω κανονισμοῦ προβλέπει περὶ καταβολῆς εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ὡς τακτικοῦ ἀνταλλάγματος καὶ ἑνὸς μισθοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα (3)4 διὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ 1]4 διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα), ὅστις βεβαίως ὑπολογίζεται εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῆς εἰρη-

(*) Ἴδετε περὶ ἐπισχέσεως ἐργασίας ΕΕΔ 18, 257, ἔνθα νομολογία καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς σημειώσεις μας, ΕΕΔ 19, 411.

(*) Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Α.Π. 402]1959, ΕΕΔ 18, 1185, Πρωτ]κείου Ἀθηνῶν 935]1959, ΕΕΔ 18, 1205, Α.Π. 63]1960, ΕΕΔ 19, 269.

μένης ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 πρβλ. Α.Π. 187|1959, ΕΕΔ 18, σελ. 421). Τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν κατὰ μῆνα ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀνήρχετο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του εἰς 3870 δραχμάς (τοῦτο δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, προκύπτει δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ προσκομιζομένου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀναλυτικοῦ λογαριασμοῦ τῆς ἐναγομένης τοῦ μισθοῦ τοῦ μηνὸς Μαΐου 1959). Ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τούτων δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἡ ἀναλογία τῶν εἰρημένων δώρων τῶν ἑορτῶν, ἤτοι 1|12 τοῦ ἄνω μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 322.50. Οὕτω αἱ κατὰ μῆνα ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος ἀνέρχονται εἰς 4.192,50 δραχμάς. Συνεπῶς ἡ ἀποζημίωσις, ἣν ὁ ἐνάγων βάσει τῶν εἰρημένων διατάξεων δικαιοῦται νὰ λάβῃ, ἀνέρχεται εἰς 142,545 δραχμάς. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἔλαβεν ὁ ἐνάγων εἰς μετρητὰ 106.172 δραχμάς (ἅτινας συνομολογεῖ ὅτι ἔλαβε, δὲν ἀμφισβητεῖ δὲ καὶ ἡ ἐναγομένη) καὶ 21.027 δραχμαὶ συνεψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης εἰς ἰσόποσον ληξιπρόθεσμον ἀνταπαίτησίν της κατὰ τοῦ ἐνάγοντος (ὅρα προσκομιζόμενον ἐν φωτοτυπίᾳ ὑπ' ἀριθ. 18278)1 7.1959 ἔνταλμα εἰσπράξεως τοῦ Ταμείου τῆς ἐναγομένης, προερχομένης ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ τελευταίου εἰσπράξεως μὴ ὀφειλομένης προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 503]1958 καὶ 106]1959 ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου, διὰ τῆς πρώτης τῶν ἐποίων ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 14249]1955 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ διὰ τῆς δευτέρας μετερρυθμίσθη (ἐξαφανισθεῖσαι ἡ ὑπ' ἀριθ. 3249]1955 ἀπόφασις ἡμῶν, ἥτις εἶχεν ἐπιδικάσει τῷ ἐνάγοντι τὴν ἄνω ἀποζημίωσιν δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἥτις κατόπιν τούτου ἀχρεωστήτως κατεβλήθη αὐτῷ (ὅρα κεκυρωμένα ἀντίγραφα προσκομιζόμενα τῶν ἄνω ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου). Ὁ συμψηφισμὸς νομίμως προτείνεται ἐν προκειμένῳ (ἄρθρον 440 Α.Κ.) διότι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112 δὲν εἶναι μισθός, ὅστις δὲν ὑπόκειται εἰς συμψηφισμὸν (ἄρθρον 664 Α.Κ.) (*).

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 440 καὶ 441 Α.Κ., ἀφ' ἧς συναντηθῶσιν αἱ ἀμοιβαῖαι ὁμοειδεῖς κατ' ἀντικείμενα καὶ ληξιπρόθεσμοι ἀπαιτήσεις δύο προσώπων γεννᾶται τὸ διαπλαστικὸν δικαίωμα ἑκατέρου ἐξ αὐτῶν νὰ δηλώσῃ συμψηφισμόν. Διὰ τῆς δηλώσεώς του ταύτης, γενομένης καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ δυναμένης ἐπαρκῶς νὰ συναχθῇ, ἐπέρχεται ipso jure ἡ ἀπόσβεσις τῶν ἀπαιτήσεων τούτων, οὐχὶ ὅμως ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς δηλώσεως, ἀλλ' ὡς ῥητῶς ὁρίζει τὸ ἄνω ἄρθρον 441 § 2 ἀναδρομικῶς, ἤτοι ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν αὐταὶ συνηντήθησαν καὶ καθ' ὃ ποσὸν συνυπῆρξαν, μὴ ἀπαιτουμένης ἄλλης προϋποθέσεως πρὸς τοῦτο ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως (Α.Π. 242]1956, ΝοΒ 4, σελ 836). Ἡ περὶ συμψηφισμοῦ δήλωσις εἶναι δικαιοπραξία μονομερὴς καὶ ἀνακοινωτέα πρὸς τὸν ἕτερον, δὲν ὑποβάλλεται εἰς συστατικόν τινα τύπον ἡ δήλωσις αὕτη, δέον ὅμως νὰ περιλαμβάνῃ τὴν σαφῆ καὶ ὁριστικὴν τοῦ δηλοῦντος δήλωσιν περὶ συμψηφισμοῦ, ἐν τῇ δηλώσει δὲ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς λέξεως συμψηφισμός, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ δι' ἄλλης ἀναλόγου περιφράσεως παράστασις τῆς περὶ συμψηφισμοῦ βουλήσεως. Ἡ δήλωσις αὕτη (συμψηφισμοῦ) δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἐπὶ δικαστηρίου τὸ πρῶτον ὑπὸ μορφὴν ἐνστάσεως κατὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ δανειστοῦ ὀφειλέτου. Τῆς γνησίας ταύτης ἐνστάσεως τοῦ συμψηφισμοῦ διακρίνεται ἡ καταχρηστικὴ τοιαύτη, εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ ὀφειλέτης - δανειστὴς ἔκαμεν ἤδη ἐξώδικον δήλωσιν κανονικὴν περὶ συμψηφισμοῦ καὶ ὕστερον κατὰ τὴν δίκην περὶ ἀπαιτήσεως προβάλλει καὶ πάλιν τὴν ἀνταπαίτησίν του εἰς συμψηφισμόν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ ἀποσβεστικὸν ἀποτέλεσμα ἐπῆλθεν ἤδη (ἄρθρ. 441 ἐδάφ. β' Α.Κ.) ἐκ τῆς ἐξωδίκου δηλώσεως καὶ συνεπῶς ἡ ἐν τῇ δίκῃ ἐπίκλησις τοῦ ἤδη προβληθέντος συμψηφισμοῦ ἀποτελεῖ καταχρηστικὴν ἄσκησιν, δηλαδὴ ἁπλῆν ἄρνησιν τῆς ἀγωγῆς (πρβλ. *Γ. Μπαλῆ*, Ἔνοχ. § 140, ΕρμΑΚ ἄρθρ 440 καὶ 441, *Ζέπου*, Ἔνοχ. Α' σελ. 741, *Βάλληνδα*, ὑπὸ τὸ ἄρθρον 441).

Ἐν προκειμένῳ συνεπῶς διὰ τῆς εἰρημένης δηλώσεως συμψηφισμοῦ εἰς τὴν ἐπίδικον ἀπαίτησιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐκπτώσεως ἐξ αὐτῆς τῶν ἄνω ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ἐπῆλθε μερικὴ ἀπόσβεσις τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀφ' ἧς αὐτὴ κατέστη ἀπαιτητή, δηλαδὴ ἅμα τῇ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπολύσει του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης. Ἑπομένως, ἀφαιρουμένων ἐκ τῆς ἄνω δικαιουμένης ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος (142,545 δραχ.) τοῦ καταβληθέντος ποσοῦ εἰς μετρητὰ (106,172) καὶ τοῦ συμψηφισθέντος ὡς ἄνω ποσοῦ τῶν 21.027 δραχμῶν, ἀπομένει ὀφειλόμενον ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 15.346.

Κατὰ τοῦ ὀφειλομένου τούτου ὑπολοίπου ποσοῦ ἀποζημιώσεως ἡ ἐναγομένη διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών της προβάλλει ἔνστασιν μερικοῦ συμψηφισμοῦ τῶν ὀφειλομένων αὐτῇ δικαστικῶν ἐξόδων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δυνάμει τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 503]1958 δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκ δραχμῶν 4.650. Καὶ ἡ ἔνστασις αὕτη εἶναι νόμιμος καὶ βάσιμος κατ' οὐσίαν, ἀποδεικνυομένη ἐκ τῆς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου προσκομιζομένης ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ). Συνεπῶς ἐν τέλει ὀφείλεται τῷ ἐνάγοντι τὸ ποσὸν τῶν 10.696 δραχμῶν.

Ὁ ἐνάγων εἰς ἀπόκρουσιν τῶν ἄνω ἐνστάσεων συμψηφισμοῦ προβάλλει κατ' ἀντένστασιν, ὅτι αἱ εἰρημέναι ἀπαιτήσεις τῆς ἐναγομένης δὲν ἠδύναντο νὰ προταθῶσιν εἰς συμψηφισμόν, διότι κατ' ἄρθρον 10 τοῦ ν.δ. 4020 τῆς 12|12 Νοεμβρίου 1959 αἱ ἀξιώσεις τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας Ὑδάτων κατὰ τοῦ προσωπικοῦ της, ἀνακύψασαι ἐξ ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν, λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἦν δὲν ἀπεδέχθησαν ὡς τοιαύτην αἱ ἐκδοθεῖσαι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἀποσβέννυνται, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεδόθη περὶ αὐτῶν καὶ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἀμετάκλητος δικαστικὴ ἀπόφασις συνεπείᾳ ἀγωγῆς τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας. Ἡ διάταξις ὅμως τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἀφορᾷ τὰς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου (12.11.1959) ὑφισταμένας ἀξιώσεις τῆς ἐναγομένης ἐκ τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων εἰς τὸ προσωπικόν της λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Ἑπομένως δὲν περιλαμβάνονται αἱ ἀπαιτήσεις ἐκ δικαστικῶν ἐξόδων καὶ ἀποσβεσθεῖσαι τοιαῦται (ἀπαιτήσεις) διὰ καταβολῆς ἢ συμψηφισμοῦ ὡς εἰς

(*) Παγίως δεκτὴ γίνεται ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ ἡ ἄποψις περὶ συμψηφισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112 (ἴδετε ΕΕΔ 18, 137).

τήν προκειμένην, ἐνθ' ἀνωτέρω, περίπτωσιν. Κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ἀντίνοησις αὐτη τοῦ ἐνάγοντος ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος. Ὁ προτείνων τήν ἔνστασιν τοῦ συμψηφισμοῦ ἱκανοποιεῖ τόν δανειστήν του, κυρίως ὅμως ἱκανοποιεῖται διά τῆς ἀποσβέσεως ἀντιστοίχου ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος δανειστοῦ, ἱκανοποιεῖται ἐν τῇ ἀμύνῃ κατά τῆς ἀγωγῆς (Ἐρμ.ΑΚ ἄρθρ. 440 - 441). Ἑπομένως δέν ἀπαιτεῖται διά τήν πρότασιν τῆς ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ εἰδική πληρεξουσιότης, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ὁ ἐνάγων, καθ' ὅσον ἡ πρότασις ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ δέν περιέχει ἐκποίησιν (ὅρα Ἐρμ.ΑΚ, ἐνθ' ἀνωτέρω καί *Βίλληρδαι*, ὑπό τό ἄρθρ. 441). Περαιτέρω ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται ἐν ταῖς ἐγγράφοις προτάσεσί του ὅτι ἡ ἀγωγή του εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τήν ἀρχήν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. καί 3 τοῦ Συντάγματος τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ της, δυνάμει τῆς ὁποίας (ἴσης μεταχειρίσεως) δικαιοῦται τά συμψηφισθέντα (παρακρατηθέντα) ὡς ἄνω χρηματικά ποσά ἐπιστραφέντα εἰς πλείστους τῶν ὑπαλλήλων της. Τά περιστατικά ὅμως ταῦτα θεμελιοῦντα νέαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, μή περιεχομένην ἐν αὐτῇ, ἀπαραδέκτως προτείνονται διά τῶν προτάσεων (Α.Π. 352]1959, ΕΕΔ 18, σελ. 820, Α.Π. 421]1959, ΕΕΔ 18, σελ. 1304). Ἐπομένως τῷ λόγῳ τούτῳ ὁ ἰσχυρισμός οὗτος τοῦ ἐνάγοντος κρίνεται ἀπορριπτέος.

ΙΥ. ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπό τοῦ συνδίκου ἱκανοποιήσεως μισθωτοῦ δι' ἀπαίτησιν νόμου 2112]1920.

Πτώχευσις ἐργοδότου καί ἐπιγενομένη ἀπόλυσις μισθωτοῦ ὑπό τοῦ συνδίκου ἄνευ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως.— Ἀξιώσεις μισθωτοῦ δι' ἀποδοχάς ἀπό τῆς ἀπολύσεως καί ἐντεῦθεν λόγῳ ἀκυρότητος αὐτῆς καί ὑπερημερίας τοῦ συνδίκου περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν.— Ἀπαραδέκτως φέρονται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ἐφ' ὅσον δέν ἀφορῶσιν εἰς πραγματικήν παροχήν ἐργασίας.—Ὑπαγωγή αὐτῶν εἰς τήν διαδικασίαν τῆς ἐπαληθεύσεως.—Ἄλλως ἔγκυρος ἡ ἀπόλυσις, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποζημίωσις προσεφέρθη νά καταβληθῇ ἐκ τοῦ μελλοντικοῦ πτωχευτικοῦ μερίσματος — Μισθωτός, ἀπολυθείς καί ἀποδεχθείς ὅπως εἰσπράξῃ τήν ἀποζημίωσίν του κατά τήν διαδικασίαν τῆς ἐπαληθεύσεως, εἰς ἣν καί ἀνηγγέλθη, θεωρεῖται παραιτηθείς νομίμως τοῦ δικαιώματος νά ἐπικαλεσθῇ τυχόν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῆς μή ἀμέσου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως.

Πρωτοδίκου Ἠλείας 6]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἠλ. Θεοτοκᾶτος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σέρρος, Λ. Κάζογλου, Μ. Ἀσπρομμάτης, Σ. Στάνος

Ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ἀπό μακροῦ ἐπί συμβάσει ἀορίστου χρόνου καί εἰργάσθη ὡς νυκτοφύλαξ ἐναντι ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 60 παρά τῇ Ἑταιρείᾳ «**», ἥτις μεταγενεστέρως ἐκηρύχθη εἰς πτώχευσιν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . . ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἠλείας. Ὅτι μετά τήν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως, ὁ προσωρινός σύνδικος κατήγγειλεν ἐγγράφως τήν ὡς ἄνω σύμβασιν ἐργασίας τήν 16.11.1959, ἄνευ ὅμως καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως πρός τόν ἐνάγοντα, ὅστις ἐξακολουθεῖ προσφερόμενος ὅπως ἐργασθῇ, πλήν ὁ ἐναγόμενος ὁριστικός σύνδικος ἀρνεῖται νά ἀποδεχθῇ τήν προσφοράν του, καταστάς οὕτω ὑπερήμερος κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. Διώκεται δέ ὅπως, ἀναγνωρισθείσης τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος σύνδικος νά καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι τά ἡμερομίσθιά του ἀπό τῆς ἀκύρου καταγγελίας καί ἐντεῦθεν μέχρι 13.2.1960, νομιμοτόκως ἀπό τῆς ἀγωγῆς.

Καθ' ἃ συνάγεται ἐκ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 534, 644, 645 καί 665 Ἐμπ.Νόμου καί τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 635]1937, ἀπό τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως πᾶς πιστωτής τοῦ πτωχεύσαντος, ἐκτός ἄν εἶναι ἠσφαλισμένος δι' εἰδικοῦ προνομίου, δέν δύναται, ἀκολουθῶν τήν συνήθη δικαστικήν ὁδόν, νά ἐναγάγῃ τόν σύνδικον πρός ἱκανοποίησιν ἢ ἁπλῆν ἀναγνώρισιν τῆς ἀπαιτήσεώς του, ἀλλ' ὀφείλει νά ἀναγγείλῃ ταύτην πρός ἐπαλήθευσιν κατά τήν εἰδικήν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 582 ἐπομ. Ἐμπορ. Νόμου καί νά ἱκανοποιηθῇ ἐκ τοῦ πτωχευτικοῦ μερίσματος. Οὐδόλως ὅμως ἰσχύουν οἱ ἐν λόγῳ περιορισμοί, ἐάν ἡ ἀπαίτησις ἐδημιουργήθη μετά τήν πτώχευσιν καί συνεπείᾳ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου, εἴτε συνεχίζοντος τήν ἐμπορίαν τοῦ πτωχοῦ, εἴτε διαχειριζομένου τήν πτώχευσιν, ὁπότε οὗτος νομίμως ἐνάγεται ὡς ἐκπροσωπῶν τήν ὑπόχρεων ὁμάδα τῶν πτωχευτικῶν πιστωτῶν. Ἑπομένως, προκειμένης ἀπαιτήσεως μισθωτοῦ ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἣν οὐδόλως λύει ἡ πτώχευσις (ὡς ἀβασίμως διατείνεται ὁ ἐναγόμενος), ἐάν αὐτη, καίτοι γεννηθεῖσα μετά τήν πτώχευσιν, δέν προέρχηται ἐκ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου, οὐδόλως ἀπασχολήσαντος τόν μισθωτόν, ἀλλ' εἶναι ἁπλῆ συνέπεια τῆς προϋφισταμένης τῆς πτωχεύσεως ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὡς ἐν προκειμένῳ, δέν δύναται δι' ἀγωγῆς κατά τοῦ συνδίκου νά ἐπιδιωχθῇ ἡ ἱκανοποίησις ἢ ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆς, ἀλλ' μόνον διά τῆς διαδικασίας τῆς ἐπαληθεύσεως (*Καυκά*, Ἐνοχ. Ἐκδ. Β', ὑπό τό ἄρθρον 656, § 3, σελ. 477). Ὡς ἐκ τούτου καί ἀκύρου πράγματι ὑποτιθεμένης τῆς ἐνδίκου καταγγελίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπίδικος περί μισθῶν ἀξίωσις ἀληθῆς ὑποτιθεμένη, καίτοι μεταγενεστέρως τῆς πτωχεύσεως, δέν προῆλθεν ἐκ τῆς δραστηριότητος τοῦ ἐναγομένου συνδίκου καί δέν ἀφορᾷ ἐργασίαν παρασχεθεῖσαν εἰς αὐτόν, ἀπαραδέκτως ἀσκεῖται διά τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς, ἥτις ὡς ἐκ τούτου τυγχάνει ἀπορριπτέα (βλ. καί Πρωτ. Ἀθ 2801]1958, ΝοΒ 6]886, 1278]1958, ΕΕΔ 17, 420, 6733]1955, ΕΕΝ 23, 870).

Ἄλλως καί μέν κατά τήν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3198]1955 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως εἶναι ἄκυρος, ἐν δέν καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, πλήν ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τῆς ἐργοδότιδος ἐπιχειρήσεως, καθ' ἣν ὁ σύνδικος μή ἀποδεχθείς παντάπασι τάς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, καταγγέλλει ἐγγράφως τήν ἐργασιακήν σύμβασιν, ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις δέν ἀπαιτεῖται ὅπως καταβληθῇ ἀμέσως εἰς τόν ἀπολυόμενον, ἀλλά, καθ' ὅ συνάγεται ἐκ τῆς ἑρμηνείας τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω προ-

εκτεθεισῶν διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ ν. 2112/1920, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 ν. 3252/1955, ἀρκεῖ, ὅπως περιληφθῇ εἰς τὰ χρέη τῆς πτωχεύσεως καὶ ἐξοφληθῇ ἐκ τοῦ πτωχευτικοῦ μερίσματος προνομιακῶς, κατὰ τὴν ἐν ἄρθροις 940 καὶ 991 Πολ. Δικ. τάξιν (βλ. σχετικῶς Πρωτ. Ἀθηνῶν 5528/1952, ΕΕΔ 12, 267 καὶ σύμφωνα σχόλια ἐν ΕΕΔ 19, 11). Ὥστε ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν περιπτώσει ἡ μετὰ τὴν πτώχευσιν ἐγγράφως γενομένη καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τοῦ ἐναγόντος, οὐδόλως παρασχόντος ἐργασίαν εἰς τὸν σύνδικον, εἶναι ἔγκυρος, καίτοι δὲν κατεβλήθη ἀμέσως ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἐφ' ὅσον αὕτη, καθ' ἃ ρητῶς ἐδηλώθη εἰς τὸν ἐνάγοντα διὰ τῆς ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένης καταγγελίας, θὰ ἐξοφληθῇ ἐκ τοῦ πτωχευτικοῦ μερίσματος.

Ἀλλά, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ἡ γενομένη καταγγελία εἶναι ἔγκυρος καὶ δι' ἕτερον λόγον: Κατὰ τὰ γενόμενα δεκτὰ ἔν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ, ἡ δι' οἱουδήποτε λόγον ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως παντὸς μισθωτοῦ δὲν εἶναι ἀπόλυτος, ἀλλὰ σχετική, τεταγμένη μόνον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀπολυομένου, δυναμένου οὕτω ἐπιτρεπτῶς νὰ παραιτῆται τοῦ δικαιώματος ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4427/1954, ΕΕΔ 13, 915, Πρωτ. Μυτιλήνης 124/1951, ΕΕΔ 11, 303, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 329). Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ συνάγεται ἐκ τῶν προμνησθέντων ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . . ἐνόρκου ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Πύργου Ν.Λ. βεβαιώσεως τοῦ μάρτυρος τοῦ ἐναγομένου δικηγόρου Ι.Μ. τέως προσωρινοῦ συνδίκου τῆς πτωχευσάσης ἐναγομένης καὶ προβάντος εἰς ἔνδικον καταγγελίαν καὶ ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος ὁμοῦ μετ' ἄλλων μισθωτῶν, πάντες οἱ ἀπολυθέντες, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων, τόσον αὐτοπροσώπως, ὅσον καὶ μέσῳ τοῦ προέδρου τοῦ ἐπαγγελματικοῦ συνδέσμου των, ἐπεδίωξαν τὴν ἀπόλυσίν των, ἵνα ἐπιδοτηθοῦν παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, δεχθέντες ὅπως τὴν ἀποζημίωσίν των ἀναγγείλουν καὶ λάβουν ἐκ τῶν διανομῶν τοῦ πτωχευτικοῦ μερίσματος. Οὕτω καὶ ἂν ἔτι διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας ἦτο ἀναγκαία ἡ ἄμεσος καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως ὁ ἐνάγων, ἐπιδιώξας καὶ ἀποδεχθεὶς τὴν ἄνευ ἀμέσου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἀπόλυσίν του καὶ τὴν κατ' ἄλλον τρόπον εἰσπραξιν τῆς ἀποζημιώσεως, ἤτοι δι' ἀναγγελίας πρὸς ἐπαλήθευσιν, εἰς ἣν καὶ προέβη, κατὰ τὸ προσκομιζόμενον κεκυρωμένον ἀντίγραφον αὐτῆς, παρητήθη σαφῶς τοῦ δικαιώματος, ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐντεῦθεν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ὅτι εἰς τὴν τοιαύτην ἀποδοχὴν προέβη ἐκ ψυχολογικῆς πιέσεως οὐδόλως ἐβεβαιώθη, ἡ δὲ ἐκ τῶν ὑστέρων μονομερὴς ἀνάκλησις αὐτῆς δὲν εἶναι παραδεκτή. Ἐγκύρου ὄντος οὕτως τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀβασίμως ἐγείρονται αἱ ἐπίδικοι ἀξιώσεις, αἵτινες καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου εἶναι ἀπορριπτέαι (*).

(*) Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μετὰ πτώχευσιν τοῦ ἐργοδότου καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10354/1959, ΕΕΔ 18, 1330, Πρωτοδικείου Πατρῶν 21/1960, ΕΕΔ 19, 526 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα.

V. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ ἐννόμου σχέσεως

Ἀπαγόρευσις ἐν τῷ κατὰ νόμον χορηγουμένῳ πιστοποιητικῷ ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ δυναμένους μνείας περὶ τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἔπαυσεν οὗτος παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του, ὡς καὶ ὑπαινιγμοῦ, δυναμένου νὰ θίξῃ τὴν ἐντιμότητα τοῦ ὑπαλλήλου, συνιστώσης τοιοῦτον ὑπαινιγμὸν τῆς ἀναγραφῆς ἐν τῷ πιστοποιητικῷ ὅτι τοῦτο ἐκδίδεται κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως εἰς ἀντικατάστασιν προγενεστέρου.— Ἔγερσις ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 127 Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4328/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἠλ. Κάμτσιος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ἀλεξόπουλος, Ι. Σκουλαρίκης

Καθ' ὃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὁ ἐναγόμενος, προσληφθεὶς ἀρχικῶς τὴν 1.12.1948 ὡς κλητήρ, εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγούσῃ ὡς τοιοῦτος, μεταγενεστέρως δὲ ὡς ἐργάτης, προαχθεὶς ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1957 ἔτους εἰς ὑπάλληλον, ὑφ' ἣν ἰδιότητα καὶ εἰργάσθη μέχρι τῆς 7ης Δεκεμβρίου 1959 ἔτους, ὅτε καὶ ἀπελύθη. Αἰτήσει τοῦ ἐναγομένου ἐχορηγήθη αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης πιστοποιητικόν, ἐμφαῖνον τὴν διάρκειαν καὶ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας του. Τοῦ πιστοποιητικοῦ τούτου δι' ἀγωγῆς, ἀπευθυνομένης ἐνώπιον ἡμῶν, ἠτήσατο τὴν διόρθωσιν ὁ ἐναγόμενος, ἐξεδόθη δὲ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1970/1960 ἀπόφασις ἡμῶν(*), ἥτις ὑπεχρέωσε τὴν ἤδη ἐναγουσαν, ὅπως ἀντικαταστήσῃ τὸ χορηγηθὲν πιστοποιητικόν, καθορίσασα ὅμα καὶ τὸ ἀκριβὲς περιεχόμενον τούτου. Ζητεῖται ἤδη, ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ταύτης χορηγηθὲν τῷ ἐναγομένῳ πιστοποιητικόν, ἐχορηγήθη συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 1970/1960 ἀποφάσεως ἡμῶν. Οὕτως ἐχουσα αὕτη ἀριοδίως εἰσάγεται κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην (Πρωτ. κείου Ἀθηνῶν 18149/1957, ΕΕΔ 17, σ. 126), ἀπορριπτομένης τῆς περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται, ὡς πρὸς τε τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον ταύτης.

Κατ' ἄρθρον 127 Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ. ὁ ἔχων ἔννομον συμφέρον πρὸς δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ὑπάρξεως ἐννόμου σχέσεως δύναται νὰ ἐγείρῃ περὶ τούτου ἀγωγὴν καὶ ἂν ἔτι ἡ ἐκ τοιαύτης ὑφισταμένης ἐννόμου σχέσεως ἀξίωσις δὲν εἶναι γεγενημένη. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ βίβεται πρὸς βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ὑπάρξεως ἐννόμου σχέσεως, ὄχι πρὸς διαπίστωσιν τοῦ ὑπαρκτοῦ ἢ μὴ πραγματικοῦ ἢ νομικοῦ γεγονότος αὐτοτελῶς (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί § 134 σ. 277, *Γ. Μητσοπούλου*, Ἀναγν. Ἀγωγή, σελ. 163), τοῦτέστιν ἄνευ συνδέσμου πρὸς τὸ ὑπαρκτὸν ἢ μὴ ἐννόμου σχέσεως (πρβλ. καὶ Πρ.

(*) ΕΕΔ 19, 166.

Ε.Α. 361]1956, Ν. Δικ. 12ον, σελ. 661). Ταῦτα ἐγένοντο δεκτὰ καὶ πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου κατὰ τὰ συνδεδυασμένα ἄρθρα 1, 3, 127 § 2 καὶ 533 Πολ. Δικ. (*Γ. Μητσοπούλου*, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 163, Regelsberger § 191 σ. 1, Dernburg I § 134 II, 1) (*).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προεξετέθη διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ζητεῖται νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι τὸ χορηγηθὲν κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1970]1960 ἀποφάσεως ἡμῶν πιστοποιητικὸν ἐχορηγήθη συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης διατασσόμενα. Ἡ διαπίστωσις τοῦ οὕτω αὐτοτελῶς προβαλλομένου γεγονότος δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὴν βάσιν ἰδίας ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς καὶ τῷ λόγῳ τούτῳ εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ὑπὸ κρίσιν ταύτη ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ἔτι ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ σκοπεῖ τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως ἐννόμου σχέσεως (πρβλ. *Γ. Μητσοπούλου*, ἐνθ' ἀνωτ. § 7 σελ. 130 καὶ σελ. 133), καίτοι φέρει ἐξωτερικῶς μορφὴν αἰτήσεως πρὸς βεβαίωσιν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω γεγονότος καὶ πάλιν αὕτη εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, καθόσον, ὡς ἐγένετο δεκτόν (*Κανελ. Ἐνοχ. ἐκδ. Β' ὑπ' ἄρθρον 678, Ἀγαλλοπούλου*, ἐν Α.Ι.Δ. δ σελ. 88 ἑπ., Ἐφ. Ἀθηνῶν 507]1941, Θέμ. ΝΓ' σελ. 160, Πρωτ. Μυτιλήνης 67]1951, ΕΕΔ 10ος, σελ. 365, Πρωτ. Θεσ. 1985]1958, ΕΕΔ 18ος, σελ. 382), ἐν τῷ χορηγουμένῳ πιστοποιητικῷ ἀπαγορεύεται οὐ μόνον πᾶσα δυσμενὴς μνεία περὶ τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἔπαυσε παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του ὁ μισθωτός, ἀλλὰ καὶ πᾶς ὑπαινιγμός, δυνάμενος νὰ θίξῃ τὴν ἐντιμότητα τοῦ ὑπαλλήλου. Τοιοῦτον ὑπαινιγμὸν συνιστᾷ καὶ ἡ ἐν τῷ πιστοποιητικῷ ἀναγραφὴ ὅτι τοῦτο ἐκδίδεται κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, εἰς ἀντικατάστασιν προγενεστέρου τοιούτου »λπ. (πρβλ. *Χρ. Ἀγαλλόπουλον*, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 89 σημ. 1., Ἐφ. Ἀθηνῶν 507]1941, ἐνθ' ἀνωτ., Πρωτ. Μυτιλήνης 67]1951, ἐνθ' ἀνωτ.), δεδομένου ὅτι πᾶς μελλοντικὸς ἐργοδότης, ἀναγιγνώσκων τὸ τοιοῦτον πιστοποιητικόν, θὰ σχηματίσῃ ἀσφαλῶς τὴν γνώμην, ὅτι ὁ μισθωτὸς οὗτος εἶναι δικομανής, οὕτω δέ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἐργοδόται ἀποφεύγουσι τοιούτους μισθωτούς, κινδυνεύει νὰ μείνῃ ἄνευ ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐνάγουσα ἐν τῷ χορηγηθέντι τῷ ἐναγομένῳ πιστοποιητικῷ, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1970]1960 ἀποφάσεως ἡμῶν, διέλαβεν, ἐκτὸς τῶν διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης δρισθέντων, καὶ τὰ ἀκόλουθα: Τὸ παρὸν πιστοποιητικὸν ἐκδίδεται εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1970]1960 προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ»ΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἤδη ἐκδοθέντος ὑφ' ἡμῶν προγενεστέρου πιστοποιητικοῦ, μὲ τὴν ρητὴν ἐπιφύλαξιν παντὸς ἐν γένει δικαιώματος ἡμῶν καὶ ἰδίᾳ πρὸς ἄσκησιν τῶν ἐν δίκαις μέσων καὶ δὴ τῆς ἀπὸ 4.4.1960 ἀσκηθείσης ἐφέσεώς μας κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως. Τούτων δοθέντων εὐλόγως διαμαρτύρεται ὁ ἐναγόμενος διὰ τὴν ἀναγραφὴν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω φράσεως, ἀποτελούσης, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, ὑπαινιγμὸν δυνάμενον νὰ θίξῃ τὴν ἐντιμότητα τούτου καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸ οὕτω χορηγηθὲν πιστοποιητικὸν δὲν ἐξεδόθη συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1970]1960 ἀποφάσεως ἡμῶν, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἀντίθετον ἔχουσα αἴτημα, εἶναι κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμος, ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ προεξετέθη.

VI. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Γνωστοποίησις χρόνου ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν διὰ προσαύξησιν νομίμου μισθοῦ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας. — Γένεσις τοῦ δικαιώματος προσαυξήσεως μισθοῦ ἀναλόγως τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας καὶ δι' οἰκογενειακὰ βάρη ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως αὐτῶν εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ τῆς ὑποβολῆς τοῦ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1419/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Σεκέρης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Τζούμαρης, Δ. Γρύλλιος

Βάσει τῆς ἀπὸ 28.5.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64115]1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας χημικούς, ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν, ἀπασχολουμένων κατὰ πλήρες ὡράριον ἐνέρχεται εἰς δραχμὰς 2.500 κατὰ τὴν πρόσληψιν αὐτῶν, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δύο ἐτῶν ὑπηρεσίας εἰς 3.250 δραχμὰς κ.ο.κ., προσαυξάνεται δὲ λόγῳ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος κατὰ 10 ο]ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5ο]ο δι' ἕκαστον τέκνον, πλὴν ὅμως τὸ δικαίωμα ἐκ τῆς προϋπηρεσίας τῶν μισθωτῶν γεννᾶται, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως αὐτῆς εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ τῆς ὑποβολῆς τοῦ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας (ΕΕΔ 17, 914, ΕΕΔ 16, 157, ΑΕΝ 14, 885), ἀπαραίτητος δὲ προϋπόθεσις πρὸς λῆψιν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἶναι ἐπίσης ἡ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως γνωστοποίησις τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν (ΕΕΔ 17, 825), ἐκτὸς ἐὰν ταῦτα τυγχάνουν γνωστὰ εἰς τὸν ἐργοδότην (ΕΕΔ 17, 826) καὶ συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐπικαλεῖται, ὅτι ἐγνωστοποίησε τὴν προϋπηρεσίαν αὐτοῦ καὶ τὰ οἰκογενειακὰ βάρη εἰς τοὺς ἐφεσιβλήτους, οὐδὲ διατείνεται ὅτι ταῦτα (οἰκογενειακὰ βάρη) ἦσαν γνωστὰ εἰς αὐτούς, ὁ μηνιαῖος μισθὸς αὐτοῦ διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν ἀνήρχετο εἰς 2.500 δραχμῶν, ἤτοι διὰ τὴν παρεχομένην ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίαν ἐπὶ μίαν ὥραν

(*) Ἴδετε εἰς τὸ θέμα καὶ Α.Π. 285]1960, ἀνωτέρω σελ. 852.

ήμερησίως έδικαιούτο δρχ. 12,50 (2500 : 25 = 100 : 8 = 12,50).

VII. ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΔΗΜΩΝ

Χαρακτηρισμός σχέσεως προσωπικού αύτών

Σύνδεσις τού προσλαμβανομένου διά τά συνεργεία Δήμων προσωπικού διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου ώρισμένου χρόνου.—Ανεφάρμοστον επ' αύτής τών περί καταγγελίας σχέσεως εργασίας διατάξεων Νόμων 2112/1920 και 3198/1955.—Εφαρμογή άνωτέρω διατάξεων επί έγκύρων συμβάσεων εργασίας.—Άκυρότης συμβάσεως μή τηρηθεισών διατάξεων Νόμου 1726/1951, ώς ετροποποιήθη.—Δικαίωμα αποζημιώσεως κατ' άρθρον 904 Α.Κ. επί άκύρων συμβάσεων εργασίας.—Νόμιμοι αποδοχαί οδηγού φορτηγού αύτοκινήτου ιδιωτικής χρήσεως.—Ανεφάρμοστον Α.Ν. 539/1945 περί άδειών μισθωτών επί άκύρως απασχολουμένων μισθωτών.

Πρωτοδίκου Άθηνών 4358/1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. *Ηλ. Κάμτσιος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Τρουλλινός, Ε. Γιαννόπουλος

Κατά την σαφή έννοιαν τών διατάξεων τού άρθρου 143 §§ 4, 5, 7 και 8 τού νόμου 1726/1951 «περί κώδικος καταστάσεως τών δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων», ως ετροποποιήθη διά τού άρθρου 19 §§ 6, 7 και 9 τού νόμου 2262/1952, το προσλαμβανόμενον προσωπικόν εις τά συνιστάμενα κατ' εφαρμογήν τών διατάξεων τούτων συνεργεία τών Δήμων συνδέεται προς τον εργοδότην Δήμον διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου ώρισμένου χρόνου (Α.Π. 418/1957, ΕΕΔ 16ος, σ. 767, Α.Π. 124/1960, ΕΕΔ 19ος, σ. 450). Επί τοιαύτης δε συμβάσεως ώρισμένης διαρκείας δεν έχουσιν εφαρμογήν αί περί καταγγελίας τής συμβάσεως όρισμοί τού νόμου 2112 και τού νόμου 3198/1955 (Α.Π. 237/1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 519). Εξ έτέρου αί διατυπώσεις τού άρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 τηρούνται εν απολύσει μόνον τού δι' έγκύρου συμβάσεως εργασίας ορίστου χρόνου απασχολουμένου μισθωτού εκ μέρους τού εργοδότου του (Α.Π. 37/1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 194, Α.Π. 42/1959, ΕΕΔ 18ος, σ. 247).

Ο ενάγων προσελήφθη αρχικώς ως εργάτης από τού Δεκεμβρίου 1947 εις τον εναγόμενον Δήμον. Από 1.11.1953 και εφεξής εις τα δυνάμει αποφάσεων τού Δημοτικού Συμβουλίου τού εναγομένου Δήμου, εγκριθεισών νομίμως, συνιστάμενα δι' ώρισμένα χρονικά διαστήματα έκτακτα συνεργεία καθαριότητος, προσελαμβάνετο ο ενάγων δι' αποφάσεως τού Δημάρχου, ως εργάτης τού συνεργείου εκκενώσεως βόθρων ή τού τοιούτου τής εν γένει καθαριότητος τού Δήμου, δι' ώρισμένα εκάστοτε χρονικά διαστήματα, μή υπερβαίνοντα εκάστοτε το έτος, τών ούτω δε συναπτομένων συμβάσεων, από τής ισχύος τού ως άνω νόμου 1726/1951, ούσών ιδιωτικού δικαίου, ώρισμένου δε χρόνου (πρβλ. Α.Π. 124/1960, ένθ' άνωτ.). Ο ενάγων ούτος τόσον κατά την αρχικήν πρόσληψιν, από τού Δεκεμβρίου 1947 και εφεξής, μέχρι τών μέσων 1953 έτους, όσον και από τής 1ης Ιουνίου 1957 έτους και μέχρι τής 31.1.1960, χρονολογίας λήξεως τής τελευταίας τών συναφθεισών κατά τά άνωτέρω συμβάσεων ώρισμένου χρόνου, προσλήψεώς του ως εργάτου, δεν παρέσχε τάς δι' ας νομίμως προσελήφθη υπηρεσίας ταύτας, αλλά, κατ' ακολουθίαν ετέρας συμφωνίας, άκυρως συναφθείσης, άτε μή τηρηθεισών τών προπαρατεθειμένων διατάξεων τού νόμου 1726/1951, ως ετροποποιήθη διά τού νόμου 2262/1952, προσέφερε, διαρκούσης εκάστης τών κατά τά άνωτέρω συμβάσεων προσλήψεώς του ως εργάτου, υπηρεσίας οδηγού αυτοκινήτου εις φορτηγά αυτοκίνητα τού Δήμου εκκενώσεως βόθρων ή τοιαύτα καθαριότητος, αμειβόμενος πάντοτε επί τη βάσει τών εκάστοτε νομίμων τού ανειδικεύτου εργάτου αποδοχών, αίτινες ελαμβάνοντο ωσαύτως ως βάσις διά τον υπολογισμόν τών εκάστοτε επί ταίς εορταίς Πάσχα και Χριστουγέννων δώρων, ως και διά τον τοιούτον τής προσαυξήσεως τής κατά Κυριακάς και λοιπάς εξαιρεσίμους εορτάς εργασίας τού από 1.6.1957 και εφεξής χρονικού διαστήματος, καθ' ας, ως έβεβαιώθη, είργάζετο ως οδηγός αυτοκινήτου καθαριότητος, νόμω δε επιτρεπτώς (πρβλ. Α.Π. 124/1960, ένθ' άνωτ.).

Κατ' ακολουθίαν, άκύρου ούσης τής συμβάσεως ταύτης ως οδηγού φορτηγού αυτοκινήτου και ανεξαρτήτως τού ότι, προκειμένης συμβάσεως ώρισμένου χρόνου, δεν έχουσιν εφαρμογήν αί διατάξεις τού άρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955, ως προεξετέθη, οπωσδήποτε, και άν αύτη ήτο τοιαύτη αορίστου διαρκείας, δεν έχουσιν ωσαύτως εφαρμογήν αί διατάξεις αύται, αίτινες τηρούνται εν απολύσει από τού εργοδότου μόνον τού δι' έγκύρου συμβάσεως εργασίας απασχολουμένου μισθωτού. Συνεπώς το περί άκύρου απολύσεως και αποδοχών υπερημερίας αίτημα τής υπό κρίσιν αγωγής είναι απορριπτέον ως αβάσιμον.

Προκειμένης άκύρου συμβάσεως μισθώσεως εργασίας, ο παρασχών την εργασίαν του δικαιούται, δυνάμει τού άρθρου 904 Α.Κ., να απαιτήση παρά τού προς ον προσέφερε την εργασίαν, ως αποζημίωσιν, διά την παρασχεθείσαν εργασίαν, το ποσόν, όπερ θα κατέβαλλεν εκείνος, ίνα μισθώση την εργασίαν τρίτου τού αυτού επαγγέλματος και τής ιδίας ικανότητος και καθ' ο κατέστη πλουσιώτερος, ως αποφυγών την εις τον τρίτον καταβολήν αύτού. Εν προκειμένω, καθ' ο έβεβαιώθη, διά την κατά τά άνωτέρω υπηρεσίαν, θα προσελάμβανεν αναγκαίως ο εναγόμενος οδηγόν φορτηγού αυτοκινήτου άγαμον δέ, ήτο δε εύχερής η πρόσληψις τοιούτου (άγάμου) και εξ ουδενός λόγου επεβάλλετο η πρόσληψις προσώπου έχοντος, ως ο ενάγων, οικογενειακά βάρη (Α.Π. 124/1960, ΕΕΔ 19ος, σ. 450).

Αί νόμιμοι αποδοχαί τού άγάμου οδηγού φορτηγού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσεως, κατά τάς διατάξεις τής υπ' αριθ. 12284/1952 υπουργικής αποφάσεως, τής από 20.4.1954 συλλογικής συμβάσεως (ό.ά. 27437/1954) και υπ' αριθ. 28050/1954 υπουργικής αποφάσεως, ανέρχονται από 1.1.1955 εις δραχμάς 1215. Από 24.1.1956, κατά τάς διατάξεις τού άρθρου 1 § 1 ν.δ. 3755/1957, εις δραχμάς 1397. Από 24.8.1958 εις δραχμάς 1411 κατά τάς διατάξεις τής από 22.8.1958

γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Ὁ ἐνάγων ἔλαβε τὰς κατὰ νόμον ἀδείας ἀναπαύσεως κατὰ τὰ ἔτη 1957 καὶ 1958. Τὴν χορήγησιν τοιαύτης ἀδείας, καθ' ἑκάστην τῶν ἐτῶν 1955 καὶ 1956, δὲν ἠτήσατο οὔτος καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον τὸ σχετικὸν τῆς ἀγωγῆς αἴτημα (Α.Π. 81|1960, ΕΕΔ 19ος σ. 529). Ταῦτα ἀνεξαρτήτως τῆς ἀκυρότητος τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω συμβάσεως. Τὸ αἴτημα περὶ ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν 1960 ἔτους, ὡς ἀπολυθέντας τοῦ ἐνάγοντος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, εἶναι ὡσαύτως ἀπορριπτέον, τοῦ ἀ.ν. 539|1945 μὴ ἐχοντος ἐφαρμογὴν εἰς τοὺς ἀκύρως ἀπασχολουμένους μισθωτούς, καθ' ἃ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῶν παραγράφων 4, 5 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 5 προκύπτει (Πρωτ|κείου Ἀθηνῶν10857|1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 1012).

VIII. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. Πρότασις ἰσχυρισμοῦ ἐργοδότου περὶ καταλογισμοῦ εἰς τὸν μισθὸν ἄλλοθεν κερδηθέντων τὸ πρῶτον παρ' Ἐφετείῳ

Ἀπαράδεκτον κατ' ἄρθρον 160 Πολιτ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 980|1946, τῶν μὴ προταθέντων τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίασιν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ἐπιτρεπομένης ὅμως τῆς βραδυτέρας προβολῆς τῶν ἀποδεικνυομένων παραχρῆμα ἐγγράφως τοιούτων ἰσχυρισμῶν.—Ἐφαρμογὴ αὐτῶν καὶ διὰ τὴν ἐκκλητον δίκην, ὑφ' ἣν ἐκτασιν καὶ εἰς τὴν πρωτόδικον.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἐκπτώσεως ἐκ τῶν ἀποδοχῶν μισθωτοῦ παντὸς ὅ,τι ὠφελήθη οὗτος ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ.—Ἀπόδειξις αὐτοῦ ἐγγράφως.—Ἀδέσμευτον καὶ τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάζοντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου ἐκ διαδικαστικῶν τύπων.

Ἀρείου Πάγου 327/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Καλλίας, Ν. Μπλιάτσος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Τὸ ἄρθρον 160 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 980|1946, καθιεροῖ τὸ ἀπαράδεκτον τῶν μὴ προταθέντων τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίασιν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ἐπιτρέπει ὅμως τὴν βραδυτέραν προβολήν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐν αὐτῷ περιοριστικῶς ἀναφερομένων καὶ τῶν ἀποδεικνυομένων παραχρῆμα ἐγγράφως τοιούτων ἰσχυρισμῶν, αἱ διατάξεις δὲ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐφαρμογὴν ἔχουσι καὶ διὰ τὴν ἐκκλητον δίκην, ὑφ' ἣν ἐκτασιν καὶ εἰς τὴν πρωτόδικον τοιαύτην. Οὕτω ἀποφηνάμενον καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀκολούθως δεξάμενον, ἀνελέγκτως, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ὁ τὸ πρῶτον ἐνώπιον αὐτοῦ ὑποβληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἰσχυρισμὸς ὅτι ἔδει νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τῶν ἐπιδικασθεισῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος πᾶν ὅ,τι ὠφελήθη οὗτος ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του κατὰ τὸ ἀπὸ 1.6 - 30.8.1956 χρονικὸν διάστημα ἀποδεικνύεται ἐγγράφως ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων καὶ εἶτα μὴ κηρύξαν ἀπαράδεκτον τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον κατὰ προβληθεῖσαν ἀντένστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, συνεμορφώθη πρὸς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν καὶ οὐδαμῶς παρεβίασε ταύτην, οὐδ' ἑτέραν τινὰ τοιαύτην, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ πρῶτον μέρος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5, 12, 16 καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ τῶν ὑπὸ τούτου διεπομένων διαφορῶν, οἷα καὶ ἡ κρινομένη, καὶ τὸ κατ' ἔφεσιν δικάζον Πρωτοδικεῖον εἰς τὴν ἐπὶ τούτων κρίσιν του οὐδόλως δεσμεύεται ἐκ διαδικαστικῶν τύπων, ἀλλ' ἀδέσμευτον τοιούτων ἀνευρίσκει τὴν ἀλήθειαν, βάσει τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν δικάσιμον προσαγομένων χρησίμων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἀποβλέπον μόνον εἰς τὴν οὐσίαν. Ἔγγραφος δὲ ἀπόδειξις, ἐπιτρέπουσα τὴν βραδυτέραν προβολὴν ἰσχυρισμῶν, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα, ἐν τῇ κρινομένῃ διαφορᾷ, εἶναι καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα ἔγγραφα. Ὅθεν οἱ λόγοι ἀναιρέσεως 1ος κατὰ τὸ 2ον μέρος καὶ 2ος κατὰ τὸν 1ον, 2ον καὶ 4ον μέρος, πλήττοντες τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὅτι κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 160, 264, 415, 384 - 400 καὶ 747 Πολ. Δικ. καὶ 656 Α.Κ. 1) ἐδέχθη, ὅτι τὰ ἐπιστηρίζοντα τὸν ρηθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ ἐκπτώσεως τῶν ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος κερδηθέντων ἐγγράφα συνιστοῦν ἔγγραφον ἀπόδειξιν, 2) ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἰσχυρισμοῦ, ἤτοι τὰ προμνησθέντα ἔγγραφα, ὑπαγαγοῦσα ταῦτα ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου ἔγγραφα τοῦ ἄρθρου 160 Πολ. Δικ., 3) ἐδέχθη μὴ νομίμως προταθέντα πράγματα, ἤτοι τὰ ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων συναγόμενα περιστατικά, ἐφ' ὅσον τὰ ἔγγραφα ταῦτα δὲν ἐξεδόθησαν παρ' ἁρμοδίων καὶ ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἁρμοδιότητός των ὀργάνων, ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ ἐδέχθη ὡς μέσα ἀποδείξεως ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὰς εἰς ταῦτα περιεχομένας δηλώσεις περὶ τοῦ ρηθέντος ἐπιδίκου ζητήματος καὶ 4) παρέβη τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ἤτοι ἀπέδωκεν εἰς τὰ ρηθέντα ἔγγραφα ἀποδεικτικὴν δύναμιν, ἣν δὲν εἶχον ἢ μείζονα τῆς ἣν ταῦτα εἶχον, θεωρήσασα ταῦτα ὡς ἔχοντα πλήρη ἀποδεικτικὴν δύναμιν, ἐν σχέσει πρὸς τὸ αὐτὸ ἐπίδικον ζήτημα, εἶναι ἀπορριπτέοι. Περαιτέρω ὁ αὐτὸς 2ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸν 3ον μέρος, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως ἀποδείξεις μὴ προσαχθείσας, ἤτοι ὅτι ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπεκέρδισεν οὗτος τὸ ὅπερ ἐξέπεσεν ἐκ τῶν ἐπιδικασθεισῶν αὐτῷ ἀποδοχῶν του ποσόν, ἐνῷ ἐξ αὐτῶν οὐδαμῶς προκύπτει τοιοῦτόν τι,

είναι απαράδεκτος ως αόριστος και ανεπίδεκτος δικαστικής εκτιμήσεως, εφ' όσον ούδαμώς εν αυτώ καθορίζονται τίνες αι ληφθείσαι υπ' όψιν και μη προσαχθείσαι αποδείξεις.

Δέον ή αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου του νικώντος Δημοσίου, όπως μειωθή εις το ήμισυ, συνωδά τη διατάξει του άρθρου 22 του νόμου 3693]1957 (*).

2. Προσβολή κατά την εργατικήν διαδικασίαν έγγράφου ως πλαστού

Επιτρεπτόν ανακοπής κατά των ερήμην εκδιδομένων αποφάσεων κατά την εργατικήν διαδικασίαν μόνον εν περιπτώσει άκυρου ερημοδικίας.—Δέσμευτον του κατά την εργατικήν διαδικασίαν Δικαστού υπό διαδικαστικών τύπων.—Ανυπόχρεον αυτού εν περιπτώσει προσβολής έγγράφου ως πλαστού όπως ακολουθήση την διαδικασίαν των άρθρων 153 επ., 452 Πολ. Δικ., αλλά θά κρίνη εκ των ενόντων την πλαστότητα, κρίνων κατ' ουσίαν την διαφοράν.— Προσβολή αποδεικτικού επιδόσεως άγωγής ως πλαστού.

Πρωτοδίκου Αθηνών 4341/1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. ***Ηλ. Κάμτσιος***

Δικηγόροι οι κ.κ. Α. Μπακαμήτσος, Π. Στεμπίλης

Κατά τας διατάξεις του άρθρου 15 § 2 ν. ΓΗΟΔ', ανακοπή κατά των ερήμην εκδιδομένων αποφάσεων δέν συγχωρείται, εί μή μόνον εν περιπτώσει άκυρου ερημοδικίας (Α.Π. 695]1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 1222).

Κατά τας διατάξεις του άρθρου 12 ν. ΓΗΟΔ' ο δικάζων κατά την διαδικασίαν ταύτην δέν δεσμεύεται υπό των διαδικαστικών τύπων, αλλ' ακολουθεί εκάστοτε την οδόν, δι' ής νομίζει, ότι ασφαλέστερον, ταχύτερον και ολιγοδαπανώτερον δύναται νά φθάση εις την ανεύρεσιν της αληθείας και κατά συνέπειαν, έαν κατά την διαδικασίαν ταύτην προσβληθή έγγραφον ως πλαστόν ή αμφισβητηθή ή γνησιότης του, δέν είναι υποχρεωμένος νά ακολουθήση την διαδικασίαν των άρθρων 153 επ. ή 452 Πολ. Δικ., αλλά θά κρίνη εκ των ενόντων τόσον την πλαστότητα και γνησιότητα, όσον και, κρίνων κατ' ουσίαν, την όλην διαφοράν (*Αποστολοπούλου*, «Ο Πρόεδρος Πρωτοδικών» έκδ. Ι § 23 σ. 21 - 22, § 163 σ. 141, Γνωμ. *Μ. Χατζάκου*, Θ. ΜΗ' σ. 125, Πρ. Αθ. 14556]1952, ΕΕΔ 12ος, σ. 379, Πρ. Αθ. 1714]1944, ΕΕΔ 3ος, σ. 101, Πρ. Μυτ. 50]1950, ΕΕΔ 10ος σ. 74, Πρ. Θηβ. 45]1954, ΕΕΔ 14ος, σ. 32).

Εν προκειμένω το από 28ης Αυγούστου 1959 έτους αποδεικτικόν επιδόσεως ταύ δικαστικού κλητήρος Α.Α. προσβάλλεται υπό του ανακόπτοντος διά των προτάσεών του ως πλαστόν, κατονομάζει δέ ως πλαστογράφους τον ως άνω δικαστικόν κλητήρα και την καθ' ής ή ανακοπή.

Η κατά τά άνωτέρω προβολή της ενστάσεως ταύτης δέν έχει ως συνέπειαν, κατά τά προεκτεθέντα, την αναβολήν της πολιτικής ταύτης δίκης μέχρι τέλους της ποινικής και μόνον δέον νά διαταχθή, κατά την υπό του άρθρου 38 § 1 Κ.Π.Δ. επιβαλλομένην υποχρέωσιν ημών, ή διαβίβασις του ως πλαστού προσβληθέντος έγγράφου, επιμελεία του Γραμματέως, εις τον αρμόδιον Εισαγγελέα, μετ' αντιγράφου της παρούσης αποφάσεως, των πρακτικών, ως και αποσπάσματος των προτάσεων του ανακόπτοντος.

Εν προκειμένω, καθ' ά εκ των επικαλουμένων και προσαγομένων εγγράφων δείκνυται, νομίμως και εμπροθέσμως επεδόθη ή αγωγή της ήδη καθ' ής ή ανακοπή εναγούσης, εφ' ής εξεδόθη ή ανακοπτομένη υπ' αριθ. 5972]1959 απόφασις ημών, προς τον ανακόπτοντα εναγόμενον, κατ' άρθρον 143 Πολ. Δικ. Η υπό του ανακόπτοντος προβαλλομένη πλαστότης του αποδεικτικού τούτου ούδαμόθεν εβεβαιώθη κατά την κρίσιν ημών. Η τυχόν εσφαλμένη αναγραφή του ακριβούς αριθμού της κατοικίας του ανακόπτοντος (αναγράφεται ως αριθμός κατοικίας 99, ενώ κατά τον ανακόπτοντα ο αριθμός της κατοικίας του είναι 96), ως και του ονόματος της συζύγου του (αύτη ονομάζεται Ελένη και αναγράφεται ως Μαρία) δέν καθιστώσι πλαστόν το έγγραφον τούτο, ούδέ δύναται εκ των στοιχείων τούτων νά συναχθή, ότι πράγματι πρόκειται περί πλαστού έγγράφου. Ειδικώτερον, καθ' όσον αφορά το όνομα της συζύγου του ανακόπτοντος, δέν πρόκειται περί στοιχείου υποπίπτοντος εις την αντίληψιν του δικαστικού κλητήρος και τούτο ανεγράφη επί τη δηλώσει του προσώπου τούτου, όπερ προδήλως σκοπίμως προέβη εις τοιαύτην ανακριβή δήλωσιν. Κατ' ακολουθίαν εγκύρως εδικάσθη ερήμην ο ανακόπτων κατά την δι' ής εκλήθη δικάσιμον της 19 Σεπτεμβρίου 1959, καθ' ην συνεζητήθη ή κατ' αυτού αγωγή, εκδοθείσης της ανακοπτομένης υπ' αριθ. 5972]1959 ως άνω αποφάσεως ημών και δέον νά απορριφθή ως απαράδεκτος (Α.Π. 304]1938, Θ. ΜΘ' σ. 838) ή υπό κρίσιν ανακοπή του (*).

(*) Ίδετε περί της εφαρμογής του άρθρου 160 Πολιτ. Δικ. και εν τη εργατική διαδικασία *Γ. Ράμμου*, ΕΕΔ 11, 345, Α.Π. 76]1955, ΕΕΔ 14, 470, Πρωτοδικείου Αθηνών 18112]1957, ΕΕΔ 17, 980, Πρωτοδικείου Αθηνών 2864]1957, ΕΕΔ 16, 544.

(*) Πράγματι ή άποψις της ανωτέρω αποφάσεως επί της προσβολής εγγράφου ως πλαστού κατά την εργατικήν διαδικασίαν είναι ή κρατούσα (Ίδετε αντιθέτως *Γ. Μητσόπουλον*, ΕΕΔ 11, 1008).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΓΓΡΑΦΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καταγγελία συμβάσεως ναυτικοῦ παρά τοῦ πλοιάρχου ἄνευ πταίσματός του

Ἐφαρμογή ἄρθρου 16 τοῦ Ν. 1752/1951 «περί ναυτικῆς ἐργασίας».—Ἀναγκαία διά τό κῦρος τῆς συμβάσεως ἡ κατάρτισις αὐτῆς ἐγγράφως κατ' ἄρθρον 1 Ν. 1752/1951.—Ξένα δίκαια.—Ἰσχυρισμός περί τοῦ ὅτι τό ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἰσχῦον δίκαιον εἶναι διάφορον τοῦ ἐγχωρίου.—Ἐξομοίωσις ἀλλοδαπῶν νόμων πρός πραγματικά γεγονότα, μή λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν οἰκοθεν ὑπό τοῦ Δικαστοῦ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3710/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Βιλλιώτης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Θεολόγου, Λ. Δεληδημήτρης

Διά τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπό 11.12.1958 ἀγωγῆς ὁ ἐκκαλῶν (ἐνάγων) ἰσχυρίσθη, ὅτι κατά τάς ἀρχάς Ἀπριλίου 1953 προσελήφθη διά τοῦ ἐν Πειραιεῖ πράκτορος καί ἀντιπροσώπου πρακτορείου τῶν ἐφεσιβλήτων (ἐναγομένων), τυγχανόντων κυρίων καί διαχειριστῶν τοῦ ὑπό παναμαϊκήν σημαίαν ἀ/π «*» ὡς βοηθός μαγείρου τούτου καί ἐναυτολογήθη ἐπ' αὐτοῦ τήν 14 Ἀπριλίου 1953 εἰς Χάϊφαν Ἰσραήλ ὑπό τήν ἐν λόγῳ ἰδιότητά του, συμβληθείς αὐτόθι μετά τοῦ πλοιάρχου τοῦ πλοίου τούτου, ἀντί συμφωνηθέντος κατά μήνα μισθοῦ λιρῶν Ἀγγλίας 32 καί τροφοδοσίας ἀξίας 2 δολλαρίων Η.Π.Α. ἡμερησίως καί ὅτι ἐπί τοῦ προμνησθέντος πλοίου εἰργάσθη μέχρι τῆς 10 Ἀπριλίου 1954, ὅτε ἀπελύθη εἰς Ὄσακα Ἰαπωνίας, διά καταγγελίας τῆς συμβάσεως παρά τοῦ πλοιάρχου, ἄνευ πταίσματός του, λόγῳ πωλήσεως τοῦ σκάφους εἰς τρίτους Ἰάπωνας καί ἠτήσατο τήν καταδίκην τῶν ἐφεσιβλήτων συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ν. 1752/1951 «περί ναυτικῆς ἐργασίας», ἰσχυόντας κατά τόν χρόνον τῆς καταρτίσεως τῆς διαληφθείσης συμβάσεως ἐργασίας, πρός καταβολήν ἀποζημιώσεως, ἰσουμένης πρός λίρας χαρτίνας Ἀγγλίας 48 καί δολλαρίων Η.Π.Α. 90. Τήν ἀγωγήν ταύτην ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψεν, ὡς ἄβάσιμον, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ ἐκκαλῶν οὔτε ἐπεκαλέσθη, οὔτε καί προσήγαγεν ἔγγραφον, ἐξ οὗ, ὡς συστατικοῦ στοιχείου καί διά τό κῦρος τῆς προκειμένης συμβάσεως, ἀπαιτουμένου κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διαληφθέντος νόμου 1752/1951 νά προέκυπτεν ἡ κατάρτισις αὐτῆς. Κατά τῆς τοιαύτης κρίσεως τῆς ἐκκαλουμένης παραπονεῖται ἤδη ὁ διαληφθείς διάδικος (ἐνάγων) διά τῆς κρινομένης ἐφέσεως, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ ἐπικαλουμένη σύμβασις ἐργασίας συνήφθη μετά τοῦ πλοιάρχου τοῦ ἀ/π «*» εἰς Χάϊφαν Ἰσραήλ, τοῦτο δέ (πλοῖον) ἦτο ὑπό παναμαϊκήν σημαίαν καί ἡ ἑτέρα τῶν ἐφεσιβλήτων «*» ἦτο ὑπήκοος τοῦ Μονακό, δέν ἀπητεῖτο ἔγγραφον διά τό κῦρος τῆς ἐπικαλουμένης συμβάσεως ἐργασίας, καθόσον τά δίκαια τούτων Ἰσραήλ, Παναμᾶ καί Μονακό, ὑφ' ὧν διέπεται ὡς πρός τόν τύπον ἡ ὡς ἀνωτέρω σημειουμένη σύμβασις ἐργασίας, δέν ἀπαιτοῦσι διά τό κῦρος αὐτῆς τήν τήρησιν τοῦ ἐγγράφου τύπου.

Κατά τό ἄρθρον 11 τοῦ Α.Κ. ἡ δικαιοπραξία εἶναι ἔγκυρος κατά τύπον, ἐάν εἶναι σύμφωνος εἴτε πρός τό δίκαιον τοῦ τόπου, ἔνθα αὕτη ἐπιχειρεῖται, εἴτε πρός τό τῆς ἰθαγενείας ὅλων τῶν μερῶν. Ἐξ ἄλλου ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 245 § 3 τῆς Πολιτ. Δικονομίας προκύπτει, ὅτι, ὅταν διαφορά τις δέν πρέπει νά κριθῇ κατά τόν ἡμέδαπον, ἀλλά τόν ἀλλοδαπόν νόμον, δέον ὁ διάδικος, ὁ δικαιώμενος τι ἐπί τοῦ τελευταίου στηρίζων, νά ἰσχυρισθῇ καί ἀποδείξῃ, ὅτι τό ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἰσχῦον δίκαιον εἶναι διάφορον τοῦ ἐγχωρίου, διότι κατά τήν διαληφθεῖσαν τοῦ νόμου διάταξιν οἱ ἀλλοδαποί νόμοι ἐξομοιοῦνται πρός πραγματικά γεγονότα καί ὡς τοιοῦτοι κατά κανόνα δέν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν οἰκοθεν ὑπό τοῦ δικαστηρίου, ἐν ἐλλείψει δέ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ ἡ ἐν μή ἀποδείξει τοιούτου προταθέντος εἶναι ἐφαρμοστέος ὑπό τοῦ δικαστηρίου ὁ ἐγχώριος νόμος, ὅστις ὑποτίθεται, ὅτι δέν ἔχει διατάξεις διαφόρους τῶν τοῦ ἀλλοδαποῦ (Α.Π. 308/1931, Θέμ. ΜΒ'/31, 590/1955, ΕΕΝ 23, 37, *Εὐκλείδ.* Πολ. Δικ. § 172/7). Κατά ταῦτα, μή βεβαιουμένου ἐν προκειμένῳ ὅτι τό δίκαιον τοῦ Ἰσραήλ, ἔνθα κατά τούς ἰσχυρισμούς τοῦ ἐκκαλοῦντος κατηρτίσθη ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ καί ἀνωτέρω ἱστορουμένη μεταξύ τῶν διαδίκων ναυτική σύμβασις ἐργασίας ἦ τοῦ Παναμᾶ ἦ Μονακό τῆς ἰθαγενείας τῆς ἑτέρας τῶν ἐφεσιβλήτων καί ἐν Μόντε Κάρλο ἐδρευούσης Ἀν. Ἑταιρείας ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «*», ἅτινα ὁ ἐκκαλῶν, ὡς διατείνεται, εἶχον ἐκ τῶν διαληφθέντων λόγων (τόπου καταρτίσεως τῆς συμβάσεως—ἰθαγενείας) ἐφαρμογήν ἐν προκειμένῳ κατά τόν διατυπωθέντα ἰσχυρισμόν του, περιέχουν διαφόρους διατάξεις τοῦ ἐγχωρίου δικαίου, ἕπεται, ὅτι ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κρίνασα ὅτι ἐφαρμοστέος ἐπί τῆς εἰς ἣν ἡ ἀγωγή ἐρείδεται ναυτικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἦτο ὁ ἐγχώριος νόμος καί δή ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ νόμου 1752/1951 «περί ναυτικῆς ἐργασίας», καθ' ἣν ἡ ἐν λόγῳ σύμβασις καταρτίζεται ἐγγράφως μεταξύ τοῦ πλοιάρχου καί τοῦ ναυτικοῦ, περίληψις δέ τοῦ ἐγγράφου τούτου καταχωρίζεται ὑπό τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς εἰς τό ναυτολόγιον τοῦ πλοίου, τοῦ ἐγγράφου τούτου ἀποτελοῦντος συστατικόν στοιχεῖον τῆς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας (*).

(*) Ἴδετε διά τό θέμα τοῦ ἐγγράφου τύπου καί Α.Π. 54/1960, ΕΕΔ 19, 284 καί τά αὐτόθι.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

I. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

Ὑπόδειξις διοριστέων μελῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὡς ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων

Διορισμὸς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, τῆς ὑποδείξεως τῶν διοριστέων ὡς ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων ἀνηκούσης εἰς μόνην τὴν Γενικὴν Συνομοσπονδίαν Ἐργατῶν Ἑλλάδος καὶ ὄχι καὶ εἰς ἑτέρας παρομοίας ἐργατικὰς ὀργανώσεις. — Ἀκύρωσις σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19412 ἀπὸ 15.3.1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συνεκροτήθη τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς «Ἐργατικῆς Ἑστίας», ὁρισθέντων, μεταξὺ ἄλλων, τριῶν τακτικῶν καὶ τριῶν ἀναπληρωματικῶν μελῶν ὡς ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἠσκήθη ἐκ μέρους τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος αἴτησις ἀκυρώσεως καθ' ὃ μέρος ὡς μέλη τοῦ ἀνωτέρω Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκπρόσωποι τῶν ἐργαζομένων ὡρίσθησαν πρόσωπα, ὑποδειχθέντα οὐχὶ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν Ἑλλάδος, ἀλλ' ὑπὸ ἄλλων ὀργανώσεων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1703/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνὸς*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Παπαλάμπρου*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Μυριάνθης, Β. Σάββας, Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους

Ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ ν. 3467|1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας νομοθεσίας» (Φ.Ε.Κ. 350) ὁρίζεται, ὅτι ἡ Ἐργατικὴ Ἑστία διοικεῖται ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἐκ «τριῶν (3) ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων, ὑποδεικνυομένων, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των, ὑπὸ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε.», περαιτέρω δὲ ὅτι «ὁ Πρόεδρος, τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν καὶ ὁ Γραμματεὺς διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ ὑπόδειξις τῶν διοριστέων ὡς μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων ἀνήκει εἰς μόνην τὴν Γενικὴν Συνομοσπονδίαν Ἐργατῶν Ἑλλάδος, οὐχὶ καὶ εἰς ἑτέρας παρομοίας ἐργατικὰς ὀργανώσεις, εἴτε ὑφισταμένας κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3467|1955, εἴτε ἱδρυθείσας μετὰ ταῦτα. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίσασα ὡς μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἐκπροσώπους τῶν ἐργαζομένων πρόσωπα μὴ ὑποδειχθέντα ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, ἀλλ' ὑφ' ἑτέρων ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ἤτοι τοὺς Ἀνδρέαν Κυριακόπουλον, ὡς τακτικὸν μέλος, καὶ Παναγιώτην Ματορίκον, ὡς ἀναπληρωτικόν, παρέβη τὸν νόμον καὶ τοῦτο τῷ λόγῳ τυγχάνει ἀκυρωτέα κατὰ τὸ μέρος τοῦτο, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ ἀπορριπτομένης, ὡς ἀβασίμου, τῆς ὑπὸ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας παραδεκτῶς ἀσκηθείσης παρεμβάσεως.

II. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Προϋποθέσεις διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Κατοικίας παροχὴν ἐργατικῆς κατοικίας

Ἀναγκαία ὡς οὐσιώδης προϋπόθεσις ὅπως ὁ ἐνδιαφερόμενος μὴ κέκτηται ἰδιόκτητον οἰκίαν, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὁποίας περιλαμβάνεται διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ λόγου καὶ πᾶν ἕτερον περιουσιακὸν στοιχεῖον, ἱκανὸν ὅπως ἐξασφαλίσῃ ἰδιόκτητον στέγην, καλύπτουσαν τὰς στεγαστικὰς του ἀνάγκας, τόσον κατὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ ἀπογραφικοῦ δελτίου, ὅσον καὶ κατὰ τὴν κλήρωσιν καὶ διανομὴν τῶν ἐργατικῶν κατοικιῶν.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Κατὰ ἐνεργηθεῖσαν κλήρωσιν ἐν τῷ Λύτονόμῳ Ὀργανισμῷ Ἐργατικῆς Κατοικίας ὁ αἰτῶν ἐκληρώθη ὡς δικαιοῦχος μιᾶς ἐκ τῶν ἐν τῇ Νέᾳ Φιλαδελφείᾳ ἐργατικῶν κατοικιῶν. Ἐκ τοῦ ἐλέγχου ὅμως τῶν δικαιολογητικῶν, ἅτινα οὗτος ὑπέβαλε πρὸς ἐπαλήθευσιν τοῦ ὑποβληθέντος ἀπογραφικοῦ δελτίου περὶ τῆς οἰκογενειακῆς καὶ οἰκονομικῆς του καταστάσεως, προέκυψεν, ὅτι οὗτος τὴν 1.1.1958, ὡς τυχηρὸς τοῦ Λαχείου Συνταχτῶν, κατέστη κύριος κατὰ τὸ ἥμισυ ἐξ ἀδιαιρέτου ἑνὸς διαμερίσματος ἐκ 5 δωματίων.

Κατόπιν τούτων ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐλέγχου δικαιο-

λογητικῶν δι' ἀποφάσεώς της ἀπέκλεισε τὸν αἰτοῦντα ἐκ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ ἐργατικῆς κατοικίας, ὡς στερούμενον τῶν κατὰ νόμον προσόντων.

Κατὰ τῆς πράξεως ταύτης ὁ αἰτῶν ἤσκησεν ἔνστασιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἀπορριπτικὴ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ κατ' αὐτῆς ἤσκησεν αἴτησιν ἀκυρώσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1206]1960, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Μπαλντᾶς, Β. Κωντούρης.
Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 2693]1954 «περὶ Ἱδρύσεως Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας» ὁρίζεται, ὅτι: «1. Σκοπὸς τοῦ Ὀργανισμοῦ εἶναι ἡ παροχὴ κατοικίας ἐπὶ αὐτοτελοῦς οἰκοδομῆς ἢ ἐπὶ ὀρόφοις οἰκοδομῆς ἢ διαμερίσματος ὀρόφου εἰς ἐργάτας καὶ ὑπαλλήλους, συνδεομένους μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, . . . , ἐφ' ὅσον δὲν κέκτηνται οὗτοι ἢ ἡ σύζυγος αὐτῶν ἰδιόκτητον τοιαύτην. 2. Αἱ προϋποθέσεις παροχῆς τῆς κατοικίας εἰς τοὺς ἀνωτέρω καθορισθήσονται διὰ Κανονισμοῦ, καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Α.Ο.Ε.Κ., ἐγκριναμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας». Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξουσιοδοτικῆς ταύτης διατάξεως ἐξεδόθη ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63042]1971 τῆς 20.11.1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ. 259 τ. Β') ἐγκριθεὶς Κανονισμὸς σειρᾶς προτεραιότητος καὶ τρόπου διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς προσφερομένης ὑπὸ τοῦ Ο.Ε.Κ. εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ ὑπαλλήλους κατοικίας . . . , ὅστις, ἀφοῦ διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, καθ' ἣν «ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω, διὰ νὰ δικαιωθῶσιν ἐργατικῆς κατοικίας, δέον ἀπαραιτήτως . . . νὰ μὴ κέκτηνται οἱ ἴδιοι οὔτε αἱ σύζυγοι αὐτῶν ἰδιοκτήτου οἰκίας», ἐπανέλαβε τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 2693]1954, ὥρισε περαιτέρω, ὅτι. . . προκειμένης ἑκάστοτε διανομῆς κατοικιῶν ὁ πρόεδρος τοῦ Ὀργανισμοῦ καλεῖ τοὺς δικαιούχους, ὅπως ὑποβάλωσιν ἀπογραφικὸν δελτίον περὶ τῆς οἰκογενειακῆς καὶ οἰκονομικῆς των καταστάσεως (ἄρθρον 2 § 1', ὅπερ ἐπέχει θέσιν ὑπευθύνου δηλώσεως καὶ δημιουργεῖ δικαίωμα συμμετοχῆς τοῦ δικαιούχου εἰς τὴν διανομὴν τῶν ἐργατικῶν κατοικιῶν (ἄρθρον 5 § 1), ἡ ὑποβολὴ τοῦ ὁποίου δὲν συνεπάγεται ὑποχρέωσιν τοῦ δικαιούχου νὰ προσκομίσῃ συγχρόνως δικαιολογητικὰ πρὸς πιστοποίησιν τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ, ὅπερ ὅμως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν βάσει τῶν δηλωθέντων στοιχείων, ἤθελεν οὗτος εὑνοηθῇ ὑπὸ τοῦ κλήρου, ὑποχρεοῦται ὅπως ἐπιβεβαιώσῃ δι' ἐπισήμων ἐγγράφων (ἄρθρον 5 § 2), μετὰ τὸν ἔλεγχον τῶν ὁποίων ἐπακολουθεῖ ἡ διανομὴ τῶν κατοικιῶν μεταξὺ τῶν ὑπὸ τοῦ κλήρου εὑνοηθέντων (ἄρθρον 9).

Τόσον ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ ὡς ἄνω ν. δ]τος, ἀποβλέποντος εἰς τὴν κάλυψιν τῶν στεγαστικῶν ἀναγκῶν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἤτοι προσώπων ἀνηκόντων εἰς τὰς οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρας τάξεις τοῦ πληθυσμοῦ, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ γράμματος τῶν μνησθεισῶν διατάξεων, προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ παροχὴν ἐργατικῆς κατοικίας ἀπαιτεῖται ὡς οὐσιώδης προϋπόθεσις, ὅπως ὁ ἐνδιαφερόμενος μὴ κέκτηται ἰδιόκτητον οἰκίαν, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὁποίας περιλαμβάνεται, διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ λόγου, καὶ πᾶν ἕτερον περιουσιακὸν στοιχεῖον, ἱκανὸν ὅπως τῷ ἐξασφαλίσῃ ἰδιόκτητον στέγην, καλύπτουσαν τὰς στεγαστικὰς του ἀνάγκας, ἡ προϋπόθεσις αὕτη δέ, ἤτοι ἡ ἔλλειψις ἰδιοκτήτου κατοικίας ἢ ἄλλως τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς ἐξασφάλισιν ἰδιοκτήτου στέγης οἰκονομικῶν μέσων, δέον νὰ συντρέχῃ οὐ μόνον κατὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ ἀπογραφικοῦ δελτίου, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν κλήρωσιν, ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὴν διανομὴν τῶν διαθεσίμων οἰκιῶν εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ κλήρου εὑνοηθέντας, δι' ἧς ὁλοκληροῦται ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαγραφομένη διαδικασία καὶ συντελεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ παρεχομένη στεγαστικὴ συνδρομή.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ... ἀγορα-πωλητηρίου συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Σ.Κ., νομίμως μεταγραφέντος τὴν 9.7.1958 ἐν τῷ τόμῳ τῶν βιβλίων μεταγραφῶν τοῦ Ὑποθηκοφυλακείου Ἀθηνῶν, ὁ αἰτῶν ἐγένετο κύριος, ὡς τυχηρὸς τοῦ Λαχείου τῶν Συντακτῶν, τοῦ ἡμίσεος ἐξ ἀδιαιρέτου ἑνὸς διαμερίσματος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ . . . . ἐκ 5 κυρίων δωματίων, συνολικῆς ἀξίας 626.000 συνομοίως, διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, διεγράφη οὗτος, ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, ἐκ τοῦ κατὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 23.3.1958 καταρτισθέντος πίνακος τῶν κληρωθέντων δικαιούχων τῶν ἐν Νέᾳ Φιλαδελφείᾳ 560 ἐργατικῶν κατοικιῶν, ἑκάστης τῶν ὁποίων ἡ συνολικὴ ἀξία ἀνέρχεται εἰς 90.000 δραχμὰς (βλ. ὑπ' ἀριθ. 7291]1960 βεβαίωσιν τοῦ Α.Ο.Ε.Κ.), ἀπορριπτέοι δὲ ἐλέγχονται ὡς ἀβάσιμοι οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες λόγοι ἀκυρώσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Χορήγησις παροχῶν ἀσφαλίσεως ἐπὶ βιαίου συμβάντος, ἐπελθόντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἢ ἐπὶ ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας, κατὰ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1074/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Ταβουλάρης*
Δικηγόρος ὁ κ. Ἠλ. Κοσπεντάρης

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 734 τῆς 1ης Ἰουλίου 1959 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτημα τῆς προσφευγούσης, ὅπως θεωρηθῇ ὡς ὀφειλόμενος εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα ὁ κατὰ τὸ ἔτος 1954 ἐπισυμβὰς θάνατος τοῦ συζύγου της, ἠλεκτρολόγου, ἠσφαλισμένου εἰς τὸ ἀνωτέρω Ἵδρυμα, τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 452 τοῦ 1958 ἀποφάσεως τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς ἀπαραδέκτως προσβαλλομένης διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἅτε συγχωνευθείσης εἰς τὴν ὡς ἄνω μετ' ἀναθεώρησιν ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 734/1959 ἀπόφασιν τῆς Ἰδίας Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων.

Ἐν ἄρθρῳ 34 τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι «1. Διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων ἐν ἄρθροις 28, 31, 32 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὰς δικαίωμα ὀφείληται εἰς βιαίον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἢ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν. Κατὰ τὴν ἀληθῆ δὲ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης θεωρεῖται συντρέχον ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ εἰς ἃς ἔτι περιπτώσεις ὁ ἠσφαλισμένος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ καὶ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς καταβάλλει ἐν δεδομένῃ στιγμῇ ἐξαιρετικὰς προσπαθείας, αἵτινες δὲ ἀποτελοῦσι τὴν πρόσφορον αἰτίαν σωματικῆς βλάβης αὐτοῦ (Σ.τ.Ε. 1388/1958).

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γίνεται δεκτόν, ὅτι ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης, καθ' ὃν χρόνον ἐργάζετο εἰς τινα οἰκοδομὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ ὡς ἠλεκτρολόγος, ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν του, συνεπείᾳ ἰσχυρῶν ἀλγηδόνων εἰς τὸ στῆθος, καὶ ὅτι μεταφερθεὶς εἰς τὴν οἰκίαν του ἀπέβιωσε μετ' ὀλίγας ὥρας, τοῦ θανάτου του ὀφειλομένου, κατὰ τὴν σχετικὴν ἰατρικὴν διαπίστωσιν, εἰς μυοκαρδίτιδα. Ἀποκρούεται δὲ ἐν συνεχείᾳ τὸ ἀνωτέρω αἴτημα τῆς προσφευγούσης, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι «οὐδόλως ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐν λόγῳ ἠλεκτρολόγος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του κατέβαλλεν ἐξαιρετικὰς μυϊκὰς δυνάμεις (καθ' ἣν στιγμὴν ὑπέστη τὴν ἀνωτέρω κρίσιν) αἵτινες καὶ ἀπετέλεσαν τὴν πρόσφορον αἰτίαν τῆς ἐκδηλώσεως τῆς μυοκαρδίτιδος, ἐξ ἧς οὗτος ἀπεβίωσεν». Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς τελευταίας ταύτης διαπιστώσεως, ἧς ἡ ἀντικειμενικὴ ἀκρίβεια οὐδόλως ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῆς αἰτούσης, γίνεται δεκτόν, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης ὑπέστη τὴν ἀνωτέρω κρίσιν δὲν εἶχε καταβάλει ἐξαιρετικὰς σωματικὰς προσπαθείας, ὀρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ αἴτημα τῆς προσφευγούσης, ὅπως ὁ θάνατος τοῦ συζύγου της, ἐπελθὼν ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας, θεωρηθῇ ὅτι προῆλθεν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, μὴ πληρουμένων τῶν ὅρων τῆς παρατιθεμένης ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεως τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ νόμου περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐκτιθεμένην ἀνωτέρω ἔννοιαν. Ὅθεν ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀβασίμως προβαλλομένων τῶν ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου βάσεως θεμελιουμένων λόγων ἀκυρώσεως (*).

§ 2. Παραγραφὴ δικαιώματος εἰς σύνταξιν παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἢ εἰς ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 46 § 2 νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Καθιέρωσις τριετοῦς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῶσι τὰ ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπόμενα συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα, τῆς προθεσμίας ταύτης ἀρχομένης ἀφ' ἧς τὰ δικαιώματα ταῦτα καθίστανται ἀπαιτητά.—Δικαίωμα συντάξεως λόγῳ θανάτου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1129/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Ν. Μπουρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσώρης, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκη-

(*) Ἴδετε περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ Σ.Ε. 1320/1957, ΕΕΔ 18, 815, Α.Π. 72/1960, ΕΕΔ 19, 335 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 334 ἐπ.

θείσης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» καὶ δι' ἣν κατεβλήθη τὸ νόμιμον παράβολον, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 779 τῆς 27 Ἰουνίου 1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ὡς ἐκπρόθεσμος ἡ ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1957 αἴτησις τῆς ἤδη αἰτούσης περὶ συνταξιοδοτήσεώς της λόγῳ τοῦ ἐν ἔτει 1944, ἐκ τῶν πολεμικῶν γεγονότων, ἐπελθόντος θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου συζύγου της.

Ἡ διέπουσα τὴν ἐπίδικον σχέσιν διάταξις τοῦ ἄρθρου 46 § 2 τοῦ ν. 6298]1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30440]Σ996]1943 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. 185 τ. Β'), ὁρίσασα ὅτι «τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἢ εἰς ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν τριετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γενέσεώς του», καθιέρωσε τριετῆ ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῶσι τὰ ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπόμενα συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα, κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ὡς ἄνω προθεσμία ἄρχεται τρέχουσα, ἀφ' ἧς τὰ δικαιώματα ταῦτα, πληρουμένων τῶν διὰ τὴν ἄσκησίν των νομίμων προϋποθέσεων, καθίστανται ἀπαιτητά. Κατ' ἀκολουθίαν, προκειμένου περὶ τοῦ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ θανάτου, διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ὁποίου, κατὰ τὰς οἰκείας κανονιστικὰς διατάξεις (ἄρθρον 13 Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος, 1 τοῦ Κανονισμοῦ ἁπλουστεύσεως τῆς διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν καὶ παράγραφος VI τῆς ἀπὸ 29.4.1952 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.), ἀπαιτεῖται, σὺν τοῖς ἄλλοις, ὡς προϋπόθεσις ἡ προσαγωγὴ ἀντιγράφου ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου, ἢ περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν ἐκ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας δικαιούχων συντάξεως αἰτήσεως δέον νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς σχετικῆς ληξιαρχικῆς πράξεως, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει δὲν συνετάγη τοιαύτη ληξιαρχικὴ πρᾶξις, εἴτε διότι ἐξ ἀμελείας τῶν πρὸς τοῦτο ὑποχρέων δὲν ἐδηλώθη ὁ θάνατος ἐντὸς 24ώρου προθεσμίας, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5097 «περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων» εἴτε διότι ἡ τοιαύτη δήλωσις ἦτο ἀνέφικτος λόγῳ εἰδικῶν συνθηκῶν, οἷαι θεμηνιῶν, ὅτε, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 11, 25 § 3 καὶ 31 τοῦ κωδικαποιηθέντος νόμου 5097 καὶ 37, 38, 39 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ 127 τοῦ ἀ.ν. 2783]1941 (Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος), ὁ θάνατος ἔδει νὰ ἀναγνωρισθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, ἡ τοιαύτη αἴτησις δέον νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως. Τοῦτο δὲ διότι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις, συμφώνως ταῖς μνησθείσαις διατάξεσι, δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτή, ἀλλὰ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀνομιμοποιήτου, οὐδεμίαν δὲ ἐπιρροὴν ἀσκεῖ ἡ ὑπὸ τοῦ διεκδικοῦντος τὴν συνταξιοδότησιν γνῶσις τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου δικαιοπαρόχου του.

Ἐν προκειμένῳ οὐδαμῶς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου ὅτι συνετάγη ληξιαρχικὴ πρᾶξις τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης ἢ ὅτι ἐξεδόθη περὶ τούτου δικαστικὴ ἀπόφασις. Καὶ ναὶ μὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1948 πιστοποιητικοῦ τῆς Κοινότητος Λιτοχώρου διαβιβασθέντος πρὸς τὸ 130ὸν Στρατολογικὸν Γραφεῖον Θεσσαλονίκης, ἐπιστοποιήθη ὁ θάνατος τοῦ ἠσφαλισμένου, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτου ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3983] 28.2.1949 πρᾶξις τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης, δι' ἧς διετάχθη ἡ διαγραφὴ του ἐκ τῶν μητρώων τῆς εἰρημένης Κοινότητος, ἀλλ' ἡ βεβαίωσις αὕτη δὲν στηρίζεται ἐπὶ ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐνῷ, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ τε ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ τῆς παραγράφου VI τῆς ἀπὸ 27]29 Ἀπριλίου 1952 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., τὸ προβλεπόμενον πιστοποιητικὸν Δημοτικῆς ἢ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς δέον νὰ θεωρηθῇ ὅτι προϋποθέτει τὴν ὑπαρξιν ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Ἀφ' ἑτέρου ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος ὁρίζεται, ὅτι, ἐν ᾗ περιπτώσει τὰ πρὸς χορήγησιν τῆς συντάξεως δικαιολογητικὰ ἔχουν ἐλλείψεις, προβαίνει ἡ Ὑπηρεσία εἰς πᾶσαν ἐνδεικνυομένην ἐνέργειαν πρὸς συλλογὴν τῶν ἀπαιτουμένων πληροφοριῶν καὶ συμπλήρωσιν τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, περαιτέρω δὲ ὁρίζεται ὅτι «ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἐπιμελείᾳ τῆς Ὑπηρεσίας, ἥτις ὅμως δύναται νὰ καλέσῃ καὶ τὸν ἐνδιαφερόμενον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν δικαιολογητικῶν, τάσσουσα εἰς αὐτὸν ὡρισμένην προθεσμίαν, ἧς παρελθούσης ἀπράκτου ἐπιλαμβάνεται ὁπωσδήποτε τῆς ὑποθέσεως ἡ ἁρμοδία Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπή». Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον οὐδαμῶς ἐκ τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι ἠρευνήθη τὸ ζήτημα τῆς ἐκδόσεως ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὐδ' ὅτι ἐκλήθη ἡ αἰτοῦσα, ὅπως προσκομίσῃ σχετικὰ στοιχεῖα, ἀκυρωτέα, λόγῳ τῆς παραλείψεως ταύτης, ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις καὶ ἀναπεμπτέα τυγχάνει ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διὰ τὴν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν δικαιολογητικῶν τῆς ὑποβληθείσης αἰτήσεως συνταξιοδοτήσεως νόμιμον ταύτην ἐνέργειαν (*).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Μεταλλευτῶν

Δικαίωμα συντάξεως τῶν ἐν ἄρθρῳ 31 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου προσώπων ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς καὶ ἐφ' ὅσον ὁ προστάτης αὐτῶν ἠσφαλισμένος συνεπλήρωσεν ἐν ζωῇ 1650 ἡμερομίσθια εἰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας ἐπὶ δέκα ἔτη τοὐλάχιστον συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, ὁ δὲ θάνατος αὐτοῦ ἔλαβε χώραν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Α.Ν. 1807]1939.— Ἔννοια διατάξεως.—Παραγραφὴ μετὰ ἔκδο-

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 999]1959, ΕΕΔ 18, 902.

σιν τελεσιδίκου αποφάσεως, είτε καταδικαστικής, είτε αποδικαστικής.

Άρειου Πάγου 331/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ρεμοῦνδος, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τελεσιδίκου ἀποφάσεως, εἴτε καταδικαστικῆς, εἴτε ἀποδικαστικῆς, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ διαδρομῆς τῆς παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως, ἀφοῦ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως μὲν τῆς καταδικαστικῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἄρχεται κατὰ τὸ ἄρθρον 286 Α.Κ. νέα 20ετὴς παραγραφή, ἀπὸ δὲ τῆς ἐκδόσεως ἀποδικαστικῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως δὲν ὑφίσταται ἀξίωσις πρὸς παραγραφήν, οὔτε δὲ ἡ ἄσκησις τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως καθιστᾷ τὴν διαφορὰν ἐπίδικον, ὥστε νὰ δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ διαδρομῆς τῆς παραγραφῆς ἐν ἐπιδικίᾳ, ἀφοῦ διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀναιρέσεως δὲν ἀνοίγεται τρίτος βαθμὸς δικαιοδοσίας, τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίνοντος οὐχὶ περὶ τῆς οὐσίας τῆς διαφορᾶς, ἀλλὰ περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ἀποφάσεως, μετὰ τὴν τυχὸν ἀναίρεσιν τῆς ὁποίας ἄρχεται ἐκ νέου ἡ ἐπιδικία. Ὅθεν ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου μέχρι καὶ τῆς ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως παρῆλθε τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 40 § 5 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ὁριζόμενον δεκαὲξ διάστημα παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 35 § 1 τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἔχοντος Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13987|1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας, ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου μὴ ὀφειλομένου εἰς ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, δικαιοῦνται συντάξεως τὰ ἐν ἄρθρῳ 31 αὐτοῦ ἀναφερόμενα πρόσωπα καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ποσοστοῦ, ὁριζομένου ἐν ἄρθρῳ 33, ἐφ' ὅσον ὁ προστάτης αὐτῶν ἠσφαλισμένος συνεπλήρωσεν ἐν ζωῇ 1650 ἡμερομίσθια εἰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας ἐπὶ δέκα ἔτη τοὐλάχιστον συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, ὁ δὲ θάνατος αὐτοῦ ἔλαβε χώραν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ὑ.ν. 1607|1939. Ἐκ τῆς οὕτως διατυπουμένης διατάξεως παφῶς προκύπτει ὅτι, ἵνα ὑπὸ τὴν περίπτωσιν ταύτην δικαιωθῶσι συντάξεως τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Καταστατικοῦ πρόσωπα, ἐν οἷς καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἠσφαλισμένου, δέον νὰ εἶχεν οὗτος συμπληρώσει ἐν ζωῇ 1650 ἡμερομίσθια εἰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας ἢ λατομεῖα, εἴτε συνεχῶς, εἴτε διακεκομμένως, πάντως ὅμως ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος 10 ἐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ εἶχον συντελεσθῇ τὰ ἡμερομίσθια ταῦτα ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου δεκαετίας, μὴ ὁριζομένης ἐν τῷ ἄνω ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ τοιαύτης προϋποθέσεως, ὡς ὡρίσθη ρητῶς ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ, διὰ τὴν περίπτωσιν ἠσφαλισμένων ἐξερχομένων τοῦ ἐπαγγέλματος μετὰ τὴν 1.3.1944 λόγῳ γήρατος (ἄρθρον 34 § 10).

Τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων του προκύπτει, διὰ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2034|1954 προδικαστικῆς, δι' ἧς διέταξεν ἀπόδειξιν τῶν προϋποθέσεων, ἀπήτησεν, ὅπως ἡ συμπλήρωσις τῶν 1650 ἡμερομισθίων ἔχουν συντελεσθῇ κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου δεκαετίαν, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4970|1954 ὁριστικῆς ἀπέρριψε τὴν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἔφεσιν τῆς ἤδη ἀναιρεσιβλήτου, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ κατὰ Λεκέμβριον 1946, καθ' ἣν ἀνελέγκτως δέχεται, ἀποβιώσας σύζυγος αὐτῆς, εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τοῦ θανάτου του δεκαετίαν (14.12.1936 - 14.12.1946) 1650 ἡμερομίσθια εἰς μεταλλευτικὰς, λατομικὰς ἢ συναφεῖς ἐργασίας, μηδαμῶς ἐρευνήσαν ἐὰν εἶχε συμπληρώσει ἐν ζωῇ ὁ σύζυγος τῆς ἀναιρεσιβλήτου τὰ ἄνω ἡμερομίσθια ἐπὶ 10 ἔτη τοὐλάχιστον συνεχῶς ἢ διακεκομμένως. Οὕτως ὅμως ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διοληφθεῖσαν οὐσιαστικοῦ νόμου διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 35 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ νόμου 3810|1957, καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρώτον λόγον ἀναιρέσεως καὶ παρακειμένως τὴν ὑπόθεσιν, χρήζουσαν περαιτέρω διευκρινίσεως, εἰς τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὴν περαιτέρω συζήτησιν (*).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος

Ἀγωγὴ μὲ ἀντικείμενον τὴν ἀνόρθωσιν ἰδιωτικοῦ δικαιώματος, προσβληθέντος ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ὅπως παράσχῃ τὴν ἣν ὁ ἐνάγων ἠσφαλισμένος ἐδικαιοῦτο σύνταξιν.— Κρίσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἀπαιτουμένων πραγματικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει καὶ δὴ περὶ τοῦ ἐὰν ὁ αἰτῶν ἠσφαλισμένος ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας ἕνεκα καταργήσεως θέσεως ἢ ἄλλου ὑπηρεσιακοῦ λόγου, μὴ ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.— Ἁρμοδιότης τούτων νὰ ἐλέγχωσι τὰς ἀποφάσεις τῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ δι' αὐτῶν προσβληθέντος τυχὸν ἰδιωτικοῦ δικαιώματος τοῦ ἠσφαλι-

(*) Ἀναιροῦνται αἱ ὑπ' ἀριθ. 4970|1954 καὶ 2004|1954 ἀποφάσεις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ομένου μόνον ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος.— Παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 300/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Βαρσάμου*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Μανούσος, Ι. Παπέλης, Η. Παρασκευᾶς

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, αὕτη ἀντικείμενον ἔχει τὴν ἀνορθωσιν ἰδιωτικοῦ δικαιώματος, προσβληθέντος ὑπὸ τοῦ ὅπερ τὰ ἀναιρεσείοντα διεδέχθησαν Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Ἑθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ὅπως παράσχῃ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐνάγοντα τὴν ἣν οὗτος ἐδικαιοῦτο κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ οἰκείου Κανονισμοῦ σύνταξιν, ὡς διατελέσας ὑπάλληλος τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ χρόνον ὑπερβαίνοντα τὰ δεκαπέντε ἔτη καὶ ἀπολυθεὶς ὑπὸ ταύτης διὰ πειθαρχικὸν παράπτωμα. Ὅθεν οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον δὲν ἔλοβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ὁ τρίτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος, καθ' ὃν τὸ Ἐφετεῖον παρὰ τὸν νόμον ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, ἐπεὶ δὲ παρέβη τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου ἐν σχέσει πρὸς τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, μὴ διατάξαν ἀπόδειξιν ἐπὶ τοῦ θεμελιοῦντος τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου γεγονότος τῆς ἀπολύσεώς του, εἶναι ἀπορριπτέος προσηκόντως ὡς ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 811 § 2 Πολ. Δικ., ὡς ἐτεροποιηθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 3810/1957. Διότι, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη δὲν ἔταξεν ἀπόδειξιν, ἀλλ' ἐξετίμησε τὰς ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου διαταχθείσας τοιαύτας, δὲν διατείνονται δὲ τὰ ἀναιρεσείοντα ὅτι ὑπέβαλον ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου παράπονον περὶ τοῦ ὅτι κακῶς ἢ οὐχὶ πλήρως διετάχθησαν αὗται.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 § 1, 6 καὶ 7 § 1 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 2868/1922 ἐκδοθέντος καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος Κανονισμοῦ τοῦ εἰρημένου Ταμείου, ἀποτελοῦντος νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ σκοποῦ του πρὸς παροχὴν μηνιαίας συντάξεως εἰς τοὺς ἐκ τῶν Τραπεζῶν Ἑθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος ἀποχωροῦντας ἠσφαλισμένους ἢ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν ἐξετάζει τὰς αἰτήσεις τῶν εἰς τοῦτο δικαιουμένων, ἐν αἷς καταλέγονται καὶ οἱ συμπληρώσαντες δεκαπενταετῆ συντάξιμον μισθοδοσίαν, ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἕνεκα καταργήσεως θέσεως ἢ ἄλλου ὑπηρεσιακοῦ λόγου. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ οὐσιαστικὴ κρίσις περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἀπαιτουμένων πραγματικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει καὶ δὴ περὶ τοῦ ἐάν, ἐν τῇ ὡς ἄνω τοιαύτῃ, ὁ αἰτῶν ἠσφαλισμένος ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας ἕνεκα καταργήσεως θέσεως ἢ ἄλλου ὑπηρεσιακοῦ λόγου, ἀνήκει εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀφαιρεθεῖσα οὕτω τῆς δικαιοδοσίας αὐτῶν, τούτων ὄντων ἁρμοδίων νὰ ἐλέγχωσι τὰς ἀποφάσεις τῶν ὀργάνων τῆς διοικήσεως, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ δι' αὐτῶν προσβληθέντος τυχὸν ἰδιωτικοῦ δικαιώματος τοῦ ἠσφαλισμένου μόνον ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος, τουτέστιν ὡς πρὸς τὴν κατὰ νόμον καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς διαγραφομένους ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὅρους καὶ τύπους ἔκδοσίν των.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, ἐδέχθη, κατ' ἐκείμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων τῷ ὄντι ἀπελύθη διὰ πειθαρχικὸν παράπτωμα ὑπὸ τῆς παρ' ᾗ διετέλει Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐλέγξαν οὕτω τὴν κατ' οὐσίαν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἀποφανθέντος ἀντιθέτως, ἤτοι ὅτι ἐκεῖνος ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς τῆς ὑπηρεσίας του. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του, παρενείρον ἑαυτὸ εἰς διοικητικὰ καθήκοντα, καὶ ἀναιρετέον κατέστησε τὴν ἀπόφασιν του κατὰ τὰ ἄρθρα 807 § 3 καὶ 808 § 1 Πολ. Δικ. καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου. Πλήν, τῆς ἀποφάσεως ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, δέον ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως ὡς πρὸς τὸν περὶ οὗ πρόκειται λόγον νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ νόμου 3810/1957.

Διὰ ταῦτα

Παραπέμπει τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως ὡς πρὸς τὸν πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων

Ρύθμισις τῶν τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον.—Ἔννοια διατάξεως περὶ κρίσεως συνταξιοδοτικῶν περιπτώσεων, τῶν ὁποίων τὸ ἀσφαλιστικὸν γεγονὸς ἐπῆλθε μέχρι καὶ τῆς 31 Μαΐου 1952, αἱ δὲ σχετικαὶ αἰτήσεις ὑπεβλήθησαν μέχρι τῆς ἰσχύος ταύτης, βάσει τῶν μέχρι τῆς 31.5.1952 ἰσχυουσῶν καταστατικῶν διατάξεων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1267/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Καλοδούκας*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπεταλάκης, Σ. Σταματόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλή-

λων (Τ.Α.Ν.Π.Υ.), δι' ἃς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 10.10.1958 αἰτήσεως τῆς ἤδη αἰτούσης περὶ συνεχίσεως τῆς καταβολῆς τῆς ἀπὸ 1.12.1951 ἀπονεμηθείσης αὐτῇ λόγῳ θανάτου τοῦ παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένου συζύγου της συντάξεως καὶ διακοπείσης μεταγενεστέρως ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1953, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἀποβιώσας σύζυγος της δὲν ἐπλήρου τας ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 § 5 τοῦ καταστατικοῦ Β' προβλεπομένας προϋποθέσεις.

Τὰ τῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Τ.Α.Ν.Π.Υ. καὶ τῶν ἐκ τούτου παροχῶν διεπουτο μέχρι τῆς 31 Μαΐου 1952 ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38115]1938 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Ν.Π.Υ.», ἀπὸ δὲ τῆς 1ης Ἰουνίου 1952 ἤρξατο ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 27353]Ε 671]1952 ἀποφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Β' μέρους τοῦ καταστατικοῦ οἰκονομικῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς ὀργανώσεως κλπ.», δι' ἧς μετερρυθμίσθησαν πλεῖσται τῶν διεπουσῶν τα περὶ ὧν ἀνωτέρω θέματα διατάξεις, ἐν αἷς καὶ αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὰς διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν συντάξεων ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις. Τέλος ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 56055]24.9]26.10.1953 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως εἰς Β' μέρος καταστατικοῦ οἰκονομικῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς ὀργανώσεως Τ.Α.Ν.Π.Υ.», ἐν παραγράφῳ ΙΙΙ τῆς ὁποίας ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Αἱ συνταξιοδοτικαὶ περιπτώσεις, τῶν ὁποίων τὸ ἀσφαλιστικὸν γεγονὸς ἐπῆλθε μέχρι καὶ τῆς 31 Μαΐου 1953, οἱ δὲ σχετικαὶ αἰτήσεις ὑπεβλήθησαν μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, κρίνονται βάσει τῶν μέχρι 31.5.1952 ἰσχυουσῶν καταστατικῶν διατάξεων, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν πληροῦν τας προϋποθέσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου».

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις, σκοποῦσα νὰ ρυθμίσῃ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς, ἐξελθόντος τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου πρὸ τῆς περὶ ἧς ἀνωτέρω καταστατικῆς μεταρρυθμίσεως, παρείχετο μὲν δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως βάσει τῶν προϊσχυσασῶν καταστατικῶν διατάξεων, ἀλλὰ δὲν ἀναγνωρίζεται τοιοῦτον βάσει τῶν μετὰ τὴν καταστατικὴν μεταρρυθμισιν ἰσχυόντων νέων κανόνων, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι αὗται κρίνονται βάσει τοῦ πρὸ τῆς ἐπελθούσης καταστατικῆς μεταρρυθμίσεως ἰσχύοντος δικαίου καὶ ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις ὑπεβλήθη μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 56055]26.10.1953 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, μὴ ἀπαιτουμένης ὑποβολῆς καὶ νεωτέρας τοιαύτης αἰτήσεως, εἰδικῶς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως, ἵνα προκληθῇ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς.

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἡ αἰτοῦσα, χήρα, ὡς προεξετέθη, ἠσφαλισμένου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, θανόντος τὴν 17 Ἰουλίου 1950 (ἤτοι πρὸ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ καταστατικοῦ του), ὑποβαλοῦσα αἴτησιν περὶ συνταξιοδοτήσεώς της ἐκ τοῦ ρηθέντος Ταμείου τὴν 25 Ἰουλίου 1951 (ἤτοι πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 56055]1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) ἔτυχε παρὰ τοῦ Ταμείου τούτου συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της, χαρακτηρισθείσης ὡς «προσωρινῆς», καίτοι ἐκρίθη, ὅτι ἐπληροῦντο αἱ κατὰ τὰς τότε ἰσχυούσας διατάξεις ἀπαιτούμεναι πρὸς συνταξιοδότησίν της προϋποθέσεις. Οὕτω αἱ ὑπὸ τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 56055]26.10.1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ταχθεῖσαι προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τῶν προϊσχυσασῶν καταστατικῶν διατάξεων ἐπὶ τῶν συνταξιοδοτικῶν περιπτώσεων, δι' ἃς δὲν ἐπληροῦντο αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ νέου καταστατικοῦ, συνέτρεχον προκειμένου περὶ τῆς αἰτούσης, ἐφ' ὅσον ὁ ἐφ' οὗ βασίζεται τὸ δικαίωμά της ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος ἐξηλθε πρὸ τῆς 31ης Μαΐου 1952 καὶ εἶχεν ὑποβάλει αὕτη τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεώς της αἴτησιν πρὸς τῆς ἰσχύος τῆς ρηθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰ προεκτεθέντα. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα τῆς αἰτούσης, ἀναγνωρισθέν, καθ' ἃ ἐλέχθη, ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐξηκολούθησε διεπόμενον ὑπὸ τῶν προϊσχυσασῶν καταστατικῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ δὲν ἀπητεῖτο, ὅπως ἀσκηθῇ τοῦτο ἐκ νέου δι' ὑποβολῆς νεωτέρας περὶ τούτου αἰτήσεως, ὡς ἐσφαλμένως δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. Συνεπῶς οὐχὶ νομίμως αὕτη ἠρνήθη τὴν συνέχισιν τῆς εἰς τὴν αἰτοῦσαν καταβολῆς τῆς περὶ ἧς πρόκειται συντάξεώς της, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμά της ὑπέπεσεν εἰς παραγραφὴν λόγῳ μὴ ὑποβολῆς ὑπ' αὐτῆς νέας αἰτήσεως περὶ συνταξιοδοτήσεώς της ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 56055]1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δοθέντος ἄλλως τε ὅτι αἱ ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης προβλεπόμεναι αἰτήσεις συνταξιοδοτήσεως ἔδει νὰ εἶχον ὑποβληθῇ τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς (26.10.1953). Ἀκυρωτέα ὅθεν ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη κατὰ τὸν βάσιμον περὶ μὴ νομιμότητος τῆς αἰτιολογίας αὐτῆς λόγον ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἧτις δέον ὅπως γίνῃ δεκτή, περιττῆς οὔσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων.

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Αἴτησις ἠσφαλισμένου περὶ ἐπιστροφῆς εἰς αὐτὸν ποσοῦ ἀχρεωστήτως καταβληθέντος εἰς τὸ Ταμεῖον δι' εἰσφοράς, μὴ ὀφειλομένας ὑπ' αὐτοῦ.—Ἀπόρριψις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.— Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως, προκειμένου περὶ διαφορᾶς καθαρῶς χρηματικῆς, ἀνηκούσης εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 926/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ρεμοῦνδος, Α. Κλεισιούνης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 20 Φεβρουα-

ρίου 1958 αποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.), διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 10.2.1958 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περὶ ἐπιστροφῆς εἰς αὐτὸν ποσοῦ δραχμῶν 1472, ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθέντος εἰς τὸ Ταμεῖον δι' εἰσφορὰς μὴ ὀφειλομένας ὑπ' αὐτοῦ.

Ἡ ὡς ἄνω προσβαλλομένη ἀπόφασις περιέχει ἄρνησιν τοῦ Ταμείου, ὅπως ἐπιστρέψῃ ὡρισμένον χρηματικὸν ποσὸν εἰς τὸν αἰτοῦντα, ὅπερ οὗτος ἀξιοῖ, ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθέν, διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν δὲ αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως τὸ Ταμεῖον ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ εἰρημένου ποσοῦ. Οὕτως ὅμως ἡ περὶ ἧς πρόκειται διαφορὰ εἶναι καθαρῶς χρηματικὴ καὶ ὡς τοιαύτη ἀνήκει εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις εἶναι ἀπορριπτέα τύποις λόγῳ ἀναρμοδιότητος.

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας

Πραγματοποίησις ἡμερῶν ἐργασίας διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως.— Ἀναγνώρισις τοιούτων ἡμερῶν ἠσφαλισμένου δι' ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸν Νόμον ΓΨΟΔ' περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδίκου.—Δέσμευσις ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ Ταμείου, παρεμβάντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν δίκην.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1080/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Σκουρτοῆς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Π. Παπαγεωργίου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 61 ἀπὸ 7 Νοεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν εἰργάσθη ὡς μισθωτὸς κλωστοϋφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὰ ἔτη 1945 καὶ 1946 καὶ ὅτι, ὡς ἐκ τούτου, δὲν δικαιοῦται συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον ὁ ὑπόλοιπος χρόνος τῆς παρ' αὐτῷ ἀσφαλίσεώς του δὲν ἀρκεῖ διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 τοῦ ἔτους 1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ἐκρίθη καὶ ἀνεγνωρίσθη, ὅτι ὁ αἰτῶν, ἐργαζόμενος ὡς ὑπάλληλος, καὶ δὴ διευθυντὴς τοῦ τμήματος εἰσαγωγῶν τῆς κλωστοϋφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεως «*.*.», ἐπραγματοποίησε παρ' αὐτῇ κατὰ τὰ ἔτη 1945 καὶ 1946 ἀνὰ τριακόσια ἡμερομίσθια ἐργασίας ἑτησίως. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη μὲν ἐπὶ διαφορᾶς, προκυψάσης, μεταξὺ τοῦ αἰτοῦντος καὶ τῆς εἰρημένης κλωστοϋφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεως, οὐχ ἧττον ὅμως δεσμεύει καὶ τὸ Ταμεῖον. Διότι κατὰ τὴν σχετικὴν δίκην παρενέβη τοῦτο πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ αἰτοῦντος, ἡ παρέμβασις ἐγένετο τύποις δεκτή, ἐξητάσθη κατ' οὐσίαν καὶ ἀπερρίφθη ὡς ἀβάσιμος, ἡ οὕτω δὲ ἐκδοθεῖσα ὡς ἄνω ἀπόφασις, κατέστη τελεσίδικος καὶ ὡς ἐκ τούτου προέκυψε καὶ ἔναντι τοῦ Ταμείου δεδικασμένον ὡς πρὸς τὰ κριθέντα καὶ ἀποφασισθέντα διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης. Παρὰ ταῦτα διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτόν, ἀντιθέτως πρὸς τὰ διὰ τῆς ὡς ἄνω δικαστικῆς ἀποφάσεως τελεσιδίκως κριθέντα, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν εἰργάσθη κατὰ τὰ ἔτη 1945 καὶ 1946 εἰς τὴν κλωστοϋφαντουργικὴν ἐπιχείρησιν «*.*.». Οὕτω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη κατὰ παράβασιν δεδικασμένου, προκύπτοντος ἐξ ἀποφάσεως τακτικοῦ δικαστηρίου, διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον, ὃν βασίμως ὁ αἰτῶν προβάλλει, δέον ὅπως ἀκυρωθῇ καὶ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις ἐκ νέου εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Ταμείου πρὸς νέαν νόμιμον κρίσιν (*).

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταμάτων

Λύσις ἀμφισβητήσεως, ἀφορώσης εἰς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου προσώπου τινὸς ἐκ τῶν εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.—Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου πρόσωπα.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1125/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ζούκας, Π. Κουτσουράκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 56712]Σ 678 τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη ἡ ὑπὸ τῆς αἰτούσης Ἀν. Ἑταιρείας ὑποβληθεῖσα πρὸς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν αἴτησις πρὸς ἐπίλυσιν τῆς ἀναφυείσης ἀμφισβητήσεως μεταξὺ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων καὶ τῆς αἰτούσης Ἑταιρείας, ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου τοῦ προσωπικοῦ τῶν καταστημάτων διαθέσεως τῶν προϊόντων αὐτῆς, κριθέντος ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὑπάγονται οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα τῆς αἰτούσης, ἤτοι τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «*.», τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «*.», τοῦ ἐπὶ τῆς λεωφόρου Κηφισίας «*.» καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς λεωφόρου Συγγροῦ «*.». Ἡ αἰτησις αὕτη ἀκυρώσεως, ἐμπρο-

(*) Ἴδετε ὡς πρὸς τὸ δεδικασμένον διὰ τὸ ἀσφαλιστικὸν ὄργανον ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως μεταξὺ μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότου καὶ Σ.Ε. 985]1958, ΕΕΔ 17, 855, Σ.Ε. 1800]1957, ΕΕΔ 17, 40 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα.

θέσμως άσκηθεῖσα, εἶναι τύπος δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ τὸ ρηθὲν Ταμεῖον, αἰτουμένου τὴν διατήρησιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ τὴν ἀπορριψιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ κρίσιν αἰτήσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου, καθ' ἣν πᾶσα ἀμφισβήτησις, αφορῶσα τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου προσώπου τινὸς ἐκ τῶν εἰς τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένων, λύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ Καταστατικοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς: α) πάντες οἱ ὑπάλληλοι χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν πάσης φύσεως καὶ μορφῆς ἐμπορικῶν καταστημάτων, πρατηρίων καὶ ἀποθηκῶν τῶν περιφερειῶν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῶν πυλεῶν Θεσσαλονίκης ... πλὴν τῶν καταστημάτων φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ εἰδῶν διατροφῆς, οἱ παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντὶ οἱασδήποτε ἀμοιβῆς καὶ συγκεντροῦντες τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 1284 τῶν κάτωθι ἐνδεικτικῶς παρατιθεμένων κατηγοριῶν: ... εἰδῶν οἰκιακῆς χρήσεως, κλινοστρωμνῶν ... καὶ λοιπῶν συναφῶν ... ἐπίπλων πάσης φύσεως ... σιδηρικῶν πάσης φύσεως ... β) οἱ ὑπάλληλοι τῶν γραφείων τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, πρατηρίων καὶ ἀποθηκῶν τῆς προηγουμένης παραγράφου, οἱ ἀποδεδειγμένως ἐξυπηρετοῦντες τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν ἐπιχειρήσεων ταύτων ...».

Ὁ προσβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ἡ αἰτοῦσα ἑταιρεία δὲν διατηρεῖ καταστήματα εἰς τὴν ὁδὸν «Α» καὶ ὁδὸν «Β» ἐμπίπτοντα εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, καθότι εἰς τοὺς χώρους τούτους ὑπάρχουσι μόνον αἴθουσαι ἐκθέσεως, εἰς τὰς ὁποίας ἐπιδεικνύονται πρὸς τὸ κοινὸν τὰ ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς αἰτούσης παραγόμενα εἴδη, χωρὶς νὰ ἐνεργῶνται ἐν αὐταῖς πωλήσεις τῶν εἰδῶν τούτων, εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, διότι ἡ κατὰ τὴν ἠγουμένην σκέψιν διάταξις τοῦ Καταστατικοῦ καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, συνισταμένου εἰς τὴν παροχὴν ἀσφαλίσεως εἰς μισθωτούς, δέον νὰ ἑρμηνεύηται εὐρέως, ὡς ἄλλωστε συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ γράμματος τῆς διατάξεως ταύτης, περιλαμβανούσης τὰ πάσης φύσεως καὶ μορφῆς καταστήματα κλπ. Ὅθεν, ἀσχέτως τοῦ ἐὰν εἰς τὰς αἰθούσας ἐκθέσεων τῆς αἰτούσης πραγματοποιοῦνται καὶ πωλήσεις τῶν ἐκτιθεμένων εἰδῶν, ὡς ἠτιολογημένως δέχεται τοῦτο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ τῶν ὑπαλλήλων της ἐπιχειρήσεως ὁ χῶρος εἰς τὸν ὁποῖον ἐκτίθενται ἁπλῶς διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῶν πωλήσεων τὰ πωλούμενα εἴδη πρὸς πληροφορίαν καὶ ἐνημέρωσιν τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ ἢ ἔστω καὶ πρὸς ἁπλῆν διαφήμισιν καὶ ὅστις, ὡς ἐκ τῆς διαρρυθμίσεώς του, ἔχει ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα τοῦ ἐμπορικοῦ καταστήματος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων, ὅτι δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐμπορικοῦ καταστήματος καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα.

Ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει μνημονεύοντων ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν αἰτοῦσαν τέσσαρα καταστήματα, πλὴν ἡ αἰτοῦσα ὑποστηρίζει ὅτι τὰ δύο τελευταῖα τούτων δὲν ἀνήκουσιν εἰς αὐτήν, ἀλλ' εἰς ἄλλας αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις.

Ὡς καταφαίνεται ἐκ τῆς ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1958 αἰτήσεως τῆς αἰτούσης ἑταιρείας, διὰ τῆς ὁποίας ἤχθη ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἡ προκειμένη διαφορά, ἐν αὐτῇ ἀναφέρονται μόνον τὰ δύο πρῶτα τῶν ρηθέντων καταστημάτων, οὐδαμόθεν δὲ προκύπτει, ὅτι ἡ αἰτοῦσα εἶχε γνῶσιν ὅτι κατὰ τὴν ἄποψιν τοῦ Ταμείου διατηρεῖ τέσσαρα καταστήματα ἢ ὅτι ἔλαβε γνῶσιν ὅτι ἡ ἔρευνα τῆς Διοικήσεως ἐπεξετάθη ἐπὶ τῶν τεσσάρων τούτων καταστημάτων. Ὅθεν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας ἀναριθμοδίως ἀπεφάνθη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεώς του καὶ περὶ τῶν δύο καταστημάτων, τὰ ὁποῖα δὲν ἀφεώρα ἡ ἐνάπιον αὐτοῦ ἀχθεῖσα ἀμφισβήτησις καὶ ἀκυρωτέα κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τυγχάνει ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν ὑπάγονται οἱ ὑπάλληλοι ἐμπορικῶν καταστημάτων, ὡς ταῦτα ἀνωτέρω καθωρίσθησαν, ἐφ' ὅσον ὅμως οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἐξυπηρετοῦσι τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς διὰ τοῦ καταστήματος ἐκδηλουμένης δραστηριότητος τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς πωλήσεις, προσωπικὸν ὅμως τῆς ἐπιχειρήσεως ἐργαζόμενον μὲν εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον, ἀλλ' ἀπασχολούμενον ἀποδεδειγμένως εἰς ἐργασίας τῆς ἐπιχειρήσεως ἀσχέτους πρὸς τὴν ἀνωτέρω δραστηριότητα, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν.

Ἐν προκειμένῳ ἡ αἰτοῦσα διὰ τῆς πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ὑποβληθείσης αἰτήσεως της προέβαλεν ὅτι εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον, ἔνθα ἐλειτούργουν αἱ ἐκθέσεις αὐτῆς, εἰργάζετο καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ λογιστηρίου τῆς ὅλης βιομηχανικῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν δὲ τοῦτον δὲν ἀπαντᾷ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, περιορισθέντος νὰ ἀποφανθῇ ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὑπάγονται «οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα» τῆς αἰτούσης ἑταιρίας. Ὅθεν εἶναι καὶ ἐν τούτῳ ἀκυρωτέα ὡς ἀναιτιολογήτος ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις (*).

(*) Ἴδετε περὶ ἐπιλύσεως ἀμφισβητήσεως περὶ τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Α.Π. 637/1958, ΕΕΔ 17, 1257.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

***Εφαρμογή τοῦ νόμου 3213/1955 (*) ἐπί τῶν λατομείων*:** Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 115/42/27.1.1960 ἀναφορᾶς περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν λειτουργούντων λατομείων ὡς βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ν. 3213/1955, γνωρίζομεν τὰ κάτωθι:

Ἡ Νομικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς ἣν ἐτέθη τὸ ἀνωτέρω θέμα, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10151/31/19.5.1960 γνωμοδοτήσεώς της διετύπωσε τὴν ἄποψιν, καθ' ἣν τὰ λατομεῖα χαρακτηρίζονται ὡς βιομηχανικαὶ ἢ βιοτεχνικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦσιν εὐρέως μηχανικὰ μέσα πρὸς ἐξορυξιν καὶ μετατροπὴν τῶν ἐξορυσσομένων προϊόντων.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, τροποποιοῦντες τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος μέχρι τοῦδε ὁδηγίας, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι τὰ λατομεῖα θὰ θεωροῦνται ὑπαγόμενα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3213/1955, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦν μηχανικὰ μέσα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν αὐτοῖς ἐργασιῶν καὶ ἀφοῦ προηγουμένως προσκομισθῶσι παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων βεβαιώσεις τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας καὶ τῆς οἰκείας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ των ὡς βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων (***Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 18/1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.***).

***Περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ ὁρίου συντάξεως καὶ μισθοῦ συνταξιούχων ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α. ὑπηρετούντων εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ἢ Τράπεζαν*:** Γνωρίζομεν σχετικῶς μὲ τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν τῶν συνταξιούχων - ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος, τῶν ὑπηρετούντων εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας, τὰ ἀκόλουθα:

Διὰ τοῦ ἑδαφίου 1 τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951, ἐχόντος συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 3163/1955, ἀνάλογον συμπληρωματικὴν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν συνταξιούχων - ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ὁρίζεται, ὅτι οἱ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας ἢ ἰδίου παθήματος συνταξιοῦχοι, ἐκμισθοῦντες τὴν ἐργασίαν των ὁπωσδήποτε εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας, δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι πλήρη τὴν σύνταξίν των μόνον ἐφ' ὅσον τὸ ἄθροισμα ταύτης μετὰ τῶν καθαρῶν πάσης φύσεως μηνιαίων ἀπολαυῶν των ἐκ τῆς ἐκμισθώσεως τῆς ἐργασίας των δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἑκάστοτε ἀποδοχὰς ἐνεργείας τοῦ διευθυντοῦ Α' τάξεως. Διὰ δὲ τοῦ ἑδαφίου 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, προκειμένου περὶ μελῶν οἰκογενείας συνταξιοδοτουμένων δι' ὑπηρεσίαν συζύγου, πατρὸς ἢ τέκνου, ὁρίζεται, ὅτι ἡ σύνταξις καταβάλλεται πλήρης, ἐφ' ὅσον τὸ ἄθροισμα τοῦ ἐπὶ τῆς συντάξεως μεριδίου τοῦ ἐκμισθοῦντος τὴν ἐργασίαν του μέλους καὶ τῶν καθαρῶν ἀπολαυῶν του ἐκ τῆς ἐκμισθώσεως τῆς ἐργασίας του δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἑκάστοτε ἀποδοχὰς ἐνεργείας τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου Α' τάξεως.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἄθροισμα ἀπολαυῶν καὶ συντάξεως ὑπερβαίνει τὰ ὡς ἄνω ὅρια, τὸ ἐπὶ πλέον ποσὸν ἐκπίπτεται ἐκ τῆς συντάξεως, ἣν λαμβάνει ὁ συνταξιοῦχος - ὑπάλληλος ἐκ τοῦ Ἱδρύματος.

Διὰ τὴν εὕρεσιν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁρίων ἀποδοχῶν δέον ὅπως συνυπολογίζωνται μετὰ τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ διευθυντοῦ Α' τάξεως ἢ τμηματάρχου Α' τάξεως τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς αὕτη συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἐπίδομα τριετιῶν, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τοὺς ἀνωτέρω βαθμοὺς βάσει ὑπερεννεαετοῦς ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ χορηγούμενα τακτικὰ ἐπιδόματα, ἅτινα θὰ ἐλάμβανεν ὁ συνταξιοῦχος ἢ ὁ ἐξ οὗ ἔλαχε τὸ δικαίωμα ἂν ἐπανῆρχετο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱδρύματος.

Οὕτω δέον ὅπως λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν: α) Ἡ προσαύξησις λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἀνάλογος πρὸς τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐξ οὗ ἀπορρέει τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα, β) ἡ ἀποζημίωσις ἢ παρεχομένη διὰ τὴν ὑπὲρ τὸ δημοσιοϋπαλληλικὸν ὡράριον ἐργασίαν, ἥτις, ἐφ' ὅσον καταβάλλεται εἰς ἀντάλλαγμα ὑποχρεωτικῶς παρεχομένης ὑπηρεσίας, τῆς ὁποίας ἡ καθ' ὥραν διάρκεια ὁρίζεται ἐκ τοῦ νόμου, ἀποτελεῖ τμῆμα τῶν τακτικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἀντιθέτως τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἢ τῆς συντάξεως δὲν ὑπολογίζεται οὔτε κατὰ τὴν συνάθροισιν τῆς συντάξεως καὶ τῶν ἀπολαυῶν, οὔτε κατὰ τὴν εὕρεσιν τοῦ περὶ οὗ ὡς ἄνω ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν.

Ταῦτ' αὐτὰ ἰσχύει διὰ τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβαλλόμενα δῶρα, ἅτινα, καίτοι συνιστῶσι τακτικὰς ἀποδοχάς, δὲν θὰ συνυπολογίζωνται ἐφ' ὅσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου, ὅσον καὶ διὰ τὴν εὕρεσιν τοῦ ἀθροίσματος μισθοῦ καὶ συντάξεως τῶν μηνῶν, καθ' οὓς ταῦτα χορηγοῦνται, ὡς καὶ διὰ τὸ ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς.

Σημειοῦμεν σχετικῶς, ὅτι αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τῶν συνταξιούχων τῶν ὑπηρετούντων ἤδη εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας ὑπόκεινται κατὰ νόμον εἰς διαφόρους κρατή-

(*) ΕΕΔ 14, 615. Πρόκειται περὶ μειώσεως τῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. κλπ. εἰσφορῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν καταχωριζομένην εἰς τὸ παρὸν τεῦχος Α.Π. 319/1960.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΕΞΩΘΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΚΗ' ΨΗΦΙΣΜΑ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 4558|1930 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112|1920 ὑπάλληλος ἀπολυόμενος ἕνεκα διακοπῆς τῆς ἐργασίας λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' ὧν τυγχάνει ἠσφαλισμένος ὁ ἐργοδότης, δικαιοῦται εἰς τὰ 2|3 τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3, ἐδάφ. πρῶτον, ἀποζημιώσεως (τοῦ νόμου 2112|1920).

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται, ὅτι ἂν ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς ἐργασίας λόγῳ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' ὃ ὁ ἐργοδότης δὲν τυγχάνει ἠσφαλισμένος, ἀπαλλάσσεται οὗτος τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920 (Α.Π. 505|1950, ΕΕΔ 9, 1066, Α.Π. 444|1954, ΕΕΔ 13, 899, Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 160|1960, ΕΕΔ 19, 420), ὑποχρέου πάντως ταῦ ἐργοδότου διὰ τὴν νόμιμον κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502) λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας νὰ ἐνεργήσῃ τὴν καταγγελίαν αὐτῆς ἐγγράφως.

(Ἄλλο τὸ θέμα ἂν καὶ μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου, ὑφισταμένης ἀνωτέρας βίας περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὡς ἀνωτέρας βίας παντὸς τυχηροῦ γεγονότος, ὅπερ ὑπὸ τὰς κρατούσας συνθήκας δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποτραπῇ καὶ ἐὰν ἀκόμη κατεβάλλετο τὸ ἀνώτατον δυνατὸν μέτρον ἐπιμελείας καὶ προνοίας (Α.Π. 314|1954, ΕΕΔ 13, 637, Α.Π. 505|1950, ΕΕΔ 9 1068, Α.Π. 637|1950, ΕΕΔ 10, 219, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 549 ἑπ., *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 54 ἑπ., *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 205 ἑπ.).

Εἰς τὴν ἔννοιαν ὅμως τῆς ἀνωτέρας βίας, ὡς διεμόρφωσεν αὐτὴν ἡ θεωρία καὶ ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων, δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ ἡ περίπτωσις τῶν κατὰ τὸ ΚΗ' Ψήφισμα περὶ ἀνοικοδομήσεως ἐξωθουμένων ἐπιχειρηματιῶν, διότι δὲν ὑπάρχουν ἐν προκειμένῳ οἱ ἀπαιτούμενοι διὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρας βίας ὅροι.

Τοῦτο προκύπτει μάλιστα καὶ ἐκ ῥητῆς νομοθετικῆς διατάξεως, τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789|1957 (ΕΕΔ 16, 1135), κατὰ τὸ ὁποῖον «τὸ ἄρρεν καὶ θῆλυ προσωπικόν, τὸ ὑπηρετοῦν εἰς κουρεῖα ἢ κομμωτήρια ἢ ἰνστιτοῦτα καλλονῆς, οἱ φορεῖς τῶν ὁποίων ἤθελον τύχει ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΚΗ' Ψηφίσματος . . . δικαιοῦται . . . τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558|1930, καὶ τοῦ νόμου 3198|1955, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως».

Συνέπεια εἶναι, ὅτι ὁ ἐξωθούμενος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν τοῦ προσωπικοῦ του ἐγγράφως καὶ νὰ καταβάλῃ τὴν ἐκ τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558|1930, ἢ τοῦ ν.δ. τῆς 10|18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112|1920 ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν (ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τῶν μισθωτῶν του ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν) ἀποζημίωσιν, ὑποχρεούμενος ἄλλως εἰς πληρωμὴν τοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. μισθοῦ, ἀφοῦ, ὡς ἐσημειώθη, δὲν πρόκειται περὶ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, τὸ ὁποῖον ἠμπόδισε τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν.

Ἐν τούτοις ἐφ' ὅσον ἀντιμετωπίζεται ἐπανεγκατάστασις τοῦ ἐπιχειρηματίου καὶ ἐπιθυμοῦν ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ μισθωτὸς νὰ συνεχισθῇ μετὰ ταῦτην ἡ ἐκτέλεσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δύνανται νὰ συμφωνήσουν περὶ ἀναστολῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ τὸν ἀπαιτούμενον μέχρι τῆς ἐπανεγκαταστάσεως χρόνον, ὁπότε ὁ χρόνος τῆς ἀναστολῆς συνυπολογίζεται εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος διέρρευσε πρὸ αὐτῆς, ὁπότε ἤθελεν ὁ ἐργοδότης καταγγείλει τὴν σύμβασιν ἐργασίας, διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920 (ἴδετε περὶ ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 2, 90 ἑπ., Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 7|1943, ΕΕΔ 2, 108, καὶ περὶ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ἀναστολῆς τῆς συμβάσεως Α.Π. 191|1949, ΕΕΔ 8, 367, Α.Π. 317|1953, ΕΕΔ 12, 703), ἀδιαφόρως ἂν κατὰ τὸ

σεις καὶ συνεπῶς αἱ ἀπολαβαὶ τούτων εἶναι μειωμέναι κατὰ τὸ ποσὸν τῶν κρατήσεων. Ὅθεν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἀθροίσματος τῆς συντάξεως καὶ τῶν μηνιαίων ἀπολαυῶν δέον ὅπως προηγουμένως ἐκπίπτωνται αἱ κατὰ νόμον ἐνεργούμεναι ὑπὲρ τρίτων πάγιαι κρατήσεις, οἷαι εἶναι αἱ τοιαῦται ὑπὲρ κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ὁ φόρος εἰσοδήματος κλπ., καθ' ὅσον αἱ κρατήσεις αὗται, μὴ καταβαλλόμεναι εἰς τοὺς δικαιούχους, δὲν ἀποτελοῦσιν ἀπολαβὰς τούτων.

Κατ' ἀκολουθίαν θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ὑπέρβασιν ἢ μὴ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τὰ ἀθροίσματα τῆς συντάξεως καὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, αἵτινες θὰ προκύπτωσι μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀφαίρεσιν τῶν ἐνδεικτικῶς ἀναφερομένων κρατήσεων.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς συνταξιούχους, ὧν ἡ σύνταξις ἐκανονίσθη βάσει ἀποδοχῶν ἀνωτέρων τῶν τοῦ διευθυντοῦ Α' τάξεως, ὡς προκειμένου περὶ τῶν ἐλεγκτῶν - ἰατρῶν τοῦ Ἱδρύματος, οἵτινες πρὸ τῆς ἐξόδου των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐλάμβανον τὰς ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 17|18.2.1956 β.δ|τος, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προβλεπομένας ἀποδοχάς, ἡ ἐκπτωσις τῆς συντάξεως χωρεῖ μόνον ἐφ' ὅσον τὸ ἄθροισμα συντάξεως καὶ μισθοῦ ὑπερβαίνει τὰς ἑκάστοτε ἀποδοχάς, βάσει τῶν ὁποίων ἐκανονίσθη ἡ σύνταξις, συνυπολογιζομένου εἰς ταύτας καὶ τοῦ ὑπὸ στοιχ. α' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 16|108|1960 τῆς διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

414|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσθήκης διατάξεων εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 4|19.4.1935 δ|γματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 90 τῆς 23 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6033|1934 νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ν. δ|τος τῆς 22.7.1933 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ αὐτοκινήτων ἐν γένει καὶ τοῦ Τ.Π.Τ.Α.Α. κειμένης νομοθεσίας».

2) Τὴν γνώμην τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν (ἀναφορὰ Τ.Σ.Α. ὑπ' ἀριθ. 13062|1959).

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 123|1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

α) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 4|19.4.1935 δ|γματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν (Φ.Ε.Κ. 157|1935) προστίθενται αἱ κάτωθι διατάξεις:

1) Ἀπὸ 1.7.1958, ὅτε ἔληξεν ἡ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν. δ|γματος 3425|1955 θεσπισθεῖσα ἀναστολὴ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐπαγγελματιῶν αὐτοκινητιστῶν Δωδεκανήσου, συνεχίζεται ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις αὐτῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, βάσει τῶν κειμένων διατάξεων.

2) Ὡς συντάξιμος χρόνος ἐξαγοραζόμενος ἀναγνωρίζεται ὁ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως αὐτῶν ἀπὸ 1.4.1947 καὶ μέχρι τῆς χρονολογίας καθ' ἣν τὰ πρόσωπα ταῦτα ὑπήχθησαν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Τ.Σ.Α., τῶν δὲ ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως, μετὰ ἢ ἄνευ ἐπαγγελματικῆς ἀδείας ἱκανότητος ὁδηγοῦ, καὶ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 8.10.1955 μέχρι καὶ 30.6.1958.

3) Ὁ οὕτω ἐξαγοραζόμενος ὡς συντάξιμος χρόνος προϋπηρεσίας, πλὴν τοῦ διανυθέντος ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Τ.Σ.Α. καὶ δι' ὃν κατεβλήθησαν αἱ ἀντίστοιχοι εἰσφοραί, ἐξαγοράζεται ὑπὸ μὲν τοῦ ἐπαγγελματίου ὁδηγοῦ διὰ μηνιαίας εἰσφορᾶς δραχ. 20, ὑπὸ δὲ τοῦ ἐπαγγελματίου ἰδιοκτήτου διὰ δραχ. 40.

4) Ὡς εἰσφοραὶ διὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποχρεωτικῆς παρὰ τῷ Τ.Σ.Α. ἀσφαλίσεως τῶν ἀνωτέρω, ἤτοι διὰ τὸ ἀπὸ 1.9.1953 ἕως 7.10.1955 χρονικὸν διάστημα ὁρίζονται αἱ αὐταὶ τῆς προηγουμένης παραγράφου.

5) Ἡ αἴτησις ἐξαγορᾶς τοῦ τε χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως καὶ ἠσφαλισμένης ὑπηρεσίας ἀσκεῖται ἐντὸς ἐτησίας ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

6) Ἡ ἐξόφλησις τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τόσον τοῦ ὀφειλομένου διὰ τὴν ἐξαγορὰν προϋπηρεσίας, ὅσον καὶ τοῦ ὀφειλομένου διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν μέχρι 30.6.1958, θέλει πραγματοποιηθῇ εἰς 72 ἴσας μηνιαίας δόσεις, ἀπηλλαγμένας προσθέτων τελῶν καὶ τόκων ὑπερημερίας, ἀρχῆς γενομένης ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς δόσεως τινος πρὸς ἐξόφλησιν ὀφειλῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν προηγουμένων παραγράφων ὁριζόμενα, αὕτη ἐπιβαρύνεται δι' ἑφ' ἅπαξ προσθέτου τέλους ἴσου πρὸς 50 ο|ο τοῦ ποσοῦ τῆς δόσεως.

Ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς ἀνωτέρω αὐτοκινητιστὰς Δωδεκανήσου καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.4.1947 μέχρι 31.12.1948 ἡ κυριότης αὐτοκινήτου Δ.Χ. ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας προσκομίσεως βεβαιώσεως τοῦ ἐν Ρόδῳ Γραφείου Συγκοινωνιῶν ἢ δελτίου ταξινομήσεως τοῦ Δήμου δύναται νὰ ἀποδεικνύεται δι' ἑνόρκου βεβαιώσεως δύο ἐπαγγελματιῶν αὐτοκινητιστῶν, διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1949 μέχρι 30.4.1953 διὰ βεβαιώσεως τοῦ ἐν Ρόδῳ Γραφείου Συγκοινωνιῶν ἐν ἀδυναμίᾳ προσκομίσεως συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου καὶ διὰ τὸ ἀπὸ 1.5.1953 καὶ ἑξῆς χρονικὸν διάστημα διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2367|1953.

β) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 4|19.4.1935 δ|γματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Τ.Σ.Α.» προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

«Ὀφειλαὶ ἠσφαλισμένων τῆς περιφερείας Δωδεκανήσου, προερχόμεναι ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ ἀναγόμεναι εἰς τὸ ἀπὸ 1.7.1958 μέχρι 31.3.1959 χρονικὸν διάστημα, ἐξοφλοῦνται μέχρι 30.12.1960, ἀπαλλάσσονται παντὸς προσθέτου τέλους, πέραν δὲ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης βαρύνονται διὰ προσθέτου τέλους 1 ο|ο ἀνὰ δεκαήμερον, μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 50 ο|ο τοῦ συνόλου τῆς κυρίας ὀφειλῆς».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Ἰουνίου 1960

αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη ἀλλαχοῦ.

Οὕτω διατηρεῖται ἐν ἰσχύι ἡ σχέσις ἐργασίας ταῦ κρινομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐμπείρου προσωπικοῦ, ἐνῷ διὰ τὴν πρόσληψιν ἄλλου προσωπικοῦ ἐπὶ τῇ συνεχίσει τῶν ἐργασιῶν μετὰ τὴν ἐπανεγκατάστασιν τοῦ ἐργοδότου ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 26.6|1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας» (ΕΕΔ 12, 1215), ἡ πρόσληψις αὐτοῦ νὰ γίνῃ διὰ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας, ἐπὶ ταῖς βαρείαις ποιναῖς τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου (ἴδετε λεπτομερέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 571).

415|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως όλοκληρωτικής Κυριακής άργίας είς άπαντα τά έμπορικά, έπαγγελματικά καί βιοτεχνικά καταστήματα τής πόλεως Όρεστιάδος.

(Φ.Κ. τ. Α' φ. 90 τής 23 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καί 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ π. δ|γματος τής 8|14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τής παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755|1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τήν ἀπό 3.12.1959 σύμφωνον αἴτησιν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων Ὀρεστιάδος, τήν ὑπ' ἀριθ. 41|29.12.1959 ὁμοίαν τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Νομοῦ Ἔβρου, τήν ὑπ' ἀριθ. 15|12|26α|28.1.1960 τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ὀρεστιάδος, τήν ἀπό 28.3.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καί τήν ὑπ' ἀριθ. 223|1960 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικήν Κυριακήν ἀργίαν εἰς ἅπαντα τά ἐμπορικά, ἐπαγγελματικά καί βιοτεχνικά καταστήματα τῆς πόλεως Ὀρεστιάδος, πλήν τῶν κουρείων, κομμωτηρίων, λαχανοπωλείων, ἰχθυοπωλείων, κρεοπωλείων, πρατηρίων πάγου, καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, ἑστιατορίων καί δημοσίων κέντρων ἐν γένει, ἅτινα θά παραμένωσιν ἀνοικτά κατά τάς κειμένας διατάξεις τοῦ π. δ|γματος τής 8|14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως».

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1960

—

416|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως όλοκληρωτικής Κυριακής άργίας είς τά κουρεία Καρπάθου.

(Φ.Κ. τ. Α' φ. 90 τής 23 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π. δ. τής 8|14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τής παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755|1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τήν ἀπό 3.11.1959 συμφωνον αἴτησιν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν καί ὑπαλλήλικων ὀργανώσεων Καρπάθου, τήν ὑπ' ἀριθ. 32.7.1959 συμφωνον γνώμην τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Καρπάθου, τήν ὑπ' ἀριθ. 15|6|26|18.12.1959 τῆς Διευθύνσεως Χωροφυλακῆς Καρπάθου καί τήν ὑπ' ἀριθ. 43063|13.1.1960 ὁμοίαν τῆς Νομαρχίας Δωδεκανήσου, τήν ἀπό 24.2.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, καί τήν ὑπ' ἀριθ. 264|1960 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικήν Κυριακήν ἀργίαν εἰς τά κουρεῖα τῆς κωμοπόλεως Καρπάθου.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1960

—

417|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως τής έορτής τής Πεντηκοστής ώς ήμέρας όλοκληρωτικής άργίας είς άπαντα τά καταστήματα τής περιφερείας τού Δήμου Χαλανδρίου.

(Φ.Κ. τ. Α' φ. 90 τής 23 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τάς διατάξεις τής παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π.δ. τής 8|14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τής παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755|1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τήν ὑπ' ἀριθ. 98|21.9.1959 αἴτησιν τῆς Ἑνώσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Χαλανδρίου καί πέριξ καί τῆς Πανεργατικῆς Ἑνώσεως Χαλανδρίου καί περιφερείας, τήν ὑπ' ἀριθ. 16|3|778|26.9.1959 σύμφωνον γνώμην τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Χαλανδρίου, τήν ἀπό 9.3.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καί τήν ὑπ' ἀριθ. 224|1960 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Καταργοῦμεν τό ἀπό 22|31 Αὐγούστου 1952 β.δ|γμα «περί καθιερώσεως τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας εἰς ἅπαντα τά καταστήματα τῆς περιφερείας Χαλανδρίου κλπ.» καί τήν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπό 31 Ἰανουαρίου|15 Φεβρουαρίου 1959 «περί καθιερώσεως ἑορτῶν ἀργίας εἰς τά καταστήματα Ἁγιᾶς, Μεγαλοπόλεως, Φαρσάλων, Χαλανδρίου κλπ.» καί καθιεροῦμεν τήν ἑορτήν τῆς Πεντηκοστῆς ὡς ἡμέραν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τά καταστήματα τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Χαλανδρίου, πλήν τῶν καφενείων, ζαχαροπλαστείων, μπάρ, ἑστιατορίων, ταβερνῶν κλπ. δημοσίων κέντρων ἐν γένει.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1960

—

431|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως τής έορτής τής Ζωοδόχου Πηγής ώς ήμέρας όλοκληρωτικής άργίας

διά τά ἐπαγγελματικά καί βιοτεχνικά καταστήματα Μακρακώμης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 91 τῆς 27 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π.δ. τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τήν ἀπό 25.4.1959 αἴτησιν τῆς Ἑνώσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Μακρακώμης, τήν ὑπ' ἀριθ. 502/14.9.1959 τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Λαμίας, τήν ὑπ' ἀριθ. 15/52/60γ 8.7.1959 σύμφωνον γνώμην τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Μακρακώμης, τήν ὑπ' ἀριθ. 29421/13.8.1959 ὁμοίαν τῆς Νομαρχίας Φθιώτιδος, τήν ἀπό 17.2.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καί τήν ὑπ' ἀριθ. 263/1960 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ ἀποφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν τήν ἑορτήν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὡς ἑορτάσιμον ἡμέραν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διά τά ἐπαγγελματικά καί βιοτεχνικά καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Μακρακώμης.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1960

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

37740/1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας

Περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐδάφους τῆς Α.Ε. Ὀλυμπιακή Ἀεροπορία».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 238 τῆς 1 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τήν ὑπ' ἀριθ. 10/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐδάφους τῆς Α.Ε. Ὀλυμπιακή Ἀεροπορία», 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατά τό ἄρθρον 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καί ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τάς συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς 27.5.1960 καί 31.5.1960, ἥν καί ἀποδεχόμεθα, 4) τό γεγονός ὅτι: α) ἡ ἐν παραγράφῳ ΙΙΙ τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένη κατάταξις τοῦ προσωπικοῦ βάσει μόνον τοῦ στοιχείου τῆς προϋπηρεσίας, χωρίς νά λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν τά προσόντα ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως καί ὁ βαθμός ἱκανότητος καί ἀποδόσεως διά τήν προαγωγήν τοῦ προσωπικοῦ τούτου, δύναται νά προκαλέσῃ ἀμφισβητήσεις ὅσον ἀφορᾷ τό δικαίωμα τῆς ἐργοδοτίδος Ἑταιρείας ὅπως λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν της καί τά προσόντα ταῦτα, τοῦθ' ὅπερ ἀντίκειται εἰς τήν οἰκονομικήν καί κοινωνικήν πολιτικήν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐπιδιώκει, ὅπως ἡ κατάληψις τῶν διαφόρων θέσεων ἐν τῇ ὀργανώσει τῶν ἐπιχειρήσεων ἀποτελεῖ συνάρτησιν τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας καί τῆς ἀποδόσεως καί ἱκανότητος ἑκάστου ὑπαλλήλου, δι' ὃ καί δέον, ὅπως προστεθῇ εἰς τό σημεῖον τοῦτο ἡ φράσις «πέραν τῶν προσόντων ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως καί εὐδοκίμου ὑπηρεσίας», β) τό ἐν τῇ ἀνωτέρω διαιτητικῇ ἀποφάσει (παράγραφος ΙΙ ἐδ. 2 β) ὁριζόμενον ὅτι ἡ χορήγησις ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἀρχεται ἀπό τοῦ βαθμοῦ τοῦ τεχνίτου β', ἐνῷ κατά τό προϋφιστάμενον καθεστώς ἐχορηγεῖτο τό ἐπίδομα τοῦτο ἀπό τοῦ βαθμοῦ τοῦ βοηθοῦ β', δικαιολογημένον, καθιστᾷ ὅπως ὁρισθῇ, ὅτι ἡ καταβολή τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος ἀρχεται ἀπό τοῦ βαθμοῦ τοὐλάχιστον τοῦ τεχνίτου γ', ὅτε ὁ μισθωτός ἀποκτᾷ τήν ἰδιότητα τοῦ τεχνίτου καί γ) εἰς τήν παράγραφον VI τῆς προειρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως δέον νά προστεθῇ ἐδάφιον περί συμψηφισμοῦ τῶν οἰκειοθελῶς χορηγηθεισῶν αὐξήσεων καί ἐπιδομάτων πρός τάς διά τῆς ἀποφάσεως χορηγουμένας αὐξήσεις, πρός ἀποτροπήν ἐνδεχομένως ὑπερμέτρου ἐπιβαρύνσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τήν ὑπ' ἀριθ. 10/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐδάφους τῆς Α.Ε. Ὀλυμπιακή Ἀεροπορία», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Α.Ε. ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῶν: Ἑνώσεως Τεχνικῶν Ἐναερίων Μεταφορῶν (Ε.Τ.Μ.Ε) καί Ἑνώσεως Πτυχιούχων Τεχνικῶν Πολιτικῆς Ἀεροπορίας (Ε.Π.Τ.Π.Α.) καί ἧς τό διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατά τά ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Ι. Γενικά

1) Εἰς τήν παροῦσαν ὑπάγεται τό τεχνικόν προσωπικόν ἐδάφους, τό συνδεόμενον διά συμβάσεως ἐργασίας μετά τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακή Ἀεροπορία».

2) Ὡς τεχνικόν προσωπικόν ἐδάφους νοοῦνται:

Οἱ μηχανικοί κινητήρων, σκαφῶν, ἑλίκων καί ἐξαρτημάτων αὐτῶν, ὡς καί οἱ παρελκομένων κινητήρων καί ἀεροσκαφῶν. Οἱ ἠλεκτροτεχνίται καί τεχνίται τηλεπικοινωνιῶν. Οἱ ἐλασματουργοί, μηχανουργοί, συγκολληταί μετάλλων, ξυλουργοί, συνθέται, ἐπενδύται πτητικῶν μέσων, συντηρηταί ἀεροπορικῶν ἐγκαταστάσεων καί συντηρηταί μηχανημάτων ἐνοργάνου πτήσεως. Οἱ σχεδιασταί, διαχειρισταί ἀεροπορικοῦ ὑλικοῦ καί οἱ τεχνικοί γραφεῖς.

ΙΙ. Ἀποδοχαί

1. Βασικοί μισθοί

Μαθητευόμενοι, μηνιαῖος μισθός δραχ. 1.080 (χίλιαι ὀγδοήκοντα).

Βοηθοί Β', μηνιαῖος μισθός δραχ. 1.430 (χίλιαι τετρακόσιαι τριάκοντα).

Βοηθοί Α', μηνιαῖος μισθός δραχ. 1.630 (χίλιαι ἑξακόσιαι τριάκοντα).

Τεχνῖται Γ', μηνιαῖος μισθὸς δραχ. 1.900 (χίλιαι ἐννεακόσιαι).

Τεχνῖται Β', μηνιαῖος μισθὸς δραχ. 2.000 (δύο χιλιάδες).

Τεχνῖται Α', μηνιαῖος μισθὸς δραχ. 2.350 (δύο χιλιάδες τριακόσιαι πεντήκοντα).

Ἀρχιτεχνῖται Β', μηνιαῖος μισθὸς δραχ. 2.450 (δύο χιλιάδες τετρακόσιαι πεντήκοντα).

Ἀρχιτεχνῖται Α', μηνιαῖος μισθὸς δραχ. 2.650 (δύο χιλιάδες ἑξακόσιαι πεντήκοντα).

Μηχανικοὶ Β', μηνιαῖος μισθὸς δραχ. 3.000 (τρεῖς χιλιάδες).

Μηχανικοὶ Α', μηνιαῖος μισθὸς δραχ. 3.600 (τρεῖς χιλιάδες ἑξακόσιαι).

2) Ἐπιδόματα

Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται:

α) Δι' οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος 10 ο/ο (δέκα τοῖς ἑκατὸν) διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5 ο/ο (πέντε τοῖς ἑκατὸν) δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι δύο.

Τὰ διὰ τὰ τέκνα ἐπιδόματα χορηγοῦνται, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν ἐργάζονται καὶ δὲν εἶναι ἔγγαμα καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους διὰ τὰ ἄρρενα καὶ τοῦ 20οῦ ἔτους διὰ τὰ θήλεα.

β) Δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5 ο/ο (πέντε τοῖς ἑκατὸν) ἀνὰ τριετίαν καὶ μέχρι τὸ πολὺ ὀκτὼ τριετιῶν, ὅπερ χορηγεῖται μόνον εἰς τοὺς ἔχοντας βαθμὸν τεχνίτου Γ' καὶ ἄνω.

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς πολυετοῦς ὑπηρεσίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν εἰς τὸ σύνολόν της, ἐκτὸς τῆς παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ ὑπηρεσίας, καὶ ἡ προϋπηρεσία εἰς ἀεροπορικοὺς ὀργανισμοὺς ἢ ἐπιχειρήσεις, ἀεροτεχνικὰ συνεργεῖα καὶ τεχνικὰς ὑπηρεσίας τῆς Ε.Β.Α. Ἐπίσης λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸ ἥμισυ τὰ ἔτη προϋπηρεσίας τεχνικῆς ἐργασίας εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ὀργανισμοὺς ἐν γένει. Προϋπηρεσία διανυθεῖσα εἰς ἡλικίαν κάτω τῶν 22 ἐτῶν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Ἐπίσης δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ διανυθεὶς εἰς ἄδειαν ἄνευ ἀποδοχῶν χρόνος.

Ἡ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν ἐργοδοτῶν.

γ) Δι' ἐπιδόματος ἀεροτεχνικοῦ πτυχίου Κ.Υ.Π.Α. ἐκ 5 ο/ο διὰ τὸ Α', 3 ο/ο διὰ τὸ Β' καὶ 2 ο/ο διὰ τὸ τρίτον.

δ) Δι' ἐπιδόματος ὑπηρεσίας ἐν πτήσει, ἐκ δραχ. 80 (ὀγδοήκοντα) ἀνὰ ὥραν ὑπηρεσίας ἐν πτήσει. Ὑπηρεσία ἐν πτήσει ἐπιτελεῖται μόνον κατόπιν ἐγγράφου ἐντολῆς.

3) Συσσίτιον

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται, ὅπως λειτουργῇ συσσίτιον, ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ παρέχῃ εἰς τοὺς τεχνικοὺς ἑδάφους ἓν συσσίτιον ἡμερησίως, ἑνὸς τιμήματος δραχ. 60 (ἑξήκοντα) μηνιαίως κατ' ἄτομον.

4) Ὧραι ἑορτῶν

Διὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Ν. Ἔτους θὰ καταβάλλωνται ὡς ὧραι αἱ ἀποδοχαὶ (κατὰ τ' ἀνωτέρω) ἑνὸς μηνὸς καὶ διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα αἱ ἀποδοχαὶ ἡμίσεος μηνός.

III. Κατάταξις

Πέραν τῶν προσόντων ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως καὶ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας:

1) Διὰ νὰ καταταγῇ τις εἰς θέσιν τεχνίτου Γ' δέον νὰ ἔχῃ ἡλικίαν 22 ἐτῶν καὶ τοὐλάχιστον διετῆ προϋπηρεσίαν.

2) Διὰ νὰ καταταγῇ εἰς τοὺς ἑπομένους βαθμοὺς δέον νὰ ἔχῃ τοὐλάχιστον:

Τεχνίτης Β', τριετῆ προϋπηρεσίαν.

Τεχνίτης Α', πενταετῆ προϋπηρεσίαν.

Ἀρχιτεχνίτης Β', ὀκταετῆ προϋπηρεσίαν.

Ἀρχιτεχνίτης Α', ἑνδεκαετῆ προϋπηρεσίαν.

Μηχανικὸς Β', δωδεκαετῆ προϋπηρεσίαν.

Μηχανικὸς Α', δεκαπενταετῆ προϋπηρεσίαν.

IV. Ὧραι ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως

1) Αἱ ἡμερήσιαι ὧραι ἐργασίας ὁρίζονται εἰς ἓξ ἕως δέκα μὲ μεσολαβοῦσαν διακοπὴν μιᾶς μέχρι τριῶν ὡρῶν. Διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς ὁμάδας κινήσεως καὶ ὑπηρεσίας συντηρήσεως ἡ διακοπὴ δύναται νὰ εἶναι ἡμίωρος.

2) Αἱ ἑβδομαδιαῖαι ὧραι ἐργασίας ὁρίζονται εἰς τεσσαράκοντα ὀκτώ.

3) Κατὰ ἑβδομάδα παρέχεται ἀνάπαυσις ἐπὶ ἓν συνεχὲς εἰκοσιτετράωρον.

4) Τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν ἑδάφους ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐργάζηται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατὰ νόμον ἀργίας, λαμβάνον κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἐπίδομα ἐκ τῶν ο/ο τῶν ἡμερησίων ἀποδοχῶν του.

5) Εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς κατὰ Κυριακὴν, κατὰ νόμον ἀργίας, ἐργασίας ἡ εἰκοσιτετράωρος ἀνάπαυσις παρέχεται καὶ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

V. Παροχαὶ προνοίας

1) Εἰς τοὺς ἀπέχοντας ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀτυχήματος ἐν ὑπηρεσίᾳ καταβάλλονται μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένου ἐπιδόματος αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐπὶ ἓν ἑξάμηνον.

2) Εἰς τοὺς ἀπέχοντας ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν λόγῳ ἀσθενείας καταβάλλονται μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένου ἐπιδόματος αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐπὶ ἓν τετράμηνον.

3) Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν γίνεται μόνον εἰς τοὺς συμπληρώσαντας ὑπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ.

4) Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταβολὴ ἀποδοχῶν ἐν οὐσιωδῶ περιπτώσει ὑπερβαίνει τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 τιθέμενα ὅρια βραχείας ἀσθενείας.

5) Εἰς τὴν περίπτωσιν θανάτου τεχνικοῦ ἐδάφους, ὁμολογουμένου εἰς ἀτύχημα ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ ἕνεκα ταύτης, καταβάλλεται εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ θανόντος τὸ διπλάσιον τῆς κατὰ νόμον 2112 ἀποζημιώσεως.

6) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν, συμψηφιζόμεναι ὅμως αἱ οἰκειοθελῶς χορηγηθεῖσαι αὐξήσεις ἢ ἐπιδόματα πρὸς τὰς διὰ τῆς παρούσης παρεχομένας αὐξήσεις.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὰς διατάξεις περὶ τῶν εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν, ἄρχεται ἀπὸ 8.9.1958, καθ' ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὰς λοιπὰς διατάξεις ἀπὸ τῆς δημοσι-

εύσεως διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς νομίμου καταθέσεως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουνίου 1960

—

37522/7708/1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

***Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἱπταμένων τῆς Α.Ε. Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία», 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς 27.5.1960 καὶ 31.5.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐν τῇ Β' ρυθμίσει τῶν ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν ὁριζομένη, κατὰ τὴν ἀνωτέρω διατητικὴν ἀπόφασιν, ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της (1.12.1958), δημιουργοῦσα ὑποχρέωσιν τῆς ἐργοδότιδος Ἑταιρείας νὰ καταβάλῃ ἀναδρομικῶς τὰς ἐκ τῶν προερχομένων αὐξήσεων διαφορὰς τῶν ἀποδοχῶν, θέλει προκαλέσει ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν αὐτῆς, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἀποβλέπει εἰς ἀποφυγὴν ἐπιβαρύνσεων τῶν ἐπιχειρήσεων, δυναμένων νὰ θέσουν εἰς κίνδυνον τὴν ἀνάπτυξιν καὶ λειτουργίαν αὐτῶν, πρὸς προστασίαν τόσον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ὅσον καὶ τῶν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένων μισθωτῶν καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, ὅπως τροποποιουμένης τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς Β' ρυθμίσεως ἀποδοχῶν ἡ 1.8.1959, ἀποφασίζομεν:*

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἱπταμένων τῆς Α.Ε. Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία» ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ἑνώσεως Ἱπταμένων Πολιτικῆς Ἀεροπορίας ἀφ' ἑτέρου καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

I. Γενικά

1) Εἰς τὴν παροῦσαν ὑπάγονται οἱ «ἱπτάμενοι», οἱ συνδεόμενοι διὰ συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία».

2) Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παρούσης «ἱπτάμενοι» εἶναι πάντες οἱ δι' ἀνεγνωρισμένου ὑπὸ τοῦ Κράτους πτυχίου δημοσίων μεταφορῶν, κεκτημένοι τὴν εἰδικότητα τοῦ κυβερνήτου, συγκυβερνήτου, ραδιοτηλεγραφητοῦ ἀέρος, ἀεροναυτίλου καὶ ἱπταμένου μηχανικοῦ, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται κατὰ κύριον λόγον εἰς πτητικὰ καθήκοντα.

II. Πρόσληψις

1) Ἡ πρόσληψις τῶν ἱπταμένων δύναται νὰ γίνεται καὶ μετὰ περίοδον δοκιμασίας, ἥτις διὰ μὲν τοὺς κατέχοντας πτυχίον δημοσίων μεταφορῶν καὶ τὴν σχετικὴν ἄδειαν τῆς Υ.Π.Α. δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ κατ' ἀνώτατον ὅριον τοὺς ἓξ μῆνας, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς, τοὺς μὴ ἔχοντας εἰσέτι ἀποκτήσει τὸ ἀνωτέρω πτυχίον ἢ τὴν ἄδειαν, τοὺς ἐννέα μῆνας.

2) Οἱ δοκιμαστικῶς προσλαμβανόμενοι ὑποκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ἅμα ὡς, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς δοκιμαστικῆς περιόδου, προσληφθοῦν ὁριστικῶς.

3) Ἐὰν τυχὸν ὁ ὑπὸ δοκιμασίαν τελῶν δὲν προσληφθῇ ὁριστικῶς κατὰ ἢ μετὰ τὸ πέρας τῆς δοκιμαστικῆς περιόδου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας εἶχε κληθῇ ἐκ τοῦ τόπου συνήθους διαμονῆς του, θὰ καταβάλλωνται ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τὰ ἔξοδα ἐπιστροφῆς του.

III. Ἀποδοχαί

Α'. Διὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου 1958 μέχρι 31 Ἰουλίου 1959.

1) Βασικοὶ μισθοί:

Κυβερνήτης: ἓξ χιλιάδες τριακόσιαι τρεῖς (6.303) δραχμαί.

Συγκυβερνήτης καὶ ἱπτάμενος μηχανικός: τέσσαρες χιλιάδες ἑξακόσιαι πεντήκοντα τρεῖς (4.653) δραχμαί.

2) Ἐπιδόματα:

Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται:

α) Δι' οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος 10 ο/ο (δέκα τοῖς ἑκατὸν) διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5 ο/ο (πέντε τοῖς ἑκατὸν) δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν. Τὰ διὰ τὰ τέκνα ἐπιδόματα χορηγοῦνται, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν ἐργάζονται καὶ δὲν εἶναι ἔγγαμα καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους διὰ τὰ ἄρρενα καὶ τοῦ 20οῦ ἔτους διὰ τὰ θήλεα.

β) Δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5 ο/ο (πέντε τοῖς ἑκατὸν) δι' ἕκαστον συμπληρούμενον ἔτος ἀπὸ τῆς ἀναθέσεως εἰς ἕνα ἕκαστον ὑπευθύνων καθηκόντων.

γ) Δι' ἐπιδόματος 12 ο/ο (δώδεκα τοῖς ἑκατὸν), ὡς προβλέπεται τοῦτο ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 334231/15.12.1955 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων.

δ) Δι' ἐπιδόματος 10 ο/ο (δέκα τοῖς ἑκατὸν), χορηγουμένου μόνον εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τετρακινητήρια ἀεροσκάφη.

Β'. Διὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 1.8.1959 καὶ ἐφεξῆς:

1) Κυβερνῆται ἐν γένει:

α) Βασικὸς μισθός: ὀκτὼ χιλιάδες (8.000) δραχμαί.

β) Οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἐκ 10 ο/ο (δέκα τοῖς ἑκατὸν) διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5 ο/ο (πέντε τοῖς ἑκατὸν) δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι δύο (2) τέκνων. Τὸ ἐπίδομα τέκνων χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν ἐργάζονται καὶ δὲν εἶναι ἔγγαμα καὶ μέχρι συμ-

πληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους διά τά ἄρρενα καί τοῦ 20οῦ ἔτους διά τά θήλεα.

γ) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5 ο/ο (πέντε τοῖς ἑκατόν) ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ δι' ἕκαστον συμπληρούμενον ἔτος, ἀπό τῆς ἡμέρας ἀναθέσεως εἰς ἕνα ἕκαστον ὑπευθύνων καθηκόντων. Τοῦτο δέν δύναται νά ὑπερβῇ καθ' ἁνώτατον ὅριον τό 50 ο/ο (πεντήκοντα πέντε τοῖς ἑκατόν), εἰς δέ τήν περίπτωσιν καθ' ἣν τό σύνολον τῶν ἀποδοχῶν ὑπερβαίνει τάς 13.600 (δέκα τρεῖς χιλιάδας ἑξακοσίας) δραχμάς, τό 50 ο/ο (πεντήκοντα τοῖς ἑκατόν).

2) Συγκυβερνήται ἐν γένει :

α) Βασικός μισθός : ἓξ χιλιάδες (6.000) δραχμαί.

β) Οἰκογενειακόν ἐπίδομα ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἐκ 10 ο/ο (δέκα τοῖς ἑκατόν) διά τήν σύζυγον καί 5 ο/ο (πέντε τοῖς ἑκατόν) δι' ἕκαστον τέκνον καί μέχρι δύο (2) τέκνων. Τό ἐπίδομα τέκνων χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον ταῦτα δέν ἐργάζονται καί δέν εἶναι ἔγγαμα καί μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους διά τά ἄρρενα καί τοῦ 20οῦ ἔτους διά τά θήλεα.

γ) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ τετρακοσίων πεντήκοντα (450) δραχμῶν δι' ἕκαστον συμπληρούμενον ἔτος ἀπό τῆς ἀναθέσεως εἰς ἕνα ἕκαστον καθηκόντων συγκυβερνήτου.

Τοῦτο χορηγεῖται μέχρι τό πολύ τεσσάρων (4) ἐτῶν.

3) Ἱπτάμενοι μηχανικοί DC—6.

α) Βασικός μισθός 5.000 (πέντε χιλιάδες) δραχμαί.

β) Οἰκογενειακόν ἐπίδομα ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἐκ 10 ο/ο (δέκα τοῖς ἑκατόν) διά τήν σύζυγον καί 5 ο/ο (πέντε τοῖς ἑκατόν) δι' ἕκαστον τέκνον καί μέχρι δύο (2) τέκνων.

Τό ἐπίδομα τέκνων χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον ταῦτα δέν ἐργάζονται καί δέν εἶναι ἔγγαμα καί μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους διά τά ἄρρενα καί τοῦ 20οῦ ἔτους διά τά θήλεα.

γ) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 450 (τετρακοσίων πεντήκοντα) δραχμῶν δι' ἕκαστον συμπληρούμενον ἔτος ἀπό τῆς ἀναθέσεως εἰς ἕνα ἕκαστον καθηκόντων ἱπταμένου μηχανικοῦ DC—6. Τοῦτο χορηγεῖται μέχρι τό πολύ τεσσάρων (4) ἐτῶν.

4) Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται, ὅπως διαμορφώσῃ τό σήμερον βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 28007]29.11.1958 ἐγκυκλίου της ἐφαρμοζόμενον μισθολόγιον κατά τοιοῦτον τρόπον, ὥστε τό σύνολον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν νά μή εἶναι κατώτερον :

Τοῦ Κυβερνήτου DC—8, τῶν 9.500 (ἐννέα χιλιάδων πεντακοσίων) δραχμῶν.

Τοῦ Κυβερνήτου DC—4, τῶν 13.000 (δέκα τριῶν χιλιάδων) δραχμῶν.

Τοῦ Κυβερνήτου DC—6, τῶν 16.500 (δέκα ἓξ χιλιάδων πεντακοσίων) δραχμῶν.

Τοῦ συγκυβερνήτου ἐν γένει, τῶν 7.500 (ἑπτά χιλιάδων πεντακοσίων) δραχμῶν.

Τοῦ ἱπταμένου μηχανικοῦ DC—6, τῶν 7.500 (ἑπτά χιλιάδων πεντακοσίων) δραχμῶν.

Γ'. Διά τούς ἀεροναυτίλους καί ραδιοτηλεγραφητάς ἐξακολουθοῦν καταβαλλόμεναι αἱ μέχρι σήμερον παρεχόμεναι πάσης φύσεως ἀποδοχαί.

Δ'. Χειρισταί ἐκπαιδευταί καί δοκιμασταί ἀεροσκαφῶν. Ἐκτελοῦντες διατεταγμένην ἐκπαίδευσιν ἤ δοκιμαστικήν πτῆσιν, δικαιοῦνται, πέραν τῶν ἀποδοχῶν των, ἐπιδόματος δι' ἑκάστην ὥραν τοιαύτης πτήσεως, ἐπί μέν δικινητηρίων ἀεροσκαφῶν 200 (διακοσίων) δραχμῶν, ἐπί δέ τετρακινητηρίων ἀεροσκαφῶν 300 (τριακοσίων) δραχμῶν.

Διά τήν αὐτήν αἰτίαν οἱ ἱπτάμενοι μηχανικοί δικαιοῦνται ἀντιστοίχως ἐπιδόματος 140 (ἑκατόν τεσσαράκοντα) δραχμῶν καί 210 (διακοσίων δέκα) δραχμῶν.

Ε'. Οἱ ἱπτάμενοι περιλαμβανομένων καί τῶν ἱπταμένων συνοδῶν, ἀποστελλόμενοι ἐκτός ἕδρας, δικαιοῦνται εἰσιτηρίου πρώτης θέσεως οἱ ἱπτάμενοι καί τουριστικῆς θέσεως οἱ ἱπτάμενοι, ἐπίσης δικαιοῦνται ἐξόδων τροφῆς καί κατοικίας εἰς ξενοδοχεῖον Α' τάξεως, ὡς καί ἡμερησίας ἀποζημιώσεως, διά μέν τό ἐσωτερικόν 100 (ἑκατόν) δραχμῶν, διά δέ τό ἐξωτερικόν, οἱ μέν κυβερνῆται 1 1]2 (μιᾶς καί ἡμισείας) λίρας Ἀγγλίας (χαρτίνης), οἱ δέ συγκυβερνῆται καί ἱπτάμενοι μηχανικοί 1 (μιᾶς) λίρας Ἀγγλίας (χαρτίνης).

IV. Ὧραι ἐργασίας - Ἀναπαύσεως

Τό παρόν κεφάλαιον ἀφορᾷ τούς κατά τήν 8ην Σεπτεμβρίου 1958 ἐν χρήσει τύπους ἀεροσκαφῶν :

1) Χρόνος πτήσεως λογίζεται τό σύνολον τοῦ χρόνου ἀπό τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἤρχισε κινούμενον τό ἀεροσκάφος διά τῆς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεως πρός τόν σκοπόν ἀπογειώσεως, μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν, μετά τήν προσγείωσιν, κρατεῖ.

2) Χρόνος γενικῆς ἀπασχολήσεως λογίζεται ὁ ὑπό τοῦ ἱπταμένου, κατά τό πρόγραμμα τῆς Ἑταιρείας, διατιθέμενος χρόνος ἀπό τῆς ἀφίξεώς του μέχρι τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου. Εἰδικώτερον εἰς τόν χρόνον γενικῆς ἀπασχολήσεως περιλαμβάνονται :

α) Ὁ χρόνος τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἱπταμένου διά τήν προεργασίαν πρό τῆς πτήσεως.

β) Ὁ χρόνος πτήσεως.

γ) Ὁ μεταξύ δύο ἤ τριῶν πτήσεων χρόνος μετά τῶν σχετικῶν προεργασιῶν ἑκάστης πτήσεως, καί

δ) Ὁ μετά τήν πτῆσιν χρόνος μέχρι τῆς ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου ἀναχωρήσεως τοῦ ἱπταμένου (κατά τάς ἐντολάς τῆς Ἑταιρείας).

3) Διάκρισις.

Αἱ πτήσεις διακρίνονται εἰς :

α) Βραχεῖας πτήσεις, αἵτινες εἶναι συνεχεῖς, μέχρι τριῶν ἤ ὀλιγωτέρων ὡρῶν.

β) Μακράς πτήσεις, αἵτινες εἶναι συνεχεῖς, πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν. Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς μακρᾶς πτήσεως, ὡς συνεχής λογίζεται ἡ πτῆσις ἀπό τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου προελεύσεως μέχρι τῆς ἀφίξεως εἰς τό ἀεροδρόμιον προορισμοῦ, ἀσχέτως ἐνδιαμέσων σταθμῶν.

4) Χρόνος ἐπιφυλακῆς νοεῖται ὁ χρόνος

καθ' ὃν ὁ ἱπτάμενος εἶναι ὑποχρεωμένος, κατὰ τοὺς κανονισμοὺς τῆς Ἑταιρείας, νὰ εἶναι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἕτοιμος καὶ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ὑπηρεσίας, διὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς ἀναπληρωτὴς ἢ δι' ἔκτακτον πτῆσιν.

δ) Ἡ μεταφορὰ τῶν ἱπταμένων ἐκ τῶν Γραφείων τῆς Ἑταιρείας εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ τ' ἀνάπαλιν γίνεται μερίμνῃ καὶ διὰ μεταφορικῶν μέσων τῆς Ἑταιρείας.

6) Ἀνώτατα ὅρια χρόνου πτήσεων:

Ταῦτα καθορίζονται:

α) Ἡμερησίως εἰς 8 (ὀκτὼ) ὥρας. Διὰ τὰς μακρὰς πτήσεις ἐπιτρέπεται ἡ ὑπέρβασις τοῦ ὡς ἄνω ὡραρίου προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ρυθμίσεως τοῦ προγράμματος ἐκμεταλλεύσεως, ὁπότε καὶ βάσει τῶν δεδομένων τῶν νέων τύπων ἀεροσκαφῶν θέλει ἐπακολουθήσει νέα διορρύθμισις.

β) Ἑβδομαδιαίως μέχρι 30 (τριάκοντα) ὡρῶν.

γ) Μηνιαίως μέχρι 90 (ἐνενήκοντα) ὡρῶν.

δ) Κατὰ τριμηνίαν μέχρι 270 (διακοσίων ἑβδομήκοντα) ὡρῶν.

ε) Ἐτησίως μέχρι 900 (ἐννεακοσίων) ὡρῶν.

Τῶν ὡς ἄνω ὁρίων δύναται νὰ γίνεται ὑπέρβασις κατ' ἔτος ἐπὶ ἕνα μῆνα μέν, μέχρι ὁρίου ἑκατὸν εἴκοσι ὡρῶν καὶ μίαν τριμηνίαν μέχρις ὁρίου τριακοσίων ὡρῶν.

7) Ἀνώτατα ὅρια χρόνου γενικῆς ἀπασχολήσεως.

α) Ταῦτα ὁρίζονται ἡμερησίως διὰ μὲν τὰς βραχείας πτήσεις εἰς 12 (δώδεκα) ὥρας, διὰ δὲ τὰς μακρὰς πτήσεις εἰς 16 (δέκα ἕξ) ὥρας. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ κυβερνήτου δύναται νὰ γίνῃ ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τούτων κατὰ 2 (δύο) ὥρας.

β) Εἰς ὁμοτέρους τὰς περιπτώσεις, μακρᾶς καὶ βραχείας πτήσεως, ἡ γενικὴ ἀπασχόλησις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ἑβδομαδιαίως τὰς 45 (τεσσαράκοντα πέντε) ὥρας.

Εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰ περιπτώσεις αὗται δύνανται νὰ φθάσουν τὰς 48 (τεσσαράκοντα ὀκτὼ) ὥρας ἑβδομαδιαίως.

8) Ἀνάπαυσις.

α) Ὁ μεταξὺ τοῦ τέλους τῆς ἡμερησίας ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἐκ νέου ἀναλήψεως ὑπηρεσίας χρόνος δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερος εἰς μὲν τὸ ἐσωτερικὸν τῶν 12 (δώδεκα) ὡρῶν, εἰς δὲ τὸ ἐξωτερικὸν τῶν 10 (δέκα) ὡρῶν.

β) Εἰς τὰς μακρὰς πτήσεις, ἐφ' ὅσον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τὸ ὅριον τῆς γενικῆς ἀπασχολήσεως παραταθῇ ἐπὶ 2 (δύο) ὥρας, ἡ ἀνάπαυσις δύναται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν νὰ μειωθῇ εἰς 8 (ὀκτὼ) ὥρας, ὑπὸ τὴν ρητὴν προϋπόθεσιν ὅτι, κατὰ τὴν ἐπιστροφήν εἰς τὸ ἀεροδρόμιον ἐκκινήσεως, θὰ χορηγῆται ἀνάπαυσις τοὐλάχιστον 20 (εἴκοσι) ὡρῶν.

γ) Ἀνὰ ἑβδομάδα οἱ ἱπτάμενοι δικαιοῦνται τοὐλάχιστον εἰκοσιτετραώρου συνεχοῦς ἀναπαύσεως, ἀνὰ περίοδον δὲ 4 (τεσσάρων) ἑβδομάδων 8 (ὀκτὼ) εἰκοσιτετραώρων ἀναπαύσεων.

V. Ἄδεια

α) Οἱ ἱπτάμενοι δικαιοῦνται ἀνὰ ἔτος ἐργασίας μηνιαίας ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, δυναμένης νὰ χορηγηθῇ εἰς δύο ἴσης διαρκείας περιόδους.

β) Κατὰ τὸν χρόνον τῆς κανονικῆς του ἀδείας ὁ ἱπτάμενος δικαιοῦται διὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ τὴν σύζυγόν του καὶ τὰ ἄγαμα τέκνα του, ἢ ἐφ' ὅσον εἶναι ἄγαμος διὰ τοὺς γονεῖς του εἰσιτηρίου ἐπὶ τῶν γραμμῶν τῆς Ἑταιρείας, προτεραιότητος ΙΙ.

γ) Ἐπίσης ἱπτάμενος, καθ' ὃν χρόνον δὲν εὑρίσκεται ἐν ὑπηρεσίᾳ, δύναται, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Διευθυντοῦ κινήσεως ἀέρος, νὰ ἐπιβῇ δι' ἀτομικήν του ἀνάγκην, παντὸς ἀεροσκάφους, ἐκτελοῦντος κανονικὸν δρομολόγιον.

δ) Εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις αἱ ὧραι πτήσεως δὲν λογίζονται ὡς ὧραι πτητικῆς ἀπασχολήσεως.

VI. Ἀσφάλισις

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀσφαλίζῃ τοὺς ἱπταμένους κυβερνήτας, συγκυβερνήτας καὶ μηχανικούς, διὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν ὑπηρετοῦν ἐνεργῶς εἰς ὑπηρεσίαν πτήσεως, παρὰ συμφωνῷ Ἀσφαλιστικῇ Ἑταιρείᾳ κατὰ τῶν κινδύνων θανάτου καὶ ὁριστικῆς ἢ προσωρινῆς ἀπωλείας τοῦ πτυχίου πτητικῆς ἱκανότητος, εἴτε οὗτοι προέρχονται ἐξ ἀτυχήματος, εἴτε ἐξ οἱασδήποτε ἀσθενείας.

Ἡ ἀσφάλισις αὕτη δέον νὰ ἐξασφαλίζῃ εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους ἢ τὰς οἰκογενείας των, εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν τοῦ θανάτου ἢ τῆς ὁριστικῆς ἀπωλείας τοῦ πτυχίου:

Διὰ τοὺς κυβερνήτας DC—6, δώδεκα χιλιάδας πεντακοσία (12.500) δολλάρια Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς.

Διὰ τοὺς κυβερνήτας DC—4 καὶ DC—3, ἑνδεκα χιλιάδας πεντακοσία (11.500) δολλάρια Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς.

Διὰ τοὺς συγκυβερνήτας καὶ ἱπταμένους μηχανικούς, ὀκτὼ χιλιάδας τετρακόσια (8.400) δολλάρια Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς.

Εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τῆς προσωρινῆς ἀπωλείας τοῦ πτυχίου πτητικῆς ἱκανότητος, ἀπὸ τῆς 29ης ἡμέρας τῆς ἀσθενείας ἢ τοῦ ἀτυχήματος, ἐφ' ὅσον διαρκοῦν καὶ κατ' ἀνώτατον ὅριον ἐπὶ 104 (ἑκατὸν τέσσαρας) ἑβδομάδας, ἑβδομαδιαίαν ἐπιδότησιν:

Διὰ τοὺς κυβερνήτας DC—6, ἑξήκοντα δύο δολλάρια καὶ πεντήκοντα σέντς (62.50) Ἡνωμ. Πολιτειῶν Ἀμερικῆς.

Διὰ τοὺς κυβερνήτας DC—4 καὶ DC—3, πεντήκοντα ἓξ δολλάρια (56) Ἡνωμ. Πολ. Ἀμερικῆς.

Διὰ τοὺς συγκυβερνήτας καὶ ἱπταμένους μηχανικούς, τεσσαράκοντα δύο (42) δολλάρια Ἡν. Πολ. Ἀμερικῆς.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ θανάτου ἢ τῆς ὁριστικῆς ἀπωλείας τοῦ πτυχίου πτητικῆς ἱκανότητος, ἐκ τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐφ' ἅπαξ ἀσφαλιστικῆς παροχῆς θὰ ἀφαιρῆται ποσὸν τυχὸν καταβληθέν, ὡς κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἑβδομαδιαῖον ἐπίδομα.

Ἐφ' ὅσον ἡ Ἑταιρεία τυχὸν καταγγείλει ἀνεπείρ ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὁ ἀπολυόμενος δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημίωσιν, ἀφαιρουμένου ἐξ αὐτῆς παντὸς ποσοῦ καταβληθέν

θέντος ἐφ' ἅπαξ βάσει τοῦ ἀσφαλιστηρίου συμβολαίου.

VII. Παραίτησις

Αἱ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ὑπαλλήλων, συνεπείᾳ παραιτήσεως, διατάξεις τῆς δευτέρας καὶ τρίτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198|1955, αἵτινες προσετέθησαν διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789|1957, προκειμένου περὶ παραιτήσεως ἰπταμένου, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν οὗτος συμπληροῖ τὰς πρὸς χορήγησιν μειωμένης συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις.

VIII. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

IX. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, πλὴν τοῦ περὶ ἀποδοχῶν κεφαλαίου, ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς νομίμου καταθέσεως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουνίου 1960

—

3774|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 11|1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ ἐδάφους (Γραφείων) τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 238 τῆς 1 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239|1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755|1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 11|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ ἐδάφους (Γραφείων) τῆς Α. Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία».

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν.δ. 3755|1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 31.5|1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι ναὶ μὲν διὰ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθορίζεται, ὅτι τὸ περὶ οὗ ἡ διένεξις προσωπικὸν ἐδάφους (Γραφείων) τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία» ὑπάγεται, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς του, εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν» ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθεῖσαν ὑποχρεωτικὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4272|1959 ἀποφάσεως, ἐν τούτοις, λόγῳ τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν χορηγήσεως ἰδιαιτέρας μισθολογικῆς μεταχειρίσεως τοῦ προσωπικοῦ τούτου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἥτις τείνει εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων μέχρι τοῦ ὁρίου, τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς χώρας καὶ ἡ οἰκονομικὴ δυνατότης τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐπιβάλλεται, ὅπως ἀπὸ τοῦδε ἀναγνωρισθῇ ἡ ὕπαρξις διαφορετικῆς ἐν προκειμένῳ μεταχειρίσεως καὶ δέον, τοῖς λόγοις τούτοις, ὅπως, τροποποιουμένης καὶ συμπληρουμένης τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὁρισθῶσι τὰ ἀκόλουθα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 11|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ ἐδάφους (Γραφείων) τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία» ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἑνώσεως Ἀέρος Ἑλλάδος ἀφ' ἑτέρου καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὸ προσωπικὸν ἐδάφους (Γραφείων) τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία» ὑπάγεται, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς, εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929|1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως (*).

2) Εἰς τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν παρέχεται προσέτι εἰδικὸν ἐπίδομα, ὁριζόμενον εἰς 12 ο|ο καὶ ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 2|1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

3) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἐν γένει, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσι, συμψηφίζονται ὅμως τυχὸν χορηγηθεῖσαι οἰκειοθελῶς αὐξήσεις πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς παρούσης ὁριζομένας.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.6.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουνίου 1960

—

57997] Σ.669]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης παραγράφου 8 εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 272 τῆς 15 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς ταῦτα αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520|1953 ν. δ|γμα «πε-

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 343.

ρι προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ|γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392|1949 ν.δ|γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9031|8893|1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 53|24.8.1959, συνεδρίασις 183 τῆς ΙΑ' περιόδου 17.8.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν προστεθῇ παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 8, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«8. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπολογιζομένη σύνταξις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι κατωτέρα τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 300 διὰ τὰς περιπτώσεις γήρατος καὶ τῶν δραχμῶν 200 θανάτου καὶ ἀναπηρίας».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαΐου 1960

—

334]Σ.10]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου γ' § 1 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ Κανονισμοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 272 τῆς 15 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2868|1922.

2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 510|16.4.1959 καὶ 1480|30.11.1959 ἀναφορῶν του.

3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 142|5.1.1960, συνεδρίασις 404η 1959 καὶ 514η τῆς 23.12.1959 τῆς ΙΑ περιόδου), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ ἐδάφιον γ τῆς παραγρ. 1. τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Ἐδάφ. γ'. Ὡς συντάξιμος μισθὸς ἠσφαλισμένου διὰ τὸν ὡς ἄνω ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως θεωρεῖται τὸ ποσαστὸν 80 ο|ο τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν (βασικὸς μισθός, ἐπίδομα τριετιῶν καὶ διετιῶν, ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς, ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας), ἃς ἔλαβεν οὗτος κατὰ τὸ τελευταῖον ἑξάμηνον πρὸ τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήνας τῇ 19 Μαΐου 1960

—

44480]9025]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως καὶ αὐθις ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 2]1959, 3]1959, 4]1959 καὶ 17]1958 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνων. Ἑταιρειῶν κλπ., προσωπικοῦ φαρμακείων, παντοπωλείων καὶ ἐμπορικῶν καταστημάτων).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 301 τῆς 2 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239|1955, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755|1957, 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 24635|23.6.1960 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ καὶ 3) ὁμοφωνον σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 30.6.1960, ἀποφασίζομεν:

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13935|25.2.1960 ἡμετέρας (Φ.Ε.Κ. 96, τεῦχ. Β' τῆς 1.3.1960) (*), ἀναστέλλομεν εἰσέτι ἐπὶ τρίμηνον, ἤτοι μέχρι τῆς 2.10.1960, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας τῶν ἀπολυθέντων διαιτητικῶν ἀποφάσεων:

α) Ὑπ' ἀριθ. 2]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929|28.2.1959 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 77, τεῦχος Β' τῆς 28.2.1959) καὶ κηρυχθείσης εἶτα ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42726|1959 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 223, τεῦχ. Β' τῆς 23.6.1959).

β) Ὑπ' ἀριθ. 3]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων ἁπάσης τῆς χώρας», κατατεθείσης εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν (πράξις καταθέσεως 22]21.3.1959) καὶ κηρυχθείσης εἶτα ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42992|17.6.1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 223 τεῦχ. Β' τῆς 23.6.1959).

γ) Ὑπ' ἀριθ. 4]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἑδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25262|3.4.1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 121, τεῦχος Β' τῆς 3.4.1959) καὶ κηρυχθείσης εἶτα ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38254|26.5.1959 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 182, τεῦχ. Β' τῆς 28.5.1959) καὶ

δ) Ὑπ' ἀριθ. 17|1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ, ὡς

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 367.

και τῶν ταμιῶν, τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἀπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 73618|6.12.1958 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 331, τεῦχ. Β' τῆς 9.12.1958) καί κηρυχθείσης εἶτα ὑποχρεωτικῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 36594|1959 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 192, τεῦχ. Β' τῆς 4.6.1959).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουλίου 1960

—

42949|8677|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί δημοσιεύσεως τῆς ἀπό 1.6.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ μπάρ, χορευτικῶν καί ψυχαγωγικῶν κέντρων Κερκύρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 300 τῆς 1 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ νόμου 3239|1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ», ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογική σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τήν 11.6.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 262 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Σερβιτόρων, ποτηριέρηδων κλπ. καί ἰδιοκτητῶν μπάρ, χορευτικῶν-ψυχαγωγικῶν κέντρων κλπ.

Ἐν Κερκύρᾳ καί ἐν τοις γραφείοις τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καί Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου σήμερον τήν 1ην τοῦ μηνός Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1960, ἡμέραν Τετάρτην καί ὥραν 8ην μ.μ. οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι α) Καλοδίκης Σπυρίδων καί Θύμης Βασίλειος, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καί Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κερκύρας, β) Στογιάννης Σπυρίδων καί Ἰωαννίδης Μιχαήλ, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Σερβιτόρων καί Μαγείρων «Ἡ Ὁμόνοια», ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, λαβόντες ὑπ' ὄψιν καί τάς ὑφισταμένας τοπικάς συνθήκας, ἀπεφασίσαμεν:

Τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν εἰς τά μπάρ, χορευτικά - ψυχαγωγικά κλπ. κέντρα ἐργαζομένων, ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 1

Μισθοί.

Ποτηριέρης ἄνω τῶν 18 ἐτῶν μηνιαῖος μισθός δραχμάς 1.200.

Ποτηριέρης κάτω τῶν 18 ἐτῶν ὡς ὁρίζουν αἱ ἑκάστοτε σχετικαί διατάξεις.

Σερβιτόροι μηνιαῖος μισθός δραχμάς 340.

Οἱ σερβιτόροι τῶν ἀνωτέρω κέντρων ἐκτός τῶν ἀνωτέρω βασικῶν μισθῶν δικαιοῦνται καί τῶν ἑκάστοτε προβλεπομένων φιλοδωρημάτων.

Ἄρθρον 2

Οἱ σερβιτόροι ὑποχρεοῦνται εἰς τήν καθαριότητα τῆς αἰθούσης τοῦ καταστήματος καί τοῦ χάρου, εἰς τόν ὁποῖον ἐργάζονται. Ἐπίσης ὑποχρεοῦνται νά λαμβάνωσι μέρος εἰς τόν περιοδικῶς ἐνεργούμενον γενικώτερον καθαρισμόν τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρον 3

1) Ἡ μεταξύ καταστηματαρχῶν καί σερβιτόρων συναλλαγή θά γίνεται ὑποχρεωτικῶς διά μάρκας ἤ μπλόκ (διπλότυπον) ἤ οἱουδήποτε ἑτέρου τρόπου διευκολύνοντος τούς ἐπιχειρηματίας, ἀπαγορευομένης τῆς χρησιμοποιήσεως πρός τόν ὡς ἄνω σκοπόν τοῦ συστήματος «ταμπλώ».

2) Ὁ λογαριασμός τῶν πελατῶν εἰσπράττεται ἀποκλειστικῶς ὑπό τῶν σερβιτόρων.

Ἄρθρον 4

Οἱ σερβιτόροι, οἵτινες ἐργάζονται εἰς χορευτικά κέντρα, καθώς καί ψυχαγωγικά τοιαῦτα, δικαιοῦνται, ἐκτός τοῦ προβλεπομένου φιλοδωρήματος, ὑποχρεωτικῶς φαγητόν μίαν φοράν κατά τό διάστημα τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας των. Εἰς περίπτωσιν μή χορηγήσεως φαγητοῦ θά χορηγοῦνται ὑπό τῶν ἐργοδοτῶν 15 δραχμαί ἡμερησίως ἔναντι τοῦ μή χορηγουμένου φαγητοῦ.

Ἄρθρον 5

1) Ἅπαν τό ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερόμενον προσωπικόν ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν διά τούς ἄρρενας καί ἄνω τῶν 17 ἐτῶν διά τάς θήλεις, τό ἀσκοῦν ὡς σύνηθες ἐπάγγελμα μίαν τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, μετά τρίμηνον ἀπό τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης θέλει ἐφοδιασθῇ δι' ἐπαγγελματικῶν ταυτοτήτων, ἐκδιδομένων ὑπό τοῦ Σωματείου Σερβιτόρων καί Μαγείρων «Ἡ Ὁμόνοια», ἐμφαινόντων τά στοιχεῖα τῆς ταυτότητος τοῦ μισθωτοῦ, τήν εἰδικότητα αὐτοῦ, τάς γραμματικάς γνώσεις, τήν γνῶσιν ἐνδεχομένως ξένης γλώσσης κλπ.

2) Αἱ ταυτότητες αὐταί ἐκδίδονται τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων μισθωτῶν ἤ τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν καί θεωροῦνται ὑπό τοῦ ὡς ἄνω Συνδέσμου ἀνά ἑξάμηνον.

Τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐφοδιασμοῦ δι' ἐπαγγελματικῶν ταυτοτήτων ἀπαλλάσσονται οἱ συγγενεῖς τοῦ ἐργοδότου μέχρι τρίτου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 6

Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης, ἀρχομένης ἀπό σήμερον, ὁρίζεται διετής.

Ἡ παροῦσα σύμβασις συνετάγη εἰς 8 πρωτότυπα, ὑπογραφέντα ἅπαντα ὑπό τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐξ ὧν δύο θά ἀποσταλῶσιν εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, μερίμνῃ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καί Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κερκύρας, δύο ἔλαβεν ἡ συμβαλλομένη ἐργατική ὀργάνωσις, τέσσαρα δέ τό Ἐπαγγελματικόν καί Βιοτεχνικόν Ἐπιμελητήριον.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουνίου 1960

—

6365|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας

Περί μισθοδοσίας στελεχῶν κατασκηνώσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 294 τῆς 30 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρ-

θρου 1 τοῦ νόμου 749|1948 «περὶ παιδικῶν ἐξοχῶν κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1727|1951.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1.4430|1958 ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ καθορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν παιδικῶν ἐξοχῶν.

3) Γνωμάτευσιν τῆς Κ.Ε.Π.Ε., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 579|1960 συνεδρίαν αὐτῆς, ἀποφασίζομεν :

Τροποποιοῦντες ἐν μέρει τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν καθορίζομεν ὡς ἀκολούθως τὴν καταβλητέαν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν παιδικῶν ἐξοχῶν, ὅπερ θέλει χρησιμοποιηθῆ κατὰ τὴν περίοδον 1960, ἀποζημίωσιν.

1) Εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς καταβάλλεται μηνιαίως ἀποζημίωσις μέχρι δραχμῶν χιλίων διακοσίων (1.200).

2) Εἰς τοὺς ὑπαρχηγοὺς καταβάλλεται μηνιαίως ἀποζημίωσις μέχρι δραχμῶν ἑξακοσίων (600) καὶ

3) Εἰς τοὺς τμηματάρχας καταβάλλεται μηνιαίως ἐπίδομα φθορᾶς ἐνδυμασίας δραχμῶν διακοσίων (200).

Τὸ αὐτὸ ἐπίδομα καταβάλλεται καὶ εἰς τοὺς ὁμαδάρχας, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀπόφοιτοι τῶν Σχολῶν Ἐκπαιδεύσεως Στελεχῶν Παιδικῶν Ἐξοχῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

Οἱ τμηματάρχαι καὶ ὁμαδάρχαι θέλουσι χρησιμοποιήσει τὸ παρεχόμενον αὐτοῖς ἐπίδομα διὰ τὴν κατασκευὴν ὁμοιομόρφου στολῆς, ἣν ὑποχρεοῦνται νὰ φέρωσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῇ κατασκηνώσει ὑπηρεσίας των.

Κατὰ τὰ λοιπὰ παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1.4430|16.5.1958 ἀπόφασις.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1960

—

41554|8409|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς σπουδαστῶν Τεχνικῶν Σχολῶν ἀπασχολουμένων εἰς Δ.Ε.Η.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 294 τῆς 30 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ν.δ. 3789|1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν. δ|τος 3971|1959 «περὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως» καὶ

3) Τὸ ἀπὸ 14.6.1960 πρακτικὸν συνεδριάσεως τοῦ Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ἀποφασίζομεν :

Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διευκολύνσεως τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. τῶν σπουδαστῶν τῶν Τεχνικῶν Σχολῶν καὶ τῶν Σχολῶν Τεχνικῶν Βοηθῶν Ἐργοδηγῶν καθορίζομεν τὸ ἡμερομίσθιον τούτων, κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἰσχυουσῶν ἐν προκειμένῳ γενικῶν διατάξεων, εἰς δραχμὰς 18,50, ἀδιακρίτως φύλου καὶ ἡλικίας, κατ' ἐλάχιστον ὅριον.

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπὸ 1.8.1960, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20ῇ Ἰουνίου 1960

38651|7557|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἱνστιτούτων αἰσθητικῆς καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 297 τῆς 1 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 4020|1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».

2) Τὴν ἀπὸ 28.3.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν :

1) Αἱ ἑκάστοτε ὡς σύνολον καθ' ἡμέραν καὶ καθ' ἑβδομάδα ἰσχύουσαι ὧραι ἐργασίας τῶν κουρέων, κομμωτηρίων καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὰ ἱνστιτοῦτα αἰσθητικῆς καὶ τὸ ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικὸν αὐτῶν.

2) Διὰ τὸ λοιπὸν ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἱνστιτούτων αἰσθητικῆς αἱ ὧραι ἐργασίας ὁρίζονται εἰς ὀκτὼ (8) ἡμερησίως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1960

—

7659|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων

Περὶ αὐξήσεως τῆς πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. εἰσφορᾶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 296 τῆς 11ης Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Κανονισμοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας ἑκάστης τῶν ἐν Ἑλλάδι σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ἐπιχειρήσεων, τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 17|18 Δεκεμβρίου 1930 διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 395, τεῦχος Α').

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 16616|19.5.1960 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 11ης Μαΐου 1960, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. περὶ αὐξήσεως τῆς πρὸς τὸ Ταμεῖον εἰσφορᾶς κατὰ 1 ο|ο, ἤτοι ἀπὸ 7 ο|ο εἰς 8 ο|ο, κατανεμομένης εἰς 4 ο|ο διὰ τὴν ἐπιχείρησιν καὶ εἰς 4 ο|ο διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους.

Ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐλήφθη ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, παρόντων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ προσωπικοῦ, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡμερομηνία εἰδοποιήσεως τοῦ προσωπικοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν τρίτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Καταστατικοῦ. Κατὰ συνέπειαν ὁρίζομεν ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὴν 1ην Ἰουλίου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαΐου 1960

24745]1029]1960 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως έργασίας πλοιοκτητών και άλιεργατών γρι - γρι νομού Καβάλας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 296 της 1ης Ιουλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του ά.ν. 3276]1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως ούτος τροποποιήθη διά του ν.δ. 304]1947.

2) Το άρθρον 61 § 1 του ν. 3170]1955 «περί Ν.Α.Τ.».

3) Την από 14.3.1960 υπογραφείσαν συλλογικήν σύμβασιν εργασίας μεταξύ του σωματείου πλοιοκτητών Καβάλας αφ' ενός και του σωματείου άλιεργατών Καβάλας «Ο Άγιος Νικόλαος» αφ' ετέρου, αποφασίζομεν:

1) Κυρούμεν την από 14.3.1960 υπογραφείσαν μεταξύ των ως άνω μερών συλλογικήν σύμβασιν εργασίας.

2) Αι υπέρ Ν.Α.Τ. και Ι.Κ.Α. εισφοραί θα καταβάλλωνται ως οι οικείοι νόμοι ορίζουσι δι' έκαστον Ασφαλιστικόν Ίδρυμα, ήτοι υπό των κατά νόμων υποχρέων (εργοδοτών και άλιεργατών) και κατά την υπό των νόμων τούτων καθοριζομένην αναλογίαν εισφοράς.

3) Η κατά το άρθρον 13 επάνδρωσις των σκαφών του συμβαλλομένου σωματείου θα γίνεται εξ άλιεργατών μελών των συμβαλλομένων σωματείων κατ' ελευθέραν επιλογήν των πλοιοκτητών ή του κυβερνήτου, ως αι οικείαι διατάξεις προβλέπουσιν, εις περίπτωσιν δε εξαντλήσεως τούτων εξ ελευθέρων άλιεργατών τη εγκρίσει πάντοτε της κατά τόπον ορμοδίας Λιμενικής Αρχής.

4) Η παρούσα κοινοποιηθήτω δεόντως και δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 4 Ιουνίου 1960

57999]Σ.697]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης άρθρου εις το Καταστατικόν του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικής Τραπέζης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 261 της 11 Ιουνίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694]1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520]1953 ν. δ]γμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται η διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του αν. νόμου της 11.11.1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν.δ]τος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του έλέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392]1949 ν. δ]τος.

4) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 1413]13.6.1959 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. 217]24.8.1959, συνεδρίασις 488η της ΙΑ' περιόδου της 17.8.1959).

Αποφασίζομεν:

Όπως εις το Καταστατικόν του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος προστεθή άρθρον υπό στοιχείον 14γ, έχον ούτω:

Άρθρον 14γ

1) Δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου δύνανται να χορηγώνται τα εν άρθρω 14 § 1 εδάφ. γ' δάνεια, διακρινόμενα τό μεν εις προσωπικά, τό δε εις ενυπόθηκα, το συνολον των οποίων δεν δύναται πάντως να είναι ανώτερον του 25ο]ο των κεφαλαίων του Ταμείου.

2) Προσωπικά τοκοχρεωλυτικά δάνεια χορηγούνται εις τους ησφαλισμένους του Ταμείου, τους συμπληρούντας δεκαετή υπηρεσίαν εν τη Τραπέζη, εις δε τους συνταξιούχους μόνον τους υπό οριστικήν σύνταξιν και έχοντας δικαιοδόχους ταύτης.

3) Η εξόφλησις των δανείων τούτων ενεργείται διά μηνιαίων τοκοχρεωλυτικών δόσεων και επί τόκω 6ο]ο και ασφαλίστρω 1ο]ο.

4) Η παροχή των δανείων τούτων επιτρέπεται μόνον εις εξαιρετικάς περιπτώσεις, δικαιολογουμένας εκ σοβαρών και απροβλέπτων αναγκών του αιτούντος, κατόκιν ηιτιολογημένης αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, τηρουμένων των εκάστοτε αποφάσεων επί του θέματος τούτου του Υπουργείου Εργασίας και Νομισματικής Επιτροπής.

5) Το ποσόν του χορηγητέου δανείου δεν δύνατοι να είναι ανώτερον των αποδοχών, εφ' ων εισκράττονται ασφαλιστικαί εισφοραί, του ενός μισθού διά τους έχοντας υπηρεσίαν 3 έτη, των δύο μισθών διά τους έχοντας υπηρεσίαν άνω των 10 ετών, διά δε τους συνταξιούχους ούχι ανώτερον των 3 συντάξεων και αναλόγως της σοβαρότητος της αιτίας, δι' ην ζητείται το δάνειον, η δε εξόφλησις τούτων συντελείται διά δόσεων ούχι περισσοτέρων των 36.

6) Πρό της ολοσχεροϋς εξοφλήσεως χορηγηθέντος κατά το παρελθόν δανείου ουδέποτε χορηγείται νέον δάνειον.

7) Η απόδοσις των κρατήσεων συντελείται διά παρακρατήσεως εκ του μισθού των ησφαλισμένων κατά την καταβολήν υπό του εργοδότου ή κατά την καταβολήν των συντάξεων παρά του Ταμείου διά καταθέσεως υπό του λαβόντος το δάνειον απ' ευθείας εν τη ωρισμένη Τραπέζη, εν ή τηρείται ο λογαριασμός του Ταμείου, των καθορισθεισών δόσεων.

8) Εν περιπτώσει θανάτου ή εξόδου εκ της υπηρεσίας του δανεισθέντος, εάν μεν ούτος ή οι έλκοντες εξ αύτου δικαιώματα δικαιωθώσι παροχών εκ του Ταμείου, παρακρατείται η καθοριαθείσα μηνιαία τοκοχρεωλυτική δόσις εκ τούτων, εν εναντία δε περιπτώσει το Διοικητικόν Συμβούλιον αποφασίζει περί του τρόπου της εισπράξεως. Εν περιπτώσει απολύσεως το υπόλοιπον της οφειλής παρακρατείται ολόκληρον εκ της παρεχομένης αποζημιώσεως.

9) Ενυπόθηκα δάνεια χορηγούνται εις τους

ησφαλισμένους τοῦ Ταμείου τούς ἔχοντας συμπληρώσει δεκαετῆ ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ εἰς τούς συνταξιούχους ἔχοντας ὁριστικὴν σύνταξιν.

Ταῦτα χορηγοῦνται μόνον διὰ ἀπόκτησιν στέγης, ἀγορὰν ἀκινήτου, ἀνέγερσιν, ἐπιδιόρθωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν οἰκοδομῶν τῶν δανειζομένων. Τὰ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας χορηγούμενα δάνεια δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτερα τοῦ 1/4 τῆς ἀξίας τοῦ ἀκινήτου ἢ οἰκοπέδου καὶ χορηγοῦνται ἐπὶ πρώτῃ ὑποθήκῃ τοῦ ἀκινήτου ἐντόκως πρὸς 6 0/0 καὶ ἀσφαλίστρῳ 1 0/0.

Τὸ ἀκίνητον πρέπει νὰ εἶναι ἀστικόν, ἀπηλλαγμένον παντὸς βάρους ρυμοτομίας ἢ ἀπαλλοτριώσεως καὶ νὰ ἀνήκῃ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν παρέχοντα τὴν ὑποθήκην ἠσφαλισμένον ἢ συνταξιοῦχον ἢ σύζυγον αὐτοῦ ἢ πατέρα ἢ μητέρα αὐτῶν, ἐφ' ὅσον συναινοῦσιν οὗτοι διὰ τὴν παραχώρησιν τῆς ὑποθήκης.

Διὰ τὴν χορήγησιν ἐνυποθήκου δανείου ἐνεργεῖται τὸ πρῶτον ἐκτίμησις τοῦ πρὸς ὑποθήκην ἀκινήτου παρ' Ἐπιτροπῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται ἐγγράφως εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως.

Τὰ ἔξοδα τοῦ ἐλέγχου τίτλων ἰδιοκτησίας, ἐνεργουμένου ὑπὸ δικηγόρου ὁριζομένου παρὰ τοῦ Ταμείου, τὰ ἔξοδα τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀκινήτου, ἔξοδα συντάξεως συμβολαίων συστάσεως καὶ ἐξαλείψεως ὑποθήκης, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἔξοδον βαρύνουσιν ἀποκλειστικῶς τὸν αἰτοῦντα καὶ εἰς περίπτωσιν μὴ χορηγήσεως τοῦ ἐνυποθήκου δανείου, ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ μὴ ἀνάληψις τοῦ δανείου ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ αἰτοῦντος.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν δικαιοῦνται ἀποζημιώσεώς τινος εἰ μὴ ἐξόδων κινήσεως, ὡς ταῦτα ὁρίζονται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἡ χορήγησις ἐνυποθήκου δανείου γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅρων, οὓς ἤθελε καθορίζει ἑκάστοτε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, πάντως ὅμως διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ πλέον τῶν 10 ἐτῶν, αἱ δὲ τοκοχρεωλυτικαὶ δόσεις εἰσπράττονται ὡς καὶ αἱ τῶν ἁπλῶν δανείων.

Ἐπιτρέπεται ἡ πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ἐξόφλησις τῶν ἐνυποθήκων δανείων, ὡς καὶ ἡ μείωσις τοῦ χρόνου τῆς ἐξοφλήσεως μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπὶ ἀναλόγῳ μειώσει τῶν καταβαλλομένων τόκων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1960

—

8187/Τ. 65/1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Λαϊκῆς Τραπέζης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 261 τῆς 11ης Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2868/1922.

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1958 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Λαϊκῆς Τραπέζης, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 114/18.5.1958 καὶ 22/30.1.1960 ἀναφορῶν του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 194/1958 συνεδρίασις 410η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 20.11.1958), ἀποφασίζομεν :

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ (Κλάδου Συντάξεων) τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Λαϊκῆς Τραπέζης ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις :

1) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 9 τροποποιεῖται οὕτω:

«Αἱ διακοπαὶ λόγῳ ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν καὶ μέχρις ἑνὸς ἔτους ἐν τῷ συνόλῳ, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτουν μὲ τὸ τελευταῖον πρὸ τῆς ἐξόδου τῶν ἠσφαλισμένων ἐκ τῆς ὑπηρεσίας 18μηνον λογίζονται ὡς χρόνος συντάξιμος, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος ζητήσῃ τοῦτο δι' αἰτήσεώς του, ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ὑπηρεσίας του παρὰ τῇ Τραπέζῃ καὶ ἐπὶ καταβολῇ εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 εἰσφορῶν του, ὡς καὶ τῶν ἀντιστοίχων εἰσφορῶν τῆς Τραπέζης, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν κατεβλήθησαν ἐξ ὁλοκλήρου κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων ἀποχὴν τούτου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του.

Αἱ ὡς ἄνω εἰσφοραὶ ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν, ἃς λαμβάνει ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν μῆνα καθ' ὃν θὰ ληφθῇ ἡ σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἡ δὲ ἐξόφλησις των δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς τοκοχρεωλυτικὰς δόσεις ἐπὶ τόκῳ 6 0/0 ἐτησίως, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὁριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν 36».

2) Ἡ παράγραφος 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 9 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Πᾶς ἠσφαλισμένος στρατευμένος ἢ ἀσθενήσας θεωρεῖται κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν τελεῖ ὑπὸ τὰ ὅπλα ἢ διαρκεῖ ἡ ἀσθένειά του, διατηρεῖται δὲ ἡ ἐργασιακὴ τούτου σχέσις μετὰ τῆς Τραπέζης, ὡς τελῶν ἐν ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον ἤθελε ζητήσει τοῦτο δι' αἰτήσεώς του ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς του, ἐπὶ τῇ καταβολῇ εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 εἰσφορῶν του, ὡς καὶ τῶν ἀντιστοίχων εἰσφορῶν τῆς Τραπέζης, ἐφ' ὅσον τοιαῦται δὲν κατεβλήθησαν ἐξ ὁλοκλήρου κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων ἀποχὴν τούτου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Ὁ χρόνος τῆς ἀσθενείας ἢ τῆς στρατεύσεως θεωρεῖται ὡς ἐν ἀσφαλίσει διανυθεὶς οὐχὶ ἀπεριορίστως, ἀλλὰ μόνον εἰς ἣν ἐκ-

τασιν θεωρείται ὡς συντάξιμος (ἐν ἀσφαλίσει) διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Αἱ ὡς ἄνω εἰσφοραὶ ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν ἃς λαμβάνει ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν μῆνα καθ' ὃν θὰ ληφθῇ ἡ σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἡ δὲ ἐξόφλησίς των δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς δόσεις τοκοχρεωλυτικὰς ἐπὶ τόκῳ 6ο/ο ἐτησίως, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὁριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν 36».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1960

44754|9050|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 13|1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 305 τῆς 4 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239|1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755|1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 13|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου», 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν.δ. 3755|1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 4.7.1960, ἣν ἀποδεχόμεθα ἐν μέρει, τὸ γεγονὸς ὅτι:

α) Αἱ διὰ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζόμεναι αὐξήσεις ἐπὶ τῶν ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τοῦ περὶ οὗ αὐτῇ προσωπικοῦ εὑρίσκονται ἐκτὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἀναγνωριζομένων ποσοστῶν αὐξήσεως τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων καὶ συνεπῶς ἀντίκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος καὶ τὴν ἴσην μεταχείρισιν τῶν ἐργαζομένων καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, ὅπως, τροποποιουμένης τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, ὁρισθῇ τὸ ποσοστὸν αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων μηνιαίων μισθῶν τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ εἰς 10 ο/ο περίπου, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ, καὶ

β) Ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τῆς προειρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένη ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της (18.12.1959), δημιουργοῦσα ὑποχρέωσιν καταβολῆς ὑπὸ τῆς Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ. τῶν ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος προκυπτουσῶν διαφορῶν, θέλει προκαλέσει ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν, μὲ ἐπίπτωσιν τῆς διαφορᾶς ταύτης εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, ὅπως ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος ἡ 1.2.1960, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 13|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1. Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ, ἤτοι τῶν διαχειριστῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, α) τῶν εἰδικῶν ἀποθηκῶν Μονοπωλίου, β) τῶν διαμετακομιστικῶν καὶ ἐπικουρικῶν ἀποθηκῶν, γ) τῶν ἁλυκῶν, δ) πετρελαίου καὶ ε) Νάξίας σμύριδος καθορίζονται διὰ τὰς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18778|1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 50 τεῦχος Β' τῆς 23.3.1951) (*) ὁριζομένας κατηγορίας ὡς ἀκολούθως:

α)	Κατηγορίας	I	βασικὸς μισθὸς	Δρχ.	1.915
β)	»	II	»	»	1.800
γ)	»	III	»	»	1.650
δ)	»	IV	»	»	1.500
ε)	»	V	»	»	1.375
στ)	»	VI	»	»	1.310

2) Τὸ εἰς κεντρικοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ. χορηγούμενον ἐπίδομα τριετιῶν (δύο ὑποχρεωτικαὶ τριετίαι καὶ τρεῖς προαιρετικαὶ) ἐπεκτείνεται κατὰ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν καὶ εἰς τὸ διαχειριστικὸν προσωπικὸν τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρείας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς περιορισμοὺς καὶ προϋποθέσεις.

3) Συμπληροῦται ἡ σχετικὴ μὲ τὸ χορηγούμενον ὑπὸ τῆς Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ. εἰς τοὺς διαχειριστικοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 18778|22.3.1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς κατωτέρω:

«Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος προσμετρεῖται, τῇ αἰτήσει τοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἡ προϋπηρεσία αὐτοῦ παρ' ἄλλῃ ἰδιωτικῇ ἐπιχειρήσει, Δημοσίῳ, Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου κλπ., εἰς ὁμοίτιμα καθήκοντα ἀναδρομικῶς μέχρι τοῦ πρώτου διορισμοῦ. Δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ προϋπηρεσία συνταξιούχου, ἥτις προσεμετρήθη διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως».

4) Ὑπάλληλοι μετατασσόμενοι ἀπὸ μιᾶς εἰς ἑτέραν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν καὶ λαμβάνοντες τὸ βάσει τῆς παρούσης παρεχόμενον ἐπίδομα τριετιῶν, διατηροῦσι τὰς ἀποδοχὰς τῆς κατηγορίας ἐξ ἧς μετετάγησαν, ἐφ' ὅσον αὗται εἶναι ἀνώτεραι τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὴν νέαν κατηγορίαν καὶ μέχρις οὗ αἱ τελευταῖαι ὑπερκαλυφθοῦσι ταύτας.

5) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταργεῖται ἡ παράγραφος 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 20930|1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 95 Β' τῆς 29.3.1957)(**), τυχὸν δὲ χορηγούμενα βάσει τῶν διατάξεων ταύτων ποσὰ συμψηφίζονται πρὸς τὸ βάσει τῆς παρούσης χορηγούμενον ἐπίδομα τριετιῶν.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουλίου 1960

(*) ΕΕΔ 10, σελ. 390.

(**) ΕΕΔ 16, σελ. 461.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΝΟΜΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἑλληνική βιβλιογραφία τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ὑπό *Μιχ. Π. Ἀγγελοπούλου*, τ. Προέδρου Πρωτοδικῶν. Δευτέρα ἔκδοσις. Ἀθῆναι 1960.

I

Ἐπιμελέστατα συντεταγμένον καί ταξινομημένον ἐξεδόθη ἐσχάτως (1960) περισπούδαστον νομικόν βιβλίον, ὅπερ εἶναι εὑρετήριον ὅλων τῶν δημοσιευθεισῶν ἀπό 23.2.1946 μέχρι 1.4.1960 μελετῶν ἐπί τοῦ ἰσχύοντος ἀστικοῦ δικαίου (τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί τοῦ Εἰσαγ. Νόμου), συντεταγμένον κατ' ἀλφαβητικήν τάξιν τῶν ἀστικῶν θεμάτων καί τῆς σχετικῆς ὅλης (σ. 221 - 222) μετά πίνακος τῶν ὀνομάτων τῶν σχολιαστῶν (223 ἐπ.) καί καταλόγου τῶν ἑρμηνευθέντων ἄρθρων τῆς ἀστικῆς νομοθεσίας (230 ἐπ.). Πρόκειται περί ἀξιολογωτάτου βιβλίου, ἐκπληροῦντος πλήρως τόν σκοπόν του, ὅπερ προσφυῶς ἐκλήθη ὑπό τοῦ συγγραφέως «Ἑλληνική Βιβλιογραφία» τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου.

Αἱ παρατιθέμεναι ἐν αὐτῇ μεθοδικῶς μετά τοῦ ὀνόματος τοῦ συντάκτου ἑκάστης μελέτης σχετικαί περιλήψεις δέον ὅπως θεωρηθῶσι λίαν σκόπιμοι καί λίαν ἐπιτυχεῖς. Διότι δι' ἕνα πρῶτον προσανατολισμόν τοῦ ἐρευνητοῦ ἀντικαθιστῶσι μετ' ἐπιτυχίας τό πρωτότυπον. Οὕτω πως κατά τάς ἀναζητήσεις οὔτε κόπος γίνεται πλέον ἐκ μέρους τῶν χρησιμοποιούντων τό βιβλίον, οὔτε χρόνος τῶν ἐρευνητῶν καί ἐφαρμοστῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἰδίᾳ τῶν δικαστῶν καί τῶν δικηγόρων μας. Δι' οὓς ἄρα γραφέν τό ἔργον εἶναι χρησιμώτατον, ὡς ἀπαραίτητος ὁδηγός εἰς ἐκείνους, οἵτινες μετ' εὐσυνειδησίας ἀναζητοῦσι τί οἱ ἄλλοι τό ἀξιόλογον καί λυσιτελές εἶπον ἐπί τοῦ ὑπό ἔρευναν θέματος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἡ πρωτοτυπία τοῦ ἔργου ἐν τῇ μέχρι σήμερον ἐν γένει ἑλληνικῇ νομικῇ βιβλιογραφίᾳ, ἥτις οὕτως ἐκωδικοποιήθη ἐν ἐκείνῃ, εἶναι προφανής. Ἀλλά καί ἡ χρησιμότης αὐτῆς, ὡς ἐλέχθη, διά τάς πρακτικάς καί θεωρητικάς ἐρεύνας ἀναμφισβήτητος. Ἀληθῶς ἔλειπεν ἓν τοιοῦτο χρήσιμον ὄργανον ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Ἕλληνος Νομικοῦ. Ὁ συγγραφεύς δέν ἐφείσθη κόπων καί δαπανῶν, διά νά μᾶς παρουσιάσῃ ἔργον τέλειον εἰς τό εἶδος του.

II

Ἀποτελοῦσι συμπαγῆ μᾶζαν οἱ κατά τό χρονικόν διάστημα ἀπό τοῦ 1946 μέχρι τοῦ ἔτους 1960 συνεργασθέντες εἰς τά νομικά περιοδικά ἑξακόσιοι (600) περίπου τόν ἀριθμόν, ἅπαντες διακεκριμένοι Ἕλληνες νομομαθεῖς καί συγγραφεῖς τῶν διαφόρων θεμάτων τοῦ ἰσχύοντος ἀστικοῦ δικαίου, δηλαδή τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ὧν αἱ ἀξιόλογοι ἐργασίαι κοσμοῦσι τάς στήλας τῶν γενικῶν νομικῶν συλλογῶν μας ἤ περιέχονται εἰς αὐτοτελῆ βιβλία καί ὧν κυριώτατα περιλήψεις περιελήφθησαν ἐν τῇ περισπουδάστῳ «Ἑλληνικῇ Βιβλιογραφίᾳ» τοῦ κ. Μ. Ἀγγελοπούλου. Ἅπαντες οὗτοι (μετά τῶν μεταγενεστέρων) οὕτω πληρέστερον ἐκ τῆς ἐπί τό αὐτό συγκεντρώσεως τῶν ἔργων των γινωσκόμενοι ἀποτελοῦσι τό σύγχρονον πάνθεον τῆς ἑλληνικῆς νομικῆς ἐπιστήμης τοῦ ἀστικοῦ δικαίου μετά τῶν ἀλήστου μνήμης ἐκμετρησάντων τό ζῆν συγχρόνων Νομικῶν τῆς Ἑλλάδος.

III

Εἰς τούς ἄνω μελετητάς, οἵτινες, ἀσχέτως τοῦ παραγωγικοῦ τῆς βουλήσεως των αἰτίου (πάντοτε ὑπέρ τῆς νομικῆς ἐπιστήμης), ἔλαβον τόν κάλαμον καί ἔγραψαν τάς μελέτας των, δέν πρόκειται ἡμεῖς νά διδάξωμεν ἐντεῦθεν τι τό νέον, οὐδέ νά κομίσωμεν εἰς Ἀθήνας γλαῦκα. Ἀλλά τῇ ἀδείᾳ των πάντοτε δέν δυνάμεθα νά μή τονίσωμεν, εὐκαιρίας δοθείσης, τό ὅπερ καί ἀλλοθεν γνωστόν τυγχάνει, ὅτι πρός εὕρεσιν τῆς ἐν τινι δεδομένῃ διατάξει βουλήσεως τοῦ νομοθέτου δύο μόνον βοηθήματα ὑπάρχουν κατά τήν γνώμην μας: τό γράμμα (verba) καί τό πνεῦμα τῆς τε ὑπό ἔρευναν διατάξεως (ratio legis), ὡς καί τῆς ὅλης νομοθεσίας (οὐ δεῖ ἀπό προσκομιδῆς μέρους μόνον τοῦ νόμου ἑρμηνεύειν καί ἀποκρίνεσθαι), καί ὅτι ἡ πρός εὕρεσιν αὐτῆς ἐργασία, ἥτις λέγεται ἑρμηνεία, οὐδενός ἄλλου μέσου δεῖται. Πλεῖσται ὅμως ἀστικαί ἐργασίαι, παραβλέπουσαι τήν ἀρχήν ταύτην, ἐκτρέπονται καί ἐπί μᾶλλον καί μᾶλλον ἐκτραχηλίζονται εἰς ἄσκοπον, ἀνωφελῆ καί ματαίαν συγκριτικολογίαν καί ἐκδρομήν ἤ ἐπιδρομήν εἰς ξένους συγγραφεῖς καί εἰς ξένας νομοθεσίας. Ὅπερ σύγχυσιν μᾶλλον ἤ διαλεύκανσιν τῆς ἐπιδιωκομένης εὑρέσεως τῆς ἐννοίας τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου ἐπιφέρει. Καί ἐπί πᾶσι τούτοις παραλείπονται εἰς πλεῖστας ἐξ αὐτῶν τά χρησιμώτατα καί ἀναγκαιότατα κείμενα πολυαρίθμων ἑρμηνευτικῶν διατάξεων τοῦ τελείου καί πατρίου Ἰουστινιανείου Δικαίου, ἁπλῶς καί μόνον διότι δέν περιελήφθησαν ἐν τῷ «Κώδικι».

Διά πάντας τούς ἀνωτέρω λόγους ἡ ἀπόκτησις τοῦ νέου τούτου βιβλίου τῆς νομικῆς «Ἑλληνικῆς Βιβλιογραφίας» τοῦ κ. Μιχ. Ἀγγελοπούλου ἐπιβάλλεται ὡς καθῆκον παντός μελετητοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου (1946 - 1960).

Ἀθανάσιος Κ. Μπόμπορας
Δικηγόρος παρ' Α.Π. καί Σ.Ε.

Νομικόν Δελτίον. Τό Νομικόν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἔσχε τήν καλήν ἐμπνευσιν νά ἀρχίσῃ ἐκδίδον περιοδικόν δελτίον, ὑπό τόν ἄνω τίτλον, πρός ἐνημέρωσιν τῶν δικαστικῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Δημοσίου καί τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, περιέχον γνωμοδοτήσεις αὐτοῦ ἐπί ποικίλων θεμάτων, περιληπτικήν νομολογίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἐγκυκλίους, σημείωσιν τῶν σημαντικωτέρων ἄρθρων, τά ὁποῖα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τόν νομικόν τύπον.

Ἐξεδόθη τό τεῦχος 1 - 2 τοῦ Ἰανουαρίου - Ἰουνίου 1959.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 15 (453)

Ἀθῆναι, 1 Αὐγούστου 1960

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΞΕΝΟΦ. ΚΟΝΔΑΚΗ, Ἀρος Ἰατροῦ Ἐργασίας

Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια δὲν τυγχάνει ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας ἰδιαιτέρας προσοχῆς. Ὁ νόμος 551|1915 ἀγνοεῖ αὐτὴν καὶ οὐδεὶς ἄλλος μεταγενέστερος νόμος ἦλθε νὰ καλύψῃ τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον παραμένει αἰσθητόν. Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια (Ε. Α.) διαχωρίζεται σαφῶς τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὡς προερχομένη ἐκ τῆς βραδείας, ἐπαναλαμβανομένης καὶ χρονίας δράσεως ἐξωτερικῶν τινων στοιχείων ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ, τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας οὐσῶν κανονικῶν καὶ ἀμεταβλήτων.

Εἰς τινας ὅμως περιπτώσεις ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια ἐξομοιοῦται πρὸς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα «... ὅταν προῆλθεν ἐκ διαίου συμβάντος, ἤτοι ἐκτάκτου καὶ αἰφνιδίας ἐπιδράσεως ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ ἐξωτερικοῦ τινος αἰτίου, ξένου πρὸς τὴν ὀργανικὴν αὐτοῦ σύστασιν, τῆς ἐργασίας ἐκτελουμένης ὑπὸ ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλ' ἀσυνήθεις ὅλως καὶ ἐκτάκτους συνθήκας, αἵτινες καὶ ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἀφορμή, ἐξ ἧς ἐξεδηλώθη ἢ ἀνεπτύχθη ἡ νόσος [ἴδε Α.Π. 383|1955 (ΕΕΔ 14, 759) καὶ 422|1955 (ΕΕΔ 14, 976)].

Ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων αὐτῶν ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου 551 καὶ ἑπομένως δὲν τυγχάνει ἀποζημιώσεως. Εἶναι ὅμως ἀπαραίτητον νὰ τονίσωμεν, ὅτι ἡ κατὰ τὸν Α.Κ. εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου παραμένει ἡ αὐτή, ἰδίως ὅταν ἀποδειχθῇ ἡ ὑπαιτιότης αὐτοῦ, κυρίως λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν κανονισμῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν.

Οἱ κανονισμοὶ οὗτοι τυγχάνουν ὅμως ἐν Ἑλλάδι λίαν ἐλλιπεῖς, ἐν σχέσει πρὸς τὴν γαλλικὴν ἢ ἀγγλικὴν νομοθεσίαν. Μόνον γενικαί τινες ἄρχαι ἐτέθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς 14.3.1934, ὁ ὁποῖος χρῄζει μελέτης καὶ συμπληρώσεως, κυρίως διὰ νόμων ὅσον τὸ δυνατὸν εἰδικωτέρων κατὰ τὰ γαλλικὰ ἢ ἀγγλικὰ πρότυπα, δηλαδὴ νόμων προσδιοριζόντων λεπτομερῶς τοὺς τρόπους καταπολεμήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν κινδύνων ἑνὸς ἑκάστου κλάδου βιομηχανίας. Ἡ ἔλλειψις τοιαύτης νομοθεσίας, καθὼς καὶ ἡ ἔλλειψις ἐνεργοῦ ἰατρικῆς ἐπιθεωρήσεως τῆς ἐργασίας, οὐδόλως ὑποβοηθεῖ τοὺς ἐργοδότας, τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι ἀγνοοῦν ὁλοσχερῶς τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους διατρέχουν οἱ ὑπ' αὐτοὺς ἐργάται, ἐξ οὗ καὶ ἡ συνεχὴς κατάπληξις, ὅταν ἐπέλθῃ ὁ θάνατος ἢ ἡ νόσος ἑνὸς ἐργάτου, ὁ ὁποῖος εἰργάζετο ὑπὸ συνθήκας ἐργασίας καταφανῶς, κατὰ τὰ ἰατρικὰ δεδομένα, ἐπικινδύνους.

Ἑκάστη ἑπομένως περίπτωσις ἀσθενείας ἑνὸς ἐργαζομένου δύναται νὰ τύχῃ ἀποζημιώσεως, ἐὰν βεβαίως ἡ σχέσις αἰτίου πρὸς ἀποτέλεσμα μεταξὺ ἐργασίας καὶ νόσου ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος. Δυστυχῶς ὅμως ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ πλήρης σύγχυσις ἐπικρατεῖ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ δικαστοῦ, διότι οὐδεμία διάκρισις γίνεται τῶν δύο ἐννοιῶν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας (Maladie professionelle) καὶ τῆς ἐξ ἐργασίας νόσου (Maladie du travail)(1), ἐννοιῶν τελείως διαφόρων ἑκάστη τῆς ἄλλης (ἴδε τὸν γαλλικὸν νόμον τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1946).

Ὑπὸ τίνων στοιχείων χαρακτηρίζεται ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια;

1) Ὑπὸ ἑνὸς κλινικοῦ συνδρόμου χαρακτηριστικοῦ.

2) Ὑπὸ ἑνὸς ἐπαγγελματικοῦ αἰτίου, σαφῶς ἐξακριβουμένου, π.χ. ὁ μόλυβδος, προ-

(1) Ὁ δεύτερος οὗτος ὅρος εἶναι ἴσως ἐπικριτέος, ἀλλ' ἀντιστοιχεῖ καλῶς πρὸς τὸν γαλλικὸν τοιοῦτον.

καλῶν τὴν μολυβδίασιν, τὸ βενζένιον κλπ.

3) Ὑπὸ ἀνατομικῶν καὶ ὀργανικῶν βλαβῶν καθαρῶς ἐξακριβουμένων.

4) Ὑπὸ τῆς παρουσίας τῆς ξένης οὐσίας εἰς τὸ αἷμα καὶ τὰ οὖρα τοῦ παθόντος, π.χ. ἀνίχνευσις τοῦ μολύβδου εἰς τὰ οὖρα κλπ. καὶ κυρίως

5) Ὑπὸ πειραματικῶν δεδομένων, ἀποδεικνυόντων σαφῶς τὴν στενὴν σχέσιν μεταξὺ τοῦ αἰτίου καὶ τῆς νόσου (δηλ. ἡ διαπίστωσις τῶν αὐτῶν ἀνατομικῶν καὶ λειτουργικῶν βλαβῶν τῶν ἀπαντωμένων εἰς τὸν νοσήσαντα ἄνθρωπον εἰς πειραματόζωα ἐκτεθειμένα εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον).

Τὰ στοιχεῖα ταῦτα σχηματίζουν τὴν πλήρη εἰκόνα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας, ἡ δὲ παρουσία των εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἀπόλυτον ἐπιστημονικὴν διαπίστωσίν της. Συχνότατα ὅμως τὸ 3ον καὶ 4ον στοιχεῖον ἐλλείπουν (ἔλλειψις νεκροψίας ἢ βιοψίας, ἔλλειψις ἀνιχνεύσεως τῆς οὐσίας ἐντὸς τοῦ ὀργανισμοῦ), ἀλλὰ τὰ ὑπόλοιπα στοιχεῖα ἐπαρκοῦν, διὰ νὰ χαρακτηρίσουν καὶ νὰ καθορίσουν τὴν ἀσθένειαν εἰς μίαν σαφῆ νοσολογικὴν ὀντότητα. Δέον δὲ νὰ τονισθῇ, ὅτι ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν (αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸ θέμα μελέτης τῆς Ἰατρικῆς τῆς Ἐργασίας) εἶναι τόσον καλῶς γνωσταί, ὥστε ἡ διάγνωσίς των νὰ εἶναι δυνατὴ ὑπὸ δύο μόνον στοιχείων: τῆς κλινικῆς εἰκόνος καὶ τῆς ἐκθέσεως πρὸς τὸ γνωστὸν αἴτιον. Αἱ ξέναι νομοθεσίαι ἀντελήφθησαν κάλλιστα τὸ σημεῖον τοῦτο: Οὕτω διὰ τὸν γάλλον νομοθέτην ὁ ἐργάτης, ὁ πάσχων ἐκ παραλύσεως τῶν ἐκτεινόντων μυῶν τοῦ καρποῦ καὶ τῶν δακτύλων καὶ ἐργαζόμενος ἐπὶ μολυβδιούχων σκευασμάτων, ἐκλαμβάνεται αὐτομάτως ὡς πάσχων ἐκ μολυβδιάσεως καὶ ἑπομένως ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως. Εἶναι βέβαιον ὅμως ὅτι καὶ ἄλλαι ἀσθένειαι δύνανται νὰ προκαλέσουν παράλυσιν τῶν ἐκτεινόντων μυῶν τῆς χειρός. Ὁ νομοθέτης ὅμως, στηριζόμενος ἐπὶ καθαρῶς στατιστικῶν στοιχείων καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἀποφευχθοῦν αἱ ἀτέρμονες καὶ μακροχρόνιαι ἐπιστημονικαὶ συζητήσεις, παραδέχεται πρὸς ὄφελος τοῦ ἐργάτου τὴν προεικασίαν προελεύσεως (Presomption d'origine)(2), ἡ ὁποία ἰσχύει δι' ἕνα μέγαν ἀριθμὸν ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν (πίναξ Ε.Α.) Ἐν Ἑλλάδι τοιοῦτος πίναξ ὑπάρχει εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 24699|1.164.1952 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως τοῦ κανονισμοῦ ἀσθενείας τοῦ Ι.Κ.Α.», χρησιμοποιεῖται ὅμως ἀποκλειστικῶς ὑπὸ μόνου τοῦ Ι.Κ.Α., εἶναι δὲ ἐλλιπέστατος (17 μόνον ἀσθένειαι ἀναφέρονται ἐν συγκρίσει πρὸς 38 τοῦ γαλλικοῦ πίνακος).

Αἱ ἀσθένειαι, αἱ ὁποῖαι τυγχάνουν ἀποζημιώσεως ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐπαγγελματικαί, κατὰ τὴν γαλλικὴν νομοθεσίαν, εἶναι αἱ ἑξῆς: 1) Μολυβδίασις. 2) Ὑδραργυρίασις. 3) Ἄνθραξ. 4) Βενζολισμός. 5) Νόσοι ἐκ φυσικῶν αἰτιῶν (ἀκτῖνες Χ καὶ ραδιενεργὰ σώματα). 6) Ἑκτεροαιμορραγικὴ σπειροχαίτωσις. 7) Ἐξελκώσεις ὀφειλόμεναι εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ χρωμικοῦ ὀξέος, ὡς καὶ τῶν χρωμιούχων καὶ διχρωμιούχων ἁλκαλίων. 8) Τέτανος. 9) Δερματοπάθειαι ἐκ τῶν τσιμέντων καὶ ἀρσενικούχων προϊόντων. 10) Διθειάνθραξ. 11) Πυριτίασις. 12) Ἀσβέστωσις. 13) Δηλητηρίασις ἐκ φωσφόρου. 14) Τριχλωροαιθυλένιον καὶ τετραχλωροαιθυλένιον. 15) Πρωτοπαθῆ ἐπιθηλιώματα τοῦ δέρματος ἐκ πίσσης, τσιμέντων, παραφίνης κ.ἄ. 16) Νόσοι ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ τῶν συνθέτων αὐτοῦ. 17) Δηλητηρίασις ἐξ ἀρσενικοῦ ὑδρογόνου. 18) Τετραχλωραιθάνιον. 19) Χλωροναφθαλίνιον. 20) Τετραχλωράνθραξ. 21) Νιτρώδη παράγωγα τῶν ὑδρογονανθράκων τῆς σειρᾶς τοῦ βενζολίου. 22) Δινιτροφαινόλη. 23) Ἀρωματικαὶ ἀμῖναι. 24) Ἐπαγγελματικὸς νυσταγμός. 25) Μελιτοῖος πυρετός. 26) Βρωμιοῦχον μεθύλιον. 27) Χλωριοῦχον μεθύλιον. 28) Ἀγκυλοστομίασις. 29) Βλάβαι ἐμφανισθεῖσαι λόγῳ τῆς ἐργασίας ἐντὸς ὑψηλῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως. 30) Στρεπτομυκίνη καὶ τὰ ἄλατα αὐτῆς. 31) Βερυλίωσις. 32) Δηλητηρίασις ἐκ παραθείου. 33) Ὀστεοαρθρικαὶ ἀλλοιώσεις λόγῳ τῆς χρήσεως σφυρῶν λειτουργούντων διὰ πεπιεσμένου ἀέρος. 34) Δερματώσεις ἐκ λιπαντικῶν οὐσιῶν. 35) Ὀξείδια καὶ ἄλατα τοῦ νικελίου. 36) Χλωροπρομαζίνη. 37) Διοξείδιον τοῦ μαγγανίου. 38) Φυματιώδης βάκιλλος τοῦ βοός.

Αἱ 17 πρῶται ἀσθένειαι ἀναφέρονται καὶ εἰς τὴν ἀναφερθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Αἱ ὑπόλοιποι εἶναι ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν γαλλικὴν νομοθεσίαν (Decret ἀριθ. 46 - 2959 τῆς 30ῆς Ὀκτωβρίου 1946, συμπληρωθὲν διὰ τοῦ νόμου ἀρ. 57 - 1430 τῆς 26 Δεκεμβρίου 1957).

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς Ε.Α. αἱ ἐξ ἐργασίας νόσοι οὐδόλως εἶναι ὡρισμέναι. Ὑπὸ τὸν ὅρον αὐτὸν περιλαμβάνονται ἅπασαι αἱ ἀσθέ-

(2) Rehoul-Cavigneaux. Evolution Medicale, Τόμος II, σελ. 137, Albahary - Arch. Mal. Prof. 1951, 15. 478 - 481.

νειαι, αί όφειλόμεναι εἰς δύο παράγοντας ὁμοῦ ἐνεργοῦντας :

1) Ἀτομικὸς παράγων ἰδιοπαθητικῆς προδιαθέσεως.

2) Ἐπαγγελματικὸς παράγων, ὁ ὁποῖος ἐνεργεῖ διὰ τῆν ἐκδήλωσιν τῆς προδιαθέσεως.

Εἰς οὐδὲν κράτος, οὐδαμοῦ ἀνὰ τὸν κόσμον, αἱ ἐξ ἐργασίας νόσοι τυγχάνουν ἀποζημιώσεως διὰ δύο κυρίως λόγους : α) ὁ ἀτομικὸς παράγων ὑπερτερεῖ συνήθως κατὰ πολὺ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ. Ἐπομένως πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ὑπεύθυνος ὁ ἐργοδότης διὰ μίαν ὀργανικὴν εὐαισθησίαν τοῦ ἐργάτου; καὶ β) ἅπασαι αἱ ἀσθένειαι δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὑφιστάμεναι τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ παράγοντος. Εἶναι λοιπὸν δυνατὸν νὰ παραδεχθῇ τις, ὅτι τὸ σύνολον τῆς νοσολογίας εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ἐπαγγελματικῆς προελεύσεως ; Τοῦτο αὐτοὶ οὗτοι οἱ πλέον ἐνθερμοι ὑποστηρικταὶ τῆς Ἰατρικῆς τῆς Ἐργασίας δὲν τολμοῦν νὰ ἐκφράσουν, ἂν καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἐπιδείνωσις μιᾶς προγενεστέρας λανθανούσης καταστάσεως εἶναι φαινόμενον λίαν νοητὸν καὶ συχνότατα συμβαίνει.

Μία συμπλήρωσις εἶναι ἀπαραίτητος : Αὐταὶ αὗται αἱ Ε.Α. δὲν στεροῦνται ἑνὸς ἀτομικοῦ παράγοντος εἰς τὴν γένεσίν των ἢ μιᾶς ὡρισμένης εὐαισθησίας (π.χ. εὐαισθησία τοῦ ἡπατοπαθοῦς πρὸς τοὺς χλωριούχους ὑδρογονάνθρακας). Ἐν τούτοις ὁ ἀτομικὸς οὗτος παράγων εἶναι μηδαμινὸς ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν κίνδυνον αὐτὸν καθ' ἑαυτόν. Ἡ ἀπορρόφησις μεγάλων ποσοτήτων βενζόλης ἢ τετραχλωράνθρακος θὰ προκαλέσῃ εἰς πάντα ὀργανισμόν, ἔστω καὶ εἰς τὸν πλέον ἀνθεκτικόν, βλάβας βαρυτάτας. Ἡ εὐαισθησία θὰ ἐπιδράσῃ μόνον ὅταν αἱ ποσότητες τῆς δηλητηριώδους οὐσίας εὑρίσκωνται εἰς τὸ κατώτερον ὅριον τῆς ἐπιβλαβοῦς δόσεως, ὅτε ὁ εὐαίσθητος θὰ ἀσθενήσῃ, ἐνῷ ἄλλος οὐδὲν θὰ πάθῃ. Ἡ ἰατρικὴ ἐπιλογὴ τοῦ ἐργάτου, παρ' ὅλας τὰς ἀτελείας της, θὰ προσπαθήσῃ νὰ ἀπομακρύνῃ ἐκ τῶν ἐπικινδύνων σημείων τοὺς πρώτους καὶ ἐδῶ δύναταί τις νὰ ἐπικρίνῃ τοὺς ἐργοδότας καὶ τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἔλλειψιν πραγματικῆς ἐπιλογῆς ἐν Ἑλλάδι.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐξ ἐργασίας νόσους, ἡ ἐπιλογὴ πολλάκις δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς προδιατεθειμένους ὀργανισμούς. Εἶναι πράγματι λίαν δυσχερὲς νὰ γνωρίσῃ τις τὴν εὐαισθησίαν ἑνὸς ἀτόμου ἔναντι τῆς βρογχοπνευμονίας ἢ τῆς φυματιώσεως. Εἶναι ὅμως ἐνίοτε δυνατὸν νὰ προβλέψῃ τις τὴν ροπὴν πρὸς τὰς νευροψυχικὰς νόσους ἢ πρὸς ἄλλας τινὰς διαταραχάς. Κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν μόνον εἰς αὐτὰς τὰς τελευταίας περιπτώσεις δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἡ ἐλλειψις ἐπιλογῆς ὑπεισάγει τὴν εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν ἐμφάνισιν μιᾶς ἐξ ἐργασίας νόσου. Εἰς οὐδεμίαν ἄλλην περίπτωσιν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιδράσῃ τις τὸν ἐργοδότην διὰ τῆς ἀποζημιώσεως μιᾶς ἐξ ἐργασίας νόσου, ἔστω καὶ ἐὰν αἱ συνθῆκαι ἐργασίας δὲν εἶναι αἱ ἰδεώδεις (*).

Εἰς τὸ μεταίχμιον μεταξὺ Ε.Α. καὶ ἐξ ἐργασίας νόσου εὑρίσκονται «αἱ ἀλλεργικαὶ παθήσεις, ἐπαγγελματικῆς προελεύσεως». Τὰ ἰατρικὰ καὶ νομικὰ προβλήματα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν νόσων αὐτῶν εἶναι τεράστια καὶ δὲν θὰ μᾶς ἀπασχολήσουν εἰς αὐτὸ τὸ ἄρθρον.

Διὰ νὰ διασαφήσωμεν περαιτέρω τὰ λεχθέντα, θὰ προσθῶμεν εἰς μίαν παράθεσιν τινῶν παραδειγμάτων ἐκ τῆς νομολογίας :

1ον παράδειγμα :

Σ.Ε. 1336|1955 (ΕΕΔ 14, 974). Περίπτωσις ὑπαλλήλου παθόντος ἐκ ψυχικῶν διαταραχῶν (σχιζοφρένεια κτλ.), αἱ ὁποῖαι ἀπεδόθησαν εἰς ἀνατεθεῖσαν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διεκπεραίωσιν ὑπερβολικοῦ ὄγκου ἐργασίας, διὰ τὴν ὁποίαν κατέβαλεν οὗτος προσπαθείας ὑπὲρ τὰς δυνάμεις του. Κατὰ τὴν ἀπόφασιν ἡ ὑπέρμετρος καὶ συνεχὴς ὑπερέντασις τῶν δυνάμεων ἐν τῇ προσπαθείᾳ ὅπως ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν φόρτον ἐργασίας προεκάλεσε τὴν ἐμφάνισιν τῶν διαταραχῶν αὐτῶν. Ἐξομοίωσις πρὸς ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐγείρει δυσχερέστατα ἰατρικὰ προβλήματα. Κατὰ πρῶτον προϋποθέτει τὴν ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου τῆς ἐξ ἐργασίας κοπώσεως καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς. Ἐν τούτοις, ἐὰν ὑπάρχῃ εἰς τὴν Ἰατρικὴν τῆς Ἐργασίας μία ἔννοια τόσον ἀόριστος καὶ τόσον δυσκόλως καταληπτή, αὕτη εἶναι ἡ ἔννοια τῆς κοπώσεως. Εἶναι γνωστόν, ὅτι εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς κοπώσεως πλεῖστοι ὅσοι παράγοντες ἐπεμβαίνουν. Σχηματικῶς αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς ἀλληλοεπιδράσεως τριῶν κυρίων παραγόντων : ἐργάτης, ἐργασία, περιβάλλον, ἐκ τῶν ὁποίων ἕκαστος δύναται νὰ

(*) Βλ. Simonin, Medecine du Travail, σελ. 185.

ὑπερέχῃ τῶν ἄλλων. Εἰς τὸν παράγοντα «ἐργάτης» περιλαμβάνονται π.χ. ἡ κληρονομικὴ προδιάθεσις, ἡ προσωπικότης, ἡ οἰκογένεια, ἡ ἐν γένει ἰδιωτικὴ ζωὴ κ.ἄ. Εἰς τὸ «περιβάλλον» ὑπεισέρχεται ἡ μορφὴ τῆς ἐπιχειρήσεως (ἐμπορική, διοικητική, διομηχανική, στρατιωτική), τὸ σύστημα πληρωμῆς, τὸ ἠθικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ στάσις καὶ ἡ συμπεριφορὰ τῶν συνεργατῶν, ἡ γενικὴ οἰκονομικὴ διάρθρωσις τῆς χώρας, ἡ κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ κατάστασις κ.ἄ. Ἅπαντες οἱ παράγοντες οὗτοι δύνανται νὰ ἐπιδράσουν εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς κοπώσεως καὶ ἑπομένως καὶ ἐπὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς. Πῶς δῆθεν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τις, ὅτι ἡ μόνη αἰτία εἶναι ἡ ἐργασία καὶ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι οἱ ἄλλοι παράγοντες οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἠσκησαν;

Κατὰ δεύτερον λόγον ἡ ἔννοια τοῦ «ὑπερβολικοῦ ὄγκου ἐργασίας» χρησιμοποιεῖται λίαν ἐσφαλμένως εἰς τὴν ἀπόφασιν καὶ εἶναι ἀπορριπτέα ὡς τελείως ὑποκειμενική. Εἷς ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἔχει διαφορετικὴν ἀντίληψιν περὶ ὑπερβολικοῦ ὄγκου ἐργασίας. Μόνον διὰ τῆς προσεκτικῆς «ἀναλύσεως τῆς ἐργασίας», βάσει τῶν ἐπιστημονικῶν μεθόδων τῶν τεθέντων ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς ψυχολογικῆς σχολῆς, ὑπὸ εἰδικευμένου ψυχολόγου ἢ ἰατροῦ τῆς ἐργασίας, εἶναι δυνατὸν νὰ προσάγῃ τις ἀντικειμενικὰ στοιχεῖα ἀποδεικνύοντα τὸν ὑπερβολικὸν φόρτον. Οὐδόλως ἄλλως πως.

Αἱ δυσχέρειαι αὗται θὰ ἀνακινοῦνται ἑκάστην φοράν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ δικαστήριον θὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἐργασίας νόσων (ὡς εἶναι ἡ ψυχικὴ βλάβη τοῦ ὡς ἄνω ὑπαλλήλου). Κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν ἡ μόνη εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου εἶναι, ὅτι δὲν ἐξέλεξε καλῶς τὸν ὑπάλληλον πρὸ τῆς τοποθετήσεως αὐτοῦ εἰς μίαν δυσχερῆ ἐργασίαν: εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ὑπάλληλος οὗτος θὰ ἀπεμακρύνετο ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ὡς ἀκατάλληλος λόγῳ ροπῆς πρὸς ψυχικὰς διαταραχάς.

2ον παράδειγμα

Α.Π. 801|1958 (ΕΕΔ 18, 84). Περίπτωσις φυματιώσεως εἰς ἐργάτην φορτοεκφορτωτήν, τοῦ ὁποίου ἡ ἐργασία συνίστατο εἰς τὴν εἴσοδον ἐντὸς τῶν ψυγείων τῶν πλοίων καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν ἐν αὐτοῖς εἰδῶν. Κατὰ τὴν ἀπόφασιν αἱ ἀπότομοι μεταβολαὶ τῆς θερμοκρασίας συνέτεινον εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς φυματιώσεως, ἰδίως λόγῳ τῆς ἐλλείψεως τῶν νομίμως ἀπαραιτήτων εἰδικῶν ἐνδυμασιῶν (παράβασις τοῦ ἄρθρου 142 τοῦ νόμου 14.3.1934).

Ἡ περίπτωσις αὕτη προκαλεῖ κατάπληξιν. Ὁ δικαστὴς δίδει τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἀγνοεῖ παντελῶς τὰς ἀρχὰς τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, κατ' ἐξοχὴν πειραματικῆς ἐπιστήμης. Πράγματι οὐδέποτε προεκλήθη φυματίωσις διὰ τῶν ἀποτόμων μεταβολῶν τῆς θερμοκρασίας καὶ μόνον. Ἑπομένως ἡ συσχέτισις τῆς ἐμφανισθείσης φυματιώσεως καὶ τοῦ ὡς ἄνω περιβάλλοντος ἐργασίας οὐδόλως εἶναι ἀποδεδειγμένη. Δυνάμεθα μόνον νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι τὸ περιβάλλον τοῦτο προεκάλεσε μίαν μείωσιν τῶν δυνάμεων τοῦ ὀργανισμοῦ λόγῳ κοπώσεως τοῦ νευροφυτικοῦ καὶ ἐνδοκρινικοῦ συστήματος, τῶν ἐπεμβαινόντων εἰς τὴν προσαρμογὴν τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ εἰς τὴν περιβάλλουσαν θερμοκρασίαν. Ἀλλ' οὐδὲν περισσότερον. Ἄλλως τε καὶ ποῖος ἐργάτης δὲν ἐργάζεται ὑπὸ συνθήκας δυσμενεῖς, ἰδίως ἐν Ἑλλάδι, ὅπου ἐλλείπουν τὰ σύγχρονα τεχνικὰ μέσα; Εἶναι βέβαιον ὅτι εἷς εἰδικὸς καὶ κατὰ τὰ σχολαστικὸς τεχνικὸς θὰ εὕρῃ πανταχοῦ παραβάσεις τοῦ νόμου τῆς 14.3.1934, νόμου λίαν ἀορίστου.

Πῶς εἶναι συνεπῶς δυνατὸν νὰ θεμελιώσωμεν εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου δι' ἑκάστην περίπτωσιν φυματιώσεως ἑνὸς ἐργαζομένου;

Σφάλμα βαρύτατον τῆς νομολογίας, διότι ἠθέλησε νὰ ἀποζημιώσῃ μίαν ἐξ ἐργασίας νόσον, ὡς εἶναι εἰς αὐτὸ τὸ παράδειγμα ἡ φυματίωσις.

Συμπεράσματα:

Δέον ὅπως ἐπιμείνωμεν, ἐν συμπεράσματι, ἐπὶ ὡρισμένων σημείων:

1) Αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἀσθένειαι εἶναι ὡρισμέναι. Ἡ παθολογία τῆς ἐργασίας εἶναι καθωρισμένη καὶ ἀποδεδειγμένη ὑπὸ τῶν

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Έρευνα ὑπό τοῦ Δικαστηρίου περί τοῦ βαθμοῦ ἐξαρτήσεως τῶν ἐργαζομένων

Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου Γ'ΩΟΔ']1911 καί ὑπαγωγῆς εἰς τήν ὑπ' αὐτοῦ καθιερουμένην εἰδικήν διαδικασίαν ἡ μεταξύ τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας καί τοῦ μισθωτοῦ διαφορά ἐκ τῆς ὑφιστομένης σχέσεως ἐργασίας νά εἶναι ἡ εἰς τήν σύμβασιν ἐργασίας ἀπαιτουμένη προσωπική ἐξάρτησις τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας ἐκ τοῦ μισθωτοῦ του λίαν στενή, τουτέστιν ὁ ἐκμισθωτής νά ἐργάζηται ὑπό τήν ἄμεσον ἐποπτείαν καί τόν ἔλεγχον τοῦ μισθωτοῦ εἰς χρόνον καί τόπον ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενον.

Ἐπανέρχεται τό Α' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου καί διά τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του (ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τήν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4779]1959, ὡς ἐφετείου) εἰς τά ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 515]1959 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Τμήματος (εἰσηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 19, 14 ἐπ., ἔνθα σχόλιον *Π. Κ. Βεργοπούλου*) νομολογηθέντα ὡς πρός τάς ἐκδικαστέας κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν διαφοράς.

Προκειμένου περί τοῦ ἐργατικοῦ δικονομικοῦ νόμου (ἰσχύων ἤδη ὁ νόμος 1968]1944) αὐτός οὗτος ὁ νομοθέτης ὁρίζει ποῖαι διαφοραί ἐκδικάζονται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.

στατιστικῶν στοιχείων καί τῶν πειραματικῶν μεθόδων. Οὐδεμία ἐπέκτασις αὐτῆς εἰς τάς ἐξ ἐργασίας νόσους εἶναι δυνατή. Ὅθεν οὐδεμία ἀξίωσις ἀποζημιώσεως τῶν τελευταίων εἶναι δικαία. Δέον δέ νά προσθέσωμεν, ὅτι ἑκάστη δηλητηριώδης οὐσία ἤ ἐπιβλαβής φυσική αἰτία προκαλοῦν βλάβας γνωστάς, πειραματικῶς ἀποδεδειγμένας. Εἶναι λίαν ἐσφαλμένον νά ἀποδώσῃ τις εἰανδήποτε βλάβην εἰς τήν ἐπίδρασιν τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν ἐργασίας.

2) Εἶναι ἀπαραίτητον, ὅπως οἱ γνωμοδοτοῦντες ἰατροί εἶναι ἐνήμεροι τῆς Ἰατρικῆς τῆς Ἐργασίας καί τῶν προβλημάτων αὐτῆς. Ὁ νέος οὗτος κλάδος τῆς Ἰατρικῆς διαφέρει τῆς κοινῆς Ἰατρικῆς καί ὡς πρός τά θέματα μελέτης αὐτῆς καί ὡς πρός τάς μεθόδους, τάς ὁποίας χρησιμοποιεῖ.

3) Εἶναι πιθανόν ὅτι ἡ τάσις πρός ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἐργασίας νόσων προέρχεται ἐκ τῆς βουλήσεως ἀσκήσεως κοινωνικῆς βοηθείας ἐκ μέρους τοῦ δικαστοῦ. Προφανῶς ἡ τάσις αὕτη εἶναι λίαν ἐπικίνδυνος διά τήν ὀρθήν ἀπονομήν τῆς δικαιοσύνης.

Ἐπανερχόμενος εἰς τήν ἐξάρτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τό οὐσιαστικόν κριτήριον διά τήν ἐφαρμογήν τῶν ἐργατικῶν νόμων, ἐπί τῶν ὁποίων στηρίζονται αἱ ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν, ἐπισημαίνομεν τά ἑξῆς:

Ἀνεξαρτήτως δέ τοῦ ἂν ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος προκύπτῃ ἡ ἀπαιτουμένη προσωπική ἐξάρτησις τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας (οὕτω *Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 430), τήν γνώμην δέ ταύτην ἀποδέχεται καί ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, συμφωνοῦσα πρός τήν προηγουμένην 515]1959, ἔνθ' ἀνωτ., καί τήν ὁποίαν ἠκολούθησαν καί τινες ἄλλαι ἀρεοπαγιτικαί ἀποφάσεις (περί ὧν ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ, Εἰσαγωγή ἄρθρων 648-680, ἀριθ. 32) ἡ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 652 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατά τήν ὁποίαν «ὁ ἐκμισθωτής ὀφείλει νά ἐκτελέσῃ μετ' ἐπιμελείας τήν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν, εὐθυνόμενος διά τήν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας προξενουμένην εἰς τόν μισθωτόν ζημίαν», δέν ἔχει τήν ἔννοιαν, ὅτι ἐξ αὐτῆς προκύπτει τό κριτήριον γνωρίσματα τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ἐξάρτησις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἀποτελεῖ εἰδικήν ἐφαρμογήν ἐπί τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς γενικωτέρας ἀρχῆς ὅτι ὁ ὀφειλέτης εὐθύνεται διά πᾶσαν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας ἀθέτησιν τῆς ὑποχρεώσεως του (*Γ. Σιμωνέτος*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καί Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 34 ἐπ., ἔνθα καί λοιποί παραπομπαί, πρβλ. καί *Π. Ζέπον*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, σελ. 344, ἴδετε καί *Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ. ἀριθ. 32), ἀφοῦ ὁ νομοθέτης τοῦ ἐργατικοῦ δικονομικοῦ νόμου μᾶς παρέχει εἶναι αὐτάι ἐξ ἀπαιτήσεων μισθωτῶν κατά τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν κλπ.

Τοῦ νόμου τούτου προηγήθη ὁ νόμος 765]1943, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ καθώρισε ποῖαι ἦσαν αἱ ὑπό τήν ἰσχύν αὐτοῦ ἐκδικαστέαι κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν ἀπαιτήσεις, μᾶς ἔδωκεν ἐν ἄρθρῳ 6 αὐτοῦ (ΕΕΔ 2, 632) καί τήν ἔννοιαν τοῦ ὅρου μισθωτός. Οὕτω διά τοῦ ὅρου τούτου ἐννοοῦνται τά φυσικά πρόσωπα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς ἕτερον φυσικόν ἢ νομικόν πρόσωπον οἱασδήποτε φύσεως ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς», ὑπό τήν ἔννοιαν δέ αὐτήν ἀντιμετωπίζεται καί ἡ ἐφαρμογή τῶν οὐσιαστικῶν ἐργατικῶν νόμων, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν.

τὸν ὁρισμὸν τοῦ μισθωτοῦ, εἰς αὐτὸν θὰ ἀνατρέξωμεν, ἵνα εὕρωμεν καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν διαφορῶν, δοθέντος ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἐργατικοῦ νόμου προϋπῆρξε καὶ τοῦ Α.Κ.

Βεβαίως ὁ νόμος ΓΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, ὡς νῦν ἰσχύει, περιλαμβάνει εἰς τὰς ἐν αὐτῷ διαφορὰς μόνον τὰς ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας διαφοράς, εἶναι δὲ ἑκάστοτε ζήτημα τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως ἂν ὑπόκειται τοιαύτη ἐξηρτημένη ἐργασία, ὑποχρέου τοῦ Δικαστοῦ νὰ ἐρευνᾷ, ἂν ὑπάρχῃ τοιαύτη ἐξάρτησις, ἀκριβῶς ἵνα χαρακτηρίσῃ τὴν σχέσιν ὡς τοιαύτην ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Ὡς ἐξηρτημένη ἐργασία ἐθεωρήθη καὶ ἐκείνη, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς (ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας) κέκτηται πρωτοβουλίαν ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας του, περίπτωσις ἰδίᾳ ἐπιστημόνων ὑπαλλήλων (Α.Π. 316/1953, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 176 καὶ λοιπαὶ ἐν ΕΕΔ 17, 795).

Ἀρείου Πάγου 367/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ζ. Ἀντωνιάδης, Χ. Τσουκαλᾶς

Ἵνα τύχῃ ἐφαρμογῆς ὁ νόμος ΓΨΟΔ'/1911 καὶ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ καθιερουμένην εἰδικὴν διαδικασίαν ἡ μεταξὺ τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ μισθωτοῦ προκύπτουσα διαφορὰ ἐκ τῆς μεταξὺ των ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας, δέον, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 τοῦ Α.Κ. εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀπαιτουμένη προσωπικὴ ἐξάρτησις τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας ἐκ τοῦ μισθωτοῦ του νὰ εἶναι λίαν στενή, τουτέστιν ὁ ἐκμισθωτὴς νὰ ἐργάζηται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ μισθωτοῦ εἰς χρόνον καὶ τόπον ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενον, διότι εἶναι πρόδηλον, ὅτι ὁ ὡς ἄνω νόμος μόνον αὐτοὺς ἠθέλησε νὰ προστατεύσῃ, ὅπως δι' ὀλιγοδαπάνου καὶ ταχείας διαδικασίας ἐπιτυγχάνωσι τὴν εἰσπραξιν τῶν ἀπαιτήσεών των.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαν Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης, μετὰ μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων ἐπικληθεισῶν καὶ προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, ἔχων ἄδειαν ἐσωτερικῶν ἠλεκτροτεχνικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τεχνικὴν εἰδικότητα ἐπὶ τῶν ἠλεκτρομηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων ἠλεκτρικῶν ψυγείων, προσελήφθη λόγῳ τῆς εἰδικότητός του ἐπ' ἀόριστον χρόνον τὴν 1.1.1958 παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀγοράζοντος εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ κατάστημά του πρὸς μεταπώλησιν ἐπὶ κέρδει ἠλεκτρικὰ ψυγεῖα, ἵνα προβαίνῃ εἰς τὴν ἐγκατάστασίν των εἰς τοὺς διαφόρους τόπους τῆς κατοικίας τῶν ἀγοραστῶν, ἐν χρόνοις καὶ τόποις ὑπὸ μόνου τοῦ ἀναιρεσείοντος μισθωτοῦ ὁριζομένοις, ὑπόχρεως ὢν νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τοῦ ἐργοδότου του καὶ νὰ εὑρίσκεται εἰς τὸ κατάστημά του καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας, εὐθυνόμενος ἔναντι τούτου διὰ τὴν καλὴν καὶ ἐντὸς ὡρισμένων χρονικῶν ὁρίων ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, ἣν ἐξετέλει καὶ τῇ βοηθείᾳ τεχνιτῶν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ἐργαζομένων, ἐπὶ ἀντιπαροχῇ δὲ συμφωνηθείσῃ εἰς ποσοστὸν 20 ο/ο ἐπὶ τῆς προμηθείας τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐργοδότου εἰσπραττομένης παρ' ὡρισμένης ἑταιρείας ἐκ τῆς παρ' αὐτοῦ πωλήσεως ἠλεκτρικῶν ψυγείων της, ὡς καὶ ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης, προέβη ἀπὸ τῆς 1.1.1958 μέχρι τῆς παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν 15' Ἰουλίου 1959 λύσεως αὐτῆς εἰς ἠλεκτρομηχανολογικὰς ἐγκαταστάσεις τοιούτων ψυγείων οὐ μόνον εἰς Θεσσαλονίκην, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Βορείου Ἑλλάδος, συμφώνως πρὸς τὰς ἑκάστοτε ἐντολὰς τοῦ ἀναιρεσείοντος μισθωτοῦ του. Μετὰ ταῦτα δὲ τὸ Πρωτοδικεῖον, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, χαρακτηρίσαν τὴν σύμβασιν τῶν διαδίκων ὡς σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, καὶ οὐχί, ὡς ὁ ἀναιρεσείων ὑπεστήριξεν, ὡς σύμβασιν ἑταιρείας ἢ σύμβασιν ἔργου, ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν καὶ ὑπεχρέωσε τὸν ἀναιρεσείοντα, ὅπως καταβάλῃ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τοὺς ὀφειλομένους μισθούς του ἐκ δραχμῶν 43.396. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν ἀνελέγκτως παρὰ τοῦ Πρωτοδικείου δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν ταύτων περιστατικῶν, τὸ μὲν κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ Α.Κ. ταῦτα ἔκρινεν, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις εἶναι σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας, τὸ δὲ ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά, ὁ βαθμὸς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἐργαζομένου, καθ' ἃ ἐδέχθη, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ μισθωτοῦ του εἰς χρόνους καὶ τόπους ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένους, ἦτο λίαν στενός, ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἐδέχθη, ὅτι ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ συνεπῶς καὶ τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἦσαν ἁρμόδια πρὸς ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀβάσιμος εἶναι καὶ ἀπορριπτέος.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΣ ΠΑΡΟΧΑΣ

Περίπτωσις ατυχήματος κατά την διάρκειαν μεσημβρινής διακοπής της εργασίας

Παροχαί ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἠσφαλισμένον ὑποστάντα ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀναπηρίαν, κατ' ἄρθρον 34 Α.Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», μὴ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ὕπαρξιν ἐξ αὐτοῦ ἀναπηρίας ὅπως αἱ συνέπειαι ἐκδηλωθῶσιν ἀμέσως, ἀλλὰ δυναμένων νὰ ἐπέλθωσι καὶ βραδύτερον διὰ βαθμιαίας ἐξελίξεως.—Ὕπαρξις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ ἐκείνου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὁ παθὼν δὲν ἀπεμακρύνθη τοῦ χώρου ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας.—Δυνατὴ ἡ παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ τοῦ συμπληρώσαντος τὸ ὅριον ἡλικίας ἠσφαλισμένου.—Δικαίωμα ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὁ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ἄρθρον 34) καλύπτει κατὰ ἰδιον τρόπον τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, τὸ ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἐκ βιαίου συμβάντος (ἴδετε σχετικῶς *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἔκδ. 1955, σελ. 249 ἐπ.).

Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα ρυθμίζεται ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος ἢ τῶν δικαιοδόχων αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ὑπὸ τοῦ νόμου 551 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων» (κωδικοποιητικὸν διάταγμα 24 Ἰουλίου | 25 Αὐγούστου 1920).

(Ἡ εὐθύνη τοῦ τελευταίου ἐκ τοῦ νόμου 551 περιορίζεται εἰς ὡς περιπτώσεις ὁ παθὼν δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἴδετε ΕΕΔ 18, 1250 ἐπ., ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας, ὑπέχοντος πάντως τοῦ ἐργοδότου εἰς οἱανδήποτε περίπτωσιν ὑποχρέωσιν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ., ἴδετε ΕΕΔ 18, 829, ἔνθα ἡ νεωτέρα ἀρεοπαγιτικὴ νομολογία καὶ ΕΕΔ 18, 1121 ἐπ., ἔνθα ἀγόρευσις τοῦ Ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου *Β. Σακελλαρίου*).

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐξ οὗ προεκλήθη ἀναπηρία τοῦ μισθωτοῦ καὶ τοῦ ὁποίου αἱ συνέπειαι δὲν ἐξεδηλώθησαν ἀμέσως.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀκολουθοῦν τὰ παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1673]1958, εἰσηγητὴς *Ν. Παναγιωτάτος*, ΕΕΔ 17, 1280), δέχεται, ὅτι διὰ τὴν ὕπαρξιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως αἱ συνέπειαι τούτου ἐκδηλωθῶσιν ἀμέσως, ἀλλὰ δύνανται νὰ ἐπέλθωσι καὶ βραδύτερον διὰ βαθμιαίας ἐξελίξεως, ἀρκεῖ μεταξὺ τῆς ἐξωτερικῆς βιαίας ἐνεργείας καὶ τῆς βλάβης νὰ ὑφίσταται αἰτιώδης σύνδεσμος.

Αὕτη εἶναι ἡ ἄποψις καὶ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καὶ τῆς θεωρίας (ἴδετε *Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων καὶ Ἐπαγγελματικῶν Νόσων, σελ. 122 ἐπ., *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 251 ἐπ., *Α. Τούση*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, τόμος Β', σελ. 42, νομολογίαν τοῦ πολιτικῶν δικαστηρίων εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1280).

Ὡς πρὸς τὸν αἰτιώδη σύνδεσμον μεταξὺ τοῦ συμβάντος καὶ τοῦ ἐπελθόντος ἀτυχήματος ἴδετε καὶ Α.Π. 72]1960 (εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 19, 334 καὶ λοιπὰς αὐτόθι παραπομπάς).

Ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεκτὸν γενόμενον ὅτι θεωρεῖται ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ τὸ ἐπισυμβαῖνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν ἀπομακρύνεται τοῦ χώρου ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας (συμφώνως καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 257).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1264/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Χαρμπούρης***
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Γεωργιάδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 835 τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1959 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, διὰ τῆς ὁποίας, γενομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ἀπερρίφθη τὸ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος προβληθὲν αἴτημα πρὸς χορήγησιν αὐτῷ συντάξεως λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἢ παροχὴν ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς. Ἡ αἴτησις αὕτη, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» διὰ τὴν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. παροχὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ἠσφαλισμένος ἔχῃ πραγματοποιήσει ὡρισμένον ἀριθμὸν ἡμε-

ρομισθίων. Άλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὅταν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὰς δικαίωμα ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβάν, ἐὰν μὲν τοῦτο ἐπῆλθεν ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις ἡμερομισθίων, ἄλλως δὲ ἀρκεῖ ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἡμίσεος τῶν κανονικῶς ἀπαιτουμένων ἡμερῶν ἐργασίας.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων διὰ τὴν ὕπαρξιν ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς βίαιον συμβάν, δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως αἱ συνέπειαι τούτου ἐκδηλωθῶσιν ἀμέσως, ἀλλὰ δύνανται νὰ ἐπέλθωσι καὶ βραδύτερον διὰ βαθμιαίας ἐξελίξεως, ἀρκεῖ μεταξὺ τῆς ἐξωτερικῆς βιαίας ἐνεργείας καὶ τῆς βλάβης (σωματικῆς ἢ πνευματικῆς) νὰ ὑφίσταται αἰτιώδης σύνδεσμος.

Ἐν προκειμένῳ ἡ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1291] 1957 γνωματεύσεώς της ἔκρινεν, ὅτι ὁ αἰτῶν πάσχει ἐκ μετατραυματικῆς ψυχονευρώσεως μὲ ἀναπηρίαν 40ο]ο καὶ καθώρισεν ὡς αἴτιον τῆς παθήσεώς του τὸ ἀτύχημα, ὅπερ συνέβη εἰς αὐτὸν τὸ ἔτος 1950 (ἐλαφρὰ ἐγκεφαλικὴ διόσεισις), διὰ τὸ ὁποῖον παρεσχέθη αὐτῷ νοσηλεία εἰς τὴν χειρουργικὴν κλινικὴν τοῦ Ἱδρύματος. Τὴν διαπίστωσιν ταύτην δέχεται μὲν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀλλ' ἔκρινεν, ὅτι «ἡ ἐνότης τῆς περιπτώσεως ταύτης δέον νὰ θεωρηθῇ, ὅτι διεσπάσθη ἀσφαλιστικῶς, λόγῳ τοῦ μεσολαβήσαντος χρονικοῦ διαστήματος τῶν ἓξ ἐτῶν».

Κατόπιν τῆς γενομένης ἰατρικῆς διαπιστώσεως ὅτι ἡ πάθησις, ἥτις ἐπέφερε τὴν ἀναπηρίαν τοῦ αἰτοῦντος εἶναι ἀπότοκος ἀτυχήματος, δι' ὃ ἐνοσηλεύθη εἰς κλινικὴν τοῦ Ἱδρύματος, ὁ ἀπὸ τοῦ βιαίου συμβάντος διαδραμὼν χρόνος μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως συντοξιοδοτήσεως ἐκ τοῦ λόγου τούτου δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ, κατὰ τὰς ἡγουμένας σκέψεις, διάσπασιν τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου ἐρειδομένη κρίσις τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι νόμιμος.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν ὡσαύτως, ὅτι ἐκ τῶν ὑποβληθέντων στοιχείων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων δὲν προέκυψεν, ἐὰν ὁ αἰτῶν ἐτραυματίσθη κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐφ' ὅσον εἶναι ἀμφίβολος καὶ αὐτὴ ἡ ὥρα τοῦ τραυματισμοῦ του κατὰ τὴν 21ην Ἰουνίου 1950 καὶ λαμβανομένου προσέτι ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐργοδότις Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Ὑδάτων ἀπέλυσε τοῦτον λόγῳ μακρᾶς ἀπουσίας, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ μεταφορὰ τοῦ τραυματισθέντος ἐγένετο διὰ τοῦ αὐτοκινήτου τῆς Ἑταιρείας καὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν παρ' αὐτῇ ἐργαζομένων. Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, πάντες οὗτοι καταθέτουσιν ὅτι τὸ ἀτύχημα συνέβη ἐν τῷ τόπῳ ἐκτελέσεως τῶν ἔργων καὶ ὅτι προεκλήθη ἐκ τῆς πτώσεως ξυλίνης δοκοῦ, ὡς καὶ ὅτι ὁ αἰτῶν μετεφέρθη ἐκ τοῦ ἐργοστασίου εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Διαφοραὶ μεταξὺ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων, οἵτινες δὲν ὑπῆρξαν πάντες αὐτόπται, ἐμφανίζονται ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡς πρὸς τὴν ὥραν τοῦ ἀτυχήματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς πρὸς τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε τοῦτο χώραν, διότι τινὲς μὲν βεβαιοῦν, ὅτι τοῦτο ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, τινὲς δὲ ὅτι συνέβη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀτύχημα, τὸ ὁποῖον συμβαίνει εἰς ἐργάτην κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπομακρύνεται τοῦ χώρου ἐκτελέσεως τῶν ἐργασιῶν, ἀποτελεῖ ἀτύχημα ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας καὶ συνεπῶς θὰ ἐπλήρου τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐρευνήσασα μόνον ἂν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἀναιτιολόγητος παρίσταται καὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀκυρωτέα.

Διὰ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὁρίζεται, ὅτι ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος δύναται νὰ κερδίζῃ, ὑπὸ τὰς ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ τῆς αὐτῆς παραγράφου ὁριζομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους, πλέον μὲν τοῦ τρίτου, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν 2]3 ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, δικαιοῦται, ἐφ' ὅσον εἶχε συμπληρώσει καὶ τὸν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἧς θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας.

Ὁ περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων νόμος προβλέπει μὲν ὅριον ἡλικίας, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁποίου ὁ ἠσφαλισμένος, ἐφ' ὅσον συγκεντροῖ καὶ τὰς λοιπὰς κατὰ νόμον προϋποθέσεις, δικαιοῦται συντάξεως, οὐ μόνον ὅμως δὲν ἐμποδίζει τὸν ὑπερβάντα τὸ ὅριον τοῦτο, ὅπως συνεχίζῃ ἐργαζόμενος, ἀλλὰ καὶ ρητῶς προβλέπει τὴν δυνατότητα τοῦ συνυπολογισμοῦ τῶν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου πραγματοποιουμένων ἡμερομισθίων, ἡ ἡλικία συνεπῶς μόνη τοῦ ἠσφαλισμένου δὲν δύναται νὰ στερήσῃ αὐτὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἐφ' ὅσον θὰ συνέτρεχον αἱ λοιπαὶ τοῦ νόμου προϋποθέσεις. Ὅθεν ὁ ἀποκλεισμὸς τοῦ αἰτοῦντος ἀπὸ τῆς χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ τῆς προκεχωρημένης ἡλικίας του, ἀγόντος τὸ 70όν, δὲν τυγχάνει νόμιμος.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΔΙΟΡΙΣΘΕΝΤΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

Έννοια διατάξεως άρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ως έτροποποιήθη

Απόλυσις αναγκαστικώς κατά τον Α.Ν. 1836/1951 τοποθετηθέντων πολεμιστών, λόγοι και διαδικασία απολύσεως.— Αντικατάστασις πολεμιστών (εν οις και οι δικηγόροι) κατ' άρθρον 11 Α.Ν. 1836/1951, ως έτροποποιήθη.—Δυνατή αύτη δια πάντα λόγον, μη οφειλόμενον εις υπαιτιότητα του τοποθετηθέντος, της οποίας υφισταμένης αρμοδία είναι δι' απόλυσιν η Πρωτοδικειακή Επιτροπή του άρθρου 7 του Α.Ν. 244/1936.

Έπρόκειτο περί δικηγόρου, διορισθέντος εις Δήμον, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3 του ά.ν. 1836/1951 «περί τροποποιήσεως και κωδικοποιήσεως της νομοθεσίας περί προστασίας απολυομένων εκ των τάξεων του στρατού», ως έτροποποιήθη υπό του άρθρου 4 § 3 του ν.δ. 2657/1953 (ίδετε ΕΕΔ 14, 1105, ένθα κωδικοποιήσεις των ισχυουσών διατάξεων, και περί του διορισμού δικηγόρου νομολογίαν του Συμβουλίου της Επικρατείας εν ΕΕΔ 19, 20).

Η εν προκειμένω τοποθέτησις του πολεμιστού δικηγόρου εγένετο τον Νοέμβριον 1954 και κατ' εφαρμογήν της διατάξεως του άρθρου 11 του ά.ν. 1836/1951, ως ετροποποιήθη υπό του άρθρου 10 του ν.δ. 2657/1953, εζητήθη υπό του Δήμου η αντικατάστασις αυτού δι' άλλου δι' αιτήσεώς του προς το Κεντρικόν Συμβούλιον προστασίας απολυομένων εκ του στρατού, υποβληθείσης την 22 Απριλίου 1959, το Συμβούλιον δε δι' αποφάσεώς του (της ακυρωθείσης ήδη υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας) ανεκάλεσε την τοποθέτησιν του δικηγόρου και αντ' αυτού ετοποθέτησεν άλλον.

Την ανακλητικήν αύτην πράξιν ο δικηγόρος προσέβαλεν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, προβαλών ως λόγους ακυρώσεως αναρμοδιότητα του εκδόντος αύτην οργάνου, αναιτιολόγητον και μη νόμιμον ως παρελθόντος εύλογου χρόνου από της τοποθετήσεως αυτού.

Το Συμβούλιον της Επικρατείας, ακολουθούν τα παρ' αυτού νομολογηθέντα ως προς την έννοιαν της ανωτέρω διατάξεως, δέχεται και πάλιν, ότι η αντικατάστασις του πολεμιστού πρέπει να μη αφορά εις λόγον συνιστώντα υπαιτιότητα του πολεμιστού (ούτω και η Σ.Ε. 594/1960, εισηγητής *Ν. Γαβαλλάς*, ΕΕΔ 19, 416, Σ.Ε. 906/1960, εισηγητής *Κ. Λάρας*, ΕΕΔ 19, 604 και λοιπαί), ενώ, ως γνωστόν, διάφορος είναι η άποψις του Άρειου Πάγου, μη απαιτουμένου κατά τούτον να δικαιολογήται η αντικατάστασις (ίδετε Α.Π. 404/1959, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1187, Α.Π. 68/1960, εισηγητής *Δ. Οικονομόπουλος*, ΕΕΔ 19, 274).

Συμφωνούν όμως ήδη και τα δύο Ανώτατα Δικαστήρια της χώρας εις το ότι η περί αντικαταστάσεως αίτησις δέον να υποβάλληται εντός εύλογου χρόνου από της παρόδου 15 ημερών από της τοποθετήσεως του πολεμιστού (ίδετε Α.Π. 281/1960, Ολομελείας, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 692, και νομολογίαν του Σ.Κ. εις ΕΕΔ 19, 604 επ.).

Ανεξαρτήτως, επομένως, του λόγου, δια τον οποίον ηκυρώθη η ανωτέρω ανακλητική της τοποθετήσεως του δικηγόρου πράξις, εις την περίπτωσιν και κατά την ομοφώνως γνώμην των Ανωτάτων Δικαστηρίων της χώρας (εντός εύλογου χρόνου) ή εν προκειμένω αντικατάστασις ήτο παράνομος και εκ του λόγου τούτου, αφού εγένετο μετά πενταετίαν σχεδόν από της αρχικής τοποθετήσεως του δικηγόρου.

Πέραν όμως της εξελίξεως της υποθέσεως αυτής, από απόψεως νομοθετικών κειμένων, τίθεται το ζήτημα, από νομοθετικής απόψεως, αν αι διατάξεις αύται περί αντικαταστάσεως και περί απολύσεως των τοποθετουμένων δυνάμει του νόμου 1836/1951 μισθωτού προσαρμόζωνται προς την φύσιν του δημοσίου λειτουργήματος και την θέσιν των δικηγόρων, διά τους οποίους έπρεπε να υπάρξουν ειδικαί διατάξεις, ώστε να μη εμφανίζηται το φαινόμενον να αντικαθίσταται ο δικηγόρος «δι' έλλειψιν ωρισμένων γνώσεων ή ικανοτήτων κλπ.», κατά την άποψιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως συμβαίνει επί κοινών μισθωτών, ή να αντικαθίσταται και άνευ αιτιολογίας κατά την κρίσιν του εργοδότου περί της ανάγκης αντικαταστάσεως, κατά την άλλην άποψιν του Άρειου Πάγου, ή και να απολύηται κατόπιν αποφάσεως της Πρωτοδικειακής Επιτροπής του άρθρου 7 του ά.ν. 244/1936 και διά τους εν άρθρω 7 του ά.ν. 1836/1951 λόγους, κατά την κρίσιν του δια τούς κοινούς μισθωτούς συντεθειμένου συλλογικού οργάνου διοικήσεως.

Και ναι μεν κατά το άρθρον 7 § 4 του ά.ν. 1836/1951, προκειμένου περί του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου η απόφασις της Πρωτοδικειακής Επιτροπής (περί απολύσεως) αντικαθίσταται δι' αποφάσεως του αρμοδίου προς επιβολήν πειθαρχικών ποινών Συμβουλίου (και εις την διάταξιν υπάγονται και οι δικηγόροι, Α.Π. 855/1953, εισηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 12, 786), άλλ' η διάταξις του άρθρου 3 του ά.ν. 1836/1951, επί τη βάσει της οποίας διορίζονται οι δικηγόροι, καλύπτει και υποχρέους πέραν των ως άνω Νομικών Προσώπων, διά τους οποίους υφίσταται αρμοδιότης της

Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καὶ δι' αὐτὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἔπρεπε νὰ ἔχῃ νομοθετηθῇ εἰδικὸς ὡς πρὸς τοὺς πολεμιστὰς δικηγόρους τρόπος ἀπολύσεως, ἀνάλογος πρὸς τὴν φύσιν τοῦ λειτουργήματος αὐτῶν καὶ τὴν θέσιν των, διακρινομένων διὰ ποικίλους λόγους τῶν κοινῶν μισθωτῶν, ὅσον καὶ ἂν αἱ ἀνάγκαι τῆς ζωῆς ἐπέβαλλον καὶ τὴν παραλλήλως πρὸς τοὺς κοινοὺς μισθωτοὺς προστασίαν των κατὰ τὸν ἀ.ν.1836]1951.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2272/1960, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Δήμιτσας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Στυμφαλιάδης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Β. Ζῶγκος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, διώκουσα τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 114 τῆς 11 Μαΐου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἀνεκλήθη ἡ παρὰ τῷ Δήμῳ Νέας Σμύρνης τοποθέτησις ὡς δικηγόρου, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, τοῦ παρὰ τοῦ νόμου τούτου προστατευομένου Θ.Δ., μετ' ἐννόμου συμφέροντος καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα τύποις δεκτὴ καὶ οὐσίᾳ ἐξεταστέα τυγχάνει.

Νομοτύπως παρεμβαίνει διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1959 δικογράφου ὁ εἰς θέσιν τοῦ αἰτοῦντος διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοποθετηθεὶς δικηγόρος Κ.Λ., ἔχων ἔννομον συμφέρον εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ» ὁρίζεται, ὅτι: «Ἡ ἀπόλυσις τῶν τοποθετηθέντων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις . . » 3. Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936 καὶ τοῦ 771]1937 α' ... β) δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην εἰς τὰ τραύματά του, καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφοράν», διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 2657]1953, ὁρίζεται ὅτι: «Οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἄλλου προσώπου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσιν ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ (εἰς οὓς περιλαμβάνεται καὶ ὁ βάσει τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 τοποθετούμενος δικηγόρος) δύναται νὰ ζητήσῃ ὁ ἐργοδότης παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 διὰ πάντα λόγον, μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ τοποθετηθέντος, ὡς ἐπὶ παραδείγματι δι' ἔλλειψιν παρὰ τῷ τοποθετηθέντι ὡρισμένων γνώσεων ἢ ἱκανοτήτων, ἀπαραιτήτων ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐνῷ τουναντίον διὰ λόγους ὑπαιτίους, ἤτοι πειθαρχίας ἢ ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς τοῦ τοποθετηθέντος, δύναται νὰ χωρήσῃ ἀπόλυσις αὐτοῦ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 ἀ.ν. 1836]1951 ὁριζόμενα, δι' ἣν ἁρμόδιον, ὅπως ἀποφασίσῃ, εἶναι ἕτερον ὄργανον, ἡ παρ' ἑκάστῃ πρωτοδικειακῇ περιφερείᾳ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936 «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν», ἥτις, κρίνουσα ἐπὶ τῆς βασιμότητος τῶν προβαλλομένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου λόγων, δὲν ὑποχρεοῦται, ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀντικαταστάσεως, νὰ δεχθῇ ὁπωσδήποτε τὸ αἴτημα τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀπολύσεως, καὶ ἐνώπιον τῆς ὁποίας δύναται νὰ παραστῇ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀπόψεων αὐτοῦ ὁ τοποθετηθεὶς ἔφεδρος πολεμιστής.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὁ Δῆμος Νέας Σμύρνης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. ἐμπ. 57 τῆς 22 Ἀπριλίου 1959 αἰτήσεώς του πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἀ. ν. 1836]1951 ἠτήσατο τὴν ἀντικατάστασιν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 11 ἀ. ν. 1836]1951 τοῦ ἤδη αἰτοῦντος δικηγόρου, προβάλλων ὡς λόγους ὅτι οὗτος ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπαφεύγει νὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ νομικῶν θεμάτων καὶ ἀφ' ἑτέρου συμπεριφέρεται ἀναρμόστως καὶ ὑβριστικῶς, εἰς σημεῖον, ὥστε νὰ καθίσταται ἀδύνατος πᾶσα μετ' αὐτοῦ συνεργασία, λόγῳ τοῦ ἐριστικοῦ τοῦ χαρακτῆρος του, ἐπερχομένων οὕτω εὐλόγως ζημιῶν εἰς τὸν Δῆμον», ἤτοι λόγους ὀφειλομένους εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ τοποθετηθέντος δικηγόρου, οὓς ἁρμόδιον νὰ κρίνῃ καὶ ἐκτιμήσῃ ἦτο οὐχὶ τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων, ἀλλ' ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244]1936 προβλεπομένη Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπή. Συνεπῶς ἀναρμοδίως τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐπελήφθη τῆς προκειμένης ὑποθέσεως καὶ ἀνεκάλεσε τὴν προγενεστέραν ἀπόφασιν αὐτοῦ (ὑπ' ἀριθ. 71 τῆς 19 Νοεμβρίου 1954) περὶ τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ὡς δικηγόρου παρὰ τῷ Δήμῳ Νέας Σμύρνης καὶ ἀκυρωτέαν κατέστησε τὴν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112 ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΕΙΣ ΔΟΣΕΙΣ

Ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περὶ ἀμέσου καὶ πλήρους καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως

Ὑποχρέωσις ἐργοδότου, κατ' ἄρθρον 2 Νόμου 3198|1955, πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον ἅμα τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας μόνον τοῦ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, τοῦ ὑπολοίπου καταβλητέου εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν.— Δήλωσις ἐργοδότου ὅτι ἡ ἀποζημίωσις θέλει καταβληθῇ «τοῖς μετρητοῖς» δὲν σημαίνει, ὅτι οὗτος ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν καὶ τῆς ἀμέσου ἅμα τῇ καταγγελίᾳ καταβολῆς ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ, παραιτούμενος τοῦ δικαιώματος τῆς εἰς δόσεις καταβολῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3198|1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 502) ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀπολυομένων ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ προμηνύσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν δι' ἕκαστον, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Ἐὰν ἡ ἀποζημίωσις εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὡσαύτως νὰ καταβάλῃ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τὸ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν μέρος ταύτης, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπὶ πλέον ποσὸν εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν, ἐκτὸς ἂν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως ὑπολείπηται μικρότερον ποσόν. Ἡ πρώτη τῶν δόσεων εἶναι καταβλητέα τὴν ἑπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως.

Ἡ διάταξις ἐτέθη προφανῶς, ἵνα διευκολύνῃ τοὺς ἐργοδότας κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποζημιώσεων τῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν παλαιὰν ὑπηρεσίαν καὶ δικαιοῦνται ἐξ αὐτοῦ τῶν ἀναλόγων ἀποζημιώσεων (μὴ ὑπερβαινουσῶν πάντως τὰς ἀποδοχὰς δύο ἐτῶν, ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 304, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς ἀρεοπαγιτικὴν νομολογίαν), χωρὶς νὰ ἀποκλείηται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ παραιτηθῇ τοῦ δικαιώματος του τούτου (τῆς εἰς δόσεις καταβολῆς), καταβάλλων πλήρη τὴν ἀποζημίωσιν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως.

Ἡ καθυστέρησις πάντως μιᾶς τῶν κατὰ τὸν νόμον τούτων ὀφειλομένων δόσεων ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 103, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7051|1958, Πρωτοδίκης *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 18, 315).

Ἂν ὁ ὑπάλληλος ζητήσῃ νὰ τῷ καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112|1920, παραιτούμενος τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης καὶ κατὰ τὸ ἀπαιτητὸν μέρος αὐτῆς (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198|1955), τὸ δικαστήριον θὰ ἐπιδικάσῃ τὰς κατὰ τὸν χρόνον τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς ἀπαιτητὰς δόσεις (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 904|1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 17, 305, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1097|1958, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 416).

(Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπολυθέντος δι' ἐπιδότησιν ἀνεργίας ἴδετε ΕΕΔ 18, 793 ἐπ., ἔνθα σχετικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5639/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Γεραρῆς*
Δικηγόρος ὁ κ. Β. Μαυρίδης

Καθ' ἃ σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν σκέψεων τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, αὐτὴ δὲν ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος (ἐναγομένη) ἑταιρεία, ἥτις κατήγγειλε τὴν μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος σύμβασιν ἐργασίας, εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν πρὸς αὐτὸν μόνον τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 14.892 (λόγῳ ἀποζημιώσεως νόμου 2112) καὶ οὐχὶ τοῦ ποσοῦ 42.016, ὡς περὶ τούτου ὁ ἐκκαλῶν διὰ τῆς ἐφέσεώς του ὑποστηρίζει, ἀλλ' ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ ποσοῦ δραχμῶν 42.016, ἐξ οὗτινος ὅμως ποσοῦ τὰς δραχμὰς 14.892 ἐδικαιοῦτο οὗτος νὰ λάβῃ εὐθὺς κατὰ τὴν γενομένην ἀπόλυσίν του καὶ ὅπερ ποσὸν καὶ τῷ ἐπεδικάσθη, διὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν ἐδέξατο ἡ ἐκκαλουμένη, ὅτι δικαιοῦται οὗτος νὰ τὸ λάβῃ εἰς τριμηνιαίας δόσεις, αἵτινες δὲν εἶχον καταστῇ ἀπαιτηταὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πρωτοδίκου συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς. Τοῦτο, ὅπερ ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἶναι ἀπολύτως σύμφωνον καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 νόμου 3198|1955, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔννοιαν τῆς ὁποίας ἂν ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς τῶν 6 μηνῶν (ὡς ἐν προκειμένῳ συμβαίνει), ὁ ἐργοδότης εὐθὺς ἅμα τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ μόνον τὸ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν τούτων (6 μηνῶν) ἀνερχόμενον ποσόν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον καταβάλλῃ εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν 3 μηνῶν, ἡ πρώτη δὲ τούτων εἶναι καταβλητέα τὴν ἑπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως. Οὐδόλως ὀφθὲν ἐσφαλεῖ ἡ ἐκκαλουμένη ταῦτα εἰποῦσα καὶ ὁ λόγος ἐφέσεως, συνιστάμενος εἰς τὸ ὅτι ἐσφαλεῖν ἡ ἐκκαλουμένη, δεχθεῖσα ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος εἶναι ὑπόχρεως εἰς καταβολὴν πρὸς αὐτὸν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 14.892, εἶναι ἀπορρι-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ

Παροχή έργασίας κατά Κυριακάς είς ήμερησίαν έφημερίδα και πρόσθετος άμοιβή

'Απαγόρευσις τής έργασίας κατά Κυριακάς είς τό έν γένει προσωπικόν τών έκδιδομένων ήμερησίων έφημερίδων.—'Ανεφάρμοστον τής ύπ' άριθ. 8900|1946 ύπουργικής άποφάσεως περί προσαυξήσεως άμοιβής δι' έργασίαν κατά Κυριακάς, προϋποθετούσης μόνιμον παροχήν έργασίας.—'Ανεπέρειστον αξιώσεως και έπί τού άρθρου 904 'Αστικού Κώδικος.—Χρόνος άπασχολήσεως μισθωτού και διάταξις άρθρου 16 § 3 Π.Δ. 27.6|4.7.1932.—Νόμιμος μισθός συντακτών Τύπου.—'Εννοια ίδιωτικού ύπαλλήλου κατά Ν.Δ 2655|1953.—Παροχή έργασίας ύπό ύπαλλήλου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου είς έπιχείρησιν.—Καταγγελία συμβάσεως.—"Ελλειψις δικαιώματος άποζημιώσεως νόμου 2112, τήρησις όμως τού έγγράφου τύπου καταγγελίας κατ' άρθρον 5 § 3 Νόμου 3198|1955.—Καταγγελία συμβάσεως έργασίας ύπό πληρεξουσίου.

Περιπτωσις τής κατωτέρω άπογραφείσης υπ' Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ως εφετειον, υπήρξε παροχή έργασίας είς ήμερησίαν έφημερίδα κατα Κυριακάς, διά την οποιαν, ως προκυπτει εκ τής άποφάσεως τού Πρωτοδικείου, εζητήθη ή κατά τό ο|ο προσαυξησις της νομίμου άμοιβής κατα την ύπ' άριθ. 8900|1946 ύπουργικήν απόφασιν, ως ήρμηνεύθη ύπό της ύπ' άριθ. 25825|1951 όμοιως (ΕΕΔ 12, 388).

'Εκ τών ισχυουσών περι Τύπου διατάξεων (ίδετε και *Γ. Τρίμη*, ΕΕΔ 19, 668), ως δέχεται ή άποφασις, απαγορευεται ή κατα Κυριακας έργασία, ένῳ, εξ άλλου, ή εφαρμογή της άνωτέρω ύπουργικής αποφάσεως, κατα τα παγίως εν τῃ νομολογίᾳ τών δικαστηρίων δεκτά γενόμενα, προϋποθέτει νά παρέχηται νομίμως ή έργασία (Α.Π. 276|1959, 'Ολομελείας, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 615, ίδετε και ΕΕΔ 17, 909, ένθα και λοιπαι παραπομπαί).

"Υπήρχεν όμως έν τῃ άγωγῃ βάσις είς τόν έκ της παρανόμου παροχής της έργασίας άδικαιολογητον πλουτισμόν του έργοδότου και έπ' αύτού ή άπόφασις τού Πρωτοδικείου δέχεται, ότι ή αξίωσις δέν ήδυνατο νά στηριχθῃ και έπί τούτου, ως απαγορευομένης της έργασίας.

"Αν καλῶς άντιλαμβανόμεθα, θέλει νά είπῃ ή

πτέος ως έπί έσφαλμένης προϋποθέσεως έρειδόμενος.

Τό γεγονός ότι πράγματι, καθ' ά προκύπτει έκ τού έγγράφου της άναγγελίας της γενομένης καταγγελίας της συμβάσεως έργασίας (προσαγόμενον έν φωτοτυπίᾳ έγγραφον), ή καταγγείλασα την σύμβασιν έργασίας έφεσίβλητος 'Εταιρεία έδήλωσεν, ότι τό παρά τού έκκαλούντος δικαιούμενον ποσόν τών δραχμών 42.016 θέλει καταβληθῆ «τοίς μετρητοίς», δέν σημαίνει, ότι ούτη άνέλαβε την ύποχρέωσιν και της άμέσου, άμα τῃ γενομένῃ καταγγελίᾳ, καταβολῆς όλοκλήρου τού ποσού, ούτε και ότι παρητήθη τού δικαιώματός της όπως καταβάλῃ κατά τόν της άπολύσεως χρόνον μόνον τό όπερ έκ τού νόμου ύποχρεούται και είς άποδοχάς ό μηνῶν άνερχόμενον ποσόν (κατά τά έν ήγουμένῃ σκέψει ρηθέντα). "Οθεν, άπορρίψασα ή έκκαλουμένη άπόφασις τόν ισχυρισμόν τούτον τού έκκαλούντος, ούδόλως έσφαλε και άπορριπτέος τυγχάνει ό λόγος της έφέσεως κατά τό β' σκέλος αύτού.

άποφασις, ότι, άφού άπηγορεύετο ή έργασία κατα τάς Κυριακας, ό έργοδοτης δέν θα ήτο δυνατόν να άπασχολήσῃ άλλον νομίμως, ώστε να κατυβάλῃ είς τούτον την προσαύξησιν της ύπ' άριθ. 8900|1946 ύπουργικῆς αποφάσεως: ("Ιδετε όμοίως τήν Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 10342|1957, εισηγητής *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 16, 935, άντιθέτως όμως αι Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 7697|1958, εισηγητής *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 17, 909, 5989|1959, εισηγητής *Ν. Καλφογιάννης*, ΕΕΔ 18, 1089).

'Αφού ή συμβασις εργασίας υπήρξεν έκ τού άνωτέρω λόγου άκυρος, ύποχρεούται ό έργοδότης είς άπόδοσιν τού ληφθέντος, διότι όμως άκριβῶς ή αύτουσία άπόδοσις τού ληφθέντος έν προκειμένῳ (της έργασίας) δέν είναι δυνατή, λόγῳ της φύσεως αύτης, όφειλεται ή άποκατάστασις της ληφθείσης παροχής (*Π. Ζέπος*, 'Ενοχ. Γενικόν, σελ. 412 έπ., *Κ. Καυκᾶς*, 'Ενοχ. Είδικόν, ύπ' άρθρον 908 Α.Κ., σελ. 583).

'Εκ της άνωτέρω ύπουργικῆς άποφάσεως προκύπτει, ότι πᾶς έργαζόμενος νομίμως κατά Κυριακάς λαμβάνει τήν έξ 75 ο|ο προσαύξησιν της νομίμου άμοιβῆς του, έκ τού ότι δέ λαμβάνεται ώς μέτρον τού άδικαιολογήτου πλουτισμού τό κοσόν, τό όποίον θα κατέβαλλεν ό έργοδοτης, ίνα μισθώσῃ τήν έργασίαν τρίτου (Α.Π. 124|1960, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 450) και τρίτον δέν θά προσελάμβανεν έγκύρως ό έργοδότης είς την περίπτωσιν, δέν έπεται, ότι έπαυσεν ή έργασία να έχῃ οίκονομικήν διά τόν έργοδότην άξίαν, άφού παρεσχέθη. ("Ιδετε και σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 16, 934).

'Ο μισθωτός της περιπτώσεως ήτο κατά κύριον έπάγγελμα ύπάλληλος νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και είργάζετο παρέργως και είς την έφημερίδα της ίδιωτικῆς έπιχειρήσεως.

Δέχεται ή άπόφασις, ότι ναι μέν κατά τό άρθρον 5 § 3 τού νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502) άπητείτο έγγραφος καταγγελία της συμβάσεως έργασίας, άλλ' όχι και καταβολή τῆς έκ τού νόμου 2112|1920 όφειλομένης άποζημιώσεως, της όποίας δικαιούνται οί κατά κύριον έπάγγελμα ίδιωτικοί ύπάλληλοι.

Πράγματι, ή φράσις τού άρθρου 5 § 3 τού νόμου 3198|1955 «ή καταγγελία της συμβάσεως έργασίας είναι έγκυρος, έφ' όσον γίνῃ έγ-

γράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις» ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι καταβάλλεται ἡ ἀποζημίωσις, ἐφ' ὅσον κατὰ τοὺς κειμένους νομοὺς ὀφείλεται τοιαύτη (ἴδετε Α.Π. 8|1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 133. Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6884|1958, εἰσηγητὴς *Ι. Ντελιάνης*, ΕΕΔ 17, 1006).

Δισταγμοὶ ὅμως, νομίζομεν, προκύπτουν καὶ ἂν ἀπητεῖτο ἐν προκειμένῳ νὰ τηρηθῇ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁ ἔγγραφος τύπος τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955, ἀφοῦ ἐκ τῆς ὅλης οἰκονομίας αὐτοῦ προκύπτει, ὅτι ἀναφέρεται εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν.δ. 2655|1953 ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, δὲν ὑπῆρξεν ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως, διὰ νὰ δικαιοῦται καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1889/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Αἰμ. Παπαγεωργίου*

Ἐκτίθησιν ὁ ἐφεσίβλητος ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπὸ 20.11.1959 ἀγωγῇ του, ὅτι, προσληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του, ἀρχικῶς μὲν κατ' ἔτος 1928, ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας χρόνου ἀορίστου, παρέσχεν αὐτῷ, ἐργαζόμενος ὡς συντάκτης–δημοσιογράφος (ρεπόρτερ), εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐνταῦθα ἐκδιδομένην ἡμερησίαν ἐφημερίδα Ἰδιοκτησίας του τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1941, ἐπαναπροσληφθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ ἰδίου τὴν 1.4.1945, δι' ἀόριστον ὡσαύτως χρόνον, παρεῖχεν αὐτῷ ἐκτοτε τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας, τῇ ἀπολήψει κατὰ μὲν τὸ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 ἕως καὶ τῆς 30.4.1956 χρονικὸν διάστημα μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 1350, κατὰ δὲ τὸν ἀπὸ 1.5.1956 καὶ ἐντεῦθεν χρόνον τοιούτου ἐκ δραχμῶν 1551. Αἰτεῖται, τούτοις ταῖς λόγοις, τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπιδίκασιν α') τοῦ ἰσοπόσου τῆς διαφορᾶς μεταξὺ νομίμως καταβλητέων καὶ καταβληθεισῶν αὐτῷ, κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1954 ἕως καὶ 20ῆς Αὐγούστου 1959 χρονικὸν διάστημα ἀποδοχῶν, β) τοῦ ἰσοπόσου τῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 21.8 ἕως καὶ 21.11.1959 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ πράγματι καὶ προσηκόντως προσήνεγκε τῷ ἐναγομένῳ τὰς ὑπηρεσίας του, καταβλητέων αὐτῷ νομίμως ἀποδοχῶν ἐκ δραχμῶν 6.990 ἐν συνόλῳ καὶ γ) τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἰσοπόσων τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ προσαυξήσεων τῶν ἡμερησίων ἀποδοχῶν του (75 ο|ο) διὰ παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ τῷ ἀντιδίκῳ του Κυριακὴν ἐργασίαν καὶ τοιαύτην κατὰ τὰς νόμῳ μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, κατὰ τὰ ἔτη 1954 ἕως καὶ 1959, ἐκ δραχμῶν 18.676, ἐν συνόλῳ, καθ' ὃ ποσὸν κατέστη ἀλλοῶτε οὗτος ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος, δεδομένου ὅτι θὰ κατέβαλλε τοῦτο εἰς ἕτερον προσλαμβανόμενον ὑπ' αὐτοῦ διὰ παροχὴν τῆς αὐτῆς ἐργασίας μισθωτόν. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ τελευταῖον τοῦτο αἴτημα, κατά τε τὴν κυρίαν καὶ ἐπικουρικὴν βάσιν του, ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ἔνδικος ἀγωγή, δεδομένου ὅτι κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900|1946 ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὕτη συνεπληρώθη καὶ ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825|1951 ὁμοίας, προϋποθεσις τοῦ δικαιώματος τοῦ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργασθέντος μισθωτοῦ εἰς ἀπόληψιν τῆς ἐξ 25 ο|ο ἐπὶ τῶν νομίμων ἡμερησίων ἀποδοχῶν του προσαυξήσεως ταύτων εἶναι τὸ νόμιμον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας, τῆς παροχῆς ταύτης. Ἐφ' ὅσον δὲ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 37 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1092|1938 «περὶ τύπου» καὶ 3 § 4 τοῦ ἀ.ν. 582|1945 ἀπαγορεύεται εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῶν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἐπικρατείας ἐκδιδομένων ἡμερησίων ἐφημερίδων ἡ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασία, τῇ ἀπειλῇ κατὰ τῶν παραβατῶν τῶν ἐν ἄρθροις 17 τοῦ ἀ.ν. 1092|1938 καὶ 7 τοῦ ἀ.ν. 582|1945 ποινῶν, ἡ τοιαύτη ἐργασία παρίσταται παράνομος. Τούτοις συνεπῶς, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ ὅτι οὐδόλως ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, διά τινας ἔστω τῶν περιπτώσεων τῆς ὑπ' αὐτοῦ παροχῆς Κυριακῆς ἢ τοιαύτης κατ' ἐξαίρεσιμους ἡμέρας ἐργασίας, συνδρομὴν τῶν ἐν ἄρθροις 9 ἀριθ. 4 καὶ 10 τοῦ π.δ. 8|14.3.1930 καὶ 37 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1092|1938 προϋποθέσεων τῆς κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρεψέως της, ὅτε καὶ μόνον θὰ ὑφίστατο ὑποχρέωσις τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν τῷ παρασχόντι ταύτην μισθωτῷ τῆς προσαυξήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900|1946 ὑ. ἀ., καὶ ἐπομένως καὶ ἀδικαιολόγητος αὐτοῦ, ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος παροχῆς αὐτῆς, πλουτισμός, οὐδ' ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 904 τοῦ Α.Κ δύναται νὰ εὑρῇ ἔρεισμα τὸ ρηθὲν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς αἴτημα. Ὡς πρὸς τὸ λοιπὸν αἰτητικὸν της νόμιμος παρίσταται αὕτη, ὡς ἐρειδομένη εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648 § 1, 653, 349, 350, 656 ἐδ. α' τοῦ Α.Κ., τῆς ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1937 συλλογικῆς συμβάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ γραφείων, ὡς καὶ τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929|3371|1959 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἐγκριθείσης ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν, τῶν ὑπ' ἀριθ. 27358|1954 καὶ 28050|1954 ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3755|1957.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐφεσίβλητος, προσληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἰδιοκτήτου τυγχάνοντος τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἡμερησίας ἐφημερίδος «****», κατ' ἔτος 1928, εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ταύτῃ, ὡς συντάκτης-δημοσιογράφος, μέχρι τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1941, ὅτε διεκόπη ἡ ἔκδοσις τῆς ρηθείσης ἐφημερίδος. Ἐπαναπροσληφθεὶς τὴν 21ην Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1945 ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἐργοδότου του παρεῖχεν αὐτῷ ἔκτοτε καὶ μέχρις 20ῆς Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1959 τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας, ὢν παραλλήλως καὶ ὑπάλληλος τῆς Ἐπιτροπείας τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης, ἡ παρὰ τῇ ὁποίᾳ, καθ' ὅλον τὸ νόμιμον ὡράριον ἀπασχόλησίς του, οὐδεμίαν ἦσκει ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιδίκου του ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 § 3 τοῦ π. δ|γματος τῆς 27|6 - 4.7.1932 δὲν εἶναι δεκτικὴ ἀναλογικῆς ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ ἑτέρων, πλὴν τῶν ἐν τῷ ρηθέντι διατάγματι, περιοριστικῶς ἀπαριθμουμένων ἐργασιῶν (ὅρα ἄρθρον 1 § 1 ὡς ἄνω π. δ|γματος). Εἰργάζετο παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι συνήθως ἀπὸ τῆς 5ης ἀπογευματινῆς ὥρας καὶ ἐπέκεινα, πλὴν τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἀπησχολεῖτο

παρά τῷ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ του καὶ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, ὅτε ἡ παρὰ τῇ ἐφημερίδι ἐργασία του ἤρχετο ἀπὸ τῆς 8ης μ. μ. ὥρας. Αἱ ὧραι τῆς ἡμερησίας παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι ἀπασχολήσεώς του ἦσαν οὐχὶ ἐλάσσονες τῶν ἓξ (6), κατὰ τὰς τέσσαρας δὲ ἐξ αὐτῶν εἰργάζετο ἐν τοῖς γραφείοις τῆς ἐφημερίδος. Τῷ κατεβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ μὲν τὸ ἀπὸ 1.1.1950 ἕως καὶ τῆς 30.4.1956 χρονικὸν διάστημα μηνιαῖος μισθὸς ἐκ δραχμῶν 1350, κατὰ δὲ τὸν ἀπὸ 1.5.1956 καὶ ἐφεξῆς χρόνον τοιοῦτος ἐκ δραχμῶν 1551. Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω πραγματικὰ περιστατικά, λαμβανομένων δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 13α τῆς ἀπὸ 16.9.1937 συλλογικῆς συμβάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ γραφείων, καὶ τῆς παραγράφου 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929|3371|1959 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, καθ' ἃς τῶν δι' αὐτῶν καθοριζομένων ἀποδοχῶν δικαιοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ἐπὶ χρόνον οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 3 1|2 ὡρῶν ἡμερησίως μισθωτοί (τούτου κατ' ἀντιδιαστολὴν προκύπτοντος ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς § 13α τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 16ης 9.1937 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας), ἰδικαιοῦτο ὁ ἐφεσίβλητος εἰς ἀπόληψιν μηνιαίων νομίμων ἀποδοχῶν α) ἐκ δραχμῶν 1687,50 κατὰ τὸ ἀπὸ 1.3.1954 ἕως καὶ 31.12.1954 χρονικὸν διάστημα (ὑπ' ἀριθ. 27358|1954 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας), β) ἐκ δραχμῶν 1815,50 ἀπὸ 1.1.1955 ἕως καὶ 27.1.1956 (ὑπ' ἀριθ. 18050|1954 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας), γ) ἐκ δραχμῶν 2040,50 ἀπὸ 24.1.1956 ἕως καὶ 17.9.1958 (ἄρθρ. 1 ν.δ. 3755|1957), δ) ἐκ δραχμῶν 2330 (ὧν ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτεῖται ὁ ἐφεσίβλητος τὴν ἐπιδίκασιν) ἀπὸ 18.9.1957 ἕως καὶ 20ῆς Αὐγούστου 1959.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ κωδικοποιητικοῦ νόμου 3514|1928 (ἄρθρον 10 νόμου 1234), εἰς ὃ παραπέμπει τὸ ἄρθρον 11 τοῦ νόμου 2112|1920 ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558|1930 καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ|ματος 2655|1953, «ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος νόμου, θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν». Ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ ἀγωγῆς διωκούσης καταβολὴν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου περὶ ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, συνιστῶν ἔνστασιν καταλυτικήν, δέον νὰ ᾖ πλήρης καὶ ὡρισμένος, νὰ περιέχῃ δὲ ἅπαντα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως στοιχεῖα (Κανικ. Ἐνοχ. Δίκαιον, ἐκδ. γ' ὑπ' ἄρθρον 656 § 5, σελ. 556 καὶ σημ. 8, ΑΠ. 263|1952, ΕΕΔ. 11, σελ. 631, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 177).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς 21ης Αὐγούστου ἕως καὶ τῆς 21ης Νοεμβρίου 1959 χρονικὸν διάστημα, ὧν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ὑπάλληλος τῆς Ἐπιτροπείας Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης, συνιστώσης νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ὡς ἀσκούσης εἰδικὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν (ν. 390|1914, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ 15.2 - 1.3.1923, ἄρθρον 1, σχετικῶς Ἠλ. Κυριακοπούλου «Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον», Μέρος Γενικόν, σελ. 194), καὶ ἐπομένως οὐχὶ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 1 τοῦ ν.δ. 2655|1953 καὶ 11 τοῦ νόμου 2112|1920, προσήνεγκε τῷ ἐκκαλοῦντι πραγματικῶς καὶ προσηκόντως τὴν ὑπ' αὐτοῦ συνήθως παρεχομένην ἐργασίαν του, ἥτις ὅμως δὲν ἐγένετο ἀποδεκτή. Καὶ ἰσχυρίζεται μὲν οὗτος κυρίως, ὅτι ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιδίκου του ἐργασιακὴ σύμβασις ἐλύθη τὴν 28ην Αὐγούστου 1959, ὅτε ἐδήλωσε τοῦτο ὅτι δὲν ἀποδέχεται πλέον τὰς ὑπηρεσίας του. Πλὴν ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμός, ἐφ' ὅσον δὲν προβάλλεται καὶ ὅτι ἐτηρήθη διὰ τὴν ἰσχυριζομένην καταγγελίαν ὁ ἔγγραφος τύπος—οἷον ἀπαιτεῖ τὸ ἐφαρμοστέον ἐν προκειμένῳ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 (σχετικῶς ὅρα καὶ ἄρθρον 6 § 2 ἀ.ν. 390|1945, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1126|1946) διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς καταγγελίας ἐργασιακῆς συμβάσεως—μὴ νόμιμος παρίσταται καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος. Ἰσχυρίζεται ὅμως περαιτέρω ὁ ἐκκαλῶν—παραδεκτῶς δὲ ἐφ' ὅσον ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἀποκρούει εἰδικῶς τὸν ἰσχυρισμὸν ὡς ἀπαράδεκτον, τὸ πρῶτον ἤδη, προβαλλόμενον—ὅτι τὴν μετὰ τοῦ ἀντιδίκου συναφθεῖσαν σύμβασιν ἐργασίας κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν 19.11.1959. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, συνιστῶν ἔνστασιν μερικῶς καταλυτικὴν τῆς περὶ καταβολῆς μισθῶν ὑπερημερίας ἀξιώσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, εἶναι νόμιμος καὶ πλήρης ἐφ' ὅσον, τούτου μὴ ὄντος, κατὰ τὰ προρρηθέντα, κατὰ τὸν κοινὸν, ἐν προκειμένῳ, χρόνον, ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 2112|1920, δὲν προσαπητεῖτο διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς καταγγελίας καταβολὴ αὐτῷ ἀποζημιώσεως (σχετικῶς ΑΠ. 241|1948, ΕΕΔ 7, σελ. 433, ΑΠ. 177|1937, Θ. ΜΗ', σελ. 766). Ἐκ τοῦ προσαγομένου ὅμως ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ δικαστικοῦ κλητῆρος Α.Σ. προκύπτει, ὅτι ἡ ἰσχυριζομένη καταγγελία ἀπηυθύνθη τῷ ἐφεσιβλήτῳ, οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος, προσωπικῶς, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ ὡς πληρεξουσίου του δικηγόρου ὑπογράφοντος ταύτην Τ.Ε. λαμβανομένου ὄθεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ πληρεξουσιότης εἶναι κατ' ἀρχὴν ὑποβλητέα εἰς τὸν ὁν καὶ ἡ εἰς ἣν αὕτη ἀφορᾷ δικαιοπραξία τύπου (ἄρθρον 217 § 2 Α.Κ.), θὰ ἔδει ὅπως διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς προσβαλλομένης καταγγελίας ἀποδειχθῇ ἡ κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν φέρεται συντελεσθεῖσα αὕτη (19.11.1959), ὕπαρξις παρὰ τῷ ὡς πληρεξουσίῳ ἐνεργήσαντι ἐξουσίας πρὸς ἀντιπροσώπευσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, χορηγηθείσης αὐτῷ ὑπὸ τούτου ἐγγράφως (σχετικῶς ΑΠ. 177|1958, ΕΕΔ 17, σελ. 407). Μὴ ἐπικαλουμένης, κατ' ἀκολουθίαν, ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπάρξεως κατὰ τὸν ὡς ἄνω κρίσιμον χρόνον τοιαύτης περιβεβλημένης τὸν ἔγγραφον τύπον πρὸς τὸν ρηθέντα δικηγόρον πληρεξουσιότητος, ἡ ἰσχυριζομένη καταγγελία παρίσταται, κατ' ἄρθρον 232 τοῦ Α.Κ., ἄκυρος καὶ μὴ ἐπαγαγοῦσα ἔννομόν τι ἀποτέλεσμα (ἄρθρον 180 Α.Κ.). Καὶ ναὶ μὲν ἡ διὰ τῶν κατὰ τὴν ἐφ' ἧς ἡ παροῦσα συζήτησιν ὑποβληθεισῶν προτάσεών του ἐπίκλησις αὐτῆς θὰ ἠδύνατο νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς σιωπηρὰ ταύτης ἔγκρισις, αὕτη ὅμως δὲν ἐπάγεται ἀναδρομικὴν τῆς ἀνισχύρου καταγγελίας ἰσχύν, ἀλ-

ΑΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΡΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Μεταβίβασις ἐπιχειρήσεως καὶ εὐθύνη ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 479 Ἀστ. Κώδικος

Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 479 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ μεταξὺ παλαιοῦ καὶ νέου φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως σύναψις συμβάσεως.—Μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 Νόμου 2112|1920.—Ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.—Μὴ ἀναγκαία ἡ πραγματικὴ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν μισθωτοῦ.—Ἀναγκαία ὅμως ἡ προσήκουσα προσφορὰ εἰς τὸν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Νόμου 2112|1920 διάδοχον τοῦ ἐργοδότου.

Εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον δὲν ὑπάρχει διάταξις, ἡ ὁποία νὰ ὑποχρεοῖ τὸν νέον φορέα τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ πληρωμὴν εἰς τοὺς μισθωτοὺς χρεῶν, τὰ ὁποῖα ἀδημιουργήθησαν κατὰ χρόνον, καθ' ὃν ἡ ἐπιχείρησις ἐτέλει ὑπὸ τὸν προηγούμενον φορέα αὐτῆς.

Ἡ μόνη διάταξις, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὸ θέμα τῆς μεταβιβάσεως ἐπιχειρήσεως, εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112|1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (ὁμοία καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112|1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3514|1928 περὶ προστασίας τῶν στρατευομένων μισθωτῶν, ἀλλ' αὕτη ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὑποχρεοῖ τὸν νέον ἐργοδότην εἰς τὴν ἀναδοχὴν μόνον τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112|1920 δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, βαρυνόμενον διὰ τοῦ ὑποχρεωτικοῦ συνυπολογισμοῦ εἰς τὸν παρ' αὐτῷ διανυθέντα χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐκείνου ὑπὸ τὸν προκάτοχον ἐργοδότην (Α.Π. 30|1953, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 234, Α.Π. 732|1954, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 13, 1246).

Ἐξ ἄλλου καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3239|1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 208) ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς δεσμευούσης αὐτόν, τῶν ἐξ αὐτῆς δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων διὰ τὸ μέλλον μεταβιβαζομένων αὐτοδικαίως εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ.

Ὑφίσταται ὅμως πάντοτε καὶ διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος προστασία (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 77, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11819|1957, εἰσηγητὴς *Λ. Κρέτσης*, ΕΕΔ 16, 932), περὶ τῆς ὁποίας ἀσχολεῖται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις.

Τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται τὴν κρατήσασαν περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ. γνώμην ὅτι προϋπόθεσις τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ εἶναι νὰ ἐπῆλθεν ἡ μεταβίβασις περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως διὰ συμβάσεως καὶ οὐχὶ δυνάμει εἰδικῆς διατάξεως νόμου ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως (*Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. σελ. 660, οὕτω καὶ νομολογία τῶν δικαστηρίων ἐν ΕΕΔ 14, 1195, 1244, πρβλ. ὅμως *Μιχαηλίδην-Νουάρον*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 479, *Α. Σακελλαροπούλου*, ΝοΒ 2, 1205).

Σημειωτέον ὅτι διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προστασίαν ὁ ἐνάγων ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδείξῃ τὴν σύναψιν τῆς περὶ μεταβιβάσεως συμβάσεως καὶ τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταρτίσεως αὐτῆς ὕπαρξιν τῆς ἀπαιτήσεώς του (ἴδετε Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1828|1951, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, Ἐπιθ. Ἐμπορ. Δικαίου γ' 155).

Κατὰ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5649|1960, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (εἰσηγητὴς *Ε. Μπούκης*), ἡ ἀγωγὴ ἀπορρίπτεται ὡς ἀόριστος, ἐφ' ὅσον δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ οὔτε ἂν διὰ συμβάσεως καὶ δὴ μεταβιβαστικῆς περιῆλθεν ἡ ἐπιχείρησις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς τὸν ἐναγόμενον, οὔτε κατὰ ποῖον χρόνον ἐγένετο τοῦτο.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἄκυρος ἀπόλυσις μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ προκατόχου τῆς ἐπιχειρήσεως ἐργοδότου καὶ βεβαίως κατὰ νόμον ὁ νέος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ.

Δέχεται ὅμως ἡ ἀπόφασις (οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18197|1956, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 16, 365), ὅτι, διὰ νὰ ὑπάρξῃ ὑπερημερία τοῦ δευτέρου ἐργοδότου, ἔπρεπε ὁ μισθωτὸς νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὸν πραγματικῶς καὶ προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας του (ἴδετε περὶ ὑπερημερίας Πρωτοδικείου Καλαμῶν 780|1960, εἰσηγητὴς *Β. Λινάρδος*, ΕΕΔ 19, 777 καὶ αὐτόθι σημειώσεις μας μετὰ παραπομπῶν εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2539/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Γεωργόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Λαζαρίδης, Δ. Κυρατσούλης

Διὰ τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπορριφθείσης ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων διώκει τὴν κατα-

---

λὰ ἐπέχει, ἀπὸ τῆς τῷ ἐφεσιβλήτῳ περιελεύσεώς της, θέσιν νέας, αὐτοτελοῦς, τοιαύτης (Α.Π. 20|1957, ΕΕΔ 16, σελ. 220). Ὀρθῶς ὅθεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας ἐπεδίκασε τῷ ἐφεσιβλήτῳ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 6.990 δι' ἀποδοχάς του τοῦ καθ' ὃ ἐτέλει ὁ ἐκκαλῶν ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ τὰ ἐναντία διαλαμβάνων δεύτερος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως λόγος, ὡς μὴ βάσιμος.

ψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολὴν αὐτῷ δραχμῶν 4.110, ἐπιδικασθεισῶν δι' ὑπ' ἀριθ. 1522/1959 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης εἰς βάρος τῆς «ὁμορρύθμου ἑταιρείας Γ.Κ. καὶ Σία», ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τὴν ἑταιρείαν ταύτην διεδέχθη ἡ ἐναγομένη, εἰς ἣν, δυνάμει συμβάσεως, καταρτισθείσης μετοξὺ των κατὰ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου 1959, μετεβιβάσθη ἡ ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ταύτης ἀσκουμένη ἐπιχείρησις μεθ' ἁπάντων τῶν περιουσιακῶν αὐτῆς στοιχείων, ἡ ἀξία τῶν ὁποίων ὑπερβαίνει τὴν ἀπαιτησίν του ταύτην. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη τυγχάνει νόμῳ βάσιμος. Ἐρευδομένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Α.Κ., κατὰ τὸ ὁποῖον, ἐὰν διὰ συμβάσεως μετιβιβάσθη περιουσία ἢ ἐπιχείρησις, ὁ ἀποκτῶν εὐθύνεται ἐναντι τοῦ δανειστοῦ μέχρι τῆς ἀξίος τῶν μετοβιβαζομένων στοιχείων διὰ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν ἢ τὴν ἐπιχείρησιν ἀνήκοντα χρέη.

Διὰ τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τοῦ ἄρθρου 479, σκοπούσης τὴν προστασίαν τῶν δανειατῶν ἐκ τοῦ κινδύνου τῆς μετοβιβάσεως ὅλης τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, θεσπίζεται σωρευτικὴ ex lege ἀναδοχὴ διὰ τὸν ἀποκτῶντα τὴν περιουσίαν ἢ τὴν ἐπιχείρησιν, περιοριζομένη μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μετοβιβασθέντων περιουσιακῶν στοιχείων διὰ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν ἢ τὴν ἐπιχείρησιν ἀνήκοντα χρέη, προυπόθεσις δμως ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι ἡ μεταξὺ παλαιοῦ καὶ νέου φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τῆς περιουσίας σύναψις συμβάσεως καὶ δὴ οὐχὶ μόνον ὑποσχετικῆς, ἀλλὰ καὶ μεταβιβαστικῆς τοιαύτης συμβάσεως, σκοπούσης τὴν μεταβίβασιν ὁλοκλήρου τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τῆς περιουσίας, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται, ὅπως ἡ σύμβασις αὕτη περιβληθῇ τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 367 Α.Κ. προβλεπόμενον τύπον (*Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 174, *Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ΕρμΑΚ 479, ἀριθ. 5).

Ἐν προκειμένῳ ἀμφισβητεῖται ἡ συνομολόγησις τοιαύτης συμβάσεως, ἑπομένως ἡ ὕπαρξις τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἀγωγὴ ἐρείδεται εὐθύνης τῆς ἐναγομένης. Ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη κατὰ μῆνα Αὔγουστον 1951 ὡς τεχνίτης τοῦ ἐνταῦθα ὑφαντουργείου τῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 συσταθείσης καὶ λειτουργούσης ὁμορρύθμου ἑταιρείας, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Γ.Κ. καὶ Σία, συνδεθείς, ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων συνάγεται, οὐχὶ μετὰ τοῦ φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως (ἐργοδότου), ἀλλ' ἐνταχθεὶς εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεως καὶ ἀδιαφόρως τοῦ φορέως αὐτῆς, ἔκτοτε δὲ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 14.10.1959, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ταύτης ἀκύρως. Εἰς τὴν ὡς εἴρηται ἑταιρείαν, μετὰ διαδοχικὰς ἀποχωρήσεις μελῶν της, ἀπὸ 14.8.1959 ἀπέμειναν ὡς ἑταῖροι οἱ Γ.Κ. καὶ Κ.Μ. μὲ συμμετοχὴν εἰς τὰ κέρδη κατὰ 50%. Ἀμφότεροι στενοὶ συγγενεῖς (ὁ πρῶτος τυγχάνει ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸς τοῦ δευτέρου). Πρὸ τῆς 14.10.1959 ἡ ἑταιρεία διέθετε διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἑταιρικοῦ σκοποῦ τρεῖς μηχανοκινήτους ἀργαλειοὺς καὶ τρεῖς χειροκινήτους καὶ τὰ λοιπὰ διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ὑφαντουργείου μηχανήματα, ὡς ἐπίσης διέθετε καὶ βαφεῖον μετὰ τοῦ ἐξοπλισμοῦ του, ἐκ τῶν ἀργαλειῶν δμως τούτων οἱ μηχανοκίνητοι ἀνῆκον εἰς τρίτους καὶ εἶχον μισθωθῇ ὑπὸ τῆς ἑταιρείας καὶ δὴ οἱ μὲν δύο εἰς τὴν ἤδη ἐναγομένην σύζυγον τοῦ ἐκ τῶν ἀπομεινάντων συνεταίρων Κ. Μ., ὁ δὲ τρίτος εἰς τὸν ὡς ἐργάτην ἐργαζόμενον Λ. Κ. Μετὰ τὴν 14.8.1959 ἡ ἐναγομένη καὶ ὁ Λ.Κ. διέλυσαν τὰς μισθώσεις καὶ παρέλαβον τοὺς εἰς αὐτοὺς κατὰ τὰ ἄνω ἀνήκοντας ἀργαλειοὺς καὶ ἔκτοτε οὗται μὲν ἐξεμεταλλεύοντο τὰ μηχανήματα των ταῦτα δι' ἴδιον λογαριασμόν, ἡ δὲ ἑταιρεία τοὺς εἰς αὐτὴν ἀνήκοντας τρεῖς χειροκινήτους ἀργαλειοὺς καὶ τὸν λοιπὸν τοῦ ἐργαστηρίου ἐξοπλισμόν, πλὴν ἡ ἑταιρεία αὕτη τὴν 14.10.1959 κατήγγειλε τὰς συμβάσεις ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ της καὶ κατὰ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου 1959 μετεβίβασεν ὁλόκληρον τὴν ἐπιχείρησιν μεθ' ἁπάντων τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων περιουσιακῶν στοιχείων εἰς τὴν ἤδη ἐναγομένην, ἥτις ἀπεδέχθη τὴν μετοβίβασιν ταύτην, καὶ ἔκτοτε συνεχίζονται ὑπ' αὐτῆς, ὡς καὶ πρότερον, αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιχειρήσεως, προφανὴς δὲ σκοπὸς τῆς μεταβιβάσεως ταύτης εἶναι ἡ ἀποφυγὴ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τῆς ἑταιρείας ἐναντι τῶν πιστωτῶν καὶ δὴ τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ της, ἐν οἷς καὶ ὁ ἤδη ἐνάγων.

Τούτοις συνεπῶς οὐχὶ ὀρθῶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι δὲν συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Α.Κ καὶ δέον ὅπως δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, γίνῃ δεκτὸν ἐν μέρει τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἀγωγῆς διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3.310, ἐπιδικασθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1522/1959 τελεσιδίκου ἤδη ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης, εἰς βάρος τῆς δικαιοπαρόχου τῆς ἐναγομένης, δι' ὀφειλομένας ὑπ' αὐτῆς διαφορὰς ἀποδοχῶν καὶ δι' ἡμερομίσθια ὑπερημερίας.

Ἡ ἐπιδικασθεῖσα δμως δικαστικὴ δαπάνη ἐκ δραχμῶν 700 διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως, ὡς χρέος μετὰ τὴν γενομένην μεταβίβασιν δὲν βαρύνει τὴν ἤδη ἐναγομένην κατ' ἄρθρον 479 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Διὰ τοῦ δευτέρου κεφαλαίου τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς διώκεται ἡ καταψήφισις τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι δραχμῶν 8.240 δι' ἡμερομισθιὰ του ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς 1.11.1960 μέχρι 2.3.1960 καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ συνδέουσα αὐτὸν σύμβασις ἐργασίας κατηγγέλθη ἀκύρως ὑπὸ τῆς δικαιοπαρόχου τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας τὴν 14.10.1959, ἤτοι πρὸ τῆς εἰς αὐτήν, κατὰ τὰ ἐν ἡγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, μεταβιβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, μετὰ τῶν περιουσιακῶν αὐτῆς στοιχείων. Ἡ εὐθύνη τῆς ἐναγομένης διὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἀγωγῆς ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. 2112/1920, καὶ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ β.δ. 16/18.7.1920, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου διατάξεων τῶν νομοθετημάτων τούτων, κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τῶν διατάξεων τούτων ὁ ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης δὲν στερεῖται, συνεπείᾳ τῆς μεταβολῆς τοῦ

προσώπου τοῦ ἐργοδότου, οὐ μόνον τῶν ἐκ τῶν νομοθετημάτων ταύτων εὐθέως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρέοντος τοιούτου δικαιώματος, τοῦ νέου ἐργοδότου ὑπεισερχομένου ἐν γένει εἰς ἁπάσας τὰς ἐκ τῆς προϋφισταμένης συμβάσεως ταύτης ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις (Α.Π. 30]1953, 391]1953, ΕΕΔ 12, σ. 234, 824), ἑπομένως ὑποχρεοῦται νὰ διατηρήσῃ τὴν σύμβασιν ταύτην καὶ νὰ καταβάλῃ τὸν ὀφειλόμενον ἑκάστοτε μισθόν. Περαιτέρω ὅμως γεννᾶται τὸ ζήτημα, ἐὰν ἡ ὑπερημερία, κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., τοῦ προηγουμένου ἐργοδότου βλάπτει καὶ τὸν νέον τοιοῦτον, ὅτε καὶ μόνον ὑφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ τελευταίου εἰς καταβολὴν τῶν μετὰ τὴν διαδοχὴν μισθῶν ὑπερημερίας, ἐκ τοῦ ζητήματος δὲ τούτου ἐξαρτᾶται ἡ τύχη τοῦ κεφαλαίου τούτου τῆς ἀγωγῆς.

Κατ' ἄρθρα 656 καὶ 349 τοῦ Α.Κ., ἵνα περιέλθῃ ὁ ἐργοδότης εἰς ὑπερημερίαν, ἀπαιτεῖται προσφορὰ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ ἄρνησις ἀποδοχῆς ταύτων, ἡ προσφορὰ δὲ αὕτη δέον νὰ γίνηται πρὸς τὸν δανειστήν (ἐργοδότην) αὐτοπροσώπως ἢ τὸν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτετραμμένον του (*Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 349 Νο 3) καὶ νὰ εἶναι προσήκουσα καὶ πραγματική (*Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, ἐκδ. γ', ἄρθρον 656 § 5, στοιχ. Α'). Τοιαύτη ὅμως πραγματικὴ προσφορὰ δὲν ἀπαιτεῖται κατ' ἄρθρον 350 τοῦ Α.Κ. ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, καθ' ὅσον ἐν τῇ γενομένῃ καταγγελίᾳ περιέχεται προδήλως δήλωσις τοῦ ἐργοδότου περὶ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτῆται, ἐκτὸς τῆς δηλώσεως τοῦ τελευταίου ὅτι ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου τὰς ὑπηρεσίας του, καὶ πραγματικὴ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτοπροσώπου ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐργασίας προσελεύσεως τούτου (Α.Π. 391]1956, 323]1956, ΝοΒ 4 σ. 1037, ΕΕΔ 15 σ. 707, *Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, ἐκδ. γ', ἄρθρον 656 § 2, σημ. 2, *Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ 656, ἀριθ. 21). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν ἀπαιτεῖται συνεχὴς καὶ καθ' ἡμέραν προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν (*Καυκᾶ*, ἔνθ' ἀνωτ. § 2, σελ. 547-548), ἀλλ' εἰς τὸν ἐργοδότην ἀπόκειται νὰ ἀρνηθῇ τὰς ἐκ τῆς ὑπερημερίας του συνεπείας, καλῶν τὸν μισθωτόν, ἵνα ἀναλάβῃ τὴν πρὸ τῆς καταγγελίας ὑπηρεσίαν του (*Καυκᾶ*, ἔνθ' ἀνωτ. § 6). Ἐὰν ὅμως τῆς ὡς εἴρηται ἀκύρου καταγγελίας καὶ τῆς ἐκ ταύτης ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἐπακολουθήσῃ μεταβολὴ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, κατὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 τοῦ νόμου 2112 καὶ 9 τοῦ β.δ. 16]18.7.1920, ἡ ἐκ τῆς ὑπερημερίας ταύτης συνέπεια δὲν μεταβιβάζεται εἰς τὸν νέον ἐργοδότην, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νέα προσήκουσα προσφορὰ τοῦ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ, αὐτοπροσώπως ἀπευθυντέα πρὸς τὸν νέον τοῦτου ἐργοδότην, ἵνα περιέλθῃ καὶ οὗτος εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρεοῦται κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ. εἰς καταβολὴν τῶν δικαιουμένων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχῶν (Πρωτ. Ἀθ. 18197]1956, ΕΕΔ 16, σ. 365). Ἡ ἄποψις αὕτη συνάγεται ἐκ τοῦ ὅτι, ἐφ' ὅσον, ὡς προεἴρηται, ὁ ἐνάγων, μὴ ἀποβλέψας εἰς τὸ πρόσωπον ὡρισμένου ἐργοδότου, ἐνετάχθη εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀδιαφόρως τοῦ προσώπου τοῦ ἑκάστοτε φορέως αὐτῆς (βλ. *Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 651, Νο 28), δῆλον καθίσταται, ὅτι ἅπαντα τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαιώματα τοῦ ἀρχικοῦ φορέως αὐτῆς ἐναντι τοῦ ἐργαζομένου θεωροῦνται ὡς αὐτοδικαίως ἐκχωρούμενα διὰ τῆς μεταβιβάσεως εἰς τὸν νέον φορέα τῆς ἐπιχειρήσεως (*Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ. Νο 33), ἐν οἷς καὶ ἡ ἐπὶ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ προσωπικοῦ χαρακτῆρος (Α.Κ. 653) ἀξίωσις τοῦ πολαιοῦ κτήτορος. Συνεπῶς ὁ νέος φορεὺς τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ ἀπὸ τὸν ἀκύρως (ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ ἐργοδότου) ἀπολυθέντα μισθωτὸν τὴν πρὸς αὐτὸν προσωπικῶς παροχὴν τῆς ἐργασίας του, τοῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου στερηθέντος διὰ τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἀξιώσεως του ταύτης (Α.Κ. 655, *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ., Νο 36), ἣν ὑποχρεοῦται πλέον νὰ προσφέρῃ ὁ ἐργαζόμενος πρὸς τὸν νέον ἐργοδότην αὐτοπροσώπως ἢ τὸν ἐπιτετραμμένον του (*Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 349, Νο 3), ὅπως περιαγάγῃ τοῦτον ἐν καταστάσει ὑπερημερίας δανειστοῦ, δοθέντος ὅτι ἡ παλαιὰ κατάστασις ὑπερημερίας δὲν διεβιβάσθη εἰς τὸν νέον ἐργοδότην, ὡς ἐκ τῆς προσωπικῆς φύσεως τῆς προσφορᾶς, ἐπαγομένης ἔννομον ἀποτέλεσμα διὰ τῆς πρὸς ὃν ἀπευθύνεται δηλώσεως βουλήσεως τοῦ ἐργαζομένου, ἧς ἐλλειπούσης δὲν ὑφίσταται ὑπερημερία τοῦ νέου ἐργοδότου ὡς δανειστοῦ.

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν περιπτώσει ὁ ἐνάγων διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἐπιδίκου δευτέρου κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς του δὲν ἐκθέτει, ὅτι μετὰ τὴν διαδοχὴν προσέφερε, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει γενόμενα δεκτά, τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν νέον ἐργοδότην του, ἤδη ἐναγόμενον, καὶ ὅτι ἀπέκρουσεν οὗτος ταύτας, ὡς ἐκ τούτου, ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἀγωγῆς καὶ τὰ ἐναντία διὰ τοῦ δευτέρου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα.

ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΝΟΜΟΥ 2112

Ἁρμόδιον δικαστήριον δι' ἐργατικὰς διαφοράς, δεδικασμένον, ἐκκρεμοδικία

Ἁρμόδιον κατὰ τόπον δικαστήριον δι' ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν.— Δεδικασμένον ἐκ τῶν ἄρθρων 273 ἐπ. Πολιτ. Δικονομίας.— Πότε ὑπαρξις ἐκκρεμοδικίας κατ' ἄρθρον 554 § 2 Πολιτ. Δικονομίας.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν Νόμου 2112|1920 τῆς τελευταίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ συνεχοῦς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου ἐν συμβάσει ἀορίστου χρόνου, μὴ συνυπολογιζομένου τοῦ χρόνου συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, οὔτε ἐκείνου, καθ' ὃν ὁ ὑπάλληλος διετέλεσεν ἐργάτης.—Ἔγκυρος συμφωνία περὶ συνυπολογισμοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ.

Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112|1920 περὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος 2112|1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558|1930, ἡ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν β.δ. τῆς 16|18 Ἰουλίου 1920, κατὰ τὴν ὁποίαν περίπτωσιν συνυπολογίζεται ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει καὶ ἂν αὕτη μετέβαλε φορέα, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἐν συμβάσει πάντοτε ἀορίστου χρόνου παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ἐξ οὗ ἀπολύεται.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 2112 δὲν ἀπαιτεῖται νὰ παρέχῃ πράγματι ὁ μισθωτὸς τὰς ὑπηρεσίας του, ὡς ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ συμφωνηθῇ καὶ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας ὑπολογίζεται διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 (Α.Π. 191|1949, εἰσηγητὴς *Δ. Μίχος*, ΕΕΔ 8, 357, Α.Π. 317|1956, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 701, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 30|1960, εἰσηγητὴς *Μ. Γεωργόπουλος*, ΕΕΔ 19, 338).

Δύναται ὅμως νὰ συμφωνηθῇ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, ὅτι κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ δευτέρου θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος ὑπηρεσίας του καὶ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ, τῆς συμβάσεως ταύτης οὔσης κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα ἰσχυρᾶς (ἴδετε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1835|1960, Πρωτοδίκης *Ι. Ντεμένης*, ΕΕΔ 19, 457 καὶ αὐτόθι σημειούμενα).

Ὡς πρὸς τὸν συνυπολογισμὸν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου εἰς ἐκεῖνον ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦτο ἔχει τεθῇ ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 275|1960 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 19, 723), ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἔχει ὁρισθῇ ἡ συζήτησις διὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου ἐ.ἔ.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4304|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Μαρκουλάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Γ. Τσάχας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ὑπὸ Πρωτοδίκου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου, ἢ ἐν ᾗ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ. Ἁρμοδίως ὅθεν ὁ ἐνάγων ἤγειρε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τοῦ ἐνώπιον ἡμῶν, ἔνθα (ὡς συνομολογεῖται) ἡ ἕδρα τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ περὶ τοπικῆς ἀναρμοδιότητος προβαλλομένη παρ' αὐτῆς (ἐναγομένης) ἔνστασις ὡς ἄβάσιμος. Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 273 § 3, 274 καὶ 227 Πολ. Δικ., εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἀμφισβήτησις ἐν νέᾳ δίκῃ τοῦ διὰ τελεσιδίκου ὁριστικῆς ἀποφάσεως κριθέντος ἤδη δικαίου, ἡ τοιαύτη δὲ τελεσιδικία, ἥτις κατὰ νόμον εἶναι περὶ τοῦ δικαιώματος καὶ τῆς ἐξ ἧς τοῦτο παρήχθη δικαιολογικῆς αἰτίας, ἐκτείνεται καὶ εἰς τὴν ἔννομον σχέσιν, ἥτις ἐγένετο ἀντικείμενον ἐρεύνης καὶ ἀποφάσισθη ἁρμοδίως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, ὡς συνιστῶσα τὴν ἀναγκαίαν τοῦ δικαιώματος προϋπόθεσιν (Α.Π. 331|1958, ΕΕΔ 17, σελ. 630).

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐναγομένη ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐπὶ παρομοίας ἀγωγῆς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐνάγοντος ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 20|1960 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Τρικάλων, δικάσασα κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' (προσκομιζομένη ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ), ἥτις καὶ ἀπέρριψεν ὁριστικῶς τὴν ἀγωγήν. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν ἐπικαλεῖται, οὔτε ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη κατέστη τελεσίδικος, δὲν παρήχθη ἐξ αὐτῆς δεδικασμένον καὶ ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ περὶ τούτου ἔνστασις της ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 554 § 2 Πολ. Δικ. ἐκκρεμοδικία ὑφίσταται, ὅταν ἡ αὐτὴ διαφορὰ (δίκη) εἶναι ἐκκρεμὴς εἰς δύο διάφορα, ἁρμόδια ὅμως διὰ τὴν ἐκδίκασιν αὐτῆς, δικαστήρια. Ἡ ἐκκρεμοδικία αὕτη, κατὰ τὴν ὀρθὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄνω ἄρθρου, ὡς καὶ τῶν τοιούτων τῶν ἄρθρων 475 καὶ 476 τῆς Πολ. Δικ., ἐρμηνείαν, παύει, ὅταν ἐξεδόθη ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς παρ' ἑτέρῳ δικαστηρίῳ δίκης, ἔστω καὶ ἂν δὲν κατέστη αὕτη τελεσίδικος. Ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐρρέθη, ἐπὶ τῆς πρώτης ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ἐναγομένης ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου Τρικάλων ἐξεδόθη ὁριστικὴ ἀπόφασις (ὑπ' ἀριθ. 20|1960), δὲν ὑπάρχει ἐκκρεμοδικία καὶ ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ περὶ ταύτης προβαλλομένη ἑτέρα ἔνστασις

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΩΝ ΕΠΙ ΠΟΣΟΣΤΟΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ

Περίπτωσις σερβιτόρου έστιατορίου, άμειβομένου διά φιλοδωρημάτων

Παροχή έργασίας ύπό σερβιτόρου έστιατορίου, άμειβομένου διά φιλοδωρημάτων.— Άξίωσις συμπληρώσεως αποδοχών αύτοῦ μέχρι τοῦ νομίμου ήμερομισθίου τοῦ άνειδικεύτου έργάτου.— Άκυρότης συμβάσεως έργασίας λόγῳ έλλείψεως τοῦ άπαιτουμένου κατά τήν ύπ' άριθ. 1101/1955 άπόφασιν τοῦ Ύπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας βιβλιαρίου ύγείας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ σερβιτόρου ἑστιατορίου.

Διὰ τούτους δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 149350/5386/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου (ἀγορανομικὴ διάταξις 25/1958) (ΕΕΔ 17, 611) ἔχει καθορισθῆ 10 % φιλοδώρημα ἐπὶ λογαριασμοῦ τῶν πελατῶν, ἄνευ μισθοῦ.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 2 Αὐγούστου 1958 ὅμως ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν» (ΕΕΔ 17, 949, 996), ἡ ὁποία ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου (§ ΙΙ) διευκρινίζεται, ὅτι τὰ δι' αὐτῆς καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, ἀποτελοῦν κατώτατα ὅρια καὶ διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπασχολουμένους εἰς σταθερὸν ἐργοδότην καὶ ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλο σύστημα ἀμοιβῆς, ὑποχρεουμένου τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ὅπως συμπληρώνῃ ταῦτα καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας κατὰ τὸ τυχὸν ἔλλειπον ποσόν.

(Σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα ὑπῆρξε καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6587/14212/1959 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 1169, ἐγκριθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 16/1959 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἀλλ' ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις καὶ διαιτητικὴ τοιαύτη ἠκυρώθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1091/1960 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ΕΕΔ 19, 619, ὡς πρὸς τὰς αὐξήσεις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν μισθωτῶν, ἀκριβῶς διότι αἱ ἀποδοχαὶ αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ ὑπολείπωνται τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51600/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθείσης ἀπὸ 22.8.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας).

Ὥστε, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἄποψιν τῆς παρατεθεμένης δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἰσχύουσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, διὰ τὸν ὁποῖον ἐζητήθη ἡ συμπλήρωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐδικαιοῦτο οὗτος τῆς συμπληρώσεως τῶν ἀποδοχῶν του.

Ὁπωσδήποτε, ἀφοῦ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων σερβιτόρος ἑστιατορίου ἐστερεῖτο τοῦ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας (ΕΕΔ 14, 1122), ἐκδοθεῖσαν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ Α.ν. 2520/1940, βιβλιαρίου ὑγείας, ἐπρόκειτο περὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 22/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 147, Α.Π. 596/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1003) καὶ ἡ ἐν λόγῳ ἀξίωσίς του ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου ἀγωγῆς, ἀφοῦ ἂν οὗτος προσελάμβανεν ἐγκύρως ἄλλον μισθωτόν, θὰ κατέβαλλεν ὁπωσδήποτε τὰς νομίμους ταύτας ἀποδοχάς.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4630/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Σπένγος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Τανταρούδας, Σ. Κουρούσης

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἐκθέτει ὁ ἐνάγων, ὅτι προσελήφθη τὴν 4.10.1958 εἰς τὸ ἐνταῦθα ἑστιατόριον τῶν ἐναγομένων ὡς σερβιτόρος καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐργάζηται παρ' αὐτοῖς, ἀμειβόμενος διὰ τῶν νομίμων ποσοστῶν (10 %) ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν, πλέον τροφῆς, καὶ ὅτι τὴν 9.2.1960 οἱ ἐναγόμενοι, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἐξαναγκάσωσι τὸν ἐνάγοντα εἰς ἀποχώρησιν, προσέλαβον ἄνευ λόγου τινὸς καὶ τρίτον σερβιτόρον, γεγονός, ὅπερ εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μείωσιν τῶν εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτοῦ ποσοστῶν καὶ οὕτω ἐκτοτε, συντρεχούσης καὶ τῆς εἰσόδου τοῦ χειμῶνος, εἰσέπραττεν οὗτος, πλὴν τῶν ἡμερῶν τῶν Ἀπόκρεω καὶ τῶν Σαββάτων, κατὰ πᾶσας τὰς λοιπὰς ἡμέρας ἐκ ποσοστῶν

ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112/1920 διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως (καὶ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως) λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ τελευταία παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ συνεχὴς ὑπηρεσία τοῦ ὑπαλλήλου, ἡ διανυθεῖσα ὑπὸ σύμβασιν ὁρίστου χρόνου. Δὲν συνυπολογίζονται οὔτε ὁ χρόνος ἄλλης τυχὸν προηγουμένης ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου, ἔστω καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, οὔτε ὁ χρόνος τῆς συμβάσεως ὡρισμένης διαρκείας ἢ ὡρισμένου ἔργου, οὔτε ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ μισθωτὸς διετέλεσεν ἐργάτης ἢ ὑπηρέτης. Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄνω ἄρθρων τούτων, ἐν ὄψει καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἰδίου νόμου, σύδαμῶς ἐμποδίζεται, ὅπως συμφωνηθῇ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ὁ συνυπολογισμὸς καὶ ἄλλης παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ (παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἄλλῳ ἐργοδότῃ) διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου, διότι ἡ τοιαύτη σύμβασις, ὡς εὐνοϊκωτέρα διὰ τὸν μισθωτόν, ἔχει ἀπόλυτον ἰσχύν (ὄρα Α.Π. 231/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 583).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΑΛΛΟΥ

Δικαστικός Έλεγχος νομιμότητος αποφάσεων σχετικών Συμβουλίων

Δυνατή ή ὑπό τῶν τακτικῶν δικαστηρίων παρεμπιπτόντως ἐξέτασις τοῦ κύρους καί τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, ἐπομένως καί τῶν Συμβουλίων προστασίος ὀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ.— Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836|1951 καί τοποθέτησις εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλου, ἀδιαφόρου ὄντος ἂν ἐμειώθη ὁ ἀριθμός τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως.

Κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 «περί τροποποιήσεως καί κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περί προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» (ΕΕΔ 14 1105 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων») διά τήν ὑποχρέωσιν τῶν ἐπιχειρήσεων πρός πρόσληψιν πολεμιστῶν τοῦ ἀνωτέρου νόμου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ ἀριθμός τοῦ ἀπασχολουμένου κατά τήν ἔκδοσιν τῆς περί τοποθετήσεως ἀποφάσεως προσωπικοῦ (πλέον τῶν 15).

Δέν ἐνδιαφέρει περαιτέρω διά τήν ὑποχρεωτικήν διατήρησιν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος ἐν τῇ θέσει του ἐπί τόν νόμιμον χρόνον (περί αὐτοῦ ἴδετε ΕΕΔ 19, 841), ἂν ἡ ἐπιχείρησις μετά ταῦτα ἐμείωσε τό προσωπικόν αὐτῆς εἰς ἀριθμόν κάτω τῶν 15 (ἴδετε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 284, ἔνθα καί νομολογία ὡς πρός τήν αὐτήν προστασίαν τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν).

Μόνον προκειμένου περί ὑποχρέων, τῶν ὁποίων αἱ ἐργασίαι ἔχουν ἀναστολῆ οὐσιαστικῶς ἢ δέν δύνανται ἐπαφελῶς νά λειτουργήσουν ἢ προφανῶς ἡ συνέχισις τῶν ἐργασιῶν των ἐπιφέρει ζημίας, δύναται, κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836|1951, ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657|1953, νά ἀπαλλαγοῦν τῆς ὑποχρεώσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 1836|1951, ὑφισταμένης τυχόν ἀποδεδειγμένης οἰκονομικῆς ἀνεπαρκείας ἐπιχειρήσεως, δύνηται νά

δραχμάς 20 ἡμερησίως, ἤτοι πολύ κατώτερον τοῦ ἐκ δραχμῶν 47,50 ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, τήν ἐντεῦθεν διαφορόν διά τό ἀπό 9|2 ἕως 30.4.1960 χρονικόν διάστημα διώκει διά τῆς ἀγωγῆς. Διώκει ἐπίσης α) ἀπόδοσιν παρανόμως γενομένων ὑπό τῶν ἐναγομένων ἀπό Μαΐου 1959 ἕως Σεπτεμβρίου 1959 κρατήσεων ἐπί τῶν εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτοῦ φιλοδωρημάτων, β) ἀποζημίωσιν λόγῳ μή χορηγήσεως ἀδείας 1959, γ) ἀποζημίωσιν (ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν) λόγῳ παραχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, πέραν τῶν καθηκόντων του ὡς σερβιτόρου εἰς ἄλλης φύσεως ἐργασίαν. Οὕτως ἐχουσα αὕτη, ὅσον ἀφορᾷ τήν διωκομένην ὑποχρέωσιν τῶν ἐναγομένων πρός συμπλήρωσιν τῶν ἐκ ποσοστῶν ἡμερησίων εἰσπράξεων αὐτοῦ μέχρι τοῦ ὕψους τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου, δέν εἶναι νόμιμος, διότι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ὑφίσταται κατά τό ἄρθρον 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2250|1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 33700|1950 ἀποφάσεως» μόνον προκειμένου περί ἐργατοτεχνιτῶν, ἀμειβομένων διά μικτοῦ συστήματος (ἡμερομισθίου ἢ μισθοῦ καί τροφῆς, ἡμερομισθίου ἢ μισθοῦ καί ποσοστῶν, ἡμερομισθίου ἢ μισθοῦ καί φιλοδωρημάτων) καθιερωθέντος διά συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας ἢ τοιούτων ἐκδοθεισῶν κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 28|1944, οὐχί δέ καί προκειμένου περί μισθωτῶν, ἀμειβομένων μόνον διά ποσοστῶν καί φιλοδωρημάτων, ὡς εἶναι οἱ σερβιτόροι ἑστιατορίου. Νόμιμος καί ἐξεταστέα εἶναι, καθ' ὅσον αὕτη ἐπικαλεῖται μείωσιν τῶν ποσοστῶν τοῦ ἐνάγοντος, ὀφειλομένην ἀποκλειστικῶς εἰς τήν ὑπό τῶν ἐναγομένων δολίαν καί ἐπί τῷ σκοπῷ τούτῳ γενομένην πρόσληψιν καί τρίτου σερβιτόρου, ὡς καί κατά τά λοιπά κεφάλαια αὐτῆς.

Ὁ ἐνάγων στερεῖται τοῦ ἀπαραιτήτου διά τό κῦρος τῆς συμβάσεως ἐργασίας σερβιτόρου βιβλιαρίου ὑγείας (ὑπ' ἀριθ. 1101|1955 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας) καί ὡς ἐκ τούτου ἡ μετά τῶν ἐναγομένων σύμβασις ἐργασίας αὐτοῦ εἶναι ἄκυρος (Α.Κ. 174) καί δύναται ἑκάτερος τῶν συμβαλλομένων ἀζημίως νά ἀποστῇ ταύτης, μή ὑφισταμένης δέ βάσεως ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἰς τά λοιπά, πλήν τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, κεφάλαια τῆς ἀγωγῆς, δέον νά ἀπορριφθῇ αὕτη. Ἑτέρωθεν δέν ἐβεβαιώθη ὑπερωριακή ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος καί ἀπορριπτέα μετά ταῦτα ἀποβαίνει ἐν τῷ συνόλῳ της ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή.

ζητηθῇ ἡ ἀπόλυσις τοῦ τοποθετηθέντος παρὰ τῆς ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244|1936.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐζητήθη ἡ ἀντικατάστασις τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836|1951, βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836|1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 2657|1953 (ΕΕΔ 14, 1115), καὶ εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἕτερος.

Τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον ἀπησχόλησε τὴν ἀπόφασιν, ὑπῆρξεν, ἂν διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἀντικατασταθέντος ἔπρεπε νὰ ἐρευνηθῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀρνητικῶς δὲ αὐτὴ ἀπεφάνθη.

Ἡ λύσις εἶναι καὶ καθ' ἡμᾶς σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον. Οὗτος ρυθμίζει τὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ τοποθετηθέντος δι' ἄλλου, ἡ ὁποία συντελεῖται ταυτοχρόνως μὲ τὴν ἀνάκλησιν τῆς πράξεως τοποθετήσεως τοῦ ὑπὸ ἀντικατάστασιν, ἢ μεταγενεστέρως, χωρὶς νὰ δύναται νὰ νοηθῇ, ὅτι ἡ ταυτόχρονος ἀντικατάστασις προϋποθέτει καὶ ἔρευναν, ἂν ἡ ἐπιχείρησις ἐξακολουθῇ νὰ διατηρῇ ἀριθμὸν προσωπικοῦ πέραν τῶν 15, καὶ ἀφοῦ δὲν γίνεται οὐσιαστικῶς ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις νέου προσώπου, ἀλλὰ πληροῦται ἡ θέσις τοῦ προηγουμένου, ἐγκύρως τοποθετηθέντος, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιχείρησις ἐζήτησε τὴν ἀντικατάστασιν.

Ἄλλως διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἀντικαταστάσεως θὰ ἠδύνατο ἡ ἐπιχείρησις νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ὑποχρεώσεως εἰς ὑποχρεωτικὴν διατήρησιν τοῦ πολεμιστοῦ, τοῦ νομίμως τοποθετηθέντος, καὶ ἐπὶ τὸν νόμιμον χρόνον, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται εἰς πρόσληψιν ἄλλου, ἐνῷ, ἂν δὲν ἀντικαθίστατο ὁ τυποθετηθείς, θὰ παρέμενεν ἐν ὑπηρεσίᾳ, ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς εἶχεν ἤδη μειωθῇ.

Ὡς πρὸς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον τῆς πράξεως τοῦ Συμβουλίου (καὶ ἐν προκειμένῳ τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου τοῦ ν.δ. 2657|1953 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀ.ν. 1836|1951), εἰς τὸν ὁποῖον προβαίνει ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις, μὴ ἀναγνωρίζουσα εἰς αὐτὴν ἔννομον κῦρος, ἴδετε καὶ Α.Π. 441|1956 (εἰσηγητὴς Γ. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 15, 786), καὶ καθ' ἣν ἐξ οὐδεμιᾶς τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 συνάγεται, ὅτι ἀποκλείεται ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος τῆς νομιμότητος τῆς ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐκδιδομένης διοικητικῆς πράξεως, καὶ οὐδὲν τῶν πραγμάτων μεταβαλλομένων ἐκ τοῦ λόγου ὅτι καθιεροῦται δευτεροβάθμιος διαδικασία ἐλέγχου τῆς νομιμότητος ἢ σκοπιμότητος τῶν ἀποφάσεων τῶν πρωτοβαθμίων Συμβουλίων.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4326/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἠλ. Κάμτσιος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κοτσόβελος, Ε. Δημητρακόπουλος

Καθ' ἃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὁ ἐνάγων, ὑπαγόμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836|1951, ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τῆς ἐναγομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.2.1960, ὡς ἐργατοτεχνίτης, εἰς ἀντικατάστασιν ἑτέρου πολεμιστοῦ, ἐμφανισθέντος δὲ τὴν 10.2.1960 πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, δὲν ἐγένοντο ἀποδεκταὶ αἱ ὑπ' αὐτοῦ προσηκόντως προσφερθεῖσαι ὑπηρεσίαι. Ζητεῖται ἵνα ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη αὐτῇ καὶ τῷ καταβάλῃ δι' ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 10.2.1960 μέχρι 10.5.1960 χρονικοῦ διαστήματος ποσὸν ἐκ δραχμῶν 3.750. Οὕτως ἐχουσα παραδεκτῶς φέρεται κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται, ὡς πρὸς τε τῷ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον ταύτης.

Τὰ τακτικὰ Δικαστήρια, κρίνοντα ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ ὑπαγομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 1 Πολ. Δικ. διαφορῶν, δύνανται νὰ ἐξετάσωσι παρεμπιπτόντως τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, ἐρευνῶντα ἂν ἐγένοντο κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους ὑπὸ τοῦ νόμου ὅρους καὶ ἐντὸς τῆς ἀνηκούσης αὐτῇ ἐξουσίας, ἐκτὸς ἂν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπεκλείσθη ἡ ὑπ' αὐτῶν ἔρευνα συγκεκριμένου τινὸς θέματος, περὶ οὗ ἡ δικαστικὴ ἔρις (*Εὐκλειδ.* § 38 σ. 3 καὶ 5, Α.Π. 832|1954, ΕΕΔ 14ος, σ. 8, Α.Π. 232|1956, ΕΕΝ ΚΓ', σ. 503, Α.Π. 427|1957, ΕΕΔ 17ος, σ. 816). Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Α.Ν. 1836|1951 καὶ τῶν τοιούτων τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2657|1953 δὲν συνάγεται, ὅτι ἡ ἔρευνα τῆς νομιμότητος τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐν αὐταῖς Συμβουλίου ἀποκλείεται ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀνατεθεῖσα ἀποκλειστικῶς κατὰ κυριαρχικὴν καὶ ἐλευθέραν ἐκτίμησιν εἰς τὰ οἰκεῖα Συμβούλια (Α.Π. 441|1956, ΕΕΔ 15ος, σ. 787).

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 1836|1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 2657|1953, οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου τούτου δύνανται, ἀφοῦ ὁ τοποθετηθεὶς ὑπηρετήσῃ ἐπὶ 15 τοὐλάχιστον ἡμέρας, νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος δι' ἄλλου προσώπου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέ-

σωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὑποβληθείσης σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως (πρβλ. Α.Π. 68]1960, ΕΕΔ 19ος, σ. 274), νὰ ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ἕτερον πρόσωπον ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1. Ἡ ὑποχρέωσίς των αὕτη ὑφίσταται τόσον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ταυτοχρόνου πρὸς τὴν ἀντικατάστασιν τοποθετήσεως, καθ' ἣν ὀφείλουσι νὰ προβῶσι εἰς ταύτην, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ ἐρευνήσωσιν, ἂν ἐπῆλθον ἢ οὐ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, παρ' ᾗ γίνεται ἡ ἀντικατάστασις, λόγοι, ἐξ ὧν δύναται νὰ μειωθῇ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὸ κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 ποσοστὸν ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, ὅσον καὶ εἰς τὴν τοιαύτην τῆς διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως τῶν τοποθετήσεως ἑτέρου προσώπου, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 ἀπολυθέντος καὶ ἂν ἀκόμη ἡ ἀπόλυσις ἐπῆλθεν αὐτοδικαίως ὡς παρελθούσης τῆς ὡς ἀνωτέρω προθεσμίας ἀπράκτου. Ἐτέρωθεν ὁ ἐργοδότης καὶ ὑφισταμένων ἔτι τῶν προϋποθέσεων μειώσεως τοῦ ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν (ἄρθρον 12 ν.δ. 2657]1953), ἐφ' ὅσον αἰτεῖται τὴν ἀντικατάστασιν καὶ δὲν ἀκολουθεῖ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου τούτου (12), ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδεχθῇ τὴν τοποθέτησιν τοῦ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολυθέντος τοποθετηθέντος καὶ ἂν ἔτι ἡ ἀπόλυσις ἐπῆλθεν αὐτοδικαίως, ὡς παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, δοθέντος ὅτι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀπαλλάσσεται οὗτος πάσης εὐθύνης διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ οὕτω ἀντικατασταθέντος τοποθετούμενον. Μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπολύσεως πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 7 § 2 ἀ.ν. 1836]1951 εἶναι δυνατὸν ὁ ἐργοδότης νὰ μὴ ὑποχρεοῦται εἰς πρόσληψιν ἑτέρου πολεμιστοῦ, λόγῳ μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ προσωπικοῦ (ἄρθρον 3 § 1 ἀ.ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 4 § 1 ν.δ. 2657]1953).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ἡ ἐναγομένη διὰ τῆς ἀπὸ 29.10.1959 αἰτήσεώς της πρὸς τὸ Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἠτήσατο, κατ' ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836]1951, τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ παρ' αὐτῇ, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ νόμου τούτου, τοποθετηθέντος ὡς ἐργάτου Δ.Τ. δι' ἄλλου προσώπου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς της, χωρὶς δηλονότι νὰ ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἐπ' αὐτῆς, ἡ ἐναγομένη ἀπὸ τῆς 11.12.1959, θεωρήσασα ὡς ἀπολυθέντα τὸν ἐν λόγῳ ἐργάτην ἔπαυσεν ἀποδεχομένη τὰς ὑπηρεσίας τούτου. Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω Συμβούλιον δι' ἀποφάσεώς του, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 73 τῆς 6.2.1960 ἔτους συνεδρίασιν αὐτοῦ ἐτοποθέτησε κατ' ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836]1951, ἤτοι εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὡς ἀνωτέρω ἀπολυθέντος Δ.Τ., τὸν ἐνάγοντα, ὡς ἐργατοτεχνίτην, προστατευόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἡ ἐναγομένη διὰ προσφυγῆς της πρεσβολιν ἐμπροθέσμως, κατ' ἄρθρον 11 ν.δ. 2657]1953, τὴν τοποθέτησιν ταύτην ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, τοῦτο δὲ δι' ἀποφάσεώς του, ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 16.3.1960, ἠκύρωσε τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων περὶ τοποθετήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὡς μὴ νόμιμον, ἐπὶ τῷ μοναδικῷ λόγῳ ὅτι παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τῆς ἐναγομένης τὸ κατ' ἄρθρον 3 § 1 ἀ.ν. 1836] 1951 ποσοστὸν 7ο]ο ἦτο συμπεπληρωμένον.

Κατὰ τὰ προεκτεθέντα, προκειμένης τοποθετήσεως, κατ' ἄρθρ. 11, εἰς ἀντικατάστασιν ἑτέρου καὶ οὐχὶ τοιαύτης κατ' ἄρθρ. 3 § 1 τοῦ νόμου 1836]1951, δὲν ἠδύνατο κἂν νὰ ἐρευνηθῇ ἡ συνδρομὴ ἢ μὴ τῆς τοιαύτης προϋποθέσεως. Συνεπῶς ἡ τοιαύτη νομικὴ κρίσις τοῦ Συμβουλίου, ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Δικαστηρίου, εἶναι ἐσφαλμένη καὶ ἡ ἀπόφασίς του ἄκυρος. Λόγοι σκοπιμότητος, ἀναφερόμενοι εἰς ἐκτίμησιν πραγμάτων, μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Δικαστηρίου, δὲν ἀναφέρονται ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ.

Κατ' ἀκολουθίαν, μὴ ἀποδεχομένη ἡ ἐναγομένη τὰς προστηκόντως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσφερομένας ὑπηρεσίας, ὅστις ἐνεφανίσθη τὴν 10ην Φεβρουαρίου 1960 ἔτους πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, πλὴν δὲν ἐγένετο δεκτός, προσφέρει δ' ἐκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του, ἃς ὡσαύτως δὲν ἀποδέχεται αὕτη, δέον νὰ ὑποχρεωθῇ, κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τούτου ὡς ἀνειδικεύτου ἐργάτου τοῦ ἀπὸ 10.2.1960 μέχρι 30.4.1960 χρονικοῦ διαστήματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΦΕΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΜΗ ΕΠΙΔΟΘΕΙΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Παραγραφή αύτοῦ καὶ εἰδικὴ κατὰ Νόμον παραγραφὴ τῆς ἀξιώσεως

Ὑπαγωγὴ τοῦ δικαιώματος πρὸς ἄσκησιν ἐφέσεως κατὰ μὴ ἐπιδοθείσης ἀποφάσεως, κατ' ἄρθρον 756 § 2 Πολ. Δικ., εἰς τὴν συνήθη παραγραφήν, ὡς συνήθους παραγραφῆς νοουμένης τῆς τριακονταετοῦς καὶ οὐχὶ τῆς παραγραφῆς, εἰς ἣν ὑπόκειται τὸ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει εἰς δίκην ἀχθὲν δικαίωμα.—Ἔννοια ὡς συνήθους παραγραφῆς ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τῆς εἰκοσαετοῦς.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, δεχθείσης ἐφαρμογὴν ἄρθρου 289 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, προκειμένης ἀξιώσεως ἐξ αὐτοῦ.

Τὰ τῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων τῶν ναυτικῶν (ἐτησίας) ρυθμίζει τὸ ἄρθρον 289 τοῦ ν. 3816|1958 «περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου» (ΕΕΔ 17, 894).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνῆρεσε τὴν ἐπ' ἀριθ. 5066|1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, δὲν ἐπρόκειτο θέμα παραγραφῆς τοιαύτης ἀξιώσεως, ἀλλὰ περὶ τοῦ κατ' ἄρθρον 756 ἐδ. 2 τῆς Πολιτ. Δικονομίας παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος ἐφέσεως, τὸ ὁποῖον, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὁρίζει χρόνον παραγραφῆς τὸν τοῦ συνήθους, ἀδιαφόρως τοῦ χρόνου παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως (ἴδετε καὶ *Κιτσικοπούλου* Πολ. Δικ. σελ. 6512, ἀριθ. 580, Ε.Θ. 451|1948, ΕΕΝ ιστ' 226, *Γ. Ράμμου*, εἰσήγησις ἐπὶ τοῦ διαγράμματος τῆς συντάξεως νέας Πολιτ. Δικονομίας, τόμος τρίτος, σελ. 47 ἑπ.).

Δεδομένου δὲ ὅτι διὰ διαφόρων νόμων ἔχει καθιερωθῆ εἰδικὴ παραγραφὴ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπαιτήσεων, ὑπὸ ἀντίθετον ἔννοιαν, σαφῶς ἄλλως ἀποκρουομένην ἐκ τοῦ ὅτι ἡ διάταξις ὁμιλεῖ περὶ «συνήθους» παραγραφῆς, θὰ συνέβαινε νὰ εἶχον ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 756 ἐδάφ. 2 Πολ. Δικ. διάφοροι ἑκάστοτε παραγραφαί, ἐνῷ ὁ Νομοθέτης ἠξίωσεν εἰς τὴν περίπτωσιν νὰ ἰσχύῃ μία καὶ ἡ αὐτὴ παραγραφή.

Ἀρείου Πάγου 371/1960 Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Καμπέρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τρίμης, Ν. Σουβλῆς

Κατ' ἄρθρον 756 § 2 Πολ. Δικονομίας, ἐὰν δὲν ἐπεδόθη ἡ ἀπόφασις, καθ' ἧς ἡ ἔφεσις, τὸ πρὸς ἄσκησιν τῆς ἐφέσεως δικαίωμα ὑπόκειται εἰς τὴν συνήθη παραγραφήν. Ὡς συνήθη παραγραφὴν νοεῖ ἡ διάταξις αὐτὴ τὴν τριακονταετῆ τοιαύτην (ν. 3 Κώδ. 7.39) καὶ οὐχὶ τὴν παραγραφήν, εἰς ἣν ὑπόκειται τὸ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει εἰς δίκην ἀχθὲν δικαίωμα, ἐφ' οὗ ἐξεδόθη ἡ εἰς ἔφεσιν ὑποκειμένη ἀπόφασις. Ἑπομένως ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἐχοντος ἐφαρμογὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου) ὡς συνήθης παραγραφὴ τοῦ πρὸς ἔφεσιν δικαιώματος, ἐν μὴ ἐπιδόσει τῆς καθ' ἧς ἡ ἔφεσις ἀποφάσεως, νοεῖται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 249 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ εἰκοσαετὴς τοιαύτη, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως. Ὅθεν, δεξαμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὅτι τὸ πρὸς ἔφεσιν δικαίωμα τῆς ἀναιρεσειούσης ἐναγομένης κατὰ τῆς ἐκκλησθείσης ὑπ' ἀριθ. 324|1958 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου Πρωτοδίκου Πειραιῶς, μὴ ἐπιδοθείσης εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν, ὑπόκειται ὑπὸ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, κατὰ τὸ παρατεθὲν ἄρθρον 756 § 2 Πολ. Δικονομίας, οὐχὶ εἰς τὴν συνήθη, εἰκοσαετῆ, παραγραφήν, ἀλλ' εἰς ἐτησίαν τοιαύτην, ὅση ἐν προκειμένῳ κατὰ τὸ ἄρθρον 289 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου ἡ παραγραφὴ τοῦ εἰς δίκην ἀχθέντος δικαιώματος τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγόντος πρὸς πληρωμὴν αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τῶν ἐκ τῆς μεταξὺ των συμβάσεως ναυτολογήσεως ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου 1956 ὀφειλομένων μισθῶν καὶ ἐξόδων νοσηλείας καὶ παλιννοστήσεως, ἐντεῦθεν δέ, ἐπὶ τῇ ἐνστάσει τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀπορρίψασα τὴν ἔφεσιν τῆς ἐναγομένης ὡς ἀπαράδεκτον, καθὸ διαδραμόντος πλήρους ἔτους ἀπὸ τῆς 25 Ἀπριλίου 1958, χρονολογίας δημοσιεύσεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, μέχρι τῆς 8 Νοεμβρίου 1959, χρονολογίας ἀσκήσεως τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, καὶ ἑπομένως παραγραφέντος τοῦ πρὸς ἄσκησιν ταύτης δικαιώματος τῆς ἐκκαλούσης, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς παρατεθείσας οὐσιαστικοῦ νόμου διατάξεις, δι' ὃ καὶ ἀναιρετέα εἶναι αὐτὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μόνον λόγον ἀναιρέσεως, παραπεμπτέα δὲ ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ Γ' Πολ. Τμῆμα, κατ' ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810|1957.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Ἀπόλυσις ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων

Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δεχθείσης ὅτι καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., χωρὶς νὰ ἐκτίθεται ἐν αὐτῇ ἐκ τίνος ἀποδεικτικοῦ μέσου ἐμόρφωσε τὸ Δικαστήριον τὴν κρίσιν αὐτοῦ.— Διοίκησις τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας.— Ἀπόλυσις ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων μετὰ τὴν διὰ τοῦ Ν.Δ. 3560/1956 κύρωσιν τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Α.· Ὠνάση συμβάσεως.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 371 Α.Κ. ὅταν διὰ συμβάσεως καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ Νόμου ἀνετέθη ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς εἰς τὸ ἕτερον τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἢ εἰς τρίτον.— Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀρείου Πάγου 373/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Γεωργίου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Κωνσταντέας, Π. Ζήσης, Ι. Μαντζουράνης, Σ. Πάλλης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς VII σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀντένστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐβεβαιώθη, ὅτι οὗτος ἦτο γενικῶς μετρίας ἀποδόσεως καὶ ὅτι, κάσχων ἐξ ἀνεπαρκείας τῶν στεφανιαίων ἀρτηριῶν τῆς καρδίας, ἀπουσίαζε κατὰ συχνὰ χρονικὰ διαστήματα, δεόμενος καὶ λαμβάνων ἀναρρωτικὰς ἀδείας, καὶ ὅτι ἐν ὄψει τῆς ἀνάγκης ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν ἀεροπορικῶν συγκοινωνιῶν καὶ τῆς τοιαύτης ἀσφαλείας τῶν ἐπιβατῶν, μὴ διασφαλιζομένων διὰ τῆς διατηρήσεως προσωπικοῦ μὴ δυναμένου νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις ρυθμικῆς λειτουργίας τῶν συγκοινωνιῶν, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀντίκειται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἐκθέτῃ ἐν τῇ ἀποφάσει του ἐκ τίνος ἀποδεικτικοῦ μέσου ἐμορφώσε τὴν κρίσιν του ταύτην, οὕτω δὲ ἐδέχατο, παρὰ τὸν νόμον, πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, δι' ὃ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 8 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τὸν περὶ τούτου ἐν ὑπὸ στοιχ. γ' λόγον ἀναιρέσεως τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 17339/1959 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ τὸν ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει λόγον καὶ τῆς ὑποθέσεως μὴ χρηζούσης κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου περαιτέρω διευκρινήσεως δέον, κατ' ἄρθρον 854 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3819/1957, νὰ κρατηθῇ ἡ ὑπόθεσις παρὰ τῷ Τμήματι τούτῳ διὰ τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν. Ἐπανερχομένων δὲ τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρον 832 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3819/1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐξεταστέα ἀποβαίνει μετὰ ταῦτα ἡ ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1959 ἔφεσις τοῦ ἐκκαλοῦντος Ε.Ζ. κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2629/1958 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, δι' ἣν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαν, κατετέθη τὸ προσῆκον παράβολον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἐγκεκριμένου καταστατικοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας (Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία), (δημοσιευθέντος τὴν 31 Δεκεμβρίου 1956 εἰς τὸ δελτίον ἀνωνύμων ἑταιρειῶν), αὕτη διοικεῖται ὑπὸ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ 5 κατ' ἐλάχιστον καὶ 15 κατ' ἀνώτατον ὅριον μελῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 4 τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 3560/1956 κυρωθείσης συμβάσεως ἐκπροσώπων τοῦ Δημοσίου, οἵτινες, διοριζόμενοι διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ μετέχοντες ὡς μέλη αὐτοῦ μετὰ ψήφου, ὁρίζονται εἰς δύο μέν, ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν εἶναι ἀνώτερος τῶν πέντε, ἄλλως εἰς ἕνα. Διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ, δι' οὗ διωρίσθησαν ἕξ ἐκτὰ μέλη τοῦ προσωρινοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ὁρίζεται, ὅτι τὸ πρῶτον τοῦτο διοικητικὸν συμβούλιον μετὰ τοῦ ὁρισθησομένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ ἑνὸς εἰσέτι μέλους ἢ δύο μελῶν ὡς ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου (ἄρθρον 2 § 4 τῆς κυρωθείσης συμβάσεως) δύναται νὰ ἐκλέξῃ μέχρι τῆς πρώτης ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ἑταιρείας τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων καὶ ἕτερα μέλη μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁριζομένου ἐν ἄρθρῳ 6 ἀνωτάτου ὁρίου μελῶν. Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι τὸ προσωρινὸν διοικητικὸν συμβούλιον τῆς ἐφεσιβλήτου δύναται νὰ διορίσῃ καὶ ἄλλα μέλη μέχρι τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ καταστατικοῦ ὁρίου, ὡς καὶ νὰ προβῇ καὶ εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐξ οἱουδήποτε λόγου ἀποχωρούντων μελῶν, ἄνευ διακρίσεως τίνος ἂν ταῦτα διωρίσθησαν διὰ τοῦ καταστατικοῦ ἢ ἐξελέγησαν ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου κατὰ τὴν παρεχομένην αὐτῷ διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως εὐχέρειαν, δὲν ὑποχρεοῦται ὅμως εἰς ἀναπλήρωσιν αὐτῶν, διότι τοιαύτην ὑποχρέωσιν ἐπιβαλλει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ καταστατικοῦ μόνον εἰς τὸ ὁριστικὸν διοικητικὸν συμβούλιον, ἵνα οὕτω εἶναι σταθερὸς ὁ ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως καθορισθεὶς ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ ὁριστικοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου. Ὑπὸ τοιαύτην δὲ ἔννοιαν ἡ διαληφθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ καταστατικοῦ δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 34 § 2, 21 § 1 τοῦ νόμου 2190/1920, οὗ-

τε εἰς ἄλλην τινὰ διάταξιν αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδ' εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 4 τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 3560/1956 κυρωθείσης συμβάσεως, δι' οὗ ὁρίζονται οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Δημοσίου ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ὑπὸ μόνον τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 21 § 1 τοῦ νόμου 2190/1920 περιορισμόν.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῆς ἐκτιμήσεως ἁπάντων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων ἀρκούσα, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, προκύπτει βεβαίωσις, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἐγκεκριμένου καταστατικοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας, δημοσιευθέντος τὴν 31.12.1956, ὡρίσθησαν ὡς μέλη τοῦ προσωρινοῦ διοικητικοῦ αὐτῆς συμβουλίου οἱ Θ. Γαροφαλίδης, Γ. Πατρονικόλας, Α. Ὠνάσης, Β. Κυριακόπουλος, Χ. Παγουλάτος, Μ. Τόμπρος, καὶ Φ. Παπαδόπουλος, οἵτινες ἀπεδέχθησαν τὸν διορισμόν των, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1590 τῆς 26.1.1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων διωρίσθησαν μέλη τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ καταστατικοῦ καὶ ἄρθρ. 2 § 4 τῆς διὰ τοῦ ν.δ. κυρωθείσης συμβάσεως οἱ Ι. Χατζηνικολῆς καὶ Σ. Βασιλειάδης, ἀποδεχθέντες τὸν διορισμὸν αὐτῶν, ὅτι διὰ τῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 30.1.1957, καθ' ἣν μετέσχον καὶ οἱ ὡς ἄνω ἐκπρόσωποι τοῦ Δημοσίου, ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐξελέγησαν ὡς μέλη κατὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ καταστατικοῦ παρεχομένην εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον εὐχέρειαν οἱ Κ. Κυρόζης καὶ Γ. Κορωναίος, ἀποδεχθέντες τὸν διορισμὸν των, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 14.2.1957 πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου προκύπτει. Εἰς τὸ οὕτω νομίμως συνελθὸν διοικητικὸν συμβούλιον τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ Γ. Πατρονικόλα, ἀντιπροσωπεύοντος καὶ τὸν Α. Ὠνάσην, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 17 Μαΐου 1957, ἡ παραίτησις τοῦ ἐκ τῶν μελῶν Α. Ὠνάση, ὡς μὴ δυναμένου νὰ παρευρίσκεται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἥτις καὶ ἐγένετο δεκτὴ διὰ τῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 11 Ἰουνίου 1957 ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, εὑρισκομένου ἐν ἀπαρτίᾳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἑπομένῃ ΥΙΙ σκέψει. Ἅτε παρόντων ἀκόμη ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐκλεγέντος εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ τοῦ Ν. Κονιαλίδου, ἀποδεξαμένου τὸν διορισμὸν διὰ τῆς συμμετοχῆς του εἰς τὰς ἑπομένας συνεδριάσεις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου. Ὅθεν νόμιμος ὑπῆρξεν ἡ τοιαύτη ἀντικατάστασις τοῦ Α. Ὠνάση διὰ τοῦ Ν. Κονιαλίδη καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος τῆς ἐφέσεως λόγος, ὡς διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτύσσεται, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 § 2 τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 3560/1956 κυρωθείσης συμβάσεως, ἧς ἅπασαι αἱ διατάξεις κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 2 αὐτοῦ ἀποκτῶσιν ἰσχὺν νόμου, κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐγκατάστασιν ὁ ἀνάδοχος, ἑπομένως καὶ ἡ ἐφεσιβλήτος ἑταιρεία, ἥτις, προβλεπομένης τῆς συστάσεώς της διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὑποχαθίσταται αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς συστάσεώς της εἰς τὰ ἐκ τῆς κυρουμένης συμβάσεως δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ χρησιμοποιήσῃ ἅπαν τὸ προσωπικόν, ὅπερ ὑπηρέτει μέχρι τῆς 15.5.1956 καὶ ἐξακολουθεῖ ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως εἰς τὴν Ἀεροπορικὴν Ἑταιρείαν Τ.Α.Ε., ἀναλαμβάνων τὰς ἐναντι αὐτοῦ ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις, δικαιούμενος νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν ἐκείνων, οἵτινες κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ ἦθελον θεωρηθῇ ἀκατάλληλοι ἢ πλεονάζοντες. Ἐξ ἄλλου, ὡς ἐκ τῶν ἄρθρων 18 § 2 καὶ 22 τοῦ νόμου 2190/1920 «περὶ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν» προκύπτει, τὸ διοικητικὸν συμβούλιον δύναται, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ, νὰ ἀναθέσῃ καὶ εἰς τρίτον μὴ μέλος αὐτοῦ, οἱονεὶ εἰς τὸν γενικὸν διευθυντήν, τὴν ἐκπροσώπησιν τῆς ἑταιρείας ἐν γένει ἢ εἰς ὡρισμένου μόνον εἴδους πράξεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγεται καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ προσωπικοῦ δι' οἱονδήποτε λόγον, ἂν ἀπαιτῆται τοιοῦτος, περὶ τῆς συνδρομῆς τοῦ ὁποίου ἀποφαίνεται ὁ οὕτως ἐξουσιοδοτηθείς, ἐξ οὐδεμιᾶς δὲ διατάξεως τοῦ ν.δ. 3560/1956 προκύπτει, ὅτι ἐσκοπήθη ὁ περιορισμὸς τῆς τοιαύτης ἐξουσίας τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπόλυσιν τῶν μισθωτῶν αὐτῆς διά τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 10 § 2 τῆς κυρωθείσης ὡς ἄνω συμβάσεως ἀναφερομένων δύο λόγων. Ἀφοῦ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ἐγκεκριμένου καταστατικοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας, ὡς ἐξ αὐτοῦ δείκνυται, τὸ διοικητικὸν αὐτῆς συμβούλιον δύναται νὰ ἀναθέτῃ τὴν ἄσκησιν τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν εἰς ἓν ἢ πλείονα πρόσωπα, ἐκλεγόμενα μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτοῦ ἢ καὶ ἐκτὸς αὐτῶν, ἀμοιβαδιότητα καὶ ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν καθορίζει ἑκάστοτε τὸ διοικητικὸν συμβούλιον διὰ τῆς περὶ τοῦ διορισμοῦ των ἀποφάσεως, ἕπεται, ὅτι ἠδύνατο δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἐφεσιβλήτου νὰ ἀνατεθῇ ἡ κρίσις περὶ τῶν ἀκαταλλήλων καὶ πλεοναζόντων ὑπαλλήλων καὶ ἡ καταγγελία τῆς μετ' αὐτῶν συμβάσεως εἰς τὸν γενικὸν διευθυντὴν αὐτῆς, ὡς ὑποκειμένου δικαιώματος, οὗτινος δὲν ἀπαγορεύεται ἡ μεταβίβασις. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἐφέσεως ὡς διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτυσσόμενοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας τὸ διοικητικὸν συμβούλιον συνέρχεται ἐπὶ τῇ ἐγκύρως πρὸς πάντα τὰ μέλη αὐτοῦ ἀποστελλομένῃ προσκλήσει τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, ἐν ᾗ δέον νὰ ἀναφέρηται ὁ ἀκριβὴς τόπος καὶ χρόνος τῆς συνεδριάσεως, ὡς καὶ τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εὑρίσκεται δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν παρίστανται ἢ ἀντιπροσωπεύονται ἐν αὐτῷ τὸ ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῶν πλέον ἑνός (παραλειπομένου τυχὸν προκύπτοντος κλάσματος πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ἀριθμοῦ ἀπαρτίας), αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων καὶ ἀντιπροσωπευομένων μελῶν. Ἐκ δὲ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐν ἠγηθείσῃ ΙΥ σκέψει ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ὅτι προσκλήσει τοῦ Προέδρου τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἀποσταλείσῃ ἐγκαίρως πρὸς ἅπαντα τὰ ἐν

τῇ ΙΥ σκέψει μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, περιεχούσῃ δὲ καὶ τὰ θέματα ἡμερησίας διατάξεως, συνῆλθε τὸ διοικητικὸν συμβούλιον εἰς συνεδρίασιν τὴν 1ὴ Αὐγούστου 1951, καθ' ἣν ἐκ τῶν κληθέντων παρέστησαν οἱ Θ. Γαροφαλιδης, Γ. Παπρωνικόλας, Μ. Τόμπρος, Σ. Βασιλειάδης, Ἰ. Χατζηνικολής καὶ Ν. Κονιαλίδης, δὲν προσῆλθον οἱ μὲν Χ. Κορόζος καὶ Γ. Κορωναίος λόγῳ κωλύματος, οἱ δὲ Β. Κυριακόπουλος, Χ. Παγουλάτος καὶ Φ. Παπαδόπουλος, ὡς ὑποβαλόντες παραίτησιν, ἀνακοινωθεῖσαν κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν. Διὰ τῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν δὲ ταύτην ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, εὑρισκομένου κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ καταστατικοῦ ἐν ἀπαρτίᾳ, ἀνετέθη διὰ ψήφων τεσσάρων ἔναντι δύο, ἤτοι δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, εἰς τὸν γενικὸν διευθυντὴν τῆς ἑταιρείας ἡ ἀπόλυσις ἐκείνων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ προερχομένου ἐκ τῆς Τ.Α.Ε., οἵτινες ἤθελον θεωρηθῆ ἀκαταλλήλοι ἢ πλεοναζοντες. Οὕτω νομίμως ἐλήφθη ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἑπομένως, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἠγηθείσαις σκέψεσιν ἐκτεθέντα, ἡ ὑπὸ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου γενομένη τὴν 28.11.1957 καταγγελία τῆς μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος συμβάσεως ἐργασίας ὁρίστου χρόνου, δι' ἣν δὲν ἀπῃτεῖτο ἡ ἐπίδειξις τῆς ὡς ἄνω περὶ ἐξουσιοδοτήσεως ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἀφοῦ οὗτος ἐνήργησεν ἐν προκειμένῳ οὐχὶ ὡς πληρεξούσιος τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας, ὥστε νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 226 ΑΚ., ἀλλ' ὡς νόμιμος ἀντιπρόσωπος (ὄργανον) αὐτῆς, νομίμως ἐγένετο ὑπ' αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδιότητά του. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἐφέσεως, ὡς διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτύσσεται.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τῆς συμβάσεως ἡ ἀπόφανσις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τῆς ἐφεσιβλήτου περὶ τῆς καταλληλότητος ἢ μὴ τῶν μισθωτῶν ἀφέθη εἰς τὴν ἐλευθέραν αὐτοῦ κρίσιν. Τοῦτο συνάδει πρὸς τὴν ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ κρατοῦσαν ἀρχήν, καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρίστου χρόνου χωρεῖ ἐλευθέρως, πλὴν ὡρισμένων ἐξαιρέσεων (μονιμότης, πολεμισταί κ.λ.π.), ὑποκειμένη μόνον εἰς προσβολὴν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὡς πᾶσα, κατ' ἐλευθέραν κρίσιν ἀπόφανσις. Ἂν δὲ ἐν προκειμένῳ ἐσκοπεῖτο τι τὸ ἐναντίον, θὰ ἔδει νὰ ἐξάγηται τοῦτο σαφῶς καὶ ἀνενδοιάστως ἐκ τοῦ εἰρημένου ν.δ. 3560/1960. Ἡ τοιαύτη ἔννοια προκύπτει καὶ ἐκ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἥτις περιλαμβάνει ἀλλήβδην τοὺς κρινομένους ὡς ἀκαταλλήλους ἢ πλεονάζοντας, διὰ δὲ τοὺς πλεονάζοντας ἀνενδοιάστως προσήκει ἡ ἐλευθέρα κρίσις τοῦ ἐργοδότου, ἀφοῦ αὐτὸς καὶ μόνος ἦτο εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ περὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἑπομένως καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγκαιούντων ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ὁ ὅρος τῆς συμβάσεως, ὅπως «χρησιμοποιήσῃ κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασίν του» τὸ προσωπικὸν τῆς Τ.Α.Ε. περιελήφθη ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ, ὅπως οὐχὶ ἀνεξετάστως, ἀλλὰ μετὰ δοκιμασίαν ἐν τῇ πράξει προβῇ ἡ ἐφεσιβλητος εἰς τὰς ἐνδεικνυομένας ἀπολύσεις, εἰς τοῦτο δὲ καὶ μόνον περιωρίσθη ἡ παρασχεθεῖσα ἐν προκειμένῳ προστασία τοῦ προσωπικοῦ κατὰ παρέκκλισιν τῶν κοινῶν διατάξεων περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὁρίστου χρόνου. Δὲν ἔχει δὲ ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τὸ ἄρθρον 371 Α.Κ., καθ' ὃ, ἐὰν ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἀνετέθη εἰς τινα τῶν συμβαλλομένων ἢ εἰς τρίτον, ἐν ἀμφιβολίᾳ θεωρεῖται, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ δικαίαν κρίσιν, διότι ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμογὴν ἔχει, ὅταν διὰ τῆς συμβάσεως καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ νόμου, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἀνετέθη ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς εἰς τὸ ἕτερον τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἢ εἰς τρίτον. Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ ἐγένετο κατόπιν συμβάσεως, καταρτισθείσης μετὰ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου, διὰ δηλώσεως γενομένης α) κατὰ τὴν μετὰ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἑταιρείας λαβοῦσαν χώραν τὴν 23.8.1957 σύσκεψιν, καθ' ἣν, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τῆς κυρωθείσης συμβάσεως, ἐξέθηκεν, ὅτι «ἂν δὲν φύγουν οἱ ἀκαταλλήλοι θὰ τοὺς διώξω ἐγὼ» καὶ περαιτέρω «ἡ κρίσις τοῦ ἐργοδότου θὰ εἶναι κρίσις ἀγαθοῦ ἀνδρός» καὶ β) διὰ τῆς ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου 1957 ἐγκυκλίου του πρὸς ἅπασας τὰς ἑταιρικὰς ὑπηρεσίας, ἐν ᾗ ἀναφέρεται, ὅτι «ἀποτελεῖ, ὡς ἐξετέθη εἰς τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ προσωπικοῦ, βασικὴν καὶ σταθερὰν ἐπιδίωξιν τῆς ἑταιρείας ἡ ἀδιάβλητος ἐκλογὴ τῶν πράγματι ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων», καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὅτι ἔχει ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, διότι αἱ τοιαῦται ἐνέργειαι τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου δὲν ἀποτελοῦσι δήλωσιν βουλήσεως αὐτοῦ πρὸς κατάρτισιν νέας συμβάσεως, δι' ἣν ἄλλως δὲν προβάλλεται ὅτι εἶχεν οὗτος τοιαύτην ἐξουσιοδότησιν, ἀλλ' ἁπλῆν ἀνακοίνωσιν τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἐφεσιβλήτου περὶ τοῦ τρόπου τῆς ὑπ' αὐτῆς ἐφαρμογῆς τῆς διαληφθείσης διατάξεως τῆς κυρωθείσης συμβάσεως, βάσει τῆς ὁποίας ἀπελύθη ὁ ἐκκαλῶν. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τέταρτος λόγος ἐφέσεως, ὡς διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτύσσεται.

Ἡ ἰσχὺν νόμου ἐπέχουσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3560/1956 κυρωθείσης συμβάσεως, καθορίζουσα τὸν τρόπον ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου, κατισχύει πάσης προγενεστέρας διατάξεως, ὡς καὶ τῆς προγενεστέρας αὐτῆς ἀπὸ 21.1.1956 συλλογικῆς συμβάσεως, εἰς ἣν ὑπάγεται ὁ ἐκκαλῶν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐρεύνης τοῦ ἀμφισβητουμένου ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου κύρους τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως. Ἐφ' ὅσον δὲ ἐν τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἀναφέρεται, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι ἡ ἀπόλυσις γίνεται κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἑδαφίου β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 10 τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 3560/1956 κυρωθείσης συμβάσεως, ἥτις προβλέπει μόνον περὶ τῆς ἀπολύσεως τῶν πλεοναζόντων καὶ ἀκαταλλήλων, εἶναι σαφές, ὅτι αὕτη γίνεται δι' ἀμφοτέρους τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους, οὐδαμῶς δὲ ἀπῃτεῖ-

το διά τὸ κῦρος αὐτῆς κατά διάταξίν τινα τῆς μνηθείσης συμβάσεως ἢ τοῦ κυρώσαντος αὐτὴν νόμου ἢ ἄλλης τινὸς διατάξεως νόμου εἰδικώτερος ἢ ἀναλυτικώτερος προδιορισμὸς τῶν λόγων τῆς τοιαύτης καταγγελίας. Ὅθεν ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἀπεφήνατο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος, 4ος καὶ 5ος λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. αὕτη ἐφαρμογὴν ἔχει καὶ ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου ὑποκειμένης εἰς τὴν δικαστικὴν κρίσιν, ἐὰν αὕτη ἐγένετο κατὰ τὰς ὑπαγορευούσας τῆς καλῆς πίστεως καὶ δὲν ἀντίκειται εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ εἰς τὸν κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος. Ἡ προφανὴς δὲ ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τούτων, ἀπαγορευομένη ὑπὸ τοῦ νόμου, δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας κατὰ τὸ ἄρθρον 174 Α.Κ. Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἐν ὅλῳ ἐκτιμήσεως τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν, ὑπηρετῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947 ὡς κυβερνήτης ἀεροσκάφους παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Τ.Α.Ε., ἐξηκολούθησε παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του παρὰ τῷ ἐφεσιβλήτῳ μέχρι τῆς 28.11.1957, ὅτε ἡ ἐφεσιβλήτος κατήγγειλε τὴν μετ' αὐτοῦ συμβασιν βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 10 τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 3560/1957 κυρωθείσης συμβάσεως. Ἐν τῇ καταγγελίᾳ ἀναφέρονται ἀμφότεροι οἱ κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν λόγοι, ὡς ὅμως ἀπὸ τῆς πρώτης συζητήσεως ἐπεκαλέσθη ἡ ἐφεσίβλητος, ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο λόγῳ ἀκαταλλήλυτητος τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅστις, ὡς ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων δείκνυται, πάσχει ἐξ ἀνεπαρκείας τῶν στεφανιαίων ἀγγείων τῆς καρδίας, δι' ἣν αἰτίαν ἀπὸ 8.8.1956 μέχρις 27.4.1957 ἀπέσχε τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ μῆνας 9 καὶ ἡμέρας 20. Ἐν ὄψει δὲ τῆς τοιαύτης καταστάσεως τῆς ὑγείας του ἡ ἐφεσιβλήτος δὲν ἦτο δυνατόν, ἀπὸ ἀπόψεως ἀσφαλείας τῶν συγκοινωνιῶν, νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτὸν τὰ καθήκοντα κυβερνήτου ἀεροσκάφους. Ὅθεν ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀντίκειται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. Οὕτω δὲ καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀποφηναμένη καὶ τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις ὀρθῶς ἐξετίμησε καὶ τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 6ος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Μετὰ ταῦτα εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἔφεσις, συμψηφιστέα δὲ ἐν ὅλῳ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἡ δικαστικὴ δαπάνη ἀμφοτέρων τῶν βημάτων, κατ' ἄρθρον 211 § 3 Πολιτικῆς Δικονομίας(*).

(*) Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας καὶ Α.Π. 27/1959, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 18, 249.

II. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Ἀπόλυσις μισθωτῶν, τυγχανόντων μελῶν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἢ ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὡς ἐκπροσώπων τῶν ἠσφαλισμένων

Προστατευτικαὶ ἀπὸ ἀπολύσεως διατάξεις τοῦ Α.Ν. 694/1937.— Ἀνεφάρμοστον ἐπ' αὐτῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως ἄρθρου 6 § 1 Νόμου 3198/1955.— Προϋπόθεσις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Α.Ν. 694/1937 νὰ ἔχῃ ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἀδικαιολογήτου ἀπολύσεως τὸ Τμῆμα Συμβουλίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.—Εἰς τίνας ἀναφέρεται ἡ προστασία.

Πρωτοδίκου Χίου 4/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Κ. Στεργιόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Κοκκαλιούδης, Λ. Γοργίας

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, ὅτι κατόπιν συμφωνίας μετὰ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας προσελήφθη τὴν 18.12.1950 καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ὡς ἐργάτης κεραμοποιὸς ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μέχρι τῆς 26.6.1959, ὅτε ἡ ἐναγομένη κατήγγειλε τὴν σύμβασιν καὶ τὸν ἀπέλυσεν. Ὅτι βάσει τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, ὡς ἠσφαλισμένος ἐργάτης κεραμοποιὸς παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν καὶ προταθεὶς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου «Ἕνωσις Ἐργατῶν Κεραμέων Χίου» ὡς εἷς τῶν ἓξ (6) ἀντιπροσώπων τῶν ἠσφαλισμένων πρὸς ἀνασυγκρότησιν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν διετίαν 1958 - 1960, καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ τοῦ ἀπελθεῖν τῆς θέσεως του ὡς ἐργάτου, διατηρεῖ τὴν ἰδιότητά του ὡς ἔχων σειρὰν διορισμοῦ ὡς μέλους τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν Χίῳ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ταμείου τούτου μέχρι λήξεως τῆς διετοῦς θητείας του καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν δικαιοῦται οὗτος τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ λεπτομερῶς ἀναφερομένων ἀποζημιώσεων. Οὕτως ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ εἶναι τυπικῶς δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα περαιτέρω οὐσίᾳ.

Ἡ ἐνότασις τῆς ἐναγομένης περὶ παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος, διότι ἡ ἀγωγὴ του δὲν ἐκοινοποιήθη εἰς ταύτην ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας, τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος νόμῳ, καθ' ὅσον ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του δὲν διώκει, ἐπικαλούμενος ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς συμβάσεως, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955, καθ' ἣν «πᾶσα ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας» καὶ τὴν συνεπείᾳ ταύτης ἐπιδίκασιν αὐτῷ ἀποδοχῶν ἓξ ὑπερημερίας ἀπὸ

τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του, ἀλλὰ διώκει τὴν ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων καθοριζομένην εἰδικὴν ἀποζημίωσιν.

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 694|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας» ἠσφαλισμένοι εἰς Ταμεῖα Συντάξεων ἢ Προνοίας καὶ ἐν γένει εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τυγχάνοντες μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἐργαζομένων παρὰ τοῖς Ὀργανισμοῖς τούτοις καὶ ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου, κρινομένου παρὰ τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 4 Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων, παρ' αἷς ἐργάζονται ὡς ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, διατηροῦσι καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των τὴν ἰδιότητά των ὡς μελῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων μέχρι λήξεως τῆς θητείας των ἢ περατώσεως τοῦ ἐλέγχου. Οἱ οὕτω δὲ ἀπολυόμενοι λαμβάνουσιν ὡς ἀποζημίωσιν ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν παρὰ τοῦ ἐργοδότου, ὑποχρεουμένου πρὸς τοῦτο ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρ' αὐτῷ καὶ κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἐπὶ τρία ἔτη.

Κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 1, εἰς ἣν παραπέμπει ἡ παράγραφος 1, περὶ τοῦ δικαιολογημένου ἢ ἀναιτίου τῆς ἀπολύσεως ἀποφαίζει ὁριστικῶς, τῇ προσφυγῇ τοῦ ἀπολυθέντος ἢ τοῦ προτιθεμένου νὰ προβῇ εἰς ἀπόλυσιν ἐργοδότου, τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 § 1 τοῦ ν. 6298 Τμῆμα Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀφοῦ ἀκούσῃ τοὺς ἐνδιαφερομένους, αἱ δὲ ἀποφάσεις τούτου εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διά τε τοὺς ἐργοδότας καὶ τοὺς ἀπολυθέντας, ὑποκείμεναι μόνον εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ εἰρημένου νόμου, τὸ δικαίωμα τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς παραγράφου 1 τοῦ νόμου διαλαμβανομένων ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν νὰ αἰτήσωνται τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἀποζημίωσιν, κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν καταγγελίαν παρ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, προϋποθέσει ἔχει ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῶν ἐκρίθη ὡς γενομένη ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου δι' ἀποφάσεως τοῦ διαληφθέντος Συμβουλίου, εἰς ὃ ὁ νόμος ἀπέδωκεν ἀποκλειστικῶς τὴν τοιαύτην κρίσιν. Ὅθεν ἀγωγή, ἐξαιτουμένη τὴν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀποζημίωσιν, δέον νὰ περιέχῃ, ὡς στοιχεῖον αὐτῆς, ὅτι τὸ διαληφθὲν Τμῆμα Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τοῦ ν. 6298 ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου, ἄλλως ἡ ἀγωγὴ παρίσταται ἀόριστος, ἐλλείψει οὐσιώδους στοιχείου κατὰ τὸ ἄρθρον 583 §§ 3 καὶ 4 Πολ. Δικονομίας, τῆς τοιαύτης ἀοριστίας συνιστώσης ἔλλειψιν νομοποιήσεως, ἐξεταζομένης καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 68 Πολ. Δικονομίας.

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐν τῷ ρηθέντι νόμῳ μισθωτῶν, ὅτι ἀπελύθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου, χωρὶς νὰ ἰσχυρίζηται, ὅτι περὶ τούτου ἀπεφάνθη τὸ κατὰ νόμον διαληφθὲν ἁρμόδιον διοικητικὸν ὄργανον, δὲν νομιμοποιεῖται ἐξαιτούμενος τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἀ.ν. 694|1937, μὴ ἀρκοῦντος πρὸς νομιμοποίησιν τοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν προβληθέντος ἰσχυρισμοῦ του ὅτι ἡ ἐναγομένη δὲν ἠτήσατο τὴν ἀπόφασιν τοῦ διαληφθέντος Συμβουλίου πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του, καθ' ὅσον ὅπερ αὐτὴ παρέλειψε ἔδει νὰ πράξῃ οὗτος, ἀφοῦ εἰς τὸν ἀπολυθέντα κατὰ πρῶτον λόγον χορηγεῖ ὁ νόμος τὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου προσφυγήν.

Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, στερουμένη οὐσιώδους στοιχείου, ἐν συνδρομῇ τοῦ ὁποίου μόνον νομιμοποιεῖται ὁ ἐνάγων, ἐξαιτούμενος τὴν ἐν αὐτῇ ἀποζημίωσιν, ἐλέγχεται ἀόριστος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα, τῆς ἀοριστίας ἐξεταζομένης ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ βάσιμον περὶ τούτου ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης (βλ. Α.Π. 579|1949, ΕΕΔ 9, 78, Α.Π. 108|1948, ΕΕΔ 7, 494, Πρωτ. Ἀθ. 7870|1952, ΕΕΔ 12, 848, Α.Π. 44|1934, ΕΕΝ α' 88).

Πέραν τούτων κατὰ τὰς σαφεῖς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ διαληφθέντος ἀ.ν. 694|1937 τῆς προστασίας αὐτοῦ δικαιοῦνται περιοριστικῶς μόνον τὰ ἐργατικὰ ἐξ ἠσφαλισμένων μέλη τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων καὶ τῶν Ἐξελεγκτικῶν τῶν Ταμείων Ἐπιτροπῶν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ μέλη τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν διαφόρων Ὑποκαταστημάτων αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν οἱωνδήποτε ἄλλων Ἐπιτροπῶν. Οὔτε ἡ Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς τὴν ἐν τῷ νόμῳ ἀναφερομένην Ἐξελεγκτικὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις ἔχει ὡς σκοπὸν τὸν ἔλεγχον τῶν Ὀργανισμῶν, ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ὁποίου, δυνατὸν νὰ ἔλθῃ εἰς συγκρουσιν μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἠσφαλισμένων. Ὁ περιορισμὸς οὗτος μόνον εἰς τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ τῶν Ἐξελεγκτικῶν Ἐπιτροπῶν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι σαφῶς ὁρίζεται ἐν τῇ παραγράφῳ 1, γίνεται ἔτι σαφέστερος ἐκ τῶν ὁρισμῶν τῆς παραγράφου 3, καθ' οὓς, ἐκτὸς κατὰ τὴν παράγραφον 2 ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται καὶ οἱ ἀπολυόμενοι ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας των ὡς μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ περαιώσεως διοικητικοῦ ἢ διαχειριστικοῦ ἐλέγχου». Συνεπῶς τὰ μέλη τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ταμείου Ἀσφαλίσεως Κεραμοποιῶν Χίου δὲν καλύπτονται ὑπὸ τῆς προστασίας τοῦ νόμου, ὅστις προστατεύει ἐκτὸς τῶν μελῶν τοῦ Α.Σ. καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν Ἐξελεγκτικῶν Ἐπιτροπῶν, αἵτινες ἑκάστοτε ὁρίζονται πρὸς ἐνέργειαν διαχειριστικοῦ ἢ διοικητικοῦ ἐλέγχου, τῆς προστασίας τούτων ἐξικνουμένης καὶ πέραν τῆς περαιώσεως τοῦ ἐλέγχου των. Ἀνεύθετος ἑρμηνεία, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ προσέκρουεν εἰς τὰς ἑρμηνευτικὰς ἀρχάς, ἀφοῦ πρόκειται περὶ ἐξαιρετικοῦ δικαίου στενῶς ἑρμηνευτέου (βλ. Σ.Ε. 230|1930, Σ.Ε. 1299|1939, *Παπαφράγκου*, Πορίσματα, σελ. 199), θὰ ἦγε καὶ εἰς τὴν παραδοξότητα τῆς προστασίας ἐργάτου τινὸς μηδεμίαν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν κεκτημένου ἢ ἐμφανισαντος ποτέ, ἁπλῶς διότι συνέβη νὰ ἐγγραφῇ παρὰ τοῦ σωματείου του εἰς τὸν κατάλογον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ ὑποψηφίων μελῶν μονομελοῦς συνήθως ἀντιπροσωπεύσεως τῆς ἐξ ἠσφαλισμένων πλευρᾶς Τοπικῆς τινος Ἐπιτροπῆς Α-

ασφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ εἰς βάρος ἐργοδότου κωμοπόλεως ἢ χωρίου τινός τῆς ἐπικρατείας. Οὐδὲν δικαίωμα παρέχεται αὐτοῖς ἐκ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 694|1937, ἐὰν δὲν ἔχωσιν ὑποδειχθῇ κατόπιν ἐκλογῆς καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη, ἔχοντα σειρὰν διορισμοῦ ὡς μελῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων καὶ Ταμείων ἢ Ἐξελεγκτικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ οὐχὶ τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν. Δὲν ὑφίσταται ἄρα ἐν προκειμένῳ νόμιμος ἐκλογὴ τοῦ ἐναγόντος ὡς ἀναπληρωματικοῦ μέλους τοῦ ἐν Χίῳ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν, Κεραμοποιῶν κλπ., διότι τὸ καταστατικὸν τοῦ σωματείου των οὐδεμίαν σχετικὴν διάταξιν περὶ ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων εἰς τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον διαλαμβάνει. Ὥστε καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή (*).

III. ΕΠΙΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ

Δυνατή, κατ' ἄρθρα 325 καὶ 329 Α.Κ., ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐπίσχεσις τῆς μελλούσης ἐργασίας του πρὸς ἀσφάλειαν ληξιπροθέσμου ἀξιώσεώς του κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἀπαιτητῶν μισθῶν διὰ παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, ἀρκεῖ ὅπως τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως ἀσκῆται ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. διαγραφομένων ὁρίων.— Περίπτωσις ἐπισχέσεως ἐργασίας ἰατροῦ, ἐργαζομένου εἰς κλινικήν, καὶ ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματός του.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 917|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Γεραρῆς*
Δικηγόρος ὁ κ. Π. Λουκάκος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 325 καὶ 329 Α.Κ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ προβῇ εἰς ἐπίσχεσιν τῆς ὀφειλομένης ὑπ' αὐτοῦ παροχῆς, τουτέστι τῆς μελλούσης ἐργασίας του πρὸς ἀσφάλειαν ληξιπροθέσμου ἀξιώσεώς του κατὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀπορρεούσης ἐξ ἀπαιτητῶν μισθῶν διὰ παρασχεθεῖσαν ἤδη ἐργασίαν, ὑπὸ μόνην τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ φύσις τῆς ἐργασίας ἐπιδέχεται τὴν εἰς μεταγενέστερον χρόνον παροχὴν ταύτης ἐπὶ τῇ ταυτοχρόνῳ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πληρωμῇ τῶν ἐν λόγῳ ἀποδοχῶν, ἀρκεῖ ὅπως τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως ἀσκῆται ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. διαγραφομένων ὁρίων (Α.Π. 201|1954, ΕΕΔ 13, 349). Οὕτω συννόμως, κατὰ τὴν τοῦ Δικαστηρίου κρίσιν, ὁ ἐνάγων ἤσκησε τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος του τούτου τῷ καθυστερεῖτο ἀξιόλογον ποσὸν ἐκ τῶν μισθῶν τῆς ἐργασίας του, ἡ δὲ ἐναγομένη ἑταιρεία δὲν φαίνεται, ὅτι κατέβαλεν ἔκτοτε καὶ δὴ ὁλόκληρον τὸ καθυστερούμενον τοῦτον ποσόν. Ἡ ἐκκαλουμένη, δεχθεῖσα ὅτι ὁ ἐνάγων καταχρηστικῶς ἤσκησε τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγήν, δι' ἃς ἐξῃτήσατο ἔτι τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ὡρισμένου χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Δεκέμβριος 1958), ἐσφαλε, διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἐτύγχανεν ἀποκλειστικῶς ἰατρὸς (θεραπευτὴς) τῆς κλινικῆς, ἀλλ' ἐπιστημονικὸς διευθυντὴς τῆς ἑταιρείας καὶ ὡς τοιοῦτος προσελήφθη (βλ. συμφωνητικόν), ὁπωσδήποτε δὲν βεβαιοῦται, ὅτι ἐκ τῆς ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος θὰ ἔμενον ἀβοήθητοι οἱ ἐν τῇ κλινικῇ ἀσθενεῖς, καὶ ὅτι ἦτο ἀδύνατον εἰς τὴν ἐναγομένην ἑταιρείαν καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐνάγων ἐτύγχανε θεραπευτὴς νὰ προσελάμβανεν εὐθὺς ἀμέσως ἕτερον ἰατρὸν πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀσθενῶν. Εἰδικώτερον ἐξ οὐδενὸς στοιχείου προκύπτει τὸ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης δεκτὸν γενόμενον ὅτι ἐκ τῆς ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπέλθωσι βαρεῖαι ζημίαι εἰς τὴν ἐναγομένην ἑταιρείαν ἐκ τοῦ λόγου ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. θὰ ἠδύνατο νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς μετ' αὐτῆς συμβάσεως πρὸς περιθαλψιν τῶν ἠσφαλισμένων. Ἐσφαλμένως δὲν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐνῷ ἔδει νὰ ἔκαμνε δεκτὴν ταύτην, ἀφοῦ ἡ ἐφεσίβλητος, μὴ καταβαλοῦσα τοὺς δεδουλευμένους μισθούς, δι' ἀσφάλειαν τῶν ὁποίων ἠσκήθη τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως ἐργασίας, δὲν ἦρε τὴν ὑπερημερίαν, εἰς ἣν αὐτὴ περιῆλθεν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὴν γενομένης δηλώσεως τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του μέχρι τῆς καταβολῆς τῶν δεδουλευμένων ἀπαιτητῶν μισθῶν του (*).

IV. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Ἀπώλεια ἐργασίας φορτοεκφορτωτῶν λιμένων ἐπὶ φορτοεκφορτώσεων ἐπιχειρήσεων μετ' εἰσαγωγὴν μηχανικῶν τελειοποιημένων μέσων καὶ ἀποζημίωσις

Εἰσαγωγὴ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἐκ τῆς σχέσεως τῶν φορτοεκφορτωτῶν διαφορῶν.— Παροχὴ εἰς φορτοεκφορτωτὰς πο-

(*) Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν τοῦ ἀ.ν. 694|1937 καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν αὐτῶν Α.Π. 359|1960, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 19, 846.

Ἀναμφιβόλως ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δὲν ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502) περὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς, διότι αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἀκύρων ἀπολύσεων, ἐνῷ ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπόλυσις εἶναι ἔγκυρος καὶ χορηγεῖται μάλιστα δι' αὐτὴν καὶ ἡ ἐκ τοῦ νόμου 9112|1920 ἀποζημίωσις.

(*) Ἴδετε περὶ ἐπισχέσεως ἐργασίας ΕΕΔ 18, 257, ΕΕΔ 19, 411, 853.

αυτοῦ ἐκ τῆς ἀμοιβῆς των ἐπὶ τῆς διαφυγούσης ἐργασίας των λόγῳ εἰσαγωγῆς τελειοποιημένων μηχανικῶν διὰ φορτοεκφορτώσεις μέσων.— Ἔννοια τοῦ δικαιώματος.— Στοιχεῖα ἀγωγῆς.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4063|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ὄφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ε. Μπούκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Πάτρας, Δ. Δόγκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη καὶ ἤδη ἐκκαλοῦσα Ἀνώνυμος Ἑταιρεία κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς 14ης Δεκεμβρίου 1957 μέχρι τῆς 4ης Δεκεμβρίου 1958 χρονικὸν διάστημα ἐνήργησε διὰ τῶν μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων (σωληνώσεων) τοῦ λιμένος Ἐλευσῖνος τὰς ἐν αὐτῇ ἐκφορτώσεις 101, 962, 415 τόννων μετρικῶν μαζούτ, δι' οὓς ἔδει, ὅπως καταβάλῃ διὰ διαφυγοῦσαν ἐργασίαν τῶν ἐν τῷ λιμένι τούτῳ φορτοεκφορτωτῶν των νομίμως ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος καὶ ἀποτελούντων μέλη τοῦ ἐν Ἐλευσῖνι λειτουργοῦντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Σύλλογος Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος Ἐλευσῖνος συνολικῶς 157,023, καταναμητέας μεταξὺ αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ νόμου 381|1936 ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 31070 τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1946 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἧτις ἐνέκρινε καθ' ὅλον τὸ περιεχόμενον του τὸ ὑπ' ἀριθ. 128 τῆς 25ης Ἰουλίου 1946 πρακτικὸν τῆς Ε.Γ.Φ.Α. Ἐλευσῖνος, δι' οὗ εἶχεν ἀποσαφηνισθῆ, ὅπως εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς διαφυγούσης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν ποσοστὸν 30 ο|ο ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος τιμολογίου καθορισθέντος εἰς δραχμὰς 7 κατὰ τόννον, κατανεμόμενον κατὰ μὲν τὰ 20 ο|ο ὑπὲρ τῶν φορτοεκφορτωτῶν, κατὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον 10 ο|ο ὑπὲρ τοῦ Κ.Α.Φ.Ε., καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 44400|1953 τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ 22817|1954 τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορίου ἀποφάσεις, δι' ὧν ἐχορηγήθησαν αὐξήσεις ἐπὶ τῶν ἰσχυόντων τιμολογίων ἀμοιβῆς τῶν φορτοεκφορτωτῶν, ὡς καὶ ἑτέρας δραχμὰς 15.702, καταναμητέας ὡσαύτως μεταξὺ τῶν διὰ δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, συμφώνως ταῖς ὑπ' ἀριθ. 23845|1951 καὶ 25955|1952 ἀποφάσεσι τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας. Ἠτήσατο δὲ δι' αὐτῆς (ἀγωγῆς) τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ—περιλαμβανομένῳ μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω δικαιούχων φορτοεκφορτωτῶν τοῦ λιμένος Ἐλευσῖνος—ἀνερχομένων, κατὰ τὸν χρόνον διεξαγωγῆς τῶν ἐκφορτώσεων τούτων, εἰς 186 ἐν συνόλῳ τοῦ ἀναλογοῦντος μεριδίου 1|186 ἐπὶ τῶν ὡς εἴρηται ποσῶν, ἀνερχομένου ἀντιστοίχως εἰς δραχμὰς 844 καὶ 84, ἤτοι ἐν ὅλῳ εἰς δραχμὰς 928. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη ὡς νομίμου καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμον τὴν ἄνω ἀγωγήν, κατ' αὐτῆς δὲ παραπονεῖται ἡ ἐναγομένη καὶ ἤδη ἐκκαλοῦσα διὰ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεώς της καὶ ἐπὶ τοῖς ἐν αὐτῇ λόγοις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 4 τοῦ ἀπὸ 4|9 Μαρτίου 1932 π. δ|γματος «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν», δι' οὗ ἐκωδικοποιήθησαν αἱ διατάξεις τῶν νόμων 3459|1928 καὶ 5168|1931, πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς φορτοεκφορτώσεων ἑκάστου λιμένος ἐκδιδομένων κανονισμῶν καὶ τιμολογίων, εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ οἰκείου Εἰρηνοδίκου, δικάζοντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως. Ἡ περὶ ἧς πρόκειται διάταξις, θεσπισθεῖσα καθ' ὃν χρόνον αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ ἐν γένει ὑπήγοντο εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ὡς ἄνω παραπομπὴ ἐγένετο εἰς τὸν νόμον ΓΨΟΔ', ὡς οὗτος θέλει ἑκάστοτε ἰσχύει, τροποποιούμενος διὰ μεταγενεστέρων νόμων, καὶ δὴ οὐ μόνον ὡς πρὸς τὴν τηρητέαν διαδικασίαν, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ δικάσοντος καὶ συνεπῶς νῦν μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968|1944 γενομένην ἀντικατάστασιν τελικῶς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος διαφοραὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς φορτοεκφορτώσεων ἑκάστου λιμένος ἐκδιδομένων κανονισμῶν καὶ τιμολογίων προκύπτουσαι δικάζονται συμφώνως τῇ προμνησθείσῃ διατάξει κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' ἐν μὲν τῇ ἕδρᾳ Πρωτοδικείου ὑπὸ Πρωτοδίκου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Πρωτοδικείου, ἐκτὸς δὲ τῆς ἕδρας Πρωτοδικείου κατ' ἐξαίρεσιν καὶ ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου (πρβλ. Α.Π. 171|1956, ΕΕΔ 15, 443). Δοθέντος δὲ ἐν προκειμένῳ ὅτι τὸ ἀξιούμενον ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τῆς ἀγωγῆς του ποσοστὸν διὰ διαφυγοῦσαν ἀμοιβήν του καθορισθῇ ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῇ (ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει) ἀναφερομένης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 3 ἀριθ. 3 τοῦ ἀ.ν. 381|1936 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 31070 τῆς 23.9.1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Σ.Κ. τ. Β' φ. 171|18.10.1946), ἧτις καὶ ἐνέκρινεν ἐν τῷ συνόλῳ του τὸ ὑπ' ἀριθ. 128 τῆς 25ης Ἰουλίου 1946 πρακτικὸν Ε.Γ.Φ.Α. Ἐλευσῖνος, δι' οὗ ἀπεφασίσθη ἡ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν διὰ σωλήνων ἐκφορτώσεων ὑγρῶν καυσίμων καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τῆς ἐντεῦθεν διαφυγούσης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν τοῦ εἰρημένου ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος τιμολογίου, καθορισθέντος εἰς δραχμὰς 7 κατὰ τόννον, πρόδηλον, ὅτι ὑπόκειται διαφορὰ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ μνησθέντος ἀπὸ 4|9 Μαρτίου 1932 π.δ|τος καὶ συνεπῶς ἐκδικαστέα συμφώνως ταύτῃ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διαφορά, προκύπτουσα εἰδικώτερον ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 381|1936, βάσει τοῦ ὁποίου καὶ ἐξεδόθη ἡ προμνησθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 31070 τῆς 23.9.1945 Α.Υ.Ε., ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ἀξίωσιν μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου του, πηγάζουσαν ἐκ σχέσεως ἐργασίας, κατὰ πλάσμα τοῦ νόμου ταύτου ὡρισμένης, καὶ ἑπομένως αὕτη ὑπάγεται καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', εἰς τὴν δι' αὐτοῦ καθιερουμένην εἰδικὴν διαδικασίαν. Ὅθεν ἁρμοδίως ὁ δικάσας κατὰ τὴν διαδικα-

σίαν τοῦ νόμου τούτου Πρωτοδίκης ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς διαφορᾶς ταύτης καὶ ὀρθῶς ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀναρμοδιότητος αὐτοῦ προβληθεῖσαν ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων σχετικὸς λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως της ἀβάσιμος ἐστι καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ προμνησθέντος ἀ.ν. 381|1936 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 5167 καὶ 5944 περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν» «εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς λόγῳ μηχανικῆς ἢ ἄλλης πως τελειοποιήσεως τῶν μέσων μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων ἐν τινι λιμένι ἠθελεν ἐπέλθει ἀπώλεια τῆς ἐργασίας ἐργατῶν τινῶν, δύναται ὁ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸς προτάσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, νὰ ὁρίσῃ, ὅπως καταβάλληται παρὰ τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἐν λόγῳ τελειοποιήσεων ποσοστόν τι ἐπὶ τῆς διαφυγούσης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν. Δι' ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ὁρίζεται ὁ τρόπος διαθέσεως τοῦ ποσοστοῦ τούτου, ἐπὶ σκοπῷ ἐπιτεύξεως ἰσορροπίας μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐργασίας. Σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως, ἀλλὰ καὶ λογικῆς ἑρμηνείας τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ὁμιλούσης περὶ ἀπωλείας τῆς ἐργασίας τινῶν ἐν τινι λιμένι λόγῳ τῶν μηχανικῶν τελειοποιήσεων ἐν αὐτῷ τῶν μέσων μεταφορᾶς καὶ περὶ διαφυγούσης ἐντεῦθεν ἀμοιβῆς τούτων, ὅτι διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ προβλεπομένου ἐν αὐτῇ ποσοστοῦ καὶ εἰς βάρος τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἐν λόγῳ τελειοποιήσεων ἐσκοπήθη ἡ ἀποζημίωσις τρόπον τινὰ τῶν ἐντεῦθεν ζημιωθέντων ἐργατῶν, ἤτοι ἐκείνων καὶ μόνον οἵτινες ἐτύγχανον φορτοεκφορτωταί, νομίμως ἐνασκοῦντες τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο κατὰ τὸν χρόνον τῆς τεχνικῆς τελειοποιήσεως τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῶν φορτοεκφορτώσεων, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἀπώλεσαν μέρος τῆς φορτοεκφορτωτικῆς ἐργασίας των. Ἠθέλησε δὲ ὁ νομοθέτης, ὅπως εἰς τοὺς ἀνωτέρω δίδηται ποσοστόν τι ἐκ τῆς ἀμοιβῆς των ἐπὶ τῆς διαφυγούσης ἐργασίας των, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπέβαλεν εἰς βάρος τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν τεχνικῶν τούτων τελειοποιήσεων (ὅρα σχετικῶς καὶ εἰσηγ. Ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ κ. ν. 1473|1950, δι' οὗ προσετέθη παράγραφος 4 εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 381|1936, προβλέπουσα παρομοίαν περίπτωσιν ἀπωλείας τῆς ἐργασίας τῶν ἐργατῶν λιμένος τινὸς κλπ. λόγῳ ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας ἐν αὐτῷ μηχανικῶν ἀναρροφητήρων ἐκφορτώσεων καὶ ἀποθηκεύσεως σιτηρῶν), οὐδόλως δὲ ἀπέβλεψε καὶ εἰς ἑτέρους φορτοεκφορτωτάς, καθισταμένους τυχὸν τοιούτους μετὰ τὴν λειτουργίαν τῶν μηχανικῶν μέσων μεταφορᾶς ἐν τινι λιμένι, οἵτινες καὶ οὐδεμίαν ὑπέστησαν ἐκ τοῦ λόγου τούτου ζημίαν, ἀπώλειαν τουτέστι προγενεστέρας ἐργασίας. Οὕτω ἀναγκαία προϋπόθεσις πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὴν ἄνω προβλεπομένην ὑπὸ τῆς ρηθείσης διατάξεως παροχὴν καὶ συνεπῶς ἀναγκαῖον στοιχεῖον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς πρὸς στήριξιν τῆς ἐν αὐτῇ προβαλλομένης ἀξιώσεως, ὅπερ καὶ ἔδει κατὰ τὸ ἄρθρον 533 §§ 3 καὶ 4 Πολ. Δικ. ἐφαρμοζομένου καὶ ἐν τῇ διαδικασίᾳ τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' (πρβλ. Α.Π. 703|1958, ΕΕΔ 17, 129) νὰ περιέχηται ἐν τῷ δικογράφῳ ταύτης, εἶναι ἡ ἰδιότης τοῦ ἐνάγοντος ὡς φορτοεκφορτωτοῦ τοῦ λιμένος Ἐλευσῖνος καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων ἐν αὐτῷ, τῆς διὰ σωληνώσεων δηλονότι ἐνάρξεως τῆς ἐκφορτώσεως ἐν τῷ λιμένι τούτῳ τῶν ὑγρῶν καυσίμων, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας καὶ ἐπῆλθεν ἀπώλεια μέρους τῆς φορτοεκφορτωτικῆς του ἐν αὐτῷ ἐργασίας. Ἐν τῷ δικογράφῳ ὅμως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς οὐδόλως καθορίζεται ὁ χρόνος οὔτος τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας εἰς τὸν λιμένα Ἐλευσῖνος τῶν εἰρημένων μηχανικῶν μέσων (σωληνώσεων) ἐκφορτώσεως τῶν ὑγρῶν καυσίμων, οὐδὲ καὶ ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, ὅτι ἐτύγχανεν ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐκείνου καὶ δὴ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν μηχανικῶν μέσων ταύτων φορτοεκφορτωτὴς ἐν τῷ εἰρημένῳ λιμένι, νομίμως ἐνασκῶν ἔκτοτε τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, διατεινόμενος ἁπλῶς ὅτι περιλαμβάνεται μεταξὺ τῆς δυνάμεως τῶν 186 φορτοεκφορτωτῶν τοῦ λιμένος Ἐλευσῖνος, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ αὐτόθι λειτουργοῦν ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον καὶ ἀπὸ χρόνου μὴ προσδιοριζομένου προγενεστέρου τοῦ τοιούτου, θεωρουμένου ὡς τοῦ μόνου κριτηρίου, κατ' αὐτόν, τῆς διενεργείας τουτέστιν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐκφορτώσεων 101.962.415 τόννων μετρικῶν μαζούτ (4.12.1957 μέχρι 4.12.1958). Οὐδεμίαν δὲ ἔννομον σημασίαν ἔχει τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐν ταῖς προτάσεσί του τῆς πρώτης δίκης καὶ τῆς παρούσης λεγόμενον ὅτι δηλαδὴ ἡ ἐναγομένη μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1952 ἐχρησιμοποίει ὡς κινητήριον δύναμιν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις της ὑπανθρακας, οὓς ἐξεφόρτωνον οἱ ἐν τῷ λιμένι Ἐλευσῖνος, ἐν οἷς καὶ οὗτος, φορτοεκφορτωταί, ἔπαυσε δὲ νὰ χρησιμοποιῇ τούτους ἔκτοτε, κατόπιν τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν μηχανημάτων του, ὡς καυσίμου ὕλης μαζούτ, ἐκφορτωνομένου ὑπ' αὐτῆς διὰ τῶν ἐν τῷ λιμένι σωληνώσεων. Ἡ ἀνωτέρω δὲ ἔλλειψις τῶν κρισίμων τούτων στοιχείων τῆς ἀγωγῆς, τουτέστι τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν εἰρημένων μηχανικῶν μέσων (σωληνώσεων ἐκφορτώσεως τῶν ὑγρῶν καυσίμων ἐν τῷ λιμένι Ἐλευσῖνος καὶ τῆς κατ' αὐτὸν ἰδιότητος τοῦ ἐνάγοντος ὡς φορτοεκφορτωτοῦ τοῦ λιμένος τούτου, δὲν συνεπληρώθη, ἔστω καὶ κατὰ βελτίωσιν, καίτοι τοῦτο θὰ ἦτο ἀνεπίτρεπτον, διὰ τῶν κατὰ τὴν πρώτην δίκην ὑποβληθεισῶν προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος, οὐδὲ καὶ διὰ τῶν τοιούτων τῆς παρούσης συζητήσεως, παρὰ τὴν προβαλλομένην ἀμφισβήτησιν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τῆς κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον τελειοποιήσεως τῶν μέσων μεταφορᾶς ἰδιότητος τοῦ ἐνάγοντος ὡς φορτοεκφορτωτοῦ, μὴ προσάγοντος εἰρήσθω καὶ στοιχεῖόν τι πρὸς βεβαίωσιν αὐτῆς. Συνεπῶς ταύτας ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἀνδεὴς ἐστὶν ὧν κατ' ἄρθρ. 533 §§ 3 καὶ 4 Πολ. Δικ. στοιχείων ὡς ἐκ τῆς προδιληφθείσης ἐλλείψεως καὶ συνεπῶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἦτο ἀπορριπτέα ὡς ὁρίστως. Ὅθεν ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δεχθεῖσα ταύτην, ἄνευ μάλιστα τῆς ἐρεύνης τῆς συνδρομῆς παρὰ τῷ ἐνάγοντι τῆς προϋποθέσεως πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὴν ἀξιουμένην παροχήν, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον σχετικὸν λόγον τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης ἐν τούτῳ ταύ-

της, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει να ἀπορριφθῇ ὡς ἀόριστος ἡ ἔνδικος ἀγωγή (*).

V. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης | χειριστοῦ ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος

Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ χειριστοῦ ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος εἰς λατομεῖον.—Ἀνεφάρμοστον ὡς πρὸς τὸν μισθὸν τῶν περὶ ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως διατάξεων, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν περὶ ἀποδοχῶν χειριστῶν κλπ. ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, μὴ ἰσχυούσης τῆς περὶ αὐτῶν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ βιομηχανιῶν, οἷα καὶ τὸ λατομεῖον.— Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης χειριστοῦ ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος.—Δικαίωμα τῆς δι' ὑπαλλήλους ἀδείας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4389/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Σπέντζος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τόγκας, Σ. Ἀμερικάνος

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1.9.1955 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, ἐκμεταλλευομένης ἐνταῦθα ἐπιχείρησιν λατομείου καὶ ἀσβεστοποιΐας, καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε παρ' αὐτῇ μέχρι τοῦ Αὐγούστου 1959 ὡς χειριστὴς φορτωτοῦ, ἤτοι ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος, φέροντος τεχνητὴν ἄρπαγην, δι' ἧς γίνεται ἡ συλλογή, ἀνύψωσις καὶ φόρτωσις τῶν ὑλικῶν τοῦ λατομείου (χώματος, λίθων, χαλικίων καὶ μπάζων) ἐπὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἐντὸς τοῦ χώρου τοῦ λατομείου. Διὰ τὸν χειρισμὸν τοῦ μηχανήματος τούτου δὲν ἀπαιτεῖται δίπλωμα ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ σχετικὴ ἄδεια τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας. Ὅθεν τὸ μηχάνημα τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ φορτηγὸν αὐτοκίνητον ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου τούτου, οὕτως ὥστε νὰ ἔχῃ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἡ ἴσχυσα ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων ὑπ' ἀριθ. 27437/1954 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἥτις καθώρισε βασικῶς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως καὶ προέβλεψε προσαυξήσεις τοῦ βασικοῦ μισθοῦ δι' οἰκογενειακὰ βάρη τοῦ ὁδηγοῦ (100 διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5 ο/ο δι ἕκαστον τέκνον μέχρι τριῶν). Καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ δὲ ὅτι τὸ ἐν λόγῳ μηχάνημα ἀποτελεῖ ἐκσκαπτικὸν ἢ ἀνυψωτικὸν μηχάνημα δὲν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19972/1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἐγκριθεῖσα μετὰ τροποποιήσεως ἀπὸ 9.1.1957 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας τῶν χειριστῶν καὶ λιπαντῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων ἁπάσης τῆς χώρας», καθόσον κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ταύτης δὲν ἰσχύει αὕτη διὰ τὰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας, μεταλλευτικὰς καὶ γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις, αἵτινες ἀπασχολοῦν μισθωτοὺς τῶν ὡς ἄνω εἰδικοτήτων, τὸ λατομεῖον δέ, ἀπὸ ἀπόψεως ἐργατικοῦ δικαίου, θεωρεῖται βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις (Πρωτ]κείου Ἀθ. 17880/1956, ΕΕΔ 16, 193). Ὅθεν τὸ καταβαλλόμενον εἰς τὸν ἐνάγοντα ἡμερομίσθιον δραχμῶν 65 (ὅπερ ηὐξήθη ἀπὸ 23.3.1957 εἰς δραχ. 66 καὶ ἀπὸ 1.1.1959 εἰς δραχ. 75) ἐκάλυπτε τὰς νομίμους ἀποδοχὰς τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 24.1.1956 μέχρι 1.7.1959, εἴτε ἤθελεν οὗτος θεωρηθῇ ὡς ἐργάτης (Πρωτ]κείου Ἀθ. 214/1955, ΕΕΔ 16, 132), εἴτε ἤθελε θεωρηθῇ ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος (Πρωτ]κείου Ἀθ. 9158/1952, ΕΕΔ 11, 1079), ἤτοι ὑπερεκάλυπτε τὸ ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου τῶν 42, καὶ 47.50 δραχ.) ἢ τὸν μισθὸν τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀντιστοίχως (1081 δραχ. καὶ 1191 δραχ. ἀπὸ 24.8.1958). Ἀπὸ 1.4.1959 μέχρι 5.8.1960 εἰργάσθη, ὡς ἐβεβαιώθη, ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ὡς ἔχων δὲ σύζυγον καὶ τρία ἀνήλικα τέκνα, ἐδικαιοῦτο νομίμου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 1398 σὺν 25 ο/ο ἴσον 1742. Ἐλάμβανεν, ὡς ἐβεβαιώθη, δραχμὰς (25 Χ 75) ἴσον 1875 καὶ συνεπῶς δὲν δικαιοῦται διαφορᾶς τινος διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα.

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην, ὁ χειριστὴς ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος εἶναι ὑπάλληλος, ὡς προσφάτως κατὰ κύριον χαρακτῆρα ἐργασίαν μὴ σωματικήν, ἐδικαιοῦτο ἀντιστοίχως ἀδείας 8, 10, 12 καὶ 14 ἡμερῶν. Συνεπῶς δικαιοῦται διαφορᾶς ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν ἀντιστοίχως (2 Χ 63) ἴσον 116, (2 Χ 65) ἴσον 130, (1 Χ 66) ἴσον 66 καὶ (2 Χ 75) ἴσον 150, ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμῶν 442). Ἀποζημιώσεως ἀδείας τοῦ ἔτους τῆς ἀπολύσεως 1960 (ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945) δὲν δικαιοῦται, διότι, ὡς ἐβεβαιώθη, ἡ ἀπόλυσις του ὀφείλετο εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, ἤτοι εἰς ὑπαίτιον ἀνατροπὴν τοῦ ὑπερ ὧδήγει αὐτοκινήτου(*).

VI. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὧραι ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων

Θεώρησις ὡς ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῆς πέραν τῶν ἐννέα (9) ὡρῶν παρεχομένης, ἐπιτρεπομένης κατὰ νόμον (ἄρθρον 6 § 4 Π.Δ. 8/13 Ἀπριλίου 1932) τῆς παραμονῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα ἐπὶ 10' λεπτὰ μετὰ τὸ μεσημβρινὸν καὶ ἑσπερινὸν κλείσιμον αὐτῶν πρὸς ἐξυπηρέτη-

(*) Ἴδετε περὶ τοῦ θέματος καὶ Α.Π. 282/1960, ΕΕΔ 19, 719, Α.Π. 149/1960, ΕΕΔ 19, 721 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα.

(*) Ἴδετε ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων Α.Π. 319/1960, ΕΕΔ 19, 844 καὶ διὰ τὰ λατομεῖα καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18/1960 ἐγκύκλιον τοῦ Ι.Κ.Α. ἀναφερομένην εἰς γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 19, 872.

Ὡς πρὸς τὴν ὑπαλληλικὴν ἰδιότητα τοῦ χειριστοῦ ἐκσκαφέως ἴδετε καὶ ΕΕΔ 16, 132.

σιν τῶν εὑρεθέντων κατὰ τὴν ὥραν τοῦ κλεισίματος ἐντὸς τοῦ καταστήματος πελατῶν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4390/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Σπέντζος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Ἀποστολίδης, Γ. Φιλίππου, Σ. Γραμματικόπουλος

Ὑπερωριακὴ ἐργασία, ἤτοι τοιαύτη πέραν τοῦ νομίμου ἐννεαώρου τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, δὲν ἐβεβαιώθη, καθ' ὅσον ἡ κατὰ 10' ἐνωρίτερον προσέλευσις τῆς ἐναγούσης εἰς τὸ κατάστημα (ὡς καὶ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ), ἵνα ἐνδυθῇ τὸ ἔνδυμα τῆς ὑπηρεσίας της καὶ εἶναι ἑτοίμη διὰ τὴν κατὰ τὴν κανονικὴν ὥραν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας της, ὡς καὶ ἡ ἐπὶ 10' κατὰ μέσον ὅρον παραμονὴ ταύτης εἰς τὸ κατάστημα μετὰ τὸν μεσημβρινὸν ἢ ἑσπερινὸν κλεισίμον τοῦ καταστήματος πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν εὑρεθέντων κατὰ τὴν προσδιορισμένην ὥραν κλεισίματος ἐντὸς τοῦ καταστήματος πελατῶν (ἄρθρον 6 § 4 π. δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932), δὲν ἀποτελεῖ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν. Ἀπορριπτέον ὅθεν τὸ περὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας κονδύλιον τῆς ἀγωγῆς.

VII. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἀναστολὴ ἀποφάσεως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν μετ' ἄσκησιν κατ' αὐτῆς ἐφέσεως

Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀναστολῆς, ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ἐκτελέσεως ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Δικαστοῦ, κηρυχθείσης προσωρινῶς ὑποχρεωτικῶς ἐκτελεστῆς κατ' ἄρθρον 186 Α Πολιτ. Δικονομίας.—Δυνατὴ ἀναστολὴ ἐπὶ προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 186 Πολ. Δικονομίας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4387/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Ρουσσιάς*
Δικηγόροι ἡ κ. Εἰρ. Μπαρμπάνου, ὁ κ. Δ. Πινιαύρης

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 762 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 2407/1940, ἀσκηθείσης ἐμπροθέσμως ἐφέσεως κατὰ τῆς κηρυχθείσης κατὰ τὸ ἄρθρον 186 Πολ. Δικ. προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως δύναται ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστηρίου μέχρι τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἡττηθέντος διαδίκου, νὰ διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ τῆς αἰτήσεως ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ὑπὸ τὸν ὅρον παροχῆς ἐγγυήσεως, καθοριζομένης διὰ τῆς ἀποφαινομένης τὴν ἀναστολὴν ἀποφάσεως ἢ καὶ ἄνευ παροχῆς ἐργασίας. Ἡ ὑπὸ κρίσιν ὅδεν αἴτησις, διώκουσα τὴν ἀναστολὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3481/1960 ἀποφάσεως, ἥτις, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα, ἐκηρύχθη προσωρινῶς ἐκτελεστὴ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 186 Πολ. Δικ., ὡς ἀσκηθείσης κατ' αὐτῆς ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἐμπροθέσμως ἐφέσεως, νόμῳ βάσιμος παρίσταται καὶ δέον, γινομένη τόποις δεκτή, ὅπως ἐξετασθῇ καὶ περαιτέρω.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι: Συνεπείᾳ τῆς ἀπὸ 17 Μαρτίου 1960 ἀγωγῆς τοῦ καθ' οὗ ἡ κρινομένη αἴτησις κατὰ τοῦ νῦν αἰτοῦντος ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3481/1960 ἀπόφασις μας, δι' ἧς ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ καὶ ἐπεδικάσθησαν δραχ. 3.640, ἐκηρύχθη δ' ἅμα ἡ ὡς εἴρηται ἀπόφασίς μας προσωρινῶς ἐκτελεστὴ κατ' ἐφαρμογὴν μὲν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 186 Α', ἐδ. στ' Πολ. Δικ. διὰ τὸ ποσὸν τῶν 2.600 δραχμῶν, κατ' ἐφαρμογὴν δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 186 Πολ. Δικ. κατὰ τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν τῶν 1040 δραχμῶν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεώς μας ταύτης ἠσκήθη ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἡ ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1960 ἔφεσις τοῦ νῦν αἰτοῦντος καὶ τότε ἐναγομένου. Κατὰ τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῶς προσωρινῶς ἐκτελεστῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 186 Α', ἐδάφ. στ' Πολιτ. Δικονομίας, προστεθὲν δι' ἄρθρ. 1 ἀ.ν. 2407/1940, τυγχάνει ἀνεπίτρεπτος, δι' ὃ καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, διώκουσα ἀναστολὴν τῆς ἄνω ἀποφάσεώς μας καὶ διὰ τὸ ποσὸν τῶν 2.600 δραχμῶν, δι' ὃ, κατὰ τὰ προδιαληφθέντα, ἐκηρύχθη αὐτὴ προσωρινῶς ἐκτελεστή, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 186 Α', ἐδαφ. στ', ἀπορριπτέα τυγχάνει ὡς μὴ νόμιμος. Ἐτέρωθεν βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τοῦ αἰτοῦντος κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεώς μας κατὰ τοῦ κεφαλαίου τῶν 1040 δραχμῶν, ὡς πρὸς ὃ ἐκηρύχθη αὐτὴ προσωρινῶς ἐκτελεστή, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 186 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 1 ἀ.ν. 2407/1940, θέλει εὐδοκιμήσει. Ἀκολούθως τούτοις δέον ὅπως γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ κρινομένη αἴτησις καὶ διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεώς μας κατὰ τὸ ποσὸν τῶν 1040 δραχμῶν ἄνευ παροχῆς ἐγγυήσεως(*).

(*) Παγία ἐπὶ τοῦ θέματος ἡ νομολογία (ἴδετε προχείρως καὶ τὴν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6501/1956, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, ΕΕΔ 18, 1309).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ι. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ἁρμοδιότης τοῦ Α' Τμήματος αὐτοῦ δι' ἐκδίκασιν αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατά πράξεων συνταξιοδοτήσεως

Ἁρμοδιότης κατά τό ν.δ. 3830/1958 τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δι' ἐκδίκασιν αἰτήσεων ἀκυρώσεως, στρεφομένων κατά πάσης γενικῆς πράξεως, συναπτομένης πρός τήν ἀσφαλιστικήν σχέσιν καί ἀναφερομένης εἰς οἱονδήποτε σχετικόν θέμα, εἴτε τοῦτέστιν εἰς τήν ὑπαγωγήν εἰς τήν ἀσφάλισιν καί τήν ὕπαρξιν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, εἴτε εἰς τήν ἀναγνώρισιν δικαιώματος ἐπί τήν ἀσφαλιστικήν παροχήν καί τήν καταβολήν τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς.—Παραπομπή ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1128/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Μ. Βαρβιτσιώτης

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 880 τῆς 21.8.1959 ἀποφάσεως τῆς κατά τό ἄρθρον 7 § 2 ἐδάφ. ζ' τοῦ ν.δ. 3710/1957 Δευτεροβαθμίου παρά τῇ Διοικήσει τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐπιτροπῆς, διά τῆς ὁποίας, ἀπορριφθείσης ἐφέσεως τῶν ἤδη αἰτούντων κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 142/9 τῆς 8.1.1959 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπεκυρώθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 4468/1957 καί 4484/1959 ἀποφάσεις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Νέου Κόσμου, δι' ὧν ὑπελογίσθησαν αἱ ὑπό τῶν αἰτούντων ὀφειλόμεναι εἰς τό Ι.Κ.Α. ἐργοδοτικαί εἰσφοραί διά τό χρονικόν διάστημα ἀπό 1.11.1951 μέχρι 31.7.1957 καί διετάχθη ἡ καταβολή αὐτῶν.

Κατά τό ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν.δ. 3830/1958 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ ν. 3713/1928 «περί Συμβουλίου Ἐπικρατείας», ἐν συνδυασμῷ πρός τήν κατά τήν παράγραφον 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐκδοθεῖσαν ἀπό 27.9.1958 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Φ.Ε.Κ. 261, τ. Β'), εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Α' Τμήματος ὑπάγεται, πλήν ἄλλων, ἡ ἐκδίκασις αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατά πράξεων παροχῆς ἤ ἀρνήσεως συνταξιοδοτήσεως κατά τήν νομοθεσίαν περί Ι.Κ.Α. ἤ οἱουδήποτε ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου.

Ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως στρέφεται κατά πράξεως, ἥτις, μή ἀναφερομένη εἰς παροχήν ἤ ἄρνησιν συνταξιοδοτήσεως ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α. οὐδέ εἰς τήν ὕπαρξιν ἤ μή τῆς μετά τοῦ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, προϋποθέτει ὑφισταμένην τήν ἀσφαλιστικήν ταύτην σχέσιν καί προβαίνει εἰς τόν ὑπολογισμόν καί τήν ἐπιβολήν τῶν ἐξ αὐτῆς ὀφειλομένων ὑπό τῶν αἰτούντων ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν. Ἐν ὄψει συνεπῶς τῆς διατυπώσεως τῆς μνημονευθείσης διατάξεως, προκύπτει ζήτημα ἁρμοδιότητος τοῦ Α' Τμήματος πρός ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης αἰτήσεως.

Τό Τμῆμα τοῦτο ἄγεται, κατά πλειοψηφίαν, εἰς τήν γνώμην ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ν.δ. 3830/1958 καί τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, σκοποῦσα νά ὑπαγάγῃ εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου πάσας ἐν γένει τάς διαφοράς τάς προκυπτούσας ἐκ τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως μεταξύ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καί τῶν παρ' αὐτοῖς ἀσφαλιζομένων προσώπων, ἔχει τήν ἔννοιαν ὅτι εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Α' Τμήματος ἀνήκει ἡ ἐκδίκασις αἰτήσεων ἀκυρώσεως, στρεφομένων κατά πάσης γενικῆς πράξεως συναπτομένης πρός τήν ἀσφαλιστικήν ταύτην σχέσιν καί ἀναφερομένης εἰς οἱονδήποτε σχετικόν θέμα, εἴτε τοῦτέστιν εἰς τήν ὑπαγωγήν εἰς τήν ἀσφάλισιν καί τήν ὕπαρξιν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, εἴτε εἰς τήν ἀναγνώρισιν δικαιώματος ἐπί τήν ἀσφαλιστικήν παροχήν καί τήν καταβολήν καί τόν ὑπολογισμόν αὐτῆς, εἴτε ἀκόμη καί εἰς τόν ὑπολογισμόν καί τήν καταβολήν τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς, οἷα ἡ πρᾶξις, καθ' ἥς ἡ προκειμένη αἴτησις, καί συνεπῶς ὅτι ἡ αἴτησις αὕτη ἁρμοδίως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου. Δεδομένου ὅμως ὅμως ὅτι κατά τήν ἡσσονα γνώμην τοῦ Τμήματος, δεχομένην ὅτι ἡ μνημονευθεῖσα διάταξις εἶναι στενῶς ἑρμηνευτέα καί ὑπήγαγε καθ' ἀρχήν εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Τμήματος τούτου μόνας τάς αἰτήσεις ἀκυρώσεως κατά τῶν πράξεων παροχῆς ἤ ἀρνήσεως συνταξιοδοτήσεως, εἰς ἃς ρητῶς ἀναφέρεται, ἁρμοδία διά τήν προκειμένην αἴτησιν εἶναι ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τό Δικαστήριον τοῦτο κρίνει σκόπιμον, ὅπως τό ἐν λόγῳ ζήτημα, ἀναφερόμενον εἰς ἀμφισβήτησιν ἁρμοδιότητος μεταξύ Τμήματος καί Ὁλομελείας, κριθῇ ὑπό τῆς τελευταίας ταύτης, παραπεμπόμενον ἐνώπιον αὐτῆς κατά τό ἄρθρον 5 § 4 β' τοῦ ν.δ. 3830/1958.

ΙΙ. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Νόμιμος σύνθεσις αὐτῶν

Ἀναγκαία διά τήν νόμιμον σύνθεσιν συλλογικοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου ἡ πρόσκλησις ὄχι μόνον τῶν τακτικῶν μελῶν, ἀλλά καί τῶν ἀναπληρωματικῶν, ὁπότε καί μόνον, παρά τήν ἀπουσίαν τῶν προσκληθέντων, δύναται τοῦτο, ὑπαρχούσης ἀπαρτίας, νά λάβῃ νομίμους καί ἐγκύρους ἀποφάσεις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1133/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Δεδόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Ε. Δημητρακόπουλος

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀ-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Γενικαί άρχαί άσφαλίσεως

'Απόληψις ἀσφαλιστικῆς παροχῆς μὴ δυνατή, ἐὰν ὁ κατὰ νόμον ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἀσφάλισιν 'Οργανισμοῦ τινος δὲν ἐνεγράφη πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως ὡς ἠσφαλισμένος παρ' αὐτῷ, δὲν ἐζήτησε ποτὲ τὴν τοιαύτην ἐγγραφήν του καὶ δὲν κατέβαλε τὰς κεκανονισμένας εἰσφοράς. —'Ασφάλισις εἰς Ταμεῖον 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως 'Εκπροσώπων καὶ 'Υπαλλήλων 'Επαγγελματικῶν 'Οργανώσεων.

Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας 1669/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *'Ηλ. Γλυκοφρύδης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Μαγγίβας, Μ. Ρώσσης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τῆς Κ. χήρας Κ.Τ. ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως 'Εκπροσώπων καὶ 'Υπαλλήλων 'Επαγγελματικῶν 'Οργανώσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις αὐτῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της, διατελέσαντος ἐκπροσώπου τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύοντος Συνδέσμου κατασκευαστῶν - ἐργατῶν μωσαϊκῶν πλακῶν καὶ δυναμένου, ὡς ἐκ τούτου, νὰ εἶχεν ὑπαχθῆ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ μνησθέντος Ταμείου.

Καθ' ἃ κατ' ἐπανάληψιν ἐδέχθη τὸ Δικαστήριον τοῦτο (Σ.Ε. 1036, 79|1959, 934|1958, 565|1956, 1341|1953), δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀξιωθῇ ἡ ἀπόληψις ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ἐὰν ὁ κατὰ νόμον ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἀσφάλισιν 'Οργανισμοῦ τινος δὲν ἐνεγράφη πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως ὡς ἠσφαλισμένος παρ' αὐτῷ, δὲν ἐζήτησε ποτὲ τὴν τοιαύτην ἐγγραφήν του, δὲν κατέβαλε τὰς κεκανονισμένας εἰσφορὰς καὶ γενικῶς δὲν ἐδημιούργησεν ἐπαφήν τινα πρὸς τοῦτον. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον συνομολογεῖται, ὅτι καὶ ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης πρὸ τοῦ θανάτου του δὲν ἐδημιούργησε σχέσιν τινὰ ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν πρὸς τὸν περὶ οὗ πρόκειται 'Ασφαλιστικὸν 'Οργανισμόν, νομίμως δὲν ἐχορηγήθη αὐτῇ ἡ ὡς ἄνω σύνταξις, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμος.

§ 2. 'Αξίωσις ἠσφαλισμένου δι' ἐπιστροφὴν εἰσφορῶν καὶ ἁρμοδιότης τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας

'Απαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας δι' ἐπιστροφὴν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἀποκλειστικῶς

κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 591|27.5.1959 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου 'Ασφαλιστικῆς 'Επιτροπῆς 'Εφέσεων τοῦ 'Ιδρύματος Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἔφεσις τοῦ αἰτοῦντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 411|17.9.1958 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς 'Επιτροπῆς 'Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, ἐπικυρωσάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 251|17.1.1958 ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ 'Υποκαταστήματος, δι' ἧς διεκόπη ἡ σύνταξις τοῦ αἰτοῦντος ἀπὸ 1.1.1958.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57708|18.9.1957 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας ὡρίσθη ὡς μέλος τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν 'Επιτροπῆς ὁ ὑπάλληλος τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας Ε. Φλῶκος μὲ ἀναπληρωματικὸν τὸν Παν. Πανάρετον. 'Εκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀπὸ 25.5.1959 ἔγγραφον τοῦ Ι.Κ.Α., προκύπτει, ὅτι κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἀναφερομένην συνεδρίασιν δὲν προσῆλθε, καίτοι κληθείς, ὁ Ε. Φλῶκος, δὲν προσῆλθε δὲ οὐδ' ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ὅστις ὅμως δὲν ἐκλητεύθη. 'Αλλὰ διὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν συλλογικοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου ἀπαιτεῖται πρόσκλησις οὐ μόνον τῶν τακτικῶν μελῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀναπληρωματικῶν τοιούτων, ὁπότε καὶ μόνον, παρὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν προσκληθέντων, δύναται τοῦτο, ὑπαρχούσης ἀπαρτίας, νὰ λάβῃ νομίμους καὶ ἐγκύρους ἀποφάσεις. 'Εφ' ὅσον, ἑπομένως, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν 'Επιτροπῆς ἐκλήθη μὲν ὁ ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν Ε. Φλῶκος, ὅστις δὲν παρέστη, πλὴν ὅμως δὲν ἐκλήθη, ἵνα παραστῇ, οὐδὲ παρέστη ὁ νόμιμος ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ἡ κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην ληφθεῖσα ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος, λόγῳ κακῆς συνθέσεως τῆς 'Επιτροπῆς, δεκτοῦ καθιστα μένου τοῦ σχετικοῦ λόγου ἀκυρώσεως.

'Ακυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον παρέλκει ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως ὡς ἀλυσιτελής(*).

(*) "Ιδετε καὶ Σ.Ε. 1368|1957, ΕΕΔ 16, 873.

ἁρμοδίων πρὸς τοῦτο τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1209/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπουρνόζος, Α. Ἀποστολίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, ὁ αἰτῶν ἐξαιτεῖται τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10749/20 Ὀκτωβρίου 1959 σχετικοῦ ἐγγράφου τοῦ Ταμείου τούτου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 10 Αὐγούστου 1959 αἴτησίς του περὶ ἐπιστροφῆς αὐτῷ τῶν εἰσφορῶν του τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 3.8.1954 μέχρι 3.7.1956, καθ' ὃ εἰργάσθη ὡς ἐλεγκτὴς ἐν τῷ ἐργοστασίῳ καλιμποποιείου τῆς Ἑταιρείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Πυριτιδοποιείου, προβάλλων ὅτι οὐχὶ νομίμως ἐθεωρήθη ὡς ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ἐπικουρικοῦ Ταμείου.

Ἀνεξαρτήτως τῆς ὀρθότητος ἢ μὴ τῆς αἰτιολογίας τῶν προσβαλλομένων πράξεων, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως στρεφομένη κατὰ τῆς ἀρνήσεως τῆς Διοικήσεως πρὸς ἐπιστροφὴν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἣν μάλιστα ὁ αἰτῶν ἐζητήσατο διὰ τῆς ἀπὸ 19.8.1959 αἰτήσεώς του μετὰ τριετίαν καὶ πλέον, ἀφ' ἧς ἔπαυσε νὰ εἶναι μέτοχος τοῦ Ταμείου, ἀποχωρήσας τὴν 3.7.1956, εἶναι τύποις ἀπαράδεκτος καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπορριπτέα, διότι ὑπόκειται περίπτωσις ἁπλῆς χρηματικῆς διαφορᾶς περὶ ἐπιστροφῆς ἀχρεωστήτων, δι' ἣν ἀποκλειστικῶς ἁρμόδια τυγχάνουσι τὰ τακτικὰ δικαστήρια, τῆς τοιαύτης φύσεως τῆς ἐν λόγῳ διαφορᾶς οὐδόλως ἐπηρεαζομένης ἐκ τῆς ἐν τῷ Καταστατικῷ τοῦ Ταμείου διατάξεως, δι' ἧς ρυθμίζεται ἁπλῶς τὸ τοκοφόρον ἢ μὴ τῆς τοιαύτης τυχὸν ἀπαιτήσεως(*).

§ 3. Ἀσφάλισις [εἰς [τὸ "Ἵδρυμα] Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένων δι' ἀπονομὴν συντάξεως.—Ἀπόφασις τῆς κατὰ τὸ ν.δ. 3083/1954 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1408/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Παπακωνσταντίνου, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δι' ἣν, ἀτελῶς ἀσκουμένην κατὰ τὸ ἄρθρον 40 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, κατεβλήθη τὸ κατὰ νόμον παράβολον, διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 624 τῆς 9.10.1959 ἀποφάσεως τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἀποδείξεως ἡλικίας ἠσφαλισμένων τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι ἡ αἰτοῦσα, ἠσφαλισμένη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἐγεννήθη τὸ 1901, καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13521 τῆς 31.10.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ὑποκαταστήματος, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς αἰτούσης περὶ συνταξιοδοτήσεώς της, λόγῳ γήρατος, ὡς μὴ ἐχούσης συμπληρώσει τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» διὰ τὴν ἀπονομὴν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. πλήρους συντάξεως, λόγῳ γήρατος, δέον, πλὴν ἄλλων, ὅπως ἡ ἠσφαλισμένη γυνὴ ἔχῃ συμπληρώσει κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεώς της τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της. Συμφώνως δὲ πρὸς τὸ ἄρθρον 4 § 1 τοῦ ν.δ. 3083/1954 ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης τρία τοὐλάχιστον ἔτη πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐλλειπούσης τοιαύτης ληξιαρχικῆς πράξεως, διὰ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθείσης ἐγγραφῆς εἰς τὸ μητρῷον ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια, ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἔλαβε χώραν ἀσφαλῶς τρία τοὐλάχιστον πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐλλειπούσης δὲ καὶ ταύτης ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου κατὰ τόπον Πρωτοβαθμίου Ἀσφαλιστικοῦ Δικαστηρίου, καθοριζούσης, μετὰ διεξαγωγὴν ἀποδείξεων, τὸ ἔτος γεννήσεως ταύτης ἠσφαλισμένου, μέχρι δὲ τῆς λειτουργίας τῶν Ἀσφαλιστικῶν Δικαστηρίων δι' ἀποφάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, προβλεπομένης ὑπὸ τῆς αὐτῆς διατάξεως.

Ἐν προκειμένῳ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης, ἠσφαλισμένης εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ αἰτησαμένης διὰ τῆς ἀπὸ 31.1.1959 αἰτήσεώς της τὴν ἀπονομὴν πλήρους συντάξεως λόγῳ γήρατος, ληξιαρχικὴ μὲν πρᾶξις γεννήσεως αὐτῆς ἐλλείπει, καθ' ὅσον αὕτη ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ, τὰ σχετικὰ δὲ ἀρχεῖα ληξιαρχικῶν πράξεων μέχρι τοῦ ἔτους 1932 κατεστράφησαν κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν τοὺς σεισμοὺς πυρκαϊάν (ἴδε ὑπ' ἀριθ. 3811 τῆς 23.7.1959 ἐγγράφου Δήμου Ζακύνθου), ἐγγραφὴ δὲ τῆς αἰτούσης εἰς τὸ δημοτολόγιον τοῦ Δήμου Ζακύνθου, εἰς ὃ φέρεται ἐγγεγραμμένη ὡς γεννηθεῖσα τὴν 8 Ἀπριλίου 1902, ἐνηργήθη τὴν 6 Μαΐου 1935 (ἴδε ὑπ' ἀριθ. 1160 τῆς 24.2.1959 ἐγγράφου Δήμου Ζακύνθου), καὶ δὲν ἀποδεικνύει, ὡς ἐκ τούτου, κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις, τὴν ἡλικίαν τῆς αἰτούσης, ὡς μὴ ἐνεργηθεῖσα τρία τοὐλάχιστον ἔτη πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς αὐτῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, γενομένης, κατὰ τὸ στοιχεῖον τοῦ φακέλου, τὴν 8 Ὀκτωβρίου 1937. Νομίμως καὶ' ἀκολουθίαν ἐπελήφθη τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1 τοῦ ν.δ. 3083/1954 Εἰδικὴ Ἐπιτροπή, ἐκδάσασα τὴν προσβαλλομένην ὑπ' ἀριθ. 624/1959 ἀπόφασίν της.

Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐξεδόθη, καθ' ἃ ἐκ τοῦ φακέλου προκύπτει, μετὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἀναγκαίων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 926/1960, ΕΕΔ 19, 869.

ὑπὸ τῆς αἰτούσης ὑποβληθέντων καὶ τῶν ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ἀναζητηθέντων διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 30|361 τῆς 17.2.1959 ἐγγράφου αὐτῆς πρὸς τὸν Δῆμον Ζακυνθίων, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν στοιχείων τούτων, κριθέντων ὡς ἐπαρκῶν, ἀπεφάνθη ὅτι ἡ αἰτοῦσα ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1901. Ὁ προβαλλόμενος συνεπῶς λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη αὕτη ἀπόφασις δὲν ἐξεδόθη, ὡς ὁρίζει ὁ νόμος, μετὰ διεξαγωγὴν ἀποδείξεων, μετὰ συγκέντρωσιν τουτέστι τῶν ἀναγκαιούντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἐρείδεται ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως.

Ἡ αὐτὴ ἀπόφασις τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, καὶ κατ' ἀνέλεγκτον οὐσιαστικὴν κρίσιν συνεξετίμησε πάντα τὰ ὡς ἀνωτέρω συγκεντρωθέντα στοιχεῖα καὶ ἀναφέρει μὲν εἰδικώτερον τὴν μνημονευθεῖσαν ἐγγραφὴν τῆς αἰτούσης εἰς τὰ δημοτολόγια τοῦ Δήμου Ζακύνθου ὑπὸ ἔτος γεννήσεως 1902, τὴν δήλωσιν αὐτῆς κατὰ τὴν ἐνέτει 1937 ἀπογραφήν της, ὡς ἠσφαλισμένης, καθ' ἣν ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1908 καὶ τὴν αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν αὐτῆς, τὸ γεγονὸς ὅμως ὅτι δὲν ποιεῖται εἰδικὴν μνείαν καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, καὶ δὴ τῆς ὑπὸ τῆς αἰτούσης ὑποβληθείσης ἐνόρκου βεβαιώσεως δύο μαρτύρων, καθ' ἣν αὕτη ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1898 καὶ τῶν λοιπῶν προβληθέντων ὑπ' αὐτῆς τεκμηρίων καὶ ἰσχυρισμῶν, σύδόλως ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ταῦτα μετὰ τοῦ συνόλου τῶν στοιχείων, εἰς ἃ γενικῶς ἀναφέρεται καὶ ἄτινα, ἀντιφάσκοντα πρὸς ἄλληλα, ἀνελέγκτως συνεξετίμησε μετὰ τῆς προσωπικῆς ἐμφανίσεως τῆς αἰτούσης. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις νομίμως καὶ ἠτιολογημένως καθώρισε τὸ ἔτος γεννήσεως τῆς αἰτούσης καὶ ἀπορριπτέως τυγχάνει ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

Κατὰ ταῦτα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., δεχθεῖσα ὅτι ἡ αἰτοῦσα, ὡς γεννηθεῖσα κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τὸ ἔτος 1901, δὲν εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεώς της (31.1.1959), τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της καὶ δὲν δικαιοῦται, ὡς ἐκ τούτου, πλήρους συντάξεως γήρατος, νομίμως ἐπίσης τυγχάνει.

§ 4. Δικαίωμα συντάξεως παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τῶν γονέων ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου ἢ ἠσφαλισμένου.

"Ἔννοια ἄρθρου 28 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Προϋπόθεσις ἡ συντήρησις τῶν γονέων τοῦ θανόντος ὑπ' αὐτοῦ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1265|1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Ι. Ρεμοῦνδος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4155|1959 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς αἰτούσης περὶ ἀπονομῆς εἰς αὐτὴν συντάξεως, λόγῳ θανάτου τοῦ υἱοῦ της, διατελέσαντος ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀναπηρίας ἢ γήρατος, ἢ ἠσφαλισμένου τυγχάνοντος ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου, δικαιοῦνται συντάξεως, ὑπὸ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ προϋποθέσεις, πλὴν ἄλλων, καὶ οἱ γονεῖς, ἐὰν ἡ συντήρησις τῶν ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἀναγνωρίζουσα δικαίωμα συντάξεως ὑπὲρ τῶν γονέων τοῦ θανόντος, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ συντήρησις αὐτῶν ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα υἱόν των, ἀποσκοπεῖ νὰ ἀναπληρώσῃ δι' ὡρισμένης συντάξεως τὴν οὐσιώδη συμβολήν, τὴν ὁποίαν ὁ θανών, εὑρισκόμενος ἐν τῇ ζωῇ, παρεῖχε πρὸς συντήρησιν τῶν γονέων του καὶ ἥτις ἦτο ἀναγκαία διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν, ὡς στερουμένων ἄλλων ἐπαρκῶν πρὸς τοῦτο πόρων. Διαπιστουμένης συνεπῶς τῆς ἐλλείψει τῶν ἀναγκαίων πόρων ἀδυναμίας τῶν γονέων πρὸς συντήρησίν των, τὸ κατὰ τὰ ἄνω συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα αὐτῶν δέον νὰ ἀναγνωρίζηται οὐ μόνον εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ οὐσιώδης συμβολὴ τοῦ θανόντος υἱοῦ συνεχίσθη μέχρι τοῦ θανάτου του καὶ διεκόπη ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅταν εἶχεν ἀναγκαστικῶς διακοπῇ πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, λόγῳ προϋπαρξάσης καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως του ἀδυναμίας του ὅπως συνεχίσῃ αὐτήν. Διότι καὶ εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν ἡ ἀναγκαστικὴ διακοπὴ τῆς συμβολῆς τοῦ τέκνου εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων του, οὐδόλως ἀποδεικνύει αὐτὴ καὶ μόνη τὴν δυνατότητα αὐτῶν πρὸς συντήρησίν των ἐξ ἄλλων πόρων, ὁ δὲ ἐπελθὼν θάνατος, ἀποστερῶν ὁριστικῶς τοὺς γονεῖς τῆς συμβολῆς τοῦ θανόντος διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν, καθιστᾷ ἐνεργὸν τὸ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς συμβολῆς ταύτης ἀναγνωριζόμενον συνταξιοδοτικὸν αὐτῶν δικαίωμα.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ὁ θανὼν υἱὸς τῆς αἰτούσης, ἀσθενήσας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 καὶ διακόψας ἐκτοτε τὴν ἐργασίαν του ἕνεκα τῆς ἀσθενείας του ταύτης, οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 μέχρι τοῦ θανάτου εἶχεν εἰσόδημα. Χωρὶς δὲ περαιτέρω νὰ βεβαιοῖ, καὶ δὴ ἠτιολογημένως, ὅτι ἡ αἰτοῦσα ἐκέκτητο τὴν δυνατότητα συντηρήσεώς της ἐξ ἄλλων πόρων, καὶ ἀναφέρουσα ὅλως ἀορίστως ὅτι αὕτη μὲν ἀπησχολεῖτο κατ' οἶκον μὲ τὴν πλεκτικήν, ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτῆς, μεθ' ἧς συνῴκει, εἰργάζετο κατ' οἶκον, ὡς μοδίστα παιδικῶν ἐνδυμάτων, χωρὶς ποσῶς νὰ ἐξετάζῃ, ἂν ὁ υἱὸς τῆς αἰτούσης ἐβαρύνετο καὶ εἰς ποίαν ἔκτασιν μὲ τὴν συντήρησιν αὐτῆς πρὸ τῆς ἀσθενείας του, καθ' ὃν χρόνον εἰργάζετο, ἠρνήθη τὸ συνταξιοδοτικὸν αὐτῆς δικαίωμα, ἰδίως, ὡς ῥητῶς μνημονεύει, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ υἱός της, ἀσθενήσας ἀπὸ τετραετίας ἤδη πρὸ τοῦ θανάτου του καὶ μὴ ἔχων οὐδὲν εἰσόδημα, δὲν συνέβαλλε λόγῳ τῆς ἀσθενείας του καὶ ἀπὸ ταύτης καὶ ἐφεξῆς εἰς τὴν συντήρησιν τῆς αἰτούσης μητρός του. Οὕτως ὅμως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀ-

πόφασις τυγχάνει παρανόμως ήτιολογημένη και άκυρωτέα, επί τῷ τέλει ὅπως ἐξετασθῇ ἡ δυνατότης ἢ ἀδυναμία συντηρήσεως τῆς αἰτούσης ἐξ ἄλλων πόρων καὶ ἡ συμβολὴ ἣν παρεῖχε διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῆς ὁ θανὼν υἱός της πρὸ τῆς ἀσθενείας του, παραλλήλως δὲ ἐξετασθῇ καὶ ἡ τυχὸν συμβολὴ εἰς τὴν συντήρησιν τῆς αἰτούσης ἐκ τῆς νομίμου ἀξιώσεως, ἣν ὁ υἱὸς αὐτῆς, ζῶν ἔτι, ἐκέκτητο πρὸς ἀπόληψιν συντάξεως ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἢτις σύνταξις καὶ ἀνεγνωρίσθη αὐτῷ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12535 τῆς 22ας Νοεμβρίου 1956 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκδοθείσης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ τῆς αἰτούσης, καὶ δὴ καταβλητέα ἀπὸ 17 Φεβρουαρίου 1955, ἤτοι ἀπὸ χρόνου προγενεστέρου τοῦ θανάτου κατὰ ἓν καὶ πλέον ἔτος.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα.

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Καπνεμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων

Προϋποθέσεις ἀπονομῆς συντάξεως.—Δικαίωμα συντάξεως μελῶν οἰκογενείας θανόντος ἡσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου.—Ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1686/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπαλντᾶς, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 43|14.4.1962 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Καπνεμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις συνταξιοδοτήσεως τῆς προσφευγούσης, χήρας ἡσφαλισμένου ἄλλοτε παρὰ τῷ ἐν λόγῳ Ταμείῳ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν συνέτρεχον αἱ ἀπαιτούμεναι πρὸς θεμελίωσιν τοιούτου δικαιώματος προϋποθέσεις τοῦ νόμου.

Τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31116|Σ. 746 τῆς 4.6.1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθὲν Καταστατικὸν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου ἐν ἄρθρῳ 15 § 1 ὁρίζει, ὅτι δικαιοῦνται συντάξεως οἱ παρ' αὐτῷ ἡσφαλισμένοι, ἐὰν ἀπομακρυνθῶσι τῆς ὑπηρεσίας των α) μετὰ συμπλήρωσιν τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, προκειμένου περὶ ἀρρένων, καὶ τοῦ 60οῦ ἔτους, προκειμένου περὶ θηλέων καὶ δεκαπενταετοῦς τοὐλάχιστον συνταξίμου ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς δεκαετὴ πραγματικήν, β) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, προκειμένου περὶ ἀρρένων, καὶ τοῦ 55ου, προκειμένου περὶ θηλέων καὶ 25ετοῦς τοὐλάχιστον συνταξίμου ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς 10ετὴ πραγματικήν, γ) ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 30ετοῦς τοὐλάχιστον συνταξίμου ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς 15ετὴ πραγματικήν. Περαιτέρω ἐν ἄρθρῳ 20 τοῦ αὐτοῦ Καταστατικοῦ ὁρίζεται, ὅτι «ἐν περιπτώσει θανάτου . . . ἡσφαλισμένου συμπληρώσαντος πενταετῆ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν . . . δικαιοῦνται συντάξεως τὰ μέλη οἰκογενείας τοῦ θανόντος ἡσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου, ὑπὸ τὰς εἰς τὰς ἑπομένας παραγράφους προβλεπομένας προϋποθέσεις καὶ περιορισμούς: α) Ἡ χήρα . . . κλπ.». Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, προκύπτουσαν ἔκ τε τῆς διατυπώσεώς της, ἀλλὰ καὶ τοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν αὕτη ἀποβλέπει, διὰ τοῦ καθορισμοῦ ὡς πρὸς τὰ μέλη οἰκογενείας προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως κατὰ πολὺ εὐνοϊκωτέρων, ἐξ ἀπόψεως χρόνου ἀσφαλίσεως, ἐκείνων, αἵτινες, κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Καταστατικοῦ, ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν συνταξιοδότησιν αὐτῶν τῶν ἡσφαλισμένων, συνισταμένου εἰς τὴν χορήγησιν εἰδικῆς προστασίας εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἡσφαλισμένων ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἠδυνήθησαν λόγῳ προώρου θανάτου νὰ συμπληρώσωσι ταύτας, ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν θεμελίωσιν τοιούτου δικαιώματος τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας εἶναι, ὅπως ὁ θάνατος τοῦ ἀμέσως ἡσφαλισμένου προστάτου αὐτῶν ἐπέλθῃ καθ' ὃν χρόνον οὗτος ἐξηκολούθει ἀσκῶν τὸ δι' ὃ ἡ ἀσφάλισις ἐπάγγελμα, τελῶν οὕτω κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐν ἐνεργῷ ἀσφαλιστικῇ σχέσει μετὰ τοῦ Ταμείου.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου, ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης, ὑπαχθεὶς τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ καθ' οὗ Ταμείου ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1939 ἱδρύσεώς του, ἐξηκολούθησεν ὢν ἡσφαλισμένος παρ' αὐτῷ μέχρι τοῦ ἔτους 1944, κατὰ δὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς αἰτούσης μέχρι τοῦ ἔτους 1946, ὅτε, ἐν πάσῃ περιπτώσει, διέκοψε τὴν δι' ἣν ἡ ἐπίδικος ἀσφάλισις ἀπασχόλησίν του ὡς ὑπαλλήλου καπνεμπορικῆς ἐπιχειρήσεως, τραπεὶς ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦ θανάτου του, ἐπισυμβάντος τὴν 28.10.1949, εἰς ἕτερον ἐπάγγελμα, μὴ ἀσφαλιζομένου παρὰ τῷ ἐν λόγῳ Ταμείῳ. Συνεπῶς, καὶ ἂν ἔτι ὁ ἐν λόγῳ εἶχε συμπληρώσει συνολικῶς κατὰ τὸ παρελθὸν πενταετῆ ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ, δικαίωμα τῆς αἰτούσης χήρας αὐτοῦ πρὸς συνταξιοδότησιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μνημονευθεισῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου δὲν δύναται, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, νὰ θεμελιωθῇ, ἐφ' ὅσον ὁ ἡσφαλισμένος οὗτος εἶχε διακόψει πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου του τὴν ἄσκησιν τοῦ ἀσφαλιζομένου ἐπαγγέλματος του. Νομίμως ὅθεν ἀπεφάνθη οὕτω τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ καθ' οὗ Ταμείου, ἀπορριφὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του τὴν αἴτησιν συνταξιοδοτήσεως τῆς προσφευγούσης, καὶ συνεπῶς ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μόνος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ἐπικουρικὸν Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου

Παραγραφὴ τοῦ πρὸς σύνταξιν ἀνικάνων συνεπείᾳ βιαίου συμβάντος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, δικαιώματος.—Ἐπέκτασις διατάξεων ν.δ. 5|11 Νοεμβρίου 1935 περὶ ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου εἰς ἀ-

πάσας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἐγκύρως μόνον διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3866/1958. —Ἔναρξις παραγραφῆς ἀπὸ τῆς ἡμέρας δημοσιεύσεως τοῦ ἄνω ν.δ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1407/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Μαραγκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Δ. Ἀποστολίδης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 11800 τῆς 5 Νοεμβρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1959 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος τὴν 16 Μαρτίου 1953 ἐν Χανίοις, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ σχετικὸν δικαίωμα τοῦ ὑπεκύφευ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 20 § 8 ἐδάφ. γ' τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ρηθέντος Ταμείου θεσπισθεῖσαν ἐνιαυσίαν παραγραφήν.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 4320/494 τῆς 13 Μαρτίου 1947 (Φ.Ε.Κ. 39 Β'), ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. τῆς 5/11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ἱδρύσεως Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου» προσετέθη εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου τούτου (ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 49546/Σ. 1532/1939 τῆς 22 Ἰουνίου 1940 (Φ.Ε.Κ. 149 Β') διάταξις, καθ' ἣν «τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν τῶν καταστάντων ἀνικάνων συνεπείᾳ βιαίου συμβάντος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, παραγράφεται μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος».

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. τῆς 5/11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ἱδρύσεως Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου» εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς οἱ ἐν Πειραιεῖ καὶ ἐν Ἀθήναις ἐργαζόμενοι ἐργάται καὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐργοστασίων μηχανουργίας κλπ., κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. αἱ διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ ν.δ/τος δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις τοῦ Κράτους διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (ἤδη Ἐργασίας), μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας. Κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 41710 τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1937 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 221 τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1937 Β'), ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει, ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς κατὰ παγίαν νομολογίαν τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11/12 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» (543), ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 (196), ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ρηθέντος ν.δ. τῆς 5/11 Νοεμβρίου 1935, δι' ἧς ἐξουσιοδοτεῖται ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (ἤδη Ἐργασίας) διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, οὐχὶ νομίμως ἐπεξέτεινε τὰς διατάξεις τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος εἰς ἅπασας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ἅτε προβλεπομένου ὑπὸ τῆς προμνησθείσης διατάξεως β. δ/τος διὰ τὴν τοιαύτην ἐπέκτασιν. Ἡ ἐπέκτασις αὕτη ἐγένετο ἐγκύρως τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3866 τῆς 25/29 Ὀκτωβρίου 1958, δι' οὗ ἐκυρώθη ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς της, μεθ' ἁπασῶν τῶν συνεπειῶν της, ἡ μνησθεῖσα ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 41710 τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1937.

Συνεπείᾳ τῆς κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ν.δ. 3866/1958 ἀναδρομικῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἐν λόγῳ νομοθεσίας, ἡ κατὰ τὴν προδιαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ρηθέντος Ταμείου ἐνιαυσία παραγραφὴ τοῦ πρὸς συνταξιοδότησιν δικαιώματος τῶν καταστάντων ἀνικάνων συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, προκειμένου περὶ προσώπων μὴ ὑπαγομένων συννόμως κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἀλλ' ὑπαχθέντων ἀναδρομικῶς εἰς αὐτὴν μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ν.δ. 3866/1958 καὶ μὴ δυναμένων συνεπῶς, ἐκ τοῦ λόγου τούτου, νὰ ἐπιδιώξωσι, διαρκούντος τοῦ χρόνου τῆς ὡς ἄνω παραγραφῆς, τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ τότε μὴ ὑφισταμένου νόμῳ δικαιώματός των, ἀρχεται κατὰ τὴν ὀρθὴν τῶν διατάξεων τούτων ἔννοιαν, οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἡμέρας δημοσιεύσεως τοῦ μνησθέντος ν. δ/τος, ἤτοι ἀπὸ τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1958, ἅτε τῶν διατάξεων τούτων μὴ δυναμένων νὰ ἔχωσι τὴν ἔννοιαν ὅτι θεσπίζουσι παραγραφὴν δικαιώματος, διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ὁποίου οὐδεὶς χρόνος παρέχεται τῷ δικαιούχῳ.

Κατ' ἀκολουθίαν ὁ αἰτῶν ἐμπροθέσμως τὴν 31 Μαρτίου 1959 ἠτήσατο τὴν ἀπονομὴν αὐτῷ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπισυμβάντος τὴν 16 Μαρτίου 1953 ἐν Χανίοις, ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀντιθέτως κρίνασα, ἀκυρωτέα διὰ παράβασιν τοῦ νόμου τυγχάνει, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μόνον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀπόκειται δὲ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, ὅπως κρίνῃ, ἐὰν συντρέχουν αἱ διὰ τὴν χορήγησιν εἰς τὸν αἰτοῦντα τῆς ζητηθείσης συντάξεως λοιπαὶ νόμιμοι προϋποθέσεις.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Αναζήτησις ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν παροχῶν: Κατα τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 πᾶσα παροχή, ἀχρεωστήτως καταβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπιστρέφεται ἐντόκως πρὸς 5 ο|ο, ἀναζητεῖται δὲ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀναγκαστικῆς εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ἱδρύματος.

Ἐν τῇ ἀσφαλιστικῇ πρακτικῇ ὡς ἀχρεώστητος ἐθεωρήθη πᾶσα παροχὴ ἄνευ δικαιώματος πραγματοποιηθεῖσα, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπαιτιότητος τοῦ λαβόντος, ὡς ἐπίσης ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ἀπὸ τῆς λήψεως παρῆλθε μικρὸν χρονικὸν διάστημα, γενομένου δεκτοῦ ὅτι ἡ εἰδικὴ ὡς ἄνω διάταξις δὲν καταλείπει πεδίον ἐφαρμογῆς τῆς διαμορφωθείσης νομολογιακῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως μέν, ἀλλὰ καλοπίστως ληφθέντων χρημάτων ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς Διοικήσεως.

Ὡς γνωστόν, ἔχει παγίως νομολογηθῆ, ὅτι ἡ ἔκδοσις διοικητικῆς πράξεως, δι' ἧς ἀξιοῦται ἡ ἐπιστροφὴ παροχῶν ἀχρεωστήτως ληφθεισῶν μετὰ πάροδον «εὐλόγου χρόνου» ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως, ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀναθῆς καὶ εὐρύθμου διοικήσεως ἐφ' ὅσον ὁ ἐνδιαφερόμενος ἔλαβε ταύτας ἄνευ ἀπατηλῆς ἐνεργείας.

Κατὰ τὴν ἄποψιν ὡσαύτως τοῦ Σ.τ.Ε. ἡ ἐκτεθεῖσα ἀνωτέρω νομολογιακὴ ἀρχὴ δὲν διασπᾶται, προκειμένου περὶ παροχῶν τοῦ Ἱδρύματος, ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὁποίας προϋποθέτει ἔγκυρον ἀνάκλησιν τῆς πράξεως (858|1959, 2358|1959), ἥτις, κατὰ τὰ νομολογηθέντα ὡσαύτως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, προκειμένου περὶ πράξεων χορηγουσῶν περιοδικὰς παροχάς, χωρεῖ ὁποτεδήποτε, οὐχὶ ὅμως καὶ μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως, ἐκτὸς ἂν ἡ ἔκδοσις των προεκλήθη ἐξ ἀπατηλῆς ἐνεργείας τοῦ ἐνδιαφερομένου.

Κεῖται, ἀληθῶς, ὡς ἔχει ἡ διατύπωσις τῆς εἰδικῆς ὡς ἄνω διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, παρέχεται σαθρὸν ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ὀρθότητος τῆς ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος ἀρχηθὲν εὐρείας ἐφαρμογῆς της ἄνευ περιορισμοῦ τινος, ἐν τούτοις κρίναμεν ἐπιβεβλημένην τὴν ἐπανεξέτασιν τοῦ ζητήματος, ἐν ὄψει μάλιστα καὶ τῆς προσφάτου νομολογίας τοῦ Σ.τ.Ε., ἐπὶ τῷ τέλει ρυθμίσεως τῶν συναφῶν ζητημάτων ἐν πνεύματι ἐπιεικείας, δι' ὃ παραγγέλλομεν, ὅπως ἐφεξῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἰσχύσουν τὰ κάτωθι:

1) Τὸ ἁρμόδιον ἀσφαλιστικὸν ὄργανον τοῦ Ἱδρύματος, ἐπὶ τῇ διαγνώσει παρανόμου παροχῆς, δέον νὰ προβαίνῃ πάντοτε δι' ἐκδόσεως τῆς οἰκείας ἀνακλητικῆς πράξεως εἰς διακοπὴν τῆς παροχῆς διὰ τὸ μέλλον, ἀνεξαρτήτως τοῦ διαρρεύσαντος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της χρονικοῦ διαστήματος καὶ τῆς καλῆς ἢ μὴ πίστεως τοῦ λαβόντος.

2) Αἱ δυνάμει τῆς ἀνακαλουμένης πράξεως καταβληθεῖσαι παροχαί, θεωρούμεναι ὡς ἀχρεώστητοι, δέον νὰ καταλογίζωνται μόνον εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἐσφαλμένη ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος ὀφείλεται εἰς ἰδίαν τοῦ λαβόντος ὑπαιτιότητα, δοτις ψευδῶς ἐδήλωσε γεγονότα ἢ ἐπεκαλέσθη ἀναληθῆ στοιχεῖα, ἅτινα ἀπετέλεσαν τὴν προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου.

Γνωρίζομεν σχετικῶς, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν ρητῆς δηλώσεως πραγμάτων ἀναληθῶν δέον πάντοτε νὰ τεκμαίρεται δόλος. Ἡ ἀποσιώπησις ὅμως τῆς ἀληθείας δὲν μαρτυρεῖ πάντοτε δόλον τοῦ λαβόντος. Ἑπομένως ἡ μὴ παρὰ τοῦτου οἰκειοθελῶς δήλωσις περὶ γεγονότος, ὅπερ κυρίως ἐναπέκειτο εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱδρύματος νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ οὗ ἡ διακρίβωσις ἄλλως ἦτο εὐχερὴς (λ.χ. ἡ ἀπόληψις πλειόνων συντάξεων μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951), δὲν δύναται νὰ βαρύνῃ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἡ ὑπὸ τοιούτους ὅρους μὴ ἀποκάλυψις παρ' αὐτοῦ γεγονότος συνιστᾷ δολίαν ἐκ μέρους του ἐνέργειαν.

Πάντως ἡ ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὕπαρξις τοῦ στοιχείου τῆς ὑπαιτιότητος εἶναι ζήτημα πραγματικόν, ἐπαφιέμενον εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου, ἥτις δέον νὰ αἰτιολογῆται πλήρως καὶ νὰ ἐξειδικεύεται βάσει στοιχείων, ὥστε νὰ μὴ δημιουργῆται λόγος ἀκυρώσεως τῆς καταλογιστικῆς πράξεως παρὰ τοῦ Σ.τ.Ε.

3) Ἐὰν ὅμως ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς παρανόμου πράξεως δὲν παρῆλθεν «εὔλογον διάστημα», τὸ ἀχρεωστήτως ληφθὲν δέον νὰ καταλογίζηται πάντοτε εἰς βάρος τοῦ λαβόντος. Τὸ εὔλογον χρονικὸν διάστημα δέον νὰ κρίνεται κατὰ τὰς ἐξ ἀντικειμένου συνθήκας ἑκάστης περιπτώσεως, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς φύσεως τῆς παροχῆς καὶ τοῦ συντρέχοντος, ἐνδεχομένως, πταίσματος τῆς Ὑπηρεσίας, μὴ δυναμένου πάντως νὰ ὑπερβῇ τὸ ἓν ἔτος.

Ἡ ἀναζήτησις τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν παροχῶν θέλει ἐνεργεῖται συμφώνως τῷ ἐδαφίῳ β' τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, κατὰ τὰς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 295|1954 ἐγκυκλίου παρασχεθείσας ὁδηγίας, προκειμένου δὲ περὶ χρέους θανόντος

ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ὑπ' ἀριθ. 270|1959 ἐγκύκλιος ἡμῶν.

Τέλος διὰ λόγους ἴσης μεταχειρίσεως παραγγέλομεν, ὅπως, ἐπὶ προσώπων, καθ' ὧν ἐξεδόθησαν καταλογιστικαὶ πράξεις δι' ἀχρεωστήτως ληφθείσας παροχάς, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ ἐν τῇ οἰκείᾳ καταλογιστικῇ πράξει ἀναφερόμενα στοιχεῖα δὲν προκύπτει ὑπαιτιότης ταύτων, μὴ ἐνεργῆται ἐφεξῆς κράτησις ἐκ τῆς συνταξεώς των.

Ἐφιστῶμεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τῶν Διευθυντῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων μας πρὸς ἀποφυγὴν ἐπιβολῆς κατὰ τῶν ὑπευθύνων τῶν νομίμων κυρώσεων ἐπὶ τῆς σημειωθείσης αὐξήσεως τῶν περιστατικῶν ἀχρεωστήτου καταβολῆς τῶν παροχῶν, ὀφειλομένης, κυρίως, εἰς παραλείψεις τῆς Ὑπηρεσίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμπλήρωσιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν δικαιολογητικῶν ἑκάστης περιπτώσεως, ἰδιαιτέρως δὲ τῶν σχετικῶν μὲ τὴν ἀνάληψιν ἐργασίας ὑπὸ τῶν συνταξιούχων καὶ τοῦ ἐξ αὐτῆς ὕψους ἀπολαυῶν (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 63|153|1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Ἔκτασις ἀποδεικτικῆς δυνάμεως ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας Ι.Κ.Α. : Ἀπαντῶντες εἰς ὑποβληθὲν ἡμῖν ἐρώτημα, ἐὰν ἡ ἀποφασις τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας τῶν ἡσφαλισμένων εἶναι δεσμευτικὴ δι' ὅλα τὰ ὄργανα τῆς ἀσφαλιστικῆς διαδικασίας, κοινοποιοῦμεν κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθ. 30|26|18.6.1960 γνωμάτευσιν τῆς Διευθύνσεως Νομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος, πρὸς ἣν συμφωνοῦμεν.

Ἑπομένως τόσον αἱ Τ.Δ.Ε., ὅσον καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, ἐκδικάζουσαι ἐνστάσεις ἢ ἐφέσεις κατὰ πράξεων, ἀφορωσῶν τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, δύνανται νὰ ἐξετάζωσιν ὁμοῦ μετὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἡλικίας μόνον ὡς πρὸς τὸ ἐὰν αὕτη ἀποτελῇ κατὰ νόμον ἐπιτρεπτὸν μέσον ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας, ἐν παραδοχῇ ὅμως τούτου δεσμεύονται ἀπολύτως ὑπ' αὐτῆς καὶ δὲν δύνανται, κρίνουσαι ἐπὶ τῆς οὐσίας, νὰ τροποποιήσωσιν ἢ ἀναθεωρήσωσι τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καθ' ὅσον διὰ τῆς παραδοχῆς καὶ ἑτέρας διαδικασίας καθορισμοῦ τῆς ἡλικίας θὰ κατελήγομεν εἰς κατοτρατήγησιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083|1954, δι' οὗ καθωρίσθη ἀποκλειστικὸς τρόπος ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας τῶν ἡσφαλισμένων (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 59|147|1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Πρὸς

Τὸν Κλάδον Ἀσφαλίσεως - Διεύθυνσιν

Συντάξεων

Τμῆμα Συντάξεων Ι.Κ.Α.

Ἔχομεν τὴν τιμὴν εἰς ἀπάντησιν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 4187|1959 τῆς 21.2.1960 ἐρώτημά σας νὰ σᾶς γνωρίσωμεν τὴν γνώμην μας, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως :

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083|1954 ἡ ἡλικία τοῦ ἡσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Ἐλλειπούσης ληξιαρχικῆς πράξεως ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαστηρίου καὶ μέχρι λειτουργίας του δι' ἀποφάσεως εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, συνιστωμένης παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς Πρωτοδίκου κλπ. Καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, δι' αὐτῆς θεσπίζεται ἀποκλειστικὸς τρόπος ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας τοῦ ἡσφαλισμένου, εἴτε διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως, εἴτε δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ αὕτη καθορισμοῦ τῆς ἡλικίας τῶν ἡσφαλισμένων ἀποτελεῖ συλλογικὸν ὄργανον διοικήσεως, μὴ ἐπιτελοῦν λειτουργίαν δικαστικῆς φύσεως (Σ.Ε. 1260|1960). Ἡ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἐπὶ τοῦ θέματος.

Περίπτωσις δημιουργοῦσα ἀμφίβολον κατάστασιν, ὡς ἡ προσαγωγὴ πιστοποιητικοῦ ἀλλοδαπῆς Ἀρχῆς, συντεταγμένου εἰς ἀνύπαρκτον χρόνον, δημιουργεῖ ἔρεισμα ἀναπομπῆς εἰς τὴν ἰδίαν Ἐπιτροπήν (Σ.Ε. 766|1956).

Κατὰ κανόνα ὅθεν ἡ ἀπόφασις τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναπληροῖ τὴν ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, ἰσχύει καὶ κατ' ἐναντι δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ τέμνει ὁριστικῶς τὸ θέμα τῆς ἡλικίας τοῦ ἡσφαλισμένου. (Α.Π. 287|1957, Σ.Ε. 1173|1958).

Τούτων δοθέντων ἡ Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπή, καλούμεναι νὰ ἀποφασίζωσι κατόπιν ἐνστάσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ ἐπὶ θέματος, ἀφορῶντος τὴν χορήγησιν ἢ μὴ συντάξεως, οὐδεμίαν ἁρμοδιότητα ἔχουν νὰ κρίνουν καὶ ἐπὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ἡσφαλισμένου, καθ' ὅσον ἡ ἀπόφασις τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι δεσμευτικὴ δι' ὅλα τὰ ὄργανα τῆς ἀσφαλιστικῆς διαδικασίας.

Ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Α. Καλλέργης

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΦΕΣΕΙΣ ΚΑΤ' ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΠΕΡΙ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

***Περίληψις ἐρωτήματος ('Υπουργείου 'Εργασίας)**: 'Εάν ὑφίσταται ἀρμοδιότης τοῦ Τμήματος Κανονισμοῦ 'Εργασίας πρὸς ἐκδίκασιν ἐφέσεως, ἀσκουμένης ὑπὸ μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ παρ' αὐτῷ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐπιβαλόντος τὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Α'

Γνωμοδότησις 624]1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Α. 'Αλεξίου*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κοντεούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζιμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Π. Σοφιανόπουλος, Πάρεδροι

'Επὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως, ὡς ἀκολούθως:

1. Τὸ ν.δ. 3789]1957 διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ ὑποχρεοῖ τὰς πάσης φύσεως καὶ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν λειτουργούσας ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίας ἐν γένει, τὰς ἀπασχολούσας προσωπικὸν ἄνω τῶν ἑβδομήκοντα ἀτόμων, «εἰς κατάρτισιν κανονισμοῦ ἐργασίας κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁριζομένην διαδικασίαν, ρυθμίζοντος «κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ των, τοῦ συνδεομένου μετὰ τούτων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου». Περαιτέρω ἡ παράγραφος 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προσδιορίζει τὰς δι' ἑκάστου κανονισμοῦ ἐργασίας δυναμένας νὰ προβλεφθῶσι πρὸς κολασμὸν τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων τῶν μισθωτῶν ποινάς, ὁριζομένης ὡς βαρυτέρας τοιαύτης τῆς ἐπὶ δεκαήμερον τὸ πολὺ ὑποχρεωτικῆς ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας (προσωρινῆς ἀπολύσεως). Προστίθεται δ' ἐν συνεχείᾳ, ὅτι δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν ἀνωτέρω περιορισμὸν τῆς ἐπὶ δέκα τὸ πολὺ ἡμέρας προσωρινῆς ἀπολύσεως αἱ ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίαι, παρ' αἷς ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ πειθαρχικοῦ συμβουλίου ἢ ὑφίσταται δευτεροβάθμιον τοιοῦτον. 'Ακολούθως θεσπίζεται τὸ ἐνδίκων μέσων τῆς ἐφέσεως, ἐχούσης ἀνασταλτικὸν ἀποτέλεσμα, ἀσκουμένου ἐντὸς πενθημέρου προθεσμίας «ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ἐπιβολῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ποινῆς ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 Τμήματος Κανονισμῶν 'Εργασίας».

Τέλος διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ]τος ρητῶς διατηροῦνται ἐν ἰσχύι κανονισμοὶ ἐργασίας, κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν νόμων 3752]1929, 3221]1955, 3430]1955, ὡς οὗτοι ἐτροποποιήθησαν, ἢ παντὸς ἑτέρου εἰδικοῦ νόμου, ἐκδοθέντος διὰ β. δ]τος ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον αἱ διατάξεις τῶν νόμων τούτων δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ αὐτοῦ ν.δ.

2. 'Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ «Δημοσία 'Επιχείρησις 'Ηλεκτρισμοῦ», ἀποτελοῦσα νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἄρθρον 1 § 2 ν. 1468] 1950), εἰς ἣν ὑπῆχθη καὶ τὰ προσωπικὰ τοῦ πρότερον λειτουργοῦντος παρὰ τῇ Κ.Ε.Τ.Η.Θ. Κλάδου 'Ηλεκτροφωτισμοῦ, διατηρηθέντων ἐν ἰσχύι τῶν ὑφισταμένων δικαιωμάτων τοῦ προσωπικοῦ τούτου, κατὰ τὸν περὶ τούτου ὁρισμὸν τοῦ ἄρθρου 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12665]23]1852]24.2.1953 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν 'Υπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Βιομηχανίας καὶ 'Εργασίας (Ε.Κ. β' 40) ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 1468]1950, ὑπάγεται, κατ' ἀρχήν, εἰς τὸ ὡς ἄνω ν. δ]γμα.

Συνεπείᾳ τούτου τὸ ἐν λόγῳ προσωπικὸν διέπεται ὑπὸ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου ΔΚΗ') 1912 «περὶ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ὑπαλλήλων» ἐκδοθέντος, διατηρηθέντος δὲ ἐν ἰσχύι κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3752] 1929 ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1917 «Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐν 'Ελλάδι ἠλεκτρικῶν σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων» (Ε.Κ. 9]26.1.1918), ὅστις, διατηρηθεὶς ἐν ἰσχύι καὶ κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3789]1957, ρυθμίζει διὰ τῶν ἄρθρων 76 - 93 αὐτοῦ τὰ τῆς πειθαρχικῆς διώξεως τῶν μισθωτῶν. Εἰδικώτερον δὲ διὰ μὲν τοῦ ἄρθρου 85 ὁρίζονται αἱ προϋποθέσεις ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 89 προβλέπεται ἡ συγκρότησις καὶ ἡ δικαιοδοσία τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὴν ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν ἀπὸ τῆς 15θημέρου ἀργίας καὶ ἄνω πειθαρχικοῦ συμβουλίου.

'Επὶ τοῦ προκειμένου ἐπεβλήθη ἡ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως εἰς τοὺς περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα μισθωτοὺς δι' ἀποφάσεων τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 89 τοῦ ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1917 «Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας ἠλεκτροκινήτων σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων», ὡς οὗτος συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14980] 2632]19.5.1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν 'Υπουργῶν Βιομηχανίας καὶ 'Εργασίας (Ε.Κ. β' 202), συγκροτηθέντος Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἠσκήθησαν ὑπὸ τῶν ἀπολυθέντων ἐφέσεις ἐνώπιον τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν 'Εργασίας τοῦ 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀνέκυψε δὲ τὸ ζήτημα, ἐὰν αὗται παραδεκτῶς ἠσκήθησαν, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τῶν ὡς ἄνω προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐπεβλήθη ἡ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως.

Τὸ Συμβούλιον τοῦτο, ἑρμηνεύσαν τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3789]1957, συντάσσεται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς 'Ολομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1607]1959 ἀποφάσεως αὐτῆς (ΕΕΔ 18, 1236), γενομένην δεκτὴν ἀποψιν, καθ' ἣν ἡ ἐν λόγῳ διάταξις, «ὡς ἐκ τῆς διατυπώσεως καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, εἶναι γενικὴ καὶ εἰσάγει ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον, θεσπι-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΤ' ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΔΙΑ ΜΗ ΧΟΡΗΓΗΣΙΝ ΑΔΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἔχει ἤδη γίνει δεκτὸν δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου, αἱ ὁποῖαι ἐπεκύρωσαν ὡς ὀρθὴν τὴν ἄποψιν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ὅτι ὡς προϋπόθεσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν ἀδείας εἰς τὸν μισθωτόν, τόσον κατὰ τὸν εἰδικὸν ἀ.ν. 539]1945 (ἴδετε ΕΕΔ 19, 806), ὅσον καὶ κατ' ἄρθρον 666 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τίθεται νὰ ἐζήτησεν ὁ ἐργαζόμενος τὴν χορήγησιν εἰς αὐτὸν ἀδείας τοῦ ἐργοδότου μὴ ὄντος ὑποχρέου ὅπως αὐτοβούλως χορηγήσῃ τὴν ἧς δικαιοῦται ἄδειαν (Α.Π. 96]1960, ΕΕΔ 19, 270, Α.Π. 128]1958, ΕΕΔ 17, 1259, Α.Π. 202]1959, ΕΕΔ 18, 630, οὕτω καὶ *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 617, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 14, 620, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 249, βλέπε ὅμως *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 15, 1161, τὸν αὐτόν, ΕΕΔ 16, 3, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 871, 1258, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 18, 5).

Συνεπῶς καὶ κατὰ τὴν κρατήσασαν ταύτην γνώμην δὲν δύνανται νὰ ἐπιβληθοῦν οὔτε ποιναὶ, οὔτε ἀστικαὶ κυρώσεις κατὰ τοῦ ἐργοδότου, τοῦ ὁποίου ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη, μὴ τυχὼν τῆς ἀδείας.

Αἱ ποιναὶ κυρώσεις προβλέπονται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 7 τοῦ ἀ.ν. 539]1945 καὶ αἱ ἀστικαὶ κυρώσεις ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789]1957 (ΕΕΔ 19, 806, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων).

Αἱ τελευταῖαι αὗται ἀστικαὶ κυρώσεις εἶναι ἀνεξάρτητοι τῶν ποινικῶν καὶ τοῦτο ἀκριβῶς δηλοῖ ἡ ἐν τῇ διατάξει φράσις «ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας . . .», συνίστανται δὲ εἰς ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου, τοῦ ἀρνουμένου τὴν χορήγησιν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὅπως, ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἄδειας ὁ μισθωτὸς καὶ μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν τῆς παραλείψεως ταύτης ὑπὸ ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, αὐξημένας κατὰ 100 ο/ο.

Ὡς παρετηρήθη (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 250), διὰ τῆς διατάξεως καθορίζεται κατ' ἀποκοπὴν τὸ διαφέρον διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν εἰς τὸν μισθωτὸν ζημίαν, περίπτωσις, ἡ ὁποία ἐμφανίζεται καὶ εἰς ἄλλα πεδία τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἐν τούτοις περαιτέρω γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ὅτι ἡ ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν ἀποτελεῖ μισθὸν καὶ ἀπολαύει τῆς προστασίας τοῦ μισθοῦ. (Ἴδετε ὅμως περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τῶν προϋποθέσεων ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 18, 3 ἐπ., Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 15]20]1958, ΕΕΔ 17, 1182, ἔνθα καταχωρίζονται καὶ τὰ πρακτικὰ συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ καθ' ἣν ἀπόφασιν ἀντιθέτως πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 18, 502, ἡ παροχὴ αὕτη ἀποτελεῖ «μισθὸν» καὶ δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις πληρωμῆς καὶ δι' αὐτὴν ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς).

Ἄλλο τὸ θέμα τῶν ἀποδοχῶν τῆς χορηγηθείσης ἤδη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀδείας, αἱ ὁποῖαι βεβαίως σθεῖσα προφανῶς πρὸς προστασίαν τῶν μισθωτῶν ἐν γένει ἐναντι τῶν ἐργοδοτῶν, ὡς πρὸς τὴν δυναμένην νὰ ἐπιβληθῇ ὑπ' αὐτῶν βαρυτέραν τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν».

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων ἐπεβλήθη εἰς τοὺς εἰρημένους μισθωτοὺς ἡ ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος ὡς ἀνωτέρω κανονισμοῦ προβλεπομένη πειθαρχικὴ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, ἀποτελοῦσα τὴν βαρυτέραν τοιαύτην, συνήθως κατ' ἀρχὴν προβλεπομένην, συνῳδὰ τῇ προμνησθείσῃ σχετικῇ διατάξει τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3789]1957, καθ' ἣν ἐπιχειρήσεις, παρ' αἷς ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ πειθαρχικοῦ συμβουλίου (ὡς συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τὴν Δ.Ε.Η.), δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς 10ημέρου τὸ πολὺ προσωρινῆς ἀπολύσεως, ὡς τὸ ἐν λόγῳ ν.δ]γμα ὁρίζει, ὡς τὴν βαρυτέραν ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς ἐπιχειρήσεις κ.λ.π., δυναμένην νὰ ἐπιβληθῇ πειθαρχικὴν ποινήν (πρβλ. *Χ. Κασσίμου*, Οἱ κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 3789]1957, σελ. 65 - 69). Συνεπῶς κατὰ τὸν ὡς ἄνω ἀποφάσεων, ἐπιβαλουσῶν τὴν συνήθως ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ προβλεπομένην διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Η. πειθαρχικὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, ἀποτελοῦσαν δὲ τὴν βαρυτέραν τοιαύτην, παραδεκτῶς ἀσκοῦνται αἱ περὶ ὧν πρόκειται ἐφέσεις, στρεφόμεναι κατ' ἀποφάσεων πειθαρχικοῦ συμβουλίου τῆς ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεως, δι' ὧν ἐπεβλήθη ἡ ὡς ἄνω βαρυτέρα ποινή. Ἀντίθετος ἄποψις εὑρηται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸν σαφῶς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3789]1957 συναγόμενον κοινωνικὸν σκοπόν, εἰς ὃν προδήλως ἀπέβλεπεν ὁ νομοθέτης, συνιστάμενον εἰς τὴν παροχὴν προστασίας πρὸς τὸν μισθωτὸν ἐναντι ἐνδεχομένως ἀδίκων ἢ ὑπερόγων αὐστηρῶν, ἐν σχέσει πρὸς τὸ διαπραχθὲν παράπτωμα, πειθαρχικῶν ποινῶν, ἀποστερουσῶν τοῦτον τῆς ἐργασίας αὐτοῦ. Περιορισμὸς δὲ τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος μόναν ὡς πρὸς τοὺς διὰ τῆς ποινῆς τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως δι' ἀποκλεισμοῦ τῶν προδήλως δεομένων, κατὰ μείζονα λόγον, προστασίας, ὡς ἀποστερουμένων ὁριστικῶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν μισθωτῶν, συνεπείᾳ τῆς ποινῆς τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, ἀντιβαίνει εἰς τὴν καθιερουσαν τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος ἐπιταγὴν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ συντάγματος.

Τούτοις συνεπῶς καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

44030]9292]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί αναστολής επελεύσεως των εννόμων αποτελεσμάτων καταγγελίας της καταγγελθείσης την 9.5.1960 διαιτητικής αποφάσεως υπ' αριθ. 13]1959 «περί των όρων αμοιβής των ηλεκτροτεχνιτών απάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 317 της 9 Ιουλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239]1955, εν συνδυασμώ με τας της παραγράφου 8 του άρθρου 10 του ν.δ. 3755]1957, 2) την κοινοποιηθείσαν και ημίν κατά την 9.5.1960 καταγγελίαν εκ μέρους της Ομοσπονδίας Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος της υπ' αριθ. 13]1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των ηλεκτροτεχνιτών απάσης της χώρας» προς τας: α) Ένωσιν Βιομηχανιών Παραγωγής και Διανομής Ηλεκτρισμού, β) Δημοσίαν Επιχείρησιν Ηλεκτρισμού, γ) Ομοσπονδίαν Σωματείων Εργοληπτών Ηλεκτρολόγων και δ) Ανωτάτην Συνομοσπονδίαν Βιοτεχνών Ελλάδος και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 27.5.1960, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν διά τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι της 9.10.1960, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων καταγγελίας της ως άνω καταγγελθείσης υπ' αριθ. 13]1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των ηλεκτροτεχνιτών απάσης της χώρας» και δη διά τας ανωτέρω εργοδοτικάς οργανώσεις.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 8η Ιουλίου 1960

58517]Σ.709]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης μεταβατικής διατάξεως εις το Καταστατικόν του Ταμείου Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 317 της 9 Ιουλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59, παράγρ. 1, του άν. νόμου της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694]1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520]1953 ν. δ]γμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται η διαδικασία η διαγραφομένη υπό των διατάξεων του ά.ν. της 11.11.1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν. δ]τος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392]1949 ν. δ]τος.

4) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 220 27.4.1959 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 172]27.8.1959, συνεδρίασις 482α της ΙΑ' περιόδου της 13.8.1959), αποφασίζομεν:

1. Εν τέλει του άρθρου 39 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων προστίθεται μεταβατική διάταξις, έχουσα ως ακολούθως:

«Δύναται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου να επιστραφή το ποσόν, όπερ κατεβλήθη παρ' ενός εκάστου ησφαλισμένου των Υποκαταστημάτων του Ταμείου, δι' ιατρικήν εξέτασιν πέραν του υπό της υπ αριθ. 15667]Υ.169] 24.2.1958 κοινής αποφάσεως Υπουργών Οικονομικών, Κοινωνικής Προνοίας και Εργασίας προβλεπομένου ημίσεος της μικροτέρας τιμής του κατωτάτου ορίου της αναγραφομένης εν τω σχετι-

---

υπόκεινται ως μισθός εις τας ασφαλιστικάς εισφοράς, ως υπόκειται και ο καταβλητέος διά παροχήν εργασίας, ενώ ο μισθωτός εδικαιούτο άδειας, μισθός).

Ο νόμος (άρθρον 5 ά.ν. 539]1945, ως συνεπληρώθη διά του άρθρου 3 του ν.δ. 3755]1957 δεν αχετίζει βεβαίως την εν αυτώ αποζημίωσιν προς τον μισθόν, του οποίου δικαιούται ο μη τυχών άδειας και εργασθείς μισθωτός.

Ο μισθός ούτος οφείλεται εκ των γενικών αρχών του δικαίου, ως αντάλλαγμα της παρεχομένης εργασίας (άρθρον 648 Α.Κ.) και η αποζημίωσις εξ αποδοχών των ημερών άδειας, διπλασιαζομένων, εκ της παραβάσεως της υποχρεώσεως του εργοδότου προς χορήγησιν της άδειας.

Ο νόμος (άρθρον 5 § 2 ά.ν. 539]1945) εις μιαν περίπτωσιν παρέχει δικαίωμα μη καταβολής του μισθού, όταν ο μισθωτός αναλαμβάνη έμμισθον απασχόλησιν κατά την διάρκειαν της ετησίας άδειας του, οπότε ο απασχολήσας αυτόν εργοδότης δικαιούται να μη καταβάλη αμοιβήν διά το αντίστοιχον χρονικόν διάστημα, και τούτο ίνα εξαναγκάση τον μισθωτόν, επί τη απειλή χρήσεως εκ μέρους του εργοδότου του δικαιώματός του, να κάμνη χρήσιν της χορηγηθείσης άδειας του.

Διάφορος είναι η περίπτωσις της αποζημιώσεως του άρθρου 5 §§ 4 και 5 του ά.ν. 539]1945, η οποία παρέχεται επί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας άνευ πταίσματος του μισθωτού ή δι' αφορμήν βαρύνουσαν τον εργοδότην, πριν ή λάβη την οφειλομένην αυτώ ετησίαν άδειαν (περί αυτής ίδετε ΕΕΔ 19, 781), η οποία, ως εκ του λόγου γενέσεως αυτής, δεν προϋποθέτει να εχη ζητηθή υπό του μισθωτού, οφειλομένη και άμα τη κατά την έναρξιν του έτους καταγγελία της συμβάσεως εργασίας (ίδετε ΕΕΔ 16, 606, ένθα παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν).

κῷ πίνακι τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου τοῦ ά.ν. 1565]1939 «περὶ κώδικος ἀσκήσεως τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος» ἐκδοθέντος ἀπὸ 23.12.1957 - 1.2.1958 β. δ]τος «περὶ κανονισμοῦ ἀμοιβῆς ἰατρικῶν ἐπισκέψεων καὶ πράξεων καὶ ἰατροδικαστικῶν ὑπηρεσιῶν» καὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος προβλεπομένου κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς.

Ἡ καταβολὴ τῶν ὡς ἄνω ποσῶν ἐνεργεῖται βάσει τῶν κατὰ νόμον ὑποβαλλομένων παραστατικῶν στοιχείων καὶ ἐφ' ὅσον ἡ δαπάνη ἀνάγεται εἰς τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 31.3.1958 μέχρι 30.9.1958».

2. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 41 ταῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Κατ' ἐξαίρεσιν τὰ ἄγαμα θήλεα τέκνα δικαιοῦνται ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, ἐφ' ὅσον συντηροῦνται ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουλίου 1960

—

56668]9498]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν γεωπόνων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 323 τῆς 13 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, δι' ἧς μετερρυθμίσθη μετ' ἔφεσιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1]1960 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν γεωπόνων ἁπάσης τῆς χώρας», 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 παράγραφος 2 ἐδάφιον β' τοῦ ν.δ. 3755]1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 12.7.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι, συνεπείᾳ τοῦ καθορισμοῦ ὡς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς 1.12.1959 δημιουργεῖται ὑποχρέωσις τῶν ἐργοδοτῶν, ὅπως ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης καταβάλλουν τὰς προκυπτούσας διαφορὰς μισθῶν, πρὸς ἀποφυγὴν δὲ ὑπερμέτρων ἐπιβαρύνσεων τῶν ὑποχρέων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐναρμόνισιν πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀκολουθουμένην κυβερνητικήν, οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, δέον ὅπως ὡς ἡμερομηνία ἰσχύος ταύτης ὁρισθῇ ἡ 1.3.1960, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 5]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν γεωπόνων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Συνδέσμων Γεωπόνων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ β) τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Α) Χορηγεῖ εἰς τοὺς γεωπόνους Μέσων Σχολῶν τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν Ἀνώνυμον Ἑλληνικὴν Ἑταιρείαν Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων αὔξησιν κατὰ 10 ο]ο ἐπὶ τῶν σήμερον ἰσχυόντων βασικῶν μισθῶν τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ καταστάσεως ὑπαλλήλων τῆς ἐπαρχιακῆς γεωπονικῆς ὑπηρεσίας, τῆς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεως.

Β) Καθορίζει τὴν μισθολογικὴν κλίμακα τῶν γεωπόνων Ἀνωτέρων Σχολῶν ὡς κάτωθι:

1) Ἅμα τῇ προσλήψει καὶ μέχρι τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας συμπεπληρωμένων μηνιαίως δραχμαὶ 2.600.

2) Ἀπὸ τοῦ 4ου—7ου ἔτους συμπεπληρωμένων μηνιαίως δραχμαὶ 2.900.

3) Ἀπὸ τοῦ 8ου—11ου ἔτους συμπεπληρωμένων μηνιαίως δρηχμαὶ 3.200.

4) Ἀπὸ τοῦ 12ου—15ου ἔτους συμπεπληρωμένων μηνιαίως δραχμαὶ 3.600.

5) Ἀπὸ τοῦ 16ου—20οῦ ἔτους συμπεπληρωμένων μηνιαίως δραχμαὶ 4.000.

6) Ἀπὸ τοῦ 20οῦ καὶ ἄνω ἔτους συμπεπληρωμένων μηνιαίως δραχμαὶ 4.500.

Γ) Χορηγεῖ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἀνερχόμενον εἰς 10 ο]ο ἐπὶ τῶν ἄνω ὁριζομένων βασικῶν ἀποδοχῶν διὰ τὴν σύζυγον καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται, καὶ 5 ο]ο δι' ἕκαστον καὶ μέχρι 3 τέκνων καὶ ἐφ' ὅσον τὰ μὲν ἄρρενα εἶναι κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα εἶναι κάτω τῶν 20 ἐτῶν, ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται.

Δ) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα γεωπόνοι ἐξερχόμενοι τῆς ἕδρας των δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας δικαιοῦνται πλέον τῶν ἐθνικοπρεπῶν ἐξόδων καὶ ποσοστοῦ 20 ο]ο ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων δι' ἀμαξαγωγία καὶ μικροέξοδα, τῆς ἡμερησίας ἀποζημιώσεως ἀνερχομένης εἰς τὸ 1]25 τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν εἰς περίπτωσιν διανυκτερεύσεως καὶ 1]30 αὐτῶν διὰ πᾶσαν ἡμέραν ἄνευ διανυκτερεύσεως.

Ε) Τυχὸν καταβαλλόμεναι μείζονες ἀποδοχαὶ ἐν γίνει εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

ΣΤ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουλίου 1960

—

44336]9018]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῶν ἀπὸ 21.2.1958 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας 1) ἐκδορέων καὶ σφαγέων προβατοειδῶν κλπ. 2) ἐκδοροτεμαχιστῶν βοοειδῶν Ἀθηνῶν καὶ 3) ἐκδοροσφαγέων βοοειδῶν Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 327 τῆς 15 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ».

β) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 550]Φ4]1.6.1960, 554]3.6.

1960, 61]60,180]5.6.1960 καὶ 71]3.6.1960 αἰτήσεις τῶν 1) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος «Ἡ Ἕνωσις» καὶ 2) Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Κρεοϋπαλλήλων καὶ Συνεργείων Ἐκδορᾶς Βοοειδῶν Ἀθηνῶν, 3) Σωματείου Ἐκδοροτεμαχιστῶν Βοοειδῶν Ἀθηνῶν «Ὁ Ἡρακλῆς», 4) Σωματείου Ἐκδορέων «Ὁ Σωτὴρ» καὶ 5) Σωματείου Ἐργατῶν Σφαγείων Βοοειδῶν Ἀθηνῶν καὶ Περιχώρων «Ὁ Ἅγιος Δημήτριος».

γ) Γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239]1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 30.6.1960 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 129]1.7.1960 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἐξάμηνον, ἤτοι μέχρι τῆς 16.1.1961, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῶν ἐν θέματι συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, δημοσιευθεισῶν διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως κατόπιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 18579]3614, 18578]3613, 18580]3615 τῆς 26.3.1958 ἡμετέρων ἀποφάσεων «ἐς τὸ ὑπ' ἀριθ. 83 τεῦχος Β' τῆς 26.3.1958 φύλλον Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουλίου 1960

—

(*) Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 14]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 326 τῆς 15 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ ταῦ ν.δ. 3755]1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 14]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας ἀπάσης τῆς χώρας», 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 3755]1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.7.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι α) ἐν τῇ ἀνωτέρω διαιτητικῇ ἀποφάσει καθορίζονται ἐνιαίως τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς ἅπαντα τὰ τμήματα τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας, ἤτοι τόσον τῶν κυρίως κλωστοϋφαντουργικῶν τμημάτων, ὅσον καὶ τῶν τμημάτων βαφείου, τυποβαφείου, φινιριστηρίου, πλυντηρίου, λευκαντηρίου καὶ σιδηρωτηρίου, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ περιληφθῶσι καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰς αὐτοτελῶς λειτουργούσας ἐπιχειρήσεις βαφείων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων, πλυντηρίων, λευκαντηρίων καὶ σιδηρωτηρίων. Οὐχ ἧττον ὅμως διὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἔχουσιν ἤδη διαμορφωθῆ, βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἡμερομίσθια ὑψηλότερα τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκκρεμεῖ εἰσέτι ἰδιαιτέρα ἐν προκειμένῳ συλλογικὴ διαφορά, ὥστε νὰ μὴ δικαιολογῆται ἡ τοιαύτη ρύθμισις, ἡ ὁποία καὶ ἀντίκειται εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἀποβλέπει εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ οὐχὶ εἰς ὑποβιβασμὸν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν ἐργαζομένων. Ἐξ ἑτέρου ὁ καθορισμὸς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ τμήματα βαφείου, τυποβαφείου, φινιριστηρίου, πλυντηρίου, λευκαντηρίου καὶ σιδηρωτηρίου εἰς ἐπίπεδα κατώτερα τῶν ἤδη διαμορφωθέντων διὰ τοὺς συναδέλφους των τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δημιουργεῖ ἀνομοιομορφίαν κόστους παραγωγῆς καὶ συναγωνιστικὴν ἀνισότητα μεταξὺ τῶν ὁμοίας κατηγορίας ἐπιχειρήσεων, ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἥτις ἐπιδιώκει τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν ὁμοιόμορφον ρύθμισιν τῆς ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἐπαγγέλματος καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὕψους αὐτῆς, ἀναλόγως πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὰς συνθήκας τῆς προσφερομένης ἐργασίας. Ἕνεκεν τῶν λόγων τούτων δέον ὅπως, τροποποιουμένης τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὁρισθῇ ὅτι :

1) Εἰς ταύτην ὑπάγονται μόνον ἐκεῖναι τῶν κατηγοριῶν τῶν ἐργαζομένων τοὺς ὁποίους προϊβλεπεν ἡ προηγουμένη ὑπ' ἀριθ. 1]1957 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ 2) τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ τμήματα βαφείου, τυποβαφείου, πλυντηρίου, λευκαντηρίου, σιδηρωτηρίου καὶ φινιριστηρίου, τὰ λειτουργοῦντα ἐντὸς ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας, διαμορφοῦνται εἰς ἐπίπεδα μὴ διαφέροντα ἀπὸ τὰ τοιαῦτα τῶν ἀσχολουμένων εἰς αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις, εἰ μὴ μόνον περίπου κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν ἀσφαλιστικῶν βαρῶν ὑπὲρ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου τῶν μισθωτῶν, εἰς ἃ ὑποβάλλονται μόνον αἱ κλωστοϋφαντουργικαὶ ἐπιχειρήσεις.

β) Ἡ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένη ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της (1.9.1959), δημιουργοῦσα ὑποχρέωσιν τῶν ἐργοδοτῶν, ὅπως καταβάλουν τὰς προκυπτούσας διαφορὰς ἀποδοχῶν, δι' ἡμερομίσθια ἀναλογοῦντα εἰς παραχθέντα καὶ ἤδη διατεθέντα προϊόντα, θέλει προκαλέσει ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐν προκειμένῳ ἐπιχειρήσεων, μὲ συνέπειαν ἐνδεχόμενον σοβαρὸν οἰκονομικὸν κλονισμὸν αὐτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐπίπτωσιν τῆς ἐπιβαρύνσεως ἐπὶ τῶν τιμῶν τῶν παραχθησομένων ὑπ' αὐτῶν προϊόντων ἀφ' ἑτέρου, πρᾶγμα ὅπερ ἀντιτίθεται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, ὅπως ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος ἡ 1.5.1960, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 14]1960 ἀπόφασιν ταῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας ἀπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Κλωστοϋφαντουργῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2)

(*) *Σημ. ΕΕΔ* : Φέρεται ἄνευ ἀριθμοῦ.

Πανελληνίου Ένώσεως Βιομηχάνων Κλωστοϋφαντουργών, 3) Συνδέσμου Ἐριοβιομηχάνων Ἑλλάδος, 4) Ἑνώσεως Ἑλλήνων Μεταξοβιομηχάνων, 5) Συνδέσμου Πλεκτοβιομηχάνων Ἑλλάδος, 6) Συνδέσμου Καλτσοβιομηχάνων Ἑλλάδος καὶ 7) Ἑνώσεως Ἐριοβιομηχάνων Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων εἰδικοτήτων κλωστοϋφαντουργίας, τὸ ἀπασχολούμενον εἰς ἅπαντα τὰ τμήματα τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστασίων ἐπεξεργασίας βάμβακος, ἐρίου, μετάξης, ἰούτης, κανάβεως, ἰνῶν κοκκοφοίνικος, λίνου, σιζὰλ καὶ σχοινοποιΐας, πλεκτικῆς, κορδελλοποιΐας, κορδονοποιΐας, καλτσοποιΐας, φανελλοποιΐας, καὶ μεταξοστριπτηρίων, ὡς καὶ παντὸς ἐργοστασίου ἐπεξεργαζομένου κλωστικὰς ἴνας.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ ἀνωτέρω ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἐξαιρέσει τοῦ ἀσχολουμένου εἰς τμήματα βαφείου, τυποβαφείου, φινιριστηρίου, πλυντηρίου, λευκαντηρίου καὶ σιδηρωτηρίου, καθορίζονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ὡς κατωτέρω.

Α'. Μαθητευόμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων, δραχμαὶ 18,70.

Μαθητευόμενοι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παρούσης, θεωροῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι κυρίως πρὸς ἐκμάθησιν τέχνης. Πάντες οἱ λοιποί, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν ἐργασίαν μιᾶς τῶν κατωτέρω καθοριζομένων κατηγοριῶν καὶ εἰδικοτήτων, δικαιοῦνται τοῦ δι' αὐτὰς καθοριζομένου κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου.

Β'. Γυναῖκες.

Ἀνειδίκευτοι δραχμαὶ 36,50. Ὡς τοιαῦται νοοῦνται αἱ ἐργάτριαι τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία δὲν συνδέεται ἀμέσως μὲ τὴν παραγωγήν, ἤτοι ἐργάτριαι αὐλῆς, καθαρίστριαι μασσουριῶν, ἁπλωστριαι νημάτων καὶ ὑφασμάτων, σκουπίστριαι, βοηθοὶ ματωστριῶν, διαστρῶν, ἀναπτιριστηρίων.

β) Εἰδικευμέναι β', δραχμαὶ 39. Ὡς τοιαῦται νοοῦνται αἱ ἀπασχολούμεναι ὡς μασσουρίστριαι, γαζότριαι, ἀνεμοῦδες, καρουλίστριαι, μπομπινοῦδες, εἰς διαλογὴν κουκουλίων, εἰς λανάρια ἐρίου, εἰς σύρτας, καθαρίστριαι ὑφασμάτων, μπαγκοῦδες, προγνέστριαι, καλαμοῦδες, καὶ εἰς διπλοστριπτικὰς μηχανάς, ὡς καὶ ἐκεῖναι τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία συνδέεται ἀμέσως μὲ τὴν παραγωγήν, πλὴν τῶν κατωτέρω εἰδικῶς ἀναφερομένων εἰδικοτήτων.

γ) Εἰδικευμέναι α' δραχμαὶ 41. Ὡς τοιαῦται νοοῦνται αἱ ἀπασχολούμεναι ὡς ὑφάντριαι, διαστροῦδες, μυτώστριαι, στριφοῦδες, ἀναπτιρίστριαι, μανταρίστριαι, πλέκτριαι, καὶ εἰς ἐνωτικὰς μηχανάς.

Γ'. Ἄνδρες.

α) Ἀνειδίκευτοι δραχμαὶ 47,50. Ὡς τοιοῦτοι νοοῦνται οἱ ἐργάται τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία δὲν συνδέεται ἀμέσως μὲ τὴν παραγωγήν, ἤτοι ἐργάται αὐλῆς, τινάχται νημάτων, ὡς καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς βοηθητικὰς ἐργασίας, πλὴν τῶν βοηθῶν τεχνιτῶν.

β) Εἰδικευμέναι δραχμαὶ 52. Ὡς τοιοῦτοι νοοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ὡς ὑφανταί, βοηθοὶ τεχνιτῶν ὑφαντηρίων καὶ κλωστηρίων, χαρτζέρηδες, σκουτσέρηδες εἰς σαλφάκ, διπλοστριπτικὰς μηχανὰς καὶ πλέκται, ὡς καὶ ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία συνδέεται ἀμέσως μὲ τὴν παραγωγήν, πλὴν τῶν κατωτέρω εἰδικῶς ἀναφερομένων.

γ) Τεχνῖται δραχμαὶ 54. Ὡς τοιοῦτοι νοοῦνται οἱ τεχνῖται συντηρηταὶ ὑφαντουργικῶν ἱστῶν (κομποδέται), οἱ τεχνῖται συντηρηταὶ κλωστικῶν μηχανημάτων καὶ οἱ τεχνῖται συντηρηταὶ πλεκτικῶν μηχανημάτων.

3) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ τμήματα βαφείου, τυποβαφείου, φινιριστηρίου, πλυντηρίου, λευκαντηρίου, καὶ σιδηρωτηρίου, τὰ λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας, καθορίζονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ὡς κατωτέρω:

α) Μαθητευόμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων δραχμαὶ 18,70

β) Ἐργάται ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμαὶ 47,50.

γ) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 51.

δ) Μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 54.

ε) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 58.

στ) Ἐργάτριαι ἡλικίας 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμαὶ 36,50.

ζ) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 39,50.

η) Μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 42,50.

θ) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 44,50.

4) Πρὸ πάσης ἑκάστοτε ἐφαρμογῆς συστήματος ἀμοιβῆς κατὰ παραγωγὴν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀναρτήσῃ πίνακα ἐμφαίνοντα τὴν ἐλαχίστην ἀπόδοσιν τοῦ ἐργάτου, εἰς τὴν ὁποίαν ἀντιστοιχεῖ τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου, τὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ταύτης παραγωγὴν καὶ τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος.

5) Ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουλίου 1960

46233}Υ.620}1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πλὴν τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 328 τῆς 18 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19}1944 νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὅπως

προβαίνη εἰς τροποποιήσεις τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν» καὶ 2) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Τὴν χορήγησιν παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, πλὴν τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως τῶν πνευμόνων ἢ ἑτέρων ὀργάνων συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους (τύπου συντάξεως) καὶ εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως ἐπιδοματούχους ἀσθενείας ἐκτάκτου ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ἀεροθεραπείας διὰ τὴν θερινὴν περίοδον τοῦ τρέχοντος ἔτους 1960 ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων (500).

Εἰς ἣν περίπτωσιν προβλέπεται εἰδικῶς ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων ὀργανισμοῦ τινος, ἡ χορήγησις ὡς ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας ποσοῦ μεγαλυτέρου τοῦ διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένου, δύναται νὰ παρέχηται τοῦτο καὶ μέχρι τοῦ διπλασίου κατ' ἀνώτατον ὅριον τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω ποσοῦ καὶ ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ ἐπιτρέπει τὴν χορήγησιν τοῦ μεγαλυτέρου ποσοῦ.

Τοῦ ὡς ἀνωτέρω βοηθήματος ἀεροθεραπείας δικαιοῦνται οἱ μὲν λόγῳ φυματιώσεως συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως), ἐφ' ὅσον ἡ ἐναρξις τῆς συνταξιοδοτήσεώς των ἐμπίπτει εἰς τὸ μέχρι 1ης Ἰουλίου ἑ.ἔ. χρονικὸν διάστημα, οἱ δὲ ἐπιδοτούμενοι λόγῳ φυματιώσεως, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἔλαβον ἐπίδομα λόγῳ φυματιώσεως κατὰ τὸ ἀπὸ 16 Ἰουνίου μέχρι τῆς 31ης Ἰουλίου χρονικὸν διάστημα καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἡσφαλισμένος (ἡσφαλισμένη) ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπέχῃ τῆς ἐργασίας του λόγῳ ἀνικανότητος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ βοηθήματος.

Δὲν δικαιοῦνται τοῦ βοηθήματος οἱ ἐπιδοματοῦχοι λόγῳ φυματιώσεως οἱ τυχόντες τοιούτου ἐκ τῆς ἰδιότητός των ὡς συνταξιούχων.

Δὲν δικαιοῦνται τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω βοηθήματος ἀεροθεραπείας οἱ μετὰ τὴν 1ην Αὐγούστου 1960 συνεχίζοντες τὴν νοσηλείαν των ἢ τὸ πρῶτον νοσηλευόμενοι εἰς σανατόρια ἢ ἀναρρωτήρια φυματικοὶ συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως) καὶ ἐπιδοματοῦχοι, ἐφ' ὅσον αἱ δαπάναι τῆς ὡς ἄνω νοσηλείας καταβάλλονται ὑπὸ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἢ παρέχονται αὐτοῖς ὑπὸ τούτων ὁπωσδήποτε ἔξοδα ἐνοικίων ἢ ἐν γένει ἔξοδα διαμονῆς εἰς ἐξοχάς.

Ἡ καταβολὴ τοῦ ὡς ἄνω βοηθήματος ἀρχεται ἀπὸ 15ης Ἰουλίου 1960, θέλει δὲ διαρκέσει μέχρι τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1960. Προκειμένου περὶ τῶν λόγῳ φυματιώσεως καθισταμένων συνταξιούχων μετὰ τὴν 15ην Ὀκτωβρίου 1960, ὧν ἡ ἐναρξις συνταξιοδοτήσεως ἀνατρέχει εἰς τὸ πρὸ τῆς 15ης Ἰουλίου ἑ. ἔ. διάστημα ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος τῆς παρούσης ἐνεργεῖται ἐντὸς προθεσμίας 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως ἀποφάσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουλίου 1960

—

22669]Σ.236]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης παραγράφου ὑπ' ἀριθ. 18 εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 273 τῆς 16 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν.δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392]1949 ν. δ]γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4369]4659]1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 320]31.3.1960, συνεδρίασις 533 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 17.3.1960).

6) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 3ε9]9.3.1960 ἔγγραφον τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Καταστατικοῦ Β' μέρους οἰκονομικῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς ὀργανώσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων προστεθῇ παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 18, ἔχουσα οὕτω:

«Παράγραφος 18. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑπάγεται ἐπίσης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1949 κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος τὸ ἐμμισθον ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, ὑφ' οὓς ὅρους καὶ προϋποθέσεις ὑπήχθησαν καὶ τὰ περὶ ὧν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 10 καὶ 11 τοῦ παρόντος ἄρθρου πρόσωπα».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουνίου 1960

—

26592]5376]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως ἐπεκτάσεως διατάξεων ν.δ. 1254]1949 εἰς κωμόπολιν Ν. Ἀγχιάλου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 273 τῆς 16 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 1254]1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 231]25.4.1960 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, Τμῆμα Διακανονισμοῦ Ἐργασίας, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι τοῦτο κατὰ τὴν ἀπὸ 17.2.1960 συνεδρίασίν του ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτά-

σεως των διατάξεων του ν.δ. 1254]1949 εἰς την κωμόπολιν Ν. Ἀγχιάλου, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254]1949 ν.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς την κωμόπολιν Ν. Ἀγχιάλου διὰ την ρύθμισιν τῶν ἐκεῖ διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουνίου 1960

—

38621]Ε.1146]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως μεταβατικῆς διατάξεως Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 273 τῆς 16 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας»

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν.δ]γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ]τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392]1949 ν. δ]τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1399]17.5.1960 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 87]21.5.1960, συνεδρίασις 545η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 23.5.1960), ἀποφασίζομεν:

Ι. Ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32744]Σ.358]30.5.1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 109]Β]1956) προστεθεῖσα μεταβατικὴ διάταξις εἰς τὸ τέλος τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Εἰς τοὺς διατελέσαντας ἐπὶ πενταετίαν, ὑπολογιζομένην κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Καταστατικοῦ χρηματιστάς, μεσίτας ἢ ἀντικρυστάς, ἡλικίας ἄνω τῶν 70 ἐτῶν, οἵτινες εἶναι ἄποροι Α' κατηγορίας, διαπιστουμένης τῆς ἀπορίας των ὑπὸ τῶν οἰκείων Κέντρων Προνοίας, ἀπομακρυνθέντος δὲ τοῦ ἐπαγγέλματος πρὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου, παρέχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης μηνιαίου προσωποπαγὲς βοήθημα ἴσον πρὸς τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 38, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 13 ἐδάφ. 2, στοιχείου γ' τῆς ὑπ' ἀριθ. 4615]Σ.99]1950 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τῆς 27.10.1959».

ΙΙ. Εἰς τὸ τέλος τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου προστίθεται ἡ κάτωθι μεταβατικὴ διάταξις:

«Μεσῖται διατελέσαντες εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος καὶ ἀπολυθέντες λόγῳ παρατάσεως τῆς διαθεσιμότητος αὐτῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 13890]6.3.1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον εἶχον ὑπερβεκαπενταετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν δικαιοῦνται συντάξεως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἀναλόγου πρὸς τὰ συντάξιμα αὐτῶν ἔτη, ὑπολογιζόμενα καὶ ἐξαγοραζόμενα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21 §§ 2, 3, 5, 6 καὶ 7 τοῦ Καταστατικοῦ.

Τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως εἰς τοὺς ἀνωτέρω καθορίζεται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 16 § 1 τοῦ Καταστατικοῦ.

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος τῆς διαθεσιμότητος».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1960

—

28116]3966]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀνεικαστάσεως ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 307 τῆς 5 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 44151]4661]9.8.1956 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν ἐπεξεργασίας σταφίδος μελῶν τῆς ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης Συνεργατικῆς Σταφιδεργατῶν (Φ.Ε.Κ. 163]18.8.1956, τεῦχος Β'), ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29114]3654]1957 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 147]23.5.1957 τεῦχος Β'), ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7130, 6822]21.4.1960 ἀναφορὰν τοῦ Ο.Α.Α.Α., δι' ἧς ὑπεβλήθη ἡμῖν ἀπόσπασμα πρακτικῶν τῶν ὑπ' ἀριθ. 389]24.3.1960 καὶ 390]28.3.1960 συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, καθ' ἃς ἐνεκρίθη ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἡμῶν ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν ἐπεξεργασίας σταφίδος μελῶν τῆς ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης Συνεργατικῆς Σταφιδεργατῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν, ὅπως αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44151]4661]1956 ἡμετέρας ἀποφάσεως ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν ἐπεξεργασίας σταφίδος, μελῶν τῆς ἐν τῷ Ἡρακλείῳ Κρήτης Συνεργατικῆς Σταφιδεργατῶν, ἀντικατασταθῶσιν ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 4

1) Ἡ περίοδος τακτικῆς ἐπιδοτήσεως τῶν περὶ ὧν ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἠσφαλισμένων ἀρχεται τὴν 1ην Ἰουνίου καὶ λήγει τὴν 20ὴν Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους.

2) Ἐν περιπτώσει πραγματικῆς λήξεως τῆς

περιόδου έπεξεργασίας σταφίδος πρό τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζομένης ἐνάρξεως περιόδου ἐπιδοτήσεως ἡ παρατάσεως τῆς περιόδου ἀνεργίας καί μετά τήν 20ήν Αὐγούστου δύναται νά ἐγκριθῇ ἡ ἐκτακτος ἐπιδότησις σταφιδεργατῶν κατά τά ἐν ἄρθρῳ 17 § 3 τοῦ ν.δ. 2961]1954 ὁριζόμενα, τῶν κατ' ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως ταύτης καταβαλλομένων ἐν προκειμένῳ βοηθημάτων ἀνεργίας ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δυναμένων νά ὑπερβοῦν τά εἴκοσι πέντε (25) ἡμερήσια ἐπιδόματα καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακόν ἔτος.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς περιόδου ἐπιδοτήσεως 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουνίου 1960

—

56711]Σ.679]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν.

(Ε.Κ. τ. Β. φ. 273 τῆς 16 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τό ἄρθρον 59, παράγραφος 1, τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀν. νόμου 694]1937 «περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τό ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν. διάταγμα «περί προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἀν νόμου τῆς 11.11.1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ».

3) Τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ]γματος «περί ὀργανώσεως καί συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καί τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392]1949 ν. δ]τος.

4) Πρότασιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Κρεοπωλῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 10389]11.7.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ.πρωτ. Σ.Κ.Α. 241]17.8.1959, συνεδρίασις 481η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 10.8.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τό ἄρθρον 19 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Αἱ προθεσμίαι τοῦ ἄρθρου 7 § 3, 17 §§ 1 καί 2 παρατείνονται ὡς πρός τόν χρόνον παρατάσεως τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς τῶν αἰτήσεων ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1960».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1960

—

58520]Σ.706]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ 262 τῆς 11 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τό ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν 694]1937 «περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τό ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν. δ]γμα «περί προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ]τος «περί ὀργανώσεως καί συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καί τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392]1949 ν. δ]τος.

4) Πρότασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 1431]25.6.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 208]27.8.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τά ἐδάφια α' καί β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τροποποιηθῶσιν ὡς ἀκολούθως:

«1. α) Ἡ διαπίστωσις τῆς σωματικῆς ἢ διανοητικῆς ἀνικανότητος τῶν δικαιουμένων συντάξεως ἐνεργεῖται προκειμένου περί ἠσφαλισμένων καί συνταξιούχων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ὑπό 3μελοῦς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς ἐνεργούσης ὡς πρωτοβαθμίου, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ Τ.Α.Π.Ε.Τ.Ε. ὡς προέδρου, ἀναπληρουμένου ὑπό ἑτέρου ἰατροῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ὁριζομένου ὑπό τοῦ Δ.Σ., ἐξ ἑνός ἰατροῦ κύρους ἢ εἰδικότητος ἀναλόγως τῆς περιστάσεως καί ἐξ ἑνός ἰατροῦ ὑποδεικνυομένου παρά τοῦ ἐνδιαφερομένου. Προκειμένου δέ περί τῶν ἠσφαλισμένων κλπ. τῶν λοιπῶν περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος ὑπό τῶν κατά τόπους πρωτοβαθμίων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς ἃς παραπέμπονται μερίμνῃ τοῦ Ταμείου.

β) Κατά τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀνωτέρω ὑγειονομικῶν ἐπιτροπῶν ἐπιτρέπεται ὑπό τοῦ αἰτοῦντος τήν σύνταξιν συνταξιούχου ἡ τοῦ Ταμείου προσφυγή.

Ἡ προσφυγή αὐτή ἀπευθύνεται ἐπί μέν ἀποφάσεων τῆς πρωτοβαθμίου ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου ἐνώπιον τριμελοῦς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς, ἐνεργούσης ὡς δευτεροβαθμίου, ἀποτελουμένης δέ ἐξ ἑνός καθηγητοῦ ἢ ὑφηγητοῦ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς προέδρου, ἐκ τοῦ Ἀρχιάτρου τοῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ Τ.Α.Π.Ε.Τ.Ε., ἀναπληρουμένου παρά ἑτέρου τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ὁριζομένου ὑπό τοῦ Δ.Σ. καί ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ὑγιεινῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναπληρουμένου καί τούτου ὑπό ἰατροῦ τοῦ ὡς ἄνω

Ταμείου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Δ.Σ., προκειμένου δὲ περὶ ἀποφάσεων τῶν κατὰ τόπους πρωτοβαθμίων ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐνώπιον τῶν δευτεροβαθμίων τοιούτων».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1960

—

39302]Σ.415]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρου 22 τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 321 τῆς 12 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν.δ]γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ]τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392]1949 ν.δ]τος

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1423]26.3.1960 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 67]9.6.1960, συνεδρίασις 546η τῆς ΙΑ περιόδου τῆς 26.5.1960).

Ἀποφασίζομεν :

Ὅπως τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον 22ον

1) Τὸ ποσὸν τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος τοῦ ἀπονεμομένου εἰς τοὺς δικαιουμένους τοιούτου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἠσφαλισμένους καὶ εἰς τὰ μέλη οἰκογενείας ἀποβιούντων ἠσφαλισμένων ἰσοῦται πρὸς τὸ ποσὸν ἐξ μηνιαίων συντάξεων, μὴ συμπεριλαμβανομένων εἰς ταύτας τῶν ἐπιδομάτων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν ἢ οἱουδήποτε ἄλλου ἐπιδόματος.

2) Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὁριζόμενον ποσὸν ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος διὰ τοὺς συγκεντροῦντας ἡμέρας ἀσφαλίσεως πλείονας τοῦ ἑκάστοτε ἀπαιτουμένου διὰ τὴν συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος κατωτάτου ὁρίου προσαυξάνεται κατὰ μίαν πρόσθετον μηνιαίαν σύνταξιν ἀνὰ ἑξακοσίας ἐπὶ πλέον καταβολὰς πραγματοποιηθείσας ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου καὶ μέχρι συμπληρώσεως δέκα ὀκτὼ (18) κατ' ἀνώτατον ὅριον μηνιαίων συντάξεων.

3) Τὸ οὕτω ὑπολογιζόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα κλάδου προνοίας ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν εἴκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) δραχμῶν.

4) Ἐὰν ὑπάρχωσι πλείονα δικαιούμενα ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος μέλη οἰκογενείας, τοῦτο μερίζεται μεταξὺ αὐτῶν κατ' ἰσομοιρίαν.

5) Εἰς τὸν τυχόντα ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος κλάδου προνοίας ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται ἡ χορήγησις νέου τοιούτου ἢ διαφορᾶς τινος ἐπὶ τοῦ ἀρχικῶς ληφθέντος, λόγῳ ἐπανόδου του εἰς τὸ ἀσφαλιζόμενον ἐπάγγελμα καὶ ἐπανασυνταξιοδοτήσεώς του ἢ δι' οἱανδήποτε ἄλλην αἰτίαν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουλίου 1960

—

25977]Σ.263]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 86 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 237 τῆς 1 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν. δ]γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ]γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392]1949 ν. δ]γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12387]10.3.1960 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 63]11.4.1960, συνεδρίασις 537η τῆς ΙΑ περιόδου τῆς 4.4.1960), ἀποφασίζομεν :

Ὅπως ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 86 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων προστεθῇ μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως :

«Ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27399]Σ.333 1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 161, τεῦχος Β' τῆς 12.5.1959) παρατείνεται διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 11.11.1959 ἕως 16.12.1959, ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 162]1959 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1960

21530]226]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης διατάξεως εν τέλει της παραγράφου 3 του άρθρου 24 του Κανονισμού Ασθενείας του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 237 της 1 Ιουνίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Το άρθρον 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως ούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694]1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520]1953 ν. δ]γμα περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται η διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του ά.ν. της 11.11.1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν.δ. «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392]1949 ν. δ]γματος.

4) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 478]16.2.1960 αναφοράς του,

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 39]1960, συνεδρίασις 530ή της ΙΑ' περιόδου της 3.3.1960), αποφασίζομεν :

Όπως εν τέλει της παραγράφου 3 του άρθρου 24 του Κανονισμού Ασθενείας του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων, ως ούτο τροποποιηθή διά της υπ' αριθ. 7498]1959 (Φ.Ε.Κ. 59]1959, τεύχος Β') υπουργικής αποφάσεως, προστεθή το επόμενον εδάφιον :

Εις τον κατά τα ανωτέρω αριθμόν των 180 ή 360 ημερών επιδοτήσεως δεν συμπεριλαμβάνονται αι τοιαύται επιδοτήσεως ησφαλισμένου κατά το διάστημα της νοσηλείας του δαπάναις του Ταμείου εις πάσης φύσεως θεραπευτήρια.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1.1.1960.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Μαΐου 1960

—

39138]7976]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί επεκτάσεως των διατάξεων του ν.δ. 1254]1949 εις πόλιν Γρεβενών

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 301 της 2 Ιουλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις του άρθρου 9 του υπ' αριθ. 1254]1949 ν. δ]τος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Το υπ' αριθ. 57]7.6.1960 έγγραφον του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, εξ ού προκύπτει, ότι το Τμήμα Διακανονισμού Εργασίας κατά την από 16.5.1960 συνεδρίασίν του εγνωμοδότησεν υπέρ της επεκτάσεως των διατάξεων του ν. δ. 1254]1949 εις πόλιν Γρεβενών, αποφασίζομεν :

Επεκτείνομεν τας διατάξεις του υπ' αριθ. 1254]1949 ν. δ]τος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων» εις πόλιν Γρεβενών διά την ρύθμισιν των εκεί διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικών εργασιών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 23 Ιουνίου 1960

—

25579]3624]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 13530]1811]1960 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας «περί κατανομής εισφορών Δ.Λ.Ο Ε.Μ., εισπραττομένων υπό του Ι.Κ.Α.»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 237 της 1 Ιουνίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις της υπ' αριθ. 13530]1811]23.2.1960 ημετέρας αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 103]9.3.1960, τ. Β') «περί κατανομής εισφορών Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών εισπραττομένων υπό του Ι.Κ.Α. και την υπ' αριθ. 64389]8.7.1960 αναφοράν του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποφασίζομεν :

Τροποποιούντες την ανωτέρω υπ' αριθ. 13530]1811]1960 ημετέραν απόφασιν ορίζομεν εις όκτω και πέντε 8,5ο]ο από 1ης Ιανουαρίου 1950(*) και εφεξής το δι' αυτής καθορισθέν ποσοστόν κατανομής επί των πάσης φύσεως εσόδων του Ι.Κ.Α. εξ ασφαλιστικών εισφορών αποδιδόμενον τω Ο.Α.Α.Α. εις πίστωσιν του παρ' αυτώ Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών.

Κατά τα λοιπά ισχύει η ανωτέρω υπ' αριθ. 13530]1811]23.2.1960 ημετέρα απόφασις.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Μαΐου 1960

—

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΙ

12]1960 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής του προσωπικού της Η.Ε.Α.Π. (**)

. . . . . .

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει την υπ' αριθ. 40]1959 απόφασιν του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ : α) του Συλλόγου Υπαλλήλων Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών - Πειραιώς και β) της Ενώσεως Προσωπικού Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών - Πειραιώς άφ' ενός και άφ' ετέρου της Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών - Πειραιώς, ως ακολούθως :

1) Αι κατά το μισθολογικόν σύστημα της Εταιρείας και εις μεταλλικάς δραχμάς καθωρισμέ-

(*) *Σημ. ΕΕΔ* : Προφανώς 1960.

(**) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Κληρονομικείου Αθηνών, κατά το άρθρον 20 του ν. 3239]1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 47 της 9.6.1960 πράξεως καταθέσεως και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον της Εργασίας την 10.6.1960.

ναι ανά τριετίαν προσαυξήσεις αύξάνονται κατά 2 μεταλλικάς δραχμάς.

2) Χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ 12 ο/ο επί των βασικών ημερομισθίων και βασικών μισθών, όπερ δέν δύναται να είναι ανώτερον των 480 δραχμών μηνιαίως εις τους εργαζομένους εις τα δύο κεντρικά εργοστάσια παραγωγής Κερατσινίου και Νέου Φαλήρου της Η.Ε.Α.Π. Της παροχής τούτου εξαιρούνται οι θυρωροί, φύλακες, πρόσθετοι άστυφύλακες, κηπουροί, νοσοκόμοι, το προσωπικόν των εστιατορίων και οι διοικητικοί υπάλληλοι των γραφείων των ως άνω εργοστασίων, ως και οι λαμβάνοντες επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, δυνάμει της ύπ' αριθ. 57620] 1951 υπουργικής αποφάσεως, οίτινες θά εξακολουθήσουν λαμβάνοντες τούτο.

3) Η χορήγησις του ως άνω επιδόματος επεκτείνεται: α) εις τους εργαζομένους εις τας υπογείους και εναερίους γραμμάς χαμηλής και υψηλής τάσεως, β) εις τους χειριστάς της μηχανογραφικής υπηρεσίας των κεντρικών γραφείων της Εταιρείας και τας υπηρεσίας εκδόσεως λογαριασμών και αντιγραφών, γ) εις τους γεωτρυπανιστάς και δ) εις τους εργαζομένους εις τους συσσωρευτάς.

4) Εις τον χρόνον υπηρεσίας των εισπρακτόρων προσμετρείται διά τον υπολογισμόν της κατά το μισθολογικόν σύστημα της Εταιρείας άμοιβής του εισπράκτορος και ο τυχόν διανυθείς εν τη Εταιρεία χρόνος προϋπηρεσίας των καταμετρητών.

5) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 17 Οκτωβρίου 1959, έσεται δε ετησίας διαρκείας ως προς τα κριθέντα θέματα.

Εγράφη, απεφασίσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 16 Μαΐου 1960

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Συλλογική ούμβασις εργασίας των παρά τῷ Δήμῳ Νέας Σμύρνης απασχολουμένων ημερομισθίων εργατών καθαριότητος της πόλεως κλπ. (*).

Εν Νέα Σμύρνη σήμερον την 16ην Απριλίου 1960 οι υπογραφόμενοι, αφ' ενός ο κ. Πέτρος Περιμένης, Δήμαρχος του Δήμου Νέας Σμύρνης, αφ' ετέρου ο Γρηγόριος Ι. Μωραϊτίδης, νομίμως εκπροσωπών το Σωματείον Εργατών Καθαριότητος Δήμων Καλλιθέας, Νέας Σμύρνης, Π. Φαλήρου κλπ. της περιφερείας Υπουργείου Εργασίας, άπαντες υπό την ιδιότητά των και δεόντως και νομίμως πληρεξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης, λαβόντες υπ' όψιν α) την υπ' αριθ. 500]1959 πράξιν του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Νέας Σμύρνης, β) το υπ' αριθ. 3488]1960 έγγραφον της Νομαρχίας Αττικής προς τον Δήμον Νέας Σμύρνης, γ) την υπ' αριθ. 29]1959 απόφασιν του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Δικαστηρίου Αθηνών, εν τ' αύτῳ εκτιμώντες τας κρατούσας κοινωνικοοικονομικάς συνθήκας, την ανάγκην εξασφαλίσεως εις τους μισθωτούς ενός ελαχίστου ορίου συντηρήσεως ανταποκρινομένου εις τας βιοτικάς ανάγκας και τας απαιτήσεις του συγχρόνου πολιτισμού, απεφάσισαν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δι' ής συμφωνούνται τα ακόλουθα:

Άρθρον 1

Εις τους όρους της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας υπάγονται άπαντες οι απασχολούμενοι ημερομίσθιοι, εργάται καθαριότητος της πόλεως Νέας Σμύρνης, περισυλλογής και αποκομιδής των οικιακών και εδικών απορριμμάτων της πόλεως και της εκτελέσεως πάσης συναφούς προς την καθαριότητα εργασίας, νεκροταφείων διά την συντήρησιν, καθαριότητα, άνοιξιν τάφων, συντήρησιν εσωτερικών οδών, κρασπέδων και τάφων άπορων, οι νεκροθάπται και καθαρισταί τάφων.

Άρθρον 2

Αφ' ής ίσχυσεν η υπ' αριθ. 29]1959 απόφασις του Δευτεροβαθμίου Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών και εφ' εξής χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας προς 12 ο/ο επί των εκάστοτε καταβαλλομένων ημερομισθίων των ως άνω διαλαμβανομένων εργατών.

Άρθρον 3

Χορηγείται ωσαύτως επίδομα οικογενειακών βαρών εκ δραχμών εκατόν (100) μηνιαίως εις τους εγγάμους ανεξαρτήτως αριθμού τέκνων.

Τυχόν υφιστάμενοι ευνοϊκώτεροι όροι αμοιβής και εργασίας εξακολουθούν ισχύοντες.

Οι συμβαλλόμενοι

Συλλογική σύμβασις εργασίας σερβιτόρων, ταμπήδων, ποτηριέρηδων, πωλητριών κλπ. των καφεζαχαροπλαστείων Κερκύρας (*).

Εν Κερκύρα και εν τοις Γραφείοις του Επαγγελματικού και Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου, σήμερον την 1ην του μηνός Ιουνίου του έτους 1960, ημέραν Τετάρτην και ώραν 8 μ.μ., οι κάτωθι υπογεγραμμένοι: α) Κρόκος Αρβούρος και Πολίτης Ηρακλής, ως εκπρόσωποι του Συνδέσμου Καφεζαχαροπλαστών Κερκύρας, β) Στογιάννος Σπυρ. και Ιωαννίδης Μιχ., ως εκπρόσωποι του Συνδέσμου Σερβιτόρων και Μαγείρων «Η Ομόνοια», άπαντες νομίμως εξουσιοδοτημένοι παρά των οργανώσεων αυτών, λαβόντες υπ' όψιν και τας υφισταμένας τοπικάς συνθήκας, απεφασίσαμεν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δι' ής καθορίζονται οι όροι αμοιβής και εργασίας των εν τοις καφενείοις και ζαχαροπλαστείοις Κερκύρας εργαζομένων σερβιτόρων ταμπήδων, ποτηριέρηδων, πωλητριών κλπ. ως ακολούθως:

Άρθρον 1

Μισθοί

Πωλήτριαι άνω των 17 ετών				δραχ. 975
Ποτηριέρηδες	»	»	18 »	» 1200
Ταμπής	»	»	18 »	» 1200

Άρρενες των ανωτέρω ειδικοτήτων κάτω των 18 ετών και θήλεις κάτω των 17 ετών δραχ. 450.

Σερβιτόροι μηνιαίος μισθός δραχ. 350, ως και το προβλεπόμενον υπό του νόμου εκάστοτε φιλοδώρημα.

Άρθρον 2

Οι σερβιτόροι υποχρεούνται εις την καθαριότητα της αιθούσης του καταστήματος και του

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 49 τῆς 30. 6.1960 πράξεως καταθέσεως

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 60 τῆς 18. 7.1960 πράξεως καταθέσεως.

χώρου εἰς τὸν ὁποῖον ἐργάζονται. Ἐπίσης ὑποχρεοῦνται νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὸν περιοδικῶς ἐνεργούμενον γενικώτερον καθαρισμὸν τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρον 3

1) Ἡ μεταξὺ καταστηματαρχῶν καὶ σερβιτόρων συναλλαγὴ θὰ γίνεται ὑποχρεωτικῶς διὰ μάρκας ἢ μπλὸκ (διπλότυπον) ἢ οἱουδήποτε ἑτέρου τρόπου διευκολύνοντος τοὺς ἐπιχειρηματίας, ἀπαγορευομένης τῆς χρησιμοποιήσεως πρὸς τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν τοῦ συστήματος «ταμπλών».

2) Ὁ λογαριασμὸς τῶν πελατῶν εἰσπράττεται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν σερβιτόρων.

Ἄρθρον 4

Ἅπαντες οἱ ζαχαροπλάσται, οἱ ἀναλαμβάνοντες γάμους καὶ δεξιώσεις, ὑποχρεοῦνται ὅπως τὸ πέραν τοῦ συνήθους ἀπασχολούμενον ὑπ' αὐτῶν προσωπικὸν προσλαμβάνωσιν ἐκ τῶν συστηματικῶς ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα τοῦ σερβιτόρου, μερίμνῃ τῆς οἰκείας ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ἥτις ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐξακριβώσῃ τὴν ὕπαρξιν σχετικῶν ἀναγκῶν, ἀποστέλλουσα τὸν ἀνάλογον ἀριθμὸν καταλλήλων σερβιτόρων, οἵτινες ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐκτελῶσι μετ' ἀκριβείας τὰς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δοθησομένας ὁδηγίας, τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν καθοριζομένης δι' ἐλευθέρας συμφωνίας.

Ἄρθρον 5

1) Ἅπαν τὸ ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερόμενον προσωπικόν, ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ ἄνω τῶν 17 ἐτῶν διὰ τὰς θήλεις, τὸ ἀσκοῦν ὡς σύνηθες ἐπάγγελμα μίαν τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης θέλει ἐφοδιασθῇ δι' ἐπαγγελματικῶν ταυτοτήτων, ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ Σωματείου Σερβιτόρων καὶ Μαγείρων «Ἡ Ὁμόνοια», ἐμφαινόντων τὰ στοιχεῖα τῆς ταυτότητος τοῦ μισθωτοῦ, τὴν εἰδικότητα αὐτοῦ, τὰς γραμματικὰς γνώσεις, τὴν γνῶσιν ἐνδεχομένως ξένης γλώσσης κλπ.

2) Αἱ ταυτότητες αὗται ἐκδίδονται τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων μισθωτῶν ἢ τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν καὶ θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Συνδέσμου ἀνὰ ἑξάμηνον. Τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐφοδιασμοῦ διὰ ταυτοτήτων ἀπαλλάσσονται οἱ συγγενεῖς τοῦ ἐργοδότου μέχρι τρίτου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 6

Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης, ἀρχομένης ἀπὸ σήμερον, ὁρίζεται διετής.

Ἡ παροῦσα σύμβασις συνετάγη εἰς 8 πρωτότυπα, ὑπογραφέντα ἅπαντα ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐξ ὧν δύο θὰ ἀποσταλῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας μερίμνῃ τοῦ Συνδέσμου Καφεζαχαροπλαστῶν Κερκύρας, δύο ἔλαβεν ἡ συμβαλλομένη ἐργατικὴ ὀργάνωσις, τέσσαρα δὲ ὁ Σύνδεσμος Καφεζαχαροπλαστῶν Κερκύρας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας κτιστῶν, ἀμμοκονιαστῶν καὶ τεχνιτῶν μπετὸν ἀρμὲ Χανίων (*).

Ἐν Χανίοις σήμερον τὴν 9ην Ἰουνίου 1960 καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, παρουσίᾳ τοῦ προϊσταμένου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Κων. Μαλεβίτη, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3239]1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1181] 317]25.2.1960 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, οἱ κάτωθι ὑπαγεγραμμένοι 1) Στυλ. Πολέντας, 2) Ι. Δεδεδῆμος, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Νομοῦ Χανίων, 3) Δημ. Μηλιαρᾶς, 4) Σ. Μπερεδάκης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συλλόγου Ἐργοληπτῶν - Ἐμπειροτεχνῶν Νομοῦ Χανίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Στέφ. Πωλιουδάκης, 2) Γ. Παπανικολάου καὶ 3) Γ. Μουσουράκης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Κτιστῶν - Ἀμμοκονιαστῶν καὶ Τεχνιτῶν Μπετὸν Χανίων «Ἡ Πρόοδος», ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἀρμοδίων συλλογικῶν ὀργάνων τῶν ὀργανώσεών των, ἃς ἐκπροσωποῦν, συνωμολόγησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς συμφωνοῦνται τὰ κάτωθι:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν κτιστῶν, ἀμμοκονιαστῶν, τεχνιτῶν μπετόν, ἐργατῶν, βοηθῶν καὶ μαθητευομένων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Τῶν τεχνιτῶν κτιστῶν εἰς δραχμὰς 90.

2) Τῶν τεχνιτῶν ἀμμοκονιαστῶν εἰς δραχ. 90.

3) Τῶν τεχνιτῶν μπετὸν (ἐχόντων εἰδικότητα κτίστου ἢ ξυλουργοῦ) εἰς δραχμὰς 90.

4) Τῶν βοηθῶν ἀμμοκονιαστῶν εἰς δραχμὰς 65.

5) Τῶν ἐργατῶν ἐν γένει εἰς δραχμὰς 55.

6) Τῶν μαθητευομένων κάτω τῶν 18 ἐτῶν εἰς δραχμὰς 27,50.

Τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν ἐργατοτεχνιτῶν, τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐργασίας ἐκτελουμένας ἐντὸς στοῶν ὑπὸ τὸ ἔδαφος, τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καθορίζονται ὡς κάτωθι:

1) Τῶν τεχνιτῶν κτιστῶν εἰς δραχμὰς 100.

2) Τῶν τεχνιτῶν ἀμμοκονιαστῶν εἰς δραχμὰς 100.

3) Τῶν τεχνιτῶν μπετὸν (ἐχόντων εἰδικότητα κτίστου ἢ ξυλουργοῦ) εἰς δραχμὰς 100.

4) Τῶν βοηθῶν ἀμμοκονιαστῶν εἰς δραχμὰς 75

5) Τῶν ἐργατῶν ἐν γένει εἰς δραχμὰς 65.

6) Τῶν μαθητευομένων κάτω τῶν 18 ἐτῶν εἰς δραχμὰς 35.

II. Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλλωσιν εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας καὶ μαθητευομένους τὰ ἐδοιπορικὰ των ἔξοδα (εἰσιτήρια) διὰ τὴν μετάβασιν καὶ ἐπιστροφὴν διὰ τὰ ἐκτὸς τῆς πόλεως Χανίων ἐκτελούμενα ἔργα ἢ διαθέτουσι πρὸς τοῦτο δωρεὰν μεταφορικὸν μέσον. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν τὸ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργον ἀπέχει πέραν τῶν 30 χιλιομέτρων οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται ὅπως ἐξασφαλίζωσιν εἰς τοὺς ἐργαζομένους κατάλληλον πρὸς διανυκτέρευσιν κατάλυμα.

III. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (*).

ΙΥ. Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασί-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. ... τῆς 5.7.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 6.7.1960.

(*) *Σημ. ΕΕ*: Ἤτοι ἀπὸ 5.7.1960, ἡμερομηνίας καταθέσεως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

ας συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἐν ἐπὶ πλέον διὰ τὴν κατάθεσιν, κατὰ νόμον, εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν σπορελαιουργίας (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 20ὴν Ἰουνίου 1960 καὶ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ Ἐργασίας Γεωργίου Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239]1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4939]1091]21.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τὴν παρουσίᾳ αὐτοῦ κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Παπαδημητρίου, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Βιομηχάνων Σπορελαιουργῶν Ἑλλάδος Ε.Β.Σ.Ε. καὶ ἀφ' ἑτέρου Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς Ο.Χ.Β.Υ., δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν: α) τὰς ὑπὸ ἔποψιν ὑγιεινῆς ἰδιαζούσας συνθήκας, ὑφ' ἃς ἀπασχολοῦνται ὡρισμέναι κατηγορίαι ἐργαζομένων τοῦ κλάδου τῆς σπορελαιουργίας, β) τὸ ὑπ' ἀριθ. 2]3.12.1951 πρακτικὸν τῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 23922]2333]16.4.1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συσταθείσης Ἐπιτροπῆς, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

I) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σπορελαιουργίας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Ἐλευσῖνος ἡμερομίσθιον	Λοιπῆς χώρας ἡμερομίσθιον
1) Τεχνῖται σπορελαιουργοί:		
α) Ραφινάρισται, ἐκχυλισταί	63	55
β) Πρεσσαδόροι	71.50	60.50
2) Τεχνῖται ἐφαρμοσταί	66	55
3) Λιπανταί	57.50	51
4) Ἐργάται βάρδιας (ἤτοι οἱ βοηθοὶ πρεσσαδόροι, ὡς καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι: α) εἰς μηχανήματα λίντερ (λιντερίσται καὶ τροχίσται) καὶ μπουρᾶτα (μπουριτιέρηδες), β) εἰς ἀποθήκας δεματοποιήσεως ἀποβάμβακος–λίντερ– καὶ γ) εἰς τὴν ἐνσάκκισιν κονιοποιημένων ὑπολειμμάτων ἀποβάμβακος:		
α) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	63.25	56
β) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ τὸ 18ον ἔτος καὶ ἔχοντες ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν	56	56
γ) Μὴ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των	41.25	33
5) Ἐργάται αὐλῆς:		
α) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	57.50	51
β) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ τὸ 18ον ἔτος καὶ ἔχοντες ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν	51	51
6) Γυναῖκες:		
α) Ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	44	39
β) Ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν	39	39

II) Ὅπου τῆς παρούσης προβλέπεται διετὴς προϋπηρεσία νοεῖται ἡ διανυθεῖσα εἰς ἕνα τῶν κλάδων τῆς σπορελαιουργίας, πυρηνελαιουργίας καὶ σαπωνοποιΐας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ. Εἰς ἃς ὅμως περιπτώσεις προβλέπεται ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσία, νοεῖται ἡ εἰς οἱονδήποτε κλάδον ἢ ἐργοδότην διανυθεῖσα τοιαύτη.

III) Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

IV) Διατάξεις, διαφόρου τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἀντικειμένου, θεσπισθεῖσαι διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ ἰσχύουσαι κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης δὲν θίγονται δι' αὐτῆς, ἀλλ' ἐχουσι πλήρη ἰσχύν.

V) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (*).

VI) Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἐν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν, κατὰ νόμον, εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239]1955, συντεχνιῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 51 τῆς 2.7.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 14.7.1960.

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Ἦτοι ἀπὸ 12.7.1960, ἡμερομηνίας καθ' ἣν ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΙΝΕΣ

Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἐν ἐκ τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἀνακύπτουν διὰ τὴν ἀληθῆ προστασίαν τῶν μισθωτῶν, εἶναι νὰ συλλάβῃ ὁ Νομοθέτης τὸ πλέον κατάλληλον σχέδιον προστασίας αὐτῶν καὶ νὰ τὸ ἐπιβάλῃ ὡς κανόνα δικαίου.

Ἐνῷ λοιπὸν πρόθεσις καὶ τοῦ Νομοθέτου τοῦ ἀρχικοῦ νόμου περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν καὶ τοῦ μεταγενεστέρου καὶ εἰδικώτερον τοῦ ν.δ. 3750/1957 (ἄρθρον 3) ὑπῆρξε νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ κυρώσεων τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ θεσμοῦ (ἡ ἀνωτέρω μάλιστα διάταξις δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι προβλέπει βαρείας κατὰ τοῦ ἐργοδότου κυρώσεις, ἀφοῦ ἐπιβάλλει τὴν ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ ἀποζημίωσιν ἐκ διπλασίων τῶν τῆς ἀδείας ἀποδοχῶν), συμβαίνει αἱ κυρώσεις αὗται νὰ ἀποδεικνύωνται ἀνεπαρκεῖς, ὄχι βεβαίως διότι δὲν κατοχυρώνουν τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἐζήτησε τὴν ἄδειαν καὶ ὁ ἐργοδότης ἠρνήθη νὰ παράσχῃ, ἀλλὰ διότι ἀκριβῶς δὲν καλύπτουν τοὺς μισθωτοὺς (καὶ δὲν εἶναι βεβαίως ὀλίγοι), οἱ ὁποῖοι δὲν ἐζήτησαν νὰ τοὺς χορηγηθῇ ἡ ἄδεια.

Δὲν εἶναι μυστικόν, ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι κατὰ σημαντικὸν ἀριθμὸν παραμελοῦν ἢ σκοπίμως δὲν ὑποβάλλουν εἰς τοὺς ἐργοδότας των αἰτήσεις ἀδείας, μὲ τὸν ἐνδιάθετον φόβον ὅτι ὁ ἐργοδότης των θὰ σημειώσῃ εἰς βάρος αὐτῶν τὴν χρῆσιν τοῦ δικαιώματός των αὐτοῦ, ἰδίως ὅταν πρόκειται περὶ μικρῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι λειτουργοῦν μὲ περιωρισμένον ἀριθμὸν μισθωτῶν (ἀφοῦ δὲν εἶναι βεβαίως καὶ εὐχάριστον δι' αὐτὸς νὰ μισθοδοτῆται ὁ μισθωτὸς μὴ ἐργαζόμενος), ἢ καὶ συνήθως πολλοὶ μισθωτοὶ συμφωνοῦν νὰ ἐργασθοῦν, ἄνευ ἀδείας, διότι ὁ ἐργοδότης ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐργασίας των, καὶ νὰ πληρωθοῦν ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ καὶ ἐκεῖνον τῆς ἀδείας των. Πῶς ἠμπορεῖ νὰ ζητηθῇ παρ' αὐτῶν εὐθύνη, ἀφοῦ μὲ τὸ γνωστὸν ἀνεπαρκὲς ἐργατικὸν εἰσόδημά των ἐπιδιώκουν διὰ τῆς αὐξήσεως αὐτοῦ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας των;

Βεβαίως κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 πᾶσα συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, περιλαμβάνουσα τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ εἰς ἄδειαν δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἢ τὴν παραίτησιν τούτου ἀπὸ τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος καὶ ἂν προβλέπῃ τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἐπιτυχημένης ἀποζημιώσεως, θεωρεῖται ἀνύπαρκτος.

Ἐν τούτοις καὶ ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἱκανοποιεῖ, ἀφοῦ, διὰ νὰ ἐπιβληθοῦν αἱ κατὰ τοῦ ἐργοδότου κυρώσεις διὰ μὴ χορήγησιν τῆς ἀδείας, ὡς ἔχει γίνει ἤδη δεκτὸν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ αὕτη ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ.

Καὶ ἤδη τίθεται τὸ ἐρώτημα, τί θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ; Καλαὶ βεβαίως αἱ κυρώσεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3750/1957, ἀλλά, διὰ νὰ ἦσαν πλέον ἀποτελεσματικαί, θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ συνδέωνται πρὸς τὴν προηγουμένην αἴτησιν ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην, τὴν ἀποδοχὴν τῆς ὁποίας νὰ ἀρνῆται οὗτος, ὥστε νὰ ὑπέχῃ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως.

Ἂν ἡ διάταξις ὑπεχρέου τοὺς ἐργοδότας εἰς πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ μόνης τῆς μὴ χορηγήσεως τῆς ἀδείας, ἀνεξαρτήτως ὑποβολῆς ἢ μὴ αἰτήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ποῖος σώφρων ἐργοδότης, γνωρίζων ὅτι ὁπωσδήποτε θὰ κατέβαλλε τὴν ἀποζημίωσιν (καὶ μάλιστα μὲ τὴν συνήθη 20ετῆ παραγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως ὡς ἀποζημιώσεως) δὲν θὰ ἔσπευδε νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸν νόμον, παρέχων οἰκοθεν τὴν ἄδειαν;

Ἐξ ἄλλου, ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἤδη ἔποψιν ὅτι προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας εἶναι ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ποῖος σοβαρός, ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτάς, ἔλεγχος δύναται νὰ γίνῃ ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ὅταν δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ὑπέβαλεν αἴτησιν ἀδείας;

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά,

Παρακαλῶ, ὅπως δημοσιεύσητε τὴν ὑπ' ἀριθ. 2272/1960 Τμ. Γ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (*), ἡ ὁποία ἀφορᾷ ἐμέ, ὡς δικηγόρον - πολεμιστήν, προστατευομένων ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951.

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι «ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ὑποχρεοῦται, ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀντικαταστάσεως, νὰ δεχθῇ ὁπωσδήποτε τὸ αἴτημα τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀπολύσεως καὶ ἐνώπιον τῆς ὁποίας δύναται νὰ παραστῇ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀπόψεων αὐτοῦ ὁ τοποθετηθεὶς ἔφεδρος πολεμιστής».

Ἐκ τῶν τελευταίων αὐτῶν φράσεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ Κ.Σ.Π.Α. ὑποχρεοῦται νὰ δεχθῇ τὴν αἴτησιν ἀντικαταστάσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, χωρὶς νὰ ἀκούσῃ τὸ Συμβούλιον τὰς ἀπόψεις τοῦ τρίτου, μὴ δυναμένου νὰ παραστῇ πρὸς τοῦτο.

Εἶναι λυπηρὸν εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν νὰ ὁρίστανται ἐπὶ ἑνὸς σοβαρωτάτου κοινωνικοῦ θέματος τόσον ἀτελεῖς διατάξεις, αἵτινες δίδουν τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἰσχυρισθῇ ὅ,τι θέλει, μὲ μοναδικὸν σκοπὸν νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ πολεμιστοῦ διὰ λόγους καθαρῶς ὑποκειμενικούς, ἐνῷ παραλλήλως ὁ πολεμιστὴς δὲν δύναται οὐδὲ νὰ ἀμυνθῇ πρὸς ἀπόκρουσιν ἀναληθῶν καὶ φανταστικῶν κατ' αὐτοῦ κατηγοριῶν τοῦ ἐργοδότου. Οὕτω ὁ πολεμιστής, ἐκτὸς τῶν ἐπιζημίων συνεπειῶν τῆς ἀντικαταστάσεως, ἡ ὁποία οὐσιαστικῶς ἐξομοιοῦται μὲ ὁριστικὴν ἀπώλειαν τῆς προστασίας τοῦ νόμου (ἰδίᾳ διὰ τοὺς ἐπιστήμονας λόγῳ τοῦ περιωρισμένου ἀριθμοῦ τῶν θέσεων), δέχεται ἀδιαμαρτυρήτως πᾶσαν δυσφήμησιν καὶ συκοφαντίαν καὶ ἀδυνατεῖ διὰ λόγους πολλοὺς νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην.

Νομίζω, ὅτι θὰ ἔπρεπε αἱ ἀτελεῖς αὗται διατάξεις τοῦ νόμου νὰ κινήσουν τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων πρὸ πολλοῦ χρονικοῦ διαστήματος καὶ νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ ἡ ἐπὶ ἔτη διαπραττομένη νόμιμος ἀδικία εἰς βάρος τῆς τάξεως τῶν πολεμιστῶν, οἱ ὁποῖοι ὅ,τι ἦτο ἀνθρωπίνως δυνατὸν προσέφερον εἰς τὴν Πατρίδα. Διότι αἱ ἀτελεῖς διατάξεις τοῦ νόμου δυστυχῶς καθιστοῦν ἐνίοτε χείρονα τὴν θέσιν τοῦ προστατευομένου πολεμιστοῦ ἔναντι τοῦ μὴ τοιούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16.7.1960

Δημ. Ε. Προυκάκις, Δικηγόρος

(*) Ἀνωτέρω, σελ. 897.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 16 (454)

Ἀθῆναι, 15 Αὐγούστου 1960

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙ ΠΑΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 539]1960 τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. Κ. ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗΣ

Ἐ ρ ώ τ η μ α (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐρωτᾶται εἰς ποίας περιπτώσεις οἱ δικηγόροι ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, ἀπομακρυνόμενοι τῶν καθηκόντων των, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν κ. κ. *Χ. Βασιλακοπούλου*, Προέδρου, *Μ. Σταυροπούλου*, Ἀντιπροέδρου, *Δ. Μπαρμπάτη*, *Α. Χατζηδάκη*, *Α. Ἀλεξίου*, *Δ. Μαγγιώρου*, *Ε. Σαμαλία*, *Α. Λέκκα*, *Ι. Μπιζίμη*, *Κ. Παπαμιχαλοπούλου*, *Β. Σάββα*, Νομικῶν Συμβούλων, *Κ. Κυριαζῆ*, *Χ. Γεωργιοπούλου*, *Κ. Τσαγκαράκη*, *Π. Σοφιανοπούλου*, *Ι. Ματαράγκα*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἑξῆς:

Ι. Ἐν παραγράφῳ 3 ἄρθρου 63 ν.δ. 3026]1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» ὁρίζεται, ὅτι: Εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα πᾶσα ἔμμισθος ὑπηρεσία παρὰ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ, ἐν παραγράφῳ 4, ὅτι κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικηγόρον α) ἡ ἐπὶ παγίᾳ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ παροχὴ καθαρῶς νομικῶν ὑπηρεσιῶν, εἴτε ὡς δικαστικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου, εἴτε ὡς δικηγόρου καὶ β) ἡ διδασκαλία μαθημάτων νομικῶν ἢ πολιτικῶν ἐπιστημῶν, ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 5 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ συμφωνία περὶ παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ ὑπὸ προθεσμίαν. Τοιαύτη ὑπὸ προθεσμίαν σύμβασις καὶ πρὸ τοῦ Κώδικος γενομένη θεωρεῖται ὡς ἀορίστου χρόνου. Πᾶσα σύμβασις ἀορίστου χρόνου λύεται 1) διὰ τοῦ θανάτου ἢ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἐντολοδόχου, 2) διὰ τῆς διαλύσεως τῆς ἐντολέως ἑταιρείας ἢ τῆς πτωχεύσεως αὐτῆς, 3) διὰ τοῦ θανάτου ἢ ἀπαγορεύσεως ἢ πτωχεύσεως τοῦ ἐντολέως καὶ 4) διὰ καταγγελίας παρὰ τοῦ ἐντολέως ἢ τοῦ ἐντολοδόχου. Ἡ καταγγελία δέον νὰ εἶναι ἔγγραφος καὶ νὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἢ τὸν ἐντολέα.

Ἐξ ἄλλου ἐν ἄρθρῳ 94 τοῦ ὡς εἴρηται ν.δ. 3026]1954 ὁρίζεται, ὅτι: «Δικηγόρος παρέχων τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 53 § 4, λυομένης τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐντολέως συμβάσεως α) διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως, β) διὰ πτωχεύσεως ἢ διαλύσεως τῆς ἐντολέως ἑταιρείας καὶ γ) διὰ πτωχεύσεως τοῦ ἐντολέως, δικαιοῦται νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ἐντολέως του ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς α) μίαν παγίαν μηνιαίαν περιοδικὴν ἀμοιβήν, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει ἑξάμηνον συμβατικὴν ὑπηρεσίαν, β) τρεῖς τοιαύτας περιοδικὰς ἀμοιβάς, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει διετίαν, γ) ἓξ τοιαύτας ἀμοιβάς, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει τριετίαν, δ) δέκα τοιαύτας, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει πενταετίαν, ε) δώδεκα τοιαύτας, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει ὀκταετίαν, στ) τριάκοντα τοιαύτας, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει εἰκοσαετίαν ἢ περισσότερον . . . ».

ΙΙ. Ἐκ τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 94 ν.δ. 3026]1954 προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ δικηγόρος δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἐν λύσει τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐντολέως συμβάσεως μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς ἀναφερομένας ἐν τῷ προδιαληφθέντι ἄρθρῳ 94, οὐχὶ δὲ εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις λύσεως τῆς συμβάσεως τοῦ ἄρθρου 63 § 5 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 3026]1954 καὶ συνεπῶς οὐχὶ ὅταν ἡ σύμβασις λυθῇ διὰ τοῦ θανάτου ἢ τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ ἐντολέως.

ΙΙΙ. Περαιτέρω ἀνακύπτει τὸ ζήτημα, ἐὰν ὁ δικηγόρος δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως εἰς πᾶσαν περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμ-

δάσεώς του έκ μέρους τοῦ ἐντολέως, ἀνεξαρτήτως τῆς αἰτίας ταύτης (βλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 17744|1955, ΕΕΝ κγ' 469). Διὰ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου προέχον εἶναι νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ νομικὴ φύσις τῆς συμβάσεως τοῦ δικηγόρου πρὸς τὸν ἐντολέα του.

IV. Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1363/1956 ('Ολομέλεια) γνωμοδοτήσεώς του ἐδέχθη (πλειοψηφία), ὅτι ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 39 § 1, 46 § 1, 49, 63 § 3 καὶ 4, 91, 94 καὶ 99 τοῦ ν.δ. 3026|1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» προκύπτει σαφῶς, ὅτι διὰ τούτων ἐθεσπίσθη ἀπὸ τὸν Νομοθέτην ἡ συνδέουσα τοὺς ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ ἀμειβομένους δικηγόρους σχέσις πρὸς τὸν εἰς ὃν παρέχουσι τὰς ὑπηρεσίας των ὡς σχέσις ἐντολῆς ἐμμίσθου ἢ ἀμειβομένης, ὑφ' ἣν μορφὴν αὕτη εἶχε γίνει δεκτὴ ὑπὸ τῆς πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϊσχύοντος δικαίου διαμορφωθείσης παγίας νομολογίας μετὰ τῶν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Κώδικος περὶ Δικηγόρων ἐπιφερομένων εἰδικῶν ρυθμίσεων (βλ. μελέτην *Χρ. Πράτσικα*, ἐν Θέμιδι ΞΖ' σελ. 113 ἐπομ. καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς, *Λιτζερόπουλον*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 3 Εἰσαγ. Νόμου ἀριθ. 35) καὶ ὅτι ἐπ' αὐτῆς ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ γενικαὶ περὶ συμβάσεων διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

V. Ἡ καταγγελία τῆς τοιαύτης συμβάσεως τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς, οὖσης διαρκοῦς, εἶναι δυνατή, εἴτε κατ' ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος, ὅπερ ἔχει ὁ ἐντολεὺς νὰ ἀνακαλέσῃ ἐλευθέρως καὶ ἀνεξαρτήτως αἰτίας τὴν ἐντολὴν κατὰ πάντα χρόνον (ἄρθρον 724 Α.Κ.), εἴτε κατὰ τὰ γενικῶς ἐπὶ διαρκῶν συμβάσεων, καὶ ἰδίως τῶν θεμελιουμένων ἐπὶ τῆς μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης ἰσχύοντα, καθ' ἃ ἡ καταγγελία, καίτοι μὴ εἰδικῶς προβλεπομένη, ἔχει ἐπὶ πασῶν τούτων ἐφαρμογὴν ἕνεκα ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ὑποχρέου, ἥτις κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως (ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ.) θὰ παρεῖχεν εἰς τὸν ἀντισυμβαλλόμενον τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκρούσῃ τὴν συνέχισιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως (βλ. *Ζέπον*, Ἔνοχ. Γεν. Μέρος, σελ. 500 καὶ 502, *Σούρλαν*, εἰς Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρων 361 - 373, ἀριθ. 56, Εἰσαγ. ἄρθρων 416 - 454, ἀριθ. 37, 42 καὶ 43).

VI. Ὁ Νομοθέτης τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, ἀπαγορεύσας τὴν ὑπὸ προθεσμίαν συμφωνίαν παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ παροχῇ (ἄρθρον 63 § 5), ὥρισεν ὡς συνέπειαν τῆς καταγγελίας τῆς ἀορίστου πλέον χρόνου συμβάσεως τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως καταβλητῆς ἀντὶ τῆς καταργηθείσης προθεσμίας, ἥτις ἐπροστάτευε μέχρι τῆς λήξεώς της τὸν δικηγόρον. Ἡ θεσπισθεῖσα οὕτω ἀποζημίωσις καλύπτει τὸν ἐντολοδόχον δικηγόρον, ὡς τὸν ἐκάλυπτε πρότερον ἡ προθεσμία τῆς συμβάσεώς της, δηλονότι κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἐλευθέρας καὶ ἀναιτιώδους καταγγελίας τοῦ ἐντολέως, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τῆς καταγγελίας συνεπείᾳ τῆς ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ὡς εἴρηται ἐντολοδόχου δικηγόρου, ἥτις δικαιολογεῖ τὴν καταγγελίαν καὶ τῆς ὑπὸ προθεσμίαν συμβάσεως (πρβλ. Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρων 416 - 434 ἀριθ. 37).

VII. Ἀκολούθως τούτοις τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι ὡς καταγγελία τοῦ ἐντολέως, παρέχουσα τὸ δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν εἰς τὸν δικηγόρον, δέον νὰ θεωρηθῇ ἡ καταγγελία ἡ γενομένη κατ' ἄσκησιν δικαιώματος τοῦ ἐντολέως, ὅπως ἀνακαλῇ ἐλευθέρως καὶ ἀναιτιολογήτως, κατὰ πάντα δὲ χρόνον, τὴν ἐντολήν, οὐχὶ δὲ ἡ γενομένη ἕνεκεν ἀντισυμβατικῆς ἐν γένει συμπεριφορᾶς (οὐχὶ καλόπιστος ἢ πλημμελὴς ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς) τοῦ ἐντολοδόχου, ἥτις κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ ἐν ὄψει τῶν ἰδιαιτέρων περὶ ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος ὁρισμῶν τοῦ ν.δ. 3026/1956 παρέχει εἰς τὸν ἐντολέα τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκρούσῃ τὴν συνέχισιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὡς εἴρηται συμβάσεως, κατ' ἔξοχὴν θεμελιουμένης ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίας μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ἐμπιστοσύνης (βλ. σχετικῶς καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 170 ν.δ. 3026|1954, ὁριζόντος ἀζήμιαν καὶ δεδικαιολογημένην ἀνάκλησιν τῆς πρὸς δικηγόρον ἐντολῆς, βλ. ὡσαύτως περὶ ἀδικαιολογήτου ἀποχῆς τοῦ δικηγόρου ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ἐντολῆς ἄρθρον 171 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 3026|1954).

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ληπτέα ὑπ' ὄψιν ὑπό τούτων οὐσιαστικά κριτήρια

Καθορισμός ὑπό τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Νόμου 3239|1955 τῶν οὐσιαστικῶν κριτηρίων, τά ὁποῖα δέον νά λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν τά ὑπό τοῦ Νόμου τούτου συνιστώμενα διαιτητικά ὄργανα, ἐπιλαμβανόμενα πάσης ἀγομένης ἐνώπιόν των συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας.—Προσβολή διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς ἀναιτιολογήτου.

Τό ἱστορικόν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Μεταξύ τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου Ὑγειονομικῶν Ὑπαλλήλων καί τοῦ Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου προέκυψε διαφορά, ἀφορῶσα εἰς τούς ὅρους καί τήν ἀμοιβήν τῆς ἐργασίας παρεχομένης ὑπό τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου, μή ἐπιλυθεῖσα διά καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Διαπιστωθείσης δέ ἀρνήσεως τῆς ἀδυναμίας συμφωνίας, ἡ διαφορά παρεπέμφθη εἰς τό Πρωτοβάθμιον Διαιτητικόν Δικαστήριον Ἀθηνῶν, ὅπερ, διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1959 ἀποφάσεως αὐτοῦ καθώρισε, μεταξύ ἄλλων, τά κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ρηθέντων μισθωτῶν ἀπό 1050 ἕως 1450 δραχμάς.

Διά τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 22|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 18, 1341), ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἠχθη κατ' ἔφεσιν ἡ ἀνωτέρω συλλογική διαφορά, ἐπεκυρώθη ἡ πρωτοβάθμιος ἀπόφασις, καθ' ὅ μέρος αὕτη καθώρισε τά κατώτατα ὅρια τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, μή κηρυχθεῖσα ἐκτελεστή δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐντός τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239|1955, κατετέθη εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατά τήν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239|1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755|1957, ἡ κατάθεσις δέ ἀνεκοινώθη εἰς τό αἴτουν Ἵδρυμα καί τόν Ἐθνικόν Σύνδεσμον Ὑγειονομικῶν Ὑπαλλήλων διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 73030 τῆς 13 Νοεμβρίου 1959 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Πρός ἀκύρωσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ὡς καί τοῦ ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δι' οὗ ἀνεκοινώθη εἰς τούς ἐνδιαφερομένους ἡ κατάθεσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἤσκησε τό αἴτουν Ἵδρυμα (Δρομοκαϊτειον Θεραπευτήριον) αἴτησιν ἀκυρώσεως, ἰσχυρισθέν ὅτι ἡ ἀνωτέρω διαιτητική ἀπόφασις τυγχάνει ἀναιτιολόγητος.

(Τά Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια τοῦ νόμου 3239|1955 περί ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ν.δ 3755|1957 (ἴδετε κωδικοποίησιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων ἐν ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.), ἀποτελοῦν συλλογικά ὄργανα διοικήσεως) (Σ.Ε.1813|1956, εἰσηγητής *Γ. Δ. Σπυρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 1331, Σ.Ε. 2961|1957, εἰσηγητής *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 17, 179, Α.Π. 303|1956, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 670, Α.Π. 538|1956, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 16, 29), τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν ὑποκειμένων εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, χωρίς ὅμως, κατά τά ἰσχύοντα, ἡ ἄσκησις αἰτήσεως ἀκυρώσεως νά ἀναστέλλῃ τήν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως, καθ' ἧς στρέφεται (*Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικ. Δίκαιον, Γ' Εἰδικόν Μέρος, ἔκδ. τρίτη, σελ. 137), ἐκτός ἄν ἀνασταλῇ αὕτη ὑπό τῆς ἁρμοδίας παρά τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας Ἐπιτροπῆς (ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 5468, Α.Π. 305|1959, εἰσηγητής *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 818).

Τήν ἐν λόγῳ διαιτητικήν ἀπόφασιν τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἔκρινεν ὡς ἠτιολογημένην. (Ἴδετε περί τῆς ἀνάγκης αἰτιολογίας

τῶν ἀποφάσεων τούτων Σ.Ε. 1618]1949 καὶ λοιπάς).

Ὅμοια ὡς πρὸς τὸ ἔργον τῶν παλαιοτέρων Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας ὑπῆρξεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. τῆς 16]20 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ὁ νόμος οὗτος κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ἰσχύοντος ἤδη νόμου 3239]1955), ὑπὸ τὴν διάταξιν δὲ ταύτην ἐνομολογήθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 244] 1940, ΕΕΔ 8, 774), ὅτι παρείχετο (καὶ παρέχεται ἤδη εἰς τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια τοῦ νόμου 3239]1955) ἐλευθερία εἰς τὸ ἔργον τῶν Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐδεσμεύοντο ὑπὸ δικονομικῶν τύπων ἐν τῇ ἐπὶ τῆς οὐσίας καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσει των. (Ἴδετε περὶ τῆς διαδικασίας ἐνώπιον τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων τὸ ἀπὸ 17]24 Αὐγούστου 1955 β.δ., ΕΕΔ 14, 999).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1802/1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Ταβουλάρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μαρινταΐδης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Γ. Κολοβός

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἀσκηθείσης τύποις παραδεκτῶς, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 τοῦ 1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου Ὑγειονομικῶν Ὑπαλλήλων καὶ τοῦ αἰτοῦντος Ἱδρύματος, ὡς πρὸς τοὺς ὅρους καὶ τὴν ἀμοιβὴν ἐργασίας τοῦ παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντος νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ, καταστάσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 73030 τῆς 4ης Νοεμβρίου 1959 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δι' οὗ ἐγνωστοποιήθη εἰς τὸ αἰτοῦν Θεραπευτήριον ἡ κατάθεσις αὐτῆ, ἀπαραδέκτως συμπροσβαλλομένου, ὡς στερουμένου ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος.

Εἰς τὴν παροῦσαν δίκην παρεμβαίνει παραδεκτῶς τὸ Σωματεῖον Ἐθνικὸς Σύνδεσμος Ὑγειονομικῶν Ὑπαλλήλων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων διὰ τῆς ἀπὸ 12 Μαΐου 1960 παρεμβάσεώς του, ἔχον πρόδηλον ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀφορώσης εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ὅρων καὶ τῆς ἀμοιβῆς τῆς παρεχομένης ἐργασίας τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239 τοῦ 1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» καθορίζονται τὰ οὐσιαστικὰ κριτήρια, ἅτινα δέον νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου τούτου συνιστώμενα πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια διαιτητικὰ ὄργανα, ἐπιλαμβανόμενα πάσης ἀγομένης ἐνώπιόν των συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ὁριζομένου ὅτι «τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια (πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια) κατὰ τὴν ἔρευναν τῆς διαφορᾶς καὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεών των, προκειμένου ἰδίᾳ περὶ τοῦ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν, δέον νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ σταθμίζωσι τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀνάγκας, ἃς ἐξυπηρετοῦν αἱ ὑπὸ κρίσιν ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, τὴν οἰκονομικὴν καὶ τεχνικὴν αὐτῶν ἀντοχήν, τὸ ἐπίπεδον τῶν χορηγουμένων ἀμοιβῶν καὶ ἡμερομισθίων ἐν σχέσει πρὸς τὸ κόστος ζωῆς, τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας καὶ τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας . .».

Διὰ τῆς πρώτης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐπεκυρώθη ἡ ἀντίστοιχος σκέψις τοῦ πρωτοβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου, ἡ ἀναφερομένη εἰς τὸ ὕψος τῶν βασικῶν μισθῶν τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ αἰτοῦντος Θεραπευτηρίου, αὐξηθεισῶν οὕτω τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τούτου, βεβαιοῦται, ὅτι τὸ ἐκδὸν τὴν ἀπόφασιν ταύτην δευτεροβάθμιον ὄργανον ἔλαβε σχετικῶς ὑπ' ὄψιν του «τὴν φύσιν τῆς ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει μισθωτῶν προσφερομένης ἐργασίας, τὸ ἐπίπεδον τῆς χορηγουμένης εἰς τούτους ἀμοιβῆς ἐν σχέσει πρὸς τὸ μισθολόγιον συναδέλφων τῶν ὁμοειδῶν Ἱδρυμάτων, τὸ κόστος ζωῆς καὶ τὴν ἐπελθοῦσαν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956». Ἐκ τῶν σκέψεων τουτέστιν αὐτῶν προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἐλήφθησαν κατ' ἀρχὴν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν τῇ παρατιθεμένῃ ἀνωτέρω διατάξει καθοριζόμενα σχετικῶς κριτήρια, ἤτοι ἡ φύσις καὶ αἱ συνθῆκαι τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται κατηγορίας μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, τὸ γενικώτερον κόστος τῆς ζωῆς κλπ., τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ αἰτοῦντος Ἱδρύματος ληφθείσης παραλλήλως ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν κρίσιν ταύτην, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων, τῶν σχετικῶν πρακτικῶν συνεδριάσεως καὶ τῶν σκέψεων τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως, ἐν ᾗ ἀναφέρεται ρητῶς, ὅτι ἐλήφθη, σὺν τοῖς ἄλλοις, ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἔρευναν τοῦ ὑπὸ κρίσιν θέματος «καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀντοχὴ» τοῦ Θεραπευτηρίου. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως καὶ ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη παρίσταται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀβασίμως προβαλλομένων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις κατόπιν τούτου τυγχάνει ἀπορριπτέα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς παρεμβάσεως.

ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΕΞ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Ἐπέμβασις Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἐπί οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν

Ἐρημοδικία διαδίκου ἐν τῷ 6 βαθμῷ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας.—Ὑποχρέωσις τοῦ Δικαστηρίου πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς διαφορᾶς.— Ἔννοια ἄρθρου 15 § 1 Νόμου 3239]1955.—Δυνατή ἐπέμβασις τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων καὶ ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἄνευ καταγγελίας αὐτῆς, ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη —Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 18]1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19]1959.

Ἐνδιαφέροντα εἶναι θέματα, τὰ ἐρευνώμενα ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐπὶ τῇ ἐφαρμογῇ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν βαφείων, τυπογραφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ τελαντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας (ΕΕΔ 18, 168).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 1 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.) τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια (πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια), ἐπιλαμβανόμενα πάσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἀγομένης ἐνώπιον αὐτῶν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, προκυπτούσης ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων, εἴτε μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμβατικῶς καθορισθέντος χρόνου ἰσχύος αὐτῶν, εἴτε μετὰ τὴν νομίμων καταγγελίαν των, δύνανται νὰ τροποποιῶσι καὶ ἐν γένει νὰ ἐπαναρρυθμίζωσιν ὑφισταμένας συλλογικὰς σχέσεις ἐργασίας κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενα.

Περαιτέρω ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι ἐξαιρετικῶς τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια δύνανται, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραπομπὴν αὐτοῖς, νὰ ἐπιλαμβάνωνται κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἔστω καὶ ἂν ἀναφέρονται εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια, ἐὰν διαπιστώσουν, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν.

Προέκυψε μετὰ τὴν ἄνω διάταξιν τὸ ζήτημα, ἂν καὶ ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἀποτιτᾶται διὰ τὴν ἔγερσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας καὶ ἐπέμβασιν τῶν διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων προηγουμένη καταγγελία τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Εἰς τοῦτο ἀποφαίνεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἀρνητικῶς καὶ ἡ γνώμη αὐτοῦ συμπίπτει καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεκτὰ γενόμενα (ἴδετε Σ.Ε. 598]1959, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 476, Σ.Ε. 1723]1959, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 18, 1260, ἐπίσης *Α. Καραλῆν*, Προϋποθέσεις ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 1123 ἐπ.).

Ὡς πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 19]1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἑρμηνευτικὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, περὶ τῆς ὁποίας ἀσχολεῖται ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, σημειοῦται ὅτι ἔχει ἀκυρωθῇ ὑπὸ τῆς Σ.Ε. 577]1960 (Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ὀθ. Κυριακοῦ*, ΕΕΔ 19, 386).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5640/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Γεραρῆς*
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Γκουζούλης

Ἡ ἐνδικος ἔφεσις, στρεφομένη κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6791]1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ ἐπὶ ἀγωγῆς τῆς ἐφεσιβλήτου δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, δεκτὴ τύποις καθίσταται, διότι δέ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀποδεικτικοῦ, νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ἐκαινοποιήθη πρὸς τὴν ἐφεσίβλητον (ἐνάγουσαν) ἡ ἐνδικος ἔφεσις μετὰ κλήσεως ὅπως παραστῇ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῆς, ὁρισθεῖσαν διὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σημειουμένην δικάσιμον, καθ' ἣν καὶ ἐκφωνηθείσης τῆς ὑποθέσεως ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ οἰκείου πινακίου ἡ ἐφεσίβλητος αὐτὴ ἀπελείφθη, δέον ὅπως χωρήσῃ τὸ Δικαστήριον εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως, ὑσεί παρούσης τῆς ἐφεσιβλήτου, καθ' ὅσον, μὴ συγχωρουμένης ἀνακοπῆς, εἰμὴ διὰ τὴν περίπτωσιν ἀκύρου ἐρημοδικίας, τὸ Δικαστήριον ἐρευνᾷ αὐτεπαγγέλτως τὴν διαφοράν (ἄρθρον 15 ν. ΓΞΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. 765]1945), δὲν γίνεται δὲ διάκρισις μεταξὺ ἐνάγοντος καὶ ἐναγομένου ἢ ἐκκαλοῦντος καὶ ἐφεσιβλήτου (Α.Π. 465]1959, ΕΕΔ 18, 1358).

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγὴς ἡ ἐνάγουσα, ἤδη ἐφεσίβλητος, ἰσχυρισθεῖσα ὅτι ἀπὸ 29.12.1958 προσελήφθη ὡς ἐργάτρια καὶ εἰργάσθη εἰς τὸ παρὰ τῆς ἐναγομένης (ἐκκαλούσης) ἑταιρείας διατηρούμενον βαφεῖον καὶ καθαριστήριον διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν διαφορῶν, αἵτινες προέκυπτον εἰδικῶς μεταξὺ τοῦ εἰς αὐτὴν καταβληθέντος ἡμερομισθίου καὶ τοῦ οὗτινος ἔδει νὰ τῇ καταβάλλετο τοιούτου, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καὶ αἵτινες διαφοραὶ ἀναλογοῦσιν ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῆς πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀδείας της,

ἐπὶ ἐργασίας Κυριακῶν καὶ τοῦ καταβληθέντος δώρου τῶν ἑορτῶν Πάσχα 1959, πλέον δὲ τῆς τοιαύτης διαφορᾶς ἠτήσατο καὶ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, οὗτινος, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς της, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ καὶ δὲν ἐλάμβανεν. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῶν ἀξιώσεών της, ἐπεδίκασε τὴν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προλαβούσης ὑπ' ἀριθ. 18|1959 ἀποφάσεως διαφορὰν ἐπὶ πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, ἐργασίας Κυριακῶν καὶ δώρου Πάσχα 1959, πρὸς δὲ ἐπεδίκασε καὶ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὅπερ δὲν κατεβάλλετο τῇ ἐναγούσῃ καὶ οὗτινος, καθ' ἃ ἐδέχθη, ἐδικαιοῦτο νὰ λαμβάνῃ. Ἠδη ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία παραπονεῖται κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ εἰδικώτερον διὰ τῶν τριῶν πρώτων συναφῶν λόγων τῆς ἐφέσεως ἀποδίδει σφάλμα εἰς τὴν ἀπόφασιν, καθ' ὅσον αὕτη ἐδέξατο ἰσχυρὰν τὴν ὑπ' ἀριθ. 18|1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, τῶν λόγων τῆς ἐφέσεως συνισταμένων κυρίως εἰς τὸ ὅτι ἔδει ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις νὰ κριθῇ ἀνίσχυρος ἐκ τοῦ λόγου ὅτι, ἐφ' ὅσον ὑπῆρχε προηγουμένη συλλογικὴ σύμβασις, ρυθμίζουσα τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἐργατῶν κατηγορίας τῆς ἐναγούσης καὶ ἥτις, ὡς ἀορίστου χρόνου, δὲν κατηγγέλθη προηγουμένως, οὐδὲ καὶ μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν εἶχεν ἐπέλθει, ἀναρμοδίως τὸ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπελήφθη τοῦ θέματος καὶ ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 18|1958 ἀπόφασίν του, ὡς καὶ ὅτι ἔδει ἄλλως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις νὰ μὴ ἐφήρμοζε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, διότι διὰ τῆς εἰς αὐτὴν (τὴν 18|1958 Δ.Δ.) καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19|1959 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Δ.Δ. δοθείσης ἑρμηνείας δὲν εἶχεν αὕτη (ἡ 18|1958) ἐφαρμογὴν εἰς τὰ αὐτοτελῆ βαφεῖα, ὡς ἡ ἐπιχείρησις αὐτῆς (ἐναγομένη).

Ἐν ἄρθρῳ 15 § 1 τοῦ νόμου 3239|1955 ὁρίζεται, ὅτι τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια (πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια), ἐπιλαμβανόμενα πάσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἀγομένης ἐνώπιον αὐτῶν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, προκυπτούσης ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων, εἴτε μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμβατικῶς καθορισθέντος χρόνου ἰσχύος αὐτῶν, εἴτε μετὰ τὴν νόμιμον καταγγελίαν των, δύνανται νὰ τροποποιῶσι καὶ ἐν γένει νὰ μεταρρυθμίζωσι ὑφισταμένας συλλογικὰς σχέσεις ἐργασίας κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενα. Περαιτέρω δὲ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι ἐξαιρετικῶς τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια δύνανται, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραπομπὴν αὐτοῖς, νὰ ἐπιλαμβάνωνται κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, προκυπτουσῶν καὶ ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια, ἐὰν διαπιστώσουν, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν. Προκειμένου δὲ περὶ συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ἀπορρεούσης ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπαιτεῖται, κατὰ κανόνα, συμφώνως πρὸς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, καταγγελία ταύτης, γινομένη κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἰδίου νόμου διαγραφομένην διαδικασίαν, ἵνα ἀρμοδίως καὶ ἐγκύρως ἐπιληφθῶσι τὰ ὄργανα διαιτησίας τῆς ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς ταύτης. Κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ὅμως γνώμην, ἣν καὶ τὸ Δικαστήριον δέχεται, ἡ μὴ τήρησις τῆς διατάξεως ταύτης καλύπτεται κατ' ἐξαίρεσιν ὁσάκις ἤθελε διαπιστωθῇ συνδρομὴ τοῦ ἐν παραγράφῳ 2 λόγου, ἤτοι οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη ἡ συλλογικὴ σύμβασις.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι διὰ τῆς ἀπὸ 26.5.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας (ὑπ' ἀριθ. 27840|1954 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) ρυθμίζονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς βαφεῖα, τυποβαφεῖα κλπ., ἐκτὸς τῶν τμημάτων τῶν λειτουργούντων ἐντὸς ἐργοστασίου κλωστοϋφαντουργίας, ὡς καὶ ὅτι ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις, καταστᾶσα ἀορίστου χρόνου, δὲν κατηγγέλθη. Πλὴν ὅμως, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τὸ μὲν ὅτι, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπακολουθήσαντος νόμου 3239|1955, καθωρίσθησαν, δυνάμει τῆς ἐπεχούσης θέσιν γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὑπ' ἀριθ. 2|1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930|1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων δι' ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας, ἅτινα καὶ εἶναι ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἔτους 1954 ὁριζομένων ἡμερομισθίων, καὶ συνεπῶς ἡ συλλογικὴ σύμβασις αὕτη ἠτόνησε, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν δι' αὐτῆς γενόμενον καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται κατηγοριῶν μισθωτῶν, δοθέντος ὅτι κατισχύουν οἱ ὅροι τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τὸ δὲ ὅτι μεταγενέστερος καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἀνωτέρων τῶν ἡμερομισθίων, ἅτινα εἶχε καθορίσει ἡ ρηθεῖσα κλαδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας 1954, καθιστᾷ πρόδηλον τὴν ἐπελθοῦσαν οὐσιώδη μεταβολὴν τῶν συνθηκῶν ἀπὸ τῆς συνάψεως ταύτης, ἕπεται ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη καὶ τυπικῆς καταγγελίας τῆς ἐν λόγῳ κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὥστε νὰ ἀνοιγῇ ἡ θύρα πρὸς ἔναρξιν τῶν διαπραγματεύσεων διὰ τὴν σύναψιν νέας καὶ ἐν ἀσυμφωνίᾳ διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῆς οὕτω δημιουργηθείσης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῆς Διαιτησίας καί, ὡς ἐκ τούτου, ἁρμοδίως ἐπελήφθη τὸ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν πρὸς ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1958 ἀποφάσεώς του καὶ ἥτις δὲν τυγχάνει ἄκυρος καὶ ἀνίσχυρος. Ἐξ ἑτέρου αἱ διατάξεις τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι σαφεῖς καὶ μὴ ἀμφιβόλου ἐννοίας, ὅτι τουτέστιν αὕτη ρυθμίζει τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ἐργατριῶν καὶ τεχνιτριῶν τῶν βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν τῶν τμημάτων τῶν λειτουργούντων ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας, καὶ ἑπομένως οὐδεμιᾶς αὐτῇ ἐχρῆζεν αὐθεντικῆς ἑρμηνείας ὡς πρὸς τὰς περιλαμβανομένας ἐν αὐτῇ ἐπιχειρήσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ ἡ τῆς ἐναγομένης. Ἐφ' ὅσον οὕτω ἡ ἀπόφασις αὕτη ἦτο σαφὴς καὶ οὐδεμιᾶς ἑρμηνείας ἐχρῆζεν, ἡ ὡς ἑρμηνευτικὴ ταύτης ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 19|1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ἣν ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1959 εἶναι ὅτι δὲν ὑπάγονται εἰς αὐτὴν αἱ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΕΝΕΞΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ἀρμόδιον Δικαστήριον πρὸς ἐκδίκασιν ἀτομικῶν διαφορῶν ἐκ τοῦ Ν. 3239/1955

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν πάσης ἀξιώσεως μισθωτοῦ, πηγαζούσης ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας.—Ἐκδίκασις κατ' αὐτὴν καὶ πάσης διαφορᾶς, πηγαζούσης ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου 3239]1955.—Διαστολικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ὡς πρὸς τὴν ἐντὸς τῆς δοθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἔκδοσιν αὐτῶν.—Θεώρησις ὡς συλλογικῆς διενέξεως τῆς ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας.—Ἀκυρότης ὅρων διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ παροχῆς εὐεργετημάτων εἰς τοὺς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καθισταμένους συνταξιούχους.—Περίπτωσις ὑπ' ἀριθ. 6]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6]1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης (ΕΕΔ 18, 996) ἅπαν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης δικαιοῦται νὰ κυκλοφορῇ διὰ τῶν λεωφορείων, τὰ ὁποῖα ἀφορᾷ ἡ παροῦσα διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου.

Ἐπίσης δικαιοῦνται δωρεὰν κυκλοφορίας καὶ οἱ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. καθιστάμενοι δι' οἱονδήποτε λόγον συνταξιοῦχοι.

Δεδομένου ὅτι τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια εἶναι συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως (ἴδετε ἀνωτέρω σελ. 947) καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια δικαιοῦνται νὰ ἐρευνῶσι τὰς πράξεις αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἂν στηρίζωνται εἰς τὸν νόμον, ἐρευνᾶται ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, ἂν ἡ ἀνωτέρω διάταξις (ὡς πρὸς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ὀργανισμοῦ) ἔχῃ ἔρεισμα εἰς τὸν νόμον 3239]1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.).

Ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὁ νόμος 3239]1955 καθορίζει τὰ πλαίσια, ἐντὸς τῶν ὁποίων δύνανται νὰ κινηθοῦν τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια.

Προϋποθέτει νὰ ὑπάρξῃ συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας περὶ τῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, ἐπ' αὐτῶν δὲ δύνανται νὰ ἀποφαίνωνται τὰ ἀνωτέρω δικαστήρια, τῆς ἀποφάσεώς των, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπεχούσης θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ' ἄρθρον 19 § 2 τοῦ νόμου 3239]1955, ὁπότε κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καὶ ἡ ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καθοριζθέντας ὅρους, ἀκυρουμένων τῶν τυχὸν ἀντιθέτων συμφωνιῶν.

Ὅρον ἐργασίας ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως ἡ παροχὴ δελτίου ἐλευθέρας κινήσεως εἰς τὸ ἐργαζόμενον προσωπικὸν τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ, ἀσχέτως ἂν τὰ εἰσιτήρια ταῦτα παρέχωνται εἰς αὐτὰ ἀντὶ μισθοῦ ἢ ὄχι (ἴδετε περὶ αὐτοῦ Α.Π. 407]1947, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 6, 458, καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 655, ἀριθ. 66).

Ἀλλ' ἡ αὐτὴ παροχὴ καὶ εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, δὲν ἀνάγεται εἰς ὅρον καὶ συνθήκας τῆς ἐργασίας.

Ἐντὸς τοῦ πνεύματος τούτου τοποθετεῖται καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 21 § 3 τοῦ νόμου 3239]1955 (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.), καθ' ἣν δὲν δύναται διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως Διαιτησίας νὰ συσταθῇ Εἰδικὸς Λογαριασμὸς ἢ Ἐπικουρικὸς Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμὸς ἢ Ταμεῖον Προνοίας, ἢ νὰ καθορισθοῦν ἢ τροποποιηθοῦν πόροι ἢ

αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις βαφείων, φινιριστηρίων, τυποβαφείων καὶ πλυντηρίων, οἱ κατεργαζόμενοι πρώτας ὕλας καὶ ἕτοιμα προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, πλεκτικῆς καὶ ταπητουργίας, δὲν δύναται νὰ ἰσχύῃ ὡς ἑρμηνευτικὴ τῆς 19]1958 ἀποφάσεως, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἐτηρήθη καὶ δι' αὐτὴν ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 3239]1955 προβλεπομένη προδικασία μόνον ὡς νέα τοιαύτη θέτουσα νέον κανόνα δικαίου δύναται νὰ ἰσχύσῃ, στερουμένη ὅμως οἱασδήποτε ἀναδρομικῆς δυνάμεως (σχετικῶς Α.Π. 406]1956, 537]1956, ΕΕΔ 15, 897 καὶ 1280, Α.Π. 78]1957, ΕΕΔ 16, 362). Ὅθεν, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόροις ἐν μέρει αἰτιολογίαις, τὰ αὐτὰ κατὰ βάσιν δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις καὶ ἐδέξατο ἰσχυρὰν τὴν ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, οὐδόλως ἐσφάλη καὶ ἀπορριπτέοι κρίνονται οἱ συναφεῖς λόγοι τῆς ἐφέσεως.

Βεβαιοῦται, κατὰ τὴν τοῦ Δικαστηρίου κρίσιν, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας εἶναι αὐτοτελὲς βαφεῖον μετὰ πλυντηρίου, ὅπερ καὶ λειτουργεῖ διὰ μηχανικῶν μέσων, ἡ δὲ ἐφεσίβλητος ἐνάγουσα, καθ' ἃ καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη, εἰργάζετο εἰς εἰδικὸν μηχάνημα διὰ τὸ δίπλωμα τῶν ὑφασμάτων. Διὰ τὴν τοιαύτην ὅμως ἐργασίαν της κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3755]1957 ἀποδοθεῖσαν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς α' περιπτώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 26467]1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν δὲν δικαιοῦται τοῦ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθοριζομένου ἐνιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὅπερ δὲν λαμβάνει τὸ εἰς τὰ μηχανικὰ πλυντήρια ἀπασχολούμενον προσωπικὸν (Α.Π. 138]1959, ΕΕΔ 18, 245) καὶ ἐσφαλὲς ἡ ἐκκαλουμένη, καθόσον ἐπεδίκασε τοιοῦτον ἐπίδομα τῇ ἐφεσιβλήτῳ.

εἰσφοραὶ ὑπὲρ πάσης φύσεως Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ἢ Λογαριασμῶν.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2081/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Γεωργόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κλ. Στογιαννόπουλος, Η. Κεφαλίδης, Ι. Κανάκης

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΦΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, καθιερουμένην εἰδικὴν καὶ σύντομον διαδικασίαν ὑπάγεται πᾶσα ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ δὴ ἀσχέτως ἂν ἡ ἀξίωσις αὕτη πηγάζῃ ἐξ ἀκύρου δικαιοπραξίας ἢ ἂν ἀφορᾷ ἀποζημίωσιν δι' ἐπελθοῦσαν ζημίαν εἰς τὸν μισθωτόν, ἐφ' ὅσον ἡ ζημία αὕτη ἀπορρέει ἐκ τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας (Α.Π. 655]1955, 613]1957, 666]1957, ΕΕΔ 13 σ. 45, ΕΕΔ 17 σ. 39, 65), πλὴν εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν ὑπήχθησαν δυνάμει εἰδικῶν διατάξεων καὶ ἄλλαι διαφοραί, τοιαύτη δὲ διάταξις εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ν. 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», καθ' ἣν πᾶσα διαφορά, πηγάζουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου, τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν ἀποφάσεων διαιτησίας, ἐκδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. ΓΦΟΔ', ἀναλόγως ἐφαρμοζομένας. Ἐφ' ὅσον, ἑπομένως, κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ἐκτιθέμενα ὑφίσταται μεταξὺ τῶν διαδίκων διαφορά, πηγάζουσα ἐκ τῆς βάσει τοῦ ὡς εἴρηται ν. 3239]1955 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 6]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἁρμόδιος τυγχάνει ὁ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκης, ἀσχέτως ἂν μεταξὺ τῶν διαδίκων δὲν ὑφίσταται ἐργασιακὸς δεσμός, οὐδ' ἡ ἐπίδικος διαφορὰ ἀπορρέει ἐξ ὑφισταμένης μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσεως ἐργασίας. Ἀντιθέτως ὅθεν κρίνας ὁ πρωτοδίκως δικάσας καὶ ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν ταύτην ὡς ἀναρμοδίως ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσαχθεῖσαν, ἐσφαλε καὶ ἐξαφανιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τυγχάνει κατὰ τὸν νόμιμον περὶ τούτου λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, παρακρατουμένης δὲ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐρευνητέα ἀποβαίνει.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἱστορούμενα ὁ ἐνάγων, τέως ὑπάλληλος τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ, συνδεόμενος μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἤδη συνταξιοῦχος, δικαιοῦται, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 6]1959 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, κατατεθεῖσαν παρὰ τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 10 § 3 καὶ κοινοποιηθεῖσαν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας καὶ ἰσχύουσαν κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον τῆς παραγράφου ταύτης, ὡς ἀντικατασταθὴ δι' ἄρθρου 9 § 10 τοῦ ν.δ. 3755, καὶ ἄνευ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, νὰ κυκλοφορῇ δωρεὰν εἰς ἁπάσας τὰς ἀστικὰς λεωφορειακὰς γραμμὰς Θεσσαλονίκης καὶ μετὰ τὴν συνταξιοδότησίν του. Ὁ ἐναγόμενος ἀμφισβητεῖ τὸ κῦρος τῆς διατάξεως ταύτης τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς παρὰ τὸν νόμον λιχθείσης, ἡ ἀμφισβήτησις δὲ αὕτη ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς προκειμένης ὑποθέσεως.

Κατ' ἀρχὴν τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἔχουν ἁρμοδιότητα, κρίνοντα ἐπὶ ἰδιωτικῶν διαφορῶν, κατ' ἄρθρον 1 τῆς Πολ. Δικ., νὰ ἐλέγχουν παρεμπιπτόντως τὸ κῦρος τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ δὴ ἐὰν αὗται ἐξεδόθησαν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου δοθείσης εἰς τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια ἐξουσιοδοτήσεως (Α.Π. 138]1959, ΕΕΔ 18, σ. 245). Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, τὸ διοικητικὸν διαιτητικὸν δικαστήριον Θεσσαλονίκης καθιέρωσε διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεώς του ὑποχρέωσιν τοῦ ἐναγομένου ὅπως παρέχῃ εἰς τοὺς μὴ συνδεομένους πλέον μετ' αὐτοῦ διὰ συμβατικοῦ δεσμοῦ, λόγῳ τῆς λύσεως τοῦ δεσμοῦ τούτου καὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, δελτία ἐλευθέρας κυκλοφορίας εἰς ἁπάσας τὰς λεωφορειακὰς ἀστικὰς γραμμὰς του, ἡ διάταξις ὅμως αὕτη εὑρίσκεται ἐκτὸς τῆς εἰς τὸ ὡς εἴρηται Δικαστήριον δοθείσης ὑπὸ τοῦ ν. 3239]1955 ἐξουσιοδοτήσεως. Πράγματι κατὰ τὰ ἄρθρα 1 § 2, 9 καὶ 21 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου τούτου ὡς συλλογικὴ διένεξις θεωρεῖται ἡ ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας, διὰ τῶν συλλογικῶν δὲ συμβάσεων ἐργασίας, ἡ, ἐν ἀποτυχίᾳ τῶν πρὸς σύναψιν αὐτῶν διαπραγματεύσεων, διὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, καθορίζονται τὰ κατώτερα ὅρια ἀποδοχῶν καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα ἢ προσαυξήσεις ἐπ' αὐτῶν (*Καυκά*, Ἐνοχικὸν Δικ., ἐκδ. γ', ἄρθρ. 680 § 6, Α.Π. 138]1959, ἔνθ' ἀν.). Ἑπομένως ἡ παροχὴ εὐεργετημάτων εἰς τοὺς καθισταμένους συνταξιούχους μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὸν κύκλον τῆς ἁρμοδιότητος τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ παροχὴ αὕτη οὔτε ὡς διένεξις, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δύναται νὰ θεωρηθῇ, οὔτε ὡς μισθὸς ἢ προσαύξησις αὐτοῦ δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ. Τούτοις συνεπῶς ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἀγωγή, κατὰ τὰ ἄνω, ἐρείδεται διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἄκυρος, ὡς εὑρισκομένη ἐκτὸς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ν. 3239]1955, καὶ ἡ ἀγωγὴ αὕτη εἶναι ἀπορριπτέα, ἡ δικαστικὴ ὅμως δαπάνη ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν εἶναι συμψηφιστέα λόγῳ τῆς εὐλόγου ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΩΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Υπολογισμός χρόνου υπηρεσίας μισθωτού δι' αποζημίωσιν νόμου 2112

Περιέλευσις αυτοκινήτου προηγουμένου εργοδότου εις νέον, συνεχίζοντα την εκμετάλλευσιν αυτού, κατόπιν αναγκαστικού πλειστηριασμού.—Υπαρξις μεταβολής του προσώπου του εργοδότου, κατά την έννοιαν του άρθρου 6 του Νόμου 2112/1920.— Υποχρέωσις αυτού προς συνυπολογισμόν και του χρόνου υπηρεσίας εις τον προηγούμενον εργοδότην διά την κατά τον Νόμον 2112/1920 αποζημίωσιν επί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους αυτού.

Κατά την έννοιαν του άρθρου 6 του νόμου 2112/1920 περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων και του όμοίου άρθρου 9 του κατ' επέκτασιν αυτού β.δ/τος της 16/18 Ιουλίου 1920 περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εργατών, τεχνιτών και υπηρετών εν περιπτώσει μεταβολής του προσώπου του εργοδότου συνυπολογίζεται διά την εκ των άνω νόμων αποζημίωσιν και ο διαδραμών από της αρχικής προσλήψεως του μισθωτού χρόνος υπηρεσίας αυτού (ίδετε Α.Π. 30/1953, εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 234, Α.Π. 391/1953, εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 12, 824, Α.Π. 105/1957, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 16, 356, Α.Π. 45/1958, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 17, 236).

Εις την περίπτωσιν της κατωτέρω αποφάσεως του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών επήλθε μεταβολή εις το πρόσωπον του εργοδότου δι' αναγκαστικού πλειστηριασμού, περίπτωσις, ή οποία, ως δέχεται και η νεωτέρα αύτη απόφασις του Πρωτοδικείου, εν αρμονία προς παλαιοτέρας (Πρωτοδικείου Αθηνών 11158/1955, εισηγητής *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 15, 310, Πρωτ/κείου Αθηνών 18197/1956, εισηγητής *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 16, 365) εμπίπτει εις την έννοιαν του άρθρου 6 του νόμου 2112/1920 (ίδετε και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 16, 365, *Χ. Αγαλλοπούλου*, Εργατ. Δίκαιον, σελ. 275, σημ. 1).

Η άποψις αύτη ενδιαφέρει όχι μόνον διά τα εκ του νόμου 2112/1920 δικαιώματα του μισθωτού, αλλά και διά το εκ του ά.ν. 539/1945 περί άδειών μισθωτών δικαίωμα, άφ' ού και διά τούτο εφαρμόζονται τα αυτά, συντρεχούσης μεταβολής του προσώπου του εργοδότου, ήτοι λαμβάνεται υπ' όψιν όλος ο χρόνος υπηρεσίας του μισθωτού από της αρχικής προσλήψεως του διά το μέγεθος της άδειας του και της κατ' άρθρον 5 § 5 του ανωτέρω νόμου αποζημιώσεώς του εν περιπτώσει απολύσεως (ίδετε Πρωτ/κείου Αθηνών 6124/1955, εισηγητής *Χ. Βασιλείου*, ΕΕΔ 14, 704).

Πρωτοδικείου Αθηνών 5638/1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. *Σ. Ράγκας*

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Χ. Κολυβοδιάκος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Παπαδόπουλος, Γ. Μαυρόπουλος

Ο ενάγων και ήδη εφεσίβλητος προσελήφθη περί τα τέλη του έτους 1945 υπό του Χ.Δ. εις την υπ' αυτού ασκουμένην επιχείρησιν εκμεταλλεύσεως λεωφορείου αυτοκινήτου και εταποθετήθη κατ' αρχάς ως οδηγός του υπ' αριθ.... λεωφορείου του, από δε του Απριλίου του έτους 1949 ως οδηγός του υπ' αριθ... τοιούτου, όπερ ήτο ενταγμένον εις τα 5ον Κ.Τ.Ε.Λ. Λακωνίας. Ως οδηγός του τελευταίου τούτου αυτοκινήτου είργάσθη συνεχώς μέχρι της 10 Σεπτεμβρίου 1953, ότε το αυτοκίνητον τούτο, κατόπιν αναγκαστικού πλειστηριασμού, ενεργηθέντος εις βάρος του ιδιοκτήτου του και εκμεταλλευομένου τούτο Χ.Δ., περιήλθεν εις τον εναγόμενον εκκαλούντα, όστις, κατέστη αύτω νέος φορεύς της αυτής επιχειρήσεως της εκμεταλλεύσεως του αυτοκινήτου, τουτέστι διετήρησε τον ενάγοντα ως οδηγόν του αυτού αυτοκινήτου. Υπό την ιδιότητά του ταύτην είργάσθη αύτος μέχρι 14.7.1959, όπότε ο εναγόμενος τον απέλυσε της υπηρεσίας καταβαλών άμα εις αυτόν την υπό του νόμου 2112/1920, ως αύτος ετροποποιήθη και συνεπληρώθη υπό του νόμου 4558/1930, προβλεπομένην αποζημίωσιν, ην υπελόγισε με βάσιν την από του έτους 1953, ότε περιήλθεν εις αυτόν το αυτοκίνητον, και εντεύθεν υπηρεσίαν του ενάγοντος και χωρίς να υπολογίση εις ταύτην και την προϋπηρεσίαν, ην είχεν αύτος παρά τω δικαιοπαρόχω του Χ.Δ., ισχυριζόμενος ότι δεν υποχρεούται να συνυπολογίση την προϋπηρεσίαν ταύτην, διότι ηγόρασε το αυτοκίνητον εις δημόσιον πλειστηριασμόν και επομένως δεν υπάρχει μεταβολή εν τω προσώπω του του προσώπου του εργοδότου. Πλην όμως ο ισχυρισμός του αύτος είναι αβάσιμος, διότι, εφ' όσον περιήλθε το ανωτέρω αυτοκίνητον εις αυτόν κατόπιν αναγκαστικού πλειστηριασμού, ενεργηθέντος εις βάρος του ιδιοκτήτου του αυτοκινήτου τούτου Χ.Δ., έγένετο αύτος διά του τρόπου τούτου νέος φορεύς της επιχειρήσεως της εκμεταλλεύσεως, τουτέστι του αυτοκινήτου τούτου, και ως τοιούτος έδεσμεύετο κατά το άρθρον 6 του νόμου 2112/1920 εκ των συμβάσεων εργασίας, αίτινες είχον συναφθή υπό του προκατόχου του και ήτο υπόχρεως να συνεχίση αποδεχόμενος τας υπηρεσίας των μισθωτών της επι-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΑΡΑ ΜΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως αγωγής εξ άκύρου απολύσεως

Προϋπόθεσις εφαρμογής της τριμήνου αποκλειστικής προθεσμίας επιδόσεως αγωγής του άρθρου 6 § 1 Νόμου 3198|1955 ή ύπαρξις καταγγελίας υπό του εργοδότου ή του νομίμου αυτού αντιπροσώπου, άλλ' ακύρου δι' έλλειψιν των νομίμων διατυπώσεων.— Ευθύνη ομορρύθμων εταίρων εκ του άρθρου 22 Εμπορικού Νόμου.—Νομική ενέργεια καταγγελίας συμβάσεως εργασίας μετά νομικού προσώπου, εφ' όσον γίνη παρά του κατά Νόμον ή τό Καταστατικόν εκφράζοντος την βούλησιν αύτου φυσικού προσώπου.—Άκυρότης άλλως της καταγγελίας και περιέλευσις του εργοδότου εις υπερημερίαν, μη αποτελούντος στοιχείον του δικαιώματος του μισθωτού διά τους μετά την απόλυσιν μισθούς της προσφοράς των υπηρεσιών του.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως υπήρξε καταγγελία συμβάσεως εργασίας μετά νομικού προσώπου, την οποίαν όμως δεν ενήργησεν ο νομίμως εκπροσωπών το νομικόν τούτο πρόσωπον.

Δεδέντος ότι η βούλησις του νομικού προσώπου εκφράζεται διά του αρμοδίου οργάνου και κατά τους όρους, οι οποίοι διαγράφονται υπό του νόμου ή των οργανισμών (*Οικονομίδου*, Γεν. Αρχαί § 33, *Μπαλή*, Γεν. Αρχαί § 36, Α.Π. 585|1953, εισηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 13, 21, Α.Π. 129|1951, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 13, 373), δέχεται η απόφασις, ότι δεν υπήρξεν εν προκειμένω καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, αφού δεν ενήργησε ταύτην το νομικόν πρόσωπον της εταιρείας διά του αρμοδίου οργάνου του.

Περαιτέρω και αφού ούτω επρόκειτο περί ανυπάρκτου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας δεν ήδύνατο, ως ή εν λόγω απόφασις δέχεται, να τεθή θέμα αποκλειστικής προθεσμίας επιδόσεως αγωγής του άρθρου 6 § 1 του νόμου 3198|1955 περί τροποποιήσεως των περί καταγγελίας της σχέσεως εργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), ή οποία προϋποθέτει καταγγελίαν, ήτις εγένετο υπό του εργοδότου ή του νομίμου αυτού αντιπροσώπου, άλλ' άκυρον δι' έλλειψιν των νομίμων διατυπώσεων (ίδετε την Α.Π. 370|1957, εισηγητής *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 16, 756, καθ' ήν, εφ' όσον η καταγγελία συμβάσεως εργασίας προέρχεται εξ άλλου προσώπου και ούχι εκ του εργοδότου, είναι πράξις άνευ ουδεμιάς συνεπείας και δεν δύναται να γίνη λόγος περί απαραδέκτου της αγωγής ως παρελθόντος τριμήνου υπό της καταγγελίας). (Ίδετε περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας υπό του αντιπροσώπου του εργοδότου εκτός των εν τη αποφάσει παραπομπών και *Κ. Καυκά*, Ενοχ. Ειδικόν, γ' έκδοσις, σελ. 628, *Χ. Αγαλλοπούλου*, Εργατ. Δίκαιον, σελ. 296).

Ίνα ο εργοδότης περιέλθη εις υπερημερίαν, οφείλων μισθόν κατ' άρθρον 656 Α.Κ., απαιτείται να έχη προηγουμένως ο μισθωτός, ως οφειλέτης της εργασίας, προσφερθή εις παροχήν των υπηρεσιών του και η προσφορά να είναι πραγματική και προσήκουσα (ίδετε εκ των τελευταίων την Πρωτοδικείου Καλαμών 780|1960, εισηγητής *Β. Λινάρδος*, ΕΕΔ 19, 777 και αύτόθι σημειώσεις μας).

Και ναι μεν έχει γίνει δεκτόν, ότι εν τη απολύσει του μισθωτού ενυπάρχει η δήλωσις του εργοδότου ότι δεν θά δεχθή τας υπηρεσίας του μισθωτού (και προσφερομένας) και καθίσταται ούτω παταία ή προσφορά των υπηρεσιών (ίδετε εκτός των εν τη αποφάσει παραπομπών και *Κ. Καυκά*, Ενοχ. Ειδικόν, γ' έκδοσις, σελ. 517, Α.Π. 323|1956, εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 709), άλλ' άφοϊ εις την περίπτωσιν, ως δέχεται η απόφασις, δεν υπήρξε καταγγελία της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του εργοδότου νομικού προσώπου δεν δύναται να συναχθή και ότι απηλλάσσετο ο μισθωτός της υποχρεώσεώς του προς πραγματικήν και προσήκουσαν προσφοράν των υπηρεσιών του, εις την οποίαν, εν πάση περιπτώσει, δέχεται η απόφασις, ότι προέβη ο μισθωτός.

Πρωτοδίκου Αθηνών 3204|1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών
Πρωτοδίκης ο κ. *Ηλ. Κάμτσιος*
Δικηγόροι οι κ. κ. Η. Παπανικολάου, Θ. Γιωτόπουλος

Η διάταξις του άρθρου 6 § 1 νόμου 3198 1955, καθ' ήν «πάσα αξίωσις μισθωτού, πηγάζουσα εξ άκύρου καταγγελίας της σχέσεως εργασίας, τυγχάνει απαράδεκτος, εφ' όσον η σχετική αγωγή δεν εκοινοποιήθη εντός τριμήνου από της λύσεως της σχέσεως εργασίας», προϋποθέτει καταγγελίαν γενομένην υπό του εργοδότου ή του νομίμου αύτου αντιπροσώπου, άλλ' άκυρον δι' έλλειψιν τών νομίμων διατυπώσεων (Α.Π. 370|1957, ΕΕΔ 16ο σ. 756). Καθ' ά εκ του δικογράφου της υπό κρίσιν αγωγής δείκνυται, ο ενάγων επικαλείται ε κυρότητα καταγγελίας της συμβάσεως, ως γενομένης ταύτης παρά προσώπου μή όντος εκπροσώπου του νομικού προσώπου της εταιρείας. Κατ' ακολουθίαν δέν έχουσιν εφαρμογήν αί κατ

χειρήσεώς του, εφ' όσον δέν κατήγγειλε τάς συμβάσεις ταύτας κατά τον υπό του νόμου οριζόμενον τρόπον (βλ. και Π.Α. 18197|1956, ΕΕΔ 16, 365). Τοιαύτην καταγγελίαν ούτε ο εναγόμενος επικαλείται, άλλ' ούτε και εβεβαιώθη εκ των αποδεικτικών στοιχείων. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω ορθώς ή εκκαλουμένη συνυπελόγισε διά την αποζημίωσιν του νόμου 2112|1920, ην ο ενάγων εδικαιούτο να λάβη, και τον χρόνον της υπηρεσίας αύτου παρά τω προκατόχω του εναγομένου Χ.Δ. και οι περί του αντιθέτου λόγοι της υπό κρίσιν εφέσεως απορριπτέοι κρίνονται ως αβάσιμοι.

τὰ ἀνωτέρω διατάξεις καὶ ἀπορριπτέα ἡ σχετικὴ τῶν ἐναγομένων ἔνστασις. Ταῦτα διότι διὰ τῆς ἀπὸ 11.11.1959 ἀγωγῆς τοῦ αὐτοῦ ἐνάγοντος, ἐφ' ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 582]1960 ἀπόφασις ἡμῶν, στρεφομένης μόνου κατὰ τῶν καὶ ἤδη ἐναγομένων ὡς ὁμορρύθμων μελῶν τῆς πρώτης τῶν ἐναγομένων ὁμορρύθμου ἑταιρείας καὶ οὐχὶ κατ' αὐτῆς, δὲν ἐπέρχεται ἡ διακοπὴ τῆς προθεσμίας ταύτης, καίτοι πρόκειται περὶ εἰς ὁλόκληρον παθητικῆς ἐνοχῆς κατ' ἄρθρον 486 Α.Κ. (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 155, Α.Π. 139]1955, ΕΕΝ ΚΒ' σ. 543).

Ἐκ τῶν ἄρθρων 22 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, 29 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ 481 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ ὁμόρρυθμοι ἑταῖροι ὑπόκεινται μετὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς ἑταιρείας εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν νομίμως ἀναληφθεισῶν ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ὑποχρεώσεων. Ὁ δανειστὴς ἐπομένως κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 482 Ἀστικοῦ Κώδικος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ χρέος τῆς ἑταιρείας κατ' ἀρέσκειαν παρ' οἱουδήποτε τῶν ὡς ἄνω συνοφειλετῶν ἐπιθυμεῖ, τουτέστιν εἴτε κατά τινος ἢ τινῶν τῶν ὁμορρύθμων ἑταίρων ἢ κατὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς ἑταιρείας, χωρὶς νὰ εἶναι ὑπόχρεως νὰ καταδιώξῃ πρῶτον αὐτήν (*Π. Βάλληνδας*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 481, ἀριθ. 30, Α.Π. 139]1955, ΕΕΝ ΚΒ' σ. 543). Τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ὀθεν ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀβάσιμα.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198]1955 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις. Διὰ νὰ ἐπιφέρῃ ὅμως ἡ καταγγελία αὕτη τὰ ἔννομα αὐτῆς ἀποτελέσματα, δέον, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 669, 232 καὶ 167 Α.Κ., νὰ ἐνεργήσῃ ταύτην ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος (Α.Π. 20]1957, ΕΕΔ 16ος, σ. 220), προκειμένου δὲ περὶ νομικοῦ προσώπου τὸ φυσικὸν ἐκεῖνο πρόσωπον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν νόμον καὶ τὸ καταστατικὸν αὐτοῦ ἐκφράζει τὴν βούλησίν του.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ἡ ἐκ τῶν ἐναγομένων ὁμόρρυθμος ἑταιρεία, ἧς ὁμόρρυθμα μέλη τυγχάνουσιν οἱ λοιποὶ ἐναγόμενοι, διατηρεῖ ἐνταῦθα ἐπιχείρησιν χρυσοχοΐας. Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσέλαβεν αὐτὴ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἀπριλίου 1958 ἔτους τὸν ἐνάγοντα, ὅστις καὶ ἤρξατο ἐργαζόμενος, κατ' ἀρχὰς ὡς μαθητευόμενος καρφωτὴς χρυσοχόος, βραδύτερον δὲ ὡς τοιοῦτος (καρφωτὴς χρυσοχόος) πρὸ ἡμερομισθίῳ δραχμῶν 47,50. Οὕτω εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ταύτῃ μέχρι τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1959 ἔτους, ὅτε καὶ κατηγγέλθη ἡ σύμβασις αὕτη. Τὸ τῆς καταγγελίας ἔγγραφον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν Η.Π. Ἐκ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἑταιρείας, νομίμως κατατεθέντος εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, προκύπτει, ὡς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 582]1960 ἀπόφασις ἡμῶν ἐδέξατο, ὅτι ταύτην (ἑταιρείαν) ἐκπροσωπεῖ εἰς τὰς μετὰ τρίτων συναλλαγὰς μόνον ὁ ἐκ τῶν ἑταίρων Κ.Φ., πᾶσα δὲ πρόσληψις καὶ ἀπόλυσις τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἑταιρείας καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ θὰ γίνηται τῇ ὁμοφώνῳ ἀποφάσει τῶν ἑταίρων. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον τὸ ἔγγραφον τῆς καταγγελίας δὲν φέρει τὴν ὑπογραφὴν πάντων τῶν ἑταίρων ἢ τοὐλάχιστον τοῦ ἐκπροσωποῦντος ταύτην Κ.Φ., αὕτη τυγχάνει ἄκυρος, ἀπὸ τοῦ σχετικοῦ δὲ δικαιώματος προβολῆς τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως οὐδέποτε παρητήθη ὁ ἐνάγων αὐτός, οὐδὲ ἀνεγνώρισε ποτὲ ὡς ἔγκυρον τὴν τοιαύτην καταγγελίαν.

Περαιτέρω ἡ ἐπιγενομένη ἔγκρισις ὑφ' ἁπάντων τῶν ἑταίρων τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταγγελίας, ἐπέχουσα θέσιν αὐτοτελοῦς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν λύσιν αὐτῆς, ἀφ' ἧς ἡ περὶ τούτου δήλωσις ἤθελε περιέλθει εἰς τὸν μισθωτὸν ἐνάγοντα κατὰ τὰ ἄρθρα 669 καὶ 176 Α.Κ. (Α.Π. 20]1957, ΕΕΔ 16ος, σ. 220-221, Πρ. Σερ. 253]1958, ΕΕΔ 17ος σ. 816-819), τοιοῦτον ὅμως περιστατικόν, τουτέστι κοινοποίησις καθ' οἱονδήποτε τρόπον τῆς τοιαύτης ἐγκρίσεως εἰς τὸν ἐνάγοντα, οὐδόλως ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων μέχρι καὶ τῆς 18ης Μαρτίου 1960 ἔτους, ὅτε ἐπεδόθη τῷ ἐνάγοντι ἡ ἀπὸ 17]3]1960 νέα καταγγελία τῆς συμβάσεως, ἧς τὸ σχετικὸν ἔγγραφον ὑπογράφεται παρὰ πάντων τῶν ἑταίρων.

Ἀκύρου οὔσης τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταγγελίας καὶ ὡς τοιαύτης θεωρουμένης ὡς μὴ γενομένης (ἄρθρον 180 Α.Κ.), ἀρνουμένης δὲ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας μετὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω καταγγελίαν καὶ καθ' ὅλον τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ μέχρι τῆς 17.3.1960 χρονικὸν διάστημα τὰς προσηκόντως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσφερομένας ὑπηρεσίας, καίτοι δὲν ἀποτελεῖ στοιχείου ὑπάρξεως τοῦ δικαιώματος διὰ τοὺς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν μισθοὺς ἡ τοιαύτη τῶν ὑπηρεσιῶν προσφορά (Α.Π. 26]1955, ΕΕΔ 14ος σ. 424, Πρωτ]κείου Ἀθ. 14573]1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 1185), κατέστη αὐτὴ ὑπερήμερος (ἄρθρον 349 Α.Κ., Α.Π. 40]1958, ΕΕΔ 17ος σ. 247). Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων οὗτος, διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, εἰργάσθη ἀλλαχοῦ καὶ ὅτι ἀπεκόμισε ποσόν τι ἐκ τοιαύτης ἐργασίας.

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ ΩΣ ΑΚΥΡΟΥ

Διακοπή αποκλειστικής προθεσμίας άγωγής κατ' άρθρον 269 Αστικού Κώδικος

Εφαρμογή άρθρου 6 § 1 Νόμου 3198/1955 περί αποκλειστικής προθεσμίας επιδόσεως άγωγής επί πάσης ακύρου απολύσεως και εκείνης εκ Κανονισμού.— Κανονισμός Υπηρεσιών Η.Ε.Μ.— Πειθαρχικαί ποιναί, εν αίς και απόλυσις.—Εφαρμογή άρθρου 269 Αστικού Κώδικος περί διακοπής παραγραφής (και αποκλειστικής προθεσμίας) και επί της κατ' άρθρον 6 § 1 Νόμου 3198/1955 προθεσμίας επιδόσεως άγωγής εξ ακύρου απολύσεως μισθωτού.

Περιπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως υπήρξεν απόλυσις μισθωτού κατά ισχύν νόμου έχοντα Κανονισμόν, κατόπιν αποφάσεως του κατ' αυτών συντεθειμένου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Ο μισθωτός υπεστήριξεν ακυρότητα της απολύσεως, άλλ' ως δέχεται ή απόφασις και ή απόλυσις αύτη υπεβάλλετο εις την κατά το άρθρον 6 § 1 του νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) τρίμηνον προθεσμίαν αγωγής, αφού, ως έχει σταθερώς νομολογηθή, ή προθεσμία αύτη εφαρμόζεται επί πάσης ακύρου απολύσεως, αδιακρίτως αν ή ακυρότης προέρχηται εκ παραβάσεως των διατάξεων του ανωτέρω νόμου ή εκ παραβάσεως άλλου εργατικού νόμου ή οφείληται εις άλλον τινά λόγον (ίδετε εκ των τελευταίων την Α.Π. 249/1960, εισηγητής *Π. Σπεντζόπουλος*, ΕΕΔ 19, 711).

Ούχ ήττον όμως, δέχεται ή απόφασις και τούτο τελεί εν αρμονία προς τα νομολογηθέντα (Α.Π. 638/1950, εισηγητής *Ι. Ηλιόπουλας*, ΕΕΔ 10, 216, Α.Π. 171/1959, εισηγητής *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 18, 372, λοιπή νομολογία εις σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 371), ότι εφαρμοζεται εν προκειμένω, κατ' άρθρον 279 Α.Κ., το άρθρον 269 Α.Κ. περί διακοπής της παραγραφής, εφ' όσον ή αξίωσις υπεβλήθη εις την αρμοδίαν προς επίλυσιν της διαφοράς Διοικητικήν Αρχήν ή διοικητικόν ή άλλο ειδικόν δικαστήριον.

Το άρθρον 269 Α.Κ. ως διακοπήν της παραγραφής (και συνεπώς και της προθεσμίας) έννοεί την εις την Διοικητικήν Αρχήν, εφ' όσον άσκεί δικαιοδοσίαν διά την λύσιν της διαφοράς, υποβολήν της διαφοράς (Α.Π. 497/1954, εισηγητής *Β. Μακρής*, ΝοΒ 2, 1086).

Πρωτοδίκου Αθηνών 2950/1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. *Ηλ. Κάμτσιος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Β. Γουβέλης, Δ. Μαρκιανός

Καθ' ά εκτίθεται εν τη υπό κρίσιν αγωγή, ο ενάγων δυνάμει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας προσελήφθη υπό της εναγομένης την 1ην Ιουνίου 1947 έτους ως έκτακτος εισπράκτωρ τροχιοδρόμων, μονιμοποιηθείς την 16ην Ιουνίου 1948 και έκτοτε είργάσθη παρ' αυτή ως τοιούτος μέχρι της κατά την 11 Νοεμβρίου 1958 έτους γενομένης απολύσεώς του διά της υπ' αριθ. 2502/4.11.1958 αποφάσεως του Πειθαρχικού Συμβουλίου της εναγομένης. Η απόλυσίς του αύτη τυγχάνει άκυρος, ως γενομένη κατά παράβασιν ρητών διατάξεων του εσωτερικού Κανονισμού αυτής, κατά τα εν τη αγωγή ταύτη λεπτομερώς εκτιθέμενα, άλλως και κατά κατάχρησιν δικαιώματος κατά παράβασιν της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και εκ λόγων εκδικήσεως.

Ζητείται ήδη, όπως υποχρεωθή αύτη και τω καταβάλη δι' οφειλομένους απεδοχάς, τοιαύτας υπερημερίας και δώρα Χριστουγέννων 1958, Πάσχα και Χριστουγέννων 1959 έτους, εν συνόλω δε το εν τη αγωγή ποσόν.

Κατά το άρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955, εφαρμογήν έχον επί τε των ωρισμένου και αορίστου χρόνου συμβάσεων εργασίας (Α.Π. 237/1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 518, Α.Π. 657/1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 1117), πάσα αξίωσις του μισθωτού, πηγάζουσα εξ ακύρου καταγγελίας της σχέσεως εργασίας τυγχάνει απαράδεκτος, εφ' όσον ή σχετική αγωγή δεν εκοινοποιήθη εντός τριμήνου ανατρεπτικής προθεσμίας από της λύσεως της σχέσεως εργασίας. Εξ ετέρου ο Γενικός Κανονισμός των Εξωτερικών Υπηρεσιών της εναγομένης Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών, όστις, επί τη βάσει του άρθρου 1 του νόμου ΔΚΗ/1912 εκδοθείς και εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δημοσιευθείς, έπεχει θέσιν νόμου (Α.Π. 32/1947, ΕΕΝ 15ος σ. 189), εν τω περί πειθαρχικών ποινών και τρόπου επιβολής αυτών κεφαλαίω ορίζει εν μεν τω άρθρω 97 τα εξής: "Οσον αφορά την ποινήν αργίας από 15 ημερών μέχρι 3 μηνών, διακοπής του δικαιώματος προαγωγής, προσωρινής απολύσεως και παύσεως, ή διεύθυνσις έχει το δικαίωμα εν περιπτώσει καταφώρου πταίσματος να επιβάλη ταύτην αμέσως, τιθεμένη, εάν υπάρχη περίπτωσις, διά διαταγής τον πταίσαντα εύθυς εκτός υπηρεσίας. Ο υπάλληλος, λαμβάνων την διατα-

γήν ταύτην, ἀπολογεῖται πρὸς τὴν διεύθυνσιν ἐντὸς 10 τὸ πολὺ ἡμερῶν, μετὰ ταῦτα δὲ ἡ διεύθυνσις προβαίνει εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἐν ἄρθρῳ 89 ὁριζόμενον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον. Τοῦτο δύναται νὰ ἀκυρώσῃ τὴν ποινὴν ἢ νὰ κυρώσῃ ταύτην ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ. Ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως ὁ ὑπάλληλος ἐπανέρχεται εἰς τὴν θέσιν του καὶ λαμβάνει πάσας τὰς ἀντιμισθίας του, ὡς ἐὰν δὲν εἶχε παθῇ ἐκτὸς ὑπηρεσίας. Ἐν περιπτώσει κυρώσεως ἐν μέρει τῆς ποινῆς συμψηφίζεται ἡ ἐκτελεσθεῖσα, τοῦ ὑπαλλήλου δικαιουμένου εἰς τὴν ἀπόληψιν πάσης ἀντιμισθίας του πέραν ταύτης. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου κοινοποιεῖται ἱεραρχικῶς εἰς τὸν ὑπάλληλον. Ἐν δὲ τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ 98, ὅτι «μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἡ θέσις τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 97 ὑπὸ ἔλεγχον ὑπαλλήλου δὲν καταλαμβάνεται».

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ ἀπολύσεως ὑπαλλήλου κατὰ τὴν ὑπὸ τούτων προβλεπομένην διαδικασίαν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφ' ἧς ἄρχεται ἡ τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198]1955, ἐφαρμογὴν ἔχοντος καὶ ἐπὶ ἀκυρότητος προερχομένης ἐκ παραβάσεως ἰσχύν νόμου ἔχοντος κανονισμοῦ (Α.Π. 237]1958, ΕΕΔ 17ος σ. 518), ἐπέρχεται διὰ τῆς εἰς τὸν ὑπάλληλον κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς κρίνεται ὁριστικῶς, ὅτι συντρέχει περίπτωσις ἀπολύσεως αὐτοῦ (πρβλ. Α.Π. 485]1953, Ἀρχ. Νομ. Ε' σελ. 10 - 11).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὑπηρετοῦντα ὡς εἰσπράκτορα τροχιοδρόμων παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἐπεβλήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 128Υ ἀπὸ 7.10.1958 διαταγῆς τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως ταύτης ἡ ποινὴ τῆς παύσεως, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν, λόγῳ ἀποδοθέντος αὐτῷ καταφώρου πταίσματος, μεθ' ὃ παρεπέμφθη εἰς τὸ κατ' ἄρθρον 89 Πειθαρχικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας, ὑφ' οὗ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2502]4.11.1955 ἀποφάσεώς του τῷ ἐπεβλήθη ὁριστικῶς ἡ ποινὴ τῆς ἀπολύσεως. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐκοινοποίησε τῷ ἐνάγοντι ἡ ἐναγομένη τὴν 10.11.1958, προέβη δὲ ἅμα εἰς ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως. Μετὰ ταῦτα ἡ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς προβαλλομένη ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος, στηριζομένη εἰς ἀκυρότητα τῆς κατὰ τὰ προεκτεθέντα λαβούσης χώραν ἀπολύσεως τούτου, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, καθ' ὅσον ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐπιβαλούσης τὴν ποινὴν ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου (10.11.1958) μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, λαβούσης χώραν κατὰ Φεβρουάριον 1960 ἔτους, παρῆλθεν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 279 Α.Κ., καθ' ἃς περιπτώσεις δέον νὰ ἀσκηθῇ τὸ δικαίωμα (ἀποσβεστικὴ προθεσμία) ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις, ἐν αἷς καὶ ἡ περὶ διακοπῆς ταύτης διάταξις τοῦ ἄρθρου 269 Α.Κ., καθ' ἣν ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς εἰς διαιτητὰς ἢ ἐνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἢ διοικητικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ δικαστηρίου (Α.Π. 171] 1959, ΕΕΔ 18ος, σ. 372). Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 270 Α.Κ., διακοπείσης τῆς παραγραφῆς, ὁ διαδραμὼν χρόνος δὲν ὑπολογίζεται, ἀπὸ δὲ τοῦ πέρατος τῆς διακοπῆς ἄρχεται νέα παραγραφή.

Ἐν προκειμένῳ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198]1955 προθεσμία, ἀποσβεστικὴ οὖσα, διεκόπη διὰ τῆς ἐμπροθέσμου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 90 Γ.Κ.Ε.Υ. τῆς ἐναγομένης, ἀσκηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος αἰτήσεως ἀναθεωρήσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ταύτης, ἥτις εἰρήσθω, καθ' ἃ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου, ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων 90 καὶ 98, συνάγεται, δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἄρθρον 89 Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ πάλιν αὐτὴ (προθεσμία), ἀρξαμένη ἐκ νέου, κατὰ τὸ ἄρθρον 270 Α.Κ., ἀπὸ τοῦ πέρατος τῆς διακοπῆς, ἤτοι τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως (Α.Π. 305]1953, ΝοΒ 1ον, σελ. 523 - 524), τοῦ ἐν λόγῳ Ἀναθεωρητικοῦ Συμβουλίου 20. 1.1959, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περὶ ἀναθεωρήσεως αἴτησίς του, συνεπληρώθη, πρὸ πάσης ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, μὴ προσαπαιτουμένης ἐκ διατάξεώς τινος κοινοποιήσεως τῷ ἐνάγοντι τῆς ἀπορριπτικῆς ταύτης ἀποφάσεως τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἵνα ἄρξηται ἡ προθεσμία αὕτη.

Νομίμως ἐπιβληθείσης ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς ἐναγομένης τῷ ἐνάγοντι τῆς ποινῆς τῆς παύσεως, κατ' ἄρθρον 97 τοῦ ὡς ἄνω Γ.Κ.Ε.Υ. ταύτης, τηρηθείσης δὲ περαιτέρω τῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁριζομένης διαδικασίας καὶ ἐπιβληθείσης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς ποινῆς τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, δὲν δικαιοῦται οὗτος τῶν αἰτουμένων ἀπὸ τῆς παύσεως μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἀποδοχῶν καὶ ἀπορριπτέα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὸ αἴτημα τοῦτο.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Πρόσληψις ὑπὸ Κοινότητος ἐργάτου ἄνευ τηρήσεως διαδικασίας νομιμοφροσύνης

Ἀνεφάρμοστον Β.Δ. 16]18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως Νόμου 2112]1920 ἐπὶ ἐργάτου Κοινότητος, ἐν τῇ ὁποίᾳ δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισις.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας τοῦ αὐτοῦ ἐργάτου, μὴ τηρηθείσης τῆς διὰ τὴν πρόσληψιν αὐτοῦ διαδικασίας περὶ νομιμοφροσύνης.— Εἰσαγωγὴ ἀξιώσεων αὐτοῦ διὰ τῆς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς.

Ἀπηχεῖ ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως περὶ τοῦ ἀνεφαρμόστου τοῦ ἀπὸ 16]18 Ἰουλίου 1920 β.δ]τος περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112]1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ἐπρόκειτο περὶ Κοινότητος), ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἐπ' αὐτῶν ἐπεκταθῇ κατὰ τόπον ἡ κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισις τοῦ ν.δ. 296]1954, τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων κρατοῦντα. (Ἴδετε καὶ ἐκ τῆς θεωρίας *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικὸν Εἰδικὸν, γ' ἔκδοσις, σελ. 642, *Α. Τούσην*, Ἐργατ. Δίκαιον, τόμος Α', σελ. 396, ἀπὸ ἄλλης ὅμως ἐρεύνης *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ΕΕΔ 1, 388 καὶ Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 320 ἑπ.).

Ἐπρόκειτο ὅμως περὶ συμβάσεως, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐτηρήθη ἡ διαδικασία περὶ νομιμοφροσύνης, καὶ συνεπῶς, ἀκύρου οὔσης ταύτης, δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν οὔτε τὸ ἄρθρον 669 τοῦ Α.Κ., ὡς πρὸς δὲ τὰς λοιπὰς ἀξιώσεις ἔπρεπε, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, νὰ καταχθοῦν εἰς δίκην διὰ τῆς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς (ἴδετε καὶ Α.Π. 666]1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 65, Α.Π. 13]1960, εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 19, 210).

Πρωτοδίκου Σερρῶν 3]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Σ. Πετρίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καλαϊτζῆς, Α. Ἀγγελούσης

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἱστορεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων, τηρηθεισῶν τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀ.ν. 516]1948, προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης Κοινότητος τὴν 13ην Ἰουλίου 1958, ὡς εἰδικευμένος ἐργάτης δυνάμει τῶν ἐν αὐτῇ ἀποφάσεων τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, ἵνα χειρίζηται τὸ ἀντλητικὸν μηχάνημα τοῦ ἐσωτερικοῦ δικτύου ὑδρεύσεως τῆς Κοινότητος, ὅτι τὴν 2αν Αὐγούστου 1959 ἀπελύθη ὁ ἐνάγων, ἄνευ τῶν νομίμων διατυπώσεων, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον εἰργάσθη ὁ ἐνάγων ἐπραγματοποίησε τὴν ἐν αὐτῇ ἐργασίαν κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ Κυριακὰς καὶ κατὰ νόμον ἐξαιρεσίμους ἡμέρας καὶ διώκεται δι' αὐτῆς ἡ παρὰ τῆς ἐναγομένης Κοινότητος καταβολὴ τῷ ἐνάγοντι τῶν ἐν αὐτῇ ποσῶν διὰ διαφοράν, προκύπτουσαν ἐκ τῶν νομίμων ἡμερομισθίων, τὰ ὁποῖα δικαιοῦται λαμβάνειν οὗτος ἐναντι τῶν ἐπὶ ἑλαττον ληφθέντων ὑπ' αὐτοῦ, διὰ προσαυξήσεις λόγῳ ἐργασίας του κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ κατὰ νόμον ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, διὰ διαφορὰν δώρου Χριστουγέννων 1958 (προφανῶς ἐκ παραδρομῆς ἀναφέρεται δῶρον Πάσχα), ὡς καὶ τῆς ἐξ 8 ἡμερομισθίων ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920, κατόπιν τῆς ἀπολύσεώς του. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη νόμῳ βάσιμος τυγχάνει (ἄρθρον 1 ἐπόμ. νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, 648, 653 Α.Κ., ἀποφάσεις Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας 8900]1946, 25825]1951, ἀπόφασις Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας 74000]15900]1958), πλὴν τοῦ κεφαλαίου αὐτῆς, τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920, καθ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἱστορούμενα, ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης Κοινότητος οὐχὶ ὡς ὑπάλληλος, ἀλλὰ ὡς ἐργάτης, καὶ δὲν ἐχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112]1920. Ἀλλὰ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐργάτου, προσληφθέντος παρὰ Κοινότητος, ἐν ᾗ δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισις, οὐδὲ καὶ αἱ διατάξεις τοῦ β. δ]τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 τυγχάνουσιν ἐφαρμοστέαι, ὡς περιοριζόμεναι εἰς τοὺς τεχνίτας, ὑπηρέτας καὶ ἐργάτας τῶν κατὰ τὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2112 ὁριζομένων ἐπιχειρήσεων, ἤτοι τῶν βιομηχανικῶν, βιοτεχνικῶν, μεταλλευτικῶν καὶ χειροτεχνικῶν, ὡς καὶ ἐπὶ πάσης φύσεως ὑπηρετῶν ἢ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κατ' οἶκον προσλαμβανομένων (Α.Π. 85]1949, ΕΕΝ ΙΣΤ' 462, Α.Π. 486] 1949, ΕΕΝ ΙΖ' 32, Α.Π. 91]1954, ΕΕΝ 21 σ. 455), ἀλλὰ αἱ τοιαῦται τοῦ ἐπικουρικῶς ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέου Α.Κ., ἐν αἷς καὶ τοῦ ἄρθρου 669 αὐτοῦ (πρβλ. Α.Π. 85]1949, ἐνθ' ἀνωτ., Πρωτ. Καβάλας 28]1950, ΕΕΝ ΙΗ' 455).

Ἐβεβαιώθημεν, ὅτι διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τῆς ἐναγομένης δὲν ἐτηρήθη ἡ κατὰ τὸν ἀ.ν. 516]1948 «περὶ ἐλέγχου τῆς νομιμοφροσύνης τῶν δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν», κυρωθέντος διὰ τοῦ ΜΘ' τῆς 17ης Ἀπριλίου 1948 ψηφίσματος, διαδικασία νομιμοφροσύνης. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ταύτου «ἐπὶ πλέον τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων ἤδη διατάξεων ἀπαιτουμένων προσόντων διὰ τὸν διορισμὸν ἢ πρόσληψιν δημοσίων ἐν γένει ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν (ἰσοβίων, μονίμων, ἐκτάκτων, ἡμερομισθίων, ἐπὶ συμβάσει), ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατῶν, νομικῶν συμβούλων ἢ ἐμμίσθων δικηγόρων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ἀπαιτεῖται ἐφεξῆς, ὅπως ὁ διοριζόμενος ἢ προσλαμβανόμενος εἶναι νομιμόφρων ὑπὸ τὴν ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου τούτου ἔννοιαν, διορισμὸς δὲ ἢ πρόσληψις, γενομένη κατὰ παράβασιν τῆς παραγράφου ταύτης, εἶναι ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρος καὶ οὐδὲν συνεπάγεται ἀποτέλεσμα», κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἔργον τῶν κατ' αὐτὸ συνιστωμένων συμβουλίων εἶναι νὰ ἀποφαίνωνται

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Κρίσις Ειδικής Επιτροπής περί ύπάρξεως σπουδαίου λόγου άπολύσεως

Αδικαιολόγητοι ενέργειαι συνδικαλιστικού στελέχους του Α.Ν. 1803|1951 επί θέματος αναγομένου καθαρώς είς το διευθυντικόν δικαίωμα του εργοδότου.—Κρίσις της Πρωτοδικειακής Επιτροπής περί ύπάρξεως σπουδαίου λόγου άπολύσεως του μισθωτού.

Αντικείμενον της κατωτέρω αποφάσεως της αρμοδίας κατά τον ά.ν. 1803|1951 «περί προστασίας των συνδικαλιστικών στελεχών» (ΕΕΔ 10, 532) Πρωτοδικειακής Επιτροπής υπήρξεν, άν συνέτρεχον λόγοι απολύσεως συνδικαλιστικού στελέχους εκ των εν τω ανωτέρω νόμω αναφερομένων.

Οι λόγοι απολύσεως αυτών ορίζονται περιοριστικώς εν τω νόμω (Α.Π. 225|1960, εισηγητής *Κ. Σοφρός*, ΕΕΔ 19, 703), ή δε περί αυτών κρίσις έχει ανατεθή υπό του νόμου αποκλειστικώς είς την κρίσιν των Πρωτοδικειακών Επιτροπών, άνευ αποφάσεως των οποίων ή απόλυσις είναι άκυρος (άρθρον 3 ά.ν. 1803|1951, Α.Π. 225|1960, ένθ' ανωτ.).

Αι αποφάσεις των Επιτροπών, συλλογικών οργάνων διοικήσεως, υπόκεινται είς αίτησιν ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, της κρίσεως αυτών εν τη εκτιμήσει των πραγματικών περιστατικών μη υποκειμένης είς τον κατ' ουσίαν έλεγχον του Συμβουλίου της Επικρατείας, είμή δακίς ενώπιον αυτού προσκομίζονται στοιχεία, αποδεικνύοντα ότι τα εφ' ών εστηρίχθησαν πραγματικά περιστατικά είναι ανύπαρκτα (πρβλ. Σ.Ε. 951|1938) ή άν υπάρχη αντικειμενική πλάνη περί τα πράγματα, ή οποία να συνιστά παράβασιν του νόμου, ή κατάχρησις εξουσίας, καταδήλως προκύπτουσα εξ αυτής της διοικητικής πράξεως, είτε άλλου τινός των εν τω φακέλω στοιχείων (ίδετε και *Χ. Αγαλλοπούλου*, Εργατ. Δίκαιον, σελ. 389).

Ελέγχει όμως το Συμβούλιον της Επικρατείας την συμφώνως προς την αληθή έννοιαν του νόμου ορθήν ή μή υπαγωγήν είς τον νομικόν κανόνα των πραγματικών περιστατικών (πρβλ. Σ.Ε. 333|1944, εισηγητής *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 3, 589, Σ.Ε. 1701|1959, εισηγητής *Ηρ. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 1239).

Κατά το άρθρον 9 § 2 του ά.ν. 1803|1951 ως σπουδαίος λόγος (δι' απόλυσιν) δεν δύναται εν ουδεμιά περιπτώσει να θεωρηθή ή συνδικαλιστική δράσις, ιδία εφ' όσον αύτη άσκείται έξω του τόπου εργασίας και εν γένει εντός των ορίων του νόμου.

Παρεμφερής είναι και ή διάταξις του άρθρου 1 της υπ' αριθ. 98|1949 διεθνούς συμβάσεως «περί εφαρμογής των αρχών του δικαιώματος οργανώσεως και συλλογικής διαπραγματεύσεως», ή οποία δεν εκυρώθη είσέτι

περί της νομιμοφροσύνης των αιτουμένων διορισμόν είς τας εν παραγράφω 1 του άρθρου 1 του νόμου τούτου θέσεις, ως και των ήδη υπηρετούντων είς τας θέσεις ταύτας, και κατά την παράγραφον 2 του άρθρου 1 ο αριθμός της αποφάσεως των συμβουλίων τούτων δέον όπως αναφέρηται ρητώς εν τω εγγράφω του διορισμού.

Εκ του συνδυασμού των διατάξεων τούτων σαφώς προκύπτει, ότι έλεγχος της νομιμοφροσύνης των προσλαμβανομένων ή διοριζομένων παρά των Δήμων και Κοινοτήτων απαιτείται και επί των εκτάκτων υπαλλήλων, των προσλαμβανομένων δυνάμει συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, έστω και προς παροχήν προσκαίρου υπηρεσίας, ως και επί των εργατών προς άσφαλή σύνθεσιν των Υπηρεσιών αυτών, καθ' όσον και εκ της προσλήψεως τοιούτων υπαλλήλων και εργατών δύναται να γεννηθή κίνδυνος της Πολιτείας, προς αποτροπήν του οποίου εθεσμοθετήθησαν αι διατάξεις αύται του Νόμου, συνεπαγόμενον την ακυρότητα της άνευ της τηρήσεως τούτων συναφθείσης συμβάσεως, ήτις θεωρείται κατά τας συνδεδυασμένας διατάξεις των άρθρων 174 και 180 Αστικού Κώδικος ως μή γενομένη (Ολομ. Α.Π. 18|1953, ΕΕΝ Κ' 332, Α.Π. 31|1953, ΕΕΝ Κ' 537, Α.Π. 161|1954, ΕΕΝ 21 σ. 686, Α.Π. 666|1957, ΕΕΔ 17 σ. 65, contra Α.Π. 157|1952, ΕΕΝ ΙΘ' 499). Ευθύς παρέπεται, ότι ο ενάγων, προσληφθείς δυνάμει άκύρου συμβάσεως, κατά τα προαναπτυχθέντα, δεν δικαιούται να απαιτήση παρά της εναγομένης Κοινότητος μισθόν, ούδε διαφοράς μισθού (Πρωτ. Αθ. 17979|1956, ΕΕΔ 16ος, σ. 210, Πρ. Αθ. 10057|1958, ΕΕΔ 17 σ. 1012), ούτε δώρα εορτών, ως μή εφαρμοζομένων των δυνάμει του Α.Ν. 1777|1951, κυρωθέντος υπό του νόμου 1901|1951, εκδιδομένων υπουργικών αποφάσεων περί παροχής δώρων εορτών προς μισθωτούς (Πρ. Αθ. 4119|1954, ΕΕΔ 13 σ. 914, Πρ. Αθ. 10057|1958, ένθ. ανωτ.), ούτε προσαύξησιν διά παροχήν εργασίας κατά Κυριακάς και κατά νόμον εξαιρεσίμους ημέρας, ως μή εφαρμοζομένης της υπ' αριθ. 8900|1946 αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, ως ηρμηνεύθη αύτη διά της υπ' αριθ. 25825|254|1951 αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας (Πρ. Αθ. 1531|1952, ΕΕΔ 11 σ. 700, Πρ. Αθ. 4119|1954, ΕΕΔ 13 σ. 914, Πρ. Αθ. 17979|1956, ΕΕΔ 16 σ. 210, Πρ. Θηβ. 163|1957, Αρχ. Νομ. Η' 414), άλλα μόνον την κατά τας άρχας του αδικαιολογήτου πλουτισμού των άρθρων 904 επομ. Α.Κ. απόδοσιν της ωφελείας της εναγομένης, ην απεκόμισεν αύτη εκ της εργασίας του, καταστάσα εξ αύτης αδικαιολογήτως πλουσιωτέρα (Α.Π. 86|1958, ΕΕΔ 17, 249). Μή υπαρχούσης εν τη υπό κρίσιν αγωγή βάσεως εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού διά τας εν αύτη απαιτήσεις δέον όπως απορριφθή αύτη.

παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ἀποτελεῖ, ὡς παρατηρεῖται (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ.), διεθνῶς ἀνεγνωρισμένον κανόνα τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου.

Κατά τήν ἀνωτέρω διάταξιν οἱ ἐργαζόμενοι δέον νά ἀπολαύουν καταλλήλου προστασίας κατά πάσης πράξεως διακρίσεως, δυναμένης νά θίξῃ τήν συνδικαλιστικήν ἐλευθερίαν ὡς πρὸς τήν ἀπασχόλησιν, ἡ τοιαύτη δέ προστασία δέον ἰδίᾳ νά ἴσχῃ ἐφαρμογήν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τάς πράξεις, αἵτινες σκοποῦν: . . . β) νά ἀπολύουν ἐργαζόμενον ἢ νά ζημιώνουν αὐτόν δι' οἱωνδήποτε ἄλλων μέσων, λόγῳ ἐγγραφῆς του εἰς τό συνδικᾶτον ἢ συμμετοχῆς του εἰς συνδικαλιστικὰς ἐνεργείας ἐκτὸς τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἢ τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ κατά τάς ὥρας ἐργασίας.

Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὁ ἐργοδότης δύναται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ λεγομένου διευθυντικοῦ δικαιώματος (περὶ τοῦ ὁποίου βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 12 - 15, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 82 ἑπ., *Π. Κ. Βεργοπούλου*, ΕΕΔ 15, 817) νά προβαίνῃ, τηρῶν βεβαίως τούς νόμους, εἰς τήν κατ' αὐτόν πλέον πρόσφορον ὀργάνωσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, κατανέμων τήν ἐργασίαν μεταξὺ τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων κατὰ τρόπον, ὥστε νά διευκολύνηται ἡ ἐπίτευξις τῶν σκοπῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεως (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως φαίνεται πράγματι, ὅτι ἡ συνδικαλιστικὴ δρᾶσις τοῦ μισθωτοῦ ὑπερέβη τὰ ἐπιτρεπόμενα ὅρια, ἀφοῦ ἐξετράπη εἰς ἐνεργείας, αἱ ὁποῖαι δέν ἐδικαιολογοῦντο.

Ἐπιτροπῆς Α.Ν. 1803]1951 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6]1960

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ἀγ. Κρέτσης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ι. Παπαθεοδώρου

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, διώκουσα ὅπως παρασχεθῇ εἰς τήν αἰτοῦσαν ἡ ἄδεια ἀπολύσεως τοῦ καθ' οὗ, τοποθετηθέντος ὡς ἐργάτου τοῦ ἐν Ἀσπροπύργῳ ἐργοστασίου της, κεκτημένου δὲ τήν ἰδιότητα τοῦ προέδρου Ἑνώσεως Χαλυβουργῶν Μεγαρίδος, ἀριθμοῦντος ὑπὲρ τὰ 100 μέλη φυσικῶν προσώπων, ἕνεκεν τῶν ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένων λόγων, εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1803]1951, καὶ δέον ὅπως ἐρευνηθῇ κατ' οὐσίαν.

Προέκυψαν τὰ ἑξῆς: Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947 (Ἰούλιος) ὁ καθ' οὗ προσελήφθη παρὰ τῆς αἰτούσης ὡς ἐργάτης τοῦ ἐν Ἀσπροπύργῳ ἐργοστασίου της χαλυβουργίας καὶ ἐπὶ τῇ σχέσει ταύτῃ ὑπηρετεῖ ἔκτοτε. Κατὰ Φεβρουάριον 1958 ὁ καθ' οὗ, διατελῶν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω σωματείου, ἐξελέγη πρόεδρος αὐτοῦ, ἐπανεκλεγεὶς ὡς τοιοῦτος καὶ κατὰ Φεβρουάριον 1960. Λόγῳ τῆς ἰδιότητός του ταύτης προέβαινεν εἰς παραστάσεις πρὸς τοὺς ὑπευθύνους τοῦ ἐργοστασίου διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἀπασχολούντων τὸ προσωπικὸν ζητημάτων καὶ τὴν ὑποβολὴν αἰτημάτων, πλὴν ὅμως ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1959 ἐκ παρεξηγήσεως τῆς ἀποστολῆς του ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἠθέλησε νὰ ἐπέμβῃ εἰς ζητήματα, ὧν ἡ ρύθμισις ἀνήγετο εἰς τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τῆς αἰτούσης, ὅπως ρυθμίζῃ τὰ ἐν τῷ ἐργοστασίῳ της, καὶ δὴ ἠξίωσεν, ὅπως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν βάρδιαν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ ἐννέα (9) αὐξηθῇ εἰς δέκα (10) σταθερῶς, καίτοι οἱ ὑπεύθυνοι μηχανικοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁσάκις διέβλεπον ἀνάγκην ἐνισχύσεως τοῦ τμήματος, προσέθετον ἑκάστοτε ἕνα ἐφεδρικὸν ἐργάτην εἰς ἑκάστην βάρδιαν. Τὴν 12 Φεβρουαρίου 1959 ὁ καθ' οὗ, ἐν ᾧ χρόνῳ τὸ μετάλλευμα εὑρίσκετο εἰς τοὺς κλιβάνους, ἠξίωσεν, ὅπως αὕτη (ἡ βάρδια) ἐργασθῇ μὲ δέκα ἐργατοτεχνίτας καὶ οὐχὶ μὲ ἐννέα, προέτρεψε δὲ τὸ προσωπικὸν εἰς στάσιν ἐργασίας, ἡ δὲ κατάστασις αὕτη ἤρθη μόνον κατόπιν ἐπεμβάσεως τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ τῆς Διευθύνσεως τοῦ ἐργοστασίου, τοῦ καθ' οὗ μόνου ἐκ τῆς ὅλης ὁμάδος μὴ δεχθέντος νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐργασίαν του. Διὰ τὴν πρᾶξιν του ταύτην ἠσκήθη ποινικὴ δίωξις κατὰ τοῦ καθ' οὗ καὶ ἄλλων, ἀπηλλάγησαν ὅμως οὗτοι τῆς ἀποδοθείσης κατηγορίας, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας δὲν συνεπήγετο κίνδυνον τινὰ τῶν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἐργαζομένων. Ἀνεξαρτήτως τῆς τοιαύτης ἐκβάσεως τῆς ποινικῆς δίκης ἡ ἐκτεθεῖσα συμπεριφορὰ τοῦ καθ' οὗ συνιστᾷ, *κατὰ τὴν μείζονα γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς*, οὐσιώδη παράβασιν τῆς ἐκ τῶν ἄρθρων 648 καὶ 652 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπορρεούσης ὑποχρεώσεώς του ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως, καθ' ὅσον ἡ ὡς ἄνω ἐνέργεια τοῦ καθ' οὗ κρίνεται ὡς παντελῶς ἀδικαιολόγητος, ἀποτελεῖ δὲ θέμα ἀναγόμενον καθαρῶς εἰς τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τῆς αἰτούσης ὅπως ρυθμίζῃ μόνη αὕτη τὰ τῆς συνθέσεως τῶν ὁμάδων ἐργασίας, καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, τῆς ἐρεύνης τῶν ἐν αὐτῇ λοιπῶν λόγων ἀπαλύσεως οὔσης ματαίας, *μειοψηφούντος* τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Χρ. Φωτιάδη, ἔχοντος τὴν γνώμην ὅτι τὰ ὡς ἄνω περιστατικὰ δὲν δικαιολογοῦν κατὰ νόμον τὴν ἀπόλυσιν τοῦ καθ' οὗ.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Παροχή «βοηθήματος» κατά τάς σχετικάς Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Καταβολή τοῦ διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καί 976|1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν ὑπό τοῦ Α.Ν. 913|1949, ὁριζομένου βοηθήματος εἰς τούς ἀπολυομένους ἐκτάκτους καί ἡμερομισθίους ὑπαλλήλους, ὡς καί εἰς τούς ἐργάτας τοῦ Δημοσίου, ἐξαιρέσει τῶν ἀπολυομένων διά ποινικόν ἤ πειθαρχικόν ἀδίκημα.—Ἀποχή μισθωτοῦ ἕνεκεν ἀσθενείας δέν συνιστᾷ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ, οὐδέ πειθαρχικόν παράπτωμα κατά τήν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.—Συνυπολογισμός χρόνου ὑπηρεσίας μισθωτοῦ ὡς κληρωτοῦ εἰς τόν χρόνον πραγματικῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ διά τήν παροχήν τοῦ βοηθήματος, κατ' ἄρθρον 8 Νόμου 2054|1952.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ὑπῆρξε παροχή ἐργασίας ὑπό μισθωτοῦ εἰς τό Δημόσιον (Στρατιωτικήν Ὑπηρεσίαν).

Οἱ μισθωτοί οὗτοι, ἀπολυόμενοι, δικαιοῦνται τοῦ κατά τάς ὑπ' ἀριθ. 956 καί 976|1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσας ὑπό τοῦ ὁ.ν. 913|1949 (ἴδετε αὐτάς ἐν ΕΕΔ 18, 434) βοηθήματος, συμφώνως καί πρός τό ἄρθρον 48 τοῦ ν.δ. 2698|1953 (ΕΕΔ 12, 1287), ἐφ' ὅσον ἡ πρόσληψις ἐγένετο διά χρόνον ὡρισμένον (Α.Π. 232|1958, εἰσηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 17, 523).

(Σημειωτέον ὅτι τό ἐν λόγῳ βοήθημα δέν ὑπόκειται εἰς τήν ἐξάμηνον ἀποκλειστικήν προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198|1955. Ἴδετε Α.Π. 63|1960, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 19, 269).

Καιά τάς ἀνωτέρω Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐξαιροῦνται τοῦ ἐν αὐταῖς βοηθήματος οἱ ἀπολυόμενοι διά ποινικόν ἤ πειθαρχικόν παράπτωμα (ἴδετε καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5954|1958, εἰσηγητής *Μ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 17, 814).

Εἰς τήν περίπτωσιν ὑπεστηρίχθη ὑπό τοῦ Δημοσίου, ὅτι ὁ μισθωτός δέν δικαιοῦται τοῦ βοηθήματος, διότι ἀποσχών ἀδικαιολογήτως ἐπί 20ήμερον ἐκ τῆς ἐργασίας του κατήγγειλεν οὗτος τήν σύμβασιν ἐργασίας, ἄλλως ἡ ἀπουσία του συνιστᾷ πειθαρχικόν παράπτωμα.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐδέχθη, ὅτι οὗτος ὑπῆρξεν ἀσθενής καί ὅτι ἡ ἀποχή του ἐκ τῆς ἐργασίας δέν ὑπερέβη τά ὑπό τῶν ἄρθρων 5 § 3 τοῦ νόμου 2112|1920 καί 8 τοῦ β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920 καθοριζόμενα ὅρια ἀποχῆς.

Βεβαίως, ἐφ' ὅσον ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ μισθωτός ἀπέσχεν ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας του, δέν ἠδύνατο νά συναχθῇ, ὅτι διά τῆς ἀποχῆς του κατήγγειλεν οὗτος τήν σύμβασιν.

Ἁπλῶς ὁ μισθωτός περιῆλθεν εἰς προσωρινήν ἀδυναμίαν παροχῆς, ἡ ὁποία ἀπήλλαξε τοῦτον τῆς ἐκ τῶν γενικῶν διατάξεων τοῦ Α.Κ. καί τῶν εἰδικωτέρων, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσιν εἰς τήν σχέσιν ἐργασίας, προσωρινῶς τῆς ὑποχρεώσεώς του πρός παροχήν (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 92), ἐδικαιοῦτο μάλιστα καί τῶν παροχῶν τῶν ἄρθρων 657, 658 Α.Κ., προκειμένου περί ἀνυπαιτίου κωλύματος διά παροχήν ὑπηρεσιῶν.

Ἀφοῦ ὅμως δέν ἐφαρμόζονται εἰς τήν περίπτωσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112|1920 καί τοῦ β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920, δέν θά προσφύγωμεν εἰς αὐτάς, ἵνα συναγάγωμεν τάς ἐκ τῆς ἀποχῆς ἐν προκειμένῳ συνεπείας (πρβλ. Α.Π. 486|1949, εἰσηγητής *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 9, 56), λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν καί τά χρονικά ὅρια τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558|1930, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καί ἄν ἐπρόκειτο ὑπέρβασις αὐτῶν πάλιν κατά τά ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου τελευταίως νομολογηθέντα (ΕΕΔ 18, 1858) δέν λύεται ἀφ' ἑαυτῆς ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἀλλ' εἶναι πάντοτε ζήτημα τῆς κρίσεως τοῦ Δικαστοῦ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3054|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Μέρμηγκας*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Μαλαφέκας*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Σινάνης, Ε. Ρήγας, δικαστικός ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Ὁ ἐνάγων καί ἤδη ἐκκαλῶν διά τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς του, ἰσχυριζόμενος ὅτι εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου (Στρατιωτική Ὑπηρεσία 651 Α.Β.Υ.Π.) προσελήφθη διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς βοηθός ἀποθηκαρίου, ἀντί ἡμερομισθίου ἀπό 27.12.1952, καί ὅτι ἐκτοτε εἰργάσθη παρ' αὐτῷ μέχρι τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1958, ὅτε προσελθών, μετά βραχείαν ἀπουσίαν λόγῳ ἀσθενείας, διά νά ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, τῷ ἐδηλώθη, ὅτι εἶχεν ἀπολυθῇ, χωρίς νά τῷ καταβληθῇ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 κλπ., ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ τό ἐναγόμενον καί τῷ καταβάλῃ τήν νόμιμον λόγῳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημίωσιν, ἰσουμένην πρός τάς ἀποδοχάς τεσσάρων μηνῶν. Ἡ ἐκκαλουμένη, δεχθεῖσα ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπεχώρη-

σεν οἰκειοθελῶς τῆς ὑπηρεσίας του καὶ ὅτι δὲν ἀπελύθη, ὥστε νὰ δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Π.Υ.Σ., ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀβάσιμον.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Π.Υ.Σ., κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 913/1949, τὸ ὑπὸ ταύτων προβλεπόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα καταβάλλεται εἰς τοὺς δι' οἱονδήποτε λόγον ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1947 ἀπολυθέντας καὶ ἐφεξῆς ἀπολυομένους ἐκτάκτους καὶ ἡμερομισθίους ὑπαλλήλους, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας τοῦ Δημοσίου, ἐξαιρέσει τῶν ἀπολυομένων διὰ ποινικὸν ἢ πειθαρχικὸν ἀδίκημα, ἀποκλειομένης τῆς καταβολῆς αὐτοῖς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ διατάγματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 (ἄρθρον 4, παράγραφος 1, ν.δ. 2698/1953). Τὸ ἐφεσίβλητον, ἀποκρουὸν τὴν ἀγωγήν, ὡς καὶ τὴν ἔφεσιν, ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν διὰ τῆς ἀδικαιολογήτου ἐπὶ 20ήμερον ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας κατήγγειλεν ὁ ἴδιος μονομερῶς τὴν σύμβασιν, ἄλλως δὲ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον αὐθαίρετος ἀπουσία του συνιστᾷ πειθαρχικὸν παράπτωμα καὶ συνεπῶς, ἀπολυθεὶς οὗτος ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης, δὲν ἐδικαιοῦτο τοῦ βοηθήματος.

Ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου μέχρις 11 Ὀκτωβρίου 1958, καθ' ὃ διάστημα καὶ ἀπουσίασεν ὁ ἐκκαλῶν ἐκ τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπηρεσίας του, ἦτο ἀσθενὴς καὶ κλινήρης, πάσχων ἐξ ἕλκους τοῦ στομάχου καὶ ὅτι ἡ παράλειψίς του νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὴν ὑπηρεσίαν του ὀφείλετο εἰς ἀδυναμίαν, ὡς ἐκ τῆς ἀσθενείας του. Εἰς τὴν κρίσιν ταύτην ἄγεται τὸ Δικαστήριον ἐκ τῆς σαφοῦς, ὡρισμένης καὶ εἰς ἰδίαν ἀντίληψιν ἐπιστηριζομένης καταθέσεως τοῦ μάρτυρος ἀποδείξεως, ἧς τὴν ἀλήθειαν δὲν ἀναιρεῖ τὸ ὑπὸ τοῦ μάρτυρος ἀνταποδεικτικὸν κατατεθὲν κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου ἐξέτασίν του «ὅτι ἠρώτησα τὸν ἐνάγοντα διατί ἀπουσιάζει καὶ οὗτος μοῦ ἀπήντησεν ὅτι δὲν μὲ ἐνδιαφέρει, ἂν μὲ διώξετε», διότι τὸ περιστατικὸν τοῦτο, ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τῆς καταθέσεως ταύτης προκύπτει, ἀναφέρεται εἰς ἄλλας προγενεστέρας ἀπουσίας τοῦ ἐνάγοντος καὶ οὐχὶ εἰς τὴν τελευταίαν τοιαύτην, δι' ἣν καὶ ἀπελύθη.

Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα ταῦτα περιστατικά, ἐξ ὧν καὶ παρίσταται δεδικαιολογημένη ἡ ἀπουσία τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του, ἥτις, ὀφειλομένη εἰς ἀσθένειαν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερέβη τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 5 § 3 τοῦ νόμου 2112 καὶ 8 τοῦ β. δ/τος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 καθοριζόμενα ὅρια ἀποχῆς, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀπουσία του αὐτὴ ὡς οἰκειοθελὴς ἀποχώρησις ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, οὐδὲ καὶ συνιστᾷ αὐτὴ πειθαρχικὸν ἀδίκημα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν προμνησθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὥστε νὰ μὴ δικαιοῦται ὁ ἐκκαλῶν μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του, ἣν καὶ δὲν ἀρνεῖται τὸ ἐναγόμενον, τῆς καταβολῆς τοῦ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων ὁριζομένου βοηθήματος. Δεχθεὶς ὀθεν ὁ πρωτόδικος Δικαστὴς ὅτι δὲν ἐβεβαιώθη ἡ ἐπικαλουμένη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀσθένεια καὶ ὅτι συνεπῶς δέον νὰ θεωρηθῇ οὗτος διὰ τῆς ἐπὶ 20ήμερον ἀποχῆς του ὡς οἰκειοθελῶς ἀποχωρήσας τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, μὴ δικαιούμενος ἐκ τούτου τῆς ἀποζημιώσεως τῶν προμνησθεισῶν πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ σωρευομένην βάσιν της τῆς καταβολῆς τοῦ ὑπ' αὐτῶν ὁριζομένου βοηθήματος, οὗτινος καὶ μόνον ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων, ἐσφαλε καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, κατὰ τὸν μοναδικὸν βάσιμον λόγον αὐτῆς, μεταρρυθμισθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὴν ἀπορριπτικὴν ταύτην διάταξίν της, κρατηθῇ δὲ ἡ ὑπόθεσις ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου πρὸς περαιτέρω κατ' οὐσίαν ἔρευναν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 780 Πολ. Δικον., ὅπερ ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ, συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 20 νόμου ΓΩΟΔ'.

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου (Στρατιωτικὴ Ὑπηρεσία Α.Β.Υ.Π. 651) ἀρχικῶς μὲν τὴν 29.12.1952 ὡς ἡμερομίσθιος ἀνειδίκευτος ἐργάτης καὶ ὑπηρέτησεν ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 12.1.1956, ὅτε καὶ ἐστρατεύθη ὡς κληρωτός. Ἀπολυθεὶς δὲ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τὴν 5ην Μαρτίου 1958 ἐπαναπροσελήφθη εἰς τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν ὡς ἐργάτης, λαμβάνων ἡμερομίσθιον δραχμῶν 47. Συνεπῶς μέχρι τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπολύσεώς του, γενομένης διὰ μονομεροῦς ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως (12.10.1958), εἶχεν οὗτος ὑπηρεσίαν, συνυπολογιζομένου καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ὑπηρεσίας του ὡς κληρωτοῦ, ἥτις καὶ λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἐργοδότῃ, κατ' ἄρθρον 8 νόμου 2054/1952, ἄνω τῶν τριῶν ἐτῶν καὶ συνεπῶς, ἀπολυθεὶς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐναγομένου, ἐδικαιοῦτο, συμφώνως ταῖς ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 976/1947 Π.Υ.Σ., ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, ἰσουμένου μὲ τὰς ἀποδοχὰς δύο μηνῶν, ἤτοι δραχμὰς 2.350 (47 Χ 50), δι' ὃ ποσὸν καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος, ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμος, ἀπορριπτομένη κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον αἰτούμενον ποσόν.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΑΡΟΧΑΙ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορήγησιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου

Ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14|1957 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λυγνιτωρυχείων.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς παροχὴν εἰς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἀπασχολουμένους ἐντὸς στοῶν εἰδικῶν ὑποδημάτων προφυλάξεως ἐκ τῶν ὑδάτων, κρανῶν καὶ φορμῶν.—Ἔννοια παροχῆς.—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ διὰ μὴ χορήγησιν αὐτῶν λόγῳ φθορᾶς ἐνδυμασίας του.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.

Κατὰ τὸν XI πρόσθετον ὅρον τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32918|6239|1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐγκριθείσης ὑπ' ἀριθ. 14|1957 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων ἁπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 16, 897) οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους ἐντὸς στοῶν παρέχωσιν εἰδικὰ ὑποδήματα προφυλάξεως ἐκ τῶν ὑδάτων, κράνη καὶ φόρμας, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα ὑπὸ τούτου ἅμα τῇ φθορᾷ των.

Ἀφοῦ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ νόμου 3239|1955 περὶ ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755|1957 (ΕΕΔ 17, 213) αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (περίπτωσις ἡ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως) ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνωτέρω νόμου «ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτιζομένη παρά τινος τῶν δεσμευομένων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καθορισθέντας ὅρους, ἀκυρουμένων τῶν τυχὸν ἀντιθέτων συμφωνιῶν, ἐπεται, ὅτι καὶ ὁ ἀνωτέρω ὅρος τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατέστη ὑποχρεωτικὸς ὅρος τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως.

Ἀνεξαρτήτως δὲ τῆς ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Δικαίου εὐθύνης, τοῦ ἐργοδότου διὰ παράβασιν ὅρου συμβάσεως καὶ κατ' ἄρθρον 3 § 4 τοῦ νόμου 3239|1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας πᾶς τις διὰ συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευόμενος δύναται νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ πᾶσαν αὐτοῦ ζημίαν ἐκ παραβάσεως ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως παρὰ τῶν ἀτομικῶς παραβαινόντων αὐτήν.

Αἱ ἀνωτέρω παροχαί, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν, ἀποτελοῦν προστατευτικὰ μέσα κατὰ τῶν κινδύνων τῆς ἐργασίας ἢ ἄλλως ἐργαλεῖα τῆς ἐργασίας καὶ δὲν ἀποτελοῦσι μισθὸν (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 532, σημ. 3, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 14, 68, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 168, πρβλ. καὶ Α.Π. 362|1957, εἰσηγητὴς *Χ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 638 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Δικαιοῦται ὅμως ὁ μισθωτὸς νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν, συνιστωμένην εἰς τὴν φθορὰν τῶν ἐνδυμάτων του, λόγῳ τῆς μὴ χορηγήσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν (φόρμας, ὡς ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 12629|1959, εἰσηγητὴς *Α. Σταυρός*, ΕΕΔ 19, 86 καὶ λοιπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 85 ἐπ.).

(Ὡς πρὸς τὸ θέμα τῶν ποινικῶν κυρώσεων διὰ παράβασιν ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἴδετε *Γ. Α. Γιαννακόπουλον*, ΕΕΔ 19, 568).

Προεβλήθη ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καταχρηστικὴ ἐν προκειμένῳ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ λόγου ἀπορρίψεως τῆς ἐνστάσεως ταύτης (ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρήσεως δικαιώματος προτείνεται δι' ἀγωγῆς ἢ κατ' ἔνστασιν ἢ κατ' ἀντένστασιν, Α.Π. 83|1960, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 19, 319, ἴδετε καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 319) καὶ τοῦ ὅτι μόνη ἡ βραδεῖα ἄσκησις τοῦ δικαιώματος μισθωτοῦ δὲν συνιστᾷ κατάχρησιν δικαιώματος (ἴδετε Α.Π. 263|1960, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 19, 776 καὶ λοιπὰς εἰς σημειώσεις μος ἐν ΕΕΔ 19, 775), ἐδῶ ἐπρόκειτο περὶ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἀπορρέει ἐκ διατάξεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δικαιώματος δηλαδὴ δημοσίας τάξεως καὶ ἡ ἐνάσκησις αὐτοῦ, κατὰ σειρὰν ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (ἴδετε ΕΕΔ 19, 387), δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ *Π. Θεράπον*, Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη, 1960, σ. 372).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3287/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ράγκας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Γ. Πανταζόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Χάγιος, Χ. Ταντερούδας

Κατὰ τὸν XI ὅρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 14|1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32918|6239 τῆς 18|18 Μαΐου 1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας καὶ ἰσχυούσης ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπρι-

λίου 1957, καὶ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους ἐντὸς στοῶν παρέχωσιν εἰδικὰ ὑποδήματα προφυλάξεως ἐκ τῶν ὑδάτων, κράνη καὶ φόρμας, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα ὑπὸ τούτου ἅμα τῇ φθορᾷ των».

Ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως τῆς τε γραμματικῆς, ἀλλὰ καὶ λογικῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου τούτου τῆς μνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐπεχούσης θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 19 § 2 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἀντικατεστάθη βι' ἄρθρου 10 § 8 τοῦ νόμου 3755]1957, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς τοὺς ἐντὸς στοῶν τῶν μεταλλείων ἀπασχολουμένους εἰδικῶν ὑποδημάτων τελεῖ ὑπὸ τὴν αὐτονόητον προϋπόθεσιν τῆς ὑπάρξεως ἐν αὐταῖς ὑδάτων, εἰς τὴν ἐκ τῶν ὁποίων προφύλαξιν ἀκριβῶς ἀποβλέπει ἡ παροχὴ τούτων, μὴ δυναμένη νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦσα μισθὸν εἰς εἶδος. Οὐδόλως ὅμως τελεῖ ὑπὸ τὴν αὐτὴν προϋπόθεσιν, τῆς ὑπάρξεως τουτέστιν ὑδάτων, ἡ ὑποχρέωσις πρὸς παροχὴν τῆς ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένης φόρμας, ἡ χορήγησις τῆς ὁποίας εἰς τοὺς ἐν ταῖς στοαῖς τοῦ μεταλλείου ἀπασχολουμένους εἶναι, κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ὑποχρεωτική, ἀποβλέπουσα ἐν πολλοῖς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄνω ὅρου τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ εἰς τὴν διὰ τῆς χρήσεως αὐτῆς διάσωσιν ἀπὸ τῆς ρυπάνσεως καὶ φθορᾶς τῆς ἰδίας ἐνδυμασίας τῶν ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας (ἐντὸς στοῶν) ἐργαζομένων.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐκκαλούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας τὴν 16.1.1957 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας καὶ εἰργάσθη ἐκτοτε ὡς ξυλοβέτης εἰς τὰς ὑπογείους στοὰς τῶν ἐν Λαυρίῳ μεταλλείων της μέχρι τῆς 20.9.1958, ὅτε καὶ ἀπελύθη, κατόπιν διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῶν μεταλλείων τούτων. Τὰ εἰρημένα μεταλλεῖα εἶναι γενικῶς ξηρά, μὴ παρουσιάζοντα τὰ εἰς τὰ πλεῖστα τῶν μεταλλείων φαινόμενον τῆς ροῆς ὑδάτων ἐντὸς τῶν στοῶν, ὥστε νὰ παρίσταται εὐχερὴς ἡ κίνησις πρὸς ἐργασίαν ἄνευ τῆς χρήσεως εἰδικῶν ὑποδημάτων πρὸς προφύλαξιν ἐκ τῶν ὑδάτων, εἰδικῶς δὲ εἰς τὰ μέτωπα ἐργασίος, ἐν οἷς εἰργάσθη κατὰ καιροὺς ὁ ἐφεσίβλητος καὶ καθ' ὅλον τὸ ρηθὲν διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του δὲν ὑπῆρχον παντάπασιν ὕδατα, ὡς τὰ περιστατικὰ ταῦτα βεβαιοῦνται, ἰδίᾳ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἐχόντων ἀπάντων ἰδίαν ἀντίληψιν τοῦ πράγματος. Ἐντεῦθεν δὲν ὑφίστατο ὑποχρέωσις τῆς ἐκκαλούσης διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῷ τῶν ὑπὸ τῆς προδιαληφθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένων εἰδικῶν ὑποδημάτων, παρεχομένων, κατὰ τὰ ἄνω, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προφυλάξεως ἐκ τῶν ὑδάτων, ἐλλειπόντων ἐν προκειμένῳ. Βεβαιοῦται περαιτέρω, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα παρέλειψε τὴν ὑποχρέωσίν της πρὸς παροχὴν τῷ ἐφεσιβλήτῳ τῆς ὑπὸ τῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένης φόρμας καὶ καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς παρ' αὐτῇ ἀπὸ 1.4.1957 μέχρι καὶ τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἀπολύσεως του (20.9.1958) ἐν ταῖς στοαῖς τῶν εἰρημένων μεταλλείων της ἀπασχολήσεώς του. Ἐκ τῆς ἀθετήσεως τῆς ἐν λόγῳ ὑποχρεώσεώς της περιῆλθεν αὐτὸς (ἐφεσίβλητος) εἰς τὴν ἀνάγκην χρησιμοποιήσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπασχολήσεώς του ἐν τῇ ἄνω ἐργασίᾳ του ἰδίας ἐνδυμασίας, προμηθευθεὶς ἐκ τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου τρεῖς ὑποδύτας (ὑποκάμισα) ἀξίας δραχ. 135 (3 X 45) καὶ δύο περισκελίδας ἀξίας δραχ. 140 (2 X 70), ἤτοι ἐδαπάνησεν ἐν συνόλῳ διὰ τὴν προμήθειαν τῶν εἰδῶν τούτων, ἅτινα καὶ παντελῶς ἐφθάρησαν ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως των κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀπασχολήσεώς του ἐν τῇ ἐργασίᾳ του καὶ καθ' ὅλον τὸ ρηθὲν διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του (1.4.1957—20.9.1958), τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 275, ὅση καὶ ἡ ἀξία—κατὰ τὰ ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιούμενα — δύο φορμῶν, ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης εἰς τὰς ἀποθήκας της διατιθεμένων τοιούτων, αἵτινες τῷ ἐπῆρκουν ἐν προκειμένῳ, παρεχόμεναι δὲ τυχὸν ὑπ' αὐτῆς θὰ ἐφθείροντο ἐκ τῆς χρήσεώς των κατὰ τὸ ρηθὲν διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς του ἐν ταῖς στοαῖς τῶν μεταλλείων της. Ἐντεῦθεν ἀνακύπτει ἀξίωσις ἀποζημιώσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τὴν ἂν ὑπέστη ζημίαν ταύτην ἐκ τῆς ἀθετήσεως τῆς εἰρημένης ὑποχρεώσεως τῆς ἐκκαλούσης τῶν δραχμῶν 275 καὶ καθ' ὃ ποσὸν ἔδει νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἐνδικος ἀγωγή του. Ἡ ἄσκησις δὲ τῆς ἀξιώσεως ταύτης ἀποζημιώσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου οὐδόλως παρίσταται, καθ' ἃ ἀβασίλως ἡ ἐκκαλοῦσα ὑποστηρίζει, ὡς γενομένη κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος (281 Α.Κ.), ἐκ τοῦ γεγονότος καὶ μόνον τῆς προβολῆς ταύτης μετὰ πάροδον ἐτῶν καὶ πλέον ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ μεταλλείου ὑπ' αὐτῆς καὶ τῆς ἐντεῦθεν οἰκονομικῆς ζημίας της καὶ κρίσεως, οὐδὲ καὶ ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου ἑτέρου περιστατικοῦ, τῆς χορηγήσεως δηλονότι ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης εἰς τὸν ἐφεσίβλητον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, πέραν τοῦ νομίμου μισθοῦ καὶ ἄλλων, ἐξ ἐλευθεριότητος, παροχῶν εἰς εἶδος (οἷον δωρεὰν κατοικίας, φωτισμοῦ, θερμάνσεως, τροφίμων ἐπὶ ἐκπτώσει τῆς ἀξίας των) καὶ εἰς χρῆμα (ἐπίδομα «πρίμ»), ὧν ἡ ἀξία ὑπερκαλύπτει τὴν ὧδε ζημίαν του ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως τῆς φόρμας, καθ' ὅσον αἱ οἰκειοθελεῖς παροχαὶ αὗται, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, εἰς διάφορον ὅλως ἀπέβλεπον σκοπὸν καὶ εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῆς ἐκκαλούσης, χορηγούμεναι εἴτε πρὸς μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν καὶ ἐπαύξησιν τῆς παραγωγῆς (ἐπίδομα «πρίμ»), εἴτε καὶ ὡς μέσον εὐχεροῦς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, δοθέντος ὅτι τὰ περὶ ὧν πρόκειται μεταλλεῖα κεῖνται μακρὰν τῆς μονίμου κατοικίας τῶν εἰς ταῦτα ἀπασχολουμένων ἐργατῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐφεσίβλητος. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε, κατ' ἀρχήν, τὴν τοιαύτην ἔνστασιν τῆς ἐκκαλούσης περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐν προκειμένῳ δικαιώματος τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως. Ἐσφαλεν ὅμως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα, κατὰ πεπλανημένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, τὴν ὕπαρξιν ὑδάτων ἐν ταῖς στοαῖς τοῦ μεταλλείου, εἰς ἃς ἀπησχολήθη ὁ ἐφεσίβλητος, καὶ ἐντεῦθεν τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐκκαλούσης πρὸς παροχὴν αὐτῷ καὶ εἰδικῶν ὑποδημάτων καὶ ἐπιδικάσασα μετὰ ταῦτα τῷ ἐφεσιβλήτῳ, κατὰ πεπλανημένην ἐκτίμησιν καὶ ἐσφαλμένον περαιτέρω ὑπολογισμὸν καὶ τῆς λοιπῆς ζημίας τούτου ἐκ τῆς μὴ χορη-

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Δυσμενής μεταχείρισις διά Κανονισμοῦ ἀπὸ ἀπόψεως ἐξουσιοδοτήσεως Νόμου

Ἐξουσιοδοτική διάταξις ἄρθρου 6 Ν.Δ. 1254|1949.—Ἀνεπέρειστον δυσμενοῦς κατὰ Κανονισμὸν μεταχειρίσεως τῶν ἀπομακρυνομένων διὰ λόγους ἀσφαλείας φορτοεκφορτωτῶν, διὰ τῆς χορηγήσεως εἰς αὐτοὺς μειωμένης ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἔναντι τῆς εἰς τοὺς τῶν ἑτέρων κατηγοριῶν δικαιούχων παρεχομένης, ἐπὶ τῆς ἐξουσιοδοτικῆς νομοθετικῆς διατάξεως, μὴ ποιουμένης τοιαύτας διακρίσεις, οὐδὲ δυναμένης νὰ ἔχῃ τὴν ἔννοιαν, ὅτι διὰ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν ταύτης ἐκδιδομένων Κανονισμῶν δύναται νὰ θεσπίζωνται διατάξεις δυσμενοῦς μεταχειρίσεως, συνδεόμεναι πρὸς τοὺς λόγους ἀπομακρύνσεως ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός των.

Ἡ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Φορτοεκφορτωτὴς ἐν τῷ λιμένι Πατρῶν, στερηθεὶς τῆς ἀδείας ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του διὰ λόγους ἀσφαλείας, ὡς ἐπικίνδυνος καὶ ἀκατάλληλος (ἴδετε ὡς πρὸς τοῦτο Σ.Ε. 2094|1958, εἰσηγητὴς *Η. Καμπίτσης*, ΕΕΔ 18, 269, Σ.Ε. 215|1957, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 153, Σ.Ε. 40|1960, εἰσηγητὴς *Α. Τσοῦτσος*, ΕΕΔ 19, 219, Σ.Ε. 683|1960, εἰσηγητὴς *Δ. Καρβελᾶς*, ΕΕΔ 19, 482), δι' αἰτήσεώς του πρὸς τὸ Κ.Α.Φ. Λιμένος Πατρῶν ἐζήτησε τὴν χορήγησιν τοῦ σχετικοῦ βοηθήματος.

Δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος Πατρῶν ἐχορηγήθη εἰς αὐτὸν ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 4.500, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 § 2 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5165|2|12|25.1.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος σχετικοῦ Κανονισμοῦ.

Τὴν ἀπόφασιν ταύτην προσέβαλεν ὁ φορτοεκφορτωτὴς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προβάλλων ὅτι αἱ διατάξεις τῆς ὡς εἰρηται κανονιστικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δι' ὧν καθορίζεται μειωμένη ἀποζημίωσις διὰ τοὺς ἀπολυομένους διὰ λόγους ἀσφαλείας, εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὴν ἐξουσιοδοτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 1254|1949 (ΕΕΔ 8, 1008) καὶ ὅτι αἱ διατάξεις τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, δι' ὧν ἀναγνωρίζεται δικαίωμα μηνιαίου βοηθήματος εἰς τοὺς ἀπομακρυνομένους λόγῳ γήρατος, ἀσθενείας καὶ ἀτυχήματος, εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὸν νόμον, παραμεριζομένων δὲ καὶ μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τούτων τὰ διὰ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις παρεχόμενα βοηθήματα θὰ ἦσαν κατὰ πολὺ ἀνώτερα.

Ἐπεκαλέσθη ἐπίσης ὁ αἰτῶν καὶ ἄνισον μεταχείρισιν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1406|1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Σαφαρῆς, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως, ὁ αἰτῶν, τέως φορτοεκφορτωτὴς ἐν τῷ Λιμένι Πατρῶν καὶ στερηθεὶς τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του καὶ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ του βιβλιαρίου διὰ λόγους ἀσφαλείας, ὡς ἐπικίνδυνος καὶ ἀκατάλληλος, προσβάλλει τὴν ἀριθ. 374 τῆς 8 Ἰουλίου 1959 ἀπόφασιν τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος Πατρῶν περὶ χορηγήσεως αὐτῷ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως, καθορισθείσης, συμφώνως πρὸς τὰ ὁριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 24 § 2 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5165|2|12|25.1.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος σχετικοῦ Κανονισμοῦ, τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 840, κατὰ τοὺς περὶ τούτου ἐν μέρει βασίμους λόγους τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως.

Κατ' ἄρθρον 766α Πολ. Δικ., ἀποδεικνυομένης τῆς ἐκτελέσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον, δεχόμενον ὁριστικῶς καὶ κατ' οὐσίαν τὴν ἔφεσιν καὶ ἀπορρίπτον ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, διατάσσει, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις, ὑποβαλλομένῃ διὰ τοῦ κυρίου ἢ προσθέτου δικογράφου τῆς ἐφέσεως κλπ., τὴν ἐπαναφορὰν τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐξαφανισθείσης ἢ μεταρρυθμισθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς νομίμως ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ἀπὸ 1.10.1959 ἀποδείξεως, ὑπογεγραμμένης, καθ' ὃ ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὑπὸ τοῦ ἔχοντος εἰδικὴν ἐντολὴν πρὸς εἰσπραξιν χρημάτων πληρεξουσίου δικηγόρου τοῦ ἐφεσιβλήτου Χ.Τ., ἀποδεικνύεται, ὅτι εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου, κηρυχθείσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, κατεβλήθη αὐτῷ τὸ ἐπιδικασθὲν κεφάλαιον ἐκ δραχμῶν 840 μετὰ τῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρι τῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας (1.10.1959) τόκων, ἤτοι τῷ κατεβλήθησαν ἐν ὅλῳ δραχμαὶ 862.50, ἐνῷ οὗτος (ἐφεσίβλητος) ἐδικαιοῦτο, κατὰ τὰ ἄνω, διὰ κεφάλαιον δραχμὰς 275, εἰς ὃ ποσὸν περιορίζεται τὸ ἐπιδικασθὲν τοιαῦτο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀνερχόμενον μετὰ τῶν τόκων ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρι καὶ τῆς γενομένης κατὰ τὰ ἄνω καταβολῆς (1.10.1959) εἰς δραχμὰς 283.50. Ὅθεν δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐφεσίβλητος εἰς ἀπόδοσιν τῇ ἐκκαλούσῃ τοῦ ἐπὶ πλέον, ἀχρεωστήτως ληφθέντος, ποσοῦ τῶν δραχμῶν 579, καθισταμένης ἐν μέρει δεκτῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τῆς ἐκκαλούσης, διατυπουμένης ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως της.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Άντισυνταγματική ή κράτησις έξ εισπράξεων έλευθέρων φορτοεκφορτωτών

Επιβολή είδικής άναλόγου έπαυξήσεως τιμολογίων φορτοεκφορτωτών ύπέρ Κεφαλαίου Άποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών.—Άκυρότης άποφάσεων, έξερχομένων της έξουσιοδοτήσεως του άρθρου 6 Ν.Δ. 1254]1949.—Άρχή έκ του άρθρου 3 του Συντάγματος.— Ίσότης των Έλλήνων Έναντι του Νόμου.—Άντισυνταγματική ή διάταξις του άρθρου 26 Ν.Δ. 3083]1954 περί κρατήσεως έκ των εισπράξεων έλευθέρων φορτοεκφορτωτών ύπέρ των μονίμων.

Διά του άρθρου 6 του ν.δ. 1254]1949 (ΕΕΔ 8, 1008) (περί της συνταγματικότητος του όποίου ίδετε ΕΕΔ 19, 509, ένθα νομολογία και σημειώσεις μας) ώρίσθη, ότι «προτάσει της οίκείας Έπιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος ή Ξηράς δύναται νά έπιβάλληται είδική άνάλογος έπαύξησις των τιμολογίων φορτοεκφορτωτικών έργασιών, βαρύνουσα τόν φορτοπαραλήπτην, άνάλογος δέ κράτησις των τιμολογίων τούτων, βαρύνουσα τούς έργάτας, πρός σχηματισμόν Κεφαλαίου διά τήν καταβολήν άποζημιώσεως (έφ' άπαξ ή περιοδικής) είς τούς φορτοεκφορτωτάς έκείνους, τών όποίων τήν άπομάκρυνσιν ήθελε κρίνει έπιβεβλημένην ή έν λόγω Έπιτροπή, είτε διά τήν άσφάλειαν διεξαγωγής τών φορτοεκφορτωτικών έργων, είτε πρός άποκατάστασιν σχετικής ίσορροπίας μεταξύ προσφοράς καί ζητήσεως έργασίας είς τάς φορτοεκφορτωτικάς έργασίας.

Τά τής έν γένει έφαρμογής του παρόντος άρθρου όρίζονται δι' άποφάσεων του Ύπουργ-

---

άριθ. 5165]2112]25 Ίανουαρίου 1957 άποφάσεως του Ύπουργού Έργασίας έγκριθέντος σχετικού Κανονισμού (Έφ. Κυβ. τεύχ. Β' φ. 80]8.3.1957).

Ό Κανονισμός ούτος έξεδόθη έπί τή βάσει του άρθρου 6 του ν. δ]του 1254]1949, όρίζοντος ότι: «Προτάσει τής οίκείας Έπιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος ή Ξηράς δύναται νά έπιβάλληται, δι' άποφάσεως του Ύπουργού Έργασίας, είδική άνάλογος έπαύξησις τών τιμολογίων φορτοεκφορτωτικών έργασιών, βαρύνουσα τόν φορτοπαραλήπτην, άνάλογος δέ κράτησις τών τιμολογίων τούτων, βαρύνουσα τούς έργάτας πρός σχηματισμόν κεφαλαίου διά τήν καταβολήν άποζημιώσεως (έφ' άπαξ ή περιοδικώς) είς τούς φορτοεκφορτωτάς έκείνους, τών όποίων τήν άπομάκρυνσιν ήθελε κρίνει έπιβεβλημένην ή έν λόγω Έπιτροπή, είτε διά τήν άσφάλειαν διεξαγωγής τών φορτοεκφορτωτικών έργων, είτε πρός άποκατάστασιν σχετικής ίσορροπίας μεταξύ προσφοράς καί ζητήσεως έργασίας είς τάς φορτοεκφορτωτικάς έργασίας. Τά τής έν γένει έφαρμογής του παρόντος άρθρου όρίζονται δι' άποφάσεων του Ύπουργού Έργασίας, δημοσιευομένων είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως. Έν τῷ έγκριθέντι σχετικῷ, κατά τήν ήγουμένην σκέψιν, Κανονισμῷ Λιμένος Πατρῶν περιελήφθη έν άρθρῳ 24 § 2 αύτου διάταξις, καθ' ήν: «Διά τήν περίπτωσιν τής λόγῳ πειθαρχικής ποινής άπομακρύνσεως έκ του έπαγγέλματος, ώς καί τήν περίπτωσιν δ' τής παραγράφου 2 του άρθρου 17 (τών άπομακρυνομένων, ώς ό αίτών, έξ είδικου λόγου πρός προστασίαν τής άσφαλείας καί τάξεως έν τῇ διεξαγωγῇ τών φορτοεκφορτωτικών έργασιών) τό ποσόν τής έφ' άπαξ άποζημιώσεως όρίζεται είς δέκα (10) μηνιαία βοηθήματα, άτινα θά έλάμβανεν ό άπομακρυνόμενος έκ τής έργασίας, έάν έδικαιοῦτο μηνιαίου βοηθήματος, ύπολογιζομένου κατά τάς διατάξεις του παρόντος». Άλλά ή τοιαύτη δυσμενής καί κατά παρέκκλισιν τών λοιπών διατάξεων του Κανονισμού μεταχείρισις τών έκ τών άνωτέρω λόγων άπομακρυνομένων, διά τής χορηγήσεως είς αύτούς μειωμένης τής άσφαλιστικής παροχής έναντι τής είς τούς τών έτέρων κατηγοριών δικαιούχων παρεχομένης, δέν δύναται νά εύρῃ έρεισμα είς τήν άνωτέρω έξουσιοδοτικήν νομοθετικήν διάταξιν, ήτις δέν ποιεῖται τοιαύτας διακρίσεις, ούδέ δύναται νά έχῃ τήν έννοιαν, ότι διά τών κατ' έξουσιοδότησιν ταύτης έκδιδομένων Κανονισμών δύναται νά θεσπίζωνται διατάξεις δυσμενούς μεταχειρίσεως, συνδεόμεναι πρός τούς λόγους, δι' ούς οί φορτοεκφορτωταί άπομακρύνονται του έπαγγέλματός των. Έφ' όσον συνεπῶς ή προσβαλλομένη άπόφασις έστηρίχθη, κατά τόν καθορισμόν τής είς τόν αίτοῦντα χορηγηθείσης μειωμένης παροχής, είς τήν άνίσχυρον ταύτην διάταξιν του Κανονισμού, τυγχάνει άκυρωτέα, κατά τόν βάσιμον σχετικόν λόγον άκυρώσεως.

Οί λοιποί λόγοι άκυρώσεως, οί άναφερόμενοι είς τό ύψος τής χορηγητέας τῷ αίτοῦντι παροχής, λόγῳ του ότι περιελήφθησαν έν τῷ Κανονισμῷ καί κατηγορίαι προσώπων, αίτινες δέν δικαιοῦνται, κατά τούς ίσχυρισμούς του αίτοῦντος, βοηθήματος κατά νόμον, είναι άπορριπτέοι ώς άναπόδεικτοι.

γοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Ἐνῷ δὲ ἡ ἀνωτέρω διάταξις ὑπῆρξε σαφὴς καὶ δὲν ἔχρηζεν ἑρμηνείας, ἀφοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀμφισβητηθῇ, ὅτι ἀνεφέρετο εἰς τοὺς δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἐφωδιασμένους φορτοεκφορτωτάς, ὁ Νομοθέτης τοῦ μεταγενεστέρου ν.δ. 3083]1954 (ἄρθρον 26) (ΕΕΔ 18, 1171) ὥρισεν, ὅτι «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 1254]1949, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5167]1931 «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας Ξτοῦ Κράτους φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν», δι' ἧς προβλέπεται κράτησις ἐπὶ τῶν τιμολογίων φορτοεκφορτώσεων, βαρύνουσα τοὺς ἐργάτας, πρὸς σχηματισμὸν Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν, εἶναι ὅτι ἡ κράτησις αὕτη ἐνεργεῖται ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ συνόλου τῶν φορτοεκφορτωτικῶν δικαιωμάτων τῶν ἐργατῶν καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸ οἰκεῖον Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οἱ ἐργασθέντες εἶναι ἐφωδιασμένοι ἢ μὴ δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ, ὅπερ χρησιμοποιεῖται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ἀποζημίωσιν διὰ περιοδικῆς ἢ ἐφ' ἅπαξ παροχῆς τῶν μονίμων φορτοεκφορτωτῶν, τῶν ἐφωδιασμένων δι' ἄδειας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος φορτοεκφορτωτοῦ».

Ὁπωσδήποτε ἡ ἀνωτέρω διάταξις, μὴ οὖσα ἑρμηνευτικὴ (πρβλ. Α.Π. 273]1959, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς Θ. *Σταυράπουλος*, ΕΕΔ 18, 699), ἰσχυσεν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς καὶ οὐχὶ κατ' ἀνάδρομον δύναμιν.

Κρίνεται ὅμως ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως ὡς ἀντισυνταγματική, προσβάλλουσα τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος (οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικεῖου Θεσσαλονίκης 998]1955, εἰσηγητὴς Σ. *Τούσας*, ΕΕΔ 14, 867).

Ἂν τὰ Δικαστήρια ἐνεβάθυνον, ὡς πρέπει, περισσότερον εἰς τὴν ἔρευναν τῶν διατάξεων ἀπὸ ἀπόψεως συνταγματικοῦ κύρους αὐτῶν, πολλαὶ πράγματι διατάξεις τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας θὰ ἐκηρύσσοντο ἄκυροι καὶ θὰ ἠναγκάζετο ὁ Νομοθέτης νὰ προσέχῃ περισσότερον κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ θέσπισιν κανόνων δικαίου.

Δικαίως λοιπὸν πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης.

Ἐφετείου Θεσσαλονίκης 16/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Ρετάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφετης κ. *Κ. Χριστοδουλίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσότσικας, Α. Δαμασκηνίδης

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ δ]τος τῆς 4]9.3.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν», δι' οὗ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 5167]1931 ἐκωδικοποιήθησαν αἱ διατάξεις τῶν νόμων 3459]1928 καὶ 5167]1931, εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις εἰς τοὺς διαφόρους λιμένας τοῦ Κράτους ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία εἰς ἐργάτας μὴ ἐφωδιασμένους δι' ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ (δηλαδὴ διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος), καὶ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἰδίου δ]γματος, ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 1254]1949, προτάσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος ἢ Ξηρᾶς, δύναται νὰ ἐπιβάλληται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰδικὴ ἀνάλογος ἐπαύξησις τῶν τιμολογίων ταύτων, βαρύνουσα τοὺς ἐργάτας, πρὸς σχηματισμὸν κεφαλαίου διὰ τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως (ἐφ' ἅπαξ ἢ περιοδικῶς) εἰς τοὺς φορτοεκφορτωτὰς ἐκείνους, τῶν ὁποίων ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ ἤθελε κρίνει τὴν ἀπομάκρυνσιν, ἐπιβεβλημένην εἴτε διὰ τὴν ἀσφάλειαν διεξαγωγῆς τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἔργων, εἴτε πρὸς ἀποκατάστασιν ἰσορροπίας μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐργασίας εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας. Περαιτέρω, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 27 § 1 καὶ 28 § 1 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24058] 58 τῆς 15]27.2.1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Β. Ἑλλάδος ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ τοῦ βάσει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἄνω δ]τος ἀπὸ 4.9.1932 συσταθέντος ἐν Θεσσαλονίκῃ νομικοῦ προσώπου (ἄρθρον 6 νόμου 6178]1934), ἐπονομαζομένου Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος Θεσσαλονίκης (ἐκκαλοῦν), εἰς τοῦτο τὸ μὲν ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς πάντες οἱ ἐργάται φορτοεκφορτωταί, οἱ ἐφωδιασθέντες ἢ ἐφωδιζόμενοι διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ βάσει τῶν κειμένων περὶ φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν διατάξεων, τὸ δὲ δὲν ὑπάγονται οἱ κατὰ τὸν πληθωρισμὸν τῆς ἐργασίας προσλαμβανόμενοι ἐλεύθεροι ἐργάται, καὶ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ἄνω Κανονισμοῦ ὡς πόρος τοῦ ἄνω Κ.Α.Φ., μεταξὺ ἄλλων, εἶναι καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35940]23.6.1946

κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἄνω δ]τος τῆς 4]9.3.1932 (ἄρθρον μόνον § 3 νόμου 5167]1931), ὁρισθεῖσα κράτησις ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε εἰσπραττομένων ἐργατικῶν δικαιωμάτων, βαρύνουσα τοὺς ἐργάτας φορτοεκφορτωτάς. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὑπὲρ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς ἄνω κράτησις βαρύνει μόνον τοὺς διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος ἐφωδιασμένους ἐργάτας, ὑπὲρ τῶν ὁποίων καὶ μόνον ἀναγνωρίζεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἐκκαλοῦντος, καὶ οὐχὶ τοὺς διὰ τὴν περίπτωσιν πληθώρας ἐργασίας προσλαμβανομένους, οἵτινες ρητῶς ἀπεκλείσθησαν τοῦ εὐεργετήματος τούτου.

Ἐν ὄψει τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2150 τῆς 31.6.1953 ἀπόφασις τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20293]1953 τῆς 15.9.1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Β. Ἑλλάδος, δι' ἧς κατὰ συμπλήρωσιν τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡρίσθη, ὅτι ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς ἐλευθέρους ἢ ἐπ' εὐκαιρίᾳ προσλαμβανομένους εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις τοῦ λιμένος ἐργάτας καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τὰς ὁριζομένας ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων, καταργηθείσης ἀντιστοίχως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος. Αἱ ἀποφάσεις αὗται εἶναι ἄκυροι, καθ' ὃ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ δ]τος τῆς 4]9.3.1932 καὶ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 1254]1949, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν ὁποίων αἱ ἐκ τοῦ Κ.Α.Φ. ἀποζημιώσεις χορηγοῦνται μόνον εἰς τοὺς διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος ἐφωδιασμένους φορτοεκφορτωτάς, περὶ τῆς ἐπιβαλλομένης ἀπομακρύνσεως τῶν ὁποίων δύναται νὰ κρίνῃ ἡ Ἐπιτροπὴ Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, ἐνῷ διὰ τῶν ἄνω ἀποφάσεων χορηγεῖται ἀποζημίωσις εἰς πρόσωπα μὴ ἐφωδιασμένα διὰ τοῦ ἄνω βιβλιαρίου καὶ περὶ τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ὁποίων δὲν ὑφίσταται περίπτωσις νὰ ἀποφανθῇ ἡ ἁρμοδία Ἐπιτροπή. Ταῦτα ὅθεν δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη, ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὰς ὡς ἄνω διατάξεις καὶ ἀπορριπτέος ὁ δεύτερος τῆς ἐφέσεως λόγος.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, ὁρίζοντος ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἀπέναντι τοῦ νόμου, καθιεροῦται καὶ ἡ ἀρχή, ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν δικαιοῦται βάσει τῶν αὐτῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων νὰ παιῇται ἐπὶ ὡρισμένης κατηγορίας προσώπων διάκρισιν μεταξὺ τούτων, ἐπιβάλλων εἰς ὡρισμένα ἐξ αὐτῶν οἰκονομικὰς ἐπιβαρύνσεις καὶ ἐξ ἀντιθέτου στερῶν ταῦτα ἑτέρων εὐεργετημάτων, ἅτινα ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις παρέχει εἰς ἕτερα πρόσωπα, ἐναντίων τῶν αὐτῶν ἐπιβαρύνσεων, ἐκτὸς ἐὰν λόγοι γενικωτέρου κοινωνικοῦ καὶ ἐν γένει δημοσίου συμφέροντος, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ, ἐπιβάλλουσι τὴν μέχρι ὡρισμένου ὁρίου διάφορον μεταχείρισιν των (Α.Π. 332]1959, ΝοΒ 7, 1081, Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις § 3).

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ν.δ. 3083]1954 ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 1254]1949, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ κωδ. νόμου 5167 «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Κράτους φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν», δι' ἧς προβλέπεται κράτησις ἐπὶ τῶν τιμολογίων φορτοεκφορτώσεων, βαρύνουσα τοὺς ἐργάτας, πρὸς σχηματισμὸν Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν, εἶναι ὅτι ἡ κράτησις αὕτη ἐνεργεῖται ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ συνόλου τῶν φορτοεκφορτωτικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐργατῶν καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸ οἰκεῖον Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οἱ ἐργασθέντες εἶναι ἐφωδιασμένοι ἢ μὴ δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ, ὅπερ χρησιμοποιεῖται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ἀποζημίωσιν διὰ περιοδικῆς ἢ ἐφ' ἅπαξ παροχῆς τῶν μονίμων φορτοεκφορτωτῶν καὶ ἐφωδιασμένων δι' ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος φορτοεκφορτωτοῦ. Οὕτω καὶ ἐν ὄψει τῆς ἀκυρότητος τῶν ὑπ' ἀριθ. 2150]1953 καὶ ὑπ' ἀριθ. 20253]53]1953 ἀποφάσεων τοῦ Νομάρχου καὶ Ὑπουργοῦ Βορείου Ἑλλάδος ἀντιστοίχως, ἡ ὡς ἄνω διάταξις, καθιεροῦσα ἀνισότητα μεταξὺ τῆς αὐτῆς κατηγορίας προσώπων, τῶν ἐργαζομένων τουτέστι εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις τῶν λιμένων, εἰς τινὰ τῶν ὁποίων παρέχει εὐεργετήματα καὶ οἰκονομικὰ πλεονεκτήματα ἐναντίων τῶν αὐτῶν ἐπιβαρύνσεων, εἰς ἃς ἅπαντα τὰ πρόσωπα τῆς αὐτῆς κατηγορίας ὑποβάλλει, χωρὶς ἡ διάκρισις αὕτη νὰ ἐπιβάλληται ἐκ λόγων κοινωνικοῦ ἢ γενικωτέρου δημοσίου συμφέροντος, ἀντιστρατευομένη μάλιστα εἰς τοῦτο, καθ' ὃ ὑποχρεοῦσα τοὺς πενεστέρους ἐκ τῶν ἐργαζομένων, οἵοι οἱ μὴ δικαιούμενοι ἀποζημιώσεως, εἰς καταβολὴν ὑπὲρ εὐπορωτέρων τοιούτων, εἶναι ἀντισυνταγματική, τῶν ἐλευθέρων ἐργατῶν τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης μὴ ὑποχρεουμένων νὰ καταβάλλωσιν εἰσφορὰς ὑπὲρ τοῦ ἐκκαλοῦντος. Ταῦτα ὅθεν δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη οὐδαμῶς ἐσφάλη.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

I. ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Ἀναστολή ἐκτελέσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου

Ἔλλειψις ἐν τῷ καταστατικῷ διατάξεων περὶ τρόπου καὶ χρόνου γνωστοποιήσεως τῆς προσκλήσεως διὰ σύγκλησιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως — Τήρησις ἐν τούτῳ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν ἐπιτοπίων συνηθειῶν.— Μὴ ἔκλογὴ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὁριζομένης προθεσμίας.—Δυνατὴ ἐν τούτοις ἡ ἐκλογὴ αὐτῆς μεταγενεστέρως.

Προέδρου Πρωτοδικῶν Ροδόπης [63] 1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Π. Βουγᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Μπερτινούσης, Θ. Ζωγραφόπουλος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, διώκουσα τὴν ἀναστολὴν ἐκτελέσεως ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ καθ' οὗ αὕτη στρέφεται σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον Κομοτινῆς», καθ' ἣν διεξήχθη ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν μελῶν ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἔλεγχον τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ σωματείου τούτου, ἐπὶ τοῖς λόγοις ὅτι α) διὰ τὴν σύγκλησιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως δὲν ἐτηρήθη ἡ νόμιμος προθεσμία προσκλήσεως τῶν μελῶν, β) αὐτὴ κεῖται εἰς τὰ ἄρθρα 12 καὶ 28 τοῦ καταστατικοῦ, γ) μετέσχον τῆς γενικῆς συνελεύσεως ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου ἀνηκόντων σωματείων πρόσωπα μὴ ἔχοντα τὴν ἰδιότητα ταύτην, δ) τὰ σωματεῖα, ὧν ἀντιπρόσωποι μετέσχον τῆς γενικῆς συνελεύσεως, εἶχον παύσει νὰ εἶναι μέλη τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, ε) ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς διεξήχθη ἄνευ προηγουμένης ἐκλογῆς ἐφορευτικῆς πρὸς τοῦτο καὶ δὴ ὑπὸ τὴν προεδρείαν Δικαστοῦ καὶ στ) δὲν ἐλήφθη διὰ τῆς νομίμου πλειοψηφίας, νόμιμον εὑρίσκει ἔρεισμα ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 102 Α.Κ., ὁρμοδίως δὲ βάσει τούτου φερομένη ἐνώπιον ἡμῶν καὶ νομίμως εἰσαγομένη κατ' ἄρθρον 634 ἐπέκ. Πολ. Δικονομίας (Ἀποστολοπούλου, Ὁ Πρόεδρος Πρωτ. ἔκδ. δ' § 470) ἐξεταστέα οὐσίᾳ ἀποβαίνει.

Οὔτε τὸ ἄρθρον 12 § 1 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις, ὅπερ προβλέπει περὶ τῆς συγκλήσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως, οὔτε ἄλλη τις διάταξις αὐτοῦ ὁρίζει τὰ τοῦ τρόπου τῆς γνωστοποιήσεως τῆς προσκλήσεως διὰ τὴν συνέλευσιν ἢ τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου δέον νὰ γνωστοποιῆται ἡ πρόσκλησις καὶ συνεπῶς τὸ ἔχον τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συγκαλέσῃ ταύτην ὄργανον πρέπει νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὰς ὀρθὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τὰς ἐπιτοπίους συνηθείας (Πρ. Ἀθ. 4254/1945, ΕΕΝ ιβ' 101).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, περὶ τῆς συγκλήσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς 26ης Ἰουλίου 1959, ἧς τὸ κῦρος ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, ἀνηρτήθη εἰς τὸν πίνακα ἀνακοινώσεων τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου ἡ ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1959 πρόσκλησις, ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως, ὡς ἐπιτάσσει τὸ ἄρθρον 12 § 1 τοῦ καταστατικοῦ. Ἡ οὕτω γενομένη γνωστοποίησις ἐξ ἡμέρας πρὸ τῆς ἡμέρας συγκλήσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως πληροῖ, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰς ἐπιτοπίους συνηθείας, ἐν ὄψει καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐνταῦθα δὲν ἐκδίδονται ἡμερήσιαι ἐφημερίδες, ἀλλὰ μόνον ἑβδομαδιαῖαι τοιαῦται, λίαν περιωρισμένης κυκλοφορίας, καὶ ἑπομένως ὁ ὑπὸ στοιχεῖον α' ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει λόγος ἀκυρότητος τῆς κατὰ τὴν γενικὴν συνέλευσιν ταύτην ληφθείσης ἀποφάσεως δὲν φαίνεται πιθανὸν ὅτι θέλει εὐοδωθήσει, δοθέντος μάλιστα ὅτι πέραν τῆς ὡς ἄνω γνωστοποιήσεως ἀπεστάλησαν πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ σωματείου καὶ ἀτομικαὶ προσκλήσεις.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 12 § 1 καὶ 28 τοῦ καταστατικοῦ προκύπτει, ὅτι ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως, τῆς συνερχομένης κατὰ τὸ τρίτον τρίμηνον τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, τοῦ συμπίπτοντος μὲ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς τριετοῦς θητείας τῆς διοικήσεως τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς ὁποίας ἐξελέγη ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς 26 Ἰουλίου 1959, ἧς τὸ κῦρος ἀμφισβητεῖται, ἀνεδείχθη διὰ τὴν τριετίαν 1956 - 1958 καὶ ἔδει συνεπῶς ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ νὰ ἐκλεγῇ κατὰ τὸ τρίμηνον Ἰουλίου - Σεπτεμβρίου 1958, ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως δὲν ἐξελέγη τότε δὲν ἔπεται, ὅτι ἡ ἐκλογὴ αὐτῆς ἀποκλείεται μεταγενεστέρως ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, διότι τότε θὰ ἔδει νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἐκλογὴ ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, μὴ ἐκλεγείσης ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὁριζομένου χρόνου, δὲν εἶναι πλέον ἐπιτρεπτὴ καὶ ἑπομένως ἀδύνατος ἕνεκα τούτου καὶ ἡ λογοδοσία ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς διοικήσεως, ἥτις οὕτω ὡς πρὸς τοῦτο θὰ παρέμενεν ἀνεξέλεγκτος, ἀλλ' ἐνδεχομένως καὶ ἀσύδοτος, δοθέντος ὅτι καὶ τὰς τακτικὰς γενικὰς συνελεύσεις συγκαλεῖ ἡ διοίκησις, ἥτις ἐν περιπτώσει οἰκονομικῶν ἀτασθαλιῶν της δὲν θὰ συνεκάλει τὴν γενικὴν συνέλευσιν ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὁριζομένου χρόνου πρὸς ἐκλογὴν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ θὰ ἐματαίωνεν οὕτω, ἐν ἀποδοχῇ τῆς ἀπόψεως τοῦ αἰτοῦντος, τὸν ἔλεγχον τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεώς της. Οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος, ὅτι ἡ θητεία τῆς παρούσης διοικήσεως τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου δὲν ἔληξε τὴν 31 Δεκεμβρίου 1958, ἀλλὰ λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου 1959, καὶ συνεπῶς προώρως προέβη ἡ γενικὴ συνέλευσις εἰς ἐκλογὴν ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν εἶναι βάσιμοι, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ καταστατι-

κοῦ διεξήχθησαν ἀρχαιρεσίαι τὴν 2 Μαρτίου 1953 πρὸς ἀναδειξιν διοικήσεως διὰ τὴν τριετίαν 1953 - 1955, ὡς τοῦτο δείκνυται ἐκ τοῦ ταυτοχρόνου πρακτικοῦ, καταχωρημένου εἰς τὸ προσαγόμενον σχετικὸν βιβλίον, καὶ ἑπομένως ἡ κατὰ τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῆς 11 Νοεμβρίου 1956 ἐκλεγεῖσα παροῦσα διοίκησις, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν ἐγγράφων προκύπτει, ἐξελέγη διὰ τὴν τριετίαν 1956 - 1958, μὴ λήξασα ὅμως εἰσέτι, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 19 § 5 τοῦ καταστατικοῦ, διότι δὲν ἐξελέγη εἰσέτι ἡ διὰ τὴν τρέχουσαν τριετίαν 1959 - 1961 διοίκησις. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐπὶ ἀντιθέτων σκέψεων ἐρειδόμενος δεύτερος λόγος ἀκυρότητος δὲν φαίνεται πιθανόν, ὅτι θὰ λάβει εὐσταθήσει (*).

II. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀξιώσεις ἐργατῶν ἐκδοροσφαγέων ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Ἄρνησις ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ἐργασίας ὑπὸ μελῶν σωματείου ἐκδοροσφαγέων κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης.— Ἐκδίκασις διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.— Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀντισυνταγματικότητος τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως.— Ἐνεργητικὴ νομιμοποίησις τοῦ σωματείου διὰ τὴν εἰσπραξιν ἐργατικῶν δικαιωμάτων.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4098/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Π. Κουμιανάκης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Παπαδόπουλος, Δάμων Ρουτσάκος, Α. Φιλιππίδης

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγῆς τὸ ἐνάγον σωματεῖον ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης ἱστορεῖ, ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἐνταῦθα κρεοπωλεῖον του κατὰ τὸ ἀπὸ 16.4.1959 - 29.5.1959 χρονικὸν διάστημα ἐσφαγμένα ζῶα (αἰγοπρόβατα, βοοειδῆ, χοίρους κλπ.), δι' ἃ παρίστατο ἀνάγκη ἐκτελέσεως ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τούτου καὶ διὰ τῶν ἐκ μελῶν αὐτοῦ καταρτισθέντων πρὸς τοῦτο συνεργείων τῆς ἐργασίας παρελαβῆς, καταμερτήσεως, ταξινομήσεως, λήψεως δειγμάτων διὰ τὴν τριχονοσκόπησιν κλπ., ἣν ἐργασίαν προσφερομένην ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτοῦ ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ ὁ ἐναγόμενος καὶ διώκει τὴν καταψήφισιν αὐτοῦ εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1746 ὡς ἀμοιβὴν τῆς ἀνωτέρω ἐργασίας.

Οὕτως ἡ ἀγωγὴ ἔχουσα παρίσταται νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 καὶ 656 τοῦ Α.Κ. καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24078/1959 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, νομίμως δημοσιευθείσης (Φ.Ε.Κ. 112, τεῦχος Β' τῆς 28.3.1959), ἁρμοδίως δὲ καθ' ὅλην εἰσηχθη πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», καθ' ἣν πᾶσα διαφορά, πηγάζουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἄρθρων τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν ἀποφάσεων διαιτησίας, ἐκδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ρηθέντος ν. ΓΨΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως ἐργατικῶν διαφορῶν», ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένας. Ἀπορριπτέα ὅθεν τὰ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐναντία περὶ τούτου ὑποστηριζόμενα ὡς ἀβάσιμα.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, δι' ὧν καθιερούται ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος τῶν Ἑλλήνων ἐνώπιον τοῦ νόμου διὰ τῆς ὁμοιομόρφου μεταχειρίσεως αὐτῶν ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Συντάγματος, δι' οὗ θεσπίζεται τὸ ἀπαραβίαστον τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, εἰς ἣν περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς ἐργασίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπιβάλλεται καὶ εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν σεβασμὸς καὶ ἴση κατ' ἀρχὴν μεταχείρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐργασίας ἐναντι πάντων τῶν Ἑλλήνων, ἐν τούτοις ὅμως ὁ νομοθέτης ἔχει τὴν εὐχέρειαν, ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς ρητῆς διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Συντάγματος ἐπιφυλαχθείσης αὐτῷ ἐξουσίας, ὅπως ἐν τῇ ρυθμίσει τῶν ὅρων, ὑφ' οὓς διασφαλίζεται ἑκάστοτε τὸ δικαίωμα τῆς ἐργασίας, θέτῃ περιορισμοὺς εἰς τὴν ἐλευθερίαν ταύτην ἐξ ἀντικειμένου καὶ κατ' ἴσην δι' ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας μεταχείρισιν, ἐφ' ὅσον οἱ περιορισμοὶ οὗτοι δὲν προσβάλλουσι συνταγματικῶς κατοχυρωμένα δικαιώματα καὶ ἐπιβάλλονται ἐκ λόγων δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος, περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν ὁποίων δικαιοῦται καὶ ὑποχρεοῦται νὰ κρίνῃ ὁ δικαστὴς ἐν τῇ ἐρεύνῃ αὐτοῦ περὶ τῆς συνταγματικότητος τῶν νόμων (Α.Π. 645/1955, 651/1955, ΕΕΔ 15,30 καὶ 82). Συνεπῶς τοιοῦτοι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς νομίμως δημοσιευθείσης ὑπ' ἀριθ. 24078/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν, ρητὴν καὶ ὡρισμένην, πηγάζουσαν ἐκ τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἔχει, κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ νόμου 3239/1955, θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως καὶ διέπεται ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῆς διατάξεων, ὡς τοιαύτη δὲ περιέχει συμβατικοὺς κανόνας, οἵτινες δεσμεύουσι τὰ μέλη τῶν συμβληθέντων ἑκατέρωθεν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν περὶ τὴν διὰ τῆσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος ἐλευθερίαν (Ὀλ. Σ.τ.Ε. 305/1952, ΕΕΔ 11, 757), οὐδόλως ἀντίκεινται εἰς τὰς μνησθείσας διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ Συντάγματος, καθ' ὅσον, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς προκύπτει, πρὸς θέσπισιν ταύτης συνέρχεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου καὶ τὴν περὶ

(*) Ἴδετε περὶ ἀνατολῆς ἐκτελέσεως ἀκύρου ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου καὶ Προέδρου Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης 706/1959, ΕΕΔ 18, 657 καὶ λοιπὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 16, 1051, ΕΕΔ 17, 1286.

δικαίου συνείδησιν λόγοι γενικωτέρου δημοσίου καὶ κοινωνικοῦ συμφέροντος, συνιστάμενοι οὐ μόνον εἰς τὴν περιστολὴν τῆς ἀνεργίας εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐκδορασμιγέων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς παρ' εἰδικευμένων, σωματικῶς ὑγιῶν καὶ ἱκανῶν, ἐντίμων καὶ ὑπὸ ἔλεγχον τελούντων ἐργατῶν, ταχυτέρας, ἀσφαλεστέρας καὶ καλυτέρας ἐκτελέσεως τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων ἐργασιῶν, ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ μνησθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἀνίσχυρος καὶ ἄκυρος, ὡς θέτουσα περιορισμοὺς εἰς τοὺς ἐργοδότας διὰ τὴν προσληψιν ἐργατῶν ἐκ τῶν μελῶν ὡρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, οἵτινες, ὡς ἐκ τούτου, ἐτέθησαν καθ' ὑπέρβασιν καὶ ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ Συντάγματος, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 7|1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, δι' ὧν δρίζεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως παρεχομένη ἐργασία ἐκτελεῖται ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως διὰ τῶν ὑπ' αὐτῆς καταρτιζομένων ἐκ μελῶν της συνεργείων, σαφῶς συνάγεται, ὅτι δι' αὐτῶν θεσπίζεται ὁμαδικὴ παροχὴ ἐργασίας, ἧτις ἐκτελεῖται ἐπιμελείᾳ καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ ἐνάγοντος σωματείου, ὅπερ ἐντεῦθεν ἐνεργεῖ κατ' ἐντολὴν καὶ διὰ λογαριασμὸν τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν ὡς ἐντολοδόχος αὐτῶν νομιμοποιεῖται ἐνεργητικῶς εἰς τὴν ἔγερσιν τῆς χρινομένης ἀγωγῆς διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐργατικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, προκύπτοντος ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ δικογράφου αὐτῆς, ὅτι ἐνεργεῖ ὡς τοιοῦτον τὸ ἐνάγον καὶ οὐχὶ ἰδίῳ ὀνόματι, δὲν ἀπαιτεῖται δὲ μνεία τῶν ὀνομάτων ἑνὸς ἑκάστου τῶν διαιτεθέντων διὰ τὴν ἐργασίαν μελῶν, ἅτινα δύνανται νὰ εἶναι ἀπροσδιορίστου ἀριθμοῦ καὶ νὰ ἀναλλάσσωνται ἐν τῇ ἐργασίᾳ, διανέμεται δὲ μεταξὺ αὐτῶν ἡ καταβαλλομένη ἀμοιβὴ βάσει τῆς ὑποτιθεμένης μεταξὺ αὐτῶν συμφωνίας ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τοῦ σωματείου ὁριζομένου τρόπου. Ὅθεν πάντα τὰ ἐναντία ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζόμενα περὶ ἐλλείψεως ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα.

III. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἀξίωσις διευθυντοῦ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας πρὸς καταβολὴν συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς δι' ὑπηρεσίας διευθύνοντος συμβούλου

Ἀγωγὴ διὰ προσδιορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 371 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἀοριστία ἀγωγῆς, ἐφ' ὅσον δὲν μνημονεύονται ἐν αὐτῇ αἱ ἐργασίαι, τὰς ὁποίας ὁ ἐνάγων ἐξετέλει ἐπὶ πλέον τῶν κυρίων καθηκόντων του, ὡς διευθύνοντος συμβουλίου κλπ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8551|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ε. Μπούκης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Ἀφουζενίδης, Γ. Ἀναγνωστόπουλος

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐνδίκου ἐκθέσεως ἀγωγῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι, ὑπάλληλος ὢν ἀπὸ 1.6.1954 μέχρι καὶ τοῦ Αὐγούστου 1959 τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγομένης ἀνωνύμου ἑταιρείας, παρ' ἧς προσελήφθη δι' ἀόριστον χρόνον ὡς διευθυντὴς αὐτῆς ἐν Ἀγρινίῳ ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ, ἀπ' ἀρχῆς τῆς προσλήψεώς του, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1955, παρεῖχεν αὐτῇ, ἐκτὸς τῶν καθαρῶς ὑπαλληλικῶν του καθηκόντων ὡς διευθυντοῦ, καὶ ὑπηρεσίας διευθύνοντος συμβουλίου, τὰς ὁποίας δὲν ὑπεχρεοῦτο νὰ παρέχῃ κατὰ τὴν σύμβασιν, καθ' ὃ ἀναπληρῶν τὸν ἐλλείποντα τοιοῦτον, ὅτι δὲ διὰ τὰς ἐπὶ πλέον ταύτας ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν ἐναγομένην ἐζήτησεν ἐπανειλημμένως, ὅπως τῷ καταβληθῇ ἡ δέουσα ἀμοιβή, τὸ δὲ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 22.3.1956 ἀπεδέχθη τὸ αἴτημα τοῦτο καὶ ἀνεγνώρισε τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐναγομένης πρὸς ἱκανοποίησίν του διὰ καταβολῆς αὐτῷ ἐφ' ἅπαξ ποσοῦ πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ μισθοῦ του, ὅπερ ὅμως ποσὸν δὲν καθώρισεν, ἀναβαλὸν τὴν ἐπ' αὐτοῦ λῆψιν ἀποφάσεως εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, ἵνα παρίστανται καὶ ὁ ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ, ἐκπρόσωπος τῆς πλειοψηφίας τῶν μετόχων, καὶ τέλος ὅτι ἐκτοτε μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς τὸ Δ.Σ. τῆς ἐναγομένης δὲν ἐπελήφθη σχετικοῦ θέματος. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν περιστατικῶν τούτων ἠτήσατο τὸν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 371 τοῦ Α.Κ. προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς ὑποχρεώσεως παροχῆς παρὰ τοῦ δικαστηρίου.

Καὶ ἀσχέτως τοῦ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλουμένου ἀπὸ 10.7.1959 δικογράφου προσθέτων λόγων ἀναιρέσεως, οἷς προέβαλεν ὁ ἐνάγων κατὰ τῆς δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως προσβληθείσης παρ' αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 367|1958 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΝΟΔ', διὰ τῶν ὁποίων προσθέτων λόγων ἠτήσατο τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὡς παραλειψάσης νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, περιεχόμενον ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγῇ καὶ ἀποτελοῦντα ἰδίαν βάσιν αὐτῆς, καθ' ὃν ἡ ἀναιρεσίβλητος ἑταιρεία καὶ ἐργοδότις δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. αὐτῆς, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 22.3.1956 καὶ καταχωρισθείσης εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον ἀποφάσεων, ἀνεγνώρισε τὴν ὑποχρέωσίν της, ὅπως καταβάλῃ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα μισθωτὸν πρόσθετον ἀμοιβὴν διὰ τὰς ἐπὶ πλέον τῶν εἰθισμένων ἢ νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἡμερησίας ἐργασίας παραγενθείσας αὐτῇ ὑπηρεσίας του, πλὴν ἀνέβαλε νὰ καθορίσῃ τὸ ποσόν

τῆς ἀμοιβῆς εἰς νέαν συνεδρίασιν, καθ' ἣν θὰ παρίστατο ὁ ἐκπρόσωπος τῆς πλειοψηφίας τῶν μετόχων, ἵνα προσδιορισθῇ εἰς τὸ πρέπον ὕψος. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ ὡς ἐκ τῆς μὴ πραγματοποιήσεως τῆς συνεδριάσεως ταύτης συνέτρεχε περίπτωσις προσδιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ. (*), ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη, τυγχάνει ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος ὡς τοιαύτη δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ὡς καὶ ἡ ἐναγομένη βασίμως ἀντιτείνεται, ἀφοῦ ὁ ἐνάγων δὲν μνημονεύει ἐν αὐτῇ τὰς κατ' ἰδίαν ἐργασίας, ἃς ὡς ὑπάλληλος διευθυντὴς τῆς ἐναγομένης ἔδει νὰ παρέχῃ κατὰ τὴν σύμβασιν, οὔτε καὶ ἐκείνας, ἃς, ὡς ἰσχυρίζεται, ἐξετέλει ἐπὶ πλέον ὡς ἀνηκούσας εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ διευθύνοντος συμβούλου, διὰ τὴν παροχὴν τῶν ὁποίων ζητεῖ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς δι' αὐτὰς ὑποσχεθείσης παροχῆς, οὐδὲ μνημονεύει ὁποίαι αἱ ἐπικαλούμεναι παρ' αὐτοῦ εἰδικαὶ περιστάσεις αἱ ἐπιδρῶσαι ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ αὐτῆς. Ὡς τοιαύτη δὲ ἀπορριπτέα ἀποβαίνει ἡ ἀγωγή, συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 583 ἐδάφ. 3 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας. Ὅθεν ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπ' ἄλλῃ διαφορᾷ αἰτιολογίᾳ, ἀπέρριψεν αὐτὴν ἡ ἐκκαλουμένη, ἀβάσιμος δὲ καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων μοναδικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως.

Ἀποζημίωσις δι' ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχόλησιν καὶ διανυκτέρευσιν μισθωτῶν.

Προϋπόθεσις αὐτῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21091]1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ἡ ἀπασχόλησις καὶ διανυκτέρευσις ἐκτὸς [ἕδρας, ἤτοι ἡ ἐκτὸς τοῦ συμφωνηθέντος πρὸς παροχὴν ἐργασίας τόπου ἀποστολὴ τοῦ μισθωτοῦ εἰς νέον τοιοῦτον διὰ πρόσκαιρον παροχὴν ἐργασίας καὶ ἡ διανυκτέρευσις αὐτοῦ εἰς τὸν νέον τόπον ἐργασίας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4273]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Χριστιανόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ταγάκος, Α. Παράβολος, Α. Διπλάρος

Προϋπόθεσις παροχῆς τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21091]1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀποζημιώσεως δι' ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχόλησιν καὶ διανυκτέρευσιν εἶναι ἡ ἐκτὸς τῆς ἕδρας τῆς ἐργασίας, ἤτοι ἡ ἐκτὸς τοῦ συμφωνηθέντος πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας τόπου ἀποστολὴ τοῦ μισθωτοῦ εἰς νέον τοιοῦτον πρὸς πρόσκαιρον παροχὴν τῆς ἐργασίας του καὶ ἡ διανυκτέρευσις αὐτοῦ εἰς τὸν νέον τόπον ἐργασίας (Α.Π. 11] 1960, ΕΕΔ 19, 147). Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ 110 ἡμέρας εἰς Πάρνηθα, προέκυψεν ὅμως συγχρόνως, ὅτι εἰς τὸ ἐκεῖ ἐκτελούμενον ἔργον εἶχε προσληφθῇ διὰ τῆς σχετικῶς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς ἡ εἰς τὸ ρηθὲν ἔργον ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος δὲν συνιστᾷ ἀπασχόλησιν ἐκτὸς ἕδρας, δι' ὃ καὶ δὲν δικαιοῦται τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21091]1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐργασίαν του ταύτην οὔτε δυνάμει τῆς ἐν λόγῳ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, οὔτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (*)

(*) Πρβλ. καὶ Α.Π. 529]1959, ΕΕΝ 1960, σελ. 192, περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνώνυμον ἑταιρείαν.

IV. ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ

Συμβάσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ μισθώσεως ἔργου

Κριτήρια γνωρίσματα τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ μισθώσεως ἔργου.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς ἀνθόκηπον.— Θεώρησις μισθωτοῦ ὡς ἁπλοῦ γεωργικοῦ ἐργάτου καὶ μὴ ὑπαγωγὴ αὐτοῦ εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀνθοκηπουρῶν, προϋποθετούσας γεωργικὰς ἐργασίας, ἀσκουμένας ὑπὸ μορφὴν ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως.— Δέσμευσις ἐργοδοτῶν ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπογραφείσης παρουσίᾳ τοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.—Νόμιμος μισθὸς ἐπὶ πλήρους ἀπασχολήσεως.— Δῶρα γεωργικῶν ἐργατῶν.— Ἀνεφάρμοστον Α.Ν. 539]1945 ἐπὶ γεωργικῶν ἐργατῶν.— Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς ἄρθρων 666, 667 Α.Κ. ἡ ἀπασχόλησις κατὰ τρόπον καταναλίσκοντα ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ μισθωτοῦ.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4134/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἠλ. Κάπετσος*
Δικηγόροι ὁ κ. Γ. Καλαμπαλίκης, ἡ κ. Ἀγνὴ Δηλάρη

Καθ' ἃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ὁ ἐνάγων, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς ἀνθοκηπουρὸς καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὡς τοιοῦτος ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, 3ης Ἰουλίου 1957, μέχρι τῆς 25ης Φεβρουαρίου 1960, ὅτε καὶ ἀπελύθη. Ζητεῖται ἤδη, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος οὗτος καὶ τῷ καταβάλῃ διὰ διαφορὰς ἀποδοχῶν, δῶρα Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, προσαύξησιν διὰ κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ ἀποζημίωσιν μὴ χορηγηθεισῶν ἀδειῶν, ἐν συνόλῳ δραχ. 25.825. Οὕτως ἔχουσα αὕτη παραδεκτῶς φέρεται κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται ὡς πρὸς τε τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον ταύτης.

Κατ' ἄρθρον 648 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ μίσθωσις ἐργασίας ὡς προϋπόθεσιν ἔχει τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν ἔναντι μισθοῦ, δι' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον, ὑπὸ τὸ ἐν ἄρθρῳ 652 αὐτοῦ κριτήριον γνώρισμα τῆς προσωπικῆς τοῦ

(*) Ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 19, 147, ἔνθα σημειώσεις μας.

μισθωτοῦ ἐξαρτήσεως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του, ὄντος ὑποχρέου ὅπως κατ' αὐτὴν συμμορφοῦται πρὸς τοὺς ἐπιβαλλομένους ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὅρους. Ἐξ ἑτέρου τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 681 Ἀστικοῦ Κώδικος συμβάσεως μισθώσεως ἔργου ἀντικείμενον δὲν εἶναι ἁπλῶς ἡ ἐργασία καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις ἔργου, ἡ παροχὴ τοιούτου ἀποτελέσματος ὡς προϊόντος ἀνεξαρτήτου ἐργασίας, ἐναντι συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς, τοῦ πέρατος ταύτης ἐπαγομένου τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως (*Καυκᾶ*, Ἐνοχικὸν ὑπ' ἄρθρον 648, 649 § 2 σ. 271, ὑπ' ἄρθρον 681, 682 § 5, *Τούση*, Ἐργατ. Δίκαιον § 7 σελ. 31, *Καποδίστριας*, Ἐρμ. Ἐργατ. Δικαίου §§ 29, 36, Α.Π. 470|1954, ΕΕΔ 13ος, σ. 770, Α.Π. 705|1954, ΕΕΔ 13ος, σ. 1285, Α.Π. 579|1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 793 - 794).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐναγόμενος ἠγόρασε κατὰ τὸ ἔτος 1956 ἐν τῇ περιφερείᾳ Κηφισίας ἀγρόκτημα τῶν 4 περίπου στρεμμάτων, εἰς ὃ ᾠκοδόμησεν ἐξοχικὴν οἰκίαν. Προκειμένου νὰ διαμορφώσῃ τὸ ἡμισυ καὶ πλέον τῆς ἐκτάσεως ταύτης, τῆς περιβαλλούσης τὴν οἰκίαν, εἰς δενδροανθόκηπον, συνεφώνησε μετὰ τοῦ ἐναγοντος τὴν 3ην Ἰουλίου 1957 ἔτους καὶ ἀνέλαβεν οὗτος τὴν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀναληφθέντος ἔργου, κατὰ τὰ λεπτομερέστερον ἐν τῷ ἀπὸ 3.7.1957 συμφωνητικῷ διαλαμβανόμενα, ἀντὶ δραχμῶν 11.640. Ἡ σύμβασις αὕτη, ἐν ᾗ οἱ διάδικοι ἀπέβλεψαν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα, ὡς προϊόντος ἀνεξαρτήτου ἐργασίας, φέρει τὸν χαρακτῆρα τῆς μισθώσεως ἔργου καὶ πᾶσα τυχὸν ἀξίωσις ἐκ ταύτης ἀναρμοδίως εἰσαγεται ἐνώπιον ἡμῶν πρὸς ἐκδίκασιν. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς δενδροανθοκηπουρὸς τὴν 9ην Αὐγούστου 1957 ἔτους διὰ τὴν φύτευσιν διαφόρων ὀπωροφόρων δένδρων καὶ ἀμπέλου, τὴν περιποίησιν τούτων καὶ τοῦ περιέ τῆς ἐπαύλεως ἀνθοκήπου κλπ. (πρβλ. τὰ ἀπὸ 9.8.1957, 8.11.1957 συμφωνητικά). Οὕτω προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας ὁ ἐναγων οὗτος δι' ἐργαλείων (σκαπτικῶν, κλαδεύματος κλπ.) τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, συνεχῶς μέχρι τῆς 25ης Φεβρουαρίου 1960, ὅτε καὶ κατηγγέλθη ἡ σύμβασις αὕτη ὑπὸ τούτου (ἐναγομένου). Ὡς μισθὸς συνεφωνήθη καὶ κατεβάλλετο εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1957 δραχμαὶ 1.000 μηνιαίως, ἀπὸ 1.12.1957 δραχμαὶ 1.100 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1.6.1959 μέχρι τῆς ἀπολύσεως του δραχμαὶ 1.300. Ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐργασιῶν (φύτευσις δένδρων, ἀμπέλου, περιποιησις τούτων καὶ ἀνθοκήπου) ὁ ἐνάγων ἐνήργει κατὰ τὰς ἑκάστοτε ὑποδείξεις τοῦ ἐναγομένου ἢ τοῦ νομίμου τούτου ἀντικροσόπου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτείαν τοῦ ὁποίου ἐτέλει, μόνη δὲ ἡ ἀνάπτυξις πρωτοβουλίας τινὸς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἐργασιῶν, ὡς ἐκ τῆς εἰδικότητος του, δὲν αἴρει τὴν ἐξάρτησίν του παρὰ τοῦ ἐναγομένου.

Μετὰ ταῦτα ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπὸ 9.8.1957 σύμβασις φέρει τὸν χαρακτῆρα τῆς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου καὶ ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος ἡμῶν ἔνστασις τούτου.

Ὁ ἐνάγων οὗτος ἀπησχολεῖτο καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν ἰδίᾳ τῆς θερινῆς περιόδου, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἄλλας ἐξαιρετέας ἑορτάς, ἐπὶ ὥρων κατὰ μέσον ὅρον. Μείζων ἀπασχόλησις τούτου δὲν ἐβεβαιώθη. Εἰρήσθω ὅτι εἰς τοῦτον εἶχε παραχωρηθῇ πρὸς καλλιέργειαν δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμὸν ὁ λαχανόκηπος τοῦ κτήματος τούτου, ἐκτάσεως δύο περίπου στρεμμάτων, ὃν καὶ ἐκαλλιέργει οὗτος καὶ εἰσέπραττε τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως παραγομένων εἰδῶν εἰσοδήματα. Συνεπῶς ὁ χρόνος ἀπασχολήσεώς του ἐν τῇ καλλιεργείᾳ τοῦ λαχανοκήπου δὲν ἀφορᾷ ἐργασίαν προσφερομένην εἰς τὸν ἐναγόμενον. Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸ κτῆμα τοῦτο δὲν ἐγένοντο πρὸς οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν, ἀλλ' ἀπέβλεπον εἰς διατήρησιν τοῦ δενδροανθοκήπου, πρὸς ἐξωραϊσμὸν τοῦ περιβάλλοντος τὴν ἔπαυλιν χῶρου. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὁ ἐνάγων τυγχάνει ἁπλοῦς γεωργικὸς ἐργάτης καὶ δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀνθοκηπουρῶν, αἵτινες προϋποθέτουσι γεωργικὰς ἐργασίας ἀσκουμένας ὑπὸ μορφὴν ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως (Α.Π. 19|1952, ΕΕΔ 11ος, σ. 250, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16044|1956, ΕΕΔ 16ος, σελ. 24, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17867|1956, ΕΕΔ 16ος, σελ. 197, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2934|1957, ΔΕΝ 13ος, σελ. 383), οἷα δὲν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ. Κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διατάξεις (Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 55|1955, ΕΕΔ 14ος, σ. 719, πρβλ. καὶ εἰσηγ. ἔκθεσιν ν.δ. 3755|1957, ΕΕΔ 16ος, σ. 1069). Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι αἱ διατάξεις περὶ ἡμερομισθίων ἀνειδικεύτων ἐργατῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἁπλῶν γεωργικῶν ἐργατῶν, τῶν μὴ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των εἰς γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις ἢ ὅτι ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπὸ 1.11.1949 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δενδροανθοκηπουρῶν, βάσει τῆς ὁποίας, ὡς καὶ τῶν ἐπακολουθησάντων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἱ τοῦ ἐνάγοντος τεχνίτου δενδροανθοκηπουροῦ ἀποδοχαί, μὴ διαθέτοντος, καθ' ἃ προεξετέθη, ἐργαλεῖα, ἀνέρχονται εἰς τὰς τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου τοιαύτας (πρβλ. πίνακα εἰς *Ποτήρη - Καραλῆ*, τομ. β' σ. 86), ὡς καταρτισθεῖσα μεταξὺ τῶν ἐν αὐτῇ ὀργανώσεων, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ τμηματάρχου τοῦ Τμήματος συλλογικῶν συμβάσεων καὶ μισθῶν Χρ. Ἀποστολάκου, εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτηθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1485|1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ συνεπῶς δεσμεύουσα, κατ' ἄρθρον 5 ἀ.ν. 1367|1938, τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορᾷ (Α.Π. 698|1958, ΕΕΔ 17ος, σ. 1235, Α.Π. 237|1960). Εἰρήσθω ὅτι ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἔπαυσεν ἰσχύουσα ἀπὸ 1.9.1955, ἡμέρας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 31|1956 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ὑπ' ἀριθ. 53266|1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15ος σ. 1088), μόνον διὰ τὰς δι' ἃς ἰσχύει ἡ διαιτητικὴ αὐτὴ ἀπόφασις ὀργανώσεις, συνεπῶς καὶ πάλιν δὲν δικαιοῦται διαφορᾶς τινος ἐξ ἀποδο-

χών ὁ ἐνάγων οὗτος διά τά ὡς ἀκολούθως ἐκτιθέμενα. Συνεφωνήθη μεταξύ τῶν διαδίκων ὁ κατά τά ἀνωτέρω μισθός διά μειωμένην τοῦ ἐνάγοντος ἀπασχόλησιν, ἡ δέ περί μειωμένης ἀπασχολήσεως συμφωνία ἐγένετο ἐγγράφως, καθ' ἃ ἐκ τοῦ ἀπό 1.1.1959 συμφωνητικοῦ συνάγεται. Ὁ ἐνάγων διά τήν ἐπί 4ωρον καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν ἀπασχόλησίν του ἐδικαιοῦτο μηνιαίως : 1) Ἀπό τοῦ Αὐγούστου 1957 μέχρι 24.6.1958 δραχμάς 537,50 (νόμ. ἡμερομ. 43 : 8) (πρβλ. Πρωτ]κείου Ἀθ. 852]1955, ΕΕΔ 14ος, σ. 701)=5,40Χ4=21,50Χ25 ἡμ.) 2) Ἀπό 24.8.1958 καί ἐφεξῆς δραχμάς 593,75 (νόμ. ἡμερομ.=47,50 : 8 = 5.94Χ4 = 23.75 Χ 25 ἡμ.). Δεδομένου ὅτι οὗτος ἐλάμβανε μηνιαίως μέχρι 1.12.1957 δραχμάς 1.000, μέχρι 1.6.1959 δραχμάς 1.100 καί ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀπολύσεως δραχμάς 1.300, οὐδέν ὑπόλοιπον ἐναπομένει ὀφειλόμενον. Ἀπορριπτέον ὅθεν ὡς ἀβάσιμον τό περί διαφορᾶς ἀποδοχῶν αἴτημα τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς.

Μή προκειμένης γεωργικῆς ἐπιχειρήσεως, οὐδέ γεωργικῆς ἐργασίας, ἀσκουμένης ὑπό τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 τῶν ὑπ' ἀριθ. 72500]1957, 17100]1958, 74.000]1958 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καί ἐν ἄρθρῳ 9 ὑπ' ἀριθ. 30100]1959 καί 82900]1959 ὁμοίων ὁριζομένων προσώπων, δέν δικαιοῦται ὁ ἐνάγων οὗτος, κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων τούτων, τοῦ διά τῶν ὡς ἄνω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένου δώρου ἐπί ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1957, 1958 καί 1959 καί Πάσχα 1958 καί 1959. Δέον ὅθεν νά ἀπορριφθῇ κατά τό αἴτημα τοῦτο ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Δέν ἐβεβαιώθη, καθ' ἃ προεξετέθη, κατά Κυριακάς ἡ ἄλλας ἑορτάς ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος, οὐδέ νυκτερινή τοιαύτη, ὡς δενδροανθοκηπουροῦ, ἤτοι μετά τήν 10ην νυκτερινήν ὥραν καί πρό τῆς 6ης π.μ. τοιαύτης. Εἰς ἐλαχίστας περιπτώσεις (3 - 4) κατά τούς μῆνας Σεπτέμβριον καί Ὀκτώβριον 1959 ἔτους, τῇ παρακλήσει ἰδιοκτητῶν γειτονικῶν ἀγροκτημάτων, παρεχώρησεν εἰς τούτους ὁ ἐνάγων ὕδωρ πρός ἄρδευσιν κατά τήν 11ην νυκτερινήν ὥραν ἐπ' ἀμοιβῇ, καταβληθείσῃ αὐτῷ, εἰς τήν ἐργασίαν δέ ταύτην ἀπεσχολήθη αὐτεβούλως καί οὐχί τῇ ἐντολῇ τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐξ ὑποχρεώσεως ἀπορρεούσης ἐκ τῆς συμβάσεως. Ἀπορριπτέα ὅθεν τά σχετικά τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς αἰτήματα, ὡς ἀβάσιμα.

Καθ' ἃ ἐκ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 539]1945 σαφῶς συνάγεται, ὁ ἐνάγων δέν εἶχε δικαίωμα λήψεως ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, κατ' ἐφαρμογήν τοῦ νόμου τούτου (Πρωτ]κείου Ἀθ. 2723]1956, ΝοΒ 4ον, σ. 529, Πρωτ]κείου Ἀθ. 2934]1957, ἐνθ' ἀνωτ.) Ἰσχύοντος δέ τοῦ εἰδικοῦ τούτου νόμου δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 666, 667 Α.Κ., αἵτινες, ὡς γενικαί, ἐπικουρικῶς ἰσχύουσι (πρβλ. *Κ. Τριανταφυλλόπουλον* ἐν ΕΕΔ 9ος, σ. 468, Α.Π. 443]1954, ΕΕΔ 23ος, σ. 686). Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει καί κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τούτων δέν εἶχε δικαίωμα ἀπολαύσεως ἐτησίας ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, καθόσον ἡ παρασχεθεῖσα ἐπί 4ωρον τό πολύ ἐργασία, οὐχί δέ καί καθ' ἅπασας τάς ἐργασίμους ἡμέρας κατά τήν χειμερινήν περίοδον, δέν κατηνάλισκε ἐντελῶς, οὐδέ οὐσιωδῶς, τάς παραγωγικάς του δυνάμεις.

Εἰδικώτερον οὔτε ἀποζημιώσεως διά μή ληφθεῖσαν ἄδειαν τρέχοντος ἔτους, ὡς ἀπολυθείς δι' ἀφορμήν βαρύνουσαν τόν ἐργοδότην δικαιοῦται ὁ ἐνάγων οὗτος, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539]1945 μή ἐχούσης, κατά τά προεκτεθέντα, ἐφαρμογήν ἐν προκειμένῳ. Δέον ὅθεν νά ἀπορριφθῇ καί κατά τό περί ἀδείων αἴτημα ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή.

V. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἔννοια ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου διά τήν ἐφαρμογήν Νόμου 2112]1920 περί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας

Παροχή ἐργασίας ὑπαλλήλου (ταμίου Κ.Τ.Ε.Α.) ὑπό μετόχου αὐτοῦ.—Ἀνεφάρμοστον Νόμου 2112]1920 περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, μή θεωρουμένου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατά κύριον ἐπάγγελμα.—Ἔννοια κυρίου ἐπαγγέλματος.

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 576/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Μπρισίμης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Κάλλας, Μ. Πολυμενέας

Κατ' ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112 πᾶσα μονομερής μεταβολή τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τόν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, δι' ἣν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου. Ὅθεν ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς ἐκθέτων ὁ ἐνάγων ὅτι συνδεόμενος διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετά τοῦ ἐναγομένου καί ἐκτελῶν καθήκοντα κεντρικοῦ ταμίου αὐτοῦ, μετετέθη ἐκ τῆς θέσεως ταύτης εἰς τήν τοῦ βοηθοῦ ταμίου καί θεωρῶν τήν μονομερῆ ταύτην μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ὡς καταγγελίαν ταύτης, καθ' ἣ βλάπτουσαν αὐτόν, ἐξαιτεῖται τάς ἐφεξῆς ἀποδοχάς του, ὡς ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας, νόμῳ βάσιμος παρίσταται καί ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν, ἐρειδομένη ἐπί τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 656 τοῦ Α.Κ. καί νόμου ΓΧΟΔ'.

Ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ὁ ἐνάγων, ὡς καί αὐτός οὗτος ὁμολογεῖ, εἶναι ἰδιοκτήτης λεωφορείου αὐτοκινήτου, ἐντεταγμένου εἰς τό ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Α., μετερχόμενος κατά κύριον ἐπάγγελμα τό τοιοῦτον τοῦ αὐτοκινητιστοῦ, ἐσοδευων ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ λεωφορείου του πλέον τῶν 10.000 δραχμῶν μηνιαίως. Λόγῳ τῆς ἰδιότητος του ταύτης ὡς μετόχου τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. καί τῆς συνεπείᾳ τῆς φερεγγυότητός του τοῦ ἀνετέθη ἡ ἰδιότης τοῦ ταμίου μέ ἀντιμισθίαν 1800 δραχμῶν μηνιαίως καί ἐπί πλέον 300 δραχμάς μηνιαίως πρός κάλυψιν ἐνδεχομένων ὑπερωριῶν, ρητῶς συνομολογηθείσης τῆς προσωρινότητος τῆς ἐργασίας ταύτης διά τῆς ἐπιφυλάξεως τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακλήσεως, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος (προβλ. προσαγόμενον ἀπόσπασμα πρακτικῶν Διοικ. Συμβουλίου τῆς 4.9.1952).

Κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514]1928 (ἄρθρον 10 νόμου 1234), ὡς ἑτεροποιηθῇ καί συνεπληρώθη ὑπό τοῦ

άρθρου 7 τοῦ νόμου 4558|1930, διά νά θεωρηθῇ τις ἰδιωτικός ὑπάλληλος καί προστατευθῇ ὑπό τῶν περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας νόμων, παρίσταται ἀνάγκη πρωτίστως νά ἀπασχολῆται ἐπ' ἀντιμισθίᾳ εἰς ὑπαλληλικήν ὑπηρεσίαν ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως καί δή κατά κύριον ἐπάγγελμα.

Ἵνα διερευνηθῇ ἄν ὑπάλληλός τις ἀπασχολῆται παρά τῷ ἐργοδότῃ αὐτοῦ κατά κύριον ἐπάγγελμα, δέν πρέπει νά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν περιωρισμένης τινος χρονικῆς περιόδου οἰκονομική δρᾶσις, ἀλλ' ἡ κατά τό σύνολον ἤ τό πλεῖστον μέρος τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς ἀπασχόλησις τοῦ ὑπαλλήλου.

Συνιρᾶ τοῦτ' ἀνωτέρω σκέψεσι καί ἐν ὄψει τῆς βεβαιωθείσης ἰδιότητος τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐκπαλλήλου λεωφορείου αὐτοκινήτου, ἐντεταγμένου εἰς τό ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Λ., ἐξ οὗ ἀποκομίζει μηνιαίως ἄνω τῶν 10.000 δραχμῶν, ἡ μεταχλητή ἀνάθεσις εἰς τόν ἐνάγοντα, λόγῳ τῆς ἐμπιστοσύνης του, τῶν καθηκόντων τοῦ ταμίου τοῦ ἐναγομένου, ἀντί μισθοῦ 1.800 δραχμῶν μηνιαίως, δέν προσδίδει εἰς αὐτόν τήν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καί δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν ἐπί τῆς σχέσεως ταύτης αἱ περί καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καί αἱ λοιπαί προστατευτικαί διατάξεις τῶν ρυθμιζουσῶν τήν ἐργασιακήν συμβασιν νόμων καί ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή ἐλέγχεται μή νομίμως καί ἀπορριπτέα καί κατά τό κύριον αὐτῆς αἴτημα τῆς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας καί κατά τά παρεπόμενα αὐτῆς αἰτήματα τῆς ἀποζημιώσεως διά μή χορηγηθεῖσαν ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν καί διά γενομένας ὑπερωρίας, περί ὧν ἄλλωστε οὐδέμια προσήχθη ἀπόδειξις. Ἀντιθέτως ἐβεβαιώθημεν, καθ' ἃ ἡγουμένως ἐλέχθη, ὅτι δι' ἐνδεχομένας τοιαύτας περιπτώσεις ἐδίδοντο εἰς τόν ἐνάγοντα 300 δραχμάς μηνιαίως ἐπί πλέον τοῦ ἐκ δραχμῶν 1.800 μισθοῦ του (*).

Ὑπαλληλική Ἰδιότης ἡλεκτροσυγκολλητοῦ κατά Ν.Δ. 3763|1957

Χαρακτηρισμός τῶν ἡλεκτροσυγκολλητῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κατά Ν.Δ. 3763|1957 καί ἔννοια διατάξεως.—Μή συνυπολογισμός ὑπηρεσίας μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου εἰς χρόνον ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.—Ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περί καταχρηστικῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀσκήσεως δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3949|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἠλ. Κόμεσιος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Γκόρτσος, Σ. Μαλέας

Καθ' ἃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ, ὁ ἐνάγων δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη ὑπό τοῦ ἐναγομένου ὡς ἡλεκτροσυγκολλητής καί εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὡς τοιοῦτος ἀπό τῆς προσλήψεώς του, 20ῆς Ἰανουαρίου 1958, μέχρι τῆς 8ης Φεβρουαρίου 1960, ὅτε καί καταγγέλθη ἡ σύμβασις αὕτη ἀκύρως. Ζητεῖται ἤδη, ὅπως ὑποχρεωθῇ οὗτος καί τῷ καταβάλῃ δι' ἀποδοχάς ὑπερημερίας, ἄλλως δι' ὁλοσχερῆ ἀποζημίωσιν τό ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσόν.

Οὕτως ἔχουσα αὕτη νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη εἰς τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 653, 656 Α.Κ. καί νόμου 2112|1920, παραδεκτῶς δέ φέρεται κατά τήν παροῦσαν διαδικασίαν καί ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται.

Κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ν.δ. 3763|1957 οἱ ἡλεκτροτεχνῖται, οἱ ραδιοτεχνῖται καί περιελιγκταί ἐν γένει, οἱ ἡλεκτροσυγκολληταί, ἐφ' ὅσον ἀσχολοῦνται εἰς ἐργασίας ἡλεκτροσυγκολλήσεως καί εἶναι κάτοχοι σχετικῆς ἀδείας, κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου 6422|1934 καί τα εἰς ἐκτέλεσιν τούτου διατάγματα, χαρακτηρίζονται καί εἶναι ὑπάλληλοι, ὅσον ἀφορᾷ τήν φύσιν τῆς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένης ἐργασίας καί τήν σχέσιν ἐργασίας πρός τόν ἐργοδότην των, εἴτε οὗτος εἶναι φυσικόν ἢ νομικόν πρόσωπον κλπ. Κατά δέ τήν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου ταύτου δέν θεωροῦνται ὑπάλληλοι, κατα τήν ἀνωτέρω ἔννοιαν, οἱ βοηθοί τῶν ἡλεκτροτεχνιτῶν, ὡς καί βοηθοί τῶν ραδιοτεχνιτῶν, περιελιγκτῶν καί ἡλεκτροσυγκολλητῶν. Ἐξ ἑτέρου κατα τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ γ. δ. 3763|1957 οἱ περί ὧν ἡ παράγραφος 1 ἡλεκτροτεχνῖται καί ἡλεκτροσυγκολληταί θεωροῦνται καί εἶναι ὑπάλληλοι, ἀφ' ἧς ἀσχολοῦνται μέ ἐργασίαν ἡλεκτροτεχνίτου, ραδιοτεχνίτου, περιελιγκτοῦ καί ἡλεκτροσυγκολλητοῦ, μή ὑπολογιζομένου τοῦ χρόνου, καθ' ὃν οὗτοι εἰργάσθησαν ὡς βοηθοί κατά τήν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παροντος, τῶν περί ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεων ἐφαρμοζομένων, ὡς πρός τά ἐπ' αὐτῶν ἀποτελέσματα, ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται ὅτι οἱ περί ὧν ἡ παράγραφος 1 ἡλεκτροτεχνῖται, ραδιοτεχνῖται, περιελιγκταί καί ἡλεκτροσυγκολληταί θεωροῦνται μέν καί εἶναι ὑπάλληλοι οὐχί ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3763|1957, ἀλλά ἀφ' ἧς ἀσχολοῦνται μέ ἐργασίαν ἡλεκτροτεχνίτου, ραδιοτεχνίτου, περιελιγκτοῦ ἢ ἡλεκτροσυγκολλητοῦ, ἐφ' ὅσον ὅμως ἔχουσι (ἀφ' ἧς ἀσχολοῦνται) ὡς τοιοῦτοι καί τά ὑπό τοῦ νόμου ὁριζόμενα προσόντα. Τοῦτο ἰδίᾳ συνάγεται ἐκ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1, ἥτις παραπέμπει εἰς τά ἐν παραγράφῳ 1 πρόσωπα, τά ἔχοντα τά ἐν αὐτῇ ὁριζόμενα προσόντα (κάτοχοι ἀδείας), (πρβλ. εἰσηγ. Ἐκθεσιν ἐπί τοῦ σχεδίου ν. δ|τος πρός τήν Εἰδικήν Ἐπιτροπήν ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος, ἐν ΕΕΔ 16ος, σ. 1189, σχετικῶς καί μελέτην ἐν ΕΕΔ 16ος, σ. 1291 - 1293).

Ἐβεβαιώθησαν, κατά τήν κρίσιν ἡμῶν, τά ἐξῆς πραγματικά περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὁ ἐνάγων προσελήφθη τήν 20ήν Ἰανουαρίου 1958 ὑπό τῆς ὁμορρύθμου ἑταιρείας „*„ καί εἰργάσθη ὡς ἡλεκτροσυγκολλητής εἰς τό ἐνταῦθα ἐργοστάσιον ταύτης κατασκευῆς θερμοσιφώνων, ἐπ' ἀμοιβῇ καθορισθείσῃ κατά μονάδα (τεμάχιον θερμοσίφωνος) ἐργασίας, συνεχῶς καί μετά τήν εἰς τόν ἐνάγοντα ἐξ ὁλοκλήρου μεταβίβασιν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, μέχρι τῆς 8ης Φεβρουα-

(*) Ἴδετε περί τῆς κατά κύριον ἐπάγγελμα παροχῆς ἐργασίας ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἐν σχέσει πρός τόν νόμον 2112|1920 καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1034, ἔνθα παραπομπαί.

αρίου 1960, ότε καὶ κατηγγελθη ἐγγράφως ἡ σύμβασις αὕτη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καὶ κατεβλήθη αὐτῷ ὡς ἀποζημίωσις τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.800 (15 ἡμερομίσθια Χ 120). Ὁ ἐνάγων ἠλεκτροσυγκολλητὴς ἀπησχολεῖτο εἰς ἐργασίας ἠλεκτροσυγκολλήσεως, ἐγένετο δὲ κάτοχος τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 6422]1934 σχετικῆς ἀδείας τὸ πρῶτον τὴν 16 Ἰανουαρίου 1960 (ἀριθ. ἀδείας 85]19.1.1960). Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταγγελία τῆς συμβάσεως ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἦτο εὐχαριστημένος ἐκ τῆς ἐν γένει συμπεριφορᾶς τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὰς ὥρας ἐργασίας ἔναντι τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ, μεθ' οὗ συχνὰ ἤρχετο εἰς προστριβάς ὁ ἐνάγων οὗτος, εἶναι δὲ ἄσχετος μὲ τὸ γεγονὸς τῆς ἀποκτήσεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἀδείας ἠλεκτροσυγκολλητοῦ. Διὰ τὴν ἀπόκτησιν ταύτης ἐνδιαφέρεται καὶ ὁ ἐναγόμενος, ἵνα ἀποφύγῃ τὰς εὐθύνας ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως ὡς ἠλεκτροσυγκολλητοῦ προσώπου στερουμένου τῆς σχετικῆς ἀδείας. Τοῦτο συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος προσέλαβεν ἕτερον ἠλεκτροσυγκολλητήν, κάτοχον τοιαύτης ἀδείας.

Ὑπὸ τοιαῦτα πραγματικὰ περιστατικά, ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως δὲν συνιστᾷ καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένου τῷ ἐναγομένῳ δικαιώματος καὶ ἀπορριπτέος ὁ σχετικὸς λόγος ἀκυρότητος. Περαιτέρω, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπέκτησεν ὁ ἐνάγων ὑπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 6422]1934 ἀδείας, ἤτοι ἀπὸ τῆς 16.1.1960. Συνεπῶς μέχρι τῆς καταγγελίας δὲν συνεπληρώθη δίμηνος τοιούτου ὑπηρεσία ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην, εἰς ἣν δὲν δύναται νὰ προσμετρηθῇ ἡ ὡς ἐργάτου ὑπηρεσία ταύτου (Α.Π. 745]1958, ΕΕΔ 17ος, σελ. 1284, Α.Π. 244]1955, ΕΕΔ 14ος σελ. 523 - 524). Εἰς τοῦτον κατεβλήθη, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 § 1 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 16]18 Ἰουλίου 1920 β.δ]τος, ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὰς τακτικὰς αὐτοῦ ἀποδοχάς, ἀνερχομένας, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, εἰς δραχμὰς 120 ἡμερησίως, τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, πρὸ τῶν ὁποίων ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, ἤτοι δραχμὰς 1.800 διὰ 15 ἡμέρας, ἤτοι καὶ διὰ 2 τοιαύτας πλέον τῶν 18 ἐργασίμων ἡμερῶν. Κατ' ἀκολουθίαν οὔτε ἐκ τοῦ λόγου τούτου, καταβολῆς δηλονότι ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως, εἶναι ἄκυρος ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως, ἀπορριπτομένου ὡς ἀβασίμου τοῦ σχετικοῦ λόγου ἀκυρότητος.

VI. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΙΑΤΡΩΝ

Ἀξιώσεις ἰατροῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου

Χαρακτηρισμὸς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 1595]1950, ὡς τοῦτο ἰσχύει μετὰ τὸν Νόμον 2339]1953, τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας προσωπικοῦ ἑκάστης τῶν ἐν Ἑλλάδι σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, καὶ τῆς σχέσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ ὡς δημοσίου δικαίου.— Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἰατροῦ αὐτοῦ.— Σχέσις δημοσίου δικαίου.— Ἀναρμοδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῶν ἐξ αὐτῆς διαφορῶν.— Δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112]1920.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4161/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Χριστιανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωτσόβελος, Π. Μπουσιώτης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἐκθέτων ὅτι κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ χρονικὸν διάστημα παρέσχε τὰς ἰατρικάς του ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Π.Α.Π. εἰς ἐκτέλεσιν καταρτισθείσης μετ' αὐτοῦ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀορίστου χρόνου καὶ ὅτι τὴν 15.2.1960 ἀπελύθη τῆς ἣν κατεῖχε θέσεως, διώκει α) τὴν ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του ἀποζημίωσιν, β) τὸ μὴ καταβληθὲν αὐτῷ δῶρον Χριστουγέννων 1959, γ) τὴν κατ' ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539]1945 ἀποζημίωσιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀπελύθη δι' αἰτίαν βαρύνουσαν τὸ ἐναγόμενον, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ διὰ τὸ ἔτος 1960 ἄδειαν, δ) ἀποζημίωσιν δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ ε) τὸ ἀντίτιμον τῶν αἰτηθεισῶν καὶ μὴ χορηγηθεισῶν αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη 1955, 1956, 1957, 1958 καὶ 1959 ἀδειῶν ἀναψυχῆς.

Ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀ.ν. 1595]1950, ὡς τοῦτο ἰσχύει μετὰ τὸν νόμον 2339]1953, ὁρίζεται ὅτι τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας προσωπικοῦ ἑκάστης τῶν ἐν Ἑλλάδι σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ἐπιχειρήσεων ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου καὶ ἅπαν τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ φαρμακευτικοῦ τοιούτου, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου καὶ χρόνου προσλήψεώς του, συνδέεται μετὰ τοῦ Ταμείου διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου.

Ἐκ τῆς σαφοῦς ταύτης διατάξεως, διεπούσης καὶ τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον, προκύπτει ὅτι, καὶ τὸ προσλαμβανόμενον ὑπὸ τούτου ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰατρικὸν προσωπικὸν συνδέεται μετ' αὐτοῦ, ἀνεξαρτήτως τρόπου προσλήψεως, διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, ἀποκλειομένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καταρτίσεως μετὰ τοῦ προσωπικοῦ τούτου συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ὡς ἐβεβαιώθη, ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1.9.1953 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς ἰατρὸς παθολόγος ἐπὶ μηνιαίᾳ κατὰ μῆνα ἀποζημιώσει, ἵνα παρέχῃ τὰς ἰατρικάς του ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἐν Πειραιεῖ ἠσφαλισμένους αὐτοῦ. Ἡ ἀρχικὴ πρόσληψίς του ἐγένετο διὰ τὸν μέχρι 1.9.1954 χρόνον, δυνάμει δὲ ἐπακολουθησασῶν διαδοχικῶν συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου ἡ παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἀπασχόλησις του ἐξηκολούθησε μέχρι τῆς 31.1.1960, ὅτε ἔληξεν ἡ τελευταία τῶν ὡς εἴρηται συμβάσεων. Ἡ δι' ἧς συνεδέετο ὁ ἐνάγων μετὰ τοῦ ἐναγομένου σχέσις, συμφώνως πρὸς τὰ προεκτεθέντα, φέρει κατ' ἐπιταγὴν τοῦ νόμου τὸν χαρακτῆρα σχέσεως δημοσίου δικαίου καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναρμοδίως φέρονται ἐνώπιον ἡμῶν αἱ ἐξ αὐτῆς πηγάζουσαι ὑπὸ δίκην ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος, δοθέντος ὅτι αἱ περὶ τῶν ἐκ σχέσεων δημοσίου δικαίου πηγαζουσῶν ἀξιώσεων ἀγωγαὶ ὑπάγονται εἰς τὴν κοινὴν διαδικασίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν κατὰ νόμον ΓΧΟΔ εἰδικὴν τοιαύτην. Εἰδικώτερον ὡς πρὸς τὴν διω-

κομένην ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀποζημίωσιν ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του εἰρήσθω ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι μετὰ τὸν ν. 3623|1956 (ἄρθρον 4 § 2), ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 § 4 τοῦ ν.δ. 3796|1957, ἡ τοιαύτη ἀποζημίωσις τῶν ἰατρῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει εἰς πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα δὲν συναρτᾶται πλέον πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς σχέσεως αὐτῶν ὡς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλὰ παρέχεται ἀδιαφόρως τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, εἰσαγομένη παραδεκτῶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (βλ. σημειώσεις Συντάξεως ΕΕΔ ἐν τόμῳ 18, σ. 43 καὶ 1001), δὲν δικαιοῦται ὁ ἐνάγων τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως, καθ' ὅσον αὕτη ἐδημία τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 § 2 τοῦ ν.δ. 3623|1956, ὡς ἰσχύει νῦν, περιπτώσεων συντρέχει ἐν προκειμένῳ (*), ἀφοῦ οὗτος οὔτε ἀπηλλάγη τῶν καθηκόντων του λόγῳ καταγγέλσεως θέσεως, οὐδ' ἀπεχώρησε τῆς θέσεως του λόγῳ ὑγείας, οὔτε τέλος ἀπελύθη αὐτῆς διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, ἀλλὰ ἡ λύσις τῆς δι' ἧς συνεδέετο μετὰ τοῦ ἐναγομένου σχέσεως ἐπῆλθεν αὐτοδικαίως τὴν 31.3.1960 συνεπείᾳ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς τελευταίας τῶν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐναγομένου καταρτισθεισῶν ἀνωτέρω συμβάσεων. Μετὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἐν ὅλῳ ἡ κρινομένη ἀγωγή.

VII. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν μετ' ἀσκησιν κατ' αὐτῆς ἐφέσεως

Ἁρμόδιον δι' αὐτὴν τὸ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάζον Δικαστήριον.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς προσωρινῶς κατ' ἄρθρον 186α Πολιτ. Δικονομίας καὶ ἐπιτρεπτὴ ἐπὶ κηρύξεως αὐτῆς προσωρινῶς ἐκτελεστῆς κατ' ἄρθρον 186 Πολιτ. Δικονομίας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4775/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Μαρκουλάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Παναγούλιας, Δ. Χριστόπουλος

Διώκεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2551|1960 ἀποφάσεως ἡμῶν, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' μέχρι ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς κατ' αὐτῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρον 764 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀσκηθείσης ἐμπροθέσμως ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως κατὰ τῆς κηρυχθείσης κατ' ἄρθρον 186 (Πολ. Δικ.) προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως, δύναται μέχρι τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως τῆς ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἡττηθέντος διαδίκου, νὰ διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει μέχρις ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως. Ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἀναστολὴ διατάσσεται ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστηρίου. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπὶ ἐφέσεως κατ' εἰρηνοδικειακῶν ἀποφάσεων ἡ ἀναστολὴ δικάζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀπευθύνεται ἡ ἔφεσις.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει ὅτι τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην δι' ἐφέσεως ἀπόφασιν δικαστήριον, ἄνευ διακρίσεως ἂν πρόκειται περὶ μονομελοῦς ἢ πολυμελοῦς, εἶναι ἁρμόδιον νὰ διατάξῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς κηρυχθείσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεώς του καὶ μόνον ἐπὶ εἰρηνοδικειακῶν ἀποφάσεων ἁρμόδιος εἶναι ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν. Ὅθεν ἁρμοδίως εἰσάγεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἐνώπιον ἡμῶν. Ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένης ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ τῶν γενομένων παρ' αὐτῆς δεκτῶν περιστατικῶν, αὕτη ἐκηρύχθη προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἐν τῷ συνόλῳ της τὸ μὲν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 186α § στ' Πολ. Δικονομίας (προστεθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 2407|1940), ἤτοι διὰ δραχμὰς 500, τὸ δὲ βάσει τῶν διαταξέων τοῦ ἄρθρου 186 τῆς ἰδίας Δικονομίας διὰ τὸ ὑπόλοιπον χρηματικὸν ποσὸν τῶν 3.500 δραχμῶν.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 764 Πολ. Δικ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀναστολὴ ἀποφάσεως, κηρυχθείσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, κατ' ἄρθρον 186α Πολ. Δικ., εἶναι ἀδύνατος, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἔτι, καθ' ἣν ἡ ἐκτέλεσις θὰ προύξένει ἀνεπανόρθωτον ζημίαν εἰς τὸν ἡττώμενον διάδικον (ἄρθρον 187 § 2 Πολ. Δικ.). Ἑπομένως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, καθ' ὃ μέρος αἰτεῖται δι' αὐτῆς ἀναστολὴ τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἀποφάσεως τῆς κηρυχθείσης βάσει τοῦ ἄρθρου 186α Πολ. Δικ., εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος, εἶναι ὅμως νόμιμος καὶ ἐξεταστέα κατὰ τὸ λοιπὸν περιεχόμενόν της. Περαιτέρω ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ περιεχομένου τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, τῶν κατ' αὐτῆς λόγων ἐφέσεως, τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προφορικῶς καὶ διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτυχθέντων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν κατάθεσιν τοῦ ἐνόρκως ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξετασθέντος μάρτυρος τῶν αἰτούντων καὶ τὰ παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα καὶ ἐκ τῆς ἐν γένει συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως ἐβεβαιώθημεν, ὅτι συντρέχει λόγος ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἡμῶν, δι' ὃ δέον ὅπως διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως αὐτῆς, συμφώνως ταῖς ἀνωτέρω διατάξεσι τῆς Πολ. Δικονομίας, μέχρι τῆς ἐκδόσεως ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἀσκηθείσης κατ' αὐτῆς ἐφέσεως (*).

(*) Ἴδετε περὶ τῶν προϋποθέσεων τούτων καὶ τοῦ δικαιώματος ἀποζημιώσεως νόμου 211|1920 Πρωτ|κείου Ἀθηνῶν 1901|1960, ΕΕΔ 19, 599, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 270|1960, ΕΕΔ 19, 850.

(*) Ἴδετε περὶ ἀναστολῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ Πρωτ|κου Ἀθηνῶν 4887|1960, ΕΕΔ 19, 921.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως, κατ' ἄρθρον 29 § 7 τοῦ Α.Ν. 1846/1951, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπολαμβάνει ποσοῦ ἀνωτέρου τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1693/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Γ. Σκουρτσῆς***
Δικηγόρος ὁ κ. Λ. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀτελῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 40 ἀ.ν. 1846/1951 ἀσκηθείσης αἰτήσεως ὁ αἰτῶν, συνταξιοῦχος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1129 τοῦ ἔτους 1959 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος, δι' ἧς ἀπεφασίσθη ἡ ἀναστολὴ τῆς πληρωμῆς τῆς συντάξεως του ἀπὸ 18ης Μαΐου 1954, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος, ἐργαζόμενος ὡς μάγειρος ἑστιατορίου, ἐλάμβανε μισθὸν ὑπερβαίνοντα τὸ διπλάσιον τοῦ ποσοῦ τῆς κατοβαλλομένης αὐτῷ συντάξεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 29 § 7 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (Φ.Ε.Κ. 179), ὁρίζοντος ὅτι ἡ καταβολὴ τῆς ἐκ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων παρεχομένης συντάξεως ἀναστέλλεται, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐξ ἧς ἀπολαμβάνει ποσοῦ ἀνωτέρου τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ αἰτῶν δικαιοῦται συντάξεως ἐκ δραχμῶν 480 μηνιαίως καὶ ὅτι αἱ πράγματι λαμβανόμεναι ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχαὶ ἐκ τῆς ἐργασίας του ὡς μαγείρου ἑστιατορίου ὑπερβαίνουσι τὸ διπλάσιον τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς του. Ἡ κρίσις αὕτη τῆς Ἐπιτροπῆς εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλου καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1958 ὑπηρεσιακῆς περὶ τοῦ αἰτοῦντος ἐκθέσεως, ἣν ὀρθῶς ἐπικαλεῖται ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ λεπτομερῶς ἐκτίθενται τὰ πραγματικὰ περιστατικά, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰς ἐν γένει συνθήκας ἐργασίας τοῦ αἰτοῦντος, ὡς καὶ αἱ πράγματι λαμβανόμεναι ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχαί, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ ἐκτιθέμενα ὑπερβαίνουσι τὰς 1.000 δραχμὰς μηνιαίως. Οὕτω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἠιτιολογημένη καὶ σύμφωνος πρὸς τὰ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτοντα καὶ ὡς ἐκ τούτου δέον νὰ ἀπορριφθῶσιν ὡς ἀβάσιμοι οἱ λόγοι ἀκυρώσεως, δι' ὧν προβάλλεται πλάνη περὶ τὰ πράγματα καὶ ἀναιτιολόγητον τῆς προσβαλλομένης ἀπορρίψεως.

Οἱ λόγοι ἀκυρώσεως, δι' ὧν προβάλλεται, ὅτι κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν οὐχὶ αἱ πράγματι λαμβανόμεναι ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἀποδοχαί, ἀλλ' ἐκεῖναι, ἃς ἐδικαιοῦτο οὗτος λαμβάνειν βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἰδίᾳ τῆς ἀπὸ 3 Μαρτίου 1939 τοιαύτης, δέον νὰ ἀπορριφθῶσιν ὡς ἐρειδόμενοι ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως, διότι, ὡς σαφῶς ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως συνάγεται, ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων ἐδέχθη ὄχι ὅτι ὁ αἰτῶν δικαιοῦται ἁπλῶς λαμβάνειν ἀποδοχὰς ὑπερβαινούσας τὸ διπλάσιον τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς του, ἀλλὰ ὅτι πράγματι οὗτος λαμβάνει μισθὸν ὑπερβαίνοντα τὸ διπλάσιον τοῦ ὡς εἰρῆται ποσοῦ.

Κατὰ ταῦτα δέον, ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις (*).

§ 2. Παροχαὶ ἀναπηρίας ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος

Ἔννοια τῶν ἄρθρων 28 καὶ 34 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Δικαίωμα ἠσφαλισμένου ἐπὶ τῶν παροχῶν λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὄχι μόνον εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἐκ τοῦ ἀτυχήματος βλάβη, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἐπιφέρει ἀδυναμίαν τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς ἐργασίαν, εἰς βαθμὸν δικαιολογοῦντα τὴν σχετικὴν ἀσφαλιστικὴν συνδρομήν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης, ἤτοι ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, βλάβη ἐπιφέρει τὸ ἀνωτέρω ἀποτέλεσμα, λόγῳ τῆς γενικωτέρας καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐκ τῆς ὁποίας ὅμως οὐδόλως οὗτος ἐκωλύετο εἰς τὴν ἐργασίαν του μέχρι τοῦ ἀτυχήματος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1412/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Α. Ταβουλάρης***
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 862 τῆς 19ης Αὐγούστου 1959 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ἱδρύματι τού-

(*) Ἴδετε περὶ τοῦ θέματος καὶ Σ.Ε. 2358/1959, ΕΕΔ 19, 158, ὡς καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 807.

τῳ, περὶ συνεχίσεως τῆς διακοπείσης ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1958 συνταξιοδοτήσεώς του, λογῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι τυγχάνει μὲν οὗτος, κατὰ τὴν σχετικὴν διαπίστωσιν τῶν ἁρμοδίων ὑγειονομικῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀνάπηρος εἰς ποσοστὸν ἐν συνόλῳ 45 ο/ο, πλὴν ὅμως ἡ εἰς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα ὀφειλομένη ἀνικανότης του ἀνέρχεται εἰς ποσοστὸν 10 ο/ο μόνον, ὥστε νὰ μὴ δύνατοι νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ συνεπείᾳ τῆς ἐκ τοῦ ἀτυχήματος βλάβης πλέον τῶν 2/3 ἐκείνου ὅπερ κερδίζει σωματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας, τῆς ὀφειλομένης, ἐξ ἑτέρου, εἰς κοινὴν νόσον ἀνικανότητός του, εἰς ποσοστὸν 35 ο/ο, μὴ δυναμένης νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν συνταξιοδοτήσεώς του δι' ἀναπηρίαν ἐκ κοινῆς νόσου, ἐλλείψει τῶν πρὸς τοῦτο νομίμων χρονικῶν προϋποθέσεων (ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων).

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι: «1) Ὁ παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἠσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας, ἐάν: α) Ἐπραγματοποίησε δύο χιλιάδας πεντακοσίας (2.500) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας... ἢ κατέστη ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἑπομένης παραγράφου. 2) Ὁ ἠσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενίσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας, δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μορφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως». Ἐξ ἑτέρου, ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζεται ἐπίσης, ὅτι: «Διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων ἐν ἄρθροις 28, 31, 32 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὰς δικαίωμα ὀφείληται εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἢ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν...».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος δύναται νὰ τύχῃ τῶν παροχῶν λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος οὐ μόνον εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἐκ τοῦ ἀτυχήματος προκαλουμένη βλάβη, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἐπιφέρει ἀδυναμίαν τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς ἐργασίαν, εἰς βαθμὸν δικαιολογοῦντα τὴν σχετικὴν ἀσφαλιστικὴν συνδρομήν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης, ἤτοι ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, βλάβη, ἐπιφέρει τὸ ἀνωτέρω ἀποτέλεσμα, λόγῳ τῆς προηγουμένης γενικωτέρας καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐκ τῆς ὁποίας ὅμως οὐδόλως οὗτος ἐκωλύετο εἰς τὴν ἐργασίαν του, μέχρι τοῦ ἀτυχήματος.

Βεβαιοῦται ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑγειονομικῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ὅτι ὁ αἰτῶν τυγχάνει ἀνάπηρος εἰς ποσοστὸν 45 ο/ο, τῆς ἀναπηρίας του ταύτης ὀφειλομένης κατὰ ποσοστὸν 35 ο/ο εἰς κοινὴν νόσον, ἤτοι εἰς ἀπώλειαν ἐκ πολεμικοῦ τραύματος τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ, καὶ κατὰ ποσοστὸν 10 ο/ο εἰς τὸ ἐπισυμβὰν αὐτῷ ἐν ἔτει 1953 ἐργατικὸν ἀτύχημα. Ἐξ ἑτέρου προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἐκ κοινῆς νόσου ἀναπηρία τοῦ αἰτοῦντος ὑφίστατο κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἤρξατο οὗτος ἐργαζόμενος, ὑπαχθεὶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. Κατ' ἀκολουθίαν συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει γενόμενα δεκτὰ ὑπερεῖχον τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. νὰ ἐρευνήσουν ἐν προκειμένῳ, ἐὰν ἡ ἀνωτέρω αὔξησις τῆς ἀνικανότητος τοῦ αἰτοῦντος, ὀφειλομένη ἀποδεδειγμένως εἰς τὸ ὡς εἴρηται ἐργατικὸν ἀτύχημα, καθίστα τοῦτον, ἐν ὄψει τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῆς ὑγείας του, ἀνίκανον πρὸς περαιτέρω ἐργασίαν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν παρατιθεμένων ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ἐπιβαλλομένης, ἐν καταφατικῇ περιπτώσει, τῆς συνεχίσεως χορηγήσεως τῶν σχετικῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, λογῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Μὴ ἐρευνήσασα ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν καὶ ἀπὸ τῆς ἐκτεθειμένης ἀνωτέρω πλευρᾶς, κατέστησε τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀκυρωτέαν ὡς ἀναιτιολογήτων, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὡς βασίμου (*).

§ 3. Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένου διὰ τὴν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος

Ρύθμισις τοῦ θέματος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ Ν.Δ. 3083/1954.—Ἀπόδειξις διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν.—Διακοπὴ τῆς προηγουμένης ἀσφαλίσεως καὶ ἐκ νέου ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1797/1960, Τμ. Α΄

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Μαριολέας, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Σ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τὸ ἐνταῦθα ἕδρεῦον Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ἑλληνικοῦ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου διώκει τὴν ἀκύρωσιν 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 352/7.5.1957 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083/1954, δι' ἧς καθορίσθη τὸ 1892 ὡς ἔτος γεννήσεως τῆς ἠσφαλισμένης Κ. χήρας Γ. Π. καὶ 2) τῆς ὑπ' ἀριθ. 10478/18.8.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως ἀπενεμήθη εἰς τὴν ἐν λογῳ ἠσφαλισμένην ἀπὸ 1.12.1956 σύνταξις λόγῳ γήρατος, πληρωτέα, κα-

(*) Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ Σ.Ε. 1264/1960, ΕΕΔ 19, 895.

τὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ Α.Ν. 1846|1951, παρὰ τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν.δ. 3083|1954 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν καὶ ἄλλων διατάξεων», ἀντικαταστήσαντος τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὁρίζεται, ὅτι: «Ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης διὰ τῆς εἰς τὸ μητρῶον ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἐγγραφῆς, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθείσης, ἐφ' ὅσον αὕτη ἔλαβε χώραν ὡσαύτως πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Ἐλλειπούσης ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα ἢ δημοτολόγια ὡς ἀνωτέρω, ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Ἀσφαλιστικοῦ Δικαστηρίου... Μέχρι τῆς ἐναρξεως τῆς λειτουργίας τῶν Ἀσφαλιστικῶν Δικαστηρίων ἡ ἡλικία εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, συνιστωμένης παρὰ τοῖς μεγαλυτέραις Ὑποκαταστήμασι τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ καὶ ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς Προέδρου Πρωτοδικῶν ἢ Πρωτοδίκου ἢ Εἰσαγγελέως παρὰ Πρωτοδικαις, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ὡς Προέδρου, καὶ δύο ἀνωτάτων ἢ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ αὐτοῦ ὡς μελῶν... Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἑτέρου στοιχείου, ἀποδεικνύοντος ταύτην κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Κράτους ἐν ᾗ ἔλαβε χώραν ἡ γέννησις, θεωρουμένης καὶ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς. Ἐπὶ ἀμφιβόλων ἐν τῇ κατηγορίᾳ ταύτῃ περιπτώσεων ἀποφαίνονται ὁριστικῶς τὰ Πρωτοβάθμια Ἀσφαλιστικὰ Δικαστήρια ἢ μέχρι συστάσεως τούτων αἱ Εἰδικαὶ Ἐπιτροπαί».

Ἐν προκειμένῳ τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ ἡλικία τῆς παρεμβαινούσης ἀπεδεικνύετο, κατὰ τὰς ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει διατάξεις, διὰ τῆς ἐκ τῶν οἰκείων βεβαιώσεων προκυπτούσης ἐγγραφῆς της ἐν ἔτει 1937 εἰς τὰ δημοτολόγια τοῦ Δήμου Βύρωνος ὑπὸ ἔτος γεννήσεως 1897 καὶ ὅτι συνεπῶς δὲν ὑφίστατο ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἁρμοδιότης τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς διάφορον καθορισμὸν τῆς ἡλικίας τῆς ἐν λόγῳ. Καθ' ὃ ὅμως προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου, ἡ παρεμβαίνουσα ὑπῆχθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου τὴν 1.4.1938 καὶ ἐξηκολούθησεν οὖσα ἠσφαλισμένη παρ' αὐτῷ μέχρι 27.10.1941, ὅτε διέκοψε τὴν ἀσφαλιζομένην ἀπασχόλησίν της, ὑπαχθεῖσα ἐκ νέου εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἀσφάλισιν ἀπὸ 12.10.1944 μέχρι 30.7.1955, ὅτε ἔπαυσεν ἐργαζομένη. Καὶ ναι μὲν διὰ τὸ ὡς ἄνω ἀπὸ 1.4.1938 μέχρι 27.10.1941 χρονικὸν διάστημα ἀνέλαβεν αὐτὴ κατ' ἐφαρμογὴν σχετικῆς διατάξεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου (ἀριθ.27 τῆς ὑπ' ἀριθ. 36261|9.7.1935 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) τὰς ἀσφαλιστικάς της εἰσφοράς, τοῦτο ὅμως δὲν εἶχεν ὡς συνέπειαν, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083|1954, καὶ τὴν μετάθεσιν τοῦ ἀνωτέρω χρόνου ἀρχικῆς ὑπαγωγῆς ταύτης εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Συνεπῶς ἡ ἐξ γίνεται ἐπίκλησις ἐν ἔτει 1937 ἐγγραφῆ τῆς παρεμβαινούσης εἰς τὰ δημοτολόγια τοῦ Δήμου Βύρωνος, μὴ ἐνεργηθεῖσα πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ὑπαγωγῆς της εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὡς ἀπαιτεῖται ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων, δὲν ἀπετέλει νομίμων ἀποδειξιν περὶ τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ἁρμοδίως δὲ οὕτω, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐπελήφθη τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἔτους γεννήσεως της ὡς εἴρηται ἠσφαλισμένης, ἥτις, ἄλλωστε, γεννηθεῖσα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, οὐδὲν προσήγαγε στοιχεῖον ἀποδεικνῦον κατὰ τὴν νομοθεσίαν τῆς χώρας τῆς γεννήσεώς της τὴν ἡλικίαν της ἢ ὑπὸ τῆς αὐτῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083|1954 προβλεπομένη Ἐπιτροπή. Ἀπορριπτέος, ὅθεν, ὡς ἀβάσιμος, τυγχάνει ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ὑπὸ κρίσιν λόγος ἀκυρώσεως.

Ὁ περὶ κακῆς χρήσεως διακριτικῆς ἐξουσίας ἕτερος τῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβάλλεται ὅλως ἀορίστως, εἶναι δέ, ὡς ἐκ τούτου, ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως. Ἀπορριπτέος, ὅθεν, τυγχάνει καὶ ὁ λόγος οὗτος, ἄρα καὶ ἡ αἴτησις ἐν τῷ συνόλῳ της (*).

§ 4. Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν λαμβανόντων σύνταξιν παρ' Εἰδικοῦ Ταμείου, συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Ἔννοια ἄρθρου 58 τοῦ Α.Ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». — Περίπτωσις ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, συγχωνευθὲν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Ἀρείου Πάγου 356/1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Λ. Κυβέλλος

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο συμφωνεῖ μὲ τὸ Ἀναιρετικὸν ὡς πρὸς τὴν λύσιν τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἡ ἀναίρεσις. Πράγματι τὸ ἐδάφιον γ' τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ νόμου 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὁρίζον ὅτι οἱ λαμβάνοντες σύνταξιν παρὰ εἰδικοῦ Ταμείου, συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου τούτου, «ὡς μέλη οἰκογενείας θανόντος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου», ἐξακολουθοῦσι συνταξιοδοτούμενοι παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ δικαιοῦνται τῆς παρὰ τοῦ μνησθέντος νόμου τυχὸν προβλεπομένης μείζονος συντάξεως ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς συγχωνεύσεως μηνός, ἐὰν «πληροῦν τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 § 6 ὁριζομένας προϋποθέσεις χαρακτηρισμοῦ των ὡς μελῶν οἰκογενείας δικαιουμένων συντάξεως», εἶναι ἀναγκαίως συνηρτημένον πρὸς τὰ ἀμέσως προηγούμενα ἐδάφια α' καὶ β', μεθ' ὧν ἀποτελεῖ ἓν ὀργανικὸν σύνολον καὶ διὰ τοῦτο ἐξυπακούει, ὅτι συνέτρεξαν προσθέτως καὶ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ θανόντος μέχρι

(*) Ἴδετε περὶ ἀποδείξεως ἡλικίας ἠσφαλισμένου καὶ Σ.Ε. 1408|1960, ΕΕΔ 19, 924.

τοῦ θανάτου των, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 28 § 12, οἱ παρ' αὐτῶν τιθέμενοι ὡς ἀπαραίτητοι διὰ τὴν χορήγησιν καὶ εἰς τὸν ἴδιον, ἐὰν ἔζη, ὁρισίας ηὐξημένης συντάξεως ὅροι, τοῦ νὰ ἔχῃ δηλαδὴ οὗτος εἴτε ὑπερβῇ τὸ 60ὸν, προκειμένου περὶ ἀνδρῶν, ἢ τὸ 55ὸν, προκειμένου περὶ γυναικῶν, ἔτος τῆς ἡλικίας του, εἴτε καταστῇ ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 2, μὴ δυνάμενος «λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης» ἡ ἐξασθενίσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατὰ ἰατρικὴν προβλεψιν διαρκείας, νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως». Ἡ ἑρμηνεία αὕτη προσαρμόζεται καὶ πρὸς τὴν διέπουσαν τὸν νόμον 1846/1951 ἀρχήν, καθ' ἣν τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου δικαιοῦνται συντάξεως μόνον ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον καὶ οὗτος ἐδικαιοῦτο ἢ ἐδικαιοῦτο τοιαύτης.

Ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 127/1960 ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ὑπ' ἀριθ. 1637/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν κατάστασιν μόνον ὡς πρὸς τὴν διάταξιν αὐτῆς, τὴν ἀφορῶσαν τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς τὴν στηριζομένην ἐπὶ τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ νόμου 1846/1951, δι' ἣν καὶ μόνην ἐνέκειτο ἡ ἀναίρεσις, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 832 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, ἐρευνητέα εἶναι ἡ ἀπὸ 11 Μαρτίου 1959 ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου Ι.Κ.Α. κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20634/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος ἀναφέρεται εἰς τὴν βάσιν ταύτην, ἥτις ἔφεσις νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ κατ' οὐσίαν ἐξεταστέα, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς καταβολῆς προστίμου κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 τοῦ νόμου 1846/1951.

Δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος - ἐνάγουσα, συνταξιοδοτουμένη παρὰ τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Μεταλλευτῶν ὡς χήρα τοῦ θανόντος κατὰ τὴν 27.11.1941 καὶ τυχόντος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1937/1937 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, δικαιοῦται παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου Ι.Κ.Α. τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 1846/1951 προβλεπομένης ηὐξημένης συντάξεως καὶ μετὰ τοῦτο, δεχθεῖσα ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὴν βάσιν ταύτην, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν προαναφερθεῖσαν οὐσιαστικὴν διατοξιν, κατὰ τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει εἰδικώτερον ἐκτιθέμενα. Ἐφ' ᾧ καὶ δέον νὰ ἐξαφανισθῇ κατὰ τοῦτο καὶ νὰ ἐκδικασθῇ ἐξ ὑπορχῆς ἡ ἀπὸ 1.10.1959 ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὴν βάσιν ταύτην, καθιστα μένων δεκτῶν τῶν σχετικῶν 1ου καὶ 2ου λόγων ἐφέσεως.

Διαλομβάνεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὅτι ὁ κατὰ τὴν 27.11.1941 ἀποθανὼν σύζυγος τῆς ἐναγούσης, ἐργαζόμενος ὡς ἐργάτης μεταλλείων εἰς τὰς ἐξορύξεις τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρείας Λαυρίου ἀπὸ τοῦ 1914 μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1934 συνεχῶς καὶ πραγματοποιήσας 6.000 ἡμερομίσθια, ὑπέστη, λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, τραυματικὸν καταράκτην τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἐκρίθη ἰσοβίως ἀνίκανος κατὰ 50 ο/ο, τυχὼν ἀναλόγου συντάξεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1937/1937 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν παρὰ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, μετοβιβασθείσης εἰς τὴν ἐνάγουσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 309/1942 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, προστίθεται δὲ περαιτέρω, ὅτι μετά τινας μῆνας ἀπὸ τῆς ἀπονομῆς αὐτοῦ τῆς συντάξεως ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης λόγῳ ἐπιδεινώσεως τῆς καταστάσεώς του ἐτυφλώθη τελείως καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1938 μέχρι τοῦ θανάτου του ἦτο τελείως ἀνίκανος (100 ο/ο) πρὸς ἐργασίαν. Ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας νομίμως ἀξιοῖ τὴν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 25, 28 §§ 6 καὶ 8, 29 §§ 2 καὶ 8 καὶ 35 τοῦ νόμου 1846/1951, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 62280/1954 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν καὶ τὰ ἀπὸ 28.4.1954 καὶ 21.8.1955 β. δ/τα προβλεπομένην σύνταξιν βάσει τῆς παραγράφου 4 ἐδάφ. β' καὶ γ' τοῦ ἄρθρου 56, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 28 § 2 ἐδάφ. α' τοῦ ἐν λόγῳ νόμου 1846/1951. Ἀποδεικνυομένων δὲ τῶν λοιπῶν πραγείων ἐκ τῶν ἐπικληθέντων καὶ προσαχθέντων ἐγγράφων ἡ ἐνάγουσα δέον νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀμφισβητουμένην περιέλευσιν τοῦ συζύγου της πρὸ τοῦ θανάτου του εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφ. α' προβλεπομένην ὡς ἄνω ἀναπηρίαν, τῆς ὑπ' ἀριθ. 1937/1937 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἀπενεμήθη αὐτῷ ἡ σύνταξις, μὴ οὔσης κατὰ τοῦτο δεσμευτικῆς, τὸ μὲν διότι ὑπὸ τὸ ἰσχὺν τότε νομικὸν καθεστὼς δὲν ἦτο ἀναγκαῖον νὰ ἐξετασθῇ τὸ ποσοστὸν ἀνικανότητος αὐτοῦ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, τὸ δὲ διότι ἡ χειροτέρευσις, δι' ἣν καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 35 τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἐπετρέπετο ἀναθεώρησις τῆς χορηγηθείσης συντάξεως, ἐπῆλθε μετ' αὐτήν. Οἱ μάρτυρες, οἵτινες δύνανται νὰ ἐξετασθῶσι, διὰ τὸ προφανῶς ἀνέφικτον τῆς κτήσεως ἐγγράφων, δέον νὰ περιορισθῶσιν εἰς δύο ἐξ ἑκατέρου μέρους καὶ νὰ ἀκουσθῶσιν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ (*).

§ 5. Παροχὴ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς εἰς ἠσφαλισμένους καταστάντας ἀναπήρους

Ἔννοια ἄρθρου 28 § 2 Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Παροχὴ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἀποτελοῦντος προσωρινὴν σύνταξιν ἀναπηρίας ὑφ' ἃς, κατὰ τὰ λοιπά, προϋποθέσεις καὶ ἡ σύνταξις ἐκείνη, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ

(*) Ἴδετε καὶ τὴν ὁμόφωνον Α.Π. 127/1960, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 19, 488, καὶ Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 5024/1960, ΕΕΔ 19, 607.

ή πραγματοποίησις ὡρισμένων ἡμερῶν ἐργασίας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1670/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠλ. Γλυκοφρύδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δανίκας, Ἐρ. Μέλιος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ Ν. Γ., ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 873/1959 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἐγένετο τελικῶς δεκτόν, ὅτι οὗτος δὲν δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, διότι ἡ βεβαιωθεῖσα παρὰ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν ἀναπηρία αὐτοῦ, ἀρξαμένη τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1957 καὶ ἀνερχομένη εἰς ποσοστὸν 30 - 44 %, δὲν ὀφείλεται εἰς ἐπιδείνωσιν τῶν ὑφ' ἃς ἔφερε οὗτος παθήσεων, διεπιστώθη δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1957, ἤτοι μετὰ μακρὸν χρόνον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955, ἀφ' ἧς ἔπαυσεν ἐργαζόμενος.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. β' τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 τὸ ὑπ' αὐτῶν καθιερούμενον εἰδικὸν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς, ὅπερ παρέχεται εἰς ἠσφαλισμένους, δυναμένους νὰ κερδίζουν δι' ἐργασίας, πληρούσης τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἑδαφίου α' τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, πλέον μὲν τοῦ τρίτου, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, τὸ ὁποῖον κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως, ἀποτελεῖ προσωρινὴν σύνταξιν ἀναπηρίας, παρεχομένην, ὑφ' ἃς, κατὰ τὰ λοιπά, προϋποθέσεις καὶ ἡ σύνταξις ἐκείνη, ἤτοι ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος ἔχει πραγματοποιήσει 2580 ἡμέρας ἐργασίας, ἢ ἀνὰ 100 τοιαύτας, καθ' ἑκαστον τῶν ἀμέσως προηγουμένων τῆς ἀναπηρίας του πέντε ἐτῶν. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀξιώσασα διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, πέραν τῶν προϋποθέσεων τούτων τοῦ νόμου, ὡς δέχεται ὑφιστάμενος ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, ὡς πραγματοποιήσαντος, ἀπὸ 1 Μαΐου 1938 μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1955, 3564 ἡμέρας ἐργασίας, καὶ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθεισῶν ἑτέρων τοιούτων, ευγχάνει ἀκυρωτέα, ὡς στηριζομένη εἰς παράνομον αἰτιολογίαν (*).

§ 6. Προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀναπηρίας

Ἔννοια ἄρθρου 28 § 2 Α.Ν 1836/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».— Προϋποθέσεις παροχῆς εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ παροχὴ ἐργασίας κατὰ τὸν χρόνον πραγματοποιήσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἤτοι τῆς ἐπελεύσεως τῆς μερικῆς ἀνικανότητος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1680/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Καλοδούκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δανίκας, Ἐρ. Μέλιος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 40 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, διώκεται τύποις παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 483/40/26.1.1960 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, δι' ἧς, ἐπικυρωθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 12265/6.10.1959 ἀποφάσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ρηθέντος Ὑποκαταστήματος, ἀπορριφθὴ τελικῶς ἡ περὶ χορηγήσεως εἰς τὴν αἰτοῦσαν, ἠσφαλισμένην εἰς τὸ Ι.Κ.Α., τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ἀναγκ. νόμου 1846/1951 ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς αἰτησις αὐτῆς.

Ἐν ἄρθρῳ 28 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι: «Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος δύναται νὰ κερδίζῃ ὑπὸ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὁριζομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους πλέον μὲν τοῦ τρίτου, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, δικαιοῦται, ἐφ' ὅσον εἶχε συμπληρώσει καὶ τὸν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἧς θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας. Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα καταβάλλεται ἀδιαφόρως ἀσκήσεως παρὰ τοῦ ἐπιδοματούχου οἱασδήποτε ἐξηρτημένης ἢ αὐτοτελοῦς ἀπασχολήσεως καὶ ἐπὶ μίαν δωτιαν τὸ πολύ».

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων τὸ δι' αὐτῶν καθιερούμενον εἰδικὸν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς, ὅπερ παρέχεται εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τοὺς δυναμένους νὰ κερδίζουν δι' ἐργασίας πληρούσης τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 28 § 2 τοῦ ρηθέντος ἀν. νόμου πλέον μὲν τοῦ τρίτου, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, ἀποτελεῖ προσωρινὴν σύνταξιν ἀναπηρίας καὶ παρέχεται ὑπὸ τὰς αὐτάς, κατὰ τὰ λοιπά, προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς καὶ ἡ σύνταξις ἀναπηρίας, ἤτοι ἐπὶ πραγματοποιήσεως ἐν ἀτρωλίσει εἴτε 2.500 τουλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας, εἴτε ἀνὰ 100 τουλάχιστον καθ' ἑκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὁ ἠσφαλισμένος κατέστη ἀνάπηρος. Δὲν ἀπαιτεῖται, ἑπομένως, ὑπὸ τῶν ἄνω διατάξεων ὡς προϋπόθεσις ἀπαραίτητος διὰ τὴν παροχὴν τοῦ ρηθέντος βοηθήματος, ὅπως ὁ ἠσφαλισμένος εἶχε σκηται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐργαζόμενος κατὰ τὸν χρόνον πραγματοποιήσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἤτοι τῆς ἐπελεύσεως τῆς μερικῆς ἀνικανότητος.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκρίθη, ὅτι ἡ αἰτοῦσα, παίτοι ἔχει συμπληρώσει ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενον ἐλάχιστον ἀριθμὸν

(*) Βλ. καὶ Σ.Ε. 833/1939, ΕΕΔ 19, 357, Σ.Ε. 550/1940, ΕΕΔ 19, 536.

ήμερῶν ἐργασίας (2.697 ἡμερομίσθια) καὶ ἔχει κατασταῖ ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, καθ' ὃ ἀνάπηρος μὲ ποσοστὸν ἀναπηρίας 48 % δὲν δικαιοῦται, παρὰ ταῦτα, ταῦ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας της (24.8.1949) μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τῆς μερικῆς ἀνικανότητός της παρῆλθε πλέον τῆς τριετίας, ἐξ οὗ γεγονότος συνάγεται, κατὰ τὰς σκέψεις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἔλλειψις προθέσεως τῆς αἰτούσης ὅπως συνεχίσῃ τὴν ἐπαγγελματικὴν της ἀπασχόλησιν. Τοιαύτη ὅμως προϋπόθεσις διὰ τὴν παροχὴν ταῦ περὶ οὗ πρόκειται ἐπιδόματος, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, δὲν τάσσεται ὑπὸ ταῦ νόμου καὶ συνεπῶς ἡ αἰτιολογία αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως παρίσταται μὴ νόμιμος, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ ταύτου λόγον ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον δὲν ἀποκλείεται εἰς περιπτώσεις, ὡς ἡ προκειμένη, ἡ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ὑποδειχὶς πρὸς τοὺς ἐπιδοτουμένους ἐπαγγελματικῆς ἀναπροσαρμογῆς αὐτῶν, ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῆς ὁποίας θὰ συνεπήγετο, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁριζόμενα, τὴν διακοπὴν τῆς καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις γίνῃ δεκτή.

§ 7. Παροχαὶ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος

"*Ἔννοια ἄρθρου 34 Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».— Θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ τοῦ ἐπισυμβάντος κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἡσφαλισμένου ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου ἐκ τῶν ἐν κοινῇ χρήσει τοιούτων, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἀτυχήματος.*

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1662/1960, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Δεδόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Ἀγοραντίνης, Κ. Ταχυκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς κατὰ νόμον ἀσκουμένης (ἄρθρον 40 νόμου 1818/1951), διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1219/1959 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ν. δ/τος 3740/1957 Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἔφεσις τοῦ αἰτοῦντος ἡσφαλισμένου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7916 τῆς 7 Ἰουνίου 1959 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν, ἀπορριψάσης αἴτησιν αὐτοῦ περὶ χορηγήσεως αὐτῷ συντάξεως λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπισυμβάντος τὴν 17 Ἀπριλίου 1957.

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων ἐν ἄρθροις 28, 31, 32 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὴν δικαίωμα ὀφείληται εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς...». Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου ἀτύχημα εἶναι τὸ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης βίαιον συμβάν.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα θεωρεῖται καὶ τὸ ἐπισυμβὰν κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἡσφαλισμένου ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκ ταύτης διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου ἐκ τῶν ἐν κοινῇ χρήσει τοιούτων, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἀτυχήματος.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν τὴν 17ην Ἀπριλίου 1957 καὶ ὥραν ὀλίγα μεσημβρινὴν παρέστη, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐργοδότου του, εἰς τὴν συζητηθεῖσαν ἔνστασιν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Φορολογικῶν Διαφορῶν ἐν τῷ Δήμῳ Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη. Μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐνστάσεως, ἐπειγόμενος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν ἐργοδότην του, ἐπεβιβάσθη βέσπας, ἀνηκούστης εἰς τρίτον, ἐνῷ δὲ ἡ βέσπα ἔβαινε τὴν ὁδὸν Ἁγίας Ἄννης εἰς μίαν στροφὴν συνεκρούσθη μετὰ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμόν του.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐν ὄψει τῶν πραγματικῶν τούτων περιστατικῶν, κεφαλαιωδῶς δέχεται, ὅτι ἐν προκειμένῳ τὸ ἀτύχημα τοῦ αἰτοῦντος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, διότι οὗτος ἐπεβιβάσθη οὐχὶ τοῦ συνήθους μεταφορικοῦ μέσου, ἀλλὰ τοιούτου συνδεομένου μὲ ηὐξημένους κινδύνους, ἐπὶ πλέον δὲ ἠκολούθησεν ὁδὸν μὴ κατεύθυνσιν πρὸς Κοκκινιὰν καὶ οὐχὶ πρὸς Ἀθήνας, ἔνθα ἡ ὥρα τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότου του καὶ τῆς κατοικίας του καὶ ὡς ἐκ τούτου διεκόπη ὁ αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἐπισυμβάντος ἀτυχήματος.

Ἡ αἰτιολογία αὕτη, ὡς διατυποῦται, παρίσταται πλημμελής, τὸ μὲν διότι ἡ βέσπα ἀποτελεῖ ἤδη ἓν ἐκ τῶν ἐν χρήσει συνήθων μεταφορικῶν μέσων, τὸ δὲ διότι ἐκ τοῦ ἐν τῷ φακέλῳ ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1959 σημειώματος τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ἀτυχημάτων ὑπαλλήλου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Ν.Ι', προκύπτει, ὅτι ἡ κατεύθυνσις, ἣν ἠκολούθησεν ἡ βέσπα, ἧς ἐπέβαινεν ὁ ἡσφαλισμένος, εἶναι ἐκείνη, ἣν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ οἱανδήποτε τροχοφόρον, τὸ ὁποῖον θὰ ἔβαινεν εἴτε πρὸς Κοκκινιάν, εἴτε πρὸς Ἀθήνας. Τὸ κρίσιμον καὶ οὐσιῶδες ὅμως τοῦτο στοιχεῖον, ἐξ οὗ καὶ μόνον ἠρτῆτο ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει ἡ κρίσις περὶ τῆς ὑπάρξεως αἰτιώδους συνδέσμου μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀτυχήματος, δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, οὐδ' ἐξετάσθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγ-

χάνει ἀκυρωτέα διὰ πλημμελῆ αἰτιολογίαν κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως (*).

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς

Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα.—Περίπτωσις ἰατροῦ θεραπευτοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.—Ὑπαγωγὴ καὶ τούτου εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν παρὰ τῷ ἀνωτέρῳ Ταμείῳ ἀσφάλισιν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1692/1960, Τμ. Α΄

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Σκουρτσῆς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπαλντᾶς, Α. Κλεισιούνης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀριθ. 11 ἀπὸ 4 Μαρτίου 1960 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δι' ἧς ἀπεφασίσθη ἡ χορήγησις μηνιαίου βοηθήματος εἰς τὸν αἰτοῦντα, τέως ἰατρὸν ἐλεγκτὴν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης δὲν ἐθεωρήθη ὡς πραγματικὴ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσία ἡ παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὑπηρεσία του ὡς ἰατροῦ θεραπευτοῦ ἀπὸ 24ης Φεβρουαρίου 1942 μέχρις 11ης Νοεμβρίου 1946.

Τὸ ν.δ. 980/1942 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως», κυρωθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 (Φ.Ε.Κ. 183) πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 3 § 1, ὅτι: «Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν 1) τὸ παρὰ τῷ Ἱδρύματι τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἀσφαλιζόμενον προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, 2) τὸ προσωπικὸν τῶν ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐξαρτωμένων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τὸ ἀσφαλιζόμενον διὰ τὴν κυρίαν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου συντάξεων εἰς τοὺς Ὀργανισμούς, εἰς τοὺς ὁποίους ὑπηρετεῖ ἢ εἰς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, μὴ ἐξαρτωμένους ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ ἰδίου ν.δ. 980/1942 «πᾶσα τροποποίησις τοῦ καταστατικοῦ ἢ ὀργανικῶν διατάξεων τοῦ περὶ οὗ ὁ παρὼν νόμος Ταμείου θὰ ἐνεργῆται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 1ης Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937». Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰδικῆς ταύτης ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ διαγραφομένην διαδικασίαν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 30540/1942 (Φ.Ε.Κ. 155 β΄) ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς προσετέθη εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 980/1942 καὶ ἡ ἑξῆς διάταξις: «Ὡς προσωπικὸν τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἀσφαλιζόμενον παρὰ τῷ Ταμείῳ, κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις, νοοῦνται πάντες οἱ κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν πραγματικῶς παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τοὺς παρ' οἷς ὑπηρετοῦσιν Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ὑφ' οἱανδήποτε καὶ ἂν ὑπηρετοῦσιν οὗτοι ἰδιότητα καὶ ἀδιαφόρως τοῦ νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς σχέσεως».

Κατὰ τὴν οαφῆ ἔννοιαν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένων διατάξεων εἰς τὴν παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ἀσφάλισιν ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καὶ οἱ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν εἰς τοὺς εἰς τὰς διατάξεις ταύτας ἀναφερομένους ὀργανισμούς. Συνεπῶς καὶ ἡ μετὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ταμείου καὶ μέχρι τῆς 11ης Νοεμβρίου 1946 ὑπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος ὡς ἰατροῦ θεραπευτοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων δέον ὅπως θεωρηθῇ ὡς ὑποχρεωτικὴ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσία τούτου, ἐκτὸς ἂν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου ἤθελε κρίνει ἠτιολογημένως, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ὑπηρεσία δὲν παρείχετο κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν (βλ. Σ.Ε. 1708/1959). Παρὰ ταῦτα διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ εἰρημένη ὑπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος δὲν ἐθεωρήθη ὡς πραγματικὴ ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτη, ἀλλ' ὡς προϋπηρεσία, ἀναγνωριζομένη κατόπιν ἐξαγορᾶς βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 45815/19.7.1957 κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 217β΄), χωρὶς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ νὰ δικαιολογῆται ὁ λόγος τῆς τοιαύτης κρίσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου. Οὔτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς αἰτιολογία τῆς τοιαύτης κρίσεως τὸ ὅτι ὁ αἰτῶν εἶχε ζητήσει, ὅπως τῷ ἀναγνωρισθῇ ὡς συντάξιμος, πλὴν τῆς λοιπῆς προϋπηρεσίας του, καὶ ἡ παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων προϋπηρεσία του ὡς ἰατροῦ θεραπευτοῦ, διότι τὸ αἴτημά του τοῦτο ἀνεφέρετο προδήλως εἰς τὴν προϋπηρεσίαν του, τὴν μὴ συμπίπτουσαν πρὸς χρόνον πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας.

Οἱ διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1960 ὑπομνήματος προτεινόμενοι νέοι ἰσχυρισμοὶ τοῦ Ταμείου δέον ὅπως ἀπορριφθῶσιν ὡς ἀπαραδέκτως προβληθέντες μετὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, δεδομένου ὅτι τὸ ὑπόμνημα τοῦτο κατετέθη τὴν 28ην Ἀπριλίου 1960.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀκυρωθῇ ὡς ἀναιτιολογήτως, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς δὲν ἐθεωρήθη ὡς πραγματικὴ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος ἡ μετὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ταμείου ὑπηρεσία τούτου ὡς ἰατροῦ θεραπευτοῦ παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (*).

(*) Ἴδετε περὶ τῶν καθ' ὅδον ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ Α.Π. 351/1958. ΕΕΔ 17, 633 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα καὶ ΕΕΔ 19, 651.

(*) Ἴδετε ὁμοίως καὶ Σ.Ε. 2359/1959, ΕΕΔ 19, 163.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ἐξαίρεσις ἀπὸ τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐκτελωνιστῶν: Τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας καὶ Περιθάλψεως Ἐκτελωνιστῶν Πειραιῶς - Ἀθηνῶν, ἱδρυθὲν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀπὸ 15 Μαΐου 1920 β. δ/τος «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» ἐν ἔτει 1941, ἐδρεῦον δὲ ἐν Πειραιεῖ, θεωρεῖται, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 352/1960 γνωμοδοτήσει τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἣν ἀποδεχόμεθα, Ταμεῖον κυρίας ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας.

Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου ὑπάγονται αὐτοδικαίως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ, οἱ κάτοχοι πτυχίων τῶν τελωνείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ ἐξασκοῦντες τὸ ἐκτελωνιστικὸν ἐπάγγελμα, εἴτε αὐτοτελῶς ἐν ἰδίοις γραφείοις καὶ δι' ἴδιον λογαριασμὸν ἐργαζόμενοι, εἴτε ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἢ ἀντιμισθίᾳ παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς τοὺς αὐτοτελῶς ἐργαζομένους ἐκτελωνιστάς, εἴτε ἐργαζόμενοι ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἢ ἀντιμισθίᾳ πρὸς τοὺς κυρίους τῶν ἐμπορευμάτων. Εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τούτους χορηγοῦνται παροχαὶ ἀσθενείας, τόσον εἰς εἶδος, ὅσον καὶ εἰς χρῆμα.

Ὅθεν οἱ παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐκτελωνισταί, ὡς ὑπαγόμενοι ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ἐξαιροῦνται τῆς παρ' ἡμῖν ἀσφαλίσεως ἀσθενείας εἰ; χρῆμα καὶ εἰς εἶδος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 33 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 66/157/1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).***

Ἀσφαλιστικὴ ἱκανότης τῶν συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των μελῶν οἰκογενείας: Προκειμένου περὶ τέκνων, συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, εἶναι δυνατή, λόγῳ τῆς ρητῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 33 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τοῦ ἄρθρου 4α τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσθενείας, ἡ χορήγησις περαιτέρω ἢ καὶ νέας ἀσφαλιστικῆς ἱκανότητος, ἐφ' ὅσον ὅμως ταῦτα εἶναι ἀνίκανα πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, τῆς ἀνικανότητος ταύτης βεβαιουμένης παρὰ τῆς ἀποφάσεως Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς (ἄρθρον 4α Κανονισμοῦ Ἀσθενείας), ἐξακολουθοῦν δὲ πληροῦνται τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 33.

Τοῦτο ὅμως δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, ὡς μὴ ὑπαρχούσης ἀντιστοίχου διατάξεως, ἐπὶ τῶν λοιπῶν μελῶν οἰκογενείας τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 33 τοῦ νόμου.

Κατόπιν τούτου εἰς τὰς περιπτώσεις τέκνων, πασχόντων ἐκ νόσου τινός, ἥτις δὲν καθιστᾷ ταῦτα ἀνίκανα πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν μελῶν οἰκογενείας (ἀδελφῶν, ἐγγόνων), πασχόντων ἐξ οἱασδήποτε νόσου καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν αὐτὴ καθιστᾷ ταῦτα ἀνίκανα ἢ μὴ πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, δέον ὅπως, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, παύητε νὰ θεωρῆτε ταῦτα μέλη οἰκογενείας τοῦ ἠσφαλισμένου μας καὶ διακόπτητε τὴν παροχὴν αὐτοῖς ἰατρικῆς περιθάλψεως, ἐφαρμόζοντες πιστῶς εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας τὰς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/23/25.1.1960 ἐγκυκλίου διαταγῆς μας παρεχομένας ὁδηγίας.

Πρὸς ἄρσιν δὲ πάσης περαιτέρω ἀμφισβητήσεως καὶ παρερμηνείας σημειοῦμεν ἐκ νέου, ὅτι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἀναφερομένη ρητῶς εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, διὰ τῆς ὁποίας καθορίζονται αἱ χρονικαὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν λῆψιν τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως, δὲν τυγχάνει ἐφαρμογῆς ἐπὶ περιπτώσεων μελῶν οἰκογενείας, καθ' ἃς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας ἐκλείπει τὸ δικαίωμα ἐπὶ τὰς εἰς εἶδος παροχάς, λόγῳ ἄρσεως τῶν ἑτέρων προϋποθέσεων, π. χ. τοῦ γάμου, τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας κλπ., ἐὰν τασσομένων ὑπὸ τοῦ καθοριζόντος τὴν ἔννοιαν τῶν μελῶν οἰκογενείας ἄρθρου 33 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 42/95/1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).***

Ἀσφάλισις τῶν ἐν ἐπαρχίαις ἐφημεριδοπωλῶν: Ἡ διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3873/1958 θεσπισθεῖσα ἀσφάλισις τῶν ἐφημεριδοπωλῶν ἀφορᾷ ἐκείνους μόνον ἐκ τῶν εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις ἀπασχολουμένων ἐφημεριδοπωλῶν, οἵτινες διαθέτουσι φύλλα, τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν οὗτοι παρὰ τῶν τοπικῶν πρακτόρων ἢ ὑποπρακτόρων, εἰς οὓς τὰ ἔντυπα ταῦτα ἀποστέλλονται ὑπὸ τῶν κεντρικῶν πρακτόρων, ἀσχέτως τοῦ ἐὰν τυχὸν διαθέτουν ἢ οὐ καὶ τοπικὰ ἔντυπα (ἐφημερίδας κλπ.). Τοῦτο ἔχει σχέσιν μὲ τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν, περὶ οὗ ἡ παράγραφος 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 109/1959 ἐγκυκλίου. Ἤτοι διὰ τὸν καθορισμὸν κατὰ περιοχὰς τῆς παγίας ἀσφαλιστικῆς κλάσεως θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν μόνον τὸ ἐκ τῆς διαθέσεως τοιούτων ἐντύπων (ἐφημερίδων, περιοδικῶν κλπ.) πραγματοποιούμενον εἰσόδημα, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ τυχὸν ἐκ διαθέσεως τοπικῶν ἐφημερίδων ἢ καὶ ἑτέρων ἐντύπων, μὴ παραλαμβανομένων μέσῳ τοῦ κεντρικοῦ πρακτορείου καὶ τοῦ τοπικοῦ τοιούτου ἢ τοῦ ὑποπρακτορείου, ἀλλ' ἀπ' εὐθείας παρὰ τῶν ἐκδοτῶν τούτων ἢ ἔστω καὶ μέσῳ μὲν τοῦ τοπικοῦ πράκτορος ἢ ὑποπράκτορος, ἄνευ ὅμως μεσολαβήσεως τοῦ κεντρικοῦ πράκτορος.

Σημειοῦμεν, ὅτι οὐχ ἧττον τοὐναντίον διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ὡς κατὰ κύριον ἐπάγγελμα πωλητῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ συνολικὸν ἐξ οἱασδήποτε τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν

των πραγματοποιουμένων εισοδήμα, ήτοι καί τό έκ της διαθέσεως τοπικών έφημερίδων καί έντύπων τοιούτων.

Ή άνωτέρω ρύθμισις, καίτοι είναι σύμφωνος πρός τάς συνδεδυασμένας διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω ν. δ]τος καί τοῦ ά.ν. 1846]1951, έν τούτοις άποβαίνει, ὡς είναι προφανές, έπί ζημίᾳ τῶν συμφερόντων τοῦ Ἱδρύματος, ὅπερ εἰσπράττει εἰσφοράς μόναν έπί μέρους τοῦ έκ τῆς ἐξηρτημένης έργασίας κτωμένου εἰσοδήματος, δεδέντος ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐφημεριδοπωλῶν ἀποσχολοῦνται μέ την πώλησιν συγχρόνως τοπικῶν καί ξένων ἐντύπων. Δι' ὃ καί ἀπηυθύνθημεν εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ἵνα μεριμνήσῃ διά τήν ἔκδοσιν καί τῶν ὑπό τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ]τος προβλεπομένων β. δ]των (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 54]126]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρός τά Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν μισθωτοῦ, καταγγείλαντος διά σπουδαῖον λόγον σύμβασιν ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου: Ἐπί τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10506]7 Ἰουνίου 1950 ἐγγράφου τῆς Διευθύνσεως Β τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ καί τοῦ δι' αὐτοῦ διατυπουμένου ἐρωτήματος κατά πόσον δύναται νά θεμελιωθῇ δικαίωμα ἐπιδοτήσεως ὑπέρ μισθωτοῦ, καταγγείλαντος διά σπουδαῖον λόγον τήν ὡρισμένου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας του πρό τῆς λήξεώς της, ἔχομεν τήν ἀκόλουθον γνώμην:

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ ἠσφαλισμένος Γ. Π., ὑπηρετῶν ὡς διευθυντής τοῦ ἐργοστασίου τῆς Α.Ε. «...», συνεδέετο μετά τῆς εἰρημένης ἐργοδοτίδος διά συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ληγούσης τήν 30.3.1969. Ὅτι, συνεπείᾳ ἠθικῆς ταύτου μειώσεως καί ἀθετήσεως τῶν ὅρων τῆς μεταξύ τοῦ ἄνω ἠσφαλισμένου καί τῆς ἐργοδότιδος του συμβάσεως ἐργασίας, ὁ πρῶτος κατήγγειλε τήν ὡρισμένου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας του ἐπί τῷ λόγῳ τούτῳ πρό τῆς λήξεως ταύτης, τό δέ δικαίωμα τοῦτο τοῦ μισθωτοῦ ἐκρίθη νόμιμον καί διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 36]1960 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Πατρῶν, κατόπιν σχετικῆς ταύτου ἀγωγῆς.

Μετά τήν καινοποίησιν τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ὁ τελευταῖος ἀνηγγέλθη εἰς τόν ἡμέτερον Ὀργανισμόν καί ἠτήσατο, ὅπως ἐπιδοτηθῇ ὡς ἄνεργος, προσκομίσας ἀντίγραφον τῆς ὑπ' αὐτοῦ γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως καί σχετικῆς πρός αὐτήν ὑπ' 36]1960 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Πατρῶν.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἐρωτᾶται, ἐάν εἶναι βάσιμος ἡ αἴτησις τοῦ ἠσφαλισμένου.

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 673 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐάν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἡ καταγγελία, συνίσταται ἐν ὑπαιτίᾳ εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως, ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ὁ ἀθετήσας. Ἡ ζημία δέ αὕτη, ἐάν ὁ ἀθετήσας τήν σύμβασιν ὑπαιτίως εἶναι ὁ ἐργοδότης, συνίσταται εἰς τό πλήρες διαφέρον, ὅπερ ἐν πάσῃ περιπτώσει περιλαμβάνει τούς μισθούς ὅλου τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου.

Ἀφ ἑτέρου κατά τήν διάταξιν τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 2961]1954 στερεῖται τοῦ δικαιώματος ἐπιδοτήσεως ὁ ἄνεργος, τοῦ ὁποίου ἡ σχέσις ἐργασίας τερματίζεται δι' ἐκουσίας ἀποχωρήσεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (ἐκουσίας ἀποχωρήσεως) δέν παρέχεται δικαίωμα ἐπιδοτήσεως εἰς τόν καταστάντα ἄνεργον μισθωτόν, τοῦ νόμου μή διακρίνοντος, ἐφ' ὅσον πρόκειται περί συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ἐάν αὕτη ἐχώρησε διά σπουδαῖον ἢ μή λόγον κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Α.Κ.

Ἡ τοιαύτη λύσις φρονοῦμεν, ὅτι εὑρίσκεται ἐν ἁρμονίᾳ πρός τό ὅλον πνεῦμα καί τόν σκοπόν τοῦ ν. δ. 2961]1954, δι' ὧν ἀποκλείεται ἡ χορήγησις ἐπιδόματος ἀνεργίας εἰς τόν οἰκειοθελῶς ἀποχωροῦντα τῆς ἐργασίας του καί καθιστάμενον ἄνεργον.

Ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτός λύει τήν σύμβασιν ἐργασίας του οἰκειοθελῶς, σημαίνει ἢ ὅτι δέν ἔχει ἀνάγκην τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του εἰσοδημάτων (ἐκτός βεβαίως τῆς λύσεως τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως λόγῳ μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας, ὅτε ὁ νόμος τήν θεωρεῖ ὡς καταγγελίαν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου) ἢ ὅτι εἶναι φυγόπονος. Ὁ νόμος ὅμως 2961]1954 ἐπεδίωξε νά παράσχῃ βοήθειαν εἰς τούς μισθωτούς, οἵτινες καθίστανται ἄνεργοι, παρά τήν ἐπιθυμίαν των νά ἐργασθοῦν.

Εἰδικώτερον εἰς τήν ὑπό κρίσιν περίπτωσιν ὁ μισθωτός κατήγγειλεν ἐκουσίως τήν μίσθωσίν του, ὑπολογίζων ὅτι θά δικαιοῦται καθ' ὅλον τόν χρόνον διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας του ἀποζημίωσιν ἴσην τοὐλάχιστον πρός τάς πλήρεις ἀποδοχάς, ἃς θά ἐλάμβανεν, ἐάν πράγματι προσέφερε τάς ὑπηρεσίας του. Τούτων ἕνεκεν δέν εἶναι δυνατόν νά χορήγῃ ἐπιδότησις μισθωτοῦ, λύσαντος ἐκουσίως τήν ὡρισμένου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας του, ἔστω καί διά σπουδαῖον λόγον, ἀφοῦ οὗτος θά λαμβάνῃ πλήρεις ἀποδοχάς, ὡσάν νά εἰργάζετο καί δέν δύναται νά θεωρηθῇ ἄνεργος ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ν.δ. 2961]1954 (*Νομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, Γνωμ. 514]1960*).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΡΙΣΕΩΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΝΟΜΙΜΟΦΡΟΣΥΝΗΣ ΝΟΜΟΥ 516)1948

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 3]1960 τῆς Εἰσαγγελίας τοῦ Ἀρείου Πάγου

Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 ν. 516]1948 περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης κλπ...«Ἡ διαπίστωσις τῆς νομιμοφροσύνης, περὶ ἧς αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος». Τὸ ἄρθρον δὲ 4 ὁρίζει ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 2, ὅτι τὰ συμβούλια νομιμοφροσύνης ἀποφαίνονται ὑποχρεωτικῶς περὶ τῆς νομιμοφροσύνης τῶν αἰτουμένων ὅπως διορισθῶσιν ἢ προαληφθῶσι τὸ πρῶτον, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰδίας αὐτῶν ἀντιλήψεως καὶ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας δύνανται νὰ συγκεντρώσουν ἐγγράφως ἢ προφορικῶς ἐξ ἄλλων Ὑπηρεσιῶν ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, εἰς ἃς ὑπηρέτησε τυχὸν προηγουμένως ὁ αἰτούμενος τὸν διορισμόν, ὡς καὶ ἐκ πληροφοριῶν τῶν ἁρμοδίων Ἀστυνομικῶν ἢ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν, δυνάμενα καὶ νὰ καλῶσι τὸν ὑποψήφιον εἰς αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν καὶ ὑποβάλλωσι τοῦτον εἰς ἐξέτασιν, ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 3, ὅτι «προκειμένου νὰ ἀποφανθῇ τὸ κατὰ τὴν παράγραφον 1 συμβούλιον περὶ τῆς νομιμοφροσύνης τῶν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων σχηματίζει τὴν κρίσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προσωπικῆς ἀντιλήψεως τῶν μελῶν του περὶ τοῦ κρινομένου, λαμβάνον ἅμα ὑπ' ὄψιν του τὰς ὑπηρεσιακὰς ἐκθέσεις περὶ τούτου καὶ συλλέγον πᾶσαν χρήσιμον πληροφορίαν ἐγγράφως καὶ προφορικῶς παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ἀστυνομικῶν ἢ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν». Τέλος δὲ τὸ ἄρθρον 4 § 1 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντος ἀπὸ 7]8 Maiou 1948 β.δ. ὁρίζει, ὅτι: «τὰ συμβούλια νομιμοφροσύνης πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεως των λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψιν των τὰ ὑπὸ τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 516 ὁριζόμενα στοιχεῖα καὶ ἀποδεικτικὰ μέσα. Δύνανται προσέτι νὰ ζητήσωσι παρ' ἑκάστου τῶν κρινομένων, ἵνα παράσχῃ ἐγγράφους ἐξηγήσεις, τάσσοντα προθεσμίαν πρὸς ὑποβολὴν τούτων καὶ τῆς κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις ὁριζομένης δηλώσεως νομιμοφροσύνης. Δύνανται ὡσαύτως νὰ καλῶσι τοὺς ὑπὸ κρίσιν ὑπαλλήλους ἢ ὑποψηφίους πρὸς διορισμὸν εἰς αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν ἐνώπιον αὐτῶν καὶ ὑποβάλλωσι ταύτους εἰς ἐξέτασιν. Ἐπίσης δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν καὶ παντὸς ὑπαλλήλου ὑπηρεσιακῶς μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου συνδεομένου πρὸς παροχὴν ὑπ' αὐτοῦ σχετικῶν πληροφοριῶν, αἵτινες καταχωρίζονται ἐν τοῖς πρακτικοῖς».

Ἐκ τῶν διατάξεων ταύτων προκύπτει, ὅτι, προκειμένου περὶ τῆς νομιμοφροσύνης τῶν αἰτουμένων διορισμόν, ὁρίζονται ἐκ τοῦ νόμου, κατ' ἀποκλειστικὸν τρόπον, τὰ ἁρμόδια πρὸς συλλογὴν τῶν ἀποδείξεων καὶ πληροφοριῶν ὄργανα. Οὕτω τὰ συμβούλια νομιμοφροσύνης κρίνουσι μὲν ἐλευθέρως καὶ ἄνευ δεσμεύσεως ἐξ ἀποδεικτικῶν κανόνων, τὰς περὶ τῆς νομιμοφροσύνης ὅμως ἀποδείξεις ποριζονται εἴτε ἐκ τῆς προσωπικῆς των μελῶν των ἀντιλήψεως, εἴτε ἐκ τῆς παρ' αὐτῶν ἐξετάσεως τοῦ ὑπὸ κρίσιν καὶ παντὸς ἑτέρου προσώπου, εἴτε ἐκ πληροφοριῶν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, παρ' αἷς ὑπηρέτησεν ὁ αἰτούμενος διορισμόν, εἴτε τέλος ἐκ πληροφοριῶν τῶν ἁρμοδίων Ἀστυνομικῶν ἢ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καὶ ἐκ τῶν τελευταίων τούτων Ἀρχῶν (Στρατιωτικῶν), οὐ μόνον διὰ τοὺς παρ' αὐταῖς ὑπηρετήσαντας στρατιωτικούς, ὡς ἐκτίθεται ἐν τῷ ἐγγράφῳ σας, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἦτο περιττὴ ἡ εἰδικὴ μνεία τούτων, ἀφοῦ προηγουμένως περιελήφθησαν αἱ «Ὑπηρεσίαι, παρ' αἷς ὑπηρέτησαν», ἀλλὰ καὶ διὰ μὴ στρατιωτικούς, ὡς λ.χ. διὰ τοὺς προπαρασκευάσαντας ἢ μετασχόντας ἢ συνεργήσαντας καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους ἐκδηλωθεῖσαν ἀνταρσίαν, διὰ τὴν καταστολὴν τῆς ὁποίας ἠγωνίζοντο κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου. Δὲν δύναται ἑπομένως τὸ συμβούλιον νομιμοφροσύνης νὰ ἀντλήσῃ πληροφορίας παρ' οἱωνδήποτε Ἀρχῶν, ἂν δὲν πρόκειται περὶ προσώπων ὑπηρετησάντων παρ' αὐταῖς, οὐδὲ νὰ ἐντείλῃται ποσανακριτικόν τινα ὑπάλληλον, ἵνα συλλέξῃ πληροφορίας, ἂν δὲ παρίσταται ἀνάγκη ἐπαληθεύσεως τῶν πληροφοριῶν τῶν Ἀστυνομικῶν ἢ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, ἡ περαιτέρω ἐρεύνης ἢ ἐξετάσεως μαρτύρων, προταθέντων ὑπὸ τοῦ ὑπὸ κρίσιν, τὸ συμβούλιον νομιμοφροσύνης ἂν μὴ ἤθελε προβῇ τοῦτο εἰς τὴν ἐνώπιόν του ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων, θέλει ἀποτανθῇ καὶ αὐθις εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἀστυνομικὰς καὶ Στρατιωτικὰς ἢ τὰς ἱεραρχικῶς προϊσταμένας των τοιαύτας, οὐχὶ διότι δὲν πρέπει νὰ μειωθῇ, ὡς ἐκτίθεται ἐν τῷ ἐγγράφῳ σας, τὸ κῦρος αὐτῶν - τὸ συμφέρον τῆς ἀνευρέσεως τῆς ἀληθείας τίθεται ὑπεράνω τοῦ κύρους οἱασδήποτε Ἀρχῆς, - ἀλλὰ διότι αἱ Ἀρχαὶ αὐταὶ, ἐπιφορτισμέναι μὲ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, εἶναι αἱ μόναι ἁρμόδιαι, ὡς ἐκ τῆς ἀποστολῆς των, διὰ τὴν συλλογὴν καὶ παροχὴν ἠλεγμένων πληροφοριῶν περὶ ζητημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.

Ὁ Γνωμοδοτῶν
Ἀντεισαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου
Κ. Κάλλιας

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ ΑΔΕΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 6 τοῦ ἀ.ν. 539]1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 19, 806 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν διαρκούσης τῆς χορηγηθείσης εἰς τοῦτον ἀδείας.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη βεβαίως ἀναφέρεται εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας εἶναι δυνατὴ ἐκ τῶν κειμένων νόμων ἡ ἐλευθέρα ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀπόλυσις, διότι, ὅπου δι' εἰδικῶν διατάξεων ὁ μισθωτὸς προστατεύεται ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ, π.χ. ἐπὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ἀναπήρων κλπ., δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, ἡ ὁποία ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον ἂν πρὸ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας ἐπετράπη εἰς τὸν ἐργοδότην ὑπὸ τοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν ἁρμοδίου συλλογικοῦ ὀργάνου (τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936) ἡ ἀπόλυσις τοῦ εἰδικῶς προστατευομένου μισθωτοῦ, τὴν ὁποίαν, ὡς ἐπὶ κοινῶν μισθωτῶν, δὲν δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χορηγηθείσης εἰς τὸν μισθωτὸν ἀδείας.

Δικαιολογητικὸς λόγος τῆς διατάξεως ὑπῆρξεν ἡ ἀδιατάρακτος ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ χρῆσις τῆς ἀδείας, ἡ ὁποία ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἀνανέωσιν τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν του δυνάμεων (καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ὁ θεσμὸς εἶναι μεγάλης κοινωνικοπολιτικῆς σημασίας (ἴδετε Χ. Ἀγγελλοπούλου, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 240, ἔνθα τονίζεται, ὅτι ὅλαι αἱ χῶραι ἔχουν ἀναγνωρίσει τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ μισθωτοῦ, τινὲς δὲ μάλιστα καὶ κατοχυρώσει συνταγματικῶς), συνέπεια δὲ τῆς παρὰ ταύτην ἀπολύσεως εἶναι ἡ ἀκυρότης αὐτῆς (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16]95]1956, ΕΕΔ 16, 158, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16206]1957, ΕΕΔ 17, 25, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5004]1958, ΕΕΔ 17, 917, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7826]1959, ΕΕΔ 18, 1007).

Ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως στηρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 174 Α.Κ., καθ' ὃ δικαιοπραξία, ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι (καὶ δὲν συνάγεται βεβαίως ἄλλο τι ἐκ τοῦ νόμου) εἶναι ἄκυρος. Περαιτέρω συνέπεια τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως εἶναι, ὅτι ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος δὲν ἀποδέχεται, ὑπὸ τὴν οὕτω γενομένην ἀπόλυσιν, τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀδείας του, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν πάντοτε ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι αὗται προσφέρονται πραγματικῶς καὶ προσηκόντως, ὡς πρὸ τῆς ἀδείας, καθ' ὑποχρέωσιν τοῦ μισθωτοῦ (ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 656, ἀριθ. 18 ἐπ.), καθίσταται ὑπερήμερος (ἄρθρον 349 Α.Κ. ἐπ.) καὶ ὀφείλει τὸν μισθὸν (ἄρθρον 656 Α.Κ.).

Τοῦτο, ἀσχέτως ἂν ὁ ἐργοδότης διὰ τὴν ἀπόλυσιν ταύτην συνεμορφώθη πρὸς τὰς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), ἀφοῦ αἱ διατυπώσεις αὗται ἀναφέρονται εἰς ὅσας περιπτώσεις ὁ ἐργοδότης ἔχει δικαίωμα ἐλευθέρας ἀπολύσεως, ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ἀπόλυσις παρεμποδίζεται ἐκ τῆς ἀνωτέρω εἰδικῆς διατάξεως.

Περαιτέρω, διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἄρσις τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, πρέπει ὁ ἐργοδότης νὰ δηλώσῃ, ὅτι ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἢ νὰ καταγγείλῃ ἐκ νέου τὴν σύμβασιν (πρβλ. Α.Π. 130]1952, ΕΕΔ 11, 617, Α.Π. 70]1957, ΕΕΔ 16, 327), τηρῶν πάντοτε τὰς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955, ἤτοι ἐγγράφως, καὶ καταβαλλομένης καὶ τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112]1920 ἢ τοῦ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 ὀφειλομένης εἰς τὴν περίπτωσιν ἀποζημιώσεως.

Ἂν ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ἔχῃ καταβληθῇ κατὰ τὴν πρώτην (ἄκυρον) ἀπόλυσιν, βεβαίως δὲν ἀπαιτεῖται νέα καταβολή, ἐκτὸς ἂν ἐν τῷ μεταξὺ διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ καὶ τοῦ χρόνου ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ ὡς χρόνου ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἔχῃ ἐπέλθει μεταβολὴ εἰς τὸν συνολικὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὀφείλεται τυχὸν ἐκ τοῦ νόμου 2112]1920 μεῖζων τῆς καταβληθείσης ἀποζημίωσις. Ὁ ἐργοδότης τότε ὑποχρεοῦται νὰ συμπληρώσῃ αὐτήν, διότι ἄλλως διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ κηρυχθῇ καὶ ἡ νέα καταγγελία ἄκυρος, ἀφοῦ δὲν κατεβλήθη πλήρης ἡ ἀποζημίωσις.

Ἀπαγορεύουσα ἡ διάταξις τὴν διαρκούσης τῆς ἀδείας ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ περιλαμβάνει καὶ τὰς ἀπολύσεις, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γίνουν ἄνευ τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112]1920 καὶ τοῦ νόμου 3198]1955 ἐπὶ διαπράξεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀξιοποίνου πράξεως κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας του (ἄρθρον 5 νόμου 2112 καὶ ἄρθρον 7 νόμου 3198]1955), ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὁποίων εἶναι δυνατὴ μόνον μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11264]1948, ΕΕΔ 8, 184, οὕτω καὶ Χ. Ἀγγελλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 255).

Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπολύσεως δὲν ἀναφέρεται εἰς συμβατικὴν ἄδειαν, ἀλλ' εἰς μόνην τὴν τοῦ ἀ.ν. 539]1945 (Α.Π. 319]1949, ΕΕΔ 8, 637, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7586]1958, ΕΕΔ 17, 1064).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΣΕΡΒΙΤΟΡΩΝ ΚΑΦΕΝΕΙΩΝ ΚΛΠ.

Περὶ μὴ κρατήσεως ἐξ ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν ; Κατόπιν της ὑπο τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (*) ἀκυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 16|1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ἑρμηνείας ὅρων τινῶν τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας», ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀνέκυψε τὸ θέμα περὶ ἐπιστροφῆς τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων της ὡς εἰρηται διαιτητικῆς ἀποφάσεως καταβληθέντων ποσῶν εἰς τοὺς οὓς αὕτη ἀφεώρα μισθωτούς, ὡς ἀχρεωστήτως δοθέντων.

Πρὸς τοῦτοις γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα :

Συμφώνως πρὸς τὰς δημοσίας τάξεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 664 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς συμψηφισμὸν τοῦ τυχὸν ὀφειλομένου μισθοῦ ἔναντι ἀπαιτήσεώς του, τὴν ὁποίαν ἔχει κατὰ τοῦ παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένου μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του. Κατὰ τὴν ἀκροτελεύτιον παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 664 ὁ μισθός, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπόκειται εἰς συμψηφισμόν, εἶναι καὶ ἀκατάσχετος.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἡ κράτησις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν σερβιτόρων τῶν καφενείων, τῶν καταβληθεισῶν εἰς τούτους δυνάμει τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως διαιτησίας, δὲν τυγχάνει ἐπιτρεπτὴ καὶ νόμιμος, ἐφ' ὅσον αἱ ἀποδοχαὶ αὐτῶν κρίνονται ἀπαραίτητοι διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν, ὅπως ὑποδείξητε εἰς τοὺς ἐργοδότας τῆς περιφερείας σας, ἵνα μὴ προβῶσιν εἰς κρατήσεις διὰ τὴν ἀνωτέρω αἰτίαν ἐκ τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς ὑπηρετοῦντας σερβιτόρους, πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεων καὶ δικαστικῶν ἀγώνων μετὰ τούτων ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 36524|1960 Ὑπουργείου Ἐργασίας)***.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΒΑΡΩΝ

Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ : Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ προϋποτίθεται ἡ ἀρχή, ὅτι ἡ κυρία τοῦ ἐργοδότου ὑποχρέωσις, ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, συνίσταται εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ὑπ' αὐτῶν καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ὑπάλληλος Γραφείου ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, λαμβάνων ἀποδοχὰς συνολικῶς ἀνωτέρας τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων, δὲν δικαιοῦται, πλέον αὐτῶν, τοῦ ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων προβλεπομένου ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἔστω καὶ ἐὰν αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν χορήγησιν τούτου ἐδημιουργήθησαν μετὰ τὴν πρόσληψιν καὶ τὴν συμφωνίαν περὶ καταβολῆς τῶν ὑψηλοτέρων ἀποδοχῶν ***(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 40563|1960 Ὑπουργείου Ἐργασίας)*** (*).

ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Περὶ ἐφαρμογῆς ἢ μὴ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656|1953 ἐπὶ τῶν ἁλιεργατῶν : Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 192|1936 «περὶ εὑρέσεως ἐργασίας εἰς ἐργάτας θαλάσσης». ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι ἡ μέριμνα τῆς ἐξευρέσεως ἐργασίας ἐπὶ πλοίων εἰς ἐργάτας θαλάσσης διά τε τὴν ἡμεδαπὴν καὶ ἀλλοδαπὴν ἀνατίθεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις λειτουργούσας εἰδικὰς Λιμενικὰς Ὑπηρεσίας ὑπὸ τὸν τίτλον «Γραφεῖα Εὑρέσεως Ναυτικῆς Ἐργασίας», εἰς οὓς δὲ λιμένας δὲν λειτουργοῦσι τοιαῦτα Γραφεῖα, ἡ ἁρμοδιότης τούτων ἀνατίθεται εἰς τὰς οἰκείας Λιμενικὰς Ἀρχάς.

Περαιτέρω, διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ὁρίζεται, ὅτι ὡς πλοῖον θεωρεῖται πᾶν σκάφος οἱασδήποτε χωρητικότητος, ἐκτελοῦν θαλασσίους πλόας, ἐφ' οὗ ὑπηρετοῦσιν ὡς μέλη τοῦ πληρώματος ἐργάται θαλάσσης, ἐξαιρέσει τῶν πολεμικῶν.

Αἱ διατάξεις αὗται, ὡς εἰδικῶς ρυθμίζουσαι τὰ τῆς εὑρέσεως ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργάτας θαλάσσης, εἰς οὓς φυσικὰ περιλαμβάνονται οἱ ἁλιεῖς καὶ ἁλιεργάται, εἶναι ἐπικρατέστεραι τῶν «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας» διατάξεων τοῦ ν.δ. 2656|1953, ἐν αἷς καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τούτου.

Κατὰ συνέπειαν ἁρμόδιον διὰ τὴν τοποθέτησιν εἰς ἐργασίας τῶν ἁλιεργατῶν καὶ ἐν γένει τῶν ἐργατῶν θαλάσσης εἶναι τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ναυτικῆς Ἐργασίας ἢ, ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ὑφίσταται τοιοῦτον, ἡ οἰκεία Λιμενικὴ Ἀρχὴ ***(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 182|1960 Ὑπουργείου Ἐργασίας)***.

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΙ

Ἔκτασις ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν : Συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 1061|1959 γνωμοδοτήσει τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (πρβλ. ΕΕΔ τ. 19ος, σελ. 105) ἐπὶ ἀναλόγου θέματος ἐκδοθείσῃ, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα γενικῶς ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42726|1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἐκμεταλλεύσεως τοῦ αὐτόθι Δήμου.

Συνεπῶς συντρεχουσῶν τῶν ἐν τῇ ὡς εἰρηται διαιτητικῇ ἀποφάσει μνημονευομένων προϋποθέσεων, δικαιοῦσθε τοῦ ὑπὸ ταύτης χορηγητέου ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν, καὶ ἐπὶ πλέον ὑπάγεσθε εἰς τὰ ὑπὸ ταύτης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν ***(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 28677|1960 Ὑπουργείου Ἐργασίας)***.

(*) Σ.Ε. 1091|1960. ΕΕΔ 19, 619.

(*) Ἴδετε εἰς τὸ θέμα καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 83.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4066]1960 ΝΟΜΟΣ

Περί παρατάσεως τῆς προθεσμίας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος διατάξεών τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 93 τῆς 2 Ἰουλίου 1960)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφαίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἀντὶ τῶν εἰς τὰς παραγράφους 1 καὶ 3 ἐδάφ. β' τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3240]1955 ἡμερομηνιῶν, αἵτινες διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3741]1957 μετετέθησαν εἰς τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1958 καὶ 1ην Ἰανουαρίου 1959 τοιαύτας, ὁρίζονται ἀντιστοίχως αἱ 31η Δεκεμβρίου 1960 καὶ 1η Ἰανουαρίου 1961, καθ' ἃς λογίζονται λήγουσαι τὸ πρῶτον αἱ σχετικαὶ προθεσμίαι.

Αἱ ὡς ἄνω προθεσμίαι δύνανται νὰ παραταθοῦν ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1960

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

466]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως εἰς τὴν περιοχὴν Σάμου τῆς ὑπὸ τοῦ Οἴκου Ναύτου παρεχομένης προστασίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 99 τῆς 7 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 6002]1934 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 57).

β) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2, παράγραφος α', τοῦ ἀ.ν. 816]1948 «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 6002 παρεχομένης ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς προστασίας καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν», ὡς οὗτος ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 978]1949 (Φ.Ε.Κ. 120).

γ) Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3141]1955 «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Υ.Ε.Ν. Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ» (Φ.Ε.Κ. 43 Α').

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2242]15.11.1957 πρότασιν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Οἴκου Ναύτου.

ε) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 11]26.5.1960 γνωμοδότησιν Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ καὶ

στ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 363]1960 γνωμοδότησιν Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 14.11.1951 β. δ/γματος «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των» (Φ.Ε.Κ. 301), ὡς τοῦτο ἐκάστοτε ἰσχύει, προβλεπομένη προστασία ἐπεκτείνεται, παρεχομένης ἰατρικῆς συνδρομῆς καὶ περιθάλψεως, ὡς καὶ νοσοκομειακῆς ἐν γένει προστασίας, φαρμάκων ὑπὸ μορφὴν χημικῶν παρασκευασμάτων ἢ ἰδιασκευασμάτων, φαρμακευτικῶν ἐν γένει εἰδῶν καὶ ἐπιδόματος τοκετοῦ καὶ εἰς τοὺς μονίμως εἰς τὴν περιοχὴν Σάμου διαμένοντας:

α) Ἀνέργους ναυτικοὺς καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τούτων καὶ

β) Μέλη οἰκογενειῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1960

—

467]]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 14.11.1951 Β.Δ. «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 25.10.1952 καὶ 21.7.1958 καὶ 26.2.1959 Β.Δ]γμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 99 τῆς 7 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 6002 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 6287 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 6002 «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 113]1936 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 6002», τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 816]1948 «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 6002 παρεχομένης ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς προστασίας καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν», τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 978]1949 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀ.ν. 816]1948 περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 6002 παρεχομένης ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς προστασίας καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν», τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1615]10.3.1960 ἀναφορᾶς τοῦ Ο.Ν. ὑποβληθὲν ἀπόσπασμα πρακτικῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2463]24.3.1960 συνεδριάσεως Δ.Ε.Ο.Ν., τὴν ὑπ' ἀριθ. 10]29.4.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Σ.Ε.Ν., τὴν ὑπ' ἀριθ. 348]1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει ταῦ ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Αἱ παράγραφοι ζ' καὶ θ' τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀπὸ 14.11.1951 β. δ/γματος «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 25.10.1952 (Φ.Ε.Κ. 320 Α') καὶ 21.7.1958 (Φ.Ε.Κ. 114 Α') καὶ 26.2.1959 (Φ.Ε.Κ. 45 Α')

β. δ]γμάτων, τροποποιούνται ὡς ἑξῆς:

ζ) Τὸ ἐπίδομα λουτροθεραπείας εἰς αὐτοφυῆς ἰαματικὰς πηγὰς παρέχεται κατόπιν γνωματεύσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, ὁριζούσης τὰς πηγὰς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν λουτρῶν. Ἡ γνωμάτευσις τῆς Ἐπιτροπῆς προκαλεῖται ἀπὸ τοῦ Ο.Ν. κατόπιν ἰατρικῆς γνωματεύσεως τοῦ ἐξετάσαντος τὸν ἀσθενῆ ἰατροῦ ταῦ Ο.Ε.

θ) Τὸ ἐπίδομα λουτροθεραπείας καταβάλλεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ο.Ν. ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ τῆς οἰκείας γνωματεύσεως τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸ ἐπίδομα τοκετοῦ καὶ τὰ ἔξοδα κηδείας καταβάλλονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ο.Ν., ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ τῆς οἰκείας ληξιαρχικῆς πράξεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1960

—

472]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ Δευτερευουσῶν Ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 101 τῆς 11 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3741]1957 «περὶ τοῦ τρόπου καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων ἀφορωσῶν τὸ προσωπικὸν τοῦτο κλπ.»,

2) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, διατυπωθεῖσαν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 229 πρακτικῷ αὐτοῦ τῆς 23 Μαρτίου 1960.

3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διατυπωθεῖσαν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 277 πρακτικῷ αὐτοῦ τῆς 11 Μαΐου 1960, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑφυπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ κεφαλαίου Β' (Ἀμοιβαὶ — Χιλιομετρικαὶ Διανύσεις) τοῦ Κανονισμοῦ Δευτερευουσῶν Ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 19]22 Ἰανουαρίου 1926 δ]τος «περὶ Κανονισμοῦ τῶν Δευτερευουσῶν Ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.», προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀμοιβῆς χιλιομετρικῶν διανύσεων ποσοστὸν ἑβδομήκοντα πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (75 0/0) παρέχεται ὡς ἀποζημίωσις δι' ἔξοδα κινήσεως καὶ δαπάνας ἐκτὸς ἕδρας τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ.

Ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἐδαφίου ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν λοιπῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, εἰς ὃ ἔχει ἐπεκταθῇ ὁ ἐν λόγῳ Κανονισμὸς Δευτερευουσῶν Ἀπολαυῶν».

2) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1960.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν καὶ ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑφυπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1960

—

481]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 26.9.1955 β.δ]τος «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ περιθάλψεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.» (Φ.Ε.Κ. 187, τεῦχος Α' 1956).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 103 τῆς 15 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 17 καὶ 18 τοῦ ταῦ ἀ.ν. 1944]1951 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ ἑρμηνείας ἐνίων διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1049]1949 ν.δ. «περὶ ὀργανώσεως τῶν τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος».

2) Προτάσεις τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. (ἀριθ. πρωτ. 15722] 23.10.1958, 17766]13.11.1959, 17770]14.11.1959).

3) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 221 καὶ 222]1960 γνωμοδοτήσεις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ ἀπὸ 26.9.1955 β.δ]γμα «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Περιθάλψεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ὁμοίου τοιούτου, ἀπὸ 30.1]10.2.1958, ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Τὸ ἐδάφιον β' τῆς παραγράφου 1 ταῦ ἄρθρου 6 τροποποιεῖται οὕτω:

«Τὰ ἄγαμα τέκνα (νόμιμα, νομιμοποιηθέντα, ἀναγνωρισθέντα, υἱοθετηθέντα) προγονοί, ἐπὶ δὲ ἀσφαλισμένης καὶ τὰ νόθα, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ δεκάτου ὀγδόου (18ου) ἔτους τῆς ἡλικίας των, προκειμένου περὶ ἀρρένων, προκειμένου δὲ περὶ θηλέων ἀσχέτως ἡλικίας, ἐφ' ὅσον εἶναι ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται».

2) Τὸ ἐδάφιον α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 19 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἐκ τριῶν καθηγητῶν ἢ ὑφηγητῶν ἢ διευθυντῶν κλινικῶν μεγάλων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ὧν ὁ εἷς τοὐλάχιστον εἰδικὸς διὰ τὴν κρινομένην περίπτωσιν, ὁριζομένων δὶ ἑξ' ἁπαξ κατὰ Ἰανουάριον ἑκάστου ἔτους διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε καὶ τοῦ Ο.Τ.Ε.».

3) Α. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 51 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπίδομα θηλάσεως καταβάλλεται καὶ εἰς τὸν ἀμέσως ἠσφαλισμένον, οὗτινος ἡ σύζυγος, τυγχάνουσα ἠσφαλισμένη παρ' ἑτέρῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ, δὲν δικαιοῦται παρ' αὐτοῦ τοῦ ἐπιδόματος τούτου.

Β'. Εἰς τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω ἄρθρον προστίθεται παράγραφος ὑπὸ στοιχεῖον 3, τῆς ἤδη ὑφισταμένης παραγράφου 3 λαμβανούσης τὸν ἀριθμὸν 4, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

«Παράγραφος 3. Ἐπὶ περιπτώσεων, καθ' ἃς

άμφότεροι οί σύζυγοι τυγχάνουν άμέσως ήσφαλισμένοι, των έν παραγράφοις 1 καί 2 τοῦ παρόντος έπιδομάτων δικαιοῦται μόνον ὁ έκ τῶν συζύγων λαμβανόντων τάς ὑψηλοτέρας ἀποδοχάς».

Γ'. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, λαμβάνουσα τόν ἀριθμόν 4, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Παράγραφος 4. Ἐφ' ὅσον ὁ (ἡ) ἀμέσως ἠσφαλισμένος ἡ ὁ σύζυγος τῆς ἐμμέσως ἠσφαλισμένης λαμβάνει πλήρεις ἀποδοχάς, τά κατά τάς προηγουμένας παραγράφους ἐπιδόματα μειοῦνται εἰς τό ἥμισυ, καταβάλλονται δέ ἀφ' ἧς διεκόπησαν».

Εἰς τόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1960

—

502]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γ.Ε.Ε. Χαλκίδος εἰς περιοχήν Νέας Λαμψάκου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 109 τῆς 22 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3252]1955 «περί διοικήσεως τοῦ Ο.Α.Α.Α. καί ὀργανώσεως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καί τροποποιήσεως τινῶν νόμων» καί

2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 313]25.5.1960 γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπεκτείνομεν τά ὅρια τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Χαλκίδος καί εἰς τήν περιοχήν Νέας Λαμψάκου.

Εἰς τόν Ἡμέτερον ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1960

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

48438]9876]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας

Περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 333 τῆς 26 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755]1957, 2) τήν ὑπ' ἀριθ. 2]1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», ἐπικυρωθεῖσαν, κατόπιν ἐφέσεων, διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατά τό ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755]1957 τμήματος ἀμοιβῆς καί ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.7.1960, ἥν καί ἀποδεχόμεθα ἐν μέρει μόνον, 4) τό γεγονός ὅτι ἡ διά τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένη ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της (2.10.1959) δημιουργοῦσα ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῶν προκυπτουσῶν διαφορῶν ἀποδοχῶν εἰς τούς περί ὧν αὕτη μισθωτούς θέλει προκαλέσει ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων καί ἐνδεχόμενον σοβαρόν οἰκονομικόν κλονισμόν αὐτῶν, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τήν ἐπί τοῦ θέματος τούτου ἀκολουθουμένην οἰκονομικήν καί κοινωνικήν πολιτικήν τῆς Κυβερνήσεως, τείνουσαν εἰς ἀποφυγήν διαταράξεως τῆς οἰκονομικῆς ἰσορροπίας τῶν ἐπιχειρήσεων, καί δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ὅπως, τροποποιουμένης τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της ἡ 1.5.1960, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τήν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 2]1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθεῖσαν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», ἥτις ἐξεδόθη εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τοῦ Συνδέσμου Ὁδηγῶν Φορτηγῶν Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῶν: α) Συνδικάτου Χερσαίων Μεταφορῶν (Σ.Χ.Ε.Μ.), β) Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Λατομείων καί Ἀσβεστοποιίας, γ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Φορτηγῶν Αὐτοκινήτων Ι.Χ., δ) Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, ε) Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Ἀνατρεπομένων Αὐτοκινήτων Δ.Χ., στ) Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν, ζ) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καί η) Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Ἐλαφρῶν Αὐτοκινήτων (Σ.Ι.Ε.Φ.Α.) καί τῆς ὁποίας τό διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατά τά ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης οἱ ἀποδοχαί τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τά πάσης φύσεως φορτηγά αὐτοκίνητα πάσης ἐπιχειρήσεως τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, καθορίζονται οὕτω:

α) Μηνιαίος μισθός δραχμαί 1.700.

β) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5 ο/ο ἐπί τοῦ ἀνωτέρω βασικοῦ μισθοῦ, ἐπί τῇ συμπληρώσει ἑκάστης τριετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρά τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ καί μέχρι συμπληρώσεως τριῶν (3) τριετιῶν.

γ) Ἐπίδομα συζύγου ἐκ ποσοστοῦ 10 ο/ο ἐπί τοῦ μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ διά τούς ἐκ τῶν ὁδηγῶν ἐγγάμους.

2) Αἱ τυχόν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν διά τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχαί δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

3) Εἰς τούς περί ὧν ἡ παροῦσα χορηγεῖται

έτησίως μία φορμα, ανήκουσα κατά κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουλίου 1960

—

48450]9882]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῶν καταγγελθεισῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῆς 22.8.1958

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 833 τῆς 21 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239]1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 10 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 3755]1957 καὶ

2) Τὴν ἀπὸ 18.7.1960 σχετικὴν ὁμόφωνον γνώμην τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Παρατείνομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 23.7.1960, ἤτοι μέχρι τῆς 23.10.1960, τὴν ἰσχὺν τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας α) «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν», δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50500]1958 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 235 Β' τῆς 1.9.1958 καὶ β) «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν», δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51600]1958 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 235 Β' τῆς 1.9.1958) (*) καταγγελθεισῶν νομοτύπως ὑπὸ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., τῆς πρὸς τοῦτο ἐγγράφου δηλώσεως της κοινοποιηθείσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23.5.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουλίου 1960

—

49408]10004]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 23.6.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας φορτοεκφορτωτῶν ἁλυκῶν Πολυχνίτου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 836 τῆς 25 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957.

β) Τὴν ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1960 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας φορτοεκφορτωτῶν ἁλυκῶν Πολυχνίτου.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755]1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.7.1960 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 171]22.7.1960 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς 1) ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσαυξάνεται τὸ ἤδη ἰσχῦον τιμολόγιον τῆς κατὰ τοννον ἀμοιβῆς, τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν κατὰ ποσοστὸν 16 %, ὅπερ εὑρίσκεται ἐκτὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἀναγνωριζομένων περιθωρίων αὐξήσεως μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος καὶ τὴν ἴσην μεταχείρισιν τῶν ἐργαζομένων τῆς χώρας καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ περιορισθῇ εἰς 12 %, καὶ 2) ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 2 αὐτῆς ὁρίζεται, ὅτι διὰ τὴν κάλυψιν τῶν δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τὸ τιμολόγιον ἀμοιβῆς προσαυξάνεται κατὰ ποσοστὸν 10 %, ἐνῷ τὰ θέματα τῶν δώρων τῶν ἐργαζομένων διὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα ρυθμίζονται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὁμοιομόρφου ρυθμίσεως τούτων εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις αὕτη, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ συμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 269]5.7.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

φορτοεκφορτωτῶν ἁλυκῶν Πολυχνίτου

Ἐν Μυτιλήνῃ σήμερον τὴν 29ην Ἰουνίου 1960 ἐν τῷ Καταστήματι τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ ἐνώπιον τοῦ νομίμου ἀναπληρωματικοῦ Προϊσταμένου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Θεοδώρου Ε. Τάμπρα οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Νικόλαος Ἀνδρεόπουλος, ἐκπρόσωπος τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως τῶν Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Ἰγνάτιος Ἀρσύρης καὶ Ἀντώνιος Χ. Κυριάκος, ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Φορτοεκφορτωτῶν Ἁλυκῶν Πολυχνίτου, παρισταμένων καὶ τῶν Κων]νου Λεοντῆ ἐκ μέρους τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ Ἰωάννου Μπράτσου ἐκ μέρους τοῦ Παλλεσβιακοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, ἀπάντων νομίμως ἐξουσιοδοτημένων παρὰ τῶν ὀργανώσεων ἃς ἐκπροσωποῦσι, συνεφωνήθησαν τὰ κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐξισωθοῦν τὰ ἡμερομίσθια τῶν μελῶν τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως πρὸς τὰ δι' ἀναλόγους κατηγορίας καὶ εἰδικότητας ἰσχύοντα καὶ καθορισθέντα ὑπὸ τῆς Πολιτείας τοιαῦτα αὐξάνεται τὸ ἤδη ἰσχῦον τιμολόγιον τῆς κατὰ τόννον ἀμοιβῆς τούτων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 3

(*) ΕΕΔ 17, σ. 949.

έργασιών κατά ποσοστόν 12 0/0.

Άρθρον 2

Οι φορτοεκφορτωταί είναι υποχρεωμένοι κατά τας έκάστοτε φορτοεκφορτώσεις να μεριμνούν διά την εκτέλεσιν των κατωθι σταδιακών έργασιών:

α) Την αποκεράμωσιν της σωρού άλατος και την τοποθέτησιν εών κεράμων καταλλήλως (πλαγίως της σωρού).

β) Την εκσκαφήν του άλατος παρά της σωρού και

γ) Την πλήρωσιν των βαγονέττων και την επίβλεψιν των γραμμών.

Άρθρον 3

Διά της παρούσης γίνεται αποδεκτόν παρά του εργοδότου, όπως τας ανωτέρω έργασίας εκτελούν αποκλειστικώς τα μέλη της συμβαλλομένης εργατικής οργανώσεως συνεπεία της κτηθείσης υπό τούτων πείρας και ειδικεύσεως περί την εκτέλεσιν των έργασιών τούτων.

Άρθρον 4

Η παρούσα συλλογική συμβασις, ισχύουσα από σήμερον, δέν δύναται να καταγγελθή πρό της 31ης Δεκεμβρίου 1961.

Άρθρον 5

Πάσα παράβασις ή μή συμμόρφωσις πρός τούς όρους της παρούσης συνεπάγεται δια τόν παραβάτην τάς ποινικάς και αστικάς κυρώσεις τάς προβλεπομένας υπό των κειμένων νόμων διατάξεων.

Οι συμβαλλόμενοι

(έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τη 25 Ιουλίου 1960

—

48858|9950|1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί εγκρίσεως της συλλογικής συμβάσεως εργασίας από 24.6.1960 λατόμων Χανίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 830 της 25 Ιουλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239|1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», ώς αύται τροποποιήθησαν υπό του ν. δ|γματος 3755|1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η από 24.6.1960 συλλογική συμβασις εργασίας λατόμων Χανίων, κατατεθείσα παρ' ημίν την 9.7.1960, συνταχθέντος του υπ' αριθ. 270|1960 πρακτικού καταθέσεως, έχουσα ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Λατόμων Χανίων

Έν Χανίοις σήμερον την 24ην Ιουνίου 1960 και εν τω Γραφείω της Επιθεωρήσεως Εργασίας, παρουσία του Προϊσταμένου Επιθεωρήσεως Εργασίας Κων|νου Μαλεβίτη, ειδικώς εξουσιοδοτηθέντος κατά τας διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 3, του ν. 3239|1955, δυνάμει της υπ' αριθ. 4117|913|1.2.1960 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι 1) Στυλιανός Πολέντας, 2) Γεώργιος Δεδεδήμος, ώς εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Νομού Χανίων, 3) Δημήτριος Μηλιαράς, 4) Στυλιανός Μπερδάκης, ώς εκπρόσωποι του Συλλόγου Εργοληπτών - Εμπειροτεχνών Νομού Χανίων αφ' ενός, και αφ' ετέρου οι 1) Γεώργιος Γαλανάκης και 2) Ανδρέας Μαγγελάκης, ώς εκπρόσωποι του Σωματείου Λατόμων Χανίων, άπαντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι παρά των αρμοδίων συλλογικών οργάνων της οργανώσεως των, ώς εκπροσωπούν, συνωμολόγησαν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δι' ής συμφωνούνται τα κάτωθι:

Ι. Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των λατόμων Χανίων καθορίζονται ώς ακολούθως:

1) Καπτών - γεμιστών εις δραχμάς 85, των δε εργαζομένων εντός υπογείων στοών εις δραχμάς 105.

2) Πιστολαδόρων - ξεσκαρωτών εις δραχμάς 75, των δε εργαζομένων εντός υπογείων στοών εις δραχμάς 95.

3) Βαρυσκοπων εις δραχμάς 70, των δε εργαζομένων εντός υπογείων στοών εις δραχμάς 90.

4) Βαγονιέρηδων, φορτωτών, μπαζαδόρων, τραυοδοτών και λοιπών εργατών εις δραχμάς 65, των δε εργαζομένων εντός στοών εις δραχμάς 75.

ΙΙ. Συμφωνείται, ότι το ημερομίσθιον του ξεσκαρωτού θά καταβάλλεται μόνον εφ' όσον ο μισθωτός θά απασχολήται εις την ειδικότητα ταύτην.

Εί, περίπτωσιν, καθ' ην ούτος θά απασχολήται εις άλλην εργασίαν, οίον βαρυσκόπου, βαγονιέρη, μπαζαδόρου, κλπ., θά λαμβάνη το ημερομίσθιον το αντιστοιχούν εις τάς ειδικότητας ταύτας.

ΙΙΙ. Οι εργοδόται αναλαμβάνουσι την υποχρεωσιν, όπως μεταφέρουν δι' ιδίων μεταφορικών μέσων το εργατοτεχνικόν προσωπικόν των εις τά εκτός της πόλεως των Χανίων κείμενα, άλλως καταβάλλουσιν εις αυτό τα δοθέντα εισιτήρια τόσον διά την μετάβασιν, όσον και διά την επιστροφήν των.

ΙΥ. Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της δημοσιεύσεως της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Υ. Η παρούσα συλλογική σύμβασις εργασίας συνετάγη εις τόσα πρωτότυπα, όσα και τα συμβαλλόμενα μέρη, και έν έτι πλέον διά την κατά νόμον κατάθεσίν του εις την Διεύθυνσιν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας.

Ο προϊστάμενος Επιθεωρήσεως Εργασίας

Κ. Μαλεβίτης

Οι συμβαλλόμενοι

(έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τη 25 Ιουλίου 1960

—

11151|Σ. 111|1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης διατάξεως εις την παράγρα-

φον 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 334 τῆς 23 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59, παράγραφος 1, τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀν. νόμου 691|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520|1953 νομοθετικὸν δ|γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.»,

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθετικοῦ δ|τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392|1949 ν. δ|τος,

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 394|16.1.1960 ἀναφορᾶς του,

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 14|13.2.1960, συνεδριάσεως 522α τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 1.2.1960), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε. προστεθῇ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ προκειμένου περὶ ἡσφαλισμένων, ὧν ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν ὀφείλεται εἰς ἀναπηρίαν ἐκ καρκίνου ἢ νόσου τοῦ Parkinson».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουλίου 1960

—

86582|Σ.1128|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 334 τῆς 23 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 691|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520|1953 ν. δ|γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.», 3) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ|τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392|1949 ν. δ|τος, 4) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8867|6.11.1959 ἀναφορᾶς του, 5) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 328|30.12.1959, συνεδριάσεως 510η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 10.12.1959), ἀποφασίζομεν:

Τὸ ἐδάφιον γ' τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Προκειμένου περὶ δανείων, χορηγουμένων εἰς ἡσφαλισμένους, αἱ τοκοχρεωλυτικαὶ δόσεις παρακρατοῦνται ὑποχρεωτικῶς παρὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἡσφαλισμένου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 5931|1933 «περὶ εἰσπράξεως δανείων τῶν Ταμείων Συντάξεων κλπ.», ἀποδιδόμεναι εἰς τὸ Ταμεῖον μετὰ τῶν λοιπῶν εἰσφορῶν ἐντὸς τῶν διὰ ταύτας προβλεπομένων προθεσμιῶν, προκειμένου δὲ περὶ δανείων χορηγουμένων εἰς συνταξιούχους αἱ τοκοχρεωλυτικαὶ δόσεις παρακρατοῦνται ὑπὸ τοῦ Ταμείου κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν συντάξεων αὐτῶν.

Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως τοκοχρεωλυτικῆς δόσεώς τινος τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω χορηγηθέντος τοκοχρεωλυτικοῦ δανείου, πέραν τοῦ μηνός, ἀφ' ἧς αὕτη κατέστη ἀπαιτητή, ἐπιβαρύνεται αὐτοδικαίως διὰ προσθέτου τέλους καθυστερήσεως ἴσου πρὸς 10 ο|ο.

Ἐπίσης εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δάνειον καταστῇ ληξιπρόθεσμον, τὸ ὑπόλοιπον κεφαλαίου καὶ δεδουλευμένων τόκων εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 4845 «περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως καὶ ἰσχύει ἑκάστοτε καὶ κατὰ τὴν εἰδικὴν τοῦ νόμου τούτου διαδικασίαν, μὴ ἀποκλειομένης καὶ τῆς διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ εἰσπράξεως πρὸς προστασίαν τῶν συμφερόντων τοῦ Ταμείου.

Πρόσθετα τέλη εἰσπραχθέντα ὑπὸ τοῦ Ταμείου μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης θεωροῦνται ὡς καλῶς καταβληθέντα καὶ δὲν ἀποδίδονται εἰς τοὺς καταβάλλοντας.

Εἰς οὐδεμίαν πρόσθετον ἐπιβάρυνσιν ὑπόκεινται τὰ εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους ταῦ Ταμείου καὶ τοὺς συνταξιούχους αὐτοῦ χορηγηθέντα μέχρι τοῦδε δάνεια, ἐκπροθέσμως ἐξοφληθέντα ἢ ἐξοφλούμενα μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουλίου 1960

—

46581|627|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 23 § 10 ἐδάφ. 4 τοῦ Κανονισμοῦ Προστασίας Οἴκου Ναύτου

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 339 τῆς 26 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 14 τοῦ ἀπὸ 14.11.1951 β. δ|τος «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των» (Φ.Ε.Κ. 301 Α').

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9287|446|10.2.1952 ἀπόφα-

σιν ήμών «περί έγκρίσεως Κανονισμού Τμήματος Προστασίας Οίκου Ναύτου».

3) Το διά της ύπ' άριθ. 4713|9.6.1960 αναφοράς του Οίκου Ναύτου υποβληθέν απόσπασμα πρακτικών της ύπ' άριθ. 2488|25.5.1960 συνεδριάσεως Δ.Ε.Ο.Ν., αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν τον υποβληθέντα Κανονισμόν «περί τροποποιήσεως του άρθρου 23 § 10, εδάφιον 4, του Κανονισμού Τμήματος Προστασίας Οίκου Ναύτου», ως ούτος έχει.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως μετά του συνημμένου Κανονισμού.

Εν Πειραιεί τη 13 Ιουλίου 1960

Άρθρον μόνον

Το εδάφιον 4 της παραγράφου 10 του άρθρου 23 του Κανονισμού Τμήματος Προστασίας Οίκου Ναύτου αντικαθίσταται ως κάτωθι:

Εις τοιαύτην περίπτωσιν ο προστατευόμενος, αφού προηγουμένως εξετασθή υπό ιατρού του Οίκου Ναύτου και λάβη γνωμάτευσιν περί της ανάγκης εισαγωγής του εις κλινικήν προς εγχείρησιν ή θεραπείαν, εγκριθησομένην υπό του αρχιάτρου του Οίκου Ναύτου, δύναται εντός κενθημέρου από λήψεως της γνωματεύσεως ταύτης να εισαχθή εις κλινικήν, ην επέλεξε, μη συμβεβλημένης μετά του Οίκου Ναύτου, ειδοποιών το ταχύτερον και πρό της εξόδου του εκ της κλινικής τον Οίκον Ναύτου περί της τοιαύτης εισαγωγής του. Μετά το πέρας της νοσηλείας του δύναται να αιτήσηται εκ της Δ.Ε.Ο.Ν. επί τη υποβολή των οικείων δικαιολογητικών, εις α απαραιτήτως δέον να επισυναφθή και η ανωτέρω ιατρική γνωμάτευσις του Οίκου Ναύτου δμού μετά της τοιαύτης του ελεγκτού του Οίκου Ναύτου, δστις θά έχη μεταβή προς διαπίστωσιν της εισαγωγής νοσηλείας του ησφαλισμένου, την εκ μέρους του Ιδρύματος καταβολήν της δαπάνης, ητις θά κατεβάλλετο υπό του Οίκου Ναύτου διά την νοσηλείαν του εις μίαν των συμβεβλημένων μετ' αύτου κλινικών, του τυχόν επί πλέον δαπανηθέντος του υπό του Οίκου Ναύτου διατιθεμένου χρηματικού ποσού δι' εκάστην ειδικήν περίπτωσιν νοσηλείας επιβουλεύοντος τον επιλέξαντα την μη συμβεβλημένην κλινικήν προστατευόμενον.

—

34958|7250|1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί επεκτάσεως διατάξεων Ν.Δ. 1254|1949 εις κωμόπολιν Λειβανάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 301 της 2 Ιουλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 9 του υπ' άριθ. 1254|1949 ν. δ|γματος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Το υπ' άριθ. 54|21.4.1960 έγγραφον του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, εξ ού προκύπτει, ότι το Τμήμα Διακανονισμού Εργασίας κατά την από 21.4.1960 συνεδρίασιν αύτου έγνωμοδότησεν υπέρ της επεκτάσεως των διατάξεων του ν. δ|γματος 1254|1949 εις την κωμόπολιν Λειβανάτων, αποφασίζομεν:

Επεκτείνομεν τας διατάξεις του υπ' άριθ. 1254|1949 ν. δ|γματος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί φορτοεκφορτώσεως νόμων» εις την κωμόπολιν Λειβανάτων διά την ρύθμισιν των εκεί διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικών εργασιών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 23 Ιουνίου 1960

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

6|1960 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πατρών

Περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών τυροκομείων Πατρών (*).

. . . . . .

Διά ταύτα

Επιλύει την μεταξύ του Σωματείου Αρχιτεχνιτών και Βοηθών Τυροκόμων Αχαΐας και Ηλείας αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συλλόγου Τυρεμπόρων Πατρών προκύπτουσαν διαφοράν.

Καθορίζει τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών τυροκομείων της περιφερείας Πατρών ως εξής:

1) α) Τεχνίται δραχμαί 75.

β) Βοηθοί τεχνιτών, έχοντες συμπεπληρωμένον το 19ον έτος, σύν δύο έτη υπηρεσίας εις το επάγγελμα, δραχμαί 55.

γ) Βοηθοί τεχνιτών και μαθητευόμενοι, έχοντες συμπληρώσει το 18ον έτος, σύν έν έτος υπηρεσίας ή το 19ον άνευ προϋπηρεσίας, δραχμαί 47.50.

δ) Μαθητευόμενοι κάτω του 18ου, σύν 1 ή του 19ου άνευ προυπηρεσίας, δραχμαί 25.

2) Καθορίζει την σύνθεσιν του προσωπικού των τυροκομείων ως εξής:

Επί κατεργασίας γάλακτος μέχρι 300 κιλών εις τεχνίτης και εις μαθητευόμενος.

Επί κατεργασίας γάλακτος από 301 - 700 κιλών εις τεχνίτης και εις βοηθός.

Επί κατεργασίας γάλακτος από 701 - 1100 κιλών εις τεχνίτης, εις βοηθός και εις μαθητευόμενος.

Επί κατεργασίας γάλακτος από 1101 - 2000 κιλών εις τεχνίτης, δύο βοηθοί, δύο μαθητευόμενοι.

3) Εάν τεχνίτης ή βοηθός ή μαθητευόμενος τυροκόμος συνάψη μετά τινος τυρεμπόρου σύμβασιν εργασίας ωρισμένης διαρκείας και ή εργασία λήξη πρό του συμπεφωνημένου χρόνου, ο τυρέμπορος υποχρεούται να καταβάλη εις αυτόν την αντιμισθίαν ολοκλήρου της περιόδου,

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατά το άρθρον 20 του νόμου 3239|1955, συνταχθείσης της υπ' άριθ. 62 της 19.7.1960 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 20.7.1960.

τῆς ὁριζομένης εἰς τὴν σχετικὴν συμφωνίαν.

4) Ἕκαστος ἰδιοκτήτης τυροκομείου ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ, πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἡμερομισθίων, καὶ τροφὴν θρεπτικὴν καὶ ἐπαρκῆ, εἰδικῶς δὲ εἰς τοὺς τεχνίτας καὶ κλίνην. Τὰ τυροκομεῖα δέον νὰ εἶναι προσηλαγμένα καταλλήλως, ὥστε ἡ ἐν αὐτοῖς διαμονὴ νὰ καθίσταται ὑγιεινὴ καὶ νὰ λαμβάνωνται πάντα τὰ μέτρα κατὰ τοῦ ψύχους καὶ τῶν καιρικῶν ἐν γένει μεταβολῶν.

5) Οἱ τυρέμποροι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐφοδιάσωσι τὰ τυροκομεῖα αὐτῶν ἕκαστος μὲ τὰ ἀπαραίτητα καὶ στοιχειώδη φαρμακευτικὰ εἴδη, ἤτοι κινίνην, ἀσπιρίνην, βάμβακα, ὀξυγονοῦχον ὕδωρ, ἐπιδέσμους κλπ.

6) Ἐν περιπτώσει ἀσθενείας τυροκόμου διαρκείας μέχρι 10 ἡμερῶν τὸ πολὺ καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν εἶναι ἡσφαλισμένος κατὰ τοῦ κινδύνου ἀσθενείας εἰς τὸ Ι.Κ.Α ἢ εἰς ἕτερον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν παραμένει ἐν τῷ τυροκομείῳ πρὸς θεραπείαν, τυγχάνει δὲ παρὰ τοῦ ὑπευθύνου ἐργοδότου τῆς ἀπαραιτήτου ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως, τοῦ ἐργοδότου δικαιουμένου ὅπως νοσηλεύσῃ τὸν ἐργαζόμενον καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐν περιπτώσει καταστάσεως τῆς ἀσθενείας πέραν τῶν 10 ἡμερῶν ὁ ἀσθενὴς ἀντικαθίσταται δι' ἄλλου. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποχωρήσεως, λόγῳ ἀσθενείας, τοῦ τυροκόμου, οὗτος λαμβάνει ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπομακρύνσεώς του ἐκ τοῦ τυροκομείου. Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡμέραι ἀσθενείας λογίζονται ὡς ἡμέραι ἐργασίας καὶ πληρώνονται ὡς τοιαῦται.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἰσχύουσιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως.

—

7]1960 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν σταφυλοζαχάρου Πειραιῶς (*)

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν καὶ Ἐργατριῶν Σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ Σταφυλοζαχάρου Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συλλόγου Βιομηχάνων Πειραιῶς, ἀφ' ἑτέρου, ἐκκρεμῆ διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως :

1) Τὸ κατώτερον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν εἰς ἐργοστάσια ἐπεξεργασίας σταφίδος καὶ σταφυλοζαχάρου Πειραιῶς ἀπασχολουμένων ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν σταφιδοσυσκευαστῶν καθορίζεται ὡς ἀκολούθως :

	Δραχμαί
Βαφεὺς σουλτανίνας	70
Ζαχαρατὴς	70
Ἀποχρωματιστὴς	70
Ἐργάται εἰδικευμένοι αὐλῆς	55
Ἐργάται ἀνειδίκευτοι	50
Ἐργάτριαι γενικῶς	40

2) Δὲν θίγονται διὰ τῆς παρούσης τὰ καταβαλλόμενα μείζονα ἡμερομίσθια.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1960.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη ἐν Πειραιεῖ τῇ 13ῃ Μαΐου 1960 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τῇ 2ᾳ Ἰουνίου 1960.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 48 τῆς 12.7.1960 πράξεως καταθέσεως.

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ζαχαροπλαστῶν Κερκύρας (*)

Ἐν Κερκύρᾳ καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, σήμερον τὴν 14ην τοῦ μηνὸς Μαΐου τοῦ ἔτους 1960, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 5 μ.μ. οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι : α) Κρόκος Ἀρθούρος τοῦ Πέτρου καὶ Γαρέμος Λεωνίδας τοῦ Θωμᾶ, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Καφεπωλῶν καὶ Ζαχαροπλαστῶν Κερκύρας, β) Κατσαρὸς Περικλῆς τοῦ Βασιλείου καὶ Μεταλληνὸς Σπυρίδων τοῦ Ἀθανασίου ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Τεχνιτῶν Ζαχαροπλαστῶν Κερκύρας, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζεται ἡ μισθολογικὴ διαβάθμισις τῶν ἐν τοῖς ζαχαροπλαστείοις Κερκύρας ἐργαζομένων ἐργατοτεχνιτῶν, βοηθῶν, μαθητευομένων κλπ., ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον 1

	Μηνιαίως δραχ.
Ἀρχιτεχνίτης (ἢ μάστορας) εἰς καταστήματα Α' κατηγορίας	1.600
Ἀρχιτεχνίτης (ἢ μάστορας) εἰς καταστήματα Β' καὶ Γ' κατηγορίας	1.500
Βοηθὸς Α' εἰς καταστήματα Α' κατηγορίας	1.350
Βοηθὸς Α' εἰς καταστήματα Β' καὶ Γ' κατηγορίας	1.300
Βοηθὸς Β' εἰς καταστήματα Α', Β' καὶ Γ' κατηγορίας	1.250

Μαθητευόμενοι κλπ. βάσει τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 2

Ἀρχιτεχνίτης ἢ μάστορας νοεῖται ὁ γνωρίζων καλῶς τὴν τέχνην τῆς ζαχαροπλαστικῆς, δυνάμενος νὰ παρουσιάζῃ μόνος του τὰ ἀπαιτούμενα γλυκίσματα τοῦ καταστήματος καὶ νὰ ἀνταποκρίνεται γενικῶς εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς τέχνης καὶ τῆς καταναλώσεως. Βοηθὸς δὲ νο-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 61 τῆς 19.7.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 19.7.1960.

είται ὁ δυνάμενος, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν τεχνίτην.

Ἄρθρον 5

1) Ἐντὸς 20ημέρου ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἅπαντες οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως ὑποβάλωσιν εἰς τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν Ἐργασίας νέας καταστάσεις τοῦ προσωπικοῦ τῶν καταστημάτων αὐτῶν ἐμφαινούσας τὴν κατηγορίαν εἰς ἣν ἀνήκει τὸ κατάστημα, τὴν νέαν μισθοδοσίαν, ὡς καὶ τὴν τεχνικὴν διαβάθμισιν ἑνὸς ἑκάστου μισθωτοῦ (ἀρχιτεχνίτης ἢ μάστορας, βοηθὸς Α', βοηθὸς Β', μαθητευόμενος κλπ.), ἀποκλειομένου παντὸς τεχνικοῦ χαρακτηρισμοῦ ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον τοῦ μέχρι σήμερον διὰ τούτων ὑφισταμένου.

2) Πᾶς μισθωτὸς δύναται εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν θεωρεῖ αὐτὸν ἀδικηθέντα ἐκ τοῦ ἀποδοθέντος τεχνικοῦ χαρακτηρισμοῦ, νὰ προσφύγῃ δι' αἰτήσεώς του, ὑποβαλλομένης μέσῳ τῆς οἰκείας ὀργανώσεως εἰς τριμελῆ ἐπιτροπήν, ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας, ἑνὸς ἐκπροσώπου τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, ὑποδεικνυομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἑνὸς ἐκπροσώπου τῆς ἐνδιαφερομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὑποδεικνυομένου ὡσαύτως μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ παρ' αὐτῆς, ἥτις καὶ ἀποφαίνεται σχετικῶς βάσει τοῦ ἄρθρου 2 τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 4

Ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως τὸ ἐν τοῖς ζαχαροπλαστείοις ἐργαζομένων προσωπικὸν (ἀρχιτεχνίτης ἢ μάστορας, βοηθὸς Α', βοηθὸς Β') δέον νὰ ἐφοδιασθῇ διὰ βιβλιαρίου ταυτότητος, εἰς ὃ νὰ ἐμφαίνηται ἡ τεχνικὴ διαβάθμισις αὐτοῦ (ἡ εἰδικότης, ἣν ἐκτελεῖ). Τὰ βιβλιάρια ταῦτα ἐκδίδονται παρὰ τοῦ Σωματείου Τεχνιτῶν Ζαχαροπλαστῶν καὶ χορηγοῦνται κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ἢ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ, ὑπογράφονται δὲ παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ Σωματείου Τεχνιτῶν Ζαχαροπλαστῶν, καθὼς καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Συνδέσμου Ἐργοδοτῶν, ὅτις δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τοῦτο, ἐφ' ὅσον τὰ βιβλιάρια ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Ἀπὸ τὴν ὡς ἄνω ὑποχρέωσιν τοῦ ἐφοδιασμοῦ των διὰ βιβλιαρίων ἐξαιροῦνται οἱ συγγενεῖς τοῦ ἐργοδότου μέχρι τρίτου βαθμοῦ. Τὰ βιβλιάρια ταῦτα ἐκδίδονται ἄπαξ, θεωροῦνται ἀνὰ ἑξάμηνον καὶ ἀνανεώνονται ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη.

Ἄρθρον 5

Πᾶσα παράβασις ἢ μὴ συμμορφώσεως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διαπιστουμένη ὑπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τῆς παρούσης προβλεπομένης τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, θεωρεῖται ὡς ἀδικαιολόγητος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, συνεπαγομένη διὰ τὸν παραβάτην, ἐκτὸς τῆς ποινικῆς εὐθύνης, καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς καταβολῆς διπλασίας τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 6

Οἱ τυχὸν λαμβάνοντες ἀνωτέρους τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων μισθῶν θὰ ἐξακολουθήσουν λαμβάνοντες τούτους.

Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης ὁρίζεται διετής, ἀρχομένη ἀπὸ σήμερον.

Ἡ παροῦσα σύμβασις συνετάγη εἰς 8 πρωτότυπα, ὑπογραφέντα ἅπαντα ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐξ ὧν δύο θὰ ἀποσταλῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, μενούσης τοῦ Συνδέσμου Καφεζαχαροπλαστῶν Κερκύρας, ἀνὰ τρία δὲ ἔλαβεν ἕκαστος τῶν συμβαλλομένων.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

μαγείρων, σερβιτόρων κλπ. καὶ ἑστιατόρων Κερκύρας (*)

Ἐν Κερκύρᾳ καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, σήμερον τὴν 10ην τοῦ μηνὸς Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1960, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 8 μ.μ., οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: α) Καταρὸς Νικόλαος, ἑστιάτωρ, καὶ Ρεμαῖος Δημήτριος, σύμβουλος τοῦ Ε.Β.Ε.Κ., ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κερκύρας, β) Στογιάννος Σπυρίδων καὶ Ἰωαννίδης Μιχαήλ, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Σερβιτόρων καὶ Μαγείρων «ἡ Ὁμόνοια», ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, λαβόντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ὑφισταμένας τοπικὰς συνθήκας, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν εἰς τὰ ἑστιατόρια ἐργαζομένων, ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 1

Ἑστιατόρια πολυτελείας

	Μην. μισθ. δραχμαί
Μάγειρος	3.000
Βοηθὸς μαγείρου	1.500
Λαντζέρης ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	1.200

Λαντζέρης κάτω τῶν 18 ἐτῶν, ὡς ὁρίζουν αἱ ἑκάστοτε σχετικαὶ διατάξεις.

Γυναῖκες βοηθοὶ κουζίνας ἄνω τῶν 17 ἐτῶν δραχμαὶ 950.

Ἑστιατόρια Α' κατηγορίας

	Μην. μισθ. δραχμαί
Μάγειρος	1.750
Λαντζέρης ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	1.200

Λαντζέρης κάτω τῶν 18 ἐτῶν, ὡς ὁρίζουν αἱ ἑκάστοτε σχετικαὶ διατάξεις.

Γυναῖκες λαντζέρισσες ἄνω τῶν 17 ἐτῶν δραχμαὶ 920.

Ἑστιατόρια Β' κατηγορίας

	Μην. μισθ. δραχμαί
Μάγειρος	1.500
Λαντζέρης ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	1.200

Λαντζέρης κάτω τῶν 18 ἐτῶν, ὡς ὁρίζουν αἱ ἑκάστοτε σχετικαὶ διατάξεις.

Γυναῖκες λαντζέρισσες ἄνω τῶν 17 ἐτῶν δραχμαὶ 920.

Ἄρθρον 2

Οἱ σερβιτόροι τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239)1955, συνταχθεῖσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 68 τῆς 19.7.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 20.7.1960.

θά άπασχολοῦνται ἀποκλειστικῶς μέ τό σερβίρισμα τῶν πελατῶν καί ποτέ μέ τήν μεταφοράν διαφόρων τροφίμων κλπ. Οἱ δέ βοηθοί αὐτῶν θά ἀπασχολοῦνται μέ τήν καθαριότητα τοῦ καταστήματος καί ἐν συνεχείᾳ μέ τό βοηθητικόν σερβίρισμα.

Ἄρθρον 5

Οἱ σερβιτόροι τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων ὅλων τῶν κατηγοριῶν δικαιοῦνται ὡς ἀμοιβήν τό ἑκάστοτε προβλεπομένων φιλοδωρημα ἐκ τῶν καταναλισκομένων εἰδῶν παρά τῶν πελατῶν. Ὁ βοηθός σερβιτόρος δικαιοῦται ὡς ἀμοιβήν τό 19 ο/ο ἐκ τῶν ὑπό τοῦ σερβιτόρου δικαιουμένων φιλοδωρημάτων.

Ἄρθρον 4

1) Σερβιτόρος ἐκτάκτως κληθείς εἰς ἐπίσημα γεύματα, ἐκτός τῆς ὑποχρεωτικῆς τροφῆς, θά ἀμείβεται μέ 200 δραχμάς, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπ' αὐτοῦ περιποιουμένων προσώπων ὁριζομένου εἰς 10 ἄτομα ταμπλ - ντοτ. Τά ἔξοδα μετακινήσεως τοῦ σερβιτόρου βαρύνουν τόν ἐργοδότην. Ὡς ἐπίσημα γεύματα νοοῦνται τά διδόμενα πρός τιμήν Ὑπουργῶν καί ἐπισήμων προσώπων.

2) Σερβιτόρος, καλούμενος εἰς γάμους καί δεξιώσεις, ἐκτός τῆς ὑποχρεωτικῆς τροφῆς, θά ἀμείβεται μέ 150 δραχμάς, ὁ ἀριθμός δέ τῶν περιποιουμένων διά πινακίου προσώπων δι' ἕκαστον σερβιτόρον ὁρίζεται εἰς 20 ἄτομα.

3) Διά γεύματα ὑψηλῶν προσώπων παρέχεται εἰς τούς σερβιτόρους, ἐκτός τῆς δωρεάν τροφῆς, καί ἀμοιβή βάσει εἰδικῆς συμφωνίας μεταξύ αὐτοῦ καί τοῦ ἐργοδότου.

Ἄρθρον 5

Εἰς ἅπαν τό προσωπικόν τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων, καθώς καί εἰς τόν σερβιτόρον καί τόν βοηθόν αὐτοῦ, χορηγεῖται ὑποχρεωτικῶς τροφή μετά ἄρτου καί οἴνου, καθ' ἑκάστην ἄνευ πληρωμῆς. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν διαπιστωθῇ, ὅτι ἡ παρεχομένη τροφή δέν εἶναι σύμφωνος μέ τό κατωτέρω διαιτολόγιον οἱ ἐργαζόμενοι θά ἔχουν τό δικαίωμα ἀρνήσεως λήψεως ταύτης καί θά ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νά καταβάλῃ εἰς αὐτούς τό ἀντίτιμον τῆς τροφῆς ἐκ δραχμῶν 12 ἡμερησίως.

Διαιτολόγιον

Δευτέρα: Γεῦμα: ὄσπρια, ἐλιές, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Δεῖπνον: πατάτες, τυρί, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Τρίτη: Γεῦμα: κρέας ἐντράδος, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Δεῖπνον: σπαγέτο σάλτσα, τυρί, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Τετάρτη: Γεῦμα: λαδερά, φέτα, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Δεῖπνον: ψάρι, σαλάτα, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Πέμπτη: Γεῦμα: κρέας ἐντράδος, ἤ βραστό, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Δεῖπνον: πατάτες, ἁλμυρά, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Παρασκευή: Γεῦμα: ὄσπρια, ἐλιές, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Δεῖπνον: σπαγέτο σάλτσα, τυρί, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Σάββατον: Γεῦμα: ψάρι, σαλάτα, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Δεῖπνον: λαδερά, ἁλμυρά, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Κυριακή: Γεῦμα: κρέας ἐντράδος ἤ ψητό, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Δεῖπνον: πιλάφι ἤ σπαγέτο, κεφτέδες, ψωμί καί οἶνος 160 γραμ.

Ἐπίσης παρέχεται καί πρόγευμα ἐκ μιᾶς σούπας ἤ ἑνός σπαγέτου ἤ ἑτέρας παρεμφερούς μερίδος.

Τό ἀνωτέρω διαιτολόγιον θά εἶναι εἰς ποσότητα σύμφωνα μέ τήν Ἀγορανομικήν Διάταξιν.

Τά ὡς ἄνω διαιτολόγια δέον ὅπως παρασκευάζωνται ἐποχιακῶς, π.χ. θερινή περίοδος λαδερά ἀπό νωπά χορτα, φασολάκια, μπιζέλια κλπ., χειμερινή περίοδος, ὄσπρια, πατάτες.

Τό ὡς ἄνω διαιτολόγιον δέον ὅπως ἀναρτᾶται εἰς ἐμφανές μέρος τοῦ καταστήματος καί θεωρῆται ὑπό τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Ἄρθρον 6

1) Ἡ μεταξύ καταστηματαρχῶν καί σερβιτόρων συναλλαγή θά γίνεται ὑποχρεωτικῶς διά μάρκας ἤ μπλόκ (διπλοτύπου) ἤ οἱουδήποτε ἑτέρου τρόπου διευκολύνοντος τούς ἐπιχειρηματίας, ἀπογορευομένης τῆς χρησιμοποιήσεως πρός τόν ὡς ἄνω σκοπόν τοῦ συναλλάγματος «σημειῶν».

2) Ὁ λογαριασμός πελατῶν εἰσπράττεται ἀποκλειστικῶς ὑπό τῶν σερβιτόρων.

Ἄρθρον 7

1) Ἕκαστος σερβιτόρος καί βοηθός θά ὑποχρεοῦται νά σερβίρῃ καί νά βοηθῇ κατ' ἀνώτατον ὅριον 10 τραπέζια διά τήν καλυτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν πελατῶν καί τοῦ γενικοῦ συμφέροντος καί ἐφ' ὅσον ὁ κύκλος ἐργασιῶν τό ἐπιτρέπει.

Ἄρθρον 8

1) Ἅπαν τό ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερόμενον προσωπικόν, ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν διά τούς ἄρρενας καί ἄνω τῶν 17 ἐτῶν διά τάς θήλεις, τό ἀσκοῦν ὡς σύνηθες ἐπάγγελμα μίαν τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων εἰδικοτήτων μετά τριμηνον ἀπό τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης θέλει ἐφοδιασθῇ δι' ἐπαγγελματικῶν ταυτοτήτων, ἐκδιδομένων ὑπό τοῦ Σωματείου Σερβιτόρων καί Μαγείρων «Ἡ Ὁμόνοια», ἐμφαινουσῶν τά στοιχεῖα τῆς ταυτότητος τοῦ μισθωτοῦ, τήν εἰδικότητα αὐτοῦ, τάς γραμματικάς γνώσεις, τήν γνῶσιν ἐνδεχομένως ξένης γλώσσης κλπ.

2) Αἱ ταυτότητες αὗται ἐκδίδονται τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων μισθωτῶν ἤ τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν καί θεωροῦνται ὑπό τοῦ ὡς ἄνω Συνδέσμου ἀνά ἑξάμηνον. Τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐφοδιασμοῦ δι' ἐπαγγελματικῶν ταυτοτήτων ἀπαλλάσσονται οἱ συγγενεῖς τοῦ ἐργοδότου μέχρι τρίτου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 9

Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης, ἀρχομένης ἀπό σήμερον, ὁρίζεται διετής.

Ἡ παροῦσα συμβασις συνετάγη εἰς 8 πρωτότυπα ὑπογραφέντα ἅπαντα ὑπό τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐξ ὧν δύο θά ἀποσταλῶσιν εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, μερίμνῃ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καί Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κερκύρας, δύο ἔλαβεν ἡ συμβαλλομένη ἐργατική ὀργάνωσις, τέσσαρα δέ τό Ἐπαγγελματικόν καί Βιοτεχνικόν Ἐπιμελητήριον.

Οἱ συμβαλλόμενοι

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΝΕΑ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἡ Ἀναθεωρητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Κώδικος Νέας Πολιτικῆς Δικονομίας παρέδωσεν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, περατωμένον, τὸ ἔργον της. Ἡ φροντὶς πλέον ἀνήκει εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν, διὰ νὰ γίνῃ Νόμος τοῦ Κράτους.

Ὁ νόμος αὐτὸς θὰ ὠφελήσῃ μεγάλως τὴν Δικαιοσύνην. Θὰ συμβάλῃ, κατὰ γενικὴν ἐντύπωσιν, εἰς τὴν ἁπλουστέραν καὶ ταχυτέραν ἀπονομὴν αὐτῆς, ἀφοῦ ὑπὸ τῶν συντακτῶν τοῦ Σχεδίου, διακεκριμένων νομομαθῶν, ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ ἀτέλειαι τοῦ ἀπὸ μακροῦ ἰσχύοντος συστήματος, ἐν ὄψει καὶ τῶν ἀλλαχοῦ ἰσχυόντων.

Ἂν ὅμως ταῦτα ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς ἀνάγκας ἀπονομῆς τοῦ κοινοῦ Δικαίου, ἡ σκέψις τῶν ἐμπείρων περὶ τὴν ἀπονομὴν εἰδικῶς τῆς δικαιοσύνης εἰς τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς κυριαρχεῖται ὑπὸ πολλῶν φόβων καὶ διαταγμῶν, ἂν αἱ σχεδιασθεῖσαι μεταρρυθμίσεις διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἴδετε ΕΕΔ 18, 1057, ἐπ.) θὰ ἀποβοῦν ὠφέλιμοι.

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 18, 941, 1288) ἐκ τῆς καθημερινῆς πείρας παρατηρήσεις μας ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου τοῦ Σχεδίου περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Ἐγράψαμεν - καὶ εἶναι τοῦτο πίστις ὅλων τῶν δυναμένων νὰ ἔχουν σαφῆ γνώμην ἐκ τῆς καθημερινῆς εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ζωῆς των - ὅτι, ἂν εἰς τὴν χώραν μας ὑπάρχῃ τόση ἐπιστημονικὴ ἐπεξεργασία καὶ νομολογιακὴ πρόοδος τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, εἶναι διότι τὰ δικαιοδοτοῦντα ὄργανα, οἱ Πρωτοδίκαι, ἐπὶ δεκαπενταετίαν ἀδιακόπως παρακολουθοῦντες τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἀπέδωσαν καὶ ἀποδίδουν λαμπρὸν ἐν τῷ συνόλῳ του ἔργον. Τὰ μόνα παράπονα, τὰ ὁποῖα ἀκούονται - καὶ βεβαίως βάσιμα - εἶναι, ὅτι εἰς τὰ μεγάλα βιομηχανικὰ κέντρα, καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἡ ταχύτης τῆς περατώσεως τῶν ἐργατικῶν δικῶν δὲν εἶναι, ὅσον ἔπρεπε, καλή. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀφορᾷ βεβαίως εἰς τοὺς Ἐργατικοὺς Δικαστάς, οἱ ὁποῖοι, κατὰ κοινὴν ἐντύπωσιν, ἐργάζονται σκληρῶς. Ἡ αἰτία ὀφείλεται εἰς τὸν περιωρισμένον ἀριθμόν των.

Ἡ διὰ τὴν ταχύτητα τῶν ἐργατικῶν δικῶν ἐπιταγὴ ἐμπεριέχεται ἤδη εἰς τὸν ἐργατικὸν δικονομικὸν νόμον. Ἔχει οὗτος προθεσμίας, ἐντὸς τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἀρχίσῃ καὶ νὰ περατωθῇ ἡ δίκη, ἐκ μόνης τῆς πιστῆς τηρήσεως τῶν ὁποίων δὲν θὰ προέκυπτε θέμα βραδύτητος.

Εἶναι λοιπὸν καὶ ἀπὸ ἀπόψεως διαδικασίας ἄριστος ὁ ἰσχύων διὰ τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς νόμος, δικαίως δὲ ἐτονίσθη, ἐν συγκρίσει καὶ πρὸς τὴν γερμανικὴν ἐργατικὴν δικονομίαν, ἡ ἀξία τοῦ ἡμετέρου Νόμου (ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 17, 203 ἐπ.).

Παρὰ ταῦτα τὸ Σχέδιον, ἐμπλέκον καὶ τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς εἰς ἐκείνας ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου, ὡς πρὸς τὰ δικαιοδοτοῦντα ὄργανα, παρεμβάλλει εἰς τὰ ἤδη διὰ τὴν ἀσχέτως ποσοῦ ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν διατεταγμένα ὄργανα, τοὺς Πρωτοδίκας, ὑποχρεωτικῶς μέχρις ὡρισμένου ποσοῦ καὶ τοὺς Εἰρηνοδίκας, ἐνῷ γράφεται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ Σχεδίου (ΕΕΔ 18, 1068), ὅτι τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα γεννῶνται κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἔχουν συχνὰ γενικώτερον ἀντίκτυπον (καὶ βεβαίως τὰ ζητήματα εἶναι τὰ αὐτά, ἀσχέτως τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ τῆς διαφορᾶς).

Βεβαίως δὲν διανοούμεθα, ὅτι καὶ οἱ Εἰρηνοδίκαι, μὲ τὴν ἀνανέωσιν μάλιστα τοῦ κλάδου δι' ἱκανῶν καὶ νέων στελεχῶν, δὲν θὰ καταβάλλουν πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν νὰ ἀνταπεξέλθουν εἰς τὸ ἔργον των.

Ἀλλ' εἶναι ἤδη πραγματικότης, ὅτι ἀπὸ ἰδετίας ἔχουν ἀποξενωθῇ τῆς ἀπονομῆς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἐνῷ εἶναι κοινὴ ἀλήθεια, καθημερινῶς ἐπιβεβαιουμένη, ὅτι εἶναι τόσον δυσχερὴς καὶ ἐπίπονος ἡ γνῶσις καὶ παρακολούθησις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, διαρκῶς ἐξελισσομένου, ὥστε νὰ σταματᾷ ἐπ' αὐτοῦ ἡ σκέψις καὶ τῶν πλέον ἐμπείρων μελετητῶν του.

Διατί λοιπὸν πρέπει νὰ ἀνατραπῇ μία κατάστασις, ἡ ὁποία μᾶς παρέχει ἐξηλεγμένα ἤδη δείγματα καλῆς ἀπονομῆς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, διὰ νὰ φέρωμεν ἄλλην, χωρὶς νὰ ἔχωμεν λόγους διὰ τὴν ἀλλαγήν;

Ἔπειτα, τί θὰ προσφέρουν ἐκ τῆς συνθέσεώς των αἱ λεγόμεναι Ἐπιτροπαὶ Συμβιβασμοῦ, ὅταν εἶναι γνωστὰ τὰ παρ' ἡμῖν; (περὶ τῶν ὁποίων ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Εἶχε καὶ εἰς τὸ παρελθὸν κατὰ τὸ 1952 σχεδιασθῇ καὶ κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας σχέδιον νόμου «περὶ διαιτησίας διαφορῶν ἐργασίας», μὲ Ἐπιτροπὰς ἐκ δικηγόρου, μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότου, εἰς τὰς ὁποίας ἦτο ὑποχρεωτικὴ ἡ προσφυγὴ τοῦ μισθωτοῦ πρὸ πάσης ἀγωγῆς. Ἀλλ' ἀπεδείχθη, ὅτι ὑπῆρξεν ἄτυχὴς ἡ ἰδέα. Ἐκινήθησαν κατ' αὐτοῦ οἱ κυριώτεροι Δικηγορικοὶ Σύλλογοι (Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης, Πειραιῶς, Πατρῶν, βλέπε ΕΕΔ 11, 606, 719, 908), καὶ τὸ σχέδιον ἔμεινεν εἰς τὸ ἀρχεῖον. Δὲν κατέστη εὐτυχῶς νόμος τοῦ Κράτους. Ἡ πρὸς τὴν τακτικὴν Δικαιοσύνην ὁδὸς ἀφέθη ἐλευθέρα.

Σημειοῦντες τὰ ἀνωτέρω, ὀρθά, νομίζομεν, τὰ θέτομεν ὑπ' ὄψιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἁρμοδίου, ἵνα ἀποφασίσῃ σχετικῶς. Τὸ θέμα ἔχει μέγιστον διὰ τὴν ζωὴν τῶν ἐργαζομένων καὶ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἐνδιαφέρον.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 17 (455)

Ἀθῆναι, 1 Σεπτεμβρίου 1960

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Τοῦ κ. ΧΡ. ΚΑΣΣΙΜΟΥ, Ἀνωτέρου Ὑπαλλήλου Ὑπουργείου Ἐργασίας

I. Χρόνος ὑπηρεσίας μισθωτοῦ διὰ τὴν προστασίαν ἐν περιπτώσει στρατεύσεως.

II. Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία μισθωτοῦ ὡς χρόνος πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας.

I. Ἔχει γίνει δεκτὸν ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ πράξεως, ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ μισθωτός, ὁ ἔχων ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἐργοδότην του, κληθῇ, ἵνα ὑπηρετήσῃ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ἔστω καὶ ἂν ἡ ὑποχρέωσις κατατάξεως αὐτοῦ ὁρίζεται εἰς πολὺ ἀπώτερον χρόνον ἀπὸ τῆς προσκλήσεως, δὲν δύναται νὰ ἀπολυθῇ ἐκ τῆς ἐργασίας του. Τοῦτο δὲ διότι ὁ νόμος 3514|1928 ὁρίζει εἰς τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ, ὅτι «ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα ὁπωσδήποτε πρόσκλησις παντὸς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὑπηρετοῦντος πλέον τῶν ἓξ μηνῶν εἰς οἱονδήποτε γραφεῖον, κατάστημα ἢ ἐπιχείρησιν, δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν συνήφθη αὕτη».

Ἐκ τῆς ἁπλῆς ἀναγνώσεως τοῦ κειμένου «ἡ ὁπωσδήποτε πρόσκλησις ὑπὸ τὰ ὅπλα τοῦ ὑπαλλήλου» (τοῦ μισθωτοῦ γενικῶς μετὰ τὸν ἀ.ν. 547|1937, δι' οὗ ἐπεξετάθη ἡ προστασία καὶ εἰς τοὺς στρατευομένους ἐργάτας) οὐδεμία ἀμφιβολία γεννᾶται περὶ τῆς σαφοῦς θελήσεως τοῦ νομοθέτου νὰ κλείσῃ δριστικῶς πᾶσαν διέξοδον τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ ἔχοντος ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν εἰς αὐτόν.

Ἐρωτᾶται ὅμως—καὶ παρουσιάζεται εἰς τὴν πρᾶξιν συχνὰ—ἐὰν ἡ πρόσκλησις ἐγένετο εἰς χρόνον, καθ' ὃν ὁ μισθωτὸς δὲν εἶχε συμπληρώσει τὴν ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν, ὁρίζεται δὲ εἰς τὴν πρόσκλησιν ὡς χρόνος παρουσιάσεως ἡμέρα συμπίπτουσα μὲ χρόνον, καθ' ὃν ὁ μισθωτὸς θὰ ἔχῃ συμπληρώσει τὴν ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν: α) δικαιοῦται ὁ ἐργοδότης ἀπὸ τῆς προσκλήσεως καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν καὶ β) ἐὰν δὲν τὸν ἀπολύσῃ καὶ τὸν διατηρήσῃ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς παρουσιάσεως εἰς τὸν στρατόν, δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς τοῦ εὐεργετήματος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514, ἤτοι ἐπανόδου εἰς τὴν ἐργασίαν του μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του καὶ συνεπῶς καὶ τῶν λοιπῶν συμπαρομαρτούντων δικαιωμάτων τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς στρατευομένους;

Ἐπὶ τοῦ πρώτου θέματος παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς:

Διὰ νὰ θεμελιωθῇ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν μὴ λύσιν τῆς συμβάσεώς του ὁ νομοθέτης ἔθεσεν ἓν ὅριον, ἄνευ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει προστασία τοῦ στρατευομένου μισθωτοῦ. Ὡς τοιοῦτον δὲ ὅριον ὥρισε τὸ ἑξάμηνον, ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁποίου καὶ μετέπειτα, ἐφ' ὅσον γίνῃ πρόσκλησις τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀπόλυσις αὐτοῦ. Διὰ νὰ παράσχῃ δηλαδὴ τὴν προστασίαν τῆς μὴ ἀπολύσεως ἀπῄτησε νὰ ὑπάρχουν δύο προϋποθέσεις:

α) Πρόσκλησις ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ β) ὑπερεξάμηνος ὑπηρεσία εἰς τὴν ἐργασίαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσκλήσεως. Ἐθεώρησε δηλαδὴ δίκαιον νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ μόνον ἐφ' ὅσον οὗτος, καθ' ὃν χρόνον καλεῖται ὑπὸ τὰ ὅπλα, ἔχει συμπληρώσει ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν, χωρὶς νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἀξίαν ὁ χρόνος, εἰς τὸν ὁποῖον ὁρίζεται ἡ παρουσίασις ὑπὸ τὰ ὅπλα. Ὁ μισθωτὸς συνεπῶς, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς προσκλήσεως δὲν ἔχει ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν, δὲν ἔχει τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος τῆς μὴ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ τῆς στρατεύσεως. Ἐξ ἄλλου δὲν δύναται νὰ ὑπο-

στηριχθῇ, κατὰ διασταλτικὴν ἑρμηνείαν, ὅτι ὁ νομοθέτης ἤθελε γενικῶς νὰ μὴ δύναται νὰ ἀπολυθῇ ὁ μισθωτὸς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος καλεῖται ὑπὸ τὰ ὅπλα, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἔπρεπε ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ μὴ ὁρίζῃ τὸ ὅριον τοῦ ἐξαμήνου, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἠδύνατο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 7655|1918 ἑρμηνευτικῆς ἐγκυκλίου «περὶ κοινοποιήσεως τοῦ νόμου 1234 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», ἥτις ἡρμήνευσε τὸν ἀρχικὸν νόμον 1234 ἅμα τῇ ἐκδόσει αὐτοῦ, νὰ τονίζηται τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἀντιθέτως ὅμως βλέπομεν εἰς τὴν παράγραφον 3 καὶ ὑπὸ στοιχεῖον α' τῆς ἐγκυκλίου αὐτῆς νὰ τονίζεται τὸ ἑξῆς: «Τοῦ εὐεργετήματος τούτου ἀπολαύουσιν οἱ ὑπάλληλοι (ἤδη οἱ μισθωτοὶ ἐν γένει) μόνον ἐὰν ἔχωσι τοὐλάχιστον 6 μηνῶν ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ, ὅπου εὑρέθησαν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ὑπὸ τὰ ὅπλα κλήσεως». πρᾶγμα ὅπερ δὲν ἀφήνει καμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ὅτι, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ὑπὸ τὰ ὅπλα κλήσεως δὲν ὑπάρχει ὑπερεξάμηνος ὑπηρεσία, δὲν ὑπάρχει καὶ προστασία τοῦ μισθωτοῦ.

II. Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὸ δεύτερον θέμα: Εἰς τὸ ἐρώτημα ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχῃ ἡ ὑπερεξάμηνος ὑπηρεσία κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς προσκλήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα, ἔχει συμπληρωθῇ ὅμως αὕτη κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς παρουσιάσεως, ἐπειδὴ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἐργοδότης διετήρησεν εἰς τὴν ἐργασίαν του τὸν μισθωτόν, δικαιοῦται οὗτος τοῦ εὐεργετήματος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514;

Ἡ ἀπάντησις εἶναι σαφῶς ἀποφατική.

Διότι, ἀφοῦ εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἐδέχθημεν, ὅτι ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτόν του, εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν καὶ εἶναι δυνατὸν νὰτὸν ἀπολύσῃ κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος (ἐνδεχομένως δὲ νὰ χωρῇ καὶ ἀγωγὴ διὰ τοιαύτην κατάχρησιν) ὄχι βεβαίως διὰ περιγραφὴν δικαιωμάτων τοῦ νόμου 3514, τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχουν, ἀλλὰ δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ἀπόλυσιν, ἣν ἡ στράτευσις ἐνέπνευσεν εἰς τὸν ἐργοδότην, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος δὲν ἐχρησιμοποίησε καταχρηστικῶς τὸ διευθυντικόν του δικαίωμα, ἀλλὰ διετήρησε τὸν μισθωτὸν μέχρι τῆς κατατάξεώς του εἰς τὸν στρατόν, ὑποχρεοῦται μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του νὰ τὸν ἐπαναπροσλάβῃ εἰς τὴν ἐργασίαν του; Κατὰ τὰ ἀνωτέρω φρονοῦμεν, ὅτι καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις ἡ ἀπάντησις εἶναι ἀποφατικὴ καὶ συνεπῶς:

α) Δὲν δεσμεύεται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτόν, ὁ ὁποῖος καλεῖται ὑπὸ τὰ ὅπλα, χωρὶς νὰ ἔχῃ, καθ' ἣν στιγμὴν καλεῖται, συμπληρώσει ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν. Δικαιοῦται ὅμως ὁ μισθωτὸς οὗτος, ἐφ' ὅσον ἤθελε ἀπολυθῇ, τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως καὶ ἐνδεχομένως δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ νὰ θεωρηθῇ ἡ τοιαύτη καταγγελία ὡς γενομένη κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος.

β) Δὲν ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ ἐπαναπροσλάβῃ τὸν μισθωτόν, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεώς του ὑπὸ τὰ ὅπλα δὲν εἶχεν ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν, συνεπλήρωσε δὲ ταύτην μέχρι τῆς κατατάξεώς του εἰς τὸν στρατόν, οὔτε ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσίν τινα ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ τούτου. Διότι τὴν σύμβασιν ἐργασίας δὲν ἔλυσεν ὁ ἐργοδότης, ἀλλ' ἡ ἐπιταγὴ τοῦ νόμου, ἥτις ἐκάλεσε τὸν μισθωτὸν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶχεν οὗτος συμπληρώσει τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα χρονικὰ ὅρια ὑπηρεσίας, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὁποίων δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις. Ἐὰν συνεπῶς οἰκειοθελῶς τὸν συμπεριλάβῃ εἰς τὸ προσωπικόν του, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἡ πρόσληψις εἶναι νέα.

Ἐν τούτοις φρονοῦμεν, ὅτι ὁ μισθωτός, ἐφ' ὅσον ἤθελε προσληφθῇ, δικαιοῦται νὰ προσμετρήσῃ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας, ὡς πρὸς τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδείας, τοῦ ποσοῦ ἀποζημιώσεως κλπ. καθ' ὅσον τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2054|1952, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ 2961|1954, καὶ δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι «ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας, ξηρᾶς, ἀέρος καὶ θαλάσσης τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν καὶ μισθωτῶν ἐν γένει ὡς ἐφέδρων ἢ κληρωτῶν ἐθελοντῶν λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ὃ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρὸ τῆς στρατεύσεώς των, πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν περαιτέρω προαγωγῆς, κανονισμῶν τῶν συντάξεων καὶ διὰ τὴν ἀπολαυὴν παντὸς ἑτέρου πλεονεκτήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας», δὲν διακρίνει. Δὲν ὁρίζει δηλαδή, οὔτε ἐκ τοῦ κειμένου αὐτοῦ ἢ ἐξ ἄλλης διατάξεως ἀφήνεται νὰ συναχθῇ, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ἐ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

"Εννοια περιοδικής παροχής πρός παραγραφήν κατ' άρθρον 250 Α. Κ.

Μή ὑπαγωγή φορολογικῆς ὑφῆς ὑποχρεώσεων καί τῶν συναφῶν πρός ταύτας ὑποχρεωτικῶν ὑπέρ Νομικῶν Προσώπων εἰσφορῶν, ἐλλείψει εἰδικῆς διατάξεως, εἰς τήν ἔννοιαν τῶν κατ' ἄρθρον 250 § 17 τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος περιοδικῶν παροχῶν καί εἰς τήν ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένην πενταετῆ παραγραφήν.—"Εννοια κατά τάς γενικάς ἀρχάς τοῦ Δικαίου περιοδικῆς παροχῆς.

Θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας ὑπῆρξεν ὁ χρόνος παραγραφῆς τῶν πρός 'Ασφαλιστικόν Ταμεῖον (Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως 'Αρτεργατῶν κλπ. κατά τόν νόμον 557|1943) εἰσφορῶν, ἐλλειπούσης περί αὐτοῦ εἰδικῆς νομοθετικῆς διατάξεως.

Τό θέμα τοῦτο ἔχει ἐρευνηθῆ καί ὑπό τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.

Οὕτω κατά τήν Εφετείου Ναυπλίου 134|1956 (εἰσηγητής *Λ. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 15, 1188), ἐπί ἀγωγῆς, διά τῆς ὁποίας ἠξιοῦντο εἰσφοραί ὑπέρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, αὗται, ἐπαναλαμβανόμεναι καθ' ὡρισμένα ἐκ τῶν προτέρων χρονικά διαστήματα, ὑπόκεινται, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς διατάξεως, εἰς τήν πενταετῆ παραγραφήν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος, ὅπερ, ὡς ἐκ τῆς γενικότητός του, περιλαμβάνει πᾶσαν περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένην παροχήν (*Μπαλῆ*, Γεν. 'Αρχαί § 144).

(Σύμφωνος καί ἡ ὑπ' ἀριθ. 1406|1955 Γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητής *Τρ. Κοντονασόπουλος*, ΕΕΔ 14, 395).

Κατά τήν Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 1236|1955 (εἰσηγητής *Α. Τσαμπούλας*, ΕΕΔ 15, 94) ἐφαρμοζεται ἡ τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. εἰκοσαετής παραγραφή.

Παλαιοτέρα ἀπόφασις τοῦ 'Αρείου Πάγου (46] 1942, εἰσηγητής *Π. Κερασιώτης*, ΕΕΔ 1, 463), ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐτέθη τό ζήτημα, ἄν εἰς τήν τότε ἰσχύουσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΥΛΓ' περί βραχυπροθέσμων παραγραφῶν θεσπιζομένην ἐπί περιοδικῶν παροχῶν πενταετῆ παραγραφήν ὑπέκειντο καί ἀξιώσεις ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἐσκέφθη ὡς ἑξῆς: «Κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΥΛΓ', ὑποστηριζομένην καί ἐκ τῶν νόμων 7 § 6 Κ. (7. 39), 5. Β. (50. 14) καί 11 Β. (34. 4), περιοδικαί παροχαί, ὑποκείμεναι εἰς τήν ὑπό τούτου θεσπιζομένην πενταετῆ παραγραφήν, εἶναι ἐκεῖναι, αἵτινες, οὖσαι ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμέναι κατά τό περιεχόμενον καί ἐπαναλαμβανόμεναι καθ' ὡρισμένα χρονικά διαστήματα, δέν χρήζουσι διά τό ἀπαιτητόν αὐτῶν τῆς ἐπελεύσεως ἑτέρου γεγονότος, εἰμή μόνον τῆς παρόδου τοῦ ἐκ τῶν προτέρων ὑπό τοῦ νόμου ἤ τῆς βουλήσεως τοῦ δημιουργοῦ αὐτῶν τεταγμένου χρόνου.

Πρός τήν ἐκδοχήν ταύτην οὐδαμῶς ἀντιτίθενται οἱ νόμοι 11 καί 14 Π. (36. 2), ὧν ἡ ἔννοια εἶναι, ὅτι τό περιεχόμενον ἑκάστης τῶν διαφόρων περιοδικῶς καταβλητέων παροχῶν δύναται νά εἶναι διάφορον, ἀρκεῖ μόνον νά εἶναι ἐκ τῶν προτέρων σαφῶς καθωρισμένη ἡ ὀφειλομένη παροχή».

Μετά ταῦτα ἡ ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτική ἀπόφα-

πηρεσίας προσμετρεῖται μόνον εἰς τούς μισθωτούς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μέχρι τῆς κλήσεώς των ὑπό τά ὅπλα εἶχον εἰς τούς ἐργοδότας των ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν. Διότι, παρατηροῦμεν, ὅπου ἠθέλησεν ὁ Νομοθέτης νά παράσχῃ εὐεργετήματα, ὑπό τήν προϋπόθεσιν νά ἔχῃ ὁ μισθωτός τήν ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν, τό εἶπε σαφῶς. Οὕτω εἰς τό ἄρθρον 4 ὁρίζει: «Ὑπάλληλος ἐπαναληφθεῖς κατά τόν νόμον τοῦτον τήν ἐργασίαν του δέν δύναται νά ἀπολυθῇ κλπ.». Εἰς τό ἄρθρον 5: «Διαρκούσης τῆς ὑπό τά ὅπλα ὑπηρεσίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 προσώπων», ἐνῷ τό ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2054 ὁμιλεῖ ἁπλῶς περί ἀναγνωρίσεως τῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ στρατῷ εἰς τόν ἐργοδότην μόνον ἐκεῖνον, «παρ' ᾧ ὑπηρέτει πρό τῆς στρατεύσεως» ὁ μισθωτός, χωρίς νά διαχωρίζῃ ἤ νά ἀφήνῃ εὐχέρειαν νά διαχωρισθῇ, ὅτι πρέπει νά ὑπάρχῃ ἡ προϋπόθεσις τῆς ἐξαμήνου ὑπηρεσίας μέχρι κλήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπό τά ὅπλα.

σις ἔκρινεν, ὅτι, ἀφοῦ αἱ πρὸς τὸ ὑπ' ὄψιν αὐτῆς Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον εἰσφοραί, καίτοι περιοδικῶς καταβαλλόμεναι, δὲν ἦσαν ἐξ ἐκείνων, περὶ ὧν προέβλεπε τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ΓΥΔΓ', ἀφοῦ διὰ τὸ ἀπαιτητὸν αὐτῶν δὲν ἤρκει μόνον ἡ πάροδος τοῦ τεταγμένου χρόνου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ εἶναι ἐκ ταύτης ἐκ τῶν προτέρων ἐπακριβῶς καθωρισμένος καὶ ὁ μετὰ τὴν πάροδον τοῦ τεταγμένου χρόνου καθορισμὸς τοῦ καταβλητέου ποσοῦ διὰ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ ποσοῦ τῶν καταβληθέντων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν μετόχων ἑκάστου μηνός, ὅπερ προφανῶς δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ καθ' ἕκαστον μῆνα, ἀλλὰ ποικίλλει ἀναλόγως τῶν μετόχων καὶ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, οἱ ἐν λόγῳ ἀξιώσεις δὲν ὑπέκειντο εἰς τὴν θεσπιζομένην διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως πενταετῆ παραγραφήν, ὡς ἔκρινε καὶ τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἐπικυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 1238|1941 ἀποφάσεώς του.

(Περὶ τῆς ἐννοίας τῶν περιοδικῶν παροχῶν ἴδετε καὶ Α.Π. 201|1941, Ὁλομέλειαν, εἰσηγητὴς *Κ. Κεριλλόπουλος*, ΕΕΔ 1, 144, καθ' ἣν «ὡς περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένη παροχὴ εἶναι ἐκείνη, ἥτις, ἔχουσα ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένον τὸ περιεχόμενον καὶ καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα ἐπαναλαμβανομένη, δὲν διατελεῖ ὡς πρὸς τὴν γένεσιν καὶ ὕπαρξιν αὐτῆς ὑπὸ αἵρεσίν τινα, ἀλλ' ἐκ μόνης τῆς παρόδου τοῦ ἀναγκαίου χρόνου, τοῦ τεταγμένου ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῆς βουλήσεως τῶν συναλλαχθέντων, πρὸς τὴν ἐκδοχὴν δὲ ταύτην οὐδαμῶς ἀντιτίθενται οἱ νόμοι 11 καὶ 14 Πανδ. (36, 2), ὧν ἡ ἔννοια εἶναι, ὅτι τὸ περιεχόμενον ἑκάστης τῶν διαφόρων παροχῶν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι ἀκριβῶς ὅμοιον, ἀρκεῖ μόνον νὰ εἶναι σαφῶς καθωρισμένη ἡ ὀφειλομένη παροχή») (Ἴδετε καὶ *Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 144 καθ' ὃν τὰ ποσὰ τῆς περιοδικῶς ὀφειλομένης παροχῆς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένα, οὔτε καὶ ἴσα πρὸς ἄλληλα).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 489|1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Π. Μερτικόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Παπαχατζῆς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μιχαΐκης, Λ. Τσάτσος

Ἡ ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς οὐσίας διένεξις ἀφεώρα εἰς ἐργοδοτικὰς καὶ ἐργατικὰς εἰσφορὰς τοῦ ἔτους 1950 - 1951, ἡ δὲ καταλογιστικὴ δι' αὐτὰς πρᾶξις ἐξεδόθη εἰς βάρος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1957. Λόγῳ δὲ τῆς μεθ' ἑπταετίαν περίπου χρονικῆς ταύτης ἀποστάσεως ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἐδέχθη, ὅτι, ἐλλειπούσης ἐν τῇ ὀργανικῇ τοῦ νομικοῦ προσώπου νομοθεσίᾳ εἰδικῆς περὶ παραγραφῆς διατάξεως, ἐφαρμοστέα τυγχάνει ἡ παράγραφος 17 τοῦ ἄρθρου 250 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς παροχῶν περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένων.

Ἐν τούτοις παροχή, περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένη, εἶναι κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ δικαίου ἀρχὰς ἐκείνη, ἥτις, ἔχουσα ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένον περιεχόμενον, καθ' ὡρισμένα δὲ χρονικὰ διαστήματα ἐπαναλαμβανομένη, δὲν τελεῖ ὡς πρὸς τὴν γένεσιν αὐτῆς ὑπό τινα αἵρεσιν, ἀλλὰ παράγεται ἐκ μόνης τῆς παρόδου τοῦ κατὰ νόμον τεταγμένου ἀναγκαίου πρὸς γένεσιν αὐτῆς χρόνου, ἐπιπροστιθεμένης εἰς τὴν νομικὴν βάσιν τοῦ δικαιώματος καὶ τῆς ἀντιστοίχου ὑποχρεώσεως (εἶναι δὲ ἡ τελευταία αὕτη εἴτε ῥήτρα δικαιοπραξίας, εἴτε, προκειμένου, φερ' εἰπεῖν, περὶ διατροφῆς, ἀπόφασις δικαστική, εἴτε διάταξις νόμου κλπ.), ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ἐνόμου σχέσεως.

Αἱ φορολογικῆς ὑφῆς ὑποχρεώσεις καὶ αἱ συναφεῖς πρὸς ταύτας ὑποχρεωτικαὶ ὑπὲρ νομικῶν προσώπων εἰσφοραὶ δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὴν ἔννοιαν ταύτην τῶν περιοδικῶν παροχῶν, διότι αἱ σχετικαὶ δημοσίου δικαίου ἐνοχαὶ ἐξαρτῶνται ὡς πρός τε τὴν κατ' ἀρχὴν ὕπαρξιν καὶ τὴν ἔκτασιν αὐτῶν ἐκ πολλῶν προϋποθέσεων. Τοιαῦται δέ εἰσι, φερ' εἰπεῖν, διὰ μὲν τὴν ἐν τῇ φορολογίᾳ εἰσοδήματος φορολογικὴν ἐνοχὴν ἡ κατ' ἀρχὴν ἀποκόμισις προσόδου διαρκούσης συγκεκριμένης τινὸς διαχειριστικῆς περιόδου, τὸ εἶδος καὶ ἡ ἔκτασις τῆς προσόδου ταύτης κλπ. Διὰ δὲ τὴν παρεμφερῆ πρὸς ταύτην ἐνδικον περίπτωσιν ἡ ὕπαρξις ἐργασιῶν ἐν τῷ ἀρτοποιείῳ, ἡ ποσότης τοῦ παραγομένου ἄρτου, ἡ ἔκτασις τῶν ἀρτεργατικῶν δικαιωμάτων κλπ. Ἐν γένει δὲ περιοδικὰς παροχὰς δὲν ἀποτελοῦν ἐκεῖναι αἱ δημοσίου δικαίου παροχαί, δι' ἃς καθ' ἕκαστον ἔτος συντρέχει χωριστὴ βάσις βεβαιώσεως, διαμορφουμένη ἐκ τῆς συνδρομῆς ποικίλων πραγματικῶν συντελεστῶν καὶ παρέχουσα ἀφορμὴν εἰς τὴν ἔκδοσιν ἰδίας ἐκτελεστῆς πράξεως (πράξεως βεβαιώσεως ἢ καταλογισμοῦ).

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲν ἦτο νόμιμος ἡ ἐφαρμογὴ τῆς περὶ παραγραφῆς περιοδικῶν παροχῶν διατάξεως τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς ἣν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη προέβη, ἐλλείψει νομοθετικῆς περὶ παραγραφῆς διατάξεως, ὁ δὲ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως δέον ὅπως γένηται δεκτός, ὡς βάσιμος.

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΕΠΙ ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΣ ΔΙ' ΗΘΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ

Έκτασις έφαρμογής τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου 932 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐφαρμογή ἄρθρου 932 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, γενικῆς διατάξεως διὰ πᾶσαν ἀδικοπραξίαν, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 922 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁποίου ὁ προστήσας ἄλλον ἐπί τινος ὑπηρεσίας εὐθύνεται ἀνεξαρτήτως πταίσματος περὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ διὰ τὴν ζημίαν, ἣν ὁ προστηθεὶς προύξένησε κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας παρανόμως καὶ ὑπαιτίως εἰς τρίτον, καθιερουμένης οὕτω παραλλήλου εὐθύνης τοῦ προστήσαντος πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ προστηθέντος καὶ δημιουργουμένης ἐκ τοῦ Νόμου μεταξὺ τούτων εἰς ὁλόκληρον εὐθύνης.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 688] 1955 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης, ἐπὶ ἀγωγῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, ὑπήρξε χρηματικὴ ἱκανοποίησις δικαιοδύχων παθόντος δι' ἠθικὴν βλάβην (ἄρθρον 932 Α. Κ.). (Ἴδετε περὶ τῆς ἀξιώσεως ταύτης κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 18, 829, ἀγόρευσιν τοῦ παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ Ἀντεισαγγελέως *Β. Σακελλαρίου*, ΕΕΔ 18, 1121 ἐπ.).

Γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ θεωρίᾳ (*Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκαιον. Εἰδικόν, τόμος β', σελ. 753 ἐπ., ἔνθα καὶ λοιποὶ παραπομπαί), ὅτι ὡς ἀδικοπραξίαν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ. περὶ ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην δέον νὰ νοήσωμεν καὶ ἐκείνην εἰς τὴν περίπτωσιν ταῦ ἄρθρου 922 τοῦ Α.Κ., τουτέστι τῆς εὐθύνης διὰ πρᾶξιν ἄλλου ἢ τοῦ ἐποπτεύοντος ἄλλον (ἄρθρον 923), τὴν ἄποψιν δὲ ταύτην ἠκολούθησε καὶ ἡ κατωτέρω παρατιθεμένη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (Ἴδετε καὶ *Κ. Σούρλαν*, Θέμ. ΞΕ' 691, καθ' ὃν τὸ ἄρθρον 932 τοῦ Α.Κ., μὴ ὁμιλοῦν περὶ ὑπαιτιότητος, δὲν ἀναφέρεται κατὰ κοινῶς δεκτὴν ἑρμηνείαν μόνον εἰς ἀδικοπραξίαν τοῦ ἄρθρου 914, ἀλλ' εἰς πάσας τὰς ἐν τῷ Κεφαλαίῳ τοῦ Α.Κ. περὶ ἀδικοπραξίας περιλαμβανομένας περιπτώσεις, ἑπομένως καὶ εἰς πράξεις, καθ' ἃς τὸ πταῖσμα τοῦ ὑπευθύνου τεκμαίρεται εἴτε κατὰ μαχητὸν τεκμήριον (ἄρθρα 923, 924 § 2, 925), εἴτε κατ' ἀμάχητον τοιοῦτον, ὡς συμβαίνει κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 922 Α.Κ.), (ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ εὐθύνη τοῦ προστήσαντος εἶναι ἀντικειμενική, δηλαδὴ ἀνεξάρτητος πταίσματός του περὶ τὴν ἐκλογὴν καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ προστηθέντος, *Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ 934, ἀριθ. 44), Α.Π. 156|1953, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 728).

Ἀρείου Πάγου 155|1960, Τμ. Α'

Προεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Γεωργίου*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Σακελλαρόπουλος, Γρ. Ἀθανασίου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 299 Α.Κ. ἕνεκα ζημίας μὴ περιουσιακῆς ἀφείλεται ἱκανοποίησις χρηματικὴ κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις, ἐν αἷς καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 932 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ἕνεκεν ἀδικοπραξίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περιουσιακὴν ζημίαν, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιδικάσῃ εὔλογον κατὰ τὴν κρίσιν του χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ἐπὶ θανατώσεως δὲ προσώπου ἡ τοιαύτη ἱκανοποίησις δύναται νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ θύματος λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης. Κατὰ τὴν σαφῆ δὲ τῆς δευτέρας τῶν ἄνω διατάξεων ἔννοιαν αὐτή, ὡς γενικὴ διὰ πᾶσαν ἀδικοπραξίαν, ἐφαρμογὴν ἔχει καὶ εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 922, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁποίου ὁ προστήσας ἄλλον ἐπί τινος ὑπηρεσίας εὐθύνεται ἀνεξαρτήτως πταίσματος περὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ διὰ τὴν ζημίαν, ἣν ὁ προστηθεὶς προύξένησε κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας παρανόμως καὶ ὑπαιτίως εἰς τρίτον (Α.Κ. 914), καθιερουμένης οὕτω παραλλήλου εὐθύνης τοῦ προστήσαντος πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ προστηθέντος καὶ δημιουργουμένης ἐκ τοῦ νόμου (Α.Κ. 926 § 1) μεταξὺ τούτων εἰς ὁλόκληρον εὐθύνης. Ὅθεν καὶ ὁ προστήσας θὰ εὐθύνηται καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ θύματος.

Ἀντιθέτως ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον καὶ ἀπορρίψαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς μὴ νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐπιτρόπου τῶν ἀνηλίκων τέκνων τοῦ Χ. Τ., δι' ἧς αἰτεῖται, καθ' ἃ δέχεται, ἡ εἰς ὁλόκληρον ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων καταβολὴ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ὅτι ὁ δεύτερος τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, προστηθεὶς ὑπὸ τῆς πρώτης αὐτῶν, κατὰ τὴν εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας μεταφορὰν τὴν 1 Μαρτίου 1951 τοῦ Χ.Τ. (πατρὸς τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῆς ἀναιρεσειούσης ἀνηλίκων), μισθωτοῦ τῆς πρώτης τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐκ τοῦ ἐν Ἀσβεστοχωρίῳ τόπου παροχῆς τῆς ἐργασίας εἰς τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ κατοικίαν του, ἐξ ἀδεξιότητος, ἀμελείας καὶ ἀπερισκεψίας κατὰ τὴν ὁδήγησιν τοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ἧς ἐ-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έφαρμογή της από 16.9.1937 συλλογικής συμβάσεως μετ' αναπροσαρμογήν

Απόρριψις λόγου αναιρέσεως ότι ή απόφασις του Δικαστηρίου έπεδίκασε πλείονα των αιτηθέντων, μή συνιστώντος τούτου λόγον αναιρέσεως, άλλ' αναψηλαφήσεως.—Έννοια του όρου «επιχείρησις» δι' εφαρμογήν της από 16.9.1937 συλλογικής συμβάσεως εργασίας.—Απασχόλησις μισθωτού πέραν των 31/2 ωρών ημερησίως και νόμιμος μισθός.—Μείωσις μισθού των εν επαρχίαις απασχολουμένων.

Από της πρώτης εφαρμογής της από 16.9.1937 συλλογικής συμβάσεως εργασίας του προσωπικού των γραφείων των ιδιωτικών επιχειρήσεων ενομολογήθη ορθώς και ερμηνεύθη τούτο, ότι αύτη περιλαμβάνει εις την κατ' αύτην υποχρέωσιν νομίμου μισθού τους εργαζομένους εις επιχείρησιν, υπό την γνωστήν έννοιαν της οικονομικής επιστήμης, υπό την οποίαν γίνεται ή εφαρμογή και των εν συνόλω διατάξεων του εργατικού δικαίου, όπου τούτο ομιλεί περί επιχειρήσεων (Α.Π. 14, 1943, ΕΕΔ 2, 210, Έφετείου Αθηνών 1878/1943, ΕΕΔ 3, 49).

Διακρίνεται δε ή έννοια της επιχειρήσεως κατά τούτο, ότι αποτελεί οργάνωσιν κεφαλαίου και εργασίας προς επιδίωξιν κέρδους (ίδετε *Α. Χατζηδάκην*, Μισθωτός, Επιχείρησις και Εκμετάλλευσις, ΕΕΔ 2, 292, *Γ. Τρίμην*, Εργατ. Δίκαιον, Α' 130 επ., 184 επ., Α.Π 304/1954, Ολομελείας, εισηγητής *Κ. Καυκάς*, ΕΕΔ 13, 454).

Αύτη είναι και ή άποψις της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως, επί αναιρέσεως κατά της υπ' αριθ. 1188/1959 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Μυτιλήνης, ως εφετείου κατά την εργατικήν διαδικασίαν, ότι δηλαδή ή εφαρμογή της ανωτέρω συλλογικής συμβάσεως εργασίας προϋποθέτει την ύπαρξιν επιχειρήσεως, ως τοιαύτης, κατά την απόφασιν, νοουμένης του συνόλου των πραγμάτων, των άϋλων αγαθών, πραγματικών καταστάσεων και σχέσεων, άτινα ωργανώθησαν εις οικονομικήν ενότητα περί το πρόσωπον (φυσικόν ή νομικόν) του φορέως αύτης.

Ούτω ερμηνεύεται ο όρος «επιχείρησις», απαντώμενος εις τον Αστικόν Κώδικα (479 κλπ.) (ίδετε *Γ. Μπαλή*, Γενικαί Αρχαί § 184, *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, ΕρμΑΚ υπ' άρθρον 479, αριθ. 13, ένθα και λοιπαί παραπομπαί), ως όμως παρατηρείται (*Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ένθ' ανωτ., αριθ. 14), είς το εργατικόν δίκαιον ως επιχείρησις νοείται ή επιδιώκουσα κέρδη, ενώ εν τω Α.Κ. (άρθρον 479) ή επιχείρησις νοείται υπό ευρείαν έννοιαν (περιλαμβάνουσαν πάσαν εκμετάλλευσιν, άρα και την μή κερδοσκοπικήν επιχείρησιν).

Η περίπτωσις της αρεοπαγιτικής αποφάσεως ενέπιπτεν οπωσδήποτε εις την από 16.9.1937 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας, αφού προδήλως ή οργάνωσις του εν προκειμένω ιδιωτικού γραφείου συνίστα επιχείρησιν μη κερδοσκοπικόν σκοπόν, υπό την έννοιαν, υφ' ην χρησιμοποιείται εις το εργατικόν δίκαιον ο όρος «επιχείρησις».

Βεβαίως, αφού ή ανωτέρω συλλογική σύμβασις εργασίας (όμοίως και ή ισχύουσα ήδη υπ' αριθ. 2/1959 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού γραφείων των ανωνύμων εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων» (ΕΕΔ 18, 343) ώρισεν, ότι οι απασχολούμενοι άνω των 31/2 ωρών ημερησίως δικαιούνται του πλήρους μισθού, ή απόφασις του Πρωτοδικείου δέν έπρεπε νά επιδικάση δι' απασχόλησιν 4 ωρών ημερησίως το 1/2 του μισθού, λαβούσα προφανώς υπ' όψιν, ως μή έδει, ότι ο νόμιμος μισθός αύτός αντιστοίχει εις τάς νομίμους 8 ώρας των ιδιωτικών γραφείων.

Ο λόγος όμως αναιρέσεως περί του ότι το Πρωτοδικείον δέν έλαβεν υπ' όψιν την υπό της συλλογικής συμβάσεως 16.9.1937 προβλεπομένην μείωσιν 10% λόγω απασχολήσεως του μισθωτού εις την πόλιν Μυτιλήνης και περί του οποίου λόγου αναιρέσεως ασχολείται ή αρεοπαγιτική απόφασις δέν είχε νόμιμον υπόστασιν, διότι διά της υπ' αριθ. 25029/1949 αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, κατά χρησιν της εκ του νόμου 28/1944 εξουσιοδοτήσεως, έχουν ορισθή (ΕΕΔ 8, 566) ταύτα: «Καταργούμεν από 1ης Μαΐου 1949 την υπό των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, αποφάσεων Επιτροπών Διαιτησίας (προπολεμικών ή μεταπολεμικών) ή αποφάσεων κατ' εξουσιοδότησιν του ά.ν. 28/1944 προβλεπομένην μείωσιν των αποδοχών των εργαζομένων εις τάς επαρχίας. Η

νεκα ανετράπη τούτο, επροξένησεν εις τον επιβαίνοντα αύτου σωματικήν βλάβην, εξ ής επήλθεν ο θάνατος αύτου, ψευδώς ήρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε τάς διαληφθείσας ουσιαστικού νόμου διατάξεις, εφ' ω είναι αναιρετέα ή προσβαλλομένη απόφασις αύτου κατά το άρθρον 807 § 17 της Πολ. Δικονομίας και τον περί τούτου μοναδικόν λόγον αναιρέσεως, παραπεμπτέα δε κατά το άρθρον 834 της Πολ. Δικονομίας (ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 25 του ν. 3810/1957) ή υπόθεσις εις τα υπό του Κανονισμού οριζόμενον Γ' Τμήμα του Αρείου Πάγου προς περαιτέρω συζήτησιν.

παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν 'Επικράτειαν'.

Ἂς ὑψεται ὅμως ἡ πολυνομία!

Ἀρείου Πάγου 335/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ραζῆς, Γ. Τζωάννος

Ὁ 1ος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον κατὰ τὴν γενομένην διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπικληθεῖσαν καὶ προσαχθεῖσαν κατὰ τὴν γενομένην ἐνώπιον αὐτοῦ συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ὑπ' ἀριθ. 2184]7.3.1954 βεβαίωσιν τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Μυτιλήνης τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος οὐδέποτε ἀπησχολήθη παρ' αὐτῇ δυνάμει σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ βάσιμος, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προτάσεων τῆς ἀναιρεσειούσης, ὃς αὐτὴ ὑπέβαλε κατὰ τὴν ὡς ἄνω συζήτησιν, οὐδαμῶς αὐτὴ ἐπεκαλέσθη τὸ ὡς εἰρηται ἔγγραφον.

Ὁ 2ος λόγος ἀναιρέσεως ὅτι παρὰ τὸν νόμον τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ὄντα οὐσιώδη κατὰ νόμον ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἤτοι ἐπεδίκασε τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ πλείονα τῶν διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς της αἰτηθέντων, μὴ συνιστῶν λόγον ἀναιρέσεως, ἀλλὰ τοιοῦτον, κατὰ τὸ ἄρθρον 785 § 1 Πολ. Δικ., ἀναψηλαφήσεως, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐδέξατο, κατ' ἀνέλεγκτον κρίσιν, ὡς εἰς πράγματα ἀναγομένην, ὅτι ἐκ τῶν ἀποδείξεων ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος τὰς ὑπηρεσίας αὐτῆς παρέσχεν ὡς ὑπάλληλος ἐν τῷ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης διατηρουμένῳ γραφείῳ, ἀσκούσης ἐν αὐτῷ ἐπιχείρησιν διεκπεραιώσεως διοικητικῶν ὑποθέσεων καὶ δὴ ἐκδόσεως συνταξιοδοτικῶν βιβλιαρίων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συνταξιούχων, θυμάτων πολέμου καὶ ἀναπήρων καὶ εἰσπράξεως καὶ πληρωμῆς τῶν συντάξεων εἰς τοὺς δικαιούχους, μετὰ παρακράτησιν τοῦ συμφωνουμένου ἑκάστοτε ποσοστοῦ δι' ἀμοιβὴν καὶ ἔξοδα τοῦ γραφείου. Τὰ οὕτω γενόμενα δεκτὰ ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου πραγματικὰ περιστατικὰ συνιστῶσι προφανῶς τὴν ἔννοιαν τοῦ κατὰ τὴν ἀπὸ 16.9.1937 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας «Ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ γραφείων» ὅρου «ἐπιχείρησις», ὡς τοιαύτης νοουμένης τοῦ συνόλου τῶν πραγμάτων, τῶν ἀύλων ἀγαθῶν, πραγματικῶν καταστάσεων καὶ σχέσεων, ἅτινα ὠργανώθησαν εἰς οἰκονομικὴν ἑνότητα περὶ τὸ πρόσωπον (φυσικὸν ἢ νομικὸν) τοῦ φορέως αὐτῶν. Κατ' ἀκολουθίαν οὕτω καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον κρίναν ὀρθῶς καὶ νομίμως πρὸς καθορισμὸν τοῦ οὐτινος ἐδικαιοῦτο ἡ ἀναιρεσίβλητος κατὰ τὸ ἀπὸ 5.5.1954 μέχρι 30.9.1956 χρονικὸν διάστημα μισθοῦ, ὡς καὶ τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα δώρων τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἐφήρμοσε τὴν ὡς εἰρηται συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ οὐχὶ τὴν ἀπὸ 12.8.1936 τοιαύτην «τῶν Ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 3ος λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐνῷ, καθ' ἃ προεἰρηται, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἔκρινεν ὡς ἔχουσαν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ διὰ τὸ ἀπὸ 5.5.1954 μέχρι 30.9.1956 χρονικὸν διάστημα ἀπασχολήσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου τὴν ὡς εἰρηται ἀπὸ 16.9.1937 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, βάσει τῆς ὁποίας, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς ἐπακολουθησάσας ταύτην 1) ἀπὸ 4.11.1947 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, 2) ἀπὸ 1.12.1947 τοιαύτην περὶ τροποποιήσεως τῆς προηγουμένης, 3) ὑπ' ἀριθ. 29488]2599]1949 κοινὴν ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, 4) ὑπ' ἀριθ. 2750]1951 κοινὴν ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, 5) ὑπ' ἀριθ. 37356]1954 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, 6) ὑπ' ἀριθ. 27989]3.1954 τοιαύτην τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ καὶ 7) ὑπ' ἀριθ. 42930]8578]1956 ἀπόφασιν Ἰδίου Ὑπουργοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 § 1 ν. 3755]1957, ἐν ὄψει καὶ τῆς κατὰ τὴν συλλογικὴν ταύτην σύμβασιν προϋπηρεσίας, καθωρίζετο, κατὰ τὴν αὐτὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ὁ μισθὸς τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν σύμβασιν ταύτην ὑπαλλήλων διὰ μὲν τὸ ἀπὸ 5.5.1954 μέχρι 31.12.1954 χρονικὸν διάστημα εἰς δραχμὰς 1045 μηνιαίως, διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1955 μέχρι 23.1.1956 τοιοῦτον εἰς δραχμὰς 1156 μηνιαίως καὶ διὰ τὸ ἀπὸ 24.1.1956 μέχρι 30.9.1956 χρονικὸν διάστημα εἰς δραχμὰς 1351, ἐδέξατο δὲ περαιτέρω ὅτι ἡ ἀπασχόλησις τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὑπερβαίνουσα τὰς 3 1]2 ὥρας ἡμερησίως, ἦτο 4ωρος, ἐν τούτοις, ἀντί, ὡς ἔδει, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 13 τῆς ὡς εἰρηται συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς αὐτὴν ἐξ ὁλοκλήρου τὸν κατὰ τὰ ὡς ἄνω μισθὸν, οὐτινος αὐτὴ ἐδικαιοῦτο βάσει τῶν ἑκάστοτε ἐτῶν προϋπηρεσίας της, ἐπεδίκασεν εἰς αὐτὴν μόνον τὸ 1]2 τούτου, ἤτοι διὰ μὲν τὸ ἀπὸ 5.5.1954 μέχρι 31.12.1954 χρονικὸν διάστημα δραχμὰς 522.50 μηνιαίως, διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1955 μέχρι 23.1.1956 τοιοῦτο δραχμὰς 578 μηνιαίως καὶ διὰ τὸ ἀπὸ 24.1.1956 μέχρι 30.9.1956 χρονικὸν διάστημα δραχμὰς 675.50, βάσει δὲ τῶν ποσῶν τούτων καθώρισε καὶ τὰ ἅτινα αὐτὴ ἐδικαιοῦτο κατὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται χρονικὸν διάστημα δῶρα τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα. Τούτων δμως αὐτῶν ἐχόντων ἄνευ νομίμου συμφέροντος προβάλλονται καὶ ἐπομένως ἀπορριπτέοι τυγχάνουσι προεχόντως ὡς ἀπαράδεκτοι οἱ λόγοι ἀναιρέσεως 4ος, καθ' ὃν καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ἔχει ἡ ὡς εἰρηται συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἡ ἀπὸ 12.8.1936 τοιαύτη τῶν Ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν αὐτῆς καθώρισεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὸν μισθὸν, οὐτινος ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐδικαιοῦτο κατὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται χρονικὸν διάστημα, εἰς τὰ κατὰ τὰ ὡς ἄνω ποσά, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ τῆς συμβάσεως ταύτης προβλεπομένην ἐν ἄρθρῳ 1 στοιχ. Θ' αὐτῆς μείωσιν 10 ο]ο λόγῳ ἀπασχολήσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν πόλιν τῆς Μυτιλήνης, καὶ ἅτινα, ἐν ὄψει καὶ τῆς μειώσεως ταύτης, ἦσαν μόνον διὰ μὲν τὸ ἀπὸ 5.5.1954 μέ-

χρι 31.12.1954 χρονικόν διάστημα δραχμαί 483.40, διά τό από 1.1.1955 μέχρι 23.1.1956 τοιοῦτο δραχμαί 538.87 καί διά τό από 24.1.1956 μέχρι 30.9.1956 χρονικόν διάστημα δραχμαί 619.80, καί 6ος, καθ' ὅν καί ἐπί τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἐφαρμογήν ἐν προκειμένῳ ἔχει ἡ αὐτή ὡς ἄνω από 16.9.1937 συλλογική σύμβασις ἐργασίας καί ἐπομένως ὁ μισθός τῶν εἰς αὐτήν ὑπαγομένων ὑπαλλήλων ἀνήρχετο, βάσει καί τῶν κατά τήν σύμβασιν ταύτην ἐτῶν προϋπηρεσίας, εἰς δραχμάς 3.500, κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν αὐτῆς καί τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930|8578|1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 1 § 1 τοῦ νόμου 3755|1957, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθώρισε τόν μισθόν, οὗτινος ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐδικαιοῦτο κατά τό από 24.1.1956 μέχρι 30.9.1956 χρονικόν διάστημα, εἰς τό ποσόν τῶν δραχμῶν 675.59, ἐνῷ ὁ μισθός τῶν εἰς τήν ὡς εἴρηται συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας ὑπαγομένων ὑπαλλήλων καί ἀνερχόμενος, καθ' ἃ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχατο, κατά τό ἀμέσως πρό τῆς 24.1.1956 χρονικόν διάστημα εἰς δραχμάς 1156, προσηυξήθη διά τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων κατά 15 ο|ο, ἀνερχόμενος κατά τό περί οὗ πρόκειται χρονικόν διάστημα εἰς δραχμάς 1329.40, τό 1|2 τοῦ ὁποίου ἦτο μόνον δραχμαί 664.70 καί οὐχί 675.59.

Ἄνευ συμφέροντος ὡσαύτως προβάλλονται καί ἀπορριπτέοι προσχόντως ὡς ἀπαράδεκτοι τυγχάνουσι καί αἱ λόγοι ἀναιρέσεως 5ος καί 7ος, καθ' οὓς κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τῶν ὑπ' ἀριθ. 66867|13658|1956 καί 16929|3371|1959 ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διά μέν τῆς πρώτης τῶν ὁποίων ἐκηρύχθη ἐκτελεστή ἡ ὑπ' ἀριθ. 14|1956 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἐπιχειρήσεων», διά δέ τῆς ἄλλης ἐνεκρίθη μετά τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ γραφείων κλπ. ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς χώρας», ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι αὗται ἐφαρμογήν ἐν προκειμένῳ ἔχουσι πρός καθορισμόν τοῦ μισθοῦ, οὗτινος ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐδικαιοῦτο κατά τό από 1.10.1956 μέχρι 7.12.1958 χρονικόν διάστημα, μολονότι ἡ ἀναιρεσείουσα δέν ἀνήκει εἰς τάς κατά τήν διεξαχθεῖσαν ὑποχρεωτικήν διαδικασίαν ἐκπροσωπηθείσας ἐργοδοτικάς ὀργανώσεις, δεξαμένη δέ ὅτι ὁ μισθός τῶν εἰς τάς ὡς εἴρηται διαιτητικάς ἀποφάσεις ὑπαγομένων ὑπαλλήλων ἀνήρχετο, ἐν ὄψει καί τῆς κατά τάς αὐτάς ἀποφάσεις προϋπηρεσίας, βάσει μέν τῆς πρώτης τούτων εἰς δραχμάς 1850 μηνιαίως, βάσει δέ τῆς δευτέρας εἰς δραχμάς 2100 μηνιαίως, καθώρισε τόν μισθόν τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τό 1|2 τῶν ποσῶν τούτων, ἤτοι διά μέν τό από 1.10.1956 μέχρι 17.9.1958 χρονικόν διάστημα εἰς δραχμάς 925 μηνιαίως, διά δέ τό από 18.5.1958 μέχρι 7.12.1958 τοιοῦτον εἰς δραχμάς 1050, δέν ἔλαβε δέ ἐν πάσῃ περιπτώσει τήν ὑπό τῆς πρώτης προβλεπομένην μείωσιν 8 ο|ο διά τούς ὑπαλλήλους τούς ὑπηρετοῦντας εἰς πόλεις ἐχούσας, ὡς ἡ Μυτιλήνη, πληθυσμόν πλέον τῶν 20 χιλιάδων κατοίκων, ἀφ' οὗ, καί ἂν ἤθελεν ὑποτεθῇ ὅτι αἱ ὡς εἴρηται διαιτητικαί ἀποφάσεις δέν ἔχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, ὁ μισθός, οὗτινος ἡ ἀναιρεσίβλητος κατά τό ὡς εἴρηται χρονικόν διάστημα, κατ' ἐφαρμογήν τῆς από 16.9.1937 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καί τῶν ἐπακολουθησασῶν λοιπῶν τοιούτων καί ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, κατά τά ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα, ἐξ ὁλοκλήρου ἐδικαιοῦτο, βάσει καί τῶν κατά τό χρονικόν τοῦτο διάστημα ἐτῶν προϋπηρεσίας της, ἀνήρχετο κατά μέν τό από 1.10.1956 μέχρι 31.12.1956 χρονικόν διάστημα εἰς δραχμάς 1346, κατά τό από 1.1.1957 μέχρι 31.12.1957 τοιοῦτο εἰς δραχμάς 1366.20 καί κατά τό από 1.1.1958 μέχρι 18.9.1958 χρονικόν διάστημα εἰς δραχμάς 1386.38.

Ὁ 8ος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν τό δικάσαν Δικαστήριον δέν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καί ἔχοντα κατά νόμον οὐσιώδη ἐπιρροήν εἰς τήν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἤτοι τό διά τῶν προτάσεων τῶν διαδίκων συνομολογηθέν περιστατικόν τῆς καταβολῆς εἰς τήν ἀναιρεσίβλητον κατά τό χρονικόν διάστημα από 5.5.1954 μέχρι 17.12.1958 δραχμῶν 400 κατά μῆνα καί ἐν συνόλῳ δραχμάς 22.066.60 (55 μῆνες καί 2 ἡμέραι Χ 400 δραχμάς κατά μῆνα), ὅπερ ἔδει νά ἀφαιρέσῃ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν εἰς αὐτήν κατά τό αὐτό χρονικόν διάστημα καταβλητέων ἀποδοχῶν, ἀντί τοῦ ἀφαιρεθέντος διά τῆς ἀποφάσεως ταύτης ποσοῦ τῶν δραχμῶν 20.089, ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος, ἐφ' ὅσον, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, αὐτή δέχεται, ὅτι καθ' ὅλον τό ἀνωτέρω χρονικόν διάστημα κατεβλήθησαν εἰς τήν ἀναιρεσίβλητον δραχμαί 400 κατά μῆνα, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι τό περιστατικόν τοῦτο ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπό τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου, ἀνάγοντος ὅμως, ἕνεκα λάθους λογιστικοῦ ἐμφιλοχωρήσαντος περί τόν γενόμενον ὑπ' αὐτοῦ λογαριασμόν, τό ὅλον καταβληθέν ποσόν οὐχί ὡς ἔδει εἰς δραχμάς 22.066, ἀλλ' εἰς 20.086, ὃς καί ἀφαιρεῖ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν κατ' αὐτήν εἰς τήν ἀναιρεσίβλητον καταβλητέων ἀποδοχῶν, ὅπερ ὅμως δέν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ἀλλ' εἰς διόρθωσιν τοῦ λάθους κατά τήν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 714 Πολ. Δικ.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΒΑΡΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Νόμιμοι αποδοχαί οδηγών και εισπρακτόρων αστικών λεωφορείων

Παροχή κατά την σχετικήν διαιτητικήν απόφασιν επιδόματος οικογενειακών βαρών.—Προϋπόθεσις όμως του δικαιώματος ή γνωστοποίησις της ύπάρξεως οικογενειακών βαρών υπό του μισθωτού εις τον υπόχρεων εργοδότην.

Ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, περὶ ὑποχρεώσεως τοῦ ἔχοντος οἰκογενειακὰ βάρη μισθωτοῦ πρὸς γνωστοποίησιν αὐτῶν εἰς τὸν ἐργοδότην, διὰ τὴν ἀνάλογον ἐπαύξησιν τοῦ νομίμου μισθοῦ, ἀπηχεῖ τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων κρατοῦντα (ἴδετε εἰς ΕΕΔ 19, 83 σημειώσεις μας, ἔνθα νομολογία, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1419]1960, εἰσηγητὴς Γ. Σεκέρης, ΕΕΔ 19, 858).

Ἐν τούτοις καὶ ὁ ἐργοδότης ἔχει ἐξ ἐπιταγῆς νόμου ὑποχρέωσιν νὰ πληροφορῆται τὴν οἰκογενειακὴν κατάστασιν τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων, τὴν ὁποίαν καὶ νὰ γνωστοποιῇ εἰς τὰ οἰκεῖα ὄργανα Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Οὕτω κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 2954]1954 «περὶ ὀργανώσεως Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 13, 936) οἱ κύριοι, διευθυνταὶ καὶ ἐπιτετραμμένοι τῶν βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ οἱωνδήποτε ἐργασιῶν ὑποχρεοῦνται (μεταξὺ τῶν ἄλλων) νὰ ὑποβάλλουσιν εἰς τὰ οἰκεῖα ὄργανα τοῦ Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας πίνακας ἐμφαίνοντας:

1) Τὰ ἐπ' ἀμοιβῇ ἀπασχολούμενα ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐργασίᾳ πρόσωπα καὶ εἰδικότητα ἀπασχολήσεως.
2) Τὰς ἐξ αὐτῆς καθόλου ἀποδοχὰς ἑκάστου, εἴτε εἰς χρῆμα, εἴτε εἰς εἴδη, εἴτε εἰς ἀμφότερα.
3) Τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν οἰκογενειακὴν κατάστασιν αὐτῶν.

Τιμωρεῖται διὰ προστίμου πεντακοσίων μέχρι πέντε χιλιάδων (500 - 5.000) μεταλλικῶν δραχμῶν, ἂν δυνάμει ἄλλων διατάξεων τοῦ ποινικοῦ νόμου δὲν συντρέχῃ περίπτωσις ἐπιβολῆς μεγαλυτέρας ποινῆς, ὁ παρεμποδίζων τὴν εἴσοδον τῶν ὀργάνων τοῦ Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ὡς καὶ ὁ δολίως παρέχων στοιχεῖα ἢ πληροφορίας ἀνακριβεῖς κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων των ἢ κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5709/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν.
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Γεραρῆς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Τόγκας, Δ. Θεοδώρου

Ναὶ μὲν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27620]1954 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων τῶν ἰδιωτικῶν ἀστικῶν λεωφορείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς κλπ.» καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10]1949 ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Ἀθηνῶν (κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 47752]1949 καὶ 54497]1951 ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) καθορίζεται, ὅτι ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ ὁδηγοῦ λεωφορείου προσαυξάνεται καὶ δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν (10 ο]ο διὰ σύζυγον καὶ 5 ο]ο δι' ἕκαστον καὶ μέχρι 3 τέκνων κλπ.), πλὴν ὅμως ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς ἀπολήψεως τοῦ ἐπιδόματος τούτου εἶναι, ὅτι ὁ δικαιοῦχος ἐγνωστοποίησε ταῦτα εἰς τὸν ὑπόχρεων, ὡς τοῦτο καὶ ἡ καλὴ πίστις ἀπαιτεῖ (βλ. ἐμμέσως Α.Π. 138]1952, ΕΕΔ 11, 404). Ἐν προκειμένῳ ἐξ οὐδενὸς τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν κατὰ τὴν τὸ πρῶτον γενομένην πρόσληψίν του ἐγνωστοποίησε τὴν οἰκογενειακὴν κατάστασιν, εἴτε πρὸς τὸν ἐναγόμενον, εἴτε καὶ πρὸς τὸ εἰς ὃ εἶχεν ἐνταχθῆ τὸ λεωφορεῖον Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ ἤδη τὸ πρῶτον προσάγει ἐπὶ Δικαστηρίου τὰ τοιαῦτα σχετικὰ στοιχεῖα (βλέπε πιστοποιητικὰ κλπ.). Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι δὲν εἶχεν ὁ ἐκκαλῶν γνωστοποιήσει πρὸς τὸν ὑπόχρεων ἐναγόμενον τὴν οἰκογενειακὴν αὐτοῦ κατάστασιν καὶ περαιτέρω ὀρθῶς δὲν ὑπελόγισε καὶ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν κατὰ τὴν ἐπιδίκασιν τῶν ἀξιώσεών του διὰ τὸ 75 ο]ο τῆς κατὰ Κυριακὰς ἐργασίας του καὶ τῶν δώρων ἑορτῶν καὶ οἱ σχετικοὶ λόγοι ἐφέσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται.

ΠΑΡΟΧΗ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

Άγωγή πρός καταβολήν τοῦ συμφωνηθέντος, ἄλλως εἰθισμένου, μισθοῦ

Πρόσληψις μουσικοῦ συγκροτήματος δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας κατά τό «γύρισμα» κινηματογραφικῆς ταινίας.—Συμφωνία περί μισθοῦ.—Καταβολή ἄλλως τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, παρασχεθείσης τῆς ἐργασίας ἐπί μισθῷ.

Περιπτώσεις ὁμαδικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπησχόλησε τήν κατωτέρω δικαστικήν ἀπόφασιν (ἴδετε περί αὐτῆς *Α. Σακελλαροπούλου*, Συμβάσεις ἤ σχέσεις ὁμαδικῆς ἐργασίας, ΕΕΔ 3, 548, ἑπ., *Χ. Ἀγαλλόπουλου*, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, σελ. 76 ἑπ., *Ι. Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 146, *Π. Κ. Βεργοπούλου*, Παρατηρήσεις ἐπί τῆς ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν σχέσεων εἰς τήν ἐπιχείρησιν, ΕΕΔ 16, 121 ἑπ., καί ἐκ τῆς νομολογίας Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 328/1956, Πρωτοδίκης *Ι. Δέσπης*, ΕΕΔ 16, 149).

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἐν προκειμένῳ ὑπῆρξε συμφωνία περί ὡρισμένου μισθοῦ, ἄλλως ἐπί τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, ὅτι ἡ ἐργασία παρασχεθῆ δωρεάν, ἐπεκαλέσθη τό ἄρθρον 649 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατά τό ὁποῖον «μισθός λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθείς, ἐάν ἡ ἐργασία κατά τάς συνήθεις περιστάσεις παρέχηται μόνον ἐπί μισθῷ». (Ἴδετε περί τῆς διατάξεως Α.Π. 480/1956, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 1173).

Τό ἄρθρον 649 Α.Κ. καθιεροῖ νόμιμον τεκμήριον περί τοῦ ὅτι συνεφωνήθη μεταξύ τοῦ ἐργοδότου καί τοῦ μισθωτοῦ ἡ παροχή μισθοῦ, τό νόμιμον τοῦτο δέ τεκμήριον εἶναι μαχητόν, δυναμένου τοῦ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος καί ἰσχυρίζεται τοῦτο, νά ἀνταποδείξῃ, ὅτι ἡ ἐργασία παρεσχέθη δωρεάν (οὕτω *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Αἰτιολογική ἔκθεσις Σχεδίου Ἐνοχικοῦ, ΕΕΔ 9, 466, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 498, *Ι. Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 649, ἀριθ. 1 καί 21, *Γ. Σιμωνέτος*, ΕΕΔ 6, 97, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 116 ἑπ., *Α. Τούσης*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 124 ἑπ., ἄλλως *Α. Σακελλαροπούλου*, ΕΕΔ 8, 135, καθ' ὃν πρόκειται περί «νομικοῦ πλάσματος», ἀνεπιδέκτου ἀνταποδείξεως).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4451/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Μαρκουλάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Μυτιληναῖος, Μ. Βασιλακόπουλος

Ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ του ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι κατόπιν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου προσελήφθη ὑπό τοῦ ἐναγομένου σκηνοθέτου καί ἰδιοκτήτου τῆς κινηματογραφικῆς ταινίας «**», ἵνα μετ' ἄλλων δύο καλλιτεχνῶν συναδέλφων του, ἀποτελούντων τό «Ἀθηναϊκόν Τρίο», ἐμφανισθῶσι κατά τήν λῆψιν τῆς ἄνω ταινίας πρός ἐκτέλεσιν ἄσματος ἀντί συμφωνηθέντος μισθοῦ 1.000 δραχμῶν (κατά τόν κατά τήν συζήτησιν γενόμενον προσδιορισμόν) δι' ἕκαστον τούτων. Ἐπιδιώκει δέ, ἐκτελεσθείσης τῆς ἄνω ἐργασίας, τήν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς τήν καταβολήν τοῦ συμφωνηθέντος ταύτου μισθοῦ. Οὕτως ἐχουσα ἡ ἀγωγή αὕτη εἶναι νόμιμος, ἐρειδομένη ἐπί τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648, 653 καί 654 Α.Κ. καί ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει κατά τήν προκειμένην εἰδικήν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ/ΟΔ' περί ἐργατικῶν διαφορῶν.

Ἐβεβαιώθησαν, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, τά ἀκόλουθα περιστατικά: Ὁ ἐνάγων μετ' ἄλλων δύο καλλιτεχνῶν ἀποτελοῦν τό μουσικόν συγκρότημα «Ἀθηναϊκόν Τρίο». Τό συγκρότημα τοῦτο προσέλαβεν ὁ ἐναγόμενος σκηνοθέτης τό ἔτος 1959 κατόπιν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἵνα λάβῃ μέρος καί ἐκτελίσῃ διάφορα ἄσματα κατά τό γύρισμα τῆς ταινίας ὑπό τόν τίτλον «**». Ὡς ἀμοιβή συνεφωνήθη τό ποσόν τῶν 3.000 δραχμῶν καί διά τούς τρεῖς καλλιτέχνας, ἤτοι δι' ἕκαστον τούτων 1.000 δραχμαί. Τό συγκρότημα τοῦτο ἐξετέλεσε τήν συμφωνηθεῖσαν ὡς ἄνω ἐργασίαν του, ὁ ἐναγόμενος ὅμως ἀρνεῖται νά καταβάλῃ τόν συμφωνηθέντα μισθόν, ἰσχυριζόμενος ὅτι ὁ ἐνάγων καί οἱ ἀποτελοῦντες τό μουσικόν συγκρότημα συνάδελφοί του παρέσχον δωρεάν τήν ἄνω ἐργασίαν των. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ὅτι ἐγένετο, ὡς ἐρρήθη, ρητή συμφωνία περί μισθοῦ, ἡ τοιαύτη ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος παρέχεται μόνον ἐπί μισθῷ καί ἐάν δέν ἐγίνετο συμφωνία ὑποχρεοῦται οὗτος εἰς τήν καταβολήν τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, ὅστις εἶναι ἀνώτερος τοῦ συμφωνηθέντος (ἄρθρα 649 καί 653 Α.Κ.). Μετά ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτή ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή καί ὡς βάσιμος κατ' οὐσίαν, κηρυχθῇ δέ ἡ παροῦσα ἐπί τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνάγοντος προσωρινῶς ἐκτελεστή (ἄρθρον 186 Πολ. Δικ.).

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Νόμιμοι έκ της παραβάσεως του άρθρου 281 Αστικού Κώδικος συνέπειαι

Εφαρμογή άρθρου 281 Αστικού Κώδικος και έν τώ δικαιώματι του εργοδότου καταγγελίας της μετά του μισθωτού του συμβάσεως εργασίας.—Συνέπεια καταχρηστικής άσκήσεως του δικαιώματος ή άκυρότης της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.—Περίπτωσις απολύσεως μισθωτού, ζητήσαντος νά τώ χορηγηθή ή νόμιμος, ώς αναπήρου, άδεια, την οποίαν ήρνήθη ό εργοδότης νά χορηγήση, προτείνας είς τόν μισθωτόν την αποδοχήν χρηματικής αποζημιώσεως, άρνηθέντος δέ του μισθωτού είς αποδοχήν αύτης προέβη ό εργοδότης είς απόλυσιν.

Έκ της μελέτης της νομολογίας των δικαστηρίων (καί κατά πρώτον του Αρείου Πάγου) συνάγεται, ότι ταυτα έφαρμοζουν έκτεταμένως έν τη καταγγελία της συμβάσεως εργασίας έκ μέρους του εργοδότου (έν τη οποία έχει κατ' αρχήν, ώς έπί παντός δικαιώματος, έφαρμογήν, Α.Π. 134|1960, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 639, Α.Π. 341|1960, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 836), το άρθρον 281 του Αστικού Κώδικος είς όσας περιπτώσεις ή καταγγελία της συμβάσεως δέν δικαιολογείται έκ του καλώς έννοουμένου υπαγγελματικού συμφέροντος του εργοδότου (κατά την έκφρασιν της Α.Π. 341|1960, ένθ' ανωτ.), αλλ' υπαγορεύεται έκ λόγου έκδικήσεως του μισθωτού (ίδετε καί λοιπήν νομολογίαν του Αρείου Πάγου έν ΕΕΔ 16, 754).

Περί του ότι έχει έφαρμογήν τό άρθρον 281 Α.Κ. καί έν τη καταγγελία της συμβάσεως εργασίας ύφίσταται καί διάταξις εργατικού νόμου (ή του άρθρου 1 του ά.ν. 1803|1951 «περί προστασίας των συνδικαλιστικών στελεχών» (ΕΕΔ 10, 532), ένθα επισυλάσσεται ή ισχύς των διατάξεων του Α.Κ., όσον αφορά την καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, νοουμένου του άρθρου 281 Α.Κ. (ίδετε εισηγητικήν έκθεσιν, ΕΕΔ 10, 533).

(Πρέπει πάντως τά Δικαστήρια της ουσίας νά εκθέτουν έν τη αποφάσει των έκ τίνος αποδεικτικού στοιχείου έμορφωσαν την κρίσιν αύτων, διότι άλλως ή απόφασις είναι αναιρετέα, Α.Π. 373|1960, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 912).

Η περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του ώς έφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών συνιστά πράγματι, ώς δέχεται αύτη, προφανή υπέρβασιν των έν άρθρω 281 του Αστικού Κώδικος τασσομένων όρίων άσκήσεως του δικαιώματος της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.

Επρόκειτο περί αναπήρου μισθωτού επιχειρήσεως, ό οποίος έζήτησε παρά του εργοδότου αύτου, συντρεχουσών των νομίμων προϋποθέσεων, την χορήγησιν της ής έδικαιούτο, βάσει του άρθρου 53 του ά.ν. 1324|1949 «περί προστασίας καί αποκαταστάσεως των αναπήρων πολέμου οπλιτών καί θυμάτων πολέμου», άδείας (ίδετε περί αύτης σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 19, 748).

Ό εργοδότης, κατά τα αποδειχθέντα, ήρνήθη την χορήγησιν της άδείας, λόγω φόρτου εργασίας, αντ' αύτης δέ επρότεινεν είς τόν μισθωτόν νά παραιτηθή του δικαιώματος αύτουσίας άδείας καί νά αρκεσθή είς χρηματικήν αποζημίωσιν, διότι όμως ό μισθωτός δέν υπέκυψεν είς τουτο, απελύθη έκ της εργασίας.

Ορίζοντος του νόμου ότι παρέχεται ή έν αύτώ άδεια καί μάλιστα διά λόγους υγείας του μισθωτού (διά λουτροθεραπείαν ή αεροθεραπείαν) έννοεί βεβαίως την in natura χορήγησιν αύτης, ώς έννοεί ταύτην καί ό γενικής εφαρμογής ά.ν. 539|1945 «περί χορηγήσεως κατ' έτος είς τους μισθωτούς άδειών μετ' αποδοχών».

Αποζημίωσις οφείλεται είς τόν μισθωτόν λόγω της μή χορηγήσεως υπό του εργοδότου της άδείας (Α.Π. 598|1955, εισηγητής *Κ. Σούρλας*, ΕΕΔ 14, 1333, επικυρώσασα την δεχθείσαν τό αύτό Πρωτοδικείου Αθηνών 4368|1955, εισηγητής *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 14, 745), άμφισβητουμένου του δι' αύτην δικαιώματος επισχέσεως της παροχής του μισθωτού κατ' άρθρον 325 επ. Α.Κ. (ίδετε σχετικώς *Χ. Αγαλλοπούλου*, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 265, ένθα παραπομπαί είς την θεωρίαν).

Αλλ' άσχέτως του άν διά της χρηματικής αποζημιώσεως ικανοποιείτο ό μισθωτός έν προκειμένω, έδώ δέν έτίθετο θέμα ικανοποιήσεως του μισθωτού έπί τη αρνήσει του εργοδότου νά χορηγήση είς αύτόν την άδειαν (επικαλεσθέντος αλυσιτελώς δι' αύτόν φόρτου εργασίας, ένώ ό φόρτος εργασίας δέν τόν ημπόδισε νά απολύση τόν μισθωτόν), αλλά θέμα καταχρηστικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, διά την οποίαν κίνητρον υπήρξεν ή έκδίκησις, διότι ό μισθωτός ήρνήθη νά προέλθη, καθ' ό είχε δικαίωμα, είς συμφωνίαν παραιτήσεως από του δικαιώματος αύτουσίας άδείας καί νά αρκεσθή είς αποζημίωσιν, της οποίας οπωσδήποτε καί δικαιούται μετά την άρνησιν του εργοδότου πρός χορήγησιν αύτης.

Πρωτοδικείου Αθηνών 5648/1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ό κ. *Σ. Ράγκας*
Εισηγητής ό Πρωτοδίκης κ. *Ε. Μπούκης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Ναθαναήλ, Α. Λαμπρόπουλος

Ναι μέν ό εργοδότης δικαιούται ανά πάντα

ΣΙΩΠΗΡΑ ΕΠ' ΑΟΡΙΣΤΟΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Καταγγελία αὐτῆς, ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως, «δῶρα» δι' ἑορτάς

Δυνατή ἡ συνομολόγησις συμβατικῆς ὑποχρεώσεως περὶ καταβολῆς μείζονος τῆς τοῦ Νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως μισθωτοῦ, προσμετρουμένου καὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας αὐτοῦ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ.—Σιωπηρὰ κατ' ἄρθρον 671 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπ' ἀόριστον ἀνανέωσις συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου.—Ἀπόσβεσις τῆς παλαιᾶς καὶ σύναψις νέας συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, μὴ συνυπολογιζομένου διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112 τοῦ χρόνου τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας.—Προσθήκη εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112 καὶ τῆς ἀναλογίας τῶν δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα «δώρων».—Ἀπόσβεσις ἐνοχῆς διὰ καταβολῆς κατ' ἄρθρον 416 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Δὲν τίθεται ὑπὸ συζήτησιν τὸ ὅτι ὁ μισθωτὸς καὶ ὁ ἐργοδότης δύνανται ἐγκύρως νὰ συμφωνήσωσιν, ὅτι θὰ ὑπολογισθῇ καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίης τοῦ μισθωτοῦ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ διὰ τὴν καταβλητέαν ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀποζημίωσιν ταῦ νόμου 2112/1920.

Τοῦτο προβλέπεται καὶ ρητῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὁρίζοντος «... πλὴν ἂν ἐκ συμβάσεως ἢ ἔθίμου ὀφείληται μεγαλυτέρα ἀποζημίωσις». (Ἴδετε πλειότερα εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 457).

Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ἡ ὁποία ὅμως δέχεται, ὅτι δὲν ἀπεδείχθη εἰς τὴν περίπτωσιν ὕπαρξις τοιαύτης συμφωνίας.

Περαιτέρω ἡ αὐτὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς κατ' ἄρθρον 671 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπερχομένης σιωπηρᾶς ἀνανεώσεως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου ἐργασίας, ἡ ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἀνανεώσεως ἀρχομένη νέα σύμβασις ἀορίστου χρόνου ἐργασίας δὲν ἀποτελεῖ νέαν σύμβασιν, ἀλλὰ συνέχειαν τῆς παλαιᾶς, ἡ ὁποία ἀπεσβέσθη διὰ τῆς ἀνανεώσεως, ὥστε ὁ χρόνος τῆς παλαιᾶς συμβάσεως δὲν συνυπολογίζεται διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112 τοῦ χρόνου τῆς νέας συμβάσεως ἀορίστου χρόνου.

Ἡ ἀπόφασις ἐπίσης δέχεται, ὅτι ἡ ἐναγομένη ὑποχρεοῦται νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112 καὶ τὰς ἀναλογίας τῶν δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα «δώρων», ἐπειδὴ ἡ ἐναγομένη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως ἐργασίας ἐδικαιοῦτο τοιούτων «δώρων», ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐθεωρήθη ὡς ἀόριστος, ἐπειδὴ ἡ ἐναγομένη δὲν ἀπέδειξε τὴν ἀντίθετον.

Τέλος ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐδικαιοῦτο νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐνοχὴν διὰ καταβολῆς κατ' ἄρθρον 416 Ἀστικοῦ Κώδικος,

δικος σιωπηρῶς ἀνανεώσεως συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου δὲν συνυπολογίζεται ὁ χρόνος εἰς οὕτω ἀνανεωθείσης συμβάσεως (ὡρισμένου χρόνου) (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 167, ἔνθα παραπεμπαι εἰς τὴν θεωρίαν) διὰ τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112|1920 ἀποζημίωσιν.

Ἡ ἀπόψις τῆς ἀποφάσεως εἶναι καὶ ἡ παρὰ τῇ δικαστηριακῇ πράξει κρατοῦσα (ἴδετε προχείρως τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3636|1955, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 14, 771), ἔχουσα στήριγμα τὴν ἀρχὴν ὅτι διὰ τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112|1920 ἀποζημίωσιν δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὸν χρόνον τῆς καταγγελλομένης ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ὁ διανυθεὶς προτερον ἐν συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου (Α.Π. 596|1949, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 9, 157, Α.Π. 394|1950, εἰσηγητὴς *Ι. Πίκουλας*, ΕΕΔ 9, 704, Α.Π. 187|1954, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 13, 403).

Ἡ ἀπόφασις, ἀκολουθοῦσα τὴν νεωτέραν ἀρεοπαγιτικὴν νομολογίαν (Α.Π. 218|1960, εἰσηγητὴς *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 19, 636, Α.Π. 379|1960, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 847), συνυπολογίζει εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112|1920 τακτικὰς ἀποδοχὰς καὶ τὴν ἀναλογίαν ἐπὶ τῶν δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παρεχομένων πρὸς τοὺς μισθωτοὺς λεγομένων «δώρων».

(Σημειοῦται, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νέας ἀπόψεως ὅτι καὶ αἱ ἐν λόγῳ παροχαὶ ὑπολογίζονται διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112|1920, δύνανται οἱ μὴ λαβόντες ὑπὸ τὸν ὑπολογισμὸν αὐτῶν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112|1920 νὰ ἀξιώσουν τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως ὅτι δὲν παρῆλθεν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἡ ἐξάμηνος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198|1955, ΕΕΔ 14, 502).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1921/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. ***Στ. Διαμαντάκος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Χρ. Χριστοφορίδης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Μανάβης, Κ. Κάζης

Ἐν τῇ ἀγωγῇ του ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν ἰσχυρίσθη, ὅτι τὴν 2αν Μαρτίου 1949 προσελήφθη παρὰ τοῦ νομίμου φυσικοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, ὡς ὑπάλληλος, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ὁποίας ἐν περιπτώσει ἀπολύσεώς του ἡ καταβλητέα ἀποζημίωσις θὰ ὑπελογίζετο, προσμετρουμένης τῆς 15ετοῦς προϋπηρεσίας του παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ, καὶ ἠτήσατο περαιτέρω διὰ τοῦ πρώτου τῆς ἀγωγῆς ταύτης αἰτήματος τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 167,175 δραχμῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τὴν λαβοῦσαν χώραν τὴν 4ην Νοεμβρίου 1959 καταγγελίαν τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως κατεβλήθη εἰς αὐτόν, ὡς ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διαμορφωθέντος κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν ἐκείνην συμβατικοῦ μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 9.000 τὸ ποσὸν τῶν 63.000 μόνον δρχμῶν, τὸ ὁποῖον ἀντιστοιχεῖ εἰς 11ετῆ διάρκειαν τῆς συμβάσεως, ἐνῷ, ἐὰν ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν, τηρουμένης τῆς ἀνωτέρω εἰδικῆς συμφωνίας, ὁ διαδραμὼν χρόνος ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς παρὰ τοῦ προηγουμένου ἐργοδότου προσλήψεως, προσυπελογίζετο δὲ καὶ ποσοστὸν 3|24, ὅπερ ἀναλογεῖ εἰς τὰς καταβαλλομένας κατ' ἔτος προσθέτους τακτικὰς ἀποδοχὰς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων, ἡ καταβλητέα ἀποζημίωσις, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς νομίμου ἐκ δραχμῶν 300 προσαυξήσεως τοῦ ὡς ἄνω ἐκ δραχμῶν 9.000 μισθοῦ (ὑπ' ἀριθ. 2|1956 ἀπόφασις Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν), θὰ ἀνήρχετο εἰς τὸ ποσὸν τῶν 230.175 δραχμῶν, ἐξ ὧν ἀπομένει ὀθεν ὡς καταβλητέον ὑπόλοιπον τὸ ὡς ἄνω ποσὸν τῶν 167.175 δραχμῶν. Τὸ ὡς ἄνω αἴτημα τῆς ἀγωγῆς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμον, διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους, ἤδη δὲ διὰ τῆς ἐφέσεως διώκεται ἡ μεταρρύθμισις τῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ μόνον κατὰ τὸ αἴτημά της τοῦτο.

Κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ νόμου 2112 ὁ διὰ τοῦ νόμου τούτου καθορισμὸς τῆς καταβλητέας ἐν περιπτώσει καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀποζημιώσεως δὲν ἀποκλείει τὴν συνομολόγησιν συμβατικῆς ὑποχρεώσεως περὶ καταβολῆς μείζονος ἀποζημιώσεως. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ὑπάλληλός τις, ὑπηρετῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, προσληφθῇ παρ' ἄλλου τοιούτου, δύναται νὰ συμφωνηθῇ ἐγκύρως μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων, τοῦ τε ἐργασιοδότου καὶ τοῦ ὡς ἄνω ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας, ὅτι ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συναπτομένης νέας συμβάσεως ἐργασίας ὁ καταγγέλλων θὰ ὑπέχῃ τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως προσμετρήσῃ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τῆς προηγηθείσης μεταξὺ τοῦ προγενεστέρου ἐργοδότου καὶ τοῦ προσλαμβανομένου ὑπαλλήλου συμβάσεως. Τοιαύτην ἀληθῶς συμφωνίαν ἐπικαλεῖται ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλῶν, πλὴν ὅμως αὕτη στηρίζεται πρωτίστως ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως, διότι, ὡς οὗτος σαφῶς ἱστορεῖ ἐν τῇ ἀγωγῇ του, ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας προσελήφθη τὴν 2αν Μαρτίου 1949 παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου, ἦτο σύμβασις ὡρισμένου χρόνου, ἡ ὁποία ἀνενεώθη σιωπηρῶς, κατ' ἄρθρον 671 τοῦ Α.Κ., μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὁρισθείσης ἀρχικῶς 5ετίας.

Οὐδόλως ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι οἱ διάδικοι κατὰ τὴν σύναψιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐνδίκου συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου προέβλεψαν, κατ' ἀκολουθίαν σχετικῆς ρήτρας, τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ τοιαύτη σύμβασις θὰ μετετρέπετο διὰ σιωπηρᾶς ἀνανεώσεως εἰς σύμβασιν ἀορίστου διαρκείας, οὐδὲ προάγεται περαιτέρω ἡ ἀπόψις, ὅτι συνεφωνήθη εἰδικῶς, ὅπως καταβληθῇ ἀποζημίωσις κατὰ τὴν λῆξιν τῆς καθοριοθείσης 5ετίας, τοῦθ' ὅπερ ἀλλωστε οὔτε καὶ ὁ ἐκκαλῶν ἐπικαλεῖται ἐν προκειμένῳ, ὅτι συνέβη. Οὗτος, βελτιῶν τὴν ἀγωγήν του, ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις κατηρτίσθη οὐχὶ τὴν 2.3.1949, ἀλλὰ τὴν 1.3.1949, ὅτε κατ' αὐτὸν συνεφωνήθη προφορικῶς ὁ συνυπολογισμὸς τοῦ προδιαρραμόντος χρόνου. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως οὗτος παρίσταται ἀναρριβὴς ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀπὸ 2.3.1949 ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ, μὴ ἀμφισβητουμένης τῆς γνησιότητος

τῶν ἐν αὐτῷ ὑπογραφῶν τῶν διαδίκων, ἐν τῷ ὁποίῳ σαφῶς διαλαμβάνεται, ὅτι ἡ πρόσληψις ἐγένετο αὐθημερὸν «ἀπὸ σήμερον» καὶ ἔνθα οὐδεὶς γίνεται λόγος περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἢ περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει σιωπηρᾶς τῆς συμβάσεως ταύτης ἀνανεώσεως, ἀποκλειομένης οὕτω ἐκ σαφοῦς κειμένου τῆς τοιαύτης φερομένης ὡς προφορικῶς συνομολογηθείσης ρήτρας κατὰ καλόπιστον καὶ σύμφωνον πρὸς τὰ συναλλακτικὰ ἤθη ἑρμηνείαν (Α.Κ. 200, 173). Ἡ προσβαλλομένη ἐν προκειμένῳ ὕπαρξις συμφωνίας κυρίων (gentlemen agreement), καταρτισθείσης μεταξὺ τῶν διαδίκων δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὸ γεγονὸς ὅτι ἐκρίνον οὗτοι ἀναγκαίαν τὴν κατάρτισιν ἐγγράφου συμβάσεως, ὡς δὲ προκύπτει περαιτέρω ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν μέσων, ὁ ἐκκαλῶν ἐδέχθη νὰ ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς παρὰ τῇ ἑταιρείᾳ «*» θέσεώς του, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι εἰργάζετο ἀπὸ τῆς 11 Ἰουνίου 1934 παρὰ τῇ ἑταιρείᾳ ταύτῃ, διότι προσεφέρθησαν εἰς αὐτὸν ὅροι προσλήψεως καὶ μισθοδοσίας εὐνοϊκώτεροι ἐκείνων, οἵτινες ἴσχυον βάσει τῆς μετὰ τῆς ἑταιρείας ἐκείνης καταρτισθείσης συμβάσεως. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἐφεσίβλητος οὐδεμίαν εἶχεν ὑποχρέωσιν, ὅπως κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος προσυπολογίσῃ πρὸς καθορισμὸν τῆς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως τὴν 15ετῆ παρὰ τῇ ἑταιρείᾳ «*» προϋπηρεσίαν τοῦ τελευταίου τοῦ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγου ἐφέσεως ἐλεγχομένου ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβασίμου, καθ' ὃ περὶ τούτου ὀρθῶς ἔκρινε καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

Τὸ Δικαστήριον τοῦτο, δικάζον ὡς τοιοῦτον βαθμοῦ, ἀντλεῖ πλήρη ἐξουσίαν, ὅπως ἐρευνήσῃ τὴν ἀγωγὴν διά τε τὸ νόμῳ καὶ τὸ κατ' οὐσίαν βάσιμον τοῦ ἐκκληθέντος κεφαλαίου (Ε.Π. 229]1957, ΝοΒ 6, σελ. 51 καὶ Α.Π. 176]1958, ΝοΒ 6, σελ. 824). Ὅθεν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐβεβαιώθη ἡ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλουμένη ὡς ἄνω προφορικὴ συμφωνία περὶ τοῦ τρόπου τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως, δέον ὅπως καθορισθῇ αὐτεπαγγέλτως εἰς ποῖον ποσὸν ἀνήρχετο κατὰ νόμον ἡ τοιαύτη ἀποζημίωσις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν βεβαιωθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν, ἵνα οὕτω ἐξευρεθῇ, ἐὰν ὑφίσταται ὑπόλοιπον καταβλητέον τῷ δικαιούχῳ. Ἐν προκειμένῳ, καθ' ὃ ἐκ τῶν μνησθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὁ ἐκκαλῶν προσελήφθη παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου τὴν 2αν Μαρτίου 1949, ἐπὶ τῇ βάσει ἐργασιακῆς συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ἥτις ἔληξε μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὁρισθείσης ἀρχικῶς, καὶ κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα περιστατικά, 5ετίας, ἐπιστάντος τοῦ χρονικοῦ σημείου λήξεως τῆς προθεσμίας ταύτης. Συνεπῶς ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθεῖσα σύμβασις ἐργασίας ἔληξεν αὐτοδικαίως τὴν 2αν Μαρτίου 1954, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 669 § 1 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν ἐκείνην καὶ κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας, ὡς περαιτέρω ὁμολογεῖται ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὁ ἐκκαλῶν ἐξηκολούθησε τὴν ἐργασίαν του ἄνευ ἐναντιώσεως τινος τῆς μισθωτρίας (ἐργασιοδότιδος), ἐπελθούσης οὕτω σιωπηρᾶς μεταξὺ τῶν μερῶν ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπ' ἀόριστον. Ἡ τοιαύτη ἐπὶ καταδήλῳ σκοπῷ καταργήσεως τῆς παλαιᾶς συμβάσεως ἐπελθοῦσα ἀνανέωσις ἐνέχει, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 436 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπόσβεσιν τῆς παλαιᾶς συμβάσεως διὰ τῆς καθ' ὑποκατάστασιν ἐκείνης συνάψεως νέας τοιαύτης ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας (βλ. ἀναλυτικῶς Καυκᾶ, Ἐνοχικόν, ἐκδ. 3η, ὑπ' ἄρθρον 671 Α.Κ.). Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν ἀπελύθη τὴν 4ην Νοεμβρίου 1959, ἔδει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πρὸς καθορισμὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως μόνον τὸ ἀπὸ 3ης Μαρτίου 1954 μέχρι 4.11.1959 χρονικὸν διάστημα ἐργασίας του, καθ' ὃ ὑφίστατο μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ προβιβαθρμὸν χρονικὸν διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ μεταξὺ αὐτῶν σύμβασις ἐργασίας ἦτο ὡρισμένης διαρκείας, καθ' ὅσον, διακοπτομένου τοῦ ἀπαραιτήτου συνδέσμου ἐν τῷ χρόνῳ ὑπηρεσίας τοῦ ἐργαζομένου, τὸ παρωχημένον ἐκεῖνο διάστημα, τὸ διανυθὲν κατὰ τὴν διοδον τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως, δὲν δύναται νὰ προσμετρηθῇ (Α.Π. 395]1950, ΕΕΔ 9, σελ. 704 καὶ 596]1949, ΕΕΔ 9, σελ. 157). Κατὰ ταῦτα ὁ ἐκκαλῶν, ὁ ὁποῖος εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀπολύσεώς του 4ετῆ, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐξαετῆ, πλήρη ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συνάψεως τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ἀποζημίωσιν, ἰσουμένην μὲ τὰς ἀποδοχὰς τῶν τριῶν μηνῶν, ἦτοι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 9000×3=27.000. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δέον ὅπως προστεθῇ καὶ ἡ προσήκουσα ἀναλογία τῶν δώρων τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων, διότι αἱ τοιαῦται παροχαὶ ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχὰς (Α.Π. 112]1960, ΕΕΔ 19, σ. 346). Ἡ τοιαύτη προσθήκη ἰσοῦται μὲ τὰ 3]24 τῶν καταβλητέων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως νομίμων ἀποδοχῶν τόσων μηνῶν, ὅσοι καὶ οἱ καταβλητέοι μισθοί. Ἐν προκειμένῳ, καὶ ἐὰν εἰσέτι ὑπολογισθῇ ἡ τοιαύτη προσθήκη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν 3]24 τοῦ ὡς ἄνω μισθοῦ τῶν 9.000 δραχμῶν, ὁ ὁποῖος εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτερος τοῦ καταβλητέου εἰς τὸν ἐνάγοντα νομίμου τοιούτου, παρὰ τὴν 20ετῆ προϋπηρεσίαν του (βλ. ἀποδοχὰς προσωπικοῦ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ γραφείων ἐν ὑ.ἀ. 66867]13658]1958 καὶ σ.σ.ἐ. τῆς 30.8.1958, ἐφ' ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 58300 ὑ.ἀ.). τὸ ἄθροισμα τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως θὰ ἰσοῦται μὲ δραχμὰς 27.000 σὺν 3375=30375. Ἡ ἐφεσίβλητος ὅμως, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθεται, κατέβαλεν ὡς ἀποζημίωσιν τὸ ποσὸν τῶν 63.000 δραχμῶν καὶ συνεπῶς οὐδὲν ὑπόλοιπον ὀφείλει, καθ' ὅσον διὰ τῆς τοιαύτης καταβολῆς ἀπεσβέσθη, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 416 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἐκπηγάζουσα ἐνοχή της, ἀδιαφόρου ὄντος τοῦ τρόπου, κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ ἐκπρόσωποί της, καταλήξαντες εἰς τὴν παροχὴν ποσοῦ μείζονος τοῦ ὀφειλομένου, προέβησαν εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς τοιαύτης ὀφειλῆς των καὶ μὴ ἀπαιτουμένης τῆς περαιτέρω ἐρεύνης τοῦ ἐὰν παρέλειψαν οὗτοι κατὰ τὴν διενέργειαν τῶν τοιούτων ὑπολογισμῶν νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν των τὴν ἀναλογίαν τῶν δώρων, ἀφοῦ ὁπωσδήποτε καταβλήθη ἀποζημίωσις ὑπερκαλύπτουσα τὴν νόμιμον, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς τοιαύτης ἀναλογίας. Ἡ τοιαύτη ἐξ ἄλλου ἔρευνα θὰ ἦτο ἐν προκειμένῳ ἀνεπίτρεπτος, διότι ἡ διὰ καταβολῆς ἀπόσβεσις ἐνοχῆς, συνισταμένης εἰς τὴν πληρωμὴν χρηματικοῦ ποσοῦ, ἀποτε-

ΕΠΙΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΡΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ καταλογισμὸς ὠφελειῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ.

Δικαίωμα ἐπιχειρήσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρα 325 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος πρὸς ἐξασφάλισιν καθυστερουμένου μισθοῦ.—Περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Δικαστικὴ ἐπιδίωξις τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ μισθοῦ, δι' ἣν ἡ ἐπίσχεσις.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ δι' ἐπίσχεσιν τῆς ἐργασίας του ἐκ τῆς βραδείας ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος.—Ἔκπτωσις ἐκ τοῦ μισθοῦ ὠφελειῶν μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔννοια τῶν ἐκπεστέων.

Περίπτωσις καὶ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν ἐκ μέρους μισθωτοῦ ἐπίσχεσις τῆς ἐργασίας του πρὸς ἐξασφάλισιν καθυστερουμένου δεδουλευμένου μισθοῦ (ἴδετε καὶ τὴν προηγουμένην Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 734/1960, εἰσηγητὴς *Μ. Γεωργόπουλος*, ΕΕΔ 19, 411, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3248/1960, Πρωτοδίκης *Ἠλ. Κάμτσιος*, ΕΕΔ 19, 855).

Τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι εἰς τὸ ὅτι δέχεται, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐργασίας οὐδόλως κωλύει τὴν διὰ δικαστικῆς ὁδοῦ ἐπιδίωξιν τῆς ἱκανοποιήσεως τῆς ἀπαιτήσεώς του.

(Ὁ μισθωτὸς ἐν προκειμένῳ, διαρκούσης τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐργασίας ἠγειρε καὶ ἀγωγὴν ἐπιδικάσεως τοῦ καθυστερουμένου μισθοῦ, δι' ὃν ἡ ἐπίσχεσις τῆς ἐργασίας).

Πράγματι ἐκ τοῦ ἄρθρου 325 Α.Κ. καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἄρθρου 328 Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιχειρήσεως ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἀνταπαιτήσεως, ἡ ἀσφάλεια δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 328 Α.Κ. συνίσταται εἰς παροχὴν δικαιώματος ὑποθήκης ἢ ἐνεχύρου ἢ εἰς κατάθεσιν χρημάτων ἢ χρεωγράφων κατὰ τρόπον καλύπτοντα πλήρως τὴν ἀνταπαίτησιν τοῦ ὀφειλέτου (*Σ. Μαυρομιχάλης*, Ν. Δίκ. ε' 404).

Τότε δὲ αἴρεται ἡ ἐπίσχεσις, ἂν ὁ ὀφειλέτης ἀντιπαράσχῃ ὅ,τι βαρύνει αὐτὸν ἢ ἂν παράσχῃ πραγματικὴν ἀσφάλειαν.

λεῖ μὲν σύμβασιν περὶ μεταβιβάσεως κινητῶν πραγμάτων, ἥτις προϋποθέτει τὴν ἐκατέρωθεν ἐκδήλωσιν ἐγκύρων βουλήσεων παρὰ προσώπων ἱκανῶν πρὸς δικαιοπραξίαν (βλ. *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρου 416 Α.Κ., ἀριθ. 17, 24, καὶ 36), πλὴν ὅμως ἡ τοιαύτη σύμβασις τελειοῦται διὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1034 τοῦ Α.Κ. παραδόσεως τῆς προσηκούσης ποσότητος χρημάτων, ἀνεξαρτήτως τῶν κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς τοιαύτης ποσότητος παραγωγικῶν τῆς βουλήσεως τοῦ παραδίδοντος αἰτίων (ἄρθρον 143 Α.Κ.). Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὀρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, εἰ καὶ ἐν μέρει ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ ἐκκαλούμενον κεφάλαιον καὶ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἔφεσις ἐν τῷ συνόλῳ της ὡς κατ' οὐσίαν ὁράσιμος.

Ἐφ' ὅσον οὕτω ἐν προκειμένῳ καὶ μετὰ τὴν δικαστικὴν περὶ μισθοῦ ἀπόφασιν δὲν ἱκανοποιήθη ὁ μισθωτός, δὲν διεκόπη ἡ ἐπίσχεσις καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (πρβλ. Α.Π. 201/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 349).

Ἀφοῦ ὁ ἐργοδότης μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐπίσχεσιν τῆς ἐργασίας του περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν, ὀφείλει ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. τὸν μισθόν.

Δικαιοῦται ὅμως κατὰ τοῦτο ὁ ἐργοδότης νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ πᾶν ὅ,τι ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς) ὠφελήθη ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς αὐτῆς.

Ἐν προκειμένῳ, ἰσχυρισθέντος τοῦ ἐργοδότου ὅτι ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας του παρήγαγε 590 ὀκάδας καπνοῦ, ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ὁ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. καταλογισμὸς τῶν ὠφελειῶν ἔχει ὡς προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἐργασία παρεσχέθη ἀλλαχοῦ ἀφ' ἑνὸς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις.

Περὶ τοῦ ὅτι πρέπει ἡ ἐργασία ἀλλαχοῦ νὰ παρεσχέθη κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τῆς μὴ γενομένης ἀποδεκτῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἀμφισβητεῖται οὔτε ὑπὸ τῆς θεωρίας, οὔτε ὑπὸ τῆς πράξεως (ἴδετε Α.Π. 665/1953, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 176, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 602/1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 1008, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 557).

Δύναται ὅμως νὰ ἐκπεσθῇ καὶ ὅ,τι ὁ μισθωτὸς ὠφελήθη ἐργαζόμενος δι' ἴδιον λογαριασμόν (ἴδετε *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 13, 508 ἐπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 81, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 557, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον σελ. 178, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16121/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Λιβανός*, ΕΕΔ 18, 193).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2626/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Στ. Διαμαντάκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Π. Κουμιανάκης*
Δικηγόροι κ. κ. Ν. Γεωργίτσας, Α. Γιανναύσης

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων

κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, ἔχων καὶ ἑτέραν προϋπηρεσίαν, προσελήφθη ἐκ νέου τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1956 παρὰ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἐκτοτε εἰργάσθη παρ' αὐτῇ, ὡς ἐπιστάτης εἰς τὰ ἐν Βεγόρᾳ λιγνιτωρυχεῖα της, ἀντὶ τοῦ ἡμερομισθίου τῶν δραχμῶν 50. Τὴν 7.1.1958 οὗτος μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν τῆς ἐναγομένης μετέβησαν εἰς τὰ ἐν Βεγόρᾳ Γραφεῖα αὐτῆς καὶ ἠτήσαντο τὴν καταβολὴν τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν των, κατόπιν δὲ τῆς ἐπιμόνου ἀρνήσεως τῆς ἐναγομένης πρὸς πληρωμὴν τούτων προέβησαν εἰς τὴν ἐπίσχεσιν τῆς ἐργασίας των, ἀφοῦ προηγουμένως ἐδήλωσαν ρητῶς καὶ σαφῶς εἰς τὸν νόμιμον ἐκπρόσωπον αὐτῆς, προφορικῶς καὶ ἐγγράφως, ὅτι ἐμμένουσιν εἰς τὴν σύμβασιν τῆς ἐργασίας καὶ εἶναι ἕτοιμοι νὰ ἐργασθῶσιν, ἀλλ' ὅτι εὑρίσκονται εἰς τὴν ἀναπόδραστον, λόγῳ πενίας, ἀνάγκην, εἰς ἣν αὐτὴ τοὺς περιήγαγε διὰ τῆς μὴ καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν των ἐπὶ τόσον χρόνον νὰ μὴ παράσχωσι τὰς ὑπηρεσίας των μέχρι τῆς καταβολῆς τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν των. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, ὅπερ ἐρείδεται εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 325, 329 καὶ 353 τοῦ Α.Κ. (Α.Π. 201/1954), νομίμως ἠσκήθη ἐν προκειμένῳ διὰ τὰς ληξιπροθέσμους ἀποδοχάς του, δεδομένου ὅτι ἡ καθυστέρησις αὐτὴ ὑφίστατο ἀπὸ μακροῦ χρόνου, ἡ δὲ ἀποχὴ αὐτὴ ἐκ τῆς ἐργασίας του εἰς οὐδένα ἄλλο ἀπέβλεπεν, εἰ μὴ εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν τῆς ἐναγομένης ὅπως καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς καθυστερουμένας ἀποδοχάς του, αἵτινες ἀνήρχοντο εἰς τὸ ἀξιόλογον ποσὸν τῶν δραχμῶν 7.396,80, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι οὗτος ἦτο μισθωσυντήρητος. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, νομίμως ἀσκηθέντος ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τοῦ τοιούτου δικαιώματος τῆς ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας ἀπὸ τῆς 7.1.1958 μέχρι τῆς 24.6.1958, ὅτε ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν του, καὶ οὐχὶ μέχρι τῆς 23.10.1958, ὡς ἀβασίμως διατείνεται οὗτος, ἡ ἐναγομένη κατέστη ὑπερήμερος κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας του, συνεπῶς τυγχάνει ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἀποδοχῶν του διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, αἵτινες ἀνέρχονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 6.900, ἤτοι 138 ἡμερομίσθια πρὸς 50 δραχμὰς τὸ ἡμερομίσθιον καὶ οὐχὶ πρὸς 59 δραχμάς, δεδομένου ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο ἡμερομίσθιον συνεφωνήθη καὶ ἐλάμβανεν ὁ ἐνάγων μετὰ τὴν 23.10.1958. Συνεπῶς τοιουτοτρόπως ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν προέβη εἰς ρητὴν καὶ σαφῆ δήλωσιν πρὸς τὸν νόμιμον ἐκπρόσωπον αὐτῆς διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἀνωτέρω δικαιώματος ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐξ ἄλλου ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς ταύτης ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀπὸ 7.3.1958 ἀγωγῆς του, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 32/1958 ἀπόφασις, παρητήθη τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως, ἄλλως διεκόπη τοῦτο, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, καθ' ὅσον οὐδόλως ἐβεβαιώθη τὸ γεγονὸς τοῦτο, ἡ δὲ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου τῆς ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας οὐδόλως κωλύει τὴν διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ ἐπιδίωξιν τῆς εἰσπράξεως τῆς ἐν λόγῳ ἀπαιτήσεως τοῦ Δεδομένου δέ, καθ' ἃ προελέχθη, ὅτι ἡ καθυστέρησις αὐτὴ τῆς καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ὑφίσταται ἀπὸ μακροῦ χρόνου, ἐν ὄψει δὲ καὶ τοῦ μεγέθους τούτων, ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ τοῦ ἐνάγοντος οὐδόλως ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, οὔτε ἠσκήθη τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας πέραν τοῦ κατὰ τὴν κοινὴν πεῖραν ἀπαιτουμένου ὁρίου, ὅπερ ἐξαρκεῖ διὰ τὸν ἐξαναγκασμὸν τοῦ δανειστοῦ εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ παροχῆς, ὡς ἐπίσης δὲν ὑπερέβη προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ σκοποῦ ἐπιβαλλόμενα ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ τοιούτου δικαιώματός του, καὶ ἐντεῦθεν δὲν ἀποκρούεται ἡ ρηθεῖσα συμπεριφορὰ του ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ., τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον μόνη ἡ μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματός του τούτου ἐπὶ τόσον χρόνον δὲν καθιστᾷ ἀνενεργὸν τοῦτο (Α.Π. 324/1953, Θέμ. ΞΔ' 732). Συνεπῶς ὁ περαιτέρω ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης προβαλλόμενος ἰσχυρισμός, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ ἐνάγοντος ἀπεδυναμώθη, διότι διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ συμπεριφορᾶς ἐδημιούργησε παρ' αὐτῇ τὴν πεποίθησιν, ὅτι δὲν θὰ ἀσκήσῃ τοῦτο ἐφεξῆς, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὀρθῶς καὶ κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἔτι δὲ κατ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐρευνήσασα τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν κατ' οὐσίαν, μὴ ὑφισταμένου δεδικασμένου ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4256/1956 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὸν ἐν τῷ ἱστορικῷ της, ὅτι ἠσκήθη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον τὸ ἱστορικὸν τοῦτο δὲν ἦτο ἀναγκαῖον διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ διατακτικοῦ της, ἀπεφήνατο, ὅτι ὑφίστατο ἐν προκειμένῳ ὑπερημερία τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης συνεπείᾳ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος.

Οὐδόλως ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω χρόνον τῆς ὑπερημερίας τῆς ἐναγομένης εἰργάσθη ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπὶ ἕνα μῆνα εἰς τὸ ἐν Κοζάνῃ λιγνιτωρυχεῖον τοῦ Β.Β., ἀφ' ἑτέρου δὲ παρήγαγε 500 ὀκάδας καπνοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἐκπίσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ πᾶν ὅ,τι ὁ μισθωτὸς ὠφελήθη ἐκ τῆς ἄλλαχοῦ παροχῆς ἐργασίας, προϋπόθεσιν ἔχει, ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη παρεσχέθη ἄλλαχοῦ ἀφ' ἑνὸς μὲν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις καὶ συνθήκας (Α.Π. 665/1953, ΕΕΔ 13, 176), αἵτινες ἐν προκειμένῳ δὲν ὑφίστανται. Ὀρθῶς ἄρα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψεν ἐν στιγῇ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον τῆς ἐκκαλούσης. Συνεπῶς δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος ὁ ἐναντία ὅλως ἀόριστος ὑποστηρίζων σχετικὸς δεύτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διοικητικῆς πράξεως, δεδικασμένον ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ Νόμου 3713]1928 «περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας» καὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Ν.Δ. 3830]1958 καὶ ὑποχρέωσις Διοικητικῆς Ἀρχῆς.— Τρόπος ἀποδείξεως ἡλικίας ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1653]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Χαρπούρης***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5919 τῆς 19 Δεκεμβρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τὸ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ὑποβληθὲν αἴτημα περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως λόγῳ γήρατος. Ἡ αἴτησις αὕτη, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ νόμου 3713]1928 «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 5468]1932 καὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν.δ. 3830]1958, ἡ δεχομένη τὴν αἴτησιν ἀπόφασις ἀπαγγέλλει τὴν ἀκύρωσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐπαγομένη νόμιμον αὐτῆς κατάργησιν ἐναντι πάντων. Αἱ Διοικητικαὶ Ἀρχαὶ δέον, κατὰ τὰς ἑκάστοτε περιπτώσεις, νὰ συμμορφοῦνται διὰ θετικῆς ἐνεργείας πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἢ ἀπέχωσιν ἀπὸ πάσης ἐνεργείας, ἀντιτιθεμένης πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ κριθέντα. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ὁλομελείας, ἀκυρωτικαί τε καὶ ἀπορριπτικαί, ὡς καὶ αἱ τῶν Τμημάτων, ἀποτελοῦσι μεταξὺ τῶν διαδίκων δεδικασμένον, ἰσχύον καὶ ἐν πάσῃ ἐνώπιον Δικαστικῆς ἢ ἄλλης Ἀρχῆς ὑποθέσει ἢ διαφορᾷ, καθ' ἣν προέρχει τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου κριθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα.

Ἀντικείμενον τῆς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δίκης ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως εἶναι ἡ ἐξέτασις τῆς νομιμότητος τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ οὐχὶ ἡ ἀναγνώρισις προσβαλλομένου τυχὸν δικαιώματος. Κατὰ τὴν δίκην ταύτην τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας περιορίζεται εἰς τὴν ἔρευναν τῶν διὰ τῶν προβαλλομένων λόγων ἀκυρώσεως προσαπτομένων εἰς τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν ἐλαττωμάτων ἢ τῶν ἐκ ταύτης προκυπτόντων καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐξεταζομένων, ἀποτέλεσμα δὲ τῆς ἀποδοχῆς τῆς αἰτήσεως εἶναι ἡ ἀκύρωσις τῆς προσβληθείσης πράξεως. Συνέπεια τούτου εἶναι, ὅτι ἡ ἀκυρωτικὴ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δὲν ἐμποδίζει τὴν Διοίκησιν, ὅπως, ἐπανερχομένη, ἐκδόσῃ νέαν πρᾶξιν, ἐπαγομένην τὸ αὐτὸ ὡς ἡ ἀκυρωθεῖσα πρᾶξις νομικὸν ἀποτέλεσμα, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπομακρύνεται τῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου βοθεισῶν λύσεων εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ κριθέντα ζητήματα, δὲν κωλύεται δέ ὡσαύτως κατ' ἀρχὴν ἡ Διοίκησις, ὅπως μετὰ τὴν ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου ἐπανεξετάσῃ τὴν ὅλην ὑπόθεσιν ἀπὸ πραγματικῆς καὶ νομικῆς ἀπόψεως καὶ μεταβάλῃ ἐνδεχομένως τὴν πραγματικὴν βάσιν τῆς ὑποθέσεως ἢ τοὺς ἐπὶ ταύτης ἐφαρμοστέους κανόνας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως πάντοτε ὅτι ἡ νέα αὕτη πρᾶξις θέλει στηριχθῇ εἰς ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν διατάξεως ἢ ἐκτίμησιν πραγματικῶν περιστατικῶν, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐγένετο ἔρευνα καὶ κρίσις διὰ τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως. Ὅθεν εἰς ἣν περίπτωσιν ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς Διοικήσεως νέα πρᾶξις, μετ' ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν, τὸ ἐξεταστέον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ νόμου 3713]1928 ἐν τῇ νέᾳ ἀκυρωτικῇ δίκῃ θέμα εἶναι ἂν ἡ πρᾶξις αὕτη ἀντιτίθεται πρὸς τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ ἐρευνηθέντος παρ' αὐτοῦ ζητήματος. Ἐν τῇ ἐρεύνῃ τοῦ θέματος τούτου, ἤτοι περὶ τοῦ ἐὰν ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ παρεβίασε τὴν ὑποχρέωσιν αὐτῆς συμμορφώσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δὲν δεσμεύεται λόγῳ δῆθεν δεδικασμένου ἐκ τῆς τυχὸν παρεμπεσούσης κρίσεως ἑτέρου Δικαστηρίου περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἀκυρωτικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως, ὡς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἰσχυρίζεται.

Ἐν προκειμένῳ ὡς λόγος ἀκυρώσεως προβάλλεται, ὅτι τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων δὲν ἠδύνατο κατὰ τὰς ἠγουμένας διατάξεις νὰ προσδιορίσῃ ὡς ἔτος γεννήσεως τῆς αἰτούσης ἔτος διάφορον τοῦ 1886, ὅπερ ἐδείχθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1469]1957 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἠκυρώθη ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς τοῦ Ἱδρύματος, ἀπορρίπτουσα αἴτημα τῆς αἰτούσης πρὸς συνταξιοδότησιν αὐτῆς λόγῳ γήρατος, εἰς τὸ σκεπτικὸν δὲ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀναγράφονται καὶ αἱ ἑξῆς σκέψεις: «Ἐπειδὴ ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου καὶ ὡς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ αἰτοῦσα τὴν 1.7.1948 συνεπλήρωσε τὸν νόμιμον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων καὶ τὸ νόμιμον ἄριον ἡλικίας, ἤτοι τὸ 60ὸν ἔτος, ἐπεδοτεῖτο λόγῳ ἀνεργίας» . . . καὶ αἱ ἡμέραι ἐπιδοτήσεως τῆς ἀνέργου ὑπολογίζονται ὡς ἡμέραι ἐργασίας διὰ τὴν ἀσφάλισιν λόγῳ γήρατος». Ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἡ

αίτούσα δέον νά θεωρηθῆ, ὅτι ἐξηκολούθησεν ἐργαζομένη καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν νομίμων πρὸς συνταξιοδότησιν προϋποθέσεων κατὰ τὴν 1.7.1946 καὶ δὴ μέχρι τῆς 31.10.1947, ὅτε ἔπαυσεν αὐτὴ ἐπιδοτουμένη λόγῳ ἀνεργίας». . . «Οὕτω, ἐφ' ὅσον ἡ αἰτοῦσα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, θεωρεῖται, ὅτι ἐξηκολούθησεν ἐργαζομένη μέχρι τῆς 31.10.1947, συνέτρεχε, κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ νόμου 6298, ὁ λόγος ἀναστολῆς τῆς ἐνασκήσεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ αὐτῆς δικαιώματος, ἐκ τῆς αἰτίας δὲ ταύτης συντρέχει καὶ λόγος ἀναστολῆς τῆς παραγραφῆς». . . «Συνεπῶς παρανόμως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι παρεγράφη τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα τῆς αἰτούσης». . . «διότι, ἐφ' ὅσον ἡ αἰτοῦσα ἐξηκολούθησεν ἐργαζομένη μέχρι τῆς 31.10.1947, ἡ παραγραφὴ τοῦ συνταξιοδοτικοῦ αὐτῆς δικαιώματος ἤρχισεν ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἡμερομηνίας ταύτης . . .».

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω σκέψεων, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἠρεύνησε καὶ ἔκρινεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐπελεύσεως τῆς παραγραφῆς ἐπὶ τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως τῆς αἰτούσης ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας πραγματικὰς προϋποθέσεις ὡς αὗται ἐγένοντο δεκταὶ διὰ τῆς τότε προσβληθείσης πράξεως. ἔκρινε δὲ ἐπίσης περὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ χρόνου ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀνεργίας ἐπὶ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῆς παραγραφῆς τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος. Ἀμφισβήτησις ὅμως περὶ τοῦ ἔτους γεννήσεως τῆς αἰτούσης δὲν εἶχε προκύψει ἐν τῇ δίκῃ, διότι τὸ Ἵδρυμα εἶχε τότε περιορισθῆ νὰ ἀποκρούσῃ διὰ τῆς παραγραφῆς τὸ δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως ὡς ὑπὸ τῆς αἰτούσης προεβάλλετο, ἄνευ ἐρεύνης περὶ τοῦ βασίμου τῆς ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἐπικαλουμένης ἡλικίας. Ὡς ἐκ τούτου τὸ Συμβούλιον δὲν ἔκρινεν, οὐδὲ ἠρεύνησε τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀλλὰ τὴν ἡλικίαν τῆς αἰτούσης, ὡς αὕτη ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προέκυπτεν, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐμνημόνευσεν ὡς ἐν τῶν πραγματικῶν στοιχείων, ἐν ὄψει τῶν ὁποίων τὸ Ἵδρυμα εἶχε κρίνει ἀποσβεσθὲν λόγῳ παραγραφῆς τὸ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἐπικαλούμενον συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα. Κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἄβάσιμος ὁ προβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς ὅτι τὸ Ἵδρυμα ἐκωλύετο ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἐξετάσῃ ἐκ νέου καὶ καθορίσῃ ἄλλως τὴν ἡλικίαν τῆς αἰτούσης.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083]1954 ὡρίσθη, κατὰ τροποποίησιν προγενεστέρων διατάξεων, ὁ τρόπος τῆς ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας τῶν ἠσφαλισμένων, εἰς τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 δὲ τοῦ ἄρθρου τούτου ὁρίζεται ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς διατάξεως ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν 1846]1951, ἐφαρμόζεται δὲ καὶ εἰς τὰς ἐπιδίκους σχέσεις.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καταφαίνεται, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου ἀπασαι αἱ ἐκκρεμεῖς περιπτώσεις, ὡς ἡ ὑπὸ κρίσιν, διὰ τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖται ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου, κρίνονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἀνεξαρτήτως τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐκτήθη τὸ ἐπικαλούμενον συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα. Τοῦτο προκύπτει ἰδίως ἐκ τῆς μνημονευθείσης παραγράφου 2 τῆς ρηθείσης διατάξεως, ἥτις, πλὴν τῆς ρητῆς προσδόσεως εἰς τὴν διάταξιν τῆς πρώτης παραγράφου ἀναδρομικῆς ἰσχύος ἀπὸ τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ρητῶς προσθέτει, ὅτι ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὰς ἐπιδίκους σχέσεις. Ὅθεν εἶναι ἀβάσιμος καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀπορριπτέος ὁ προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως, ὅτι, ἐφ' ὅσον τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα τῆς αἰτούσης προβάλλεται ὡς κτηθὲν πρὸ τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, δὲν ἐτύγχανον ἐφαρμογῆς ἐν αὐτῇ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083]1954 περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἡλικίας τῶν ἠσφαλισμένων, ἀλλ' αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου 6298]1934.

§ 2. Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων

Ἀκυρώσεως ὑπ' ἀριθ. 20336]698 τῆς 6]17 Ἰουλίου 1943 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ συνυπολογισμοῦ διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ Νόμου 6298]1934 καὶ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς οἱ ἠσφαλισμένοι ἐτύγχανον ἐπιδόματος ἀσθενείας. Ἐκδοθείσης κατὰ χορηγίαν νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἀνισχύρου ὡς ἀντισυνταγματικῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1793]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Α. Ταβουλάρης***
Δικηγόρος ὁ κ. Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 513 τοῦ 1959 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτημα τῆς προσφευγούσης περὶ συνταξιοδοτήσεως της λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ.

Διὰ τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 1362 τῆς 11ης Νοεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀκυρωθείσης κατόπιν ἐφέσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., εἶχε γίνει δεκτὸν τὸ ἀνωτέρω αἴτημα τῆς προσφευγούσης, κριθέντος ὅτι ὁ σύζυγος ταύτης εἶχε καταστῆ ἐν ἔτει 1954 ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν καὶ ὅτι τὰ πέντε προηγούμενα ἔτη πρὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἀναπηρίας του εἶχεν οὗτος συμπληρώσει τὸν νόμιμον ἐν ἀσφαλίσει ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, ἤτοι ἀνὰ ἑκατὸν κατὰ τὰ ἔτη 1949 ἕως 1953, συνυπολογιζομένων εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας, προκειμένου περὶ τοῦ ἔτους 1950, καὶ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἐπεδοτήθη οὗτος ὡς φυματικός.

Ὁ συνυπολογισμὸς οὗτος τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἐπεδοτήθη ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης ὡς φυματικός, εἰς τὰς ἡμέρας ἐργασίας, ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 20 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 20336] Σ. 698 τῆς 6]17 Ἰουλίου 1943 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α.» (Ε.Κ. 115), δι' οὗ ὡρίσθη ὅτι «. . . ὡσαύτως διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ν. 6298]1934 εἰς τὰς πρα-

γματοποιηθείσας ήμέρας έργασίας συνυπολογίζονται καὶ αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς τὰ ὡς ἄνω πρόσωπα (οἱ μὴ τυγχάνοντες σύνταξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. φυματικοὶ ἡσφαλισμένοι) ἐτύγχανον τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας ... ». Ἡ ἐκδοῦσα ὅμως τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων ἀπέκρουσε τὴν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι, ἀναφερομένη αὕτη εἰς τὸν προϊσχύοντα νόμον 6298|1934 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ μὴ ἐπαναληφθεῖσα εἰς τὸν νόμον 1846 τοῦ 1951, δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης, κρινομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ τελευταίου τούτου νόμου, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις, ἤτοι ἡ ἀναπηρία τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἐπῆλθεν ἐν ἔτει 1954 ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τούτου.

Ἀσχέτως τοῦ τιθεμένου διὰ τῆς ἀνωτέρω αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ζητήματος ἀπεκλείετο, κατ' ἀρχήν, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τοῦ 1943 ἐξ ἄλλου γενικωτέρου λόγου, ἀναγομένου εἰς τὸ κῦρος τῆς ἀποφάσεως ταύτης, δοθέντος ὅτι, ὡς ἐκρίθη ἤδη καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 163 τοῦ 1955 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Δικαστηρίου αὐτοῦ, ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐρειδομένη, κατὰ τὰ ἐν τῷ προοιμίῳ αὐτῆς, ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11|12 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» τυγχάνει ἀνίσχυρος, λόγῳ τῆς συνταγματικῶς ἀνεπιτρέπτου εὐρύτητος τῆς ἐξουσιοδοτικῆς ταύτης διατάξεως, καθ' ἃ ἔχει κριθῇ παγίως σχετικῶς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας(*). Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἀπεκρούσθη ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴ τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς, ἀβασίμως προβαλλομένων τῶν ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου βάσεως θεμελιουμένων λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις, τῷ λόγῳ τούτῳ, ἀπορριπτέα τυγχάνει.

§ 3. Ἁρμοδιότης τῶν παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν

Ἁρμοδία εἰς ἑκάστην περίπτωσιν πρὸς διαπίστωσιν τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως κλπ. τῆς σωματικῆς ἢ τῆς πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης τοῦ ἡσφαλισμένου ἡ Πρωτοβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἐξεταζομένου καὶ ἐν περιπτώσει ἀσκήσεως προσφυγῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή. — Ληπτέα ὑπ' ὄψιν, ἀποφανθείσης τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς, μόνη ἡ γνωμάτευσις ταύτης, ἀποκλειομένης τῆς παραπομπῆς ἐνώπιον τῆς ἀρχικῶς ἀπο-

φανθείσης Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1405|1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1360 τῆς 4ης Δεκεμβρίου 1959 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, διὰ τῆς ὁποίας, γενομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς ἀσκηθείσης ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ αὐτοῦ Ὑποκαταστήματος, ὡρίσθη, ὅπως ἡ συνταξιοδότησις τοῦ αἰτοῦντος χωρήσῃ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1958 λόγῳ ἀναπηρίας, οὐχὶ ὅμως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Ἡ αἴτησις αὕτη, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 28 §§ 7, 30, 33, 35 καὶ 36 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἁρμοδιότητος Ι.Κ.Α. (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 57440|1938, ὡς ἐτροποποιήθη), διὰ τῶν ὁποίων ρυθμίζεται ἡ ἁρμοδιότης τῶν παρὰ τῷ Ἱδρύματι Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν πρὸς διαπίστωσιν τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως κλπ., τῆς σωματικῆς ἢ τῆς πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης τοῦ ἡσφαλισμένου, καταφαίνεται ὅτι εἰς ἑκάστην περίπτωσιν ἁρμοδία πρὸς ἐξέτασιν εἶναι ἡ Πρωτοβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἐξεταζομένου καὶ ἐν περιπτώσει ἀσκήσεως προσφυγῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγεται τοπικῶς ἡ Πρωτοβάθμιος Ἐπιτροπή. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει ὡσαύτως, ὅτι, ἀποφανθείσης τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς ἐπὶ ὡρισμένης περιπτώσεως, μόνη ἡ γνωμάτευσις ταύτης εἶναι ληπτέα ὑπ' ὄψιν, περαιτέρω δὲ παραπομπὴ τοῦ ἡσφαλισμένου εἰς ἑτέραν Δευτεροβάθμιον Ἐπιτροπὴν πρὸς νέαν ἐξέτασιν οὐδόλως προβλέπεται, πολλῷ μᾶλλον ἄρα ἀποκλείεται ταιαύτη παραπομπὴ ἐνώπιον τῆς ἀρχικῶς ἀποφανθείσης Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς. Κατ' ἀκολουθίαν περιπτώσεως ἀλληλοσυγκρουομένων γνωματεύσεων, ἑρμηνευτέων ὑπὲρ τοῦ ἡσφαλισμένου, ὡς ὁ αἰτῶν ἰσχυρίζεται, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, τὸ μόνον δέ, ὅπερ δύναται νὰ πράξῃ τὸ ἁρμόδιον διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως ἀποφάσεως ὄργανον τοῦ Ἱδρύματος, εἶναι, ὅπως ἐφ' ὅσον κρίνῃ, ὅτι ἡ γνωμάτευσις τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἐυφανίζει ἀτέλειαν ἢ ἀσάφειαν, ἀναπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν Ἐπιτροπήν, ἵνα αὕτη, μετὰ νέαν ἐνδεχομένως ἐξέτασιν, συμπληρώσῃ ἢ ἀποσαφηνίσῃ τὴν γνωμάτευσιν αὐτῆς.

Ἐν προκειμένῳ καὶ οἱ δύο βαθμοὶ τῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως τοῦ αἰτοῦντος εἶχον ἐξαντληθῆ, πρὶν ἔτι ἀποφανθῇ ὁ ἁρμόδιος Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 575|1958 γνωματεύσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Πειραιῶς καὶ ἐπὶ προσφυγῇ τῆς ὑπ'

(*) Ἴδετε ΕΕΔ 10, 1964, ἔνθα καὶ ἀντίθετος νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου.

άριθ. 25|1958 γνωματεύσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Πειραιῶς, καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν παρέμενε στάδιον περαιτέρω ἰατρικῆς διερευνήσεως τῆς περιπτώσεως τοῦ αἰτοῦντος παρὰ Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς ἢ παρ' ἑτέρας Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς.

Κατὰ παράβασιν τῆς οὕτω καθοριζομένης διοικητικῆς διαδικασίας πρῶτον μὲν μετὰ τὴν ἄσκησιν παρὰ τοῦ αἰτοῦντος αἰτήσεως θεραπείας κατὰ τῆς πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ ἐνώπιον τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπηυθύνθη σημείωμα τῆς Ὑπηρεσίας πρὸς τὴν ἀρχικῶς γνωματεύσασαν Πρωτοβάθμιον Ἐπιτροπὴν καὶ ἐζητήθη ἡ διευκρίνισις τῆς γνωματεύσεώς της, κατόπιν δὲ τούτου ἐξεδόθη νέα ὑπ' ἀριθ. 2211|10.11.1958 γνωμάτευσις τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, δεύτερον δὲ ἐκκρεμούσης τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη διὰ προκριματικῆς ἀποφάσεώς της παρέπεμψε τὸν αἰτοῦντα εἰς τὴν Δευτεροβάθμιον Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπὴν Ἀθηνῶν, ἧτις ἐπιληφθεῖσα τῆς ἐξετάσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐξέδοτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 593|1959 γνωμάτευσιν αὐτῆς.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἐστηρίχθη καὶ εἰς τὰ δύο ὡς ἄνω στοιχεῖα καὶ ἰδίως εἰς τὸ πρῶτον τούτων, ἵνα καταλήξῃ εἰς τὴν δυσμενῆ διὰ τὸν αἰτοῦντα κρίσιν ὅτι ἡ ἀναπηρία, τὴν ὁποίαν οὗτος ἐμφανίζει, δὲν εἶναι ἀπότοκος ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις εἶναι τοῦτο τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα, ὡς στηριχθεῖσα καὶ ἐπὶ μὴ νομίμων στοιχείων.

§ 4. Ἀπόδειξις ἡλικίας ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεως

Καθιερουμένη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ν.Δ. 3083|1954 ἀρχή. — Ἰσχὺς αὐτῆς διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ λόγου καὶ προκειμένου περὶ γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἀκαθορισμὸς τῆς ἡλικίας τῶν ὁποίων, μὴ προσαγομένων τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου καθοριζομένων ἐγγράφων (ληξιαρχικῆς πράξεως κλπ.), ἀνατίθεται εἰς τὰς Εἰδικὰς Ἐπιτροπάς. — Ἔκδοσις πιστοποιητικοῦ Τούρκου ληξιάρχου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1414/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Ταβουλάρης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Παλ. Μητσόπουλος, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, νομοτύπως ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3|1952 τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1959 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ν.δ. 3083|1954 Ἐπιτροπῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς, μετ' ἐπανεξέτασιν, καθωρίσθη τὸ ἔτος 1913 ὡς ἔτος γεννήσεως τῆς αἰτούσης, ἡσφαλισμένης παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ καὶ αἰτησαμένης ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ γήρατος, ὡς γεννηθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1903 . . . Δοθέντος δὲ ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκοινοποιήθη μὲν εἰς τὴν αἰτοῦσαν τὴν 13ην Ὀκτωβρίου, ἀλλ' ὅτι κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἤσκησεν αὕτη ἐντὸς τῆς πρὸς ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως προθεσμίας τὴν ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1959 αἴτησίν της θεραπείας πρὸς τὸ Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, παρίσταται ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, κατατεθεῖσα εἰς τὸ Δικαστήριον τοῦτο τὴν 24ην Δεκεμβρίου 1959, ἤτοι μετὰ τὴν πάροδον ἀπράκτου μηνὸς ἀπὸ τῆς αἰτήσεως ταύτης θεραπείας, ἀσκεῖται παραδεκτῶς κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ν.δ. 3083|1954, τυγχάνουσα κατόπιν τούτου καὶ κατ' οὐσίαν ἐξεταστέα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν 1846 τοῦ 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἡ διάταξις αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083 τοῦ 1954 (Ε.Κ. 247), ὁρίζεται ὅτι: «Ἡ ἡλικία τοῦ ἡσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης διὰ τῆς εἰς τὸ μητρῷον ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἐγγραφῆς, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθείσης, ἐφ' ὅσον αὕτη ἔλαβε χώραν ὡσαύτως πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Ἐλλειπούσης ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῷα ἢ τὰ δημοτολόγια ὡς ἀνωτέρω, ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Ἀσφαλιστικοῦ Δικαστηρίου . . . Μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν Ἀσφαλιστικῶν Δικαστηρίων ἡ ἡλικία εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, συνιστωμένης παρὰ τοῖς μεγαλυτέροις Ὑποκαταστήμασι τοῦ Ι.Κ.Α. . . Προκειμένου περὶ ἡσφαλισμένων, γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἑτέρου στοιχείου, ἀποδεικνύοντος ταύτην κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Κράτους, ἐν ᾧ ἔλαβεν χώραν ἡ γέννησις, θεωρουμένων καὶ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς. Ἐπὶ ἀμφιβόλων ἐν τῇ κατηγορίᾳ ταύτῃ περιπτώσεων ἀποφαίνονται ὁριστικῶς τὰ Πρωτοβάθμια Ἀσφαλιστικὰ Δικαστήρια ἢ μέχρι τῆς συστάσεως τούτων αἱ Εἰδικαὶ Ἐπιτροπαί».

Ἡ αἰτοῦσα διὰ τῆς ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1959 αἰτήσεώς της ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ὑποκατάστημα Πειραιῶς τοῦ Ι.Κ.Α., ἐν ἐπισήμῳ μεταφράσει τὸ ἀπὸ 31 Αὐγούστου 1959 πιστοποιητικὸν τοῦ Τούρκου ληξιάρχου - δημοτολόγου τῆς πόλεως Φετχιὲ (Μάκρης) Μικρᾶς Ἀσίας, ἐν ᾧ ἐβεβαιοῦτο, ὅτι αὕτη φέρεται ἐγγεγραμμένη εἰς τὰ οἰκεῖα δημοτολόγια τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ ἔτος γεννήσεως 1902. Ἡ ἐκδοῦσα ὅμως τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ ἠρνήθη κατ' ἀρχὴν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν βεβαίωσιν ταύτην, ἐμμείνασα, κατὰ τὰ εἰρημένα, εἰς προγενεστέραν κρίσιν της, δι' ἧς εἶχε καθορισθῇ ὡς ἔτος γεννήσεως τῆς αἰτούσης τὸ ἔτος 1913, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἐκ τοῦ τουρκικοῦ τούτου πιστοποιητικοῦ, ἐκδοθέντος ἐσχάτως, «δὲν προκύπτει καὶ ἡ χρονολογία ἐγγραφῆς τῆς αἰτούσης εἰς τὰ δημοτολόγια τῆς περιφερείας καὶ συνεπῶς δὲν δύναται τοῦτο νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὡς ἰσχυρὸν ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον, ὡς μὴ ἐκδοθὲν εἰς ἀνύποπτον χρόνον. . .».

Ἡ διὰ τῆς παρατιθεμένης ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083|1954, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἡλικία τοῦ ἡσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχι-

στον άπό τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, καθιερουμένη ἀρχή, ὀφειλομένη προδήλως εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νομοθέτου ὅπως ἐγγὺς ἡ μετά τὴν σύναψιν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως μὴ καθίσταται δυνατὴ ἡ διόρθωσις τῆς ἡλικίας τῶν ἠσφαλισμένων, δέον βεβαίως νὰ ἰσχύσῃ, διά τὴν ταυτότητα τοῦ λόγου, καὶ προκειμένου περὶ γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὁ καθορισμὸς τῆς ἡλικίας τῶν ὁποίων, μὴ προσαγομένων τῶν ὑπό τοῦ νόμου καθοριζομένων ἐγγράφων (ληξιαρχικῆς πράξεως κλπ.), θεωρουμένων ὑπό τῶν Ἑλληνικῶν Προξενικῶν Ἀρχῶν, ἀνατίθεται εἰς τάς ὑπό τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προβλεπομένας Εἰδικάς Ἐπιτροπάς, ὡς τοιαύτη συνέβη ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει. Ἀλλ' ὁσάκις τὸ προσαγόμενον σχετικῶς ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον φέρει μέν πρόσφατον χρονολογίαν ἐκδόσεως, πλήν ὅμως βεβαιοῦται δι' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου ἡ ὕπαρξις ὡρισμένων εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία ἐγγραφῶν, γενομένων κατά τεκμήριον καὶ ὡς ἐκ τῆς φύσεως των, κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν συνετελέσθη τὸ βεβαιούμενον γεγονός, δὲν εἶναι ἐπιτρεπτόν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀμφισβητεῖται ἐν ὄψει συγκεκριμένων στοιχείων ἡ ἀκρίβεια τῶν διά τοῦ στοιχείου αὐτοῦ βεβαιουμένων γεγονότων ἢ ἡ γνησιότης τοῦ προσαγομένου ἀποδεικτικοῦ στοιχείου, νὰ ἀποκρούηται τοῦτο ἐκ προοιμίου ἐκ τοῦ γεγονότος καὶ μόνον ὅτι φέρον τοῦτο χρονολογίαν ἐκδόσεως μετὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ἢ τὴν ἔξοδον τοῦ σχετικοῦ κινδύνου θεωρεῖται ὡς ἐκδοθὲν εἰς χρόνον οὐχὶ ἀνύποπτον. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἐβεβαιώθη ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Τούρκου ληξιάρχου - δημοτολόγου τῆς πόλεως Φετχιέ, διὰ τοῦ ἀνωτέρω πιστοποιητικοῦ, ὅτι ὑφίσταται ἐγγραφὴ περὶ τῆς γεννήσεως τῆς αἰτούσης κατὰ τὸ ἔτος 1902 εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία τῆς ἀνωτέρω πόλεως, οὐχὶ νομίμως ἠρνήθη ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ νὰ λάβῃ κατ' ἀρχὴν ὑπ' ὄψιν της τὸ ἀνωτέρω ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον, ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ἐξεδόθη τοῦτο ἐσχάτως, ἤτοι κατὰ τὴν 31ην Αὐγούστου 1959. Ὅθεν ἀκυρωτέα ἐκ τοῦ λόγου αὐτοῦ τυγχάνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, θεκτῆς καθιστωμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

§ 5. Ἔναρξις καταβολῆς συντάξεων παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

"Ἐκδοσις ἀποφάσεως Διευθυντοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς ἐπὶ τῇ βάσει πιστοποιητικοῦ ἡλικίας.—Ὑστέρα ὑποβολὴ αἰτήσεως μετὰ νέου πιστοποιητικοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ διορθοῦται τὸ ἔτος γεννήσεως.— Νέος πραγματικὸς ἰσχυρισμός, μὴ δυνάμενος νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1415|1960. Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Δεδόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς κατὰ νόμον ἀσκουμένης (ἄρθρον 40 νόμου 1846|1951) διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5414 τῆς 4ης Δεκεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, δι' ἧς ἀπενεμήθη εἰς τὴν αἰτοῦσαν, ἠσφαλισμένην παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., σύνταξις λόγῳ γήρατος, καὶ δή καθ' ὃ μέρος ἐκρίθη διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὅτι ἡ εἰς τὴν αἰτοῦσαν καταβολὴ τῆς συντάξεως ἔδει νὰ ἀρχίσῃ ἐν ἔτος πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἀπό 22 Αὐγούστου 1957 αἰτήσεώς της, οὐχὶ δὲ ἓν ἔτος πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς προηγουμένης ἀπό 28 Δεκεμβρίου 1956 αἰτήσεώς της.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων ἀρχεται ἀπό τῆς πρώτης τοῦ μηνός τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα, χωρὶς ὅμως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ δύναται νὰ ἀνατρέξῃ αὐτὴ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Ἡ αἰτοῦσα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας της κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἀπό 28 Δεκεμβρίου 1956 αἰτήσεώς της πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῇ συντάξεως προσεκόμισε τὸ ἀπὸ 28 Μαΐου 1956 πιστοποιητικὸν τοῦ Δημάρχου Πειραιῶς, εἰς ὃ ἀνεγράφετο ὡς γεννηθεῖσα τὸ ἔτος 1899, ἐζήτησε δὲ ἐπίσης τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡλικίας της ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς, ἥτις δι' ἀποφάσεώς της καθώρισεν ὡς ἔτος γεννήσεώς της τὸ 1899. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν στοιχείων τούτων ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3076 τῆς 1ης Μαρτίου 1957 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, διὰ τῆς ὁποίας, ληφθέντος ὑπ' ὄψιν ὡς ἔτους γεννήσεώς της τοῦ 1899 καὶ ὅτι ἑπομένως εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως τὸ 55ον ἔτος ἡλικίας, οὐχὶ ὅμως τὸ 60όν, οὗ ἡ συμπλήρωσις ἀπαιτεῖται πρὸς ἀπονομὴν πλήρους συντάξεως, ἐχορηγήθη αὐτῇ μειωμένη σύνταξις.

Τὸ πρῶτον διὰ τῆς ἀπό 22 Αὐγούστου 1957 αἰτήσεώς της ἰσχυρίσθη ἡ αἰτοῦσα, ὅτι ἐγεννήθη τὸ 1894, προσήγαγε δὲ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου τὸ ἀπὸ 17 Ἰουλίου 1957 πιστοποιητικὸν τοῦ Δημάρχου Πειραιῶς, διὰ τοῦ ὁποίου διορθοῦται τὸ ἔτος γεννήσεώς της ἀπὸ τοῦ 1899, ὅπερ ὡρίζετο εἰς τὸ προηγούμενον πιστοποιητικόν, εἰς τὸ 1894. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ νεωτέρου τούτου πιστοποιητικοῦ προσδιωρίσθη ὡς ἔτος γεννήσεώς της τὸ 1894 διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ὁ ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης περὶ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1894 γεννήσεώς της, ὅστις δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους αὐτεπαγγέλτως θὰ ἠδύνατο νὰ ἐρευνήσῃ καὶ διαπιστώσῃ ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ στοιχείων τὸ Ι.Κ.Α., προβληθεὶς τὸ πρῶτον κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἀπό 22 Αὐγούστου 1957 αἰτήσεως, μεθ' ἧς συνυπέβαλε καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ ἔτους τούτου τῆς γεννήσεώς της νεώτερον πιστοποιητικόν, εἶναι νέος πραγματικὸς ἰσχυρισμός, θεμελιῶν κατὰ νόμον τὸ πρῶτον τὴν σχετικὴν πρὸς πλήρη σύνταξιν ἀξίωσιν τῆς δικαιούχου καὶ κατ' ἀκολουθίαν νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡρίσθη ὡς χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς τῆς χορηγηθείσης πλήρους συντάξεως ἡ 23 Αὐγούστου 1956, ἤτοι ἐν ἔτος ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἀνωτέρω ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1957 αἰτήσεώς της, ἤτις καὶ μόνη περιεῖχε τὸν νέον τοῦτον ἰσχυρισμόν. Ὅθεν ἡ ὑ-

πό κρίσιν αἰτήσεως, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ τὰ ἀντίθετα ὑποστηριζόντος λόγου ἀκυρώσεως, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἄβάσιμος.

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Προνοίας Μηχανοδηγῶν Ὁδοστρωτήρων καὶ Χειριστῶν Μηχανημάτων Ἐκτελέσεως Τεχνικῶν Ἔργων ζ

Ἁρμοδιότης, κατ' ἄρθρον 3 Νόμου 2094/1952, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν ἀμφισβητήσεων περὶ τῆς ὑπαγωγῆς ἢ μὴ τινος εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου.— Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου πρόσωπα.— Εἰδικὴ ἀπαρίθμησις αὐτῶν, ἀποκλειομένων τῶν χειριστῶν ὁδηγῶν μηχανημάτων στοιβασίας τύπου «Κλάρκ».

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1657/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Μπουρνόζος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 21318/Ε. 624 τῆς 20.3.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς αὐτὸς, ἐπιλύσας σχετικὴν ἀμφισβήτησιν, ἀπεφάνθη ὅτι οἱ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Λιμένος Πειραιῶς χειριστὰ ὁδηγοὶ μηχανημάτων στοιβασίας τύπου «Κλάρκ» δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου.

Ἡ ἀνωτέρω προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1601/1957 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δι' ἧς, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καὶ ἤδη αἰτοῦντος Ταμείου, εἶχεν ἀκυρωθῆ, ὡς ἀναιτιολόγητος, ἡ ὑπ' ἀριθ. 63106/Κ. 627 τῆς 6.12.1956 προηγουμένη ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἥτις εἶχε ἐπιλύσει καθ' ὁμοιον πρὸς τὴν προσβαλλομένην τρόπον τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἀμφισβήτησιν καὶ εἶχεν ἀποφανθῆ, ὅτι οἱ περὶ ὧν πρόκειται χειρισταὶ ὁδηγοὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου. Ἡ ἀκυρωτικὴ αὐτὴ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 1601/1957, ἐξετάσασα τὸν προβληθέντα καὶ τότε ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου λόγον ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ἔχων ἤδη ἀποφανθῆ ἐπὶ τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἀμφισβητήσεως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 63061/Ε. 1714/1952 τῆς 26.2.1953 καὶ Φ. 50601/3154 τῆς 31.7.1954 παλαιοτέρων ἀποφάσεων αὐτοῦ, δὲν ἐκέκτητο κατὰ νόμον ἁρμοδιότητα νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τῆς ἀμφισβητήσεως ταύτης καὶ νὰ ἀνακαλέσῃ τὰς παλαιοτέρας ταύτας ἀποφάσεις του, ἀπέρριψε τοῦτον ὡς νόμῳ ἄβάσιμον, δεχθεῖσα ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2094/1952 ἁρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν ἀμφισβητήσεως περὶ τῆς ὑπαγωγῆς ἢ μὴ τινος εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου δὲν ἀναιρεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ Ὑπουργὸς οὗτος εἶχε προηγουμένως ἀποφανθῆ ἐπὶ παρομοίας περιπτώσεως, ἀλλὰ δύναται νὰ ἀσκῆται ἐπὶ ἑκάστης παρουσιαζομένης περιπτώσεως, ὁσάκις ἐγείρεται σχετικὴ ἀμφισβήτησις. Κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἀποφάσεως ταύτης νομίμως ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, συμμορφούμενος πρὸς αὐτήν, ἐξέδοτο εἰς τὴν θέσιν τῆς δι' αὐτῆς, ὡς ἀναιτιολογήτου, ἀκυρωθείσης τὴν ἤδη προσβαλλομένην πρᾶξιν του, ὁ δὲ ἐπαναλαμβανόμενος καὶ κατ' αὐτῆς, ὡς ἄνω, λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δὲν ἐκέκτητο ἁρμοδιότητα νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τῆς ἀμφισβητήσεως, ἣν εἶχεν ἤδη ἐπιλύσει διὰ τῶν μνημονευθεισῶν παλαιοτέρων ἀποφάσεών του τῆς 26.2.1953 καὶ 31.7.1954 καὶ νὰ ἀνακαλέσῃ αὐτάς, εἶναι ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἀπορριπτέος, ὡς ἀντιτιθέμενος εἰς τὸ ἐκ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 1601/1957 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προκῦψαν δεδικασμένον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 β' τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου (ὑπ' ἀριθ. Φ. 56282/1954 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. 1954, τεῦχος Β' φ. 245) εἰς περίπτωσιν ἀμφισβητήσεως περὶ τῆς ὑπαγωγῆς προσώπου τινὸς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἀποφασίζει ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, προτάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Ἀλλ' ὁ νόμος 2092/1952 περὶ Ἱδρύσεως τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου, ρυθμίζων ἐπίσης ἐν ἄρθρῳ 3 τὸ θέμα τῆς ἐπιλύσεως τῶν αὐτῶν ἀμφισβητήσεων, ὁρίζει ἀντιθέτως, ὅτι ἐπὶ τούτων ἀποφαίνεται ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ οὐχὶ προτάσει αὐτοῦ, ἄνευ δὲ ἑτέρας τινὸς διατυπώσεως. Δεδομένου δὲ ὅτι ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ εἰρημένου νόμου 2094/1952, ἔνθα ὁρίζονται τὰ θέματα, διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ὁποίων παρέχεται ἐξουσιοδότησις εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου, δὲν περιλαμβάνεται καὶ τὸ τῆς ἐπιλύσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἀμφισβητήσεων, ἡ μνημονευθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 3β' τοῦ Καταστατικοῦ, καθ' ἣν ἐπὶ τῶν ἀμφισβητήσεων τούτων ἀποφασίζει ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, προτάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τεθεῖσα ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἀντικειμένη εἰς τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου, εἶναι παράνομος καὶ ἀνίσχυρος. Συνεπῶς ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀμφισβητήσεων ἀποφαίνεται κατὰ νόμον ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, μετὰ γνώμην καὶ μόνον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον δὲ ἐν προκειμένῳ ἡ γνώμη αὐτὴ ἐλήφθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 228/25.8.1956 ἐγγράφου αὐτοῦ, ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει, ὡς νόμῳ ἄβάσιμος.

Ὁ μνημονευθεὶς νόμος 2094/1952 ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 3 § 1, ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς οἱ ἀσκοῦντες τὰ κάτωθι ἐπαγγέλματα: 1) Μηχανοδηγοὶ ὁδοστρωτήρων, 2) χειρισταὶ ἐκσκαφέων, γερανῶν - βυθοκόρων, 3) χειρισταὶ Ἰσοπεδωτήρων Γκρέϊντερ, 4) χειρισταὶ προωθητήρων γαιῶν (μπουλντοζῶν), 5) χειρισταὶ συγκροτημάτων (Μπάρμπ - Γκρήν), 6) χειρισταὶ γαιοτρυπάνων μηχανημάτων (συγκροτημάτων) ἐπεξεργασίας ὑλικῶν καὶ ἐν γένει οἱ μετὰ τούτων ἀπασχολούμενοι λιπανταί, βοηθοὶ κλπ. . . . Ἡ εἰδικὴ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαρίθμησις τῶν προσώπων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου, ἐνεργουμένη μετὰ πλήρους καὶ σαφοῦς καθορισμοῦ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἡ ἀσκη-

σις τῶν ὁποίων ἐπάγεται τὴν ὑποχρεωτικὴν ταύτην ἀσφάλισιν εἶναι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς εἰρημένης διατάξεως, περιοριστική, ἀποκλεισμένης τῆς παρὰ τῷ αἰτοῦντι Ταμείῳ ἀσφαλίσεως παντὸς προσώπου, μὴ ἀσκοῦντος ἐν ἐκ τῶν ἐν τῷ νόμῳ εἰδικῶς καὶ σαφῶς ἀναφερομένων ἐπαγγελμάτων. Κατ' ἀκολουθίαν οἱ χειρισταὶ ὁδηγοὶ μηχανημάτων στοιβασίας τύπου «Κλάρκ», μὴ ἀναφερόμενοι ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου, οὕτω δὲ ἀποφανθεῖσα καὶ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἐφήρμοσε τὸν νόμον καὶ ἀπορριπτέας τυγχάνει ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐκπροσώπων καὶ Ὑπαλλήλων Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων

Ἀντισυνταγματικὴ καὶ συνεπῶς ἄκυρος ἡ ἐξουσιοδότησις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 59 § 1 τοῦ Α.Ν. 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 694]1937, διὰ τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων.—Ἔγκυρος ὅμως ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29567]1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ἐρειδομένη εἰς τὴν ἐξουσιοδοτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου Α.Ν. 971]1937.—Ἰσχυρισμὸς περὶ παραβιάσεως τῆς συνταγματικῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1342]1960, Ὁλομελείας

Πρωεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Ρώτας, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Μ. Ρώσσης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς αὕτη παραδεκτῶς ἐβελτιώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1959 δικογράφου προσθέτων λόγων, διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 29567]Ε. 854]16.4.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 143β τῆς 18. 4. 1959), δι' ἧς ἐτροποποιήθη τὸ Καταστατικὸν ἀσφαλιστικῆς καὶ διοικητικῆς ὀργανώσεως τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐκπροσώπων καὶ Ὑπαλλήλων Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων.

Παραδεκτῶς διὰ νομοτύπως κατατεθέντος δικογράφου παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον, ἔχον ἔννομον συμφέρον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς νομιμότητος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ναὶ μὲν ἡ εἰς τὸ προοίμιον τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως μνημονευομένη ἐξουσιοδότησις τοῦ ἄρθρου 59 παράγραφος 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694]1937, ὡς καὶ τοῦ ν.δ. 2520]1953, στερεῖται συνταγματικοῦ κύρους λόγῳ τῆς εὐρύτητος καὶ γενικότητος αὐτῆς καὶ δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἔγκυρον ἔρεισμα πρὸς ἔκδοσιν αὐτῆς (*), πλὴν ὅμως ἡ ἀπόφασις αὕτη εὑρίσκει νόμιμον ἔρεισμα εἰς τὴν ἐξουσιοδοτικὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου ἀ.ν. 971]1937 «περὶ ἀσφαλίσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων», δι' ἧς ρητῶς καὶ εἰδικῶς ὁρίζεται, ὅτι πᾶσα ἔγκρισις ἢ τροποποίησις τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου θὰ ἐνεργῆται συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ρηθέντος ἀν. νόμου τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935, ὡς αὕτη ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 694]1937, ἤτοι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Οἱ περὶ ἀκυρότητος ὅθεν τῆς προσβαλλομένης πράξεως προβαλλόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη δὲν εὑρίσκει νόμιμον ἔρεισμα ἐπὶ τῶν ἐν προοιμίῳ αὐτῆς ἐπικαλουμένων διατάξεων καὶ παραβάσεως τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2868]1922, δι' ὧν προβλέπεται διαδικασία τροποποιήσεως τῶν καταστατικῶν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως πρωτοβουλίᾳ τῆς Διοικήσεως τούτων καὶ παρέχεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν ἁρμοδιότης μόνον ἁπλῆς ἐγκρίσεως τῆς σχετικῆς προτάσεως, ἀπορριπτέοι κρίνονται, ὡς ἀβάσιμοι.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι κατὰ παράβασιν τῆς συνταγματικῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος θεσπίζεται διὰ τῆς παραγράφου 3 τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἄνισος μεταχείρισις τῶν ἤδη συνταξιούχων ἐναντι τῶν μελλόντων νὰ συνταξιοδοτηθῶσιν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀοριστίας αὐτοῦ, τυγχάνει ἀπορριπτέος καὶ ὡς ἀβάσιμος, διότι ἡ διάφορος μεταχείρισις ὡρισμένης κατηγορίας συνταξιούχων δικαιολογεῖται ὡς ἐκ τῶν διαφόρων προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς οὗτοι ἐσυνταξιοδοτήθησαν.

Διὰ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων λόγων προβάλλεται, ὅτι κατὰ παράβασιν τῆς συνταγματικῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος διὰ τῆς παραγράφου 5 τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁρίζεται, ὅτι δύναται νὰ ἀναγνωρίζηται ὡς ἀσφαλίσιμος συντάξιμος καὶ νὰ ἐξαγοράζηται ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ παρεμβαίνοντι Ταμείῳ ἐκπρόσωπος γενικὸς γραμματεὺς τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. ἢ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ἢ μέλος τῆς Διοικήσεως αὐτῆς ἐτέλει ὑπὸ μίαν τῶν ἀνωτέρω ἰδιοτήτων ἐκτὸς ἐκπροσωπήσεως ἀναγκαστικῆς λόγῳ καθαιρέσεως τῆς ὑπὸ τῆς κατοχικῆς Κυβερνήσεως, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ἠσφαλισμένοι, οἵτινες ἀνῆκον εἰς Διοικήσεις Ὁμοσπονδιῶν, Ἐργατικῶν Κέντρων ἢ βασικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων καὶ εὑρέθησαν εἰς τὴν αὐτὴν ἀδυναμίαν ἐκπροσωπήσεως. Πλὴν ἐκ τῶν αἰτούντων ἡ μὲν Ἕνωσις Ἐργατικῶν Στιλεχῶν Ἑλλάδος δὲν νομιμοποιεῖται αἰτουμένη τὴν ἀκύρωσιν διατάξεως θιγούσης τὰ συμφέροντα μεμονωμένων μελῶν αὐτῆς, ὁ δὲ Κ.Δ. δὲν ἀποδεικνύει τὸ ἔννομον αὐτοῦ συμφέρον.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀπορριφθῇ, γίνῃ δὲ δεκτὴ ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις.

(*) Ἴδετε περὶ τοῦ θέματος καὶ Σ.Ε. 714]1960, ΕΕΔ 19, 737, ἀντίθετος ὅμως ἡ Α.Π. 22ε]1960, ΕΕΔ 19, 664 καὶ λοιπαὶ αὐτόθι.

§ 8. Δικαίωμα συντάξεως συνδικαλιστικών στελεχών

Δυνατή, κατ' άρθρον 51 § 1 Ν.Δ. 2698/1953, απονομή συντάξεως εις ησφαλισμένους, πραγματοποιήσαντας 750 τουλάχιστον ημέρας εργασίας και έχοντας συμπληρώσει το 55ον έτος της ηλικίας των, εφ' όσον ούτοι αποδεδειγμένως προσέφεραν διακεκριμένας εθνικάς υπηρεσίας και διετέλεσαν επί πέντε τουλάχιστον έτη μέλη της Διοικήσεως της Γενικής Συνομοσπονδίας Έργατών της Ελλάδος ή πρόεδροι ή γραμματείς εργατικών επαγγελματικών οργανώσεων.— Ισχύς διατάξεως από 1ης Νοεμβρίου 1953 και αναφορά αυτής εις πρόσωπα, συμπληρώσαντα τας εν αυτή προϋποθέσεις πρό της ισχύος της, μή επιτρεπομένης της καταβολής συντάξεως διά χρόνον προγενέστερον της ισχύος της.

Συμβουλίου της Επικρατείας 1658/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος: ο κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. ***Χ. Παναγιωτόπουλος***
Δικηγόροι οι κ. κ. Β. Βασιλείου, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως, δι' ής, άτελώς ασκουμένην κατά το άρθρον 40 § 2 του ά.ν. 1846/1951, κατεβλήθη το κατά νόμον παράβολον, διώκεται παραδεκτώς και εμπροθέσμως ή άκύρωσις της υπ' αριθ. 8591 της 18ης Δεκεμβρίου 1959 αποφάσεως της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του εν Αθήναις Περιφερειακού Υποκαταστήματος του Ι.Κ.Α., καθ' ο μέρος δι' αυτής, απορριφθείσης σχετικής ενστάσεως του αιτούντος, ωρίσθη ότι ή σύνταξις, ή απονεμηθείσα εις αυτόν, επί τη βάσει του άρθρου 51 του ν.δ. 2698/1953, άρχεται από 1ης Δεκεμβρίου 1953 και ουχί από 2ας Φεβρουαρίου 1953, ως ο αιτών είχε ζητήσει.

Κατά το άρθρον 51 § 1 του εν ισχύϊ ν.δ. 2698/1953 δύναται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Α., μετ' έγκρισιν του Υπουργού Εργασίας, να χορηγήται σύνταξις εις ησφαλισμένους πραγματοποιήσαντας 750 τουλάχιστον ημέρας εργασίας και έχοντας συμπληρώσει το 55ον έτος της ηλικίας των, εφ' όσον ούτοι αποδεδειγμένως προσέφεραν διακεκριμένας εθνικάς υπηρεσίας και διετέλεσαν επί πέντε τουλάχιστον έτη μέλη της Διοικήσεως της Γενικής Συνομοσπονδίας Έργατών της Ελλάδος, ή πρόεδροι ή γραμματείς εργατικών επαγγελματικών οργανώσεων. Η διάταξις αύτη, παρέχουσα το πρώτον δικαίωμα συντάξεως εις τα πρόσωπα τα συγκεντρούντα τας εν αυτή οριζομένας προϋποθέσεις, ισχύ σασα δε κατά το άρθρον 55 του ίδιου ν.δ. 2698/1953, από της δημοσιεύσεως αυτού, ήτοι από 1ης Νοεμβρίου 1953, και μή έχουσα, ως εξ αυτής προκύπτει, αναδρομικήν δύναμιν, αναφέρεται μεν και εις τα πρόσωπα, άτινα συνεπλήρωσαν τυχόν τας εν αυτή προϋποθέσεις πρό της ισχύος της, δεν επιτρέπει όμως την καταβολήν της κατ' εφαρμογήν αυτής απονεμομένης συντάξεως διά χρόνον προγενέστερον της ισχύος της, προγενέστερον τουτέστι της 10ης Νοεμβρίου 1953.

Εξ άλλου, κατά το άρθρον 29 § 5 του ά.ν. 1846/1951, ή καταβολή των υπό του Ι.Κ.Α. παρεχομένων συντάξεων άρχεται από της πρώτης του μηνός, του επομένου εκείνου, καθ' ον, υπό το ισχύον εκάστοτε νομικόν καθεστώς, ως προς το επί την ασφαλιστικήν παροχήν δικαίωμα, έλαβον χώραν τα θεμελιούντα το δικαίωμα τούτο πραγματικά γεγονότα, καθ' ον τουτέστιν κατέστη απαιτητόν το συνταξιοδοτικόν δικαίωμα.

Κατά ταύτα το συνταξιοδοτικόν δικαίωμα του αιτούντος, θεσπισθέν το πρώτον διά της μνημονευθείσης διατάξεως του άρθρου 51 του ν.δ. 2698/1953, κατέστη απαιτητόν, συντρεχουσών των υπό του νόμου οριζομένων προϋποθέσεων από της ισχύος αυτής, ήτοι από της 10ης Νοεμβρίου 1953, και συνεπώς ή εις τον αιτούντα καταβολή της αντιστοίχου συντάξεως έδει, κατά το ειρημένον άρθρον 29 § 5 του ά.ν. 1846/1951, να άρχισή από της πρώτης του επομένου μηνός, ήτοι από 1 Δεκεμβρίου 1953. Όθεν, τούτο ορίσασα και ή προσβαλλομένη απόφασις, τυγχάνει νόμιμος και απορριπτέοι είναι οι περί ταύ εναντίου προβαλλόμενοι λόγοι ακυρώσεως (*).

§ 9. Ασφάλισις εις Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας

Χορήγησις συντάξεως επί ατυχήματος, επελθόντος ουχί κατά την εκτέλεσιν της υπηρεσίας ή εξ αφορμής αυτής.— Προϋποθέσεις αυτής.

Συμβουλίου της Επικρατείας 1654/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος: ο κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλάς***
Δικηγόροι οι κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Π. Παπαγεωργίου

Διά της υπό κρίσιν, εμπροθέσμως ασκηθείσης, αιτήσεως ακυρώσεως, ή αιτούσα εξαιτείται την άκύρωσιν της υπ' αριθ. 72/15.12.1959 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας, ως και της υπ' αριθ. 35/26.10.1959 πράξεως της οικείας γνωμοδοτικής Επιτροπής, αίτινες, εκδοθείσαι μετά την υπ' αριθ. 849/1959 ακυρωτικήν απόφασιν του Α' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, απέρριψαν και αύθις την αίτησιν της αιτούσης περί συνταξιοδοτήσεώς της λόγω αναπηρίας, επελθούσης εξ ατυχήματος εκτός εργασίας.

Εκ των προσβαλλομένων πράξεων μόνη εκτελεστή και παραδεκτώς προσβαλλομένη είναι ή απόφασις του Διοικητικού Συμβουλίου Τ.Ε.Α.Μ.Κ. και ουχί της οικείας Επιτροπής, έχούσης γνωμοδοτικόν άπλώς χαρακτήρα διά το αποφασίζον Διοικητικόν Συμβούλιον.

Εν παραγράφω 2 του άρθρου 8 του Κανονισμού παροχών του κατά την ηγουμένην σκέψιν Ταμείου (απόφασις Υπουργού Εργασίας 21931/Σ. 560/8.6.1953 (144 Β') ορίζεται, ότι, εάν το ατύχημα επήλθεν ουχί κατά την εκτέλεσιν της υπηρεσίας ή εξ αφορμής ταύτης, διά την χορήγησιν συντάξεως αρκεί ή συμπλήρωσις του ημίσεως μόνον αριθμού ημερών εργασίας εις κλωστο

(*) Ίδετε περί της συνταξιοδοτήσεως συνδικαλιστικών στελεχών και Α.Π. 208/1959, ΕΕΔ 18, 500, Σ.Ε. 1034/1959, ΕΕΔ 18, 771, Σ.Ε. 854/1950, ΕΕΔ 18, 1025.

υφαντουργικάς ἐπιχειρήσεις τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 3 ὁριζομένων, διὰ δὲ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα τῆς αἰτούσης, συγκεντρούσης τὰς κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην προϋποθέσεις ἡμερῶν ἐργασίας εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐπὶ τῇ κυρίᾳ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ περίπτωσις τῆς ἐν λόγῳ ἠσφαλισμένης δέον ὅπως κριθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἀναπηρίαν ἐκ κοινῆς νόσου (δι' ἣν ἀπαιτεῖται πλήρης ἀριθμὸς ἡμερομισθίων) καὶ οὐχὶ τὴν τοιαύτην ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας, καθ' ὅσον ἡ ἐνδιαφερομένη κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀτυχήματος (16.4 1953) δὲν ἐτέλει εἰς ἐνεργὸν ἀσφαλιστικὴν σχέσιν, δεδομένου ὅτι εἶχε διακόψει ἐργαζομένη ἀπὸ 12.2.1952. Ἡ ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπόρριψις τοῦ ἀτυχήματος τῆς αἰτούσης περὶ συνταξιοδοτήσεώς της δι' ἀναπηρίαν, ἐπελθοῦσαν ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας, δὲν παραβιάζει μέν, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται αὕτη, τὸ ἐκ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 849]1959 ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος Συμβουλίου Ἐπικρατείας δεδικασμένον, δοθέντος ὅτι ἡ ἀκυρωθεῖσα τότε ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐστήριξε τὴν ἀπόρριψιν τοῦ αὐτοῦ ἀτυχήματος τῆς αἰτούσης ἐπὶ ἄλλης νομικῆς καὶ πραγματικῆς βάσεως. Πλὴν ὅμως ἀντιτίθεται πρὸς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν, διότι, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν αὐτῆς, οὔτε διὰ τὴν ἐφαρμογήν της ἀπαιτεῖται ἡ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος ὕπαρξις ἐνεργοῦ ἐργασιακῆς σχέσεως, ἀρκούσης τῆς ὑπάρξεως ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, οὔτε ἡ τελευταία αὕτη θεωρεῖται διακοπεῖσα ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ὡς ἐσφαλμένως δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διότι ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας τῆς αἰτούσης, ἥτις δύναται νὰ ὀφείλετο εἰς πλείονας λόγους καὶ οὐχὶ ἀναγκαίως εἰς πρόθεσιν αὐτῆς ὅπως ἐγκαταλείψῃ τὸ ἐπάγγελμά της, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἐπὶ τῇ ἀνωτέρω αἰτίᾳ συνταξιοδότησίν της, ἐφ' ὅσον συντρέχουσι βεβαίως καὶ αἱ λοιπαὶ νόμιμοι προϋποθέσεις. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρωτέα, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως.

Καὶ αἱ λοιπαὶ ἀκυρωτικαὶ σκέψεις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δὲν δύνανται νὰ θεμελιώσωσι νόμῳ τὴν ἀπόρριψιν τῆς πρὸς τὸ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. αἰτήσεως τῆς αἰτούσης, διότι ἡ προγενεστέρα ἀκυρωτικὴ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 849]1959 (Α' Τμ.) σαφῶς δέχεται διὰ τῶν σχετικῶν σκέψεων αὐτῆς καὶ ἀντιθέτως πρὸς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ἥτις δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποστῇ τῆς δικαστικῆς ταύτης κρίσεως, ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. δὲν ἠρεύνησεν, ἐὰν συντρέχωσιν αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας, τὸ δὲ γεγονὸς ὅτι δὲν ἀνηγγέλθη τυχὸν τὸ ἀτύχημα εἰς τὰς οἰκείας Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐνδεχομένου ἐπηρεασμοῦ τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων τῆς αἰτούσης ἐναντι τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκ τῆς τοιαύτης παραλείψεως πρὸς ἀναγγελίαν τοῦ ἀτυχήματος, δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὰ ἐναντι τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. ἕτερα συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα αὐτῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεδόθη, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 32 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ περὶ ἐπεκτάσεως καὶ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο τῶν κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. προϋποθέσεων, ὡς οὔτε ὑπὸ τοῦ Ταμείου προβάλλεται, οὔτε ἄλλοθεν προκύπτει τὸ ἀντίθετον, ἐν αἷς ἐνδεχομένως καὶ ἡ περὶ ἀναγγελίας τῶν ἀτυχημάτων τοιαύτη πρὸς ἀναγνώρισιν δικαιώματος συντάξεως.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. εἶναι ἀκυρωτέα.

§ 10. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν

Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν τοῦ κατ' ἀποκλειστικὸν ἐπάγγελμα αὐτοκινητιστοῦ ἐργαζομένου προσώπου ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγοῦ ἢ προσώπου, ἐκμεταλλευομένου ἴδιον αὐτοκίνητον δι' ἐκμισθώσεως ἢ χρησιμοποιήσεως πρὸς μεταφορὰν προσώπων ἢ πραγμάτων ἐπὶ κομίστρῳ.—Ἀνέλεγκτος οὐσιαστικὴ κρίσις Διοικητικοῦ Συμβουλίου.— Ἰσχυρισμὸς περὶ κακῆς χρήσεως διακριτικῆς ἐξουσίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1502/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Μαρκόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Δανέλλης, Λ. Μπλέτσας, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Κ. Τριανταφύλλου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2320]15.12.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς διεγράφη τοῦ μητρῴου τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δὲν ἦτο κατ' ἀποκλειστικὸν ἐπάγγελμα αὐτοκινητιστής.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν παροῦσαν δίκην ὁ ἐπαγγελματίας αὐτοκινητιστὴς Α.Β., ὑπερασπιζόμενος τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ διατάγματος τῆς 6]19 Ἀπριλίου 1935 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν» ἐπαγγελματίας αὐτοκινητιστής, ὑπαγόμενος ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, εἶναι πᾶν πρόσωπον ἐργαζόμενον ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς χρήσεως ἢ ἀποζῶν ἐν γένει ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτοκινήτου του, μὴ ἀσκοῦν δὲ ἕτερον ἐπάγγελμα ἢ ἐπιχείρησιν. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἀπαιτεῖται, κατὰ τὰ παγίως κριθέντα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὡς ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ταμείῳ ἀσφάλισιν, ὅπως ὁ ἀσφαλιστέος εἶναι κατ' ἀποκλειστικὸν ἐπάγγελμα αὐτοκινητιστής, ἤτοι πρόσωπον ἐργαζόμενον ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγὸς ἢ πρόσωπον ἐκμεταλλευόμενον ἴδιον αὐτοκίνητον δι' ἐκμισθώσεως ἢ ἰδιοχρησιμοποιήσεως πρὸς μεταφορὰν προσώπων ἢ πραγμάτων ἐπὶ κομίστρῳ.

Ἐν προκειμένῳ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, λαβὸν ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς ἐπαγγελματίου αὐτοκινητιστοῦ ὑποβλη-

θέντα, ἐν πολλοῖς ἀντιφατικά, στοιχεῖα ὡς καὶ τὰ τοιαῦτα τῆς ἁρμοδίας αὐτοῦ Ὑπηρεσίας, ἔκρινε διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον αὐτοῦ οὐσιαστικὴν κρίσιν, διὰ μακροσκελοῦς καὶ λεπτομεροῦς αἰτιολογίας, ἐρειδομένης ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω στοιχείων, ὅτι οὗτος οὐδόλως ἀσκεῖ ὡς ἀποκλειστικὸν ἐπάγγελμα τὸ τοῦ αὐτοκινητιστοῦ καὶ νομίμως συνεπῶς, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προμνησθείσης διατάξεως, διέγραψε ταῦτον τοῦ μητρῴου τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου. Οὕτω ὁ περὶ ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως λόγος ἀκυρώσεως ἀβάσιμος καθίσταται, ὡς καὶ ὁ περὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα τοιοῦτος, ἐφ' ὅσον ἐξ οὐδενὸς στοιχείου τοῦ φακέλου δύναται νὰ συναχθῇ τὸ ἀντικειμενικῶς ἀνυπόστατον τῆς πραγματικῆς βάσεως τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Ἀπορριπτέος δὲ ἐπίσης τυγχάνει, ὡς ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, καὶ ὁ λόγος καθ' ὃν κατὰ κακὴν χρῆσιν διακριτικῆς ἐξουσίας τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον διέγραψε τὸν αἰτοῦντα τοῦ μητρῴου τῶν ἠσφαλισμένων του, ἐφ' ὅσον πρὸ ἑνὸς ἔτους εἶχε θεωρήσει ταῦτον ὡς νομίμως παρ' αὐτῷ ἀσφαλιστέον, διότι ἐν προκειμένῳ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου δὲν ἀσκεῖ ἁρμοδιότητα κατὰ διακριτικὴν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἐφαρμόζει δεσμευτικῶς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν, ἥτις ἐπιβάλλει τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὸ Ταμεῖον μόνον τῶν προσώπων τῶν συγκεντρούντων τὰς νομίμους πρὸς ταῦτο προϋποθέσεις καὶ ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ της τυγχάνει ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, δεκτὴ δὲ ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις (*).

§ 11. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων

Ἀπονομὴ συντάξεως ἀναπηρίας καὶ προϋποθέσεις αὐτῆς.— Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα.— Προϋπηρεσία ὡς χρόνος διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1663/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Δεδόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τσαγκαρόπουλος, Κ. Σταματόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1957 αἰτήσις τοῦ αἰτοῦντος ἠσφαλισμένου περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1946 προϋπηρεσίας του ὡς συνταξίμου καὶ ἐν συνεχείᾳ χορηγήσεως αὐτῷ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἰσχύοντος Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 38115]1938, Φ.Ε.Κ. 195 β', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49681 Σ. 427]1957, Φ.Ε.Κ. 243 β') συντάξεως ἀναπηρίας δικαιοῦνται οἱ ἠσφαλισμένοι μετὰ δεκαετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν. Εἰς ὃς ὁμως περιπτώσεις ὁ ἠσφαλισμένος δὲν κέκτηται δεκαετῆ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ τεύλαχιστον πενταετῆ τοιαύτην, κέκτηται ὅμως ἀνεγνωρισμένην κατὰ τὰς ἐν ἰσχύι διατάξεις προϋπηρεσίαν, τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐλλειπούσης πέραν τῶν πέντε τοὐλάχιστον ἐτῶν πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας χρονικὸν διάστημα καλύπτεται ἐκ τῆς προϋπηρεσίας, λαμβανομένου ἐκ ταύτης χρόνου διπλασίου τοῦ ἐλλείποντος χρόνου πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας. Περαιτέρω τὸ ἄρθρον 14 § 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ ὁρίζει ὅτι ἡ προϋπηρεσία ναυτικοῦ πράκτορος, ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου δύναται, τῇ αἰτήσει τοῦ ἠσφαλισμένου, νὰ προσμετρηθῇ ὡς συντάξιμος, δυναμένη νὰ ἐξαγορασθῇ κατὰ τὰς ἐν συνεχείᾳ παρατιθεμένας διατάξεις. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 275]1938 «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων» εἰς τὸ Ταμεῖον ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς οἱ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐν Ἑλλάδι ἐργαζόμενοι πράκτορες ἢ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται τῶν Διευθύνσεων πρακτορείων, ὑποπρακτορείων καὶ ἐπαρχιακῶν πρακτορείων α τῆς ἐπιβατηγοῦ Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοΐας καὶ ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν Ἀτμοπλοϊῶν, τῶν ἐξυπηρετουσῶν διὰ τακτικῶν προσεγγίσεων ἑλληνικοὺς λιμένας, ἐφ' ὅσον ἐκδίδουν ὁριστικὰ εἰσιτήρια καὶ ὁριστικὰς φορτωτικάς, β) τῆς φορτηγοῦ Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοΐας, ἐφ' ὅσον ἐξυπηρετεῖ γραμμὰς ἐσωτερικοῦ (Ἀκτοπλοΐαν) καὶ δὲν μεταφέρει ἐμοειδῆ φορτία».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, ἐξαγομένην ἀβιάστως ἐκ τῆς γραμματικῆς αὐτῶν διατυπώσεως, εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισιν ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς οὐ μόνον οἱ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐν Ἑλλάδι ἐργαζόμενοι πράκτορες, ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται τῶν Διευθύνσεων πρακτορείων, ὑποπρακτορείων κλπ. τῆς ἐπιβατηγοῦ καὶ φορτηγοῦ Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοΐας ὑπὸ τὰς ἐν τῇ ὁκ εἰρῆται διατάξει διακρίσεις, καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἀσχολοῦνται κατ' ἰδίαν ἀποκλειστικῶς μὲ πρακτορειακὰς ἐργασίας. Τὰ πρόσωπα ταῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι εἶναι ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται Διευθύνσεων ἢ πρακτορείων Ἀτμοπλοϊκῶν Ἐπιχειρήσεων, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται προσθέτως, ὅπως ἀσχολοῦνται καὶ εἰς μὴ πρακτορειακὰς ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ὑπήχθη εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946 μέχρι τοῦ ἔτους 1953, ὅτε ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας συνεπείᾳ νόσου. Δεδομένου ὅτι δὲν ἐκέκτητο δεκαετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν, ἵνα δικαιωθῇ συντάξεως ἀναπηρίας, ὑπέβαλεν αἴτησιν πρὸς ἀναγνώρισιν ὡς συνταξίμου, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω παρατεθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, καὶ τῆς προϋπηρεσίας του παρὰ τῇ Ναυτικῇ Ἑταιρείᾳ «Ἀδελφοὶ Γουλανδρῆ Α.Ε.» τῶν ἐτῶν 1939 - 1946. Ἡ αἴτησις αὕτη ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ ἀκολούθῳ αἰτιολογίᾳ: «Ναὶ μὲν διὰ τῆς ἀπὸ 20.11.1956 βεβαιώσεως τῆς Α.Ε. «Ἀ]φῶν Γουλανδρῆ» βεβαιοῦται ἡ πρόσληψις τοῦ αἰτοῦντος παρ' αὐτῇ ὡς ὑπαλ-

(*) Ἴδετε περὶ ἀσφαλίσεως εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν καὶ Σ.Ε. 2]3]1960, ΕΕΔ 19, 202, Σ.Ε. 271]1960, ΕΕΔ 19, 855.

λήλου άπό 1ης Μαΐου 1939, πλήν δμως έξ ἐτέρας βεβαιώσεως προκύπτει, ὅτι οὗτος ἠσχολήθη παρ' αὐτῇ ἀποκλειστικῶς εἰς πρακτορειακὰς ἐργασίας ἀπό 1.6.1946, ἐξ οὗ συνάγεται, ἐξ ἀντιδιαστολῆς, ὅτι διά τὸ προηγούμενον διάστημα πιθανῶς νά ἠσχολήθη εἰς τήν ὑπηρεσίαν τῆς ἰδίας Ἑταιρείας, πλήν δμως εἰς ἐργασίαν ἄσχετον καί μή ὑπαγομένην εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου. Πέραν τούτων ἡ ἐν τῷ ἀπογραφικῷ δελτίῳ τοῦ αἰτοῦντος ἀναφερομένη προϋπηρεσία ἀπό τοῦ ἔτους 1939 παρά τῇ ὡς ἄνω Ἑταιρείᾳ δέν προκύπτει ἐμφανῶς ἐξ οὐδενός ἐπισήμου στοιχείου, ὅτι ἦτο ὑπηρεσία πρακτορειακή».

Ἡ ἀνωτέρω αἰτιολογία, καθ' ὃ μέρος δέχεται, ὅτι ἡ ἀπό τοῦ ἔτους 1939 μέχρι τοῦ ἔτους 1946 παρά τῇ Α.Ε. «Ἀφοί Γουλανδρῆ» προϋπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος ἵνα θεωρηθῇ καί προσμετρηθῇ ὡς συντάξιμος, ἔδει νά ἦτο «πρακτορειακή», ὑπό τήν ἔννοιαν ὅτι ὁ αἰτών κατά τό χρονικόν τοῦτο διάστημα ἠσχολεῖτο ἀποκλειστικῶς μέ πρακτορειακάς ἐργασίας, εἶναι παράνομος, διότι, κατά τά ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ἵνα ὑποχρεωθῇ τις εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἀρκεῖ νά ὑπηρετῇ ὡς ὑπάλληλος εἰς Διεύθυνσιν ἡ πρακτορεῖα Ἑλληνικῆς ἐπιβατηγοῦ ἡ φορτηγοῦ Ἀτμοπλοΐας, χωρίς νά ἀπαιτῆται προσθέτως, ὅπως ἀπασχολῆται ἀποκλειστικῶς καί μέ πρακτορειακάς ἐργασίας. Ἀφ' ἑτέρου ἡ αὐτή ὡς ἄνω αἰτιολογία, ὡς διατυποῦται, παρίσταται ἀνεπαρκής, διότι οὔτε ἐξ αὐτῆς προκύπτει, οὔτε ἐκ τῶν στοιχείων εἰς ἃ ἀναφέρεται, οὔτε ἐκ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλου ἐξάγεται, ὅτι ἡ Α.Ε. «Ἀφοί Γουλανδρῆ», εἰς ἣν κατά τό ἀνωτέρω κρίσιμον χρονικόν διάστημα ὑπηρέτησεν ὁ αἰτών, ἀπετέλει Διεύθυνσιν ἡ πρακτορεῖον Ἑλληνικῆς ἐπιβατηγοῦ ἡ φορτηγοῦ Ἀτμοπλοΐας, ἐξ οὗ θέλει κριθῆ, ἐάν ἡ παρ' αὐτῇ προϋπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος ἦτο κατά νόμον παρά τῷ Ταμείῳ ἀσφαλιστέα.

Κατά ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα, τό μέν διά παράνομον, τό δέ δι' ἀνεπαρκῆ αἰτιολογίαν, κατά τόν βάσιμον σχετικόν λόγον ἀκυρώσεως.

§ 12. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καί Μακαρονοτεχνιτῶν

Ποσόν μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος.—Ὑπολογισμός ἡμερομισθίου διά τάς παροχάς.—Δηπτέον ὑπ' ὄψιν ὄχι τό πράγματι λαμβανόμενον παρά τοῦ ἐργοδότου των κατά τήν ἡμέραν τῆς ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἀλλ' ἐκεῖνο, τό ὁποῖον ὁρίζουσιν αἱ σχετικαί συλλογικαί συμβάσεις ἤ αἱ ὑπουργικαί ἀποφάσεις.— Διαίρεσις μηνιαίου μισθοῦ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1500/1960. Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Δεδόπουλος***
Δικηγόρος ὁ κ. Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2168]17 Σεπτεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καί Μακαρονοτεχνιτῶν, δι' ἧς ἀπενεμήθη εἰς τόν αἰτοῦντα σύνταξις γήρατος καί καθ' ὃ μέρος καθωρίσθη ὡς βάσις ὑπολογισμοῦ αὐτῆς ὁ μισθός, ὃν ἐδικαιοῦτο νά λάβῃ οὗτος ἐπί τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 66867]1956 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας περί τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, καί οὐχί ὁ μισθός, ὃν οὗτος πράγματι ἐλάμβανεν ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως ἀλευρομύλων ἐν Θεσσαλονίκῃ, εἰς ἣν εἰργάζετο ὡς ἀρχιλογιστής.

Ὑπό τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου (β.δ. 2 Μαρτίου 1935, φ. 51), ὁρίζεται, ὅτι τό ποσόν τῆς ὑπό τοῦ Ταμείου χορηγουμένης μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος ἀποτελεῖται ἐκ σταθεροῦ ποσοῦ ἴσου πρός 7 ἡμερομισθία καί ἐξ ὡρισμένων προσαυξήσεων, ἤτοι 1 - 2½ταῖς ἑκατόν, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας καί 10 ο]ο λόγῳ συζύγου. Περαιτέρω ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρου μόνου, παράγραφος 13, τοῦ β.δ]τος τῆς 19 Μαΐου 1956 (φ. 124), ὁρίζεται, ὅτι ὡς ἡμερομίσθιον, ἐφ' οὗ θά ὑπολογίζωνται αἱ ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλεπόμεναι παροχαί, λογίζεται τό ἰσχῦον εἰς χρῆμα ἡμερομίσθιον τοῦ ἠσφαλισμένου Ἀθηνῶν τῆς εἰδικότητος, ἣν ἐκέκτητο ὁ ἠσφαλισμένος κατά τήν ἡμέραν τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως καί ὅπερ προβλέπεται ὑπό τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἤ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Κατά τήν ἀληθῆ δέ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τό ἡμερομίσθιον, ἐφ' οὗ τό ὡς ἄνω Ταμεῖον ὑποχρεοῦται νά ὑπολογίζῃ τάς διαφόρους κατά τό Καταστατικόν αὐτοῦ ἀσφαλιστικάς παροχάς πρός τούς ἠσφαλισμένους του - ὡς ἐν προκειμένῳ τήν σύνταξιν - δέν εἶναι τό ἡμερομίσθιον, ὅπερ πράγματι λαμβάνουσιν οὗτοι παρά τοῦ ἐργοδότου των κατά τήν ἡμέραν τῆς ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἀλλά ἐκεῖνο, τό ὁποῖον ὁρίζουσιν αἱ σχετικαί συλλογικαί συμβάσεις ἤ αἱ ὑπουργικαί ἀποφάσεις (Σ.τ.Ε. 311]1959).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτών, ἐργαζόμενος ὡς ἀρχιλογιστής παρά τῇ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ «Ἀλευροκυλινδράμυλος Γ.Χ.», ἐκέκτητο κατά τόν χρόνον τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐξόδου του 29 ἐτῶν συνολικήν ὑπηρεσίαν. Ἐπί τῇ βάσει δέ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66867]1956 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας «περί τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καί ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων» (φ. 246 β') ὁ ἀντίστοιχος μηνιαῖος μισθός τοῦ αἰτοῦντος ἀνήρχετο εἰς δραχμάς 2.450. Ὀρθῶς καί νομίμως ἔθεν ὑπό τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διά τόν ὑπολογισμόν τῆς μηνιαίας συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ μισθός οὗτος, κατά τά ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, καί οὐχί ὁ μισθός, ὃν πράγματι ἐλάμβανεν ὑπό τοῦ ἀνωτέρω ἐργοδότου του, ὁ δέ τά ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος ἀκυρώσεως ἐλέγχεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἐσφαλμένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις πρός ἐξεύρεσιν τοῦ ἡμερομισθίου, διά τόν προσδιορισμόν τῆς συντάξεως προέβη εἰς τήν διαίρεσιν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ διά τοῦ ἀριθμοῦ 30 καί οὐχί τοῦ ἀριθμοῦ 25, ἤτοι τοῦ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐρ-

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ὑπαγωγὴ τῶν γενικῶν διευθυντῶν κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν προσώπων τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου σὺχὶ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα εἰς νόμον 3868]1958 περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μισθωτῶν : Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθέντων ἡμῖν ἐρωτημάτων σχετικῶς μὲ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868]1958 «περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Ταμείου Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν» τῶν γενικῶν διευθυντῶν, διευθυντῶν, ἐντεταλμένων συμβούλων καὶ διοικητῶν Ἑταιρειῶν καὶ συνεταιρισμῶν, γνωρίζομεν τὰ ἀκόλουθα, συμφώνως καὶ πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 17082]21.10.1959 ἔγγραφον τοῦ Ο.Α.Α.Α.

Ὡς γνωστόν, προϋπόθεσις ὑπαγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868]1958 εἶναι ἡ παροχὴ ὑπὸ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἑκάστοτε προσώπου ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐκ τῶν περὶ ὧν ἀνωτέρω συνεπῶς προσώπων μόνον οἱ γενικοὶ διευθυνταὶ καὶ οἱ διευθυνταὶ ὑπάγονται εἰς τὰς προμνησθείσας διατάξεις, ἐφ' ὅσον αἱ ἀμοιβαὶ των φορολογοῦνται κατὰ τὴν ΣΤ' κατηγορίαν, διότι ἡ συνδέουσα αὐτοὺς πρὸς τὰς Ἑταιρείας καὶ τοὺς Συνεταιρισμοὺς σχέσις τυγχάνει τοιαύτης ἐξηρτημένης ἐργασίας, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἐντεταλμένοι σύμβουλοι καὶ οἱ διοικηταί, οἵτινες συνδέονται μετὰ τῶν Ἑταιρειῶν ἢ Συνεταιρισμῶν διὰ σχέσεως ἐντολῆς.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ σημειοῦμεν, ὅτι τόσον εἰς τὴν περὶ ἧς ἀνωτέρω περίπτωσιν, ὅσον καὶ εἰς πᾶσαν γενικῶς περίπτωσιν παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑφίσταται ὑποχρέωσις ὑπαγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868]1958 καὶ ἂν ἔτι ἡ παρεχομένη ἐξηρτημένη ἐργασία δὲν συνιστᾷ τὸ κύριον ἐπάγγελμα τοῦ παρέχοντος ταύτην, διότι τοιαύτη προϋπόθεσις δὲν τίθεται ἐν τῷ νόμῳ.

Οὕτω καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν πρόσωπον, παρέχον κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀνεξάρτητον ἐργασίαν (π.χ. τυγχάνει ἔμπορος) ἢ ἐργασίαν, δι' ἣν συνδέεται διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου (π.χ. τυγχάνει δημόσιος ὑπάλληλος), παραλλήλως πρὸς τὴν κυρίαν ταύτην ἀπασχόλησίν του κέκτηται καὶ ἑτέραν παρεπομένην τοιαύτην, ἥτις συνιστᾷ σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπάγεται διὰ τὴν δευτέραν ἀπασχόλησίν του εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868]1958, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἀπασχόλησις αὕτη δὲν εἶναι εὐκαιρική. Ἡ ἐπ' εὐκαιρίᾳ διὰ μεμονωμένων, ἐκτάκτων ἢ τυχαίων ἐνεργειῶν ἀπασχόλησις προσώπου τινός, οὐτινος τὸ κύριον ἐπάγγελμα συνίσταται εἰς τὴν παροχὴν ἀνεξαρτήτου ἐργασίας ἢ τοιαύτης σχέσεως δημοσίου δικαίου, δὲν δύναται νὰ θεμελιώσῃ ὑπαγωγὴν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868]1958 *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 68]166]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)*.

Ἀναγκαστικοὶ διαχειρισταὶ ἐπιχειρήσεων ἐν σχέσει πρὸς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν : Κοινοποιοῦμεν, ὡς ἔχει, τὴν ὑπ' ἀριθ. 551]17.6.1960 (ἀριθ. πρωτ. 100894]22]17.6.1960) γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (Τμῆμα Γ'), ἣν ἀποδεχόμεθα.

Συμφώνως πρὸς τὴν γνωμοδότησιν ταύτην οἱ διοριζόμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναγκαστικοὶ διαχειρισταὶ ἐπιχειρήσεως δὲν συνδέονται μετ' αὐτῆς διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλὰ τυγχάνουσιν ἄμεσοι ἀντιπρόσωποι, δυνάμει τοῦ νόμου, τοῦ ἐργοδότου, ὡς καὶ οἱ σύνδικοι.

Κατὰ συνέπειαν οὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν παρ' ἡμῖν ἀσφάλισιν *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 72]171]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)*.

Ἀριθ. γνωμοδ. 551]100894]22]17.6.1960

1) Κατὰ τὰ προκύπτοντα ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 878 καὶ 997 ἕως 997 Π' τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας (ν. 2810]1954) δι' αὐτῶν θεσπίζεται, ὅτι ἐπὶ χρηματικῶν χρεῶν δύναται νὰ γίνῃ ἐκτέλεσις καὶ δι' ἀναγκαστικῆς διαχειρίσεως ἀκινήτων ἢ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ὀφειλέτου, ὅτι ἡ ἀναγκαστικὴ διαχείρισις ἐπιβάλλεται κατόπιν ἀδείας τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ δανειστοῦ, ὅτι διαχειριστὴς διορίζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου πρόσωπον κεκλημένον, προτιμωμένων τῶν ἀσκούντων τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα, ὅτι δύναται νὰ διορισθῇ καὶ αὐτὸς ὁ ὀφειλέτης καὶ συνεπῶς καὶ ὁλόκληρον διοικητικὸν συμβούλιον, ἂν ὑπόκειται θέσις ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν ἀνωνύμου ἑταιρείας, ὅτι οὗτος ἐνεργεῖ πάσας τὰς ἐνδεικνυομένας εἰς τὴν τακτικὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἀκινήτου ἢ τῆς ἐπιχειρήσεως πράξεις, νὰ ἐνεργῇ πᾶσαν δικαιοπραξίαν, νὰ ἐνάγῃ καὶ ἐνάγεται, ὅτι ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις ἐγγράφεται εἰς τὰ βιβλία κατασχέσεων, ὅτι ὁ διαχειριστὴς (997 Θ') ὑποχρεοῦται εἰς ὑποβολὴν ἐτησίως καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς διαχειρίσεως ἐγγράφου λογοδοσίας περὶ αὐτῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην καὶ τοὺς δανειστάς, ὅτι εἶναι ὑπεύθυνος εἰς ἀποζημίωσιν ἔναντι τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν δανειστῶν καὶ ὅτι τέλος ὁ διαχειριστὴς δικαιοῦται ἀμοιβῆς καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν.

2) Αἱ διατάξεις αὗται, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη-

γασίας κατὰ μῆνα, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, διότι ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι πράγματι τὸ ποσὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ διηρέθη διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 25 καὶ οὐχὶ τοῦ ἀριθμοῦ 30 (*).

(*) Ἴδετε σχετικῶς καὶ Σ.Ε. 985]1958, ΕΕΔ 17, 855.

σαν, προσδιορίζουν μέν τήν έκτασιν καί τό περιεχόμενον τής δημιουργουμένης διά τοῦ διορισμοῦ παρά τοῦ Δικαστηρίου σχέσεως, ἀλλά δέν ἐπάγονται καί τόν νομικόν αὐτῆς χαρακτηρισμόν. Εἶναι ὅθεν αὕτη ἐξεταστέα καθ' ἑαυτήν καί κατά τά συγκροτοῦντα ταύτην στοιχεῖα.

Παρά τῇ σχέσει ταύτῃ ἀπουσιάζουν ἐντελῶς τά φυσιογνωμικά στοιχεῖα τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καί δή δέν ὑφίσταται ἔννομος σχέσις, ἔχουσα ὡς ἀντικείμενον ἐργασίαν τοῦ ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ ὑπό τήν παραδεδεγμένην ἔννοιαν τῆς παροχῆς ταύτης κατ' ἐπάγγελμα (B a r a s s i, Il Diritto del Lavoro, τομ. I. (1949), σελ. 204—205), δέν ὑφίσταται καί' ἀνάγκην ἐξάρτησις, ἥτις ὑπάρχει, ὅταν ἀντικείμενον τῆς σχέσεως εἶναι τοιαύτη ἐργασία, ἐλλείποντος παντός συμβατικοῦ δεσμοῦ ἐν προκειμένῳ.

Κατ' ἔναντι τῆς ἐπιχειρήσεως διά τῆς καταλύσεως τοῦ φορέως ταύτης ἀπό τῆς θέσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπό ἀναγκαστικήν διαχείρισιν, ἤτοι ὑπό καθεστώς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, ὑφίσταται ὑπεροχή καί αὐτονομία βουλήσεως τοῦ ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ, ὅστις τάς ἐξουσίας του ἔλκων ἐκ τοῦ νόμου καί τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι αὐτόχρημα ἐντολοδόχος, μέ ἐξουσίας κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως καί ἀναφερομένας εἰς τήν τακτικήν ἐκμετάλλευσιν ταύτης (ἤ τοῦ ἀκινήτου), ὡς τοιοῦτος δέ ὁ ἀναγκαστικός διαχειριστής, κατά προσήκοντα χαρακτηρισμόν, τυγχάνει οὐχί ὄργανον τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλ' ἄμεσος ἀντιπρόσωπος δυνάμει τοῦ νόμου ὡς καί ὁ σύνδικος (*Βάλληνδα*, Ἀστικόν Δίκαιον, ὑπ' ἄρθρον 211).

Ὁ παρά τῷ Ι.Κ.Α. Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους
Α. Καλλέργης

Ἀσφάλισις εἰς τό Ι.Κ.Α. τῶν εἰδικῶν συνεργατῶν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ : Κοινοποιοῦμεν κατωτέρω, ὡς ἔχει, τήν ὑπ' ἀριθ. 694]103127]110]1.8.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, πρός τό περιεχόμενον τῆς ὁποίας συμφωνοῦμεν, καί συμφώνως πρός τήν ὁποίαν, ἐν ἀντιθέσει πρός τά ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 40]1960 (ἀριθ. πρωτ. 17465]7) ἐγκυκλίῳ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καί Δημοσίων Ἔργων ὑποστηριζόμενα, ἡ συνδέουσα τά δυνάμει τοῦ ἀπό 10.2.1951 β. δ]τος προσλαμβανόμενα πρόσωπα μετά τοῦ Δημοσίου σχέσις τυγχάνει τοιαύτη παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας. Κατά συνέπειαν δέον ὅπως μεριμνήσητε διά τήν ἀσφαλιστικήν τακτοποίησιν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων, ἐφ' ὅσον δι' ἕνα ἕκαστον τούτων πληροῦνται καί αἱ λοιπαί προϋποθέσεις τοῦ νόμου. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 79]178]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρός τά Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)***.

Ἀριθ. γνωμοδ. 694]103127]110]1.8.1960

Διά τοῦ ἄρθρου 18 § 2 τοῦ β.δ. 10]15 Φεβρουαρίου 1951 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ» ὁρίζονται τά ἑξῆς: «Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, μετά γνώμην τοῦ κατά τό ἄρθρον 32 Συμβουλίου Διαχειρίσεως τοῦ Ὑπουργείου, ἐπιτρέπεται ἡ χρησιμοποίησις ὡς εἰδικῶν συνεργατῶν προσώπων, δυναμένων ὡς ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς καταρτίσεως, ἐπαγγελματικῆς ἀσχολήσεως ἤ πείρας νά συντρέξωσι τό ἔργον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διά τῆς ἀναθέσεως αὐτοῖς τῆς ἐκτελέσεως μελετῶν, ἐρευνῶν, ἐργασιῶν ἤ τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν, συναφῶν πρός τό ἐπιδιωκόμενον σκοπόν ἤ ἀναγκαίων διά τήν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ. Ἡ ἀμοιβή τῶν προσώπων τούτων καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καί' ἀποκοπήν ἤ μονάδα ἐργασίας ἤ μονάδα χρόνου, μετά γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοχειρίσεως, καταρτιζομένων μετά τούτων συμβάσεων ἰδιωτικοῦ δικαίου».

Βάσει τῆς διατάξεως ταύτης προσληφθησαν λογισταί καί δακτυλογράφοι, ὡρίσθη δέ ἐν τῇ σχετικῇ συμβάσει ἀφ' ἑνός ἡ ἔναντι τῆς ἐργασίας των ταύτης ἀμοιβή αὐτῶν καί ἀφ' ἑτέρου, ὅτι οὗτοι ὑπάγονται εἰς τάς διατυγάς τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, ὡς καί τῶν πρός ταῦτα ἐξουσιοδοτουμένων ὑπαλλήλων, οἵτινες ἀσκοῦσι τόν πάσης φύσεως ἔλεγχον βάσει εἰδικωτέρων ὁδηγιῶν καί ἐντολῶν. Ὅθεν ἡ ὑπό τάς προϋποθέσεις ταύτας παροχή τῆς ἐργασίας αὐτῶν εἶναι ἐξηρτημένη, κατά τήν τοῦ νόμου ἔννοιαν, ἔναντι ἀμοιβῆς καί τούτῳ τῷ λόγῳ ὑπόκεινται εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., συμφώνως πρός τό ἄρθρον 2 ἐδ. 1 ἀ.ν. 1846]1951, ἀσχέτως τοῦ ἄν ὡς εἰδικοί συνεργάται κατά τήν ἐν ἀρχῇ σημειωθεῖσαν διάταξιν δύνανται νά νοηθῶσιν οἱ λογισταί καί οἱ δακτυλογράφοι, ἤ ἄν ἡ φύσις τῆς ἐργασίας αὐτῶν δύναται νά ἀποτελέσῃ τό περιεχόμενον ἀνεξαρτήτου παροχῆς ἐργασίας ἔναντι ἀμοιβῆς.

Ὁ Εἰσηγητής Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους
Π. Σοφιανόπουλος

Ἀσφάλισις τῶν μαιῶν εἰς τό Ι.Κ.Α.: Συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 11.12.1957 β.δ]τος, δημοσιευθέντος εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 4]7.1.1958 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Α'), δύνανται νά ἀσφαλίζωνται προαιρετικῶς εἰς τό Τ.Σ.Α.Υ. διά τόν κλάδον συντάξεως οἱ μαῖαι, αἱ ἀσκοῦσαι νομίμως ἐν Ἑλλάδι τό ἐπάγγελμά των.

Συνεπῶς αἱ τυχόν ἀσφαλιζόμεναι παρ' ἡμῖν λόγῳ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας μαῖαι ἐπιλέγουσαι τήν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Σ.Α.Υ., δέον ὅπως ἐξαιροῦνται τῆς παρ' ἡμῖν ἀσφαλίσεως συντάξεως, ἀφ' ἧς γνωστοποιεῖται ἡμῖν ὑπό τοῦ Τ.Σ.Α.Υ., ὅτι αὗται ἠσφαλίσθησαν παρ' αὐτῷ. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 71]170]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρός τά Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)***.

Ἀσφάλισις κατά τῆς ἀνεργίας καί στρατεύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Μ.Ο.Μ.Α. καί τῶν μαθητῶν τεχνιτῶν τούτων.—Τρόπος ἐπεκτάσεως τῆς παρά τῷ Ὀργανισμῷ Ἀνεργίας ἀσφαλίσεως ἐπί κατηγοριῶν μισθωτῶν.—Διανεμητικός Λογαριασμός Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν : 1) Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τό ὑπ' ἀριθ. 9603]16.6.1960 ἔγγραφον τοῦ Ο.Α.Α.Α. γνωριζομεν, ὅτι διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 18050]2551]15.8.1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπήχθη εἰς τήν ἀσφάλισιν κατά τῆς ἀνεργίας τό προσωπικόν τῶν Μ.Ο.Μ.Α., ὡς καί οἱ μαθηταί - τεχνῖται τούτων ἀπό τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἀνεξαρτήτως τόπου ἐν τῇ χώρᾳ ἀπασχολήσεώς των καί ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι τά πρόσωπα ταῦτα ὑπάγονται εἰς

τὴν παρ' ἡμῖν ἀσφάλισιν ἀσθενείας. Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς ἀπὸ 26.5.1960 ἀποφάσεως τὸν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ο.Α.Α.Α. (συν. 405η) ἐπεξέτεινε τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου στρατεύσεως εἰς τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω πρόσωπα καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις. Ἀμφότεραι αἱ κατὰ τὰ ἄνω περιπτώσεις ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως ἀνατρέχουν ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος προσώπων εἰς τὴν παρ' ἡμῖν ἀσφάλισιν ἀσθενείας.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν διὰ τὰ καθ' ὑμᾶς, σημειοῦντες ὅτι ἡ τοιαύτη ἀναδρομικὴ ἀσφάλισις ἀποτελεῖ νομιμοποίησιν τῆς ἤδη χορηγήσασης ἐκ παραδρομῆς παρατύπου τοιαύτης (βλέπε ὑπ' ἀριθ. 16|1960 ἡμετέραν ἐγκύκλιον καὶ λοιπὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας):

II. Συμπληροῦντες ἐπ' εὐκαιρίᾳ, κατόπιν καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 17666|10.3.1960 καὶ 9848|15265|2.7.1960 σχετικῶν ἐγγράφων τοῦ Ο.Α.Α.Α., τὰς μέχρι τοῦδε παρασχεθείσας ὁδηγίας γνωρίζομεν, ὅτι ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας ἐπεκτείνεται περαιτέρω, ὅσον τοπικῶς, ὅσον καὶ κατὰ κατηγορίας προσώπων, μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ μετὰ σχετικὴν γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ (παράγραφος β ἄρθρου 11 ν.δ. 2961|1951), μοναδικὴ δὲ περίπτωσις αὐτοδικαίας περαιτέρω ἐπεκτάσεως τοῦ κλάδου τούτου εἶναι ἐκείνη, καθ' ἣν ἐπεκτείνεται ἡ παρ' ἡμῖν ἀσφάλισις ἀσθενείας δι' ἁπλῆς διευρύνσεως τῶν ὁρίων ὑφισταμένου Ὑποκαταστήματος ἢ Παραρτήματος ἡμῶν, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ συστάσεως νέας τοιαύτης μονάδος (ἄρθρον 26 § 2 Κανονισμοῦ Παροχῶν Ο.Α.Α.Α.). Ἡ ἀσφάλισις τοῦ κλάδου στρατεύσεως, ἐξ ἄλλου, ἐπεκτείνεται αὐτοδικαίως μὲν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν περαιτέρω τοπικῆς ἐπεκτάσεως τοῦ ἡμετέρου Ἱδρύματος (διεύρυνσις περιοχῆς ἢ σύστασις νέας μονάδος), κατόπιν δὲ ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Α.Α. (συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 34 § 1 ἐδάφ. δ' τοῦ ν.δ. 2961|1954), ὁσάκις πρόκειται περὶ κατηγορίας μισθωτῶν ἀπασχολουμένων ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ ἡμετέρου Ἱδρύματος ἢ τοῦ Ο.Α.Α.Α. Ἐν ἀντιθέσει τέλος πρὸς τοὺς ὡς ἄνω δύο κλάδους, διὰ τὸν Διανεμητικὸν Λογαριασμὸν Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν σαφῶς ἐκ τοῦ οἰκείου ν.δ. 3868|1958 προκύπτει, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τούτου εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπεξετάθη καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν καὶ δι' ἅπαντας τοὺς εἰς τὰς διατάξεις τούτου ὑπαγομένους μισθωτούς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰσφορῶν (οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ δικαίωμα ἐπιδοτήσεως, οὗτινος ἡ ἐπέκτασις προβλέπεται σταδιακὴ ὑπὸ τοῦ οἰκείου β.δ. τῆς 26|29.12.1959).

III. Συμφώνως, ὅθεν, πρὸς τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ διαλαμβανόμενα, εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἐπεκτάσεως τῆς παρ' ἡμῖν ἀσφαλίσεως κατὰ κατηγορίας μισθωτῶν καὶ οὐχὶ τοπικῶς ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν μισθωτῶν, δέον διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν κλάδων ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως τοῦ Ο.Α.Α.Α. ὅπως ἐκδίδηται ἀναλόγως σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ, ἐνῷ διὰ τὴν εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐπέκτασιν τοῦ κλάδου τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων οὐδεμία τοιαύτη ἀπόφασις ἀπαιτεῖται, ταύτης χωρούσης αὐτοδικαίως.

Εἰδικώτερον σημειοῦμεν: α) ὅτι τὰ ἀνωτέρω ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κ.Υ.Α. (προσκαιρος ἐκτὸς Κέντρου ἀπασχόλησις κλπ.), τροποποιουμένου τοῦ κοινοποιηθέντος πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 5022|21.1.1960 ἐγγράφου (ἐν τέλει) πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, β) ὅτι τὸ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς προσωπικὸν τῆς Βασιλικῆς Προνοίας δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου ἀνεργίας (ἐγκύκλιοι ὑπ' ἀριθ. 148|1955, 190|1956) καὶ γ) ὅτι τὸ προσωπικὸν τῆς Υ.Σ.Σ.Υ.Ε.Μ. ὑπάγεται καὶ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868|1958 περὶ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 74|180|1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν μισθωτῶν Δημοσίων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν τοῦ Ν.Δ. 3971|1959 κατὰ τὸν χρόνον τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως των: Συμφώνως πρὸς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3971|1959 ν. δ|τος (Φ.Ε.Κ. τ. Α' 187|1959) «περὶ τεχνικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὀργανώσεως τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ διοικήσεως τῆς παιδείας», γνωρίζομεν τὰ ἀκόλουθα:

Οἱ μαθηταὶ τῶν ἐν τῷ διατάγματι ὁριζομένων τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὰς σχολὰς ταύτας φοιτήσεως των ἀσκοῦνται καὶ πρακτικῶς εἰς ἐγκαταστάσεις τῶν σχολῶν τούτων ἢ ἄλλων σχολῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἢ εἰς ἐργοτάξια, ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια τοῦ Δημοσίου, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Ὀργανισμῶν καὶ οἱουδήποτε τύπου κρατικῶν ἐπιχειρήσεων (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε. κλπ.).

Οἱ μαθηταὶ οὗτοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω πρακτικῆς ἀσκήσεως των ἀσφαλίζονται παρ' ἡμῖν, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ἄνω διατάγματος, μόνον διὰ τὰς περιπτώσεις ἀτυχήματος καὶ ἀσθενείας, ἤτοι διὰ πάσας τὰς παροχὰς τῶν κλάδων ἀσθενείας εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος, ἐκ δὲ τῶν παροχῶν τοῦ κλάδου ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου μόνον διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ θανάτου. Ὅθεν ὁ χρόνος τῆς τοιαύτης ἀσφαλίσεως των δὲν ὑπολογίζεται διὰ τὴν δημιουργίαν προϋποθέσεων πρὸς λῆψιν συντάξεως λόγῳ γήρατος.

Πρὸς ἀποφυγὴν συνυπολογισμοῦ τοῦ ἀνωτέρω χρόνου ἀσφαλίσεως διὰ τὴν δημιουργίαν προϋποθέσεων πρὸς λῆψιν συντάξεως λόγῳ γήρατος τὰ χορηγούμενα εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μαθητὰς βιβλιάρια ἀσφαλίσεως δέον νὰ ἐπισημαίνωνται διὰ σφραγῖδος, ἀναγραφούσης τὴν ἔνδειξιν «Ἀσφάλισις μαθητῶν τεχνιτῶν - ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ν.δ. 3971|1959», ὁ ἐν αὐτοῖς δὲ ἀναφερόμενος χρόνος ἀσφαλίσεως μὴ ἀνακεφαλαιοῦται ἐν περιπτώσει ἀντικαταστάσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν τούτων βιβλιαρίων.

Αἱ διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφάλισιν εἰσφοραὶ δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας θὰ ὑπολογίζωνται εἰς ποσοστὸν 17 ο|ο (ἀσφαλιστρον ἀσθενείας καὶ συντάξεως) ἐπὶ τοῦ 1|10 τοῦ τεκμαρ-

τοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἐμπίπτει τὸ ἑκάστοτε προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ἐφ' ὁλοκλήρου δὲ τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσφορῶν τούτων θὰ βαρύνεται ὁ ἐργοδότης αὐτῶν.

Ἡ ἀσφάλισις τῶν περὶ ὧν ἀνωτέρω μαθητῶν διὰ τοὺς κλάδους ἀνεργίας, στρατεύσεως, Δ.Α.Ο.Ε.Μ. καὶ Ο.Ε.Κ. διέπεται ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν διὰ τὴν τοιαύτην ἀσφάλισιν διατάξεων, τελεῖ δὲ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ μαθητευομένου καὶ οὐχὶ ταῦ μαθητοῦ (ἀπασχόλησις εἰς ἐπιχειρήσεις κλπ. καὶ οὐχὶ εἰς ἐγκαταστάσεις σχολῶν). *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 76[183]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν τῶν ἀπολυομένων ὑπὸ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν λόγῳ πειθαρχικῶν παραπτωμάτων: Ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 8[29.1.1959 ἡμετέραν ἐγκύκλιον σχετικῶς μὲ τὴν ἐπιδότησιν τῶν ἀπολυομένων ὑπὸ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν λόγῳ πειθαρχικῶν παραπτωμάτων μισθωτῶν παρέχομεν τὰς ἀκολούθους νεωτέρας ὁδηγίας εἰς συμπλήρωσιν ταύτης:

α) Προκειμένης ἐπιδοτήσεως μισθωτοῦ, ἀπολυθέντος παρὰ Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας ἐξ ἀφορμῆς πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, ἀπουσιῶν κλπ., δέον νὰ ἐρευνᾶται, ἐὰν ἔλαβε χώραν καταβολὴ τῆς εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ὑπηρεσιῶν τούτων ὀφειλομένης λόγῳ ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως (Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976[1947), ἐν καταφατικῇ δὲ περιπτώσει ἡ ἁρμοδία ὑμῶν Ὑπηρεσία δέον νὰ χωρῇ, πληρουμένων βεβαίως καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ νόμον προϋποθέσεων, εἰς τὴν ἐπιδότησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἄνευ τηρήσεως τῆς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 8[29.1.1959 ἡμετέρᾳ ἐγκυκλίῳ ἀναφερομένης διαδικασίας, καθ' ὅσον διὰ τῆς καταβολῆς τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως τεκμαίρεται, ὅτι ἡ γενομένη ἀπόλυσις δὲν ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ μισθωτοῦ.

β) Ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως, ὡς ἀνωτέρω, ἄνευ καταβολῆς τῆς σχετικῆς ἀποζημιώσεως δέον νὰ ἐρευνᾶται, ἐὰν ὁ ἐνδιαφερόμενος διεξεδίκησε δικαστικῶς ταύτην, ὁπότε ἡ ἔκδοσις τῆς περὶ ἐπιδοτήσεως ἀποφάσεως δέον νὰ ἀναβάλληται μέχρις ἐκδόσεως τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἥτις, ἐφ' ὅσον εἶναι ὑπὲρ τοῦ ἠσφαλισμένου (ἐπιδίκασις ἀποζημιώσεως τῶν 956 καὶ 976[1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου), δέον νὰ ἐπιφέρῃ τὰ αὐτὰ ὡς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον α' τῆς παρούσης ἀποτελέσματα.

γ) Τέλος εἰς ἃς περιπτώσεις διὰ τὴν λόγῳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος κλπ. ἀπόλυσιν μισθωτοῦ δὲν καταβάλλεται ἡ ὡς ἄνω ἀποζημίωσις δέον νὰ ἀπορρίπτεται ἡ ἐπιδότησις, δυναμένου τοῦ ἠσφαλισμένου νὰ προσφεύγῃ δι' ἐνστάσεως εἰς τὴν παρ' ἡμῖν Ε.Ε.Δ.Δ. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 29[1960 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας πρὸς τὰς Τοπικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

Καταβολὴ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μέσῳ ἐργοδοτῶν: Γνωρίζομεν, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 30.6.1960 διὰ τῆς ὑπ' 3715[1960 ἀποφάσεως του, ἑρμηνεύον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Δ.Α.Ο.Ε.Μ., ἐδέχθη, ὅτι ἡ μέσῳ τῶν ἐργοδοτῶν καταβολὴ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων χωρεῖ, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπασχολοῦν πέντε (5) καὶ ἄνω μισθωτούς, οἵτινες τυγχάνουν καὶ δικαιοῦχοι οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, ἄλλως τὸ ἐπίδομα δέον νὰ καταβάλληται μέσῳ τῶν οἰκείων Κέντρων πληρωμῆς.

Παράδειγμα: Ἐργοδότης τις ἀπασχολεῖ δέκα (10) μισθωτούς, ἐξ ὧν μόνον οἱ τέσσαρες εἶναι δικαιοῦχοι οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος. Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος θὰ γίνῃ μέσῳ τῶν Κέντρων πληρωμῆς καὶ οὐχὶ μέσῳ τοῦ ἐργοδότου, διότι οἱ δικαιοῦχοι εἶναι κάτω τῶν πέντε *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 27[1960 τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας πρὸς τὰς Τοπικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)*

Παραγραφὴ ἀξιώσεως πρὸς εἴσπραξιν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος καὶ καταβολὴ τούτου διὰ χρόνον προγενέστερον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως: Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως πρὸς εἴσπραξιν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος διετυπώθησαν ἡμῖν ὑπό τινων Ὑπηρεσιῶν ἐρωτήματα, παρὰ τὰς μέχρι τοῦδε δοθείσας πρὸς τοῦτο ὁδηγίας (Ἐγκύκλ. 44 Κεφ. Ζ' καὶ συμπληρωματικὴ ταύτης 15[1960), καὶ πρὸς ἄρσιν πάσης ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀμφιβολίας παραθέτομεν κατωτέρω σχετικὰς ἐπεξηγηματικὰς ὁδηγίας:

1. Διάταξις σχετική:

Τὸ περὶ παραγραφῆς ἄρθρον 17 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Δ.Α.Ο.Ε.Μ., ὡς τοῦτο διετυπώθη μετὰ τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 89 Φ.Ε.Κ. τῆς 25.2.1960, τεύχους Β', δημοσιευθεῖσαν διόρθωσιν ἡμαρτημένων (*), ἔχει ὡς ἑξῆς:

Παραγραφή.

1) Πᾶσα ἀξίωσις, ἀπορρέουσα ἐκ δικαιώματος οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, παραγράφεται μετὰ ἑξάμηνον ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ παρόντος ἡ εἴσπραξις τοῦ ἀντιστοίχου ποσοῦ ἦτο δυνατή, ἐφ' ὅσον ὁ δικαιοῦχος ἐνήργει κατὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι ὁριζόμενα.

2) Ὁ περὶ οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος χρόνος παραγραφῆς ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἐκ μέρους ἐργοδοτῶν, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 8 - 9, ἀναζήτησιν τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβληθέντων ἐπιδομάτων, συμπληροῦται δὲ ἅμα τῇ συμπληρώσει ἑξαμήνου ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ τριμήνου, ὅπερ ἀφορᾷ τὸ ἀναζητητέον ποσόν.

3) Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει καταβάλλεται ἀναδρομικῶς ἐπίδομα διὰ χρόνον μεῖζονα τῶν ἓξ (6) μηνῶν, οἵτινες προηγοῦνται τοῦ ἡμερολογιακοῦ τριμήνου τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος αἰτήσεως.

2. Παραγραφὴ ἀξιώσεως ἐπὶ ἀπαιτητῶν ἐπιδομάτων:

Διὰ τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 112.

τούτου ὁρίζεται, ὅτι ὁ δικαιοῦχος ἔχει ἑξάμηνον προθεσμίαν πρὸς εἰσπραξιν τοῦ ἐπιδόματος τοῦ, ἀφ' ἧς τοῦτο κατέστη ἀπαιτητόν, ἤτοι ἀφ' ἧς οὗτος ἠδύνατο νὰ εἰσπράξῃ τοῦτο.

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς γνωστόν, τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα καταβάλλονται ἀνὰ τρίμηνον, ἕπεται, ὅτι ἡ τοιαύτη προθεσμία δι' ἕκαστον τρίμηνον ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ τριμήνου μηνός. Τοῦτο ὅμως ἰσχύει μόνον ἐφ' ὅσον τὸ ἐπίδομα τίθεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δικαιοῦχου.

Ἄλλως, ἤτοι ἐὰν τοῦτο τίθεται εἰς τὴν διάθεσίν του βραδύτερον, καθορίζεται τ.ἔ. διαφορετικὴ ἡμερομηνία πληρωμῆς του, ὁ χρόνος τῆς παραγραφῆς τρέχει ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης.

Παράδειγμα 1ον: Διὰ τὴν πληρωμὴν ἑνὸς τριμήνου:

Διὰ τὴν ἀπόληψιν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος τοῦ δευτέρου τριμήνου τοῦ 1960 (περιόδος 1.4.1960 - 30.6.1960) ἡ ἑξάμηνος προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1.7.1960 καὶ λήγει τὴν 1.1.1961.

Τοῦτο προυποθέτει, ὅτι ὁ δικαιοῦχος ἠδύνατο νὰ εἰσπράξῃ τὸ ἐπίδομα τοῦ δευτέρου τριμήνου 1960 ἀπὸ 1.7.1960.

Ἐὰν εἷς τὸν ἴδιον δικαιοῦχον, ἀντὶ τῆς 1.7.1960, ὁρίζετο ὡς χρονολογία πληρωμῆς τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ ἡ 15.7.1960, ὁ χρόνος τῆς παραγραφῆς θὰ συνεπληροῦτο τὴν 15.1.1961 (θὰ ἠδύνατο δηλαδὴ μέχρι καὶ τῆς χρονολογίας ταύτης νὰ εἰσπραχθῇ τὸ ἐπίδομα τοῦτο).

Παράδειγμα 2ον: διὰ τὴν πληρωμὴν περισσοτέρων τοῦ ἑνὸς τριμήνων:

Εἰς μισθωτόν τινα ἀνεγνωρίσθη τὸ πρῶτον τὸ δικαίωμά του τὴν 2.4.1960 καὶ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ἠδύνατο νὰ εἰσπράξῃ οὗτος τὸ εἰς τὴν διάθεσίν του τεθὲν ποσόν.

Ὁ χρόνος τῆς ἑξαμήνου παραγραφῆς ἄρχεται, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, ἀπὸ 2.4.1960 καὶ συμπληροῦται τὴν 2.10.1960, ἀφορᾷ δὲ οὐ μόνον τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1960, ἀλλὰ καὶ τὸ τέταρτον τρίμηνον τοῦ 1959 (περιόδος 1.10.1959 - 31.12.1959), διότι καὶ τὸ ποσὸν τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ τρίμηνον τοῦτο τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δικαιοῦχου τὸ πρῶτον τὴν 2.4.1960.

Τοῦτ' αὐτὸ θὰ συμβῇ διὰ πάντα ὑποβαλόντα αἴτησιν περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματός του μέχρι τῆς 30.6.1960.

Παράδειγμα 3ον: Μισθωτός, ὑποβαλὼν αἴτησιν τὴν 30.6.1960, δι' ὃν καθωρίσθη ἡμερομηνία πληρωμῆς του ἡ 1.7.1960, δύναται νὰ εἰσπράξῃ ὁλόκληρον τὸ ποσόν, τὸ ἀντιστοιχοῦν καὶ εἰς τὰ τρία τρίμηνα (4ον 1959, 1ον 1960, 2ον 1960) ἀπὸ 1.7.1960 καὶ μέχρι τῆς 1.1.1961.

3. Παραγραφὴ ἀξιώσεων ἐργοδοτῶν ἐναντι Δ.Α.Ο.Ε.Μ.

Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ προκειμένου περὶ τοῦ χρόνου παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ καταβληθέντων ἐπιδομάτων εἰς τοὺς μισθωτούς του, ἤτοι ἰσχύει καὶ ἐν προκειμένῳ ἑξάμηνος χρόνος παραγραφῆς, ὅστις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου τοῦ ἡμερολογιακοῦ τριμήνου μηνός, ἐφ' ὅσον οὗτος ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας ἠδύνατο νὰ ἀναζητήσῃ παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ τὸ παρ' αὐτοῦ ὡς οἰκογενειακὸν ἐπίδομα καταβληθὲν ποσόν, ἄλλως ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο.

4. Ἀναδρομικὴ καταβολὴ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων

Διὰ τῆς παραγράφου 8 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει καταβάλλεται οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἀναδρομικῶς διὰ πλείονα τῶν δύο τριμήνων, ἅτινα προηγοῦνται τοῦ ἡμερολογιακοῦ τριμήνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑποβάλλεται ἡ αἴτησις.

Ἐν ἄλλοις λόγοις μισθωτός, ὑποβάλλων αἴτησιν ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἑνὸς ἡμερολογιακοῦ τριμήνου, δύναται νὰ εἰσπράξῃ καὶ τὰ δύο προηγούμενα τούτου ἡμερολογιακὰ τρίμηνα.

Παράδειγμα 1ον: Μισθωτὸς τις ὑποβάλλει αἴτησιν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δευτέρου τριμήνου 1960 (χρονικὴ περίοδος 1.4.1960 - 30.6.1960). Οὗτος δύναται νὰ εἰσπράξῃ, ἐκτὸς τοῦ δευτέρου τριμήνου, καὶ τὰ δύο πρὸ τούτου τρίμηνα, ἤτοι τὸ 4ον τοῦ 1959 καὶ τὸ 1ον τοῦ 1960.

Παράδειγμα 2ον: Μισθωτὸς τις ὑποβάλλει τὸ πρῶτον αἴτησιν τὴν 31.8.1960 (χρονικὴ περίοδος τρίτου τριμήνου 1960). Δύναται νὰ εἰσπράξῃ καὶ τὰ δύο πρὸ αὐτοῦ τρίμηνα, ἤτοι τὸ δεύτερον τοῦ 1960 καὶ τὸ πρῶτον τοῦ 1960, ἐπέρχεται δὲ στέρησις τοῦ ἐπιδόματος τοῦ τετάρτου τριμήνου 1959 ἀκεραίου λόγῳ παραγραφῆς. Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἡ εἰσπραξις τῶν ἐπιδομάτων τούτων δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁρισθείσης προθεσμίας. Ἐὰν τοιοῦτόν εἰς τὸ τελευταῖον παράδειγμα ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δικαιοῦχου τὸ σχετικὸν ποσὸν τὴν 5.9.1960, ἡ πρὸς εἰσπραξιν προθεσμία τῶν ὡς ἄνω δύο τριμήνων λήγει τὴν 5.3.1961.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα παραγραφῶν καὶ προθεσμιῶν ἰσχύουν αἱ ἀντίστοιχοι διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν αἷς καὶ αἱ τῶν ἄρθρων 255 - 257 περὶ ἀναστολῆς καὶ ἄρθρου 260 καὶ ἑξῆς περὶ διακοπῆς τῆς παραγραφῆς (***Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 26]1960 τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας πρὸς τὰς Τοπικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.***).

Ἐξαίρεσις ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως τῶν σιμιτεργατῶν: Κοινοποιοῦμεν, ὡς ἔχει, τὴν ὑπ' ἀριθ. 932]1960 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (*), δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι οἱ σιμιτεργάται ἐξομοιοῦνται ἀσφαλιστικῶς πρὸς τοὺς ἀρτεργάτας.

Ὅθεν, τροποποιοῦντες τὰς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 267]1958 ἐγκυκλίου διαταγῆς μας παρασχεθείσας ὁδηγίας, καθ' ὃ μέρος αὗται ἀφοροῦν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν σιμιτεργατῶν, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 3631]1956, δι' ὧν ὑπήχθησαν ἀπὸ 1.1.1957 εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ., ἐξαιρεθέντες τῆς παρ' ἡμῖν ἀσφαλίσεως, οἱ ἐλεύθεροι ἀρτεργάται, οἱ μὴ ἐφοδιασμένοι δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν σιμιτεργατῶν (***Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 77]184]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.***).

(*) Ἴδετε ΕΕΔ 19, σελ. 800.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΝΥΚΤΕΡΙΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): *Ἐὰν αἱ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν διατάξεις ἰσχύωσιν ἐπὶ τοῦ θήλεος προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος (Ο.Τ.Ε.).*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 659|1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Τρ. Κοντογιαννόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Κ. Τσαγκαράκης*, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Ὁ Ὀργανισμὸς Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος (Ο.Τ.Ε.) ἀποτελεῖ, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.Δ. 1049|1949 (Ε.Κ. 195), ἐπιχείρησιν ἰδιοτύπου λειτουργούσαν ὑπὸ μορφὴν ἀνωνύμου ἑταιρείας, μοναδικὸν δ' ἔχουσαν μέτοχον τὸ Δημόσιον. Περαιτέρω διὰ τῶν ἄρθρων 8 καὶ 20 τοῦ αὐτοῦ Ν. Δ., ὡς ταῦτα συνεπληρώθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ.ν. 1944|1951 (Ε.Κ. 267) καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.Δ. 2459|1953 (Ε.Κ. 185) παρεσχέθη εἰς τὴν Διοίκησιν ἡ ὡρισμένη καὶ εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις, ὅπως αὕτη διὰ Β. Δ|γματος μέν, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, κυρώσῃ τὸν Γενικὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. (ὅπερ καὶ πράγματι ἐγένετο, ἐκδοθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ἀπὸ 18|8|1953 Β.Δ., Ε.Κ. 216), δι' ἀποφάσεως δὲ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Συγκοινωνιῶν ἐγκρίνῃ τὸν ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. συνιασάμενον «Ὑπηρεσιακὸν Ὀργανισμόν». Πράγματι δέ, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως, κατηρτίσθη ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 107841|31|7|1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Συγκοινωνιῶν ἐγκριθεὶς «Εἰδικὸς Κανονισμὸς ὡρῶν ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.», κοινοποιηθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36|19|9|1957 ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ. Συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἐν λόγῳ Εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 5-7 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ διὰ τοῦ ἀνωτέρω β. δ|γματος κυρωθέντος Γεν. Κανονισμοῦ, τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Τ.Ε. ὑποχρεοῦται, κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ εἰδικώτερον καθοριζόμενα, εἰς παροχὴν ἐργασίας ἡμερησίας, νυκτερινῆς, ὡς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας.

Προφανὲς εἶναι, ὅτι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ὧν ἡ θέσπισις δικαιολογεῖται λόγῳ τῆς ἰδιαζούσης φύσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀσκουμένης ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας, αἱ ἐπιβάλλουσαι τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς ἐργασίας κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας καὶ εἰς τὸ θῆλυ προσωπικόν, τυγχάνουσιν ἔγκυροι καὶ ἰσχυραί. Τελοῦσι δὲ αὗται ἐν ἁρμονίᾳ καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3924|1959 (Ε.Κ. 1) κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 89|1948 διεθνοῦς συμβάσεως, δι' ἧς ἀνεθεωρήθη παλαιοτέρα τοιαύτη ὑπ' ἀριθ. 41 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἥτις εἶχε κυρωθῇ διὰ τοῦ ἀπὸ 30|31|10|1935 Ν.Δ. (Ε. Κ. 508). Ταυτόσημος δὲ πρὸς ταύτην διάταξις εἶχεν ἤδη θεσπισθῇ διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239|1955 (Ε.Κ. 125). Ὁ ἐν αὐτῇ δὲ ὅρος «ὑπηρεσίαι εὐημερίας», ἀποτελῶν μετάφρασιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ πρωτοτύπου τῆς ὡς ἄνω διεθνοῦς συμβάσεως, νοεῖ προδήλως τὰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, οἵαν συνιστᾷ ἀναμφιβόλως ὁ Ο.Τ.Ε.

Τούτοις συνεπῶς ἀποφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήτος.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΘΕΡΑΠΑΙΝΙΔΩΝ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): *Ἐὰν σύζυγος ἀναπήρου πολέμου, προσληφθεῖσα ὡς θεραπαινὶς τούτου δικαιοῦται μετὰ τὸν θάνατον τούτου ἀποζημιώσεως.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Α' Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 658|1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Α. Ἀλεξίου*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ε. Κουρουσόπουλος, Χ. Γεωργιάπουλος, Π. Σοφιανόπουλος*, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὸ Ν.Δ. 151|1941 (Ε.Κ. 192) ὁρίζει, ὅτι διὰ τὴν περιθαλψιν ὡρισμένων κατηγοριῶν ἀναπήρων πολέμου τοποθετεῖται παρ' αὐτοῖς ἐφ' ὅρου ζωῆς τοῦ ἀναπήρου καὶ ἐπὶ τῇ ὑποδείξει τούτου, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὡς θεραπαινὶς μία γυνή. Ἡ ἀντιμισθία ταύτης ὡρίσθη ἀρχικῶς ἐν τῷ αὐτῷ Ν.Δ., ἀκολούθως δὲ διὰ μεταγενεστέρων διατάξεων.

Τὸ καθεστὼς τοῦτο διετηρήθη καὶ μετὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Ν. 1487|1950 κυρωθέντα Α.Ν. 1324|1949 (Ε.Κ. 326), ὅστις ἐν ἄρθρῳ 59 ὥρισεν, ὅτι «διὰ τοῦ διορισμοῦ θεραπαινίδων εἰς ἀναπήρους πολέμου ρυθμίζονται δι' εἰδικῶν νόμων».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τῆς ὡς εἴρηται προσλήψεως θεραπαινίδος παρ' ἀναπήρῳ πολέμου καταρτίζεται σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας μεταξὺ τοῦ Δημοσίου, ὡς ἐργοδότου, καὶ τῆς θεραπαινίδος τοῦ ἀναπήρου γυναικὸς (βλ. σχετικῶς ὑπ' ἀριθ. 89|1959 ἐγκύκλιον Ι.Κ.Α ἐν ΕΕΔ 18, 667). Ἡ σύμβασις αὕτη, κατὰ τὸ περιεχόμενον ταύτης, χαρακτηριζόμενον ἐκ τῆς φύσεως τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν, προσιδιαζουσῶν μᾶλλον εἰς οἰκόσιτον ὑπηρέτριαν, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς τοι-

αύτη ιδιωτικού δικαίου. Ἡ χρονική διάρκεια τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως εἶναι ἐκ τῶν πρότερων ὡρισμένη, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ ταύτης, συνισταμένων εἰς τὴν παροχὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπηρεσιῶν ἐφ' ὅρου ζωῆς τοῦ παρ' ᾧ τοποθετεῖται ἡ θεραπαινὶς ἀναπήρου κατὰ τὴν σαφῆ ρήτραν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω Ν. Δ. 151|1941 (Α. Κ. ἄρθρον 669 §§ 1 καὶ 2, *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδ. τ. Α' σ. 344, Χ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργ. Δίκ. σελ. 278-279, *Τούση*, Ἐργ. Δίκ. σελ. 345-347).

Ἑπομένως ἡ σύμβασις ἐργασίας λύεται αὐτοδικαίως διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀναπήρου, παρ' ᾧ ἐτοποθετήθη ἡ θεραπαινίς, δεδομένου ὅτι αὕτη προσλαμβάνεται, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ νόμου, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῆς πρὸς ὀνομαστὶ ὡρισμένον ἀνάπηρον πολέμου καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον εὑρίσκεται οὗτος ἐν ζωῇ. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐπελθὼν θάνατος τοῦ ἀναπήρου πολέμου, παρ' ᾧ εἶχε τοποθετηθῇ κατὰ τὰς προμνησθείσας διατάξεις ὡς θεραπαινὶς ἡ σύζυγος τούτου, ἐπενεγκὼν τὴν αὐτοδικαίαν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν παρέχει εἰς ταύτην δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν. Εἰδικώτερον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς οὗτος νῦν ἰσχύει, καὶ τοῦ ἐκτελεστικοῦ τούτου ἀπὸ 16|18|7|1920 Β. Δ., δοθέντος ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τούτων προϋποθέτει ὑποστασιν συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ καταγγελίαν ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου (πρβλ. Α.Π. 247|1959, ΕΕΔ 18, 642, 87|1958, αὐτ. 17, 209, 653|1953, Θέμ. ΞΑ' 517, 183|1951, Θέμ. Ξ Β' 500, Πρ. Ἀθ. 9772|959, 7681|1959, ΕΕΔ 18, 1312, 1081 κ. ἀ.). Αἱ ἀνωτέρω ὅμως προϋποθέσεις οὐδόλως κατὰ τὰ προεκτεθέντα, συντρέχουσιν ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως. Ἀλλ' οὔτε καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 913|1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 955 καὶ 976|1917 πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑφίστατοι δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν ἐν τῇ ὑπ' ὄψιν περιπτώσει, δεδομένου ὅτι καὶ αἱ διατάξεις ταύτων ἐφαρμόζονται ἐπίσης ἐπὶ ἀορίστου χρόνου καὶ οὐχὶ ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας, ὡς ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, συμβάσεως ἐργασίας (βλ. Α.Π. 232|1958, ΕΕΔ 17, 521).

Τούτοις συνεπῶς ἀποφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν αἱ ἡμέραι ἐπιδοτήσεως λόγῳ στρατεύσεως δέον ὅπως λογίζωνται ὡς τοιαῦται ἐν ἀσφαλίσει εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Α' Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 646|1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Ἀλεξίου*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπαζίμης*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Α. Καλλέργης, Χ. Γεωργιόπουλος, Π. Σοφιανόπουλος*, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3054|1952 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ τῶν στρατευομένων μισθωτῶν» (Ε.Κ. 96), διὰ τῆς παραγράφου 1 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ πρὸ τῆς στρατεύσεως αὐτὸν ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, ὡς ἐφέδρων, κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν, τῶν πάσης φύσεως, ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, μισθωτῶν, διὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ἤτοι προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, προαγωγήν, κανονισμὸν συντάξεως κλπ. Διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προβλέπεται, ὅτι διὰ τὴν κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἀναγνώρισιν ὡς συνταξίμου ὑπηρεσίας τοῦ χρόνου στρατεύσεως ὁ Εἰδικὸς Λογαριασμὸς καταβάλλει εἰς τὸν Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως συντάξεων, εἰς ὃν ὑπάγεται ὁ στρατευθεὶς μισθωτός, τὰς κεκανονισμένας εἰσφορὰς ἠσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου, ὑπολογιζομένας, βάσει τῶν διεπουσῶν τὸν οἰκεῖον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν διατάξεων, ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ καταβαλλομένου ἐπιδόματος.

Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις ὁμιλεῖ περὶ καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν εἰς τὸν Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως. Ἐκ τοῦ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ὅμως διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀλλήλας ἑρμηνευομένων, προδήλως διωκομένου σκοποῦ, συνισταμένου τοῦτο μὲν εἰς τὴν πλήρη ἐξομοίωσιν τοῦ ἐν τῷ στρατῷ διανυθέντος ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ὡς τοιούτου πραγματικῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, παρὰ τῷ οἰκείῳ ἐργοδότῃ, τοῦτο δὲ καὶ εἰς τὴν μὴ διακοπὴν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς προϋφισταμένης ἀσφαλιστικῆς σχέσεως τοῦ στρατευθέντος μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα, σαφῶς συνάγεται, ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ τούτων ἔννοιαν, ἡ ἐν τῇ ὡς ἄνω διατάξει ρήτρα περὶ τῆς εἰς τὸν Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως καταβολῆς εἰσφορῶν δὲν ἐτέθη, ἐπὶ τῷ τέλει ἀποκλεισμοῦ τοῦ φορέως ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, παρ' ᾧ ἐτύγχανεν ἠσφαλισμένος ὁ μισθωτός, ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον ὅτι αὕτη εἶναι ἡ συνήθως ἐμφανιζομένη περίπτωσις, δοθέντος ὅτι ἡ κυρία ἀσφάλισις ἀποτελεῖ τὸν κανόνα.

Ἀντίθετος ἄποψις θὰ ἀντέκειτο προφανῶς εἰς τὸν προεκτεθέντα νομοθετικὸν σκοπόν, ἔτι δὲ καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀναφερομένην εἰς τὴν προηγουμένην καταβολήν, ἢ ἄλλως βεβαίωσιν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου εἰσφορῶν εἰς βάρος τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ, ὑπολογιζομένων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου ὁριζομένων ποσοστῶν ἀσφαλίστρου, καὶ ἐπὶ ταῦ ποσοῦ τοῦ καταβαλλομένου ἐπιδόματος στρατεύσεως.

Ἡ ἀνωτέρω διδομένη λύσις τελεῖ ἄλλωστε ἐν ἁρμονίᾳ καὶ πρὸς τὴν συνιστῶσαν γενικωτέραν ἀρχὴν τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, ὁρίζουσαν ὅτι ἡ ἀσφάλισις συνεχίζεται «καὶ διαρκοῦντος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν δικαιωματικῶς ἢ ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτως τῆς θε-

λήσεως των (οί ήσφαλισμένοι) δέν προσφέρουσιν εξηρτημένην εργασίαν, πλήν όμως τυγχάνουσιν έν όλω ή έν μέρει των αποδοχών των παρά τοῦ έργοδότου (άδειαι, στράτευσις)».

Τούτοις συνεπώς καταφατική προσήκει απάντησις επί τοῦ ὡς άνω διατυπουμένου ερωτήματος.

ΔΙΑΔΟΧΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΠΛΕΙΟΝΑΣ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Α' Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 697]1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Α. Ἀλεξίου*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ε. Κουρουσόπουλος, Π. Σοφιανόπουλος*, Πάρεδροι

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): *Ἐὰν ὁ παρὰ τῷ μετέπειτα συγχωνευθέντι εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε. Ταμείῳ Γεωργικῶν Ἀσφαλειῶν διανυθεὶς χρόνος ἀσφαλίσεως δέον νὰ συνυπολογισθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 πρὸς θεμελίωσιν τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως καὶ καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως.*

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1) Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 (Ε.Κ. 173), θέτουσα κανόνα ἐφαρμοστέον οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀλλά, λόγῳ τῆς γενικότητος τῆς διατυπώσεως ταύτης, ἐπὶ παντὸς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ὁρίζει, ὅτι πρόσωπα διατελέσαντα διαδοχικῶς ἠσφαλισμένα εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως, δικαιοῦνται συντάξεως ἢ βοηθήματος τύπου συντάξεως παρὰ τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ, παρ' ᾧ ἐτύγχανον ἠσφαλισμένα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐπραγματοποίησαν 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καὶ παρῆλθε διετία τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς αὐτήν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ τελευταῖος Ὀργανισμὸς ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ ἅπασας τὰς ἡμέρας ἐργασίας, τὰς πράγματι πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως, πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ἐὰν τοῦτο ποικίλλῃ ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως χρονικῶν προϋποθέσεων, βάσει τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας.

2) Ἐκ τῶν σαφῶν ὁρισμῶν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐνδοιάστως προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τούτων οὐδαμοῦ ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ἐν κυρίᾳ ἀσφαλίσει ὑπηρεσία ἀναγνωρίζεται ἐπὶ πλέον ὡς συντάξιμος ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Τοῦτο δὲ διότι ὁ περὶ οὗ προκείται χρόνος ἀναγνωρίζεται εὐθέως ὡς συντάξιμος ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω, γενικῆς ἐφαρμογῆς, διατάξεως τοῦ ἀ.ν. 1846]1951. Ἡ ἐν τῷ ἀνωτέρω δὲ ἄρθρῳ ἀναγραφομένη φράσις «συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας», ἐτέθη ἁπλῶς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ καταστατικαὶ διατάξεις τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς λοιπάς, πλὴν τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ ἀναγραφομένων, προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως.

Ἀντίθετος ἑρμηνεία θὰ ἦγεν ἀναγκαίως εἰς ματαίωσιν τοῦ σκοποῦ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων, ἀποσκοπουσῶν εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ συνυπολογισμὸν ἁπασῶν τῶν εἰς ἑτέρους Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως ἐν ἀσφαλίσει ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ ἠσφαλισμένου, ἵνα μὴ ἀπολεσθῇ τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα τούτου, εἰς τὴν περίπτωσιν ἀλλαγῆς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως. (Πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, β' ἔκδ. σελ. 372 ἑπ., Σ.Ε. 1727]1959. ΕΕΔ 18, 1329, Α.Π. 510]1959. ΕΕΔ 19, 157, Ἔγκ. Ὑπουργείου Ἐργασίας 57884]1951, ΕΕΔ 18, 1107).

3) Τούτων δοθέντων καὶ ἐφ' ὅσον οἱ περὶ ὧν πρόκειται ἠσφαλισμένοι πληροῦσι τὰς ἀνωτέρω ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀναγραφομένας προϋποθέσεις, συνισταμένας εἰς τὴν πραγματοποίησιν 300 τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ, ὡς καὶ τὴν συμπλήρωσιν διετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τούτου ὑπαγωγῆς τῶν ἐν λόγῳ ἠσφαλισμένων, ἀνακύπτει αὐτοδικαίως ὑποχρέωσις τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, ἤτοι, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τοῦ «Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Α.Τ.Ε.», πρὸς συνυπολογισμὸν τοῦ προϋπανυθέντος παρὰ τῷ συγχωνευθέντι ἤδη εἰς τοῦτο «Ταμείῳ Γεωργικῶν Ἀσφαλειῶν», ἐν ἀσφαλίσει χρόνου ἐργασίας αὐτῶν. Τοῦτο δέ, τόσον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἀπονομὴν τῆς συντάξεως χρονικῶν προϋποθέσεων, ὅσον καὶ διὰ τὸν ἐπὶ τῇ βάσει τούτων προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως. Ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω τελευταίου ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ ὁποίου ἐπῆλθεν ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις, ἐπικαλουμένη καταστατικὴ τούτου διάταξις, ἡ προβλέπουσα περὶ ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας τῶν ἠσφαλισμένων, ὡς χρόνου ἐν ἀσφαλίσει, διάφορον τοῦ ὑπ' ὄψιν θέμα ρυθμίζουσα, εἶναι ἀνεφάρμοστος ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως, ρυθμιζομένης, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951.

Τούτοις συνεπῶς καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα παρέχονται συνήθως διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ ἀπαρτίζουν τὸν λεγόμενον κοινωνικὸν μισθὸν (H. Nipperdey, Τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τῶν ἐργαζομένων, ΕΕΔ 1, 452 ἑπ., Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 109).

Ἀφοῦ δέ, ὡς ὅρος αὐτῆς, περιλαμβάνονται εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ τὴν ἐπέχουσαν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκτελεστὴ (ἄρθρον 19 § 2 νόμου 3239[1955), κατ' ἀνάγκην ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου καθίσταται καὶ ὅρος τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία καταρτίζεται παρά τινος τῶν δεσμευομένων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος δέχεται τὰς ὑπηρεσίας μισθωτοῦ, ἔχοντος οἰκογενειακὰ βάρη, ἀναλαμβάνει ἐξ ἐπιταγῆς νόμου τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρέχῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὰ συνιστῶντα ὅρον τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα, ὡς ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ παρέχῃ καὶ τὸν νόμιμον βασικὸν μισθόν, ὑποκείμενος ἄλλως εἰς τὰς διὰ παράβασιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κυρώσεις.

Ἐξ ἄλλου καὶ ἀφοῦ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας περιέχει κανόνας δικαίου, ἐφαρμοζομένη αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ (Α.Π. 303[1956, ΕΕΔ 16, 670, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19754[1958, ΕΕΔ 18, 323), ἐπὶ ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ τῷ ἐπιδικασθῇ ὁ νόμιμος μισθός, ὁ Δικαστής, ἐφ' ὅσον προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ πραγματικῶν περιστατικῶν, ὑποχρεοῦται, ἐφαρμόζων τὴν προσήκουσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (μέρον παροχῆς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων), νὰ ἐπιδικάσῃ ὁμοῦ μετὰ τοῦ νομίμου μισθοῦ καὶ τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ καὶ ταῦτα, προστιθέμενα εἰς τὸν βασικὸν μισθόν, ἀποτελοῦν τὸ ὑποχρεωτικὸν κατώτατον ὅριον μισθοῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου μάλιστα παραίτησις δὲν χωρεῖ (ἄρθρον 3 νόμου 3239[1956).

Ἐν τῇ θεωρίᾳ (Ι. Καποδίστριας, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 663, ἀριθ. 96, 100) καὶ ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων (ἀνωτέρω σελ. 1009) γίνεται δεκτόν, ὅτι προϋπόθεσις τῆς παροχῆς τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἶναι ἡ προηγουμένη γνωστοποίησις τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην καὶ ἀπὸ ταύτης ἄρχεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς παροχῆς.

Τοῦτο στηρίζεται, κατὰ τὴν ἄποψιν ταύτην, εἰς τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ὁρίζει, ὅτι ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ἡ διάταξις ἀφορᾷ καὶ εἰς τὸν δανειστήν, ὅστις, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰ συμφέροντα τοῦ ὀφειλέτου, ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὸν πᾶσαν βοήθειαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς κατὰ τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (Α.Π. 179[1956, ΝοΒ 4, 707).

Ἐν τούτοις εἰς τὴν περίπτωσιν τὸ δικαίωμα τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων τοῦ μισθωτοῦ ἔχει διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διὰ κανόνων δικαίου, γεννηθῇ καὶ μόνον ἡ ἀπόδειξις τοῦ γεγεννημένου ἤδη δικαιώματος συντελεῖται διὰ τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, ἂν ὁ ἐργοδότης δὲν γνωρίζῃ ἄλλοθεν ταῦτα.

Παρεμφερὲς ζήτημα ὑπῆρξεν, ἂν τοῦ κατὰ τὸ ὁμοῖο ἐπιδόματος ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν πολεμιστῶν τοῦ ν.δ. 1799[1942 δικαιοῦνται οὗτοι ἐκτοτε καὶ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ὑπέβαλον εἰς τὸν ἐργοδότην τὰς σχετικὰς περὶ τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ πιστοποιήσεις.

Ἐπὶ τούτου ἐγένετο δεκτὸν (Α.Π. 269[1960, ΕΕΔ 19, 776, Α.Π. 27[1960, ΕΕΔ 19, 474), ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ πολεμιστοῦ, ὅπως αἰτῆται τὴν εἰς αὐτὸν καταβολὴν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος γεννᾶται ἀπὸ τῆς ἐν ἄρθρῳ 11 τοῦ ν.δ. 1040[1942, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799[1942, ὁριζομένης ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ ὄχι ἀπὸ τῆς κατ' ἄρθρον 9 πιστοποιήσεως ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τῆς ἰδιότητος τοῦ δικαιούχου ἢ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν ἐγγράφων εἰς τὸν ὑπόχρεον ἐργοδότην, διότι αἱ πιστοποιήσεις αὗται ἀπαιτοῦνται μόνον πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου γεννηθέντος δικαιώματος.

Πέραν ὅμως τούτων καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δικαίου, τίς εἶναι ὁ ἀποδεικνύων τὸ δικαίωμα ἐν γένει, σαφεῖς ὑφίστανται νομοθετικαὶ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλουν εἰς τὸν ἐργοδότην ὄχι μόνον νὰ ἐπιμελῆται τῆς γνώσεως τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ πληροφορῇ περὶ αὐτῶν τὰς ἁρμοδίας Ἀρχάς.

Τοιαύτη διάταξις νόμου, ὡς σημειοῦμεν ἀνωτέρω, σελ. 1009, εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2954[1954 (ΕΕΔ 13, 959), διὰ τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς κυρίους, διευθυντὰς καὶ ἐπιτετραμμένους τῶν βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ οἱωνδήποτε ἐργασιῶν (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν «ἐργασίαι» νοεῖται ἡ σαφῆρα δραστηριότητος, ἐν τῇ ὁποίᾳ συναντῶνται ὁ μισθωτὸς καὶ ὁ ἐργοδότης, ἡ ὁποία ὅμως στερεῖται εἰδικῆς τεχνικῆς ὀργανώσεως καὶ ἐγκαταστάσεως, πρβλ. A. Nikisch, Ἐργατ. Δίκαιον, ἑλλ. μετάφρ., σελ. 160, Λ. Δεζερόπουλον, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ν.δ. 424[1941, σελ. 15, Λ. Τούσην, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 41), νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ ἁρμόδια ὄργανα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ἐπὶ ταῖς ποινικαῖς κυρώσεσι τῆς αὐτῆς διατάξεως, πίνακας, ἐμφαίνοντας, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τὴν ἡλικίαν καὶ οἰ-

κογενειακὴν κατάστασιν τῶν ἐπ' ἀμοιβῇ ἀπασχολουμένων εἰς αὐτοὺς προσώπων.

Ἡ διάταξις ἔχει τὸν λόγον της εἰς τὴν διευκόλυνσιν τοῦ ἐλέγχου τηρήσεως τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ἐν γένει, διὰ τὸν ὁποῖον ἔχουν ταχθῇ τὰ ἐν λόγῳ ὄργανα.

Ἀλλ' ἐξ αὐτῆς προκύπτει καὶ ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀποκρούεται ἐν τῇ ἐπιδιώξει τοῦ δικαιώματός του, ἐνεργήσας παρὰ τὴν ἐπιβαλλομένην καλὴν πίστιν, διότι δὲν ἐγνωστοποίησεν οἰκοθεν καὶ ἐγκαίρως τὴν οἰκογενειακὴν αὐτοῦ κατάστασιν, ὅταν συγχρόνως δὲν ἀποδεικνύῃ, ὅτι προσεκάλεσε τὸν μισθωτὸν πρὸς τοῦτο καὶ ὁ τελευταῖος ἠρνήθη ἢ παρέσχε ψευδεῖς πληροφορίας, ἀφοῦ καὶ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπιβάλλεται, ὡς ἰδία αὐτοῦ ὑποχρέωσις, νὰ συλλέγῃ οἰκοθεν τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα διὰ τὴν γνῶσιν τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ὁ Ἐργατικὸς Νομοθέτης διὰ τῆς διατάξεως αὐτῆς ἐκδηλοῖ ἐντόνως τὸ ἐνδιαφέρον του νὰ παρέχῃ ὁ ἐργοδότης τὰ στοιχεῖα ταῦτα εἰς τὰς Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας ὄχι βεβαίως ἀπὸ δημογραφικῆς πλευρᾶς, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐλεγχθῇ διὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων, ἂν ὁ ἐργοδότης συμμορφοῦται πρὸς τὰς προστατευτικὰς τῶν ἐργαζομένων διατάξεις, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὁποίων χωρεῖ ὑπὸ τὴν κρατικὴν ἐποπτείαν ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον ἐπιδεικνύει ὁ μισθωτὸς διὰ τὰ ἐξ αὐτῶν δικαιώματά του.

Δὲν εἶναι, ἄλλως τε, ἄνευ σημασίας τὸ ὅτι, ἐνῷ, προκειμένου περὶ προϋπηρεσίας τῶν μισθωτῶν διὰ τὸν ἀνάλογον καθορισμὸν τοῦ νομίμου μισθοῦ, ὁρίζεται εἰς τὰς σχετικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις ὁ χρόνος καὶ τρόπος γνωστοποιήσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην, δὲν συμβαίνει τὰ αὐτὰ καὶ διὰ τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τῶν μισθωτῶν.

Ἄλλη νομοθετικὴ διάταξις εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ προϊσχύοντος νόμου 118|1945 καὶ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἰσχύοντος ἤδη νόμου 3198|1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502), διὰ τῶν ὁποίων, εἰς περίπτωσιν καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐπεβάλλετο καὶ ἐπιβάλλεται καὶ ἤδη ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναγγελία τῆς καταγγελίας εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὡς καὶ εἰς τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας (ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχουν τοιαῦτα εἰς τὴν πλησιεστέραν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν), κατὰ τὰ στοιχεῖα τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου καὶ συνεπῶς ἐπεχούσης ἰσχὺν νόμου ὑπ' ἀριθ. 31512|2009|1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 672) μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ οἰκογενειακὴ κατάστασις τοῦ μισθωτοῦ.

Κατὰ τὸ προϊσχῦον μάλιστα δίκαιον (ἄρθρον 9 νόμου 118|1945) ἡ παράλειψις τοῦ στοιχείου τούτου ἐν τῇ ἀναγγελίᾳ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως (Α.Π. 138|1952, ΕΕΔ 11, 404, καθ' ἣν ἐπιβάλλοντος τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118|1945 εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν ὑποχρέωσιν ἀναγγελίας τῆς καταγγελίας κατὰ τὰ νόμιμα στοιχεῖα, ἐπιβάλλεται καὶ ἡ ὑποχρέωσις, ὅπως ἐπιμελῆται τῆς ἐξακριβώσεως τῶν ἐν τῇ ἀναγγελίᾳ περιληπτέων στοιχείων καὶ ἐν προκειμένῳ τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀνωτέρω ἀρνητικῆς ἀποφάσεως (138|1952) προεβλήθη μάλιστα ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐδήλωσεν εἰς αὐτόν, ὅτι εἶναι ἔγγαμος καὶ μόνον κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς ἀπεκάλυψεν, ὅτι εἶχεν ἐν τέκνον, ἀλλ' ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡρισμένος, περιλαμβάνων τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐπικληθέντος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρα 147 καὶ 300 Α.Κ.), ἐφ' ὅσον οὔτε ὅτι ἐκάλεσε τὸν μισθωτὸν νὰ δηλώσῃ τὰ οἰκογενειακὰ αὐτοῦ βάρη ἰσχυρίσθη, οὔτε ὅτι μετὰ πρόσκλησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπέκρυψεν οὗτος τὴν ὕπαρξιν τέκνου.

Ὁ νόμος, ἐπιβάλλων τὴν ὑποχρέωσιν ἀναγγελίας τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀναχωρεῖ ἀπὸ τοῦ δεδομένου ὅτι ὁ ἐργοδότης γνωρίζει ἤδη ἢ ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ αὐτὴν καὶ κατ' ἄλλην διάταξιν (τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2954|1954), προσκαλῶν τὸν μισθωτὸν νὰ προσκομίσῃ τὰ σχετικὰ στοιχεῖα, ὁπότε καθίσταται ὁμαλὴ καὶ ἡ ἐκπλήρωσις τῆς βαρυνούσης αὐτὸν ὑποχρεώσεως καταβολῆς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων τοῦ μισθωτοῦ.

Τέλος καὶ ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καθυστερημένη γνωστοποίησις εἰς τὸν ἐργοδότην τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως, ἀνεξαρτήτως ἐπιμελείας τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ γνῶσιν, καὶ ἡ ἀξίωσίς του πρὸς ἀναδρομικὴν ἱκανοποίησιν τοῦ δικαιώματος δὲν συνιστᾷ κατάχρησιν δικαιώματος (ἀντίθετα τὰ ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 98), ἀφοῦ πρόκειται περὶ δικαιώματος ἐκ κανόνων δημοσίας τάξεως καὶ δὲν ἔχει οὕτω ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (πρβλ. Α.Π. 101|1960, ΕΕΔ 19, 887 καὶ λοιπὴ αὐτόθι νομολογία).

Ὁπωσδήποτε μετὰ τὸ ν.δ. 3868|1958 «περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 17, 1157) συμφέρον ἔχουν καὶ ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ μισθωτὸς νὰ τακτοποιοῦν τὰ τῆς παροχῆς τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων ἀμέσως ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἐργασίας καὶ τοῦτο ἵνα εἶναι δυνατὴ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀνωτέρω ν.δ|τος ἐξαίρεσις τῆς πρὸς καταβολὴν εἰσφορᾶς ὑποχρεώσεως διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους μισθωτούς, ἐφ' ὅσον καταβάλλονται καὶ δι' ὅσον χρόνον καταβάλλονται αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων, δυνάμει ἰσχυόντων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κανονισμῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἄλλων οἱωνδήποτε διατάξεων ἴσα τοὐλάχιστον πρὸς τὰ κατὰ τὸ ν.δ|γμα τοῦτο ὁριζόμενα, τῆς ἐξαιρέσεως χωρούσης ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Α.Α., ἐκδιδομένων κατόπιν ὑπευθύνων δηλώσεων τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν.

Ἄλλως καὶ ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ μισθωτὸς θὰ ὁρίστανται τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῆς εἰσφορᾶς, παραλλήλως δὲ ὁ πρῶτος καὶ τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως κλπ. πρὸς τοὺς μισθωτούς του.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἡμερομίσθια Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως εἰς δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα : Αἱ Ἐπιτροπαὶ τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν δὲν καθορίζουν τὰ ὑποχρεωτικῶς κατοβλητέα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, τῶν ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὰ δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα. Κατὰ συνέπειαν εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας Δήμου, ταὺς ἀπασχολουμένους εἰς κοινωφελῆ ἔργα, τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, ἅτινα δέον ὑποχρεωτικῶς νὰ καταβληθῶσιν αὐτοῖς, ρυθμίζονται βασικῶς ὑπὸ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ καθορίζονται διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, εἰς δραχμὰς 47,50 (***Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 12952/1960 Ὑπουργείου Ἐργασίας (*)***.

Νόμιμοι ἀποδοχαὶ μαγείρων, λαντζιέρηδων κλπ. : Οἱ μάγειροι καὶ οἱ λαντζιέρηδες, οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς ταβέρνας καὶ ἔχοντες συμπεπληρωμένον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἀσχέτως προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2250/1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου, μειωμένου, λόγῳ τῆς ὑποχρεωτικῶς παρεχομένης εἰς αὐτοὺς τροφῆς, κατὰ ποσοστὸν 15 ο/ο δυνάμει τῆς ἀριθ. 27316/1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (**).

Τὰ ποσοστὰ τῶν σερβιτόρων ἑστιατορίων, ταβερνῶν καὶ λοιπῶν κέντρων καθορίζονται δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 149350/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου (ἀγορανομικῆς διατάξεως 25/1958) ἀπὸ 12.5.1958 καὶ ἐφεξῆς εἰς 10 ο/ο. (***Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 14422/1960 Ὑπουργείου Ἐργασίας***).

Τρόπος ὑπολογισμοῦ δώρου δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.—Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ πρόσθετος ἀμοιβή : Ναὶ μὲν εἰς τὰς ἑκάστοτε ἐκδιδομένας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις περὶ παροχῆς δώρου Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους πανομοιοτύπως περιλαμβάνεται διάταξις, καθ' ἣν τὰ ὑπ' αὐτῶν χορηγούμενα δῶρα ὑπολογίζονται βάσει τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ. ἢ ἄλλων ἀποφάσεων συλλογικῶν ἢ ἄλλων ὀργάνων καθωρισμένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, προσαυξανομένων διὰ τῶν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον παρασχεθεισῶν ἐπ' αὐτῶν αὐξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, οὐχ ἧττον ὅμως «συλλογικὰ ἢ ἄλλα ὄργανα» νοοῦνται τοιαῦτα, ἔχοντα ἐκ τοῦ νόμου ἐξουσίαν συλλογικῆς ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν καὶ οὐχὶ τὰ ὄργανα διοικήσεως Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἅτινα προβαίνουσι μὲν εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων μισθωτῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅμως τῆς διατυπώσεως πρατάσεως, διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ὁποίας ὑπὸ τῶν μισθωτῶν συνάπτεται σύμβασις, ἀφορῶσα εἰς τὸ ὕψος τοῦ συναλλάγματος διὰ τὰς παρεχομένας ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσίας.

Κατὰ ταῦτα, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα, τὰ δυνάμει ἀποφάσεων τοῦ διοικοῦντος Ἵδρυμα παρεχόμενα εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους ἐπιδόματα, οἷον θέσεως, διαχειριστικῶν λαθῶν κλπ., δέον ὅπως μὴ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τοῦ παρεχομένου δώρου δι' ἑορτάς.

Ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοὶ ἐργάζονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου καθωρισμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, δικαιοῦνται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, προσαυξήσεως ἐξ 75ο/ο ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ των. Ὡς ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένα ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν νοοῦνται τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ τοιούτων διαιτησίας καθοριζομένων ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν. (***Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 19960/1960 Ὑπουργείου Ἐργασίας***).

Νόμιμοι ἀποδοχαὶ κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων : Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἰσχύει, συμφώνως πρὸς ρητὴν διάταξιν τοῦ ν.δ. 4020/1959, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἰσχυσε καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντιστοίχου προσωπικοῦ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένου εἰς Νοσηλευτικὰ καὶ λοιπὰ Ἱδρύματα ἢ Ὀργανισμούς ἐν γένει, ἀποσκοποῦντας εἰς τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας, ἐξαιρέσει τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων τοῦ ν.δ. 2592/1953.

Τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῆς ἐπιβλεπούσης τὴν καθαριότητα νοσοκομείου ἀνέρχεται εἰς τὸ τοιοῦτον τῆς ἐργατοτεχνίτριας, ἤτοι εἰς δραχμὰς 36,50, συντρεχουσῶν βεβαίως τῶν πρὸς τοῦτο προϋποθέσεων ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας, τὸ δὲ τοῦ θυρωροῦ καὶ φυλάκων τῆς ἐξωτερικῆς θύρας νοσοκομείου εἰς τὸ τοιοῦτον τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ἤτοι εἰς δραχμὰς 47,50, τῇ συνδρομῇ βεβαίως τῆς μνησθείσης προϋποθέσεως.

Τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν παρασκευαστῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν τῶν ἐργαστηρίων μικροβιολογίας καὶ βιοχημείας ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38/1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. (***Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 3945/1960 Ὑπουργείου Ἐργασίας***).

(*) Ἴδετε καὶ Α.Π. 788/1958, ΕΕΔ 18, σελ. 22 καὶ μελέτην ἐν ΕΕΔ 18, σελ. 614.

(**) Ἴδετε καὶ Α.Π. 785/1958, ΕΕΔ 18, σελ. 23 καὶ τὴν 27316/1954 ὑ.ἀ. ἐν ΕΕΔ 13, 440.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4087]1960 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ιδρύσεως Εταιρείας εξαγωγής ιδία νωπών γεωργικών προϊόντων, διευκολύνσεως της διαθέσεως πορτοκαλίων, συμπληρώσεως του τεχνικού εξοπλισμού της χώρας, άξιοποιήσεως της γεωργικής παραγωγής και συμπληρώσεως της περί της Α.Τ.Ε. νομοθεσίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 111 της 29 Ιουλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 35 του Συντάγματος και την από 30 Ιουνίου 1960 σύμφωνον γνώμην της κατά την παράγραφον 2 του αυτού άρθρου 35 Ειδικής Επιτροπής εκ Βουλευτών, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου αποφασίσομεν και διατάσσομεν :

. . . . . .

Άρθρον 17

1) Εν τέλει του άρθρου 63 του οργανισμού της Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος, κυρωθέντος διά του ά.ν. 2584]1940, ως τούτο ετροποποιήθη μεταγενεστέρως, προστίθεται νέα παράγραφος υπ' αύξοντα αριθμόν 11, έχουσα ούτω :

«11. Επιτρέπεται η απόσπασις υπαλλήλων της Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος (Α.Τ.Ε.) παρά τω Υπουργείω Γεωργίας δι' αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας και μετά σύμφωνον γνώμην του Διοικητού της Α.Τ.Ε.

Η μισθοδοσία των ούτω αποσπωμένων υπαλλήλων καταβάλλεται υπό της Α.Τ.Ε., κατά παρέκκλισιν των υπό της παραγράφου 4 του άρθρου μόνου του ν.δ. 1936]1942 «περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων περί Αγροτικής Τραπέζης κλπ.» οριζομένων».

2) Υπάλληλοι της Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος ή ετέρων Τραπεζών ή Οργανισμών Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, τελούντες εν αποσπάσει παρά τω Υπουργείω Γεωργίας, δι' εκτέλεσιν υπηρεσίας αρμοδιότητος Υ.Ε.Β., ή υπάλληλοι ετέρων Υπηρεσιών ή ιδρυμάτων οικονομικώς εξυπηρετουμένων υπό του Κ.Τ.Γ.Κ. και Δασών, οσάκις εξέρχονται της κατ' απόσπασιν έδρας των προς εκτέλεσιν υπηρεσίας, δικαιούνται πλήν των οδοιπορικών αυτών εξόδων και ημερησίας αποζημιώσεως κατά τα δι' αποφάσεως των Υπουργών Γεωργίας και Οικονομικών καθοριζόμενα. Διά της αυτής αποφάσεως καθορίζεται και το ανώτατον όριον των καθ' εκαστον μήνα ημερών εκτός έδρας κινήσεως τούτων.

3) Τα οδοιπορικά έξοδα και αι ημερήσιαι εκτός έδρας αποζημιώσεις των ανωτέρω υπαλλήλων θα βαρύνωσι τας οικείας πιστώσεις του προϋπολογισμού του Κ.Τ.Γ.Κ. και Δασών.

Η ισχύς των διατάξεων των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου άνατρέχει από 1 Ιανουαρίου 1960.

4) Εις τους επί βαθμοίς υπολογιστού μέχρι και αρχιλογιστού γεωπόνους και δασολόγους της Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος δύναται, αποφάσει του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, λαμβανομένης μετά πρότασιν του Διοικητού αυτής, να παρέχηται ειδικόν επίδομα ανάλογον προς το υπό του άρθρου 1 του ν.δ. 3001]1954 προβλεπόμενον τοιούτον διά τους τεχνικούς δημοσίους υπαλλήλους και ειδικώτερον διά τους γεωπόνους και δασολόγους Α' κατηγορίας του Υπουργείου Γεωργίας, υπό την προϋπόθεσιν και περιορισμόν ότι διά του επιδόματος τούτου δεν θα επέρχεται υπέρβασις των αποδοχών των άνω υπαλλήλων της Τραπέζης έναντι των αντιστοίχων αποδοχών των επί βαθμώ ίσω υπαλλήλων των ως άνω κλάδων και κατηγορίας του Υπουργείου Γεωργίας και διά τον αυτόν χρόνον συνολικής υπηρεσίας.

Κυροούνται αι γενόμεναι υπό της άνω Τραπέζης δαπάναι διά την από σεως του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής καταβολήν από 1ης Ιανουαρίου 1959 τοιούτων επιδομάτων.

. . . . . .

Άρθρον 19

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Κερκύρα τη 23 Ιουλίου 1960

—

4089]1960 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί διατάξεων αφορωσών τους εφέδρους αξιωματικούς, πολεμιστάς, αγωνιστάς εθνικής αντιστάσεως και αναπήρους και θύματα πολέμου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 125 της 12 Αυγούστου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 35 του Συντάγματος και την από 19 Ιουλίου 1960 σύμφωνον γνώμην της κατά την παράγραφον 2 του αυτού άρθρου 35 Ειδικής Επιτροπής εκ Βουλευτών, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν :

Άρθρον 1

Γενικά — Όροι

1) Διά την εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος ν.δ. νοούνται :

α) Ως έφεδροι αξιωματικοί και των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, πάντων των Όπλων, Σωμάτων και Υπηρεσιών αυτών, οι μη προερχόμενοι εκ μονίμων στελεχών.

β) Ως ανάπηροι και θύματα πολέμου, οι εν τοις άρθροις 1 και 2 του ά.ν. 1324]1949 «περί προστασίας και αποκαταστάσεως των αναπήρων πολέμου οπλιτών και θυμάτων πολέμου» αναφερόμενοι, περιλαμβανομένων εις τα θύματα πολέμου υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις και των μελών των ορφανικών οικογενειών των μονίμων και εφέδρων αξιωματικών φονευθέντων, θανόντων εκ κακουχιών του πολέμου ή εξαφανισθέντων εν πολέμω. Νοούνται ωσαύτως ως τοιούτοι και οι κατά τον ά.ν.

1855]1951 «περί συνταξιοδοτήσεως των Ελλήνων πολιτών των παθόντων εις μάχην κατά του εχθρού» συνταξιοδοτούμενοι.

γ) Ως πολεμισταί οι θεωρούμενοι τοιούτοι κατά τας διατάξεις :

ι) Του ά.ν. της 28]31 Οκτωβρίου 1935 «περί προστασίας εφέδρων παλαιών πολεμιστών», ως ούτος ετροποποιήθη διά του ά.ν. 244]1936 «περί τροποποιήσεως κλπ.» και μεταγενεστέρως.

ιι) Του άρθρου 9 του ν.δ. 1799]1942 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του υπ' αριθ. 1040]1942 ν.δ. κλπ.» και

ιιι) Του ν.δ. 1836]1951 «περί τροποποιήσεως και κωδικοποιήσεως της νομοθεσίας περί προστασίας απολυομένων εκ των τάξεων του στρατού κλπ.», ως ούτος ετροποποιήθη μεταγενεστέρως.

δ) Ως αγωνισταί εθνικής αντιστάσεως, τα μέλη των κατά τα άρθρα 1, 2 και 3 του ά.ν. 971]1949 «περί απονομής ηθικών αμοιβών εις τας Εθνικάς Ανταρτικάς Ομάδας και Εθνικάς Οργανώσεις Εσωτερικής Αντιστάσεως», Εθνικών Ανταρτικών Ομάδων, Εθνικών Οργανώσεων Πληροφοριών και Δολιοφθοράς και Εθνικών Οργανώσεων Εσωτερικού, ως και τα εν ζωή ευρισκόμενα πρόσωπα, περί ων το άρθρον 10 § 4 του αυτού ά.ν. 971]1949.

Εν περιπτώσει συρροής πλειόνων εκ των ανωτέρω ιδιοτήτων εν τω αυτώ προσώπω, ταύτα δικαιούται κατ' επιλογήν μόνον των εις την μίαν εξ αυτών αναγνωριζομένων ευεργετημάτων.

2) Η ιδιότης των εν τη προηγουμένη παραγράφω αναφερομένων αποδεικνύεται :

α) Των εφέδρων αξιωματικών, εξ αντιγράφου φύλλου μητρώου του οικείου Στρατολογικού Γραφείου.

β) Των αναπήρων και θυμάτων πολέμου, διά του διπλώματος της πολεμικής συντάξεως.

γ) Των πολεμιστών, διά βεβαιώσεως της αρμοδίας Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης.

δ) Των αγωνιστών εθνικής αντιστάσεως, διά βεβαιώσεως της αρμοδίας Υπηρεσίας του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

3) Τα περί ων η προηγουμένη παράγραφος αποδεικτικά έγγραφα εκδίδονται άτελώς.

4) Επί ίσοις όροις η ιδιότης του πολεμιστού και αγωνιστού εθνικής αντιστάσεως υπό την ανωτέρω έννοιαν λογίζεται ως ιδιαίτερον προσόν διά πάσαν περίπτωσιν και βαρύνει εξ ολοκλήρου επί πάσης ενεργείας και αποφάσεως αφορώσης αίτημα τούτου.

Άρθρον 2

Εισαγωγή εις Στρατιωτικάς Σχολάς

1) Από της ισχύος του παρόντος ν. δ]γματος εις τας παραγωγικάς Σχολάς Αξιωματικών και Υπαξιωματικών των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, Λιμενικού Σώματος και Σωμάτων Ασφαλείας εισάγονται εις ποσοστόν 40 ο]ο εκ των υπολοίπων επιτυχόντων του διά της προκηρύξεως καθοριζομένου αριθμού, α) 25 ο]ο τα τέκνα ή αδελφοί αναπήρων και θυμάτων πολέμου, β) 15 ο]ο οι καταγόμενοι εκ Νομείου Ηπείρου κ.λ.π. εκ περιοχών, καθοριζομένων τούτων δι' αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Αμύνης δημοσιευομένης εις Φ.Ε.Κ. και εκδιδομένης εφ' άπαξ.

Η εισαγωγή των ανωτέρω εις τας Σχολάς γίνεται βάσει της μεταξύ των σειράς επιτυχίας άνευ διακρίσεως κατηγορίας.

Οσάκις ο αριθμός των επιτυχόντων εκ μιάς των άνω κατηγοριών δεν καλύπτει ολόκληρον το ως άνω καθοριζόμενον δι' αυτήν ποσοστόν, τούτο συμπληρούται εκ του πλεονάζοντος αριθμού επιτυχόντων της άλλης κατηγορίας.

2) Διά της προκηρύξεως του διαγωνισμού καθορίζονται τα αποδεικτικά της ιδιότητος των εν τη προηγουμένη παραγράφω αναφερομένων.

Άρθρον 3

Νοσηλευτική περίθαλψις τραυματιών πολέμου

1) Τραυματίαι πολέμου μη υπαγόμενοι εις τας διατάξεις των άρθρων 46 έως 50 του ά.ν. 1324]1949 δικαιούνται, όπως νοσηλεύωνται δωρεάν εις Στρατιωτικά, Κρατικά, Δημοτικά και Κοινοτικά Νοσοκομεία εν περιπτώσει επιδεινώσεως της υγιεινής των καταστάσεως εκ του τραύματος και εφ' όσον δεν τυγχάνουσι νοσηλευτικής περιθάλψεως υπό Ασφαλιστικού Οργανισμού.

Ως τραύματα θεωρούνται και τα κρυοπαγήματα.

2) Η ως άνω νοσηλεία παρέχεται άνευ του όρου της απορίας επί τη επιδείξει επισήμου αντιγράφου φύλλου μητρώου του οικείου Στρατολογικού Γραφείου, εξ ού εμφαίνεται ο τραυματισμός και μετά προηγουμένην γνωμάτευσιν εν ενεργεία στρατιωτικού ιατρού, τεθεωρημένην υπό του διοικητού της Μονάδος αυτού ή μετά τοιαύτην του νομιάτρου.

Άρθρον 4

Διευκολύνσεις προς οικοδομικούς συνεταιρισμούς

Επιτρέπεται εις τον Υπουργόν Εθνικής Αμύνης, όπως δι' αποφάσεων του διαθέτη εις Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς Πολεμιστών, Αγωνιστών Εθνικής Αντιστάσεως, Εφέδρων Αξιωματικών και Θυμάτων Πολέμου τα αναγκαία διά την διάνοιξιν και κατασκευήν οδών και διαμόρφωσιν κοινοχρήστων χώρων μηχανήματα, εκ των χρησιμοποιουμένων υπό του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης διά την εκτέλεσιν έργων ανασυγκροτήσεως, εφ' όσον δεν ήθελε παρακωλυθή η εκτέλεσις των έργων τούτων.

Διά των αυτών αποφάσεων καθορίζονται αι λοιποί όροι της διαθέσεως, ως και το καταβλητέον μίσθωμα, όπερ δεν δύναται να είναι ανώτερον του ενός τετάρτου του αγοραίου τοιούτου.

Άρθρον 5

Γεωργική και κτηνοτροφική αποκατάστασις

Αι διατάξεις των άρθρων 4 - 9 του ά.ν. 1324]1949 «περί προστασίας και αποκαταστάσεως των αναπήρων πολέμου όπλιτών και θυμάτων πολέμου» εφαρμόζονται αναλόγως και διά τους πολεμιστάς, αγωνιστάς εθνικής αντιστάσεως και εφέδρους αξιωματικούς, πρατιμωμένων των εξ αυτών τραυματιών, κατόπιν καινών αποφάσεων των Υπουργών Εθνικής

Άμύνης, Οἰκονομικῶν καὶ Γεωργίας, ἐκδιδομένων μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀναπήρων καὶ θυμάτων κατὰ περιοχὰς Νομῶν τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Νομάρχου.

Ἄρθρον 6

Διευκολύνσεις πρὸς ἐξόφλησιν ὀφειλῶν

1) Δημόσιοι πολιτικοὶ ὑπάλληλοι, μὴ ὑποστάντες τὰς κεκανονισμένας κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, οὗτινος τυγχάνουσι μέτοχοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκπληρώσεως ἐφεδρικῆς στρατιωτικῆς των ὑποχρεώσεως ὡς ἐφέδρων ἀξιωματικῶν ἢ ὁπλιτῶν, ὡς μὴ μισθοδοτούμενοι παρὰ τῆς πολιτικῆς ὑπηρεσίας των, ἀλλ' ὑπὸ τῆς στρατιωτικῆς τοιαύτης, δικαιοῦνται, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν.δ. καταβάλωσιν ἀτόκως τμηματικῶς τὰς πρὸς τὰ οἰκεῖα Μετοχικὰ Ταμεῖα ὡς ἄνω ὀφειλὰς των πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν ἐναντι τῶν Ταμείων τούτων δικαιωμάτων αὐτῶν.

2) Ἡ προθεσμία ἐξοφλήσεως ὀφειλῶν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ν. δ|τος προσώπων πρὸς τὴν Ὑπηρεσίαν Διαχειρίσεως Ἀνταλλαξίμου Μουσουλμανικῆς Περιουσίας καθορίζεται δι' ἑφ' ἅπαξ ἐκδιδομένης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 7

Διευκολύνσεις διὰ Θερινὰς κατασκηνώσεις

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἢ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτουμένους διοικητὰς Μεγάλων Μονάδων καὶ Ἀνεξαρτήτων τοιούτων, ὅπως ἐκ τῶν καθ' αὐτοὺς διαθεσίμων ἐν χρήσει εἰδῶν ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας στρατοπέδων καὶ μεταφορικῶν μέσων χορηγῶσιν ἐπὶ χρησιδανείῳ εἰς Ὀργανώσεις Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν, Πολεμιστῶν καὶ Ἀγωνιστῶν Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως καὶ Ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου τὰ ἀναγκαιοῦντα ταιαῦτα πρὸς λειτουργίαν θερινῶν κατασκηνώσεων διὰ τὰς οἰκογενείας των καὶ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν.

Ἄρθρον 8

Προαγωγαί

1) Ἔφεδροι λοχαγοὶ πάντων τῶν Ὅπλων, Σωμάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς δύνανται νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἐξαίρετον ἐθνικήν, στρατιωτικὴν καὶ κοινωνικὴν δρᾶσιν καὶ δὲν ἔχουσι καταληφθῆ ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, οὐδὲ ἔχουσιν ἡλικίαν κατωτέραν τῶν 40 ἐτῶν. Ἡ προαγωγὴ ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ ἀ.ν. 833|1937 «περὶ στελεχῶν ἐφέδρων ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ».

2) Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 38 παραγράφους 1 (β) καὶ 2 (β) τοῦ ἀ.ν. 833|1937 προβλεπομένη περίοδος ἀσκήσεων δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τοὺς ἔχοντας πολεμικὴν δρᾶσιν κατὰ τὸν πόλεμον 1940-1945, τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα καὶ ἐν Κορέᾳ.

3) Ἔφεδροι κατ' ἀπονομὴν στρατιωτικοί, Δικαστικοὶ Σύμβουλοι μετασχόντες α) τῶν κατὰ τὸ ψήφισμα Γ'|1946 συσταθέντων ἐκτάκτων Στρατοδικείων ὡς Πρόεδροι ἢ Βασιλικοὶ Ἐπίτροποι αὐτῶν καὶ β) τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος Κορέας διατηροῦσι καὶ ἐν ἐφεδρείᾳ τὸν ἀπονεμηθέντα αὐτοῖς βαθμὸν διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, μετ' ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τῶν Προέδρου καὶ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας των.

Αἱ ἀναγκαῖαι λεπτομέρειαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἄνω διατάξεως καθορίζονται διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἄρθρον 9

Σήματα ἐφέδρων ἀξιωματικῶν καὶ ταυτότητες

1) Κυροῦται ἀφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ κάτωθι πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου:

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Πρᾶξις 22 τῆς 16 Ἰανουαρίου 1959

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν εἰσήγησιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης Ὑφυπουργοῦ, ὅπως οἱ ἔφεδροι ἐξ ἐφέδρων ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ φέρωσιν ἐν τῇ πολιτικῇ περιβολῇ αὐτῶν κατὰ τὰς δημοσίας ἐμφανίσεις των διακριτικὸν σῆμα τῆς ἰδιότητός των ταύτης, ἐφοδιαζόμενοι καὶ δι' εἰδικῆς ταυτότητος ἐκδιδομένης παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐφέδρων, ἀποφασίζει:

1) Ἐγκρίνει, ὅπως ἅπαντες οἱ ἐξ ἐφέδρων προερχόμενοι ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ καὶ τῶν τριῶν Κλάδων τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων φέρωσιν ἐν τῇ πολιτικῇ περιβολῇ των κατὰ τὰς δημοσίας αὐτῶν ἐμφανίσεις διακριτικὸν σῆμα, χορηγούμενον αὐτοῖς ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐφέδρων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Οἱ ἐκ τούτων ὑπηρετήσαντες ἐν πολεμικῇ περιόδῳ ἢ κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον ἢ εἰς ἐκστρατευτικὰ σώματα εἴτε ὡς βαθμοφόροι, εἴτε ὡς ὁπλῖται φέρουσιν ἐπὶ τοῦ σήματος ἰδιαίτερον διακριτικόν.

2) Ἐγκρίνει, ὅπως χορηγηθῶσιν εἰς τοὺς ἀνωτέρω εἰδικαὶ ταυτότητες περὶ τῆς ἰδιότητός των ὡς ἐφέδρων ἀξιωματικῶν ἢ ἀνθυπασπιστῶν ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω Ὑπηρεσίας.

3) Ἐγκρίνει, ὅπως ὁ τύπος τοῦ σήματος, τοῦ ἰδιαιτέρου διακριτικοῦ καὶ τῆς ταυτότητος καθορίζωνται διὰ διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης Ὑφυπουργοῦ, ἡ δὲ δαπάνη αὐτῶν βαρύνῃ τοὺς δικαιούχους.

Ἐκδόσιμον πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 22 παροῦσαν πρᾶξιν του, δημοσιευθησομένην διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κυρωθησομένην διὰ νόμου, μερίμνῃ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης Ὑφυπουργοῦ.

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Ἀντιπρόεδρος Τὰ Μέλη

2) Ἰδιαίτερον σῆμα χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης (Ὑπηρεσία Ἐφέδρων) εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος πολεμιστάς, τραυματίας πολέμου καὶ εἰς τὰ θύματα πολέμου. Ὡσαύτως ἰδιαίτερον σῆμα χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς μετασχόντας τοῦ Ἐκστρα-

τευτικοῦ Σώματος Κορέας μονίμους καὶ ἐφέδρους ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας.

Ὁ τύπος αὐτῶν καὶ αἱ διατυπώσεις χορηγήσεώς των καθορίζονται διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἄρθρον 10

Ἐποπτεία σωματείων καὶ προσόντα διοικούντων

1) Ἀνωτέρα Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τῆς εἰδικῆς περὶ σωματείων νομοθεσίας λειτουργούντων καὶ συνιστωμένων σωματείων, ὧν μέλη εἶναι ἀποκλειστικῶς ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ ἢ ὁπλῖται ἐν γένει, σκοπὸς δὲ τῶν σωματείων τούτων ἡ προστασία καὶ προαγωγὴ τῶν οἰκονομικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν των ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐφέδρου ἀξιωματικοῦ ἢ ὁπλίτου, εἶναι τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

2) Οἱ διοικοῦντες τὰ περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος σωματεῖα, πλέον τῶν ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπομένων προσόντων δέον ὅπως μὴ ἔχωσι στερηθῆ τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων των καθολικῶς ἢ μερικῶς, διαρκῶς ἢ προσκαίρως καὶ μὴ ἔχωσι καταδικασθῆ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν ἢ εἰς οἱανδήποτε τοιαύτην ἐπὶ κλοπῇ, ὑπεξαιρέσει, ἀπάτῃ, πλαστογραφίᾳ, ἐκβιάσει, ἀπιστίᾳ κοινῇ ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ δικηγόρου, ψευδεῖ καταμηνύσει, συκοφαντικῇ δυσφημήσει, ἀνυποταξίᾳ καὶ λιποταξίᾳ ἢ ἐπὶ ἐγκλήματι στρεφομένῳ κατὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, τοῦ Στρατεύματος ἢ τοῦ Κοινωνικοῦ Καθεστῶτος ἢ κατὰ τῶν ἠθῶν.

3) Ἡ χάρις μετ' ἄρσεως τῶν συνεπειῶν τῆς καταδίκης δὲν αἴρει τὴν ἀνικανότητα ἐκλογῆς ὡς μέλους τῆς Διοικήσεως τῶν σωματικῶν.

4) Οἱ μετέχοντες καὶ οἱ διοικοῦντες σωματεῖα πολεμιστῶν ἢ τραυματιῶν ἢ ἀναπήρων καὶ ἐν γένει ἐφέδρων ἀξιωματικῶν ἢ ὁπλιτῶν, ἀπολαυόντων εἰδικῆς νομοθετικῆς προστασίας, δέον ἀπαραιτήτως νὰ ἔχωσι τὴν ἰδιότητα τοῦ προστατευομένου προσώπου.

Ἄρθρον 11

1) Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 971|1949, ὡς οὗτος νῦν ἰσχύει καὶ κατὰ τὴν καθοριζομένην ὑπὸ τούτου διαδικασίαν, δύναται νὰ προβαίνῃ αὐτεπαγγέλτως ἢ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ν. δ]τος, εἰς τὰς κάτωθι ἐνεργείας:

α) Νὰ ἐγγράψῃ εἰς συμπληρωματικοὺς πίνακας ἀγωνιστῶν ἐθνικῆς ἀντιστάσεως ἄτομα πεσόντα ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος ἢ καὶ ζῶντα, ἐφ' ὅσον ἠθελε βεβαιωθῆ ἐξ ἐπισήμων στοιχείων ἢ ἐνόρκου διοικητικῆς ἐξετάσεως, ὅτι ταῦτα καίπερ πληροῦντα τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ὀργανώσεων ὑποβληθείσας καταστάσεις ἐκ παραδρομῆς ἢ δι' ἄλλην τινὰ σοβαρὰν αἰτίαν.

β) Νὰ διαγράψῃ ἐκ τῶν κεκυρωμένων πινάκων ἀγωνιστῶν διὰ συμπληρωματικῶν τοιούτων καὶ μετὰ προηγουμένην πρόσκλησιν αὐτῶν πρὸς ἔγγραφον ἢ προφορικὴν ἀκρόασιν ἄτομα, διὰ τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν ὑπηρέτησαν εἰς τὰς οἰκείας ὀργανώσεις ἢ ὅτι δὲν συγκεντροῦσι τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις ἀναγνωρίσεώς των.

γ) Νὰ ἐπανεξετάζῃ περιπτώσεις ἀτόμων, ἅτινα λόγῳ ἐσφαλμένων στοιχείων δὲν περιελήφθησαν εἰς τοὺς πίνακας ἀναγνωρισθέντων ἀγωνιστῶν καὶ νὰ ἐξετάζῃ ἐκκρεμεῖς τοιαύτας, ἐφ' ὧν διετάχθησαν διαπιστώσεις στοιχείων, ἀποφαίζῃ δὲ ἀναλόγως κατὰ τὸν ἄνω νόμον.

2) Ἡ τελευταία περίοδος τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 971|1949, ὡς ἡ παράγραφος αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1919|1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ διὰ τοῦ ν.δ. 1104|1949 κυρωθέντος ἀ.ν. 971|1949 κλπ.», ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἀρχηγοί, ἐν ἐλλείψει δὲ τούτων ἐν τῶν μελῶν ἐξ ἑκάστης Διοικούσης Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον διαμένουσιν ἐν Ἀθήναις καὶ ἔχουσι γνωστοποιήσει τὴν διεύθυνσιν τῆς κατοικίας των εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, καλοῦνται παρὰ ταύτης εἰς τὰς συνεδριάσεις, καθ' ἃς κρίνονται ἀγωνισταὶ τῶν ὁμάδων ἢ τῶν ὀργανώσεών των, πρὸς παροχὴν ἐξηγήσεων καὶ πληροφοριῶν, ἡ μὴ παράστασίς των ὅμως δὲν κωλύει τὴν πρόσδον τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, προκειμένου δὲ περὶ κρίσεως τῶν ἐν Κρήτῃ ὀργανώσεων καὶ ἀγωνιστῶν ἐθνικῆς ἀντιστάσεως τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς μετέχει μετὰ δικαιώματος ψήφου ὁ κατὰ περίοδον τῆς κατοχῆς διατελέσας κυβερνητικὸς ἀντιπρόσωπος ἐν Κρήτῃ, ἐφ' ὅσον προσκαλούμενος ἤθελε προέλθει. Εἰς περίπτωσιν θανάτου γενικοῦ ἀρχηγοῦ ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων αἱ κατὰ τὸν ἀ.ν. 971|1949 ἁρμοδιότητες αὐτοῦ μεταβιβάζονται εἰς πενταμελῆ Ἐπιτροπήν, ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, τῇ προτάσει τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, ἐκ τῶν βαθμούχων τῶν ὁμάδων τῶν ἐπιδειξαμένων τὴν μᾶλλον ἀξιόλογον δρᾶσιν».

3) Μετὰ παρέλευσιν δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ν.δ]τος λήγει ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἁρμοδιότης τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ αἱ προθεσμίαι ἐκδόσεως τῶν ἀντιστοίχων, κατὰ τὸν ὡς ἄνω νόμον, πράξεων τῆς Διοικήσεως.

4) Ἠθικαὶ ἀμοιβαὶ ἀπονεμηθεῖσαι εἰς ἀγωνιστὰς φονευθέντας ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, τραυματισθέντας, φυλακισθέντας ἢ ἀχθέντας εἰς δημηρίαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος, ἀποτελοῦν προτάσεις ὑποχρεωτικὰς διὰ τὴν Ἐπιτροπήν, ἐφ' ὅσον ὁρίσταται βεβαίωσις τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ περὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβον χώραν τὰ γεγονότα ταῦτα.

5) Βασιλικὰ διατάγματα καὶ ἀποφάσεις περὶ ἀναγνωρίσεως ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων καὶ ὀργανώσεων, ἀρχηγῶν καὶ μελῶν Διοικουσῶν Ἐπιτροπῶν, ὁπλαρχηγῶν καὶ μελῶν τούτων, πληροῦντα κατὰ τὰ λοιπὰ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἀ.ν. 971|1949, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἐκδοθέντος δὲ μετὰ τὴν λῆξιν τῶν προθεσμιῶν τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 αὐτοῦ καὶ τῶν παρατεινασῶν ταύτας διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1104|1949 τοῦ ἀ.ν 1919|1951 καὶ τοῦ νόμου 2272|1952 κυροῦντα ἀφ' ἧς ἐξεδόθησαν.

6) Ὀργανώσεις ἐθνικῆς ἀντιστάσεως, δρά-

σασαι ἐν Δωδεκανήσῳ μέχρι τῆς προσαρτήσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ τὰ μέλη τούτων, ἀναγνωριζόμενα κατὰ τὰ κατωτέρω, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 971|1949, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως. Διὰ β.δ|τος, ἐκδιδομένου ἐφ' ἅπαξ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καθορίζονται οἱ ὅροι καὶ ἡ διαδικασία τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων καὶ τῶν μελῶν αὐτῶν, ἡ προθεσμία ὑποβολῆς σχετικῶν αἰτήσεων καὶ δικαιολογητικῶν, ὡς καὶ πᾶσα σχετικὴ λεπτομέρεια.

7) Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 971|1949 εἶναι ὅτι οἱ ἀρχηγοί, τὰ μέλη τῶν Διοικουσῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Ἐθνικῶν Ὀργανώσεων Πληροφοριῶν καὶ Δολιοφθορᾶς, ὡς καὶ τὰ μέλη τῶν Διοικουσῶν Ἐτροπῶν τῶν Ἐθνικῶν Ὀργανώσεων Ἐσωτερικοῦ ἀπολαμβάνουν πάντων τῶν κατὰ τὴν ἑκάστοτε ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ἀναγνωριζομένων εὐεργετημάτων ὑπὲρ τῶν ἀντιστοίχων κατηγοριῶν τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941 καὶ τῆς Μ. Ἀνατολῆς, πλὴν τῶν συνταξιοδοτικῶν τοιούτων.

Ἄρθρον 12

Ἀπονέμεται ὁ βαθμὸς τοῦ ἐφέδρου ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ ἀφ' ἧς ἀπελύθησαν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Προαγωγῶν Στρατοῦ Ξηρᾶς ὑπ' ἀριθ. 2, εἰς τοὺς μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ λοχίου ἢ ἐπιλοχίου ἀποστρατευθέντας μὲ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου 1940 - 1945 καὶ καταταγέντας εἰς τὰς ἐθνικὰς ἀνταρτικὰς ὁμάδας (ἀ.ν. 971|1949), ἐφ' ὅσον οὗτοι φοιτήσαντες εἰς τὴν ἱδρυθεῖσαν ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν Ἀνταρτικῶν Ὁμάδων Σχολὴν Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν ὠνομάσθησαν ἐν συνεχείᾳ, μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν των, ἔφεδροι ἀνθυπολοχαγοί, διαλυθεισῶν δὲ τῶν Ὁμάδων τούτων, ὑπηρέτησαν εἰς τὸν Ἐθνικὸν Στρατὸν κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου τοὐλάχιστον ἐπὶ μίαν διετίαν.

Διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς ὡς ἄνω τιμητικῆς διακρίσεως ἀπαραίτητος τυγχάνει ἡ προσαγωγὴ ἀντιγράφου φύλλου στρατιωτικῶν μεταβολῶν τοῦ οἰκείου Στρατολογικοῦ Γραφείου, ὡς καὶ πιστοποιητικοῦ ἐκδιδομένου παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ.

Ἄρθρον 13

1) Κυροῦνται, ἀφ' ἧς ἐξεδόθησαν, αἱ κάτωθι πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου :

. . . . . .

Ἄρθρον 14

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 4 Αὐγούστου 1960

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

542|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ἑορτολογίου καταστημάτων πόλεως Ἐδέσσης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 122 τῆς 9 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π.δ|τος τῆς 8|14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755|1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τὴν ὑπ' ἀριθ. 104|14.4.1959 αἴτησιν τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν - Βιοτεχνῶν Νομοῦ Πέλλης, τὴν ὑπ' ἀριθ. 11403|12.5.1959 σύμφωνον γνώμην τῆς Νομαρχίας Πέλλης, τὴν ἀπὸ 21.4.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 384|1960 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὡς ἑορτασίμους ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας διὰ τὰ καταστήματα ὑφασμάτων, ψιλικῶν, ὑαλικῶν, ξυλείας, χρωμάτων, ἐμπορορραφείων, ὑποδηματοπωλείων, ἠλεκτρικῶν εἰδῶν, χρυσοχοείων, ὡρολογοποιείων, σιδηρικῶν, δημητριακῶν, γεωργικῶν φαρμάκων, κτηνοτροφῶν, παντοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων, ποτοποιείων, ὀπωροπωλείων, κουρείων - κομμωτηρίων, ὀρτοποιείων τῆς πόλεως Ἐδέσσης, τὰς κάτωθι ἑορτάς :

Ὁλοκληρωτικὴ ἀργία.

1) Τὴν Ἔτους.

2) Θεοφανείων (6 Ἰανουαρίου).

3) 25ην Μαρτίου.

4) Πάσχα.

5) Δευτέρα ἡμέρα τοῦ Πάσχα, πλὴν κουρείων - κομμωτηρίων, ἅτινα παραμένουν ἀνοικτὰ ἀπὸ 10ης - 1ης μ.μ.

6) Τὴν 1ην Μαΐου, πλὴν λαχανοπωροπωλείων ἅτινα παραμένουν κλειστὰ μετὰ μεσημβρίαν.

7) Καθαρὰ Δευτέρα, πλὴν τῶν ὀρτοποιείων, ἅτινα παραμένουν ἀνοικτά, καὶ τῶν παντοπωλείων, κουρείων - κομμωτηρίων καὶ λαχανοπωροπωλείων, ἅτινα παραμένουν κλειστὰ μετὰ μεσημβρίαν.

8) 28ην Ὀκτωβρίου.

9) Ἁγίου Λουκᾶ.

10) Χριστουγέννων.

11) Δευτέρα ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων, πλὴν κουρείων - κομμωτηρίων καὶ ὀρτοποιείων (μόνον δι' ἔψησιν φαγητῶν), ἅτινα παραμένουν κλειστὰ μετὰ μεσημβρίαν.

12) Τρίτη ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων, πλὴν κουρείων - κομμωτηρίων καὶ ὀρτοποιείων.

13) Ἁγίου Γεωργίου, πλὴν κουρείων - κομμωτηρίων, λαχανοπωροπωλείων καὶ ὀρτοποιείων, ἅτινα παραμένουν κλειστὰ μετὰ μεσημβρίαν.

14) Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, πλὴν τῶν λαχανοπωροπωλείων, ἅτινα παραμένουν ἀνοικτά, καὶ τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων καὶ ὀρτοποιείων, ἅτινα παραμένουν κλειστὰ μετὰ μεσημβρίαν.

15) Ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως, πλὴν ὀρτοποιείων, ἅτινα παραμένουν ἀνοικτά, καὶ τῶν κουρείων - κομμωτηρίων καὶ λαχανοπωροπωλεί-

ων, άτινα παραμένουν κλειστά μετά μεσημβρίαν.

16) Πέτρου και Παύλου, πλήν κουρείων - κομμωτηρίων, λαχανοπωροπωλείων και άρτοποιείων, άτινα παραμένουν κλειστά μετά μεσημβρίαν.

17) Μεταμορφώσεως, πλήν άρτοποιείων, άτινα παραμένουν άνοικτά, και των κουρείων - κομμωτηρίων και λαχανοπωροπωλείων, άτινα παραμένουν κλειστά μετά μεσημβρίαν.

18) Κοιμήσεως της Θεοτόκου, πλήν κουρείων - κομμωτηρίων, άτινα παραμένουν κλειστά μετά μεσημβρίαν.

19) Ύψώσεως Τιμίου Σταυρού, πλήν κουρείων - κομμωτηρίων και λαχανοπωροπωλείων, άτινα παραμένουν κλειστά μετά μεσημβρίαν.

20) Άγίου Δημητρίου, πλήν κουρείων - κομμωτηρίων και λαχανοπωροπωλείων, άτινα παραμένουν κλειστά μετά μεσημβρίαν.

21) Άγίου Νικολάου, πλήν άρτοποιείων, άτινα παραμένουν άνοικτά, και των κουρείων - κομμωτηρίων και λαχανοπωροπωλείων, άτινα παραμένουν κλειστά μετά μεσημβρίαν.

22) Άγίου Σπυρίδωνος άργία όλοκληρωτική μόνον δι' υποδηματοποιεία.

Μερική άργία (κλειστά μετά μεσημβρίαν)

1) Τρίτη ημέρα του Πάσχα, πλήν άρτοποιείων.

2) Ζωοδόχου Πηγής, πλήν των παντοπωλείων, άτινα παραμένουν κλειστά καθ' όλην την ήμέραν, και των άρτοποιείων, άτινα παραμένουν άνοικτά.

3) Άγίου Πνεύματος, πλήν των άρτοποιείων, άτινα παραμένουν άνοικτά, και των εμπορορραφείων, άτινα παραμένουν κλειστά καθ' όλην την ήμέραν.

4) Άγίου Ιωάννου, πλήν άρτοποιείων.

5) Υπαπαντής, πλήν άρτοποιείων.

Εις τον αύτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Κερκύρα τη 23 Ιουλίου 1960

—

543]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως εορτολογίου εις καταστήματα πόλεως Κιλκίς.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 122 της 9 Αυγούστου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π. δ/τος της 8/14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως», της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 3765/1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των απαδοχών των μισθωτών κλπ.», την υπ' αριθ. 250/23.9.1959 αίτησιν του Εμποροεπαγγελματικού Συλλόγου Κιλκίς, την υπ' αριθ. 94/23.9.1959 όμοιαν του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Κιλκίς, την υπ' αριθ. 16/3/948/1.10.1959 σύμφωνον γνώμην της Διοικήσεως Χωροφυλακής Κιλκίς, την υπ' αριθ. 25408/8.10.1959 όμοιαν της Νομαρχίας Ημ[illegible], την δ.δ. 23.4.1960 γνωμοδότησιν του Τμήματος Διακανονισμού Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και την υπ' αριθ. 382/1960 ταυτάυτην του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού αποφασίσαμεν και διατάσσομεν.

Άρθρον μόνον

Καθιερούμεν ως εορτασίμους ημέρας όλοκληρωτικής και μερικής άργίας εις τα κάτωθι καταστήματα της πόλεως Κιλκίς:

1) Εμπορικά καταστήματα, ήτοι υφασμάτων, ειδών εξωτερικής και εσωτερικής αμφιέσεως, ψιλικών, νημάτων και υλικών ραφής εν γένει, υαλοπωλεία και αντικειμένων οικιακής χρήσεως, ειδών επιπλώσεως - ταπετσαρίας και διακοσμήσεως εν γένει, ειδών κιγκαλερίας και συναφών, οπτικών, βιβλιοπωλείων, χαρτοπωλείων, χρωματοπωλείων, πάσης φύσεως μηχανών, σιδηρικών και μεταλλικών αντικειμένων, γεωργικών φαρμάκων, οπλοπωλείων και ειδών κυνηγίου, εφαπλωματοποιείων, στρωματοπωλείων, σιδηρωτηρίων, ως και πάντες οι πλανόδιοι πωληταί των ως άνω ειδών, 2) πρατήρια οίνου - ζύθου - αεριούχων ποτών, μεταλλικών ύδάτων, ποτοποιεία, 3) καταστήματα ωρολογίων και κοσμημάτων, 4) αρωματοπωλεία, 5) βαφεία - καθαριστήρια, 6) εδωδιμοπωλεία, παντοπωλεία, τυροπωλεία, βουτυροπωλεία, καφεκοπτεία, καταστήματα ειδών ζαχαροπλαστικής, 7) ξυλεμπορικά καταστήματα και οικοδομησίμων υλών, 8) πρατήρια χονδρικής πωλήσεως σιγαρέττων, 9) οπωρολαχανοπωλεία, 10) καταστήματα δημητριακών και κτηνοτροφικών ειδών, 11) καταστήματα πωλήσεως ηλεκτρικών ειδών και ειδών ραδιοφωνίας, 12) κρεοπωλεία, πτηνοαυγοπωλεία, τας ακολούθους εορτάς:

Ολοκληρωτική άργία

1) Άγίου Βασιλείου, 2) Θεοφανείων (6 Ιανουαρίου), 3) Άγίου Γεωργίου, 4) Ιουλιανού μάρτυρος (21η Ιουνίου), 5) Άγίου Δημητρίου, 6) 28ης Οκτωβρίου, 7) Δευτέρα ημέρα των Χριστουγέννων, πλήν των κρεοπωλείων, άτινα θά παραμείναν ανοικτά μέχρι της 2ας μ.μ.

Μερική άργία.

1) Άγίου Ιωάννου (7 Ιανουαρίου), 2) Τρίτη ημέρα του Πάσχα, 3) Άγίου Κωνσταντίνου και Αγίας Ελένης, 4) Άγίου Πνεύματος, 5) Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, 6) Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, 7) Ύψώσεως Τιμίου Σταυρού, 8) των Πέντε και Δέκα Μαρτύρων, 9) Άγίου Νικολάου, 10) Τρίτη ημέρα των Χριστουγέννων.

Εις τον αύτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Κερκύρα τη 23 Ιουλίου 1960

—

544]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθορισμού ώρου εργασίας των φαρμακείων και φαρμακεμπορείων πόλεων εχουσών πλέον των τεσσάρων τοιούτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 122 της 9 Αυγούστου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 7 του ν. δ/τος της 28/29

'Οκτωβρίου 1925 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τών νόμων περί Κυριακής άναπαύσεως», τήν άπό 30.4.1960 συμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, καί τήν ὑπ' ἀριθ. 379]1960 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας, προτάσει τοῦ 'Ημετέρου ἐπί τής 'Εργασίας 'Υπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

"Αρθρον μόνον

Αί ὧραι ἐργασίας τών φαρμακείων καί φαρμακεμπορείων εἰς πόλεις ἐχούσας πλέον τών τεσσάρων καθοριζόντησαν ὡς ἀνώτατον ὅριον εἰς τεσσαράκοντα ὀκτώ (48) ἑβδομαδιαίως καθ' ὅλον τό ἔτος, μή δυνάμεναι νά ὑπερβῶσι τάς ὀκτώ καί ἡμίσειαν ἡμερησίως καί τάς πέντε καί ἡμίσειαν κατά τήν δυνάμει τών διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020]1959 καθοριζομένην ἡμέραν μεταμεσημβρινής ἀργίας τών ἐν λόγῳ καταστημάτων.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τής 'Εργασίας 'Υπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

'Εν Κερκύρᾳ τῇ 23 'Ιουλίου 1960

—

511]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί συστάσεως Γραφείου 'Επιθεωρήσεως 'Εργασίας ἐν 'Αμφίσσῃ καί τοῦ καθορισμοῦ τῆς περιφερείας κλπ. τούτου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 115 τῆς 1 Αὐγούστου 1960)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2, παράγραφος 2, τοῦ ν.δ. 2954]1954 «περί ὀργανώσεως Σώματος 'Επιθεωρήσεως 'Εργασίας παρά τῷ 'Υπουργείῳ 'Εργασίας καί ἄλλων τινῶν διατάξεων» καί τήν ὑπ' ἀριθ. 289]1960 γνωμάτευσιν τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας, προτάσει τοῦ 'Ημετέρου ἐπί τής 'Εργασίας 'Υπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

"Αρθρον μόνον

Συνιστῶμεν διά τοῦ παρόντος Γραφεῖον 'Επιθεωρήσεως 'Εργασίας 'Αμφίσσης.

Τό Γραφεῖον τοῦτο ὁρίζεται ὡς Γραφεῖον γ' τάξεως μέ ἕδραν τήν 'Αμφίσσαν καί μέ περιφέρειαν εἰς ἣν ἐκτείνεται ἡ δικαιοδοσία τούτου τήν τοιαύτην τοῦ νομοῦ Φωκίδος.

'Η ὀργανική σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου τούτου ὁρίζεται εἰς ἕνα ἐπόπτην ἐργασίας γ' τάξεως ἤ βοηθόν ἐπόπτην ἐργασίας.

'Η ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό τής δημοσιεύσεώς του εἰς τήν 'Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τής 'Εργασίας 'Υπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

'Εν 'Αθήναις τῇ 25 'Ιουνίου 1960

—

512]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως μερικής Κυριακής ἀργίας εἰς τά ὀφασματοπωλεῖα καί παντοπωλεῖα τοῦ χωρίου Τυχεροῦ "Εβρου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 115 τῆς 1 Αὐγούστου 1960)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν: Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ π.δ]τος τῆς 8]14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τών νόμων περί Κυριακής ἀναπαύσεως», τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755]1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τών ἀποδοχῶν τών μισθωτῶν κλπ.», τήν ἀπό 31]3]1959 αἴτησιν τών ὑφασματοπωλῶν καί παντοπωλῶν Τυχεροῦ "Εβρου, τήν ὑπ' ἀριθ. 244]25]5]1959 ὁμοίαν τοῦ 'Εργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Νομοῦ "Εβρου καί τήν ὑπ' ἀριθ. 46]3]1960]11]5]1959 σύμφωνον γνώμην τής 'Υποδ]σεως Χωροφυλακής Σουφλίου, τήν ἀπό 1]3]1960 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ 'Εργασίας τοῦ 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής καί τήν ὑπ' ἀριθ. 376]1960 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας, προτάσει τοῦ 'Ημετέρου ἐπί τής 'Εργασίας 'Υπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

"Αρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν μερικήν Κυριακήν ἀργίαν εἰς τά ὀφασματοπωλεῖα καί παντοπωλεῖα τοῦ χωρίου Τυχεροῦ "Εβρου, ἅτινα θά παραμένωσιν ἀνοικτά ἀπό 10ης π.μ. ἕως 2ας μ.μ. ὥρας.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τής 'Εργασίας 'Υπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος β. διατάγματος.

'Εν Κερκύρᾳ τῇ 23 'Ιουλίου 1960

—

513]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως τῆς ἑορτῆς τῶν Ταξιαρχῶν 8ης Νοεμβρίου ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τά καταστήματα καί βιοτεχνικά ἐργαστήρια τῆς πόλεως Ρεθύμνης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 115 τῆς 1 Αὐγούστου 1960)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π. δ]τος τῆς 8]14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως τών νόμων περί Κυριακής ἀναπαύσεως», τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755]1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τών ἀποδοχῶν τών μισθωτῶν κλπ.», τήν ὑπ' ἀριθ. 43]12.3.1959 αἴτησιν τῆς 'Ομοσπονδίας 'Επαγγελματιῶν Ρεθύμνης, τήν ὑπ' ἀριθ. 15]12.3.1959 τῆς 'Ομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ρεθύμνης, τήν ὑπ' ἀριθ. 550]74]1]13.4.1959 σύμφωνον γνώμην τής Διοικήσεως Χωροφυλακής Ρεθύμνης καί τήν ὑπ' ἀριθ. 8568]1.7.1959 ὁμοίαν τῆς Νομαρχίας Ρεθύμνης, τήν ἀπό 3.3.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ 'Εργασίας τοῦ 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής καί τήν ὑπ' ἀριθ. 377]1960 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας, προτάσει τοῦ 'Ημετέρου ἐπί τής 'Εργασίας 'Υπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

"Αρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν τήν ἑορτήν τών Ταξιαρχῶν 8ην Νοεμβρίου ὡς ἡμέραν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τά καταστήματα καί βιοτεχνικά ἐργαστήρια τῆς πόλεως Ρεθύμνης, πλήν τών καφενείων, γαλακτοζαχαροπλαστείων, ἐστιατορίων καί κέντρων ἐν γένει λόγῳ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπετείου τοῦ 'Ολοκαυτώματος τῆς Μονῆς 'Αρκαδίου.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τής 'Εργασίας 'Υπουργόν

ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 23 Ἰουλίου 1960

—

582]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ Κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων εἰς ἃ ὑφίσταται διπλῆ φυλακή.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 127 τῆς 19 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3221]1955 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 211]1954 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 2119]1952 περὶ λεωφορείων κλπ.» καὶ ἰδίᾳ τὴν παράγραφον γ' τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου τούτου.

β) Τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3789]1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας», ὡς καὶ τὰς λοιπὰς σχετικὰς διατάξεις.

γ) Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2269]19.11.1920 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 διεθνοῦς συμβάσεως «περὶ περιορισμοῦ εἰς 8 ὥρας καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανίαις κλπ.».

δ) Τὸ ἀπὸ 3.1.1958 πρακτικὸν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 171931]17.7.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων συσταθείσης Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν μελέτην τῶν συνθηκῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν λεωφορείων.

ε) Τὸ ἀπὸ 7.6.1958 πρακτικὸν τῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1098]8]10.2.1958 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ Ἐργασίας συσταθείσης Ἐπιτροπῆς.

στ) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Αὐτοκινήτων, διατυπωθεῖσαν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 270]4.7.1958 πράξει αὐτοῦ.

ζ) Τὴν ἀπὸ 6.7.1959 ἔκθεσιν τῆς Νομοπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων.

η) Τὰ ἀπὸ 20.4.1959 - 7.8.1959 καὶ 28.8.1959 πρακτικὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.

θ) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, διατυπωθεῖσαν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 283]1960 πρακτικῷ αὐτοῦ.

Προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Ἐργασίας καὶ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων Ὑπουργῶν ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὸ προσωπικὸν ἓν γένει ἀστικῶν λεωφορείων, εἰς ἃ ὑφίσταται διπλῆ φυλακή, πλὴν τῶν τοιούτων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων.

Ἄρθρον 2

1) Ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ σημαίνουσι οἱ ὅροι :

α) Διορία : Τὸ κατὰ περίοδον ἐργασίας χρονικὸν διάστημα τῶν πραγματικῶν ὡρῶν ἐργασίας πλέον τοῦ χρόνου τῶν διαλειμμάτων τῆς ἐφεδρείας κλπ.

β) Διάλειμμα : Τὸ ἐνδιάμεσον διάστημα παύσεως τῆς ἡμερησίας ἐργασίας.

γ) Διακοπή : Τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἡμερησίας ἐργασίας ὑπαλλήλου τινὸς μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἑπομένης τοιαύτης ὑπὸ τοῦ ἰδίου.

δ) Ἀνάπαυσις : Διακοπὴ διαρκείας εἴκοσι τεσσάρων (24) ὡρῶν τοὐλάχιστον.

ε) Περίοδος ἐργασίας : Τὸ μεταξὺ δύο διαδοχικῶν ἀναπαύσεων διάστημα.

στ) Κανονικὴ ἐργασία : Τὸ χρονικὸν διάστημα, εἰς ὃ ἐκτείνεται ἡ ἐργασία κατὰ περίοδον ἐργασίας.

ζ) Ἐφεδρεία : Ἡ παραμονὴ τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὴν τεταγμένην θέσιν ἄνευ ἄλλης ὑποχρεώσεως, μέχρις οὗ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, ὅταν διαταχθῇ.

η) Ὑπάλληλος : Τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως.

θ) Προσωπικὸν κινήσεως : Τὸ προσωπικὸν τοῦ λεωφορείου, ἤτοι ὁδηγοὶ καὶ εἰσπράκτορες καὶ τὸ προσωπικὸν ἐλέγχου, ἤτοι σταθμάρχαι καὶ ἐλεγκταί.

2) Διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν καὶ τὸ προσωπικὸν κινήσεως ὁρίζονται :

α) Ἡ κανονικὴ ἐργασία δι' ἑβδομαδιαίαν περίοδον ἐργασίας 48ωρος.

β) Ἡ κανονικὴ διορία δι' ἑβδομαδιαίαν περίοδον ἐργασίας 54 ὡραι μὲ ἓν διάλειμμα ἡμερησίως, οὐχὶ μεῖζον τῶν 4 ὡρῶν. Τὰ διαλείμματα δι' ἑκάστην περίοδον ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσιν εἰς ἀριθμὸν τὰ 50 ἐπὶ τῶν ἡμερῶν, εἰς περιλαμβάνει ἡ περίοδος αὐτη.

γ) Ἡ διακοπὴ τοὐλάχιστον δωδεκάωρος.

Ἐπιτρέπεται, ὅπως τὸ πολὺ ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἡ διακοπὴ περιορίζηται εἰς τοὐλάχιστον 10ωρον κατὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς φυλακῆς.

δ) Ἡ περίοδος ἐργασίας κατὰ μέγιστον 10ήμερον καὶ

ε) Αἱ ἀναπαύσεις δέκα τρεῖς (13), ἐξ ὧν αἱ δύο τοὐλάχιστον κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐντὸς ἐνενήκοντα (90) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως οἱασδήποτε περιόδου ἐργασίας.

3) Χρόνος ἡμερησίας ἐργασίας.

Εἰς τὸν χρόνον ἡμερησίας ἐργασίας περιλαμβάνεται, ἐκτὸς τῆς πραγματικῆς ἐργασίας, καὶ

α) Ὁ χρόνος παραδόσεως καὶ παραλαβῆς τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου ἀπὸ ἢ εἰς τὸν σταθμὸν αὐτοκινήτων, ὡς καὶ ἡ ἄγονος διαδρομὴ ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ αὐτοκινήτων εἰς τὴν ἀφετηρίαν καὶ ἀντιστρόφως, ὅστις ὁρίζεται εἰς δέκα πέντε πρῶτα λεπτὰ (15') τῆς ὥρας δι' ἑκάστην παραλαβὴν καὶ δέκα πρῶτα λεπτὰ (10') τῆς ὥρας δι' ἑκάστην παράδοσιν.

β) Πᾶν διάλειμμα μικρότερον τῆς ὥρας.

γ) Ὁ χρόνος τῆς ἐφεδρείας.

δ) Ὁ χρόνος τῆς παραδόσεως τῶν εἰσπράξεων ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος, ὅστις ὁρίζεται εἰς δέκα πέντε πρῶτα λεπτὰ (15') τῆς ὥρας.

Τυχὸν διάλειμμα τῆς πραγματικῆς ἡμερη-

σίας έργασίας άπό τοῦ 8ώρου μέχρι 15 λεπτῶν τῆς ὥρας δέν συμψηφίζεται πρός τυχόν ὑπέρβασιν τοῦ 8ώρου καί' ἄλλας ἡμέρας ἐργασίας, ἀντιθέτως συμψηφίζεται πᾶν ἔλλειμμα μεγαλύτερον τῶν 15 λεπτῶν τῆς ὥρας, ἐκτός ἐαν τό ἔλλειμμα τοῦτο ὀφείλεται εἰς ἀνωτέραν βίαν, ὁπότε οὐδείς συμψηφισμός ἐπιτρέπεται.

4) Ἡ ἀνάπαυσις δέον νά εἶναι διαρκείας τοὐλάχιστον εἴκοσι τεσσάρων (24) ὡρῶν, τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς ὑπολογιζομένης ἀπό τῆς λήξεως τῆς διακοπῆς τοῦ τελευταίου 24ώρου ἐργασίας.

5) Αἱ ὧραι ἐργασίας κατά περίοδον ἐργασίας ἐξευρίσκονται εἴτε δι' ἀθροίσεως τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἑκάστης ἡμέρας, ὡς ἐν παραγράφῳ 3, εἴτε ὡς τά 8/3 τῆς πραγματοποιουμένης κατά τήν περίοδον ἐργασίας διορίας. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω τιμῶν λαμβάνεται ἡ μεγαλυτέρα διά τόν ὑπολογισμόν τῶν ἡμερομισθίων.

Ἄρθρον 3

Καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐν τοῖς παραγράφοις 2 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου καθοριζομένων ὁρίων ἐργασίας δύνανται νά καθορίζωνται ὑπερωρίαι διά τό προσωπικόν, δι' ἃς ὁρίζονται τά ἑξῆς:

α) Λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἐργασίας αἱ ὑπερωρίαι εἰς ὡρας δέν δύνανται νά ὑπερβῶσι κατά περίοδον τινά ἐργασίας τόν ἀριθμόν τῶν ἡμερῶν, ἃς περιλαμβάνει ἡ περίοδος αὕτη, ὡς πρός τό ὑπαλληλικόν προσωπικόν, σταθμάρχας, ἐλέγκτας καί ὁδηγούς, καί τό 1 καί 1/4 τῶν ἡμερῶν, ἃς περιλαμβάνει ἡ περίοδος αὕτη, ὡς πρός τούς εἰσπράκτορας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τό χρονικόν διάστημα, εἰς ὃ δύναται νά ἐκτεθῇ διανεκομμένως ἡ ἡμερησία ἐργασία, δέν δύναται νά ὑπερβαίνῃ τό 12ωρον, ἐκεῖνο δέ τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τό 10ωρον, προκειμένου περί τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ, σταθμάρχας, ἐλέγκτας καί ὁδηγούς, καί τάς 12 καί 1/1 καί τάς 10 καί 1/4 ὥρας ἀντιστοίχως διά τούς εἰσπράκτορας.

β) Ὑπερωρίαι ἐπιτρέπονται διά περιπτώσεις παρατάσεως δρομολογίων λόγῳ ἐκτάκτου ἢ ἐξαιρετικῆς συρροῆς ἐργασίας, βλάβης τοῦ τροχαίου ὑλικοῦ ἢ καθυστερήσεως ἢ δυστυχήματος ἢ ἐν περιπτώσει ἀπροόπτου κωλύματος ἢ καθυστερήσεως ὑπαλλήλου διά τήν ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ὡς καί ἐπί ἀναλόγων περιπτώσεων.

γ) Αἱ ὑπερωρίαι ὑπολογίζονται κατά περίοδον ἐργασίας καί ἐξευρίσκονται εἴτε ὡς ἡ διαφορά τοῦ ὀκταπλασίου τῶν ἡμερῶν ἐργασίας ἀπό τῶν συνολικῶς πραγματοποιουμένων ὡρῶν ἐργασίας κατά τήν ὑπ' ὄψιν περίοδον, εἴτε ὡς τό γινόμενον τοῦ 8/3 ἐπί τήν διαφοράν τοῦ 3 ἐπί τάς ἡμέρας ἐργασίας ἀπό τῆς πραγματοποιουμένης διορίας κατά τήν περίοδον ἐργασίας. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω τιμῶν λαμβάνεται ἡ μεγαλυτέρα διά τόν ὑπολογισμόν τῶν ὑπερωριῶν.

δ) Διά τάς ὑπερωρίας καταβάλλεται εἰς τό προσωπικόν πρόσθετος ἀμοιβή βάσει τοῦ ἡμερομισθίου κατά τάς ἐκδιδομένας ἑκάστοτε ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀποφάσεις.

Τό ἡρομίσθιον ἐξευρίσκεται ἐκ τῶν κεκανονισμένων μηνιαίων ἀποδοχῶν, διαιρουμένων διά τοῦ ἀριθμοῦ διακόσια (200).

Ἄρθρον 4

1) Ὁ ἰδιοκτήτης ἑκάστου λεωφορείου διά τούς ὁδηγούς αὐτοῦ ἢ ὁ πρόεδρος ἢ ὁ ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑκάστου Κ.Τ.Ε.Λ., Ἑταιρείας ἢ Ὀργανισμοῦ ἐξουσιοδοτούμενος διά τούς ὁδηγούς, εἰσπράκτορας, ὡς καί διά τό προσωπικόν αὐτοῦ, καταρτίζουσιν ἕκαστος εἰς διπλοῦν εὐανάγνωστον πίνακα, ὃν ὑπογράφοντες ὑποβάλλουσι πρός ἔγκρισιν εἰς τήν ἁρμοδίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ὅπου δέν ἐδρεύει τοιαύτη εἰς τήν οἰκείαν Ἀστυνομικήν Ἀρχήν. Οἱ πίνακες οὗτοι ἐπέχουσι θέσιν βιβλιαρίου ἐργασίας.

2) Εἰς τούς πίνακας ἀναγράφονται:

α) Τό ὀνοματεπώνυμον τῶν μισθωτῶν ἑκάστης φυλακῆς.

β) Ἡ ἑκάστοτε ἐναλλαγή τῆς σειρᾶς ἐργασίας ἑκάστης φυλακῆς.

γ) Αἱ ἡμέραι ἀναπαύσεως.

3) Ἀντίτυπον τῶν πινάκων ἀναρτᾶται εἰς ἐμφανές μέρος τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου καί ἐντός προθήκης κατασκευαζομένης ἐπί τούτῳ, προκειμένου περί τῶν ἐργαζομένων ἐν τῷ λεωφορείῳ καί εἰς ἐμφανές μέρος τῶν γραφείων προκειμένου περί τοῦ προσωπικοῦ τούτων.

4) Οἱ πρόεδροι τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., Ἑταιρειῶν ἢ Ὀργανισμῶν ὑποχρεοῦνται καθ' ἑκάστην καί μέχρι τῆς 10ης προμεσημβρινῆς ὥρας νά ὑποβάλλουν εἰς τήν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ὅπου δέν ἐδρεύει τοιαύτη εἰς τήν Ἀστυνομικήν Ἀρχήν τό δελτίον ὑπηρεσίας τῆς ἑπομένης ἡμέρας ἁπάντων τῶν λεωφορείων τῶν ἐντεταγμένων εἰς ἕκαστον Κ.Τ.Ε.Λ. Εἰς τό δελτίον θά ἀναγράφωνται κατά λεωφορεῖον ἡ ὥρα ἐνάρξεως καί λήξεως τῆς ἐργασίας ἑκάστης φυλακῆς καί ἡ τυχόν διακοπή, οὕτως ὥστε, ἐν συνδυασμῷ πρός τόν ἐν παραγράφῳ 1 πίνακα, νά καθίσταται δυνατός ὁ ἔλεγχος τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ὑπό τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων Ἐπιθεωρήσεως.

Ἄρθρον 5

1) Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν λεωφορείων ἢ οἱ πρόεδροι Κ.Τ.Ε.Λ. Ἑταιρειῶν ἢ Ὀργανισμῶν ὑποχρεοῦνται νά ἐφοδιάζωσι τά λεωφορεῖα δι' εἰδικοῦ βιβλίου δρομολογίων καί μεριμνῶσι διά τήν τακτικήν καί πρό τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτοῦ ἀρίθμησιν καί θεώρησιν ὑπό τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ἢ ὅπου δέν ἐδρεύει τοιαύτη ὑπό τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

2) Δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας καί εἰς ἑκάστην φυλακήν θά χρησιμοποιῆται ἰδιαιτέρα σελίς τοῦ βιβλίου δρομολογίων, τό «ἡμερήσιον δελτίον δρομολογίων», εἰς τό ὁποῖον αἱ ἐγγραφαί θά ἀποτυπῶνται εἰς τριπλοῦν διά χημικοῦ χάρτου (καρμπόν), τό ὁποῖον θά περιέχῃ πίνακα τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καί θά περιλαμβάνῃ τά κάτωθι στοιχεῖα:

Α) Ἄνωθεν τοῦ πίνακος:

α) Ἀριστερά τῆς σελίδος τό Κ.Τ.Ε.Λ., Ἑταιρεία ἢ Ὀργανισμός, εἰς ὃ εἶναι ἐντεταγμένον τό λεωφορεῖον αὐτοκίνητον, τόν ἀριθμόν κυκλοφορίας, τό ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἰδιοκτήτου, τοῦ ὁδηγοῦ καί τοῦ εἰσπράκτορος, τήν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ὅπου δέν ἐδρεύει τοιαύτη τήν οἰκείαν Ἀστυνομικήν Ἀρχήν καί

τὴν περίοδον ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ.

β) Δεξιὰ τῆς σελίδος, τὸν αὐξοντα ἀριθμὸν ταύτης.

γ) Εἰς τὸ κέντρον τῆς σελίδος, τὴν φράσιν «ἡμερήσιον δελτίον δρομολογίων» καὶ κάτωθι ταύτης τὴν ἡμερομηνίαν.

Β) Ὁ πίναξ θὰ περιλαμβάνῃ ὁριζοντίας καὶ καθέτους στήλας. Εἰς τὰς ὁριζοντίας στήλας θὰ ἀναγράφωνται:

Ἔναρξις ἐργασίας. Καθυστερήσεις. Διάλειμμα (ἀπὸ - ἕως). Ἐφεδρεία. Λήξις ἐργασίας. Θεώρησις σταθμάρχου ἢ ἐλεγκτοῦ καὶ παρατηρήσεις.

Εἰς τὰς καθέτους στήλας ἄνωθι ἡ γραμμή, εἰς ἣν κυκλοφορεῖ τὸ λεωφορεῖον, καὶ κάτωθι εἰς τὰς ἀντιστοίχους θέσεις αἱ ὧραι καὶ ἡ θεώρησις καὶ ἡ τελευταία στήλη θὰ ἀφίεται διὰ παρατηρήσεις.

Γ) Κάτωθι τοῦ πίνακος θὰ ἀναγράφωνται αἱ φράσεις: ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ πρόεδρος τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., Ἑταιρείας ἢ Ὀργανισμοῦ, ὁ εἰσπράκτωρ, ὁ ὁδηγός, κάτωθι τῶν ὁποίων θὰ τίθενται αἱ ὑπογραφαί. Προκειμένου περὶ προέδρου, δύναται νὰ ὑπογράψῃ ὁ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐξουσιοδοτημένος.

3) Πρὸ τῆς ἐξόδου τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου ἐκ τοῦ σταθμοῦ διανυκτερεύσεως, τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως διαλείμματος ἢ ἐφεδρείας, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως, ὁ σταθμάρχης ἢ ὁ ἐλεγκτὴς καὶ ὁ ὁδηγὸς ἢ ὁ εἰσπράκτωρ, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, ὑποχρεοῦνται νὰ ἀναγράφουσιν ἀκριβῶς καὶ εὐκρινῶς εἰς τὰς οἰκείας κατὰ περίπτωσιν στήλας τοῦ ἡμερησίου δελτίου δρομολογίων τὴν ὥραν ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας, τὰς ὥρας τοῦ διαλείμματος ἢ τῆς ἐφεδρείας καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα.

4) Ὁ ὁδηγὸς ἢ ὁ εἰσπράκτωρ ὑποχρεοῦται, ὅπως μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας ἑκάστης ἡμέρας καταθέτῃ εἰς τὰ γραφεῖα τὸ ἓν ἀντίτυπον τοῦ ἡμερησίου δελτίου δρομολογίων καὶ τὸ ἕτερον παραδίδῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ὑποβολὴ τῶν ἡμερησίων δελτίων ἐργασίας εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, ἢ ὅπου δὲν ἐδρεύει τοιαύτη εἰς τὴν οἰκείαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, διενεργεῖται ὑπὸ τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., Ἑταιρείας ἢ Ὀργανισμοῦ, τότε κατατίθενται εἰς τοῦτο τὰ δύο ἀντίτυπα τοῦ δελτίου, τοῦ τρίτου παραμένοντος εἰς τὸ στέλεχος.

5) Ἐντὸς πενθημέρου ἀπὸ τοῦ τέλους ἑκάστης περιόδου ἐργασίας ἡ μηνὸς ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ πρόεδρος τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., Ἑταιρείας ἢ Ὀργανισμοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ὅπου δὲν ἐδρεύει τοιαύτη εἰς τὴν οἰκείαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τοῦ ἡμερησίου δελτίου δρομολογίων ἐντὸς τῆς ἀμέσως προηγουμένης περιόδου ἐργασίας ἢ μηνὸς ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ. Μετὰ τῶν ἡμερησίων δελτίων δρομολογίων θὰ συνυποβάλληται συγκεντρωτικὴ κατάστασις, περιλαμβάνουσα τὸ σύνολον τῶν ὡρῶν ἐργασίας κανονικῶν καὶ καθ' ὑπερωρίαν κατὰ περίοδον ἐργασίας ἢ μηνὸς ἅπαντος τοῦ προσωπικοῦ ἑκάστου λεωφορείου.

6) Διὰ τὴν κανονικὴν τήρησιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν ἡμερησίων δελτίων δρομολογίων τοῦ βιβλίου δρομολογίων, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, εὐθύνονται, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, ὁ σταθμάρχης, ὁ ἐλεγκτής, ὁ ὁδηγὸς καὶ ὁ εἰσπράκτωρ, διὰ δὲ τὴν προμήθειαν, θεώρησιν καὶ ὑποβολὴν εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ πρόεδρος τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., Ἑταιρείας ἢ Ὀργανισμοῦ ἢ ὁ πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένος, τέλος διὰ τὰς ἐξακριβουμένας παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων ἢ τὰς διαπιστουμένας ἐκ τῶν ἡμερησίων δελτίων δρομολογίων παραβάσεις τῶν περὶ ὡρῶν ἐργασίας διατάξεων τοῦ παρόντος εὐθύνεται ὁ πρόεδρος τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., Ἑταιρείας ἢ Ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρον 6

Ἡ σειρὰ ἐργασίας τῶν φυλακῶν δέον ὅπως μεταβάλληται καθ' ἑκάστην περίοδον ἐργασίας, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐργαζομένη φυλακὴ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς καὶ ἑσπερινὰς ὥρας κατὰ μίαν περίοδον ἐργασίας νὰ ἐργάζηται κατὰ τὴν ἑπομένην περίοδον ἐργασίας εἰς πρωϊνὰς ὥρας.

Ἄρθρον 7

1) Τὸ διάλειμμα τῆς ἐργασίας δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τριώρου τοὐλάχιστον ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας.

Ἡ ἁρμοδία Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας, ἢ ὅπου δὲν ἐδρεύει τοιαύτη ἡ Ἀστυνομικὴ Ἀρχή, δύναται εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις νὰ ὁρίσῃ ἄλλως τὰ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διαλείμματος.

2) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ διαλείμματος οἱ ὑπάλληλοι καὶ τὸ προσωπικὸν κινήσεως δικαιοῦνται νὰ ἐγκαταλείπωσι τοὺς τόπους ἐργασίας ἢ τὰ ὀχήματα.

Ἄρθρον 8

1) Ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἐργασίας, ὡς ἐν ἄρθρῳ 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἀναφέρεται, ἐπιτρέπεται:

α) Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀνωτέρας βίας, ἤτοι συγκρούσεως, πλημμύρας, διακοπῆς συγκοινωνίας ἐν γένει κλπ.

β) Πρὸς ὀργάνωσιν μέτρων σωτηρίας.

γ) Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἐπισταμένης ἢ δοσάκις παρίσταται ἀνάγκη στρατιωτικῶν μεταφορῶν διὰ λεωφορείων αὐτοκινήτων.

2) Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὀφείλει ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ πρόεδρος τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., Ἑταιρείας ἢ Ὀργανισμοῦ νὰ ἀναγγείλῃ τὴν ὑπέρβασιν εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ὅπου δὲν ἐδρεύει τοιαύτη εἰς τὴν οἰκείαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν.

Ἄρθρον 9

Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν λεωφορείων καὶ οἱ πρόεδροι τῶν Κ.Τ.Ε.Α., Ἑταιρείας ἢ Ὀργανισμοῦ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπασχολήσωσι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐργασίας ὑπαλλήλους ἢ προσωπικὸν κινήσεως ἐργασθέντας εἰς ἕτερον ἐργοδόσην ἐπὶ ὀκτάωρον. Δύνανται μόνον νὰ ἀπασχολήσωσι προσωπικὸν κινήσεως ἢ ὑπαλλήλους ἐργασθέντας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρ' ἄλλοις ἐργοδόταις ὀλιγωτέρας τῶν 8 ὡρῶν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν χρόνον τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς

συμπλήρωσιν τό πολύ 10ήρου ήμερησίας έργασίας.

Άρθρον 10

Ή παράλειψις θεωρήσεως πίνακος ή βιβλίου δρομολογίων, ώς καί ή μή άναγραφή έν αύτῷ τῶν ὁριζομένων στοιχείων ή μή άνάρτησις τοῦ πίνακος ή καί πᾶσα έν γένει παράβασις τῶν άνωτέρω διατάξεων συνεπάγεται τήν έπιβολήν τῶν διοικητικῶν καί ποινικῶν κυρώσεων, τῶν προβλεπομένων ὑπό τοῦ νόμου 2195]1920 καί τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2943 τῆς 21 Ἰουνίου 1922, τάς τοιαύτας τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ νόμου 2119]1952 καί τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3216]1955, ώς καί τῶν λοιπῶν ἰσχυουσῶν σχετικῶν διατάξεων.

Πᾶσα διάταξις, άντικειμένη εἰς τό παρόν, καταργεῖται.

Ἡ ἰσχύς τοῦ διά τοῦ παρόντος ἐγκρινομένου Κανονισμοῦ ἄρχεται 15 ἡμέρας ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τούς αὐτούς ἐπί τῆς Ἐργασίας καί Συγκοινωνιῶν καί Δημοσίων Ἔργων Ὑπουργούς ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 4 Αὐγούστου 1960

—

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

124]1960 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περί ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 1530]1954, 913]1955 καί 1327]1957 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπί τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 124 τῆς 10 Αὐγούστου 1960)

Τό Ὑπουργικόν Συμβούλιον

Δοθέν ὑπ' ὄψιν εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποφαίζει :

Ἐγκρίνει τήν ἀπό 1ης Ὀκτωβρίου 1958 ἐπέκτασιν τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 1530]1954 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 913]1955 καί 1327]1957 ὁμοίων καί ἐπί τοῦ ἐπί θητείᾳ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῶν Δημοσίων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ν.δ. 2592]1953, τοῦ μή συνδεομένου διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καί οὗτινος αἱ ἀποδοχαί ρυθμίζονται ἀπ' εὐθείας ὑπό τοῦ νόμου καί οὐχί δι' ἐξουσιοδοτικῶν κατά νόμον πράξεων ἢ ἀποφάσεων τῆς Διοικήσεως.

Ἐκδόσαν πρός τοῦτο τήν ὑπ' ἀριθ. 124 παροῦσαν Πράξιν του, ἥτις κυρωθήσεται νομοθετικῶς μεριμνῃ τοῦ ἐπί τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Ἀντιπρόεδρος Τά Μέλη

Ἀκριβές ἀντίγραφον

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Αὐγούστου 1960

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

62561]13514]58]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί καθορισμοῦ στοιχείων βιβλίου δρομολογίων προσωπικοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων Α' κατηγορίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 878 τῆς 22 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ β. δ]γματος τῆς 28 Ἰανουαρίου]4 Φεβρουαρίου 1938 «περί κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων», ἀποφαίζομεν :

Ὅπως τό βιβλίον δρομολογίων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ β. δ]γματος τῆς 28.1]4.2.1938 «περί κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων Α' κατηγορίας», ἤτοι τῶν μή ἐξυπηρετούντων ὡρισμένον ἐργοδότην, περιλαμβάνῃ τά κάτωθι στοιχεῖα :

1) Ἐν ἐπικεφαλίδι τήν ἐνδειξιν «Ἡμερήσιον δελτίον δρομολογίων».

2) Κάτωθι τῆς ἀνωτέρω ἐνδείξεως τόν ἀριθμόν κυκλοφορίας τοῦ αὐτοκινήτου, ὡς καί τό ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἰδιοκτήτου, τήν διεύθυνσίν του, ὡς ἐπίσης καί τήν ἡμερομηνίαν χρησιμοποιήσεώς του.

3) Εἰς τό ἀριστερόν μέρος θά ἀναγράφηται τό ὀνοματεπώνυμον καί ἡ διεύθυνσις κατοικίας τοῦ ὁδηγοῦ, ὁ ἀριθμός τοῦ διπλώματός του, ὡς καί τό ὀνοματεπώνυμον τοῦ βοηθοῦ.

4) Εἰς ὁριζοντίους στήλας θά συμπληροῦνται :

α) Αἱ ὧραι ἐνάρξεως καί λήξεως ἐργασίας.

β) Ἡ ἀφετηρία ἢ ὁ σταθμός διανυκτερεύσεως.

γ) Τό εἶδος τοῦ φορτίου.

δ) Ἡ ὥρα ἐκκινήσεως.

ε) Ὁ τόπος προορισμοῦ.

στ) Ἡ ὥρα ἀφίξεως.

ζ) Ἡ χρονική διάρκεια εἰς τυχόν βλάβην τοῦ αὐτοκινήτου.

η) Ὁ χρόνος ἀναμονῆς εἰς σταθμόν (πιάτσαν).

θ) Ἡ συνολική ἡμερησία ἀπασχόλησις τοῦ προσωπικοῦ καί

ι) Στήλη παρατηρήσεων.

5) Εἰς τό κάτω ἀριστερόν μέρος παρατηρήσεις σχετικῶς μέ τήν συμπλήρωσιν τῆς στήλης 9.

6) Κάτω τῶν στηλῶν τάς ὑπογραφάς ἰδιοκτήτου, ἐπόπτου ἐργασίας καί ἀπασχοληθέντος προσωπικοῦ.

Αἱ σελίδες τοῦ ὡς ἄνω βιβλίου δρομολογίων, αἵτινες θά ὦσιν ἠριθμημέναι καί ἀνά δύο, θά φέρωσι τόν αὐτόν αὐξοντα ἀριθμόν, θά τηρῶνται δέ εἰς διπλοῦν διά χημικοῦ χάρτου, τῶν ἀντιγράφων ὑποβαλλομένων εἰς τό τέλος ἑκάστης ἑβδομάδος εἰς τό οἰκεῖον Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Οἱ κύριοι ἢ διευθυνταί δέον νά μεριμνῶσι διά τήν ταχτικήν κατά μῆνα καί πρό τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ βιβλίου δρομολογίων θεωρη-

σιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Τὸ ὡς ἄνω βιβλίον δρομολογίων ἀναρτᾶται εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ ὁδηγοῦ, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ ἔχῃ τοῦτο πρόχειρον καὶ νὰ τὸ ἐπιδεικνύῃ εἰς τὰ ἐνεργοῦντα τὸν ἔλεγχον ἁρμόδια ὄργανα.

Πρὸ πάσης ἐκκινήσεως ἐξ οἱασδήποτε ἀφετηρίας δι' ἐκτέλεσιν δρομολογίου ἢ οἱασδήποτε μεταβάσεως εἰς τὴν τόπον προορισμοῦ ἢ ἐπιστροφῆς ἐκ τούτου ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου ὑποχρεοῦται νὰ σημειοῖ εὐκρινῶς καὶ μὲ ἀκρίβειαν εἰς τὸ ἀνωτέρω βιβλίον καὶ εἰς τὴν οἰκείαν στήλην τὴν ὥραν ἐκκινήσεως καὶ λοιπὰ στοιχεῖα.

Διὰ τὴν κανονικὴν τήρησιν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ βιβλίου δρομολογίων εὐθύνεται ὁ κύριος, ὁ διευθυντὴς ἢ διαχειριστὴς τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ὁ ὁδηγός.

Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἑβδομάδος ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ αὐτοκινήτου ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ ἀμελλητὶ τὰ ἀντίγραφα τῶν ἡμερησίων καταστάσεων κινήσεως τοῦ βιβλίου δρομολογίων εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας.

Ἡ ἀπασχόλησις τῶν εἰς τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας ὁδηγῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἡμερησίως δὲ τὰς 10 ὥρας εἰς ἃς ὑπολογίζονται αἱ ἐκ τοῦ σταθμοῦ διανυκτερεύσεως διαδρομαί, στάσεις, ἀναμοναὶ καὶ πᾶσα ἐργασία σχετικὴ μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ αὐτοκινήτου, ἐξαιρουμένου τοῦ χρόνου ἀναμονῆς εἰς τοὺς σταθμούς (πιάτσα).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Αὐγούστου 1960

—

54644|12114|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τρόπου τηρήσεως βιβλίων δρομολογίων φορτηγῶν αὐτοκινήτων τῶν ἑταιρειῶν κοινῆς ὠφελείας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 τῆς 17 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ β. δ]τος τῆς 28 Ἰανουαρίου - 4 Φεβρουαρίου 1938 «περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων», ἀποφασίζομεν, ὅπως τὸ βιβλίον δρομολογίων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ β. δ]τος τῆς 28.1]4.2.1938 «περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ὁριζομένων Β' καὶ Γ' κατηγοριῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἑταιρειῶν ἠλεκτρισμοῦ, ὑδρεύσεως, φωταερίου καὶ τηλεφώνων, τῶν ἐξυπηρετούντων ἐκτάκτους ἀνάγκας τοῦ δικτύου αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων τῶν λοιπῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐπιχειρήσεων πάσης φύσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν μὴ ἐξυπηρετούντων ἐκτάκτους ἀνάγκας τοῦ δικτύου περὶ ὧν ἀνωτέρω καὶ τέλος τῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων τῶν λατομείων, ὀρυχείων καὶ μεταλλείων περιλαμβάνῃ τὰ κάτωθι στοιχεῖα, ὡς τὸ κατωτέρω ὑπόδειγμα :

1) Ἐν ἐπικεφαλίδι τὴν ἔνδειξιν «Βιβλίον Δρομολογίων».

2) Κάτωθεν τῆς ἀνωτέρω ἐνδείξεως τὸν ἀριθμὸν κυκλοφορίας τοῦ αὐτοκινήτου, ὡς καὶ τὴν ἡμερομηνίαν χρησιμοποιήσεως τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου.

3) Εἰς τὸ ἄνω ἀριστερὸν μέρος θὰ ἀναγράφηται ἡ ἐπωνυμία, τὸ εἶδος καὶ ἡ ἕδρα τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ ἡ κατοικία τοῦ ἰδιοκτήτου.

4) Τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ ὁδηγοῦ καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ διπλώματός του, ὡς καὶ ὀνοματεπώνυμον τοῦ βοηθοῦ.

5) Τὴν ὥραν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἐργασίας.

6) Τὴν ἀφετηρίαν.

7) Τὸ εἶδος φορτίου.

8) Τὴν ὥραν ἐκκινήσεως.

9) Τὸν τόπον προορισμοῦ.

10) Τὴν ὥραν ἀφίξεως.

11) Παρατηρήσεις κλπ. (στήλην παρατηρήσεων κλπ.).

12) Κάτωθεν τῶν ἀνωτέρω στηλῶν τὸν τόπον, τὴν ἡμερομηνίαν καὶ τὸ ἔτος.

13) Κάτω ἀριστερὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς τὸ μέσον τὴν θεώρησιν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἢ ἐπόπτου ἐργασίας καὶ δεξιὰ τοῦ ἀπασχοληθέντος προσωπικοῦ.

Αἱ σελίδες τοῦ ὡς ἄνω βιβλίου δρομολογίων, αἵτινες θὰ ὦσιν ἠριθμημέναι καὶ ἀνὰ δύο, θὰ φέρωσι τὸν αὐτὸν αὔξοντα ἀριθμόν, θὰ τηροῦνται δὲ εἰς τὸ διπλοῦν διὰ χημικοῦ χάρτου, τῶν ἀντιγράφων ὑποβαλλομένων εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἑβδομάδος εἰς τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Οἱ κύριοι ἢ διευθυνταὶ δέον νὰ μεριμνῶσι διὰ τὴν τακτικὴν κατὰ μῆνα καὶ πρὸ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ ἰδίου δρομολογίου θεώρησιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Τὸ ὡς ἄνω βιβλίον δρομολογίων ἀναρτᾶται εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ ὁδηγοῦ, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ ἔχῃ τοῦτο πρόχειρον καὶ νὰ τὸ ἐπιδεικνύῃ εἰς τὰ ἐνεργοῦντα ἔλεγχον ἁρμόδια ὄργανα.

Πρὸ πάσης ἐκκινήσεως ἐξ οἱασδήποτε ἀφετηρίας δι' ἐκτέλεσιν δρομολογίου ἢ οἱασδήποτε μεταβάσεως εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ ἢ ἐπιστροφῆς ἐκ τούτου ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου ὑποχρεοῦται νὰ σημειοῖ εὐκρινῶς καὶ μὲ ἀκρίβειαν εἰς τὸ ἀνωτέρω βιβλίον καὶ εἰς τὴν οἰκείαν στήλην τὴν ὥραν ἐκκινήσεως ἢ ἀφίξεως, τὸ εἶδος τοῦ φορτίου, τὸν τόπον προορισμοῦ καὶ λοιπὰ στοιχεῖα.

Διὰ τὴν κανονικὴν τήρησιν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ βιβλίου δρομολογίων εὐθύνεται ὁ κύριος, ὁ διευθυντὴς ἢ διαχειριστὴς τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ὁ ὁδηγός.

Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἑβδομάδος ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ αὐτοκινήτου ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ ἀμελλητὶ τὰ ἀντίγραφα τῶν ἡμερησίων κατα-

ατάσεων κινήσεως τοῦ βιβλίου δρομολογίων εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας.

Ἡ ἀπασχόλησις τῶν εἰς τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα ὁδηγῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἡμερησίως δὲ ἐπ' αὐτοκινήτων Β' κατηγορίας τὰς 16 ὥρας.

Ἡ ἀπασχόλησις τοῦ ὁδηγοῦ ἢ βοηθοῦ δὲν ἐπιτρέπεται πρὸ τῆς παρελεύσεως 16ώρου, ἂν οὗτοι συνεπλήρωσαν 10ωρον ἐργασίαν, οὐδὲ πρὸ τῆς παρελεύσεως 24ώρου, ἂν συνεπλήρωσαν 16ωρον ἐργασίαν.

Τέλος ἐπὶ αὐτοκινήτων Γ' κατηγορίας τὰς 8 ὥρας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Αὐγούστου 1960

Ἐπωνυμία, εἶδος καὶ ἕδρα ἐπιχειρήσεως ἢ Ὀνοματεπώνυμον καὶ κατοικία τοῦ ἰδιοκτήτου

Ἀριθ. . . . . .

Βιβλίον δρομολογίων

τοῦ ὑπ' ἀριθ. . . . κυκλ. . . . . φορτηγοῦ αὐτοκινήτου

ἡμέρα ἑβδομάδος . . . ἡμερομηνία . . . μὴν . . . ἔτος . . .

Στοιχεῖα Ὀνοματεπώνυμον ὁδηγοῦ	Ὥρα ἐναρξεως καὶ λήξεως ἐργασίας	Ἀφετηρία	Εἶδος φορτίου	Ὥρα ἐκκινήσεως	Τόπος προορισμοῦ	Ὥρα ἀφίξεως	Παρατηρήσεις
	ἀπὸ						
	ἕως						
Ἀριθ. διπλώματος	καὶ						
Ὀνοματεπώνυμον βοηθοῦ	ἀπὸ						
	ἕως						

Ὁ ἰδιοκτήτης ἢ Ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἐπιχειρήσεως . . . . . .

Ἐν . . . τῇ . . . 19

Ἐθεωρήθη

Ἐν . . . τῇ . . . 19

Ὁ Ἐπόπτης Ἐργασίας . . . . . .

Τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν . . . . . .

120]Σ.2]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 261 τῆς 11 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 674]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520]1953 ν. δ]γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ]γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392]1949 ν. δ]γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7903]2014]24.11.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 350]2.1.1960, συνεδρίασις 513η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 21.12.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τέλει τῆς παραγράφου 3 ὑποδ. Π τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων προστεθῇ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Τὰ ἀνωτέρω ὅρια ἡλικίας δὲν ἰσχύουν προκειμένου περὶ τέκνων ἀπόρων καὶ ἀνικάνων πρὸς πᾶσαν βιοποριστικὴν ἐργασίαν καὶ δι' ὃ-

σον χρόνον ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις αὐται. Ἡ ἀνικανότης διαπιστοῦται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Καταστατικοῦ, ἡ δὲ ἀπορία κρίνεται ἀνελέγκτως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, λαμβάνοντος ὑπ' ὄψιν βεβαίωσιν Δημοσίας ἢ Δημοτικῆς ἢ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς, ὡς καὶ οἱαδήποτε ἕτερα στοιχεῖα, ὧν τὴν προσκόμισιν ἤθελε κρίνει τοῦτο ἀπαραίτητον.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1960

—

26593]5377]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως διατάξεων Ν. Δ. 1254]1949 εἰς Καλαμπάκαν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 237 τῆς 1 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254]1949 ν. δ]τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 258]1960 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι τοῦτο κατὰ τὴν ἀπὸ 15]2]1960 συνεδρίασίν του ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254]1949 εἰς Καλαμπάκαν, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254]1949 ν. δ]τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς Καλαμπάκαν διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖ διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαΐου 1960

—

50595]10257]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως καὶ αὐθις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 346]τῆς]30 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239]1955, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν παράγραφον 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755]1957, 2) τὴν ἀπὸ 20.6.1960 ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ 3) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 28.7.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλοντες καὶ αὐθις, ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28925]5745]27.4.1960 ἡμετέρας ἀποφάσεως, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 14]1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32918]18.5.1957 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 145 τεύχος Β' τῆς 18.5.1957) (*), παρατείνομεν τὴν ἰσχὺν τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως μέχρι τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουλίου 1960

—

50483]10228]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 9]1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 346 τῆς 30 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239]1955, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν παράγραφον 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3756]1957, 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 28770]Ε.Ρ.Π. 376 τῆς 20.7.1960 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ καὶ 3) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 28.7.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλοντες τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας τῆς καταγγελθείσης κατὰ τὴν 31.5.1960 ὑπ' ἀριθ. 9]1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40821]6.6.1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 198 τεῦχος Β' τῆς 9.6.1959) (**), παρατείνομεν τὴν ἰσχὺν τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐπὶ τρίμηνον, ἤτοι μέχρι 31.10.1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουλίου 1960

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΛΠ.

18]1960 Ἀπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων, καθαριστηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, λευκαντηρίων καὶ φινιριστηρίων Α.Π.Π. (***).

Τὸ κατὰ νόμον 3239]1955 Δευτεροβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν.

Συγκείμενον ἐκ τῶν Σ. Γάγγα, Ἐφέτου, ὡς Προέδρου, Α. Καραλῆ, Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, Τ. Λούη, ἐκπροσώπου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Π. Γερακάκη, ἐκπροσώπου τῶν Βιοτεχνῶν, ὡς δευτέρου ἐργοδοτικοῦ ἐκπροσώπου, Φ. Μακρῆ καὶ Χ. Μυριάνθη, ἐκπροσώπων τῶν μισθωτῶν, ὡς μελῶν.

Συνεδριάσαν δημοσίᾳ ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τὴν 3ην

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 897.

(**) ΕΕΔ 18, σελ. 733.

(***) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 86 τῆς 17.8.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 18.8.1960.

Ἰουνίου 1960, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 18.00, παρουσίᾳ καὶ τοῦ Γραμματέως Ι. Ποτήρη, ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἵνα ἀποφανθῇ ἐπὶ ὑποβληθεισῶν ἐφέσεων ὑπὸ τῶν Σωματείου Μηχανικῶν Πλυντηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Συνδέσμου Ἐργατῶν Βαφέων, Καθαριστῶν, Σιδηρωτῶν κλπ. «Ἁγία Τριάς» κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3|1960 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, τῶν τε ἐκκαλούντων καὶ ἐκκαλουμένων παραστάντων διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων των, οἵτινες διώρισαν τοὺς πληρεξουσίους των δικηγόρους, ὡς ἐν τοῖς πρακτικοῖς διαλαμβάνεται.

Προκειμένης συζητήσεως.

Καὶ διαπιστωθέντος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ νομίμου τῆς συγκροτήσεως τοῦ δικαστηρίου. Ἀκούσαν τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐφέσεων καὶ τῶν συμπαρομαρτυρούντων ἐγγράφων καὶ λαβόν γνῶσιν τῶν ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων δικηγόρων κατατεθέντων σχετικῶν σημειωμάτων, ὡς καὶ τῶν ἐγγράφως διατυπωθεισῶν ἀπόψεων τοῦ παραστάντος ἐκπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.

Ἰδὼν τὰ ἔγγραφα

Σκεφθὲν κατὰ τὸν νόμον

1) Ἐπειδή, κατὰ τὴν μείζονα τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐπελθουσῶν οἰκονομικῶν μεταβολῶν, τῶν σημειωθεισῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1958, ὅτι ἐγένετο ἡ ρύθμισις τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν τῶν καινῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων καὶ λευκαντηρίων, ἤτοι τῆς σημειωθείσης ἐκτοτε αὐξήσεως κόστους ζωῆς, ὡς ἐπίσης ἔσφαλεν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τοῦ κλάδου καὶ τῆς ἀνάγκης κλιμακώσεως τοῦ ὕψους τῶν ἡμερομισθίων κατὰ τρόπον συμβαδίζοντα πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐξειδίκευσιν τῶν μισθωτῶν καὶ διασφαλίζοντα τὴν ἀπασχόλησιν τῶν ἐχόντων περισσοτέρα ἔτη ὑπηρεσίας. Ὅθεν, δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

2) Ἐπειδή, κατὰ τὴν μείζονα τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη, καθορίσασα μειωμένα ἡμερομίσθια ἐν σχέσει πρὸς τὰ καθορισθέντα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν διὰ τοὺς ἐργάτας ἠλεκτρικῶν πλυντηρίων, δεδομένου ὅτι ναὶ μὲν ἐκ τῆς οἰκονομοτεχνικῆς ἀντοχῆς τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων δὲν δικαιολογεῖται ἐπὶ τοῦ παρόντος μείζων ἐπιβάρυνσις, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ θέσις αὐτῶν δὲν μετεβλήθη ἐπὶ τὰ χεῖρον, ὥστε νὰ παρίσταται ἀνάγκη μειώσεως τῶν ἡμερομισθίων. Ἄλλως τε ἡ τοιαύτη ρύθμισις, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει σοβαρός, ὡς ἐξετέθη, λόγος, θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν δημιουργίαν κλίματος εὐνοοῦντος τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἤδη ὑπηρετούντων μισθωτῶν, δεδομένου ὅτι τὸ δικαίωμα τούτων διὰ τὴν ἀπόλυψιν τῶν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1958 ἀποφάσεως καθορισμένων ἡμερομισθίων, ὡς ἀπορρέον ἐκ τοῦ νόμου, δὲν ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς μεταγενεστέρας καὶ δυσμενεστέρας ρυθμίσεως κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν. Ὅθεν, δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

3) Ἐπειδή, κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, ἐν ὄψει τῶν ὑφισταμένων δυσμενεστέρων, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἠλεκτρικὰ πλυντήρια, συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἐργατῶν μηχανικῶν πλυντηρίων, δικαιολογεῖται ὁ διαφορισμὸς καθ' ὕψος τῶν ἡμερομισθίων τῶν τελευταίων, οὐχὶ ὅμως κατὰ τὰ ποσὰ τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δεδομένης τῆς ἐμφανιζομένης κάμψεως τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων. Ὅθεν, δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

4) Ἐπειδή, κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ρύθμισιν διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς βαφεῖα, τυποβαφεῖα, φινιριστήρια, λευκαντήρια, αὐτοτελῶς λειτουργοῦντα, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν πρώτων ὑλῶν ἢ προϊόντων τῆς κλωστοϋφαντουργίας, συντρέχουν οἱ ἐν τῇ ἠγουμένῃ ὑπ' ἀριθ. 2 σκέψει ἐκτεθέντες λόγοι, ὥστε καὶ ἐν προκειμένῳ, νὰ μὴ δικαιολογῆται ἡ μείωσις τῶν ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν πρόκειται. Ὅθεν, δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

5) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη, προσδώσασα εἰς ἑαυτὴν ἰσχὺν ἀναιρέχουσαν ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τοῦ θέματος εἰς ὑποχρεωτικὴν διαιτησίαν, ἐνῷ δὲν συντρέχει ἐξαιρετικὴ περίπτωσις, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, καὶ συνεπῶς ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς θὰ ἔδει νὰ ὁρισθῇ ἡ ἑπομένη ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν διαδικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων διαιτησίας ἡμέρα, πρὸς δὲ νὰ παρασχεθῇ ἡ δυνατότης τμηματικῆς ἐξοφλήσεως τῶν ἀναδρομικῶν διαφορῶν πρὸς ἀποτροπὴν ταμειακῶν δυσχερειῶν τῶν ὑποχρέων ἐπιχειρήσεων. Ὅθεν, δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τυπικῶς καὶ ἐν μέρει καὶ' οὐσίαν τὰς ὑποβληθείσας ἐφέσεις. Ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα. Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 3|1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Βαφέων, Καθαριστῶν, Σιδηρωτῶν κλπ. «Ἡ Ἁγία Τριὰς» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 3) Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνικῶν Σωματείων Ἀθηνῶν, 4) Σωματείου Μηχανικῶν Πλυντηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, 5) Σωματείου Ἠλεκτρικῶν Πλυντηρίων Ἀθηνῶν καὶ 6) Συνδέσμου Ἀνεξαρτήτων Βαφείων, Φινιριστηρίων Ἀθηνῶν, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐρ-

γατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατριῶν τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, λευκαντηρίων καὶ φινιριστηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Α') Βαφεῖα, καθαριστήρια, σιδηρωτήρια καὶ λευκαντήρια

α) Ἐργάται ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμὰς 50.

β) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 54.50.

γ) Μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 56.

δ) Μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 58.

ε) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 60.

στ) Ἐργάτριαι ἡλικίας 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμὰς 40.

ζ) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 44.

η) Μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 46.

θ) Μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 48.

ι) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 50.

Β') Μηχανικὰ πλυντήρια :

α) Ἐργάται ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμὰς 48.50.

β) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 51.

γ) Μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 57.

δ) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 60.

ε) Ἐργάτριαι ἡλικίας 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμὰς 37.50.

στ) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 43.

ζ) Μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 45.

η) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 47.

Γ') Ἠλεκτρικὰ πλυντήρια :

α) Ἐργάται ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμὰς 47.50

β) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 53.

γ) Μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 56.

δ) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 60.

ε) Ἐργάτριαι ἡλικίας 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμὰς 36.50.

στ) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 42.

ζ) Μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 44.

η) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 46.

Δ') Βαφεῖα, τυποβαφεῖα, φινιριστήρια, λευκαντήρια, αὐτοτελῶς λειτουργοῦντα, ἐφ' ὅσων ἀπασχολοῦνται μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν πρώτων ὑλῶν ἢ προϊόντων τῆς κλωστοϋφαντουργίας:

α) Ἐργάται ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμὰς 47.50.

β) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 53.

γ) Μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 56.

δ) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 60.

ε) Ἐργάτριαι ἡλικίας 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμὰς 36.50.

στ) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 42.

ζ) Μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 44.

η) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμὰς 46.

2) Εἰς τοὺς ἀνωτέρω χορηγεῖται μία (1) φόρμα εἰς τοὺς ἄνδρας καὶ μία (1) μπλούζα εἰς τὰς γυναῖκας, ἀνήκουσαι κατὰ κυριότητα εἰς τοὺς ἐργοδότας, ἀνανεούμεναι ἅμα τῇ φθορᾷ των.

3) Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 3, 4 καὶ 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 7975|16984|29.12.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν» ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ὡς καὶ ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν ἢ νὰ μεταβληθῶσιν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 8ης Ἰανουαρίου 1960, αἱ δὲ ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτουσαι διαφοραὶ δύνανται νὰ καταβληθῶσιν εἰς 4 ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβληθησομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουλίου 1960

16|1960 Ἀπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μακαρονοποιΐας ἁπάσης τῆς χώρας (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 1|1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Μυλεργατοϋπαλλήλων καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου : α) Τοῦ Πα-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 87 τῆς 18.8.1960 πράξεως καταθέσεως.

νελληνίου Συνδέσμου Βιομηχάνων Ζυμαρικών καὶ β) τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ νέου ἢ παλαιοῦ τύπου ἐργοστάσια παραγωγῆς ζυμαρικῶν ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Βοηθοί: α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, δραχμάς 51, β) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἄνω προϋποθέσεων δραχμὰς 64.

Ὡς βοηθοὶ νοοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς οἱανδήποτε ἐργασίαν πλὴν τῶν κατωτέρω εἰδικῶς ἀναφερομένων:

Β' Πιεσταί δραχμὰς 70.

Γ' Ζυμωταὶ δραχμὰς 78.

Δ' Εἰδικοὶ χειρισταὶ δραχμὰς 78.

Ε' Ἀρχιτεχνῖται δραχμὰς 83.

ΣΤ' Συσκευάστριαι. Ὡς συσκευάστριαι νοοῦνται πᾶσαι αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἀπασχολοῦνται εἰς τὴν ἐργασίαν συσκευασίας ζυμαρικῶν, ζύγισμα καὶ περιτύλιγμα, ἐπικόλλησιν ἐτικετῶν κλπ. α) μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας δραχμὰς 35, β) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἄνω προϋποθέσεων δραχμὰς 40, γ) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διετοῦς ὑπηρεσίας ἐν μακαρονοποιείοις, ἀσχέτως ἡλικίας, δραχμὰς 41. δ) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τετραετοῦς ὑπηρεσίας ἐν μακαρονοποιείοις δραχμὰς 47, ε) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαετοῦς ὑπηρεσίας ἐν μακαρονοποιείοις δραχμὰς 53.

2) Θήλεις, ἀπασχολούμεναι εἰς τινας τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα Α', Β', Γ', Δ' καὶ Ε' εἰδικοτήτων, δικαιοῦνται τοῦ εἰς τὴν εἰδικότητα ταύτην ἀντιστοιχοῦντος ἡμερομισθίου.

3) Εἰς τοὺς ὡς ἄνω ἐργαζομένους χορηγεῖται μία (1) φορμὰ εἰς τοὺς ἄρρενας καὶ μία (1) μπλοῦζα εἰς τὰς θήλεις, ἀνήκουσαι κατὰ κυριότητα εἰς τοὺς ἐργοδότας, ἀντικαθιστάμεναι ἅμα τῇ φθορᾷ των.

4) Αἱ τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 16ης Ἰανουαρίου 1960.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25ῃ Ἰουλίου 1960

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 150 τῆς 14 Ἀπριλίου 1960)

1) Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 53914]Σ.640 τῆς 18.12.1959 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, τὴν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 18 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β') τῆς 16.1.1960 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν (*), ἐπέρχεται ἡ κάτωθι διόρθωσις ἡμαρτημένων. Ἄρθρον 33, παράγραφος 7, ἐδάφιον 2, ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου ἑδαφίου 2. Κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν κλπ. τίθεται τὸ ὀρθὸν παράγραφος 8. Κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν κλπ.

2) Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 52882]Σ.623 τῆς 18.12.1959 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν «περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 20 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β' τῆς 20.1.1960 (**), ἐπέρχονται αἱ κάτωθι διορθώσεις:

α) Εἰς τὸ ἑδάφιον γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 30 ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου ἢ ἐναντι τῶν ἐν ἄρθρῳ 30 κλπ. τίθεται τὸ ὀρθὸν ἢ ἔνεκα τῶν ἐν ἄρθρῳ 30 κλπ.

β) Λάνεια δι' ἀγορὰν κατοικίας παράγραφος ε' ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου «εἰσφορῶν ὑποχρεώσεων» τίθεται τὸ ὀρθὸν «εἰσφορῶν ὑποχρεώσεις».

γ) Παράγραφος 18, ἄρθρον 34, ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου «καὶ προμηθείας μικροϋαλικῶν» τίθεται τὸ ὀρθὸν καὶ προμηθείας μικροϋλικῶν.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 140 τῆς 12 Ἀπριλίου 1960)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 81266]Σ.943 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν, τὴν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 80 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β') τῆς 20.2.1960 (***), ἐπέρχεται ἡ κάτωθι διόρθωσις:

Εἰς τὴν παράγραφον 4 ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου «μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων καὶ εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν ὑφίσταται ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὰ μητρῶα», τίθεται τὸ ὀρθόν: ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὰ μητρῶα.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 370.

(**) ΕΕΔ 19, σελ. 437.

(***) ΕΕΔ 19, σελ. 501.

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΟΙ ΦΑΚΕΛΟΙ ΤΩΝ ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ

Κατά μίαν ἐγκύκλιον διαταγὴν τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπὶ ἐρωτήματος τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Θεσσαλονίκης, τὸ περιεχόμενον τοῦ φακέλου τοῦ ἠσφαλισμένου θεωρεῖται κατ' ἀρχὴν ἀπόρρητον ἔναντι τοῦ ἠσφαλισμένου, τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας δυναμένης νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὸν νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῶν ἐγγράφων ἐκείνων μόνον, ἅτινα ἀναφέρονται ἐν τῇ σχετικῇ ἀποφάσει καὶ οὐδενὸς ἄλλου στοιχείου ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ ὑπαρχόντων.

Κατὰ τὴν γνώμην μας ἡ ἀποψις αὕτη τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν στηρίζεται ἐπὶ νομικῆς τινος διατάξεως, οὐδὲ ἐπὶ ὀρθολογικῆς βάσεως διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: Τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐν λόγῳ φακέλου δὲν δύναται νὰ περιέχῃ στοιχεῖα, ἄσχετα πρὸς τὸ νόμιμον αἴτημα τοῦ ἠσφαλισμένου περὶ λήψεως παροχῶν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποτελοῦντα ἐνδεχομένως ἀπόρρητον ἔναντι τούτου. Κατὰ συνέπειαν οὐδὲν ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ ὑπαρχόντων στοιχείων, ἀναφερομένων ἢ μὴ ἐν τῇ ἀποφάσει, δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ἀπόρρητον ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων σχετικῶς μὲ τὴν λειτουργίαν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς πρὸς τὸν αἰτοῦντα παροχάς.

Δὲν ὑφίσταται διάταξις, δεσμεύουσα τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὸ νὰ ἐπιτρέπουν εἰς τὸν ἠσφαλισμένον νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀτομικοῦ του φακέλου. Ἀντιθέτως ὑφίσταται διάταξις ἐν ἄρθρῳ 16 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α., καθ' ἣν ὁρίζεται, ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τοῦ φακέλου καὶ νὰ ὑποβάλῃ ὑπομνήματα.

Ἐκ τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ χρηστῆς διοικήσεως συνάγεται ἀνενδοιάστως ἡ ὑποχρέωσις τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπως ἐπιτρέπουν εἰς τὸν ἠσφαλισμένον νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐν λόγῳ ἀτομικοῦ του φακέλου. Ἡ ἄρνησις τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ἢ τὸν πληρεξούσιον δικηγόρον αὐτοῦ νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀτομικοῦ του φακέλου, ὡς καὶ τῆς ἐγγράφου εἰσηγήσεως ταύτης πρὸ τῆς αὐζητήσεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεώς του ὑπὸ τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς (ἀρχὴ τηρουμένη ἀπαρεγκλίτως ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Τμήματος Συντάξεων τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης) ἢ τῆς ἐφέσεως αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποτελεῖ παράβασιν τῶν θεμελιωδῶν τούτων ἀρχῶν. Προσβάλλει αὕτη κακοπιστίαν εἰς τὸ Ἵδρυμα ἔναντι τοῦ ἠσφαλισμένου, ὅστις διεκδικεῖ νομίμως τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματός του πρὸς λῆψιν παροχῶν. Δημιουργεῖ τὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. προσπαθεῖ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς αὐτὸν νομίμων ὑποχρεώσεών του, ἐκμεταλλευόμενον πρὸς τοῦτο τὴν ἐκ τοῦ νόμου παρεχομένην εἰς αὐτὸ διακριτικὴν ἐξουσίαν διὰ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ταύτης καὶ οὕτω παρεκκλίνει τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν συνεστήθη.

Βασικὸς σκοπὸς τοῦ Ι.Κ.Α. εἶναι ἡ κάλυψις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου γήρατος, ἀναπηρίας, θανάτου κλπ. τῶν ἠσφαλισμένων διὰ καταβολῆς χρηματικῶν παροχῶν εἰς αὐτοὺς κατὰ τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν ἀσφαλιστικῶν τούτων κινδύνων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν διὰ τὴν συντήρησίν των ἀναγκῶν ὑπὸ ὡρισμένας ἐν τῷ νόμῳ διαλαμβανομένας προϋποθέσεις. Ὅταν τὰ ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. προβάλλουν ἄρνησιν εἰς τὸν ἠσφαλισμένον, ἵνα οὗτος λάβῃ γνῶσιν τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, δημιουργοῦν τὴν ἐντύπωσιν εἰς αὐτόν, ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. παρεκκλίνει τοῦ προαναφερθέντος βασικοῦ του σκοποῦ καὶ οὕτω διὰ τῆς ἀρνήσεώς του ταύτης ἀκουσίως ἴσως βλάπτουν τὸ Ἵδρυμα ἐν τῇ προσπαθείᾳ των νὰ τὸ ὠφελήσουν. Δημιουργοῦν ἄνευ λόγου τινὸς ἐσφαλμένην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους σχετικῶς μὲ τὴν ἐπιδίωξιν τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν συνεστήθη.

Ἐκ τῆς γνώσεως τῶν στοιχείων τοῦ ἀτομικοῦ φακέλου καὶ τῆς σχετικῆς ἐγγράφου εἰσηγήσεως τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας ὁ ἠσφαλισμένος δὲν δύναται νὰ ἀλλοιώσῃ τὴν ἐξ αὐτῶν προκύπτουσαν πραγματικὴν κατάστασιν, ἀφορῶσαν τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ αἰτουμένου δικαιώματός του πρὸς λῆψιν παροχῶν. Μόνον ἐπιχειρήματα δύναται νὰ ἀντλήσῃ ὁ ἠσφαλισμένος πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου δικαιώματος καὶ ἀναγνώρισιν τῆς ἀληθείας. Οὔτε ἡ ἁρμοδία τοῦ Ι.Κ.Α. Ὑπηρεσία δύναται νὰ αἰτιολογήσῃ τὴν ἄρνησίν της διὰ τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι τὸ Ἵδρυμα διὰ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ οὐδένα ἔχει σκοπὸν νὰ ἀδικήσῃ καὶ νὰ πείσῃ πρὸς τοῦτο τὸν ἠσφαλισμένον, ὅστις, θεωρῶν ἑαυτὸν ἀδικούμενον, ἐμμένει εἰς τὴν διεκδίκησιν τοῦ δικαιώματός του.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται, ὅτι οὐδεμία αἰτιολόγησις ὀρθολογικὴ ὑφίσταται, ἐπιβάλλουσα τὴν ἄρνησιν τῶν ἁρμοδίων τοῦ Ι.Κ.Α. ὀργάνων, ἵνα λάβῃ γνῶσιν ὁ ἠσφαλισμένος ἢ ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος αὐτοῦ τοῦ περιεχομένου τοῦ φακέλου, τοῦ δημιουργηθέντος κατόπιν αἰτήσεώς του πρὸς λῆψιν παροχῶν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ τῆς ἐγγράφου εἰσηγήσεως τῆς Ὑπηρεσίας πρὸς τὴν Τοπικὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν ἢ καὶ τὴν Δευτεροβάθμιον Ἐπιτροπὴν Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., προκειμένου νὰ συζητηθῇ ὑπ' αὐτῶν ἡ αἴτησις τοῦ ἠσφαλισμένου. Ἀντιθέτως ὑφίσταται ὑποχρέωσις τῶν ἁρμοδίων τοῦ Ι.Κ.Α. ὀργάνων, πηγάζουσα ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ χρηστῆς διοικήσεως, ὅπως ταῦτα ἐπιτρέπουν εἰς τὸν ἠσφαλισμένον νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τοῦ φακέλου.

Καταλήγομεν συνεπῶς εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ περιεχόμενον τοῦ ὑπὸ κρίσιν ἀτομικοῦ φακέλου δὲν ἀποτελεῖ ἀπόρρητον τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ἔναντι τοῦ ἠσφαλισμένου, τῇ αἰτήσει τοῦ ὁποίου ἐδημιουργήθη οὗτος καὶ ἔνεκεν τούτου δύναται νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν αὐτοῦ καὶ ὅτι τὰ ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. μετὰ προθυμίας δέον νὰ θέτωσι πρὸς τοῦτο τὸν φάκελον εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἠσφαλισμένου καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ὄχι μόνον δὲν βλάπτεται τὸ Ι.Κ.Α., ἀλλὰ ἐξυψοῦται εἰς τὴν συνείδησιν τῶν ἠσφαλισμένων αὐτοῦ, οἱ ὁποῖοι θὰ περιβάλλουν τὸ Ἵδρυμα μετ' ἐμπιστοσύνης.

Παναγιώτης Γ. Παπαγιάννης
Δικηγόρος - Θεσσαλονίκη

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεύχος 18 (456)

Ἀθῆναι, 15 Σεπτεμβρίου 1960

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΜΙΣΘΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ

Ὑπὸ τῆς ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Ὁ καθορισμὸς τοῦ κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ στηρίζεται εἰς τὸν κύριον χαρακτῆρα αὐτοῦ ὡς βάσεως διατροφῆς, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου συντηρήσεως τῶν μισθωτῶν (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 143).

Τοῦτο ἐτονίσθη ἰδιαιτέρως καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προτεχόντος νόμου 2053|1952 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν σχέσεων καὶ διαφορῶν ἐργασίας» εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 11, 488), εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεγράφοντο τὰ ἑξῆς: Τὸ κατώτατον ἡμερομίσθιον εἶναι ὁ κοινωνικὸς μισθός, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ καταβάλληται προσπάθεια νὰ μὴ ἐπηρεάζηται ἀπὸ τὴν ἀγορὰν ἐργασίας καὶ τὰς διακυμάνσεις της, ὅπως εἶναι π.χ. ἡ ἀνεργία.

Ὑπὸ τὴν ἀντίληψιν ταύτην ἠννόησαν καὶ τὰ Δικαστήρια τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν κανόνων δικαίου (ἴδετε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6587|1955, ΕΕΔ 14, 936) καὶ τούτου ἀπήχησις εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἰσχύοντος ἤδη νόμου 3239|1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 14, 214), κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπαγορεύεται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ὁ καθορισμὸς διὰ τῶν λοιπῶν, πλὴν τῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεων διαιτησίας, ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, περιλαμβανομένων εἰς τὰς τελευταίας, οἱ ὅροι τῶν ὁποίων κατισχύουσι τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας.

Ὁ Νομοθέτης τοῦ νόμου 3239|1955 προδιέγραψεν ἀποκλειστικῶς τὸν καθορισμὸν γενικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, ὡς καὶ εἰδικώτερον τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, διὰ γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ἴδετε Σ.Ε. 746|1957, ΕΕΔ 16, 443, Σ.Ε. 1462|1957, ΕΕΔ 16, 862).

Αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, αἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας ἢ πλείονας τοῦ ἑνὸς κλάδους μισθωτῶν καθ' ὅλην τὴν χώραν (ἄρθρον 7 νόμου 3239|1955), ἢ αἱ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικαὶ ἀποφάσεις (ἄρθρον 19 νόμου 3239|1955) κατέχουν οὕτω προέχουσαν θέσιν ἐν τῷ νομοθετικῷ τρόπῳ περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται ἐκ μέρους μὲν τῶν ἐργοδοτῶν παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τούτων, ὡς τοιούτων λογιζομένων τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ἐκπροσωπουμένων διὰ κοινοῦ ἐκπροσώπου των, καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἐκ μέρους δὲ τῶν μισθωτῶν παρὰ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως τῆς τηρήσεως τῶν ἐν

ἄρθρῳ 7 § 6 τοῦ νόμου 3239]1955 ὁριζομένων, διότι ἄλλως εἶναι ἄκυροι, ὡς εἶναι ἄκυρος καὶ ἡ ἐγκρίνουσα πλημμελῶς καταρτισθεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀπόφασις τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν (Σ.Ε. 830] 1957, ΕΕΔ 16, 613, ἴδετε καὶ *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 14, 802).

***

Αἱ δύο νέαι ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1960 ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐρχόμεναι μετὰ τὰς ἀπὸ 22.8.1958 τοῦ αὐτοῦ περιεχομένου ἐθνικὰς γενικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949), αἱ ὁποῖαι καταγγελθεῖσαι ἴσχυον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπογραφῆς τῶν νέων, παραταθεῖσης νομίμως τῆς ἰσχύος των διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48450]9882]1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 19, 993), καθορίζουν νέα κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἀπὸ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. δι' ἅπασαν τὴν χώραν (ἄρθρον 7 § 1 νόμου 3239]1955).

Αἱ συλλογικαὶ αὐταὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐφ' ὅσον κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἢ συμμετοχῇ καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ ἐνέχει τὴν ἔννοιαν ἐπιτάσεως τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν), δεσμεύουν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239]1955 τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν, ἀκόμη καὶ τὸ Δημόσιον (ἴδετε Α.Π. 14]1960, ΕΕΔ 19, 139, Α.Π. 352]1960, ΕΕΔ 19, 843, Α.Π. 237]1960, ΕΕΔ 19, 707, Α.Π. 101]1960, ΕΕΔ 19, 387), διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς του, ἀσχέτως ἂν ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ μισθωτὸς δὲν εἶναι μέλος ἐπαγγελματικῆς τινος ὀργανώσεως (ἴδετε Α.Π. 352]1960, ἔνθ' ἀνωτ., *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 19, 94, Γνωμοδότησιν 171]1960 Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἔνθα σημειοῦνται αἱ ἀντιτιθέμεναι γνῶμαι, ΕΕΔ 19, 377 ἐπ.).

Δὲν ἔχουσι μόνον ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας (ἄρθρον 42 νόμου 3239]1955), ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ἀμέσως εἰς τὴν καλλιέργειαν γεωργικῶν προϊόντων ἢ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, πλὴν τῶν ὑπηρετούντων εἰς γεωργικάς, κτηνοτροφικὰς ἐργασίας, ἀσκουμένας παρ' ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἢ ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διέπονται ἤδη ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑπουργικῶν ὑποφάσεων ἢ ἄλλων σχετικῶν πράξεων ἢ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς, ὑφ' ἣν ἀσκεῖται ἡ ἐκμετάλλευσις (ἄρθρον 42 νόμου 3239]1955, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 12 τοῦ νόμου 3755]1957, ΕΕΔ 17, 216).

Ἐκ τῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπεροχούσης τῶν λοιπῶν δυνάμεως τῶν ἐν λόγῳ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας συνάγεται, ὅτι οἱ ὅροι αὐτῶν κατισχύουσι τῶν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων (ἄρθρον 21 § 2 νόμου 3239]1955), πᾶσα δὲ ἐφεξῆς ὑπογραφομένη συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἐκδιδομένη διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκ τῶν λοιπῶν τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 3239]1955 ἀπαγορεύεται νὰ καθορίζῃ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν (γενικὴ ἀπαγόρευσις τοῦ ἄρθρου 21 § 2 νόμου 3239]1955).

Ἐντὸς τῆς ἀρχῆς αὐτῆς εὑρίσκεται καὶ ἡ διάταξις, ἐπαναλαμβανομένη καὶ εἰς τὰς δύο ἐθνικὰς γενικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, καθ' ἣν τὰ κατώτατα ταῦτα ὅρια ἀποδοχῶν ἀποτελοῦν κατώτατα ὅρια καὶ διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς σταθερὸν ἐργοδότην καὶ ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλο σύστημα ἀμοιβῆς, ὑποχρεουμένου τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ὅπως συμπληρώνῃ ταῦτα κατὰ τὸ τυχὸν ἐλλεῖπον ποσόν (ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ὁμοίας διατάξεως τῶν ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 συλλογικῶν συμβάσεων Σ.Ε. 1091]1960, ΕΕΔ 19, 619), χωρὶς δεδαίως νὰ θίγωνται οἱ ἀνώτεροι μηνιαῖοι μισθοὶ ἢ ἡμερομίσθια, ἢ συνομολόγησις τῶν ὁποίων καὶ δι' ἀτομικῆς συμβάσεως ρητῶς ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου

(άρθρον 25 § 2 νόμου 3239]1955).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν διὰ τροφῆς καὶ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀμειβομένων μισθωτῶν ἰσχύει πάντοτε ἡ ὑπ' ἀριθ. 27316]1954 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 13, 440), νομίμως ἐκδοθεῖσα καὶ ἰσχύουσα κατ' ἄρθρον 41 τοῦ νόμου 3239]1955, καθ' ἣν «ἡ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 45941]1951 ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἀποτίμησις τῆς ἀξίας τῆς παρεχομένης εἰς τινας κλάδους μισθωτῶν τροφῆς ὁρίζεται ἐφεξῆς εἰς ποσοστὸν 15 ο]ο ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος ἐλαχίστου ὁρίου βασικοῦ μισθοῦ καὶ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου».

(Ἡ 45941]1951 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ΕΕΔ 10, 957, εἶχεν ὡς ἑξῆς : Τὴν ἀξίαν τῆς ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας προβλεπομένης πλήρους καθ' ἡμέραν τροφῆς εἰδικῶς διὰ μόνον τὴν περίπτωσιν τῆς ἐξενρέσεως τοῦ καθοριζομένου ἡμερομισθίου καθοριζομεν εἰς δραχμὰς 3.50. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποτίμησις οὐδαμῶς ἀζιει τὴν ὑποχρέωσιν χορηγήσεως αὐτουσίας τῆς τροφῆς εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας γεννᾶται τοιαύτη ὑποχρέωσις).

Ὁ νέος καθορισμὸς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἔχει στενὴν συνάρτησιν καὶ πρὸς ἄλλα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 3198]1955 (ΕΕΔ 14, 502) διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ὀφειλομένης δι' ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλου, αἱ μηνιαῖαι αὐτοῦ ἀποδοχαὶ δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, καθ' ὃ ποσὸν ὑπερβαίνουν τὸ ὀκταπλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 30 (ἴδετε περὶ τούτου καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8555]1960, κατωτέρω σελ. 1068).

Κατὰ τὸν νόμον 551]1915 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων» (κωδικοποιητικὸν Β.Δ. 24 Ἰουλίου 1920) ἡ ἀποζημίωσις τῶν παθόντων καθορίζεται βάσει τοῦ ἐν αὐτῷ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀντιμισθίας.

Ὡς ὅμως ἐγένετο δεκτὸν καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχὴν ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ὡς κανόνες δικαίου, ἐφαρμόζονται αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ (Α.Π. 303]1956, ΕΕΔ 15, 670, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 487]1943, ΕΕΔ 2, 342, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ τὰ νέα ταῦτα κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ παθόντος, ἂν δὲν προβλέπωνται ὑπὸ ἄλλης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κλπ. ἢ δι' ἀτομικῆς συμβάσεως μείζονα τούτων (ἴδετε Ἐφετείου Ἀθηνῶν 487]1943, ΕΕΔ 2, 658).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3464]1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας διατάξεων» (ΕΕΔ 15, 105) τὸ βασικὸν ἐπίδομα ἀνεργίας ὁρίζεται εἰς 40 ο]ο τοῦ ἡμερομισθίου ἢ προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων εἰς 50 ο]ο τοῦ μισθοῦ, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι δὲν εἶναι κατώτερον τῶν 2]3 τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, προκειμένου περὶ γυναικῶν, οὔτε ἀνώτερον τῶν 35 νέων δραχμῶν. Τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀναπροσαρμόζεται ἀναλόγως ἀνὰ πᾶσαν προσαρμογὴν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων (ἴδετε διὰ τὰ μέχρι τοῦδε ΕΕΔ 18, 849 ἐπ.).

Ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, ὑποκειμένης ἀκύρου συμβάσεως, ἀποβλέπεται εἰς τὸν μισθωτὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ποσόν, καθ' ὃ κατέστη οὗτος (ἐργοδότης) ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος (Α.Π. 124]1960, ΕΕΔ 19, 450).

Οὕτω καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν περίπτωσιν εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία νὰ καθορίζῃ μείζονα ἡμερομίσθια ἢ μισθόν, θὰ ληφθῇ ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ ὑποχρεωτικῶς ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ ἄλλης ἀποδείξεως διὰ τὸ μέγεθος τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου ὁ νέος οὗτος καθορισμὸς ἀποδοχῶν, κάτω τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ πρόσληψις παντὸς μισθωτοῦ.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΗΜΙΑΝ

Κρίσις Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ πταίσματος κατ' ἄρθρον 300 Α.Κ.

Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 914, 922, 298 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ δυστυχήματος, ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα τῶν παρὰ σιδηροδρομικῆς ἐπιχειρήσεως (Σ.Ε.Κ.) προστηθέντων ὑπαλλήλων αὐτῆς. —Ὑπαγωγὴ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς κρίσεως τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ συνδρομῆς ἢ μή, κατ' ἄρθρον 300 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἰδίου πταίσματος τοῦ ζημιωθέντος, ὅταν τοῦτο συνίσταται εἰς ἀμέλειαν αὐτοῦ.—Ἀναγκαία ἡ ὕπαρξις αἰτιώδους συνδέσμου μεταξὺ τοῦ ζημιογόνου γεγονότος καὶ τῆς ὠφελείας παθόντος πρὸς καταλογισμὸν αὐτῆς εἰς τὴν ζημίαν.—Περίπτωσις καταβολῆς ὑπὸ τρίτου ἐξ ἐλευθεριότητος πρὸς τὸν ἀποζημιωθέντα τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῆς ἀποζημιώσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 3172/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξεν ἀδικοπραξία, ἐξ ἧς προέκυψεν ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 914, 922, 298 Ἀστικοῦ Κώδικος εὐθύνη τοῦ ζημιώσαντος (ἐν προκειμένῳ τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Σ.Π.Α.Π. καὶ τῶν προστηθέντων ὑπ' αὐτῆς ὑπαλλήλων της).

Ἐν τῇ θεωρίᾳ διετυπώθησαν διάφοροι ἀπόψεις περὶ τοῦ συμψηφισμοῦ κέρδους καὶ ζημίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 298 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἴδετε *Α. Λιτζερόπουλον*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 298, ἀριθ. 46 ἑξ., ἔνθα ἐξετάζονται λεπτομερῶς αὐταί).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ὑπὸ τρίτου ἐξ εὐσπλαχνίας καταβολὴ εἰς τὸν παθόντα τῶν δαπανῶν νοσηλείας, λόγῳ τῆς προξενηθείσης σωματικῆς βλάβης, ὠφέλεια αὐτοῦ δὲν τελεῖ εἰς αἰτιώδη συνάφειαν πρὸς τὸ ζημιογόνον γεγονὸς καὶ ἑπομένως δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὴν ζημίαν (ἴδετε καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, ὑπ' ἄρθρον 914, σελ. 613).

Ἐνδιαφέρον εἶναι προσέτι τὸ δεκτὸν ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως γενόμενον ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ συνδρομῆς ἢ μὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 300 Α.Κ. ἰδίου πταίσματος τοῦ ζημιωθέντος, ὅταν τοῦτο συνίσταται εἰς ἀμέλειαν αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἴδετε καὶ *Α. Λιτζερόπουλον*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 300, ἀριθ. 16, *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 330, ἀριθ. 51, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Σημειοῦται ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι νομικαὶ ἔννοιαι εἶναι καὶ ἡ ἔννοια τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος (ἄρθρον 281 Α.Κ.) (*Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 92, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, σελ. 310, *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 5, 550, Α.Π. 200/1949, εἰσηγητὴς *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 8, 368 καὶ ἄλλαι), ἡ ἔννοια τοῦ σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. (Α.Π. 452/1951, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 17), ἡ ἔννοια τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν (ὡς στηριζομένης εἰς τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ.) (Α.Π. 421/1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 1301 καὶ λοιπαὶ αὐτόθι, καὶ περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Γεν. σελ. 125, *Ταιριντάνης*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 288, ἀριθ. 35, *Α. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 7, 439), ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου πρὸς πλήρωσιν ἀοριστίας κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ., ἂν ὄντως εἶναι ἀγαθή (*Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 14, 969, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἀρείου Πάγου 195/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Γεωργίου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τσούτης, Π. Δημάκος

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν.δ. τῆς 4/4.9.1935 «περὶ διοικήσεως τῶν Σ.Ε.Κ.», ἐφαρμογὴν ἐχούσης κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀ.ν. 556/1937 ἐπὶ ἁπασῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι σιδηροδρομικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι οἱ Σ.Ε.Κ. οὐδεμίαν ὑπέχουσιν ἀστικὴν εὐθύνην, τὸ δὲ προσωπικὸν αὐτῶν ποινικὴν τοιαύτην ἐν περιπτώσει δυστυχήματος, συμβάντος ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει καὶ εἰς παντὸς εἴδους ἐγκαταστάσεις αὐτῶν ἢ καὶ ἐπὶ ἐλευθέρας γραμμῆς εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα, ἐφ' ὅσον τὰ γεγονότα ταῦτα ὀφείλονται εἰς ὑπαιτιότητα τῶν

παθόντων ἢ τῶν κυρίων τῶν πραγμάτων, ὡς καὶ τῆς παραβάσεως τῶν περὶ ἀσφαλείας τῶν σιδηροδρόμων νόμων ἢ διαταγμάτων ἢ τῶν ἐν ἰσχύι παντὸς εἴδους κανονισμῶν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι οὐδαμῶς ἀποκλείεται ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων 914, 922, 298 Α.Κ. εὐθύνη τῆς σιδηροδρομικῆς ἐπιχειρήσεως ἐν περιπτώσει δυστυχήματος, ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα τῶν ὑπ' αὐτῆς προστηθέντων ὑπαλλήλων αὐτῆς. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ παρανόμως προξενηθεῖσα εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον σωματικὴ βλάβη ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τῶν ὑπὸ τῆς πρώτης τῶν ἀναιρεσειόντων σιδηροδρομικῆς ἐπιχειρήσεως προστηθέντων ὑπαλλήλων αὐτῆς (2ου καὶ 3ου τῶν ἀναιρεσειόντων), περὶ ἧς δέχεται δεδικασμένον προκύπτον ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1503|1953 ἀμετακλήτου καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ τριμελοῦς Ἐφετείου Ἀθηνῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποφηνόμενον ὅτι δὲν ἀποκλείεται ἡ ἀστικὴ εὐθύνη τῆς ἀναιρεσειούσης σιδηροδρομικῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τῆς ὡς ἀνωτέρω ἐπενεχθείσης αὐτῇ σωματικῆς βλάβης, ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν, ἣν ἄλλως οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασεν, ἅτε μετὰ σαφηνείας καὶ πληρότητος κατὰ τοῦτο ἐκτιθεμένων ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ὥστε νὰ εἶναι ἐφικτὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς αὐτῆς, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος καὶ 5ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ συνδρομῆς ἢ μὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 300 τοῦ Α.Κ. ἰδίου πταίσματος τοῦ ζημιωθέντος ἐν τῇ ἐπελεύσει τῆς ζημίας αὐτοῦ, ὡς τοιαύτη περὶ νομικῆς ἐννοίας, ὅταν τοῦτο συνίσταται εἰς ἀμέλειαν τοῦ ζημιωθέντος, ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἐδέξατο, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ παθοῦσα παιδίσκη ἡλικίας 13 ἐτῶν διῆλθεν οὐχὶ ἐπὶ ἐλευθέρας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἀλλ' ἐκ τοῦ σημείου, ἐν ᾧ αὕτη διασταυροῦται ἰσοπέδως μετὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ καὶ ἐν ᾧ ἡ ἀναιρεσείουσα σιδηροδρομικὴ ἑταιρεία ἔχει ἐγκαταστήσει φυλάκιον, ὑπολαβοῦσα δὲ οὐχὶ ἐξ ἀμελείας, ὡς ἐλευθέραν τὴν διὰ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς διέλευσιν ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ἡ ἰσάπεδος διάβασις δὲν εἶχε κλεισθῇ ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο ἐντεταλμένης φυλακίδος τῆς ἀναιρεσειούσης σιδηροδρομικῆς ἑταιρείας καὶ μὴ ἀντιληφθεῖσα ἐγκαίρως, ὡς ἐκ τοῦ πολυσυχνάστου τοῦ τόπου τοῦ ἀτυχήματος, τὴν ἐπέλευσιν τῆς μετὰ μείζονος τῆς ἐνδεικνυομένης ταχύτητος βαινούσης αὐτοκινηταμάξης, δὲν ἠδύνατο μετὰ ταῦτα νὰ ἀποφύγῃ τὴν δι' αὐτῆς ἐπενεχθεῖσαν αὐτῇ σωματικὴν βλάβην. Τὰ δὲ οὕτω ἀνελέγκτως δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Ἐφετείου πραγματικὰ περιστατικὰ δὲν συνιστῶσιν ἀμέλειαν τῆς ζημιωθείσης ἀναιρεσιβλήτου ἐν τῇ ἐπελεύσει τῆς προσγενομένης αὐτῇ ζημίας. Ὅθεν κατ' ὀρθὴν ὑπαγωγὴν τῶν δεκτῶν γενομένων ὡς ἄνω πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἀπεφήνατο τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπορριπτέαν τὴν περὶ συντρέχοντος πταίσματος τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἔνστασιν τῶν ἀναιρεσειόντων καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 914 Α.Κ. ὁ παρὰ τὸν νόμον ζημιώσας ἄλλον ὑπαιτίως ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν, κατὰ τὴν σαφῆ δὲ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 298 ἐδ. α' τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, ὁριζόντος ὅτι «ἡ ἀποζημίωσις περιλαμβάνει τὴν μείωσιν τῆς ὑπαρχούσης περιουσίας τοῦ δανειστοῦ (θετικὴ ζημία), ὡς καὶ τὸ διαφυγὸν κέρδος», ὁσάκις ἐκ τοῦ ζημιογόνου γεγονότος προκύπτει καὶ ὠφέλειά τις, τελοῦσα ἐν αἰτιώδει πρὸς αὐτὸ συναφείᾳ, πραγματικὴ ζημία εἶναι ὅ,τι ὑπολείπεται μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὠφελείας. Τοῦτο προκύπτει καὶ ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 930 ἐδάφ. 3 Α.Κ., ἥτις ἔχει ὡς προϋπόθεσιν γενικὴν περὶ συνυπολογισμοῦ ὠφελείας καὶ ζημίας ἀρχήν, ἀφ' ἧς εἰσάγει ἐξαίρεσιν διὰ τὰς ἐν αὐτῇ περιπτώσεις. Τοιοῦτος ὅμως αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ ζημιογόνου γεγονότος καὶ τῆς ὠφελείας δὲν ὑφίσταται ἐν τῇ ὑπὸ τρίτου ἐξ ἐλευθεριότητος καταβολῇ πρὸς τὸν ζημιωθέντα τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῆς ἀποζημιώσεως, ἐπομένως, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη καταβολὴ δὲν ἐγίνετο πρὸς ἀπόσβεσιν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ζημιώσαντος, δὲν καταλογίζεται εἰς τὴν ζημίαν. Ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ἀποφηνάμενον δι' αὐτοτελοῦς ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει αἰτιολογίας, ἀλλὰ καὶ δι' ἀναφορᾶς εἰς τὰς αἰτιολογίας τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ὑπὸ τρίτου ἐξ εὐσπλαγχνίας, καθ' ὃ δέχεται, καταβολῆς εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τῶν δαπανῶν νοσηλείας, εἰς ἃς αὕτη ὑπεβλήθη λόγῳ τῆς προξενηθείσης αὐτῇ ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων σωματικῆς βλάβης, ὠφέλεια δὲν τελεῖ εἰς αἰτιώδη πρὸς τὸ ζημιογόνον γεγονὸς συναφειαν καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπορρίψαν τὴν τῶν ἀναιρεσειόντων ἔνστασιν περὶ συνυπολογισμοῦ εἰς τὴν ζημίαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου τῆς τοιαύτης ὠφελείας, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 6ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΕΜΒΑΣΙΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΧΡΟΝΟΝ ΙΣΧΥΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Σύναψις καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως

Στοιχεῖα ἀγωγῆς περὶ δικαιώματος ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Δυνατὴ ἐπέμβασις Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων διαρκούσης τῆς ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἄνευ καταγγελίας αὐτῆς ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς ἡ συλλογικὴ σύμβασις κατηρτίσθη.—Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς.—Ἀρμόδιαι ὀργανώσεις.—Ἔκδοσις ὑπ' ἀριθ. 18|1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Ἑρμηνεία ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων.

Ἐνδιαφέροντα θέματα ἐκ τοῦ νόμου 3239|1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη (ἴδετε ΕΕΔ 17, 204 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν σχετικῶν διατάξεων) εἶναι τὰ ἀπασχολήσαντα τὴν κατωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἑφετείου.

Ἐπερόκειτο περὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας (ΕΕΔ 18, 168).

Δοθέντος ὅτι, ὡς καὶ διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ἴδετε ΕΕΔ 19, 519) ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι διὰ τὸ ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως (μὴ κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3239|1955, ὁπότε δεσμεύεται τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, Α.Π. 352|1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 843) δικαίωμα ἀπαιτεῖται ὡς στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς νὰ μνημονεύηται ἡ ἰδιότης τῶν διαδίκων ὡς μελῶν τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων (ἴδετε ΕΕΔ 19, 519, ἔνθα νομολογία), ἠρευνήθη κατ' ἀρχὴν τοῦτο ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου.

Περαιτέρω καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐχώρησεν εἰς τὰς αὐτὰς ὡς ἡ προηγηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 5640|1960 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου (εἰσηγητὴς *Γ. Γεωργῆς*, ΕΕΔ 19, 349) λύσεις ἐπὶ ὅσων ζητημάτων ὑπῆρξεν ἀντικείμενον ἀπασχολήσεως καὶ τῶν δύο αὐτῶν ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου.

Τὰ περὶ ἁρμοδίων ὀργανώσεων διὰ τὴν σύναψιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου συμπίπτουν πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (1723|1959, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 1260) δεκτὰ γενόμενα (ἴδετε εἰς τὸ θέμα καὶ Α.Π. 352|1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 843).

Προκειμένου περὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἡ προκειμένη, τὰ τοῦ τρόπου παραστάσεως τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐνώπιον τῶν κατὰ νόμον 3239|1955 Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων καὶ ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐν διενέξει μελῶν ὁρίζει τὸ ἀπὸ 17|24 Αὐγούστου 1955 διάταγμα (ΕΕΔ 14, 999).

Ὡς πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 19|1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἑρμηνευτικὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1958, ἀφοῦ αὕτη ἠκυρώθη ὑπὸ τῆς Σ.Ε. 577|1960 (Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Οθ. Κυριακοῦ*, ΕΕΔ 19, 383), ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ δεδικασμένον ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ νόμου 3713|1928 «περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν.δ. 3830|1958 (ΕΕΔ 17, 944).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8961|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Κ. Παρασκευόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Α. Λαμπρόπουλος

Ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων οὗτος, προσληφθεὶς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐργάτης βαφείου εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις βαφεῖον - καθαριστήριον τῆς ἐναγομένης, εἰργάσθη ἐν αὐτῷ καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ 22.5.1958 μέχρι 28.10.1959 χρονικὸν διάστημα καὶ ἀκολούθως αἰτεῖται τὴν ἐν αὐτῇ διαφορὰν ἀποδοχῶν καὶ δώρων, διότι τῷ κατεβάλλετο ἡμερομίσθιον κατώτερον τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18|1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ Ἀθηνῶν, ἐχούσης ὧδε ἐφαρμογήν, ἐφ' ὅσον οἱ διάδικοι ἀποτελοῦν μέλη τῶν ἐν διενέξει εὑρεθεισῶν ὀργανώσεων, ἃς διὰ τῶν πρωτοδίκων προτάσεων εἰδικώτερον κατονομάζει, ἰσχυριζόμενος ὅτι οὗτος μὲν εἶναι μέλος τῆς ἐκπροσωπηθείσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως «Ὁμοσπονδία Ἐργατῶν, Τεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας καὶ Ὑγιεινῆς», ἡ δὲ ἐναγομένη ἑταιρεία τῆς ἐργοδοτικῆς τοιαύτης ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀνωτάτη Συνομοσπονδία Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος». Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη, πλήρως ὡρισμένη εἶναι, ἅτε περιέχουσα ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 136 ἐπ. καὶ 533 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' προβλεπόμενα στοιχεῖα. Περαιτέρω ἐκ τῆς προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ἀπὸ 11.2.1960 βεβαιώσεως τοῦ Συνδέσμου ἐργατῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτῶν, σιδηρωτρίων καὶ πλυντρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἶναι μέλος τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, ὅπερ,

ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 234]2.8.1959 βεβαιώσεως τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Τεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας καὶ Ὑγιεινῆς, ἀνήκει εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὡς ἄνω Συνομοσπονδίας, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐναγομένη, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 8.2.1960 βεβαιώσεως, τυγχάνει μέλος τοῦ Σωματείου ἐργοσταsιαρχῶν καὶ καταστηματαρχῶν βαφείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς «Ἡ Ἶρις», ἀνήκοντος εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν Βιοτεχνικῶν Σωματείων Ἀθηνῶν καὶ ταύτης εἰς τὴν λαβοῦσαν μέρος εἰς τὴν ὡς ἄνω διένεξιν Ἀνωτάτην Συνομοσπονδίαν Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ὀρθῶς ἔκρινεν ὡρισμένην τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασιν ἀγωγήν καὶ περαιτέρω ἐδέχθη, ὅτι οἱ διάδικοι εἶναι μέλη τῶν ἐν διενέξει εὐρεθεισῶν ὀργανώσεων καὶ ὡς τοιαῦται καλύπτονται ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, οἱ τὰ ἀντίθετα δὲ ὑποστηρίζοντες λόγοι ἐφέσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι.

Τὸ ἄρθρον 15 § 1 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» ὁρίζει, ὅτι τὰ Διοικητικὰ Δικαστήρια, ἐπιλαμβανόμενα πάσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἀγομένης ἐνώπιον αὐτῶν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, προκυπτούσης ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων, εἴτε μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμβατικῶς καθορισθέντος χρόνου ἰσχύος, εἴτε μετὰ τὴν νόμιμον καταγγελίαν των, δύνανται νὰ τροποποιήσωσι καὶ ἐν γένει μεταρρυθμίσωσιν ὑφισταμένας συλλογικὰς σχέσεις ἐργασίας κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενα. Περαιτέρω δὲ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι ἐξαιρετικῶς τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια δύνανται, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, νὰ ἐπιλαμβάνωνται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἔστω καὶ ἐὰν ἀναφέρωνται εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια, ἐὰν διαπιστώσουν, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι, προκειμένου περὶ συλλογικῆς διενέξεως, ἀπορρεούσης ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπαιτεῖται μὲν κατὰ κανόνα προηγουμένη καταγγελία ταύτης, ἵνα τὰ ὄργανα τῆς διαιτησίας ἐπιληφθῶσιν ἀρμοδίως καὶ ἐγκύρως τῆς ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς ταύτης, ἀλλὰ ἡ μὴ τήρησις τῆς διατάξεως ταύτης καλύπτεται, ὁσάκις ἤθελε διαπιστωθῇ παρὰ τῶν ὀργάνων τούτων οὐσιώδης μεταβολὴ συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη ἡ συλλογικὴ σύμβασις (πρβλ. Σ.Ε. 1723]1959, ΕΕΔ 18, 1260).

Ἐν προκειμένῳ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι διὰ τῆς ἀπὸ 26.5.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ρυθμίζονται αἱ ἀποδοχαὶ καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς βαφεῖα, καθαριστήρια, σιδηρωτήρια, λευκαντήρια καὶ πλυντήρια, ἡ συλλογικὴ δὲ αὐτὴ σύμβασις, καταστᾶσα ἀορίστου χρόνου δὲν κατηγγέλθη, πλὴν λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τὸ μὲν ὅτι δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως Ἀθηνῶν καθωρίσθησαν κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων δι' ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας, ἅτινα εἶναι ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς κλαδικῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁριζομένων ἡμερομισθίων καὶ συνεπῶς ὅτι αὐτὴ ἠτόνησε, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν δι' αὐτῆς γενόμενον καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῆς περὶ ὧν πρόκειται κατηγορίας μισθωτῶν, δοθέντος ὅτι κατὰ νόμον (ἄρθρον 21 νόμου 3255]1955) κατισχύουν οἱ ὅροι τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τὸ δὲ ὅτι ὁ μεταγενεστέρως καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἀνωτέρων τῶν ἡμερομισθίων, ἅτινα καθώριζεν ἡ ρηθεῖσα κλαδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καθιστᾷ πρόδηλον τὴν ἐπελθοῦσαν οὐσιώδη μεταβολὴν τῶν συνθηκῶν ἀπὸ τῆς συνάψεως ταύτης καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη καὶ τυπικῆς καταγγελίας τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως ἐργασίας, ἵνα ἐπακολουθήσωσι διαπραγματεύσεις διὰ τὴν σύναψιν νέας καὶ ἐν ἀσυμφωνίᾳ διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῆς οὕτω δημιουργηθείσης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων διαιτησίας (πρβλ. Σ.Ε. 1723]1959, ΕΕΔ 18, 1260). Ὅθεν ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ὅτι ἡ ὡς ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κλπ. βαφείων, τυποβαφείων καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἄκυρος, διότι τὸ Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον ἐπελήφθη, ἐνῷ ἴσχυεν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῆς 26.5.1954, ὀρθῶς ἀπερρίφθη σιγῇ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὁ τὰ ἀντίθετα δὲ ὑποστηρίζων λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου 3239]1955 αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας διακρίνονται: α) εἰς ἐθνικὰς γενικάς, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας ἢ πλείονας τοῦ ἑνὸς κλάδους μισθωτῶν καθ' ὅλην τὴν χώραν, β) εἰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας, γ) εἰς τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ δ) εἰς εἰδικάς. Κατὰ τὴν παράγραφον 2 αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται ἐκ μέρους μὲν τῶν ἐργοδοτῶν παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τούτων, ὡς τοιούτων λογιζομένων τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ἐκπροσωπουμένων διὰ κοινοῦ ἐκπροσώπου των, καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος. Περαιτέρω ἐν τῇ παραγράφῳ 3 ὁρίζεται, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων πρόδηλον καθίσταται ὅτι ἡ τελευταία διάταξις ἀναφέρεται προφανῶς εἰς τὰς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ κλάδου παραγωγῆς, εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, οὐχὶ δέ, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα, εἰς τὰς ἐν παραγράφῳ 2 κατονομαζομένας ὡς τοιαύτας ὀργανώσεις, προκειμένου περὶ ὑπογραφῆς γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργα-

σίας (πρβλ. Σ.Ε. 1723]1959, ἐνθ' ἀνωτέρω).

Ἐν προκειμένῳ οἱ μὲν ἐργοδόται ἐξεπροσωπήθησαν ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνωτάτης Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, οἱ δὲ μισθωτοὶ ὑπὸ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν, Τεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας καὶ Ὑγιεινῆς, ἤτοι ὑπὸ εὐρυτέρων καὶ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, εἰς ἃς ἀνήκουσιν αἱ μερικώτεραι κατὰ κατηγορίας ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ κλάδου, εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἐκ τῆς συνάψεως τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας παρὰ τῶν ὡς ἄνω ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν καὶ οὐχὶ παρὰ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 ἀναφερομένων τοιούτων οὐδόλως εἶναι ἄκυρος ἡ προαναφερθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὁ τὰ ἀντίθετα δὲ ὑποστηρίζων λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις προῆλθε, καθ' ἃ ἐν αὐτῇ ἀναφέρεται, εἰς τὴν ὁμοιόμορφον καὶ κατὰ τρόπον ἑνιαῖον ρύθμισιν τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ βαφεῖα, τυποβαφεῖα, καθαριστήρια, σιδηρωτήρια, λευκαντήρια καὶ πλυντήρια ἁπάσης τῆς χώρας, διότι διεπίστωσε, κατόπιν ἐνεργηθείσης αὐτοψίας, ὅτι αἱ συνθῆκαι ἐργασίας εἶναι συναφεῖς εἰς πάσας τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας, πρόκειται δὲ περὶ συλλογικῆς διαφορᾶς εἰς πλαίσιον ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς καὶ δύναται ὡς ἐκ τούτου, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 ἐδ. β' τοῦ ὡς εἴρηται νόμου, ἡ ρύθμισις αὐτῆς νὰ ἀφορᾷ εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας. Περαιτέρω ἡ ἀπόφασις κατ' ἐκτίμησιν τῶν συνθηκῶν ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐπιχειρήσεων καθώρισε τὰ ἐν αὐτῇ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ προκειμένου ἐπαγγελματικοῦ κλάδου. Οὕτω τὸ Διοικητικὸν Δικαστήριον κατὰ τὴν ὡς ἄνω διένεξιν οὐδόλως παρέβη τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 § 3 τοῦ νόμου 3239]1955 καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης προβαλλόμενον παράπονον ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος λόγῳ παραβάσεως τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου καὶ δὴ διότι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ ἰδικαὶ οἰκονομικαὶ καὶ τεχνικαὶ συνθῆκαι, ὡς καὶ οἱ ὅροι λειτουργίας τῶν βαφείων, τυποβαφείων κλπ. καὶ οὕτω ἐξωμοιώθησαν ἀνόμοιαι ἐπιχειρήσεις εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον.

Τὸ ἕτερον παράπονον τῆς ἐκκαλούσης, ἔχον οὕτω «ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη, δεχθεῖσα ὡς ἰσχυρὰν καὶ ἔγκυρον τὴν μνηθεῖσαν διαιτητικὴν ἀπόφασιν 18]1958, ἐνῷ ἔδει νὰ κρίνῃ ταύτην ὡς ἀνίσχυρον, διότι αἱ ἐν διενέξει ὀργανώσεις δὲν εἶχον ἐκπροσωπηθῆ δι' ἀντιπροσώπου, ἐξουσιοδοτουμένου κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 6 τοῦ νόμου 3239]1955» εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἀόριστον, καθ' ὅσον δὲν ἀναφέρει συγκεκριμένως εἰς τί συνίσταται ἡ μὴ νόμιμος ἐκπροσώπησις καὶ δὴ ἐὰν ἐλλείπῃ παντελῶς ἡ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν οἰκείων ὀργανώσεων ἢ ἐὰν οἱ ἐκπροσωπήσαντες ταύτας δὲν εἶχον περιληφθῆ εἰς τὰς τακτικὰς ἀποφάσεις τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων.

Τὸ ἄρθρον 15 § 2, ἐδάφιον τελευταῖον, τοῦ ρηθέντος νόμου 3239]1955 ὁρίζει ὅτι τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια (Πρωτοβάθμια καὶ Δευτεροβάθμια) δύνανται ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως τῆς καθοριζομένης προδικασίας παραπομπῆς νὰ ἐπιλαμβάνωνται παραπεμπομένης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διενέξεως, ἀφορώσης εἰς ἑρμηνείαν ὑφισταμένων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὰ ὄργανα διαιτησίας εἶναι ἁρμόδια, ὅπως προβαίνουν εἰς ἀποσαφήνισιν ἀσαφῶν καὶ ἀμφιβόλου ἐννοίας διατάξεων αὐτῶν, δὲν κέκτηνται δὲ δικαίωμα τροποποιήσεως τοιούτων ἀποφάσεων, εἰ μὴ μόνον εἰς τὴν ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ἀναφερομένην περίπτωσιν τῆς οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐξεδόθησαν. Ἐν προκειμένῳ εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἑρμηνευθεῖσαν ὑπ' ἀριθμ. 18]1958 ἀπόφασιν τοῦ ἰδίου ὀργάνου Διαιτησίας Ἀθηνῶν ἀναφέρεται ρητῶς, ὅτι ρυθμίζονται ὁμοιομόρφως καὶ κατὰ τρόπον ἑνιαῖον οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ βαφεῖα, καθαριστήρια, σιδηρωτήρια, λευκαντήρια καὶ πλυντήρια ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ τμήματα τὰ λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας, καθ' ὅσον, ὡς διεπιστώθη ἐκ τῆς γενομένης αὐτοψίας, αἱ συνθῆκαι ἐργασίας εἶναι συναφεῖς εἰς πάντα ταῦτα. Αἱ διατάξεις αὗται τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως εἶναι σαφεῖς κατά τε τὸ γράμμα καὶ τὴν ἔννοιαν αὐτῶν, οὐδεμίαν δὲ ἀμφιβολίαν καταλείπουσι περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀπόφασις, πλὴν τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης ἐξαιρέσεως, τῶν ἐντὸς ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας λειτουργούντων βαφείων κλπ. θεωρεῖ συναφεῖς τὰς συνθήκας ἐργασίας εἰς πάντα τὰ λοιπὰ βαφεῖα, τυποβαφεῖα κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας, συνεπῶς καὶ εἰς τὰς αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις βαφείων τυποβαφείων κλπ., τὰς κατεργαζομένας πρώτας ὕλας καὶ ἑτοίμα προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, πλεκτικῆς, ταπητουργίας, ἃς οὕτω περιλαμβάνει εἰς τὸν κύκλον τῶν δεσμευομένων δι' αὐτῆς ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὅθεν, δεχομένη ἡ ὑπ' ἀριθ. 19]1959 διαιτητικὴ ἀπόφασις ὅτι ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατεργαζομένων ὑλῶν δὲν ὑφίσταται συνάφεια ἀπὸ ἀπόψεως συνθηκῶν ἐργασίας μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν λοιπῶν βαφείων τυποβαφείων κλπ. καὶ ὅτι συνεπῶς αἱ ὡς εἴρηται αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις (αἱ κατεργαζόμεναι πρώτας ὕλας κλωστοϋφαντουργίας) δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν ταύτης, δὲν ἑρμηνεύει, ἀλλὰ καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 15 § 2 νόμου 3239]1955) παρεχομένης εἰς τὰ ὄργανα διαιτησίας ἁρμοδιότητος τροποποιεῖ τὴν τελευταίαν ταύτην ἀπόφασιν, περιορίζουσα τὸν σαφῶς καθοριζόμενον ἐν αὐτῇ ἐπαγγελματικὸν κύκλον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, εἰς οὓς αὕτη ἀφορᾷ, διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον τυγχάνει αὕτη ἄκυρος (πρβλ. Σ.Ε. 577] 1960, ΕΕΔ 19, 386). Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὁ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΝ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Πυρκαϊά έργοστασίου επιχειρήσεως και καταγγελία συμβάσεως έργατών

Αδυναμία συνεχίσεως της εργασιακής συμβάσεως εξ ανωτέρας βίας.— Παροχή εις τον εργοδότην δικαιώματος καταγγελίας απροθέσμως της συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, της αδυναμίας μη επαγομένης αύτόματον λύσιν της σχέσεως εργασίας.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού υπαλλήλου εις περίπτωσιν πυρκαϊάς ή άλλου περιστατικού ανωτέρας βίας και αποζημίωσις επί περιπτώσεως εργοδότου, ησφαλισμένου κατά του περιστατικού.— Καταγγελία συμβάσεως έργατών επί ανωτέρας βίας.—Ανίσχυρος διάταξις άρθρου 6 § 1 Β.Δ. 16|18 Ιουλίου 1920, ως εκτός εξουσιοδοτήσεως.—Υποχρέωσις εργοδότου προς καταβολήν αποζημιώσεως και εν συνδρομή έτι ανωτέρας βίας.—Περιστατικά ανωτέρας βίας.

Έχει γίνει δεκτόν υπό της θεωρίας και πράξεως και τούτο δέχεται και η κατωτέρω δικαστική απόφασις, ότι μόνη η εις την επιχείρησιν επέλευσις περιστατικού ανωτέρας βίας δεν καταλύει την εργασιακήν σχέσιν, άλλ' απαιτείται πάντοτε, ίνα καταλυθή αύτη, να χωρήση εκ μέρους του εργοδότου καταγγελία αύτης (ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 16, 47, ένθα παραπομπαί και επιστηρίζουσαι την άποψιν ταύτην νομοθετικαί εργατικαί διατάξεις).

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως υπήρξε καταστροφή εργοστασίου επιχειρήσεως εκ πυρκαϊάς και ανεξαρτήτως του άν το γεγονός τούτο συνιστά ανωτέραν βίαν (περί του οποίου κατωτέρω) έτηρήθη δια την καταγγελίαν της συμβάσεως μισθωτού, ο οποίος απησχολείτο εις αυτό, ο έγγραφος τύπος της καταγγελίας, επιβαλλόμενος, επί ποινή ακυρότητος αύτης, υπό του άρθρου 5 § 3 του νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502).

Διότι όμως η ανωτέρω διάταξις (άρθρον 5 § 3 νόμου 3198|1955) επιτάσσει, επί ποινή ακυρότητος της καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, να καταβάλληται και η «οφειλομένη» εκ του νόμου 2112|1920 ή του β.δ. 16|18 Ιουλίου 1920 αποζημίωσις (υπό την έννοιαν να οφείλη όντως ο εργοδότης τοιαύτην αποζημίωσιν κατά τους κειμένους νόμους, Α.Π. 3|1958, εισηγητής Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 133), ηρευνήθη υπό της αποφάσεως, άν το περιστατικόν της πυρκαϊάς του εργοστασίου της επιχειρήσεως, της οποίας υπήρξε κλάδος, απήλλασσε ταύτην της καταβολής αποζημιώσεως κατά την έννοιαν του άρθρου 4 του νόμου 4558|1930 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου 2112|1920 περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων και του άρθρου 6 § 1 του β.δ. 16|18 Ιουλίου 1920 «περί επεκτάσεως του νόμου 2112|1920 και επί των εργατών, τεχνιτών και υπηρετών».

Έχει υποστηριχθή υπό του *Χ. Αγαλλοπούλου*, Εργατικόν Δίκαιον σελ. 361, εις τον οποίον αναφέρεται και η εν λόγω απόφασις, δεχομένη τούτο, ότι η διάταξις του άρθρου 6 § 1 του β.δ. 16|18 Ιουλίου 1920 «περί επεκτάσεως του νόμου 2112|1920 και επί των εργατών κλπ.», κατά την οποίαν «δύναται ο εργοδότης να καταγγείλη την σύμβασιν άνευ τηρήσεως προθεσμίας, εάν εξ ανωτέρας βίας κατέστη απολύτως και συνολικώς αδύνατος η εξακολούθησις της επιχειρήσεως και υπό τον όρον να αναφέρη εντός δύο ημερών περί τούτου ηιτιολογημένως εις την Αστυνομικήν Αρχήν του τόπου, είναι ανίσχυρος διά τον εν τη αποφάσει εκτιθέμενον λόγον.

Περαιτέρω υποστηρίζεται (*Χ. Αγαλλόπουλος*, ένθ' ανωτ.), ότι η απόφασις έδέχθη, παραμεριζομένης ως ανισχύρου της ανωτέρω διατάξεως.

Εν τούτοις και υπό την έκδοχήν ότι η διάταξις είναι ανίσχυρος, ως σημειώνει και ο υποστηρίξας τούτο *Χ. Αγαλλόπουλος*, σελ. 360, κατά τας προπαρασκευαστικάς εργασίας του νόμου 2112|1920, ο οποίος δεν περιέλαβε διάταξιν περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας μετά περιστατικόν ανωτέρας βίας (μετέπειτα το άρθρον 4 του νόμου 4558|1930 καθώρισεν ειδικήν αποζημίωσιν και μόνον ως προς τους ησφαλισμένους κατά του περιστατικού της ανωτέρας βίας εργοδότας), έτονίσθη, ότι η μη εφαρμογή των περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας διατάξεων εις περίπτωσιν διακοπής των εργασιών της επιχειρήσεως, διαλύσεως ή περιορισμού αυτών, οφειλομένων απολύτως εις ανωτέραν βίαν (τούτο περιείχετο εις το αρχικόν σχέδιον του νόμου 2112, μεταφερθέν εκ του Ιταλικού προτύπου) προκύπτει εκ των γενικών αρχών του Δικαίου και διεγράφη ή διάταξις του Σχεδίου, ως περιττής της αναγραφής εν τω νόμω.

Εν τούτοις και αφού εξ αυτών συνάγεται το πνεύμα, υπό το οποίον εψηφίσθη ο νόμος 2112|1920, υποστηρίζεται (*Χ. Αγαλλόπουλος*, ένθ' ανωτ.), ότι η τοιαύτη αρχή δεν προκύπτει εκ των γενικών αρχών του Δικαίου και ούτε εις την περίπτωσιν της καταγγελίας συμβάσεως εργασίας εργατών θα συναγάγωμεν εξ αντιδιαστολής εκ του άρθρου 4 του

3ος λόγος εφέσεως, καθ' ον έδει ο δικάσας Πρωτοδίκης διά τον καθορισμόν του ημερομισθίου του εφεσιβλήτου να λάβη υπ' όψιν του ούχι την υπ' αριθ. 18|1958, αλλά την προσαναφερθείσαν υπ' αριθ. 19|1959 διαιτητικήν απόφασιν, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

νόμου 4558|1930 τεκμήριον (δηλαδή ότι έπι μή ήσφαλισμένων έργοδοτών κατά τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας δέν ὀφείλεται ἀποζημίωσις), διότι στηρίζεται τοῦτο εἰς μίαν συγκεχυμένην ἀντίληψιν τοῦ νομοθέτου περί τῆς ἐπιδράσεως τῆς ἀνωτέρας βίας ἐπί τῆς συνεχίσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως.

Ἀλλ' ἀσχέτως τῶν ὁριζομένων εἰς τάς γενικάς ἀρχάς τοῦ Δικαίου, ἐδῶ τίθεται θέμα, ἄν ἐφαρμόζηται ἡ ὄχι ὁ νόμος 2112|1920 εἰς τάς περιπτώσεις περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ἄν δηλαδή ἐξ αὐτοῦ ὀφείληται ἀποζημίωσις.

Σαφῶς ἡ εἰσηγητική ἔκθεσις τοῦ νόμου 4558|1930 περί τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112|1920 ἀναγράφει (ΕΕΔ 9, 1068) καί προκύπτει τοῦτο σαφῶς καί ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558|1930, ὅτι εἰς τήν περίπτωσιν πυρκαϊάς ἤ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' οὗ ὁ ἐργοδότης δέν εἶναι ἠσφαλισμένος, ἡ λύσις τοῦ ἐργοδότου ἀπό πάσης ἐκ τοῦ νόμου 2112 ὑποχρεώσεως του ἔναντι τῶν στερηθέντων τῆς ἐργασίας ὑπαλλήλων αὐτοῦ εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τό γεγονός ὅτι καί ὁ ἐργοδότης διατελεῖ ὑπό τό βάρος τῆς αὐτῆς καταστροφῆς.

Τίνα ἀξίαν περαιτέρω ἔχει νά ἐρευνήσωμεν ποῖαι ἦσαν αἱ πρό αὐτοῦ γενικαί ἀρχαί τοῦ Δικαίου, ὅταν καλούμεθα νά ἐφαρμόσωμεν τόν νόμον τοῦτον, σαφῶς ἀξιοῦντα ἀπαλλαγήν τοῦ ἐργοδότου (ὑπό τήν ἐπιφύλαξιν τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν οὗτος εἶναι ἠσφαλισμένος), ἀπό πάσης δεσμεύσεως ἐξ αὐτοῦ ἐπί περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας;

Περαιτέρω καί ἄν δεχθῶμεν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ἀπό 16|18 Ἰουλίου 1920 β. δ]γματος εἶναι ἀνίσχυρος, διατί θά δεχθῶμεν, ὅτι ἐξαιρετικῶς διά τούς ἐργάτας, τεχνίτας καί ὑπηρέτας ἀπαιτεῖται ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἄνω β.δ., δηλαδή νά καταβάλληται ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀποζημίωσις ἤ νά προεισποιοῦνται, κατά τάς περιστάσεις, ὅταν καί αὐτός ὁ βιαικός νόμος 2112|1920 δέν θέλῃ, εἰς τήν περίπτωσιν, καταγγελίαν κατά τούς ὁρισμούς του, ἀφοῦ τά περιστατικά τοῦ ἄρθρου 6 § 2 αὐτοῦ, ὡς ὀρθῶς παρετηρήθη (*Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 1, 723, σημ.), πλήττουν τήν ἀποζημίωσιν, ἐάν ἡ θέλησις τοῦ ἐργοδότου περί λύσεως τῆς συμβάσεως εἶχεν ὡς ἀφορμήν ταῦτα;

Εἶναι λογικόν ὁ μέν ἰδιωτικός ὑπάλληλος νά μή λαμβάνῃ ἀποζημίωσιν καί ὁ ἐργάτης νά λαμβάνῃ ὑπό τάς αὐτάς περιστάσεις;

Ὁπωσδήποτε σημειοῦμεν, ὅτι σταθερῶς ἡ δικαστηριακή πρᾶξις ἔχει δεχθῆ, ὅτι ἐπί περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας (περί τῆς ἐννοίας αὐτῆς διά τό ἐνεφάρμοστον τοῦ νόμου 2112|1920 ἴδετε Α.Π. 505|1950, εἰσηγητής *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 9, 1068, Γνωμοδότησιν Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 160|1960, εἰσηγητής *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 19, 420) δέν ἔχει ἐφαρμογήν ὁ νόμος 2112|1920 (ἴδετε ΕΕΔ 1, 788, ἔνθα καταχωρίζεται ἡ Πρωτοδικείου Πειραιῶς 761|1942, εἰσηγητής *Α. Λέκκας*, καί λοιπή αὐτόθι νομολογία εἰς σημειώσεις μας), μιᾶς ὁμάδος δικαστικῶν ἀποφάσεων δεχθεισῶν τοῦτο καί πρό τοῦ νόμου 4558|1930).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5197|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Ρουσσιᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ζ. Ντίνος, Χ. Καραμητσάνης

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., ἐάν ὁ μισθωτής κατέστη ὑπερήμερος περί τήν ἀποδοχήν τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτής δικαιοῦται νά ἀπαιτήσῃ τόν μισθόν, μή ὑποχρεούμενος εἰς παροχήν ἐργασίας ἐν ἄλλῳ χρόνῳ. Ἡ ἀδυναμία περαιτέρω συνεχίσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, εἴτε ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, εἴτε ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ὀφειλομένη εἰς ἀνωτέραν βίαν, δέν ἐπάγεται αὐτόματον λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἁπλῶς παρέχει τό δικαίωμα εἰς τόν ἐργοδότην νά καταγγείλῃ ἀπροθέσμως τήν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (*Τούσης*, Ἐργατικόν Δίκαιον § 62, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 285 καί 360, contra μεταφ. *Βασιλείου – Κούσης* ἐν Nikisch, ὑποστηρίζοντες ὅτι ἐν περιπτώσει διαρκοῦς ἀνυπαιτίου ἀδυναμίας τῆς παροχῆς (ἄρθρον 380 Α.Κ.) λύεται αὐτομάτως ἡ σύμβασις ἐργασίας). Ἐν συνδρομῇ ἀνωτέρας βίας ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112|1920 ὑποχρεώσεως πρός πληρωμήν ἀποζημιώσεως εἰς τόν ἀπολυθέντα ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὑπάλληλον (Α.Π. 444|1954, Θέμ. ΞΕ', 760), ὑποχρεούμενος μόνον εἰς τάς ἐν ἄρθρῳ 6 § 2 νόμου 2112|1920, ὡς τό τελευταῖον ἐδάφιον τούτου προσετέθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558|1930, ὁριζομένους περιορισμούς ἀποζημιώσεως καί ὑπό τάς ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει προϋποθέσεις, τουτέστιν εἰς τά 2|3 τῆς κατά νόμον ἀποζημιώσεως, ἐάν εἶναι ἠσφαλισμένος διά τό προκαλέσαν τήν διακοπήν τῆς ἐργασίας περιστατικόν ἀνωτέρας βίας (πυρκαϊά). Ἐτέρωθεν ἡ ἀνωτέρα βία, διά νά θεωρηθῇ ὡς δικαιολογοῦσα τήν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, πρέπει ἐκ ταύτης νά καθίσταται συνολικῶς καί ἀπολύτως ἀδύνατος ἡ συνέχισις τῆς ἐπιχειρήσεως, νά διακόπτηται δηλονότι ἡ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως, οὐχί δέ ἁπλῶς ἑνός κλάδου αὐτῆς ἤ ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ, διότι ἡ ἐπιχείρησις νοεῖται ὁλόκληρος ὡς οἰκονομική μονάς (*Τούσης*, ἔνθ' ἀνωτ. σημ. 1, *Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 360).

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἐβεβαιώθησαν τά κάτωθι πραγματικά περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατά τό ἔτος 1952 ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρά τῆς ἐναγομένης ὡς τεχνίτης ξυλουργός καί ὑπό τήν ρηθεῖσαν ἰδιότητά του παρέσχε τάς ὑπηρεσίας του τῇ ἐναγομένῃ ἀπό τῆς προσλήψεώς του καί ἐκτοτε αὐνεχῶς μέχρι τῆς 27.12.1958, ὅτε ἡ ἐναγομένη προέβη εἰς ἄκυρον ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἤτοι κατά παράβασιν τοῦ νόμου 1803|1951 «περί προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», ὡς ἐκρίθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 1899|1959 ἀποφάσεώς μας, καταστάσης τελεσιδίκου καί ἀμετακλήτου, ὡς συνομολογεῖται καί προκύπτει ἄλλως ἐκ τῶν ὑπό τοῦ ἐνάγοντος νομίμως προσαγομένων καί ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, διά προηγουμένων δέ ἀποφάσεών μας ἐπεδικάσθησαν τῷ ἐνάγοντι ἀποδοχαί ὑπερημερίας μέχρι 30.4.1960. Ἐπίσης τήν νύκτα τῆς 16ης πρός 17ην Μαΐου 1960 ἐξερράγη τυχαίως πυρ-

καὶ ἁ εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐργοστάσιον τῆς ἐναγομένης καὶ ἀπετέφρωσε τοῦτο συνολικῶς, κατέστησε δὲ συνολικῶς καὶ ἀπολύτως ἀδύνατον τὴν συνέχισιν τοῦ κλάδου τούτου τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης (ξυλουργικὸν ἐργοστάσιον καὶ σιδηρουργεῖον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ ἐναγομένη κατεσκεύαζε κουφώματα διὰ τὰς ὑπ' αὐτῆς ἀνεγειρομένας οἰκοδομὰς καὶ ἐπεσκεύαζε τὰ ἐργαλεῖα καὶ μηχανήματά της), τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος τοῦ ἀποτεφρωθέντος ἐργοστασίου της κριθέντος ἐπικινδύνου ἀπὸ ἀπόψεως δομικῆς καὶ στατικῆς, διαταχθείσης ἅμα καὶ τῆς καταδαφίσεως τῶν ἐν ἀποσυνθέσει καὶ ἡμικαταρρεύσει διαχωριστικῶν καὶ ἐξωτερικῶν τοίχων ὑπὸ τοῦ Πολεοδομικοῦ Γραφείου, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς νομίμως προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ἐκθέσεως ἐπικινδύνου οἰκοδομῆς τοῦ παρὰ τῷ Πολεοδομικῷ Γραφείῳ Ἀθηνῶν τεχνικοῦ ὑπαλλήλου Γ.Ι. Ἡ ἐναγομένη ἀπὸ τῆς 17ης Μαΐου 1960 ἔπαυσεν ἀποδεχομένη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ὡς καὶ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ της τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὸ ἀποτεφρωθὲν ἐργοστάσιόν της, καὶ μετ' ἀκολούθους ὀλιγοημέρους διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ἀνακατασκευὴν τοῦ ἀποτεφρωθέντος ἐργοστασίου της πρὸς συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν του κατήγγειλεν ἐγγράφως τὰς μεταξὺ ταύτης καὶ τοῦ εἰς τὸ ἀποτεφρωθὲν ἐργοστάσιόν της ἐργαζομένου προσωπικοῦ της συμβάσεις ἐργασίας, ἐπικαλουμένη ὡς δικαιολογίαν τὴν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ της ἐκραγεῖσαν πυρκαϊάν, ἥτις κατέστησεν εἰς ταύτην ἀδύνατον τὴν περαιτέρω ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ προσωπικοῦ της ἀπὸ 17.5.1960. Ἡ ἐναγομένη τυγχάνει τεχνικὴ οἰκοδομικὴ ἑταιρεία καὶ ἀναλαμβάνει ἐργολαβικῶς τὴν ἀνέγερσιν πολυκατοικιῶν καὶ λοιπῶν μεγάλων οἰκοδομικῶν ἔργων ἐκ θεμελίων μέχρι πλήρους ἀποπερατώσεως, ἀπασχολοῦσα τεχνίτας ὅλων τῶν οἰκοδομικῶν εἰδικοτήτων, ἐκτελοῦσα οἰκοδομικὰ καὶ τεχνικὰ ἔργα μεγάλης ἀξίας, διαθέτουσα ἐκτὸς τοῦ καταστραφέντος φορτηγοῦ αὐτοκινήτου της δύο ἀκόμη φορτηγὰ αὐτοκίνητα, κομπρεσσέρ, μπουλντόζες, ἀνυψωτικὰ μηχανήματα, μπετονιέρες καὶ λοιπὰ μηχανήματα, συνήθως χρησιμοποιούμενα κατὰ τὴν κατασκευὴν μεγάλων οἰκοδομικῶν καὶ ἄλλων τεχνικῶν ἔργων, διατηροῦσα μόνιμον συνεργεῖον ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἄνω τῶν 80 καὶ δεκάδα ὑπαλλήλων. Τὸ προσωπικόν της, τὸ ὁποῖον εἰργάζετο εἰς τὸ ἀποτεφρωθὲν ἐργοστάσιόν της (ξυλουργικὸν ἐργοστάσιον καὶ σιδηρουργεῖον), ἀνέρχεται εἰς 14, τοῦτο δὲ διετήρει πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ τμήματος κουφωμάτων, ἅτινα μετὰ τὴν κατασκευὴν των διὰ τῶν ἰδίων τεχνιτῶν της ἐτοποθέτει εἰς τὰς ὑπ' αὐτῆς ἀνεγειρομένας οἰκοδομάς. Ἡ ἐναγομένη ἀπέλυσεν ἅπαν τὸ προσωπικόν της, τὸ ἐργαζόμενον εἰς τὸ ἀποτεφρωθὲν ἐργοστάσιόν της, διατηρεῖ ὅμως ἐν ὑπηρεσίᾳ εἰσέτι ἅπαν τὸ προσωπικόν της, τὸ ἀσχολούμενον εἰς τὸν οἰκοδομικὸν κλάδον τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ὁδηγοὺς τῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων της. Ἡ μεγαλυτέρα οἰκονομικὴ δραστηριότης καὶ ἡ κυρία καὶ προέχουσα ἐπιχειρηματικὴ ἀπασχόλησις τῆς ἐναγομένης ἀνεπτύσσετο εἰς τὸ οἰκοδομικὸν τμῆμα τῆς ἐπιχειρήσεώς της, ὅπερ ἀπησχόλει καὶ τὸ μεγαλύτερον εἰς ἀριθμὸν προσωπικόν της τοῦ ἀποτεφρωθέντος ἐργοστασίου της, προοριζόμενον, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, μόνον διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν κουφωμάτων τῶν οἰκοδομῶν καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ἐργαλείων καὶ μηχανημάτων της εἰς τὸ τμῆμα τοῦ σιδηρουργείου. Ἡ τυχαία ἔκρηξις πυρκαϊᾶς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ καταστροφὴ ἐκ ταύτης τῶν μηχανῶν τοῦ ἐργοστασίου του καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀδυναμία αὐτοῦ πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἀποτελεῖ περιστατικὸν ἀναφερόμενον εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ δὲν συνιστᾷ, κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην, περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας, ἐφ' ὅσον ἐκ ταύτης δὲν διακόπτεται συνολικῶς καὶ ἀπολύτως ἡ περαιτέρω λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως (*Κανελλή*, Ἐνοχ. ἐκδ. 1955, τόμ. Α', σελ 477, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί, ἐδάφ. β' § 179, Πρωτ]κείου Πειραιῶς 2232]1956, ΕΕΔ 16, 497). Ἐν ὄψει τῶν ὡς ἄνω βεβαιωθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν ἐν προκειμένῳ δὲν κατέστη ἐξ ἀνωτέρας βίας ἀπολύτως καὶ συνολικῶς ἀδύνατος ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης καὶ συνεπῶς ἐν τῇ ὑποκειμένῃ περιπτώσει δὲν τυγχάνει ἐφαρμοστέα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ἀπὸ 16]18 Ἰουλίου 1920 β.δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν», καθ' ἣν δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας, ἐὰν ἐξ ἀνωτέρας βίας κατέστη ἀπολύτως καὶ συνολικῶς ἀδύνατος ἡ συνέχισις ἢ ἐξακολούθησις τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἀναφέρῃ ἐντὸς δύο ἡμερῶν περὶ τούτου εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἡ ἰσχὺς τῆς ὁποίας, σημειωθήτω, εἶναι ἀμφίβολος, διότι ἐξέρχεται τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 12 νόμου 2112]1920, καθ' ὅσον δὲν ρυθμίζει «προθεσμίας καὶ κατηγορίας», ὡς ἀπαιτεῖ ἡ ἐξουσιοδότησις τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου, οὐσῶν προδήλως προσωπικὰς τοιαύτας, ἀλλὰ προθεσμίας περιπτώσεων (*Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 62, σελ 422, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 320 καὶ 361) καὶ συνεπῶς, καί, ἐν συνδρομῇ ἔτι ἀνωτέρας βίας, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν κλπ., εἰς μὲν τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὸν νόμον 3198]1955, ὡς ὁ ἐνάγων, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ ὁλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ β. δ/τος τῆς 16]18.7.1920, εἰς δὲ τοὺς μὴ ὑπαγομένους νὰ παράσχῃ χρόνον προειδοποιήσεως, οὗτινος παρερχομένου οὐδὲν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτούς (*Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον σελ. 361). Τὰ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὀφθέντα περὶ τοῦ ἐναντίου ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτέα τυγχάνουσιν, ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβάσιμα. Συνῳδὰ δὲ τούτοις ἡ γενομένη παρὰ τῆς ἐναγομένης ἀπὸ 17 Μαΐου 1960, ἐπιδοθεῖσα τῷ ἐνάγοντι τὴν 25 Μαΐου 1960, καταγγελία τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐργασιακῆς σχέσεως, ἄνευ συγχρόνου καταβολῆς τῷ ἐνάγοντι τῆς κατὰ νόμον ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, τυγχάνει ἄκυρος, ἡ δὲ ἐναγομένη, ἀποκρούσασα ἔκτοτε καὶ μέχρι 31.5.1960 τὰς προσηκόντως προσφερομένας αὐτῇ ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ὀφείλει τῷ ἐνάγοντι τὰς συμφωνημένας ἀποδοχάς του.

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΠΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Ὑπολογισμὸς αὐτῆς κατ' ἄρθρον 5 Νόμου 3198|1955

Δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 5 § 1 Νόμου 3198|1955 ἐν περιπτώσει καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὁρίστου χρόνου βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, καθ' ὃ ποσὸν ὑπερβαίνουν τὸ ὀκταπλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 30.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 3198|1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦτον, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλου, αἱ μηνιαῖαι αὐτοῦ ἀποδοχαὶ δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, καθ' ὃ ποσὸν ὑπερβαίνουν τὸ ὀκταπλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 30.

Δὲν ἐδόθη κατὰ τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας τοῦ νόμου ἡ ἐξήγησις διατί καθωρίσθη εἰς τὸ ἄνω μέτρον ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων.

Εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 14, 275) ἀναγράφεται γενικῶς, ὅτι «διὰ τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 5 καθορίζονται τὰ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν διὰ τὴν περίπτωσιν μόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως των. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον περιορίζεται ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τούτων μόνον διὰ τὴν προεκτεθεῖσαν περίπτωσιν, ἡ ἐφαρμογὴ των θὰ συντελέσῃ εἰς ταχεῖαν ἐκκαθάρισιν τῆς ἀπαιτήσεως τῶν ἀπολυομένων καὶ τὴν ἀποφυγὴν διενέξεων».

Εἶναι ὅμως προφανές, ὅτι ἐτέθη ἡ διάταξις (μὴ ὑπάρχουσα εἰς τὸν βασικὸν νόμον 2112|1920), ἵνα διευκολύνῃ τὰς ἐπιχειρήσεις διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰς τοὺς ἀπολυομένους ὑπαλλήλους των μεγάλων ἀποζημιώσεων, πέραν πάντως τοῦ μέτρου τῆς διατάξεως, χωρὶς βεβαίως νὰ θιγῇ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112|1920, καθ' ἣν εἶναι δυνατὸν νὰ ὀφείληται μεγαλυτέρα ἐκ συμβάσεως ἢ ἐθίμου ἀποζημίωσις (ἴδετε περὶ τῆς διατάξεως ΕΕΔ 19, 457, ΕΕΔ 19, 1012, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας).

Ἡ διάταξις ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ἀποχωρήσεως ἢ ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς ἐργασίας παρὰ τοῦ ἐργοδότου τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν ἢ συμπληροῦν τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, ὁπότε κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789|1957 (ΕΕΔ 16, 1135) λαμβάνουν οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40 0|0, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50 0|0 τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης δι' ἀπροειδοποιήτου ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως.

Περαιτέρω ἡ οὕτω ἐξευρισκομένη ἀποζημίωσις ὑπάγεται καὶ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3198|1955, καθ' ἣν, ἐὰν ἡ ἀποζημίωσις εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τὸ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν μέρος ταύτης, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπὶ πλέον ποσὸν εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν, ἐκτὸς ἂν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως ὑπολείπηται μικρότερον ποσόν. Ἡ πρώτη τῶν δόσεων εἶναι καταβλητέα τὴν ἑπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως.

Καὶ ἡ διάταξις αὕτη (ἄρθρον 2 νόμου 3198|1955) ἔχει τεθῇ, ἵνα διευκολύνῃ τοὺς ἐργοδότας κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποζημιώσεων τῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν πολυετῆ ὑπηρεσίαν καὶ δικαιοῦνται ἐξ αὐτοῦ τῶν ἀναλόγων ἀποζημιώσεων (μὴ ὑπερβαινουσῶν πάντως τὰς ἀποδοχὰς δύο ἐτῶν, ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 304), δυναμένων ὅμως τῶν ἐργοδοτῶν νὰ καταβάλλουν ἀμέσως κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τὴν ἐν συνόλῳ ἀποζημίωσιν (ἴδετε ΕΕΔ 19, 899).

Λέγουσα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3198|1955 «ἐὰν ἡ ἀποζημίωσις εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν . . .», ἐννοεῖ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἀποζημίωσις, λόγῳ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4558|1930 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112|1920, προσδιορίζεται εἰς ἀποδοχὰς πέραν τῶν ἓξ μηνῶν, ὡς βεβαίως αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198|1955, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν διεμορφώθη ἡ ἀποζημίωσις, τὴν ἐξόφλησιν τῆς ὁποίας ρυθμίζει τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3198|1955.

Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου εἶναι ἤδη κατὰ τὴν ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1960 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας δραχμαὶ 52, τὸ ὀκταπλάσιον αὐτοῦ 416 καὶ πολλαπλασιαζόμενον τοῦτο ἐπὶ 30=δραχμαὶ 12.480 μηνιαίως, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πέραν αὐτοῦ μηνιαίων ἀποδοχῶν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν.

Περίπτωσιν τοιαύτης ἀποζημιώσεως εἶχεν ὑπ'

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΜΟΝΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἐλλιπὴς καταβολὴ αὐτῆς ὡς πρὸς τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας

Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν τῶν ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς, κατ' ἀποκοπὴν ἢ μονάδα ἐργασίας βάσει τοῦ μέσου ὅρου ἀποδοχῶν αὐτῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν.— Τρόπος ἀμοιβῆς ὑποδηματεργατῶν.—Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ καταβολῆς οὐχὶ πλήρους τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἐκπτώσεως κερδηθέντων ἀλλαχοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑποδηματεργάτου, ἐργαζομένου κατὰ μονάδα ἐργασίας, «μὲ τὸ κομμάτι» (Ἴδετε περὶ τῆς συμβάσεως αὐτοῦ ὡς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας Α.Π. 705|1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 18, 1284 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα καὶ περὶ τοῦ κατὰ μονάδα ἐργασίας μισθοῦ ἴδετε προσέτι καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.Κ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 81 ἐπ.).

Περὶ τῆς ἀποζημιώσεως ἐν ἀπολύσει τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἀμοιβῆς (περὶ τοῦ ὁποίου ἡ ὑπ' ἀριθ. 12|1957 διαιτητικὴ ἀπόφασις, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28325|5743|1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 718) προβλέπει τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502).

Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν καὶ πάντως τὸ ποσὸν ταύτης δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ προκύπτοντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθολογικῆς κλίμακος, εἰς ἣν κατατάσσεται ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Εἶναι ζήτημα συνεπῶς ἀποδείξεως ποῖος ὁ μέσος ὅρος τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοὺς δύο τελευταίους πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μῆνας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

Ὀφειλομένη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀποζημίωσις ἦτο ἡ προκύπτουσα ἐκ τοῦ β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112|1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3198|1955, ἐξευρισκομένη κατὰ τὸν ἄνω νόμιμον τρόπον.

Ἀντὶ ταύτης ὁ ἐργοδότης κατέβαλεν ἐλάσσονα κατὰ πολὺ ἀποζημίωσιν καὶ βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, προέκυφεν ἀκυρότης τῆς καταγγελίας, ἡ ὁποία δὲν ἀπαγγέλλεται μόνον ἂν ὁ ἐργοδότης ἰσχυρισθῇ καὶ ἀποδείξῃ, ὅτι

ὑφιν αὐτῆς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8555|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Θεοτικὸς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαθεοδώρου, Ι. Κρητικὸς

Κατ' ἄρθρον 5 § 1 νόμου 3198|1955 ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦτον, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, καθ' ὃ ποσὸν ὑπερβαίνουν τὸ ὀκταπλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 30. Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων κατ' Ἀπρίλιον 1959 ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως ἐλάμβανε μηνιαίως δραχμὰς 10.328. Βάσει τοῦ ἐν λόγῳ μισθοῦ του καὶ δραχμῶν 1291 (προσαύξησις διὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα) ἡ ἐναγομένη ὑπελόγισε καὶ κατέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν νόμιμον ἀποζημίωσίν του 23 μηνῶν (ἄρθρον 1 περ. στ' καὶ ζ' νόμου 2112|1920), ἐφ' ὅσον οὗτος εἶχε συμπληρώσει 27 ἐτῶν ὑπηρεσίαν εἰς δραχμὰς 267.237 (10.238+1291=11.619×23), ἐνεργήσασα ἐν ταυτῷ καὶ τὰς νομίμους κρατήσεις. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον τῆς ἀπολύσεως του ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 47,50, τὸ δὲ ὀκταπλάσιον αὐτοῦ, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 30, ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 11.400, ἡ ὡς ἄνω ἀποζημίωσις τοῦ ἐνάγοντος, ὑπολογισθεῖσα κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς δραχμὰς 11.619, δὲν ὑπολείπεται τῆς νομίμου τοιαύτης, τοῦ πλέον τῶν δραχμῶν 11.400 ποσοῦ μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεώς του. Δι' ὃ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προβαλλόμενος λόγος ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του, ὡς μὴ καταβληθείσης αὐτῷ τῆς κατὰ νόμον 2112 ἀποζημιώσεως, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει. Ὀρθῶς ὅθεν συμφώνως πρὸς ταῦτα κρίνας ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος ἐπιδικάσεως αὐτῷ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τοῦ ὡς ἄνω λόγου.

ἐτέλει ἐν οὐσιώδει πλάνῃ περὶ τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως (Α.Π. 218|1960, εἰσηγητὴς *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 19, 637, Ἴδετε καὶ Α.Π. 181|1960, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 19, 586, καὶ τὰ ἐν ΕΕΔ 19, 585 σημειούμενα).

Ἂν τοῦτο ἀποδειχθῇ, ὀφείλεται μόνον ἡ συμπλήρωσις τῆς ἀποζημιώσεως (Α.Π. 218|1960, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως προῆλθεν ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ δικαιοῦται ὁ τελευταῖος καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον θὰ εἶχεν, ἂν μὴ ἀπελύετο (*Κ. Καυκᾶ* Ἔνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδ., σελ. 554, Α.Π. 607|1950, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 10, 114, Α.Π. 154|1955, εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 14, 405).

Ἡ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἔκπτωσις τῶν ἀλλαχοῦ κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ χωρεῖ κατ' ἔνστασιν τοῦ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος ὀφείλει καὶ νὰ ἀποδείξῃ κατ' ἄρθρον 248 Πολ. Δικ. (*Α. Λιτζερόπουλος*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 298, ἀριθ. 60, Α.Π. 499|1936, Θέμ. ΜΗ' 415), ἀλλὰ πρέπει, ὡς δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, νὰ εἶναι ὡρισμένη καὶ δεκτικὴ δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, κατονομαζομένου κυρίως τοῦ ἐργοδότου, εἰς ὃν ἐγένετο ἡ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν (Ἴδετε καὶ *Κ. Καυκᾶν*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 656, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 112, Α.Π. 305|1953, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 12, 729, Πρωτ|κείου Ἀθηνῶν 10956|1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 1080).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4473|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Μαρκουλάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Βουβουγιός, Σ. Ἀποστολάκης

Ὁ ἐνάγων προσβάλλει τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας του ὡς ἄκυρον, διότι δὲν κατεβλήθη πλήρως ἡ ἀποζημίωσις τοῦ β. δ]τος 16|18.7.1920 (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198|1955).

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 3198|1955 ἡ ἀποζημίωσις τῶν μισθωτῶν, τῶν ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς, κατ' ἀποκοπὴν ἢ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας, ὑπολογίζεται βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν. Συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 12|1957 διαιτητικῇ ἀποφάσει τὰ συστήματα ἀμοιβῆς τῶν ὑποδηματεργατῶν εἶναι δύο, ἤτοι ἡ κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβὴ (καλφαλίκι) καὶ τὸ ἡμερομίσθιον, ἀνερχόμενον εἰς 65 δραχμὰς διὰ τεχνίτας ὑποδηματεργάτας μηχανοποιήτων ὑποδημάτων (ἄρθρον 1 § 3 καὶ ἄρθρον 3 ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως). Ἐν προκειμένῳ συνεφωνήθη νὰ ἀμείβηται ὁ ἐνάγων καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας του κατ' ἀποκοπήν, βάσει δὲ τοῦ διὰ τῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένου τιμολογίου (42 δραχμαὶ κατὰ ζεῦγος ὑποδημάτων) καὶ τῆς καταβαλλομένης ἐπὶ πλέον μιᾶς δραχμῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδος ὁ ἐνάγων ἐλάμβανε, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ βοηθοῦ του, ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 154 κατὰ μέσον ὅρον κατὰ τοὺς τελευταίους πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του δύο μῆνας. Ἡ ἐναγομένη ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀναληθῶς ἀναγράφει, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 65 κατὰ ἡμερομίσθιον. Βάσει δὲ τῶν ἡμερομισθίων τούτων καθώρισε καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως β. δ]τος 16|18.7.1920 ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας του εἰς δραχμὰς 1650 (8 ἡμ. Χ 110). Ἡ οὕτω ὅμως καταβληθεῖσα τὴν 4.2.1960 διὰ δημοσίας καταθέσεως ἀποζημίωσις δὲν εἶναι πλήρης, ὑπολειπομένη τῆς νομίμου κατὰ 44 δραχμὰς κατὰ ἡμερομίσθιον.

Συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις. Ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐλάσσονος τῆς νομίμου, ἐὰν τυχὸν ὀφείληται εἰς οὐσιώδη πλάνην τοῦ ἐργοδότου, οἵα εἶναι καὶ ἡ εἰς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἀναφερομένη, δὲν ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο (ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας) συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 140, 141, 144 καὶ 200 § 2 Α.Κ., ἀλλ' ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ τὴν συμπλήρωσιν μόνον τῆς ἀποζημιώσεώς του (Α.Π. 10 καὶ 16|1960, ΕΕΔ 19, σελ. 142 καὶ 143). Ἐν προκειμένῳ ὅμως ἡ ἐναγομένη οὐδόλως προέβαλε τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν (περὶ οὐσιώδους πλάνης ἢ εὐλόγου ἀμφιβολίας), οὔτε ἀπέδειξε πραγματικὰ περιστατικὰ συνιστῶντα τοιαύτην πλάνην. Ἡ μὴ καταβολὴ ὅθεν τῷ ἐνάγοντι πλήρους τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ β. δ. 1920 συνεπάγεται, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐνάγοντος, ἀκυράτητα τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198|1955), ἥτις θεωρεῖται συνεχιζομένη, μὴ διακοπέντος τοῦ ἐκ ταύτης ἐνοχικοῦ δεσμοῦ. Ἐντεῦθεν ἀνακύπτει ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐναγομένης, καταστάσης ὑπερημέρου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350 καὶ 656 Α.Κ., ὅπως καταβάλῃ αὐτῷ τὰ ἡμερομίσθιά του πρὸς 154 δραχμὰς ἕκαστον ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του μέχρι 17.3.1960, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν βάσιν ταύτην.

Κατ' ἄρθρον 656 § 2 Α.Κ. δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τῶν μισθῶν ὑπερημερίας πᾶν ὅ,τι ὁ ἐκμισθωτὴς ὠφελήθη, παρασχὼν ἄλλοχοῦ τὴν ἐργασίαν του. Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐναγομένη ἀορίστως ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου ὑπερημερίας της, χωρὶς νὰ προσδιορίζῃ τὰ κέρδη, ἅτινα ἀπεκόμισεν, ἵνα ἐκπεσθῶσιν ἐκ τοῦ ἐπιδικασθέντος ὡς ἄνω ποσοῦ.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΑΝΕΥ ΣΠΟΥΔΑΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

Καταβολή εἰς μὴ ἀπασχοληθέντας μισθωτοὺς ἡμερομισθίου Δευτέρας τοῦ Πάσχα

Ἔννοια συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου κατ' ἄρθρον 669 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Αὐτοδικαία παῦσις αὐτῆς, λήξαντος τοῦ χρόνου, δι' ὃν συνωμολογήθη.— Δυνατὴ καταγγελία ὑφ' ἑκατέρου τῶν μερῶν καὶ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως, συντρέχοντος σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Πρόσληψις μισθωτοῦ δι' ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου.—Καταγγελία τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, συνεχιζομένου τοῦ ἔργου, ἄνευ σπουδαίου λόγου.—Δικαίωμα μισθωτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν.—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἡμερομισθίου Δευτέρας τοῦ Πάσχα, κατ' ἄρθρον 2 Νόμου 3755]1957.

Περιπτώσεις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἐφ' ὅσον θὰ διήρκει ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ὡρισμένου ἔργου, διὰ τὸ ὁποῖον προσελήφθη ὁ μισθωτός.

Ἀφοῦ δὲ ὁ ἐργοδότης πρὸ τοῦ πέρατος τῆς συμβάσεως ταύτης ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, χωρὶς νὰ προβάλῃ ὕπαρξιν σπουδαίου λόγου καταγγελίας τῆς συμβάσεως (ἄρθρον 672 Α.Κ.), περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν, εὐθυνόμενος εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ μέχρι τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως (Α.Π. 251]1960, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 19, 780).

Ἀντικειμένου τῆς ἀγωγῆς ὑπῆρξεν ἀκόμη καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 §§ 2 καὶ 3 τοῦ ν.δ. 3755]1957 (ΕΕΔ 16, 1062) καταβολὴ τοῦ ἡμερομισθίου τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς δὲν εἰργάσθη.

Ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις ἐθεώρησε τὴν ἀξίωσιν ταύτην τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἀβάσιμον, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος ἐξ ὑπαιτιότητός του δὲν εἰργάσθη κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, καίτοι λόγῳ τοῦ κατεπείγοντος, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, ἐκλήθη ὑπὸ τῆς ἐργοδοτιδός του νὰ ἐργασθῇ, ὡς εἰργάσθησαν καὶ ἕτεροι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ ν.δ. 3755]1957 τὸ δι' αὐτῆς ὁριζόμενον ποσὸν καὶ ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον τῶν καταβάλλεται εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους, ὡς δὲ διηκρινίσθη ἐν τῇ Βουλῇ (ἴδετε πρακτικὰ συζητήσεων, ΕΕΔ 16, 1061), ἡ διάταξις «... ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους ...» ἐτέθη, διὰ νὰ ἀποσαφηνισθῇ, ὅτι μὲ τυχὸν ὑπαιτιότητα τοῦ μισθωτοῦ δὲν θὰ ἐπιβαρυνθῇ ὁ ἐργοδότης.

Ὑπαιτιότης ὅμως τοῦ μισθωτοῦ ὑπάρχει, ὅταν πρόκειται περὶ ἐργασίας, ἡ ὁποία, κατ' ἐξαίρεσιν, ἐπιτρέπεται ἐκ τοῦ ν.δ. τῆς 14.8.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει τὴν ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν αὐτῷ ὁριζομένας ἑορτασίμους ἡμέρας (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα), καὶ ὁ μισθωτὸς ἠρνήθη νὰ ἐργασθῇ, ὡς εἶχεν ὑποχρέωσιν, ὁπότε, ἐργαζόμενος, θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐκτὸς τοῦ ἡμερομισθίου του, καὶ τῆς κατὰ 75 ο/ο προσαυξήσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν.

Ἀντιθέτως, ἂν ἡ ἐργασία ἀπαγορεύηται, δὲν προκύπτει θέμα ὑπαιτιότητος τοῦ μισθωτοῦ, διότι καὶ καλούμενος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του δὲν πρέπει, κατὰ νόμον, νὰ ἐργασθῇ καὶ δικαιοῦται τοῦ ἡμερομισθίου του.

Δὲν ἐξάγεται ὅμως ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἂν ἡ ἐν προκειμένῳ ἐργασία ἦτο ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένων κατὰ τὴν ἄνω ἡμέραν.

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 830/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ε. Κοντοφρύδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Γιαννούσης, Μ. Ἀποστολίδης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι ἀξιώσεων, προερχομένων ἐκ παροχῆς ἐργασίας, τυγχάνει νόμῳ βάσιμος κατὰ τὰ εἰδικώτερον κατωτέρω, ἀρμοδίως δὲ εἰσαγομένη ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν ἐρευνητέα ἀποβαίνει.

Κατ' ἄρθρον 669 Α.Κ. σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ὑφίσταται οὐ μόνον ὅταν ἡ λῆξις εἶναι κατὰ χρόνον ὡρισμένη, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ χρονικὴ διάρκειά της καθορίζηται ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ τῶν παρεχομένων ἐργασιῶν, διὰ τοῦ πέρατος τῶν ὁποίων ἀφ' ἑαυτῆς ἐπέρχεται ἡ παῦσις τῆς συμβάσεως (*Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Δίκ. ὑπ' ἄρθρα 648 - 649 § 10, Α.Π. 183]1951, ΕΕΔ 10, 620, Α.Π. 153]1952, ΕΕΝ Κ' 627). Ἡ σύμβασις αὕτη κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 669 Α.Κ. παύει αὐτοδικαίως λήξαντος τοῦ χρόνου, δι' ὃν συνωμολογήθη, δύναται δὲ νὰ καταγγελθῇ ὑφ' ἑκατέρου τῶν μερῶν καὶ πρὸ τῆς λήξεως, ἐὰν συντρέχῃ σπουδαῖος λόγος (672 Α.Κ.). Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης λύσῃ διὰ καταγγελίας τὴν σύμβασιν ἐργασίας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ὡρισμένου δι' αὐτὴν χρόνου ἄνευ συνδρομῆς τῶν ἐν ἄρθρῳ 672 Α.Κ. προϋποθέσεων ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ μισθωτοῦ τοὺς μισθούς του μέχρι τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τούτου συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ., ἀφοῦ ἡ μὴ ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχὴ τῆς προσφερομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας ἐγένετο ἐξ ὑπερημερίας του, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐκμισθωτὴς ἀπεχώρησεν αἰκισθελῶς ἐκ τῆς ἐργασίας, ὁπότε οὐδεμίαν ἀπαιτήσιν περὶ καταβολῆς μισθοῦ ἔχει.

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ ἐναγομένη προσέλαβε τὴν 29.2.1960 τοῦτον, ὁμοῦ μὲ ἄλλους τεχνίτας, διὰ νὰ ἐργασθῇ ὡς εἰδικὸς τεχνίτης ξυλουργὸς ξυλοτύπων εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ψυγείων Σκύδρας, ἀντὶ συμφωνηθέντος ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 120, μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου τούτου, ἤτοι μέχρι τῆς 15.6.1960, καὶ ὅτι ὡς τοιοῦτος εἰργάσθη μέχρι τῆς 4.5.1960, ὅτε ἡ ἐναγομένη διέκοψεν ἄνευ σπουδαίου λόγου τὴν παροχὴν ἐργασίας. Ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ δὲ τούτου στηρίζει αἴτημα κατ' ἄρθρον

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΜΕΤ' ΑΚΥΡΟΝ ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Συμφωνία περί περιορισμού δικαιωμάτων μισθού έκ του άρθρου 656 Α.Κ.

Άκυρότης συμφωνίας περί περιορισμού δικαιωμάτων μισθωτού έκ του άρθρου 656 Αστικού Κώδικος, κατ' άρθρον 679 Αστικού Κώδικος.—Άκυρότης συνεπώς και διά πρακτικού συμβιβασμού παραιτήσεως αποδοχών αύτου κατά χρόνον υπερημερίας εργοδότου μετ' άκυρον απόλυσιν του μισθωτού.

Ο εργοδότης, απολύων τον μισθωτόν άκύρως, περιέρχεται εις υπερημερίαν κατ' άρθρα 349 επ. Α.Κ. και οφείλει τον μισθόν (άρθρον 656 Α.Κ.).

Παύει ή τοιαύτη υποχρέωσις του εργοδότου, άν επέλθη άρσις της υπερημερίας κατά νόμιμόν τινα τρόπον, τουτέστιν είτε διά δηλώσεως του εργοδότου ότι αποδέχεται τάς υπηρεσίας του μισθωτού, είτε διά συμφωνίας των μερών, είτε δι' αποσβέσεως της ενοχής (*Κ. Καυκᾶς*, Ένοχ. Ειδικόν, γ' έκδοσις, υπ' άρθρον 656 § 6, *Χ. Αγαλλόπουλος*, Εργατ. Δίκαιον, σελ. 207, Α.Π. 130|1952, εισηγητής *Σ. Ματρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 617, Α.Π. 368|1956, εισηγητής *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 15, 712, Α.Π. 70|1957, εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 16, 327).

Αλλ' ώς προς το εκ της γεννηθείσης ήδη υπερημερίας του εργοδότου δικαίωμα εκ του άρθρου 656 Α.Κ. (νά άπαιτήση τον μισθόν) υπάρχει ή διάταξις του άρθρου 679 Αστικού Κώδικος, καθ' ην συμφωνία, δι' ής περιορίζεται (μεταξύ των άλλων) το δικαίωμα του εκμισθωτού των υπηρεσιών (μισθωτού κατά το εργατικόν δίκαιον), είναι άκυρος. (Ίδετε περί της εννοίας του άρθρου τούτου 679 Α.Π. 22|1953, εισηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 182, Πρωτοδικείου Πατρών 970|1958, εισηγητής *Β. Κούσουλας*, ΕΕΔ 18, 207).

Άφού δέ και ή κατ' άρθρον 871 Α.Κ. σύμβασις συμβιβασμού, δι' ής δι' αμοιβαίων υποχωρήσεων διακανονίζεται αβεβαία τις εννομος σχέσις, άναγκαίαν προϋπόθεσιν έχει, επί πάσης συμβάσεως ισχύουσαν, ότι το αντικείμενον ταύτης δέν είναι εξηρημένον της ιδιωτικής αυτοβουλίας, εν προκειμένω, βεβαιωθείσης της υπερημερίας του εργοδότου διά τελεσιδίκου αποφάσεως, κατά τα δεκτά υπό της κατωτέρω αποφάσεως γενόμενα, δέν ήδύνατο νά χωρήση ούτε παραίτησις του μισθωτού από του μισθού, ούτε συμβιβασμός (πρβλ. Α.Π. 492|1959, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 79, Α.Π. 108|1960, εισηγητής ο αυτός, ΕΕΔ 19, 413, Α.Π. 250|1960, εισηγητής *Π. Σπεντζόπουλος*, ΕΕΔ 19, 771, επί ομοίας περιπτώσεως, συμβιβασμού περί λήψεως μικροτέρας της του νόμου 2112|1920 αποζημιώσεως, και ώς προς την οποίαν πάσα σύμβασις ή συμβιβασμός περί αυτής είναι άκυρος, έφ' όσον δι' αυτού περιορίζονται τα δικαιώματα του μισθωτού).

Η διάταξις του άρθρου 679 του Αστικού Κώδικος υποβοηθεί και τον σκοπόν της κατ' άρθρον 325 Α.Κ. επιοχέσεως υπό του μισθωτού της εργασίας του προς εξασφάλισιν καθυστερουμένου μισθού του, διότι, άν ήτο δυνατή ή παραίτησις ή συμβιβασμός επί του εκ του άρθρου 656 δικαιώματος αυτού (ο εργοδότης επί επιοχέσεως της εργασίας υπό του μισθωτού περιέρχεται εις υπερημερίαν και οφείλει τον μισθόν του χρόνου της επιοχέσεως), αμφίβολος θά ήτο ή εκ του άρθρου 325 του Α.Κ. βοήθεια του μισθωτού, αφού διά της παραιτήσεως ή του συμβιβασμού θά απηλλάσσετο ο εργοδότης των επιζημίων δι' αυτόν εκ της επιοχέσεως της εργασίας συνεπειών.

656 Α.Κ. περί καταβολής αυτώ ημερομισθίων υπερημερίας. Εβεβαιώθημεν, ότι πράγματι ο ενάγων προσελήφθη δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως εργασίας την 29.2.1960 παρά της εναγομένης, αναλαβούσης την κατασκευήν των ψυγείων - παγοποιείων Σκύδρας όμου μετ' άλλων τεχνιτών ώς ειδικός τεχνίτης ξυλουργός διά την κατασκευήν των ξυλοτύπων του εν λόγω έργου, άντι συμφωνηθέντος ημερομισθίου εκ δραχμών 120, ότι ο ενάγων εργάσθη ώς τοιούτος μέχρι και της 4.5.1960, ότε ή εναγομένη απέλυσε τούτον, ενώ όλίγας ημέρας πρό της απολύσεώς του αύτη προσέλαβεν έτερους ξυλουργούς τεχνίτας μέ μικρότερον ημερομίσθιον, κυμαινόμενον από 70 - 90 δραχμών, ενώ το έργον συνεχίζετο και θέλει συνεχισθή μέχρι και της 4.6.1960. Η τοιαύτη συμπεριφορά της εναγομένης προς τον ενάγοντα αποτελεί, κατά την κρίσιν ημών, καταγγελίαν της εργασιακής συμβάσεως προ της λήξεώς της, άνευ απουδαίου λόγου, και ώς εκ τούτου ο ενάγων δικαιούται νά άπαιτήση παρά της εναγομένης τά εν τη αγωγή ημερομίσθιά του μέχρι της 28.5.1960 (ημέρα συζητήσεως της αγωγής), καθ' όσον ή μή παροχή των υπηρεσιών του οφείλεται εις υπερημερίαν της εναγομένης.

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 865|1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. *Δ. Τσιλεμεγκάκης*

Δικηγόροι οι κ.κ. Α. Γιαννούσης, Ν. Γεωργίτσας

Κατά το άρθρον 679 Α.Κ. συμφωνία, δι' ής περιορίζονται τα δικαιώματα του εκμισθωτού εκ του άρθρου 656 Α.Κ., είναι άκυρος. Συνεπώς ή μεταξύ των διαδίκων συμφωνία, ή διατυπουμένη εις το από 9.6.1959 πρακτικόν συμβιβασμού περί παραιτήσεως του ενάγοντος από των αποδοχών του κατά το χρονικόν διάστημα από 14.3.1959 μέχρι της 9.6.1959, καθ' ο κατά την υπ' αριθ. 479|1959 απόφασιν ημών ήτο υπερήμερος ή εναγομένη περί την αποδοχήν των υπηρεσιών του ενάγοντος, λόγω της άκυρότητος της απολύσεώς του κατά την 7.12.1958 (ώς τελεσιδίκως έκρινεν ή περί τούτου ώς άνω απόφασίς μας και επομένως προκύπτει περί τούτου δεδικασμένον κατά την σχετικήν ένστασιν του ενάγοντος), είναι άκυρος, ο δέ ενάγων δικαιούται των νομίμων αποδοχών του κατά το χρονικόν τούτο διαστήματος.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ

ΘΕΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ

Καταβολή ήμερομισθίου Χριστουγέννων εις μή άπασχοληθέντας μισθωτούς

Άκυρος θέσις μισθωτού είς έκ περιτροπής έργασίαν άνευ έγγράφου συναινέσεως αύτού ή άδείας τής Έπιτροπής τού Ν.Δ. 2961|1954.—Συνέπεια ή ύπερημερία τού έργοδότου περί τήν άποδοχήν τών ύπηρεσιών τού μισθωτού καί ή ύποχρέωσις αύτού πρός καταβολήν τού μισθού. —Ύποχρέωσις καταβολής τού ήμερομισθίου είς μή άπασχοληθέντας κατά τήν ήμέραν τής Γεννήσεως τού Χριστού μισθωτούς.

Περίπτωσις τής κατωτέρω δικαστικής άποφάσεως είναι αύθαίρετος ύπό έργοδότου καθορισμός έκ περιτροπής έργασίας τού προσωπικού τού έργοστασίου του.

Τό αύστημα τούτο έργασίας, ρυθμισθέν τό πρώτον διά τού ά.ν. 2000|1939, μή ίσχύοντος ήδη, δύναται νά έπιβληθή σήμερον, άλλ' όχι ύπό τού έργοδότου, ένεργούντος έξουσιαστικώς, άλλά κατόπιν άποφάσεως τής οίκειας Έπιτροπής τού ν.δ. 2511|1953 περί έλέγχου όμαδικών άπολύσεων· κατά τήν διάταξιν τού άρθρου 13 § 7 τού ν.δ. 2961|1954 (ΕΕΔ 13, 941) (ίδετε διά τό θέμα Γ'νωμοδότησιν τού Νομικού Συμβουλίου τού Κράτους 778|1958, είσηγητής *Κ. Τσαγκαράκης*, ΕΕΔ 17, 1001).

Παραλλήλως, κατά τήν αύτήν διάταξιν, ό έργοδότης καί ό μισθωτός δύνανται, είτε κατά τήν σύστασιν τής σχέσεως έργασίας, είτε διαρκούσης ταύτης, νά συμφωνήσωσιν έγγράφως πάσης μορφής έκ περιτροπής έργασίαν, καθορίζοντες καί τήν άνάλογον μισθοδοσίαν βάσει τών έκάστοτε ίσχυόντων ήμερομισθίων ή μισθών (ίδετε Πρωτοδικείον Θεσσαλονίκης 4133|1959, είσηγητής *Χ. Χριστοφορίδης*, ΕΕΔ 19, 81).

Ώς όμως σαφώς προκύπτει έκ τής διατάξεως, συστατικόν στοιχείον τού κύρους τής συμφωνίας είναι τό έγγραφον, τού όποίου έλλείποντος ή δικαιοπραξία είναι άκυρος (*Γ. Ράμμος*, ΈρμΑΚ ύπ' άρθρον 159), ώς είναι, άκυρος καί ή κατά τό άρθρον 10 τού νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502) θέσις τού μισθωτού είς διαθεσιμότητα έν περιπτώσει περιορισμού τής οίκονομικής δραστηριότητος τής έπιχειρήσεως (ίδετε περί διαθεσιμότητος Α.Π. 321|1959, είσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 760), γενομένη άνευ έγγράφου (Α.Π. 493|1956, είσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 1186).

Συνέπεια τής άκυρότητος είναι, ότι ό έργοδότης καθίσταται ύπερήμερος κατά τά άρθρα 648, 656, 349, 350 Α.Κ., δοθέντος ότι ή κατά τά άνω παρά τόν νόμον ένέργεια αύτού συνιστά άρνησιν τής άποδοχής τών ύπηρεσιών τού μισθωτού διαρκούσης τής σχέσεως έργασίας (πρβλ. Α.Π. 321|1959, ένθ' άνωτ.).

Ούτω άποφαίνεται καί ή κατωτέρω δικαστική άπόφασις.

Έζητήθη ύπό τού μισθωτού νά έπιδικασθή είς αύτόν καί τό κατά τό άρθρον 2 §§ 2 καί 3 τού ν.δ. 3755|1957 (ΕΕΔ 16, 1062) ήμερομίσθιον τής 25.12.1959, ήμέρας Γεννήσεως τού Χριστού, κατά τήν όποίαν, λόγω τής άργίας, δέν άπησχολήθη ούτος, τό όποίον ήμερομίσθιον, συμφώνως πρός τόν νόμον, έπεδικάσθη.

Πρωτοδίκου Άθηνών 5015|1960

Διαδικασία έργατικών διαφορών
Πρωτοδίκης ό κ. *Ι. Σπέντζος*
Δικηγόροι οί κ.κ. Φ. Πολιτόπουλος, Π. Κανάρης

Διά τής άγωγής ό ένάγων, έπικαλούμενος σύμβασιν έργασίας άορίστου χρόνου, δυνάμει τής όποίας, προσληφθείς είς τό ξυλουργικόν έργοστάσιον τού έναγομένου τήν 22.6.1959 ώς μηχανοξυλουργός, παρέσχεν έκτοτε πρός αύτόν τάς ύπηρεσίας του έπί ήμερομισθίω δραχμών 100 μέχρι τής 5.3.1960, ότε ό έναγόμενος έπαυσε νά άπασχολή τοῦτον καθημερινῶς, οὕτως ὥστε κατά τό χρονικόν διάστημα άπό 5.3.1960 έως 16.4.1960 νά πραγματοποιήση 9 ήμερομίσθια, έκτοτε δέ χωρίς νά καταγγείλη τήν σύμβασιν έργασίας έπαυσε παντελῶς νά δέχηται τάς ύπηρεσίας του, διώκει τήν είς αύτόν κατοβολήν α) τού ήμερομισθίου τής 25.12.1959, β) 26 ήμερομισθίων ύπερημερίας τού άπό 5.3.1960 έως 16.4.1960 χρόνου, γ) 22 ήμερομισθίων ύπερημερίας τού άπό 16.4.1960 έως 16.5.1960 χρόνου, δ) ύπολοίπου δώρου Πάσχα 1960 έκ δραχμών (15 Χ 64 − 300) ίσον 660.

Έβεβαιώθη, ότι ό ένάγων προσελήφθη διά συμβάσεως έργασίας άορίστου χρόνου ύπό τού έναγομένου τήν 22.7.1959 ώς μηχανοξυλουργός είς τό ένταῦθα διατηρούμενον ύπ' αύτού ξυλουργικόν έργοστάσιον καί είργάσθη έκτοτε παρ' αύτῷ, έπί ήμερομισθίω δραχμών 100, μέχρι τής 5.3.1960, ότε ό έναγόμενος άνευ συγκαταθέσεως τού προσωπικού καί έν πάση περιπτώσει άνευ έγγράφου καί άνευ άδείας τής Έπιτροπής τού ν.δ. 2511|1953 κατά παράβασιν τού άρθρου 13 § 7 τού ν.δ. 2961|1954 καί συνεπῶς άκύρως έθεσεν τό προσωπικόν αύτού, έν οίς καί τόν ένάγοντα, είς έκ περιτροπής έργασίαν καί ούτω μέχρι τής 16.4.1960 έπραγματοποίησεν ούτος 20 ήμερομίσθια, ένῷ δέν άπησχολήθη έπί τάς ύπολοίπους 15 έργασίμους ήμέρας, καθ' άς κατέστη ύπερήμερος ό έναγόμενος καί όφείλει τά άντίστοιχα ήμερομίσθια έκ δραχμών (15 Χ 100) 1500, ποσόν όπερ δέον νά έπιδικασθῆ, δεκτοῦ καθισταμένου τού 2ου κονδυλίου τής άγωγής. Όφείλει έπίσης ό έναγόμενος τό έκ δραχμών 100 ήμερομίσθιον τής 25.12.1959, καθ' ήν δέν είργάσθη ό ένάγων λόγω τής άργίας, καί δέον νά έπιδικασθῆ τοῦτο, δεκτοῦ καθισταμένου τού 1ου κονδυλίου τής

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΜΙΣΘΟΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΟΡΙΑ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ

Ἡμερομίσθια ἐργατριῶν ραφῆς γυναικείων φορεμάτων

Καθορισμὸς ὑποχρεωτικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτριῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Ἀπαγόρευσις, κατ' ἄρθρον 21 Νόμου 3239|1955, καθορισμοῦ δι' εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, περιλαμβανομένων εἰς γενικὰς ἐθνικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεις διαιτησίας, κατισχυόντων τῶν ὅρων αὐτῶν.—Ἄκυρος ὁ διὰ τῆς ἀπὸ 31 Αὐγούστου 1956 εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορισμὸς ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτριῶν γυναικείων φορεμάτων εἰς ὅρια κατώτερα τῆς γενικῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Διὰ τῆς ἀπὸ 31 Αὐγούστου 1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 16, 182) ἐρρυθμίσθησαν ἀπὸ 23.11.1956 τὰ ὑποχρεωτικὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτριῶν ραφῆς γυναικείων φορεμάτων, εἰς ἐπίπεδα ὅμως μικρότερα τῶν τῆς προϊσχυούσης αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 ἀποφάσεως ταῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 15, 976), ἐπεχούσης θέσιν ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τοῦτο, ὅμως, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ὡς ἐφετεῖον, ἀντιτίθεται εἰς τὸν νόμον καὶ εἰδικῶς εἰς τὸ ἄρθρον 21 τοῦ νόμου 3239|1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 17, 207 ἑπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν διατάξεων αὐτοῦ) καὶ συνεπῶς ὁ διὰ τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας γενόμενος καθορισμὸς ἡμερομισθίων μικροτέρων τῶν ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένων εἶναι ἀνίσχυρος. (Ἴδετε καὶ ὑπ' ἀριθ. 10291|1959 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 508, καὶ *Α. Καραλῆ - Ι. Ποτήρη*, Ἡ ἐξέλιξις τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, Α' τόμος, σελ. 63).

Ἑπομένως τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐν λόγῳ ἐργαζομένων ρυθμίζονται καὶ ταῦτα διὰ τῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 2|1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως χρόνον ὑπὸ ταύτης καὶ ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1958 ὑπὸ τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949).

Ἀμφισβητήσεις ὑπῆρξαν ἐν τῇ νομολογίᾳ καὶ ἂν ὁ διὰ τῆς προϊσχυούσης ὑπ' ἀριθ. 13959|1068|1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως γενόμενος καθορισμὸς τῶν ἡμερομισθίων τῶν μαθητευομένων εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεις κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ μέτρον ἐγένετο ἐγκύρως (ἴδετε ΕΕΔ 15, 556, ἔνθα νομολογία).

ἀγωγῆς. Ἀπὸ τῆς 16.4.1960 ὁ ἐναγόμενος, χωρὶς νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἔπαυσε νὰ δέχηται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, καταστὰς οὕτω ὑπερήμερος καὶ ὡς ἐκ τούτου ὀφείλει τὰ 25 ἡμερομίσθια τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 16.4.1960 ἕως 16.5.1960 ἐκ δραχμῶν 2.500, ἅτινα δέον νὰ ἐπιδικασθῶσι, δεκτοῦ καθισταμένου ταῦ 3ου κονδυλίου τῆς ἀγωγῆς.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10131|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Βυλλιώτης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κανελλόπουλος, Γ. Τσελίκας

Κατὰ τὴν διάταξιν ταῦ ἄρθρου 1 § β τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 γενικῆς ἀποφάσεως διαιτησίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ὑ.ἀ. 42930|1956) αἱ θήλεις ἐργατοτεχνίτριαι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται ἡμερομισθίου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως (24.1.1956) δραχμῶν 32, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 αὐτῆς κατισχύει αὕτη πάσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑπουργικῆς τοιαύτης, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν κλπ., ἐφ' ὅσον ὑπὸ τούτων δὲν προβλέπεται εὐνοϊκώτερα τῆς ὑπ' ἐκείνης γενομένης ρυθμίσεως διὰ τοὺς μισθωτούς. Τέλος διὰ τῆς ρητῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 3239|1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» ἀπηγορεύθη, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ὁ δι' εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθορισμὸς ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, περιλαμβανομένων εἰς γενικὰς ἐθνικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεις διαιτησίας, οἱ ὅροι τῶν ὁποίων κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι, προκειμένου περὶ καθορισμοῦ τοῦ προσήκοντος νόμῳ ἡμερομισθίου, διὰ τὸν μετὰ τὴν 24.1.1956 χρόνον ἐργατοτεχνίτριας ραφῆς γυναικείων φορεμάτων μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας της, ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἐργαζομένης, ὁ καθορισμὸς οὗτος δέον νὰ γίνῃ βάσει τῶν ὁρισμῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ οὐχὶ τῆς ἀπὸ 31 Αὐγούστου 1956 εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας διακρίσεις ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐργαζομένων καὶ ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καθορίζονται ἡσσονα κατὰ ποσὸν ἡμερομίσθια τῶν μισθωτῶν τούτων, καὶ ἡ διαληφθεῖσα διάταξις αὐτῆς, προσκρούουσα προδήλως καὶ ἀντιτιθεμένη εἰς τοὺς διὰ τῆς προρρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 2|1956 γενικῆς

ΠΑΡΟΧΗ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Ἰσχὺς κατὰ τόπον τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων

Παροχὴ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, κατὰ χρῆσιν τῆς ἐκ τοῦ Νόμου 28|1944 ἐξουσιοδοτήσεως, ὁδοιπορικῶν ἐξόδων εἰς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Βιομηχανιῶν τῆς χώρας, λειτουργουσῶν ὑπὸ τὴν μορφὴν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ἀπασχολουμένους εἰς διεκπεραίωσιν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων.—Ἰσχὺς ὅμως μόνον διὰ τὰς περιφερείας Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης.

Δυνάμει τῶν ἐν τῇ κατωτέρω ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (ἴδετε αὐτὰς ἐν ΕΕΔ 12, 445 ἐπ.), ἐκδοθεισῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ἔκδοσίν των ἰσχύοντος νόμου 28|1944 καὶ διατηρηθεισῶν ἐν ἰσχύϊ κατ' ἄρθρον 24 § 2 τοῦ νόμου 3239|1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 14, 601), ἀκομη καὶ μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 18, 343), ἐν τῇ ὁποίᾳ ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 3323|1951, 49004|1951 καὶ 64740|1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ὁδοιπορικῶν ἐξόδων κλπ.» παρεσχέθη τὸ ἐν αὐταῖς ἐπίδομα ἢ ἀποζημίωσις λόγῳ ὁδοιπορικῶν ἐκ δραχμῶν νέων 150 ἐπὶ πλέον τοῦ καταβαλλομένου ἑκάστοτε μισθοῦ τούτων. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τούτων Α.Π. 284|1953, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 12, 530, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1850|1954, εἰσηγητὴς *Α. Καλλέργης*, ΕΕΔ 13, 352, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6646|1954, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 13, 992 καὶ λοιπὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 12, 445).

Ἐφ' ὅσον ὅμως κατὰ τὴν ἐξ αὐτῶν 49004|5037|1951 αἱ ὑπουργικαὶ αὗται ἀποφάσεις ἰσχύουσι διὰ τὰς περιφερείας Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης μόνον, δὲν προέκυπτεν, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐφαρμογὴ ἐν Ἐλευσῖνι, ὡς ἦτο ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως, ἀσχέτως ἂν ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ἑδρεύῃ ἐν Ἀθήναις.

Τοῦτο βεβαίως δὲν μετεβλήθη ἐκ τοῦ ὅτι ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 2|1959 διαιτητικῇ ἀποφάσει, ἰσχυούσῃ καθ' ὅλην τὴν χώραν, ὡρίσθη, ὅτι αἱ ἀνωτέρω ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι, ἀφοῦ τοῦτο ὡρίσθη ὑπὸ τὴν αὐτονόητον προϋπόθεσιν τῆς κατὰ τὸν καθορισμένον δι' αὐτῶν τόπον ἰσχύος των.

Καὶ ὁρίζει μὲν τὸ ἄρθρον 24 § 2 τοῦ νόμου 3239|1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὅτι ἀποφάσεις διαιτησίας, κανονισμοὶ προσωπικοῦ καὶ πράξεις τῆς Διοικήσεως ἐν γένει, δι' ὧν καθωρίσθησαν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος τὰ τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας ἢ ἐχορηγήθησαν αὐξήσεις ἢ εἰδικὰ ἐπιδόματα, δύνανται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νὰ τροποποιοῦνται ἢ καταργοῦνται κατὰ τὴν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διαγραφομένην διαδικασίαν, ἔστω καὶ ἂν αὐταὶ ἐκυρώθησαν διὰ νόμου, ἀλλὰ τροποποίησις τῶν ἐν λόγῳ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δὲν ἐγένετο κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην. Ἁπλῶς ὡρίσθη, ὅτι ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένους εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων, εἶναι ἀνίσχυρος. Συνεπῶς τὰ ἀντιθέτως ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης (ἐναγομένης) διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα εἶναι, ὡς ἀβάσιμα, ἀπορριπτέα.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8052|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Θεοτικός*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Τράγκας, Ε. Κώνστας

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3323|295|1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης δυνάμει τοῦ νόμου 28|1944 καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 14 τῆς 23|1951 φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως (τεῦχος Β'), ἐχορηγήθη εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Βιομηχανιῶν τῆς χώρας, τῶν λειτουργουσῶν ὑπὸ τὴν μορφὴν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν διεκπεραίωσιν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τούτων ἀποζημίωσις λόγῳ ὁδοιπορικῶν ἐκ δραχμῶν 150 (νέων) δραχμῶν ἐπὶ πλέον τοῦ καταβαλλομένου ἑκάστοτε μισθοῦ τούτων. Ὡσαύτως διὰ τῆς α' παραγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 49004|5037|1951 ἀποφάσεως τῶν ἰδίων Ὑπουργῶν (ἀριθ. 168 τῆς 7.9.1951, τεῦχος Β', φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως) κατὰ συμπλήρωσιν τῆς προηγουμένης ὡρίσθη, ὅτι τοῦ διὰ ταύτης καθορισθέντος ἐπιδόματος δικαιοῦνται ἐκ τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. ἐκεῖνοι, οἵτινες, ἐπὶ πλέον τῆς κυρίας αὐτῶν ἐν τοῖς γραφείοις ἀπασχολήσεως των, ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν διεκπεραίωσιν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τούτων. Διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2 τῆς ἰδίας ἀποφάσεως ὡρίσθη, ὅτι αὕτη καὶ ἡ προηγουμένη ὁμοία ἰσχύουσι μόνον διὰ τὰς περιφερείας Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα ἐθεσπίσθη διὰ τῆς πρώτης τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἄνω Ἑταιρειῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων, διὰ δὲ τῆς δευτέρας τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων ἐπεξετάθη αὕτη καὶ εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν γραφείων τῶν ἀνωτέρω Ἑταιρειῶν, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ ὁριζομένας προϋποθέσεις, περιορισθείσης ὅμως τῆς ἰσχύος τούτων εἰς μόνας τὰς

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Άγωγή έξ αδικαιολογήτου πλουτισμού καί αποζημιώσεως Νόμου 4020]1959

Άκυρότης συμβάσεως πρός παροχήν παρανόμου ύπερωριακής έργασίας.—Δικαίωμα μισθωτού πρός απόδοσιν ωφελείας έργοδότου.—Εις τί συνίσταται ή ωφέλεια.—Δικαίωμα επίσης αποζημιώσεως μισθωτού έξ 75 ο]ο επί του ωρομισθίου του κατ' άρθρον 2 Νόμου 4020]1959.

Άπό τής 12 Νοεμβρίου 1959, άφ' ής ίσχύει τό ν.δ. 4020]1959 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων» (ΕΕΔ 18, 1271), τά τής άμοιβής καί αποζημιώσεων εν περιπτώσει νομίμων (μετ' άδειαν τής Άρχής) καί παρανόμων (άνευ άδείας τής Άρχής) ύπερωριών ρυθμίζονται ύπό τού άρθρου 8 τού άνωτέρω ν. δ.

Ούτω, ώς ή περίπτωσις τής κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως, επί απασχολήσεως μισθωτών πέραν τών νομίμων χρονικών ορίων άνευ άδείας τής Άρχής, δικαιούνται ούτοι πέραν τών εκ τού αδικαιολογήτου πλουτισμού απαιτήσεών των καί αποζημιώσεως ίσης πρός 75 ο]ο τού καταβαλλομένου ωρομισθίου των.

(Καί αί δύο αύται απαιτήσεις, ώς προερχόμεναι έκ τής σχέσεως εργασίας, παραδεκτώς εκδικάζονται κατά τήν εργατικήν διαδικασίαν).

Έπρόκειτο περί οδηγού φορτηγού αυτοκινήτου

άνω περιφερείας Άθηνών, Πειραιώς καί Θεσσαλονίκης.

Έβεβαιώθησαν τά άκόλουθα: Ό ενάγων (ένάγων) ώς έφεδρος παλαιός πολεμιστής ετοποθετήθη δυνάμει τής ύπ' άριθ. 62]10.8.1937 διαταγής τού Ύπουργείου Προνοίας ώς κλητήρ παρά τή εφεσιβλήτω (εναγομένη) εν τώ ενταύθα εργοστασίω ταύτης. Άπό τού έτους 1939 ούτος μετετέθη εις τό εν Έλευσίνι εργοστάσιόν της, εις ό έκτοτε ύπηρετεί, εκτελών ύπηρεσίαν θυρωροΰ καί παραλλήλως καί νυκτοφύλακος. Εις τήν εν λόγω θέσιν ούτος εξακολουθεί παραμένων καί άπό τού χρόνου τής ισχύος τών άνω αποφάσεων καί κατ' άραιά διαστήματα όλως εκτάκτως καί παροδικώς αποστέλλεται ύπό τής εφεσιβλήτου εν Έλευσίνι έκτός τού εργοστασίου εις διαφόρους εν τή αύτή περιοχή πελάτας της πρός είσπραξιν λογαριασμών της. Κατά τά ώς άνω όμως εκτεθέντα ή ισχύς τών άνωτέρω ύπουργικών αποφάσεων περιορίζεται εις τάς άνωτέρω περιφερείας, δι' ό, ανεξαρτήτως τής φύσεως τής ώς άνω παρά τή εφεσιβλήτω ύπηρεσίας του, πρωτίστως δέν δικαιούται ό έγκαλών τού ώς άνω επιδόματος έκ τού λόγου τής μή ισχύος τών ώς άνω αποφάσεων εν τή περιφερεία τής Έλευσίνος, ένθα τό εργοστάσιον τής εφεσιβλήτου, εις ό ύπηρετεί ύπό τήν ρηθείσαν ιδιότητά του. Δι' ό καί ορθώς απερρίφθη ύπό τού δικάσαντος Πρωτοδίκου ή ύπό κρίσιν αγωγή κατά τό σχετικόν κεφάλαιόν της περί επιδικάσεως αύτώ τού εν λόγω επιδόματος κατά τόν άπό 23.1.1951 έως 22.12.1955 χρόνον καί απορριπτέος ώς αβάσιμος ό περί τού εναντίου λόγος τής ύπό κρίσιν εφέσεως τυγχάνει.

δημοσίας χρήσεως, διά τών οποίων αί νόμιμοι ώραι εργασίας ορίζονται ύπό τού άπό 28 Ίανουαρίου]4 Φεβρουαρίου 1938 β.δ. εις οκτώ καθ' ημέραν καί 48 καθ' εβδομάδα.

Άφού δέ εις τήν περίπτωσιν παρεσχέθη ύπερωριακή εργασία άνευ άδείας τής Άρχής ή απόφασις επιδικάζει αποζημίωσιν εκ τού αδικαιολογήτου πλουτισμού τού εργοδότου καί αποζημίωσιν δυνάμει τού άρθρου 8 τού ανωτέρω ν.δ]τος διά τάς μετά τήν ισχύν αύτού ύπερωρίας (ώς πρός τόν υπολογισμόν τής αποζημιώσεως επί άκύρου συμβάσεως, ώς ή προκειμένη, ίδετε, εκτός τών εν τή αποφάσει μνημονευομένων, καί τήν νεωτέραν Α.Π. 124]1960, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 450).

Καί αί δύο αύται αποζημιώσεις, ώς μή ούσαι μισθός διά τήν κατ' άρθρον 250 § 17 Α.Κ. πενταετή παραγραφήν, παραγράφονται μετά 20ετίαν (κοινή παραγραφή) (ίδετε Α.Π. 108] 1956, εισηγητής *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 15, 299, διά τάς εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού απαιτήσεις).

Άλλ' έχουν τό μειονέκτημα, άς είπωμεν, νά μή απολαμβάνουν τής προστασίας τού μισθού (ακατάσχετον, ανυμψήφιστον, άρθρον 664 Α.Κ.).

Δι' υπερωρίας, αί οποίαι παρεσχέθησαν παρανόμως πρό τής ισχύος τού ν.δ. 4020]1959, αναγνωρίζεται αποζημίωσις βάσει τού άρθρου 904 Α.Κ. (εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού τού εργοδότου) μόνον, διότι σχετικός όρος τής ύπ' άριθ. 2]1956 γενικής διαιτητικής αποφάσεως καί τών από 22 Αύγούστου 1958 εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας περί άλλης αποζημιώσεως εκρίθη ανίσχυρος (ίδετε ΕΕΔ 19, 332, ένθα νομολογία).

Πρωτοδίκου Άθηνών 5191]1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών
Πρωτοδίκης ό κ. *Γ. Ρονσσιάς*
Δικηγόροι οί κ.κ. Γ. Γιαννουλάτος, Α. Τζαμτζής

Ό ενάγων κατά τό άπό τής προσλήψεώς του καί έκτοτε μέχρι τής απολύσεώς του χρονικόν διάστημα εργάσθη ύπερωριακώς, άνευ άδείας τής Άρχής, επί 830 ώρας, εξ ών αί 290 ώραι επραγματοποιήθησαν μετά τήν 12.11.1959. Ή σύμβασις πρός παροχήν παρανόμου ύπερωριακής εργασίας, αντικειμένη εις τάς απαγορευτικάς διατάξεις τών κατ' εξοχήν δημοσίας τάξεως νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας, είναι άκυρος καί ώς τοιαύτη λογίζεται ώς μή γενομένη κατά τε

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Τύπος αὐτῆς καὶ συνέπεια παραλείψεως ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως

Ἀναγκαία κατὰ Νόμον ἡ σύναψις συμβάσεως μετὰ τοῦ Δημοσίου ἐγγράφως, ἀπαιτουμένου τοῦ ἐγγράφου ὡς συστατικοῦ στοιχείου αὐτῆς.—Συνέπεια παραλείψεως ἡ ἀκυρότης τῆς συμβάσεως, μὴ δυναμένης νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰσθείσης διὰ τῆς γενομένης ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, τῆς ἀκυρότητος οὔσης ἀπολύτου.—Ἀπόρριψις ἀγωγῆς περὶ ἀξιώσεων ἐκ συμβάσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε σύμβασις ἐργασίας μετὰ τοῦ Δημοσίου, ἡ ὁποία ὅμως δὲν κατηρτίσθη ἐγγράφως, ὡς ἀπαιτεῖται κατὰ τὰ ἄρθρα 34, 39 καὶ 40 τοῦ νόμου ΣΙΒ'|1852 «περὶ δημοσίου λογιστικοῦ».

Διὰ τὸν λόγον δὲ ὅτι ὁ τύπος ἐν προκειμένῳ ἐπιβάλλεται ὡς συστατικὸν στοιχεῖον τῆς συμβάσεως ἡ δικαστηριακὴ πρᾶξις ἔχει σταθερῶς δεχθῆ (καὶ τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις), ὅτι ἐλλείποντος τοῦ ἐγγράφου τύπου ἡ σύμβασις εἶναι ἄκυρος (Α.Π. 27|1958, εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 17, 188, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, ἴδετε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 69).

(Κατὰ τὴν Α.Π. 358|1955, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 14, 695, τὴν ἄποψιν τῆς ὁποίας ἀκολουθοῦν καὶ τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας, ἴδετε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4301|1957, εἰσηγητὴς *Μ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 16, 721, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4998|1957, εἰσηγητὴς *Χ. Καλαπατσίας*, ΕΕΔ 16, 838, παρέκκλισις ἀπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΣΙΒ'|1852 «περὶ δημοσίου λογιστικοῦ» γίνεται εἰς τὰς περιπτώσεις προσλήψεως ἐργατικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 138 τοῦ νόμου 5121|1931 πρὸς θεραπείαν αὐξομειουμένων ἑκάστοτε ἀναγκῶν ἐνίων Ἀεροπορικῶν Ὑπηρεσιῶν, διὰ τὴν ὁποίαν πρόσληψιν δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ αὐτὴ ἐγγράφως).

Ἡ ἀκυρότης δὲν αἴρεται διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, οὔτε καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου προβολὴ αὐτῆς ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. (ἴδετε *Γ. Ράμμου*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 159,ἀριθ. 12, *Κ. Σούρλα*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 369, ἀριθ. 43, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3430|1958, εἰσηγητὴς *Π. Θεοδωρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 755).

Ἀκύρου οὔσης τῆς συμβάσεως δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ ζητήσῃ διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀγωγῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τὴν ὠφέλειαν τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς παρὰ τοῦ μισθωτοῦ παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του, μὴ ἀποκλειομένης τῆς ἀγωγῆς ταύτης καὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρα 904 - 907, σελ. 552, Α.Π. 970|1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 76, Α.Π. 666|1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 17, 65).

Μόνον ἀποζημίωσιν ἢ τὸ δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976|1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου βοήθημα δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ, διότι τόσον ὁ νόμος 2112|1920 (ὁσάκις ἔχει ἐφαρμογὴν διὰ τὸ Δημόσιον), ὅσον καὶ αἱ ἀνωτέρω Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας (Α.Π. 37|1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τρα-*

ἄρθρα 3 καὶ 174 Α.Κ., ὁ δὲ εἰς ἐκτέλεσιν τοιαύτης συμβάσεως παρέχων παράνομον ὑπερεργασίαν δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ λήπτου ταύτης τὸν πλουτισμὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 904 ἐπ. Α.Κ., ἡ δὲ ἀπαδοτέα εἰς τὸν μισθωτὸν ὠφέλεια εἶναι ἴση μὲ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ἀπέφυγε νὰ δαπανήσῃ καὶ ὅπερ ἀσφαλῶς θὰ ἐδαπάνα, ἐὰν ἀπησχόλει ἐν ἐγκύρῳ προσλήψει ἕτερον μισθωτὸν (Α.Π. 22|1957, ΝοΒ 5, 482, Α.Π. 86|1958, ΕΕΝ 25, 568). Ὁ νόμιμος μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως, ὅστις, σημειωθήτω, δὲν ἐπικαλεῖται προϋπηρεσίαν, οὔτε συνδρομὴν ἐν τῷ προσώπῳ του προϋποθέσεως πρὸς χορήγησιν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27937|5|1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ἀπὸ 20.4.1954 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 171) καὶ τῶν γενομένων μεταγενεστέρως αὐξήσεων δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 28050|1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ 42930|1956 ἑτέρας, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2|1956 ἀπόφασις Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καὶ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνέρχεται εἰς 1500 μηνιαίως. Ὡς βεβαιοῦται, ὁ ἐναγόμενος κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος εἰς βάρος τῆς περιουσίας τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὡς ἄνω ὑπερωριακῆς ἐργασίας του κατὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν (1500 : 25 ἴσον 60 : 8 ἴσον 7,5 Χ 838 ἴσον 6.225, καθ' ὅσον τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπέφυγε νὰ δαπανήσῃ καὶ ἀσφαλῶς θὰ ἐδαπάνα, ὡς βεβαιοῦται, ὁ ἐναγόμενος ἐν ὄψει τῶν βεβαιωθεισῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἐν ἐγκύρῳ προσλήψει ἑτέρου μισθωτοῦ, ἐργαζομένου ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου. Αἱ 290 ὧραι ἐπραγματοποιήθησαν μετὰ τὴν 12.11.1959 καὶ συνεπῶς ὁ ἐνάγων, πέραν τῆς ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεώς του, δικαιοῦται καὶ τῆς αἰτουμένης παρ' αὐτοῦ ἀποζημιώσεως, ἥτις εἶναι ἴση πρὸς τὸ 75 ο|ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου (ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020|1959), ἀνερχομένη ἐν προκειμένῳ εἰς δραχμὰς (290 Χ 7,5 ἴσον 2.175 Χ 0,75 ἴσον) 1.631,25. Τούτοις ἕνεκεν ὁ ἐνάγων ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας του δικαιοῦται λαμβάνειν ἐν συνόλῳ δραχμὰς (6.225 σὺν 1.631,25 ἴσον) 7.856,25, δι' ὃ ποσὸν καὶ δέον ὅπως γίνῃ ἐν μέρει δεκτὸν τὸ κεφάλαιον τῆς κρινομένης ἀγωγῆς.

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΝΑΨΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠ' ΟΝΟΜΑΤΙ ΚΑΙ ΔΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΝ ΑΛΛΟΥ

Έννοια άρθρου 212 Άστικοῦ Κώδικος

Πρόσληψις δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας ὁσμάτων εἰς κέντρον διασκεδάσεως.—Κατάρτισις συμβάσεως ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου.—Ἰσχυρισμὸς περὶ συνάψεως τῆς συμβάσεως ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου.

Ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἀναφερομένων περιπτώσεων, ὡς π.χ. αἱ κατὰ τὸν νόμον 3816]1958 περὶ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου συμβάσεις ναυτικῆς ἐργασίας καὶ ἄλλαι, αἱ συμβάσεις περὶ παροχῆς ἐργασίας δὲν ὑπόκεινται εἰς ἰδιαίτερόν τινα τύπον (ἴδετε *Κ. Καυκᾶ*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδ., σελ. 444).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν συνετάχθη ἔγγραφον συμφωνητικόν, διὰ τοῦ ὁποίου συνεβλήθη ὁ ἐναγόμενος μετὰ τῆς ἐναγούσης διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει ἀναφερομένης ἐργασίας.

Ὁ ἐναχθεὶς ὡς ἐργοδότης προέβαλεν ἔλλειψιν παθητικῆς νομιμοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς, διότι, ὡς ἰσχυρίσθη, συνεβλήθη ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου.

Σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀποφάσεως καὶ ὁμοίως σκεφθεῖσα εἶναι καὶ ἡ Πρωτοδίκου Σερρῶν 54]1952 (Πρωτοδίκης *Ε. Κοντοφρύδης*, ΕΕΔ 12, 264) καὶ καθ' ἣν ἐκ τῶν περὶ ἐντολῆς καὶ ἀντιπροσωπείας διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐχόντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ἄρθρου 212 αὐτοῦ, καθ' ὃ «ἐὰν δὲν δύναται νὰ διαγνωσθῇ, ὅτι ἐνεργεῖ τις ἐν ἀλλοτρίῳ ὀνόματι», σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐπιχειρῶν δι' ἑτέρου δικαιοπραξίαν κατ' ἐντολὴν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τρίτου δὲν ἀποξενοῦται διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦτον τῶν συνεπειῶν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐδήλωσε σαφῶς εἰς τὸν τρίτον κατὰ τὴν μετ' αὐτοῦ σύναψιν τῆς συμβάσεως, ὅτι οὐχὶ δι' ἑαυτόν, ἀλλὰ διὰ τὸν ἐντολέα συμβάλλεται, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι οὗτος ὁ ἀντιπρόσωπος, ὁ ἐπὶ ἰδίῳ πλέον ὀνόματι ἐνεργήσας, ἀποκτᾷ τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, ἐνάγει καὶ ἐνάγεται ἐκ τῆς πράξεως ταύτης, ὡς ἐὰν αὕτη ἦτο ἰδία αὐτοῦ τοιαύτη.

Ὥστε ὁ ἐκ τινος συμβάσεως ἐνάγων ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ ἁπλῶς, ὅτι συνεβλήθη μετὰ τοῦ ἐν-

---

χαρής, ΕΕΔ 17, 194, Α.Π. 42]1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247 διὰ τὸν νόμον 2112]1920 καὶ νόμον 3198]1955, Α.Π. 23]1951, εἰσηγητὴς *Ε. Κολοκούρης*, ΕΕΔ 10, 308 διὰ τὰς ἀνωτέρω Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου).

Εἰδικῶς διὰ τὸ Δημόσιον ἡ ἀξίωσις κατ' αὐτοῦ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἶναι πενταετὴς κατὰ τὸ ἄρθρον 67 τοῦ «περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου» (Α.Π. 439]1938, Θέμ. Ν' 245, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2706]1957, εἰσηγητὴς *Σ. Τούσας*, ΕΕΔ 16, 549).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5049]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Μαρκουλάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Παπασταύρου, Ε. Δωρῆς, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Ἐν τῇ ἀγωγῇ ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας εἰργάσθη ὡς ὑπηρέτης κατ' ἀρχὴν (1.5.1954 ἕως 1.5.1958) καὶ κατόπιν ὡς ὑπάλληλος παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Δημοσίῳ (εἰς διαφόρους Ὑπηρεσίας αὐτοῦ) ἀπὸ 1ης Μαΐου 1954 καὶ ἐκτοτε συνεχῶς μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου 1960, ὅτε ἀπελύθη, ἐπιδιώκει δὲ τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ διαφορῶν ἀποδοχῶν του ἐκ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς περὶ τὴν πληρωμήν του τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, διαφορῶν ἐπίσης δώρων τῶν ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920, ἕνεκα ἀπροειδοποιήτου ἀπολύσεώς του, καὶ προσθέτου ἀμοιβῆς του διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν του καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς, ἤτοι ἐν συνόλῳ 39.788 δραχμῶν. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη, ἐξεταστέα ἐστὶ ὡς πρὸς τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 34, 39 καὶ 40 τοῦ νόμου ΣΙΒ' «περὶ δημοσίου λογιστικοῦ», συνδυαζομένων πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἐκτελεστικοῦ τοῦ νόμου τούτου διατάγματος καὶ πρὸς τὸ ἀπὸ 3.4.1936 β.δ. περὶ ὀργανώσεως τῶν Ὑπουργείων, σαφῶς συνάγεται, ὅτι πᾶσα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου συναπτομένη σύμβασις παρ' ἀντιπροσώπων αὐτοῦ πρέπει πάντως νὰ γίνηται ἐγγράφως, τοῦ ἐγγράφου ἀπαιτουμένου ὡς συστατικοῦ στοιχείου τῆς συμβάσεως ταύτης (ὅρα καὶ Α.Π. 27]1958, ΕΕΔ 17, 188). Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, ἡ συνδέουσα τὸν ἐνάγοντα καὶ τὸ ἐναγόμενον ἐργασιακὴ σύμβασις δὲν κατηρτίσθη ἐγγράφως (τοῦτο ἄλλως τε συνομολογεῖ καὶ ὁ ἐνάγων). Συνεπῶς ἡ σύμβασις αὕτη, συμφώνως πρὸς τὰ προρρηθέντα, τυγχάνει ἄκυρος. Ἡ τοιαύτη δὲ ἀκυρότης δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰαθεῖσα διὰ τῆς γενομένης ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ταύτης, ἅτε τῆς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ τύπου ἀκυρότητος, ἥτις εἶναι καὶ ἀπόλυτος, αἰρομένης διὰ τῆς τοιαύτης ἐκτελέσεως μόνον εἰς ὡρισμένας ἐν τῷ νόμῳ περιπτώσεις (ἄρθρον 498 § 2, 849 ἐδάφ. β' Α.Κ.), περὶ ὧν δὲν πρόκειται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν περιπτώσει. Ὅθεν τῆς συμβάσεως ταύτης μὴ οὔσης συννόμου ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ἐπὶ ταύτης (συμβάσεως) μόνον ἐρειδομένη ἀγωγή.

αγομένου, διότι, τούτου ἀποδεικνυομένου, ἡ σύμβασις θεωρεῖται καταρτισθεῖσα ἐν ἰδίῳ ὀνόματι τοῦ ἐναγομένου, ἐκτὸς ἂν οὗτος ἰσχυρισθῇ καὶ ἐν ἀμφισβητήσει ἀποδείξῃ, ὅτι ἐδήλωσεν εἰς τὸν ἐνάγοντα κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως ὅτι ἐνεργεῖ ὡς ἀντιπρόσωπος ἑτέρου (*Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 109, ἀριθ. 3, *Οἰκονομίδου*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 48, *Σοῦρλος*, ἐν ΕΕΝ ιε' 665, Α.Π. 43]1938, ΕΕΝ ε' 329).

Ἐν τούτοις κατὰ τὴν Α.Π. 339]1955 (εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΝ κβ' 1082), ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 211, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 158 καὶ 159 ἐδ. 1 αὐτοῦ, ἐπὶ ἀμέσου ἀντιπροσωπεύσεως ἡ θέλησις τοῦ ἀντιπροσώπου νὰ ἐνεργήσῃ ἐπ' ὀνόματι ἄλλου, ἐπὶ μὲν δικαιοπραξίας, ὑποβαλλομένης εἰς ἔγγραφον συστατικόν, δέον νὰ προκύπτῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐγγράφου, εἰς πᾶσαν δὲ ἄλλην περίπτωσιν δύναται νὰ προκύπτῃ ἐκ τῶν περιστάσεων, μὴ ἀπαιτουμένου νὰ ἐκφράζηται αὐτὴ ρητῶς. (Ἴδετε καὶ Ἐφετείου Ναυπλίου 96]1949, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΝ ιζ' 575).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως καὶ ἂν δὲν ἐδηλώθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ἐνεργεῖ ὡς ἀντιπρόσωπος ἄλλου, δὲν προέκυπτεν ἐκ τῶν περιστάσεων τοῦτο, ἀφοῦ δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι καὶ ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας ἐγένετο ὑπὸ τὰς ἰδιαιτέρας ὁδηγίας, ἐποπτείαν καὶ ἐξάρτησιν τοῦ συμβληθέντος καὶ ἐναχθέντος ὡς ἐργοδότου.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5193]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Ρουσσιᾶς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Στεντούμης, Π. Βουτιερίδης

Ἐν τῇ ἀγωγῇ ἡ ἐνάγουσα ἐπικαλεῖται σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καὶ αἰτεῖται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος καὶ πληρώσῃ εἰς αὐτὴν δραχμὰς 4.000 δι' ὑπόλοιπον συμφωνηθέντος καὶ μὴ καταβληθέντος μισθοῦ της. Οὕτως ἐχουσα ἡ κρινομένη ἀγωγὴ νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 648, 653 καὶ 655 Α.Κ. καὶ δέον, ἁρμοδίως εἰσαγομένη πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον ἡμῶν, ὅπως ἐξετασθῇ περαιτέρω κατ' οὐσίαν.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἡ ἐνάγουσα, τυγχάνουσα καλλιτέχνης - ἀοιδὸς λαϊκῶν ἀσμάτων, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, διατηροῦντος καὶ ἐκμεταλλευομένου κέντρον διασκεδάσεως, ὡς τραγουδίστρια, μὲ τὴν εἰδικωτέραν μεταξὺ των συμφωνίαν, ἵνα ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν 9ην καὶ 10ην Ἀπριλίου 1960 ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς Ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου εἰς τὸ ἐν Μεσολογγίῳ κέντρον διασκεδάσεως τοῦ Δ. Τ. ἀντὶ συμφωνηθείσης μεταξὺ των ἀμοιβῆς 5.000 δραχμῶν, ἐξ ὧν δραχμαὶ 1.000 κατεβλήθησαν τῇ ἐναγούσῃ κατὰ τὸν σύναψιν τῆς μεταξὺ των συμβάσεως, ὡς συνομολογεῖται καὶ βεβαιοῦται ἄλλως ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ. Ἡ ἐνάγουσα ἐξετέλεσε, κατὰ τὴν συμφωνίαν, τὴν ἀναληφθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς ἐργασίαν (ἄρθρον 652 Α.Κ.) ὑπὸ τὰς ἰδιαιτέρας ὁδηγίας, ἐποπτείαν καὶ ἐξάρτησιν τοῦ ἐναγομένου ὡς πρὸς τὸν χρόνον ἐμφανίσεώς της, τὸ εἶδος ἀσμάτων κλπ., καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζόμενα ὅτι ἐν προκειμένῳ ὑπόκειται σύμβασις ἔργου καὶ ὡς ἐκ τούτου τυγχάνουν ἀναρμόδιοι πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἀπορριπτέα τυγχάνουσιν ὡς ἀβάσιμα. Ἑτέρωθεν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐγγράφως, κατὰ τὰ προεκτεθέντα καταρτισθείσης μεταξὺ τῶν διαδίκων συμφωνίας, ἡ σύμβασις συνήφθη προσωπικῶς ἀπὸ τὸν ἐναγόμενον, ὅστις καὶ προσωπικῶς κατέβαλε μέρος τῆς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς της, ὡς ἐρρήθη (ἄρθρον 6 νόμου 765] 1943), οὐδεμία δὲ μνεία ἐν αὐτῇ γίνεται, ὅτι οὗτος συμβάλλεται διὰ λογαριασμὸν καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐπιχειρηματίου Κ.Τ., οὔτε ἄλλως βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐτέλει ἐν γνώσει, ὅτι ὁ ἐναγόμενος κατήρτισε τὴν μετ' αὐτῆς συμφωνίαν ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ρηθέντος Κ.Τ., κατὰ δὲ τὸν ἑρμηνευτικὸν κανόνα τοῦ ἄρθρου 212 Α.Κ. ἐὰν δὲν δύναται νὰ διαγνωσθῇ ὅτι ἐνεργεῖ τις ἐν ἀλλοτρίῳ ὀνόματι, θεωρεῖται ἐνεργῶν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι. Ἀπορριπτέα δέον τὰ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζόμενα ὅτι ἡ κρινομένη ἀγωγὴ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς παθητικῶς ἀνομιμοποίητος. Περαιτέρω, ὡς προεξετέθη, τῇ ἐναγούσῃ κατεβλήθησαν μόνον 1.000 δραχμαὶ ἐκ τοῦ ὁλικῶς συμφωνηθέντος μισθοῦ της τῶν 5.000. Ἀκολούθως τούτοις δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ κρινομένη ἀγωγὴ κατὰ τὸ αἰτούμενον ποσὸν τῶν 4.000 δραχμῶν, ὅπερ καὶ δέον ὅπως καταβληθῇ τῇ ἐναγούσῃ νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἄχρις ἐξοφλήσεως κατὰ τὸ νόμιμον περὶ τούτου αἴτημά της (ἄρθρον 346 Α.Κ.), κηρυχθῇ δὲ ἅμα ἡ παροῦσα προσωρινῶς ἐκτελεστὴ κατὰ τὸ περὶ τούτου νόμιμον ἀγωγικὸν αἴτημα (ἄρθρον 186 Α' ἐδάφ. στ' Πολ. Δικονομίας, προστεθὲν δι' ἄρθρου 1 ἀ.ν. 2402]1940), ὡς ἐπιδικαζομένων μισθῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὸ πρὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς τρίμηνον.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΙΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Διόρθωσις ὑπό τοῦ Δικαστηρίου ἀνακριβοῦς περιεχομένου πιστοποιητικοῦ

Ἀπαίτησις μισθωτοῦ, κατ' ἄρθρον 678 Ἀστικοῦ Κώδικος, πρὸς χορήγησιν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πιστοποιητικοῦ περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας του, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρα 200, 288 καὶ 371 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Δυνατὴ προσφυγὴ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸ Δικαστήριον πρὸς διόρθωσιν ἀνακριβοῦς περιεχομένου τοῦ πιστοποιητικοῦ, βεβαιοῦντος τοῦ Δικαστηρίου τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀκριβῆ διάρκειαν τῆς ἐργασίας.

Ἐργοδότης εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε τὸ Δημόσιον.

Ἀδιαφόρως δὲ ἂν διὰ τὸ Δημόσιον δὲν ἔχῃ ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 2112]1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ β.δ. 16]18 Ἰουλίου 1920, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς τὸν μισθωτόν, τῇ αἰτήσει του, πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας (ἄρθρον 2 νόμου 2112]1920 καὶ ἄρθρου 4 β.δ]τος), ἡ ὑποχρέωσις τοῦ Δημοσίου πηγάζει ἐκ τοῦ ἄρθρου 678 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς περὶ αὐτοῦ καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις.

Τόσον ὁ νόμος 2112]1920, ὅσον καὶ τὸ β.δ]γμα τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920, περιέχουν διάταξιν, καθ' ἣν πᾶσα διαφορὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν ἐκδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ἀναλόγως ἐφαρμοζομένας, ἐπομένως καὶ ἡ περὶ τὴν χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας διαφορὰ (οὕτω καὶ ἡ παγία νομολογία τῶν δικαστηρίων, ἴδετε ΕΕΔ 19, 466).

Ἐφ' ὅσον ὅμως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδικάζονται ἰδιωτικαὶ ἀπαιτήσεις τῶν μισθωτῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν τε κυρίων καὶ παρεπομένων, ἤτοι ἐκείνων, αἵτινες ἐπιστηριζόμεναι εἰς διάταξιν νόμου, συνδέονται ἀρρήκτως πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως καὶ τοῦ χρόνου γενέσεως αὐτῶν (Δ.Π. 618]1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 39, ἴδετε καὶ Α.Π. 655]1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 45, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16467]1955, εἰσηγητὴς *Δ. Σκούμπης*, ΕΕΔ 15, 193), βεβαίως καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 678 Α.Κ. διαφορὰ ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὡς καὶ αἱ ἐκ τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ Α.Κ. (657, 658, 672 κλπ.) (ἴδετε καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικὸν Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 689, σημ. 6).

Σχετικῶς πρὸς τὸ θέμα τοῦ πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας καὶ τὴν διόρθωσιν ἀνακριβοῦς πιστοποιητικοῦ ἢ τὴν ἄρνησιν χορηγήσεως τοιούτου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων ἐν ΕΕΔ 18, 381, ΕΕΔ 19, 466, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν, ΕΕΔ 19, 857.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12087]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Α. Τσαπόγας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Μαλαφέκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Καμενόπουλος, Ν. Τριανταφύλλου, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς του, ἐν ᾗ ἐξέθετεν, ὅτι τὸ χορηγηθὲν αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου, εἰς τὰς Στρατιωτικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ ὁποίου (745 Βάσις Μηχανικοῦ) καὶ εἰργάσθη οὗτος ὡς ἐργάτης διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, κατόπιν αἰτήσεώς του, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 678 Α.Κ., πιστοποιητικὸν ἐργασίας ἐτύγχανεν ἐλλιπές, διότι δὲν ἀνεγράφοντο ἐν αὐτῷ αἱ ἀκριβεῖς χρονολογίαι ἐργασίας του κατὰ τὸ ἔτος 1951, οὔτε καὶ ἡ εἰδικότης, ὑφ' ἣν εἰργάζετο ὁ ἐνάγων, ἠτήσατο, ὅπως διορθωθῇ τοῦτο δικαστικῶς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προκύπτῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅτι αἱ ὑπ' αὐτοῦ (ἐνάγοντος) πραγματοποιηθεῖσαι κατὰ τὸ ἔτος 1951 ἐν τῇ ἀνωτέρω ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἐναγομένου ἡμέραι ἐργασίας, ἦσαν 270 καὶ οὐχὶ 97, ὡς ἐν τῷ χορηγηθέντι πιστοποιητικῷ ἀνεγράφετο ἐκ παραδρομῆς, καὶ ὅτι ταύτας παρέσχεν ὁ ἐνάγων ὑπὸ τὴν εἰδικότητά του ὡς ἐργάτου οἰκοδόμου καὶ εἰς ἔργα ὁδοποιΐας. Ἡ ἐκκαλουμένη, καθ' ἧς καὶ παραπονεῖται ἤδη ὁ ἐκκαλῶν, αἰτούμενος τὴν μεταρρύθμισίν της, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι τὸ χορηγηθὲν εἰς αὐτὸν πιστοποιητικὸν ἦτο ἀκριβὲς καὶ πλῆρες κατὰ περιεχόμενον καὶ δὲν ἐχρῄζε συμπληρώσεως.

Ἐξ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 678 Α.Κ., καθ' ἣν «κατὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ὁ ἐκμισθωτὴς δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν μισθωτὴν πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας του», ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 371 Α.Κ., σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ συμφώνως ταύτῃ ἐκδιδόμενον παρὰ τοῦ μισθωτοῦ πιστοποιητικὸν δέον νὰ εἶναι ἀκριβὲς καὶ νὰ ἐκδίδηται κατὰ τὴν κρίσιν δικαίου ἀνδρὸς ἐκφερομένην μετὰ ἀκριβῆ στάθμισιν ἁπάντων τῶν πραγματικῶν δεδομένων καὶ ἐν ὄψει τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Καὶ ὅτι ἐάν ὁ ἐκμισθωτὴς φρονῇ ὅτι τὸ περιεχόμενον τοῦ πιστοποιητικοῦ εἶναι ἀνακριβὲς καὶ ἐσφαλμένον, δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ δικαστήριον, ζητῶν τὴν διόρθωσιν τούτου, ὁπότε τὸ δικαστήριον διὰ τῆς ἀποφάσεώς του θὰ διορθώσῃ τὸ ἀνακριβὲς πιστοποιητικόν, βεβαιοῦν αὐτὸ τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀκριβῆ διάρκειαν τῆς ἐρ-

γασίας (πρβλ. και *Τριανταφυλλόπουλον*, Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις Α.Κ., σελ. 229, *Καυκᾶν*, Ἔνοχ., ἄρθρον 678 ἔκδοσις γ', *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 262 - 263).

Ἐβεβαιώθησαν ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων καὶ ἦδη ἐκκαλῶν, ὅστις κατὰ τὰ ἔτη 1951 - 1953 εἶχεν ἐργασθῆ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 745 Βάσιν Μηχανικοῦ ὡς ἐργάτης διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προκειμένου νὰ τύχῃ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τοῦ Ταμείου Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, δι' αἰτήσεώς του πρὸς τὴν εἰρημένην Στρατιωτικὴν Ὑπηρεσίαν ἠτήσατο, ὅπως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 678 Α.Κ., τῷ χορηγηθῇ πιστοποιητικόν, ἐμφαῖνον τὰς κατὰ τὰ ἀνωτέρω χρονικὰ διαστήματα πραγματοποιηθείσας ὑπ' αὐτοῦ ἡμέρας ἐργασίας, ὡς καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀπασχολήσεώς του ὡς ἐργάτου ὁδοποιίας καὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν. Ὁ προϊστάμενος τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Στρατιωτικῆς ταύτης Ὑπηρεσίας ἐχορήγησεν αὐτῷ τὸ ἀπὸ 25.8.1959 πιστοποιητικόν, εἰς ὃ ἀναγράφεται, σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1951 ὁ ἐνάγων ἐπραγματοποίησεν 97 ἐν συνόλῳ ἡμέρας ἐργασίας καὶ ὅτι κατ' αὐτάς, ὡς καὶ κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη 1952, 1953, καθ' ἃ εἰργάσθη εἰς τὴν αὐτὴν Ὑπηρεσίαν, ἐχρησιμοποιήθη ὡς ἐργάτης διὰ πᾶσης φύσεως χειρωνακτικὰς ἐργασίας. Τὸ πιστοποιητικὸν ὅμως τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβὲς κατὰ περιεχόμενον οὔτε ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερομισθίων, οὔτε καὶ ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας, ὅπερ καὶ δὲν καθορίζεται ἐν αὐτῷ ἐπακριβῶς, ἴσως λόγῳ ἐλλείψεως ἐπαρκῶν στοιχείων, δικαιολογουμένης ἐκ τῆς παρόδου μακροῦ χρόνου, καθ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπ' ἀριθ. 306376|31.10.1959 βεβαιώσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκδοθείσης ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ τηρουμένων στοιχείων τούτου (ἐκκαλοῦντος) ὡς συνταξιούχου, ὁ ἐνάγων φέρεται ἐργασθεὶς κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1. μέχρι 31.12. 1951 χρονικὸν διάστημα εἰς τὴν προρρηθεῖσαν Στρατιωτικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ 270 ἡμέρας, ἤτοι τὸν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῇ αἰτήσει καὶ ἀγωγῇ ἀναφερόμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας. Ἡ βεβαίωσις αὕτη τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν τῆς ἐργασίας, ἥτις προφανῶς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἐφ' οὗ καὶ ἐπεκολλῶντο παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὰ ἀνάλογα ἔνσημα, παρέχει μείζονα ἀκρίβειαν καὶ βαρύτητα, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τῆς ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ἀπὸ 16.11.1959 καταστάσεως τῆς ἐργοδότιδος Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας, ἐμφαινούσης τὰ πραγματοποιηθέντα εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἡμερομίσθια, ἐν ᾗ φέρεται οὗτος ὡς ἐργασθεὶς μόνον κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον - Νοέμβριον 1951 καὶ πραγματοποιήσας 97 ἐν συνόλῳ ἡμερομίσθια, ἐξ ὧν 9 μόνον κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον, καίτοι ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐφεσιβλήτου ἀποσπάσματος ἡμερησίας διαταγῆς τῆς 745 Βάσεως Μηχανικοῦ, ὑπὸ χρονολογίαν 25.7.1951, προκύπτει, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν προσελήφθη διὰ τὸ διάστημα ἑνὸς μηνός. Ὁ ἐξετασθεὶς μάρτυς ἀνταποδείξεως τοῦ ἐφεσιβλήτου οὐδὲν καταθέτει περὶ τῶν πραγματοποιηθέντων ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἡμερῶν ἐργασίας, περιοριζόμενος μόνον εἰς τὸ εἶδος τῶν προσφερομένων ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἃς καὶ προσδιορίζει ὡς συνισταμένας εἰς φορτοεκφορτώσεις καὶ μεταφορὰς διὰ χειραμαξίου ὑλικῶν καὶ λίθων καὶ γενικῶς εἰς κάθε ἐργατικὴν ἐργασίαν, ἀποκλείει δὲ ρητῶς, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολεῖτο καὶ εἰς τὸ χύσιμον σκυροκονιάματος (μπετόν), ὡς καταθέτει ὁ μάρτυς τοῦ ἐκκαλοῦντος. Περαιτέρω ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν προσελήφθη καὶ εἰργάσθη εἰς τὴν προειρημένην Στρατιωτικὴν Ὑπηρεσίαν ὡς ἀνειδίκευτος ἐργάτης, ὡς ταῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῆς προμνησθείσης ἡμερησίας διαταγῆς, ἐν ᾗ ρητῶς ἀναγράφεται, ὅτι προσλαμβάνεται μὲ τὴν εἰδικότητα ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ἀπησχολεῖτο ὅμως κυρίως εἰς βοηθητικὰς οἰκοδομικῆς φύσεως ἐργασίας, ὡς αἱ φορτοεκφορτώσεις καὶ ἡ μεταφορὰ τῶν οἰκοδομικῶν ὑλικῶν, περὶ ὧν καταθέτει, κατὰ τὰ προειρημένα, ὁ μάρτυς τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅστις καὶ διετέλεσε προϊστάμενος τοῦ ἐκκαλοῦντος, καὶ εἰς τὸ ξύλωμα τῶν ὑποστέγων τῆς Βάσεως, ὡς καταθέτει ὁ μάρτυς τούτου, δοθέντος ὅτι ἡ ρηθεῖσα Στρατιωτικὴ Ὑπηρεσία ἐξετέλει κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον οἰκοδομικῆς φύσεως ἐργασίας. Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ δῆλον καθίσταται, ὅτι ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, δεχθεὶς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι τὸ χορηγηθὲν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ὡς ἀνωτέρω πιστοποιητικὸν ἐργασίας εἶναι ἀκριβὲς κατὰ περιεχόμενον, ἐσφάλη, δι' ὃ καὶ δέον ὅπως, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης, κατὰ τὸν νόμιμον πρὸς τοῦτο λόγον τῆς κρινομένης ἐφέσεως, ἥτις καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτή, ἐξεταζομένης δὲ περαιτέρω κατ' οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δέον ὅπως διορθωθῇ τὸ χορηγηθὲν πιστοποιητικὸν κατὰ περιεχόμενον, ὥστε δι' αὐτοῦ νὰ βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ Στρατιωτικῇ Ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ 270 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὸ ἔτος 1951 καὶ ὅτι κατ' αὐτὰς ἀπησχολήθη κυρίως εἰς φορτοεκφορτώσεις καὶ μεταφορὰς οἰκοδομικῶν ὑλικῶν καὶ ἐν γένει εἰς βοηθητικὰς οἰκοδομικῆς φύσεως ἐργασίας, γινομένης ἐν μέρει δεκτῆς τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος.

ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΕΡΓΟΥ

Περίπτωσις συμβάσεως διά την άνόρυξιν φρέατος

Χαρακτηρισμός συμβάσεως ώς μισθώσεως έργου, έφ' όσον τά συμβληθέντα μέρη δέν άπέβλεψαν είς την δέσμευσιν τοῦ έξ αύτῶν έργαζομένου δι' ώρισμένον ή άόριστον χρόνον πρός παροχήν έργασίας, άλλ' είς την έπίτευξιν τοῦ τελικοῦ άποτελέσματος τοῦ ὑπ' αύτοῦ άναληφθέντος έργου.—Άπαράδεκτος είσαγωγή διαφορᾶς κατά την έργατικήν διαδικασίαν.

Ἡ διάκρισις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπό τῆς μισθώσεως ἔργου (περί τῆς ὁποίας ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 96 ἑπ.) ἀναγκαιοῖ διά την κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ἄν ἡ εἰσαγομένη ἐνώπιον αὐτοῦ διαφορά ἐκδικάζηται κατά την ἐργατικήν διαδικασίαν, εἰς την ὁποίαν ὑπάγονται διαφοραί μόνον ἐκ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας. (Ἴδετε περί αὐτοῦ ἐκ τῶν τελευταίων την Α.Π. 367]1960, εἰσηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 19, 893 καί τά αὐτόθι σημειούμενα).

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατά την ἐργατικήν διαδικασίαν, ὑπῆρξε σύμβασις διά την ἀνόρυξιν φρέατος, την ὁποίαν ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου χαρακτηρίζει ὡς μίσθωσιν ἔργου, ὑπό την γνωστήν διάκρισιν (ἴδετε ὁμοίως καί ἀκριβῶς εἰς την περίπτωσιν ἀνορύξεως φρέατος *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 432).

Ἡ σκέψις τῆς ἀποφάσεως ὅτι ἐν προκειμένῳ οἱ συμβληθέντες δέν ἀπέβλεψαν εἰς την δέσμευσιν τοῦ ἐξ αὐτῶν ἀναλοῦντος την ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου δι' ὡρισμένον ἤ ἀόριστον χρόνον πρός παροχήν ἐργασίας εἶναι σύμφωνος πρός την ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τό ὁποῖον διετυπώθη κατά τό στοιχεῖον τοῦ χρόνου «. . . . ὁ ἐκμισθωτής ὑποχρεοῦται νά παρέχῃ ἐφ' ὡρισμένον ἤ ἀόριστον χρόνον την ἐργασίαν αὐτοῦ . . .» διά νά τονίσῃ την διαφοράν μεταξύ μισθώσεως ἐργασίας καί τοιαύτης ἔργου (ἴδετε *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, Εἰσηγητική Ἔκθεσις Προσχεδίου Μισθώσεως Ἐργασίας, ΕΕΔ 9, 470, *Γ. Σιμωνέτον*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καί Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 330 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 9).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7843/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Θεοτικός*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κεραμίδας, Χ. Καλαντζάκος

Οἱ ἐκκαλοῦντες (ἐναγόμενοι) την 28.9.1959 διά συμφωνίας, καταρτισθείσης ἐν Ἀθήναις μεταξύ αὐτῶν καί τοῦ ἐκκαλοῦντος (ἐνάγοντος) φρεατωρύχου κατ' ἐπάγγελμα, ἀνέθεσαν εἰς αὐτόν, ὅπως προβῇ εἰς τόν ἀνόρυξιν ἐν τῇ Κοινότητι Κακουρίου τῆς Τριπόλεως τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου ἡμιτελοῦς φρέατος εἰς βάθος πέραν τῶν 30 μέτρων καί μέχρις ἀνευρέσεως ὕδατος δι' ἰδίων του ἐργατῶν, ἐκρηκτικῶν ὑλῶν κλπ., ἀντί δραχμῶν 600 κατά μέτρον. Βάσει τῆς ὡς ἄνω συμφωνίας ὁ ἐφεσίβλητος προσέλαβεν ἐργάτας καί την 30.9.1959 ἤρχισε μετ' αὐτῶν την ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς ἄνω ἔργου, αἰτήσει δέ τούτου μετά παρέλευσιν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἤρξατο ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ὡς ἄνω ἔργου, οἱ ἐκκαλοῦντες ηὔξησαν τό ποσόν τῆς ἀμοιβῆς του εἰς δραχμάς 700 κατά μέτρον. Οὗτος (ὁ ἐφεσίβλητος) διεπίστωσε κατά την ἀνόρυξιν τοῦ ὡς ἄνω φρέατος, ὅτι τό ἔδαφος ἦτο σκληρόν, ὅπερ δέν ἐγνώριζε κατά την κατάρτισιν τῆς ὡς ἄνω μετά τῶν ἐκκαλούντων συμφωνίας, δι' ὃ καί ἐπρότεινεν εἰς τούς ἐκκαλοῦντας, ὅπως συνεχίσῃ την ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς ἄνω ἔργου ἀντί ἡμερομισθίου δραχμῶν 300. Οἱ ἐκκαλοῦντες ἠρνήθησαν, ὅπως ἀποδεχθοῦν την ὑπ' αὐτοῦ προτεινομένην νέαν συμφωνίαν, διά τόν λόγον δέ τοῦτον χολωθείς ὁ ἐφεσίβλητος ἐξέσχισεν τό ὡς ἄνω συμφωνητικόν καί διά την αἰτίαν ταύτην ἐμηνύθη ἐπί ὑπεξαγωγῇ ἐγγράφου καί ἐγκατέλειψε την ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς ἄνω ἔργου. Ὑπό τά ὡς ἄνω δεδομένα οἱ ἐκκαλοῦντες, βάσει τῆς ὡς ἄνω συμφωνίας των, δέν ἀπέβλεψαν εἰς την δέσμευσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου δι' ὡρισμένον ἤ ἀόριστον χρόνον πρός παροχήν ἐργασίας, ἀλλ' εἰς την ἐπίτευξιν τοῦ τελικοῦ ἀποτελέσματος τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθέντος ἔργου, ἤτοι τῆς ἀνορύξεως τοῦ ὡς ἄνω φρέατος μέχρις ἀνευρέσεως ὕδατος. Δι' ὃ καί ἡ τοιαύτη σύμβασις αὐτῶν μετά τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀποτελεῖ μίσθωσιν ἔργου καί οὐχί σύμβασιν ἐργασίας (βλ. Α.Π. 470]1954 καί 401]1954, ΕΕΔ 13, 170, 647, καί Α.Π. 12]1959 καί 410]1959, ΕΕΔ 18, 187 καί 1195). Δι' ὃ ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή τοῦ ἐφεσιβλήτου, βάσιν ἔχουσα την ἐν αὐτῇ ἀναφερομένην καί μή ὑφιστομένην, κατά τά ἀνωτέρω, σύμβασιν ἐργασίας, διώκουσα ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οὗτοι (οἱ ἐκκαλοῦντες) εἰς την πληρωμήν ὀφειλομένων ἐκ ταύτης 21 ἡμερομισθίων, ἥτις κατά τά ἀνωτέρω δέν φέρει τόν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος. Ἐσφαλεν ὅθεν δεχθείς ταύτην, ἀντιθέτως πρός τά ἀνωτέρω κρίνας, ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, κατά τόν βάσιμον περί τούτου λόγον ἐφέσεως, παρελκούσης ἕνεκεν τούτου τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΓΩΓΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΝΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Διατάξεις Πολιτικής Δικονομίας και διαδικασία εργατικών διαφορών

Εφαρμογή διατάξεων Πολιτικής Δικονομίας, κατ' άρθρον 20 Νόμου Γ'ΩΟΔ', εφ' όσον δεν προσκρούουν, και εν τη εργατική διαδικασία.—Ακυρότης δικογράφου αγωγής κατά πλειόνων προσώπων, μη συνδεομένων δι' ομοδικίας.

Επανέρχεται το Πρωτοδικείον Αθηνών, ως αρμόδιον κατά την εργατικήν διαδικασίαν, εις την ομοίαν άποψιν της Πρωτοδικείου Αθηνών 15110|1957 (εισηγητής *Γ. Πανταζόπουλος*, ΕΕΔ 17, 371) επί του απασχολήσαντος αυτό δικονομικού θέματος.

Το θέμα έχει απασχολήσει επανειλημμένως τα Δικαστήρια επί των εργατικών διαφορών (ίδετε ΕΕΔ 15, 149, ένθα νομολογία, *Γ. Ράμμου*, ΕΕΔ 12, 1229 επ., καθ' ον ή διάταξις του άρθρου 12 του νόμου Γ'ΩΟΔ', καθ' ην ο δικαστής δεν δεσμεύεται εκ διαδικαστικών τύπων, δεν έχει την έννοιαν, ότι δεν τηρούνται αι κατά το άρθρον 70 Πολ. Δικ. προϋποθέσεις ομοδικίας, αι οποίαι δεν δύνανται να θεωρηθούν, ότι ανάγονται εις τους διαδικαστικούς τύπους, ούτε ή λύσις πορίζεται εκ του άρθρου 20 του ν. Γ'ΩΟΔ').

Εις την περίπτωσιν της αποφάσεως του Πρωτοδικείου δεν συνέτρεχε βεβαίως περίπτωσις ομοδικίας εκ του άρθρου 70 Πολ. Δικ.

Υπομιμνήσκεται όμως ή Α.Π. 19|1955 (εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 14, 488), καθ' ην κατά το άρθρον 537 § 1 Πολ. Δικ. δεν συγχωρείται, ήτοι απαγορεύεται, ή ένωσις πολλών αγωγών, ο έλεγχος πλειόνων απαιτήσεων, διαφόρων κατά την βάσιν ή το αντικείμενον, εις εν έγγραφον αγωγής, όταν αύται αφορώσι διαφόρους διαδίκους, μη έχοντας προς αλλήλους τον της ομοδικίας δεσμόν, ή αγωγή δέ, ή συνταχθείσα κατά παράβασιν της απαγορευτικής ταύτης διατάξεως, είναι άκυρος, συμφώνως τω άρθρω 201 § 1 της αυτής Δικονομίας.

Όταν όμως μία και ή αυτή διά της αγωγής απαίτησις απευθύνεται κοινώς κατά πλειόνων εναγομένων, μη συνδεομένων δια δεσμού παθητικής ομοδικίας, καθ' ά μη συντρεχόντων τυπικώς των όρων του άρθρου 70 της Πολ. Δικ., τότε το δικόγραφον της αγωγής δεν είναι άκυρον, αλλ' απλώς απορρίπτεται αύτη ως προς τον μη ομόδικον εναγόμενον, μη συντρεχούσης άλλης τινός περιπτώσεως εκ των του άρθρου 201 Πολ. Δικ., καθ' ας απαγγέλλεται υπό του Δικαστού ή ακυρότης διά παράβασιν δικονομικής διατάξεως.

Συνεπώς - καταλήγει ή ανωτέρω αρεοπαγιτική απόφασις - ή ένστασις της εφεσιβλήτου περί ακυρότητος του δικογράφου της υπό κρίσιν αγωγής, έχούσης αίτημα την καταβολήν επιδόματος επί τω μισθώ, λόγω του ότι εναγεται ούτος μετά του Ελληνικού Δημοσίου, άνευ συνδρομής των στοιχείων παθητικής νομιμοποιήσεως, είναι μη νόμω βάσιμος και απορριπτέα.

Την άποψιν ταύτην ηκολούθησε και ή Πρωτοδικείου Αθηνών 17564|1955 (εισηγητής *Γ. Λαμπρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 212, ίδετε και Πρωτοδικείου Αθηνών 6505|1951, εισηγητής *Σ. Κοσκινάς*, ΕΕΔ 10, 922).

Πρωτοδικείου Αθηνών 3891|1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ο κ. *Σ. Ράγκας*
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Γ. Πανταζόπουλος*
Δικηγόροι οι κ.κ. Ν. Τούντας, Ν. Θάνος

Διά της υπό κρίσιν, εφ' ης εξεδόθη ή εκκαλουμένη απόφασις, εκθέσεως αγωγής, ο ενάγων και ήδη εκκαλών ισχυρίσθη, ότι δυνάμει συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, καταρτισθείσης την 13.4.1953 μεταξύ αυτού και του πρώτου των εναγομένων και ήδη εφεσιβλήτων Α.Μ., ενεργούντος τότε υπό την ιδιότητά του ως εκπροσώπου του δευτέρου τούτων εν Παιανία Αττικής ιδρεύοντος Γεωργικού Συνεταιρισμού υπό την επωνυμίαν «Συνεταιρισμός Διαχειρίσεως Χορτονομής Αγροκτήματος Καρελλάς Συν.Π.Ε.», άλλως τοιαύτης συμβάσεως καταρτισθείσης ατομικώς μετ' αυτού, προσελήφθη ως φύλαξ των εκ 1500 στρεμμάτων κτημάτων των μελών του Συνεταιρισμού και παρέσχεν έκτοτε ως τοιούτος τας υπηρεσίας του καθ' όλας τας εργασίμους ημέρας, ως και τας Κυριακάς και εξαιρετέας εορτάς, αντί καταβαλλομένου αυτώ μηνιαίου μισθού δραχμών 400, συνεχώς μέχρι και της αγωγής, ας υπηρεσίας του εξηκολούθησαν αποδεχόμενοι και οι λοιποί των εναγομένων και ήδη εφεσιβλήτων, αποτελούντες το Διοικητικόν Συμβούλιον και διαδεχθέντες εν τω μεταξύ τον εξ αυτών πρώτον εις την διοίκησιν του Συνεταιρισμού, υπό την ιδιότητά των ως εκπροσώπων τούτου, άλλως έκαστος τούτων ατομικώς. Ήτήσατο δε δι' αυτής (αγωγής) την καταψήφισιν απάντων των εναγομένων εις την εις ολόκληρον έκαστος καταβολήν του εν αυτή ποσού διά διαφοράν προκύπτουσαν μεταξύ του καταβληθέντος μισθού και του δικαιουμένου νομίμου τοιούτου μετά της προσαυξήσεως διά την κατά τας Κυριακάς και εξαιρετέας εορτάς κλπ. εργασίαν του κατά το από της προσλήψεώς του

μέχρι καὶ τῆς ἀγωγῆς χρονικὸν διάστημα καὶ καθ' ὃ ποσὸν ἄλλως κατέστησαν οὗτοι ἀδικαιολογήτως πλουσιώτεροι εἰς βάρος του ἐκ τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας του. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ πλησιασμένη ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου, ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν (ὡς παθητικῶς ἀνομιμοποίητον κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν της καὶ ἀόριστον κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν τοιαύτην), καθόσον ἀπηυθύνετο κατὰ τῶν λοιπῶν, πλὴν τοῦ δευτέρου τῶν ἐναγομένων καὶ ἤδη ἐφεσιβλήτου συνεταιρισμοῦ, ὡς πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπέρριψεν ὡσαύτως τὴν ἀγωγὴν κατά τε τὴν κυρίαν βάσιν της, κρίνασα ἄκυρον τὴν μετ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένην ὡς καταρτισθεῖσαν σύμβασιν ἐργασίας, καὶ τὴν ἐπικουρικὴν τοιαύτην ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὡς ἀβάσιμον κατ' οὐσίαν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ὁ ἐνάγων ἤδη ἐκκαλῶν διὰ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεώς του καὶ ἐπὶ τοῖς ἐν αὐτῇ λόγοις.

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 553 §§ 1 καὶ 3, 68, 70, 136, 137 καὶ 201 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, τὸ πρόσωπον τοῦ ἐνάγοντος ἢ ἐναγομένου δέον νὰ εἶναι ὡρισμένον καὶ θετικόν, συναπτόμενον μὲ τὰ δικαιολογοῦντα τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς ἐνάγοντος ἢ ἐναγομένου πραγματικὰ περιστατικά. Ἐὰν συνεπῶς μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων προσώπων ὁ εἷς μόνον εἶναι ὁ δικαιοῦχος ἢ ὁ ὑπόχρεως, ἀλλ' ὑπάρχει ἀμφιβολία πότερος τούτων εἶναι ὁ ἀληθὴς δικαιοῦχος ἢ ὁ ὑπόχρεως, δὲν δύνανται ἅπαντες νὰ ἐναγάγωσιν ἢ ἐναχθῶσι διαζευκτικῶς ἢ ἐπικουρικῶς. Δὲν πρόκειται δὲ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ περὶ ὁμοδικίας, ἵνα αἱ περὶ ταύτης ὁρισμοὶ στηρίξωσι τὸ ἔγκυρον τοῦ δικογράφου μιᾶς τοιαύτης ἀγωγῆς, διότι ἡ ὁμοδικία ὑποθέτει, ὅτι οἱ πλείονες ἐνάγοντες ἢ ἐναγόμενοι ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους τὸν τῆς ὁμοδικίας δεσμόν, ἤτοι κοινωνοῦσι δικαιώματος ἢ ὑποχρεώσεώς τινος ἢ ἔχουσιν εἰς τὴν δίκην ἴδιον ἄμεσον συμφέρον, προκῦπτον ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος καὶ τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας (Πολ. Δικ. 70, 537, πρβλ. σχετ. *Εὐκλ.* Πολ. Δικ. Ι § 80, σημ. 4, *Παταμ.* Β' § 665, Ε.Λ. 39]1935, ΕΕΝ Β' σ. 765, Ε.Π. 40]1950, ΕΕΝ ΙΖ' 756). Ἐπὶ τοιαύτης δέ, μὴ ἐπιτρεπομένης κατ' οὐδεμίαν διάταξιν τῆς Πολ. Δικονομίας, διαζευκτικῆς ἢ ἐπιβοηθητικῆς ἐναγωγῆς πλειόνων ἐναγόντων ἢ κατὰ πλειόνων ἐναγομένων, δημιουργεῖται ἀκυρότης τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, ἥτις, τῷ λόγῳ τούτῳ, δέον νὰ ἀπορρίπτηται ὡς πρὸς ἅπαντας, τῆς ἀκυρότητος ταύτης αἰρομένης μόνον ἐν παραιτήσει τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ἀπὸ τοῦ ἐπιβοηθητικῶς ἐνάγοντος ἢ κατὰ τοῦ ἐπιβοηθητικῶς ἐναγομένου (πρβλ. *Κιτσικοπ.* Π. Δ. ὑπ' ἄρθρα 70 ἀριθ. 92 καὶ 533, ἀριθ. 62 ἐν τέλει). Ἐν προκειμένῳ δὲ ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου - ἐκτιθεμένου ἐν τῇ ἠγημένῃ σκέψει τῆς παρούσης - τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐν ᾗ ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι τὴν ἐν αὐτῇ σύμβασιν ἐργασίας, ἐφ' ἧς ἐπιστηρίζει τὰς ἀγωγικὰς ἀξιώσεις του, κατήρτισε μετὰ τοῦ πρώτου τῶν ἐναγομένων, ἐνεργοῦντος ὡς ἐκπροσώπου τοῦ δευτέρου τούτων συνεταιρισμοῦ, ἄλλως ἀτομικῶς μετ' αὐτοῦ καὶ ὅτι τὰς ὑπηρεσίας του παρεῖχεν εἰς τὸν δεύτερον συνεταιρισμόν, ἄλλως ἀτομικῶς εἰς ἕκαστον τῶν λοιπῶν συνεναγομένων, πρόδηλον καθίσταται, ὅτι ὑπόκειται ἐν αὐτῇ περιπτώσει διαζευκτικῆς ἢ ἐπικουρικῆς ἐναγωγῆς πλειόνων ἐναγομένων καὶ δημιουργεῖται τελεία ἀντίφασις καὶ ἀσάφεια ὡς πρὸς τὰ συγκροτοῦντα τὴν ὑποχρέωσιν περιστατικὰ καὶ ὡς πρὸς τοὺς φορεῖς τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, καθιστῶντα ἄκυρον τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς, συμφώνως πρὸς τὰς προεκτεθείσας - μὴ προσκρουούσας δὲ εἰς τὰς τοιαύτας τοῦ νόμου Γ'ΔΟΔ' (ἄρθρον 20) - διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἥτις ἀπαιτεῖ τὸ ὡρισμένον τῆς ἀγωγῆς, ὅπερ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν σαφῆ θέσιν τοῦ διαδίκου ὡς ἐνάγοντος ἢ ἐναγομένου. Τὸ πρᾶγμα δὲ δὲν μεταβάλλεται ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων αἰτεῖται τὴν καταδίκην καὶ μάλιστα εἰς ὁλόκληρον ἁπάντων τῶν ἐναγομένων, ἅτε τοῦ τοιούτου αἰτητικοῦ μὴ συμβιβαζομένου πρὸς τὸ ἀνωτέρω περιεχόμενον τῆς ἀγωγῆς του, ἐν ᾗ οὐδεὶς ἀπολύτως ἐκτίθεται δεσμὸς παθητικῆς ὁμοδικίας τούτων, τούναντίον δὲ ἰσχυρίζεται, ὅτι τὴν σύμβασιν ἐργασίας κατήρτισεν οὐχὶ μεθ' ἁπάντων τῶν ἐναγομένων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ δευτέρου ἐξ αὐτῶν συνεταιρισμοῦ, ἄλλως ἀτομικῶς μετὰ τοῦ πρώτου, καὶ ὅτι τὰς ὑπηρεσίας του παρέσχεν εἰς τὸν συνεταιρισμόν, ἄλλως ἀτομικῶς εἰς ἕκαστον τῶν λοιπῶν συνεναγομένων. Συνεπῶς τούτοις ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἦτο προεχόντως ἀπορριπτέα ἐκ τοῦ ἄνω λόγου τῆς διαζευκτικῆς ἢ ἐπικουρικῆς ἐναγωγῆς πλειόνων ἐναγομένων καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἀκυρότητος τοῦ δικογράφου της, ἐρευνωμένης καὶ αὐτεπαγγέλτως, καθὸ ἀναφερομένης εἰς τὸ ὡρισμένον τῆς ἀγωγῆς καὶ ὀρθῶς, κατ' ἀποτέλεσμα, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλοίᾳ αἰτιολογίᾳ, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψεν αὐτὴν ὡς πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐναγομένους καὶ ἤδη ἐφεσιβλήτους, αἱ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες λόγοι τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως μὴ βάσιμοι εἶσιν καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῶσιν, ὡς καὶ ἡ ἔφεσις αὕτη, συμψηφιζομένης ὅμως μεταξὺ πάντων τῶν διαδίκων τῆς δικαστικῆς δαπάνης τῆς παρούσης ἐκκλήτου δίκης, ἅτε τοῦ ἐνάγοντος ἐκκαλοῦντος ἐχοντος, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, εὔλογον ἀφορμὴν (ὅρα καὶ *Οἰκονομίδην* - *Λιβ.* § 51, σημ. 3, μετ' ἀμφιβολίας ἐκφραζόμενον περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης τῆς διαζευκτικῆς ἐναγωγῆς καὶ καταλήγοντα ὑπὲρ τοῦ παραδεκτοῦ αὐτῆς) νὰ ἀμφιβάλῃ ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΠΟΙΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΣ

Περιορισμός απολαυών αύτών έκ τού άρθρου 102 τού Συντάγματος

Απαγορευτική διάταξις άρθρου 102 § 3 τού Συντάγματος.— Χαρακτήρ αύτής ώς διατάξεως επιτακτικού δημοσίου δικαίου και ούχί συνταγματικού περιορισμού τού Νομοθέτου.— Σκοπός τής διατάξεως.—Πειθαρχική και ποινική εύθύνη τού δημοσίου υπαλλήλου.—Υπαγωγή «εξόδων κινήσεως» είς την έννοιαν απολαυών.—Παράλειψις υπό τού δημοσίου υπαλλήλου υπευθύνου δηλώσεως.

Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης 804/1960

Δικάσαντες οι κ.κ. *Σ. Διαμαντάκος*, Πρόεδρος (Εισηγητής), *Β. Κονιδάρης*, *Ν. Σακελλαρόπουλος*, Πλημμελειοδίκαι

Εισαγγελεύς ο κ. *Π. Άργυρόπουλος*

1. Πρός στοιχειοθέτησιν τού δι' όπερ παρηγγέλθη τακτική ανάκρισις και απηγγέλθη κατηγορία αδικήματος τής παραβάσεως καθήκοντος αναγκαία παρίσταται ή συσχέτισις τής διατάξεως τού άρθρου 259 Π.Κ. πρός τάς καθοριζούσας τά γενικά ή ιδιαίτερα καθήκοντα τού υποκειμένου τού εγκλήματος δημοσίου υπαλλήλου (Π.Κ. 13α) διατάξεις νόμου ή διοικητικής πράξεως, αδιαφόρου ούσης τής προελεύσεως αύτών, δυναμένων νά απορρέωσι και εκ μόνης τής υπαλληλικής ιδιότητος τού υποκειμένου (βλ. Αιτιολογικήν Έκθεσιν Σχεδίου Ποινικού Κώδικος, έκδ. Ζαχαροπούλου, σελ. 282, *(Τούση - Γεωργίου*, υπ' άρθρου 259, σελ. 532). Τοιαύτη διάταξις ούσιαστικού νόμου, και δή επηυξημένης τυπικής ισχύος, είναι τό άρθρον 102 § 3 § 4 τού Ισχύοντος Συντάγματος (1952), διαγορεύουσα ότι ούδείς δημόσιος υπάλληλος δύναται νά συμμετέχη είς πλείονα τών δύο Συμβουλίων ή Επιτροπών. Ούδέποτε οι εκ τού Δημοσίου Ταμείου ή Ταμείων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, έχόντων προνόμιον υπό τού Κράτους ή σύμβασιν μετ' αύτού, άμοιβαί ή οιαιδήποτε άλλαι απολαυαί έμμίσθου δημοσίου υπαλλήλου, ένεκα παροχής υπηρεσιών εν τώ εσωτερικώ, δύνανται νά υπερβώσι κατά μήνα εν τώ συνόλω των τάς μηνιαίας τακτικάς αποδοχάς τής οργανικής θέσεως αύτού, επί ποινή απολύσεως. Νόμος θέλει ορίσει τά τού ελέγχου τής τηρήσεως τού παρόντος άρθρου, εξ ής σαφώς προκύπτει απόλυτος απαγόρευσις, κολάζουσα τόν παραβάτην διά τής υπ' αύτής προνοουμένης πειθαρχικής ποινής, ού μόνον εάν ούτος συμμετέχη είς πλείονα τών δύο Συμβουλίων ή Επιτροπάς επί αποζημιώσει, άλλά και όταν ούτος πραγματοποιή άμοιβάς ή απολαυάς κατά μήνα, υπερβαινούσας τάς τακτικάς αποδοχάς τής οργανικής αύτού θέσεως, ρυθμισθέντος ήδη διά τού κατά τόν κρίσιμον εν τώ κατηγορητηρίω χρόνον ισχύοντος άρθρου 5 νόμου 2276]1952 και τού ελέγχου τής τηρήσεως τής προδιαληφθείσης συνταγματικής διατάξεως. Ο πειθαρχικός ούτος κανών, ενέχων τόν χαρακτήρα τού επιτακτικού τοιούτου δημοσίου δικαίου και ούχί τόν τοιούτον τού συνταγματικού περιορισμού τού νομοθέτου, κατά τήν περί «οδηγιών» ή «κατευθυντηρίων» γραμμών άποψιν (Θέμ. 65, σελ. 221), τής νομολογίας αποκλινούσης πρός τήν πρώτην ώς άνω έκδοχήν (Α.Π. 658]1954 και 480]1955 επί συναφούς θέματος), σκοπεί ού μόνον τήν επιδίωξιν τής περιφρουρήσεως τού δημοσίου θησαυρού διά τής περιστολής τών βαρυνουσών τούτον δαπανών είς τό συνταγματικόν περιθώριον (βλ. γνωμοδότησιν *Παπαντωνίου*, βάσει τού άρθρου 117 § 2 Συντάγματος 1927, εν Θέμιδι ΜΒ' σελ. 93), άλλά και τήν παρεμπόδισιν τών δημοσίων υπαλλήλων άπό τού νά παραμελώσι τά καθήκοντά των διά τής μεθόδου τού διορισμού των είς πλείστας Επιτροπάς (σημ. Θέμιδος ΝΒ' σελ. 93), δημιουργουμένων ούτω προνομιακών υπαλλήλων, άφού τά Συμβούλια ταύτα δέν κατανέμονται μεταξύ των κατ' ίσον μέτρον και ειδικότητα, άλλά κατ' εύνοιαν (πρβλ. πρακτικά Ειδικής Διακομματικής Επιτροπής κλπ. 1949, σελ. 73, *Κυριακόπουλον*, Ελληνικόν Διοικητικόν Δίκαιον 1959, σελ. 253, κείμ. και σημ. 52). Εντεύθεν, κατά τε τό ρήμα και τόν λογισμόν τού συντακτικού νομοθέτου, ή μέν διά νόμου επιβάρυνσις τού υπαλλήλου μέ πρόσθετον ή έκτακτον υπηρεσίαν άφίεται (Συντ. 102 § 4 § 3) είς τήν διακριτικήν εξουσίαν τού προτείνοντος Υπουργού τής Βουλής, μή απαγορευομένης είς τόν υπάλληλον τής άνευ αποζημιώσεως συμμετοχής του είς πλείονα τών δύο συμβουλίων ή επιτροπών, ο δέ ταυτόχρονος ορισμός τού μισθού (προσθέτων αποδοχών) δέν άφίθη είς τήν κρίσιν τού νόμου, άλλ' επεβλήθη είς τούτον υπό τού Συντάγματος, καθορίσαντος και τό μέγιστον αύτού όριον (Σ.Ε. Όλομ. 383]1955, Ν.Σ.Κ. 373]1953, Όλομ. Ελεγκτικού Συνεδρίου πρακτικά 21.7.1955). Η γενικότης τού ειρημένου σκοπού, κατατείνοντος παραλλήλως και είς τήν διά τής χρηστής και άμαλώς λειτουργούσης διοικήσεως εξασφάλισιν τής καλυτέρας δυνατής λειτουργίας τού κρατικού μηχανισμού, έμφανίζει ώς άνεπαρκή τήν πειθαρχικήν κύρωσιν, μή δυναμένην μόνην νά «σηκώση τό βάρος τόσον σπουδαίας αποστολής», αναγκαίας αποβαινούσης και τής ποινικής κυρώσεως κατά τού παραβάτου (βλ. *Σιφναίον*, Πανδέκται ΚΖ' 1952, Εισηγητική έκθεσις νόμου 2276]1952, σελ. 1245), ανακύπτοντος ούτω τού ζητήματος τής

ἑρεύνης τῆς σχέσεως τοῦ ρηθέντος πειθαρχικοῦ κανόνος πρὸς τὸ ἄρθρον 259 Π. Κ.

Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἄρθρου 487 τοῦ προϊσχύσαντος Ποινικοῦ Νόμου καὶ δὴ τῆς φράσεως αὐτοῦ «καθ' ὅσον εἰς αὐτὰς ταύτας τὰς ὁδηγίας δὲν διατάσσονται ἄλλαι ποιναί» ἐκράτησε διχοστασία ἐπὶ τοῦ θέματος, ἂν αἱ εἰδικῶς κολάζουσαι τὴν πρᾶξιν πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἀποκλείωσι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 487 § 1 Π.Ν. ἢ αὐταί, μὴ ἀρκοῦσαι πρὸς τοῦτο, δὲν ἠμπόδιζον τὸν ποινικὸν κολασμὸν τῆς παραβάσεως καθήκοντος, τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου τούτου ἀποκλειομένης μόνον ὅταν ὑπάρχῃ ἐν τῷ Ποινικῷ Νόμῳ ἢ ἄλλῳ νόμῳ εἰδικὴ διάταξις, κολάζουσα τὴν παράβασιν καθήκοντος διὰ ποινῆς κατὰ τὴν κυρίαν τῆς λέξεως σημασίαν, ἤτοι ποινῆς ἐκ τῶν ἐν τῷ Ποινικῷ Νόμῳ ἀναγραφομένων. (Οὕτω ὑπὲρ τῆς πρώτης ἐκδοχῆς Α.Π. 154|1915 καὶ 312|1914 ἐν Θέμιδι ΚΣΤ' 542 καὶ 62, ὑπὲρ τῆς δευτέρας *Τζιβανόπουλος* ἐν Θέμιδι ΙΘ', σελ. 321 ἐν τέλει, *Μπουρόπουλος* ἐν *Κωστῇ*, Ἑρμηνεία Ποινικοῦ Νόμου, τόμος Γ' σελ. 412 σημ. 1 α', ἔνθα καὶ νομολογία). Τὸ ἄρθρον 259 Π.Κ. διακελεῦον τὴν ἐπικουρικότητά του διὰ τῆς φράσεως «ἐὰν ἡ πρᾶξις δὲν τιμωρῆται δι' ἑτέρας ποινικῆς διατάξεως», διέλαβε σαφῶς τὴν ποινὴν ὑπὸ τὴν κυρίαν αὐτῆς ἐν τῷ Ποινικῷ Κώδικι ἔννοιαν, ἤτοι τὴν καταγινωσκομένην ὑπὸ Ἀρχῆς ἢ Δικαστηρίου ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 89 τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπιβαλλομένης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, λαμβανομένης καὶ δημοσιευομένης ὡς τὰ ἄρθρα 92, 93 καὶ 98γ τοῦ Συντάγματος 1952 διαγορεύουσι (Π.Κ. 50 ἑπ., *Σβώλου - Βλάχου* Ι, β' σελ. 89), ἀφοῦ ὁ Ποινικὸς Κώδιξ, ὁμιλῶν περὶ τιμωρίας ὑφ' ἑτέρας ποινικῆς διατάξεως, δὲν δύναται νὰ ἀναφέρηται εἰ μὴ μόνον εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου καθοριζομένας ποινὰς καὶ οὐχὶ εἰς τὰς πειθαρχικάς, μὴ ἀποκλειούσας τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 259 Π.Κ. (βλ. *Τζιβανόπουλον*, ἔνθ' ἀν.), ὅπερ ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον εἰδικὴ διάταξις νόμου δὲν ἀνήγαγε τὴν περὶ ἧς πρόκειται ὑπηρεσιακὴν παράβασιν εἰς ἰδιώνυμον ἀδίκημα (βλ. *Κυριακόπουλον*, ἔνθ' ἀν. § 121, No 4, σελ. 264). Ἀρθείσης οὕτω διὰ σαφοῦς κειμένου τῆς ρηθείσης διχοστασίας πρὸς τὴν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδοχῇ συγκλίνουσαν ἄποψιν. Ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ἑρμηνείας συναποκλίνουσι καὶ τὰ ἑξῆς : α) Ἡ ἀνεξαρτησία τῆς ποινικῆς διώξεως ἐναντι τῆς πειθαρχικῆς, καθιδρυομένων διακεκριμένων ἀπ' ἀλλήλων εὐθυνῶν διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν ἢ παράλειψιν, τοῦ παραβάτου ὑπαλλήλου δυναμένου νὰ διωχθῇ συγχρόνως ποινικῶς καὶ πειθαρχικῶς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ οὐδέποτε ἀποκλειομένης τῆς ποινικῆς διώξεως ἐκ τῆς πειθαρχικῆς ἢ διοικητικῆς τιμωρίας (ν. 1811|1951, ἄρθρον 138, *Μ. Σταυρόπουλος*, Ὑπαλληλικὸς Κῶδιξ, σελ. 261, *Σβώλος - Βλάχος*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος 1955 § 34 σημ. 91 σελ. 108, § 30 σελ. 105, *Κυριακόπουλος*, ἔνθ' ἀν. § 121 No 1 § 121, No 2α καὶ αὐτόθι νομολογίαν Σ.Ε., *Κωστῆς - Μπουρόπουλος*, τόμ. Α', σελ. 18, σημ. 1). β) Ἡ σιγὴ τοῦ συντακτικοῦ νομοθέτου, μὴ ἀποκλείσαντος ρητῶς τὸν ποινικὸν κολασμὸν τοῦ παραβάτου διὰ τῆς ἀπειλῆς τῆς δι' αὐτοῦ ἀπαγγελλομένης πειθαρχικῆς ποινῆς. Ἀντιθέτως ἡ καθιέρωσις τοῦ διοικητικοῦ τούτου μέτρου, τείνοντος εἰς τὴν κατασφάλισιν τῆς πιστῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ὑπαλληλικοῦ καθήκοντος ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἱεραρχικῆς ὑπεξουσιότητος, τῆς ἐκ τῶν ὑπαλληλικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ὑποκειμένου ἀπορρεούσης (βλ. *Θ. Ἀγγελοπούλου*, Τὸ Δίκαιον τῶν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, σελ. 261 ἑπ.), κατοδηλοῖ βούλησιν αὐτοῦ ὅπως διὰ τῆς ἀπαγγελλομένης κυρώσεως πλήξῃ μόνον τὰ ἐκ τῆς «λειτουργικῆς καταστάσεως» τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἀγαθὰ (βλ. *Σβώλον - Βλάχον*, ἔνθ' ἀν. § 34 σελ. 108 σημ. 33), ἄνευ θελήσεως ἀποκλεισμοῦ τῆς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς ποινικῆς διατάξεως τιμωρούσης αὐτήν, ἀπειλουμένης ποινικῆς διώξεως (Π.Κ. 259). Εἰς ταῦτα δὲν ἀντιτίθεται ἡ προσφάτως ἀναπτυχθεῖσα δοξασία περὶ οὐσιαστικῆς ὁμοιότητος Πειθαρχικοῦ καὶ Ποινικοῦ Δικαίου καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἐπιβαλλομένη ὑπαγωγὴ των εἰς τὰς αὐτὰς γενικὰς ἀρχάς, μὴ οὔσης ἀναγκαίας τῆς ἐξ ἀπόψεως τεχνικῶν λεπτομερειῶν ἐξομοιώσεως των (3ον Διεθνὲς Συνέδριον Συγκριτικοῦ Δικαίου ἐν Λονδίνῳ 1950, Section IV B, 1, R. H. D. 1 1950, σελ. 293), καὶ ἡ ἑτέρα, καθ' ἣν αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἀνήκουν ἐν μέρει εἰς τὰς νομικὰς μορφὰς τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ Δικαίου μὲ τὰς ἐκ τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως (Dienstverhaltniss) πρακτικὰς διαφοράς, τῆς ἀπολύσεως (Strafentlassung) ἐγγιζούσης ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην τὰς κυρίως ποινὰς καὶ περιβαλλομένης διὰ τῶν ἐγγυήσεων, δι' ὧν περιβάλλονται αἱ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ποιναί (O. M a y e r, Deutsche Verwaltungs recht IZ 1924, σελ. 193), διότι ἡ προεκτεθεῖσα διάκρισις τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν ἀπὸ τῆς κυρίας ποινῆς ἐκ σαφῶν καὶ ἀναμφηρίστων νομικῶν κριτηρίων ἀνακύπτει, ὡς ἡ μὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Συντάγματος ἐπὶ πειθαρχικῶν ἀδικημάτων (*Ἀγγελόπουλος*, ἔνθ' ἀν. σελ. 262 ἑπ., *Ν. Ν. Σαρίπολος*, Γ' σελ. 87 ἑπ.) καὶ ἡ τὸ ὄργανον καταγνώσεως ἑκάστης τούτων διέπουσα ἀρχή, τῆς μὲν κυρίως ποινῆς καταγινωσκομένης ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἢ Ἀρχῆς κατὰ τὰ εἰρημένα, τῆς δὲ πειθαρχικῆς ποινῆς ἐπιβαλλομένης διὰ τῶν οἰκείων πειθαρχικῶν συμβουλίων (βλ. διαφορὰς ἐν *Κυριακοπούλου*, ἔνθ' ἀν. § 122 σελ. 268 ἑπ.). Ἄλλως τε ἄλλοία ἑρμηνευτικὴ ἐκδοχή, τείνουσα εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς ποινικῆς διώξεως τοῦ ὑπαλλήλου, οὐ μόνον θὰ παρεισῆγεν ἀνεπίτρεπτον συστολὴν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ γράμματος τοῦ Συντακτικοῦ Νομοθέτου, παρὰ τὴν γενικότητα τοῦ προεκτεθέντος σκοποῦ του καὶ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀποστολῆς τῆς διατάξεως (Συντ. 102 §§ 4, 3) του, ἀλλ' εἶπόντος ἐν προκειμένῳ τοιούτου περιοριστικοῦ σκοποῦ τείνοντος εἰς τὴν κατὰ τὴν πρόδηλον λογικὴν στενωτέραν ἀντίληψιν ἐπὶ τὸ ἔλαττον τῆς λεκτικῆς αὐτοῦ διατυπώσεως, ἀλλὰ καὶ θὰ ἀπεδέχετο, ἄνευ διακρίσεως τοῦ νόμου, διάκρισιν ἀποκλειομένην ἐκ τῆς γενικότητος τῆς ἐκφράσεως αὐτοῦ.

Ὅθεν ἐπὶ τούτοις, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ χρόνον καὶ τοὺς κατ' αὐτὸν διαχρονικῶς ἐφαρμοστέους νόμους δὲν ἐτιμωρεῖτο εἰδικῶς δι' ἑτέρας ποινικῆς διατάξεως διὰ ποινῆς, ὑπὸ τὴν κυρίαν ἐν τῷ Ποινικῷ Κώδικι ἔννοιαν, ἐφαρμοστέον ἐν προκειμένῳ τυγχάνει τὸ ἄρθρον 259 Π.Κ., μὴ ἀποκλειομένου ἐκ τοῦ πειθαρχικοῦ κα-

νόνος (Συντ. 102 §§ 3 καὶ 4) ἢ ἐξ ἄλλης εἰδικῆς ποινικῆς διατάξεως.

2) Ὁ κατηγορούμενος ρητῶς ὁμολογεῖ, κατὰ τὴν ὥπτον τοῦ ἀνακριτοῦ ἀπολογίαν του, τὴν πρὸς αὐτὸν καταβολὴν παρὰ τῶν Ταμείων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν ἐν τῷ διατακτικῷ νομικῶν προσώπων τῶν ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ εἰδικευομένων ὡς εἰσπραχθέντων ὑπ' αὐτοῦ χρηματικῶν ποσῶν, ὑπερβαινόντων κατὰ μῆνα ἐπὶ πολὺ τὸ σύνολον τῶν μηνιαίων τακτικῶν ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς του θέσεως, ἡ δὲ ὁμολογία του αὐτη, πλήρως συμπορευομένη καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, ἀναμφισβήτητον καθιστᾶ τὴν ἀλήθειαν τῶν περιστατικῶν τούτων. Διισχυρίζεται ὅμως περαιτέρω οὗτος, ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν ποσῶν τούτων παρείχετο ὡς «ἔξοδα κινήσεως», μὴ ἐμπίπτοντα εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν κατὰ τὸ συνταγματικὸν ὅριον ἀμοιβῶν ἢ ἀπολαυῶν, τοῦ ὑπὸ τύπον ἀποζημιώσεων διδομένου ποσοῦ εὑρισκομένου κάτω τοῦ ὁρίου τούτου. Ἡ κατ' ἀποκοπὴν δαπάνη μετακινήσεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καθιερώθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἄρθρου 13 § 1 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1502]1950, καθ' ὃ πᾶσα δαπάνη, εἰς ἣν «πράγματι καὶ ἀποδεδειγμένως» ὑποβάλλεται ὁ πολιτικὸς δημόσιος ὑπάλληλος, δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, βαρύνει τὸ Δημόσιον, εἰς τοὺς πολιτικοὺς δὲ δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐκτελοῦντας ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὁποίας ὑποβάλλονται εἰς δαπάνας μετακινήσεως ἐντὸς τῆς ἕδρας των, καταβάλλεται ἡ πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν συνήθων διὰ τὴν μετακίνησιν τῶν ὑπαλλήλων συγκοινωνιακῶν μέσων ἀναγκαία δαπάνη καὶ ἐπὶ πλέον ἡ ἐκ τῆς μετακινήσεως παρεπομένη διὰ τὸν ὑπάλληλον δαπάνη, τῆς δαπάνης ταύτης ὁριζομένης κατ' ἀποκοπὴν καὶ κατὰ κατηγορίας Ὑπηρεσιῶν, διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐκ τῆς κατ' ἀποκοπὴν δαπάνης ἐξόδων κινήσεως ἀποδίδονται μὲν εἰς τὸν ὑπάλληλον τὰ παρ' αὐτοῦ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους καταβληθέντα διὰ τὴν ἐντὸς ἕδρας καὶ ἐκτὸς Γραφείου μετακίνησίν του, χρησιμοποιουμένων πρὸς τοῦτο ὑπ' αὐτοῦ τῶν συνήθων συγκοινωνιακῶν μέσων, πλὴν ὅμως, ἐὰν τὰ καταβληθέντα ὑπερβαίνωσι τὰ «πράγματι καὶ ἀποδεδειγμένως» δαπανηθέντα διὰ τὴν τοιαύτην μετακίνησιν, συνιστῶσι, κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον τοῦτο μέρος κεκαλυμμένην αὔξησιν μισθοῦ (πρβλ. *Κυριακόπουλον*, ἐνθ' ἀνωτ. § 120, No 9, σελ. 254), ἤτοι ὑλικὸν ἀντάλλαγμα, παρεχόμενον ὑπὸ τῆς Πολιτείας εἰς τὸν ὑπάλληλον διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ προσφερομένην ἐργασίαν (*Θ. Ἀγγελλόπουλος*, ἐνθ' ἀνωτ. § 67 σελ. 224, Α.Π 97]1908, Θέμ. ΙΘ' σελ. 667 argumentum ἐκ Κ.Δ.Δ.Υ., ἄρθρον 67 § 1). Ἡ τοιαύτη ἐκδοχὴ συνάδει οὐ μόνον πρὸς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 13 § 1 § 2 νόμου 1502 διδομένην εἰδικὴν καὶ περιωρισμένην νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν πρὸς τοὺς Ὑπουργούς, συγχωρούσαν τὴν παρ' αὐτῶν ἔκδοσιν τῶν κανονιστικοῦ καὶ νομοθετικοῦ περιεχομένου σχετικῶν ἀποφάσεων (Σ.Ε. 1565]1955, ΕΕΔ 15, σελ. 7, Α.Π. 613]1956, ΕΕΝ 24, 389, *Σακελλαρίου*, Γνωμοδότησις, ΕΕΔ 15, σελ. 188), ὡς ἡ ἀντισυνταγματικότης καὶ αὐτεπαγγέλτως ἐλέγχεται ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων (Συντ. 105, ΕΕΝ 25ος, σελ. 479), ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ κείμενον τῶν τελευταίων τούτων νομοθετικοῦ περιεχομένου διοικητικῶν πράξεων, μὴ δυναμένων νὰ εἰδικεύσωσιν ἄλλως τὴν ἐν αὐταῖς διαληφθεῖσαν ἔννοιαν τῶν ἐξόδων κινήσεως ἀπὸ τῆς ἐν τῇ ἐξουσιοδοτικῇ διατάξει προσδιοριζομένην τοιαύτην, ἤτοι ὡς τὴν «πράγματι καὶ ἀποδεδειγμένως» γενομένην ἀναγκαίαν δαπάνην μετακινήσεως τοῦ ὑπαλλήλου διὰ τῶν συνήθων συγκοινωνιακῶν μέσων μετὰ τῆς παρεπομένης ἐκ τῆς μετακινήσεως τοιαύτης καὶ ἐν προσφόρῳ συναφείᾳ καὶ αἰτιότητι πρὸς ταύτην τελούσης. Ἐντεῦθεν ἡ κεκαλυμμένη αὐτη αὔξησις μισθοῦ, ὑπερβαίνουσα κατὰ πολὺ τὸ συνταγματικὸν ὅριον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ κατηγορουμένου, κινουμένου ἐντὸς τῆς ἐν τῇ πόλει τῆς Θεσσαλονίκης ἕδρας του καὶ διὰ τῶν συνήθων συγκοινωνιακῶν μέσων, ἀποτελεῖ ἀμοιβὴν ἢ ἀπολαυὴν οἱανδήποτε, ἐμπίπτουσαν εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ συνταγματικοῦ κανόνος κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ καθοριζομένην ἔννοιαν τῶν ὅρων τούτων. Ἄλλως τε ἡ αὐτὴ προτήκει λύσις καὶ κατὰ τὸ ἰσχῦον ἤδη ἄρθρον 72 § 2 τοῦ νόμου 1811]1955 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων», καθ' ὃ ἐξαιροῦνται τῆς ἐν παραγράφῳ 1 (καταργηθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 102 Συντ.) ἀπαγορεύσεως τὰ ἔξοδα μετακινήσεως δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἐκτὸς γραφείου, ἐντὸς τῆς ἕδρας τοῦ ὑπαλλήλου καὶ πᾶσα ἀποζημίωσις διὰ δαπάνην, ἣν «πράγματι καὶ ἀποδεδειγμένως» ὑφίσταται ὁ ὑπάλληλος, τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης λαμβανομένης ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν τῆς πράγματι γενομένης δαπάνης. Εἰς ταῦτα οὐδόλως ἀντιτίθεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 § 1β τοῦ ν.δ. 3323]1955, διότι «ἡ ὑπὸ μορφὴν ἐξόδων κινήσεως ἀποζημίωσις», ὡς παροχή, μὴ ἀποτελοῦσα εἰσόδημα ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, δὲν ἠδύνατο καὶ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον νὰ ληφθῇ ἄλλως ἀπὸ τὴν προκαθορισθεῖσαν ἐν ἄρθρῳ 13 § 1 § 3 νόμου 1502 ἔννοιαν, ἀφοῦ τοῦτο, σὺν ἄλλοις, ὑποδηλοῖ καὶ ἡ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης ρητῶς γενομένη παραπομπὴ πρὸς τὰς συνιστώσας τὸ δικαίωμα οἰκείας κοινὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, τὰς κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς διατάξεως ἐκείνης ἐκδοθείσας, οὔτε περαιτέρω καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 52 § 1 τοῦ ἰσχύοντος ἐνοικιοστασίου (β.δ. 27 - 27.5.1957), καὶ αὐτὴ λαμβάνουσα τὰ ἔξοδα κινήσεως προδήλως ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν, κοινῶς πλέον ἀναγνωρισμένην ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, ἔννοιαν. Ἡ ἀποψις αὐτη, κατασφαλίζουσα τὴν συνταγματικὴν ἀπαγόρευσιν ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς, τεινούσης εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου καὶ τοῦ ὑπὸ τούτου ἐπιδιωκομένου σκοποῦ διὰ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς κεκαλυμμένης κατ' ἀποκοπὴν προσθέτου ἀμοιβῆς ὡς διαφευγόντων τὴν συνταγματικὴν ἀπαγόρευσιν «ἐξόδων κινήσεως», τελεῖ ἐν συνεπείᾳ καὶ πρὸς τὴν ρηθεῖσαν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ εἰς τοὺς Ὑπουργούς, καλύπτουσαν μόνον τὴν «ἀναγκαίαν δαπάνην τῆς διὰ τῶν συνήθων συγκοινωνιακῶν μέσων μετακινήσεως τοῦ ὑπαλλήλου», εἰς ἣν «πράγματι καὶ ἀποδεδειγμένως» ὑπεβλήθη οὗτος, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν πέραν ταύτης ἐνυπάρχουσαν εἰς τὴν καταβολὴν τῆς δαπάνης ταύτης κεκαλυμμένην αὔξησιν μισθοῦ. Συμπορεύεται δὲ περαιτέρω καὶ πρὸς τὴν διὰ τὸν ἐφεξῆς τοῦ κρισίμου χρόνον (ἀπὸ 12.11.1949)

ἰσχύσασαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 2 ἐδαφ. γ' ν.δ. 4021]1959, καθ' ἣν τὰ μέχρι τοῦ 1]10 τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλου (κατὰ περίπτωσιν) κατ' ἀποκοπὴν ἔξοδα κινήσεως δὲν ἀποτελοῦσι πρόσθετον ἀμοιβὴν ἢ ἀπολαυήν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνουσιν ἐν συνόλῳ τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν του, ἀναγνωρισθείσης οὕτω δι' αὐτῆς τῆς προεκτεθείσης ἀρχῆς περὶ «ἀναγκαίας» καὶ «πράγματι» γενομένης δαπάνης εἰς ποσοστὸν παγίως κατὰ τεκμήριον καθοριοθὲν καὶ καθυποβληθείσης διὰ τὸ ἐπὶ πλέον καὶ πέραν τούτου τυχὸν ληφθησόμενον παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου ποσὸν εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν, ἕνεκα τοῦ χαρακτηρισμοῦ της ἐν τούτῳ ὡς προσθέτου ἀμοιβῆς ἢ ἀπολαυῆς. Ἡ ἀντίθετος ἔκδοχὴ (Ν.Σ.Κ. 402]1960 Ὁλομελείας) (*), παροραῖ οὐ μόνον τὴν ἐκ τοῦ γράμματος τῶν ἄρθρων 13 § 1 § 3 νόμου 1502]1950 καὶ 72 § 2 νόμου 1811]1951 σαφῆ λεκτικὴν διατύπωσιν, περιορίζουσαν τὰ ἔξοδα κινήσεως εἰς τὰ ἐν αὐτῇ φερόμενα ὡς ἀναγκαιοῦντα καὶ ἀποδεδειγμένως γενόμενα δαπανήματα τῆς μετακινήσεως τοῦ ὑπαλλήλου (ὑφ' ἣν ἔννοιαν παρέλαβον ταῦτα καὶ τὰ ἑπακολουθήσαντα νομοθετήματα ν.δ. 2592]1953, ἄρθρον 15 § 6 νόμου 3252]1955, ἄρθρον 4 § 2 ν.δ. 372]1957, ἄρθρον 32 § 2), ἀλλὰ καὶ τὸν διὰ τῶν νομοθετημάτων τούτων ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, ἐγκείμενον εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν πάσης ἑτέρας ἀμοιβῆς ὑφ' οἱανδήποτε τύπον, λόγῳ προσθέτου ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου, διὰ τὴν περιφρούρησιν τοῦ δημοσίου θησαυροῦ καὶ τὴν διὰ χρηστῆς καὶ ὁμαλῶς λειτουργούσης διοικήσεως ἐξασφάλισιν τῆς κανονικῆς λειτουργίας τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, ἄνευ δημιουργίας προνομιακῶν ὑπαλλήλων (βλ. πρακτικὰ διακομματικῆς ἐπιτροπῆς, ἔνθ' ἀνωτ., *Κυριακόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 253 σημ 52). Ὅθεν ἀκολούθως τούτοις, ἐφ' ὅσον τὰ ἔξοδα κινήσεως ἐμπίπτουν εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀμοιβῆς ἢ οἱασδήποτε ἀπολαυῆς, καθ' ὃ μέρος καταβληθέντα διὰ μὴ γενομένην πράγματι καὶ ἀποδεδειγμένως ἀναγκαιοῦσαν διὰ τὴν μετακίνησιν τοῦ ὑπαλλήλου δαπάνην, ἀποτελοῦσιν ὑλικὸν ἀντάλλαγμα διὰ συγκεκαλυμμένης σύζήσεως μισθοῦ, ἡ πέραν τοῦ ὁρίου τῶν τακτικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου παρ' αὐτοῦ λῆψις τοῦ ἀνταλλάγματος τούτου ἐμπίπτει εἰς τὴν συνταγματικὴν ἀπαγόρευσιν, θεμελιοῦσα τὸ ἐν αὐτῇ πειθαρχικὸν παράπτωμα καί, παραλλήλως, συντρεχόντων τῶν ὅρων τοῦ νόμου, τὴν ποινικῶς κολάσιμον πρᾶξιν τοῦ ἄρθρου 259 Π.Κ.

3. Ἡ ἐκ τῆς ρηθείσης συνταγματικῆς διατάξεως καὶ τῆς ὑπαλληλικῆς του ἰδιότητος ἀπορρέουσα ὑποχρέωσις τοῦ ὑπαλλήλου πρὸς παράλειψιν τῆς λήψεως πάσης ἀμοιβῆς ἢ ἀπολαυῆς πέραν τοῦ τεθεσπισμένου ἐν αὐτῇ ὁρίου ὑφίσταται ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐν τῇ 4ῃ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 102 Συντάγματος προβλεπομένου «ἐλέγχου τηρήσεως» καὶ τοῦ πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου ἐκδοθέντος ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2276]1952. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ὁ νομοθέτης, ἐπιθυμῶν νὰ καταστήσῃ εὐχερεστέραν τὴν διάγνωσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀπαγγελλομένης βαρείας πειθαρχικῆς κυρώσεως καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς παραβάσεως ἢ μὴ τῆς ἀπαγορεύσεως ἐνώπιον τοῦ ἐπιλαμβανομένου τῆς πειθαρχικῆς διώξεως καὶ τοῦ ἀσκοῦντος τὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν ὀργάνου, δὲν ἐξήρτησε τὴν ἰσχὺν ἢ μὴ τοῦ ἀπαγορευτικοῦ κανόνος ἐκ τῆς πραγματώσεως ἢ μὴ τοῦ ἐλέγχου τηρήσεως τῶν διατεταγμένων, ἀλλὰ καθιέρωσεν ἀπαγόρευσιν ἀπόλυτον, ἰσχύουσαν ἄνευ ἄλλου τινός, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς εὐοδώσεως τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιωκομένου κοινωνικοῦ σκοποῦ. Τοῦτο προκύπτει τόσον ἐκ τῆς φραστικῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως (νόμος θέλει ὁρίσει τὰ τοῦ ἐλέγχου τῆς τηρήσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου), ἐξ ἧς συνάγεται ἀριδήλως, ὅτι ὁ ἔλεγχος προϋποθέτει ἰσχύουσαν τὴν διάταξιν ἄνευ ἄλλου τινός, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ λογικοῦ ἐπιχειρήματος τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 2276 συναγομένου, καθ' ὃ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου παραλείψεως τῆς ὑποβολῆς τῶν ἐν παραγράφῳ 1 καὶ 2 ὑπευθύνων δηλώσεων θὰ ἠδύνατο ὁ ὑπάλληλος, ἐπὶ τῇ ἐν παραγράφῳ 5 προνοουμένῃ πειθαρχικῇ ποινῇ, νὰ ματαιώσῃ τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ τὴν δι' αὐτῆς ἀπειλουμένην κύρωσιν, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ παράλογον πόρισμα, ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν λογικὴν τοῦ δικαίου καὶ τὸν λογισμὸν σωφρονοῦντος νομοθέτου. Ταῦτ' αὐτὸ ρητέον καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 9 ν.δ. 4021]1959 κατάργησιν τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 2276 καὶ τὴν ἐν ἰσχύϊ διατήρησιν τῆς παραγράφου 1, εἰ καὶ ἡ διάταξις αὕτη, ἰσχύουσα διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, δὲν καλύπτῃ διαχρονικῶς τὴν διωκομένην κολάσιμον πρᾶξιν, τελεσθεῖσαν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ ὑφισταμένου νομικοῦ καθεστῶτος. Μετὰ ταῦτα, ἀποδεικνυομένης πλήρως τῆς ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου παραβάσεως τῆς ἀπαγορεύσεως διὰ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς παραληπτέας πράξεως (μὴ λῆψις ἀμοιβῆς ἢ ἀπολαυῆς πέραν τοῦ συνταγματικοῦ ὁρίου) ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων βεβαιώσεων καὶ λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, μόνη ἡ παράλειψις τοῦ ἐλέγχου οὐδεμίαν ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀπαγορευτικοῦ κανόνος ἀσκεῖ ἔννομον ἐπιρροὴν καὶ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ κατηγορουμένου πρὸς παράλειψιν τῆς ἐπιχειρηθείσης, ἀντιθέτου περιεχομένου πρὸς τὴν ἀπαγορευομένην, πράξεως ὑφίσταται κατὰ τὸν κρίσιμον τοῦ κατηγορητηρίου χρόνον, ἄνευ ἄλλου τινός.

4. Αἱ εἰς τὸν κατηγορούμενον διδόμεναι πρόσθετοι ἀπολαυαὶ κατεβάλλοντο εἰς αὐτὸν : α) παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου διὰ πρόσθετον ὑπηρεσίαν του εἰς Κρατικὰς Ἐπιτροπὰς ἢ Συμβούλια. Τοιαῦτα εἶναι : 1) ἡ Σχολὴ μαθητείας Στρατωνίου, 2) Σχολὴ Μεταλλευτῶν Στρατωνίου, 3) ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων προσωπικοῦ ξενοδοχείων ὑπνου, 4) Συμβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, 5) Κοινὸν Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον Ὀργανισμῶν ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, 6) Ἐπιτροπὴ χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἀρτεργατῶν, 7) Τοπικὴ Ἐπιτροπὴ ἀ.ν. 1836]1951, 8) Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, 9) Ἐπιτροπὴ μισθώσεως οἰκημάτων Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, 10) ἡ Τεχνικὴ Σχολὴ Μαθητείας Σ.Ε.Κ. σιδηροβιομηχανίας, 11) ἡ Τοπικὴ Ἐπιτροπὴ Μαθητείας Θεσσαλονίκης, β) παρὰ τῶν Ταμείων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διὰ πρόσθετον ἐν αὐτοῖς ὑπηρεσίαν καὶ δή : 1) εἰς τὴν προσωρινὴν Διακυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν Μετακινήσεως Μεταναστῶν ἐξ Εὐρώ-

(*) Ἴδετε κατωτέρω Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

πης (άρθρον 4 ν.δ. 2653|1953), φέρουσα τὸν τοιοῦτον χαρακτῆρα, ὡς ἐκ τῆς ἀσκουμένης εἰδικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἀναγομένης εἰς τὴν βοήθειαν καὶ προστασίαν τῆς μεταναστεύσεως (*Κυριακόπουλος*, Ἑλλην. Διοικητικὸν Δίκαιον Β' 1958, σελ. 229), 2) εἰς Τοπικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐργατικῆς Ἑστίας (ἄρθρον 1 νόμου 3467|1955, Φ.Ε.Κ. 350 Α' 31.12.1955), 3) εἰς Διοικητικὸν Συμβούλιον Ψυχιατρικοῦ Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης (ἄρθρον 27 νόμου 6077|1934), 4) εἰς Διοίκησιν Ταμείου Προνοίας Ἐργατῶν Κομιστικῆς Ὑπηρεσίας Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης (ἄρθρον 1 ὑπ' ἀριθ. 38234|1941, Φ.Ε.Κ. Β' 170 ἀπὸ 25.9.1941), 5) εἰς Τοπικὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον Ι.Κ.Α. (ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1846|1951), 6) εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἠλεκτρισμοῦ (ἀπόφασις Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας 29639 ἀπὸ 5.4.1929), 7) εἰς Σχολὴν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων (ἄρθρον 1 δ]τος 2.10.1956, Φ.Ε.Κ. Α' 219 ἀπὸ 2.10.1956), 8) εἰς Διοίκησιν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., φέρον τὸν τοιοῦτον χαρακτῆρα ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ του, ἐγκειμένου εἰς τὸν δι' ὑποχρεωτικῆς εἰσφορᾶς πάντων τῶν ἠσφαλισμένων σχηματισμὸν κεφαλαίου μέλλοντος νὰ χρησιμεύσῃ εἰς βοήθημα ἢ σύνταξιν τῶν δικαιουμένων (*Κυριακόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 229, Πρωτ. Ἀθηνῶν 11809|1959, ΕΕΔ 18, σελ. 1212 ἐπ.), 9) εἰς Διοίκησιν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων (ἄρθρον 50 νόμου 6298|1934, ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 21891 ἀπὸ 4.12.1956, ἄρθρον 1 καταστατικοῦ, ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 25521|1939, βλ. καὶ Α.Π. 740|1958, ΕΕΔ 18, 333), 10) εἰς τὴν Διοίκησιν Ταμείου Ἀλληλεγγύης Προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. Θεσσαλονίκης (Ε.Κ. τ. Α' φ. 250 τῆς 11.12.1957, π.δ. 17.12.1930), φέρον τὸν τοιοῦτον χαρακτῆρα του ὡς ἐκ τῆς παρεχομένης οἰκονομικῆς ἀρωγῆς εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους, 11) εἰς τὴν Διοίκησιν Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου (ἄρθρον 1 ν.δ. 5.11.1935, Ε.Κ. τ. Α' 539, ν.δ. 3866|1958), 12) εἰς τὴν Διοίκησιν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν (ἄρθρον 1 § 2 δ]τος 9]16.4.1954, Ε.Κ. τ. Α' φ. 64, 9.4.1954), 13) εἰς Διοικοῦσαν Ἐπιτροπὴν Κ.Α.Φ. ξηρᾶς καὶ Κ.Α.Φ. λιμένος (Βούλ. Ἐφετ. Θεσσαλ. ὑπ' ἀριθ. 79|1960), γ) παρὰ τοῦ Ταμείου νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἔχοντος ὅμως συμβατικὸν προνόμιον παραχωρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κράτους, διὰ πρόσθετον ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον Ο.Α.Σ.Θ., (ἄρθρον 1 ν.δ. 3721|1957). Τοιοῦτον ἐνόμου χαρακτῆρα φέροντα τὰ Ταμεῖα ταῦτα, καταβάλλοντα εἰς τὸν κατηγορούμενον τὰς ἐν τῷ διατακτικῷ φερομένας ὡς ὑπ' αὐτοῦ εἰσπραττομένας προσθέτους ἀπολαυάς, καλύπτονται ἐν τῷ συνόλῳ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀπαγορευτικοῦ κανόνος τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Ἰσχύοντος Συντάγματος.

5. Ὁ κατηγορούμενος, φέρων τὴν Ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου (Π.Κ. 13α), ὡς κατέχων τὴν νενομοθετημένην θέσιν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας Βορείου Ἑλλάδος, ἐκ προθέσεως παρέβη τὸ ὑπὸ τῆς διαληφθείσης συνταγματικῆς ἀπαγορεύσεως θεσπισθὲν καὶ πρὸς τὴν Ἰδιότητα τοῦ συνυφασμένον ὑπηρεσιακὸν αὐτοῦ καθῆκον διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ λήψεως προσθέτου ἀμοιβῆς ἢ οἱασδήποτε ἀπολαυῆς, πέραν τοῦ τεθεσπισμένου ὡς ἄνω συνταγματικοῦ ὁρίου. Ἐγίνετο δὲ ἡ παρ' αὐτοῦ λῆψις παρὰ τῶν Ταμείων τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν ἐν τῷ διατακτικῷ Νομικῶν Προσώπων τῶν ὑπερβαινόντων τὸ ὅριον ποσῶν, οὐ μόνον ἐπὶ καταδήλῳ σκοπῷ Ἰδίας αὐτοῦ ὠφελείας (Α.Π. 316|1949), ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σκοπῷ σπουδαίας βλάβης τοῦ Κράτους ἢ τρίτου (Α.Π. 378|1957, 392|1957, 289|1956, 378|1955), τῆς διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς παραληπτέας ἐνεργείας συντελεσθείσης πράξεως ἐνεχούσης, ὡς ἐκ τούτου, σαφῆ τὴν πρόθεσιν τῆς παραβάσεως τῆς συνταγματικῆς ἀπαγορεύσεως. Ἔγκειται δὲ ὁ σκοπὸς τῆς Ἰδίας τοῦ κατηγορουμένου ὠφελείας ἐπὶ τὴν τέλεσιν τῆς διωκομένης πράξεως εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ λῆψιν τῶν πέραν τοῦ ὁρίου καταβληθεισῶν ἀπολαυῶν, παρὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ γνῶσιν τῶν μηνιαίων τακτικῶν ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς του θέσεως, ἃς ἀνελλιπῶς ἐλάμβανε καὶ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχὴν τῶν εἰσπραχθέντων, πέραν τοῦ ὁρίου, ποσῶν, καθ' ἃ διὰ τῆς ἐπανζήσεως τῆς περιουσίας του ὠφελεῖτο ἑκάστοτε ἀντιστοίχως. Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν περιστατικῶν τούτων, συνδυαζομένων πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ γνῶσιν τῆς συνταγματικῆς ἀπαγορεύσεως, προκύπτει καὶ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ πρὸς βλάβην τοῦ Κράτους ἢ τῶν τρίτων, ἐκ τῆς περιουσίας τῶν ὁποίων ἐγένετο ἡ ἀπηγορευμένη καταβολή (βλ. *Κυριακόπουλον*, ἔνθ' ἀν. σελ. 253, *Παπαντωνίου*, Γνωμοδότησις, ἔνθ' ἀν.), διότι αὕτη, ἀντιτιθεμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου δημοσίας τάξεως καὶ οὖσα contra legem κατὰ τὴν πρὸς παροχὴν βούλησιν τοῦ καταβάλλοντος ὀφειλέτου (Κράτους ἢ τρίτου Νομικοῦ Προσώπου) καὶ τὴν πρὸς ἀποδοχὴν τῆς παροχῆς ταύτης βούλησιν τοῦ δανειστοῦ κατηγορουμένου (Α.Κ. 416), εἶναι ἄκυρος (Α.Κ. 3, 174, 180) ἄνευ ἄλλου τινὸς καὶ τὸ δι' αὐτῆς πληρωθὲν χρηματικὸν ποσὸν παραμένει περαιτέρω εἰς χεῖρας τοῦ κατηγορουμένου, ἀδικαιολογήτως, διακρατοῦντος τοῦτο ἔκτοτε ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἐπὶ βλάβῃ τῶν διὰ τῆς ἀκύρου καταβολῆς στερηθέντων τούτου. Τῆς βλάβης ταύτης συναγομένης ἐκ τῆς ἐκνόμου μειώσεως τῆς περιουσίας των καὶ μὴ ἀναιρουμένης ἐκ μόνης τῆς τυχὸν ἐπελευσομένης καθυποχρεώσεως τοῦ κατηγορουμένου πρὸς ἐπιστροφήν του εἰς τοὺς καταβάλλοντας κατὰ τὰς περὶ ἀχρεωστήτου διατάξεις, ἀφοῦ ὅλως ἀβεβαία καὶ ἀδηλος ἀποβαίνει ἡ ἐν τῷ μέλλοντι δικαστικὴ εὐδοκίμησις (ἐν τῇ ἐπιδιώξει της) τῆς συναφοῦς ἀξιώσεως (βλ. καὶ ἄρθρ. 9 § 1β, 2276|1952, ἰσχύον κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον καὶ καταργηθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 9 ν.δ. 4021|1959) καὶ ἡ ἐπιστροφὴ τῶν ληφθέντων. Ὅθεν, ὑφισταμένης ἀναμφιβόλως προθέσεως τοῦ κατηγορουμένου διὰ τὴν παράβασιν τοῦ κατὰ νόμον διατεταγμένου αὐτῷ ὑπηρεσιακοῦ καθήκοντος πλήρως στοιχειοθετεῖται τὸ διωκόμενον ἀδίκημα τοῦ ἄρθρου 259 Π.Κ., δι' ὃ καὶ παραπεμπτέος κρίνεται ὁ κατηγορούμενος ἐνώπιον τοῦ καθ' ὕλην ἁρμοδίου Δικαστηρίου, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν κατ' ἀποτέλεσμα σύμφωνον εἰσαγγελικὴν πρότασιν, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τοῦ παρόντος.

6. Ἡ πρᾶξις, δι' ἣν ἐκρίθη παραπεμπτέος ὁ κατηγορούμενος, προβλέπεται καὶ τιμωρεῖται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 14, 26 § 1, 27 § 1, 98 καὶ 259 Π.Κ. καὶ δέον, μορφοποιουμένης τῆς κατηγορίας ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου κυριαρχικῷ δικαιώματί του περὶ χαρακτηρισμοῦ τῆς πράξεως κατὰ τὰ ἐξ ἀντικειμένου συστατικὰ στοιχεῖα ἐκείνης, ἐφ' ἧς παρηγγέλθη ποινικὴ δίωξις (*Μπουρόπου-*

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΕΙΣ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Χρόνος κτήσεως ἰδιότητος δικηγόρου διά τήν προστασίαν αὐτοῦ

Ἀναγκαία διά τόν διορισμόν δικηγόρου κατ' ἄρθρον 3 § 3 Α.Ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἡ κτῆσις τῆς ἰδιότητος τοῦ δικηγόρου κατά τόν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως αὐτοῦ πρός τό οἰκεῖον Συμβούλιον ἤ, προκειμένου περί τῶν ἐχόντων ὑποβάλει τήν αἴτησιν πρό τοῦ Α.Ν. 1836]1951, κατά τόν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ἀποκλειομένης τῆς τοποθετήσεως ὡς δικηγόρου τοῦ πολεμιστοῦ, τοῦ ἀποκτήσαντος μεταγενεστέρως τήν τοιαύτην ἰδιότητα.—Δυνατή ἀνάκλησις διορισμῶν ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁποτεδήποτε.

Ἐπανέρχεται καί ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς τά διά τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 974]1959 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητής *Ν. Γαβαλᾶς*, ΕΕΔ 18, 710) νομολογηθέντα ὡς πρός τόν ἀναγκαστικόν διορισμόν δικηγόρων πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 κατά τό ἄρθρον 3 § 3 αὐτοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657]1953 (ἴδετε κωδικοποίησιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων ἐν ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ.). (Ὡς πρός τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἴδετε νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐν ΕΕΔ 19, 20).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1376]1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠλ. Καμπίτσης*
Δικηγόρος ὁ κ. Α. Σταθακόπουλος

Ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις, δι' ἧς διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 45 τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, διά τῆς ὁποίας ἐτοποθετήθη παρά τῷ αἰτοῦντι ὡς δικηγόρος ὁ Α. Φ., νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τυγχάνει τύποις δεκτή καί ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Τό ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 «περί τροποποιήσεως καί κωδικοποιήσεως νομοθεσίας περί προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 4 § 3 ν.δ. 2657]1953, ὁρίζει ὅτι: «Τά κοινωφελῆ ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καί τά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ὑποχρεοῦνται ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τήν πρόσληψιν ἑνός δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπό τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Ὑπουργός τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τούς ἐκ τῶν ὡς ἄνω, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καί οἱ Δῆμοι καί αἱ Κοινότητες, ὑποχρέους εἰς τήν πρόσληψιν ἑνός δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργόν μέρος εἰς τόν συμμοριτοπόλεμον τούλάχιστον ἐπί δεκάμηνον. Διορισμοί τοποθετουμένων ἐφεξῆς δικηγόρων δύνανται νά ἀνακληθῶσιν ὁποτεδήποτε ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ».

Ἐξ ἄλλου ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ ἰδίου ἀ.ν. 1836]1951 ὁρίζεται, ὅτι τά ὑπό τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενα πρόσωπα, ἵνα τύχωσι τῆς προστασίας αὐτοῦ, δέον ὅπως ὑποβάλωσιν εἰς τό οἰκεῖον Συμβούλιον σχετικήν αἴτησιν ἐντός τριμήνου ἀπό τῆς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς των καί ὅτι αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ὑποβληθεῖσαι αἰτήσεις θεωροῦνται ἐμπρόθεσμοι.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ρηθεισῶν διατάξεων σαφῶς συνάγεται ἀφ' ἑνός μέν ὅτι διά τήν τοποθέτησιν πολεμιστοῦ ὡς δικηγόρου εἰς τά κοινωφελῆ ἱδρύματα, νομικά πρόσωπα κλπ. δέον ὅπως ὁ τοποθετούμενος κέκτηται τήν ἰδιότητα

λος, Ἐρμ. Κ.Π.Δ. ἐκδ. Β', σελ. 424, *Κωνσταντόπουλος* § 786, I. ö w e R o s e n b e r g: § 206, σημ. 2α) νά παραπεμφθῇ αὐτός κατά τά ἐν τῷ διατακτικῷ τοῦ παρόντος ἐριζόμενα.

7. Διά τάς ἐκ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένας καί ὑπό τοῦ κατηγορουμένου παραλειφθείσας ὑποχρεώσεις: αἱ πρός ὑποβολήν τῆς κατ' ἄρθρ. 5 § 1 νόμου 2276]1952 δηλώσεως καί β) πρός ἐπιστροφήν εἰς τούς καταβαλόντας τῶν ἀχρεωστήτως ληφθέντων (ἄρθρον 9 ν. 2276), δι' ἃς καί ἀπηγγέλθη κατηγορία, δέν στοιχειοθετεῖται τό διωκόμενον ἀδίκημα, διά μέν τό δεύτερον, διότι δέν πρόκειται περί ὑπηρεσιακοῦ καθήκοντος τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλά περί ἀναγνωρίσεως ex lege τῆς ὑφιστομένης ἀστικῆς φύσεως ἀξιώσεως κατ' αὐτοῦ (Α.Κ. 904 ἐπ.), διά δέ τό πρῶτον, διότι μόνη καί καθ' ἑαυτήν ἡ παράλειψις τῆς ὑποβολῆς τῆς δηλώσεως καί ἡ ἐντεῦθεν παράβασις τοῦ ἐπί ταύτην στρεφομένου ὑπηρεσιακοῦ καθήκοντος, ἄνευ συνδρομῆς καί τοῦ στοιχείου τῆς ὠφελείας τοῦ δράστου ἤ τρίτου καί τῆς βλάβης τοῦ Κράτους ἤ τρίτου, δέν κρίνεται πρόσφορος διά τήν νομικήν αὐτοῦ θεμελίωσιν καί δέον ἐπί τούτοις νά μή γίνῃ κατηγορία ἐπί ταῖς πράξεσι ταύταις.

8. Ὁ κατηγορούμενος διεξοδικῶς ἀνέπτυξε τάς ἀπόψεις του διά τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὑποβληθέντων ὑπομνημάτων, εἰς τρόπον ὥστε νά μή εἶναι ἀπαραίτητος ἑτέρα ἐκ μέρους αὐτοῦ προφορική ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου διασάφησις καί ἐξήγησις (Α.Π. 327]1958, ΕΕΝ 26, 735), ἀπορριπτομένης τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 309 § 2 Κ.Π.Δ. σχετικῆς αἰτήσεώς του (ἀπό 24.6.1960).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Γενικαί ἀρχαὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως

Δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσις, ἀπορρέοντα ἐκ τοῦ Νόμου διὰ τὸν ἀσφαλιστέον καὶ τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα, ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν.—Ἀπαραίτητος ὅμως, ἵνα καταστῇ ἐνεργὸς ὁ ἀτομικὸς ἀσφαλιστικὸς δεσμός, καθ' ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται σαφῶς ἄλλο τι ἐν τῷ Νόμῳ, ἡ ἐγγραφὴ τοῦ ἀσφαλιστέου εἰς τὸ μητρῷον τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ ὁ κατ' ἀκολουθίαν τούτου διακανονισμὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν αὐτοῦ εἰσφορῶν ἐν τῷ δέοντι κατὰ περίπτωσιν χρόνῳ, μὴ δυναμένου ἄλλως μέλους οἰκογενείας αὐτοῦ νὰ ἀξιώσῃ, ὅπως τύχῃ αὐτὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ἐπὶ τῷ ἐκ τῶν ὑστέρων διακανονισμῷ τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1411|1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Ν. Μπουρόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Ἀγγελινός, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 550 τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1959 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἐκρίθη τελεσιδίκως, ὅτι ἡ ἤδη αἰτοῦσα δὲν δικαιοῦται συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της, ὅστις δὲν εἶχεν ἐγγραφῇ εἰς τὸ μητρῷον ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου, οὐδὲ εἶχε καταβάλει ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ἀληθῶς μέν, προκειμένης ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, οἵα ἡ παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, παρ' ᾧ ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς οἱ ἔχοντες ὡς ἐπάγγελμα τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτοκινήτου ὡς ἰδιοκτῆται ἢ ὁδηγοί (ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀπὸ 6|19 Ἀπριλίου 1935 π. δ|τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν» (Φ.Ε.Κ. 157 Α'), ἡ ὑπαγωγὴ εἰς ταύτην ἀποτελεῖ δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσιν, ἀπορρέοντα ἐκ τοῦ νόμου διά τε τὸν ἀσφαλιστέον καὶ ἀσφαλιστικὸν φορέα, ἵνα ὅμως καταστῇ ἐνεργὸς ὁ ἀτομικὸς ἀσφαλιστικὸς δεσμός, καθ' ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, ἀπαραίτητος τυγχάνει, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται σαφῶς ἄλλο τι ἐν τῷ νόμῳ, ἡ ἐγγραφὴ τοῦ ἀσφαλιστέου ἐν τῷ μητρῴῳ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ ὁ κατ' ἀκολουθίαν ταύτης διακανονισμὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν αὐτοῦ εἰσφορῶν ἐν τῷ δέοντι κατὰ περίπτωσιν χρόνῳ. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ περὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁ ἀσφαλιστικὸς δεσμὸς ἱδρύεται αὐτοδικαίως μεταξὺ τοῦ φορέως καὶ τοῦ ὑποκειμένου τῆς ἀσφαλίσεως μετὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀπορρεουσῶν ἐννόμων συνεπειῶν, ἀνεξαρτήτως τῆς πληρώσεως τῶν ἄνω προϋποθέσεων, θὰ ἦγεν εἰς ἀνατροπὴν τῆς ἀναλογιστικῆς βάσεως, ἐφ' ἧς θεμελιοῦται ἡ οἰκονομία παντὸς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναγκαίως παρέπεται, ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν οὐδετέρα τῶν ἄνω προϋποθέσεων ἔχει πληρωθῇ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ δικαιούχου τῆς ἀσφαλίσεως δὲν δύναται πλέον, μετὰ τοῦτον, μέλος τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ νὰ ἀξιώσῃ, ὅπως τύχῃ αὐτὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ἐπὶ τῷ ἐκ τῶν ὑστέρων διακανονισμῷ τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 515 τῆς 13 Μαρτίου 1959 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς εἶχεν ἀπορριφθῇ αἴτησις τῆς Δ. χήρας Σ.Χ. περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου

τοῦ δικηγόρου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον ἢ, προκειμένου περὶ τῶν ἐχόντων ὑποβάλει τὴν αἴτησιν ταύτην πρὸ τοῦ ἀ.ν. 1836|1951, κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, ἀποκλειομένης τῆς τοποθετήσεως ὡς δικηγόρου τοῦ πολεμιστοῦ, τοῦ ἀποκτήσαντος μεταγενεστέρως τὴν τοιαύτην ἰδιότητα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι διορισμοὶ τοποθετουμένων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2657|1953 δικηγόρων, μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου κατὰ τὰ ῥηθέντα χρονικὰ σημεῖα, ἀλλ' ἀποκτησάντων ταύτην μεταγενεστέρως, δύνανται νὰ ἀνακληθῶσιν ὁποτεδήποτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, ὁ αἰτῶν, στερούμενος τῆς ἰδιότητος τοῦ δικηγόρου, καθ' ὃν χρόνον ὑπέβαλε τὴν σχετικὴν περὶ τοποθετήσεως αὐτοῦ ὡς πολεμιστοῦ ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου 1951 αἴτησιν, ἀπέκτησε τὴν ἰδιότητα ταύτην μεταγενεστέρως καὶ δὴ μετὰ δημοσίευσιν τοῦ ἀ.ν. 1836|1951, διορισθεὶς ὡς δικηγόρος διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου 1959 διατάγματος καὶ ὁρκισθεὶς τὴν 11ην Μαρτίου 1959. Παράνομος, κατ' ἀκολουθίαν, καὶ ἀκυρωτέα τυγχάνει ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις περὶ τοποθετήσεως παρὰ τῷ αἰτοῦντι ὡς δικηγόρου τοῦ Α.Φ. κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον μόνον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

γου της, επί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος οὐδέποτε εἶχεν ἐγγραφῆ εἰς τὸ μητρῷον τῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένων, οὐδ' εἶχε καταβάλει ἀσφαλιστικήν τινα εἰσφοράν καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτέα καθίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις (*).

§ 2. Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος διὰ τὰς ἐξ αὐτοῦ ἀσφαλιστικὰς παροχάς

Χαρακτηρισμός, κατὰ τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ Α.Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» προκύπτοντα, ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος πάσης ἀσθενείας ἢ ἀναπηρίας, ἥτις προεκλήθη συνεπείᾳ βιαίου ἐξωτερικοῦ συμβάντος καὶ ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ συνδέηται μετ' αὐτῆς εἰς σχέσιν αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος οὐχὶ μόνον ἀμέσως, ἀλλὰ καὶ ἐμμέσως, ὅπερ συμβαίνει ὁσάκις αἱ ἐκ βιαίου συμβάντος δυσμενεῖς διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ παθόντος συνέπειαι ἐκδηλωθῶσιν οὐχὶ ἀμέσως, ἀλλὰ βραδύτερον διὰ βαθμιαίας ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεώς του. —Ὑποχρέωσις τοῦ Ι.Κ.Α.— Ἀναγγελία ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1425]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Θ. Κουρουσόπουλος***
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Γεωργιάδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκηθείσης, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 571]1959 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπερρίφθη ὡς ἐκπρόθεσμος ἡ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ἱδρύματι ταύτῳ, γενομένη ἀναγγελία τοῦ κατὰ τὴν 2αν Νοεμβρίου 1956 ἐπισυμβάντος αὐτῷ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου ὑπέστη οὗτος καθίζησιν τοῦ 7ου θωρακικοῦ σπονδύλου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκρίθη, ὅτι δὲν ὑφίσταται αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ ζημιογόνου γεγονότος καὶ ἐπελθούσης βλάβης.

Τὴν διαδικασίαν τῆς εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀναγγελίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος διαγράφει ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν (φ. 33]1938 τ. Β'), καθ' ἣν «ἡ ἀναγγελία τοῦ ἀτυχήματος δέον νὰ γίνηται (ἐγγράφως ἢ προφορικῶς) ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ ἀτυχήματος. Ὁ ἰατρὸς ὅμως καὶ πᾶς ὑπάλληλος τοῦ Ἱδρύματος δέον ἐντὸς 24 ὡρῶν, ἀφ' ἧς λάβωσι γνῶσιν, νὰ ἀναγγείλωσι τοῦτο εἰς τὸ Ἵδρυμα.. Παράλειψις τοῦ ἰατροῦ, ὅπως ἀναγγείλῃ τὸ ἀτύχημα, θεωρεῖται δεοντολογικὸν παράπτωμα». Κατὰ τὴν ὀρθὴν δὲ ἑρμηνείαν τῆς διατάξεως ταύτης θέσιν ἀναγγελίας τοῦ ἀτυχήματος ἐπέχει καὶ ἡ εἰς τὸν ἁρμόδιον ἰατρὸν τοῦ Ἱδρύματος δήλωσις τοῦ παθόντος περὶ τοῦ ἀτυχήματος.

Τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καθορίζει ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», καθ' ἣν ἐργατικὸν ἀτύχημα ἀποτελεῖ τὸ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης βίαιον συμβὰν καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα χαρακτηρίζεται πᾶσα ἀσθένεια ἢ ἀναπηρία, ἥτις προεκλήθη συνεπείᾳ βιαίου ἐξωτερικοῦ συμβάντος καὶ ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ συνδέηται μετ' αὐτῆς εἰς σχέσιν αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος, οὐχὶ μόνον ἀμέσως, ἀλλὰ καὶ ἐμμέσως, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει ὁσάκις αἱ ἐκ βιαίου συμβάντος δυσμενεῖς διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ παθόντος συνέπειαι ἐκδηλωθῶσιν οὐχὶ ἀμέσως, ἀλλὰ βραδύτερον, διὰ βαθμιαίας ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεώς του. Ὅθεν τὸ Ι.Κ.Α., προκειμένου νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα, πάθησιν ἢ ἀναπηρίαν, ἥτις κατὰ μὲν τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐνδιαφερομένου ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβάν, ἔχον σχέσιν πρὸς τὴν ἐργασίαν του, ἐμφανίζεται δὲ ὡς ἀποτέλεσμα ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης νόσου, ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ κατ' ἀρχήν, ἐὰν τὸ συμβὰν τοῦτο ἔλαβε πράγματι χώραν καὶ εἶτα ἐὰν συνέτεινεν εἰς τὴν ἐπιδείνωσιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται νόσου.

Ὁ αἰτῶν ἰσχυρίσθη ἐνώπιον τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 22.5.1959 ὑπομνήματός του, ὅτι ἡ διαπιστωθεῖσα ἀκτινολογικῶς τὴν 2.7.1957 ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ τοῦ Ι.Κ.Α. Λ.Θ. πάθησις του, ἥτις ἡ καθίζησις τοῦ 7ου θωρακικοῦ σπονδύλου, ὠφείλετο εἰς ἀτύχημα, ἐπισυμβὰν αὐτῷ τὴν 2αν Νοεμβρίου 1956 εἰς τὸ ἐν Βόλῳ καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δημητριάδος 28 ὑποδηματοποιεῖον, ὅπου εἰργάζετο κατὰ τὴν διάρκειαν ἰσχυρᾶς σεισμικῆς δονήσεως, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας κατέπεσεν ἐπ' αὐτοῦ ὁ μεσότοιχος τοῦ καταστήματος, καὶ ὅτι τὸ γεγονὸς τοῦτο ἀνήγγειλε τὴν ἑπομένην εἰς τὸν ἰατρὸν τοῦ ἐν Βόλῳ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. Ν.Μ., προσήγαγε δὲ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὡς ἄνω ἰσχυρισμοῦ του τὸ οἰκεῖον βιβλιάριον ἀσθενείας, ἐν ᾧ φέρεται οὗτος ὡς ἐπισκεφθεὶς τὸν εἰρημένον ἰατρὸν εἰς τὸ ἰατρεῖον του τὴν 3.1..1956 Τοὺς ἰσχυρισμοὺς τούτους ἀπέρριψεν ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεώς της, ὡς ἀναποδείκτους, δεχθεῖσα ὅτι οὐδόλως ὁ αἰτῶν ἀνέφερέ τι εἰς τὸν ἰατρὸν Ν.Μ περὶ ἐπισυμβάντος αὐτῷ ἀτυχήματος κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἐπίσκεψίν του, αὕτη δὲ ὑπηγορεύθη ἐξ ἑτέρων λόγων καὶ παθήσεων, τὴν κρίσιν της δὲ ταύτην ἐστήριξεν εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 1904]12.9.1958 καὶ 757]10.4.1959 γνωματεύσεις τῆς οἰκείας Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ὧν αὕτη ἐπικαλουμένη τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἰατρὸς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ν.Μ., ἐξετάσας τὸν αἰτοῦντα τὴν ἑπομένην τῶν σεισμῶν, δὲν τὸν ἀπέστειλεν εἰς ἀκτινολογικὸν ἔλεγχον, οὐδὲ προέβη εἰς τὴν σχετικὴν ἀναγγελίαν, συμφώνως τῇ μνησθείσῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 21 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἁρμοδιότητος, ὡς ἔδει, ἐὰν ἐπρόκειτο πράγματι περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἀλλὰ τῷ ἐχορήγησε στρεπτομυκίνην, ἐδέχθη ὅτι ἡ ἤδη ἐμφανιζομένη πάθησις τοῦ αἰτοῦντος, ἤτοι ἡ καθίζησις τοῦ 7ου θωρακικοῦ σπονδύλου, ἀποτελεῖ ἐξέλιξιν παραμορφωτικῆς σπονδυλοαρθρίτιδος καὶ δὲν ὀφείλεται εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα.

Κατὰ ταῦτα, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης πράξεως, τὴν κρίσιν

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1669]1960, ΕΕΔ 19, 923.

της ότι δέν συντρέχει ἐν προκειμένῳ περίπτωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐστήριξεν αὐτὴ προεχόντως εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἰατρὸς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ν Μ., ἐξετάσας τὸν αἰτοῦντα τὴν ἐπομένην τῶν σεισμῶν, δὲν τὸν ἀπέστειλεν εἰς ἀκτινολογικὸν ἔλεγχον, ἀλλ' ἐχορήγησεν αὐτῷ στρεπτομυκίνην, ἐξ οὗ αὐτὴ συνήγαγε περαιτέρω, ὅτι τὸ βίαιον συμβάν, ὅπερ, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ αἰτοῦντος, ὑπέστη οὗτος κατὰ τοὺς σεισμοὺς τῆς 2.11.1956, οὐδαμῶς ἔλαβε χώραν. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο ὅμως τίθεται ἤδη ἐν ἀμφιβόλῳ, δεδομένου ὅτι ὁ εἰρημένος ἰατρός, ὅστις ἄλλωστε οὐδόλως ἐξητάσθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ αἰτοῦντος, ἐπεβεβαίωσε πλήρως τούτους, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 437]30.3.1960 ἐνάρκου βεβαιώσεώς του ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Βόλου.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω κλονίζεται σοβαρῶς τὸ κῦρος τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ὡς πρὸς τὴν πραγματικὴν αὐτῆς βάσιν, καὶ καθίσταται αὐτὴ ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως.

Ἀκυρουμένης διὰ τὸν λόγον τοῦτον τῆς προσβαλλομένης πράξεως δέον νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Διοίκησιν, ἵνα τῷ τέλει ὅπως κριθῇ, ἐν ὄψει καὶ τοῦ νεωτέρου τούτου στοιχείου, ἐὰν ὁ αἰτῶν ὑπέστη ὄντως τὸ ὅπερ ἐπικαλεῖται ἐργατικὸν ἀτύχημα (*).

§ 3. Παροχὴ ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων συντάξεως εἰς γονεῖς θανόντος ἠσφαλισμένου

Δικαίωμα, κατ' ἄρθρον 28 § 6 Α.Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», συντάξεως, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τῶν γονέων θανόντος ἠσφαλισμένου, ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα.— Προϋπόθεσις ἡ συμβολὴ τοῦ θανόντος εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων του, κατ' ἔννοιαν σχετικήν, ἐξαρτωμένης τῆς ἐφαρμογῆς ἐκ τῶν καθ' ἕκαστα περιστάσεων (τῆς ὑπάρξεως τυχὸν περιουσίας τῶν γονέων ἢ ἐξ ἄλλων πηγῶν ἐσόδων, τῆς ἐκτάσεως τῶν προσωπικῶν αὐτῶν ἀναγκῶν, τοῦ ποσοῦ τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ θανόντος), ἐρευνωμένου προεχόντως ἐάν, ἀφαιρουμένης τῆς προσόδου τοῦ θανόντος τέκνου, δύνανται οἱ γονεῖς νὰ ἐξασφαλίσωσιν ἐξ ἰδίων πόρων τὰ κατὰ τὰ διδάγματα τῆς κοινῆς πείρας ὅρια συντηρήσεώς των.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1659]1960, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Ταβουλάρης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Παρασκευόπουλος, Δ. Λιακατᾶς, Παρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἀσκηθείσης τύποις παραδεκτῶς, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 861 τῆς 18ης Αὐγούστου 1959 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτημα τοῦ προσφεύγοντος περὶ συνταξιοδοτήσεώς του, λόγῳ τοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος προελθόντος θανάτου τοῦ υἱοῦ του, ἠσφαλισμένου εἰς τὸ ἀνωτέρω Ἵδρυμα.

Γίνεται μὲν ὑπὸ τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς δεκτόν, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ υἱοῦ τοῦ αἰτοῦντος ἐπῆλθε καθ' ὃν χρόνον εἰργάζετο οὗτος εἰς τὴν Ἑταιρείαν Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων, ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, πλὴν ὅμως ἐν συνεχείᾳ ἐν ὄψει τῶν πραγματικῶν δεδομένων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ αἰτοῦντος, ἐκρίθη ὅτι δὲν συνέτρεχεν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 6 ἐδάφ. δ' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» βασικὴ προϋπόθεσις διὰ τὴν παροχὴν συντάξεως εἰς τοὺς γονεῖς, τῆς κυρίας συντηρήσεως τῶν γονέων τοῦ ἠσφαλισμένου παρὰ τοῦ θανόντος, «καθ' ὅσον καὶ ἐὰν ἀκόμη ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι οὗτος (ὁ θανών) συνεισέφερε διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας του, ἡ τοιαύτη συμβολή του μόνον ἐπικουρικὸν χαρακτῆρα ἠδύνατο νὰ ἔχῃ, τῶν ἰσχυρισμῶν ἄλλως τε ὅτι ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας εἰργάζετο οὗτος ὡς φυστικοπώλης καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς παντοπωλεῖον, μὴ ἀποδεικνυομένων . . .».

Ὑπὸ τῆς μνημονευομένης ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 28 § 6 ἐδάφ. δ' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου δικαίωμα συντάξεως ἔχουσι, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ οἱ γονεῖς, ἐὰν ἡ συντήρησίς των ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα . . .». Ὡς δὲ ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἡ διάταξις αὕτη, προϋποθέτουσα συμβολὴν τοῦ θανόντος εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων του, καθιερεῖ ἔννοιαν κατ' ἐξοχὴν σχετικήν, ἡ ὀρθὴ ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τῆς ὁποίας ἠρτηται ἐκ τῶν καθ' ἕκαστα περιστάσεων (τῆς ὑπάρξεως τυχὸν περιουσίας τῶν γονέων ἢ ἐξ ἄλλων πηγῶν ἐσόδων, τῆς ἐκτάσεως τῶν προσωπικῶν αὐτῶν ἀναγκῶν, τοῦ ποσοῦ τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ θανόντος κλπ.), ἐρευνωμένου προεχόντως ἐάν, ἀφαιρουμένης τῆς προσόδου τοῦ θανόντος τέκνου, δύνανται οἱ γονεῖς νὰ ἐξασφαλίσωσιν ἐξ ἰδίων πόρων τὰ κατὰ τὰ διδάγματα τῆς κοινῆς πείρας ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεώς των.

Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ φακέλου, ὅτι ὁ μὲν θανὼν υἱὸς τοῦ αἰτοῦντος εἶχε πραγματοποιήσει μέχρι τοῦ θανάτου του μόνον εἴκοσι ὀκτὼ ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, λαμβάνων ἡμερομίσθιον ἐκ 45 δραχμῶν, τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ αἰτοῦντος ὅτι ὁ υἱός του εἰργάζετο ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ὡς φυστικοπώλης κλπ. μὴ ἀποδεικνυομένων, εἰμὴ διὰ δύο ἐνόρκων βεβαιώσεων, συνταχθεισῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ δὲ αἰτῶν εἶναι ἡλικίας 48 ἐτῶν, ἐργαζόμενος παρὰ τῇ αὐτῇ ὡς ἄνω ἑταιρείᾳ καὶ ἀμειβόμενος διὰ βασικοῦ ἡμερομισθίου ἐκ 50 δραχμῶν καὶ κατ' ἀποκοπήν, ὁσάκις ἀναλαμβάνει ἐργολαβικῶς τὰς ἐκφορτώσεις παρὰ τῇ ὡς ἄνω ἑταιρείᾳ, προκύπτοντος ἐξ ὡρισμένου ἐν τῷ φακέλῳ πιστοποιητικοῦ τῆς ἑταιρείας ταύτης, ὅτι δι' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαί

(*) Ἴδετε περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ Σ.Ε. 1870]1957, ΕΕΔ 16, 815, Σ.Ε. 1074]1960, ΕΕΔ 19, 865, καὶ νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 19, 334 ἑπ.

του ἀνῆλθον κατὰ μέσον ὅρον εἰς δραχμὰς 3.770. Ἐξ ἄλλου γίνεται ἐπίσης δεκτὸν καὶ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὅτι ἡ μία ἐκ τῶν δύο θυγατέρων τοῦ αἰτοῦντος, ἡλικίας 23 ἐτῶν, ἐργάζεται ὡς βοηθὸς μοδίστας.

Ἐκ τῶν πραγματικῶν αὐτῶν δεδομένων συνάγεται, ὅτι ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπή, κατ' ὀρθήν, ὑπὸ τὴν ἐκτεθεμένην ἀνωτέρω ἔννοιαν, ἐφαρμογὴν τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ νόμου 1846 ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τοῦ προσφεύγοντος, διότι, ἐν ὄψει τῶν δεδομένων τούτων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ ἐπὶ τοσοῦτον μικρὸν χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἐπὶ 28 ἡμέρας, συμβολὴ τοῦ θανόντος εἰς τὰ οἰκονομικὰ βάρη τῶν γονέων του, τὰ ὁποῖα ἀντιμετώπιζεν ὁ αἰτῶν πατήρ διὰ τοῦ ἀνωτέρου τρόπου ἐδημιούργησε τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του ἡ περαιτέρω συντήρησις αὐτοῦ καὶ τῆς συζύγου του νὰ καταστῇ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν δυσχερής, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ καταβολὴ τῆς ὡς εἴρηται ἀσφαλιστικῆς παροχῆς. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, θεμελιουμένη ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου βάσεως, τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος (*).

§ 4. Παροχὴ συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων λόγῳ ἀναπηρίας

Ἔννοια ἄρθρου 28 § 1 Α.Ν. 1846]1951. — ***Ἐξάρτησις τῆς κτήσεως τοῦ πρὸς συνταξιοδότησιν λόγῳ ἀναπηρίας δικαιώματος τοῦ ἡσφαλισμένου καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἀσφαλιστικῆς ἐνοχῆς τοῦ φορέως τῆς ἀσφαλίσεως ἐκ τῆς μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας τοῦ ἡσφαλισμένου καὶ τῆς συνεπείᾳ ταύτης διακοπῆς τῆς ἐργασίας του ἐνεργοῦ συμμετοχῆς τούτου εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἥτις συνάγεται ἀμαχήτως ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἡσφαλισμένου πραγματοποιήσεως ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει καθ' ἕκαστον ἔτος τῆς τελευταίας πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας του πενταετίας.*** — ***Ὑπολογισμὸς ἡμερῶν ἐργασίας πενταετίας.***

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1506]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Θ. Κουρουσόπουλος***

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκηθείσης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 541]18.5.1959 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 9.11.1956 αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος, ἡσφαλισμένου παρ' αὐτῷ, περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν εἶχε πραγματοποιήσει τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀπαιτουμένας ἡμέρας ἐργασίας.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» «ὁ παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἡσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ . . . ἀναπηρίας: α) . . . β) ἐὰν ἐπραγματοποίησεν ἀνὰ ἑκατὸν τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους . . . , καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἑπομένης παραγράφου». Κατὰ τὴν ἀληθῆ δὲ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἡ κτῆσις τοῦ πρὸς συνταξιοδότησιν λόγῳ ἀναπηρίας δικαιώματος τοῦ ἡσφαλισμένου καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἀπορρέουσα ἀσφαλιστικὴ ἐνοχὴ τοῦ φορέως τῆς ἀσφαλίσεως ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας τοῦ ἡσφαλισμένου καὶ τῆς συνεπείᾳ ταύτης διακοπῆς τῆς ἐργασίας του ἐνεργοῦ συμμετοχῆς τούτου εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἥτις συνάγεται ἀμαχήτως ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἡσφαλισμένου πραγματοποιήσεως ἀνὰ ἑκατὸν τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει ἐπὶ πέντε συναπτὰ ἡμερολογιακὰ ἔτη καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς πενταετίας ταύτης συμπίπτει μὲ τὸ ἔτος, καθ' ὃ ἐξεδηλώθη ἡ ἀναπηρία του, μόνον δὲ εἰς ἣν περίπτωσιν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο δὲν ἐπραγματοποίησεν ἑκατὸν τοὐλάχιστον ἡμερομίσθια ἡ πενταετία ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ αἰτῶν ἐδικαιοῦτο συντάξεως, λόγῳ ἀναπηρίας, ἐφ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, κριθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20]330]15.2.1957 γνωματεύσεως τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἀνάπηρος μὲ ἀναπηρίαν 67ο]ο λόγῳ φυματιώσεως, ἐξ ἧς προσεβλήθη τὸν Ὀκτώβριον 1954, εἶχε πραγματοποιήσει καθ' ἕκαστον ἔτος τῆς πενταετίας 1950 - 1954 καὶ δὴ μέχρι τῆς 30.9.1954, ὅτε διέκοψε τὴν ἐργασίαν του πλέον τῶν 100 ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει (1950 - 120, 1951 - 115, 1952 - 301, 1953 - 298, 1954 - 162), κατὰ παράβασιν δὲ τῆς μνησθείσης διατάξεως ἀπερρίφθη ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεώς του ἀπὸ 9.11.1956 αἴτησις διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἥτις τούτῳ τῷ λόγῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, τυγχάνει ἀκυρωτέα.

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1265]1960, ΕΕΔ 19, 925, Σ.Ε. 930]1960, ΕΕΔ 19, 196, καὶ λοιπὰς ἐν ΕΕΔ 19, 585.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Αναγκαστική κατάσχεσις εἰς βάρος ὀφειλετῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων: Πρὸς ἐνιαίαν ἀντιμετώπισιν τῶν θεμάτων ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως καὶ εἰδικώτερον τοῦ τῆς ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως εἰς βάρος τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Ἱδρύματος, ἐξ ἀφορμῆς δὲ τῆς διαπιστώσεως ὅτι ἐνια Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν κάμνουν ἐνίοτε ὀρθὴν χρῆσιν τοῦ μέτρου τούτου, παρέχομεν κατωτέρω σχετικὰς ἐπὶ τοῦ θέματος ὁδηγίας:

1) Προκειμένου νὰ γίνῃ ἔναρξις τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως καὶ ἐκδοθῇ ἡ σχετικὴ παραγγελία τῆς κατασχέσεως θὰ προηγῆται ἐπισταμένως ἔλεγχος πρὸς διαπίστωσιν τῆς κυριότητος τοῦ ὀφειλέτου ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κατάσχεσιν περιουσιακοῦ στοιχείου.

Ἐπὶ κινητῶν πραγμάτων ἡ διαπίστωσις τῆς κυριότητος δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ καὶ διὰ πληροφοριῶν.

Ἐπὶ ἀκινήτων ὅμως ἡ ἐξακρίβωσις τῆς κυριότητος δὲον κατὰ κανόνα νὰ διενεργῆται ἐκ τῶν πιστοποιητικῶν τῶν οἰκείων ὑποθηκοφυλάκων καὶ κατ' ἐξαίρεσιν ἐκ τῶν πιστοποιητικῶν τῶν Προέδρων τῶν Κοινοτήτων, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀκινήτων, κειμένων ἐν τῇ περιφερείᾳ τούτων.

Μόνον μετὰ τὴν πλήρη ἐξακρίβωσιν τῆς κυριότητος θὰ ἐπιβάλληται ἡ ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις.

Ἰδιαιτέρως ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τῆς μὴ ἐπιβολῆς κατασχέσεως ἐπὶ πραγμάτων, ἅτινα κατὰ νόμον ἐξαιροῦνται ταύτης.

2) Κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως κατασχέσεως κινητῶν πραγμάτων καὶ διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς διαδικασίας τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως δὲον νὰ ἐφαρμόζωνται ἐπακριβῶς αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. (ἄρθρα 13-20).

Εἰς τὴν ἔκθεσιν δὲον νὰ περιλαμβάνηται ἡ ἀκριβὴς περιγραφὴ τῶν κατασχεθέντων καὶ ἡ ὡς ἔγγιστα πρὸς τὴν πραγματικὴν των ἀξίαν ἐκτίμησις.

Ἰδιαιτέρα μέριμνα δὲον νὰ καταβάλληται διὰ τὴν ἐμπρόθεσμον καὶ νομότυπον κοινοποίησιν, ὅπου ὁ νόμος ὁρίζει, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀσφαλῆ φύλαξιν τῶν κατασχεθέντων.

3) Προκειμένης τῆς κατασχέσεως ἐπὶ ἀκινήτων δὲον αὕτη νὰ διενεργῆται μετὰ μείζονος προσοχῆς.

Βασικὰ στοιχεῖα ἐγκύρου κατασχέσεως ἀκινήτου εἶναι ἡ πλήρης καὶ ἀκριβὴς περιγραφὴ τοῦ κατασχεθέντος ἀκινήτου, ἡ μνεία τῆς περιφερείας (Δῆμος ἢ Κοινότης) καὶ τῆς θέσεως, ὅπου τοῦτο κεῖται, ὁ προσδιορισμὸς τῶν ὁρίων καὶ τῆς ἐκτάσεως τούτου, τῶν παρορτημάτων του, τοῦ εἴδους (ἀστικοῦ ἢ ἀγροτικοῦ) καὶ τῶν ὀρόφων του (προκειμένου περὶ οἰκήματος), ἡ κατὰ τὴν μεγίστην δυνατὴν προσέγγισιν ἐκτίμησις τῆς ἀξίας τοῦ κατασχεθέντος, ἡ ὑπογραφὴ τῆς ἐκθέσεως κατασχέσεως ὑπὸ τοῦ κατασχόντος, τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ ὀφειλέτου ἢ τρίτου δικαιούχου.

Ἡ πλημμελὴς κατάρτισις τῆς ἐκθέσεως δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς ἀκυρότητας περὶ τὴν ἐπισπευδομένην ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν.

4) Κρίνεται ἀπαραίτητον νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 954 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, δὲον ὅπως ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀκινήτων κατάσχωνται καὶ τὰ κινητὰ πράγματα.

Τοιαῦτα κινητὰ πράγματα εἶναι κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κῶδικα χαρακτηριζόμενα ὡς παρεπόμενα, ἤτοι συστατικὰ τοῦ ἀκινήτου (ἄρθρα 953 - 955 Α.Κ.) καὶ τὰ παραρτήματα αὐτοῦ (ἄρθρα 956 - 960 Α.Κ.).

Εἰδικώτερον, προκειμένου περὶ κατασχέσεως οἰκοδομήματος βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, δὲον νὰ κατάσχωνται, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀκινήτου, καὶ τὰ ἐν τῷ οἰκοδομήματι μηχανήματα, ἐγκαταστάσεις, ἐργαλεῖα καὶ σκεύη, ἐμπεπηγμένα ἐν τῷ οἰκοδομήματι ἢ εἰς τὸ ἔδαφος αὐτοῦ, τὰ μονίμως ἐγκατεστημένα ἢ ἐντεθειμένα ἐντὸς αὐτοῦ καὶ προοριζόμενα, κατὰ τὴν συνήθη περὶ τῶν συναλλαγῶν πεῖραν, εἰς τὴν διαρκῆ ἐξυπηρέτησιν τῆς λειτουργίας καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.

Μετὰ τῶν ἀκινήτων δὲον νὰ κατάσχωνται καὶ οἱ συγκομιστοὶ (ἠρτημένοι) καρποὶ τούτου, οἵτινες θεωροῦνται συστατικὰ τοῦ ἀκινήτου πράγματα (ἄρθρον 954 § 2 Α.Κ.).

Οἱ συγκομισθέντες καρποὶ εἶναι κινητὰ πράγματα, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ τῶν περὶ κινητῶν διατάξεων.

5) Ἰδιαιτέρα ἐπίσης προσοχὴ δὲον νὰ καταβάλληται κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν κατασχομένων ἀκινήτων.

Ὅπου ἀπαιτεῖται ἡ διενέργεια εἰδικῆς πραγματογνωμοσύνης, λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ κατασχομένου ἀκινήτου (βιομηχανικαὶ μονάδες), δὲον νὰ ζητῆται παρ' ἡμῶν ἡ ἔγκρισις διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκτιμήσεως ὑπὸ μηχανικοῦ ἢ μηχανολόγου τῆς παρ' ἡμῖν Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

Ἐνταῦθα κρίνεται σκόπιμον νὰ τονισθῇ, ὅτι ἡ ὑπὸ εἰδικῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκτίμησις ἀκινήτων ὀφειλετῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιβάλλεται νὰ διενεργῆται οὐχὶ μόνον ὅταν ταῦτα πρόκειται νὰ κατασχεθοῦν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἔχῃ μεσολαβήσει ἀπὸ τῆς κατασχέσεως μακρὸν χρονικὸν διάστημα, τεκμαίρεται δὲ ὅτι ἡ ἐκτιμηθεῖσα τότε ἀξία των διαφέρει τῆς πραγματικῆς τοιαύτης, λόγῳ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου ἢ καὶ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν.

Τοῦτο θὰ διευκολύνῃ τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. νὰ ἀποφασίσουν, ἐὰν συμφέρῃ, νὰ ὑπερθεματίσῃ ἢ ὄχι τὸ Ι.Κ.Α., συμφώνως τῷ

άρθρφ 51 τοῦ Ν.Ε.Δ.Σ., εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ ἀκίνητα ταῦτα ἐκπλειστηριάζονται ἐπισπεύσει τρίτων.

6) Οἱ Διευθυνταὶ Ὑποκαταστημάτων καὶ οἱ προϊστάμενοι τῶν Ταμειακῶν Ὑπηρεσιῶν δέον, ὅπως, ἅμα τῷ πέρατι τῆς κατασχέσεως καὶ τῆς ὑποβολῆς τῆς οἰκείας ἐκθέσεως, ἐλέγχουν τὸ νομότυπον ταύτης, διατάσσουν δέ, ὅπου ἀπαιτεῖται τοῦτο, τὴν ἐπανάληψιν τῆς κατασχέσεως ἢ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐκθέσεως. Εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἀκύρωσις κατασχέσεων, ἐνδεχομένως δὲ καὶ πλειστηριασμοῦ, δι' ἐλλείψεις ἢ παραλείψεις περὶ τὴν διαδικασίαν, αἱ ὁποῖαι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐκθέτουν τὸ κῦρος τῆς Ὑπηρεσίας, δημιουργοῦν κωλύματα εἰς τὴν ταχεῖαν ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ἱδρύματος.

7) Δι' ἅπαντα τὰ ὑπὸ κατάσχεσιν τελοῦντα ἀκίνητα ὀφειλετῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ προκειμένου νὰ ἐκπλειστηριασθῶσι ταῦτα δέον ἐγκαίρως νὰ ζητῆται παρὰ τοῦ οἰκείου Ὑποθηκοφύλακος ἡ ἔκδοσις πιστοποιητικοῦ, ἐμφαίνοντος τὰ ἐπὶ τῶν ἀκινήτων ὑφιστάμενα βάρη ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ τρίτων. Ἀσχέτως ὅμως τῆς διενεργείας πλειστηριασμοῦ ἢ ὄχι, προκειμένου περὶ ὀφειλετῶν μεγάλων ποσῶν καὶ ἰδίᾳ διὰ τοὺς ἄνω τῶν 50.000 δραχμῶν, ὁ φάκελος τῆς κατασχέσεως δέον ἀπαραιτήτως νὰ περιέχῃ πιστοποιητικὰ βαρῶν, ἐκδιδόμενα μερίμνῃ τῆς Ταμειακῆς Ὑπηρεσίας, ἅμα τῇ ἐπιβολῇ τῆς κατασχέσεως ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου.

8) Ἕτερον σημεῖον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ ὑμῶν, εἶναι, ὅπως ἡ κατάσχεσις ἐπιβάλληται ἐπὶ ἀκινήτου ἀναλόγως ἀξίας πρὸς τὸ ὕψος τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ἐξασφαλίζεται πλήρως ἡ ἀπαίτησις τοῦ Ι.Κ.Α., ἐν ὄψει βεβαίως τῶν ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου ὑφισταμένων βαρῶν. Ἐπιβάλλεται ὅθεν, ὅπου τοῦτο καθίσταται δυνατόν, νὰ μὴ δεσμεύηται ὁλόκληρος ἡ οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλὰ τὸ ἀρκοῦν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ Ι.Κ.Α. τμῆμα αὐτῆς.

9) Ἡ ἐπιβολὴ τῆς κατασχέσεως, εὐθὺς ὡς κατασταθῇ ληξιπρόθεσμον τὸ χρέος καὶ πάντοτε ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὑφίσταται νόμιμος τίτλος (καταστάσεις ὀφειλετῶν, ἄρθρον 27 § 4 ἀ.ν. 1846/1951, ἄρθρα 35 καὶ 36 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν), θὰ διενεργῆται, κατὰ πρῶτον λόγον, ἐπὶ ἀκινήτων περιουσιακῶν στοιχείων.

Μόνον ἐφ' ὅσον ὁ ὀφειλέτης δὲν εἶναι κύριος ἀκινήτου, θὰ χωρῆτε εἰς τὴν ἐπιβολὴν κατασχέσεως ἐπὶ κινητῶν πραγμάτων.

10) Ὑφισταμένης ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, ἡ ἐπιβολὴ κατασχέσεως ἐπὶ κινητῶν του πραγμάτων εἶναι ἐνέργεια ἀπαράδεκτος, διότι ὁδηγεῖ εἰς περιγραφὴν τῶν συμφερόντων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ καταδεικνύει βαρυτάτην περὶ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τούτων ἀμέλειαν, μέλλουσα νὰ ἐπιφέρῃ αὐστηρὰς κυρώσεις κατὰ παντὸς ὑπευθύνου.

11) Ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς ἔχει ἐπιβληθῇ κατάσχεσις ἐπὶ κινητῶν πραγμάτων, εἶναι δὲ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐξηκριβωμένον, ὅτι ὁ ὀφειλέτης εἶναι κύριος ἀκινήτου περιουσίας καὶ ἀφ' ἑτέρου διαπιστοῦται, ὅτι οὗτος δὲν ἐρρύθμισε τὴν ὀφειλήν του κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 4052/1960 νόμου ἢ καθυστερεῖ τὴν καταβολὴν δόσεώς τινος ἢ τῶν τρεχουσῶν ἀπὸ 1.1.1960 καὶ ἐφεξῆς εἰσφορῶν του, θὰ ἐπιβληθῇ ἀμέσως ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις ἐπὶ τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, αἱρομένης, μετὰ ταῦτα, τῆς ἐπὶ τῶν κινητῶν τοιαύτης.

12) Ὁμοίως θὰ ἐπιβληθῶσιν ἀμέσως κατασχέσεις ἐπὶ ἀκινήτων, ἐλλείψει δὲ τούτων, ἐπὶ κινητῶν, εἰς βάρος ἁπάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ὀφειλετῶν σας, οἵτινες δὲν ἐρρύθμισαν τὴν ὀφειλήν των, συμφώνως τῷ ν. 4052/1960, ἢ δὲν κατέβαλον ἔστω καὶ μίαν ἐκ τῶν δόσεων τοῦ νόμου, ἢ καθυστεροῦν εἰσφορὰς περιόδων ἀπὸ 1.1.1960 καὶ ἐφεξῆς.

Τοῦτο δέον νὰ ἀποτελέσῃ διαρκῆ μέριμναν τῶν Ταμειακῶν Ὑπηρεσιῶν, σκόπιμον δὲ εἶναι ὅπως διενεργῆται κατὰ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα ἔρευνα παρὰ τοῖς οἰκείοις ὑποθηκοφυλακείοις πρὸς ἔλεγχον τῆς ἀκτημοσύνης τοῦ ὀφειλέτου.

13) Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 5 ἐδάφιον 3 τοῦ νόμου 4052/1960 ἀναγκαστικὰ μέτρα, λαμβανόμενα κατὰ τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Ἱδρύματος πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεών του, παραμένουν ἰσχυρὰ μέχρι πλήρους ἐξοφλήσεως τοῦ ποσοῦ τῶν ἀπαιτήσεων τούτων.

Ὡς καὶ διὰ προγενεστέρας διαταγῆς ἡμῶν διηυκρινήσαμεν, ἡ ἄνω διάταξις δὲν καταργεῖ τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀναστολῶν, καθ' ἣν ἄρσις ἐπιβληθείσης κατασχέσεως, πρὸ τῆς ἐξοφλήσεως τῆς δι' ἣν ἡ κατάσχεσις ὀφειλῆς, συγχωρεῖται μόνον ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐφ' ὅσον συντρέχουν σοβαροὶ πρὸς τοῦτο λόγοι, μὲ ἀντιστοίχους ἐγγυήσεις.

Ἁρμόδιον ὄργανον νὰ ἀποφασίζῃ τὴν ἄρσιν κατασχέσεως εἶναι σήμερον μόνον ὁ κ. Διοικητὴς τοῦ Ι.Κ.Α., συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 3710/1957.

Ὡς ἀντίστοιχοι δὲ ἐγγυήσεις δύνανται νὰ θεωρηθοῦν εἴτε ἡ προσφορὰ ἑτέρου περιουσιακοῦ στοιχείου ἀναλόγου ἀξίας καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως πρὸς τὸ κατεσχημένον (ἀκίνητον ἢ κινητόν), εἴτε ἡ παροχὴ τραπεζιτικῆς ἐγγυήσεως, ὅτι ἡ ὀφειλὴ θὰ ἐξοφληθῇ ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου, μὴ δυναμένου πάντως νὰ ὑπερβῇ τὸν ὑπὸ τῶν κειμένων ἑκάστοτε διατάξεων προβλεπόμενον χρόνον τμηματικῆς ἐξοφλήσεως.

14) Δεδομένης τῆς σημασίας, ἣν ἐνέχει διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν καθυστερουμένων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ἡ κατὰ τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Ἱδρύματος ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις, ἔναρξιν τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἡ ἐπιβολὴ τῆς κατασχέσεως, συνιστῶμεν τὴν ἀπροφάσιστον καὶ πλήρη συμμόρφωσιν ὑμῶν πρὸς τὰς παρασχεθείσας ἀνωτέρω ὁδηγίας καὶ ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν ὅλων τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν συνεπειῶν τῆς μὴ ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 24/188/1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).***

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙ ΔΙ' ΕΚΧΩΡΗΣΕΩΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 448]1960 Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλακόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. *Κ. Τσαγκαράκης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Γ. Φραγκούλης, Μ. Σταυρόπουλος, Ἀντιπρόεδροι, Δ. Μπαρμπάτης, Δ. Μαγγιῶρος, Α. Λέκκας, Ε. Σαμαλέκας, Ι. Μπιζίμης, Δ. Μαλαγαρδῆς, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κυριαζῆς, Π. Κυβδογιαννόπουλος, Α. Καλλέργης, Ε. Μέλλιος, Πάρεδροι

Ἐρωτήματα (τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.)

1. *Ἐὰν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐργολαβία καὶ ἑπομένως ἐὰν δύνανται νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ν.δ. 3026]1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», αἱ ἐπιτρέπουσαι τὴν συμφωνίαν ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως μέρους τῶν συντάξεων, εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἔκδοσις τῆς συνταξιοδοτικῆς ἀποφάσεως δὲν προϋποθέτει, ἀναγκαίως, τὴν διεξαγωγὴν δικαστικοῦ ἀγῶνος, πολλῷ μᾶλλον ὅταν μετὰ τὴν συγκεκριμένην ἀπορριπτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ὡρισμένης περιπτώσεως τοῦτο ἔχει διὰ γενικῆς ἐγκυκλίου δεχθῇ τὴν ἀντίθετον εὐνοϊκὴν ἀποψιν, ὅτι δι' ἁπλῆς αἰτήσεως εἶναι ἐξ ἀρχῆς βέβαιον, ὅτι θὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ αἴτημα τοῦ ἠσφαλισμένου.*
2. *Ἐὰν ἐπὶ ἀξιώσεων ἐκ συντάξεων τυγχάνῃ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τοῦ ἐδ. 4 τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ἡ ἀξιοῦσα, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐκχωρήσεως, τὴν ἐντὸς προθεσμίας 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταρτίσεώς της γνωστοποίησιν καὶ προσαγωγὴν τοῦ σχετικοῦ συμφωνητικοῦ εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον.*
3. *Ποῖον τὸ ἐπιτρεπτὸν ὅριον ἀμοιβῆς, ὡς καὶ ἐὰν ἐπὶ συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως τῶν μελλοντικῶν μηνιαίων συντάξεων, εἶναι ἔγκυρος ἡ συμφωνία περὶ ἐκχωρήσεως ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῆς δόσεως τῆς συντάξεως ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει ποσοστοῦ, ὑπερβαίνοντος τὸ 20 ὁ/ο αὐτῆς.*
4. *Ἐὰν τὸ Ἵδρυμα δικαιοῦται νὰ ἐλέγξῃ τὸ κῦρος τῆς συμβάσεως, ὡς καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς, καὶ νὰ ζητῇ παρὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ - συνταξιούχου δήλωσιν μὴ ἐναντιώσεώς του πρὸς αὐτήν. Ἐναντιουμένου τοῦ συνταξιούχου ἐὰν τὸ ἀντίστοιχον ποσὸν ἀμοιβῆς δέον νὰ παρακρατῆται εἰς χεῖρας τοῦ Ἱδρύματος ἢ νὰ κατατίθεται εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων.*

Ἐπὶ τῶν τεθέντων ἐρωτημάτων τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐν Ὁλομελείᾳ ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως :

Ἐπὶ τοῦ 1ου ἐρωτήματος:

1. Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 40 § 1 (ἐπιμέλεια διοικητικῶν ἐν γένει ὑποθέσεων), 95 § 1 (ἀμοιβὴ καὶ διὰ πᾶσαν ἐξώδικον ἐργασίαν, συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς, περιλαμβάνουσα καὶ πάσης ἄλλης φύσεως (ἐκτὸς τῶν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν δίκης) νομικὰς ἐργασίας τοῦ ν.δ. 3026]1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» καὶ ἰδίᾳ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 92 § 3 αὐτοῦ, ἐν ᾗ γίνεται μνεία, κατὰ διάκρισιν, τοῦ ἀποτελέσματος τῆς «δίκης» καὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς «ἐργασίας», προκειμένου περὶ συμφωνίας ἐξωρτώσης τὴν ἀμοιβὴν ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης ἢ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐργασίας, καὶ προκειμένου περὶ συμφωνίας περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως ἢ μεταβιβάσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἢ τῆς ἐργασίας, προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ προδιαληφθέντος ἄρθρου προβλεπομένη συμφωνία ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως μέρους τῆς ἀπαιτήσεως δὲν ἔχει ὡς ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν τὴν διεξαγωγὴν δικαστικοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν εἰσπραξιν τῆς ἀπαιτήσεως καὶ συνεπῶς εἰς τὸ τιθέμενον ἐν προκειμένῳ ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντησις, ὅτι δύναται νὰ συμφωνηθῇ ἀμοιβὴ δικηγόρου δι' ἐκχωρήσεως μέρους τῶν συντάξεων καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἔκδοσις τῆς συνταξιοδοτικῆς ἀποφάσεως δὲν προϋποθέτει, ἀναγκαίως, τὴν διεξαγωγὴν δικαστικοῦ ἀγῶνος, ἀλλ' ἡ νομικὴ ἐργασία τοῦ ἀναλαβόντος τὴν ὑπόθεσιν δικηγόρου μέλλει νὰ γίνῃ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ ἐνώπιον τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν.

2. Διάφορος ὅμως εἶναι ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς συνταξιοδοτικῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι παντάπασιν ἀναγκαία νομικὴ τις ἐργασία τοῦ ἀναλαβόντος δικηγόρου, ἀφοῦ τὸ Ἵδρυμα ἔχει δεχθῇ ἤδη δι' ἐγκυκλίου τὴν ὑπὲρ τοῦ ἠσφαλισμένου ἄποψιν καὶ εἶναι ἐξ ἀρχῆς βέβαιον, ὅτι θὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ αἴτημά του, διὰ τὸ ὁποῖον οὐδεμία ὑφίσταται ἀμφισβήτησις ἢ ἀντίρρησις (βλ. ὡς ἄνω ἐρώτημα).

Ἐνταῦθα δέον νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξύ:

α) Τῆς περιπτώσεως ἐκείνης, καθ' ἣν ὁ ἀναλαβὼν δικηγόρος, τελῶν ἐν γνώσει τῆς ἐγκυκλίου τοῦ Ἱδρύματος καὶ τοῦ ὅτι συνεπῶς δὲν ὑφίσταται «ὑπόθεσις - διαφορά», δι' ἣν ὁ ἠσφαλισμένος ἔχει ἀνάγκην τῆς νομικῆς ἐργασίας του, συνάπτει ἐν τούτοις μετ' αὐτοῦ συμφωνητικὸν περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως μέρους τῶν συντάξεων, ἐκμεταλλευόμενος τὴν ἄγνοιάν του, τὴν ἀπειρίαν, τὴν κουφότητά του ἢ καὶ ἀκόμη τὴν ἀνάγκην του, ὁπότε προκειται συμφωνία ἀνήθικος (αἰσχροκερδὴς) καὶ συνεπῶς ἄκυρος κατ' ἄρθρον 179 Ἀστικοῦ Κώδικος (βλ. περὶ τῆς ἐρμηνείας αὐτοῦ *Γιαννοπούλου*, Γεν. Ἀρχαὶ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 179, *Γ. Βάλληνδα*, Ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 179 Α.Κ.) καὶ

β) Τῆς περιπτώσεως ἐκείνης, καθ' ἣν, ὅταν συνάπτεται ἡ περὶ ἐργολαβίας καὶ ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως συμφωνία, ἀμφότεροι, δικηγόρος καὶ ἠσφαλισμένος, ὑποθέτουσιν, ὅτι τὸ Ἵδρυμα ἐξακολουθεῖ νὰ ἀρνῆται τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως καὶ ὅτι συνεπῶς εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ὑπὸ τοῦ δικηγόρου ὑπεράσπισις τοῦ αἰτήμα-

τος τοῦ ἠσφαλισμένου ἐνάπιον τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν ἢ τῶν Δικαστηρίων, προβλέποντες περὶ τούτου καὶ εἰς τὴν σχετικὴν συμβασιν, ἀγνοοῦσι δὲ ὅτι τὸ Ἵδρυμα ἔπανσεν ἤδη νὰ ἀρνῆται καὶ ἀπεδέχθη τὴν ὑπὲρ τῶν ἠσφαλισμένων εὐνοϊκὴν ἄποψιν. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ συναφθεῖσα συμφωνία θεωρεῖται ὡς μὴ γεννηθεῖσα, διότι ἰσλει ὑπὸ τὴν καταχρηστικὴν αἵρεσιν (condiciones ad praesens vel ad praeteritum tempus relate) (βλ. *Μπαλῆν*, Γεν. Ἀρχαὶ § 94), ὅτι ὑφίσταται διαφορά, ἤτοι ἄρνησις τοῦ Ἱδρύματος νὰ χορηγήσῃ τὴν σύνταξιν, ἥτις ὅμως δὲν συντρέχει καὶ συνεπῶς οὐδεμία ἐξ ἀντικειμένου ἀβεβαιότης, οὐδὲν στάδιον ἐκκρεμότητος ὑπάρχει, διότι ἡ ἀβεβαιότης εἶναι ὑποκειμενικὴ τῶν δικαιοπρακτούντων προσώπων. Ἀκυρον ὅμως οὖσης τῆς περὶ ἐργολαβίας καὶ δικηγορικῆς ἀμοιβῆς συμβάσεως εἶναι ἄκυρος καὶ ἡ ἐκχώρησις μέρους τῶν συνεπάξεων, καίτοι ἀφηρημένη (ἀναιτιώδης), διότι εἰς ταύτην, περιέχουσαν διάθεσιν (ἐκποιητικήν), ἐνοῦται συνάμα συμφωνία τῶν μερῶν ἐπὶ τῆς αἰτίας, δηλαδὴ ὑποσχετικὴ σύμβασις περὶ τῆς αἰτίας, ἐν προκειμένῳ περὶ τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς, ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι τὰ μέρη ἐξήρτησαν τὸ κῦρος τῆς ἐκποιητικῆς δικαιοπραξίας (ἐκχωρήσεως) ἐκ τῆς ὑπαγορευσάσης αὐτὴν αἰτίας (συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς), εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὁποίας καὶ ἐγένετο, ὁπότε καὶ παύει ὁ ἀφηρημένος αὐτῆς χαρακτὴρ, ὡς ἀναιτιώδους συμβάσεως (βλ. *Μπαλῆν*, Γεν. Ἀρχαὶ § 34 καὶ Ἐνοχικὸν § 153 ἀριθ. 3).

3. Ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων ἀνακύπτει ἐν συνεχείᾳ τὸ ζήτημα, ἐὰν τὸ Ἵδρυμα, ὡς ὀφειλέτης τοῦ διὰ τῶν ὡς ἄνω συμφωνιῶν ἐκχωρηθέντος μέρους τῶν συντάξεων, δικαιοῦται νὰ ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως δικηγόρου τὴν ἀκυρότητα τούτων.

4. Ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται νὰ ἀντιτάξῃ πᾶσαν ἀκυρότητα τῆς ἐκχωρήσεως κατὰ τοῦ ἐκδοχέως, διότι αἱ περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐκχωρήσεως ἐνστάσεις ὁρῶσι αὐτὴν τὴν ἐνεργητικὴν νομιμοποίησιν τοῦ ἐκδοχέως, ἡ ἰδιότης τοῦ ὁποίου διὰ τὰς κατὰ τὰ ἄρθρα 455 καὶ 460 Α.Κ. συνεπείας προϋποθέτει ἰσχυρὰν ἐκχώρησιν, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχει ἐκδοχεύς (*Μπαλῆ*, Ἐνοχικὸν § 158, ἀριθ. 4).

5. Ἡ σύμβασις ἐκχωρήσεως ὑπόκειται εἰς ἀκυρότητα εἴτε ἐξ εἰδικῶν λόγων (οἷον ἐξ αἰτίας ταῦ ἀνεκχωρήτου), εἴτε ἐκ γενικῶν λόγων, ὡς πᾶσα ἄλλη σύμβασις, ὡς π.χ. καὶ ὅταν ἡ ἐκχώρησις προσκρούῃ εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου ἢ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, πρὸς δέ, καίτοι ἀνεξάρτητος τῆς αἰτίας, ἐφ' ἧς αὐτὴ στηρίζεται, ὡς ἀναιτιώδης ἐκποιητικὴ σύμβασις, ὑπόκειται εἰς ἀκυρότητα α) ὅταν ἡ αἰτία (causa) προσκρούῃ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ὁπότε προσλαμβάνει ἀθέμιτον χαρακτῆρα καὶ αὐτὴ ἡ ἐκχώρησις, ἰδίᾳ δὲ ὅταν πρόκειται περὶ αἰσχροκερδοῦς βασικῆς συμβάσεως, ὁπότε γίνεται δεκτόν, ὅτι τὸ ἐλάττωμα τῆς αἰτίας περιλαμβάνει καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς ἐκτελέσεως, δηλαδὴ τῆς ἐκχωρήσεως, ἥτις ἐγένετο πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὡς εἴρηται αἰσχροκερδοῦς συμβάσεως (βλ. *Σούρλαν*, εἰς ΕρμΑΚ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 463, ἀριθ. 14 Α.Κ. καὶ τὰς ἐκεῖ παραπομπὰς εἰς Γερμ. Ἀκυρ RG 93, 74 Staudinger - Werner § 404 11, ὁμοίως *Σούρλαν*, εἰς ΕρμΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρων 455 - 470, ἀριθ. 6, *Μπαλῆν*, Γεν. Ἀρχαὶ § 66, ὅπου ἑρμηνεύων τὸ ἄρθρον 179 Α.Κ. καὶ δὴ τὴν φράσιν «συνομολογεῖ ἢ λαμβάνει» δέχεται, ὅτι ἐπὶ αἰσχροκερδοῦς συμβάσεως ἡ ἀκυρότης πλήσσει καὶ τὴν ὑποσχετικὴν σύμβασιν καὶ τὴν εἰς ἐκτέλεσίν της ἀναιτιώδη ἐκποιητικὴν) καὶ β) ἐὰν ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς περὶ ἐκχωρήσεως συμβάσεως προκύπτῃ, ὅτι τὰ μέρη ὡρισμένην αἰτίαν ἔθηκαν ὡς ὅρον τῆς ἐκχωρήσεως, ἐξήρτησαν δηλαδὴ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς περὶ ἐκχωρήσεως συμβάσεως ἀπὸ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς αἰτίας, ὁπότε παύει πλέον ὁ ἀφηρημένος χαρακτὴρ τῆς ἐκχωρήσεως (Γεν. Ἀρχαὶ *Μπαλῆ* § 34, βλ. *Σούρλαν*, εἰς ΕρμΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρων 361 - 373 ἀριθ. 30).

6. Ἀκολούθως τούτοις δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι τὸ Ι.Κ.Α., ὡς ὀφειλέτης τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως, δικαιοῦται νὰ ἐλέγξῃ τὸ κῦρος τῆς ἐκχωρήσεως καὶ ἂν διαγνώσῃ ἀκυρότητα αὐτῆς νὰ ἀντιτάξῃ ταύτην κατὰ τοῦ ἐκδοχέως δικηγόρου, συνεπῶς δὲ καὶ τὰς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα 2 καὶ 6 τοιαύτας, καίτοι προερχομένας ἀπὸ ἀκυρότητα τῆς ὑποκειμένης εἰς τὴν ἐκχώρησιν αἰτίας (συμφωνίας περὶ ἀμοιβῆς) (περὶ τοῦ τρόπου ἐνεργείας τοῦ Ἱδρύματος βλ. κατωτέρω ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἐρωτήματος). Δέον ὅμως νὰ σημειωθῇ, διὰ νὰ μὴ γίνῃ σύγχυσις, ὅτι τὸ Ἵδρυμα δὲν δύναται νὰ ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως ἄλλας, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, αἵτινες ὅμως ἀντιτάσσονται, ὡς ἐπαγόμεναι τὴν ἀκυρότητα τῆς ἐκχωρήσεως - ἀκυρότητας ἢ ἐλαττωματικότητας ἢ ἐλλείψεις τῆς αἰτίας τῆς ἐκχωρήσεως, δηλαδὴ τῆς περὶ ἀμοιβῆς συμφωνίας, διότι αὗται οὐδεμίαν ἀσκοῦν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς περὶ ἐκχωρήσεως συμβάσεως καὶ μόνον ἐνοχικὰς ἀξιώσεις δύνανται νὰ θεμελιώσωσι μεταξὺ ἐκχωρητοῦ καὶ ἐκδοχέως (βλ. *Μπαλῆ*, Ἐνοχικὸν § 153, ἀριθ. Γ', 2 καὶ 3).

Ἐπὶ τοῦ 2ου ἐρωτήματος.

1. Ἐν ἄρθρῳ 92 § 4 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» ὁρίζεται, ὅτι προκειμένου περὶ συμφωνίας, καθ' ἣν ἐξαρτᾶται ἡ ἀμοιβὴ ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης, ἀφορώσης μισθοὺς, ἡμερομίσθια, προσθέτους ἀμοιβὰς δι' ὑπερωρίας, ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἑορτὰς, δῶρα, ἀντίτιμον μὴ ληφθείσης ἀδείας, ἀποζημίωσιν διὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ ἐν γένει πᾶσαν ἀπαίτησιν, ἀναγομένην εἰς τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν ἢ ὑπηρετῶν, ἡ περὶ ταύτης σύμβασις δέον νὰ καταρτίζηται ἐγγράφως καὶ νὰ γνωστοποιῆται εἰς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον, οὗτινος μέλος εἶναι ὁ δικηγόρος. Ἡ γνωστοποίησις δέον νὰ γίνεται διὰ προσαγωγῆς ἀντιγράφων εἰς διπλοῦν τοῦ περὶ τῆς συμβάσεως ἐγγράφου εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ οἰκείου Συλλόγου, ὅστις διὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου βεβαιοῖ τὴν προσαγωγὴν διὰ πράξεως συντασσομένης κάτωθι τοῦ ἑνὸς τῶν ἀντιγράφων, ὅπερ καὶ παραλαμβάνει ὁ δικηγόρος. Τὸ ἕτερον τῶν ἀντιγράφων παραμένει εἰς τὰ Ἀρχεῖα τοῦ Συλλόγου καὶ καταχωρεῖται εἰς εἰδικὸν βιβλίον. Ἡ προσαγωγὴ δέον νὰ γίνηται ἐντὸς προθεσμίας εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως. Πα-

ρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ σύμβασις θεωρεῖται ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρος.

2. Προκειμένου νὰ κριθῇ, ἐὰν ἐπὶ ἀξιώσεων ἐκ συντάξεων καὶ συγκεκριμένως ἐπὶ ἀξιώσεων ἐκ συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ προπαρατεθεῖσα διάταξις, προέχον εἶναι τὸ ζήτημα, ἐὰν διὰ τῆς διατάξεως τῆς προηγουμένης παραγράφου 3 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 92 τοῦ ν.δ. 3026|1954, καθ' ἣν ἐπιτρέπεται συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἢ τῆς ἐργασίας, κατηργήθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 § 3 ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἔνθα ὁρίζεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ δωρεὰ ἐν ζωῇ ἢ ἡ κατάσχεσις τῶν παροχῶν τῶν χορηγουμένων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐξαιρετικῶς ἐπιτρεπομένης τῆς κατασχέσεως μέχρι τῶν δύο πέμπτων τοῦ ποσοῦ τῶν συντάξεων λόγῳ διατροφῆς συζύγου, κατιόντων καὶ ἀνιόντων.

3. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ζητήματος τούτου, τεθέντος ἄλλωστε εἰς ἐκκρεμῆ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ὑποθέσεις, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ἡ Διοίκησις τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ἐρωτᾷ ἐν τῷ παρόντι, τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, κατὰ πλειοψηφίαν, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ τοῦ Προέδρου *Χαρ. Βασιλακοπούλου* καὶ τῶν Συμβούλων *Δ. Μπαρμπάτη, Δ. Μαγγιώρου, Α. Λέκκα, Ε. Σαμαλέα* καὶ *Ι. Μπιζίμη*, πρὸς τὴν γνώμην τῶν ὁποίων συνετάχθησαν καὶ οἱ Πάρεδροι *Κ. Κυριαζῆς, Π. Κορδογιαντόπουλος, Α. Καλλέργης, Κ. Τσαγκαράκης, Ε. Μέλλιος*, ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 2 ἐρωτήματος, ἐὰν ἐπὶ ἀξιώσεων ἐκ συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ ὡς ἄνω περὶ ἀνακοινώσεως τῆς περὶ ἐργολαβίας δίκης συμβάσεως εἰς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον διάταξις τοῦ ἄρθρου 92 § 2 ν.δ. 3026|1954, ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι προσήκει, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν πάντοτε τῆς περὶ ἀνεκχωρήτου τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. διατάξεως τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος ἄρθρου 20 § 4 ἀ.ν. 1846|1951 (βλ. ἀνωτ. ἀριθ. 2), ἀποφατικὴ ἀπάντησις, διότι ἐκ τῆς ρηθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 92 ν.δ. 3026|1954 καὶ ἐκ τῆς λεπτομερειακῆς διατυπώσεως αὐτῆς, ὡς πρὸς τὰ ἐπὶ μέρους ἀντικείμενα τῆς περὶ ἧς ἡ συμφωνηθεῖσα ἀμοιβὴ δίκης, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ περὶ ἀνακοινώσεως εἰς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον τῆς περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης συμβάσεως ὑποχρέωσις καθιεροῦται δι' ἐν γένει πᾶσαν ἀπαίτησιν, ἀναγομένην εἰς τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν ἢ ὑπηρετῶν. Ὡς τοιαύτη δὲ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ ἀξίωσις ἐκ συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., ἅτε ἐρειδομένη εἰς τὴν αὐτοτελῆ καὶ διαφόρου φύσεως ἔννομον, δημοσίου δικαίου σχέσιν τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ στρεφομένη οὐχὶ κατὰ ἐργοδότου τινός, ἀλλὰ κατὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὡς ὑποχρέου ἀσφαλιστικοῦ φορέως.

Κατὰ τὴν γνώμην ὅμως τῆς μειοψηφίας, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ τῶν Ἀντιπροέδρων *Γ. Φραγκούλη* καὶ *Μ. Σταυροπούλου* καὶ τῶν Συμβούλων *Α. Μαλαγαρδῆ* καὶ *Β. Σάββα*, ἡ καθιερούσα τὴν ὑποχρέωσιν ἀνακοινώσεως εἰς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον τῆς περὶ δικηγορικῆς ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης συμφωνία, προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεων ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὡς ἄνω διάταξις τοῦ ἄρθρου 92 § 4 ν.δ. 3026|1954 δέον νὰ ἰσχύσῃ καὶ ὅταν ἡ περὶ δικηγορικῆς ἀμοιβῆς συμφωνία ἀνάγεται εἰς ἀξίωσιν ἐκ συντάξεων, διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου, ὅστις προδήλως εἶναι ἡ διὰ τοῦ πειθαρχικοῦ ἐλέγχου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου, καθιερωθεῖσα ἐφικτοῦ διὰ τῆς εἰς αὐτὸν ἀνακοινώσεως τῶν ἐργολαβικῶν δίκης, προστασίας τῶν μισθωτῶν ὡς οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων. Ὁ ταιοῦτος δὲ λόγος συντρέχει καταδήλως καὶ προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α., μὴ λαμβανόντων τὴν γλίσχρον ἄλλωστε σύνταξιν ἢ τὴν προσήκουσαν τοιαύτην, καὶ ὄντων ἠναγκασμένων νὰ ζητήσουν τὴν συνδρομὴν τῶν δικηγορικῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ αἰτήματος των περὶ χορηγήσεως συντάξεως ἢ περὶ χορηγήσεως τῆς προσηκούσης τοιαύτης.

Ἐπὶ τοῦ 3ου ἐρωτήματος:

1. Τὰ περὶ ὁρίων ἀμοιβῆς ἐν περιπτώσει ἐργολαβίας δίκης ὁρίζονται ἐν ἄρθρῳ 92 § 3 καὶ προκειμένου περὶ περιοδικῶν παροχῶν ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 100 § 3 ν.δ. 3026|1954. Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν προδιαληφθέντων ἄρθρων ἡ συμφωνία δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 20|ο τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης (ἄρθρον 92 § 3), ὡς ἀντικείμενον δὲ τῆς δίκης ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν, ἀορίστου χρόνου, ὡς ἐν προκειμένῳ, καθορίζεται τὸ δεκαπλοῦν τῆς ἐνιαυσίας παροχῆς (ἄρθρον 100 § 3) (βλ. καὶ τὴν 2492|1957 ἀπόφασιν Ἐφετείου Ἀθηνῶν, δεχομένην τὴν ὡς ἄνω λύσιν).

2. Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 40 § 3 ἀ.ν. 1846|1951 καθιεροῦται τὸ ἀνεκχώρητον καὶ ἀκατάσχετον τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐπιτρέπεται ἐξαιρετικῶς ἡ κατάσχεσις μέχρι τῶν δύο πέμπτων τοῦ ποσοῦ αὐτῶν λόγῳ διατροφῆς συζύγου, κατιόντων ἢ ἀνιόντων.

3. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν τὰ 3|5 τῆς συντάξεως δέον ὁπωσδήποτε νὰ παραμένωσι εἰς τὸν συνταξιοῦχον, ὄντα ἀκατάσχετα, καὶ ὅταν ἀκόμη πρόκειται περὶ διατροφῆς συζύγου, κατιόντων ἢ ἀνιόντων.

4. Ἐν ὄψει τούτου τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἔχει τὴν γνώμην ὅτι, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι συγχωρεῖται ἐκχώρησις συντάξεων διὰ δικηγορικὴν ἀμοιβήν, αὕτη σύδαμῶς δύναται νὰ θίξῃ τὰ διὰ τῆς ὡς ἄνω ρητῆς καὶ ἐντόνου ἐπιταγῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 40 § 3 ἀ.ν. 1846|1951 ἐπιφυλαχθέντα, κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, εἰς τὸν συνταξιοῦχον 3|5 τῆς συντάξεώς του, καὶ συνεπῶς συμφωνία περὶ δικηγορικῆς ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως τοῦ συνόλου τῶν μελλουσῶν μηνιαίων συντάξεων ἢ μέρους αὐτῶν ταιούτου, ὥστε νὰ μειοῦνται τὰ διὰ τὸν συνταξιοῦχον ἐπιφυλαχθέντα ὡς εἴρηται 3|5 τῆς συντάξεώς του, εἶναι ἄκυρος, ὡς προσκρούουσα εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 40 § 3 ἀ.ν. 1846|1951 (βλ. *Μπαλῆ*, Ἐνοχικόν, ἀριθ. 151 § 76).

Ἐπὶ τοῦ 4ου ἐρωτήματος:

1. Ὡς ἐξετέθη ἤδη (βλ. ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ α' ἐρωτήματος) τὸ Ἵδρυμα ὡς ὀφειλέτης τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως δικαιοῦται νὰ ἐλέγξῃ τὸ κῦρος τῆς περὶ ἐκχωρήσεως συμβάσεως, διό

τι πρὸς νομιμοποίησιν τοῦ ἐκδοχέως δικηγόρου δέον νὰ ὑφίσταται ἔγκυρος ἐκχώρησις.

2. Εἰδικώτερον ἐὰν ὁ τοιοῦτος ἔλεγχος, ἀναφερόμενος εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ α' ἐρωτήματος ἀριθ. 2 καὶ 6 σημειωθείσας ἰδιαιτέρως καὶ διὰ τοῦ ἐρωτήματος τιθεμένας περιπτώσεις, καταλήγῃ εἰς τὴν ἀναμφίβολον διαπίστωσιν ἀκυρότητος, δέον νὰ καλῆται ὁ ἐκχωρητὴς συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος ἐναντιωθῇ ἐγγράφως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐκχωρηθέντος ποσοῦ θὰ γίνεται κατάθεσις τούτου εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, ἄλλως θὰ ἐνεργῆται ἡ καταβολὴ του εἰς τὸν ἐκδοχέα ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ συγκαταθέσει τοῦ ἐκχωρητοῦ, παρέχοντος καὶ ἐξοφλησιν πρὸς τὸ Ἵδρυμα.

3. Ὁ ἔλεγχος τοῦ Ἱδρύματος δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ καὶ εἰς τὸ ποσὸν τῆς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς, ἐφ' ὅσον τὸ Ἵδρυμα δὲν εἶχεν ἤδη ἀποδεχθῇ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἠσφαλισμένου ἄποψιν (βλ. ἀνωτ. ἐπὶ τοῦ α' ἐρωτήματος), καὶ συνεπῶς ὑφίστατο στάδιον παροχῆς νομικῆς ἐργασίας ἀπὸ μέρους τοῦ ἀναλαβόντος ἐργολαβικῶς τὴν ὑπόθεσιν δικηγόρου.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἔχει δεκτὸν (Γ. *Βάλληνδα*, Ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 179), ὅτι εἶναι ἀνήθικος ἡ συμφωνία ὑπερόγκου δικηγορικῆς ἀμοιβῆς, πλὴν ἡ διάγνωσις τοῦ ὑπερόγκου ταύτης, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 179 τοῦ Α.Κ., πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 181 Α.Κ. καὶ τὴν προσφερθεῖσαν ἐργασίαν, ἀπαιτοῦσι ἐκτιμήσεις καὶ διαπιστώσεις, εἰς ἃς τὸ Ἵδρυμα δὲν θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένον νὰ ἐμπλακῇ.

Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει καὶ εἰς τὸ θέμα τῆς ἀνηθίκου περὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς συμβάσεως τὸ Ἵδρυμα δέον νὰ ἐνεργήσῃ ὡς ἀνωτέρω ἐν ἀριθ. 2 ἐκτίθεται.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): ***Ἐὰν δικαιοῦται ἀσφαλιστικῆς παροχῆς παρὰ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Ἐστιατορίων κλπ. μισθωτὸς ἐξελθὼν τῆς ὑπηρεσίας, μὴ ἐγγραφεὶς δὲ εἰς τὸ μητρῶον τῶν ἠσφαλισμένων***

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Α' Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 711|1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. ***Δ. Μπαρμπάτης***

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Β. Κουντούρης***

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Χ. Κωστόπουλος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ε. Κουρουσόπουλος, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου 1731|1951 (Ε.Κ. 101) κυρωθὲν ἀπὸ 27.4.1944 Κ.Δ. «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Ἐστιατορίων, Ζυθεστιατορίων, Καφενείων κλπ.» (Ε.Κ. 99) ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 3 αὐτοῦ, ὅτι εἰς τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν «ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς τὰ πρόσωπα, τὰ παρέχοντα κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἰς ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, καφενεῖα κλπ.».

Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 13 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου (ἀπ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 43230]Σ 900]7.8.1950, Ε.Κ. β' 134) καθιεροῖ ὑποχρέωσιν παντὸς ὑπαγομένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπου, ὅπως ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεων ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ταμεῖον δελτίον ἀπογραφῆς, χορηγούμενον ὑπὸ τούτου, δεόντως συμπεπληρωμένον καὶ ὑπογεγραμμένον.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ παρὰ τῷ ἀνωτέρω Ὀργανισμῷ ἀσφάλισις ἀποτελεῖ, κατ' ἀρχήν, δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσιν τῶν ὑπαγομένων εἰς ταύτην προσώπων. Ἵνα ὅμως καταστῇ ἐνεργὸς ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις, ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, πρὸς παραγωγὴν ἐννόμων συνεπειῶν, προσαπαιτεῖται ἡ ἐγγραφὴ τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπου ἐν τῷ μητρῴῳ τῶν ἠσφαλισμένων, ὡς καὶ ἡ τακτοποίησις τούτου ἐναντι τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν. Διὰ τῆς συνδρομῆς ἀμφοτέρων τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων ἢ ἑκατέρας τούτων ἐπέρχεται ἡ συντέλεσις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δεσμοῦ καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἐπέλευσις τῶν νομίμων ἀποτελεσμάτων (πρβλ. Σ.Ε. 1669]1960, Ε.Δ.Κ.Α. Β' 351, 1036]1959, αὐτ. 345, 79]1959, ΕΕΔ 18, 397 κ. ἑ).

Ἐν τῇ περὶ ἧς τὸ ἐρώτημα περιπτώσει, κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικόν, πρόσωπον, ὑπαγόμενον εἰς τὴν παρὰ τῷ εἰρημένῳ Ὀργανισμῷ ἀσφάλισιν ὡς παρασχὸν ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἰς τινα τῶν ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τούτου προβλεπομένων ἐπιχειρήσεων ἀπὸ τῆς 1.4.1954 μέχρι τῆς 31.12.1958, ἀπεχώρησε τῆς ἐργασίας, λόγῳ ἀναπηρίας, καθ' ὅλον ὅμως τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα τὸ πρόσωπον τοῦτο οὐδόλως ἐνεγράφη εἰς τὸ μητρῷον τῶν ἠσφαλισμένων, ὡς μὴ ὑποβαλὸν τὸ ὑπὸ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν προβλεπόμενον δελτίον ἀπογραφῆς, ἐπὶ πλέον δὲ οὐδεμία ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ κατεβλήθη εἰς τὸν ἐν λόγῳ Ὀργανισμὸν διὰ τὸ ἐν λόγῳ πρόσωπον.

Τούτοις συνεπῶς τὸ Συμβούλιον τοῦτο φρονεῖ, ὅτι οὐδόλως συνετελέσθη ἀσφαλιστικὴ σχέσις μεταξὺ τοῦ ὡς ἄνω προσώπου καὶ τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ, δυναμένη, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, νὰ θεμελιώσῃ δικαίωμα τούτου πρὸς ἀπόληψιν οἱασδήποτε ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ἐφ' ὅσον, καθ' ὃν χρόνον ἐπήλθεν ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις, δὲν εἶχεν οὗτος ἀποκτήσει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου.

Κατ' ἀκολουθίαν ἀποφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος (*).

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΑΣ Ἢ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν): ***Ἂν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4021]1959 τὰ εἰς τοὺς δημοσίους***

(*) ***Σημ. ΕΕΔ:*** Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Σ.Ε. 1411]1960, ἀνωτέρω σελ. 1091.

ὑπαλλήλους καταβαλλόμενα ἔξοδα κινήσεως δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἐκτὸς γραφείου ἐντὸς τῆς ἕδρας αὐτῶν (συμμετοχὴν εἰς Ἐπιτροπὰς ἢ Συμβούλια τοῦ Δημοσίου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου) ἢ ἑτέρας προσθέτους αὐτῶν ὑπηρεσίας δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἀμοιβαὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2276/1952. Ἂν αἱ παραβάσεις τοῦ νόμου 2276/1952, αἱ τυχὸν συντελεσθεῖσαι διὰ τῆς εἰσπράξεως ἐξόδων κινήσεως κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 2276/1952, δύνανται νὰ διωχθῶσι ποινικῶς ὡς παραβάσεις καθήκοντος δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ κατ' ἄλλην τινὰ διάταξιν τοῦ ἰσχύοντος Ποινικοῦ Κώδικος.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Ὁλομελείας

Γνωμοδότησις 402/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλακόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Χατζηδάκης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Γ. Φραγκούλης, Μ. Σταυρόπουλος, Ἀντιπρόεδροι, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Β. Σάββας Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κυριαζῆς, Μ. Κυριλλόπουλος, Ε. Κουρουσόπουλος, Κ. Τσαγκαράκης, Ε. Μέλλιος, Παρέδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ ἔξοδα κινήσεως πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν ἐκτὸς γραφείου, τὰ καθοριζόμενα κατ' ἀποκοπὴν δυνάμει ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 18 § 1 καὶ § 3 του ἀ.ν. 1502 τοῦ 1950, εἴτε δυνάμει ἄλλων μεταγενεστέρων τοῦ νόμου τούτου διατάξεων (ὅπως αἱ τῶν ἄρθρων 15 § 6 τοῦ ν.δ. 2592 τοῦ 1953 «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἰατρικῆς ἀντιλήψεως» Ε.Κ. 254, 4 § 2 νόμου 3252 τοῦ 1955 περὶ διοικήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως κλπ. Ε.Κ. 142, ἄρθρου 32 § 2 ν.δ. 3721 τῆς 3/6.8.1957 περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης Ε.Κ. 142 κ.ἄ. πλείσται), δὲν ἀποτελοῦσιν ἀμοιβὴν ἢ ἄλλην οἱανδήποτε φύσεως ἀπολαυὴν ἕνεκα παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐκ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 102 § 4 τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2276 τοῦ 1952, διότι ταῦτα παρέχονται οὐχὶ εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου παρεχομένων εἰς τὸ Δημόσιον ὑπηρεσιῶν, ἀλλὰ πρὸς κάλυψιν δαπανῶν, εἰς ἃς ὑποβάλλεται ὁ δημόσιος ὑπάλληλος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του καὶ ἕνεκα ταύτης.

Τοῦτο ὁρίζεται καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 72 § 2 τοῦ μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας παρ' ἀμοδιωτάτων προσώπων συνταχθέντος Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος (νόμος 1811 τοῦ 1951) καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 40 § 3 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 3323 τοῦ 1955 «περὶ φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος», καθ' ὃ δὲν θεωρεῖται εἰσόδημα καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς φόρον ἡ ὑπὸ μορφὴν ἐξόδων κινήσεως ἀποζημίωσις, καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 52 § 1 τοῦ β.δ. τῆς 27/27.5.1957 «περὶ ἐνοικιοστασίου», καθ' ὃ, ὅπου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ ἐκμισθωτοῦ διὰ τὴν ἐκτίμησιν ταύτης, ἐκπίπτονται ἐκ τῶν εἰσοσημάτων αὐτῶν τὰ ἔξοδα κινήσεως (ἐφ' οὗ ἡ Α.Π. 584/1958, ΕΕΝ 25, 717, καθ' ἣν τὰ ἔξοδα εἰσπράττονται κατ' ἀποκοπήν, «ἀφαιροῦνται ἐξ ὁλοκλήρου ἄνευ ἐρεύνης περὶ τῶν πράγματι δαπανωμένων, τοῦτο δὲ διότι ὁ τοιοῦτος κατ' ἀποκοπὴν καθορισμὸς γίνεται μεθ' ὑπολογισμὸν καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἀκριβῶς τοιούτου ἑκάστοτε ἐλέγχου».

Τὸ ὀρθὸν τῆς τοιαύτης ἐκδοχῆς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 3 ἐδ. γ' τοῦ ν.δ. 4/21 τοῦ 1959, ὑφ' ἧς ἐτέθησαν τὸ πρῶτον περιορισμοὶ ἄσχετοι πρὸς τοὺς τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπὶ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως. Κατὰ ταύτην δὲν ἀποτελεῖ πρόσθετον ἀμοιβὴν ἢ ἀπολαυὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος ἡ καταβολὴ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως διὰ συμμετοχὴν εἰς οἱονδήποτε Συμβούλιον ἢ Ἐπιτροπήν, ἐφ' ὅσον ὅμως αὕτη δὲν ὑπερβαίνει κατὰ μῆνα ποσὸν ὁριζόμενον ἑκάστοτε διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ καὶ τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 1/10 τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ περίπτωσιν, οὐδὲ τοῦ ἡμίσεος αὐτῶν ἐν τῷ συνόλῳ. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ μετὰ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως ὑπερβαίνουν τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ὑπαλλήλου καταβάλλεται μόνον τὸ τρίτον τῆς ὑπερβάσεως.

Ἡ διάταξις αὕτη δηλαδὴ ἀναγνωρίζει ὡς ὑφιστάμενον τὸν κανόνα, καθ' ὃν δὲν ἀποτελεῖ πρόσθετον ἀμοιβὴν ἢ ἀπολαυὴν ἡ καταβολὴ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως διὰ συμμετοχὴν εἰς οἱονδήποτε Συμβούλιον ἢ Ἐπιτροπήν, πρὸς πρόληψιν δὲ ἐνδεχομένης καταστρατηγήσεως θέτει τὸ πρῶτον περιορισμούς, μὴ ὑφισταμένους προτέραν, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὕψος τῶν ἐξόδων τούτων.

Ἀφοῦ, κατὰ ταῦτα, τὰ περὶ ὧν πρόκειται ἔξοδα κινήσεως δὲν συνιστῶσι πρόσθετον ἀμοιβὴν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ἡ Ἐπιτροπὴ ἢ τὸ Συμβούλιον, εἰς ὃ μετέχει ὁ ὑπάλληλος, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ἄλλην ἀμοιβήν, πλὴν τῶν ἐξόδων κινήσεως, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς Συμβούλιον ἢ Ἐπιτροπή, τὰ μέλη τῶν ὁποίων δὲν εἰσπράττουν πρόσθετον ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ ὅτι τὸ Συμβούλιον ἢ ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ὑπάγονται μὲν εἰς τὴν ἑρμηνευτικὴν δήλωσιν τὴν γενομένην κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ψήφισιν τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος, δὲν ὑπάγονται δέ, ὡς ἐν τῇ ἑρμηνευτικῇ ταύτῃ δηλώσει ὁρίζεται, εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 102, οὔτε συνεπῶς καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2276 τοῦ 1952, ἀλλὰ περαιτέρω τὰ κατ' ἀποκοπὴν καθοριζόμενα ἔξοδα δὲν καταλογίζονται εἰς τὰς κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2276/1952 ἀμοιβὰς ἢ ἄλλας ἀπολαυάς.

2) Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἡ παρὰ δημοσίου ὑπαλλήλου εἰσπραξις ἐξόδων κινήσεως κατ' ἀποκοπὴν καθοριζομένων δὲν ὑ-

ποκειται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος, οὐδὲ τοὺς τοῦ νόμου 2276|1952, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4021|1959 εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 2 § 2 ἐδ. γ' τούτου, εἶναι φανερόν, ὅτι ἡ εἰσπραξις τῶν ἐξόδων τούτων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦσα παράβασιν, εἴτε τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος, εἴτε τοῦ νόμου 2276|1952, δὲν δύναται συνεπῶς νὰ γεννηθῇ ζήτημα διαπράξεως της προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 259 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἀξιοποίνου πράξεως καὶ παρέλκει ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 ἐρώτημα (*).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΣΧΕΣΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΚΑΤ' Α.Ν. 1836|1951

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης): Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως του προέβη εἰς τὸν διορισμὸν ὡς δικηγόρου τοῦ Ι.Π. εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν προβλέπεται θέσις δικηγόρου. Ἐρωτᾶται ἂν ὁ διορισμὸς οὗτος εἶναι νόμιμος.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 744|1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Α. Χατζηδάκης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Μαλαγαρδῆς, Β. Σάββας, Κ. Κυριαζῆς, Χ. Κωστόπουλος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Δ. Λιακατᾶς, Α. Γιαννουλᾶτος, Λ. Τομαρᾶς Ν. Μπλιάτσος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῇ εἰσηγήσει μας, ἐγνωμοδότησεν ὡς κατωτέρω:

Τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 ὁρίζει: «Τὰ κοινωφελῆ ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου». Τὸ δὲ ἄρθρον 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657|1953 ὁρίζει: «Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες, ὑποχρέους πρὸς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου, ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκαμηνον. Διορισμοὶ τοποθετουμένων ἐφεξῆς δικηγόρων δύνανται νὰ ἀνακληθῶσιν ὁποτεδήποτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ.

Ἡ πρόδηλος ἀληθὴς ἔννοια τῶν ἄνω διατάξεων εἶναι, ὅτι αὗται τυγχάνουσιν ἐφαρμογῆς μόνον ὁσάκις ἡ δικαστικὴ ἐκπροσώπησις τῶν ἄνω προσώπων (Ἱδρυμάτων, Τραπεζῶν, Ν.Π. Δ.Δ.) δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ δικηγόρου. Λέγομεν τοῦτο, διότι αἱ διατάξεις αὗται ὁμιλοῦν περὶ «προσλήψεως δικηγόρων», ὁ δικηγόρος δὲ ἔργον ἔχει νὰ ἀντιπροσωπεύῃ καὶ ὑπερασπίζῃ τὸν ἐντολέα αὐτοῦ ἀποκλειστικῶς, πλὴν μικρῶν ἐξαιρέσεων, ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου καὶ πάσης Ἀρχῆς ἐλευθέρως ἀνεμποδίστως ἐνεργῶν ἅπασας τὰς πρὸς τοῦτο ἀναγκαίας πράξεις κλπ. (ἄρθρον 39 ν.δ. 3026|1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων»). Ἐν προκειμένῳ ὅμως τὴν δικαστικὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ Ταμείου Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης (ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3960|1959 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης (Τ.Α.Α.)» (ἄρθρον 7 αὐτοῦ), παραπέμποντος, ὡς πρὸς τὰ μὴ ρυθμιζόμενα δι' αὐτοῦ θέματα, εἰς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ Ταμείου Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης, ἐν αἷς καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 39 § 2 τοῦ κωδ. νόμου περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου (Καν. Δ|γμα 26.6|10.7.1944), ἡ ὁρίζουσα «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, καὶ 15 τοῦ νόμου 4407|1929 εἶναι, ὅτι τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀποτελεῖ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἀνεξάρτητον τοῦ Δημοσίου, ἐκπροσωπεῖται δὲ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τὰς ἀφορώσας τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ Δημοσίου» (νόμος 4407|1929, ἄρθρον 17, δ|γμα 7.2.1930, ἄρθρον 12, καὶ νόμος 6219|1934, ἄρθρον μόνον), ἔχει τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους καὶ ἄρα δικηγόρος, ὑπ' αὐτοῦ, βάσει τῶν ἐν ἀρχῇ διατάξεων (ἀ.ν. 1836|1951, ἄρθρον 3 § 3 καὶ ν.δ. 2657|1953, ἄρθρον 4 § 3), δὲν δύναται νὰ τοποθετηθῇ (διορισθῇ), ἀφοῦ οὗτος δὲν θὰ ἔχῃ δικαίωμα δικαστικῆς ἐκπροσωπήσεως τούτου ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων κλπ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι τὸ βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3960|1959 ἐκδοθὲν ὑπ' ἀριθ. 258|5.4.1960 β.δ|γμα ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 13 § 2, ὅτι «ὁ προϊστάμενος τοῦ Τμήματος Νομικῶν Ὑποθέσεων (ἀνώτερος ἀξιωματικὸς κατὰ τὸ ἄρθρον 14 ἐδάφ. στ') δύναται νὰ παρίσταται καὶ νὰ ἐκπροσωπῇ τὸ Ταμεῖον ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ λοιπῶν Ἀρχῶν, ἐφ' ὅσον λόγῳ φόρτου ἐργασίας ἢ ἄλλου κωλύματος, βεβαιουμένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὰς ὑποθέσεις τοῦ Ταμείου τὸ κύριον προσωπικὸν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη κεῖται ἐκτὸς τῆς ὡς ἄνω ἐξουσιοδοτικῆς ταυτότης καὶ εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἀνίσχυρος, πλέον δὲ τούτου καὶ δὲν ἔχει τηρηθῇ ἐν προκειμένῳ ἡ διάταξις αὕτη, ἀφοῦ δὲν ἔχει ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ὥστε νὰ γεννᾶται τὸ θέμα διαφόρου δικαστικῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ Ταμείου, ἥτις πάντως (ἐκπροσώπησις) θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ γίνεται ὑπὸ προϊσταμένου τοῦ Τμήματος Νομικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ταμείου (ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ), ἔστω καὶ ποτὲ δικηγόρου λόγῳ ἀσυμβιβάστου τῆς θέσεως ταύτης (ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ) πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου (βλ. ἄρθρον 62 καὶ ἐπ. ν.δ. 3026|1954). Καὶ ἡ περαιτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 ἐδάφ. στ' § 3, καθ' ἣν «ἐν περιπτώσει μὴ ὑπάρξεως ἐφέδρου ἀξιωματικοῦ, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζό-

(*) Ἡ ἀνωτέρω Γνωμοδότησις ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 127630|1960 ἀποφάσεώς του. Ἴδετε ἀντιθέτως τὸ ὑπ' ἀριθ. 804|1960 βούλευμα τοῦ Συμβουλίου Πλημμελειοδικῶν Θεσσαλονίκης, ἀνωτέρω σελ. 1085 ἐπ.

μενα, προσλαμβάνεται δικηγόρος τουλάχιστον παρ' έφέταις κλπ.», κείται έπίσης έκτος τῆς έξουσιοδοτικῆς ταυτότης. Άλλωστε καί αὕτη δέν έτηρήθη, διότι δέν βεβαιοῦται, ὅτι δέν ὑπάρχει κατώτερος ἀξιωματικός. Πέραν τούτων διά τῆς ὅλης διατάξεως τοῦ ἐδαφίου στ' συνιστᾶται ὀργανική θέσις, ὁ ταύτην δέ καταλαμβάνων δικηγόρος εἶναι ζήτημα, ἐάν διατηρῇ τήν ἰδιότητά του ταύτην, κατά τό ἄρθρον 62 § 2 ἐδάφιον στ' τοῦ ν.δ. 3026]1954, ἀφοῦ δέν θά ἔχῃ οὗτος καί τό δικαίωμα τῆς δικαστικῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ Ταμείου, δεδομένου ὅτι, κατά τά ἀνωτέρω, ἔχει ταύτην τό Νομικόν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (βλ. ἄρθρον 63 § 4 ν.δ. 3026]1954).

Όθεν ἐπί τοῦ ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτική ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει α) ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 (ἄρθρον 3 § 3) καί τοῦ ν.δ. 2657]1953 (ἄρθρον 4 § 3) πρός τάς τοῦ ν.δ. 3026]1954 (ἄρθρα 38, 39 κλπ.) προκύπτει, ὅτι τότε μόνον ὑπάρχει ὑποχρέωσις προσλήψεως δικηγόρου ὑπό τῶν Ἱδρυμάτων, Τραπεζῶν καί Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὅταν ὁ δικηγόρος οὗτος δύναται νά ἐκπροσωπῇ δικαστικῶς, ὡς τοιοῦτος, τά πρόσωπα ταῦτα ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων κλπ., διότι ἄλλως δέν θά πρόκειται περί προσλήψεως δικηγόρου, β) ὅτι ἐκ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3960]1959 (ἄρθρον 7) πρός τάς τοῦ κωδ. δ]τος 26.6]10.7.1944 (ἄρθρον 39 § 2) προκύπτει, ὅτι τήν δικαστικήν ἐκπροσώπησιν τοῦ Ταμείου Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ἔχει τό Νομικόν Συμβούλιον τοῦ Κράτους καί γ) ὅτι οὕτως ὁ τοποθετηθείς εἰς τό Ταμεῖον Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης δικηγόρος δυνάμει τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ διατάξεων παρά τόν νόμον ἐτοποθετήθη καί θά πρέπει νά ἐπιζητηθῇ ἡ ἀνάκλησις τῆς τοποθετήσεως ταύτης (διορισμοῦ) παρά τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657]1953 (Φ.Ε.Κ. 293).

Σημείωσις: Πρός πλήρη τακτοποίησιν τοῦ θέματος καί ἀποφυγήν ἀμφισβητήσεων καλόν θά ἦτο νά ἐρρυθμίζετο νομοθετικῶς τό θέμα, θεσπιζομένου ὅτι οἱ ἐν ἐδαφίῳ α' νόμοι δέν ἔχουν ἐφαρμογήν ἐπί τοῦ Τ.Α.Α. (βλ. ἄρθρον 4 § 12 ἀ.ν. 1836]1951).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἂν ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν.Δ. 2657]1953 ἐπί τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 30 καί 32 τοῦ Α.Ν. 1324]1949 περί ἀναπήρων.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 739]1960

Προεδρεύων ὁ Νομικός Σύμβουλος κ. ***Α. Χατζηδάκης***

Εἰσηγητής ὁ Νομικός Σύμβουλος κ. ***Β. Σάββας***

Λοιπά μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Μαλαγαρδῆς, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Κ. Κυριαζῆς, Χ. Κωστόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι, Α. Γιαννουλᾶτος, Α. Ζώρας, Ν. Μπλιάτσος, Πάρεδροι

Ἐπί τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τό Νομικόν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 2657]1953 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 «περί προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὁρίζουσιν ὅτι τό προβλεπόμενον πρόσον τῆς ἡλικίας διά τήν πρόσληψιν προστατευομένων νοεῖται ἐπηυξημένον κατά 5 ἔτη ἐκείνου, τό ὁποῖον ἡ κειμένη νομοθεσία καί τό οἰκεῖον Καταστατικόν καί Κανονισμοί προβλέπουν, ἀφεώρων τάς περιπτώσεις τῶν μεταβατικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 περί προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, καθ' ἃς αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οἱ Δῆμοι κλπ. ὑπεχρεοῦντο, ὅπως ἐπί μίαν τριετίαν ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου πληρώσι τάς κενάς θέσεις ἐκ πολεμιστῶν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου, διότι αἱ διατάξεις αὗται εἰς αὐτό ἀκριβῶς τό ἄρθρον 4 εἶχον προστεθῇ ἐν τέλει τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου τούτου, ἥτις παράγραφος διελάμβανεν, ὅτι οἱ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου (τοῦ ἄρθρου τούτου δηλαδή) εἴτε διά τοποθετήσεως παρά τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, εἴτε διά διαγωνισμοῦ, προσλαμβανόμενοι, ἀρκεῖ νά κέκτηνται τά ὑπό τῆς κατά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 751]1948 κειμένης νομοθεσίας κλπ. προβλεπόμενα προσόντα διά τήν πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως. Ἀφοῦ ἐπομένως τοιαύτην ἐντόπισιν εἶχον αἱ διατάξεις αὗται ἐν ὅσῳ χρόνῳ ἰσχυε τό ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 (3ετία), εἶναι σαφές, ὅτι πέραν τῶν περιπτώσεων τούτων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 1836]1951 δέν ἠδύναντο νά εὕρουν ἔδαφος ἐφαρμογῆς αἱ ἀνωτέρω διατάξεις εἰς ἑτέρας περιπτώσεις, ὡς αἱ τῶν ἄρθρων 30, 32 τοῦ ἀ.ν. 1324]1949 «περί προστασίας καί ἀποκαταστάσεως τῶν ἀναπήρων πολέμου, ὁπλιτῶν καί θυμάτων πολέμου» (πρόσληψις ὑπό τῶν ἀνωτέρω Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. εἰς κενάς θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων καί καθαριστριῶν, προτίμησις προσλήψεως ὑπαλλήλων μετά ἤ ἄνευ διαγωνισμοῦ δι' ἀναπήρων καί θυμάτων πολέμου), πολύ δέ περισσότερον σήμερον, ὅταν μετά τήν παῦσιν τῆς ἰσχύος τῶν ἀρχικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 ἔπαυσαν ἀναγκαίως ἰσχύουσαι καί αἱ προστεθεῖσαι εἰς αὐτό κατά τά ἀνωτέρω διατάξεις.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΩΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Αἱ κείμεναι εἰς τὸ θέμα νομοθετικαὶ διατάξεις ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 8 νόμου 2054|1952 (ΕΕΔ 11, 490): Ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος καὶ θαλάσσης ὑπηρεσίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν καὶ μισθωτῶν ἐν γένει, ὡς ἐφέδρων ἢ κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρὸ τῆς στρατεύσεώς των πρὸς προαγωγὴν, κανονισμὸν τῶν συντάξεων καὶ διὰ τὴν ἀπολαβὴν παντὸς ἑτέρου πλεονεκτήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 34 § 7 ν.δ. 2961|1954 (ΕΕΔ 13, 948): Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054|1952 εἶναι, ὅτι ἡ ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος καὶ θαλάσσης ὑπηρεσία τῶν μισθωτῶν ἐν γένει λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ἐργασίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεώς των ἐργοδότῃ ὡς πρὸς τὰ ἔναντι τοῦ τελευταίου τούτου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, ἐνῷ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διὰ τὴν χορήγησιν πάσης φύσεως παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως προϋποθέσεων πρὸς πραγματικὴν ἐργασίαν ἐξομοιοῦται ἡ ἐν τῷ στρατῷ κλπ. ἐφεδρικὴ ὑπηρεσία, ἡ συνεπαγομένη τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος στρατεύσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2054|1952 καὶ τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος.

Πρέπει ἀκόμη νὰ σημειωθῇ, ὅτι πρόδρομος τῶν νομοθετικῶν τούτων διατάξεων ὑπῆρξεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 346|1941, καθ' ἣν «ὁ ἐν πολέμῳ χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων στρατιωτικῶν ἐν γένει ξηρᾶς, θαλάσσης, ἀέρος καὶ χωροφυλακῆς, τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθείσης ἐν Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ, ἐπιχειρήσει κλπ., παρ' ᾗ ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεως, πρὸς προαγωγήν, κανονισμὸν συντάξεως καὶ παντὸς ἑτέρου δικαιώματος τούτων».

Περαιτέρω τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 751|1948 (ΕΕΔ 7, 661) ὥρισεν, ὅτι τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 346|1941 ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης κατὰ τοῦ Ἔθνους συμμοριακῆς δράσεως στρατευθέντων ἢ στρατευθησομένων ὡς ἐφέδρων, κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ τῶν μισθωτῶν, τῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

(Τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 12 νόμου 751|1948 κατηργήθη ἐκ παραδρομῆς διὰ τῆς συνολικῆς καταργήσεως τοῦ νόμου τούτου διὰ τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 καὶ ἰσχύουσα ἤδη διάταξις εἶναι ἡ ἀνωτέρω τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054|1952, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη).

Τὰ δικαστήρια κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων (ἄρθρον 1 ν.δ. 346|1941 καὶ ἄρθρον 8 νόμου 2054|1952) ἐδέχθησαν, ὅτι κατὰ τὴν πρόδηλον ἔννοιαν τῶν αὐτῶν προϋποθέτουν ὑφισταμένην καὶ οὐχὶ λυθεῖσαν διὰ τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ σύμβασιν ἐργασίας (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17840|1956, ΕΕΔ 16, 212, διὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2054|1952, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5285|941, ΕΕΔ 1, 428, διὰ τὰ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 346|1941).

Τὰ δικαστήρια ὀρθῶς ἀντελήφθησαν τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου. Ὁ Νομοθέτης δὲν ἐσκόπησε νὰ καθιερώσῃ δικαιώματα τῶν στρατευομένων μισθωτῶν ἔναντι παντὸς ἐργοδότου. Ἁπλῶς ἠθέλησε νὰ θεωρήσῃ κατὰ πλάσμα τοῦ νόμου (*Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 8) τὸν χρόνον τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς χρόνον πραγματικῆς ἐργασίας ὡς πρὸς τὰ ἔναντι τοῦ ἐργοδότου δικαιώματά του καὶ τὰ ὁποῖα δικαιώματα βεβαίως θὰ προέκυπτον μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας των εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, ἐπανάληψις δὲ τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ διατάσσεται ὑποχρεωτικῶς (ἄρθρον 1 νόμου 3514|1928, ὡς ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547|1937) μόνον ὅταν κατὰ τὴν πρόσκλησιν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα ἔχῃ οὗτος συμπληρώσει παρὰ τῷ ἐργοδότῃ του ὑπηρεσίαν ἓξ μηνῶν.

Ἀφοῦ ἄλλως διαλύεται ἐκ τῆς στρατεύσεως ἡ σύμβασις ἐργασίας, ποίαν πρακτικὴν ἀξίαν ἠδύνατο νὰ ἔχουν τὰ ὁριοθέντα διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054|1952, πῶς θὰ προέκυπτε δηλαδὴ θέμα προσαυξήσεως μισθοῦ, προαγωγῆς κλπ. τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του;

Ὑπεστηρίχθη ὅμως (*Χ. Κασσίμος*, ΕΕΔ 19, 1001 ἐπ.), ὅτι, ἂν ὁ μισθωτὸς οἰκειοθελῶς προσληφθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, παρ' ᾧ ὑπηρέτει πρὸ τῆς στρατεύσεως, ὁπότε βεβαίως καταρτίζεται νέα σύμβασις ἐργασίας, ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054|1952.

Ἀμφιβάλλομεν ὅμως, ἂν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην θὰ εὑρίσκοντο πολλοὶ ἐργοδόται νὰ καθυποβληθοῦν εἰς τοιαύτας ὑποχρεώσεις, συνάπτοντες οἰκειοθελῶς νέαν σύμβασιν μετὰ τοῦ μισθωτοῦ των, ἐνῷ ἡ ἀρχικὴ εἶχε διαλυθῇ διὰ τῆς στρατεύσεως.

Θὰ ἀντέκειτο, ἐξ ἄλλου, εἰς τὴν λογικὴν νὰ ὑποχρεώνῃ ὁ νομοθέτης τὸν παλαιὸν ἐργοδότην μὲ τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ βάρη, ἐκ μόνου τοῦ ὅτι ἠθέλησεν ἐλευθέρως νὰ προσλάβῃ ἐκ νέου τὸν στρατευθέντα μισθωτόν, ἐνῷ δὲν ὑποχρεώνει γενικῶς πάντα ἐργοδότην.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ταῦτα ἦτο ἀληθὲς διὰ ποῖα δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ ἔναντι τοῦ ἐργοδότου θὰ προέκυπτε θέμα ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως, ἀφοῦ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4095]1960 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τῆς ἐξ ἀφροδισίων νόσων προστασίας καί ρυθμίσεως συναφῶν θεμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 130 τῆς 27 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καί τήν ἀπό 19 Ἰουλίου 1960 σύμφωνον γνώμην τῆς κατά τήν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Κεφάλαιον Α'

Ἀφροδίσιοι νόσοι, μέσα θεραπείας καί καταπολεμήσεων αὐτῶν

Ἄρθρον 1

Ἀφροδίσιοι νόσοι ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ παρόντος ν. δ/τος εἶναι ἡ σύφιλις, ἡ βλεννόρροια, τό μαλακόν ἕλκος, τά ὀξυτενῆ κονδυλώματα, τό ἀφροδίσιον λεμφοκοκκίωμα (νόσος Nicolas - Favre) κατά τό μολυσματικόν αὐτῶν στάδιον, ὡς καί πᾶσα ἄλλη νόσος, ἥτις δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, δημοσιευομένης εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἠθέλεν ὑπαχθῆ εἰς τήν κατηγορίαν τῶν ἀφροδισίων, προτάσει τῆς κατά τό ἄρθρον 10 τοῦ παρόντος Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀντιαφροδισιακοῦ Ἀγῶνος.

Ἄρθρον 2

1) Ἡ θεραπεία τῶν ἀφροδισίων νόσων ἐνεργεῖται κατά τάς ἐπιστημονικῶς παραδεδεγμένας μεθόδους ὑπό ἀφροδισιολόγου ἰατροῦ, ἐν ἐλλείψει δέ τοιούτου ὑπό τῶν νομίμως ἀσκούντων τό ἰατρικόν ἐπάγγελμα.

2) Οἱ ἰδιῶται ἰατροί τούς ἀπόρους ἀσθενεῖς δύνανται νά παραπέμπωσι πρός δωρεάν ἐργαστηριακήν ἐξέτασιν ἐξ ἀπόψεως ἀφροδισίου νόσου εἰς τά κατά τόπους Ὑγειονομικά Κέντρα, Κοινοτικούς Ὑγειονομικούς Σταθμούς ἤ Ἰατρεῖα Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀγροτῶν, ἅτινα θά ἐπιλαμβάνωνται τῆς λήψεως αἵματος καί ἀποστολῆς αὐτοῦ εἰς τά ὑπό τοῦ Ὑπουργείου ὁριζόμενα ἐργαστήρια, ἐφ' ὅσον οἱ ἀσθενεῖς δέν δύνανται λόγῳ τῆς ἀποστάσεως νά μεταβοῦν ἀπ' εὐθείας πρός ταῦτα πρός ἐξέτασιν.

3) Οἱ ἐξ ἀφροδισίων νόσων πάσχοντες, ἐάν εἶναι ἠσφαλισμένοι, ἀπολαμβάνουσι πάντων τῶν λόγῳ ἀσθενείας δικαιωμάτων των ἔναντι τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ ἤ Ταμείου, δικαιουμένοι, κατά τάς ἰσχυούσας διατάξεις, τῶν παρ' αὐτοῦ χορηγουμένων παροχῶν ἀσθενείας.

τά γνωστά δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ νόμου 2112]1920, τοῦ νόμου 539]1945 περί ἀδείων προϋποθέτουν συνέχειαν τῆς αὐτῆς συμβάσεως (ἡ ὁποία εἰς τήν περίπτωσιν δέν ὑπάρχει), ὥστε νά τεθῇ θέμα συνυπολογισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας του;

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἠρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558, τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ β. δ/τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 «περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.», ὡς καί αἱ περί μισθώσεως ἐργασίας καί αἱ περί κωλύματος πρός παροχήν ἐργασίας κλπ. διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἔχουσιν ἐφαρμογήν καί διά τάς περιπτώσεις τῆς λόγῳ ἀφροδισίου νόσου ἀσθενείας, ἐφ' ὅσον βεβαιοῦται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπί κλίνης νοσηλείας.

4) Οἱ τυγχάνοντες ὑγειονομικῆς περιθάλψεως ὑπό τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων 1811]1951 καί 3920]1958 ἐκδοθέντων β. διαταγμάτων ἀπολαμβάνουσι τῆς περιθάλψεως ταύτης καί εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας ἐξ ἀφροδισίου νόσου, τῆς δαπάνης βαρυνούσης ἐξ ὁλοκλήρου τό Δημόσιον.

. . . . . .

Κεφάλαιον Ε'

Τελικαί καί μεταβατικαί διατάξεις

Ἄρθρον 17

1) Διά Βασιλικῶν Διαταγμάτων ἐκδιδομένων μετά γνώμην τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀντιαφροδισιακοῦ Ἀγῶνος, προτάσει τοῦ ἐπί τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καί τοῦ κατά περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, δύνανται νά ρυθμισθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ν. δ/γματος.

4) Καταργεῖται ὁ νόμος 3310]13ης Ἰουλίου 1955 «περί καταπολεμήσεως ἀφροδισίων νόσων κλπ.», πλήν τοῦ ἐδαφίου πρώτου, παράγραφος 3, καί τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 6, τῶν ἄρθρων 26 καί 27, ὡς καί πᾶσα ἄλλη γενική ἤ εἰδική διάταξις, ἥτις ἀντιτίθεται εἰς τό παρόν ν. διάταγμα.

Ἄρθρον 18

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 18 Αὐγούστου 1960

—

4096]1960 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 132 τῆς 30 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καί τήν ἀπό 30 Ἰουνίου 1960 σύμφωνον γνώμην τῆς κατά τήν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Τό ὑπό τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ νόμου 6298]1934 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» προβλεπόμενον Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων λογίζεται νομίμως συσταθέν καί λειτουργοῦν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 21891]4.12.1936 ἀπο-

φάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 318 τῆς 8.12.1936 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', ὡς Ν.Π.Δ.Δ., τελοῦν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, κυρουμένης τῆς ὑπ' ἀριθ. 52521|27.9.1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων», δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 256| 14.10.1939, Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β', ἀφ' ἧς ἰσχύσε καὶ ὡς αὕτη μεταγενεστέρως συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη.

Ἄρθρον 2

Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα

Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς:

1) Πάντα τὰ πρόσωπα, ἀδιακρίτως φύλου, ἡλικίας καὶ ὑπηκοότητος, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους ἀσκοῦν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα τὴν ἐμπορίαν.

2) Ἀνεξαρτήτως τῆς κατὰ τὸν Ἑ.Ν. ἰδιότητος αὐτῶν ὡς ἐμπόρων καὶ μόναν διὰ τὴν ρύθμισιν τῆς ἀσφαλίσεως αὐτῶν καὶ οἱ κάτωθι:

α) Τὰ ἑτερόρρυθμα μέλη Ἑταιρειῶν, τὰ ὁποῖα δὲν ἀσκοῦσιν ἄλλο κύριον ἐπάγγελμα, ἐκτὸς τῆς συμμετοχῆς εἰς ἐμπορικὴν ἑταιρείαν.

β) Οἱ γενικοὶ διευθυνταί, οἱ διευθύνοντες σύμβουλοι, οἱ συμπράττοντες σύμβουλοι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ὅσοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς οὗτος τροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν.δ. 2698|1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, μεταρρυθμίσεως τῆς περὶ αὐτοῦ νομοθεσίας, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ θεωροῦνται κατὰ κοινὴν συνείδησιν ἔμποροι.

γ) Πάντες οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ ἐμπορικὰ τμήματα Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ ἢ Περιφερειακοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὡς καὶ πάντες οἱ κατὰ κοινὴν συνείδησιν θεωρούμενοι ἔμποροι καὶ κεκτημένοι ἐπαγγελματικὴν ἐγκατάστασιν.

Ἡ ἀσφάλισις τῶν ὡς ἄνω προσώπων εἶναι ὑποχρεωτική, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως.

Ἄρθρον 3

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἱ διατάξεις τῆς διεπούσης τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων νομοθεσίας, αἱ ἀφορῶσαι εἰδικῶς εἰς τὸν κύκλον τῶν ἀσφαλιζομένων προσώπων, τὸν τρόπον συνθέσεως τῶν συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως, τοὺς πόρους, πλὴν κοινωνικῶν τοιούτων, τὸν τρόπον εἰσπράξεως τούτων, τὰς ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως καταβολῆς εἰσφορῶν κυρώσεις, πλὴν ποινικῶν, τὴν αὔνθεσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ, τὸ εἶδος καὶ τὸ ὕψος τῶν πάσης φύσεως ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, τὴν διαδικασίαν ἀπονομῆς, τὴν ἀναταξιν καὶ διακοπὴν τούτων, τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἐξαγορὰν χρόνου προϋπηρεσίας, τὴν ἐπένδυσιν τῶν διαθεσίμων κεφαλαίων καὶ τὴν ἐνέργειαν ἐλέγχου ὑπὸ τῶν ὁριζομένων ὀργάνων καὶ ἐπιτροπῶν, τροποποιοῦνται, συμπληροῦνται ἢ καταργοῦνται διὰ β.δ|γμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τηρουμένων καὶ τῶν λοιπῶν διὰ τὴν ἔκδοσιν τούτων, κατὰ νόμον, διατυπώσεων.

Ἄρθρον 4

Διὰ β. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δύναται νὰ ὀργανοῦται παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων ἀσφάλισις κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀσθενείας, ἀσκουμένη δι' εἰδικοῦ κλάδου, κεκτημένου οἰκονομικὴν καὶ λογιστικὴν αὐτοτέλειαν, τοῦ διὰ τὸν κλάδον τοῦτον ἀσφαλίστρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸ διὰ τὸν κλάδον συντάξεων προβλεπόμενον τοιοῦτον.

Ἄρθρον 5

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 18 Αὐγούστου 1960

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

575|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίων ὑγείας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδορασφαγέων, ἀκροκαθαριστῶν κλπ.

(Ε.Κ. τ. Α' ι. 126 τῆς 18 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Διατάγματος τῆς 25 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν κλπ. διατάξεων» καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 50| 1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν:

Ἄρθρον 1

Πάντες οἱ ἀπασχολούμενοι, ὡς καὶ οἱ βοηθοὶ αὐτῶν, εἰς ἐργασίαν σφαγῆς, ἐκδορᾶς καὶ τεμαχισμοῦ σφαγίων, οἱ ἀκροκαθαρισταὶ καὶ οἱ βοηθοὶ αὐτῶν, οἱ ἐντεροκαθαρισταὶ καὶ οἱ βοηθοὶ αὐτῶν, οἱ ἐργατοτεχνῖται ἀλλαντοποιΐας καὶ οἱ βοηθοὶ αὐτῶν, ὡς καὶ ἅπαντες οἱ εἰς κρεοπωλεῖα ἐργαζόμενοι ὡς τεχνῖται ἢ βοηθοί, ὑποχρεοῦνται νὰ ὦσιν ἐφωδιασμένοι διὰ βιβλιαρίων ὑγείας κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 2

1) Ὁ ἐφοδιασμὸς διὰ βιβλιαρίων ὑγείας τῶν μισθωτῶν τῶν ἄνω κατηγοριῶν ἐνεργεῖται παρ' Ἐπιτροπῶν, συνιστωμένων δι' ἀποφάσεως μὲν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, προκειμένου περὶ ἐργαζομένων εἰς τὴν περιφέρειαν τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, δι' ἀποφάσεως δὲ τοῦ οἰκείου Νομάρχου, προκειμένου περὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς ἄλλας περιφερείας.

2) Αἱ Ἐπιτροπαὶ ἀποτελοῦνται:

α) Ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς Προέδρου.

β) Ἐκ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, προκειμένου περὶ Ἐπιτροπῶν περιφερείας τέως Διοικήσεως Πρωτευούσ

σης, ἐκ τοῦ ἀσυνάτου δέ, προκειμένου περὶ Ἐπιτροπῶν ἄλλων περιφερειῶν, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ὑγειονομικοῦ Κέντρου, καὶ ἐλλείψει τοιούτου ἐξ ἑνὸς ἰατροῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ, ἐν ἐλλείψει καὶ τούτου, ἐξ ἑνὸς ἰδιώτου ἰατροῦ, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου.

γ) Ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τῆς ἐπικρατεστέρας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν ἐργοδοτῶν ἢ ἐλλείψει τοιαύτης ἐξ ἑνὸς ἰδιώτου, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ συγκροτοῦντος τὴν Ἐπιτροπὴν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ οἰκείου Νομάρχου.

δ) Ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν μισθωτῶν, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κράτους ἢ «Ἕνωσις», διὰ τὴν περιφέρειαν τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς περιφερείας ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους παραρτημάτων αὐτῆς ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων ἐξ ἑνὸς μισθωτοῦ, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου.

Χρέη Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ εἷς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ ἐλλείψει τοιούτου εἷς δημόσιος ὑπάλληλος, ὁριζόμενος μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν μελῶν αὐτῆς διὰ τῆς συγκροτούσης ταύτην ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ οἰκείου Νομάρχου.

Ἡ θητεία τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι διετής.

Ἄρθρον 3

1) Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος αἱ κατὰ τόπους Ἐπιτροπαὶ θέλουσι συγκροτηθῆ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παροντος.

Αἱ Ἐπιτροπαὶ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως των ὑποχρεοῦνται νὰ καλέσωσι διὰ τῶν οἰκείων ἐργατικῶν ὀργανώσεων τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως προσέλθωσι πρὸς ἐξέτασιν ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ της Ἐπιτροπῆς καὶ λήψιν ἐν συνεχείᾳ τοῦ βιβλιαρίου των.

2) Ἡ Ἐπιτροπὴ συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν ὁριζομένην ὑπ' αὐτοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρισταμένων τριῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ ἰατρὸς αὐτῆς.

Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν βάσει τῆς γνωματεύσεως τοῦ ἰατροῦ τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ὑγειονομικῆς καταστάσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐξετασθέντων. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἰσχύει ἡ γνώμη, ὑπὲρ ἧς ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τηρεῖ βιβλίον πρακτικῶν, εἰς ὃ καταχωροῦνται αἱ λαμβανομεναι ἀποφάσεις καὶ μητρῷον τῶν διὰ βιβλιαρίου ἐφοδιαζομένων, εἰς ὃ καταχωροῦνται τὰ στοιχεῖα αὐτῶν, ἤτοι: Ὀνοματεπώνυμον, εἰδικότης, ἡλικία, ἀριθμὸς ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον ὑπάρχει τοιοῦτον.

Ἄρθρον 4

1. Αἱ Ἐπιτροπαὶ ἐφοδιάζουσι διὰ βιβλιαρίων ὑγείας τὰ πρόσωπα τὰ ἀνήκοντα εἰς τὰς ἄνω κατηγορίας ἐργαζομένων, ἐφ' ὅσον συγκεντροῦσι τὰς ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις ὑγείας διὰ τὴν παροχὴν αὐτοῦ.

Οἱ πρὸς ἐφοδιασμὸν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας παρουσιαζόμενοι μισθωτοὶ ἐξετάζονται ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως τῶν ὁποίων καταχωρεῖται μερίμνῃ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ βιβλίον πρακτικῶν αὐτῆς.

Ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ὑποβάλλονται εἰς ἐξέτασιν κλινικήν, ἐργαστηριακὴν (ἰδιαιτέρως ὁροδιαγνωστικὴν τοιαύτην), ἀκτινολογικὴν (διενέργειαν μικροακτινογραφίας) πρὸς διαπίστωσιν ἂν οἱ πρὸς ἐφοδιασμὸν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας πάσχουν ἐκ νόσων τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος, ἰδιαιτέρως δὲ ἐκ πνευμονικῆς φυματιώσεως, ἐκ ζωονόσων γενικῶς, ἐκ μελιτέου πυρετοῦ, ἀνθρακος, ἐρυθρᾶς τῶν χοίρων καὶ ζουλαραιμίας.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἐνδιαφερόμενος ἔχει σοβαρὰς ἀντιρρήσεις ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἰατροῦ, οὗτος ἐπανεξετάζεται μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ ἰατροῦ αὐτῆς καὶ ἑνὸς ἰατροῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἐλλείψει τοιούτου ὑπὸ ἰατροῦ, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ οἰκείου Νομάρχου.

2) Διὰ νὰ ἐφοδιασθῇ τις διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ὑποχρεοῦται νὰ προσκομίσῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν αἴτησιν, συνοδευομένην ὑπὸ τῶν κάτωθι δικαιολογητικῶν:

α) Πιστοποιητικοῦ Δήμου ἢ Κοινότητος, ἐμφαίνοντος τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ.

β) Δύο φωτογραφίας.

Δὲν δύνανται νὰ ἐφοδιασθοῦν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

3) Τὸ βιβλιάριον ὑγείας ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς, περιλαμβάνει δὲ τὰ κάτωθι στοιχεῖα:

α) Ἀριθμὸν μητρῴου.

β) Ὀνοματεπώνυμον τοῦ κατόχου.

γ) Βεβαίωσιν περὶ τῆς ὑγείας τοῦ κατόχου, δεόντως ὑπογεγραμμένην παρὰ τοῦ ἐξετάσαντος τοῦτον ἰατροῦ.

δ) Ἀριθμὸν ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον ὑπάρχει τοιοῦτον, καὶ

ε) Τὴν εἰδικότητα τοῦ κατόχου.

Ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου ἐπικολλᾶται φωτογραφία τοῦ κατόχου.

Ἄρθρον 5

Αἱ ἐργασίαι τῶν Ἐπιτροπῶν εἶναι συνεχεῖς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς θητείας τῶν μελῶν αὐτῶν, τοῦ Προέδρου των ὑποχρεουμένου νὰ συγκαλῇ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς συνεδρίασιν τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ μηνός.

Ἄρθρον 6

Οἱ ἐφοδιαζομενοι διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ὑποβάλλονται ὑποχρεωτικῶς κατ' ἔτος παρὰ τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς εἰς ἐπανεξέτασιν, καταχωρουμένης τῆς σχετικῆς βεβαιώσεως τοῦ ἰατροῦ ἐν τῷ βιβλιαρίῳ ὑγείας.

Ἄρθρον 7

Ἐργοδότοι, χρησιμοποιοῦντες κατὰ παράβασιν τοῦ παρόντος εἰς τὰς ἐργασίας των μὴ ἐ-

φωδιασμένους διά βιβλιαρίων ὑγείας, τιμωροῦνται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ β. δ]γματος τῆς 25.8.1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν κλπ. διατάξεων».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 4 Αὐγούστου 1960

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

32405]1308]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως πλοιοκτητῶν ἁλιευτικῶν καὶ ἁλιεργατῶν Πατρῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 360 τῆς 10 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 3276]1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. δ]τος 304]1947.

2) Τὸ ἄρθρον 61 § 1 τοῦ νόμου 3170]1955 «περὶ Ν.Α.Τ.».

3) Τὴν ἀπὸ 21.4.1960 ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων κυκλικῶν δικτύων περιφερείας Πατρῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Σωματείου ἐργατῶν ἁλιέων πλοιαρίων κυκλικῶν δικτύων γρί - γρί «Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος» ἀφ' ἑτέρου, ἀποφασίζομεν:

1. Κυροῦμεν τὴν ὡς ἄνω συλλογικὴν σύμβασιν, πλὴν τῶν ἄρθρων 5, 9 καὶ 10, ὧν ἡ ἐφαρμογὴ ἐπαφίεται εἰς τὴν ἐλευθέραν βούλησιν τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν.

2. Αἱ ὑπὸ Ν.Α.Τ. καὶ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ θὰ καταβάλλωνται ὑπὸ τῶν κατὰ νόμον ὑποχρέων (ἐργοδότου καὶ ἐργάτου) καὶ κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καθοριζομένην ἀναλογίαν.

3. Ἡ παροῦσα κοινοποιηθήτω δεόντως καὶ δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 6 Μαΐου 1960

Συλλογικὴ ἁλιεργατικὴ σύμβασις

Μεταξὺ τοῦ Σωματείου ἐργατῶν ἁλιέων πλοιαρίων κυκλικῶν δικτύων (γρί - γρί) «Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος» καὶ πλοιοκτητῶν ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων κυκλικῶν δικτύων περιφερείας Πατρῶν

Ἐν Πάτραις σήμερον τὴν 21 Ἀπριλίου 1960 οἱ ὑποφαινόμενοι ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ Δημ. Σημαιάκης καὶ Γεώργ. Κωνσταντινόπουλος, πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς ἀντιστοίχως τοῦ ἐνταῦθα ἑδρεύοντος Σωματείου ἁλιεργατῶν κυκλικῶν δικτύων (γρί - γρί) «Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος», νομίμως ἐκπροσωποῦντες τοῦτο καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ πλοιοκτῆται ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων κυκλικῶν δικτύων (γρί - γρί) περιφερείας Πατρῶν, ἐκπροσωπούμενοι ὑπὸ τῶν Διονυσίου Τσιτσιλιάνη καὶ Παν. Ἀραβαντινοῦ, συνελθόντες ἐν τῷ Κεντρικῷ Λιμεναρχείῳ Πατρῶν πρὸς κατάρτισιν συλλογικῆς ἁλιεργατικῆς συμβάσεως συνεφωνήσαμεν καὶ συνεπεδέχθημεν τὰ κάτωθι :

Ἄρθρον 1

Ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν ἐκκαθάρισιν λογαριασμοῦ θὰ ἀφαιροῦνται :

α) Ἐργατικά.

β) Πάγος.

γ) Τελωνειακά.

δ) Προμήθεια 6 ο]ο τοῦ πωλητοῦ ἁλιεύματος.

ε) Δραχμαὶ 0,10 κατὰ χιλιόγραμμον διὰ λογαριασμὸν τοῦ κυβερνήτου τοῦ σκάφους.

στ) Δύο καὶ ἥμισυ χιλιόγραμμα ἁλιεύματος ἐξ ἑκάστου τελλάρου διὰ λογαριασμὸν τοῦ πλοιοκτήτου.

Ἄρθρον 2

Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου σκοταδιοῦ θὰ ἀφαιρῶνται ἀπὸ τὴν γενικὴν εἰσπραξιν τὰ κάτωθι ἔξοδα :

α) Καυσίμου ὕλης καὶ λιπαντικῶν.

β) Τροφοδοσίας, ὡς αὕτη καθορίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 2.

γ) Ἀντικαταστάσεως φθαρέντων ἢ ἀπολεσθέντων ἀνταλλακτικῶν (ἤτοι σίδερα, σημαδοῦρες, ἀμίαντοι, ὡς καὶ μία βαφὴ δικτύων).

Ἄρθρον 3

Ἐπίσης θὰ ἀφαιρῆται ἀπὸ τὴν μηνιαίαν ἐκκαθάρισιν τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. καὶ Ν.Α.Τ., ὡς καὶ χρηματικὸν ποσὸν διὰ τὸ δῶρον Χριστουγέννων τῶν ἐργαζομένων, ὁριζόμενον εἰς 3.000 δραχμάς, ἐφ' ὅσον τὸ σκάφος εἰσπράξῃ 40.000 δραχμὰς καὶ εἰς 1.500 δραχμάς, ἐὰν αἱ εἰσπράξεις τοῦ σκάφους εἶναι μικρότεραι τῶν 40.000 δραχμῶν. Ἐφ' ὅσον λόγῳ ζημιογόνου ἀποτελέσματος τοῦ ἁλιευτικοῦ μηνὸς (σκοταδιοῦ) καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐξόφλησις τῶν προκαταβολῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 11, ὁ πλοιοκτήτης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἀνωτέρω καθοριζομένης ἀναλογίας δάφνου.

Ἄρθρον 4

Ἐκ τῆς ὑπολοίπου εἰσπράξεως ὁ πλοιοκτήτης θὰ λαμβάνῃ τριάκοντα τρία (33) μερίδια ἐκ τοῦ συνόλου τῶν μεριδίων, μὴ δυναμένων τούτων νὰ ὑπερβῶσι τὰ ἑνενήκοντα τέσσερα.

Ἄρθρον 5

Ὁ κυβερνήτης ἑκάστου ἁλιευτικοῦ συγκροτήματος παρακρατεῖ ἓν μερίδιον ἐκ τοῦ συνόλου τῶν μεριδίων καὶ τὸ καταθέτει εἰς τὸ ἀντισυμβαλλόμενον Σωματεῖον ἁλιεργατῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 ἐκπηγαζούσης ὑποχρεώσεως τοῦ Σωματείου τούτου.

Ἄρθρον 6

1) Προκαταβολὴν θὰ λαμβάνῃ ἕκαστος ἁλιεργάτης ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος ὡς ἀκολούθως :

Ἀνειδίκευτοι (μοῦτσοι) 400.

Ἐπιδιορθωταὶ δικτύων 600.

Λοιπῶν εἰδικοτήτων 700.

2) Ἕκαστος ἁλιεργάτης δικαιοῦται ἐπίσης μιᾶς κούτας τῶν 88 σιγαρέττων ἀνὰ τριήμερον.

Ἄρθρον 7

1) Συμφωνεῖται «προκάδα» ὀκτὼ τοῖς ἑκατὸν

(8ο|ο) ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τοῦ καθημερινοῦ ἁλιεύματος. Τοῦτο θὰ πωλῆται ἐν τῷ συνόλῳ του εἰς τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ πρατήριον ἑκάστου συγκροτήματος.

Ἡ «προκάδα» θὰ διανέμεται ἐξ ἴσου εἰς ὁλόκληρον τὸ προσωπικὸν τοῦ συγκροτήματος, ἤτοι ἁλιεργάτας καὶ ναυτολογημένον πλήρωμα τοῦ πρωτοκάϊκου.

2) Ἀσχέτως τῆς ὡς ἄνω καθοριζομένης «προκάδας» τὸ προσωπικὸν τοῦ συγκροτήματος δικαιοῦται μεσημβρινοῦ φαγητοῦ, μαγειρευμένου ἢ μὴ κατὰ τὰς περιστάσεις, μερίμνῃ τοῦ πλοιοκτήτου, ὡς καὶ τοῦ ἄρτου διὰ τὸ βραδυνὸν φαγητόν.

Ἄρθρον 8

Οἱ πλοιοκτῆται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐπικόλλησιν εἴκοσι πέντε (25) ἐνσήμων δι' ἕκαστον ἐργάτην εἰς τὸ ἀσφαλιστικὸν του βιβλιάριον καθ' ἑκαστον σκοτάδι.

Ἄρθρον 9

Οἱ πλοιοκτῆται θὰ προσλαμβάνουν πρὸς ἐπάνδρωσιν τῶν σκαφῶν των κατὰ προτίμησιν μέλη τοῦ Σωματείου τῶν ἁλιεργατῶν. Ἡ ἰδιότης τοῦ μέλους τοῦ ὡς ἄνω Σωματείου ἀποδεικνύεται ἐκ προσφάτου σημειώματος τῆς Διοικήσεως τούτου.

Ἄρθρον 10

Ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ λαβὼν προκαταβολὴν ἁλιεργάτης δὲν προσέλθῃ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ διακόψῃ ἀδικαιολογήτως ταύτην, τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν πλοιοκτήτην τοῦ συγκροτήματος τὴν παρ' αὐτοῦ χορηγηθεῖσαν προκαταβολήν. Τοιαύτην ὑποχρέωσιν δὲν ἔχει τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν δι' ἁλιεργάτας μὴ ὄντας μέλη τούτου.

Ἄρθρον 11

Ὁ λαμβάνων τὴν προκαταβολὴν δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ ταύτην ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἐφ' ὅσον αὐτὴ δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ καλυφθῇ ἐκ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τοῦτον μεριδίου.

Ἄρθρον 12

Οἱ πλοιοκτῆται κατὰ τὴν μηνιαίαν ἐκκαθάρισιν ὑποχρεοῦνται νὰ καταθέτουν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος διὰ λογαριασμὸν τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν τὸ ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ποσὸν διὰ τὸ δῶρον τῶν ἐργατῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 13

Ἕκαστος πλοιοκτήτης ὑποχρεοῦται νὰ παραδίδῃ καθ' ἑκαστον ἁλιευτικὸν μῆνα (σκοτάδι) εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν ὀνομαστικὸν πίνακα τῶν ἀπασχοληθέντων εἰς τὸ συγκρότημά του ἁλιεργατῶν.

Ἄρθρον 14

Τὸ δῶρον τῶν ἐργατῶν θὰ διανέμεται παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ ὡς ἄνω Σωματείου Ἁλιεργατῶν παρουσίᾳ ἀντιπροσώπου τοῦ Κεντρικοῦ Λιμεναρχείου Πατρῶν τὴν 15ην Δεκεμβρίου, προκειμένου περὶ ἁλιεργατῶν καὶ πληρωμάτων διαμενόντων μακρὰν τῶν Πατρῶν, τὴν 22αν Δεκεμβρίου, προκειμένου περὶ ἁλιεργατῶν καὶ πληρωμάτων διαμενόντων εἰς τὴν πόλιν ἢ τὰ περίχωρα τῶν Πατρῶν.

Ἄρθρον 15

Καθημερινῶς θὰ γίνεται ἔλεγχος ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἑκάστου ἁλιευτικοῦ σκάφους παρὰ ἀντιπροσώπου τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρον 16

Συμφωνεῖται ὑποχρεωτικὴ ἀργία τῶν ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων κατὰ τὴν Μ. Παρασκευήν, τὸ Μ. Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα.

Ἄρθρον 17

Οἱ πλοιοκτῆται ὑποχρεοῦνται νὰ γνωστοποιοῦν εἰς τὸ πλήρωμα ἐγγράφως λογαριασμὸν καθημερινῆς εἰσπράξεως, καθὼς καὶ τὴν παρακράτησιν, ὡς αὕτη ὁρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 1.

Ἄρθρον 18

Ἰσχὺς τῆς παρούσης συμφωνεῖται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀρξαμένης ἁλιευτικῆς περιόδου 1960, παρατεινομένη αὐτομάτως καὶ κατὰ τὴν ἀμέσως ἑπομένην ἁλιευτικὴν περίοδον, ἐφ' ὅσον δὲν καταγγελθῇ μέχρι καὶ τῆς 31.1.1961 δι' ἐγγράφου δηλώσεως κοινοποιουμένης ἀπαραιτήτως καὶ εἰς τὸ Κεντρικὸν Λιμεναρχεῖον Πατρῶν.

Εἰς πίστωσιν συνετάγη ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις εἰς τέσσαρα ἀντίτυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἔλαβεν ἑκάτερον τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ἓν τὸ Κεντρικὸν Λιμεναρχεῖον Πατρῶν καὶ ἓν θὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται:

Διὰ τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν «Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος»

Οἱ πλοιοκτῆται (ὑπογραφαί) — Ὁ πρόεδρος (ὑπογραφή) — Ὁ Γ. Γραμματεύς (ὑπογραφή)

—

52369|10562|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 14.10.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 377 τῆς 20 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239|1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.».

2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239|1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κα-

τὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 30.6.1960 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 129]1.7.1960 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ἀπὸ 14.10.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν Θεσσαλονίκης, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 30.10.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 239 πρακτικοῦ καταθέσεως.

4) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2]4.1.1960 ἔγγραφον τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Διαιτησίας Θεσσαλονίκης, ἐξ ἧς προκύπτει, ὅτι πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ νόμου 3239]1955, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργολήπτας καὶ ἐμπειροτέχνας τεχνικῶν ἔργων τῆς Εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης τὴν ἀπὸ 14.10.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν Θεσσαλονίκης, ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75923]10.11.1959 ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 336 (τεῦχος Β') τῆς 15.11.1959. (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Αὐγούστου 1960

58150]11681]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων μηνιαίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 397 τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπὸ 30.8.1960 ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων μηνιαίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 30.8.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 274]30.8.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μηνιαίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 30ὴν Αὐγούστου 1960, παρουσίᾳ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνστ. Καραμανλῆ, τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ κ. Ἀριστ. Πρωτοπαπαδάκη καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κ. Ἀριστ. Λημητράτου, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός: 1) Νικόλαος Δρίτσας, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Ἐλπιδοφόρος Παπᾶς, ὡς κοινὸς ἐκπρόσωπος τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, καὶ 3) Ἰωάννης Μπερνίτσας, πρόεδρος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Φ. Μακρῆς, γενικὸς γραμματεύς, καὶ Ἰωάννης Πατσαντζῆς, ἀναπληρωτὴς γενικὸς γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, διὰ τῆς ὁποίας συμφωνοῦνται τὰ ἀκόλουθα:

I. Τὰ ἤδη ἰσχύοντα γενικὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες συνδέονται μεθ' οἱουδήποτε ἐργοδότου διὰ σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, αὐξανόμενα, καθορίζονται ἀπὸ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1960 δι' ἅπασαν τὴν χώραν, ὡς ἀκολούθως:

Ἡλικία καὶ προϋπηρεσία		***Ἄρρενες***	***Θήλεις***
α) Ἄγοντες τὸ 15, 16, 17ον	ἔτος ἄνευ προϋπηρεσίας	δραχ. 700	700
β) » τὸ 18, 19, 20, 21ον	» ἄνευ προϋπηρεσίας	ἢ	
τὸ 15, 16, 17ον	» μὲ προϋπηρεσίαν 1 ἔτους	» 800	800
γ) Ἄγοντες τὸ 22, 23, 24ον	» ἄνευ προϋπηρεσίας	ἢ	
τὸ 18, 19, 20, 21ον	» μὲ προϋπηρεσίαν 1 ἔτους	» 900	900
δ) Ἄγοντες τὸ 20, 21ον	» μὲ προϋπηρεσίαν 2 ἐτῶν	» 960	960
ε) Ἄγοντες τὸ 25ον	» ἄνευ προϋπηρεσίας	ἢ	
τὸ 22, 23, 24ον	» μὲ προϋπηρεσίαν 1 ἔτους	» 1100	925
στ) » τὸ 22, 23, 24ον	» μὲ προϋπηρεσίαν 2 ἐτῶν	» 1150	975
ζ) » τὸ 25ον	» μὲ προϋπηρεσίαν 1 ἔτους	» 1210	1000
η) » τὸ 25ον	» μὲ προϋπηρεσίαν 2 ἐτῶν	» 1300	1050

II. Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ διανυθεῖσα τοιαύτη παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ εἰς θέσιν καὶ εἰδικότητα παρεμφερῆ καὶ ἀνάλογον τῆς ἤδη κατεχομένης. Ἡ προϋπηρεσία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν ἀποδεικτικῶν ταύτης πιστοποιητικῶν.

III. Διευκρινίζεται, ὅτι τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν, ὑπὸ τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας, ἀποτελοῦν κατώτατα ὅρια καὶ διὰ τοὺς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων ἀπασχολουμένους εἰς σταθερὸν ἐργοδοτὴν καὶ ἀμειβομένους κατὰ μο-

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 1340.

νάδα έργασίας ή έπι ποσοστοῖς ή κατ' ἄλλον σύστημα ἀμοιβῆς, ὑποχρεουμένου τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ὅπως συμπληρώνῃ ταῦτα κατὰ τὸ τυχὸν ἐλλεῖπον ποσόν.

IV. Τυχὸν προβλεπόμενοι ἀνώτεροι τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης μηνιαῖοι μισθοὶ ἐκ νόμου, διατάγματος, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, συλλογικῆς συμβάσεως, ἀποφάσεως διαιτησίας, ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ἔθίμου ἢ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν θίγονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Σεπτεμβρίου 1960

—

58200|11680]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν, ἐργατριῶν κλπ. ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 597 τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὐτὸς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπὸ 30.8.1960 ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν, ἐργατριῶν κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 30.8.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 273]30.8.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν, ἐργατριῶν καὶ μαθητευομένων.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 30ὴν Αὐγούστου 1960, παρουσίᾳ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνστ. Καραμανλῆ, τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ κ. Ἀριστ. Πρωτοπαπαδάκη καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κ. Ἀριστ. Δημητράτου, οἱ ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνός: 1) Νικόλαος Δρίτσας, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Ἐλπιδοφόρος Παππᾶς, ὡς κοινὸς ἐκπρόσωπος τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, καὶ 3) Ἰωάννης Μπερνίτσας, πρόεδρος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἐξ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Φ. Μακρῆς, γενικὸς γραμματεύς, καὶ Ἰωάννης Πατσαντζῆς ἀναπληρωτὴς γενικὸς γραμματεύς τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, ἐξ μέρους τῶν μισθωτῶν, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων, τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦμεν, ἐπεράσισαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, διὰ τῆς ὁποίας συμφωνοῦνται τὰ ἀκόλουθα:

1) Τὰ γενικὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν καθορίζονται ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1960 δι' ἅπασαν τὴν χώραν ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς ἄρρενας: Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἢ προκειμένου περὶ τῶν μαθητευομένων μηχανοτεχνιτῶν τοῦ κλάδου τῆς διηθροβιομηχανίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ, δραχμαὶ 52.

β) Διὰ τὰς θήλεις: Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, δραχμαὶ 40.

γ) Διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τοὺς μὴ συγκεντροῦντας τοντέστι τὰς ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐδαφίοις προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας, διὰ μὲν τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν βιομηχανίαν δραχμαὶ 21, διὰ δὲ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους οἰκονομικῆς δραστηριότητος δραχμαὶ 19,50.

Τὰ τυχὸν ἰσχύοντα σήμερον κατώτερα τῶν δραχμῶν 18,70 ἢ 17,60 κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν μαθητευομένων αὐξάνονται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 1,50.

2) Διευκρινίζεται, ὅτι τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων, ὑπὸ τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ προϋποθέσεις, ἀποτελοῦν κατώτατα ὅρια καὶ διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπασχολουμένους εἰς σταθερὸν ἐργοδότην καὶ ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλον σύστημα ἀμοιβῆς, ὑποχρεουμένου τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ὅπως συμπληρώσῃ ταῦτα κατὰ τὸ τυχὸν ἐλλεῖπον ποσόν.

Ἐν προκειμένῳ, οἱ σχετικοὶ λογαριασμοὶ ἐκκαθαρίζονται κατὰ μῆνα μὲ βάσιν τὸ πραγματοποιηθὲν μέσον ἡμερομίσθιον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνός.

3) Τυχὸν προβλεπόμενα ἀνώτερα τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης ἡμερομίσθια ἐκ τοῦ νόμου, διατάγματος, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, συλλογικῆς συμβάσεως, ἀποφάσεως διαιτησίας, ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ἔθίμου ἢ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν θίγονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Σεπτεμβρίου 1960

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΜΑΣ

Εἰς τὸ πρόσφατον τοπικὸν συνέδριον τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν ἐγένετο, μεταξὺ τῶν ἄλλων, εἰσήγησις καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παρ' ἡμῖν Ἐργατικῆς Νομοθεσίας.

Αἱ κατ' αὐτὴν διαπιστώσεις καὶ τὰ προβληθέντα συγκεκριμένα αἰτήματα, προερχόμενα ἐκ τῶν συνδικαλιστικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ἀμέσως ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν πρόοδον τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας, ἀφοῦ δι' αὐτῆς ἐκφράζεται ἡ νομικὴ προστασία τῶν ἐργαζομένων, ἔχουν τὴν σημασίαν των καὶ ἀπὸ τοῦ λόγου τούτου σημειοῦνται καὶ ἐν τῇ παρούσῃ στήλῃ, ἡ ὁποία ζωηρῶς καὶ αὐτὴ ἐνδιαφέρεται εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας, ὑποδεικνύουσα ἑκάστοτε τὰ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ περιοδικοῦ μας δυνάμενα νὰ βελτιωθοῦν.

Τὴν εἰσήγησιν παραλαμβάνομεν ἐκ τοῦ «Ἐργατικοῦ Βήματος», ἐπισήμου ὀργάνου τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν Ἑλλάδος, καὶ αὐτὴ ἔχει ὡς ἑξῆς:

"Ὅ,τι κυρίως χαρακτηρίζει εἰς τὴν χώραν μας τὴν Ἐργατικὴν Νομοθεσίαν εἶναι ἡ καταπληκτικὴ ὀπισθοδρόμησις, τὴν ὁποίαν ἐμφανίζει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὀπισθοδρόμησις, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν βάσιν τῆς διαρκοῦς παροξύνσεως τοῦ κοινωνικοῦ μας προβλήματος.

Πράγματι δέ, ἐνῷ ἡ Ἑλλὰς καὶ πρὸ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου ἐνεφάνισε πρωτοπορειακὰς τάσεις καὶ πνεῦμα προσαρμογῆς πρὸς τὴν εὐρωπαϊκὴν κοινωνικὴν νομοθεσίαν, μετὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον καὶ δὴ κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, ἐν ἀντιθέσει δὲ μὲ ὅ,τι συνέβη εἰς ὅλα τὰ πεπολιτισμένα καὶ μὴ ἀκόμη κράτη, οἱ ἑλληνικοὶ ἐργατικοὶ νόμοι κυριαρχοῦνται ἀπὸ ἀπηρχαιωμένας ἀντιλήψεις καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς βάσεις τοῦ Δικαίου (Ἀστικὸς Κῶδιξ - Νέον Σύνταγμα 1952, Ποινικὸς Κῶδιξ 1950 - κατάργησις οὐσιωδῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων διὰ τῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου 1953 - 1954 κ.ο.κ.).

Οὕτω θὰ χωρήσωμεν εἰς τὴν ἔρευνάν μας ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπισημαίνοντες τὰς σημαντικωτέρας ἐκ τῶν περιπτώσεων ὀπισθοδρομικότητος τῆς Ἐργατικῆς μας Νομοθεσίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀναφερόμενοι εἰδικώτερον εἰς τὸ μέγα θέμα τῆς ἐκ συστήματος παραβάσεως αὐτῆς.

Πρὸ αὐτῶν τῶν διαπιστώσεων καὶ πέραν τῶν ἐπὶ μέρους ὑποδεικνυομένων λύσεων θὰ ἠδυνάμεθα νὰ συνοψίσωμεν ὡς ἀκολούθως τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος διεκδικήσεις τῶν ἐργατοϋπαλλήλων τῆς πρωτευούσης:

1) Κατάργησιν ὅλων τῶν ἀντεργατικῶν νόμων, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοὺς περὶ καπνεργασίας ὑπ' ἀριθ. 2348 καὶ 2519|1953 τοιούτους, ὡς καὶ τὸ β.δ. τῆς 16.5.1953 διὰ τοῦ ὁποίου κατηργήθησαν αἱ διατάξεις περὶ βιβλιαρίων ὑγείας τῶν ἐργαζομένων εἰς ὡρισμένα ἐπαγγέλματα.

2) Ἄμεσον κωδικοποίησιν, ἁπλούστευσιν καὶ συγχρονισμὸν τῆς ἐργατοκοινωνικῆς μας νομοθεσίας.

3) Τὴν καθιέρωσιν ἐνιαίας καὶ ἁπλουστευομένης δικονομίας διὰ τὴν ταχυτέραν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ταυτοχρόνως δὲ αὔξησις τοῦ δικαστικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀσχολουμένου εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Συγχρόνως δέον νὰ ρυθμισθῇ νομοθετικῶς τὸ ζήτημα τῆς ἁρμοδιότητος ἐκδικάσεως τῆς ἀγωγῆς ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως, ὡς καὶ τὰ δικαιούμενα πρόσωπα προσβολῆς της ἀποφάσεως (τὸ 1|20 τῶν μελῶν ἢ πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον), καθόσον τινὰ μὲν τῶν δικαστηρίων θεωροῦσιν ἁρμόδιον τὸν Εἰρηνοδίκην καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ. καὶ τὸ 1|20 τῶν μελῶν καὶ προθεσμίαν 10 ἡμερῶν, ἄλλα δὲ τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ πάντα ἔχοντα ἔννομον συμφέρον καὶ προθεσμίαν ἓξ μηνῶν.

4) Τὴν ὑπαγωγὴν ὅλων τῶν ἀδικημάτων παραβάσεως τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας εἰς τὴν ἐπ' αὐτοφώρῳ διαδικασίαν καὶ τὴν ταυτόχρονον αὔξησιν τῶν ποινῶν ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν κατάργησιν τῆς ἐξαγορᾶς των.

5) Τὴν ἀνάκλησιν ὅλων τῶν ἀποφάσεων, διὰ τῶν ὁποίων διωρίσθησαν εἰς τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐκπρόσωποι τῶν ἠσφαλισμένων, παρὰ τὰς ἀντιθέτους ὑποδείξεις τῶν ὑπευθύνων συνδικαλιστικῶν Ὀργανώσεων.

6) Τὴν κατάργησιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1283|1951 «περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀπεργούντων ὑπαλλήλων Τραπεζῶν», δι' ὧν ἀπαγορεύεται ἡ καταβολὴ ἀποδοχῶν εἰς τὸ ἀπεργοῦν προσωπικὸν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας καὶ Τραπεζῶν.

7) Τὴν διὰ νόμου ἀναγνώρισιν τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος εἰς διαφόρους κατηγορίας τεχνιτῶν (τυπογράφους κλπ.), οἵτινες παρέχουν περισσότερον πνευματικὴν καὶ ὀλιγώτερον χειρωνακτικὴν ἐργασίαν.

8) Τὴν τροποποίησιν τῶν ἄρθρων 292, 296 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, προκειμένου νὰ διευκρινισθῇ, ὅτι ἡ ἀπεργία δὲν θεωρεῖται ὡς πρᾶξις παρεμποδίσεως τῶν ἐγκαταστάσεων κοινῆς ὠφελείας.

9) Τὴν ἀναμόρφωσιν διατάξεων τινων τῆς Σωματειακῆς Νομοθεσίας (ἄρθρα 29 - 31 νόμου 281. 10 καὶ 11 νόμου 2151|1920 καὶ 47 - 50 β.δ. 1920) συμφώνως πρὸς τὰς διαπιστώσεις καὶ τὰς συστάσεις τοῦ Δ.Γ.Ε. βάσει τοῦ ἀπὸ ἐτῶν ἐκπονηθέντος σχετικοῦ νομοσχεδίου.

10) Τὴν βελτίωσιν τοῦ νόμου 539|1945 περὶ ἀδειῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ αὐξηθῇ τὸ κατώτατον ὅριον τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ὡς καὶ τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν, καὶ νὰ ἐξισωθοῦν αἱ ἡμέραι ἀδείας ὅλων τῶν ἐργαζομένων ἀνεξαρτήτως μορφῆς ἐπιχειρήσεως.

11) Τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας διὰ καταλλήλου καὶ ἐπαρκοῦς προσωπικοῦ, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ στοιχειώδης λειτουργία τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῆς.

12) Τὴν τροποποίησιν τῆς σχετικῆς Νομοθεσίας περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

13) Τὴν ἐπικύρωσιν τῶν μὴ ἐπικυρωθεισῶν εἰσέτι Διεθνῶν Συμβάσεων Ἐργασίας τῆς Δ.Ο.Ε. καὶ δὴ τῶν ὑπ' ἀριθ. 87, 98 καὶ 100.

14) Τὴν ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 1803|1951 πρὸς προστασίαν ὅλων τῶν μελῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων.

15) Τὴν καθ' ὅλας αὐτὰς τὰς διατάξεις υἱοθέτησιν τῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας εἰδικῆς ἀποφάσεως τοῦ 13ου Πανελλαδικοῦ Συνεδρίου τῆς Γ.Σ.Ε.Ε.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 19 (457)

Ἀθῆναι, 1 Ὀκτωβρίου 1960

Ο ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

Περιεχόμενα

1. Ποῖον τὸ ζήτημα.
2. Οἱ ἐσωτερικοὶ κανονισμοί: καταγωγή, περιεχόμενον, νομικὴ ἰσχύς.
3. Οἱ ἰσχύοντες νόμοι περὶ κανονισμῶν: ν. ΔΑ] 1912, 3752]1929, 3789]1957.
4. Ὁ νομικὸς χαρακτὴρ τῆς ὑπὸ κανονισμοῦ ρυθμιζομένης σχέσεως.
5. Μελέτη σχετικῶν ἀποφάσεων.
6. Ἄρθρον 371 Α.Κ. Ἀνεφάρμοστον γενικῶς.
7. Δικαιοδοσία τακτικῶν δικαστηρίων. Ἐφαρμοστέα ἄρθρα 201 ἐπ. Α.Κ.

§ 1. Ποῖον τὸ ζήτημα

1. Τὰ τελευταῖα ἔτη πληθύνονται αἱ αἰτήσεις πρὸς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, δι' ὧν ζητεῖται ὁ ἔλεγχος τῆς νομιμότητος, ἐν τῇ εὐρείᾳ τοῦ ὅρου ἐννοίᾳ, τῶν ἀποφάσεων τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων τῶν ἐπιχειρήσεων, ἰδίᾳ ἐκείνων, δι' ὧν ἐπιβάλλονται πειθαρχικαὶ ποιναὶ (ἀπολύσεις πειθαρχικῶν συμβουλίων) ἢ ἀποφασίζονται προαγωγαὶ (ἀποφάσεις συμβουλίων προαγωγῶν). Εἰς τὰς αἰτήσεις ταύτας τὰ δικαστήρια ἔδωσαν ἀπαντήσεις, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ταξινομηθοῦν εἰς τὰς ἑξῆς γνώμας:

Α. Κατὰ τὴν **πρώτην γνώμην** τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἔχουν δικαιοδοσίαν νὰ προβαίνουν εἰς πλήρη ἔλεγχον (δηλαδὴ καὶ κατ' οὐσίαν) τῶν ἀποφάσεων τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ἀδιαφόρως ἂν ταῦτα ἔχουν ἱδρυθῇ διὰ κεκυρωμένου ἢ μὴ κανονισμοῦ, ὑπὸ μόνην προϋπόθεσιν ὅτι ἀφοροῦν σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλ. Ὀλ. Α.Π. 103]1952. Περὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ τῶν ἑπομένων βλέπε ἐν § 5).

Β. Κατὰ τὴν **δευτέραν γνώμην** ἡ δικαιοδοσία τῶν τακτικῶν δικαστηρίων θὰ προσδιορισθῇ ἐκ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως τοῦ συμβουλίου κατὰ τὰς ἑξῆς διακρίσεις: α) Ἐὰν ὁ κανονισμὸς εἶναι κεκυρωμένος διὰ νόμου, τὰ συμβούλια ἀποτελοῦν ὄργανα τῆς διοικήσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλεγχθοῦν, εἰ μὴ παρεμπιπτόντως καὶ περιωρισμένως, δηλαδὴ ὡς πρὸς τὴν τυπικὴν νομιμότητά των (Ὀλ. Α.Π. 282]1939 καὶ τοῦ Τμήματος Α.Π. 649]1956). Κατὰ παραλλαγὴν δὲ τῆς γνώμης ταύτης, β) ἐὰν ὁ κανονισμὸς εἶναι κεκυρωμένος διὰ νόμου, προκύπτει δὲ ἐκ τούτου, ὅτι τὰ συμβούλια ἀποφαίνονται ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως οὐχὶ ὡς ὄργανα τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ μὲ ἀνεξαρτησίαν γνώμης, αἱ ἀποφάσεις των δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων (Ὀλ. Α.Π. 35]1953, 464]1953 καὶ 212]1955), γ) ἐὰν, κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω (α καὶ β), ὁ κανονισμὸς δὲν εἶναι κεκυρωμένος ἢ εἶναι μὲν κεκυρωμένος, ἀλλὰ τὰ δι' αὐτοῦ συνιστώμενα συμβούλια δὲν ἔχουν ἀνεξαρτησίαν γνώμης ἐναντι τοῦ ἐργοδότου ἢ δὲν ἀποφαίνονται ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως, αἱ ἀποφάσεις των ὑπόκεινται εἰς πλήρη, δηλαδὴ καὶ τὸν κατ' οὐσίαν, ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων. Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ. (βλέπε ἐκ τῆς μακρᾶς σειρᾶς ἀποφάσεων τὰς Α.Π. 582]1955, 277]1957).

Γ. Τέλος ὡς **τρίτη γνώμη** πρέπει νὰ καταχωρηθῇ ἐκείνη, ἥτις δέχεται, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 371 ἐπ. Α.Κ. ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ τῶν ἐνοχῶν ἐκ συμβάσεων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐνοχῶν ἐκ τοῦ νόμου (Ὀλ. Α.Π. 27]1959 καὶ τοῦ Τμ. Α.Π. 373]1960). Οἱ κεκυρωμένοι κανονισμοὶ συνιστοῦν κανόνας δικαίου (κατωτ. 11). Συνεπῶς ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος τῆς κρίσεως τῶν ὑπὸ τοῦτων

προβλεπομένων συμβουλίων δὲν θὰ δύναται, κατὰ τὰς ἀποφάσεις ταύτας, νὰ στηριχθῇ εἰς τὸ ἄρθρον 371 Α.Κ., ὅπερ, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις (γ), ἐπεκαλοῦντο παγίως μέχρι τοῦδε τὰ δικαστήρια.

2. Ἐκ τῆς συνοπτικῆς ταύτης εἰκόνος τῆς νομολογίας ἀντιλαμβάνεται τις ἀμέσως, ὅτι ὑφίσταται ποιά τις σύγχυσις ἐπὶ θεμελιωδῶν ἐννοιῶν τοῦ δικαίου. Ὅμως τὸ δίκαιον τῶν κανονισμῶν ἀπαιτεῖ πλήρη σαφήνειαν. Μεγάλαι ὁμάδες μισθωτῶν (οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις) διέπονται ὑπὸ κανονισμῶν. Τελευταίως μάλιστα ὁ νόμος (τὸ ν.δ. 3789|1957) ἐπέβαλε τὴν σύνταξιν κανονισμῶν εἰς ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπασχολοῦν ἄνω τῶν ἑβδομήκοντα μισθωτῶν. Εἶναι ὡς ἐκ τούτων χρήσιμον ἴσως νὰ σημειωθοῦν τὰ κατωτέρω:

§ 2. Οἱ ἐσωτερικοὶ κανονισμοί

3. Ἡ κ α τ α γ ω γ ὴ τῶν κανονισμῶν. Τὰ ὑπηρεσιακὰ συμβούλια τῶν ἐπιχειρήσεων ἱδρύονται κατὰ κανόνα διὰ τῶν λεγομένων ἐσωτερικῶν κανονισμῶν. Τὸ πρῶτον λοιπὸν ζήτημα, ὅπερ πρέπει νὰ ἐρευνηθῇ, εἶναι τοῦτο: ποῖοι ἱστορικοὶ λόγοι ἐπέβαλον τὸν θεσμὸν τῶν κανονισμῶν;

Ὑποστηρίζεται (βλέπε περὶ τῶν διαφόρων γνωμῶν ἐν ἐκτάσει εἰς *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγ. Ἐργ. Δικ. σελ. 78 ἐπ., *Β. Βασιλείου*, Οἱ κανονισμοὶ ἐργασίας, ΕΕΔ 16, 1201 ἐπ., *Δ. Καλομοίρη*, ΕΕΔ 18, σελ. 673 ἐπ.), ὅτι ὁ κανονισμός, ὡς κοινωνικὸν φαινόμενον, πηγάζει ἐκ τῆς «αὐτονομίας», ἥτις διέπει μίαν κοινωνικὴν ὁμάδα, δηλαδὴ τὴν ἐπιχείρησιν μετὰ τοῦ προσωπικοῦ της. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν μάλιστα τῶν λεγομένων σοσιαλιστικῶν ἀντιλήψεων ἐδιδάχθη, ὅτι ἡ ὁμὰς αὕτη ἀποτελεῖ «κοινότητα» συμφερόντων τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς ἐργασίας, ὅτι οἱ ὑπὸ ταύτης θεσπιζόμενοι κανόνες (οἱ κανονισμοὶ) ἔχουν σκοπὸν νὰ προσαρμόσουν τὰς γενικὰς διατάξεις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου εἰς τὰς εἰδικὰς συνθήκας τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ νὰ προσδιορίσουν (καὶ περιορίσουν) τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀκόμη νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἴσην μεταχείρισιν τῶν μισθωτῶν (βλ. σχετ. καὶ αἰτιολ. ἔκθεσιν ν.δ. 3879|1957 εἰς ΕΕΔ 17, 1135). Αἱ ἀπόψεις αὗται ἔχουν ἀνάγκην μιᾶς ἀποσαφηνίσεως καὶ συστηματοποιήσεως:

4. Οἱ κανονισμοὶ εἰς τὰ πλαίσια τῆς καπιταλιστικῆς οἰκονομίας ἀποτελοῦν ἔκφρασιν ἢ ἐκβήλωσιν τῆς ἐν τῇ ἰδιοκτησίᾳ ὑπαρχούσης ἐξουσίας τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ διαπίστωσις ὅμως αὕτη, παρ' ὅτι ἔχει πρωταρχικὴν σημασίαν, δὲν ἐξαντλεῖ τὸ ζήτημα τῆς καταγωγῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν κανονισμῶν. Διότι ὁλόκληρον τὸ δίκαιον εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν ἀποτελεῖ προβολήν, ἄμεσον ἢ ἔμμεσον, τῆς ἰσχύος τῶν ἰδιοκτητῶν. Χρειάζονται λοιπὸν ἄλλαι, συμπληρωματικαί, παρατηρήσεις, ἵνα διαγνωσθῇ ἐπακριβῶς ἡ καταγωγὴ τοῦ θεσμοῦ.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκ τῆς φύσεως ταύτης ἐπιδιώκει νὰ ρυθμίζῃ καὶ κατευθύνῃ τὴν παραγωγὴν κατὰ τρόπον κυρίαρχον καὶ ἀπόλυτον. Ὅσον ὀλιγώτεροι περιορισμοὶ ὑφίστανται εἰς τὴν μεταχείρισιν τῶν μισθωτῶν, τόσον μεγαλυτέρα ἡ ἀνταγωνιστικὴ ἱκανότης τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὁ κανονισμός ὅμως, καὶ ὁ πλέον ὑποτυπώδης, ἀποτελεῖ ἕνα περιορισμὸν τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος, ἡ ὁποία ἐκ τῆς φύσεώς της ἀποστέργει πάντα ζυγόν. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ὁ κανονισμὸς εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν κοινωνικὴν θέσιν τῆς ἐπιχειρήσεως - ὁμάδος καὶ ὅτι ἐπήγασεν ἐκ τῆς αὐτονόμου ζωῆς τῆς ὁμάδος ταύτης.

Ἀντιθέτως ἡ ἱστορία τῆς κεφαλαιοκρατικῆς οἰκονομίας μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι οἱ περιορισμοὶ (διὰ τῶν κανονισμῶν) τῆς δεσποτικῆς ἐξουσίας τοῦ ἰδιοκτήτου ἐπιχειρηματίου ἤρχισαν νὰ ἐμφανίζωνται, ὅταν οἱ μισθωτοὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῶν τούτων τῶν συνθηκῶν τῆς κεφαλαιοκρατικῆς οἰκονομίας συνησπίσθησαν εἰς ὁμάδα καὶ ἀπέκτησαν συνείδησιν τῆς θέσεώς των ἐν τῇ παραγωγῇ καὶ διανομῇ τῶν ἀγαθῶν. Ὅπως ὁλόκληρον τὸ δίκαιον τῆς ἐργασίας, οὕτω καὶ οἱ κανονισμοὶ ἀποτελοῦν περιορισμὸν τῆς ὑποταγῆς καὶ ἐξαρτήσεως τῶν μισθωτῶν, τὴν ὁποίαν ἐξάρτησιν ἐπιβάλλει ἡ οἰκονομικὴ ὑπεροχὴ τοῦ ἐργοδότου (βλέπε μελέτας μας εἰς ΕΕΔ 2, 225 καὶ 12, 3). Τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ οἱ κανονισμοὶ καὶ τὸ δίκαιον τῆς ἐργασίας γενικώτερον περιέχουν ἄρνησιν ἢ ἀνάσχεσιν τῆς ἐξουσίας τοῦ ἐργοδότου, δὲν σημαίνει βεβαίως, ὅτι ὁ κανονισμὸς δὲν ἐκφράζει τὰ συμφέροντα τῆς ἰδιοκτησίας. Ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι ὁλόκληρον τὸ δίκαιον ἀποτελεῖ ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἔκφρασιν τῆς ἐν τῇ ἰδιοκτησίᾳ ἐξουσίας. Ἀλλ' ἐν ταὐτῷ ἀποτελεῖ καὶ ἀριθμητὴν τῶν ἀντιθέτων συμφερόντων. Καὶ ὁ κανονισμὸς φέρει μὲν τὴν σφραγῖδα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ ἐκφράζει καὶ τὴν πίεσιν, ἣν ἀσκεῖ ἐπὶ τῆς ἐξουσίας ταύτης εἰς δεδομένην στιγμὴν καὶ

εἰς τὰ εὐρύτερα πλαίσια τῶν συγκεκριμένων πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν συνθηκῶν ἡ ἀγωνιστικὴ δύναμις τῆς ὁμάδος τῶν μισθωτῶν.

5. Ὀφείλομεν λοιπὸν ἐπὶ τοῦ ἀπασχολοῦντος ἡμᾶς ζητήματος τῆς καταγωγῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν κανονισμῶν, ὡς κοινωνικοῦ φαινομένου, νὰ προβῶμεν εἰς τὰς ἑξῆς διαπιστώσεις: Ὅτι ὁ κανονισμὸς συνθέτει εἰς μίαν ἀντιφατικὴν (διαλεκτικὴν) ἑνότητα τὸ παραγωγικὸν συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὸ συμφέρον τῶν μισθωτῶν, ὅτι προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν ὁμάδος μισθωτῶν καὶ τέλος ὅτι ποικίλλει κατὰ μορφὴν καὶ περιεχόμενον ἀναλόγως τοῦ συσχετισμοῦ τῶν ἀνταγωνιζομένων δυνάμεων κεφαλαίου καὶ ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν διαπιστώσεων τούτων πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὅτι:

α. Ἡ ἄποψις ὅτι ὁ κανονισμὸς ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν τῆς «αὐτονομίας» τῆς ἐπιχειρήσεως (νοουμένης ὡς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς μονάδος) πρέπει νὰ ἀπορριφθῇ ὡς μεταφυσικὴ καὶ παραπλανητική.

β. Ἡ ἄποψις ὅτι ὁ κανονισμὸς κατοχυρώνει τὰ συμφέροντα τῆς «κοινότητος» κεφαλαίου καὶ ἐργασίας ἐν τῇ ἐπιχειρήσει πρέπει ἐπίσης νὰ ἀπορριφθῇ, διότι δὲν ὑφίσταται τοιαύτη τις κοινότης, ἀλλ' ἀσίγαστος ἀγὼν ἀντιπάλων συμφερόντων (βλέπε καὶ μελέτην μας ἐν ΕΕΔ 13, 507).

γ. Τέλος ἡ ἄποψις ὅτι ὁ κανονισμὸς προσδιορίζει (καὶ περιορίζει) τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα καὶ ὅτι δημιουργεῖ καθεστὼς ὁμοίας μεταχειρίσεως πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας ἐπιφυλάξεις.

6. Τὸ περιεχόμενον τοῦ κανονισμοῦ. Ἀνωτέρω διεπιστώσαμεν, ὅτι οἱ κανονισμοὶ ποικίλλουν κατὰ περιεχόμενον, διότι συνθέτουν ἐν ἑκάστῃ στιγμῇ τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὸ συμφέρον τῆς ὁμάδος τῶν μισθωτῶν. Κατὰ πᾶσαν ὅμως περίπτωσιν οἱ κανονισμοὶ ἀποτελοῦν τὸν καταστατικὸν χάρτην, δι' οὗ ρυθμίζονται, εὐρύτερον ἢ στενώτερον, αἱ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας σχέσεις, τόσον μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ συγκεκριμένου μισθωτοῦ, ὅσον καὶ μεταξὺ τῶν μισθωτῶν, ἀποτελούντων ὁμάδα (π.χ. βάρδιες, προαγωγή, συμμετοχὴ μισθωτῶν εἰς συμβούλια κλπ.), εἰς τρόπον ὥστε νὰ διασφαλίζεται ἀφ' ἑνὸς ὁ κανονικὸς ρυθμὸς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ σταδιοδρομία ἑκάστου μισθωτοῦ.

Ἐπιθυμοῦμεν νὰ τονίσωμεν τὸ τελευταῖον τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ οἱ κανονισμοὶ ἔχουν κύριον σκοπὸν νὰ ἀσφαλίσουν τὴν σταδιοδρομίαν τῶν μισθωτῶν (προαγωγαί, πειθαρχικὴ δικαιοδοσία, αἰτιολογημένη ἀπόλυσις κλπ.), διότι παρὰ τῶν ἑρμηνευτῶν ἐξαίρεται συνήθως ἡ μία πλευρὰ τῶν κανονισμῶν, ἡ ὁποία καλύπτει τὸ συμφέρον τοῦ ἐργοδότου (πειθαρχία ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἔλεγχος, ὧραι ἐργασίας, κατανομὴ ἐργασίας κλπ.) καὶ παραγνωρίζεται ἡ ἄλλη πλευρά, δηλαδὴ ἡ κατασφάλισις τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἥτις ἀποτελεῖ, ὡς εἴπομεν, καὶ τὸν ἱστορικὸν λόγον δημιουργίας τοῦ ὅλου θεσμοῦ.

7. Ἂς μᾶς συγχωρηθῇ μάλιστα εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ διὰ τῶν κανονισμῶν κατασφάλισις τῆς θέσεως καὶ γενικῶς τῆς σταδιοδρομίας τῶν μισθωτῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει συνιστᾷ σήμερον, καὶ θὰ ἀποτελέσῃ εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον, τὸ κύριον αἴτημα ὅλων τῶν ἐργαζομένων. Εἰς παλαιοτέραν ἐποχὴν ἡ ἰδιοκτησία ἀπετέλει τὸ καταφύγιον τοῦ πολίτου καὶ τὸ ὀχυρὸν τῶν ἀτομικῶν του ἐλευθεριῶν. Τοῦτο ὑπῆρξεν εἷς τῶν λόγων, δι' οὓς ἡ ἰδιοκτησία κατελέχθη μεταξὺ τῶν συνταγματικῶς κατωχυρωμένων ἀτομικῶν δικαιωμάτων. Ὑπὸ τὴν σημερινὴν ὅμως ἀνάπτυξιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων ἡ ἰδιοκτησία ἀποβαίνει ὁσημέραι ἀπρόσφορος κοινωνικὴ καὶ νομικὴ σχέσις, ἵνα περιλάβῃ καὶ ρυθμίσῃ αὐτὰς τὰς δυνάμεις, ἐνῷ παραλλήλως διευρύνεται τὸ πεδίον ἐφαρμογῆς καὶ ἡ κοινωνικὴ σημασία τῆς μισθώσεως ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν θὰ διοῦν μελλοντικῶς σχεδὸν οἱ πάντες, τόσον οἱ κορυφαῖοι ἐργάται τοῦ πνεύματος, ὅσον καὶ οἱ ἁπλοῖ χειρώνακτες. Οἱ ἐργαζόμενοι οὗτοι, ὅσον θὰ ἀπαλλοτριοῦνται τῆς ἰδιοκτησίας των καὶ θὰ καθίστανται μισθωτοί, δὲν θὰ ἔχουν παρὰ μίαν καὶ μόνον κατοχύρωσιν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας των καὶ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν των: Τὴν ἠσφαλισμένην θέσιν καὶ σταδιοδρομίαν των ἐν τῇ ἐπιχειρήσει.

Ἐὰν ἴδωμεν τὸ θέμα μὲ τὴν προοπτικὴν αὐτῆς τῆς ἱστορικῆς ἀναγκαιότητος, θὰ πρέπει νὰ εἴπωμεν, ἔχοντες ἄλλωστε ἔρεισμα καὶ τὰς διατάξεις τοῦ θεμελιώδους περὶ κανονισμῶν νόμου 3752|1929 (περὶ οὗ κατωτέρω 13), ὅτι τὸ περιεχόμενον τῶν κανονισμῶν συνίσταται εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ καὶ τῆς σταδιοδρομίας τῶν μισθωτῶν.

8. Ὁ νομικὸς χαρακτὴρ τῶν

κανονισμῶν. Οἱ κανονισμοὶ διακρίνονται κατὰ τὴν νομικὴν των ἰσχὺν εἰς κεκυρωμένους καὶ μή.

9. Α. Οἱ μὴ κεκυρωμένοι κανονισμοί. Τὸ πρῶτον ἐρώτημα, ὅπερ τίθεται ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ κανονισμῶν, εἶναι τοῦτο: Πόθεν πηγάζει ἡ ὑποχρεωτικότης τῶν μὴ κεκυρωμένων κανονισμῶν ἢ ἄλλως πῶς εἰσέρχονται εἰς τὴν ἔννομον τάξιν;

Κατὰ πρώτην θεώρησιν ὁ μὴ κεκυρωμένος κανονισμὸς δίδει τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς ὡμῆς προβολῆς τῆς ἐξουσίας τοῦ ἰδιοκτήτου. Ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως φαίνεται, ὅτι θεσπίζει τοὺς κανόνας ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας ταύτης μὲ ὅσην ἄνεσιν καὶ ἐλευθερίαν ὁ οἰκοδεσπότης ρυθμίζει τὰ τοῦ οἴκου του. Ἡ ἄποψις ὅμως αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη: Ἐν πρώτοις πρέπει ἀμέσως νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἰδέα, ὅτι οἱ κανόνες, οἱ ὁποῖοι τίθενται ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου (ἐργοδότου), δύνανται νὰ ἔχουν κανονιστικὴν δύναμιν, διότι ἡ θέσπισις κανόνων δικαίου ὑπὸ συνταγματικὸν καθεστὼς δὲν ἀνήκει ποτὲ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν θέλησιν. (Οἱ ὑποστηρίζοντες, *Α. Καλομοίρης*, ΕΕΔ 17, 676 καὶ 678, καὶ οἱ ἐν αὐτῷ, ὅτι παρέχεται νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις πρὸς τὸν ἐργοδότην πρὸς θέσπισιν κανόνων δικαίου, παραγνωρίζουν, ὅτι ἀμφισβητεῖται ἡ συνταγματικότης τῆς νομοθετικῆς ἐντολῆς ἀκόμη καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἐχρειάσθη δὲ ἡ ἐπίκλησις συνταγματικοῦ ἐθίμου πρὸς θεμελίωσιν ταύτης, βλέπε τὴν Σ.τ.Ε. 179|1945, Θέμ. ΝΣΤ' 245, καὶ κατωτέρω 15. Εἶναι συνεπῶς ἐκ τοῦ Συντάγματος ἀπηγορευμένον νὰ γίνεται λόγος περὶ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἰδιώτην). Ἐξ ἄλλου ἡ ἐξουσία, ἣν τὸ δίκαιον περιλείει εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν, δὲν δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ σημείου νὰ δημιουργήσῃ δεσμεύσεις πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν ἐλευθέρων προσώπων ἄνευ ἐνοχικοῦ δεσμοῦ (obligationis), δστις δύναται νὰ δημιουργηθῇ μόνον διὰ τῆς συμφώνου θελήσεώς των (συμβάσεως ἄρθρου 361 Α.Κ., καθ' ὃ πρὸς σύστασιν ἐνοχῆς ἀπαιτεῖται σύμβασις, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὁ νόμος ὁρίζῃ). Πέραν ὅμως ὅλων τούτων ἡ ἱστορικὴ διερεύνησις τῶν θεσμῶν μᾶς ἔπεισεν ὅτι οἱ κανονισμοὶ δὲν τίθενται ποτὲ διὰ τῆς μονομεροῦς θελήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἀποτελοῦν σύμπτωσιν ἢ συγχώνευσιν τῶν ἀντιθέτων θελήσεων τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς ὁμάδος τῶν μισθωτῶν.

Καὶ ἡ τελευταία ὅμως αὕτη διαπίστωσις δὲν λύει, ἀλλ' ἁπλῶς μετατοπίζει, τὸ πρόβλημα τῆς νομικῆς θεμελιώσεως τοῦ μὴ κεκυρωμένου κανονισμοῦ. Διότι καὶ ἂν γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὁ κανονισμὸς προέκυψεν ἐκ συμφωνίας μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς ὁμάδος τῶν μισθωτῶν καὶ πάλιν δὲν ἔχει οὔτε κανονιστικὴν δύναμιν, ἀφοῦ, ὡς εἴπομεν, κανόνας δικαίου κατὰ τὸ Σύνταγμα δὲν δύνανται νὰ θεσπίζουν ἰδιῶται ἢ ὁμάδες ἰδιωτῶν, οὔτε δύναμιν ἁπλῆς συμβάσεως, διότι ἡ κατάρτισις ταύτης, ἐὰν συμβάλλεται ὁμὰς προσώπων, προϋποθέτει νὰ ἔχῃ ἀναχθῇ ἡ ὁμὰς εἰς νομικὸν πρόσωπον. Ὅμως οἱ μισθωτοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν ἀποτελοῦν πάντοτε νομικὸν πρόσωπον, ἀλλά, καὶ ἂν εἶχον συγκροτηθῇ εἰς τοιοῦτον, δὲν θὰ ἠδύνατο διὰ τῆς παρὰ τοῦτου καταρτιζομένης συμβάσεως νὰ δεσμεύωνται (κατὰ οἱονεὶ κανονιστικὸν τρόπον) μισθωτοί, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι μέλη τοῦ νομικοῦ προσώπου.

Αἱ δυσχέρειαι αὗται διὰ τὴν νομικὴν θεμελίωσιν τῶν μὴ κεκυρωμένων κανονισμῶν (καὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων) ὡδήγησαν, φαίνεται, εἰς τὴν ἐφεύρεσιν τῶν θεωριῶν περὶ «αὐτονομίας» τῆς ὁμάδος τῆς ἐπιχειρήσεως, κλπ. Αἱ θεωρίαι ὅμως αὗται, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ἱστορικῶς ἀνεπιβεβαίωτοι, δὲν δύνανται νὰ δικαιολογήσουν τὴν δημιουργίαν κανονιστικοῦ καθεστῶτος. Διότι κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχύον (αὐστηρὸν) Σύνταγμα τοῦ 1952 (ὡς καὶ τὰ παλαιότερα) ἡ μὲν θέσπισις τῶν τυπικῶν νόμων, ἐν οἷς ἠδύ καὶ τὰ νομοθετικὰ διατάγματα, ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν (ἄρθρον 22 ἐπ., 35 § 2 τοῦ Συντάγματος), ἡ δὲ ἔκδοσις τῶν νομοθετικοῦ περιεχομένου διοικητικῶν πράξεων (διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.) εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν (ἄρθρα 27, 35 § 1, 44, βλέπε καὶ ἄρθρα 16 § 4, 65 καὶ 99 § 1 τοῦ Συντάγματος, δι' ὧν ἀναγνωρίζεται «αὐτονομία» νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀποκεντρώσεως ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς δημοσίας ἐξουσίας καὶ συνεπῶς ἀποκλείεται πᾶσα ἄλλη «αὐτονομία» ἰδιωτῶν ἢ ὁμάδων ἰδιωτῶν διὰ τῆς παρὰ τούτων ἀσκήσεως κανονιστικῆς ἐξουσίας). Ἀκόμη καὶ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἀμιγῆ μορφήν της, δηλαδὴ χωρὶς νὰ ἀναχωνεύεται εἰς διοικητικὴν πρᾶξιν, ἐξ ἧς νὰ ἀρύεται κανονιστικὴν δύναμιν, δὲν δύναται, ἐν ὄψει τῶν ρητῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ Συντάγματος, νὰ ἔχῃ τὴν ἀξίαν κανόνος δικαίου (βλέπε Ὀλ. Σ.τ.Ε. 34|1940, Θέμ. ΝΒ' σελ 118. Ἀντίθετος ἡ Ὀλ. Α.Π. 148|1950, ΕΕΔ 9, 221, ἔνθα

καὶ παλαιότεραι ἀποφάσεις. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀκολουθεῖ παγίως ἡ νομολογία τῶν τακτικῶν δικαστηρίων). Εὑρισκόμεθα λοιπὸν ἐνώπιον κενοῦ ἢ μᾶλλον συνταγματικῶν δυσχερειῶν.

10. Ἐν ὄψει τούτου ὁ μὴ κεκυρωμένος κανονισμὸς (διατί πρὸ πάσης νομικῆς θεμελιώσεως δημιουργεῖται ὡς πραγματικὴ κατάστασις ἐκ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν ἀντιπάλων συμφερόντων) δὲν ἔχει ἄλλην ἐδόν, ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἔννομον τάξιν καὶ ἀποτελέσῃ νομικὸν φαινόμενον ὑπὸ τὴν γνώριμον σύμβασιν τοῦ κοινοῦ δικαίου. Ὁ μισθωτὸς θεωρεῖται ὅτι ἀπεδέχθη τοὺς ὅρους τοῦ κανονισμοῦ καὶ οὕτω κατηρτίσθη ἀτομικὴ σύμβασις.

Εἶναι εὔκολον νὰ ἀντιληφθῇ τις, ὅτι ὑπὸ τοιαύτην λύσιν ὁ θεσμὸς τῶν κανονισμῶν, δι' ὧν οἱ μισθωτοὶ ἐλπίζουν νὰ περιορίσουν τὴν δεσποτείαν τοῦ ἐργοδότου, ὑφίσταται πλήρη νόθευσιν. Διότι, ἐνῷ ὁ κανονισμός, ὡς πραγματικὴ κατάστασις, συνιστᾷ ρύθμισιν σχέσεων, οὐχὶ ἐξατομικευμένων μισθωτῶν, ἀλλὰ μιᾶς ὁμάδος μισθωτῶν πρὸς τὸν ἐργοδότην (καὶ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ὁμάδος), διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ κανονισμοῦ εἰς τὴν ἔννομον τάξιν, μέσῳ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως, ὁ κανονισμὸς κερματίζεται εἰς πλῆθος ἀσυνδέτων μεταξύ των ἀτομικῶν συμβάσεων. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως εἶναι, ὅτι διὰ τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ὁ ἐργοδότης ἀποβαίνει οὐσιαστικῶς ὁ ἀπόλυτος ρυθμιστὴς τῶν σχέσεων τῆς ἐργασίας καὶ εἰς τὴν πραγματικότητα ἡ ἐκ τῆς ἰδιοκτησίας ἐξουσία του προσκτᾶται, κατὰ παρέκκλισιν πάσης συνταγματικῆς διαδικασίας θεσπίσεως τῶν κανόνων τοῦ δικαίου, κανονιστικὴν δύναμιν, ἄλλοις λόγοις ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως καθίσταται νομοθέτης. Διότι, ὅταν ἀναγνωρίζεται, ὅτι δι' ἀτομικῆς συμβάσεως ὁ μισθωτὸς προσχωρεῖ (κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἄποψιν, βλέπε Α.Π. Ὁλ. 349|1947, ΕΕΔ 6, 712) καὶ μάλιστα σιωπηρῶς εἰς τὸν παρὰ τοῦ ἐργοδότου τιθέμενον κανονισμὸν καὶ ἀκόμη ὅτι ὁ ἐργοδότης δύναται μονομερῶς νὰ τροποποιῇ τοῦτον (βλέπε ἰδίᾳ τὰς Α.Π. 145|1957, ΕΕΔ 16, 361, 324|1960, ΕΕΔ 16, 834, ἐπίσης καὶ Ἐφ. Ἀθ. 3238|1948, ΕΕΔ 7, 473, ἐπικυρωθεῖσαν ὑπὸ τῆς Α.Π. 199|1948 αὐτ.), δοθέντος ὅτι θεωρεῖται, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀποδέχεται τὴν τροποποίησιν ἐπίσης σιωπηρῶς διὰ τῆς παραμονῆς του εἰς τὴν ἐργασίαν, ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν πραγματικότητα θέτει κανόνας, οἱ ὁποῖοι ρυθμίζουν τὴν συμπεριφορὰν ἀορίστου ἀριθμοῦ προσώπων, ὡς ἀκριβῶς συμβαίνει ἐπὶ τῶν κανονιστικῶν πράξεων.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶναι γενικωτέρας σημασίας, ἀπαντᾶται δὲ ἐφ' ὅλων τῶν παρομοίων μορφῶν συμβάσεων, καταρτιζομένων, ὡς λέγεται, διὰ προσχωρήσεως τῶν ἀτόμων εἰς ὅρους, τοὺς ὁποίους θέτουν μονομερῶς ἐπιχειρήσεις, ἐξοπλισμέναι μὲ μεγάλην οἰκονομικὴν ζύναμιν, ἰδίᾳ ἐκείναι, αἵτινες ἔχουν μονοπωλήσει τομεῖς τῆς παραγωγῆς (π.χ. ἐπιχειρήσεις μεταφορῶν, φωτισμοῦ, ὑδρεύσεως κλπ.). Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπιβάλλει τὴν θέλησίν του ὡς εἶδος κανόνος δικαίου ἐπὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐξ ἀνάγκης συναλλασσομένων, καθίσταται ἐν τῇ οὐσίᾳ μέχρις ἑνὸς σημείου νομοθέτης. Δὲν παραγνωρίζομεν βεβαίως (ἀπεναντίας τὸ ἐσημειώσαμεν κατ' ἐπανάληψιν), ὅτι κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν τὸ δίκαιον ἀπηχεῖ τὴν θέλησιν τῶν ἰδιοκτητῶν. Ἀλλ' ὁπωσδήποτε οἱ κανόνες δικαίου, οἱ ὁποῖοι θεσπίζονται κατὰ τὴν συνταγματικὴν διαδικασίαν, δὲν ὑπηρετοῦν τὸ συμφέρον τοῦ ἑνός, ἀλλὰ ἐναρμονίζουν τὰ συμφέροντα γενικῶς τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ γενικώτερα συμφέροντα τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀγωνιστικῆς παρουσίας των.

Εὑρισκόμεθα λοιπὸν ἐνώπιον γενικωτέρου φαινομένου, τὸ ὁποῖον συνιστᾷ διατάραξιν τῆς συνταγματικῆς τάξεως, ἡ ἀποκατάστασις τῆς ὁποίας ἐπιβάλλει τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν κανονισμῶν (τὸ θέμα τοῦτο μᾶς ἀπασχολεῖ) ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως καὶ τὴν θέσπισιν κανονισμῶν διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὁριζομένης ἐξουσίας.

11. Β. Οἱ κεκυρωμένοι κανονισμοί. Οἱ κανονισμοὶ οὗτοι τίθενται διὰ τυπικοῦ νόμου ἢ διὰ νομοθετικοῦ περιεχομένου πράξεως τῆς διοικήσεως (διάταγμα, ὑπουργικὴ ἀπόφασις). Συνεπῶς ὁ νομικὸς χαρακτὴρ τῶν κεκυρωμένων κανονισμῶν δὲν ἐπιδέχεται ἀμφισβητήσεις. Οὕτοι καὶ ὅταν καταρτίζωνται μετὰ προηγουμένην γνώμην τῶν μερῶν, ὡς ὁρίζει π.χ. ὁ νόμος 3752|1929, ἢ καὶ ὅταν περιέχωνται εἰς σύμβασιν παραχωρήσεως, κυρουμένης διὰ νόμου, συνιστοῦν πάντοτε κανόνας δικαίου, διότι ἀποτελοῦν ἐκδήλωσιν πολιτειακῆς προσταγῆς. (Οὕτω καὶ ἡ νομολογία, βλέπε Ὁλ. 346|1947, ΕΕΔ 6, 712). Εἰρήσθω μάλιστα ὅτι οἱ κανόνες οὗτοι εἶναι δημοσίας τάξεως, λόγῳ τοῦ δημοσίου συμφέροντος, ὅπερ ὑπηρετοῦν, συνιστάμενον

εἰς τὴν ἐναρμόνισιν τῶν συμφερόντων κεφαλαίου καὶ ἐργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἄκυρος πᾶσα δυσμενεστέρα διὰ τὸν μισθωτὸν συμφωνία (βλέπε σχετικῶς τὴν ἀνωτ. Ὀλ. Α.Π. 346]1947 καὶ τὰς 321]1949 καὶ 22]1950, ΕΕΔ 8, 673 καὶ 9, 155, *Καυκᾶ*, Κανόνες δημοσίας τάξεως Ἀρχ. Νομολ. 7, 65). Ἀντίθετος ἡ Α.Π. 726]1958, ΕΕΔ 17, 1277, ἀλλ' ἄνευ τινὸς αἰτιολογίας).

Πρέπει νὰ τονισθῇ, ὅτι ὁ κανονιστικὸς χαρακτὴρ τῶν κεκυρωμένων κανονισμῶν προσιδιάζει ἀπολύτως εἰς τὸν ὁμαδικὸν χαρακτῆρα τῶν σχέσεων ἐργασίας, διότι καλύπτει ἀπεριόριστον ἀριθμὸν προσώπων, τὰ ὁποῖα τελοῦν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας. Τὸ σοβαρώτερον ὅμως εἶναι ὅτι ἡ διὰ τῶν κεκυρωμένων κανονισμῶν γενομένη ὁριοθέτησις τῶν ἀντιπάλων συμφερόντων δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ ἐπὶ τὰ χείρω διὰ τοὺς μισθωτοὺς δι' ἀντιθέτου συμφωνίας τῶν μερῶν, πολὺ δὲ περισσότερον διὰ μονομεροῦς πράξεως τοῦ ἐργοδότου (ἄρθρα 3, 174 Α.Κ.). Οὕτω ἡ παρέμβασις τοῦ Κράτους (ἐὰν δεδομένου τὸ Κράτος εἰς τὴν συγκεκριμένην στιγμὴν ὑπηρετῇ καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων) ἀποτελεῖ ἐγγυητὴν καὶ φρουρὸν τῶν κατακτήσεων τῶν ἐργαζομένων.

§ 3. Οἱ ἰσχύοντες νόμοι περὶ κανονισμῶν

12. Ὁ νόμος ΔΛ' | 1912, ἄρθρ. 2, καὶ ἐκτελεστικὸν δ]γμα τούτου τῆς 15]20 Σεπτεμβρίου 1912. Τὰ νομοθετήματα ταῦτα εἶχον κύριον σκοπὸν νὰ κατασφαλίσουν τὴν πληρωμὴν τῶν ἡμερομισθίων διὰ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τρόπου, τόπου καὶ χρόνου πληρωμῆς. Εἰς τὰ πλαίσια τοῦ σκοποῦ τούτου ἀπηγορεύθησαν καὶ αἱ λεγόμεναι κρατήσεις μισθῶν ὑπὸ τὸν τύπον τῶν προστίμων, ἐπετράπησαν δὲ ταῦτα μέχρις ὁρίου τινὸς (1]4 τοῦ ἡμερομισθίου), ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιβολὴν τοιούτου προστίμου ὡρίσθη εἰδικῶς, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ «τοιχοκολλημένος εὐκνάγνωστος κανονισμός», προβλέπων περὶ τῆς ἐπιβολῆς προστίμων καὶ μάλιστα ἀντίγραφον τοῦ κανονισμοῦ τούτου νὰ ὑποβάλληται εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν ἀνὰ ἑξάμηνον (βλέπε περὶ τούτων *Διαμαντάκου*, ΕΕΝ Κ, 903, 904). Αἱ διατάξεις αὐταὶ ἔχουν τὴν ἰδιαιτέραν ἀξίαν, ὅτι μᾶς ἀποκαλύπτουν, ὅτι οἱ κανονισμοὶ ὑπῆρχον πρὸ πάσης νομοθετικῆς ρυθμίσεως καὶ κατηρτίζοντο κατ' ἐλευθέραν θέλησιν τῶν μερῶν καὶ ἄνευ ἐπεμβάσεως τῆς πολιτείας, περιωρισμένως δέ, ἤτοι μόνον διὰ τὴν ἐπιβολὴν προστίμων, ἀπητήθη ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ὅπως ὁ κανονισμὸς ἔχῃ ὑποβληθῇ ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν καὶ τοιχοκολληθῇ. Εἶναι περιττὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι οἱ κανονισμοὶ οὗτοι ἀνῆκον εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μὴ κεκυρωμένων κανονισμῶν καὶ ὡς τοιοῦτοι οὐδεμίαν εἶχον κανονιστικὴν δύναμιν. (Εἰς τὴν ἰδίαν σειρὰν εὑρίσκονται καὶ οἱ κανονισμοί, οἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 4819]1930, ἄρθρ. 14 ἐδ. γ' «περὶ ἐπιθεωρήσεως ἐργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 2954/1954, ἄρθρ. 10 ἐδ. δ').

13. Ὁ νόμος ΔΚΗ]1912, δοτις ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ν. 3752/1929. (Σχετικὸς καὶ ὁ εἰδικὸς νόμος 2191/1940). Τὴν ἰδίαν ἐποχήν, καθ' ἣν ἐψηφίζετο ὁ ν. ΔΛ', ἐξεδόθη καὶ ὁ ν. ΔΚΗ', δι' οὗ ὡρίσθη, ὅτι αἱ ἀνάδοχοι ἐπιχειρήσεις τῶν σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων θὰ ὑπέβαλον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας σχέδια κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ, ἅτινα θὰ ἐπεξειργάζετο τὸ ἁρμόδιον συμβούλιον μετ' ἀκρόασιν τῶν ὑπαλλήλων καὶ τελικῶς θὰ ἐτύγχανον τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ θὰ ἐδημοσιεύοντο εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ ἐπακολουθήσας νόμος 3752 ὡλοκλήρωσε τὸν θεσμὸν τῶν κανονισμῶν καὶ τὸν ἀνήγαγεν εἰς περιωπήν. Ἐπειδὴ ὁ νόμος οὗτος ἀποτελεῖ τὸ πλέον προσδευτικὸν νομοθέτημα τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας μας, ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς:

α. Καθωρίσθη διὰ πρώτην φορὰν τὸ περιεχόμενον τοῦ κανονισμοῦ καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον πλήρη καὶ ἐξαντλητικόν. Ὁ κανονισμός, ὁρίζει τὸ ἄρθρον 1, «διαγράφει τὰς διακρίσεις τοῦ προσωπικοῦ καὶ τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς τοῦτο προσλαμβάνεται, μονιμοποιεῖται, ἀπολύεται ἢ ἀποχωρεῖ τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἢ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας, σταδιοδρομεῖ, μετατίθεται, ἀποσπᾶται, ἐπανέρχεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν κατόπιν στρατεύσεως, λαμβάνει ἀδείας ἀπουσίας, δικαιοῦται εἰς ὁλικὰς καὶ ἠθικὰς ἀνταμοιβάς, ἀποζημιοῦται εἰς διαφόρους περιπτώσεις καὶ τιμωρεῖται (βλέπε τὴν Ὀλ. Σ.τ.Ε. 734]1954, εἰσ. *Α. Παπαλάμπρου*, ΕΕΔ 13, 660).

β. Ἐδόθη προέχουσα σημασία εἰς τὴν γνώμην τοῦ προσωπικοῦ. Πράγματι τὸ ἄρθρον 2 ὁρίζει, ὅτι διὰ τὴν κύρωσιν τοῦ κανονισμοῦ προαπαιτεῖται ἡ γνώμη τοῦ προσωπικοῦ, ὅτι τυχὸν διαφωνίαι ὑποβάλλονται δι' ὑπομνήματος τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν καὶ λύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ γνώμην τοῦ ἁρμοδίου ὑπη-

ρεσιακοῦ συμβουλίου, καθ' ἃς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπιτρέπεται προσφυγὴ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου συγκοινωνιακοῦ συμβουλίου, ὅπερ ἀποφαίνεται ὁριστικῶς καὶ ὑποχρεωτικῶς, βάσει δὲ τῆς ἀποφάσεως τούτου ὁ Ὑπουργὸς προβαίνει εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ κυρωτικοῦ διατάγματος.

γ. Τέλος ὡρίσθη, διὰ νὰ ἐξαρθῇ ἡ σημασία τῶν κανονισμῶν, ὅτι οὗτοι ἐπέχουν θέσιν ν ό μ ο υ καὶ μάλιστα ὅτι ὑπερισχύουν παντὸς ἄλλου γενικωτέρου νόμου, ὑποχωροῦν δὲ μόνον ἔναντι τῶν διεθνῶν ἐργατικῶν συμβάσεων.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου καλύπτουν τὸ προσωπικὸν μόνον τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν παραχωρησιούχων ἐπιχειρήσεων ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας (ἄρθρον 1). Τοῦτο ἀποκαλύπτει, ὅτι οἱ κανονισμοὶ τοῦ νόμου ΔΚΗ' ἀπηχοῦν τὰς περὶ κατοχυρώσεως τῆς σταδιοδρομίας καὶ ἰδίᾳ τὰς περὶ μονιμότητος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀντιλήψεις, αἵτινες συνεζητοῦντο εὐρέως ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν Ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν καὶ ἀπέληξαν εἰς τὴν συνταγματικὴν μονιμότητα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἥτις ἐθεσπίσθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911. Ἦτο λοιπὸν φυσικὸν καὶ οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς δημοσίας ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι ἀπεσχίσθησαν τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας καὶ ἀνήχθησαν εἰς αὐτοτελῆ νομικὰ πρόσωπα ἢ τῶν ὁποίων ἡ ἄσκησις παρεχωρήθη εἰς ἰδιώτας, νὰ τύχουν παρεμφεροῦς προστασίας.

Δέον τέλος νὰ σημειωθῇ, ὅτι οἱ κανόνες οἱ περιεχόμενοι εἰς τοὺς ἐν λόγῳ κανονισμούς, εἶναι ἀναμφισβητήτως δημοσίας τάξεως καὶ ὡς τοιοῦτοι ἐκρίθησαν πάντοτε ὑπὸ τῶν δικαστηρίων (Α.Π. Ὀλ. 346]1947 καὶ τῶν Τμ. Α.Π. 321]1949 καὶ 22]1950).

14. Τὸ Ν ο μ ο θ ε τ. Δ ι ά τ α γ μ α 3789]1957. Διὰ τοῦ τελευταίου τούτου νομοθετήματος ὡρίσθη, ὅτι οἱ ἐν αὐτῷ ἐργοδόται, ἐφ' ὅσον μὲν ἀπασχολοῦν ἄνω τῶν 40 καὶ μέχρις 70 μισθωτούς, δύνανται, ἐφ' ὅσον δὲ ἀπασχολοῦν ἄνω τῶν 70, ὑποχρεοῦνται νὰ καταρτίζωσι κανονισμούς, οἵτινες ἰσχύουν ὡς μέρος τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων, ἐφ' ὅσον ἐγκριθοῦν κατὰ τὴν ἐν τῷ διατάγματι διαδικασίαν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ εἶναι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀνηρτημένοι εἰς ἐμφανῆ καὶ προσιτὰ διὰ τοὺς ἐργαζομένους σημεῖα τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας. Οἱ κανονισμοὶ οὗτοι ρυθμίζουν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνδεομένου μετὰ τούτου διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου. Περὶ τῶν κανονισμῶν τούτων δέον νὰ λεχθοῦν τὰ ἑξῆς:

α. Οἱ κανονισμοὶ τοῦ ν.δ. 3789 οὐδεμίαν ἔχουν σχέσιν πρὸς τοὺς κανονισμοὺς τῶν παλαιῶν νόμων ΔΚΗ' καὶ 3752. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι, ὡς ἐλέχθη (ἀνωτ. 2), ἐκάλυπτον τὴν μισθωτικὴν σχέσιν ἀπὸ τῶν γενεθλίων της μέχρι καὶ τῆς λήξεώς της καὶ διὰ τῆς μονιμότητος διασφαλίζουν τὴν καθόλου σταδιοδρομίαν τῶν μισθωτῶν. Οἱ κανονισμοὶ τοῦ νέου ν.δ]τος ἀδιαφοροῦν διὰ τὴν κατασφάλισιν τῆς σταδιοδρομίας, ἀρνοῦνται πᾶσαν μονιμότητα (ἀφοῦ τὸ δικαίωμα πρὸς ἀπόλυσιν παραμένει ὡς ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου 3198]1955 καὶ ἄρθρων 669, 672 Α.Κ.) καὶ περιορίζονται νὰ ρυθμίζουν τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἀνακυπτούσας σχέσεις, δηλαδὴ τὴν τ ά ξ ι ν καὶ π ε ι θ α ρ χ ί α ν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας. Ἐὰν εἷς ταῦτα προσθέσῃ τις, ὅτι οἱ ἐν λόγῳ κανονισμοὶ καταρτίζονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἄνευ τῆς συμμετοχῆς ἢ τῆς γνώμης τῆς ὁμάδος τῶν μισθωτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, θὰ πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου νομοθετήματος παρενοήθη τελείως ἡ κοινωνικὴ ἀποστολὴ τοῦ θεσμοῦ τῶν κανονισμῶν.

β. Αἱ διατάξεις τῶν κανονισμῶν τοῦ ν.δ]τος 3789 ἔχουν κ α ν ο ν ι σ τ ι κ ὴ ν ἰ σ χ ύ ν, δηλαδὴ ἀποτελοῦν κανόνας δικαίου (βλέπε *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 16, 1203, δι' ὀρθῆς αἰτιολογίας, δοτις ὅμως ἀναγνωρίζει εἰς τὸν ἐργοδότην «κανονιστικὴν πρωτοβουλίαν», ἀδάσιμον καθ' ἡμᾶς, βλέπε κατωτέρω 15. Ἐπίσης δέχονται κανονιστικὴν ἰσχὺν τῶν κανονισμῶν οἱ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Εἰσαγ. Ἐργ. Δικ. 82, *Δ. Καλομοίρης*, 17, 676, ἀλλὰ δι' αἰτιολογιῶν, ἃς ἀπεκρούσαμεν, ἀνωτέρω 9, ἀντίθετος ὁ *Κ. Κωνξᾶς*, Ἐνοχ. σελ. 464 καὶ ἡ Α.Π. 672]1952, ΕΕΔ 12, 86, ἥτις ἐξεδόθη ἐπὶ προσομοίου κανονισμοῦ). Καταλήγομεν εἰς τὴν γνώμην ταύτην βάσει τῶν ἀκολούθων σκέψεων:

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται κανονισμὸς παραλαμβάνει τὴν ἐνοχικὴν σχέσιν τῆς συγκεκριμένης συμβάσεως ἐργασίας γεγεννημένην καὶ προσδιορισμένην ὑπὸ τῶν ἀναγκαστικοῦ περιεχομένου διατάξεων τῶν νόμων καὶ διαταγμάτων, καθ' ὧν δὲν κατισχύει ὁ κανονισμὸς (ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφ. 2 καὶ § 3). Πλὴν τὰ μέρη θὰ ἠδύναντο νὰ ρυθμίσωσι διὰ συμφωνίας τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τῆς

ένοχῆς, ὅπερ ἐκειτο πέραν τῶν ὁρίων, ἅτινα ἔθετον αἱ ἀναγκαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις Ὑπὸ τὴν κρατοῦσαν μάλιστα θεωρίαν τῆς συμβάσεως διὰ προσχωρήσεως ὁ ἐργοδότης ἀπέβαινεν ὁ μοναδικὸς ρυθμιστὴς τοῦ τμήματος τούτου τῆς ἐνοχῆς, διότι, ὡς ἐλέχθη, ἐτεκμηριοῦτο, ὅτι ὁ μισθωτὸς διὰ τῆς ἐντάξεως εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἢ τῆς παραμονῆς του εἰς ταύτην ἀπεδέχετο τοὺς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τεθέντας ὅρους (περιεχομένους εἰς μὴ κεκυρωμένον κανονισμόν) καὶ τὰς ἐπιγενομένας μονομερεῖς τροποποιήσεις τούτων (βλέπε ἀνωτέρω 10). Ὁ νέος λοιπὸν νόμος, δυσπιστῶν πρὸς τὴν καλὴν χρῆσιν τῆς συμβατικῆς ἐλευθερίας, ὥρισεν, ὅτι τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τῆς ἐνοχῆς, ὅπερ δὲν ἐρρυθμίζετο ὑπὸ τῶν ἀναγκαστικοῦ περιεχομένου κανόνων τοῦ δικαίου, ἐπιτρέπεται νὰ ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ, ὃν συντάσσει ὁ ἐργοδότης (δηλαδὴ νὰ ρυθμίζεται διὰ τῆς προσχωρητικῆς συμβάσεως), ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον ὁ σχετικὸς κανονισμὸς θὰ ἔχῃ τύχει τῆς ἐν τῷ νόμῳ ἐπεξεργασίας, κυρώσεως κλπ. Ἐὰν δὲν ἔχῃ τὰ προσόντα ταῦτα, δὲν θὰ ἔχῃ τὴν ἰσχὺν νὰ συμπληρώσῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι εὑρισκόμεθα ἐνώπιον κανονιστικῆς λειτουργίας. Ταύτην ἀνευρίσκομεν κυρίως εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ν.δ. 3789]1957, καθ' ἣν οἱ ὅροι τοῦ κανονισμοῦ «ἀποτελοῦν συμπλήρωσιν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως», ἐὰν οἱ συμβαλλόμενοι παρέλειψαν νὰ ρυθμίσουν τὰ σχετικὰ θέματα (ἢ ἐρρύθμισαν ταῦτα, ἀλλὰ ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον διὰ τὸν μισθωτόν). Διὰ νὰ δύνανται ὅμως οἱ ὅροι τοῦ κανονισμοῦ νὰ ἀποτελοῦν μέρος τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων, ἄλλοις λόγοις νὰ κανονίζουν συμφέροντα τῶν ἀτόμων, πρέπει νὰ εἶναι κανόνες δικαίου. Καὶ περαιτέρω: Οἱ ὅροι τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι δυσμενέστεροι τῶν ὅρων τοῦ κανονισμοῦ. Ἀλλά, διὰ νὰ ἔχουν οἱ ὅροι τοῦ κανονισμοῦ αὐτὴν τὴν δύναμιν ἐκτοπίσεως τῶν ἀντιθέτων δυσμενεστέρων συμβατικῶν ὅρων, πρέπει νὰ ἔχουν δύναμιν κανόνος δικαίου καὶ μάλιστα ἀναγκαστικοῦ περιεχομένου. (Ἂς σημειωθῇ ὅτι καὶ οἱ ἀρνούμενοι εἰς τοὺς ἐν λόγῳ κανονισμοὺς ἰσχὺν κανόνος δικαίου δέχονται, οὐδὲν ἧττον, ὅτι αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις συμπληροῦνται διὰ τῶν ὅρων τοῦ κανονισμοῦ καὶ ἀκόμη ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις τῆς ἐκ ταύτου προστασίας, διότι «αἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ εἶναι δημοσίας τάξεως», βλέπε *Κ. Καποδ.*, Ἐνοχ., ἐκδ. 1960, ὑπ' ἄρθρον 648 § 6 ἐδάφ. δ, ὅ, στ καὶ η). Ἐπιχείρημα τέλος ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι οἱ ὅροι τοῦ κανονισμοῦ συνιστοῦν κανόνας δικαίου παρέχει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 2 ἐδάφ. 4, ὅτι ἧς ὡρίσθη, ὅτι οἱ βάσει τοῦ νόμου 3752]1929 ἐκδοθέντες κανονισμοὶ (οἵτινες ἀποτελοῦν ἀναμφισβητήτως κανόνας δικαίου, βλέπε ἀνωτ. 13), διατηροῦνται μὲν ἐν ἰσχύϊ, ἀλλ' ἡ τροποποίησις τούτων ὀφείλει νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3789 προβλεπομένην διαδικασίαν (βλέπε Ὁλομ. Σ.τ.Ε. 1599]1959, ΕΕΔ 18 σελ. 1209). Ἐὰν συνεπῶς ἠθέλομεν δεχθῆ, ὅτι οἱ κατὰ τὸ ν.δ. 3789 τιθέμενοι κανονισμοὶ δὲν περιέχουν κανόνας δικαίου, θὰ εὑρισκόμεθα εἰς περιπτώσεις τροποποιήσεως κανονισμῶν τοῦ νόμου 3752 ἐνώπιον τοῦ φαινομένου, οἱ κανονισμοὶ οὗτοι κατὰ μὲν τὸ παλαιὸν (διατηρηθὲν) τμῆμα των νὰ ἀποτελοῦν κανόνα δικαίου, κατὰ δὲ τὸ νέον (τροποποιηθὲν) ἁπλῆν σύμβασιν.

15. Τὸ ζήτημα, ὅπερ γεννᾶται, εἶναι ἂν ἡ θέσπισις τῶν κανόνων τούτων εἶναι ἀνεκτὴ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. (Ἡ ὑπὸ τοῦ *Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγ., σελ. 81, 84 καὶ *Δ. Καλλοιρῆ*, ἔνθ' ἀνωτ., ὑποστηριζομένη ἄποψις, ὅτι ὁ κανονισμὸς ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ περιέχει κανόνας δικαίου λόγῳ τῆς «αὐτονομίας» τῆς βουλήσεως ἀποκρούεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, βλ. ἀνωτ. 9). Ἐὰν δεχθῶμεν, ὅτι τὸ ἰσχῦον Σύνταγμα 1952 ἐξακολουθεῖ νὰ ἀνέχηται τὴν κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν θέσπισιν κανόνων διὰ πράξεων τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας (καὶ περὶ τῆς καταργήσεως μιᾶς μακρᾶς τακτικῆς οὐδὲν προκύπτει, ἀλλὰ τὸ ἀντίθετον συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Συντάγματος, βλέπε Σ.τ.Ε. 488]1953, Θέμ. ΞΔ', 254, *Στασινοπούλου*, Διοικ. Δίκ., σελ. 98), οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος κανονισμοὶ ἔχουν ὅλα τὰ στοιχεῖα τοιούτων νομοθετικοῦ περιεχομένου πράξεων τῆς διοικήσεως. Διότι ναὶ μὲν οἱ κανονισμοὶ οὗτοι συντάσσονται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀλλὰ τυγχάνουν κέ-

πεξεργασίας» ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῆς Διοικήσεως (ὑπὸ τὸν ὅρον δὲ τοῦτον νοεῖται πᾶσα μεταβολὴ τῶν ὅρων, ἐφ' ὅσον δεδαίως δὲν ἐμποδίζεται ὑπὸ διατάξεώς τινος, βλέπε ἄρθρον 2 § 2 ἐδ. 2, διότι ἄλλως ὁ ἐργοδότης θὰ ἠδύνατο νὰ ματαιώσῃ τὴν θέσπισιν τοῦ κανονισμοῦ· οἱ *Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 82, *Καυκᾶς*, Ἔνοχ. 465, ἀποκρούουν τὴν τροποποίησιν, διότι ἀντιλαμβάνονται τὸν κανονισμὸν ὡς δικαιοπρακτικὴν δήλωσιν) καὶ τέλος κυροῦνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ γνώμην τοῦ ἐν τῷ ν.δ. συμβουλίου, ἥτις ἐπὶ τινων θεμάτων εἶναι ὑποχρεωτική. Ἐκ τούτων συνάγεται, ὅτι ὁ κανονισμὸς ἀρύεται τὴν ἰσχύν του ἐκ τῆς προσταγῆς, ἣν θέτει ἐν αὐτῷ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότου. Διότι, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ συντάξῃ τὸν κανονισμὸν (ἐπὶ ἐπιχειρήσεων ἀπασχολουσῶν ἄνω 70 μισθωτῶν, ἐπὶ τῶν ἀπασχολουσῶν ἀπὸ 40 ἕως 70 δικαιοῦται μὲν ὁ ἐργοδότης νὰ ζητήσῃ, ἀλλὰ καὶ ἡ Διοίκησις δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἔγκρισιν, ἄρθρ. 2 § 2 ἐδ. 3), καὶ μάλιστα κατὰ ὑπόδειγμα, περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 2 § 5, ἐπὶ τῷ προδήλῳ σκοπῷ, ὅπως πληροφορήσῃ τὴν Διοίκησιν περὶ τῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν, αἵτινες κρατοῦν εἰς τὴν ἐπιχείρησίν των, ἵνα ὁ ἐκδοθησόμενος κανονισμὸς καλύπτῃ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ ἐργοδότου δὲν κεῖται εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἐλευθέρας δράσεώς του ὡς συμβαλλομένου, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὰς δημοσίου δικαίου ὑποχρεώσεις του ὡς διοικουμένου. Ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς διοικούμενος, ἔχει (δημοσίου δικαίου) ὑποχρέωσιν δυνάμει τοῦ ν.δ. 3789 νὰ ἐκπονήσῃ καὶ ὑποβάλῃ σχέδιον κανονισμοῦ, δηλαδὴ νὰ βοηθήσῃ τὴν Διοίκησιν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ κανονισμοῦ, θέμα ὅπερ ρυθμίζει ἀμέσως καὶ κυριαρχικῶς ἡ δημοσία ἐξουσία (βλέπε περὶ τούτου τὴν εἰσηγ. ἔκθεσιν καὶ τὰς συζητήσεις ἐν τῇ Βουλῇ πρὸς ψήφισιν τοῦ ν. δ/γματος, ἰδίᾳ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ *Π. Κανελλοπούλου*, εἰς ΕΕΔ 17, 1136 καὶ 1244). Συνεπῶς ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου σύνταξις (σχεδίου) κανονισμοῦ δὲν ἀποτελεῖ διοικητικὴν δήλωσιν βουλήσεως, τελοῦσαν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Διοικήσεως, ὡς ἐπίσης δὲν συνιστᾷ «κανονιστικὴν πρωτοβουλίαν» (ὡς ὑποστηρίζει ὁ *Β. Βασιλείου*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 1294), διότι τοιούτου εἴδους πρωτοβουλίαι δὲν εἶναι ἀνεκταὶ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, ὅπερ, ὡς ἐλέχθη, ὁρίζει αὐστηρῶς πῶς θεσπίζονται οἱ κανόνες δικαίου. Βεβαίως ἡ παρὰ τοῦ ἐργοδότου σύνταξις τοῦ κανονισμοῦ (οὖσα μάλιστα ὑποχρεωτική, ὅταν ἡ ἐπιχείρησις ἀπασχολῇ ἄνω τῶν ἑβδομήκοντα μισθωτῶν) ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἔγκυρον κατάρτισιν τοῦ κανονισμοῦ, ἀλλὰ ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ ἐργοδότου, συνήθης ἐπὶ τῶν κατὰ συναίνεσιν τοῦ διοικουμένου ἐκδιδομένων διοικητικῶν πράξεων, δὲν ἀλλοιώνει τὸν χαρακτῆρα τούτων ὡς μονομερῶς κυριαρχικῆς προσταγῆς τῆς Πολιτείας, καὶ συνεπῶς οὔτε ὑποβιβάζει τὴν διοικητικὴν πρᾶξιν εἰς θέσιν ἁπλῆς συμβάσεως, οὔτε πολὺ ὀλιγώτερον προάγει τὸν διοικούμενον εἰς συμμέτοχον ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς δημοσίας ἐξουσίας (βλέπε *Στασινοπούλου*, Δίκ. Διοικ. Πράξεων § 8 σελ. 95, 96, ὅπου καὶ νομολογία καὶ βιβλιογραφία).

16. Τέλος ἡ μὴ δημοσίευσις τῶν κανονισμῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἀποτελεῖ ἀποφασιστικὸν στοιχεῖον ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου γνώμης. Διότι εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ δ/τος τῆς 15 Φεβρουαρίου 1836, ὅπερ ὁρίζει, ὅτι «πᾶσαι αἱ χρήζουσαι δημοσιότητος διατάξεις θέλουν δημοσιεύεσθαι εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως», προκύπτει ὁ κανών, ὅτι αἱ κανονιστικαὶ πράξεις τελειοῦνται διὰ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως. Ὅμως ὁ κανὼν οὗτος ἰσχύει, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ συγκεκριμένου ἐξουσιοδοτικοῦ νόμου δὲν προκύπτῃ ἄλλος τρόπος γνωστοποιήσεως τῆς πράξεως (βλ. Σ.τ.Ε. 981/1952, 67/1955, 828/1959). Εἰς τὴν ἐρευνωμένην περίπτωσιν ἡ ἐξουσιοδοτικὴ διάταξις ἐπελέξατο ἄλλον τρόπον γνωστοποιήσεως τῆς πράξεως (τοιχοκόλλησις κλπ.).

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καταγγελία συμβάσεως μισθωτοῦ ὑπὸ μὴ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἐργοδότου

Ἔγγραφος τύπος δικαιοπραξίας κατ' ἄρθρον 160 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Τύπος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198]1955.— Ἐπέλευσις ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας, ἐφ' ὅσον ἐνεργήσῃ ταύτην ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος, προκειμένου δὲ περὶ νομικοῦ προσώπου τὸ ἐκφράζον κατὰ τὸν Νόμον ἢ τὸ καταστατικὸν τὴν βούλησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου φυσικὸν πρόσωπον.— Ἔγκρισις καταγγελίας, γενομένης ἀκύρως ὑπὸ μὴ νομίμου ἀντιπροσώπου, ἐκ τῶν ὑστέρων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του.—Προθεσμία ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως.—Θεωρία περὶ τῶν de facto ὀργάνων.—Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀποδοχῆς καταγγελίας διὰ λήψεως ἀποζημιώσεως Νόμου 2112.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ νομικοῦ προσώπου ὑπὸ ἐμφανισθέντος κατὰ τὴν δικαιοπραξίαν τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡς νομίμου ὀργάνου αὐτοῦ (ἐκκαθαριστῶν), ἀλλ' ὅμως δὲν ὑπῆρξε τοιοῦτον, δεδομένου ὅτι ὁ κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου γενόμενος διορισμὸς αὐτῶν ἠκυρώθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία κατὰ τὸ ἄρθρον 50 τοῦ νόμου 3713]1928 «περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 5468]1932 καὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 3830]1958, ἐπήγαγε τὴν νομίμων κατάργησιν τῆς διοικητικῆς πράξεως ἐναντίων πάντων (Σ.Ε. 1653]1960, εἰσηγητὴς *Γ. Χαρμπούρης*, ΕΕΔ 19, 1017).

Οὕτω ἡ προσβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀκυρότητα καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν προκειμένῳ ὑπῆρξε πρᾶξις ἐστερημένης νομικῆς συνεπείας, ὡς γενομένη ὑπὸ τρίτου προσώπου, μὴ ἐκφράζοντος δηλαδὴ τὴν βούλησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου (ἴδετε περὶ αὐτοῦ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 954, ἔνθα καταχωρίζεται καὶ ἡ σχετικὴ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3204]1960, Πρωτοδίκης *Ἠλ. Κάρτσιος*), καὶ συνεπῶς, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (ἴδετε τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου ἀναφερομένας ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις), δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτῆς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198]1955 (ΕΕΔ 14, 502), ἡ ὁποία ἐπιτάσσει τὴν κοινοποίησιν τῆς περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἀγωγῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ ταύτης.

Ἡ ἀκυρότης ὑπῆρξεν ἐν προκειμένῳ ἀπόλυτος (πρβλ. Α.Π. 70]1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 321 καὶ διὰ τὰς διοικητικὰς πράξεις τῶν νοσηλευομένων ἐξουσίαν διοικητικῶν ὀργάνων Α.Π. 266]1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 706, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἡ αὐτὴ ἀρχὴ κρατεῖ καὶ ἐν τῷ διοικητικῷ δικαίῳ διὰ τὰς πράξεις ὑπαλλήλου, ὁ ὁποῖος διορίσθη παρ' ἑτέρου ὀργάνου ἐκτὸς πάσης ἁρμοδιότητος (*Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικ. Δίκαιον, Β' Γενικὸν Μέρος, ἔκδ. δευτέρα, σελ. 354, σημ. 10, ἔνθα μνημονεύεται καὶ ἡ Σ.Ε. 112]1936 καὶ γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς θεωρίας τῶν de facto ὀργάνων καὶ τῶν περιπτώσεων ἐφαρμογῆς αὐτῆς).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13343/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Πανταζόπουλος*

Δικηγόροι ἡ κ. Γ. Βαμβέτσου, ὁ κ. Ν. Παπαφιλίππου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 160 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐὰν ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ ὑπὸ τῶν μερῶν ὡρίσθη διὰ τὴν δικαιοπραξίαν ἔγγραφος τύπος, τὸ ἔγγραφον δέον νὰ φέρῃ τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδότου. Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955, ὁρίζοντος ὅτι «ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις», σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἵνα χωρήσῃ ἔγκυρος καταγγελία ἐργασιακῆς σχέσεως ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, προσληφθέντος ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ, δέον ὅπως ἡ καταγγελία γίνῃ ἐγγράφως κατὰ νόμιμον τρόπον καὶ καταβληθῇ αὐτῷ ἡ προβλεπομένη ἀποζημίωσις. Διὰ νὰ ἐπιφέρῃ ὅμως ἡ καταγγελία αὐτὴ τὰ ἔννομα αὐτῆς ἀποτελέσματα, δέον, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 669, 232 καὶ 167 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νὰ ἐνεργήσῃ ταύτην ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος (πρβλ. *Καποδίστριαν*, Ἔρμ. Ἐργ. Δικ. § 422, σελ. 414, Α.Π. 20]1957, ΕΕΔ 16,220), προκειμένου δὲ περὶ νομικοῦ προσώπου τὸ φυσικὸν ἐκεῖνο πρόσωπον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν νόμον καὶ τὸ καταστατικὸν αὐτοῦ ἐκφράζει τὴν βούλησίν του. Καταγγελία, γενομένη παρὰ προσώπου ἀναρμοδίου ἢ πληρεξουσίου ἀπερουμένου τῆς εἰδικῆς πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητος, εἶναι ἄκυρος (232 Α.Κ.). Μόνη ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ἐγκρι-

σις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου (ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του) τῆς παρ' ἀναρμοδίου προσώπου γενομένης καταγγελίας δὲν καθιστᾷ ἔγκυρον τὴν ἄκυρον καταγγελίαν. Ἡ τοιαύτη ἔγκρισις ἐπέχει θέσιν καταγγελίας μόνον ἀν περιέλθῃ εἰς γνῶσιν τοῦ πρὸς ὃν ἡ καταγγελία καὶ μόνον ἀφ' ἧς ἡμέρας περιῆλθεν εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ περὶ τούτου δήλωσις κατὰ τὰ ἄρθρα 669, 167 καὶ 233 Ἀστικοῦ Κώδικος, μὴ ἔχουσα ἀναδρομικὴν ἐνέργειαν, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος τοῦ ἄρθρου 238 Α.Κ. (πρβλ. *Στυμφαλιάδου*, Γεν. Ἀρχ. 1953, σελ 212 καὶ 216, *Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 414, Α.Π. 20]1957, ΕΕΔ 16, 220). Ἐτέρωθεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ προμνησθέντος νόμου 3198]1955, ὁρίζουσα ὅτι «πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας», ἐφαρμογὴν ἔχουσα, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τῆς διατυπώσεως ταύτης, ἐπὶ πάσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας, πηγαζούσης ἀξιώσεως, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἀδιακρίτως ἂν ἡ ἀκυρότης προέρχηται ἐκ παραβάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄνω νόμου ἢ ὀφείληται εἰς ἄλλον τινὰ λόγον (Α.Π. 249]1960, ΕΕΔ 19, 711), σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι, ἵνα τρέξῃ ἡ προθεσμία αὕτη, δέον ὅπως ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔχῃ γίνει ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του καὶ οὐχὶ ὑπὸ τρίτου (Α.Π. 21] 1957, ΕΕΔ 16, 219), ἤτοι ἀναρμοδίου προσώπου στερουμένου τῆς πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐξουσίας, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ τοιαύτη ἐξ ἄλλου προσώπου καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του προερχομένη καταγγελία εἶναι πρᾶξις ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐννόμου συνεπείας, δὲν ὑφίσταται δηλαδὴ κἂν καταγγελία, καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς (διωκούσης τὴν καταβολὴν τῶν κατὰ τὴν μισθωτικὴν σύμβασιν ἀποδοχῶν τῶν προσηκόντως προσενεχθεισῶν ὑπηρεσιῶν τῆς μηδόλως ὑπὸ τούτου καταγγελθείσης, ἀλλ' ὑφισταμένης εἰσέτι συμβάσεως ἐργασίας), ὡς παρελθόντος τριμήνου ἀπὸ τῆς καταγγελίας ταύτης (πρβλ. Α.Π. 231]1953, Ν. Δίκ. 12, 602, 370]1957, ΕΕΔ 16, 756).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐκ τῶν ἐνόντων μορφωθεῖσαν, τὰ ἀκόλουθα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν δικαζομένην ὑπόθεσιν, πραγματικὰ περιστατικά. Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος προσελήφθη τὴν 1.1.1955 παρὰ τῆς ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐκκαλούσης ἀνωνύμου τραπεζιτικῆς ἑταιρείας (Ἑλληνοαιγυπτιακῆς Τραπέζης) διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ὑπάλληλος ἐπιθεωρητὴς αὐτῆς καὶ ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 3.000 καὶ ὑπηρέτησεν ἔκτοτε ὡς τοιοῦτος παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ Τραπέζῃ, τεθείσῃ ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ ἐκκαθάρισιν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 1665]1951 «περὶ λειτουργίας καὶ ἐλέγχου Τραπεζῶν», δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1026 τῆς 8.11. 1957 ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, δημοσιευθείσης ἐν τῇ Ἐφημερίδι Κυβερνήσεως τὴν 25.11.1957 (τ. Α'φ. 240 τῆς 25.11.1957), μέχρι τῆς 28.12.1957, ὅτε ἐπεδόθη αὐτῷ ἡ ἀπὸ 28.12.1957 καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑπὸ τῶν ἐκκαθαριστῶν αὐτῆς (ἐκκαλούσης Ἑταιρείας) Ἡλία Μιχαηλίδου καὶ Στυλιανοῦ Πολυγαράκη, διορισθέντων κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς (χορηγηθεῖσαν διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεώς της) ὑπὸ τῆς Ὑποεπιτροπῆς Πιστώσεων διὰ τῆς ἀπὸ 25.11.1957 ἀποφάσεώς της (Ε.Κ. τ. Α' φ. 14 τῆς 30.1.1958), ὧν ὅμως ἐκκαθαριστῶν τούτων ὁ διορισμὸς οὗτος δὲν ἦτο νόμιμος, ὡς γενόμενος οὐχὶ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας πρὸς τοῦτο, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ προμνησθέντος ἀ.ν. 1665]1951, Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Ὑποεπιτροπῆς Πιστώσεων, ἐνεργησάσης καθ' ὑπέρβασιν τῶν καθηκόντων της, τῆς πρὸς αὐτὴν χορηγηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως οὔσης ἀνισχύρου, ὡς μὴ στηριζομένης εἰς τὸν νόμον, ὡς ἔκρινε καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 67]1959 ἀποφάσεώς του, δι' ἧς καὶ ἠκυρώθη ἐξ ὑπαρχῆς ἡ ὡς εἴρηται ἀπὸ 25.11.1957 ἀπόφασις τῆς Ὑποεπιτροπῆς Πιστώσεων τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ διορισμοῦ τῶν ἐκκαθαριστῶν τῆς ἐκκαλούσης Τραπέζης, τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐχούσης, ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος καὶ τῶν ἄρθρων 46 καὶ 50 § 1 τοῦ νόμου 3713]1928, ὡς τὸ δεύτερον ταύτων ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 5468]1932, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπαγορευομένην ἀκύρωσιν, ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν διὰ πᾶσαν Ἀρχήν, ὡς καὶ διὰ τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ὅταν ἡ νόμιμος ὑπόστασις τῆς διαληφθείσης πράξεως ἀποτελῇ προδικαστικὸν ζήτημα ἐν διαφορᾷ ὑποκειμένῃ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τούτων (πρβλ. Α.Π. 416]1955, ΕΕΔ 14, 764). Ἑπομένως οἱ ἐνεργήσαντες τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἄνω ἐκκαθαρισταί, ὀνομασθέντες τοιοῦτοι διὰ νομικῶς ἀνυπάρκτου διορισμοῦ, παρανόμως ἀνέλαβον τὴν διοίκησιν τῆς ἐκκαλούσης Τραπέζης, στερούμενοι οἱασδήποτε ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ κατὰ τὸν νόμον καὶ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς ἀντιπροσωπευτικῆς ἐξουσίας, ἡ οὕτω δὲ γενομένη καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως εἶναι ἄκυρος, ὡς ἐνεργηθεῖσα παρὰ προσώπων μὴ ἐκπροσωπούντων τὴν ἐργοδότιδα ἐκκαλοῦσαν, ἤτοι ὑπὸ τρίτων προσώπων, οὐδὲ καὶ δύναται ἐν προκειμένῳ νὰ μὴ θεωρηθῇ ἄκυρος ἡ ἀπόλυ-

σις, ὡς ἀβασίμως ἡ ἐκκαλοῦσα διατείνεται, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς γενικῆς θεωρίας τῶν de facto ὀργάνων, ἣν εἰσήγαγεν ὁ ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ Δικαίῳ νόμος, ὁ γνωστὸς ὡς lex barbarius Philippus (Ν. 3 D. I, 14 Οὐλπ.), καθ' ὅσον «δὲν ἀκυροῦνται τὰ παρὰ δούλου, λαθόντος πραίτορος γενομένου, πραχθέντα», ἥτις συνδυάζεται πρὸς τὴν νομικὴν ἀρχὴν ὅτι «ἡ κοινὴ πλάνη δημιουργεῖ δίκαιον», τοῦ ὡς ἄνω διορισμοῦ τῶν εἰρημένων ἐκκαθαριστῶν ὄντος νομικῶς ἀνυπάρκτου, ὡς γενομένου παρ' ὀργάνου ἐνεργήσαντος οὐχὶ ἁπλῶς κατ' ἀναρμοδιότητα, ἀλλὰ καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσίας, καὶ οὗτοι δὲν εἶναι de facto ὄργανον, ἀλλ' ἐξομοιοῦνται πρὸς τὸν ἄνευ αὐθεμιᾶς πράξεως διορισμοῦ ἀναλαβόντα τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων, ἤτοι πρὸς τὸν νοσφιζόμενον ἐξουσίαν, αἱ πράξεις τοῦ ὁποίου τυγχάνουσι νομικῶς ἀνύπαρκτοι, μὴ παράγουσαι νομικὰς συνεπείας (πρβλ. Στασινοπούλου, «Δίκαιον τῶν διοικητικῶν πράξεων» 1951, σελ. 194 ἑπ., *ἰδίου* «Ἀστικὴ Εὐθύνη τοῦ Κράτους κλπ.» 1950, σελ. 143 ἑπ., Α.Π. 268/1939, ΕΕΝ ΣΤ' 499). Καὶ εἶναι περαιτέρω ἀληθὲς ὅτι μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἄνω ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀκύρωσιν τοῦ παρὰ τῆς Ὑποεπιτροπῆς Πιστώσεων γενομένου διορισμοῦ τούτου τῶν ἐκκαθαριστῶν τῆς ἐκκαλούσης Τραπέζης ἡ Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1074 ἀπὸ 16.1.1959 ἀποφάσεώς της, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 24.1.1959 (Φ.Ε.Κ. τ. Α' ἀριθ. 15), προέβη εἰς τὸν διορισμὸν τῶν αὐτῶν ἐκκαθαριστῶν, οἵτινες καὶ ἐνέκρινον, δυνάμει τῆς προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ὧδε ὑπ' ἀριθ. 31330 ἀπὸ 1.4.1959 πράξεώς των, συνταχθείσης ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Α.Θ., ἀναδρομικῶς δέ, ἁπάσας τὰς μέχρι τότε πράξεις καὶ ἐνεργείας των, εἰς ἃς προέβησαν ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀκύρου διορισμοῦ των, ὡς ἐκκαθαρισταὶ τῆς ὑπὸ ἐκκαθάρισιν ἔτι τελούσης τότε ἐκκαλούσης Τραπέζης, ἐν αἷς καὶ ἡ ρηθεῖσα ἀπόλυσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, πλὴν ἡ τοιαύτη ἔγκρισις, χωρήσασα μάλιστα μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος ἀπόκρουσιν τῆς καταγγελίας ὡς ἀκύρου, ἐκ τοῦ ἄνω λόγου τῆς ἐλλείψεως ἀντιπροσωπευτικῆς ἐξουσίας παρὰ τοῖς ἐνεργήσασι αὐτὴν ἐκκαθαρισταῖς, διὰ τῆς ἀπὸ 13.3.1959 προτέρας, κοινοποιηθείσης πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐναγομένην τῇ 18.3.1959 (ὅρα προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 9770[6]/18.3.1959 ἀποδεικτικὸν ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Πειραιῶς Ι.Σ.) ἀγωγῆς του, ἀφ' ἧς καὶ παρητήθη οὗτος διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν τοιαύτης, ἐπίσχουσα, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, θέσιν αὐτοτελοῦς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν λύσιν αὐτῆς, ἀφ' ἧς ἡ περὶ τούτου δήλωσις τῶν εἰρημένων ἐκκαθαριστῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς ἐκκολούστης ἀπὸ τοῦ κατὰ τὰ ἄνω διορισμοῦ των ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς (ἄρθρον 9 § 2 ἀ.ν. 1665/1951) ἤθελε περιέλθει εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, τοιοῦτον ὅμως περιστατικόν, τουτέστι κοινοποίησιν καθ' οἱονδήποτε τρόπον τῆς ἀνωτέρω ἐγκρίσεως εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, οὐδόλως ἐπικαλεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον ἐκ τῶν προδιαληφθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων οὐδόλως βεβαιοῦται, ὅτι περιῆλθε ποτὲ ἡ ἄνω ἔγκρισις εἰς τοῦτον. Τούτοις ἀκολούθως εἶναι ἄκυρος ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου ἡ ρηθεῖσα καταγγελία καὶ θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη (ἄρθρον 180 Α.Κ.), οὕτω δὲ δὲν εἶχεν αὕτη ὡς ἀποτέλεσμα τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα, μὴ ἀποδεχομένη μετὰ τὴν ἄνω καταγγελίαν καὶ καθ' ὅλον τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ μέχρι τῆς 30.10.1959 χρόνον, ὡς δέχεται ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, μὴ πλησσομένη ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην κρίσιν της διὰ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, βεβαιοῦται πάντως ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικτικῶν στοιχείων, τὰς προσηκόντως προσενεχθείσας ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπηρεσίας του, τελεῖ ἐν ὑπερημερίᾳ καὶ ὀφείλει συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. τοὺς μισθοὺς του τοῦ ρηθέντος χρονικοῦ διαστήματος, ζητουμένους διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς του, μὴ ὑποκειμένης εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. 3198/1955, ἥτις, ὡς προεξετέθη, προϋποθέτει καταγγελίαν γενομένην ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀντιπροσώπου καὶ οὐχὶ ὑπὸ τρίτου, ὡς ἐν προκειμένῳ, οὗ ἕνεκα δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος καὶ περὶ ἀποδοχῆς τῆς τοιαύτης καταγγελίας, ὡς μὴ προερχομένης παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδότιδος Τραπέζης, ἀνεξαρτήτως καὶ τοῦ ὅτι ἡ παρ' αὐτῆς ἐπικαλουμένη ἐν ταῖς προτάσεσι της ἀνεπιφύλακτος εἰσπραξις ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου τῆς καταβληθείσης αὐτῷ ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἐκκαθαριστῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπ' αὐτῶν γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημιώσεως, ὀφειλομένη, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, εἰς λόγους οἰκονομικῆς ἀνοχείας τούτου καὶ συντηρήσεως, δὲν σημαίνει καὶ ἀποδοχὴν τῆς καταγγελίας ταύτης. Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν καὶ ἐπιδικάσασα τοὺς ζητουμένους μισθοὺς ὑπερημερίας τοῦ ἄνω χρονικοῦ διαστήματος, ἀπαφηναμένη ὅτι αὕτη δὲν ὑπέκειτο καὶ εἰς τὴν τρίμηνον ἀνατρεπτικὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. 3198/1955, ὀρθῶς ἔκρινεν, οἱ δὲ τὰ ἐναντία πρὸς τὰ ἄνω ὑποστηρίζοντες λόγοι τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, ὡς διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτύσσονται, μὴ βάσιμοι εἰσὶ καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῶσιν, ὡς καὶ ἡ ἔφεσις αὕτη.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΝΥΠΑΙΤΙΟΝ ΚΩΛΥΜΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Διατήρησις άξιώσεως μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἀνυπαίτιον κώλυμα μισθωτοῦ διά παροχήν ὑπηρεσιῶν καί ἡ ἀσθένεια τοῦ μισθωτοῦ.—Δικαίωμα κατ' ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὁποίου καί τό ἐπίδομα παραγωγῆς, τοῦ ὁποίου θά ἐδικαιοῦτο ὁ μισθωτός ἐργαζόμενος κατά τήν κανονικήν τῶν πραγμάτων πορείαν καί βάσει τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξεν ἀδυναμία μισθωτοῦ πρός παροχήν ὑπηρεσιῶν λόγῳ ἀνυπαιτίου κωλύματος (ἀσθενείας) καί ἐντεῦθεν προέκυψεν ἡ ἐφαρμογή τῶν ἄρθρων 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἴδετε ὡς πρός τήν ἀσθένειαν ὡς ἀνυπαίτιον κώλυμα Α.Π. 808]1959, εἰσηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 765).

Εἰδικώτερον ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν ὄψει τῶν ἄρθρων 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (περί τῶν ὁποίων ἴδετε τήν Α.Π. 152]1960, εἰσηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 19, 459, ὡς πρός τήν ἐμφάνισιν ἐπανειλημμένων κωλυμάτων κατά τήν διάρκειαν ἔτους) ἠρεύνησεν, ἂν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ κατ' ἄρθρον 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὀφειλομένου μισθοῦ εἶναι καί τό λεγόμενον ἐπίδομα παραγωγῆς.

Ἀντιθέτως πρός παλαιοτέραν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (1958]1954, εἰσηγητής *Σ. Παπαδόπουλος*, ΕΕΔ 18, 850) ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δέχεται, ὅτι καί τό ἐπίδομα παραγωγῆς συνυπολογίζεται εἰς τόν κατά τό ἄρθρον 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος μισθόν.

Ἀφοῦ καί τό ἐπίδομα τοῦτο θεωρεῖται μισθός (ἴδετε *Γ. Τρίμη*, Περί ἐργατικοῦ μισθοῦ, ἔκδ. 1938 σελ. 24, *Γ. Σιμωνέτου*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καί Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 384, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 111, *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ἔκδ. τρίτη, σελ. 495, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 153, Α.Π. 154]1955, εἰσηγητής *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 14, 405, Σ.Ε. 1347]1954, εἰσηγητής *Α. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 14, 297) καί ἀφοῦ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρίζει, ὅτι ὁ μισθωτός διατηρεῖ τήν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπί τόν μισθόν, ὑπό τήν ἔννοιαν ὅτι τό ποσόν καί τό εἶδος τοῦ μισθοῦ εἶναι ἀκριβῶς τά αὐτά, ἅτινα θά κατεβάλλοντο, ἐάν ὁ κωλυόμενος νά παράσχῃ τήν ἐργασίαν του παρεῖχε ταύτην ἐντός τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τοῦ ἄρθρου 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 63, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5932]1959, εἰσηγητής *Α. Στασινός*, ΕΕΔ 18, 1012), δέν δύναται νά ὑπάρξῃ ἀντίρρησις ἐπί τῆς δοθείσης ὑπό τοῦ Πρωτοδικείου λύσεως (ἴδετε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 405).

Τό ἐπίδομα παραγωγῆς συνυπολογίζεται καί εἰς τάς ἀποδοχάς τοῦ μισθωτοῦ κατά τόν χρόνον ἀδείας του κατά τόν ἀ.ν. 539]1945 (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 715, ἔνθα νομολογία) καί ἀπό τοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος του ὡς μισθοῦ ὀφείλεται καί κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπί ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (ἴδετε Α.Π. 154]1955, ἔνθ' ἀνωτ.).

Περίπτωσις τῆς Σ.Ε. 1347]1954, ἔνθ' ἀνωτ., ὑπῆρξεν, ἂν νομίμως καθωρίσθη, (διά τό Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων), ὅτι συνυπολογίζεται διά τάς συντάξεις τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου καί τό ἐπίδομα παραγωγῆς μεταξύ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, καί καταφατική ὑπῆρξεν ἡ γνώμη αὐτῆς, ἀφοῦ καί τοῦτο περιλαμβάνεται εἰς τήν γενικήν ἔννοιαν τῶν ἀποδοχῶν καί ὑπόκειται, ὡς ἐκ τούτου, καί εἰς τάς ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς.

Σημειοῦται, ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι τά ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζονται μόνον διά τάς μετά τήν ἰσχύν αὐτοῦ συνομολογηθείσας συμβάσεις ἐργασίας (ἴδετε καί *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, ΕΕΔ 2, 721).

Διά τάς πρό τοῦ Α.Κ. συμβάσεις ἐργασίας καί διά τάς ὁποίας ἐφαρμόζεται τό προϊσχῦον δίκαιον ὑπῆρξεν ἀντικείμενον διχογνωμιῶν ἐν τῇ θεωρίᾳ καί πράξει, ἂν κατά ταῦτο ἀνεγνωρίζετο δικαίωμα μισθοῦ (ἴδετε ΕΕΔ 19, 660).

Ἀρνητική πάντως ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 42]1955, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 198, Α.Π. 100]1956, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 249, Α.Π. 170]1959, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 377), ἐνώπιον τοῦ ὁποίου τίθεται πάλιν προσεχῶς τό ζήτημα, ἐπί συζητηθησομένης

ἀναιρέσεως κατά τῆς Πρωτοδικείου Πειραιῶς 480|1960 (εἰσηγητής *Κ. Ἀναστασόπουλος*, ΕΕΔ 19, 660), ἡ ὁποία ἠκολούθησε τὴν γνώμην τοῦ *Κ. Τριανταφυλλοπούλου*, ΕΕΔ 9, 725, καὶ τινων δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὅτι καὶ κατὰ τὸ προϊσχῦον δίκαιον ἀνεγνωρίζετο δικαίωμα μισθοῦ ἐπὶ ἐπουσιώδους ἀνυπαιτίου χρονικῆς ἀδυναμίας πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1951|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Βυλλιώτης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Μανουσόπουλος, Χ. Ταντερούδας

Ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης (ἐναγομένης), ἀσκούσης ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἐπιχείρησιν ἐκμεταλλεύσεως διαφόρων μεταλλείων, ἰδίᾳ δὲ τῶν παρὰ τὴν Κασσάνδραν Χαλκιδικῆς κειμένων τοιούτων, ὁ ἐφεσίβλητος (ἐνάγων), δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, συναφθείσης μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της καὶ ἐκείνου (ἐφεσιβλήτου) κατὰ τὸ ἔτος 1952, προσελήφθη ἔκτοτε ὡς ἐργάτης ἀντὶ ἡμερομισθίου παγίως καταβαλλομένου αὐτῷ καὶ ὑπὸ τὴν ἐν λόγῳ ἰδιότητά του ἀπησχολήθη ἔκτοτε παρ' αὐτῆς εἰς τὰ ἐν λόγῳ μεταλλεῖα της μέχρι τῆς 20ῆς Αὐγούστου 1958. Ἐπὶ πλέον ὅμως τοῦ ἡμερομισθίου τούτου, ἐφ' ὅσον ὁ ἐφεσίβλητος ἀπησχολεῖτο εἰς παραγωγικὴν ἐργασίαν, ἠμείβετο προσθέτως καὶ δι' εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀποδόσεως (παραγωγῆς), αὐξομειουμένου ἀναλόγως τῆς ἑκάστοτε ἐπιτυγχανομένης παραγωγῆς. Περαιτέρω βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, λόγῳ ἀνυπαιτίου ἀσθενείας του, δὲν εἰργάσθη κατὰ τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη, σημειουμένας εἰδικώτερον ἡμέρας καὶ συγκεκριμένως 1) ἐπὶ μίαν ἡμέραν καθ' ἑκάστου τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου 1953, 2) ἐπὶ μίαν ἡμέραν καθ' ἑκάστου τῶν μηνῶν Φεβρουαρίου καὶ Δεκεμβρίου 1954 καὶ ἐπὶ 5 ἡμέρας κατ' Ἀπρίλιον 1954, 3) ἐπὶ μίαν ἡμέραν κατὰ μῆνα Φεβρουάριον 1956, 4 κατὰ μῆνα Μάρτιον 1956, 17 κατ' Ἀπρίλιον 1956 ἔτους καὶ ἐπὶ μίαν ἡμέραν κατὰ μῆνα Ἰούλιον 1956 καὶ τέλος 4) ἐπὶ 5 ἡμέρας τοῦ μηνὸς Μαΐου 1958, διὰ τὰς ὁποίας κατεβλήθησαν εἰς ταύτην ἀποδοχαὶ βάσει τοῦ παγίου ἡμερομισθίου του, χωρὶς νὰ συνυπολογισθῇ ἐπὶ τούτου καὶ τὸ καταβαλλόμενον, ὡς εἴρηται, ἐπίδομα (ἀποδόσεως) παραγωγῆς, ὅπερ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων καὶ συνομολογεῖται μεταξὺ τῶν διαδίκων, θὰ ἀνήρχετο αὐξομειούμενον ἀναλόγως τῆς παραγωγῆς, ἣν θὰ ἐπραγματοποίει ὁ ἐφεσίβλητος κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἡμέρας τοῦ ἀνυπαιτίου κωλύματός του, εἰς δραχ. 662.65. Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω δεκτὰ γενόμενα ὡς βεβαιούμενα πραγματικὰ περιστατικά, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι, ὡς καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ὀρθῶς ἐδέχθη, κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐὰν ὁ μισθωτὴς μετὰ 10ήμερον τοὐλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, οἷον κώλυμα νόμιμον συνιστᾷ καὶ ἡ ἀνυπαίτιος ἀσθένεια αὐτοῦ, διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθὸν διὰ χρόνον μὴ ὑπερβαίνοντα τὸν μῆνα, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τοὐλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως, τὸν ἡμισυ δὲ μῆνα εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 653 ἰδίου Κώδικος ὡς μισθὸς νοεῖται πᾶν ὅ,τι δίδεται ὡς ἀντιπαροχὴ τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν μισθωτὴν βάσει τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ οὗτος δικαιοῦται τοῦ μισθοῦ ἐκείνου, ὃν ἐργαζόμενος θὰ ἐλάμβανεν, ἤτοι εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἀντιπαροχὴ τοῦ μισθωτοῦ σύγκειται ἐκ παγίου ἡμερομισθίου καὶ ἐπὶ πλέον ἐκ ποσοῦ αὐξομειουμένου ἀναλόγως τῆς παραγωγῆς (ἀποδόσεως), ὁ ἐργοδότης εὑρίσκεται εἰς πληρωμὴν οὐ μόνον τοῦ παγίου ἡμερομισθίου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐπιδόματος παραγωγῆς, ὅπερ, ἐν ἐλλείψει τοῦ ἀνυπαιτίου κατὰ τὰ ἀνω κωλύματος, ἐργαζόμενος θὰ ἐπετύγχανε κατὰ τὴν κανονικὴν τῶν πραγμάτων πορείαν καὶ βάσει τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως (Α.Π. 154|1955, ΕΕΔ 14, 405, *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ΕΕΔ 1, 870) καὶ ὀρθῶς ἡ αὐτὴ ἐκκαλουμένη ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ὡς νόμιμον καὶ ἐπεδίκασε τὸ μή, ὡς προεκρίθη, παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ἀμφισβητούμενον ὧδε χρηματικὸν ποσὸν ἐκ διαφορᾶς, ὀφειλομένης τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἐκ μὴ καταβολῆς αὐτῷ, σὺν τῷ παγίῳ ἡμερομισθίῳ, ὅπερ τῷ κατεβλήθη, καὶ τοῦ ἀναλόγου ἐπιδόματος ἀποδόσεως (παραγωγῆς) κατὰ τὰς προαναφερθείσας ἡμέρας τῆς ἀσθενείας του ἐκ δραχμῶν 662.25, ἐξ ὧν λόγων καὶ ὁ τὰ ἐναντία τοῖς ἀνωτέρω ὑποστηρίζων μοναδικὸς λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως, ὡς διὰ τῶν προτάσεων παραδεκτῶς ἀποσαφηνίζεται, διὰ τοῦ ὁποίου ὑποστηρίζεται, ὅτι τὸ καταβαλλόμενον ὡς ἀνωτέρω ἐπίδομα ἀποδόσεως (παραγωγῆς) καταβάλλεται ὑπ' αὐτῆς μόνον εἰς τοὺς πράγματι ἀπασχολουμένους μισθωτούς, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς τοιούτους τοὺς κωλυομένους ἀνυπαιτίως νὰ ἐργασθῶσι μισθωτούς (ἀσθενοῦντας), πρὸς οὓς μόνον τὸ πάγιον ἡμερομίσθιον καταβάλλεται κατὰ τὸν χρόνον διαρκείας τοῦ κωλύματος, εἶναι, ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτέος καὶ ἐξ ὁλοκλήρου αὐτὴ αὕτη ἡ ἔφεσις ὡς ἀβάσιμος.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπαγόμενα εἰς αὐτὸν πρόσωπα καὶ ὑπόχρεοι πρὸς καταβολὴν εἰσφορῶν

Παρέμβασις διὰ προσεπικλήσεως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Πόροι τοῦ διὰ τοῦ Ν.Δ. 3868]1958 συσταθέντος Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.—Ὑπαγωγὴ πάντων τῶν ἐργοδοτῶν, τῶν ἀπασχολούντων μισθωτοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.—Ἐξαιρέσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν.—Καταβολὴ εἰσφορῶν.

Ἡ ἱστορία τοῦ ν.δ. 3868]1958 «περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν» (ΕΕΔ 17, 1157) εἶναι γνωστή.

Προηγήθησαν αἱ ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 δύο ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949 ἐπ.), διὰ τῶν ὁποίων συνωμολογήθη αὔξησις 10]ο ἐπὶ τῶν πέραν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, ὡς καὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων ὑπὲρ τὰ ποσὰ ταῦτα μηνιαίων βασικῶν μισθῶν καὶ ἡ αὔξησις αὕτη ὡρίσθη ὡς συνεισφορὰ ὑπὲρ τοῦ διὰ νόμου συσταθησομένου Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.

Διὰ τοῦ ν.δ. 3868]1958 συνεστήθη ὁ ἄνω Λογαριασμὸς καὶ διότι οἱ ἀνωτέρω ὅροι τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἦσαν προδήλως ἄκυροι κατὰ νόμον 3239]1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἐκυρώθησαν οὗτοι διὰ τοῦ ν.δ]τος.

Δὲν προκύπτει ὅμως ἐκ τῶν σχετικῶν διατάξεων, ὡς ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι προϋπόθεσις τῆς ἐργατικῆς εἰσφορᾶς εἶναι νὰ ρυθμίζωνται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ ὕπαρξις σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου. (Τοῦτο γίνεται δεκτὸν καὶ ἐν τῇ διοικητικῇ πρακτικῇ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἴδετε ΕΕΔ 19, 865, 1028).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5788/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Χριστιανόπουλος*

Εἰσηγητὴς οἱ κ.κ. Σ. Ἀμερικάνος, Ν. Μπάρκης, Δ. Δυμπερόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἐκθέτων ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀορίστου χρόνου ἐργάζεται ἀπὸ τῆς 3.1957 παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Κρατικῷ Ὀργανισμῷ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων (Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.) καὶ ὅτι ὁ ἐναγόμενος οὗτος Ὀργανισμὸς προέβη εἰς παρακράτησιν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν δραχμῶν 309 δι' εἰσφοράν του (τοῦ ἐνάγοντος) ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ ν.δ. 3868]1958 συσταθέντος Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων, ἐπικαλεῖται τὸ κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του παρανόμως παρακρατηθὲν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν του ἀνωτέρω ποσὸν τῶν δραχμῶν 309.

Εἰς τὴν προκειμένην δίκην παρεμβαίνει διὰ τοῦ ἀπὸ 21.7.1960 δικογράφου παρεμβάσεως ὁ προσεπικληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὅστις κατὰ νόμον διαχειρίζεται τὸν ὡς εἴρηται Διανεμητικὸν Λογαριασμὸν καὶ συμμαχῶν μετὰ τοῦ ἐναγομένου διώκει τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς. Τοιοῦτον αἴτημα ἔχουσα ἡ ἐν λόγῳ παρέμβασις φέρει τὸν χαρακτῆρα τῆς προσθέτου τοιαύτης καὶ ἀσκεῖται παραδεκτῶς καὶ νομίμως, τοῦ παρεμβαίνοντος ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, δικαιολογοῦν τὴν ἄσκησιν ταύτης λόγῳ τῆς ἰδιότητός του ὡς ὑπαχρέου πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐναγομένου ἐν περιπτώσει εὐδοκιμήσεως τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς. Δέον δὲ κατ' ἄρθρον 4 § 3 νόμου 765]1943 νὰ συνεκδικασθῇ ἡ ἀνωτέρω παρέμβασις μετὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1.3.1957 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, παρ' ᾧ καὶ ἐργάζεται ὡς διοικητικὸς ὑπάλληλος, συνδεόμενος μετ' αὐτοῦ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10 § 1 τοῦ νόμου 3514]1955 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ λαμβάνων συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 4 § 3 τοῦ β. δ]τος τῆς 25 Ἰουνίου]1 Ἰουλίου 1957 τὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὸν 9ον βαθμὸν τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας μηνιαῖον μισθόν. Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ διάταξιν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ εἶναι ἀντίστοιχοι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας καὶ συνεπῶς δὲν ἔχει ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμογὴν ἡ διὰ τῶν κυρωθεισῶν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3868]1958 ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας γενομένη ἐκ ποσοστοῦ 10]ο αὔξησις τῶν μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν μισθωτῶν, δι' ὃν ἄλλωστε λόγον καὶ ὑποστηρίζει ὁ ἐνάγων, ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν παρακρατηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κατ' ἄρθρον 3 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3868]1958 ἐργατικὴν εἰσφοράν, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς ταύτης ἀποτελεῖ νὰ ἔχῃ τύχει ὁ μισθωτὸς τῆς ἀνωτέρω ἐκ ποσοστοῦ 10]ο αὐξήσεως τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Συνεπῶς τυγχάνει ἀπορριπτέος, ὡς μὴ νόμιμος, ὁ στηρίζων τὴν ἐπιβοηθητικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἰσχυρισμὸς ὅτι, ἐὰν ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι ὁ ἐνάγων ὑπόκειται εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐργατικὴν εἰσφοράν, δέον, κατ' ἀνάγκην, νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ ὅτι ἔχει καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐφαρμογὴν ἡ ἀνωτέρω ἐκ

ποσοστοῦ 1 ο/ο αὔξησις καὶ ὅτι ἡ βαρύνουσα αὐτὸν ὡς ἄνω εἰσφορὰ ἔδει νὰ καλυφθῇ διὰ τῆς αὐξήσεως ταύτης καὶ οὐχὶ διὰ παρακρατήσεως ποσοῦ ἐκ τοῦ ἴσου πρὸς τὸν 9ον βαθμὸν τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ του. Ἐρευνητέον μετὰ ταῦτα τυγχάνει, ἐὰν ὁ ἐνάγων ὑπόκειται εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν ἐργατικὴν εἰσφοράν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων ν.δ. 3868]1958 «πόροι τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ εἶναι: α) Ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ ἐξ 1 ο/ο, ὑπολογιζομένη ἐπὶ τῶν διὰ τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν καὶ περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν διαμορφωθέντων κατωτάτων ὁρίων, ὡς καὶ τῶν ἐπὶ τῶν πέραν τούτων πράγματι καταβαλλομένων, ἢ τῶν ἐν τῷ μέλλοντι ὁπωσδήποτε καταβληθησομένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ἁπάντων τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου πρὸς οἱονδήποτε ἐν τῇ χώρᾳ ἐργοδότην παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν προσώπων, β) ἐργατικὴ εἰσφορὰ ἐξ 1ο/ο ἐπίσης τῶν ὡς ἄνω προσώπων, ὑπολογιζομένη κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ καλυπτομένη ἐκ τῶν προειρημένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας χορηγηθεισῶν αὐξήσεων κατὰ τὴν παράγραφον 3 τῆς αὐτῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 3868] 1958. Κατ' ἐξαίρεσιν δὲν ὑφίστανται ὑποχρεώσεις καταβολῆς τῆς ὡς ἄνω ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους μισθωτούς, ἐφ' ὅσον καταβάλλονται καὶ δι' ὅσον χρόνον καταβάλλονται αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων, δυνάμει ἰσχυόντων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κανονισμῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἄλλων οἱωνδήποτε διατάξεων, ἅτινα τοὐλάχιστον πρὸς τὸ κατὰ τὸ παρὸν ν. δ/γμα ὁριισθησόμενον». Τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ αὐτοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ν. δ]τος οἱ μισθωτοί, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ., ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 12 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755] 1957», ἤτοι τὰ πληρώματα τῶν πλοίων τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας καὶ οἱ ἀμέσως εἰς τὴν καλλιέργειαν γεωργικῶν προϊόντων ἢ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ πλὴν τῶν ὑπηρετούντων εἰς γεωργικὰς κτηνοτροφικὰς ἐργασίας, ἀσκουμένας παρ' ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ τοῦ Δημοσίου ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἢ ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διέπωνται ἤδη ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ ἄλλων σχετικῶν πράξεων ἢ ὑπάγωνται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς, ὑφ' ἣν ἀσκεῖται ἡ ἐκμετάλλευσις.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων προκύπτει, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3868]1958 ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν ὑπόκεινται πάντες οἱ ἐργοδόται, οἵτινες ἀπασχολοῦσι μισθωτοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς δὲ τὴν ἐργατικὴν τοιαύτην πάντες οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοί, πλὴν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς προαναφερθείσας ρητὰς ἐξαιρέσεις. Ἐὰν ἐσκοπεῖτο, ὅπως ἐξαιρεθῶσι τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ διατάγματος οἱ μισθωτοί, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ δὲν διέπονται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ ἄλλων σχετικῶν πράξεων, θὰ ὡρίζετο τοῦτο σαφῶς, ὡς ἐγένετο καὶ περὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 42 § 3 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς τοῦτο ἰσχύει νῦν, κατηγοριῶν μισθωτῶν. Οὔτε δὲ καὶ ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3868] 1958 νὰ ἔχῃ τύχει ὁ μισθωτὸς τῆς διὰ τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας γενομένης ἐκ ποσοστοῦ 1ο/ο αὐξήσεως. Ἐὰν ἤθελε γίνει τοῦτο δεκτόν, θὰ ἀπεκλείετο ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3868]1958 καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν, οἵτινες λαμβάνουσιν οἰκογενειακὸν ἐπίδομα μόνον συζύγου καὶ δὲν ἔτυχον τῆς ἐκ ποσοστοῦ 1ο/ο αὐξήσεως, πρᾶγμα ὅμως, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3868]1958, ἥτις καθιεροῖ ἐξαίρεσιν μόνον διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς λαμβάνοντας οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων (πρβλ. Ὅλομ. Σ.Ε. 30]1960) (*). Κατ' ἀκολουθίαν, καίτοι, ὡς προεξετέθη, ἡ διὰ τῶν κυρωθεισῶν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3868]1958 ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας γενομένη ἐκ ποσοστοῦ 1ο/ο αὔξησις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ἐνάγοντος, οὗτος, ὡς συνδεόμενος μετὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ μὴ ὑπαγόμενος εἰς τινα τῶν προαναφερθεισῶν ἐξαιρέσεων, ὑπόκειται εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 3 § 1 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 3868]1958 ἐργατικὴν εἰσφορὰν καὶ νομίμως παρεκρατήθησαν ἐκ τῶν μισθῶν του δραχμαὶ 309 διὰ τοιαύτην εἰσφορὰν τοῦ ἀπὸ 1.10.1958 μέχρι 30.6.1960 χρονικοῦ διαστήματος καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δικαιοῦται οὗτος τοῦ αἰτουμένου τούτου ποσοῦ καὶ δέον ὅπως, κατὰ παραδοχὴν τῆς ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀποσχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως τῆς Ἀνεργίας ἀσκηθείσης παρεμβάσεως ὡς νομίμου καὶ βασίμου ἀπορριφθῇ ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ κατὰ τὴν κυρίαν καὶ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν της ὡς ἀβάσιμος, συμψηφιζομένης ἅμα τῆς μεταξὺ πάντων τῶν διαδίκων δικαστικῆς δαπάνης ὡς ἐκ τῆς εὐλόγου ἀμφιβολίας, ἣν κατὰ τὴν κρίσιν μας ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν οὗτοι διὰ τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης.

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 103.

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΔΙΑ ΜΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΙΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Εύθύνη Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατ' ἄρθρον 71 Ἀστικοῦ Κώδικος

Παροχή τροφῆς καὶ οἰκήσεως εἰς τὸ προσωπικὸν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν αὐτῶν, μὴ ἀποτελουσῶν τῶν παροχῶν ταύτων μισθόν.— Τροποποίησις ὀργανισμῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων κατὰ Ν.Δ. 683|1948 — Ἐπέλευσις Ν.Δ. 3097|1954. —Παράλειψις διοικητικοῦ συμβουλίου νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος πρὸς ἐκπλήρωσιν νομίμου ὑποχρεώσεως.— Εὐθύνη εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρα 71, 298, 914 Α.Κ.— Πενταετὴς παραγραφὴ ἀξιώσεως κατ' ἄρθρον 937 Α.Κ — Ἀγωγὴ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ θέματα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἐπρόκειτο περὶ νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἡ ἀπόφασις, βάσει τῆς ἐπικαλουμένης παρ' αὐτῆς διατάξεως, δέχεται, ὅτι ἡ παρεχομένη εἰς τὴν ἐργαζομένην νοσοκόμον τροφὴ δὲν ἀπετέλει μισθὸν (ἴδετε καὶ Α.Π. 66|1960, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 270 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ζωηρότερον ἐνδιαφέρον ἔχουν τὰ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς ἐναγούσης ἐκ τῶν ἄρθρων 71, 298, 914 Α.Κ., διότι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν προκειμένῳ νομικοῦ προσώπου παρέλειψε νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἣν ἐβάρυνεν αὐτὸ ὑποχρέωσιν ἐκ τοῦ ν.δ. 683|1948 «περὶ διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν» (ἴδετε περὶ αὐτοῦ Α.Π. 294|1956, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 18, 662, Α.Π. 13, 1959, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 211), ὡς καὶ τὴν ἐκ τοῦ νόμου 3097|1954.

(Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 71 Α.Κ. τὸ νομικὸν πρόσωπον εὐθύνεται ἐκ τῶν πράξεων ἢ παραλείψεων τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτὸ ὀργάνων, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ἢ ἡ παράλειψις ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατεθειμένων εἰς αὐτὸ καθηκόντων, ἀδιαφόρως ἂν αὐτὴ ὀφείλεται εἰς δόλον τῶν ἐκπροσώπων τούτων, Α.Π. 396|1951, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΝ 18' 15, ἴδετε γενικώτερον περὶ τῆς κατ' ἄρθρον 71 Α.Κ. εὐθύνης τῶν νομικῶν προσώπων *Α. Τούσης*, Ἐργατ. Δίκαιον, τόμος β' σελ. 244 ἑπ.).

Ἡ πρώτη ὅμως ἀξίωσις ἐκ τοῦ νόμου 683|1948 δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ὑπέκυψεν εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ. πενταετῆ παραγραφήν, τὸ ὁποῖον ἄρθρον ἀπομακρύνεται τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ ἄρθρου 251 Α.Κ. καὶ θέτει ὡς ὅρον ἐνάρξεως τῆς παραγραφῆς οὐχὶ τὴν γένεσιν τῆς ἀξιώσεως, ἀλλὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τῆς τε ζημίας καὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου (*Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 148, *Κ. Καυκᾶς*, ὑπ' ἄρθρον 937, Α.Π. 271|1959, εἰσηγητὴς *Λ. Ραζάκης*, ΕΕΔ 18, 835).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7820/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Καλφαγιάννης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ἐγγλέζος, Λ. Βρισιμιτζῆς

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 15 §§ 1 καὶ 2, 26 καὶ 27 τοῦ ν.δ. 683|1948 «περὶ διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν» προκύπτει σαφῶς, ὅτι καὶ αἱ πρακτικαὶ (μὴ διπλωματοῦχοι) νοσοκόμοι, τόσον αἱ κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου ὑπηρετοῦσαι εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, εἴτε δημοσίου, εἴτε ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὅσον καὶ αἱ μετὰ ταῦτα προσλαμβανόμεναι, δικαιοῦνται, ὡς αἱ διπλωματοῦχοι ἀδελφαὶ νοσοκόμοι, ἐκτὸς τῶν εἰς χρῆμα παροχῶν, τῶν καθοριζομένων ἀναλόγως τῆς διαβαθμίσεως αὐτῶν εἰς βαθμοὺς τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας, καὶ τροφῆς, ἥτις παρέχεται εἰς αὐτὰς δωρεάν. Ἡ τροφὴ αὕτη δὲν γεννᾶται πλέον ἀμφιβολία μετὰ τὸ ἄρθρον 14 § 4 τοῦ νόμου 3796|1957, ὅτι δὲν ἀποτελεῖ ἀποδοχὴν τῶν ἄνω μισθωτῶν, διδομένην ταυτέστιν ὡς ἀπόληψιν ἐναντι τῆς ἐργασίας των, ρητῶς τῆς διατάξεως ταύτης ὁριζούσης ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 683|1948 εἶναι, ὅτι ἡ χορηγουμένη οἴκησις καὶ τροφὴ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν αὐτῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν ἱδρυμάτων. Ἡ διάταξις δὲ αὕτη, ὡς ἑρμηνευτική, ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, τούτου ἄλλως τε προκύπτοντος σαφῶς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὑφισταμένου πράγματι τοιούτου χαρακτῆρος της, καὶ ἐκ τοῦ χαρακτηρισμοῦ της ὁπωσδήποτε ὡς ἑρμηνευτικῆς ὑπὸ τοῦ νομοθέτου. Κατὰ ταῦτα ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω παρεχομένη τροφὴ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, μεταξὺ τοῦ ὁποίου περιλαμβάνονται καὶ αἱ πρακτικαὶ νοσοκόμοι, ὡς μὴ ἀποτελοῦσα μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος παροχῶν, οὐδ' ἀποτιμωμένη εἰς χρῆμα, ἀλλὰ χορηγουμένη πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἱδρυμάτων καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν καὶ μόνον τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν αὐτῶν, δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὰ ἑκάστοτε βάσει τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων χορηγούμενα δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 683|1948, οὔτε περιλαμβάνεται εἰς τὰς καταβλητέας συνήθεις ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539|1945. Ὅθεν, ταῦτα δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἀπορρίψασα τὴν

ἐφ' ἧς ἐξεδόθη αὐτη ἀγωγὴν κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ κεφάλαιον, δι' οὗ ἡ ἐνάγουσα καὶ ἤδη ἐκκαλοῦσα, ὑπηρετοῦσα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952, ὡς συνομολογεῖται, ὡς πρακτικὴ νοσοκόμος παρὰ τῷ ἐφεσιβλήτῳ νοσηλευτικῷ Ἱδρύματι, ἐπιδιώκει τὸ ἐν αὐτῇ χρηματικὸν ποσὸν δι' ἀξίαν τῆς μὴ συνυπολογισθείσης τροφῆς εἰς τὰ δῶρα καὶ τὰς ἐτησίας ἀδείας της τοῦ ἀπὸ 1952 καὶ ἐφεξῆς χρονικοῦ διαστήματος, οὐδαμῶς ἐσφαλεῖ καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἐφέσεως.

Τὸ ν. δ]γμα 683]1948 «περὶ διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν» ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡρισεν ἐν ἄρθρῳ 15 § 1, ὅτι αἱ ὑπηρετοῦσαι εἰς δημόσια, δημοτικά, κοινοτικὰ καὶ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα, ὑγειονομικὰ τοιαῦτα ἢ ὑγειονομικὰς Ὑπηρεσίας ἀδελφαὶ νοσοκόμοι διαβαθμίζονται κατὰ τοὺς ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ εἰδικώτερον ὁριζομένους βαθμούς, ἀφ' ἑτέρου δὲ προέβλεψεν ἐν ἄρθρῳ 8 § 1 περὶ τῶν προσόντων διορισμοῦ ἢ προαγωγῆς διὰ τὴν πλήρωσιν κενῶν θέσεων ἀδελφῶν νοσοκόμων ἑκάστου τῶν νέων ὡς ἄνω βαθμῶν, ὁρίσαν ἐν συνεχείᾳ διὰ τοῦ ἄρθρου 18 § 2 ὅτι «διὰ τῶν ὀργανισμῶν τῶν Ἱδρυμάτων θὰ καθορισθῶσιν αἱ θέσεις καὶ αἱ ὑπηρεσίαι, ἃς θὰ ἐκτελῶσιν ἐν αὐτοῖς αἱ ἀδελφαὶ νοσοκόμοι καὶ ἐπισκέπτριαι ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ των».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι δι' αὐτῶν ἐθεσπίσθησαν νέοι ἐνιαῖοι δι' ἅπαντα τὰ νοσηλευτικὰ καὶ ὑγειονομικὰ Ἱδρύματα βαθμοὶ τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων, διάφοροι τῶν ὑπὸ τῶν ὀργανισμῶν τῶν Ἱδρυμάτων δι' ἕκαστον τούτων τυχὸν προβλεπομένων βαθμῶν, καθωρίσθη δὲ δι' ἕκαστον τῶν ἐν λόγῳ νέων βαθμῶν βαθμολογικὴ ἀντιστοιχία πρὸς ὡρισμένον βαθμὸν τῆς κλίμακος τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων. Περαιτέρω, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν διατάξεων προκύπτει, ἡ διαβάθμισις τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς τὰ διάφορα Ἱδρύματα ἀδελφῶν νοσοκόμων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νέων ὡς ἄνω βαθμῶν καὶ ἡ ἀντίστοιχος μισθολογικὴ κατάταξις τούτων προϋπόθεσιν ἔχει τὴν τροποποίησιν τῶν ὀργανισμῶν τῶν Ἱδρυμάτων, ὥστε νὰ προσαρμοσθῶσιν εἰς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις διὰ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἐν ἑκάστῳ Ἱδρύματι θέσεων τῶν νέων βαθμῶν ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου Ἱδρύματος. Τὴν τροποποίησιν ταύτην τῶν ὀργανισμῶν κατέστησε μὲν ὑποχρεωτικὴν ὁ νόμος, πρὸ τῆς πραγματοποιήσεως, ἄνευ ὅμως αὐτῆς δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαβάθμισις τῶν ὡς εἴρηται ἀδελφῶν νοσοκόμων, ὡς μὴ ὑφισταμένων θέσεων, εἰς ἃς νὰ ἐνταχθῶσιν αὗται καὶ νὰ ἀποκτήσωσι τοὺς βαθμοὺς καὶ μισθοὺς τῶν θέσεων, ἃς θέλουσιν οὕτω καταλάβει (Α.Π. 294]1956, Δ.Ε.Ν. τεῦχος 259, σ. 436).

Ἑτέρωθεν διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097]1954 χαράσσονται νέαι ἀρχαί, αἵτινες ἀπὸ τῆς χρονολογίας δημοσιεύσεως τούτου (12.10.1954) διέπουσι τὰ τοῦ διορισμοῦ (βαθμὸς εἰσόδου καὶ προσόντα), προαγωγῆς, διαβαθμίσεως, ἐντάξεως μονιμοποιήσεως τῶν πάσης φύσεως ἀδελφῶν νοσοκόμων τῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ν.δ. 2592]1952, ὁριασθέντος διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου ὅτι αἱ εἰς αὐτὰ ὑπηρετοῦσαι πάσης φύσεως νοσοκόμοι δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑκάστου Ἱδρύματος, ἐκδιδομένης ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καὶ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου περιφερειακοῦ συμβουλίου, διαβαθμίζονται αἱ μόνιμοι καὶ μονιμοποιοῦνται διαβαθμιζόμεναι ἅμα αἱ δόκιμοι ἐκτακτοι ἡμερομίσθιοι καὶ προσωρινοὶ ἀναλόγως τοῦ χρόνου εὐδοκίμου ὑπηρεσίας των, περὶ οὗ ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097]1954, καὶ τῶν λοιπῶν οὐσιαστικῶν καὶ τυπικῶν προσόντων των εἰς τοὺς βαθμοὺς 9ον ἕως καὶ 7ον αἱ τριετοῦς καὶ 11ου ἕως καὶ 9ου αἱ μονοετοῦς φοιτήσεως καὶ αἱ πρακτικαί, δυναμένου τοῦ ἡμίσεος ἀριθμοῦ αὐτῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον, ἐφ' ὅσον ἐπιδεικνύουν ἐξαίρετον ἦθος καὶ μεγάλην ὑπηρεσιακὴν ἀπόδοσιν, νὰ προάγωνται περαιτέρω αἱ μὲν μονοετοῦς φοιτήσεως μέχρι καὶ τοῦ 7ου βαθμοῦ, οἱ δὲ πρακτικαὶ μέχρι καὶ τοῦ 9ου βαθμοῦ.

Περαιτέρω κατὰ τὴν παράγραφον 7 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 11 καθωρίσθη, ὅτι αἱ περὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἔχουσιν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων τῶν λοιπῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἔλεγχον ἢ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας κατὰ τὸ ἄρθρον 20 ἀ.ν. 965]1937, ἐν οἷς, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἐφεσίβλητον, αἱ διοικήσεις τῶν ὁποίων ὑποχρεοῦνται ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὅπως προβοῦν εἰς τὴν τακτοποίησιν καὶ διαβάθμισιν τοῦ νοσηλευτικοῦ αὐτοῦ προσωπικοῦ.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, ἐφ' ὅσον δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097]1954 αἱ ὑφιστάμεναι θέσεις τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων τῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καθωρίσθησαν ἀπὸ τῆς 12.10.1954 εἰς τοὺς ὡς ἄνω βαθμούς, οἰκόθεν νοεῖται, ὅτι ἕως τότε καὶ ἐκτοτε γενόμενοι ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Ἱδρυμάτων διορισμοὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων οὐχὶ ἐπὶ τοῖς ἄνω βαθμοῖς, ἀλλ' ἐπὶ βαθμῷ κατωτέρῳ, δέον κατὰ τὸν νόμον τοῦτον νὰ συμπληρωθοῦν, ὁριζόμενοι διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον ἀναλόγως ἐπὶ βαθμῷ 9ῳ (τῆς τριετοῦς φοιτήσεως) καὶ 11ῳ τῆς μονοετοῦς φοιτήσεως, ὡς καὶ τῶν πρακτικῶν.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ἐφεσίβλητον δὲν προέβη εἰς τὴν τροποποίησιν καὶ προσαρμογὴν τοῦ ὀργανισμοῦ του, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ν.δ. 683]1948 καὶ 3097]1954, ἥτις, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἐκκαλούσης ὡς πρακτικοῦ νοσοκόμου, ἔδει νὰ εἶχεν ὑποχρεωτικῶς συντελεσθῇ ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου, ἤτοι ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ἑνὸς ἑκάστου ἐξ αὐτῶν (ἄρθρον 25 § 1 ἀ.ν. 683]1948, ἄρθρον 11 § 7 ν.δ. 3097]1954). Ἡ τοιαύτη μὴ προσαρμογὴ καὶ τροποποίησις τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν προϋπόθεσιν, κατὰ τὰ πρόσθεν ἐκτεθέντα, διὰ τὴν διαβάθμισιν τοῦ προσωπικοῦ του καὶ τὴν ἐκτοτε μισθολογικὴν

τούτου κατάταξιν, προῆλθεν, ὡς ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ἐξ ὑπαιτιότητος, ἤτοι ἀμελείας τοῦ κατὰ τὰς καταστατικὰς αὐτοῦ διατάξεις διοικοῦντος τοῦτο Διοικητικοῦ Συμβουλίου, παραλείψαντος ἐν τῇ ἁρμοδιότητί του, καίτοι ἠδύνατο, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ὀφειλομένην ταύτην νόμιμον ἐνέργειαν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας δημιουργεῖται ὑποχρέωσις τοῦ ἐφεσιβλήτου (ἄρθρον 71 Α.Κ.) πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς προξενηθείσης εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν ζημίας, συνισταμένης εἰς τὸ ὅτι, ἐὰν εἶχε χωρήσει ἡ ἀναγκαία διὰ τὴν βαθμολογικὴν καὶ μισθολογικὴν αὐτῆς διαβάθμισιν προσαρμογὴ καὶ τροποποίησις τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ, θὰ κατελάμβανεν αὕτη ἀνάλογον πρὸς τὰ οὐσιαστικὰ καὶ τυπικὰ αὐτῆς προσόντα, τὸ ἦθος καὶ τὴν προϋπηρεσίαν της θέσιν ἐκ τῶν νέων βαθμῶν τοῦ νόμου, ζημιωθεῖσα οὕτω τὴν ἐντεῦθεν προκύπτουσαν διαφορὰν τοῦ μισθοῦ, ὃν ἐκ τῆς βεβαίας ἢν ἐπικαλεῖται ἐντάξεώς της εἰς ἀνωτέρω βαθμὸν λόγῳ τῶν προσόντων της τούτων, ἔδει νὰ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ὃν ἐλάμβανε. Τὰ στοιχεῖα δὲ ταῦτα περιέχονται ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὡς ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ δικογράφου αὐτῆς δείκνυται (ἄρθρον 68 καὶ 533 § 3 καὶ 4 Πολ. Δικ.), κυρίαν βάσιν ἐχούσῃ ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως, πηγάζουσαν ἐξ ἀδικοπραξίας διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐν αὐτῇ ζημίας συνεπείᾳ τῆς ἐπικαλουμένης ὡς ἄνω παραλείψεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου (Δ.Σ.) τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅπως ἐκπληρώσῃ ἐπιβληθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν, ἥτις παράλειψις, ἂν καὶ μὴ προσκρούουσα εἰς συγκεκριμένον δικαίωμα τῆς ἐκκαλούσης, προσκρούει ὅμως καὶ ἐπιφέρει προσβολὴν εἰς συμφέρον αὐτῆς προστατευόμενον ὑπὸ τῶν παραβιασθεισῶν ὡς ἄνω διατάξεων (Γ. Μπαλῆ, Γεν. Ἀρχαὶ § 171 καὶ 22).

Προκειμένου περὶ ἀδικοπραξίας ἡ ἐκ ταύτης πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσις, καθ' ἃς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 914 καὶ 298 τοῦ Α.Κ., γεννᾶται εὐθὺς ὡς ἐπῆλθεν ἡ ἐκ τῆς ἐνδίκου πράξεως ζημία, ὁπότε ἄρχεται τρέχουσα κατὰ κανόνα καὶ ἡ παραγραφὴ τῆς ἀξιώσεως, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ ἀδίκου πράξεως δημιουργούσης, ὡς καὶ ἐν προκειμένῳ, παράνομον κατάστασιν, ἡ διάρκεια τῆς παρανόμου ταύτης καταστάσεως δὲν ἀνάγεται εἰς τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς γεννᾶται τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν δικαίωμα, ἀλλ' αὕτη ἔχει σημασίαν μόνον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ἥτις περιλαμβάνει οὐ μόνον τὴν ἐνεστῶσαν ζημίαν, ἀλλὰ καὶ τὰ κέρδη, ἅτινα προσεδόκα ὁ παθὼν κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων ἐκ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων (Α.Π. 317/1951, Ἀρχ. Νομ. Θ, 625). Ὅθεν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου τὴν 10.1.1952, ὡς συνομολογεῖται, ἡ ἀξίωσις τῆς ἐκκαλούσης διὰ τὴν ὅλην ζημίαν, ἣν ὑπέστη ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ νόμου 683/1948 ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅπως προβῇ εἰς τὴν προσαρμογὴν καὶ τροποποίησιν τοῦ ὀργανισμοῦ του καὶ τὴν ἐντάξῃ εἰς τινα τῶν ὑπὸ ταῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἰδίου νόμου προβλεπομένων ὑπέκυψεν εἰς τὴν πενταετῆ εἰδικὴν παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ., ἅτε τῆς ἀγωγῆς ἐγερθείσης τὴν 7.7.1958 κατὰ τὴν καὶ πρωτοδίκως ὑποβληθεῖσαν καὶ αὐθις ἐπαναφερομένην βάσιμον σχετικὴν ἔνστασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου. Κατὰ ταῦτα ὀρθῶς, ἐπὶ τῇ ὡς ἄνω σκέψει, ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὸ αἴτημα τοῦτο, ὡς πρὸς τὴν κυρίαν βάσιν της, καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων σχετικὸς λόγος ἐφέσεως. Δεδομένου δὲ περαιτέρω ὅτι ἡ ἐκ ταῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀγωγὴ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀντικείμενον ἔχει τὴν ἐξίσωσιν καὶ περιαίρεσιν ὑφισταμένου πλουτισμοῦ ἄνευ νομίμου αἰτίας καὶ οὐχὶ τὴν ἀποκατάστασιν πάσης τῆς εἰς τὸν ζημιωθέντα ἐπελθούσης ζημίας, τὸ μέγεθος τῆς ὁποίας οὐδαμῶς δὲν ἐρευνᾶται (Α.Π. 670/1956, ΕΕΔ 16, 76), παρέπεται, ὅτι καὶ ἡ τὸ ἀνωτέρω αἴτημα στηρίζουσα τὴν ἀγωγὴν ἐπικουρικὴ βάσις αὐτῆς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπορριπτέα ὁμοίως τυγχάνει, καθ' ὅσον, ἐφ' ὅσον τὸ ἐφεσίβλητον δὲν εἶχε προβῇ εἰς τὴν προσαρμογὴν καὶ τροποποίησιν τοῦ ὀργανισμοῦ του, συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ νόμου, ὡς ἀνωτέρω, ὁ μισθός, ὃν θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν, συγκεντροῦντα τὰ νόμιμα προσόντα καὶ παρέχοντα τὴν αὐτὴν μὲ τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐργασίαν, δὲν θὰ ἦτο μείζων τοῦ εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν καταβληθέντος μισθοῦ καὶ ἑπομένως αὐδεμίαν ὠφέλειαν ἀπεκόμισε τὸ ἐφεσίβλητον ἐκ τῆς οὕτω πως παρασχεθείσης ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐργασίας, μὴ ὑφισταμένου ἐντεῦθεν πλουτισμοῦ μετὰ τὴν παραγραφὴν τοῦ ἀδικήματος. Ὅθεν, τοῦτο δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ σκέψει ἀπορρίψασα τὴν στηρίζουσαν τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω κεφάλαιον βάσιν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, οὐδαμῶς ἐσφαλε καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων σχετικὸς λόγος ἐφέσεως.

Ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ ν. 8/τος 3097/1954 (12.10.1954), ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὁποίου (12.10.1954) ἠτόνησεν ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀ.ν. 683/1948 ὡς πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένην διαβάθμισιν καὶ προαγωγὴν βεβαιοῦται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα καὶ μὲ αὐστηρὰ ἔτι ὑπηρεσιακὰ καὶ ἠθικὰ κριτήρια θὰ ἐνετάσσετο κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμά-

των, συγκεντρούσα τὰς προϋποθέσεις, ἤτοι ὡς ἔχουσα ἐξαίρετον ἦθος καὶ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀκολούθου τὴν 12.4.1955, χρονολογίαν λήξεως τῆς ἐξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου πρὸς ἀναμόρφωσιν τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ θὰ ἐλάμβανεν ἔκτοτε ἀκέραιον τὸν νόμιμον μισθὸν τοῦ βαθμοῦ τούτου καὶ οὐχὶ μειωμένον κατὰ 25 ο/ο, ὡς ἡ ἐκκαλουμένη ἐσφαλμένως ἐδέξατο, καθ' ὅσον ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097|1954, διαλαμβάνοντος ὅτι αἱ πρακτικαὶ νοσοκόμοι διαβαθμίζονται εἰς τὸν βαθμὸν γραφέως β' καὶ ἀκολούθως προάγονται εἰς ἀνωτέρους βαθμούς, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τούτου δικαιοῦνται πλήρων τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν τῶν βαθμῶν τούτων ἄνευ μειώσεώς τινος, καταργηθείσης οὕτω τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ν.δ. 683|1948, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι εἰς τὰς ἐφεξῆς προσλαμβανομένας πρακτικὰς νοσοκόμους θὰ καταβάλληται ὁ μισθὸς νοσοκόμου μονοετοῦς φοιτήσεως, μειωμένος κατὰ 25 ο/ο, ἀφοῦ καὶ διὰ τὴν κατηγορίαν τούτων σαφῆ περιέχει διάταξιν ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου τούτου, ἥτις, ὁρίζουσα ὅτι αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἰσχύουν ἀναλόγως καὶ διὰ τὰς ἐφεξῆς προσλαμβανομένας ἀδελφὰς νοσοκόμους, οὐδαμῶς ποιεῖται μνείαν περὶ μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν των. Ταῦτα ἄλλως τε σαφῶς συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν.δ. 3097|1954, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ προσωρινὴ πλήρωσις κενῶν ὀργανικῶν θέσεων λόγῳ ἀνάγκης τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, εἰς τὸ οὕτω δὲ προσλαμβανόμενον προσωπικόν, ὅπερ δέον νὰ κέκτηται τὰ δι' ἣν προσλαμβάνεται θέσιν προσόντα, καταβάλλεται μισθὸς ἀντίστοιχος πρὸς τὸν μισθὸν τοῦ εἰσαγωγικοῦ βαθμοῦ ἢ τοῦ μισθοῦ τῆς θέσεως ταύτης, ἐξ οὗ συνάγεται ἰσχυρὸν ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐπιχείρημα, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐσκοπήθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, ὅτι εἰς μὲν τὰς ὑπηρετούσας κατόπιν διαβαθμίσεως νὰ καταβάλλεται μισθὸς μειωμένος, εἰς δὲ τὰς προσωρινῶς προσλαμβανομένας μισθὸς εἰς τὸ ἀκέραιον. Ἄλλως τε ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 ν.δ. 683|1948 πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 11 § 4 ν.δ. 3097|1954 προκύπτει ἡ διάφορος ἐντοξις καὶ βαθμολογικὴ κατάταξις, ἥτις οὐδὲν νόημα θὰ εἶχεν ἄνευ τῆς ἀντιστοίχου καταβολῆς τοῦ ἐκ τοῦ ἑκάστοτε βαθμοῦ ἀντιστοιχοῦντος μισθοῦ. Οὕτω διὰ τὰς πρακτικὰς νοσοκόμους ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097|1954 προβλέπει διαβάθμισιν ἀπὸ τοῦ 11ου βαθμοῦ (γραφέως β') μέχρι τοῦ 9ου βαθμοῦ (ἀκολούθου), μὲ δυνατότητα περαιτέρω προαγωγῆς μέχρι καὶ τοῦ 8ου βαθμοῦ (γραμματέως β') ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἄρθρον 18 § α' τοῦ ν.δ. 683|1948, ὅπερ διὰ τὰς πρακτικὰς νοσοκόμους προβλέπει μισθολογικὴν προαγωγὴν μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀκολούθου. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἐδικαιοῦτο μὲν κανονικῆς ἐντάξεως εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀκολούθου ἀπὸ 12.4.1955, πλὴν ὅμως ἐκ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον μισθοῦ ἔδει νὰ ἐκπεσθῇ, ὡς ἐν συνεχείᾳ ἐδέξατο, ποσοστὸν 25 ο/ο βάσει τοῦ ἄρθρου 27 ν.δ. 683|1948, εἰς τὴν ἐκπτωσιν τοῦ ὁποίου καὶ προέβη, ἐσφαλμένως τὸν νόμον ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ δέον ὅπως τὸ ποσὸν τῆς ἐπελθούσης εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν ζημίας συνεπείᾳ τῆς ὑπαιτίου μὴ ἐντάξεως της εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀκολούθου ἐξευρεθῇ δι' ὑπολογισμοῦ. Ὁ μισθὸς τοῦ ἀκολούθου ἀνήρχετο κατὰ τὸ κρίσιμον ἐν προκειμένῳ ἀπὸ 12.4.1955 ἕως 30.6.1958 χρονικὸν διάστημα τῶν 39 μηνῶν εἰς δραχμὰς 1155 μηνιαίως (βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 131|1954, 893|1955 καὶ 169|1956 Π.Υ.Σ.). Ἑπομένως ἡ ἐκκαλοῦσα θὰ ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ὡς ἀντιμισθίαν, ἐὰν ἐνετάσσετο ὡς ἀνωτέρω εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, τὸ χρηματικὸν ποσὸν τῶν 45.045 δραχμῶν (39 Χ 1155), ἔναντι τῶν ὁποίων, ὡς ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἰδίᾳ τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων μισθοδοτικῶν καταστάσεων βεβαιοῦται, ἐλάμβανεν ἀπὸ 1.4.1955 μέχρι 31.12.1955 δραχμὰς 873 μηνιαίως καὶ ἐν ὅλῳ δραχμὰς 7857 (873 Χ 9 μῆνας) καὶ ἀπὸ 1.1.1956 ἕως 30.6.1958 δραχμὰς 1036 μηνιαίως καὶ ἐν ὅλῳ δραχμὰς 31.080 (1036 Χ 30 μῆνας). Ἦτοι καθ' ὅλον τὸν ἐπίδικον ὡς ἄνω χρόνον ἔλαβεν ἐν συνόλῳ τὸ ποσὸν τῶν 38.934 δραχμῶν (31.080 σὺν 7.857), εἰς ὃ δέον νὰ προστεθῇ καὶ πρὸς καθορισμὸν τῆς ἐπελθούσης εἰς τὴν ὀφειλὴν ζημίας ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ, ὃν ἔδει ὡς ἀνωτέρω νὰ λάβῃ, καὶ ποσοστὸν 25 ο/ο, ὅπερ ἐχορηγεῖτο αὐτῇ, ὡς ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ὡς προσαύξησις διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν νυκτερινὴν ἐργασίαν της καθ' ὅλον τὸν ἐνδικον ἐν προκειμένῳ χρόνον βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310|1946 ὑ.ἀ., ἣν δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο αὕτη, ἐὰν ἐνετάσσετο βαθμολογικῶς καὶ μισθολογικῶς κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τοῦ ν.δ. 683|1948 καὶ 3097|1954, ἐφ' ὅσον αἱ ἀδελφαὶ νοσοκόμοι, αἵτινες διεβαθμίσθησαν βάσει τῶν διατάξεων αὐτῶν εἰς τινα βαθμὸν τῆς κλίμακος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, δικαιοῦνται μόνον τοῦ εἰς τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ παρεχομένου μισθοῦ καὶ τῶν καταβαλλομένων αὐτοῖς πάσης φύσεως ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους παρεχομένων ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων (Α.Π. 19|1959, ΕΕΔ 18, 211, 360|1958, ΕΕΔ 17, 645).

ΕΟΡΤΑΙ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΕΙΣ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ

Περίπτωσις 1ης Μαΐου συμπιπτούσης πρός ήμέραν Κυριακήν

Καταβολή, κατ' άρθρον 2 Ν.Δ. 3755|1957, είς τούς έπί ήμερομισθίω άμειβομένους μισθωτούς, τούς μή άπασχοληθέντας έκ λόγων μή όφειλομένων είς τούτους κατά τάς έν τώ άνωτέρω Ν.Δ. ήμέρας (έορτάς), ποσού ίσου πρός τό ήμερομίσθιόν των άνευ έτέρας προσαυξήσεως.— Σκοπός τής διατάξεως.—Έλλειψις ύποχρεώσεως έργοδοτών πρός καταβολήν ήμερομισθίου, συμπιπτούσης τής έορτής πρός Κυριακήν.— Ήμερομίσθιον 1ης Μαΐου έ. έ.

Διά τής κατωτέρω άποφάσεως τού κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδίκου Άθηνών έπέρχεται διχασμός τής γνώμης τών δικαστών τού α' βαθμού τής έργατικής διαδικασίας ώς πρός τό άν, κατά τήν άληθή έννοιαν τού άρθρου 2 τού ν.δ. 3755|1957 (ΕΕΔ 16, 1062), είναι καταβλητέον τό ήμερομίσθιον τών μή άπασχοληθέντων κατά τήν 1ην Μαΐου έ.έ., διότι αύτη συνέπεσε νά είναι Κυριακή.

Ή έν λόγω δικαστική άπόφασις άπομακρύνεται τής γνώμης τών προλαβουσών άποφάσεων τού Πρωτοδίκου Άθηνών (4212|1960, Πρωτοδίκης *Ήλ. Κάμτσος*, ΕΕΔ 19, 785, 4225|1960, Πρωτοδίκης *Δ. Κουτσόπουλος*, ΕΕΔ 19, 785 έπ.), αί όποίαι άπεφάνθησαν καταφατικώς.

Έσημειώσαμεν (ΕΕΔ 19, 547 έπ., ΕΕΔ 19, 785) ότι καί καθ' ήμάς είναι όρθή ή καταφατική γνώμη (ίδετε καί ύπ' άριθ. 36869|1960 Έγκύκλιον τού Ύπουργείου Έργασίας, έν ΕΕΔ 19, 805 έπ.).

Άναφέρεται έν τή άποφάσει (καί ούτως έχει τό πράγμα, ίδετε σκεπτικόν ύπ' άριθ. 2|1956 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, ΕΕΔ 15, 976, τόν όρον τής όποίας κατωχύρωσε τό άρθρον 2 τού ν.δ. 3755|1957), ότι σκοπός τής διατάξεως ύπήρξε νά έξασφαλίση είς τούς έπί ήμερομισθίω άμειβομένους μισθωτούς, ών αί έτήσιαι άποδοχαί έπηρεάζονται έκ τών ήμερών άργίας, τά οίκονομικά μέσα, ίνα άπερίσπαστοι μετάσχωσιν είς τόν έορτασμόν τών όν αύτή έξαιρεσίμων ήμερών.

Περαιτέρω όμως σκέπτεται, ότι συνάγεται έκ τούτων, ότι, έάν τις τών έν λόγω έορτών ήθελε συμπέσει είς ήμέραν Κυριακήν, ή όποία κατά νόμον είναι άργία, τότε ό έργοδότης δέν ύποχρεούται νά καταβάλη τό ήμερομίσθιον, διότι έν τή περιπτώσει ταύτη δύνανται οί μισθωτοί νά μετάσχωσιν είς τάς έορταστικάς έκδηλώσεις τής έορτής άνευ μειώσεως τών έτησίων άποδοχών των.

Άλλ' ή συμμετοχή τών μισθωτών είς τάς έορταστικάς έκδηλώσεις πρέπει νά είναι δυνατή (καί έκ τού πράγματος είναι δυνατή) όχι έκ τού ότι, συμπιπτούσης μιάς έορτής κατά Κυριακήν, δέν μειούνται αί έτήσιαι άποδοχαί τών μισθωτών (ώς νά άποτελή συμβολήν είς τόν έορτασμόν ή σκέψις τού «ημεροματαιάρη» ότι δέν μειούνται αί έτήσιαι άποδοχαί του), άλλ' έκ τού ότι, καίτοι δέν άπασχολούνται κατ' αύτάς (έορτάς), πληρώνονται τό ήμερομίσθιόν των, διά τού όποίου καί θά δυνηθούν νά συνεορτάσουν καί αύτοί μετά τού λοιπού κοινού.

Χρήσιμα είς τό θέμα καί τά ύπό τού A. Nikisch, Έργατ. Δίκαιον, έλλ. μετάφρασις *Καύση - Βασιλείου*, σελ.. 249 έπ., άναπτυσσόμενα.

Κατ' αύτόν οί μισθωτοί, οίτινες λαμβάνουσι μηνιαίον ή έβδομαδιαίον μισθόν, δέν ύφίστανται διά τών καθ' έβδομάδα ήμερών άργίας άπώλειαν μισθού, έπομένως ένεκα τούτου θά ήτο παραλογισμός, έάν ήθελέ τις νά πληρώση είς τούτους προσθέτως είδικήν άμοιβήν (κατά βάσιν ούτω καί τό RAG έν A.R.C. 35, 277· 37, 21· 44, 3). Άλλως μόνον όπου οί νόμοι διατάσσουσι τήν πληρωμήν διά τήν 1ην Μαΐου, έπίσης καί διά τήν περίπτωσιν, καθ' ήν αύτη συμπίπτει μέ Κυριακήν. Άλλ' έν τοιαύτη περιπτώσει δέν πρόκειται περί άμοιβής διά τόν άπολεσθέντα μισθόν, άλλά περί προσθέτου παροχής, ήτις πρέπει νά καταβληθή έπίσης είς τούς ίδιωτικούς ύπαλλήλους καί τούς έπί έβδομαδιαίω μισθώ έργαζομένους. Τούτο είναι άσχετον πρός τό ζήτημα, έάν ή Κυριακή πληρώνεται είς τούς ίδιωτικούς ύπαλλήλους, οίτινες έχουσι σταθεράς άπολαυάς (άλλως τό LAG Στουτγάρδης AR Nr. 113, 114).

Ό ήμέτερος όμως Νομοθέτης θεσπίζει τήν παροχήν μόνον είς τούς έπί ήμερομισθίω άμειβομένους.

(Σημειούμεν πάντως, ότι τό ζήτημα θά άπασχολήση προσεχώς (14ην τρέχοντος) τό Πρωτοδικείον Άθηνών, άσκηθείσης έφέσεως κατά τής ύπ' άριθ. 4212|1960, ένθ' άνωτέρω).

Πρωτοδίκου Άθηνών 5490|1960

Διαδικασία έργατικών διαφορών
Πρωτοδίκης ό κ. *Ν. Δικαίος*

Κατά τήν παράγραφον 3 τού άρθρου 2 τού ν.δ. 3755|1957 είς τούς έπί ήμερομισθίω άμειβομένους μισθωτούς, τούς μή άπασχοληθέντας έκ λόγων μή όφειλομένων είς ταύτους κατά τάς έν τή παραγράφω 2 ήμέρας (ήτοι τής Γενεθλίου τού Χριστού, τής 25ης Μαρτίου, τής Δευτέρας τού Πάσχα, τής 1ης Μαΐου καί τής 28ης Όκτωβρίου) καταβάλλεται δι' έκάστην τούτων ποσόν ίσον πρός τό ήμερομίσθιόν των άνευ έτέρας προσαυξήσεως. Έκ τής διατάξεως ταύτης καί τού

σκοπού, δι' ού ετέθη, τού νομοθέτου θελήσαντος δι' αύτής νά έξασφαλίση είς τούς έπί ημερομισθίω άμειβομένους μισθωτούς, ών αί έτήσιαι άποδοχαί έπηρεάζονται έκ των ημερών άργίας, τά οίκονομικά μέσα, ίνα άπερίσπαστοι μετάσχωσιν είς τόν έορτασμόν τών έν αύτή έξαιρεσίμων έορτών, συνάγεται, ότι, έάν τις των έν λόγω έορτών ήθελε συμπέσει είς ημέραν Κυριακήν, ή όποία κατά τόν νόμον είναι άργία (Π.Δ. 8)14.3.1930), τότε ό έργοδότης δέν ύποχρεούται νά καταβάλη είς τούς άνωτέρω μισθωτούς τό ημερομίσθιόν των, διότι έν τή περιπτώσει ταύτη οί μισθωτοί δύνανται νά μετάσχωσιν είς τάς έορταστικάς έκδηλώσεις τής έορτής άνευ μειώσεως τών έτησίων άποδοχών των. Άκολούθως τούτοις, έφ' όσον ή 1 Μαΐου ε.έ. ήτο ημέρα Κυριακή, ό δέ έναγων δέν άπησχολήθη κατ' αύτήν, ή έναγομένη δέν ύποχρεούται είς καταβολήν αύτώ ημερομισθίου διά τήν ημέραν ταύτην. Όθεν δέον όπως άπορριφθή ή ύπό κρίσιν άγωγή.

Παρατηρήσεις

Δέν νομίζομεν πειστικά τά έπιχειρήματα τής άνωτέρω άποφάσεως. Διότι ούτε ό σκοπός τού Νομοθέτου, ούτε τό γράμμα τού νόμου, συνηγοροϋν ύπέρ των άπόψεών της. Πλήν τών όρθοτάτων σκέψεων τών άντιθέτως άποφανθεισών ύπ' άριθ. 4212 καί 4225)1960 άποφάσεων Πρωτοδικείου Άθηνών, άς έπιτραπή ήμίν νά προσθέσωμεν καί τά έξής:

Ό Νομοθέτης διά τής παραγράφου 2 έδ. 1 τού άρθρου 2 τού ν.δ. 3755)1957 καθώρισε πέντε έξαιρεσίμους έορτάς τού έτους. Έξ αύτών αί δύο μέν (Χριστούγεννα καί Δευτέρα ημέρα τού Πάσχα) είναι έκ των μεγαλυτέρων θρησκευτικών έορτών, ή τρίτη (25η Μαρτίου) είναι μεγάλη καί θρησκευτική καί έθνική έορτή, αί ύπόλοιποι δέ δύο δέν είναι θρησκευτικαί έορταί, άλλά μεγάλη έορτή των μισθωτών ή μία καί μεγάλη έθνική έορτή ή άλλη.

Άπασας τάς ημέρας ταύτας καθιέρωσεν ό νόμος ώς έορτάς έξαιρεσίμους, τουτέστιν ώς ημέρας άργίας. Πλήν διά τού β' έδαφίου έν συνεχείᾳ παρέχει είς τόν έργοδότην τό δικαίωμα νά άπασχολήση τούς μισθωτούς αύτού, κατά τάς δύο ώς άνω μή θρησκευτικάς έορτάς, μέ τάς γνωστάς όμως συνεπείας τής άπασχολήσεως των μισθωτών κατά τάς έξαιρεσίμους έορτάς άργίας (προσαύξησις 75ο/ο άποδοχών) καί τούτο διότι είς τήν σκέψιν τού νομοθέτου δέν παύουν αί δύο ημέραι αύται νά είναι έξαιρετέαι έορταί - άργίαι. Ούδεμία όθεν διάκρισις των μή θρησκευτικών έορτών γίνεται, ώς πρός τήν έφαρμογήν τής 1ης παραγράφου τού άρθρου 2.

Άκολουθεί ή παράγραφος 3, ήτις θεσπίζει τήν καταβολήν ένός «ποσού» ίσου πρός τό ημερομίσθιον διά τούς μή άπασχοληθέντας ημερομισθίους μισθωτούς κατά τάς έξαιρετέας έορτάς τής παραγράφου 1 καί πάλιν γενικώς καί άδιαστίκτως.

Ή άπάλειψις τού «ποσού» τούτου τελεί ύπό μίαν καί μ ό ν η ν προϋπόθεσιν: ή μή άπασχόλησις τουτέστι των μισθωτών τούτων νά μή όφείληται είς τούτους, δηλ. ώς διευκρίνισεν ό Ύπουργός Έργασίας κατά συζητήσεις τού νομοσχεδίου (βλ. ΕΕΔ 16, 1061) νά μή όφείληται είς ύπαιτιότητα τούτων.

Ύπέρ τής έκδοχής ταύτης μάχεται καί ή ψηφισθείσα τροπολογία τού άρχικού κειμένου - σχεδίου τής παραγράφου 3 άρθρου 2 (ύπερ περιείχε διάταξιν όμοιαν τής κηρυχθείσης άκύρου ύπό τού Συμβουλίου Έπικρατείας άποφάσεως ύπ' άριθ. 2)1956 Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών), διά νά άποσαφηνισθή ότι μέ τυχόν ύπαιτιότητα τού μισθωτού δέν θά έπιβαρυνθή ό έργοδότης (βλ. ΕΕΔ 15, 1061 σημ.).

Έκ των άνωτέρω συνάγεται, ότι ό νομοθέτης δέν ήθέλησε (α ρ ν η τ ι κ ώ ς) νά μή μειωθούν, λόγω τής καθιερώσεως τών πέντε έξαιρετέων έορτών, αί άποδοχαί τών ημερομισθίων μισθωτών. Ό νομοθέτης ήθέλησε (θ ε τ ι κ ώ ς) νά αύξήση τάς έν γένει άποδοχάς τών μισθωτών τούτων δι' ένός, τρόπον τινά, «δ ώ ρ ο υ» ίσου πρός τό ημερομίσθιον, σκεφθείς ότι, «ίνα δυνηθώσιν οί (ολιγώτερον κατά κανόνα άμειβόμενοι) ημερομίσθιοι μισθωτοί, κατά τάς πέντε μεγάλας θρησκευτικάς καί έθνικάς έορτάς καί μ ε τ έ σ χ ω σ ι ν άπερίσπαστοι είς τόν κατ' αύτάς πανηγυρικόν χαρακτήρα ά π α ι τ ε ί τ α ι νά έχουν έξασφαλίσει τ ά π ρ ό ς τ ο ύ τ ο οίκονομικά μέσα» (βλ. σκεπτικόν, παράγραφος 8 ύπ' άριθ. 2)1956 άποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, ΕΕΔ 15, 977). Τόν χαρακτήρα τούτον τής «παροχής» ταύτης («δώρον») δέν μετέβαλε τό ν.δ. 3755)1957, άλλά άντιθέτως ήλθε νά κατοχυρώση, ώς δέχεται καί ή εισηγητική έκθεσις (βλ. ΕΕΔ 16, 1069, πρβλ. ΕΕΔ 16, 404).

Μέ άλλας λέξεις ό νομοθέτης, άναγνωρίζων (ώς έν τή εισηγητική έκθέσει σαφώς δείκνυται), ότι ή συμμετοχή είς τόν πανηγυρικόν χαρακτήρα των έξαιρετέων έορτών άπαιτεί τήν έκ μέρους των μισθωτών διάθεσιν ώρισμένων προσθέτων δαπανών (έμφανίσεως, μικρών σημαιών, έορταστικού γεύματος, θεάματος, ναύλων κλπ.) προβλέπει τήν δι' ένός μικρού δώρου κάλυψιν αύτών. Κατά συνέπειαν καί άν έτι ή έορτάσιμος ημέρα ήθελε συμπέσει είς ημέραν Κυριακήν, καθ' ήν άπαγορεύεται κατά κανόνα ή έργασία, καί πάλιν δέν έκλείπει ό λόγος καταβολής τού δώρου τούτου, έφ' όσον δέν δύναται ούδέ λόγος νά γίνη περί εύθύνης τού μισθωτού διά τήν... σύμπτωσιν ταύτην.

Ή άποψις περί καταβολής «δώρου» (ήτοι πέραν των έκ τής συμβάσεως ύποχρεώσεων τού έργοδότου) ένισχύεται σαφώς καί έκ τής διατυπώσεως τής παραγράφου 3 άρθρου 2, ήτις όμι-

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΣ ΕΚ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΟΡΥΧΕΙΟΥ

Ειδική διάταξις Νόμου ΒΩΜΑ' περί αποζημιώσεως του παθόντος

Διατήρησις, κατ' άρθρον 38 του Εισαγωγικού του Αστικού Κώδικος Νόμου, εν ισχύϊ και των ειδικών Νόμων, των αφορώντων εις την σύμβασιν εργασίας.—Εφαρμογή του άρθρου 2 του Νόμου ΒΩΜΑ' περί αποζημιώσεως των παθόντων ανικανότητα εκ δυστυχήματος μισθωτών των εν άρθρω 1 τούτων επιχειρήσεων, εν αις και των επιχειρήσεων ορυχείων, εκ μέρους του εργοδότου.—Ανεφάρμοστον εκ της αποζημιώσεως ταύτης εκπτώσεως των καταβληθέντων δυνάμει υποχρεωτικής ασφαλίσεως.

Κατά το άρθρον 2 του νόμου ΒΩΜΑ' «περί περιθάλψεως των εν τοις μεταλλείοις και μεταλλουργείοις παθόντων και των οικογενειών αυτών» (εις τους εργάτας και υπαλλήλους των μεταλλείων συγκαταλέγεται και το προσωπικόν εν γένει των ορυχείων και επιχειρήσεων λατομείων) άν ή εκ του δυστυχήματος επελθούσα ανικανότης του παθόντος διαρκή έλαττον των τριών μηνών, υποχρεούται ο κύριος της επιχειρήσεως εις αποζημίωσιν του παθόντος εβδομαδιαίως αποτιομένην προ της εκδόσεως της περί απονομής της συντάξεως αποφάσεως, οριζομένην δε εις τα 3/5 του ημερομισθίου ή του μισθού, όν ελάμβανεν ο εργάτης ή ο υπάλληλος κατά την ημέραν, την εβδομάδα ή τον μήνα, καθ' ον συνέβη το δυστύχημα.

Η διάταξις αύτη, ώς δέχεται ή κατωτέρω δικαστική απόφασις, διατηρείται και ήδη εν ισχύϊ, τούτο δε είναι σύμφωνον και προς τα δεκτά γενόμενα ότι τα άρθρα 657, 658 του Αστικού Κώδικος συνισχύουν μετά του νόμου 551/1914 περί εργατικών ατυχημάτων, της αξιώσεως εκ των ανωτέρω άρθρων του Αστικού Κώδικος ούσης ανεξαρτήτου και αυτοτελούς της υπό του νόμου 551 προβλεπομένης αποζημιώσεως (Πρωτοδικείου Αθηνών 1958/1954, εισηγητής *Σ. Παπαδόπουλος*, ΕΕΔ 13, 350, ένθα και λοιπαί παραπομπαί· κατά τον *Χ. Αγαλλόπουλον*, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 216, εάν πρόκειται περί μη ησφαλισμένων εις το Ι.Κ.Α., αλλά καλυπτομένων υπό του νόμου 551, ο μισθωτός δικαιούται των παροχών τόσον των άρθρων 657 και 658 του Α.Κ., όσον και του νόμου 551, εφ' όσον δεν αντιτίθενται προς άλλήλας· ούτω δικαιούται, εφ' όσον πρόκειται περί προσκαίρου ανικανότητος, μη παρατεινομένης πέραν των δύο ετών, των παροχών των άρθρων 657, 658 Α.Κ., εις άς καταλογίζεται και ή κατά το άρθρον 3 §§ 2 και 8 του νόμου 551 αποζημίωσις. Εις πάσαν άλλην περίπτωσιν έκάτερον δικαίωμα τόσον το εκ του νόμου 551, όσον και το εκ των άρθρων 657, 658 Α.Κ., είναι αυτοτελές).

Ομοίως περί συνισχύος του νόμου 551 περί εργατικών ατυχημάτων και των άρθρων 657, 658 Α.Κ. έχει αποφανθή και ή Πρωτοδίκου Πειραιώς 510/1949 (Πρωτοδίκης *Γ. Κρεκίδας*, ΕΕΔ 8, 589) και περί της συνισχύος του νόμου 551 προς το άρθρον 357 Εμπορικού νόμου ή Πρωτοδίκου Πειραιώς 1551/1949 (Πρωτοδίκης *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 9, 272, εν τη οποία αναφέρονται και οι αντιφρονούντες. Γίνεται μάλιστα δεκτόν υπό της ανωτέρω αποφάσεως, ότι ο παθών δικαιούται να λάβη αθροιστικώς τόσον την εκ του νόμου 551 αποζημίωσιν, όσον και τους εκ του άρθρου 357 Εμπορικού Νόμου μισθούς και νοσήλεια, αναφερομένης και εις την Ε-

---

λεί περί καταβολής «ποσού», ίσου προς το ημερομίσθιον, και ούχι περί καταβολής του ημερομισθίου.

Πρόκειται και ένταύθα μία των αυξανομένων περιπτώσεων, καθ' άς οφείλεται μισθός, καίτοι δεν παρέχεται εργασία. Ούτω υπό την επίδρασιν των νέων περί εργασιακής σχέσεως αντιλήψεων (εις άς έδωσαν συγκεκριμένον περιεχόμενον αι μεταπολεμικαί διεθνείς πράξεις) ή αμοιβαιότης των παροχών εν τη συγκεκριμένη σχέσει (ώς καθορίζεται εν τω Ενοχικώ Δικαίω) υφίσταται σημαντικόν κλονισμόν (*Χ. Αγαλλόπουλος*, Εισαγωγή εις το Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 142 επ.). Υπό το πρίσμα όθεν των νέων τούτων αρχών δέον να ερμηνευθή και ή ανωτέρω διάταξις του νόμου 3755.

Η διάταξις άλλωστε αύτη, ανήκουσα εις την σφαίραν των εργατικών νόμων, δέον να ερμηνεύηται φιλεργατικώς (*Καποδίστριας*, Εργατικόν Δίκαιον § 7), πράγμα όπερ συνήθως λησμονούν οι ερμηνευταί σήμερον.

Αθήναι *Ν. Γ. Μπουρνάζος*, Δικηγόρος

φετείου Ἀθηνῶν 1169]1957, Θέμ. ΜΘ' 21).

(Τὸ ἄρθρον 35ῖ Ἐμπορικοῦ Νόμου εἶναι ἤδη κατηργημένον διὰ τοῦ ν.δ. 3828]1958, ΕΕΔ 17, 930, ἰσχύοντος τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ νόμου 3816]1958 περὶ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου ΕΕΔ 17, 891, ἴδετε περὶ τῆς συρροῆς ἐν προκειμένῳ καὶ τῶν δύο ἀξιώσεων, ἐκ τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ ἀνωτέρω νόμου καὶ τοῦ νόμου 551, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἑλληνικὸν Ναυτεργατικὸν Δίκαιον, 1960, σελ. 125, ἔνθα καὶ τὰ ὑποστηριχθέντα ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας).

Ἀπομένει ὅμως νὰ ἐξετασθῇ, ἂν ταῦτα ἔχουν μεταβληθῇ μετὰ τὸ ἀπὸ 17.4.1956 β.δ. «περὶ συγχωνεύσεως ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1956 εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν» (ΕΕΔ 15, 624).

Θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ ὡς ὀρθόν, ὅτι, ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοὶ τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας ὑπάγονται ἤδη εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' ὑποχρεώσεως, ὡς ἀπαλλάσσεται κατ' ἄρθρον 60 ἀ.ν. 1846]1951 τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν (ἴδετε περὶ τοῦ τελευταίου τούτου Α.Π. 438]1959, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1251 καὶ λοιπὰς αὐτόθι).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5660]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἠλ. Κάμτσιος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Τανταρούδας, Σ. Σιωμόπουλος

Καθ' ὃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὁ ἐνάγων, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καὶ εἰργάσθη εἰς τὰ λιγνιτωρυχεῖα ταύτης, ὡς μπαζαδόρος εἰς ὑπογείους στοάς, ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, 21ης Ὀκτωβρίου 1957, καὶ ἐκτοτε συνεχῶς. Τὴν 31ην Νοεμβρίου 1959 ἔτους ὑπέστη, διαρκούσης τῆς ἐργασίας του, ἐργατικὸν ἀτύχημα, κριθεὶς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν μέχρι τῆς 21 Ἰανουαρίου 1960 ἔτους.

Ζητεῖται ἤδη, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὐτὴ καὶ τῷ καταβάλῃ δι' ἀποδοχὰς τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἡμερῶν ἀτυχήματος ἐν συνόλῳ δραχμὰς 1586,44. Οὕτως ἐχουσα αὐτὴ παραδεκτῶς φέρεται κατὰ τὴν παρασῦσαν διαδικασίαν καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται, ὡς πρὸς τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον ταύτης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 38 Εἰσ.Ν.Α.Κ., διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ, πλὴν ἄλλων, οἱ εἰδικοὶ νόμοι, οἱ ἀφορῶντες εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 23.3.1925 διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' κλπ.», ἂν ἡ ἐκ τοῦ δυστυχήματος ἐπελθοῦσα ἀνικανότης τοῦ παθόντος διαρκῇ ἔλαττον τῶν 3 μηνῶν, ὑποχρεοῦται ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος, ἑβδομαδιαίως ἀποτιομένην, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως ἀποφάσεως, ὁριζομένην δὲ εἰς τὰ 2]3 τοῦ ἡμερομισθίου ἢ μισθοῦ, ὃν ἐλάμβανεν ὁ ἐργάτης ἢ ὁ ὑπάλληλος κατὰ τὴν ἡμέραν, τὴν ἑβδομάδα ἢ τὸν μῆνα, καθ' ὃν συνέβη τὸ δυστύχημα. Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ἄρθρου 2, περιέχουσα κανόνα δικαίου, ρυθμίζοντα τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὅσον ἀφορᾷ καὶ μόνον τοὺς ἀπέχοντας ἐκ τῆς ἐργασίας μισθωτοὺς τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος ἐπιχειρήσεων, ἐν αἷς καὶ αἱ τοιαῦται ὀρυχείων, λόγῳ ἀνικανότητος, διαρκούσης ἔλασσον τῶν 3 μηνῶν, συνεπείᾳ δυστυχήματος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας των, κατὰ τρόπον διάφορον καὶ εὐμενέστερον τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 Α.Κ. ὁριζομένου, ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὰς μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Α.Κ. συνομολογηθείσας συμβάσεις ἐργασίας (πρβλ. Α.Π. 170]1959, ΕΕΔ 18ος, σ. 377 - 378). Ταῦτα κατ' οὐδὲν μετεβλήθησαν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 17.4]15.5.1956 διατάγματος «περὶ συγχωνεύσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν», ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἡ ἐναγομένη.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καὶ εἰργάσθη ὡς μπαζαδόρος εἰς ὑπογείους στοὰς ἐν τῷ εἰς Ραφίναν λιγνιτωρυχείῳ της, ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, 31ης Ὀκτωβρίου 1957, μέχρι τῆς 21 Νοεμβρίου 1959, ὅτε συνεπείᾳ δυστυχήματος, ἀνευ ὑπαιτιότητός του, ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας (ὑπέστη οὗτος θλάσιν μετ' ἀποσπάσεως τοῦ ὄνυχος τοῦ ἀριστεροῦ ἀντίχειρος), κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν μέχρι τῆς 21.1.1960, ἤτοι ἐπὶ χρόνον ἔλασσονα τοῦ τριμήνου. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος τὸ ἡμερομίσθιον τούτου ἀνήρχετο εἰς δραχ. 70. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐναγομένη ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ αὐτῷ τὰ 2]3 τῶν ἡμερομισθίων τῶν παρεμπιπτουσῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 21.11.1959 χρονικὸν διάστημα ἐργασίμων ἡμερῶν καὶ εἰδικώτερον τῶν 34 τοιούτων, δι' ἃς αἰτεῖται ὁ ἐνάγων οὗτος ἀποδοχάς, ἤτοι δραχ. 1586,40 (ἡμ. 34 × 46,66), μὴ ἐκπιπτομένου ποσοῦ τινος, καταβληθέντος τῷ ἐνάγοντι δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως (ἄρθρ. 657 § 2 Α.Κ.), ὡς μὴ ἐχόντος ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ τοῦ ἄρθρου τούτου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Παραγραφή, κατ' ἄρθρον 46 § 2 Νόμου 6298/1934, ὡς ἀντικατεστάθη, τοῦ δικαιώματος εἰς σύνταξιν ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν μετὰ παρέλευσιν τριετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεώς του, ὡς τοιαύτης ἡμέρας λογιζομένης, κατ' ἄρθρον 37 § 1 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ ἐνδιαφερόμενος ὑπέβαλε τὴν σχετικὴν περὶ συνταξιοδοτήσεώς του αἴτησιν.— Ἀποσαφήνισις τῆς ἐκδοχῆς ταύτης καὶ ὑπὸ τοῦ νεωτέρου περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Νόμου 1846/1951, μὴ προβλέψαντος οἱανδήποτε παραγραφὴν συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος λόγῳ γήρατος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1843/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Μαραγκόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Ἰωαννίδης, Λ. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, νομοτύπως ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 409 τῆς 4ης Ἀπριλίου 1956 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ, περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ γήρατος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι, καθ' ὃν χρόνον ἡ αἴτησις αὕτη ἠσκήθη, ἤτοι τὴν 16ην Ὀκτωβρίου 1953, εἶχεν ἤδη συμπληρωθῇ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 46 § 2 τοῦ νόμου 6298 τοῦ 1934 τριετία παραγραφῆς τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος, δοθέντος ὅτι ὁ αἰτῶν εἶχε διακόψει τὴν ἐργασίαν του ἀπὸ τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1944.

Ἀποβιώσαντος τοῦ ἀσκήσαντος τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς ἐν τῷ φακέλῳ οἰκείας ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου, νομίμως συνεχίζεται ἡ δίκη, ὡς ἐκ τοῦ περιουσιακοῦ περιεχομένου της, ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 64568 τῆς 9ης Ἰουνίου 1958 πιστοποιητικῷ τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων ἀναφερομένων κληρονόμων τοῦ εἰρημένου, ἐκδηλωσάντων τὴν πρὸς ταῦτα πρόθεσίν των διὰ τῆς ἀπὸ 23 Μαΐου 1959 πρὸς τὸ Δικαστήριον ταῦτο δηλώσεώς των.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 46 § 2 τοῦ νόμου 6298 τοῦ 1934, ὡς ἀντικατεστάθη ἡ διάταξις αὕτη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30440/Σ.995 τῆς 23ης Ὀκτωβρίου 1943 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ἐφημ. Κυβ. 185), ὡρίζετο γενικῶς, ὅτι «τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν τριετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεώς του». Πλὴν ὅμως κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 37 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 6298/1934 εἰδικώτερον ὁριζόμενα «τὸ εἰς σύνταξιν ἀναπηρίας ἢ γήρατος δικαίωμα ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ πληροῦντος τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 40 § 1 ἠσφαλισμένου αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως . . .». Συνεπῶς, προκειμένης συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος, ὡς ἡμέρα γεννήσεως τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος κατὰ τὴν παρατιθεμένην ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου 6298 λογίζεται ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ ἐνδιαφερόμενος ὑπέβαλε τὴν σχετικὴν περὶ συνταξιοδοτήσεώς του αἴτησιν. Τὴν τοιαύτην δὲ ἐκδοχὴν ρητῶς ἀπεσαφήνισε καὶ ὁ νεώτερος περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων νόμος ὑπ' ἀριθ. 1846/1951, μὴ προβλέψας οἱανδήποτε παραγραφὴν λόγῳ γήρατος συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, θεμελιουμένη ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἐκδοχῆς, τυγχάνει ἀκυρωτέα ὡς μὴ νόμιμος, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

§ 2. Ἀσφάλισις μεταλλευτῶν εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων μετὰ τὴν εἰς αὐτὸ συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν

***Αἴτησις συνταξιούχου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. δι' ἀναπροσαρμογὴν τῆς συντάξεώς του, ὡς συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῶν ἄρθρων 28 καὶ 34 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, μὴ ὄντος ἀπαραιτήτου καὶ αἰτήματος παραπομπῆς του εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἀνικανότητός του.— Ἔναρξις καταβολῆς συντάξεων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 29 § 5 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.— Ἐφαρμογὴ διατάξεως, ὡς γενικῆς, καὶ ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς διαδόχου τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἀπονομῆς συντάξεως.— Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 40 § 6 ἐδαφ. β τοῦ Α.Ν. 1846/1951 περὶ παραγραφῆς ἀπαιτητῶν δόσεων συντάξεων, μὴ εἰσπραχθεισῶν, μὴ ἀφορώσης εἰς τὰς ἀπαιτήσεις περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα παρανόμου παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως, ὑπαγομένης εἰς πενταετῆ παρα-**

γραφήν.—Δικαστικά έξοδα επί δικών τοῦ Δημοσίου, εφαρμοζόμενα και επί τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἀρείου Πάγου 354]1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Χ. Ἀποστολόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Μαριολόπουλος, Λ. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Νομίμως φέρεται ἡ διαφορὰ πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 110]1960 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2062]1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν διὰ λόγον προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810]1957, καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως. Ἐπανελθόντων δὲ τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 § 1 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810]1957, ἐξεταστέαι εἶναι ἤδη αἱ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀσκηθεῖσαι ἐμπροθέσμως καὶ ὑποβληθεῖσαι εἰς τὸ κατὰ τὸν νόμον πρόστιμον δύο ἀντίθετοι ἐφέσεις ἀπὸ 8 Ἰουλίου καὶ 20 Ἰουνίου 1959 κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8543]1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδιώκεται ἀποζημίωσις τοῦ ἐναγοντος, συνταξιούχου τοῦ εἰς τὸ ἐναγόμενον συγχωνευθέντος, βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 καὶ τοῦ ἀπὸ 17.4]15.5.1956 β. δ]γματος, Ταμείου Μεταλλευτῶν, λόγῳ τῆς ζημίας, ἣν οὗτος ὑπέστη ἐκ τῆς παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ Ταμείου τούτου καὶ τοῦ ἐναγομένου, ὡς διαδόχου τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, ὅπως δι' ἀποδοχῆς σχετικῶν αἰτήσεών του προβῶσιν εἰς ἀναπροσαρμογὴν τῆς συντάξεώς του, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν προστεθέντος, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 56058]Σ.1456 τῆς 8]19.12.1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, ἄρθρου 54, ὡς συντρεχουσῶν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τῶν προϋποθέσεων τῶν ἄρθρων 28 καὶ 34 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, εἰς τὰ ὁποῖα τοῦτο παραπέμπει ἕνεκα τῆς ὁποίας παραλείψεως ἡ παρεχομένη αὐτῷ σύνταξις εἶναι μικροτέρα τῆς πράγματι κατὰ τὸν νόμον εἰς αὐτὸν ὀφειλομένης, ὁ ἐνάγων ρητῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ του ταύτῃ ἐπικαλεῖται, διευκρινίζων παραδεκτῶς τοὺς σχετικοὺς ἰσχυρισμούς του διὰ τῶν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν ὑποβληθεισῶν προτάσεών του, τὸ μὲν ὅτι συντρέχουσιν ἐν τῷ προσώπῳ του οἱ ὅροι τῶν ἄρθρων 28 καὶ 34 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 πρὸς ἀναπροσαρμογὴν τῆς συντάξεώς του καὶ εἰδικῶς ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀναπηρίας, δι' ἣν ἐχορηγήθη εἰς αὐτὸν σύνταξις, ἀνικανότης του ὑπερβαίνει τὸ ποσοστὸν 66,6ο'ο, ἅπερ κατ' ἐλάχιστον ὅριον ὁρίζει τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, τὸ δὲ ὅτι τὴν ἐν τῷ προσώπῳ του συνδρομὴν τῶν ὅρων τούτων τοῦ νόμου κατέστησε γνωστὴν εἰς τὸ ἐναγόμενον διὰ τῶν ἀπὸ 27.12.1956, 29.12.1956 καὶ 18.4.1957 πρὸς αὐτὸ αἰτήσεών του, δι' ὧν ἠτήσατο τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς συντάξεώς του. Δὲν ἦτο δὲ ἀπαραίτητον, ὅπως εἰς τὰς αἰτήσεις του ταύτας διαλάβῃ καὶ αἴτημα παραπομπῆς του εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἀνικανότητός του, καθόσον τοιαύτη ὑποχρέωσις δὲν ἐπιβάλλεται εἰς τὸν δικαιοῦχον ἐκ τοῦ νόμου ὡς προϋπόθεσις τῆς γενέσεως ἢ ἀσκήσεως τοῦ πρὸς ἀναπροσαρμογὴν τῆς συντάξεως δικαιώματός του. Ἐπομένως οἱ λόγοι ἐφέσεως πρῶτος καὶ δεύτερος, δι' ὧν παραπονεῖται τὸ ἐναγόμενον, ὅτι κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν εἰρημένων διατάξεων ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ἐνῷ δὲν περιεῖχοντο ἐν αὐτῇ μὲν οἱ ὡς ἄνω οὐσιώδεις κατὰ τὸν νόμον ἰσχυρισμοί, ἐν δὲ ταῖς εἰρημέναις αἰτήσεσι τοῦ ἐνάγοντος αἴτημα αὐτοῦ περὶ παραπομπῆς του εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν, κρίνονται ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἡ ὁποία ρυθμίζουσα τὸν χρόνον ἐνάρξεως τοῦ δικαιώματος πρὸς σύνταξιν, διαλαμβάνει, ὅτι ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, προκύπτει σαφῶς, ὅτι τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα, εἴτε τοῦτο ἀφορᾷ τὴν ἀπονομὴν ἀρχικῆς συντάξεως, εἴτε μεταγενεστέρας αὐξήσεως αὐτῆς, παρεχομένης ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένων ἐν τῷ νόμῳ πραγματικῶν προϋποθέσεων, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀναφερομένου χρόνου, καθ' ὃν ἔλαβον ὑπάρξιν τὰ πραγματικὰ περιστατικά, τὰ συνιστῶντα τὰς κατὰ τὸν νόμον ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις τῆς γενέσεως τοῦ δικαιώματος τούτου, καὶ δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου πρὸς ἀπονομὴν αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀσκεῖ ἐπιρροὴν μόνον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ περιεχομένου περιορισμοῦ, τῆς παροχῆς δηλονότι συντάξεως, διὰ τὸ παρελθὸν ἐπὶ χρόνον οὐχὶ μείζονα τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς χρονολογίας ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως. Ἡ διάταξις αὕτη, ὡς γενική, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς διαδόχου τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἀπονομῆς συντάξεως δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 54 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, δεδομένου ὅτι ἐν τῷ καταστατικῷ τούτῳ δὲν ὑφίσταται διάταξις ἄλλως ρυθμίζουσα τὸ θέμα τοῦτο, κατὰ τὸ ἄρθρον δὲ μόνον τοῦ β.δ]τος τῆς 17.4]15.5.1956 «περὶ συγχωνεύσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν» διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν παρὰ τῷ συγχωνευομένῳ Ταμείῳ ἠσφαλισμένων καὶ διὰ τὴν συνταξιοδότησιν τῶν συνταξιούχων αὐτοῦ ἐφαρμόζονται αἱ οἰκεῖαι διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως. Ἐπομένως οἱ λόγοι ἐφέσεως δεύτερος καὶ τρίτος, δι' ὧν ὑποστηρίζεται, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἀνα-

προσαρμογῆς τῆς συντάξεώς του ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλειτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναγνωρισθῇ συμφώνως πρὸς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ὡς ὑφιστάμενον διὰ χρόνον προγενέστερον τῆς 29.12.1956, καθ' ἣν ὑπεβλήθη ἡ σχετικὴ αἴτησις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐναγόμενον, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν πιστοποιήσεως τῆς δικαιολογούσης τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν λόγῳ τῆς ἀναπηρίας του καὶ ἐφεξῆς χρόνον, κρίνονται ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 40 § 6 ἐδάφιον β' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἐριζούσης ὅτι ἀπαιτηταὶ βάσεις συντάξεων, μὴ εἰσπραχθεῖσαι ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν κατέστησαν ἀπαιτηταί, παραγράφονται, σαφῶς συνάγεται, ὅτι αὕτη ἀφορᾷ τὰς περιοδικὰς (μηνιαίας) παροχὰς ἀναγνωρισθείσης καὶ ἀπονεμηθείσης ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως καὶ οὐχὶ ἀπαιτήσεις περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα παρανόμου παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ πρὸς σύνταξιν δικαιώματος, αἵτινες ὑπόκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς αὐτῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 40 θεσπιζομένην πενταετῆ παραγραφήν. Ὑποκειμένης ὅθεν, ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀφορώσης ἀποζημίωσιν αὐτοῦ ἕνεκα παρανόμου παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου δικαιώματός του πρὸς ἐπαύξησιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ συντάξεως ἀναπηρίας, ὡς καὶ αἱ συνεκκαλούμεναι ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου, προδικαστικὴ καὶ ὁριστική, δέχονται, ὀρθῶς ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προταθεῖσαν καὶ στηριχθεῖσαν εἰς τὴν εἰρημένην διάταξιν τοῦ ἄρθρου 40 § 6 ἐδάφιον β' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἔνστασιν περὶ ἐνιαυσίου παραγραφῆς τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀπαιτήσεως, ὡς ἀφορώσης δόσεις συντάξεως καταστάσας ἀπαιτητὰς ἀπὸ 1.10.1952, ἤτοι εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, καθόσον ἡ ἔνστασις αὕτη βασίζεται ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως.

Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Κατὰ τὴν ρητὴν καὶ σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 § 5 ἐδάφιον α' τοῦ ἀν. νόμου 1846]1951 τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως. Ἡ ὑπὸ κρίσιν, ὅθεν, ἀγωγὴ καθ' ὃ μέρος ἀφορᾷ εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν παράνομον παράλειψιν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος ἀναπροσαρμογῆς διὰ προσαυξήσεως τῆς συντάξεώς του, διὰ χρονικὸν διάστημα προγενέστερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς 29.12.1956, καθ' ἣν ὑπεβλήθη ἡ πρὸς ἀπονομὴν τῆς προσαυξήσεως ταύτης αἴτησις τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., ὀρθῶς ἐκρίθη ἀπορριπτέα ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν εἰς τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἀντιστοιχοῦσαν ἀποζημίωσιν, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲ πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως κρίνεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

(Ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς μετὰ τῆς ὁριστικῆς συνεκκαλουμένης προδικαστικῆς ὑπ' ἀριθ. 15233]1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου προκύπτει, ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπιβοηθητικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς ἀπερρίφθη ὑπ' αὐτῆς τὸ μὲν ὡς ἀόριστος, τὸ δὲ ὡς στερουμένη νομίμου βάσιμος. Ὁ δεύτερος, ἑπομένως, λόγος τῆς ἐφέσεως, καθ' ὃν οὐχὶ ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον δὲν ἠρεύνησε τὴν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ὡς πρὸς τὰ ἀπορριφθέντα κεφάλαια τῆς κυρίας βάσεως αὐτῆς, κρίνεται ἀπορριπτέος, ὡς στηριζόμενος ἐπὶ μὴ ἀληθοῦς προϋποθέσεως.

Ἐπὶ δικῶν, ἐν αἷς διάδικος εἶναι τὸ Ι.Κ.Α., ἐν περιπτώσει ἐν μέρει νίκης καὶ ἐν μέρει ἥττης αὐτοῦ τὸ δικαστήριον ὑποχρεοῦται νὰ προβῇ εἰς συμψηφισμὸν τῶν δικαστικῶν ἐξόδων τῶν διαδίκων ἐν ὅλῳ (κατὰ παρέκκλισιν τῆς ἐν ἄρθρῳ 211 Πολ. Δικ. Ἀρχῆς, καθ' ἣν ὁ συμψηφισμὸς εἰς τοιαύτην περίπτωσιν εἶναι δυνητικὸς διὰ τὸ δικαστήριον) συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3693]1957, ἥτις ἀφορῶσα δίκας τοῦ Δημοσίου ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν δικῶν ταῦ Ι.Κ.Α κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3210]1955. Ὀρθῶς, ἑπομένως, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις προέβη εἰς ὁλοκληρωτικὸν συμψηφισμὸν τῶν δικαστικῶν ἐξόδων τῶν διαδίκων ἕνεκα τῆς ἐν μέρει νίκης καὶ ἐν μέρει ἥττης ἑκατέρου ἐξ αὐτῶν καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος τῆς ἐφέσεως κρίνεται ἀπορριπτέος.

Ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῶν διαδίκων, ἑκάστου τῶν ὁποίων ἐν μέρει ἐνίκησε καὶ ἐν μέρει ἡττήθη, δέον νὰ συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ, συμφώνως πρὸς τὰς ἐν τῇ ἀμέσως προηγουμένῃ σκέψει μνημονευομένας διατάξεις.

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐλέγχου τῶν δι' Αὐτοκινήτων Συγκοινωνιῶν

Ἀνίσχυρος ὡς ἀντισυνταγματικὴ ἡ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις, κατ' ἄρθρον 59 § 1 Α.Ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» καὶ ἄρθρον 1 Ν.Δ. 2520]1953, διὰ τροποποίησιν διατάξεων Καταστατικῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν.—Ἔγκυρος ὅμως, ὡς στηριζομένη εἰς τὴν εἰδικὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἰδρυτικοῦ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου Νόμου 1631]1951, τροποποίησις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Κανονισμοῦ Παροχῶν.—Ἀκυρότης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς ἐκτὸς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν ὡς πρὸς τοὺς ὅρους ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας τῶν ὁδηγῶν λεωφορείων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1751]1960. Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Π. Μερτικόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Σ. Πλασκασοβίτης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ι. Δημάκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Ἀλ. Σακελλαρόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 36403]402]8.10.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 369]

20.10.1959 τ. Β'), τροποποιήσαντος, ειδικώς ώς πρός τήν κατηγορίαν τών ήσφαλισμένων όδηγών άστικών καί ύπεραστικών λεωφορείων τής περιοχής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, τάς άφορώσας είς τήν άναγνώρισιν καί έξαγοράν ετών προϋπηρεσίας διά τήν άπόκτησιν συνταξιοδοτικού δικαιώματος διατάξεις τού ισχύοντος Κανονισμού παροχών τού διά τού νόμου 1631]1951 (Φ.Ε.Κ. 7) Ιδρυθέντος Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Οργανισμού Ελέγχου τών δι' Αύτοκινήτων Συγκοινωνιών (Ο.Ε.Α.Σ.) καί ύπαλλήλων Γραφείων Κοινών Ταμείων Ιδιωτικών Λεωφορείων.

Παραδεκτώς τύποις παρεμβαίνει τό άνωτέρω Ταμείον διά τής άπό 18.5.1960 παρεμβάσεώς του πρός ύποστήριξιν τού κύρους τής προσβαλλομένης άποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας.

Επικαλείται μέν ή άνωτέρω άπόφασις έν προοιμίω αύτής τήν έξουσιοδοτικήν διάταξιν τής παραγράφου 1 τού άρθρου 59 τού ά.ν. τής 11.11.1935 «περί όργανισμού τού Υπουργείου Εργασίας», ώς αύθεντικώς ήρμηνεύθη διά τού άρθρου 1 τού ά.ν. 694]1937, καί τήν έτέραν διάταξιν τού άρθρου 1 τού ν.δ. 2520]1953, αίτινες άμφότεραι έκρίθησαν, κατά τήν παγίαν νομολογίαν τού Δικαστηρίου τούτου, ώς στερούμεναι κύρους δι' άντίθεσιν πρός τάς συνταγματικάς διατάξεις καί συνεπώς άνίσχυροι (*), ούχ ήττον ή προσβαλλομένη πρᾶξις εύρίσκει κατ' άρχήν νόμιμον καί ισχυρόν έρεισμα είς τήν άφορώσαν ειδικώς είς τό καταστατικόν τού παρεμβαίνοντος Ταμείου έξουσιοδοτικήν διάταξιν τού άρθρου 9 τού Ιδρυτικού αύτού νόμου 1631]1951, δι' ής ρητώς καί ειδικώς, συνεπώς δέ έγκύρως άπό συνταγματικής άπόψεως, όρίζεται, ότι: «πάσα τροποποίησις τού κατά τά άνωτέρω καταστατικού τού Ταμείου θά ένεργήται κατά τήν αύτήν διαδικασίαν τού άρθρου 59 τού ά.ν. τής 11.11.1935 κλπ.», μνημονευομένων συγκεκριμένως καί τών θεμάτων, έφ' ών έπιτρέπεται ή κατά τήν άνωτέρω διαδικασίαν έκάστοτε ρύθμισις δι' άποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας, έκδιδομένης μετά γνώμην τού διοικητικού συμβουλίου τού Ταμείου καί γνώμην τού Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Κατά συνέπειαν ή έν τῷ προοιμίω τής προσβαλλομένης έπικλήσεως τών συνταγματικώς άνισχύρων έξουσιοδοτικών διατάξεων δέν καθιστᾷ άκυρωτέαν ταύτην, άπορριπτέου, ώς άβασίμου κρινομένου, τού άντιθέτου πρώτου λόγου τής ύπό κρίσιν αίτήσεως.

Οί όδηγοί άστικών καί ύπεραστικών ιδιωτικών λεωφορείων τής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ύπήχθησαν είς τήν άσφάλισιν τού άνωτέρω Ταμείου άπό 1.1.1957 διά τής ύπ' άριθ. 59646] Ο. 6267]29.11.1956 άποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 266]11.12.1956 τ. Β'), έκδοθείσης έπί τῇ βάσει τής έξουσιοδοτικής διατάξεως τού άρθρου 3 τού μνησθέντος νόμου 1631]1951, όριζούσης ότι «δι' άποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας, μετά γνώμην τού Διοικητικού Συμβουλίου τού Ταμείου, δύνανται νά ύπαχθῶσιν είς τήν άσφάλισιν τού παρόντος καί οί είσπράκτορες καί οί όδηγοί λεωφορείων τών άστικών καί ύπεραστικών ιδιωτικών λεωφορείων».

(*) Ίδετε καί ΕΕΔ 19, 664, ένθα καί άντίθετος νομολογία τού Αρείου Πάγου.

Έκ τής διατάξεως ταύτης συνάγεται, ότι ή παρεχομένη είς τόν Υπουργόν Εργασίας διακριτική έξουσία διά τήν ύπαγωγήν ή μή είς τήν άσφάλισιν τών όδηγών λεωφορείων έξαντλείται έπί τῇ έκδόσει τής σχετικής άποφάσεώς του, δι' ής, ώς έν προκειμένω, έγκρίνει τήν ύπαγωγήν τούτων, καί συνεπώς δέν είναι έπιτρεπτή ή διά μεταγενεστέρας άποφάσεως τού Ιδίου Υπουργού είσαγωγή ιδιαιτέρων κανόνων, ρυθμιζόντων, ειδικώς ώς πρός τήν νέαν ταύτην κατηγορίαν τών ήσφαλισμένων, τούς όρους τής άσφαλίσεως, κατά τρόπον άποκλίνοντα τού διά πάντας τούς λοιπούς ήσφαλισμένους ισχύοντος καθεστῶτος, καί δή ώς πρός τόν Κανονισμόν παροχῶν, δστις δύναται μέν έγκύρως νά τροποποιηθῇ κατά τήν έν τῷ νόμω διαδικασίαν, άλλά μόνον διά τής έφεξής θεσπίσεως διατάξεων γενικής ισχύος. Ή προσβαλλομένη, όθεν, άπόφασις, δι' ής, μετά παρέλευσιν έτους περίπου άπό τής ύπαγωγής κατά τά άνωτέρω είς τήν άσφάλειαν τού ρηθέντος Ταμείου τών όδηγών λεωφορείων, τροποποιεί ειδικώς, έν σχέσει πρός τήν τελευταίαν ταύτην κατηγορίαν τών ήσφαλισμένων, τάς περί όρων άναγνωρίσεως καί έξαγορᾶς προϋπηρεσίας διατάξεις τού άρθρου 20 τού ισχύοντος δυνάμει τής ύπ' άριθ. 24092]Σ. 612]30.5.1952 άποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 127]3.6.1952 τ. Β') Κανονισμού παροχῶν, καθίσταται κατά τό σημείον τούτο άκυρωτέα, ώς καθ' ύπέρβασιν τής ύπό τού νόμου παρεχομένης είς τόν άνωτέρω Υπουργόν έξουσιοδοτήσεως έκδοθείσα κατά τόν βάσιμον σχετικόν λόγον τής ύπό κρίσιν αίτήσεως, ήτις δέον ούτω νά γίνῃ δεκτή.

Διά ταῦτα

Δέχεται τήν ύπό κρίσιν αίτησιν άκυρώσεως.

Άκυροι τήν ύπ' άριθ. 36403]Σ. 402]8.10.1959 άπόφασιν τού Υπουργού Εργασίας, καθ' ό μέρος δι' αύτής τροποποιούνται αί διατάξεις τού άρθρου 20 τής ύπ' άριθ. 24092]Σ. 612]30.5.1952 άποφάσεως τού αύτού Υπουργού ώς πρός τούς ήσφαλισμένους όδηγούς λεωφορείων.

§ 4. Ασφάλισις είς Ταμεῖον Αρωγῆς καί Υγείας Οίκονομικῶν Υπαλλήλων

Αποχώρησις έκ τής ύπηρεσίας μετά δεκαετῆ τοὐλάχιστον συντάξιμον ύπηρεσίαν τῶν καταστάντων συνεπείᾳ άτυχήματος ἢ νόσου, σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, άνικάνων πρός έργασίαν.— Δικαίωμα βοηθήματος.— "Εννοια ὅρου «πενταετὴς ἀσφάλισις».— Ερμηνευτικὴ διάταξις ἄρθρου 6 Ν.Δ 4025]1959.— Εφαρμογὴ αὐτῆς καὶ παρὰ τοῦ Αρείου Πάγου.— Ισχυρισμὸς ἠσφαλισμένου ὅτι ἡ νόσος προεκλήθη κατὰ τὴν διάρκειαν στρατιωτικῆς ἐν πολέμῳ ὑπηρεσίας.— "Εννοια Α.Ν. 1854]1951 «περὶ ἀπονομῆς πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων».

Αρείου Πάγου 344]1960. Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Αντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Αρεοπαγίτης κ. *Χ. Αποστολόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Τσώρης, Σ. Πάλλης

Νομίμως φέρεται ἡ διαφορὰ πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 118]1960 ἀπόφασιν τοῦ Α'

Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2176/1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν διὰ λόγον προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου πρὸς συζήτησιν ὡς χρήζουσα περαιτέρω διασαφηνίσεως.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως δοθεῖσαν λύσιν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ὅτι δηλονότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 ἐδ. β' τοῦ νόμου 2066/1952 «περὶ Ἱδρύσεως Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3147/1955, οἱ παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι ἠσφαλισμένοι ὑπάλληλοι, ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας μετὰ δεκαετῆ τουλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ὡς καταστάντες συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἢ νόσου, σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἀσχέτου πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν, ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν, δικαιοῦνται βοηθήματος, ἐὰν εἶναι ἠσφαλισμένοι ἐπὶ πενταετίαν τουλάχιστον, προσμετρουμένου εἰς τὸν χρόνον ταύτης καὶ τοῦ ἡμίσους τοῦ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὡς ἄνω νόμου 2066/1952 διανυθέντος χρόνου πραγματικῆς συνταξίμου δημοσίας ὑπηρεσίας ἢ πραγματικῆς ὡσαύτως ὑπηρεσίας, ἐξομοιωθείσης πρὸς δημοσίαν τοιαύτην. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν.δ. 4025/1959 ὅπου ἐν τῷ ἱδρυτικῷ νόμῳ τοῦ Ταμείου 2066/1952 γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου «πενταετὴς ἀσφάλισις» νοεῖται πλήρης πραγματικὴ παρὰ τῷ Δημοσίῳ ὑπηρεσία μετὰ πραγματικῆς καταβολῆς τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφορῶν. Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις, ἀποδίδουσα τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν εἰς τὰς διαληφθείσας διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 τοῦ νόμου 2066/1952 καὶ 1 τοῦ νόμου 3147/1955, οὔσας ἀσαφεῖς καὶ ἀμφιβόλους ἐν σχέσει μὲ τὸν ὅρον «πενταετὴς ἀσφάλισις», εἶναι ἑρμηνευτική, ὡς τοιαύτη δὲ εἶναι ἐφαρμοστέα καὶ παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ πρῶτον οὐχὶ κατ' ἀνάδρομον ἰσχύν, ἀλλὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν εἰρημένων διατάξεων ὑπὸ τὴν ἤδη αὐθεντικῶς δοθεῖσαν ἑρμηνείαν αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα ἐξεταστέα εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα καὶ ὑποβληθεῖσα εἰς τὸ διὰ τὴν ἄσκησιν αὐτῆς ἀπαιτούμενον κατὰ τὸν νόμον πρόστιμον ἀπὸ 9 Μαΐου 1959 ἔφεσις κατὰ τῆς δεχθείσης τὴν ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 3963/1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐπανελθόντων τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 832 § 1 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957.

Ἡ ἀγωγή, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐχούσα ὡς ἱστορικὴν αἰτίαν τῆς ἐν αὐτῇ πρώτης βάσεως ὅτι ὁ ἐνάγων, διατελῶν μόνιμος ὑπάλληλος τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ ὢν ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Ταμείῳ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 2066/1952, ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, ὡς καταστὰς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν λόγῳ νόσου σωματικῆς ἀσχέτου πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιοῦται μηνιαίου χρηματικοῦ βοηθήματος παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδάφιον β' τοῦ νόμου 2066/1952, ὡς ἔχων συμπληρώσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεώς του ὑπερδεκαετῆ πραγματικὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἀνερχομένην συνολικῶς εἰς ἔτη 22, μῆνας 5 καὶ ἡμέρας 8, χρόνον δὲ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ ἐναγομένῳ μετὰ τὸν νόμον 2066/1952 ἐκ 3 ἐτῶν καὶ 3 μηνῶν, εἰς τὸν ὁποῖον προσμετρεῖται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδαφ. β' ἀπαιτουμένου πενταετοῦς τοὐλάχιστον χρόνου ἀσφαλίσεως καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ πρὸ τοῦ νόμου 2066/1952 διανυθέντος χρόνου πραγματικῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας, ἀνερχομένης εἰς 19 ἔτη, 2 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας, αἴτημα δὲ τὴν καταβίκην τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν πληρωμὴν ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰ ὀφειλόμενα ὑπ' αὐτοῦ μηνιαῖα χρηματικὰ βοηθήματα τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 13 Αὐγούστου 1955 μέχρι τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1958 ἐκ δραχμῶν ἐν συνόλῳ 14.744, καθόσον τὸ ἐναγόμενον διὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του ἀρνεῖται ἢ ἀμελεῖ νὰ ἀναγνωρίσῃ καὶ ἱκανοποιήσῃ τὸ εἰρημένον δικαίωμά του, καίτοι ὀχληθὲν πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δι' ὑποβολῆς σχετικῆς αἰτήσεως, δὲν εἶναι νόμιμος, διότι ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένων πραγματικῶν περιστατικῶν προκύπτει, ὅτι δὲν ὑφίσταται οὐσιώδεις προαπαιτούμενον κατὰ τὸν νόμον, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας αὐτοῦ, πρὸς ἀπόκτησιν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δικαιώματος λήψεως μηνιαίου χρηματικοῦ βοηθήματος παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ἤτοι πλήρης πραγματικὴ παρὰ τῷ Δημοσίῳ ὑπηρεσία μετὰ πραγματικῆς καταβολῆς τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφορῶν διαρκείας πέντε ἐτῶν μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2066/1952, ἀλλὰ τοιαύτη ἐκ 3 ἐτῶν καὶ 3 μηνῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας δὲν δημιουργεῖται τοιοῦτον δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος. Πρέπει ἑπομένως, ὅπως, γινομένων δεκτῶν ὡς βασίμων τῶν σχετικῶν λόγων τῆς ἐφέσεως, δευτέρου καὶ τρίτου, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν ὡς ἄνω κυρίαν βάσιν αὐτῆς ὡς μὴ νόμιμος.

Ἡ δευτέρα, ἐπιβοηθητικῶς τεθεῖσα εἰς τὴν ἀγωγὴν βάσις, ἣν μὴ ἐρευνηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, καθὸ δεχθέντος τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν της, ἐξετάζει ἤδη τὸ δικαστήριον αὐτεπαγγέλτως, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 780 Πολ. Δικονομίας, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἐνάγων ἐπιδιώκει τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἀποζημίωσιν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2066/1952, ἐπικαλούμενος ὅτι ἡ νόσος (φυματίωσις τῶν πνευμόνων), ἐκ τῆς ὁποίας κατέστη οὗτος ἀνίκανος καὶ ἀπελύθη τῆς παρὰ τῇ Γ.Δ.Δ.Λ. θέσεώς του, προεκλήθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατιωτικῆς του ἐν πολέμῳ ὑπηρεσίας, εἰς ἣν ἐκλήθη, ὅτε διετέλει ὑπάλληλος, καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῆς, ἡ ἐκ τοιαύτης δὲ αἰτίας προκληθεῖσα νόσος θεωρεῖται προκληθεῖσα καὶ ἐξ αἰτίας τῆς πολιτικῆς του ὑπηρεσίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 § 1 ἐδαφ. στ' τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων», εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος, διότι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις, κατὰ τὴν διά-

ταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδαφ. γ' τοῦ νόμου 2066]1952, διὰ τὴν κτῆσιν δικαιώματος πρὸς λῆψιν μηνιαίου βοηθήματος παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου εἶναι, ὅπως ἡ νόσος, ἐξ ἧς κατέστη ἀνίκανος ὁ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένος, ἔχει προκληθῆ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ὡς τοιαύτης νοουμένης τῆς παρὰ τῷ Δημοσίῳ πολιτικῆς ὑπηρεσίας του ὡς ὑπαλλήλου τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, βάσει τῆς ὁποίας ἔχει ὑπαχθῆ εἰς τὴν παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἀσφάλισιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 §§ 1 καὶ 2 καὶ 3 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 2066]1952, καὶ οὐχὶ τῆς στρατιωτικῆς ἢ ἄλλης τινὸς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ, ἥτις δύναται ἁπλῶς ἐξαγορασζομένης νὰ προσμετρηθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου ὑπὸ τὰς εἰς τὰ ἄρθρα 14 καὶ 15 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναφερομένας προϋποθέσεις, ἐν προκειμένῳ δὲ ὁ ἐνάγων δὲν ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ νόσος, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀπελύθη, προεκλήθη ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του παρὰ τῇ Γ.Δ.Δ.Λ., ἀλλ' ἀντιθέτως ὅτι αὕτη ἦτο συνέπεια τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας του, αἱ διατάξεις δὲ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ἐδαφ. στ' τοῦ νόμου 1854]1951, ἐξ ὧν ἡ πρώτη (ἐν ὑπεδαφίῳ 4) ὁρίζει, ὅτι θεωρεῖται παθὼν προδήλως ἐξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας καὶ ὁ καταστὰς ἀνίκανος ἐκ πολεμικῶν γεγονότων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἐν τῇ ζώνῃ τῶν πρόσω ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ ἀλλοδαπῇ καὶ ἂν ἔτι τὸ ἐπενεγκὸν τὴν ἀνικανότητα γεγονὸς δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας, ἡ δὲ δευτέρα (ἐν ὑπεδαφίῳ 5) ὅτι ὁ στρατευθεὶς ὑπάλληλος, ὑποστὰς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς στρατιωτικῆς ἐν γένει ὑπηρεσίας πάθημα, ἕνεκα τοῦ ὁποίου γεννᾶται κατὰ τὰς περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων διατάξεις δικαίωμα εἰς σύνταξιν, δικαιοῦται νὰ προτιμήσῃ τὸν κανονισμὸν ταύτης κατὰ τὰς περὶ πολιτικῶν συντάξεων διατάξεις, λαμβανομένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοῦ παθήματος ὡς ἐπελθόντος ἐξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ, καθόσον αὗται ἀφορῶσι συντάξεις πολιτικὰς ἀπονεμομένας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ οὐχὶ τοιαύτας παρεχομένας ὑπὸ οἱουδήποτε νομικοῦ προσώπου. Πλέον δὲ τούτου καὶ διότι ἡ μὲν πρώτη ἐξ αὐτῶν προϋποθέτει πάθησιν προκληθεῖσαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἐν τῇ ζώνῃ τῶν πρόσω, τοιαύτην δὲ πάθησιν δὲν ἐπικαλεῖται ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων, ἡ δὲ δευτέρα προϋποθέτει πάθησιν τοῦ στρατευθέντος ὑπαλλήλου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατιωτικῆς του ὑπηρεσίας, ἅμα δὲ καὶ ἄσκησιν ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεώς του ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης, δικαιώματος προτιμήσεως πρὸς ὑπολογισμὸν αὐτῆς κατὰ τὰς διατάξεις περὶ πολιτικῶν συντάξεων, ἀντὶ τῶν εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἐφαρμοζομένων, ἐνῷ ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ ρητῶς ὁμολογεῖ, ἕνεκα τῆς ἐν στρατῷ παθήσεώς του προετίμησε καὶ ἔλαβε σύνταξιν ἀποκεκριμένην αὐτῷ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7680]1943 ἀποφάσεως τῆς Α' Ἐπιτροπῆς Κανονισμοῦ Πολεμικῶν Συντάξεων βάσει τῶν διατάξεων περὶ ἀπονομῆς στρατιωτικῶν συντάξεων, οὗ ἕνεκα δὲν ὑφίσταται νόμιμος περίπτωσις λογισμοῦ τῆς ἐν τῷ στρατῷ παθήσεως ὡς ἐπελθούσης ἕνεκα τῆς πολιτικῆς ὑπηρεσίας.

§ 5. Ἀναπροσαρμογὴ εἰσφορῶν κλπ. κατὰ Νόμον 19]1944.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως καὶ Ἀρωγῆς τοῦ Ὀρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος

Νόμοι 18]1944 καὶ 19]1944.— Ἐκδοσις βάσει τοῦ Νόμου 19]1944 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2232]1945 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Παιδείας περὶ τῶν εἰσφορῶν τῶν ἐφημερίων κλπ. πρὸς τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον.—Νόμιμος προσδιορισμὸς κρατήσεων ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ἐφημερίων κλπ. ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1945, ὄχι ὅμως καὶ τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν διὰ τὸν πρὸ τῆς 11 Νοεμβρίου 1945 χρόνον.

Ἀρείου Πάγου 328]1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Σταυρόπουλος, Η. Κοσπεντάρης

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ἀ.ν. 18]1944 ὡρίσθη τὸ μέν, ὅτι ἡ ἐξόφλησις τῶν ὀφειλῶν εἰς δραχμάς, στηριζομένων εἰς γενεσιουργὸν αἰτίαν ὑφισταμένην πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἐξοφλοῦνται δι' ἰσαρίθμων δραχμῶν κατὰ τὴν ἐκεῖ ἀναλογίαν, τὸ δὲ ὅτι ἐξαιροῦνται τῆς διατάξεως ταύτης αἱ πρὸς τὸ Δημόσιον, τοὺς Δήμους καὶ τὰς Κοινότητας ὀφειλαὶ ἐκ φόρων ἐν γένει, ὡς καὶ εἰσφοραὶ πρὸς ἀσφαλιστικὰ ἱδρύματα δημοσίου δικαίου, αἵτινες θέλουσι ρυθμισθῆ ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου. Διὰ τοῦ ἀναγκαστικοῦ δὲ νόμου 19]1944 ὡρίσθη ἐν παραγράφῳ μὲν 1 τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, ὅτι «πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν φορολογικῶν καὶ λοιπῶν ἐσόδων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν, μετὰ τὴν νομισματικὴν διαρρύθμισιν καὶ εἰσαγωγὴν τῆς νέας δραχμῆς, ἐξουσιοδοτεῖται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ αὐξάνῃ ἢ ἐν γένει τροποποιῇ τοὺς ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων φορολογικοὺς συντελεστὰς ἢ τὰ παγίως καθωρισμένα ποσὰ παντὸς ἀμέσου ἢ ἐμμέσου φόρου, τέλους, δασμοῦ, κρατήσεως κλπ., ὡς καὶ πᾶν ἐν γένει διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὡς ἄνω φόρων καὶ ἐσόδων καθωρισμένον ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ποσὸν κλπ., ἐν παραγράφῳ δὲ 3, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων ἐφαρμόζονται καὶ προκειμένου περὶ ἀμέσων ἢ ἐμμέσων φόρων, τελῶν, δασμῶν, κρατήσεων ἢ δικαιωμάτων οἱωνδήποτε ἐπιβεβλημένων (εἴτε αὐτοτελῶς, εἴτε κατὰ προσαύξησιν ἑτέρων δημοσίων φορολογιῶν) ὑπὲρ . . . εἰδικῶν Ταμείων Ὀργανισμῶν, Ἱδρυμάτων ἢ νομικῶν ἐν γένει προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου. Βάσει δὲ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ τελευταίου ὡς ἀνωτέρω νόμου ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2232 τῆς 18 Ἰανουαρίου 1945 κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Παιδείας, ἡ ὁποία ἐν ἄρθρῳ 2 λέγει, ὅτι «αἱ εἰσφοραὶ τοῦ ἐδαφίου 1 τίτλου β' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19]20 Νοεμβρίου 1935 ὁρίζονται οὕτως: α'Ἐκ τῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς τῶν ἐφημερίων, τῶν ἱεροδιακόνων, ἱεροψαλτῶν, μετόχων τοῦ Ταμείου καὶ γραμματέων Μ. Συμβουλίου, ὁριζομένης εἰς 5 ο]ο ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν ἑκάστου ἀπὸ τῆς 11 Νοεμβρίου 1945». Κατ' ἀκολουθίαν διὰ τὸ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1945 καὶ ἐφεξῆς διάστημα νομίμως προσ-

διωρίσθησαν αί κρατήσεις έκ τοῦ μισθοῦ τῶν ἐφημερίων κλπ. βάσει τοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ συντελεσταῦ. οὐχὶ ὅμως καὶ αἱ ὀφειλόμεναι εἰσφοραὶ διὰ τὸν πρὸ τῆς 11 Νοεμβρίου 1945 χρόνον. Ναὶ μὲν ὁ νόμος τῆς 19|20 Νοεμβρίου 1935 περὶ Τ.Α.Κ.Ε. ἐν ἄρθρῳ 8 ὁρίζει, ὅτι οἱ ὑπὲρ τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ κλήρου πόροι συνίστανται εἰς 5 ο|ο ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐφημερίων κλπ., ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 2232|1945 ὡς ἀνωτέρω ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐπαναλαμβάνει, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν κρατήσεων (εἰσφορᾶς) θὰ εἶναι κατὰ ποσοστὸν ὅσον ὡρίζετο ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου, δὲν ἕπεται ὅμως ἐκ τῆς συμπτώσεως ταύτης, ὅτι ἀναπροσηρμόσθησαν καὶ αἱ πρὸ τῆς 11 Νοεμβρίου 1945 πρὸς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ὀφειλαί. Μετὰ ταῦτα γίνεται φανερόν, ὅτι οἱ ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν τὴν μονομερῶς ὑπὸ τοῦ Ταμείου τούτου ἀναπροσαρμοσθεῖσαν ἀσφαλιστικὴν εἰσφοράν, διὰ τὸν πρὸ τῆς 11 Νοεμβρίου 1945 χρόνον καὶ κατὰ συνέπειαν οὐχὶ νομίμως τὸ ἀναιρεσεῖον κατὰ τὴν καταβολὴν τοῦ βοηθήματος, τὸ ὁποῖον ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ἐξ αὐτοῦ μετὰ τὴν συνταξιοδότησίν του ὁ δικαιοπάροχος τῶν ἀναιρεσιβλήτων Ἱερεύς, κατεκράτησε, συμψηφίσαν πρὸς ἀσφαλιστικὴν εἰσφορὰν τοῦ ὑπὸ συνταξιοδότησιν ὡς ἄνω Ἱερέως, πρὸς 5 ο|ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του, διὰ χρόνον δὲ προγενέστερον τῆς 11 Νοεμβρίου 1945, τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ, καθὼς περιορισθὲν ὡμολογήθη, ποσόν, καὶ κατ' ἀκολουθίαν μετ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων οὕτω κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη τὴν ἀγωγήν. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Τὸ δὲ τὸ πρῶτον ἐνδη προβαλλόμενον διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου, τουτέστιν ὅτι ὁ δικαιοπάροχος τῶν ἀναιρεσιβλήτων, καταβαλὼν τὸ ἀνωτέρω ποσόν, ἐξεπλήρωσεν ἰδίαν φυσικὴν ὑποχρέωσιν καὶ δὲν δικαιοῦται εἰς ἀναζήτησιν, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει, ὅτι ἐπροβλήθη κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι προσηκόντως ἀπορριπτέον ὡς ἀπαράδεκτον.

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων

Ἁρμόδιον ὄργανον δι' ἀπονομὴν συντάξεων ἡ ἄλλων παροχῶν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου καὶ οὐχὶ ὁ Διευθυντὴς αὐτοῦ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1671|1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ἠλ. Γλυκοφρύδης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Δημάκος, Π. Σιώρης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ὑπὸ τοῦ Θ.Κ., ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 134 τῆς 31 Μαρτίου 1960 πράξεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου τούτου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1960 αἴτησις αὐτοῦ περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι ἀκυρωτέα, ὡς ἀναρμοδίως ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 2 τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ ἁρμόδιον διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεων ἢ ἄλλων παροχῶν κατέστη τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον. Καὶ ναὶ μὲν μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προσήχθη ἡ ἀπὸ 24 Μαρτίου 1960 ἀπορριπτικὴ ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, διάφορος ἐν πολλοῖς κατὰ τὰς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης, πλὴν αὕτη δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὡς μὴ κοινοποιηθεῖσα ἢ ἄλλως γνωστοποιηθεῖσα ἐγκαίρως καὶ αὐτουσία εἰς τὸν αἰτοῦντα, ἵνα δυνηθῇ καὶ διατυπώσῃ οὗτος νομοτύπως τὰ ἐνδεχόμενα κατ' αὐτῆς παράπονά του.

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Θεώρησις ὡς συνταξίμου χρόνου καὶ τοῦ χρόνου τῆς παρ' Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ ὑπηρεσίας, τοῦ διανυθέντος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, διαρκοῦντος τοῦ πρώτου ἔτους τῆς λειτουργίας τούτου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1674|1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Μαρκόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπαλντᾶς, Α. Κλεισιούνης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.), διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 28|3.6.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, δι' ἧς ἐχορηγήθη εἰς τοῦτον περιοδικὸν βοήθημα λόγῳ καταλήψεώς του ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας καὶ καθ' ὃ μέρος δὲν ὑπελογίσθη δι' αὐτῆς ὡς συντάξιμος χρόνος τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1920 - 1928, καθ' ὃ οὗτος ὑπηρέτησε παρὰ τῇ Ἡλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ Μεταφορῶν, καὶ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.6.1942 μέχρι 3.9.1943, καθ' ὃ ὑπηρέτησεν εἰς τὰ παιδικὰ συσσίτια τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 περίπτωσις γ' τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 183231|25.8.1949, Φ.Ε.Κ. Β' 140) ὁρίζεται, ὅτι ὡς συντάξιμος χρόνος λογίζεται καὶ ὁ χρόνος τῆς παρ' ἀνωνύμῳ ἑταιρείᾳ ὑπηρεσίας, ὁ διανυθεὶς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἠσφαλισμένων, οἵτινες ὑπήχθησαν εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ διαρκοῦντος τοῦ πρώτου ἔτους τῆς λειτουργίας τούτου. Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ὁ αἰτῶν ὑποστηρίζει ὅτι ἀνεξαρκοῦς αἰτιολογίας τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου διὰ τῆς προσβαλλομένης

αποφάσεως δέν έδέχθη, ότι υπήχθη ούτος είς την ασφάλισιν τοῦ Ταμείου από τοῦ πρώτου έτους τῆς ίδρύσεώς του, ήτοι από 11.2.1942 μέχρι 10.2.1943 (ν.δ]γμα 980]1942), ότε εἰργάζετο εἰς τὸ παιδικά συσσίτια τοῦ Ι.Κ.Α. (1.6.1942 μέχρι 30.9.1943), καί ἐξ ἧς ἐργασίας ἦτο κατά νόμον ὑπαχρεωτικῶς ἡσφαλισμένος παρά τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., ἀλλά ἀπο 4.11.1943, ότε διωρίσθη ἐπί θητείᾳ ὑπάλληλος τοῦ Ι.Κ.Α., καί ὡς ἐκ τούτου δέν ὑπελόγισεν ὡς συντάξιμον χρόνον κατά τήν ἐν λόγῳ διάταξιν καί τήν προϋπηρεσίαν του παρά τῇ Ἠλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ Μεταφορῶν. Πράγματι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου καί δή ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 92940]21.4.1959 ἐγγράφου τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὸ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 29573]27.4.1960 ἐγγράφου τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὸ δικαστήριον τοῦτο καί τοῦ ὑπ' ἀριθ. 42363 βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως παρά τῷ Ι.ΚΑ.τοῦ αἰτοῦντος, οὗτος φέρεται πραγματοποιήσας κατά τὸ χρονικόν διάστημα ἀπό 1.6.1942 μέχρι 30.9.1943, ἐργαζόμενος ὡς μάγειρος εἰς τὰ παιδικά συσσίτια τοῦ Ι.Κ.Α., 480 ἡμερομίσθια. Δεδομένου ὅτι ἡ ἡμερομηνία, καθ' ἣν ἤρχισεν, ὡς ἀνωτέρω, ἦτοι εἰς τὰ παιδικά συσσίτια τοῦ Ι.Κ.Α., ἀπασχολούμενος ὁ αἰτῶν, ἐμπίπτει εἰς τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἱδρύσεως τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., θά ἔδει, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησίς του αὐτη συγκεντροῖ τὰς νομίμους προϋποθέσεις περί ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως παρά τῷ ἐν λόγῳ Ταμείῳ, τὰς προβλεπομένας ὑπό τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ]τος 980]1942 (Φ.Ε.Κ. 24), ἦτοι παρεῖχε κατά κυρίαν ἀπασχόλησιν τάς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀνεξαρτήτως νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς σχέσεως, νά θεωρηθῇ οὗτος ὡς ἐκτοτε ὑπαχθείς ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ καί θά ἔδει, ὡς ἐκ τούτου, νά συνυπολογισθῇ, κατ' ἐφαρμογήν τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, ὡς συντάξιμος ὑπηρεσία καί ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ παρά τῇ Ἠλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ Μεταφορῶν. Πλήν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀναφέρουσα ἁπλῶς ὅτι δέν ὑπολογίζει ὡς συντάξιμον χρόνον καί τήν ὑπηρεσίαν τοῦ αἰτοῦντος παρά τῇ Ἠλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ Μεταφορῶν, διότι δέν ὑπῆχθη οὗτος εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταῦ Ταμείου κατά τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἱδρύσεώς του καί μή περιέχουσα οὐδεμίαν σκέψιν διατί δέν θεωρεῖ ὡς χρόνον ἐν ἀσφαλίσει καί τὸ χρονικόν διάστημα, καθ' ὃ ὑπηρέτησεν ὁ αἰτῶν ὡς μάγειρος εἰς τὰ παιδικά συσσίτια τοῦ Ι.Κ.Α., ἡ ἔναρξις τοῦ ὁποίου ἐμπίπτει εἰς τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἱδρύσεως τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., δέον νά θεωρηθῇ ὡς μή ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη καί τῷ λόγῳ τούτῳ ἀκυρωτέα κατά τὸ σημεῖον τοῦτο τυγχάνει αὐτη κατά τὸν βάσιμον περί τούτου λόγον ἀκυρώσεως.

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος

Ὑπαγόμενα εἰς αὐτό πρόσωπα.— Ἀναγκαία ἡ συνδρομή δύο προϋποθέσεων, τό μέν τῆς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἤ βιοτεχνίας, τό δέ τῆς διατηρήσεως ἐπαγγελματικοῦ ἤ βιοτεχνικοῦ καταστήματος ὑπό τοῦ ἀσφαλιστέου προσώπου.— Θεώρησις ὡς χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἤ βιοτεχνικῆς ἀπασχολήσεως καί τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπό 1ης Μαΐου 1941 μέχρι 31 Μαρτίου 1945 ἤ μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ Θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐπῆλθε προηγουμένως, καί ἐάν ἔτι ὁ ἡσφαλισμένος διέκοψε τήν ἀσφαλιστέαν ἀπασχόλησίν του παρά τῷ Ταμείῳ συνεπείᾳ λόγου τινός ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 18466]1947 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀναφερομένων.—Γενικαί ἀρχαί ἀσφαλίσεως.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 564]1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Κατά τήν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 6364]1934 «περί ἱδρύσεως τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.» (Ε.Κ. 376) ὁρίζεται ὡς σκοπός τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου ἡ ἀσφάλισις τῶν ἐπαγγελματιῶν καί βιοτεχνῶν ἐναντίον τοῦ κινδύνου τῆς ἀνικανότητος πρός ἐργασίαν, λόγῳ σωματικῆς παθήσεως ἤ πνευματικῆς βλάβης, τοῦ γήρατος καί τοῦ θανάτου.

Περαιτέρω ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλέπει, ὅτι «εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς ἅπαντες οἱ ἐν Ἑλλάδι ἐπαγγελματίαι καί βιοτέχναι, οἱ διατηροῦντες ἐπαγγελματικόν ἤ βιοτεχνικόν κατάστημα τῶν κατηγοριῶν τῶν ἐνδεικτικῶς ἀναφερομένων εἰς τόν περί συστάσεως Ἐπαγγελματικῶν καί Βιοτεχνικῶν Ἐπιμελητηρίων νόμον 3305]1925».

Κατά τήν πρόδηλον τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἔννοιαν διά τήν παρά τῷ ὡς ἄνω Ὀργανισμῷ ὑποχρεωτικήν ἀσφάλισιν ἀπαιτεῖται ἡ συνδρομή τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων δύο προϋποθέσεων, ἤτοι τό μέν ἡ ἄσκησις ἐπαγγέλματος ἤ βιοτεχνίας, τό δέ ἡ διατήρησις ἐπαγγελματικοῦ ἤ βιοτεχνικοῦ ἀντιστοίχως καταστήματος ὑπό τοῦ ἀσφαλιστέου προσώπου. Βραδύτερον, καί δή ἐν ὄψει τῆς δημιουργηθείσης, συνεπείᾳ τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς τῆς χώρας, ἀνωμαλίου καταστάσεως, διά τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 18466]1938]26.5.1947 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, (Ε.Κ. β' 65) ὡρίσθησαν τά ἑξῆς: «Τό χρονικόν διάστημα ἀπό 1ης Μαΐου 1941 μέχρι 31ης Μαρτίου 1945 ἤ μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐπῆλθε προγενεστέρως, λογίζεται ὡς τοιοῦτον ἐπαγγελματικῆς ἤ βιοτεχνικῆς ἀπασχολήσεως καί ἐάν ἔτι ὁ ἡσφαλισμένος διέκοψε τήν ἀσφαλιστέαν ἀπασχόλησίν του παρά τῷ Ταμείῳ συνεπείᾳ λόγου τινός ἐκ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων» (στέρησις τῆς ἐπαγγελματικῆς ἤ βιοτεχνικῆς ἀπασχολήσεως ἐγκαταστάσεως ἤ τῶν μέσων πρός ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος ἤ τῆς βιοτεχνίας, συνεπείᾳ ἐπιτάξεως, βομβαρδισμοῦ, ἐμπρησμοῦ, αἰχμαλωσίας ἤ ὁμηρίας).

Ὡς ἔχει γίνει παγίως δεκτόν ὑπό τε τῆς θεωρίας καί τῆς νομολογίας, ἡ παρά τινι Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ ἀσφάλισις, ὁσάκις αὐτη ὁρίζεται ὑποχρεωτική, συντελεῖται διά μόνης τῆς συνδρομῆς τῶν πρός τοῦτο νομίμων προϋ-

ποθέσεων, μή προσαπαιτουμένης τῆς ἐγγραφῆς τοῦ ἀσφαλιστέου προσώπου εἰς τὸ μητρῶον τοῦ 'Οργανισμοῦ, μηδὲ τῆς καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἡ δὲ ἐκδιδομένη πρᾶξις τῆς διοικήσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως περὶ τῆς εἰς τὸ μητρῶον τούτου ἐγγραφῆς τοῦ ἀσφαλιστέου προσώπου δὲν ἔχει συστατικόν, ἀλλ' ἁπλῶς ἐπιβεβαιωτικὸν χαρακτῆρα τῆς ἤδη συντελεσθείσης ἀσφαλιστικῆς σχέσεως (πρβλ. 'Αγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ 'Ασφαλίσεις, ἔκδ. 1955 σελ. 60 - 62, Α Π. 438]1959, ΕΕΔ 18, 1251, 108] 1958, ΕΕΔ 17, 1148, 441]1951, ΕΕΔ 13, 706, 201]1954, ΕΕΔ 15, 478).

Συμφώνως δθεν πρὸς τὴν ἄποψιν ταύτην καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 6364]1934 περὶ τοῦ ἀναγκαστικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐν προκειμένῳ ἀσφαλίσεως, δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις τῶν περὶ ὧν ἡ προπαρατεθεῖσα διάταξις τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἶχεν ἤδη συντελισθῆ, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα ἐτέλουν πράγματι ἐν ἐπαγγελματικῇ ἢ βιοτεχνικῇ ἀπασχολήσει, καθ' ὃν χρόνον ἐθεσπίσθη ἡ ἐν λόγῳ κανονιστικὴ ἀπόφασις, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ἦσαν ταῦτα ἐγγεγραμμένα ἢ μὴ εἰς τὸ μητρῶον τοῦ περὶ οὗ πρόκειται 'Οργανισμοῦ. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δὲ ταύτην γίνεται, ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ διατάξει, χρῆσις τοῦ ὅρου «ἠσφαλισμένοι», νοουμένων, προδήλως, ὡς τοιούτων τῶν πληρούντων τὰς προδιαληφθείσας προϋποθέσεις τῇ συνδρομῇ τῶν ὁποίων ἐπέρχεται, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἡ σύστασις τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, ἤτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἄσκησις ἐπαγγέλματος ἢ βιοτεχνίας τινός, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ διατήρησις ἐπαγγελματικοῦ ἢ βιοτεχνικοῦ καταστήματος ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστέου.

Ἡ ἐκδοχὴ δὲ αὕτη εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὸν διὰ τῆς ἀνωτέρω μεταβατικῆς ἰσχύος διατάξεως ἐπιδιωχθέντα σκοπόν, συνιστάμενον εἰς τὴν ἀναγνώρισιν ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως χρονικοῦ διαστήματος, ἐμπίπτοντος ἐντὸς τῶν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ τιθεμένων χρονικῶν ὁρίων, καθ' ὃ διάστημα οἱ ἠσφαλισμένοι δὲν ἐπραγματοποίησαν τὴν ἐπαγγελματικὴν ἢ βιοτεχνικὴν ἀπασχόλησιν αὐτῶν, συνεπείᾳ τινὸς τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περιοριστικῶς ἀπαριθμουμένων αἰτιῶν, ἀποτόκων τῆς τότε ἐπικρατησάσης, λόγῳ τῆς κατοχῆς, ἐκρύθμου καταστάσεως.

Ἀντίθετος ἑρμηνεία θὰ ἐβαοίζετο εἰς ἀνεπίτρεπτον διαχωρισμὸν τῆς ἐννοίας διατάξεως, μηδεμίαν ποιουμένης διάκρισιν, οἵα εἶναι ἡ προπαρατεθεῖσα τοιαύτη τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς εἰρημένης κανονιστικῆς ἀποφάσεως.

Τούτοις συνεπῶς ἡ ἐπὶ τοῦ διατυπουμένου ἐρωτήματος προσήκουσα ἀπάντησις εἶναι καταφατική.

§ 9. Μείωσις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τὸ Ν.Δ. 3213]1955

Ἔννοια καὶ σκοπὸς τοῦ Ν.Δ. 3213]1955. — ***Ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ὄχι μόνον ἐπὶ τῶν ὑπὸ μορφὴν ἐπιχειρήσεως λειτουργουσῶν βιομηχανιῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ μορφὴν ἐκμεταλλεύσεως.***

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 458]1960

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

1) Δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 22.5.1954 β. δ/γματος (Ε.Κ. 111) ἐπεξετάθη ἡ νομοθεσία τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένου 'Ασφαλιστικοῦ 'Οργανισμοῦ (Ταμείου 'Εξόδου καὶ 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ) εἰς τὴν Δωδεκάνησον ἀπὸ τῆς 1 Αὐγούστου 1954 καὶ ἐφεξῆς. 'Επομένως ἰσχύουσιν ἐκτοτε εἰς τὴν Δωδεκάνησον αἱ διατάξεις τῶν ἐδαφίων β' καὶ γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2344]1939 (Ε.Κ. β' 105) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ 'Εργασίας ἐγκριθέντος Καταστατικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ 'Οργανισμοῦ, καθ' ἃς αἱ πρὸς τοῦτον καταβλητέαι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὁρίζονται ἡ μὲν ἐργατικὴ εἰς 4 %, ἡ δὲ ἐργοδοτικὴ εἰς 2 % ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων μισθωτῶν.

2) Διὰ τοῦ ἐπακολουθήσαντος ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213]1955 (Ε.Κ. 108) ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «'Απὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου μηνός, προκειμένου περὶ τῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ τὰ 'Ιδρύματα, Ταμεῖα ἢ 'Οργανισμοὺς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἑκάστοτε ὁριζόμεναι εἰσφοραὶ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων μειοῦνται: α) κατὰ 10 % ἐπὶ τῶν εἰς τὴν ἠπειρωτικὴν ἐπαρχιακὴν περιοχὴν τῆς χώρας, περιλαμβανομένης καὶ τῆς Εὐβοίας, ἐγκατεστημένων, μεταφερομένων ἢ ἱδρυθησομένων ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ β) κατὰ 20 %, προκειμένου περὶ τῶν εἰς τὰς νήσους, πλὴν Εὐβοίας, ὑφισταμένων, μεταφερομένων ἢ ἱδρυθησομένων ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν . . .».

3) Ἡ περὶ ἧς πρόκειται Καπνοβιομηχανία Ρόδου, ἱδρυθεῖσα τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1926 ὡς ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις, μετετράπη βραδύτερον εἰς ἀνώνυμον ἑταιρείαν, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «*», εἰς ἣν παρεχωρήθη ὑπὸ τῆς τότε 'Ιταλικῆς Διοικήσεως τὸ μονοπώλιον τῆς ἐμπορίας καὶ βιομηχανίας τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ σιγαροχάρτου ἐν Δωδεκανήσῳ. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῶν νήσων τούτων ἡ ἐν λόγῳ καπνοβιομηχανία περιῆλθεν εἰς τὸ 'Ελληνικὸν Δημόσιον καὶ ἐξηκολούθησε τὰς ἐργασίας αὐτῆς, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους, ἀσκουμένην διὰ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁριζομένου νῦν ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Καπνοβιομηχανία Ρόδου». Τέλος καὶ πρὸς ἄρσιν προκυψασῶν ἀμφισβητήσεων καὶ διχογνωμιῶν ὡς πρὸς τὴν μορφὴν καὶ δὴ τὴν αὐτοτέλειαν τῆς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεως ἔναντι τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2100]1952 (Ε.Κ. 114) συσταθέντος «'Οργανισμοῦ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Δημοσίου ἐν Δωδεκανήσῳ», διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3835]1958 (Ε.Κ. 133) ὡρίσθη, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ν.δ. 2403]1953 (Ε.Κ. 121), δι'

ὧν εἶχε καθορισθῆ ἡ μορφὴ λειτουργίας τῶν καπνοβιομηχανιῶν Καβάλας καὶ Ξάνθης, αἵτινες εἶχον ἱδρυθῆ ὑπὸ τῶν βουλγάρων, διαρκούσης τῆς κατοχῆς, καὶ περιηλθον ἐπίσης, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, ἐπεκτεινονται ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω «Καπνοβιομηχανίας Ρόδου», διατηρηθείσης καὶ λειτουργούσης εἰσέτι ὡς αὐτοτελοῦς Ὀργανισμοῦ, ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου (βλέπε σχετικῶς εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ν.δ. 3835/1958 ἐν τόμῳ 3 γ' ἔτους 1958 Πανδεκτῶν Κ. Σιφναίου σελ. 493).

4) Ἐκ τῶν προεκτεθέντων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐπιχείρησις συγκεντροῖ τὰ ἐννοιολογικὰ στοιχεῖα τῆς «ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας», ὡς ταῦτα προσδιορίζονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3213/1955, καὶ ἑπομένως τυγχάνουσιν ἐπ' αὐτῆς ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου. Τυχὸν ἀμφισβήτησις περὶ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ ἄρθρῳ φράσεως «ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 μνημονευομένην «ἐπαρχιακὴν βιομηχανίαν», ὑπὸ τὴν ἔκδοχὴν ὅτι αἱ ὡς εἴρηται μειωμέναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ πρὸς τοὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἐπιβάλλονται μόνον ἐπὶ τῶν ὑπὸ μορφὴν τῆς ἐπιχειρήσεως, οὐχὶ δὲ ἐπὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀσκουμένων ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν, δέον νὰ λυθῆ ἀποφατικῶς, διότι τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3213/1955 διὰ τῆς ἐν αὐτῷ φράσεως «ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» οὐδαμῶς ἐσκόπησε νὰ διαστείλῃ τὰς ὑπὸ μορφὴν ἐπιχειρήσεως τῶν ὑπὸ μορφὴν ἐκμεταλλεύσεως ἀσκουμένων βιομηχανιῶν καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ περαιτέρω τὰς ὡς ἄνω προστατευτικὰς διατάξεις αὐτοῦ ἐπὶ μόνων τῶν ὑπὸ μορφὴν ἐπιχειρήσεως λειτουργουσῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν. Ἀλλ' ὁ νομοθέτης ἐποιήσατο ἁπλῶς χρῆσιν τῆς ἀνωτέρω ἐκφράσεως, ἀποβλέψας εἰς τὴν συνήθη μορφὴν λειτουργίας τῶν ἐν λόγῳ βιομηχανιῶν, ἥτις εἶναι ἡ τῆς ἐπιχειρήσεως τοιαύτη. Ἡ ἀντίθετος ἄλλωστε ἀπορία εὑρηται εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὸν διὰ τοῦ νόμου 3213/1955 ἐπιδιωχθέντα σκοπόν, ὡς οὗτος διαγράφεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τούτου (βλ. Κ. Σιφναίου, Πανδέκται, τόμος 1955, σελ. 652), συνιστάμενον εἰς τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν πρὸς ἀποσυμφόρησιν τῆς περιφερείας τῆς πρωτευούσης ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ συγκεντρωμένων πάσης φύσεως βιομηχανιῶν, διὰ τὴν πραγμάτωσιν συναφῶν ἐπιδιώξεων κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς πολιτικῆς, συντεινουσῶν εἰς τὴν γενικωτέραν προσπάθειαν τοῦ Κράτους πρὸς τόνωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις καὶ εἰδικώτερον τὴν ἀνάσχεσιν τῆς πρὸς τὸ κέντρον τάσεως μετακινήσεως τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας, ἰδίᾳ δὲ τῶν νήσων, καὶ ἡ ἀπορρόφησις τοῦ πλεονάζοντος καὶ ὑποαπασχολουμένου ἐν αὐτῇ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. (Πρβλ. ὑπ' ἀριθ. 813/1955 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐν ΕΕΔ 18, 1267 καὶ Ε.Δ.Κ.Α. Α σ. 557).

5) Σαφὲς ἐκ τῶν προεκτεθέντων καθίσταται, ὅτι ἡ πραγμάτωσις τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ τοῦ νόμου 3213/1955 δὲν εὐοδοῦται διὰ τῆς ἀντιθέτου ἀκριβῶς πρὸς τοῦτον συσταλτικῆς ἑρμηνείας τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 αὐτοῦ, ἐνδεικνυομένης ὡς ὀρθοτέρας τῆς προεκτεθείσης διασταλτικῆς τοιαύτης, ὑπὸ τὴν ἔκδοχὴν ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διάταξις εἶναι ἐφαρμοστέα ἐπὶ πάσης ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας, ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν μορφὴν, ὑφ' ἣν ἀσκεῖται αὕτη, εἴτε δηλονότι τῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε τῆς ἐκμεταλλεύσεως (*).

Τούτοις συνεπῶς καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἐρωτήματος.

§ 10. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργοτῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν

Ἀσφάλισις εἰς τοῦτο τῶν μὴ ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργατῶν. —Ἀπαλλαγὴ τῶν ὑποχρέων εἰς καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἐτέλουν ἐν πραγματικῇ ἀπασχολήσει κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1957, ἀφ' ἧς οὗτοι ὑπήχθησαν διὰ τοῦ Ν.Δ. 3631/1956 εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν ἀσφάλισιν, ἐξαιρεθέντες τῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 514/1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

1) Μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1956 οἱ μὴ ἐφωδιασμένοι δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργάται, καλούμενοι «ἐλεύθεροι ἀρτεργάται», ὑπήγοντο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

2) Διὰ τῆς διατάξεως ὅμως τοῦ ἐδ. β' τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3631/1956 (Ε.Κ. 280) ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Ἀπὸ 1.1.1957 ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, ἐξαιρουμένοι τῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ οἱ μὴ ἐφωδιασμένοι δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργάται, ἐφ' ὅσον χρόνον ἀσκοῦν, κατὰ κύριον λόγον, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτεργάτου εἰς ἣν περιοχὴν ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου». Διὰ τοῦ ἑπομένου ἐδ. γ' τῆς αὐτῆς παραγράφου τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὡρίσθη, ὅτι: «Τυχὸν ὀφειλόμεναι εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν ἐλευθέρων ἀρτεργατῶν, οἵτινες βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἀσφαλίζονται εἰς τὸ Τ.Α.Μ.Μ., παύουν ὑφιστάμεναι, ἀπαλλασσομένων τῶν ὑποχρέων τῆς καταβολῆς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ὀφειλομένων διὰ τὴν ὡς ἄνω αἰτίαν εἰσφορῶν.

3) Προφανὲς καθίσταται, ὅτι μεταξὺ τῶν παρατεθεισῶν δύο διατάξεων ὑφίσταται αἰτιώδης συνάφεια, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ δευτέρα τούτων ἐθεσπίσθη ἐν λογικῇ καὶ νομικῇ συνε-

(*) Ἴδετε ὅμως Α.Π. 319/1960, ΕΕΔ 19, σελ. 844.

πείρ πρὸς τὴν πρώτην. Πράγματι ἡ διὰ τῆς πρώτης διατάξεως ἐπελθοῦσα μεταβολὴ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ἀπὸ τῆς 1.1.1957 καὶ ἐφεξῆς, διὰ τὴν περὶ ἧς πραγματεύεται αὕτη κατηγορίαν μισθωτῶν ἔσχεν ὡς ἀναγκαίαν συνέπειαν τὴν θέσιν τῆς δευτέρας διατάξεως, τοῦ ἐδαφίου γ', δι' ἧς ἀπηγγέλθη ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α. ὑποχρέων ἐργοδοτῶν, πρὸς κατεβολὴν τῶν πρὸς τοῦτο ὀφειλομένων εἰσφορῶν ἐκ τῆς μέχρι τῆς 31.12.1956 ἰσχυσάσης παρ' αὐτῷ ἀσφαλίσεως τῶν ἐλευθέρων ἀρτεργατῶν. Παρίσταται συνεπῶς ἀναμφίβολον, ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, ἑρμηνευομένης ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὴν τοῦ ἐδ. β' τοιαύτην, ἡ δι' αὐτῆς θεσπισθεῖσα ἀπαλλαγὴ τῶν ὑποχρέων εἰς καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν χωρεῖ, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οἱ περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὶ ἐτέλουν ἐν πραγματικῇ ἀπασχολήσει κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1957, ἀφ' ἧς οὗτοι ὑπήχθησαν εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν κλπ. ἀσφάλισιν, ἐξαιρεθέντες ἔκτοτε τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τοιαύτης.

§ 11. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ

Ἐπιστροφὴ εἰσφορῶν.— Προϋπόθεσις αὐτῆς ἡ συνδρομὴ δύο προϋποθέσεων, τῆς ἀνυπαρξίας δικαιώματος συντάξεως ἢ ἐφ' ἅπαξ παροχῆς καὶ τῆς πραγματοποιήσεως 1200 τοὐλάχιστον ἡμερησίων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.—Εἰσφοραὶ χρόνου ἀσφαλίσεως, καθ' ὃν ἐθεμελιώθη δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἠσφαλισμένου.—Θεμελιώδεις ἀρχαὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 387|1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36789|1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. β' 168) ἐγκριθέντος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ ἀ.ν. 440|1937 (Ε.Κ. 22), Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ (Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ) ἔχει ὡς ἑξῆς : «Ὁ ἠσφαλισμένος, ἀποχωρῶν τῆς ἐργασίας του, μὴ δικαιούμενος δὲ συντάξεως ἢ ἐφ' ἅπαξ παροχῆς, δύναται νὰ ζητήσῃ, ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως του ἐκ τῆς ἐργασίας, τὴν ἐπιστροφὴν τῶν εἰσφορῶν αὐτοῦ, ἀτόκως, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύει 1300 εἰσφορὰς ἢ 50 μηνιαίας εἰς τὸ Ταμεῖον».

Κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικὸν ὁ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα ἠσφαλισμένος μετὰ πραγματοποίησιν χρόνου ἀσφαλίσεως ἐκ 3 ἐτῶν καὶ 10 μηνῶν, ὡς καὶ 2620 ἡμερησίων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑποστὰς συνεπείᾳ νόσου μερικὴν πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητα, προσηκόντως διαπιστωθεῖσαν, ἔτυχε, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου γ' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ Παροχῶν, συντάξεως κατὰ τὸ ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου 1951 μέχρι τῆς 24 Αὐγούστου 1956 χρονικὸν διάστημα. Ἐν συνεχείᾳ δέ, ἐκλειψάσης τῆς ἀνωτέρω αἰτίας τῆς συνταξιοδοτήσεως, ἐπανέλαβεν ὁ ὡς ἄνω ἠσφαλισμένος τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1956, καθ' ἣν ἔπαυσεν ὁριστικῶς ἐργαζόμενος. Κατὰ τὸ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀνωτέρω συνταξιοδοτήσεως καὶ μέχρι τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχωρήσεως αὐτοῦ διαδραμὸν χρονικὸν διάστημα ὁ ἠσφαλισμένος ἐπραγματοποίησεν ὀκτακοσίας εἴκοσι πέντε (825) ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ εἰρημένον Ταμεῖον.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν καταβληθεισῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἀξιώσεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἀπαιτεῖται ἡ συνδρομὴ τῶν ἐν αὐτῇ τιθεμένων δύο προϋποθέσεων, αἵτινες εἶναι πρῶτον ἀνυπαρξία δικαιώματος συντάξεως ἢ ἐφ' ἅπαξ παροχῆς (περὶ ὧν αἱ διατάξεις τῶν ἐδαφίων α' καὶ β' τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τῶν ἄρθρων 23 - 27 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ) καὶ δεύτερον πραγματοποίησις 1200 τοὐλάχιστον ἡμερησίων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν. Καὶ ἡ μὲν πρώτη προϋπόθεσις συντρέχει ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικόν, ζήτημα δὲ γεννᾶται, ἐὰν δύναται ἑρμηνευτικῶς νὰ συναχθῇ ὡς συντρέχουσα ἡ δευτέρα ἐν τῇ ὑπ' ὄψιν περιπτώσει.

Ἀληθὲς εἶναι ὅτι ὁ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀνωτέρω προσωρινῆς συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου διαδραμὼν χρόνος ἀσφαλίσεως, κατ' ἀκολουθίαν δὲ αἱ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα πραγματοποιηθεῖσαι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἀπετέλεσαν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐπελθοῦσαν τότε, προσωρινῆς διαρκείας, ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν τοῦ ἠσφαλισμένου, τὴν νομικὴν βάσιν, ἐφ' ἧς ἐθεμελιώθη τὸ δικαίωμα τούτου πρὸς ἀπόληψιν τῆς προρρηθείσης συντάξεως, δέον ὅμως νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ χορηγηθεῖσα σύνταξις ἐκείνη δὲν ἦτο, κατὰ τὸ ποσὸν ταύτης, ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατὰ τὸν προδιαδραμόντα χρόνον ἀσφαλίσεως πραγματοποιηθεισῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δεδομένου ὅτι ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν ἀπονομὴν ταύτης, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐδ. γ' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, ἀπαιτεῖται ἡ πραγματοποίησις 1500 ἡμερῶν ἐργασίας ἐν πραγματικῇ ἀσφαλίσει, ἐξ ὧν 500 κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς διαπιστώσεως τῆς ἀνικανότητος πενταετίαν, τὸ ποσὸν δὲ τῆς ἀνωτέρω συντάξεως ὑπελογίσθη ἐπὶ τῇ βάσει πλασματικῆς 25ετοῦς ὑπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου, κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ, δοθέντος ὅτι οὗτος, καθ' ὃν χρόνον κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, ὡς προεξετέθη, εἶχε συμπληρώσει ἐλάσσονα συντάξιμον ὑπηρεσίαν. Ἐντεῦθεν παρέπεται, ὅτι, μὴ ὑφισταμένης ἀντιθέτου τινὸς διατάξεως, δύνανται μὲν νὰ προσμετρηθῶσιν αἱ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς προσωρινῆς συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἐν λόγῳ ἠσφαλισμένου πραγματοποιηθεῖσαι εἰσφοραὶ τούτου εἰς τὰς μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου τῆς ὡς ἄνω συνταξιοδοτήσεως καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχωρήσεως πραγματοποιηθεῖσας, ὡς προείρηται, εἰσφορὰς αὐτοῦ, πρὸς

συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἀπαιτουμένων 1200 εἰσφορῶν, διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν εἰσφορῶν δικαιώματος τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀλλὰ θὰ ἐπιστραφῶσιν ἐκεῖναι μόνον αἱ εἰσφοραί, ὅσαι ἐπραγματοποιήθησαν κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὡς ἄνω συνταξιοδοτήσεως καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχωρήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα, δὲν δικαιολογεῖται δὲ ἐπιστροφὴ καὶ τῶν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως πραγματοποιηθεισῶν εἰσφορῶν, καθ' ὅσον ἐπ' αὐτῶν ἐθεμελιώθη ἤδη, ὡς προελέχθη, τὸ ἐπὶ τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ προσωρινὴν σύνταξιν ἀνικανότητος δικαίωμα τοῦ ἠσφαλισμένου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δὲ ταύτην ἐξηντλήθη ἡ ἐπὶ τῶν εἰσφορῶν ἐκείνων προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν ἀσφαλιστικὴ προστασία τούτου. Ἡ ἄποψις αὕτη εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, εὑρηται δὲ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, ἐπιτρέπουσαν τὴν ἐπιστροφὴν τῶν εἰσφορῶν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος δὲν δικαιοῦται συντάξεως (πρβλ. Χ. Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955, σελ. 234 ἑδ. ε').

Τούτοις συνεπῶς διά τε τὴν συνταξιοδότησιν καὶ τὴν ἐπιστροφὴν εἰσφορῶν θέλει ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὁλόκληρον τὸ ἐν ἀσφαλίσει διανυθὲν χρονικὸν διάστημα, εἰδικώτερον ὅμως ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω περιπτώσεως ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν δέον ὅπως μὴ ἐπιστραφῶσι τοιαῦται, ἐμπίπτουσαι εἰς τὸν χρόνον ἀσφαλίσεως ἐκεῖνον, ἐφ' οὗ ἐθεμελιώθη προηγουμένως δικαίωμα εἰς σύνταξιν τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀλλὰ μόνον αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὸ ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχωρήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα.

§ 12. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Ὑπαλλήλων τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης

Δικαίωμα παροχῆς ἐφ' ἅπαξ ἐκ τοῦ Κλάδου Προνοίας τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου.—Περίπτωσις ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν καὶ διαπίστωσις αὐτῆς παρ' Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.—Λύσις συμβάσεως διὰ καταγγελίας ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος Λαϊκῆς Τραπέζης, προκληθείσης ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μισθωτοῦ.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Α

Γνωμοδότησις 625|1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Ἀλεξίου*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

1) Κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικὸν ὁ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα ὑπάλληλος διὰ τῆς ἀπὸ 26.12.1954 ἐγγράφου δηλώσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν παρ' ᾗ ὑπηρέτει Τράπεζαν (Λαϊκὴν Τράπεζαν) ἐξέθηκε τὰ ἑξῆς: «Λόγοι ὑγείας μὲ ἀναγκάζουσι νὰ ὑποβάλω τὴν ἐκ τῆς θέσεώς μου παραίτησιν καὶ παρακαλῶ, ὅπως καταγγείλητε τὴν μεταξύ μας σύμβασιν ἐργασίας, ἵνα τύχω τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως». Ἡ ἐργοδότις ἐπιχείρησις, δεχθεῖσα τὴν αἴτησιν ταύτην, προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Βραδύτερον ὁ εἰρημένος ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν Τράπεζαν τὴν ἀπὸ 30.12.1957 ἐξώδικον πρόσκλησιν αὐτοῦ, δι' ἧς ᾐτήσατο, ὅπως ὁρισθῇ αὕτη τὰ ὑγειονομικὰ μέλη τῆς ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς, ἁρμοδίας διὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητος αὐτοῦ, ἧς ἕνεκα παρητήθη οὗτος ὡς ἄνω τῆς ὑπηρεσίας.

2) Τὸ ἄρθρον 21 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλων τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Πᾶς ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ταμεῖον, ἐὰν παύσῃ ἐργαζόμενος καὶ μισθοδοτούμενος ὑπὸ τῆς Τραπέζης, δικαιοῦται παροχῆς, ἐφ' ἅπαξ καταβαλλομένης ἐκ τοῦ κλάδου τούτου (Προνοίας), ὑπὸ τὰς κάτωθι προϋποθέσεις: . . . Γ') Ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας ἀνεγνωρισμένης ἢ ἐν πραγματικῇ ἀσφαλίσει εἰς τὸν Κλάδον Προνοίας, ἐὰν ἤθελεν ἀποχωρήσει συνεπείᾳ παθήσεως ἢ βλάβης σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἐπαγομένης μερικὴν ἢ ὁλικὴν ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, βεβαιουμένην κατὰ τὰ ἐπὶ τούτου ὁριζόμενα». Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης φράσεως ἡ ὡς ἄνω διάταξις ἀναφέρεται, προδήλως, εἰς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ Καταστατικοῦ καὶ δὴ τὴν τῆς παραγράφου ΙΙ αὐτοῦ, καθ' ἣν: «Ἡ διαπίστωσις τῆς ἀναπηρίας καὶ γενικῶς τῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν διὰ τὴν ἀπόκτησιν δικαιώματος εἰς σύνταξιν ἐνεργεῖται παρὰ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς ἰατροῦ, ὁριζομένου ὑπὸ τῆς Τραπέζης, καὶ δύο ἰατρῶν ὁριζομένων παρὰ τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου. Ὁ ἑκάστοτε κρινόμενος ἠσφαλισμένος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἑνὸς τῶν παρὰ τοῦ Ταμείου ὁριζομένων ἰατρῶν δι' ἰατροῦ τῆς ἐκλογῆς του».

3) Κατὰ τὴν σαφῆ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἔννοιαν ἀναγκαία προϋπόθεσις διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ρηθέντος Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καταβολὴν τῆς ἐφ' ἅπαξ παροχῆς ὁρίζεται ἡ λόγῳ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, συνεπείᾳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, ἁρμοδίως διαπιστουμένης ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποχώρησις τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ προϋπόθεσις ὅμως αὕτη οὐδόλως συνέδραμεν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, καθ' ἣν ἐπῆλθε λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἠσφαλισμένου διὰ καταγγελίας ταύτης ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος Τραπέζης, προκληθείσης ὑπ' αὐτοῦ ταῦ μισθωτοῦ, ρητῶς αἰτησαμένου τοῦτο, ὡς προεξετέθη. Ἐπομένως δὲν ὑφίσταται, ἐν προκειμένῳ, ἔδαφος πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ εἰρημένου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς. Ἡ λύσις δ' αὕτη παρίσταται σύμφωνος οὐ μόνον πρὸς τὴν γραμματικὴν διατύπωσιν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν πρόδηλον σκοπὸν ταύτης, συνιστάμενον κυρίως εἰς τὴν ἔγκαιρον, τουτέστιν ἅμα τῇ ἐκ λόγων ὑγείας ἀποχωρήσει τοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, καὶ εἰδικώτερον εἴτε πρὸ τῆς συντελέσεως, εἴτε εὐθὺς μετὰ τὴν συντέλεσιν ταύτης, πάντως ὅμως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου,

διαπίστωσιν τῆς τοιαύτης αἰτίας τῆς ἀποχωρήσεως, ὑπὸ τοῦ πρὸς τοῦτο τεταγμένου ἁρμοδίου συλλογικοῦ ὀργάνου, ἤτοι τῆς προμνησθείσης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Συνεπῶς ἡ μετὰ πάροδον ἱκανοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεως (ἤτοι πλέον τῆς πενταετίας) καὶ δὴ συνεπείᾳ παραιτήσεως τοῦ ὑπαλλήλου, ὡς ἐν προκειμένῳ, διατυπωθεῖσα αἴτησις τοῦ ἠσφαλισμένου ὅπως ὑποβληθῇ οὗτος, τὸ πρῶτον, εἰς ἐξέτασιν παρὰ τῆς ἀνωτέρω Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως αὕτη διαπιστώσῃ τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεως ὑφισταμένην νόσον αὐτοῦ, ἐπαγομένην ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, ἤτοι περιστατικὸν ἀναγόμενον εἰς παρελθόντα χρονικὸν σημεῖον, ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ, κρινομένη κατ' ἀκολουθίαν ὡς μὴ νόμιμος.

Τούτοις συνεπῶς ἡ ἐπὶ τοῦ διατυπουμένου ἐρωτήματος προσήκουσα ἀπάντησις εἶναι ἀποφατική.

§ 13. Ἀσφάλισις προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν

Κατάργησις διὰ τοῦ Ν. 3954/1959 τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. καὶ συγχώνευσις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.— Καταβολὴ συντάξεων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.— Προσμέτρησις ὡς πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐκτὸς ὑπηρεσίας διανυθέντος χρόνου τῶν συνεπείᾳ ἀπεργίας τοῦ 1932 ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων τῆς Η.Ε.Μ. (τροχιοδρομικῶν).

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 566/1960
Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ κυρώσαντος τὴν ἀπὸ 27 Αὐγούστου 1957 συναφθεῖσαν μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Η.Ε.Μ. συμβάσιν ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 5.2.1959 συμπληρωματικὴν ταύτης συμφωνίαν νόμου 3954/1959 (Ε.Κ. 87) ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένων συμβάσεων τὸ βάσει τοῦ νόμου 2868/1922 συσταθὲν Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. καταργεῖται, συγχωνευόμενον εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), ὅπερ ὑπεισέρχεται διὰ τοῦ Κλάδου Συντάξεων αὐτοῦ εἰς τὸ σύνολον τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν τοῦ περιουσιακῶν στοιχείων καὶ ἀπαιτήσεων καὶ τῶν πάσης φύσεως ὑποχρεώσεων καὶ δικαιωμάτων τοῦ καταργουμένου Ταμείου ὡς καθολικὸς διάδοχος αὐτοῦ».

Περαιτέρω τὸ ἄρθρον τέταρτον τοῦ αὐτοῦ νόμου διὰ μὲν τῆς παραγράφου 1 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. βαρύνεται διὰ τῆς καταβολῆς τῶν συντάξεων εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ ὡς ἄνω καταργουμένου Ταμείου, «θεωρουμένων τούτων συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀνεξαρτήτως ἐὰν πληροῦν ἢ μὴ τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως, τὰς καθοριζομένας ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α.», διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2 προβλέπει τὸν κατὰ ποσὸν ἀνακαθορισμὸν τῶν συντάξεων δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τῆς καταργήσεως τοῦ Ταμείου καὶ ἐφεξῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν οἰκείων διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων τῶν ἤδη συνταξιούχων τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου συνταξιοδοτηθησομένων, τῶν πληρούντων εἴτε τὰς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ὁριζομένας προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως, εἴτε τὰς ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου τρίτου τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζομένας τοιαύτας προϋποθέσεις, ἔτι δὲ τῶν κεκτημένων, «ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, πραγματικὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν, εἰκοσιπενταετῆ μὲν προκειμένου περὶ ὁδηγῶν, εἰκοσιοκταετῆ δὲ προκειμένου περὶ προσωπικοῦ τῶν λοιπῶν κλάδων».

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ὁρισμῶν τῆς παραγράφου 1 πρὸς τοὺς τῆς παραγράφου 2 τοῦ ὡς ἄνω τετάρτου ἄρθρου τοῦ εἰρημένου νόμου τοιούτους, σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ μὲν τῆς πρώτης ἀναγνωρίζεται, κατ' ἀρχήν, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς καταβολὴν τῶν συντάξεων εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ καταργηθέντος Ταμείου, θεωρουμένους ἐφεξῆς ὡς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ δὲ τῆς δευτέρας παραγράφου ὁρίζεται, ὅτι αἱ συντάξεις τῶν ἤδη συνταξιούχων τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ τῶν συνταξιοδοτηθησομένων, κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου (ἤτοι τοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω κυρωθείσης συμβάσεως ἀπολυθησομένου προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ.), ἔτι δὲ τῶν κεκτημένων, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, τὴν ἐν αὐτῇ καθοριζομένην «πραγματικὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν», θέλουσιν ἀνακαθορισθῇ ποσοτικῶς κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς αὐτῆς παραγράφου διαγραφομένην διαδικασίαν. Ἤτοι διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ὡς ἄνω τετάρτου ἄρθρου τοῦ νόμου 3954/1959 ρυθμίζεται αὐτοτελῶς καὶ ἐξαντλητικῶς τὸ εἰδικώτερον θέμα τοῦ ποσοτικοῦ ἀνακαθορισμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων κατηγοριῶν συνταξιούχων, ἐν αἷς ῥητῶς καταλέγεται εἰδικὴ κατηγορία τοιούτων, οἵτινες, καίτοι μὴ συμπληρώσαντες τὰ ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου τρίτου τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου προσδιοριζόμενα ὅρια ἡλικίας πρὸς συνταξιοδότησιν, ἔχουσι διανύσει τὸ προμνησθὲν ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα «πραγματικῆς συντάξιμου ὑπηρεσίας».

Κατόπιν τοῦ τοιούτου σαφοῦς ποιοτικοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν τελευταίαν ταύτην κατηγορίαν ὑπηρεσίας κεῖται ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι εἰς τὴν τοιαύτην «πραγματικὴν ὑπηρεσίαν» δὲν δύναται νὰ προσμετρηθῇ ὁ ἐκτὸς ὑπηρεσίας διανυθεὶς χρόνος τῶν συνεπείᾳ τῆς ἀπεργίας τοῦ 1932 ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων τῆς Η.Ε.Μ. (τροχιοδρομικῶν), ὅστις δυνάμει τοῦ νόμου 5929/1933 (Ε.Κ. 12/1934 παράρτημα) εἶχεν ἀναγνωρισθῇ εἰς τούτους, κατὰ πλάσμα, ὡς συντάξιμος.

Τούτοις συνεπῶς, ἡ ἐπὶ τοῦ διατυπουμένου

ερωτήματος προσήκουσα απάντησις είναι αποφατική.

§ 14. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.

Παραγραφὴ δικαιώματος ἠσφαλισμένου πρὸς ἀνάληψιν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν.— Εἰδικὴ διάταξις Καταστατικοῦ καὶ ἄρθρα 249 καὶ 250 Ἀστικοῦ Κώδικος

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Α'

Γνωμοδότησις 699|1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Α. Ἀλεξίου*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

1) Τὸ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 26130|Σ.277| 30.4.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. β' 123) τροποποιηθὲν ἄρθρον 34 Καταστατικοῦ τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ (Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.) ὁρίζει, ὅτι πᾶσα κατ' αὐτοῦ ἀπαίτησις παραγράφεται μετὰ πάροδον ἔτους, ἀφ' ἧς τὸ ἀξιούμενον κατέστη ἀπαιτητόν.

Προφανὲς εἶναι, ὅτι διὰ τῆς ἀνωτέρω κανονιστικοῦ περιεχομένου διατάξεως (ἅτε ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ βάσει νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως παρασχεθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. 34|1943 «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἀσφάλισιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε.Τ.Ε.» (Ε.Κ. 113), καθιεροῦται ἀποσβεστικὴ παραγραφὴ πάσης κατὰ τοῦ εἰρημένου Ὀργανισμοῦ ἀπαιτήσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἤθελεν ἐνασκηθῇ ἐντὸς ἐνιαυσίου προθεσμίας, ἀρχομένης ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή. Ἡ ἐν λόγῳ δὲ διάταξις, θέτουσα κανόνα δικαίου, ὡς εἰδικὴ τοιαύτη, ἤτοι ρυθμίζουσα τὰς ἔναντι παντὸς τρίτου, ἄρα καὶ τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων, ἐννόμους σχέσεις τοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραγραφὴν τῶν κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεων, εἶναι προδήλως ἐπικρατεστέρα τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 249 καὶ 250 Α.Κ., τοσούτῳ δὲ μᾶλλον ὅσῳ ὑπόκειται ἔννομος σχέσις δημοσίου δικαίου, οἵαι εἰσὶν αἱ εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν ἀναγόμεναι τοιαῦται, ρυθμιζόμεναι αὐτονόμως ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων, συμπληρουμένων ἁπλῶς, ὅπου τυχὸν ὑφίστατο κενόν, ὑπὸ τῶν κανόνων τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου.

2) Κατ' ἀκολουθίαν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ ἀπαίτησις τοῦ συνεπείᾳ νόσου ἀποχωρήσαντος τῆς ὑπηρεσίας, μὴ πληροῦντος δὲ τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως ἠσφαλισμένου, πρὸς ἀνάληψιν τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν, ὑπόκειται εἰς τὴν προμνησθεῖσαν ἀποσβεστικὴν παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Καταστατικοῦ, ὡς ἀφετηρία δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης δέον νὰ λογισθῇ τὸ χρονικὸν σημεῖον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως, ἤτοι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ χρονολογία τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεως ἠσφαλισμένου.

§ 15. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν

Ἀσφαλιστικαὶ ἀρχαί.— Ἐπιτροπὴ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.— Ἀδελφοὶ ἀποβιώσαντος ἠσφαλισμένου ὡς δικαιοδόχοι αὐτοῦ.— Ἔλλειψις δικαιώματος ἐπιστροφῆς εἰς αὐτοὺς τῶν καταβληθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου εἰσφορῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Α'

Γνωμοδότησις 698|1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Α. Ἀλεξίου*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Τὸ ἄρθρον 12 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57233| Σ.1475 ἔτους 1950 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. β' 88) ἐγκριθέντος Καταστατικοῦ τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ (Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν), ρυθμίζον τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγῳ θανάτου, ὁρίζει, ὅτι εἰς περίπτωσιν θανάτου ἠσφαλισμένου, ἔχοντος συμπληρώσει πενταετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν ἢ ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας, ἐὰν ὁ θάνατος ἐπῆλθε συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος, ὡς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν θανάτου συνταξιούχου, «δικαιοῦνται ἀσφαλιστικῶν παροχῶν αἱ κάτωθι τάξεις: 1) ἡ χήρα, 2) τέκνα . . . . 13) οἱ ὀρφανοὶ μητρὸς καὶ πατρὸς ἀδελφοὶ ἢ ἀδελφαί, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀποδεδειγμένως ἄποροι καὶ ἡ συντήρησις των ἐβάρυνε τὸν θανόντα, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ περιορισμούς, ὑφ' οὓς καὶ τὰ τέκνα».

Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 19 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ προβλέπει, ὅτι ἠσφαλισμένοι ἢ δικαιοδόχοι ἠσφαλισμένων, μὴ συμπληροῦντες τὰς προϋποθέσεις ἀπονομῆς συντάξεως, δικαιοῦνται ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα.

Κατὰ τὴν κρατήσασαν γνώμην, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Κ. Ρουμπάνη* καὶ *Ι. Μπιζίμη*, εἰς οὓς προσεχώρησαν ὁ Πάρεδρος *Σ. Κουρουσόπουλος* καὶ ὁ Εἰσηγητής, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ἀποβιώσαντος ἠσφαλισμένου, ὅστις δὲν εἶχε συμ-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Χορήγησις οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς περίπτωσιν θανάτου δικαιούχου. Ὑπ' ὄψιν ἡμῶν ἐτέθησαν παρά τινων Ὑπηρεσιῶν ἐρωτήματα σχετικῶς μὲ τὴν καταβολὴν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ δικαιούχου, εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτος ἀπεβίωσε πρὸ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἢ μετὰ τὴν ἄσκησιν τούτου, ὡς καὶ ἐὰν θὰ καταβληθῇ τοιοῦτον ἐπίδομα εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ δικαιοῦχος ἐκτήσατο μὲν τὰς προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος, πλὴν ὅμως μετὰ τὴν τοιαύτην κτῆσιν ἀπώλεσε τὴν ἰδιότητα τοῦ μισθωτοῦ δι' οἱανδήποτε λόγον (π.χ. κατέστη ἐργοδότης, δημόσιος ὑπάλληλος, συνταξιοῦχος κλπ.).

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.5.1960 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3615|1960 ἀποφάσεώς του, λαβὸν ὑπ' ὄψιν καὶ σχετικὴν γνωμάτευσιν τῆς παρ' ἡμῖν Νομικῆς Ὑπηρεσίας, ἐδέχθη τὰ ἑξῆς:

Α) Προκειμένου περὶ ἐπιδοτήσεως κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1960 ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ δικαιούχου μετὰ τὴν 1.10.1959, χρονολογίαν ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 20.12.1959 β.δ., ἢ προκειμένου περὶ καταβολῆς οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς δικαιούχους κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη (1961, 1962 κλπ.), ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ δικαιούχου μετὰ τὴν 1ην ἑκάστου ἔτους, τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος εἰς τὸν ἐπιζῶντα σύζυγον ἢ ἕτερον ἐκ τοῦ νόμου ἐπίτροπον ἢ καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου εἰς τρίτον πρόσωπον, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι, κατὰ βεβαίωσιν τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἢ ἐν ἐλλείψει ταύτης τοῦ ἱερέως, τὰ τέκνα συγκατοικοῦν καὶ συντηροῦνται ὑπ' αὐτῶν.

Εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ δικαιούχου πρὸ τῶν ὡς ἄνω χρονολογιῶν, ἤτοι διὰ μὲν τὴν περίοδον ἐπιδοτήσεως ἀπὸ 1.10.1959 ἕως 31.10.1960, ἐν περιπτώσει θανάτου πρὸ τῆς 1.10.1959, ἢ διὰ τὸ ἔτος 1961 πρὸ τῆς 1.1.1961 κ.ο.κ. δὲν ἀναγνωρίζεται δικαίωμα ἐπιδοτήσεως παντάπασι, διότι κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν, συντρεχουσῶν τῶν νομίμων προϋποθέσεων, θεμελιοῦται τὸ δι-

---

πληρώσει τὰς προϋποθέσεις τῆς συντοξιοδοτήσεως, μὴ πληροῦντες τὰς ἐν τῇ πρώτῃ ὡς ἄνω διατάξει ἀναγραφομένας προϋποθέσεις, ἤτοι τῆς ἀποδεδειγμένης ἀπορίας, ὡς καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ θανόντος συντηρήσεως τούτων, δὲν δύνανται νὰ λογισθῶσιν ὡς δικαιοδόχοι τοῦ ἠσφαλισμένου. Τοῦτο δὲ διότι ἐλλείπουσι παρ' αὐτοῖς αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις, αἱ συνιστῶσαι τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς ἰδιότητος τούτων ὡς δικαιοδόχων τοῦ θανόντος, δικαιουμένων, ὡς τοιούτων, εἰς ἀπόληψιν τῶν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ εἰρημένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προβλεπομένων ἀσφαλιστικῶν παροχῶν ἐν γένει, ἐν αἷς καταλέγεται καὶ τὸ εἰς ἀνάληψιν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν δικαίωμα. Ἡ ἄποψις αὕτη, ἀνταποκρινομένη πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων, τὴν ἀβιάστως ἐκ τῆς διατυπώσεως τούτων προκυπτουσαν, παρίσταται ἐπὶ πλέον συνεπὴς πρὸς τὴν φύσιν τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ὡς δημοσίου δικαίου θεσμοῦ, διεπομένου οὐχὶ ὑπὸ τῶν κανόνων τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἀλλ' ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων. Βάσει δὲ τούτων καὶ εἰδικώτερον τῶν ἀναγομένων εἰς τὸν εἰρημένον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν ὡς ἄνω διατάξεων αἱ νομίμως καταβαλλόμεναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἀνήκουσι, κατ' ἀρχήν, εἰς τὸν εἰσπράξαντα ταύτας ἀσφαλιστικὸν φορέα, μόνον δὲ ἐν συνδρομῇ τῶν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ προβλεπομένων περιπτώσεων καὶ προϋποθέσεων εἶναι αὗται ἐπιστρεπτέαι εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ἢ, τούτου θανόντος, εἰς τὰ δικαιοδόχα αὐτοῦ πρόσωπα.

Κατ' ἀκολουθίαν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ θανόντος ἠσφαλισμένου, οἵτινες ἐν τῇ ὑπ' ὄψιν περιπτώσει οὔτε ἄποροι εἶναι, οὐδὲ συνετηροῦντο ὑπ' αὐτοῦ, δὲν δικαιοῦνται εἰς ἀνάληψιν τῶν εἰσφορῶν παρὰ τοῦ εἰρημένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἀντιθέτως, κατὰ τὴν ***μειοψηφήσασαν γνώμην***, διατυπωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ *Προεδρεύοντος*, πρὸς ὃν συνετάχθη ὁ Πάρεδρος *Π. Σοφιανόπουλος*, καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος, διότι ἐν μὴ συνδρομῇ τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως παρ' αὐτοῖς ἀνακύπτει τὸ δικαίωμα τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἀποβιώσαντος εἰς ἀπόληψιν τῶν καταβεβλημένων εἰσφορῶν κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων.

καίωμα, δὲν εὑρίσκεται ὁ δικαιοῦχος ἐν ζωῇ.

Παραδείγματα: 1) Μισθωτός, ἔχων τὰς προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἀπεβίωσε τὴν 2.10.1959. Τὸ οἰκογενειακόν του ἐπίδομα καταβάλλεται εἰς τὴν σύζυγόν του ἢ ἕτερον ἐπίτροπον τῶν τέκνων του κλπ. δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος 1960. 2) Μισθωτός, ἔχων τὰς προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως διὰ τὸ ἔτος 1961, ἀπεβίωσε τὴν 2.1.1961 ἢ ἐπῆλθεν ὁ θανατός του εἰς οἱανδήποτε ἡμερομηνίαν ἐμπίπτουσαν εἰς τὸ ἀπὸ 2.1.1961 - 31.12.1961 χρονικὸν διάστημα. Τὸ οἰκογενειακόν του ἐπίδομα διὰ τὸ ἔτος 1961 θὰ καταβληθῇ εἰς τὴν σύζυγόν του, ἕτερον ἐκ τοῦ νόμου ἐπίτροπον τῶν τέκνων του κλπ.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας εἶναι ἀδιάφορον, ἂν ἤσκησεν ἢ δὲν ἤσκησεν ὁ μισθωτὸς τὸ ἐπὶ τῆς παροχῆς Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν δικαίωμά του.

Σχετικῶς διὰ λόγους τεχνικοὺς κρίνεται σκόπιμον, ὅπως τὸ βιβλιάριον πληρωμῆς οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ἐκδοθῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ δικαιοῦχου, ἔστω καὶ ἂν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τούτου ἀπεβίωσεν οὗτος, εἰς δὲ τὴν ἐσωτερικὴν σελίδα τοῦ τελευταίου ἐξωφύλλου τοῦ βιβλιαρίου τούτου καὶ εἰς τὴν ἔνδειξιν περὶ τοῦ πληρεξουσίου νὰ ἀναγράφηται, ὅτι λόγῳ θανάτου τοῦ δικαιοῦχου τὴν . . . . . τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται εἰς τὴν σύζυγον ἢ τὸν ἐπίτροπον τῶν τέκνων ἢ ἕτερον διάδοχον.

Ἡ αὐτὴ μνεία δέον ἐπίσης νὰ γίνηται εἰς ἑκάστην ἀπόδειξιν πληρωμῆς καὶ εἰς τὸ ὀπίσθεν ταύτης μέρος.

Ὡς δικαιολογητικά, τηρούμενα ἐν τῷ ἀτομικῷ φακέλῳ τοῦ δικαιοῦχου, δέον νὰ προσκομίζωνται ληξιαρχικὴ πρᾶξις θανάτου καὶ βεβαίωσις τῆς ἀστυνομίας ἢ τοῦ ἱερέως περὶ τοῦ βαρυνομένου μὲ τὴν συντήρησιν τῶν τέκνων.

Β) Προκειμένου περὶ προσώπων, ἅτινα μετὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν κατὰ νόμον ἡμερῶν ἐργασίας διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος ἐπὶ τῆς παροχῆς Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν ἀπώλεσαν δι' οἱονδήποτε λόγον τὴν ἰδιότητα τοῦ μισθωτοῦ τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868|1958, ἀναγνωρίζεται δικαίωμα καταβολῆς οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος, χωρὶς ἡ τοιαύτη ἀπώλεια ἰδιότητος κλπ. νὰ ἀσκῇ ἐπιζημίαν τινὰ ἐπίδρασιν ἐν προκειμένῳ.

Οὕτω, μισθωτός, ἔχων τὰς προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως, π.χ. ἔχων πραγματοποιήσει 50 ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἄνω τὸ 1959 κλπ. καὶ μετὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἡμερομισθίων ταύτων καθιστάμενος δημόσιος ὑπάλληλος ἢ συνταξιοῦχος δικαιοῦται οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος διὰ τὸ ἔτος 1960. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 18|1960 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας).*

Καταβολὴ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μέσῳ τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὡς ἐργοδοτῶν: Ὡς γνωστόν, ἡ μέσῳ ἐργοδοτῶν ἀπασχολούντων πέντε (5) καὶ ἄνω μισθωτοὺς καταβολὴ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ὡς αὕτη προβλέπεται εἰς τὸ ἄρθρον 8 ν.δ. 3868|1958 καὶ λεπτομερῶς καθορίζεται εἰς τὰ ἄρθρα 8, 9 καὶ 10 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, τυγχάνει ὑποχρεωτική, προκειμένου καὶ περὶ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὡς ἐργοδοτῶν διὰ τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς.

Εἰδικῶς ὅμως προκειμένου περὶ τούτων διὰ τὴν προκαταβολὴν τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων ἀπαιτεῖται ἡ ἔκδοσις σχετικοῦ ἐντάλματος, δικαιολογοῦντος τὴν ἐκ τῶν διαθεσίμων αὐτῶν πληρωμήν, δεδομένου δὲ ὅτι αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι κλπ. ἐκδίδουν τοιαῦτα ἐντάλματα, συμφώνως πρὸς τὰς περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ διατάξεις, μόνον ἐφ' ὅσον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγράφεται σχετικὸν κεφάλαιον, ἄρθρον κλπ. ἀνέκυψε σοβαρὰ ἐν προκειμένῳ δυσχέρεια, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τοιαύτη πρόβλεψις δὲν ὑφίσταται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐν λόγῳ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς τοιαύτης δυσχερείας τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ, ὑφ' ὃν τοῦ ὁποίου ἐτέθη τὸ θέμα τοῦτο, κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 23.5.1960, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3624|1960 ἀποφάσεώς του ἐδέχθη, ὅπως αἱ σχετικαὶ ἐπὶ Τραπέζης ἐπιταγαὶ πληρωμῆς τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, προκειμένου περὶ δικαιούχων μισθωτῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐκδίδωνται ἐπ' ὀνόματι ὀργάνου τούτων, ὑποδεικνυομένου ἐγγράφως ὑπ' αὐτῶν.

Περαιτέρω ἡ πληρωμὴ τῶν ἐπιδομάτων εἰς τοὺς δικαιούχους μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἐπιταγῶν θὰ ἐνεργῆται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὀργάνου, τῇ ἐποπτείᾳ καὶ ὑπ' εὐθύνην τῆς Ὑπηρεσίας, εἰς ἣν οἱ δικαιοῦχοι μισθωτοὶ ὑπηρετοῦν. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 20|1960 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας).*

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος ('Υπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης) : Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 44 § 3 τοῦ Α.Ν. 1846]1939 «περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Κ.Ε.Α.», διατηρηθεισῶν ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν Α.Ν. 539] 1945, χορηγεῖται εἰς τοὺς ὑπεργοδηγοὺς τοῦ Κ.Ε.Α. εἰκοσαήμερος κανονικὴ ἄδεια μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον λόγῳ ἐτῶν ὑπηρεσίας δὲν δικαιοῦνται τοιαύτης μείζονος διαρκείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 539]1945. Εἰς δικαιουμένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 1487]1950 ἀναπήρους χορηγεῖται 30θήμερος ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν, καὶ ἐπὶ πλέον τῆς δικαιουμένης τοιαύτης συμφώνως τῷ Α.Ν. 539]1945 διὰ λουτροθεραπείαν ἢ ἀεροθεραπείαν.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἐρωτᾶται : α) Ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 44 § 3 τοῦ Α.Ν. 1846]1939 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἀντιμισθίαν ὑπεργοδηγῶν ὑπαλλήλων (διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν, ἰατρῶν, ὀδοντιάτρων, φαρμακοποιῶν κλπ.) σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐὰν εἰς τὴν 20ήμερον ἄδειαν συμπεριλαμβάνωνται καὶ αἱ ἀργίαι. β) Ἐὰν εἰς τοὺς δικαιουμένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 1487]1950 ἀναπήρους ὑπαλλήλους σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου 30θημέρου ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, ἐπὶ πλέον τῆς δικαιουμένης τοιαύτης συμφώνως τῷ Α.Ν. 539] 1945, διὰ λουτροθεραπείαν ἢ ἀεροθεραπείαν θὰ καταβάλλωνται αἱ ἀποδοχαὶ 30 ἐργασίμων ἡμερῶν, ὅτε εἰς ταύτην, προστιθεμένων καὶ τῶν ἀργιῶν, θὰ ἐξικνῆται πέραν τοῦ 30θημέρου ἢ θὰ καταβάλλωνται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐργασίμων μόνον ἡμερῶν τῆς 30θημέρου ἀδείας των.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 772]1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Α. Χατζηδάκης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*

Λοιπὰ μέλη : Οἱ κ. κ. Β. Σάββας, Κ. Κυριαζῆς, Χ. Κωστόπουλος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Λ. Ζώρας, Α. Γιαννουλάτος, Δ. Λιακατᾶς, Α. Τομαρᾶς, Ν. Μπλιάτσος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως :

Ἐπὶ τῶν δύο πρώτων ἐρωτημάτων : Ἐφ' ὅσον τὸ εἰς τὸ ἐρώτημα προσωπικὸν (διοικητικὸν καὶ οἰκονομικόν, ἰατροί, ὀδοντίατροι, φαρμακοποιοὶ κλπ.) συνδέεται μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἄρθρον 40 ἐπ.), ἐφαρμογὴν τυγχάνουν καὶ ἐπὶ τούτου αἱ νεώτεραι διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539]1945, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ ἄρθρου 1 § 3 αὐτοῦ, ὅπερ ὁρίζει : «Δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος : α)... β) τὰ πρόσωπα τὰ ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολούμενα εἰς δημοσίας ἢ δημοσίου χαρακτῆρος ὑπηρεσίας ἢ ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ἐφ' ὅσον οἱ σχετικοὶ κανονισμοὶ δίδουν εἰς αὐτὰ δικαίωμα εἰς ἐτησίαν ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν, διαρκείας τοὐλάχιστον ἴσης πρὸς ἐκείνην τῆς ἀδείας τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου» (βλ. καὶ ἄρθρον 2 § 7). Ἄρα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 44 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846]1939 ἡ ὁρίζουσα ὅτι «οἱ ὑπεργοδηγοὶ δικαιοῦνται εἰκοσαημέρου κανονικῆς ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν κατ' ἔτος», ἰσχύει, ἐάν καὶ ἐφ' ὅσον παρέχῃ ἴσην ἢ μείζονα προστασίαν εἰς τὸν ὑπεργοδηγόν. Ἰσχύει δὲ ὡς εἰδικὴ ἐπὶ τῶν ὑπεργοδηγῶν καὶ μόνον καὶ δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐπεκτάσεως καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἐργαζομένους τοῦ Κ.Ε.Α. (διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν προσωπικόν, ἰατρούς, ὀδοντιατρούς, φαρμακοποιούς κλπ.). Ἐπὶ τούτων πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται ὁ ἀ.ν. 539]1945, ὅστις εἶναι νόμος γενικὸς δημοσίας τάξεως καὶ ἰσχύει καὶ ἐπὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου (ἄρθρον 1). Ἀφοῦ δὲ πρέπει νὰ ἰσχύῃ ὁ νόμος οὗτος, ἡ παρεχομένη εἰς τούτους ἄδεια δέον νὰ ὑπολογίζηται εἰς ἐργασίμους μόνον ἡμέρας, διότι ὁρίζει ταῦτο σαφῶς ὁ νόμος οὗτος (βλ. ἄρθρον 2 § 8, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου 814]1954, ΕΕΔ 13, 1117, Συντάξεως ΕΕΔ 17, 714).

Ὅθεν ἐπὶ τῶν δύο τούτων ἐρωτημάτων πρυσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει : α) ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 44 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846]1939 τυγχάνει ἐφαρμογῆς μόνον ἐπὶ τῶν ὑπεργοδηγῶν καὶ ἰσχύει καὶ δι' αὐτούς, μόνον ἐὰν παρέχῃ ἴσην ἢ ἀνωτέραν προστασίαν τῆς τοῦ ἀ.ν. 539]1945, β) ὅτι ἐπὶ τοῦ λοιποῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ (διοικητικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ, ἰατρῶν, ὀδοντιάτρων, φαρμακοποιῶν κλπ.) τυγχάνει ἐφαρμογῆς ὁ ἀ.ν. 539]1945 καὶ γ) ὅτι δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐτησίαν ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν τοῦ ἀ.ν. 539]1945 : αα) αἱ ἐπίσημοι ἢ αἱ κατ' ἔθιμον ἑορτάσιμοι ἡμέραι καὶ ββ) αἱ διακοπαὶ ἐργασίας αἱ ὀφειλόμεναι εἰς ἀσθένειαν (βλ. ἄρθρον 2 § 3 ἀ.ν. 539]1945).

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος : Ὁ ἀ.ν. 1324]1949 (Φ.Ε.Κ. τ. Α' 326), ὁ κυρωθεὶς διὰ τοῦ ἀ.ν. 1487]1950 (Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 179) εἰς τὸ ἄρθρον 53 ὁρίζει : «Αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, ὡς καὶ πᾶσης φύσεως ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, Δῆμοι καὶ Κοινότητες ὑποχρεοῦνται, ὅπως καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καὶ κανονισμοῦ προβλεπομένης ἀδείας παρέχωσιν εἰς τοὺς ἀναπήρους ὑπαλλήλους των κατ' ἔτος 30θήμερον τοιαύτην μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν πρὸς μετάβασιν τούτων εἰς κέντρα λουτροθεραπείας, ἀεροθεραπείας κλπ., ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁρίζεται». Ὡς παρατηροῦμεν, ὁ νομοθέτης ἐκφράζεται ἐνταῦθα ἄλλως ἢ εἰς τὸν ἀ.ν. 539]1945. Ἤτοι, ἐνῷ εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον νόμον ὁμιλεῖ περὶ ἀδείας συνισταμένης εἰς «ἐργασίμους ἡμέρας» καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ρητῶς ἐξαιρεῖ τὰς μὴ ἐργασίμους κλπ. (ἄρθρον 2), εἰς τὸν ἐν ὀρχῇ ἀ.ν. 1324]

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΤΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΧΡΟΝΟΝ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ὁ ἀ.ν. 539|1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 19, 896 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) (ἄρθρον 5 § 6), ἀπαγορεύει εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτόν, διαρκούσης τῆς χορηγηθείσης εἰς τοῦτον ἀδείας (ἴδετε λεπτομερέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 988).

Ὡς ὅμως ἔχει ἑρμηνευθῇ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16193|1956, ΕΕΔ 16, 158), διαρκούσης τῆς ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539|1945 δὲν ἀπαγορεύεται ἡ προειδοποίησις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀπόλυσίν του (τὸ ζήτημα ἀνάγεται μόνον εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3198|1955, ΕΕΔ 14, 502, ἡ τακτικὴ κατὰ νόμον, μετὰ προειδοποίησιν, καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιτρέπεται μόνον διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, ἀπαγορευομένη διὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας, ὑπηρέτας τῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961|1954), ἀρκεῖ ἡ ἀπόλυσις νὰ μὴ συμπίπτῃ ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς ἀδείας. Τοῦτο εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς προειδοποιήσεως μόνον περὶ τοῦ χρόνου λύσεως τῆς συμβάσεως (ἴδετε ΕΕΔ 16, 158).

Ἐξ ἄλλου, διαρκούσης τῆς προειδοποιήσεως, ἡ σύμβασις ἐργασίας παραμένει ἀμετάβλητος μὲ ὅλα τὰ ἐξ αὐτῆς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

Ἀφοῦ δὲ μεταξὺ τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῶν ἀντιστοίχων ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου εἶναι καὶ τὸ δικαίωμα ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539|1945, δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν ἄδειαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν, ἀφοῦ τοῦτο θὰ ἀπέβαινε καὶ ἐναντίον τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος εἰς περιπτώσεις μάλιστα τοῦ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4558|1930 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112|1920 προειδοποιήσεως (τῶν δύο ἐτῶν) θὰ κατεδικάζετο νὰ μὴ λάβῃ ἄδειαν ἐπὶ δύο συνεχῆ ἔτη.

Ἀντιθέτως μάλιστα ὁ ἐργοδότης, εἰς ἣν περίπτωσιν ἀρνηθῇ τὴν χορήγησιν εἰς τὸν μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας, ὑποχρεοῦται, κατ' ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 3755|1957 (ΕΕΔ 19, 810), ὅπως ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός, καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ηὐξημένας κατὰ 100 ο|ο (ἴδετε περὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 254 ἐπ.).

Πάντως ἡ λῆξις τῆς προθεσμίας τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558|1930, προειδοποιήσεως δὲν ἄγει καὶ εἰς λύσιν τῆς συμβάσεως, ἀφοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 6 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 αὕτη δὲν εἶναι δυνατὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας, ἀλλὰ συντελεῖται μετὰ τὴν πά-

---

1949 (ἄρθρον 53) ὁμιλεῖ περὶ «300ημέρου ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν», πρᾶγμα ὅπερ σημαίνει α) ὅτι εἰς 300ήμερον ὑπολογίζονται καὶ αἱ μὴ ἐργάσιμοι ἡμέραι (ἑορταὶ κλπ.) καὶ β) ὅτι ὡς πλήρεις ἀποδοχαὶ νοοῦνται αἱ τῶν ἐργασίμων μόνον ἡμερῶν τοῦ 300ημέρου, ἤτοι ἐκεῖναι, ἃς θὰ ἐλάμβανεν ἐργαζόμενος κατ' αὐτό. Λέγομεν ταῦτα, διότι σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν ἑρμηνευτικῶν διατάξεων τοῦ Α.Κ. 241 ἕως 246, ὅτι, ἐὰν π.χ. ἡ προθεσμία εἶναι 300ήμερος (ὡς ἐν προκειμένῳ), τελευταία ἡμέρα αὐτῆς εἶναι ἡ 30ὴ κατὰ σειρὰν ἀριθμουμένη ἡμέρα ἀπὸ τῆς πρώτης, ἤτις, ἐὰν δὲν προκύπτῃ ἄλλως, εἶναι ἡ ἐπομένη τοῦ ἀφετηρίου γεγονότος (*Γιαννοπούλου*, Γεν. Ἀρχ. ὑπ' ἄρθρον 243 ἐδ. Ι). Προκύπτει ὅμως ἐν προκειμένῳ ἄλλως, διότι ὡς πρώτη ἡμέρα νοεῖται ἐντοῦθα ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἀδείας (*Γιαννόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπ' ἄρθρ. 241 ἐδ. 3). Ρητέον ὅτι αἱ περὶ προθεσμιῶν διατάξεις τοῦ Α.Κ., οὖσαι γενικαί, ἰσχύουσι, κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τὸ λοιπὸν περιεχόμενον τοῦ Α.Κ., οὐ μόνον εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα κλάδον τοῦ δικαίου, ἐν ἐλλείψει ἰδίων ἑκασταχοῦ διατάξεων (*Γιαννόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτέρω σελ. 327, ἐδάφ. 3). Ἀποτελεῖ ἄλλωστε ἡ ἑρμηνευομένη διάταξις (ἄρθρον 53 ἀ.ν. 1324|1949) ἰδιωτικὸν δίκαιον. Εἶναι δὲ καὶ λογικὴ ἡ διδομένη λύσις, διότι ὁ ἀ.ν. 539|1945 προσδιορίζει τὰς ἡμέρας ἀδείας, εἰς ἐργασίμους, διὰ νὰ ἀναπαυθῇ ὁ ἐργαζόμενος, ἐνῷ ὁ ἀ.ν. 1324|1949 δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ ἐξαιρέσῃ τὰς ἐντὸς τοῦ 300ημέρου μὴ ἐργασίμους, διότι καὶ κατ' αὐτὰς δύναται νὰ γίνεται λουτροθεραπεία. Ἀφοῦ δὲ αὗται δὲν ἀφαιροῦνται, ἑπόμενον εἶναι, ὅτι καὶ δὲν πληρώνονται, ἀφοῦ «αἱ πλήρεις ἀποδοχαὶ» τοῦ 300ημέρου εἶναι αἱ τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν.

Ὅθεν ἐπὶ τοῦ τρίτου ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ἀ.ν. 1324|1949 (κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀ.ν. 1487|1950 πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 241 ἕως 246 τοῦ Α.Κ. προκύπτει α) ὅτι ἡ 300ήμερος ἄδεια λουτροθεραπείας τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ἀ.ν. 1324|1949 θὰ ὑπολογίζηται πολιτικῶς, ἤτοι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, πρώτης οὔσης τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἀδείας καὶ τελευταίας τῆς 30ῆς ταυτης, χωρὶς δηλαδὴ νὰ ἀφαιρεθοῦν ἐκ τοῦ 300ημέρου τούτου αἱ κατ' αὐτὸ μὴ ἐργάσιμοι ἡμέραι καὶ β) ὅτι ὡς πλήρεις ἀποδοχαὶ τῆς αὐτῆς διατάξεως νοοῦνται αἱ τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν τοῦ 300ημέρου τούτου, ἤτοι ἐκεῖναι, ἃς ὁ ἀνάπηρος θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν εἰργάζετο κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4104]1960 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλων ετέρων οργανωτικών και διοικητικών διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 17 της 20 Σεπτεμβρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 35 του Συντάγματος και την από 6 Σεπτεμβρίου 1960 σύμφωνον γνώμην της κατά την παράγραφον 2 του αυτού άρθρου 35 Ειδικής Επιτροπής εκ Βουλευτών, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Εις το τέλος του άρθρου 2 του ά. ν. 1846]1951 προστίθεται παράγραφος 4, έχουσα ούτω:

«4. Ωσαύτως υπάγονται εις την υποχρεωτικήν ασφάλισιν του παρόντος οι οικιακοί έμμισθοι βοηθοί (οικότριοι υπηρέται) και λοιπά κατ' οίκον του εργοδότου απασχολούμενα πρόσωπα.

Η ασφάλισις των εν λόγω προσώπων αρχεται αφ' ής το Ι.Κ.Α. λαμβάνει εκάστοτε γνώσιν περί της απασχολήσεώς των, λήγει δε αφ' ής αναγγέλλεται εις το Ι.Κ.Α ή λήξις της απασχολήσεως. Κανονισμός, εκδοθησόμενος το βραδύτερον εντός εξαμήνου από της ισχύος του παρόντος, θέλει ορίσει την διαδικασίαν και τον τρόπον υπολογισμού και καταβολής των εισφορών των ανωτέρω προσώπων, επιτρεπομένης της κατατάξεως αυτών εις κλάσεις τεκμαρτών ημερομισθίων διά τον υπολογισμόν των εισφορών και παροχών.

Επί της ασφαλίσεως του οικιακού έμμισθου βοηθητικού προσωπικού και λοιπών κατ' οίκον του εργοδότου απασχολουμένων προσώπων δύναται να έχη εφαρμογήν το δεύτερον εδάφιον της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, καθ' ά ειδικώτερον θέλει ορίσει ο κατά τα άνωτέρω Κανονισμός.

Η Διοίκησις του Ι.Κ.Α. υποχρεούται, όπως εντός πέντε μηνών από της ισχύος του παρόντος υποβάλη εις το Υπουργείον Εργασίας τον ως άνω Κανονισμόν προς έγκρισιν κατά την διαδικασίαν του άρθρου 16 του παρόντος.

Άρθρον 2

Ασφάλισις συνταξιούχων κατά της ασθενείας.

Το άρθρον 6 του ά.ν. 1846]1951 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Εις την ασφάλισιν του κλάδου παροχών ασθενείας και μητρότητος υπάγονται:

α) Οι συνταξιούχοι του Ι.Κ.Α.

β) Τα δυνάμει ειδικής νομοθεσίας συνταξιοδοτούμενον υπό του Ι.Κ.Α. προσωπικόν αυτού.

γ) Οι πάσης φύσεως συνταξιούχοι Ειδικών Ταμείων, εφ' όσον ως ασφαλισμένοι του Ειδικού Ταμείου υπήγοντο εις την ασφάλισιν του κλάδου παροχών ασθενείας και μητρότητος του Ι.Κ.Α. ή εδικαιούντο των παροχών του κλάδου τούτου ως μέλη οικογενείας του θανόντος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου.

2. Διά πράξεων του Υπουργού Εργασίας, εκδιδομένων μετά γνώμην των Διοικητικών Συμβουλίων του Ι.Κ.Α. και του οικείου Ειδικού Ταμείου και δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύνανται να ασφαλίζωνται υποχρεωτικώς εις το Ι.Κ.Α. διά τον κλάδον παροχών ασθενείας και μητρότητος οι συνταξιούχοι των λοιπών, πλην των εν τω εδαφίω γ' της προηγουμένης παραγράφου αναφερομένων Ειδικών Ταμείων, μη καλυπτόντων τους ασφαλισμένους των διά των εν λόγω παροχών.

3. Προς Ειδικά Ταμεία, διά την εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος άρθρου, εξομοιούνται και οι Δήμοι, αι Κοινότητες, τα Δημοτικά

ρόθον του χρόνου αυτής.

Υποστηρίζεται (Χ. Αγαλλοπούλου, Εργατ. Δίκαιον, σελ. 316, 334), ότι η προθεσμία αναστέλλεται διαρκούσης της άδειας μετ' αποδοχών (άρθρον 5 § 6), ως αναστέλλεται και διαρκούσης της κατά νόμον αποχής εκ της εργασίας λόγω μητρότητος (άρθρον 4 της υπό του νόμου 2274]1920 κυρωθείσης διεθνούς συμβάσεως εργασίας περί εργασίας των γυναικών πρό και μετά τον τοκετόν και άρθρον 13 νόμου ΔΚΘ']1912 (περί ων ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 19, 493).

Το ζήτημα αν η προθεσμία του νόμου 2112]1920 αναστέλληται κατά την διάρκειαν της άδειας έχει σημασίαν, διότι, αφού συμπληρούται αύτη συνεχιζομένη μετά την λήξιν του χρόνου της άδείας, μεταθέτει και το χρονικόν σημείον της λύσεως της συμβάσεως εργασίας μακρότερον κατά χρόνον ίσον προς τον χρόνον της άδειας, οπότε θα προκύψουν τα εξής: α) Ποία η τύχη της τακτικής καταγγελίας, αν ο εργοδότης (αναστελλομένης της προθεσμίας προειδοποιήσεως κατά τον χρόνον της άδείας) απολύση τον μισθωτόν άμα τη εκ της άδειας επανόδω του, χωρίς δηλαδή να αφήση να συμπληρωθή η προθεσμία προειδοποιήσεως κατά τον χρόνον της άδειας και β) εις τίνος απαιτήσεως την καταβολήν καλείται;

Υπό την άποψιν της αναστολής της προθεσμίας πρέπει, νομίζομεν, εις την ανωτέρω περίπτωσιν να σκεφθώμεν ως εξής: Η τακτική καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, εφ' όσον εγένετο νομίμως κατά τον νόμον 2112]1920, ως τροποποιηθή υπό του νόμου 4558]1930, χορηγηθείσης της νομίμου κατ' αυτόν προθεσμίας, είναι έγκυρος, εφ' όσον όμως η απόλυσις εγένετο πρό της παρόδου πλήρους της προθεσμίας, ο εργοδότης καλείται να καταβάλη εις τον μισθωτόν το 1]2 της αποζημιώσεως του νόμου 2112]1920 (άρθρον 4 νόμου 3198]1955) και τον υπολειπόμενον μισθόν του χρόνου μέχρι συμπληρώσεως της νομίμου προθεσμίας, ως ακριβώς υποχρεούται να καταβάλη ταύτα εις την συνήθη περίπτωσιν απολύσεως ιδιωτικού υπαλλήλου πρό της παρόδου της προθεσμίας απολύσεως (Α.Π. 248]1937, Θέμ. ΜΗ' 871, Α.Π. 531]1939, Θέμ. ΝΑ' 156).

Ἀγαθοεργὰ Ἱδρύματα καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἐν γένει τὰ συνταξιοδοτοῦντα τὸ προσωπικὸν αὐτῶν.

Αἱ περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος πράξεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκδίδονται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, μετὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, προκειμένου περὶ Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Δημοτικῶν Ἱδρυμάτων, ἢ μετὰ πρότασιν τοῦ ἐποπτεύοντος τὸ οἰκεῖον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου Ὑπουργοῦ.

4. Ἡ εἰσφορὰ τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν συνταξιούχων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ διὰ τὴν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀσφάλισίν των ὁρίζεται εἰς 4 ο/ο ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς των, παρακρατουμένη κατὰ μῆνα ἐξ αὐτῆς.

Ἡ εἰσφορὰ τῶν συνταξιούχων τῶν Εἰδικῶν Ταμείων τῶν συνεχιζόντων τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος κατὰ τὸ ἐδ. γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς καὶ τῶν κατὰ τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 αὐτοῦ ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν συνταξιούχων τῶν Εἰδικῶν Ταμείων, ὁρίζεται εἰς 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς των, ἐξ ὧν 6 ο/ο εἰς βάρος τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου, 4 ο/ο εἰς βάρος τῶν συνταξιούχων. Τὸ Εἰδικὸν Ταμεῖον ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατῇ κατὰ μῆνα τὴν εἰσφορὰν τοῦ συνταξιούχου καὶ νὰ ἀποδίδῃ ταύτην ὁμοῦ μετὰ τῆς βαρυνούσης τοῦτο εἰσφορᾶς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ παρόντος ὁριζομένης προθεσμίας.

5. Τὰ περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον πρόσωπα δικαιοῦνται τῶν αὐτῶν παροχῶν καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὡς καὶ οἱ συνταξιοῦχοι τῆς ἀντιστοίχου κατηγορίας τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 3

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προστίθεται ἐδάφιον θ', ἔχον οὕτω:

«θ. Εἰσφοράν ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου ἴσην πρὸς 1 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, βιοτεχνικὰ ἐργαστήρια, ἐργοτάξια τεχνικῶν ἔργων καὶ οἰκοδομῶν, φορτοεκφορτώσεις, μεταφοράς, μεταλλεῖα καὶ λατομεῖα, ὑπονόμους, καὶ ἐν γένει εἰς ἐργασίας διεξαγομένας ὑπὸ συνθήκας ὥστε νὰ τίθεται ἐν κινδύνῳ ἡ ζωὴ ἢ ἡ ὑγεία τῶν ἐργαζομένων. Ἡ εἰσφορὰ αὕτη, βαρυνουσα ἀποκλειστικῶς τὸν ἐργοδότην, δύναται διὰ β. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου διαγραφομένην διαδικασίαν, εἴτε νὰ μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ, ἐφ' ὅσον οὐδὲν ἐργατικὸν ἀτύχημα λαβὸν χώραν ἐν τῇ ἐνδιαφερομένῃ ἐπιχειρήσει ἀνηγγέλθη ἐπὶ δύο συνεχῆ ἔτη, εἴτε νὰ αὐξάνῃ μέχρι τοῦ διπλασίου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιχείρησις δὲν λαμβάνει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας πρὸς πρόληψιν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν.

Διὰ τὴν ὡς ἄνω μείωσιν τῆς εἰσφορᾶς δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ἐργατικὰ ἀτυχήματα προκαλέσαντα σωματικὴν βλάβην ἢ βλάβην τῆς ὑγείας τοῦ ἠσφαλισμένου, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐπῆλθεν ἀνικανότης αὐτοῦ διαρκείας βραχυτέρας τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν.

Ἐπὶ ἐπιχειρήσεων, ὧν τὸ προσωπικὸν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἑνὸς μόνον κλάδου ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἡ εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ.

Διὰ β. διαγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς κατωτέρω Ἐπιτροπῆς Προλήψεως Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, θέλουν καθορισθῇ:

α) Τὰ βασικὰ μέτρα, ἅτινα ὑποχρεοῦνται ὅπως λαμβάνουν οἱ ἐργοδόται διὰ τὴν πρόληψιν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν.

β) Ὁ τρόπος ἀσκήσεως ἐλέγχου τῶν τόπων ἐργασίας ὑπὸ τῶν κατὰ νόμον ἁρμοδίων ὀργάνων.

γ) Ὁ τρόπος ἀναγγελίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν καὶ ἡ ὑποχρέωσις τηρήσεως βιβλίου ἀπογραφῆς τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

δ) Αἱ κατηγορίαι τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου.

ε) Οἱ ὅροι καὶ αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν καταβολὴν τῆς μειωμένης ἢ τριπλασιασμένης κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰσφορᾶς.

στ) Οἱ ὅροι καὶ αἱ προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς θὰ δύνανται, προκειμένου περὶ μικτῆς ἐπιχειρήσεως, νὰ περιορίζηται ἡ εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν ὡρισμένου μόνον τμήματος τοῦ προσωπικοῦ τοιαύτης ἐπιχειρήσεως.

ζ) Ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ εἰς ἑτέρας ἐπιχειρήσεις, τὸ προσωπικὸν τῶν ὁποίων ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν Εἰδικῶν Ταμείων καὶ ὁ τρόπος ἐφαρμογῆς εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος.

η) Πᾶσα ἑτέρα λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴ Προλήψεως Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων ἀποτελεῖται: α) Ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς προέδρου, β) ἐξ ἑνὸς Τεχνικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, γ) ἐξ ἑνὸς Ἐπιθεωρητοῦ Βιομηχανίας, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας, δ) ἐξ ἑνὸς Ὑγειονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ ἑνὸς Ἰατροῦ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἔχοντος πεῖραν καὶ εἰδίκευσιν εἰς τὰ θέματα τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν, ε) ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐκ τοῦ κλάδου Ἐπιθεωρήσεως, στ) ἐξ ἑνὸς τεχνικοῦ, ὑποδεικνυομένου, μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, ὑπὸ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, ζ) ἐξ ἑνὸς μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Προλήψεως Ἀτυχημάτων, η) ἀνὰ ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἐργοδοτῶν, προερχομένων ἐκ τῶν κλάδων τῆς βαρείας βιομηχανίας ἢ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὁ ἐκπρόσωπος τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ὁ ἀναπληρωτής αὐτοῦ ὑποδεικνύονται ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἢ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου

Ἀθηνῶν εἰς διπλάσιον ἀριθμόν, ὁ δὲ ἐκπρόσωπος τῶν ἡσφαλισμένων καὶ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὁμοσπονδιῶν Μισθωτῶν Βορείας Βιομηχανίας ἢ Μεταλλευτῶν, εἰς διπλάσιον ὁμοίως ἀριθμόν.

Ἅπαντα τὰ μέλη, ὁ εἰσηγητὴς καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν διορίζονται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Χρὴ εἰσηγητοῦ ἐκτελεῖ εἷς τῶν Τεχνικῶν Ἐπιθεωρητῶν, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Υ. πουργοῦ Ἐργασίας, ἀναλόγως τοῦ συζητουμένου θέματος. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας θέλουν καθορισθῆ ὁ τρόπος λειτουργίας τῆς Ἐπιτροπῆς, αἱ ἁρμοδιότητες καὶ ὁ τόπος συνεδριάσεως αὐτῆς.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως θέλουν καθορισθῆ καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς παροχὴν τῶν ἀπαιτουμένων οἰκονομικῶν μέσων διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν ἀναγκαίων ἐπιστημονικῶν ὀργάνων διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 4

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

«2. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εἰσφορῶν καὶ τῶν κατὰ τὸν παράντα νόμον παροχῶν, τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος πρόσωπα κατατάσσονται εἰς μίαν τῶν ἀκολούθων δέκα τεσσάρων ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, δι' ἃς προσδιορίζονται τὰ ἐναντι ἑκάστης τούτων ἀναφερόμενα τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὧν καὶ ὑπολογίζονται αἱ εἰσφοραὶ καὶ αἱ εἰς χρῆμα παροχαί :

Ἡμερήσιος μισθὸς Ἀπὸ		Ἀσφαλ. Κλάσις Μέχρι		Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον
0	—	22,50	I	20
22,55	—	27,50	II	25
27,55	—	32,50	III	30
32,55	—	37,50	IV	35
37,55	—	45	V	40
45,05	—	55	VI	50
55,05	—	65	VII	60
65,05	—	75	VIII	70
75,05	—	85	IX	80
85,05	—	105	X	100
105,05	—	130	XI	125
130,05	—	160	XII	150
160,05	—	190	XIII	180
190,05 καὶ ἄνω			XIV	210

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. στρογγυλεύονται εἰς ἀκεραίας δραχμάς, τοῦ κάτω τοῦ ἡμίσεος τῆς δραχμῆς παραλειπομένου, ἀπὸ δὲ τοῦ ἡμίσεος καὶ ἄνω λογιζομένου ὡς ἀκεραίας δραχμῆς, αἱ δι' ἑκάστην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν καταβλητέαι εἰσφοραὶ καὶ παροχαί.

Κατ' ἐξαίρεσιν, προκειμένου περὶ μαθητῶν τεχνιτῶν ἀπασχολουμένων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 6.6.1952 β. δ]τος «περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν, ὡς καὶ περὶ μαθητευομένων τροφίμων τῶν Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων», ὡς καὶ προκειμένου περὶ μαθητῶν καὶ σπουδαστῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3971]1959 προβλεπομένων τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, τὸ ποσόν, ἐφ' οὗ ὑπολογίζονται αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, ὁρίζεται εἰς τὸ 1]2 τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἐκ τοῦ μισθοῦ του ἀνήκει ὁ ἡσφαλισμένος,, τῶν εἰσφορῶν τούτων βαρυνουσῶν ἐξ ὁλοκλήρου τὸν ἐργοδότην. Αἱ μειωμέναι αὗται εἰσφοραὶ καταβάλλονται μόνον ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἡ μαθητεία ἢ πρακτικὴ ἄσκησις ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πτυχίου.

Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ν.δ. 2698]1953, τοῦ ἄρθρου 6 παράγραφος 2 τοῦ ν. 3665]1957 καὶ τοῦ ἄρθρου 22 παράγραφος 3 τοῦ ν.δ. 3971]1959 δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν διὰ τὸ Ι.Κ.Α. καὶ λοιποὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, πλὴν τοῦ Ο.Α.Α.Α., δι' οὓς ἰσχύουν ἐφεξῆς αἱ ἀνωτέρω διατάξεις περὶ μειωμένων εἰσφορῶν μαθητευομένων».

Ἄρθρον 5

1) Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑπομένων παραγράφων 1, 1α καὶ 1β ὡς ἀκολούθως :

«1. Ὁ ἡσφαλισμένος παρὰ τῷ Ἱδρύματι δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐὰν κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἢ ἡ ἡσφαλισμένη τὸ 60ὸν καὶ ἐπραγματοποίησε δύο χιλιάδας πεντακοσίας (2.500) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας. Τὸ ὡς ἄνω κατώτατον ὅριον ἡμερῶν ἐργασίας αὐξάνεται προοδευτικῶς εἰς 4.050 ἐν συνόλῳ, προστιθεμένων εἰς τὰς 2.500 ἡμέρας ἐργασίας ἀνὰ 175 τοιούτων κατὰ μέσον ὅρον καθ' ἕκαστον ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1962.

1α. Ὁ συμπληρώσας τὸ 62ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἡσφαλισμένος ἢ τὸ 57ον ἡσφαλισμένη δικαιοῦνται συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐὰν ἐπραγματοποίησεν ἓξ χιλιάδας (6.000) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως.

Ὁ ἀνωτέρω ἀριθμὸς αὐξάνεται προοδευτικῶς εἰς 10.000 ἐν συνόλῳ, προστιθεμένων εἰς τὰς 6.000 ἡμέρας ἀνὰ 225 τοιούτων κατὰ μέσον ὅρον καθ' ἕκαστον ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1962.

1β. Ὁ ἡσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐὰν κατέστη ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἑπομένης παραγράφου καὶ ἐπραγματοποίησε χιλίας πεντακοσίας τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν 300 τοὐλάχιστον ἐντὸς τῶν πέντε ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων ἐκείνου, καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος ἢ ἐπραγματοποίησε τὸν ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 1α τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας».

2) Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

«5. Ἐὰν ὁ ἡσφαλισμένος συνεπλήρωσε τὸν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἢ 1α τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνὰ ἑκατὸν τοὐλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων

τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑποβάλλεται ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, δικαιοῦται συντάξεως γήρατος ἠλαττωμένης κατὰ τὸ 1|200 τῆς πλήρους μηνιαίας συντάξεως, δι' ἕκαστον μῆνα ἐλλείποντα ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 καὶ 1α ἀντιστοίχως τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων ὁρίων ἡλικίας, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσε τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας τὸν προκειμένου περὶ ἡσφαλισμένου καὶ τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας προκειμένου περὶ ἡσφαλισμένης.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν αὐτῶν ὁρίων ἡλικίας, ἤτοι τοῦ 60οῦ, προκειμένου περὶ ἀρρένων, καὶ τοῦ 55ου, προκειμένου περὶ θηλέων, δικαιοῦνται συντάξεως συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 1α καὶ δὴ ἄνευ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω μειώσεων, οἱ ἡσφαλισμένοι οἱ ἐπὶ μακρὸν ἀπασχολούμενοι εἰς ἰδιαζόντως βαρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα, καθοριζόμενα διὰ Κανονισμοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου θέλουν καθορισθῇ πλὴν τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως εἰς τὰ ἐν λόγῳ ἐπαγγέλματα καὶ πᾶν σχετικὸν μὲ τὴν συνταξιοδότησιν τούτων ζήτημα. Ἔγγαμος ἡσφαλισμένη μετ' ἀνηλίκων τέκνων ἢ ἐν χηρείᾳ τελοῦσα μετ' ἀνηλίκων τέκνων, ἔχουσα συμπληρώσει τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της καὶ 5.500 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ γήρατος ἠλαττωμένης κατὰ 1|200 τῆς πλήρους μηνιαίας συντάξεως δι' ἕκαστον μῆνα ἐλλείποντα ἐκ τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας της, τὸ ποσὸν τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τοῦ προβλεπομένου κατωτάτου ὁρίου συντάξεως, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνει συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α., τοῦ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως».

3) Τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«6. Ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου λόγῳ ἀναπηρίας ἢ γήρατος ἢ ἐπιδοματούχου λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς ἢ ἡσφαλισμένου ἔχοντος πραγματοποιήσει τουλάχιστον 1500 ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν 300 τουλάχιστον ἐντὸς τῶν 5 ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων ἐκείνου, καθ' ὃ ἐπῆλθεν ὁ θάνατος, ἢ ἡσφαλισμένου ἔχοντος πραγματοποιήσει τὸν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας δικαιοῦνται συντάξεως κατὰ τὰς ἑπομένας παραγράφους».

4) Ἡ παράγραφος 8 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«8. Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, εἰς ἣν δικαιοῦται ἡ χήρα (χῆρος) ἰσοῦται πρὸς ἑβδομήκοντα (70) ἑκατοστὰ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης)».

5) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 28 προστίθεται παράγραφος 14, ἔχουσα οὕτω:

«14. Ἐφ' ὅσον δὲν ἐχῇ παρέλθει πενταετία ἀπὸ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τινα περιοχὴν ἢ ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν, πρόσωπα τὰ πρῶτον ὑπαχθέντα εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐν τῇ περιοχῇ ἢ ἐπαγγελματικῇ ταύτῃ κατηγορίᾳ δικαιοῦνται συντάξεως ἀναπηρίας ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἢ συντάξεως γήρατος, μειωμένης κατὰ 20 ο|ο, ἐφ' ὅσον ἔχουν πραγματοποιήσει 1.000 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ ἢ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ καὶ ἔχουν καταστῇ ἀνάπηρα κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 ἢ ἔχουν συμπληρώσει τὸ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὅριον ἡλικίας.

Ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δικαιοῦνται συντάξεως ἐν περιπτώσει θανάτου τῶν ὡς ἄνω προσώπων τὰ ἐν παραγράφοις 6 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα μέλη οἰκογενείας.

Μετὰ τὴν πάροδον τῆς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ δι' ἕκαστον διανυόμενον ἐπὶ πλέον ἔτος προστίθενται εἰς τὰς ὡς ἄνω χιλίας ἡμέρας ἐργασίας ἀνὰ 175 κατὰ μέσον ὅρον μέχρι συμπληρώσεως τῶν ὑπὸ τῶν παραγράφων 1, 1α, 1β, 5 ἢ 6 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων χρονικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως γήρατος, ἀναπηρίας ἢ θανάτου, ὁπότε τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ὑπολογίζεται ἄνευ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω μειώσεως.

Ἡ παροῦσα παράγραφος ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ προσώπων, ἅτινα ἐπραγματοποίησαν τριακοσίας τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐντὸς τῶν πέντε ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν περιοχὴν των ἢ εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν αὐτῶν κατηγορίαν».

Ἄρθρον 6

1) Αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

«1. Τὸ ποσὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένης μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας ἀποτελεῖται:

α) Ἐκ βασικοῦ ποσοῦ, ὁριζομένου εἰς ποσοστόν, κατὰ τὸν κατωτέρω πίνακα Α' τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἡσφαλισμένος κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ παρόντος, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ 25.

Π ί ν α ξ Α' (βασικὸν ποσόν)

Μισθολογικαὶ Κλάσεις	Ποσοστὸν
I	98 ο|ο
II	83 ο|ο
III	73 ο|ο
IV	67 ο|ο
V	61 ο|ο
VI	56 ο|ο
VII	51,5 ο|ο
VIII	49 ο|ο
IX	46,5 ο|ο
X	44 ο|ο
XI	43 ο|ο
XII	37 ο|ο
XIII	32 ο|ο
XIV	28 ο|ο

β) Ἐκ προσαυξήσεων, ὑπολογιζομένων ἀνὰ 300 ἡμέρας ἐργασίας πέραν τῶν 3.000 ὁριζομένων εἰς τὰ ἐν τῷ κατωτέρω πίνακι Β' ποσοστὰ

ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ 25 :

Πίναξ Β' (προσαυξήσεις)

Μισθολογικαὶ Κλάσεις		Ποσοστόν				
I, II, III, IV	1 ο/ο	δι' ἡμέρ. ἐργ.		ἀπὸ 3300	καὶ	ἄνω
V	1,5 ο/ο	»	»	»	3300 ἕως	6299
	1 ο/ο	»	»	»	6300 καὶ	ἄνω
VI, VII	1,2 ο/ο	»	»	»	3300 ἕως	6299
	1 ο/ο	»	»	»	6300 καὶ	ἄνω
VIII, IX	1 ο/ο	»	»	»	3300 καὶ	ἄνω
X, XI	1 ο/ο	»	»	»	3300 ἕως	7799
	1,2 ο/ο	»	»	»	7800 καὶ	ἄνω
XII	1 ο/ο	»	»	»	3300 ἕως	7799
	1,8 ο/ο	»	»	»	7800 καὶ	ἄνω
XIII	1 ο/ο	»	»	»	3300 ἕως	7799
	2,1 ο/ο	»	»	»	7800 καὶ	ἄνω
XIV	1 ο/ο	»	»	»	3300 ἕως	7799
	2,5 ο/ο	»	»	»	7800 καὶ	ἄνω

2) Ἐὰν πρόκειται περὶ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, συντάξεως δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 60 ο/ο τοῦ γινομένου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἡσφαλισμένος κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος, ἐπὶ 25, ὅπερ ποσὸν ὅμως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς X ἀσφαλιστικῆς κλάσεως.

3) Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ γήρατος προσαυξάνεται κατὰ 50 ο/ο, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ τμήματος συντάξεως μέχρι δραχμῶν 5, 4, ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος εἶναι ἔγγαμος, ἢ δὲ σύζυγός του δὲν ἀσκεῖ ἐπάγγελμά τι ἢ δὲν εἶναι συνταξιοῦχος Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ τοῦ Δημοσίου.

Αἱ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου συντάξεις προσαυξάνονται κατὰ 20 ο/ο διὰ τὸ πρῶτον τέκνον, 15 ο/ο διὰ τὸ δεύτερον τέκνον καὶ 10 ο/ο διὰ τὸ τρίτον τέκνον, ἐφ' ὅσον εἶναι ἄγαμα καὶ δὲν ἀσκοῦν ἐπάγγελμά τι ἢ δὲν λαμβάνει δι' αὐτὰ προσαύξησιν ὁ ἕτερος τῶν συζύγων, ἐὰν εἶναι συνταξιοῦχος, ἢ δὲν λαμβάνουν τὰ ἴδια σύνταξιν ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου».

2) Ἡ παράγραφος 11 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

«11. Τὸ συνολικὸν ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας εἰς τὸν δικαιοῦχον συντάξεως μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων, πλὴν τῆς περὶ ἧς ἡ προηγουμένη παράγραφος προσαυξήσεως λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 25πλασίου τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, βάσει τῆς ὁποίας ὑπελογίσθη ἡ σύνταξις. Ἐπὶ συνταξιοῦχου δικαιουμένου συντάξεως καὶ ἐκ τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, τὸ ἄθροισμα τῶν λαμβανομένων συντάξεων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῶν 100 ο/ο τῶν ἐκάστοτε ἀποδοχῶν ἐνεργείας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ὑπελογίσθη ἡ μεγαλυτέρα σύνταξις. Ἐὰν τὸ ἄθροισμα τοῦτο εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ, ἡ σύνταξις τοῦ Ι.Κ.Α. μειοῦται ἀναλάγως».

Ἄρθρον 7

1) Ἐφ' ὅσον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς χορηγουμένης βάσει τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὡς αὐτὸς τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος, συντάξεως ἢ ἄλλης χρηματικῆς παροχῆς λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν χρονικὴ περίοδος πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος, ὁ ἡσφαλισμένος κατατάσσεται εἰς μίαν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀσφαλιστικῶν κλάσεων βάσει τῆς ἀκολούθου ἀντιστοιχίας :

Παλαιὰ κλάσις	Νέα κλάσις
I, II, III	I
IV	II
V	III
VI	IV
VII	V
VIII	VI
IX	VII
X	VIII
XI	IX
XII	X
XIII	XI

2) Μετὰ τὴν παράγραφον 8 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 προστίθεται παράγραφος 8α, ἔχουσα οὕτω :

«8α. Ἡμέραι ἐργασίας, πραγματοποιηθεῖσαι παρ' ἡσφαλισμένου εἰς περίοδον προγενεστέραν τῆς πενταετίας ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῦ ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τούτων σχετικῆς αἰτήσεως, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.

Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἡμερῶν ἐργασίας, πραγματοποιηθεισῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, δέον ὅπως ὑποβληθῇ σχετικὴ αἴτησις παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ὁ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποχωρῶν ἢ ἀπολυόμενος ἀπὸ τῆς ἐργασίας του ἡσφαλισμένος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως δηλώσῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὰς τυχὸν παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθείσας ἡμέρας ἐργασίας παρὰ τῷ τελευταίῳ ἐργοδότῃ, διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατεβλήθησαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί. Ἀπολυθέντες ἢ ἀποχωρήσαντες πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δέον ὅπως ὑποβάλλουν τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω δήλωσιν ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ἐπὶ παραλείψεως δηλώσεως τῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν ἐργασίας εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου τασσομένης προθεσμίας, αὗται δὲν ἀναγνωρίζονται παρ' αὐτοῦ.

Ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ ν.δ. 2698]1953, ἐπὶ παραλείψεως ἐργοδότου ὅπως ἀναγγείλῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὴν παρ' αὐτοῦ πρόσληψιν μισθωτοῦ ἐν-

τὸς ἔτους ἀπὸ τῆς προσλήψεως, οὗτος, ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων συνεπειῶν ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἐπιβαρύνεται καὶ δι' ἑφ' ἅπαξ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰ 25ο]ο τῶν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὀφειλομένων εἰσφορῶν».

3) Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω :

«Ἐν περιπτώσει ὑποβολῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀμφισβητουμένων στοιχείων, ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέγεθος τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν, δύναται τὸ Ι.Κ.Α. νὰ προβῇ εἰς ἐπαλήθευσιν τῶν καταβληθέντων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ἐκ τῆς παρὰ τῇ ἁρμοδίᾳ Οἰκονομικῇ Ἐφορίᾳ φορολογικῆς δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου, ἥτις ἀποτελεῖ τεκμήριον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν εἰσφορῶν.

Ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν κερδῶν τοῦ ὑποκειμένου εἰς φόρον εἰσοδήματος φυσικοῦ ἢ Νομικοῦ Προσώπου δὲν ὑποχρεοῦται νὰ συνυπολογίσῃ, ὡς πραγματοποιηθείσας δαπάνας ἐκ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ποσά, ἐφ' ὧν δὲν κατεβλήθησαν αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλέπεται μερικὴ ἢ ὁλικὴ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν».

4) Διὰ τὴν εἴσπραξιν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν πόρων ἑτέρων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἢ τὴν καθ' οἱονδήποτε τρόπου χρησιμοποίησιν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ πρὸς ἐξυπηρέτησιν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καταβάλλεται ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀποζημίωσις, καθοριζομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν ἐνδιαφερομένων Ὀργανισμῶν, διαφυλασσομένης τῆς ἰσχύος εἰδικῶν διατάξεων.

5) Οἱ περὶ ὧν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4 καὶ 9 τοῦ παρόντος εἰδικοὶ πόροι καὶ εἰσφοραὶ ἀποτελοῦν ἔσοδα ἀποκλειστικῶς τοῦ Ι.Κ.Α., μὴ ἐφαρμοζομένης ὑπ' αὐτῶν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 2961]1954, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Ἀμφισβητήσεις περὶ τοῦ τρόπου ἐφαρμογῆς τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 2961]1954, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἐπιλύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ Ο.Α.Α.Α. καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

6) Ἡμέραι ἐργασίας πραγματοποιηθεῖσαι ἐν τῇ ἀσφαλίσει κατὰ τῆς ἀσθενείας τοῦ Ε.Λ.Κ.Α.Δ. παρ' ἡσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. λογίζονται ὡς ἡμέραι ἐργασίας πραγματοποιηθεῖσαι καὶ εἰς τὸν κλάδον ἀναπηρίας - γήρατος - θανάτου τοῦ Ι.Κ.Α. Τὸ ποσὸν τοῦ ἀσφαλίστρου καὶ αἱ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης διατάξεως ὁρισθήσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

7) Προκειμένου περὶ ἡσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ πρώην Ταμείου Μεταλλευτῶν, συγχωνευθέντος τὴν 1.6.1956 εἰς τὸ Ι.Κ.Α., παρέχεται ἡ δυνατότης, ἵνα γίνῃ ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ ἡμερομισθίων των εἰς διαφόρους μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις, εἴτε διοικητικῶς διὰ τοῦ Ι.Κ.Α., βάσει προσκομιζομένων παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου στοιχείων καὶ ἐμμαρτύρων ἀποδείξεων, εἴτε δικαστικῶς κατ' ἐλευθέραν ἐπιλογὴν τοῦ ἰδίου διὰ τῆς προσφυγῆς εἰς τὸν ἁρμόδιον Ἐργατοδίκην κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν μετὰ προσεπίκλησιν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς παρέμβασιν καὶ ἐκδόσεως ἀμετακλήτου ἀποφάσεως, ἐπιτρεπομένων ὅλων τῶν ἀποδεικτικῶν πρὸς τοῦτο μέσων.

Ἄρθρον 8

Τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

«Ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει τὸ τροσὸν τοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος, μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς VII μισθολογικῆς κλάσεως, οὐδὲ τοῦ 70 ο]ο τοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, βάσει τῆς ὁποίας ὑπολογίζεται τὸ ἐπίδομα».

Ἄρθρον 9

1) Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2348]1953 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν ἐπιξεργασίαν φύλλων καπνοῦ καὶ συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α.», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 2519]1953, ὁριζομένη εἰδικὴ εἰσφορὰ ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐξαγομένων ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας καπνῶν τῶν ἐσοδείων 1952, 1953 καὶ 1954 ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν μετὰ τὸ 1954 ἐσοδείων, μειουμένη εἰς 1 1]2 %]ο προκειμένου περὶ καπνῶν ἐσοδείων 1955, 1956, εἰς 1 ο]ο τῶν ἐσοδείων 1957 καὶ 1958 καὶ εἰς 0.5 ο]ο προκειμένου περὶ καπνῶν ἐσοδείων 1959 καὶ ἑξῆς.

2) Ἐντὸς τοῦ πρώτου ἑξαμήνου ἑκάστου ἔτους καὶ ἐπὶ μίαν πενταετίαν, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960, μεταφέρεται εἰς τὸν Κλάδον Συντάξεως τοῦ Ι.Κ.Α. ποσὸν δραχμῶν εἴκοσι ἑκατομμυρίων (20.000.000) ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν τοῦ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀποσχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Στρατευομένων Μισθωτῶν πρὸς κάλυψιν ἐλλείμματος τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παράντος καταργουμένου Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ ἐξυπηρετήσεως συνταξιούχων καπνεργατῶν.

3) Ἡ τιμὴ τοῦ διατιθεμένου διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐσωτερικοῦ ἄλατος αὐξάνεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κατὰ εἴκοσι πέντε (25) λεπτὰ κατὰ χιλιόγραμμον, τῆς ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης προσόδου ἀποδιδομένης εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὁρισθησόμενα.

Εἰς τὴν ὡς ἄνω αὔξησιν συμψηφίζεται ἡ δυνάμει τοῦ ν.δ]τος τῆς 28.6.1935 «περὶ αὐξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἄλατος καὶ ἐνισχύσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως τῶν εἰς τὰ μεταλλεῖα ἐργαζομένων» ἐπιβληθεῖσα αὔξησις τῆς τιμῆς τοῦ ἄλατος.

4) Ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1960 αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 7 τοῦ νόμου 2861]1954 «περὶ μέτρων ἐνισχύσεως τῆς ἐξαγωγῆς βιομηχα-

νικῶν καὶ ἄλλων ἐγχωρίων προϊόντων» καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3403|1955, δι' ὧν μειοῦνται αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Πολιτικῆς καταβαλλόμεναι ἐργοδοτικαὶ εἰσφοραὶ ἐπὶ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἀναλογούντων εἰς τὴν κατασκευὴν ἐξαγομένων βιομηχανικῶν καὶ μεταλλευτικῶν προϊόντων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἢ ἐξαγομένων ἐφοδίων ὑπερποντίων παραγγελιῶν τοῦ κοινοῦ ἀμυντικοῦ προγράμματος, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν διὰ τὸ Ι.Κ.Α. καὶ λοιποὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Πολιτικῆς.

Βασιλικὰ Διατάγματα καὶ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ἐκδοθεῖσαι κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον διατάξεων, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν διὰ τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τοὺς ὡς ἄνω Ὀργανισμούς, ἐφ' ὅσον ἀφοροῦν ἐξαγωγὰς πραγματοποιουμένας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

5) Ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1960 δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν διὰ τὸ Ι.Κ.Α. καὶ λοιποὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Πολιτικῆς αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213|1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ μέτρων προστασίας τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας», ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἔτυχον ἐπὶ τοιούτων ἐφαρμογῆς.

6) Ἡ βαρύνουσα τὸν ἡσφαλισμένον εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ εἰς τὸν κλάδον ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου αὐξάνεται ἀπὸ 1ης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς κατὰ 0,5ο|ο ὁριζομένη εἰς 2, 25 ο|ο.

Ἄρθρον 10

1) Αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ οἱασδήποτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἢ Πολιτικῆς εἰσφοραὶ ἡσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου ὑπολογίζονται εἰς τὸ διπλάσιαν, πρακειμένου περὶ ἀσφαλίσεως ἀπασχολουμένου συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

2) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν πρακειμένου περὶ συνταξιούχων, ὧν τὸ ἐκ τῆς συντάξεως ἢ τὸ ἐκ τῶν συντάξεων καὶ βοηθημάτων ἢ μερισμάτων τύπου συντάξεως συνολικὸν μηνιαῖον εἰσόδημα εἶναι μικρότερον τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου γραφείων, ηὐξημένου κατὰ 50 ο|ο. Ὡσαύτως δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογήν, πρακειμένου περὶ συνταξιούχων λόγῳ θανάτου.

3) Ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιβαλλομένη πρόσθετος εἰσφορὰ κατανέμεται ἐξ ἴσου μεταξὺ Ι.Κ.Α. καὶ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, τῶν ἀντιστοίχων ποσῶν αὐτῆς μεταφερομένων εἰς τοὺς Ὀργανισμοὺς τούτους παρὰ τῶν εἰσπραττόντων ταύτην Ὀργανισμῶν εἰς τὸ τέλος ἑκάστου οἰκονομικοῦ ἔτους.

4) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας λαμβανομένων μετὰ γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως δύναται εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις νὰ ἐξαιροῦνται τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου κατηγορίαι προσώπων, ὧν ἡ ἀπασχόλησις κρίνεται ἀναγκαία διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν γενικωτέρων ἐθνικῶν ἢ κοινωνικῶν σκοπῶν.

5) Ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 34 § 2 καὶ 60 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, ὁ ὑπαίτιος τοῦ θανάτου ἢ βλάβης τῆς ὑγείας ἢ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος ἡσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πᾶν ὅ,τι τοῦτο κατέβαλεν ἢ μέλλει νὰ καταβάλῃ διὰ παροχὰς ἀσθενείας εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα εἰς τὸν παθόντα ἢ τοὺς δικαιοδόχους αὐτοῦ, τοῦ Ι.Κ.Α. ἐχόντος εὐθεῖαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὑπαιτίου καθ' ὃ μέρος ἐπιβαρύνεται τοῦτο.

Κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο μειοῦται ἡ ἐνδεχομένη ἀξίωσις τοῦ παθόντος ἢ τῶν δικαιοδόχων αὐτοῦ ἐναντίον τοῦ ὑπαιτίου τοῦ θανάτου ἢ τῆς βλάβης.

Διὰ Κανονισμοῦ ὁρισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης παραγράφου καὶ ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ καταβλητέου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ποσοῦ.

Ἄρθρον 11

1) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 ἐφαρμόζονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν.δ|τος καὶ ἐπὶ τῶν συντάξεων τῶν κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν καὶ τοῦ νόμου 2348|1953 συνταξιοδοτηθέντων προσώπων, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐπλήρουν κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Τ.Α.Κ. εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὰς ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων ὁριζομένας προϋποθέσεις. Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω μὴ πληροῦντες τὰς ἐν λόγῳ προϋποθέσεις δικαιοῦνται τῶν διὰ τοὺς λοιποὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων συντάξεως.

2) Ἡσφαλισμένοι τοῦ Ι.Κ.Α., τυχόντες ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2348|1953 ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 2519|1953, δικαιοῦνται, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των πρακειμένου περὶ ἀρρένων, ἢ τοῦ 60οῦ πρακειμένου περὶ θηλέων, νὰ συνυπολογίζωσι τὰς τυχὸν ἐπὶ πλέον τῶν 2699 πραγματοποιηθείσας παρ' αὐτῶν, πρὸ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Τ.Α.Κ. εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἡμέρας ἐργασίας ὡς καπνεργάτου καὶ διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως γήρατος ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ τῶν ἡμερῶν τούτων συμπληροῦν τὰς ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, ὡς τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος ν.δ|τος, ὁριζομένας ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν 400 τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἰτήσεώς των.

Τὴν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2519|1953 δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὁ ἡσφαλισμένος τῆς κατηγορίας τῆς παρούσης παραγράφου, ἐφ' ὅσον θεμελιοῖ αὐτοτελὲς δικαίωμα συντάξεως βάσει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951.

3) Παρέχεται προθεσμία ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως δι' ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς

δικαιούχους τούς καθοριζομένους ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2348/1953, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2519/1953, τούς ἕνεκα νόσου ἐκ στοιχείων τοῦ Τ.Α.Κ. βεβαιουμένης, ἡ στρατεύσεως μὴ δυνηθέντας ἐμπροθέσμως νὰ ὑποβάλωσι τὴν περὶ ἀποζημιώσεως αἴτησιν αὐτῶν.

4) Ὁ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2348/1953 συσταθεὶς «Εἰδικὸς Λογαριασμὸς Καπνεργατῶν» καταργεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, τῶν ὑποχρεώσεων καὶ δικαιωμάτων αὐτοῦ ἀναλαμβανομένων ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., νομιμοποιουμένων τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων κατεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεις καὶ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεις εἰς ἡσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τοῦτο Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν.

5) Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ Λογαριασμοῦ Ἀλληλοβοηθείας Ὑπαλλήλων Τ.Α.Κ. μεταφέρεται εἰς τὸν Λογαριασμὸν Προνοίας Ὑπαλλήλων Τ.Α.Κ., πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ κάλυψιν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ. Μετὰ τὴν ἐξ ὁλοκλήρου διάθεσιν τῶν κεφαλαίων τοῦ Λογαριασμοῦ Προνοίας Ὑπαλλήλων Τ.Α.Κ. διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν κατὰ σειρὰν προτεραιότητος τῶν ὀφειλομένων βοηθημάτων Προνοίας εἰς τοὺς ἤδη ἐξελθόντας ὑπαλλήλους τοῦ τέως Τ.Α.Κ. ὁ ἀνωτέρω Λογαριασμὸς καταργεῖται.

Οἱ εἰς τὸν ἀνωτέρω καταργούμενον Λογαριασμὸν Προνοίας ἡσφαλισμένοι καὶ ἤδη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐντεταγμένοι ὑπάλληλοι τοῦ Τ.Α.Κ. ὑπάγονται ἐφεξῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ «Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Προνοίας Προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.». Διὰ β. δ/τος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας θέλουν ὁρισθῆ τὰ τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς τῆς προϋπηρεσίας τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων καὶ πᾶσα σχετικὴ λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου.

Ἄρθρον 12

1) Αἱ διὰ τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος τροποποιούμεναι διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι παραλλήλως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος μέχρι 31.12.1961. Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος βάσει τῶν προϋποθέσεων τῆς περιπτώσεως β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως ἡσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐχόντων τὴν ἰδιότητα τοῦ συνταξιούχου, αὗται ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν παραλλήλως μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1960.

Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, ἐν περιπτώσει ἀπονομῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω συντάξεως βάσει τοῦ τροποποιουμένου ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὑπολογίζεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς αὗται ἰσχυον πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νομοθ. διατάγματος.

Μετὰ τὴν πάροδον τῶν ὡς ἄνω χρονολογιῶν, πᾶσα αἴτησις ὑποβαλλομένη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης παραγράφου, κρίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς τοῦτο τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος.

2) Πρόσωπα λαμβάνοντα σύνταξιν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐξακολουθοῦν δικαιούμενα ταύτης μέχρι λήξεως τοῦ δικαιώματος αὐτῶν εἰς σύνταξιν. Διὰ τὴν συνέχισιν τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν λόγῳ ἀναπηρίας συνταξιούχων καὶ ἐπιδοματούχων λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς, ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἢ ἐπιδότησις λήγει μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ χρονικαὶ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον ἀπενεμήθη ἡ σύνταξις, λόγῳ ἀναπηρίας, ἢ τὸ ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς.

3) Πρόσωπα λαμβάνοντα κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς ἐξακολουθοῦν δικαιούμενα ταύτης μέχρι λήξεως τοῦ δικαιώματός των, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν. Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ προσώπων ἐπιδοτουμένων λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 73033/27.12.1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ταῦτα συνεχίζουσι τὴν ἐπιδότησίν των μέχρι τῆς τροποποιήσεως ἢ καταργήσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης κατόπιν προτάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐγκρινομένης ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

4) Κυροῦνται αἱ ὑπ' ἀριθ. 82195/1.11.1959, 10/12.1959 καὶ 26783/Υ 271/22.4.1960 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ συνεχίσεως καταβολῆς τοῦ ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένου ἐπιδόματος ἀντιτίμου τροφῆς φυματικῶν καὶ τοῦ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἐκ δραχμῶν 300 εἰς φυματικοὺς ἡσφαλισμένους. Ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3762/1957 προβλεπομένης διετίας καὶ τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων προβεσμιῶν δύναται νὰ παρατείνεται ἡ συνέχισις καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀντιτίμου τροφῆς, διὰ τοὺς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐξελθόντας καὶ πληροῦντας τὰς προϋποθέσεις τῶν διατάξεων τοῦ προειρημένου ἄρθρου δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐγκριναμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιτρέπει τὴν ἐκ τῆς καταβολῆς τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος πρόσθετον ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ.

5) Αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταβαλλόμεναι ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεις εἰς τοὺς συνταξιούχους αὐτοῦ αὐξάνονται κατὰ 4 ο/ο.

6) Ἡσφαλισμένοι ἤδη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. συμπληρώσαντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος τὸ 48ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ πραγματοποιοῦντες πεντακοσίας (500) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνὰ ἑκατὸν τοὐλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους καθ' ὃ θέλουσι συμπληρώσει τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας, προκειμένου περὶ ἀρρένων ἢ τὸ 60ὸν προκειμένου περὶ θηλέων ἢ ὑποβάλει τὴν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος αἴτησίν των μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ὁρίων ἡλικίας ἢ καταστοῦν ἀνάπηροι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, δικαιοῦνται συντάξεως, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως

συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως.

Αἱ ὡς ἄνω 500 τοὐλάχιστον ἡμέραι ἐργασίας αὐξάνονται ἀνὰ 175 τοιαύτας κατὰ μέσον ὅρον δι' ἑκαστον τῶν ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως ἑπομένων ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Μέλη οἰκογενείας ἡσφαλισμένου ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὁριζομένων τοιούτων, δικαιοῦνται συντάξεως λόγῳ θανάτου, ἐφ' ὅσον ὁ θανὼν ἡσφαλισμένος εἶχε πραγματοποιήσει κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας ἐργασίας.

7) Οὐδεμία σύνταξις μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων, χορηγουμένη ἐφεξῆς εἰς ἡσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος, δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῆς ἧς θὰ κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ἐὰν τὸ ποσὸν ταύτης ὑπελογίζετο κατὰ τὰς ἰσχυούσας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάξεις.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., δύνανται εἰς ἑκάστην αὔξησιν ἢ ἀναπροσαρμογὴν τῶν συντάξεων νὰ μεταβάλλωνται οἱ πίνακες Α καὶ Β τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 κατὰ τρόπον ὥστε τὸ προκῦπτον ποσὸν συντάξεως νὰ μὴ εἶναι κατώτερον τῶν μέχρι τῆς αὐξήσεως ἢ τῆς ἀναπροσαρμογῆς καταβαλλομένων συντάξεων.

8) Μετὰ παρέλευσιν ἑξαμήνου ἀπὸ πάσης ἐφεξῆς χορηγουμένης γενικῆς αὐξήσεως τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δύναται νὰ προβαίνῃ δι' ἀποφάσεώς του δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, εἰς αὔξησιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγηθεισῶν βάσει πλειόνων τῶν 1200 ἡμερῶν ἐργασίας συντάξεων ἢ ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας ἐπὶ συντάξεων λόγῳ ἀτυχήματος, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν αἰτιολογημένην γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. διαπιστοῦται οἰκονομικὴ ἐπάρκεια αὐτοῦ.

Ἄρθρον 13

Διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δύνανται νὰ ἀναγνωρίζεται εἰς ἐργατοτεχνίτας ἀπασχοληθέντας εἰς πάσης φύσεως οἰκοδομικὰς καὶ συναφεῖς τεχνικὰς ἐργασίας, ἐγγραφέντας δὲ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ταύτην εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. μέχρι τῆς 1.1.1954 ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐργασίας δι' ἑκάστου τῶν ἑπτὰ ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τῆς ἰσχύος τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ν.δ. 2698]1953 ἐκδοθέντος Κανονισμοῦ καὶ πάντως διὰ χρόνον οὐχὶ προγενέστερον τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως θέλουν ὁρισθῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν δυναμένων νὰ ἀναγνωρισθοῦν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡμερῶν ἐργασίας, οἱ ὅροι καὶ αἱ προϋποθέσεις ἀναγνωρίσεως αὐτῶν, ὁ τρόπος ἀποδείξεως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργατοτεχνίτου οἰκοδόμου, ὡς καὶ πᾶσα σχετικὴ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου λεπτομέρεια.

Ἄρθρον 14

1) Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ διὰ ταῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2698]1953 ν.δ]τος «περὶ Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ.» προστεθέντος εἰς τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους κυρίου προσωπικοῦ καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐπὶ ἀπολήψει παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐφ' ὅσον καὶ δι' ὅσον χρόνον τὸ προσωπικὸν τοῦτο τοποθετηθῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

2) Διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δύνανται νὰ κωδικοποιηθῶσιν εἰς ἐνιαῖον κείμενον νόμου αἱ ἰσχύουσαι περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ περὶ Ι.Κ.Α. διατάξεις. Κατὰ τὴν κωδικοποίησιν ταύτην ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τῆς σειρᾶς τῶν ἄρθρων καὶ ἡ αὔξησις ἢ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν καὶ τῶν παραγράφων, ἐπιτρεπομένων ἅμα καὶ διορθώσεων εἰς τὴν φραστικὴν διατύπωσιν αὐτῶν, ἄνευ ὅμως ἀλλαγῆς τῆς ἐννοίας τοῦ κειμένου.

Ἄρθρον 15

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεώς του μηνός, ἐξαιρέσει τῶν διατάξεων αὐτοῦ δι' ἃς ὁρίζεται διάφορος χρόνος ἰσχύος των.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1960

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ν. δ]γματος εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου ν. δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἄλλων τινῶν ὀργανωτικῶν καὶ διοικητικῶν διατάξεων».

Πρὸς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος

Ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἔχει διαπιστωθῇ ἡ ἀνάγκη ὅπως ἐξετασθῇ ὁ τρόπος, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθοῦν τὰ δημιουργηθέντα προβλήματα εἰς τὸν θεσμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Τὰ προβλήματα ταῦτα ἀποτελοῦν ἀντικείμενον διερευνήσεως καὶ μελέτης ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐν καιρῷ θὰ εἰσηγηθῇ Ὑμῖν τὰ γενικώτερα μέτρα διὰ τὴν ἀναμόρφωσιν τοῦ θεσμοῦ.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸν κύριον ὄγκον τοῦ ὅλου προβλήματος καταλαμβάνει τὸ θέμα τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὅπερ ἀποτελεῖ ἐν τῇ οὐσίᾳ τὸν γενικὸν παρ' ἡμῖν ἀσφαλιστικὸν φορέα, καλύπτοντα ἤδη τὰ 85 ο]ο τῶν ἡσφαλισμένων μισθωτῶν τῆς χώρας, ἐκρίθη σκόπιμον ὅπως ἐπιδιωχθῇ κατὰ πρῶτον λόγον ἡ ρύθμισις βασικῶν τινων καὶ ἐπειγούσης φύσεως θεμάτων τοῦ Ι.Κ.Α., τὰ ὁποῖα δὲν ἐπιδέχονται περαιτέρω ἀναβολῆς.

Ἐκ τῆς μέχρι σήμερον ἐφαρμογῆς τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» διεπιστώθη, ὅτι αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως καὶ ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων δὲν εἶχον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τοποθετηθῇ ἐπὶ ὀρθολογικῶν βάσεων, οὐδὲ ἐγένετο πρόβλεψις καθιερώσεως προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως ἀντο-

ποκρινομένων εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν ἐκ τῆς ὑπερεικοσαετοῦς λειτουργίας τοῦ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικὴν πραγματικότητα. Παραλλήλως, διὰ διαφόρων μέτρων τῶν προκατόχων Κυβερνήσεων ἐδημιουργήθησαν ἔκτακτα πρόσθετα οἰκονομικὰ βάρη, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν προεβλέφθη ἀντίστοιχος κάλυψις, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων προεκλήθησαν δυσμενεῖς ἐξελίξεις εἰς τὸ οἰκονομικὸν ἰσοζύγιον τοῦ Ι.Κ.Α. Οὕτω, ἐδημιουργήθη, σὺν τῷ χρόνῳ, τὸ ἀσφαλιστικὸν καὶ οἰκονομικὸν πρόβλημα τοῦ Ι.Κ.Α., τὸ ὁποῖον ἐμφανίζει ἐπείγουσαν προτεραιότητα, λόγῳ τῶν ἀναγκαίων ἀσφαλιστικῶν ρυθμίσεων καὶ τῆς δυσμενοῦς ἐξελίξεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως αὐτοῦ.

Ἐξ ἄλλου, εἰδικά τινα προβλήματα, ὅπως τὸ καπνεργατικόν, ἡ ἀσφάλισις τοῦ οἰκιακοῦ ἐμμίσθου βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἡ μονιμοποίησις τῶν ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὑπηρετούντων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, δὲν ἔτυχον μέχρι σήμερον λύσεως, μολονότι ἀφοροῦν τὴν τύχην δεκάδων χιλιάδων προσώπων (*).

Διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου ὑπὸ τὴν ὑμετέραν κρίσιν σχεδίου ν. δ. σκοπεῖται ἡ ἀντιμετώπισις τῶν προβλημάτων τούτων, ἐπιτυγχανομένων τῶν ἑξῆς κυρίως βασικῶν ρυθμίσεων :

Α) Ἡ ἀσφαλιστικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἐξυγίανσις τοῦ Ι.Κ.Α.

Διὰ τὴν ὁποίαν εἰδικώτερον : α) καθιεροῦται νέος τρόπος δικαιοτέρου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, καθ' ὃν τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως θὰ εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν καὶ πρὸς τὸν ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, λαμβανομένης πάντως ὑπ' ὄψιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἀλληλεγγύης τῶν καλλίτερον πρὸς τοὺς χειρότερον ἀμειβομένους μισθωτούς, β) ἐξασφαλίζεται ἡ χορήγησις ἀνωτάτου ποσοῦ συντάξεως, ὑψηλοτέρου τοῦ μέχρι σήμερον ἰσχύοντος, διατηρουμένου ὡς προστατευτικοῦ μέτρου καὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου συντάξεως, γ) παρέχεται δικαίωμα πλήρους συντάξεως εἰς ἠσφαλισμένους ἔχοντας ἡλικίαν μικροτέραν τοῦ κανονικοῦ ὁρίου, ἤτοι, προκειμένου περὶ ἀρρένων ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 62ου ἔτους καὶ προκειμένου περὶ θηλέων τοῦ 57ου ἔτους καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν πραγματοποιήσει ηὐξημένον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, δ) λαμβάνεται μέριμνα διὰ τὰς ἐγγάμους ἢ ἐν χηρείᾳ ἠσφαλισμένας, μητέρας ἀνηλίκων τέκνων, εἰς τὰς ὁποίας παρέχεται δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 50οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, ε) υἱοθετοῦνται μέτρα προλήψεως τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἠσφαλισμένων, τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας, στ) λαμβάνεται μέριμνα διευκολύνσεως τῶν νέων πρὸς ἐξεύρεσιν ἐργασίας διὰ τῆς καθιερώσεως τῆς ἀρχῆς ἐπιβολῆς προσθέτων βαρῶν εἰς τοὺς ἐργαζομένους συνταξιούχους ὑψηλοτέρας συντάξεως καὶ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν καὶ τοῦτο, ἵνα ἀνασχεθῇ ἡ παρατηρουμένη τάσις εἰς ὡρισμένας κατηγορίας προσώπων, ἅτινα, μετὰ τὴν συνταξιοδότησίν των, ἀναζητοῦν νέαν ἐργασίαν πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ δευτέρας συντάξεως, ζ) αὐξάνεται τὸ ἀνώτατον ὅριον τῶν ἐπιδομάτων ἀσθενείας καὶ μητρότητος πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξασφαλίσεως δικαιοτέρας προστασίας τῶν μισθωτῶν τῶν ὑπαχθησομένων εἰς τὰς ὑψηλοτέρας ἀσφαλιστικὰς κλάσεις, αἵτινες προστίθενται ὡς νέαι κλάσεις εἰς τὰς ἤδη ὑφισταμένας τοιαύτας.

Β) Ἡ ἀσφάλισις τοῦ οἰκιακοῦ προσωπικοῦ

Μία πολυπληθὴς καὶ ἐξαιρετικῶς συμπαθὴς τάξις ἐργαζομένων, ἰδίως γυναικῶν, τὸ οἰκιακὸν ἔμμισθον βοηθητικὸν προσωπικόν, εὑρίσκεται μέχρι σήμερον εἰς τὸ περιθώριον σοβαρᾶς κοινωνικῆς μερίμνης, δεδομένου ὅτι στερεῖται ἰατρικῆς περιθάλψεως καὶ συντάξεως, ἐνῷ ἡ ἀσφάλισις καλύπτει ἤδη ὅλους τοὺς ἄλλους μισθωτούς. Ἡ τάξις αὕτη διὰ τῶν λαμβανομένων μέτρων θὰ ἀποκτήσῃ πλήρη ἀσφαλιστικὴν προστασίαν κατὰ τῆς ἀσθενείας, τῆς ἀναπηρίας, τοῦ γήρατος καὶ τῶν λοιπῶν κινδύνων, προβλεπομένης τῆς ὑπαγωγῆς καὶ τῶν προσώπων αὐτῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Γ') Ἡ ρύθμισις τῶν ζητημάτων τῶν συνταξιούχων καπνεργατῶν

Ἡ διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ καπνεργατικοῦ κόσμου πραγματικότης, συνεπείᾳ τῆς νεωτέρας διαρθρώσεως τοῦ καπνεργατικοῦ ἐπαγγέλματος, εἶχεν ὡς ἐπακόλουθον νὰ τύχουν δυσμενοῦς μεταχειρίσεως, ἐν σχέσει πρὸς ἐκείνην τῆς ὁποίας ἀπολαύουν οἱ λοιποὶ ἠσφαλισμένοι μισθωτοί, δέκα χιλιάδες ἐργατικαὶ οἰκογένειαι, τῶν ὁποίων οἱ ἀρχηγοὶ κατέστησαν ἀπόμαχοι τῆς καπνεργασίας.

Ἤδη, τὸ θέμα τοῦτο ἀντιμετωπίζεται διὰ τοῦ νομοσχεδίου, εἰς τρόπον ὥστε οἱ συνταξιοῦχοι καπνεργάται νὰ τύχουν δικαίας ἀσφαλιστικῆς προστασίας καὶ ἴσης μεταχειρίσεως, ἐξομοιούμενοι πρὸς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς πρὸς τὸ ποσὸν καὶ τὰ ἐλάχιστα ὅρια συντάξεως.

Δ) Οἰκονομικὴ ἐπάρκεια τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ οἰκονομικὴ ἐπάρκεια τοῦ Ι.Κ.Α. ἤρχισεν ἀπό τινος χρόνου νὰ κάμπτηται λόγῳ κυρίως τῶν δημιουργηθεισῶν κατὰ τὸ παρελθὸν προσθέτων ἐπιβαρύνσεων, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐγένετο, πέραν μιᾶς ἀορίστου ἐπικλήσεως τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἡ ἀναγκαία πρόβλεψις ἀντιστοίχου καλύψεως των. Εἰς τὴν ἐμφανιζομένην ὅμως κάμψιν τῆς οἰκονομικῆς σταθερότητος τοῦ Ι.Κ.Α. συνέτεινε καὶ ἡ συνεχὴς αὔξησις τῶν πρὸς τοὺς συνταξιούχους αὐτοῦ ὑποχρεώσεων, ἡ ὁποία ἔχει ὑπερβῇ τὰ φυσιολογικὰ ὅρια, συνεπείᾳ τῆς διατηρήσεως μέχρι σήμερον ἑνὸς συστήματος συνταξιοδοτικῶν προϋποθέσεων μὴ ἀνταποκρινομένων πλέον εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν ἀσφαλιστικὴν πραγματικότητα.

Οὕτω τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τῆς ἐξαντλήσεως τῶν ἀποθεματικῶν του θὰ κινδυνεύσῃ νὰ εὑρεθῇ πρὸ ἐξαιρετικῶς μεγάλων δυσχερειῶν, δεδομένου ὅτι αἱ ὑποχρεώσεις του θὰ αὐξάνουν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος λόγῳ τῆς προοδευτικῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνταξιούχων καὶ κυρίως λόγῳ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν παροχῶν κατὰ τρόπον ἀναιροῦντα αὐτὰς ταύτας τὰς οἰκονομικοασφαλιστικὰς ἀρχάς. Κατὰ τοὺς γενομένους δὲ ἀναλογι-

(*) *Σημ. ΕΕΔ* : Τὸ σχετικὸν ἄρθρον 18 τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἐψηφίσθη, ἀποσυρθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

στικούς ὑπολογισμούς τὸ ἄνοιγμα τοῦ Ι.Κ.Α. θὰ ὑπερέβαινεν, ἀρχομένου τοῦ 1965, τὸ ποσὸν τῶν 1000 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἐὰν διατηρηθῇ τὸ σημερινὸν ἀσφαλιστικὸν καὶ οἰκονομικὸν καθεστώς.

Ἐν ὄψει τῆς διαπιστώσεως ταύτης ἐκρίθη, ὅτι ἡ λῆψις ὡρισμένων μέτρων, πρὸς βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Ι.Κ.Α., καθίσταται ἐπιτακτικὴ καὶ ἐπείγουσα. Λόγῳ ὅμως τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς τελεῖ ἡ οἰκονομία τῆς χώρας δὲν θὰ ἦτο ὀρθὸν νὰ ἐπιβληθοῦν αὐξήσεις τῶν εἰσφορῶν τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἠσφαλισμένων, διότι θὰ ἐπέδρων ἀναστατικῶς ἐπὶ τῆς σημειουμένης ἤδη ἀνορθωτικῆς τάσεως τῆς οἰκονομίας. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἐπεδιώξαμεν, πρὸ πάσης ἐπιβολῆς οἱασδήποτε νέας ἐπιβαρύνσεως, ὅπως δημιουργήσωμεν τὰς ἀναγκαίας προϋποθέσεις ρευστοποιήσεως τῶν παλαιῶν ὀφειλῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ἀνερχομένων ἤδη εἰς 760 ἑκατομμύρια δραχμῶν, καὶ περιορισμοῦ τῶν διαφυγῶν τῶν ταμικῶν ἐσόδων αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου θέματος εἰσηγήθημεν τὸν ψηφισθέντα ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς νόμον 4052|1960, ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου ἀναμένεται ὅτι ἐντὸς τριετίας θὰ πραγματοποιηθῇ ἡ εἰσπραξις τοῦ μεγαλυτέρου μέρους ἐκ τοῦ ὀφειλομένου ὡς ἄνω ποσοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν διαφυγῶν τῶν πόρων τοῦ Ι.Κ.Α. περιελήφθησαν εἰς τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον νομοθετικοῦ διατάγματος (ἄρθρ. 7 § 3) διατάξεις, δι' ὧν θὰ διευκολύνεται ἡ βεβαίωσις καὶ εἰσπραξις τῶν πόρων αὐτοῦ, ἐνῷ παραλλήλως διὰ τῆς λήψεως τῶν καταλλήλων διοικητικῶν μέτρων καταβάλλεται προσπάθεια ὅπως ὀργανωθοῦν ἐπὶ ὀρθολογικωτέρας βάσεως αἱ Ὑπηρεσίαι Ἐσόδων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι αὗται εἰς θέσιν νὰ παρακολουθοῦν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν πορείαν τῶν πραγματοποιουμένων ἐσόδων καὶ νὰ ἐπισημαίνουν τὰς διαφυγάς. Σημειωτέον ὅτι εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν διαφυγῶν ἐσόδων θὰ συμβάλῃ καὶ ἡ εἰσαγομένη διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου σχεδίου διάρθρωσις τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως, αἱ ὁποῖαι, καθ' ὃν τρόπον ὁρίζονται, ἀποτελοῦν κίνητρον τῶν ἠσφαλισμένων ὅπως δηλώνουν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὸν πραγματικὸν χρόνον ἀπασχολήσεώς των καὶ τὰς πραγματικὰς ἀποδοχάς των, δεδομένου ὅτι τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως των θὰ ἐπηρεάζεται εὐθέως ὑπὸ τῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλίσεως καὶ τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μέτρων, ἅτινα θὰ ἐπιφέρουν ἀναμφισβητήτως βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Ι.Κ.Α., θὰ ἀπαιτηθοῦν, πρὸς ὁλοσχερῆ κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος τῆς προσεχοῦς πενταετίας καὶ τῶν διὰ τοῦ παρόντος δημιουργουμένων ἐκ τῆς διευρύνσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς προστασίας προσθέτων ἐπιβαρύνσεων, ὡρισμέναι οἰκονομικαὶ θυσίαι εἴτε ὑπὸ μορφὴν περιορισμοῦ τῶν εἰς βάρος τῶν ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. παρασχεθεισῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀπαλλαγῶν (ν. 2861|1954, 3123|1954 κλπ.), εἴτε ὑπὸ μορφὴν οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως αὐτοῦ διὰ τῆς διαρρυθμίσεως πόρων τινῶν τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως (ἐνίσχυσις ἐκ τοῦ Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως τοῦ Ο.Α.Α.Α., ἀναπροσαρμογὴ τοῦ ὑπὲρ τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τέως Ταμείου Μεταλλεντῶν πόρου ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἅλατος, διατήρησις μέρους τῆς ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καπνῶν εἰσφορᾶς κλπ.).

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ἰδιαιτέρως τὸ γεγονός, ὅτι κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια καὶ ἐπετεύχθη διὰ τῶν ἀνωτέρω ρυθμίσεων, ὅπως μὴ μεταβληθῇ τὸ ὕψος τῶν ἰσχυουσῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἐργοδοτῶν, κατὰ τὴν προσεχῆ πενταετίαν, ἥτις συμπίπτει μὲ τὴν περίοδον ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας.

1. Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τίθενται οἱ βασικοὶ ὅροι διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ οἰκιακοῦ ἐμμίσθου βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, τῶν λεπτομερειῶν καθορισθησομένων δι' εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, τὸν ὁποῖον τὸ Ι.Κ.Α. ὑποχρεοῦται ὅπως ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν ἐντὸς πέντε μηνῶν τὸ βραδύτερον. Ὡς πρὸς τὰ ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας προσώπων, οὐδεμία ἀπόκλισις ἀπὸ τὰ ἤδη ἰσχύοντα διὰ τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους προβλέπεται ὑπὸ τοῦ σχεδίου, πλὴν τῆς καθιερώσεως εἰδικοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Ἡ παρεχομένη προστασία θὰ εἶναι πλήρης, δεδομένου ὅτι διὰ τοῦ σχεδίου ἐξασφαλίζεται ἡ κάλυψις ἁπάντων τῶν ἀσφαλιστικῶν κινδύνων καὶ ἡ συνταξιοδότησις τῶν κατὰ τὴν πρώτην πενταετίαν ὑπαχθησομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὑπὸ εἰδικῶς εὐνοϊκωτέρους ὅρους (ἄρθρον 5 § 5).

2. Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 προβλέπεται ἡ συμπλήρωσις τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951, ὑπὸ τῶν ὁποίων προβλέπεται ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν Εἰδικῶν Ταμείων.

Προκειμένου περὶ συνταξιούχων τῶν Εἰδικῶν Ταμείων τῶν ἀσφαλιζομένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τῆς ἀσθενείας δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν. 1022|1946, προβλέπεται ἡ ἴση μεταχείρισις αὐτῶν ἐν σχέσει πρὸς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξ ἀπόψεως ἐπιβαρύνσεως των διὰ τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀσθενείας. Οὕτω, θὰ καταβάλλουν οὗτοι εἰς τὸ Ι.Κ.Α. 4 ο|ο ἀντὶ τοῦ 6 ο|ο ἢ 8 ο|ο ἐπὶ τῆς συντάξεώς των, τῆς διαφορᾶς καλυπτομένης ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου ὑπὸ τοῦ ὁποίου συνταξιοδοτοῦνται.

Ἡ ρύθμισις αὕτη ἐκρίθη ἐπιβεβλημένη, διότι τὸ Ι.Κ.Α. λόγῳ ὑπερβολικῆς ἐπιβαρύνσεως αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως τῶν συνταξιούχων καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτῶν, ὀφειλομένης κυρίως εἰς τὴν παρατηρουμένην μεγαλυτέραν νοσηρότητα τῶν συνταξιούχων, δὲν ἐδέχετο τὴν ἀσφάλισιν συνταξιούχων ἑτέρων Εἰδικῶν Ταμείων. Διὰ τοῦ σχεδίου παρακάμπτεται ἡ δυσχέρεια αὕτη καὶ θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀσθενείας καὶ τῶν συνταξιούχων τῶν μὴ καλυπτομένων μέχρι σήμερον.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α., οὗτοι οὐδεμίαν πρόσθετον ἐπιβάρυνσιν πρόκειται νὰ ὑποστοῦν, δεδομένου ὅτι ἡ ἐκ 4 ο|ο εἰσφορὰ αὐτῶν ἀντισταθμίζεται διὰ τῆς ἰσοποσοῦ αὐξήσεως τῆς συντάξεως των τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς § 5 τοῦ ἄρθρου 12.

3. Ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου ἐξ 1 ο|ο ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων

εἰς ἀνθυγιεινάς καὶ ἐπικινδύνους ἐργασίας, βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην, κατέστη ἀναγκαία ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὰ ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 ἔχουν σχεδὸν διπλασιασθῆ. Οὕτω, ἐνῷ τὰ δηλωθέντα τὸ 1950 εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἀνήρχοντο εἰς 18.930, αὐξανόμενα προοδευτικῶς ἀνῆλθον τὸ 1951 εἰς 21.931, τὸ 1952 εἰς 26.160 καὶ τὸ 1958 εἰς 34.382. Ἡ ἀδικαιολόγητος αὕτη ἄνοδος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸ ἰσχῦον σύστημα καλύψεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου τοῦ ἐργοδότου ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως μεταξὺ ἐπικινδύνων ἢ μὴ ἐπαγγελμάτων καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς προσθέτου ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐργοδότου. Ὡς εἶναι γνωστόν, εἰς πλείστας χώρας, εἰς ἃς λειτουργοῦν αἱ κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις, ἅπασαι αἱ δαπάναι ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως καὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν θυμάτων ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὡς καὶ αἱ δαπάναι διὰ τὴν πρόληψιν τῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐπαγγελματικὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀναπήρων, συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, βαρύνουν ἀποκλειστικῶς τοὺς ἐργοδότας καὶ κατανέμονται μεταξὺ αὐτῶν ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων κινδύνων ὑφ' ἑκάστης ἐπιχειρήσεως. Δὲν ἐπεχειρήσαμεν τὴν εἰσαγωγὴν παρ' ἡμῖν παρομοίου συστήματος, διότι θὰ ἀπητεῖτο ἐπιβάρυνσις πολὺ μεγαλυτέρα τῆς ὑπὸ τοῦ σχεδίου προβλεπομένης, ἡ ὁποία θὰ ἐβάρυνεν ὑπερμέτρως τοὺς ἐργοδότας ὑπὸ τὰς παρούσας οἰκονομικὰς συνθήκας. Ἡ καθιερουμένη διὰ τούτου αὐξομειώσεις τῆς προβλεπομένης εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, ἀναλόγως τοῦ ηὐξημένου ἢ μειωμένου ἀριθμοῦ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἀποτελεῖ τὸν κυριώτερον λόγον τῆς θεσπίσεως τῆς εἰσφορᾶς ταύτης, διότι ἐξασφαλίζει ἓν οὐσιῶδες κίνητρον διὰ τοὺς ἐργοδότας πρὸς πρόληψιν τοῦ ἀτυχήματος καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν διὰ τῆς λήψεως παρ' αὐτῶν τῶν ἀναγκαίων μέτρων ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας.

4. Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 προβλέπεται ἡ προσθήκη τριῶν νέων ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, τῶν τριῶν πρώτων ἐν ἰσχύϊ τοιούτων συγχωνευομένων εἰς τὴν 1ην διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ καθιερουμένην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν. Ἡ ἐπερχομένη διὰ τοῦ τρόπου τούτου αὔξησις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου μισθοῦ τοῦ ὑποκειμένου εἰς εἰσφορὰν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ 130 δραχ. ἡμερησίως εἰς 210 δραχμάς, συνδυαζομένη πρὸς τὸν καθιερούμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νομοσχεδίου νέον τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, θὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς μισθωτούς, ὧν τμῆμα μόνον τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν λαμβάνεται σήμερον ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν παροχῶν, καθ' ὅσον ἡ προτεινομένη ρύθμισις συνεπάγεται ἀντίστοιχον αὔξησιν τῶν χορηγουμένων εἰς τούτους συντάξεων καὶ ἐπιδομάτων ἀσθενείας. Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 μέχρι σήμερον αἱ ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν ἔχουν οὐσιωδῶς μεταβληθῆ, ἡ προβλεπομένη αὔξησις τῶν ἡμερομισθίων, ἐφ' ὧν θὰ ὑπολογίζωνται αἱ εἰσφοραί, δὲν ἀποτελεῖ εἰ μὴ ἀναποφεύκτων ἀναπροσαρμογὴν αὐτῶν πρὸς τὴν δημιουργηθεῖσαν ἤδη πραγματικότητα.

Περαιτέρω, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προβλέπεται εἰδικὴ εὐνοϊκωτέρα μεταχείρισις τῶν μαθητῶν τεχνιτῶν καὶ τῶν ἀσκουμένων σπουδαστῶν τῶν τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, δι' οὓς θὰ χορηγῶνται ἄνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ αἱ παροχαὶ ἀμφοτέρων τῶν Κλάδων ἀσθενείας καὶ συντάξεως ἐπὶ μειωμένῳ ἀσφαλίστρῳ, ἴσῳ πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς 1ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἐκτὸς ἐὰν ὁ μαθητευόμενος μισθωτὸς ἀμείβεται δι' ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τῆς Α' κλάσεως, ὁπότε τὸ ἀσφάλιστρον τούτου θὰ ὑπολογίζηται ἐπὶ τοῦ 1/2 τοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἐκ τοῦ μισθοῦ του ἀνήκει.

Διὰ τῆς πραγματοποιουμένης ρυθμίσεως παρέχεται πλήρης ἀσφαλιστικὴ κάλυψις εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς τεχνικῆς μαθητείας, ἐνῷ περιορίζεται ἡ στέρησις προσόδων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποκαθιστομένης ταυτοχρόνως τῆς ὁμαλότητος εἰς τὴν εἴσοδον καὶ ἔξοδον ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἐν λόγῳ προσώπων.

5. Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 ἀναμορφοῦνται αἱ βασικαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὑπὸ τοῦ ὁποίου προβλέπονται αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως. Αἱ ἰσχύουσαι προϋποθέσεις, ἐνῷ ἦσαν δικαιολογημέναι κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς λειτουργίας τοῦ Ι.Κ.Α., δὲν δικαιολογοῦνται σήμερον μετὰ πάροδον 23 ἐτῶν, ἀφ' ἧς ἤρχισε λειτουργοῦν τοῦτο. Ἡ διατήρησις τοῦ ἰσχύοντος συστήματος θὰ συνεπήγετο ἀναποφεύκτως τὴν αὔξησιν τῶν εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, δεδομένου ὅτι θὰ καθίσταντο ἄθρόως συνταξιοῦχοι πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐπ' ἐλάχιστον μόνον χρόνον θὰ ὑπήγοντο εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ θὰ ἐπεβάρυνον ὡς ἐκ τούτου δυσαναλόγως τὸ Ι.Κ.Α. Διὰ τῶν νέων ρυθμίσεων τοῦ ἄρθρου τούτου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 εἰσαγόμενον νέον τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, τίθεται ἐπὶ ὀρθολογιστικῆς βάσεως τὸ ὅλον ἀσφαλιστικὸν σύστημα τοῦ Ι.Κ.Α., ἐνῷ συγχρόνως λαμβάνεται μέριμνα, ὅπως μὴ θιγοῦν οὐ μόνον τὰ κεκτημένα, ἀλλὰ καὶ τὰ προσδοκώμενα δικαιώματα τῶν ἠσφαλισμένων.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου προβλέπονται εἰδικώτερον:

α) Ἡ βαθμιαία καὶ κατὰ στάδια μετάβασις εἰς ὁμαλὰς καὶ διεθνῶς ἀνεγνωρισμένας προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος, λαμβανομένων κυρίως ὑπ' ὄψιν τῶν ἑλληνικῶν συνθηκῶν ἀγορᾶς ἐργασίας.

β) Ἡ χορήγησις συντάξεως γήρατος εἰς ἡλικίαν μικροτέραν τῆς κανονικῆς, ἤτοι εἰς τὸ 62ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, προκειμένου περὶ ἀρρένων, καὶ τὸ 57ον, προκειμένου περὶ θηλέων, ἄνευ μειώσεως ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐπραγματοποίησαν πηξημένον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας.

γ) Ἡ καθιέρωσις ἠπιωτέρων προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἀναπηρίας καὶ θανάτου, δεδομένου ὅτι πρόκειται περὶ ἀπροσπτων κινδύνων συνεπαγομένων τὴν πρόωρον ἀπώλειαν τοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας εἰσοδήματος.

δ) Ἡ εὐνοϊκωτέρα μεταχείρισις ἀπὸ ἀπόψεως ἡλικίας τῶν ἐγγάμων καὶ ἐν χηρείᾳ τελουσῶν ἠσφαλισμένων μετ' ἀνηλίκων τέκνων, αἵτινες θὰ δικαιοῦνται συντάξεως ἅμα τῇ συμπλη-

ρύσει τοῦ 50οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των. Διὰ τῆς ρυθμίσεως ταύτης καλύπτεται πραγματικὴ κοινωνικὴ ἀνάγκη, δεδομένου, ὅτι ὑπὸ τὸ ἰσχὺν συντάξιοδοτικὸν καθεστὼς αἱ ἔγγαμοι ἢ ἐν χηρείᾳ ἡσφαλισμέναι δὲν δύνανται νὰ διακόψουν τὴν ἀπασχόλησίν των πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ νὰ ἀφοσιωθοῦν εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων των, διότι θὰ στερηθοῦν τῆς συντάξεώς των. Ἤδη διὰ τῆς προτεινομένης τροποποιήσεως παρέχεται εἰς αὐτὰς ἡ εὐχέρεια νὰ ἀποσυρθοῦν ἐκ τῆς ἐργασίας των ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 50οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον θὰ ἔχουν προστατευομένα ἀνήλικα τέκνα.

θ) Διὰ τοῦ ἄρθρου θ' πραγματοποιεῖται λίαν σημαντικὴ καινοτομία, καθιερουμένου δικαιοτέρου συστήματος ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων. Τὸ σύστημα τοῦτο στηρίζεται ἐπὶ δύο βασικῶν ἀρχῶν: Πρῶτον, διὰ τοὺς πληροῦντας τὰ βασικὰ ἐλάχιστα ὅρια τῶν δι' ἑκάστην περίπτωσιν ἀπαιτουμένων χρονικῶν προϋποθέσεων, ὁρίζεται βασικὴ σύνταξις εἰς ἠὐξημένον ποσοστὸν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν διὰ τοὺς μισθωτοὺς χαμηλοῦ εἰσοδήματος, ἐλαττουμένου ἐπὶ ὑψηλοτέρων εἰσοδημάτων κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ τηρῆται ἡ ἀρχὴ τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, ἐκ τῆς ὁποίας δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀπομακρύνεται ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις.

Δεύτερον, διὰ τοὺς πραγματοποιοῦντας ἠὐξημένον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας παρέχεται προσαύξησις τῆς συντάξεως κατὰ ποσοστόν, ὑπολογιζόμενον οὐχὶ ὡς μέχρι σήμερον ἐπὶ τῆς λίαν χαμηλῆς βασικῆς συντάξεως, ἀλλὰ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἡσφαλισμένου. Τὰ ποσοστὰ προσαυξήσεως τῆς συντάξεως ὁρίζονται ἀναλόγως τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ ἀπὸ 1·0|ο μέχρι 2,5 ο|ο ἀνὰ 300 ἡμέρας ἐργασίας.

Ὑπὸ τὸ ἰσχὺν καθεστὼς ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων συμβαίνει εἰς πολλὰς περιπτώσεις τὸ παράδοξον ἡσφαλισμένος, ἔχων διανύσει εἰς τὴν ἀσφάλισιν πενταπλασίων χρόνων, ἐν συγκρίσει πρὸς ἕτερον ἡσφαλισμένον ἔγγαμον, ἀλλὰ μικροτέρου εἰσοδήματος, νὰ λαμβάνῃ συνταξιν μικροτέραν τούτου, μολονότι συνεισέφερεν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐπὶ πολὺ μακροτέρων χρόνων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ὑψηλοτέρου μισθοῦ.

Τὸ νέον σύστημα εἶναι δικαιότερον, καθ' ὅσον τὸ ὕψος τῆς συντάξεως ἀποτελεῖ συνάρτησιν τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ χρόνου τοῦ διανυθέντος εἰς τὴν ἀσφάλισιν, μὲ σαφῆ πάντως ἀπόκλισιν ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης ὑπὲρ τῶν ἡσφαλισμένων τῶν ἐχόντων χαμηλὸν εἰσόδημα, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις, ἐκκινοῦσα ἀπὸ ὑψηλότερα ποσοστὰ τοῦ μισθοῦ, ἐλάχιστα ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλίσεως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς προσαυξήσεις τῶν συντάξεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἡ νέα ρύθμισις προβλέπει τὴν διατήρησιν τούτων, διαρρυθμιζομένων εἰς τρόπον ὥστε οὔτε νὰ διαταράσσουν τὴν ὅλην οἰκονομίαν τοῦ συστήματος ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι, διὰ τοῦ νέου τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων αὐξάνονται σημαντικῶς τὰ βασικὰ ποσὰ τούτων, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ προκαλοῦν ἀνατροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ προστατεύοντος σύζυγον καὶ τέκνα συνταξιούχου. Οὕτω, τὸ μὲν ἐπίδομα συζύγου θὰ ὑπολογίζεται ἐφεξῆς εἰς τὰ 50 ο|ο ἐπὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου συντάξεων, τὰ δὲ ἐπιδόματα τῶν τέκνων θὰ ὑπολογίζωνται εἰς τὰ καὶ ἤδη ἰσχύοντα ποσοστὰ τὰ ἐπὶ τῶν βασικῶν συντάξεων.

Διὰ τοῦ ὡς ἄνω συνδυασμοῦ ὑψηλοτέρων συντελεστῶν προσαυξήσεως τῆς συντάξεως λόγῳ μακροτέρας διαρκείας τῆς ἀσφαλίσεως μὲ τὰ ποσοστὰ προσαυξήσεως ταύτης, λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἐπιτυγχάνεται ἡ διατήρησις καὶ ἡ σὺν τῷ χρόνῳ βελτίωσις τῶν συντάξεων τῶν ἐχόντων σύζυγον καὶ τέκνα ἡσφαλισμένων.

Κατὰ συνέπειαν ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπολογισμὸς τῆς συντάξεως καὶ καθορισμὸς τῆς προσαυξήσεως ταύτης λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν οὐ μόνον δὲν ἐπιδρᾷ δυσμενῶς ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐκ τοῦ νέου τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων προκύπτουν αἰσθητῶς ὑψηλότεραι συντάξεις, ἰδίᾳ διὰ τοὺς ἡσφαλισμένους τοὺς ἔχοντας διανύσει μακρότερον χρόνον εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

ζ) Διὰ τοῦ ἄρθρου ζ' ἐπιδιώκονται αἱ ἑξῆς ρυθμίσεις:

α) Ὁ καθορισμὸς τῆς ἀντιστοιχίας τῶν παλαιῶν πρὸς τὰς νέας ἀσφαλιστικὰς κλάσεις διὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν συντάξεων θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν καὶ χρονικὴ περίοδος πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νέου νόμου.

β) Ἡ παρεμπόδισις καταδολιεύσεως τῆς ἀσφαλίσεως διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἀναγνωρίσεως ἡμερῶν ἐργασίας, ἀναγομένων εἰς παλαιοτέρας περιόδους, διὰ τὰς ὁποίας καθίσταται ἐξαιρετικῶς δυσχερὴς ὁ ἔλεγχος, ὁριζομένου ὅτι ἐφεξῆς τὸ δικαίωμα τῆς ἀναγνωρίσεως ἡμερῶν ἐργασίας θὰ ἰσχύῃ μόνον διὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως. Παρέχεται πάντως ἡ εὐχέρεια δι' ἅπαντας τοὺς ἡσφαλισμένους, ὅπως ὑποβάλωσιν αἰτήσεις ἀναγνωρίσεως τῆς πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος χρόνου ὑπηρεσίας.

γ) Παρέχεται ἡ εὐχέρεια εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὅπως ἐπαληθεύῃ ἐπὶ ἀμφισβητουμένων περιπτώσεων τοὺς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβληθέντας μισθοὺς ἐκ τῆς ὑποβαλλομένης εἰς τὸν ἁρμόδιον Οἰκονομικὸν Ἔφορον φορολογικῆς δηλώσεως αὐτοῦ, δυναμένου τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ὅπως μὴ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν δαπάνας ἐκ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἐφ' ὧν δὲν κατεβλήθησαν αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοραί. Διὰ τῶν διατάξεων τούτων ἀποσκοπεῖται κυρίως ὁ περιορισμὸς τῆς διαφυγῆς ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α., τὸ ποσοστὸν τῆς ὁποίας δι' ὡρισμένας κατηγορίας ἐργοδοτῶν ἔχει ὑπερβῆ τὰ φυσιολογικὰ ὅρια πρὸς ζημίαν ἐσόν τοῦ Ἱδρύματος, ὅσον καὶ τῶν ἡσφαλισμένων.

δ) Ἡ καταβολὴ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀποζημιώσεως ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν, δι' οὓς τοῦτο ἔχει ἀναλάβει τὴν εἰσπραξιν τῶν πόρων αὐτῶν ἢ διὰ τὴν καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν.

ε) Ἡ διασφάλισις τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. θεσπιζομένων νέων πόρων καὶ ἡ ἀποφυγὴ δημιουργίας τυχὸν ἀμφισβητήσεων ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν τούτων εἰς τὸν δυνάμει τῆς παραγρά-

φου 2 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 2961/1954 προβλεπομένων διατηρισμῶν τῶν ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Ο.Α.Α.Α., λαμβαναμένου ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ νέοι οὗτοι πόροι θεσπίζονται ἀποκλειστικῶς πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ι.Κ.Α.

8) Διὰ τοῦ ἄρθρου αὐξάνεται τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἀσθενείας ἀπὸ δραχμὰς 55 εἰς δραχμὰς 60, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀνταποκρίνεται δικαιότερον εἰς τὴν ὑφισταμένην μισθολογικὴν κατάστασιν καὶ τὴν πραγματοποιουμένην δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ σχεδίου διαρρυθμισιν τῶν ἀσφαλιστικῶν κλάσεων.

9) Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 προβλέπονται οἱ πόροι, δι' ὧν ἐνισχύεται τὸ Ι.Κ.Α., ἵνα δυνηθῇ νὰ ἀνταπεξέλθῃ εἰς τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν κυρίως δημιουργηθέντα πρόσθετα βάρη ἄνευ εἰς ἀπαιτουμένης ἀντιστοίχου καλύψεως αὐτῶν. Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προβλέπεται προσέτι ἡ μὴ καταβολὴ ἐφεξῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τοὺς λοιποὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς μειωμένων εἰσφορῶν ὑπὸ ὡρισμένων κατηγοριῶν βιομηχανιῶν.

Ἐπειδὴ ἐγένοντο κατὰ τὸ παρελθὸν συγχωνεύσεις Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, δυναμένων αὐτοδυνάμως νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς πρὸς τοὺς συνταξιούχους των ὑποχρεώσεις, ὡς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν καὶ τὸ Τ.Α.Κ., ἐκρίθη δίκαιον, ὅπως αἱ ὑπὲρ αὐτῶν ἰσχύουσαι κοινωνικαὶ εἰσφοραὶ διατηρηθοῦν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς κάλυψιν ἔστω καὶ μέρους τοῦ ἐκ τῆς συγχωνεύσεως δημιουργηθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀνοίγματος. Οὕτω, διατηρεῖται ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2348/1953, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2519/1953, ἐπιβληθεῖσα εἰσφορὰ ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καπνῶν, μειωμένη ἐφεξῆς εἰς 0,5 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν. Ἐπίσης διατηρεῖται ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἡ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἐπιβληθεῖσα δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28.3.1935 ν.δ/τος εἰσφορὰ ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἅλατος, αὐξανομένη εἰς 25 λεπτά.

Περαιτέρω, ἐκ τῶν πλεονασμάτων τοῦ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως μεταφέρεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καθ' ἕκαστον ἔτος καὶ ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἐν συνόλῳ ποσὸν δραχμῶν 20 ἑκατομμυρίων πρὸς κάλυψιν τῶν ἐλλειμμάτων τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ ἐξυπηρετήσεως συνταξιούχων καπνεργατῶν, ἅτινα ἐκαλύφθησαν κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐξ ἄλλου ἐκρίθη δίκαιον, ὅπως ὁρισμέναι μειώσεις, αἵτινες εἶχον ἐπιβληθῇ ὑπὲρ εἰδικῶν σκοπῶν, περιορισθοῦν ὥστε εἰς τὸ ἑξῆς νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπολογίζωνται σταθερώτερον τὰ ἔσοδα τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν λοιπῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.

Τέλος θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς πόρος τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, μολονότι διὰ ταύτης δὲν ἐπιδιώκεται ταμιευτικὸς σκοπός, ἀλλὰ κυρίως ὁ περιορισμὸς τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

10) Διὰ τοῦ ἄρθρου 10 σκοπεῖται ἡ ἀντιμετώπισις ἓν τινι μέτρῳ τοῦ προβλήματος, τὸ ὁποῖον ἔχει δημιουργηθῇ ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως συνταξιούχων, ἐν ὄψει τῶν ὑφισταμένων δυσχερειῶν ἐξευρέσεως ἐργασίας διὰ τὰ κατ' ἔτος προστιθέμενα νέα πρόσωπα εἰς τὸ ἐργατικὸν δυναμικὸν τῆς χώρας. Διὰ τῆς ἐπιβαλλομένης προσθέτου εἰσφορᾶς τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένων συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προσδοκᾶται ἀφ' ἑνὸς μὲν περιορισμὸς τῶν ἤδη ἀπασχολουμένων συνταξιούχων εἰς ἐργασίας, εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἠδύναντο νὰ ἀπασχοληθοῦν ἕτερα νεαρὰ πρόσωπα, ἀφ' ἑτέρου δὲ μικρὰ ἐνίσχυσις τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὁ ὁποῖος, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, φέρει τὸ βάρος τῆς ἐπιδοτήσεως τῶν ὑπὸ τῶν οὕτως ἀπασχολουμένων συνταξιούχων ἐκτοπιζομένων ἐκ τῆς ἐργασίας προσώπων.

Ἐκ τῆς προτεινομένης διατάξεως δὲν πρόκειται νὰ θιγοῦν οἱ συνταξιοῦχοι, ὧν τὸ ἐκ τῆς συντάξεως εἰσόδημα δὲν ὑπερβαίνει τὰ 150 ο/ο τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, οὐδὲ τὰ λόγῳ θανάτου τοῦ προστάτου αὐτῶν συνταξιοδοτούμενα πρόσωπα.

Περαιτέρω ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου (§ 5) σκοπεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπαιτίου θανάτου ἢ σωματικῆς βλάβης ἠσφαλισμένου ἀπόδοσις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν δαπανῶν, τὰς ὁποίας φέρει τοῦτο διὰ τὴν περίθαλψιν αὐτῶν, μειουμένης τῆς ἐνδεχομένης ἀξιώσεως τοῦ παθόντος κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο.

11) Διὰ τοῦ ἄρθρου 11 σκοπεῖται ἡ ἱκανοποίησις τῶν ἐκ τῶν βασικωτέρων αἰτημάτων τῶν συνταξιούχων καπνεργατῶν, ἐξομοιουμένων τούτων πρὸς τοὺς λοιποὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. Εἰδικώτερον: α) προβλέπεται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ α.ν. 1846/1951 καὶ ἐπὶ τῶν συντάξεων τῶν κατὰ τὴν Νομοθεσίαν τοῦ τέως Τ.Α.Κ. καὶ τοῦ ν. 2348/1953 συνταξιοδοτηθέντων καπνεργατῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐκλείψῃ ἡ εἰς βάρος των γενομένη ὑπὸ τοῦ νόμου 2348/1953 δυσμενὴς μεταχείρισις. Διὰ τοὺς μὴ πληροῦντας δὲ τὰς προϋποθέσεις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλέπεται ἡ χορήγησις τῶν διὰ τοὺς λοιποὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων συντάξεων, β) παρέχεται ἡ εὐχέρεια τῆς ἀναγνωρίσεως διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως τῶν ἐπὶ πλέον τῶν 2690 πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Α.Κ., εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α. καπνεργάτας, τοὺς τυχόντας βάσει τοῦ ν. 2348/1953 καὶ τοῦ ν.δ. 2459/1953 ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως, γ) παρέχεται τριμηνος προθεσμία διὰ τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεως δι' ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς μὴ δυνηθέντας ἕνεκα στρατεύσεως ἢ νόσου νὰ ὑποβάλωσιν ἐμπροθέσμως αἴτησιν καπνεργάτας, δ) καταργεῖται ὁ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 2348/1953 συσταθεὶς Εἰδικὸς Λογαριασμὸς Καπνεργατῶν, τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ ἀναλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.

δ) Ἐξομοιοῦνται οἱ ὑπάλληλοι τοῦ τέως Τ.Α.Κ. πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς ὃ ἤδη οὗτοι ὑπηρετοῦν, ἀπὸ ἀπόψεως προστασίας των, ἐκ τοῦ Λογαριασμοῦ Προνοίας.

12) Διὰ τοῦ ἄρθρου 12 προβλέπεται ἡ παράλ-

λήλος ἰσχύς μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1961 τῶν ἰσχουσῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως εἰς πρόσωπα, ἅτινα ἔχουν ἤδη συμπληρώσει τὰς ἰσχυούσας προϋποθέσεις ἢ μέλλουν νὰ συμπληρώσουν ταύτας ἐντὸς βραχέος σχετικῶς διαστήματος, παρεχομένου οὕτω δικαιώματος ἐπιλογῆς μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου καθεστῶτος.

Προσέτι κατοχυροῦται τὸ δικαίωμα συντάξεως καὶ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς τῶν προσώπων τῶν λαμβανόντων ἤδη παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τοιαύτην παροχήν, τίθεται ἀνώτατον ὅριον συντάξεως τὰ 100ο/ο τῶν ἑκάστοτε ἀποδοχῶν, ἐφ' ἂν ὑπελογίσθη ἡ σύνταξις, καὶ παρατείνεται ἡ χορήγησις τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς καὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 3.0 βοηθήματος τῶν φυματικῶν ἠσφαλισμένων.

Διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους, τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος καὶ πραγματοποιοῦντας 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνὰ 100 καθ' ἕκαστον τῶν 5 τελευταίων ἐτῶν, λαμβάνεται εἰδικὴ μέριμνα, ὅπως συνταξιοδοτηθοῦν, ἐφ' ὅσον καθίστανται ἀνάπηροι ἢ συμπληρώσουν τὸ κανονικὸν ὅριον ἡλικίας καὶ πραγματοποιοῦν ἐκτὸς τῶν 300 ἡμερῶν ἐργασίας καὶ ἀνὰ 175 τοιαύτας δι' ἕκαστον ἔτος ἐκ τῶν ἀμέσως ἑπομένων, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1961, καὶ μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως.

Τὸ αὐτὸ εὐεργετικὸν μέτρον θὰ ἰσχύῃ ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου καὶ διὰ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ ὁρίζεται, ὅτι ἐφεξῆς οὐδεὶς θὰ λαμβάνῃ μικροτέραν σύνταξιν τῆς ἧς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἐφηρμόζετο διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως ἡ πρὸ τοῦ παρόντος ἰσχύουσα νομοθεσία.

Τέλος, διὰ τῆς παραγράφου 8 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐξουσιοδοτεῖται ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ὅπως προβαίνῃ εἰς ἀναπροσαρμογὴν τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων συντάξεων, ὁσάκις αὐξάνεται τὸ κατώτατον ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται οἰκονομικὴ ἐπάρκεια τοῦ Ι.Κ.Α. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιτυγχάνεται ἡ διὰ τῆς ἀναπροσαρμογῆς διατήρησις τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν συντάξεων, καθιερουμένου συστήματος ἡμιαυτομάτου παρακολουθήσεως τῶν συντάξεων τῶν ἑκάστοτε αὐξήσεων τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων.

13) Διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου νομοθετικοῦ διατάγματος σκοπεῖται ἡ μονιμοποίησις τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ τοῖς λοιποῖς Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ὑπηρετοῦντος μὴ τακτικοῦ προσωπικοῦ (*).

Τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἔχει προσληφθῆ πρὸς κάλυψιν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν δημιουργηθεισῶν κυρίως ἐκ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς δραστηριότητας λοιπῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς εἰς ἐπαρχιακὰ κέντρα, εἰς τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων τὸ προσωπικὸν τοῦτο καλύπτει πέραν τοῦ ἡμίσεος τοῦ παρ' ἑκάστῳ τούτων ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ.

Ἡ ἀνάγκη τῆς μονιμοποιήσεως τοῦ προσωπικοῦ τούτου, ἥτις ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβάλλεται πρὸς ἀπόδοσιν δικαιοσύνης εἰς αὐτούς, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἐργασίας των συμβάλλουν καὶ οὗτοι εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν πάσης φύσεως Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, γεγονὸς τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναγνωρισθῆ τόσον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὅσον καὶ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ὑπὸ μελῶν τῆς Βουλῆς.

Φρονοῦμεν συνεπῶς, ὅτι ἡ μονιμοποίησις τῶν ὑπαλλήλων τούτων δὲν θὰ ἀπαλλάξῃ μόνον αὐτοὺς ἐκ τῆς ὑφισταμένης διὰ τὸ μέλλον των ἀβεβαιότητος, ἀλλὰ θὰ καταστήσῃ τούτους ἀποδοτικωτέρους διὰ τοὺς Ὀργανισμούς, εἰς τοὺς ὁποίους ὑπηρετοῦν.

Εἰδικώτερον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 προβλέπεται ἡ ἔνταξις τοῦ προσωπικοῦ τούτου εἰς ὑφισταμένας κενὰς ὀργανικὰς θέσεις, εἰς τὰς ἐλαχίστας δὲ περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ ὑπηρετοῦντες εἶναι πλείονες τῶν ὑφισταμένων ὀργανικῶν θέσεων, προβλέπεται ἡ διατήρησις τούτων ὡς ὑπεραρίθμων καὶ ἡ ἔνταξίς των εἰς τὸ μέλλον εἰς κενωθησομένας ἢ δημιουργηθησομένας ὀργανικὰς θέσεις.

Ἐξ ἄλλου, διὰ προτεινομένης εἰδικῆς διατάξεως ἀπαγορεύεται ἡ πρόσληψις μὴ τακτικοῦ προσωπικοῦ μέχρι τῆς ἐντάξεως εἰς ὀργανικὰς θέσεις τοῦ συνόλου τοῦ παρ' ἑκάστῳ Ὀργανισμῷ ὑπηρετοῦντος τυχὸν ὑπεραρίθμου τοιούτου.

14) Διὰ τοῦ ἄρθρου 14 παρέχεται ἡ εὐχέρεια κωδικοποιήσεως διὰ διαταγμάτων τῆς διεπούσης τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων νομοθεσίας.

Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου ὑπὸ τὴν ὑμετέραν κρίσιν σχεδίου ν.δ. προτεινόμεναι ρυθμίσεις ἐπὶ βασικῶν ἀσφαλιστικῶν καὶ οἰκονομικῶν θεμάτων τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ἐπιλύουν ὅλα τὰ προβλήματα αὐτοῦ, ἡ συμπλήρωσις τῶν ὁποίων θὰ ἀντιμετωπισθῇ ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας, δίδουν ὅμως συγκεκριμένην ἱκανοποίησιν ἐπὶ ἑνὸς αἰτήματος περὶ δικαιοτέρου συνταξιοδοτικοῦ Κώδικος τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ συμβάλλουν οὐσιωδῶς εἰς τὴν ἐξυγίανσιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἐδραίωσιν αὐτοῦ, χωρὶς νὰ θίγωνται κεκτημένα δικαιώματα.

Αἱ ρυθμίσεις αὗται θὰ καταστοῦν ἔτι ἀποτελεσματικώτεραι διὰ τῆς λήψεως διοικητικῶν μέτρων, ἅτινα ἔχουν ἤδη ἀποφασισθῆ καὶ ἀποβλέπουν: α) Εἰς τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ὑφισταμένου πολυπλόκου γραφειοκρατικοῦ συστήματος διὰ τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς διαδικασίας τῆς ἀσφαλίσεως, β) εἰς τὴν ὀρθολογικὴν ὀργάνωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν μεθόδων ἐργασίας, ὡς καὶ τὴν καλλιτέραν κατανομὴν καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ, γ) τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν ἐπὶ τῷ τέλει περιορισμοῦ τῆς διαφυγῆς ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α., δ) εἰς τὴν μεγαλυτέραν δυνατὴν ἀποκέντρωσιν τῆς ἀσφαλίσεως διὰ τῆς διευρύνσεως τῆς δικαιοδοσίας τῶν ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ε) εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων πα-

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Ὡς σημειοῦται ἀνωτέρω, τὸ ἄρθρον 13 τοῦ Σχεδίου δὲν ἐψηφίσθη, ἀποσυρθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

ρυχῆς τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως τῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν συνταξιούχων.

Φρονοῦμεν, ὅτι διὰ τοῦ παρόντος σχεδίου καὶ τῶν μέτρων αὐτοῦ θὰ δημιουργηθοῦν αἱ ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις, διὰ τῶν ὁποίων τὸ Ι.Κ.Α. θὰ δυνηθῇ νὰ ἀντιμετωπισθῇ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις του κατὰ τὴν προσεχῆ πενταετίαν καὶ νὰ ἀνακτήσῃ τὴν κοινωνικήν αὐτοῦ ἀκτινοβολίαν, καθιστάμενον ὁ ἰσχυρὸς ἐθνικὸς φορεὺς ἀσκήσεως κοινωνικῆς πολιτικῆς ἐν τῇ χώρᾳ.

Διὰ τοὺς ὡς ἄνω λόγους εὐελπιστοῦμεν, ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον ν.δ., ἔχον ἀπολύτως κατεπείγοντα χαρακτῆρα, θὰ τύχῃ τῆς ὑμετέρας ἐγκρίσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Αὐγούστου 1960

Ὁ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργός

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

607|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ Θέσεως ἐν Ἰσχύϊ ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ν.Δ.Τ. τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 106 § 2, 108 § 2 καὶ 109 §§ 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 1811 τῆς 10 Ἀπριλίου|16 Μαΐου 1951 «περὶ Κώδικος Καταστάσεως τῶν Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 136 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἰδάφιον γ' τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 23|31.12.1955 β.δ|τος «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 430|1960 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Α.Σ.Δ.Υ.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 491|1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος τίθενται ἐν ἰσχύϊ ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ν.Δ.Τ. αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 106 § 2, 108 § 2 καὶ 109 §§ 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 1811 τῆς 10 Ἀπριλίου|10 Μαΐου 1951 «περὶ Κώδικος Καταστάσεως Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 18 Αὐγούστου 1960

608|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 17|18.2.1956 β. διατάγματος περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 136 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν.δ. 2698|1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, μεταρρυθμίσεως τῆς περὶ αὐτοῦ νομοθεσίας, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων».

β) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3623|1956, ὡς ἠρμηνεύθησαν διὰ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3796|1957.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 365|1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τῆς Ἐργασίας Ἡμετέρων Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ ἀπὸ 17|18.2.1956 β. διάταγμα «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἐπέρχονται αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις:

1) Εἰς τὸ ἄρθρον 5 προστίθεται παράγραφος 6, ἔχουσα οὕτω:

«6. Εἰς τοὺς μονίμους ἰατροὺς θεραπευτάς, ἀπασχολουμένους εἰς τὰ ἴδια αὐτῶν ἰατρεῖα ἢ ἐργαστήρια, δύναται νὰ παρέχηται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. πρόσθετος ἀποζημίωσις, μὴ ἀποτελοῦσα μισθόν, πρὸς ἀποκατάστασιν δαπανῶν, τῶν ἐκ τῆς χρήσεως ὑλικοῦ ἐπιδεσμικοῦ ἢ ἄλλου, ἢ φθορᾶς μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων ἢ ἐνοικίου ἢ μισθῶν προσωπικοῦ κλπ., συνισταμένη εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἰατροῦ - θεραπευτοῦ πλήρους ἀπασχολήσεως μέχρι 35 ο|ο. Πλέον τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἀσχολουμένους ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ἐργαστηρίῳ ἀκτινολόγους ἰατροὺς χορηγοῦνται τὰ ἀναγκαιοῦντα films καὶ φάρμακα ἢ ἀποδίδεται τὸ ἀντίτιμον τῆς προμηθείας αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ».

2) Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 7 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«5. Εἰς τοὺς μονίμους θεραπευτὰς ἰατροὺς γενικῆς ἰατρικῆς, παθολόγους καὶ παιδιάτρους, ἰσχέτως τῆς ὀργανικῆς θέσεως, ἣν κατέχουσι (καὶ' οἶκον ἢ ἐν ἰατρείῳ), δύναται νὰ ἀνατεθῇ ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν καὶ πρὸς πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἠσφαλισμένων ὑπηρεσία εἴτε ἀποκλειστικῶς καὶ' οἶκον ἢ ἐν ἰατρείῳ τοῦ Ἱδρύματος ἢ ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ἰατρείῳ, εἴτε καὶ μικτὴ τοιαύτη. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δύνανται νὰ καθορίζωνται καὶ οἱ ὧραι τῆς ὑποχρεωτικῆς παραμονῆς τοῦ ἰατροῦ ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ ἰατρείῳ.

Προκειμένου περὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετούντων μονίμων θεραπευτῶν ἰατρῶν οἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογήν, ἐφ' ὅσον οὗτοι, ἐντὸς τασσομένης ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. προθεσμίας, ἤθελον δηλώσει ὅτι δὲν ἀποδέχονται τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησιν.

Ἐν τῇ περιπτώσει τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπασχολήσεως τοῦ ἰατροῦ, ἀποκλειστικῶς ἢ μερικῶς, ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ἰατρείῳ, αἱ ὧραι τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰς εἰς ἃς ὁ μισθὸς του ἀναλογεῖ ὥρας ὑποχρεωτικῆς ἀπασχολήσεως ἡμερησίως, ἐ-

πιτρεπομένης καὶ τῆς ἀδιακρίτως ὥρας παροχῆς ὑπ' αὐτοῦ περιθάλψεως κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα».

3) Ἡ δευτέρα περίοδος τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 9 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«9. Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἴτε ἀποκλειστικῶς, εἴτε ἐν μέρει εἰς τὴν κατ' οἶκον περίθαλψιν μονίμους θεραπευτὰς ἰατροὺς, ὡς καὶ τοὺς ἀσκοῦντας ἔλεγχον κατ' οἶκον, ἐν ἰατρείῳ, ἐν ἐργαστηρίῳ, ἐν θεραπευτηρίῳ πάσης φύσεως ἢ ἐπιθεωρήσιν εἰς τοιούτους σχηματισμοὺς ἐλεγκτὰς ἢ μονίμους θεραπευτὰς ἰατροὺς παρέχεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ πρόσθετος ἀποζημίωσις μέχρι 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ των λόγῳ ἐξόδων κινήσεως, ἣτις δύναται ν' αὐξάνεται, προκειμένου μὲν περὶ θεραπευτοῦ μέχρις 25 ο/ο, προκειμένου δὲ περὶ ἐλεγκτῶν μέχρι 20 ο/ο, ἐφ' ὅσον οὗτοι χρησιμοποιοῦσι μετ' ἔγκρισιν ἀποδεδειγμένως πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας τῶν ἴδιον μεταφορικὸν μέσον».

Αἱ ἀνωτέρω ἀποζημιώσεις δὲν ἀποτελοῦν μισθόν.

4) Τὸ β' ἐδάφιον τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 9 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ ἐπίδομα τοῦτο καταβάλλεται καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῶν μετ' ἀποδοχῶν ἀναρρωτικῶν ἀπουσίας ἀδειῶν τῶν δικαιούχων, ἐφ' ὅσον κατὰ γνωμάτευσιν τῆς ἀρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ νόσος ἢ ἡ πάθησις δι' ἣν ἐχορηγήθη ἀναρρωτικὴ ἄδεια δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἐν τῷ θαλάμῳ τῶν ἀκτινολογικῶν μηχανημάτων ἐργασίαν τοῦ ἰατροῦ, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν κρίνεται ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐπιβεβλημένη ἡ προσωρινὴ ἀπασχόλησις τοῦ ἰατροῦ ἐντὸς τῶν ἀκτινολογικῶν θαλάμων. Ὡσαύτως τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα καταβάλλεται καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀδειῶν ἀκτινοβολίας».

5) Ἡ παράγραφος 8 τοῦ ἄρθρου 9 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«8. Ὁσάκις αἱ ὑπηρεσιακαὶ ἀνάγκαι ἐπιβάλλουν πρόσθετον ἀπασχόλησιν μονίμων θεραπευτῶν ἰατρῶν πέραν τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος καθοριζομένης τοιαύτης, δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ νὰ ἐπιτραπῇ αὐτῇ ἐπὶ τῇ καταβολῇ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ 1/4 τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ, ἄνευ ἐπιδόματος ἢ προσαυξήσεώς τινος, μονίμου ἰατροῦ - θεραπευτοῦ πλήρους ἀπασχολήσεως δι' ἑκάστην ὥραν τοιαύτης ἀπασχολήσεως».

Εἰς περίπτωσιν ἀναπληρώσεως ἀπουσιάζοντος ἰατροῦ καταβάλλεται ἀποζημίωσις ἐκ ποσοστοῦ μέχρις 25 ο/ο ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω βασικοῦ μισθοῦ ἀναλόγως τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως.

6) Ὁ μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς τῶν ἐπὶ συμβάσει ἰατρῶν ἐσωτερικῶν βοηθῶν κλινικῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐν γένει ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

Α' Ἰατρῶν ἀνειδικεύτων.

α) Διὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τῷ Ἱδρύματι εἰς δραχμὰς 1.600.

β) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως ἑτησίας ὑπηρεσίας εἰς δραχμὰς 2.000 καὶ

γ) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως διετοῦς ὑπηρεσίας εἰς δραχμὰς 2.400.

Β' Ἰατρῶν εἰδικευμένων εἰς δραχμὰς 3.200.

7) Ἡ προθεσμία τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου α' τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 17/18.2.1956 β. δ/τος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.», ὡς ἐτροποποιήθη, παρατείνεται ἐπὶ 2 ἔτη ἀπὸ τῆς λήξεώς της.

8) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 17/18.2.1956 β. δ/τος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.», ὡς ἐτροποποιήθησαν, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος διατάγματος ὑπηρετούντων ἰατρῶν.

Εἰς τὸν ἐπὶ Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 18 Αὐγούστου 1960

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

28899/1.297/1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν αὐτοτελῶς ἐργαζομένων καὶ ἐνίων κατηγοριῶν προσώπων ἐκ τῶν παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην ἢ πρὸς πλείονας ἐργοδότας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 τῆς 17 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 1 καὶ 3, 8 §§ 5, 16, 25 § 5 καὶ 26 § 2 καὶ 7 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951.

β) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν.δ. 2698/1953.

γ) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ τοῦ ν.δ. 3710/1957.

δ) Πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τὰς ἀπὸ 1.3.1960 καὶ 4.3.1960 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2978/25.4.1960 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὸν Κανονισμὸν «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν αὐτοτελῶς ἐργαζομένων καὶ ἐνίων κατηγοριῶν προσώπων ἐκ τῶν παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην ἢ πρὸς πλείονας ἐργοδότας», ἔχοντα ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 1

Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα

1) Ἡ ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων προσώπων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς περιοχάς, εἰς ἃς ἰσχύει ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., ἐνεργεῖται συμφώνως

πρὸς τοὺς ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ περιλαμβανομένους ὅρους.

2) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπί:

α) Τῶν κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 προβλεπομένην διαδικασίαν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος κατηγοριῶν αὐτοτελῶς ἐργαζομένων οἰκονομικῶς ἀσθενῶν καὶ στερουμένων ἐπαγγελματικῆς στέγης προσώπων.

β) Τῶν προσώπων τῶν παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην ἢ συγχρόνως συνήθως πρὸς πλείονας τῶν τριῶν ἐργοδότας, μεθ' ἑκάστου τῶν ὁποίων συνδέονται δι' ἰδιαιτέρας σχέσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν ἀσφαλίζονται παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς διατάξεις ἑτέρων Εἰδικῶν Κανονισμῶν.

3) Πρόσωπα ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἠσφαλισμένα ἤδη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. συνεχίζουν τὴν ἀσφάλισίν των κατὰ τὸν παρόντα Κανονισμόν.

Ἄρθρον 2

Ἀσφαλιστικοὶ Συνεταιρισμοί

1) Ἡ ἀσφάλισις τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 προσώπων πραγματοποιεῖται μέσῳ τῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 26 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 συνιστωμένων Ἀσφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν, οἵτινες ὑπέχουν ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α. πάσας τὰς εὐθύνας τοῦ ἐργοδότου, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 8 § 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενα.

2) Οἱ Ἀσφαλιστικοὶ Συνεταιρισμοὶ συνιστῶνται εἰς τὰς ἕδρας τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπὸ προσώπων πληρούντων τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος, ἀπασχολουμένων ἐντὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς ἕδρας τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ τῶν τυχὸν Παραρτημάτων αὐτοῦ, διέπονται δὲ ὑπὸ τῶν περὶ λειτουργίας τῶν Συνεταιρισμῶν κειμένων διατάξεων καὶ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος.

Κατ' ἐξαίρεσιν οἱ εἰς τὰς περιοχὰς τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῶν περιχώρων αὐτῶν συνιστώμενοι Συνεταιρισμοὶ δέον νὰ περιλαμβάνουν πρόσωπα, ἀνήκοντα μόνον εἰς τὴν αὐτὴν ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν, ἀπασχολούμενα εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν περιοχὴν τῶν Περιφερειακῶν ἢ τῶν Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ τῶν Παραρτημάτων τῶν πόλεων τούτων.

Ἄρθρον 3

Προϋποθέσεις ἐγγραφῆς εἰς Ἀσφαλιστικὸν Συνεταιρισμὸν καὶ διαγραφῆς ἐξ αὐτοῦ

1) Δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τὸν Ἀσφαλιστικὸν Συνεταιρισμὸν ἔχει πᾶν πρόσωπον, πληροῦν, πλὴν τῶν ὑπὸ τῆς περὶ Συνεταιρισμῶν νομοθεσίας καὶ τῶν ἄρθρων 1 § 2 καὶ 2 § 2 τοῦ παρόντος ὁριζομένων προϋποθέσεων, καὶ τὰς ἀκολούθους εἰδικὰς προϋποθέσεις:

α) Ἀπησχολήθη κατὰ τὸ προηγούμενον τῆς ἐγγραφῆς του εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν ἔτος εἰς ἐργασίαν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερομένων, ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.

β) Συνεπλήρωσε τὸ 18ον, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ 60ὸν, προκειμένου περὶ ἄρρενος, καὶ τὸ 55ὸν, προκειμένου περὶ θήλεος, ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Προκειμένου περὶ προσώπων, ἅτινα διετέλεσαν ἠσφαλισμένα εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ ἕτερον Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως, δὲν κωλύεται ἡ ἐγγραφή των εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν καὶ ἐὰν ἔχουν συμπληρώσει τὰ ἀνωτέρω ὅρια ἡλικίας.

γ) Δὲν ἀσφαλίζεται παρ' ἑτέρῳ Ὀργανισμῷ κυρίας ἀσφαλίσεως.

δ) Δὲν διεγράφη ἄλλου Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ λόγῳ μὴ καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἢ τῶν προσθέτων τελῶν.

2) Πρόσωπον, ἐγγραφὲν ὡς μέλος Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ, διαγράφεται ὑποχρεωτικῶς τούτου, πλὴν τῶν περιπτώσεων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς περὶ Συνεταιρισμῶν νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον:

α) Ἔπαυσεν ἀπὸ τριμήνου ἀπασχολούμενον, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα, δὲν συντρέχει δὲ λόγος τις ἀναστολῆς τῆς ἀσφαλίσεως ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων.

Ἡ παῦσις τῆς ἀπασχολήσεως δέον νὰ δηλοῦται ὑπὸ τοῦ μέλους πρὸς τὸν Συνεταιρισμὸν ἐγγράφως.

Ἐκ νέου ἐγγραφὴ εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν ἐπιτρέπεται μόνον ἀπὸ τοῦ μεθεπομένου τῆς διαγραφῆς τοῦ ἠσφαλισμένου ἡμερολογιακοῦ ἔτους καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος ἀπησχολήθη ἐκ νέου ἐπὶ ἑξάμηνον τοὐλάχιστον συμφώνως πρὸς τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 1 ὁριζόμενα.

β) Καθυστερεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τὸν Ἀσφαλιστικὸν Συνεταιρισμὸν ὑποχρεώσεών του ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πέραν τοῦ ἑξαμήνου.

Ἡ διαγραφὴ ἐκ τοῦ Συνεταιρισμοῦ εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις λογίζεται γενομένη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ τετάρτου μηνὸς τῆς δηλουμένης κατὰ τ' ἀνωτέρω διακοπῆς τῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς δι' ὃν καθυστερεῖται ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν.

3) Περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν κατὰ τὸν παρόντα Κανονισμὸν προϋποθέσεων ἐγγραφῆς εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν ἢ διαγραφῆς ἐξ αὐτοῦ ἀποφαίνεται ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ τόπου ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ἡ ἀπόφασις δὲ τούτου εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

4) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ὁρισθήσονται τὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ἡ ὕπαρξις τῶν προϋποθέσεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2, στοιχεῖον α', τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 4

Ἔναρξις τῆς ἀσφαλίσεως — Βιβλιάριο ἀσφαλίσεως

1) Ἡ ἀσφάλισις τῶν μελῶν τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τῆς περὶ ἧς ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 3 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ παρὼν Κανονισμὸς πρόσωπα χορηγεῖται ἰδίου τύπου, καθοριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος,

ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον μετὰ ἐσωτερικῶν δελτίων ἀπασχολήσεως. Δι' ὁμοίας ἀποφάσεως καθορισθήσεται ὁ χρόνος ἰσχύος τῶν δελτίων ἀπασχολήσεως.

Ἄρθρον 5

Εἰσφοραί

1) Αἱ κατὰ νόμον εἰσφοραί, ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν ὁ παρὼν Κανονισμὸς προσώπων, εἰσπράττονται παρὰ τῶν προσώπων τούτων ὑπὸ τῶν διοικήσεων τῶν Συνεταιρισμῶν καὶ καταβάλλονται παρὰ τούτων εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

2) Χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνὸς ὁρίζεται ἡ τελευταία ἡμέρα τούτου.

3) Αἱ διοικήσεις τῶν Συνεταιρισμῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπομένων προθεσμιῶν ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον χρόνου, καταβάλλουν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς ἀναλογούσης εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν μελῶν τοῦ Συνεταιρισμοῦ μηνιαίας εἰσφορᾶς (ποσοστὸν ἐργοδότου, ποσοστὸν ἠσφαλισμένου) ὑπολογιζομένης κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ παρόντος καὶ τὰ ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 ὁριζόμενα. Ἡ μὴ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 προβλεπομένης προθεσμίας συνεπάγεται τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προβλεπομένας κυρώσεις εἰς βάρος τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

4) Ὁ τρόπος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν, εἴτε διὰ καταβολῆς τοῖς μετρητοῖς, εἴτε δι' ἀγορᾶς ἐνσήμων, ὁρισθήσεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 6

Ἡμέραι ἐργασίας - Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις

1) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκδιδομένης μετὰ πρότασιν τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν οἰκείων Ὑποκαταστημάτων αὐτοῦ, τὰ ἀσφαλιζόμενα κατὰ τὸν παρόντα Κανονισμὸν πρόσωπα κατατάσσονται, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν καὶ τῶν χορηγητέων αὐτοῖς παροχῶν, κατ' ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας καὶ τοπικὰς περιοχὰς ἀσφαλίσεως, ἀναλόγως τοῦ τεκμαιρομένου εἰσοδήματος ἑκάστης ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 25 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, οὐχὶ πάντως κατωτέραν ἐκείνης, ἥτις περιλαμβάνει τὸ ἥμισυ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ τροποποιῆται ἐν περιπτώσει μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐξεδόθη.

2) Οἱ ἠσφαλισμένοι ἀσχέτως ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας, ἐποχιακῆς ἀπασχολήσεως ἢ τοπικῆς περιοχῆς, λογίζονται ὡς πραγματοποιοῦντες 20 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ μῆνα καὶ ὡς ἀπασχολούμενοι καθ' ὅλους τοὺς μῆνας τοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 7

Ἀναστολὴ καὶ διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως. Κυρώσεις

1) Ἡ κατὰ τὸν παρόντα Κανονισμὸν ἀσφάλισις ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον τὸ ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον διέκοψε τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς τοὐλάχιστον μηνός, λόγῳ :

α) Βεβαιωθείσης ὑπὸ ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἕνεκα ἀσθενείας.

β) Στρατεύσεως, φυλακίσεως, ἐκτοπίσεως ἢ ἄλλου λόγου ἐπαγομένου στέρησιν τῆς δυνατότητος ἐργασίας, βεβαιουμένου διὰ δημοσίου ἐγγράφου.

γ) Παροχῆς ἑτέρας ἐργασίας, παραλλήλως ἢ διαδοχικῶς, δι' ἣν ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ ἀναστολὴ ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὁ ἠσφαλισμένος ἐστερήθη τῆς δυνατότητος ἐργασίας ἢ ἤρξατο παρέχων ἑτέραν ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν καὶ λήγει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ἠρθη ὁ λόγος τῆς ἀναστολῆς.

2) Ἡ περὶ ἧς ἡ ἀνωτέρω ἀσφάλισις διακόπτεται, ἐφ' ὅσον :

α) Τὸ ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον διαγραφῇ ἀπὸ τὸν Ἀσφαλιστικὸν Συνεταιρισμόν.

β) Ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς Συνεταιρισμὸς καθυστερῇ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του ἐπὶ χρονικὸν διάστημα πέραν τῶν δύο μηνῶν.

Ἡ λόγῳ μὴ καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως συνεπάγεται στέρησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἠσφαλισμένου ἐπὶ τὰς παροχὰς τῆς ἀσφαλίσεως. Ἡ στέρησις προκειμένου περὶ τῶν παροχῶν τῶν κλάδων ἀσθενείας ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ἑπομένου ἐκείνου δι' ὃ καθυστεροῦνται αἱ εἰσφοραί.

Διὰ τὴν ἀνάκτησιν τοῦ δικαιώματος ἀπαιτεῖται :

α) Προκειμένου περὶ τῶν παροχῶν τῶν κλάδων ἀσθενείας, ἡ καταβολὴ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν μετὰ τῶν προσθέτων τελῶν καὶ ἐκ νέου πλήρωσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 προϋποθέσεων ἀπὸ τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος περὶ νέας ἐγγραφῆς εἰς τὸν Συνεταιρισμόν.

β) Προκειμένου περὶ τῶν παροχῶν τοῦ Κλάδου ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἡ καταβολὴ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν μετὰ τῶν προσθέτων τελῶν ἐφ' ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἑξηκοστοῦ ἐπ' ἄρρενος, ἢ τοῦ ἑβδόμου ἐπὶ θήλεος ἔτους τῆς ἡλικίας ἢ πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας ἢ τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου.

Αἱ ἀνωτέρω συνέπειαι τῆς καθυστερήσεως αἴρονται αὐτοδικαίως, ἐὰν ἐντὸς τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς διαγραφῆς τοῦ συνεταίρου ἢ ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ διμήνου, ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Συνεταιρισμοῦ καθυστερήσεως τῆς καταβολῆς

των εισφορών μηνός καταβληθούν αι οφειλόμεναι εισφοραί μετά των προσθέτων τελών.

Άρθρον 8

Επικουρική εφαρμογή Κανονισμού υπαγωγής εις την ασφάλισιν κλπ.

Διά την ασφάλισιν των εν άρθρω 1 προσώπων εφαρμόζονται επικουρικώς και καθ' ο μέρος δεν αντιτίθενται εις τας διατάξεις του παρόντος αι διατάξεις των Κανονισμών υπαγωγής εις την ασφάλισιν και εισπράξεως εισφορών Ι.Κ.Α.

Άρθρον 9

Τελικαί διατάξεις

1) Από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Κανονισμού καταργείται ο Κανονισμός «περί τρόπου ασφαλίσεως των αυτοτελώς εργαζομένων του Ι.Κ.Α.», εγκριθείς διά της υπ' αριθ. 564|1954 αποφάσεως του Διοικητού του Ι.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. 47|11.3.1957 τ. Β').

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού άρχεται από της 1ης Όκτωβρίου 1960.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Ιουλίου 1960

—

28878|1960 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων

Περί καθορισμού υπερωριακής εργασίας και άμοιβής προσωπικού Ο.Λ.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 388 της 29 Αυγούστου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις της παρ' γράφου 4 του άρθρου 23 του από 7|9 Μαΐου 1959 β.δ. «περί συνθέσεως, οργανώσεως και κατανομής των υπηρεσιών του Ο.Λ.Π.», εγκρίνομεν την υπ' αριθ. 5|8|1960 πράξιν του Διοικητικού Συμβουλίου Ο.Λ.Π. «περί των υπερωριών των υπαλλήλων του Ο.Λ.Π.», τροποποιούντες αύτην ως κάτωθι:

Α'. Καθορισμός ανωτάτου ορίου διαρκείας υπερωριακής εργασίας.

1. Το ανώτατον όριον διαρκείας της υπερωριακής εργασίας του προσωπικού του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς ορίζεται γενικώς εις 60 ώρας μηνιαίως, πλην των κάτωθι περιπτώσεων, διά τας οποίας το ανώτατον όριον διαρκείας υπερωριακής εργασίας ορίζεται ως ακολούθως:

α) Διά τους Γενικόν Διευθυντήν, Υποπτην νυκτερινής εργασίας, Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου, Προϊστάμενον Γραμματείας, δύο υπαλλήλους των ΣΙΔΟ, τρεις υπαλλήλους της Διευθύνσεως Ναυτικών (δύο των πλωτών μέσων και ένα του Τμήματος Προσορμίσεως) και ένα υπάλληλον του Τμήματος καταναομής εργασίας, εις 100 ώρας μηνιαίως.

β) Διά 26 φύλακας, εις 80 ώρας μηνιαίως.

γ) Διά τους υπαλλήλους τους εργαζομένους εις την παραλαβήν, αποθήκευσιν και παράδοσιν των εμπορευμάτων, εις τον χειρισμόν των γερανών και λοιπών φορτωτικών μηχανημάτων, εις το τεχνικόν προσωπικόν των ΣΙΔΟ εις τους εργαζομένους εις την συντήρησιν των μηχανημάτων, εις το αντλιοστάσιον δεξαμενών, εις τα αυτοκίνητα Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και Α' Βοηθειών, εις 130 ώρας μηνιαίως.

Β'. Καθορισμός της καθ' ώραν αποζημιώσεως της υπερωριακής εργασίας:

1. Η καθ' ώραν αποζημίωσις του προσωπικού του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς παραμένει ως καθορίσθη αύτη διά της υπ' αριθ. 67|1956 πράξεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Π., εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. Γ.2978|1|56 αποφάσεως του Υπουργού των Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων.

2. Η ανωτέρω ωριαία υπερωριακή αποζημίωσις των εργαζομένων υπαλλήλων α) εις την παραλαβήν, αποθήκευσιν και παράδοσιν των εμπορευμάτων, β) τον χειρισμόν των γερανών και λοιπών φορτοεκφορτωτικών μηχανημάτων, ως και του τεχνικού προσωπικού των ΣΙΔΟ του προσωπικού της συντηρήσεως των μηχανημάτων του αντλιοστασίου δεξαμενών, των αυτοκινήτων Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και Α' Βοηθειών προσαυξάνεται:

α) Κατά 25 ο|ο δι' υπερωριακήν εργασίαν από της 17ης ώρας μέχρι της 23ης και

β) Κατά 50 ο|ο δι' υπερωριακήν εργασίαν από της 23ης ώρας μέχρι 8ης της επομένης.

3. Η κατά τας Κυριακάς και εξαιρεσίμους ημέρας εργασία των υπαλλήλων, περί ων η παράγραφος 2 της παρούσης, θεωρείται ως υπερωριακή τοιαύτη και η ωριαία υπερωριακή αμοιβή τούτων προσαυξάνεται κατά 50ο|ο διά τας ώρας εργασίας από 8ης ώρας μέχρι 23ης και κατά 75ο|ο διά τας ώρας εργασίας από 23ης ώρας μέχρι της 8ης πρωϊνής.

Εις περίπτωσιν ανεπαρκείας του ειδικώς εγκεκριμένου εκ του ειδικού εξόδου χρηματικού ποσού, η διαφορά της υπερωριακής αποζημιώσεως καταβάλλεται εκ των λοιπών εξόδων του Ο.Λ.Π.

Η ισχύς της παρούσης, δημοσιευθησομένης εν τη Εφημερίδι της Κυβερνήσεως, άρχεται από της 1ης Ιουλίου 1960, υφ' ης καταργείται πάσα αντικειμένη προς αύτην προγενεστέρα απόφασις.

Εν Αθήναις τη 9 Αυγούστου 1960

—

Α]34364|1960 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων

Περί αυξήσεως των παρά του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων παρεχομένων συντάξεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 389 της 1ης Σεπτεμβρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του νόμου 19|1944 «περί εξουσιοδοτήσεως του Υπουργού των Οικονομικών όπως προβαίνη εις αναπροσαρμογήν των φορολογικών συντελεστών».

2) Το υπ' αριθ. 27714|18.5.1960 έγγραφον της Νομισματικής Επιτροπής, καθ' ο εξακολου-

θεί ισχύουσα ἡ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 918|3.5.1955 συνεδρίασιν αὐτῆς λη θεῖσα ἀπόφασις, ἀφορῶσα τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῶν διαφόρων Λοφιλιστικῶν Ταμείων συντάξεων κλπ. καὶ διαλαμβανομένη εἰς τὸ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀριθ. 14786|16.5.1956 ἔγγραφόν της,

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 981|26.4.1960 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, ἀποφασίζομεν:

Αὐξάνομεν ἀπὸ τῆς Ἰουνίου 1960 κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καταβαλλομένας νῦν, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. Α. 25720|13.5.1959 ἀποφάσει ἡμῶν, συντάξεις εἰς τοὺς συνταξιούχους αὐτοῦ κατὰ ποσοστὸν ἓξ τοῖς ἑκατὸν (6ο|ο) ἐν γένει ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῆς ἐν τῷ σκεπτικῷ τῆς παρούσης μνημονευομένης ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Αὐγούστου 1960

—

53914|10842|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 17|1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 869 τῆς 16 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2ου τοῦ νόμου 3239|1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755|1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 17|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, πλὴν τοῦ τοιούτου τῆς Υ.Μ.Κ., τοῦ Σταθμοῦ Γεωργικῶν Μηχανῶν καὶ τῶν Δασικῶν ἐν γένει Ὑπηρεσιῶν», 3) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν.δ. 3755|1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 13.8.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διὰ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως χορηγούμεναι αὐξήσεις καὶ λοιπαὶ παροχαὶ κεῖνται ἐκτὸς τῶν περιθωρίων αὐξήσεων τῶν γενικῶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀναγνωριζομένων, προκαλοῦνται δὲ ἐκ τούτων ἐπιβαρύνσεις, δυνάμεναι νὰ ἀνατρέψωσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κ.Τ.Γ.Κ. καὶ Δασῶν καὶ νὰ ἐπιδράσωσιν ἀνασταλτικῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ προγραμματισθέντων ἔργων, ἐπὶ ζημίᾳ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ μὲ συνέπειαν τὴν ἐνδεχομένην ἀπόλυσιν σοβαροῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ Ἱδρυμάτων, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ δέον, τοῖς λόγοις τούτοις, ὅπως, τροποποιουμένης τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, «καθορισθῶσι τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 17|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, πλὴν τοῦ τοιούτου τῆς Υ.Μ.Κ., τοῦ Σταθμοῦ Γεωργικῶν Μηχανῶν καὶ τῶν Δασικῶν ἐν γένει Ὑπηρεσιῶν», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας (Διεύθυνσις Γ.Ο.Ι.) ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συλλόγου ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν Ὑπουργείου Γεωργίας, καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν (ἐπιστημονικὸν καὶ λοιπὸν ποσοσπικὸν), τῶν πάσης φύσεως Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τῶν οἰκονομικῶς ἐξυπηρετουμένων ὑπὸ τοῦ Κ.Τ.Γ.Κ. καὶ Δασῶν καὶ τῶν Τ.Κ.Γ. καὶ Δασῶν, πλὴν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Υ.Μ.Κ., τοῦ Σταθμοῦ Δοκιμῶν Γεωργικῶν Μηχανῶν καὶ τῶν Δασικῶν ἐν γένει Ὑπηρεσιῶν.

2) Τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κ.Τ.Γ.Κ. καὶ Δασῶν, ἐγκριθεισῶν δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Γεωργίας καὶ Συντονισμοῦ, καθορισμένα ἡμερομίσθια τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν αὐξάνονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατὰ δραχμὰς τρεῖς (3), ἐπὶ τῶν οὕτω δὲ διαμορφουμένων νέων βασικῶν ἡμερομισθίων ὑπολογίζονται περαιτέρω τὰ εἰς τούτους παρεχόμενα ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὔξησις δὲν ἀφορᾷ τὰ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθορισμένα ἡμερομίσθια τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν.

3) Ἡ Ὑπηρεσία ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐφοδιασθῇ δι' ἀδιαβρόχων πρὸς χρῆσιν ὑπὸ τῶν νυκτοφυλάκων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των.

4) Τῶν διατάξεων τῆς παρούσης κατισχύουν αἱ οἰκεῖαι κλαδικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον προβλέπουν εὐνοϊκωτέραν ρύθμισιν, συντρέχουσι δὲ πρὸς τούτοις αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 §§ 2 καὶ 3 τοῦ ν. 3239|1955.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Αὐγούστου 1960

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

«ΟΙΚΙΑΚΑΙ ΒΟΗΘΟΙ»

Συχνά είναι εἰς τὰς καθημερινὰς ἐφημερίδας αἱ δημοσιεύσεις ἀγγελιῶν «Ζητεῖται ὑπηρέτρια,...», ἐνίοτε δὲ «Ζητεῖται ὑπηρεσία κλπ.».

Ἐφεξῆς λοιπὸν πρέπει καὶ τὰ δημοσιεύματα αὐτὰ νὰ διορθωθοῦν κατὰ τὴν νέαν ἐπίσημον ὁρολογίαν: Ζητεῖται «οἰκιακὴ ἐμμισθος βοηθός» κλπ.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νέου νόμου (4104|1960) περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐγκατέλειψε τὸν ὅρον «οἰκόσιτοι ὑπηρέτριαι» τοῦ παλαιοῦ καὶ καθιέρωσε τὸν νέον «οἰκιακὴ ἐμμισθος βοηθός», περὶ τοῦ ὁποίου ἔγινε καὶ εἰδικὴ συζήτησις εἰς τὴν Βουλήν.

Ἀντιγράφομεν ἐκ τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν:

Βουλευτής: Ἐν ἔτει 1960 νομίζω, ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτον εἰς μίαν γλῶσσαν τόσον πλουσίαν εἰς λέξεις, ὅσον ἡ ἑλληνική, νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἄλλος χαρακτηρισμὸς τῶν προσώπων αὐτῶν, παρὰ αἱ λέξεις «οἰκόσιτος ὑπηρέτρια».

Ὑπουργὸς Ἐργασίας: Κύριε συνάδελφε, χρησιμοποιῶ ἄλλας λέξεις: Ὅπως «οἰκιακὸν βοηθητικὸν προσωπικόν».

Βουλευτής: Ἡ παρατήρησις τοῦ κ. συναδέλφου εἶναι ὀρθοτάτη. Καλῶς ἢ κακῶς παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ ἔχει διαμορφωθῇ κακὴ ἐντύπωσις ἐκ τῆς λέξεως «ὑπηρέτρια» καὶ τόσον ἀληθὲς εἶναι τοῦτο, ὥστε ὅλοι μας ἀποφεύγομεν τὴν χρῆσιν τῆς λέξεως ταύτης, μεταχειριζόμενοι συνήθως τὴν λέξιν «ὑπηρεσία». Νομίζω ὅτι ἡ καλυτέρα ἀντικατάστασις εἶναι ἡ διὰ τῆς λέξεως «βοηθὸς οἰκοκυρᾶς».

Ὑπουργὸς Ἐργασίας: Θὰ δώσωμεν τὴν λέξιν «βοηθητικὸν οἰκιακὸν προσωπικόν». Ἀλλὰ θέτομεν ἐντὸς παρενθέσεως τὴν λέξιν «οἰκόσιτοι ὑπηρέτριαι» ὡς διευκρινιστικὴν διὰ τὰ δικαστήρια.

Αὐτὴ εἶναι ἡ μικρὰ ἢ μεγάλη ἱστορία τοῦ νέου νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἐργαζομένων προσώπων. Ἐδῶ ὁλόκληρον τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ἀκόμη καὶ τὸ δημοσιοϋπαλληλικόν, ἔχει καθιερώσει τὸν νομικὸν ὅρον «ὑπηρέτης», χαρακτηρίζον οὕτω μεγάλας κατηγορίας ἐργαζομένων, ἵνα ἐξαρτήσῃ ἐξ αὐτοῦ διάφορα δικαιώματα, κατὰ διάκρισιν πρὸς ἄλλας κατηγορίας ὑπαλλήλων, καθημερινῶς τὰ δικαστήρια ἀσχολοῦνται νὰ χαρακτηρίσουν ἄλλους μισθωτοὺς ὡς ὑπαλλήλους καὶ ἄλλους ὡς ὑπηρέτας καὶ θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι δὲν θὰ ἐχάνετο ὁ κόσμος, ἂν ὠνομάζομεν ἀκόμη τὰς κατ' οἶκον ἐργαζομένας «ὑπηρετρίας».

Ὁπωσδήποτε τὰ πρόσωπα ταῦτα δὲν θὰ ἐνδιαφέρωνται τόσον διὰ τὴν πρόοδον τῆς ὀνομασίας των ἀπὸ ὑπηρετριῶν εἰς «ἐμμίσθους οἰκιακὰς βοηθούς», ὅσον διὰ τὴν οὐσιαστικὴν νομικὴν προστασίαν των ἔναντι τοῦ μόχθου, τὸν ὁποῖον καταβάλλουν, ἐντασσόμενα δι' ἀποχωρισμοῦ ἀπὸ τὰ ἰδικά των σπίτια καὶ τὰς ἰδικάς των οἰκογενείας εἰς ξένας.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὸ νέον νομοθέτημα, διὰ τοῦ ὁποίου καθίσταται ἐνεργὸς ἡ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951 μὲ τὸν νόμον 1846|1951 ἐξαγγελθεῖσα ἀσφάλισις των εἰς τὸ Ι.Κ.Α., πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἱκανοποιητικόν, τοὐλάχιστον εἰς ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀσθενείας ἀσφάλισιν. Προστασία τῶν οἰκοσίτων προσώπων ἐν περιπτώσει νόσου αὐτῶν παρέχεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 660 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλ' αὕτη ἀναλύεται εἰς ἐπιμέλειαν τοῦ ἐργοδότου πρὸς περίθαλψιν καὶ ἰατρικὴν ἀντίληψιν, μὲ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ὅμως νὰ καταλογίσῃ τὰς δαπάνας εἰς τὸν ὀφειλόμενον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νόσου μισθόν.

Ἐν τούτοις, μολονότι ἀλλαχοῦ τὸ δίκαιον τῶν «οἰκιακῶν ἐργατριῶν», κατὰ ὅρον ξένου νομοθετικοῦ κειμένου, ἔχει σημειώσει οὐσιώδη ἐξέλιξιν (ἴδετε ΕΕΔ 14, 1080), εἰς τὴν χώραν μας, πέραν τῆς νέας αὐτῆς περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεως, ἐμφανίζεται ἀπαράδεκτος καθυστέρησις.

Οὐσιώδες εἶναι πρῶτον νὰ μὴ παρατηρῆται τὸ ἀντικοινωνικὸν φαινόμενον νὰ προσλαμβάνωνται κατ' οἶκον ὡς «οἰκιακοὶ βοηθοί», κατὰ τὸν νεωτεριστικὸν ὅρον τοῦ νέου νομοθετήματος, ἢ κατὰ τὸν ὑποβιβάζοντα φραστικῶς τὰ πρόσωπα ταῦτα, κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ συγχρόνου Νομοθέτου, ὅρον «κατ' οἶκον ὑπηρέται» τοῦ παλαιοῦ Νομοθέτου, εἰς ἡλικίαν κατωτέραν τῶν 14 ἐτῶν, ὡς ἐπεχείρησε νὰ θεσπίσῃ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 759|1937, ἡ ἔννοια τοῦ ὁποίου ὅμως ἔχει, καθ' ἡμᾶς, παρανοηθῇ, ὥστε νὰ ἐπιτρέπεται ἀκόμη καὶ ἡ πρόσληψις εἰς ἡλικίαν ἑπτὰ (7) ἐτῶν, ὡς ὑπῆρξεν ἡ περίπτωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 224|1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 18, 532).

Καλλιτέρα βεβαίως φραστικῶς εἶναι ἡ ὀνομασία τοῦ «παιδιοῦ» αὐτοῦ ὡς «οἰκιακοῦ βοηθοῦ» ἀπὸ τῆς «ὑπηρετρίας» καὶ ἀπὸ τοῦ ἀποκρουστικοῦ ἐνίοτε λεγομένου «δούλας», ὅμως ἡ κοινὴ συνείδησις θὰ ἐπροτίμα, ὅπως καὶ νὰ ἐλέγετο, νὰ φροντίσῃ ὁ Νομοθέτης νὰ μὴ βασανίζεται τὸ μικρὸν αὐτὸ πλάσμα ἐργαζόμενον νυχθημερόν, ἀλλὰ νὰ ἀφήνετο ὑπὸ τῆς Πολιτείας νὰ ἐργασθῇ, ὅταν δὲν θὰ ἐκινδύνευεν ἡ φυσικὴ ἀνάπτυξίς του.

Εἰς διόρθωσιν λοιπὸν τοῦ ἀτόπου τούτου, θὰ ἐλέγομεν ἐγκληματικοῦ διὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, θὰ ἔπρεπε νὰ στραφῇ ὁπωσδήποτε ἡ προσοχὴ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τοῦ ὁποίου ἤδη προΐσταται κατὰ σύμπτωσιν Ὑπουργὸς συντάκτης τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 759|1937, ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ὁποίου, ἂν κρίνωμεν ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως (ΕΕΔ 14, 318), παρενοήθη κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ἡ ἐπιδίωξίς του.

Ἀκόμη, εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ μεγάλης κοινωνικῆς σημασίας ἀ.ν. 539|1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν, ἀπὸ 15 ἤδη ἐτῶν, παρέχεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις νὰ ἐπεκταθῇ ὁ νόμος διὰ διατάγματός του καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκοσίτου προσωπικοῦ.

Ἱκανοποιεῖ φραστικῶς ἡ νέα ὀνομασία τῶν προσώπων αὐτῶν ὡς «οἰκιακῶν βοηθῶν», ἀλλὰ περισσότερον—καὶ αὐτὸ ἔχει μεγαλυτέραν βεβαίως ἀξίαν—θὰ ἱκανοποιεῖ τὸ αἴσθημα δικαιοσύνης, ἂν μετὰ τόσα ἔστω ἔτη ἐξεδίδετο τὸ κατὰ τὴν νομοθετικὴν πρωταγὴν δυνάμενον νὰ ἐκδοθῇ διάταγμα.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 20 (456)

Ἀθῆναι, 15 Ὀκτωβρίου 1960

Ο ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ(*)

Ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

§ 4. Ὁ νομικὸς χαρακτὴρ τῆς ὑπὸ κανονισμοῦ ρυθμιζομένης σχέσεως

17. Κεντρικὸν πρόβλημα εἰς τὸ δίκαιον τῶν κανονισμῶν εἶναι ἂν ἡ ὑπὸ τούτων ρυθμιζομένη σχέσις εἶναι δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐκ τῆς λύσεως, ἥτις θὰ δοθῇ εἰς τὸ πρόβλημα τοῦτο, θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ λύσις πλείστων ἄλλων ζητημάτων καὶ πρὸ παντὸς ἐκείνου τῆς δικαιοδοσίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης πηγαζουσῶν διαφορῶν.

Τὸ πρόβλημα ἔχει δημιουργηθῆ, διότι φορεῖς τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες διέπονται ὑπὸ κεκυρωμένων κανονισμῶν, εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ Δημόσιον ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἢ παραχωρησιοῦχοι ἐπιχειρήσεις. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον, διότι τὸ δίκαιον τῆς ἐργασίας προσβευτικῶς εἰσέρχεται εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ δημοσίου δικαίου, ἀνέκυψε τὸ πρῶτον ἐρώτημα: Τὸ δίκαιον τῶν κανονισμῶν ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον ἢ τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον;

Ἑτέρωθεν αἱ σχέσεις μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἀντιμετωπίζονται ὑπὸ τῶν περὶ συμβάσεων διατάξεων τοῦ κοινοῦ δικαίου (ἀνωτέρω 9). Οὕτω διεσταυρώθη πρὸς τὸ ἀνωτέρω πρῶτον ἐρώτημα ἕν ἕτερον: Ἡ σχέσις ἐργασίας, ἥτις διέπεται ὑπὸ κεκυρωμένου κανονισμοῦ, εἶναι γνησία σύμβασις;

Εἰς τὰ δύο ταῦτα ἐρωτήματα ἡ γνώμη μας εἶναι ἡ ἑξῆς· Τὸ δημόσιον δίκαιον περιλαμβάνει τοὺς κανόνας, δι' ὧν ρυθμίζονται σχέσεις προκύπτουσαι ἐκ τῆς λειτουργίας δημοσίας ὑπηρεσίας, ἐν ᾗ ἀπαραιτήτως ὑπάρχει ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἄσκησις δημοσίας ἐξουσίας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο, ἡ ἄσκησις δημοσίας ἐξουσίας, δηλ. ἐξουσίας ὑπερτέρας ἐναντι τῆς ἰδιωτικῆς θελήσεως, ἥτις εὑρίσκεται ἐναντι ἐκείνης εἰς θέσιν ὑποταγῆς, προσδιορίζει τὸν χαρακτῆρα τῆς σχέσεως καὶ τοῦ ρυθμίζοντος ταύτην κανόνος, ὡς δημοσίου δικαίου. Τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ἐξεταζόμενον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, γέμει κανόνων δημοσίου δικαίου. Οὕτω οἱ νόμοι, δι' ὧν ἐπιβάλλεται ἡ ἀσφάλισις τῶν μισθωτῶν, καθορίζονται τὰ προσόντα ἀσκήσεως ὡρισμένης ἐργασίας (πτυχία, ἄδειαι κλπ.), τοποθετοῦνται ἀναγκαστικῶς οἱ μισθωτοὶ εἰς ἐπιχειρήσεις (π.χ. πολεμιστὴ) κλπ., εἶναι νόμοι δημοσίου δικαίου. Τοῦτο ὅμως εἶναι ἡ μία ὄψις τοῦ ζητήματος. Ὑπάρχει καὶ ἡ ἑτέρα:

Τὸ δίκαιον τῆς ἐργασίας ὑπὸ τὸ κρατοῦν καθεστὼς ἔχει θεμέλιον τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς, δυνάμει δὲ τῆς ἐν τῇ ἰδιοκτησίᾳ κειμένης ἐξουσίας ὁ ἰδιοκτήτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατευθύνῃ τὴν παραγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεώς του καὶ νὰ δεσπόζῃ τῶν παραγομένων προϊόντων διὰ τῆς ἐργασίας ἐλευθέρων ἀτόμων. Τὸ τελευταῖον ὅμως τοῦτο, ὅτι ἡ διαδικασία τῆς παραγωγῆς προϋποθέτει, ὑπὸ τὸ κρατοῦν καθεστώς, τὴν ἐργασίαν ἄλλων ἐλευθέρων ἀτόμων (μισθωτῶν), κατ' ἀνάγκην μᾶς φέρει εἰς τὸν χῶρον τῆς ἰδιωτικῆς συμβάσεως, διότι, ὡς ἤδη παρετηρήθη (ἀνωτ. 9), δὲν ὑπάρχει κατὰ βάσιν ἄλλος νόμιμος τρόπος νὰ ἐξουσιάζεται παρ' ἰδιώτου ἡ θέλησις ἐλευθέρου προσώπου, πλὴν τῆς συμβάσεως (ἄρθρον 361 Α.Κ.). Ἡ σύμβασις ὅμως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (συνεπῶς καὶ τῆς ἐργασίας, ἄρθρον 648 Α.Κ.) ἔχει ὡς θεμελιώδες (καὶ διακριτικὸν ἐναντι τῆς σχέσεως δημοσίου δικαίου) γνώρισμα οὐχὶ τὸν καταναγκασμὸν καὶ τὴν ἐπιταγήν, ἀλλὰ τὴν ἰσοτιμίαν, ἀπὸ ἀπόψεως νόμου,

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελίδος 1121 τοῦ παρόντος τόμου.

τῶν συμβαλλομένων μερῶν. Θὰ ἀποκηρύξωμεν λοιπὸν τὴν σύμβασιν ἀπὸ τὴν περιοχὴν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καὶ ἐν ὀνόματι τῆς δημοσιοποιήσεως θὰ προσχωρήσωμεν εἰς τὴν καταναγκαστικὴν ἐργασίαν; Πρέπει νὰ διακηρυχθῇ, ὅτι ὑπὸ τὸ ἰσχύον καθεστὼς ἡ σύμβασις (ὡς ἔννομος σχέσις) εἶναι ἡ μοναδικὴ μέθοδος προσδιορισμοῦ τῶν ἀντιπάλων συμφερόντων ἐλευθέρων ἀτόμων. Καὶ ἀκόμη ὅτι τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἔχει προορισμόν, μέσῳ ἔστω καὶ διατάξεων ἀναγκαστικοῦ περιεχομένου, οὐχὶ νὰ καταλύσῃ τὴν σύμβασιν, δηλ. τὴν κατ' ἐλευθέραν θέλησιν ἐργασίαν (ἀμετακίνητον ὅριον τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας), ἀλλὰ διὰ τῆς συμπιέσεως τῆς δυνάμεως τοῦ κεφαλαίου νὰ τὴν ἐξυγιάνῃ καὶ νὰ τὴν καταστήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν μέθοδον συμβιώσεως πράγματι ἐλευθέρων ἀτόμων. Τὸ ἐργατικὸν δίκαιον λοιπόν, ὅσον θὰ ὑπάρχουν ἐργοδόται καὶ μισθωτοί (συμβαλλόμενοι), θὰ ἀνήκῃ κατὰ βάσιν εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον. Καὶ ἡ σχέσις ἐργασίας θὰ παραμένῃ εἰς τὴν ρίζαν της πρεσβὺ ἐλευθέρας καὶ ἰσοτίμου δικαιοπρακτικῆς θελήσεως, δηλ. σχέσις ἰδιωτικοῦ δικαίου.

18. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ συμβατικὴ ἐλευθερία περιορίζεται διὰ νόμων ἀναγκαστικῶν ἢ δημοσίας τάξεως. Τοῦτο εἶναι γενικώτερον φαινόμενον, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾶται, περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον, εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀκόμη καὶ ἐκείνους, οἵτινες ἐκ τῆς φύσεώς των δὲν ἀνέχονται τὴν κρατικὴν προσταγὴν καὶ τὴν δημοσιοποίησιν (π.χ. σύμβασις προικός, σύμβασις ἰδιωτικῆς ἀσφαλίσεως, ἀνωνύμου ἑταιρείας κλπ.). Ἀκριβῶς δὲ οἱ περιορισμοί, τοὺς ὁποίους θέτουν εἰς τὴν ἰδιωτικὴν σύμβασιν οἱ κανόνες δημοσίας τάξεως ἢ ἀναγκαστικοῦ περιεχομένου, ἐνῷ δὲν ἀναιροῦν τὴν ὕπαρξιν συμβάσεως, γίνονται ἀφορμὴ συγχύσεως μεταξὺ κανόνος δημοσίου δικαίου (ἢ δημοσίας σχέσεως) καὶ κανόνος ἰδιωτικοῦ δικαίου δημοσίας τάξεως (ἢ ἰδιωτικῆς σχέσεως). Ἀλλ' εἶναι ἄλλο πρᾶγμα ἡ δημοσία σχέσις καὶ ἄλλο ἡ ἐπιφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως, ἥτις δύναται νὰ ἀφορᾷ καὶ τὴν ἰδιωτικὴν σχέσιν (βλέπε περὶ τῆς διακρίσεως κανόνων δημοσίου δικαίου καὶ κανόνων δημοσίας τάξεως εἰς *Π. Βάλληνδα:* Ἡ ἐπιφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως § 4. μελέτην μας: Ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας ΕΕΔ 1. 489).

Ὡς ἤδη ἐλέχθη, ἡ δημοσία σχέσις γεννᾶται ἐκ τῆς ἀσκήσεως δημοσίας ἐξουσίας, ἐνῷ ἡ ἰδιωτικὴ σχέσις γεννᾶται ἐκ τῆς δικαιοπρακτικῆς δράσεως τῶν ἀτόμων, ἔστω καὶ ἂν αὐτὴ πρέπει νὰ κινηθῇ εἰς τὰ πλαίσια, ἅτινα ὁρίζουν νόμοι δημοσίας τάξεως. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην γενεσιουργὸς αἰτία τῆς σχέσεως (ἐνοχῆς) εἶναι ἡ ἰδιωτικὴ θέλησις (δικαιοπραξία), ἐὰν δὲ ὑφίσταται ἐπιτακτικὸς κανών, ἡ ἐνοχή, ἥτις προέκυψεν ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς θελήσεως, θὰ πληρωθῇ, θὰ λάβῃ ἀναγκαστικῶς τὸ περιεχόμενον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁρίζει ὁ ἐπιτακτικὸς κανών. Ἂς λάβωμεν ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἓν παράδειγμα: Διὰ τοῦ ν. 1836|1951, ἄρθρ. 3, ὡρίσθη, ὅτι αἱ ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεις προσλαμβάνουν ἀναγκαστικῶς πολεμιστὰς τοποθετουμένους ὑπὸ τῆς Διοικήσεως. Αἱ διατάξεις αὗται εἶναι δημοσίου δικαίου καὶ ἡ σχέσις, ἥτις δημιουργεῖται ἐκ τῆς προσταγῆς τῆς Διοικήσεως, δηλ. τοῦ διορισμοῦ τοῦ πολεμιστοῦ (διοικ. πρᾶξεως) εἶναι δημοσίου δικαίου. (Ἡ αἴτησις τοῦ πολεμιστοῦ ὅπως διορισθῇ, ἀποτελεῖ ἁπλῆν προϋπόθεσιν καὶ δὲν ἀναιρεῖ τὸν μονομερῆ καὶ ἐπιτακτικὸν χαρακτῆρα τῆς πράξεως). Ἀφ' ἧς ὅμως διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ταύτης τοποθετήσεως γεννηθῇ ἡ ἐνοχή, αὕτη περαιτέρω θὰ ἐξελιχθῇ καὶ θὰ ἐκπληρωθῇ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἄλλαι τῶν ὁποίων εἶναι δημοσίας τάξεως καὶ ἄλλαι ἐνδοτικοῦ δικαίου. Οὕτω π.χ. ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς θὰ ἐξελιχθῇ βαθμολογικῶς καὶ μισθολογικῶς βάσει τῶν διατάξεων τῆς ἰσης μεταχειρίσεως (ἄρθρ. 288 Α.Κ., οὗτινος εἰδικὴν ἀπόχρωσιν ἀποτελεῖ τὸ ἄρθρον 3 § 5 καὶ ἄρθρ. 7 ν. 1836|1951), αἵτινες εἶναι μὲν ἀναγκαστικοῦ περιεχομένου καὶ ἀποκλείουν πᾶσαν ἀντίθετον συμφωνίαν (βλ. Α.Π. 433|1958, Ν. Δίκ. 10. 12), ἀλλ' ἀναμφιβόλως ἀποτελοῦν ὕλην τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

19. Ἡ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ρυθμιζομένη σχέσις θὰ κριθῇ, ἂν εἶναι ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου, βάσει τῶν ἀνωτέρω κριτηρίων. Καὶ προκειμένου μὲν περὶ τῶν μὴ κεκυρωμένων κανονισμῶν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ζήτημα ὅτι ἡ ὑπ' αὐτῶν ρυθμιζομένη σχέσις εἶναι ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς κεκυρωμένους ἡ αὐτὴ πρέπει νὰ δοθῇ λύσις ὡς ἑξῆς: Ἡ μὲν προσταγὴ τῆς πολιτείας πρὸς κατάρτισιν κανονισμῶν δημιουργεῖ σχέσιν δημοσίου δικαίου, περαιτέρω ὅμως ἡ σχέσις ἐργασίας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ γεννᾶται οὐχὶ διότι ὑπῆρξε προσταγὴ τῆς πολιτείας, ἀλλὰ διότι δύο ἰσοδύναμοι νομικῶς πρόσωπα ἠθέλησαν νὰ ἀνταλλάξουν τὰς παροχάς των. (ἐργασίαν

- μισθόν). Αἱ δύο αὗται ἀντίρροποι θελήσεις συνεχωνεύθησαν εἰς μίαν ἐνοχήν (ἐκ συμβάσεως τοῦ ἄρθρου 648 ἐπ. Α.Κ.), ἡ ὁποία λόγῳ τοῦ ἀναγκαστικοῦ χαρακτῆρος τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ θὰ ἔχῃ περιεχόμενον τοὐλάχιστον τοὺς ὅρους τούτου. Εἶναι λοιπὸν ἀναμφισβήτητον, ὅτι καὶ ἐπὶ κεκυρωμένων κανονισμῶν αἱ ἑκατέρωθεν παροχαὶ ἀνταλλάσσονται διὰ τῆς γνωστῆς συμβάσεως, ἤτοι ἐπὶ τῇ βάσει σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου. Εἰδικώτερον:

α. Ἐὰν πρόκειται περὶ ἀπασχολήσεως μισθωτῶν εἰς ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ ὑφίσταται κανονισμὸς ἐργασίας, ἡ λύσις δὲν παραλλάσσει, ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται, ὅτι εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἡ σχέσις (ἐργασίας) συνέστη οὐχὶ κατ' ἐνάσκησιν δημοσίας ἐξουσίας, ὡς ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ πρακτικῆς ὅτι συμβαίνει ἐπὶ προσλήψεως δημοσίου ὑπαλλήλου, ἀλλὰ διὰ συμβάσεως ἰσοτίμως καταρτισθείσης. Εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ἡ σχέσις θὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, παρ' ὅτι ὁ μισθωτὸς ὑπηρετεῖ εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν. (Περὶ τῶν διακριτικῶν γνωρισμάτων τῆς σχέσεως δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων βλέπε Α.Π. 190]1959, 152]1955, 55]1952, 608/1950 εἰς ΕΕΔ 18, 884, 14, 406, 11, 254, 10, 422, Γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 468/1957 αὐτ. 18, 504, *Στασινοπούλου*, Διοικ. Δίκ. §§ 38, 40).

β. Ἐὰν πρόκειται περὶ παραχωρησιούχου ἐπιχειρήσεως, δηλ. δημοσίας ὑπηρεσίας, τὴν λειτουργίαν τῆς ὁποίας ἡ τελευταία ἐνεπιστεύθη διὰ συμβάσεως παραχωρήσεως εἰς ἰδιώτην, ἡ μεταξὺ ταύτης καὶ μισθωτῶν σχέσις εἶναι ὁπωσδήποτε ἰδιωτικοῦ δικαίου, διότι δὲν νοεῖται ἄσκησις δημοσίας ἐξουσίας ἐκ μέρους ἰδιώτου. Ἡ τοιαύτη σχέσις θὰ ἔχῃ περιεχόμενον τοὺς ὅρους τοῦ κεκυρωμένου κανονισμοῦ, ὡς καὶ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ὅρους τῆς διὰ νόμου κεκυρωμένης συμβάσεως παραχωρήσεως.

γ. Τέλος, ἐὰν πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως, ἣν ἀσκεῖ τὸ Κράτος κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ ἰδιωτικοῦ (ἐμπορικοῦ) δικαίου (περίπτωσις Ο.Τ.Ε. ν.δ. 1049/1949, ἄρθρ. 2, ΔΕΗ ν. 1468/1950, ἄρθρ. 1 § 2), ἡ μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ προσωπικοῦ σχέσις εἶναι ἐπίσης ἰδιωτικοῦ δικαίου. Διότι ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων ἡ πολιτεία ἐγκαταλείπει τὴν θέσιν ὑπεροχῆς καὶ κατέρχεται εἰς τὸν στίβον τῆς συναλλαγῆς ὡς ἁπλοῦς ἰδιώτης - ἐπιχειρηματίας (βλ. Ὀλ. Σ τ.Ε. 2357/1953, εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 13, 232). Οἱ κεκυρωμένοι κανονισμοὶ τῶν ἐπιχειρήσεων ἔχουν τὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν ἀμέσως ἀνωτέρω (δ) ἐδέχθημεν ἐπὶ τῶν παραχωρησιούχων ἐπιχειρήσεων.

20. Ἡ ἀνωτέρω γενομένη διαπίστωσις περὶ τοῦ νομικοῦ χαρακτῆρος τῆς ὑπὸ τοῦ κεκυρωμένου κανονισμοῦ διεπομένης σχέσεως ἐργασίας ὡς τοιαύτης ἰδιωτικοῦ δικαίου καθορίζει τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης ἀπορρεουσῶν διαφορῶν. Διότι κατὰ τὰς θεμελιώδεις περὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας διατάξεις τῶν ἄρθρων 8, 21 § 2, 28 καὶ 87 § 1 τοῦ Συντάγματος πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα ἐκ τῆς σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, συνιστᾷ κατὰ βάσιν ἰδιωτικὴν διαφοράν (ἐφ' ὅσον βεβαίως συντρέχουν εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν καὶ αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 Πολ. Δικ.), ἡ ἐπίλυσις δὲ ταύτης ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. Ἐκ τοῦ βασικοῦ τούτου συνταγματικοῦ ὁρισμοῦ ἀκολουθεῖ, ὅτι πᾶσα οἱαδήποτε ἄλλη διάταξις (νόμου ἢ κανονιστικῆς πράξεως), δι' ἧς ἤθελεν ἀφαιρεθῇ ἰδιωτικὴ διαφορὰ καὶ ὑπαχθῇ πρὸς λύσιν εἰς οἱανδήποτε ἄλλην Ἀρχήν, εἶναι ἄκυρος ὡς ἀντισυνταγματική. (Ἐπὶ τούτου παγία ἡ νομολογία καὶ οὐδεὶς ὑπεστήριξε ποτὲ τὸ ἀντίθετον. Ἀναφέρομεν σχετικῶς τὴν Α.Π. 679]1954, εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, Ν. Δίκ. 11, 110, ἡ ὁποία διετύπωσε τὸν ἑξῆς κανόνα: Διοικητικὴ πρᾶξις, ἥτις δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, εἶναι ἐκείνη, ἐφ' ἧς δεσπόζει ἡ ἄποψις τῆς ἐξουσίας δημοσίου δικαίου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκείνη, εἰς ἣν πρυτανεύει τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον ἢ ἡ ἰσοτιμία μεταξὺ τοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου καὶ τοῦ τρίτου, οὗτινος προσβάλλονται τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα, νόμος δὲ ὑπαγαγὼν διαφορὰν μὴ προκύπτουσαν ἐκ τοιαύτης διοικητικῆς πράξεως, ἀλλὰ καθαρῶς ἀστικήν, εἰς τὴν κρίσιν τῆς Διοικήσεως, ἀντίκειται εἰς τὴν συνταγματικὴν ἀρχὴν τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν καὶ εἶναι ἄκυρος· πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην συνεψήνησε καὶ ἡ Α.Π. Β' Τμ. 117]1955. Σχόλια *Φ. Βεγλερῆ*, ΕΕΝ τ. 22, 218, 220, *Στασινοπούλου*, Δίκ. Διοικ. Διαφορῶν σ. 26, 36, *Σβώλου - Βλάχου*: Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, τ. Β', 138, σημ.

65. *Χ. Σγουρίτσα*: Συνταγματικόν, σελ. 430 σημ. 2, *Νικ. Μασουρίδη*: Ἡ ἔννοια τῶν διοικ. διαφορῶν εἰς Ἐπιθ. Διοικ. Δικ. τ. Β', σελ. 152, 153).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς τὸν ἑξῆς διαχωρισμόν: Ἡ θέσπισις τοῦ κανονισμοῦ διὰ πράξεως τῆς Διοικήσεως γενᾷ σχέσιν δημοσίου δικαίου. Ἐὰν ἐντεῦθεν προκύψῃ ἀμφισβήτησις μεταξὺ διοικουμένου καὶ Κράτους περὶ τοῦ κύρους τῆς διοικητικῆς πράξεως, ἡ διαφορὰ (διοικητικὴ) θὰ λυθῇ ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων (ἄρθρον 83 τοῦ Συντάγματος). Ἀντιθέτως ἡ σύμβασις ἐργασίας γεννᾷ ἐνοχὰς ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐὰν ἐντεῦθεν προκύψῃ ἀμφισβήτησις μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων (τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ) ὡς πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐνοχῆς, ἧς περιεχόμενον ἀποτελοῦν οἱ ὅροι τοῦ κανονισμοῦ, ἡ ἀμφισβήτησις αὕτη ἀποτελεῖ διαφορὰν (ἰδιωτικήν), ἡ ἐπίλυσις τῆς ὁποίας ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ κυριαρχικῶς εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια (βλέπε καὶ κατωτέρω 29).

§ 5 Μελέτη ἀποφάσεων

21. Ἤδη δυνάμεθα νὰ μελετήσωμεν τὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων, ἥτις, ὡς ἐν ἀρχῇ εἴπομεν, παρουσιάζει μεγάλας ἀντιφάσεις.

Θὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν Ὀλ. Α.Π. 103]1952, εἰσηγητὴς *Χ. Καλέλλης*, (ΕΕΔ 11, 370), παρ' ὅτι προηγεῖται ταύτης ἡ Ὀλ. 282]1939 (περὶ ἧς ἀμέσως κατωτέρω), διότι πιστεύομεν, ὅτι ἡ 103]1952 εἶναι ἡ μόνη, ἡ ὁποία ἐτοποθέτησε τὰ πράγματα εἰς ὀρθὴν βάσιν. Τὸ προέχον, λέγει ἡ ἀπόφασις αὕτη, εἶναι νὰ διαγνωσθῇ, ἂν ἡ ὑπὸ κεκυρωμένου κανονισμοῦ διεπομένη ἐργασιακὴ σχέσις εἶναι ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐὰν ἡ ἀπάντησις εἶναι καταφατική (ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφ' ἧς ἔκρινεν, ἔνθα ἐπρόκειτο περὶ κεκυρωμένου κανονισμοῦ, ἐκδοθέντος βάσει τοῦ νόμου 3752]1929, ἀνωτ. 13), ἡ ἐντεῦθεν προκύπτουσα ἀμφισβήτησις ἔχει τὰ στοιχεῖα τῆς ἰδιωτικῆς διαφορᾶς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 1 Πολ. Δικ. καὶ ἡ ἐπὶ ταύτης δικαιοδοσία ἀνήκει εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρῃ ἂν ἡ ἐργασιακὴ σχέσις ρυθμίζηται «κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου ἢ ὀργάνου τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ἢ ἀκόμη ἂν ρυθμίζηται κατ' ἐλευθέραν ἢ ἠρτημένην ἐξ ὅρων ἢ προϋποθέσεων κρίσιν».

Εἴπομεν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις ἐξετάζει τὸ πρόβλημα εἰς τὴν ρίζαν του. Διότι, ὡς ἐλέχθη (ἀνωτ. 20), ἂν διαγνωσθῇ, ὅτι ἡ διεπομένη ὑπὸ τοῦ κεκυρωμένου κανονισμοῦ σχέσις εἶναι ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν ἐπιτρέπεται πλέον διαταγμός τις ὡς πρὸς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων καὶ τὴν ἔκτασιν ταύτης, ἐξ αἰτίας οἱασδήποτε ἄλλης διατάξεως νόμου ἢ κανονισμοῦ. Πράγματι, ἂν ἐν τῷ κανονισμῷ ὑπάρχῃ διάταξίς τις, ἡ ὁποία ὁρίζει π.χ. ὅτι ἡ κρίσις τῶν συμβουλίων εἶναι «ἐλευθέρα» (περίπτωσις τῶν Α.Π. 277]1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 759 καὶ 675]1957, εἰσηγητὴς *Μ. Πανταζέλης*, αὐτόθι 17, 144) ἢ ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν συμβουλίων εἶναι «ὁριστικαὶ καὶ ἀμετάκλητοι» (περίπτωσις ὡς ἡ τῆς Ὀλ. Α.Π. 35]1953, βλέπε κατωτέρω), αἱ διατάξεις αὗται δὲν δύνανται νὰ ἑρμηνευθοῦν κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἢ περιορίζεται ἡ συνταγματικῶς κατοχυρωμένη δικαιοδοσία τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Ἀκόμη καὶ ἂν διὰ τοῦ κεκυρωμένου κανονισμοῦ ἀνακηρύσσεται τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον ὡς συλλογικὸν ὄργανον τῆς ἐνεργοῦ Διοικήσεως (ὡς ἔκρινεν, ἐσφαλμένως ὅμως, ἡ Ὀλ. Α.Π. 282]1939, περὶ ἧς κατωτέρω, διὰ τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας Σ.Π.Α.Π.) καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν θὰ ἠδύνατο, ὑποκειμένης ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, τὸ διοικητικὸν τοῦτο ὄργανον νὰ ἐπιλύσῃ ὁριστικῶς τὴν ἰδιωτικὴν ταύτην διαφοράν. Διότι θὰ ἐπρόκειτο οὐδὲν ἧττον ἀφαίρεσις ὕλης, ἥτις ἀνήκει ἐκ τοῦ Συντάγματος εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια (βλέπε τὰς ἀνωτέρω 20 παραπομπάς).

22. Ὡς ἤδη ἐλέχθη, εἶχεν ἐκδοθῇ ἐνωρίτερον ἡ Ὀλ. Α.Π. 282]1939, εἰσηγητὴς *Η. Παπαηλιοῦ* (Θ.Ν. 749), ἥτις ἔκρινεν, ὅτι ἀπόφασις τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου προβλεπομένου ὑπὸ κεκυρωμένου κανονισμοῦ τῆς αὐτῆς προελεύσεως (ἐπρόκειτο περὶ κανονισμοῦ τῶν Σ.Π.Α.Π., ἐκδοθέντος βάσει τῶν ἰδίων νόμων ΔΚΗ']1911 καὶ 3752]1929), ἡ δύνατο νὰ ἐλεγχθῇ ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων παρεμπιπτόντως καὶ περιωρισμένως ἤτοι μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τηρήσεως τῶν πρὸς ἔγκυρον ἔκδοσίν της ὅρων καὶ προϋποθέσεων τοῦ κανονισμοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ κατ' οὐσίαν, διότι τὸ ὡς εἴρηται συμβούλιον ἀπετέλει «ἴδιον διοικητικὸν συλλογικὸν ὄργανον» (Ὅμοία καὶ ἡ Α.Π. 649]1956, ΕΕΔ 16, 83). Παρετηρήθη ἤδη, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα εἰς τὴν βάσιν του, ἤτοι ἂν ὑπόκειται σχέσις (ἐργασίας) ἰδιωτικοῦ δικαίου (καὶ ἐντεῦθεν ἰδιωτικὴ διαφορά). Ἐκ τῆς διαπιστώσεως δὲ ταύτης καὶ μόνης θὰ ἐκρίνετο ἡ ὕπαρξις δικαιοδοσίας

τῶν ταχτικῶν δικαστηρίων. Διότι, ἂν ἡ ἀπάντησις θὰ ἦτο καταφατική, δὲν ἦτο πλέον δυνατὸν νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ δικαιοδοσία τῶν ταχτικῶν δικαστηρίων, ἔστω καὶ ἂν τὸ συμβούλιον ἦτο συλλογικὸν ὄργανον τῆς Διοικήσεως. Ἐφ' ὅσον δὲ ἤθελε γίνει δεκτὴ ἡ ἀποψις αὕτη, οὐδεμίαν θὰ εἶχεν ἀξίαν, ἂν τὸ συμβούλιον ἦτο «ἴδιον» ἢ μή (δηλ. ἐντεταγμένον ἢ μὴ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν), ἀφοῦ κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἡ Διοίκησις δὲν δύναται νὰ παρακρατήσῃ ὕλην ἀνήκουσαν εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν. Πέραν τούτου τὰ διοικητικὰ ὄργανα εἶναι ἐντεταγμένα εἰς ἱεραρχημένας ὁμάδας, ἑκάστης τῶν ὁποίων προΐσταται εἷς Ὑπουργός. Ἡ διάκρισις συνεπῶς εἰς ὄργανα «ἴδια» καὶ μὴ εἶναι ἀδόκιμος. Ἡ χρησιμοποίησις ὅμως τοῦ ὅρου τούτου ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἀποκαλύπτει μίαν ἀβεβαιότητα, ἡ ὁποία, ἐπίστευσεν, ὅτι θὰ διεσκεδάζετο, ἂν ἔλεγεν, ὅτι τὸ συμβούλιον δὲν ἦτο ὄργανον τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλ' «ἴδιον», δηλ. ἀνεξάρτητον. (Πρβλ. τὴν Α.Π. 277|1957, ἥτις ἐγκατέλειψε τὴν αἰτιολογίαν ταύτην καὶ εἶπεν, ὅτι τὸ συμβούλιον εἶναι μὲν ὄργανον, ἀλλὰ ἡ κρίσις του, ἐπειδὴ εἶναι «ἐλευθέρα», δὲν ὑπόκειται εἰς ἔλεγχον, πλὴν ἀπὸ ἀπόψεως καταχρήσεως).

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτου ἡ μοναδικὴ κρίσις τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, ὅτι τὸ συμβούλιον τῆς ὡς εἴρηται ἐπιχειρήσεως ἀπετέλει ὄργανον τῆς διοικήσεως, ἐπὶ τῆς ὁποίας κρίσεως ἐστηρίχθη ὁ ἀποκλεισμὸς τῆς δικαιοδοσίας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ὡς πρὸς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῆς διαφορᾶς, προκαλεῖ πλείστας ἀντιρρήσεις : Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ Συντάγματος «ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομένων Ὑπουργῶν». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης δίδεται, ὅτι ὄργανα τῆς ἐνεργοῦ Διοικήσεως εἶναι τὰ ἐντεταγμένα εἰς τὴν διοικητικὴν ἱεραρχίαν, δι' ἧς ἀσκεῖται ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον τῆς Σ.Π.Α.Π. κατ' οὐδεμίαν ἐκδοχὴν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὄργανον τῆς Διοικήσεως, διότι ἡ ἐν λόγῳ ἐπιχείρησις, καθ' ἣ παραχωρησιοῦχος, δὲν ἦτο νοητὸν νὰ ἀσκῇ κρατικὴν ἐξουσίαν καὶ συνεπῶς τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιόν της δὲν ἦσκει ἐπίσης κρατικὴν ἐξουσίαν. (Ἡ Σ.Π.Α.Π ἀπετέλει ἰδιωτικὴν παραχωρησιοῦχον ἐπιχείρησιν καὶ ἡ μετὰ τοῦ προσωπικοῦ της σχέσις ἀντιμετωπίσθη πάντοτε ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ὡς ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἡ Α.Π. 164|1941, ΕΕΝ Η', 238, ἔκρινεν, ὅτι ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἀλλ' ἐκ τῶν μὴ ἀσκούντων διοίκησιν. Σχετικῶς *Α. Τούσης* : Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 8. Ἤδη μετὰ τὸν ν. 3240|1955 ἐκρίθη, ὅτι ἀποτελεῖ δημοσίαν ὑπηρεσίαν (Α.Π. 661|1957, ΕΕΔ 17, 483). Ἐπὶ τέλους δέον νὰ λεχθῇ, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ συμβούλιον δὲν ἀπετέλει κἂν «ἴδιον» ὄργανον. Διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ κανονισμοῦ (ὑπ' ἀριθ. 71|1917 πράξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου), τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ τεσσάρων ὑπαλλήλων τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁριζομένων ὑπὸ ταύτης, ἑνὸς δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ κρινομένου (ἄρθρον 89), εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ διὰ τῆς παρουσίας τῶν τεσσάρων, καὶ ἐπὶ τῶν βαρυτέρων παραπτωμάτων, τῶν πέντε μελῶν του, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἀναγκαίως ἡ παρουσία τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Κράτους καὶ τοῦ κρινομένου (ἄρθρον 90). Πρόκειται συνεπῶς περὶ ὀργάνου τῆς ἐπιχειρήσεως. (Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν αἱ ἀνωτέρω Α.Π. 277|1957 καὶ 675|1957 εἰς παρεμφερῆ περίπτωσιν ἐδέχθησαν, ὅτι τὰ ἐν λόγῳ συμβούλια εἶναι ὄργανα τῆς ἐπιχειρήσεως).

23. Ἡ κρατοῦσα ἤδη νομολογία ἐγκατέλειψε τὴν ὀρθὴν λύσιν τῆς Ὀλ. Α.Π. 103|1952 καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν γνώμην τῆς ἀμέσως ἀνωτέρω Ὀλ. Α.Π. 282|1939. Πράγματι ἡ Ὀλ. Α.Π. διὰ τῶν τριῶν ἀποφάσεών της (ὑπ' ἀριθ. 35|1953, εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, 464|1953, εἰσηγητὴς *Ἰω. Ἀποστολόπουλος*, καὶ 212|1955, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, εἰς ΕΕΔ 12, 289, 1189 καὶ 14, 475) ἐδέχθη, ὅτι τὰ ταχτικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ παρεμβληθοῦν εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῶν ἀποφάσεων τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ κεκυρωμένου κανονισμοῦ (ἐπρόκειτο περὶ τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 νόμου 2584|1940 κυρωθέντος κανονισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ἥτις δὲν ἀποτελεῖ ἀποκεντρωμένην δημοσίαν ὑπηρεσίαν, βλέπε Σ.τ.Ε. 191|1931, *Στασινοπούλου*, Δίκ. Διοικ. Πράξεων, σελ. 81), ἀλλὰ ὀφείλουν νὰ περιορισθοῦν εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν ὅρων καὶ προϋποθέσεων, οὓς ὁ κανονισμὸς τάσσει διὰ τὴν ὁρᾶσιν τῶν συμβουλίων.

Αἱ νεώτεραι αὗται ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι, φαίνεται, ἀπέκλεισαν πᾶσαν ἐναντιοφωνίαν (βλέπε καὶ τὴν τελευταίαν Α.Π. 487|1959, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ἐπίσης *Κ. Καυκᾶ*, Ἔνοχ. 1960, σελ. 453), ὑπέπεσαν εἰς τὴν ἰδίαν παράλειψιν, εἰς ἣν καὶ ἡ παλαιὰ Ὀλ. Α.Π.

282|1939, δηλ. δεν ήσχολήθησαν μὲ τὸ πρωταρχικὸν ζήτημα ἂν ἡ ὑποκειμένη σχέσις ἐργασίας, ἐξ ἧς ἡ διαφορά, ἦτο ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς παραλείψεως ταύτης, ἐκείνο, τὸ ὁποῖον προκαλεῖ ἐντύπωσιν εἶναι, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐν λόγῳ ἀποφάσεις ἀπέφυγον ἐπιμελῶς νὰ εἰποῦν, ἂν τὸ περὶ οὗ ἐπρόκειτο συμβούλιον ἦτο ὄργανον τῆς Διοικήσεως (ὡς ἀδιστάκτως εἶχε δεχθῇ ἡ Ὀλ. 262|1939 εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφ' ἧς ἔκρινεν, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ ταύτης ἡ αἰτιολογία τῶν νεωτέρων τούτων ἀποφάσεων εἶναι περισσότερον ἐλλιπής), ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἀναμφισβητήτως ἐδέχθησαν τοῦτο, ἀφοῦ ἀπέκλεισαν τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων δι' ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 3 καὶ 807 § 3 τῆς Πολ. Δικ., τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν εἰδίκευσιν τῶν περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος καὶ ἀπαγορεύουν τὴν ἐπέμβασιν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων εἰς τὰ ἔργα τῶν ἄλλων ἐξουσιῶν (βλέπε παρατηρήσεις *Κ. Καυκᾶ*, Ἀρχ. Νομ. Γ', 221, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 13, 290, *Ἀποβατ.*, ΝοΒ 5, 933).

24. Αἱ ὡς εἴρηται ἀποφάσεις ἐνόμισαν, ὅτι ἠδύναντο νὰ στηρίξουν τὴν λύσιν, ἣν προέκρινον, εἰς τὰ ἑξῆς νέα στοιχεῖα (μὴ περιεχόμενα σαφῶς εἰς τὴν Ὀλ. 262|1939), ἅτινα ἰδιαιτέρως ἐξαίρονται: ὅτι τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον «θεσπίζεται διὰ νόμου» καὶ ὅτι αἱ ἀποφάσεις τοῦ (δευτεροβαθμίου) συμβουλίου εἶναι «ὁριστικαὶ καὶ ἀμετάκλητοι» (σκέψεις τῆς 35|1953). Ἀκόμη ὅτι τὸ ὡς εἴρηται συμβούλιον δὲν ἦτο «ὄργανον τοῦ ἐργοδότου» (σκέψις τῆς 212|1955, ἥτις συμπίπτει μὲ τὴν τῆς 282|1939, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ συμβούλιον ἦτο «ἴδιον» ὄργανον) καὶ οὕτω παρεῖχε τὸ «ἐχέγγυον ἀμερολήπτου κρίσεως» καὶ τέλος ὅτι ἡ ἐπιχείρησις (Ἀγροτικὴ Τράπεζα) ἀπετέλει «ὀργανισμὸν τεταγμένον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δημοσίου συμφέροντος» (σκέψεις συμπληρωματικαὶ τῆς 464|1953). Ὅλα ταῦτα ὅμως, λαμβανόμενα εἴτε ὁμοῦ, εἴτε κεχωρισμένως, δὲν δύνανται νὰ δώσουν ἀπάντησιν εἰς τὸ κύριον ἐρώτημα: Ἐὰν ἡ σχέσις ἐργασίας, ἐξ ἧς ἡ καταχθεῖσα εἰς δίκην διαφορά, ἔπαυσε νὰ ᾖ ἰδιωτική, τοῦθ' ὅπερ ἦτο τὸ κρίσιμον. Διότι, ἂν ἐξηκολούθησεν οὖσα τοιαύτη (τοῦτο δὲν φαίνεται νὰ ἀμφισβητῆται), ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἐπιχειρήματα δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποκλείσουν ἢ περιορίσουν τὴν ἐξουσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Εἰδικῶς δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ τὸ ἐπιχείρημα περὶ «ἀμερολήπτου κρίσεως» (τὸ ὁποῖον φαίνεται, ὅτι ἐκρίθη ὡς ἀποφασιστικὸν διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς δικαιοδοσίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὅλ. συμφώνους *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 12, 291 καὶ 10, 1202, *Κ. Καυκᾶ*, Ἔνοχ. 450, καὶ τὸ ὁποῖον εἶχε καὶ εὐρυτέρας προεκτάσεις, ὡς πρὸς τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., βλέπε Α.Π. 277|1957, 675|1957, αἵτινες ἐχρησιμοποίησαν τὸν αὐτοῦ περιεχομένου ὅρον «ἐλευθέραν κρίσιν» τόσῳ μᾶλλον, διότι τοῦτο, δηλ. ἡ «ἀμερόληπτος κρίσις» ἀποκαλύπτει, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ συμβούλιον ἀσκεῖ εἶδος δικαιοδοσίας, ἥτις προσήκει μόνον εἰς τὰ δικαστήρια.

25. Τὰ ἀνωτέρω ὅμως ἐπιχειρήματα τῶν ὡς ἄνω νεωτέρων ἀποφάσεων τῆς Ὀλ. Α. Π. δὲν δύνανται νὰ δώσουν ἀπάντησιν οὐδὲ εἰς τὸ δεύτερον ἐρώτημα: Ἐὰν ἐπὶ τέλους τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον εἶναι ὄργανον τῆς Διοικήσεως. Βεβαίως δὲν δύναται, ἐν ὄψει τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ Συντάγματος, ὅπερ ὁρίζει, ὡς ἐλέχθη (ἀνωτ. 22) ποῖα τὰ ὄργανα Διοικήσεως, νὰ ὑποστηρίζεται, ὅτι, ἐπειδὴ συλλογικόν τι ὄργανον «θεσπίζεται διὰ τοῦ νόμου», ἐκ μόνου τούτου καὶ χωρὶς νὰ ἀσκῇ δημοσίαν ἐξουσίαν δι' ἐντάξεώς του εἰς τὴν διοικητικὴν ἱεραρχίαν κατέστη ὄργανον τῆς Διοικήσεως. Ὑπὸ τοιαύτην ἀντίληψιν πάντα τὰ συλλογικὰ ὄργανα ἐκπροσωπήσεως καὶ ἐποπτείας τῶν νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου, π.χ. σωματείων, ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, συνεταιρισμῶν, ἅτινα θεσπίζονται οὐδὲν ἧττον διὰ νόμου, ἠδύναντο νὰ θεωρηθοῦν ὄργανα τῆς Διοικήσεως. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν εἰς διάφορον λύσιν τὸ γεγονός, ὅτι ἡ συγκεκριμένη ἐπιχείρησις ἀποτελεῖ ὀργανισμὸν «δημοσίου συμφέροντος». Διότι ἡ ὕπαρξις δημοσίου συμφέροντος, ἄνευ τοῦ μόνου κρισίμου στοιχείου τῆς ἀσκήσεως δημοσίας ἐξουσίας, δὲν ἀρκεῖ νὰ προσδώσῃ εἰς τὸν συγκεκριμένον ὀργανισμὸν τὴν ἰδιότητα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας (βλέπε ρητὴν διάταξιν τοῦ νόμου 1049|1949, ἄρθρον 2, ἔνθα τὸ δημόσιον συμφέρον δὲν ἐμποδίζει, ὅπως ἡ ὑπηρεσία λειτουργήσῃ ὑπὸ τὴν φύσιν τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας, δηλ. ἐπιχειρήσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου). Προκειμένου μάλιστα περὶ παραχωρημένων ἐπιχειρήσεων εἰς ἰδιώτας, ἡ ἐπίκλησις τοῦ δημοσίου συμφέροντος δύναται νὰ δώσῃ λαβὴν εἰς ἀντίθετον ἐπιχειρηματολογίαν: Διότι ἡ πολιτεία ἀπεξενώθη ὑπηρεσίας τινὸς καὶ παρεχώρησε τὴν ἄσκησιν ταύτης εἰς ἰδιώτην, ἐπειδὴ ἐκρίθη, ὅτι

ἡ λύσις αὕτη. δηλαδὴ ἡ μὴ λειτουργία ταύτης ὡς δημοσίας ὑπηρεσίας, ὑπηρετεῖ τὸ δημόσιον συμφέρον.

Ἐν τοσούτῳ ὑπῆρχεν ἀσφαλὴς τρόπος νὰ ὁδηγηθῇ ἡ νομολογία εἰς τὴν ὀρθὴν λύσιν, ἐὰν ἔθετεν ἐν ἑαυτῇ τὸ ἐρώτημα: Ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν (τὴν ἀκολουθουμένην ὑπὸ ταύτης), ὅτι τὰ ὑπηρεσιακὰ συμβούλια εἶναι ὄντως ὄργανα τῆς Διοικήσεως ἄραγε αἱ πράξεις τούτων ἠδύναντο νὰ προσβληθοῦν δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἢ προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας: Ἡ ἀπάντησις θὰ ἦτο ἀδιστάκτως ἀρνητικὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 83 καὶ 101 § 2 τοῦ Συντάγματος (βλέπε καὶ ἄρθρ. 22 ν. 3713]1928 «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 ν. 3830]1958. Ἐπίσης καὶ τὸν ν. 1811]1951 περὶ κώδικος δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐφαρμοζόμενον ἤδη καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ν. π. δ. δικαίου), τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπουν τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως κατὰ τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, ὡς καὶ τὴν προσφυγὴν κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, στοιχεῖα, ἅτινα δὲν ἔχουν οὔτε ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις, οὔτε τὰ συμβούλιά των. Ὅμως ἡ κρατήσασα νομολογία, ὑποστηριζουσα ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια δύνανται μὲν νὰ εἶναι δικασταὶ τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τῶν ἐν λόγῳ συμβουλίων, ὅσον ἐπιτρέπει τὸ ἄρθρον 3 τῆς Πολ. Δικ., δηλαδὴ παρεμπιπτόντως καὶ περιωρισμένως, πρέπει νὰ εἶχεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὑφίστατο ἄλλος δικαστὴς (ὁ φυσικὸς δικαστὴς) τῶν ἐκ τῶν πράξεων τούτων ἀμφισβητήσεων, ὅστις θὰ ἤλεγχε τὴν νομιμότητα τῶν πράξεων κυριαρχικῶς καὶ πλήρως. Ποῦ ὅμως ὁ δικαστὴς οὗτος;

Εἶναι πλέον κατάδηλον, ὅτι ἀποκλείοντες ἐξ ἑνὸς τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι προκαλοῦνται ἐκ τῶν πράξεων τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστῶν καὶ ἀποκρούοντες ἐξ ἑτέρου τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον (ὡς καὶ τὸν κατ' οὐσίαν διὰ προσφυγῆς) τούτων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐφθάσαμεν εἰς ἄ ρ ν η σ ι ν δ ι κ α ι ο σ ύ ν η ς, ἥτις ἀποτελεῖ παραβίασιν τόσον τῶν περὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ὅσον καὶ τῶν περὶ ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης διατάξεων τοῦ Συντάγματος (ἄρθρα 8, 21 § 2, 28 καὶ 87 § 1). Καὶ εἶναι ἡ τακτικὴ αὕτη περισσότερον ἀδικαιολόγητος, διότι ὑπόκεινται εἰς πλήρη, δηλαδὴ καὶ κατ' οὐσίαν, δικαστικὸν ἔλεγχον τόσον αἱ ἀποφάσεις τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν (ἄρθρ. 22 ν. 3713]1928), ὅσον καὶ τῶν συμβουλίων τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες διέπονται ὑπὸ κανονισμοῦ μὴ κεκυρωμένου (βλέπε ἀμέσως κατωτέρω 26). Οὕτω ἀπέμεινον ἐκτὸς τοῦ κατ' οὐσίαν δικαστικοῦ ἐλέγχου αἱ ἀποφάσεις τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ἅτινα θεσπίζονται ὑπὸ κεκυρωμένων κανονισμῶν, δηλαδὴ ἀκριβῶς ἐκείνων, δι' ὧν ἐσκοπήθη νὰ δοθῇ εἰς τοὺς μισθωτοὺς προστασία μεγαλυτέρα τῆς πηγαζούσης ἐκ τῶν μὴ κεκυρωμένων κανονισμῶν καὶ παραπλησία τῆς τῶν ὑπαλλήλων τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

§ 6. Ἄρθρον 371 Α.Κ. Ἀνεφάρμοστον

26. Ἐν ᾧ, ὡς εἴδομεν, ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ἀποφάσεων τῶν συμβουλίων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ κεκυρωμένων κανονισμῶν ἡ νομολογία ἐνεφάνισε διχογνωμίας, ἀντιθέτως ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ἀποφάσεων τῶν συμβουλίων, ἅτινα ἱδρύονται διὰ μὴ κεκυρωμένου κανονισμοῦ, ὑπῆρξεν ἐπὶ τῶν βασικῶν θεμάτων ὁμόφωνος. Ὑπήγαγε τὰς ἀποφάσεις τῶν τελευταίων τούτων συμβουλίων (ἀλλὰ καὶ τῶν διὰ κεκυρωμένου κανονισμοῦ ἱδρυομένων, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν τὰ προσόντα, ἅτινα ἠξίωσαν αἱ ἀνωτέρω ἀποφάσεις, δηλ. ἀνεξαρτησίαν γνώμης κλπ.) εἰς τὸν μηχανισμὸν τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., δι' οὗ προβλέπεται ἡ συμπλήρωσις τῆς ἐν μέρει ἀορίστου παροχῆς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἐν τῷ κανονισμῷ ρήτρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου ἢ ἐξελίσσεται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου συμβουλίου, ἐθεωρήθη ὡς περιέχουσα ὁριστὴν παροχὴν καὶ ὅτι ἡ πλήρωσις τῆς ἀοριστίας ἔδει νὰ γίνεται κατὰ κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ὑπέκειτο εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων (βλ. Α.Π. 410]1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, 582]1955, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 14, 1276 καὶ πλείστας ἄλλας. Διὰ τὸ προϊσχὸν ὅμοιον, δίκαιον βλέπε καὶ Α.Π 87] 938, εἰσηγητὴς *Γ. Ἀντωνακάκης*, Θέμ. ΜΘ' 445). Εἶναι ὀρθὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τούτων;

Πρέπει ἀμέσως νὰ τονισθῇ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Α.Κ. εἶναι τελείως ἀπρόσφοροι, ὅπως ἐπιλύσουν ζητήματα ὡς τὰ προκύπτοντα ἐκ τῶν κανονισμῶν ἐργασίας, διότι ὁ Κώδιξ ἠγνόησε τελείως τὴν ὕπαρξιν τοιούτων προβλημάτων. (Ἀπόδειξις ὅτι διέλαβε μόνον περὶ συμβάσεων ὡρισμένου καὶ ἀορίστου χρόνου καὶ ἠγνοήθη ἡ μονιμότης, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ἐξειλιγμένην μορφὴν τῆς

συμβάσεως έργασίας. Καὶ ἀκόμη ὅτι ἐμερίμνησε μόνον περὶ τῆς καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τῆς συμβάσεως ἐφ' ὅρου ζωῆς ἢ πέραν τῆς πενταετίας, δηλαδὴ περὶ θέματος σχεδὸν ἀνυπάρκτου). Ἐφ' ὅσον ὅμως εὑρισκόμεθα πρὸ ἐρημίας εἰδικῶν διατάξεων τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐξοικονομήσωμεν λύσεις ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὁ θεμελιώδης κανὼν τοῦ Α.Κ., ὅστις ρυθμίζει τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν παροχῶν, εἶναι τοῦ ἄρθρου 288, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ παροχὴ ἐκπληροῦται, ὡς ἐπιβάλλει ἡ καλὴ πίστις καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Οἱ κανόνες τοῦ ἄρθρου 371 ἀποτελοῦν εἰδίκευσιν τῆς ἀνωτέρω ἀρχῆς τοῦ ἄρθρου 288, διότι διὰ τῆς παρεμβολῆς τῆς κρίσεως τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρός, ἥτις ἀναγκαίως θὰ κινηθῇ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἀσφαλίζουν τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐν μέρει ἀορίστου παροχῆς, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ. (Θὰ ἐτολμοῦμεν μάλιστα νὰ ὑποστηρίξωμεν, ὅτι, ὑφισταμένου τοῦ κανόνος ἐκ τοῦ ἄρθρου 288, εἶναι περιωρισμένη ἡ σημασία τῶν ἄρθρων 371 - 373, διότι τὸ μὲν 373 ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν συμπληρώσεως τῆς ἀοριστίας διὰ τῆς ἀπολύτου ἢ ἀνελέγκτου κρίσεως τοῦ τρίτου, ἥτις ὅμως συνιστᾷ γνησίαν αἵρεσιν, δι' ἣν εἶναι ἀρκεταὶ αἱ σχετικαὶ διατάξεις περὶ αἱρέσεων τοῦ ἄρθρου 201 ἐπ., τὰ δὲ ἄρθρα 371 - 372 ρυθμίζουν τὴν περίπτωσιν τῆς δεσμίας κρίσεως τοῦ ὀφειλέτου ἢ τοῦ τρίτου, διὰ τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην ἤρκει τὸ ἄρθρον 288, διότι ἡ κρίσις αὕτη θὰ πρέπει νὰ κεῖται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης θὰ ὑπόκειται πάντοτε εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστοῦ, βλέπε καὶ κατωτέρω).

Τὸ τιθέμενον ἤδη ἐρώτημα εἶναι τοῦτο: Αἱ ἀποφάσεις τῶν συμβουλίων προσάπτουν ἀοριστίαν εἰς τὰς παροχὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὥστε νὰ εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 371; Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἥτις διέπεται ὑπὸ κανονισμοῦ ἀσφαλίζοντος, περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον, τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ μισθωτοῦ (προαγωγαί, πειθαρχικὰ παραπτώματα κλπ.), συνιστᾷ ἐνοχὴν, ἥτις τελεῖ ὑπὸ πλέγμα αἱρέσεων καὶ προθεσμιῶν ἢ καὶ ἄλλων ὅρων καὶ προϋποθέσεων. Ὅλα ταῦτα δημιουργοῦν βεβαίως μίαν ἀοριστίαν. Ἀλλά, διὰ νὰ εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 371, δὲν ἀρκεῖ ἡ οἱαδήποτε ἀοριστία, ὡς π.χ. ἡ ἀοριστία, τὴν ὁποίαν δημιουργεῖ ἡ ὕπαρξις αἱρέσεως, ἀλλὰ πρέπει ἡ ἀοριστία νὰ ἀφορᾷ τὴν παροχήν (βλέπε *Γ. Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 8|8, 10, Γεν. Ἀρχ. § 95 ἐν τέλει). Ἂν ὑφίσταται μὲν ἡ ἀοριστία, ἀλλ' αὕτη ἀφορᾷ τὴν ἐνοχήν, ὡς ἐπὶ αἱρέσεως, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 371, ἀλλὰ τοῦ ἄρθρου 201 ἐπ. (Ἀξία ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι ἡ Α.Π. 98|1960, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 19, 530, ἥτις εἶναι ἡ πρώτη, ἡ ὁποία ἐφήρμοσε τὰς περὶ αἱρέσεως διατάξεις εἰς τὴν λύσιν σχετικοῦ ζητήματος. Βλέπε καὶ τοὺς Regelsberger, Γεν. Ἀρχ. τ. 2 σελ. 242, *Γ. Μπαλῆν*, Γεν. Ἀρχ. § 101, εἰτινες, ἐπὶ θεμάτων προαγωγῆς μισθωτοῦ, ἐφαρμόζουν τὰς διατάξεις περὶ αἱρέσεων). Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 371 καὶ 373, ἂν ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἔχῃ ἀνατεθῇ εἰς τρίτον κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἀποκλείεται ὁ ἔλεγχος τῆς κρίσεως τούτου ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, θὰ πρόκειται περὶ αἱρέσεως, διότι δὲν ὑπάρχει σταθερὸν στοιχεῖον προσδιορισμοῦ τῆς παροχῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀοριστία πλήττει αὐτὴν ταύτην τὴν ἐνοχήν (βλ. *Γ. Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 8|10).

27. Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν τὰς πλέον συνήθεις περιπτώσεις, εἰς ἃς λαμβάνονται ἀποφάσεις συμβουλίων:

α. Ὁ κανονισμὸς περιλαμβάνει πειθαρχικὰ παραπτώματα, ὁρίζει τὰς ποινὰς καὶ τέλος τὰ συμβούλια, ὡς καὶ τὴν διαδικασίαν, βάσει τῶν ὁποίων ταῦτα θὰ κρίνουν περὶ τῆς ὑπάρξεως παραπτώματος καὶ τέλος περὶ τῆς ἐπιβλητέας ποινῆς. Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει ἀοριστία τις εἰς τὰς ἑκατέρωθεν παροχὰς (ἐργασία - μισθός). Ὑπάρχει αἵρεσις εἴτε ἀναβλητική, ἐκ τῆς πληρώσεως τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ ἐπέλευσις κακοῦ τινος (π.χ. ἐὰν ὁ μισθωτὸς αὐθαδιάσῃ, θὰ πληρώσῃ πρόστιμον), εἴτε διαλυτικὴ τῆς σχέσεως (π.χ. ἐὰν ὁ μισθωτὸς ὑβρίσῃ τὸν προϊστάμενόν του, θὰ ἀπολυθῇ). Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ αἵρεσις ἢ ὁ ὅρος δὲν ἀφορᾷ μόνον τὴν διάπραξιν τοῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος (π.χ. ἐὰν ὁ μισθωτὸς ηὐθαδίασε), ἀλλὰ καὶ τὴν τήρησιν τῆς πειθαρχικῆς διαδικασίας καὶ τὴν κρίσιν τοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου. Ἅπαντα ταῦτα πρέπει νὰ λάβουν χώραν, διὰ νὰ εἰπῶμεν, ὅτι ἐπληρώθη ἡ αἵρεσις ἢ ὁ ὅρος τοῦ κανονισμοῦ (βλέπε καὶ κατωτέρω 33 ἐπ.).

β. Ὁ κανονισμὸς εἰς ἄλλο κεφάλαιον ὁρίζει, ὅτι ὁ μισθωτὸς προάγεται ἢ μετατάσσεται ἀπὸ τῆς μιᾶς ὑπηρεσίας εἰς ἄλλην κλπ., ἐὰν ὑπάρξουν κεναὶ ὀργανικαὶ θέσεις καὶ ἐρ-

γασθῇ ἐπί τι διάστημα εὐδοκίμως καὶ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς προαγωγῆς του τὸ συμβούλιον προαγωγῶν κλπ. Καὶ ἐδῶ δὲν ὑπάρχει ἀοριστία εἰς τὰς ἑκατέρωθεν παροχάς. (Τοιαύτη ἀοριστία θὰ ὑπῆρχεν, ἐὰν π.χ. οὐδὲν εἶχε συμφωνηθῇ περὶ τοῦ μισθοῦ ἢ εἶχεν ὁρισθῇ ὅτι θὰ ἐποικίλλεν ὁ μισθὸς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου ἢ δὲν εἶχεν ὁρισθῇ ἡ ἐργασία, εἰς ἣν θὰ ἀπησχολεῖτο ὁ μισθωτὸς κλπ. Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ὑπάρχει ἀοριστία τῆς παροχῆς, ἥτις θὰ συμπληροῦται κατὰ τὸ ἄρθρον 371 ἐπ.). Ἀντιθέτως ἐδῶ ἡ παροχὴ εἶναι πλήρης, ἀλλ' ἐξήρτησαν οἱ συμβαλλόμενοι τὴν τροποποίησιν τῆς ἐνοχῆς ἐκ περιστατικοῦ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου, ἀλλὰ καὶ ἐκ προθεσμιῶν (π.χ. ἐὰν ἐργασθῇ ὁ μισθωτὸς 10 ἔτη καὶ κρίνῃ τὸ συμβούλιον, ὅτι ἡ ἀπόδοσίς του ὑπῆρξεν ἱκανοποιητική, θὰ προαχθῇ). Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην (ὡς καὶ ἀνωτέρω α) πρέπει νὰ λάβουν χώραν ὅλα τὰ περιστατικά, διὰ νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐπληρώθη ἡ αἵρεσις ἢ ὁ ὅρος τοῦ κανονισμοῦ (βλέπε κατωτέρω 33 ἐπ.).

28. Ἡ νομολογία, ἐνῷ ἐδέχθη, ὅτι ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος πρέπει νὰ στηριχθῇ εἰς τὰ ἄρθρα 371 ἐπ., ἐν τούτοις ἔθεσεν ἐπ' ἐσχάτων μίαν εὐρεῖαν ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος. Εἶπεν, ὅτι ὁσάκις ἡ ἐνοχὴ πηγάζει ἐκ τοῦ νόμου (ex lege), εἶναι ἀνεφάρμοστοι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 371 ἐπ., «διότι αὗται χρησιμεύουν εἰς συμπλήρωσιν ἀοριστίας παροχῶν ἐκ συμβατικῶν ἐνοχῶν» (βλέπε Ὀλ. Α.Π. 27|1959, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, Τμ. Α.Π. 373|1960, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 250, ΕΕΔ 19, 914). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἂν ἤθελε κατανικηθῇ ἡ ἀποψις, καθ' ἣν αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐκ κεκυρωμένων κανονισμῶν συμβουλίων δὲν ἀνέχονται τὸν κατ' οὐσίαν δικαστικὸν ἔλεγχον (ἀνωτ. 23), θὰ ἀπεκλείετο καὶ ἐκ τοῦ δευτέρου τούτου λόγου ὁ οὐσιαστικὸς ἔλεγχος τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων, ἀφοῦ, ὡς ἐλέχθη, ἡ νομολογία ἐστήριξε τὸν ἔλεγχον τούτων εἰς τὸ ἄρθρον 371 Α.Κ. Εἶναι ὅθεν χρήσιμον νὰ μελετηθῇ τὸ ζήτημα: ἐὰν αἱ ἐνοχαὶ ἐκ τοῦ νόμου ἀποκλείουν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 371 ἐπ. Ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι κατὰ κύριον λόγον αἱ διατάξεις αὗται εἶναι ἀπρόσφοροι διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν ἀποφάσεων τῶν συμβουλίων καὶ ὅτι δέον διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος τούτων νὰ ἐφαρμοσθοῦν αἱ περὶ αἱρέσεων διατάξεις τῶν ἄρθρων 201 ἐπ. (ἀνωτ. 26, 27). Ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτου δὲν εὑρίσκομεν ἀνεπίδεκτον ἀντιρρήσεων τὴν ἀνωτέρω ἄποψιν, ἥτις ἀποκλείει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 371 ἐπ. ἐπὶ τῶν ex lege παροχῶν.

Ἡ ἄποψις αὕτη ἔχει ὑπὲρ ταύτης τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι αἱ σχετικαὶ διατάξεις κεῖνται εἰς τὸ περὶ ἐνοχῶν ἐκ συμβάσεων 4ον κεφάλαιον τοῦ Α.Κ. Ἀλλὰ δὲν νομίζομεν, ὅτι τὸ ἐντεῦθεν ἐπιχείρημα πρέπει νὰ εἶναι ἀποφασιστικόν. Διότι δυνάμεθα καὶ εἰς τὸν Α.Κ. νὰ ἀνεύρωμεν ἐνοχὰς ex lege, εἰς ἃς ἡ ἀοριστία τῆς σχετικῆς παροχῆς θὰ πρέπει νὰ πληρωθῇ διὰ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 371 ἐπ. Ἀναφέρομεν τὴν περίπτωσιν διατροφῆς ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρα 1391, 1392, 1484, 1485), τὸ ποσὸν τῆς ὁποίας (ἀνάλογος διατροφή) καθορίζεται πάντοτε ἐντὸς μὲν τῶν ὁρίων τοῦ νόμου, ἀλλὰ κατὰ κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός. Ἐπίσης ἀναφέρομεν τὴν περίπτωσιν τῆς ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεώσεως πρὸς οὐσίασιν προικός (ἄρθρον 1495), τὸ μέγεθος τῆς ὁποίας (ἀνάλογος προίξ) καθορίζεται ἐπίσης ἐντὸς μὲν τῶν ὁρίων τοῦ νόμου, ἀλλὰ πάντοτε κατὰ κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός. (Βλέπε *Γ. Μπαλῆ*, Οἰκογ. § 63|5, ὅστις διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἀοριστίας τῶν παροχῶν τούτων ἐπικαλεῖται τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 371. Διὰ τὰς παρομοίας διατάξεις τοῦ πρωτοσύστατος δικαίου Α.Π. 224|1929, Θ. Μ' 686). Ἀκόμη εἰς τὸ περὶ συμβάσεως ἐργασίας 18ον κεφ. τοῦ Α.Κ. ὑπάρχουν πλεῖσται περιπτώσεις ἐνοχῶν ex lege, ὧν ἡ ἀοριστία (τῆς παροχῆς) δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρωθῇ εἰμὴ κατὰ κρίσιν ἀγαθήν, δηλαδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 371 Α.Κ. Ἀναφέρομεν τὰ ἄρθρα 663 καὶ 660, κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἐργοδότης πρέπει νὰ παρέχῃ εἰς τὸν οἰκότριτον μισθωτὸν χῶρον διαμονῆς καὶ ὕπνου, ὡς καὶ τροφήν, πρὸς δὲ καὶ ἰατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν. Αἱ ἐντεῦθεν παροχαὶ εἶναι ἐκ τῆς φύσεώς των ἐν μέρει ἀόριστοι καὶ θὰ πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 371. Ἐπίσης ἀναφέρομεν τὸ ἄρθρον 677, ὅπερ ὁρίζει, ὅτι ὁ ἐργοδότης, καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως, πρέπει νὰ χορηγῇ εἰς τὸν μισθωτὸν τὸν ἀναγκαιοῦντα χρόνον πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας. Καὶ ἐδῶ ἡ ἐνοχὴ εἶναι ἐκ τοῦ νόμου (ἥτις μάλιστα γεννᾶται μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως) καὶ ἡ πλήρωσις τῆς ἀοριστίας τῆς ἐκ ταύτης παροχῆς (χρόνου καθ' ὃν θὰ χορηγῆται ἢ θὰ διαρκῇ ἡ ἄδεια) θὰ προσδιορίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 371. Μνημονεύομεν ἀκόμη τὴν περίπτωσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας (ἄρθρον 678) περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, ὅπερ

ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ ὁ ἐργοδότης, εἰς ἐποχὴν μάλιστα, καθ' ἣν δὲν ὑφίσταται σύμβασις ἐργασίας («μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως»). Καὶ ἐδῶ ἡ ἐνοχὴ εἶναι ἐκ τοῦ νόμου, τὸ περιεχόμενον δὲ τῆς παροχῆς θὰ καθορισθῇ κατὰ κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός, ὑποκειμένην εἰς ἔλεγχον καὶ διόρθωσιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ (βλέπε *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, Αἰτιολ. Ἐκθ. Σχ. § 87 ἐν τέλει). Τέλος, ἐὰν ἔλθωμεν εἰς τὸν χῶρον τῶν εἰδικῶν ἐργατικῶν νόμων, θὰ ἴδωμεν, ὅτι πλεῖσται τῶν διὰ τούτων ἐπιβαλλομένων δεσμεύσεων (ἐνοχῶν) ἔχουν κατὰ τὴν παροχὴν των ἀοριστίαν τινά, ἡ ὁποία θὰ πρέπει νὰ πληροῦται ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 371. Ἀναφέρομεν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 5 ν. 1836|1951 περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν, αἵτινες ὁρίζουν ὅτι οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι θὰ χρησιμοποιοῦνται εἰς θέσεις ἀναλόγους μὲ τὰ προσόντα, ἱκανότητάς των κλπ. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ ἀκριβὴς καθορισμὸς τῆς παροχῆς (ἐργασίας) καὶ τῆς ἀντιπαροχῆς (μισθοῦ) θὰ γίνῃ ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 371 Α.Κ. (οὕτω ἔκρινε καὶ ἡ Α.Π. 576|1952, ΕΕΔ 11, 1258, 256|1953, αὐτ. 12, 611, 654|1953, αὐτ. 13, 256).

Τὰ παραδείγματα ταῦτα μᾶς πείθουν περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς γνώμης, ἣν ὑπεστηρίξαμεν (ἀνωτέρω 26), ὅτι δηλ. τὸ ἄρθρον 371 ἀποτελεῖ εἰδικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ γενικοῦ κανόνος, ὁ ὁποῖος διατρέχει ὁλόκληρον τὸ δίκαιον καὶ κατὰ τὸν ὁποῖον εἰς πᾶσαν στιγμήν, συνεπῶς καὶ κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, οἱασδήποτε παροχῆς, ἀκόμη καὶ τῆς ἐν μέρει ἀορίστου, πρέπει νὰ παραφυλάσσεται ἡ καλὴ πίστις (ἄρθρον 288). (Βλέπε Α.Π. 288|1958, εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΝοΒ 6, 355, ἔνθα καὶ ἀγόρευσις Εἰσαγγ. *Κ. Κόλλια*). Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ὁ κανὼν οὗτος εἶναι γενικῆς ἐφαρμογῆς, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀποκλείσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ex lege ἐνοχῶν, τοῦ ἄρθρου 371, ὅπερ ἀκριβῶς ἐπιβάλλει διὰ συγκεκριμένων τρόπων τὴν καλόπιστον ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν μέρει ἀορίστων παροχῶν, δηλ. εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν ὑποβοηθεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ γενικοῦ κανόνος τοῦ ἄρθρου 288.

Θὰ ἠδυνάμεθα μάλιστα νὰ προσθέσωμεν, ὅτι σήμερον πληθύνονται αἱ ἐνοχαὶ ἐκ τοῦ νόμου οὐ μόνον εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἀλλὰ καὶ εἰς πλείστους ἄλλους τομεῖς, ὅπου ἀναπτύσσεται ἡ δραστηριότης τοῦ Κράτους (διὰ τῶν ὑπὸ νόμου κυρουμένων συμβάσεων τοῦ Δημοσίου, δι' ὧν παρέχωρεῖται ἡ ἄσκησις λειτουργίας ἢ ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις μεγάλων ἔργων κλπ.). Εἰς ὅλας τὰς ἐντεῦθεν ἐνοχὰς καθορίζονται εἰς γενικὰς γραμμὰς αἱ παροχαὶ καὶ ὁ ἀκριβὴς καθορισμὸς τούτων ἀφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρός. Θὰ ἦτο παρακεκινδυνευμένον νὰ ἀποκλείσωμεν ἐπὶ τῶν ἐνοχῶν τούτων τὴν δικαιοδοτικὴν κρίσιν τῶν δικαστηρίων διὰ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 371.

(Ὁ *Γ. Μπαλῆς*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον § 8|11, λέγει ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 371 ἐπ. δὲν ἐφαρμόζονται ὅπου ἡ ἐνοχὴ εἶναι ex lege καὶ ἡ πλήρωσις τῆς ἀοριστίας ἔχει ἀνατεθῇ εἰς Ἀρχήν τινα. Ἡ γνώμη αὕτη, ἥτις ἴσως ἤσκησεν ἐπιρροὴν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς νομολογίας, προδήλως δίδει βαρύνουσαν σημασίαν οὐχὶ εἰς τὴν πηγὴν τῆς ἐνοχῆς, ἐὰν δηλαδὴ αὕτη εἶναι ἐκ συμβάσεως ἢ ex lege, ἀλλ' εἰς τὴν ἰδιότητα τοῦ τρίτου, ὅστις θὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀοριστίαν. Ἂν βεβαίως ὁ τρίτος εἶναι Ἀρχή, δὲν νοεῖται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 371, πρῶτον διότι ἡ Ἀρχὴ ἀντλεῖ τὴν ἐξουσίαν ἐκ τοῦ νόμου καὶ οὐδέποτε ἐκ τῆς θελήσεως τῶν μερῶν. Τὸ ἀντίθετον, δηλαδὴ νὰ συστήσῃ ὁ νόμος ὁριστὴν ἐνοχὴν καὶ νὰ ἀναθέσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀοριστίας της εἰς τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός, εἶναι ἀπολύτως θεμιτόν, ὡς συμβαίνει π.χ. εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς «ἀναλόγου προικός», ἐν τῷ καθορισμῷ τῆς ὁποίας ὁ *Μπαλῆς*, Οἰκ. § 58|5, ἐπικαλεῖται τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 371. Καὶ δεύτερον διότι δὲν ὑπάρχει πλέον στάδιον δικαστικοῦ ἐλέγχου κατὰ τὸ ἄρθρον 371, καθ' ὅσον, ἂν μὲν ἡ Ἀρχὴ εἶναι δικαστική, τὸ ἐκ ταύτης δεδικασμένον δὲν δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ νέον δικαστικὸν ἔλεγχον, ἐὰν δὲ διοικητική, ἀποκρούεται ἐκ συνταγματικῆς ἀπαγορεύσεως ὁ κατ' οὐσίαν ἔλεγχος τῆς γνώμης της. Εἰς τὸ ἀπασχολοῦν ἡμᾶς ζήτημα τοῦ κατ' οὐσίαν ἐλέγχου τῶν ἀποφάσεων τῶν συμβουλίων, ἅτινα ἐδρύθησαν διὰ κεκυρωμένου κανονισμοῦ, ἐὰν ἤθελον ταῦτα κριθῇ ὡς Διοικητικαὶ Ἀρχαί—ἀποψιν, ἣν ἀπεκρούσαμεν—αἱ πράξεις τούτων δὲν θὰ ὑπέκειντο εἰς τὸν κατ' οὐσίαν δικαστικὸν ἔλεγχον ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἤτοι διότι θὰ ἦσαν πράξεις τῆς Διοικήσεως καὶ οὐχὶ διότι ἡ ἐνοχὴ ἦτο ἐκ τοῦ νόμου).

§ 7. Δικαιοδοσία τακτικῶν δικαστηρίων. Ἐφαρμοστέα ἄρθρα 201 ἐπ. Α.Κ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντων καταλήγομεν εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα ἐπὶ τῶν δύο κυρίων προβλημάτων, ἅτινα μᾶς ἀπησχόλησαν, δηλαδὴ τῆς δικαιοδοσίας τῶν

τακτικῶν δικαστηρίων καὶ τῶν ἐφαρμοστέων κανόνων τοῦ Α.Κ.

29. Ἡ δικαιοδοσία τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Ταῦτα ἔχουν ἐκ τοῦ Συντάγματος ἐξουσίαν καὶ ὑποχρέωσιν νὰ ἐλέγχουν πλήρως τὴν νομιμότητα τῶν πράξεων τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ἐφ' ὅσον ὑπόκειται σχέσις ἰδιωτικοῦ δικαίου, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρῃ, ἂν τὰ συμβούλια ταῦτα ἔχουν ἱδρυθῇ διὰ κεκυρωμένου ἢ μὴ κανονισμοῦ. Ἡ ἔκτασις τοῦ ἐλέγχου εἶναι ὅση ἐπὶ πάσης ἰδιωτικῆς διαφορᾶς ὁρίζεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας, διότι ἡ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος προβλεπομένη ἀπονομὴ τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης ἐθεσπίσθη ἐν ὄψει τῶν θεμελιωδῶν διατάξεων τῆς Πολ. Δικ., δι' ὧν ὠργανώθη ἡ λειτουργία τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀλλὰ καὶ τῶν διαγμάτων τῆς πείρας καὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ συνεπῶς περιλαμβάνει τόσον τὸν ἔλεγχον ὅτι ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου ἐτηρήθησαν οἱ ὅροι καὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἔγκυρον κατάρτισιν ταύτης, ὅσον καὶ τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῆς κρίσεως τοῦ συμβουλίου (κατωτέρω 30). Ἐξαίρεσις τῆς ἀρχῆς ταύτης δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε διὰ νόμου, οὔτε, πολὺ ὀλιγώτερον, διὰ πράξεως τῆς Διοικήσεως ἢ τῶν ἰδιωτῶν.

Κατανοοῦμεν, ὅτι διὰ τῆς ὑποστηριζομένης παρ' ἡμῶν ἀπόψεως θὰ πέσῃ βαρὺ φορτίον εἰς τοὺς ὤμους τῶν τακτικῶν δικαστῶν, οἱ ὁποῖοι οὐχὶ σπανίως θὰ πρέπει νὰ κρίνουν ἐπὶ τεχνικῶν θεμάτων (περίπτωσις πειθαρχικῶν παραπτωμάτων διὰ τὴν μὴ προσήκουσαν ἐκτέλεσιν ἐργασίας κλπ.), περὶ ὧν δὲν ἔχουν εἰδικὰς γνώσεις, ἢ νὰ ἀναμοχλεύουν τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν πολυαρίθμου προσωπικοῦ (περίπτωσις ἐλέγχου προαγωγῶν). Ὑποφιλοτιμούμεθα μάλιστα, ὅτι ἡ ἄρνησις τῶν δικαστῶν νὰ ἐλέγξουν πράξεις ἢ παραλείψεις, ἐφ' ὧν ἔκριναν τὰ ὑπηρεσιακὰ συμβούλια, δὲν εἶναι ἄσχετος πρὸς τὰς δυσχερείας ταύτας. Ὅμως ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἔχει χρέος νὰ βαστάσῃ καὶ τὸ φορτίον τοῦτο, διότι δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ γίνῃ ἄλλως. Τὸ Σύνταγμα ἔχει ἀναθέσει τὴν λύσιν τῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ὁσαδήποτε καὶ ἂν εἶναι αἱ ἐκ τοῦ πραγματικοῦ ὑλικοῦ τῆς διαφορᾶς δυσχέρειαι. (Αἱ δυσχέρειαι αὗται ἀντιμετωπίζονται ὑπὸ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν διὰ τῆς πραγματογνωμοσύνης καὶ εὐρύτερον διὰ προσφυγῆς εἰς διαιτησίαν ἢ διὰ τῆς ἱδρύσεως εἰδικῶν δικαιοδοσιῶν).

30. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ὑπὸ μελέτην διαφορῶν μοναδικὴ καὶ θεμιτὴ λύσις θὰ ἦτο ἡ ἵδρυσις δικαστηρίων εἰδικῆς δικαιοδοσίας διὰ συμμετοχῆς καὶ λαϊκῶν μελῶν. (Περὶ τοιούτων δικαστηρίων ὑπάρχει μάλιστα πρόβλεψις εἰς τὸ ἄρθρον 89 ἐδάφιον δ' τοῦ Συντάγματος 1952). Ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ἵδρυσις τοιούτων εἰδικῶν δικαστηρίων οὐδαμῶς θὰ ἠμποδίζετο ὑπὸ τοῦ Συντάγματος (βλέπε Α.Π. 1|1939, ἀγόρευσις Εἰσαγγελέως *Α. Γιδοπούλου*, Θέμ. ΜΒ' 145 ἐπ., καὶ *Α. Σβώλου*, Δικαιοσύνη 5, 150).

Ἐθίξαμεν τὸ ζήτημα τῆς ἱδρύσεως εἰδικῶν δικαστηρίων, διότι εἶναι πρόδηλον, ὅτι διὰ τῶν κανονισμῶν σκοπεῖται κατὰ βάσιν ἡ ὀργάνωσις εἰδικῆς δικαιοδοσίας, ἡ ὁποία, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἰδιαζούσας συνθήκας τῆς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἐργασίας, νὰ ἀποφαίνεται ὁριστικῶς περὶ τῶν ὑποθέσεων πειθαρχίας, προαγωγῶν, μετατάξεων κλπ.

Ὁ καταφανὴς οὗτος σκοπὸς φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε πρόσθετος λόγος, δι' ὃν τὰ δικαστήρια ἀπέφυγον τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον. (Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι αἱ Α.Π. 277|1957 καὶ 675|1957 ἠρνήθησαν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ. κατὰ τὸν ἔλεγχον νομιμότητος ἀποφάσεων συμβουλίων, παρ' ὅτι ἐθεωρήθησαν ὅτι εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τὰ συμβούλια ἦσαν ὄργανα τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι οἱ ἀποτελοῦντες ταῦτα εἶχον «ἐλευθέραν γνώμην», δηλ. διὰ δικαιολογίας, ἥτις ἁρμόζει ἐπὶ ὀργάνων, τὰ ὁποῖα ὅμως εἶναι κατωχυρωμένα διὰ συνταγματικῆς μονιμότητος καὶ οὐχὶ ἐπὶ ὀργάνων τῆς ἐπιχειρήσεως). Ἀλλ', ὡς εἴπομεν κατ' ἐπανάληψιν, ἡ δικαιοδοσία τῶν τακτικῶν δικαστηρίων δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ ἢ ἀποκλεισθῇ οὔτε ἐκ τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐπεδίωξαν οἱ κανονισμοί, οὔτε ἀκόμη διὰ ρητῆς διατάξεως. Παρὰ ταῦτα τὸ γεγονὸς ὅτι ἐσκοπήθη διὰ τῶν συμβουλίων ἡ ὁριστικὴ λύσις τῆς διαφορᾶς μᾶς ἀναγκάζει νὰ ὠθήσωμεν τὴν ἔρευνάν μας εἰς τὸ τελευταῖον ἐρώτημα: Μήπως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων διατάξεων (τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας) αἱ ἀποφάσεις τῶν συμβουλίων ἔχουν δεσμευτικήν τινα ἀξίαν: Εἰδικώτερον;

31. α. Αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ μήπως ὀργανώνουν διαιτησίαν; Μία τοιαύτη ἐκδοχὴ πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ. Διότι, ἂν δεχθῶμεν, ὅτι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ ἐπιβάλλουν τὴν ἀναγκαστικὴν διαιτησίαν (καὶ αἱ διατάξεις τοῦ κε-

κυρωμένου κανονισμοῦ ἐπιδιώκουν ἀσφαλῶς τὸν ἐξαναγκασμόν), θὰ ἀντέκειντο εἰς τὸ Σύνταγμα διὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἤδη λόγους, ἤτοι διότι θὰ ἀφηρεῖτο ὅλη ἀνήκουσα εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια (Λ.Π 6|1937, ΕΕΝ Δ' 328, Γνωμοδ. *Κ. Ρακτιβάν, Κ. Τριανταφυλλοπούλου*, Θ. ΑΘ' 27, καὶ Γνωμοδ. *Γ. Μιχαλῆ*, Θ. ΜΒ' 147). Ἂν ἐξ ἄλλου δεχθῶμεν, ὅτι οἱ σχετικοὶ ὅροι τοῦ κανονισμοῦ προβλέπουν τὴν ἐκουσίαν διαιτησίαν (ἄποψις, ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ μόνον ἐπὶ τῶν μὴ κεκυρωμένων κανονισμῶν), δυσκόλως θὰ συνεδιβάζοντο οἱ ὅροι οὗτοι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 111 τῆς Πολ. Δικ. (ἐγγραφος συνυποσχεσις, πρὸς ἣν δὲν δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ ἡ σιωπηρῶς καταρτιζομένη σύμβασις προσχωρήσεως) καὶ τῶν ἄρθρων 106 καὶ 107 Πολ. Δικ. (περιορισμοὶ ὡς πρὸς τὰ ἀντικείμενα καὶ ὑποκείμενα τῆς ἀγομένης εἰς διαιτησίαν διαφορᾶς κλπ.).

32. 6. Αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ μήπως ἀφοροῦν π ρ α γ μ α τ ο γ ν ω μ ο σ ύ ν η ν: Ἡ ἰσχύουσα Πολιτικὴ Δικονομία ἀνέχεται τὴν ἐ ξ ώ δ ι κ ο ν πραγματογνωμοσύνην ἐπὶ διαφορῶν τῆς ἐλευθέρας διαχειρίσεως τῶν διαδίκων, διότι αὕτη συνιστᾷ θεμιτὴν ἀπόκλισιν τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ὁ δικαστὴς παραμένει πάντοτε ὁ κυρίαρχος κριτὴς τῆς διαφορᾶς (ὅλ. Α.Π. 446|1932, Θ. ΜΔ' 113, Ἐφ. Ἀθ. 175|1934, αὐτ. ΜΕ' 547, Πρωτ. Ἀθ. 5082|1935, αὐτ. ΜΣΤ' 1010). Θὰ ἠδύνατο λοιπόν, καὶ εἰς τὴν ἀπασχολοῦσαν ἡμᾶς περίπτωσιν, νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι διὰ τοῦ κανονισμοῦ συνεφωνήθη, ὅπως ἡ ἀπόδειξις τῶν περὶ ὧν πρόκειται θεμάτων (πειθαρχικὸν παράπτωμα ἢ προϋποθέσεις τῆς προαγωγῆς) λαμβάνῃ χώραν μόνον διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου, ἐπεχούσης θέσιν ἐξωδίκου πραγματογνωμοσύνης. Ἀλλὰ ἡ ἄποψις αὕτη πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ διὰ τοὺς ἀνωτέρω (») ἐπὶ ἐκουσίας διαιτησίας ἐκτεθέντας λόγους καὶ ἀκόμη διότι κατὰ τὸν περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν νόμον (Γ»ΟΔ', ὡς ἐροποιήθη) ὁ δικαστὴς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιορισθῇ οὔτε ἐκ τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς κοινῆς Πολ. Δικονομίας (παγία ἡ νομολογία, ὅλ. Α.Π. 7|1960, 130|1960, 81|1960, ΕΕΔ 19, 199, 453, 529 κλπ.), οὔτε, πολὺ ὀλιγώτερον, ἐκ τῆς σιασδήποτε συμφωνίας τῶν μερῶν, διότι αἱ διατάξεις εἶναι δημοσίας τάξεως, ἀλλὰ πρέπει νὰ σχηματίσῃ τὴν κρίσιν του ἐλευθέρως ἐξ ὅλων τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, μεταξὺ τῶν ὁποίων δεβαίως δύναται νὰ περιληφθῇ καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου. (Ζήτημα δ ι κ α σ τ ι κ ῆ ς πραγματογνωμοσύνης δὲν δύναται νὰ τεθῇ κἂν, διότι αὕτη προϋποθέτει, ὅτι τὸ δικαστήριον ἐπελήφθη τῆς διαφορᾶς καὶ διέταξε πραγματογνωμοσύνην κατ' ἄρθρον 291 Πολ. Δικ. Εἰρήσθω, ὅτι καὶ ἐπ' αὐτῆς ἔτι τῆς ὑποχρεωτικῆς πραγματογνωμοσύνης τοῦ ἄρθρου 298 Πολ. Δικ. ὁ δικαστὴς παραμένει ὁ κυρίαρχος κριτής, ἀφοῦ δύναται, στηριζόμενος ἐπὶ ἰσχυροτέρων ἀποδεικτικῶν μέσων, ὡς τοῦ ἄρθρου 273 Πολ. Δικ., νὰ ἐκδώσῃ διάφορον ἀπόφασιν ἀπὸ ἐκείνην τῶν πραγματογνωμόνων. (Βλέπε τὰς Α.Π. 454|1933, Θ. ΜΕ' 9, Ἐφ. Ἀθ. 1718|1949, αὐτ. ΞΑ' 488, 3586|1951, Ἐπ. Ἐμπ. Δικ. 1952, 80, αἵτινες, ἐτόνισαν, ὅτι ὑπὸ διάφορον ἐκδοχὴν ἡ ὑποχρεωτικὴ πραγματογνωμοσύνη θὰ ἀντέκειτο εἰς τὰς περὶ δικαστικῆς ἐξουσίας διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἀφοῦ θὰ μετέβαλλε τοὺς πραγματογνώμονας εἰς δικαστὰς καὶ τοὺς τελευταίους τούτους εἰς διεκπεραιωτὰς τῆς ἀποφάσεως τῶν πραγματογνωμόνων).

Ἐξετάθημεν ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων (διαιτησίας, πραγματογνωμοσύνης), εἰς τὰ ὁποῖα ἀπαντᾶται ἡ πλέον εὐρεῖα καὶ ἔντονος ἀνάμιξις ἰδιωτῶν κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, διὰ νὰ καταδείξωμεν καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐκδοχή τις, βάσει τῆς ὁποίας νὰ εἶναι συγχωρητόν, ὅπως αἱ ἰδιωτικαὶ διαφοραί, αἵτινες προκύπτουν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανονισμῶν ἐργασίας, ἐπιλύονται ὁριστικῶς ὑπὸ συμβουλίων, ὧν αἱ ἀποφάσεις δὲν θὰ ὑπόκεινται εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστῶν.

33. Οἱ ἐ φ α ρ μ ο σ τ έ ο ι κ α ν ό ν ε ς. Ἀνωτέρω (26) ὑποστηρίξαμεν, ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια εἰσερχόμενα εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῶν ἀποφάσεων τῶν συμβουλίων, θὰ ἐφαρμόζουν τὰς περὶ αἱρέσεων διατάξεις τῶν ἄρθρων 201 ἐπ. Α.Κ., ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε (εἰς περιωρισμένην κλίμακα) ἐφαρμοζομένων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ. Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ αἱρέσεων διατάξεων θὰ προκύπτῃ, τὸ συνηθέστερον, ὡς ἑξῆς:

Α. Π ε ι θ α ρ χ ι κ ὰ παραπτώματα. Εἰς τοὺς κανονισμούς, ὡς ἐξετέθη (ἀνωτ. 26α), περιλαμβάνονται συνήθως διατάξεις περὶ τῶν καθ' ἕκαστον παραπτωμάτων, τῶν ποινῶν, τῆς πειθαρχικῆς διαδικασίας, τῆς συνθέσεως καὶ λειτουργίας τοῦ συμβουλίου καὶ τέλος περὶ τῆς ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς. Ἅ π α ν τ ε ς οἱ ἐκ τῶν διατάξεων τούτων ὅροι πρέπει νὰ ἐπέλθουν, διὰ νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ποινή. Ἐξ ὅλων

ὅμως τῶν ὅρων ἢ αἱρέσεων τούτων ὁ βαρύνων εἶναι, ἂν διεπράχθη κολάσιμος πρᾶξις. Συνεπῶς τὸ προέχον εἶναι νὰ διαπιστωθῇ, ἂν πράγματι ἔλαβε χώραν τὸ (αἱρέσιμον) τοῦτο γεγονός. Ἡ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου δὲν ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τούτου, διότι, ὡς ἐδέχθημεν ἀνωτέρω (29), δὲν ἔχει δικαιοδοτικὴν ἀξίαν. Ἐξ ἄλλου ἡ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου δὲν εἶναι τὸ μοναδικὸν αἱρέσιμον περιστατικόν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο θὰ συνέβαινεν, ἂν ὁ κανονισμὸς δὲν ὥριζε λεπτομερῶς τὰ στοιχεῖα ἑκάστου ἀδικήματος καὶ τὴν ἐπιβλητέαν ποινήν, ἀλλ' ἀνέθετεν εἰς τὸ συμβούλιον νὰ ἀποφανθῇ, ἂν μία οἱαδήποτε πρᾶξις τοῦ μισθωτοῦ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἀντίκειται γενικῶς εἰς τὴν κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ συμβουλίου ὀφειλομένην ἐν τῇ ἐργασίᾳ πειθαρχίαν (ἄνευ εἰδικοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἀδικήματος) καὶ ἐπίσης νὰ καθορίσῃ ἀπεριορίστως τὴν ποινήν (περίπτωσις ὁμοία περίπου πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 373 Α.Κ.). Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἀμφισβητεῖται ἐπὶ δικαστηρίου, ὅτι ἐξετελέσθη ἡ ἐπιλήψιμος πρᾶξις, τὸ δικαστήριον ἔχει χρέος νὰ ἐξετάσῃ (ἀφοῦ ἡ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου δὲν παρέχει ἐκ τοῦ νόμου ἀδιαφιλονίκητον περὶ τούτου ἀπόδειξιν), ἂν ὄντως ἐξετελέσθη ἡ πρᾶξις, ἤτοι νὰ βεβαιώσῃ, ἂν ἐπληρώθη ἡ αἵρεσις, ἐκ τῆς ὁποίας εἶναι ἠρτημένον τὸ πρὸς κρίσιν καταχθὲν δικαίωμα. Τοῦτο ὅμως σημαίνει, ὅτι τὸ δικαστήριον εἶναι ἀδέσμευτον ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου νὰ κρίνῃ, ἂν καὶ ποῖον πειθαρχικὸν παράπτωμα διεπράχθη. (Εἰς τὴν πραγματικότητα δηλαδὴ τὸ δικαστήριον εἰσέρχεται οὕτω εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῆς ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου). Μετὰ ταῦτα, ἐὰν τὸ δικαστήριον βεβαιωθῇ, ὅτι δὲν συνέτρεξαν οἱ ὅροι τοῦ κανονισμοῦ πρὸς ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς (οὐσιαστικοὶ καὶ τυπικοί) θὰ ἀποφανθῇ, ὅτι δὲν ἐξῃλθεν ἡ αἵρεσις καὶ συνεπῶς δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ποινή.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων (λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ αἰτήματος τῆς ἀγωγῆς) θὰ ἀποκατασταθῇ ἡ σχέσις εἰς ἣν θέσιν θὰ εὑρίσκετο, ἂν δὲν εἶχε λάβει χώραν ἡ ἐκτέλεσις τῆς (παρανόμως) ἐπιβληθείσης ποινῆς. Οὕτω, ἂν ἔχῃ παρακρατηθῇ μισθός, διότι ἐπεβλήθη ποινὴ προστίμου, θὰ ἀποδοθῇ ὁ μισθὸς διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ὑπερημερίας τοῦ ὀφειλέτου διατάξεων. Ἐάν, εἰς ἄλλην περίπτωσιν, ἀπελύθη ὁ μισθωτός, διότι ἡ πειθαρχικὴ ἀπόφασις ἐπέβαλε ποινὴν ἀπολύσεως, ἡ μισθωτικὴ σχέσις θὰ θεωρηθῇ οὐδέποτε λυθεῖσα. Διότι ἡ ἀπόλυσις ὑπῆρξεν ἄκυρος ὡς γενομένη εἴτε κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου, ἐὰν ὁ κανονισμὸς εἶναι κεκυρωμένος, εἴτε κατὰ παράβασιν συμβατικοῦ ὅρου, ἐὰν ὁ κανονισμὸς δὲν εἶναι κεκυρωμένος (ὁλ. Α.Π. 485]1957, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 1272). Εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν, τοῦ μὴ κεκυρωμένου κανονισμοῦ, ἡ διατήρησις τῆς σχέσεως ἀποτελεῖ τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας τοῦ μισθωτοῦ (βλέπε διαφερούσας ἀπόψεις *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, σελ. 661, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 18, 635). Τέλος τὸ δικαστήριον ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ μετριάσῃ, ὡς λέγεται, τὴν ποινήν, π.χ. ἀντὶ ἀπολύσεως, νὰ δεχθῇ τὴν ποινὴν τῆς ἀργίας κλπ. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν δὲν ὑποκαθίσταται εἰς τὰ ἔργα Ἀρχῆς τινος, διότι (ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι τὸ συμβούλιον δὲν ἀποτελεῖ Ἀρχήν) τὸ δικαστήριον μετριάζον τὴν ποινὴν ἀποφαίνεται ποῖος ἐκ τῶν πολλῶν ὅρων ἢ αἱρέσεων τοῦ κανονισμοῦ ἐπληρώθη καὶ εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν καθορίζει τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐνώπιόν του καταχθέντος δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἐπιβολὴν ποινῆς, ὅπερ εἶναι ἠρτημένον ἐκ τῶν ὅρων καὶ αἱρέσεων τούτων.

Β. Προαγωγαί: Εἰς τοὺς κανονισμοὺς (ὡς ἐξετέθη ἀνωτ. 26, δ) περιλαμβάνονται συνήθως οἱ ὅροι, κατὰ τοὺς ὁποίους ὁ μισθωτὸς θὰ προαχθῇ βαθμολογικῶς ἢ μισθολογικῶς (χρόνος ὑπηρεσίας, κεναὶ θέσεις, εὐδόκιμος ὑπηρεσία, κρίσις συμβουλίου κλπ.). Θὰ ἠδύνατο ἐνταῦθα νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἡ ἀοριστία ἀφορᾷ τὴν παροχήν, δηλ. τὸ εἶδος τῆς ἑκάστοτε παρεχομένης ὑπηρεσίας (π.χ. γραφέως ἢ γραμματέως, τεχνίτου ἢ ἀρχιτεχνίτου κλπ.) καὶ τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ. Ὑπὸ τοιαύτην ἐκδοχὴν θὰ ἐφηρμόζετο τὸ ἄρθρον 371 Α.Κ. καὶ ἡ κρίσις τοῦ συμβουλίου, εἴτε τοῦτο ἤθελε θεωρηθῇ ὄργανον τοῦ ἐργοδότου, εἴτε «τρίτος», θὰ ὑπέκειτο πάντοτε εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τοῦ δικαστηρίου ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἂν ἦτο κρίσις ἀγαθοῦ ἀνδρός, διότι τὸ γεγονὸς ὅτι ἐν τῷ κανονισμῷ ἀναγράφονται λεπτομερῶς οἱ ὅροι καὶ αἱ προϋποθέσεις προαγωγῆς, ὡς καὶ τῆς λειτουργίας τῶν συμβουλίων, ἅτινα πάντα συνιστοῦν ἐγγυήσεις ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ καὶ περιορισμοὺς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποκαλύπτει, ὅτι ἡ κρίσις δὲν εἶναι ἐλευθέρα, ἀλλὰ δεσμία (ὁλ. *Μπαλῆ*, Ἐνοχικὸν § 81]1, 5, 10, *Κ. Σούρλα*, ΕρμΑΚ ἄρθρον 372, 4). Ἐν τούτοις πιστεύομεν, ὅτι καὶ εἰς τὸ θέμα τῶν προαγωγῶν εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ περὶ αἱρέσεων καὶ προθεσμιῶν

διατάξεις. Διότι ἡ περὶ προαγωγῆς ὑπόσχεσις ἢ δέσμευσις (π.χ. θὰ λάβῃς αὔξησιν μισθοῦ, ἐὰν ἐργασθῇς εὐδοκίμως κλπ.) ἀποτελεῖ μίαν αὐτοτελῆ ἐνοχήν (εἰς τὰ εὐρύτερα πάντοτε πλαίσια τῆς συμβάσεως ἐργασίας), ἧς ἡ ὕπαρξις θὰ κριθῇ τελικῶς ἐκ τῆς πληρώσεως ἢ μὴ τοῦ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου περιστατικοῦ.

Κατὰ τὰ λοιπὰ θὰ ἰσχύσωσι καὶ ἐπὶ τῶν προαγωγῶν τὰ ἀνωτέρω (Α) λεχθέντα. Τὸ προέχον εἶναι εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν προαγωγῶν νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἐπῆλθον τὰ περιστατικά, ἐξ ὧν συγκροτεῖται ἡ αἵρεσις (π.χ. κενὴ θέσις, εὐδόκιμος ὑπηρεσία). Ἡ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου τῶν προαγωγῶν δὲν ἀποτελεῖ, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας (Α) λόγους, ἀκαταμάχητον ἀπόδειξιν περὶ τῶν ὅσων βεβαιοῖ, οὔτε ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀποτελεῖ τὸ μόνον αἱρέσιμον περιστατικόν. Τὸ δικαστήριον, ἐφ' ὅσον προέκυψεν ἀμφισβήτησις (διότι ὁ ἐργοδότης ἀρνεῖται, ὅτι ἐπληρώθησαν οἱ ὅροι τῆς προαγωγῆς), πρέπει νὰ βεβαιωθῇ, ἂν ἔλαβον χώραν τὰ περιστατικά, ἐξ ὧν ἤρτηται ἡ προαγωγή, ὡς τὸ ἀπαιτεῖ ὁ κανονισμός (καὶ ἐν τούτῳ ὁ δικαστὴς θὰ πρέπει νὰ ἀξιολογήσῃ ὅσα χρήζουν ἀξιολογήσεως, ὡς π.χ. τὸ εὐδόκιμον τῆς ὑπηρεσίας), ἄλλοις λόγοις νὰ ἀποφανθῇ, ἂν ἐπληρώθη ἢ μὴ ἡ αἵρεσις, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηρτήθη ἡ ὕπαρξις τοῦ εἰς δίκην ἀχθέντος ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐὰν ἀποφανθῇ, ὅτι ἐπληρώθη ἡ αἵρεσις, ἡ μισθωτικὴ σχέσις θὰ πρέπει νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς ὃ σημεῖον ὁρίζει ὁ κανονισμός.

Ὁ ἐργοδότης θὰ ὑποχρεωθῇ (κατὰ τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς) νὰ ἀπονείμῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὸν ἀνώτερον βαθμόν, νὰ καταβάλῃ τὸν μισθὸν τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ κλπ. Ἡ ἀπόφασις ἡ ἀπονέμουσα τὸν ἀνώτερον βαθμὸν θὰ δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 882 Πολ. Δικ. Τὰ λοιπὰ ζητήματα (ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου ὅπως ἀναθέσῃ εἰς τὸν μισθωτὸν καθήκοντα τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ ἢ ὅπως καταβάλῃ τὸν μισθὸν τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ κλπ.) θὰ λυθοῦν δι' ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ ἢ ὀφειλέτου διατάξεων ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως. Δέον καὶ ἐνταῦθα νὰ ἐπαναληφθῇ, ὅτι τὸ δικαστήριον, ἀποφαινόμενον περὶ τῆς προαγωγῆς, δὲν ὑποκαθίσταται εἰς τὰ ἔργα Ἀρχῆς τινος (τοιαύτη τις Ἀρχὴ δὲν ὑπάρχει), διότι κρίνει περὶ τῆς πληρώσεως ἢ μὴ αἱρέσεως, ἐκ τῆς ὁποίας τὰ μέρη ἐξήρτησαν δικαίωμα πηγάζον ἐκ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, δηλαδὴ εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν τὸ δικαστήριον ἀποφαίνεται περὶ προσβολῆς ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὑποχρεώνει εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τούτου.

Διάφορος εἶναι ἡ περίπτωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς παραπονεῖται, ὅτι ὁ ἐργοδότης του παρέλειψε νὰ τὸν ὑποβάλῃ εἰς προαγωγικὴν κρίσιν τοῦ συμβουλίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ὑφίστανται ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου πρὸς δικαστικὸν ἔλεγχον. Ἡ ἀπαίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἐν τοιούτῳ δύναται νὰ θεμελιωθῇ εἰς τὸ ἄρθρον 207 Α.Κ., ὑπὲρ ὁρίζει, ὅτι ἡ αἵρεσις θεωρεῖται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως (βλέπε Α.Π. 98]1960, ΕΕΔ 19, 530, Ἐφ. Ἀθ. 1495]1955, ΕΕΝ 22, 1150, 2662]1953, Θ. ΞΔ' 915, *Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχ. § 101, καὶ διὰ τὸν προϊσχύσαντα κανόνα τοῦ νόμου 161 Π. 50.17, καὶ 161 Β.2.3 «εἰ ἐκεῖνος ἐμποδίσει μοι πληρωθῆναι τὴν αἵρεσιν, ὅτινι διαφέρει πληρωθῆναι, ἀντὶ πεπληρωμένης ἔστω», *Οἰκονομίδου*, Γεν. Ἀρχ. § 37, Regelsberger Γεν. Ἀρχ. τόμ. 2, 242, Dernburg Ἔνοχ. § 142 σημ. 44). Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἀποδείκνυον κρίσιμα στοιχεῖα, ἂν ὑπῆρξε κακὴ πίστις τοῦ ἐργοδότου (χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται δόλος, ὡς εἶχεν ἑρμηνευθῇ τὸ προϊσχὸν δίκαιον) καὶ ἂν αὕτη ἐμπόδισε τὴν ἔξοδον τῆς αἱρέσεως (αἰτιώδης συνάφεια) (Σχετικῶς *Γ. Μπαλῆ*, ἔνθ' ἀνωτ.). Οὕτω, ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀρνῆται ἀδικαιολογήτως νὰ ὑποβάλῃ τὸν μισθωτὸν εἰς προαγωγικὴν κρίσιν τοῦ συμβουλίου, καίτοι οὗτος συνεπλήρωσε τὰς λοιπὰς προϋποθέσεις προαγωγῆς, ἢ ἂν ἀδικαιολογήτως δὲν ἀπολύῃ τοὺς ὑπερηλίκας, ἵνα ὑπάρξουν κεναὶ θέσεις ἀνωτέρου βαθμοῦ κλπ., δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι παρεκώλυσε τὴν ἔξοδον τῆς αἱρέσεως ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΧΡΟΝΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ

Ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περὶ παραβάσεως ἄρθρου 13 § 7 Νόμου 2961|1954

Συμφωνία μεταξύ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ ἐργασίας αὐτοῦ ὡς θερμαστοῦ ἐργοστασίου, μόνον κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας λειτουργίας ἀποστακτικοῦ μηχανήματος καὶ μόνον κατὰ τὸν χρόνον τῆς λειτουργίας τοῦ μηχανήματος.— Ἔγκυρος ἡ συμφωνία αὕτη, μὴ ἐμπίπτουσα εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 § 7 τοῦ Ν.Δ. 2961|1954, ἀναφερομένην εἰς τὴν ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν, περὶ οὗ δὲν πρόκειται.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον, ὑπῆρξε, κατὰ τὰ ὑπ' αὐτῆς βεβαιωθέντα, συμφωνία μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότου νὰ ἐργάζηται ὁ πρῶτος ὡς θερμαστὴς καὶ μόνον κατὰ τὸν χρόνον λειτουργίας ἀποστακτικοῦ μηχανήματος κατὰ νυκτερινὰς ὥρας.

Ὁ μισθωτὸς ὑπεστήριξεν, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 13 § 7 τοῦ ν.δ. 2961|1954 (ΕΕΔ 18, 941) ἡ συμφωνία αὕτη ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐγγράφως, ἄλλως ὑπῆρξεν ἄκυρος, καὶ ἀφοῦ ὁ μισθωτὸς προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ τὸν χρόνον τῆς μὴ χρησιμοποιήσεώς του, ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, κατέστη ὁ τελευταῖος οὗτος, ὡς ὑπερήμερος, ὑποχρεωμένος πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ (ἴδετε περὶ τοῦ θέματος Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4183|1959, εἰσηγητὴς Χ. *Χριστοφορίδης*, ΕΕΔ 19, 81, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5018|1960, Πρωτοδίκης *Ι. Σπάνζος*, ΕΕΔ 19, 1073). Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δὲν ἐδέχθη νόμιμον τὴν ἀξίωσιν ταύτην, διότι, καθ' ἃ δέχεται, ἡ συμφωνία, ἀπατελοῦσα ἄλλως τε περιεχόμενον τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς καταρτίσεώς της, ἦτο νὰ ἐργάζηται οὗτος, καθ' ὃν χρόνον θὰ εἰργάζετο τὸ ἀποστακτικὸν μηχάνημα καὶ οὐχὶ ἐκ περιτροπῆς μετ' ἄλλου μισθωτοῦ.

Ἡ διάταξις ὅμως τοῦ ἄρθρου 13 § 7 τοῦ ν.δ. 2961|1954, τὴν ὁποίαν ἐπεκαλέσθη ὁ μισθωτός, ὁρίζει, ὅτι ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ μισθωτὸς δύνανται εἴτε κατὰ τὴν σύστασιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἴτε διαρκούσης ταύτης, νὰ συμφωνήσωσιν ἐγγράφως πάσης μορφῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν, καθορίζοντες καὶ τὴν ἀνάλογον μισθοδοσίαν, βάσει τῶν ἑκάστοτε ἰσχυόντων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων.

Ἑπομένως προβλέπει καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν συνιστᾶται ἡ σχέσις ἐργασίας καὶ αὐτῆς τὸ περιεχόμενον ἐπιτάσσει νὰ συνομολογῆται ἐγγράφως, ἐφ' ὃν ἀναφέρεται εἰς παροχὴν ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας.

Ἐξ ἄλλου ὁ ὅρος «ἐκ περιτροπῆς ἐργασία» δὲν σημαίνει ἀναγκαίως καὶ ἐναλλαγὴν μετ' ἄλλου μισθωτοῦ, ὡς ἐσκέφθη ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις, καὶ τοῦτο δῆλον καθίσταται καὶ ἐκ τοῦ παλαιοῦ καὶ πρώτου ν. 2000|1939 «περὶ λήψεως μέτρων καταπολεμήσεως τῆς ἀνεργίας» (μὴ ἰσχύοντος ἤδη), ὁρίζοντος (ἄρθρον 1 § 3), ὅτι τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας συνίστατο εἴτε εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν ὡρῶν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, εἴτε εἰς τὸν καθορισμὸν ἀνωτάτου ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων, ἅτινα θὰ δύναται νὰ πραγματοποιῇ ἕκαστος μισθωτὸς καθ' ἑβδομάδα ἢ κατὰ μῆνα κλπ. (ἴδετε καὶ ἄρθρον 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου 2000|1939, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1159).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7862|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Χ. Κολυβοδιάκος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Μαυρίδης, Ν. Στεμπάτσουλος

Ὁ παρὰ τῶν ἐκκαλούντων κληρονομηθεὶς Δ.Σ. προσελήφθη τὴν 1.11.1956 ὡς θερμαστὴς εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς ἐναγομένης, μὲ τὴν συμφωνίαν ὅπως ἐργάζηται ὡς τοιοῦτος μόνον κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας λειτουργίας τοῦ ἀποστακτικοῦ μηχανήματος οἰνοπνεύματος καὶ μόνον κατὰ τὸν χρόνον τῆς λειτουργίας τοῦ μηχανήματος τούτου. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω συμφωνίας ὁ ἀνωτέρω ἀποβιώσας Δ.Σ. εἰργάσθη κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.11.1956 μέχρι 30.6.1959 τὰς νύκτας, καθ' ὃν χρόνου εἰργάζετο τὸ μηχάνημα τοῦτο, πραγματοποιήσας ἐν συνόλῳ 473 ἡμερομίσθια. Οὕτω ἡ μεταξὺ τοῦ Δ.Σ. καὶ τῆς ἐναγομένης συσταθεῖσα ἀνωτέρω σύμβασις ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως ἂν ἐγένετο ἐγγράφως ἢ μή, εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ της ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐκκαλούντων ὅτι αὕτη κατὰ τὸν περὶ περιωρισμένης ἀπασχολήσεως τοῦ ὑπ' αὐτῶν κληρονομηθέντος μισθωτοῦ δρον εἶναι ἄκυρος, διότι ἔδει νὰ καταρτισθῇ ἐγγράφως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 13 § 7 τοῦ νόμου 2961|1954 καὶ ἑπομένως, ἀκύρου οὔσης τῆς συμφωνίας ταύτης, ὀφείλονται μισθοὶ ὑπερημερίας κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν δὲν εἰργάζετο τὸ ἀποστακτικὸν μηχάνημα καὶ καθ' ὃν χρόνον προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ὁ ὑπὸ τούτων κληρονομηθεὶς ἀνωτέρω Δ.Σ., εἶναι ἀβάσιμος καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέος, διότι ἡ μεταξὺ τοῦ Δ.Σ. καὶ τῆς ἐναγομένης συμφωνία δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν διάτα-

ΕΟΡΤΑΙ

ΥΨΟΣ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ

Έννοια άρθρου 2 § 3 τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 3755|1957

Νοητέον ὡς καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον τῶν μὴ ἀπασχολουμένων κατὰ τὰς ἐν τῷ Ν.Δ. 3755|1957 (ἄρθρον 2 § 3) ὁριζομένας ἑορτὰς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ μισθωτῶν καὶ τὸ πράγματι καταβαλλόμενον τοιοῦτον, τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταβολὴ εἰς ἡμερομίσθιον μισθωτῶν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957 (ΕΕΔ 16, 1062) ὁριζομένων ἡμερομισθίων κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ ἑορτὰς διὰ τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας μισθωτοὺς ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους.

Τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀπησχόλησε τὴν ἀπόφασιν, ὑπῆρξεν, ἂν, λέγουσα ἡ διάταξις «... καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των...», ἐννοῇ ὅτι καταβάλλεται τὸ νομιμον τοιοῦτον ἢ κ.λ τὸ συμβατικὸν ὑπέρτερον αὐτοῦ.

Ἄποψις τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως εἶναι, ὅτι καταβάλλεται καὶ τὸ συμβατικὸν ὑπέρτερον τοῦ νομίμου ἡμερομίσθιον καὶ βεβαίως τοῦτο ἀπηχεῖ τὴν ἀληθῆ τοῦ νόμου ἔννοιαν (ἴδετε καὶ ὑπ' ἀριθ. 28184|3883|1959 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 519, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1218).

Ὅπου ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ νόμιμον μόνον ἡμερομίσθιον διά συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διαιτητικῆς ἀποφάσεως κλπ.) σαφῶς ἐξεφράσθη περὶ αὐτοῦ (ἴδετε τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900|1946 κλπ. ὑπουργικὰς ἀποφάσεις περὶ προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς κλπ. καὶ ἄρθρον 13 § 7 τοῦ ν.δ. 2961|1954, ΕΕΔ 13, 941, διὰ τὴν ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν, τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖ περὶ ἰσχυόντων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων).

Ἐξ ἄλλου τοῦτο συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐνῷ ὁ Νομοθέτης τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957 ρυθμίζει τὰ τοῦ δικαιώματος τῶν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν διὰ προσαύξησιν τῆς ἀμοιβῆς των κατὰ τὰς ἐν τῷ νομοθετήματι ἑορτὰς βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900|1946 καὶ 25825|1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ ἐνῷ αἱ ὑπουργικαὶ αὗται ἀποφάσεις προσαυξάνουν κατὰ τὸ ἐν αὐταῖς μέτρον τὰ νόμιμα μόνον ἡμερομίσθια καὶ μισθούς, δὲν ἔκαμε τὴν διάκρισιν ταύτην ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 § 3 αὐτοῦ διὰ τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους μισθωτούς, ἀλλ' ἐξεφράσθη περὶ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των (ἀδιαφόρως δηλαδὴ ὕψους αὐτῶν).

Τοῦτο ἦτο συνεπὲς καὶ πρὸς τὴν κατευθυντήριον γραμμὴν τοῦ Νομοθέτου νὰ πλήξῃ τὴν μείωσιν τῶν ἐτησίων ἀποδοχῶν τῶν ἡμερομισθίων μισθωτῶν, τὰ ὁποῖα ἐπηρεάζοντο ἐκ τῶν ἡμερῶν ἀργίας καὶ βεβαίως εἰς ὅσον ὕψος καὶ ἂν ἦσαν ταῦτα, ἀφοῦ πρόθεσις τοῦ ὑπῆρξε νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς μισθωτοὺς τὸ ἡμερομίσθιόν των καὶ διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, οἱονδήποτε καὶ ἂν ἦτο, καὶ γνωρίζοντες τοῦτο οἱ ἐργοδόται ὑπολογίζουν καὶ τὰ ἡμερομίσθια ταῦτα εἰς τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5709|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ν. Δικαῖος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Κατριβάνος, Θ. Νικολακόπουλος

Κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957, ἐπαναλαμβάνουσαν ὁμοίαν διάταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930|1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ ζ' ἡμέρας (ἤτοι τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, τῆς 25 Μαρτίου, τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, τῆς 1 Μαΐου καὶ τῆς 28 Ὀκτωβρίου) καταβάλλεται δι' ἑκάστην ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως. Τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος, καταβλητέον κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθιον εἶναι τὸ πράγματι καταβαλλόμενον εἰς τὸν μισθωτὸν τοιοῦτον.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἀπησχολήθη καθ' ὅλας τὰς ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς τὰς περιλαμβανομένας ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 3.6.1956 μέχρι 18.1.1960 χρονικοῦ διαστήματος ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς αὐτόν, ἤτοι συνεπείᾳ ἀργίας τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὰς ἑορτὰς ταύτας. Ἐντεῦθεν ὁ ἐνάγων δικαιοῦται δι'

ξιν τοῦ ἄρθρου τούτου 13 § 7 νόμου 2961|1954, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν, περὶ οὗ ὅμως δὲν πρόκειται, δεδομένου ὅτι, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐξετέθη, ἡ συμφωνία, ἀποτελοῦσα ἄλλωστε περιεχόμενον τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς καταρτίσεώς της, ἦτο νὰ ἐργάζηται οὗτος καθ' ὃν χρόνον θὰ εἰργάζετο καὶ τὸ ἀποστακτικὸν μηχάνημα καὶ οὐχὶ ἐκ περιτροπῆς μετ' ἄλλου μισθωτοῦ. Ὅθεν, δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ Δ.Σ. καὶ τῆς ἐναγομένης συμφωνία, καθ' ἣν θὰ εἰργάζετο οὗτος, δσάκις εἰργάζετο τὸ ἀποστακτικὸν μηχάνημα τοῦ ἐργοστασίου της, ἦτο ἔγκυρος καὶ ἰσχυρὰ καὶ ἀπορρίψασα μετὰ ταῦτα τὴν ἀγωγὴν, διότι ἡ Δ.Σ. ἠτήσατο μισθοὺς ὑπερημερίας, καθ' ὃν χρόνον δὲν εἰργάζετο τὸ μηχάνημα τοῦτο, ὀρθῶς ἔκρινε καὶ ὀρθῶς τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος. Μετὰ ταῦτα ἀπορριπτέα κρίνεται ἐν τῷ συνόλῳ της καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Κατάθεσις αὐτῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων

Ἔννοια ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198|1955 περὶ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως.—Προϋπόθεσις τοῦ κύρους αὐτῆς ἡ ἐνέργεια ἐγγράφως καὶ καταβολὴ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.— Περίπτωσις ἐγγράφου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὀψιαιτέρου αὐτῆς δημοσία κατάθεσις τῆς ἀποζημιώσεως.—Συντέλεσις τῶν νομίμων διατυπώσεων διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας ὑπὸ τῆς δημοσίας καταθέσεως.— Ὑπερημερία μέχρις αὐτῆς τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

Ἡ διάταξις, ὡς τελικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἴδετε Α.Π. 248|1958, εἰσηγητὴς Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 17, 514, Α.Π. 545|1958, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 730), ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι θεσπίζεται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἅμα τῇ καταγγελίᾳ καταβάλῃ πρὸς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένην ἀποζημίωσιν καὶ ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἐργοδότου ἐκπληροῦται καὶ ὅταν ἅμα τῇ καταγγελίᾳ προσφέρῃ οὗτος προσηκόντως καὶ πράγματι τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν τῷ ἀπολυομένῳ μισθωτῷ, καταθέτων ταύτην νομίμως εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς της ὑπὸ τοῦ ἀπολυομένου ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς κατάθεσιν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου, δοθέντος ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης ἀμέσου πραγματικῆς προσφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τῆς ἀκολουθούσης καταθέσεως, ἐν μὴ ἀποδοχῇ, ἐκπληροῦνται πᾶσαι αἱ εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἐκ τῆς ἰδίας ἐνεργείας αὐτοῦ ἐξαρτώμεναι ὑποχρεώσεις ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων.

Περίπτωσις τῆς ἀνωτέρω Α.Π. 545|1958 ὑπῆρξεν ἔγγραφος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ τὴν 6 Ἀπριλίου 1956, μὲ τὴν προσκλησιν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὅπως προσερχόμενος λάβῃ τὴν ἀποζημίωσίν του, ἡ ὁποία, ἀρνηθέντος τοῦ μισθωτοῦ νὰ προσέλθῃ πρὸς ἀνάληψιν αὐτῆς, κατετέθη εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὴν 12 Ἀπριλίου 1956 λόγῳ ἀπεργίας τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ τὴν 11 Ἀπριλίου 1956.

Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα δεδομένα ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν ἀρχῇ συλλογισμῶν ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις ὑπῆρξεν ἔγκυρος. Ὅμοια ὑπῆρξε καὶ ἡ περίπτωσις τῆς Α.Π. 248|1958.

Διάφορος ὅμως, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὑπῆρξεν ἡ περίπτωσις αὐτῆς.

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο ἐγγράφως τὴν 16ην Ἰουλίου 1960 καὶ χωρὶς νὰ βεβαιοῦται ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν προσεφέρθη πραγματικῶς καὶ προσηκόντως ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις κατετέθη αὕτη τὴν 23ην τοῦ ἰδίου μηνός.

Ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι αἱ διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἀπαιτούμεναι ὑπὸ τοῦ νόμου διατυπώσεις συντελέσθησαν πλήρως τὴν 23 Ἰουλίου 1960 (διὰ τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην καταθέσεως τῆς ἀποζημιώσεως).

Ἡ ἀπορρίπτει ὅμως αὕτη, ἡ ὁποία ἐκράτει ὑπὸ τὴν διάφορον διατύπωσιν τοῦ προϊσχύσαντος ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 118|1945 (ἵνα λαμβάνῃ κῦρος ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς καταβολῆς ἢ καταθέσεως τῆς ἀποζημιώσεως) (Α.Π. 15|1948, εἰσηγητὴς Ν. Πλατύκας, ΕΕΔ 7, 111, Α.Π. 139|1952, εἰσηγητὴς Μ. Παντελῆς, ΕΕΔ 11, 518), δὲν ἀπηχεῖ ἤδη, κατὰ τὰ ἄνω ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα, τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπὸ διάφορον διατύπωσιν ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 (ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 1840 ἐπ.).

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἰσχύοντος ἤδη ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955, ἵνα εἶναι δυνατὴ ἡ διὰ τῆς δημοσίας καταθέσεως ἐν προκειμένῳ ἀπόσβεσις τῆς ἐνοχῆς, πρέπει νὰ προσφερθῇ πραγματικῶς καὶ προσηκόντως (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 513 ἐπ.) ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις καὶ δὴ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 416 Α.Κ., ἐξ ἄλλου, ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται διὰ καταβολῆς, ἤτοι δι' ἐξ ὁλοκλήρου ἐκπληρώσεως τῆς ἐνοχικῆς ὑποχρεώσεως, πρὸς ταύτην δὲ ἐξομοιοῦται, ἀπάγουσα κατὰ τὸ ἄρθρον 491 Α.Κ. τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἐνοχῆς, καὶ ἡ δημοσία κατάθεσις, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐγένετο κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 427 καὶ 430 Α.Κ., ἤτοι μετὰ προηγουμένην ὑπερημερίαν τοῦ δανειστοῦ, ἐπερ-

---

ἡμερομίσθια ἑξαιρεσίμων ἑορτῶν τὰ κάτωθι ποσά: α) διὰ τὸ ἔτος 1956 δραχμὰς 160 (2×80 ἴσον 160), β) διὰ τὸ ἔτος 1957 δραχμὰς 540 (3×100 σὺν 2×120 ἴσον 540), γ) διὰ τὸ ἔτος 1958 δραχμὰς 600 (5×120 ἴσον 600), δ) διὰ τὸ ἔτος 1959 ὁμοίως δραχμὰς 600 καὶ ἐν ὅλῳ δραχμὰς 1900 (160 σὺν 540 σὺν 600 σὺν 600 ἴσον 1900). Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦτο δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὸν τὸ σχετικὸν τρίτον κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον.

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν ἐν μὴ χορηγήσει αὐτῆς

Ἀναγκαία προϋπόθεσις τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου χορηγήσεως κατ' ἔτος ἀδείας πρὸς μισθωτόν ἡ ἐκ μέρους αὐτοῦ ὑποβολὴ πρὸς τὸν ἐργοδότην αἰτήσεως.— Ἔλλειψις ἄλλως ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν.—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως εἰς τὸν μισθωτὸν λόγῳ μὴ χορηγήσεως τῆς αἰτηθείσης ἀδείας.— Προϋπόθεσις τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Ν.Δ. 3755|1957 ἀποζημιώσεως ἡ ὕπαρξις πταίσματος τοῦ ἐργοδότου

Ἔχει ἤδη γίνει δεκτὸν δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (οὕτω καὶ μερίς τῆς θεωρίας, ἴδετε ΕΕΔ 19, 931), ὅτι προϋπόθεσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν ἀδείας εἰς τὸν μισθωτόν, τοῦον κατὰ τὸν εἰδικὸν ἐργατικὸν νόμον (ἀ.ν. 539|1945), ὅσον καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 666 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τίθεται ἡ προηγουμένη πρὸς τοῦτο αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ.

Τὴν ἄποψιν ταύτην ἠκολούθησε καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία ὅμως δέχεται, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτῆς ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἡ ἐκ τοῦ ἀ.ν. 539|1945 ὀφειλομένη ἄδεια κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη 1954 καὶ ἐντεῦθεν.

Ὡς πρὸς τὰς διὰ τὸν ἐργοδότην συνεπείας ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς αἰτηθείσης ἀδείας πρὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755|1957 (ΕΕΔ 16, 1062 (περὶ ἧς κατωτέρω) ἀνεπτύχθησαν καὶ ἐγένοντο δεκτοὶ διάφοροι γνῶμαι. ἐλύθη ὅμως ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τὸ ζήτημα ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅτι ὀφείλεται ἀποζημίωσις ἴσης πρὸς τὸν μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ, τὸν ὁποῖον θὰ εἶχεν ἐν ἀδείᾳ (ἴδετε Α.Π. 588|1950, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 14, 1330).

Ἐν ὄψει τούτων εἰσήχθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755|1957, ἡ ὁποία ὥρισε τὰ ἑξῆς: «Ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας, ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς τὸν μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός, καὶ μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν τῆς παραλείψεως ταύτης ὑπὸ ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοιχούσας ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ἡ ἐξημε-

---

χομένην μετὰ νόμιμον κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 Α.Κ. προσφορὰν εἰς αὐτὸν καὶ ἀδικαιολόγητον ἄρνησιν τούτου πρὸς ἀποδοχὴν τοῦ ὀφειλομένου καὶ εἶναι πλήρης (Α.Π. 462|1959, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 18, 1377, ἴδετε καὶ Α.Π. 436|1959, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 18, 1249).

Μὴ ἀποδεικνυομένου ὅτι προσεφέρθη προηγουμένως (καὶ δὴ κατὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως) ἡ ἀποζημίωσις δὲν ὑφίσταται νομίμως κατάθεσις αὐτῆς καὶ συνεπῶς δὲν ἀπουσβέννυται νομίμως ἡ ἐνοχὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 431 Α.Κ. καὶ ἡ καταγγελία εἶναι ἄκυρος.

Ἀλλὰ καὶ ἂν νομίμως γίνεται ἡ κατάθεσις, ἡ καταγγελία εἶναι ἔγκυρος, ἀφ' ἧς ἐγένετο καὶ ὄχι ἀφ' ἧς κατετέθη ἡ ἀποζημίωσις, διότι ἂν ἡ κατάθεσις χωρῇ ἐντὸς τοῦ εὐλόγου χρόνου θεωρεῖται ὅτι ὁ ἐργοδότης ἔκτοτε ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐξεπλήρωσε τὴν νόμιμον ὑποχρέωσίν του.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5710|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ν. Δικαῖος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Μπεκάπουλος, Π. Βερβελῆς

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις. Ἡ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης πρὸς καταβολὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης ἀποζημιώσεως ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου ἐκπληροῦται καὶ ὅταν ἅμα τῇ καταγγελίᾳ προσφέρῃ οὗτος προσηκόντως καὶ πράγματι τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν τῷ ἀπολυομένῳ μισθωτῷ, καταθέτων ταύτην νομίμως εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ἀπολυομένου ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς κατάθεσιν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου (Α.Π. 545|1958, ΕΕΔ 17, 739).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι τὴν 11ην Ἰουλίου 1960 ἡ ἐναγομένη ἀπέλυσε τὸν ἐνάγοντα ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198|1955. Τὴν 16ην Ἰουλίου 1960 ἐκοινοποίησεν αὐτῷ ἐγγράφου καταγγελίαν τῆς μεταξὺ των συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὴν 23ην ἰδίου μηνός, ἐπομένην τῆς ἐπιδόσεως αὐτῷ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς, κατέθεσεν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὴν ὑπὸ τοῦ β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν ἀπολύσεως. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα οἱ πρὸς ἐγκυρον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἀπαιτούμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου διατυπώσεις συνετελέσθησαν πλήρως τὴν 23 Ἰουλίου 1960 καὶ ἐπομένως κατὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἀτάκτου καταγγελίας μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἐνδιάμεσον χρόνον, ἀποκρούσασα ἡ ἐναγομένη τὰς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν καὶ ἐντεῦθεν ὑπόχρεως, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 349, 350 καὶ 656 Α.Κ., εἰς πληρωμὴν τῷ ἐνάγοντι τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ 9 ἡμερομισθίων του πρὸς 47,50 ἑκάστην καὶ ἐν ὅλῳ δραχ. 427,50.

νης κατά 100 ο|ο, ὡς δὲ ἐξηγεῖται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει (ΕΕΔ 16, 1069), κατοχυροῦται ἡ διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ἀκυρωθείσα διὰ τῆς Σ.Ε. 746|1957, ΕΕΔ 16, 443) διὰ τὴν ἐν εἴδει ποινικῆς ρήτρας ὑποχρέωσιν τῶν ἐργοδοτῶν, ὅπως καταβάλλουν τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας, ηὐξημένας κατὰ 100 ο|ο, ἂν ἀρνηθοῦν τὴν χορήγησιν ταύτης αὐτουσίως.

Ὡς ἔχει διατυπωθῇ ἡ διάταξις, ρυθμίζουσα εἰδικῶς τὸ θέμα, προκύπτουν τὰ ἑξῆς : α) ἐν τῇ ὑποχρεώσει τῆς καταβολῆς τοῦ ἄνευ χρηματικοῦ ποσοῦ ἐξαντλεῖται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ (οὕτω καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δικαιον, σελ. 254 ἑπ., *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικον, γ' ἔκδ., σελ. 619), καὶ β) ἐκ μονῆς τῆς ἀρνησεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας ἱδρύεται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῆς ἀστικῆς ταύτης κατὰ τοῦ ἐργοδότου κυρώσεως, χωρὶς νὰ ἐρευνᾶται, ἂν εἶναι ἠτιολογημένη ἢ ὄχι ἡ ἄρνησις αὐτοῦ, νὰ ἐξετάζηται δηλαδὴ ἡ ὕπαρξις πταίσματος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν βάσιν διὰ τὴν κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον (ἄρθρα 914 ἑπ. Α.Κ.) ἀποζημίωσιν, τοῦ Νομοθέτου ἐν προκειμένῳ μὴ ἀκολουθήσαντος τὰς κοινὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἀρχάς, ὡς συμβαίνει καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις ἐν τῷ Ἐργατικῷ Δικαίῳ.

Ἀποδεικνυομένης τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας, ὑποχρεοῦται τὸ δικαστήριον νὰ ἐπιδικάσῃ τὸ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ ν.δ. 3755|1957 χρηματικὸν ποσόν, χωρὶς νὰ δικαιοῦται νὰ μειώσῃ τοῦτο εἰς μόνας τὰς ἁπλᾶς ἀποδοχὰς ἀδείας, ἂν δὲν ἀποδεικνύηται τὸ μὴ ἐκ τοῦ νόμου ἀναγκαῖον πταῖσμα τοῦ ἐργοδότου, ἂν δηλαδὴ ἡ ἄρνησις αὐτοῦ εἶναι ἠτιολογημένη, ἀφοῦ ἄλλην ἀποζημίωσιν (τῆς διπλασίας τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας) δὲν ἀναγνωρίζει ὁ νόμος.

Ὁμοίαν (μὲ ἄλλην ἔκφρασιν) ἔννοιαν εἶχε καὶ ἡ προϊσχύουσα τοῦ ἀ.ν. 539|1945 διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 3502|1928 δι' ὡρισμένας κατηγορίας ὑπαλλήλων.

Αὕτη διετυποῦτο ὡς ἑξῆς: «Ὁ ἐργοδότης, ἀρνούμενος νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τοῦτο (διὰ τὴν χορήγησιν ἀδείας) . . . ».

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, καθ' ἃ δέχεται αὕτη, ὁ ἐργοδότης ἠρνήθη τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας, διότι ὁ μισθωτὸς ἦτο σχεδὸν ἀναντικατάστατος.

Ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἀπήλλασσε τὸν ἐργοδότην τῆς ὑποχρεώσεως ἀδείας, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν καὶ ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν ἀ.ν. 539|1945 (ἄρθρον 5 § 3) ἀκόμη λόγῳ ἐκτάκτων ἀναγκῶν τοῦ Κράτους ἢ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας εἶχε προβλεφθῇ ἡ διὰ διατάγματος ἀνασταλὴ τῆς χορηγήσεως ἀδειῶν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένων ἢ καὶ πάντων τῶν παραγωγικῶν κλάδων ὁλοκλήρου τῆς χώρας ἢ ὡρισμένων περιφερειῶν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ διάταξις κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4020|1959 (ΕΕΔ 18, 1273), ἀκριβῶς διότι ἐκρίθη τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας ὡς γενικῆς ἐφαρμογῆς δικαίωμα, ἔστω καὶ ἂν παραβλάπτωνται δι' αὐτῆς σοβαραὶ ἀνάγκαι τοῦ Κράτους ἢ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5745|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Ρουσσιᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Βισβάρδης, Γ. Καλαμπαλίκης, Κ. Πρίφτης

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 2 καὶ 4 § 1 ἀ.ν. 539|1945 σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀναγκαία προϋπόθεσις τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείας ἀναψυχῆς εἶναι ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ὑποβολὴ σχετικῆς αἰτήσεως, ἔστω καὶ ἐπικουρικῶς ὑποβαλλομένης, ὁπότε ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ τὴν ἄδειαν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως, ἄλλως ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ἀποζημίωσιν. Ἐὰν ὅμως ὁ μισθωτὸς δὲν ὑποβάλῃ αἴτησιν πρόχρης ἀδείας ἀναψυχῆς, τὸ δικαίωμά του παραμένει ἀνενεργὸν καὶ οὐδὲν δικαίωμα κτᾶται οὗτος διὰ τὰ παρελθόντα ἡμερολογιακὰ ἔτη, οὔτε ἀποζημιώσεώς τινος δικαιοῦται, μὴ ὄντος ὑποχρέου τοῦ ἐργοδότου ὅπως αὐτοβούλως χορηγήσῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν τὴν ἣν δικαιοῦται ἄδειαν (Α.Π. 728|1958, ΕΕΔ 17, 1259, Α.Π. 202|1959, ΕΕΔ 18, 535). Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦται ἐπαρκῶς, ὅτι ὁ ἐνάγων ἠτήσατο τὴν εἰς αὐτὸν χορήγησιν ἀδείας ἀναψυχῆς κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ εἰδικώτερον μνημονευόμενα ἡμερολογιακὰ ἔτη, καὶ δὴ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, διὰ νὰ μεταβαίνῃ εἰς ἰαματικὰ λουτρά, πλὴν ὁ ἀποβιώσας ἐργοδότης οὐδέποτε τῷ ἐχορήγησε τοιαύτην, τὸ μὲν λόγῳ τοῦ περιωρισμένου ἀριθμοῦ τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ του, τὸ δὲ διότι κατὰ θέρος γίνονται συνήθως αἱ ἀγοραὶ καπνῶν καὶ ὁ ἐνάγων τοῦ ἦτο ἀπολύτως ἀναγκαῖος καὶ σχεδὸν ἀναντικατάστατος, λόγῳ τῆς πείρας του καὶ τῆς ἰδιαιτέρας ἐμπιστοσύνης, τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πρὸς τοῦτον ὁ ἀποβιώσας ἐργοδότης του, ὡς περὶ τούτου σαφῶς καὶ μετὰ λόγου γνώσεως κατατίθεται παρὰ τῶν μαρτύρων τοῦ ἐνάγοντος. Ὁ ἐνάγων προσελήφθη εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ ἐναγομένου ὡς λογιστὴς κατὰ τὴν 1.9.1950 καὶ συνεπῶς δικαιοῦται ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ χορήγησιν εἰς αὐτὸν ἀδείας ἀναψυχῆς κατὰ τὰ ἡμερολογιακὰ ἔτη 1954, 1955, 1956, 1957, 1958 καὶ 1959 ἀναλόγως τῆς ἑκάστοτε διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ κατὰ συμφωνίαν μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 2.200 ἀντιστοίχως δραχμὰς 1232, 1408, 1584, 1584, 1584 καὶ 1584 καὶ συνολικῶς 7.744 δραχμῶν, δι' ὃ ποσὸν καὶ δέον ὅπως γίνῃ ἐν μέρει δεκτὸν τὸ κεφάλαιον τῆς κριτικῆς ἀγωγῆς ὡς νόμῳ (ἄρθρα 1 καὶ 3 ἀ.ν. 539|1945) καὶ οὐσίᾳ βάσιμος. Ἑτέρωθεν δὲν ἐβεβαιώθη ὅτι ὁ ἀποβιώσας ἐργοδότης τοῦ ἐνάγοντος ἠρνήθη ὑπαιτίως τὴν παροχὴν τῶν αἰτηθεισῶν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀδειῶν ἀναψυχῆς του κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ εἰδικώτερον μνημονευόμενα ἡμερολογιακὰ ἔτη, ἡ ὕπαρξις δὲ πταίσματος τοῦ ὀφειλέτου ἐργοδότου ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 3755|1957 κατ' ἄρθρον 3 ν.δ. 3755|1957 καὶ ἀπορριπτέα κατὰ τοῦτο τυγχάνει ἡ ἀγωγὴ ὡς μὴ νόμιμος.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΠΑΝΟΔΟΝ

Ἀνάκλησις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ νόμιμοι συνέπειαι

Ἀπαράδεκτον προβολῆς τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἐνστάσεως περὶ μὴ ὑποβολῆς ἐκ μέρους τοῦ ὑποχρέου μισθωτοῦ, ὑπηρετοῦντος εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, δηλώσεως νομιμοφροσύνης κατ' Α.Ν. 516|1948.—Ἀπόλυσις ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας τῆς συμβάσεως μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἐπάνοδον καὶ δήλωσιν αὐτοῦ περὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας.—Νομικὴ ἐνέργεια καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀνάκλησις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω προεδρικῆς, κατ' ἔφεσιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3514|1928, ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἄρνησις ἐργοδότου Λιμενικοῦ Ταμείου εἰς ἐπαναπρόσληψιν ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ του (ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου), ἐχόντος τὰς προϋποθέσεις τῆς προστασίας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514|1928, ἐπεκταθέντος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ κατ' ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 647|1937, καὶ ἐντεῦθεν ἀξιώσεως αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3514|1928, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου τοῦ ὁποίου «ἐπαναλαβὼν τὴν ἐργασίαν» νοεῖται καὶ ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον δὲν ἐδέχθη ὁ ἐργοδότης εἰς τὴν ἐργασίαν του μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἐπάνοδον (Α.Π. 68|1949, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 8, 249, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 904|1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 17, 303).

Δεδομένου ὅτι κατὰ τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων κρατήσαντα (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 541, ἔνθα νομολογία, Α.Π. 42|1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247) οἱ νόμοι περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁ νόμος 3514|1928 προϋποθέτουν τὴν ὕπαρξιν ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας (ἀορίστου χρόνου), κατὰ δὲ τὸν περὶ νομιμοφροσύνης ἀ.ν. 516|1948, προκειμένου περὶ προσλήψεως εἰς τὸ Δημόσιον ἢ τὰ ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἡ τήρησις τῆς νομίμου περὶ αὐτῆς διαδικασίας, προεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐναχθέντος ἐργοδότου, κατ' ἔφεσιν ὅμως τὸ πρῶτον, ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι δὲν ἐτηρήθη ἡ διαδικασία αὕτη καὶ συνεπῶς ἡ σύμβασις ὑπῆρξεν ἄκυρος (ἴδετε περὶ τῆς ἀκυρότητος Α.Π. 666|1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 65).

Ὡς ὅμως ἔχει γίνει δεκτόν (Α.Π. 763|1954, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 14, 10, Α.Π. 466|1955, εἰσηγητὴς *Σ. Βλαχογιάννης*, ΕΕΔ 14, 656, Α.Π. 542|1956, εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 14, 1191), ἡ παράλειψις ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ὑποβολῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀκυρότης τοῦ διορισμοῦ ἀποτελεῖ ἔνστασιν καταλυτικὴν τῆς ἀγωγῆς καὶ εἶναι ἀπαράδεκτος κατ' ἄρθρον 160 Πολ. Δικ. ἡ προβολὴ αὐτῆς τὸ πρῶτον παρ' Ἐφετείῳ (Α.Π. 642|1955, ἔνθ' ἀνωτ.).

Αὕτη εἶναι καὶ ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἐν τούτοις θὰ ἠδύναντο νὰ σημειωθοῦν τὰ ἑξῆς: Δὲν ἀποτελεῖ βεβαίως στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ὅτι ὑπεβλήθη ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἡ περὶ νομιμοφροσύνης δήλωσις αὐτοῦ.

Μόνη ὅμως ἡ δήλωσις δὲν ἀρκεῖ, ἵνα καταστήσῃ ἔγκυρον τὴν σύμβασιν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἡ νομιμοφροσύνη νὰ διαπιστωθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, χωρὶς μάλιστα, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἀκέψιν τῆς Α.Π. 13|1960 (εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 19, 210), νὰ ἀσκῇ ἐπιρροήν τινα καὶ ἡ καθυστέρησις τῆς κινήσεως τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ἐπὶ τῆς ἀμέσως ἁμα τῇ προσλήψει τοῦ ὑπαλλήλου ὑποβληθείσης δηλώσεως τούτου περὶ νομιμοφροσύνης ἐπὶ τῆς ἐπερχομένης ἐκ τῆς ἐλλείψεως νομιμοφροσύνης ἀκυρότητος.

Ἀφοῦ δὲ αἱ περὶ νομιμοφροσύνης διατάξεις ἔχουσι τὸν χαρακτῆρα ἀπολύτου δημοσίας τάξεως (Α.Π. 13|1960, ἔνθ' ἀνωτ.), παραδεκτῶς προβάλλεται κατ' ἔφεσιν ἡ ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως (πρβλ. Α.Π. 596|1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1004).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἀφοῦ ἤδη διὰ τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐπήλθεν ἡ νομικὴ ἐνέργεια αὐτῆς καὶ ἐγεννήθη ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514|1928 ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν, περὶ τῆς ὁποίας ἐκοινοποιήθη ἀγωγή, προσελήφθη οὐδὲν μετὰ ταῦτα καὶ ἡ ἔρευνα τοῦ δικαστηρίου στρέφη ἤδη εἰς τὸ ζήτημα ποία ἡ τύχη τῆς γενομένης ἤδη καταγγελίας τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως (ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 616, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς συγγραφεῖς καὶ νομολογίαν).

Προέδρου Πρωτ. Βόλου 547|1960

Διαδικασία Νόμου 3514 κατ' ἔφεσιν

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Παπαϊωάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μαμάκης, Λ. Ντάσιος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, στρεφομένη κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 172|1960 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Βόλου, δικάσαντος ἐπὶ διαφορᾶς ἐκ τοῦ νόμου 3514|1928, νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ἠσκήθη, ἐρευνωμένου τούτου αὐτεπαγγέλτως (Α.Π. 338|1958, Θέμ. ΞΔ' σελ. 734), ἁρμοδίως δὲ φερομένη πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 634 καὶ ἑπομ. τῆς Πολ. Δικ. καὶ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3514|1928 (Α.Π. 568|1949, ΕΕΔ 9, 81, *Ἀποστολοπούλου*, Ὁ Πρόεδρος

Πρωτοδικῶν, ἐκδ. 4 σ. 218), ἐρευνητέα περαιτέρω ἀποβαίνει.

Ὁ ἐφεσίβλητος (ἐνάγων) διά τῆς ἀπό 23.5.1960 ἀγωγῆς του ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Βόλου ἀπευθυνομένης ἠτήσατο νά ὑποχρεωθῇ τό ἐκκαλοῦν (ἐναγόμενον) νά τῷ πληρώσῃ δραχμάς 10.800 λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3514|1928. Ἐπί τῆς ἀγωγῆς ταύτης, συζητήσεως γενομένης, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 172|1960 ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδίκου Βόλου, δεχθεῖσα τήν ἀγωγήν. Τήν ἀπόφασιν ταύτην διά τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως μέμφεται τό ἐκκαλοῦν διά κακήν ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων καί κακήν ἐφαρμογήν τοῦ νόμου.

Συμφώνως πρός τό ἄρθρον 160 τῆς Πολ. Δικ., καθ' ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἀ.ν. 980|1946, πρέπει, ἐπί ποινῇ ἀποκλεισμοῦ τῆς μεταγενεστέρας ὑποβολῆς αὐτῶν, νά προβάλλωνται κατά τήν πρώτην συνεδρίασιν ἐπί τῆς δικαζομένης ὑποθέσεως πρός ταῖς ἄλλαις καί ὅλαι αἱ κατολυτικαί τοῦ ἀσκουμένου δικαιώματος ἐνστάσεις, ἐκτός ἄν, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν ἤ ἐκ ῥητῆς διατάξεως τοῦ νόμου, πρέπει νά ἐξετάζωνται ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπό τοῦ Δικαστηρίου ἤ προέκυψαν μετά τήν συνεδρίασιν ἤ ἀποδεικνύωνται παραχρῆμα ἐγγράφως ἤ διά δικαστικῆς ὁμολογίας τοῦ ἀντιδίκου. Κατά τό ἄρθρον δέ 2 § 2 τοῦ β. δ|γματος ἀπό 7|8 Μαΐου 1948, ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ διά τοῦ ψηφίσματος ΜΘ'|1948 κυρωθέντος ἀ. ν. 516|1948, ὑποβάλλεται μέν ὑπό ταῦτα διοριστέου μετά τῆς περί διορισμοῦ αἰτήσεως, ὑποχρεωτικῶς δέ καί ἐπί ποινῇ ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ, καί ἡ δήλωσις περί νομιμοφροσύνης καί ἀφορᾷ ἡ τοιαύτη ὑποχρέωσις τήν δημοσίαν τάξιν, πλήν ἡ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοιαύτης δηλώσεως ἀκυρότης τοῦ διορισμοῦ, ἀποτελοῦσα βάσιν αὐτοτελοῦς ἐπί ταύτῃ προσβολῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας καί μή οὖσα κατάδηλος ἐκ τῶν τῆς δίκης ἐγγράφων, καθ' ὅσον ἡ ὑποβολή δηλώσεως νομιμοφροσύνης δέν ἀποτελεῖ στοιχεῖον περιληπτέον ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ μισθωτοῦ διά τήν θεμελίωσιν τοῦ δι' αὐτῆς διωκομένου δικαιώματός του, οὔτε ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπό τοῦ Δικαστηρίου ἐξετάζεται, λόγῳ τοῦ χαρακτῆρος της, οὔτε τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ ῥητῆς νόμου διατάξεως καί δέον κατά ταῦτα ἡ ἐπ' αὐτῆς θεμελιουμένη ἔνστασις τοῦ διαδίκου νά προβάλληται κατά τήν πρώτην συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως (Α.Π. 542|1955, ΕΕΔ 14, σελ. 1197).

Ὁ ἐφεσίβλητος (ἐνάγων) προσελήφθη εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐκκαλοῦντος (ἐναγομένου) κατά μῆνα Μάρτιον 1956, ὡς βοηθός τεχνίτου, ἀντί ἡμερομισθίου δραχμῶν 46 καί ἐπί συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐνθα εἰργάσθη μέχρι τῆς 10 Ἀπριλίου 1958, ὅτε ἐστρατεύθη ὡς κληρωτός κλάσεως 1955. Ἀπολυθείς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τήν 31ην Μαΐου 1960 μετέβη τήν ἑπομένην ἀπό τῆς ἀπολύσεως του τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἡμέραν (4 Μαΐου 1960) πρός ἀνάληψιν ἐργασίας παρά τῷ ἐκκαλοῦντι (ἐναγομένῳ), συμμορφωθείς οὕτω πρός τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514, πλήν ὅμως τό ἐκκαλοῦν (ἐναγόμενον) ἠρνήθη τάς ὑπηρεσίας του. Μετά πάροδον δύο ἡμερῶν μετέβη καί πάλιν πρός ἀνάληψιν ἐργασίας, πλήν τήν αὐτήν ἔλαβεν ἀρνητικήν ἀπάντησιν. Ἔκτοτε ὁ ἐφεσίβλητος (ἐνάγων) ἐξηκολούθησε νά προσέρχηται εἰς τά γραφεῖα τοῦ ἐκκαλοῦντος (ἐναγομένου) καί δή εἰς αὐτόν τοῦτον τόν πρόεδρον τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου, προσφερόμενος νά ἐπανολάβῃ τήν ἐργασίαν του, πλήν ὅμως ἡ αὐτή ἐξηκολούθει τακτική τῆς ἀρνήσεως ἐπαναπροσλήψεώς του. Ὁ ἐφεσίβλητος ἠθέλησε καί ἐγγράφως νά δεσμεύσῃ τό ἐκκαλοῦν καί ἐκοινοποίησεν αὐτῷ τήν ἀπό 21.5.1960 ἐξώδικον δήλωσίν του, διά τῆς ὁποίας ἐγνωστοποίει τῷ ἐκκαλοῦντι, ὅτι θά προσήρχετο διά τελευταίαν φοράν πρός ἀνάληψιν ἐργασίας τῆν πρωΐαν τῆς 23 Μαΐου 1960, τυχόν δέ ἀρνησις πρός ἐπαναπρόσληψίν του θά ἐθεωρεῖτο καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Πράγματι τήν πρωΐαν τῆς 23 Μαΐου 1960 μετέβη πρός ἀνάληψιν ἐργασίας, πλήν ὅμως καί πάλιν εὑρέθη πρό ἀρνήσεως τόσον τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων, ὅσον καί τοῦ προέδρου τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου, ἐπελθούσης οὕτω λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διά σιωπηρᾶς ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος καταγγελίας ταύτης (Α.Π. 710|1955, ΕΕΔ 15, σελ. 131). Κατόπιν ταύτου ὁ ἐφεσίβλητος ἀπηύθυνε κατά τοῦ ἐκκαλοῦντος τήν κρινομένην ἀγωγήν, ὅπερ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 66|1960 πράξεώς του ἐνέκρινε τήν τροποποίησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1|1960 πράξεώς του, δι' ἧς προσέλαβεν ἐπί συμβάσει ἐλευθέρας μισθώσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου διά χρονικόν διάστημα ἀπό 1.1.1960 ἕως 31.6.1960 ἕτερον ἀνειδίκευτον ἐργάτην, ἐπαναπροσλαμβανομένου τοῦ ἀποστρατευθέντος ἐφεσιβλήτου. Ἡ καταγγελία ὅμως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τόν πρός ὃν ἀπευθύνεται, ἐπάγεται τά ἀποτελέσματα ταύτης καί δέν εἶναι δεκτική ἀνακλήσεως, εἰμή μόνον ἐάν συγκατατεθῇ εἰς τοῦτο ὁ πρός ὃν ἀπευθύνεται. Ἀλλά καί εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην δέν ἀναζῇ ἡ καταγγελθεῖσα σύμβασις, μόνον δύναται νά συναφθῇ νέα σύμβασις, ἐν τῇ ὁποίᾳ βεβαίως εἶναι δυνατόν νά συμφωνηθῇ, ὅτι ἡ νέα θά ἔχῃ τό αὐτό, οἷον καί ἡ παλαιά, περιεχόμενον, ὡσεί νά μή εἶχε γίνει ἡ καταγγελία (Τούσῃ, Ἐργατ. Δίκαιον, τόμος Α' σ. 360). Τοῦτ' αὐτό συνέβη καί ἐν προκειμένῳ. Ὁ ἐφεσίβλητος μετά τήν προδιαληφθεῖσαν πρᾶξιν τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου ἀνέλαβεν ἐργασίαν, συναφθείσης νέας συμβάσεως, ἅτε τῆς προγενεστέρας καταγγελθείσης διά τῆς συνεχίσεως μάλιστα τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος καί τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἀπευθύνετο πρός ἀναρμόδια ὄργανα πρός ἐπαναπρόσληψίν του, δεδομένου ὄντος ὅτι ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, ὄντος ἀβασίμου, καθόσον ὁ ἐφεσίβλητος ἀπευθύνθη πρός αὐτόν τοῦτον τόν πρόεδρον τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, ἁρμόδιον ὄντα νά συγκαλέσῃ ταύτην. Ὁ ἕτερος ἰσχυρισμός τοῦ ἐκκαλοῦντος, προτεινόμενος ὡς λόγος ἐφέσεως, ὅτι δέν ὑφίστατο ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας, δεδομένου ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος δέν εἶχεν ὑποβάλει δήλωσιν νομιμοφροσύνης καί συνεπῶς δέν δύναται νά τύχῃ ἐφαρμογῆς ὁ νόμος 3514|1928, ἀπορριπτέος κρίνεται, καθόσον, μή προβληθείς κατά τήν πρώτην συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, ἀπαραδέκτως προβάλλεται νῦν εἰς τήν κατ' ἔφεσιν δίκην κατά τά ἐν 4ῃ σκέψει ἀναλυτικῶς ἐκτιθέμενα.

Τό ἐπικαλούμενον ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος β.δ. ἀπό 2.8.1958 περί τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Βόλου, κατά τούς διατά-

ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κύρος καταγγελίας ὑπό πληρεξουσίου δικηγόρου

Ἐπιχείρησις μονομεροῦς δικαιοπραξίας εἰς τρίτον διά πληρεξουσίου, ὑποβαλλομένης τῆς πληρεξουσιότητος εἰς τόν τύπον τῆς δικαιοπραξίας, εἰς ὃν αὕτη ἀφορᾷ.— Δικαίωμα τοῦ τρίτου εἰς ἀμέλλητι ἀπόκρουσιν τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας διά δηλώσεώς του εἰς τόν πληρεξούσιον, διά τόν λόγον ὅτι δέν ἐπέδειξεν αὐτῷ τό πληρεξούσιον ἔγγραφον.—Συνέπεια τῆς ἀποκρούσεως καί συνέπεια ἐπί μή ἀποκρούσεως ἀμελλητί τῆς δικαιοπραξίας.— Ἀποζημίωσις ἐπί ἀπολύσεως μισθωτῶν, ἀμειβομένων ἐπί ποσοστοῖς.— Χαρακτηρισμός σερβιτόρου ζαχαροπλαστείου ὡς ἐργάτου.— Ἀνεπηρέαστον κύρους καταγγελίας συμβάσεως ἐκ τῆς ἐλλιποῦς κατά τήν ἀναλογίαν τῶν «δώρων» δι' ἑορτάς ἀποζημιώσεως.—Καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ ἐξ ἐκδικήσεως τοῦ ἐργοδότου κατ' αὐτοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ὑπογραφέντος τοῦ ἐγγράφου αὐτῆς ὑπό πληρεξουσίου δικηγόρου τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ ἀπόφασις, ἐρευνήσασα τό ἀμφισβητηθέν κῦρος αὐτῆς, ἠκολούθησε τά ἐπί τοῦ θέματος νομολογηθέντα (ἴδετε Α.Π. 177]1958, εἰσηγητής *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 407, Α.Π. 70]1960, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 321 καί αὐτόθι σημειώσεις μας).

Σημειωτέον ὅτι, κατά τήν Α.Π. 373]1960 (εἰσηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 912), ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 226 Α.Κ., ἔχουσα ἐφαρμογήν ἐπί πληρεξουσίου, δέν ἔχει ἐφαρμογήν ἐπί νομίμου ἀντιπροσώπου (ὀργάνου) τοῦ ἐργοδότου, ὥστε νά ἀπαιτῆται ἡ ἐπίδειξις τῆς περί ἐξουσιοδοτήσεως αὐτοῦ ἀποφάσεως τοῦ ἐργοδότου (ἴδετε περί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπό μή νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἐργοδότου Α.Π. 20]1957, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 220, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13343]1960, εἰσηγητής *Γ. Παπαζώπουλος*, ΕΕΔ 19, 1122).

Ὁ σερβιτόρος (ἐν προκειμένῳ ζαχαροπλαστείου) θεωρεῖται κατά τήν παγίαν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων, μή ὑπαρχούσης δευτέρας γνώμης, ὡς ἐργάτης (ἴδετε ΕΕΔ 14, 1215, ἀριθ. 12), ἐπομένως διά τό κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως αὐτοῦ ἐν προκειμένῳ ἀπητεῖτο, κατά τό ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3198]1955 (ΕΕΔ 14, 502), ἡ καταβολή τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ β.δ]τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112]1920 καί ἐπί τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἡ ὁποία καί κατεβλήθη.

Ὑπελείφθη ὅμως ἡ ἀποζημίωσις κατά τό ποσόν τῆς ἀναλογίας τῶν «δώρων» καθ' ἑορτάς καί ἡ ἀπόφασις, ἀκολουθήσασα τά νομολογηθέντα (ἴδετε Α.Π. 218]1960, εἰσηγητής *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 19, 637, Α.Π. 18]1960, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 19, 585 καί τά ἐν ΕΕΔ 19, 585 σημειούμενα), δέν ἐθεώρησε διά τόν λόγον τοῦτον τήν καταγγελίαν ὡς ἄκυρον.

Σημειωτέον ὅμως ὅτι διά συγχρόνους καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καί μετά τάς τελευταίας ἀρεοπαγιτικάς ἀποφάσεις (218]1960, εἰσηγητής *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 19, 637, 373]1960, εἰσηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 847, αἱ ὁποῖαι ἐδέχθησαν, ὅτι καί τά διά τάς ἑορτάς Χριστουγέννων καί Πάσχα παρεχόμενα «δῶρα» ἀποτελοῦν τακτικάς ἀποδοχάς τῶν μισθωτῶν, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112]1920), δέν δικαιολογεῖται πλέον εὔλογος ἀμφιβολία τοῦ ἐργοδότου διά τόν συνυπολογισμόν ἢ μή καί αὐτῶν εἰς τήν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 19, 847).

Ἀπεδείχθη, κατά τήν ἀπόφασιν, ὅτι μετ' ἄρνησιν τοῦ μισθωτοῦ νά ἐκτελέσῃ προσβλητικήν δι' αὐτόν καί ἄσχετον πρός τά καθήκοντα του ἐργασίαν ἡ ἐργοδότις τήν ἐπομένην μετέβαλε τάς ὥρας ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, ἐξ ἧς μεταβολῆς θά ὑφίστατο οὗτος καί ὑλικήν ζημίαν, καί διότι ὁ μισθωτός ἠρνήθη νά συμμορφωθῇ πρός τοῦτο, αὐτη προέβη εἰς τήν ἀπόλυσιν του.

Ἡ ἀπόφασις ἐπικαλεῖται τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2260]1920 καί ἄρθρου 13 τοῦ π.δ. 27 Ἰουνίου]30 Ἰουλίου 1932 ἐν σχέσει πρός τήν μεταβολήν τῶν ὡρῶν ἐργασίας.

Αἱ διατάξεις ὅμως αὗται ἀφοροῦσιν εἰς τάς βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις, ἐνῷ ἐπρόκειτο, εἰς τήν περίπτωσιν, περί καταστήματος (ζαχαροπλαστείου).

Προκειμένου περί καταστήματος ἰσχύει τό ἄρθρον 2 τοῦ π.δ]τος τῆς 8]13 Ἀπριλίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τά καταστήματα κλπ.», καθ' ὃ (§ 4) πᾶς ἰδιοκτήτης ἢ διευθυντής καταστήματος, ἐφ' ὅσον ἀπασχολεῖ ὑπαλληλικόν προσωπικόν, ὑποχρεοῦται νά ἔχῃ ἀνηρτημένον πίνακα, περιέχοντα α) τό ὀνοματεπώνυμον τῶν ἐν αὐτῷ ἀπασχολουμένων ὑπαλλήλων β) τάς ὥ-

---

ξεις τοῦ ὁποίου ὅπαντες οἱ ἔκτακτοι μισθωτοί συνδέονται μετ' αὐτοῦ διά συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἐφ' ἧς δέν ἔχουν ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3514]1928, δέν δύναται νά τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ, καθόσον ὁ ἐφεσίβλητος συνῆψε σύμβασιν ἐργασίας μετά τοῦ ἐκκαλοῦντος τήν 1 Μαρτίου 1956 δι' ἀόριστον χρόνον καί συνεπῶς ἀναδρομική ἰσχύς δέν εἶναι ἐπιτρεπτή (ἄρθρον 2 Ἀστικοῦ Κώδικος), ἀπορριπτομένου τοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως.

ρας, καθ' ἃς χορηγεῖται εἰς ἕκαστον ἡ μεσημβρινὴ διακοπὴ καὶ γ) τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τοῦ καταστήματος. Οἱ πίνακες οὗτοι θεωροῦνται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ ἢ Ὑπάτου Ἐργασίας ἢ παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ν.δ. 2954]1954 (ΕΕΔ 18, 936) οἱ κύριοι, διευθυνταὶ καὶ ἐπιτετραμμένοι τῶν βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ οἱωνδήποτε ἐργασιῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀναρτῶσιν εἰς ἐμφανὲς μέρος τοῦ ἐργοστασίου ἢ ἐργαστηρίου ἢ καταστήματος τὴν θεωρημένην κατάστασιν ὡρῶν ἐργασίας, ὡς καὶ ἐγκεκριμένον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας εἰδικὸν κανονισμόν, ἐφ' ὃσον ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει τὸ ἀπασχολοῦν προσωπικὸν ὑπερβαίνει τοὺς πέντε μισθωτούς.

Ἀσχέτως ἂν ἡ μεταβολὴ τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ (κρυσταλλωθεμένου ὅτι δὲν ὑπερέβαινε αὐτὴ τὰς νομίμους ὥρας) ὑπῆρξε νόμιμος ἢ ὄχι ἔναντι αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, αἱ ὁποῖαι σκοποῦν νὰ περιφρουρήσουν τὴν τήρησιν τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας, τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐνέργεια τῆς ἐργοδότιδος, ἡ ὁποία συνεπήγετο καὶ ὑλικὴν ζημίαν τοῦ μισθωτοῦ, καὶ ἀκόμη κατ' ἀρχὴν δικαιώματός της προῆλθεν ἐξ ἐκδικήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, θέτει θέμα καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος (ἴδετε περὶ αὐτῆς ΕΕΔ 19, 1011, ἔνθα νομολογία).

Ἂν ἡ μεταβολὴ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐζημίου τὸν μισθωτόν, τότε ἐπρόκειτο καὶ περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως (ἄρθρον 7 νόμου 2112) καὶ παρίστατο νόμιμος ἀπὸ τοῦ λόγου τούτου ἡ ἄρνησις τοῦ μισθωτοῦ νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν μεταβολήν, ἑπομένως δὲν θὰ ἠδύνατο ἡ ἐργοδότις καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ, ὅτι ἐκ τοῦ λόγου τούτου προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν, ἐνῷ ἀνταποδείξῃ, ὅτι ἡ καταγγελία δὲν ὑπῆρξε καταχρηστική.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5554]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Κουσουλὸς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Καραμητσάνης, Ε. Δημητρακόπουλος

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι τὴν 8ην Νοεμβρίου 1953 προσελήφθη δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπὸ τῆς ἑταιρείας „*", καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ὡς περβιτόρος μέχρι τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1958, ὁπότε ἡ ἐναγομένη παρέλαβεν ὡς οἰκονομικὴν ἑνότητα τὴν ἐπιχείρησιν, ἣν ἡ ὡς ἄνω ἑταιρεία εἶχε καὶ ἐκμεταλλεύεται αὐτὴ ἐκτοτε, εἰργάσθη δὲ οὗτος ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ τὴν νέαν ἐργοδότιδα μέχρι τῆς 5 Ἰουνίου 1960, καθ' ἣν αὐτὴ ἀπέλυσεν αὐτόν, ἐπιτείνει δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ὅπως ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀναγνωρισθῇ ἄκυρος ἡ ἀπόλυσις του, τὸ δὲ διότι ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου τῆς ἐναγούσης Χ. Π., ἀνευ εἰδικῆς ἐντολῆς, ἔτι δὲ δὲν κατεβλήθη εἰς αὐτὸν πλήρης ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις καὶ δὴ ἡ τοιαύτη ὑπαλλήλου, ὡς χαρακτηρίζεται οὗτος, προσηυξημένη κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, τὸ δὲ διότι ἡ ἀπόλυσίς του ἐγένετο ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐκ λόγων ἐκδικήσεως διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένους λόγους καὶ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀποδοχάς του ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1960 μέχρις 8 Αὐγούστου 1960, ἀνερχομένας εἰς δραχμὰς 9.000. Ἄλλως, καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι ἐγκύρως ἐχώρησεν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀποζημίωσιν διὰ τῆς καταβολῆς δραχ. 19.000, καθ' ὅσον ἔδει νὰ καταβληθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ὑπαλλήλου καὶ οὐχὶ τοῦ ἐργάτου, ὡς κατεβλήθη. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη νόμῳ βάσιμος παρίσταται καὶ κατὰ τὴν κυρίαν καὶ κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν καὶ δέον ὅπως γίνῃ τύποις δεκτὴ καὶ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 167, 216, 217 § 2, 232 καὶ 233 Α.Κ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ μονομεροῦς δικαιοπραξίας, ἐπιχειρουμένης εἰς τρίτον διὰ πληρεξουσίου, ἡ μὲν πληρεξουσιότης ὑποβάλλεται εἰς τὸν τύπον τῆς δικαιοπραξίας, εἰς ὃν ἀφορᾷ αὕτη, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι ἐξ ἀντιθέτου διατάξεως, ὁ δὲ τρίτος δικαιοῦται νὰ ἀποκρούσῃ ἀμελλητὶ τὴν μονομερῆ δικαιοπραξίαν διὰ δηλώσεώς του εἰς τὸν πληρεξούσιόν του, στηριζομένης εἰς τὸν λόγον ὅτι δὲν ἐπέδειξεν αὐτῷ τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον. Ἡ τοιαύτη ἀπόκρουσις, ἐγγράφως γενομένη ἐπάγεται τὴν ἀπόλυτον καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότητα τῆς ἐπιχειρηθείσης μονομεροῦς δικαιοπραξίας, μὴ θεραπευομένην οὔτε ἐξ ἐπιγενομένης ἐγκρίσεως τοῦ ἀντιπροσωπευθέντος, οὔτε ἐκ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος. Ἐὰν ὅμως ὁ τρίτος δὲν προέβη εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου ἀπόκρουσιν, τὸ κῦρος τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος, ἧς δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ μνεία, καὶ δὴ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς ἐπιχειρουμένης δικαιοπραξίας ἢ τῆς ἐγκρίσεως τῆς δικαιοπραξίας παρὰ τοῦ ἀντιπροσωπευθέντος (Α.Π. 70]1960, ΕΕΔ 19, 319). Ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ἐγγράφου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις συνέδεε τοὺς διαδίκους, προκύπτει, ὅτι πράγματι τοῦτο ἔχει ὑπογραφὴν ὑπὸ τοῦ δικηγόρου Χ. Π., πλὴν ὅμως τοῦτο ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν ἐνάγοντα διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, ὅστις ὅμως δὲν ἀπέκρουσεν αὐτὸ λόγῳ μὴ ὑπάρξεως πληρεξουσιότητος, ὡς ὤφειλε, καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέος ἐλέγχεται ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ λόγου τούτου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3198]1955 ἡ ἀποζημίωσις τῶν μισθωτῶν τῶν ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς, κατ' ἀποκοπὴν ἡ μονάδα παραγομένης ἐργασίας ὑπολογίζεται βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν. Πάντως τὸ ποσὸν ταύτης δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ προκύπτοντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν

ὁ μισθωτὸς κατατάσσεται κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951». Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν μας, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων ὑπηρέτει ὡς σερβιτόρος εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1958 ἐκμεταλλευόμενον ζαχαροπλαστεῖον ἀπὸ τῆς 8 Νοεμβρίου 1953 καὶ ἀπελύθη παρ' αὐτῆς τὴν 8 Ἰουνίου 1960, κατὰ δὲ τοὺς μῆνας Μάϊον καὶ Ἀπρίλιον 1960 ὁ μέσος ὅρος τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ δὲν ὑπερέβη τὰς δραχμὰς 70 ἡμερησίως, ὑπολογιζομένων τόσον τῶν ἐκ ποσοστῶν, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ παγίου μισθοῦ ἀποδοχῶν του, καθ' ὅσον καθ' ἡμέραν εἰσέπραττεν ἀπὸ 600 - 700 δραχμάς. Ἡ ἀποζημίωσις αὐτοῦ ὑπελογίσθη ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερομισθίου δραχ. 70, δεδομένου δὲ ὅτι ὁ σερβιτόρος παρέχει κατὰ κύριον λόγον ἐργασίαν σωματικὴν καὶ συνεπῶς χαρακτηρίζεται ὡς ἐργάτης, ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις αὐτοῦ, ἔχοντος ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν πέντε (5) ἐτῶν, κάτω ὅμως τῶν δέκα (10), ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 1920, ὑπολογιζομένης καὶ τῆς ἀναλογίας τοῦ δώρου Χριστουγέννων καὶ Πάσχα (τόσον ἐκ τοῦ παγίου μισθοῦ, ὅσον καὶ ἐκ τῆς κατὰ 5 ο]ο αὐξήσεως τῶν τιμῶν κατὰ τὸ Πάσχα ἐπὶ 15 ἡμέρας καὶ κατὰ τὰ Χριστούγεννα ἐπὶ 30 ἡμέρας). Ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ἡ ἐναγομένη κατέβαλε δραχμὰς 1.820, ἤτοι κατὰ 100 ὀλιγώτερον, μὴ ὑπολογίσασα τὴν ἀναλογίαν τῶν ἑορτῶν, πλὴν ὅμως εὔλογον εἶχεν ἀμφιβολίαν ἡ ἐναγομένη ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσίν της νὰ ὑπολογίσῃ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν καὶ τὴν ἀναλογίαν τῶν δώρων, λόγῳ τῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου διακυμάνσεως τῆς νομολογίας, καὶ συνεπῶς δὲν ἐπηρεάζεται ἐκ τούτου τὸ κῦρος τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπορριπτέος δὲ ἐλέγχεται καὶ ὁ τοιοῦτον περιεχόμενον ἔχων ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος, πλήττων τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐβεβαιώθησαν, ὅτι τὴν 6 Ἰουνίου 1960 καὶ περὶ τὴν 17ην νυκτερινὴν ὥραν ἡ μήτηρ τῆς ἰδιοκτητρίας τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν ὁ ἐνάγων ἀπησχόλειτο καὶ ἥτις εἶναι νόμιμος ἐπίτροπος ταύτης, οὔσης ἀνηλίκου, διέταξε τὸν ἐνάγοντα, ὄντα ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ μὲ στολήν, καθ' ὅσον τὸ κέντρον εἶναι κοσμικὸν καὶ πολυτελείας, νὰ παραλάβῃ ἐκ τῶν χειρῶν τῆς θυγατρός της τὴν βολίτσαν, ἣν αὕτη ἐκράτει, καὶ νὰ τὴν μεταφέρῃ ἐκτὸς τοῦ καταστήματος, εἰς ἄρνησιν δὲ τούτου, αὕτη διέταξεν αὐτὸν νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς ἐργασίας. Ἡ τοιαύτη ἐναντὶ τοῦ ἐνάγοντος συμπεριφορὰ τῆς μητρὸς τῆς ἐναγομένης ἦτο λίαν προσβλητικὴ διὰ τὸν ἐνάγοντα, γενομένη μάλιστα τόσον ἐνώπιον θαμώνων, ὅσον καὶ ἐνώπιον ἑτέρων προσώπων, συνοδευόντων τὴν ἐναγομένην, καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς τοιαύτης διαταγῆς, πλὴν ὅμως ἡ ἄρνησις τοῦ ἐνάγοντος νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν θέλησιν τῆς ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης προεκάλεσε τὴν μῆνιν ταύτης, ἥτις τὴν ἐπομένην ἡμέραν, ἄνευ λόγου καὶ ἄνευ συγκαταθέσεως τοῦ ἐνάγοντος, μετέβαλε τὰς συνήθεις καὶ κεκανονισμένας ὥρας ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, ἐξ ἧς μάλιστα μεταβολῆς ὁ ἐνάγων θὰ ὑφίστατο καὶ ὑλικὴν ζημίαν, μὲ προφανῆ σκοπὸν νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀποχώρησιν αὐτοῦ καὶ τελικῶς, ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἠρνήθη νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν νέαν παράνομον ἐνέργειαν τῆς ἐναγομένης (αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μεταβάλλονται καθ' ὃν τρόπον προβλέπει τὸ ἄρθρον 8 νόμου 2269] 1920 περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως Οὐασιγκτῶνος καὶ 13 Π.Δ. 27 Ἰουνίου]4 Ἰουλίου 1932), τὴν ἐπομένην κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ἡ οὕτω γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, γενομένη ἀποκλειστικῶς ἐκ λόγων ἐκδικήσεως, ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τὰ ὑπὸ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ καὶ τῆς καλῆς πίστεως τῆς ἀσκήσεως τοῦ εἰς τοὺς ἐργοδότας ἀναγνωρισθέντος δικαιώματος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιβαλλόμενα καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. εἶναι ἄκυρος καὶ θεωρεῖται ὡς μηδέποτε χωρήσασα, ὁ δὲ ἐργοδότης (ἐναγομένη) θεωρεῖται ἐν ὑπερημερίᾳ ἀπὸ τῆς τοιαύτης καταγγελίας καὶ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ὀφείλεται εἰς καθαρῶς οἰκονομικοὺς λόγους δὲν εὐσταθεῖ, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος προσέλαβεν ἕτερον σερβιτόρον, ἡ ἐπιχείρησις τῆς ἐναγομένης ἐπεβαρύνετο μόνον μὲ τὸν συμβολικὸν (πάγιον) μισθὸν τοῦ ἐνάγοντος, ὅστις εἶναι λίαν μικρὸς ἐναντὶ τῶν συνολικῶν δαπανῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι διὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος θὰ ἐπήρχετο σημαντικὴ βελτίωσις τῶν οἰκονομικῶν. Ἐκ τῆς ἐργασίας του ὁ ἐνάγων ἐκέρδιζε καθ' ἑκάστην, κατὰ μέσον ὅρον, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, δραχμὰς 70, τὸ αὐτὸ δὲ ποσὸν θὰ ἀπεκέρδαινε, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, καὶ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1960 μέχρις 8 Αὐγούστου 1960, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ παγίου μισθοῦ τον καὶ δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὸν διὰ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος δραχμὰς 3.640, δι' ὃ ποσὸν καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν ὡς οὐσίᾳ βάσιμος.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΕΚΝΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΔΙ' ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΑΥΤΟΥ

Έννοια σχετικοῦ ἄρθρου 1494 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἔννοια ἄρθρου 1494 Α.Κ.— Ἀνίσχυρος συμφωνία μεταξὺ γονέων καὶ τέκνου περὶ καταβολῆς μισθοῦ διὰ τὰς κατ' ἄρθρον 1494 Α.Κ. ὑπηρεσίας τοῦ τέκνου μέχρι τοῦ ἐν αὐτῷ μέτρου, ἰσχυρὰς καὶ ἐγκύρου ταύτης ὅτ' ὑπηρεσίας πέραν τοῦ εἴδους καὶ τοῦ μέτρου αὐτοῦ.— Περίπτωσις παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς ἀρτοποιεῖον ὑπὸ θυγατρὸς εἰς πατέρα αὐτῆς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τέκνου πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἠρευνήθη δὲ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως, ἂν ἐπρόκειτο περὶ συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ὑποστηριχθῆ διὰ τῆς ἀγωγῆς.

Σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα εἶναι καὶ ἡ Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 240|1945 (Πρωτοδίκης *Γ. Δημακαράκος*, ΕΕΔ 14, 487, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5616|1953 (Πρωτοδίκης *Χ. Καλαπασέας*, Θέμ. ΞΔ' 1045, ἔνθα σχόλιο) (ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 486 ἑπ., ἔνθα δημοσιεύεται καὶ ἡ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1932 ἀπόφασις τοῦ Γερμανικοῦ Ἀνωτάτου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁμοίας πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1494 Α.Κ. διατάξεως τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος 1617).

Ἐκ τῆς θεωρίας ἴδετε, πλὴν τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει παραπομπῶν, καὶ *Α. Τούσην*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 60, *Ι. Καποδίστραν*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγωγὴ ἄρθρων 648-680, ἀριθ. 69, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 36 ἑπ., ἔνθα σημειοῦται, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀπασχολήσαντος τὴν ἀποφασιν ζητήματος ὑπεστηριχθη καὶ ἡ θετικὴ καὶ ἡ ἀρνητικὴ ἄποψις, τὸν αὐτόν, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 91, ἔνθα καὶ παραπομπαί).

Σημειωτέον, ὅτι καὶ κατὰ τὸν Ἐργατικὸν Νομοθέτην δὲν ἀποκλείεται ἡ ὕπαρξις συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ γονέως καὶ τέκνου, ἀφοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 3164|1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀσφαλίσεως ἀτυχίας διατάξεων (ΕΕΔ 15, 105) ὁρίζεται, ὅτι ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως οἱ σύζυγοι, οἱ γονεῖς ἢ τὰ τέκνα, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς ἐκμεταλλεύσεις, ἀσκουμένας ὑπὸ συζύγου, πατρὸς ἢ τέκνου, προϊσταμένου ὅμως ὅτι καὶ οὗτοι παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν (ἄρθρον 11 ν.δ. 2961|1954, ΕΕΔ 15, 911), ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 1494 Α.Κ.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5804|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ε. Καψάλης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ἀγγελόπουλος, Κ. Σταμάτης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1494 τοῦ Α.Κ. τὸ τέκνον, ἐφ' ὅσον ἀποτελεῖ μέλος τοῦ πατρικοῦ οἴκου καὶ διατρέφεται ἐν αὐτῷ, ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς γονεῖς ἐν τῇ διοικήσει τοῦ οἴκου ἢ ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἐπαγγέλματός των ὑπηρεσίας ἀναλόγους πρὸς τὰς δυνάμεις καὶ τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ θέσιν. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις εἶναι ἀναγκαστικοῦ δικαίου, σαφῶς προκύπτει, ὅτι προϋπόθεσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ τέκνου πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀμισθὶ εἶναι νὰ μένῃ τοῦτο ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ καὶ νὰ διατρέφηται ἐν αὐτῷ, δηλαδὴ ὁ πατρικὸς οἶκος νὰ εἶναι τὸ κεντρικὸν σημεῖον τῶν βιοτικῶν τοῦ τέκνου σχέσεων, ἀδιαφόρως ἂν τὸ τέκνον εἶναι ἄρρεν ἢ θῆλυ, ἀνήλικον ἢ ἐνήλικον, ἄγαμον ἢ ἔγγαμον. Ἡ δὲ ὡς ἄνω ὑποχρέωσις περιλαμβάνει μόνον ὑπηρεσίας, ἀναγομένας μὲν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ πατρικοῦ οἴκου ἢ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν γονέων, ἀλλ' ἀναλόγους πρὸς τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις τοῦ τέκνου καὶ συμβιβαζομένας πρὸς τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ θέσιν. Συνεπῶς συμφωνία μεταξὺ γονέων καὶ τέκνου περὶ καταβολῆς μισθοῦ διὰ τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας τούτου μέχρι τοῦ ἐν τῷ νόμῳ μέτρου δὲν ἰσχύει. Εἶναι ὅμως ἔγκυρος καὶ ἰσχυρὰ ἡ συμφωνία περὶ παροχῆς ἀντιμισθίας εἰς τὸ τέκνον δι' ὑπηρεσίας (δυνατὰς) πέραν τοῦ εἴδους καὶ μέτρου, δι' ἃς ὁρίσταται κατὰ τὸ ἄνω ἄρθρον 1494 ὑποχρέωσις (*Γ. Μπαλῆ*, Οἰκογ. Δίκαιον § 146, *Α. Τούση*, Οἰκογ. § 168, *Γ. Ροϊλοῦ*, Οἰκογ. ὑπὸ τὸ ἄρθρον 1494 ἀδ. 10 καὶ 11, *Γ. Βαλληνδᾶ*, Οἰκογ. ὑπὸ τὸ ἄρθρον 1494). Ἡ τοιαύτη συμφωνία, δὲν ἀπαιτεῖται μὲν νὰ περιβληθῇ τύπον τινά, ἀλλὰ δέον νὰ προκύπτῃ σαφῶς καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ νὰ γίνηται δεκτόν, ὅτι πρόκειται περὶ σχέσεως οἰκογενειακοῦ δικαίου καὶ οὐχὶ περὶ συμβάσεως ἐργασίας (βλ. *Α. Τούση*, ἔνθ' ἀνωτ. σημ. 10 α' καὶ 10 β' σελ. 497).

Ἐν προκειμένῳ κατὰ τὰ ἐν τῇ κρινομένῃ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ἡ ἐνάγουσα συνῆψεν ἐν ἔτει 1947 μετὰ τοῦ ἐναγομένου, ὅστις τυγχάνει πατήρ της, σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δυνάμει τῆς ὁποίας παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας της, ὡς ἀρτοπώλληλος, εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον τούτου, μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1959, ὅτε ἀπελύθη. Διώκεται δὲ διὰ ταύτης, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν 152.000 δραχμὰς διὰ δεδουλευμένους μισθούς της, οἵτινες

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΦΟΡΤΗΓΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Έργασία τοῦ ἰδιοκτήτου ὡς ὁδηγοῦ πέραν τῶν συμφωνηθεισῶν ὡρῶν

Περίπτωσις παραχωρήσεως φορτηγοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως, ὁδηγουμένου ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ, διὰ μεταφορὰν ἐργατῶν καὶ ὑλικῶν ἐπιχειρήσεως εἰς τόπους ἐργασίας ἀντὶ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως, τῆς ἐπιχειρήσεως βαρυνομένης καὶ διὰ τῆς παροχῆς τῶν διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ αὐτοκινήτου καυσίμων. — Χαρακτηρισμὸς τῆς συμβάσεως ὡς συμβάσεως μεταφορᾶς διὰ γῆς, ἐφαρμοστέων ἐπ' αὐτῆς τῶν περὶ μισθώσεως ἔργου διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. — Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος δι' ἀποζημίωσιν δι' ἐργασίαν πέραν τῶν συμφωνηθεισῶν ὡρῶν. — Ἔρεισμα ἀγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 681, 682 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας ἰδιοκτήτης φορτηγοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως ἀνέλαβε, προσωπικῶς ἐργαζόμενος αὐτὸς ὡς ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου, νὰ μεταφέρῃ εἰς τόπους ἐργασίας τοὺς ἐργάτας καὶ ὑλικὰ ἐπιχειρήσεως.

Δεδομένου ὅτι ὁ νομικὸς χαρακτηρισμὸς συμβάσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἀνήκει εἰς τὸ δικαστήριον (ἴδετε *Ἀλ. Λιτζερόπουλον*, Θέμ. ΞΒ' 691, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἐμπ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 90), τὸ Ἐφετεῖον ἐθεώρησε τὴν προκειμένην σύμβασιν ὡς τοιαύτην μεταφορᾶς διὰ γῆς, ἐφ' ἧς, ἐν ἐλλείψει εἰδικωτέρων ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Νόμῳ διατάξεων, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διέπουσαι τὴν σύμβασιν μισθώσεως ἔργου διατάξεις τοῦ Α.Κ. (ἴδετε καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ἔκδοσις τρίτη, σελ. 714).

Κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ προκείμενον νὰ δοθῇ ὁ νομικὸς χαρακτηρισμὸς εἰς σύμβασίν τινα, εἰς ἣν αἱ παροχαὶ τοῦ ἑνὸς ἢ ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων ἀνήκουσιν εἰς πλείστους τύπους συμβάσεων, δέον νὰ ἐξευρίσκηται ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ποία παροχή, κατὰ τὴν πρόθεσιν τῶν συμβαλλομένων, θεωρεῖται ὡς κυρία καὶ ποία ὡς παρακολουθηματική, νὰ δίδηται δὲ ὁ νομικὸς χαρακτηρισμὸς τῆς συναφθείσης συμβάσεως ἐκ τῆς κυρίας παροχῆς (Α.Π. 185]1959, εἰσηγητὴς *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΝ 1959, σελ. 727, *Ι. Καποδίστριας*, Παροχὴ ἐργασίας ὡς ἀντικείμενον μικτῆς συμβάσεως, ΕΕΔ 14, 177, καὶ ὑπ' αὐτοῦ παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ἂν ἀποδεικνύηται, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ αὐτοκινήτου ἐργάζεται ὑπὸ σχέσιν ἐξαρτήσεως, πρόκειται σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας (περίπτωσις Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3814]1956, Πρωτοδίκης *Α. Κυριακόγγονας*, ΕΕΔ 15, 1052, διὰ μεταφορὰν μαθητῶν δι' ἰδιοκτήτου αὐτοκινήτου), ὑπὸ τὰ πνεύματα δὲ ταῦτα καὶ αἱ Α.Π. 105]1951, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 12, 422, ἔνθα σημειώσεις μου, καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 475]1954 εἰσηγητὴς *Κ. Σαΐτλος*, ΕΕΔ 13, 760, δι' ἰδιοκτήτην κάρρου, ἐργαζόμενον μετ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἵππου του παρέμειναν εἰς χεῖρας τοῦ ἐναγομένου, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀγορασθῇ, κατὰ τὴν συμφωνίαν των, ἧτις ἐγίνετο τόσον κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως, ὅσον καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, κατάλληλον ἀκίνητον μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως, ὅπερ θὰ ἀπετέλει τὴν προῖκα της καὶ ὅπερ ἀκίνητον δὲν ἠγοράσθη. Τοιοῦτον περιεχόμενον καὶ αἴτημα ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἔρεισμα εὑρίσκουσα εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 653 καὶ 655 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐξεταστέα οὐσίᾳ ἀποβαίνει, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτέα κρίνονται.

Ἡ ἐνάγουσα, γεννηθεῖσα ἐν ἔτει 1929, τυγχάνει θυγάτηρ τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀπετέλει μέλος τοῦ πατρικοῦ της οἴκου, διατρεφομένη ἐν αὐτῷ καθ' ἅπαντα τὸν κρίσιμον τῆς ἀγωγῆς χρόνον, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1948 μέχρι 30.11.1959. Αὕτη εἰργάζετο εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον τοῦ ἐναγομένου πατρός της, ἐπιτελοῦσα ἐργασίαν ἀρτοπαλλήλου, ἀπὸ τοῦ 1948 καὶ ἐφεξῆς, ἀπασχολουμένη κατ' ἀρχὰς μέν, ἤτοι κατὰ τὰ ἔτη 1948 - 1951, μόνον κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας, βραδύτερον δὲ καὶ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς τοιαύτας. Ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης παρεχομένη ἐργασία ἦτο ἀνάλογος πρὸς τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς της δυνάμεις, ὡς καὶ πρὸς τὴν κοινωνικήν της θέσιν. Συνεπῶς αὕτη ἦτο ἐκ τοῦ νόμου ὑπόχρεως νὰ παρέχῃ ἄνευ μισθοῦ τὰς ἄνω ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἐναγόμενον πατέρα της καὶ κατ' ἀκολουθίαν, καὶ ἂν ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι συνεφωνήθη παροχὴ ἀντιμισθίας διὰ ταύτας ἡ συμφωνία αὕτη εἶναι ἄκυρος καὶ οὐδὲν ἔννομον ἀποτέλεσμα συνεπάγεται. Τούτων οὕτως ἐχόντων δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, τόσον ὡς πρὸς τὴν κυρίαν βάσιν αὐτῆς, τὴν ἐρειδομένην ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπικουρικὴν τοιαύτην, τὴν θεμελιουμένην ἐπὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, καθ' ὅσον ἐλλείπουν τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν ἔννοιαν τούτου στοιχεῖα καὶ εἰδικώτερον ἡ ἀνυπαρξία τῆς «ἄνευ νομίμου αἰτίας» (ἄρθρον 904 Α.Κ.).

καὶ διὰ τὸν μεταφορέα δι' ἰδιοκτήτην βενζινακάτου, ἴδετε καὶ Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 27).

Ὁπωσδήποτε εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου δὲν ἐτέθη θέμα ὑπάρξεως προσωπικῆς ἐξαρτήσεως, χαρακτηριστικοῦ κριτηρίου τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Ἀντικείμενον τῆς δίκης ὑπῆρξεν ἀποζημίωσις τοῦ ὁδηγοῦ δι' ἐργασίαν πέραν τῶν συμφωνηθεισῶν ὀκτὼ (8) ὡρῶν ἡμερησίως, καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ἡ περὶ αὐτῆς ἀγωγὴ θεμελιοῦται ἐπὶ τῶν ἄρθρων 904 ἐπ. Α.Κ. (ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 199|1936 «περὶ τροποποιήσεως ἐργατικῶν τινων νόμων» αἱ ὧραι διαρκείας τῆς ἐργασίας, ὡς καθορίζονται διὰ τὸ μισθωτὸν προσωπικὸν τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων καὶ φορτηγῶν τοιούτων, ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ συνεταίρους τῶν αὐτοκινήτων τούτων, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐκτελοῦν ἐπ' αὐτῶν ἐργασίαν, δι' ἣν, ἐκτελουμένην παρὰ τῶν μισθωτῶν, ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, κανονίζονται ὡρισμέναι ὧραι διαρκείας ἐργασίας.

Ἀνάλογος εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2855|1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινων νόμων» διὰ τοὺς ἰδιοκτήτας ὁδηγοὺς ἀγαραίων αὐτοκινήτων ταξὶ (περὶ τῆς ὁποίας διατάξεως ἴδετε Σ.Ε. 1927|1954, εἰσηγητὴς Δ. Τσιροπινᾶς, ΕΕΔ 14, 1088), προφανὴς δὲ ὁ σκοπὸς τῶν διατάξεων τούτων.

Περὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων προβλέπει τὸ β.δ. τῆς 28.1.1938, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ ὧραι ἐργασίας αὐτῶν (Γ' κατηγορίας αὐτοκινήτων) ὁρίζονται εἰς ὀκτὼ (8) ἡμερησίως.

Ἑπομένως, βάσει τῆς ἀνωτέρω εἰδικῆς διατάξεως, καὶ διὰ τὸν ἰδιοκτήτην ἐν προκειμένῳ ὁδηγὸν ἡ νόμιμος καθημερινὴ ἐργασία του δὲν ἐπετρέπετο νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ὀκτὼ (8) ὥρας, ἐργασθεὶς δὲ ἐπὶ πλέον ἐδικαιοῦτο νὰ ἀναζητήσῃ ἀποζημίωσιν βάσει τοῦ ἄρθρου 904 ἐπ. Α.Κ., ἀφοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς συμβάσεως, ὁ εἰδικὸς ἀνωτέρω νόμος ἀπαγορεύει τὴν πέραν τῶν ὀκτὼ (8) ὡρῶν ἀπασχόλησιν.

Ἄλλο τὸ θέμα ὅτι ἡ περὶ τούτου ἀγωγὴ εἰς τὴν περίπτωσιν δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ μισθωτοῦ.

Ἐφετείου Θεσσαλονίκης 151|1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Ρετάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Κ. Γιαννόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Χατζηδήμος, Β. Χαραλαμπίδης

Ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκτίθεται, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία, ἔχουσα ἀνάγκην ἑνὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου μετὰ τοῦ ὁδηγοῦ του, τὴν 3.12.1954 ἐμίσθωσε παρὰ τοῦ ἐνάγοντος τὸ δημοσίας χρήσεως φορτηγὸν αὐτοκίνητον τούτου μετὰ τῆς προσωπικῆς του ἐργασίας ὡς ὁδηγοῦ, ἀντὶ συμφωνηθείσης ἡμερησίας ἀποζημιώσεως δραχμῶν 300, τῆς ἐναγομένης βαρυνομένης ἐπὶ πλέον καὶ διὰ τῆς παροχῆς τῶν διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ αὐτοκινήτου ἀπαιτουμένων καυσίμων. Ὅτι ἡ ἀνω ἐκ δραχμῶν 300 ἡμερησία ἀποζημίωσις τοῦ ἐνάγοντος συνεφωνήθη δι' ὀκτάωρον λειτουργίαν τοῦ αὐτοκινήτου καὶ διὰ διαδρομὰς 80 - 100 χιλιομέτρων ἡμερησίως, πλὴν ἡ ἐναγομένη κατὰ τὸ ἀπὸ 3.12.1954 ἕως 4.6.1955 χρονικὸν διάστημα, ἤτοι 153 ἡμέρας, ἐχρησιμοποίησε τὸ αὐτοκίνητον καὶ τὸν ἐναγόμενον ὡς ὁδηγὸν αὐτοῦ ἐπὶ 12 καὶ ἡμίσειαν ὥρας ἡμερησίως καὶ διὰ διαδρομὰς 160 - 170 χιλιομέτρων, βάσει δὲ τῶν περιστατικῶν τούτων διώκεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐναγομένης εἰς πληρωμὴν τῷ ἐνάγοντι δραχμῶν 150 ἡμερησίως ὡς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ διὰ τὴν προσφερθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ὡς ἄνω ἐργασίας καὶ καθ' ὃ ποσὸν κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ. ἀπαίτησις περὶ ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας λόγῳ ὑπερωριακῆς ἢ κατὰ Κυριακὰς ἢ ἑορτὰς ἐργασίας προϋπόθεσιν ἔχει τὴν ὕπαρξιν συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει συνδέουσα τοὺς διαδίκους σύμβασις, ἑρμηνευομένη κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἐν ὄψει καὶ τοῦ διὰ ταύτης ἐπιδιωκομένου ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων σκοποῦ, δὲν ἐστι ἐν προκειμένῳ συνίστατο εἰς τὴν ἐπίτευξιν ὡρισμένου ἀποτελέσματος, ἤτοι, καθ' ἃ ὁμολογεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐναγομένης ἀπαιτουμένων ὑλικῶν ἐκ τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐργασίας καὶ πάλιν, δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ἀλλὰ τῆς συμβάσεως μεταφορᾶς διὰ γῆς, ἐφ' ἧς, ἐν ἐλλείψει εἰδικωτέρων ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Νόμῳ διατάξεων, ἐφαρμογὴν ἔχουσιν αἱ διέπουσαι τὴν σύμβασιν μισθώσεως ἔργου διατάξεις τοῦ Α.Κ. Τούτοις συνεπῶς, ὑπὸ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικά, ἡ ἐνδικος ἀγωγή, νόμιμον ἔρεισμα ἔχει οὐχὶ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 καὶ ἐπ. τοῦ Α.Κ., ἀλλὰ τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 681 καὶ 682.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΑΞΙΩΣΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ἀγωγὴ περὶ αὐτῆς κατὰ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α.

Κείμεναι περὶ τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων νομοθετικαὶ διατάξεις.— Ἀπαράδεκτος ἀγωγὴ περὶ καταβολῆς διαφορᾶς συντάξεως κατὰ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., μὴ ὄντος ἰδίου νομικοῦ προσώπου, ἀλλ' Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος, καθ' ὃ νομιμοποιεῖται ἡ ἀγωγή.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης ὑπῆρξεν ἀξίωσις συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ διαφορᾶς συντάξεως αὐτοῦ, ἡ ὁποία κατῆχθη εἰς δίκην δι' ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ.

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι δυνάμει τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων διατάξεων ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἔπρεπε νὰ ἀπευθυνθῇ κατὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου «Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἐναντίον τοῦ ὁποίου μόνον ἐνομιμοποιεῖτο, ἀφοῦ τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ἀποτελοῦν αὐθύπαρκτα νομικὰ πρόσωπα, ἀλλ' Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. (οὕτω καὶ ἡ ἀπὸ 28 Μαρτίου 1960 γνωμοδότησις τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Κράτους *Α. Μαλαγαρδῆ*, τῇ εἰσηγήσει τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Δικηγόρου *Α. Δημακοπούλου*, ἀναφερομένη καὶ εἰς τὴν Α.Π. 219/1954, Θέμ. ΞΕ' σελ. 467 καὶ αὐτόθι παρατηρήσεις *Ἀρ. Δημακοπούλου*, σύμφωνος καὶ ἡ Πρωτοδικείου Βόλου 1063/1950 εἰσηγητὴς *Π. Βουγᾶ*: ΕΕΔ 10, 1003, καὶ ὑπὸ τὸν προϊσχύοντα νόμον 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»)· (Ὡς πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα γενικώτερον καὶ τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρων 648 - 680, ἀριθ. 83, Πρωτοδίκου Μυτιλήνης 67/1951, Πρωτοδίκης *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 10, 865, ἀναφερομένην εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ἐφετείου Θεσσαλονίκης 323/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Ρετάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Κ. Χριστοδουλίδης*
Δικηγόρος ὁ κ. Π. Δημητρακόπουλος

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 τὸ διὰ τοῦ ν. 6298/1934 συσταθὲν Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) ἀποτελεῖ αὐτόνομον νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἑδρεῦον ἐν Ἀθήναις καὶ τελοῦν ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 ν. δ. 2698/1953, ἄρθρου 12 § 1 ἀ. ν. 1846/1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. 2698/1953 καὶ τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν.δ. 3710/1957 τὸ Ἵδρυμα τοῦτο διοικεῖται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Διοικητοῦ αὐτοῦ ὄντος συγχρόνως καὶ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅστις εἶναι τὸ ἀνώτατον διοικητικὸν ὄργανον τοῦ Ἱδρύματος καὶ ἐκπροσωπεῖ τοῦτο δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως, δυνάμενος δι' ἀποφάσεώς του νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐπὶ συγκεκριμένων ὑποθέσεων τοῦ Ἱδρύματος ἐκπροσώπησιν αὐτοῦ εἰς ἀνώτερον ὑπάλληλον ταύτου. Τὰ εἰς διαφόρους πόλεις τοῦ Κράτους ἱδρυθέντα Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α., κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 § 1, 8 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, δὲν εἶναι ἴδια νομικὰ πρόσωπα, ἀλλὰ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ἱδρύματος, οἱ δὲ διευθύνται τούτων δὲν ἐκπροσωποῦσι ταῦτα, ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ Ἵδρυμα, ἐκτὸς ἐὰν ἐπὶ συγκεκριμένων ὑποθέσεων ἤθελεν ἀνατεθῇ τούτοις ἡ ἐκπροσώπησις δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ. Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος, δι' ἧς οὗτος αἰτεῖτο νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐφεσίβλητον νὰ τῷ καταβάλῃ ποσὸν δραχμῶν 38.252 ἐκ διαφορᾶς συντάξεων στρεφομένη κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ, κατοίκου Θεσσαλονίκης, εἶναι ἀπαράδεκτος, ἅτε τοῦ Ὑποκαταστήματος τούτου μὴ δυναμένου κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 67 καὶ 74 Πολ. Δικ. νὰ ἦ αὐτοτελὲς ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον δίκης, ἤτοι νὰ ἐπιδιώκῃ ὡς ἐνάγων ἢ νὰ ὑπερασπίζῃ ὡς ἐναγόμενον ἰδίῳ ὀνόματι τὰ συμφέροντα αὐτοῦ, καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἔφεσις, καίτοι ἀπολειπομένου τοῦ ἐφεσιβλήτου.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΚ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ, ΜΗ ΚΗΡΥΧΘΕΙΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ

Περίπτωσις παροχής έργασίας ύπό μισθωτού είς τό Έλληνικόν Δημόσιον

Δέσμευσις έκ διαιτητικής αποφάσεως, κηρυχθείσης ύπό τού Υπουργού Εργασίας έκτελεστής καί ούχί ύποχρεωτικής, κατ' άρθρον 5 § 2 Νόμου 3239|1955, μόνον τών έν διενέξει εύρεθέντων μερών.—Ανεφάρμοστον ύπ' άριθ. 18|1958 διαιτητικής αποφάσεως έπί τού Δημοσίου.—Παροχή επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας είς εργάτας πλυντηρίων.— Έλλειψις δικαιώματος έπί πλύσεως στρατιωτικού ιματισμού είς εργαστάσιον.

Περίπτωσις τής κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως ύπήρξε παροχή εργασίας πλυντρίας είς στρατιωτικόν εργαστάσιον καί κατηγθησαν είς δίκην αξιώσεις αύτής α) έκ τής ύπ' άριθ. 18|1958 αποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών (ΕΕΔ 18, 168) καί β) έκ τών ύπ' άριθ. 59626|1950 καί 26467|3784|1951 ύπουργικών αποφάσεων (ΕΕΔ 12, 446) περί επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας.

Ή ώς άνω διαιτητική απόφασις κατηγγέλθη νομίμως, άλλα παρετάθη ή ισχύς αύτής δι' επανειλημμένων αποφάσεων τού Υπουργού Εργασίας, ίδετε ΕΕΔ 18, 1286).

Αφού ή ώς άνω διαιτητική απόφασις δέν έχει κηρυχθή ύπό τού Υπουργού Εργασίας υποχρεωτική, κατά τό άρθρον 5 τού νόμου 3239|1955 περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας (ΕΕΔ 17, 207 έπ.), δέν ήδύνατο, ώς δέχεται ή απόφασις, νά δεσμεύση τό Δημόσιον (ίδετε περί τού Δημοσίου Α.Π. 287|1960, εισηγητής *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 19, 707 καί τά αύτόθι σημειούμενα).

Ως πρός τό επίδομα ανθυγιεινής εργασίας ή απόφασις ηκολούθησε τήν άποψιν τής Α.Π. 338|1960 (εισηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 869).

Πρωτοδίκου Αθηνών 5843|1960

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ό κ. *Ν. Δικαίος*

Δικηγόροι οί κ.κ. Π. Δεδούσης, Ν. Τριανταφύλλου, δικαστικός αντιπρόσωπος τού Δημοσίου

Ή ενάγουσα, επικαλουμένη σύμβασιν εξηρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου μετά τού εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου, δυνάμει τής οποίας είργάσθη ώς πλύντρια είς τό 301 Σ.Ε. αύτού, αιτείται, ίνα υποχρεωθή τούτο νά καταβάλη αύτή 1) δραχμάς 3043 διά διαφοράν τών καταβληθέντων ημερομισθίων της άπό τών νομίμων τοιούτων βάσει τής ύπ' άριθ. 18|1958 αποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών καί 2) δραχμάς 15.102 δι' επίδομα ανθυγιεινής εργασίας βάσει τών ύπ' άριθ. 59626 καί 26467|1951 ύπουργικών αποφάσεων.

Ή επικαλουμένη πρός στήριξιν τής περί διαφοράς ημερομισθίων αγωγικής αξιώσεως ύπ' άριθ. 18|1958 απόφασις τού Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών, ώς εξ αύτής δείκνυται, εξεδόθη έπί διενέξεως μεταξύ τής Ομοσπονδίας Εργατών, Τεχνιτών καί Υπαλλήλων Χημικής Βιομηχανίας καί Υγιεινής άφ' ενός καί άφ' ετέρου τού Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων. Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, εκηρύχθη δέ εκτελεστή διά τής ύπ' άριθ. 79751|1958 αποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας βάσει τών διατάξεων τών άρθρων 14 § 1 εδάφ. β', 19 § 2 καί 20 § 1 τού νόμου 3239|1955, ώς ετροποποιήθη ύπό τού ν.δ. 3755|1957. Εντεύθεν αύτη, έφ' όσον δέν εκηρύχθη δι' αποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας καί γενικώς υποχρεωτική, κατά τήν διάταξιν τού άρθρου 5 § 2, έν συνδυασμώ πρός τήν τού άρθρου 19 § 2 τού νόμου 3239|1955, δεσμεύει μόνον τά έν διενέξει εύρεθέντα μέρη, ίδία δέ, προκειμένου περί εργοδοτών, αύτη δεσμεύει μόνον τούς έκ τούτων αποτελούντας μέλη τών άνωτέρω εργοδοτικών οργανώσεων έν τή έφ' ής ή διαιτητική απόφασις συλλογική διαφορά, ούχί δέ καί τούς λοιπούς εργοδότας μέλη τυχόν ή μή άλλων εργοδοτικών οργανώσεων καί μή εκπροσωπηθέντας ύπό εργοδοτικής τινος οργανώσεως ή οπωσδήποτε μή εκπροσωπηθέντας συμφώνως τή διατάξει τής παραγράφου 2 τού άρθρου 23 τού νόμου 3239|1955 ύπό τού κατά τόπον αρμοδίου Εμπορικού καί Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (Πρωτ. Αθηνών 1038|1960, ΕΕΔ 19, 519). Συνεπώς ή ρηθείσα διαιτητική απόφασις δέν δεσμεύει τά μή εκπροσωπηθέντα έν τή έφ' ής αύτη εξεδόθη Ελληνικόν Δημόσιον, τό δέ πρώτον κεφάλαιον τής ύπό δίκην αγωγής, δι' ού διώκεται ή επιδίκασις διαφοράς ημερομισθίων βάσει τής αποφάσεως ταύτης, κρίνεται άβάσιμον καί απορριπτέον.

Καθ' ά μέν έκ τής ύπ' άριθ. 59626|1950 κοινής αποφάσεως τών Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Συντονισμού καί Εφοδιασμού Διανομών προκύπτει, δι' αύτής ορίζεται, ότι είς τούς εργάτας βαφείων, λευκαντηρίων καί πλυντηρίων απάντων τών έν τή χώρα κλωστοϋφαντουργείων παρέχεται άπό τής ισχύος ταύτης επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, ίσον πρός τό 20 ο|ο έπί τού εκάστοτε ύπό τών οικείων συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων ισχύοντος ημερομισθίου τούτων. Καθ' ά δέ έκ τής ύπ' άριθ. 26467|1951 κοινής αποφάσεως τών Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών καί Εργασίας προκύπτει, δι' αύτής επεκτείνονται αί διατάξεις τής πρώτης καί α) έπί τών εργατών βαφείων καί πλυντηρίων ενδυμάτων, ύφασμάτων καί σχοινίων, β) έπί τών απασχολουμένων είς τάς στεγνωτικάς μηχανάς καί σιδηρωτήρια, έφ' όσον τά σχετικά υηχανήματα ευρίσκονται έν τή αιθούση βαφείου καί γ) έπί τών απασχολουμένων είς ψηστήρια, ώς καί έπί τών

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Υπολογισμός ημερών εργασίας δι' επιδότησιν. Έννοια άρθρου 17 §§ 1 και 6 Ν. Δ. 2961/1954: Έξ αφορμής αναφυεισών εν τη πράξει αμφιβολιών και υποβληθέντων ημίν ερωτημάτων, εν σχέσει με τον ακριβή καθορισμόν των χρονικών ορίων του άρθρου 17 §§ 1 και 6 του ν.δ. 2961/1954, ήτοι των χρονικών περιόδων, εντός των οποίων δέον να έχουν πραγματοποιηθή αι εις τας εν λόγω διατάξεις αναφερόμεναι ημέραι εργασίας διά την θεμελίωσιν δικαιώματος επιδοτήσεως, κοινοποιούμεν κατωτέρω την υπ' αριθ. 523/1960 γνωμοδότησιν της παρ' ημίν Νομικής Υπηρεσίας, ην και αποδεχόμεθα, τροποποιουμένην ως προς το σημείον τούτο των υπ' αριθ. 1/3.2.1955 και 6/1959 ημετέρων εγκυκλίων.

Ως και εκ της κοινοποιουμένης γνωμοδοτήσεως προκύπτει, τα χρονικά όρια της ως άνω διατάξεως δέον να υπολογίζωνται εις τρόπον ώστε το κρίσιμον 14μηνον, ως και το αφαιρετέον δίμηνον, να περιλαμβάνουν ακριβώς το μεν πρώτον 14 μήνας, το δε δεύτερον 2 μήνας και ουχί μίαν επί πλέον ημέραν, ως πρότερον υπελογίζοντο.

Τούτ' αυτό ισχύει και διά την κρίσιμον τριετίαν, ής το απώτερον σημείον δέον να εξικνήται εις την κατά τρία (3) έτη αντίστοιχον της ημερομηνίας ενάρξεως επιδοτήσεως ημέραν, ούτως ώστε και η εν λόγω τριετία να μη περιλαμβάνη πλέον ή έλαττον ημέρας τινάς και έκαστον των εντός ταύτης ετών να είναι πλήρες.

Προς πλήρη ενημέρωσιν υμών παραθέτομεν το κατωτέρω παράδειγμα:

Δι' ησφαλισμένον, όστις απελύθη της εργασίας του π.χ. την 10.7.1960 και ήρξατο επιδοτούμενος την 16.7.1960, αι χρονικαί περίοδοι του άρθρου 17 §§ 1 και 6 ν.δ. 2961/1954 ορίζονται ως κατωτέρω:

I. Άρθρον 17 § 1 ν.δ. 2961/1954

Ημερομηνία απολύσεως 10.7.1960

1) Κρίσιμον 14μηνον: 10.5.1959—9.7.1960
2) Αφαιρετέον δίμηνον: 10.5.1960—9.7.1960
3) Εναπομένον 12μηνον, εντός του οποίου δέον να έχουν πραγματοποιηθή τουλάχιστον 125 ημερομίσθια, 10.5.1959—9.5.1960

II. Άρθρον 17 § 6 ν.δ. 2961/1954

Ημερομηνία ενάρξεως επιδοτήσεως: 16.7.1960

1] Κρίσιμος τριετία: 16.7.1957—15.7.1960
2] Καθορισμός εκάστου έτους:
3ον 16.7.1957—15.7.1958
2ον 16.7.1958—15.7.1959
1ον 16.7.1959—15.7.1960 ***(Εγκύκλ. υπ' αριθ. 34/1960 Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας).***

Γνωμοδότησις

Θέμα: Υπολογισμός των χρονικών διαστημάτων, περί ων αι διατάξεις των παραγράφων 1 και 6 του άρθρου 17 του ν. δ/γματος 2961/1954.

Εις απάντησιν του υπ' αριθ. 19157/4.8.1960 εγγράφου ερωτήματος της Β' Διευθύνσεως, Τμήμα 2, περί του πότε άρχονται και τερματίζονται τα χρονικά διαστήματα του διμήνου και δεκατετραμήνου πρό της λύσεως της σχέσεως εργασίας, περί ων η παράγραφος 1 του άρθρου 17 και τα τρία πρό της επιδοτήσεως έτη, περί ων η παράγραφος 6 του άρθρου 17, έχομεν την τιμήν να εκθέσωμεν τα κάτωθι:

Εκ των ανωτέρω διατάξεων των παραγράφων 1 και 6 του άρθρου 17 του ν.δ. 2961/1954, ως ετροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, ορίζουσών δε α) ότι ο ησφαλισμένος, ούτινος λύεται η σχέσις εργασίας, δικαιούται επιδόματος ανεργίας, εφ' όσον επραγματοποίησεν 125 ημέρας εργασίας εν τη ασφαλίσει ανεργίας εντός των τελευταίων πρό της λύσεως της σχέσεως εργασίας δέκα τεσσάρων μηνών, των ημερών εργασίας των τελευταίων δύο μηνών μη συνυ-

---

άτμιστών, κατασκευαστών τελλάρων, πασταδόρων και πλυντών τυποβαφείων.

Εκ των διατάξεων τούτων ως είρηται υπουργικών αποφάσεων, ως ή α' περίπτωσις της δευτέρας ηρμηνεύθη διά του άρθρου 12 του ν.δ. 3755/1957, καθ' ο εή άληθής έννοια της διατάξεως ταύτης είναι, ότι του υπ' αυτής προβλεπομένου επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας δέν δικαιούται το εις τα μηχανικά πλυντήρια απασχολούμενον προσωπικόν», σαφώς συνάγεται, ότι τα υπό των αποφάσεων ταύτων προβλεπόμενον επίδομα ανθυγιεινής εργασίας παρέχεται μόνον εις τους εργαζομένους εις τας εν ταίς αποφάσεσι ταύταις περιοριστικώς ως άνω αναφερομένας επιχειρήσεις και δέν εκτείνεται και επί των πλυντηρίων των στρατιωτικών μονάδων (πρβλ. Α.Π. 338/1960, ΕΕΔ 19, 839).

Η ενάγουσα εργάσθη κατά τον εν τη αγωγή χρόνον ως πλύντρια εις το 301 Σ.Ε., ούτινος έργον είναι ή κατασκευή και επισκευή όπλων και μηχανημάτων και ουχί ή πλύσις στρατιωτικού ιματισμού, ασχολουμένη μετ' άλλων πλυντριών εις την πλύσιν αποκλειστικώς και μόνον του ιματισμού των στρατιωτών της μονάδος ταύτης. Τούτοις συνεπώς και συμφώνως προς τα εν τη ηγουμένη σκέψει εκτεθέντα η ενάγουσα δέν δικαιούται του υπό των ειρημένων υπουργικών αποφάσεων προβλεπομένου επιδόματος, το δε σχετικόν δεύτερον κεφάλαιον της υπό δίκην αγωγής κρίνεται απορριπτέον ως αβάσιμον.

Κατ' ακολουθίαν δέον όπως απορριφθή εξ ολοκλήρου η ένδικος αγωγή.

πολογιζομένων καὶ β) ὅτι ἡ πρώτη ἐπιδότησις τοῦ ἀνέργου ἔχει πρόσθετον προϋπόθεσιν καὶ τὴν πραγματοποίησιν τοὐλάχιστον 80 ἡμερομισθίων κατ' ἔτος κατὰ τὰ ἀμέσως προηγούμενα τῆς ἐπιδοτήσεως τρία ἔτη, προκύπτει, ὅτι εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν τὰ χρονικὰ διαστήματα τοῦ διμήνου καὶ δεκατετραμήνου περιλαμβάνονται μεταξὺ τῆς προηγουμένης ἡμέρας τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν κατὰ τὸ πολιτικὸν ἡμερολόγιον συμπληροῦνται διὰ τῆς ἀναδρομῆς πρὸς τὰ ὀπίσω τὰ χρονικὰ διαστήματα τοῦ διμήνου καὶ δεκατετραμήνου, εἰς δὲ τὴν δευτέραν τὰ χρονικὰ διαστήματα τῶν τριῶν ἐτῶν περιλαμβάνονται, τοῦ μὲν πρώτου μεταξὺ τῆς προηγουμένης ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως καὶ τῆς ἡμέρας, μεθ' ἣς διὰ τῆς ἀναδρομῆς πρὸς τὰ ὀπίσω συμπληροῦται κατὰ τὸ πολιτικὸν ἡμερολόγιον πλῆρες ἔτος, τοῦ δευτέρου ἔτους μεταξὺ τῆς προηγουμένης ἡμέρας τῆς κατὰ τὰ ὡς ἄνω συμπληρώσεως τοῦ πρώτου ἔτους καὶ τῆς πρὸς τὰ ὀπίσω ἡμέρας, μεθ' ἣς συμπληροῦται ἕτερον ἔτος, καὶ τοῦ τρίτου ἔτους κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.

Οὕτω εἰς τὸ παράδειγμα τοῦ τεθέντος ἡμῖν ἐρωτήματος, καθ' ὃ πότε ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις τῆς ἐπιδοτήσεως, ὅταν ἡ μὲν λύσις τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἔλαβε χώραν τὴν 10 Ἰουλίου 1960, ἡ δὲ ἐπιδότησις ἤρχισε τὴν 16 Ἰουλίου 1960 τὸ δεκατετράμηνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δέον νὰ ἔχουν πραγματοποιηθῶσι αἱ 125 τοὐλάχιστον ἡμέραι ἐργασίας, περιλαμβάνεται μεταξὺ τῆς 10ης Μαΐου 1959, συμπεριλαμβανομένης, καὶ τῆς 9ης Ἰουλίου 1960, ἐπίσης συμπεριλαμβανομένης. Τὸ τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεως δίμηνον, αἱ ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡμέραι ἐργασίας δὲν ὑπολογίζονται, περιλαμβάνεται μεταξὺ τῆς 10ης Μαΐου 1960 καὶ τῆς 9 Ἰουλίου 1960, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀκεραίων τούτων ἡμερῶν. Τὸ πρῶτον ἀμέσως πρὸ τῆς ἐπιδοτήσεως ἔτος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κατὰ πρόσθετον τοῦ νόμου προϋπόθεσιν δέον νὰ ἔχουν πραγματοποιηθῶσι 80 τοὐλάχιστον ἡμέραι ἐργασίας, περιλαμβάνεται μεταξὺ τῆς 16 Ἰουλίου 1959 καὶ τῆς 15ης Ἰουλίου 1960, συμπεριλαμβανομένων τῶν δύο τούτων ἡμερῶν. Τὸ δεύτερον ἔτος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δέον ὅπως ἔχουν πραγματοποιηθῶσι 80 ἡμέραι ἐργασίας, περιλαμβάνεται μεταξὺ τῆς 16 Ἰουλίου 1958 μέχρι καὶ τῆς 15 Ἰουλίου 1959, καὶ τὸ τρίτον ἔτος μεταξὺ τῆς 16 Ἰουλίου 1957 μέχρι καὶ τῆς 15 Ἰουλίου 1958. Μόνον οὕτω εἶναι πλήρη τὰ ἀνωτέρω χρονικὰ διαστήματα, χωρὶς νὰ ἐλλείπῃ ἢ νὰ πλεονάζῃ ἔστω καὶ μία ἡμέρα.

Αἱ περὶ προθεσμιῶν διατάξεις τῶν ἄρθρων 240 - 246 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἰδίᾳ δὲ ἡ τοῦ ἄρθρου 243, καθ' ἣν προθεσμία, προσδιοριζομένη καθ' ἑβδομάδας, λήγει ἅμα ὡς παρέλθῃ ἡ ἀντίστοιχος ὁμώνυμος ἡμέρα τῆς τελευταίας ἑβδομάδος, ἡ προθεσμία, προσδιοριζομένη κατὰ μῆνας, λήγει ἅμα ὡς παρέλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ τελευταίου μηνός, ἡ κατ' ἀριθμὸν ἀντίστοιχος πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως, ἡ προθεσμία, προσδιοριζομένη κατὰ ἔτη, λήγει ἅμα ὡς παρέλθῃ ἡ ἀντίστοιχος ἡμερομηνία τοῦ τελευταίου ἔτους, δὲν δύνανται νὰ τύχουν ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον τὰ ἀνωτέρω χρονικὰ διαστήματα τοῦ δεκατετραμήνου κλπ. δὲν εἶναι προθεσμίαι, ἀπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἐντὸς αὐτῶν δέον νὰ γίνηται ἐνεργειά τις δικαστικὴ ἢ ἐξώδικος πρὸς ἄσκησιν, διατήρησιν ἢ παραγωγὴν δικαιώματος, ἀλλὰ χρονικὰ διαστήματα μηνῶν ἢ ἐτῶν διαρρεύσαντα πρὸ τοῦ «ἀφετηρίου» γεγονότος τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἢ τῆς ἐπιδοτήσεως, ἐντὸς τῶν ὁποίων δέον ὁ ἠσφαλισμένος νὰ εἶχεν ἐργασθῇ ἐπὶ 125 ἡμέρας, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν πρὸς ἐπιδότησίν του ὑποχρέωσιν. Αἱ περὶ προθεσμιῶν διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ γράμμα τῶν ὁποίων τὰ χρονικὰ διαστήματα τῆς ἑβδομάδος, τοῦ μηνὸς καὶ τοῦ ἔτους δὲν περιλαμβάνουν μόνον τὰς ἡμέρας, δι' ὧν συμπληροῦνται ταῦτα κατὰ τὸ πολιτικὸν ἡμερολόγιον, ἀλλὰ καὶ μίαν εἰσέτι ἡμέραν, ἀφορῶν προφανῶς εἰς τὰ ἀπὸ τοῦ ἀφετηρίου γεγονότος καὶ εἰς τὸ μέλλον τρέχοντα χρονικὰ διαστήματα, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡ μετὰ παρέλευσιν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ συμβῇ ἢ νὰ μὴ συμβῇ τι, ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου διαρκεῖ ὡρισμένη κατάστασις. Τὸ ὅτι δὲ ἡ προθεσμία νοεῖται τὸ ἀπὸ τοῦ ἀφετηρίου γεγονότος καὶ εἰς τὸ μέλλον τρέχον χρονικὸν διάστημα προκύπτει πρῶτον ἐκ τοῦ ἄρθρου 241, καθ' ὃ ἡ προθεσμία ἄρχεται τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν συνέβη τὸ ἀποτελοῦν τὴν ἀφετηρίαν αὐτῆς γεγονός, δεύτερον ἐκ τοῦ ἄρθρου 242, καθ' ὃ ἡ προθεσμία λήγει διὰ τῆς παρελεύσεως ὁλοκλήρου τῆς τελευταίας ἡμέρας καὶ ἂν αὕτη εἶναι κατὰ νόμον ἑορτάσιμος διὰ τῆς παρελεύσεως ὁλοκλήρου τῆς ἑπομένης ἐργασίμου καὶ τρίτον ἐκ τοῦ ἄρθρου 245, ὁρίζοντος ὅτι, ἂν παραταθῇ ἡ προθεσμία, ἡ νέα ἄρχεται ἀφ' ἧς παρέλθῃ ἡ πρώτη. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῶν πρὸ τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἢ τῆς ἐπιδοτήσεως διαρρευσάντων χρονικῶν διαστημάτων εἶναι ἀνεφάρμοστοι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τῶν ἄρθρων 240 - 246 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἰδίᾳ δὲ ἡ περὶ παρατάσεως τοῦ ἄρθρου 245, καθ' ὅσον εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον νὰ παραταθῇ τὸ δίμηνον ἢ δεκατετράμηνον, ἀφοῦ τοῦτο περικλείεται ἐντὸς σαφῶν καὶ ἀμετακινήτων χρονικῶν σημείων.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἀνωτέρω τὰ ἐν ταῖς διατάξεσι τῶν παραγράφων 1 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 2961|1954 χρονικὰ διαστήματα δὲν εἶναι προθεσμίαι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ καθ' ὅλου δικαίου, διότι, ὡς δέχονται καὶ οἱ ρωμαΐσταὶ (Windscheid Γενικαὶ Ἀρχαί, σελ. 653, *Οἰκονομίδης*, Γεν. Ἀρχαί, Ἐμπράγματον, ἐκδ. 1877, σελ. 158 - 159), ὅσαι προθεσμίαι δὲν εἶναι διαλυτικαί, εἶναι ἀναβλητικαί. Δηλαδή, ἀσχέτως τῶν ἄλλων διακρίσεων εἰς ἀποσβεστικὰς ἢ ἀνατρεπτικάς, αἱ προθεσμίαι ἐν τῷ Ἀστικῷ τοὐλάχιστον Δικαίῳ ἀπαραιτήτως εἶναι ἢ διαλυτικαὶ ἢ ἀναβλητικαί. Ἐν προκειμένῳ ὅμως τὰ χρονικὰ ταῦτα διαστήματα, ἅτινα ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἢ τῆς ἐπιδοτήσεως καὶ ἀνατρέχουν πρὸς τὰ ὀπίσω, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελοῦν οὔτε διαλυτικάς, οὔτε ἀναβλητικὰς προθεσμίας. Διότι διαλυτικαὶ μὲν προθεσμίαι εἶναι ἐκεῖναι, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων, ἤτοι ἀπὸ τοῦ ἀφετηρίου αὐτῶν γεγονότος καὶ μέχρι λήξεώς των, διατηρεῖται δικαίωμά τι καὶ ἅμα τῇ λήξει των παύει ὑφιστάμενον τὸ δικαίωμα, ἀναβλητικαὶ δὲ ὅσαι ἀπὸ τοῦ ἀφετηρίου γεγονότος καὶ ἐφ' ἑξῆς μέχρι τῆς λήξεώς των

δέν ἐπιτρέπουν τήν κτῆσιν τοῦ δικαιώματος. Ἀλλά καί ἐν τῷ Δικονομικῷ Δικαίῳ, ὅπου αἱ προθεσμίαι διακρίνονται ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος εἰς ἀνατρεπτικάς καί ἀνεβλητικάς, αὗται ἔχουν ἔννοιαν μόνον ὅταν ἄρχωνται ἀπό τό ἀφετήριον αὐτῶν γεγονός καί τρέχουν πρός τό μέλλον καί οὐχί πρός τό παρελθόν.

Ἀλλ' ἄν καί παρά ταῦτα ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι τά ἐν τῷ θέματι χρονικά διαστήματα, τά ἀναγόμενα εἰς χρόνον προγενέστερον τοῦ ἀμειβηρίου αὐτῶν γεγονότος τῆς ἀπολύσεως ἤ τῆς ἐπιδοτήσεως, ἀποτελοῦν προθεσμίας ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἄρθρων 240 - 246 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί ὅτι ἐπομένως ἔχουν καί ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις αὗται, πάλιν δέν εἶναι δυνατός ὁ κατά τό ἄρθρον 243 ὑπολογισμός, κατά τό γράμμα τοῦ ὁποίου ἡ ἑβδομάς, ὁ μήν καί τό ἔτος ἔχουν ἐκτός τῶν ἐν αὐτοῖς περιλαμβανομένων ἡμερῶν καί μίαν ἐπί πλέον ἡμέραν.

Πρῶτον διότι ἡ κατά γράμμα ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου τούτου (243) ἄγει εἰς πλεῖστα ἄτοπα, καθ' ὅ μή συμφωνοῦσα πρός τό ἡμερολογιακόν περιεχόμενον τῶν ἐτῶν, μηνῶν καί ἑβδομάδων, οὔτε δέ καί ἡ βούλησις τῶν συντακτῶν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς ὑποστηρίζει καί ὁ Δ. Γιαννόπουλος, Γεν. Ἀρχαί, τόμος Β', σελ. 340, ἤτοι, ἵνα ὁ ὑπολογισμός τῶν προθεσμιῶν γίνεται κατά τόν τρόπον αὐτόν (γραμματική ἑρμηνεία), καθ' ὅσον τό ἄρθρον 188 Γ.Α., κατά τό πρότυπον τοῦ ὁποίου συντάχθη τό ἄρθρον 243, δέν ὁρίζει, ὡς τό 243, ὅτι λήγει ἅμα ὡς παρελθῇ ἡ κατ' ἀριθμόν ἀντίστοιχος ἡμέρα πρός τήν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς προθεσμίας, ἀλλά τήν προηγουμένην τῆς ἐνάρξεως τῆς προθεσμίας. Ἄλλως, δεύτερον, καί εἶναι πρός τήν ἡμέραν τοῦ ἀφετηρίου γεγονότος, ἤτοι ἀνεφάρμοστον ἐν προκειμένῳ τό ἄρθρον 243, γραμματικῶς ἑρμηνευόμενον, διότι τοῦ νόμου ὁρίζοντος (ἄρθρον 17 § 1 ν.δ. 2961|1954), ὅτι, ἐάν ὁ ἠσχολημένος ἐπραγματοποίησεν ἐντός τῶν τελευταίων πρό τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας 14 μηνῶν 125 ἡμέρας ἐργασίας, τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τῶν δύο τελευταίων μηνῶν μή συνυπολογιζομένων κλπ., θά ἔδει, ἐφαρμόζοντες τό ἄρθρον 243, νά ὑπολογίσωμεν τούς 14 μῆνας ὡς ἔχοντας ἕκαστος ἀνά μίαν ἡμέραν ἐπί πλέον, ὁπότε πλέον δέν θά ἐπρόκειτο περί χρονικοῦ διαστήματος 14, ἀλλά 14 1|2 μηνῶν, ὅπερ προφανῶς δέν ἠθέλησεν ὁ Νομοθέτης. Ἐάν πάλιν ἐκλάβωμεν τό διάστημα τῶν 14 μηνῶν ὡς ἕνα ὅλον καί προσθέσωμεν εἰς τοῦτο, συμφώνως τῷ 243 ἄρθρῳ Α.Κ., μίαν ἡμέραν, καταλήγομεν εἰς τό ἑξῆς ἄτοπον: Τό μέν δεκατετράμηνον θά ὑπολογισθῇ συμφώνως πρός τό 243, τό δέ τελευταῖον πρό τῆς ἀπολύσεως δίμηνον, τό περιλαμβανόμενον εἰς τό δεκατετράμηνον, ὄχι, διότι εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον νά προσθέσωμεν καί εἰς ταῦτο τήν ἐπί πλέον ἡμέραν, ἐφ' ὅσον ταῦτο συμπίπτει μεταξύ τῶν χρονικῶν σημείων τῆς λήξεως τοῦ δωδεκαμήνου καί τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Ἐπειδή ἄλλως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 241 - 246, ὡς ὁρίζεται εἰς τό ἄρθρον 240, εἶναι ἑρμηνευτικαί καί ἔχουν αὗται ἐφαρμογήν ἐκεῖ ὅπου δέν παρεκτρέπει ἄλλοία θέλησις, εἴτε τοῦ Νομοθέτου, εἴτε τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ἐν προκειμένῳ δέ ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου τοῦ ν.δ. 2961|1954, καθορίζοντος τά χρονικά διαστήματα τοῦ δεκατετραμήνου, δεκαήνου καί λοιπῶν, ἤτο ὅπως ταῦτα εἶναι σύμφωνα πρός τό ἀκριβές ἡμερολογιακόν περιεχόμενον τῶν ὑποδιαιρέσεων τοῦ χρόνου, δέον ὅπως ὁ ὑπολογισμός τούτων μή γίνῃ συμφώνως πρός τό ἄρθρον 243, ἀλλά ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Αὐγούστου 1960

Ὁ Νομ. Σύμβουλος

Δημ. Βλαχογιάννης

Παροχή ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπό συνταξιούχου ταῦ Ι.Κ.Α.—Ἐφαρμογή ἄρθρου 8 ν.δ. 3083|1954: Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3083|1954, θέτουσα ἐν ὅρων τῶν ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀποδοχῶν τοῦ συνταξιούχου, ἡ ὑπάρξεως τοῦ ὁποίου συνεπιφέρει τήν ἀναστολήν τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως, ὡς ἀποδοχάς νοεῖ προφανῶς, ἐν ὄψει καί τοῦ ὑπό ταύτης ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, τάς πράγματι ἐπιτυγχανομένας ὑπό τοῦ συνταξιούχου.

Εἰς τήν περίπτωσιν ὅμως τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν συνταξιούχων, ὧν ὁ συμφωνηθείς μισθός δέν συνίσταται ἐν ὅλῳ ἤ ἐν μέρει ἐκ σταθεροῦ ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένου ποσοῦ (ἀμειβόμενοι ἐπί ποσοστοῖς, διά ἡλοδορημάτων κλπ.), μή οὔσης ἐκ τῶν πραγμάτων εὐχεροῦς τῆς ἐξακριβώσεως τῶν πραγματικῶν ἀπολαυῶν τούτων καί δεδομένου ὅτι, κατά τήν παρεχομένην εὐχέρειαν ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 25 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 καί τοῦ ἄρθρου 14α § 3 τοῦ Κανονισμοῦ Εἰσαγωγῆς εἰς Ἀσφάλισιν, οἱ διά κυμαινομένων ἀποδοχῶν ἀμειβόμενοι μισθωτοί κατατάσσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς μισθολογικάς κλάσεις κατά τόπον καί ἐπαγγελματικήν κατηγορίαν διά τῶν ὑπολογισμῶν τῶν εἰσφορῶν καί τῶν παροχῶν, δέον, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ δικαιολογητικοῦ λόγου, νά λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν καί διά τήν ἀναστολήν ἢ μή τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεων τῶν συνταξιούχων τῆς κατηγορίας ταύτης αἱ ἐκ τῆς ἰδίας εἰς μισθολογικάς κλάσεις κατατάξεως προκύπτουσαι, βάσει καί τοῦ ὑπ' αὐτῶν πραγματοποιουμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, τεκμαρταί ἀποδοχαί των.

Παρά ταῦτα ὅμως, ἐφ' ὅσον δι' ἐπισήμων στοιχείων ἤθελεν ἀποδειχθῇ παρ' ἐνδιαφερομένου, ὅτι οἱ πράγματι ἐπιτυγχανόμεναι ὑπ' αὐτοῦ ἀπολαυαί εἶναι κατώτεραι τῶν ἐκ τῆς κατατάξεώς του εἰς μισθολογικάς κλάσεις προκυπτουσῶν τεκμαρτῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, διά τήν περί ἀναστολῆς ἢ μή τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεώς του κρίσιν θά λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ διά τῶν ἐπισήμων τούτων στοιχείων ἀποδεικνυόμεναι πραγματικαί ἀπολαυαί των.

Εὔνοητον τυγχάνει, ὅτι εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην οἱ ἀμειβόμενοι ἐν μέρει διά συμπεφωνημένου μισθοῦ καί ἐν μέρει διά φιλοδορημάτων ἢ ποσοστῶν δέον νά ἀποδεικνύωσι διά τῶν ἐπισήμων στοιχείων τό σύνολον τῶν ἀπολαυῶν των, ἄλλως καί διά τούτους θά λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ ἐκ τῆς κατά τά ἄνω κατατάξεώς των εἰς μισθολογικάς κλάσεις προκύπτουσαι τεκμαρταί ἀποδοχαί των (*Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 86|203|1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρός τά Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΤΙΝΑ ΕΚ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου καὶ ἐργατικὰ ἀτυχήματα.—Εὐθύνη ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ ὑπαιτίου τοῦ θανάτου ἢ βλάβης τῆς ὑγείας ἢ σωματικῆς ἀκεραιότητος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου.— Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργαζομένου συνταξιούχου.

Καινοτομίαν τοῦ νέου νόμου (ν.δ. 4104]1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ.», ΕΕΔ 19, 1155) ἀποτελεῖ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται εἰς βάρος τῶν ἐν αὐτῇ ἐπιχειρήσεων ἡ λεγομένη «εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου», ὑπαγορευθεῖσα ἐκ τῶν ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει (ΕΕΔ 19, 1165) λόγων.

Πράγματι ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος διὰ παράβασιν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου διατάξεων ἰσχυόντων νόμων ἢ διαταγμάτων περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας ἢ κανονισμῶν, ὁπότε, κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ β.δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων» καὶ ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. παρέχεται ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 16 τοῦ ἀνωτέρω β.δ.) ἐκτὸς τῆς κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀποζημιώσεώς του κατὰ τὸ ἀνωτέρω β.δ]γμα, κατ' ἐπιλογὴν αὐτοῦ, καὶ δικαίωμα πλήρους κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας (ἄρθρα 914 ἐπ. Α.Κ.), εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὁ νόμος (ἄρθρον 60 ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 34 § 2 αὐτοῦ) ἀπαλλάσσει τὸν ἐργοδότην πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ μόνον ἂν τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα ὀφείληται εἰς παράβασιν τῶν ὅρων ἀσφαλείας ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου διατηρεῖται ἡ ἔναντι τοῦ παθόντος ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον (Α.Π. 435]1948, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 7, 863 καὶ λοιπαί).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἐὰν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιοῦται, ὅτι τὸ ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ὀφείληται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ α) εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πᾶσαν τὴν δαπάνην ταύτην, τὴν προκληθεῖσαν ἐκ τῆς λόγῳ τοῦ ἀτυχήματος χορηγήσεως παροχῶν καὶ β) εἰς τὸν παθόντα ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου τούτου εἰς τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 πρόσωπα τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τῆς κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα ἀνηκούσης αὐτοῖς ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον χορηγητέων αὐτοῖς παροχῶν (ἴδετε περὶ τούτων Χ. Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 216 ἐπ., σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 107).

Συνέπεια τούτων εἶναι, ὅτι, καὶ ἂν τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα προῆλθεν ἐκ παραβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν ὅρων ἀσφαλείας τῶν μισθωτῶν, δὲν ὑπέχει οὗτος, κατὰ τὸ προϊσχῦον δίκαιον, εὐθύνην δι' ἀποζημίωσιν εἴτε ἔναντι τοῦ παθόντος, εἴτε ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ἐπιφυλάσσεται μόνον ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 932 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ δι' ἠθικὴν βλάβην, ἡ ὁποία, κατὰ τὴν νεωτέραν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἴδετε ΕΕΔ 18, 1067, ὀφείλεται καὶ ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἀνεξαρτήτως ἂν ὁ ἠσφαλισμένος ὑπάγηται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἕνεκα τούτου ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης τῆς κατὰ τὸν νόμον περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὑποχρεώσεως πρὸς περιουσιακὴν ἀποζημίωσιν).

Ὁ λόγος οὗτος, τὸ ἀνυπόκρεον τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, προερχομένων ἐκ τῆς παραβάσεως ὅρων ἀσφαλείας τῶν μισθωτῶν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω διάκρισιν, συνέτεινε, κατὰ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ νέου νομοθετήματος (ΕΕΔ 19, 1165 ἐπ.), εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ δικαιολογεῖ τὴν θέσπισιν τῆς διατάξεως περὶ εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, ἡ ὁποία διάταξις κέκτηται μὲν τυπικὴν δύναμιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, στερεῖται ὅμως μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἐν αὐτῇ διατάγματος οὐσιαστικῆς ἰσχύος, παραμένουσα ἐν οὐσιαστικῇ ἀδρανείᾳ (vacatio legis) καὶ ἀνενεργὸς μέχρι τούτου (Γ. Μιχαλῆς, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἐκδ. β' § 2, Α.Π. 218]1953, ΕΕΝ κ' 698).

Περαιτέρω τὸ ἄρθρον 10 § 5 τοῦ νέου ν.δ]τος ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 34 § 2 καὶ 60 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὁ ὑπαίτιος τοῦ θανάτου ἢ βλάβης τῆς ὑγείας ἢ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πᾶν ὅ,τι τοῦτο κατέβαλεν ἢ μέλλει νὰ καταβάλῃ διὰ παροχὰς ἀσθενείας εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα εἰς τὸν παθόντα ἢ τοὺς δικαιοδόχους αὐτοῦ, τοῦ Ι.Κ.Α. ἐχόντος εὐθεῖαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὑπαιτίου, καθ' ὃ μέρος ἐπιβαρύνεται τοῦτο.

Κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο μειοῦται ἡ ἐνδεχομένη ἀξίωσις τοῦ παθόντος ἢ τοῦ δικαιοδόχου αὐτοῦ ἔναντι τοῦ ὑπαιτίου τοῦ θανάτου ἢ τῆς βλάβης. Διὰ κανονισμοῦ ὁρισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης παραγράφου καὶ ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ καταβλητέου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ποσοῦ».

(Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, ὡς εἰς τὴν ἀνωτέρω, ἐξηρτήθη ἡ οὐσιαστικὴ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ἐκ τῆς ἐκδόσεως κανονισμοῦ).

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως (ἄρθρου 10 § 5) ἐγεννήθησαν κατὰ τὴν ψήφισιν αὐτῆς ἀμφιβολίαι τίς ἐννοεῖται ὡς ὑπαίτιος καὶ ὑ-

πόχρεος έναντι τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς καταβολὴν τῶν ὑπ' αὐτοῦ (Ι.Κ.Α.) παροχῶν πρὸς τὸν βλαβέντα ἢ τοὺς δικαιοδόχους αὐτοῦ.

Ὑποστηρίχθη (ἔπισημα πρακτικὰ συζητήσεων τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, συνεδρίασις ΛΘ' 31 Αὐγούστου 1960), ὅτι, ἂν ἡ διάταξις ἀναφέρηται εἰς τὸν ἐργοδότην, δὲν ἔχει ἔννοιαν ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου ἐπιβολὴ τῆς εἰδικῆς εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, ἂν καταβάλληται καὶ ἡ ἀποζημίωσις, ἡ ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ ἀτυχήματος, τότε δὲν πρόκειται περὶ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου.

Ἐδηλώθησαν ὅμως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἔνθ' ἀνωτ.) τὰ ἑξῆς ἐπὶ λέξει: «Ἡ περίπτωσις αὕτη δὲν ἀφορᾷ τοὺς ἐργοδότας, ἀλλὰ τὸν ὑπαίτιον τρίτον, δηλαδὴ τὴν περίπτωσιν, ἂς εἴπωμεν, αὐτοκινητιστικοῦ δυστυχήματος. Δὲν ἔχω ἀντίρρησιν ἡ διατύπωσις νὰ γίνῃ κατὰ τρόπον σαφέστερον».

Περαιτέρω, εἰς ἐρώτησιν βουλευτοῦ ἑνός, ἐπὶ παραδείγματι, ἰδιοκτήτης θελήσῃ νὰ κάμῃ οἰκοδομὴν δι' αὐτεπιστασίας καὶ συμβῇ ἀτύχημα, διὰ τὸ ἀτύχημα αὐτὸ θὰ εὐθύνηται ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ μικρὸς ἐργολάβος, ἐδηλώθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τὰ ἑξῆς:

«Ὅταν ὁμιλοῦμεν διὰ τρίτους, κυρίως ἐννοοῦμεν τὰς ἀσφαλιστικὰς ἑταιρείας. Ὅλα τὰ ἀτυχήματα, τὰ ὁποῖα συμβαίνουν εἰς τὸν δρόμον, εἶναι συνήθως ἠσφαλισμένα, ἀνεξαρτήτως τῆς τοιαύτης τοῦ Ι.Κ.Α. Ὅταν ὅμως αἱ ἑταιρεῖαι πρόκειται νὰ καταβάλουν ἀποζημίωσιν, λέγουν εἰς τὸν παθόντα, ἐὰν οὗτος εἶναι μισθωτός, ὅτι προστατεύεται ἀπὸ τὸ Ι.Κ.Α. Διὰ τῆς διατάξεως αὐτῆς λέγομεν, ὅτι θὰ εἶναι ὑπόχρεος ὁ τρίτος νὰ καταβάλῃ τὴν ἀποζημίωσιν».

Πρόκειται λοιπόν, ὡς παρετηρήθη (Χ. Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 218 ἑπ.), καὶ κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 34 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀρχὴν περὶ δύο ἀξιώσεων, νομικῶς ἀνεξαρτήτων ἀπ' ἀλλήλων, τῆς μιᾶς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως καὶ τῆς ἑτέρας τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀφοῦ ὁ προκαλῶν τὴν ζημίαν βλάπτει μὲν ἓν πρόσωπον, προσβάλλει ὅμως δύο συμφέροντα, ἓν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, διότι ὑποχρεοῦται νὰ πραγματοποιήσῃ ὡρισμένης παροχάς, καὶ ἓν τοῦ ἠσφαλισμένου ἐνδεχομένως διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζημίας.

Διὰ τοῦ ὁριζομένου ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει, ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. ἔχει εὐθεῖαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὑπαιτίου, καθ' ὃ μέρος ἐπιβαρύνεται τοῦτο, λύονται αἱ ἐν τῇ θεωρίᾳ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀμφισβητήσεις (περὶ τῶν ὁποίων ἴδετε εἰς Χ. Ἀγαλλοπούλου, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 216 ἑπ.).

***

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 §§ 1, 2 τοῦ νέου ν.δ]τος καὶ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἡ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἢ Παλιτικῆς εἰσφοραὶ τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου ὑπολογίζονται εἰς τὸ διπλάσιον, πρυκειμένου περὶ ἀσφαλίσεως ἀπασχολουμένου συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἔχουν ἐφαρμογήν, προκειμένου περὶ συνταξιούχων, ὧν τὸ ἐκ τῆς συντάξεως ἢ τὸ ἐκ τῶν συντάξεων καὶ βοηθημάτων ἢ μερισμάτων τύπου συντάξεως συνολικὸν μηνιαῖον εἰσόδημα εἶναι μικρότερον τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου γραφείου, ηὐξημένου κατὰ 50 ο/ο. Ὡσαύτως δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογήν, προκειμένου περὶ συνταξιούχου λόγῳ θανάτου».

Δικαιολογητικὸς λόγος τῆς διατάξεως (εἰσηγητικὴ ἔκθεσις, ΕΕΔ 19, 1168) ὑπῆρξεν ὁ ἑξῆς: «Σκοπεῖται ἡ ἀντιμετώπισις ἔν τινι μέτρῳ τοῦ προβλήματος, τὸ ὁποῖον ἔχει δημιουργηθῇ ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως συνταξιούχου, ἐν ὄψει τῶν ὑφισταμένων δυσχερειῶν ἐξευρέσεως ἐργασίας διὰ τὰ κατ' ἔτος προστιθέμενα νέα πρόσωπα εἰς τὸ ἐργατικὸν δυναμικὸν τῆς χώρας. Διὰ τῆς ἐπιβαλλομένης προσθέτου εἰσφορᾶς τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένων συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προσδοκᾶται ἀφ' ἑνὸς μὲν περιορισμὸς τῶν ἤδη ἀπασχολουμένων συνταξιούχων εἰς ἐργασίας, εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἠδύναντο νὰ ἀπασχοληθοῦν ἕτερα νεαρὰ πρόσωπα, ἀφ' ἑτέρου δὲ μικρὰ ἐνίσχυσις τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὁ ὁποῖος, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, φέρει τὸ βάρος τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ὑπὸ τῶν οὕτως ἀπασχολουμένων συνταξιούχων ἐκτοπιζομένων ἐκ τῆς ἐργασίας προσώπων».

Ἐκ τῆς προτεινομένης διατάξεως δὲν πρόκειται νὰ θιγοῦν οἱ συνταξιοῦχοι, ὧν τὸ ἐκ τῆς συντάξεως ἐπίδομα δὲν ὑπερβαίνει τὰ 150 ο/ο τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, οὐδὲ τὰ λόγῳ τοῦ θανάτου τοῦ προστάτου αὐτῶν συνταξιοδοτούμενα πρόσωπα».

Ἰσχύον ἤδη κατώτατον ὅριον ἀμοιβῆς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου γραφείων (ἡ λέξις «γραφείων» προσετέθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου) εἶναι τὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929]6371]959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 18, 848) ἐκ δραχμῶν 1200 διὰ τοὺς ἄρρενας ὑπαλλήλους, τοὺς ἄνω τῶν 20 ἐτῶν καὶ ἐκ δραχμῶν 1050 διὰ τὰς γυναῖκας, τὰς ἄνω τῶν 18 ἐτῶν.

(Ἡ ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις ἔχει καταγγελθῇ κατὰ τὸν νόμον 3239]1955, ἀλλ' ἔχουν ἀνασταλῇ τὰ ἐκ τῆς καταγγελίας αὐτῆς ἔννομα ἀποτελέσματα δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 19, 882).

Ἡ διάταξις δὲν μεταβάλλει βεβαίως τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 § 7 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ΕΕΔ 10, 618), ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3083]1954 (ΕΕΔ 18, 1166), ὡς πρὸς τὴν ἀναστολὴν τῆς καταβολῆς τῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις αὐτοῦ ἐπὶ παροχῇ ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξηρτημένης ἐργασίας (ἴδετε σχετικῶς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 807).

Ἐν πάσῃ περιπτώσει - ὁρίζει ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 29 § 7 - αἱ ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀποδοχαὶ τοῦ συνταξιούχου δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτεραι τοῦ 25πλασίου τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὁριζομένων τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῆς VIII μισθολογικῆς κλάσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νέου ν.δ]τος τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῆς VIII μισθολογικῆς κλάσεως εἶναι ἤδη δραχμαὶ 70 καὶ συνεπῶς τὸ 25πλάσιον δραχμαὶ 1750, ἀντὶ τῶν δραχμῶν 1200 τοῦ ἀρχι-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

60087]2226]1960 Απόφ. Υπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως ναυτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 383 τῆς 25 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 1ην Ἰουλίου 1960 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τοῦ ἐκπροσώπου τῶν πλοιοκτητῶν τοῦ ὑ/κ «Ἀρκαδία» ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου ὡς κατωτέρω:

1) Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου.

2) Πανελληνίου Ἑνώσεως Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν.

3) Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν.

4) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν.

5) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

6) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

7) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

8) Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας.

Ἰδόντες τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 3276]1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

Κυροῦμεν τὴν ὡς ἄνω ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀνωτέρω ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1960 καὶ ἡ διάρκειά της ὁρίζεται μέχρι 31.12.1961.

Δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 9 Αὐγούστου 1960

Συλλογικὴ σύμβασις

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 1 Ἰουλίου 1960 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ Ἀδελφοὶ Γουλανδρῆ (Ἕλλας) Α.Ε., ἐκπροσωπουμένη παρὰ τῶν Μιχαὴλ Φακῆ καὶ Ἀλεξάνδρου Φυρίου, ἐξουσιοδοτημένοι εἰδικῶς πρὸς τοῦτο, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ:

1) Ἠλίας Κροκιδᾶς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ.

2) Μάνθος Πετρουλῆς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν Ε.Ν.

3) Κίμων Μαλατάρας, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν.

4) Δημήτριος Μπενετάτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν.

5) Γεώργιος Κουκλάδας, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

6) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

7) Νικόλαος Κουκούλης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

8) Δημήτριος Βελισσαράτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Ν.

9) Μάνθος Πετρουλῆς, γενικὸς γραμματεὺς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται καταστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι, συνελθόντες ὅπως κοινῇ συμφωνίᾳ ὁρίσωμεν τὸ μισθολόγιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας τοῦ ἐξ ἑλλήνων ναυτικῶν πληρώματος τοῦ ὑπὸ τὴν πρακτόρευσιν τῆς μνησθείσης Ἑταιρείας τελοῦντος ὑπερωκεανείου «Ἀρκαδία» συμφωνοῦμεν τὰ κάτωθι:

Κεφάλαιον Α'

Τὸ μισθολόγιον τοῦ ἑλληνικοῦ πληρώματος τοῦ ὑπερωκεανείου «Ἀρκαδία» καθορίζεται ὡς κατωτέρω:

Ἀξιωματικοὶ καταστρώματος καὶ γενικῶν ὑπηρεσιῶν

Εἰδικότης	Μηνιαῖος μισθὸς Λίραι
Προϊστάμενος ἀξιωματικῶν ἀσυρμάτου	77.00.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Α'	70.10.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Β'	58.10.0
Ἀρχιλογιστὴς	77.00.0
Λογιστὴς Α' τάξεως	70.10.0
Λογιστὴς Β' τάξεως	58.10.0
Ἰατρὸς	70.10.0
Φροντιστὴς	70.10.0
Κατώτερον προσωπικὸν καταστρώματος	
Ναύκληρος	37.10.0
Ξυλουργὸς	37.10.0
Ὑποναύκληρος	35.00.0
Ναύτης	33.00.0
Δόκ. πλοίαρχος ἄνευ προϋπηρεσίας	14.00.0
Δόκ. πλοίαρχος μὲ προϋπηρεσίαν 1 ἔτους	28.00.0
Δόκ. λογιστὴς	28.00.0

κοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 (Σ.Ε. 1639] 1957, ΕΕΔ 16, 1286).

Λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ποσοῦ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ συνταξιοῦχου καὶ τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα χορηγούμενα «δῶρα» (ἴδετε ΕΕΔ 18, 808).

Ειδικότης	Μηνιαίος μισθός
Δόκ. Ἀσυρματιστής	28.00.0
Ναυτόπαις ἄνευ προϋπηρεσίας	14.00.0
Ναυτόπαις μὲ προϋπηρεσίαν 6 μηνῶν	22.00.0
Κατώτερον προσωπικὸν μηχανῆς	
Ἀρχιθερμαστὴς	39.10.0
Λιπαντής	37.10.0
Ὑδρονομεύς	37.10.0
Θερμαστής	35.00.0
Καθαριστής	35.00.0
Προσωπικὸν γενικῶν ὑπηρεσιῶν	
Ἀρχιμάγειρος Α'	86.00.0
Ἀρχιμάγειρος Β'	72.10.0
Μάγειρος Α'	58.10.0
Μάγειρος Β'	48.10.0
Μάγειρος Γ'	41. 0.0
Ἀρχιαρτοποιός	50.10.0
Ἀρτοποιός	48.10.0
Ἀρχιζαχαροπλάστης	61.10.0
Ζαχαροπλάστης	58.10.0
Βοηθὸς ζαχαροπλάστου	41.00.0
Ἀρχισφαγεύς	61.10.0
Σφαγεύς	58.10.0
Χυτοκαθαριστής	25.00.0
Λογιστὴς τροφοδοσίας	33.00.0
Βοηθὸς φροντιστοῦ	33.00.0
Ἀποθηκάριος τροφοδοσίας	33.00.0
Ἀρχιθαλαμηπόλος	37.10.0
Θαλαμηπόλος	33.00.0
Ἐπίκουρος	22.00.0
Μεταφορεύς	22.00.0

1) Προσαύξησις λόγῳ μακροχρονίου ὑπηρεσίας: Εἰς τοὺς συμπληροῦντας ἐτησίαν συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοῦ ὑπερωκεανείου διπλωματούχους καὶ πτυχιούχους ναυτικοὺς παρέχεται προσαύξησις ἐκ λιρῶν 1.10.0 (μιᾶς λίρας Ἀγγλίας καὶ δέκα σελλινίων) μηνιαίως.

Κεφάλαιον Β'

Ὧραι ἐργασίας

Προσωπικὸν καταστρώματος ἐν πλῷ

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀνδρῶν τῶν φυλακῶν δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι 8 ὧρας καθ' ἡμέραν.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀσχολουμένων εἰς πάσης φύσεως ἐργασίας ἡμέρας ὁρίζονται εἰς 8 καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ Παρασκευῆς καὶ εἰς 5 τὸ Σάββατον.

3) Ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἀποτελοῦν τὰς φυλακάς, ὡς καὶ ἐκείνων, οἵτινες διατίθενται εἰς ἐργασίας τῆς ἡμέρας, εἶναι ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ πλοιάρχου.

Προσωπικὸν μηχανολεβητοστασίου ἐν πλῷ

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανολεβητοστασίου δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 ὧρας καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι τὰς 8 ὧρας καθ' ἡμέραν.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀσχολουμένων εἰς πάσης φύσεως ἐργασίας ἡμέρας ἀνδρῶν μηχανῆς ὁρίζονται εἰς 8 καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ εἰς 5 ὧρας τὸ Σάββατον.

3) Ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀνδρῶν μηχανῆς, οἵτινες ἀποτελοῦν τὰς φυλακάς, ὡς καὶ ἐκείνων, οἵτινες διατίθενται εἰς ἐργασίας ἡμέρας, ἀνήκει εἰς τὸν Α' μηχανικόν, τοῦ πλοιάρχου ἔχοντος δικαίωμα τελικῆς ἐγκρίσεως.

Προσωπικὸν καταστρώματος μηχανολεβητοστασίου ἐν λιμένι

1) Ἐν λιμένι αἱ φυλακαὶ δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν, ἐφ' ὅσον ὁ πλοίαρχος κρίνει τοῦτο ἐπάναγκες διὰ λόγους ἀσφαλείας τοῦ πλοίου. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἐργασία διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ ἐργασίας ἐν πλῷ.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ φυλακαὶ διατηροῦνται οὐχὶ διὰ λόγους ἀσφαλείας τοῦ πλοίου, καταβάλλεται εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς φυλακῆς ὑπερωρία διὰ 3 ὧρας κατὰ Σάββατον καὶ ὧρας 8 κατὰ Κυριακήν.

2) Ὅταν αἱ φυλακαὶ διαλυθοῦν, αἱ ὧραι ἐργασίας ὁρίζονται εἰς 8 ἡμερησίως ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ 5 κατὰ Σάββατον.

3) Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον καθοριζόμεναι ὧραι κατανέμονται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου μεταξὺ τῆς 8ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 5ης ἀπογευματινῆς ὥρας ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου μέχρι 30ῆς Ἀπριλίου καὶ τῆς 7ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 5ης ἀπογευματινῆς ὥρας ἀπὸ 1ης Μαΐου μέχρι 30ῆς Ὀκτωβρίου, παρεχομένου λογικοῦ χρόνου διὰ τὰ γεύματα.

4) Εἰς ἃς περιπτώσεις μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν φυλακῶν διατηροῦνται ἄτομα εἰδικῶς διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ λεβητοστασίου καταβάλλονται εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰς φυλακὰς ὑπερωρίαι διὰ 3 ὧρας κατὰ τὰς ἡμέρας ἀπὸ Δευτέρας μέχρι καὶ Σαββάτου καὶ 8 ὧρας κατὰ Κυριακήν. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἄνδρες φυλακῆς θὰ ἐκτελοῦν καὶ τὰς ἐργασίας τοῦ νυκτοφύλακος καὶ θὰ διατηροῦν τὰ πυρὰ τῶν λεβήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων φορτοεκφορτώσεως τοῦ πλοίου, ἄνευ ἄλλης ἀμοιβῆς.

5) Ἐν λιμένι τόσον οἱ ἀξιωματικοί, ὅσον καὶ τὸ κατώτερον προσωπικόν, παραμένουν ἐπὶ περιτροπῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου βάσει πίνακος καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου καὶ γνωστοποιουμένου καταλλήλως εἰς τὸ πλήρωμα, ὡς ὁ νόμος καὶ κανονισμοὶ ὁρίζουσιν.

Ξυλουργός

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ξυλουργοῦ εἶναι αἱ αὐταὶ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνδρῶν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας. Ὁ ξυλουργὸς ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ πᾶσαν ξυλουργικὴν ἐργασίαν, διατασσομένην ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, εἰς οἱαδήποτε διαμερίσματα καὶ χώρους τοῦ πλοίου, ὡς καὶ πᾶσαν ἐργασίαν προ-

βλεπομένην ὑπό τοῦ κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας.

Προσωπικόν γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καί ἐν λιμένι

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ δέν δύνανται νά ὑπερβαίνουν τάς 56 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι 8 ὥρας καθ' ἡμέραν.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας ἐν λιμένι εἶναι 8 ἀπό Δευτέρας μέχρι καί τῆς Παρασκευῆς καί 5 κατά Σάββατον καί 4 κατά Κυριακήν.

3) Ἐξαιρετικῶς, προκειμένου περί τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων πάσης διαβαθμίσεως (ἀρχιθαλαμηπόλους, θαλαμηπόλους, ἐπικούρους), λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των δέν καθίσταται δυνατή ἐντός τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ὡρῶν ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων των, καθορίζονται ὡς τακτικαί πρόσθετοι ὧραι ἐργασίας, παρέχουσαι τό δικαίωμα εἰς ὑπερωρίας 3 (τρεῖς) ὧραι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν πλῷ καί ἐν ὁρμῳ.

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καί ἐν ὁρμῳ κατανέμονται ὑπό τοῦ πλοιάρχου κατά τήν κρίσιν του ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐν πλῷ καί ἐν ὁρμῳ, ἐφ' ὅσον δέν διαλύονται αἱ φυλακαί ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος, μεταξύ τῆς 6ης πρωϊνῆς καί τῆς 8ης ἑσπερινῆς ὥρας.

2) Ἐν ὁρμῳ, ἐφ' ὅσον διαλύονται αἱ φυλακαί ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος, ἔστω καί ἄν παραμένουν εἰδικῶς αἱ φυλακαί μηχανολεβητοστασίου, ἀπό τῆς 6ης πρωϊνῆς μέχρι καί τῆς 6ης ἑσπερινῆς.

3) Ἐν ὁρμῳ, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τοῦ πληρώματος παρατείνονται πέραν τῆς 6ης ἑσπερινῆς λόγῳ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, μεταξύ τῆς 6ης πρωϊνῆς καί τῆς 8ης ἑσπερινῆς.

Νυκτοφύλακες

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων εἶναι 12 συνεχεῖς ὧραι, μεταξύ τῆς 6ης μ.μ. καί τῆς 8ης π.μ. Αἱ πλέον τῶν 8 ὡρῶν 4 ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων κατά τάς καθημερινάς, ὡς καί 7 ὧραι κατά Σάββατα καί 12 ὧραι κατά τάς Κυριακάς, λογίζονται ὡς ὑπερωρίαι. Ἐπίσης πᾶσα ἐργασία αὐτῶν ἐκτελεσθεῖσα ἐντός τῶν 8 προηγουμένων ἢ 8 ἑπομένων ὡρῶν ἀπό τῆς φυλακῆς θεωρεῖται ὡς ὑπερωρία. Ἐάν εἰς τόν νυκτοφύλακα καταστρώματος ἀνατεθῇ ἐργασία μή ὑπαγομένη εἰς τά καθήκοντα νυκτοφύλακος, παρέχεται, ἐπί πλέον τῶν ἀνωτέρω, ὑπερωρία, ἀλλά μόνον διά τό ἥμισυ τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς οὗτος ἐξετέλεσε τήν ἐργασίαν ταύτην.

2) Εἰς τούς θερμαστάς νυκτοφύλακας, ἐκτός τῶν ὑπερωριῶν διά τάς πέραν τοῦ 8ώρου ἐργασίας των, παρέχεται καί ἀμοιβή διά τήν τήρησιν τῶν πυρῶν τῶν λεβήτων καί παραγωγήν τῆς ἀναγκαιούσης ἀτμοθλίψεως διά τήν ἐκτέλεσιν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν διά τῶν μηχανημάτων τοῦ πλοίου. Ἡ ἀμοιβή αὕτη ὑπολογίζεται ὡς ὑπερωρία, ἀλλά μόνον διά τό ἥμισυ τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς εἰργάσθησαν τά μηχανήματα φορτοεκφορτώσεως. Οὕτως, ἐάν τά μηχανήματα εἰργάσθησαν καθ' ὅλον τό διάστημα τῆς 12ώρου φυλακῆς του, θά λάβῃ τήν 4ωρον ὑπερωρίαν (διαφοράν μεταξύ 8 καί 12 ὡρῶν) καί ἐπί πλέον ὑπερωρίαν δι' ἓξ ὥρας, ἤτοι ἐν συνόλῳ 10 ὡρῶν ὑπερωρίαν. Ἐάν τά μηχανήματα εἰργάσθησαν 10 μόνον ὥρας, θά λάβῃ τήν 4ωρον ὑπερωρίαν καί ἐπί πλέον ὥρον τοιαύτην, ἤτοι ἐν συνόλῳ 9 ὡρῶν ὑπερωρίαν καί οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἡμέραι κατάπλου καί ἀπόπλου

1) Κατά τάς ἡμέρας κατάπλου καί ἀπόπλου, ὑπολογιζομένας ἀπό μεσονυκτίου εἰς μεσονύκτιον, οἱ ἄνδρες τοῦ καταστρώματος καί τοῦ μηχανολεβητοστασίου ὀφείλουν νά ἐργασθοῦν, ἐάν διαταχθοῦν πρός τοῦτο, μέχρις 8 ὡρῶν, διά τάς πέραν τῶν ὡς ἄνω 8 ὡρῶν ἐργασίας καταβάλλεται ὑπερωρία.

2) Διά τήν ἐφαρμογήν τῆς προηγουμένης διατάξεως ὁ κατάπλους θεωρεῖται ἐπιτελεσθείς, ἀφ' ἧς τό πλοῖον ἠγκυροβόλησεν εἰς τήν θέσιν φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως, ὁ δέ ἀπόπλους θεωρεῖται ἀρχόμενος, ἀφ' ἧς τό πλοῖον, προοριζόμενον δι' ἀναχώρησιν, ἀπεσπάσθη ἀπό τό ἀγκυροβόλιον τῆς φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως.

3) Αἱ ἀφορῶσαι τάς ἄνω ἡμέρας κατάπλου καί ἀπόπλου διατάξεις ἐφαρμόζονται τόσον διά τούς τελικούς, ὅσον καί διά τούς ἐνδιαμέσους λιμένας.

4) Αἱ φυλακαί ἐν πλῷ δύνανται κατά τήν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου νά ἀρχίσουν 12 ὥρας πρό τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου καί νά τελειώσουν 12 ὥρας μετά τόν κατάπλουν.

5) Κατά τάς ἡμέρας Σάββατον καί Κυριακήν, ἐπικειμένου τοῦ κατάπλου ἢ ἀπόπλου τοῦ πλοίου, ἐάν κατά τήν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου αἱ φυλακαί καθορίζωνται ἐντός 12 ὡρῶν πρό τοῦ ἀπόπλου ἢ συνεχίζωνται ἐπί 12 ὥρας μετά τόν κατάπλουν, αἱ ὑπό τοῦ πληρώματος ἐκτελούμεναι ἐργασίαι διέπονται ὑπό τῶν διατάξεων περί ἐργασίας ἐν πλῷ, ἤτοι δέν θεωροῦνται ὡς πρόσθετοι ἐργασίαι, συνεπαγόμεναι πρόσθετον ἀμοιβήν (ὑπερωρίαν)

Κεφάλαιον Γ'

Πρόσθετος ἐργασία καί πρόσθετος ἀμοιβή (ὑπερωρία)

1) Ἐάν ὁ ναυτικός διαταχθῇ νά ἐκτελέσῃ πρόσθετον ἐργασίαν, πέραν δηλαδή τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν, εἶναι ὑποχρεωμένος νά τήν ἐκτελέσῃ, δέν δύναται ὅμως ἡ πρόσθετος αὕτη ἐργασία νά ὑπερβαίνῃ τάς 4 ὥρας ἐντός τοῦ 24ώρου.

2) Διά τήν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν ὁ ἐκτελέσας αὐτήν ναυτικός δικαιοῦται εἰς πρόσθετον ἀμοιβήν (ὑπερωρίαν), ἡ ὁποία ὁρίζεται ὡς κάτωθι: Ἀξιωματικοί πάσης διαβαθμίσεως τέσσαρα σελλίνια καί ἓξ πέννας, διά τούς ναυκλήρους, ξυλουργούς, ὑποναυκλήρους, ἀρχιθερμαστάς, λιπαντάς, ὑδρονομεῖς καί ἀρχιθαλαμηπόλους 2|10, διά τούς πτυχιούχους ναυτικούς 2|6, διά τούς μαθητευομένους μή πτυχιούχους ναυτικούς 1|6, διά τούς ἀρχιμαγείρους 4|6, διά τούς μαγείρους, ἀρτοποιούς, ζαχαροπλάστας καί σφαγεῖς 3|10.

3) Χρόνος περισσότερος τῆς ἡμισείας ὥρας

ὑπολογίζεται ὡς μία ὁλόκληρος ὥρα, χρόνος ὀλιγώτερος τῆς ἡμισείας ὥρας δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

4) Εἰδικῶς διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς ἀσυρμάτου διασαφηνίζεται, ὅτι δικαιοῦνται οὗτοι τῆς ὑπερωρίας διὰ πᾶσαν πρόσθετον ἐργασίαν ἐκτελουμένην πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας.

Προκειμένου περὶ προσθέτου ἐργασίας διαρκείας ἔστω καὶ κάτω τῆς ἡμισείας ὥρας ὡς χρόνος ὑπερωρίας ὑπολογίζεται ὁλόκληρος ὥρα.

Κεφάλαιον Δ'

Πρόσθετοι ἐργασίαι μὴ παρέχουσαι δικαίωμα εἰς ὑπερωρίαν ὁποτεδήποτε καὶ ἂν ἐκτελῶνται

Δὲν καταβάλλεται ὑπερωρία εἴς τε τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τὸ κατώτερον προσωπικὸν διὰ τὰς κάτωθι ἐργασίας, τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐκτελοῦν καὶ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας εἰς οἱανδήποτε ὥραν καὶ ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος :

α) Εἰς τὰς περιπτώσεις ἀνωτέρας βίας, ἀφορώσης τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβαινόντων αὐτοῦ ἢ τοῦ φορτίου ἢ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου ἐκ πολεμικῶν κινδύνων, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις γυμνασίων λέμβων ἢ πυρκαϊᾶς ἢ ἐγκαταλείψεως, ὡς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις παροχῆς βοηθείας εἰς ἄλλα πλοῖα ἢ πρόσωπα ἐν κινδύνῳ, πάντα δὲ ταῦτα κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ πλοιάρχου.

β) Δι' ἐργασίαν, λόγῳ ἀνάγκης ἀφορώσης χειρισμοὺς ἀπάρσεως, ἀγκυροβολίας, ὁρμήσεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβαινόντων καὶ τοῦ φορτίου.

γ) Δι' ἐργασίαν, ἐκτὸς τῶν συνήθων συνθηκῶν, λόγῳ ἐκτάκτου ἀνάγκης ἀφορώσης τὸν ἐφοδιασμὸν ἢ δεξαμενισμὸν τοῦ πλοίου.

δ) Δι' ἐργασίαν τῶν δοκίμων καὶ ναυτοπαίδων μέχρι δύο ὡρῶν ἡμερησίως πρὸς ἐκπαίδευσιν τούτων.

Κεφάλαιον Ε'

Ἐργασίαι μὴ παρέχουσαι τὸ δικαίωμα εἰς πρόσθετον ἀμοιβήν, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦνται ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας

Δὲν καταβάλλεται πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία) διὰ τὰς κάτωθι ἐργασίας, ἐφ' ὅσον αὗται διεξάγονται κατὰ τὰς ὥρας φυλακῆς ἢ κατὰ τὰς κεκανονισμένας ὥρας ἐργασίας.

1. Ἐργασίαι καταστρώματος

α) Διὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν κυτῶν, διὰ τὴν προετοιμασίαν αὐτῶν πρὸς φορτοεκφόρτωσιν, κατὰ τὴν ἔναρξιν ταύτης, ὡς καὶ διὰ τὸ κλείσιμον τῶν κυτῶν μετὰ τὸ πέρας τῆς φορτοεκφορτώσεως καὶ ἐφ' ὅσον τὸ πέρας τῆς φορτοεκφορτώσεως πραγματοποιεῖται μετὰ τὴν καθορισθεῖσαν ὥραν ἀπόπλου. Ἐπίσης διὰ τὸ κλείσιμον τῶν κυτῶν διαρκούσης τῆς φορτοεκφορτώσεως εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ὡς π.χ. ἀπεργίας ἐν τῷ λιμένι, ἐπερχομένης βροχῆς ἢ θυέλλης.

β) Διὰ τὴν ἀποσκωρίασιν ἱλασμάτων.

γ) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν ἀπορριμμάτων καταστρώματος.

δ) Διὰ τὴν λίπανσιν τῶν βαρούλκων.

ε) Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀντικειμένων καταστρώματος ἐπικειμένης θαλασσοταραχῆς.

στ) Διὰ τὴν ἐργασίαν ὀπτῆρος.

ζ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν ὑδροσυλλεκτῶν κύτους (κουτὶ σεντινῶν).

η) Διὰ τὸν χρωματισμὸν διαμερισμάτων καὶ κλειστῶν χώρων ἐν γένει, ἤτοι : Κυτῶν, ἀποθηκῶν, διαμερίσματος πηδαλίου, διαδρόμων κλπ. καθ' ὅλον αὐτῶν τὸ ὕψος.

θ) Διὰ τὸν ἐξωτερικὸν χρωματισμὸν τοῦ πλοίου ἐν ὁρμῳ.

2. Ἐργασίαι μηχανολεβητοστασίου

α) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν φίλτρων.

β) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῶν τεφρῶν ἑκάστης φυλακῆς ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς φυλακῆς ταύτης.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ δαπέδου τοῦ μηχανολεβητοστασίου.

δ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ τὸν χρωματισμὸν τοῦ μηχανολεβητοστασίου ἐν ὁρμῳ, τῆς ἐργασίας ταύτης μὴ δυναμένης νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸν θερμαστὴν τῆς φυλακῆς.

ε) Διὰ τὴν διατήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λέβητος.

στ) Διὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν βαρελίων μηχανελαίου εἰς τὰς δεξαμενὰς τοῦ πλοίου, ἐκτελουμένην ἐν ὁρμῳ μὲν ἐφ' ὅσον δὲν διατηροῦνται αἱ φυλακαὶ ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τοῦ μηχανολεβητοστασίου, ἐν πλῷ δὲ μόνον ὑπὸ τῶν καθαριστῶν.

ζ) Διὰ τὴν παραλαβὴν καυσίμων.

η) Δι' ἐργασίας ἠλεκτρολογικάς, ὑδραυλικάς, μηχανῶν, λέμβων καὶ χειροκινήτων ἀντλιῶν.

θ) Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νυκτοφύλακος διατήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λέβητος πρὸς λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων φωτισμοῦ, θερμάνσεως καὶ ψυγείου τοῦ πλοίου.

3. Γενικαὶ ἐργασίαι

α) Διὰ τὴν διὰ βαρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σοττο παλάγκο) παραλαβὴν τῶν ὑλικῶν, τὴν ἐναπόθεσιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ κατανομήν, μεταφορὰν καὶ τοποθέτησίν των εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου κατὰ κλάδους.

β) Διὰ τὴν καθ' ὁμοιον ὡς ἄνω τρόπον παράδοσιν τῶν ἀκαθάρτων εἰδῶν ρουχισμοῦ πρὸς πλύσιν καὶ παραλαβὴν αὐτῶν.

γ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ καθαρισμὸν τῶν διαμερισμάτων τοῦ πληρώματος, ὡς καὶ διὰ τὸν χρόνον, τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν φυλακῶν.

Γενικαὶ παρατηρήσεις

Ἀσχέτως τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται ἐνδεικτικῶς, ἅπαν τὸ προσωπικὸν οἱασδήποτε κατηγορίας, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν ἐργασιῶν τῶν καθοριζομένων

ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσίας ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων.

Κεφάλαιον ΣΤ'

Ἐργασίαι παρέχουσαι τὸ δικαίωμα ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς

α) Διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τροφίμων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν παραδίδονται ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ καὶ δὲν τοποθετοῦνται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, ὑποχρεοῦται τὸ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου καθοριζόμενον ἑκάστοτε πλήρωμα, ὅπως παραλάβῃ ταῦτα διὰ βαρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σόιττο παλάγκο), μεταφέρῃ καὶ τοποθετήσῃ ταῦτα εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου.

Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἐφ' ὅσον ἐκτελεσθῇ ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας, καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ 2 λιρῶν Ἀγγλίας κατὰ τόννον μεταφερθέντων τροφίμων, ἐὰν δὲ ἐκτελεσθῇ ἐκτὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας, ἐκ 4 λιρῶν Ἀγγλίας κατὰ τόννον. Τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς κατανέμεται ἐξ ἴσου εἰς πάντα τὰ συμμετασχόντα εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μέλη τοῦ πληρώματος.

β) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν διπυθμένων.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν σεντινῶν ἐξ ὑπολειμμάτων τοῦ φορτίου.

δ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν σεντινῶν τοῦ μηχανολεβητοστασίου.

ε) Διὰ τὸ κτίσιμον τῶν τούβλων τῶν λεβήτων.

στ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν αὐλῶν τῶν λεβήτων, τῶν αὐλοφόρων πλακῶν κλιβάνων κλπ. καὶ ἀπόρριψιν τεφρῶν εἰς τὸ καπάστρωμα.

Ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ διὰ τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας τῶν ἐδαφίων β', γ', δ', ε', οι' καθορίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξὺ τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος, εἰς ἃ ἀνατίθενται αἱ ἀνωτέρω ἐργασίαι, ὑπὸ ὅρους δικαίους καὶ λογικοὺς καὶ διὰ τὸ πλοῖον καὶ διὰ τοὺς ναυτικούς.

Κεφάλαιον Ζ'

Ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις

Ἐκτὸς εἰς περίπτωσιν ἐκτάκτου ἀνάγκης, μνημονευομένης εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ πλοίου, ἀπαγορεύεται :

1) Ἡ ἀνάθεσις καθηκόντων ὑπευθύνων φυλακῆς ναύτου εἰς τοὺς δοκίμους πλοιάρχους καὶ ναυτόπαιδας.

2) Ἀπαγορεύεται ἐν πλῷ ὁ χρωματισμὸς καὶ ἡ ἀποσκωρίασις τοῦ πλοίου διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ἱκριωμάτων (σκαλωσιῶν), ὡς καὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν ἱστῶν καὶ τῆς καπνοδόχου.

3) Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐργασία ἐπὶ τῶν ἱστῶν, ἐφ' ὅσον εὑρίσκεται ἐν λειτουργίᾳ τὸ ἀντίστοιχον βαρούλκον.

4) Ἀπαγορεύεται ὁ ἐξωτερικὸς χρωματισμὸς καὶ ἡ ἀποσκωρίασις, ἐφ' ὅσον τὸ πλοῖον εὑρίσκεται ἐν δεξαμενῇ.

5) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀξίωσις ἐπιδομάτων καὶ ἀμοιβῶν ἐν γένει πέραν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συλλογικῇ συμβάσει καθοριζομένων, πλὴν ἐὰν ζητηθῇ πρόσθετος ἐργασία, μὴ προβλεπομένη ἐν τῇ παρούσῃ συλλογικῇ συμβάσει.

Κεφάλαιον Η'

Ἡμέραι ἀργίας ἐν λιμένι

Αἱ κατὰ τὸ ἰσχῦον ἐπίσημον ἑορτολόγιον ἡμέραι ἀργίας (ἑορταί) λογίζονται ὡς Κυριακαὶ ἐν λιμένι. Ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐργασία διέπεται ὑπὸ τῶν ἰδίων διατάξεων ὡς ἐργασίαι Κυριακῆς.

1) Αἱ Κυριακαί.
2) Ἡ Πρώτη τοῦ Ἔτους.
3) Ἡ Καθαρὰ Δευτέρα.
4) Τῶν Θεοφανείων.
5) Ἡ Εἰκοστὴ Πέμπτη Μαρτίου.
6) Ἡ Μεγάλη Παρασκευή.
7) Ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα.
8) Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.
9) Ἡ 1η Μαΐου.
10) Ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως.
11) Τῆς Ἀναλήψεως.
12) Ἡ 15η Αὐγούστου.
13) Ἡ 14η Σεπτεμβρίου.
14) Ἡ 28η Ὀκτωβρίου.
15) Τοῦ Ἁγίου Νικολάου.
16) Τῶν Χριστουγέννων.
17) Ἡ Δευτέρα τῶν Χριστουγέννων.
18) Αἱ ἀνεγνωρισμέναι ὡς ἡμέραι ἀργίας τοπικαὶ ἑορταὶ εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας, ἐφ' ὅσον ναυλοχεῖ εἴς τινα τούτων τὸ πλοῖον.

Κεφάλαιον Θ'

Βιβλίον ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν

1) Ὑπόλογοι πρὸς τὸν πλοίαρχον ἀξιωματικοὶ διὰ τὴν τήρησιν βιβλίου ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν εἶναι ὁ ὑποπλοίαρχος διὰ τὸ προσωπικὸν καταστρώματος καὶ γενικῶν ὑπηρεσιῶν, ὁ Α' μηχανικὸς διὰ τὸ προσωπικὸν μηχανοστασίου καὶ λεβητοστασίου καὶ ὁ προϊστάμενος ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου διὰ πᾶσαν ἐργασίαν συναφῆ πρὸς τὴν εἰδικότητά του.

2) Πρὸ πάσης ἐκτελέσεως ἐκτάκτου ἐργασίας, παρεχούσης δικαίωμα πληρωμῆς ὑπερωρίας ἢ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς, οἱ ὡς ἄνω ὑπόλογοι ἀξιωματικοὶ ὀφείλουν νὰ ἀναφέρουν τοῦτο εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ νὰ λαμβάνουν τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ. Ἐν ἀπουσίᾳ ὅμως τοῦ πλοιάρχου δύνανται οὗτοι, ὑπαρχούσης ἀνάγκης, νὰ διατάξωσι τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἐργασίας, ὑποχρεούμενοι νὰ ἀναφέρωσιν εἶτα περὶ τούτου εἰς τὸν πλοίαρχον.

3) Οἱ ὑπόλογοι ἀξιωματικοὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταγράφουν καθ' ἑκάστην εἰς τὸ βιβλίον ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν τὰς εἰς τὰ μέλη τοῦ πληρώματος ὀφειλομένας τοιαύτας, καλοῦντες τοὺς δικαιούχους ὅπως προσυπογράψουν διὰ τὸ σύμφωνον τῶν σχετικῶν ἐγγραφῶν.

Κεφάλαιον Ι'

Προκαταβολαί, πληρωμὴ μισθοῦ

1) Ἐπὶ τῇ ναυτολογήσει των οἱ ναυτικοὶ δικαιοῦνται προκαταβολῆς.

2) Εἰς ξένους λιμένας καὶ ἐφ' ὅσον ἡ χορή-

γησις είς τὸν πλοίαρχον συναλλάγματος εἶναι ἐπιτετραμμένη ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου δύναται νὰ δοθῇ προκαταβολὴ εἰς τὸν ναυτικὸν εἰς ξένον συνάλλαγμα μέχρι τοῦ 1/3 τῶν ἀποδοχῶν του.

3) Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ὁ ναυτικὸς λαμβάνει ἐξόφλησιν τῶν ἀποδοχῶν του.

4) Αἱ προκαταβολαὶ ἐκτὸς τῆς προκαταβολῆς τῆς παραγράφου 2 καὶ ἡ ἐξόφλησις τῶν ἀποδοχῶν γίνονται ἐν Ἑλλάδι εἰς δραχμὰς μὲ τὴν ἐπίσημον ἑκάστοτε τιμὴν τῆς Ἀγγλικῆς λίρας.

Κεφάλαιον ΙΑ'

Κλινοσκευή, ἐπιτραπέζια σκεύη κλπ.

1) Εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τὸ κατώτερον πλήρωμα χορηγοῦνται εἴδη κλινοσκευῆς (στρώματα, προσκεφάλαιον, κλινοσκεπάσματα, σινδόνια, προσόψια, σάπων, πινάκιον, μαχαίριον, πηρούνιον, κύπελλον), κατάλληλα διὰ τὰ γεύματά των. Τὰ σινδόνια καὶ τὰ καλύμματα προσκεφαλαίων θὰ ἀλλάσσωνται ἅπαξ καθ' ἑβδομάδα διὰ καθαρῶν τοιούτων.

2) Εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ καταστρώματος χορηγοῦνται εἷς ἐπενδύτης ἀδιάβροχος (νιτσεράδα) καὶ ἓν ζεῦγος ἀδιαβρόχων ὑποδημάτων.

3) Ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω εἴδη παραδίδονται εἰς τὸ πλήρωμα καθαρὰ καὶ εἰς κατάστασιν ἐπιτρέπουσαν τὴν χρῆσιν των. Οἱ ἀποχωροῦντες τοῦ πλοίου ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέψουν ἅπαντα τὰ εἴδη ταῦτα ἐν καλῇ καταστάσει, θεωρουμένης ὡς δεδικαιολογημένης τῆς λογικῆς φθορᾶς λόγῳ χρήσεως.

Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς τῶν εἰδῶν τούτων ἐξ ἀμελείας ἢ ὑπαιτιότητος τοῦ κατόχου, οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ ἀντίτιμον διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολεσθέντος ἢ καταστραφέντος εἴδους.

Κεφάλαιον ΙΒ'

Ἀσθενεῖς νοσηλευόμενοι ἐκτὸς πλοίου

1) Καθορίζεται εἰδικὸς μισθὸς τῶν ἀσθενούντων ναυτικῶν νοσηλευομένων ἐκτὸς τοῦ πλοίου ὡς κάτωθι:

Εἰδικότης	Κατὰ τὴν διάρκειαν νοσηλείας του ἐν νοσοκομείῳ εἰς λίρας Ἀγγλίας	Κατὰ τὴν διάρκειαν νοσηλείας του ἐκτὸς νοσοκομείου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς εἰς λίρας Ἀγγλίας
	Μηνιαῖος μισθὸς εἰς λίρας	
α) Ἀξιωματικοί:		
Προϊστάμενος ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Α'	40.10.0	48.10.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Α'	40.10.0	48.10.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Β'	33.10.0	41.10.0
Ἀρχιλογιστὴς	40.10.0	48.10.0
Οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Α'	40.10.0	48.10.0
Οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Β'	33.10.0	41.10.0
Ἰατρὸς	40.10.0	48.10.0
Φροντιστὴς	40.10.0	48.10.0
β) Δόκιμοι:		
Δόκιμος πλοίαρχος ἄνευ προϋπηρεσίας	8.10.0	15.10.0
Δόκιμος πλοίαρχος μὲ προϋπηρεσίαν 1 ἔτους	12.00.0	17.00.0
Δόκιμος λογιστὴς	12.00.0	17.00.0
Δόκιμος ἀσυρματιστὴς	12.00.0	17.00.0
γ) Κατωτέρων προσωπικῶν καταστρώματος:		
Ναύκληρος	21.10.0	28.10.0
Ὑπναύκληρος	20.10.0	27.00.0
Ξυλουργὸς	21.10.0	28.10.0
Ναύτης	19.00.0	26.00.0
Ναυτόπαις ἄνευ προϋπηρεσίας	8.10.0	15.10.0
Ναυτόπαις μὲ προϋπηρεσίαν 6 μηνῶν	8.10.0	15.10.0
δ) Κατωτέρων προσωπικῶν μηχανῆς:		
Ἀρχιθερμαστὴς	23.00.0	30.00.0
Λιπαντὴς	21.10.0	28.10.0
Ὑδρονομεὺς	21.10.0	28.10.0
Θερμαστὴς - καθαριστὴς	20.10.0	27.10.0
Ὑδραυλικὸς	20.10.0	27.10.0
ε) Προσωπικῶν τροφοδοσίας:		
Λογιστὴς τροφοδοσίας	19.00.0	26.00.0
Βοηθὸς φροντιστοῦ	19.00.0	26.00.0
Ἀποθηκάριος τροφοδοσίας (ἄδεια Β' φροντιστοῦ)	19.00.0	26.00.0
στ) Προσωπικῶν μαγειρείου:		
Ἀρχιμάγειρος Α'	49.00.0	57.00.0
Ἀρχιμάγειρος Β'	40.10.0	48.10.0
Μάγειρος Α'	33.10.0	41.10.0
Μάγειρος Β'	24.00.0	31.00.0
Μάγειρος Γ'	23.00.0	31.00.0
Ἀρτοποιὸς προϊστάμενος	25.00.0	32.00.0
Ἀρτοποιὸς	24.00.0	31.00.0
Ζαχαροπλάστης προϊστάμενος	35.00.0	43.00.0
Ζαχαροπλάστης	33.10.0	41.10.0
Βοηθὸς ζαχαροπλάστου	23.00.0	31.00.0
Σφαγεὺς προϊστάμενος	35.00.0	43.00.0
Σφαγεὺς	33.10.0	41.10.0
Χειροκαθαριστὴς	9.00.0	15.15.0
ζ) Προσωπικῶν θαλαμηπόλων:		
Ἀρχιθαλαμηπόλος	21.10.0	28.10.0
Θαλαμηπόλος	19.00.0	26.00.0
Ἐπίκουρος	8.10.0	15.10.0

2) Προκειμένου ὅμως περὶ ἀσθενειῶν συνεπαγομένων ἐγχείρησιν, ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποιήθη αὕτη, ἢ τραυματισμοῦ, ὅστις δὲν ἐπιφέρει ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, ἡ δὲ θεραπεία δὲν παρατείνεται πλέον τῶν 4 μηνῶν, καταβάλλεται ὁλόκληρος ὁ ὑπὸ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐν κεφαλαίῳ Α' προβλεπόμενος μισθὸς

καὶ οὐχὶ ὁ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος κεφαλαίου ΙΒ'.

3) Ἐκτὸς νοσοκομείου ἡ κλινικῆς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ, περὶ οὗ ἡ παράγραφος 2, καὶ κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν αὐτοῦ καταβάλλεται ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ, ὁριζόμενον διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια 9 ἡμερησίως, εἰς δὲ τὸ κατώτερον πλήρωμα 7|6 σελλίνια.

4) Τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ ἐκτὸς τοῦ πλοίου, εἰς ἃς περιπτώσεις δικαιοῦται οὗτος τοιούτου, καθορίζεται εἰς σελλίνια 9 καθ' ἡμέραν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς σελλίνια 7|6 διὰ τὸ κατώτερον πλήρωμα.

5) Ἐφαρμοστέον δίκαιον. Ἡ παροῦσα σύμβασις διέπεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας τοῦ ναυτικοῦ.

Εἰδικώτερον, προκειμένου περὶ μελῶν τοῦ πληρώματος ἑλληνικῆς ἰθαγενείας, θὰ ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 1752|1951 «περὶ ναυτικῆς ἐργασίας», ὡς οὗτος ἰσχύει νῦν, ὁ νόμος 551 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, ὡς ἰσχύει σήμερον, καὶ οἱαδήποτε ἄλλη σχετικὴ διάταξις ἑλληνικοῦ δικαίου. Δικαιοδοσία: Ἀποκλειστικῶς ἁρμόδια πρὸς ἐκδίκασιν οἱασδήποτε ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως ἀπορρεούσης διαφορᾶς, διενέξεως ἢ ἀπαιτήσεως τυγχάνουσι προκειμένου περὶ Ἑλλήνων τὰ Ἑλληνικὰ Δικαστήρια καὶ δὴ τὰ τῆς πόλεως Πειραιῶς.

Κεφάλαιον ΙΓ'

Ἄδειαι

1) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους συνεχοῦς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς ἄδειαν, ὑπολογιζομένην διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα ὑπηρεσίας, διὰ δὲ τὸ κατώτερον προσωπικὸν εἰς μίαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα.

2) Ἐφ' ὅσον ὁ ναυτικὸς συνεπλήρωσεν ὅμηνον συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου καὶ ἀπολυθῇ ἐξ αὐτοῦ οὐχὶ ἐξ ὑπαιτιότητός του (τῆς λόγῳ ἀσθενείας ἀπολύσεως τοῦ ναυτικοῦ μὴ συνιστώσης ὑπαιτιότητά του) πρὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεώς του δύναται νὰ λάβῃ ἄδειαν δι' ὅσους μῆνας ὑπηρέτησε κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζομένην ἀναλογίαν.

3) Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀδείας του ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς τὸν ἀναλογοῦντα εἰς ταύτας μισθόν, ὡς οὗτος ὁρίζεται ἐν τῷ κεφαλαίῳ Α' τῆς παρούσης συμβάσεως, ὡς καὶ εἰς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ Κεφαλαίῳ.

4) Ἡ ἄδεια παρέχεται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν του ἐπιτρέπουν τὴν παροχὴν ταύτης αἱ ἀνάγκαι τοῦ πλοίου, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κατὰ τὴν ἐπιλογὴν τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὸν κατάλληλον χρόνον.

5) Αἱ ἄδειαι δύνανται νὰ δοθοῦν καὶ τμηματικῶς ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν παραμονῶν τοῦ πλοίου ἐν τῷ λιμένι καὶ ἐφ' ὅσον αἱ παραμοναὶ εἶναι μεγαλύτεραι τῶν 5 ἡμερῶν.

Κεφάλαιον ΙΔ'

Ναυτολόγησις

1) Τὸ ἐξ Ἑλλήνων ναυτικῶν πλήρωμα τοῦ πλοίου, περὶ οὗ ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις, καταρτίζεται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν δύναμιν τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου.

2) Εἰς ἑκάστην πρόσληψιν ἢ ἀντικατάστασιν μέλους ἢ καὶ ὁλοκλήρου πληρώματος ἐπὶ τοῦ πλοίου περὶ οὗ ἡ παροῦσα σύμβασις αὕτη θὰ διενεργῆται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, χορηγουμένου εἰς τὸν ὑπὸ ναυτολόγησιν ναυτικὸν εἰδικοῦ πρὸς τοῦτον σημειώματος εἰς ἑκάστην περίπτωσιν παρὰ τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως.

3) Προκειμένου περὶ προσώπων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς συμβαλλομένας ὀργανώσεις, αὗται, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐγγραφὴν τούτων ὡς μελῶν των, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῶν ὀργανώσεων καθοριζόμενα προσόντα.

Κεφάλαιον ΙΕ'

Ἐπίλυσις διαφορῶν

Πᾶσα διαφορὰ προκύπτουσα κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐπιλύεται διαιτητικῶς.

Κεφάλαιον ΙΣΤ'

Ἰσχὺς τῆς συμβάσεως καὶ τελικαὶ διατάξεις

1) Ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως ὁρίζεται ἡ 1η Ἰανουαρίου 1960, ἡ δὲ διάρκεια ταύτης ὁρίζεται μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1961.

2) Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ τροποποιηθῇ μόνον κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

3) Ἕνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ καταγγελθῇ ἐγγράφως παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων, τῆς καταγγελίας ἐπιδιδομένης πρὸς τὸν ἕτερον, παραμένει ὅμως αὕτη ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν μέχρι τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος κεφαλαίου καθοριζομένης ἡμερομηνίας λήξεως. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταγγελίας, κατὰ τὰ ὡς ἄνω, ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις παρατείνεται ἐπὶ ἓν ἔξάμηνον ἀπὸ τῆς λήξεώς της, ὁπότε καὶ παύει, ἄνευ ἑτέρου, ἰσχύουσα.

4) Συμφωνεῖται ὅτι, διαρκούσης τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰδικῆς συμβάσεως, αἱ δι' αὐτῆς καθοριζόμεναι ἑκατέρωθεν ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα πάσης φύσεως κατισχύουν τῶν διατάξεων πάσης συνομολογηθησομένης τυχὸν συλλογικῆς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας μεταξὺ Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν καὶ Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας ἢ λοιπῶν κλαδικῶν ὀργανώσεων.

5) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἐ-

λαβον τα συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῆ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (*)

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6|1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 374 τῆς 19 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239|1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755|1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου καὶ μὴ ἐνταχθέντος προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. Θεσσαλονίκης».

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 παράγραφος 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.8.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ καὶ τῆς θεσπίσεως εὐνοϊκωτέρων προϋποθέσεων χορηγήσεως τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας παρέχονται αὐξήσεις ἐν σχέσει μὲ τὰ ἰσχύοντα βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 6012|1958 ἡμετέρας ἀποφάσεως, κατὰ ποσοστὸν πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἀναγνωριζομένου ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως περιθωρίου γενικῶς αὐξήσεων τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, συνισταμένην εἰς τὴν προστασίαν τῆς νομισματικῆς καὶ οἰκονομικῆς σταθερότητος καὶ τὴν ἴσην μεταχείρισιν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν τῆς χώρας, καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ὅπως, τροποποιουμένης τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, καθορισθῶσι τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ἀναφερόμενα, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 6|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου καὶ μὴ ἐνταχθέντος προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. Θεσσαλονίκης», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ἐργατοϋπαλλήλων Δ.Ε.Η. Μακεδονίας - Θράκης ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.) Ἠλεκτρικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑτέρου, καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως :

Ὅροι ἀμοιβῆς

Α'. Βασικοὶ μισθοί :

1) Τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6012|1958 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 25, τεῦχος Β', τῆς 28.1.58) (*) καθοριζόμενα κατωτάτα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένων καὶ μὴ ἐνταγέντων μισθωτῶν τῆς Δ.Ε.Η. αὐξάνονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατὰ ποσοστὸν 10 0|0. Τὸ ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς αὐξήσεως ταύτης προκῦπτον ποσὸν δὲν συμψηφίζεται πρὸς τυχὸν ἀνωτέρους τῶν κατωτάτων ὁρίων καταβαλλομένους βασικοὺς μισθούς, ἀλλὰ προστίθεται εἰς τούτους· ἐπὶ τοῦ οὕτω δὲ διαμορφουμένου ποσοῦ ὑπολογίζονται περαιτέρω τὰ ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ παρεχόμενα ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις.

2) Δι' ὅσους ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐγκρινομένῃ διαιτητικῇ ἀποφάσει ἀναφερομένων κατηγοριῶν μισθωτῶν δὲν καθορίζεται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6012|1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ ἡ κατὰ ποσοστὸν 10 0|0 αὔξησις ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν 16.10.1957 καταβαλλομένου εἰς τοὺτους βασικοῦ μισθοῦ, μὴ συμψηφιζομένη πρὸς τυχὸν ἔκτοτε χορηγηθεῖσας καθ' οἱονδήποτε τρόπον αὐξήσεις. Αἱ λοιπαὶ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐν προκειμένῳ.

Β'. Ἐπίδομα πολυετίας

Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενοι βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας πέντε τοῖς ἑκατὸν (5 0|0) δι' ἑκάστην καὶ μέχρις ὀκτὼ πενταετιῶν ὑπηρεσίας διανυθείσης παρὰ διαφόροις ἐπιχειρήσεσιν ἐν τῇ ἀσκήσει ὁμοτίμων ἢ συναφῶν καθηκόντων καὶ ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικῶν τῶν παρ' αἷς διηνύθη αὕτη ἐργοδοτῶν, προσαγομένων ἐντὸς δύο (2) τὸ πολὺ μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ἐγκυκλίου τῆς ἐργοδοτρίας, καλούσης τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ ὑποβάλωσι τὰ πιστοποιητικά των ταῦτα.

Γ'. Ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν

Ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν, προσηυξημένων διὰ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, παρέχεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δέκα τοῖς ἑκατὸν (10 0|0) διὰ τὴν σύζυγον καὶ πέντε τοῖς ἑκατὸν (5 0|0) δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται.

Λοιποὶ ὅροι

1) Δῶρα ἑορτῶν

Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα καταβάλλεται ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν κατ' ἔτος ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων — Νέου Ἔτους ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον) κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ τῶν ἑκάστοτε οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ὁριζόμενα.

2) Προσαύξησις λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας

Εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς παρούσης καταβάλλεται προσαύξησις λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας κατὰ τὰ εἰδικῶς ὁριζόμενα ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ.

---

* ***Σημ. ΕΕΔ*** : Φέρεται ἄνευ ἀριθμοῦ.

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 557.

18310/1946 ὑ.ά., ὡς αὕτη συνεπληρώθη καὶ ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/51 ὁμοίας (*).

3) Τιμὴ ρεύματος

Καθορίζεται, ὅπως ἰσχύῃ ἡ ἤδη καθιερωμένη τιμὴ ρεύματος δι' ἅπαν τὸ προσωπικόν, συμφώνως τῷ ὑφισταμένῳ κανονισμῷ τῆς ἐπιχειρήσεως.

4) Φόρμαι ἐργασίας

Εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς χορηγοῦνται κατὰ χρῆσιν μανσέται ἐργασίας, μπλοῦζαι ἐργασίας καὶ ἀδιάβροχα, ἐφ' ὅσον ἡ χορήγησις τούτων προβλέπεται διὰ τὰς ἀντιστοίχους κατηγορίας τοῦ ἐντεταγμένου προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η.

5) Ὧραι ἐργασίας

Ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μέχρι τοῦδε ἐθιμικῶς καθιερωθεῖσαι τοιαῦται, ἤτοι 6.40' καθ' ἡμέραν.

Τελικαὶ διατάξεις

1) Τὸ προσωπικὸν θέλει καταλάβει τὰς διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένας μισθολογικὰς κλίμακας, ἐντασσόμενον εἰς αὐτὰς ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως, βάσει τῆς ὑφισταμένης τελευταίας διαβαθμίσεώς του, ἀναλόγως τῆς ἐκτελουμένης ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου ἐργασίας.

2) Τυχὸν καταβαλλόμενοι μισθοί, ἀνώτεροι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

3) Ἡ παροῦσα ἰσχύει μεταξὺ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τῶν ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένων μισθωτῶν αὐτῆς, τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ παραγράφῳ Α' τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης καὶ μὴ προσχωρησάντων εἰς τὸν ἰσχύοντα κανονισμὸν αὐτῆς.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 22ας Φεβρουαρίου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Αὐγούστου 1960

—

24745/1029/1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πλοιοκτητῶν καὶ ἁλιεργατῶν γρι - γρι νομοῦ Καβάλας(**).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 412 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς αὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. δ. 304/1947,

2) Τὸ ἄρθρον 61 § 1 τοῦ ν. 3170/1955 «περὶ Ν.Α.Τ.»,

3) Τὴν ἀπὸ 14.3.1960 ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τοῦ Σωματείου Πλοιοκτητῶν Καβάλας ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν Καβάλας «Ὁ Ἅγιος Νικόλαος» ἀφ' ἑτέρου, ἀποφασίζομεν:

1) Κυροῦμεν τὴν ἀπὸ 14.3.1960 ὑπογραφεῖσαν μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω μελῶν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας.

2) Αἱ ὑπὲρ Ν.Α.Τ. καὶ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ θὰ καταβάλλωνται ὡς οἱ οἰκεῖοι νόμοι ὁρίζουσι δι' ἕκαστον Ἀσφαλιστικὸν Ἵδρυμα, ἤτοι ὑπὸ τῶν κατὰ νόμον ὑποχρέων (ἐργοδοτῶν καὶ ἁλιεργατῶν) καὶ κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν νόμων τούτων καθοριζομένην ἀναλογίαν εἰσφορᾶς.

3) Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 ἐπάνδρωσις τῶν σκαφῶν τοῦ συμβαλλομένου σωματείου θὰ γίνεται ἐξ ἁλιεργατῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων σωματείων κατ' ἐλευθέραν ἐπιλογὴν τῶν πλοιοκτητῶν ἢ τοῦ κυβερνήτου, ὡς αἱ οἰκεῖαι διατάξεις προβλέπουσιν, εἰς περίπτωσιν δὲ ἐξαντλήσεως τούτων ἐξ ἐλευθέρων ἁλιεργατῶν τῇ ἐγκρίσει πάντοτε τῆς κατὰ τόπον ἁρμοδίας Λιμενικῆς Ἀρχῆς.

4) Ἡ παροῦσα κοινοποιηθήτω δεόντως καὶ δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 4 Ἰουνίου 1960

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας πλοιοκτητῶν καὶ ἁλιεργατῶν γρι - γρι νομοῦ Καβάλας

Ἐν Καβάλᾳ σήμερον τὴν 14ην Μαρτίου 1960 οἱ ἐν τῷ τέλει τῆς παρούσης συμβαλλόμενοι Σωματεῖον Πλοιοκτητῶν Καβάλας καὶ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν Καβάλας, συνελθόντες ἐν τῷ Λιμεναρχείῳ Καβάλας, παρουσίᾳ καὶ τοῦ λιμενάρχου ὑποπλοιάρχου Λ. Σ. Ἀναστασίου Π., μετ' ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων συνεφώνησαν καὶ συνωμολόγησαν τὰ κάτωθι, ὅσον ἀφορᾷ τὴν διενέργειαν τῆς διὰ συγκροτημάτων γρι - γρι ἁλιευτικῆς ἐργασίας.

Κεφάλαιον Α'

Οἰκονομικὴ ἐκμετάλλευσις

Ἄρθρον 1

Ὡς ἀκαθάριστον ἔσοδον τοῦ ἁλιευτικοῦ συγκροτήματος κυκλικῶν δικτύων (γρι - γρι) εἶναι τὸ ἀκαθάριστον προϊόν, τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν παρ' αὐτοῦ ἁλιευομένων ἰχθύων καὶ ἥτις πραγματοποιεῖται ἐν Καβάλᾳ ἢ ἀλλαχοῦ διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τούτου (μανάβη).

Ἄρθρον 2

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἐσόδου ἀφαιροῦνται πρὸ πάσης ἑτέρας ὑποχρεώσεως τὰ ἔξοδα ἐκμεταλλεύσεως, ἤτοι:

α) Αἱ πρὸς τὸ Ν.Α.Τ., Ι.Κ.Α. καὶ λοιπὰ Ἀσφαλιστικὰ Ἱδρύματα εἰσφοραί, αἵτινες θὰ καταβάλλωνται κατὰ τὸ ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καθοριζόμενον ἑκάστοτε ὕψος τῶν εἰσφορῶν αὐτῶν.

β) Αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ ἑκάστου σκαταδιοῦ ὑπολογίζονται βάσει ἡμερομισθίων 25 ἡμερῶν. Ἁλιεργάτης ἀπουσιάζων ἄνευ ἀδείας τοῦ «ψαροκαπετάνιου» στερεῖται τοῦ δικαιώματος ἀναγνωρίσεως τῶν ἡμερῶν ἀπουσίας.

Ὡς ἐργάσιμοι ἡμέραι θεωροῦνται πᾶσαι αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς τὸ συγκρότημα εἶναι συγκεκροτημένον, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν ἐργασθῇ λόγῳ ἀνω-

(*) ΕΕΔ 12, σελ. 388.

(**) Ἀναδημοσιεύεται ὡς ἐλλιπῶς δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 296/1.7.1960 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β' (ΕΕΔ 19, σελ. 885).

τέρας βίας (π.χ. κακοκαιρίας), άναγνωριζομένης επισήμου άργίας, άργίας τοῦ σκάφους λόγῳ ποινῆς παρά τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς, ἐκτὸς ἐάν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην πραγματοποιηθῇ διάλυσις τοῦ συγκροτήματος.

γ) Τά καυσιμα καί λιπαντικά κινήσεως τῶν μηχανῶν καί λειτουργίας τῶν λαμπτήρων.

δ) Αἱ δαπάναι ἐπισκευῆς μικροζημιῶν τῶν σκαφῶν, μηχανημάτων καί ἐξαρτημάτων καί ἐργαλείων μέχρι ποσοῦ δρχ. 100 δι' ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω, αἱ δαπάναι προμηθείας ἀνταλλακτικῶν τῶν λαμπτήρων (γλώμποι, πιλοί, ἀμίαντα, πυροσωλῆνες, σωλῆνες διοχετεύσεως πετρελαίου, μπέκ καί βελόνες), αἱ δαπάναι προμηθείας ὑλικῶν καί ἐπισκευῶν μικροζημιῶν τῶν δικτύων, ἐφ' ὅσον τά ἀνωτέρω ἔλαβον χώραν κατά τήν διάρκειαν τῆς ἐργασίας καί συνεπείᾳ ταύτης.

Εἰς τά ἀνωτέρω συμπεριλαμβάνονται καί τά ἀγκυροβόλια τῶν λέμβων ἀσχέτως ἀριθμοῦ ἀπολεσθησομένων.

ε) Αἱ δαπάναι διατροφῆς τοῦ πληρώματος καί ἁλιεργατῶν, τῶν πλοιοκτητῶν ὑποχρεουμένων εἰς τήν ἐξασφάλισιν ἑνός πρωϊνοῦ γεύματος ἐξ ἰχθύων, ἑνός μεσημβρινοῦ συσιτίου καί ξηρᾶς τροφῆς διά τό δεῖπνον.

στ) Αἱ δαπάναι μεταφορᾶς καί γενικῶς πωλήσεως τοῦ ἁλιεύματος εἰς τόν τόπον τῆς καταναλώσεως, συμπεριλαμβανομένης τῆς καί διά τήν συντήρησιν τῶν ἰχθύων ἀξίας τοῦ πάγου.

ζ) Τά πραγματικά ἔξοδα τοῦ γραμματικοῦ τοῦ συγκροτήματος, τά ὁποῖα δημιουργοῦνται ἐκ τῆς παρακολουθήσεως διαθέσεως τοῦ ἁλιεύματος.

η) Ἡ δαπάνη μιᾶς βαφῆς κατά σκοτάδι τοῦ δικτύου.

θ) Ἡ ἐκ 5 0/0 προμήθεια τοῦ ἰχθυομεσίτου διά τήν διάθεσιν τοῦ ἁλιεύματος.

ι) Ἡ ἀμοιβή τῆς ψαροπούλας, ἥτις συμφωνεῖται ἀπό κοινοῦ μεταξύ πλοιοκτήτου καί Σωματείου Ἁλιεργατῶν. Ἐφ' ὅσον θά πληρώνηται καί μέ μερίδιον, τοῦτο θά πληρώνεται μετά τήν διανομήν ἀπό τόν πλοιοκτήτην καί ἁλιεργάτας κατά τήν ἀναλογίαν τοῦ 40 0/0 καί 60 0/0.

ια) Αἱ δαπάναι ἐκφορτώσεως, φορτώσεως, ζυγίσεως, δημοκρατήσεως καί γενικῶς ἰχθυοσκάλας τοῦ ἁλιεύματος.

ιβ) Τά ἐνοίκια τῶν ἰχθυοκιβωτίων.

ιγ) Οἱ κατά τό ἰσχύον μισθολόγιον μισθοί τοῦ ἐν τῷ ναυτολογίῳ πληρώματος. Διά τόν κυβερνήτην καί μηχανικόν ἀναγνωρίζεται συνολικόν ποσόν δρχ. 5.200, ἐφ' ὅσον οἱ κατά τό ἰσχύον μισθολόγιον μισθοί τούτων εἶναι κατώτεροι τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ.

ιδ) Τά πραγματοποιηθησόμενα ἡμερομίσθια ἐπισκευῆς τῶν δικτύων καί μέχρι 35 τοιαῦτα. Ἐν περιπτώσει ὑπερμέτρου χρεώσεως ἡμερομισθίων ἐπισκευῆς δικτύων καί ἐν ἀσυμφωνίᾳ πλοιοκτήτου καί Σωματείου Ἁλιεργατῶν ἡ διαφορά λύεται ὁριστικῶς διά διαιτησίας τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρον 3

Μετά τήν ἀφαίρεσιν τῶν ἀνωτέρω προκύπτει τό καθαρόν ἔσοδον τῆς ἐκμεταλλεύσεως, τό ὁποῖον κατανέμεται μεταξύ πλοιοκτήτου καί συγκροτήματος ἁλιεργατῶν κατά 40 0/0 καί 60 0/0 ἀντιστοίχως.

Ἄρθρον 4

Ἡ χρηματική ἐκκαθάρισις λαμβάνει χώραν εἰς τό τέλος ἑκάστου σκοταδιοῦ. Ἡ λογιστική ἐκκαθάρισις ἐσόδων καί ἐξόδων ἑκάστης ἡμέρας λαμβάνει χώραν τό ἀργότερον ἐντός τριῶν ἡμερῶν.

Ἄρθρον 5

Δαπάναι βαρύνουσαι τήν οἰκονομικήν ἐκμετάλλευσιν τοῦ συγκροτήματος, πραγματοποιουμέναι ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ γραμματικοῦ, περί οὗ κατωτέρω, παρέχουσιν εἰς τοῦτον τό δικαίωμα τῆς μή ἀναγνωρίσεως καί κατά συνέπειαν βαρύνουσι τόν πλοιοκτήτην.

Ἐν κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ καί ἐν περιπτώσει ἀπουσίας τοῦ γραμματικοῦ ὁ πλοιοκτήτης δύναται νά προβῇ εἰς τήν δαπάνην, ἣν θέτει τό ταχύτερον ὑπ' ὄψιν τοῦ γραμματικοῦ.

Ἄρθρον 6

Ἕκαστος πλοιοκτήτης ὑποχρεοῦται, ὅπως παραδώσῃ τό συγκρότημά του κανονικῶς ἐξωπλισμένον. Ἅπασαι αἱ δαπάναι προετοιμασίας τοῦ συγκροτήματος βαρύνουσι τόν πλοιοκτήτην.

Ἄρθρον 7

α) Τό ποσοστόν τοῦ 60ο/ο διανέμεται εἰς τό τέλος τοῦ σκοταδιοῦ παρά τοῦ πλοιοκτήτου εἰς τούς ἁλιεργάτας ταύτου παρουσίᾳ τοῦ γραμματικοῦ τοῦ συγκροτήματος.

β) Κατά τήν παράδοσιν τῶν 60ο/ο ὁ πλοιοκτήτης παρακρατεῖ τό ὑπέρ τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν μερίδιον, περί οὗ κατωτέρω, ὅπερ παραδίδει εἰς τοῦτο, τυγχάνων πρός τοῦτο ὑπεύθυνος.

Κεφάλαιον Β'

Προκαταβολαί - σιγάρα - μερίδια - ἔξτρα κόττα

Ἄρθρον 8

α) Ὁ πλοιοκτήτης εἰς ἕκαστον ἁλιεργάτην καί δι' ἑκάστην περίοδον σκοταδιοῦ χορηγεῖ πλάτικα (προκαταβολήν) ἐκ δραχμῶν 300.

β) Τά ἀνωτέρω πλάτικα παρακρατοῦνται εἰς τό τέλος τοῦ σκοταδιοῦ κατά τήν χρηματικήν ἐκκαθάρισιν.

γ) Ἐπίσης ὁ πλοιοκτήτης χορηγεῖ εἰς ἕκαστον δι' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν ἓν κυτίον τῶν 20 σιγαρέττων ἀξίας δραχμῶν 3,50.

δ) Ἐφ' ὅσον τό κατά σκοτάδι μερίδιον τοῦ ἁλιεργάτου δέν καλύπτει τό ποσόν τῶν πλάτικων, ταῦτα μέχρι τοῦ ποσοῦ δραχ. 250 καταλογίζονται (χαρίζονται) εἰς βάρος τοῦ πλοιοκτήτου, τό δέ ὑπόλοιπον (δραχ. 50) μετά τῆς ἀξίας τῶν σιγαρέττων ἐπιστρέφεται εἰς τόν πλοιοκτήτην παρά τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν.

Ἄρθρον 9

Τό ἐξ 60 /ο μερίδιον τῶν ἁλιεργατῶν κατανέμεται μεταξύ τούτων ὡς ἀκολούθως διαμοιραζόμενον εἰς τό ἄθροισμα τῶν κατωτέρω μεριδίων.

α) Ἅπαντες δικαιοῦνται ἑνός μεριδίου.

β) Ἐπί πλέον τοῦ ἀνωτέρω μεριδίου οἱ κά-

τωθι κατονομαζόμενοι δικαιοῦνται τὰ ἔναντι ἑκάστου σημειούμενα μερίδια.

i) Τεχνικὸς ἀρχηγὸς (ψαροκαπετάνιος)	1 1|2
ii) Πρυμνιὸς	3|4
iii) Λαμπαδόροι μερεμετζῆδες	1|2
iv) Λαμπαδόροι μὴ μερεμετζῆδες	1|4
v) Μερεμετζῆδες	1|4
vi) Πρυμνιὸς βενζίνας (κυρίου σκάφους)	1|4
vii) Γραμματικός	1|4

γ) Τὸ ἄθροισμα τῶν ἀνωτέρω μεριδίων ἐπανξάνεται κατὰ ἕνα εἰσέτι, ὅπερ ἐθιμικῶς ἔχει καθιερωθῆ ὑπὲρ τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκ μέρους τούτου καταβολῆς εἰς τοὺς πλοιοκτήτας τοῦ ἐκ τῶν πλάτικων ἀνοιγμάτων τῶν ἁλιεργατῶν.

Ἄρθρον 10

α) Ἀπὸ τὸ ἀκαθάριστον ἔσοδον, ἀφαιρουμένων τῶν δαπανῶν προμηθείας, ζυγιστικῶν, ἐνοικίου κιβωτίων, μεταφορᾶς, ψύξεως (πάγου) καὶ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ἐκ 10 λεπτῶν (ἄρθρον 11) παρακράτημα (θέμα δεκάρες), χορηγεῖται ὡς ἔξτρα κοττα ποσοστὸν 6ο|ο διὰ τοὺς ἁλιεργάτας, πλὴν τῶν λαμπαδόρων.

β) Εἰς τοὺς λαμπαδόρους ὁ ψαροκαπετάνιος χορηγεῖ ἔξτρα κόττα, ἀναλόγως μὲ τὴν ἀπόδοσιν ἑνὸς ἑκάστου.

γ) Τὸ ἀνωτέρω ποσοστὸν 6ο|ο διανέμεται καθ' ἑκάστην εἰς τοὺς ἁλιεργάτας, παραλαμβανομένων ἀπὸ τὸν γραμματικὸν τοῦ συγκροτήματος.

Ἄρθρον 11

α) Πρὸς ἀντιμετώπισιν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ μέρους τῶν πλοιοκτητῶν ἐκτάκτων δαπανῶν τῶν συγκροτημάτων μὴ καλυπτομένων ἐκ τῶν περὶ οἰκονομικῆς ἐκμεταλλεύσεως διατάξεως τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ μέρους τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν τῶν πρὸς τοὺς πλοιοκτήτας ὀφειλῶν ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου δ' τοῦ ἄρθρου 8, δεδομένου ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ ἑνὸς μεριδίου (ἄρθρου 9 § γ) εἶναι ἀνεπαρκές, καὶ διὰ τὴν πραγματοποίησιν εἰσέτι ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς εἰς τοὺς συνεπεῖς πρὸς τὴν ἐργασίαν των ἁλιεργάτας, καθιεροῦται ἡ κατὰ κιλὸν ἁλιεύματος παρακράτησις δέκα (10) λεπτῶν.

β) Τὰ ἀνωτέρω δέκα λεπτὰ διανέμονται μεταξὺ Σωματείου Πλοιοκτητῶν καὶ Σωματείου Ἁλιεργατῶν κατὰ ποσοστὸν 3|10 καὶ 7|10 ἀντιστοίχως.

γ) Τὰ ἀνωτέρω δύο Σωματεῖα καὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἀναλογίαν θέτουσιν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς τὴν εἰκοστὴν Δεκεμβρίου τὰ ποσὸν τῶν δραχμῶν 20.000, ἵνα παρὰ ταύτης προικοδοτηθοῦνται διὰ βιβλιαρίων Ταμιευτηρίου δέκα ἄπορα τέκνα ἁλιεργατῶν (θήλεα ἢ ἄρρενα ἡλικίας μέχρις 5 ἐτῶν).

δ) Ἁλιεργάτης, ἵνα τύχῃ τῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς, δέον νὰ ἔχῃ συμπληρώσει ἐργασίαν 200 ἡμερῶν (8 σκοτάδια Χ 25 ἡμέραι) εἰς τὸ αὐτὸ ἢ διάφορα συγκροτήματα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν.

ε) Αἱ λεπτομέρειαι ἐλέγχου τοῦ ἐξ 7|10 ποσοῦ ἐπὶ τῶν 10 λεπτῶν, ὡς καὶ τοῦ περιεχομένου τῶν παραγράφων γ' καὶ δ' τοῦ παρόντος, καθορισθήσονται παρὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν.

στ) Τὰ δέκα (10) λεπτὰ κατὰ κιλὸν ἁλιεύματος παρακρατοῦνται ὁμοῦ μετὰ τοῦ κονδυλίου τῆς δαπάνης προμηθείας.

Κεφάλαιον Γ'

Τεχνικὴ ἐκμετάλλευσις

Ἄρθρον 12

α) Ἡ ἁλιευτικὴ ἐργασία κατευθύνεται παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ (ψαροκαπετάνιου), ὅστις εἶναι συνυπεύθυνος μετὰ τοῦ κυβερνήτου πορείας διὰ τὴν τήρησιν τῶν περὶ ἁλιείας καὶ ναυσιπλοΐας διατάξεων καὶ τῶν εἰδικῶν διαταγῶν τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς.

β) Εἰς τὸν ψαροκαπετάνιον οἱ ἁλιεργάται ὀφείλουσιν ὑπακοὴν διὰ τὴν διενέργειαν τῆς ἁλιευτικῆς ἐργασίας.

Κεφάλαιον Δ'

Προσωπικὸν συγκροτήματος

Ἄρθρον 13

α) Τὸ ἐκ ναυτικῶν προσωπικὸν συγκροτεῖται κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις περὶ συνθέσεως σκαφῶν.

β) Οἱ ἁλιεργάται προέρχονται ἐκ τοῦ ἐν Καβάλᾳ Σωματείου Ἁλιεργατῶν «Ὁ Ἅγιος Νικόλαος».

Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς πλοιοκτήτας, ὅπως προσλαμβάνωσι μέχρι πέντε ἁλιεργάτας μὴ προερχομένους ἐκ τοῦ Σωματείου.

γ) Οἱ ἁλιεργάται δέον νὰ εἶναι κάτοχοι ἐν ἰσχύϊ ἐπαγγελματικῆς ἀτομικῆς ἀδείας ἁλιείας.

δ) Ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ἁλιεργατῶν μὴ μελῶν τοῦ ἀνωτέρω σωματείου, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν διαθέτει ἁλιεργάτας ἢ οἱ τυχὸν εἰς μικρὸν ἀριθμὸν ὑπάρχοντες διαθέσιμοι δὲν τυγχάνουσι τῆς προτιμήσεως τῶν πλοιοκτητῶν.

ε) Ἀπαγορεύεται ἡ πρόσληψις μὴ ἀδειούχου ἁλιεργάτου ἢ τοιούτου τιμωρηθέντος δι' ἀργίας παρὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς.

στ) Τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν ὑποδεικνύει ἕνα γραμματικὸν δι' ἕκαστον συγκρότημα. Ὁ γραμματικὸς παρακολουθεῖ καὶ ἐλέγχει τὴν ἐργασίαν διαθέσεως τοῦ ἁλιεύματος καὶ τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τὰ ἔχοντα σχέσιν μὲ τὴν ἁλιευτικὴν ἐκμετάλλευσιν, ὡς ταῦτα ἀναφέρονται ἀνωτέρω, ὑποχρεοῦται δὲ ὅπως γνωρίζῃ εἰς τὸν πλοιοκτήτην καὶ ἁλιεργάτας καὶ τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἁλιεργατῶν τὴν οἰκονομικὴν κίνησιν.

ζ) Γραμματικὸς μὴ τηρῶν τὰς ὑποχρεώσεις του ἀντικαθίσταται καὶ διορίζεται νέος.

τ) Ἐξ ἑκάστου συγκροτήματος συγκροτεῖται ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ ψαροκαπετάνιον, ἑνὸς λαμπαδόρου καὶ ἑνὸς ἁλιεργάτου, ἥτις λαμβάνει γνῶσιν παρὰ τοῦ γραμματικοῦ τῆς ἐξελίξεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Ἐὰν ὁ ψαροκαπετάνιος εἶναι ἰδιοκτήτης ἢ συνιδιοκτήτης τοῦ συγκροτήματος, τότε εἰς τὴν

θέσιν τούτου διορίζεται ὁ «πρωτοπόρος τῆς βενζίνης».

Κεφάλαιον Ε'

Ἰσχὺς καὶ καταγγελία συμβάσεως

Ἄρθρον 14

α) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει ἀπὸ 15 Μαρτίου 1960 καὶ λήγει τὴν 10 Δεκεμβρίου 1960.

β) Ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων μερῶν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν καταγγελίαν ταύτης, ἥτις παύει μετὰ 10ήμερον, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταγγελίας καὶ λῆγον τὴν 21.00 ὥραν τῆς δεκάτης ἡμέρας.

Κεφάλαιον ΣΤ'

Διάφοροι διατάξεις

Ἄρθρον 15

α) Τὰ ἁλιευτικὰ συγκροτήματα ἀργοῦσιν ὑποχρεωτικῶς τὴν Μεγάλην Παρασκευήν, τὸ Μέγα Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα.

β) Τὸ ἁλιευτικὸν σκοτάδι διαρκεῖ 25 ἡμέρας, μεθ' ἃς τὰ συγκροτήματα ἀναπαύονται ἐπὶ πενθήμερον, μὴ ὑπολογιζομένης τῆς ἡμέρας παύσεως τῆς ἐργασίας.

γ) Ἅπαντα τὰ συγκροτήματα ἐκκινοῦσι καὶ διακόπτουσι δι' ἀνάπαυσιν (παῖτὸς) τὴν αὐτὴν ἡμέραν.

δ) Ἁλιεργάτης ἀπασχολούμενος παρὰ τοῦ πλοιοκτήτου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πανσελήνου ἀμείβεται παρὰ τούτου βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

ε) Οὐδεὶς ἐκ τοῦ πληρώματος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ ἰχθῦς, ἐκτὸς τῶν ὅσων εἰς ἕκαστον καὶ κατ' ἰδίαν κρίσιν χορηγεῖ ὁ ψαροκαπετάνιος.

στ) Ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος εἰς τὰ σκάφη τοῦ συγκροτήματος ἀτόμων ξένων πρὸς τοῦτο.

ζ) Οὐδεὶς ἁλιεργάτης δύναται ν' ἀπουσιάσῃ τοῦ συγκροτήματος ἄνευ ἀδείας τοῦ ψαροκαπετάνιου.

Ἐφ' ὅσον τὸ συγκρότημα παραμένει ἐν λιμένι, ὁ κυβερνήτης καθορίζει τὰς κατὰ 24ωρον φυλακὰς τοῦ πληρώματος καὶ ἁλιεργατῶν.

Ἐφ' ὅσον προβλέπεται κακοκαιρία ἢ τὸ συγκρότημα εἶναι ἠγκυροβολημένον εἰς θέσιν μὴ παρέχουσαν πλήρη ἀσφάλειαν, ὁ κυβερνήτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ τὴν ἐντὸς τῶν σκαφῶν τοῦ συγκροτήματος παραμονὴν τοῦ ἐκ ναυτικῶν καὶ ἁλιεργατῶν προσωπικοῦ.

η) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόκρυψις ἢ πώλησις ἰχθύων παρὰ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ συγκροτήματος.

θ) Ἡ Λιμενικὴ Ἀρχὴ ἐπιβάλλει τὰς δεούσας κυρώσεις ἐπὶ παραπτωμάτων καὶ παραβάσεων, ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα καὶ δικαιοδοσίαν ταύτης.

Ὁ κυβερνήτης τῆς πορείας καὶ ὁ «ψαροκαπετάνιος» ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀναφέρωσιν εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἀρχὴν πᾶν παράπτωμα ἢ παράβασιν τοῦ προσωπικοῦ, πραγματοποιουμένης σχετικῆς μνείας ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ σκάφους παρὰ τοῦ κυβερνήτου.

ι) Λαμπαδούρος, ἐπιδιδόμενος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας του εἰς ἑτέραν ἀπασχόλησιν (π.χ. ἁλιεία διὰ πετονιᾶς κλπ.) ἢ κωμῶμενος, στερεῖται τοῦ δικαιώματος ἀπολαυῆς τοῦ ἐν ἄρθρῳ 9 ἐδάφιον β' καθοριζομένου προσθέτου μεριδίου.

Ἐγένετο καὶ συνετάγη ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τριπλοῦν, ἀνὰ ἓν δι' ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ τὴν Λιμενικὴν Ἀρχήν, καὶ ὑπογράφεται παρὰ τῶν συμβαλλομένων, ὡς κατωτέρω:

Ἐθεωρήθη
Ὁ Λιμενάρχης
Οἱ ἐργοδόται Σωματείου Πλοιοκτητῶν
Συγκροτημάτων Γρί - Γρί
(ἕπονται ὑπογραφαί)
Τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν Καβάλας
«Ὁ Ἅγιος Νικόλαος»
(ἕπονται ὑπογραφαί)

—

54869]11051]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως διατάξεων ν.δ. 1254]1949 εἰς κωμόπολιν Ἀμυγδαλεῶνος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 412 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254]1949 ν.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» καὶ

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 173]1960 ἔγγραφον τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι τοῦτο κατὰ τὴν ἀπὸ 22.8.1960 συνεδρίασιν αὐτοῦ ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254]1949 εἰς Ἀμυγδαλεῶνα, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254]1949 ν.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τὴν κωμόπολιν Ἀμυγδαλεῶνος, διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖ διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1960

—

49409]10006]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 4.7.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδορασφαγέων Τυρνάβου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 346 τῆς 30 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957.

β) Τὴν ἀπὸ 4.7.1960 συλλογικὴν σύμβασιν

έργασίας έκδορασφαγέων Τυρνάβου.

γ) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 έδάφ. β' του ν.δ. 3755]1957 Τμήματος άμοιβής και όρων έργασίας του Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 22.7.1960 και υποβληθείσαν ήμιν διά του ύπ' άριθ. 172]22.7.1960 εγγράφου του, ην και αποδεχόμεθα.

δ) Το γεγονός ότι διά της παραγράφου 3 των προσθέτων όρων και διευκρινήσεων της ειρημένης συλλογικής συμβάσεως έργασίας θεσπίζεται υποχρέωσις των έργοδοτών, όπως χρησιμοποιώσιν αποκλειστικώς μόνον μέλη του συμβαλλομένου εργατικού σωματείου διά την σφαγην ζώων, εις οιανδήποτε περιοχήν του νομού Λαρίσης, πλην των σφαγείων Λαρίσης, Ελασσόνος, Δεσκάτης, Δερελή και Συκουρίου, περιοριζομένης ούτω της ελευθερίας της έργασίας, κατ' αντίθεσιν προς την υπό της Κυβερνήσεως ακολουθουμένην κοινωνικήν και οικονομικήν πολιτικήν, ήτις συνίσταται εις την αποφυγην δημιουργίας κλειστών επαγγελμάτων, και δέον τω λόγω τούτω να αποκλεισθή ή διάταξις αύτη, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα παρά τη Διευθύνσει Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, συνταχθέντος του υπ' αριθ. 271]11.7.1960 πρακτικού καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ημών ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις έργασίας έκδορασφαγέων Τυράβου

Εν Λαρίση και εν τοις Γραφείοις του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Λαρίσης, σήμερον την 4ην Ιουλίου 1960, συνελθόντες οι: 1) Γεώργιος Κυρακίτσος, εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λαρίσης, αφ' ενός και αφ' ετέρου οι: 1) Τζίτζος Ηλίας, πρόεδρος του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Λαρίσης, 2) Νικόλαος Μάνης, πρόεδρος της Ενώσεως Εκδορασφαγέων Τυρνάβου, και 3) Τζουμέρκας Απόστολος, γραμματεύς της Ενώσεως Εκδορασφαγέων Τυρνάβου, άπαντες εν προκειμένω ειδικώς εξουσιοδοτημένοι παρά των οργανώσεων, άς εκπροσωπούσιν, άπεφάσισαν την υπογραφην της παρούσης τοπικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας, δι' ής καθορίζονται οι όροι έργασίας, ως και η άμοιβή των έκδορασφαγέων Τυρνάβου, κατά κεφαλήν των σφαζομένων ζώων, ως κάτωθι:

1) Αρνιά γάλακτος (σφαγή, έκδορά, εκκοιλίασις, συγύρισμα, ζύγισμα και φόρτωσις) κατά κεφαλήν	δραχ.	5.—
2) Αρνιά, άτινα σφαγίζονται από την Νομοκτηνιατρικήν Υπηρεσίαν (σφαγην κλπ.) κατά κεφαλήν	»	5,50
3) Αίγοπρόβατα (σφαγή, έκδορά κλπ.) κατά κεφαλήν	»	8.—
4) Ερίφια από 1ης Ιανουαρίου μέχρι τέλους Μαρτίου κατά κεφαλήν	»	4.—
5) Ερίφια (σφαγή κλπ.) κατά την υπόλοιπον χρονικήν περίοδον κατά κεφαλήν	»	5.50
6) Μόσχοι (σφαγή, εκκοιλίασις, πλύσιμον, έκδορά, τεμαχισμός, φόρτωσις) κατά κεφαλήν	Δραχ.	37.—
7) Βοδινά γενικώς (σφαγή κλπ. ως οι μόσχοι κατά κεφαλήν	»	47.—
8) Χοίροι μέχρι 32 χιλ]μων κατά κεφαλήν	»	25.—
9) Χοίροι από 32 χιλ]μων και άνω κατά κεφαλήν	»	40.—

Πρόσθετοι όροι και διευκρινήσεις

1) Το Σωματείον Εκδορασφαγέων Τυρνάβου αναλαμβάνει την υποχρέωσιν, όπως εις πάσαν εποχήν του έτους εξυπηρετήση τους ζωεμπόρους και διά την τυχόν έκτακτον σφαγήν ζώων, είδοποιούμενοι προς τούτο οι εκδορασφαγείς εγκαίρως.

2) Το Σωματείον Εκδορασφαγέων αναλαμβάνει την υποχρέωσιν, όπως αποστέλλη τον αναγκαιούντα αριθμόν εκδορασφαγέων διά την σφαγήν ζώων, εκτός των σφαγείων Τυρνάβου και εις οιανδήποτε περιοχήν.

3) Οι ζωέμποροι Τυρνάβου δηλούν και εγχωρούν υπέρ των εκδορασφαγέων το παχύ έντερον εκ των σφαζομένων ζώων, οι δε εκδορείς δηλούν και υποχρεούνται, όπως παραδίδωσι τας κοιλίας των ζώων πλυμένας.

Η παρούσα συλλογική σύμβασις θέλει ισχύσει δι' εν έτος, αρχομένης ταύτης από της υπογραφής της και δύναται να παραταθή αύτη επ' αόριστον, εάν δεν ήθελε καταγγελθή εκ μέρους των συμβαλλομένων.

Η παρούσα συλλογική σύμβασις συνετάγη εις δ αντίτυπα, υπογραφέντα παρ' απάντων των συμβαλλομένων, λαβούσαι ανά εν αι συμβαλλόμεναι οργανώσεις, δύο θα αποσταλούν εις Υπουργείον Εργασίας και εν εις Επιθεώρησιν Εργασίας Λαρίσης.

Οι συμβαλλόμενοι

(έπονται αι υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 31 Ιουλίου 1960

—

50803]10313]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 4]1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών, ως μετερρυθμίσθη διά της υπ' αριθ. 1]1960 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών, περί των όρων αμοιβής και εργασίας των σερβιτόρων και βοηθών των εστιατορίων Πατρών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 346 της 30 Ιουλίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1] Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239]1955, ως τροποποιήθησαν υπό της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3755]1957, 2) την υπ' αριθ. 4]1959 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών, μεταρρυθμισθείσαν διά της υπ' αριθ. 1]1960 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των σερβιτόρων και βοηθών αύτων των εστιατορίων Πατρών», αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστάς την ως άνω υπ' αριθ. 4]1959 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών, ως

καὶ τὴν μεταρρυθμίσασαν ταύτην ὑπ' ἀριθ. 1] 1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν σερβιτόρων καὶ βοηθῶν αὐτῶν τῶν ἑστιατορίων Πατρῶν» καὶ ὧν τὸ διατακτικόν, διατυπούμενον ἐνιαίως, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

'Επιλύει τὴν μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ὑπαλλήλων 'Εστιατορίων καὶ Κέντρων Διασκεδάσεως «Ὁ Ἅγιος Δημήτριος» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου 'Εστιατόρων - Ζυθεοπωλῶν καὶ Οἰνομαγείρων Πατρῶν «Ὁ Ἅγιος 'Αθανάσιος» καὶ Συλλόγου 'Εστιατόρων - Ζυθεοπωλῶν καὶ Οἰνομαγείρων Πατρῶν προκύψασαν διαφοράν, ὡς ἀκολούθως :

1) 'Η χορηγουμένη τροφὴ εἰς τοὺς περιποιητὰς καὶ βοηθοὺς ταύτων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν των καθορίζεται ὡς κατωτέρω καθ' ἑβδομάδα : α) πρόγευμα, σοῦπα αὐγολέμονον ἢ σπανέττο ἢ φέτα τυρὶ κατ' ἀρέσκειαν τοῦ ἐργαζομένου, β) γεῦμα, δύο φορὰς κρέας καὶ δύο φορὰς ἰχθύς, τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας ὅσπρια ἢ λαδερά. Καθ' ἕκαστον γεῦμα ἀνάλογος ἄρτος καὶ 150 γραμμάρια οἴνου, γ) δεῖπνον μίαν φορὰν ψάρι, μίαν φορὰ κεφτέδες μὲ πιλάφι, σπαγέττο - τυρί, πατάτες · ἁλμυρά - λαδερά - ἁλμυρὰ ἢ ὅσπρια κλπ. μετ' ἄρτου, ἄνευ οἴνου.

2) Παρέχεται παρὰ τοῦ ἐργοδότου συμβολικὸς μηνιαῖος μισθὸς εἰς τοὺς βοηθούς· τῶν περιποιητῶν ἐκ δραχ. 100 καὶ καθίσταται ὑποχρεωτικὴ ἡ καταβολὴ παρὰ τῶν περιποιητῶν πρὸς τοὺς βοηθοὺς των 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν εἰσπραττομένων παρ' αὐτῶν φιλοδωρημάτων.

3) Καθορίζει ἡμερομίσθια εἰς ἐπίσημα γεύματα, ὡς ἀκολούθως :

α) Σερβιτόρων δραχ. 135 ἡμερησίως μετὰ τροφῆς.

β) Βοηθῶν δραχ. 100 ἡμερησίως μετὰ τροφῆς, τὰ δὲ περιποιούμενα ὑπὸ ἑνὸς σερβιτόρου καὶ βοηθοῦ ἄτομα οὐχὶ περισσότερα τῶν 25.

4) Καθορίζει τὰ ἡμερομίσθια εἰς τὰ ὁμαδικὰ γεύματα ὡς ἀκολούθως :

α) Σερβιτόρων δραχ. 135 ἡμερησίως μετὰ τροφῆς.

β) Βοηθῶν δραχ. 75 ἡμερησίως μετὰ τροφῆς. Περιποιούμενα πρόσωπα οὐχὶ περισσότερα τῶν 25.

5) Καθορίζει, ὅπως τὰ ἡμερομίσθια εἰς τὰ γεύματα ὑψηλῶν προσώπων καθορίζωνται κατόπιν εἰδικῆς συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτῶν.

6) Ὁρίζει, ὅτι οἱ σερβιτόροι καὶ οἱ βοηθοὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐξοχικὰ κέντρα, ἤτοι εἰς τὰ κείμενα πέραν τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς τῆς 'Αν θείας, τοῦ Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου, τοῦ 'Αγίου Γεωργίου Λάγγουρα καὶ κατοικοῦντες εἰς ἀπόστασιν ἄνω τῶν 1.000 μέτρων, δικαιοῦνται προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἔξοδα κινήσεως ἐκ δραχμῶν 12 ἡμερησίως, καταβαλλομένων αὐτοῖς ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν.

7) Ὁρίζει, ὅτι οἱ σερβιτόροι καὶ βοηθοὶ ὑποχρεοῦνται μόνον νὰ μεταφέρωσι καὶ τοποθετῶσι τὰ τραπεζοκαθίσματα εἰς τοὺς συνήθεις τόπους τοποθετήσεώς των, ὡς καὶ νὰ ἐπιμελῶνται τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πρὸς παρασκευὴν τῶν φαγητῶν τροφίμων, ἀπαγορευομένης πάσης ἄλλης ἀπασχολήσεώς των ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ καταστήματος.

8) Ὁρίζει, ὅτι ἡ συναλλαγὴ σερβιτόρων καὶ ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν παραλαβὴν τῶν φαγητῶν θὰ γίνεται μόνον διὰ μαρκῶν.

9) Ὁρίζει, ὅτι οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἔχει ὁ ἐργοδότης, ὅπως προσλάβῃ σερβιτόρον ἢ βοηθὸν κατὰ τὰς ἡμέρας ἀναπαύσεως, ἐφ' ὅσον τὴν ἐργασίαν τούτου ἐκτελέσῃ ὁ ἴδιος ἢ διὰ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του, ἐν ἀντιθέτῳ περιπτώσει δέον νὰ προσλαμβάνῃ τοιοῦτον ἐκ τῶν ἀνέργων σερβιτόρων καὶ μέσῳ τοῦ Σωματείου τούτων.

10) Ὁρίζει ὅτι οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχωσιν εἰς τοὺς μισθωτούς των τὰ ὑλικὰ καθαριότητος τοῦ καταστήματος, ὡς καὶ τὰ εἴδη συναλλαγῆς.

11) Ὁρίζει, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ παροχὴ πάσης ἄλλης ἐργασίας ὑπὸ τῶν σερβιτόρων καὶ βοηθῶν ἐντὸς τῆς κουζίνας, πλὴν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν τροφίμων.

12) Ὁρίζει, ὅτι ὑποχρεοῦνται οἱ ἐργοδόται νὰ παρέχωσιν εἰς τὰς περιπτώσεις παραμονῆς τῶν σερβιτόρων καὶ βοηθῶν ἐντὸς τοῦ καταστήματος κατάλληλον καὶ ὑγιεινὸν χῶρον διαμονῆς.

13) Ὁρίζει, ὅτι διατηροῦνται τυχὸν ὑφιστάμεναι καὶ εὐνοϊκώτεραι ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν διατάξεις τῆς παρούσης.

14) Ὁρίζει, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἰσχύουσιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως.

'Η παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

'Εν 'Αθήναις τῇ 30 'Ιουλίου 1960

26586]5327]1960 'Απόφ. Ὑπουργοῦ 'Εργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως διατάξεων ν. δ/τος 1254/1949 εἰς κωμόπολιν Κορώνης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 318 τῆς 11 'Ιουλίου 1960)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 1254/1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 19]25.4.1960 ἔγγραφον τοῦ 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (Τμῆμα Διακανονισμοῦ 'Εργασίας) ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι τοῦτο κατὰ τὴν ἀπὸ 20.2.1960 συνεδρίασίν του ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ]ο/τος 1254/1949 εἰς τὴν κωμόπολιν Κορώνης, ἀποφασίζομεν :

'Επεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254]1949 ν.δ/τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τὴν κωμόπολιν Κορώνης διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖ διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

'Η παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

'Εν 'Αθήναις τῇ 2 'Ιουνίου 1960

62081]12269]1960 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 7.8.1960 συλλογικής συμβάσεως εργασίας έκτάκτων υπαλλήλων και εργατών του Δήμου Λαμιέων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 417 της 26 Σεπτεμβρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239]1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», ως αύται ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755]1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η από 7.8.1960 συλλογική σύμβασις εργασίας των εκτάκτων υπαλλήλων και εργατών του Δήμου Λαμιέων, κατατεθείσα παρ' ημίν την 7.9.1960, συνταχθέντος του υπ' αριθ. 217 πρακτικού καταθέσεως, έχουσα ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας

των παρά τω Δήμω Λαμιέων απασχολουμένων εκτάκτων ημερομισθίων εργατών εν τοις συνεργείοις καθαριότητος και υπονόμων του εν Λαμία Σωματείου εκτάκτων υπαλλήλων και εργατών Δήμου Λαμιέων

Εν Λαμία σήμερον την δεκάτην εβδόμην του μηνός Αυγούστου του 1960 έτους, εν τω Δημαρχιακώ Καταστήματι του Δήμου Λαμιέων και εν τω γραφείω του Δημάρχου αυτού μεταξύ των κάτωθι υπογεγραμμένων, αφ' ενός μεν του Ιωάννου Γρ. Παπασιοπούλου, ιατρού, κατοίκου Λαμίας, ενεργούντος εν προκειμένω ως νομίμου του Δήμου Λαμιέων εκπροσώπου, δυνάμει των εν αντιγράφω προσηρτημένων τη παρούση υπ' αριθ. 408]1960 και 21]1960 αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαμιέων, της τελευταίας νομίμως εγκριθείσης δια της υπ' αριθ. 12189]11.3.1960 αποφάσεως του Νομάρχου Φθιώτιδος, προσηρτημένης τη παρούση εν αντιγράφω, και αφ' ετέρου των 1) Γρηγορίου Μιχαλοπούλου, 2) Βασιλείου Κωύνη, 3) Νικολάου Καραγιάννη, 4) Αναστασίου Νιάφα, 5) Φωτίου Φωτοπούλου, 6) Στεφάνου Κωλτσούλα και 7) Δημητρίου Κορκλία, κατοίκων Λαμίας, μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του εντεύθεν εδρεύοντος Σωματείου υπό την επωνυμίαν «Σωματείον εκτάκτων υπαλλήλων και εργατών Δήμου Λαμιέων», ενεργούντων εν προκειμένω δια λογαριασμόν του εν λόγω Σωματείου, δυνάμει της εν αντιγράφω προσηρτημένης τη παρούση, υπ' αριθ. 15]1960 αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως του ως άνω Σωματείου, δι' ης εξουσιοδοτήθη το Διοικητικόν Συμβούλιον του άνω Σωματείου διά την υπογραφήν μετά του Δήμου Λαμιέων της παρούσης, συνεφωνήθη η σύνταξις και υπογραφή της παρούσης τοπικής ειδικής συλλογικής συμβάσεως, ής οι όροι είσιν οι ακόλουθοι:

1) Εις τους όρους της παρούσης τοπικής ειδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας υπάγονται μόνον οι προσλαμβανόμενοι προς επάνδρωσιν των συνεργείων καθαριότητος και υπονόμων του Δήμου Λαμιέων κατά νόμον και συνδεόμενοι μετά τούτου διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου και αφ' όσον εργάζονται εις τας ως άνω ανθυγιεινάς εργασίας.

2) Ως κατώτατα όρια μισθών τούτων καθορίζονται τα εκάστοτε νομίμως υπό της πολιτείας θεσπιζόμενα τοιαύτα.

3) Οι ούτω εις τα προαναφερθέντα συνεργεία προσλαμβανόμενοι και εργαζόμενοι άμα δικαιούνται, λογώ της φύσεως της εργασίας των, και επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, οριζομένου εις δραχμάς πέντε (5) διά τους άνδρας και τέσσαρις (4) διά τας γυναίκας, πλέον του νομίμου ως ανωτέρω ημερομισθίου των.

4) Η παράβασις οιουδήποτε των παρόντος όρου συνεπάγεται τας νομίμους κυρώσεις.

5) Η παρούσα συνάπτεται δι' αόριστον χρόνον, δύναται να καταγγελθή και ισχύει από της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εις πιστωσιν των ανωτέρω η παρούσα, συνταχθείσα εις πενταπλούν και αναγνωσθείσα, υπογράφεται ως έπεται:

Ο Δήμαρχος Λαμιέων — Το Δ.Σ. του Σωματείου εκτάκτων υπαλλήλων και εργατών Δήμου Λαμιέων

(έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Σεπτεμβρίου 1960

—

62264]12292]1960 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 15]1960 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού προσωπικού βιομηχανιών ηλεκτρικών λαμπτήρων άπαξ της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 417 της 26 Σεπτεμβρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239]1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755]1957, 2) την υπ' αριθ. 15]1960 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού προσωπικού βιομηχανιών ηλεκτρικών λαμπτήρων άπαξ της χώρας», 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 του ν.δ. 3755]1957 Τμήματος αμοιβής και όρων εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 22.9.1960, ην και αποδεχόμεθα, 4) το γεγονός ότι: α) Διά του υπό της εν λόγω διαιτητικής αποφάσεως παρεχομένου ποσοστού αυξήσεως δεν εξασφαλίζεται δι' ορισμένας κατηγορίας των περί ων αύτη μι-

σθωτῶν τὸ ὑπὸ τῆς νέας ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπόμενον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 52 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ δραχμαὶ 40 διὰ τὰς θήλεις καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ προστεθῇ σχετικὴ διάταξις, ὡς ἐν διατακτικῷ τῆς παρούσης. β) Ἡ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένη ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της (1.4.1960) θέλει προκαλέσει ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων, μὲ ἐνδεχομένην ἐπίπτωσιν ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν μελλόντων νὰ παραχθοῦν προϊόντων δι' ἡμερομίσθια, ἀναλογοῦντα εἰς παραχθέντα καὶ ἤδη διατεθέντα προϊόντα, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, τροποποιουμένης τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, νὰ ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος της ἡ 1.7.1960, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 15]1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Σωματείου Ἐργατοϋπαλλήλων Βιομηχανιῶν Ἠλεκτρικῶν Λαμπτήρων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι. Ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανιῶν ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων ἁπάσης τῆς χώρας παρέχεται αὔξησις ἐκ ποσοστοῦ ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν (9 υ]ο).

Τὰ οὕτω διαμορφούμενα ἡμερομίσθια δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτερα τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς ἀπὸ 30.8.1960 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως λογῳ, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 58200]5.9.1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις.

ΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1960

—

62265]12293]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 3.8.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 417 τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957, β) τὴν ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1960 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων, γ) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9, § 2, ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755]1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.9.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, δ) τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνομολογεῖται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν ὑπὲρ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3239]1955, καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ, νὰ ἀπαλειφθῇ, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 276]3.9.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὑπαλλήλων λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 3ην Αὐγούστου 1960, οἱ ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς 1) Κοσμᾶς Ἀλεξιάδης, πρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Σωματείου Καταστηματαρχῶν Λαχανοπωροπαλῶν «Ἡ Ἕνωσις», 2) Γεώργιος Σωτηρόπουλος, πρόεδρος τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύοντος Σωματείου Καταστηματαρχῶν Ὀπωροπαλῶν καὶ Λαχανοπαλῶν Πειραιῶς καὶ 3) Διον. Μαρίνος, πρόεδρος τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Ὑπαλλήλων Λαχαναγορῶν, Ὀπωραγορῶν, Λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν καὶ σπασκευαστῶν φρούτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων, νομίμως ἐκπροσωπουμένης τῆς ὀργανώσεως των, ὑπεσημάνθησαν, συναπεδέχθησαν, ὑπὸ τὰς ρηθείσας ἰδιότητάς των, τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως τῶν ὑπαλλήλων λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων.

Ἄρθρον 1

Διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καθορίζονται κατώτατα ὅρια μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων, ὡς κάτωθι:

α) Διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 14ον καὶ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 785 μηνιαίως.

β) Διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 16ον καὶ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 905 μηνιαίως.

γ) Διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἄνω δραχμαὶ 1455 μηνιαίως.

Ἄρθρον 2

Εἰς τοὺς ἤδη καταβαλλομένους μισθοὺς τῶν 1460 δραχμῶν καὶ ἄνω χορηγεῖται διὰ τῆς παρούσης αὔξησις 135 δραχμῶν μηνιαίως.

Ἄρθρον 3

Οἱ ὑπάλληλοι λαχανοπωροπωλείων νωπῶν

και ξηρών καρπών Αθηνών - Πειραιώς - Προαστίων δικαιούνται, κατ' έτος, οικονομικής ενισχύσεως (δώρου) ενός καταβαλλομένου μισθού επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων και Νέου Έτους και ενός καταβαλλομένου δεκαπενθημέρου επί ταις εορταίς του Πάσχα. Ομοίως οι αυτοί ως άνω υπάλληλοι δικαιούνται διά μεν το πρώτον έτος 8 ημερών, δι' έκαστον εξάμηνον, μετά την συμπλήρωσιν του πρώτου έτους, ανά μίαν ημέραν είσεϊ άδειας.

Άρθρον 4

Η ισχύς της παρούσης συλλογικής συμβάσεως άρχεται την 1ην Μαΐου 1960 και ισχύει μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1961.

Άρθρον 5

Πάσα παράβασις ή μη συμμόρφωσις προς τας διατάξεις της παρούσης συνεπάγεται, εκτός των υπό των οικείων νόμων προβλεπομένων κυρώσεων, και ποινικήν δίωξιν κατά τας διατάξεις του νόμου 690|1945.

Η παρούσα σύμβασις, ισχύουσα διά τας ειρηνοδικειακάς περιφερείας Αθηνών - Πειραιώς-Προαστίων, αναγνωσθείσα παρουσία πάντων των συμπραττόντων, υπεγράφη εις δύο πρωτότυπα, εξ ων εν καταισθήσεται εις τα αρχεία του Υπουργείου Εργασίας και εν εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών, προς σύνταξιν της οικείας εκθέσεως, κατα τας διατάξεις του νόμου 3239|1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας».

Οι συμβαλλόμενοι
(έπονται υπογραφαί)

—

(*) Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 25.8.1960 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών ελαστικού Θεσσαλονίκης.

(Φ.Κ. τ. Β' φ. 415 της 23 Σεπτεμβρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

α) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3239|1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», ως ετροποποιήθη υπό του ν.δ. 3755|1957.

β) Την από 25.8.1960 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας εργατοτεχνιτών ελαστικού Θεσσαλονίκης.

γ) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 9 § 2 εδάφ. β' του ν.δ. 3755|1957 Τμήματος αμοιβής και όρων εργασίας του Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 22.9.1960, ην και αποδεχόμεθα.

δ) Το γεγονός ότι μετά την υπογραφήν της από 30.8.1960 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας «περί αυξήσεως των γενικών κατωτάτων ορίων ημερομισθίων των εργατών, εργατριών και μαθητευομένων» τα υπό της προειρημένης συλλογικής συμβάσεως εργασίας καθοριζόμενα ημερομίσθια δεν εξασφαλίζουν, δι' ωρισμένας κατηγορίας μισθωτών, τα προβλεπόμενα υπό της εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως κατώτατα όρια ημερομισθίων, ήτοι δραχ. 52 διά τους άρρενας και δραχμάς 40 διά τας θήλεις, ενώ δι' ετέρας κατηγορίας των εν αυτή μισθωτών ισοπεδούται η κλιμάκωσις των ημερομισθίων αναλόγως της ειδικότητος και των ετών προϋπηρεσίας, όπερ αντίκειται εις την υπό της Κυβερνήσεως ακολουθουμένην οικονομικήν και κοινωνικήν πολιτικήν και δέον τω λόγω τούτω, όπως το ύψος των κατωτάτων ορίων ημερομισθίων της ρηθείσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας τροποποιηθή ως κατωτέρω, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα παρά τη Διευθύνσει Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, συνταχθέντος του υπ' αριθ. 275|8.9.1960 πρακτικού καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ημών, ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργατών - τεχνιτών ελαστικού Θεσσαλονίκης

Εν Θεσσαλονίκη σήμερον την 25ην Λυγούστου 1960, ημέραν της εβδομάδος Πέμπτην και ώραν 11ην π.μ., εν τοις γραφείοις του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, οι υπογεγραμμένοι, αφ' ενός Αθανάσιος Π. Δελιγκάρης, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, ως μείζονος εκπροσωπευτικής οργανώσεως, και αφ' ετέρου Βασίλειος Σ. Βασιλειάδης, Δημήτριος Ι. Τριανταφυλλίδης και Ευάγγελος Β. Κατσαντώνης, εκπρόσωποι του ενταύθα ανεγνωρισμένου Συνδέσμου (Σωματείου) Εργατοτεχνιτών Ελαστικού, άπαντες νομίμως εξουσιοδοτημένοι παρά των οργανώσεων, ας εκπροσωπούσιν, απεφασίσαμεν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως, δι' ης καθορίζονται η αμοιβή και οι όροι εργασίας των εργατοτεχνιτών ελαστικού Θεσσαλονίκης ως κάτωθι:

Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών ελαστικού της ειρηνοδικειακής περιφερείας Θεσσαλονίκης καθορίζονται ως ακολούθως:

Α'. 1) Ειδικευμένοι εργάται: Ζυμωταί, καλανδρείς, κόπται σολών και λινών διά χειρός και πιεστηρίου, μονταριστοί, ρεφιλαριστοί, ψιδιασταί, κορδιελλιάστραι, σολαδόροι, βαφείς, κλιβανείς, πρεσσαριστοί κοπής και ψησίματος, παρασκευασταί μιγμάτων (χημείου και φούρνου), σωληνοποιοί, εργάται αναγομώσεως:

α) Το πρώτον προσλαμβανόμενοι δι' εργασίαν εις τας ως άνω ειδικότητας και άνευ προϋπηρεσίας δραχμάς 55.

β) Μετά συμπλήρωσιν εξαμήνου (παρ' οιφδήποτε εργοδότη του κλάδου εις τινα των ανωτέρω ειδικοτήτων), αποδεικνυομένην και διά του βιβλιαρίου Ι.Κ.Α. δραχμάς 62.

γ) Μετά συμπλήρωσιν, ως ανωτέρω, έτους υπηρεσίας δραχμάς 65.

2) Ανειδίκευτοι εργάται:

α) Κατά το πρώτον εξάμηνον της προσλήψεων των δραχμάς 52.

β) Μετά την συμπλήρωσιν εξαμήνου και μέχρις ενός έτους δραχμάς 54.

γ) Μετά την συμπλήρωσιν έτους και μέχρι δύο ετών δραχμάς 56.

δ) Μετά την συμπλήρωσιν δύο ετών δρα-

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Φέρεται άνευ αριθμού.

χμάς 58.

Β 'Εργάτριαι :

α) Κατά την πρόσληψίν των δραχμάς 40.
β) Μετά την συμπλήρωσιν έτους δραχμάς 42.
γ) Μετά την συμπλήρωσιν έτους δραχμάς 43.
δ) Μετά την συμπλήρωσιν πέντε ετών δραχμάς 44.

'Ως προϋπηρεσία θεωρείται ή παρά τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ, ἀποδεικνυομένη καὶ διὰ τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Λοιποὶ ὅροι ἐργασίας :

α) Οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται δικαιοῦνται νὰ μεταθέτωσι τοὺς εἰδικευμένους ἐργάτας καὶ ἐργατρίας ἀπὸ μιᾶς εἰς ἑτέραν τῶν ἀναφερομένων εἰδικοτήτων, ἄνευ μειώσεως τοῦ ἡμερομισθίου των καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται ἀντίθετος συμφωνία.

β) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ κατ' ἔτος εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς ἐπιχειρήσεώς του ἀνὰ μίαν φόρμαν ἐργασίας καὶ ἀνάλογον ἔνδυμα εἰς τὰς ἐργατρίας, εἰς ἅπαν δὲ τὸ προσωπικὸν καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου των, εἰς δὲ τοὺς ζυμωτάς, κυλινδριστὰς καὶ ὑδραυλικοὺς πρεσσαριστὰς ἀνὰ ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν.

γ) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀνὰ ἡμίσειαν ὀκὰν γάλακτος εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ τμήματα μιγμάτων καὶ ζυμωτηρίων.

δ) Τυχὸν χορηγούμενα εἴδη, ἤτοι σάπων καὶ ἐλαίου, ἐξακολουθοῦν χορηγούμενα.

ε) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι. Χορηγηθησόμεναι τυχὸν αὐξήσεις δι' ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων θέλουσι συμψηφισθῆ μετὰ τῶν ἀνωτέρω.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1960.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς ἓξ πρωτότυπα καὶ ἔλαβον ἀνὰ ἓν αἱ συμβαλλόμεναι ὀργανώσεις καὶ δύο ὑποβληθήσονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν.

Οἱ ἐκπρόσωποι

Διὰ τὸν Σύνδεσμον Βιομηχάνων Μακεδονίας Θράκης

Διὰ τὸν Σύνδεσμον (Σωματεῖον) Ἐργατῶν Τεχνιτῶν Ἐλαστικοῦ Θεσ]νίκης

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Σεπτεμβρίου 1960

62850]12429]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 11.6.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων τοῦ Δήμου Πειραιῶς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 423 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 11.6.1960 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων τοῦ Δήμου Πειραιῶς», κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 10.9.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 279]10.9.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

μεταξὺ Δήμου Πειραιῶς καὶ τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύοντος Σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων Πειραιῶς».

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 11 Ἰουνίου 1960 καὶ ἐν τῇ Κεντρικῇ Δημαρχιακῇ Καταστήματι (ὁδὸς Δρυσοπούλου ἀριθ. 15), οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς κ. Παῦλος Ντεντιδάκης, Δήμαρχος Πειραιῶς, ὡς κατὰ νόμον ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Πειραιῶς, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 130 τῆς 12.5.1960 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πειραιῶς, ἐπισυναπτομένης ὧδε, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ κ.κ. Παναγιώτης Στυλ. Κωσταγλάκης καὶ Κωνσταντῖνος Στεφ. Χρυσοστομίδης, ἀμφότεροι ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων καὶ κάτοικοι Πειραιῶς, ὡς κατὰ νόμον ἐκπρόσωποι, καθ' ὁ πρόεδρος ὁ πρῶτος καὶ γενικὸς Γραμματεὺς ὁ δεύτερος ἐξ αὐτῶν τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύοντος Σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων Πειραιῶς», νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου τούτου κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ, ἐπισυναπτομένων ὧδε, ἀφ' ἑτέρου συνωμολόγησαν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12ο]ο ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων βασικῶν ἡμερομισθίων εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων τῶν συνεργείων τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ νόμου 1726]1951 «περὶ Κώδικος Καταστάσεως τῶν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων», μέλη τοῦ ὡς ἄνω Σωματείου, τοὺς ὑπηρετοῦντας παρὰ τῷ Δήμῳ Πειραιῶς καὶ ἀπασχολουμένους εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν καθαριότητος, ὑπονόμων καὶ βόθρων, ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον μόνον

Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ δώδεκα τοῖς ἑκατὸν (12ο]ο) ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων βασικῶν ἡμερομισθίων, ἀπὸ τῆς 12 Μαΐου 1960, εἰς τοὺς ἡμερομισθίους ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων τῶν συνεργείων τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ νόμου 1726]1951, τοὺς ὑπηρετοῦντας παρὰ τῷ Δήμῳ Πειραιῶς, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὃν χρόνον ἀπασχολοῦνται εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν καθαριότητος, ὑπονόμων καὶ βόθρων καὶ ὄντας μέλη τοῦ Σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων Πειραιῶς».

Ἡ παροῦσα τελεῖ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πειραιῶς καὶ τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, ἡ δὲ ἰσχὺς ταύτης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυ-

βερνήσεως. Συνετάγη εἰς τριπλοῦν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1960

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΛΠ.

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν οἰκοδόμων καὶ ὁδοποιΐας περιφερείας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας (*)

Ἐν Καλαμάτᾳ σήμερον τὴν 17ην Μαΐου 1960, ἡμέραν Τρίτην, οἱ 1) Πέτρος Γαλανόπουλος, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Μεσσηνίας, 2) Ἰωάννης Παπαδόπουλος ἢ Παπαδάκος, ἐργολάβος δημοσίων ἔργων, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμάτας, 3) Γεώργιος Γεωργαντάκης, πρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Καλαμάτας, 4) Σιαθόπουλος Ἀθανάσιος, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Οἰκοδόμων Καλαμάτας, καὶ 5) Μάλαμας Νικόλαος, ἐκ μέρους τῶν ἐργαζομένων, ἅπαντες ἐν προκειμένῳ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦσιν, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας, ὡς καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργατῶν οἰκοδομῶν καὶ ὁδοποιΐας περιφερείας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας.

Οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι

Ἄρθρον 1

Καθορίζονται κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν κάτωθι εἰδικοτήτων :

1) Χωματουργοὶ οἰκοδομῶν

α) Ἀνειδίκευτος ἐργάτης δραχμαὶ 60.

Ἀνειδίκευτος ἐργάτης, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς παρούσης, νοεῖται ὁ τὸ πρῶτον εἰσερχόμενος εἰς τὸν οἰκοδομικὸν κλάδον καὶ συμπληρώσας τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

β) Εἰδικευμένος ἐργάτης δραχμαὶ 70.

Εἰδικευμένος ἐργάτης, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς παρούσης, νοεῖται ὁ ἔχων ἓν ἔτος τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν οἰκοδομῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ.

2) Ἐργάται παρασκευῆς λάσπης ἓν γένει, δραχμαὶ 80.

3) Ἐργάται μεταφορᾶς οἰκοδομικῶν ὑλικῶν ἓν γένει δραχμαὶ 80.

4) Ἐργάται μπετὸν ἁρμὲ ἓν γένει δραχμαὶ 90.

Ὁδοποιΐα

Ἄρθρον 2

Καθορίζονται κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν κάτωθι εἰδικοτήτων :

1) Τεχνῖται ἀσφάλτου δραχμαὶ 100.

2) Ἀσφαλτιεργάται ἓν γένει δραχμαὶ 75.

3) Μορφωταὶ ἓν γένει δραχμοὶ 80.

4) Χωματουργοὶ ἓν γένει δραχμαὶ 70.

5) Λοιποὶ ἀνειδίκευτοι ἐργάται δραχμαὶ 60.

Ἄρθρον 3

α) Οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται, οὓς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα, ὑποχρεοῦνται, ὅπως χρησιμοποιοῦν ἐργατοτεχνικῶν προσωπικὸν ἐφωδιασμένον διὰ βιβλιαρίων τεχνικῆς κατατάξεως, ὡς ταῦτα ἔχουσι καθορισθῇ βάσει τῆς ἀπὸ 11 Δεκεμβρίου 1958 ὑπογραφείσης ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως (πρᾶξις καταθέσεως 3)9.1.1959 εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν) καὶ κοινοποιηθείσης εἰς Ὑπουργεῖον Ἐργασίας 1451)9.1.1959.

β) Ἡ ἀπασχόλησις ἐργατοτεχνίτου μὴ ἐφωδιασμένου διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς κατατάξεως συνεπάγεται διὰ τὸν ἐργοδότην τὰς ἐπὶ παραβάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπομένας κυρώσεις.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει διὰ τὴν περιφέρειαν Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

1)1960 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ρόδου

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ραπτεργατῶν Ρόδου (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Τὸ Δικαστήριον κρίνει, κατὰ πλειοψηφίαν ὡς ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ραπτεργατῶν δέον ὅπως καθορισθῶσιν ὡς κάτωθι :

Α'. Διὰ ράψιμον ἀνδρικῶν ἐνδυμάτων, δι' ἃ εἰσπράττονται ὑπὸ τῶν καταστηματαρχῶν ραπτῶν ραπτικὰ μέχρι 450 δραχμῶν :

1) Σακκάκι δραχμαὶ 165, 2) παντελόνι δραχμαὶ 44, 3) γιλέκον δραχμαὶ 35, 4) ἐπανωφόριον καμπαρτίνα δραχμαὶ 180.

Β'. Διὰ ράψιμον ἀνδρικῶν ἐνδυμάτων μὲ ραπτικὰ ἄνω τῶν 450 δραχμῶν :

1) Σακκάκι δραχμαὶ 170, 2) παντελόνι δραχμαὶ 45, γιλέκον δραχμαὶ 35, 4) ἐπανωφόριον καμπαρτίνα δραχμαὶ 185.

Γ'. Διὰ ράψιμον γυναικείων φορεμάτων :

1) Ἐπανωφόριον γυναικεῖον δραχμαὶ 130, 2) ταγιὲρ καὶ ζακέτα δραχμαὶ 222.

Δ'. Ἡμερομίσθιον διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους παρ' οἱῳδήποτε ραφείῳ.

1) Διὰ τοὺς τεχνίτας (καλφάδες) δραχμαὶ 60, 2) διὰ τοὺς μαθητευομένους τὰ ἑκάστοτε ἰσχύοντα ἡμερομίσθια τῶν ἀνειδικεύτων καὶ μαθητευομένων ἐργατῶν.

Ε'. Καθορίζει, ὅτι οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνωσι μισθωτοὺς ἐκ τῶν μελῶν τῶν οἰκείων ραπτεργατικῶν σωματείων, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται τοιαῦτα. Ἐν περιπτώσει δὲ ὑποβολῆς αἰτήσεως ἐκ μέρους ραπτεργάτου πρὸς ἐγγραφὴν εἰς τοιοῦτον ραπτεργατικὸν σωματεῖον οὗτος δύναται νὰ προσληφθῇ ἐλευθέρως ὡς ρα-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239)1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 66 τῆς 22.7.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 26.7.1960.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239)1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 85 τῆς 17.8.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 19.8.1960.

πτεργάτης μετά παρέλευσιν ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς του, ἄνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως.

ΣΤ'. Εἰς ἕκαστον τῶν τεχνιτῶν (καλφάδων) γυναικείων ἐπανωφορίων καὶ ταγὲρ οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχουν ἀνὰ ἕνα βοηθόν.

Ζ'. Καθορίζει, ὅπως οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ ἔχουσιν ἀνηρτημένον τιμοκατάλογον περὶ τῶν εἰσπραττομένων ραπτικῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐνδυμάτων, ἵνα ἀναλόγως πρὸς τὰ εἰσπραττόμενα ραπτικὰ ὑπολογίζεται καὶ ἡ κατὰ τεμάχιον ἀμοιβὴ τοῦ ραπτεργάτου, ὡς ἀνωτέρω καθορίζεται.

Η'. Καθορίζει τὴν ἰσχὺν τῆς παρούσης ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1960 καὶ καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον Ρόδον.

Ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη αὐθημερόν.

Ἐν Ρόδῳ τῇ 23 Ἰουνίου 1960

—

3]1960 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν.

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοτριβείων νομοῦ Ἀχαΐας. (*)

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύει τὴν μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ἐργατοτεχνιτῶν Ἐλαιοτριβείων νομοῦ Ἀχαΐας «Ἡ ἀλληλοβοήθεια» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν καὶ Ἐκμεταλλευτῶν Ἐλαιοτριβείων περιφερείας νομοῦ Ἀχαΐας προκύπτουσαν διαφοράν, καθορίζει:

1) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνουν κατὰ προτίμησιν τὰ μέλη τοῦ ἀνω ἐργατικοῦ σωματείου, ὡς καὶ τῶν ἑκάστοτε νομίμως λειτουργούντων ὁμοιοεπαγγελματικῶν σωματείων, κατὰ ποσοστὸν 50ο/ο.

2) Αὔξησιν 10ο/ο ἐπὶ τῶν ἤδη νομίμων καταβαλλομένων βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 28528]1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κατωτάτων ὡρίων ἡμερομισθίων.

3) Τὴν σύνθεσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐλαιοτριβείων, ὡς ἀκολούθως:

α) Ἐπὶ ἐλαιοτριβείων, ἅτινα ἐκβάλβουσιν ἄνω τῶν 4.000 ὀκάδων ἢ 5.120 κιλῶν, κατὰ τὴν ἐργασίαν, οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ ἀπασχολῶσι δύο πανιτζήδες.

β) Ἐπὶ ἐλαιοτριβείων, ἅτινα διαθέτουν δύο ἀλώνια, οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ ἀπασχολῶσι δύο ἀλωνιάτας.

Ἀπαγορεύει τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα εἰς φορτοεκφορτώσεις καὶ ἐξωτερικὰς ἐργασίας τούτων.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δέον ὅπως ἰσχύσωσιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως.

—

6]1960 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν τεχνιτῶν ἁλουργῶν (**)

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ὡς ἀκολούθως τὴν ἐκκαλουμένην ὑπ' ἀριθ. 3]1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ' Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Τεχνιτῶν Ἁλουργῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων:

Α'. Χορηγεῖ εἰς τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἐργαζομένους τεχνίτας ἁλουργοὺς αὔξησιν 8ο]ο ἐπὶ τῆς τιμῆς μονάδος κατ' εἶδος (ταρίφας).

Β'. Χορηγεῖ εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζομένους τεχνίτας ἁλουργοὺς αὔξησιν 8ο]ο ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου.

Ὁρίζει ὅτι:

α) Διατηρεῖται ἡ ποσοστιαία διαφορὰ ἀμοιβῆς μεταξὺ τῶν τεχνιτῶν καὶ βοηθῶν α' καὶ τῶν βοηθῶν β'.

β) Εἰς τοὺς τυχὸν ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπασχολουμένους ἐπικούρους καταβάλλεται ἡμερομίσθιον: εἰς τὸν τεχνίτην δραχμὰς 60, εἰς τὸν βοηθὸν α' δραχμὰς 57, εἰς τὸν βοηθὸν β' δραχμὰς 54.

γ) Τυχὸν καταβαλλόμενοι μείζονες ἀποδοχαὶ ἐν γένει, εἰς εἶδος ἢ χρῆμα, τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

δ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.7.1960.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 17 Ἰουλίου 1960

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν λιθογραφείων Θεσσαλονίκης (***)

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 21ην Ἰουλίου 1960, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην καὶ ὥραν 18ην ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀριστοτέλους ἀριθ. 27, συνελθόντες οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν 1) Περικλῆς Κούτσαρης καὶ 2) Ροδόλφος Κατσαούνης, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἐργοδοτῶν λιθογράφων Θεσσαλονίκης, κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Ἐλευθέριος Σιόπης, 2) Ἀστέριος Ντασούδης καὶ 3) Ζαφείριος Εὐγενοῦς, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Λιθογράφων καὶ Κυτιοποιῶν Θεσσαλονίκης, ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο δυνάμει ἀποφάσεως τῆς ἐν ἀπαρτίᾳ γενικῆς συνελεύσεως τῆς 27.3.1960, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συναπτομένου ἀπὸ 28.3.1960 ἀποσπάσματος πρακτικῶν, παρουσίᾳ καὶ τοῦ Ἀντ. Καταίφα, ὡς ἐκπροσώπου τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης, συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρού-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 69 τῆς 9.8.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 11.8.1960.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 92 τῆς 29.8.1960 πράξεως καταθέσεως.

(***) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 98 τῆς 15.9.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 16.9.1960.

σης συλλογικής συμβάσεως έργασίας, ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους:

Ὅρος πρῶτος

Α' Ἡμερομίσθια ἀρρένων

1) Μαθητευόμενοι:

0—1	ἔτη μαθητείας	20	δραχ.
1—2	» »	23	»
2—3	» »	26	»
3—4	» »	30	»

2) Ἐργάται:

1ον ἔτος ἐργασίας 47,50 δραχ.

Μετὰ ταῦτα 50 δραχμαί.

3) Τοιγκοτρίφται, πλακοτρίφται, βοηθοὶ κόπτου καὶ ὅλων τῶν τεχνιτῶν:

1ον ἔτος ἐν τῇ εἰδικότητι	δραχ.	47,50
2ον—5ον ἔτη ἐν τῇ εἰδικότητι	»	55
6ον ἔτος καὶ ἄνω ἐν τῇ εἰδικότητι	»	57

4) Κόπται:

Μέχρι 5 ἐτῶν ἐν τῇ εἰδικότητι	»	64
Μετὰ τὰ 5 ἔτη ἐν τῇ εἰδικότητι	»	68

5) Τεχνῖται (ἐκτυπωταί, πιεσταί, μεταφορεῖς, φωτομεταφορεῖς, φωτοτεχνικοὶ ρετουσέρ):

Μέχρι 5 ἐτῶν ἐν τῇ εἰδικότητι μιᾶς τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν	»	70
Μετὰ τὰ 5 ἔτη ἐν τῇ εἰδικότητι ὡς ἄνω	»	75

Β' Ἡμερομίσθια θηλέων

1) Μαθητευόμεναι: 10 ο/ο ἐπὶ ἐλάττονι ἑκάστης τῶν κατηγοριῶν τῶν μαθητευομένων ἀρρένων τοῦ χρόνου μαθητείας καὶ ἐφ' ὃσον ἀπασχολοῦνται μὲ εἰδικὰς ἐργασίας.

2) Ἐργάτριαι: δραχ. 36,50

3) Χαρτοθέτριαι:

Μετὰ τὸ 1ον ἔτος ἐν τῇ εἰδικότητι	»	38
Μετὰ τὸ 5ον ἔτος ἐν τῇ εἰδικότητι	»	40
Μετὰ τὸ 10ον ἔτος ἐν τῇ εἰδικότητι	»	45

Ὅρος δεύτερος

Ἡ ἐν ἑκάστῃ εἰδικότητι ἢ ἐργασίᾳ προϋπηρεσία θὰ ἀποδεικνύηται μόνον δι' ἐνόρκου βεβαιώσεως ἑνὸς ἐργοδότου λιθογράφου, διαθέτοντος ἐργαστήριον μὲ τὰς κατηγορίας ταύτας. Ἡ βεβαίωσις δέον ὅπως προσκομίζεται ἅμα τῇ προσλήψει, ἄλλως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1960.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συκοσυσκευαστῶν Καλαμάτας (*)

Ἐν Καλαμάτᾳ σήμερον τὴν 6ην τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1960, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 6 μ.μ., οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: 1) Ἀλέξανδρος Μαργέλης καὶ Ι. Δρούγας, ἔμποροι ἐξαγωγεῖς, ἐνεργοῦντες ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμάτας, 2) Γεώργιος Γεωργαντάκης, πρόεδρος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Καλαμάτας, καὶ Κοῦλης Κουκάκης, πρόεδρος τοῦ Σωματείου ἐπεξεργασίας ξηρῶν καρπῶν Καλαμάτας, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὀργανώσεών των, ἀπεφάσισαν τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συκοσυσκευαστῶν Καλαμάτας ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος, μὲ τοὺς κάτωθι συμπληρωματικοὺς ὅρους:

1) Ὡς πρὸς τὸν τρόπον ἀμοιβῆς δύο εἰσέτι εἰδικοτήτων ἐπεξεργασίας σύκων, μὴ εἰδικῶς κατονομαζομένων εἰς τὴν ὡς ἄνω συλλογικὴν σύμβασιν, ἤτοι:

α) Συσκευασία σύκων εἰς πακέτα τύπου Λάγγες (σῦκα ὁλόκληρα ἄνευ σχισίματος καὶ ἄνευ διπλώματος) βάρους μέχρις ἑνὸς κιλοῦ παντὸς τύπου, τὸ κιλὸν δραχ. 0,35.

β) Συσκευασία σύκων εἰς κιβώτια τῶν δέκα (10) ἕως καὶ εἴκοσι πέντε (25) κιλῶν, τὸ κιλὸν δραχ. 0,28.

2) Τὸν ἐφοδιασμὸν ἁπάντων τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ συσκευασίαν τῶν σύκων δι' ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων, ἐκδιδομένων παρ' Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς ἐργοδοτικοῦ ἀντιπροσώπου καὶ ἑνὸς ἐργατικοῦ τοιούτου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ προϊσταμένου τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Καλαμάτας, εἰς ἃ βιβλιάρια θὰ περιλαμβάνωνται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τῶν ὡς ἄνω ἀπασχολουμένων εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ συσκευασίαν τῶν σύκων, πρὸς ἀποφυγὴν κατεστρατηγήσεως τῶν ὅρων ταύτης. Διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν βιβλιαρίων ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς των ὀργανώσεως καὶ τοιαύτη τοῦ ἐργοδότου καὶ φωτογραφία τοῦ ἐνδιαφερομένου.

Τὰ ἔξοδα ἐκτυπώσεως τῶν βιβλιαρίων τούτων, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁριοθησόμενα παρὰ ταύτης, βαρύνουσι τοὺς ἐνδιαφερομένους. Χρέη γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ κατάλληλον πρόσωπον, προσλαμβανόμενον δι' ἀποφάσεως ταύτης.

3) Ἅπαντες οἱ ἐργοδόται οἱ ἀπασχολοῦντες συκοσυσκευαστὰς καὶ συκοσυσκευαστρίας ὑποχρεοῦνται ἐντὸς 10ημέρου ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐργασίας νὰ εἰδοποιῶσι τούτους, ὅπως ὑποβάλωσιν εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴν τὰ ὡς ἄνω ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν χορήγησιν αὐτοῖς τοῦ ἀνωτέρω βιβλιαρίου.

4) Ἡ ἀπασχόλησις συκοσυσκευαστοῦ καὶ συκοσυσκευαστρίας, μὴ ὑποβαλόντος ἐντὸς τοῦ πρώτου 10ημέρου ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του τὰ ὡς ἄνω δικαιολογητικά, ὡς καὶ ἡ παράλειψις τῶν ἐργοδοτῶν νὰ χορηγῶσι βεβαίωσιν, συνεπάγεται διὰ τὸν ἐργοδότην τὰς ἐπὶ παραβάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπομένας κυρώσεις.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα, ὑπεγράφη παρ' ἁπάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων, συνετάγη δὲ εἰς τρία (3) πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἓν ἐν ἐλήφθη παρ' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ ἓν κατατεθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 99 τῆς 15.9.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 16.9.1960.

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

(Τὸ ἡμερομίσθιον τῆς 1ης Μαΐου).

Ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά,

Παρακαλῶ, ὅπως εὐαρεστούμενοι καταχωρήσητε τὰς κάτωθι σκέψεις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5490/1960 ἀποφάσεως Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν. (ΕΕΔ 19, 1138).

Ἡ ἐν λόγω ἀπόφασις δὲν πείθει ἡμᾶς ἀρκούντως, ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς ὑπὸ τῆς Συντάξεως τῆς ΕΕΔ καὶ τοῦ Ν.Γ. Μπουγιούκου, δικηγόρου, σχολίοις ἀναφερομένων λόγων, καὶ διὰ τοὺς κάτωθι: Ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου (ἄρθρον 2 § 2 νόμου 3755/1957), ὁρίσαντος ὅτι: «... εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἡμέρας (ἤτοι Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, τῆς 25 Μαρτίου, τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, τῆς 1ης Μαΐου καὶ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των, ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως», κατὰ τὴν γνώμην μας δὲν ἦτο, ὅπως ἡ συμμετοχὴ τῶν μισθωτῶν εἰς τὰς ἑορταστικὰς ἐκδηλώσεις τῶν ἐν λόγῳ ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν (ἑορτῶν), ἰδίᾳ τῆς 1ης Μαΐου «μεγάλης ἑορτῆς τῶν μισθωτῶν», εἶναι πλατωνική, ἀλλ' ἐνεργός, ἐκδηλουμένη διὰ τῆς ἐκ τοῦ καταλύματος τοῦ μισθωτοῦ μεταβάσεως εἰς κέντρον ἢ τόπον ἐκ τῶν προτέρων προωρισμένον διὰ τὰς τῷ ὄντι πανηγυρικὰς ταύτας ἐκδηλώσεις τῆς ἡμέρας (Ἐργατικὸν Κέντρον, Γραφεῖα Σωματείων ἢ Ἑνώσεων, Λέσχας κλπ.). Ἡ ἀπαιτουμένη πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἑορταστοῦ μισθωτοῦ δαπάνη, ἥτις πράγματι ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μείωσιν τῶν ἐτησίων ἀποδοχῶν του, ἐθεσπίσθη, ὅτι δέον νὰ καταβάλληται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του, εἰς ὃν ἀριθμῶς ὁ νομοθέτης δὲν ἐκοπίασε, ὅπως ἐπὶ ζητήματος τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀπασχολουμένου μισθωτοῦ «χαρίσῃ» τὸ ἡμερομίσθιον αὐτοῦ, ἐὰν ἡ 1η Μαΐου συνέπιπτε νὰ ἦτο ἡμέρα Κυριακή. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐὰν τοιαύτη ἦτο ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου, νομίζομεν, ὅτι οὗτος ρητῶς περὶ τούτου θὰ ἐξεφράζετο.

Μετὰ τιμῆς

Πάνος Θεοδωρόπουλος, Πρωτοδίκης

Καρδίτσα τῇ 7.10.1960

Σημ. Συντάξεως: Φαίνεται ὅτι τὸ θέμα τῆς καταβολῆς ἢ μὴ τοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης Μαΐου ἐ.ἔ., διὰ τὸν λόγον ὅτι συνέπεσεν αὐτὴ πρὸς Κυριακήν, προκαλεῖ ζωηρὸν πράγματι ἐνδιαφέρον. Τοῦτο γίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἐσημειώθησαν διὰ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος διχογνωμίαι μεταξὺ τῶν ἐργατικῶν δικαστῶν τοῦ α' βαθμοῦ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ἴδετε ΕΕΔ 19, 780). Ὑπάρχει δὲ εἰς τὸ θέμα καὶ μία παλαιοτέρα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 10803/1956, ΕΕΔ 15, 1356, διὰ τὸ ἡμερομίσθιον τῆς 25ης Μαρτίου, συμπιπτούσης πρὸς Κυριακήν, ἡ ὁποία δὲν ἀνεγνώρισε δικαίωμα καταβολῆς τοῦ ἡμερομισθίου.

Πρέπει, εὐκαιρίας πάλιν δοθείσης, νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν της τὴν ἑορτὴν τῆς 25ης Μαρτίου, συμπίπτουσαν τότε πρὸς Κυριακήν, ἐχρησιμοποίησεν ἐσφαλμένον συλλογισμόν. Εἶπεν ὅτι, ἂν αὐτὴ συμπίπτῃ πρὸς Κυριακήν, μὴ ἐργάσιμον ἡμέραν, καὶ δὲν λειτουργεῖ ἐκ τούτου ἡ ἐπιχείρησις, δὲν ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ τὸ ἡμερομίσθιον. Διέφυγεν ὅμως τῆς προσοχῆς της, ὅτι ἡ 25η Μαρτίου, καὶ ἂν δὲν συμπίπτῃ πρὸς Κυριακήν, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 2 τοῦ π.δ. 8/14 Μαρτίου 1930) ἐργάσιμος, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἄνω διατάγματι ἐξαιρέσεων. (Τοῦτο ἐπισημαίνεται καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 19, 805).

Ἑπομένως ἐξ αὐτῆς τῆς ἑορτῆς, εἴτε συμπίπτει πρὸς Κυριακήν ἢ ὄχι, εἶναι καταβλητέον τὸ ἡμερομίσθιον τῆς 25ης Μαρτίου.

Τὸ ζήτημα ἐγεννήθη διὰ τὴν 1ην Μαΐου ἐ.ἔ., διότι, καίτοι ἐκ τοῦ νόμου ἡ 1η Μαΐου εἶναι ἐργάσιμος (ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 εἶπεν, ὅτι νοεῖται ὡς ἐξαιρέσιμος διὰ τὴν ἐν αὐτῇ προσαύξησιν τῆς ἀμοιβῆς), συνέπεσε νὰ εἶναι Κυριακή, καί, ὡς γνωστόν, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀνωτέρω π.δ. 8/14 Μαρτίου 1930, ἀπαγορεύεται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἐν ἄρθρῳ 2 ἐξαιρεσίμους πᾶσα ἐργασία (ἐκτὸς ἐξαιρέσεων).

Χρησιμεύει ὅμως νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ ὁ ἑρμηνευτὴς, διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, καὶ τὰ ἑξῆς:

Εἰς προηγούμενον τοῦ ψηφισθέντος σχέδιον νόμου, τὸ ὁποῖον εἶχε κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν (ΕΕΔ 16, 675 ἑπ.), ἐσχεδιάσθη ἡ ἀκόλουθος ρύθμισις: Ἀντὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἓξ ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, περὶ ὧν ἡ ἀκυρωθεῖσα ὑπὸ τῆς Σ.Ε. 746/1957 διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, προσαυξάνοντο αἱ ἡμέραι ἄδειας τοῦ ἀ.ν. 450/1949 τῶν μισθωτῶν ἐν γένει κατὰ δύο ἀλληπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὡρίζετο ἐπὶ πλέον, ὅτι οἱ μισθωτοί, ἐπὶ πλέον τῶν ἀποδοχῶν των τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ἐδικαιοῦντο παρὰ τοῦ ἐργοδότου των καὶ ἑτέρου ποσοῦ, ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τριῶν πλήρων ἡμερομισθίων ἢ τριῶν πλήρων εἰκοστῶν πέμπτων τῶν ἀποδοχῶν, προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ, καὶ τοῦτο, ἵνα ἐξυπηρετηθοῦν καὶ οἱ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβόμενοι.

Ταῦτα ἐλέχθησαν καὶ σημαίνουν καὶ ἤδη κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον, ὅτι νομοθετικὴ ἐπιδίωξις ὑπῆρξε νὰ καταβάλλωνται ὅ π ω σ δ ή π ο τ ε τὰ ἡμερομίσθια τῶν πέντε τούτων ἡμερῶν, παρήλλαξε δὲ μόνον ὁ τρόπος τῆς δι' αὐτῶν ἐνισχύσεως τῶν μισθωτῶν. Ἀντὶ τῆς ἐπαυξήσεως τῶν ἡμερῶν ἀδείας καὶ ἀποδοχῶν κατὰ ταύτας, προετιμήθη ἡ νομοθετηθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ρύθμισις.

Παραρτήματα

Εἰς τὴν σελ. 1155 παρόντος τόμου, ἔνθα καταχωρίζεται τὸ ν.δ. 4101/1960 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», νὰ τεθῇ ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου ἀριθμοῦ 17 Φ.Ε.Κ., ἔνθα ἐδημοσιεύθη τὸ ἀνωτέρω Ν.Δ., ὁ ἀληθὴς ἀριθμὸς 147.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεύχος 21 (459)

Ἀθῆναι, 1 Νοεμβρίου 1960

ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΩΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

I. Ἔγκρισις παρανόμου καταστατικοῦ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου καὶ συνέπειαι

II. Ἔννοια καὶ συνέπειαι τῆς κρατικῆς ἐποπτείας ἐπὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων

Γνωμοδότησις τοῦ κ. Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Ἱστορικόν.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 815/1960 βουλεύματος τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ Πλημμελειοδικῶν παρεπέμφθησαν, ἵνα δικασθοῦν ἐνώπιον τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης, δέκα ἑπτὰ σιδηροδρομικοί, μέλη τοῦ αὐτόθι ἑδρεύοντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Σιδηροδρομικῶν Βορείου Ἑλλάδος», κατηγορούμενοι ὅτι τινὲς τούτων, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα μέλους τῆς Διοικήσεως τοῦ σωματείου, τινὲς δὲ ὡς φίλοι καὶ ὑποστηρικταὶ τούτων, εἰσέπραττον ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν διάφορα χρηματικὰ ποσὰ ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ σωματείου ὑπὸ μορφὴν ἐξόδων κινήσεως, δι' ὑπηρεσίας παρασχεθείσας ἢ καὶ μὴ παρασχεθείσας πρὸς τὸ σωματεῖον τοῦτο.

Κατὰ τὴν ἀπολογίαν των οἱ κατηγορούμενοι ἰσχυρίσθησαν μεταξὺ ἄλλων: α') ὅτι περὶ τῶν γενομένων παροχῶν προβλέπει ρητῶς διάταξις τοῦ νομίμως ἐγκεκριμένου καταστατικοῦ καὶ β') ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ κατὰ νόμον ἐποπτικὴ τοῦ σωματείου Ἀρχή, εἰς ἣν ὑπεβάλλοντο κατὰ νόμον ὅ τε προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ σωματείου μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν καθ' ἕκαστον ἔτος, οὐδεμίαν διετύπωσε ποτὲ παρατήρησιν ἢ ἐπιφύλαξιν ὡς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τοῦ σωματείου.

Προβάλλουν ὅθεν ὑπὸ ἔρευναν τὰ ἑπόμενα δύο ζητήματα, ἐφ' ὧν καὶ εἰδικῶς ἠρωτήθην:

1) Τίς ἡ ἔννοια τῆς ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ καὶ ἐγγραφῆς τοῦ σωματείου εἰς τὸ Βιβλίον τῶν Σωματείων καὶ ἂν μόνη αὕτη ἀρκῇ, ἵνα καταστήσῃ νόμιμον τὴν λειτουργίαν τοῦ σωματείου, ἀδιαφόρως ἂν τὸ καταστατικὸν περιέχῃ καὶ ὅρους ἀντιθέτους πρὸς τὸν νόμον καὶ

2) Τίς ἡ ἔννοια καὶ αἱ συνέπειαι τῆς ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας κρατικῆς Ὑπηρεσίας ἀσκουμένης ἐποπτείας ἐπὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

Ἀπάντησις

I

Κατ' ἄρθρα 79-83 ΑΚ ἀπαραίτητος ὅρος διὰ τὴν νόμιμον σύστασιν καὶ λειτουργίαν σωματείου ὡς νομικοῦ προσώπου εἶναι ἡ ἐγγραφὴ αὐτοῦ εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ Βιβλίον Σωματείων, ἥτις ἐπέρχεται κατόπιν τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Πρωτοδικείου ἐγκρινάσης τὸ καταστατικόν. Τὸ καταστατικὸν δεδικαιούμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου κατατίθεται εἰς τὸ ἀρχεῖον αὐτοῦ.

Ἀμφισβητεῖται ὅμως ἡ νομικὴ συνέπεια, ἣν συνεπάγει τὸ περιστατικόν, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον, τυχὸν κατὰ παραδρομήν, ἐνέκρινε καταστατικὸν στερούμενον τῶν νομίμων προϋποθέσεων ἢ ὅπερ, ἔτι πλέον, περιλαμβάνει διατάξεις ἀντιθέτους πρὸς τὸν νόμον. Ἡ πλάνη τοῦ δικαστηρίου δύναται νὰ ἀφορᾷ εἴτε εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ νομικοῦ προσώπου (ὡς ὅταν ἐμπορικὴ ἑταιρεία ἐμφανίζεται διὰ τοῦ καταστατικοῦ ὡς σωματεῖον μὴ ἀποβλέπον εἰς κερδοσκοπίαν), εἴτε εἰς οὐσιώδεις ὅρους, τῶν ὁποίων ἡ παράθεσις ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ὑπεστηρίχθη, ὅτι εἰς τοιαύτας περιπτώσεις τὸ καταστατικόν, μολονότι ἐγκριθὲν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου καὶ κατατεθὲν εἰς τὸ ἀρχεῖον αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρον, τὸ δὲ σωματεῖον, μολονότι ἐγγραφὲν εἰς τὸ οἰκεῖον Βιβλίον, θεωρεῖται ὡς οὐδέποτε ἀποκτήσαν νομικὴν προσωπικότητα. Ἡ ἀκυρότης αὕτη, ἥτις εἶναι

άπόλυτος, δύναται νὰ προταθῇ ὁποτεδήποτε ἐνώπιον πάσης Ἀρχῆς (Ramdohr ἐν Gruchot's Beitr 44 σ. 809, Endemann I § 42 σημ. 3 καὶ παρ' ἡμῖν *Γιδόπουλος*, ἐν Θέμ. ΜΖ' 558 ἐπ., 653 ἐπ., *Πολυχρόνη*, Τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα, 1949, σ. 66, Πρόεδρος Πρωτοδικῶν Μεσολογγίου 109/1938, Δικαστικὴ 1939 σ. 468). Κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ὅμως καὶ κρατοῦσαν γνώμην τὸ καταστατικόν, ἐφ' ὅσον ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ κατετέθη εἰς τὸ ἀρχεῖον αὐτοῦ, θεωρεῖται ἔγκυρον, τὸ δὲ συνάμει τούτου συσταθὲν σωματεῖον, καταχωρισθὲν εἰς τὸ εἰκεῖον Βιβλίον, νομίμως λειτουργεῖ μέχρις οὗ διαλυθῇ νομίμως (οὕτω Dernburg, Das bürgerliche Recht des Deutschen Reichs, I 1906, § 75 VII, Kohler, Lehrbuch des bürgerlichen Rechts, I 1904, σ. 383, Enneccerus - Nipperdey, I § 100 VI, v. Tuhr, I σ. 492 ἐπ., Oertmann, Kommentar zum BGB § 21 ἀριθ. 3α, Planck-Knoke, § 21 ἀριθ. 5 (ἀνακαλῶν τὴν ἀντίθετον εἰς προηγουμένην ἐκδοσιν ἐκφρασθεῖσαν γνώμην του), Staudinger-Riezler, § 21 ἀριθ. 29 (ἀνακαλῶν ὁμοίως ἀντίθετον εἰς προηγουμένας ἐκδόσεις γνώμην), Stein-Jonas-Schönke, § 50 ἀριθ. 80 (κατὰ τροποποίησιν προτέρας ἀντιθέτου γνώμης), καὶ παρ' ἡμῖν: *Μαριδάκη*, Εἰσήγησις εἰς τὸ σχέδιον ΑΚ περὶ τοῦ δικαίου τῶν προσώπων, σ. 83 - 84, *Καποδίστρια*, Τὸ Δίκαιον τῶν σωματείων, 1940, σ. 32, *Σβώλου - Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, ΙΙ 1955, σ. 277 σημ. 140, *Γ. Βάλληνδα*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ σ. 75, *Γιαννοπούλου*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ σ. 222, ὅλ. καὶ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 199/1920 Θέμ. ΑΑ' 438). Συνέπεια τῆς δευτέρας ταύτης γνώμης εἶναι, ὅτι ἡ ἀντίθεσις τοῦ καταστατικοῦ πρὸς τὸν νόμον καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀκυρότης τῆς συστάσεως τοῦ σωματείου δὲν δύναται νὰ προταθῇ ὁποτεδήποτε ἐνώπιον πάσης Ἀρχῆς, ἀλλ' ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τοῦ σωματείου δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἥτις ἐπέρχεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ τοῦ 1/5 τῶν μελῶν ἢ τῆς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς. Τὸ ἄρθρον 105 ΑΚ ἀναφέρει ρητῶς τοὺς λόγους, δι' οὓς δύναται νὰ χωρήσῃ δικαστικὴ διάλυσις τοῦ σωματείου, μεταξὺ δὲ τούτων ἀναφέρει καὶ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ σκοπὸς ἢ ἡ λειτουργία τοῦ σωματείου ἀπέβησαν παράνομοι ἢ ἀνήθικοι ἢ ἀντίθετοι πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀφοῦ δὲ αἱ περιπτώσεις αὐταὶ δύνανται νὰ χωροῦν καὶ μετὰ τὴν νόμιμον σύστασιν τοῦ σωματείου, ἀποτελοῦν πολλῷ μᾶλλον λόγον διαλύσεως ὅταν, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, δι' αὐτοῦ τοῦ καταστατικοῦ εἶχε καθορισθῇ ὁ σκοπὸς ἢ ἡ λειτουργία αὐτοῦ κατὰ τρόπον ἀντίθετον πρὸς τὸν νόμον.

Ἡ γνώμη αὕτη ἀνταποκρίνεται καὶ πρὸς τὸν δικαιολογικὸν λόγον, δι' ὃν ὁ νόμος ἔθεσεν ὡς ἀπαραίτητον ὅρον συστάσεως καὶ λειτουργίας τοῦ σωματείου τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ καὶ τὴν καταχώρισιν εἰς τὸ Βιβλίον τῶν Σωματείων. Οἱ πανηγυρικοὶ οὗτοι τύποι ἔχουν ὡς κύριον σκοπὸν νὰ καταστήσουν δημοσίᾳ γνωστόν, ὅτι τὸ σωματεῖον συνέστη καὶ λειτουργεῖ νομίμως καὶ νὰ διαφωτίσουν ἰδίως τοὺς μετ' αὐτοῦ συναλλασσομένους ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τοῦ σωματείου (πρβλ. ΑΚ 80). Ἐφ' ὅσον συνέστη νομίμως, ἔστω καὶ ἂν τὸ καταστατικὸν αὐτοῦ περιέχῃ ὅρους παρανόμους, νομίμως λειτουργεῖ, ὡς νομικὸν δὲ πρόσωπον ἔχει δικανικὴν ἱκανότητα ἐνεργητικὴν καὶ παθητικήν, χωρὶς νὰ δύναται οὔτε τὸ ἴδιον, οὔτε ὁ κατ' αὐτοῦ ἐναγών ἢ παρ' αὐτοῦ ἐναγόμενος νὰ προβάλῃ παρεμπιπτόντως ἀκυρότητα τῆς συστάσεώς του (Staudinger-Nipperdey § 21 ἀριθ. 29).

Ἡ κρατοῦσα αὕτη γνώμη εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὸν νομικὸν χαρακτῆρα τῆς ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ἀναγνωρίσεως τοῦ καταστατικοῦ καὶ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ Βιβλίον τῶν Σωματείων. Ἡ τελευταία αὕτη πρᾶξις ἐνεργεῖ συστατικῶς ἐπὶ τῆς νομικῆς προσωπικότητος τοῦ σωματείου (*Σβώλου*, Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ τὸ δίκαιον τῶν σωματείων, 1915, σ. 118, *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ., Staudinger-Riezler, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν τεθέντος καταστατικοῦ τοῦ Συνδέσμου Σιδηροδρομικῶν Βορείου Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον, ἐγκριθὲν τὸ πρῶτον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 323/1919 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 686/1925, 196/1929, 1878/1940 καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1294|1947, 465/1950, 1231/1953 καὶ 2605/1955 ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου, κατεχωρίσθη δὲ εἰς τὸ Βιβλίον Σωματείων ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 220, τὸ ἄρθρον 17 τοῦ καταστα-

τικοῦ τούτου προβλέπει ρητῶς, ὅτι «Ὁ πρόεδρος, τὰ μέλη τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὰ μέλη τῆς συνελεύσεως τῶν ἀντιπροσώπων, ὡς καὶ πᾶν μὴ ἀξιωματοῦχον μέλος τοῦ Συνδέσμου, ἐφ' ὅσον εἰδικῶς ἤθελον ἀπασχοληθῇ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Συνδέσμου, δύνανται νὰ λαμβάνουν μηνιαίαν ἀποζημίωσιν ἢ ἐπιχορήγησιν, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα κινήσεώς των, καθοριζόμενα πάντοτε δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγκρινομένης παρὰ τῆς συνελεύσεως τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Συνδέσμου. Ἐπίσης, ὁσάκις οἱ διοικοῦντες τὸν Σύνδεσμον ἤθελον ἀπασχοληθῇ ἐκτάκτως δι' ὑποθέσεις τοῦ Συνδέσμου ἐκτὸς ἕδρας ἀποζημιοῦνται εἰδικῶς τῇ εἰσηγήσει τοῦ προέδρου καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνδέσμου τῇ εἰσηγήσει τοῦ προέδρου αὐτῆς δύναται νὰ προσλάβῃ ὡς συνεργάτας τῆς Διοικήσεως μεταξὺ τῶν στελεχῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ συνταξιούχων, διακριθέντων κατὰ τοὺς συνδικαλιστικοὺς ἀγῶνας τῆς ὀργανώσεως καὶ δυναμένων λόγῳ συνδικαλιστικῆς πείρας καὶ μορφώσεως νὰ ὑποβοηθήσουν τὸ ἔργον της. Ἡ ἀμοιβὴ των ὑπὸ τύπον ἐξόδων κινήσεως καθορίζεται τῇ εἰσηγήσει τοῦ προέδρου τοῦ Συνδέσμου δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς. Διὰ πάσας τὰς ἄνω περιπτώσεις ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀναγράφει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Συνδέσμου σχετικὸν κονδύλιον».

Τὸ ἄρθρον 14 τοῦ καταστατικοῦ ὁρίζει ὅτι: «Ἡ Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐλέγχει τὰ ταμειακὰ καὶ λογιστικὰ βιβλία, ἐπιβλέπει δὲ τὴν κατὰ τὰ κεκανονισμένα ἐνέργειαν τῶν πληρωμῶν καὶ ἐπαγρυπνεῖ διὰ τὴν καλὴν διαχείρισιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Συνδέσμου. Ἡ παρουσία δύο τοὐλάχιστον μελῶν της καθίσταται ἀπαραίτητος πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἐξελέγξεως».

Τέλος τὸ ἄρθρον 11 ὁρίζει, ὅτι ἡ συνέλευσις τῶν ἀντιπροσώπων, ἡ ὁποία κατ' ἄρθρον 10 ἀποτελεῖ τὸ «ἀνώτατον κυρίαρχον σῶμα τοῦ Συνδέσμου», συνέρχεται ὑποχρεωτικῶς τρὶς κατὰ τὸ διάστημα τῆς τριετοῦς θητείας της: α') ἅμα τῇ ἐκλογῇ, διὰ νὰ ἐγκρίνῃ τὸν προϋπολογισμόν, τὰς χορηγητέας πάσης φύσεως ἀποζημιώσεις καὶ ἐκλέξῃ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις διοικεῖ τὸν Σύνδεσμον, καὶ β) εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἔτους, ἵνα ἐγκρίνῃ τὸν προϋπολογισμὸν ἑκάστης ἐτησίας χρήσεως, τὸν ἀπολογισμὸν ἑκάστου παρελθόντος ἔτους, τὰς χορηγητέας πάσης φύσεως ἀποζημιώσεις καὶ πᾶν οἰκονομικῆς φύσεως ζήτημα, ἐλέγχουσα καὶ τὴν δρᾶσιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ διαρρεῦσαν διάστημα ἑκάστου ἔτους».

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ καταστατικοῦ, ὡς ἔχουν διατυπωθῇ, παρέχουν εὐρύτατα δικαιώματα εἰς τὰ μέλη τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, ἴσως καὶ πέραν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπει ὁ νόμος (βλ. ἐν τούτοις καὶ ΑΚ 94, δι' οὗ ἐξυπακούεται τὸ δικαίωμα τῶν ὀργάνων τῆς διοικήσεως σωματείου πρὸς λῆψιν ἀ μ ο ι β ῆ ς). Ἀλλ' ἡ τυχὸν διατύπωσις τοῦ καταστατικοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἔδει νὰ ἐρευνηθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐπανειλημμένως, ὡς εἴδομεν ἀνωτέρω, ἐτέθη ὑπὸ κρίσιν τὸ καταστατικὸν τοῦτο, εἴτε διὰ νὰ τροποποιηθῇ, εἴτε διὰ νὰ συμπληρωθῇ. Ἐφ' ὅσον ὅμως, καλῶς ἢ κακῶς, αἱ διατάξεις αὗται ἐνεκρίθησαν, θ ε ω ρ ο ῦ ν τ α ι, μ έ χ ρ ι ς ἀ ν τ ι θ έ τ ο υ δ ι κ α σ τ ι κ ῆ ς ἀ π ο φ ά σ ε ω ς, ἰ σ χ υ ρ α ί, καὶ ἐξεταστέον ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου εἶναι μόνον ἂν αἱ περαιτέρω ἐνέργειαι τῆς Διοικήσεως τοῦ Σωματείου ὑπῆρξαν ἢ μὴ σύμφωνοι πρὸς τὸ καταστατικόν.

II

Ἐρευνητέον ἤδη τίνες ἡ ἔκτασις καὶ αἱ συνέπειαι τῆς ἐποπτείας τῆς ἀσκουμένης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς Ἀρχῆς ἐπὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

Ἡ ἐποπτεία αὕτη ἔχει καθορισθῇ ὑπὸ τοῦ νόμου (νόμος 281/1914 ἄρθρα 29, 30, 32, 33) κατὰ τρόπον περιορίζοντα τὰ δικαιώματα τοῦ Κράτους εἰς σημεῖον ὥστε νὰ μὴ θίγεται ἐμμέσως ἡ διὰ τοῦ Συντάγματος κατοχυρουμένη ἐλευθερία τοῦ συνεταιρίζεσθαι, (Σ.Ε. 68/1959, 1392/1959, ΕΕΔ 18 σ. 212, 875). Ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ νόμου 281/1914 «περὶ σωματείων» ἐτόνιζεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν σωματείων κρατικὴ ἐποπτεία εἶναι πε-

ριωρισμένη «ὅπως μὴ ἐκτραπῇ ἡ Πολιτεία εἰς μεγάλην ἐπέμβασιν ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν σωματείων καὶ μὴ διαταραχθῇ ἡ ἐλευθερία κινήσεως τῶν συνεταιρισμῶν». (Περὶ τοῦ σκοποῦ τούτου τοῦ νόμου βλέπε καὶ *Σβῶλον*, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 132 ἑπ., *Σβώλου - Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, II 1955, σ. 275, *Πολυχρόνην*, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 179 ἑπ. 1, *Δημάκη*, Ἡ ἐποπτεία τῶν ἐργατικῶν σωματείων, ἐν ΕΕΔ 18 σ. 409 ἑπ.). Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν ἄρθρῳ 29 τοῦ νόμου 281/1914 ὁρίζεται ρητῶς, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν σωματείων ἐποπτεία ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς α) εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, β) εἰς τὴν τήρησιν τοῦ καταστατικοῦ καὶ γ) εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ταμειακῆς διαχειρίσεώς των.

Ἡ ἐποπτεία τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἀνήκει κατὰ νόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἐπιθεωρητὴς ἢ ἐπόπτης ἐργασίας, εἰς τὸν νομάρχην (νόμου 281/1914 ἄρθρον 29, νόμου 2151/1920 ἄρθρον 17 § 3, νόμου 3200/1955, Δ.Δ. 23/23 Νοεμβρίου 1956 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ἁρμοδιοτήτων τοῦ νομάρχου ἐπὶ θεμάτων ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας» ἄρθρον 2).

Συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ νόμου 281/1914, αἵτινες παρέμειναν ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατ' ἄρθρον 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου, καὶ αἵτινες συνεπληρώθησαν λεπτομερέστερον διὰ τῶν ἄρθρων 47 ἑπ. τοῦ Δ.Δ. τῆς 15/20 Μαΐου 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», οἱ ἀποτελοῦντες τὴν κατωτέραν ἐποπτικὴν ἀρχὴν τῶν σωματείων δημόσιοι ὑπάλληλοι προβαίνουν συνεπείᾳ διαταγῆς τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐνεργοῦντος εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἑνὸς εἰκοστοῦ τοὐλάχιστον τῶν ἐκτελεσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν, εἰς ἐξέτασιν ἐγγράφων ἢ προφορικὴν τῶν διοικούντων τὸ σωματεῖον προσώπων ἢ ἄλλων μελῶν ἢ εἰς ἔρευναν βιβλίων ἢ εἰς ἐξακρίβωσιν λογαριασμῶν, συντάσσοντες ἑκάστοτε ἔκθεσιν. Δύνανται ἐπίσης νὰ παρίστανται εἰς συνελεύσεις καὶ νὰ ἐποπτεύουν εἰς τὴν κατὰ νόμον καὶ τὸ καταστατικὸν διεξαγωγὴν αὐτῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς αἰτήσεως τοῦ ἑνὸς εἰκοστοῦ τῶν μελῶν οἱ ἐνεργοῦντες τὸν ἔλεγχον, ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ, δύνανται νὰ προσλάβουν εἰδικὸν λογιστήν, ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ὁποίου ὁρίζεται ὑπὸ τῆς διαταξάσης τὸν ἔλεγχον Ἀρχῆς καὶ καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ σωματείου.

Ὅταν βεβαιοῦται παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ ἢ ἀνωμαλία διοικητικὴ ἢ διαχειριστική, ἡ ἐποπτικὴ Ἀρχή, δι' ἀποφάσεώς της ἀνακοινουμένης πρὸς τοὺς διοικοῦντας τὸ σωματεῖον, διατάσσει τὰ δέοντα πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ καταστατικοῦ ἢ ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως ἐν τῇ διοικήσει ἢ διαχειρίσει, τάσσουσα ὡρισμένην πρὸς τοῦτο προθεσμίαν (Σ.Ε. 1392/1959 ΕΕΔ 18 σ. 875). Ὅταν βεβαιοῦται παράβασις, δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ ποινικὴν καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν σχετικῶν περὶ σωματείων νόμων ἢ σπουδαία διαχειριστικὴ ἀνωμαλία ἢ χρηματικὴ κατάχρησις δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς τὴν ἁρμοδίαν δικαστικὴν Ἀρχήν, δύναται ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας νὰ κηρύσσῃ ἔκπτωτον τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ σωματείου καὶ νὰ ὁρίζῃ καὶ ἐγκαθιστᾷ προσωρινὴν διοικητικὴν ἐπιτροπήν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ συγκαλῇ ταυτοχρόνως καὶ ἔκτακτον συνέλευσιν πρὸς ἐκλογὴν Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ὅταν βεβαιοῦται παράβασις τῶν νόμων περὶ σωματείων, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται πάντοτε ὑπὸ τῆς κατωτέρας ἐποπτικῆς Ἀρχῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Ἵνα καταστῇ εὐχερεστέρα ἡ παρακολούθησις τῆς λειτουργίας καὶ γενικώτερον τῆς διαχειρίσεως, ἡ Διοίκησις ἑκάστου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, τὸν νομάρχην καὶ τὸν ἐπόπτην ἐργασίας τῆς περιφερείας τῆς ἕδρας του, πλὴν ἄλλων στοιχείων ρητῶς ἀναφερομένων ἐν τῷ νόμῳ, κατ' ἔτος

καὶ ἐντὸς τοῦ πρώτου τριμήνου: α') ἀπολογισμὸν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ προηγουμένου ἔτους, κεκλεισμένον τὴν 31 Δεκεμβρίου, β') προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ σωματείου, ἂν ἐν τῷ καταστατικῷ προβλέπεται ἡ σύνταξις προϋπολογισμοῦ, καὶ γ') ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁσάκις ἀπαιτεῖται οὗτος (ν. 2151/1920 ἄρθρον 17, Β.Δ. 15|20 Μαΐου 1920 ἄρθρον 51). Αἱ ὑποχρεώσεις αὗται, θεσπισθεῖσαι τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ν. 281/1914, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι καὶ μετὰ τὸ ἄρθρον 12 Εἰσαγ. Νόμου ΑΚ, διότι εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου κατηργήθη τὸ ἄρθρον 10 ν. 281/1914, πλὴν τὸ εἰδικὸν τοῦτο ἄρθρον, ἐνσωματωθὲν διὰ ρητῆς εἰς αὐτὸ παραπομπῆς, κατέστη κείμενον τοῦ ν. 2151|1920 καὶ ἄρα δὲν κατηργήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου, ὅπερ ρητῶς ἐν ἐδαφίῳ 2 ἀναφέρει, ὅτι διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ οἱ νόμοι περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων (ἄλλως ἡ Σ.Ε. 1392/1959 ΕΕΔ 18 σ. 876, δεχομένη ὅτι τὸ ἄρθρον 10 ν. 281/1914 κατηργήθη καὶ ὡς πρὸς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι μονὴ κατὰ νόμον ἁρμοδία, ἵνα ἀσκήσῃ ἔλεγχον ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ σωματείου, εἶναι ἡ τοῦτο ἐποπτεύουσα Ἀρχή καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἄσκησις τοῦ ἐλέγχου τούτου ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον προδικαστικὸν βῆμα διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, διὰ τὴν ἔκπτωσιν τῆς Διοικήσεως ἢ διὰ τὴν δικαστικὴν διάλυσιν τοῦ σωματείου (βλ. *Σβῶλον - Βλάχον*, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 276). Εἰς ἐκ τῶν λόγων διαλύσεως τοῦ σωματείου εἶναι καὶ ὅτι ἡ περιουσία αὐτοῦ χρησιμοποιεῖται πρὸς σκοπὸν διάφορον ἐκείνου, δι' ὃν τὸ σωματεῖον συνέστη.

Ἐρωτᾶται ἤδη τίνα συνέπειαν γεννᾷ τὸ περιστατικόν, ὅτι ἡ Διοίκησις τοῦ σωματείου ὑπέβαλεν ἐμπροθέσμως εἰς τὴν ἐποπτεύουσαν Ἀρχὴν τὸν ἀπολογισμὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν, ἡ δὲ Ἀρχὴ αὕτη εἰς οὐδεμίαν προέβη ἐνέργειαν.

Φρονοῦμεν, ὅτι, ἐὰν μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν στοιχείων τούτων, ἡ ἐποπτεύουσα Ἀρχὴ δὲν ἐξεδήλωσε μὲν ρητῶς τὴν ἔγκρισίν της ἐπὶ τῶν γενομένων, ἄφῆκεν ὅμως νὰ παρέλθῃ εὔλογος χρόνος (καὶ εὔλογος, καθ' ἡμᾶς, χρόνος εἶναι τὸ ἔτος, διότι μετὰ ἓν ἔτος ἡ Διοίκησις τοῦ σωματείου ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ ἐπακολουθοῦντος ἔτους), δέον νὰ θεωρῆται ὡς σιωπηρῶς ἐγκριθεῖσα ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος γενομένη διαχείρισις. Ἐὰν δὲ μετὰ τὴν τοιαύτην σιωπηρὰν ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς ἡ Διοίκησις τοῦ σωματείου ἐπαναλάβῃ τὴν αὐτὴν τακτικὴν ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν οἰκονομικῶν τοῦ σωματείου, ἣν ἠκολούθησε καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος, περὶ ἧς διεφώτισε πλήρως τὴν ἐποπτεύουσαν Ἀρχήν, χωρὶς νὰ ἀποκρύψῃ στοιχεῖόν τι, δὲν θὰ εἶναι πλέον εὐχερὲς νὰ κατηγορηθῇ ἡ Διοίκησις αὕτη, ὅτι προέβη εἰς δολίας ἐνεργείας καὶ εἰς παράβασιν τοῦ νόμου. Πολὺ δὲ ὀλιγώτερον δύναται νὰ κατηγορηθῇ, ὅταν ἡ τοιαύτη σιωπηρὰ ἔγκρισις τῶν γενομένων ἐπανελαμβάνετο ὑπὸ τῆς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν. Διότι ἡ ἐποπτεύουσα Ἀρχὴ εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν της ὅλα τὰ ἐκ τοῦ νόμου μέσα, ὅπως παρεμποδίσῃ περαιτέρω τὴν τοιαύτην διαχείρισιν, ὅπως κηρύξῃ ἔκπτωτον τὴν Διοίκησιν, ὅπως προβῇ εἰς διάλυσιν τοῦ σωματείου καὶ ὅπως παραπέμψῃ τοὺς παραβάτας εἰς τὸ ποινικὸν δικαστήριον. Ἐὰν δὲν τὸ ἔπραξε, τεκμαίρεται θεωροῦσα ὅτι καλῶς διεξήγετο ἡ οἰκονομικὴ διαχείρισις τοῦ σωματείου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1960

Ὁ γνωμοδοτῶν

Ι. Καποδίστριας

Ἐντεταλμένος Ὑφηγητὴς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν

ΠΑΡΟΧΗ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΕΙΣ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ

Ὑπὸ τῆς ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ. ἀρχὴν ὅτι ὁ μισθὸς ὀφείλεται ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παροχῆς ἐργασίας, πολλαὶ εἶναι αἱ περιπτώσεις εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, κατὰ τὰς ὁποίας θεσπίζεται δικαίωμα μισθοῦ, καίτοι ὁ μισθωτὸς δὲν παρέχει ἐργασίαν. Τοιαῦτα καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ ν.δ. 3755]1957 (ΕΕΔ 16, 1062), τὸ ὁποῖον ὑποχρεοῖ τοὺς ἐργοδότας νὰ καταβάλλουν εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς καὶ δι' ἑκάστην τούτων, ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των, ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Ἡ διάταξις μάλιστα, ὑπερνικῶσα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἡμερομισθίου ὡς ἀνταλλάγματος τῆς παροχῆς ἐργασίας, δὲν ὁρίζει, ὅτι καταβάλλεται τὸ ἡμερομίσθιον, ἀλλὰ «ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των».

Προέκυψεν ὅμως κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τὸ ζήτημα ποία ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου «εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς» καὶ εἰδικῶς ἂν εἰς τούτους περιλαμβάνωνται καὶ οἱ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ φιλοδωρήμασιν ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβόμενοι μισθωτοί (καταφατικῶς ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5367,1960, ΕΕΔ 19, 471, καὶ σύμφωνον πρὸς αὐτὴν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 519).

Θὰ ἠδύνατό τις, παρασυρόμενος ἐκ τοῦ γράμματος τῆς διατάξεως «ἐπὶ ἡμερομισθίῳ . . .», νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀκριβῶς καθωρισμένον ἡμερομίσθιον, εἴτε νόμιμον, εἴτε καὶ συμβατικόν (κατὰ τὴν ὀρθὴν ἄποψιν τῆς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5709] 1960, ΕΕΔ 19, 1192, ἡ διάταξις ἐννοεῖ καταβλητέον καὶ ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ συμβατικὸν ἡμερομίσθιον).

Ἐν τούτοις ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῆς διατάξεως πρὸς ἄλλας καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς πρέπει ἡ ἄποψις αὕτη νὰ ἀποκρουσθῇ.

Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 1234]1918 (καὶ ἄρθρον 11 νόμου 2112]1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (πρὸ τῆς ἀντικαταστάσεώς του διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655]1953) ὡρίζεν, ὅτι δὲν θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ἡμερομίσθιοι, οὐδεὶς ὅμως ὑπεστήριξεν, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου «ἡμερομίσθιοι» δὲν εἶναι καὶ οἱ διὰ ποσοστῶν, φιλοδωρημάτων ἢ κατὰ τεμάχιον ἐργασίας ἀμειβόμενοι καθ' ἡμέραν, ἀλλ' ὀρθῶς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως, διεστέλλετο πάντοτε ἡ περίπτωσις ἀπὸ ἐκείνης τοῦ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένου.

Ἡ διαστολὴ αὕτη (καὶ δι' ἄλλον λόγον) γίνεται ἀκριβῶς εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 3 τοῦ ν.δ. 3755] 1957. Ἐξαιροῦνται οἱ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενοι μισθωτοὶ (ὑπάλληλοι ἢ ἐργάται) καὶ τοῦτο εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς διατάξεως, ἀφορμὴ τῆς ὁποίας ὑπῆρξε τὸ ὅτι, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μηνιαίως ἀμειβομένου μισθωτοῦ, δὲν ἐπέρχεται ἀπώλεια μισθοῦ κατὰ τὰς ἡμέρας ἀργίας (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Εἰσηγητ. Ἔκθεσις Προσχεδίου Μισθώσεως Ἐργασίας, 1913, ΕΕΔ 1, 906, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 76, 77), ἀντιθέτως πρὸς τὸν καθ' ἡμέραν ἀμειβόμενον, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Δικαίου δὲν ἐδικαιοῦτο μισθοῦ, μὴ ἐργασθεὶς κατὰ τὰς ἀργίας (*Ι. Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ., *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 134).

Θὰ ἦτο, κατὰ τὸν A. Nikisch, Ἐργατ. Δίκαιον, ἑλλ. μετάφρασις, σελ. 249 ἑπ., παραλογισμὸς ἐὰν ἤθελέ τις νὰ πληρώσῃ εἰς τοὺς μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι λαμβάνουσι μηνιαῖον ἢ ἑβδομαδιαῖον μισθὸν καὶ δὲν ὑφίστανται ἐκ τούτου διὰ τῶν καθ' ἑβδομάδα ἡμερῶν ἀργίας ἀπώλειαν μισθοῦ, προσθέτως εἰδικὴν ἀμοιβὴν (σύμφωνον κατὰ βάσιν καὶ τὸ RAG ἐν A.R.C. 35, 277· 37, 21· 44, 3).

Ἀφοῦ λοιπὸν ὑπῆρξε σκοπὸς τῆς διατάξεως νὰ ἄρῃ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἡμερομισθίου κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἑορτάς, ἀποκλείεται νὰ δεχθῶμεν, ὅτι αὐτὴ ἐννοεῖ μόνον τοὺς διὰ σταθεροῦ, καθωρισμένου, ἡμερομισθίου ἀμειβομένους μισθωτοὺς καὶ ὅτι δὲν περιλαμβάνει καὶ τοὺς κατ' ἄλλον τρόπον ἀμοιβῆς (διὰ τοὺς ὁποίους καὶ τὸ ζήτημα) μισθωτούς, ἀφοῦ καὶ οὗτοι ὑφίστανται, ἂν ὑφίστανται (καὶ λέγομεν τοῦτο, διότι εἶναι δυνατὴ ἡ ἐργασία δι' ὡρισμένας ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπασχολοῦν μισθωτοὺς τοῦ τρόπου τούτου ἀμοιβῆς κατὰ τὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ὡς οἱ σερβιτόροι καφενείων, ἑστιατορίων κλπ.) ἀπώλειαν τῶν ἀποδοχῶν των.

Ἐπιχείρημα ἐνισχυτικὸν τῆς ἀπόψεως ταύτης, ὅτι καὶ διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοῦ τρόπου τούτου ἀμοιβῆς (ἐκτὸς διὰ σταθεροῦ ἡμερομισθίου) ὑπάρχει ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (ἴδετε προχείρως τὴν ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1960 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ΕΕΔ 19, 1111) ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου νὰ συμπληρώνῃ τὰς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν τούτων μέχρι τοῦ ὑποχρεωτικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου καὶ συνεπῶς καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου περιλαμβάνονται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς διατάξεως καὶ οὗτοι, δὲν βοηθεῖ ἀποφασιστικῶς. Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἔχουν οἱ ἐργοδόται καὶ προκειμένου περὶ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένου ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου (ΙΙΙ ὅρος τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 30 Αὐγούστου 1960, ΕΕΔ 19, 1110), οἱ ὁποῖοι, ἐν τούτοις, κατὰ τὴν σαφῆ διάταξιν, δὲν δικαιοῦνται ἐπὶ πλέον μισθοῦ διὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἑορτῶν.

Ἐξ ἄλλου ὁ συλλογισμὸς οὗτος προϋποθέτει καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ὀφείλεται ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ προσφύγωμεν, ἵνα ἀνεύρωμεν τὸ καταβλητέον ποσόν.

Ἀλλ' ἐκ τῆς διατάξεως, ὡς ἀνωτέρω σημειοῦμεν, δὲν προκύπτει, ὅτι καταβάλλεται ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ νόμιμον μόνον ἡμερομίσθιον, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐνῷ ἀναφέρεται εἰς τὴν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 καὶ 25825]1951

ὑπουργικὰς ἀποφάσεις προσαύξησιν κατὰ 75 ο]ο διὰ τοὺς ἀπασχοληθέντας κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, ἐν γνώσει δὲ ὅτι ἡ προσαύξησις αὕτη ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν νομίμων ἡμερομισθίων (ἀδιαφόρως ἂν ὁ μισθωτὸς ἀμείβεται διὰ συμβάσεως μὲ ἀνώτερον τοῦ νομίμου ἡμερομίσθιον), προκειμένου περὶ τοῦ δικαιώματος τῶν μὴ ἀπασχολουμένων ἐκφράζεται οὕτω «...καταβάλλεται.... ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των...».

Θὰ προκύψῃ οὕτω (καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην) θέμα ἐρεύνης ποῖαι θὰ ἦσαν πράγματι αἱ ἀποδοχαὶ (ἡμερομίσθιον) καὶ τῆς κατηγορίας τῶν μισθωτῶν τοῦ τρόπου τούτου ἀμοιβῆς, τῶν ὁποίων θὰ ὑφίστατο ἀπώλειαν ὁ μισθωτός, μὴ ἀπασχοληθεὶς κατὰ τὰς ἀργίας, ἄνευ τῆς διατάξεως, καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ βεβαίου ἀποτελέσματος ἐρεύνης θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑποχρεωτικῶς τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον, τὸ ὁποῖον εἶναι, κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου προστασίας τῶν μισθωτῶν, ἐπικυρουμένην καὶ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὑποχρεωτικῶς ἐξασφαλιστέον. ('Η Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 5367] 1960, ἐνθ' ἀνωτ., τῆς ὁποίας περιπτώσεως ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ζυγιστοῦ Δήμου ἐπὶ ποσοστοῖς ἐπὶ ἑκάστου ζυγίου, ἐπεδίκασε τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου).

Τὸ 'Υπουργεῖον 'Εργασίας, ἀντιλαμβανόμενον τὴν δυσχέρειαν, ὡς ἐσκέφθη, τοῦ ἀκριβοῦς προσδιορισμοῦ τοῦ καταβλητέου ἡμερομισθίου (θὰ ἦτο λίαν χρήσιμον διὰ τὴν σταθερότητα τοῦ Δικαίου, ἂν τὸ 'Υπουργεῖον 'Εργασίας, τὸ ὁποῖον καὶ ἐσχεδίασε τὸ ἐν λόγῳ νομοθέτημα, προέβλεπε τὴν περίπτωσιν καὶ ἐρρύθμιζε νομοθετικῶς τὸ πρακτέον), ἐσχημάτισε τὴν γνώμην (ΕΕΔ 18, 519), ὅτι ἐν προκειμένῳ δύνανται νὰ ἰσχύσουν, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογήν, τὰ περὶ κανονικῶν ἀδειῶν ἰσχύοντα (ἴδετε περὶ τούτων ΕΕΔ 19, 809).

Ἂν ὅμως ὑπάρχῃ δυσχέρεια ἀκριβοῦς καθορισμοῦ τοῦ καταβλητέου ποσοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι «ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον», ὁ ἑρμηνευτής, κατ' ἀνάγκην, θὰ προσφύγῃ εἰς τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου, ἡ ἐξασφάλισις τοῦ ὁποίου εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ἐργοδότην, ἀφοῦ ἐδῶ δὲν πρόκειται περὶ ἐλλείποντος θέματος, τὸ ὁποῖον ὁ Νομοθέτης οὐδαμῶς ἐσκέφθη, οὔτε εἶχεν ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ διατυπώσει τοῦ νόμου (ἔννοια ἀναλογίας δικαίου, Γ. Μπαλῆ, Γενικαὶ 'Αρχαὶ § 9), καὶ συνεπῶς δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὁ Νομοθέτης τὸ αὐτό, κατὰ λογικὴν ἀνάγκην, θὰ ἐδέχετο καὶ διὰ τὸ ἐλλεῖπον θέμα, ἤτοι νὰ ἐννοῆται τὸ κατὰ τὸν ἀ.ν. 539|1945 περὶ ἀδειῶν ἐξευρισκόμενον διὰ τὸν κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀμειβόμενον μισθωτὸν καὶ τὸν ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν διὰ τοὺς τελευταίους τούτους τοῦ καθοριζομένου παρὰ τοῦ 'Ιδρύματος Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου (ΕΕΔ 19, 809).

'Εδῶ πρόκειται περὶ ἑρμηνείας τεθειμένης διατάξεως (τοῦ ὅρου «ἡμερομίσθιον») καὶ δύο μόνον δύνανται ἑρμηνείαι χωροῦν: Ἢ θὰ ἐννοῆται τὸ νόμιμον (ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ ἀνωτέρω) ἢ τὸ πραγματικῶς καταβαλλόμενον, δηλαδὴ ἐκεῖναι αἱ ἀποδοχαί, τὰς ὁποίας θὰ εἶχεν ὁ μισθωτός, ἂν εἰργάζετο, μὴ ἐμποδιζόμενος ἐκ τῆς ἀργίας, ὅπερ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω σημειωθέντα, εἶναι καὶ τὸ ἀσφαλέστερον, ἀφοῦ τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως καὶ τοῦτο εἶχεν ὑπ' ὄψιν του ὁ Νομοθέτης, ἐκκινήσας ἐκ τοῦ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Δικαίου δεδομένου ὅτι τὸ ἐργατικὸν εἰσόδημα τῶν ἡμερησίως ἀμειβομένων ἐπηρεάζεται δι' ἀπωλείας του ἐκ τῶν ἡμερῶν ἀργίας, τὴν ἀποκατάστασιν οὕτως εἰπεῖν τῆς ζημίας των ἐπιβαλόντων εἰς βάρος τῶν ἐργοδοτῶν διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ 'Εργατικὸς Νομοθέτης ἀπομακρύνεται τῶν παραδεδεγμένων ἀρχῶν τοῦ 'Ενοχικοῦ Δικαίου (Χ. 'Αγγελόπουλος, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ 'Εργατικὸν Δίκαιον, σελ. 142 ἐπ.).

Τέλος ἡ γνώμη τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας δὲν ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς ἐπιμάχου διατάξεως, ἡ ὁποία ὁρίζει, ὅτι «καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων (τῶν ἑορτῶν) ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των, ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως».

Τὸ «ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως» νοεῖ τὴν δυνάμει τῶν ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (τὸ περιεχόμενον τῶν ὁποίων κατέστη περιεχόμενον καὶ τυπικοῦ νόμου) προσαύξησιν καί, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης ἦτο ἐν γνώσει, ὅτι ἡ προσαύξησις ὑπολογίζεται πάντοτε ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶν κατωτάτων, εἰς ἑκάστην περίπτωσιν, ἡμερομισθίων, ἀποκλείεται νὰ ἤθελε νὰ ἐννοήσῃ τὸ διὰ τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς τῆς περιπτώσεως τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τοῦ Ι.Κ.Α., διότι τότε δὲν εἶχεν ἔννοιαν ἡ φράσις «ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως».

'Ὡς ἀποκλείεται ἐπὶ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀμείβεται κατ' ἀποκοπήν, νὰ ἤθελεν ὁ Νομοθέτης νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὸν μαθηματικὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἡμερομισθίου, νὰ ληφθοῦν δηλαδὴ ὑπ' ὄψιν αἱ κατὰ μέσον ὅρον ἐπὶ ἓν τρίμηνον ἡμερήσιαι ἀποδοχαί του, ἀφοῦ ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν, διὰ πέντε μόνον κατ' ἔτος ἡμερομίσθια, πολὺ ἀπέχοντα χρονικῶς ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ὁ λογικώτερος ὑπολογισμὸς ἦτο νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ἡμερομίσθιον= ἀποδοχαὶ τῆς προηγουμένης τῆς ἑορτῆς ἡμέρας, τὰς ὁποίας κατὰ τὴν πιθανὴν πορείαν τῶν πραγμάτων θὰ εἶχεν ὁ μισθωτός, ἂν δὲν ἐκωλύετο ἐκ τοῦ νόμου νὰ ἐργασθῇ.

'Η διάφορος ρύθμισις τοῦ περὶ ἀδειῶν νόμου ἐγένετο, διότι ἐκεῖ πρόκειται περὶ σειρᾶς ἀλλεπαλλήλων ἡμερῶν ἀδείας, προκαταβαλλομένων τῶν ἀποδοχῶν, καὶ ἐσκοπήθη νὰ ὑπάρξῃ ἐν σταθερὸν χρηματικὸν ποσόν, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ἐπιβαρυνθῇ ὁ ἐργοδότης.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΣ ΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ

ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΣ ΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 904 ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

Ἀναγκαῖα διά τὸ ὡρισμένον αὐτῆς στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς

Βάσις τῆς ἐπὶ τοῦ κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐρειδομένης ἀγωγῆς ὁ τοῦ λήπτου ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἄλλου, ἄνευ νομίμου αἰτίας, πλουτισμὸς εἴτε διά τῆς ἐπαυξήσεως τῆς περιουσίας του, εἴτε διά τῆς μὴ ἐλαττώσεως αὐτῆς.—Ἀναγκαία ἡ ἔκθεσις τῶν περιστατικῶν τούτων ἐν τῷ εἰσαγωγικῷ τῆς δίκης δικογράφῳ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ὡρισμένον.—Ἀπαράδεκτον προτάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος νέων γεγονότων, μὴ περιεχομένων ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἐρευνωμένου τούτου ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἀπαντῶνται πλεῖσται ὅσαι περιπτώσεις ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας.

Ἐνδεικτικῶς μνημονεύονται αἱ συμβάσεις περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ ἀνηλίκων, κατὰ παράβασιν τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου, τῶν μισθωτῶν, τῶν μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ὑγείας (ὅπου ὁ νόμος ἐπιβάλλει ταῦτο), τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ ἀ.ν. 516|1948 περὶ νομιμοφροσύνης προσλαμβανομένων, τῶν ἀλλοδαπῶν, τῶν ἐργαζομένων ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, τῶν κατὰ παράβασιν τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως ἐργαζομένων, τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ ἐγγράφου τύπου τῆς συμβάσεως ἐργασίας προσλαμβανομένων, ὡς οἱ παρὰ τοῦ Δημοσίου προσλαμβανόμενοι ἐν σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτοί παρὰ τὸν νόμον ΣΙΒ' περὶ δημοσίου λογιστικοῦ κλπ.

Ἡ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κυρίως ἐπιστήμῃ θεωρία περὶ τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία διακρίνεται τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὴν ὁποίαν ἐνσωράκωσεν εἰς κείμενον ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης (ἄρθρον 2 § 6 ν.δ. 2511|1953 περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, ΕΕΔ 12, 910, κατηργημένου καὶ τούτου ἤδη ὑπὸ τοῦ νόμου 3464|1955, ΕΕΔ 15, 105), νοουμένης ὡς σχέσεως ἐργασίας τῆς ἐκ πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει δημιουργουμένης σχέσεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως (ἄρθρον 2 § 6 ν.δ. 2511|1953) (περὶ αὐτῆς ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ, ἄρθρον 648, ἀριθ. 79, 88, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 28 ἑπ. καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἀναφερομένους, *Π.Κ. Βεργοπούλου*, ΕΕΔ 13, 225), δὲν ἔτυχε παρ' ἡμῖν εὐδοκιμήσεως.

Τὰ δικαστήρια ἰδίως ἐνέμειναν καὶ ἐμμένουν εἰς τὴν συμβατικὴν θεωρίαν (ἐξαίρεσιν ἀπετέλεσεν ἡ περίπτωσις τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὸν νόμον 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων) καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ ν.δ. 2511|1953 (περὶ τῆς ὁποίας ἀνωτέρω) μόνην χρησιμότητα ἔσχεν, ὅτι ἔστρεψε τὴν ἀντίθετον πρὸ ταύτης νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, σταθερῶς ἤδη ἀκολουθουμένην ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, πρὸς τὴν ἄποψιν ὅτι καὶ αἱ ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας προερχόμεναι διαφοραὶ παραδεκτῶς ἐκδικάζονται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, δι' ἀγωγῆς ὅμως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (Α.Π. 549|1953, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 12, 1262, πρώτη δεχθεῖσα τοῦτο, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν καὶ λοιπαί, Α.Π. 638|1954, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 13, 1207 καὶ ἄλλαι).

Ἀλλ' ἐδῶ «ποὺ τὰ λέγομεν», παρὰ τὰς ἐπιμόνους προσπαθείας μερίδος τῶν παρ' ἡμῖν θεωρητικῶν νὰ εἰσαχθῇ καὶ παρ' ἡμῖν ὡς ἔννομος σχέσις ἡ «σχέσις ἐργασίας», ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης διακρίνεται διὰ τὰς νομοθετικὰς ἀσυναρτησίας του.

Πρῶτον διὰ τῆς δικαίως χαιρετισθείσης τότε διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ ν. δ. 2511|1953 περὶ «σχέσεως ἐργασίας» διετακτικὸς ὥρισεν, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος (ἤννοει τὸ ν.δ. 2511|1953) θεωρεῖται ὡς σχέσις ἐργασίας κλπ., ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ φανῇ ριζοσπαστικώτερος, καθιερῶν τοῦτο ὡς πάγιον κανόνα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ διὰ τὰ ἐξ αὐτοῦ δικαιώματα τῶν μισθωτῶν, ὥστε νὰ μὴ ἐμφανίζηται τὸ κατὰ τὴν συμβατικὴν θεωρίαν φαινόμενον νὰ στεροῦνται οὐσιωδῶν δικαιωμάτων οἱ ἐν ἀκύρῳ συμβάσει μισθωτοί (ἀδειῶν, ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν κλπ.), καὶ δεύτερον, ἀφοῦ ἤδη κατηργήθη τὸ ἀνωτέρω ν.δ. καὶ ὁμοῦ καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 6 αὐτοῦ (χωρὶς πάντως τοῦτο νὰ σημαίνῃ, ὅτι ὁ νεώτερος Νομοθέτης ἀπεδοκίμασε τὴν «σχέσιν ἐργασίας», ἀλλὰ μόνον τὴν συνέχισιν τοῦ νόμου περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, διότι δὲν ἀπέδωσε καὶ' αὐτὸν τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, ἴδετε εἰσηγ. ἔκθεσιν νόμου 3464|1955, ΕΕΔ 15, 107), ἔρχεται ὁ νομοθέτης διὰ τοῦ ν.δ. 4020|1959 (ἄρθρον 8, ΕΕΔ 18, 1272) καὶ νομοθετεῖ, ὅτι δι' ἐργασίαν ἐπὶ πλέον τῶν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας

τῆς Ἀρχῆς (ὁπότε ὑπόκειται, κατὰ τὰ παγίως ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων δεκτὰ γινόμενα, ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας), ὑφίστανται ἀπαιτήσεις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (πλὴν τῆς εἰδικῆς αὐτόθι ἀποζημιώσεως), δηλαδὴ ἀναφέρεται εἰς τὰ κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον ἰσχύοντα.

Ἀποκτᾷ ἤδη καθημερινὸν ἐνδιαφέρον, πρακτικὸν κυρίως, τὸ δεκτὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19777]1959), ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, σχετικῶς πρὸς τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διὰ τὸ κῦρος αὐτῆς. (Ἴδετε περὶ τοῦ τί δύναται νὰ ἀναζητηθῇ διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης καὶ Α.Π. 124]1960, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 449 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀγωγῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, καὶ καθ' οὗ, ὡς γνωστόν, κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ (ἴδετε ΕΕΔ 19, 1077), χωρεῖ ἐπίσης ἡ τοιαύτη ἀγωγή.

Προκειμένου περὶ ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα αὐτῆς, ἵνα ἀκριβολογήσωμεν, θὰ ἀναζητήσωμεν εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου ΓΦΟΔ', μὴ ὂν πάντως κατὰ βάσιν διάφορον τοῦ ἄρθρου 583 Πολιτ. Δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, εἰθισμένων τῶν δικαστηρίων ἐκ τῆς καινῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀφοῦ καὶ τοῦτο (ἄρθρον 5 νόμου ΓΦΟΔ') ὁρίζει, ὅτι ἡ ἐργατικὴ ἀγωγὴ πρέπει νὰ περιέχῃ περίληψιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ αἴτησις τοῦ ἐνάγοντος καὶ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, οὔτε τοιαύτη (περίληψις) ὑπῆρχεν ἐν τῇ ὑπὸ τὴν κρίσιν της ἐργατικῇ ἀγωγῇ.

Ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 160 Πολιτ. Δικονομίας καὶ ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ ἴδετε καὶ *Γ. Ράμμον*, ΕΕΔ 11, 945, Α.Π. 76] 1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 14, 470 καὶ λοιπὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 19, 861, σημείωσις).

Ἀρείου Πάγου 401]1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Βαρσάμου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Κωνσταντινίδης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Σ. Ἀνδριανάκης

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., καθ' ὃ ὁ καταστὰς πλουσιώτερος ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου, ἄνευ νομίμου αἰτίας, ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τοῦ ληφθέντος, σαφῶς συνάγεται, ὅτι βάσις τῆς ἐπὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐρειδομένης ἀγωγῆς εἶναι ὁ τοῦ λήπτου ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου, ἄνευ νομίμου αἰτίας, πλουτισμός, συντελούμενος εἴτε διὰ τῆς ἐπαυξήσεως τῆς περιουσίας του, εἴτε διὰ τῆς μὴ ἐλαττώσεως αὐτῆς, τὰ περιστατικὰ δὲ ταῦτα δέον κατὰ τὸ ἄρθρον 533 § 3 Πολ. Δικ. νὰ ἐκτίθενται ἐν τῷ εἰσαγωγικῷ τῆς δίκης δικογράφῳ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ὡρισμένον, ὥστε ὁ περὶ τούτων ἰσχυρισμὸς νὰ εἶναι ἐπιδεκτικὸς δικαστικῆς ἐκτιμήσεως. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰ ἄρθρα 158 § 1 καὶ 160 Πολ. Δικ. πρότασις ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος πρὸς θεμελίωσιν τῆς ἀγωγῆς νέων γεγονότων, μὴ περιεχομένων τοὐλάχιστον σιωπηρῶς ἢ ἐμμέσως ἐν αὐτῇ, δὲν συγχωρεῖται οὐδὲ κατ' αὐτὴν τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, τὸ ἀπαράδεκτον δὲ τοῦτο ἐρευνᾶται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ὡς ἀναγόμενον εἰς τὴν προδικασίαν, ἤτις ἀφορᾷ εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, αὕτη πρὸς θεμελίωσιν τῆς δεκτῆς γενομένης ἐπικουρικῆς βάσεως αὐτῆς οὐδὲν πραγματικὸν περιστατικὸν ἀναφέρει, ἀλλὰ περιορίζεται εἰς τὴν γενικὴν ἔκφρασιν, ὅτι ὁ ἐνάγων «δικαιοῦται εἰς τὰ ἀξιούμενον ποσὸν κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις», ὡς τοιαύτη ὅμως ἦτο τελείως ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, καθ' ὃ τοῦ ὅρου «ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς» ἀποτελοῦντος νομικὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ πραγματικὸν περιστατικόν, μὴ δυναμένη νὰ συμπληρωθῇ διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρώτης συζητήσεως. Ἀντιθέτως ὅθεν πρὸς ταῦτα τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον κρῖναν ὅτι ἡ ἀγωγὴ ἦτο ἐπαρκῶς ὡρισμένη, παραδεκτὴ δὲ ἡ κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν βελτίωσις αὐτῆς διὰ τῆς προσθήκης τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. στοιχείων ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν παρὰ τὸν νόμον πράγματα μὴ προταθέντα καὶ οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἔχοντα εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀναιρετέαν δὲ κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 Πολ. Δικ. καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον δεύτερον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου. Δέον δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957, νὰ κρατηθῇ ἡ ὑπόθεσις καὶ ἐπιληφθῇ τὸ Τμῆμα τοῦτο τῆς κατ' οὐσίαν ἐκδικάσεως αὐτῆς, ὡς μὴ χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ ταύτης κατάστασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810]1957, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 22 Μαΐου 1959 ἔφεσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1532]1959 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ δευτέρᾳ τῆς παρούσης αἰτιολογίᾳ ἡ ἀγωγὴ εἶναι τελείως ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ὡς τοιαύτη δὲ δέον νὰ ἀπορριφθῇ, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως κατὰ τὸν βάσιμον πρῶτον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Έννοια μηνιαίων απολαυών διά τό δικαίωμα αποζημιώσεως αύτών

Έννοια τοῦ ἄρθρου 9 § 2 τοῦ Α.Ν. 694|1937 περί ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ἐκπροσώπων ἐργαζομένων παρ' Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.—Ἔννοια τοῦ ὅρου «ἀπολαυαί» τοῦ ἀνωτέρω Νόμου.—Ἐπιδίκασις τόκων καί συμψηφισμός δικαστικῶν ἐξόδων.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 359|1960 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητής Θ. *Καμπέρης*, ΕΕΔ 19, 846), ἡ ὁποία ἠμήνευσε τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 694|1937 περί προστασίας τῶν ἐν αὐτῇ συνδικαλιστικῶν στελεχῶν καί εἰδικῶς ὡς πρός τήν ἀποζημίωσιν αὐτῶν ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τῆς θέσεώς των ἄνευ ἱκανῶς ἀποχρώντος λόγου.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου προβαίνει περαιτέρω καί εἰς τήν ἔρευναν τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου τῆς ἀνωτέρω διατάξεως «ἀπολαυαί».

Ἔχει προηγηθῇ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Α.Π. 430|1956 (εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 15, 833) καθ' ἣν ὡς μηνιαῖαι «ἀπολαυαί» (διά τήν ἀποζημίωσιν τῶν ἀπολυομένων τοῦ νόμου τούτου) θεωροῦνται οὐ μόνον ὁ βασικός μισθός, ἀλλά καί αἱ προσαυξήσεις τούτου λόγῳ παραμονῆς εἰς τόν αὐτόν βαθμόν, τά ὑπό ὑπουργικῶν ἀποφάσεων παρεχόμενα καί ἐπί τῇ βάσει τοῦ μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ καθοριζόμενα «δῶρα» Χριστουγέννων καί Πάσχα, ὡς καί τό τυχόν παρεχόμενον καί κατά ποσοστόν τοῦ μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ καθοριζόμενον ἐπίδομα ἰσολογισμοῦ (ἐπρόκειτο περί Τραπέζης, ὡς εἰς τήν περίπτωσιν καί τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως). (Ἴδετε περί τῆς ἐννοίας τοῦ μισθοῦ ἡ ἀποδοχῶν καί *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 145 ἑπ.).

Ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ ἀπολαυῶν εἶναι καί ὁ ἀντιστοιχῶν εἰς τόν μισθόν φόρος, ἐάν καί ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης καταβάλλῃ αὐτόν ἐξ ἰδίων ἐπί σκοπῷ περαιτέρω ἐνισχύσεως τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ καί ἀναλόγου αὐξήσεως τῶν ἀνταλλαγμάτων τῆς ἐργασίας των.

Ναί μέν ὁ νόμος (ν.δ. 2901|1954, ἄρθρον 14, περί ἀμοιβῶν ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν) ἐπιβάλλει φόρον εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ, τόν ὁποῖον παρακρατεῖ ὁ ἐργοδότης ἐκ τοῦ μισθοῦ κατά μῆνα καί καταβάλλει οὗτος εἰς τό Δημόσιον Ταμεῖον, ἔναντι τοῦ ὁποίου εἶναι ὀφειλέτης (ὁ ἐργοδότης), ἀλλά δέν ἀποκλείεται νά καταβάλλῃ ἐξ ἰδίων, χωρίς νά παρακρατῇ ἐκ τοῦ μισθοῦ τούτου (ἴδετε διά τό θέμα *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 176), ἐπί χρόνον τοσοῦτον, ὥστε νά ἐρμηνευθῇ τοῦτο καλοπίστως, ὅτι ἔχει τήν ἔννοιαν, ὅτι ἀποτελεῖ ἐπαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ κατά τό ποσόν τῆς νομίμου διά τόν φόρον κρατήσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ. (Τοιαύτη περίπτωσις καί ἡ τῆς Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3485|1952, Πρωτοδικ. *Ι. Παπαδάτου*, ΕΕΔ 12, 268, ἐνῷ διάφορος ὑπῆρξεν ἡ περίπτωσις τῆς Α.Π. 427|1953, εἰσηγητής *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 1076, καταβολή δηλαδή τοῦ φόρου ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἄνευ κρατήσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ ἐξ ἁπλῆς ἐλευθεριότητος).

Χρήσιμος διά τό θέμα ἡ ὑπόμνησις καί τῆς Α.Π. 263|1960 (εἰσηγητής *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 19, 776), ἡ ὁποία ἐδέχθη, εἰς τήν περίπτωσιν αὐτῆς, ὅτι καί δάνειον ὑπό τοῦ ἐργοδότου (οὕτω ὀνομαζόμενον), παρεχόμενον ἀνελλιπῶς κατά μῆνα αὐξῇ ἐπί προθέσει ἀποδόσεως ἢ ἐξ ἐλευθεριότητος, ἀλλ' εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἀποτελεῖ μισθόν (ἴδετε περί τούτου καί τάς εἰς τάς ἐν ΕΕΔ 19, 776 σημειώσεις μας παραπομπάς εἰς τήν θεωρίαν, εἰς ἃς πρόσθες καί *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 123). (Περί ἀληθῶν δανείων ἐργοδοτῶν πρός μισθωτούς καί τρόπου εἰσπράξεως αὐτῶν ἴδετε ν.δ. 1171|1942, ΕΕΔ 1, 879).

Ἀρείου Πάγου 417|1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Παπαϊωάννου***

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Μωριάνθης, Ι. Παπαδάτος

Ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 74171959 ἀποφάσεως τοῦ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΩΟΔ' Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν «καθ' οὗ μέρος ἀπέρριψε τήν ἐφ' ἧς αὕτη ἀπό 31.8.1959 ἀγωγήν τοῦ ἐνάγοντος κατά τό αἰτούμενον μεῖζον τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσόν, ὅπερ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ ἀπαιτητοῦ μιᾶς ἑκάστης τῶν μηνιαίων ἀπολαυῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀντιστοιχεῖ εἰς τόν βαθμόν, ὃν οὗτος εἶχε κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του», διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 359|1960 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐκδικαστέα ὑπό τοῦ Τμήματος τούτου, εἰς ὃ ἀνεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις πρός περαιτέρω συζήτησιν, εἶναι ἡ ἐν λόγῳ ἀγωγή κατά τό δι' ὃ ἡ ἀναίρεσις μέρος, ἤτοι διά τό δι' αὐτῆς αἰτούμενον ἐπί πλέον τῶν ἐπιδικασθεισῶν ὑπό τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως δραχ. 19.527 ποσόν τῶν δραχμῶν 35.182, συμφώνως πρός τά ἄρθρα 832 § 1 καί 834 § 3 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθησαν διά τῶν ἄρθρων 23 καί 25 τοῦ νόμου 3810|1947.

Ὡς καί ἡ ὡς ἄνω ἀναιρετική ἀπόφασις ἀπεφήνατο, ἡ ἀληθής ἔννοια τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 694|1937 «περί αὐθεντικῆς ἑρ-

μηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων της ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας» εἶναι, ὅτι ἡ παρ' αὐτῆς προβλεπομένη ἀποζημίωσις, ἣν ὀφείλει νὰ καταβάλῃ ὁ ἐργοδότης εἰς τοὺς ἀπολυομένους κατὰ παράβασιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου τούτου μισθωτούς του, «δέον νὰ εἶναι τοσαύτη, ὥστε νὰ συμπληροῦται δι' αὐτῆς τὸ ποσὸν τῶν μηνιαίων ἀπολαυῶν, τὸ ἀντιστοιχοῦν ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ ἀπαιτητοῦ μιᾶς ἑκάστης τούτων εἰς τὸν βαθμόν, τὸν ὁποῖον οὗτοι εἶχον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς των». Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως ταύτης, ἀποβλεψάσης εἰς τὴν προστασίαν τῶν μισθωτῶν ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν ὡς ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ διοικητικὰ συμβούλια καὶ τὰς ἐξελεγκτικὰς ἐπιτροπὰς Ὀργανισμῶν ἐν γένει Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῆς γενικότητος τοῦ ὅρου τῶν ἀπολαυῶν, καθίσταται σαφές, ὅτι ὡς τοιαῦται λογίζονται οὐ μόνον ὁ μισθός, αἱ προσαυξήσεις καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα, ἀλλὰ καὶ αἱ οἱαιδήποτε ἄλλαι πρόσθετοι παροχαί, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανον ἑκάστοτε οἱ ἀπολυθέντες, ἐὰν δὲν ἀπελύοντο, βάσει τοῦ βαθμοῦ τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεώς των καὶ ἐναντι τῆς ἣν θὰ προσέφερον εἰς τὸν ἐργοδότην ἐργασίας των. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἀπολαυαὶ εἶναι τὰ ἐπιδόματα ἀσφαλίστρων καὶ ἰσολογισμοῦ καὶ αἱ παρεχόμεναι διὰ «καύσιμα», «ἀρνὶ τοῦ Πάσχα» καὶ «γαλοπούλαν τῶν Χριστουγέννων» πρόσθετοι οἰκονομικαὶ ἐνισχύσεις, ἀσχέτως πρὸς τὸ ἐὰν ταῦτα δὲν προεβλέποντο πρὸ τῆς ἀπολύσεως εἴτε παντάπασιν, εἴτε ὑπὸ τὴν ἀξιουμένην μορφὴν καὶ ἔκτασιν αὐτῶν. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἰς τὰς ἀπολαυὰς δέον νὰ ὑπαχθῇ καὶ ὁ ἀντιστοιχῶν εἰς τὸν μισθὸν τῶν ἀπολυθέντων φόρος, ἐάν καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης καταβάλλῃ αὐτὸν ἐξ ἰδίων ἐπὶ σκοπῷ περαιτέρω ἐνισχύσεως τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ καὶ ἀναλόγου αὐξήσεως τῶν ἀνταλλαγμάτων τῆς ἐργασίας των. Ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑπὸ τῆς ἐναγομένης λεγόμενα εἶναι νόμῳ ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐκατέρωθεν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν περιεχομένων εἰς τε τὸ οἰκεῖον ὑπ' ἀριθ. 7417]1959 πρακτικὸν τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου καὶ εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 23879]1959 καὶ 73179]1960 πράξεις τῶν συμβολαιογράφων Ἀθηνῶν Ι. Χ. καὶ Ι. Κ., κατὰ τὰ προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἐπίσημα ἀντίγραφα αὐτῶν, καθὼς καὶ ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικληθέντων καὶ προσαχθέντων ἐγγράφων, ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀκόλουθα: Ἡ ἐναγομένη κατέβαλεν εἰς τοὺς ἔχοντας τὸν βαθμόν, ὃν εἶχεν ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του, ἤτοι τοῦ βοηθοῦ τμηματάρχου, ἐπὶ σκοπῷ προσθέτου ἐνισχύσεως αὐτῶν καὶ ἀναλόγου αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν των, ὑπαλλήλους αὐτῆς, ἐκτὸς καὶ ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ, ἐπιδομάτων καὶ δώρων, ἅτινα συνομολογεῖ αὐτή, ὡς ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑπὸ τὴν § ΙΙΙ Α, 1) δι' ἐπίδομα ἀσφαλίστρων κατὰ μὲν τὸν Ἀπρίλιον 1957 δραχμὰς 250, κατὰ μῆνας Μάϊον, Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον δραχμὰς 900 καὶ ἀπὸ 1.8.1957 ἕως 30.6.1959 δραχμὰς 8.050 (23×350), 2) τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 8.050 (3.850+4.200), ὅπερ ὠφειλε νὰ παρακρατήσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν καὶ κατέβαλεν ἐξ ἰδίων εἰς τὸ Δημόσιον δι' ἀναλογοῦντα ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τούτου φόρον κατὰ τὰ ἔτη 1957 καὶ 1958, 3) δι' ἀρνὶ τοῦ Πάσχα 1957 καὶ 1958 ἀνὰ 200 δραχμάς, ἤτοι δραχμὰς 400, διὰ γαλοπούλαν τῶν Χριστουγέννων 1957 δραχμὰς 200 καὶ διὰ καύσιμα τοῦ 1957 δραχμὰς 900 καὶ 4) δι' ἐπίδομα ἑξαμηνίας (ἰσολογισμοῦ) ἀνὰ δραχμὰς 900 δι' ἑκάστην ἑξαμηνίαν τοῦ 1957 καὶ 1000 δι' ἑκάστην ὁμοίαν τοῦ 1958, ἤτοι ἐν συνόλῳ 3.800. Οὕτω ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ α) τὴν ὁμολογουμένην ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ἑκάστοτε εἰς τὸν βαθμὸν του ἀντιστοιχοῦντος μισθοῦ του μετὰ τῶν ἐπιδομάτων καὶ δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ τῆς καταβληθείσης αὐτῷ συντάξεως, ἀνερχομένην εἰς δραχμὰς 29.989, μετ' ἀφαίρεσιν καὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἀγωγῆς ὁμολογουμένων ὡς ληφθεισῶν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος δραχμῶν 29.169 (59.158 - 29.169) καὶ β) τὰς ὡς ἄνω προσθέτους παροχάς, συμποσουμένας εἰς δραχμὰς 22.850, ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμὰς 52.839 διὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1957 μέχρις 30 Ἰουνίου 1959 χρονικὸν διάστημα. Ἐξ αὐτῶν ἐπεδικάσθησαν δραχμαὶ 19.527 διὰ τῆς ἀναιρεθείσης κατὰ τὰ λοιπὰ καὶ οὐχὶ ὡς πρὸς τὸ ἐπιδικασθὲν ποσὸν ὑπ' ἀριθ. 7417]1959 ὡς ἄνω ἀποφάσεως καὶ ὑπολείπονται δραχμαὶ 33.312 αἱτίνες καὶ δέον νὰ ἐπιδικασθῶσι πρόσθετος, ἀπορριπτομένων πάντων τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου ἀμφοτέρωθεν λεγομένων ὡς κατ' οὐσίαν ἀβασίμων.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 342 τοῦ Α.Κ., ὁρίζοντος, ὅτι «ὁ ὀφειλέτης δὲν καθίσταται ὑπερήμερος, ἐὰν ἡ καθυστέρησις τῆς παροχῆς ὀφείλεται εἰς γεγονός, δι' ὃ δὲν ὑπέχει εὐθύνην», τὸ περὶ ἐπιδικάσεως τόκων ὑπερημερίας ἀγωγικὸν αἴτημα εἶναι κατ' οὐσίαν ἀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον, καθ' ὅσον ἡ ὑπερημερία τῆς ἐναγομένης διεκωλύθη ἐκ τοῦ δι' ὃ δὲν ὑπέχει αὐτὴ εὐθύνην βεβαιωθέντος γεγονότος ὅτι ἡ καθυστέρησις τῆς ἐξοφλήσεως τῆς περὶ ἧς πρόκειται ὀφειλῆς της προῆλθεν ἐξ ἀμφιβολίας αὐτῆς περὶ τὸ μέγεθος τοῦ καταβλητέου ποσοῦ, ἀμφιβολίας, ἥτις, προκαλέσασα τὴν διχοψηφίαν τοῦ Β' Τμήματος καὶ τὴν ἐπέμβασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπῆρξεν εὔλογος καὶ δεδικαιολογημένη. Ἐλλειπούσης δὲ τῆς ὑπαιτιότητος, ἣν ἐξυπακούει καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 210 τῆς Πολ. Δικ. προβλεπομένη καταδίκη του, δέον νὰ συμψηφισθῇ ἡ δικαστικὴ δαπάνη ἐν ὅλῳ, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον καὶ ἕκαστος τῶν διαδίκων ἐν μέρει ἐνίκησε καὶ ἐν μέρει ἡττήθη (Πολ. Δικ., ἄρθρον 211 § 3).

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Νόμος 19|1944 ἐν σχέσει πρὸς τὸν Νόμον 18|1944

Ἐξόφλησις διά τοῦ Νόμου 18 1944, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν Νόμον 1073|1946, τῶν πάσης φύσεως ὀφειλῶν εἰς δραχμάς.—Ἐξουσιοδότησις Νόμου 19|1944 δι' ἀναπροσαρμογὴν ἐσόδων τοῦ Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ εἰσφοραὶ πρὸς Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα.—Ἔκδοσις σχετικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐκτὸς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.—Παλαιαὶ πρὸ τοῦ Νόμου 19|1944 ὀφειλαὶ ἐκ κανονικῶν καταβολῶν μετόχων Ταμείων (Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων).

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυρώσασα τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19506|1959, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6137|1958 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, ἐπὶ ἀναιρέσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων.

Ἑρμηνεύεται ὁ νόμος 19|1944 περὶ ἀναπροσαρμογῆς κρατήσεων κλπ. ὑπὲρ Ταμείων, Ὀργανισμῶν, Ἱδρυμάτων κλπ., ἐν σχέσει πρὸς τὸν νόμον 18|1944 περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως (Ἴδετε καὶ Α.Π. 328|1960, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 19, 1142, πρβλ. καὶ Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ὑπ' ἀριθ. 36|1960, εἰσηγητὴς *Π. Κορδογιαννόπουλος*, ΕΕΔ 19, 747).

Ἀρείου Πάγου 410|1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κωστήρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Τσοποτός, Δ. Ἄρχος

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ νόμου 18|1944, δι' ὧν τὸ μὲν ὁρίζεται ὁ τρόπος ἐξοφλήσεως τῶν πάσης φύσεως ὀφειλῶν εἰς δραχμάς, στηριζομένων εἰς γενεσιουργὸν αἰτίαν ὑφισταμένην πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, τῶν ἐντεῦθεν ἐκμηδενισθεισῶν καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 νόμου 1073|1946 τέλεον ἐξοφληθεισῶν, τὸ δὲ προβλέπεται ἡ κατ' ἐξαίρεσιν μελλοντικὴ ρύθμισις δι' εἰδικοῦ νόμου τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ἐκ φόρων ἐν γένει τοιούτων ὀφειλῶν, ὡς καὶ τῶν πρὸς τὰ ἀσφαλιστικὰ Ἱδρύματα δημοσίου δικαίου εἰσφορῶν, καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ταυτοχρόνως δημοσιευθέντος νόμου 19|1944, δι' ὧν ὁρίζεται, ὅτι «πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν φορολογικῶν κλπ. ἐσόδων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν κατωτέρω νομικῶν προσώπων καὶ Ὀργανισμῶν μετὰ τὴν νομισματικὴν διαρρύθμισιν καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς νέας δραχμῆς ἐξουσιοδοτεῖται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως δι' ἀποφάσεώς του, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, αὐξάνῃ ἢ τροποποιῇ τοὺς ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων ὁριζομένους φορολογικοὺς συντελεστάς, τέλη, κρατήσεις κλπ., ὡς καὶ πᾶν ἐν γένει διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὡς ἄνω φόρων ἢ ἐσόδων καθωρισμένον ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων εἰς δραχμὰς ποσόν...» τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐφαρμοζομένων καὶ προκειμένου περὶ κρατήσεως ἢ δικαιωμάτων οἱωνδήποτε ἐπιβεβλημένων καὶ ὑπὲρ εἰδικῶν Ταμείων, Ὀργανισμῶν, Ἱδρυμάτων ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἷον πρόσωπον εἶναι καὶ τὸ ἀναιρεσεῖον Μετοχικῶν Ταμείων Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης τοῦ νόμου 19|1944 προέβη εἰς ρύθμισιν καὶ ἀναπροσαρμογὴν τῶν βάσει τῶν κειμένων νόμων προβλεπομένων, ἀλλὰ βεβαιωθησομένων καὶ πραγματοποιηθησομένων ἐσόδων ἐν γένει τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου μετὰ τὴν νομισματικὴν διὰ τοῦ νόμου 18|1944 γενομένην νέαν τῶν νομισματικῶν πραγμάτων τῆς χώρας ρύθμισιν, ἥτοι ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ ἐφεξῆς, καὶ οὐχὶ εἰς τοιαύτην τῶν ἀναδρομικῶς τυχὸν καὶ πρὸ τῆς ἰσχύος του ὀφειλομένων καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τούτῳ περιωρίζετο καὶ ἡ δοθεῖσα παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἐξουσιοδότησις. Ἐντεῦθεν παρέπεται ὅτι ὁ καθορισμὸς ὀφειλῆς ἠσφαλισμένου μετόχου πρὸς τὸ ἀναιρεσεῖον Ταμεῖον, νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἐξ εἰσφορῶν—κανονικῶν του καταβολῶν—ὀφειλομένων αὐτῷ πρὸ τοῦ νόμου 19|1944 δι' ἀναδρόμου προσαρμογῆς των κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 270645|1948 κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ὡς ἄνευ γεγεννημένου καὶ ἀπαιτητοῦ πρὸς τοῦτο δικαιώματος γενόμενος, καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ βάσει τούτου κράτησις τοῦ ποσοῦ τούτων δὲν εἶναι νόμιμος, διότι ἡ παρ' αὐτοῦ πρὸς τοῦτο ἐφαρμοσθεῖσα ἄνω διάταξις τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, κειμένη ἐκτὸς τοῦ πλαισίου τοῦ νόμου

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951

Δυνατή ή κατ' άρθρον 11 Α.Ν. 1836|1951, ώς άντικατεστάθη διά τού άρθρου 10 τού Ν.Δ. 2657|1953, πρός τό άρμόδιον Συμβούλιον αίτησις τού έργοδότου πρός άντικατάστασιν τού παρ' αύτῷ τοποθετηθέντος πολεμιστού μετά δοκιμασίαν 15 ήμερῶν περί τῆς καταλληλότητός του, δυναμένην νά παραταθῆ καί πέραν τούτων κατά τήν διάρκειαν τῆς σχέσεως έργασίας καί δή έπί τοσούτον μόνον χρόνον, όσος έν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει άπαιτεῖται κατά τήν κρίσιν τού Δικαστηρίου τῆς ούσίας, ύποκειμένην είς τόν έλεγχον τού Άρείου Πάγου, καί κατά τήν συναλλακτικήν καλήν πίστιν.

Άναιρεῖται ύπό τῆς κατωτέρω άρεοπαγιτικῆς άποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 9774|1959 άπόφασις τού Πρωτοδικείου Άθηνῶν, ώς έφετείου.

Τό Πρωτοδικεῖον προφανῶς εἶχεν άκολουθήσει έν τῇ έρμηνείᾳ τῆς περιβοήτου καταστάσης λόγῳ τῶν άντιθέσεων γνωμῶν περί τῆς έννοίας αύτῆς, διατάξεως τού άρθρου 11 τού ά.ν. 1836|1951, ώς έτροποποιήθη ύπό τού άρθρου 10 τού ν.δ 2657|1953 (ΕΕΔ 14, 1105, ένθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), τήν όμοιαν παλαιοτέραν άποψιν τού Άρείου Πάγου (ΕΕΔ 19, 147 έπ.).

Άλλά τό ζήτημα ἐλύθη πλέον δι' άποφάσεως τῆς Όλομελείας τού Άρείου Πάγου (281|1960, εἰσηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 699) ύπέρ τῆς έννοίας, τήν όποίαν δέχεται καί ἡ κατωτέρω παρατιθεμένη άρεοπαγιτική άπόφασις.

Έσημειώσαμεν έπανειλημμένως, ὅτι εὐθυγραμμίσθη οὕτω ἡ νομολογία τού Άρείου Πάγου πρός έκείνην τού Συμβουλίου τῆς Έπικρατείας, τό όποῖον προηγήθη εἰς άποδοχήν τῆς έννοίας ταύτης τῆς διατάξεως (ἴδετε ΕΕΔ 19, 604, ένθα νομολογία τού Συμβουλίου τῆς Έπικρατείας).

Διαφωνοῦν μόνον ἤδη τά δύο Άνώτατα Δικαστήρια τῆς χώρας περί τού συνεχομένου πρός τήν άντικατάστασιν τῶν πολεμιστῶν τού ά.ν. 1836|1951 ζητήματος, ἂν πρέπει ὁ ἐργοδότης νά ἐπικαλῆται καί λόγους άντικαταστάσεως καί τό Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν νά ἐρευνᾷ περί αὐτῶν (ἴδετε ΕΕΔ 19, 604).

Τό Συμβούλιον τῆς Έπικρατείας άκολουθεῖ τήν γνώμην, ὅτι πρέπει νά άναφέρωνται έν τῇ αἰτήσει άντικαταστάσεως οἱ λόγοι αὐτῆς (άνυπαίτιος άκαταλληλότης τού μισθωτού), ένῷ ὁ Άρειος Πάγος δέχεται τό άντίθετον (ΕΕΔ 19, 604).

Άφού, κατά τήν άληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως, ὡς γίνεται δεκτή καί ύπό τῶν δύο Άνωτάτων Δικαστηρίων, ἡ άντικατάστασις τού μισθωτού εἶναι δικαίωμα τού έργοδότου καί εἰς αὐτόν ἔχει άνατεθῆ ἡ κρίσις περί καταλληλότητος ἢ μή τού τοποθετηθέντος, διαπιστουμένης έντός τού χρόνου δοκιμασίας τού νόμου καί πάντως εὐλόγου, δέν συμβιβάζεται πρός ταῦτα ἡ άποψις ὅτι ὁ έργοδότης πρέπει καί νά άποδεικνύῃ ένώπιον τού

19|1944 καί συνεπῶς, ὡς πέραν καί δνευ νομίμου ἐξαιτιοδοτήσεως ἐκδοθεῖσα, εἶναι άνίσχυρος καί συνεπῶς άνεφάρμοστος. Αἱ δέ παλαιαί πρό τού νόμου 19|1944 ὀφειλαί ἐκ κανονικῶν καταβολῶν τῶν μετόχων πρός τό Ταμεῖον, ἐξαιρεθεῖσαι, ὡς εἴρηται, τῆς κατ' άρθρον 5 τού νόμου 18|1944 ρυθμίσεως, οὔτε εἰδικῶς ἐρρυθμίσθησαν, οὔτε ἀναπροσηρμόσθησαν μεταγενεστέρως ὑπό τού νόμου 19|1944 ἡ άλλης τινός νομικῆς διατάξεως. Ταῦτα δέν πάντα δεχθέν καί τό ὡς έφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Άθηνῶν διά τῆς προσβαλλομένης άποφάσεώς του καί μετά παραδοχήν τῆς ἐφέσεως τού άναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος καί μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκαλουμένης δεξάμενον τήν άγωγήν ταύτου, εἰ καί ἐπί άλλοίᾳ ἐνμίρει μή ὀρθῇ αἰτιολογίᾳ, καί ὑποχρεώσαν τό άναιρεσεῖον Ταμεῖον εἰς καταβολήν αὐτῷ τῆς γενομένης παρά τού Ταμείου κατά τήν ἔξοδόν του ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καί τόν δι' άποφάσεως τού Διοικητικού αὐτού Συμβουλίου καθορισμόν τού καταβλητέου αὐτῷ μερίσματος κρατήσεως τού ἐν τῇ άγωγῇ τού ποσού ἐντόκως λόγῳ ὀφειλῆς του ἐκ κανονικῶν εἰσφορῶν του διά τό πρό τού νόμου 19|1944 καί άπό 1.9.1930 - 30.6.1935 χρονικόν διάστημα, κατ' ἐφαρμογήν τῆς ὡς εἴρηται ὑπουργικῆς άποφάσεως, ὀρθῶς τάς ὡς άνω παρατεθείσας σαφεῖς οὐσιαστικάς διατάξεις ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ άντίθετος τούτοις μοναδικός λόγος τῆς ὑπό κρίσιν άναιρέσεως, ὡς ἀβάσιμος, δέον νά άπορριφθῇ.

Συμβουλίου τήν ἀκαταλληλότητα τοῦ μισθωτοῦ.

Ὑπό διάφορον ἔννοιαν (ὅτι δηλαδή πρέπει νά ἀποδεικνύηται ἡ ἀκαταλληλότης), δυσχερῶς θά ἐξηγεῖτο τό ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει ὁριζόμενον ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου τούτου (ἀ.ν. 1836]1951) ἢ ἐξ ἄλλου νόμου ἔναντι τοῦ οὕτινος ἐζητήθη ἡ ἀντικατάστασις, μετά παρέλευσιν ἀπράκτου προθεσμίας 30 ἡμερῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς περί ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως (ἀπράκτου ἐννοεῖ νά μή ἐξέδωκε τό Συμβούλιον ἀπόφασιν).

Εἶναι δυνατόν νά ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἐθέσπισεν ἀφ' ἑνός τάς προϋποθέσεις ταύτας τῆς ἀντικαταστάσεως (τήν βεβαίωσιν δηλαδή τῆς ὑπάρξεως ἀκαταλληλότητος τοῦ μισθωτοῦ) καί ἠδιαφόρησε διά τήν πλήρωσιν ἢ μή αὐτῶν, ἄν τό Συμβούλιον συμβαίνῃ ἐκ τῶν πραγμάτων νά μή ἐκδίδῃ τήν ἀπόφασίν του ἐντός τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν;

Τότε ἐνδεχόμενον νά ἐγεννᾶτο καί θέμα εὐθύνης τοῦ συλλογικοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ διά τήν ζημίαν αὐτοῦ ἐκ τῆς παραμελήσεως τῆς προθεσμίας πρός ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεώς του, δυθέντος ὅτι κατηγορηματικῶς ἡ διάταξις ὁρίζει, ὅτι μετά παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται πάσης εὐθύνης ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ.

Σημειοῦται ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι ἐπί ἀντικαταστάσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος δέν προκύπτει θέμα τηρήσεως τοῦ νόμου 3198]1955 περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀφοῦ δέν πρόκειται περί αὐτῆς, ἀλλά περί λύσεως τῆς συμβάσεως κατ' ἐπιταγήν τοῦ νόμου (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 890, ἔνθα νομολογία καί ἀνάλυσις τοῦ θέματος περί ἐπιδοτήσεως τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν δι' ἀνεργίαν).

Ἀρείου Πάγου 400]1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Βαρσάμου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σακελλαρόπουλος, Η. Παρασκευᾶς

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 1836]1951, ὡς τό δεύτερον ἐδάφιον αὐτοῦ ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657]1953, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης δύναται νά ζητήσῃ ἀπό τό ἁρμόδιον Συμβούλιον τήν ἀντικατάστασιν τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ μετά δοκιμασίαν 15 ἡμερῶν περί τῆς καταλληλότητός του, δυναμένην νά παραταθῇ καί πέραν ταύτης, κατά τήν διάρκειαν τῆς σχέσεως ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ ἰδίου νόμου, καί δή ἐπί τοσοῦτον μόνον χρόνον, ὅσος ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἀπαιτεῖται πρός τοῦτο κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ὑποκειμένην εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, καί κατά τήν συναλλακτικήν καλήν πίστιν, ἥτις κατά τήν ἐκ τῶν ἄρθρων 200, 281 καί 288 Α.Κ. συναγομένην γενικήν ἀρχήν δέον νά διέπῃ πᾶσαν ἐνοχήν καί πᾶν ἐκ ταύτης πηγάζον δικαίωμα. Ὅθεν τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κρίναν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀπαφάσεώς του, ὅτι ἡ ἀντικατάστασις τοῦ κατά τάς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω νόμου τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ δύναται μετά παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπό τῆς προσλήψεώς του νά χωρήσῃ ἀπεριορίστως ἐντός τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2223]1952, ὁριζομένης πενταετίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου ὑπό τοῦ ἐργοδότου δέν προσπίπτει εἰς τάς ἀπαγορευτικάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. καί ἀκολούθως ἀπορρίψαν τήν ἀγωγήν, δεξάμενον ἀνελέγκτως, κατ' ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ αἰτησις περί ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δέν ὠφείλετο, ὡς οὗτος ἰσχυρίσθη, εἰς ἔχθραν τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἀναιρεσειούσης ἐναγομένης πρός αὐτόν καί συνεπῶς ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματός της δέν ἦτο καταχρηστική ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ψευδῶς τάς εἰρημένας διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσεν, ἀναιρετέαν δέ κατέστησε τήν ἀπόφασίν του κατά τό ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. κατόν περί τούτου βάσιμον πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου. Δέον δέ κατά τό ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957, νά κρατηθῇ ἡ ὑπόθεσις καί ἐπιληφθῇ τό Τμῆμα τοῦτο τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς κατ' οὐσίαν, ὡς μή χρῃζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως.

Μετά τήν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀπαφάσεως, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τήν πρό ταύτης κατάστασιν κατά τό ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810]1957, εἶναι ἐξεταστέα ἡ νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένης ἔφεσις κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 257]1959 ἀποφάσεως τοῦ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Τῆς ἐκκαλούσης δηλούσης διά τῶν νομίμως κατατεθεισῶν ἐγγράφων προτάσεών της ὅτι ἡ παραδοχή τῆς ἀναιρέσεως παραιτεῖται τοῦ δικογράφου τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως δέον ἡ ἐκ ταύτης δίκη νά κηρυχθῇ κατηργημένη κατά τά ἄρθρα 9 § 2, 475, 476 § 7 καί 487 § 2 Πολ. Δικ.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ

Συμβάσεις ωρισμένου χρόνου πρὸς καταστρατήγησιν Ν. 2112]1920

Διατάξεις σχετικαὶ πρὸς τὰς συμβάσεις προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας καὶ ἔννοια αὐτῶν, μὴ ἀπαγορευομένης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 2312]1953 τῆς προσλήψεως ἐπὶ συμβάσει ἀορίστου χρόνου.—Κρίσις δικαστηρίου περὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρὸς καταστρατήγησιν Νόμου 2112]1920 καὶ ἀκύρου ἀπολύσεως, μὴ καταβληθείσης ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198]1955.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 1544]1960 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας μισθωτοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα Ραδιοφωνίας, ὁ ὁποῖος ὑπεστήριξεν ἐνάντιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας καὶ ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τούτου, ὅτι ἡ μὲ καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου σύμβασις του συνήφθη πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου 2112]1920, θεωρουμένη οὕτω ὡς ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας καί, ἀφοῦ δὲν ἐτηρήθησαν ἐν προκειμένῳ αἱ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955 (ἐφαρμοζομένου ἐχόντος ἐπὶ ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας), ἡ καταγγελία ὑπῆρξεν ἄκυρος.

Κατέστη ἀντικείμενον ἐρεύνης ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, μετὰ σχετικὸν λόγον ἀναιρέσεως, ἂν οἱ εἰδικοὶ περὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας νόμοι ἠμπόδιζον τὴν σύναψιν ἐν προκειμένῳ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

(Ἂν ἠμπόδιζον, βεβαίως δὲν θὰ ἐπρόκειτο περὶ συμβάσεως πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου 2112]1920, ἴδετε καὶ Α.Π. 227]1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 641).

Ἀρνητικῶς ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀπεφάνθη ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις καὶ οὕτω καθίστατο ὁμαλὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου δοθεῖσα λύσις, ἀφοῦ ἔκρινε τοῦτο, ὅτι ἡ σύμβασις συνωμολογήθη πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου 2112]1920 (ἴδετε περὶ τῶν συμβάσεων τούτων Α.Π. 280]1960, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 19, 642, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 19, 633 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 386]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Κ. Καυκᾶς***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Ε. Καζαμπάκας***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Μαῦρος, Ν. Κακοῦρος

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1775]1951 περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἐθνικῆς Ραδιοφωνίας τῆς Ἑλλάδος (καταργηθέντος διὰ τοῦ νόμου 2312]1953, ἄρθρον 27 § 1) «. . . . τὸ προσωπικὸν τοῦ Ε.Ι.Ρ. εἶναι εἴτε μόνιμον, καταλαμβάνον ὀργανικὰς θέσεις, εἴτε προσλαμβάνεται ἐπὶ συμβάσει ἐτησίου τὸ πολὺ διαρκείας. Συμβάσεις μακροτέρας διαρκείας ἢ ἀορίστου διαρκείας εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυροι καὶ δὲν ὑποχρεοῦσι τὸ «Ἵδρυμα», κατὰ δὲ τὴν τοιαύτην τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 2312]1953, ἄρθρον 10, νομίμως συνταχθέντος καὶ ἐγκριθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 9.1.1954 β. δ]τος Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας καὶ Προσωπικοῦ τοῦ Ε.Ι.Ρ. (τοῦ νόμου 2312 1953 μὴ διαλαμβάνοντος ὁμοίαν διάταξιν πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 12 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1775]1951), ἄρθρα 16 καὶ 17, «. . . . τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἱδρύματος ἀποτελεῖται ἀπὸ α) ὑπαλλήλους καὶ β) συνεργάτας ἐκπομπῶν καὶ προγράμματος. Οἱ ὑπάλληλοι διακρίνονται εἰς μονίμους καὶ ἐπὶ συμβάσει τριετοῦς τὸ πολὺ διαρκείας. Οἱ συνεργάται ἐκπομπῶν καὶ προγράμματος δὲν εἶναι ὑπάλληλοι τοῦ Ἱδρύματος, διακρίνονται δὲ εἰς τακτικοὺς καὶ ἐκτάκτους. Τακτικοὶ εἶναι οἱ προσλαμβανόμενοι ἐπὶ συμβάσει διαρκείας ἀπὸ ἑνὸς μηνὸς μέχρι τριῶν ἐτῶν . . . .».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς καταργήσεως τοῦ ἀ.ν. 1775]1951 ὑπὸ τοῦ νόμου 2312]1953, ἤτοι ἀπὸ τῆς 11.3.1953, ἀπαγορεύεται ἡ ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας πρόσληψις τακτικῶν συνεργατῶν ἐκπομπῶν καὶ προγράμματος ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου διαρκείας μακροτέρας τῶν 3 ἐτῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ πρόσληψις αὐτῶν ἐπὶ συμβάσει ἀορίστου χρόνου, καταργηθείσης, ὡς ἐρρήθη, ἀπὸ τοῦ 1953 τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ταύτας ἀπαγορεύοντος ἄρθρου 12 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1775]1951 καὶ μηδὲν περὶ τούτων διαλαμβάνοντος τοῦ νόμου 2312]1953, οὐδὲ τοῦ βάσει τούτου ἐκδοθέντος ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἔτους 1954, τοῦτο δὲ καθ' ὅσον καὶ διὰ τῶν συμβάσεων ἀορίστου χρόνου ὁ αὐτὸς ἐπιτυγχάνεται σκοπός, ὃν προέθετο ὁ νομοθέτης, τῆς μὴ δηλαδὴ μακροχρονίου δεσμεύσεως τοῦ Ἱδρύματος, ἀφοῦ τὰς ἐπ' ἀορίστου χρόνον προσλήψεις δύναται ἀποτελεσθήποτε νὰ καταγγείλῃ τοῦτο συμφώνως τῷ νόμῳ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς δικαστηρίου δευτέρου βαθμοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου, δέχεται τοῦτο, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ἀπὸ δωδεκαετίας πρὸ τοῦ 1959 ὡς τακτικὴ συνεργάτις τοῦ προγράμματος ἐκπομπῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ε.Ι.Ρ. διὰ συμβάσεων περιωρισμένης μὲν χρονικῆς διαρκείας (ἑνὸς μηνός, τριῶν μηνῶν, 2 ἐτῶν), ἑκάστοτε ὅμως τῇ λήξει τῶν ἀνανεουμένων, τοῦτο δὲ πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112, οὐσιαστικῶς ὅμως ἀποτελουσῶν πρόσληψιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀορίστου χρόνου, μὴ ἀπαγορευομένην ἀπὸ τοῦ 1953 καὶ ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ὅτι οὕτω ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ταύτης ἐργασίας, οὔσης ἀορίστου χρόνου, γενομένη ὑπὸ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΧΩΡΟΥΝΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕΤΑ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΙΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Προθεσμία άγωγῆς πρός καταβολήν ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 6 § 2 Ν. 3198|1955

Δικαίωμα, κατ' ἄρθρον 8 Νόμου 3198|1955, τῶν ἀποχωρούντων μισθωτῶν, τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου, ἐπί τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112|1920.—Ὑπαγωγή καί τῆς ἀξιώσεως ταύτης εἰς τήν ἀποκλειστικήν προθεσμίαν ἀγωγῆς ἄρθρου 6 § 2 Νόμου 3198|1955.—Δυνατή ἄλλως παραίτησις ἀπό τῆς ἀξιώσεως ταύτης, μή ἐφαρμοζομένου τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Α.Ν. 547|1937.

Ζητούν εἶναι τό ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῆς, ἐπρόκειτο περί τῆς ἐν ἄρθρῳ 8 τοῦ νόμου 3198|1955 περί τροποποιήσεως κλπ. τῶν περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502) ἀποζημιώσεως (ἡμισείας τοῦ νόμου 2112|1920), μετ' ἀποχώρησιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου (Ἴδετε περί τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως ΕΕΔ 19, 144, ἔνθα νομολογία).

Ἐζητήθη ὑπό τοῦ μισθωτοῦ νά συμπληρωθῇ κατά τό ἔλλειπον κατ' αὐτόν μέρος ἡ ἀποζημίωσις αὕτη μετά τήν παρέλευσιν τῆς ἐν ἄρθρῳ 6 § 2 τοῦ νόμου 3198|1955 ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς (6 μηνῶν) καί προέκυψε τό ζήτημα, ἂν εἶχεν ἐπί τῆς περιπτώσεως ἐφαρμογήν ἡ ἐν λόγῳ προθεσμία.

Καταφατικήν ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τοῦ Πρωτοδικείου, ἂν καί ἐπροχώρησεν εἰς ἔρευναν ἄλλου ἐμφανισθέντος ζητήματος, ἐπί τῇ ὑποθέσει ὅτι δέν εἶχεν εἰς τήν περίπτωσιν ἐφαρμογήν ἡ προθεσμία. Εἶναι ὅμως αὕτη ἡ ἔννοια τοῦ νόμου; Δυνάμεθα, νομίζομεν, νά σκεφθῶμεν ὡς ἑξῆς:

Διά τῆς μεταγενεστέρας τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789|1957 (ΕΕΔ 16, 1135) προσετέθη εἰς τό ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3198|1955 (ἀνωτέρω) δεύτερον ἐδάφιον, καθ' ὃ καί ὑπό τάς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι ἐν γένει δύνανται νά ἀποχωρῶσιν ἐκ τῆς ἐργασίας ἤ νά ἀπομακρύνωνται ταύτης παρά τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες τήν ἐν αὐτῷ μειωμένην ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως (νόμος 4558|1930).

Ἐν συνεχείᾳ ὁρίζει ἡ αὐτή διάταξις, ὅτι διά τήν κατά τά ἀνωτέρω χορηγουμένην εἰς τούς ἀποχωροῦντας ἤ ἀπομακρυνομένους ὑπαλλήλους μειωμένην ἀποζημίωσιν ἐφαρμόζονται κατά τά λοιπά πάντα τά ὁριζόμενα ὑπό τῶν ἄρθρων . . . 6 . . . τοῦ ν. 3198|1955.

Ἑπομένως πρέπει νά εἶναι ἀνεπίδεκτον ἀμφισβητήσεως, ὅτι, ἐφ' ὅσον πρόκειται ἀποχώρησις ἤ ἀπομάκρυνσις ὑπαλλήλου, ὑπό τάς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789|1957, ἐφαρμόζεται διά τήν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν ἡ προθεσμία ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198|1955.

Τοῦτο εἶναι συνεπές πρός τήν ὁρχήν τοῦ νόμου, ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις αὗται (τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198|1955) δέν ἐπιτρέπεται νά παραμένουν ἐκκρεμεῖς διά μακρόν. Ἀντιθέτως μάλιστα, γράφεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει, ΕΕΔ 14, 275, ἐπιβάλλεται ἡ ταχεῖα ἐκκαθάρισις αὐτῶν, ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν μισθωτῶν καί τῶν ἐργοδοτῶν. Ἐδῶ ὅμως (εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789|1957) πρόκειται περί ἀπολύσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, μετά τῆς ὁποίας συμπλέκεται καί ἡ ἀποχώρησις τοῦ ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις τῆς διατάξεως καί ἐξ αὐτῶν ἐξαρτᾶται καί τό δικαίωμα τῆς μειωμένης ἀποζημιώσεως, ἀδιαφόρως ἂν διά τήν ἀποχώρησιν τοῦ ὑπαλλήλου συναινῇ ὁ ἐργοδότης, ἐν ἀντιθέσει πρός τό ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3198|1955, τό ὁποῖον θέτει ὡς προϋπόθεσιν τήν συγκατάθεσιν τοῦ ἐργοδότου (Ἴδετε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 19, 144).

Ἀφοῦ δέ ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ ν.δ. 3789|1957 ἀποζημίωσις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πληρώσεως τῶν ἐν αὐτῷ προϋποθέσεων, δύνανται νά προκύπτουν ἔριδες μεταξύ μισθωτοῦ καί ἐργοδότου ὡς πρός τοῦτο καί λογικῶς ἔπρεπε νά ἐφαρμοσθῇ ἡ προθεσμία διά τούς ἀπολυομένους, διότι δέν διαφέρει ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἐκείνης τῆς διά τούς λοιπούς μισθωτούς, εἰμή κατά τό ποσόν αὐτῆς, καί διά τούς ἀποχωροῦντας, διότι, ἀφοῦ ὑπό τάς αὐτάς προϋποθέσεις γεννᾶται καί τούτων τό δικαίωμα, οὐδείς λόγος συνέτρεχε νά μή τοποθετηθῇ καί τό δικαίωμα καί τούτων ἐντός

τοῦ ἀναιρεσείοντος Ε.Ι.Ρ. τό 1959, μήν Μάϊος, ἄνευ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἣν ἄκυρος κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955. Δεχθέν, κατ' ἀκολουθίαν, τοῦτο τήν ἀγωγήν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐνώπιον τοῦ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἁρμοδίου Πρωτοδίκου ἀπό 13.8.1959 καί ἐπιδικάσαν αὐτῇ κατ' ἐπικύρωσιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου, τούς διά ταύτης αἰτουμένους μισθούς της ἀπό τῆς τοιαύτης ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤτοι ἀπό 1.6.1959 μέχρι 30.9.1959, ὡς μή λυθείσης διά τῆς μνησθείσης ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 656 Α.Κ., ὀρθῶς καί νομίμως συμφώνως τοῖς ἀνωτέρω ἔκρινε καί ἀπεφάσισεν, ὀρθῶς ἑρμηνεύσαν καί ἐφαρμόσαν τάς προπαρατεθείσας διατάξεις νόμων καί οὐδεμίαν ἑτέραν παραβιάσαν. Ὁ περί τοῦ ἐναντίου ὄθεν μόνος λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 Πολ. Δικ. ἀπορριπτέος εἶναι ὡς μή βάσιμος.

τοῦ χρόνου τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν. 3198|1955.

Συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198|1955:

Πρέπει, νομίζομεν, νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἐκδοχὴ αὐτή. Ἐδῶ (εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3198) πρόκειται περὶ ἀποχωρήσεως κατόπιν συμβάσεως μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ὁπότε δὲν γίνεται λόγος περὶ καταγγελίας, μονομεροῦς δικαιοπραξίας, ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ περὶ ἀμοιβαίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου συμφωνίας περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως, εὐνοϊκὸς δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ νόμος, κατὰ παρέκκλισιν τῆς ἀρχῆς τοῦ νόμου 2112|1920, ἐθέσπισε τὴν ἐν τῇ διατάξει ἀποζημίωσιν, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν συντρέχει λόγος ὑπαγωγῆς εἰς προθεσμίαν ἀγωγῆς.

Εἶναι, σὺν τούτοις, χαρακτηριστικόν, ὅτι εἰς τὸν αὐτὸν νόμον 3198|1955, ἐνῷ ἐθεσπίσθη ἡ ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 2 αὐτοῦ, ἡ ὁποία ἀσφαλῶς ἀνεφέρετο εἰς ἀποζημιώσεις τοῦ νόμου 2112|1920 ἐκ τῆς γνωστῆς αἰτίας, καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου (καὶ αὐτὸ συνάγεται καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς διατάξεως περὶ προθεσμίας), οὐδὲν ὁ Νομοθέτης εἶπεν ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ 3198|1955 περὶ προθεσμίας διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 8 αὐτοῦ.

Δεχόμενοι ὅτι ἡ προθεσμία ἀγωγῆς, ἡ ὁποία ἐπεβλήθη καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ μεταγενεστέρου ν.δ. 3789|1957 ἀποχωροῦντας τῆς ἐργασίας, ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ, πρῶτον δὲν βλέπομεν διατί νὰ μεταγνώσῃ ὁ Νομοθέτης, μὴ θέτων προθεσμίαν προηγουμένως διὰ τοῦ νόμου 3198|1955, καὶ δεύτερον θὰ ἔπρεπε καὶ ἐπ' αὐτῶν (τῶν ἀποχωρούντων κατόπιν συμβάσεως μετὰ τοῦ ἐργοδότου) νὰ ἐφαρμόσωμεν καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3198|1955 περὶ ἐμμηνιαίας κατὰ δόσεις καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἐὰν εἶναι ἀνωτέρα τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν. Ποίαν ἀξίαν ὅμως θὰ εἶχε τότε ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν. 3198|1955 σύμβασις περὶ καταβολῆς τῆς ἡμισείας ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἡ ὁποία προϋποθέτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐσταθμισε τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα αὐτοῦ νὰ καταβάλῃ ἐφ' ἅπαξ τὴν μειωμένην ἀποζημίωσιν καὶ προῆλθεν εἰς συμφωνίαν μετὰ τοῦ μισθωτοῦ;

Βεβαίως δὲν ἀποκλείεται διὰ τῆς αὐτῆς συμβάσεως νὰ συμφωνήσουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι περὶ ἐμμηνιαίας καταβολῆς τῆς οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198|1955.

Ἀλλὰ τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Δικαίου, ὅτι πᾶσα σύμβασις εἶναι ἰσχυρά, ἐκτὸς ἂν ἀπαγορεύηται ὑπὸ τοῦ νόμου, εἶναι δὲ ἀπίθανον, ὅτι ἠθέλησε καὶ ἐδῶ νὰ ἐπέμβῃ ὁ Νομοθέτης καὶ νὰ θέσῃ προθεσμίαν ζωῆς τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον προῆλθεν ἐκ προηγηθείσης συμβάσεως ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Περίπτωσιν ἀποχωρήσεως μισθωτοῦ καὶ δικαιώματος αὐτοῦ, εἰς εἰδικὴν περίπτωσιν, ἀποζημιώσεως εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτῆς καὶ ἡ Α.Π. 402|1959 (εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 18, 1185), ἡ ὁποία ἐδέχθη τὸ ἀνεφάρμοστον τῆς προθεσμίας εἰς τὴν περίπτωσιν, σκεφθεῖσα ὅτι δὲν προκύπτει τὸ ἀντίθετον ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198|1955 (περίπτωσίς μας), ἀναγνωρίζοντος ὑπὸ τὰς ἐκεῖ προϋποθέσεις δικαίωμα ἀποζημιώσεως εἰς τὸ ἥμισυ τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112|1920 τοιαύτης καὶ εἰς τοὺς ἐκουσίως ἀποχωροῦντας, καθ' ὅσον ἡ τοιαύτη ἀξίωσις πρὸς ἀποζημίωσιν ἀπορρέει ἐκ τοῦ νόμου τούτου 3198|1955 καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ νόμου 2112|1920.

(Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ εἴπωμεν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τοὺς ἀποχωροῦντας κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 3789|1957, ἀφοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν ἠθέλησεν ὁ Νομοθέτης νὰ ἐφαρμόζηται ἡ προθεσμία)

Περαιτέρω, ἂν ἡ ἔννοια τοῦ νόμου ἦτο, ὅτι καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198|1955, μετὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 3789|1957, ἐφαρμόζεται ἡ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198|1955, τότε, ἀφοῦ ἡ διάταξις αὕτη (ἄρθρου 8 ν.δ. 3789|1957) ὁρίζει, ὅτι διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω χορηγουμένην εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἢ ἀπομακρυνομένους ὑπαλλήλους μειωμένην ἀποζημίωσιν ἐφαρμόζονται κατὰ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων ..... τοῦ ν.δ. 3198|1955, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, καὶ ἀφοῦ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547|1937, ὁρίζει, ὅτι εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος πᾶσα παραίτησις ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως ΕΕΔ 19, 587, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου), θὰ ἔπρεπε καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ μέρους τῆς ἀποζημιώσεως, τὴν ὁποίαν, δι' ἄλλων σκέψεων, θεωρεῖ τὸ Πρωτοδικεῖον ὡς ἔγκυρον.

Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτῶν ἤδη γενομένων, προκειμένου περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ κανονισμοῦ (ἴδετε τὰς ἐπικαλουμένας ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἀποφάσεις τοῦ Α.Π.), ἐδῶ πρόκειται περὶ ἀποζημιώσεως, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ἀναμφισβητήτως νόμος δημοσίας τάξεως (ὁ νόμος 3198|1955), μόνον ὅτι διὰ τὴν γένεσιν τοῦ δικαιώματος ἀπαιτεῖται σύμβασις περὶ ἀποχωρήσεως, χωρὶς νὰ πρέπει νὰ εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ἡ συμφωνία περὶ περιορισμοῦ εἰσέτι τῆς (μειωμένης) νομίμου αὐτῆς ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο κτᾶται δυνάμει ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεων (πρβλ. Α.Π. 423|1959, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 80 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ἄλλως τε, ἀφοῦ τεθειμένη διάταξις εἰς παρομοίαν περίπτωσιν, τῆς ἀποχωρήσεως τῶν μισθωτῶν ἐκ τῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 τοῦ

ν.δ. 3789|1957, έπιβάλλει και έν προκειμένω τήν έφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ά.ν. 547|1937 περί ἀκυρότητος παραιτήσεως ἀπό τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920 (καί ἐδῶ μειωμένης), πρέπει, διά τήν ταυτότητα τοῦ νομοθετικοῦ λόγου, νά ἐφαρμοσθῇ καί εἰς τήν περίπτωσιν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ά.ν. 547|1937.

Τῆς αὐτῆς προστασίας δικαιοῦται καί ὁ διά συμβάσεως μετά τοῦ ἐργοδότου ἀποχωρῶν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198|1955, ὡς καί ὁ οἰκειοθελῶς ἀποχωρῶν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789|1957.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ νόμου 3198|1955 σύμβασις μετά τοῦ ἐργοδότου ἀφορᾷ εἰς τήν λύσιν τῆς συμβάσεως καί ὄχι εἰς τήν ἀποζημίωσιν. Αὐτήν τήν καθορίζει ὁ νόμος.

Ἐπιχείρημα τυχόν ὅτι ἐλεύθερος εἶναι ὁ μισθωτός νά προέλθῃ ἢ ὄχι εἰς τήν μετά τοῦ ἐργοδότου σύμβασιν λύσεως τῆς συμβάσεως δέν βοηθεῖ, διότι καί ὁ ἀποχωρῶν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789|1955 εἶναι καί αὐτός ἐλεύθερος νά ἀποχωρήσῃ ἢ ὄχι καί ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποχωρῶν, προστατεύεται, κατά τά ἄνω σημειωθέντα, ὑφισταμένης ρητῆς διατάξεως περί ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ά.ν. 547|1937.

Ἐδώσαμεν ἴσως ὑπέρ τό δέον μῆκος εἰς τά σημειούμενα. Ἀλλά τό θέμα εἶναι πράγματι ζωηροῦ νομικοῦ ἐνδιαφέροντος καί ἐάν βλάπτει τό μῆκος τῶν σημειουμένων, ἂν εἶναι τυχόν, ὡς πιστεύομεν, ὀρθά καί ἐπομένως θά ἔχουν κάποιαν ὠφέλειαν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14907|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Θεοτικός*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαδάτος, Μ. Εὐαγγέλου

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 3198|1955 μισθωτοί, συνδεόμενοι διά σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας, συμπληρώσαντες 15ετῆ ὑπηρεσίαν παρά τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ὑπό τήν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112 ἢ τό ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προβλεπόμενον ὅριον ἡλικίας, ἐν ἐλλείψει δέ τοιούτου τό 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου, δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τῆς ὑπό τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τοῦ β.δ. τῆς 16|18 Ἰουλίου 1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως διά τήν περίπτωσιν ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπολογιζομένης βάσει τῶν παραγράφων 1 καί 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος. Κατά δέ τήν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, προστεθεῖσαν διά τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789|1957, ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α διά τήν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τάς πρός χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νά ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρά τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας οἱ μέν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τά 40|ο, οἱ δέ μή ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τά 50|ο τῆς ὑπό τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀπροειδοποιήτου ἀποζημιώσεως. Διά δέ τήν κατά τά ἀνωτέρω χορηγουμένην εἰς τούς ἀποχωροῦντας ἢ ἀπομακρυνομένους ὑπαλλήλους μειωμένην ἀποζημίωσιν ἐφαρμόζονται κατά τά λοιπά πάντα τά ὁριζόμενα ὑπό τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 καί 9 τοῦ ν.δ. 3198|1955, ὡς καί τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, πλήν τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τήν προμήνυσιν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀποχωροῦντων ἢ ἀπομακρυνομένων βάσει τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198|1955 ὑπάγεται εἰς τήν ἀποκλειστικήν ἐξάμηνον προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198|1955, καθ' ὅσον ἡ προαστεθεῖσα διά τοῦ ἄρθρου 8 § 4 ν.δ. 3789|1957 διάταξις περί ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 1 ἕως καί 9 ν.δ. 3198|1955, ὡς καί τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀφορᾷ καί τούς κατά τό ἐδάφ. 1 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 3198|1955 ἀποχωροῦντας τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου μισθωτούς.

Ἐν προκειμένῳ διά τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου (ἐνάγοντος) ὑπαλλήλου τῆς ἐκκαλούσης (ἐναγούσης) Τραπέζης ἀπό τῆς 10.2.1924, ἐξελθόντος τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς τήν 28.2.1959 διά παραιτήσεώς του, γενομένης παρά ταύτης ἀποδεκτῆς, διώκεται ὅπως ὑποχρεωθῇ αὐτη εἰς τήν καταβολήν αὐτῷ συμπληρωματικῆς ἀποζημιώσεως τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 8 ἐδάφ. 1 τοῦ νόμου 3198|1955 ὁριζομένης, ἐπιδόθη αὐτῇ (τῇ ἐκκαλούσῃ) τήν 23.12.1959, ἤτοι μετά τήν πάροδον θυήσου καί πλέον χρονικοῦ διαστήματος. Δι' ὃ, παρελθούσης ἐν προκειμένῳ τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198|1955 ὁριζομένης ἐξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπαρριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος τυγχάνει.

Ἄλλως ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ἰσχύς τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἐδαφ. β' τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 3198|1955 ἤθελεν ὑποτεθῇ, ὅτι περιορίζεται ἐπί μόνων τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀποχωρούντων ἢ ἀπομακρυνομένων βάσει τοῦ ἐν λόγῳ ἐδαφ. β' καί οὐχί τῶν τοῦ ἐδαφ. α' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου (ἤτοι τῶν ἀποχωρούντων ὑπό τάς ἐν αὐτῷ ὁριζομένας προϋποθέσεις τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου) ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή ὡσαύτως ἀπορριπτέα τυγχάνει, καθ' ὅσον, ὡς πρακύπτει ἐκ τῆς προσαγομένης καί ἐπικαλουμένης ὑπό τῆς ἐκκαλούσης ἀπό 5.3.1959 ἀποδείξεως, φερούσης τήν ὑπογραφήν τοῦ ἐφεσιβλήτου, μή ἀμφισβητοῦντος τήν γνησιότητα αὐτῆς, οὗτος (ὁ ἐφεσίβλητος) παρητήθη τῆς διωκομένης διά τῆς ἀγωγῆς ἀξιώσεώς του, ἐφ' ὅσον ἐν αὐτῇ δηλοῖ, ὅτι «ἔλαβον παρά τῆς Τραπέζης ἐκκαλούσης, κατόπιν παραιτήσεώς μου, τό ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 3198 ἐκ δραχμῶν 60.480, ἀναγνωρίζων ὅτι τό ποσόν τοῦτο ἐξευρέθη ἀπό κοινοῦ παρ' ἐμοῦ καί τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης ἐπί τῇ βάσει ὅλων τῶν στοιχείων τῶν δυναμένων νά ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν πρός τοῦτο καί ἐν πάσῃ περιπτώσει δηλῶν ὅτι παραιτοῦμαι παντός δικαιώματος ἀμφισβητήσεως τοῦ γενομένου ὑπολογισμοῦ. Συνεπῶς

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Ή ΕΡΓΟΥ

Έννοια έξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ὡς διακριτικοῦ γνωρίσματος τῆς συμβάσεως

Ἀξίωσις ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς διὰ λῆψιν «δώρου» καθ' ἑορτὰς δυνάμει τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.—Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 λόγῳ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας διὰ καθυστερήσεως τῶν ἀποδοχῶν μισθωτοῦ, χωρὶς νὰ ἰσχυρίζηται οὗτος, ὅτι σκοπὸς τῆς καθυστερήσεως ὑπῆρξεν ὁ ἐξαναγκασμὸς αὐτοῦ εἰς ἀποχώρησιν.—Διακριτικὰ γνωρίσματα συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ συμβάσεως ἑταιρείας ἢ μισθώσεως ἔργου.— Συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς διὰ ποσοστῶν ἐπὶ τῶν πωλήσεων.— Ἔννοια ἐξαρτήσεως μισθωτοῦ.

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφεξῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀναλύσασα μετ' ἐπιμελείας τὰ διακριτικὰ ὅρια τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἑταιρείας ἢ μισθώσεως ἔργου.

Ἀσκηθείσης κατ' αὐτῆς ἀναιρέσεως ἐπεκυρώθη αὕτη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 367/1960 ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 19, 894), ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι κατὰ τὰ ἀποδειχθέντα πραγματικὰ περιστατικὰ ὑπέκειτο σύμβασις ἐργασίας καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς διαφορὰ παραδεκτῶς ἐξεδικάσθη κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4779/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διαμαντάκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἀλμ. Παπαγεωργίου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Παπανασταστίου, Δ. Τούπας

Ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπὸ 25/7/1959 ἀγωγῇ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος, ὡς παραδεκτῶς διεσαφηνίσθη καὶ ἐβελτιώθη, ἐκτίθησιν οὗτος ὅτι, προσληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, διατηροῦντος ἐνταῦθα ἐπιχείρησιν, ἔχουσαν ὡς ἀντικείμενον τὴν ἐμπορίαν ἠλεκτρομηχανολογικῶν εἰδῶν, ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας χρόνου ἀορίστου, ἵνα τῷ παρέχῃ ὑπηρεσίας, συνισταμένας εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀπαιτούντων εἰδικὰς γνώσεις ἠλεκτρομηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του πωλουμένων εἰς τρίτους ἠλεκτρικῶν ψυγείων, καὶ παρασχὼν αὐτῷ πράγματι τὰς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958 μέχρι τῆς 15ης Ἰουλίου 1959, ἀπεχώρησε κατὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην τῆς ἐργασίας του λόγῳ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καθυστερήσεως ἐν τῇ καταβολῇ αὐτῷ δεδουλευμένων μισθῶν του. Ὅτι, ὡς κατεβλητέος αὐτῷ μισθὸς εἶχε συμφωνηθῇ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιδίκου του ποσοστὸν ἐξ 20 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἰσοπάσου τῆς ἦν ἐδικαιοῦτο οὗτος προμηθείας ἐκ 10 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν πωλουμένων τρίτοις ἠλεκτρικῶν ψυγείων. Ὅτι, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, εἶχε παράσχει τὰς ὑπηρεσίας του ἐν τῇ ἐγκαταστάσει ἠλεκτρικῶν ψυγείων, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953, εἰς τὴν ἧς μέλος ὁμόρρυθμον - ἀναβεχθὲν δὲ κατὰ τὴν ἀπὸ 1.1.1958 ἰσχύουσαν διάλυσιν αὐτῆς τὰς ἐναντι τρίτων ὑποχρεώσεις της - συνίστα ὁ ἐναγόμενος ὁμόρρυθμον ἑταιρείαν ἐπὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ «Ἐμπορικὴ Τράπεζα Θεσσαλονίκης Α.Ε.», ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐμετασχηματίσθη ἡ ἀτομικὴ ἐπιχείρησις, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξῆλθε μόνος ὁ ἐναγόμενος, ἐνῷ ἡ ἑταιρεία ἐξηκολούθησε τὴν ἐπιχείρησιν,

ρείαν, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Τεχνική Ἑταιρεία Β.Β. καὶ Β.Α.», ἐξ ἧς εἶχε λαμβάνειν ὡς ὑπόλοιπον δεδουλευμένων μισθῶν του τὸ ποσὸν τῶν 23.485,50 δραχμῶν. Αἰτεῖται τούτοις τοῖς λόγοις, τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπιδίκασιν α) ποσοῦ δραχμῶν 69.925 δι' ὀφειλόμενον αὐτῷ ὑπόλοιπον δεδουλευμένων μισθῶν του τοῦ ἀπὸ τῆς 1.1.1958 ἕως καὶ 15.7.1959 χρονικοῦ διαστήματος (τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου πραγματοποιηθείσας ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου πωλήσεις ἠλεκτρικῶν ψυγείων λεπτομερῶς παραθέτει ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀγωγῇ του), β) ποσοῦ δραχμῶν 23.485,50, δι' ἀναληφθείσαν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐναντι αὐτοῦ ὑποχρέωσιν τῆς διαλυθείσης ὡς ἄνω Ο.Ε. ἐξ ὑπολοίπου δεδουλευμένων μισθῶν του, γ) ποσοῦ δραχμῶν 14.859, ὡς ἀποζημίωσιν δι' αἰτηθείσας καὶ μὴ χορηγηθείσας ἀδείας τῶν ἐτῶν 1955 - 1959, δ) ποσοῦ δραχμῶν 35.190 δι' ἐκτάκτους οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις ἑορτῶν τῶν ἐτῶν 1955 - 1959 καὶ ε) ποσοῦ δραχμῶν 46.820 δι' ὀφειλομένην αὐτῷ ἀποζημίωσιν λόγῳ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἄνευ προμηνύσεως, καταγγελίας τῆς συνδούσης αὐτοὺς ἐργασιακῆς συμβάσεως, οἱαν καταγγελίαν καὶ δὴ μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἀπετέλεσεν ἡ ἐπὶ μακρὸν καθυστέρησις μεγίστου μέρους τῶν δεδουλευμένων ἀποδοχῶν του. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ αἴτημα περὶ ἐπιδικάσεως ποσοῦ δραχμῶν 23.485,50 ὡς ὑπολοίπου δεδουλευμένων ἀποδοχῶν, ὀφειλομένου τῷ ἐνάγοντι ὑπὸ τῆς ἧς τὰς ὑποχρεώσεις ἀνεδέχθη ὁ ἐναγόμενος Ο.Ε. «Τεχνικὴ Ἑταιρεία Β.Β. - Β.Α.», ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ἐνδικος ἀγωγή, ὡς ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, δεδομένου ὅτι οὐδόλως ἐξειδικεύονται ἐν αὐτῇ τὰ κατ' ἰδίαν κονδύλια ὀφειλομένων καὶ καταβληθεισῶν ἀποδοχῶν, ἐξ ὧν προέκυψε τὸ ὡς ἄνω χρεωστικὸν εἰς βάρος τῆς ἀλλοτε ἐργοδότιδός του ὑπόλοιπον. Ἀπορριπτέα ὡσαύτως κρίνεται ἡ ἀγωγή, ὡς μὴ νόμιμος, κατὰ τὸ περὶ ἐπιδικάσεως τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἰσαπόσων τῶν ἐκτάκτων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς οἰκονομικῶν ἐνισχύσεων τῶν ἐτῶν 1955 - 1959 αἰτήματα αὐτῆς, καθ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς διατυπώσεως α) τοῦ ἄρθρου 5 § 14 τῶν ὑπ' ἀριθ. 24400]47]1955, 74960]5730]1955, 25600]4700]1956, 24300]4500]1957, 72500]14530]1957, 17100]3340]1958, 74000]15900]1958 ἀποφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, β) τοῦ ἄρθρου 5 § 15 τῆς ὑπ' ἀριθ. 71500]1956 τοιαύτης καὶ γ) τοῦ ἄρθρου 6 § 17 τῆς ὑπ' ἀριθ. 30100]6300]1959 ὁμοίας, καθ' ἃς διατάξεις «οἱ ἐκ μισθωτῶν ἀμειβόμενοι τόσον διὰ ποσοστῶν ἢ φιλοδωρημάτων, ὅσον καὶ διὰ σταθεροῦ χρηματικοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, δικαιοῦνται δώρου, ὑπολογιζομένου μόνον ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης», οἱ ἀποκλειστικῶς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβόμενοι μισθωτοί, πλὴν τῶν ἐν ὑπερ. 5 §§ 8-13 τῶν ἀνωτέρω, ὑπὸ στοιχ. α' ἀναφερομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, 5 §§ 8 - 14 τῆς ὑπὸ στοιχ. β' τοιαύτης καὶ 6 §§ 10 - 16 τῆς ὑπὸ στοιχ. γ' ὁμοίας εἰδικῶς καθοριζομένων κατηγοριῶν ἐργαζομένων, δὲν ἐδικαιοῦντο εἰς ἀπόλυψιν ἐκτάκτων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς οἰκονομικῶν ἐνισχύσεων. Τέλος, ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ἐνδικος ἀγωγή, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, καὶ καθ' ὅσον διώκεται δι' αὐτῆς ἡ ἐπιδίκασις ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οὐδόλως ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, ὅτι σκοπὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καθυστερήσεως ἐν τῇ καταβολῇ δεδουλευμένων ἀποδοχῶν του ἦτο ὁ ἐξαναγκασμὸς αὐτοῦ εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ ἡ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον στέρησίς του τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112]1920 ἐξιώσεων του, ὅτε καὶ μόνον θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἡ ἰσχυριζομένη καθυστέρησις ὡς συνιστῶσα μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως (Α.Π. 89]1951, ΕΕΔ 10, σελ. 358, Α.Π. 370]1948, ΕΕΔ 7, σελ. 23, Α.Π. 587]1950, ΕΕΔ 10, σελ. 15). Ὡς πρὸς τὸ λοιπὸν αἰτητικὸν αὐτῆς νόμιμος κρίνεται ἡ ἐνδικος ἀγωγή, ἧς τὸ νόμῳ βάσιμον δικαιοῦται νὰ ἐρευνήσῃ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον Δικαστήριον καὶ ἄνευ ἰδιαιτέρου παραπόνου τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου ὑπὸ μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς - ἐν ἐλλείψει ἀντεφέσεως - μὴ ἐκδόσεως ἐπιβλαβεστέρας διὰ τὸν ἐκκαλοῦντα ἀποφάσεως (ἄρθρα 762, 763 § 1 Πολ. Δικ., Α.Π. 568]1954, ΕΕΝ 22, σελ. 214, Ε.Π. 229]1957, ΝοΒ 6, σελ. 51), εὑρίσκουσα ἔρεισμα εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 653 τοῦ Α.Κ. καὶ 1, 2, 4 § 1, 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539]1945, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 335, 343 § 1 καὶ 341 § 1 τοῦ Α.Κ.

Ἐκ τοῦ πρὸς ἄλληλα συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 648, 651 καὶ 652 τοῦ Α.Κ. καὶ 6 τοῦ νόμου 765]1943 προκύπτει, ὅτι κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, διακρίνοντα ταύτην ἀπὸ ἄλλας συμβάσεις τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, εἶναι α) θέσις ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου του τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητός του, ὡς τοιαύτης, καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀποτελέσματός της διὰ χρόνου ὡρισμένου ἢ ἀορίστου, ἐναντι ἀμοιβῆς ὁριζομένης κατὰ μονάδα χρόνου ἢ παρεχομένης ἐργασίας ἢ καὶ κατὰ λόγον τῶν καθαρῶν κερδῶν ἢ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τοῦ ἐργοδότου (ἄρθρα 648, 654 Α.Κ., Α.Π. 12]1959, ΝοΒ 7, σελ. 491, Α.Π. 470]1954, ΕΕΔ 13, σελ. 770, Α.Π. 705]1954, ΕΕΔ 13, σελ. 285, *Κανκά*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, Μέρος Εἰδικόν, τόμ. Α' ὑπ' ἄρθρα 648 - 649 § Ι σελ. 267, *Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 654, ἀριθ. 2, 3, *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Δίκαιον, Μέρος Εἰδικόν, σελ. 324, 325), β) ἐξάρτησις τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τοῦ ἐργοδότου του, ἥτις δέον νὰ νοηθῇ κυρίως ὡς προσωπικὴ ἢ νομικὴ τοιαύτη, συνισταμένη εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργαζομένου ὅπως συμμορφοῦται πρὸς τὰς κατευθύνσεις, ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τοῦ εἰς οὗ τὴν ἐπιχείρησιν εἶναι ἐντεταγμένος (Α.Π. 578]1958, ΝοΒ 7, σελ. 71, Α.Π. 204]1955, ΕΕΝ 22, σελ. 642, Α.Π. 132]1954, ΕΕΔ 13, σελ. 238, Α.Π. 470]1954, ΕΕΔ 13, σελ. 770, *Κ. Κανκά*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 270, *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπ' ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 39 - 49, *Ζέπου*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 341, Colin-Capitant - J. de la Morandière, Cours élementaire de droit civil Français (1948), τόμ. II αο 1132, σελ. 747, Planiol-Ripert par Rouast, Traité pratique de droit civil Français, τόμ. XI αο 768). Ἡ ὑπαρξις τῆς τοιαύτης προσωπικῆς ἢ νομικῆς ἐξαρτήσεως, ἀπορρεούσης καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς δυνάμει τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὀφειλομένης παροχῆς, ἧς συνέπεια ἡ ἐξουσία τοῦ δανειστοῦ - ἐργοδότου ἐπὶ τῆς θελήσεως τοῦ ὀφειλέτου -

έργαζομένου, άποβαίνει ἐντονωτέρα ἡ ἐπί σχέσεων ἐξ ἑτέρων συμβάσεων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου πηγαζουσῶν (*Καυκᾶς*, ἐνθ' ἀνωτέρω, σελ. 272), συνδέεται καί πρός τήν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπί μακρόν σχετικῶς χρόνον, ὡρισμένον ἤ ἀόριστον, ἐκτείνουσαν τόν σύνδεσμον μεταξύ τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου καί τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος τοῦ ἐργαζομένου, ὡς ἐκ τῆς ὑπό τῆς μεταξύ των σχέσεως προσλήψεως, τῶν χαρακτήρων τῆς συνεχείας καί τοῦ ἀποκλειστικοῦ (*Καποδίστριας* ἐν 'ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 648 - 680, ἀριθ. 42). Δέν ἀντιτίθεται ἀφ' ἑτέρου πρός τήν ἔννοιαν τῆς προσωπικῆς ἐξαρτήσεως ἡ ὑπό τοῦ ἐργαζομένου ἀνάπτυξις, ὡς ἐκ τῶν τεχνικῶν του γνώσεων, δι' ὃς ἀκριβῶς προσελήφθη, πρωτοβουλίας ἐν τῇ ἐκτελέσει ἐργασίας τῆς εἰδικότητός του, οὐδ' ἡ παροχή ταύτης ἐκτός τοῦ καταστήματος καί τῆς ἀμέσου ἐποπτείας τοῦ ἐργοδότου του (Α.Π. 422]1959, ΕΕΔ 18, σελ. 1252, Α.Π. 578]1958, ΕΕΔ 17, σελ. 795, Α.Π. 316]1953, ΕΕΔ 12, σελ. 838, Α.Π. 12]1959, ΝοΒ 7, σελ. 491, *Καποδίστριας*, ἐνθ' ἀνωτέρω, ὑπ' ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 46). Πρός τήν προσωπικήν ἐξάρτησιν δύναται νά συντρέχῃ—οὐχί ὅμως ἀπαραιτήτως—καί ἡ οἰκονομική τοῦ ἐργαζομένου ἐξάρτησις, ὑφισταμένη, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπ' αὐτοῦ παροχή τῆς ἐργασίας του τῷ ἐργοδότῃ παρίσταται δι' αὐτόν ὡς μόνη πηγή βιοπορισμοῦ καί ἀποτελοῦσα συνάρτησιν τῆς συνεχείας τῆς διαρκείας καί τῆς ἀποκλειστικότητος τῆς παρ' αὐτῷ ἀπασχολήσεώς του (*Καποδίστριας*, ἐνθ' ἀνωτέρω, ὑπ' ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 36, 39, Colin - Capitant - J. de la Morandière, ἐνθ' ἀνωτέρω, Τόμ. II no 1132, σελ. 747, no 1084, σελ. 720 καί σημ. 1, Ch. Bendant, Cours de droit civil Français τόμ. XII no 20 σελ. 20 - 21). Βάσει τῶν ἀνωτέρω κριτηρίων, συνιστώντων καί τόν νομικόν καί κοινωνικόν λόγον τῆς εἰδικῆς προστασίας, τῆς παρεχομένης ὑπό τῆς 'Εργατικῆς Νομοθεσίας εἰς τούς θέτοντας τήν παραγωγικήν των δραστηριότητα, ὡς τοιαύτην, εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐργοδότου καί ἐξαρτωμένους ἀπ' αὐτοῦ, διακρίνεται ἡ σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐκ συμβάσεων ὡς ἡ τῆς ἑταιρείας μέ εἰσφοράν ὑπό τοῦ ἑταίρου τῆς προσωπικῆς του ἐργασίας (ἐφ' ἧς εἰς τήν θέσιν τῆς ἐξαρτήσεως κεῖται ἡ affectio societatis) καί ἡ σύμβασις ἔργου. Καί ἡ μέν ἑταιρική σύμβασις προϋποθέτει τήν συνδρομήν τοῦ στοιχείου τῆς παρά τοῖς διά ταύτης συνδεομένοις ὑπάρξεως προϋποθέσεως ἑταιρικῆς συνεργασίας, ἤτοι συνεργασίας ἐνεργοῦ, συνειδητῆς καί ἰσοτίμου τῶν μερῶν, πρός τόν σκοπόν ἐπιτεύξεως κέρδους πρός διανομήν, τῆς εἰς ὑψηλόν σχετικῶς ποσοστόν συμμετοχῆς εἰς τά κέρδη τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ παρέχοντος αὐτῇ ὑπηρεσίας μή ἀρκούσης καθ' ἑαυτήν πρός χαρακτηρισμόν τῆς ὑποκειμένης σχέσεως ὡς ἑταιρικῆς (Ε.Α. 137]1934, ΕΕΝ α' σελ. 209, *Καποδίστριας*, ἐν 'ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 108). Οὕτω, κατ' ἀρχήν, ἡ περί συμμετοχῆς εἰς τά κέρδη τῆς ἐπιχειρήσεως, καθαρά ἤ ἀκαθάριστα, ἐναντι παροχῆς ὑπηρεσιῶν, συμφωνία εἶναι θεωρητέα ὡς μορφή συμβάσεως ἐργασίας (σχετ. ἄρθρον 654 τοῦ Α.Κ.), πλήν ἐάν οἱ τυχόν συνοδεύοντες τήν συμφωνίαν ταύτην ὅροι ἐν τῷ συνόλῳ των καταλήγουσιν εἰς τήν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀφαίρεσιν τοῦ εἰς τήν σχέσιν ἐξαρτήσεως συνισταμένου εἰδικοῦ χαρακτῆρος της καί τήν ἀντικατάστασίν του ὑπό στοιχείων δηλωτικῶν ὑπάρξεως προθέσεως ἑταιρικῆς συνεργασίας, ὡς λ.χ. ἡ εὐρεῖα δικαιοδοσία τοῦ ἐπί ποσοστοῖς ἀμειβομένου πρός ἔλεγχον τῶν ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς ἐπιχειρήσεως ἐνεργειῶν τοῦ ἑτέρου μέρους, ἡ δέσμευσις τούτου ὡς πρός τήν μή περαιτέρω ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐργαζομένου, ἐξ εἰδικῶν ὅρων, ἡ ἀνάληψις ὑπό τοῦ τελευταίου ὑποχρεώσεως συμμετοχῆς εἰς τούς κινδύνους τῆς ἐπιχειρήσεως, τό δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τήν μετά τήν λύσιν τῆς ὑποκειμένης σχέσεως διανομήν τοῦ ὑφισταμένου τυχόν ἐνεργητικοῦ, ἡ μετοχή εἰς τήν ὀργάνωσιν καί κατεύθυνσιν ἐν γένει τῆς ἐπιχειρήσεως κλπ. (σχετ. Α.Π. 259]1927, Θέμ. ΛΘ', σελ. 65, Ε.Α. 137]1934, ΕΕΝ α' σελ. 209, *Ἀναστασιάδης* ἐν Θέμ. ΜΒ' σελ. 445 καί ἰδίᾳ 446, *Λουκοπούλου*, 'Η ἐργασία ὡς εἰσφορά ἐν ἐμπορικῇ ἑταιρείᾳ, ἐν ΝοΒ 6, σελ. 1 ἐπ. καί ἰδίᾳ 2, Raulpic - J. Kreher, Des Societés Commerciales, Τόμ. I, no 181 - 183, σελ. 93 - 96, no 72, σελ. 81, 82, Colin - Capitant, ἐνθ' ἀνωτέρω, τόμ. II no 1166, σελ. 770, Ch. Bendant, ἐνθ' ἀνωτ. τόμ. XII no 394, σ. 431, «Dalloz Encyclopedie Juridique» λέξις «Société civile» no 10, 12). 'Η δέ σύμβασις ἔργου χαρακτηρίζεται α) ἐκ τῆς κατευθύνσεως τῆς βουλήσεως τῶν ἐν αὐτῇ συμβαλλομένων εἰς τό ἀποτέλεσμα τῆς δραστηριότητος τοῦ ἐργολάβου, ὡς τοιοῦτον, μετά τήν ἐπιτευξιν τοῦ ὁποίου ἡ σύμβασις λήγει, μή ὑφισταμένης χρονικῆς δεσμεύσεώς του καί συνεπῶς φυσικῆς συνεχείας ἐν τῇ παροχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ καί β) ἡ ἔλλειψις ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργολάβου ἐκ τοῦ ἐργοδότου του καί ὁ κίνδυνος, ὅστις, ὡς ἐκ τῆς ἀνεξαρτησίας καί τῆς πρός ταύτην συνδεομένης ὑπευθυνότητος τοῦ ἐργολάβου, βαρύνει ταῦτον (σχ. Α.Π. 12]1959 ΝοΒ 7, σελ. 491, Α.Π. 579]1958 ΝοΒ 7, σελ. 72, *Καυκᾶ*, ἐνθ' ἀνωτέρω, ὑπ' ἄρθρον 681, Colin - Capitant - J. de la Morandière ἐνθ' ἀνωτέρω, τόμ. II, no 1084 σελ. 720).

'Εν προκειμένῳ ἀρκούντως ἐβεβαιώθησαν τά ἀκόλουθα: 'Ο ἐνάγων, κεκτημένος ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου Α' εἰδικότητος ἐσωτερικῶν ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων καί τεχνικήν εἰδικότητα ἐπί τῶν ἠλεκτρομηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων ἠλεκτρικῶν ψυγείων, παρεῖχε συνεχῶς κατά τό ἀπό 1ης 'Ιανουαρίου 1958 ἕως καί τῆς 15 'Ιουλίου 1959 χρονικόν διάστημα τῷ ἐναγομένῳ, διατηροῦντι ἐνταῦθα ἐπιχείρησιν πωλήσεως ἠλεκτρομηχανολογικῶν εἰδῶν, δυνάμει συμβάσεως μετ' αὐτοῦ καταρτισθείσης, ὑπηρεσίας, συνισταμένας εἰς τήν ἐνέργειαν παρά τοῖς ἀγοραστάις τῶν διατιθεμένων ὑπό τῆς ἐπιχειρήσεως ἠλεκτρικῶν ψυγείων, μεγάλου κυρίως μεγέθους, τῆς ἠλεκτρομηχανολογικῆς ἐγκαταστάσεώς των. Πρός ταῦτα μετέβαινε κατ' ἐντολήν τοῦ ἐναγομένου εἰς τούς ἐνθα ἑκάστοτε ἐγκαθίσταντο ὑπό τῶν ἀγοραστῶν των τά πωλούμενα ψυγεῖα τόπους, κειμένους ἐν τῇ πόλει τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλά καί ἐκτός αὐτῆς, ὡς εἰς Δράμαν, Σέρρας, Καβάλαν, Ξάνθην, Βέροιαν καί ἄλλας πόλεις, εἰσπράττων παρά τοῦ ἐργοδότου του ἔξοδα κινήσεως (ὅρα ἀπό 4.8.1959 κατάστασιν ὑπό τοῦ ἐναγομένου προσαγομένην) καί εὐθυνόμενος ἐναντι αὐτοῦ διά τήν καλήν καί ἐντός ὡρισμένων χρονικῶν ὁρίων ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, ἣν ἐξετέλει βοηθούμενος ὑ-

πὸ τεχνιτῶν παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἀπασχολουμένων καὶ παρὰ τούτου μισθοδοτουμένων (ὅρα προμνησθεῖσαν κατάστασιν ὁδοιπορικῶν, ἐν ᾗ ἀναγράφονται λ.χ. «ἔξοδα κινήσεως - ὁδοιπορικὰ Π.Γ., εἰς Δράμαν, ὡς καὶ κατάθεσιν Χ. Γ. ἐν πρακτικοῖς συνεδριάσεως τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος). Ὁ ρυθμὸς τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐργασίας (συνεχῶς εὑρισκομένης εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐναγομένου) ἐξηρτᾶτο ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὸν τοιοῦτον τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου πραγματοποιουμένων πωλήσεων ἠλεκτρικῶν ψυγείων, ὅστις, ὡς καταφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἐμμέσως συναμολογουμένου, ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1958 - 15.7.1959 χρονικὸν διάστημα ἐπωλήθησαν ὑπ' αὐτοῦ ψυγεῖα 6.500.000 περίπου δραχμῶν, ἦτο ἀρκούντως ἐντατικός, ὅπερ συνεῖλκε - λαμβανομένου ἰδίᾳ ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις οἱ ἀγοραστὰὶ αὐτῶν ἦσαν ἐγκατεστημένοι ἐκτὸς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, ἔνθα καὶ ὑπεχρεοῦτο νὰ μεταβῇ καὶ διαμείνῃ ὁ ἐνάγων - ὁλικὴν ἀνάλωσιν τῆς δραστηριότητος τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου. Ἡ τῷ ἐνάγοντι καταβαλλομένη ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του ἀντιπαροχὴ εἶχε συμφωνηθῇ εἰς ποσοστὸν 20 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ εἰσπραττομένης ἐκ τῆς διαθέσεως ἠλεκτρικῶν ψυγείων ἐκ δέκα τοῖς ἑκατὸν προμηθείας του παρὰ τῆς Τεχνικῆς Ἑταιρείας Ψυκτικῶν καὶ Ἠλεκτρικῶν Συσκευῶν Τ.Ε.Ψ.Η.Σ. «Ἀφοὶ Σ.» Ο.Ε., ὑπελογίζετο δὲ καὶ κατεβάλλετο αὐτῷ κατὰ τὰ συμφωνηθέντα, βάσει τοῦ ἰσοπόσου τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κατὰ μῆνα ἐκδιδομένου καὶ ἀποστελλομένου εἰς τὴν ἄνω Ο.Ε. τιμολογίου. Ὁ ἐνάγων δὲν συμμετεῖχεν εἰς οἱασδήποτε φύσεως ἔξοδα τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀντιδίκου του. Τοῦτο προκύπτει α) ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ἐν νομίμως κεκυρωμένῳ παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου τῆς ἐνταῦθα Δ' Οἰκονομικῆς Ἐφορίας ἀντιγράφῳ βεβαιώσεως, ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου (ὡς καὶ οὗτος συναμολογεῖ), ὑπὸ χρονολογίαν 26.1.1959, ἐν ᾗ διαλαμβάνονται τὰ ἑξῆς: «Ὁ ὑπογεγραμμένος βεβαιῶ ὅτι ὁ ἠλεκτροτεχνίτης Χ.Π., ἀπασχολούμενος ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν μηχανημάτων τῶν ἠλεκτρικῶν ψυγείων, ἐπιστώθη διὰ προσφορὰν ἐργασίας κατ' ἀποκοπὴν διὰ τὰς ἄνω ἐγκαταστάσεις διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1958 μέχρι 31.12.1958 μὲ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 95.810. Τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο τῶν 95.810 δραχμῶν, ὡς καὶ ὁ ἐναγόμενος δέχεται, ἀντιπροσωπεύει τὸ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δικαιούμενον ποσοστὸν 20ο/ο ἐπὶ τοῦ ἰσοπόσου τῆς ἐκ 10ο/ο προμηθείας τοῦ ἀντιδίκου του ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν κατ' ἔτος 1958 πωληθέντων ἠλεκτρικῶν ψυγείων ἄνευ ἐκπτώσεώς τινος. Τὸ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου προβαλλόμενον ὅτι ἡ ἄνω βεβαίωσις συνετάχθη ἐπιπολαίως ὑπὸ λογιστοῦ του, ὑπογραφὴ δὲ παρ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ προσέξῃ τὴν σχετικὴν διατύπωσίν της, δὲν δύναται νὰ γίνῃ πιστευτόν, δεδομένου ὅτι ἐπὶ βεβαιώσεων ἐναντι Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς πραγμάτων μὴ ἀνταποκρινομένων - κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐφεσιβλήτου - εἰς τὴν ἀλήθειαν, δὲν εἶναι νοητὸν καὶ πιθανόν, ὅτι ὁ λογιστὴς τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν θὰ συνεβουλεύετο τὸν κύριον αὐτῆς. Οὐδὲ δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι ἡ διατύπωσις τῆς προδιαληφθείσης βεβαιώσεως ἐσκόπει ἁπλῶς τὴν ἐναντι τῆς Φορολογικῆς Ἀρχῆς παράστασιν ηὐξημένων ἐξόδων, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι τοῦτο συνεπήγετο τὸν ἀντίστοιχον κίνδυνον τῆς ὑπὸ τοῦ λήπτου τῆς βεβαιώσεως χρησιμοποιήσεως αὐτῆς πρὸς προβολὴν ἀξιώσεων ἀντισταθμιζουσῶν πρὸς τὸ περιεχόμενόν της καὶ δὴ τῶν παρακολουθούντων σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας τοιούτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν εἶναι πιθανόν, ὅτι θὰ ἐδέχετο ὁ ἐνάγων (ὅστις ἐφορολογήθη κατὰ τὸ προσαγόμενον ἀπὸ 19.3.1959 σημείωμα ὑπολογισμοῦ καὶ ἐκκαθαρίσεως φόρου εἰσοδήματος οἰκονομικοῦ ἔτους 1959, βάσει τοῦ ἐν τῇ ἄνω βεβαιώσει ποσοῦ) νὰ φορολογηθῇ χάριν τοῦ ἐναγομένου βάσει τοῦ ηὐξημένου ποσοῦ ἐσόδων, ἐνῷ θὰ ἠδύνατο κάλλιστα, ἐκπιπτομένων τῶν, κατὰ τὸν ἐναγόμενον, δαπανῶν, νὰ φορολογηθῇ βάσει τοῦ ἐλάσσονος καὶ πραγματικοῦ τοιούτου, β) ἐκ τοῦ ὅτι, καίτοι ὁ ἐνάγων προσάγει ἀπόσπασμα κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του - ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ ἐναγομένου, ἐν ᾧ δὲν φέρεται χρεωθεὶς κατὰ τὰ ἔτη 1958 καὶ 1959 δι' οἱωνδήποτε δαπανῶν, καὶ ἐνῷ ἀντιθέτως παρίσταται χρεούμενος μὲ ποσὸν 950 διὰ χαρτόσημον μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, δὲν προσάγει ὁ ἐναγόμενος τὸ ὑπ' αὐτοῦ τηρούμενον σχετικὸν ἐμπορικὸν βιβλίον πρὸς συμπαραβολήν του, γ) ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ πρώην ὁμορρύθμου ἑταίρου τοῦ ἐνάγοντος, διπλωματούχου ἠλεκτρολόγου - μηχανολόγου Β.Β., ὅστις βεβαιοῖ, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς κατ' ἔτος 1953 ὑπὸ τῆς ἧς ὁμόρρυθμα μέλη συνίστων, αὐτὸς (μάρτυς) καὶ ὁ ἐναγόμενος, ὁμορρύθμου ἑταιρείας, δι' ἀόριστον χρόνον, ἐλάμβανεν ὡς συμπεφωνημένον μισθόν του ποσοστὸν 20ο/ο ἐπὶ τοῦ ἰσοπόσου τῆς ἐκ 10ο/ο προμηθείας τῆς Ἑταιρείας, ἄνευ κρατήσεων ἢ ἐπιβαρύνσεως δι' ἐξόδων. Οὐδόλως προέκυψεν ἀφ' ἑτέρου ἐκ τοῦ μνησθέντος ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι ὁ ἐνάγων εἶχεν οἱονδήποτε δικαίωμα ἐλέγχου καὶ κριτικῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διαχειρίσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ συμμετοχὴν εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ κατεύθυνσίν της, ἢ οἱανδήποτε κατασφάλισιν ἐναντι τῆς καθ' οἱονδήποτε χρόνον ἀρνήσεως τυχὸν τοῦ ἐναγομένου, ὅπως δέχηται τοῦ λοιποῦ τὰς ὑπηρεσίας. Τέλος ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ βεβαιοῦνται τὰ ἀκόλουθα: α) Ἀντικείμενον τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβατικῆς σχέσεως δὲν ἦτο ὡρισμένον ἀποτέλεσμα τῆς δραστηριότητος τοῦ ἐνάγοντος καθ' ἑαυτό, ἀλλ' αὐτὴ αὕτη ἡ παραγωγικὴ δραστηριότης του. Τοῦτο προκύπτει ἰδίᾳ αα) ἐκ τῆς χρονικῆς διαρκείας καὶ τῆς συνεχείας ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος παροχῇ τῷ ἀντιδίκῳ του τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ. Αὗται παρείχοντο ὑπὸ τὴν αὐτὴν πάντοτε μορφήν, τῷ μὲν ἐναγομένῳ συνεχῶς ἀπὸ 1.1.1958 μέχρι τῇ 15.7.1959, τῆς δ' ἡστινος ἀπετέλει οὗτος ὁμόρρυθμον μέλος ὁμορρύθμου ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Τ.Ε.Β.Β.Α.», ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 (ὅρα κατάθεσιν Β.Β. ἐν ὑπ' ἀριθ. 4605|1959 ἐκθέσει ἐνόρκου βεβαιώσεως τῆς συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Π.Π., ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου συναμολογούμενα ἐν σελίδι δευτέρᾳ τῶν κατὰ τὴν ἐφ' ἧς ἡ παροῦσα συζήτησιν ὑποβληθεισῶν προτάσεών του), ββ) ἐκ τῆς πραγματικῆς ἀναλώσεως τῆς δραστηριότητος τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῇ ἐξυπηρετήσει τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου. Κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1958 ἕως 30.6.1959 χρονικὸν διάστημα προέβη οὗτος εἰς τὴν ἠλεκτρομηχανολογικὴν

ἐγκατάστασιν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ εἰς διαφόρους ἐπαρχιακὰς πόλεις τῆς βορείου Ἑλλάδος ἠλεκτρικῶν ψυγείων μεγάλου κυρίως μεγέθους (προοριζομένων διὰ καταστήματα) συνολικῆς ἀξίας ἄνω τῶν 6.300.000 δραχμῶν. Ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους καὶ λαμβανομένου ἰδίᾳ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ἐνάγων, ὡν ὑπόχρεως ὅπως εὑρίσκηται εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας, πλὴν ἐκείνων, καθ' ἃς ἐξετέλει ὑπηρεσίαν ἐκτὸς τοῦ καταστήματος ἐντολῇ τοῦ ἐναγομένου, ὑπεῖχε τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως, εὐθὺς ἅμα τῇ ὑπὸ τούτου δόσει τῆς σχετικῆς ἐντολῆς, παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, μὴ ἔχων εὐχέρειαν αὐτοβούλου προσδιορισμοῦ τοῦ τόπου καὶ χρόνου τῆς παροχῆς, δῆλον καθίσταται ὅτι δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ μὴ προκύψασα ἀλλωστε ἀλλαχοῦ ἀπασχόλησις αὐτοῦ (ὅρα καταθέσεις μαρτύρων ἐνάγοντος Π.Α. καὶ Χ.Γ. ἀλλὰ καὶ ταιούτου τοῦ ἐναγομένου Μ.Χ., ὅστις κατέθηκεν, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εὑρίσκετο εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐναγομένου καθ' ὅλον τὸ ὀκτάωρον, ἐν ταυταριθμοις τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικοῖς συνεδριάσεως), ὡς καὶ ἀντίγραφον ἀπὸ 26.1.1959 βεβαιώσεως ἐκδόσεως ἐναγομένου, γγ) ἐκ τοῦ ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσις δὲν παρίσταται ὡς ἄθροισμα πλειόνων αὐτοτελῶν καὶ ἰσαρίθμων πρὸς τὰ ἐγκατασταθέντα ψυγεῖα συμβάσεων, ἀλλ' ὡς μία, ἐνιαία καὶ συνεχὴς τοιαύτη. Ἐξ αὐτῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐν τοῖς κατὰ τὴν ἐφ' ἧς ἡ παροῦσα συζήτησιν ὑποβληθείσαις προτάσεσι του συνομολογουμένων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι, κατὰ τὴν βούλησιν τῶν μερῶν, αἱ τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι τοῦ ἐνάγοντος ἔδει νὰ εὑρίσκωνται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀντισυμβαλλομένου του, ὅστις μάλιστα ἰσχυρίζεται ἤδη, ὅτι ὁ ἐνάγων εὐθύνεται ἐναντι αὐτοῦ εἰς ἀποζημίωσιν, ὡς ἀκαίρως καὶ ἄνευ σπουδαίου λόγου καταγγείλας τὴν μεταξὺ των σύμβασιν (ἑταιρικὴν κατ' αὐτόν). Ἡ συμφωνηθεῖσα διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος παροχὴν τῷ ἀντιδίκῳ του τῆς δυνατότητος, ὅπως ποιήσηται χρῆσιν τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀντιπαροχὴ δὲν τῷ κατεβάλλετο μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἑκάστου ψυγείου, ἀλλὰ κατὰ χρονικὰ διαστήματα ἀπέχοντα ἀλλήλων κατὰ ἓνα περίπου μῆνα (ὅρα προσαγόμενον ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀντίγραφον ἐκ τῆς ἐν τοῖς βιβλίοις τοῦ ἐναγομένου μερίδος του, ὡς καὶ ἰσχυρισμοὺς ἐναγομένου ἐν σελίδι ἑκτῃ προτάσεών του), δδ) ἐκ τοῦ ὅτι οὐδόλως ἦτο ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένος ὡς μὴ γνωστὸς τοῖς συμβαλλομένοις ὁ ἀριθμὸς τῶν μελλόντων νὰ ἐγκατασταθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ψυγείων (ἴδετε σχετ. ΑΠ. 12]1959, ΝοΒ 7, σελ. 991).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται σαφῶς, α) ὅτι ὁ ἐναγόμενος, ἐναντι τῆς κατὰ τὰ προρρηθέντα συμφωνηθείσης ἀντιπαροχῆς, ἐδέσμευσε τὴν παραγωγικὴν δραστηριότητα τοῦ ἀντιδίκου του, κεκτημένου εἰδικὴν πεῖραν εἰς τὸν τομέα τῶν ἠλεκτρικῶν ψυγείων καθ' ἑαυτήν. Ἡ πώλησις δὲ ἑκάστου ἠλεκτρικοῦ ψυγείου δὲν ἀπετέλει πλήρωσιν ἀναβλητικῆς αἱρέσεως, ὑφ' ἣν οὐδόλως ἐτέλει ἡ ἐνδικος σύμβασις, ἐφ' ὅσον καὶ πρὸ τῆς πωλήσεως ὁ ἐνάγων διὰ μόνης τῆς παροχῆς τῷ ἐναγομένῳ τῆς δυνατότητος ὅπως ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ποιήσηται χρῆσιν τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐξεπλήρου τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρέωσίν του (ὅρα *Ζέπον*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, Μέρος Εἰδικόν, σελ. 853, σημ. 3), ἀλλ' ἁπλῶς μέτρον καὶ βάσιν πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς καταβλητέας τούτῳ ἀντιπαροχῆς, β) ὁ ἐνάγων οὐδόλως ἦτο ἀπηλλαγμένος ἐξαρτήσεως ἐν τῇ παροχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν του τῷ ἐναγομένῳ, ἀλλ' ὅλως ἀντιθέτως ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀκολουθῇ τὰς κατευθύνσεις, ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τούτου, καὶ δὴ αἱ) αἱ μονάδες τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας δὲν ἦσαν ἐκ τῶν προτέρων κατὰ ποσότητα καθωρισμέναι, ἀλλ' ἐξηρτῶντο ἀμέσως μὲν ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου πραγματοποιουμένων πωλήσεων ψυγείων, ἐμμέσως δὲ ἐκ τῆς βουλήσεως τούτου, ββ) ὁ χρόνος τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του καθωρίζετο ὡσαύτως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, τοῦ ἐνάγοντος μὴ ἔχοντος τὴν εὐχέρειαν ὅπως κατανείμῃ ταύτας χρονικῶς κατὰ τὴν βούλησίν του, ἀλλὰ βάσει τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐργοδότου του καὶ δὴ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀναλαμβανομένων ὑποχρεώσεων, γγ) ὁ τόπος τῆς ἐργασίας του καθωρίζετο ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, βάσει τοῦ τοιούτου τοῦ προορισμοῦ τῶν πωλουμένων ψυγείων, δδ) ἴδιον βοηθητικὸν προσωπικὸν δὲν διέθετεν ὁ ἐνάγων, ἀλλ' ἐφ' ὅσον παρίστατο ἀνάγκη ἐχρησιμοποίει τὰς βοηθητικὰς ὑπηρεσίας μελῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου. Τοῖς ἀνωτέρω συνέπεται ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑποκειμένη σχέσις δὲν δύναται οὐδ' ὡς ἑταιρικὴ νὰ χαρακτηρισθῇ, ὡς ἐλλείποντος παντελῶς τοῦ στοιχείου τῆς προθέσεως ἑταιρικῆς τῶν μερῶν, ἐν σχετικῇ ἔστω ἰσότητι, συνεργασίας, οὐδ' ὡς σύμβασις ἔργου, δεδομένου ὅτι οἱ συμβληθέντες δὲν ἀπέβλεψαν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος παρεχομένης ἐργασίας, ἀλλ' εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ἐργασίαν του, καθ' ἑαυτήν, συνεχῶς εὑρισκομένην εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐναγομένου καὶ παρεχομένην ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἄνευ ἀναλήψεως ὑπ' αὐτοῦ κινδύνου τινός, ὑπὸ τὰς γενικὰς κατευθύνσεις, ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότου του. Ὁ προσήκων, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, χαρακτηρισμὸς τῆς ἐνδίκου συμβατικῆς σχέσεως εἶναι ὁ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, βεβαιωθέντος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα, ὅτι ὁ ἐνάγων ἔθηκεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀντιδίκου του τὴν παραγωγικὴν του δραστηριότητα ὡς τοιαύτην καὶ παρεῖχεν αὐτῷ τὰς ὑπηρεσίας του, ἐν ὄψει καὶ τῶν δι' ἃς προσελήφθη εἰδικῶν τεχνικῶν του γνώσεων, ὑπὸ τὰς κατευθύνσεις, ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς αὐτοῦ, ἄνευ δυνατότητος ἐκλογῆς ταῦ τόπου καὶ χρόνου τῆς παροχῆς των. Τὴν τοιαύτην δὲ φύσιν τῆς ἐνδίκου σχέσεως δὲν δύναται νὰ ἀναιρέσῃ ἡ μὴ περίληψις τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του τηρούμενα μισθολόγια (Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων) καὶ ἡ κατ' ἀκολουθίαν, μὴ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισίς του, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι, ὡς ὑπὸ τοῦ Π.Γ. κατετέθη, καὶ ἄλλα μέλη τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου, ὡς ὁ Γ.Μ. καὶ ὁ Α.Β., δὲν εἶχον ἀσφαλισθῇ. Ἐσφαλεν, ἄθεν, ὁ πρωτοδίκως δικάσας, χαρακτηρίσας τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσιν ὡς τοιαύτην ἑταιρείας καὶ ἀπορρίψας κατ' ἀκολουθίαν τὴν ἐνδικον ἀγωγήν, καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς γιγνομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, κατὰ τοὺς σχετικοὺς λόγους της, ὡς καὶ οὐσίᾳ βασίμου, μεταρρυθμισθῇ ἐν ὅλῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, χωρήσῃ δὲ μετὰ ταῦτα τὸ δικαστήριον εἰς τὴν οὐσιαστικὴν τῆς ἀγωγῆς κρίσιν.

Εἰ καὶ ἠδύνατό τις ἀμφιβάλλων εἰπεῖν ἐκ

τοῦ ὑπερθεν διαληφθέντος βεβαιωτικοῦ ὑλικοῦ οὐδόλως προάγεται ἡ διά τήν ἐφαρμογήν τῶν ἐργατικῶν νόμων ἀναγκαίως προϋποτιθεμένη σχέσις τῆς «πλήρους ἐξαρτήσεως» τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῶν ὁδηγιῶν καί συμβουλῶν τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὅσον ἐκεῖνος μέν, διατηρήσας πλήρη τήν ἐλευθερίαν αὐτοβούλου ἐνεργείας, ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας καθώριζε τόν τε τρόπον καί χρόνον ἐκτελέσεως μιᾶς ἑκάστης ἠλεκτρομηχανολογικῆς ἐγκαταστάσεως ψυγείου, δίχως τό παράπαν ἡ ταύτη ἀπασχόλησίς του νά ἀναχθῇ εἰς ὑπηρεσιακήν σχέσιν συνεπαγομένην ἐπιτήρησιν, καθοδήγησιν καί ἔλεγχον ἐκ μέρους τοῦ ἀντισυμβαλλομένου του, αὐτός δέ ἀτερούμενος τῶν διά τήν τοιαύτην ἐγκατάστασιν ἀναγκαιουσῶν συναφῶν ἠλεκτρομηχανολογικῶν γνώσεων καί τῆς ἐν γένει τεχνικῆς μορφώσεως, δέν ἐκέκτητο κατά τούς ὅρους τῆς ὑπό ἔρευναν συναλλακτικῆς σχέσεως τό δικαίωμα παροχῆς ὁδηγιῶν καί συμβουλῶν συμμορφώσεως καί ὑποταγῆς πρός τό ἕτερον συμβληθέν μέρος (Α.Κ. 652, *Καυκᾶς*, Εἰδικόν Ἐνοχικόν, ἔκδοσις 3η ἔτους 1960, σελ. 427 - 436 καί ἰδίᾳ σημ. 6 ἐν τέλει, *Καποδίστριας*, ἐν 'ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 648 ἀριθ 108). Εἰδικώτερον ἡ οὐτωσί μεταξύ τῶν μερῶν συντεθεῖσα ὡς ἄνω συναλλακτική σχέσις, μορφουμένη, κατά τήν ἐν αὐτῇ διαδηλωθεῖσαν βούλησιν, ἑρμηνευομένην καλοπίστως καί κατά τά εἰς τούς ἐνταῦθα ἠλεκτρολογικούς ἐπαγγελματικούς κύκλους κρατοῦντα συναλλακτικά ἤθη (Α.Κ. 173, 200), ὥστε ἡ μέν ὑποχρέωσις τοῦ ἐνάγοντος πρός ἠλεκτρομηχανολογικήν ἐγκατάστασιν νά ἀνακύπτῃ μόνον ἀπό τοῦ χρόνου τῆς ἐξόδου τῆς ὑφ' ἣν αὐτη ἐτέλει ἀναβλητικῆς αἱρέσεως («ἐάν ὁ ἐναγόμενος ἐπραγματοποίει τήν πρός τόν τρίτον ἀγοραστήν πώλησιν τοῦ ἐγκαταστατέου ψυγείου»), ἀφ' οὗ χρονικοῦ σημείου οὗτος δι' αὐτοβούλου περί τε τόν τρόπον καί τόν χρόνον τῆς ἐγκαταστάσεως ἐνεργείας θά προήρχετο εἰς τήν τοποθέτησιν τοῦ ψυγείου εἰς τόν ὑπό τοῦ ἀγοραστοῦ καθορισθέντα τόπον, ἡ δέ ὑποχρέωσις τοῦ ἐναγομένου εἰς τήν παροχήν τῆς εἰς ποσοστόν (20 ο/ο) ἐπί τῆς προμηθείας του (10 ο/ο) συνισταμένης ἀμοιβῆς τοῦ ἐνάγοντος νά ἱδρύεται ἀπό τῆς εἰς τόν τρίτον ἀγοραστήν ἐκτελέσεως καί παραδόσεως τοῦ ἔργου τῆς ἐγκαταστάσεως, κατά τόν ἐπί τῇ βάσει τοῦ συγκεκριμένου τιμολογίου γενησόμενον λογιστικόν ὑπολογισμόν. Καί πρό μέν τῆς ἐξόδου τῆς ρηθείσης αἱρέσεως οὐδείς λόγος δύναται νά γίνῃ περί ἐξαρτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῶν συμβουλῶν καί ὁδηγιῶν τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὅσον, κατά τό στάδιον τοῦτο τῆς κρίσεως τῆς αἱρέσεως, οὐδεμία ἐκατέρωθεν ὑποχρέωσις ἠδύνατο νά ἀνακύψῃ (πρβλ. *Μπαλῆν*, Γενικαί Ἀρχαί § 97 No. 1). Μετά ὅμως τήν πλήρωσιν αὐτῆς καί ἐπί τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ περί ἐγκαταστάσεως ρήτρα τῆς μεταξύ τῶν διαδίκων συντεθείσης συμβάσεως δέν ἐνέχει, κατά τήν θέλησιν τῶν συμβληθέντων ἢ λόγῳ τῆς φύσεως καί τοῦ σκοποῦ της, γνησίαν σύμβασιν ὑπέρ τοῦ τρίτου (Α.Κ. 411) ἀγοραστοῦ, ἀποκτῶντος εὐθέως δικαίωμα ἐναντι τοῦ ἐνάγοντος μετά τοῦ ὡσαύτως δικαιουμένου εἰς ἐκπλήρωσιν ἐναγομένου, ὑφισταμένης οὕτω μεταξύ τούτων ἐνεργητικῆς εἰς ὁλόκληρον ἐνοχῆς, ἀλλ' ὅτι αὐτη ἐγκλείει καταχρηστικήν ὑπέρ τοῦ τρίτου ἀγοραστοῦ τοιαύτην σύμβασιν (Α.Κ. 410), καθ' ἣν ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐνάγοντος γεννᾶται ἀποκλειστικῶς καί μόνον ἐναντι τοῦ ἐναγομένου (Α.Π. 113|1956 καί Ἐφετείου Ἀθηνῶν 227|1956, ΕΕΝ 23, 444 καί 986 ἐπ.), δῆλον καθίσταται ὅτι, ἐφ' ὅσον, λόγῳ τῆς φύσεως καί τοῦ σκοποῦ τῆς συμβάσεως, τά μέρη ἀπέβλεψαν εἰς τήν ἐπίτευξιν ἑνός τελικοῦ ἀποτελέσματος (ἐγκαταστάσεως τοῦ ψυγείου), ἀπό τῆς πραγματώσεως τοῦ ὁποίου ἐπέρχεται αὐτόματος λύσις τῆς ρηθείσης καταχρηστικῆς ὑπέρ τοῦ τρίτου ἀγοραστοῦ συμβάσεως, διά τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος ἐκπληρώσεως τῆς πρός ἐγκατάστασιν παροχῆς του, ὑποκειμένης οὕτω συμβάσεως μισθώσεως ἔργου (Α.Π. 410|1959, ΕΕΝ 26, 828), δέν ὑφίσταται ἐξάρτησις τοῦ ἐνάγοντος ἀπό τάς συμβουλάς καί ὁδηγίας τοῦ ἐναγομένου, ἀφοῦ αὐτος ἔδρα, καταστήσας ἀντικείμενον τῆς ἐνδίκου συμβάσεως, οὐχί μόνην καί καθ' ἑαυτήν τήν παροχήν τῆς ἐργασίας του, ἀλλά τό ἐξ αὐτῆς ἀμέσως ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου τῆς ἐγκαταστάσεως, ἣν ἐπεδίωκεν ὡς ὀφιστάμενον ἀποτέλεσμα καί ὡς ἐλεύθερος ἐπαγγελματίας διά τε τῆς προσωπικῆς του καί τῆς δι' ὑποκαταστάσεως αὐτοῦ, κατά τάς περιστάσεις, παρεχομένης ἐργασίας του. Ἀληθῶς ἅμα τῇ πληρώσει τῆς αἱρέσεως διά τῆς πρός τόν τρίτον πωλήσεως καί τῆς πρός αὐτόν παραδόσεως τοῦ ψυγείου ὑπό τοῦ ἐναγομένου ἤρχετο ἡ ἐνέργεια τῆς συμβάσεως (*Μπαλῆς*, ἔνθ' ἀνωτ. § 99) καί ἀνέκυπτεν ἐφεξῆς ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐναγομένου πρός ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τῆς συγκεκριμένης ἑκάστοτε ἐγκαταστάσεως, τοῦ ἐνάγοντος ἐνεργοῦντος αὐτοβούλως τήν ἐγκατάστασιν ταύτην εἰς τόν ὑπό τοῦ ἀγοραστοῦ τοῦ ψυγείου προσδιοριζόμενον ἑκάστοτε τόπον καί χῶρον, καί κατά τόν ὑπ' ἐκείνου προκρινόμενον τρόπον τεχνικῆς ἐνεργείας, κυρισκόμενος δέ ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἔργου μακράν τῆς ἀμέσου ἐποπτείας καί τοῦ ἐλέγχου τοῦ ἐναγομένου καί δή εἰς τόπον ἐργασίας ὁριζόμενον παρά τοῦ τρίτου ἀγοραστοῦ καί εἰς χρόνον προσδιοριζόμενον κατά βούλησιν παρά τοῦ ἰδίου τοῦ ἐνάγοντος (βλ. *Καυκᾶν*, ἔνθ' ἀν. σημ. 6 σελ. 433), οὐδεμία ὑφίσταται ἐξάρτησις αὐτοῦ ἐκ τῶν ὁδηγιῶν τοῦ ἐναγομένου, ἐπιτρέπουσα τήν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν τῶν ἐργατικῶν νόμων (βλέπε καί Α.Π. 515|1959). Τό ἀλληπάλληλον τῶν ὑπό τοῦ ἐναγομένου ἐκτελουμένων ἐγκαταστάσεων, ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἑκάστοτε πραγματοποιουμένων πωλήσεων τῶν ψυγείων, οὐδόλως προσφέρεται εἰς ἐπιστήριξιν ἀλλοίας ἐκδοχῆς, ἀφοῦ ἡ παροδικότης τῆς σχέσεως καί ἡ κατ' ἀκαθόριστα ἐκ τῶν προτέρων καί σποραδικῶς ἐπαναλαμβανόμενα χρονικά διαστήματα ἐκτέλεσις τοιούτων ἐγκαταστάσεων, ἐν συνδυασμῷ πρός τήν μετά πᾶσαν παράδοσιν μιᾶς ἑκάστης τούτων ἀκολουθοῦσαν ὑποχρέωσιν πληρωμῆς τῆς ἐκ ποσοστοῦ ἀμοιβῆς τοῦ ἐνάγοντος (Α.Κ. 694), σαφῆς καί ἀναμφήριστον παρέχουσι κριτήριον ὑπέρ τοῦ προσιδιάζοντος πρός τήν φύσιν καί τόν σκοπόν αὐτῆς χαρακτηρισμοῦ της ὡς μισθώσεως ἔργου (Α.Κ. 685, βλ. *Καποδίστριαν*, ἐν 'ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 648 No 93). Τό

ὅτι πλείονες πρόκεινται ἐγκαταστάσεις, ἰσάριθμοι πρὸς τὰς πραγματοποιηθείσας πρὸς τρίτους πωλήσεις ψυγείων, οὐδόλως καθιστῶσι πιθανὴν τὴν ὑπαρξιν ἐξαρτήσεως, ἀφοῦ ἡ αὐτόβουλος ἐκτέλεσις μιᾶς ἑκάστης τούτων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐθεμελιοῦτο εἰς τὴν κατ' ἰδίαν ὑπὲρ ἑκάστου τρίτου ἀγοραστοῦ ψυγείου σύμβασιν, τῆς ἐκ ποσοστοῦ ἀμοιβῆς πληρωτέας εἰς τὸν ἐνάγοντα μεθ' ἑκάστην πραγματοποιηθεῖσαν ἐγκατάστασιν, ὅτι καὶ κατὰ τὴν βούλησιν τῶν μερῶν ἐτερματίζετο ἡ διὰ τῆς πληρώσεως τῆς αἱρέσεως ἐνεργὸς καταστᾶσα καὶ ἀφορῶσα ταύτην σύμβασις, ὑποκειμένων οὕτω πλειόνων μερικωτέρων συμβάσεων μισθώσεως ἔργου (Α.Π. 470]1954, ΕΕΔ 13, 770) καὶ δή τόσων ὅσαι αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἐπὶ μέρους πωλήσεις ψυγείων ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἐν διακεκριμένῃ χρονικῇ καὶ τοπικῇ αὐτοτελείᾳ ἀπ' ἀλλήλων διατελουσῶν. Ἀκολούθως τούτοις, ἁρμοδίου ὄντος καθ' ὕλην τοῦ τακτικοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ καταταχθῶσι πρὸς ἐκδίκασιν αἱ ἐνδικοι ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος, ὀρθῶς κατ' ἀποτέλεσμα ἔκρινεν, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ σφαλερᾷ αἰτιολογίᾳ, ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 8 νόμου Γ'ΩΟΔ' καὶ ἄνευ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 25 Πολ. Δικ. (ΕΕΔ 9ος, 136, 10ος 1121, 11ος 910, 12ος 146, Ἐφ. Ἀθ. 2594]1952, ΕΕΔ 11, 1088), καὶ ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου ἔφεσις τοῦ ἐκκαλοῦντος-ἐνάγοντος ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ, *κατὰ τὴν γνώμην ταύτην τῆς μειονοψηφίας*, ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβάσιμος, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐν τῇ τοιαύτῃ ἄνευ τοῦ στοιχείου τῆς ἐξαρτήσεως συναλλακτικῇ σχέσει τῶν ἐργατικῶν νόμων, ἐφ' ὧν θεμελιοῦνται αἱ διωκόμεναι ἀξιώσεις, τοῦ ὅρου «ἐξηρτημένη ἐργασία» ἀποτελοῦντος ἔννοιαν νομικὴν (Α.Π. 630]1952, Α.Π. 432]1953).

Ἐκ τοῦ ἐν τῇ προηγηθείσῃ σκέψει ἀναφερομένου ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐν ταῖς ἐφ' ἧς ἡ παροῦσα ὑποβληθείσαις προτάσεσί του συνομολογουμένων, βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν, βάσει τῆς δικαιουμένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1958 ἕως καὶ 3.6.1959 χρονικὸν διάστημα προμηθείας ἐκ 10 ο]ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν πωληθέντων ἠλεκτρικῶν ψυγείων (ἰσάποσαν προμηθείας δραχμαὶ 631.065 ἐν ὅλῳ) ἀποδοχὰς ἐκ δραχμῶν 95.181 καὶ διὰ τὸ ἔτος 1958 καὶ ἐκ δραχμῶν 31.032 διὰ τὸ ἀπὸ 1.1 ἕως καὶ 30.6.1959 χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμὰς 126.213 (631.065×20 ο]ο). Δι' ἐξόδων δὲν ἐβαρύνετο κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγηθείσῃ σκέψει ρηθέντα. Ἀφ' ἑτέρου, οὐδόλως ἐβεβαιώθη ἐκ τῆς συνεκτιμήσεως τοῦ ἐν τῇ ἄνω σκέψει ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι ὁ ἐνάγων εἶχεν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως παρακολουθῇ τὴν μηχανολογικὴν κατάστασιν ἑκάστου πωλουμένου ψυγείου ἐπὶ ἓν μετὰ τὴν πώλησίν του ἔτος, προκύπτοντος ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσαγομένης ἐντύπου καὶ ἐνυπογράφου δηλώσεως τῆς τεχνικῆς ἑταιρείας ψυκτικῶν καὶ ἠλεκτρικῶν συσκευῶν Τ.Ε.Ψ.Η.Σ. 'Αδελφοὶ Σ.» Ο.Ε , ὑπὸ χρονολογίαν 13.12.1958, ὅτι τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἐπὶ ἓν ἔτος καλὴν λειτουργίαν τῶν πωλουμένων συσκευῶν ὑπεῖχεν οὐχὶ ὁ ἐναγόμενος, ἀλλ' ἡ ρηθεῖσα ὁ.ἐ. Οὐδόλως δὲ ἰσχυρίζεται οὗτος, ὅτι εἰς τὴν παρ' αὐτῆς δικαιουμένην προμήθειάν του περιελαμβάνετο καὶ ἡ διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας τῶν πωλουμένων ἠλεκτρικῶν ψυγείων ἀπαιτουμένη δαπάνη δι' ὑπηρεσίας τρίτων ἢ ὅτι αἱ ἀναλογοῦσαι ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος ἐβάρυνον τελικῶς τὴν ἐγγυωμένην τὴν καλὴν λειτουργίαν τῶν ψυγείων ὡς ἄνω ὁ.ἐ. Ἐναντι τοῦ ἄνω ποσοῦ τῶν δραχμῶν 126.213 ἐβεβαιώθη, ἐκ τοῦ μνησθέντος ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι ὁ ἐνάγων ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀντιδίκου του τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 82.817, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου συνομολογούμενα (ὅρα ὑπ' αὐτοῦ προσαγομένην ἐκκαθάρισιν λογαριασμοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ 4.8.1959), ἐξ ὧν δραχμὰς 54165 κατ' ἔτος 1958 καὶ δραχμὰς 28652 κατ' ἔτος 1959 (ὁ ἐνάγων συνομολογεῖ τὴν λῆψιν 70.152 δραχμῶν). Ὑπόχρεως, ἄθεν, καθίσταται ὁ ἐναγόμενος εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ὑπολοίπου ἐκ δραχμῶν 43.396 νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἄχρις ἐξοφλήσεως.

Οὐδόλως ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἐκ τοῦ ἐν τῇ τετάρτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι ὁ ἐνάγων ἠτήσατο παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἢ τῆς ἧς ἀνεδέχθη οὗτος τὰς ὑποχρεώσεις Ο.Ε. ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Τεχνικὴ Ἑταιρεία Β.Β. καὶ Β.Α.» τὴν χορήγησιν αὐτῷ τῶν ἀδειῶν τῶν ἐτῶν 1955, 1956, 1957 καὶ 1958. Ἀποχωρήσας δὲ τῆς ὑπηρεσίας του οἰκειοθελῶς τὴν 15.7.1956 δὲν ἐδικαιοῦτο οὗτος εἰς ἀπόληψιν ἀποζημιώσεως δι' ἄδειαν τοῦ ἔτους 1959. Ἀπορριπτέα ἄθεν κρίνεται ἡ ἐνδικος ἀγωγή, καθ' ὅσον αἰτεῖται δι' αὐτῆς ἡ ἐπιδίκασις ἀποζημιώσεως δι' αἰτηθείσας καὶ μὴ χορηγηθείσας ἀδείας τῶν ἐτῶν 1955 ἕως 1959, ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

Συνεπῶς τοῖς ἀνωτέρω ρηθεῖσι δέον ὅπως, δεκτῆς γιγνομένης ἐν μέρει τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, ὡς μερικῶς βασίμου κατ' οὐσίαν, ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν τεσσαράκοντα τριῶν χιλιάδων τριακοσίων ἐνενήκοντα ἓξ (43.396) ἐν ὅλῳ, νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἄχρις ἐξοφλήσεως.

ΕΟΡΤΑΙ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΕΙΣ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 2 § 3 Ν.Δ. 3755|1957

Υποχρέωσις έργοδοτών πρός καταβολήν ημερομισθίου είς άμειβομένους έπί ημερομισθίω μισθωτούς καί μή άποσχοληθέντας κατά τάς έν άρθρω 2 § 3 Ν.Δ. 3755|1957 έορτάς.—Σκοπός τής διατάξεως.—Υπαγωγή είς τήν έννοιαν τών έπί ημερομισθίω άμειβομένων μισθωτών καί τών άμειβομένων καθ' ήμέραν κατ' άλλον τρόπον άμοιβής, ώς τών έπί ποσοστοῖς.—Υποχρέωσις καταβολής δι' αύτούς τοῦ ημερομισθίου τοῦ άνειδικεύτου έργάτου.— Περίπτωσις άποσχολήσεως μισθωτοῦ είς Δῆμον ὡς ζυγιστοῦ έπί ποσοστοῖς.

Κατήχθησαν έν προκειμένω είς δίκην άξιώσεις μισθωτοῦ έπί σχέσει ίδιωτικοῦ δικαίου έργαζομένου είς Δῆμον, πρός καταβολήν ὑπό τοῦ δευτέρου τῶν ημερομισθίων τῶν πέντε έορτῶν τοῦ άρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755|11957 (ΕΕΔ 16, 1062), μή άποσχοληθέντος κατά ταύτας, έφ' ὅσον ἡ έκμετάλλευσις, ἔνθα εἰργάζετο, ἤργησεν.

Δέχεται ἡ άπόφασις (ἴδετε καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5367|1960, εἰσηγητής *Ν. Παπανικολάου*, ΕΕΔ 19, 471, έπί ομοίας άκριβῶς περιπτώσεως κατά Δῆμου), ὅτι κατά τήν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως εἰς ταύτην ὑπάγονται ὄχι μόνον οἱ έπί ημερομισθίω άμειβόμενοι, ὡς ἡ γραμματική διατύπωσις τῆς διατάξεως, ἀλλά καί οἱ καθ' ἄλλον τρόπον άμοιβής, ὡς κατά μονάδα έργασίας ἡ έπί ποσοστοῖς (ὁποία ἡ περίπτωσις τῆς άποφάσεως).

Εἰς ὅσα ἀνωτέρω, σελ. 1258, σημειοῦνται χρήσιμον εἶναι νά προστεθῇ καί τοῦτο: Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1777|1951, κυρωθέντος ὑπό τοῦ νόμου 1901|1951 ἐκδιδόμεναι ὑπουργικαί άποφάσεις περί παροχῶν πρός μισθωτούς καθ' ἑορτάς Χριστουγέννων καί Πάσχα άναφέρονται εἰς τούς έπί μηνιαίω μισθῷ καί ημερομισθίω άμειβομένους μισθωτούς καί προέκυψε τό ζήτημα, ἂν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου «ημερομίσθιοι» εἶναι καί οἱ άμειβόμενοι καθ' ὥραν (ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ χρονικοῦ μισθοῦ (ἄρθρον 655 Α.Κ.) εἶναι καί ὅτι δύναται ὁ μισθός νά ὑπολογίζηται καί καθ' ὥραν, *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.Κ ὑπ' ἄρθρον 658, ἀριθ. 72).

Καταφατικῶς ἐπ' αὐτοῦ ἀπεφάνθη ὁ Ἄρειος Πάγος (190|1959, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 884), εἰπών ὅτι τῆς ἐκτάκτου αὐτῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως δικαιοῦνται καί οἱ άμειβόμενοι καθ' ὥραν, διότι καί οὗτοι, ἀνήκοντες εἰς τήν ὑπό τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προβλεπομένην κατηγορίαν μισθωτῶν, δέν εἶναι δυνατόν νά στερηθῶσι τῆς ἐν αὐτῇ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δέν γίνεται ἐν αὐταῖς εἰδική περί τούτων μνεία καί δέν καθορίζεται ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ ταύτης.

Ὁ αὐτός λόγος συντρέχει καί ἐν προκειμένῳ, νά ἐνισχυθοῦν οἰκονομικῶς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὑπ' ὄψιν διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957 καί ἐν τῇ ὁρᾳ αὐτῆς «τῶν ἐπί ημερομισθίω άμειβομένων» καί οἱ κατ' ἄλλον τρόπον καθ' ἡμέραν άμειβόμενοι μισθωτοί, ἀφοῦ, ἂν ἀποκλείσωμεν τούτους, θά ἔπρεπε νά ἀποκλείσωμεν καί τούς καθ' ὥραν άμειβομένους, διότι ἡ διάταξις άναφέρεται εἰς τούς ἐπί ημερομισθίω (τό ὁποῖον σημαίνει άμοιβήν καθ' ἡμέραν).

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ πρώτη σκέψις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς άποφάσεως περί τοῦ δικαιώματος ἐν γένει τῶν μισθωτῶν τούτων ἐπί τοῦ ημερομισθίου τῶν ἐν λόγῳ ἑορτῶν, περί τοῦ ὁποίου ὑπῆρξαν ἀμφισβητήσεις ἐν τῷ α' βαθμῷ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας (ἴδετε διά τό ημερομίσθιον τῆς 1ης Μαΐου, συμπιπτούσης πρός Κυριακήν, ΕΕΔ 19, 1133, 1232).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6022|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Κουσουλός*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Στρατηγάκης, Χ. Κατσικόπουλος

Κατά τήν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 2 ν. δ. 3755|1957 «εἰς τούς έπί ημερομισθίω άμειβομένους μισθωτούς, τούς μή άποσχοληθέντας ἐκ λόγων μή ὀφειλομένων εἰς τούτους κατά τάς ἐν παραγράφω 2 ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσόν, ἴσον πρός τό ημερομίσθιον των, ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως». Ἐκ τῶν ἐπί τοῦ ἄρθρου τούτου συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ καί τῆς διατυπώσεως τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου αὐτοῦ, κατά τό ὁποῖον «ἐν περιπτώσει ἀργίας κατά τάς ἄνω ἡμέρας καί μή άποσχολήσεως ἐκ τοῦ λόγου τούτου τῶν ἐπί ημερομισθίω άμειβομένων μισθωτῶν καταβάλλεται εἰς τούτους ποσόν ἴσον πρός τό ημερομίσθιον των ἄνευ τῆς ἀνωτέρω προσαυξήσεως», σαφῶς συνάγεται, ὅτι πρόθεσις τοῦ νομοθέτου, ἦτο, ὅπως δοθῇ τό ημερομίσθιον διά τάς πέντε (5) κατ' ἔτος χαρακτηριζομένας ὡς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας εἰς πάντας ἀνεξαιρέτως τούς ἐργάτας, ἀνεξαρτήτως ἂν ἀπασχολοῦνται εἰς ἐπιχειρήσεις, διά τάς ὁποίας εἶναι ἐπιτρεπτή ἡ κατά τάς ἡμέρας ταύτας ἐργασία κατά τό Π.Δ. 8|13 Μαρτίου 1932 ἤ ὄχι, ἀπεκλείσθη μόνον ἡ καταβολή τοῦ ημερομισθίου εἰς τούς ἐργάτας, οἵτινες ἐξ ὑπαιτιότητός των δέν εἰργάσθησαν τήν 1ην Μαΐου καί 28 Ὀκτωβρίου, καθ' ἃς δύναται πᾶς ἐργοδότης νά ἀπασχολήσῃ τούς μισθωτούς του, ὡς καί ἐκείνους, οἵτινες ἀπασχολοῦνται εἰς ἐπιχειρήσεις, εἰς ἃς εἶναι ἐπιτρεπτή ἡ ἐργασία καθ' ὅλας τάς ἡμέρας ταύτας, ἀλλ' ἐξ ἰδίας των ὑπαιτιότητος δέν εἰργάσθησαν. Εἰς τήν ὡς ἄνω διάταξιν

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΕΝΤΑΞΙΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΩΝ ΕΙΣ ΚΟΙΝΑ ΤΑΜΕΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ

Χρόνος αύτῆς κατὰ τὸ σχετικὸν Ν.Δ. 3990/1959

Ἔννοια Ν.Δ. 3990]1959 περὶ ἐντάξεως εἰσπρακτόρων λεωφορείων εἰς Κ.Τ.Ε.Λ., μὴ ἐπερχομένης αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Ν.Δ. 3990]1959, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀποφάνσεως περὶ ἑνὸς ἑκάστου τούτων τῶν ἐν αὐτῷ ὁριζομένων 'Επιτροπῶν.—'Υπαγωγὴ τούτων μέχρι τῆς ἐντάξεως των εἰς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, ἐργοδότου ὄντος ὄχι τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἀλλὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου.—Σύναψις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μετὰ τῶν καλουμένων «ἐφεδρικῶν».—'Ανομιμοποίητον ἀγωγῆς κατὰ Κ.Τ.Ε.Λ.—'Ανεφάρμοστον Νόμου 3198]1955 ἐπὶ ἐφεδρικῶν εἰσπρακτόρων.

'Εκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 2119]1952 «περὶ τῶν διὰ λεωφορείων αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν» καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 25 'Ιουνίου]6 Αὐγούστου 1956 β.δ]τος περὶ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων κλπ.» (ΕΕΔ 15, 908) σαφῶς προκύπτει καὶ τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν ἐν τῇ δικαστηριακῇ πράξει (Α.Π. 687]1955, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 37, Α.Π. 144]1956, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 319, Α.Π. 185]1958, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 411), ὅτι οἱ ὁδηγοὶ καὶ εἰσπράκτορες τῶν λεωφορείων εἶχον ὡς ἐργοδότην αὐτῶν τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ λεωφορείου, τὸν ὁποῖον ἐβάρυνεν ἡ μισθοδοσία, τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ἐνεργοῦντος ἐν τῇ καταβολῇ ταύτης ὡς διαχειριστοῦ καὶ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἰδιοκτήτου, καθ' οὗ καὶ μόνον ἐνομιμοποιοῦντο οἱ ὁδηγοὶ καὶ εἰσπράκτορες (ἴδετε καὶ Πρωτοδίκου Ναυπλίου 5]1960, Πρωτοδίκης *Β. Πετίνης*, ΕΕΔ 19, 658).

Τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 2119]1952 ὥριζεν, ὅτι αἱ δαπάναι ἐκμεταλλεύσεως ἑκάστου λεωφορείου αὐτοκινήτου (κινήσεως, ἡμερυργιῶν, χρηματικῆς ποινῆς) βαρύνουσιν ἀποκλειστικῶς τὸν ἰδιοκτήτην αὐτοῦ, αἱ ἀντιμισθίαι τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων (ὁδηγῶν, βοηθῶν καὶ εἰσπρακτόρων) βαρύνουσι μὲν τὸν ἰδιοκτήτην, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ προ-

ἀναφέρονται μόνον οἱ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμενοι καὶ ἐντεῦθεν γεννᾶται τὸ ζήτημα, ἐὰν αὐτὴ ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους ἢ πάντας τοὺς κατ' ἄλλον σύστημα καὶ καθ' ἡμέραν ἐργασίας ἀμειβομένους μισθωτούς, π.χ. κατὰ μονάδα ἐργασίας, κατ' ἀποκοπήν, ἐπὶ ποσοστοῖς κλπ. 'Εκ τῆς γραμματικῆς ἑρμηνείας τῆς διατάξεως ταύτης ἄγεταί τις εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι αὐτὴ ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους, ἀντιθέτως ὅμως ἡ ἔρευνα τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου ἄγει εἰς ἀντίθετον ἀκριβῶς κρίσιν. Σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ νόμου ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων προκύπτει, ἦτο νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐργοδόται, ἐφ' ὅσον ἐπιθυμοῦσι νὰ μὴ λειτουργήσωσιν αἱ ἐπιχειρήσεις των, ὅταν πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεων, δι' ἃς εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐργασία κατὰ τὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ἢ οἱ λοιποὶ ἐργοδόται, οἱ ἀσκοῦντες ἐπιχειρήσεις, δι' ἃς δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐργασία κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, νὰ καταβάλλωσιν εἰς τοὺς μὴ διὰ μισθοῦ ἀμειβομένους μισθωτούς των (οἱ διὰ μισθοῦ ἀμειβόμενοι λαμβάνουσιν ὁπωσδήποτε καὶ τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἡμερῶν αὐτῶν καὶ ἂν δὲν ἐργασθῶσιν, ὅταν δὲ ἐργασθῶσι λαμβάνουσι προσαύξησιν 75ο]ο) τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ στερηθῶσιν οὗτοι τῶν ἀναγκαίων χρημάτων, ὅπως μετάσχωσι τῆς πανελληνίου χαρᾶς καὶ ἀπὸ θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀπόψεως τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, ἡ νομοθετικὴ δὲ αὐτὴ προστασία συντρέχει καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους καὶ διὰ τοὺς κατ' ἄλλον σύστημα καθ' ἡμέραν ἐργασίας (κατ' ἀποκοπήν, ἐπὶ ποσοστοῖς κλπ.) ἀμειβομένους μισθωτούς, ἀνεφέρθη δὲ ἐν τῇ διατάξει ἁπλῶς καὶ ἐνδεικτικῶς ἡ κατηγορία τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων ὡς συνήθης τοιαύτη καὶ οὐχὶ διὰ νὰ ἀποκλεισθῶσι τοῦ εὐεργετήματος τούτου αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι μὴ διὰ μισθοῦ ἀμειβομένων μισθωτῶν, θέλει δὲ ὑπολογισθῇ διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῶν κατηγοριῶν αὐτῶν τὸ ἡμερομίσθιον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου. 'Η αὐτὴ λύσις ἄλλως τε ἐδόθη καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ἐφαρμογῆς ἄλλων νόμων, δι' ὧν δίδεται προστασία εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, χωρὶς νὰ ἀναφέρωνται αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι τῶν καθ' ἡμέραν ἐργασίας ἀμειβομένων τοιούτων, π.χ. τοῦ νόμου 539]1945 «περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν εἰς τοὺς μισθωτούς», διὰ τοῦ ὁποίου δὲν ἐλήφθη πρόνοια πῶς θὰ ὑπολογισθῶσιν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς κλπ. ἐργαζομένων ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των ἄνευ πταίσματος. Τούτοις συνεπῶς νόμῳ βάσιμος παρίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων διώκει, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος Δῆμος, παρὰ τῷ ὁποίῳ, συνδεόμενος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐργάζεται ὡς ζυγιστὴς ἐπὶ ποσοστοῖς 30ο]ο εἰς τὴν λαχαναγορὰν 'Αθηνῶν, νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὸν δραχμὰς 685 διὰ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν ἀπὸ 17.9.1957 (ἡμέρας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ. 3755]1957 μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς), ἀνερχομένων εἰς 15, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τῶν δραχμῶν 42 μέχρι 23.8.1958, καὶ 47,50 μετέπειτα, καθ' ὅσον κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἡ ὑπηρεσία τῆς δημοτικῆς λαχαναγορᾶς δὲν ἐλειτούργησε καὶ συνεπῶς οὗτος δὲν ἔλαβε τὸ ἀνάλογον ἡμερομίσθιον καὶ δέον ὅπως γίνῃ τύποις δεκτὴ καὶ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

λαμβάνεται τὸ προσωπικὸν τοῦτο, καταβάλλονται ὅμως ὑπὸ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., αἱ δαπάναι λειτουργίας τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. θεωροῦνται ὡς γενικὰ ἔξοδα καὶ βαρύνουσι ταῦτα καὶ εἰς τὰ ἔξοδα ἑκάστου Ταμείου περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἀντιμισθίαι τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, συμπεριλαμβανομένου τῶν σταθμαρχῶν καὶ ἐλεγκτῶν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 3334]1955 (ΕΕΔ 14, 1068) προσετέθη εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 2119]1952 παράγραφος, ἔχουσα οὕτω: Αἱ ἀποζημιώσεις λόγῳ διανυκτερεύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων (ὁδηγῶν, εἰσπρακτόρων καὶ βαηθῶν) βαρύνουν τὰ γενικὰ ἔξοδα τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἀναγραφόμενα κεχωρισμένως ἐν τῇ ἀναλύσει τῆς διαχειρίσεως τῶν γενικῶν ἐξόδων.

Τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 2119]1952, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 3334]1955, ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3990]1959 ὡς ἐν αὐτῷ (ΕΕΔ 18, 1116).

Ὡς πρὸς τοὺς ὁδηγοὺς τῶν λεωφορείων (ταχτικοὺς καὶ ἐφεδρικούς) ἡ ἀντικαταστήσασα τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 2119]1953 ἀνωτέρω διάταξις εἶναι σαφής: Οὗτοι ἀποτελοῦν προσωπικὸν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων, παρ' ὧν καὶ προσλαμβάνονται, ἡ ἀντιμισθία ὅμως τούτων καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Κ.Τ.Ε.Λ.

Ἑπομένως δὲν μετεβλήθη ὡς πρὸς αὐτοὺς τὸ ὑφιστάμενον καὶ πρὸ τῆς διατάξεως ταύτης νομοθετικὸν καθεστώς.

Ἀμφιβολίαι ὅμως γεννῶνται περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως ταύτης ὡς πρὸς τὴν νομικὴν θέσιν τῶν εἰσπρακτόρων.

Εἰς τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 3990]1959 ὁρίζεται, ὅτι τυχὸν ὑφιστάμεναι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος (23 Σεπτεμβρίου 1959) ἀπαιτήσεις ἐκ μισθῶν, ἀποζημιώσεως κλπ. τῶν λεωφορείων δὲν βαρύνουσι τὰ Κ.Τ.Ε.Λ., ἀντιθέτως πρὸς τὴν παράγραφον 1 τοῦ αὐτοῦ ν.δ]τος, καθ' ἣν αἱ ἀντιμισθίαι τῶν εἰσπρακτόρων βαρύνουσι τὰ Κ.Τ.Ε.Λ., ἐνῷ εἰς τὴν παράγραφον 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ρυθμίζεται ἡ θέσις τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ ὑπηρετούντων ὡς εἰσπρακτόρων εἰς λεωφορεῖα, ἐντεταγμένα εἰς Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ ἐχόντων ἐξάμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς λεωφορεῖον τοῦ αὐτοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., οἱ ὁποῖοι ἐντάσσονται εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ ἀποτελοῦσι προσωπικὸν αὐτοῦ.

Περαιτέρω ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἔνταξις ἐνεργεῖται καθ' Ἐπιτροπῆς κλπ.

Τὸ ζήτημα εἶναι ἤδη καὶ περὶ αὐτοῦ ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ἂν ἡ ἔνταξις συντελῆται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου ἢ ἀφ' ἧς ἀποφανθῇ ἡ συγκροτουμένη Ἐπιτροπή.

Τὸ ζήτημα ἔχει σημασίαν καὶ κατὰ τοῦτο, ἂν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου ὁ εἰσπράκτωρ νομιμοποιῆται ἀτερεόμενος κατὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.

Ἡ ἀπόφασις, ἔχουσα ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτῆς ἄκυρον, κατὰ τὸν μισθωτόν, ἀπόλυσίν του μετὰ τὸ ν.δ. 3990]1959, ἐδέχθη, ὅτι ἐργοδότης ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μέχρι τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἐντάξεως ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ λεωφορείου.

Ἐκ τῆς πράγματι δυσερμηνεύτου ταύτης διατάξεως νομίζομεν, ὅτι δυνάμεθα νὰ συναγάγωμεν τὰ ἑξῆς: Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς αἱ ἀντιμισθίαι τῶν εἰσπρακτόρων δὲν καταβάλλονται πλέον ὑπὸ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ὡς ὥριζεν ἡ προϊσχύουσα διάταξις, ὑφ' ἣν ἐννοιαν τῇ ἐδόθη, ὡς διαχειριστοῦ δηλαδὴ καὶ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἐργοδότου ἰδιοκτήτου, ἀλλὰ βαρύνουν τὰ Κ.Τ.Ε.Λ.

Συνεπῶς κατὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. πλέον νομιμοποιεῖται ὁ εἰσπράκτωρ διὰ τὰς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀπαιτήσεις του καὶ τοῦτο ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, καθ' ἣν τυχὸν ὑφιστάμεναι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀπαιτήσεις ἐκ μισθῶν, ἀποζημιώσεων κλπ. τῶν εἰσπρακτόρων ἔναντι τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων δὲν βαρύνουσι τὰ Κ.Τ.Ε.Λ.

Ἄλλο τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἔνταξις τῶν εἰσπρακτόρων εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Λ. συντελῆται οὐσιαστικῶς ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ δι' αὐτῆς, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις.

Τὸ ζήτημα προέκυψε καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸν ὑπόχρεων ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν καὶ τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 86]1960 ἐγκυκλίου του ἐγνωστοποίησε πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματά του τὰ ἑξῆς: «Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3990]1959, τροποποιήσαντος τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 2119]1952, εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. περιελήφθησαν, πλὴν τῶν ἄλλων κατηγοριῶν, καὶ οἱ εἰσπράκτορες τῶν εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. ἀνηκόντων λεωφορείων. Κατόπιν τούτου, τροποποιοῦντες ἐν μέρει τὰς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 95]1953 ἐγκυκλίου μας (ΕΕΔ 12, 604) παρασχεθείσας ὁδηγίας, παραγγέλλομεν, ὅπως ἀπὸ τῆς 23.9.1959 ὡς ἐργοδότας τῶν ἐν λόγῳ εἰσπρακτόρων θεωρῆτε μόνον τὰ Κ.Τ.Ε.Λ., οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν εἰς ταῦτα ἀνηκόντων λεωφορείων».

Ἀλλὰ ταῦτα ἀντιαποκρίνονται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰσφορῶν, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὡς ἐργοδόται νοοῦνται τὰ φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα . . . διὰ λογαριασμόν τῶν ὁποίων τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα προσφέρουν τὴν ἐργασίαν των (ἴδετε περὶ τῆς διατάξεως Χ. Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 163, Γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 15, 396 καὶ τὴν ἀνωτέρω ἐγκύκλιον τοῦ Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 12, 684), ἀφοῦ δὲ ἡ ἀντιμισθία τῶν εἰσπρακτόρων βαρύνει ἤδη τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. ταῦτα ὑποχρεοῦνται καὶ εἰς παρακράτησιν ἐκ τοῦ μισθοῦ δι' εἰσφοράς.

Ὁπωσδήποτε εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως καὶ νομιμοποιούμενος ὁ «ἐφεδρικὸς» εἰσπράκτωρ κατὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. δὲν εἶχεν ἀξίωσιν ἐκ τοῦ νόμου 3198]1955 (ἀκυρότης ἀπολύσεως), ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἀφοῦ κατὰ τὰ εἰς ὃ ἀναφέρεται β.δ. ἡ σύμβασις αὐτοῦ θεωρεῖται ὡρισμένου χρόνου καὶ ὁ

νόμος 3198|1955 ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6382/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἠλ. Κάμτσιος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Δεδούσης, Κ. Καφτάνης

Καθ' ἃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὁ ἐνάγων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1958 εἰργάσθη εἰς διάφορα λεωφορεῖα τῆς δυνάμεως τοῦ ἐναγομένου Κ.Τ.Ε.Λ., ὡς ἐφεδρικὸς εἰσπράκτωρ, πρὸς ἀναπλήρωσιν κωλυομένων μονίμων εἰσπρακτόρων, λόγῳ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἀδείας κλπ. μὲ ἐργοδότην τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ λεωφορείου, εἰς ὃ ἑκάστοτε ἀπησχολεῖτο. Σὺν τῷ χρόνῳ κατέστη ὑπάλληλος τοῦ ἐναγομένου, παρ' οὗ καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς οἱονδήποτε λεωφορεῖον, ὅταν ἡ διοίκησις τούτου ἔκρινε σκόπιμον, πρὸς ἀναπλήρωσιν κωλυομένων ἢ καὶ ἀπολυθέντων εἰσπρακτόρων, πραγματοποιῶν 25 περίπου ἡμερομίσθια μηνιαίως. Οὕτω ἐδημιουργήθη ἐν τοῖς πράγμασι σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετὰ τοῦ ἐναγομένου, τοῦ ὁποίου καὶ νόμῳ ἀπὸ 23.9.1959, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 ν.δ. 3990|1959, κατέστη ὑπάλληλος καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ἐπὶ τῷ νομίμῳ μισθῷ, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ ἐκτίθεται, μέχρι τῆς 1ης Ἰουλίου 1960 ἔτους, ὅτε καὶ ἀπελύθη ἀκύρως, ἤτοι ἄνευ ἐγγράφου καταγγελίας καὶ καταβολῆς αὐτῷ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως. Ζητεῖται ἤδη, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τῷ καταβάλῃ δι' ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 1.7.1960 μέχρι 22.9.1960 χρονικοῦ διαστήματος, δραχμὰς 4.680, ἄλλως, ἐπικουρικῶς, δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112 δραχμὰς 3.250. Οὕτως ἔχουσα αὕτη παραδεκτῶς φέρεται κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται, ὡς πρὸς τε τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον ταύτης.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 § 3 ν.δ. 3990|1959 οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντες ὡς εἰσπράκτορες εἰς λεωφορεῖα, ἐντεταγμένα εἰς Κ.Τ.Ε.Λ., καὶ ἔχοντες ἐξάμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς λεωφορεῖον τοῦ αὐτοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ἐντάσσονται εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ ἀποτελοῦσι προσωπικὸν αὐτοῦ.

Ἡ ἔνταξις τῶν ἀνωτέρω ἐνεργεῖται παρ' ἐπιτροπῆς, βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. προβλεπομένων τυπικῶν προσόντων κατ' ἐκτίμησιν τῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν τοιούτων (ἐντιμότης, καλὴ συμπεριφορά, ἐργατικότης, πειθαρχία). Δι' ἕκαστον Κ.Τ.Ε.Λ. συνιστᾶται ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη.... Αἱ περὶ ἐντάξεως ἀποφάσεις τῶν ἐπιτροπῶν εἶναι ὁριστικαί, μὴ ὑποκείμεναι εἰς οὐδὲν ἔνδικον μέσον. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἔνταξις τῶν εἰσπρακτόρων εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. δὲν ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3990|1959, ἀλλὰ ἀφ' ἧς ἀποφανθῶσι περὶ ἑκάστου τούτων αἱ ὁριζόμεναι ἐπιτροπαί. Μέχρι τῆς τοιαύτης ἐντάξεως των οἱ εἰσπράκτορες διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 17 νόμου 2119|1952 «περὶ τῶν διὰ τῶν αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν», αἵτινες ἐξακολουθοῦσι νὰ ἰσχύωσι, κατ' ἄρθρον 1 τοῦ δ|τος 25.6|6.8.1956 «περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. αὐτοκινήτων κλπ.», καθ' ἃς «... αἱ ἀντιμισθίαι τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων (ὁδηγῶν, βοηθῶν καὶ εἰσπρακτόρων) βαρύνουσι μὲν τὸν ἰδιοκτήτην, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ προσλαμβάνεται τὸ προσωπικὸν τοῦτο, καταβάλλονται ὅμως ὑπὸ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.». «Οἱ ὁδηγοὶ καὶ εἰσπράκτορες ἔχουσιν ἐργοδότην τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ εἰς ὃ ἐργάζονται λεωφορείου. Οἱ προσλαμβανόμενοι πρὸς ἀναπλήρωσιν τακτικοῦ ὑπαλλήλου, κωλυομένου νὰ ἐργασθῇ ἐκ τινος λόγου (ἀσθενείας, ἀδείας, ἀναπαύσεως, τιμωρίας), καλούμενοι «ἐφεδρικοί», συνάπτουν ὡρισμένου ἑκάστοτε χρόνου σύμβασιν ἐργασίας, οἱ μὲν ὁδηγοὶ καὶ εἰσπράκτορες μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ εἰς ὃ ἐργάζονται λεωφορείου, οἱ δὲ λοιποὶ μετὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.». Ἐκ τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ εἰσπράκτωρ λεωφορείου κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύναται νὰ τελῇ εἰς σχέσιν ἐργασίας μετὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἀλλὰ πάντοτε μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου, εἰς ὃ ἐργάζεται, μεθ' οὗ ἡ συναπτομένη σύμβασις εἶναι ἀορίστου χρόνου, ἐὰν ὁ εἰσπράκτωρ εἶναι τακτικός, ὡρισμένου δὲ χρόνου τοιαύτη, ἐὰν οὗτος εἶναι ἐφεδρικός, ἤτοι ἐὰν προσελήφθη εἰς ἀναπλήρωσιν τακτικοῦ εἰσπράκτορος, κωλυομένου νὰ ἐργασθῇ ἐκ τινος λόγου (ἀσθενείας, ἀδείας, ἀναπαύσεως, τιμωρίας).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων ἀπὸ τοῦ 1958 προσελαμβάνετο ἑκάστοτε, ὡς εἰσπράκτωρ, πρὸς ἀναπλήρωσιν κωλυομένων ἐκ λόγων ἀσθενείας, ἀδείας ἀναπαύσεως κλπ. τακτικῶν εἰσπρακτόρων, ὑπηρετούντων εἰς αὐτοκίνητα ἐντεταγμένα εἰς τὸ ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Λ. δυνάμει συμβάσεως ὡρισμένου καὶ μέχρι λήξεως τοῦ κωλύματος χρόνου, συναπτομένης ἑκάστοτε μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου (ἄρθρον 1 δ|τος 25.6|6.8.1956), εἰς ὃ ἐπρόκειτο νὰ ἀπασχοληθῇ, παρ' οὗ καὶ ἐλάμβανε μέρος τῶν ἀποδοχῶν του, τῆς τελικῆς ἐκκαθαρίσεως διενεργουμένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Κ.Τ.Ε.Λ. κατὰ τὰς προαπαρατεθείσας διατάξεις (ἄρθρον 17 νόμου 2119|1952). Ἐν τῷ ἀσφαλιστικῷ τούτῳ βιβλιαρίῳ Ι.Κ.Α. ἐργοδότης ἐμφανίζεται ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ λεωφορείου, εἰς ὃ ἑκάστοτε εἰργάζετο, ὁ δὲ ἐφοδιασμὸς τοῦ ἐνάγοντος δι' ἀτομικοῦ βιβλιαρίου ἐργασίας, ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἐγένετο διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς προσλήψεως του ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου, οὗτινος ὁ τακτικὸς εἰσπράκτωρ ἐκωλύετο, μέσῳ τοῦ σταθμάρχου τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., πρὸς ὃν κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ ἰδιοκτῆται εἶχον δώσει σχετικὴν ἐξουσιοδότησιν, τοῦτο διότι εἰς τὸ παρελθὸν ἐκ τῆς προσλήψεως, ἀδιακρίτως οἱουδήποτε προσώπου, ὡς ἐφεδρικοῦ εἰσπράκτορος, εἶχον δημιουργηθῆ ἀνωμαλίαι ἐν τῇ κανονικῇ καὶ κατὰ τὰς ὡρισμένας ὥρας λειτουργίᾳ τῶν λεωφορείων καὶ εἶχον διαπραχθῆ μικροκλοπαὶ παρὰ τοιούτων ἐφεδρικῶν εἰσπρακτόρων. Οὕτω προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ὁ ἐνάγων, ὡς ἐφεδρικὸς εἰσπράκτωρ, προσλαμβανόμενος πάντοτε ὑπὸ ἰδιοκτητῶν λεωφορείων, ἐντεταγμένων εἰς τὸ ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Λ., μέχρι τῆς 1ης Ἰουλίου 1960 ἔτους. Ἔκτοτε δὲν ὑφίστατο ἀνάγκη προσλήψεως ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν ἐφεδρικῶν εἰσπρακτόρων, καθόσον πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν κωλυομένων ἑκάστοτε τακτικῶν τοιούτων προσέλαβε τὸ πρῶτον τὸ ἐναγόμενον 66 περίπου εἰσπράκτορας ὡς τακτικοὺς ὑπαλλήλους του.

Μετὰ ταῦτα, μὴ ἐπικαλουμένου τοῦ ἐνάγον-

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΣ ΟΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ἐπιλογή ἀπαιτήσεως ἐκ τοῦ Νόμου 551/1915 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων

Ἐργατικόν ἀτύχημα ἐργάτου θαλάσσης.—Δικαίωμα κατ' ἄρθρον 16 Νόμου 551]1915 ἐπιλογῆς εἴτε τῆς ἐκ τοῦ Νόμου τούτου ἀποζημιώσεως, εἴτε τῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου, εἰς περίπτωσιν ἀτυχήματος λόγῳ παραβάσεως ὅρων ἀσφαλείας.— Ὕπαρξις ὄχι συρροῆς ἀξιώσεων, ἀλλά διαζευκτικῆς ἐνοχῆς.—Στέρησις οὕτω τῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς ἐγέρσεως ἀγωγῆς καί ἐπιδικάσεως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 551 — Δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικήν βλάβην.—Ἐφαρμοστέον κατ' ἄρθρον 25 Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξεν ἐργατικόν ἀτύχημα εἰς ἐργάτην θαλάσσης.

Ἀρχικῶς ὁ νόμος 551]1915 «περί εὐθύνης πρός ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων» ἐξαίρει τῆς ἐφαρμογῆς του τούς ἐργάτας θαλάσσης, ἀλλ' ἡ ἐξαίρεσις αὕτη διεγράφη διά τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2193]1920 καί ὑπάγονται ἤδη καί οὗτοι εἰς τήν προστασίαν τοῦ ἀνωτέρω νόμου (ἴδετε καί ἄρθρον 18 τοῦ κωδικοποιητικοῦ β.δ. 24 Ἰουλίου]25 Αὐγούστου 1920, Α.Π. 72]1960, εἰσηγητής *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 19, 335). Ἐξαιροῦνται τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τήν διάταξιν τοῦ ν.δ. 3738]1957 «περί προστασίας ψυκτικῶν ναυτικῶν» (ἄρθρον 22 § 1).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἡ ἐνάγουσα καί ἤδη, ὡς δικαιοδόχος τοῦ παθόντος, δι' ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν ἐζήτησε νά τῇ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη πρός αὐτήν ἀποζημίωσις βάσει τοῦ νόμου 551]1915 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων (αἱ ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀγωγαί ἐκδικάζονται ὑπό τοῦ Εἰρηνοδικείου εἰς α' βαθμόν καί εἰς β' ὑπό τοῦ Πρωτοδικείου, Α.Π. 641]1952, εἰσηγητής *Γ. Βουγιουκλάκης*, ΕΕΔ 12, 38). ρυθμιζομένης ἤδη τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 8890]7594]1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 16, 850) (περί τῆς ὁποίας ἴδετε Α.Π. 84]1960, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 336).

Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη τῇ ἐπεδικάσθη τελεσιδίκως.

Ὁρίζει ὅμως τό ἄρθρον 16 τοῦ νόμου 551]1915, ὅτι οἱ παθόντες ἐξ ἀτυχήματος... καί ὅταν τό ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐν ἐργασίᾳ ἢ ἐπιχειρήσει, ἐν τῇ ὁποίᾳ δέν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περί ὅρων ἀσφαλείας καί ἕνεκα τῆς μή τηρήσεως ταύτων (περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου) ἔχουσι τό ἐκλεκτικόν δικαίωμα νά ἀσκῶσιν εἴτε τήν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου (551), εἴτε τήν ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου προσήκουσαν αὐτοῖς πρός ἀποζημίωσιν ἀξίωσιν.

Περαιτέρω ὁρίζεται, ὅτι ἡ ὑπό τῶν αὐτῶν προσώπων αἰτησις ἢ ἀποδοχή τῶν κατά τό ἄρθρον 7 ὀφειλομένων ἐξόδων μόνον οὐδέποτε δύναται νά ἑρμηνευθῇ ὡς δηλοῦσα ἐπιλογήν τῆς κατά τόν παρόντα νόμον ἀποζημιώσεως, ὡς δέ ἡ διάταξις ἠρμηνεύθη (Α.Π. 239]1954, εἰσηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 13, 512), ἐξ αὐτῆς σύδόλως συνάγεται, ὅτι καί πᾶσα ἄλλη ἀποδοχή ἔναντι τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀποζημιώσεως ἐνέχει καθ' ἑαυτήν δήλωσιν ἐπιλογῆς ταύτης, ἂν μή περί ταύτης εἴτε ρητή, εἴτε σιωπηρά ὑφίσταται δήλωσις τοῦ δικαιουμένου (ἡ λῆψις καί μόνον ὑπό τοῦ παθόντος μέρους τῆς ὑπό τοῦ νόμου 551 ἀποζημιώσεως δέν ἀπετέλεσεν, εἰς τήν περίπτωσιν, ἐπιλογήν). (Ἴδετε καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 621]1952, εἰσηγητής *Δ. Γαλανός*, ΕΕΔ 11, 918 καί τά αὐτόθι σημειούμενα).

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου διεξήχθη ἀλληλοδιάδοχος (καί κατ' ἔφεσιν) δικαστικός ἀγών περί τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 551, τήν ὁποίαν ἐζήτησαν ἡ ἐνάγουσα, καί ἀφοῦ ἐπί διαζευκτικῆς ἐνοχῆς (ἄρθρον 305 Α.Κ.), ὡς ἐν προκειμένῳ, τό δικαίωμα ἐπιλογῆς ἀσκεῖται συμφώνως πρός τό ἄρθρον 306 Α.Κ. διά δηλώσεως ἐκ μέρους τοῦ εἰς ἐπιλογήν δικαιουμένου πρός τό ἕτερον μέρος, εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, ὡς εἶναι καί ἡ ὑπό τοῦ δανειστοῦ ἔγερσις τῆς ἀγωγῆς πρός καταβολήν ἑνός ἐκ τῶν διαζευκτικῶς ὀφειλομένων ἢ ἡ ἀποδοχή τῆς καταβολῆς ἑνός τούτων, καί ἐπέρχονται οἱ συνέπειαι τοῦ ἄρθρου 307 Α.Κ. (Α.Π. 469]1955, εἰσηγητής *Ι. Τραχανής*, Νέον Δίκ. ιβ' 21), βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ἐστερήθη ἡ ἐνάγουσα τοῦ δικαιώματος ἀγωγῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

Ἀπέμεινε μόνον ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 932 τοῦ Α.Κ. ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικήν βλάβην (περί τῆς ὁποίας ἴδετε ΕΕΔ 18, 1367), ἡ ὁποία δέν σχετίζεται πρός τήν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 551, καί τῆς ὁποίας τήν ἐπιδίκασιν δέν ἠδύνατο ἡ δικαιοῦχος νά

τος ἐνταξίν του εἰς τό ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Λ., κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 § 3 ν.δ. 3990]1959, δέν νομιμοποιεῖται οὕτος στρεφόμενος κατά τοῦ ἐναγομένου, κατά τά προεκτεθέντα καί τήν βάσιμον ἔνστασιν τούτου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἐπί τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως δέν ἔχει ἐφαρμογήν ὁ νόμος 3198]1955.

Κατ' ἀκολουθίαν δέον νά ἀπορριφθῇ ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή.

ζητήση παρά τοῦ Εἰρηνοδίκου ἀσχέτως ποσοῦ, ὡς συμβαίνει ἐπὶ ἀγωγῆς ἐκ τοῦ νόμου 551, εἰμὴ μέχρι τοῦ ὁρίου τοῦ ποσοῦ τῆς ἁρμοδιότητός του.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6317/1960

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Μαρινάκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ἀναστ. Βάλλιος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Καλλίας, Π. Χιονέας, Π. Μαυρογιάννης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἰσχυρίζεται ἡ ἐνάγουσα, ὅτι τὴν 16.1.1956 προσελήφθη ἐνταῦθα παρὰ τῆς πρώτης ἐναγομένης ὁμορρύθμου ἑταιρείας, ἑδρευούσης ἐν Ἀθήναις, ὡς Α' πλοίαρχος ὁ νόμιμος σύζυγος αὐτῆς Β.Σ., ναυτολογηθεὶς ὡς τοιοῦτος ἐπὶ τοῦ ὑπὸ σημαίαν Λιβάνου φορτηγοῦ α]π_*_, οὗτινος ἡ ἐναγομένη αὕτη τυγχάνει πλοιοκτήτρια, ἄλλως ἐφοπλίστρια, ἐκμεταλλευομένη τὸ πλοῖον τοῦτο δι' ἰδίων αὐτῆς λογαριασμῶν πρὸς ναυτιλιακὴν ἐπὶ κέρδει ἐργασίαν καὶ ὅτι οὗτος, συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καὶ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ἀπεβίωσεν τὴν 26.2.1956 καὶ ὀλίγον μετὰ τὴν εἰς τὸν ὅρμον Φύκη - Ὁλωνῶν - Κερκύρας προσόρμισιν τοῦ ὡς εἴρηται πλοίου, αἰτεῖται δὲ ἡ ἐνάγουσα, ὅπως ἀποζημιωθῇ διὰ τὴν στερηθεῖσαν διατροφήν, ἣν τῇ παρεῖχεν ὁ σύζυγος αὐτῆς, ὡς καὶ διὰ τὴν ἧν ὑπέστη ἐκ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ψυχικὴν ὀδύνην, καθ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐν ἐργασίᾳ ἡ ἐπιχειρήσει, ἐν ᾗ δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας καὶ δὴ τῶν ἀφορώντων τὴν σύνθεσιν, τὴν ζωὴν καὶ ἀσφάλειαν τοῦ πληρώματος τοῦ ὡς εἴρηται πλοίου καὶ ἕνεκα τῆς μὴ τηρήσεως τούτων. Κατ' ἀρχήν, καὶ δὴ ὡς πρὸς τὸ ὡρισμένον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, αὕτη, καθ' ὅσον στρέφεται κατὰ τῆς πρώτης ἐναγομένης ἑταιρείας, ὡς πλοιοκτητρίας τοῦ ὡς ἄνω πλοίου, ἀόριστος παρίσταται, καὶ ἀπορριπτέα κατὰ τοῦτο, καθ' ὅσον ἡ ἀρνήσει τῆς ἐναγομένης ταύτης δὲν καθορίζει τὸν τρόπον κτήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου κυριότητος, οὗτινος ἐν πάσῃ περιπτώσει συνομολογεῖ, ὅτι κυρία εἶναι ἡ ἐξ ἑτέρου ἐναγομένη καὶ ἐν Παναμᾷ ἑδρεύουσα ἑταιρεία.

Ὡς πρὸς τὸ νόμῳ βάσιμον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ρητέα τὰ ἀκόλουθα - Κατ' ἄρθρον 16 τοῦ νόμου 551]1914, κωδικοποιηθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 24.7]25.8.1920 β.δ., οἱ παθόντες ἐξ ἀτυχήματος τοῦ ἄρθρου 1, δυναμένου νὰ ἀποδοθῇ εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, ὡς καὶ τὰ ἀντ' αὐτῶν δικαιούμενα πρόσωπα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6, ἔχουσι τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα νὰ ἀσκῶσιν, εἴτε τὴν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου, εἴτε τὴν ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου προσήκουσαν αὐτοῖς πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσιν. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐν ἐργασίᾳ ἡ ἐπιχειρήσει, ἐν ᾗ δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας καὶ ἕνεκα τῆς μὴ τηρήσεως τούτων. Ἡ ὑπὸ τῶν αὐτῶν προσώπων αἴτησις ἢ ἀποδοχὴ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 ὀφειλομένων ἐξόδων μόνον οὐδέποτε δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς δηλοῦσα ἐπιλογὴν τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀποζημιώσεως.

Ἐκ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 305 - 307 Α.Κ., σαφῶς συνάγεται, ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ συρροῆς ἀξιώσεων (*Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων, σελ. 796), ἀλλὰ περὶ διαζευκτικῆς ἐνοχῆς, ἥτις διὰ τῆς ἐπιλογῆς καθίσταται ἁπλῆ, καὶ συνεπῶς διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ δικαιούχου ἐπιλογῆς τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως στερεῖται οὗτος τοῦ δικαιώματος, ὅπως ἀσκήσῃ τὴν ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἀξίωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐνάγουσα δι' ἀγωγῆς αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, στρεφομένης κατὰ τῶν ὡς εἴρηται ἑταιρειῶν, ἠτήσατο τὴν ἐκ τοῦ νόμου 551 προσήκουσαν αὐτῇ ἀποζημίωσιν (ἄρθρον 6, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 5 αὐτοῦ), κατὰ παραδοχὴν δὲ τῆς ἀγωγῆς ὑπεχρεώθησαν αὗται, καὶ εἰς ὁλόκληρον ἑκάστη, εἰς τὴν καταβολὴν τῇ ἐναγούσῃ δραχμῶν 260. 310, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 6305]1959 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, νομίμως ἐν ἀντιγράφῳ προσαγομένης, μετ' ἀσκηθεῖσαν δὲ κατ' αὐτῆς ἔφεσιν τὸ ἐπιδικασθὲν ποσὸν περιωρίσθη εἰς δραχμὰς 223.736, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1425] 1960 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡσαύτως ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης. Οὕτω ἐκ τοῦ δεδικασμένου τοῦ προκύπτοντος ἐκ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως, ὅπερ ἰσχύει καὶ κατὰ τῶν ὁμορρύθμων ἑταίρων τῆς πρώτης ἐναγομένης ἑταιρείας (δεύτερος καὶ τρίτος ἐναγόμενοι), κατ' ἄρθρον 22 τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου, καὶ οὗτινος γίνεται ἐπίκλησις ἑκατέρωθεν, προκύπτει, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἀπεδέξατο τὴν ἐκ τοῦ νόμου 551 προσήκουσαν αὐτῇ ἀξίωσιν καὶ συνεπῶς δὲν δικαιοῦται εἰς ἄσκησιν καὶ τῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως, καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν καθαρῶς περιουσιακὴν ζημίαν καὶ ἀπορριπτέα κατὰ τοῦτο ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, οὐχὶ ὅμως καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης χρηματικὴν ἱκανοποίησιν (ψυ-

χικήν ὀδύνην), διότι ὁ νόμος 551]1915 ἀναφέρεται εἰς τὴν καθαρῶς περιουσιακὴν ζημίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν διὰ ψυχικὴν ὀδύνην χρηματικὴν ἱκανοποίησιν, μὴ ἀναγνωριζομένην ὑπὸ τοῦ δικαίου κατὰ τὸν χρόνον ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου, εἰσαχθεῖσαν βραδύτερον καὶ ὑπὸ ἀτελῆ μορφὴν ὑπὸ τοῦ ν. 1699]1918, ἤδη δὲ διὰ τῶν εὐρυτέρας μορφῆς διατάξεων τῶν ἄρθρων 299 καὶ 932 Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι καὶ ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις αὗται, οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 16 τοῦ νόμου 551 ἀναφερομένων περιπτώσεων, ἀλλὰ λόγῳ καὶ μόνον τῆς ἐμφιλοχωρούσης ἀδικοπραξίας, καὶ ἑπομένως καὶ ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὀφειλομένου εἰς ἀμέλειαν τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ προστηθέντων (Α.Π. 337]1959 καὶ 443]1959, ΕΕΔ 18, σελ. 767 καὶ 1367). Ὅθεν νόμιμος ἐστὶ κατὰ ταῦτα ἡ κρινομένη ἀγωγή, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 299, 914, 922 καὶ 932 Α.Κ. καὶ ἄρθρων 278 καὶ 285 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, ἐφαρμοζομένων, ἐν προκειμένῳ, καὶ καθιερούντων τὴν παράλληλον εὐθύνην πλοιοκτήτου καὶ ἐφοπλιστοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 16 νόμου 551]1915 καὶ ἄρθρα 1, 9, 16, καὶ 24 τοῦ νομοθ. διατάγματος 11.5.1929 «περὶ ἀσφαλείας τῆς ναυσιπλοΐας καὶ ὑγιεινῆς τῶν πλοίων», κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 4166]1929, ὡς καὶ νόμου 5231]1931, δι' ὧν ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιθεώρησις τῶν ἐμπορικῶν πλοίων ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Λιμενικῆς Ἀρχῆς πρὸς ἔλεγχον τῆς τηρήσεως τῶν ὅρων ἀσφαλείας καὶ δὴ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς συνθέσεως τοῦ πληρώματος καὶ τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ πλοίου διὰ τῶν καταλλήλων εἰδῶν διατροφῆς αὐτοῦ, ὡς καὶ τοῦ ἰατρικοῦ καὶ φαρμακευτικοῦ ὑλικοῦ, δεδομένου ὅτι, κατὰ τὴν ἀγωγήν, ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης ἦτο ὁ μόνος διπλωματοῦχος καὶ πεπειραμένος ἀξιωματοῦχος τοῦ πλοίου, ὅπερ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς χωρητικότητος αὐτοῦ, ἐστερεῖτο β' καὶ γ' πλοιάρχων διπλωματούχων, ἐξ οὗ καὶ ὑπεχρεώθη ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης νὰ πλοιαρχεύῃ ἐπ' αὐτοῦ καθ' ὅλον τὸ 24ωρον, ἐξαντληθείς ἐκ τούτου, ἔτι δὲ πλέον προσεβλήθη ἐκ τροφικῆς δηλητηριάσεως ἐκ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ τροφῶν, τὸ ὁποῖον καὶ ἐστερεῖτο τῶν ἀπαραιτήτων φαρμάκων πρὸς παροχὴν ἰατρικῆς βοηθείας. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω οἱ ἐναγόμενοι ὤφειλον νὰ ἐξοπλίσωσι τὸ πλοῖον διὰ τοῦ καταλλήλου καὶ πεπειραμένου προσωπικοῦ καὶ τῶν ἀπαραιτήτων ἐφοδίων καὶ φαρμάκων ἐκ τοῦ ἐπιβαλλομένου αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 662 τοῦ Α.Κ. καθήκοντος προνοίας ὑπὲρ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑγείας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ πλοίου. Ἔτι πλέον ἰσχυρίζεται ἡ ἐνάγουσα, ὅτι ὁ ἐκτελῶν χρέη ὑποπλοιάρχου δόκιμος πλοίαρχος παρέλειψε νὰ ἀποβιβάσῃ τὸν παθόντα σύζυγον αὐτῆς ἀμέσως ἐκ τοῦ πλοίου εἰς τὴν ξηράν, δεδομένου ὅτι τὸ πλοῖον ἦτο προσωρμισμένον καὶ εἶχεν ὅλην τὴν εὐχέρειαν πρὸς τοῦτο, ἵνα οὗτος τύχῃ τῆς ἀπαραιτήτου ἰατρικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως, νόμιμος δὲ καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, ἐξ οὗ καὶ θεμελιοῦται εὐθύνη τῶν ἐναγομένων διὰ τὸν ἐπελθόντα θάνατον τοῦ συζύγου τῆς ἐναγούσης κατὰ τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις τοῦ Α.Κ. καὶ τοῦ Ε.Ν.

Ἐλλείψει προσδιορισμοῦ ὑπὸ τῶν συμβληθέντων μερῶν ἐφαρμοστέος ἐν προκειμένῳ ὁ ἑλληνικὸς νόμος, ὡς τὸ ἁρμόζον ἐξ ὅλων τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν εἰς τὴν σύμβασιν δίκαιον (ἄρθρον 25 Α.Κ.), καθ' ὅσον, ὡς συνομολογεῖται, ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης προσελήφθη ὑπὸ τῆς πρώτης ἐναγομένης ἑταιρείας ἐνταῦθα ὡς Α' πλοίαρχος τοῦ ὡς εἴρηται πλοίου καὶ ἑλληνικὴ εἶναι ἡ ἰθαγένεια τούτων. Καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ δὲ τῆς ἐναγομένης ταύτης ὅτι ἡ πρόσληψις τοῦ ἀνωτέρω ἐγένετο ὑπ' αὐτῆς οὐχὶ ὡς ἐφοπλιστρίας τοῦ ὡς εἴρηται πλοίου, ἀλλ' ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτῆς ὡς πράκτορος τῆς ἑτέρας ἐναγομένης, ἰδιοκτητρίας τοῦ πλοίου τούτου, καὶ πάλιν τὸ ὅτι τὸ πλοῖον πρακτορεύεται ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἕλληνες εἶναι τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀποδεικνύει τὸν σύνδεσμον τῆς κρινομένης ἐνώμου σχέσεως πρὸς τὸν ἐφαρμοστέον ἐν προκειμένῳ ἑλληνικὸν νόμον, τὸ δὲ ἄρθρον 242 τοῦ Ἐμπ. Νόμου ἐντοπίζει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δικαίου τῆς σημαίας τοῦ πλοίου ἐπὶ εἰδικοῦ θέματος, ἤτοι ἀποκλειστικῶς ἐπὶ μόνων τῶν βαρυνόντων τὸ πλοῖον ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων καὶ ναυτικῶν προνομίων (Α.Π 67]1949, Θέμ. Ε' 196) καὶ πάντα τὰ ἀντιθέτως ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Ἐκ τῆς προηγηθείσης δικαστικῆς κρίσεως δὲν παράγεται δεδικασμένον διὰ τὴν κρινομένην ὑπόθεσιν, καθ' ὅσον ὑπὸ τῶν προμνημονευθεισῶν ἀποφάσεων ἐκρίθη περίπτωσις ἀντικειμενικῆς εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου 551, ἐνῷ ἤδη πρόκειται περὶ πταισματικῆς εὐθύνης καὶ δέον ὅπως, ἀρνουμένων, κατὰ τὰ λοιπά, τῶν ἐναγομένων τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, ὑποχρεωθῇ ἡ ἐνάγουσα εἰς ἀπόδειξιν τῶν θεμελιούντων τὴν ἀγωγὴν πραγματικῶν περιστατικῶν διὰ παντὸς νομίμου ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ μαρτύρων, διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς κτήσεως ἐγγράφου ἀποδείξεως, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀποδεικτέων, πορεκτὸς τοῦ θέματος τῆς ψυχικῆς ὀδύνης καὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐκ ταύτης ἀποζημιώσεως, δι' ὃ δὲν τίθεται ἰδιαιτέρα ἀπόδειξις, ἀλλὰ περὶ τούτου θὰ ἀποφασίσῃ τὸ Δικαστήριον μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Οδηγίαι περί εφαρμογής του Κανονισμού «περί τρόπου ασφαλίσεως εις το Ι.Κ.Α. των αυτοτελώς εργαζομένων και ενίων κατηγοριών προσώπων εκ των παρεχόντων εργασίαν προς μη σταθερόν εργοδότην ή προς πλείονας εργοδότας: Κοινοποιούντες υμίν τον Κανονισμόν υπό τον τίτλον «περί τρόπου ασφαλίσεως εις το Ι.Κ.Α. των αυτοτελώς εργαζομένων και ενίων κατηγοριών προσώπων εκ των παρεχόντων εργασίαν προς μή σταθερόν εργοδότην ή προς πλείονας εργοδότας», εγκριθέντα διά της υπ' αριθ. 28399[1.297]28.7.1960 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας και δημοσιευθέντα εις το υπ' αριθ. 370[17.8.1960 φύλλον της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, τεύχος Β'(*), ισχύοντα δε από της 1ης Οκτωβρίου 1960, παρέχομεν υμίν τας κάτωθι οδηγίας επί του τρόπου εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού τούτου.

Ι. Κατηγορίαι προσώπων, ών ρυθμίζεται ο τρόπος ασφαλίσεως

1) Διά των διατάξεων του κοινοποιουμένου Κανονισμού ρυθμίζεται ο τρόπος ασφαλίσεως των ακολούθων κατηγοριών προσώπων:

Α΄ Κατηγορία: Των περί ών η παράγραφος 8 του άρθρου 2 του ά.ν. 1846[1951 κατηγοριών αυτοτελώς εργαζομένων, οικονομικώς ασθενών και στερουμένων επαγγελματικής στέγης προσώπων (οίον πλανόδιοι και υπαίθριοι μικροπωληταί, στιλβωταί υποδημάτων, φωτογράφοι, αμαξοκαρραγωγείς κλπ.), διά την ασφάλισιν των οποίων θέλουν προβλέψει ειδικαί αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, εγκρινόμεναι υπό του Υπουργού Εργασίας.

Β΄ Κατηγορία: Των προσώπων των παρεχόντων εργασίαν προς μή σταθερόν εργοδότην ή συγχρόνως συνήθως προς πλείονας των τριών εργοδότας, μεθ' εκάστου των οποίων συνδέονται δι' ιδιαιτέρας σχέσεως εργασίας, εφ' όσον ταύτα δέν ασφαλίζονται παρά τω Ι.Κ.Α. κατά τας διατάξεις ετέρων ειδικών Κανονισμών.

Τοιαύται κατηγορίαι προσώπων είναι κυρίως:

αα) αι εποχλειστικαί άδελφαί νοσοκόμοι,

ββ) οι καραγωγοί - placiers, οι εισπράκτορες και οι λογισταί,

γγ) οι διδάσκαλοι και διδασκάλισσαι ξένων γλωσσών,

δδ) οι οικοδιδάσκαλοι και οικοδιδασκάλισσαι,

εε) αι καθαρίστριαι γραφείων, καταστημάτων και οικιών, αί μή οικάσιτοι,

στστ) οι νυκτοφύλακες γραφείων και καταστημάτων,

ξξ) οι αποσκευαφορείς, αχθοφόροι κλπ., οί μή πληρούντες τας προϋποθέσεις ασφαλίσεως κατά τας διατάξεις του ειδικού Κανονισμού «περί τρόπου ασφαλίσεως των προσώπων των παρεχόντων εργασίαν προς μή σταθερόν εργοδότην», κλπ.

Δέν θεωρούνται περιλαμβανόμενα εις τας ανωτέρω κατηγορίας τα πρόσωπα τα απασχολούμενα εις αστυνομικά τμήματα, στρατιωτικάς μονάδας κλπ. προς εξυπηρέτησιν των ανδρών αυτών (τραπεζοκόμοι, μάγειροι, καθαρίστριαι κλπ.), ών η ασφάλισις εξακολουθεί ρυθμιζομένη υπό της υπ' αριθ. 43887[8656]14.10.1952 διαταγής προς άπαντα τα Υποκαταστήματα και της υπ' αριθ. 369[1956 εγκυκλίου διαταγής μας, οί θυρωροί και αί καθαρίστριαι πολυκατοικιών, διά την ασφάλισιν των οποίων υπόχρεως είναι ο διαχειριστής της πολυκατοικίας.

2) Η ασφάλισις των προσώπων της κατηγορίας Α΄ της προηγουμένης παραγράφου θέλει πραγματοποιηθή, εφ' όσον εκδοθούν αι σχετικαί αποφάσεις του Δ.Σ. του Ιδρύματος και του Υπουργού Εργασίας.

Αντιθέτως η ασφάλισις των προσώπων της κατηγορίας Β΄ θέλει πραγματοποιηθή από της 1ης Οκτωβρίου 1960, εφ' όσον πληρούνται αι προϋποθέσεις του Κανονισμού, περί ών κατωτέρω.

3) Εις ήν περίπτωσιν πρόσωπα, ως τα περί ών αι προηγούμεναι παράγραφοι, έχουν ήδη ασφαλισθή παρά τω Ιδρύματι κατά τας κοινάς διατάξεις (ήτοι μέσω των οικείων εργοδοτών ή καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπον) θά διακοπή από της 1.1.1961 ή κατά τον ήδη εφαρμοζόμενον τρόπον ασφάλισίς των και θά ασφαλισθούν κατά τας διατάξεις του Κανονισμού.

ΙΙ. Προϋποθέσεις ασφαλίσεως

Προϋπόθεσις ασφαλίσεως των περί ών ανωτέρω προσώπων είναι να αποτελούν ταύτα μέλη Ασφαλιστικών Συνεταιρισμών, νομίμως συνεστημένων κατά τας διατάξεις του νόμου 602[1914 «περί συνεταιρισμών», ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη ούτος μεταγενεστέρως.

ΙΙΙ. Ασφαλιστικοί Συνεταιρισμοί

1) Οι Ασφαλιστικοί Συνεταιρισμοί των αυτοτελώς εργαζομένων και λοιπών εν τω Κανονισμώ αναφερομένων προσώπων δέον να είναι νομίμως συνεστημένοι κατά τας διατάξεις του νόμου 602[1914 και των άρθρων 8 § δ και 26 § 2 του νόμου 1846[1951, συνιστώνται δε ούτοι εις τας έδρας των Υποκαταστημάτων του Ι.Κ.Α. υπό προσώπων πληρούντων τας προϋποθέσεις του Κανονισμού και δύνανται να περιλαμβάνουν πρόσωπα πλειόνων της μιάς επαγγελματικών κατηγοριών. Έκαστος Συνεταιρισμός δύ-

(*) ΕΦΔ 19, σελ. 1171.

νται νά περιλαμβάνη πρόσωπα άπασχολούμενα έντός τής περιοχής τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., ἔνθα ἐδρεύει ὁ Συνεταιρισμός, ὡς καί ἐντός τής περιοχής τῶν Τοπικῶν Παραρτημάτων τοῦ Ὑποκαταστήματος τούτου.

Εἰδικῶς οἱ εἰς τάς περιοχάς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Θεσσαλονίκης συνιστάμενοι Συνεταιρισμοί δύνανται νά περιλαμβάνουν πρόσωπα ἀπασχολούμενα εἰς τήν περιοχήν τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος ἤ καί τῶν Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων ἤ Παραρτημάτων τοῦ Ὑποκαταστήματος τούτου, ἀπαραίτητος ὅμως προϋπόθεσις εἶναι ὅπως τά συνιστῶντα ἕκαστον Συνεταιρισμόν πρόσωπα ἀνήκουν εἰς τήν αὐτήν ἐπαγγελματικήν κατηγορίαν.

2) Πρός διευκόλυνσιν τῶν ἐπιθυμούντων, ἵνα συστήσουν Ἀσφαλιστικούς Συνεταιρισμούς προσώπων, κατηρτίσαμεν σχέδιον τοιούτου Καταστατικοῦ, δι' ἀντιτύπων τοῦ ὁποίου δύνανται νά ἐφοδιασθοῦν οἱ ἐνδιαφερόμενοι, ἀπευθυνόμενοι πρός ἡμᾶς. Συνημμένως πέμπομεν εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα καί Παράρτημα ἀνά δύο ἀντίτυπα τοῦ ἐν λόγῳ σχεδίου Καταστατικοῦ, γνωρίζοντες ἅμα ὑμῖν, ὅτι οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νά αἰτήσωνται παρά τῆς ἡμετέρας Ὑπηρεσίας τόν ἐφοδιασμόν των διά τοιούτου σχεδίου.

Α'. Προϋποθέσεις ἐγγραφῆς εἰς τόν Ἀσφαλιστικόν Συνεταιρισμόν

Δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τόν Ἀσφαλιστικόν Συνεταιρισμόν ἔχει, κατά τήν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ, πᾶν πρόσωπον ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τούτου ἀναφερομένων, ἐφ' ὅσον, ἐκτός τῶν ὑπό τῶν διατάξεων τῆς περί συνεταιρισμῶν νομοθεσίας καί τοῦ οἰκείου Κανονισμοῦ ὁριζομένων γενικῶν προϋποθέσεων, πληροῖ καί τάς ἀκολούθους εἰδικωτέρας τοιαύτας:

α) Ἀπησχολήθη κατά τό προηγούμενον τῆς ἐγγραφῆς του εἰς τόν Συνεταιρισμόν ἔτος εἰς ἐργασίας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ Κανονισμοῦ ἀναφερομένων ἐντός περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.

β) Συνεπλήρωσε τό 18ον, οὐχί δέ καί τό 60όν, προκειμένου περί ἄρρενος, ἤ τό 55ον, προκειμένου περί θήλεος, ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Τά πρόσωπα τά διατελέσαντα ἠσφαλισμένα παρά τῷ Ι.Κ.Α. ἤ ἑτέρῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ δύνανται νά ἐγγραφοῦν εἰς τόν Συνεταιρισμόν καί ἄν ἔτι συνεπλήρωσαν τά ἀνωτέρω ὅρια ἡλικίας.

γ) Δέν ἀσφαλίζεται παρ' ἑτέρῳ Ὀργανισμῷ κυρίας ἀσφαλίσεως.

Προφανές εἶναι, ὅτι αἱ κατηγορίαι προσώπων αἱ ἀσφαλιζόμεναι παρ' εἰδικοῖς Ταμείοις δι' ἕνα μόνον κλάδον ἀσφαλίσεως δύνανται νά ἀσφαλισθοῦν παρά τῷ Ι.Κ.Α. κατά τάς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου Κανονισμοῦ διά τόν ἕτερον κλάδον.

δ) Δέν διεγράφη ἄλλου Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ λόγῳ μή καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἤ τῶν προσθέτων τελῶν.

Β'. Λόγος διαγραφῆς ἐκ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ

Ὑπό τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι πᾶν μέλος τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ διαγράφεται ὑποχρεωτικῶς τούτου, ἐφ' ὅσον:

α) Ἔπαυσεν ἀπό τριμήνου ἀσκῶν ἐπάγγελμά τι ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερομένων, χωρίς νά συντρέχῃ περίπτωσις ἀναστολῆς τῆς ἀσφαλίσεως, κατά τά ἐν τῷ οἰκείῳ Κεφαλαίῳ, κατωτέρω, ἀναφερόμενα.

Ἡ διαγραφή ἐκ τοῦ Συνεταιρισμοῦ γίνεται μόνον ἐφ' ὅσον ὑποβληθῇ ὑπό τοῦ συνεταίρου δήλωσις περί διακοπῆς ἀπασχολήσεώς του, ἡ διαγραφή δέ αὕτη λογίζεται γενομένη ἀπό τῆς πρώτης τοῦ τετάρτου μηνός τῆς δηλουμένης διακοπῆς τῆς ἀπασχολήσεως.

Νέα ἐγγραφή ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἰς τόν Ἀσφαλιστικόν Συνεταιρισμόν ἐπιτρέπεται μόνον ἀπό τοῦ μεθεπομένου τῆς διαγραφῆς τοῦ ἠσφαλισμένου ἡμερολογιακοῦ ἔτους καί ἐφ' ὅσον οὗτος ἀπησχολήθη ἐκ νέου ἐπί ἑξάμηνον τοὐλάχιστον εἰς ἐργασίας ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερομένων, πληροῖ δέ ὡς εἰκός καί τάς λοιπάς διά τήν ἐγγραφήν του προϋποθέσεις, πλήν τῆς τοιαύτης τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας.

β) Καθυστερεῖ τήν ἐκπλήρωσιν τῶν πρός τόν Ἀσφαλιστικόν Συνεταιρισμόν ὑποχρεώσεων του ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πέραν τοῦ ἑξαμήνου.

Ἡ διαγραφή ἐκ τοῦ Συνεταιρισμοῦ λογίζεται γενομένη ἀπό τῆς πρώτης τοῦ μηνός, δι' ὃν καθυστερεῖται ἡ καταβολή τῶν εἰσφορῶν.

Ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου διαγραφή τῶν ἠσφαλισμένων ἐκ τοῦ Συνεταιρισμοῦ συνεπάγεται τήν στέρησιν τοῦ δικαιώματος τούτων ἐπί τάς παροχάς τῆς ἀσφαλίσεως ἔνθ' ἀνωτέρω ἐν τῇ παραγράφῳ «διακοπή τῆς ἀσφαλίσεως» γίνεται λόγος.

Νέα ἐγγραφή τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τόν αὐτόν ἢ ἕτερον Συνεταιρισμόν ἀποκλείεται πρό τῆς καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν μετά τῶν προσθέτων τελῶν.

γ) Συντρέχει ἑτέρα τις περίπτωσις προβλεπομένη ὑπό τῆς περί συνεταιρισμῶν νομοθεσίας.

Γ'. Διαδικασία ἐγγραφῆς εἰς τόν Ἀσφαλιστικόν Συνεταιρισμόν

1) Ὑπό τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι περί τῆς συνδρομῆς τῶν τιθεμένων ὑπό τούτου εἰδικῶν προϋποθέσεων ἐγγραφῆς εἰς τόν Ἀσφαλιστικόν Συνεταιρισμόν ἡ διαγραφῆς ἐξ αὐτοῦ (ἀνωτέρω παράγραφος Α', στοιχεῖα α - δ καί παράγραφος Β', στοιχεῖον α) ἀποφαίνεται ἑκάστοτε ὁ Διευθυντής τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ τόπου ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, συμφώνως πρός τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 καί τοῦ ἄρθρου 2 περ. α'1 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος, ἡ ἀπόφασις δέ αὐτοῦ εἶναι ὑποχρεωτική διά τήν διοίκησιν τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

Κατά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιτρέπονται τά ὑπό τοῦ νόμου ἔνδικα μέσα (ὑποβολή αἰτήσεως θεραπείας ἐνώπιον τῆς Τ.Δ.Ε., ἄσκησις ἐφέσεως ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς

Εφέσεων, άρθρον 7 παράγραφος 2 ν.δ. 3710] 957).

2) Πάν, συνεπώς, πρόσωπον έπιθυμοῦν νά ἐγγραφῇ ὡς μέλος Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ, δέον ὅπως διά δηλώσεώς του, ὑποβαλλομένης εἰς τήν Ὑπηρεσίαν Ἐσόδων τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ τόπου ἀπασχολήσεώς του, ζητήσῃ τήν ἔκδοσιν ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, δι' ἧς νά διαπιστοῦται, ὅτι πληροῖ τά ὑπό τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ τιθέμενα εἰδικάς προϋποθέσεις ἐγγραφῆς εἰς τόν Ἀσφαλιστικόν Συνεταιρισμόν, συνυποβάλλον καί τά περί ὧν ἡ κοινοποιουμένη ἐν τέλει τῆς παρούσης ὑπ' ἀριθ. 6858]20.9.1960 ἀποφάσις ἡμῶν στοιχεῖα, ἤτοι:

α) Οἱ παρέχοντες ἐργασίαν συγχρόνως πρός πλείονας σταθεροὺς ἐργοδότας:

Βεβαίωσιν τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, ὅτι ἀπησχολήθη παρ' αὐτοῖς εἰς ἐξηρτημένην ἐργασίαν κατά τό προηγούμενον 12μηνον ἐντός περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.

β) Οἱ παρέχοντες ἐργασίαν πρός μή σταθερόν ἐργοδότην καί πάντες οἱ αὐτοτελῶς ἐργαζόμενοι:

Βεβαίωσιν τῆς εἰς ἣν τυχόν ἀνήκει ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἤ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἐξ ἧς νά προκύπτῃ, ὅτι ὁ αἰτῶν ἤσκησε τό ἐπάγγελμά του κατά τό προηγούμενον δωδεκάμηνον. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περί προσώπων ἐφοδιασμένων διά τήν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος των δι' εἰδικῶν ἀστυνομικῶν ἀδειῶν, ἡ ἀνωτέρω βεβαίωσις δύναται νά ἀναπληροῦται διά βεβαιώσεως, ἐξ ἧς νά προκύπτῃ, ὅτι τό περί οὗ πρόκειται πρόσωπον κατά τό προηγούμενον ἔτος ἐτύγχανεν ἐφοδιασμένον δι' ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του.

γ) Πάντες οἱ ἐπιθυμοῦντες νά ἐγγραφοῦν εἰς τόν Ἀσφαλιστικόν Συνεταιρισμόν:

αα) Ὑπεύθυνον δήλωσιν, ἐξ ἧς νά προκύπτῃ, ὅτι ὁ αἰτῶν ααα) δέν παρέχει ἑτέραν ἐξηρτημένην ἐργασίαν, δι' ἣν νά ὑπάγεται εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., οὐδέ ἀσφαλίζεται εἰς ἕτερον Ὀργανισμόν κυρίας ἀσφαλίσεως. Ἐάν ἀσφαλίζεται εἰς ἕτερον Ὀργανισμόν δι' ἕνα μόνον κλάδον ἀσφαλίσεως, δέον νά δηλοῦται τοῦτο, βββ) δέν διεγράφη ἄλλου Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ λόγῳ μή καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἤ τῶν προσθέτων τελῶν.

ββ) Τά κατά τό ἄρθρον 10 τοῦ ἀ.ν. 1846] 1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπό τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083]1954, ἀποδεικτικά τῆς ἡλικίας του ἐγγράφα.

3) Ἡ ὑποβαλλομένη δήλωσις μετά τῶν σχετικῶν στοιχείων τίθεται ὑπ' ὄψιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, ὅστις καί ἀποφαίζει σχετικῶς ἐπί τοῦ ὑποβαλλομένου αἰτήματος, δι' ἀντιγράφου δέ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐφοδιάζεται ὁ ἐνδιαφερόμενος, ἵνα ὑποβάλῃ τοῦτο πρός τόν Ἀσφαλιστικόν Συνεταιρισμόν διά τήν συμφώνως πρός τάς καταστατικάς διατάξεις τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἐγγραφήν του εἰς αὐτόν.

4) Ἡ αὐτή ὡς ἄνω διαδικασία θά ἀκολουθῆται καί διά τήν κρίσιν, ἐάν συντρέχῃ περίπτωσις διαγραφῆς μέλους τοῦ Συνεταιρισμοῦ λόγῳ μή ἀσκήσεως, κατά δήλωσιν τοῦ ἠσφαλισμένου, τοῦ ἐπαγγέλματός του ἐπί τρίμηνον ἤ καθυστερήσεως, κατά δήλωσιν τῆς διοικήσεως τοῦ Συνεταιρισμοῦ, τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρός τόν Συνεταιρισμόν ὑποχρεώσεων τοῦ ἠσφαλισμένου ἐπί ἓν τοὐλάχιστον ἑξάμηνον.

IV. Πραγματοποίησις τῆς ἀσφαλίσεως μέσῳ Συνεταιρισμῶν

Ἕκαστος Ἀσφαλιστικός Συνεταιρισμός δέον νά ὑποβάλῃ, ἅμα τῇ ἐγκρίσει τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ, εἰς τό ἐν τῇ πόλει τῆς ἕδρας τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος κεκυρωμένον ἀντίγραφον τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ καί ὀνομαστικήν κατάστασιν τῶν μελῶν του, ἐν ᾗ νά ἀναφέρεται ἡ χρονολογία ἐγγραφῆς εἰς τόν Συνεταιρισμόν ἑκάστου μέλους καί ὁ ἀριθμός τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐκρίθη ὅτι πληροῦνται αἱ ὑπό τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμεναι προϋποθέσεις ἐγγραφῆς εἰς τόν Συνεταιρισμόν. Εἰς τό αὐτό ὡς ἄνω Ὑποκατάστημα θά ἀνακοινοῦνται ὑπό τοῦ Συνεταιρισμοῦ καί πᾶσα ἐγγραφή νέου μέλους ἤ διαγραφή ἐξ αὐτοῦ.

Ὁ Ἀσφαλιστικός Συνεταιρισμός θά ἀπογράφεται ὡς ἐργοδότης εἰς τά μητρῶα ἐργοδοτῶν τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς ἕδρας του.

Ἡ Ὑπηρεσία Ἐσόδων ἑκάστου Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. δέον ὅπως τηρήσῃ εἰδικά βιβλία μητρῴου τῶν μελῶν ἑκάστου Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ, τηρούμενα κεχωρισμένως δι' ἕκαστον Συνεταιρισμόν καί καταρτιζόμενα βάσει τῶν ἀναγγελλομένων αὐτῇ ὑπό τῶν Συνεταιρισμῶν ἐγγραφῶν καί διαγραφῶν μελῶν. Εἰς τά μητρῶα ταῦτα θά καταχωροῦνται πᾶσαι αἱ μεταβολαί εἰς τά ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα (διακοπή ἀσφαλίσεως κλπ.).

Α'. Ἀπογραφή ἠσφαλισμένων - ἔναρξις ἀσφαλίσεως.

Τά μέλη τῶν Συνεταιρισμῶν θά ἀπογράφωνται, ἐφ' ὅσον δέν τυγχάνουν ἤδη ἀπογεγραμμένα, εἰς τά μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Ἱδρύματος, καί θά ἐφοδιάζωνται μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως ὑμῖν βιβλιαρίων εἰδικοῦ τύπου, διά βιβλιαρίων ἀσφαλίσεως ὁμοίων πρός τά χορηγούμενα εἰς τούς λοιπούς ἠσφαλισμένους. Τά βιβλιάρια ταῦτα θά ἐπισημαίνωνται ἐπί τῆς πρώτης σελίδος τοῦ ἐξωφύλλου διά σφραγῖδος, φερούσης τήν ἔνδειξιν «Ἀσφάλισις κανονισμοῦ αὐτοτελῶς ἐργαζομένων - Κατηγορία Α'», ἐφ' ὅσον πρόκειται περί προσώπου αὐτοτελῶς ἐργαζομένου, ἡ «Ἀσφάλισις κανονισμοῦ αὐτοτελῶς ἐργαζομένων - Κατηγορία Β'», ἐφ' ὅσον πρόκειται περί προσώπου παρέχοντος ἐργασίαν πρός μή σταθερόν ἐργοδότην ἤ πρός πλείονας ἐργοδότας.

Ἡ ἀσφάλισις ἑκάστου μέλους τῶν Ἀσφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν θέλει ἄρχεται ἀπό τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τῆς οἰκείας ἀποφάσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., δι' ἧς διαπιστοῦται ἡ πλήρωσις τῶν προϋποθέσεων ἐγγραφῆς τοῦ μέλους εἰς τόν Συνεταιρι-

ομιόν και ἂν ἔτι ἡ ἐγγραφὴ τούτου προηγῆται ἢ ἕπεται τῆς χρονολογίας ταύτης.

Β'. Διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως.

Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφάλισις διακόπτεται :

α) Ἐὰν τὸ ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον ἐξέλθῃ τοῦ Συνεταιρισμοῦ δι' οἱονδήποτε λόγον προβλεπομενον ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τούτου.

Εἰδικοὶ λόγοι ὑποχρεωτικῆς διαγραφῆς μέλους ἀπὸ τὸν Ἀσφαλιστικὸν Συνεταιρισμὸν ὁρίζονται ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐν τῇ παραγράφῳ ΙΙΙ Β'. «Λόγος διαγραφῆς ἐκ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ» ἐγένετο λόγος, ἔνθα καὶ ἀναφέρονται αἱ προϋποθέσεις ἐκ νέου ἐγγραφῆς εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν τῆς ἀσφαλίσεως.

Ἡ διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἐπέρχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς διαγραφῆς τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τοῦ Συνεταιρισμοῦ. Αὕτη, ὡς ἐλέχθη, λογίζεται γενομένη αα) εἰς τὴν περίπτωσιν παύσεως τῆς ἀπασχολήσεως ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ τετάρτου μηνὸς τῆς δηλουμένης ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου διακοπῆς τῆς ἀσφαλίσεώς του, ββ) εἰς τὴν περίπτωσιν καθυστερήσεως τῶν πρὸς τὸν Συνεταιρισμὸν ὑποχρεώσεων ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνός, δι' ὃν καθυστερεῖται ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν καὶ γγ) εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ἀπὸ τῆς ὁριζομένης διὰ τῆς περὶ διαγραφῆς ἀποφάσεως ἢ ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ χρονολογίας.

Σημειοῦται, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως ὀφείλεται εἰς τὴν καθυστέρησιν τῆς καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς τὸν Συνεταιρισμὸν τῆς ἀσφαλιστικῆς του εἰσφορᾶς πέραν τοῦ ἑξαμήνου, στερεῖται οὗτος τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς τῆς ἀσφαλίσεως. Ἡ τοιαύτη στέρησις, προκειμένου περὶ τῶν παροχῶν ταῦ κλάδου ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου, εἶναι ἄμεσος, προκειμένου δὲ περὶ τῶν παροχῶν τῶν κλάδων ἀσθενείας ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου ἔτους ἐκείνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἤρχισεν ἡ καθυστέρησις τῶν εἰσφορῶν.

Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἀνάκτησιν τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς τῆς ἀσφαλίσεως ἀπαιτεῖται :

αα) Προκειμένου περὶ τῶν παροχῶν τῶν κλάδων ἀσθενείας ἡ καταβολὴ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν μετὰ τῶν προσθέτων τελῶν καὶ ἡ ἐκ νέου πλήρωσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Α.Ν. 1846|1951 προϋποθέσεων ἀπὸ τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος περὶ νέας ἐγγραφῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸν Συνεταιρισμόν.

ββ) Προκειμένου περὶ τῶν παροχῶν τῶν κλάδων ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἡ καταβολὴ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν μετὰ τῶν προσθέτων τελῶν ἐν (1) τοὐλάχιστον ἔτος πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ βίου ἐπὶ ἄρρενος, ἢ τοῦ δόου, ἐπὶ θήλεος, ἔτους τῆς ἡλικίας, ἢ πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας ἢ τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου.

Ἡ κατὰ ι' ἀνωτέρω στέρησις τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς τῆς ἀσφαλίσεως αἴρεται αὐτοδικαίως, ἐὰν ἐντὸς τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς διαγραφῆς τοῦ συνεταίρου μηνὸς καταβληθοῦν αἱ ὀφειλόμεναι εἰσφοραὶ μετὰ τῶν προσθέτων τελῶν.

Δέον, ὅθεν, ὅπως αἱ Ὑπηρεσίαι Ἐσόδων τῶν Ὑποκαταστημάτων ἀνακοινοῦν πρὸς τὴν Ὑπηρεσίαν Μητρῴου Ἠσφαλισμένων τοῦ ἁρμοδίου Ὑποκαταστήματος πᾶσαν διαγραφὴν ἠσφαλισμένου ἐκ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ λόγῳ καθυστερήσεως καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἐντὸς τοῦ μεθεπομένου ἀπὸ τῆς τοιαύτης διαγραφῆς μηνός, ἵνα ἡ τελευταία Ὑπηρεσία ἐνημερώσῃ τὴν ἀτομικὴν πινακίδα τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς ἀποτροπὴν χορηγήσεως εἰς αὐτὸν παροχῶν.

β) Ἐὰν ὁ Ἀσφαλιστικὸς Συνεταιρισμὸς καθυστερῇ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ χρονικὸν διάστημα πέραν τῶν δύο (2) μηνῶν.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐπέρχεται διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως ἁπάντων τῶν μελῶν τοῦ Συνεταιρισμοῦ, αὕτη δὲ συνεπάγεται στέρησιν τοῦ δικαιώματος τῶν ἠσφαλισμένων ἐπὶ τὰς παροχὰς τῆς ἀσφαλίσεως. Ἐπὶ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῆς τοιαύτης στερήσεως καὶ ἐπὶ τοῦ τρόπου ἀνακτήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς ἰσχύουν τὰ ἐκτεθέντα ἀνωτέρω ἐπὶ τῆς περιπτώσεως διακοπῆς τῆς ἀσφαλίσεως λόγῳ καθυστερήσεως καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου.

Εἰδικῶς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἱ στερητικαὶ τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς συνέπειαι τῆς καθυστερήσεως τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ὑπὸ τοῦ Συνεταιρισμοῦ αἴρονται αὐτοδικαίως, ἐὰν καταβληθοῦν αἱ ὀφειλόμεναι εἰσφοραὶ μετὰ τῶν προσθέτων τελῶν ἐντὸς τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ διμήνου τῆς ὑπὸ τοῦ Συνεταιρισμοῦ καθυστερήσεως τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν.

Καὶ εἰς τὴν ἀνωτέρω περίπτωσιν δέον αἱ Ὑπηρεσίαι Ἐσόδων τῶν Ὑποκαταστημάτων νὰ ἀνακοινοῦν τὴν διαγραφὴν τῶν ἠσφαλισμένων πρὸς τὴν Ὑπηρεσίαν Μητρῴου ἠσφαλισμένων διὰ τὴν ἐνημέρωσιν τῶν πινακίδων αὐτῶν.

Γ'. Ἀναστολὴ τῆς ἀσφαλίσεως : Ἡ μέσῳ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ ἀσφάλισις τοῦ συνεταίρου εἶναι συνεχὴς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ταύτης μέχρι τῆς διακοπῆς της, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διὰ πάντας τοὺς μῆνας καὶ τὰς ἡμέρας ἀσφαλίσεως τὰς ἀναγνωριζομένας, κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτιθέμενα, αὕτη, ὅμως, διαρκοῦντος τοῦ ἀνωτέρω χρόνου, ἀναστέλλεται προσωρινῶς, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν ἀντιστοίχων ἡμερῶν ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος διέκοψε τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς τοὐλάχιστον μηνὸς λόγῳ :

α) Βεβαιωθείσης ὑπὸ ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἕνεκα ἀσθενείας.

β) Στρατεύσεως, φυλακίσεως, ἐκτοπίσεως ἄλλου λόγου, ἐπαγομένου στέρησιν τῆς δυνατότητος ἐργασίας, βεβαιουμένου διὰ δημοσίου ἐγγράφου.

γ) Παροχῆς ἑτέρας ἐργασίας, παραλλήλως

διαδοχικῶς, δι' ἣν ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ ἀναστολὴ τῆς ἀσφαλίσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὁ ἠσφαλισμένος ἐστερήθη τῆς δυνατότητος ἐργασίας, ἢ ἤρξατο παρέχων ἑτέραν ὑποχρεωτικὰς ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν καὶ λήγει εἰς τὸ τέλος ταύ μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ἠρθη ὁ λόγος τῆς ἀναστολῆς.

Ἐπειδή, ὅμως, ἡ ἐκ μέρους τῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων διαπίστωσις ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ὅτι κατὰ τὴν περίοδον, δι' ἣν ἀσφαλίζεται ἕκαστος συνεταῖρος, δὲν συνέβη γεγονὸς ἐκ τῶν συνεπαγομένων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀναστολὴν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦτου ἢ δὲν συντρέχει λόγος ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ ἀναφερομένων, τῶν συνεπαγομένων διαγραφὴν τῶν συνεταίρων ἀπὸ τὸν Συνεταιρισμόν, εἶναι ὄντως ἄκρως δυσχερής, τὰ γεγονότα ταῦτα δέον νὰ βεβαιοῦνται διὰ ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ συνεταίρου, ὑποβαλλομένης κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν, καθ' ἃ κατωτέρω ἀναφέρεται.

V. *Εἰσφοραί*

Α') Ἀσφαλιστικαὶ κλάσεις - Ἡμέραι ἐργασίας.

1) Οἱ ἠσφαλισμένοι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν καὶ τῶν χορηγητέων αὐτοῖς παροχῶν κατατάσσονται, κατὰ ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας καὶ τοπικὰς περιοχὰς ἀσφαλίσεως, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, λαμβανομένης μετὰ πρότασιν τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν οἰκείων Ὑποκαταστημάτων, εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 25 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, οὐχὶ πάντως κατωτέραν ἐκείνης, ἥτις περιλαμβάνει τὸ ἥμισυ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, βάσει τοῦ τεκμαιρομένου εἰσοδήματος ἑκάστης ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας.

2) Οἱ ἠσφαλισμένοι θὰ λογίζωνται πραγματοποιοῦντες 20 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ μῆνα, ἀ-σχέτως ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας, τοπικῆς περιοχῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἐποχικῆς ἀπασχολήσεως, θὰ καταβάλλωνται δὲ εἰσφοραὶ δι' ὅλους τοὺς μῆνας τοῦ ἔτους. Οἴκοθεν νοεῖται ὅτι ἐκ τῶν ἡμερῶν τούτων θὰ ἀφαιροῦνται αἱ ἡμέραι, δι' ἃς, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἀναστέλλεται ἡ ἀσφάλισις.

3) Ἅμα, ὅθεν, τῇ συστάσει ἑκάστου Ἀσφαλιστικοῦ Συνεταιρισμοῦ δέον νὰ ὑποβάλλεται εἰς τὴν παρ' ἡμῖν Διεύθυνσιν Ἐσόδων πρότασις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος περὶ κατατάξεως τῶν μελῶν αὐτοῦ εἰς ἀσφαλιστικὴν κλάσιν.

Β') Κλάδοι ἀσφαλίσεως.

Τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου Κανονισμοῦ ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα ἀσφαλίζονται:

α) Οἱ αὐτοτελῶς ἀπασχολούμενοι (Κατηγορία Α') διὰ τοὺς κλάδους ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. οὓς θέλει ὁρίσει ἡ περὶ ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος. Οὗτοι δὲν ἀσφαλίζονται κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας, οὔτε ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν εἰσφορᾶς στρατεύσεως, Δ.Α.Ο.Ε.Μ. ἢ Ο.Ε.Κ.

β) Οἱ παρέχοντες ἐργασίαν πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην ἢ πρὸς πλείονας ἐργοδότας (κατηγορία Β') εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τοὺς κλάδους παροχῶν ἀσθενείας εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα καὶ τὸν κλάδον ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου, εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α. διὰ τοὺς κλάδους στρατεύσεως καὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων καὶ εἰς τὸν Ο.Ε.Κ. Δὲν ἀσφαλίζονται κατὰ τῆς ἀνεργίας.

Γ' Καταβολὴ εἰσφορῶν - Ἐργοδότης.

1) Διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσφορῶν (εἰσφορὰ ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου) βαρύνεται ὁ συνεταῖρος - ἠσφαλισμένος, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ταύτην εἰς τὸν Ἀσφαλιστικὸν Συνεταιρισμόν, οὗτινος τυγχάνει μέλος.

Ἕκαστος συνεταῖρος κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν ὑποχρεοῦται, ὅπως ὑποβάλῃ εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν ὑπεύθυνον δήλωσιν συντεταγμένην κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης ὑπόδειγμα, δι' ἧς νὰ δηλοῦται:

α) Ἡ τυχὸν βεβαιωθεῖσα ὑπὸ ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνικανότης τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς ἐργασίαν ἕνεκα ἀσθενείας καὶ ὁ χρόνος διαρκείας της. Ἀπαραιτήτως δέον νὰ προσάγεται σχετικὴ ἰατρικὴ βεβαίωσις.

β) Ἡ τυχὸν στράτευσις, φυλάκισις, ἐκτόπισις ἢ ἄλλος λόγος ἐπαγόμενος στέρησιν τῆς δυνατότητος τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς ἐργασίαν. Οἱ λόγοι οὗτοι δέον νὰ βεβαιοῦνται διὰ δημοσίων ἐγγράφων.

γ) Ἡ παροχὴ ἑτέρας ἐργασίας, παραλλήλως ἢ διαδοχικῶς, δι' ἣν ὁ συνεταῖρος ὑπάγεται εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. Δέον νὰ ἀναφέρωνται τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ χρονικὴ περίοδος ἀπασχολήσεως.

δ) Ὅτι δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 παραγράφος 2 τοῦ Κανονισμοῦ ἀναφερομένων, τῶν συνεπαγομένων τὴν διαγραφὴν ἐκ τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἢ ὅτι ὁ συνεταῖρος διέκοψε τὴν ἀσφάλισίν του, ἀναφερομένης ἅμα καὶ τῆς χρονολογίας διακοπῆς τῆς ἀπασχολήσεως.

2) Ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν συνεταίρων τυγχάνει ὁ Ἀσφαλιστικὸς Συνεταιρισμός, ὅστις ὑπέχει διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης τὰς εὐθύνας ἐργοδότου (ἄρθρα 8 παράγραφος 5 καὶ 26 παράγραφος 2 ἀ.ν. 1846]1951, ἄρθρον 2 παράγραφος 1 καὶ ἄρθρον 5 τοῦ Κανονισμοῦ).

Ἡ Διοίκησις τοῦ Συνεταιρισμοῦ ὑποχρεοῦται, ὅπως εἰσπράττῃ παρ' ἑκάστου συνεταίρου ὁλόκληρον τὴν μηνιαίαν εἰσφορὰν (ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου) καὶ καταβάλλῃ κατὰ μῆνα καὶ ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνὸς εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τῆς ἕδρας τοῦ Συνεταιρισμοῦ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς ἀναλογούσης εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν μελῶν του μηνιαίας εἰσφορᾶς, ὑπολογιζομένης ἐπὶ 20 ἡμέρας κατὰ μῆνα (πλὴν τῶν μελῶν, δι' ἃ ἀναστέλλεται ἡ ἀσφάλισις) καὶ ἐπὶ τῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἔχουν καταταγῆ οἱ συνεταῖροι.

Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατα-

βολή τῶν εἰσφορῶν συνεπάγεται τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προβλεπομένας κυρώσεις εἰς βάρος τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

3) Ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν θὰ ἐνεργῆται δι' ἀγορᾶς ὑπὸ τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ ἐπικολλήσεως ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τῶν συνεταίρων ἐνσήμων. Ἤτοι αἱ εἰσφοραὶ θὰ καταβάλλωνται καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον καταβάλλονται αὗται καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἐργοδοτῶν.

Αἱ καταστάσεις μισθοδοσίας θὰ συντάσσωνται κατὰ μῆνα καὶ εἰς διπλοῦν, τὸ πρωτότυπον δὲ τούτων, ὁμοῦ μετὰ τῶν ὑποβαλλομένων, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ διαλαμβανόμενα, ὑπευθύνων δηλώσεων τῶν ἀσφαλισμένων δέον νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἐσόδων τοῦ Ὑποκαταστήματος ἐντὸς τῆς νομίμου 30ημέρου προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ καταβληθοῦν αἱ εἰσφοραί.

Ἐπὶ τῶν καταστάσεων μισθοδοσίας, πρωτοτύπων καὶ ἀντιγράφων, δέον νὰ ἀναγράφεται ὑπεύθυνος δήλωσις, ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τῶν ἐκπροσωπούντων τὸν Ἀσφαλιστικὸν Συνεταιρισμὸν μελῶν τῆς Διοικήσεως τούτου, περιλαμβάνουσα τὰ ἑξῆς: «Ὁ ὑπογεγραμμένος: Ἐπώνυμον . . . . . Ὄνομα . . . . . νομίμως ἐκπροσωπῶν τὸν Ἀσφαλιστικὸν Συνεταιρισμὸν ὡς . . . . . δηλῶ ὑπευθύνως καὶ ἐν γνώσει τῶν προβλεπομένων κυρώσεων ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 84 παράγραφος 2 τοῦ ν. 1846]1951 καὶ τοῦ ἄρθρου 158 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ὅτι ἡ παροῦσα κατάστασις μισθοδοσίας συνετάγη συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν αὐτοτελῶς ἐργαζομένων κλπ.», περιλαμβάνει δὲ αὕτη πλήρη καὶ ἀκριβῆ στοιχεῖα διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν μελῶν τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ ὅτι δι' οὐδένα τῶν ἀσφαλιζομένων συνεταίρων συντρέχει περίπτωσις διακοπῆς ἢ ἀναστολῆς τῆς ἀσφαλίσεώς του κατὰ τὴν ἀσφαλιζομένην περίοδον».

Δ'. Ἔλεγχος καταβολῆς εἰσφορῶν: Αἱ Ὑπηρεσίαι Ἐσόδων τῶν Ὑποκαταστημάτων δέον ὅπως παρακολουθοῦν τὴν ἐμπρόθεσμον καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν ἐκ μέρους τῶν Διοικήσεων τῶν Συνεταιρισμῶν καὶ λαμβάνουν τὰ νόμιμα μέτρα διὰ τὴν εἰσπραξιν τούτων.

Ὡσαύτως αἱ αὐταὶ Ὑπηρεσίαι δέον ὅπως ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων αὐτοῖς ἀντιγράφων τῶν καταστάσεων μισθοδοσίας καὶ τῶν ὑπευθύνων δηλώσεων τῶν συνεταίρων ἐλέγχουν, ἐὰν ἡ ἀσφάλισις τῶν προσώπων τούτων τυγχάνῃ σύμφωνος πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ.

VI. Ἐνέργειαι Ὑποκαταστημάτων

Ἅπαντα τὰ Ὑποκαταστήματα καὶ Παραρτήματα δέον νὰ ἐνημερώσουν τὰς ἐνδιαφερομένας ὀργανώσεις σχετικῶς μὲ τὴν δυνατότητα ἀσφαλίσεως παρ' ἡμῖν τῶν μελῶν των κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, ὑποβάλλουν δὲ ἡμῖν πᾶσαν αἴτησιν τούτων περὶ ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τὰς κοινοποιουμένας διατάξεις.

Ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ τῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ Παραρτημάτων ὅπως, πρὸς ἀποφυγὴν δυσχερειῶν εἰς τὴν ἐγγραφὴν εἰς τοὺς Συνεταιρισμοὺς τῶν περὶ ὧν ὁ Κανονισμὸς προσώπων, βοηθείσης τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως αὐτῶν, ἐπιτύχουν τὴν προσοχὴν τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων καὶ ἐπικαλεσθοῦν τὴν ἀντίληψιν τῶν ἁρμοδίων διὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν καταστατικῶν τῶν Συνεταιρισμῶν κρατικῶν ὀργάνων, ἵνα μὴ περιλαμβάνωνται εἰς τὰ καταστατικὰ ταῦτα οἰκονομικοὶ ὅροι ἐπαχθεῖς διὰ τὰ μέλη. Οὕτω τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θὰ πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς εἴκοσι (20) δραχμάς, ἡ δὲ μηνιαία συνδρομὴ τὰς πέντε (5) δραχμάς (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 88]206]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ.*).

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν μισθωτῶν τῶν Κέντρων Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως Ἐργαζομένων: Συμπληροῦντες τὰς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 117]1958 ἐγκυκλίου ἡμῶν παρασχεθείσας ἐπὶ τοῦ θέματος ὁδηγίας, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὑποχρέου διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν ἐργοδότου, ὡς καὶ τῶν κλάδων, οὓς ἀφορᾷ ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3655]1957 θεσπιζομένη ἀσφάλισις τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν.δ. 2656]1953 μαθητῶν τῶν Κέντρων Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως Ἐργαζομένων, δέον ὅπως διακρίνητε τὸν χρόνον, καθ' ὃν τὰ πρόσωπα ταῦτα φοιτῶσιν εἰς τὰ ὑπὸ τῶν Κέντρων τούτων ἱδρυόμενα ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα, ἀπὸ ἐκείνου, καθ' ὃν ταῦτα τοποθετοῦνται διὰ πρακτικὴν ἐξάσκησιν εἰς ἰδιωτικὰς ἢ δημοσίας συναφεῖς ἐπιχειρήσεις. Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, μὴ ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας ἢ μαθητείας, τὰ πρόσωπα ταῦτα, θεωρούμενα «μαθηταί», θέλουν ὑπαχθῆ μόνον εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν (κλάδοι ἀσθενείας καὶ συντάξεως), οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ο.Α.Α.Α. (κλάδοι ἀνεργίας, στρατεύσεως καὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων) καὶ Ο.Ε.Κ. τοιαύτην. Ἐργοδότης δὲ τούτου θὰ θεωρῆται τὸ οἰκεῖον Κέντρον Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως καὶ ὑπεύθυνος διὰ τὴν

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΧΗΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίληψις ἐρωτήματος ('Υπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης). Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν ἡμερομίσθιος σιδηρουργός, προσληφθεὶς δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 1846]1939 περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Κ.Ε.Α. (ἄρθρον 40 καὶ ἑπ.) διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Δημοσίου, ἐξῆλθεν εἰς προσωρινὴν μηνιαίαν σύνταξιν, ἀνερχομένην εἰς 2691 δραχμὰς καὶ πληρωτέαν ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1.12.1959 ἕως 31.5.1961 λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος τὴν 2.11.1959. Ὁ ἐν λόγῳ προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 1836]1951 (δευτέρα κατηγορία) ὡς τραυματίας πολέμου, πλὴν ὅμως δὲν ἔχει τοποθετηθῆ δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ὡς δὲ ἐγνώρισεν ἡμῖν τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, οἱ ὑπαγόμενοι εἴς τινα κατηγορίαν τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 καὶ μὴ τοποθετηθέντες κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω νόμου δύνανται νὰ ἀπολυθῶσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Ἐρωτᾶται ἂν ἡ Ὑπηρεσία δύναται νὰ προβῆ εἰς ἀπόλυσιν τοῦ ἀνωτέρω μετὰ καταβολὴν ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεώς του.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Γ'

Γνωμοδότησις 841]1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Μ. Σταυρόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Ε. Σαμαλέκος, Β. Σάββας, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Δ. Λιακατᾶς, Α. Καλλέργης, Κ. Κωνσταντινίδης, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῇ εἰσηγήσει μας, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1) Ἔχει νομολογηθῆ, προκειμένου περὶ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ὅτι αὐθόλως τυγχάνουσιν ἐφαρμογῆς ὡς πρὸς αὐτοὺς διὰ τὸν χρόνον τῆς προστασίας αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς αὐτὰ συνεπληρώθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558]1930 (Α.Π. 664] 1955, ΕΕΔ 15, 42, Α.Π. 128]1958, ΕΕΔ 17, 363 βλ. καὶ ΕΕΔ 18, 959 καὶ 1353). Ἐν προκειμένῳ ὅμως πρόκειται περὶ οἰκειοθελῶς προσληφθέντος ἀπὸ 7.6.1950 καὶ ὑπηρετήσαντος μέχρι τοῦ ἀτυχήματος (2.11.1959). Μὴ ἐφαρμοζομένου ἄρα ἐπὶ τούτου τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 ἐφαρμογὴν ἔχει ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3, μηδόλως θιγεῖσα ὑπό τινος διατάξεως, καθ' ἣ ρυθμίζουσα τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν περίπτωσιν μόνον, καθ' ἣν λύει τὴν σύμβασιν ὁ ἐργαζόμενος, ὡς ἔχων τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2112]1920, διὰ ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς καταγγελίας ταύτης. Ἑτέρα τις διάταξις, ρυθμίζουσα ἄλλως τὸ θέμα τοῦτο, προκειμένου περὶ ἐργαζομένων παθόντων ἀτύχημα καὶ τυχόντων προσωρινῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., δὲν γνωρίζομεν νὰ ὑπάρχῃ οὔτε εἰς τὴν νομοθεσίαν αὐτοῦ, οὔτε εἰς τὴν ἐν γένει ἐργατικὴν νομοθεσίαν. Τυγχάνει, ἑπομένως, ἐπαναληπτέον, ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς αὐτὴ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρ-

---

καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν ὁ Διευθυντὴς τοῦ οἰκείου ἐπαγγελματικοῦ σχολείου. Εἰς τὴν ἑτέραν δὲ περίπτωσιν, ἣν ἐφορεῦν καὶ οἱ διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 117]1959 ἐγκυκλίου μας, παρασχεθεῖσαι ὁδηγίαι τὰ πρόσωπα ταῦτα θέλουν ὑπαχθῆ εἰς τὴν παρ' ἡμῖν μὲν ἀσφάλισιν μόνον κατὰ τὰς διατάξεις περὶ Ο.Ε.Κ. καὶ Δ.Α.Ο.Ε.Μ., ἐφ' ὅσον εἶναι ἡλικίας μέχρι 18 ἐτῶν μὴ συμπεπληρωμένων, εἰς τοὺς αὐτοὺς δὲ ὡς ἄνω κλάδους ἀσφαλίσεως καὶ προαιρέτως καὶ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ο.Α.Α.Α. ἀσφάλισιν τῶν κλάδων ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπερβῆ τὴν ὡς ἄνω ἡλικίαν, ὁπότε ἐργοδότης τούτων θὰ θεωρῆται ὁ κύριος τῆς εἰς ἣν ταῦτα ἐξασκοῦνται ἐπιχειρήσεως.

Ἐπαναλαμβάνομεν, ἐξ ἄλλου, ὅτι εἰς πάσας τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις αἱ εἰσφοραὶ θὰ ὑπολογίζωνται ἐπὶ ποσοῦ, ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ 1]10 τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ἑκάστοτε τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, ἤτοι νῦν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 8, ἢ 8,5 δραχμῶν (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 34]81]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

θρου 3 του νόμου 4558]1930, περί ής κατωτέρω (σχετική Α.Π. 465]1952, ΕΕΔ 18, 1358 και αύτόθι σχόλια).

2) Τελευταίως όμως νομολογείται, ότι ή άληθής έννοια της διατάξεως ταύτης (άρθρου 5 § 3 νόμου 2112]1920, ώς συνεπληρώθη ύπό του άρθρου 3 του νόμου 4558]1930) είναι, ότι δι' αύτου καθιεροῦται μόνον άράχητον τεκμήριον, άποκλειον νά θεωρηθῆ ή έκ της έργασίας άποχή του μισθωτου, ή όφειλομένη εις προσηκόντως άποδεδειγμένην άσθένειαν βραχείας σχετικῶς διαρκείας, ήτοι μή ύπερβαινουσα τα έν αύτῆ τιθέμενα όρια, ή προκειμένου περί γυναικός εις λοχείαν, ώς λύσις της συμβάσεως έργασίας έκ μέρους του ύπαλλήλου, ούδαμῶς συναγομένου κατ' άντιδιαστολήν, ότι, έάν ή άποχή όφείλεται εις άσθένειαν μακροτέρας διαρκείας, τεκμηριοί αύτη λύσιν της συμβάσεως έκ μέρους του ύπαλλήλου καί ότι εις την περίπτωσιν ταύτην της μακρᾶς άσθενείας, ώς καί εις πᾶσαν άποχήν, όφειλομένην όχι εις άσθένειαν, άλλ' άλλην άνωτέραν βίαν, δσηνδήποτε διαρκείας, βραχείας ή μακρᾶς, ό δικαστής, λαμβάνων ύπ' όψιν τό χρονικόν διάστημα, καθ' ό διήρκεσεν αύτη, την αίτίαν, ή όποία την προεκάλεσε και έν γίνει «τάς συνθήκας», ύφ' άς έλαβε χώραν, θά κρίνη συμφώνως τοῖς άρθροις 200 καί 288 Α. Κ., έάν ή καλή πίστις, λαμβανομένων ύπ' όψιν των συναλλακτικῶν ήθῶν, άπαιτῆ, όπως ή άποχή αύτη θεωρηθῆ ή μή ώς λύσις της συμβάσεως έκ μέρους του ύπαλλήλου (Α.Π. 465]1952, ΕΕΔ 18, 1358 και αύτόθι σχόλια).

3) Έκ των έν τῷ έρωτήματι έκτεθειμένων, έρμηνευομένων ώς ή καλή πίστις καί τά συναλλακτικά ήθη άπαιτοῦν, τό Νομικόν Συμβούλιον άγεται εις την κρίσιν, ότι ό έν θέματι έλυσεν ό ίδιος αισιοπρεπῶς, άν μή ρητῶς, την σύμβασιν έργασίας, άφοῦ μετά τον τραυματισμόν του έπεδίωξεν ό ίδιος καί έτέθη ύπό προσωρινήν σύνταξιν παρά του Ι.Κ.Α. άπό 1.12.1959 μέχρι 31.5.1961, ήτοι δι' έν καί ήμισυ έτος (ὅπερ ένδεχόμενον είναι καί νά παραταθῆ ή νά καταστῆ όριστική ή σύνταξις αύτη), διαδηλώσας ούτω την πρόθεσίν του ὅπως, καταγγέλλων την σύμβασιν του, μή έργάζεται πλέον. Καί άφοῦ δέν είναι δυνατόν νά νοηθῆ τό έναντίον, διότι θά είχε τοῦτο ώς συνέπειαν τό παράλογον άποτέλεσμα νά ύποχρεοῦται ό έργοδότης, ὅπως κρατῆ κενήν τήν θέσιν του έπί τόσον μακρόν χρόνον, καί ένδεχομένως καί διά μακρότερον, πρᾶγμα ὅπερ θά είναι λίαν έπαχθές δι' αύτόν καί δή όταν μάλιστα ούτος είναι τό Δημόσιον, ὅπερ έχει άνάγκην άρέσου πληρώσεως τῶν κενῶν θέσεών του πρός έκπλήρωσιν τῶν κοινῆς ώφελείας σκοπῶν του. Ή έρμηνεία αύτη είναι, έπαναλαμβάνομεν, σύμφωνος πρός τας άρχάς της καλῆς πίστεως καί τῶν συναλλακτικῶν ήθῶν (άρθρα 200 καί 288 Α.Κ.), διότι αί άρχαί αύται δέν έπιτρέπουν την έπί μακρόν χρόνον δέσμευσιν του έργοδότου, διότι τοῦτο θά ἦτο καταστρεπτικόν δι' αύτόν. Ή έρμηνευομένη διάταξις του άρθρου 5 § 3 έπιτρέπει άνώτατον όριον άποχῆς έξ μηνῶν. Μεταξύ όμως τῶν έξ μηνῶν καί του 1 1]2 έτους καί δή διά μικρότερον χρόνον ύπηρεσίας ύπάρχει τοση άπόστασις, ὥστε νά μή έπιτρέπεται νά συναχθῆ άντίθετος της άνω έρμηνείας τῶν έν τῷ έρωτήματι έκτεθεμένων πραγματικῶν περιστατικῶν.

4) Όθεν έπί του έρωτήματος προσήκει ή άνω άναλυτική άπάντησις, ήτοι έν περιλήψει ότι: α) άφοῦ ό έν θέματι έμπίπτει μέν εις τάς διατάξεις του ά.ν. 1836]1951, δέν έχει όμως τοποθετηθῆ άναγκαστικῶς, άλλά έχει προσληφθῆ οίκειοθελῶς την 7.6.1950, ύπηρετήσας μέχρι του άτυχήματος (21.11.1959), έχει καί έπί τούτου έφαρμογήν ή διάταξις του άρθρου 5 § 3 του νόμου 2112]1920, ώς συνεπληρώθη ύπό του ἄρθρου 3 του νόμου 4558]1930, β) άφοῦ ό ίδιος, ύποστάς άτύχημα έν τῇ έργασίᾳ του, έτυχε, τῇ αίτήσει του, παρά του Ι.Κ.Α. προσωρινῆς συντάξεως, έκ δραχμῶν 2.691 μηνιαίως, δι' έν καί ήμισυ έτος, καθ' ό δέν πρόκειται νά έργάζηται, τοῦτο σημαίνει, έρμηνευόμενον κατά τάς άρχάς της καλῆς πίστεως καί τῶν συναλλακτικῶν ήθῶν, ότι κατήγγειλεν ό ίδιος ρητῶς, ἄλλως σιωπηρῶς, την σύμβασίν του έργασίας καί ότι συνεπῶς δέν όφείλεται εις αύτόν ούδεμία άποζημίωσις καί γ) ότι, άφοῦ ό έν θέματι καταγγείλεν ό ίδιος την σύμβασίν του έργασίας, καταγγελία αύτῆς καί έκ μέρους του Δημοσίου δέν πρέπει νά γίνῃ, άπλῶς μόνον δύναται νά γνωστοποιηθῆ εις τοῦτον, ότι τό Δημόσιον άποδέχεται την έκ μέρους του γενομένην καταγγελίαν της συμβάσεως καί θεωρεῖ την μετ' αύτοῦ σύμβασιν ώς λυθεῖσαν (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ.* Πρβλ. διά την άποχώρησιν έκ της έργασίας λόγῳ συνταξιοδοτήσεως καί Πρωτοδικείου Άθηνῶν 23118]1959, ΕΕΔ 19, 268. Άλλά καί άν δέν ἤθελε θεωρηθῆ έν προκειμένῳ ή άποχή του μισθωτου έκ της έργασίας ώς λύσις της συμβάσεως, δέν θά συνέφερεν εις τον μισθωτόν καί δυνάμενον νά έργασθῆ, άφοῦ κατά τό άρθρον 29 § 7 του ά.ν. 1846]1951 περί Κοινωνικῶν Άσφαλίσεων, ώς έτροποποιήθη ύπό του άρθρου 8 του ν.δ. 3083]1954, θά άνεστέλλετο ή σύνταξις, ή όποία εις την περίπτωσιν δέν ἦτο καί μικρά (ἴδετε σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 18, 807).

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΧΡΙΣΤΟΥ Ἰω. ΚΑΣΣΙΜΟΥ, ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

Εἶναι ἐπίκαιρον θέμα ἂν ὁ μισθωτὸς, ὁ καλούμενος εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ διὰ μικρὸν χρονικὸν διάστημα (ἐκπαίδευσιν ἢ ἄσκησιν), δικαιοῦται τοῦ μισθοῦ του καὶ παρά τίνος ; Παρὰ τοῦ ἐργοδότου του ἢ παρὰ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ Νόμου ἠσφαλισμένος (ὁπλ. παρὰ τοῦ Ο.Α.Λ.Α.) ἢ καθ' ἑαυτόν ;

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ὑπάρχει ἡ ἄποψις, ὅτι ἡ πρόσκλησις δι' ὀλιγοήμερον ἄσκησιν δὲν εἶναι παρά μια πρόσκλησις ὑπὸ τὰ ὅπλα, μὴ διαφέρουσα τῶν ἄλλων προσκλήσεων. Ἐπομένως, κατὰ τὴν ἄποψιν αὐτήν, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος 3514]1928 ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι «ἡ οἱαδήποτε πρόσκλησις ὑπὸ τὰ ὅπλα παντὸς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρετοῦντος πλέον τῶν ἓξ (6) μηνῶν, δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας...», ὁ δὲ νόμος 2054]1954, ὡς ἐτροποποιηθὴ μεταγενεστέρως, ἔχει ὑποχρεώσει τὸν ἐργοδότην εἰς εἰδικὴν εἰσφορὰν πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ μισθωτοῦ, τὸν ὑπηρετοῦντος εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ πρὸς ἀπόληψιν ἐπιδόματος, δὲν γεννᾶται θέμα ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου διὰ καταβολὴν μισθοῦ, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 657 καὶ 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Διότι, κατὰ τὴν ἄποψιν ταύτην πάντοτε καὶ συμφώνως πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Δικαίου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἰσχύουν οἱ γενικαὶ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐκεῖ ὅπου δι' εἰδικοῦ νόμου ρυθμίζεται τὸ θέμα.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ δευτέρα ἄποψις, κατὰ τὴν ὁποίαν βεβαίως ἡ πρόσκλησις τοῦ μισθωτοῦ δι' ὀλιγοήμερον ἄσκησιν δὲν εἶναι παρὰ πρόσκλησις ὑπὸ τὰ ὅπλα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 3514. Δὲν ἔχει δὲ σημασίαν, ἂν ἡ πρόσκλησις γίνεται δι' ὀλιγόχρονον ἢ μακρὸν διάστημα, δεδομένου ὅτι τὴν παραμονὴν ὑπὸ τὰ ὅπλα δὲν καθορίζει ἡ πρόσκλησις τοῦ στρατευομένου, ἀλλ' αἱ ἀνάγκαι τοῦ στρατεύματος, ἐνίοτε δὲ καὶ αἱ ἔκτακτοι περιστάσεις, αἵτινες δύνανται νὰ ὑπαγορεύσωσι τὴν ἐπὶ μακρὸν διατήρησιν εἰς τὸν στρατὸν τοῦ κληθέντος δι' ὀλιγοήμερον ἄσκησιν, ὡς συνέβη μὲ τοὺς κληθέντας δι' ὀλιγοήμερον ἄσκησιν κατὰ τὴν κήρυξιν τοῦ Ἰταλοελληνικοῦ πολέμου, ἢ καὶ τἀνάπαλιν νὰ ἀπολυθῶσι ταχέως μισθωτοί, οἵτινες ἐκλήθησαν μὲ προσωπικὴν ὑπηρεσίας μακροῦ χρόνου, ὡς συνέβη μὲ τὰς κληθείσας πρὸ τῆς καταρρεύσεως τοῦ Μικρασιατικοῦ μετώπου ὡρισμένας κλάσεις. Συνεπῶς δὲν γεννᾶται ἀμφιβολία, ὅτι καὶ οἱ μισθωτοί, οἱ καλούμενοι δι' ὀλιγοήμερον ἐκπαίδευσιν, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ τυγχάνουν τῆς αὐτῆς ἀκριβῶς μεταχειρίσεως, ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιδοτήσεως ἢ μισθοδοσίας, ἧς τυγχάνουν πάντες οἱ στρατευόμενοι. Ἐν τοσούτῳ δὲν δύναται ἐν προκειμένῳ νὰ ἰσχύσῃ ἡ γενικὴ ἀρχή, καθ' ἣν δὲν ἐφαρμόζονται οἱ γενικοὶ νόμοι εἰς τὰ θέματα ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα δι' εἰδικῶν νόμων ἔχει λάβῃ πρόβλεψις. Τοῦτο δὲ διότι ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ, μολονότι γενικὸς νόμος, εἰς τὰ ἄρθρα 657 καὶ 658, ἅτινα προβλέπουσι συναφῶς μὲ τὸ θέμα, μεταχειρίζεται ἰδιότυπον ἔκφρασιν. Ὁρίζουσιν αὐτὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα ρητῶς, ὅτι ἐφαρμόζονται παραλλήλως πρὸς τοὺς εἰδικοὺς νόμους. Διότι τὸ ἄρθρον 657 τοῦ Α.Κ. ὁρίζει, ὅτι ὁ ἐκμισθωτὴς (ὁ ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης) διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ. Καὶ φυσικὰ ἡ στρατεύσις καὶ σπουδαῖος λόγος εἶναι καὶ εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ μισθωτοῦ δὲν ὀφείλεται. Καὶ ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 657 ἐτερματίζετο εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, ἁβιάστως θὰ ἐλέγομεν, ὅτι, ἐφ' ὅσον εἰδικὸς νόμος ρυθμίζει τὸ θέμα τῆς ἐπιδοτήσεως τῶν στρατευομένων μισθωτῶν, ὑπερισχύει τοῦ γενικοῦ νόμου. Ἀλλὰ τὸ δεύτερον ἑδάφιον τοῦ ἄρθρου 657 ὁρίζει σαφῶς καὶ ἀπερίφραστως : «Ποσὰ κατεβληθέντα εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος δύναται νὰ ἐκπέσῃ ὁ ἐργοδότης...», πρᾶγμα, ὅπερ ἀναμιβόλως δεσμεύει αὐτὸν διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ μέχρις ἑνὸς μηνός. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Νομοθέτης ἤθελε νὰ καταβάλλεται ὁ μισθὸς μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς οὐδαμόθεν οὐδὲν ποσὸν θὰ λάβῃ διὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν κωλύεται ἀνεπαιτίως νὰ ἐργασθῇ, δὲν θὰ ἀνέγραφε τὸ δεύτερον ἑδάφιον τοῦ ἄρθρου 657, ὁπότε καὶ ἡ ἀπόληψις μισθοδοσίας θὰ περιωρίζετο εἰς ἐλαχίστας περιπτώσεις, ὅπως π.χ. εἶναι ἡ περίπτωσις τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπέχει τῆς ἐργασίας του, λόγῳ τοῦ ὅτι κωλύεται νὰ ἐργασθῇ, ἐπειδὴ ἔχει κληθῇ ὡς μάρτυς ἢ ἔνορκος εἰς τὸ δικαστήριον κατὰ τὸ κλασικὸν παράδειγμα τοῦ Καθηγητοῦ *Κ. Τριανταφυλλοπούλου* (ΕΕΔ 9, 725).

Πέραν ὅμως τῶν ἀνωτέρω βασίμως δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι εἶναι ὅλως διάφορον τὸ θέμα τὸ ρυθμιζόμενον ὑπὸ τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος πρὸς τὰ θέματα, τὰ ρυθμιζόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου 3514, ὡς οὗτος ἐτροποποιηθὴ μεταγενεστέρως. Διότι τὰ μὲν ἀνωτέρω ἄρθρα προβλέπουν περὶ μισθοῦ, ὁ δὲ νόμος 3514]1928, ὡς οὗτος ἐτροποποιηθὴ μεταγενεστέρως, προβλέπει περὶ ἐπιδομάτων. Οὕτω π.χ. ὁ νόμος 3514 ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 5 αὐτοῦ § 5 «τὰ ἐπιδόματα εἶναι ἀκατάσχετα κ.λ.π.».

Συνεπῶς ἡ σχέσις τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 πρὸς τὴν νομοθεσίαν στρατευομένων εἶναι ὅτι βάσει τοῦ ἄρθρου 657 ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ τὸν μισθὸν εἰς τὸν ἀνεπαιτίως

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΘΥΡΩΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸν 18ον ὅρον τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2726[5]3456]1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 17, 806) ἐγκριθείσης καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ὑπ' ἀριθ. 6]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων» (σχετικὴ καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1403[5]2560]1960 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 41]1969 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 19, 368, ἀλλ' ἀμφιβάλλομεν περὶ τοῦ νομίμου τῆς δευτέρας ταύτης, πρβλ. Σ.Ε. 1243]1969, ΕΕΔ 18, 751), κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τῆς παρούσης.

Κειμένη διάταξις ἰσχύουσα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως (ἴδετε καὶ ὑπ' ἀριθ. 8 σκέψιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 6]1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ΕΕΔ 17, 808), εἶναι ἡ τοῦ 19ου ὅρου τῆς ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ θυρωρῶν πολυκατοικιῶν (ἰσχυούσης πρὸ τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 6]1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως), ἡ ὁποία κατετέθη νομίμως κατὰ τὸν προϊσχύοντα ἀ.ν. 18]21 Νοεμβρίου 1935 περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 124]1939 πράξεως καταθέσεως (ἴδετε καὶ ΕΕΔ 18, 147, σημειώσεις μας).

Κατὰ τὸν 19ον τοῦτον ὅρον τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε χωρήσει ἀπόλυσις τοῦ θυρωροῦ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐκ λόγων, μὴ δυναμένων νὰ θεμελιωθοῦν παράβασιν ἢ μὴ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (ἴδετε περὶ τοῦ τελευταίου κύτου ΕΕΔ 18, 147), τότε ὁ θυρωρὸς θὰ δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἢ, κατὰ τὰς περιστάσεις, προειδοποιήσεως ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ὑπὸ τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του (ἴδετε καὶ Α.Π. 71]1955, ΕΕΔ 14, 830).

Ὁ ὅρος οὗτος, κατ' ἀρχήν, εἶναι νόμιμος (ἴδετε ΕΕΔ 11, σελ. 5, 10, Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 371 ἑπ.), ἀφοῦ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξασφαλίζονται δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ πέραν τοῦ νόμου (ἴδετε καὶ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112]1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἔνθα ὁρίζεται «. . . . ἐκτὸς ἂν διὰ συμβάσεως ἢ θεσμοῦ ἀφείληται μεγαλυτέρα ἀποζημίωσις»).

Ἄκυρος θὰ ἦτο ὅρος ἀντικείμενος εἰς δημοσίας τάξεως διατάξεις τοῦ νόμου (Σ.Ε. 370]1943, ΕΕΔ 3, 750), ὡς, ἐπὶ παραδείγματι, ἂν οἱ θυρωροὶ πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, θεωρούμενοι ἐκ τοῦ νόμου κατὰ τὰ γενικὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 265]1953 (ΕΕΔ 12, 1212) ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, συνωμολόγουν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅτι ἐδικαιοῦντο τῆς ἡμισείας ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920.

Κατὰ τὴν ἄποψιν τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων, ἡ ὁποία εὑρίσκει ἔρεισμα καὶ εἰς τοὺς ἰσχύοντας νόμου ἐπέχοντας ὅρους τῆς ἀπὸ 12.8.1936 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐκυρώθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 99]1936, εἰς τοὺς ὁποίους ὅρους ρητῶς κατονομάζονται οἱ θυρωροὶ ἐργοστασίων, κλητῆρες κλπ. (ἴδετε καὶ ΕΕΔ 14, 1215), οἱ θυρωροὶ δὲν θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, ἀφοῦ ἡ ἐργασία των δὲν εἶναι ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματική.

Θέμα χαρακτηρισμοῦ τῶν θυρωρῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐτέθη ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ

λόγῳ τῆς στρατεύσεως κωλυθέντων νὰ ἐργασθῇ μισθωτῶν ἐπὶ 15 ἡμέρας ἢ ἕνα μῆνα, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 668, βασεῖ δὲ τοῦ 2ου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 657 δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἐκπέσῃ τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος, ὅπερ διὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἔλαβεν ὁ μισθωτὸς παρὰ τοῦ Ο.Α.Λ.Α., εἰς ὃν εἶναι οὗτος ὑποχρεωτικῶς ἐξ νόμου ἠσφαλισμένος.

Φρονοῦμεν δὲ ἀδιστάκτως, ὅτι ἡ δευτέρα αὕτη ἄποψις εἶναι ἡ πλέον νομικῶς καὶ λογικῶς ὀρθή, ἡ πλέον εὐέλικτος καὶ συμφωνοῦσα ὄχι μόνον μὲ τὸ γράμμα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου. Συνέπεια ὅμως τῆς ἀπόψεως αὐτῆς θὰ πρέπει νὰ εἶναι ὅτι κατὰ τὸν ἀνωτέρω διαγραφόμενον τρόπον δικαιοῦνται τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, ὄχι μόνον οἱ μισθωτοὶ οἱ κολουμένοι δι' ὁλιγοημέρου ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ καὶ μισθωτός, καλούμενος εἰς τὴν στρατείαν δι' ἐφάπαξ ὑπηρεσίαν. Διότι διὰ πάντα κολουμένου δι' ταύτην ὑπηρεσίαν ἰσχύουν αἱ προϋποθέσεις τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658, δηλαδὴ κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ καὶ ἕνεκα τοῦ ἀποδεδειγμένου λόγου τῆς στρατεύσεως.

Δὲν φρονοῦμεν ὅμως, ὅτι ἡ ταυτὴ προστασία δύναται νὰ ἐκτείνεται καὶ εἰς τοὺς κληρωτούς διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους. Διότι ἡ ὅλη θρησκεία καὶ ἡ ὅλη διατύπωσις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων ἐνίσχυε τὴν βουλησιν τοῦ Νομοθέτου, ὅπως παράσχῃ τὴν προστασίαν ἑνὸς τὸ πολὺ μισθοῦ εἰς τὸν κωλυόμενον νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα ἐξαιρετικῶν περιστάσεων, αἱ ὁποῖαι τὸν ἐμποδίζουν πρὸς τοῦτο, ὅπως εἶναι λ.χ. ἡ ἀσθένεια, ἡ στρατεύσις, ἡ μαρτυρία εἰς τὰ δικαστήρια κλπ. Τοιοῦτον δὲ ἐξαιρετικὸν γεγονὸς δὲν εἶναι ἡ πρόσκλησις τοῦ κληρωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα, ἥτις εἶναι ἀναμενόμενον καὶ βέβαιον γεγονὸς καὶ τὴν ὁποίαν διὰ τὸν λόγον ἀκριβῶς αὐτόν, πλὴν ἐξαιρέσεων, ὑπαγορευομένων κάλιν ἐξ ἐξαιρετικῶν περιστάσεων, ἀφῆκεν ὁ Νομοθέτης ἀνεπιδότητον.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΕΠΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΩΝ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ Ν.Δ. 4104)1960

Η «Επιθεώρησις Εργατικού Δικαίου», εν όψει του μεγίστου ενδιαφέροντος του νέου νόμου περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ν.δ. 4104]1960 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων κλπ.», ΕΕΔ 19, 1155 επ.), δημοσιεύει κατωτέρω και διά την υποβοήθησιν του έργου του ερμηνευτού και εφαρμοστού του εν λόγω νομοθετήματος τας επί των επί μέρους διατάξεων αυτού συζητήσεις της Νομοθετικής Επιτροπής της Βουλής, είλημμένας εκ των επισήμων Πρακτικών της Ειδικής Επιτροπής της Βουλής του άρθρου 36 του Συντάγματος.

Αρχίζομεν από των επί του άρθρου 5 του νόμου, το οποίον προκαλεί μείζον ενδιαφέρον, συζητήσεων.

Συνεδρίασις ΛΖ' 26 Αυγούστου 1960

Α. Δημητράτος (Υπουργός Εργασίας). Κύριοι συνάδελφοι, εις το άρθρον 5 έχω επιφέρει μερικάς ελαφράς διαρρυθμίσεις. Πρόκειται περί του κατωτάτου ορίου ημερών εργασίας, του οποίου η προσδευτική αύξησις από 4.500 παρακαλώ να σημειωθή, ότι θα είναι 4.050 εν συνόλω. Εις το άρθρον αυτό, β' παράγραφος, όπου αναφέρεται «κατά 175 ημερομίσθια μεταξύ του καθ' έκαστον έτος ημερολογιακού έτους» και της λέξεως «τουσεται», θα τεθούν αι λέξεις «κατά μέσον όρον». Επίσης και εύθυς αμέσως παρακάτω άλλη διάταξις, ή οποία αφορά τα 225 ημερομίσθια, και εκεί θα τεθούν αι λέξεις «κατα μέσον όρον».

Τέλος εις την β' παράγραφον του αυτού άρθρου, εκεί που αναφέρεται «εκ του 50ου έτους της ηλικίας της» να γίνη «εκ του 55ου έτους της ηλικίας της». Δηλαδή «εκ του 55ου έτους της ηλικίας της, το οποίον τη, δοσίας δεν δύναται να είναι μικρότερον του προβλεπομένου κατωτάτου ορίου συντάξεως, εφ' όσον δεν τύχη συντάξεως κλπ.».

Αυτάς τας διαρρυθμίσεις των διαφόρων διατάξεων έχω κάμει και τας θέτω υπ' όψιν της

Διαιτητικού Δικαστηρίου, άλλα τούτο ορθώς απεφάνθη, ότι δεν είναι δυνατός κατά την ενώπιον αυτού διαδικασίαν ο χαρακτηρισμός κατηγορίας τινός μισθωτών ως υπαλλήλων (ίδετε ΕΕΔ 17, 608).

Τούτο διότι ή έννοια του ιδιωτικού υπαλλήλου είναι νομική έννοια (Α.Π. 68]1942, ΕΕΔ 1, 629, Α.Π. 240]1949, ΕΕΔ 8, 498) και ή περί αυτής κρίσις είναι έργον των πολιτικών δικαστηρίων.

Περαιτέρω όμως, αφού κατά το άρθρον 1 του νόμου 3198]1955 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί καταγγελίας της σχέσεως εργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502), προκειμένου περί εργατών, τεχνιτών και υπηρετών επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων, υπαγομένων εις τας περί ασφαλίσεως κατά της ανεργίας διατάξεις του ν.δ. 2961].954, δεν επιτρέπεται προειδοποίησις (προμήνυσις), καταβαλλομένης πάντοτε της εκ του β.δ. της 16]18 Ιουλίου 1920 αποζημιώσεως, επιτρέπεται δε ή προειδοποίησις, κατά το άρθρον 4 του αυτού νόμου, μόνον προκειμένου περί ιδιωτικών υπαλλήλων, και αφού ο θυρωρός δεν θεωρείται ιδιωτικός υπάλληλος, αλλ' εργάτης. Θα ήδύνατο να υποστηριχθή, ότι δεν είναι εκ του νόμου τούτου δυνατή ή κατά την συλλογικήν σύμβασιν εργασίας προειδοποίησις του θυρωρού.

Η απόλυσις θα γίνη άμεσος καταβαλλομένης, εις την περίπτωσιν, αντί της αποζημιώσεως εκ του β.δ]τος της 16]18 Ιουλίου 1920, της ημισείας αποζημιώσεως του νόμου 2112]1920 κατά τα συλλογικώς συμφωνηθέντα.

Το εν τη συλλογική συμβάσει οριζόμενον «... ή κατά τας περιστάσεις προειδοποιήσεως ...» συνωμολογήθη εγκύρως κατά χρόνον, καθ' ον ίσχυεν ή προειδοποίησις.

Τυχόν γενομένη προειδοποίησις του θυρωρού διά την απόλυσιν δεν απαλλάσσει τον εργοδότην της καταβολής της ημισείας αποζημιώσεως του νόμου 2112]1920, ως τροποποιηθή υπό του νόμου 4558]1930 (πρβλ. Α.Π. 79]1935, ΕΕΔ 14, 867).

Εν τούτοις δύνανται να υποστηριχθούν ως ορθότερα και ταύτα: Ο λόγος, διά τον οποίον εθεσπίσθη ή διάταξις του άρθρου 1 του νόμου 3198]1955, είναι διότι οι εργάται, τεχνίται και υπηρέται, προειδοποιούμενοι διά την απόλυσιν κατά το β.δ. 16]18 Ιουλίου 1920, δεν εδικαιούντο ούδεμιάς αποζημιώσεως, αντιθέτως προς τους ιδιωτικούς υπαλλήλους, οι οποίοι, προειδοποιούμενοι υπό το νομικόν καθεστώς του νόμου 2112]1920, ως τροποποιήθη υπό του νόμου 1558]1930, εδικαιούντο του 1]4 της αποζημιώσεως του νόμου 2112]1920 (ήδη δε του 1]2 αυτής, άρθρον 4 νόμου 3198]1955).

Αφού δε εν προκειμένω οι θυρωροί και προειδοποιούμενοι διά την απόλυσιν δικαιούνται του 1]2 της ημισείας αποζημιώσεως του νόμου 2112]1920, θα προκύψη ζήτημα εναντιώσεως προς τον νόμον 3198]1955 όσον και καθόσον ή αποζημίωσις αύτη υστερεί ενδεχομένως της αποζημιώσεως του β.δ. 16]18 Ιουλίου 1920, την οποίαν ο Νομοθέτης επέβαλεν οπωσδήποτε εις τον εργοδότην να καταβάλη.

Ούτω αποφεύγεται και ή θέσις του ετέρου νομικού ζητήματος εν τα συμβαλλόμενα μέρη θα κατήρτιζον την δικαιοπραξίαν (περί μείζονος αποζημιώσεως των απολυομένων θυρωρών), άνευ του όρου και της δυνατής προειδοποιήσεως, οπότε παρέχεται ή μειωμένη υπό τους ορισμούς του νόμου 2112 αποζημίωσις (άρθρον 181 Α.Κ.).

Οπωσδήποτε το ζήτημα δεν έχει μέχρις ώρας απασχολήσει τα δικαστήρια.

Ἐπιτροπής, ὥστε νά τάς ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της.

Α. Ζ ά κ κ α ς. Κύριοι βουλευταί, διατάξεις, ὡς αἱ τοῦ ἄρθρου 5, εἶναι σημαντικώταται διά τήν Κοινωνικήν Ἀσφάλισιν καί ἔχω τήν γνώμην, ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά συντάσσωνται κατ' αὐτόν τόν τρόπον. Δηλαδή ὡς ἐβουλήθη ὁ κ. Ὑπουργός.

Κύριοι βουλευταί, δέν εἶναι δυνατόν νά διορρυθμίζεται κατ' αὐτόν τόν τρόπον τό μέλλον τῶν ἐργαζομένων ἀνθρώπων, οὔτε εἶναι δυνατόν νά παρωπερίζονται καί νά τίθενται κατά μέρος τά δίδαγματα τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιστήμης.

Κύριοι συνάδελφοι, ὅταν ἐπρόκειτο νά ἐφαρμοσθῇ τό σύστημα τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς τήν χώραν μας, μετεκλήθη ὁ Ταΐζος καθηγητής κ. Σεμπάουμ, διά νά συντάξῃ τήν σχετικήν μελέτην.

Ὁ κ. Σεμπάουμ διά τόν καταρτισμόν τῆς μελέτης του ἐζήτησε στοιχεῖα, δηλαδή τόν ἀριθμόν τῶν ἐργαζομένων κλπ.

Σήμερον ποία προσωπικότης κατῆρτισεν αὐτοῦ εἴδους τήν ἀντιστοιχίαν πόρων καί παροχῶν καί βάσει ποίων δεδομένων;

Πρέπει πρώτα ἀπό ὅλα νά σᾶς εἴπω δύο λέξεις διά τήν πορείαν τῶν ἀσφαλιστικῶν προϋποθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν παρ' ἡμῖν. Ὅλοι ὅσοι ἀνήκουν εἰς ἕνα κλάδον κατά τήν ἀσφαλιστικήν ἡμῶν νομοθεσίαν, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὅλοι ἀρχίζουν νά εἰσφέρουν, διά νά λάβουν ὑπό ὡρισμένας προϋποθέσεις τήν ἀντιπαροχήν. Ἀλλ' ἐρωτᾶται: ποτέ θά ἀρχίσουν νά ἔχουν δικαιώματα ἐπί τῆς ἀντιπαροχῆς; Πρῶτον, ὅταν πραγματοποιήσουν ἕνα ὡρισμένον ἀριθμόν ἡμερῶν ἐργασίας, καί δεύτερον, ὅταν ἐπέλθῃ ὁ κίνδυνος, διά τόν ὁποῖον ἀσφαλίζονται, δηλ. τό γῆρας, ἡ ἀσθένεια ἤ ὁ θάνατος. Οἱ ἠσφαλισμένοι δηλαδή δέν δικαιοῦνται ἅμα τῇ ἀσφαλίσει των τῶν ἀντιπαροχῶν, οὔτε καί ὅταν πραγματοποιήσουν ὡρισμένον ἀριθμόν ἡμερῶν ἐργασίας. Θά πρέπει νά ἔχουν ὡρισμένον ἀριθμόν ἡμερῶν ἐργασίας καί νά ἐπέλθῃ καί ὁ κίνδυνος, κατά τοῦ ὁποίου ἔχει τεθῇ ἡ ἀσφάλισις. Ἀντιλαμβάνεσθε, λοιπόν, ὅτι ὅσον μικρότερος εἶναι ὁ ἀριθμός τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, τόσον τό σύστημα εἶναι κοινωνικώτερον. Διότι τότε περισσότερα πρόσωπα θά τύχουν τῶν ἀντιπαροχῶν. Τό ἰδανικόν εἰς τήν κοινωνικήν ἀσφάλισιν εἶναι νά δίδεται ἡ ἀντιπαροχή μόλις ἐπέλθῃ ὁ κίνδυνος ἀνεξαρτήτως ἡμερῶν ἐργασίας. Αὐτό δέν ἰσχύει παρ' ἡμῖν. Ἐδῶ ἔχομεν τήν ὑποχρεωτικήν ἀσφάλισιν, ἡ ὁποία στηρίζεται ἐπί τῶν εἰσφορῶν. Νομίζω, ὅμως, ὅτι ὑπό τάς σημερινάς συνθήκας θά πρέπει νά περιορίσωμεν τάς ἡμέρας ἐργασίας καί πρός τοῦτο ἄρθρον θά εἶναι νά ἐπανέλθωμεν εἰς τόν πρώτον ἀσφαλιστικόν νόμον, ὁ ὁποῖος ἠξίου 750 μόνον ἡμέρας ἐργασίας. Μή λησμονῶμεν, ὅτι ἔχομεν ἐπικυρώσει σειράν διεθνῶν πράξεων καί ἔχομεν ἀναλάβει τήν ὑποχρέωσιν, πλήν τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως, νά ἐξασφαλίζωμεν ἓν εἰσόδημα εἰς τούς ἔχοντας ἀνάγκην αὐτοῦ. Ἐρχόμεθα ὅμως μέ τό σημερινόν σχέδιον καί ζητοῦμεν ηὐξημένας προϋποθέσεις, διά νά δοθοῦν αἱ ἀντιπαροχαί. Αὐτό σημαίνει, ὅτι πλῆθος προσώπων δέν θά δυνηθοῦν νά λάβουν τι παρά τοῦ Ι.Κ.Α., καίτοι θά εἶναι ἠσφαλισμένοι εἰς αὐτό. Δέν εἶναι εὔκολον, κ.κ. βουλευταί, ὁ καθένας ὑπό τάς σημερινάς δυσκόλους συνθήκας ἐργασίας νά πραγματοποιήσῃ τόν μεγάλον αὐτόν ἀριθμόν ἡμερῶν ἐργασίας, τόν ὁποῖον θέτει ὡς προϋπόθεσιν τό ὑπό κρίσιν σχέδιον. Διά αὐτό, προτείνω νά ἐπανέλθωμεν εἰς τόν πρότερον ἀσφαλιστικόν νόμον. Δέν εἶναι ἀληθές, ὅτι δίδομεν σύνταξιν μέ 750 μόνον ἡμερομίσθια. Διά νά δοθῇ ἡ σύνταξις, πρέπει νά ἐπέλθῃ καί ὁ ἀσφαλιζόμενος κίνδυνος. Ἐάν, κ.κ. βουλευταί, ψηφίσωμεν τό ὑπό κρίσιν σχέδιον ὡς ἔχει, χιλιάδες ἠσφαλισμένων δέν θά δυνηθοῦν νά λάβουν οὐδεμίαν σύνταξιν. Παρακαλῶ, λοιπόν, τόν κ. Ὑπουργόν, παρακαλῶ καί ὑμᾶς κ.κ. βουλευταί, προκειμένου νά ψηφίσητε τήν διάταξιν ταύτην νά ἀναλογισθῆτε τάς εὐθύνας σας, νά βάλετε τήν χεῖρα σας εἰς τήν συνείδησίν σας, διότι εἶναι ἄδικον χιλιάδες ἠσφαλισμένοι νά μή δυνηθοῦν νά λάβουν σύνταξίν τινα.

Ε. Κ ο υ θ ρ ή ς. Τό ὑπό κρίσιν ἄρθρον εἶναι τό σοβαρώτερον τοῦ σχεδίου ν.δ. πού ψηφίζομεν. Τό ἄρθρον αὐτό, κ. κ. βουλεύται, ἀποδίδει τό ὅλον πνεῦμα τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως εἰς τό θέμα τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καί ἐμφανίζει ἀναλύσων τήν εἰκόνα τῆς ἀντιδραστικότητος του.

Ὁ κ. Ὑπουργός ἐπιδιώκει νά ἐξυγιάνῃ τόν καταρρέοντα οἰκονομικῶς ἀσφαλιστικόν φορέα τοῦ Ι.Κ.Α., ὄχι δι' ἐνισχύσεως τῶν πόρων του παρά τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλά διά περιορισμοῦ εἰς δυνατότητος τῶν ἠσφαλισμένων νά τύχουν τῆς ἀναγκαίας κοινωνικῆς προστασίας.

Τό ἄρθρον 5 τοῦ σχεδίου ν.δ. ἀναιρέπει τήν ὑφισταμένην κατάστασιν, ὅσον ἀφορᾷ τάς προϋποθέσεις χορηγήσεως τῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος, θανάτου, ἀναπηρίας κλπ. καί καθιστᾷ δυσμενεστέραν τήν θέσιν τῶν χιλιάδων ἠσφαλισμένων.

Οὕτω αὐξάνει τό ὑπό τοῦ νόμου 1846/1951 ὅριον τῶν ἡμερομισθίων ἀπό 175 εἰς 225 ἐτησίως καί τροποποιεῖ ὅλας τάς ὑφισταμένας βασικάς προϋποθέσεις ἐπί τό δυσμενέστερον. Οὕτω στερεῖ χιλιάδας ἠσφαλισμένων τῶν εὐεργετημάτων τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι τό Ι.Κ.Α. ἔχει ἀνάγκην οἰκονομικῆς ἐξυγιάνσεως, ἀλλά αὕτη δέν πρέπει νά πραγματοποιηθῇ εἰς βάρος τῶν ἠσφαλισμένων, ἀλλά διά τῆς κρατικῆς ἀρωγῆς.

Ἄλλωστε τοῦτο ἀποτελεῖ νομοθετικήν ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους ἀπό τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου 1846/1951. Τό ἄρθρον 24 τοῦ νόμου αὐτοῦ προβλέπει τρεῖς βασικούς πόρους διά τό Ι.Κ.Α., τήν ἐργατικήν, τήν ἐργοδοτικήν καί τήν κρατικήν εἰσφοράν. Τό Κράτος ἠθέτησε τήν ὑποχρέωσίν του ταύτην καί ἦτο φυσικόν νά προκύψῃ οἰκονομική δυσχέρεια εἰς τόν Ὀργανισμόν αὐτόν, διά ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τόν σκοπόν του. Ὀφείλει κατ' ἀκολουθίαν ἡ Κυβέρνησις νά ἀποφασίσῃ τήν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεως της αὐτῆς καί ὄχι διά νομοθετικῶν τεχνασμάτων καί ἀντικοινωνικῶν μέτρων νά ἐπιδιώκῃ νά ἀντιμετωπίσῃ τό πρόβλημα, διότι οὕτω ματαιοπονεῖ καί ἀργότερον θά προκύψῃ

ώμότερον τὸ ἴδιον πρόβλημα. Ἐκτὸς τούτου ὅμως ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ἀντίκειται εἰς τὸ διεθνῶς κρατοῦν πνεῦμα τῆς ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρυτέρας ἐφαρμογῆς τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐργαζομένων καὶ τῆς ὅσον τὸ δυνατὸν ταχυτέρας παροχῆς τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἀσφαλίσεως, δηλαδὴ τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.

Ὁ τελικὸς ἀντικειμενικὸς σκοπὸς πρέπει νὰ εἶναι οἱ ἠσφαλισμένοι νὰ δικαιοῦνται νὰ ἀπολαύσουν τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἀσφαλίσεώς των, εἰ δυνατὸν ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἀσφαλίσεώς των. Ἀντίθετος ἐπιδίωξις εἶναι ἀναχρονιστική. Ἀλλὰ εἰδικώτερον παρ' ἡμῖν ἡ ἐπιχειρουμένη μεταβολὴ τῶν βασικῶν προϋποθέσεων τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν ἠσφαλισμένων διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων καθιστᾷ δυσχερῆ τὴν θέσιν μεγάλου ἀριθμοῦ ἠσφαλισμένων, διότι λόγῳ τῆς ὀξύτητος, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, εἶναι ἀδύνατον νὰ πραγματοποιοῦν οἱ ἐργαζόμενοι τόσον μεγάλον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων. Ἐπικαλοῦμαι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο πρόσφατον ἔγγραφον τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ἐπὶ λέξει: «Ἐφιστῶμεν τὴν ἡμετέραν προσοχήν, ὅτι διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τεχνικὰ ἔργα ἐν γένει ἡ πρόσκτησις 1500 ἡμερομισθίων, ἥτις διὰ τῆς παραγράφου 16 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νομοσχεδίου τίθεται ὡς προϋπόθεσις ἐνάρξεως τῶν παρὰ τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἀντιστοιχεῖ εἰς χρονικὴν διάρκειαν 10 - 12 ἐτῶν, διότι οἱ ἐργατοτεχνῖται τεχνικῶν ἔργων δυσχερῶς πραγματοποιοῦν ἐτησίως περισσότερα τῶν 180 ἕως 150 κλπ. . .».

Ἐὰν ὑπῆρχε δυνατότης πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ εἰς τὴν χώραν μας, δὲν θὰ ἐπέβαινεν ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἐργαζομένων ἡ αὔξησις τῶν ἡμερομισθίων. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ὅταν ὡμίλησα ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, εἶπον, ὅτι τὸ θέμα συνδέεται μὲ τὴν ὅλην οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως. Ἐὰν ἠκολουθεῖτο ἡ ἐνδεδειγμένη πολιτικὴ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ἀναμφιβόλως καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας θὰ εἶχεν ἀντιμετωπισθῆ καὶ ζήτημα οἰκονομικῆς κατορρεύσεως τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν θὰ ὑφίστατο.

Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ διαγράψῃ τὸ ἄρθρον αὐτὸ καὶ νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς προϋποθέσεις τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν ἠσφαλισμένων, τὴν δὲ ἐξυγίανσιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν νὰ τὴν ἀντιμετωπίσῃ διὰ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Εἰς οὐδεμίαν ἄλλην χώραν τὰ βάρη τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων πίπτουν μόνον ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν ἠσφαλισμένων, ἀλλὰ παντοῦ ἐνισχύονται οἱ Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοὶ ἀπὸ τὸν κρατικὸν προϋπολογισμόν, διὰ νὰ καλύψουν τὰ ἐλλείμματα τοῦ προϋπολογισμοῦ των.

Β. Π α ν ο ύ σ η ς. Κύριε Πρόεδρε, ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 5 καθορίζει ὡς ὅριον ἡλικίας συνταξιοδοτήσεως τῶν μὲν ἀνδρῶν τὸ 65ον, τῶν δὲ γυναικῶν τὸ 60ὸν καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν πραγματοποιήσει 4.050 ἡμερομίσθια, ὡς τὸ συνεπλήρωσεν ὁ κ. Ὑπουργός, ἀντὶ τῶν εἰς τὸ σχέδιον ν.δ. ἀναφερομένων 4.500 ἡμερομισθίων. Διὰ τῆς παραγράφου 1 καθορίζεται, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ χορηγηθῇ σύνταξις εἰς μὲν τοὺς ἄνδρας, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 62ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, διὰ δὲ τὰς γυναῖκας τὸ 57ον, ἐὰν ἔχουν πραγματοποιήσει 6.000 ἡμερομίσθια.

Ὑπάρχει ὅμως μία τάξις ἐργατοϋπαλλήλων, κ. Πρόεδρε, ἡ ὁποία ἀδικεῖται ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως αὐτῆς, διότι ἔχουν πραγματοποιήσει ἄνω τῶν 8.000 ἡμερομισθίων, ἀλλὰ δὲν ἔχουν συμπληρώσει τὸ καθοριζόμενον ὅριον ἡλικίας.

Δι' αὐτὸ μετὰ τῶν συναδέλφων κ.κ. Γραμματίδη καὶ Καλαντζάκου ἔχομεν ὑποβάλει σχετικὰς τροπολογίας, διὰ τῶν ὁποίων ζητοῦμεν νὰ χορηγῆται σύνταξις εἰς μὲν τοὺς ἄνδρας μετὰ τὸ 59ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, εἰς δὲ τὰς γυναῖκας μετὰ τὸ 55ὸν ἔτος καὶ νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς πλήρους συντάξεως, ἐφ' ὅσον θὰ ἔχουν πραγματοποιήσει 9.000 ἡμερομίσθια κλπ.

Ὑπάρχουν, κ. Πρόεδρε, περιπτώσεις ἐργατοϋπαλλήλων, ὅπως τῶν τοιούτων τῆς Ἑταιρείας Διώρυγος Κορίνθου, τῆς ἰδιαιτέρας μου περιφερείας, οἱ ὁποῖοι ἀδικοῦνται ἐν συγκρίσει μὲ ἄλλους συνταξιοδοτηθέντας. Καὶ ἡ ἐργασία τῶν ἐργαζομένων αὐτῶν εἶναι τοιαύτη, ὥστε εἰς τὴν ἡλικίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ζητοῦν τὴν συνταξιοδότησίν των οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, δὲν δύνανται νὰ ἀποδώσουν ἐργαζόμενοι.

Εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν πιστεύω νὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι κατηγορίαι ἐργατοϋπαλλήλων. Καὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τονίσω, ὅτι οἱ ἐργατοϋπάλληλοι τῆς Ἑταιρείας Διώρυγος Κορίνθου πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἶχον ἰδιαίτερα Ταμεῖα, τὰ ὁποῖα τοὺς ἐξησφάλιζον καλυτέρας ἀπολαβὰς διὰ τὰ γηρατειά των, ὥστε νὰ εἶναι δίκαιον τὸ παράπονόν των, ὅτι ἡ ὑπαγωγή των εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τοὺς ἐστέρησε κεκτημένων δικαιωμάτων.

Ἀνεξαρτήτως τῆς γενικῆς ἀρχῆς, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖται, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας συνταξιοδοτήσεως εἰς ἄλλας χώρας, ὡς ἐτόνισεν ὁ κ. Ὑπουργός, νομίζω ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ὑπάρχει ὑποαπασχόλησις καὶ ἀνεργία, ἡ βελτίωσις αὐτὴ πρέπει νὰ γίνῃ, διὰ νὰ συνταξιοδοτηθοῦν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν πραγματοποιήσει 9.000 ἡμερομίσθια καὶ ἄνω αὐτῶν, ἔστω καὶ ἂν ἔχουν μικροτέραν ἡλικίαν τῆς ὑπὸ τοῦ σχεδίου ν. δ/τος καθοριζομένης. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων, μετὰ τὴν ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὡρισμένων ἀτόμων θὰ εὑροῦν ἐργασίαν ἄλλοι ἐργατοϋπάλληλοι. Καὶ ἡ πλευρὰ αὐτὴ τοῦ ζητήματος πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ καὶ ἐξετασθῇ μὲ τὴν σημερινὴν ἀνεργίαν καὶ ὑποαπασχόλησιν.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἀποδεχθῇ τὰς προτεινομένας τροπολογίας, ἐξετάζων αὐτὰς μὲ εὐρύτερον πνεῦμα.

Αἱ τροπολογίαι μου ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ὡς ἄνω σχεδίου ν.δ. προστίθεται παράγραφος 1γ', ἔχουσα οὕτω:

«Ὁ συμπληρώσας τὸ 59ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἠσφαλισμένος ἢ τὸ 55ὸν ἡ ἠσφαλισμένη δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐὰν ἐπραγματοποίησεν 9.000 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργα-

σίας. Ὁ ἀνωτέρω ἀριθμὸς αὐξάνεται προοδευτικῶς εἰς 10.000 ἐν συνόλῳ, προστιθεμένων εἰς τὰς 9.000 ἡμέρας ἀνὰ 225 τοιούτων καθ' ἕκαστον ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1962».

Εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ὡς ἄνω σχεδίου ν. δ. προστίθεται παράγραφος, ἔχουσα οὕτω:

«Ἐὰν ἠσφαλισμένος συνεπλήρωσε τὸν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἢ 1α τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνὰ ἑκατὸν τουλάχιστον καθ' ἑκάστων τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑποβάλλεται ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, δικαιοῦται συντάξεως γήρατος, ἠλαττωμένης κατὰ τὸ 1/200 τῆς πλήρους μηνιαίας συντάξεως, δι' ἕκαστον μῆνα ἐλλείποντα ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 καὶ 1α ἀντιστοίχως τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων ὁρίων ἡλικίας, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσε τὸ 57ον ἔτος τῆς ἡλικίας του προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένου, καὶ τὸ 52ον ἔτος τῆς ἡλικίας, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένης.

Α. Μπαρούτσης. Κύριοι βουλευταί, γενικῶς διὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 ὀφείλω νὰ ἐπαναλάβω ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶπε πρὸ ὀλίγου ὁ κ. Καθρῆς.

Εἶναι περίεργον πῶς κατορθώνει ἡ Κυβέρνησις νὰ συμβιβάσῃ διατάξεις μὲ τοιοῦτον περιεχόμενον πρὸς τὴν ἐργατικὴν πραγματικότητα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐνῷ ὑπάρχει ἀνεργία εἰς τὴν χώραν μας, ἡ ὁποία συνεχῶς λαμβάνει διαστάσεις.

Εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργός, ὅτι αὐτὰ τὰ μέτρα λαμβάνονται διὰ τὴν τόνωσιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τὴν ὀρθολογιστικὴν διάρθρωσιν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ συστήματος.

Διὰ τὴν τόνωσιν τοῦ Ι.Κ.Α. θὰ ἔπρεπε ἡ Κυβέρνησις νὰ εὕρῃ ἄλλον τρόπον καὶ ἰδίως νὰ ἐνισχύσῃ τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ὄχι ἀπὸ τὰς σάρκας τῶν ἐργαζομένων.

Διὰ τὴν ἐπαρχίαν ἡ διάταξις αὐτὴ εἶναι πιθανὸν νὰ ἀποκλείσῃ τῆς ἀσφαλείας τοῦ γήρατος πλέον τοῦ ἡμίσεος τῶν ἐργαζομένων.

Θὰ σᾶς ἀναφέρω τὴν περίπτωσιν τῶν σμυριδεργατῶν Νάξου. Οἱ σμυριδεργάται Νάξου ἐργάζονται εἰς σκληροτάτην ἐργασίαν διὰ τὴν ἐξόρυξιν τῆς σμύριδος καὶ ὑπὸ συνθήκας πρωτογόνους χωρὶς καμμίαν βοήθειαν. Οἱ σμυριδεργάται Νάξου δὲν ἔχουν τὴν εὐχέρειαν νὰ ἐργασθοῦν, ὅταν καὶ ὅσον θέλουν, διότι τὸ Κράτος καθορίζει τὴν ποσότητα τῆς παραλαμβανομένης ἀπὸ τοὺς ἐργάτας σμύριδος καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν καὶ τὰς ἀναγνωριζομένας ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἡμέρας ἐργασίας. Δύο στατῆρας σμύριδος ἀναλογοῦν εἰς ἓνα ἡμερομίσθιον. Τὸ Κράτος παραλαμβάνει 200 στατῆρας σμύριδος ἀπὸ ἕκαστον ἐργάτην ἐτησίως καὶ ἑπομένως τὸ Ι.Κ.Α. ἀναγνωρίζει 100 ἡμερομίσθια κατ' ἔτος εἰς ἕκαστον ἐργάτην. Δι' αὐτὸ εἶναι προβληματικὸν διὰ τοὺς σμυριδεργάτας νὰ συμπληρώσουν τὰ 2.500 ἡμερομίσθια, δεδομένου ὅτι χρειάζονται 25 ἔτη. Ἐξ αὐτοῦ δύναταί τις νὰ φαντασθῇ πόσον δύσκολον εἶναι ἢ μᾶλλον ὅτι εἶναι μαθηματικῶς βέβαιον ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρώσουν τὰ 4.050 ἡμερομίσθια, τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 5.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 οἱ σμυριδεργάται Νάξου, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔπρεπε νὰ τύχουν εἰδικῆς προστασίας λόγῳ τῆς σκληρᾶς ἐργασίας καὶ δεδομένου ὅτι ἄλλοτε τὰ 2/3 τοῦ εἰσαγομένου συναλλάγματος προήρχοντο ἀπὸ τὴν σμύριδα, καὶ λόγῳ ἀβελτηρίας τοῦ Κράτους τῇ ἀδρανείᾳ τῶν ἰθυνόντων ἔφθασεν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, διὰ τοῦ ἄρθρου 5, λέγω, οἱ σμυριδεργάται Νάξου δὲν θὰ κατασταθῇ δυνατὸν νὰ λάβουν συνταξιν.

Δι' αὐτὸ προτείνομεν, ὅπως δι' αὐτοὺς ἰσχύσῃ τὸ κριτήριον τῶν 2.500 ἡμερομισθίων, αὐξανομένου τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ ἀναλόγως τῆς αὐξήσεως τῆς ποσότητος τῆς σμύριδος, τὴν ὁποίαν θὰ παραλαμβάνῃ τὸ Κράτος.

Νομίζω, ὅτι εἶναι ἀδικαιολόγητον νὰ γίνεται ὀπισθοδρόμησις εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ πολιτισμοῦ καὶ νὰ ὀπισθοχωρῶμεν καὶ νὰ καταργῶμεν πᾶσαν ἔννοιαν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Ὑπεστηρίχθη, ὅτι εἶναι δυνατὸν οἱ ἐργάται αὐτοὶ νὰ ἐργασθοῦν καὶ εἰς ἄλλην ἐργασίαν. Ἀλλὰ εἶναι γνωστόν, ὅτι οἱ ἐργάται αὐτοὶ ἐργάζονται εἰς ὁπωλύτως ὀρεινὴν καὶ ἄγονον περιοχὴν καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν ἄλλην ἐργασίαν, ἐὰν δὲ ἔλθουν εἰς τὰς Ἀθήνας δὲν θὰ ἐπιστρέψουν καὶ δι' αὐτὸ παρατηρεῖται ἡ μεγαλυτέρα στατιστικῶς ἐρήμωσις εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτὴν τῆς Νάξου.

Παρακαλῶ τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ τὸν κ. Ὑπουργὸν διὰ λόγους ἠθικῆς τάξεως νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν τροπολογίαν αὐτήν.

Λ. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Διὰ τοὺς σμυριδεργάτας, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἡλικίαν ἄνω τῶν 50 ἐτῶν, ἀφετηρία διὰ νὰ τύχουν συντάξεως εἶναι τὰ 500 ἡμερομίσθια.

Δὲν εἶναι ὀρθὸν τὸ ὑποστηριχθέν, ὅτι οἱ ἐργάται αὐτοὶ ἔχουν λησμονηθῆ. Διότι τὸ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τὴν Νάξον εἰσπράττει 705.000, ἀπὸ τὴν Σύρον 3.000.000 καὶ ἀπὸ τὴν Μῆλον 1.500.000 περίπου, ἤτοι σύνολον 5.220.000 περίπου. Τὸ Ι.Κ.Α. δαπανᾷ διὰ τὴν Νάξον 2.000.000 περίπου, διὰ τὴν Σύρον 4.000.000 περίπου καὶ διὰ τὴν Μῆλον 1.200.000, ἤτοι σύνολον 7.600.000 περίπου. Ἐξ αὐτοῦ συνάγεται, ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. προστατεύει πλήρως ὅλους τοὺς ὑπαγομένους ὑπὸ τὴν σκέπην του.

Α. Μπαρούτσης. Κύριε Ὑπουργέ, ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀπαντήσεώς σας, ἔχω νὰ σᾶς ἀπαντήσω, ὅτι ἱκανοποιεῖσθε διὰ τὴν τακτοποίησιν τῆς κατηγορίας ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ὑπερέβησαν τὸ 50ὸν ἔτος, καὶ δὲν σᾶς συγκινεῖ ἡ σκέψις ὅτι οἱ νεώτεροι τὴν ἡλικίαν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἐκπατρισθοῦν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἀπαντήσεώς σας, ἐγὼ εἶπα ὅτι ἐδῶ πρόκειται περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ ὄχι περὶ ἐπιχειρήσεως. Σκεφθῆτε, ἂν καὶ ὁ Ο.Τ.Ε. καὶ ἡ Δ.Ε.Η. καὶ ἡ Δημοσία Ἐκπαίδευσις ἔθετον τὰ αὐτὰ κριτήρια. Ὡς ἐκ τούτου εἶναι φυσικὸν νὰ μὴ ὑπάρχουν κέρδη ἀπὸ ὡρισμένας περιφερείας, διότι καὶ αἱ περιφέρειαι αὐταὶ εἶναι Ἑλλάς. Καὶ ἀκριβῶς λόγῳ

της ιδιομορφίας των και της ένδειας των είναι άξιαι ιδιαιτέρας μερίμνης και ενισχύσεως.

Α. Κοκκέβης. Κύριε Πρόεδρε, θά ήθελα νά επισημάνω τάς δυσμενείς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως, ώς αύται διατυπούνται εις το ανά χείρας σχέδιον ν.δ. και ιδίς κατά το δεύτερον σκέλος, καθ' ό το κατώτατον όριον ημερών εργασίας αύξάνεται προοδευτικώς από 2.500 εις 4.050 ημερομίσθια μετά την τροποποίησιν του κ. Υπουργού, διά την περίπτωσιν συνταξιοδοτήσεως ησφαλισμένου συμπληρώσαντος το 60ον έτος της ηλικίας του ή ησφαλισμένης το 60ον. Το ώς άνω κατώτατον όριον ημερών εργασίας αύξάνεται προοδευτικώς υπό την προϋπόθεσιν ότι ο ησφαλισμένος θά πραγματοποιή κατά μέσον όρον 175 ημερομίσθια καθ' έκαστον επόμενον ημερολογιακόν έτος, αρχής γινομένης από 1ης Ιανουαρίου 1962. Διά την δευτέραν περίπτωσιν, καθ' ην ο ησφαλισμένος δικαιούται συντάξεως, αφού συμπληρώση το 62ον έτος της ηλικίας του, ή ή ησφαλισμένη το 57ον, έχει πραγματοποιήσει 6.000 ημερομίσθια, ό ανωτέρω αριθμός αύξάνεται προοδευτικώς εις 10.000, προστιθεμένων ανά 225 ημερομισθίων καθ' έκαστον επόμενον ημερολογιακόν έτος, αρχής γινομένης από 1ης Ιανουαρίου 1962.

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστόν ότι ή απασχόλησις του εργατικού δυναμικού παραμένει από ετών στατική. Κατ' ανακοίνωσιν του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, μολονότι μεταπολεμικώς ή βιομηχανική παραγωγή ηύξήθη εις το διπλάσιον, εν τούτοις ή απασχόλησις του εργατικού δυναμικού παραμένει περίπου εις τα αύτά επίπεδα. Εξ άλλου ή βιομηχανική ανάπτυξις της χώρας καθυστερεί εις σημείον ώστε να ευρισκώμεθα ακόμη εις το στάδιον των μελετών. Ανάλογος είναι ή καθυστέρησις του προγράμματος των παραγωγικών επενδύσεων και πολύ φοβούμαι, ότι αί τιθέμεναι παρά του κ. Υπουργού προϋποθέσεις δέν θά είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν. Προτείνω, όπως διά την πρώτην περίπτωσιν ό μέσος όρος απασχολήσεως καθ' έκαστον ημερολογιακόν έτος ορισθή εις 100 ημερομίσθια, διά δε την δευτέραν περίπτωσιν εις 150, αρχής γινομένης και διά τάς δύο περιπτώσεις από 1ης Ιανουαρίου 1965.

Ν. Ζορμπάς. Εάν, κ. Πρόεδρε, είχομεν πλήρη απασχόλησιν εις την χώραν μας, ή διατύπωσις του άρθρου ό θά ήτο ορθή. Δυστυχώς δέν έχομεν πλήρη απασχόλησιν. Τά εργοστάσια κλείνουν και συνεχής κρίσις μαστίζει την χώραν. Συνεπώς εις ένα καθεστώς μονίμου υποαπασχολήσεως ή εις τόσον μεγάλην κλίμακα μετατροπή των προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως δέν δύναται να γίνη, διότι τείνει να περιορίση σοβαρώς τον αριθμόν των συνταξιοδοτουμένων. Ως είναι διατυπωμένη ή διάταξις, αποσκοπεί να αποδώση πόρους εις το Ι.Κ.Α., αδιαφορούσα διά τους συνταξιοδοτουμένους. Νομίζω, ότι θά πρέπει να επιμείνωμεν εις την άποψιν ότι αί προϋποθέσεις του άρθρου ό εύρίσκονται έκτος της ελληνικής πραγματικότητος και ότι θά πρέπει να αναπροσαρμοσθούν προς την πραγματικότητα αύτήν. Εις ούδεμίαν περίπτωσιν θά ήτο δυνατόν να συγκεντρωθούν τά ετησίως αιτούμενα 175 ημερομίσθια και όταν ό συνταξιούχος φθάση εις το ανώτατον όριον της ηλικίας του θά στερηθή της συντάξεως. Ζητούμεν λοιπόν από τον κ. Υπουργόν της Εργασίας την τροποποίησιν των προϋποθέσεων, ώστε ούτε να μείνωμεν εις τά επίπεδα του νόμου 1846 και να παραμείνουν, διότι είναι πράγματι πολύ χαμηλά, ούτε και εις τά όρια, τά οποία θεσπίζει το υπό κρίσιν σχέδιον ν.δ., φθάσωμεν, διότι είναι ταύτα πολύ υψηλά. Πρέπει να επιδιώξωμεν ένα μέσον όρον. Το να αύξήσωμεν τάς προϋποθέσεις θά είναι δύσκολον να τάς ελαττώσωμεν, ενώ, εάν φθάσωμεν εις ένα λογικόν σημείον, θά δυνάμεθα προοδευτικώς να τάς αύξήσωμεν, εάν τούτο φανή ότι ημπορεί, χωρίς να αδικηθούν οί συνταξιούχοι, να γίνη. Πέραν αυτού, κ. Πρόεδρε, υποστηρίζω την τροπολογίαν του συναδέλφου κ. Μπαούση, την αφορώσαν τους σμυριδεργάτας. Εφ' όσον ή εργασία αύτών είναι ειδική και εφ' όσον ή παροχή εις αύτούς εργασίας εξαρτάται από το Κράτος, το οποίον καθορίζει κατ' έτος τον αριθμόν των ημερομισθίων, πρέπει ό νόμος να καθορίση ειδικώς διά τους εις την σμύριδα εργαζομένους, ότι χρειάζονται τόσα ημερομίσθια, όσα τους αναγνωρίζει το Κράτος. Ό κ. Υπουργός μάς έδωκεν αριθμούς, από τους οποίους προκύπτει ότι το Ι.Κ.Α. έναντι των 700.000 που εισπράττει, δαπανά δύο εκατομμύρια. Πολύ φοβούμαι, ότι θέλει να αποστερήση τους σμυριδεργάτας της συντάξεως, διά να φέρη ισοζύγιον εις τά οικονομικά του Ι.Κ.Α. εις την Νάξον.

Α. Δημητράτος (Υπουργός Εργασίας). Κύριε συνάδελφε, απήντησα εις τά λεχθέντα ότι «τους ανθρώπους αυτούς τους έλησμόνησεν ό Θεός» και είπα, ότι δέν τους έλησμόνησεν ό Θεός, ούτε και το Κράτος, δεδομένου ότι το Ι.Κ.Α. διά την προστασίαν τούτων δαπανά μεγάλα ποσά δι' αύτούς.

Ν. Ζορμπάς. Νομίζω, κ. Υπουργέ, ότι πρέπει να γίνη δεκτή ή τροπολογία και να καθορισθούν ώς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως τά ημερομίσθια, που αναγνωρίζει εις τους εργάτας σμύριδος το Κράτος και όχι ό αριθμός των 175 ημερομισθίων, διότι άλλως θά έχουν το δικαίωμα οί σμυριδεργάται να παραπονεθούν και να υποστηρίξουν, ότι μπορεί να μή τους έλησμόνησεν ό Θεός, τους έλησμόνησεν όμως σκληρώς ό παρών νόμος.

Μ. Στεφανίδης. Κύριε Πρόεδρε, επί του κρισίμου άρθρου δ, εις το οποίον περιλαμβάνονται οί συνταξιοδοτικαί προϋποθέσεις, κατά την συζήτησιν επί της αρχής εξέθεσα εύρύτερον τάς απόψεις τόσον εμού, όσον και του Κόμματος των Φιλελευθέρων, όπερ εξουσιοδοτήθην να εκπροσωπήσω εις την αίθουσαν αύτήν κατά την συζήτησιν του υπό κρίσιν σχεδίου ν. δ/γματος.

Κύριε Πρόεδρε, συνοψίζων υποστηρίζω και αύθις την γνώμην, ότι οί φιλελεύθεροι είμεθα κεκηρυγμένοι εναντίον των θεσπιζομένων νέων δυσμενών προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως εις το Ι.Κ.Α. και προτιμώμεν να παραμείνουν εν ισχύϊ αί θεσπισθείσαι διά του ά.ν. 1846]1951 ταιαύται.

Είναι απαράδεκτος και τιτρώσκει την φιλο-

τιμίαν τοῦ ἐργατοϋπαλληλικοῦ κόσμου τῆς χώρας ἡ προσπάθεια τῆς Κυβερνήσεως νὰ πλήξῃ καὶ νὰ σφαγιάσῃ τὰ δίκαιά του καὶ νὰ θεσπίσῃ μετὰ 10ετίαν ἐπαχθεστέρας προϋποθέσεις. Ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν νέων διατάξεων τοῦ σχεδίου καταργεῖ τὴν διαζευκτικῶς ὑφισταμένην ἐν τῷ νόμῳ 1846 προϋπόθεσιν τῶν 500 ἡμερομισθίων τῆς τελευταίας πενταετίας, ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῆς ὁποίας ἐπρωτοστάτησεν ἡ σημερινὴ Διοίκησις τοῦ Ι.Κ.Α. Κύριε Πρόεδρε, ὑπομιμνήσκω καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὅτι ὁ δικαιολογητικὸς λόγος τῆς εὐνοϊκῆς αὐτῆς προϋποθέσεως ἀναφέρεται εἰς ἕνα παοίδηλον εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν γεγονός ὅτι οἱ μεγάλης σχετικῶς ἡλικίας ἐργάται εὑρέθησαν εἰς ἀπόλυτον ἀδυναμίαν νὰ προσκομίσουν δικαιολογητικὰ στοιχεῖα ἡμερομισθίων πραγματοποιηθέντων εἰς ἀπώτερον χρόνον. Ὑπάρχουν, κ. Πρόεδρε, ἐργάται, ἰδίᾳ μεταλλωρύχοι, οἱ ὁποῖοι εἰργάσθησαν ἀπὸ τοῦ 1890 εἰς ἑταιρείας, αἱ ὁποῖαι διελύθησαν πρὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἀρχεῖα κατεστράφησαν λόγῳ τῶν πολεμικῶν γεγονότων καὶ παρεσχέθη εἰς αὐτοὺς ἡ δυνατότης συνταξιοδοτήσεως διὰ προσκομίσεως δικαιολογητικῶν βάσει τῆς ἰσχυούσης καὶ ἤδη καταργουμένης διατάξεως διὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς των δετίαν. Ἡ κατάργησις τῆς διατάξεως αὐτῆς ἀποτελεῖ κατάφωρον ἀδικίαν εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων. Ἡ ἑτέρα προϋπόθεσις τῶν 6.000 ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 62 ἐτῶν ἄρρενας καὶ 57 θήλεις ἐργατοϋπαλλήλους εἶναι ἰδιαζόντως ἐπαχθής. Σήμερον ἀκόμη κυβερνητικὴ ἐφημερὶς «Ἡ Καθημερινὴ» ἐν σχολίῳ ἐπικρίνει αὐστηρῶς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὑποστηρίζει τὴν ἄποψιν ὅτι μὲ τὰ 6.000 ἡμερομίσθια, ἰδίᾳ διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν ἐμποροϋπαλλήλων, καθίσταται ἀνέφικτος ἡ συνταξιοδότησις τῶν ἤδη συμπληρούντων τὸ 60ον ἔτος, διότι κατὰ τὴν περίοδον ἰδίᾳ τῆς κατοχῆς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν εἶχον ἐργασθῇ καὶ θὰ χρειασθῇ νὰ ἐργασθοῦν ἐπὶ ἱκανὰ εἰσέτι ἔτη καὶ πέραν τοῦ 60ου ἔτους των, διὰ νὰ συμπληρώσουν συντάξιμον χρόνον τόσων πολλῶν ἡμερομισθίων.

Οὐδεμία ἐπίσης λαμβάνεται πρόνοια ἐξαγορᾶς χρόνου ὑπηρεσίας πρὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ἀντιστάθμισμα τῆς προσγενομένης ἀδικίας εἰς βάρος τῶν μεγαλυτέρας ἡλικίας καὶ ἠσφαλισμένων.

Ἡ προϋπόθεσις ὡσαύτως τῶν 175 ἢ 225 ἡμερομισθίων ἀπὸ 1.1.1961 κατ' ἔτος, ἔστω καὶ κατὰ μέσον ὅρον, εἶναι ἐπαναλαμβάνω δυσμενεστάτη.

Κύριε Πρόεδρε, μόνον ἕνας μικρὸς ἀριθμὸς ὅλικῶς ἀπασχολουμένων εἰς τὴν χώραν μας, ἰδίᾳ εἰς μεγάλα κέντρα, θὰ συνταξιοδοτηθῇ, διότι θὰ δυνηθῇ νὰ συμπληρώσῃ τὰ ἀπαιτούμενα ἡμερομίσθια τοῦ νέου θεσπιζομένου ὕψους, ἐνῷ τὰ 75 ο/ο τῶν ἐργαζομένων, ἰδίᾳ εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅπου ὑπάρχει μικρὰ ἀπασχόλησις θὰ στερηθοῦν τῆς στοιχειώδους αὐτῆς ἀσφαλιστικῆς προστασίας καὶ συνταξιοδοτήσεως.

Κύριε Πρόεδρε, ὀφείλω νὰ ἀναφερθῶ εἰς θέματα συναπτόμενα πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5.

Τὸ πρῶτον ἀναφέρεται εἰς τὰ 1.500 ἡμερομίσθια καὶ τὰ 800 ἐντὸς τῆς τελευταίας πενταετίας διὰ τὴν σύνταξιν ἀναπηρίας. Ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων διετύπωσε φόβους δικαιολογημένους λόγῳ τῆς ἀσαφείας τῆς διατάξεως καὶ τῆς γενικῆς καὶ ἀορίστου διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 5 περὶ συντάξεως ἐν γένει ἀναπηρίας, ὅτι ἐνδεχομένως θὰ ἠδύνατο νὰ αὐξηθοῦν τὰ ἡμερομίσθια, ἀλλὰ ὡς προϋπόθεσις καὶ διὰ τὰς συντάξεις ἐξ ἀτυχήματος καὶ ἐπαγγελματικῆς νόσου κατὰ νόμον καὶ κατὰ τὰ γενικῶς παρεδεγμένα εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ δίκαια ὅλων τῶν χωρῶν δὲν ὑπάρχει χρονικὴ προϋπόθεσις. Ἡ διατύπωσις ἡ γενικὴ καὶ ἀόριστος τοῦ σχεδίου ν.δ. ἐν τούτοις ὁδηγεῖ εἰς τὴν ὑπόνοιαν, ὅτι καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, δι' οὓς ἀρκεῖ μία καὶ μόνη ἡμέρα ἐργασίας, ὑπήχθησαν εἰς τὴν ἐν λόγῳ διάταξιν, διότι καὶ αἱ συντάξεις ἐξ ἀτυχήματος ἐργατικοῦ ἢ ἐπαγγελματικῆς νόσου εἶναι συντάξεις ἀναπηρίας, καὶ κρίνω ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ μία διευκρίνισις ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ ρητὴ ἐξαίρεσις εἰς τὸ σχέδιον ν.δ.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Ἡ τελευταία ἄποψις εἶναι ὀρθή. Οὐδαμοῦ ἐπηρεάζεται τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα. Κομιᾶς ὥρας ἐργασία εἶναι ἱκανὴ νὰ δημιουργήσῃ τὰς συνταξιοδοτικὰς προϋποθέσεις εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀτυχήματος.

Μ. Σ τ ε φ α ν ί δ η ς. Πρόκειται περὶ συντάξεων παρεχομένων συνεπείᾳ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἢ ἐπαγγελματικῆς νόσου, δι' ἃ θὰ ἰσχύσουν καὶ εἰς τὸ μέλλον αἱ εἰδικαὶ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846|1951. Πρέπει ὅθεν νὰ προστεθῇ ἡ ὡράισις «περιφυλασσομένης τῆς ἰσχύος τῶν σχετικῶν περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ ἐπαγγελματικῆς νόσου διατάξεων τοῦ ν. 1846|1951».

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Δηλῶ ὅτι οὐδόλως ἐπηρεάζεται. Ὑφίστανται ἐξ ὁλοκλήρου ἡ προστασία.

Μ. Σ τ ε φ α ν ί δ η ς. Δύο ἄλλα ἐπίσης σοβαρὰ θέματα ἐπιθυμῶ νὰ θίξω, κ. Πρόεδρε. Τὸ πρῶτον ἀφορᾷ τοὺς μεταλλωρύχους. Προέρχομαι ἐκ μιᾶς περιοχείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἕνα σημαντικὸν ποσοστὸν τῶν κατοίκων ἐργάζεται ἐκπαλαι εἰς τὰ μεταλλευτικὰ ὑπόγεια ἔργα καὶ ὑπὸ τὰς κλέον σκληρὰς, ἐπαχθεῖς καὶ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ διὰ τοῦ νόμου ΒΙΜΑ' τοῦ 1901 περὶ ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ὁ ὁποῖος ἰσχύει πρὸ 60 ἐτῶν, ἐλάμβανον σύνταξιν γήρατος εἰς ἡλικίαν 60 ἐτῶν οἱ ἄνδρες καὶ 55 αἱ γυναῖκες. Ἤδη μετὰ τὴν ὑπαγωγήν των εἰς τὸ Ι.Κ.Α., λόγῳ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς αὐτὸ τὴν 1.6.1956, οἱ μεταλλωρύχοι λαμβάνουν σύνταξιν γήρατος, ὅταν συμπληρώσουν τὸ 65ον ἔτος οἱ ἄνδρες καὶ τὸ 60ὸν αἱ γυναῖκες. Δηλαδὴ ὑπισθοδρομήσαμεν κατὰ 60 περίπου ἔτη καὶ οὐδεμία ἀπὸ τοῦ 1956 ἐλήφθη πρόνοια παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νὰ διατηρηθοῦν δι' αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα ὅρια ἡλικίας. Καὶ πέραν αὐτοῦ, κ. Πρόεδρε, οὐδεμία πρόνοια ἐλήφθη, ὥστε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ πρόβλεψις τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 1846|1951, τῆς ἀναφερομένης εἰς μείωσιν ὁρίου ἡλικίας συνταξιοδοτήσεως

γήρατος εἰς 60ὸν δι' ἄνδρας καὶ 55ον διὰ γυναῖκας, καὶ ἐκδοθῇ Κανονισμὸς διὰ τὰ ἐν γένει ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα, ὅπως εἶναι τῶν μεταλλωρύχων, τῶν ἐργαζομένων εἰς τσιμεντοποιΐαν, λιπάσματα καὶ βαρείας βιομηχανίας. Τὸ ὑφιστάμενον καθεστὼς αὐτὸ ἀποτελεῖ στίγμα διὰ τὴν ἐποχήν μας, διότι τὸ 80 ο/ο τῶν δυστυχῶν αὐτῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι σκληρῶς μέσα εἰς ἀποπνικτικὴν ἀτμόσφαιραν ἐργάζονται εἰς τὰ ὑπόγεια ἔργα μεταλλείων, δὲν ζοῦν μέχρι τοῦ 55ου ἢ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των ἢ, ἐὰν ἐπιζήσουν, εἶναι ἀνθρώπινα ράκη, σωματικῶς καὶ ψυχικῶς. Κατ' ἐπανάληψιν καθ' ὅλα τὰ τελευταῖα ἔτη, καθ' ἃ ἡ ψῆφος τῶν συμπολιτῶν μου μὲ ἐξέλεξεν ὡς μέλος τοῦ Κοινοβουλίου, ἠγωνίσθην σκληρῶς, διὰ νὰ ὑπερασπίσω τὰ δίκαια αἰτήματα τοῦ ἀναξιοπαθοῦντος αὐτοῦ κόσμου. Ἦλθεν ἤδη ἡ ὥρα, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ συζητουμένου σχεδίου ν.δ., νὰ ζητήσω τὴν προστασίαν καὶ τὴν στοργὴν τῆς πολιτείας ὑπὲρ αὐτῶν καὶ νὰ ὑποστηρίξω τὴν κατατεθεῖσαν καὶ ἐκτυπωθεῖσαν τροπολογίαν μου περὶ περιορισμοῦ τοῦ ὁρίου ἡλικίας συνταξιοδοτήσεως εἰς τὸ 55ον δι' ἄνδρας καὶ τὸ 50ὸν διὰ τὰς γυναῖκας μεταλλωρύχους. Μὲ τὴν ἀποδοχὴν τῆς τροπολογίας αὐτῆς θὰ ἱκανοποιηθῇ τὸ κοινὸν περὶ δικαίου δημόσιον αἴσθημα καὶ ἡ Ἐπιτροπή μας θὰ εἶναι ἀξία τῆς ἀποστολῆς της, ἂν ἰσθετήσῃ ἕνα τόσον δικαιότατον αἴτημα. Ἐλπίζω ὅτι κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν ψηφοφορίαν, ποὺ ἐζητήσαμεν νὰ γίνῃ, ἡ πλειοψηφία δὲν θὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ἀρνητικὴν κυβερνητικὴν στάσιν.

Τὸ δεύτερον θέμα, κ. Πρόεδρε, τὸ ὁποῖον προβάλλει τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων καὶ θὰ ἐπιδιώξῃ ἐπιμόνως, εἶναι ἡ μονιμοποίησις τῶν συντάξεων ἀναπηρίας. Τὸ αἴτημα εἶναι καθολικὸν τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιούχων, κ. Πρόεδρε. Ὑπάρχουν ἀνάπηροι, οἱ ὁποῖοι ἐκρίθησαν ἀπὸ τὰς πρωτοβαθμίους καὶ δευτεροβαθμίους Ἐπιτροπὰς μὲ ποσοστὸν ἀναπηρίας 66,60ο/ο, δηλαδὴ πλήρη ἀναπηρίαν. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐπανέρχονται ἀνὰ ἑξάμηνον ἢ ἔτος ἢ διετίαν πρὸς ἐξέτασιν εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς ὑπαίθρου χώρας εἰς τὰς Ἀθήνας ἢ ἄλλα μεγάλα ἀστικὰ κέντρα, διὰ νὰ κριθοῦν ἐκ νέου καὶ νὰ συνεχισθῇ ἡ παροχὴ τῆς συντάξεώς των, καίτοι συχνὰ πρόκειται περὶ ἀκρωτηριασμῶν καὶ ἀνιάτων παθήσεων. Ἐπιβάλλεται νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν ἀπαράδεκτον καὶ καταθλιπτικὴν κατάστασιν αὐτήν. Ἐπιβάλλεται ἡ ἀποδοχὴ τῆς τροπολογίας μου περὶ μονιμοποιήσεως τῶν συντάξεων αὐτῶν ἀναπηρίας μετὰ πενταετίαν, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει νὰ κρίνωνται ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ὁριστικῶς μετὰ δ τοὐλάχιστον ἔτη, ἐπὶ διαρκῶν παθήσεων μὴ ἰατῶν, ἀνίκανοι ἰσοβίως. Ὑπενθυμίζω σήμερον, κ. Πρόεδρε, ὅτι ἐπὶ Κυβερνήσεως Κέντρου κατὰ τὴν περίοδον 1950 - 1952, ὅτε κατίσχυον προοδευτικαὶ ἀντιλήψεις ἀντιμετωπίσεως παρομοίων θεμάτων, ὡς βουλευτὴς τῆς συμπολιτεύσεως μετεῖχον μετ' ἄλλων συναδέλφων τῆς ἀντιπολιτεύσεως τότε (Λαϊκοῦ Κόμματος) εἰς τὸ Συμβούλιον Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (Σ.Κ.Α.) καὶ τῇ εἰσηγήσει μου ἀπεφασίσθη ἡ τροποποίησις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν πρὸς ἐπίλυσιν ἀμφοτέρων τῶν θεμάτων τοῦ καθορισμοῦ μικροτέρου ὁρίου ἡλικίας 55 καὶ 50 διὰ τοὺς μεταλλωρύχους καὶ μονιμοποιήσεως τῶν συντάξεων ἀναπηρίας, ἀλλ' ἀτυχῶς ἡ ἐπακολουθήσασα λαίλαψ τῆς ὑπουργίας Γονῆ παρέσυρε τὰ πάντα καὶ ἐματαίωσε δι' ἀκυρωτικῆς πράξεως του τὴν ἐφαρμογὴν ἀμφοτέρων τῶν ληφθέντων ριζοσπαστικῶν μέτρων. (Χειροκροτήματα ἀπὸ τῆς πτέρυγας τῆς ἀντιπολιτεύσεως).

Σ. Ἡλιόπουλος. Κύριε Πρόεδρε, πρὶν ἢ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 5, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ διευκρινισθῇ, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, μία ἀσάφεια ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν 175 ἡμερομισθίων κατ' ἔτος, ἀπὸ τοῦ 1962, ὡς προβλέπει ἡ διάταξις, τὴν ὁποίαν δὲν ἔλυσεν ἡ τροπολογία, μὲ τὴν ἔκφρασιν «κατὰ μέσον ὅρον». Εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διευκρινισθῇ, ἐὰν τὰ 175 ἡμερομίσθια θὰ πρέπει νὰ πραγματοποιηθοῦν ὁπωσδήποτε ἀπὸ 1.1.1962 δι' ἕκαστον ἔτος μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἔστω καὶ ἂν ὁ ἠσφαλισμένος ἔχῃ συμπληρώσει τὴν 1.1.1962 τὸ κατώτατον ὅριον τῶν 4.050 ἡμερομισθίων, ἢ ἀρκεῖ ἡ συμπλήρωσις τῶν 4.050 ἡμερομισθίων ὁποτεδήποτε, ὁπότε δὲν ἀπαιτοῦνται τὰ 175 ἡμερομίσθια. Ἐπ' αὐτοῦ πρέπει νὰ διασαφηνισθῇ τὸ θέμα.

Λ. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Κύριοι συνάδελφοι, ὑπολογίζεται τὸ σύνολον τῶν ἡμερομισθίων.

Σ. Ἡλιόπουλος. Θέλω νὰ εἴπω, κ. Ὑπουργέ, ὅτι ἐὰν μέχρι τῆς 1.1.1962 ἔχῃ πραγματοποιήσει τὸ ἐλάχιστον ὅριον, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ πραγματοποιήσῃ καὶ ἄλλα ἡμερομίσθια, διὰ νὰ λάβῃ σύνταξιν;

Λ. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Ὄχι κατ' ἀνάγκην. Δικαιοῦται νὰ ἀναμείνῃ τὸν χρόνον, κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ συμπληρώσῃ τὸ ὅριον ἡλικίας, διὰ νὰ λάβῃ τὴν σύνταξίν του. Ὑπάρχουν αἱ βασικαὶ προϋποθέσεις τῆς συνταξιοδοτήσεως, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ χρόνος τῆς ἡλικίας. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτου δύναται νὰ λάβῃ σύνταξιν. Πέραν αὐτοῦ, ἐτονίσαμεν καὶ κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν, ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ πραγματοποίησις 175 ἡμερομισθίων κατ' ἔτος, ἀλλὰ τὸ σύνολον τῶν 4.050.

Γ. Εὐαγγέλου. Δηλαδή, ἀντὶ 2.500 ἡμερομίσθια, καθορίζονται 4.050.

Λ. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Μάλιστα. Μόνον ποὺ βαδίζομεν κατὰ κλιμάκωσιν πλέον. Οὕτω, ἐὰν ἕνας μισθωτὸς 63 ἐτῶν κατὰ τὸ 1962 ἔχῃ 2.800 ἡμερομίσθια, θὰ λαμβάνῃ σύνταξιν. Ὁ παρευρισκόμενος εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς ἐξόδου δὲν πρέπει νὰ ἀπολέσῃ τὴν σύνταξίν του, διότι αὐτὸ θὰ ἦτο καὶ ἀντιασφαλιστικὸν καὶ ἀντικοινωνικόν.

Ὅταν ὁμιλήσω καὶ ἀναφέρω ὡρισμένα στοιχεῖα, θὰ ἴδητε, ὅτι ὁ ρεαλισμός μας καὶ μόνον ὁ ρεαλισμὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν δημιουργίαν προϋποθέσεων, αἵτινες εἶναι ὑπὲρ τῶν ἠσφαλισμένων.

Σ. Ἡλιόπουλος. Παρὰ τὴν γενικὴν αὐτὴν ἄποψιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἐξακολουθοῦμεν νὰ ἔχωμεν τὴν γνώμην, ὅτι τὸ ἄρθρον 5 ἀποτελεῖ τὸν σταυρὸν τῶν ἠσφαλισμένων, διότι

πράγματι θέτει όρους και προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως, αίτινες δι' ένα μεγάλον αριθμόν ησφαλισμένων, ευρισκομένων περί το τέρμα της εργασίας των, θά γίνουν αφορμή στερήσεώς των από την σύνταξίν των.

Ο κ. Υπουργός είπεν, ότι έπρεπε να αύξηθούν αι προϋποθέσεις, πρώτον διότι αι χαμηλαί προϋποθέσεις είχον μίαν δικαιολογίαν, όταν το πρώτον συνεστήθη ο θεσμός, διά να περιληφθούν εις την συνταξιοδότησιν οι εργαζόμενοι πρό της συστάσεως του θεσμού. Και είναι ορθή αύτη ή παρατήρησις. Επίσης είπεν, ότι εις ουδεμίαν άλλην χώραν υπάρχουν ελαφρότεραι προϋποθέσεις. Είμεθα σύμφωνοι και επ' αύτου. Εις τάς άλλας χώρας πράγματι προβλέπονται 15 έτη ασφαλίσεως ως προϋπόθεσις της συνταξιοδοτήσεως διά γήρας. Ως τρίτην δικαιολογίαν ανέφερεν, ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα εξυγιάνσεως του Ι.Κ.Α. Αλλά ημείς δεν συμφωνούμεν εις το ότι πρέπει να καρατομηθούν οι ησφαλισμένοι, διά να εξυγιανθή το Ι.Κ.Α. Το ορθόν θά ήτο να δεχθή ο κ. Υπουργός να τεθή ένα όριον, εφ' όσον έχει ασφαλιστικόν βιβλιάριον από 10ετίας να δικαιούται συντάξεως.

Η τεθείσα προϋπόθεσις των 4.500 ημερομισθίων θά ήτο ορθή, εάν υπήρχε πλήρης απασχόλησις. Αλλά ή πραγματικότης εις την χώραν μας είναι διάφορος, διότι ουδείς είναι δυνατόν να κατορθώση εντός 10ετίας να κάμη 4.500 ημερομίσθια. Όταν, λοιπόν, υπάρχη αύτη ή πραγματικότης ή ελληνική, δεν πρέπει να τίθενται τόσον πολλά ημερομίσθια, όπως συμβαίνει εις άλλας χώρας, όπου ή πραγματικότης είναι διάφορος. Εις την ελληνικήν πραγματικότητα δεν εξασφαλίζεται σύνταξις εις τους εργαζομένους με αύτάς τάς προϋποθέσεις.

Αναφέρω το εξής παράδειγμα: Ένας ησφαλισμένος την 1ην Ιανουαρίου του 1962 είναι 63 ετών και έχει 2.500 ημερομίσθια. Έχει τάς προϋποθέσεις, αίτινες προβλέπονται ήδη διά την συνταξιοδότησιν. Χρειάζεται τώρα, κατά το 64ον και 65ον έτος της ηλικίας, να αποκτήση 350 ημερομίσθια τά προβλεπόμενα ανά 175 ημερομίσθια κατ' έτος διά τά δύο τελευταία έτη. Εάν πραγματοποιήση 340 ημερομίσθια, ο ησφαλισμένος αύτός, πού έχει σήμερον τάς προϋποθέσεις, δεν θά πάρη σύνταξιν. Και ερωτάται, είναι δυνατόν να ζητήται σήμερον από τον γέροντα των 63 ετών να συμπληρώση 350 ημερομίσθια, σήμερον πού όπως είναι γνωστόν λόγω της ανεργίας δεν είναι δυνατόν αύτά τα ημερομίσθια να τά κάμη ούτε ένας νέος; Πώς είναι δυνατόν από τους κτίστας, από τους καπνεργάτας κλπ. να ζητώμεν τόσον αριθμόν ημερομισθίων;

Όπως βλέπετε, ή κατηγορία αύτή αποκεφαλίζεται από την διάταξιν αύτην και σκεφθήτε πόσοι ησφαλισμένοι έχουν υπερβή το 60ον έτος της ηλικίας των, και ενώ έχουν σήμερον τάς προϋποθέσεις, θά χάσουν την σύνταξίν των.

Α. Δημητρώτος (Υπουργός Εργασίας). Δι' αύτάς τάς περιπτώσεις υπάρχει ή άλλη διάταξις και προβλέπεται ή συνταξιοδότησίς των.

Σ. Ηλιόπουλος. Ούτε με την διάταξιν του άρθρου 12 θά πάρουν σύνταξιν και έκείνοι οίτινες ευρίσκονται περί το τέρμα της εργασίας των θά στερηθούν συντάξεως, διότι ή ελληνική πραγματικότης είναι, ότι ούτε οι νέοι δεν είναι δυνατόν να συμπληρώσουν 175 ημερομίσθια ετησίως. Ο ρεαλισμός είναι ότι πρέπει να αντιμετωπίσωμεν κατ' άλλον τρόπον τον εργαζόμενον εν πλήρει απασχολήσει από τον εργαζόμενον εν μη πλήρει απασχολήσει. Από τον εν πλήρει απασχολήσει νά απαιτήσητε αύτά τά ημερομίσθια, άλλά από τον μη εν πλήρει απασχολήσει δεν είναι δυνατόν να απαιτήσητε τάς αύτάς προϋποθέσεις.

Α. Δημητρώτος (Υπουργός Εργασίας). Διά να εξυπηρετήσωμεν αύτάς τάς περιστάσεις, ηκολουθήσαμεν αύτό το σύστημα.

Σ. Ηλιόπουλος. Η διάταξις αύτή εις την ουσίαν εκτελεί τους ανθρώπους αύτούς εις το τέλος του βιοποριστικού των επαγγέλματος. Δεν είναι δυνατόν ή Επιτροπή να ψηφίση τοιούτου είδους διατάξεις.

Δ. Γιαχνής. Κύριε Πρόεδρε, διά των θεσπιζομένων διατάξεων του άρθρου 5 πρέπει να δμολογήσωμεν, ότι το Ι.Κ.Α. πρέπει να μεταβάλη ονομασίαν και να γίνη Ι.Κ.Α. των υπαλλήλων και μάλιστα εκείνων των υπαλλήλων μόνον οι οποίοι εργάζονται βάσει κανονισμού και είναι μόνιμοι. Όλος ο άλλος κόσμος των εργαζομένων και ιδίως των επαρχιών δεν πρόκειται να λάβη σύνταξιν από το Ι.Κ.Α. Εάν σημειώσωμεν, ότι μόνον οι οικοδόμοι εργάται ανέρχονται εις 100.000, φαντάζεσθε ποίος αριθμός εργαζομένων θά εξαιρεθή από του δικαιώματος να λάβη σύνταξιν από το Ι.Κ.Α. Ούτε οι οικοδόμοι, ούτε οι εργαζόμενοι των τουριστικών επαγγελμάτων, ούτε οι σταφιδεργάται, καπνεργάται και λοιποί εποχιακώς εργαζόμενοι θά πάρουν σύνταξιν.

Η σύνταξις δι' όλους αύτούς, πού αποτελούν την πλειοψηφίαν των εργαζομένων της χώρας μας, ή απόληψις συντάξεως από το Ι.Κ.Α. καθίσταται απηγορευμένος καρπός.

Διά των θεσπιζομένων διατάξεων αύξάνομεν τά ημερομίσθια δι' εκείνους, οί οποίοι θά πρέπει να δικαιωθούν συντάξεως από 2.500 εις 4.500 και πού έχουν ηλικίαν 60 ετών. Είναι αδύνατος ή πραγματοποίησις αύτών των ημε-

ρομισθίων καὶ μάλιστα δι' ἐργαζομένους ἡλικιωμένους.

Εἶναι ὀρθὸν καὶ πρέπει νὰ κάνῃ διαχωρισμὸν ὁ κ. Ὑπουργὸς μεταξὺ τῶν πλήρως ἀπασχολουμένων, καὶ τῶν μερικῶς ἀπασχολουμένων, ὥστε νὰ δυνηθοῦν νὰ λάβουν σύνταξιν καὶ οἱ μερικῶς ἀπασχολούμενοι.

Τόσον τὰ σχέδια νόμων τοῦ κ. Ρικάκη, ὅσον καὶ τελευταίως τοῦ κ. Καποδίστρια, προέβλεπον ἕνα τοιοῦτον διαχωρισμόν. Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ καὶ σήμερον. Τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον τῆς Ἑλλάδος δι' ὑπομνήματός του ὁμολογεῖ, ὅτι οἱ οἰκοδόμοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιήσουν περισσότερον ἀπὸ 130 ἡμερομίσθια ἐτησίως. Ἑπομένως πρέπει ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ δεχθῇ τὰς τροπολογίας μας, αἱ ὁποῖαι ἀπαλύνουν κάπως τὰς δυσκολίας, αἱ ὁποῖαι παρεμβάλλονται διὰ τοῦ ἄρθρου 5, ὥστε νὰ διευκολύνῃ τὴν λῆψιν συντάξεως εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἐκ τῶν μερικῶς ἐργαζομένων.

Πέραν αὐτοῦ ἔρχεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 4, ἡ ὁποία μειώνει τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, ἣν δικαιοῦται ἡ χήρα, ἀπὸ 80 ο/ο εἰς 70 ο/ο. Αὐτὸ εἶναι ἄδικον νὰ γίνῃ ὑπὸ τὰς σημερινὰς δυσχερεῖς οἰκονομικὰς συνθήκας καὶ προτείνω τὴν διαγραφὴν τῆς διατάξεως.

Αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις προβλέπουν, ὅπως οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας λαμβάνουν σύνταξιν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει 2.500 ἡμερομίσθια.

Σήμερον ὁ κ. Ὑπουργὸς διὰ τῆς παραγράφου 2 αὐξάνει τὰς προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπῆρχον μέχρι σήμερον διὰ τὴν λῆψιν συντάξεως, δηλαδὴ τὰ 2.500 τὰ αὐξάνει εἰς 175 κατ' ἔτος, μέχρις ὅτου φθάσουν τὰ 6.000 ἡμερομίσθια.

Οὐδεὶς ἐργαζόμενος εἰς βαρείας καὶ ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας δύναται νὰ συμπληρώσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν 6.000 ἡμερομισθίων. Θὰ χρειασθοῦν 30 χρόνια, διὰ νὰ πραγματοποιήσουν τὰ ἡμερομίσθια αὐτά. Τοῦτο ὅμως εἶναι ἀδύνατον νὰ συμβῇ, δεδομένου ὅτι πολὺ πρὶν θὰ ἔχουν ὁδηγηθῇ εἰς τὸν τάφον, λόγῳ τῆς σκληρότητος τῶν δουλειᾶς. Καὶ δι' αὐτὸ ὁ κ. Ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ μειώσῃ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν τῶν ἡμερομισθίων καὶ νὰ δεχθῇ καὶ τροπολογίας, τὰς ὁποίας ὑπεβάλαμεν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5.

Γ. Ἀ ρ ά π η ς. Κύριε Πρόεδρε, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου μου εἶπον ὅτι αἱ σημεριναὶ σκληραὶ προϋποθέσεις ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων σκληρύνονται ἀκόμη περισσότερον διὰ τοῦ ἄρθρου 5 καὶ εὑρισκόμεθα εἰς μίαν περίοδον, κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπάρχει τεραστία ἀνεργία καὶ ὑποαπασχόλησις. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἐρχόμεθα διὰ τοῦ ἄρθρου 5 νὰ αὐξήσωμεν τὰς προϋποθέσεις λήψεως συντάξεως καὶ αὐξάνομεν τὰ ἡμερομίσθια ἀπὸ 2.500 εἰς 4.500 χιλιάδας.

Ἐάν, κ. Πρόεδρε, δὲν ἴδωμεν τὴν πραγματικότητα, ἐὰν δὲν ἀντιμετωπίσωμεν τὸ θέμα τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς ὑποαπασχολήσεως, ἐὰν δὲν δώσωμεν εἰς ὅλους συνεχῆ ἐργασίαν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν αὐτὰς τὰς προϋποθέσεις.

Θὰ ἤθελα νὰ ἔθετεν ὁ κ. Ὑπουργὸς ὑπ' ὄψιν τῆς Ἐπιτροπῆς στοιχεῖα περὶ τοῦ πόσοι ἐργάζονται εἰς ἡλικίαν ἄνω τῶν 50 ἐτῶν καὶ πόσοι εἰς ἡλικίαν κάτω τῶν 18 ἐτῶν. Εἰς ὅλους τοὺς κλάδους μὲ τὰς νέας ἐξελίξεις τῆς ἐπιστήμης ὁ ἐργαζόμενος κόσμος ἐκτοπίζεται. Ὅταν αὐτὸ συμβαίνῃ σήμερον, ἐρχόμεθα ἡμεῖς νὰ νομοθετήσωμεν καὶ νὰ σκληρύνωμεν τὰς προϋποθέσεις λήψεως συντάξεως.

Ἐπίσης, κ. Πρόεδρε, δὲν γίνεται διαχωρισμὸς τῶν μερικῶς καὶ τῶν πλήρως ἀπασχολουμένων. Εἶναι ἀδύνατον οἱ μερικῶς ἀπασχολούμενοι νὰ συμπληρώσουν αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερομισθίων.

Ὀφείλομεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν συνεχῆ ἐργασίαν εἰς τοὺς ἐργαζομένους καὶ κατόπιν νὰ αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερομισθίων. Περαιτέρω πρέπει νὰ μειώσωμεν τὸ ὅριον ἡλικίας ἀπὸ 65 εἰς 60 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ ἀπὸ 60 εἰς 55 διὰ τὰς γυναῖκας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἐπέλθῃ ἀποσυμφόρησις εἰς τὸ ἐργαζόμενον προσωπικὸν καὶ θὰ εὕρουν ἐργασίαν οἱ νέοι. Δὲν εἶναι δυνατὸν οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας νὰ ἐξέρχωνται μὲ τὸ αὐτὸ ὅριον ἡλικίας μὲ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται εἰς ἐλαφροτέρας ἐργασίας. Δὲν εἶναι δυνατὸν οἱ μεταλλωρύχοι, ἐπὶ παραδείγματι, νὰ συνταξιοδοτοῦνται μὲ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις τῶν ἄλλων ἐργαζομένων ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν. Ἐπ' αὐτοῦ ἔχομεν καταθέσει σχετικὴν τροπολογίαν, ὥστε τὸ ὅριον ἡλικίας νὰ μειωθῇ εἰς τὸ 55ον.

Ὑπάρχει, ἐπίσης, τὸ ζήτημα τῆς μειώσεως τῆς συντάξεως τῶν χηρῶν ἀπὸ 80ο/ο εἰς 70ο/ο. Αὐτὸ ὅμως, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας, εἶναι μία πρωτοφανὴς ἀδικία. Θὰ πρέπει ὁ κ. Ὑπουργὸς ὡς ἐκ τούτου νὰ ἴδῃ τὰ πράγματα ὑπὸ τὴν σημερινὴν των μορφὴν καὶ νὰ ἀφήσῃ τὸ ποσοστὸν τοῦ 80ο/ο ὡς ἔχει. Τερματίζων, παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως ἀποδεχθῇ τὰς τροπολογίας, τὰς ὁποίας ἔχομεν ὑποβάλει ἐπὶ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ καὶ αἱ ὁποῖαι κατατείνουν εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ σχεδίου ν.δ. καὶ τῆς θέσεως τῶν ἐργαζομένων.

(Συνεχίζονται εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ Ν.Δ. 4104|1960

('Υπ' άριθ. 26|224 τῆς 7 'Οκτωβρίου 1960 'Εγκύκλιος τοῦ 'Ιδρύματος Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων).

Παρέχομεν κατωτέρω ὁδηγίας ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4, 9 § 4, 5 § 6 καὶ 10 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 4104|1960, δι' ὧν ρυθμίζονται οὐσιώδη θέματα εἰσφορῶν.

Ἐν σχέσει πρὸς ἑτέρας ἐν τῷ ν. δ|γματι διατάξεις, αἵτινες ἄπτονται τῆς ἁρμοδιότητος πλειόνων Διευθύνσεων τῆς Διοικήσεως, θέλουν παρασχεθῆ ἐν συνεχείᾳ αἱ ἐπ' αὐτῶν ὁδηγίαι.

Α'. "Αρθρον 4 §§ 1 καὶ 2

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 ἀντικαθίστανται ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 25 ἀ.ν. 1846|1951.

Εἰδικώτερον διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου ἀνακαθορίζονται αἱ μισθολογικαὶ κλάσεις, εἰς ἃς κατατάσσονται οἱ ἠσφαλισμένοι πρὸς ὑπολογισμὸν τῶν δι' αὐτοὺς καταβλητέων εἰσφορῶν, αὐξανομένου τοῦ ἀριθμοῦ τούτων εἰς 14 καὶ τροποποιουμένων τοῦ ἀνωτάτου καὶ κατωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν, αἵτινες λαμβάνονται ὡς βάσις διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπαγωγὴν τῶν μισθωτῶν εἰς μισθολογικὰς κλάσεις. Οὕτω εἰς τὴν πρώτην μισθολογικὴν κλάσιν ὑπάγονται οἱ λαμβάνοντες ἡμερήσιον μισθὸν μέχρι δραχμῶν 22,50, εἰς δὲ τὴν δεκάτην τετάρτην ἅπαντες οἱ λαμβάνοντες ἡμερήσιον μισθὸν ἀπὸ δραχμῶν 190,05 καὶ ἄνω.

Ὁ βάσει τῶν νέων τούτων κλάσεων ὑπολογισμὸς τῶν εἰσφορῶν θὰ ἰσχύσῃ διὰ τὰς εἰσφορὰς περιόδων ἀπὸ 1.10.1960 καὶ ἑξῆς.

Διὰ τοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένους μισθωτούς, ὡς καὶ τοὺς ἐν γένει καταταγέντας εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων δι' ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. (φορ|ται κλπ.), θὰ προσαρμοσθοῦν ἀπὸ 1.10.1960 αἱ κλάσεις, εἰς ἃς ἔχουν ἤδη καταταγῆ βάσει τῶν προϊσχυσασῶν διατάξεων, εἰς τὰς ἀντιστοίχους ἀσφαλιστικὰς κλάσεις τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 4104|1960, ἄνευ οἱασδήποτε ἑτέρας μεταβολῆς, π.χ. οἱ καταταγέντες εἰς τὸ παρελθὸν εἰς τὴν VIII κλάσιν μὲ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον δραχμῶν 50 θὰ μεταφερθῶσιν εἰς τὴν VI μισθολογικὴν κλάσιν μὲ τὸ αὐτὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον δραχμῶν 50, οἱ εἰς τὴν III κλάσιν μὲ τεκμαρτὸν δραχμῶν 20 εἰς τὴν Ιην, δι' ἣν ὁρίζεται τὸ αὐτὸ τεκμαρτὸν κ.ο.κ.

Μόνον οἱ καταταγέντες εἰς τὸ παρελθὸν εἰς τὴν XIII κλάσιν μὲ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον δραχμῶν 180 θὰ μεταφερθῶσι νῦν εἰς τὴν XI κλάσιν μὲ τεκμαρτὸν δραχμῶν 125.

Οἰκόθεν νοεῖται ὅτι εἰς τὰς προτάσεις διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἀνωτέρω εἰς κλάσεις διὰ τὸ ἔτος 1961 θὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ νέαι μισθολογικαὶ κλάσεις τοῦ ν. δ|τος, πρὸς τὰς ὁποίας δέον ὅπως ἀπὸ τοῦδε προσαρμοσθοῦν αἱ ὑποβληθησόμεναι πρὸς τὴν Διοίκησιν προτάσεις τῶν Τ.Δ.Ε. τῶν Ὑποκαταστημάτων.

Τέλος διὰ τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 29|4.10.1960 συνεδρίασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. ληφθείσης ἀποφάσεως ἀπεφασίσθη ἡ κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν διατάξεων τοῦ β' ἐδαφίου τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 4 στρογγύλευσις εἰς ἀκεραίας δραχμὰς τῶν δι' ἑκάστην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν καταβλητέων εἰσφορῶν καὶ παροχῶν, τοῦ κάτω τοῦ ἡμίσεως τῆς δραχμῆς παραλειπομένου, ἀπὸ δὲ τοῦ ἡμίσεως καὶ ἄνω λογιζομένου ὡς ἀκεραίας δραχμῆς.

Β'. "Αρθρον 9 § 6

Διὰ τῶν διατάξεων τούτων αὐξάνεται ἡ εἰσφορὰ τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ 0.5 διὰ τοὺς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένους διὰ τὸν κλάδον συντάξεως.

Οὕτω αἱ διὰ μισθολογικὰς περιόδους ἀπὸ 1ης 'Οκτωβρίου καὶ ἑξῆς καταβλητέαι ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ ἔχουν οὕτω:

Εἰσφοραὶ ἀσθενείας	
'Ησφαλισμένου	3,25
'Εργοδότου	6,25
Σύνολον	9,50
Εἰσφοραὶ συντάξεως	
'Ησφαλισμένου	2,25
'Εργοδότου	5,75
	8

Γενικὸν σύνολον 17,50 ο|ο

Προκειμένου περὶ τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, ἡ ὡς ἄνω ηὐξημένη εἰσφορὰ θὰ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ἀπὸ 1.10.1960 καὶ ἑξῆς ἀναγγελλομένων τοιούτων. Διὰ τὰς ἐν ἐξελίξει τελούσας τὴν 1.10.1960 οἰκοδομὰς θὰ ὑπολογισθῇ ἡ ὡς ἄνω ηὐξημένη εἰσφορὰ διὰ τὴν ἀπασχόλησιν μισθωτῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης καὶ ἑξῆς, τὸ οὕτω δὲ προκῦπτον ποσὸν θὰ εἰσπραχθῇ ὡς τελευταία δόσις ἀπηλλαγμένη προσθέτων τελῶν.

Σημειοῦται, ὅτι διὰ τὴν ἄμεσον ἐνημέρωσιν τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς παρακράτησιν τῆς ἐκ 0,5 εἰσφορᾶς εἰς βάρος τοῦ ἠσφαλισμένου δέον ὅπως χωρῆτε εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν ὑποβαλλομένων ὑμῖν καταστάσεων περιόδων ἀπὸ 1.10.1960, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ὑπολογισθῇ ἐν αὐταῖς τὸ ποσοστὸν τοῦτο.

Γ'. "Αρθρον 4 §§ 3 καὶ 4

Διὰ τῶν διατάξεων τούτων ρυθμίζονται ἡ ἀσφάλισις καὶ αἱ καταβλητέαι εἰσφοραὶ α) διὰ τοὺς ἀνηλίκους καὶ β) τοὺς μαθητὰς τεχνίτας κλπ., καταργουμένων ἢ τροποποιουμένων ἀντιστοίχως τῶν μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοῦ θέματος ἰσχυουσῶν διατάξεων.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ρύθμισις ἔχει οὕτω:

I. 'Ανήλικοι κάτω τῶν 18 ἐτῶν

α) Εἰσφοραὶ ὑπὲρ Ι.Κ.Α.: Καταργεῖται ἡ

διάταξις της παραγράφου 1 του άρθρου 30 ν.δ. 2698|1953, καθ' ην ή διά ταύτους ύπερ Ι.Κ.Α. είσφορά υπελογίζετο επί του 1|4 του ημερομισθίου του ανειδικεύτου εργάτου ή εργατρίας. Από της ισχύος του ν.δ. 4104|1960 ή διά τους άνωτέρω υπέρ Ι.Κ.Α. είσφορα θα υπολογίζεται ώς και διά τους λοιπούς ησφαλισμένους, ήτοι επί του τεκμαρτού ημερομισθίου της κλάσεως, είς ην άνήκουν βάσει των είς αύτους καταβαλλομένων αποδοχών.

β) Είσφοραι άνεργίας και στρατεύσεως

Αι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 ν. 3464|1955 δέν θίγονται διά του νέου ν. δ. και επομένως οι ώς άνω άνήλικοι εξακολουθούν να εξαιρώνται της ασφαλίσεως διά τον κλάδον άνεργίας.

Επίσης αι διατάξεις του άρθρου 30 ν.δ. 2698|1953 εξακολουθούν να παραμένουν εν ισχύϊ, προκειμένου περί του κλάδου στρατεύσεως, ήτοι διά τους κάτω των 18 έτών άνηλίκους δέν υφίσταται υποχρέωσις καταβολής εισφορών στρατεύσεως, καίτοι ούτοι εξακολουθούν υπαγόμενοι είς τάς διατάξεις του ν. 2054|1952.

Επομένως διά τους περί ών πρόκειται άνηλίκους δέν θά καταβάλλωνται είσφοραι κλάδων στρατεύσεως και άνεργίας.

γ) Είσφοραι ύπερ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. και Ο.Ε.Κ.

Καταβάλλονται είσφοραι είς το άκέραιον, ώς μέχρι τούδε, εφαρμοζομένων των επί του θέματος υπ' αριθ. 334|1958 και 464|1958 ημετέρων εγκυκλίων.

Ούτω γενικώς από της ισχύος του ν.δ. 4104|1960 διά τους κάτω των 18 έτών άνηλίκους θά καταβάλλωνται είσφοραί, υπολογιζόμεναι ώς και διά τους λοιπούς ησφαλισμένους υπέρ Ι.Κ.Α., Δ.Α.Ο.Ε.Μ. και Ο.Ε.Κ., δέν θά καταβάλλωνται δέ τοιαύται άνεργίας και στρατεύσεως.

2) Μαθηταί, τεχνίται, μαθητευόμενοι κλπ.

α) Είσφορά ύπερ του Ι.Κ.Α.

Ως μαθηταί, τεχνίται, μαθητευόμενοι κλπ., δι' ούς έχει εφαρμογήν ή προβλεπομένη διά των διατάξεων της δευτέρας παραγράφου του άρθρου 4 ν.δ. 4104|1960 μείωσις διά τάς υπέρ Ι.Κ.Α. είσφοράς, λογίζονται: 1) οι μαθηταί τεχνίται, οι απασχολούμενοι συμφώνως προς τάς διατάξεις του από 6.6.1952 β. δ|γματος «περί εκπαιδεύσεως μαθητών, τεχνιτών» (Φ.Ε.Κ. Α' 157|6.6.1952), ώς και οι μαθητευόμενοι τρόφιμοι των Εθνικών Ορφανοτροφείων και Οικοτροφείων, 2) οι μαθηταί και σπουδασταί των υπό του ν.δ. 3971|1959 προβλεπομένων τεχνικών και επαγγελματικών σχολών.

Διά τους άνωτέρω και δι' όσον χρόνον διαρκεί ή μαθητεία ή πρακτική άσκησις, υφ' ούς όρους διαγράφεται είς τάς υπ' αριθ. 254|1953 και 18|1954, ώς και την υπ' αριθ. 76|183|12.8.1960, ημετέρας εγκυκλίους, ή υπέρ Ι.Κ.Α. καταβλητέα είσφορά υπολογίζεται επί του 1|2 του τεκμαρτού ημερομισθίου της ασφαλιστικής κλάσεως, είς ην άνήκει ο ησφαλισμένος βάσει των είς τοιούτον καταβαλλομένων αποδοχών. Η είσφορά αύτη βαρύνει εξ ολοκλήρου τον εργοδότην.

Τόσον οι μαθηταί - τεχνίται του από 6.6.1952 β. δ|γματος και οι τρόφιμοι της Εθνικών Ορφανοτροφείων και Οικοτροφείων, όσον και οι μαθηταί και σπουδασταί του ν.δ. 3971|1959, υπάγονται κατά πλήρη ασφάλισιν είς τον κλάδον συντάξεως και ασθενείας του Ι.Κ.Α., ασχέτως εάν οι μαθηταί και σπουδασταί του ν.δ. 3971|1959 ασκούνται πρακτικώς είς εγκαταστάσεις των Σχολών ή είς τοιαύτας επιχειρήσεων.

β) Είσφοραι άνεργίας και στρατεύσεως.

Ι) Μαθηταί - τεχνίται του από 6.6.1952 β. δ|τος.

Δέν καταβάλλονται είσφοραι άνεργίας και στρατεύσεως, ανεξαρτήτως ηλικίας, δι' ούς λόγους είς την παράγραφον του παρόντος περί των ανηλίκων εκτίθεται.

ΙΙ) Μαθητευόμενοι τρόφιμοι των Εθνικών Ορφανοτροφείων και Οικοτροφείων.

Είσφοραι στρατεύσεως ανεξαρτήτως ηλικίας δέν καταβάλλονται διά τους αύτους ώς άνω λόγους.

Είσφοραι άνεργίας δέν καταβάλλονται μόνον διά τους εξ αύτων κάτω των 18 έτών ανηλίκους, ενώ διά τους άνω των 18 έτών καταβάλλονται υπολογιζόμεναι ώς αι υπέρ Ι.Κ.Α. δι' αύτους είσφοραί, κατ' άρθρον 4 ν. δ. 4104|1960, ήτοι επί του 1|2 του τεκμαρτού ημερομισθίου της κλάσεως, είς ην άνήκουν, βάσει του καταβαλλομένου είς αύτους ημερομισθίου, τούτο δε διότι οι μαθητευόμενοι ούτοι δέν εξηρέθησαν της ασφαλίσεως του κλάδου άνεργίας, ώς εξηρέθησαν οι μαθηταί τεχνίται του από 6.6.1952 β. δ|γματος. (Έγκ. Ο.Α.Α.Α. 6|1959, «Κωδικοποίησις ερμηνευτικών οδηγιών περί ασφαλίσεως άνεργίας», Δελτίον Ι.Κ.Α. 1959, σελ. 323) (*).

ΙΙΙ) Μαθηταί και σπουδασταί Ν.δ. 3971|1959

Καταβάλλονται είσφοραι άνεργίας και στρατεύσεως διά τους εξ αύτων ηλικίας άνω των 18 έτών, υπολογιζόμεναι κατ' άρθρον 4 ν. δ. 4104|1960, ήτοι επί του 1|2 του τεκμαρτού ημερομισθίου της κλάσεως, είς ην άνήκουν. Η ασφάλισις των προσώπων τούτων διά τους κλάδους άνεργίας και στρατεύσεως τελεί υπό την προϋπόθεσιν δτι ταύτα έχουν την ιδιότητα του μαθητευομένου και ούχι του μαθητού ή σπουδαστού, ήτοι δέον να απασχολώνται είς επιχειρήσεις και ούχι είς εγκαταστάσεις των Σχολών.

γ) Είσφοραι ύπερ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. και Ο.Ε.Κ.

Τόσον διά τους μαθητάς - τεχνίτας του από 6.6.1952 β.δ|τος, ώς και διά τους μαθητευομένους τροφίμους των Εθνικών Ορφανοτροφείων και Οικοτροφείων, όσον και διά τους μαθητάς και σπουδαστάς του ν.δ. 3971|1959, αι είσφοραι αύται θά υπολογίζωνται επ. του τεκμαρτού ημερομισθίου της κλάσεως, είς ην άνήκουν, βάσει του είς αύτους καταβαλλομένου ημερομισθίου (Έγκ. 334|1958 και 464|1958). Διά την υπαγωγήν των μαθητών - σπουδαστών ν.δ. 3971|1959 είς τάς περί Δ.Α.Ο.Ε.Μ. και Ο.Ε.Κ. διατάξεις ισχύουν τά εν τη προηγουμένη παραγράφω εκτεθέντα περί της απασχολήσεως των είς τάς έ-

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 786 επ.

πιχειρήσεις και ούχι εις τάς έγκαταστάσεις τών Σχολών.

3. Μαθηταί Κέντρων Επαγγελματικής Μορφώσεως Εργαζομένων

Αί διατάξεις τού άρθρου 1 τού νόμου 3665]1957 έξακολουθούν νά ίσχύουν, έφαρμοζομένων

1. Άνήλικοι κάτω τών 18 έτών		
α) Άσθενείας - Συντάξεως	17,5 ο]ο	Έφ' όλοκλήρου τού τεκμαρτού ημερομισθίου τής κλάσεως, εις ήν άνήκουν
β) Άνεργίας - Στρατεύσεως	—	
γ) Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. - Ο.Ε.Κ.	3 ο]ο	
Σύνολον	20,5 ο]ο	
2. Μαθηταί - τεχνίται β.δ. 6.6.1952		
α) Άσθενείας - Συντάξεως	17,5 ο]ο	Έπί τού 1]2 τού τεκμαρτού τής κλάσεως, εις ήν άνήκουν
β) Άνεργίας - Στρατεύσεως	—	
γ) Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. - Ο.Ε.Κ.	3 ο]ο	Έφ' όλοκλήρου τού τεκμαρτού
3. Μαθητευόμενοι τρόφιμοι Εθνικών Ορφανοτροφείων και Οικοτροφείων		
α) Άσθενείας - Συντάξεως	17,5 ο]ο	Έπί τού 1]2 τού τεκμαρτού
β) Στράτευσις	—	
γ) Άνεργία		
1) κάτω τών 18 έτών	—	
2) άνω τών 18 έτών	3 0]0	Έπί τού 1]2 τού τεκμαρτού
δ) Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. - Ο.Ε.Κ.	3 ο]ο	Έφ' όλοκλήρου τού τεκμαρτού
4. Μαθηταί - Σπουδασταί ν.δ. 3971]1959		
α) Άσθενείας - Συντάξεως	17,5 ο]ο	Έπί τού 1]2 τού τεκμαρτού
β) Άνεργίας - Στρατεύσεως		
1) κάτω τών 18 έτών	—	
2) άνω τών 18 έτών	4 ο]ο	Έπί τού 1]2 τού τεκμαρτού
γ) Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. - Ο.Ε.Κ.	3 ο]ο	Έφ' όλοκλήρου τού τεκμαρτού
5. Μαθηταί Κέντρων Επαγγελματικής Μορφώσεως Εργαζομένων (Έγκ. 34]81]11.4. 1960).		
α) Μή άπασχολούμενοι εις έπιχειρήσεις		
1) Άσθενείας - Συντάξεως	17,5 ο]ο	Έπί τού 1]10 τού τεκμαρτού ημερομισθίου τής κλάσεως εις ήν άνήκει τό ημερομίσθιον τού άνειδικεύτου εργάτου
2) Άνεργία - Στράτευσις	—	
3) Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. - Ο.Ε.Κ.	—	
β) Άπασχολούμενοι εις έπιχειρήσεις		
1) Άσθενείας - Συντάξεως	17,5 ο]ο	Έπί τού 1]10 τού άνειδικεύτου ώς άνω
2) Άνεργίας - Στρατεύσεως		
α) κάτω τών 18 έτών	—	
β) άνω τών 18 έτών	4 ο]ο	Έφ' όλοκλήρου τού τεκμαρτού τής κλάσεως, εις ήν άνήκουν, βάσει τών καταβαλλομένων αύτοίς άποδοχών
3) Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. - Ο.Ε.Κ.	3 ο]ο	Έφ' όλοκλήρου τού τεκμαρτού τής κλάσεως, εις ήν άνήκουν

4'. Άρθρον 9 § 4.

Διά τών διατάξεων τούτων καταργούνται άπό 1.10.1960 αί διατάξεις τών άρθρων 5 και 7 τού νόμου 2861]1954 «περί μέτρων ενισχύσεως τής έξαγωγής βιομηχανικών και άλλων έγχωρίων προϊόντων» (έγκύκλ. 125]1955), ώς και τό άρθρον 1 τού ν.δ. 3403]1955, όπερ άφορᾷ έξαγωγάς ώφελίων ύπερποντίων παραγγελιών τού

ἐν προκειμένῳ τῶν διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 117]1958 και 34.81]1960 ἡμετέρων ἐγκυκλίων παρασχεθεισῶν ἐπί τοῦ θέματος ὁδηγιῶν.

Οὕτω, ἐν συνόψει, ὁ ὑπολογισμός τῶν εἰσφορῶν διά τάς ὡς ἄνω κατηγορίας ἡσφαλισμένων ἔχει ὡς κάτωθι :

Κοινοῦ Ἀμυντικοῦ Προγράμματος.

Ἀπό τῆς ἡμερομηνίας ταύτης παύουν ἰσχύουσαι καὶ αἱ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 11]85]21.4.1960 ἡμετέρας ἐγκυκλίου κοινοποιηθεῖσαι διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 ν.δ. 4002]1959, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις, αἵτινες ἀφορῶσι μείωσιν καὶ ἐπιστροφήν εἰσφορῶν ἐπί ἐξαγομένων εἰς τήν ἀλλοδαπήν προϊόντων.

Εἰδικὴ ὅμως διάταξις τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. δ]τος ὁρίζει, ὅτι βασιλικὰ διατάγματα καὶ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ἐκδοθεῖσαι κατ' ἐφαρμογήν τῶν περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον διατάξεων, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν διά τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τοὺς ὡς ἄνω Ὀργανισμούς, ἐφ' ὅσον ἀφορῶν ἐξαγωγὰς πραγματοποιουμένας ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτουν τὰ κάτωθι, ἅτινα δέον ὅπως τύχουν ἐφαρμογῆς:

1) Βάσει τῶν μέχρι καὶ τῆς 30.9.1960 ἐκδοθέντων εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 2861]1954 βασιλικῶν διαταγμάτων, ὡς καὶ τῶν μέχρι τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας ἐκδοθεισῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ αὐτοῦ νόμου κοινῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ πραγματοποιοῦνται ἐπιστροφαὶ εἰσφορῶν καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 4104]1960, ἀλλὰ μόνον δι' ἐξαγωγὰς πραγματοποιηθείσας μέχρι καὶ τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου 1960.

Ἡ ἐξαγωγή, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου εἰσαγωγῆς, θεωρεῖται συντελεσθεῖσα διά τῆς φορτώσεως τῶν ἐξαγομένων προϊόντων ἐπὶ τοῦ μεταγωγικοῦ μέσου (Ἐγγρ. Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀριθ. Α.26059]26.11.1957).

Ἐξ ἄλλου ἐπὶ ἐπισκευῶν πλοίων ὡς χρόνος, καθ' ὃν συντελεσθῇ ἡ ἐξαγωγή, θεωρεῖται ἡ ἡμερομηνία πέρατος τῆς ἐπισκευῆς (Ἐγκύκλ. 96]1959).

2) Ἐπιστροφὴ εἰσφορῶν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4002]1959 (Ἐγκύκλ. 11]85]21. 4. 1960) θὰ πραγματοποιηθῇ «πίσης μόνον δι' ἐξαγωγὰς συντελεσθείσας μέχρι τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου 1960, ὑφ' οὓς ὅρους εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐγκύκλιον ἡμῶν ὁρίζεται.

Ε.' Ἄρθρον 9 § 5.

Αἱ ὡς ἄνω διατάξεις δὲν ἔχουν ἔδαφος ἐφαρμογῆς προκειμένου περὶ τῶν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α., Ο.Α.Α.Α., Δ.Α.Ο.Ε.Μ. καὶ Ο.Ε.Κ., δοθέντος ὅτι αἱ μεταλλευτικαὶ ἐπιχειρήσεις δὲν ὑπήγοντο καὶ εἰς τὸ παρελθὸν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 3213]1955, δι' ὃν προβλέπεται μείωσις μόνον τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν διὰ τὰς ἐπαρχιακὰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καὶ τουριστικὰ ξενοδοχεῖα.

ΣΤ'. Ἄρθρον 10 §§ 1 καὶ 2.

Κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους πάσης φύσεως συνταξιούχους κατεβάλλοντο εἰσφοραὶ ὑπὲρ Ι.Κ.Α. καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν, ὑπολογιζόμεναι εἰς τὸ αὐτὸ ποσοστόν, τὸ ἰσχῦον ἑκάστοτε καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους.

Νῦν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ]τος 4104]1960 ἐκ τῶν συνταξιούχων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν διαχωρίζονται οἱ ἐξ ἰδίου δικαιώματος τοιοῦτοι, οἵτινες λαμβάνουν συνολικὸν μηνιαῖον ποσὸν ἐκ συντάξεων, βοηθημάτων καὶ μερισμάτων (ἤτοι ἐκ κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως) ἀνώτερον τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου μηνιαίου μισθοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου γραφείων, ηὐξημένου κατὰ 50 %.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν, προβλέπεται ὑπὸ τῶν ρηθεισῶν διατάξεων καταβολὴ εἰσφορῶν, ὑπολογιζομένων εἰς ποσοστὸν διπλάσιον τοῦ ἰσχύοντος διὰ τοὺς κοινοὺς ἠσφαλισμένους, ὡς εἰκὸς δὲ διὰ τοὺς κλάδους ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., Ο.Α.Α.Α., Δ.Α.Ο.Ε.Μ., Ο.Ε.Κ., εἰς οὓς ἕκαστος τούτων ὑπάγεται.

Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν:

α) Συνταξιούχους λόγῳ θανάτου (χῆραι - ὀρφανὰ κλπ.) καὶ

β) Τοὺς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐξ ἰδίου δικαιώματος συνταξιοδοτουμένους, οἵτινες ὅμως λαμβάνουν συνολικὸν ποσὸν μηνιαίων συντάξεων κατώτερον τοῦ ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ν. δ. 4104]1960 προβλεπομένου ποσοῦ, θὰ καταβάλλωνται εἰσφοραί, ὑπολογιζόμεναι εἰς τὸ αὐτὸ ποσοστόν, ὡς καὶ διὰ τοὺς κοινοὺς ἠσφαλισμένους.

Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου 25 ἀ.ν. 1846]1951, καθ' ἣν ἐπὶ ἀπασχολήσεως συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. ὁλόκληρος ἡ εἰσφορὰ βαρύνει τὸν ἐργοδότην, ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ καὶ θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς καὶ προκειμένου περὶ τοῦ διπλασίου ποσοστοῦ εἰσφορῶν.

Σημειοῦται, ὅτι τὸ νῦν ἰσχῦον κατώτατον ὅριον μηνιαίου μισθοῦ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων γραφείων (ἐνηλίκων) εἶναι δραχμαὶ 1200 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 1050 διὰ τὰς θήλεις (διαιτ. ἀπόφ. 2]1959, ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 42726] 1959, Φ.Ε.Κ. Β' 228]1959, ΕΕΔ 1959, σελ. 800, καὶ 16929]3871]1959, Φ.Ε.Κ. Β' 77]1959, ΕΕΔ 1959, σελ. 343).

Ἑπομένως ηὐξημένον ἀσφάλιστρον εἰς τὸ διπλάσιον θὰ ὑπολογίζεται διὰ τοὺς ἐξ ἰδίου δικαιώματος συνταξιούχους, οἵτινες λαμβάνουν συνολικὸν ποσὸν συντάξεων κλπ. οἱ μὲν ἄρρενες ἄνω τῶν δραχμῶν 1.80[, αἱ δὲ θήλεις ἄνω τῶν δραχμῶν 1.575.

Διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν ἀπασχολουμένων συνταξιούχων, δι' οὓς θὰ καταβάλλεται εἰσφορὰ ηὐξημένη εἰς τὸ διπλάσιον, δέον, ὅπως γίνῃ σύστασις εἰς τοὺς ἐργοδότας, ὅπως τόσον διὰ τοὺς ἤδη ἀπασχολουμένους, ὅσον καὶ διὰ τοὺς εἰς τὸ μέλλον προσλαμβανομένους τοιούτους:

α) Τηρήσουν κεχωρισμένας καταστάσεις 1) τῶν συνταξιούχων, οἵτινες λαμβάνουν συνολικὸν ποσὸν συντάξεων κατώτερον τοῦ ὑπὸ τοῦ ν. δ]τος προβλεπομένου ὁρίου καὶ 2) τῶν συνταξιούχων, οἵτινες λαμβάνουν συνολικὸν ποσὸν συντάξεων κλπ. ἀνώτερον τοῦ ὑπὸ τοῦ ν. δ]τος προβλεπομένου ὁρίου.

β) Ζητήσουν (οἱ ἐργοδόται) ἀπὸ τοὺς παρ'

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4109]1960 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ νομοθεσίας και ἄλλων τινῶν διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 153 της 29 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος και τήν ἀπό 13 Σεπτεμβρίου 1960 συμφωνον γνώμην τῆς κατά τήν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

. . . . . .

Ἄρθρον 12

1) Τό παρά τῷ Ἑλληνικῷ Ὀργανισμῷ Τουρισμοῦ, τῷ Ὀργανισμῷ Τουριστικῆς Πίστεως και τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἐπί οἱαδήποτε σχέσει ὑπηρετοῦν προσωπικόν, ὡς και οἱ παρά τούτοις και τῷ Ἐθνικῷ Ἱδρύματι Ραδιοφωνίας Νομικοί Σύμβουλοι και Δικηγόροι, ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς ἐπικουρικήν ἀσφάλισιν παρά τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας (Τ.Ε.Α.Ι.Ρ.), ἐξομοιούμενοι κατά πάντα πρός τούς λοιπούς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους και διεπόμενοι ἀπό πάσας τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 7]9 Ὀκτωβρίου 1958 β. δ]τος περί συστάσεως και ὀργανώσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας.

2) Ἡ εἰς τήν ὡς ἄνω ἀσφάλισιν ὑπαγωγή τῶν εἰρημένων λογίζεται διά μέν τούς ὑπηρετοῦντας πρό τῆς δυνάμει τοῦ ἀπό 7]9 Ὀκτωβρίου 1958 β.δ. συστάσεως τοῦ Ταμείου τούτου ἀπό τῆς συστάσεως αὐτοῦ, διά δέ τούς μεταγενεστέρως προσληφθέντας ἀπό τῆς προσλήψεώς των.

3) Διά β. δ]τος, ἐκδοθησομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας Κυβερνήσεως και Ἐργασίας, δύναται νά τροποποιηθῇ ἡ ἐπωνυμία τοῦ Ταμείου τούτου, ἡ σύνθεσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ἐπί τῷ τέλει συμμετοχῆς εἰς τοῦτο και ἐκπροσώπων τοῦ Ε.Ο.Τ. και τῶν εἰς τοῦτον ὑπηρετούντων, ὡς και πᾶσα ἑτέρα σχετική λεπτομέρεια.

4) Εἰς τόν ἐτήσιον προϋπολογισμόν τοῦ Ε.Ο.Τ., τοῦ Ὀργανισμοῦ Τουριστικῆς Πίστεως και τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἐγγράφεται πίστωσις διά τάς εἰσφοράς τούτων, ὡς ἐργοδοτῶν εἰς τό Ταμεῖον τοῦτο, αἵτινες ἔσονται αἱ αὐταί πρός τάς τοῦ Ε.Ι.Ρ.

Ἄρθρον 13

Κυροῦται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 54176]Σ. 1390]1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περί ὑπαγωγῆς εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων και Ὑπαλλήλων τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων ταξειδίων, τουρισμοῦ, μεταναστεύσεως κλπ.», ἔχουσα οὕτω:

«1) Εἰς τό τέλος τοῦ ἄρθρου 2 προστίθενται δύο παράγραφοι 10 και 11, ἔχουσαι οὕτω:

10) Εἰς τό Ταμεῖον ἀσφαλίζονται ἐπίσης ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1949 κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος ἅπαντες οἱ ἐν Ἑλλάδι ἐργαζόμενοι πράκτορες, διευθυνταί, ὑπάλληλοι και ὑπηρέται τῶν Γραφείων ταξειδίων, τουρισμοῦ και μεταναστεύσεως, τῶν Γραφείων φορτηγοῦ ναυτιλίας και εἰσαγωγέων γαιανθράκων, τῶν Γραφείων πετρελαιοκινήτου και ἱστιοφόρου ναυτιλίας, ὡς και οἱ ναυλομεσῖται και οἱ ὑπάλληλοι τούτων.

11) Ἅπασαι αἱ γενικαί και εἰδικαί διατάξεις, ὑφ' ἃς διέπεται ἡ οἰκονομική και ἀσφαλιστική ὀργάνωσις τοῦ Ταμείου, ἐφαρμόζονται και διά τά ὡς ἄνω πρόσωπα, τῶν ὁποίων ὁ χρόνος προϋπηρεσίας ὑπολογίζεται μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1948 και ἀναγνωρίζεται δυνάμει ἐπισήμων στοιχείων και δικαιολογητικῶν, ἅτινα τό Διοικητικόν Συμβούλιον, διά γενικῆς ἀποφάσεώς του, θέλει καθορίσει δι' ἑκάστην κατηγορίαν».

. . . . . .

Ἄρθρον 16

1) Πᾶσα γενική ἤ εἰδική διάταξις ἀντικειμένη εἰς τάς διατάξεις τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος καταργεῖται.

2) Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Σεπτεμβρίου 1960

4111]1960 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως τῶν περί Ὑγειονομικῶν Συλλόγων, Ἰατρικῶν και παραϊατρικῶν ἐπαγγελμάτων, ἀσφαλίσεως ὑγειονομικῶν, φαρμάκων και τῶν

αὐτῶν ἀπασχολουμένους ἐν γένει συνταξιούχους τήν ὑποβολήν ὑπευθύνων δηλώσεων, ὡς και βεβαιώσεων τῶν Ὀργανισμῶν κλπ., παρ' ὧν συνταξιοδοτοῦνται, περί τοῦ ποσοῦ τῆς μηνιαίας αὐτῶν συντάξεως και βοηθημάτων ἤ μερισμάτων.

Περί τῆς γενομένης συστάσεως δέον ὅπως γίνῃ ἔγγραφος μνεία ἐπί τοῦ μισθολογίου.

Οἱ ἐπί τοῦ ἐλέγχου ἐξωτερικοί ὑπάλληλοι, διαπιστοῦντες τήν ἀπασχόλησιν συνταξιούχων, δι' οὓς ὑφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀσφαλίστρου εἰς τό διπλάσιον, θά ὑποβάλλουν στοιχεῖα εἰς τήν Ὑπηρεσίαν Εἰσόδων τοῦ Ὑποκαταστήματος, εἰς ὃ ἀνήκουν, περί τοῦ ποσοῦ τῶν καταβαλλομένων ἀπό 1.10.1960 και ἐφεξῆς εἰσφορῶν, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τήν πρόσθετον μόνον εἰσφοράν (ἤτοι θά ληφθῇ μόνον τό ἥμισυ τοῦ διπλασίου), προκειμένου ἐν καιρῷ νά ὑποβληθῶσι ταῦτα παρά τῶν Ὑποκαταστημάτων εἰς τήν Διοίκησιν διά τήν ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ]γματος 4104]1960.

περί ἰατρικῆς ἐν γένει ἀντιλήψεως καί δημοσίας ὑγείας διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 163 τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καί τήν ἀπό 8 Ὀκτωβρίου 1960 σύμφωναν γνώμην τῆς κατά τήν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν :

. . . . . .

Κεφάλαιον Β'

Συνθῆκαι ἐργασίας ἰατρῶν καί ὀδοντιάτρων

Ἄρθρον 4

1. Τά στοιχεῖα α' καί β' τῆς παραγράφου δ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3623|1956 καταργοῦνται.

Ἐφ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 3623|1956 ἀναφερομένων Νομικῶν Προσώπων δέν ἐπιβάλλουσι τήν ἀπασχόλησιν τῶν ἰατρῶν καί ὀδοντιάτρων κατά πλήρες ὡράριον ἐφαρμόζεται ἡ ἐλευθέρα ἐκλογή τῶν ἰατρῶν καί ὀδοντιάτρων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας καί τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, τῆς ἀμοιβῆς τούτων ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁριζομένης κατ' ἐπίσκεψιν ἤ πρᾶξιν.

2. Καταργεῖται : α) τό στοιχεῖον β' τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 3790|1957 «περί διοβαθμίσεως καί ἐντάξεως προσωπικοῦ κατέχοντος προσωρινάς θέσεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπό 3.4.1954 β. δ|γματος «περί ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2500|1953 ἐπί τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας» κλπ., β) τό ἄρθρον 33 τοῦ ν.δ. 3895|1958 «περί τροποποιήσεως τῶν περί Ἰατρικῶν Συλλόγων καί τινων ἄλλων διατάξεων» καί γ) ἡ ὑπ' ἀριθ. 2 περίπτωσις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3319|1955 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2049|1952» κλπ., ὡς αὕτη συνεπληρώθη διά τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3623|1956 «περί καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς καί συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἰατρῶν».

3. Ἡ ὑπό τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3623|1956 ἀναφερομένη φράσις «ἐφ' ὅσον οὗτος προέρχεται ἐξ ἄλλου Ἰατρικοῦ Συλλόγου ἤ ἔλαβεν ἄδειαν ἀσκήσεως διά τήν περιφέρειαν ἄλλου Ἰατρικοῦ Συλλόγου» διαγράφεται.

4. Ὑπηρεσίαι, Ἱδρύματα, Ὀργανισμοί, Ταμεῖα κλπ., διατηροῦντα ἰατρούς, οἵτινες κατέχουσι, παρά τάς κειμένας ἀπαγορευτικάς διατάξεις, καί ἑτέραν ἰατρικήν θέσιν, ὑποχρεοῦνται εἰς τήν ἀπόλυσιν αὐτῶν, εὐθύς ὡς εἰδοποιηθοῦν πρός τοῦτο ὑπό τοῦ οἰκείου Ὑγειονομικοῦ Κέντρου ἤ τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου, εἴτε βάσει τῆς γενομένης ὑπό τοῦ ἰατροῦ πρός τόν Ἰατρικόν Σύλλογον δηλώσεως, εἴτε εἰς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 2049|1952 «περί κυρώσεως, τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1843|1953 ἀν. νόμου «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2565|1939 ἀν. νόμου κλπ».

5. Ἡ ἀποζημίωσις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3623|1956, ὡς συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, εἶναι ἴση μέ τήν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν. δ|γματος 3026|1954 «περί τοῦ Κώδικος τῶν δικηγόρων», ὡς νῦν ἰσχύει τοῦτο.

6. Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν ἡ προσληψις ὡς βοηθῶν, παρασκευαστῶν καί ἐπιμελητῶν εἰς τά ἐργαστήρια τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς, τῶν ἀγόνων κλάδων, τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καί Θεσσαλονίκης, ἰατρῶν καί χημικῶν κατεχόντων καί ἑτέραν δημοσίαν θέσιν, ἐφ' ὅσον οὗτοι δέν ἀσκοῦσιν ἐλεύθερον ἰατρικόν ἐπάγγελμα. Τά ἐργαστήρια ταῦτα θέλουσι καθορισθῆ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας.

7. Τό ἄρθρον 7 § 2 τοῦ ν.δ. 2229|1952 ἀντικαθίσταται οὕτω :

«Ἐλλείποντος ἤ κωλυομένου τοῦ ἰατροῦ φυλακῆς τινος, δύναται ὁ Διευθυντής ἤ προκειμένου περί φυλακῶν γ' τάξεως ὁ Εἰσαγγελεύς νά παραγγέλλῃ εἰδικόν ἰατρόν, ὅπως ἐπισκέπτηται ἀσθενῆ κρατούμενον πάσχοντα ἐκ νόσου τῆς εἰδικότητός του. Ἡ ἀμοιβή αὐτοῦ καθορίζεται κατ' ἐπίσκεψιν ἤ πρᾶξιν καί ἴση πρός τήν προβλεπομένην ὑπό τοῦ διατάγματος τῆς 23.12.1957 «περί κανονισμοῦ ἀμοιβῆς ἰατρικῶν ἐπισκέψεων καί πράξεων καί ἰατροδικαστικῶν Ὑπηρεσιῶν». Ἡ πληρωμή τῆς κατά τά ἀνωτέρω ἀμοιβῆς ἐνεργεῖται ὡς καί μέχρι τοῦδε».

8. Ἡ κατά τήν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν. 4053|1960 τριετής ὑπηρεσία τοῦ ἰατροῦ εἰς περιφερείας ἐκτός τῆς ἕως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Θεσσαλονίκης, προσμετρεῖται εἰς τόν ὑπολογισμόν τῆς τετραετίας τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3623|1956.

9. Ἡ παράγραφος 6 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 4053|1960 ἔχει ἐφαρμογήν ὑπό τάς αὐτάς προϋποθέσεις καί διά τούς διατελέσαντας διευθυντάς ἐργαστηρίων μικροβιολογικῶν, ἀκτινολογικῶν κλπ. τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων τοῦ ν.δ. 2592|1953 ἤ κλινικῶν.

10. Δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Νομάρχου, λαμβανομένης μετά γνωμοδότησιν τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου Ὑγείας καί Ἀσφαλίσεως Ἀγροτῶν, δύναται νά ἐπιτραπῇ εἰς τούς ἐν τῷ Νομῷ ἐπαγγελματικῶς ἐγκατεστημένους ὀδοντιάτρους νά ἱδρύσωσι καί δεύτερον ὀδοντιατρεῖον εἰς Δήμους ἤ Κοινότητας, εἰς ἃς δέν ὑπάρχει ὀδοντίατρος, πρός ἐξυπηρέτησιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου.

11. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ νόμου 1811|1951 «περί κώδικος καταστάσεως τῶν Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων» δέν ἔχει ἐφαρμογήν ὅσον ἀφορᾷ τούς ἰατρούς.

12. Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3623|1956 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Διά τήν κατάληψιν θέσεως εἰς τήν ἕδραν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καί Θεσσαλονίκης ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ἰατρός εἶναι ἐπαγγελματικῶς ἐγκατεστημένος καί ἐγγεγραμμένος εἰς τόν Σύλλογον πρό μιᾶς τετραετίας τοὐλάχιστον. Διά τούς μεταγραφέντας ὅμως εἰς ἕνα ἐκ τῶν Ἰατρικῶν τούτων Συλλόγων ἰατρούς καί προερχομένους ἐξ ἑνός ἐκ τῶν αὐτῶν Συλλόγων τῶν τοιούτων Θεσσαλονίκης καί Πειραιῶς ὁ διανυθείς μέχρι τῆς μετεγγραφῆς χρόνος προσμετρεῖται διά τήν συμπλήρωσιν τῆς τετραετίας πρός κατάληψιν θέσεως, ἐάν καί ἐφ' ὅσον τό ὑπολειπόμενον

πρός συμπλήρωσιν τής τετραετίας χρονικόν διάστημα δέν είναι μεγαλύτερον τού έτους.

. . . . . .

Κεφάλαιον Δ'

Ἀσφάλισις ὑγειονομικῶν

Ἄρθρον 7

1. Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3348|1955 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τής περί Τ.Σ.Α.Υ. νομοθεσίας» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«Τά ἀνωτέρω ὑγειονομικά μέλη, μετ' ἰσαρίθμων ἀναπληρωματικῶν, ἐκλέγονται ἐκ τῶν ἐγκατεστημένων ἐντός τής περιφερείας τής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἀνά τριετίαν ὑπό εἰδικῆς συνελεύσεως ἑκάστου Πανελληνίου Ὑγειονομικοῦ Συλλόγου, συνερχομένης τῇ ἐγγράφῳ καί ἐπί ἀποδείξει προσκλήσει τούτου πρό 15 τοὐλάχιστον ἡμερῶν καί ἀποτελουμένης μόνον ἐκ τῶν προέδρων τοῦ οἰκείου Πανελληνίου καί τῶν τοπικῶν Συλλόγων ἤ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν. Ἑκάστης τῶν συνελεύσεων τούτων προεδρεύει ὁ πρόεδρος τοῦ οἰκείου Πανελληνίου Συλλόγου ἤ ὁ νομίμως αὐτοῦ ἀναπληρωτής, ἡ δέ δαπάνη τῆς συνελεύσεως βαρύνει τό Τ.Σ.Α.Υ. Κατά τά λοιπά τηρεῖται ἡ διαδικασία διενεργείας ἐκλογῆς πρός ἀνάδειξιν Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑκάστου Πανελληνίου Ὑγειονομικοῦ Συλλόγου.

Ὁ Ὑπουργός Κοινωνικῆς Προνοίας διορίζει ἕνα τῶν ἰατρῶν μελῶν ὡς πρόεδρον καί τούς φαρμακοποιόν καί ὀδοντίατρον ὡς ἀντιπροέδρους, ὡς καί τόν εἰδικόν περί τά ἀσφαλιστικά καί τόν ἀναπληρωτήν του. Ὁ ἀνώτερος οἰκονομικός ὑπάλληλος, ὡς καί ὁ ἀναπληρωτής του, διορίζεται ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ Ὑπουργός Κοινωνικῆς Προνοίας δύναται νά παύῃ τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. δι' ἐπιδεικθείσαν ραθυμίαν ἤ ἄλλον σπουδαῖον λόγον ἐπηρεάζοντα τήν εὐρυθμον λειτουργίαν τοῦ Ταμείου καί νά ἀναθέτῃ τήν διοίκησιν αὐτοῦ εἰς πενταμελῆ Ἐπιτροπήν μέχρι συγκροτήσεως τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην αἱ ἐκλογαί πρός ἀνάδειξιν νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. διενεργοῦνται τό βραδύτερον ἐντός τοῦ ἑπομένου μηνός ἀπό τοῦ διορισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁμοίως ὁ Ὑπουργός Κοινωνικῆς Προνοίας δύναται νά παύῃ καί μέλη τοῦ Διοικητικοῦ τούτου Συμβουλίου διά τούς αὐτούς ὡς ἄνω λόγους, καλουμένων εἰς ἀντικατάστασιν τούτων ἀναπληρωματικῶν μελῶν κατά τήν σειράν τῆς ἐκλογῆς των. Τοιούτων δέ μή ὑπαρχόντων προκηρύσσονται ἐκλογαί πρός ἀνάδειξιν ἰσαρίθμων πρός τά παυθέντα μελῶν».

2. Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3448|1955 καταργεῖται.

3. Ὑπάλληλοι Διοικητικοί τοῦ Ταμείου Συντάξεως καί Ἀυτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν, ὑπηρετοῦντες ἤδη ἐφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα εἰς ὀργανικήν θέσιν, νομιμοποιοῦνται ἀπό τῆς προσλήψεως των, ἐφ' ὅσον ἔχουσι τά νόμιμα πρός τοῦτο προσόντα, καί ἐντάσσονται εἰς τόν ὀν κεκτημένων βαθμόν.

4. Μία τῶν ἐπί βαθμῷ 6ῳ θέσεων τοῦ Διοικητικοῦ Κλάδου Α' κατηγορίας τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. δύναται νά πληρωθῇ καί διά μετατάξεως ὑπαλλήλου τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω κλάδου Β' κατηγορίας τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ἔχοντος τοὐλάχιστον βαθμόν 7ον καί ὑπερδεκαετῆ συνολικήν ὑπηρεσίαν.

Ἡ τοιαύτη μετάταξις ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, δημοσιευομένης εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

5. Συνιστᾶται Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Ὑγιεινῆς τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ὡς προέδρου, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Ἰατρικῶν Ἐπαγγελμάτων, τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Τμήματος Ἰατρικῶν Ἐπαγγελμάτων, τοῦ Διοικητικοῦ Τμηματάρχου Φαρμακείων τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου καί τῶν Γενικοῦ Διευθυντοῦ, ὡς ἀντιπροέδρου, καί Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Τ.Σ.Α.Υ., εἰς ἣν ἀνατίθεται ἡ ἀποκάθαρσις τῆς ἤδη ἰσχυούσης Νομοθεσίας τοῦ Τ.Σ.Α.Υ., ἡ ἀπαλειψις ἤ τροποποίησις τῶν ἀλληλοσυγχρουομένων καί ἀσαφῶν διατάξεων αὐτῆς, ἡ προσθήκη νέων καί ἐν γένει ἡ ἀναδούλωσις τῆς ὅλης νομοθεσίας τοῦ Ταμείου κατά τάς συγχρόνους ἀρχάς τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καί ἡ μετά αἰτιολογημένης ἐκθέσεως συνταξις σχεδίου Κώδικος τῆς ὅλης περί Τ.Σ.Α.Υ. νομοθεσίας.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας θέλει γίνει ὁ διορισμός τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καί καθορισθῇ ἡ ἔναρξις καί ἡ διάρκεια τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ὡς καί ἡ ἀμοιβή τῶν μελῶν αὐτῆς, ἥτις βαρύνει τό Τ.Σ.Α.Υ.

6. Ἡ ἔννοια τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν.δ. 3348|1955 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς περί Τ.Σ.Α.Υ. Νομοθεσίας» εἶναι, ὅτι ὡς ἐγγεγραμμένοι εἰς τό Τ.Σ.Α.Υ. ὑγειονομικοί θεωροῦνται πάντες οἱ ὑγειονομικοί, δι' οὓς εἶχε κεριλθεῖ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας εἰς τό Ταμεῖον ποσόν συμπληροῦν τό δικαίωμα ἐγγραφῆς των, ἔστω μετά τό 50ν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Ἄρθρον 8

1. Τό τέλος ἰατροσήμου τοῦ συνταγολογίου, τό προβλεπόμενον ὑπό τῆς καραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3348|1955 δι' ἐκτέλεσιν συνταγῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καί Ταμείων Ὑγείας πρός περιβολήν τῶν ἠσφαλισμένων των, ὧν τό ἀντίτιμον καταβάλλεται ὑπό τῶν Ὀργανισμῶν καί Ταμείων τούτων, καταργεῖται ὡς πρός τάς συνταγάς ταύτας καί ἀντικαθίσταται δι' εἰσφορᾶς τοῦ ἐκτελέσαντος τάς συνταγάς φαρμακοποιοῦ. Ἡ εἰσφορά αὕτη καθορίζεται εἰς ποσοστόν 1 ο|ο, ἐφ' ὅσον ὁ μηνιαῖος λογαριασμός τῶν ἐκτελεσθεισῶν συνταγῶν δι' ἑκαστον Ὀργανισμόν ἤ Ταμεῖον Ὑγείας δέν ὑπερβαίνει τάς 10.000 δραχμάς. Διά τό ἐπί πλέον τοῦ ποσοῦ τῶν 10.000 δραχμῶν καθορίζεται ποσοστόν 2 0|0.

Τό ποσοστόν τοῦτο παρακρατεῖται ὑποχρεωτικῶς ὑπό τοῦ ἐξοφλοῦντος τόν λογαριασμόν Ὀργανισμοῦ ἤ Ταμείου Ὑγείας καί ἀποδίδεται εἰς τό Τ.Σ.Α.Υ. ἐντός τοῦ ἑπομένου μηνός τό βραδύτερον.

Φαρμακοποιοί ἐκτελοῦντες συνταγάς τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν καί Ταμείων Ὑγείας ὑποχρεοῦνται, ὅπως καί Ἰανουάριον καί Ἰούλιον ἑκά-

στου έτους γνωστοποιῶσιν ἐγγράφως εἰς τὸ Τ.Σ.Α.Υ. τοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ τὰ Ταμεῖα Ὑγείας, ὧν ἐξετέλεσαν συνταγάς.

Τὰ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὀφειλόμενα θὰ καταβληθῶσιν ὑπὸ τῶν ὑποχρέων εἰς ἓξ (6) μηνιαίας δόσεις ἀτόκως.

2. Τὸ ἄρθρον 81 τοῦ ἀπὸ 16/23 Μαρτίου 1934 δ/ματος «περὶ κωδικοποιήσεως κλπ. τῆς κειμένης περὶ Τ.Σ.Α.Υ. νομοθεσίας», ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἐδαφίων 1 καὶ 2 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἵνα ἀπονεμηθῇ σύνταξις ἀπαιτεῖται συνέχισις τῆς ἀσφαλίσεως ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐγγραφῆς ἐπὶ 15 ἔτη, ἐξ ὧν τὰ τρία νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὸν ἀμέσως πρὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας πρὸς συνταξιοδότησιν χρόνον (χρόνος ἀναμονῆς τοῦ ἄρθρου 40 ἐδ. 1)».

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 6441/1933 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 5945/1934 «περὶ Ταμείου Συντάξεως καὶ Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν κλπ.» καταργεῖται.

Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν.δ. 3348/1955 προστίθεται «ἡσφαλισμένοι ὑπερβάντες τὸ 75ον ἔτος τῆς ἡλικίας κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐξαιροῦνται τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης καὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου».

3. Ἡ δευτέρα περίπτωσις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ν.δ. 3348/1955 ἀντικαθίσταται οὕτω: «Ἵνα ἀπονεμηθῇ σύνταξις θανάτου ἢ ἀνικανότητος ὁ χρόνος τῆς ἀναμονῆς ὁρίζεται εἰς 10 ἔτη».

Ἐὰν ὁ θάνατος ἢ ἀνικανότης ἐπέλθῃ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς δεκαετίας καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν 10 ἐτῶν ἡ σύνταξις ἀπονέμεται μόνον ἐφ' ὅσον ὁ δικαιούμενος εὑρίσκεται ἐν ἐνδείᾳ.

Ἐν ἐπελεύσει θανάτου ἢ πλήρους ἀνικανότητος συνεπείᾳ βιαίου συμβάντος πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου ἀναμονῆς, παρέχεται σύνταξις ἴση πρὸς τόσα πέμπτα, ὅσα τὰ ἔτη ἀσφαλίσεως καὶ μέχρι πλήρους συντάξεως. Ἂν ὁ θάνατος ἢ ἡ ἀνικανότης ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος παρέχεται πλήρης σύνταξις. Ἡ παροῦσα διάταξις ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἤδη ἐπελθόντων θανάτων ἢ ἀνικανοτήτων».

4. Ἰατροὶ Διοικητικοὶ Διευθυνταὶ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ν.δ. 2592/1953 «περὶ ὀργανώσεως τῆς ἰατρικῆς ἀντιλήψεως» θεωροῦνται διὰ τὴν εἰς τὸ Τ.Σ.Α.Υ. ἀσφάλισίν των ἐμμισθοι ὑγειονομικοί, ὑπαγόμενοι εἰς τὰς σχετικὰς διατάξεις.

5. Τὸ ἐδάφιον 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3348/1955 καταργεῖται.

6. Τὸ ἐδάφιον β' τοῦ ἄρθρου 100 τοῦ κ.δ. 5945/1934 ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«Ὡς καὶ τὰ θετὰ τέκνα, ὧν ἡ υἱοθεσία συνετελέσθη πέντε τουλάχιστον ἔτη πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ γεγονότος».

7. Διὰ β. δ/γμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, θὰ δύνανται ἱδρυθῇ Ταμεῖον Προνοίας Ἰατρῶν, Ταμεῖον Προνοίας Ὀδοντιάτρων καὶ Ταμεῖον Προνοίας Φαρμακοποιῶν Ἑλλάδος, ἀποτελοῦντα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ὧν σκοπὸς ἔσται ἡ χορήγησις ἐφ' ἅπαξ παροχῶν εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους των. Διὰ τῶν αὐτῶν β. δ/γμάτων θὰ δύνανται νὰ καθορισθῇ τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην πρόσωπα, οἱ πόροι, συνιστάμενοι ἐκ τοῦ δικαιώματος ἐγγραφῆς, τῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς τῶν ἡσφαλισμένων κλπ., ὁριζόμενοι ἀντιστοίχως ὡς ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Κώδικος περὶ Ταμείου Νομικῶν, τὰ ὄργανα τῶν Ταμείων καὶ τὰ τῆς συγκροτήσεως αὐτῶν, τὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀπαρτιζόντων τὰς γενικὰς συνελεύσεις ἀντιπροσώπων καὶ τῶν μελῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, ἡ διάρκεια τῆς θητείας αὐτῶν, τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι, τὰ τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν Ταμείων, τὰ δικαιούμενα παροχῶν πρόσωπα, οἱ ὅροι τῆς πλήρους καὶ μερικῆς παροχῆς, ἡ ἀναγνώρισις προηγουμένων ἐτῶν ἀσφαλίσεως καὶ ἐξαγορᾶς αὐτῶν, ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα διάταξις, ἀναγκαία διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Ταμείων τούτων καὶ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῶν. Ἀντὶ συστάσεως αὐτοτελῶν Ταμείων δύναται κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω τρόπον νὰ συσταθῇ ἴδιος Κλάδος Προνοίας, ὑπαγόμενος εἰς τὸ Τ.Σ.Α.Υ.

8. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προηγουμένης παραγράφου, ὅπου ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Κώδικος περὶ Ταμείου Νομικῶν ἀναφέρεται «δικηγόροι» νοοῦνται ἀντιστοίχως «ἰατροί» ἢ «ὀδοντίατροι» ἢ «φαρμακοποιοί», ὅπου δὲ «Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης» ὁ «Ὑπουργὸς Κοινωνικῆς Προνοίας».

9. Αἱ τακτικαὶ θέσεις ἐπὶ βαθμῷ 11ῳ ἕως 7ῳ Β' Κατηγορίας καὶ 9ῳ, 8ῳ καὶ 7ῳ Α' Κατηγορίας τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. ἐνοποιοῦνται μὲ τὰς τῶν θέσεων τῶν εἰσηγητῶν, καθιστάμεναι ἐνιαῖαι ἐπὶ βαθμῷ 11ῳ ἕως 6ῳ διὰ τὴν Β' Κατηγορίαν καὶ 9ῳ, 8ῳ, 7ῳ καὶ 6ῳ διὰ τὴν Α' Κατηγορίαν. Ὡσαύτως ἐνοποιοῦνται αἱ τακτικαὶ θέσεις βαθμοῦ 5ου καὶ 4ου Α' καὶ Β' Κατηγορίας τοῦ Τ.Σ.Α.Υ.

. . . . . .

Κεφάλαιον ΣΤ'
Ἰατρικὴ ἀντίληψις

. . . . . .

Ἄρθρον 13

1. Εἰς τοὺς ἰατρούς, ὀδοντιάτρους, βιοχημικοὺς καὶ φαρμακοποιοὺς τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ν. δ/γματος 2592/1953 τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, εἰς οὓς δὲν προβλέπεται ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων ἡ χορήγησις τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2592/1953 ὁριζομένου ἐπιδόματος, χορηγεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν.δ. εἰδικὸν ἐπιστημονικὸν ἐπίδομα ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, 25ο/ο διὰ τοὺς Διευθυντὰς καὶ Ἐπιμελητὰς καὶ 40ο/ο διὰ τοὺς βοηθούς, προτάσει τῶν οἰκείων Διοικητικῶν Συμβουλίων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας.

Ὡσαύτως εἰς τοὺς ἰατροὺς τῶν Δημοτικῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων χορηγεῖται τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης παραγράφου χορηγούμενον ἐπίδομα, μετ' ἀπόφασιν τῶν Διοικητικῶν των Συμβουλίων.

2. Τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 12

τοῦ ν.δ. 2592|1953 ὁριζόμενον ἐπίδομα χορηγεῖται μειωμένον κατὰ 50|ο εἰς τοὺς ὀδοντιάτρους, βιοχημικοὺς καὶ φαρμακοποιοὺς τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων τοῦ ν.δ. 2592|1953.

3. Χειρίζεται ἀκτινολογικῶν μηχανημάτων, ἐμφανίζεται ἀκτινολογικῶν ἐργαστηρίων καὶ ραδιοφυσικοί (χειριζόμενοι ραδιοϊσοτοπα), ἐργαζόμενοι εἰς ἀκτινολογικὰ ἐργαστήρια Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, Δημοτικὰ Ἱδρύματα καὶ πάσης φύσεως ἐργαστήρια, δικαιοῦνται πλέον τῆς κανονικῆς των ἀδείας ἀπουσίας καὶ τοιαύτης ἐπικινδύνου ἐργασίας, μηνιαίαν κατ' ἔτος. Τὸ ἐπίδομα ἀκτινοβολίας, ὁριζόμενον ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, καταβάλλεται κατὰ τὴν κανονικὴν καὶ μηνιαίαν ἐπικινδύνου ἐργασίας ἄδειαν.

4. Τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἐπιδόματα δύνανται νὰ χορηγηθοῦν εἰς ἰατροὺς τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ἁρμοδιότητος Ὑπουργείων Δικαιοσύνης καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης κατόπιν κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Υ· πουργῶν Οἰκονομικῶν, Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

5. Τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 12 ν.δ. 2592|1953 ὁριζόμενον ἐπιστημονικὸν ἐπίδομα χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς ἐπιστήμονας, τοὺς ἐργαζομένους μὲ τεχνικὰς πηγὰς ραδιενεργείας.

Ἄρθρον 14

1. Ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴ καὶ κατοικία, παρεχομένη πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων καὶ μὴ ἀποτελοῦσα μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, εἰς οὐδεμίαν κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν ὡς ἄνω ὀργανισμῶν ὑπόκειται κράτησιν ὑπὲρ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου.

2. Αἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθεῖσαι διαταγαὶ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας πρὸς τὰ Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα τοῦ ν.δ. 2592|1953 καὶ τὰ συμβεβλημένα μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τοιαῦτα περὶ παροχῆς δωρεὰν νοσηλείας κυροῦνται.

3. Ὀφειλαὶ ἐκ νοσηλείων καὶ λοιπῶν ἐξόδων νοσηλείας ἀσθενῶν, νοσηλευθέντων ἢ νοσηλευομένων ἑκάστοτε εἰς κλίνας Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, συμβεβλημένων μετὰ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν.δ. 2592|1953, βεβαιοῦνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας ἢ τῶν οἰκείων Νομαρχιακῶν Συμβουλίων Ὑγείας καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀγροτῶν ὡς δημόσιον ἔσοδον καὶ εἰσπράττονται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ἀποδιδόμενα εἰς τὸν παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τηρούμενον λογαριασμὸν Ἰατρικῆς Ἀντιλήψεως καὶ Ἀσφαλίσεως.

. . . . . .

Ἄρθρον 35

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ν.δ. ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βασ. Πρεσβείᾳ Βιέννης τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1960.

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

676|1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ εἰς τοὺς πωλητὰς τοπικῶν ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 153 τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ ν.δ. 3871|1958 «περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἐφημεριδοπωλῶν τῶν Πρωτευουσῶν Νομῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», β) γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (συνεδρίασις 527) 18.7.1960) καὶ γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 422|1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μαθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς ἐπεκτείνεται ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ εἰς τοὺς ἐφημεριδοπώλας τοὺς ἀπασχολουμένους μὲ τὴν πώλησιν τοπικῶν ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων εἰς πόλεις περὶ ὧν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3871|1958 καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι πληροῦν καὶ τὰς λοιπὰς ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης τιθεμένας περὶ τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ ἐπαγγέλματός των προϋποθέσεις.

2) Αἱ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος προσώπων καταβλητέαι ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ βαρύνουν:

α) Ἐφ' ὅσον ἡ διάθεσις τῆς ἐφημερίδος γίνεται μέσῳ πρακτορείων, κατὰ τὸ ἓν τρίτον (1|3) τὸν ἠσφαλισμένον καὶ κατὰ τὰ (2|3) κατ' ἰσομοιρίαν 1) τὸν ἐκδότην καὶ 2) τοὺς κατὰ τόπους ὑποπράκτορας.

β) Ἐφ' ὅσον ἡ διάθεσις τῆς ἐφημερίδος γίνεται δι' ἀπ' εὐθείας παραδόσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐκδότου εἰς τὸν ἐφημεριδοπώλην κατὰ τὸ ἓν τρίτον (1|3) τὸν ἠσφαλισμένον καὶ κατὰ τὰ δύο τρίτα (2|3) τὸν ἐκδότην.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1960

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

10474|Σ.109|1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς τὸν Κανονισμὸν παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 325 τῆς 15 Ἰουλίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 894|1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520|1953 ν. δ]γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρ-

μόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ|γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392|1949 ν. δ|γματος».

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Α., ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3002|Φ.11 καὶ 3050|Α1|1959 ἀναφορῶν του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 362|1959, συνεδρίασις 515η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 7.1.1960), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τέλει τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Α. προστεθῇ μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75923|Σ.561|1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 158|9.5.1959, τεῦχος Β'), προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεων δι' ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας παρατείνεται ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεως».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουνίου 1960

—

43720|3867]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως διατάξεων ν.δ. 1254|1949 καὶ δικαιοδοσίας Ε.Ρ.Φ.Σ. Κοζάνης εἰς κωμόπολιν Σερβίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 357 τῆς 8 Αὐγούστου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9 τοῦ ν.δ. 1254|1949, 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 55|1960 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι τὸ Τμῆμα Διακανονισμοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν ἀπὸ 13.6.1960 συνεδρίασίν του ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254|1949, ὡς καὶ τῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Ξηρᾶς (Ε.Ρ.Φ.Σ.) Κοζάνης εἰς τὴν κωμόπολιν Σερβίων, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254|1949 ν.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων», ὡς καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ε.Ρ.Φ.Σ. Κοζάνης εἰς τὴν κωμόπολιν Σερβίων διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖσε διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰουλίου 1960

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΛΠ.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας τῶν χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἁπάσης τῆς χώρας (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν εἰκοστὴν πέμπτην (25) Δεκεμβρίου 1959 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Δημοσθένης Λεωνίδας καὶ Νίκος Γεωργιτσέας, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ 2) Ἀπόστολος Μιχόπουλος, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμων Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων (Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε.) καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Θεόδωρος Σαραντάρης, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ὁμοσπονδίας Χειριστῶν Μηχανοδηγῶν Ὁδοστρωτήρων, Συντηρητῶν καὶ Τεχνικοῦ Προσωπικοῦ Μηχανημάτων Ἐκτελέσεως Τεχνικῶν Ἔργων καὶ Συντηρήσεως Αὐτοκινήτων, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὁρμοδίων ὀργάνων, ἅτινα ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης ἐθνικῆς δμοιοεπαγγελματικῆς συλλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας καθορίζονται τὰ κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Διὰ τοὺς πτυχιούχους μηχανοδηγοὺς ὁδοστρωτήρων καὶ χειριστὰς ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων παντὸς τύπου καὶ συστήματος λειτουργίας καθορίζονται κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν:

α) Διὰ συνεχῆ ἐργασίαν μηνιαῖος μισθὸς 3.850 δραχμάς.

β) Δι' ἐργασίαν διακεκομμένου χρονικοῦ διαστήματος, ἀνὰ ἑκάστην ἡμέραν ἐργάσιμον τὸ 1|25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ.

2) Διὰ τοὺς βοηθοὺς μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων καὶ χειριστὰς τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων καὶ τοὺς λιπαντὰς καθορίζονται κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν, ὡς κάτωθι:

α) Διὰ τοὺς βοηθοὺς α' ἡμερομίσθιον δραχμὰς ἐνενήκοντα (90).

β) Διὰ τοὺς βοηθοὺς β' ἡμερομίσθιον δραχμὰς ἑβδομήκοντα (70).

γ) Διὰ τοὺς λιπαντὰς ἡμερομίσθιον δραχμὰς ἑξήκοντα (60).

3) Διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένας ἀργίας καὶ ἐφ' ὅσον θέλουν ἐργασθῆ οἱ χειρισταί, μηχανοδηγοὶ ὁδοστρωτήρων, θὰ λαμβάνουν ὡς ἀμοιβήν, πλέον τοῦ ὡς ἄνω καθοριζομένου μισθοῦ, τὸ 1|25 αὐτοῦ, προσηυξημένον κατὰ 75 ο|ο.

Ἐπίσης δέον ὅπως καταβάλληται τὸ 25 ο|ο διὰ τὰς ὑπερωρίας καὶ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν, καθ' ὅσον τοῦτο προβλέπεται καὶ ἐκ τῆς ὑφισταμένης ἐργατικῆς νομοθεσίας, μὲ βάσιν πάντοτε τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως καθοριζόμενον ἡμερομίσθιον.

4) Ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου θὰ γίνεται ἀνὰ δεκαπενθήμερον εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας.

Ἐφ' ὅσον οἱ χειρισταί, μηχανοδηγοὶ ὁδοστρωτήρων, βοηθοὶ καὶ λιπαντὶ ἀπολυθοῦν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ δεκαπενθημέρου, οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐξοφλήσουν ἀμέσως τοὺς ἀπολυομένους, παραδίδοντες καὶ τὸ βιβλιάριον τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐντὸς τὸ πολὺ

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 νόμου 3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 5 τῆς 3.2.1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 10.2.1960.

δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των.

5) Οἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως μισθοί καὶ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι κατώτεροι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, αὐξάνονται μέχρις αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ὅμως εἶναι ἀνώτεροι δὲν μειοῦνται.

Ἄρθρον 2

1) Εἰς ἣν περίπτωσιν τὸ ὑπὸ κατασκευὴν ἔργον εὑρίσκεται εἰς ἀπόστασιν μεγαλυτέραν τῶν δέκα (10) χιλιομέτρων καὶ οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν τριάκοντα (30) ἐκ τοῦ κέντρου τῆς πόλεως, εἰς τὴν περιφέρειαν ἢ τὸν νομὸν τῆς ὁποίας κατασκευάζεται, οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ μεταφέρουν δι' ἰδίων μεταφορικῶν μέσων τοὺς χειριστάς, μηχανοδηγούς, ὁδοστρωτῆρας, βοηθοὺς καὶ λιπαντὰς εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ δὴ διὰ κεκαλυμμένου αὐτοκινήτου. Ἄλλως καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει συγκοινωνία θὰ καταβάλλουν τὰ ναῦλα (ὁδοιπορικά).

2) Ὅταν ἡ ἀπόστασις τοῦ τόπου ἐργασίας ἐκ τῆς πόλεως εἶναι ἀνωτέρα τῶν τριάκοντα (30) χιλιομέτρων, οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς παραχώρησιν καταλλήλου πρὸς διαμονὴν καταλύμματος ἢ ἄλλως νὰ χορηγήσουν τὴν ἀξίαν τῆς μισθώσεως παρὰ τῶν ἐργαζομένων τοιούτου καταλύμματος. Ἄρθρον 3

Εἰς τὰ ὑπὸ κατασκευὴν ὀργανωμένα ἔργα, ὡς τὰ ἀεροδρόμια, τὰ ἔργα Ἀχελώου, Ὑλίκης, Ὑδραυλικὰ Θεσσαλίας, Μακεδονίας κλπ., διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται μεγάλον χρονικὸν διάστημα καὶ οἱ χειρισταὶ μηχανοδηγοὶ ὁδοστρωτήρων βοηθοὶ καὶ λιπανταὶ ἐργάζονται ὑπὸ τύπον βάρδιας, πρέπει ἀπαραιτήτως :

1) Νὰ ὑφίσταται «καντίνα» ἢ μαγειρεῖον, ἐφ' ὅσον οἱ ἐργαζόμενοι χειρισταὶ μηχανοδηγοὶ ὁδοστρωτήρων κλπ. εἶναι ἄνω τῶν δέκα πέντε (15), ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐξευρέσεως φαγητοῦ ἐπὶ πληρωμῇ ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων.

2) Νὰ ὑπάρχουν ὑλικὰ (φαρμακεῖον) παροχῆς πρώτων βοηθειῶν διὰ τὴν ἄμεσον καὶ πρόχειρον ἀντιμετώπισιν τῶν ἀτυχημάτων καὶ ἀσθενειῶν.

Ἄρθρον 4

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν ὑπὸ δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας, δέον ὅπως χορηγοῦνται εἰς τοὺς ἐργαζομένους χειριστάς, μηχανοδηγοὺς ὁδοστρωτήρων, βοηθοὺς καὶ λιπαντὰς ἀδιάβροχα (νιτσεράδες) καὶ ὑποδήματα (μπότες) ἐπὶ ἐπιστροφῇ μετὰ τὸ πέρας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας.

Ἄρθρον 5

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς πάσης φύσεως ἐργοδότας νὰ ἀπασχολοῦν προσωπικὸν μὴ ἐφοδιασμένον διὰ πτυχίων (οἱ χειρισταὶ καὶ μηχανοδηγοὶ ὁδοστρωτήρων), ἐφ' ὅσον ταῦτα ὁρίζεται ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων.

Ἄρθρον 6

Διὰ τὴν διάκρισιν τῶν κατηγοριῶν τῶν βοηθῶν καὶ τοῦ λιπαντοῦ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεως ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην εἰδικότητα, διὰ τὴν καταβολὴν τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν, συμφωνεῖται διὰ τῆς παρούσης ὅτι :

α) Λιπανταὶ θεωροῦνται οἱ προσλαμβανόμενοι διὰ τὴν εἰδικότητα ταύτην καὶ ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν λίπανσιν τῶν μηχανημάτων.

β) Βοηθοὶ β' θεωροῦνται οἱ ἔχοντες προϋπηρεσίαν λιπαντοῦ τουλάχιστον τριακοσίων (300) ἡμερομισθίων καὶ συμπεπληρωμένον τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

γ) Βοηθοὶ α' θεωροῦνται οἱ ἔχοντες προϋπηρεσίαν βοηθοῦ β' τουλάχιστον ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους, ἤτοι βεβαιωμένα ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἑξακόσια (600) ἡμερομίσθια ἐν συνόλῳ.

δ) Ἡ προϋπηρεσία τῶν λιπαντῶν καὶ βοηθῶν βεβαιοῦται διὰ σχετικῶν πιστοποιητικῶν, ἐκδιδομένων παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς οὓς εἰργάσθησαν οὗτοι καὶ θεωρημένων διὰ τὸ γνήσιον τοῦ περιεχομένου παρὰ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., δεδομένου ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἐργοληπτικῶν ἑταιρειῶν καὶ ἐργοληπτῶν δημοσίων ἔργων ἔχουν τὴν ἕδραν των εἰς περιοχὰς ὅπου ὑφίσταται Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις καὶ ἀσφαλίζουν πάντας τοὺς εἰς αὐτοὺς ἐργαζομένους.

ε) Ὁ προσλαμβανόμενος μὲ τὴν εἰδικότητα τοῦ λιπαντοῦ ἢ βοηθοῦ β' ὀφείλει νὰ δηλώνῃ κατὰ τὴν πρόσληψίν του τὴν εἰδικότητα εἰς ἣν ὑπάγεται, ὡς καὶ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀσκήσεως τῆς εἰδικότητός του, συμφώνως πρὸς σχετικὴν βεβαίωσιν τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τῶν παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Ἡ μισθοδοσία τούτων θὰ γίνεται βάσει τῆς δηλώσεως.

Ἄρθρον 7

Τὸ δῶρον τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων—Πρωτοχρονιᾶς καὶ Πάσχα θὰ καταβάλληται συμφώνως μὲ τὰς ἑκάστοτε ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ἡμερομισθίου, ὡς καθορίζεται ἀνωτέρω, καὶ οὐχὶ μισθοῦ.

Ἄρθρον 8

Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν δύναμιν τῆς διὰ τῆς παρούσης συμβαλλομένης Ὁμοσπονδίας μισθωτοὶ δικαιοῦνται δι' ἐγγράφου δηλώσεώς των, ἐπιδιδομένης ἐπὶ ἀποδείξει πρὸς τὸν ἐργοδότην των, νὰ ἐκχωρήσουν ἐκ τοῦ μισθοῦ των ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς ἐν λόγῳ Ὁμοσπονδίας ὁριζομένην ὑπὲρ αὐτῆς συνδρομήν. Ἐπὶ τῇ δηλώσει ταύτῃ οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ παρακρατοῦν τὸ ὡς ἄνω ποσὸν καὶ ἀποδίδουν τοῦτο εἰς τὴν ὑπὲρ ἧς ἡ ἐκχώρησις Ὁμοσπονδίαν. Ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐπιτρέπεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 9

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἰσχύει διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας μισθωτοὺς τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων εἰδικοτήτων, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν βιομηχανιῶν καὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν. Ἔχει δὲ ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ τῶν ἀποτελούντων μέλη οἱασδήποτε ἐργοδοτικῆς ἐπαγγελματικῆς ἢ ἐργατοϋπαλληλικῆς ὀργανώσεως ἐκ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν δύναμιν τῶν διὰ τῆς παρούσης συμβαλλομένων γενικωτέρων ὀργανώσεων.

Ἄρθρον 10

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως πᾶσα προηγουμένη τοιαύτη παύει ὑφισταμένη.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ λήγει μετὰ ἓν ἔτος.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ὑπογραφαί)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Ἀπολύσεις καὶ ἀποζημιώσεις ἰατρῶν: Ἐριστᾶται ἡ προσοχὴ τοῦ ἀναγνώστου ἐπὶ τῆς διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4111|1960 (ἀνωτέρω, σελ. 1289) τροποποιήσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ ἰατρῶν, κατεχόντων καὶ ἑτέραν ἰατρικὴν θέσιν, ἀπολύσεως καὶ ἀποζημιώσεως αὐτῶν.

Αἱ ἰσχύουσαι μέχρι τῆς ἀνωτέρω διατάξεως περὶ ἀπολύσεως τῶν ἐν λόγῳ ἰατρῶν εἶχον προκαλέσει ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν (ἴδετε ΕΕΔ 19, 848 ἐπ., ἔνθα αἱ Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1247|1960, 270|1960 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ἀποσαφηνίζεται ἤδη διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὁ τρόπος ἀπολύσεως τῶν ἰατρῶν τῆς περιπτώσεως.

Διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως ρυθμίζεται ἄλλως ὁ τρόπος ἀποζημιώσεως αὐτῶν ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως κλπ.

Εἰς τὴν διάταξιν ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ 3623|1956, ὡς συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, εἶναι ἴση μὲ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026|1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ὡς νῦν ἰσχύει τοῦτο. Ἡ ἰσχύουσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν.δ. 3623|1956, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. 3796|1956, ἔχει οὕτω: Ἰατροί, ὑπηρετοῦντες εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει εἰς πᾶσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα, ἀπαλλασσόμενοι τῶν καθηκόντων των λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἀποχωροῦντες τῆς θέσεώς των λόγῳ ὑγείας ἢ τέλος ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἀνωτέρω διατάξεως Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1901|1960, ΕΕΔ 19, 599, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4161|1960, ΕΕΔ 19, 976, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 43, 1001).

Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται ἡ νέα διάταξις περὶ ἰατρῶν, εἶναι ἴση πρὸς α) μίαν παγίαν μηνιαίαν περιοδικὴν ἀμοιβήν, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει ἐξάμηνον συμβατικὴν ὑπηρεσίαν, β) τρεῖς τοιαύτας περιοδικὰς ἀμοιβάς, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει διετίαν, γ) ἓξ τοιαύτας ἀμοιβάς ἂν ἔχῃ συμπληρώσει τριετίαν, δ) δέκα τοιαύτας, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει πενταετίαν, ε) δώδεκα τοιαύτας, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει ὀκταετίαν, στ) τριάκοντα τοιαύτας, ἂν ἔχῃ συμπληρώσει εἰκοσαετίαν ἢ καὶ περισσότερον. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς παγίας μηνιαίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πᾶν ὅ,τι καταβάλλεται ἐτησίως ἢ μηνιαίως σταθερῶς ὑπὸ οἱανδήποτε μορφήν, οὐχὶ δὲ τυχὸν αὐξομειούμενα κατὰ μῆνα δαπάναι ἢ καὶ ἀμοιβαὶ καθ' ὑπόθεσιν. (Ὡς σταθερὰ παροχή, ὑπολογιζομένη εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, λογίζονται καὶ τὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα (Α.Π. 236|1958, ΕΕΔ 17, 579).

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις (ἄρθρου 4 ν.δ. 4111|1960) περιωρίσθη νὰ ἐξισώσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἰατρῶν πρὸς τὴν τῶν δικηγόρων, χωρὶς νὰ ἐπεκτείνεται καὶ διὰ τοὺς ἰατροὺς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων, καθ' ἣν ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὴν συμπεφωνημένην ἀμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἀποζημιώσεως (περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως ταύτης ἴδετε Προέδρου Ἐφετῶν Πατρῶν 8|1959, ΕΕΔ 18, 825).

Σημειωτέον ὅτι, ἂν ὑπὸ τὴν ἰσχύουσαν μέχρι τῆς τροποποιήσεως αὐτῆς ἀνωτέρω διάταξιν, παραπέμπουσαν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112|1920, ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι πᾶσα διαφορὰ ἐξεδικάζετο κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1001), ἤδη δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, εἰμὴ μόνον ἂν ὁρίσταται σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἴδετε καὶ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4161|1960, ΕΕΔ 19, 976).

Διὰ τῆς νέας τέλος τροποποιήσεως ἐμφανίζεται εὐνοϊκωτέρα ἡ μεταχείρισις τῶν ἰατρῶν ἐκείνης τῶν δικηγόρων, ἀφοῦ οἱ πρῶτοι δικαιοῦνται τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ὅταν ἀποχωροῦν τῆς θέσεώς των.

Τοῦτο βεβαίως δὲν εἶναι λόγος νὰ προκληθῇ ἡ ζηλοφθονία τῶν δικηγόρων πρὸς τοὺς ἰατρούς, ἀλλ' εἶναι σύμπτωμα ἀνίσου νομοθετικῆς μεταχειρίσεως, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἀποφεύγηται.

Τροφὴ καὶ κατοικία προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου. Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου ν.δ. 4111|1960 ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴ καὶ κατοικία, παρεχομένη πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων καὶ μὴ ἀποτελοῦσα μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, εἰς οὐδεμίαν κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν ὑπόκειται κράτησιν ὑπὲρ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου.

Νόμοι σχετικοὶ πρὸς τὸ θέμα τῆς τροφῆς καὶ κατοικίας τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ εἶναι τὸ ν.δ 683|1948, νόμος 3796|1957 (ἄρθρον 14 § 4) (ἴδετε καὶ Α.Π. 66|1960, ΕΕΔ 19, 270 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7820|1959, ΕΕΔ 19, 1129).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως (ἄρθρον 14 § 1 ν.δ. 4111|1960), πρέπει ἡ τροφὴ καὶ ἡ κατοικία νὰ παρέχωνται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀργανισμῶν, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 19, 270, ἐπὶ τῆς Α.Π. 66|1960, ἔνθ' ἀνωτ., τὰ ὁποῖα ἐπιβεβαιοῦνται ἐκ τῆς διατάξεως.

Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ μισθοῦ ὑπαλλήλων Γραφείων κλπ.: Πέραν τῆς ὑπ' ἀριθ. 44480|3025|1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 19, 882), διὰ τῆς ὁποίας παρετάθη ἡ ἰσχὺς τῶν ἐν αὐτῇ διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ μισθοῦ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ., προσωπικοῦ φαρμακείων, παντοπωλείων καὶ ἐμπορικῶν καταστημάτων (καταγγελθεισῶν) μέχρι τῆς 2.10.1960, δὲν ἐξεδόθη νέα, παρατείνουσα περαιτέρω τὴν ἰσχύν των, ἔχει ὅμως ἐπιληφθῆ ἐκ νέου τοῦ θέματος τὸ Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον.

Διὰ τὸν πέραν τῆς 2.10.1960 χρόνον ἰσχύει ἡ καλουμένη ἐν τῇ ἐπιστήμῃ μετενέργεια τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Ἴδετε Α.Π. 484|1959, ΕΕΔ 18, 1366).

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΠΙΖΗΛΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ...

Ἐνῶ συνεχίζεται ὁ οἰκοδομικὸς ὀργασμὸς καὶ ἀνυψοῦνται νέαι πολυκατοικίαι, φαίνεται, ὅτι ἡ θέσις θυρωροῦ πολυκατοικίας κατέστη ἐπίζηλος. Ἀποκορύφωμα τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῆς ἀποτελεῖ καὶ τὸ ὄχι σπανίως δημοσιευόμενον εἰς τὰς ἀγγελίας τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων, ὅτι... προσφέρονται τόσαι λίραι διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς θέσεως!

Δὲν εἶναι θέμα τοῦ παρόντος, ἂν ἐπιτρέπεται ἡ πρωτότυπος αὐτὴ διὰ σύμβασιν ἐργασίας παροχὴ ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, ὅταν καὶ ὁ ἐργατικὸς Νομοθέτης ἔχῃ ἀπαγορεύσει πρὸ πολλοῦ (νόμος 6288|1931) ἀκόμη καὶ τὴν συνέχισιν τῆς λειτουργίας τῶν ἰδιωτικῶν γραφείων εὑρέσεως ἐργασίας, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τέλους ἐλάμβανον μίαν μικράν, μεσιτικήν, ἀμοιβὴν διὰ τὴν τοποθέτησιν εἰς ἐργασίαν.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ἐδῶ νὰ σημειωθῇ, εἶναι, ὅτι πρέπει νὰ εἶναι πρὸ ὀφθαλμῶν τί ὁρίζουν καὶ αἱ κείμεναι διατάξεις: Πρώτον ὑπάρχει ἡ γενικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656|1953, μὲ τὰς ἐν αὐτῇ βαρείας ποινάς, περὶ προσλήψεως μέσῳ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ δεύτερον αἱ εἰδικαὶ διατάξεις περὶ θυρωρῶν πολυκατοικιῶν τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ.ν. 1824|1949, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 3748|1957, περὶ προσλήψεως ὑποχρεωτικῶς ἀναπήρων ἢ θυμάτων πολέμου, τῆς ἀπολύτου μὲν ἐκλογῆς τοῦ ἰδιοκτήτου, ἀλλ' ὅμως ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου.

Καὶ ἤδη τίθεται τὸ ἐρώτημα: Ἐφαρμόζονται οἱ νόμοι; Διὰ τὴν ἀπάντησιν ὅμως θὰ ἐχρειάζετο προηγουμένως ἔλεγχος. Ἀλλὰ πῶς νὰ γίνῃ ὁ ἔλεγχος μὲ τοὺς δέκα μόνον (σχῆμα λόγου) Ἐπιθεωρητὰς Ἐργασίας;

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

† *Δημήτριος Χρ. Γῶγος*

Τὴν 22αν Αὐγούστου τ.ἔ. ἐκοιμήθη ἐν Μονάχῳ ὁ Δημήτριος Χρ. Γῶγος, καθηγητὴς τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου εἰς τὸ ἐκεῖ Πανεπιστήμιον. Ὁ θάνατος τοῦ Δημητρίου Γώγου ὑπῆρξε δοκιμασία σκληρὰ διὰ τοὺς οἰκείους, τοὺς φίλους, τοὺς συνεργάτας καὶ τοὺς μαθητάς του καὶ ἀπώλεια βαρυτάτη διὰ τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν διεθνῆ νομικὴν ἐπιστήμην, εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ὁποίας τὰ μέγιστα συνέβαλε καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ὁποίας ἐθυσιάσθη.

Ἡ λαμπρὰ ἐπιστημονικὴ σταδιοδρομία τοῦ Δημητρίου Γώγου ἤρχισε τὸ ἔτος 1937, ὅτε ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου, ἀφοῦ ἐγένετο μαθητὴς τοῦ διαπρεποῦς νομομαθοῦς Rudolf Müller - Erzbach καὶ ἤκουσε τῆς διδασκαλίας τῶν διασήμων νομοδιδασκάλων Leopold Wenger, Erwin Riezler, Alfred Hueck κ.ἄ.

Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην ἐπιτυχίαν του ὁ Δημήτριος Γῶγος ἐπιστρέφει εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου διορίζεται γραμματεὺς τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Δικαιοσύνης Ἐπιτροπῆς συντάξεως τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐνῷ συγχρόνως ἐπιδίδεται ἐνεργῶς εἰς τὴν δικηγορίαν, τὴν ὁποίαν λίαν εὐδοκίμως ἀσκεῖ. Αἱ προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐξεκίνησε ὁ Δημήτριος Γῶγος, τοῦ ὑπόσχονται ἐξαιρετικὸν μέλλον καὶ ἄνετον ζωήν. Πλὴν ὅμως τὸ ἀνήσυχον πνεῦμα του, τὸ πνεῦμα τοῦ ἐρευνητοῦ δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἀναπαυθῇ. Μετὰ πενταετῆ παραμονὴν ἐν Ἑλλάδι ὁ Δημήτριος Γῶγος ἐπιστρέφει εἰς Μόναχον. Ἐκεῖ πλησίον τοῦ διδασκάλου του Rudolf Müller - Erzbach ἐπιδίδεται εἰς νέας ἐπιστημονικὰς μελέτας καὶ ἐν ἔτει 1950 ἡ Νομικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου τὸν ἀναγορεύει ὑφηγητήν. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀκριβῶς, καθ' ἣν ὁ Δημήτριος Γῶγος καλεῖται νὰ διδάξῃ ἀπὸ τῆς ἕδρας ἑνὸς τῶν μεγαλυτέρων Εὐρωπαϊκῶν Πανεπιστημίων, ἄρχεται ἡ σκληρὰ δοκιμασία του. Ἡ ἀσθένεια τὸν καθηλώνει. Μόνον ὅμως τὸ σῶμα του καταβάλλει, ὄχι καὶ τὸ ἀκούραστον πνεῦμα του. Ἐνῷ οἱοσδήποτε ἄλλος ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει θὰ ἔζη μόνος μὲ τὴν ἀσθένειάν του καὶ διὰ τὴν ἀσθένειάν του, ὁ Γῶγος ζῇ διὰ τὴν ἐπιστήμην. Διδάσκει, ἀσκεῖ τοὺς μαθητάς του καὶ ἐρευνᾷ. Τὸ ἐπιστέγασμα τῶν προσπαθειῶν του ἀποτελεῖ ἡ ἐκλογή του ὡς καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου ἐν ἔτει 1957. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ ἐπιστημονικὴ του ἀπόδοσις εἶναι τόσον μεγάλη, ὥστε οὐδείς, ἐκτὸς τοῦ στενοῦ του περιβάλλοντος, νὰ δύναται νὰ φαντασθῇ ὅτι ὁ Δημήτριος Γῶγος εἶναι ἀσθενής.

Κατὰ τὸν κρίσιμον αὐτὸν χρόνον ὁ Δημήτριος Γῶγος ἀσχολεῖται κυρίως μὲ τὴν γενικὴν θεωρίαν τοῦ Δικαίου, ὅπου ἀκολουθεῖ τὰ ἴχνη καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ σοφοῦ του διδασκάλου Rudolf Müller - Erzbach, καὶ τὸ δίκαιον τῶν μεταφορῶν, τοῦ ὁποίου προτείνει τὴν ἐναίαν ρύθμισιν εἰς ὁλόκληρον τὸν εὐρωπαϊκὸν χῶρον.

Ὁ Δημήτριος Γῶγος διετήρησεν ἀκμαιοτάτας τὰς πνευματικάς του δυνάμεις καὶ εἰργάζετο μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς. Ἤδη μετὰ τὸν θάνατόν του ἐξακολουθοῦν νὰ δημοσιεύωνται ἐργασίαι του, τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος δὲν ἐπρόλαβε νὰ ἴδῃ.

Τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ ἐκλιπόντος εἶναι λίαν ἐκτεταμένον. Ἀρκούμεθα ἐν προκειμένῳ νὰ ἀναφέρωμεν τινὰ ἐξ αὐτῶν: Der Einlösungsrükkgriff des Indossanten im Wechselrecht, Stuttgart 1938. Ἡ τριτεγγύησις ἐν τῷ δικαίῳ τῆς συναλλαγματικῆς, Ἀθῆναι 1940. Die Geschäftsführung der offenen Handelsgesellschaft, Tübingen 1953· Das Zivilgesetzbuch von Griechenland, Tübingen 1951· Zum Entwurf eines Gesetzes über die Beförderung von Personen zu Lande, Festschrift für H. Lehmann 1956· Nouvelles tendances d'interprétation du droit privé allemand, Paris 1957· Die Reform des französischen Handelsrechts und die Harmonisierung des Handelsrechts des Länder der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft, Festschrift für A. Hueck 1959.

Ἐκτὸς τούτων ὁ Δημ. Γῶγος εἶχε δημοσιεύσει σωρείαν μικροτέρων μελετῶν, ἄρθρων καὶ βιβλιοκρισιῶν εἰς ἑλληνικὰ καὶ γερμανικὰ ἐπιστημονικὰ περιοδικά.

Τὸ μεγάλο ἐπιστημονικὸν ἔργον του, ἡ πνευματική του διαύγεια, ἡ ὀξύνοιά του, ὁ λιτός του βίος, ἡ ἀνθεκτικότης καὶ ἡ ὑπομονή του καθιστοῦν τὸν Δημήτριον Γῶγον σύμβολον διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τῶν νομικῶν. Τὸ ἀκούραστον πνεῦμα του θὰ εὑρίσκεται πάντοτε μεταξὺ των καὶ θὰ τὰς καθοδηγῇ.

Δ. Κ.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεύχος 22 (460)

Ἀθῆναι, 15 Νοεμβρίου 1960

ΟΜΑΔΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΜΑΥΡΙΔΗ, Δ.Ν., Δικηγόρου

Ι) Ἡ ἐξέλιξις τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ τῆς διαδικασίας τῆς παραγωγῆς ἐπλήθυναν τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ παρεχομένη ἐργασία ἐν τοῖς πράγμασι καὶ ὑπὸ νομικὴν ἔποψιν δὲν παρέχεται ἀτομικῶς, ἀλλὰ παρέχεται ὑπ' αὐτοῦ ὡς μέλους μιᾶς ὁμάδος (ὁμαδικὴ ἐργασία). Ἐκ τῆς μορφῆς αὐτῆς τῆς ἐργασίας δημιουργοῦνται πλεῖστα ὅσα προβλήματα σχέσεων τόσον τῶν μελῶν τῆς ὁμάδος μεταξύ των, ὅσον καὶ αὐτῶν πρὸς τὸν ἐργοδότην των.

Τὸ ἡμέτερον δίκαιον καὶ ἐξ ὅσων γνωρίζομεν καὶ τὰ ἀλλοδαπὰ δίκαια δὲν ρυθμίζουν δι' ἰδίων διατάξεων τὰς σχέσεις αὐτάς. Ἡ ρύθμισις τούτων κατ' ἀρχὴν ἀφίεται εἰς τὴν βούλησιν τῶν συμβαλλομένων (1), ἐφ' ὅσον δεβαίως δὲν παραβιάζονται διατάξεις δημοσίας τάξεως(2). Ἡ δυσχέρεια ἐν προκειμένῳ ἀνακύπτει πρῶτον εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἑκατέρωθεν σχέσεων, ὅταν αὐταὶ δὲν ἔχουν ρητῶς δι' ἑκάστην ἀνακύπτουσαν περίπτωσιν συμφωνηθῇ, ὅπερ καὶ τὸ συνηθέστερον, καὶ δεύτερον εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν διατάξεων ἀναγκαστικοῦ δικαίου, αἵτινες διέπουν τὴν ὁμαδικὴν ἐργασίαν. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὑρισκόμεθα πρὸ κενοῦ τοῦ δικαίου, διότι οἱ καθ' ἕκαστον νόμοι, οἱ ρυθμίζοντες τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἔχουν ὑπ' ὄψιν των τὴν ἁπλῆν καὶ οὐχὶ ὁμαδικῶς παρεχομένην ἐργασίαν. Αἱ μορφαί, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐμφανίζεται ἡ ὁμαδικὴ ἐργασία, εἶναι ποικίλαι καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν εἶναι δυσχερὲς νὰ καθορισθοῦν γενικαὶ ἀρχαὶ διέπουσαι τὴν ὁμαδικὴν ἐργασίαν. Πρὸς τοῦτο εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν δέον νὰ ἐξετάζωνται μετὰ προσοχῆς ὅλοι οἱ παράγοντες (μορφὴ ὁμάδος, παρεχομένη ἐργασία, ρηταὶ ἢ σιωπηραὶ συμφωνίαι κλπ.), πρὶν δοθῇ ἑκάστοτε λύσις εἰς τὸ ἀνακύπτον πρόβλημα. Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐξετασθοῦν ὡρισμένα ζητήματα, ὡς συνήθως ταῦτα ἐμφανίζονται εἰς τὴν ὁμαδικῶς παρεχομένην ἐργασίαν, θὰ γίνῃ δὲ ἡ ἐξῆς διάκρισις τῶν ὁμάδων :

Ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου σχηματιζόμεναι ὁμάδες (ΙΙ).

Αὐτοτελεῖς ὁμάδες (ΙΙΙ) (3).

ΙΙ) Ὁμάδες σχηματιζόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

Εἰς τὰς ὁμάδας αὐτὰς ἡ σχέσις ἐργασίας προηγεῖται τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ὁμάδος, ἡ δὲ σύμβασις ἑκάστου μισθωτοῦ εἶναι ἀτομική, μὴ ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἑτέρου μισθωτοῦ. Ὁ ἐργοδότης ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ διευθυντικοῦ του δικαιώματος δύναται νὰ δημιουργῇ ἐν τῇ παραγωγικῇ διαδικασίᾳ ὁμάδας ἢ νὰ διαλύῃ αὐτὰς (4) καὶ νὰ ἀναθέτῃ τὴν ἐνάσκησιν ὡρισμένων ἐξουσιῶν του, ἀπορρεουσῶν ἐκ τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος, εἰς πρόσωπόν τι (ἀρχηγὸν ὁμάδος), ὅτε διὰ τὰς πράξεις τοῦ τελευταίου εὐ-

(1) Standinger-Nipperdey-Mohnen: Der Dienstvertrag Vbm, 871 ὑπὸ § 611.

(2) Hueck-Nipperdey: Lehrbuch des Arbeitsrechts I, σ. 723.

(3) Εἰς τὰ διάφορα συστήματα ἐργατικοῦ δικαίου εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ὁμαδικῆς σχέσεως ἐργασίας ἐξετάζεται συνήθως ἐπίσης καὶ ἡ ἐμμεσος σχέσις ἐργασίας. Ἡ ὑπὸ τὴν μορφὴν αὐτὴν παροχὴ ἐργασίας δὲν συναντᾶται ὅμως μόνον εἰς τὴν ὁμαδικῶς παρεχομένην ἐργασίαν. Διὰ τὸν λόγον αὐτόν, καίτοι ὡρισμένα προβλήματα τῆς ἐμμέσου σχέσεως ἐργασίας, ὡς π.χ. τὸ τῆς λειτουργικῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν τοῦ ἐργοδότου, συναντῶνται καὶ εἰς τὴν ὁμαδικὴν σχέσιν ἐργασίας, νομίζομεν ὅτι συστηματικῶς ἡ μελέτη αὐτῆς δέον νὰ γίνεται αὐτοτελῶς.

(4) Σακελλαρόπουλος: Συμβάσεις ἢ σχέσεις ὁμαδικῆς ἐργασίας, ΕΕΔ 3, σ. 519.

θύνεται ἀπολύτως κατὰ τὰ ἄρθρα 334 καὶ 922 Α.Κ. Εἰδικὰ νομικὰ προβλήματα παρουσιάζονται μόνον ἀφ' ἧς καθορισθῇ ὁμαδικὴ κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβή, ὁπότε ἡ ἀμοιβὴ καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἑκάστου τῶν μισθωτῶν ἐξαρτᾶται καὶ ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν λοιπῶν ἐν τῇ ὁμάδι.

1) Ἀμοιβὴ ἐργασίας

Ἐνῷ ὁ τρόπος τῆς ἐσωτερικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ δὴ τῆς δημιουργίας ὁμάδων ἀποτελεῖ τμῆμα τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ὁ καθορισμὸς καθ' ὁμάδα ἀμοιβῆς ἀπαιτεῖ προηγουμένην σχετικὴν συμφωνίαν μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, διότι ὁ καθορισμὸς τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς δὲν ἀνάγεται εἰς τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου (5). Ἡ συμφωνία δυνατὸν νὰ εἶναι καὶ σιωπηρά. Ἐν μὴ συμφωνίᾳ δυνατὸν ἡ καθ' ὁμάδα ἀμοιβὴ νὰ ἀποτελῇ τὸν εἰθισμένον μισθὸν (653 Α.Κ.). Πρόβλημα ἑρμηνείας τῆς βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων τίθεται, ὅταν ὁ μισθωτὸς προσελήφθη ἐπὶ ἀτομικῇ ἀντιμισθίᾳ, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ ἐργοδότης ἤρχισε καταβάλλων αὐτῷ μισθόν, τὸ ὕψος τοῦ ὁποίου οὗτος ἐξαρτᾷ καὶ ἐκ τῆς ἐργασίας ἄλλων ἐν τῇ αὐτῇ ὁμάδι μὲ τὸν μισθωτὸν ἐργαζομένων, καὶ ὅστις εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ του ἀνώτερος τοῦ συμπεφωνημένου. Ἡ ἀποδοχὴ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τῆς λήψεως τοῦ ἀνωτέρου μισθοῦ δὲν περιέχει καθ' ἑαυτὴν καὶ ἀποδοχὴν του, ὅπως ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ μὲ τὸν νέον τρόπον ὑπολογισμὸς τοῦ μισθοῦ του εἶναι κατώτερος τοῦ συμπεφωνημένου, οὗτος λάβῃ τὸν κατώτερον μισθόν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι συνεφωνήθη ἡ καθ' ὁμάδα ἀντιμισθία μὲ πρόσθετον συμφωνίαν ὅτι διὰ τὸν ἐν λόγῳ μισθωτὸν ὁ εἰς αὐτὸν ἀντιστοιχῶν μισθὸς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι κατώτερος τοῦ ἀρχῆθεν συμπεφωνημένου.

Εἰς τὴν κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν σχηματιζομένην ὁμάδα ὁ ἐργοδότης συμφωνεῖ μὲ ἕκαστον μισθωτὸν τὸ αὐτὸ ἀναλογοῦν ποσοστὸν τοῦ ὁμαδικοῦ μισθοῦ, δι' ὃ ποσὸν καὶ ὁ μισθωτὸς ἔχει ἄμεσον ἀξίωσιν κατὰ τοῦ ἐργοδότου του, ὅπερ οὗτος καὶ ὀφείλει νὰ τῷ καταβάλῃ, οὕτως ὥστε τὰ κατωτέρω ὑπὸ III,4 δημιουργούμενα προβλήματα δὲν ἀνακύπτουν.

2) Διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου

Ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργοδότου παραμένει ὁ καθορισμὸς τῆς συνθέσεως τῆς ὁμάδος, τὴν ὁποίαν οὗτος κατ' ἀρχὴν δικαιοῦται ἐλευθέρως καὶ νὰ μετατρέπῃ. Ὀφείλει ὅμως ὁ ἐργοδότης (ὡς πράττων ἢ συμπράττων δανειστὴς) νὰ φροντίζῃ, ὅπως ἡ ὁμὰς εἶναι πάντοτε πλήρης εἰς σύνθεσιν, διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ μισθωτὸς νὰ προσφέρῃ τὰς ἐν τῇ ὁμάδι συμφωνηθείσας ὑπηρεσίας του, ἄλλως καθίσταται οὗτος ὑπερήμερος ὡς πρὸς τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας τῶν ἐν τῇ ὁμάδι ἐργαζομένων μισθωτῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 656 § 1 καὶ 351 Α.Κ. καὶ ὀφείλει αὐτοῖς τὸν πλήρη μισθὸν (ὃν θὰ εἰσέπραττον οὗτοι, ἐὰν ἡ ὁμὰς ἦτο πλήρης) (6). Ὑποστηρίχθη ἐν προκειμένῳ καὶ ἡ ἄποψις, καθ' ἣν ἡ κανονικὴ σύνθεσις τῆς ὁμάδος ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου. (7) Ποία ἐκ τῶν δύο ἀπόψεων θὰ γίνῃ δεκτὴ ἔχει μεγάλην πρακτικὴν σημασίαν.

Κατὰ τὴν πρώτην ἄποψιν καὶ λόγῳ τῆς ἀντικειμενικῆς ἐννοίας τῆς ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τοῦ πλήρους μισθοῦ ὑφίσταται καὶ εἰς περίπτωσιν οὐχὶ ὑπαιτιότητι αὐτοῦ μὴ κανονικῆς συνθέσεως τῆς ὁμάδος (π.χ. ἀσθένεια ἑνὸς μισθωτοῦ). Ἐπίσης ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ εἶναι μισθὸς καὶ φέρει ἅπαντα τὰ προνόμια αὐτοῦ, παραγράφεται δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 250 Α.Κ. Ἀντιθέτως κατὰ τὴν δευτέραν γνώμην μόνον ἐν ὑπαιτίῳ παραβάσει ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς ὑποχρεώσεώς του ταύτης ἔχει οὗτος εὐθύνην, ἡ δὲ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ εἶναι τοιαύτη ἀποζημιώσεως, μὴ προστατευομένη διὰ προνομίων, παραγράφεται δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 249 Α.Κ.

Ἡ πρώτη γνώμη εἶναι καθ' ἡμᾶς ὀρθοτέρα διὰ δύο λόγους: Πρῶτον διότι διὰ τῆς καθιερώσεως τῆς ὁμαδικῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀντιμισθίας τοῦ μισθωτοῦ (καὶ ἐὰν αὕτη ἔτι συνεφωνήθη κατὰ τροποποίησιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως) ἐτροποποιήθη ἀντιστοίχως καὶ τὸ ἕτερον σκέλος τῆς συμβάσεως, τὸ ἀφορῶν τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ σύμβασις δέον νὰ ἑρμηνεύεται ὡς ἐνιαία δικαιοπραξία, πᾶσα δὲ τροποποίησις τοῦ ἑνὸς σκέλους αὐτῆς ἐπιδρᾷ καὶ ἐπὶ τοῦ ἑτέρου. Οὕτω ἐν μὴ ρητῇ ἄλλῃ συμφωνίᾳ εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ μισθωτὸς ἀμείβεται κατ' ἀποκοπὴν ἐν ὁμάδι, δέον

(5) Ἄλλως Nikisch: Arbeitsrecht I, σ. 201.

(6) Hueck-Nipperdey: ἔ.ἀ. σ. 725. Maus: Handbuch des Arbeitsrechts, I, σ. 43.

(7) *Βεργοπούλος*: Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν σχέσεων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ΕΒΔ 16, σ. 126. Nikisch, ἔ.ἀ. σ. 201 - 202.

νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἀντιστοίχως ἡ ὑποχρέωσίς του εἶναι οὐχὶ ἁπλῶς ἡ πρὸς τὸν ἐργοδότην παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἀλλὰ ἡ ἐν ὁμάδι παροχὴ τούτων (8), ἡ δὲ ἀδυναμία παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ἐν τῇ ὁμάδι δὲν συνιστᾷ τυχὸν ἁπλῶς παράβασιν παρεπομένης ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου. Οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες πίπτουν εἰς ἀντίφασιν, δεχόμενοι ὅτι ἐν περιπτώσει μὲν συμφωνίας κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς (οὐχὶ ἐν ὁμάδι) ἡ μὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παροχὴ τῶν μέσων (μηχανημάτων, ὑλικῶν κλπ.) πρὸς ἐργασίαν καθιστᾷ τοῦτον ὑπερήμερον, ὅπερ γίνεται σχεδὸν ὁμοφώνως δεκτόν (9), ἐν ὁμαδικῇ δὲ κατ' ἀποκοπὴν ἀντιμισθίᾳ ἡ μὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κανονικὴ σύνθεσις τῆς ὁμάδος ἀποτελεῖ ἁπλῶς παράβασιν παρεπομένης αὐτοῦ ὑποχρεώσεως.

Εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα καταλήγομεν καὶ ἐὰν δεχθῶμεν, ὅτι ἀντὶ τῆς πρώτης περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ ἄρθρον 351, ἐφαρμογὴν τυγχάνει ἡ δευτέρα ἐν αὐτῷ ἀναγραφομένη περίπτωσις (ἀδυναμία ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἕνεκα λόγων ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν), διότι ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐπιχειρήσεως εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀφαίρων κινδύνου τοῦ ἐργοδότου (10). Ὁ ἐργοδότης ὀφείλει ἐπὶ πλέον, ὅταν ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαιώματός του ἀλλάσσῃ τὴν σύνθεσιν τῆς ὁμάδος, νὰ φροντίζῃ, ὅπως τὰ ἐν αὐτῇ ἐργαζόμενα πρόσωπα μὴ εἶναι τελείως ἀκατάλληλα πρὸς παροχὴν τῆς ἐν τῇ ὁμάδι ἐργασίας, διότι οὕτω καὶ πάλιν ἡ ὁμὰς δὲν εὑρίσκεται ἐν κανονικῇ συνθέσει καὶ ὁ ἐργοδότης περιπίπτει εἰς ὑπερημερίαν ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἀνωτέρω ΙΙ.

3) Μισθὸς εἰς τὴν ὁμάδα

Περιπτώσεις συμφωνίας παροχῆς μισθοῦ εἰς τὰ μέλη τῆς ὁμάδος ἐξ ἀδιαιρέτου ἐμφανίζονται εἰς ὁμάδας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου σχηματιζομένας συνήθως μόνον διὰ καθιερώσεώς του ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Οὕτω π.χ. διὰ τῆς ἀπὸ 21.4.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατῶν γρί - γρί (11) καθορίζεται «προκάβα» 8 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τοῦ καθημερινοῦ ἁλιεύματος ὑπὲρ τοῦ πληρώματος. Ἐν μὴ διαφορετικῷ καθορισμῷ τῶν ποσοστῶν, ὧν ἕκαστος δικαιοῦται, καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ παροχὴ εἶναι διαιρετὴ ὁ ἐργοδότης ὀφείλει κατὰ τὸ ἄρθρον 480 Α.Κ. νὰ διαιρέσῃ τὴν παροχὴν εἰς ἴσα μερίδια καὶ νὰ καταβάλῃ εἰς ἕκαστον μισθωτὸν τὸ ἀντιστοιχοῦν αὐτῷ μερίδιον. Μόνον δὲ διὰ τῆς οὕτω γενομένης καταβολῆς ἐλευθεροῦται οὗτος.

ΙΙΙ) Αὐτοτελεῖς ὁμάδες

1) Ἡ διαφορὰ τῶν αὐτοτελῶν ὁμάδων πρὸς τὴν προηγουμένην κατηγορίαν συνίσταται εἰς τὸ ὅτι εἰς αὐτὰς ὑφίσταται, πλὴν τοῦ νομικοῦ δεσμοῦ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, καὶ νομικὸς δεσμὸς μεταξὺ των. Αἱ ὁμάδες αὐταὶ ἔχουν ἰδίαν σύνθεσιν, ἣν δὲν καθορίζει ὁ ἐργοδότης. Συνήθως ὑφίστανται ἤδη πρὸ τῆς συνάψεως τῆς σχέσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐργοδότου (π.χ. ὀρχήστρα), δυνατὸν ὅμως νὰ σχηματισθοῦν μεταγενεστέρως ὑπὸ μισθωτοῦ (προσλαμβάνεται τις ὡς διευθυντὴς μικρᾶς ὀρχήστρας, ὅστις ἀναλαμβάνει τὸν σχηματισμὸν αὐτῆς).

2) Ἐντὸς τῆς ἀφαίρας κατ' ἀρχὴν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου εὑρίσκονται αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς συνάπτεται μετὰ τῆς ὁμάδος, ἤδη ὑφισταμένης, σύμβασις ἐργολαβίας (12). Ἰδιαίτερον πρόβλημα τίθεται, ὅταν ἡ ὁμὰς ἔχῃ τὴν μορφὴν τοῦ νομικοῦ προσώπου. Ὡς ἐκ τῆς ὑφῆς τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοιαύτη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑφίσταται μὲ μισθωτὸν νομικὸν πρόσωπον (13). Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ ὁμὰς ὑπόσχεται τὴν παροχὴν οὐχὶ τῶν ἰδικῶν της ὑπηρεσι-

(8) Nikisch, ἔ.ἀ. σ. 205.

(9) *Καποδίστριας*: ΕρμΑΚ 653, ἀριθ. 868, (ἄλλως ὅμως ὁ αὐτὸς ἐν ΕρμΑΚ, 349, ἀριθ. 10α), Hueck - Nipperdey, ἔ.ἀ. σ. 296, Gros, ARBl. Akkordarbeit, I Recht der Akkordarbeit, Gaul, Akkordvertrag ἐν Hilger, Probleme des Akkordrechts σ. 69.

(10) *Καποδίστριας*, ἔ.ἀ., 653 ἀριθ. 60, μὲ παραπομπὰς εἰς νομολογίαν.

(11) Οἱ Staudinger - Nipperdey - Mohnen, ἔ.ἀ. Vbm 272 καὶ Nikisch, ἔ.ἀ. 202, ὁμιλοῦν κατὰ τὴν γνώμην μας οὐχὶ ὀρθῶς περὶ δικαιώματος ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ. Ὁ Hueck ἐν Hueck - Nipperdey, ἔ.ἀ. σ. 725 ὑποσ. 10, ὑποστηρίζει ὅτι κατ' ἀρχὴν ὑφίσταται ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου, ἐν μὴ ἀντιτροήσει δὲ τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως εἰς τὴν ὁμάδα ἐργάζεται τὸ ἀκατάλληλον πρόσωπον, τότε γεννᾶται δικαίωμα ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ὑπαιτιότης τοῦ ἐργοδότου.

(12) ΕΕΔ 10, σ. 1108.

(13) *Σακελλαροπούλος*, ἔ.ἀ. σ. 550, Hueck - Nipperdey, ἔ.ἀ. σ. 729.

(14) *Καποδίστριος*, ἔ.ἀ. Εἰσαγ. 648 - 680, ἀριθ. 123, *Σακελλαροπούλος*, ἔ.ἀ. σ. 551, *Σιμωνέτος*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σ. 308, Πρωτ/κου Ἡρακλείου 80]1953, ΕΕΔ 12, σ. 1150.

ων, ἀλλὰ τῶν μελῶν αὐτῆς. Εἶναι πλέον θέμα ἑρμηνείας τῆς βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων (τοῦ νομικοῦ προσώπου, τοῦ ἐργοδότου καὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἐργαζομένων μελῶν αὐτοῦ), ἐὰν τὰ ἐργαζόμενα μέλη συνάπτουν μετὰ τοῦ ἐργοδότου ἀπ' εὐθείας σύμβασιν ἐργασίας, ὁπότε ἡ ἔννοια τῆς μεταξὺ τοῦ νομικοῦ προσώπου καὶ τοῦ πρὸς ὃν αἱ ὑπηρεσίαι συναφθείσης συμβάσεως συνίσταται εἰς ὑποχρέωσιν τοῦ πρώτου ὅπως τὰ μέλη αὐτοῦ συνάψουν μετὰ τοῦ δευτέρου σύμβασιν ἐργασίας (16). Ἄλλως ἔχει, ὅταν ἡ παρεχομένη ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ νομικοῦ προσώπου ἐργασία (καὶ οὐχὶ ἡ σύναψις συμβάσεως ἐργασίας) παρέχηται ὑπὸ τούτων εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ νομικοῦ προσώπου δεσμοῦ, ὁπότε ὁ οὕτω δημιουργούμενος δεσμὸς σχέσεων μεταξὺ μέλους νομικοῦ προσώπου καὶ τοῦ πρὸς ὃν αἱ ὑπηρεσίαι εὑρίσκεται κατ' ἀρχὴν ἐκτὸς τῆς σφαίρας τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου (17). Καθ' ἃς περιπτώσεις συνάπτεται σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ τοῦ πρὸς ὃν αἱ ὑπηρεσίαι καὶ τοῦ ἐργαζομένου μέλους, ἐὰν αἱ ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίαι δέον κατὰ τὴν συμφωνίαν νὰ παρασχεθοῦν μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν ἐν τῇ ὁμάδι, τότε τυγχάνουν ἐφαρμογῆς τὰ κατωτέρω.

3) Πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ὑφίσταται ὁ χαλαρὸς δεσμὸς τῆς ἐμμέσου σχέσεως ἐργασίας, συνάπτεται μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τῶν κατ' ἰδίαν μελῶν τῆς ὁμάδος ἄμεσος σχέσις ἐργασίας καὶ τοῦτο διότι ἡ ὁμὰς δὲν δύναται νὰ εἶναι φορεὺς δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, δεδομένου ὅτι δὲν ἔχει ἰδίαν νομικὴν ὑπόστασιν (18). Τὰ ἰδιαίτερα προβλήματα παρουσιάζονται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὴν βούλησιν τῶν συμβαλλομένων ὁ μισθωτὸς ὑπόσχεται τὴν ἐργασίαν του ἐν τῇ ἰδιότητί του ὡς μέλους μιᾶς ὁμάδος. Κατωτέρω θὰ ἐξετασθοῦν τὰ θέματα τοῦ μισθοῦ, τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως.

α) Μισθός

Συνήθως συμφωνεῖται μετὰ τῆς ὁμάδος ἑνιαῖος μισθός. Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου καταβολῆς ἀτομικῶς εἰς τὸν μισθωτὸν τῶν συμφωνηθεισῶν ἀποδοχῶν του εἶναι ὑποχρέωσις δημοσίας τάξεως καὶ δὲν δύναται ἄθεν νὰ συμφωνηθῇ τὸ ἀντίθετον (19). Ὁ ἐργοδότης, διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ τῆς ὑποχρεώσεώς του ταύτης, δέον νὰ καταβάλῃ τοῦτον ἀμέσως εἰς τὸν μισθωτόν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὕψος τοῦ μισθοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει γνωστοποιηθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ὁμάδος συμφωνία περὶ κατανομῆς τῆς ὁμαδικῆς ἀντιμισθίας, ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ διαιρέσῃ τὸν ὁμαδικὸν μισθὸν καὶ νὰ τὸν διανείμῃ κατ' ἴσα μέρη κατὰ τὸ ἄρθρον 480 Α.Κ., πλὴν τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ εἰς ἴσα μέρη κατανομὴ τῆς ὁμαδικῆς ἀντιμισθίας θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ δοθῇ εἰς μέλος τῆς ὁμάδος μισθὸς κατώτερος τοῦ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπομένου. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τῷ μισθωτῷ τούτῳ τὸν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως προβλεπόμενον μισθόν, τὸ δὲ ἀπομένον τμῆμα νὰ διαιρέσῃ εἰς ἴσα μέρη, ὅσοι οἱ λοιποὶ μισθωτοί. Ἡ εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ὁμάδος καταβολὴ τοῦ μισθοῦ ἐλευθεροῖ τὸν ἐργοδότην μόνον ὅταν οὗτος δρᾷ ὡς πληρεξούσιος τοῦ μισθωτοῦ. Δεδομένου δὲ ὅτι ἡ πληρεξουσιότης πρὸς λῆψιν τοῦ μισθοῦ δυνατὸν καὶ νὰ τεκμαίρεται (20), δέον ἐν ἀμφιβολίᾳ νὰ δεχθῶμεν ὑπάρξιν αὐτῆς πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ὁμάδος.

Ἀφ' ἧς ὡς ἀνωτέρω ἐν ὑπάρξει πρὸς τοῦτο τὴν πληρεξουσιότητος ὁ ἐργοδότης καταβάλῃ τὸν μισθὸν ἐγκύρως εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ὁμάδος, ἕκαστος μισθωτὸς ἔχει βάσει τῶν περὶ προστασίας τῆς κυριότητος διατάξεων (21) ἀξίωσιν κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ὁμάδος πρὸς ἀπόδοσιν αὐτῷ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς αὐτὸν

(15) Hueck - Nipperdey, ἔ.ἀ. σ. 729.

(16) Λόγῳ τοῦ ὅτι ὅμως ἡ ἐργασία ὑπὸ τῶν καθ' ἕκαστον φυσικῶν προσώπων παρέχεται ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ πρὸς ὃν αἱ ὑπηρεσίαι τυγχάνουν ἐφαρμογῆς εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις (σύμβασις ἐργολαβίας καὶ σύμβασις μετὰ νομικοῦ προσώπου) αἱ διατάξεις προστασίας τῶν ἐργαζομένων, ὡς ἡ τοῦ ἄρθρου 662 Α.Κ. καὶ διάφορων εἰδικῶν διαταγμάτων. Παράβασις αὐτῶν δημιουργεῖ ἀξίωσιν τοῦ ἐργαζομένου κατὰ τοῦ πρὸς ὃν αἱ ὑπηρεσίαι οὐχὶ μόνον ἐξ ἀδικοπραξίας. Οὕτω Nikisch, ἔ.ἀ. σ. 203.

(17) Σακελλαρόπουλος, ἔ.ἀ. σ. 531.

(18) Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 119. Ἄλλως Βεργοπόπουλος, ἔ.ἀ. σ. 126.

(19) Ἀγαλλόπουλος, ἔ.ἀ.

(20) Οὐχὶ ὀρθῶς νομίζομεν ὑποστηρίζεται ὑφ' ἁπάντων σχεδὸν τῶν μὲ τὸ θέμα τοῦτο ἀσχολουμένων (Βεργοπόπουλος, ἔ.ἀ. σ. 129, Hueck - Nipperdey, ἔ.ἀ. σ. 726, Nikisch, ἔ.ἀ. σ. 204), ὅτι ἡ διανομὴ τοῦ μισθοῦ γίνεται βάσει τῆς μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ὁμάδος σχέσεως (ἀστικὴ ἑταιρεία κλπ.). Ἡ γνώμη αὕτη παραγνωρίζει, ὅτι ἀσχέτως τῆς ὑποκειμένης σχέσεως προϋπόθεσις καταβολῆς τῷ ἀρχηγῷ τῆς ὁμάδος εἶναι ἡ ὕπαρξις παρ' αὐτῷ πληρεξουσιότητος καὶ ὅτι οὗτος

μισθοῦ, ἥτις ἀξίωσις δὲν τυγχάνει τῆς εἰδικῆς περὶ μισθοῦ προστασίας (21).

Τὸ ὕψος τοῦ ὁμαδικοῦ μισθοῦ δέον νὰ εἶναι κατὰ τὰ ἀνωτέρω τοὐλάχιστον ὅσον τὸ ὕψος τοῦ συνόλου τῶν δι' ἕκαστον τῶν μισθωτῶν προβλεπομένων κατωτάτων ὁρίων μισθοῦ.

δ) Διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου

Ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἁπλῶς παροχὴ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας εἰς τὸν ἐργοδότην δὲν ἀρκεῖ, διὰ νὰ φέρῃ τὸ ἐπιδιωκόμενον οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα. Χρειάζεται ἐπὶ πλέον μία ὀργάνωσις καὶ εἰς συντονισμὸς τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ πρὸς τοῦτο χρειάζεται νὰ ὑπάρχῃ ἓν πρόσωπον ἀσκοῦν τὸ λειτούργημα τοῦτο. Τὸ πρόσωπον τοῦτο εἶναι κατ' ἀρχὴν ὁ ἐργοδότης, πρὸς ὃν καὶ ἡ ἐργασία παρέχεται. Τὸ ἄλλον ὅμως διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου δυνατὸν τόσον ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν αὐτοῦ, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸν φορέα αὐτοῦ, νὰ περιορισθῇ συμβατικῶς (22). Διὰ τῆς συνάψεως συμβάσεως ἐργασίας ὑπό τινος ὡς μέλους αὐτοτελοῦς ὁμάδος δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ αὐτῆς ὑφίσταται μέγας περιορισμὸς τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου. Τοῦτο δὲν σημαίνει, ὅτι τὸ λειτούργημα τοῦ ἀσκοῦντος τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα παύει νὰ ὑφίσταται ἢ περιορίζεται εἰς τὸ ἐλάχιστον. Ἡ ἀνάγκη τῆς ὀργανώσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ τῆς ἐξατομικεύσεως τῶν καθ' ἕκαστον ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ (23), μόνον δὲ λόγῳ τῆς ὑφῆς τῆς ἐν αὐτοτελεῖ ὁμάδι παροχῆς ἐργασίας γίνεται διχασμὸς τοῦ φορέως τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἀρχηγοῦ τῆς ὁμάδος. Εἰς τὸν ἐργοδότην παραμένει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδίδῃ γενικοὺς κανόνας τάξεως καὶ λειτουργίας (διευθυντικὸν δικαίωμα ἐν εὐρείᾳ ἐννοίᾳ) (24), εἰς δὲ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ὁμάδος ἡ ἐξατομίκευσις καὶ κατεύθυνσις τῆς ἐργασίας (διευθυντικὸν δικαίωμα ἐν στενῇ ἐννοίᾳ) (25). Καὶ εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου σχηματιζομένας ὁμάδας, ὡς εἴδομεν ἀνωτέρω, ὡρισμένας ἐξουσίας, ἀπορρεούσας ἀπὸ τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα, ἀσκεῖ ὁ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὁρισθεὶς ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος. Ἡ διαφορὰ ἐν προκειμένῳ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι εἰς τὰς αὐτοτελεῖς ὁμάδας τὰς ἐξουσίας αὐτὰς ἀσκεῖ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος (ὅστις δὲν ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου) ἰδίῳ ὀνόματι, ὡς καὶ εἰς τὸ ὅτι δὲν δύνανται αἱ ἐξουσίαι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς αὐτοτελοῦς ὁμάδος νὰ ἀνακληθοῦν, οὐδὲ νὰ περιορισθοῦν. Τοῦτο εἰς τὴν πρᾶξιν δυνατὸν νὰ ἔχῃ μεγάλην σημασίαν, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ ἀξιώσεις ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς κακῆς ἀσκήσεως τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος.

Ὁ ἀκριβὴς λειτουργικὸς χωρισμὸς τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀρχηγοῦ θὰ ἐξαρτηθῇ καὶ πάλιν ὑπὸ τὰ ἀρχηθὲν ἀναγραφέντα στοιχεῖα (μορφὴ τῆς ὁμάδος, παρεχομένη ἐργασία, μορφὴ τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἣν ἡ ἐργασία κλπ.).

Κατ' ἀρχὴν δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι εἰς τὸν ἐργοδότην ἀνήκει τὸ δικαίωμα καθορισμοῦ τοῦ χρόνου καὶ τόπου ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, τοῦ τρόπου συμπεριφορᾶς τῶν μισθωτῶν ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει, τοῦ καθορισμοῦ ἐλέγχου κατὰ τὴν ἀποχώρησιν (ἐφ' ὅσον τοῦτο γενικῶς τῷ ἐπιτρέπεται) κλπ. Εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ὁμάδος ἀνήκει κατ' ἀρχὴν τὸ δικαίωμα τῆς συγκεκριμενοποιήσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ἀλλαγῆς ἀπασχολήσεως, (ἐφ' ὅσον εἰς αὐτὴν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ μισθωτός), τοῦ καθορισμοῦ τοῦ χρόνου χορηγήσεως ἀδείας κλπ.

Ἡ σύνθεσις τῆς ὁμάδος εὑρίσκεται ἐκτὸς τῆς σφαίρας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργοδότου, δι' ὃ καὶ ἐκτὸς τῆς σφαίρας τοῦ κινδύνου αὐτοῦ. Οὐδεμία ἀξίωσις μισθωτοῦ δύναται ἄρα νὰ γεννηθῇ κατὰ τοῦ ἐργοδότου, λόγῳ ἀποχωρήσεως ἢ ἀσθενείας μισθωτοῦ ἐν τῇ ὁμάδι ἢ λόγῳ ἐπιγενομένης ἀκαταλληλότητος αὐτοῦ. Ἀντιθέτως ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται κατ' ἀρχὴν ἀζημίως νὰ μὴ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπὸ τῆς

δὲν γίνεται κύριος τῶν χρημάτων. Τοῦτο ἔχει μεγάλην πρακτικὴν σημασίαν κυρίως κατὰ τὸ ἐὰν ὁ μὴ καταβάλλων, καίτοι εἰσπράξας, ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος διαπράττει τὸ ἀδίκημα τῆς ὑπεξαιρέσεως ἢ οὔ.

(21) Nikisch, ἔ.ἀ. σ. 204 ὑποσ. 12.

(22) *Βερροιόπουλος*, Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ΕΕΔ 15, σ. 818, Oertman, ἐν ARBI Direktionsrecht und Gehorsamspflicht. I Übersicht A. Hueck-Nipperdey, ἔ.ἀ. σ. 142.

(23) Τὸ πρόβλημα τοῦτο εἶναι τεχνικόν, ὁριστάμενον μάλιστα ἀσχέτως κοινωνικοῦ συστήματος, *Βερροιόπουλος*, ἔ.ἀ. σ. 819.

(24) Οἵτινες κανονικῶς δέον νὰ περιέχωνται εἰς τὸν κανονισμὸν ἐργασίας.

(25) Περὶ τῆς διακρίσεως ταύτης *Βερροιόπουλος*, ἔ.ἀ. σ. 818.

όμάδος προσφερομένης ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἡ ὁμάς δὲν εἶναι πλήρης, λόγῳ π.χ. ἀποχωρήσεως ἢ ἀσθενείας μέλους αὐτῆς(26), διότι οὕτω οὐδεὶς τῶν μισθωτῶν προσφέρει τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν του, πλὴν βεβαίως ἐὰν ἡ ἄρνησις αὕτη ἀποτελῇ κατάχρησιν δικαιώματος. Τοιαύτη κατάχρησις δικαιώματος ὑφίσταται, ὅταν ὁ ἐργοδότης δὲν δέχεται τὰς ὑπηρεσίας ὁμάδος μεταφορέων, ἐπειδὴ ἁπλοῦν μέλος αὐτῆς, ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ὁποίου δὲν ἐξαρτᾶται ἡ ἐργασία τῶν λοιπῶν, ἠσθένησε. Δὲν ἀποτελεῖ ὅμως κατάχρησιν δικαιώματος ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ὁμάδος, ὅταν μέλος ὀρχήστρας ἀναντικατάστατον δὲν προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του. Εἰς τὴν τελευταίαν ὅμως περίπτωσιν δέον νὰ δεχθῶμεν ὑφισταμένην παρεπομένην ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως συνάψῃ μετ' ἄλλου προσώπου, ἀντικαταστάτου τοῦ ἀποχωρήσαντος ἢ κωλυομένου, δι' οὗ ἡ ὁμὰς πληροῖ τὴν κενὴν θέσιν, σύμβασιν ἐργασίας(27).

β) Καταγγελία συμβάσεως

α) Ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου

Συμβατικὸς περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου ὅπως καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας εἶναι ἐπιτρεπτός, πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ. καὶ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112. Ἐρώτημα τίθεται, ἐὰν διὰ τῆς συνάψεως συμβάσεως ὁμαδικῆς ἐργασίας ὁ ἐργοδότης παραιτῆται τοῦ δικαιώματός του νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας μεθ' ἑνὸς μέλους αὐτῆς ἀνευ ταυτοχρόνου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν(28-30). Καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι γενική. Ἐν μὴ ρητῇ συμφωνίᾳ θὰ ἐξαρτηθῇ καὶ πάλιν ἐκ τῆς ὑφῆς τῆς ὁμάδος, τῆς παρεχομένης ἐργασίας κλπ. (30). Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπιτρέπεται ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως μεθ' ἑνὸς μισθωτοῦ, οἱ λοιποὶ ἐν τῇ ὁμάδι μισθωτοὶ καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος δικαιοῦνται ἀναλόγως τῆς ὑφῆς τῆς ὁμάδος νὰ μὴ προσφέρουν καθόλου τὰς ὑπηρεσίας των, αἰτούμενοι μισθὸν ὑπερημερίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἢ προσφέροντες αὐτὰς νὰ ζητήσουν ὡς μισθὸν ὑπερημερίας τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ μισθοῦ, ὃν θὰ λάβουν καὶ ἐκείνου ὃν θὰ ἐλάμβανον,

---

(26) *Καποδίστριας*, ἐ.ἀ. 648, ἀριθ. 146, *Βερροιόπουλος*, Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν σχέσεων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ΕΕΔ 16, σ. 129.

(27) Διὰ τὴν ἔκτασιν τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης δέον σὺν τοῖς ἄλλοις νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ προστατευτικὴ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως νομοθεσία, ἥτις δυνατὸν διὰ τῆς νέας συμβάσεως νὰ δημιουργήσῃ διὰ τὸν ἐργοδότην οἰκονομικὰ βάρη. Ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ μέλους τῆς ὁμάδος, ἀλλὰ περὶ προσκαίρου κωλύματος, ὁ ἐργοδότης νομίζομεν, ὅτι ὑποχρεοῦται εἰς σύναψιν συμβάσεως ὡρισμένου συντόμου χρόνου μετὰ προσώπου καταλλήλου καὶ εἰς ὃν (λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, προϋπηρεσίας κλπ.) δὲν θὰ ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ἀνώτερον μισθὸν καὶ οὕτω ἀνώτερον ὁμαδικὸν μισθόν, πλὴν ἐὰν οἱ λοιποὶ ἐν τῇ ὁμάδι μισθωτοὶ συναινέσουν εἰς ἐπιτρεπτὴν ἀνάλογον μείωσιν τοῦ μισθοῦ των.

(28) Ἄλλως *Βερροιόπουλος*, ἐ.ἀ. σ. 129, ὅστις ὡς πρόσθετον προϋπόθεσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως διὰ σπουδαῖον λόγον μεθ' ἑνὸς μισθωτοῦ θέτει τὴν ὁμόφωνον συναίνεσιν τῶν λοιπῶν ἐν ὁμάδι μισθωτῶν. Τοιαύτη ὅμως δέσμευσις τοῦ ἐργοδότου ἀντίκειται εἰς τοὺς ἀνωτέρω δημοσίας τάξεως κανόνας.

(29) Τὴν γνώμην τοῦ περιορισμοῦ τοῦ δικαιώματος ὑποστηρίζουν οἱ *Σακελλαρόπουλος*, ἐ.ἀ. σ. 538, *Βερροιόπουλος*, ἐ.ἀ. σ. 129 (δεχόμενος ὅμως δυνατὴν τὴν ὑποστήριξιν καὶ ἀντιθέτου γνώμης), *Nikisch*, ἐ.ἀ. σ. 304. Ἡ ἀνωτέρω γνώμη, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δὲν δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν μεθ' ἑνὸς μόνον τῶν μισθωτῶν, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διασπάσῃ τὸν μεταξὺ τῶν μισθωτῶν δεσμόν, δὲν νομίζομεν ὅτι εἶναι ὀρθή. Ὁ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ὁμάδος δεσμὸς εἶναι κατ' ἀρχὴν διὰ τὸν ἐργοδότην res inter alios acta καὶ μόνον ὅταν καὶ καθ' ὅσον κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐτέθη οὗτος ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὡς περιεχόμενον αὐτῆς δύναται νὰ ἔχῃ οἷα τὰ ἀνωτέρω ἀποτελέσματα.

(30) *Hueck-Nipperdey*, ἐ.ἀ. σ. 727.

ἐὰν δὲν κατηγγέλλετο ἡ μεθ' ἑνὸς σύμβασις ἐργασίας.

Εἰς περίπτωσιν ὅμως καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διὰ σπουδαῖον λόγον (ὅταν τοῦτο ἐπιτρέπεται), ἀφορῶντα τὸν μισθωτόν, ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 2112, ὁ ἐργοδότης, μὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τῶν λοιπῶν ἐν τῇ ὁμάδι μισθωτῶν ἢ κατὰ περίπτωσιν ἀποδεχόμενος αὐτάς, ἀλλὰ καὶ καταβάλλων τὸν ὁμαδικὸν συμφωνηθέντα μισθόν, ὅστις ἐν τοῖς πράγμασιν εἶναι μειωμένος λόγῳ ἐλλιποῦς συνθέσεως τῆς ὁμάδος, δὲν περιπίπτει εἰς ὑπερημερίαν. Καὶ τοῦτο κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 349 ἐπ. Α.Κ., τὰ ὁποῖα τυγχάνουν ἐφαρμογῆς κατὰ τὴν πρώτην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 656 προβλεπομένην περίπτωσιν (31), διότι ὁ μισθωτὸς δὲν προσφέρει τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐν πλήρει ὁμάδι ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας ὑπεσχέθη, ὁ δὲ ἐργοδότης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς σύμπραξίν τινα κατὰ τὸ ἄρθρον 351, ὡς ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ σχηματιζομένῃ ὁμάδι (ἀνωτέρω ὑπὸ 1, 2), διότι οὗτος κατὰ τὴν σύμβασιν δὲν δύναται κατ' ἀρχὴν νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς ὁμάδος, ἐπιβάλλων αὐτῇ νέον μέλος. Ἡ ἐπέμβασίς του εἰς τὴν σύνθεσιν αὐτῆς διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως μετὰ μέλους τινὸς (καὶ ὅταν τῷ ἔχῃ διὰ τῆς συμβάσεως τοῦτο ἀπαγορευθῇ) εἶναι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας δικαίωμά του, προστατευόμενον ὑπὸ τῆς δημοσίας τάξεως, μὴ δυνάμενον οὔτε ἐμμέσως διὰ συμβάσεως νὰ ἀνατραπῇ. Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 656 δευτέραν προβλεπομένην περίπτωσιν (λόγος ἀφορῶν αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλόμενος εἰς ἀνωτέραν βίαν) δὲν καθίσταται καὶ πάλιν οὗτος ὑπερήμερος, διότι ὁ λόγος τῆς ἐλλιποῦς συνθέσεως τῆς ὁμάδος δὲν ἀφορᾷ αὐτόν. Καὶ ἐν προκειμένῳ ὑφίσταται παρεπομένη ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου ὅπως συνάψῃ σύμβασιν ἐργασίας μετ' ἄλλου ὑπὸ τῆς ὁμάδος ὑποδειχθησομένου προσώπου, καταλλήλου πρὸς τοῦτο, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν σύμβασιν οὗτος κατήγγειλεν. Ἡ ὕπαρξις σπουδαίου λόγου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως μετὰ τινος ἢ μετά τινων τῶν ἐν ὁμάδι μισθωτῶν δύναται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων νὰ δημιουργήσῃ σπουδαῖον λόγον πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως μεθ' ὅλων τῶν ἐν ὁμάδι μισθωτῶν (32).

6) Καταγγελία ὑπὸ μισθωτοῦ

Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ ἑνὸς μόνον μισθωτοῦ ἰσχύουν mutatis mutandi τὰ ἀνωτέρω διὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας τῆς συμβάσεως. Περιορισμὸς δημοσίας τάξεως ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ κατὰ τὸ ἄρθρον 670 Α.Κ., καθ' ὃ ἡ πέραν τῆς πενταετίας συμβατικὴ δέσμευσις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἰσχύει. Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ προστατεύσῃ τὸν μισθωτὸν ἀπὸ οἱανδήποτε εἰς τὸ διηνεκὲς δέσμευσιν αὐτοῦ, πρᾶγμα ὅπερ θὰ ἦτο ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν συνταγματικῶς κατωχυρωμένην προστασίαν τῆς προσωπικότητος (33). Συμφωνία, καθ' ἣν διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς καταγγελίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ θὰ ἀπῃτεῖτο ἡ ταυτόχρονος καταγγελία τῆς συμβάσεως καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ ὁμάδι μισθωτῶν, περιέχει ἀντικείμενον εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἀνωτέρω διατάξεως περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας τοῦ μισθωτοῦ, δι' ὃ καὶ δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι μετὰ πενταετίαν αὕτη δὲν ἰσχύει καὶ ὁ ἐν ὁμάδι μισθωτός, τηρῶν τὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 670 Α.Κ., δύναται ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν. Τὸν κίνδυνον τῆς ὑπὸ μισθωτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως φέρουν οἱ λοιποὶ ἐν τῇ ὁμάδι μισθωτοί. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται καὶ πάλιν, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, νὰ ἀρνηθῇ ἀζημίως τὰς ὑπηρεσίας τῶν λοιπῶν ἢ νὰ καταβάλῃ αὐτοῖς τὸν μειωμένον λόγῳ ἀποβάσεως μισθόν. Καταγγελία ὅμως τοῦ μισθωτοῦ διὰ σπουδαῖον λόγον βαρύνοντα τὸν ἐργοδότην δέον νὰ θεωρηθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. ὡς λόγος βαρύνων τὸν ἐργοδότην, ὁπότε οὗτος φέρει κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὸν κίνδυνον.

(31) *Καποδίστριας*, ἐ.ἀ. 656, ἀριθ. 3.

(32) *Βεργοπόπουλος*, ἐ.ἀ. σ. 129.

(33) *Ἀγαλλόπουλος*, ἐ.ἀ. σ. 286.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΙΣΧΥΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

'Εξουσία 'Υπουργών διά τροποποιήσιν αύτών κατ' άρθρον 20 § 2 Ν. 3239|1955

Τερματισμός τής όλης ένώπιον τών πρωτοβαθμίων καί δευτεροβαθμίων όργάνων ύποχρεωτικής διαιτησίας τού Νόμου 3239|1955, ώς έτροποποιήθη, έντός ώρισμένων προθεσμιών, τού άθροίσματος αύτών άνερχομένων είς 38 ήμέρας, άπό τής ύπό τού 'Υπουργού παραπομπής τής διενέξεως είς τήν πρωτοβάθμιον διαιτησίαν, τής ήμερομηνίας ένάρξεως τής ίσχύος διαιτητικής άποφάσεως μή δυναμένης, έν περιπτώσει έκδόσεως αύτής μετά τήν πάροδον τών άνωτέρω προθεσμιών, νά μετατεθή είς χρόνον μεταγενέστερον τής έπομένης άπό τής παρόδου τών προθεσμιών τούτων ήμέρας.—Άκυρότης άλλως έγκρινάσης ή τροποποιησάσης τήν διαιτητικήν άπόφασιν ύπουργικής άποφάσεως.—'Εξουσία 'Υπουργών.

Τό ίστορικόν τής ύποθέσεως, έφ' ής ή κατωτέρω ένδιαφέρουσα άπόφασις τής 'Ολομελείας τού Συμβουλίου τής 'Επικρατείας, έχει ώς έξής:

'Επί άναφυείσης διενέξεως μεταξύ τού ένταύθα ίδρυθέντος Σωματείου 'Εργατοτεχνικού Προσωπικού Βιομηχανιών Πλαστικών 'Υλών καί Συναφών 'Αθηνών - Πειραιώς άφ' ένος καί τού Συνδέσμου Πλαστικών Είδών 'Ελλάδος άφ' έτέρου, έν σχέσει πρός τόν καθορισμόν τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών μελών τού άνωτέρω Σωματείου, έπελήφθη, λόγω μή έπιτεύξεως συμφωνίας, τό Πρωτοβάθμιον Διοικητικόν Διαιτητικόν Δικαστήριον Πειραιώς, έπιλύσαν τήν διαφοράν διά τής ύπ' άριθ. 4|1959 άποφάσεως.

Κατά τής άποφάσεως ταύτης ήσκησαν έφέσεις τό άνωτέρω Σωματείον καί ό Σύνδεσμος 'Ελλήνων Βιομηχάνων, έφ' ών έξεδόθη ή ύπ' άριθ. 2|1959 άπόφασις τού Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς, δι' ής καθωρίσθησαν οί όροι άμοιβής καί έργασίας τών ώς είρηται έργαζομένων.

'Η άπόφασις αύτη άνεκρίθη διά τής ύπ' άριθ. 83561|77901 τής 16.12.1959 άποφάσεως τών 'Υπουργών Συντονισμού καί 'Εργασίας (ΕΕΔ 19, 185), τροποποιηθείσα μόνον ώς πρός τόν χρόνον ένάρξεως τής ίσχύος της, δστις μετετέθη άπό τής 15ης 'Ιουλίου 1959 είς τήν 1ην 'Οκτωβρίου 1959.

Τό άνωτέρω έργατικόν Σωματείον δι' αίτήσεως άκυρώσεως έζήτησε τήν άκύρωσιν τής έν λόγω ύπουργικής άποφάσεως, ώς καί τής δι' αύτής έγκριθείσης άποφάσεως τού Δ.Δ. Λ.Δ. Πειραιώς, καθ' ό μέρος μόνον ώρίσθη ώς χρόνος ένάρξεως τής ίσχύος αύτών ή 1η 'Οκτωβρίου 1959, προβάλλον ότι ό όρος ούτος άντιβαίνει είς τάς διατάξεις τής διά τού ν.δ. 3755|1957 προστεθείσης παραγράφου 6 τού άρθρου 15 τού ν.δ. 3239|1955.

***

Ζωηρόν πράγματι είναι τό ένδιαφέρον τής κατωτέρω άποφάσεως τής 'Ολομελείας τού Συμβουλίου τής 'Επικρατείας ώς πρός τήν άναδρομικότητα διαιτητικής άποφάσεως κατά τάς κειμένας διατάξεις τού ν.δ. 3239|1955 περί τρόπου ρυθμίσεως τών συλλογικών διαφορών έργασίας, ώς έτροποποιήθη διά τού ν.δ. 3755|1957 (ίδετε κωδικοποίησιν τών ίσχυουσών διατάξεων έν ΕΕΔ 17, 207 έπ.). (Σχετικαί πρός τό θέμα καί αί Σ.Ε. 1723|1959, είσηγητής *Δ. Τσιμοράτος*, ΕΕΔ 18, 1260, Σ.Ε. 1745|1960, είσηγητής *Θ. Κυριακός*, ΕΕΔ 18, 1323, Σ.Ε. 1819|1959, είσηγητής *Δ. Τσιμοράτος*, ΕΕΔ 18, 1355, ίδετε καί *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 19, 761 έπ.).

'Αφού δέ σαφώς είς τόν νόμον ορίζεται ό χρόνος άναδρομικής ίσχύος τών διαιτητικών άποφάσεων, δέχεται τό Συμβούλιον της 'Επικρατείας, ότι όρος αύτών άντίθετος πρός τούτο είναι άκυρος καί άκυρος έπίσης κατά τούτο καί ή έγκρίνασα ή τροποποιήσασα διαιτητικήν άποφασιν μέ τοιούτον παράνομον όρον ύπουργική άπόφασις, τών ύπουργών ύποχρέων νά έρευνώσιν, άν ό όρος ούτος είναι συμφωνος πρός τόν νόμον (πρβλ. καί Σ.Ε. 830|1957, είσηγητής *Ν. Γρηγορίου*, ΕΕΔ 16, 612 καί τά αύτόθι σημειούμενα).

Είς τήν περίπτωσιν τής άποφάσεως τού Συμβουλίου τής 'Επικρατείας συνέβη έν τή έκδόσει τής σχετικής άποφάσεως τών 'Υπουργών κατά τό άρθρον 20 § 2 τού νόμου 3239|1955, ώς έτροποποιήθη ύπό τού νόμου 3755|1957, καί τάς όποίας διατάξεις έπικαλείται ή άπόφασις έν προοιμίω αύτής, κάτι χειρότερον: Μετετέθη ή χρονολογία ίσχύος τής διαιτητικής άποφάσεως άκόμη βραδύτερον έκείνης τής διαιτητικής άποφάσεως, πρᾶγμα τό όποίον, ώς δέχεται ή άπόφασις τού Συμβουλίου τής 'Επικρατείας, δέν είναι έν τή έξουσία τών 'Υπουργών, άφού περί αύτού όρίζει ό νόμος.

'Η άπόφασις τού Συμβουλίου τής 'Επικρατείας ύποκινεί καί τά πολιτικά δικαστήρια είς τήν όφειλομένην παρ' αύτών έρευναν τού κύρους άντιθέτων έπί τού σημείου τούτου όρων διαιτητικών άποφάσεων καί τών σχετικών ύπουργικών άποφάσεων, αί όποίαι κατά

κανόνα σχεδὸν μεταθέτουν τὴν νόμιμον χρονολογίαν ἰσχύος τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ἀντιθέσεως αὐτῶν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικήν, ὡς ὑπῆρξεν ἡ αἰτιολογία καὶ τῆς ἀκυρουμένης κατὰ τοῦτο ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, αἰτιολογία ὅμως, ἡ ὁποία δὲν ἀνάγεται, ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ὑπουργῶν, ὡς δέχεται ὀρθοτατα τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. (Ἴδετε περὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ἀποφάσεων τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ΕΗΔ 18, 1018, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας νομολογίαι).

Ὡς πρὸς τὴν κάλυψιν διὰ τῆς ἀναδρομικῆς δυνάμεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν μὴ ἐνεργῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς περὶ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἴδετε Α.Π. 182/1960, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 19, 511, Α.Π. 270/1960, εἰσηγητὴς *Ε. Καζομπάκας*, ΕΕΔ 19, 709, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 19, 761, ἑπ.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1898/1960, Ὁ λομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Π. Μερτικόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Χ. Παναγιωτόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Μαχαίρας, Β. Κουντούρης. Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Ε. Σ. Δασκαλάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 83561/17904 τῆς 16.12.1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας, ἐγκριθείσης, κατὰ τὰ λοιπά, τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς ὁ 11.1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Πειραιεῖ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Συλλογικοῦ Ὀργάνου Διαιτησίας περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν δύναμιν τοῦ αἰτοῦντος Σωματείου, ἐτροποποιήθη αὕτη ὡς πρὸς τὴν διάταξιν, καθ' ἣν ἡ ἐναρξις τῆς ἰσχύος της ὡρίζετο ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1959, ὁρισθέντος ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτῆς ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1959.

Ἡ ἀνωτέρω κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, καθ' ὃ μέρος μόνον ὥρισε τὸν χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, προβάλλεται δὲ ὅτι κατὰ νόμον ἡ ἐναρξις τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἔδει νὰ ὁρισθῇ ἀπὸ χρόνου προγενεστέρου, ἤτοι τὸ βραδύτερον ἀπὸ 13 Μαΐου 1959.

Παραδεκτῶς καὶ νομοτύπως παρεμβαίνει κατὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὅστις, ὡς ἐκπροσώπων τοὺς ἐργοδότας τοῦ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ αἰτοῦντος Σωματείου ἀνήκοντος ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, κέκτηται ἔννομον συμφέρον, ὅπως διατηρηθῇ ἐν ἰσχύϊ ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁρισθεὶς χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 §§ 1 καὶ 4, ἐκ τῶν ἄρθρων 12 καὶ 14 § 1 καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς τὰ ἄρθρα ταῦτα ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἡ ὅλη διαδικασία ἐνώπιον τῶν πρωτοβαθμίου καὶ δευτεροβαθμίου ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας δέον νὰ τερματίζηται ἐντὸς ὡρισμένων προθεσμιῶν, τὸ ἄθροισμα τῶν ὁποίων ἀνέρχεται εἰς τριάκοντα ὀκτὼ (38) ἐν ὅλῳ ἡμέρας, ἀρχομένας ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ παραπομπῆς τῆς διενέξεως εἰς τὴν Πρωτοβάθμιον Διαιτησίαν. Συμφώνως δὲ πρὸς τὴν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955, προστεθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πάροδον τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν διαδικασίας ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀποφάσεως ταύτης δὲν δύναται νὰ μεταθεῖται εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἑπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων ἡμέρας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἡ διένεξις, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τῆς Δευτεροβαθμίου Διαιτησίας, παρεπέμφθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐνώπιον τῆς Πρωτοβαθμίου Διαιτησίας τὴν 4ην Ἀπριλίου 1959. Συνεπῶς ἡ ὡς ἄνω 38ήμερος προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔδει, κατὰ τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν, νὰ τερματισθῇ ἡ ὅλη διαδικασία τῆς διαιτησίας, ἔληξε τὴν 12ην Μαΐου 1959, ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τῆς Δευτεροβαθμίου Διαιτησίας, ἐκδοθεῖσα τὴν 6.11.1959, μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης, δὲν ἠδύνατο νὰ ὁρίσῃ χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς μεταγενέστερον τῆς 13ης Μαΐου 1959, ὁρίσασα δὲ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος της ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1959 ἦτο κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο παράνομος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ νόμου 3239/1955 αἱ ἀποφάσεις τῶν δευτεροβαθμίων ὀργάνων διαιτησίας κηρύσσονται ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης μετὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, συμφώνως δὲ πρὸς τὸ ἄρθρον 20 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955 οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δύνανται διὰ κοινῆς ἀποφάσεώς των, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, νὰ τροποποιῶσιν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνωσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν διὰ λόγους ἀναγομένους εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τοῦ Κράτους. Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας ὁ μὲν Ὑπουργὸς Ἐργασίας, κηρύσσων ἐκτελεστὴν ἀπόφασιν διαιτησίας, ὀφείλει κατ' ἀρχὴν νὰ ἐλέγξῃ τὴν νομιμότητα αὐτῆς, τὸ δὲ δικαίωμα τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ὅπως τροποποιῶσιν ἢ μὴ ἐγκρίνωσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, περιορίζεται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ἐπὶ πάντων τῶν ὅρων τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, οὓς τὰ συλλογικὰ ὄργανα διαιτησίας καθορίζουσιν ἐλευθέρως, κατὰ διακριτικὴν ἐξουσίαν, ἐξαιρέσει τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957 προβλεπομένης εἰδικῆς περιπτώσεως, δὲν ἐπεκτείνεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὅρων, οἵτινες, ἐπιβαλλόμενοι εὐθέως ὑπὸ τοῦ νόμου, περιλαμβάνονται εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν κατὰ νομοθετικὴν ἐπιταγήν, ἡ παράβασις τῆς ὁποίας συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, παρακωλύουσαν τὴν κήρυξιν αὐτῆς ὡς ἐκτελεστῆς. Ὅθεν, ἀπόφασις διαιτησίας, ὁρίζουσα

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Έννοια τοῦ ὅρου τοῦ Νόμου «διένεξις» διὰ παραπομπὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ

Δυνατὴ κατ' ἄρθρον 15 § 2 τοῦ Νόμου 3239|1955, ὡς ἐτροποποιήθη, ἡ ἐπέμβασις τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ παραπεμπομένης εἰς αὐτὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διενέξεως περὶ τὴν ἑρμηνείαν ὡρισταμένων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.— Ἀναγκαία ὅμως προϋπόθεσις ἡ ὕπαρξις διενέξεως περὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως κλπ., μὴ ἀποτελούσης τῆς οἱασδήποτε ἀμφισβητήσεως, τῆς ἐγειρομένης παρά τινος ἢ τινῶν ἐξ ἐκείνων εἰς τοὺς ὁποίους ἀφορᾷ ἡ σύμβασις ἢ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἀλλὰ τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι συνῆψαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις.—Ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 39|1959 ἑρμηνευτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ τῆς κηρυξάσης αὐτὴν ἐκτελεστὴν ὑπουργικῆς ἀποφάσεως

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14|1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐτροποποιήθη καὶ ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32918|1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (ΕΚΔ 16, 837), καθωρίσθησαν οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων εἰς ὅλην τὴν χώραν.

χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς κατὰ παράβασιν τῆς μνημονευθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957, δέον ὡς πρὸς τοῦτο νὰ ἀκυρωθῇ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου, ὅπως κηρύξῃ αὐτὴν ἐκτελεστήν, Ὑπουργοῦ καὶ νὰ ὁρισθῇ ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος της ἀπὸ τοῦ κατὰ νόμον χρόνου, ὁ οὕτω δὲ ὁριζόμενος χρόνος δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένων χρονικῶν ὁρίων διὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 2 τοῦ νόμου 3239|1955 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

Ἡ προσβαλλομένη ἐν προκειμένῳ κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἐγκρίνασα κατὰ τὰ λοιπὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Ὀργάνου Διαιτησίας Πειραιῶς καὶ ὁρίσασα χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1959, τυγχάνει, ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο, παράνομος καὶ ἀκυρωτέα, διότι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὡφειλεν, ὅπως μὴ ἐγκρίνῃ, ὡς παράνομον, τὸν ὑπὸ τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως ὁρισθέντα ἀπὸ 15.7.1959 χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της, καθ' ὁ μεταγενέστερον τῆς 13ης Μαΐου 1959, ὁρίσῃ δὲ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας, 13 Μαΐου 1959, ἐν ὄψει δὲ τοῦ νομίμου τούτου χρόνου ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἐγκρίσεως ἢ μὴ ταύτης.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 83561|17904 τῆς 16.12.1959 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 441|1959, τεῦχος Β'), καθ' ὃ μέρος αὕτη ὥρισε τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Πειραιεῖ Δευτεροβαθμίου Ὀργάνου Διαιτησίας ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1959.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη, προκειμένου νὰ καθορίσῃ τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων, διεχώρισε τοὺς ἐν λόγῳ μισθωτοὺς εἰς δύο βαθμικὰς κατηγορίας καὶ δή: α) εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται εἰς μεταλλεῖα καὶ λιγνιτωρυχεῖα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξαγόμενα μεταλλεύματα εἶναι ἀξίας μικροτέρας τῶν 20 δολλαρίων κατὰ τόννον fob» (Κεφ. Α' § 1 τῆς ἀποφ.), καὶ β) εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται εἰς μεταλλεῖα καὶ λιγνιτωρυχεῖα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξαγόμενα μεταλλεύματα εἶναι ἀξίας 20 δολλαρίων καὶ ἄνω κατὰ τόννον fob» (Κεφ. Α' § ΙΙ τῆς ἀποφ.). Ὥρισε δὲ περαιτέρω ἡ ἀπόφασις εἰς τὴν παράγραφον ΙΥ, ὅτι ἡ κατάταξις τῶν μεταλλείων εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ἢ τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν καὶ κατὰ τὸν ἐκεῖ ἀναφερόμενον τρόπον.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἡ Γαλλικὴ Ἑταιρεία Μεταλλείων Λαυρίου διὰ τῆς ἀπὸ 26.3.1958 αἰτήσεώς της καὶ ὁ Σύλλογος Ἐργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μεταλλωρυχῶν Λαυρίου διὰ τῆς ἀπὸ 22.10.1958 αἰτήσεώς του ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας νὰ προβῇ εἰς τὴν κατὰ νόμον κατάταξιν τῶν μεταλλείων Λαυρίου.

Ἀκολούθως, ἐπειδὴ ὁ Ὑπουργὸς παρέλειψε τὴν τοιαύτην ὀφειλομένην νομίμων ἐνέργειαν αὐτοῦ τὸ ρηθὲν ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον προσέφυγεν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1822|1959 ἀποφάσεώς του ἠκύρωσε τὴν ἐν λόγῳ παράλειψιν καὶ ὑπεχρέωσε τὴν Διοίκησιν νὰ προβῇ εἰς τὴν κατάταξιν τῶν ὡς ἄνω μεταλλείων.

Καθ' ὃν ὅμως χρόνον ἡ δίκη ἦτο ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57953|12840|24.8.1959 πράξεώς του, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι «ἀνέκυψαν ἀμφισβητήσεις περὶ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ὅρου τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως», τοῦ σχετικοῦ πρὸς τὸν τρόπον τῆς κατατάξεως τῶν μεταλλείων εἰς τὰς κατὰ νόμον κατηγορίας, παρέλειψε τὴν ρηθεῖσαν διαιτητικὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ Πρω-

τοβάθμιον Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν πρὸς ἑρμηνείαν τοῦ ὅρου τούτου.

Τὸ Πρωτοβάθμιον Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 39|1959 ἀπόφασίν του, διὰ τῆς ὁποίας, «ἑρμηνεύουσα τὰς διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου Α'» τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἔκρινεν, ὅτι «διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἡ τιμὴ κατὰ τόννον τοῦ ἐξορυσσομένου προϊόντος καὶ οὐχὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ μετ' ἐνδεχομένην ἐπεξεργασίαν (ἐμπλουτισμόν, καμινείαν κλπ.)».

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 85070|18178|22.12.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 19, 127).

Τὰς ἀποφάσεις ταύτας προσέβαλεν ἡ Ὁμοσπονδία Μεταλλευτῶν Ἑλλάδος δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

***

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 2 ἐδ. β' τοῦ νόμου 3239|1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 7 τοῦ ν.δ. 3755|1957 (ΕΕΔ 17, 212), τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐπιλαμβάνωνται, παραπεμπομένης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἄνευ τηρήσεως τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου καθοριζομένης διαδικασίας παραπομπῆς, διενέξεως, ἀφορώσης εἰς ἑρμηνείαν ὑφισταμένων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. (Ἴδετε καὶ *Β. Μαυρίδην*, ΕΕΔ 18, 299 ἐπ.).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239|1955, ὡς συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας θεωρεῖται πᾶσα διένεξις μεταξὺ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεων μισθωτῶν, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας.

Ἐν ὄψει τούτων τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας δέχεται, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ διὰ τὴν νόμιμον ἐπέμβασιν τοῦ διοικητικοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου πρὸς ἑρμηνείαν ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κλπ. πρέπει νὰ ὑπάρξῃ διένεξις ὑπὸ τὴν μορφὴν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ὡς ἐπεμβαίνουν τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια καὶ διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3239|1955 συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας καὶ *Θ. Βλαχόπουλον*, Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀπὸ 18 Μαΐου 1950 ἀποφάσεως τοῦ Γ' Ἀνωτέρου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ΕΕΔ 9, 717 ἐπ. Ὁ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 73, σημ. 1, παραπέμπει περὶ τῆς ἐννοίας τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς εἰς τοὺς Durand, τόμος ΙΙΙ, σελ. 942 ἐπ., Hueck-Nipperdey, τόμος ΙΙ, σελ. 536 ἐπ.).

Ἂν ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας λύσις εἰς τὸ προκῦψαν ζήτημα ὑπῆρξεν ἁπλῆ ὡς πρὸς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις, ἀπορίαι γεννῶνται ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν καὶ τῶν συμπλεκομένων μετὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐν ἄρθρῳ 15 § 2 τοῦ νόμου 3239|1955 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι, ἐκδοθεῖσαι πρὸ τοῦ νόμου 3239|1955, ἰσχύουν κατὰ τὸ ἄρθρον 41 τοῦ νόμου 3239|1955 (ΕΕΔ 17, 216) μέχρι τῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου τροποποιήσεώς των.

Εἰδικώτερον ἐρωτᾶται μεταξὺ τίνων θὰ ἐγερθῇ διένεξις ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δι' ἣν νὰ γίνῃ παραπομπὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἐπέμβασις τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων.

Κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι καὶ διὰ ταύτην πρέπει νὰ ὑπάρξῃ διένεξις μεταξὺ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεων μισθωτῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3239|1955. (Ἴδετε περίπτωσιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 1|1955 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ 1|1955 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 15, 111 ἐπ.).

Ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς ἐξουσίας τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων πρὸς ἑρμηνείαν τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων κλπ. ἴδετε Σ.Ε. 1243|1959 (εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 18, 751, Σ.Ε. 577|1960 (εἰσηγητὴς *Ὄθων Κυριακός*, ΕΕΔ 19, 386), καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐξ αὐτῶν δεδικασμένον διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια Α.Π. 309|1956 (εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 670, ἐφ' ἧς παρατηρήσεις *Κ. Δημάκη* (ΕΕΔ 15, 672), καὶ περὶ τῆς συνταγματικότητος τῆς διατάξεως Α.Π. 538|1956 (εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 16, 28).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1896|1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Π. Μερτικόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνός*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Βαμβέτσος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 85070|18178|22.12.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 451 β') καὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ. 39 τοῦ 1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας τὸ διαιτητικὸν τοῦτο δικαστήριον, ἐπιληφθὲν τῆς παραπεμφθείσης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 14 τοῦ 1957 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἥτις κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ καὶ τροποποιηθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32918|1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 145 β'), καθώρισε τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτορυχείων εἰς ὅλην τὴν χώραν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτορυχείων εἰς δύο κατηγορίας, ἡρμήνευσε διάταξιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἀναφερομένην εἰς

τὸν τρόπον τῆς κατατάξεως τῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων εἰς τὰς ἐν λόγῳ κατηγορίας.

Παραδεκτῶς εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνουσιν ἡ Γαλλικὴ Ἑταιρεία Μεταλλείων Λαυρίου καὶ ὁ Σύνδεσμος Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων, ἔχοντες ἔννομον συμφέρον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 § 2 ἐδάφ. τελευταῖον τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», ὁρίζεται, ὅτι τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια, πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια, δύνανται ἐποτεδήποτε ἀνευ τηρήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένης προδικασίας παραπομπῆς νὰ ἐπιλαμβάνωνται παραπεμπομένης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διενέξεως, ἀφερώσης εἰς ἑρμηνείαν ὑφισταμένων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239 ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 διδόμενον ὁρισμὸν ὡς συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας θεωρεῖται πᾶσα διένεξις μεταξὺ τῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεων μισθωτῶν, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀναβίβην τῆς ἐργασίας.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον δύναται, κατόπιν παραπομπῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἑρμηνείας ὅρου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως ὅτι ὑφίσταται διένεξις περὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὅρου τούτου. Διένεξιν δὲ περὶ τὴν ἑρμηνείαν ὅρου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν ἀποτελεῖ οἱαδήποτε ἀμφισβήτησις, ἥτις ἐγείρεται παρά τινος ἢ τινῶν ἐξ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἀφορᾷ ἡ σύμβασις ἢ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἀλλ' ἡ συλλογικὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι συνῆψαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ ἐφ' ὃν ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἥτις συλλογικὴ διαφορὰ στρέφεται περὶ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἀμφισβητουμένου ὅρου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ἐν προκειμένῳ ἡ διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἑρμηνευθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 14/1957 διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐπέλυε διένεξιν μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Μεταλλευτῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τοῦ Συνδέσμου Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Λιγνιτοπαραγωγῶν ἀφ' ἑτέρου, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ὁμοιοπαγῆ διαφορὰ ἐργασίας, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἄρθρων 7 ν. 3239/1955 καὶ 10 § 8 ν.δ. 3755/1957, ὡς ἀφορῶσα τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ὅλης τῆς χώρας καὶ ἐπιλύουσα συλλογικὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ κλάδου. Ἐνῷ ὅμως ἔχει τὸν χαρακτῆρα τοιοῦτον ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου δὲν προκύπτει, ὅτι μεταξὺ τῶν ὡς εἴρηται ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἠγέρθη συλλογικὴ διαφορά, στρεφομένη περὶ τὴν ἑρμηνείαν ὅρου τινὸς τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ δυναμένη, ὡς τοιαύτη, νὰ παραπεμφθῇ πρὸς ἐπίλυσιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς τὸ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἐπικαλούμενον γεγονὸς ὅτι κατὰ τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεων εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἐκ μέρους τῆς παρεμβαινούσης Γαλλικῆς Ἑταιρείας Μεταλλείων Λαυρίου (ἀπὸ 26 Μαρτίου 1958) καὶ τοῦ Συλλόγου Ἐργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μεταλλωρύχων Λαυρίου (ἀπὸ 22 Ὀκτωβρίου 1958) διὰ τὴν κατάταξιν τῶν μεταλλείων Λαυρίου εἰς τινα τῶν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένων κατηγοριῶν ἀνέκυψε μεταξὺ τούτων ἀμφισβήτησις ἐν σχέσει πρὸς τὴν τοιαύτην κατάταξιν. Πλὴν ἡ ἀμφισβήτησις αὕτη, ἐγερθεῖσα μεταξὺ μεμονωμένου ἐργοδότου καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν αὐτοῦ, ἀφεώρα εἰς θέμα ἀνῆκον εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὅπως, κατὰ τὴν παράγραφον IV τοῦ Κεφ. Α τῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐνεργῇ τὴν προσήκουσαν, κατὰ τὴν κρίσιν του, ἐλεγκτὴν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς ἀκυρώσεως, κατάταξιν τῶν μεταλλείων, καὶ δὲν ἔφερε τὰ στοιχεῖα τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς, ἐφ' ὅσον δὲν ἔλαβε τὰς διαστάσεις διενέξεως μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν περὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐπιμάχου ὅρου τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ὅθεν, κατὰ παράβασιν τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων τοῦ νόμου, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 57953/12840 τῆς 24 Αὐγούστου 1959 ἐγγράφου του παρέπεμψε τὴν ἐν λόγῳ διαιτητικὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον καὶ ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ τὴν αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὡς εἴρηται ἐπιμάχου ὅρου αὐτῆς, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτων παρανόμως τὸ ἐν λόγῳ διαιτητικὸν δικαστήριον ἐπελήφθη τῆς ἑρμηνείας αὐτῆς. Ὅθεν ἀκυρωτέαι τυγχάνουν αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως, παρέλκει δὲ ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν ἐν τῇ αἰτήσει λόγων ἀκυρώσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 85070/18178 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1959 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 451 Β') καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 39/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν.

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Αἰτιολογία σχετικῆς ἀποφάσεως περὶ αὐξήσεως ἀποδοχῶν μισθωτῶν

Προσβολὴ ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχειακῶν ὑπαλλήλων χώρας ὡς στερουμένης ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας καὶ χωρὶς νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν ἄρθρῳ 15 § 3 τοῦ Νόμου 3239]1955 κριτήρια.—Ἔγκυρος ἡ περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων χώρας ἀπόφασις.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἐπὶ ἀναφυείσης διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑτέρου, ἐν σχέσει πρὸς τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν καὶ ὅρων ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐπελήφθη ἀρχικῶς, λόγῳ μὴ ἐπιτεύξεως συμφωνίας μεταξὺ τῶν ὡς εἴρηται ὀργανώσεων καὶ ἐπιλύσεως τῆς διενέξεως διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὸ Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ, κατόπιν ἀσκήσεως ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης (19]1959) ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, τὸ Δευτεροβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν, ἐκδόσαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 27]1959 ἀπόφασιν αὐτοῦ, δι' ἧς καθωρίσθησαν τελικῶς οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8302]773]1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 19, 121).

Τὸ Ξενοδοχειακὸν Ἐπιμελητήριον ἐπεζήτησε τὴν ἀκύρωσιν τῶν τελευταίων τούτων πράξεων, προβάλλον τὸ μὲν ὅτι αὗται ἐξεδόθησαν, χωρὶς νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 3 τοῦ νόμου 3239]1955 κριτήρια, τὸ δὲ ὅτι στεροῦνται ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1847]1960, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Δ. Σκυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μορέας, Β. Κουντούρης,
Παρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Χ. Μυριάνθης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις α') τῆς ὑπ' ἀριθ. 83020]17.737]12.12.1959 (Β' 437]14.12.1959) πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 27]1959 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὸν νόμον 3239]1955 Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐκδοθείσης ἐπὶ ἐφέσεων τοῦ ἤδη αἰτοῦντος Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19]1959 ὁμοίας τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, μετερρυθμίσθη ἡ τελευταία αὕτη καὶ καθωρίσθησαν ὁριστικῶς οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοϋπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας, καὶ β') ἀμφοτέρων τῶν ὡς εἴρηται ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοβαθμίου καὶ τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀσκεῖται παραδεκτῶς μόνον κατὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων πράξεων, δι' ἧς προσεδόθη (κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδ. β' τοῦ ν. 3239]1955) ἐκτελεστὸς χαρακτὴρ εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου, τὴν καὶ ἐπιλύσασαν τελικῶς τὴν ἀναφυεῖσαν αὐλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κρίνει, ὅτι ἡ αὔξησις τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 καθωρισμένων μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων τῶν ξενοδοχείων (τοὺς ὁποίους περαιτέρω προσδιορίζει ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ἀπασχολήσεως ἑκάστης κατηγορίας μισθωτῶν) παρίσταται δεδικαιολογημένη, «δεδομένου ὅτι ἔκτοτε ηὐξήθη σημαντικῶς τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα, ἐσημειώθη ἄνοδος τοῦ τιμαρίθμου κόστους ζωῆς καὶ ἐπιπροσθέτως ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1959 ἐχορηγήθησαν οὐσιώδεις αὐξήσεις ἐπὶ τῶν μέχρι τότε ἰσχυουσῶν διὰ τὰ ξενοδοχεῖα σταθερῶν τιμῶν. Ἄλλωστε ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 παρουσιάζεται σημαντικῶς ηὐξημένη ἡ τουριστικὴ κίνησις ἐν Ἑλλάδι, ἐξ ἧς προδήλως ὠφελήθησαν αἱ ξενοδοχειακαὶ ἐπιχειρήσεις, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἡ διαρρύθμισις τοῦ μισθολογίου, κλιμακωμένου ἀναλόγως τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐξειδικεύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει ὑποβοηθεῖ τὴν προσπάθειαν περαιτέρω ἀναπτύξεως τῆς τουριστικῆς κινήσεως, ἀφοῦ αὕτη θέλει ἀποτελέσει κίνητρον διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐξειδίκευσιν τῶν μισθωτῶν καὶ τὴν προσέλευσιν πλέον καταλλήλων προσώπων εἰς τὸν κλάδον».

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, ὁ ὑποστηρίζων ὅτι ἡ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει παρατεθεῖσα αἰτιολογία, καθ' ὃ μέρος ἀναφέρεται εἰς τὰς αὐξήσεις τῶν τιμῶν τῶν ξενοδοχείων, τὰς χορηγηθείσας κατ' Ἀπρίλιον 1959, δὲν εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου ἀκριβής, διότι ἡ αὔξησις αὕτη ἀφορᾷ εἰς ὡρισμένα μόνον ξενοδοχεῖα, πληροῦντα τὰς ἐν τῇ σχετικῇ ὑπ' ἀριθ. 676]Τ 7]4]1959 (Β' 140]23-4-1959) ὑπουργικῇ ἀποφάσει τεθειμένας προϋποθέσεις καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ νομίμως τὴν αὔξησιν τοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ πάντων τῶν ξενοδοχείων, καὶ δὴ ἐκείνων, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἐπεξετάθησαν αἱ αὐξήσεις τῶν τιμῶν τοῦ Ἀπριλίου 1959, εἶναι μὲν κατὰ τὸ πραγματικὸν

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤ' ΑΚΥΡΟΝ ΣΥΜΒΑΣΙΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπαρξις σχέσεως ἐργασίας καὶ προστασία μισθωτοῦ ὑπὸ τῶν ἐργατικῶν νόμων

Διαπίστωσις νομιμοφροσύνης κατὰ τὸν Α.Ν. 516|1948.—Δημιουργία ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἐκ τῆς πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐργασιακῆς σχέσεως, ἀπολαύοντος τοῦ μισθωτοῦ τῆς προστασίας τῶν ἐργατικῶν νόμων, ἰδία δοάκις οὗτοι ἐπιβάλλουσιν ὑποχρεώσεις προνοίας, φέροντες οὕτω τὸν χαρακτῆρα κανόνων ἀναγκαστικοῦ δικαίου, οἷοι ὄχι μόνον αἱ περὶ παροχῆς ἀδείας ἀναψυχῆς διατάξεις, ἀλλὰ καὶ αἱ περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀτάκτου ἀπολύσεως.—Δικαίωμα μισθωτοῦ δημοσίου πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976|1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.—Ἀποζημίωσις δι' ἄδειαν ἕνεκεν ἀπολύσεως.

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου ἐπὶ τῆς ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 13022|1957 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ὑπέκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας μετὰ τοῦ Δημοσίου, ὡς συναφθεῖσα κατὰ παράβασιν τοῦ ἀ.ν. 516|1948 περὶ νομιμοφροσύνης, ὡς προκύπτει δὲ ἐκ τῆς ἀποφάσεως ἐζητήθησαν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, πράγματι ἀπασχοληθέντος εἰς τὸ Δημόσιον, τὰ χρηματικὰ βοηθήματα τῶν διὰ τοῦ ἀ.ν. 913|1947 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976|1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, λόγῳ ἀπολύσεως, καὶ ἡ κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ἀ.ν. 539|1945, δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν, ἀποζημίωσις.

Διὰ παλαιοτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (23|1951, εἰσηγητὴς *Ε. Κολακούρης*, ΕΕΔ 10, 308) εἶχε κριθῆ, ὅτι αἱ ἐν λόγῳ Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐξ ὧν τὸ «βοήθημα» τῶν ἀπολυομένων, ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας.

Ἡ ἄποψις αὕτη ἐγκαταλείπεται ἤδη ὑπὸ τῆς νέας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία προχωρεῖ περαιτέρω, ἀντιμετωπίζουσα τὸ πρόβλημα προστασίας τῶν μισθωτῶν ἐν γένει, ἐν πραγματικῇ ἀπασχολήσει, μετ' ἄκυρον συμβασιν ἐργασίας, ὑπὸ τῶν ἐργατικῶν νόμων.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς νομολογίας αὐτοῦ εἶχε δεχθῆ μόνον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὅτι δὲν τίθεται προϋπόθεσις τῆς εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ αὐτοῦ ἡ ὕπαρξις ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ

τοῦ μέρος ἀληθής, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ρηθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δὲν δύνατοι ὅμως νὰ ἀγάγῃ εἰς ἀκύρωσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, διότι ἡ ἐν προκειμένῳ κρίσις τῆς Διοικήσεως εἶναι προϊὸν συνεκτιμήσεως πλειόνων παραγόντων, ἡ δὲ ἐπίκλησις τοῦ γεγονότος τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν τῶν ξενοδοχείων τῆς γενομένης κατ' Ἀπρίλιον 1959, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς πρόσθετος ἁπλῶς αἰτιολογία τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων τῶν ξενοδοχείων τούτων, δοθέντος ὅτι ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις στηρίζεται κυρίως εἰς τὴν αὔξησιν τῆς τουριστικῆς κινήσεως, ἥτις, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται, αἰτιολογεῖ πλήρως καὶ καιρίως τὴν γενομένην γενικὴν αὔξησιν.

Προβάλλεται περαιτέρω, ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὰ νόμιμα κριτήρια καὶ δὴ ἡ κίνησις τῶν ξενοδοχείων, ἡ αὔξησις τῶν γενικῶν ἐξόδων του καὶ ἡ ἀνάγκη δημιουργίας μεγαλυτέρου τουριστικοῦ ρεύματος, τὴν ὁποίαν δὲν ἐξυπηρετεῖ ἡ ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν ἐπερχομένη ἐπιβάρυνσις τοῦ ξενοδοχειακοῦ κόστους. Ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος οὗτος τυγχάνει ἀπορριπτέος, διότι ταῦτα πάντα ἐξετιμήθησαν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἥτις, ἐν ὄψει προφανῶς τοῦ ὕψους τῶν γενικῶν ἐξόδων τῶν ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων, διαπιστώνει τὴν ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς τουριστικῆς κινήσεως ἐπελθοῦσαν ὠφέλειαν αὐτῶν, μικρὸν δὲ μέρος τῆς ὠφελείας ταύτης ἐπιβάλλει, ὅπως διατεθῇ πρὸς οἰκονομικὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν, τὴν ὁποίαν κρίνει ἀπολύτως ὡς συντελοῦσαν ἐμμέσως εἰς τόνωσιν τῆς τουριστικῆς κινήσεως καὶ οὐχὶ εἰς ἀνακοπήν της, ὡς ἰσχυρίζεται τὸ αἰτοῦν Ἐπιμελητήριον.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι κίνητρον διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐξειδίκευσιν, ἡ ὁποία, κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἐκδόντος αὐτὴν ὀργάνου, θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τουριστικῆς κινήσεως ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ τῶν ξενοδοχείων, ἀποτελεῖ ἡ αὔξησις τῶν ἤδη κλιμακωμένων κατὰ εἰδικότητος μισθῶν καὶ οὐχὶ αὐτὴ ἡ κλιμάκωσις, ἥτις πράγματι προϋπῆρχεν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 520|1956 ἀποφάσεως τοῦ Διευτερεβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν. Ἐπὶ ἐσφαλμένης ἄρα προϋποθέσεως στηρίζεται ὁ λόγος ἀκυρώσεως, ὁ ὑποστηρίζων ὅτι ἡ κλιμάκωσις τοῦ μισθολογίου δὲν ἀποτελεῖ αἰτιολογίαν τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν, διότι προϋπῆρχε.

Καὶ οἱ λοιποὶ ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος, καὶ κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ αὔξησις τῆς τουριστικῆς κινήσεως ὠφέλησε μὲν τὰ ξενοδοχεῖα τῶν Ἀθηνῶν, Ξυλοκάστρου καὶ ἄλλων δικαίως κατοσκηνώσεως ξένων, ἀλλ' ὄχι καὶ τὰ ξενοδοχεῖα, εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς πλήττοντες τὴν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῆς Διοικήσεως.

Κατὰ ταῦτα δέον ἡ μὲν αἴτησις ἀκυρώσεως νὰ ἀπορριφθῇ, ἡ δὲ παρέμβασις νὰ γίνῃ δεκτὴ

αὐτὴ (ἀποζημίωσις) ἱδρύεται ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς παθήσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν προσφερομένης καὶ μὴ ἀποκρουομένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἐργασίας ἢ ἕνεκεν ταύτης, ἀσχέτως πρὸς τὰς ἐμφιλοχωρούσας τυχὸν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας καὶ τὸ κῦρος αὐτῆς ἐκπρεπούσας πλημμελείας (Α.Π. 257|1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 553 καὶ λοιπαὶ αὐτόθι παραπομπαί).

Προκειμένου ὅμως περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ σειρᾶς ἀποφάσεών του πρὸ τοῦ νόμου 3198|1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 502) εἶχεν ἀποφανθῆ, ὅτι οἱ νόμοι περὶ καταγγελίας ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας (ἴδετε καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, ἔκδ. τρίτη, σελ. 483).

Εἰς τοῦτο ἦτο σύμφωνος καὶ ἡ παρ' ἡμῖν θεωρία (ἴδετε ΕΕΔ 14, 836, σημειώσεις μας).

Ἐπῆλθεν ὅμως ὁ νόμος 3198|1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων, ὁ ὁποῖος ἀνεφέρετο εἰς «σχέσεις ἐργασίας», ἐνῷ πρὸ αὐτοῦ καὶ τὸ ἄρθρον 2 § 6 τοῦ ν.δ. 2511|1953 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων» (ΕΕΔ 12, 910), (καταργηθὲν ἤδη μετὰ τοῦ ὅλου ν.δ. 2511|1953 διὰ τοῦ νόμου 3464|1956, ΕΕΔ 15, 105), ὡρίζε ρητῶς, ὅτι ὡς σχέσις ἐργασίας νοεῖται ἡ ἐκ πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει δημιουργουμένη σχέσις, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἴδετε περὶ αὐτῆς, σχέσεως ἐργασίας, *Κ. Καυκᾶ*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, ἔκδ. τρίτη, σελ. 481 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ, ἄρθρ. 648, ἀριθ. 79, 88, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 28 ἑπ. καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἀναφερομένους, *Δ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 15, 97, *Α. Χατζηδάκην*, ΕΕΔ 12, 1093, *Π. Κ. Βεργοπούλου*, ΕΕΔ 13, 225).

Ἐτέθη οὕτω πάλιν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 3198|1955 ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ ζήτημα, ἂν ὁ νόμος οὗτος ὁμιλῶν περὶ «σχέσεως ἐργασίας», ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας. Ἐνέμεινεν ὅμως ὁ Ἄρειος Πάγος εἰς τὴν ἄποψιν του ὅτι καὶ ὁ νόμος οὗτος ἀναφέρεται εἰς ἐγκύρους συμβάσεις ἐργασίας (Α.Π. 37|1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 194, Α.Π. 42|1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247), ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἰσχυρῶς ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριχθέντα, ὅτι ὁ νόμος οὗτος διηύρυνε τὴν ὑποχρέωσιν τῆς καταγγελίας καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ὑφισταμένης ἐκ τοῦ λόγου τούτου πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, «σχέσεως ἐργασίας» κατὰ τὴν θεωρητικὴν ἄποψιν, ἡ ὁποία εὗρεν ἐνσάρκωσιν καὶ εἰς νομοθετικὰ κείμενα (ἄρθρον 2 § 6 ν.δ. 2511|1953, νόμον 3198|1955) (ἴδετε *Κ. Καυκᾶν* ΕΕΔ 15, 65 ἑπ., τὸν αὐτὸν Ἔνοχ. Εἰδικόν, ἔκδ. τρίτη, σελ. 483 ἑπ., διαφωνοῦντα πρὸς τὴν ἄποψιν τῶν ἀμέσως ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 303, ἀντικρούοντα τὴν ἀντίθετον ἄποψιν *Α. Σακελλαροπούλου*, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 836 ἑπ.).

Κατ' ἀπομάκρυνσιν ἤδη τῆς γνώμης τῶν παλαιοτέρων ἀποφάσεών του ὁ Ἄρειος Πάγος, ἐπικαλούμενος τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ ν.δ. 2511|1953 (ἡ διὰ τοῦ νόμου 3464|1956 καταργησις τοῦ ὅλου κειμένου τοῦ ν.δ. 2511 δὲν σημαίνει καὶ ἀποδοκιμασίαν τοῦ Νομοθέτου πρὸς τὴν «σχέσιν ἐργασίας») καὶ τοῦ νόμου 3198|1955, δέχεται, ὅτι δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως καὶ οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας (μετ' ἄκυρον σύμβασιν) ἀπασχοληθέντες καὶ ἀκόμη περαιτέρω ὅτι ἐφαρμόζονται καὶ οἱ περὶ προνοίας ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν ἐργατικοὶ νόμοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀ.ν. 539|1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν (οὕτω καὶ *Κ. Καυκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 482 ἑπ., ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 79, 80).

(Τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας ἐδέχοντο, ὅτι καὶ ὁ ἀ.ν. 539|1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐν τῇ συλλογιστικῇ αὐτῆς ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τῶν διατάξεων ὑποχρεώσεις προνοίας ἔναντι τῶν μισθωτῶν. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγωγὴ ἄρθρ. 660 - 667, ἀριθ. 3 ἑπ., *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 148 ἑπ., τὸν αὐτόν, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 222), περὶ τῆς ὁποίας προνοίας ὡμίλησαν καὶ παλαιότεραι ἀρεοπαγιτικαὶ ἀποφάσεις, ὡς αἱ Α.Π. 249|1941 (εἰσηγητὴς *Κ. Βοϊατζῆς*, ΕΕΔ 1, 312), Α.Π. 236|1947 (εἰσηγητὴς *Δ. Ζῆλος*, ΕΕΔ 6, 471), ἀναφερθεῖσαι εἰς τὴν εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ ἐκ τῆς πηγαζούσης ὑποχρεώσεως προνοίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ προστατευτέου ἐργαζομένου ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας (ἴδετε σχόλια ἐπὶ τῆς Α.Π. 236|1947 ὑπὸ *Ι. Καποδίστρια*, Θέμ. ΝΗ' 390).

Περίπτωσις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἀξίωσις μισθωτοῦ τοῦ Δημοσίου πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς εἰδικὰς ἀνωτέρω σημειωθείσας Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 48 § 2 τοῦ ν.δ. 2698|1953 (ΕΕΔ 12, 1288) ἡ παράλειψις τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δὲν συνεπάγεται οἱανδήποτε ἀστικὴν κύρωσιν ἔναντι τοῦ Δημοσίου κλπ., δὲν ἐτέθη ἐν προκειμένῳ, οὔτε ἠδύνατο νὰ τεθῇ, καὶ ζήτημα συνεπειῶν ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐν τούτοις ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου παραδοχῆς ἤδη τῆς ἀπόψεως ὅτι καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τοῦ γενικοῦ νόμου 3198|1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἰς τὰς ὁποίας καὶ ἀναφέρεται, θὰ προκύψῃ ζήτημα συνεπειῶν ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς ἐν προκειμένῳ τῆς ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198|1955).

Δοθέντος ὅτι διὰ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς ὑποχρέωσιν καταβολῆς

μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 16), πῶς θὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955 συνέπεια (ἀκυρότης τῆς καταγγελίας καὶ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ);

Ὁ *Κ. Καυκᾶς* (ΕΕΔ 15, 66 καὶ Ἔνοχ. Εἰδικόν, ἔκδ. τρίτη, ἐνθ' ἀνωτ.) ὑποστηρίζει, ὅτι καὶ ἐν προκειμένῳ ἡ καταγγελία εἶναι ἄκυρος καὶ θὰ ἐπανέρχηται ἐπομένως ἐν ἐννόμῳ ἰσχύϊ ἡ προηγηθεῖσα αὐτῆς κατάστασις πραγμάτων, ὁ πράγματι δὲ προσφέρων ἕως τότε τὴν ἐργασίαν θὰ θεωρῆται, ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ διατελῇ ἐν τῇ ἐργασιακῇ σχέσει πρὸς τὸν ἐργοδότην του, ὅστις κατόπιν τούτου, ἂν παύῃ νὰ δέχηται τὴν προσφερθεῖσαν ἐργασίαν παρὰ τοῦ ἐργασθέντος παρ' αὐτῷ καὶ μετὰ τὴν ἄκυρον καταγγελίαν, πρέπει νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ τῷ καταβάλῃ τὴν ἀποζημίωσιν, ἣν τῷ ἐχορήγει καὶ πρὸ τῆς καταγγελίας καὶ δὴ μέχρι τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐργασίας του ἢ μέχρι τῆς νομίμου καταγγελίας της. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη πρὸς παροχὴν τῆς ἀποζημιώσεως προκύπτει εὐθέως ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου, ἥτις, ἀναγνωρίζουσα τὴν ἐξακολούθησιν (μετὰ τὴν ἄκυρον καταγγελίαν) τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀναγνωρίζει προδήλως τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης (ἴδε σχετικῶς *Γ. Μπαλῆ*, Ἔνοχ. Β' ἔκδ., § 26 Βδ). (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Θηβῶν 276]1957, εἰσηγητὴς *Σ. Ἀδριανός*, ΕΕΔ 17, 27, τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖται ὁ *Κ. Καυκᾶς*, πρβλ. ὅμως σχόλια *Χ. Κοντοῦ*, ΕΕΔ 17, 28).

Ὁπωσδήποτε τὸ προβλημα τοῦτο δὲν ἔτυχεν ἐν τῇ παρ' ἡμῖν νομολογίᾳ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐν τῇ νομοθεσίᾳ τῆς «σχέσεως ἐργασίας» σταθερᾶς καὶ ἱκανοποιητικῆς λύσεως (ἴδετε ΕΕΔ 14, 196).

Μετὰ τὴν βαρυσήμαντον ταύτην ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου θὰ συνεχισθῇ ἡ ἀναζήτησις τῆς πλέον ὁμαλῆς λύσεως τοῦ προβλήματος.

Ἴσως νὰ ἀποτελῇ τὴν ὁμαλωτέραν λύσιν ἡ ἄποψις ὅτι ἐπὶ τῆς «σχέσεως ἐργασίας» δημιουργοῦνται ἀξιώσεις ὡς ἐπὶ ἐγκύρου συμβάσεως (ἐνδιαφέροντα τὰ ὑπὸ τοῦ *Α. Hueck*, καθηγητοῦ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Μονάχου, ὑποστηριζόμενα ἐν ΕΕΔ 11, 1065 ἑπ., ἴδετε καὶ *Π. Κ. Βερροιόπουλον*, ΕΕΔ 13, 225 ἑπ., *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 13, 281 ἑπ., *Β. Βασιλείου*, ΣΕΔ 13, 285 ἑπ.), ἂν καὶ ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης, ἀκολουθήσας τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατήσαντα εἰς τὸ θέμα τῶν παρανόμων ὑπερωριῶν τῶν μισθωτῶν, ἀναφέρθη εἰς ἀξιώσεις αὐτῶν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (ἄρθρον 8 ν.δ. 4020]1959, ΕΕΔ 18, 1272).

Δέχεται ἡ ἱρεσιαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς «σχέσεως ἐργασίας» = πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως, θὰ ἐφαρμοσθοῦν καὶ αἱ περὶ ἀδείων διατάξεις τοῦ ἄρθρου 668 Α.Κ. καὶ τοῦ ἀ.ν. 539]1945 (οὕτω καὶ *Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, ἔκδ. τρίτη, σελ. 485, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 79).

Δυσχέρεια ὅμως θὰ ἀνακύψῃ περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 5 § 6 τοῦ ἀ.ν. 539]1945 (ΕΕΔ 19, 811), καθ' ὃ ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν διαρκούσης τῆς χορηγηθείσης εἰς τοῦτον ἀδείας. Προκειμένου περὶ μισθωτοῦ ἐν ἐγκύρῳ συμβάσει ἐργασίας εἶναι λογικὴ καὶ ὁμαλὴ ἡ προτασία τῆς τελευταίας διατάξεως.

Ἐπὶ ἀκύρου ὅμως συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἰδίᾳ εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐμποδίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου ἡ σύναψις αὐτῆς διὰ λόγους κοινωνικοῦ συμφέροντος (ὡς εἶναι, μεταξὺ ἄλλων, ἡ ἐργασία τῶν μισθωτῶν ἄνευ ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας καὶ ὅπου τοῦτο ἐπιβάλλεται καὶ ἐπὶ ἀπειλῇ ποινικῶν κυρώσεων), θὰ πρέπει νὰ ἀναγκάζηται ὁ ἐργοδότης νὰ διατηρῇ ἐν ἰσχύϊ τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἐνῷ ὁ νόμος τὴν ἀπαγορεύει.

Ὁπωσδήποτε καλεῖται ἡ δικαστηριακὴ πρᾶξις νὰ δώσῃ εἰς τὰ συναφῆ προβλήματα τὴν ὁριοζουσαν λύσιν.

Ἀρείου Πάγου 425/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπροεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ε. Χονδρογιάννης*

Λοιπὰ μέλη οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. *Κ. Σοῦρλος*, *Γ. Βαρσάμου*, *Γ. Χατζηδάκης*, *Δ. Ροζάκης*, *Κ. Θανόπουλος*

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 καὶ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπὸ τοῦ ΜΘ']1948 ψηφίσματος κυρωθέντος ἀ.ν. 516]1948 διατάξεων «περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης τῶν δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν» πρὸς τὰς τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἰδίου ἀ.ν. 516]1948 ἐκδοθέντος β.δ. τῆς 7]8 Μαΐου 1948 σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὡς βασικὴ προϋπόθεσις πρὸς διαπίστωσιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 516]1948 ἀπαραιτήτου διὰ τὸ ἔγκυρον τοῦ διορισμοῦ ἢ τῆς προλήψεως πάσης φύσεως ὑπαλλήλου εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἔστω καὶ ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, νομιμοφροσύνης αὐτοῦ τίθεται ἡ ὑπὸ τούτου περὶ ταύτης ἔγγραφος δήλωσις, ἥτις δέον νὰ ἐπισυνάπτηται εἰς τὴν οἰκείαν περὶ διορισμοῦ του αἴτησιν μετὰ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον μετὰ κυριαρχικὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτίμησιν τῶν διεξαχθεισῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων καὶ τῶν ἐπικληθέντων ἑκατέρωθεν καὶ προσαχθέντων ἐγγράφων ἀνελέγκτως ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσίων κατὰ τὴν ὡς εἴρηται πρόσληψίν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένου Δημοσίου δὲν ὑπέβαλε τὴν κατὰ τὰ ἄνω ἀπαραίτητον δήλωσιν νομιμοφροσύνης του. Ὅθεν ὁ 1ος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ ὁ ἤδη ἀναιρεσίων ἐνάγων τὸ μὲν διατείνεται, ὅτι «δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐπικληθεῖσα καὶ προσαχθεῖσα ἀπὸ 30ῆς Νοεμβρίου 1955 ὑπεύθυνος δήλωσίς του, ὅτι εἶχεν ὑποβάλει ἀρχῆθεν δήλωσιν περὶ νομιμοφροσύνης», τὸ δὲ ἐπιχειρηματολογῶν, ὑποστηρίζει, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ εἶχεν ὑ-

ποβάλει τοιαύτην δήλωσιν, άνευ τῆς ὁποίας ἦτο ἀνεπίτρεπτος ἡ πρόσληψίς του εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν, εἶναι ἀπορριπτέος, τὸ μὲν ὡς ἀβάσιμος, καθόσον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὴν ὡς ἄνω δήλωσιν τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος, κρίναν ὡς μὴ ἐκ ταύτης καὶ μόνης ἀποδεικνυόμενον τὸν ἐν αὐτῇ οὐσιώδη ὡς εἴρηται ἰσχυρισμόν του, τὸ δὲ ὡς ἀντικείμενον οὕτως εἰς ἀνέλεγκτον περὶ πράγματος κρίσιν.

Καὶ ἐπὶ τῆς ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας δημιουργουμένης, ὡς ἐκ τῆς πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐργασιακῆς σχέσεως (ἄρθρον 2 § 6 νόμου 2511]1953 καὶ ἄρθρον 1 § 2, ἄρθρον 5 § 3, ἄρθρον 6 § 1, ἄρθρον 8 καὶ ἄρθρον 9 §§ 1 καὶ 3 τοῦ ν. 3198]1955) ἀπολαύει οὗτος τῆς προστασίας τῶν ἐργατικῶν νόμων, ἰδίᾳ ὅσους οὗτοι ἐπιβάλλουσιν ὑποχρεώσεις προνοίας, φέροντες οὕτω τὸν χαρακτῆρα κανόνων ἀναγκαστικοῦ δικαίου, οἵοι ὄχι μόνον οἱ περὶ παροχῆς ἀδείας ἀναψυχῆς διατάξεις (ἄρθρον 666 Α.Κ. καὶ ἄρθρα 2 - 5 τοῦ ἀ.ν. 539]1945, ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος διὰ τοῦ νόμου 2081]1952), ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀτάκτου ἀπολύσεως καὶ δὴ ὅσους ἕνεκα ταύτης χορηγεῖται χρηματικὸν βοήθημα, ὡς ἐγένετο διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 913]1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ ἔτους 1948 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.) διὰ τὸ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τούτων ἀπολυόμενον δι' οἱονδήποτε λόγον - πλὴν ἕνεκα ποινικοῦ ἢ πειθαρχικοῦ παραπτώματος (ὡς ῥητῶς ὁρίζεται ἐν παραγράφῳ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 976 Π.Υ.Σ.) προσωπικόν, οὐδαμῶς οὕτω ἐξεταζομένου εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας τοῦ κύρους τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἵνα ἐν ἀκυρότητι ταύτης τύχωσιν ἐφαρμογῆς αἱ περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 ἑπ. Α.Κ., αἵτινες εἶναι ἐπιβοηθητικῆς φύσεως. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσείων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ νῦν ἀναιρεσιβλήτου Δημοσίου, ἦτοι κατὰ Δεκέμβριον 1955 ὑπὸ τὸ κράτος τῶν προδιαληφθεισῶν Π.Υ.Σ., ἐξηκολούθει ἐν συνεχείᾳ ἐργαζόμενος ὡς ἀρχιμηχανικὸς στροβίλων τῶν ἠλεκτρολογικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 411 Γενικοῦ Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου, ἀφ' ὅτου εἶχε τὸ πρῶτον προσληφθῇ κατὰ Μάϊον 1951 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ἀρχικῶς μὲν δι' ὡρισμένον καὶ εἶτα δι' ἀόριστον χρόνον, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν τρισχιλίων (3.000), ἔχων συμπληρώσει οὕτω μέχρι τῆς ὡς ἄνω ἀπολύσεώς του ὑπερτριετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν καὶ ὅτι ἡ ἀπόλυσίς του αὕτη ἐγένετο διὰ τὴν ὡς εἴρηται αἰτίαν (ἀκαταλληλότητος ἕνεκα μὴ νομιμοφροσύνης του, ὅστις ὅμως λόγος δὲν ἀποτελεῖ ποινικόν, οὐδὲ πειθαρχικὸν παράπτωμα - κατὰ ψευδῆ μετὰ ταῦτα ἐρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν προδιαληφθεισῶν οὐσιαστικῶν διατάξεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976]1947 Π.Υ.Σ. ἀπέρριψε, δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὸ περὶ καταβολῆς τῷ ἐνάγοντι καὶ ἤδη ἀναιρεσείοντι τοῦ διὰ τῶν διατάξεων τούτων ὁριζομένου βοηθήματος ἀγωγικὸν του αἴτημα, ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ, ὅτι, οὔσης ἀκύρου κατὰ τὰ ἀνωτέρω τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων μερῶν συμβάσεως ἐργασίας, ἐφαρμογὴν ἔχουσι μόνον οἱ ὡς εἴρηται περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τοῦ Α.Κ., ἀλλ' ὅτι οὐδεὶς τοιοῦτος πλουτισμὸς προσεγένετο εἰς τὸ ἐναγόμενον καὶ ἤδη ἀναιρεσίβλητον Δημόσιον ἐκ τῆς μὴ ὑπὸ τούτου καταβολῆς τῷ ἀναιρεσείοντι τοῦ κατὰ τὰ ἄνω βοηθήματος· δι' ὃ καὶ ἀναιρετέα ἀποβαίνει κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεκτοῦ καὶ κατ' οὐσίαν καθισταμένου τοῦ 2ου λόγου ἀναιρέσεως. Ἑτέρωθεν ὅμως - ὁριζομένου ἐν ἄρθρῳ 5 § 5 τοῦ προδιαληφθέντος ἀ.ν. 539]1945 ὅτι ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τούτου ἀποζημιώσεως διὰ μὴ λῆψιν τῆς ἐτησίας ἀδείας του λόγῳ ἀπολύσεως, ἐὰν αὕτη ἐγένετο δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην - ἕπεται ὅτι ἐν προκειμένῳ δεκτοῦ γενομένου ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσείων ἀπελύθη ὡς κριθεὶς ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸ προδιαληφθὲν ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 516]1948 οἰκείου συμβουλίου νομιμοφροσύνης, κατ' ἀνέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν τούτου (ἄρθρον 8 τοῦ ἰδίου ἀν. νόμου), ὡς ἀκαταλλήλου διὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, προδήλως ὡς μὴ νομιμόφρων, ἤτοι δι' ἀφορμὴν οὐδαμῶς βαρύνουσαν τὸ ἤδη ἀναιρεσίβλητον Δημόσιον, ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ περὶ τοιαύτης ἀποζημιώσεως ἀγωγικὸν τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος αἴτημα, ἀπορριπτομένου οὕτω τοῦ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ου λόγου ἀναιρέσεως.

Κριθέντος κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὅτι, ὡς ἐκ τῆς μὴ νομιμοφροσύνης τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος, ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου συναφθεῖσα σύμβασις ἐργασίας τυγχάνει ἄκυρος, ἄκυρος ἀποβαίνει καὶ ἡ τυχὸν συμφωνηθεῖσα μεταξὺ των ἀντιμισθία πέραν τοῦ ἐλαχίστου, ὅπερ τὸ ἤδη ἀναιρεσίβλητον Δημόσιον θὰ κατέβαλλε συμφώνως πρὸς τὰς οἰκείας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ἢ συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας. Ὁ ἰσχυρισμὸς δὲν τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος ἐνάγοντος, ὅτι εἶχε συμφωνήσει μετὰ τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένου τὴν ὑπὸ τούτου καταβολὴν αὐτῷ «μείζονος τοῦ νομίμου μισθοῦ», ἀλυσιτελῶς προεβλήθη, ὀρθῶς δὲ ὡς τοιοῦτον ἀντιπαρῆλθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορριπτομένου οὕτω ὡς νόμῳ ἀβασίμου καὶ τοῦ 4ου περὶ τοῦ ἐναντίου λόγου ἀναιρέσεως.

Ἀναιρουμένης, ὡς ἐν τῇ δευτέρᾳ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης, μόνου κατὰ τὸ ὡς εἴρηται κεφάλαιον τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τῆς ὑποθέσεως δὲ μὴ χρηζούσης περαιτέρω κατὰ τοῦτο διευκρινήσεως, δέον, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρέσεως κατάστασιν (ἄρθρον 832 Πολ. Δικ.), νὰ ἐξετασθῇ ὁ σχετικὸς 2ος τῆς ἀπὸ 8 Ἀπριλίου 1957 ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1255]1957 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν λόγος, τὸ νόμῳ βάσιμον τοῦ ὁποίου ἐκρίθη ἀνωτέρω ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τῆς ῥηθείσης 2ας αἰτιολογίας καὶ ὅστις, ὢν καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμος, ἐν ὄψει τῆς ὑπὸ τοῦ ἤδη ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου ὁμολογίας τῶν θεμελιούντων αὐτὸν πραγματικῶν περιστατικῶν, δέον νὰ γίνῃ δεκτός, μεταρρυθμιζομένης κατὰ τοῦτο τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τόπος έκπληρώσεως της παροχής της αποζημιώσεως του μισθωτού

Προϋποθέσεις κύρους καταγγελίας συμβάσεως έργασίας κατ' άρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955. —Διατήρησις συμβάσεως έργασίας μετ' άποχήν μισθωτού έκ της έργασίας ένεκεν άσθενείας.—Καταγγελία συμβάσεως έργασίας διαρκούσης της άσθενείας του μισθωτού, πρόσκλησις αύτου ύπό του έργοδότου πρός παραλαβήν της αποζημιώσεως είς τόν τόπον έργασίας, άλλά μή κατάθεσις αύτης έν άρνήσει του μισθωτού πρός παραλαβήν.—Άκυρότης της καταγγελίας.—Υποχρέωσις έργοδότου πρός καταβολήν μισθού μετ' έκπτωσιν άλλαχού κερδηθέντων ύπό του μισθωτού.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Άθηνών, ως εφετείον κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν, ύπήρξεν άπόλυσις μισθωτού, χωρίς νά καταβληθή ή κατατεθή, έν άρνήσει αύτου πρός παραλαβήν, ή αποζημίωσις του νόμου 2112/1920, ώς ετροποποιήθη ύπό του νόμου 4558/1930, περί της οποίας τό άρθρον 5 § 3 του νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502).

Ή απόφασις του Πρωτοδικείου έκήρυξεν άκυρον τήν καταγγελίαν, έρμηνεύσασα τόν νόμον 3198/1955 κατά τά ύπό του Άρείου Πάγου νομολογηθέντα (ίδετε και σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 19, 1193 έπ.).

Ό μισθωτός έν προκειμένω άπεσχε της έργασίας του άπό της 14.10.1959 μέχρι της 17.10.1959 ένεκεν άσθενείας και βεβαίως κατ' άρθρον 5 του νόμου 2112/1920, ώς συνεπληρώθη διά του άρθρου 3 του νόμου 4558/1930, τουτο δέν άπετέλεσε λύσιν της συμβάσεως έργασίας έκ μέρους αύτου.

Ό έργοδότης κατά τήν διάρκειαν της άσθενείας του κατήγγειλεν εγγράφως τήν σύμβασιν και προσεκάλεσε τόν μισθωτόν, ίνα προσέλθη είς τόν τόπον της έργασίας και είσπράξη τήν αποζημίωσίν του.

Έν τούτοις ούτος δέν προσήλθεν, άλλά και ό έργοδότης δέν κατέθεσεν, ώς ώφειλεν, ίνα άποσβεσθή ή ένοχή κατ' άρθρον 416 Α.Κ., ή ν αποζημίωσιν.

Κατ' άρχήν σημειωτέον ότι κατά τά παρ' ήμίν νομολογιακώς κρατούντα δέν απαγορεύεται ή διαρκούσης της αποχής του μισθωτού λόγω άσθενείας καταγγελία της αορίστου χρόνου συμβάσεως έργασίας, περιοριζομένη πάντως ύπό του άρθρου 281 Α.Κ. (ίδετε και *Π. Κ. Βεργοπούλου*, Ή κατά της άπωλείας της θέσεως έργασίας προστασία του άσθενούντος μισθωτού, ΕΕΔ 15, 529 έπ., ένθα νομολογία).

Κατά τό άρθρον 321 Α.Κ. έάν ή παροχή είναι χρηματική, έν άμφιβολίᾳ ό όφειλέτης χρεωστεί νά καταβάλη ταύτην έν ᾧ τόπῳ ό δανειστής έχει την κατοικίαν του κατά τόν χρόνον της καταβολής. Έάν ή άπαίτησις προέρχηται έκ της άσκήσεως του έπαγγέλματος του δανειστού, άντι του τόπου της κατοικίας ίσχύει ό τόπος της έπαγγελματικής τούτου έγκαταστάσεως.

Ή διάταξις όμως αύτη, έν συνδυασμῷ πρός τήν του άρθρου 320 Α.Κ., είναι έρμηνευτική και διά νά κριθῇ έκάστοτε ποίος είναι ό τόπος έκπληρώσεως της παροχής θά άπευθύνωμεν πρωτίστως είς αύτήν ταύτην τήν ένοχικήν σχέσιν και τόν παραγωγικόν αύτης λόγον (δικαιοπραξίαν ή διάταξιν νόμου), ώς και τάς συγκεκριμένας περιστάσεις της ένοχής και ίδίᾳ τήν φύσιν της παροχής. Μόνον δέ έάν δέν δύναται ούτω νά συναχθῇ ό τόπος έκπληρώσεως ίσχύει ώς τοπος παροχής ό τοπος, όν όριζουσιν αί άνω διατάξεις (*Γ. Μπαλής*, Ένοχ. σελ. 150).

Προκειμένου περί συμβάσεως έργασίας έν καταστήματι τόπος παροχής της έργασίας, άλλά και της πληρωμής του μισθού, είναι τό κατάστημα (*Γ. Μπαλής*, ένθ' άνωτ. σελ. 151, *Π. Ζέπος*, ΈρμΑΚ ύπ' άρθρον 321).

Είς ταύτο ύπάρχουν μαλιστα ρηταί νομοθετικαί διατάξεις (άρθρον 2 β.δ. 24 Ίουλίου 1920 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί πληρωμής των ήμερομισθίων κλπ., άρθρον 13 της διά του νόμου 3248/1955 κυρωθείσης διεθνούς συμβάσεως «περί προστασίας του ήμερομισθίου», ΕΕΔ 14, 726).

Τούτο δέχεται και ή κατωτέρω δικαστική άπόφασις (όμοίως και ή Πρωτοδικείου Άθηνών 6973/1954, εισηγητής *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 13, 870).

Τό γεγονός ότι δέν πρόκειται περί μισθού, άλλά περί αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920 μετά καταγγελίαν της σχέσεως έργασίας δέν μεταβάλλει τό πράγμα, άφοῦ έπιπροσθέτως μέχρι της καταβολής της αποζημιώσεως ίσχυει ή σχέσις έργασίας και ύπό τήν αύτήν έννοιαν κείται και ή διάταξις του άρθρου 12 του άνωτέρω νόμου 3248/1955, καθ' ήν κατά τήν λῆξιν της συμβάσεως έργασίας ό δριστικός διακανονισμός του συνόλου των ώφειλομένων ήμερομισθίων δέον νά πραγματοποιῆται ... έντός λογικής προθεσμίας, λαμβανομένων ύπ' όψιν των διατάξεων της συμβάσεως έργασίας (που δέ άλλου εί μή είς τόν τόπον έργασίας;).

Πρωτοδικείου Άθηνών 13032/1960

Διαδικασία έργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ό κ. *Σ. Ράγκας*
Εισηγητής ό Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οί κ. κ. Α. Κυβέλος, Κ. Μακρῆς

Έκ των συνδεδυασμένων διατάξεων των άρθρων 2 και 5 του ν. 3198/1955 σαφῶς προκύπτει, ότι θεσπίζεται δι' αύτῶν ύποχρέωσις του έργοδότου όπως άμα τῇ έκ μέρους του καταγ-

γιλία της μετά τοῦ μισθωτοῦ του ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καταβάλη εἰς τοῦτον, ἀναλόγως τῆς ἰδιότητός του ὡς ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου, τὴν ὑπὸ τοῦ ν. 2112 ἢ τοῦ β. δ/τος 16/18 Ἰουλίου 1920 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν καὶ ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἐργοδότου ἐκπληροῦται καὶ ὅταν ἅμα τῇ καταγγελίᾳ προσφέρῃ προσηκόντως καὶ πράγματι τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην τῷ ἀπολυομένῳ, καταθέτων αὐτὴν νομίμως ἐν περιπτώσει μὴ ἀποδοχῆς της ὑπὸ τοῦ δικαιουμένου, ἐντὸς τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς κατάθεσίν της διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου, δεδομένου ὅτι διὰ μόνης τῆς τοιαύτης ἀμέσου πραγματικῆς προσφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τῆς ἐπακολουθούσης, ἐπὶ τῇ μὴ εἰσπράξει της, νομίμου καταθέσεως ἐκπληροῦνται πᾶσαι αἱ εἰς τὸν ἐργοδότην διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἐπιβαλλόμεναι καὶ ἐκ τῆς ἰδίας του ἐνεργείας ἐξαρτώμεναι ὑποχρεώσεις (πρβλ. Α.Π. 462/1959, 548/58 καὶ 248/1958, ΕΕΔ 18, 1378 καὶ 17, αελ. 734 καὶ 514). Ἐν προκειμένῳ ὁ ὑπὸ σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρασχὼν τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ὁδηγὸς τοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὸ ἀπὸ 16/3 - 13.10.1959 χρονικὸν διάστημα ἐνάγων μισθωτὸς ἀπὸ τῆς 14/10/1959, συνεπείᾳ προσβολῆς του ἐκ βρογχίτιδος καὶ ρευματαλγίας, δὲν ἠδυνήθη νὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἐκτοτε καὶ μέχρι τῆς 17/10/1959. Διαρκούσης τῆς ἀσθενείας του ταύτης καὶ δὴ τὴν 16/10/1959 ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης ἐπέδωκεν εἰς τὸν μισθωτὸν τοῦτον τὸ ὑπ' αὐτοῦ προσαγόμενον ἀπὸ 15/10/1959 ἔγγραφον, ἔνθα ἡ ἐπισημείωσις τοῦ ἐπιδόσαντος ταῦτα δικαστικοῦ κλητῆρος, δι' οὗ, ὡς ἐξ αὐτοῦ προκύπτει, ἐδήλου εἰς τοῦτον, ὅτι διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἐνδικος ἀορίστου χρόνου ἐργασιακὴ σύμβασις δὲν ἤθελε θεωρηθῇ ὡς λυθεῖσα συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης ἀποχῆς του διὰ καταγγελίας, ἐπιχειρηθείσης ἐκ μέρους του, τὴν καταγγέλλει οὗτος ἐκτοτε (ἀπὸ 16/10/1959), τὸν ἐκάλει δέ, ὅπως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἰσπράξῃ τὴν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεώς του ὀφειλομένην αὐτῷ κατὰ τὰ ἄρθρα 2 τοῦ ν. 3198/1955 καὶ 1 καὶ 3 τοῦ ν. 2112/1920 ἀποζημίωσιν ἐξ ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνός, προσερχόμενος εἰς τὸ ἐν τῇ ἐντεῦθεν ἀπωραγορᾷ γραφεῖον του, ἔνθα, κατὰ τὰς περιστάσεις, τὰς συναγομένας ἐκ τῆς συνδεούσης τοὺς διαδίκους ἐνοχικῆς σχέσεως καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἐτύγχανεν ἐκπληρωτέα ἡ παροχὴ αὕτη. Ἡ τοιαύτη ἀποχὴ τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὃ προελθοῦσα ἐκ νόσου του, μὴ ὑπερβάσης τὰ ἐν ὄψει τῆς διαρκείας τῆς ὡς ἄνω ἀπασχολήσεώς του ὁριζόμενα διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 2112 εἰς ἕνα μῆνα χρονικὰ ὅρια τῆς σχετικῶς βραχείας ἀσθενείας, δὲν ἀποτελεῖ λύσιν τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας ἐπιχειρηθείσης ἐκ μέρους του κατ' ἀμάχητον τεκμήριον ἀπορρέον ἐκ τῆς τοιαύτης διατάξεως (Α.Π. 363/1959 καὶ 465/1959, ΕΕΔ 18, 763 καὶ 1357). Κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτου καὶ δεδομένου ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀσκηθεῖσα τὴν 16/10/1959 διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως συνεπείᾳ τῆς ὡς ἄνω ἀποχῆς τοῦ ἀντιδίκου του καταγγελία αὐτῆς τυγχάνει ἄκυρος, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ καταγγείλας, ἐπὶ τῇ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τούτου προβληθείσῃ ἀρνήσει ὅπως εἰσπράξῃ τὴν κατὰ τὰ ἄνω πραγματικῶς καὶ προσηκόντως προσφερθεῖσαν ἀποζημίωσιν καὶ τῇ ἐντεῦθεν χωρησάσῃ κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 351 τοῦ Α.Κ. ὑπερημερίᾳ του, δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὴν ἐκ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ ν. 3198/1955 ἀνακύπτουσαν ὑποχρέωσίν του πρὸς νόμιμον κατάθεσιν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἐπιδόσεως τοῦ καταγγελτηρίου ἐγγράφου, ὡς μηδέποτε καταθέσας ταύτην, ἢ δι' αὐτῆς (τῆς ἀκύρου καταγγελίας) συντελεσθεῖσα ἀπόκρουσις τῶν ὑπηρεσιῶν του περιήγαγε, κατὰ τὰ ἄρθρα 648, 349 καὶ 350 τοῦ Α.Κ., τὸν ἐργοδότην τοῦτον εἰς ὑπερημερίαν, θεμελιοῦσαν κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ. ὑποχρέωσιν αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, κοινοποιηθείσης ἐντὸς τῆς ὑπὸ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. 3198/1955 ὁριζομένης τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, αἰτουμένων ἀποδοχῶν ἐξ ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 17/10 - 30/11/1959 χρόνου, αἵτινες, ἐν ὄψει τοῦ ἐκ δραχμῶν 3.500 συμβατικοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ὃν θὰ ἀπεκόμιζεν ἐργαζόμενος κατὰ τὸν ἐν λόγῳ χρόνον, συμποσοῦνται εἰς δραχμὰς 5.489. Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεξαμένη, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι διὰ τῆς ρηθείσης ἀποχῆς τοῦ ἐνάγοντος ἐλύθη ἡ ἐνδικος ἐργασιακὴ σύμβασις διὰ καταγγελίας συντελεσθείσης ἐκ μέρους του καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπορρίψασα τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ αἰτημά της περὶ ἐπιδικάσεως ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ἐσφαλεν εἰς βάρος τοῦ ἐνάγοντος, δι' ὃ, δέον ὅπως, δεκτοῦ γινομένου ὡς βασίμου τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἐνδίκου ἐφέσεώς του, μεταρρυθμισθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως μετ' ἐκπτωσιν, κατὰ τὴν σχετικὴν αἴτησιν τοῦ μισθωτοῦ τούτου, ἐκ τοῦ ρηθέντος λαβεῖν του ποσοῦ δραχμῶν 1200, ἃς ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς τῆς ἐργασίας του, διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἀντιδίκου του, τῷ ἐπιδικασθῇ τὸ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀπομένον ἐκ δραχμῶν 4.289 (5.489 - 1.200) ὑπόλοιπον.

ΚΥΡΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ Ν. 3198)1955

Μεταγενεστέρα τῆς καταγγελίας κατάθεσις ἀποζημιώσεως Νόμου 2112)1920

Προϋποθέσεις κύρους καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198)1955 καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ.—Βραδύτερον τῆς καταγγελίας κατάθεσις εἰς Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως Νόμου 2112)1920.— Ὑπερημερία ἐργοδότου μέχρι καταθέσεως.—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου εἰς πληρωμὴν ἐξόδων ἀναλήψεως κατατεθέντος παρὰ συμβολαιογράφῳ γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης.

Καθημερινοῦ ἐνδιαφέροντος εἶναι τὰ ζητήματα, ἐφ' ὧν ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐργάτου ἐπιχειρήσεως, ὑπαγομένης εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961)1954 καὶ ἑπομένως, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3198)1955 περὶ τροποποιήσεως κλπ. τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), ἔπρεπε, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, νὰ καταβληθῇ ἡ ἐκ τοῦ β.δ. 16] 18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112)1920 κλπ. ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἐντὸς τῆς ἐνεργείας τῆς καταγγελίας ἐγγράφως (ἄρθρον δ § 3 νόμου 3198)1955).

Ἡ καταγγελία ἐγένετο ἐγγράφως τὴν 16 Ἰουλίου 1960, συγχρόνως δὲ ὁ μισθωτὸς ἐκλήθη παρὰ τοῦ ἐργοδότου νὰ διέλθῃ ἐκ τοῦ λογιστηρίου τῆς ἐπιχειρήσεώς του καὶ νὰ παραλάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν ἐντὸς 48 ὡρῶν, τὴν ὁποίαν ὅμως, ἀρνηθέντος τοῦ μισθωτοῦ νὰ παραλάβῃ κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐργοδότου, παρακατέθηκεν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὴν 23 Ἰουλίου 1960.

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι αἱ προϋποθέσεις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας συνεπληρώθησαν τὴν 23 Ἰουλίου 1960 καὶ ἐπεδίκασε τὰ μέχρις αὐτῆς ἡμερομίσθια τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐν τούτοις τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀνέκυπτον, ἦσαν τὰ ἑξῆς:

Ἀφοῦ βεβαιοῦται, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἅμα τῇ καταγγελίᾳ προσεκάλεσε τὸν μισθωτὸν νὰ παραλάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ λογιστηρίου του (περίπτωσις καὶ τῆς Α.Π. 545)1958, εἰσηγητὴς Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 17, 739) (περὶ τοῦ ὅτι ἡ παροχὴ αὕτη νομίμως ἐκπληροῦται ἐν τῷ τόπῳ ἐργασίας ἴδετε τὴν ἀνωτέρω, σελ. 1314, ὑπ' ἀριθ. 13032)1960 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα), ζήτημα ἀποδείξεως καθίστατο, ἂν ὁ μισθωτὸς ἠρνήθη νὰ παραλάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν, ὥστε νὰ εἶναι νόμιμος ἡ μετὰ τὴν ἄρνησίν του παρακατάθεσις τῆς ἀποζημιώσεως (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1193 ἑπ., ἔνθα παραπομπαὶ εἰς ἀρεοπαγιτικὴν νομολογίαν).

Βεβαιουμένου τοῦ νομίμου τῆς καταθέσεως καὶ ὄχι μόνον τούτου, ἀλλὰ καὶ ὅτι αὕτη συνετελέσθη ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, τότε κατὰ τὰς ἐπικαλουμένας ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις ἐξεπληρώθησαν πᾶσαι αἱ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπιβαλλόμεναι καὶ ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐνεργείας ἐξαρτώμεναι ὑποχρεώσεις του ἐκ τοῦ νόμου, ἄλλως λόγοις ἡ γενομένη τὴν 16 Ἰουλίου 1960 ἐγγράφως καταγγελία ὑπῆρξεν ἀπὸ ταύτης ἔγκυρος καὶ δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἡ μέχρι τῆς 23 Ἰουλίου 1960, ἡμέρας καταθέσεως τῆς ἀποζημιώσεως, ἐπιδίκασις τῶν ἡμερομισθίων τοῦ μισθωτοῦ, δεχθείσης τῆς ἀποφάσεως ὅτι αἱ προϋποθέσεις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας συνεπληρώθησαν τὴν 23 Ἰουλίου 1960 (ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1193, ἐπ. ἐπὶ τῆς Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5710)1960, Πρωτοδίκης *Ν. Λικαῖος*, τῆς ὁποίας ἡ ἄποψις συμπίπτει πρὸς τὴν τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω).

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ κατάθεσις τῆς ἀποζημιώσεως (καὶ ἀληθοῦς ὑποτιθεμένου ὅτι ὁ ἐνάγων ἠρνήθη νὰ παραλάβῃ αὐτήν) δὲν ἐγένετο ἐντὸς τοῦ εὐλόγου καιρ' αὐτὴν χρόνου.

Συνεπεία, ἑπομένως, ἔπρεπε νὰ ἦτο ἡ ἔκτοτε ἀπὸ τῆς 16 Ἰουλίου 1960 ἀκυρότης τῆς καταγγελίας καὶ ὄχι ὅτι αὕτη προσεκτήσατο τὸ κῦρος αὐτῆς κατὰ τὴν 23ην Ἰουλίου 1960 ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 420 Α.Κ. ὁ ὀφειλέτης ἐπιχειρεῖται νὰ γνωστοποιήσῃ ἀμελλητὶ εἰς τὸν δανειστὴν τὴν κατάθεσιν, εὐθυνόμενος εἰς ἀποζημίωσιν ἐν παρολείψει, ἐκτὸς ἂν ἡ γνωστοποιήσις εἶναι ἰδιαιτέρως δυσχερής.

Ἀμέσως ἐκ τῆς διατάξεως συνάγεται, ὅτι διὰ παράλειψιν τῆς γνωστοποιήσεως τῆς καταθέσεως (ἀμελλητί, δηλαδὴ ἄνευ ὑπαιτίου βραδύτητος, *Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 8

δέν τάσσεται ἀκυρότης τῆς καταθέσεως (*Ι. Μπαλῆς*, Ἔνοχ. ἀελ. 416, ἀριθ. 4), συνεπῶς δέν πλήσσεται καί τό κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (παγία περί αὐτοῦ ἡ νομολογία, ἴδετε ΕΕΔ 12, 260).

Περί τῆς καταθέσεως συντάσσεται κατά τήν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν γραμμάτιον, ὅπερ κατατίθεται εἰς συμβολαιογράφον καί ἡ συνήθης πρᾶξις κοινοποιεῖται εἰς τόν δανειστήν. Παράλειψις ὅμως τῆς καταθέσεως τοῦ γραμματίου εἰς συμβολαιογράφον δέν βλάπτει τό κῦρος τῆς γενομένης καταθέσεως (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 151]1944, Θέμ. ΝΣΤ' 149), συνήθως δέ ἐν τῇ πράξει ἐπί καταθέσεως χρημάτων κοινοποιεῖται τό γραμμάτιον (ἴδετε *Π. Ζέπον*, Ἔνοχ. § 25).

Ἡ γνωστοποίησις, ἐξ ἄλλου, τῆς καταθέσεως γίνεται διά κοινοποιήσεως πρός τόν δανειστήν εἴτε ἐξωδίκου δηλώσεως περί τῆς δημοσίας καταθέσεως μετά τοῦ σχετικοῦ γραμματίου, εἴτε ἀντιγράφου πράξεως καταθέσεως τοῦ γραμματίου τούτου παρά συμβολαιογράφῳ, οὕτως ὥστε ὁ δανειστής νά δυνηθῇ, προσερχόμενος παρά τῷ συμβολαιογράφῳ, νά ἀναλάβῃ τό γραμμάτιον καί προσάγων τοῦτο εἰς τό Ταμεῖον νά ἀπαιτήσῃ τό κατατεθέν. Ἡ κοινοποίησις αὐτοῦ τούτου τοῦ γραμματίου δέν εἶναι ἀπαραίτητος (Α.Π. 332] 1940, Θέμ. ΝΑ' 676, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 430, ἀριθ. 13).

Μετά ταῦτα ἡ ἐν λόγῳ δικαστική ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἀντέκειτο ἐν προκειμένῳ εἰς τήν καλήν πίστιν (ἄρθρον 288 Α.Κ.) ἡ διά τῆς ἐνεργείας τοῦ ἐργοδότου (κατάθεσις τοῦ γραμματίου παρά συμβολαιογράφῳ καί μή κοινοποίησις αὐτοῦ τούτου ταῦ γραμματίου εἰς τόν μισθωτόν) ἐπιβάρυνσις τοῦ μισθωτοῦ διά τῆς δαπάνης ἀναλήψεως τοῦ παρά συμβολαιογράφῳ κατατεθέντος γραμματίου, μειουμένης οὕτω τῆς νομίμου ἀποζημιώσεώς του κατά τό ποσόν τῆς δαπάνης.

Κατά τό ἄρθρον 435 Α.Κ. τά ἔξοδα τῆς δημοσίας καταθέσεως βαρύνουσι τόν δανειστήν, ἐνόσῳ ὁ ὀφειλέτης δέν ἀνέλαβε τό κατατεθέν.

Ὡς ἔξοδα τῆς δημοσίας καταθέσεως λογίζονται κυρίως τά τέλη καταθέσεως παρά τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καί Δανείων, τά τέλη καταθέσεως τοῦ γραμματίου παρά συμβολαιογράφῳ, τά τέλη ἀναλήψεως τοῦ γραμματίου τούτου ἀπό τόν συμβολαιογράφον καί γενικῶς τά τέλη τά καταβαλλόμενα πρός παραλαβήν τῶν κατατεθέντων (ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ. ὑπ' ἄρθρον 435, ἀριθ. 2, ἔνθα καί παραπομπαί).

Ἀφοῦ λοιπόν σαφής διάταξις ὁρίζει ποῖον βαρύνουν τά ἔξοδα τῆς δημοσίας καταθέσεως, ὡς ταῦτα ἀναλύονται ἀνωτέρω, ἐν ἁρμονίᾳ πρός τό ὅτι προηγήθη τῆς καταθέσεως ὑπερημερία τοῦ δανειστοῦ καί ἕνεκεν ταύτης ἐγένετο ἡ κατάθεσις καί ἀπητήθησαν τά δι' αὐτήν ἔξοδα, νομίζομεν, ὅτι δέν ὑπῆρχεν ἐν προκειμένῳ περίπτωσις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., τοσοῦτο μᾶλλον ὅσον ὁ μισθωτός μᾶλλον ὑπῆρξεν ἐν καλῇ πίστει, ἀρνηθείς τήν προσφερομένην καί νόμιμον ἀποζημίωσιν, ἐν πάσῃ δέ περιπτώσει διά τῆς ἀρνήσεώς του ἐγένετο ὑπαίτιος τῆς δαπάνης, ἡ ὁποία τόν ἐπεβάρυνε.

(Σημειοῦται πρός συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω περί τοῦ τόπου ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920, ὅτι προσφατος ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία θά δημοσιευθῇ εἰς τό ἑπόμενον, δέχεται ὅτι προσήκων τόπος, κατ' ἄρθρον 321 § 1 Α.Κ., εἶναι ὁ τόπος τῆς κατοικίας τοῦ δανειστοῦ, ὅταν ἐκ τῆς ἐνοχικῆς σχέσεως καί ἰδίᾳ τῆς φύσεως τῆς παροχῆς δέν δύναται νά συναχθῇ ἄλλος τόπος ἐκπληρώσεως, καί προσήκων τόπος εἶναι ἐν προκειμένῳ ἡ ἕδρα τῆς ἐπιχειρήσεως, τόπος πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5479]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Κουσουλὸς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Μπακόπουλος, Π. Καρβελᾶς

Ὁ ἐνάγων εἰργάζετο ἀπό μακροῦ χρόνου παρά τῇ ἐναγομένῃ ὡς ἐργάτης δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τήν 16 Ἰουλίου 1960 δέ ἡ ἐναγομένη ἐκοινοποίησεν εἰς αὐτόν διά δικαστικοῦ κλητῆρος ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καί ἐκάλεσεν αὐτόν, ὅπως ἐντός 48 ὡρῶν διέλθῃ ἐκ τοῦ λογιστηρίου της καί παραλάβῃ τήν νόμιμον ἀποζημίωσιν, δηλώσασα εἰς αὐτόν ὅτι ἄλλως θά παρακαταθέσῃ ταύτην εἰς τό Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καί Δανείων. Τήν 22 Ἰουλίου 1960 ὁ ἐνάγων ἐκοινοποίησεν εἰς τήν ἐναγομένην τήν ἀπό 20 Ἰουλίου 1960 ἀγωγήν του, δι' ἧς, ἐκτός τῶν ἄλλων, ἠτήσατο ἀποδοχάς ὑπερημερίας ἀπό 11.7.1960 ἕως 20.7.1960, λόγῳ ἀτάκτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τήν δέ ἑπομένην 23.7.1960 ἡ ἐναγομένη κατέθεσε τήν ἀποζημίωσιν εἰς τό Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καί Δανείων καί παρέδωκε τό σχετικόν γραμμάτιον εἰς τόν συμβολαιογράφον Ἀθηνῶν Η.Τ., συνταγείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . . πράξεως ταύτου.

Κατά τό ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3198]1955 «ἐπιχειρήσεις καί ἐκμεταλλεύσεις, ὑπαγόμεναι εἰς τάς περί ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961]1954 «περί συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας», δύνανται νά καταγγέλλουν τήν σχέσιν ἐργασίας τοῦ

προσωπικοῦ των ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὑποχρεοῦνται ὅμως νὰ καταβάλλουν εἰς αὐτὸ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας δὲν ἐπιτρέπεται προειδοποίησις (προμήνυσις)», κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 αὐτοῦ «ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις».

Ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῶν καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, ὡς οὗτος καταφαίνεται ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, καθ' ἣν «ἐπιδιώκεται ἡ προστασία τῶν μισθωτῶν ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπεκτείνηται εἰς ἀχρήστους ὑπερβολάς, αἱ ὁποῖαι ἐπιδροῦν δυσμενῶς ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας καὶ ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει εἶναι ἐπιζήμιοι καὶ διὰ τοὺς μισθωτούς», σαφῶς προκύπτει, ὅτι θεσπίζεται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἅμα τῇ καταγγελίᾳ καταβάλῃ πρὸς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένην ἀποζημίωσιν καὶ ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἐργοδότου ἐκπληροῦται καὶ ὅταν οὗτος ἅμα τῇ καταγγελίᾳ προσφέρῃ προσηκόντως καὶ πράγματι τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν τῷ ἀπολυομένῳ, καταθέτων ταύτην νομίμως εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς ὑπὸ τοῦ ἀπολυομένου ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς κατάθεσιν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου, δεδικτος ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης ἀμέσου πραγματικῆς προσφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τῆς ἀκολουθούσης καταθέσεως, ἐν μὴ ἀποδοχῇ, ἐκπληροῦνται πᾶσαι αἱ εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἐκ τῆς ἰδίας ἐνεργείας αὐτοῦ ἐξαρτώμεναι ὑποχρεώσεις ἐκ τῶν ἀνω διατάξεων (Α.Π. 545/1958, ΕΕΔ 17, 739, Α.Π. 248/1958, ΕΕΔ 17, 514).

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐναγομένη ἐκοινοποίησεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν 16 Ἰουλίου 1960 τὴν ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, δὲν κατέβαλεν ὅμως ἀμέσως καὶ τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν, ἀλλ' ἐκάλεσεν αὐτὸν νὰ διέλθῃ ἐκ τοῦ λογιστηρίου της νὰ παραλάβῃ ταύτην ἐντὸς 48 ὡρῶν. Ἰσχυριζομένη δὲ ὅτι ὁ ἐνάγων ἠρνήθη νὰ παραλάβῃ ταύτην ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, προέβη εἰς τὴν παρακατάθεσίν της εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, πλὴν ὅμως, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἠρνήθη νὰ παραλάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν, ἠδύνατο ἡ ἐναγομένη, ἐφ' ὅσον ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπεφόρθη εἰς τὸν ἐνάγοντα διὰ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τὴν 16.7.1960 νὰ καταβάλῃ τὴν αὐτὴν ἡμέραν διὰ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τὴν ἀποζημίωσιν, ὁ ὁποῖος, ἐν ἀρνήσει τοῦ ἐνάγοντος νὰ παραλάβῃ ταύτην, ἠδύνατο νὰ βεβαιώσῃ προσηκόντως τὴν ἄρνησιν καὶ ἡ ἐναγομένη ὤφειλε νὰ καταθέσῃ ἐγκαίρως τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων. Πέραν τούτου ὅμως καὶ ἀληθοῦς ὑποτιθεμένου ὅτι ὁ ἐνάγων ἠρνήθη νὰ παραλάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν ἐντὸς τῆς ταχθείσης 48ώρου προθεσμίας, ὤφειλε ἡ ἐναγομένη τὸ βραδύτερον ἐντὸς τῆς ἐπομένης ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ταύτης νὰ προβῇ εἰς τὴν κατάθεσιν τῆς ἀποζημιώσεως, τὴν ὁποίαν κατέθηκεν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὴν 23 Ἰουλίου 1960 καὶ μάλιστα μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος κοινοποίησιν εἰς αὐτὴν τῆς ἀγωγῆς, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐλέχθη. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἔγκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας συνεπληρώθησαν τὴν 23 Ἰουλίου 1960 καὶ νομίμως αἰτεῖται ὁ ἐνάγων τὰ ἡμερομίσθια τῶν 21, 22 καὶ 23 Ἰουλίου 1960 ἐκ δραχμῶν 150 ἑκάστην δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτόν, δεκτοῦ καθισταμένου καὶ ὡς οὐσία βασίμου τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ. «ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν». Κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως ἡ ἐναγομένη καὶ ὑποτιθεμένου ἐτι ἀληθοῦς τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτῆς ὅτι ὁ ἐνάγων ἠρνήθη νὰ παραλάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν καὶ τούτου ἕνεκα ἠναγκάσθη νὰ καταθέσῃ αὐτὴν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, ὤφειλε νὰ κοινοποιήσῃ τὸ γραμμάτιον παρακαταθήκης εἰς τὸν ἐνάγοντα ἢ κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον νὰ καταστήσῃ εἰς αὐτὸν ἀμέλλητι γνωστὴν τὴν κατάθεσιν (ἄρθρου 430 Α.Κ.), ὁπότε ἀπηλλάσσετο πάσης εὐθύνης, ἡ κατάθεσις ὅμως τοῦ γραμματίου παρὰ συμβολαιογράφῳ, ἐνῷ δὲν συνεπήγετο δι' αὐτὴν οἰκονομίαν τινά, ἐφ' ὅσον ἐγίνετο πρᾶξις καταθέσεως, δι' ἣν ὁ συμβολαιογράφος εἰσέπραξε τέλη καὶ δικαιώματα, ἐπεβάρυνε καὶ τὸν ἐνάγοντα διὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ γραμματίου διὰ τῆς δαπάνης δραχμῶν 45, ὡς ἐκ τοῦ ὑπὸ τούτου προσαγομένου καὶ ἐπικολουμένου ἀντιγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . . πράξεως ἀναλήψεως τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Η.Τ. προκύπτει, καὶ οὕτω ἐμείωσε τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς καλῆς πίστεως καὶ δέον, κατ' ἀκολουθίαν τούτου, νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ποσὸν τοῦτο, γινομένου ἐν μέρει δεκτοῦ ὡς οὐσία βασίμου καὶ τοῦ δευτέρου κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς.

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΠΕΡΙ ΜΙΣΘΟΥ ΕΠΙ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Όργανικαὶ θέσεις προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν

Διατάξεις τοῦ ἰσχύν Νόμου ἐπεχόντος Κανονισμοῦ σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν γραμμῶν περὶ ἀριθμοῦ μονίμου προσωπικοῦ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας.—Ἀπόλυσις μετὰ κατάργησιν θέσεως.—Στοιχεῖα τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 655 Α.Κ. ἀγωγῆς.—Δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως, ἡ δὲ ἐν αὐτῇ ἔκθεσις τυχὸν τῶν λόγων ἀκυρότητος ἀποτελεῖ ἐκ προοιμίου ἀντενστασιν κατὰ τῆς τυχὸν ὑποβληθησομένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κατολυτικῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπολύσεως.

Γενικοῦ ἐνδιαφέροντος εἶναι τὸ δεκτὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4035|1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, περὶ τῶν στοιχείων τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ἀγωγῆς.

Τὸ ζήτημα ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἐμφανισθέντος παλαιοτέρου τοῦ αὐτοῦ ζητήματος (ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως) ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 407|1947 ἀποφάσεις του (εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ, 7, 172) ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ καθορίσῃ ἐν τῇ ἀγωγῇ τὸν λόγον ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του, διότι ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς ἀποτελεῖ ἔνστασιν κατολυτικὴν τῆς ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν ὑποχρεοῦται ὁ ἐναγόμενος νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ἀποδείξῃ πρὸς ναμιμποιήσιν τῆς μὴ γενομένης ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος.

Ἀποκλίσιν τῶν ἀνωτέρω ἐσημείωσαν αἱ Α.Π. 173|1951 (εἰσηγητὴς *Γ. Ἡλιόπουλος*, ΕΕΔ 10, 568), Α.Π. 484|1961 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 30, ἐφ' ἧς σημειώσεις *Β. Βασιλείου*,), ἐνῷ σαφῶς ὑπῆρξεν ἡ μεταγενεστέρα Α.Π. 263|952 (εἰσηγητὴς *Ν. Πλατάκας*, ΕΕΔ 11, 681), εἰποῦσα ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ πρέπει νὰ εἶναι πλήρης καὶ ὡρισμένος, περιέχων ἅπαντα τὰ στοιχεῖα, τὰ ἀπαιτούμενα ὑπὸ τοῦ τότε ἰσχύοντος ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118|1945.

Τὴν ἄποψιν τῶν Α.Π. 407|1947 καὶ 264|1952 δέχεται ὡς ὀρθὴν καὶ ὁ *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικῶν, ἔκδ. τρίτη, σελ. 550, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ *Γ. Μπλιάσιου*, ΕΕΔ 11, 612 ἐπ., ὑποστηριχθέντα, δέχεται δὲ ταύτην ἤδη καὶ ἡ παρατιθεμένη νέα ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (πρβλ. καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 104 ἐπ.).

Τὴν ἄποψιν ταύτην ὑποστηρίζει καὶ ὁ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 208 ἐπ., καθ' ὃν ὁ μισθωτὸς πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ δέον νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ἀποδείξῃ τὴν σχέσιν ἐργασίας, τὸ ποσὸν τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τὸν χρόνον καταβολῆς αὐτοῦ, ἔτι δὲ ὅτι ἡ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν ὑπῆρξε πραγματικὴ καὶ προσήκουσα καὶ δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, συμφώνων πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς Α.Π. 407|1947, εἰς ἣν παραπέμπει, δεκτὰ γενόμενα.

Ἡ πραγματικὴ καὶ προσήκουσα προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ Α.Κ. (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 777, ἔνθα καταχωρίζεται καὶ ἡ σχετικὴ Πρωτοδικείου Καλαμῶν 780|1960 (εἰσηγητὴς *Β. Λινάρδος*), ἄλλο δὲ τὸ θέμα ὅτι ἐν τῇ ἀπολύσει τοῦ μισθωτοῦ ἐνυπάρχει ἡ δήλωσις τοῦ ἐργοδότου ὅτι δὲν θὰ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ (καὶ προσφερομένας) καὶ καθίσταται ματαία οὕτω ἡ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν (ἴδετε *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικὸν, Εἰδικὸν, ἔκδοσις τρίτη, σελ. 547, Α.Π. 323|1956 εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 709, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3201|1960, Πρωτοδίκης *Ἠλ. Κάμτσιος*, ΕΕΔ 19, 954).

Ὡς πρὸς τὴν λύσιν τοῦ προκύψαντος ἐπὶ εἰδικοῦ θέματος ζητήματος ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις διαφωνεῖ πρὸς τὴν δεκτὴν ὑπὸ τῆς Α.Π. 1|1958 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 823) ἄποψιν καὶ τὸ ζήτημα τίθεται οὕτω ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 449/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Γεωργίου*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. *Μ. Παντελῆς, Ν. Χαραλάμπης, Ε. Καζαμπάκας, Θ. Καμπέρης, Α. Φλῶρος*

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1917 κανονισμοῦ πασῶν τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν γραμμῶν, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι διὰ τοῦ ἄρθρ. 7 ν. 3752 1929, ὁ ἀριθμὸς τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν κανονικὴν ἐκμετάλλευσιν, ὁρίζεται ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἐν πίνακι τοιχοκολλωμένῳ, εἰς πάντας τοὺς σταθμούς, ἀμαξοστάσια καὶ ἐργοστάσια ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους, ἡ ἰσχὺς δὲ τοῦ πίνακος, ὅστις ὑποβάλλεται ἐν ἀντιγράφῳ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, δὲν δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τοῦ ἔτους, κατὰ δὲ τὸ

άρθρον 108 τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ, ἐὰν θέσις τις καταργηθῇ, ὁ κατέχων ταύτην δύναται νὰ ἀπολυθῇ ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, εἰμὴ ἐγγράφου διαταγῆς τῆς διευθύνσεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἐν συναρτήσει διατελουσῶν διατάξεων τούτων, αἵτινες ἐφαρμογὴν ἔχουσι καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὡς «κανονικὴ ἐκμετάλλευσις» νοεῖται ἡ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας διεξαγωγὴ τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τοὺς διὰ τῆς συμβάσεως παραχωρήσεως ἐπιβληθέντας αὐτῇ ὅρους, οἷοι ὡς πρὸς τὴν ἀναιρεσίβλητον ἑταιρείαν εἶναι οἱ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ν. δ. τῆς 16|17-10-1925 κυρωθείσης μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου συμβάσεως περὶ παροχῆς ἠλεκτρισμοῦ καὶ μεταφορῶν, ἰδίᾳ δὲ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρ. 1 § γ, δ, ε, 4 § 2, 4, 43, 44, 53 ἐπιβληθέντες αὐτῇ ὅροι διεξαγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως μεταφορᾶς, οἵτινες κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ μνησθέντος ν. δ|τος κτῶνται ἰσχὺν διατάξεων νόμου, ὡς καὶ οἱ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 803|1937 κυρωθείσης συμπληρωτικῆς συμβάσεως, ἰδίᾳ δὲ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρ. 17, 18, 20, 25, 33, 35 αὐτῆς. Ὅθεν δύναται ἡ ἀναιρεσίβλητος ἑταιρεία, ὅπως μειώσῃ μονομερῶς τὸν ὀργανικὸν ἀριθμὸν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ αὐτῆς μέχρι τοῦ ὁρίου τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν κανονικὴν ἐκμετάλλευσιν, ὡς δέον νὰ διεξάγηται αὕτη ὑπ' αὐτῆς κατὰ τοὺς ὅρους τῆς μετὰ τοῦ Δημοσίου συμβάσεως παραχωρήσεως καὶ οὐχὶ ὡς πράγματι ἑκάστοτε διεξάγεται αὕτη κατὰ μονομερῆ ὑπ' αὐτῆς μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως περὶ διεξαγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατασταθεῖσα τελεσίδικος μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος παραίτησιν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀσκήσεως ἐφέσεως κατ' αὐτῆς, ἀποφηναμένη ὅτι ὡς κανονικὴ ἐκμετάλλευσις νοεῖται ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἑκάστοτε ὑφισταμένης πραγματικῆς καταστάσεως διεξαγωγὴ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ οὐχὶ ὡς ἔδει νὰ διεξάγηται αὕτη λόγῳ ἀναληφθεισῶν συμβατικῶν ὑποχρεώσεων ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου παραχωρησιούχου ἑταιρείας ἐναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, τυγχάνοντος, καθ' ἃ δέχεται, ὑποταμίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἀπολυθέντος τὴν 16 Φεβρουαρίου 1957 λόγῳ καταργήσεως θέσεως μετὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ τοιχοκόλλησιν τοῦ ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου 1957 πίνακος περὶ τοῦ ἀναγκαιούντος εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον προσωπικοῦ καὶ διώκουσαν, ὡς δέχεται, τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ἐφεξῆς μισθῶν του, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι κατηργήθησαν θέσεις τοῦ μονίμου προσωπικοῦ αὐτῆς ἀναγκαῖαι διὰ τὴν κανονικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς αὕτη ἔδει νὰ διεξάγηται κατὰ τοὺς ὅρους τῆς μετὰ τοῦ Δημοσίου συμβάσεως παραχωρήσεως, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ νόμου διατάξεις καὶ ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὸς ὡς βάσιμος ὁ 1ος λόγος ἀναιρέσεως. Πλὴν ὅμως μετὰ τὴν ἐξενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐναντίαν γνώμην ἐπὶ τοῦ κρινομένου νομικοῦ ζητήματος διὰ προγενεστέρας ἀποφάσεως (1|1958) δέον ὅπως παραπεμφθῇ ἡ ἐκδίκασις τῆς προκειμένης ὑποθέσεως κατὰ ταῦτα εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου τούτου κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ν. 3810|1957.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἀγωγῆς ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικὰ ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας ἐν ἔτει 1934 ὡς ὑπάλληλος τῆς ταμειακῆς αὐτῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ συμβάσει μονιμότητος, προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος γενικοῦ κανονισμοῦ, ὑπηρέτησε δὲ παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 16-2-1957, ὅτε ἔπαυσεν αὐτὴ δεχομένη τὰς προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας του, καταγγείλασα τὴν μετ' αὐτοῦ σύμβασιν, αἰτεῖται δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς, ὅπως, βεβαιουμένης τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένους λόγους, ὑποχρεωθῇ αὐτὴ εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως μέχρι τῆς 16.6.1957 ἀποδοχῶν του. Οὕτως ὑπόκειται ἡ ἐκ τῆς συμβάσεως τῆς μισθώσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. ἀγωγή, ἧς ἐν πληρότητι περιέχει τὰ στοιχεῖα, ἡ ἐν αὐτῇ δὲ ἔκθεσις τῶν λόγων ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, δὲν ἀλλοιοῖ τὸν τοιοῦτον χαρακτῆρα αὐτῆς, ἀφοῦ ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς τοιαύτης βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐκ προσιμίου ἀντένστασιν κατὰ τῆς τυχὸν προβληθησομένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταλυτικῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπολύσεως. Ἑπομένως παραδεκτῶς προέβαλεν ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν συζήτησιν κατὰ τῆς περὶ ἀπολύσεως ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης τὴν ἀντένστασιν ὅτι ἡ ἐναγομένη κατήγησε μὲν τὴν ταμειακὴν ὑπηρεσίαν, πλὴν ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ ταμειακὴν ἐργασίαν, καὶ ὅτι τὴν ἐργασίαν ταύτην ἔχει ἀντὶ ἀμοιβῆς ἀναθέσει εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, ἡ πρᾶξις δὲ αὐτὴ ἀποτελεῖ εὐθείαν παραβίασιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ γενικοῦ κανονισμοῦ, ἄλλως καταστρατήγησιν τούτου, καὶ συνεπῶς ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τοιαύτης πράξεως στηριχθεὶς πίναξ ἀπολυτέων εἶναι ἄκυρος. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα ὡς ἀπαράδεκτον τὴν ὡς ἄνω ἀντένστασιν τοῦ ἐνάγοντος, ὡς παρεισάγουσαν πρόσθηκην νέας βάσεως τῆς ἀγωγῆς, μὴ περιεχομένην ἐκ πλαγίου ἢ σιωπηρῶς ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς, παρὰ τὸν νόμον ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον, δι' ἣν παράβασιν δὲν χωρεῖ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας καὶ ἑπομένως εἶναι καὶ κατὰ τοῦτο ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 11 Πολ. Δικ. καὶ τὸν περὶ τούτου 2ον λόγον ἀναιρέσεως. Πλὴν ὅμως μετὰ τὴν ἐξενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐναντίαν γνώμην ἐπὶ τοῦ κρινομένου νομικοῦ ζητήματος διὰ προγενεστέρας ἀποφάσεως (1|1958) δέον ὅπως παραπεμφθῇ ἡ ἐκδίκασις τῆς προκειμένης ὑποθέσεως καὶ τοῦτο εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου τούτου κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ νόμου 3810|1957.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ

Συντάξεις προσωπικοῦ Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης

Ἔννοια τῶν σχετικῶν περὶ αὐτῶν νομοθετικῶν διατάξεων.—Πενταετὴς παραγραφὴ ἀξιώσεων κατ' ἄρθρον 69 τοῦ Νόμου ΣΙΒ|1852 «περὶ δημοσίου λογιστικοῦ», διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ὑπαγωγὴ εἰς ταύτην τῶν κατ' ἰδίαν ἀξιώσεων τῶν περιοδικῶν παροχῶν καὶ οὐχὶ καὶ τοῦ καθόλου δικαιώματος, ἤτοι συντάξεως, ὑποκειμένου, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς διατάξεως, εἰς 20ετῆ παραγραφὴν ἄρθρου 249 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Παραγραφὴ ἄρθρου 254 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἔναρξις αὐτῆς.—Ἀνεφάρμοστον τῆς περὶ παραγραφῆς ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας διατάξεως ἄρθρου 937 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑποκειμένης ἀξιώσεως ἐκ καθυστερουμένων συντάξεων.

Γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος εἶναι τὰ θετικὰ ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀπέρριψεν ἀναίρεσιν κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 12|1960, 333|1959 ἀποφάσεων τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης καὶ 32|1959 τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου ἐν Συμβουλίῳ, ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ'|1852 «περὶ δημοσίου λογιστικοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη, παραγραφήν, τὸ ὁποῖον διατηρήθη καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ. (ἴδετε καὶ *Γ. Ράμμον*, Ἐρμ.ΑΚ Εἰσ. Νόμος, ὑπ' ἄρθρ. 17, ἀριθ. 13 ἐπ.).

Ἐπρόκειτο περὶ ἀγωγῆς ἐκ καθυστερουμένων συντάξεων, δὲν ἐπρόκειτο δηλαδὴ περὶ ἀγωγῆς ἐξ ἀδικοπραξίας (ἄρθρον 937 Α.Κ.), ὁπότε, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 271|1959, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 835), ἡ ἀγωγὴ παραγράφεται μετὰ πενταετίαν, ἀφ' ὅτου ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου καὶ τῆς ζημίας.

Προέκυψεν ἐν προκειμένῳ τὸ ζήτημα, ἂν εἰς τὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως (ἄρθρου 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ' «περὶ δημοσίου λογιστικοῦ») πενταετῆ παραγραφὴν ὑπόκεινται ἄχρι μόνον αἱ κατ' ἰδίαν ἀξιώσεις τῶν περιοδικῶν παροχῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ καθόλου δικαίωμα.

Ἀντιθέτως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ *Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 149, ἐν τέλει ὑποστηριζόμενα δτι ἡ πενταετὴς παραγραφὴ τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου «περὶ δημοσίου λογιστικοῦ» καθιεροῦται οὐ μόνον διὰ τὰς περιοδικὰς χορηγίας (συντάξεων, μισθῶν), ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ καθόλου δικαίωμα, ἀρνητικὴ εἶναι ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὁμοία δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἄποψις καὶ τῆς Α.Π. 497|1954 (εἰσηγητὴς *Β. Μακρῆς*) διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουνίου|10 Ἰουλίου 1944 κανονιστικοῦ διατάγματος «περὶ Κώδικος νόμων περὶ δικῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου» παραγραφὴν τῶν μισθῶν.

Ἐξ ἄλλου καὶ ἡ κατ' ἄρθρον 250, ἀριθ. 17, τοῦ Α.Κ. πενταετὴς παραγραφὴ τῶν ἐν αὐτῷ ἀπαιτήσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ συντάξεων, δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ καθόλου δικαίωμα, ἡ παραγραφὴ τοῦ ὁποίου, ἐλλείψει ἑτέρας εἰδικῆς διατάξεως, χωρεῖ μετὰ 20ετίαν κατ' ἄρθρον 249 Α.Κ. (Σ.Ε. 813|1951, ΕΕΝ κα' 1183, οὕτω καὶ *Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 119 ἐν τέλει), ἀλλ' εἰς τὰς περιοδικὰς παροχάς (ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τούτων ΕΕΔ 19, 1003 ἐπ., ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας).

Ἀρείου Πάγου 399|1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Φλῶρος*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. *Μ. Παντελῆς, Ν. Χαραλάμπης, Ε. Καζαμπάκας, Θ. Καμπέρης, Α. Γεωργίου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Τ. Λεοντερίδης, Σ. Πάλλης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 30 ἐδάφ. 3 τοῦ ἀ.ν. 962 τῆς 15|23 Νοεμβρίου 1937 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ ταύτης νομοθεσίας» δύναται ἡ Ἐπιτροπεία, ἀντὶ τῆς παρεχομένης συνεισφορᾶς της εἰς τὸ λειτουργοῦν ἤδη Ταμεῖον Ἀρωγῆς Προσωπικοῦ Ἐλευθέρας Ζώνης, νὰ χορηγήσῃ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ μονίμους ἐργάτας αὐτῆς συντάξεις κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων ἰσχύοντα. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 34 ἐδάφ. ἰ τοῦ αὐτοῦ νόμου διὰ διαταγμάτων, «προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδιδομένων, ἐπιτρέπεται ἡ τροποποίησις καὶ ἡ συμπλήρωσις τοῦ παρόντος ὀργανισμοῦ». Καὶ κατὰ τὸ β.δ]γμα τῆς 29 Μαρτίου]4 Ἀπριλίου 1938, «τροποποιήσαν τὰς παραγράφους 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 962, «Ἡ ἐπιτροπεία Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης ἀντὶ τῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως τοῦ Προσωπικοῦ Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης παρεχομένης συνεισφορᾶς της 7 ο]ο ἐπὶ τῶν μισθῶν, χορηγεῖ ἀπὸ τῆς χρήσεως 1937 - 1938 ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης συντάξεις, ὑπολογιζομένας κατὰ τὰ κρατοῦντα ἑκάστοτε διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεων εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, βάσει τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστοτε μισθολογίου τῶν ὑπαλλήλων καὶ μονίμων ἐργατῶν τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης». «Εἰς τοὺς κατὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1937 ὑπηρετοῦντας ἠσφαλισμένους ὑπαλλήλους, ὡς καὶ τοὺς μονίμους ἐργάτας, παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀρωγῆς Προσωπικοῦ Ἐλευθέρας Ζώνης, τοὺς καθισταμένους συνταξιούχους λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἢ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν καὶ μὴ ἔχοντας συμπληρώσει 25ετῆ ὑπηρεσίαν, ὡς καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἀποθανόντων ἢ ἀποθησκόντων κατὰ τὴν πρώτην 15ετίαν ἀπὸ τῆς 1.4.1937, παρέχεται σύνταξις 25ετοῦς ὑπηρεσίας».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς ἐξάγεται

τό μέν ότι αί παρατεθείσαι διατάξεις τοῦ ρηθέντος β.δ]τος, τροποποιοῦσαι διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω ά.ν. 962, στηριζόντως εἰς τήν παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ διά τοῦ ἄρθρου 34 εἰδικήν ἐξουσιοδότησιν περί τροποποιήσεως τῶν διατάξεων αὐτοῦ, τό δέ ότι τό β.δ]γμα τοῦτο τίθησι μέν ὡς κανόνα, ότι ἡ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης παρεχομένη σύνταξις ὑπολογίζεται κατά τά κρατοῦντα ἑκάστοτε διά τήν ἀπονομήν συντάξεων εἰς τούς δημοσίους ὑπαλλήλους, καθιεροῖ ὅμως ἐξαίρεσιν ἀφορῶσαν τούς λόγῳ ὁρίου ἡλικίας κλπ. «ἀδιατομένους συνταξιούχους καί μή ἔχοντας συμπληρώσει 25ετῆ ὑπηρεσίαν, εἰς οὓς παρέχει σύνταξιν 25ετοῦς ὑπηρεσίας, ἐξ οὗ ἕπεται, ότι ὡς πρός τήν περίπτωσιν ταύτην, εἰδικῶς ρυθμισθεῖσαν ὡς πρός τόν ὑπολογισμόν τῆς συντάξεως δέν γίνεται ἄλλ' ἀπεναντίας προφανῶς ἀποκλείεται ἡ παραπομπή εἰς τά «κρατοῦντα ἑκάστοτε διά τήν ἀπονομήν συντάξεως εἰς τούς δημοσίους ὑπαλλήλους». Ἐκ τούτου δέ τοῦ λόγου δέν ἔχει ἐπί τοῦ προκειμένου ἐφαρμογήν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 77 § 2 τοῦ ά.ν. 1854]1951 «περί ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν συντάξεων», κατ' ἣν «δι' ὅσους ἀναγνωρίσθη κατά τόν κανονισμόν τῆς συντάξεως τῶν ἀνωτέρω ἐν σχέσει πρός τά ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των ποσοστόν συντάξεως, ὁ χρόνος, κατ' ὃν τό ἀνωτέρω τοῦτο ποσοστόν ὑπερβαίνει τήν συντάξιμον πραγματικήν ὑπηρεσίαν των, θεωρεῖται κατά τήν ὑπαγωγήν των εἰς τάς διατάξεις τοῦ παρόντος ὡς χρόνος συνταξίμου πλασματικῆς ὑπηρεσίας», ἅτις κατά τά ἄρθρα 15 § 2 καί 11 § 1 παρέχει ἡσσονα συντελεστικόν ὠφελήματα. Ἡ δέ καταργοῦσα πᾶσαν διάταξιν γενικήν ἡ εἰδικήν παράγραφος 1 ἄρθρου 70 τοῦ αὐτοῦ ά.ν. 1854]1951 ἀφορᾷ γενικάς ἤ εἰδικάς διατάξεις ἀναγομένας εἰς τά θέματα, περί ὧν ὁ νόμος οὗτος. Διατηρεῖ δέ θέμα τήν ἰσχύν αὐτῆς ἡ παρατεθεῖσα διάταξις τοῦ β.δ]τος τῆς 29.3.1938, ταῦθ' ὅπερ ἔτι μᾶλλον διευκρινίζεται καί ἐκ τοῦ ἐπακολουθήσαντος νόμου 3276]1955 «περί συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐλευθέρας Ζώνης καί Λιμένος Θεσσαλονίκης» (ἄρθρ. 3 § 1 ἐδάφ. ζ). Ἑπομένως ἀποφαινθέν τό Ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεών του, ότι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, προαληφθείς ὡς ὑπάλληλος, καθ' ἃ δέχεται ἀνελέγκτως, τήν 16 Ἰουνίου 1925 καί ἀπελυθείς τήν 1 Ἰανουαρίου 1938, λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ἠσφαλισμένος δέ παρά τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐλευθέρας Ζώνης καί τυχών συντάξεως 25ετοῦς ὑπηρεσίας, δικαιοῦται τοιαύτης καί μετά τόν ά.ν. 1854]1951, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ κατά νομοθετικήν ἐξουσιοδότησιν ἐκδοθέντος β.δ. τῆς 29.3.1938 ὀρθῶς τάς διατάξεις ταύτας ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀβάσιμοι οἱ περί τοῦ ἐναντίου 1ος καί 2ος λόγοι ἀναιρέσεως.

Εἰς τήν ὑπό τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ]1852 περί δημοσίου λογιστικοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 3 νόμου ΧΛ]1887 (ἄ.ἄρθρον 27 Κώδικος νόμων περί δικῶν τοῦ Δημοσίου), διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι διά τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσ. Νόμου τοῦ Α.Κ.», ἔχοντος δέ ἐπί τοῦ προκειμένου ἐφαρμογήν, κατά τά ἄρθρα 8 § 2 νόμου 6016]1934, ὁριζομένην πενταετῆ παραγραφήν ὑπόκεινται αἱ κατ' ἰδίαν ἀξιώσεις τῶν περιοδικῶν παροχῶν, αὐχί δέ τό καθόλου δικαίωμα, ἤτοι ἐπί τοῦ προκειμένου τό ἐξ οὗ ἀπορρέουσιν αἱ κατ' ἰδίαν αὐταί ἀξιώσεις δικαίωμα τῆς συντάξεως, ὅπερ, ἐφ' ὅσον δέν ὁρίζεται εἰδική παραγραφή, ὑπόκειται ἀπό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς τήν 20ετῆ παραγραφήν τοῦ ἄρθρου 249 τοῦ Α.Κ., ἤτοι, καί' ἄρθρον 254 τοῦ ἰδίου, προκειμένης περιοδικῆς παροχῆς αὐτοτελῶς ὀφειλομένης καί μή ἐξαρτωμένης ἐκ κεφαλαίου, ὡς ἡ σύνταξις, ἄρχεται ἀπό τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ κατέστη ἀπαιτητή ἡ πρώτη καθυστερουμένη περιοδική δόσις. Τοῦτο δέ ἰσχύει καί κατά τά ἐδ. 17 ἄρθρου 250 Α.Κ. Ἀφ' ἑτέρου, ὑποκειμένης ἀξιώσεως περί καθυστερουμένων συντάξεων, ἀπορρεούσης ἐκ τῆς προϋπαρξάσης ὑπηρεσιακῆς σχέσεως, κατά τά ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα καί ὑπό τοῦ Ἐφετείου δεκτά γενόμενα πραγματικά περιστατικά δέν ἔχει ἐφαρμογήν ἡ περί παραγραφῆς ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας διάταξις τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ. Αἱ δέ περί παραγραφῆς τοῦ πρός σύνταξιν δικαιώματος διατάξεις νόμου 1854]1951 (ἄρθρον 22 § 1 κλπ.) ἐπεξετάθησαν εἰς τόν ἀναιρεσείοντα Ὀργανισμόν κατά πρῶτον διά τοῦ ἄρθρου 10 § 2 νόμου 2551 τῆς 23]27 Αὐγούστου 1953 περί συγχωνεύσεως τῆς Ἐπιτροπείας Ε.Ζ. καί Λ.Τ. Θεσσαλονίκης, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 3 §§ 1, 2, ἰδία δ' γ' τοῦ νόμου 1559]1950 «περί Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς». Εἶτα δέ διά τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ νόμου 3276]1955, ἀφοῦ, πρότερον, διά μέν τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ νόμου 6016]1934 ἐπεξετάθη ἐπί τῶν κατά τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης ἀπαιτήσεων ἡ ἰσχύς μόνου τοῦ ἄρθρου 69 ΣΙΒ' νόμου, διά δέ τοῦ β.δ. τῆς 29.3.1938 γίνεται παραπομπή εἰς τάς περί συντάξεων τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις μόνον καί ἀποκλειστικῶς ὡς πρός τόν ὑπολογισμόν αὐτῶν. Ἑπομένως, δεχθέν τό Ἐφετεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον κρίσιν, ότι ἡ ἐπίδικος περί πληρωμῆς καθυστερουμένων συντάξεων ἀγωγή ἐπεδόθη τῷ ἀναιρεσείοντι ἐναγομένῳ τήν 18 Αὐγούστου 1958, ἤτοι πρό τῆς συμπληρώσεως πενταετίας ἀπό τῆς κατά τά ἄνω ἰσχύος τοῦ ά.ν. 1854 ἐπί ἀπαιτήσεων κατά τοῦ ἀναιρεσείοντος, καί ἐπί τούτῳ ἀπορρίψαν τήν περί παραγραφῆς ταύ «ἀθέλου πρός σύνταξιν δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὀρθῶς τάς ὡς ἄνω διατάξεις ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσεν, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περί τοῦ ἐναντίου 3ος, 4ος καί 5ος λόγοι ἀναιρέσεως.

Τό Ἐφετεῖον διά τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἀπέρριψε τήν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἔνστασιν ἐξοφλήσεως τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως, ὡς ἀπαράδεκτον, κατ' ἔνστασιν τοῦ νῦν ἀναιρεσιβλήτου, καθό τό πρῶτον παρ' ἐφέτῃ προταθεῖσαν, καίπερ μή οὖσαν ὀψιγενῆ. Μή καθορίζοντος δέ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ παρά τίνος ἐξεδόθη ἡ ἀναφερομένη ὡς ἐπικληθεῖσα ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου περί τῆς ἐξοφλήσεως βεβαίωσις καί μή προκύπτοντος ότι αὕτη ἔχει τά στοιχεῖα ἐγγράφου, δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ, ἔχοντος ἀποδεικτικήν ἰσχύν κατά τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος, ὥστε ἡ παράλειψις τοῦ Ἐφετείου ὅπως ἐκτιμήσῃ τό προσχθέν ἔγγραφον καί κρίνῃ, ἂν ἐξ αὐτοῦ ἀποδεικνύηται ἡ βραδίως προταθεῖσα ἔνστασις, νά συνιστᾷ παραβίασιν τοῦ ἄρθρου 160 στοιχ.

ΔΙΑΚΟΠΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 269 ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

Ὑποβολή αἰτήσεως ἀναπροσαρμογῆς συντάξεως εἰς Ι.Κ.Α. ὡς Διοικητικῆς Ἀρχῆς

Ἄρθρον 261 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Διακοπή κατὰ τοῦτο παραγραφῆς ὀξιώσεως κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, ὑποβληθείσης εἰς τοῦτο (Ι.Κ.Α.) προηγουμένης αἰτήσεως πρὸς ἀναπροσαρμογὴν συντάξεως, ὑποκειμένης οὕτω τῆς αὐτῆς διαφορᾶς, ὀφοῦ πρὸ τῆς ἀρνήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἦτο τοιαύτη περὶ τὴν προσαύξησιν τῆς συντάξεως, μετὰ δὲ τὴν ἄρνησιν κατέστη διαφορὰ περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παρανομίαν τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατέστη ἀντικείμενον ἐρεύνης ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνήγαγε τὴν ὑπ' ἀριθ. 3828]1960 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, τίς ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 269 τοῦ Α.Κ. περὶ διακοπῆς τῆς παραγραφῆς διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ὀξίωσιν διαφορᾶς εἰς διαιτητὰς ἢ ἐνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἢ διοικητικοῦ ἢ ἄλλου δικαστηρίου (τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐφαρμόζεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 279 Α.Κ., ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ὁποσοβεστικῶν προθεσμιῶν, ἴδετε ΕΕΔ 19, 956, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου κλπ.).

Προϋπόθεσις τῆς διὰ τοῦ τρόπου τούτου διακοπῆς τῆς παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς εἶναι, ὡς δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ὁπόφασις, ἡ ὑποβολὴ τῆς περὶ τὴν ὀξίωσιν διαφορᾶς εἰς τὴν ἁρμοδίαν πρὸς ἐπίλυσιν ταύτης Διοικητικὴν Ἀρχήν (ἴδετε καὶ Α.Π. 178]1956, Ἀρχ. Νομολογίας ζ' 429, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8603]1957, ΕΕΔ 16, 821). Ἀφοῦ δὲ ἐν προκειμένῳ εἰς τὸν ὅρον «Διοικητικὴ Ἀρχὴ» εἶναι ἀναμφισβητήτως τὸ Ι.Κ.Α. (ὑπὸ τὸν ὅρον «Ἀρχὴ» νοεῖται τὸ ὄργανον, μονοπρόσωπον ἢ συλλογικόν, ἁρμόδιον πρὸς ἔκδοσιν διοικητικῶν πράξεων, *Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικητ. Δίκαιον, τόμος β', σελ. 13, ἴδετε καὶ *Μ. Στασινοπούλου*, Δίκαιον Διοικητ. Πράξεων, 1951, § 6 ἐδ. 1, σελ. 56), ἡ πρὸς αὐτὸ ὑποβολὴ τῆς διαφορᾶς διέκοψε τὴν παραγραφήν.

Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 261 Α.Κ. τὴν παραγραφὴν διακόπτει ἡ ἔγερσις ἀγωγῆς περὶ τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος καὶ ὄχι ἡ ἔγερσις ἀγωγῆς περὶ ἄλλου δικαιώματος (Α.Π. 504]1957, εἰσηγητὴς *Δ. Ἀργυράκης*, ΕΕΝ κζ' 127), καὶ ἐν προκειμένῳ δ' τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ α.ν. 980]1946, εἶναι ἀβάσιμος ὁ 6ος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν παρὰ τὸν νόμον ἐκηρύχθη ἀπαράδεκτος ἡ ἐνστασις ἐξοφλήσεως.

Ἀπαραδέκτου κριθείσης τῆς ἐνστάσεως ἐξοφλήσεως δὲν συνέτρεχε περίπτωσις ἐπιβολῆς τοῦ πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς ἐπαχθέντος ὅρκου, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀβάσιμος ὁ 7ος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ὁ δι' αὐτῆς ἐπιβληθεὶς τῷ ἀναιρεσείοντι ἐπακτὸς ὅρκος ἀφορᾷ εἰς τὰ θεμελιοῦντα τὴν ἀγωγὴν πράγματα, ἐξ ὧν ἀπορρέει ἡ ἀξιουμένη διαφορὰ συντάξεως, οὐχὶ δὲ εἰς ζήτημα νομικὸν καὶ δὴ περὶ τοῦ νομίμου ἢ μὴ τοῦ διαχωρισμοῦ τοῦ συνταξίμου χρόνου εἰς πραγματικὸν καὶ πλασματικόν, περὶ οὗ τὸ Ἐφετεῖον ἀπεφήνατο κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐν προηγουμένῃ αἰτιολογίᾳ διατάξεων. Ἀφ' ἑτέρου ἡ κρισις τοῦ Ἐφετείου ὅτι θεωρεῖται μὴ δοθεὶς ὁ ἐπιβληθεὶς ὅρκος, ὡς ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ὁμόσαντος τροποποιήσεως αὐτοῦ κατὰ τρόπον ἀλλοιοῦντα τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ καὶ ἀναιροῦντα αὐτόν, ἐξ οὗ, κατὰ τὰ ἄρθρα 352 καὶ 355 Πολ. Δικ., θεωρεῖται ὡμολογημένον τὸ γεγονός, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐπεβλήθη ὁ ὅρκος, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ἃ ἀφορῶσα τὴν ἐκ τοῦ δοθέντος ὅρκου προκύψασαν ἀπόδειξιν, ἤτοι εἰς πραγματικὰ περιστατικά. Ἡ δὲ ἐν τῷ ὅρκῳ προσθήκη περὶ ἐξοφλήσεως μὴ ἐγκαίρως ὁμως προταθείσης καὶ ἕνεκα τούτου ὡς ἀπαραδέκτου ἀπορριφθείσης, οὐδόλως ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι ἦτο παραδεκτή, ἐὰν ἐγκαίρως προετείνετο ἐπ' ἀδιαιρέτῳ ὁμολογίᾳ (ἄρθρον 264 Πολ. Δικ.). Ἑπομένως οἱ 8ος καὶ 11ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι.

Ὁ ἐν τῇ προηγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ὅρκος ἐδόθη, καθ' ὃ δέχεται τὸ Ἐφετεῖον, εἰς δικάσιμον συμπίπτουσαν μετὰ πάροδον τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ἀποδοχῆς τοῦ ὅρκου δηλώσεως, κατὰ συνέπειαν δὲ ἐτηρήθη ἡ ἀπαιτουμένη ἐπὶ τοῦ προκειμένου τριακονθήμερος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 10 § 2 νόμου 2551]1953 καὶ 3 § 1 νόμου 1559]1950, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 15 τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου. Ἡ δὲ παραβίασις τῶν αὐτῶν διατάξεων, ὁριζουσῶν 30ήμερον προθεσμίαν δηλώσεως ἀποδοχῆς τοῦ ὅρκου δὲν συνεπάγεται ἀκυρότητα, διότι δὲν διαγράφει τὴν τήρησιν αὐτῶν ὁ νόμος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, οὔτε ἀφείλει ὁ δικαστὴς νὰ ἐξετάσῃ ταύτας αὐτεπαγγέλτως, οὔτε βλάβην ἐκ τῆς παραβιάσεως αὐτῶν ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων ὅτι ἐπεκαλέσθη, οὔτε ἄλλη περίπτωσις ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 281 Πολ. Δικ. συντρέχει. Ἑπομένως εἶναι ἀβάσιμος ὁ 1ος λόγος ἀναιρέσεως.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Τμήματος Διακοπῶν, δι' ὧν κηρύσσεται ὑπόθεσις κατεπείγουσα, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰ ἔνδικα μέσα τῆς ἀνακοπῆς, τῆς ἐφέσεως καὶ τῆς ἀναιρέσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ νόμου περὶ δικαστικῶν διακοπῶν. Ἑπομένως ὁ 10ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, στρεφόμενος κατὰ τῆς τρίτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, δι' ἧς ἐκηρύχθη κατεπείγουσα ἡ ἐπίδικος ὑπόθεσις διὰ τὴν δόσιν τοῦ ὅρκου κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν, εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέος.

μένω, δέχεται ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς αὐτῆς διαφορᾶς, ἥτις κατέληξε νὰ συνίσταται, μετὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἀξιώσεως, εἰς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικοπραξίας.

Ἀρείου Πάγου 447|1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ε. Καζαμπάκας*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ. κ. *Μ. Παντελῆς, Ν. Χαραλάμπης, Θ. Καμπέρης, Δ. Γεωργίου, Δ. Φλῶρος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Ρεμοῦνδος, Π. Σοφιχνόπουλος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 269 Α.Κ. ἡ παραγραφὴ διακόπτεται καὶ διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς ἐνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς. Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς δικαστήριον δευτέρου βαθμοῦ δικάσαν Πρωτοδικεῖον τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν ἐκ τῶν ἄρθρων 105, 106 Εἰσαγ. Ἀστικοῦ Κώδικος νόμου, 914, 297, 298 Α.Κ. κατὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, λόγῳ παρανόμου παραλείψεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ ἀκολούθως τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς ὃ τοῦτο συνεχωνεύθη τὸ 1956, ὀργάνων, ἁρμοδίων πρὸς τοῦτο, ὅπως προσαρμόσωσι τὴν τὸ 1947 ἀπονεμηθεῖσαν τῇ ἐναγούσῃ, συζύγῳ ἠσφαλισμένου μεταλλευτοῦ, θανάντος τὸ 1942, σύνταξιν, προσαυξηθεῖσαν διὰ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56058 Σ. 1456 τῆς 8|19 Δεκεμβρίου 1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας προστεθέντος εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἄρθρου ὑπ' ἀριθ. 54, ἣν προσαρμογὴν ἠτήσατο αὐτὴ παρὰ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν τὸ 1953, ἀκολούθως δὲ παρὰ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. τὸ 1958, δι' ἧς ἀγωγῆς ἠτεῖτο ἡ ἐνάγουσα τὴν καταβολὴν αὐτῇ τοῦ ποσοῦ τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως ἀπὸ τοῦ 1952 μέχρι τοῦ 1956 λόγῳ ἀποζημιώσεως, ὡς ἐκ τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης παρανόμου παραλείψεως τῶν ὀργάνων τῶν εἰρημένων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὅπως προβῶσιν εἰς ταύτην, ἀπέρριψε, κατ' ἀποδοχὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἤδη ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α. προβληθείσης ἐνστάσεως παραγραφῆς τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, διαδραμούσης ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παραγραφῆς αὐτῆς, ἤτοι, καθ' ἃ δέχεται, ἀπὸ τοῦ τέλους Ἰανουαρίου 1954 μέχρι τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀγωγῆς, ἤτοι τῆς 5.11.1959, ἀπράκτου τῆς 5ετίας τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ. καὶ ἀκολούθως, μετὰ τὴν συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., γενομένην διὰ τοῦ ἀπὸ 17|4 - 15|5|1956 β. διατάγματος, τῆς 5ετίας τοῦ ἄρθρου 40 § 6 ἐδ. τελευταίου τοῦ ἀ.ν. 1846|51. Τὴν ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἤδη ἀναιρεσειούσης προβληθεῖσαν ἀντένστασιν διακοπῆς τῆς παραγραφῆς τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 269 Α.Κ., κατόπιν τῆς ὑπὸ ταύτης ἐν ἔτει 1958, μηνὶ Μάρτιος, δι' αἰτήσεώς της πρὸς τὴν Διοίκησιν τοῦ ἐναγομένου Ι.Κ.Α. περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαυξήσεως τῆς συντάξεώς της ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς ἐνώπιον τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἤτοι τῶν πρὸς τοῦτο ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀπέρριψε τὸ Πρωτοδικεῖον, δεχθέν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ προκύπτει, ὅτι δὲν ὑπόκειται περιπτώσεως διακοπῆς τῆς παραγραφῆς ἐκ τοῦ μνησθέντος ἐκ τοῦ ἄρθρου 269 Α.Κ. λόγου, «διότι διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν ἡ ἐκ τῆς ἐνδίκου ἐξ ἀδικοπραξίας ἀξιώσεως διαφορά, ἀλλ' ἡ τοιαύτη περὶ προσαρμογῆς τῆς συντάξεως».

Οὕτω κρίναν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην Πρωτοδικεῖον ἥμαρτε, ἐσφαλμένως ἐφαρμόσαν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 269 Α.Κ. διὰ μὴ ὀρθῆς ὑπαγωγῆς εἰς αὐτὴν τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεκτῶν ἀνελέγκτως ὡς ἄνω μνημονευομένων πραγματικῶν περιστατικῶν, ἥτις ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40 ἀριθ. 4 ἐδ. τελευταίου τοῦ ἀ. ν. 1846|1951, ἀφοῦ ἡ ἀντενισταμένη ἐνάγουσα, αἰτησαμένη κατὰ Μάρτιον 1958, ἤτοι πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ 5ετοῦς χρόνου τῆς παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω (Ἰανουάριος 1954 - Μάρτιος 1958), παρὰ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ἁρμοδίας πρὸς τοῦτο, τὴν προσαύξησιν τῆς συντάξεώς της, συντρεχόντων πρὸς τοῦτο τῶν ὅρων τοῦ νόμου, ἀκολούθως δ' ἐπὶ τῇ παραλείψει τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπως προβῶσιν εἰς ταύτην, ἐγείρασα ὡς ἐκ τοῦ λόγου τούτου κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τὴν ἐνδικον περὶ ἀποζημιώσεώς της ἀγωγήν, ἀπὸ 15.11.1959, προδήλως ὑπέβαλε τὴν περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορὰν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Διοικητικὴν Ἀρχήν, ἐν προκειμένῳ τὴν Διοίκησιν τοῦ Ι.Κ.Α., καὶ τὰ πρὸς τοῦτο ἁρμόδια ὄργανα αὐτοῦ (Διευθυντήν, Πρωτοβάθμιον Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν αὐτοῦ, κατ' ἔφεσιν τοιαύτην), ἥτις διαφορά, πρὸ μὲν τῆς ἀρνήσεως τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. ἦτο τοιαύτη περὶ τὴν προσαύξησιν τῆς συντάξεως τῆς ἐναγούσης, μετὰ δὲ τὴν ἄρνησιν αὐτῶν, ὅπως προβῶσιν εἰς ταύτην τοιαύτη περὶ ἀποζημιώσεώς της παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ι.Κ.Α. διὰ τὴν παρανομίαν ταύτην τῶν ὀργάνων του, ἤτοι ἡ αὐτὴ διαφορά. Βάσιμος ὅθεν ἐλέγχεται ὁ ἐπὶ τῶν ἄνω ἐρειδόμενος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 καὶ 809 Πολ. Δικ. περὶ ἐσφαλμένως μὴ ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 269 Α.Κ. καὶ ἐσφαλμένης οὕτω ἀπορρίψεως τῆς περὶ διακοπῆς τῆς παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως ἀντενστάσεως τῆς ἐναγούσης καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, γινομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ προαναφερθέντος ἄρθρου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀναιρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῆς ὑποθέσεως χρῃζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως, δέον νὰ παραπεμφθῇ αὕτη πρὸς περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ πρὸς τοῦτο ἁρμόδιον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810|1957, καὶ τῷ ἄρθρῳ 3 ἐδ. ΙΙΙ τοῦ Κανονισμοῦ, Γ' Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου.

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΑΞΙΩΣΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΕΠΙ ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΣ

Κρίσις Δικαστηρίου περί τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐπιδικαστέας ἀποζημιώσεως

Ἐφαρμογή διατάξεως ἄρθρου 932 Ἀστικοῦ Κώδικος καί ἐπί τῆς ἀδικοπραξίας τοῦ ἄρθρου 922, καθιερουμένης παραλλήλου εὐθύνης τοῦ προστήσαντος πρός τήν τοῦ προστηθέντος.—Ἐνάσκησις ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως ἐπί θανατώσεως προσώπου ὑπό τῶν ἀποτελούντων τήν οἰκογένειαν τοῦ θανατωθέντος φυσικῶν προσώπων, ἐν οἷς καί οἱ κατιόντες αὐτοῦ.—Κυριαρχική κρίσις τοῦ Δικαστηρίου περί τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐπιδικαστέας χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως, μή ἀναγκαίου ὅπως ταχθῇ περί τούτου εἰδική ἀπόδειξις.—Τίνα ληπτέα ὑπ' ὄψιν.—Προσωπική κράτησις τῶν ἀντιπροσώπων φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων διά τάς ὑποχρεώσεις τῶν ἐκπροσωπουμένων. — Αἴτησις περί ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ προστηθέντος.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 155]1960 ἀναιρετικήν τοῦ Α' Τμήματος (εἰσηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 1005), πρός τήν γνώμην τῆς ὁποίας ἐπί τοῦ προκύψαντος νομικοῦ ζητήματος συμφωνεῖ. (Ἴδετε καί ΕΕΔ 19, 1006 καί Α.Π. 147]1953, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 552).

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι καί ἡ ἀπόφασις αὕτη δέχεται, ὅτι τῆς κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ. χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικήν βλάβην δικαιοῦται ὁ ζημιωθείς, ἀνεξαρτήτως ἂν εἶναι ἢ ὄχι ἡσφαλισμένος εἰς τό Ι.Κ.Α. (Ἴδετε σχετικῶς καί ΕΕΔ 18, 1367, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6317]1960, εἰσηγητής *Α. Βάλλιος*, ΕΕΔ 19, 1263).

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἐπρόκειτο περί θανατώσεως προσώπου καί κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ. ἡ χρηματική ἱκανοποίησις ὠφείλετο εἰς τήν οἰκογένειαν τοῦ θύματος λογῳ ψυχικῆς ὀδύνης.

Ἀντιδιαστέλλεται δηλαδή ἡ περίπτωσις αὕτη, διότι κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ. δικαιοῦχος τῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ὁ ἀμέσως ὑποστάς τήν ἠθικήν βλάβην (ἴδετε *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ἐκδ. δευτέρα, ὑπ' ἄρθρον 933, σελ. 757, ἔνθα καί λοιπαί παραπομπαί, Α.Π. 217]1953, εἰσηγητής *Π. Τζαννετάκης*, Θέμ. ΞΔ' 859 καί ἄλλαι).

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις καί τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρός τά ἐν τῇ θεωρίᾳ καί νομολογίᾳ δεκτά γενόμενα (ἴδετε *Κ. Καυκᾶν*, ἔνθ' ἀνωτ., *Γ. Μπαλῆν*, Γενικαί Ἀρχαί § 8, ἀριθ. 7, *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, Νέον Δίκαιον σ' 5, 6, Ἐφετ. Θεσσαλονίκης 89]1956, εἰσηγητής *Π. Σπεντζόπουλος*, ΝοΒ δ' 864, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1571]1958, εἰσηγητής *Α. Τούσης*, ΕΕΝ 1958, σελ. 849, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1080]1958, εἰσηγητής *Κ. Καλαμποκιᾶς*, ΕΕΔ 12, 733), ὅτι ὡς πρός τήν ἔκτασιν τῆς ἐπιδικαστέας χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δέν τάσσεται εἰδική ἀπόδειξις, ἀλλά τό Δικαστήριον κρίνει, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τά ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει σημειούμενα (ἴδετε καί Α.Π. 448]1959, εἰσηγητής *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 18, 1367).

Ἐνδιαφέρει ἀκόμη ἡ ἄποψις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως πῶς ἐνάσκεῖται ἡ ἀξίωσις ὑπό τήν ἀποτελούντων τήν οἰκογένειαν τοῦ θανατωθέντος φυσικῶν προσώπων (περί τοῦ ὁποίου ζητήματος καί τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου «οἰκογένεια» ἴδετε *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 933, σελ. 759 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 437]1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Π. Σπεντζόπουλος***

Λοιπά μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ. κ. ***Α. Κωστήρης, Κ. Ἀναγνωστόπουλος, Χ. Ἀποστολόπουλος, Κ. Παπαϊωάννου, Σ. Σταυρόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Σκκελλαρόπουλος, Γ. Ἀθανασίου

Καί τό Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τήν γνώμην πρός τήν διά τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ἐπί τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις καί ἡ εἰς τό Τμῆμα τοῦτο παραπομπή, ὅτι δηλαδή ἡ σαφής ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ. εἶναι, ὅτι αὕτη, ὡς γενική διά πᾶσαν ἀδικοπραξίαν, ἐφαρμογήν ἔχει καί εἰς τήν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 922 Α.Κ., κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ὁποίου ὁ προστήσας ἄλλον ἐπί τινος ὑπηρεσίας εὐθύνεται ἀνεξαρτήτως πταίσματος περί τήν ἐκλογήν αὐτοῦ διά τήν ζημίαν, ἣν ὁ προστηθείς προύξένησε κατά τήν ἐνάσκησιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας παρανόμως καί ὑπαιτίως εἰς τρίτον (ἄρθρον 914 Α.Κ.), καθιερουμένης οὕτω παραλλήλου εὐθύνης τοῦ προστήσαντος πρός τήν τοιαύτην τοῦ προστηθέντος καί δημιουργουμένης ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 926 § 1 Α.Κ.) μεταξύ τούτων εἰς ὁλόκληρον εὐθύνης.

Ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 688]1955 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης καί ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων, κατά τό ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810]1957, εἰς ἣν ἦσαν πρό τῆς ἀναιρέσεως ταύτης κατάστασιν, ἐρευνητέα ἡ νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἀπό 16.5.1955 ἔφεσις, δι' ἣν κατεβλήθη καί τό νόμιμον πρόστιμον, τῆς Ε.Γ., ὡς νομίμου ἐπιτρόπου τῶν ἀνηλίκων Σ. καί Α.Τ., κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2678]

1954 αποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Μετὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ., ὡς γενικὴ διὰ πᾶσαν ἀδικοπραξίαν, ἐφαρμογὴν ἔχει καὶ εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 922 Α.Κ., καθ' ἣν ὁ προστήσας ἄλλον ἐπί τινος ὑπηρεσίας εὐθύνεται διὰ τὴν ζημίαν, ἣν ὁ προστηθεὶς προξένησε κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας παρανόμως καὶ ὑπαιτίως εἰς τρίτον, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ὁ τρίτος οὗτος ἦτο ἢ οὐ ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., οἱ πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως εἶναι νόμιμοι καὶ δέον, δεκτῶν γινομένων, νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἀντιθέτως κρίνασα ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, μεθ' ἃ, κρατουμένης τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ ἄρθρον 780 Πολ. Δικ. παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ, δέον νὰ ἐξετασθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

Διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης, παραδεκτῶς βελτιωθείσης καὶ ἀναπτυχθείσης (ἄρθρον 158 Πολ. Δικ.), ἐν ᾗ ἱστορεῖται, ὅτι τὸ ὑπ' ἀριθ. . . . . φορτηγὸν αὐτοκίνητον, ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ δευτέρου τῶν ἐναγομένων προσληφθέντος ὡς ἐμμίσθου ὁδηγοῦ τοῦ αὐτοκινήτου ταύτου ὑπὸ τῆς πρώτης τῶν ἐναγομένων ἀνωνύμου ἑταιρείας, λόγῳ ἀδεξιότητος, ἀμελείας καὶ ἀπερισκεψίας τοῦ ὁδηγοῦ τούτου ἔχοντος ἀναπτυγμένην ταχύτητα ἀνετράπη, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τραυματισθῇ βαρύτατα ὁ πατὴρ τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῆς ἐναγούσης τελούντων ἀνηλίκων τέκνων των, ὁ ὁποῖος κατέληξε θλαστικὸν τοῦ κρανίου, ἐξ οὗ τραύματος καὶ ἀπέβιωσε, πρᾶξις, δι' ἣν ὁ δεύτερος οὗτος τῶν ἐναγομένων κατεδικάσθη ἀμετακλήτως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1541/1951 ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης εἰς ἓξ μηνῶν φυλάκισιν, αἰτεῖται, ὅπως ὑποχρεωθῶσιν ἀμφότεροι οἱ ἐναγόμενοι νὰ πληρώσωσιν εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος τῇ ἐναγούσῃ ὑπὸ τὴν ρηθεῖσαν ἰδιότητα αὐτῆς δραχ. 15.000 λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης. Οὕτω δ' ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν αὐτὴ ἀγωγὴ νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 914, 922, 925, 926 καὶ 932 Α.Κ., κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς τελευταίας τῶν ὁποίων δημιουργεῖται ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης ἡ ψυχικῆς ὀδύνης ἐνασκουμένη jure proprio ὑπὸ τῶν ἀποτελούντων τὴν οἰκογένειαν τοῦ θανατωθέντος φυσικῶν προσώπων, ἐν οἷς καὶ οἱ κατιόντες αὐτοῦ. Διὰ τὴν καταβολὴν δὲ τῆς τοιαύτης χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως ἕνεκεν τῆς ρηθείσης ἀδικοπραξίας τοῦ προστηθέντος ὁδηγοῦ τοῦ αὐτοκινήτου δευτέρου ἐναγομένου εὐθύνεται εἰς ὁλόκληρον μετ' αὐτοῦ καὶ ἡ προστήσασα αὐτὸν πρώτη τῶν ἐναγομένων, καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐκταθεῖσαν τῆς ἐπιδικαστέας χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης δὲν εἶναι ἀναγκαῖον, ὅπως ταχθῇ περὶ τούτου εἰδικὴ ἀπόδειξις, καθ' ὅσον κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 932 Α.Κ. τὸ Δικαστήριον κρίνει κυριαρχικῶς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτοῦ ὑποβαλλομένων πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ ἰδίᾳ τὸν βαθμὸν τοῦ πταίσματος, τὴν περιουσιακὴν καὶ κοινωνικὴν κατάστασιν καὶ θέσιν τῶν διαδίκων μερῶν, κρίνει βάσει τῶν δεδομένων τῆς ἀνθρωπίνης ἐμπειρίας τὸ μὲν ἂν ἐπῆλθεν ἠθικὴ βλάβη εἰς τὸν αἰτοῦντα, τὸ δὲ καθορίζει τὸ ποσὸν τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως, χωρὶς νὰ διατάσσῃ περὶ τούτου ἀπόδειξιν.

Ἐν προκειμένῳ τὸ Δικαστήριον, ἐκτιμῶν τὰ ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τεθέντα πραγματικὰ περιστατικά, καθ' ἃ ὁ δεύτερος τῶν ἐναγομένων παρὰ τῆς πρώτης τούτων προστηθεὶς ὁδηγὸς τοῦ ὑπ' ἀριθ. . . . φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἐξ ἀμελείας καὶ ἀπερισκεψίας αὐτοῦ ἐγένετο ὑπαίτιος τοῦ θανάτου τοῦ Χ. Π., καιρίως τραυματίσας αὐτόν, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου εἰσήχθη εἰς τὸ Δημόσιον Νοσοκομεῖον Θεσσαλονίκης παρὰ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τὴν 7.3.1951, φέρων κάταγμα θλαστικὸν τοῦ κρανίου καὶ μετατραυματικὴν μηνιγγίτιδα, συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου καὶ ἀπεβίωσε τὴν 30.5.1951. Ὅτι ὁ ἐναγόμενος οὗτος κατεδικάσθη διὰ τῆς ἀμετακλήτου ὑπ' ἀριθ. 1541/1951 ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης εἰς φυλάκισιν. Ὅτι ὁ θανὼν ἀφῆκεν ἐν ζωῇ τὰ μόνα τέκνα αὐτοῦ Σ. 13 ἐτῶν καὶ Α. 16 ἐτῶν, λαμβάνον δὲ ὑπ' ὄψιν τὴν περιουσιακὴν κατάστασιν καὶ κοινωνικὴν θέσιν ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων κρίνει, ὅτι εὔλογος κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, χρηματικὴ ἱκανοποίησις λόγῳ τῆς ἠθικῆς βλάβης, ἣν ὑπέστησαν τὰ τέκνα ταῦτα τοῦ θανατωθέντος, εἶναι τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 15.000, ὅπερ, γινομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὡς νομίμου καὶ κατ' οὐσίαν βασίμου, δέον νὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ καταβάλωσιν εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος τῶν ἐναγομένων τῇ ἐναγούσῃ ἐπιτρόπῳ τῶν ὡς ἄνω ἀνηλίκων τέκνων τοῦ θανατωθέντος καὶ πάντα τὰ εἰς ταῦτα ἀντίθετα ἀπορριπτέα ἀποβαίνουσιν ὡς ἀβάσιμα.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου 7 τοῦ ἄρθρου 1000 τῆς Πολ. Δικ κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀπαγγέλλεται προσωπικὴ κράτησις κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων διὰ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐκπροσωπουμένων. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ αἴτησις τῆς ἐναγούσης περὶ προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς προστησάσης πρώτης τῶν ἐναγομένων ἀνωνύμου ἑταιρείας διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀμέσως ἀνωτέρω ὑποχρέωσιν αὐτῆς εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς μὴ νόμιμος.

Ἡ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ αἴτησις περὶ ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ δευτέρου τῶν ἐναγομένων προστηθέντος ἀπορριπτέα κρίνεται, καθ' ὅσον τὸ Δικαστήριον, ἐκτιμῶν τὰ περιστατικὰ τῆς τελέσεως τοῦ περὶ οὗ ἀνωτέρω ἀδικήματος, κρίνει, ὅτι δὲν ὑφίσταται ἀποχρῶν λόγος, ἵνα ἀπαγγελθῇ προσωπικὴ κράτησις κατὰ τούτου διὰ τὰ ἐπιδικασθέν εἰς τὴν ἐνάγουσαν ποσὸν ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς ἠθικῆς βλάβης, ἣν ὑπέστησαν τὰ παρ' αὐτῆς ἐκπροσωπούμενα ἀνήλικα ἕνεκεν τοῦ ἐξ ἀμελείας τοῦ ἐναγομένου τούτου θανάτου τοῦ πατρὸς αὐτῶν (ἄρθρ. 1000 § 2 Πολ. Δικ.).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

***Περίληψις ἐρωτήματος** ('Υπουργείου 'Εθνικῆς 'Αμύνης): Διὰ μὲν τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων κατηγορίας Κ.Ε.Α. ἰσχύει ἡ ἀπὸ 29.11.1958 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, διὰ δὲ τοὺς ὁδηγοὺς κατηγορίας ἄρθρου 138 νόμου 5121/1931 ἰσχύει ἡ ὑπ' ἀριθ. 125384/29.5.1957 κοινὴ ἀπόφασις τῶν 'Υπουργῶν 'Εθνικῆς 'Αμύνης καὶ Οἰκονομικῶν καὶ ἐρωτᾶται ἂν δέον ὅπως ἐφαρμοσθῇ καὶ διὰ τοὺς ὁδηγοὺς τῆς Ε.Β.Α. τῶν κατηγοριῶν Κ.Ε.Α καὶ ἄρθρου 138 νόμου 5121/1931 ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. 'Αθηνῶν*

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Γ'
Γνωμοδότησις 919/1960
Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Μ. Σταυρόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Ε. Σαμαλέας, Α. Λέκκας, Χ. Κωστόπουλος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Τομαρᾶς, Ν. Μπλιάτσος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῇ εἰσηγήσει μιᾶς, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως, ὡς κατωτέρω:

1. Ὁ νόμος 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν κλπ.» εἰς τὸ ἄρθρον 21 § 2 ὁρίζει: 'Αντικείμενον τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι ὁ καθορισμὸς κατὰ εἰδικὰς κατηγορίας μισθωτῶν τῆς ὁμοιβῆς τῆς ἐργασίας καὶ τῶν εἰδικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν αὐτῆς, ἀπαγορευομένου, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τοῦ καθορισμοῦ ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας περιλαμβανομένων εἰς γενικὰς ἐθνικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεις διαιτησίας, οἱ ὅροι τῶν ὁποίων κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας.

2. Ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. ὅμως 48438/9876/21.7.1960 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν 'Υπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ 'Εργασίας περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων 'Αθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων» (Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 383 τῆς 26.7.1960) διαιτητικὴ ἀπόφασις (τοπικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ) δὲν ἀποτελεῖ γενικὴν ἐθνικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀπόφασιν διαιτησίας, ὥστε οἱ ὅροι αὐτῆς νὰ κατισχύουν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ὁριζόμενα. Ἄρα, μὴ ὑπαρχούσης νομοθετικῆς ρυθμίσεως τοῦ θέματος, θὰ πρέπει νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν ἐπιστήμην πρὸς ἀνεύρεσιν λύσεως.

3. Κατὰ τὴν ἐπιστήμην, διὰ νὰ ἔχωμεν συρροὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (*Καλομοίρης*, ΕΕΔ 16, 1081), ἢ σύγκρουσιν τοιούτων (*Καποδίστριας*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας σ. 272) ἀπαιτεῖται, σὺν ἄλλοις, νὰ ἔχωμεν καὶ δέσμευσιν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐξ ὅλων τῶν συντρεχουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων (βλ. ἀνωτέρω παραπομπάς). Ἐν προκειμένῳ ὅμως ἡ ἐν παραγράφῳ 2 ὑπουργικὴ ἀπόφασις καὶ ἡ δι' αὐτῆς ἐγκριναμένη διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν δεσμεύει τὸ μὴ συμπεσὸν τῆς διενέξεως Δημόσιον: α) διότι δὲν ἔχει κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ καὶ β) διότι δὲν ἔχει καταρτισθῇ καὶ ὑπογραφῇ παρουσίᾳ τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας κλπ. (βλ. ἄρθρον 5 §§ 2 καὶ 3 νόμου 3239). Ἡ ἀπλῇ ἐγκρισίς της δὲν καθιστᾷ ταύτην ὑποχρεωτικὴν καὶ διὰ τὸ μὴ συμπεσὸν τῆς διενέξεως Δημόσιον (βλ. σχετικῶς μελέτην *Γ. Τρίμη*, ΕΕΔ 19, σελ. 347 καὶ 380, Α.Π. 99/1960, ΕΕΔ 19, σελ. 347 καὶ σχόλια, Α.Π. 237/1960, ΕΕΔ 19, σελ. 707, Α.Π. 352/1960, ΕΕΔ 19, σελ. 843, ΕΕΔ 18, σελ. 1086 σχόλια, Πρωτ. 'Αθ. 5843/1960, ΕΕΔ 19, 1205 καὶ σχόλια).

4. 'Αλλὰ καὶ δεκτοῦ γενομένου ὅτι ἔχομεν ἐν προκειμένῳ περίπτωσιν συρροῆς συλλογικῶν συμβάσεων δὲν θὰ πρέπει νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ ἐν παραγράφῳ 2 ἐγκριθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις (2/1960) διὰ τοὺς ὁδηγοὺς φορτηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Κ.Ε.Α. διὰ τοὺς ἑπομένους λόγους: α) διότι κατὰ τὴν πρὸς ἅρσιν τῆς τοιαύτης συρροῆς διαμορφωθεῖσαν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀρχὴν τῆς ἑνότητος θὰ πρέπει ἐπὶ τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Κ.Ε.Α. νὰ ἰσχύσῃ ἡ μετὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ (ὅπερ ἀποτελεῖται ἐκ διαφόρων ἐπαγγελμάτων) συνομολογηθεῖσα ἑνιαία συλλογικὴ σύμβασις, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ δι' ἕκαστον ἐπάγγελμα εἰδικαὶ τοιαῦται καὶ β) διότι καὶ κατὰ τὴν πρὸς ἅρσιν ἐπίσης τῆς συρροῆς ταύτης διαμορφωθεῖσαν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἑτέραν ἀρχὴν τῆς εἰδικότητος θὰ πρέπει νὰ ἰσχύσῃ δι' αὐτοὺς τὸ εἰδικὸν μισθολόγιον, ὅπερ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἔχει μετὰ τούτου συνομολογηθῇ (βλ. ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ἐν ΕΕΔ 16, σελ. 1081 ἐπ.).

5. Ὅθεν ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει, ὅτι ἐπὶ τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Κ.Ε.Α. δὲν πρέπει νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48438/9876/25.7.1960 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν 'Υπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ 'Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 333/21.7.1960) ἐγκριθεῖσα μετὰ τροποποιήσεων ὑπ' ἀριθ. 2/1960 ἀποφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων καὶ ὁμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων 'Αθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων»: α) διότι αὕτη δὲν ἔχει κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 §§ 2 καὶ 3 νόμου 3239 καὶ ἄλλως β) διότι κατὰ τὰς πρὸς ἅρσιν τῆς συρροῆς ἢ συγκρούσεως συλλογικῶν συμβάσεων διαμορφωθείσας ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀρχὰς τῆς ἑνότητος καὶ εἰδικότητος διὰ τοὺς ὁδηγοὺς τούτους θὰ πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται τὸ εἰδικῶς διὰ τὸ ὅλον προσωπικὸν τοῦ Κ.Ε.Α. καὶ εἰδικώτερον δι' αὐτοὺς συνομολογηθὲν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἰσχῦον μισθολόγιον.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΤΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514|1928 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως» (ὡς ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ ἀ.ν. 547|1937), ὑπάλληλος (καὶ ἐργάτης), ἐπαναλαβὼν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τὴν ἐργασίαν του, δὲν δύναται πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους νὰ ἀπολυθῇ τῆς θέσεώς του, εἰμὴ διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν, ἡ ὁποία κρίνεται ὑπὸ τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547|1937, ἄλλως δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τοὺς μισθοὺς ἓξ μηνῶν (ὑπολογιζομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ἄρθρον 5 νόμου 765|1943, ΕΕΔ 2, 692).

Παραλλήλως ὅμως συντρέχει, κατὰ τὰ κρατήσαντα ἐν τῇ νομολογίᾳ, καὶ ἡ ἐκ τῶν κοινῶν νόμων περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημίωσις (νόμου 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558|1930, β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112|1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, νόμου 3198|1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων) (ἴδετε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 11, 301 ἐπ.).

Λέγων ὁ νόμος «... δὲν δύναται νὰ ἀπολυθῇ...» ἐννοεῖ τὴν ἀπώλειαν παρ' αὐτοῦ τῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν κατέχει, ἐνῷ διάφορος εἶναι ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη, προειδοποίησις, διὰ τῆς ὁποίας ἁπλῶς προαναγγέλλεται ὁ χρόνος τῆς ἀπολύσεως (ἴδετε ΕΕΔ 10, 158. Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 337).

Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται μὲν νὰ ἀπολύσῃ ἀζημίως ἀπὸ ἀπόψεως νόμου 3514|1928 τὸν μισθωτὸν πρὸ τῆς παρελεύσεως ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως ὑπὸ τούτου τῆς ἐργασίας μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἐπάνοδον, ἀλλὰ πρέπει καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρξῃ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένη αἰτία ἀπολύσεως νὰ ζητήσῃ νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόλυσις δι' ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς, δύναται ὅμως (καὶ προκειμένου μόνον περὶ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἄρθρον 4 νόμου 3198|1955) νὰ προειδοποιήσῃ τὸν μισθωτὸν περὶ τῆς ἀπολύσεώς του κατὰ τὰς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558|1930, διαρκούσης τῆς ἐπὶ ἓν ἔτος κατὰ τὸν νόμον 3514|1928 προστασίας ἀπολύσεώς του.

Ἀφοῦ δὲ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀδικαιολόγητος ἀπόλυσις, συνάγεται, ὅτι ἡ λῆξις μόνον τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως δὲν δύναται νὰ συμπέσῃ ἐντὸς τοῦ ἔτους τούτου τῆς προστασίας του (οὕτω καὶ Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 383, σημ. ὁ, πρβλ. καὶ διὰ τὸν χρόνον ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ τὰ ἐν ΕΕΔ 19, 1151 σημειούμενα, ἔνθα νομολογία).

Θὰ ἀντέκειτο, ἄλλωστε, καὶ εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, διὰ τῆς ὁποίας σκοπεῖται ἡ ἐξεύρεσις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ νέας ἐργασίας, καὶ ἐνῷ ὁ Νομοθέτης τοῦ νόμου 3514|1928, τῷ ἐξασφαλίζει κατ' ἀρχὴν ἐπὶ ἓν ἔτος ἐργασίαν νὰ ἐξαντλῆται ἡ προθεσμία προειδοποιήσεως τοῦ νόμου 2112|1920 ἐντὸς τοῦ ἔτους τούτου, εἰς τινας μάλιστα περιπτώσεις μικρῶν προθεσμιῶν τοῦ νόμου 2112|1920 καὶ πολὺ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἔτους, ὁπότε καὶ πῶς θὰ συνεβιβάζετο ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112|1920 λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἅμα τῇ παρόδῳ τῆς προθεσμίας πρὸς τὴν ἐκ τοῦ νόμου 3514|1928 διατήρησιν τῆς συμβάσεως ἐπὶ ἓν ἔτος;

Ἐκ τούτων συνάγεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης, προτιθέμενος νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ἔτους τῆς προστασίας του, ὀφείλει, συμμορφούμενος πρὸς τὸν νόμον 2112|1920, νὰ προειδοποιήσῃ τὸν μισθωτὸν περὶ τῆς ἀπολύσεώς του πρὸ τοῦ νομίμου μὲν ἀπὸ ἀπόψεως νόμου 2112|1920 χρόνου, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ λῆξις νὰ μὴ ἐμπίπτῃ ἐντὸς τοῦ ἔτους, ὁπότε ὁ ὑπάλληλος λαμβάνει, ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας, τὸ ἥμισυ τῆς δ' ἀπροειδοποιήτου ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (ἄρθρον 4 νόμου 3198|1955).

Ἂν ὁ ὑπάλληλος ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, δὲν δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1331).

Ἀντιθέτως, ἂν ὁ ἐργοδότης ἀπολύσῃ τὸν μισθωτόν, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως τοῦ νόμου 2112|1920 καὶ ἂν ἡ ἀπόλυσις συμπέσῃ ἐντὸς τοῦ ἔτους προστασίας τοῦ νόμου 3514|1928 (ἔστω καὶ τὴν τελευταίαν ἡμέραν συμπληρώσεως τοῦ ἔτους), ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ α) τὴν ἐξάμηνον ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514|1928, β) τοὺς μισθοὺς τοῦ ὑπολειπομένου μέχρι λήξεως τῆς προθεσμίας τοῦ νόμου 2112|1920 χρόνου, γ) τὸ 1|2 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920 (Α.Π. 218|1957, Θέμ. ΜΗ' 871, Α.Π. 531|1959, Θέμ. ΝΑ' 156), χωρὶς νὰ ἐκπίπτωνται τὰ ἀλλαχοῦ τυχὸν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν κερδηθέντα (ἴδετε Α.Π. 1|1957, ΕΕΝ 8' 329).

Ἐδῶ δὲν λειτουργεῖ ἡ γενικὴ ἀρχὴ τοῦ Δικαίου περὶ συμψηφισμοῦ ζημίας καὶ κέρδους (Α. Λιτζερόπουλος, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 298, ἀριθ. 52α).

Διάφορος γνώμη, ὅτι δηλαδὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους προστασίας τοῦ μισθωτοῦ τοῦ νόμου 3514 δὲν ἐπιτρέπεται καὶ ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη, προειδοποίησις, ἐξ ἀναγκάζει, ἄνευ νομοθετικῆς ἀνάγκης, τὸν ἐργοδότην, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν ἀμέσως μετὰ τὴν πάροδον τοῦ κωλύματος ἐκ τοῦ νόμου, δι' ἀπόλυσιν, νὰ καταβάλλῃ, οὕτως ἢ ἄλλως, ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112|1920, μολονότι σκοπὸς τοῦ νόμου 2112|1920 (καὶ τοῦτο διετηρήθη καὶ μετὰ τὸν νόμον 3198|1955) δὲν ὑπῆρξεν ἀποζημίωσις, ἀλλ' ἡ προειδοποίησις δι' ἀπόλυσιν καὶ συνέπεια τῆς παραλείψεως αὐτῆς εἶναι ἀποζημίωσις.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΕΠΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΩΝ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ Ν.Δ. 4104)1960 (*)

Γ. Ε ὐ α γ γ έ λ ο υ. Κύριε Πρόεδρε, πραγματι τὸ συζητούμενον ἄρθρον εἶναι καὶ τὸ πλέον κρίσιμον ἄρθρον τοῦ ὅλου σχεδίου ν. διατάγματος. Δι' αὐτό, ὁμιλοῦντες ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, εἴχομεν ἐπισημάνει τὴν ἀνάγκην τῆς μὴ σκληρύνσεως τῶν προϋποθέσεων ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν συντάξεων, διότι εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ ἀνεργία καὶ ἡ ὑποαπασχόλησις μαστίζει τὴν χώραν μας εἰς μέγαν βαθμόν. Καὶ ἐπίσης, προκειμένου περὶ τῆς ἀσφαλίσεως τῶν βαρέων ἐπαγγελμάτων, ὡς τῶν οἰκοδόμων, μεταλλωρύχων καὶ ἀνθρακωρύχων, εἶναι ἕνα θέμα βασικόν, διότι κυρίως οἱ ἐργαζόμενοι τῆς κατηγορίας αὐτῆς πλήττονται, καθόσον ὑπὸ τὰς τιθεμένας προϋποθέσεις τοῦ σχεδίου ν.δ]τος τῶν 2.500, 3.100 καὶ 10.000 ἡμερομισθίων θὰ κατασταῖ ἀδύνατον νὰ θεμελιώσουν δικαίωμα συντάξεως. Θὰ πρέπει διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν ἐργαζομένων αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται ἐποχιακῶς νὰ ληφθῇ πρόνοια νομοθετικὴ καὶ διὰ τοῦτο θὰ πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ καθορίσωμεν ἀπὸ τοῦδε τὴν ἡμερομηνίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐκδοθῇ τὸ διάταγμα καὶ ὁ κανονισμός. Διότι, ἄλλως, εἶναι σὰν νὰ παραπέμπωμεν τὸ θέμα εἰς τὰς ἑλληνικὰς καλένδας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ θέμα τῆς ἡλικίας τῶν γυναικῶν εἰς τὸ ὄλον, ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ κυρίως τὴν τάξιν τῶν ἐμπορευπαλλήλων. Ἐὰν θέλωμεν πράγματι νὰ ἀποσυμφορήσωμεν τὸν κλάδον αὐτόν, διὰ νὰ κατασταῖ δυνατὸν νὰ προωθηθοῦν καὶ ἄλλα πρόσωπα, θὰ πρέπει μέν νὰ θεσπίσωμεν τὰ 5.500 ἡμερομίσθια, χωρὶς ὅμως τὴν προσθήκην τοῦ ὅρου «ἐγγυμοι ἢ ἐν χηρείᾳ μετὰ τέκνων», διότι τὰ πρόσωπα τῆς κατηγορίας αὐτῆς θὰ εἶναι ἐλάχιστα.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρομαι εἰς τὴν παράγραφον 4 διὰ τὴν μείωσιν τοῦ ποσοστοῦ συντάξεως τῶν χηρῶν ἀπὸ 80 ο]ο εἰς 70 ο]ο. Ποιοῦμαι ἔκκλησιν εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως ὑπὸ τὰς σημερινὰς δυσμενεῖς οἰκονομικὰς συνθήκας ἀπαλείψῃ τὴν διάταξιν αὐτὴν καὶ ἀφήσῃ τὸ ποσοστὸν συντάξεως 80 ο]ο, τὸ ὁποῖον προϋπῆρχε, διότι ἄλλως θὰ ἦτο ἀπάνθρωπον χάριν τῆς ἐξοικονομήσεως 4 ἑκατομμυρίων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ι.Κ.Α. νὰ καταδικάσωμεν τὰς ἀπορφανισθείσας αὐτὰς οἰκογενείας. Παρακαλῶ συνεπῶς τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως ἀποδεχθῇ τὰς προταθείσας τροπολογίας μας, αἱ ὁποῖαι σκοπὸν ἔχουν τὴν βελτίωσιν σχεδίου ν. δ]τος καὶ τῆς θέσεως τῶν συνταξιούχων.

Δ. Π α ι ν έ ζ η ς. Κύριε Πρόεδρε, παρὰ τὴν ὁρισταμένην εἰς μέγιστον βαθμὸν ἀνεργίαν καὶ ὑποαπασχόλησιν τῶν ἐργαζομένων, ἡ Κυβέρνησις ἔρχεται διὰ τοῦ παρόντος σχεδίου ν.δ. νὰ σκληρύνῃ ἔτι περισσότερον τὰς συνταξιοδοτικὰς προϋποθέσεις τῶν ἐργαζομένων καὶ κυρίως τῶν εἰς τὰ ἐποχιακὰ ἐπαγγέλματα ἀσχολουμένων, ὡς τῶν οἰκοδόμων, ἀνθρακωρύχων, μεταλλωρύχων καὶ ἄλλων ἐπαγγελμάτων. Νομίζω, ὅτι ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις αὐτάς, τὰς ὁποίας θέτει τὸ σχέδιον ν.δ]τος, τὴν περικοπὴν τοῦ 80 ο]ο εἰς 70ο]ο τῶν χηρῶν καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερομισθίων ἀσφαλίσεως ἀναπήρων, δὲν θὰ κατασταῖ δυνατὸν νὰ ἐπιτύχωμεν τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν τῆς ἀναστηλώσεως τοῦ Ι.Κ.Α. Παρακαλῶ, ὡς ἐκ τούτου, τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως κάμῃ ἀποδεκτὰς τὰς τροπολογίας, τὰς ὁποίας ἔχομεν ὑπογράψει μετ' ἄλλων συναδέλφων.

Γ. Π λ α τ ῆ ς. Κύριε Ὑπουργέ, ὁμοῦ μετὰ τοῦ συναδέλφου κ. Μακροπούλου ἔχομεν ὑπογράψει σχετικὴν τροπολογίαν, ἀφορῶσαν τὰς ὑπηρεσίας ἢ τὰς βοηθοὺς νοικοκυράς, ὅπως ἐγὼ τοὐλάχιστον πιστεύω πῶς πρέπει νὰ ὀνομάζωνται, διὰ τὰς ὁποίας προβλέπεται ἡ θεμελίωσις δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως, ἐφόσον μέχρι τῆς τελευταίας δετίας ἔχουσι συμπληρώσει 1500 ἡμερομίσθια. Ὑπάρχουν ὅμως πολλὰ κορίτσια τῆς κατηγορίας αὐτῆς, τὰ ὁποῖα ἔχουν μὲν τὸν ἀριθμὸν τῶν 1500 ἡμερομισθίων, ὄχι ὅμως κατὰ τὴν τελευταίαν δετίαν. Τί θὰ γίνουν τὰ πρόσωπα αὐτά, δὲν θὰ λάβουν σύνταξιν;

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Ἐάν, κ. συνάδελφε, μία ἐξ αὐτῶν ἔχῃ τὴν βάσιν τῶν 1500 ἡμερομισθίων θὰ δικαιοῦται συντάξεως εὐθὺς ὡς συμπληρώσῃ 1750 ἡμερομίσθια μετὰ τὴν τελευταίαν δετίαν.

Α. Κ ο κ κ έ β η ς. Κύριε Πρόεδρε, μετὰ τῶν συναδέλφων κ.κ. Ξάρχου καὶ Γιαννοπούλου ἔχομεν ὑπογράψει μίαν τροπολογίαν, ἡ ὁποία ἀφορᾷ τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως ὡρισμένης κατηγορίας ἐργαζομένων καὶ οἱ ὁποῖοι ἔχουν συμπληρώσει τὸν ἀριθμὸν τῶν 6.000 ἡμερομισθίων καὶ οἱ ὁποῖοι ἐπίσης εἶναι ἀνάπηροι πολέμου μὲ ποσοστὸν ἀναπηρίας 80 ο]ο. Πρόκειται περὶ μιᾶς δικαιοτάτης τροπολογίας, τὴν ὁποίαν παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως προσέξῃ καὶ δεχθῇ, δεδομένου ὅτι οὐδεμία ἐπιβάρυνσις πρόκειται νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Κ. Β ε ν έ τ η ς. Κύριε Πρόεδρε, τὸ ἄρθρον ὁ πράγματι εἶναι τὸ βασικώτερον τοῦ παροντος σχεδίου ν.δ. Πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν ἀγορητῶν συναδέλφων ἀνέπτυξαν τὰς ἀπόψεις των, ὑπογραμμίζοντες τὰς ἀτελείας τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ. Καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀνέγνωσα τὸ ἄρθρον τοῦτο καὶ ὁμολογῶ, ὅτι δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἀντιληφθῶ ποίαν σύνταξιν θὰ λάβῃ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ πραγματοποιήσῃ 2.500 ἡμερομίσθια, ποίαν σύνταξιν ὁ μέχρι 4.050 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐπίσης, κ. Πρόεδρε, εἰς τὰς ἑκάστοτε ἀναπτύξεις τῶν ἀγορητῶν καὶ ἀπαντήσεις τοῦ κ. Ὑπουρ-

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 1283 τοῦ παρόντος τόμου.

γοῦ μνημονεύεται τί γίνεται εἰς τὰ ξένα κράτη καὶ καλὸν θὰ ἦτο, ὅπως τὰ καλὰ τῶν ξένων κρατῶν νὰ τὰ υἱοθετῶμεν, ἀλλὰ καὶ τὰ περιττὰ νὰ τὰ ἀπορρίπτωμεν.

Ἐγὼ νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ θέμα σύμφωνα μὲ τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα.

Ἐπίσης δὲν δύναμαι τὰ καταλάβω τί σύνταξιν πρόκειται νὰ πάρῃ ἕνας ἐργάτης, ὁ ὁποῖος θὰ πραγματοποιήσῃ 2.500 ἡμερομίσθια.

Ἂς πάρωμεν τοὺς ἐργάτας καπνεργασίας ἢ τοὺς μεταλλωρύχους, ὁμιλῶ εἰδικῶς διὰ τὸν νομὸν Καβάλας καὶ ἄλλους νομοὺς, ὅπου γίνεται καπνεργασία. Πέρυσι οἱ καπνεργάται αὐτοὶ εἶχον πραγματοποιήσει 90 ἡμερομίσθια συνολικῶς καὶ ἐφέτος εἶναι ζήτημα, ἂν θὰ πραγματοποιήσουν 80 ἢ 70 ἡμερομίσθια. Ἂς ὑποθέσωμεν ὅμως, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιήσουν μέχρι 125 ἡμερομίσθια. Πῶς εἶναι δυνατὸν ὅμως, ἐφ' ὅσον θέτετε ὡς κατώτατον ὅριον τὰ 175 ἡμερομίσθια, νὰ τύχουν συντάξεως, ἀφοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὕρουν ἄλλοῦ ἐργασίαν;

Ἐπίσης δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τὸν περιορισμὸν τῆς τελευταίας δεκαετίας, ὅπως καὶ τὸν περιορισμὸν τῆς ἄλλης δεκαετίας, διὰ τὰ 4.050 ἢ 6.000 ἡμερομίσθια, καθὼς καὶ τῆς τρίτης περιπτώσεως τῶν 10.000 ἡμερομισθίων.

Ἐπίσης δὲν δύναμαι νὰ κάμω ἀναλογισμόν, διὰ νὰ ἴδω ποῖοι θὰ λάβουν σύνταξιν καὶ ποῖοι ὄχι. Φαίνεται, ὅτι οἱ ἄνθρωποι, ποὺ δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ συμπληρώσουν τὰ ἡμερομίσθια αὐτά, δὲν θὰ δικαιωθοῦν συντάξεως.

Ι. Λ α υ ρ ε ν τ ί δ η ς. Κύριε Πρόεδρε, ἡ τροπολογία, τὴν ὁποίαν θὰ θέσω ὑπ' ὄψιν τῆς Ἐπιτροπῆς, μᾶς ἀπησχόλησε καὶ ἄλλοτε. Ὅπως ἐνθυμεῖται ὁ κ. Ὑπουργός, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου ν.δ. «περὶ τρόπου ἐξοφλήσεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν» εἴχομεν θέσει τὸ θέμα.

Εἶχον παρακαλέσει τότε τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως οἱ συντηρητικοὶ καὶ ἀνάπηροι τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξαιρεθοῦν τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀπὸ τὴν Ἀνωτάτην Στρατιωτικὴν Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπήν, διότι, ὡς εἶναι γνωστόν, εἰς τὴν Α.Σ.Υ.Ε. δὲν ὑπάρχουν ὅλαι αἱ εἰδικότητες ἰατρῶν, ὅπως τῶν γυναικολόγων, τῶν μαιευτήρων κλπ.

Ἐπίσης δὲν ὑπάρχει τρόπος ὑπολογισμοῦ ποσοστώσεων ἀναπηριῶν, οὔτε ἀπὸ τὴν Α.Σ.Υ.Ε., οὔτε ἀπὸ τὴν Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ι.Κ.Α. Ὑπάρχει περίπτωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Α.Σ.Υ.Ε. καθώρισε ποσοστὸν ἀνικανότητος 40 ο/ο, ἐνῷ ἡ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ι.Κ.Α. 30 ο/ο. Καὶ ἀντιθέτως ἡ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἄλλην περίπτωσιν καθώρισε ποσοστὸν ἀναπηρίας 70 ο/ο, ἐνῷ ἡ Α.Σ.Υ.Ε. 30 ο/ο. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ὑπέβαλον σχετικὴν τροπολογίαν, τὴν ὁποίαν καὶ θὰ ἀναγνώσω, καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ τὴν λάβῃ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν. (Ἀναγινώσκει).

Κ. Β ε ν έ τ η ς. Κύριε Πρόεδρε, ἔχω ἕνα ἔγγραφον τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου παρεμφερὲς μὲ τὴν τροπολογίαν, τὴν ὁποίαν ὑπέβαλεν ὁ συνάδελφος κ. Κοκκίβης. Ἡ συμπαθὴς αὐτὴ τάξις ζητεῖ, ὅπως, ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποιήθησαν 6.000 ἡμερομίσθια καὶ ἔχουν συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, δικαιωθοῦν συντάξεως.

Α. Σ χ ι ν ᾶ ς. Κύριε Πρόεδρε, ὑπάρχει μία κατηγορία προσώπων, καὶ αὐτοὶ εἶναι τακτικοὶ ὑπάλληλοι ν.π.δ.δ., τὰ ὁποῖα συνεπλήρωσαν τὴν ὑπὸ τοῦ Κώδικος Δημοσίων Ὑπαλλήλων συντάξιμον ὑπηρεσίαν καὶ ἔχουν ἤδη πραγματοποιήσει ὑπὲρ τὰ 6.000 ἡμερομίσθια, χωρὶς ὅμως νὰ δικαιοῦνται ἤδη συντάξεως, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν συνεπλήρωσαν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ ρυθμίζοντος τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἡλικίαν. Ὑπέβαλα σχετικὴν τροπολογίαν καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ τὴν κάμῃ δεκτὴν ὡς δικαίαν.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Κύριε συνάδελφε, ἡ πρότασίς σας ἀπαιτεῖ τὴν ψήφισιν εἰδικοῦ νόμου καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτή.

Α. Δ α σ κ α ρ ί δ η ς. Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ἠσφαλισμένος, διὰ νὰ τύχῃ συντάξεως. Τὰ 2.500 ἡμερομίσθια ποὺ ἰσχύουν ὡς σήμερον αὐξάνονται εἰς 4.050 καὶ διὰ τὴν λῆψιν συντάξεως εἰς τὸ 62ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἢ τὸ 51ον διὰ τὰς γυναῖκας εἰς 6.000 καὶ τέλος εἰς 10.000 ἡμερομίσθια, δηλαδὴ πρέπει νὰ ἐργασθοῦν ἐπὶ 44 ὁλόκληρα ἔτη, διὰ νὰ πάρουν σύνταξιν. Αἱ συντάξεις διὰ τὰς χήρας μειοῦνται ἀπὸ 80 ο/ο εἰς 70 ο/ο. Δηλαδὴ ἀντὶ αὐξήσεως ἔχομεν μείωσιν, τὰ 500 ἡμερομίσθια ἐν ἀσφαλίσει, ποὺ ἰσχύουν ὡς σήμερον, αὐξάνονται εἰς 1500 μὲ τὴν προϋπόθεσιν τῆς πραγματοποιήσεως 300 ἡμερομισθίων κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν. Ἑπομένως δὲν λαμβάνεται κανὲν μέτρον βελτιώσεως τῶν ὅρων ἐξόδου εἰς σύνταξιν, ἀλλὰ ἀντιθέτως ἑκατοντάδες χιλιάδες ἐποχιακῶς ἀπασχολούμενοι καταδικάζονται εἰς θάνατον. Ἐπιπροσθέτως, ὅπως προκύπτει καὶ ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, ὑπέρχεται καὶ ἐπιβάρυνσις 3 ἑκατομμυρίων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτῶν. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν δὲν ἔχομεν βελτίωσιν τῶν ὅρων καὶ πρόκειται νὰ ἐπιβαρυνθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ι.Κ.Α., διατί νὰ μὴ μείνωμεν εἰς τὸ παλαιὸν καθεστώς;

Ἐπίσης, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐποχιακῶς ἐργαζομένους (καπνεργάτας κλπ.), διὰ τῶν θεσπιζομένων διατάξεων ἀποκλείεται ἡ ὑπ' αὐτῶν λῆψις συντάξεως, ἐνῷ εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους, ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ καταδικάσθησαν εἰς πείναν ἀπὸ τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν προκάτοχόν της. Ἐσφαγιάσθησαν κυριολεκτικῶς καὶ σήμερον καταδικάζονται εἰς θάνατον μὲ τὴν ἀποστέρησιν τοῦ δικαιώματος τῆς συνταξιοδοτήσεώς των, διότι οὐδεὶς πρόκειται νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰς θεσπιζομένας προϋποθέσεις.

Ι. Π α π α δ η μ η τ ρ ί ο υ. Εἶναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, καὶ ὁμολογεῖται τοῦτο ἄλλως τε καὶ εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. θὰ παρουσιάσῃ κατὰ τὰ προσεχῆ 5 ἔτη 1000 ἑκατ. ἔλλειμμα. Ἤδη διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου οἱ νέοι πόροι θὰ ἀποδώσουν διὰ τὴν πενταετίαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. 475 ἑκατ. Δηλαδὴ καὶ μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ σχεδίου τούτου

θά ἔχωμεν ἔλλειμμα 525 ἐκ. Τὸ ἄνοιγμα αὐτὸ προσπαθεῖ νὰ τὸ καλύψῃ ἡ Κυβέρνησις μὲ τὴν περικοπὴν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνταξιούχων καὶ δι' αὐτὸ εἰσηγεῖται τὴν καθιέρωσιν τόσων αὐστηρῶν προϋποθέσεων πρὸς συνταξιοδότησιν. Αἱ διατάξεις αὐταὶ ἴσως θά ἦτο δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθοῦν εἰς χώρας, ὅπου ὑπάρχει πλήρης ἀπασχόλησις. Εἰς τὴν ἰδικήν μας χώραν μὲ τοὺς τόσους ὑποαπασχολουμένους καὶ ἐποχιακῶς ἐργαζομένους, ἡ διάταξις αὐτὴ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἰσχύσῃ. Οἱ ὑποαπασχολούμενοι καὶ οἱ ἐποχιακῶς ἐργαζόμενοι δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ λάβουν σύνταξίν τινα. Παρακαλῶ λοιπὸν τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ μεταβάλῃ ἀπόψεις ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος. Ἐπίσης ἐπισημαίνω τὰς εὐθύνας τῶν βουλευτῶν τῆς κυβερνητικῆς παρατάξεως, ἰδίως τῶν ἐπαρχιῶν. Πρέπει ὅλοι νὰ ἀντιληφθοῦν, ὅτι μὲ τὰς θεσπιζομένας διατάξεις οἱ ἐργαζόμενοι τῶν ἐπαρχιῶν των θὰ εἶναι μὲν ἠσφαλισμένοι, ἀλλὰ δὲν θὰ λαμβάνουν σύνταξιν.

Α. Φ ρ ά γ κ ο ς. Κύριοι συνάδελφοι, ὁσάκις συμβαίνει νὰ εὑρεθῶ εἰς συνελεύσεις συνταξιούχων μεταλλωρύχων εἰς τὸ Λαύριον, κατὰ τρόπον περίεργον βλέπω μόνον μαυροφορεμένας χήρας. Ἄρρενας συνταξιούχους δὲν βλέπω. Καὶ εἰς ἐρώτησίν μου διατί συμβαίνει αὐτό, μοῦ ἔδωσαν τὴν πληροφορίαν, ὅτι οἱ μεταλλωρύχοι ἀποθνήσκουν πρὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐκείνης, κατὰ τὴν ὁποίαν δικαιοῦνται συντάξεως. Οἱ μεταλλωρύχοι, κ. Πρόεδρε, ἐργάζονται εἰς δεκάδας μέτρα ὑπὸ τὴν γῆν. Καὶ ἐκκινοῦντες τὴν πρωΐαν δὲν γνωρίζουν ἐὰν θὰ ἐπιστρέψουν τὸ μεσημέρι. Ὅπως γνωρίζετε οἱ ἐργάται αὐταὶ προσβάλλονται συνήθως ἀπὸ τὴν μολυβδίασιν, ἡ ὁποία πολὺ συντόμως στέλνει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν τάφον. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, κ. Πρόεδρε, νομίζομεν ὅτι θὰ πρέπει νὰ ληφθῇ εἰδικὴ πρόνοια διὰ τοὺς μεταλλωρύχους. Ἤτοι θὰ πρέπει νὰ ὁρισθῇ ὡς ὅριον ἡλικίας τὸ 55ον ἔτος διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ τὸ 50ὸν διὰ τὰς γυναῖκας.

Ι. Δ α υ ρ ε ν τ ι δ ῆ ς. Διὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς τροπολογίας ταύτης συνηγορῶ καὶ ἐγὼ κ. Πρόεδρε.

Ι. Σ π η λ ι ό π ο υ λ ο ς. Παρακαλῶ κ. Ὑπουργὲ νὰ δεχθῆτε μίαν τροπολογίαν ὑπογεγραμμένην παρ' ἄλλων συναδέλφων καὶ ἀφορῶσαν τὸ προσωπικὸν τῆς πολιτικῆς ἀεροπορίας. Ὡς εἶναι γνωστόν, τὸ προσωπικὸν αὐτὸ ἐργάζεται ὑπὸ συνθήκας λίαν δυσμενεῖς ἀπὸ ἀπόψεως ὑγείας. Ἡ διαρκὴς παραμονὴ εἰς μεγάλα ὕψη, οἱ κίνδυνοι ποὺ ἀντιμετωπίζει ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, αἱ δυσμενεῖς συχνάκις καιρικαὶ συνθῆκαι, κινήσεις ταχεῖαι καὶ ἀκριβεῖς, ἃς εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ κάμῃ, καὶ γενικῶς μία συνεχὴς ἐντατικὴ προσπάθεια τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σώματος προκαλοῦν διανοητικὴν κόπωσιν καὶ ταχυτάτην φθορὰν τοῦ ὀργανισμοῦ των. Ἀπὸ ἓν ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον ἔχει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπήν μας, βλέπω ὅτι μόνον κατὰ τὴν προσγείωσιν καὶ ἀπογείωσιν ὁ χειριστὴς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κάμῃ 115 κινήσεις ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν. Ἐξ αὐτοῦ καὶ μόνον συμπεραίνει κανεὶς πόσον δύσκολον εἶναι τὸ ἔργον τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Ἕνεκα αὐτοῦ τοῦ λόγου, εἰς ὅλα τὰ κράτη ὑπάρχει εἰδικὴ μεταχείρισις διὰ τὴν κατηγορίαν αὐτῶν τῶν ἐργαζομένων. Καὶ παρ' ἡμῖν ἀκόμη εἰς τοὺς κατωτέρους ἀξιωματικοὺς τῆς Πολεμικῆς Ἀεροπορίας ὡς ὅριον ἡλικίας ἔχει καθορισθῇ τὸ 44ον ἔτος, τὸ ἔτος δηλαδὴ ποὺ εἰς ἄλλα ἐπαγγέλματα ὁ ἄνθρωπος εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς δράσεώς του, εἰς τὴν Ἀεροπορίαν θεωρεῖται ὡς τὸ ἔτος τῆς εἰσόδου τοῦ ἀεροπόρου εἰς τὴν περίοδον τῆς ἀπομαχίας. Νομίζω λοιπόν, ὅτι θὰ πρέπει διὰ τοὺς ἐργαζομένους αὐτοὺς νὰ ληφθῇ εἰδικὴ πρόνοια καὶ πρὸς τοῦτο παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ὑπογραφομένην τροπολογίαν. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι τὴν ἀνάγκην τῆς εἰδικῆς μεταχειρίσεως τοῦ ἱπταμένου προσωπικοῦ τῆς Πολιτικῆς Ἀεροπορίας εἶχεν ἀναγνωρίσει τὸ κράτος καὶ προπολεμικῶς, δι' ὃ καὶ ὑπήγαγε τότε τὸ ἐν λόγῳ προσωπικὸν εἰς τὴν συνταξιοδότησιν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, προέβλεψε δὲ βραχὺ χρόνον συντελίμου ὑπηρεσίας, τουτέστιν 30 πλωτικὰ ἑξάμηνα. Αἱ σχετικαὶ ὅμως διατάξεις κατηργήθησαν μεταπολεμικῶς καὶ οὕτω σήμερον οὐδεμία παρέχεται προστασία εἰς τὸ ἱπτάμενον προσωπικόν, μολονότι διὰ τοῦ ν.δ. 2698/1953 παρεσχέθη νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας, ἵνα διὰ β. δ/γματος καθορίσῃ προνομιακὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας ἐργαζομένων. Πλὴν τὸ ἐν λόγῳ β. δ/γμα δὲν ἐξεδόθη μέχρι σήμερον. Διὰ τοῦτο, ἐπανέρχομαι ἐπὶ τῆς παρακλήσεώς μου, ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δεχθῇ τὴν ὑποβληθεῖσαν σχετικὴν τροπολογίαν. Ἐὰν δὲν δύναται νὰ τὴν ἀποδεχθῇ εἰς τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον ν.δ., νομίζω, ὅτι ἔχει χρέος ἡ Κυβέρνησις νὰ φέρῃ εἰδικὸν σχέδιον ν.δ. διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος τούτου.

Ε. Π ρ ω ι μ ά κ η ς. Καὶ εἰς τὴν κατ' ἀρχὴν συζήτησιν, κ. Πρόεδρε, ἐτονίσαμεν ὅτι αἱ καθιερούμεναι προϋποθέσεις διὰ τὴν συνταξιοδότησιν εἶναι ὑπερβολικαὶ καὶ θὰ συντελέσουν ὥστε χιλιάδες ἐργαζομένων νὰ μὴ δυνηθοῦν νὰ λάβουν σύνταξιν. Προϋποθέσεις τοσοῦτον αὐστηραὶ πρὸς συνταξιοδότησιν, μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τὴν ὁποίαν θέτει ὁ Γάλλος καθηγητὴς τῆς ἰατρικῆς Μαρσὲλ Μαρσὰν καὶ ἐπιθεωρητὴς ἐργασίας, αὐτὴ ἡ ἰδιότης του ἔχει σημασίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δι' αὐτὸ τὴν ἀναφέρω, εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιήσουν δυνατότητα εἰς συνταξιοδότησιν τῶν ἐργαζομένων. Λέγει δηλαδὴ ὁ καθηγητὴς οὗτος, ὅτι ὁ μέσος ὅρος ἐνεργοῦ ζωῆς, δηλαδὴ ἐργασίας, πρέπει νὰ ἐξισοῦται μὲ τὸν μέσον ὅρον τῆς ὅλης ζωῆς, ἂν δηλαδὴ ἕνας ἄνθρωπος ζήσῃ 80 χρόνια, τὰ 40 νὰ εἶναι χρόνια ἐργασίας του. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας βεβαίως, καὶ αἱ προϋποθέσεις τοῦ παρόντος σχεδίου ν.δ. αἱ καθοριζόμεναι πρὸς συνταξιοδότησιν, ἀλλὰ ἴσως καὶ αὐστηρότεραι εἶναι δυνατὸν νὰ πληρωθοῦν καὶ συνεπῶς ὁ ἐργαζόμενος νὰ τύχῃ συντάξεως. Μὲ τὴν ἑλληνικὴν ὅμως πραγματικότητα, τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν καὶ νὰ παραγνωρίζωμεν, ποτὲ δὲν εἶναι δυνατὸν τοῦτο, κ.ο.κ. Νὰ γιατὶ λέγομεν, ὅτι τὸ παρὸν σχέδιον ν.δ. γίνεται οὕτω ἀντιασφαλιστικόν, ἀντικοινωνικόν.

Θ. Δ υ μ π ε ρ ί δ η ς. Καὶ ἐγώ, κ. Πρόεδρε, πιστεύω ὅτι διὰ τῶν καθιερουμένων συνταξιο-

δατικῶν προϋποθέσεων ἀποκλείεται τῆς συντάξεως τὸ μέγιστον μέρος τῶν ἐποχιακῶς ἐργαζομένων. Προκειμένου ἰδίᾳ περὶ τῶν καπνεργατῶν οὐδεὶς θὰ δικαιωθῇ συντάξεως, διότι εἶναι γνωσταὶ αἱ ἐπικρατοῦσαι συνθῆκαι ἐργασίας. Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ θὰ λάβω ἐκτενῶς τὸν λόγον εἰς τὸ οἰκεῖον ἄρθρον. Ἤδη παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἐπανεξετάσῃ τὴν περίπτωσιν τῶν καπνεργατῶν, τὰς ὑποβληθείσας περὶ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος τροπολογίας.

Γ. Εὐαγγέλου. Ἐνώνω καὶ ἐγὼ τὴν φωνήν μου, κ. Πρόεδρε, μὲ τοὺς ὑπογράφαντας καὶ ὑποστηρίξαντας τὴν τροπολογίαν περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας. Δὲν εἶναι δυνατόν, κ. Πρόεδρε, ὅλαι αἱ περιπτώσεις νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ καθιερωθοῦν καὶ ὁρισμέναι ἐξαιρέσεις. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὀφείλομεν νὰ ἀναμνησθῶμεν καὶ τὰς ὑπαμένας συνοδούς, αἱ ὁποῖαι καὶ αὐταὶ ἐργάζονται ὑπὸ λίαν δυσκόλους συνθήκας, ὅπως ἀκριβῶς καὶ οἱ ὑπάμενοι χειρισταί. Ἀκόμη ἰδιαιτέραν πρόνοιαν θὰ πρέπει νὰ λάβωμεν καὶ διὰ τὸ προσωπικὸν ἐδάφους.

Κ. Τσιγάρας. Κύριε Πρόεδρε, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ἡ Βουλὴ ἀνέμενε τὴν ἐπέκτασιν τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν συντάξεων καὶ νὰ περιλάβῃ καὶ ἄλλας τάξεις, ὅπως τοὺς ἀγρότας, διὰ τοὺς ὁποίους ἀνεκινήθη τὸ ζήτημα ἐσχάτως καὶ συνεζητήθη εἰς τὴν Βουλήν. Ἀντὶ τούτου ὅμως περιορίζονται αἱ Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐργάτας καὶ περιγράφονται κεκτημένα δικαιώματα αὐτῶν.

Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὴν ἐπαρχιακὴν βιομηχανίαν, ἡ ὁποία μαστίζεται, ὅπως εἶναι τὰ ἐργοστάσια κλωστοϋφαντουργίας Ἐδέσσης, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἀνθοῦσαν καὶ σήμερον αἱ ἐργασίαι των ἔχουν περιορισθῆ καὶ μὲ τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα λαμβάνονται διὰ τοῦ παρόντος σχεδίου ν.δ., ἐλάχιστοι ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐργοστάσια αὐτὰ θὰ λάβουν σύνταξιν.

Τοιουτοτρόπως καὶ αὐτοὶ μετὰ τοὺς καπνεργάτας, τοὺς μεταλλωρύχους καὶ τοὺς ἐργάτας βαρείας βιομηχανίας δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ λάβουν σύνταξιν.

Δι' αὐτὸ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἀναθεωρήσῃ τὰς ἀπόψεις του, διὰ νὰ μὴ κατασταθῇ χειροτέραν τὴν θέσιν τῶν ἐργαζομένων.

Ν. Ζορμπᾶς. Κύριε Πρόεδρε, συνηγορῶ ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Στεφανίδη ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὅριον ἡλικίας τῶν μεταλλωρύχων. Ἔχει ὑπ' ὄψιν μου, ὅτι εἰς τὴν περιφέρειάν μου ἐκ τῶν 100 μεταλλωρύχων οἱ 80 ἀπέθανον ἢ ἠσθένησαν ἐπικινδύνως καὶ οἱ ἀπομένοντες 70 δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ συμπληρώσουν τὸν πρὸς σύνταξιν ἀπαιτούμενον χρόνον.

Ἐπίσης συνηγορῶ ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Σπηλιοπούλου διὰ τὸ ὑπάμενον προσωπικὸν καὶ διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἀνέπτυξεν ὁ κ. Σπηλιόπουλος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀνανεώσεως τοῦ ὑπαμένου προσωπικοῦ, διὰ νὰ παρακολουθῇ τὴν σύγχρονον ἐξέλιξιν. Καὶ τοῦτο θὰ γίνεται, ἐὰν διευκολύνωμεν τὸ προσωπικὸν διὰ τὴν συνταξιοδότησίν του.

Συνεδρίασις ΛΗ', 30 Αὐγούστου 1960

Συνεχίζεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου τοῦ σχεδίου ν.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς Νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἄλλων τινῶν ὀργανωτικῶν καὶ διοικητικῶν διατάξεων».

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας ἔχει τὸν λόγον.

Α. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Κύριοι βουλευταί, αἱ διατυπωθεῖσαι ἐπικρίσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 δὲν εὐσταθοῦν, τοὐλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀναγκαιούντων ἡμερομισθίων διὰ τὴν συνταξιοδότησιν.

Τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α. προέβλεπεν ὅριον ἡλικίας τὸ 65ον ἔτος καὶ 4.500 ἡμερομίσθια, ὡς ἀφετηρίαν διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν καὶ 3.300 ἡμερομίσθια ὡς ἀφετηρίαν διὰ μερικὴν ἀπασχόλησιν.

Διὰ τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν ἀπῃτοῦντο 275 ἡμερομίσθια ἐτησίως κατὰ τὰ 4 τελευταῖα ἔτη καὶ διὰ τὴν μερικὴν ἀπασχόλησιν ὀλιγώτερα καὶ διὰ ὅριον ἡλικίας τὸ 60ὸν προέβλεπεν 6.300 ἡμερομίσθια δι' ὁλικὴν ἀπασχόλησιν καὶ 5.280 διὰ μερικὴν ἀπασχόλησιν.

Ἐπίσης προέβλεπεν, ὅπως ἀπὸ τοῦ 1965 γίνεται αὔξησις τῶν ἡμερομισθίων, μέχρις ὅτου φθάσουν τὰ 10.000 ἡμερομίσθια. Αὐτά, λοιπόν, προέβλεπε τὸ σχέδιον τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὁ Κῶδιξ, ὁ ὑποστηριζόμενος ἀπὸ τὴν Γενικὴν Συνομοσπονδίαν, ἀπῃτει διὰ τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν 4.500 ἡμερομίσθια καὶ διὰ τὴν μερικὴν ἀπασχόλησιν 3.600 καὶ ὅριον ἡλικίας τὸ 65ον διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ τὸ 60ὸν διὰ τὰς θήλεις. Ἐπίσης προέβλεπεν προοδευτικὴν αὔξησιν, οὕτως ὥστε διὰ τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν νὰ φθάσουν τὰ 10.500 ἡμερομίσθια καὶ διὰ τὴν μερικὴν ἀπασχόλησιν 8.400.

Τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον ν.δ., ὅπως ἐδήλωσα, κατὰ πολὺ εὐνοϊκώτερον τῶν μνημονευθέντων σχεδίων, ἀντιμετωπίζει τὸ πρόβλημα μὲ πολιτικὸν ρεαλισμόν. Ζητεῖ 4.050 ἡμερομίσθια μὲ ἀφετηρίαν τὰ 2.500.

Οὕτω μὲ 2.500 ἡμερομίσθια καὶ μὲ βάσιν 175 κατὰ μέσον ὅρον ἡμερομίσθια ἐτησίως, μετὰ τὸ 1962, θὰ δημιουργηθῇ προοδευτικὴ κλιμάκωσις, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ὅλους τοὺς ἐργαζομένους ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των νὰ ἐξασφαλίσουν τὰς προϋποθέσεις πρὸς συνταξιοδότησιν. Μόνον ἀπὸ τοῦ 1971 διὰ νὰ χορηγηθῇ σύνταξις λόγῳ γήρατος θὰ ἀπαιτοῦνται 4.050 ἡμερομίσθια. Ἐπίσης λαμβάνεται εἰδικὴ πρόνοια διὰ τὰς ἐχούσας ὅριον ἡλικίας τὸ 55ὸν ἔτος ἠσφαλισμένας γυναῖκας.

Οὕτως οἱ ἐξερχόμενοι τὸ 1961 μὲ 500 ἡμερομίσθια προσαυξανόμενα κατὰ 175 ἐτησίως, ἤτοι σύνολον 675 ἡμερομίσθια, θὰ λάβουν ἀναλόγων σύνταξιν. Οἱ ἐξερχόμενοι τὸ 1962 θὰ δικαιωθοῦν συντάξεως μὲ 850 ἡμερομίσθια. Οἱ ἐξερχόμενοι τὸ 1963 μὲ 1.025 ἡμερομίσθια. Οἱ ἐξερχόμενοι τὸ 1964 μὲ 1.200 ἡμερομίσθια καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Εἰς τὰς δύο περιπτώσεις, ἤτοι τῆς ἀπονομῆς συντάξεως μὲ ἀφετηρίαν 2.500 ἡμερομίσθια ἢ ἀφετηρίαν τὰ 500 ἡμερομίσθια, τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον καθορίζει προϋποθέσεις εὐνοϊκωτέρας, τόσον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν Ὁ

ποστηριχθέντα ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Κώδικα Συντάξεων, ὅσον καὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ διατυπωθὲν ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α. σχέδιον. Ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς διατάξεως, ἥτις προβλέπει τὴν προσαύξησιν τῶν 500 ἡμερομισθίων, εἶναι νὰ θέσῃ φραγμοὺς εἰς τὰς διπλοσυντάξεις καὶ τὰς πρὸς τοῦτο γενομένας περιγραφὰς πρὸς ἀπόκτησιν συντάξεως ἀπὸ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τοιοῦτον δικαίωμα. Ὅπως ἐπὶ παραδείγματι εἶναι ἡ περίπτωσις, ὅταν ἕνας ζητήσῃ νὰ προσληφθῇ ἀπὸ μίαν ἐπιχείρησιν, διὰ νὰ φαίνεται δήθεν ἐργαζόμενος, ἐνῷ πληρώνῃ ὁ ἴδιος καὶ νὰ πληρώνῃ τὰ ἀσφάλιστρα, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ μὲ 500 ἢ 1500 εἰσφορὰς δικαίωμα λήψεως νέας κυρίως συντάξεως.

Τοιαῦται περιπτώσεις εἶναι πολλαί. Νομίζω, ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ὑπάρξῃ κάποια τάξις καὶ νὰ γνωρίζῃ ὁ ἠσφαλισμένος τί καταβάλλει, τί δικαιοῦται καὶ πότε θὰ συνταξιοδοτηθῇ. Οὐδεὶς θίγεται, οὔτε καὶ οἱ ὑποαπασχολούμενοι. Λαμβάνεται ἰδιαιτέρα πρόνοια δι' ὡρισμένας ἡλικίας, ὅπως διὰ τοὺς μέσης, διὰ τοὺς ὁποίους μετὰ τὸ 50ὸν ἔτος ὁρίζεται ὡς ἀφετηρία ὁ ἀριθμὸς τῶν 500 ἡμερομισθίων, μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ εἶναι ἐργαζόμενοι. Προστατεύονται ὅμως ὑπὸ τῆς διατάξεως οἱ πράγματι ἐργαζόμενοι, οἵτινες καταβάλλουν ἀσφάλιστρα καὶ δικαιοῦνται νὰ ἐλπίζουν ὅτι κάποτε θὰ τύχουν κανονικῆς συντάξεως καὶ μάλιστα ἀνάλογον μὲ τὰς εἰσφοράς των.

Ἔδωσα αὐτὰς τὰς ἐξηγήσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5, διὰ νὰ καταλήξω εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι αἱ ἐπικρίσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν εὐσταθοῦν καὶ ὅτι ὁ θόρυβος, ὁ ὁποῖος ἐδημιουργήθη, εἶχεν ὡς σκοπὸν τὴν συσκότισιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν σύγχυσιν μεταξὺ τῶν ἠσφαλισμένων. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὁ θόρυβος αὐτὸς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπισκιάσῃ μίαν μεταρρύθμισιν, σκοπὸς τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἐξυγίανσις τῶν διαφόρων φορέων τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἰδίως τοῦ Ι.Κ.Α.

Α. Ζ ά κ κ α ς. Κύριοι συνάδελφοι, ἠκούσατε τὸν κ. Ὑπουργόν, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ μᾶς πείσῃ ὅτι τὸ σχέδιον τοῦ ν.δ. δὲν ἀλλάζει καὶ πολὺ τὴν κατάστασιν τῶν ἠσφαλισμένων, ἀλλὰ ἁπλῶς ἀποβλέπει νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν ἀσφάλισιν ἀπὸ τὰς μικρὰς συντάξεις, ποὺ ἡ μία ἀπεκτήθη κατὰ ὁμαλὸν τρόπον, ἡ δὲ ἄλλη κατὰ τρόπον πλασματικόν, καὶ ἐν προκειμένῳ ὑπάρχουν χιλιάδες περιπτώσεις πλασματικῶν συντάξεων. Θὰ δώσω μίαν ἀπάντησιν εἰς αὐτὰς τὰς δικαιολογίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Πρὶν ἀπαντήσω ὅμως εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν, ὀφείλω νὰ ὑπομνήσω εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅτι ἐὰν ἐδόθη εἰς μίαν χώραν ὁ προστασία εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ περιστέλλεται ἡ ἀσφάλισις αὐτή, ὅταν μάλιστα ὑπάρχουν διεθνεῖς πράξεις (Διακήρυξις Φιλαδελφείας, Χάρτης Ἡνωμένων Ἐθνῶν, Διακήρυξις Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου), αἱ ὁποῖαι κατοχυρώνουν τὰ δικαιώματα αὐτὰ καὶ αἱ ὁποῖαι διεθνεῖς πράξεις ὑπονοεῖνουν τὰ κράτη νὰ φροντίζουν ὥστε ἡ νομοθεσία των νὰ τείνῃ εἰς τὸ πῶς, ἄνευ προϋποθέσεων, θὰ δίδεται πλήρης ἰατρικὴ περίθαλψις καὶ θὰ ἀσφαλίζεται ἓν βασικὸν εἰσόδημα εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην αὐτῆς τῆς προστασίας. Αἱ διεθνεῖς αὐταὶ πράξεις ἀποβλέπουν εἰς τὸ πῶς ἕνα κράτος θὰ συνεισφέρῃ ὅλοεν περισσότερον σημαντικὰ ποσὰ εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν διὰ τὴν προστασίαν τῶν δεομένων. Καὶ τοῦτο διὰ νὰ συντελῆται ἀβιάστως ἡ πρόοδος τῶν συγχρόνων Κοινωνιῶν. Τὴν στιγμὴν λοιπὸν ποὺ ἐχομεν κυρώσει αὐτὰς τὰς διεθνεῖς πράξεις, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔρχεται ἡ Κυβέρνησις νὰ περιστέλλῃ τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων. Διότι τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον ν.δ. κάμνει τὴν ἐξῆς σοβαρωτάτην ὀπισθοδρόμησιν. Ὅταν εἰσήχθη τὸ πρῶτον ἡ ἀσφάλισις εἰς τὴν χώραν, ἀπητοῦντο 750 τοὐλάχιστον ἡμερομίσθια διὰ τὴν συνταξιοδότησιν, ἐκ τῶν ὁποίων τοὐλάχιστον τὰ 300 νὰ εἶχον πραγματοποιηθῇ κατὰ τὴν τελευταίαν τὸ πολὺ τριετίαν. Τοῦτο δὲν ἐσήμαινεν, ὅτι ὅποιος ἐπραγματοποίει 750 θὰ ἐλάμβανεν ὑποχρεωτικῶς σύνταξιν, ἀλλὰ ἁπλῶς ὅτι, διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν κύκλον τῶν δικαιουμένων συντάξεως, θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τὰς προϋποθέσεις αὐτάς.

Σήμερον, ὅταν αὐξάνωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπαιτουμένων εἰσφορῶν, ξέρετε τί κάμνομεν; Κάμνομεν μίαν ὀπισθοδρόμησιν. Φεύγομεν ἀπὸ τὴν ὑποχρεωτικὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν ἰδιωτικήν, ἡ ὁποία ἀποβλέπει εἰς τὸ πῶς νὰ εἰσπράττῃ περισσότερα καὶ νὰ δίδῃ ὀλιγώτερα, διότι λειτουργεῖ κέρδος.

Αὐτός, κ. Ὑπουργέ, δὲν εἶναι θεμιτὸς σκοπὸς διὰ τὴν κοινωνικὴν πολιτικήν. Προσεπάθησεν ὁ κ. Ὑπουργὸς κατά τινα τρόπον, πολὺ δυσνόητον, νὰ δημιουργήσῃ μίαν ἐντύπωσιν εἰς τὴν πλειοψηφίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, διότι τὰ 4.500 ἡμερομίσθια εἶναι καὶ δι' αὐτὴν ἀπροσπέλαστος ὑπόθεσις, ὅτι λαμβάνονται τὰ μέτρα αὐτὰ διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν δήθεν αἱ διπλαῖ συντάξεις, καὶ κυρίως αἱ πλασματικαί. Μὰ ἂν αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ σχεδίου ν.δ]τος, κ. Ὑπουργέ, δηλαδὴ νὰ πατάξετε τὰς πλασματικὰς συντάξεις, τὸ πρᾶγμα εἶναι εὐχερές. Νὰ ὁρίσῃ τὸ νομοθέτημα ἐφ' ὅσον εἶναι τις ἠσφαλισμένος τοῦ Δημοσίου καὶ λαμβάνῃ σύνταξιν καὶ ἐφ' ὅσον ἀκόμη εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐργασθῇ, νὰ ἐργασθῇ, ἀλλὰ νὰ παύσῃ νὰ λαμβάνῃ σύνταξιν. Ὅταν δὲ θὰ καταληφθῇ ἀπὸ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας τότε ἐπὶ τῇ βάσει ὅλου τοῦ χρόνου καθ' ὃν εἰργάσθη εἰς τὴν ζωήν του νὰ τοῦ προσδιορισθῇ ἢ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. σύνταξις. Ἂν δὲ ἡ προηγουμένη ἦτο ἀνωτέρα, νὰ λάβῃ ἐκείνην. Ἀναλογισθῆτε τώρα ὅτι μὲ τὸν πρῶτον νόμον μὲ 750 ἡμερομίσθια καὶ ἐφ' ὅσον εἶχε συμπληρώσει τὸ ὅριον ἡλικίας ἐλαμβάνε σύνταξιν. Σήμερον πρέπει νὰ ἔχῃ 2.500 καὶ μὲ τὸ σχέδιον ν.δ]τος τοῦ κ. Ὑπουργοῦ αὐξάνονται τὰ ἡμερομίσθια μέχρι 4.500, 6.000, 10.000. Μὲ αὐτὰ τὰ δεδομένα, κύριοι βουλευταί, κάμετε τὴν σύγκρισιν καὶ θὰ εὕρητε τοῦ λοιποῦ, ἂν τὸ σχέδιον ν.δ]τος ψηφισθῇ, ὅτι πλεῖσται ὅσαι ἀτομικαὶ περιπτώσεις δυστυχίας θὰ μείνουν χωρὶς προστασίαν. Ἀναλογισθῆτε, κύριοι συνάδελφοι, τί θὰ γίνῃ ἐὰν τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοθέτημα γίνῃ νόμος τοῦ κράτους.

Σ. Ἡ λ ι ό π ο υ λ ο ς. Κύριε Πρόεδρε, ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπεκαλέσθη σύγκρισιν τοῦ καρόντος νομοθετήματος, τόσον μὲ τὸν νόμον 1846, ὅσον καὶ πρὸς προηγουμένων σχεδίων τῶν

Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αἱ προϋποθέσεις τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου ν.δ]τος εἶναι πλέον ἐπωφελεῖς διὰ τοὺς ἐργαζομένους, πλὴν τῶν περιπτώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας συνειδητῶς ἀσφαλίζεται πρόσωπον τι πρὸς καταδολίευσιν τῶν ἀρχῶν τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἐνῷ δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ τύχῃ συντάξεως.

Διὰ τὴν τελευταίαν αὐτὴν περίπτωσιν εἴμεθα ἀπολύτως σύμφωνοι. Καὶ μάλιστα ἡμεῖς εἴμεθα σύμφωνοι νὰ τεθοῦν ἀκόμη αὐστηρότερα μέτρα. Ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους ὅμως, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀνάγκην τῆς βοηθείας τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, νομίζω ὅτι τὰ συμπεράσματα, εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξεν ὁ κ. Ὑπουργός, εἶναι ἐσφαλμένα, τόσον ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀνέφερε σήμερον εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ὅσον καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀνέφερε προγενεστέρως καὶ ἔγραψεν εἰς τὸν τύπον.

Κύριε Πρόεδρε, διὰ νὰ μὴ μοῦ μείνῃ οὐδεμία ἀμφιβολία, ἐὰν τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ εἶναι ἢ ὄχι ἀκριβῆ, ἐπεδίωξα νὰ ἐφαρμόσω τὰς διατάξεις αὐτὰς καὶ νὰ ἐξαγάγω ὡρισμένα συμπεράσματα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων. Καὶ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε τὰ ἀποτελέσματα τῶν συμπερασμάτων μου ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς τῶν διατάξεων τοῦ σχεδίου νὰ τὰ θέσω ὑπ' ὄψιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς, καταθέτων καὶ σχετικὸν πίνακα τῶν ἀποστερουμένων τῆς συντάξεως ἠσφαλισμένων κατὰ τὸ παρὸν σχέδιον ν.δ]τος, ἐνῷ θὰ ἐδικαιοῦντο τοιαύτης κατὰ τὸν νόμον 1846. Θὰ παρεκάλουν μάλιστα τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἀναβάλωμεν τὴν ψήφισιν τοῦ ἄρθρου 5, τὸ ὁποῖον καὶ νὰ ψηφίσωμεν εἰς τὸ τέλος, ὥστε νὰ δοθῇ καιρός, ὅπως ὁ κ. Ὑπουργός, μελετῶν τὸν πίνακα αὐτόν, ἀναθεωρήσῃ ἐνδεχομένως τὰ συμπεράσματά του. Ὁ πίναξ αὐτὸς ἔχει ὡς ἑξῆς (ἀναγινώσκει).

Θὰ παρεκάλουν τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ μελετήσῃ τὰς περιπτώσεις αὐτὰς μὲ ἰδιάζουσαν προσοχὴν καὶ νὰ μεταβάλῃ τὰς σχετικὰς διατάξεις, διὰ νὰ μὴ στερηθοῦν τῆς συντάξεως τῶν ὡρισμένων κατηγοριῶν ἠσφαλισμένων. Ἐπίσης δὲ νὰ μελετηθοῦν καὶ αἱ σχετικαὶ τροπολογίαι, τὰς ὁποίας ἔχομεν ὑποβάλει, αἱ ὁποῖαι πιστεύω ὅτι κατατείνουν εἰς τὸ νὰ θεραπεύσουν ὡρισμένας ἀτελείας τοῦ σχεδίου ν. δ. Ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν δεχθῇ τὸν προτεινόμενον διαχωρισμὸν τῶν πλήρως ἀπὸ τοὺς μερικῶς ἀπασχολουμένους, εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ καταστῇ πρόξενος ἀδικιῶν μεγάλου ἀριθμοῦ ἠσφαλισμένων, τοὺς ὁποίους θὰ καταδικάσῃ εἰς στέρησιν τῶν μέσων ζωῆς. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων ΛΣΤ' τῆς 20ης καὶ ΛΖ' 26ης Αὐγούστου.

Α. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Κύριε Πρόεδρε, ἐπὶ τῶν ἀναφερθέντων ἐκ μέρους τοῦ κ. Ἡλιοπούλου καὶ ἐπὶ τοῦ συγκεκριμένου θέματος, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἔθιξεν, ἐπιθυμῶ νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ σχετικὸς πίναξ τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς συντάξεως, ὁ ὁποῖος ἔχει ὡς ἑξῆς :

Χρονικαὶ προϋποθέσεις ἀπονομῆς συντάξεως

	Α'	Β' Γενικῶς
	Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου καὶ πραγματοποιήσαντες ἀνὰ 100 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὴν πενταετίαν τὴν προηγουμένην τοῦ ἔτους καθ' ὃ συμπληροῦται τὸ ὅριον ἡλικίας ἢ ὑποβάλλεται ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως γήρατος ἢ ἐπέρχεται ἡ ἀναπηρία.	
Ἔτος		
1960	500 ἐξ ὧν 100 καθ' ἕκαστον ἔτος τῆς πενταετίας	2.500
1961	675 » » » » » » »	2.500
1962	850 » » » » » » »	2.675
1963	1.025 » » » » » » »	2.850
1964	1.200 » » » » » » »	3.025
1965	1.375 » » » » » » »	3.200
1966	1.550 » » » » » » »	3.375
1967	1.725 » » » » » » »	3.550
1968	1.900 » » » » » » »	3.725
1969	2.075 » » » » » » »	3.900
1970 Συμπλήρωσις τοῦ 60οῦ ἔτους ὑπὸ γυναικῶν	2.250 » » » » » » »	4.050
1971	2.425 » » » » » » »	
1972	2.600 » » » » » » »	
1973	2.775 » » » » » » »	
1974	2.950 » » » » » » »	
1975 Συμπλήρωσις τοῦ 65ου ἔτους ὑπὸ ἀνδρῶν	3.125 » » » » » » »	

Σ. Ἡλιόπουλος. Κύριε Ὑπουργέ, διὰ τῶν ὅσων ἀνέφερον προηγουμένως, νομίζω ὅτι δὲν εἶπον τίποτε τὸ ἀντίθετον. Εἶμαι συνεπῶς σύμφωνος μὲ αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἀνεγνώσατε τὴν στιγμὴν αὐτήν.

Δ. Γιαχνῆς. Κύριε Πρόεδρε, μετὰ

την γενικήν κατακραυγήν, ἡ ὁποία ἀκούεται ἀπὸ τὴν ἐργατικὴν τάξιν, ὁ κ. Ὑπουργὸς ἠθέλησε νὰ πείσῃ τὴν Ἐπιτροπήν, ὅτι τὸ σχέδιον ν. δ/τος του δὲν εἶναι ἀντεργατικὸν καὶ ἀντιασφαλιστικὸν καὶ ἀνέφερεν ὡρισμένα στοιχεῖα καὶ ἀριθμούς. Ἐγὼ ὅμως θὰ ἀναφερθῶ εἰς ἕνα καὶ μόνον συγκεκριμένον παράδειγμα διὰ τοὺς οἰκοδόμους. Εἶναι γνωσταὶ αἱ συνθῆκαι, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐργάζονται οἱ οἰκοδόμοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐποχιακῶς. Τὸ ἴδιον τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον ἀναγνωρίζει ὅτι οἱ οἰκοδόμοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κάμουν πλέον τῶν 180 ἡμερομισθίων ἐτησίως. Μὲ τὰς διατάξεις συνεπῶς τοῦ σχεδίου ν. δ/τος εἶναι ἀδύνατον ἡ κατηγορία τῶν ἐργαζομένων αὐτῶν νὰ λάβῃ σύνταξιν. Ἐὰν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ οἰκοδομαὶ εἰς τὴν χώραν μας φθάνουν τὸ ὕψος τῶν 5 καὶ 6 ὀροφῶν καὶ ὅτι οἱ ἐργολάβοι δὲν προσλαμβάνουν εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν οἰκοδόμους, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρώσουν καὶ τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων πρὸς συνταξιοδότησιν. Δι' αὐτὸ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως ἀποδεχθῇ σχετικὴν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ κλάδου αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ὑποβάλει. Ἐὰν δὲν τὴν κάμῃ ἀποδεκτήν, εἶναι βεβαιωμένον ἀπὸ τώρα, ὅτι οὐδεὶς οἰκοδόμος ἀπὸ τοῦ 1955 καὶ ἐντεῦθεν θὰ λάβῃ σύνταξιν ἀπὸ τὸ Ι.Κ.Α.

Ν. Ζορμπᾶς. Κύριε Πρόεδρε, τὸ συζητούμενον ἄρθρον 5 τροποποιεῖ τὴν παράγραφον 6 τοῦ νόμου 1846, διὰ τῆς ὁποίας ἀπενέμετο σύνταξις εἰς τοὺς θνήσκοντας τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει ἀριθμὸν 2.500 ἡμερομισθίων ἢ 500 ἡμερομισθίων ἀνὰ 100 καθ' ἕκαστον τῶν πέντε τελευταίων ἐτῶν.

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 θὰ δικαιοῦνται συντάξεως οἱ συμπληρώσαντες 1500 ἡμερομίσθια, ἐξ ὧν 300 ἡμερομίσθια κατὰ τὴν τελευταίαν δετίαν. Δηλαδὴ τροποποιεῖται ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον ἡ διάταξις καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ γίνῃ ἀποδεκτή.

Ἐπιθυμῶ ὅμως νὰ προτείνω τὴν συμπλήρωσιν τῆς διατάξεως αὐτῆς διὰ τὰ ἀνήλικα τέκνα τῶν θανόντων ἠσφαλισμένων, οἵτινες εἶχον 500 ἡμερομίσθια, ἀλλ' ὄχι 100 κατ' ἔτος. Τὰ ἄπορα καὶ ἀνήλικα τέκνα θανόντων ἠσφαλισμένων, οἵτινες ἐν συνόλῳ ἐπραγματοποίησαν ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τοῦ θανάτου των πενταετίας 500 ἐν συνόλῳ ἡμερομίσθια, θὰ δικαιοῦνται συντάξεως. Ἡ περίπτωσις εἶναι συμπαθὴς καὶ παρακαλῶ, ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία αὐτή.

Π. Βαρδινογιάννης. Κύριε Πρόεδρε, εἶναι γεγονὸς ὅτι ἓν ἀπὸ τὰ βαρύτερα ἐπαγγέλματα εἶναι καὶ τὸ ἐπάγγελμα τῶν οἰκοδόμων, οἱ ὁποῖοι λόγῳ τῆς ἐποχιακῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἡλικίας των δὲν ἔχουν τὴν δυνατότητα τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ σχεδίου ν.δ. προβλεπομένων ἡμερομισθίων. Θὰ προέτεινον συνεπῶς τὴν ἑξῆς προσθήκην (ἀναγιγνώσκει). Καὶ βλέπομεν σήμερον οἰκοδόμους εἰς ἡλικίαν 70 καὶ 75 ἐτῶν νὰ ἐργάζωνται εἰς τὰς οἰκοδομάς. Θὰ παρεκάλουν τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν καὶ νὰ ἀποδοθοῦν εἰς τοὺς δικαιούχους ὅσα δικαιοῦνται. Δὲν εἶναι δυνατὸν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι συνεισέφεραν, νὰ μὴ λάβουν τὰ ὅσα δικαιοῦνται.

Γ. Εὐαγγέλου. Κύριε Πρόεδρε, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τροπολογίαν τοῦ συναδέλφου κ. Γιαχνῆ, τὴν ἀφορῶσαν τοὺς οἰκοδόμους, ἐπιθυμῶ νὰ ὑπενθυμίσω εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τὸ ἀπαντητικὸν ἔγγραφόν του ὑπ' ἀριθ. 68456, τὸ φέρον τὴν ὑπογραφήν του. Πράγματι δι' 6 ἔτη εἶναι 900 ἡμερομίσθια καὶ ἱκανοποιεῖται ἐν μέρει τὸ θέμα ὑπὲρ ἀγνώστων δικαιούχων...

Α. Δημητράτος. (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Κύριε συνάδελφε, οἱ οἰκοδόμοι δύνανται μὲ τὴν πιστοποίησιν τοῦ ἐργοδότου ἢ τὴν μαρτυρίαν τούτων νὰ ἀναγνωρίσουν τὰ δικαιώματά των. Ὅλοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν πραγματικὰ δικαιώματα, δηλαδὴ πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια, δύνανται νὰ τὰ ἀναγνωρισοῦν.

Γ. Εὐαγγέλου. Κύριε Ὑπουργέ, δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος. Ὁ λόγος εἶναι ὅτι δὲν θέλετε νὰ ἐπιστρέψητε τὰ ὑπὲρ ἀγνώστων ἡμερομίσθια, διότι σᾶς εἶναι γνωστὸς ὁ δαίδαλος, ποὺ ὑπάρχει ὑπὲρ ἀγνώστων εἰσφορῶν.

Περαιτέρω ἡ παράγραφος 2 ἀναφέρεται εἰς μίαν συμπαθεστάτην τάξιν θηλέων ὑπαλλήλων, ἐμποροϋπαλλήλων κλπ. Διὰ τῆς διατάξεως, ποὺ τίθεται, τὰ περιθώρια εἶναι τόσον περιωρισμένα καὶ ἐπώνυμα καὶ μόνον ἐλάχιστος ἀριθμὸς ἐκ τῶν θηλέων ὑπαλλήλων αὐτῶν θεραπεύεται. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὑποβάλλομεν σχετικὴν τροπολογίαν, τὴν ὁποίαν παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ τὴν κάμῃ δεκτήν.

Ι. Δραγώνέτης. Κύριε Πρόεδρε, συνηγορῶ καὶ ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δικαιοτάτου αἰτήματος τῆς συμπαθοῦς τάξεως τῶν οἰκοδόμων καὶ ὑποστηρίζω σχετικὴν τροπολογίαν. Ὑπάρχει κίνδυνος, ἂν ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἄρνησίν του ὁ κ. Ὑπουργός, σχεδὸν τὸ σύνολον τῶν οἰκοδόμων νὰ μείνῃ ἐκτὸς ἀσφαλίσεως, διότι εἶναι ἐλάχιστοι ἐκεῖνοι, ποὺ πραγματοποιοῦν τὰ 100 ἡμερομίσθια ἐτησίως. Ἂν ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν ἐπιθυμῇ νὰ ἴδῃ τοὺς οἰκοδόμους ἀνασφαλίστους, ἐκφράζω τὴν εὐχήν, ὅπως δεχθῇ τὴν τροπολογίαν.

Περαιτέρω δι' ἐπομένης διατάξεως μειώνεται τὸ ποσοστὸν συνταξιοδοτήσεως τῶν χηρῶν ἀπὸ 80 ο/ο εἰς 70 ο/ο. Ἐπειδὴ οὐδὲν ἐμεσολάβησεν, ὥστε νὰ βελτιωθῇ ἡ θέσις τῶν συνταξιούχων χηρῶν, αἰτούμεθα τὴν διαγραφὴν τῆς σχετικῆς παραγράφου.

Μ. Στεφανίδης. Κύριε Πρόεδρε, δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ ἐπανάληψις τῶν ἤδη ἐκτεθεισῶν ἀπόψεών μας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5. Ὑποστηρίξαμεν, ὅτι καθίστανται δυσμενέστεραι καὶ ἐπαχθέστεραι αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως. Ὀφείλω σήμερον νὰ ἐπισημάνω ἓν γεγονός, τὸ ὁποῖον παραβλέπει ἡ Κυβέρνησις. Ὅτι σύσσωμος ὁ ἐργατοϋπαλληλικὸς κόσμος τῆς χώρας διαμαρτύρεται ἐντόνως διὰ τὴν κακομετεχείρισιν καὶ ἀδικίαν, ἡ ὁποία προσαγίγνεται εἰς αὐτόν. Ἀξιοσημείωτοι εἶναι αἱ ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων ἐκδηλώσεις τοῦ Τύπου ἀνεξαρτήτως πολιτικῆς τοποθετήσεώς του. Πανταχόθεν διατυ-

ποῦνται δρμεται ἐπικρίσεις καὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 καὶ συγκεκριμένως τόσον ὡς πρὸς τὸν συνολικὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπαιτουμένων ἡμερομισθίων, ὅσον καὶ τῶν θεσπιζομένων 175 καὶ 225 κατ' ἔτος ἡμερομισθίων.

Ἐκτὸς τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ ἐτάχθησαν ὑπὲρ τῶν δικαίων αἰτημάτων καὶ διεκδικήσεων τῶν ἐργατοϋπαλλήλων καὶ ὁ περιοδικὸς τύπος ὑπεστήριξε ταύτας.

Ἕνας ὁλόκληρος κόσμος, μὴ καθολικῶς ἀπασχολουμένων, ἀλλὰ μερικῶς, ὡς συμβαίνει ἰδίᾳ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπαρχίαν τὴν μαστιζομένην ἀπὸ μίαν πρωτοφανῆ ἀνεργίαν, καταφώρως ἀδικεῖται μὲ τὴν γενομένην νέαν νομοθετικὴν ρύθμισιν. Ἐπιπροσθέτως, ἀδικοῦνται ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἐργάται ποὺ ἀπασχολοῦνται εἰς ἐποχιακὰ κυρίως ἐπαγγέλματα.

Καὶ μὲ τὴν ἰσχύουσαν σήμερον νομοθεσίαν, εἶναι δυσχερὴς ἡ πραγματοποίησις καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἀπαιτουμένων 100 ἡμερομισθίων κατ' ἔτος, ποὺ βασικῶς θεσπίζει ὁ νόμος 1836] 1951. Εἶναι ὅθεν ἀναπόφευκτον νὰ καταστῇ δυσχερέστερα καὶ εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἀδύνατος ἡ πραγματοποίησις 175 καὶ 225 κατ' ἔτος, ἔστω καὶ μετὰ τὴν προσθήκην τοῦ μέσου ὅρου.

Ἐπιθυμῶ νὰ κάμω μίαν δευτέραν οὐσιώδη παρατήρησιν. Ἰσχυρίσθη κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν ὁ κ. Ὑπουργὸς Ἐργασίας ὅτι αἱ διαμαρτυρίαι τῶν φυματικῶν προέρχονται ἐκ κύκλων ὠθουμένων πρὸς ταῦτα ἐκ λόγων δημοκοπίας καὶ συνεπῶς δὲν συμμερίζεται ταύτας ἡ μεγάλη πλειοψηφία των. Ὀφείλω νὰ ἀντικρούσω τὸν ὑβρίστικον αὐτὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ νὰ μνημονεύσω ὅτι ὅλοι οἱ φυματικοὶ τῶν σανατορίων Μπομπολα Μελισσίων Ἀττικῆς, Σιμανογλείου, Παπανικολάου, Τουγκάρη, Διονύσου καὶ Παπαδημητρίου ἀπέστειλαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἡμᾶς ἐντόνους διαμαρτυρίας τηλεγραφικὰς καὶ χαρακτηρίζουν ἀντισφαλιστικὰς καὶ ἀντεργατικὰς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου. Συνεπῶς πρόκειται περὶ καθολικῆς καὶ δικαίας διαμαρτυρίας.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Ἐὰν ὁ προεδρος τῆς Ἑνώσεως Φυματικῶν μοῦ κάμῃ τὴν δήλωσιν ὅτι ἡ ὑπὲρ αὐτῶν διάταξις δὲν τοὺς ἐξυπηρετεῖ, εἶμαι ἕτοιμος μὲ μεγάλην μου εὐχαρίστησιν νὰ ἀποσύρω τὴν διάταξιν ταύτην.

Μ. Σ τ ε φ α ν ί δ η ς. Ποίαν διάταξιν ἐννοεῖτε κ. Ὑπουργέ;

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12, ἡ ὁποία ἀφορᾷ τοὺς φυματικούς.

Μ. Σ τ ε φ α ν ί δ η ς. Ἐγὼ δὲν ἀναφέρομαι αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12, ἀλλὰ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5, τὴν ρυθμίζουσαν κατὰ δυσμενῆ τρόπον τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως. Ὡς γνωστὸν καὶ οἱ φυματικοὶ ὡς ἀνάπηροι ἐκ νόσου κοινῆς ἠδύναντο νὰ συνταξιοδοτηθοῦν μὲ 500 ἡμερομίσθια τὴν τελευταίαν πενταετίαν, ἐνῷ ἤδη θὰ χρειάζωνται 1500 ἡμερομίσθια.

Ἐπιθυμῶ νὰ κάμω μίαν τελευταίαν παρατήρησιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5. Οὐδεμία γίνεται πρόβλεψις διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως τῶν συμπληρωσάντων ἕνα ἀνώτατον ὅριον ἡμερομισθίων 7.500 ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, ὡς συμβαίνει καὶ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, οἱ ὁποῖοι συνταξιοδοτοῦνται μετὰ ὡρισμένην ὑπηρεσίαν ἀσχέτως ἡλικίας. Καὶ εἰς ξένας ἀσφαλιστικὰς νομοθεσίας ὑπάρχει ὁμοία διάταξις.

Ε. Σ α β β ό π ο υ λ ο ς. Συνηγορῶ καὶ ἐγώ, κ. Πρόεδρε, διὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς τροπολογίας τῆς ἀφορώσης τὸν κλάδον τῶν οἰκοδομῶν.

Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐπαναλάβω τὰ ὀρθὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς ἀποδοχῆς τῆς διατάξεως αὐτῆς, διότι ταῦτα ἀρκούντως ἀνεπτύχθησαν ὑπὸ τῶν ὁμιλησάντων πρὸ ἐμοῦ συναδέλφων. Παρακαλῶ μόνον τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα καὶ νὰ δεχθῇ τὴν διατυπωθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἐπίσης παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ φανῇ χριστιανικώτερος ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τῶν ἀπαιτουμένων ἡμερομισθίων τῆς τελευταίας πενταετίας. Πρότερον ἀπητοῦντο 100 ἡμερομίσθια, τώρα ἀπαιτοῦνται 225. Νομίζω, ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ εἶναι ὑπερβολικόν.

Ἐπὶ πλέον παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ μᾶς δώσῃ μίαν ἀπάντησιν ἐπὶ μιᾶς τροπολογίας μου, ἀφορώσης ἐλάχιστον ἀριθμὸν ἐργαζομένων, οἱ ὁποῖοι ἠσφαλίσθησαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. χωρὶς τὰς ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις καὶ ἤδη ἔχουν συμπληρώσει ἕνα μεγάλον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων. Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου ἕνα ἐξ αὐτῶν, ὁ ὁποῖος στερεῖται τῆς μιᾶς χειρός, ἔχει συμπληρώσει 4.000 ἡμερομίσθια καὶ ἤδη εἶναι ἄνεργος καὶ δὲν δύναται νὰ τύχῃ κάποιας συντάξεως ἢ κάποιας περιθάλψεως. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν διὰ τὰς ἐλαχίστας ταύτας περιπτώσεις νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν, ὥστε νὰ δοθοῦν συντάξεις ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας.

Γ' Ἀ ρ ά π η ς. Παρακαλῶ καὶ ἐγὼ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν τὴν ἀφορῶσαν τοὺς οἰκοδόμους. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ λάβουν σύνταξιν, ἐὰν δὲν ἀναγνωρισθοῦν ὑπὲρ αὐτῶν τὰ ἡμερομίσθια, τὰ ὁποῖα σήμερον ἀνήκουν εἰς ἄγνωστα πρόσωπα.

Ἐπίσης παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Εὐαγγέλου.

Ι. Π α π α δ η μ η τ ρ ί ο υ. Ἀπαντῶν ὁ κ. Ὑπουργὸς εἰς τὸν κ. Στεφανίδην εἶπεν, ὅτι ἀδίκως διαμαρτύρονται οἱ φυματικοί, διότι τὸ προεδρεῖον αὐτῶν ἔχει συμφωνήσει μὲ τὴν διάταξιν. Διὰ νὰ ἀντιληφθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ πόσον δίκαιον ἔχουν οἱ φυματικοί, σᾶς ἀναγινώσκω τὴν σχετικὴν διάταξιν (ἀναγινώσκει). Ποῖον προεδρεῖον, κ. Πρόεδρε, θὰ ἐδέχετο τὴν αὔξησιν τῶν ἡμερομισθίων ἀπὸ 500 εἰς 1500, ἐὰν δὲν εἶναι κατασκεύασμα κυβερνητικόν; Ἐὰν τὸ προεδρεῖον αὐτὸ δὲν τὸ ἔχῃ διορίσει ἡ Κυβέρνησις; Ἐὰν ἕνας ἐργάτης ἔχῃ συγκεντρώσει 1499 ἡμερομίσθια καὶ ὁποιαδήποτε ἀτύχημα, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ λάβῃ σύνταξιν. Τί εἴδους ὅμως κοινωνικὴν ἀσφάλισιν θὰ ἔχωμεν;

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Εἰς τὴν περίπτωσιν βιαίου συμβάντος, κ. συνάδελφε, ὁ ἐργάτης προστατεύεται ἀνεξαρτήτως ἡμερομισθίων. Ἀκόμη καὶ κατὰ τὴν

διάρκειαν τοῦ χρόνου μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν, ἐὰν συμβῇ ἀτύχημα, προστατεύεται. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ 1500 ἡμερομίσθια, ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἀνταποκρίνεται εἰς τὰ διεθνῶς καθιερωμένα. Οὐδαμοῦ ἄλλοῦ δίδεται σύνταξις μὲ ἀσφάλισιν ὀλιγωτέραν τῆς δεκαετίας. Διὰ τοὺς οἰκοδόμους ὁ ἀριθμὸς τῶν 175 ἡμερῶν ἀντιπροσωπεύει τὸν μέσον ὅρον ἐργασίμων ἡμερῶν. Συνεπῶς πρόκειται περὶ ἀριθμοῦ κυμαινομένου καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπιτρέπει τὴν κάλυψιν ὁποτεδήποτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν προϋποθέσεων. Ἐκτὸς τούτου νὰ συνδυασθῇ καὶ μὲ τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἀναγνωρίσει διὰ τὸν κλάδον αὐτόν. Λυποῦμαι μόνον, κ. συνάδελφε, διότι βλέπω ὅτι ἀντὶ νὰ βοηθήσητε ὑμεῖς, ὅσοι ἔχετε κάποιαν σχέσιν μὲ τὴν ἐργατικὴν τάξιν εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ ὑπ' ὄψιν σχεδίου ν.δ]τος, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ σας νὰ δημοκοπήσητε παρεμβάλλετε ἐμπόδια.

Ι. Παπαδημητρίου. Ἡ διάταξις εἶναι σαφής, κ. Ὑπουργέ, ὁ ἀνάπηρος θέλει 1500 ἡμερομίσθια, διὰ νὰ λάβῃ σύνταξιν. Καὶ σᾶς ἐρωτῶ, ἐὰν προσβληθῇ ἀπὸ νόσον εἰς τὰ 1400, τί θὰ γίνῃ;

Α. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια, κ. συνάδελφε, ἐξισοῦται πρὸς τὸ ἀτύχημα. Τί εἶναι αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγετε;

Ι. Παπαδημητρίου. Ἀλλὰ κ. Πρόεδρε, τὸ ἄρθρον 5 εἶναι τὸ σημαντικώτερον ἄρθρον, διότι ἡ Κυβέρνησις ὑπολογίζει δι' αὐτοῦ νὰ στηρίξῃ τὰς κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις. Εἶναι ἡ συμπύκνωσις τῆς σκληρότητος τοῦ ἀντεργατικοῦ πνεύματος τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία προσπαθεῖ διὰ τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐκ τῆς συνταξιοδοτήσεως ὁλοκλήρων κατηγοριῶν νὰ καλύψῃ τὸ ἔλλειμμα τοῦ Ι.Κ.Α.

Α. Δασκαρίδης. Κύριε Πρόεδρε, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τονίσω καὶ πάλιν τὴν ἀντεργατικότητα τοῦ ἄρθρου 5. Οὕτω τὸ σύνολον τῶν καπνεργατῶν τοῦ λοιποῦ δὲν πρόκειται νὰ λάβῃ σύνταξιν. Τὸ αὐτὸ θὰ συμβῇ μὲ τοὺς ἁλιεργάτας καὶ τοὺς οἰκοδόμους. Θὰ ἔλεγα χαρακτηριστικῶς, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 ἀποτελοῦν μίαν σκληρὰν σύνθεσιν τῆς ἀντεργατικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τῆς ὁποίας σφαγιάζονται ἑκατοντάδες χιλιάδες ἐργαζομένων. Ἐπ' αὐτοῦ, κ. Πρόεδρε, ἔχομεν καταθέσει τροπολογίαν καὶ θὰ ἐπιμείνωμεν, ὅπως ἀποφανθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ δι' ὀνομαστικῆς ψηφοφορίας.

Α. Κοκκέβης. Κύριε Πρόεδρε, εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας ὑπεβλήθη ἀπὸ μηνῶν ἕνα ὑπόμνημα μιᾶς κατηγορίας ἠσφαλισμένων. Πρόκειται περὶ τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἐργαζομένων εἰς τὴν Ἑταιρείαν Οἰνοπνευμάτων. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐργάζονται ἀπὸ τοῦ 1927 ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἐργοδότην καὶ ἀργότερον μετετέθησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας. Λόγῳ τῆς διαμορφώσεως νέων συνθηκῶν εἰς τὴν παραγωγὴν οἰνοπνεύματος, ἠσφαλίζοντο ἐπὶ 53 συνεχῆ ἔτη καὶ ἔχουν βιβλιάριον ἀσφαλίσεως ἀπὸ τὸ 1952, δηλαδὴ ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐπεξετάθη τὸ Ι.Κ.Α. εἰς τὰς περιφερείας εἰς τὰς ὁποίας ἀπὸ τῆς μεταθέσεώς των καὶ ἔκτοτε ἐργάζονται.

Βεβαίως, κ. Πρόεδρε, δὲν πρόκειται τὸ θέμα νὰ λυθῇ αὐτὴν τὴν στιγμήν. Θὰ ἤθελα ὅμως νὰ παρακαλέσω τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως μελετήσῃ τὸ θέμα καὶ γίνῃ ἀναγνώρισις μέρους τοὐλάχιστον τῶν προηγουμένων ἐτῶν ἐργασίας ἐπὶ τῇ καταβολῇ ἀναλόγου ἀσφαλίστρου.

Πρόκειται, ἐπαναλαμβάνω, κ. Πρόεδρε, περὶ μιᾶς κατηγορίας ἠσφαλισμένων, οἱ ὁποῖοι μετετέθησαν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἄλλωστε ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὰ πιστοποιητικὰ τοῦ Χημείου καὶ οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ τύχουν προστασίας.

Κ. Σαμαρᾶς. Κύριε Πρόεδρε, ὁ συνάδελφος κ. Κοκκέβης ἀνέπτυξε μίαν ἄκρως συμπαθεστάτην περίπτωσιν. Πράγματι εἰς τὴν Μεσσηνίαν, ὅπως καὶ εἰς ἄλλας περιφερείας, τὸ Ι.Κ.Α. ἐπεξετάθη τὸ ἔτος 1952. Ἀπὸ τοῦ 1927 εἰργάζοντο εἰς τὴν Ἑταιρείαν αὐτὴν ἕνας ἀριθμὸς ὑπαλλήλων. Σήμερον εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μου πατρίδα τὴν Πύλον ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἀνέρχεται εἰς 10 περίπου, οἱ ὁποῖοι σήμερον ἐμφανίζονται ὑπὸ καθεστὼς ἀδυναμίας νὰ ἀσφαλισθοῦν. Ἡ περίπτωσις δὲν δύναται νὰ λυθῇ σήμερον. Παρακαλῶ, λοιπόν, καὶ ἐγὼ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἐξετάσῃ τὸ δικαιότατον αἴτημα τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, διότι πρόκειται πράγματι περὶ ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι εἰργάσθησαν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν καὶ ἤδη κινδυνεύουν νὰ μὴ τύχουν συντάξεως, στερούμενοι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Παρακαλῶ, ἐπαναλαμβάνω, τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἐξετάσῃ τὴν περίπτωσιν καὶ νὰ τὴν περιλάβῃ εἰς προσεχὲς νομοσχέδιον.

Α. Σχινᾶς. Κύριε Πρόεδρε, συνηγορῶ καὶ ἐγὼ ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως, τὴν ὁποίαν ἐξέθεσαν οἱ προλαλήσαντες συνάδελφοι κ. κ. Σαμαρᾶς καὶ Κοκκέβης καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως θελήσῃ νὰ τὴν ἐξετάσῃ καὶ δώσῃ ἱκανοποιητικὴν λύσιν εἰς τὴν δικαιοτάτην αὐτὴν περίπτωσιν.

Α. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Κύριοι συνάδελφοι, πράγματι ὑφίσταται τοιοῦτον θέμα καὶ ἐξετάζεται ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ὑπευθυνότητος τῆς Ἑταιρείας.

Ι. Κονταξάκης. Κύριε Πρόεδρε, ὑπὸ πολλῶν βουλευτῶν ὑπεβλήθη τροπολογία περὶ προστασίας τοῦ ἱπταμένου προσωπικοῦ τῆς Πολιτικῆς Ἀεροπορίας. Συνηγορῶ ὑπὲρ τῆς τροπολογίας αὐτῆς καὶ παρακαλῶ, ὅπως ληφθῇ μέριμνα καὶ προστατευθῇ τὸ ἱπτάμενον προσω-

πικόν, τὸ ὁποῖον ἐργάζεται ὑπὸ λίαν δυσμενεῖς ὅρους.

Δ. Π α ν ε ύ ζ η ς. Κύριε Πρόεδρε, πέραν τοῦ ὅτι συντάσσομαι ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τῶν οἰκοδομῶν, φυματικῶν, χηρῶν καὶ ἀναπήρων, ἐπιθυμῶ νὰ ἀναπτύξω σχετικὴν τροπολογίαν διὰ τὸ 62ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ 57ον ἔτος τῶν γυναικῶν. Εἶναι γνωστόν, ὅτι εἰς τὴν χώραν μας δὲν ὑπάρχει πλήρης ἀπασχόλησις καὶ δι' αὐτὸ προτείνω, ὅπως τὸ ἄρθρον συμπληρωθῇ ὡς ἑξῆς : ('Αναγινώσκει).

Δ. Κ ο π α ν ο ς. Κύριε Πρόεδρε, προκειμένης ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸ ἐμμισθον κατ' οἶκον ἐργαζόμενον προσωπικὸν προβλέπονται 300 ἡμερομίσθια ἐργασίας κατὰ τὴν τελευταίαν δετίαν πρὸς τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ Ι.Κ.Α. Ὑπάρχουν ὅμως πρόσωπα ἀπόρων οἰκογενειῶν προερχόμενα ἐξ ὀρεινῶν περιοχῶν, τὰ ὁποῖα προσέφεραν ὑπηρεσίας ὡς ἐμμισθον κατ' οἶκον προσωπικόν. Ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχει τροπολογία τοῦ κ. Μακροπούλου, ἡ ὁποία εἶναι δικαιοτάτη καὶ οὐδεὶς διστάγμος πρέπει νὰ ὑπάρξῃ διὰ τὴν ἀποδοχήν της, διὰ νὰ μὴ στερηθοῦν τὰ πρόσωπα αὐτὰ τῆς συνταξιοδοτήσεως των.

Σ. Μ α κ ρ ό π ο υ λ ο ς. Κύριε Πρόεδρε, ὑποστηρίζω τὴν τροπολογίαν μου, τὴν ὁποίαν ὑπέβαλα καὶ τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξεν ὁ προλαλήσας συνάδελφος. Πρόκειται περὶ τροπολογίας δικαιοτάτης καὶ νομίζω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν θὰ πρέπει νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀποδοχήν της, πολλῷ μᾶλλον καθ' ὅσον εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν οἱ ὑπηρέται ὑποχρεοῦνται νὰ συμπληρώσουν ἡμερομίσθια. Ἐὰν λοιπὸν εἰς μίαν οἰκιακὴν οἰκονόμον τῆς δώσωμεν τὴν εὐχέρειαν τῆς προσθήκης τῶν 1000 ἡμερομισθίων θὰ δυνηθῇ νὰ λύβῃ τὴν σύνταξίν της.

Ἡ κ. Ε. Μ π ε ν ά εἰσηγεῖται τὴν ἀποδοχὴν τροπολογίας, βάσει τῆς ὁποίας ἡ ἐργαζομένη ἔγγαμος γυνὴ ἢ χήρα μετ' ἀνηλίκων τέκνων, ὑπερβᾶσα τὸ 45ον ἔτος τῆς ἡλικίας της καὶ ἔχουσα 4.500 ἡμερομίσθια, προκειμένου περὶ πλήρους ἀπασχολήσεως ἢ 2.500 περὶ μερικῆς ἀπασχολήσεως, νὰ δύναται νὰ συνταξιοδοτηθῇ. Ἐὰν θέλωμεν, λέγει, νὰ λάβωμεν οὐσιαστικὰ μέτρα διὰ τὴν μητέρα καὶ τὸ παιδί, δὲν πρέπει νὰ περιοριζώμεθα εἰς λόγια πλατωνικά, ἀλλὰ νὰ δείκνυωμεν ἐμπράκτως τὸ ἐνδιαφέρον μας ὑπὲρ τῶν προσώπων αὐτῶν.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς ('Υπουργὸς 'Εργασίας). Εἰς οὐδεμίαν ἐργατικὴν νομοθεσίαν ὑπάρχει διάταξις περισσότερον ριζοσπαστικὴ καὶ εὐνοϊκὴ ἀναφορικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς ἐργαζομένης γυναίκας, ὅσον ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου. Προστατεύεται πλήρως, ἀπὸ τοῦ 50οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας της, συνταξιοδοτουμένη, ἡ ἐργαζομένη μητέρα ἢ προστατεύουσα ἀνήλικα τέκνα.

Ν. Ζ ο ρ μ π ά ς. Κύριε Πρόεδρε, ἔχω εἰς χεῖρας μου πρόσφατον ἔγγραφον τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον 'Εργασίας ἀναφορικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς προσαυξήσεως τῆς συντάξεως λόγῳ ἀτυχήματος, διὰ τοῦ ὁποίου ζητεῖται ὅπως ἡ προσαύξησις αὕτη εἶναι ἐπὶ τῆς βασικῆς συντάξεως. Θὰ παρεκάλουν τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως πληροφορήσῃ τὴν 'Επιτροπὴν ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ προβλεπομένου τούτου αἰτήματος.

Πέραν αὐτοῦ θὰ μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω δύο λόγια διὰ τοὺς φυματικούς. Τὸ αἴτημα τῶν φυματικῶν εἶναι δικαιότατον. 'Εφ' ὅσον καθίστανται ἀνάπηροι διὰ λόγους ὑγείας, χριστιανικὸν καθῆκον καὶ καθῆκον χρηστῆς διοικήσεως ἐπιβάλλει νὰ μὴ τροποποιηθοῦν αἱ προϋποθέσεις αἱ ὁριστάμεναι διὰ τὴν ἀπόκτησιν συντάξεως.

Π ρ ο ε δ ρ ε ύ ω ν Α. Κ α μ β ύ σ η ς. 'Εξαντληθέντος τοῦ καταλόγου τῶν ἐγγεγραμμένων κηρύσσομεν περατωμένην τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 καὶ τῶν τροπολογιῶν αὐτοῦ.

Π ρ ο ε δ ρ ε ύ ω ν Α. Κ α μ β ύ σ η ς. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως ἀναγνώσῃ τὰς τροπολογίας, τὰς ὁποίας ἔχει ἀποδεχθῇ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς ('Υπουργὸς 'Εργασίας). 'Επὶ τοῦ ἄρθρου 5 ἔχω ἀποδεχθῇ τὰς ἑξῆς διαρρυθμίσεις : Εἰς τὴν παράγραφον 1 ὁ ἀριθμὸς 4.500 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 4.000.

'Επίσης εἰς τὴν παράγραφον 1 καὶ 1α μετὰ τὰς λέξεις «ἀνὰ 175 τοιούτων» καὶ ἀνὰ 225 τοιούτων» προστίθεται ἡ φράσις «κατὰ μέσον ὅρον».

Περαιτέρω εἰς τὴν 2αν παράγραφον ἡ λέξις «57ον» γίνεται «55ον». 'Εν συνεχείᾳ εἰς τὴν αὐτὴν παράγραφον περὶ τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἐδαφίου αὐτῆς καὶ μετὰ τὰς λέξεις «ἐκ τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας της» προστίθεται φράσις «τὸ ποσὸν τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τοῦ προβλεπομένου κατωτάτου ὁρίου συντάξεως».

Αὐτοὶ εἶναι αἱ διαρρυθμίσεις τοῦ ἄρθρου 5 καὶ παρακαλῶ τὴν 'Επιτροπήν, ὅπως ἀποδεχθῇ τὸ ἄρθρον 5, ὡς διερρυθμίσθη ἀνωτέρω.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 5, ὡς ἐτροποποιήθη.

(Συνεχίζεται εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4053]1960 ΝΟΜΟΣ

Περί οργανώσεως τοῦ ἀντιφυματικοῦ ἀγῶνος

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 83 τῆς 15 Ἰουνίου 1960)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

. . . . . (*)

Δήλωσις τῆς φυματιώσεως

Ἄρθρον 5

1. Πᾶσα περίπτωσις φυματιώσεως, οἱασδήποτε μορφῆς, εἶναι ὑποχρεωτικῶς δηλωτέα. Αἱ δηλώσεις αὗται χρησιμεύουν διὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ἀντιφυματικῶν Ἰατρείων ἀνίχνευσιν, διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῶν πασχόντων ἐκ πνευμονικῆς φυματιώσεως.

2. Πᾶς ἰατρὸς οἱασδήποτε εἰδικότητος, εἴτε οὗτος εἶναι θεράπων, εἴτε μή, ὑποχρεοῦται νὰ δηλώνῃ ἀμελλητὶ πᾶσαν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως περίπτωσιν φυματιώσεως οἱασδήποτε μορφῆς εἰς τὸ οἰκεῖον Ὑγειονομικὸν Κέντρον. Ἡ δήλωσις δέον νὰ γίνηται ἐγγράφως καὶ ἐμπιστευτικῶς, νὰ περιλαμβάνῃ δὲ τὰ κάτωθι στοιχεῖα ἢ ὅσα ἐξ αὐτῶν γνωρίζει: α) Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἀσθενοῦς, β) ὄνομα πατρός, γ) ἡλικία, δ) γένος, ε) ἐπάγγελμα, στ) διεύθυνσιν κατοικίας ἢ διαμονῆς, ζ) ὀνοματεπώνυμον, διεύθυνσιν κατοικίας καὶ ἰδιότητα τοῦ δηλοῦντος, η) ἡμερομηνίαν καὶ θ) ὑπογραφὴν τοῦ δηλοῦντος. Ἡ παράλειψις ὑποβολῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω δηλώσεως συνιστᾷ πειθαρχικὸν παράπτωμα.

3. Ἀδελφαὶ νοσοκόμοι ἐν γένει, μαῖαι καὶ διευθυνταὶ νοσοκομείων, κλινικῶν, ἐργαστηρίων (μικροβιολογικῶν καὶ ἀκτινολογικῶν), ἰατρείων δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν ὑποχρεοῦνται νὰ ἀναφέρωσιν ἐνυπογράφως εἰς τὸ οἰκεῖον Ὑγειονομικὸν Κέντρον πᾶσαν ὑποπτον, κατὰ τὴν γνώμην των, περίπτωσιν ὑπάρξεως φυματιώσεως, ὅπερ μεριμνᾷ διὰ τὴν διακρίβωσιν τοῦ βασίμου ἢ μὴ τῆς ὑπονοίας.

2. Πᾶς Ὑγειονομικὸς Ὀργανισμὸς Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ Ὑγειονομικὴ Ἑταιρεία, σανατόρια, νοσοκομεῖα καὶ ἐν γένει ἰδιωτικαὶ κλινικαί, ἰατρεῖα εἰδικὰ ἢ γενικὰ ὀφείλουν νὰ παρέχουν ἀμελλητὶ ἀκριβῶς καὶ ἐγκαίρως, προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, πᾶσαν πληροφορίαν αἰτουμένην ὑπὸ τῶν ὀργάνων καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐντεταλμένων μὲ τὴν συλλογὴν στοιχείων, ἅτινα ἤθελον βοηθήσει εἰς τὴν ἀνίχνευσιν τῶν περιπτώσεων φυματιώσεως. Ἄρνησις ἢ ἀμέλεια πρὸς παροχὴν τῶν στοιχείων τούτων ἢ πληροφοριῶν ἢ παροχὴ ψευδῶν ἢ ἐλλειπῶν τοιούτων τιμωρεῖται διὰ τῶν ποινῶν τοῦ ἄρθρου 284 Π.Κ.

Ἐὰν οἱ παραβάται εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι τιμωροῦνται πειθαρχικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 131 ἐπ. τοῦ νόμου 1811]1951. Ἐπὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ὑπεύθυνοι εἶσιν οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἐκπρόσωποι.

5) Αἱ περὶ ἰατρικοῦ ἀπορρήτου διατάξεις τηροῦνται καὶ προκειμένου περὶ περιπτώσεως φυματιώσεως.

Ἄρθρον 6

1) Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δήλωσις τῆς φυματιώσεως εἶναι ἄκρως ἐμπιστευτική.

2) Οἱονδήποτε ἁρμόδιον ὄργανον ὑπεύθυνον διὰ τὴν συλλογὴν τῶν δηλώσεων καὶ ἐπιφορτισμένον μὲ τὴν τήρησιν τοῦ ἀρχείου τῶν φυματικῶν των Ὑγειονομικῶν καὶ Δημοσίων ἐν γένει Ὑπηρεσιῶν (Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας, Ὑγειονομικῶν Κέντρων, Ἀντιφυματικῶν Ἰατρείων, Κοινοτικῶν Ἰατρείων, Κοινοτικῶν Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν, Ἀγροτικῶν Ἰατρείων κλπ.), παραβαίνον τὴν ἀπαιτουμένην ἐχεμύθειαν καὶ παρέχον πληροφορίας σχετικὰς μὲ τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας τῶν ἀσθενῶν τιμωρεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 252 τοῦ Π.Κ., ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς πειθαρχικῆς διώξεως.

Ἄρθρον 7

Ἀντιφυματικὸς ἐμβολιασμός

1) Ὑπόκεινται εἰς ὑποχρεωτικὸν ἐμβολιασμὸν δι' ἀντιφυματικοῦ ἐμβολίου ἄτομα μέχρις ἡλικίας 20 ἐτῶν, περιλαμβανομένα εἰς τὰς κάτωθι κατηγορίας, ἐφ' ὅσον ἤθελον ἐμφανίσει ἀρνητικὰς φυματιοαντιδράσεις:

α) Τὰ ἑνὸς καὶ δύο ἐτῶν παιδία, ἅτινα διαβιοῦν μακρὰν τῆς μητρικῆς στέγης εἰς Βρεφοκομικοὺς καὶ Παιδικοὺς Σταθμούς, εἰς Παιδικὰς Στέγας, εἰς Φυλακάς, Ἀναμορφωτήρια καὶ Ἄσυλα, ὡς καὶ τὰ εὑρισκόμενα ὑπὸ τὴν φροντίδα τροφῶν.

β) Οἱ μαθηταὶ τῆς Στοιχειώδους καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν Σχολείων, ὡς καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν καὶ Τεχνικῶν Σχολῶν.

γ) Οἱ φοιτηταὶ ἁπασῶν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων πάσης κατηγορίας, ὡς καὶ οἱ ἀθληταὶ πάντων τῶν ἀθλητικῶν, γυμναστικῶν, ποδοσφαιρικῶν, κολυμβητικῶν καὶ λοιπῶν σωματείων.

δ) Αἱ μαθήτριαι τῶν Σχολῶν Ἀδελφῶν Νοσοκόμων, Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν καὶ Μαιῶν.

ε) Τὸ προσωπικὸν τῶν Δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, τῶν Κλινικῶν, Ἰατρείων καὶ Ἐργαστηρίων.

στ) Τὸ προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ὑπηρε-

(*) ***Σημ. ΕΕΔ*** : Τὰ ἄρθρα 1 - 4 ὁρίζουν περὶ συστάσεως Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Ἀντιφυματικοῦ Ἀγῶνος καὶ ἁρμοδιοτήτων αὐτοῦ, συστάσεως Ἀντιφυματικῶν Ἰατρείων κλπ.

σιῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

ξ) Οἱ κληρωταὶ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος, ὡς καὶ οἱ ἄνδρες τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας.

η) Τὸ προσωπικὸν τῶν Ἐμπορικῶν, Βιοτεχνικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ ἰδιαιτέρως οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἀνθυγιεινὸν περιβάλλον, ὡς καὶ οἱ χειριζόμενοι τρόφιμα.

θ) Οἱ ἀγρόται οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀγροτικὴν ἀσφάλισιν.

ι) Πάντα τὰ ἄτομα ἡλικίας μέχρις 20 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον διαβιοῦν εἰς φυματικὸν περιβάλλον.

2. Ὁ ὑποχρεωτικὸς ἐμβολιασμὸς δὲν ἐκτελεῖται ἐπὶ τῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν μίαν τῶν ἰατρικῶν ἀντενδείξεων τῶν καθοριζομένων ἐν ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, ἐκδιδομένῃ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Ἀντιφυματικοῦ Ἀγῶνος.

3. Ὁ ἀντιφυματικὸς ἐμβολιασμὸς ἐνεργεῖται δωρεὰν ὑπὸ τῶν Κινητῶν Συνεργείων τῆς Ὑπηρεσίας Ἀντιφυματικοῦ Ἐμβολιασμοῦ, ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Κέντρων καὶ τῶν Ἀντιφυματικῶν Ἰατρείων καὶ ὑπὸ τῶν Κοινοτικῶν Ἰατρείων, Κοινοτικῶν Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν καὶ Ἀγροτικῶν Ἰατρείων.

Ἄρθρον 8

Ἀκτινογραφικὸς ἔλεγχος

1. Ὑποχρεοῦνται εἰς ἐτήσιον ἀκτινογραφικὸν ἔλεγχον διὰ μικροακτινογραφήσεως τοῦ θώρακος αἱ κάτωθι κατηγορίαι ἀτόμων:

α) Πάντες οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται.

β) Οἱ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

γ) Οἱ ἀμέσως καὶ ἐμμέσως ἠσφαλισμένοι πάντων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως.

δ) Οἱ καθηγηταί, οἱ διδάσκαλοι καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν Ἰδιωτικῶν Σχολείων καὶ Διδακτηρίων Στοιχειώδους καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ οἱ τοιοῦτοι τῶν Ἐπαγγελματικῶν καὶ Τεχνικῶν Σχολῶν.

ε) Οἱ μαθηταὶ Στοιχειώδους καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, οἱ φοιτηταὶ καὶ σπουδασταὶ ἀνωτάτων καὶ ἀνωτέρων σχολῶν, μαθηταὶ τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν.

στ) Οἱ κληρικοὶ καὶ ἱερομόναχοι.

ζ) Οἱ κληρωταὶ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος, ὡς καὶ οἱ ἄνδρες τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας.

η) Οἱ καταστηματάρχαι καὶ οἱ ὑπάλληλοι καταστημάτων καὶ ἐργαστηρίων τροφίμων, ἑστιατορίων, γαλακτοπωλείων, καφενείων, κουρείων, κομμωτηρίων, ζαχαροπλαστείων, κυλικείων, οἰνοπωλείων, ξενοδοχείων ὕπνου καὶ ἐν γένει ἐργοστασίων παρασκευῆς καὶ συσκευασίας γλυκισμάτων, κατων καὶ συντετηρημένων τροφίμων (κονσερβῶν).

θ) Οἱ ἀθληταὶ πάντων τῶν ἀθλητικῶν καὶ γυμναστικῶν σωματείων ὅλων τῶν Συνομοσπονδιῶν καὶ Ἑνώσεων σωματικῆς ἀγωγῆς ἐν γένει.

2. Ὁ ἀκτινογραφικὸς ἔλεγχος δύναται νὰ ἐνεργῆται καὶ παρὰ τοῦ Ἱνστιτούτου ἐρεύνης νοσημάτων θώρακος καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐξηρτημένων Ὑπηρεσιῶν καὶ Παραρτημάτων ἢ ἄλλων παρεμφερῶν Ὀργανισμῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου, μεθ' ὧν συμβάλλεται τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας δι' εἰδικῶν συμβάσεων.

3. Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Κοινωνικῆς Προνοίας, Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ θέλει καθορισθῆ ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἄρθρου δι' ἑκάστην τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ κατηγοριῶν καὶ τῶν ὁμάδων, ὡς καὶ ὁ τρόπος ἐκτελέσεως τοῦ ἀκτινογραφικοῦ ἐλέγχου καὶ ἀντιμετωπίσεως τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης, καθοριζομένης διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν κατηγοριῶν, δι' ὃς ἡ ἀκτινογράφησις θὰ ἐνεργῆται δωρεάν, ὡς καὶ ἐν τοῖς σανατορίοις δωρεὰν νοσηλεία.

Ἄρθρον 9

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας δύναται νὰ ὁρίζηται ἄμισθος ἐπιστημονικὸς σύμβουλος παρὰ τῇ Γενικῇ Διευθύνσει Ὑγιεινῆς ὁ ἑκάστοτε καθηγητὴς καὶ διευθυντὴς τοῦ Ἐργαστηρίου Φαρμακευτικῆς Χημείας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διὰ τὰ θέματα τῆς ὑπηρεσίας φαρμάκων καὶ φαρμακείων τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας.

Ὁμοίως δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας δύναται νὰ ὁρίζηται ἄμισθος σύμβουλος διὰ τὰ θέματα μελετῶν καὶ Διεθνῶν Σχέσεων τοῦ Ὑπουργείου τέως ἀνώτερος ὑπάλληλος αὐτοῦ, ἔχων εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ πεῖραν εἰς τὰ θέματα ταῦτα.

Μεταβατικαὶ καὶ λοιπαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 10

Αἱ διὰ τοῦ παρόντος νόμου δημιουργούμεναι δαπάναι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961 καὶ ἑξῆς ἀντιμετωπίζονται διὰ περικοπῆς κλινῶν τῶν σανατορίων ν. δ]τος 2592]1953, μετατιθεμένων τῶν ἀναγκαιουσῶν πιστώσεων ἐκ τοῦ Κεφ. 53 εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας.

Ἄρθρον 11

1. Διὰ β. δ]των, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Οἰκονομικῶν, δύνανται νὰ συνιστῶνται παρὰ σανατορίοις ὑπαγομένοις εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2592]1953 Κέντρα διαγνώσεως ἢ νοσηλείας τῆς φυματιώσεως, ὡς καὶ μετασανατοριακῆς περιθάλψεως, ἐργασιοθεραπείας, ἐπαγγελματικῆς ἀναπροσαρμογῆς, ἀποκαταστάσεως τῶν φυματικῶν καὶ χρονίως πασχόντων.

2. Διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω β. δ]γμάτων θὰ καθορίζηται ὁ τρόπος λειτουργίας τῶν Κέντρων τούτων.

Ἄρθρον 12

Τὸ προσωπικὸν τῶν δύο ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ διαλυομένων ἀντιφυματικῶν ἑταιρειῶν, ὧν ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία ἤθελε νομίμως μετοβιβασθῆ εἰς τὸ Δημόσιον, ἔχον δεκαετοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν παρ' αὐταῖς, προσλαμβάνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ ὑ

πηρεσιακοῦ συμβουλίου, εἰς θέσεις τῶν ἱδρυθησομένων κατὰ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἀντιφυματικῶν ἰατρείων ἢ εἰς κενὰς θέσεις νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν. δ/γματος 2592/1953 ἀναλόγως τῶν προσόντων των καὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας των, ἐντασσόμενοι συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ ν. δ/γματος 3097/1954, τῶν ἰατρῶν ἐντασσομένων μεχρὶ καὶ τοῦ δου βαθμοῦ κατὰ παρέκκλισιν τῶν περὶ ὁρίου ἡλικίας διατάξεων.

Ἄρθρον 13

1. Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2450/1953 «περὶ δικῶν κατὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Νοσοκομείου - Σανατορίου «Ἡ Σωτηρία» ἐφαρμόζονται καὶ προκειμένου περὶ τῶν λοιπῶν σανατορίων τῆς χώρας τοῦ ν.δ. 2592/1953.

2. Ὅπου ἐν τῷ νόμῳ 2450/1953 διαλαμβάνεται «ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς ἢ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής του» ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ «ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής του».

3. Τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 12.3/4.4.1949 β. δ. «περὶ ἱδρύσεως μονοταξίου Σχολῆς βοηθῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων ἐν τῷ Σανατορίῳ «Σωτηρία» ὑπ' αὐτ. ἀριθ. 1 μέλος τοῦ πενταμελοῦς Συμβουλίου τῆς Σχολῆς ἐν ἀπουσίᾳ ἢ κωλύματι ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ἀρχαιοτέρου τῶν διευθυντῶν Κλινικῶν τοῦ Σανατορίου «Σωτηρία», ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ.

4. Αἱ δαπάναι μεταφορᾶς ἀπόρων ἀσθενῶν ἀπὸ σανατορίου εἰς σανατόριον διὰ λόγους θεραπευτικοὺς βαρύνουσι τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξ ὧν μεταφέρονται σανατορίων.

Ἄρθρον 14

1. Ἐφεξῆς οἱ ἐξερχόμενοι τῶν Ἰατρικῶν Σχολῶν ἡμεδαπῶν ἢ ἀλλοδαπῶν Πανεπιστημίων δὲν δύνανται νὰ καταλάβωσιν οἱανδήποτε ἰατρικὴν θέσιν εἰς τὰς περιφερείας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῆς Θεσ/νίκης, οὐδὲ νὰ τύχωσιν ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος εἰς τὰς περιφερείας ταύτας, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν ὑπηρετήσει ἢ ἀσκηθῇ ἐπὶ ἓν ἔτος τοὐλάχιστον εἰς σανατόρια ἢ λοιπὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, λειτουργοῦντα ἐκτὸς τῶν περιφερειῶν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ ἐν συνεχείᾳ δὲν ἔχουσιν ἀσκήσει τὸ ἐπάγγελμα ἐπὶ διετίαν τοὐλάχιστον εἰς τὴν ὑπαιθρον ἐλευθέρως ἢ ὑφ' οἱανδήποτε ὑπαλληλικὴν σχέσιν.

Ὁ διανυόμενος χρόνος ὑπηρεσίας ἢ ἀσκήσεως τῶν ἰατρῶν τούτων εἰς τὰ σανατόρια ἢ τὰ λοιπὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα λογίζεται ὡς χρόνος εἰδικεύσεως.

Τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου ἐξαιροῦνται οἱ ἀνάπηροι καὶ οἱ διὰ λόγους ὑγείας ἀπαλλασσόμενοι τοῦ στρατεύματος, προκειμένου δὲ περὶ θηλέων αἱ διὰ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας ἀπαλλασσόμεναι.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς ἑκάστην ἰατρικὴν εἰδικότητα ἐκπαιδευομένων ἰατρῶν ὁρίζεται κατ' ἔτος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἰατρικῶν Εἰδικοτήτων. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καθορίζονται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰδικευομένων εἰς ἕκαστον Ἵδρυμα, ὡς καὶ τὰ Ἱδρύματα, εἰς ἃ θὰ ἐκπαιδεύωνται τοῦτον διὰ τὴν μερικὴν εἰδίκευσιν, ὅσον καὶ διὰ τὴν λῆψιν τῆς εἰδικότητος, προτιμωμένων τῶν ἐχόντων προϋπηρεσίαν ἢ μερικὴν εἰδίκευσιν εἰς σανατόρια ἢ λοιπὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, λειτουργοῦντα ἐκτὸς τῶν περιφερειῶν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῆς Θεσσαλονίκης.

3. Ὑφηγηταὶ τῶν Ἰατρικῶν Σχολῶν, προκειμένου νὰ διορισθῶσιν εἰς Πανεπιστημιακὰς Κλινικὰς ἢ Ἐργαστήρια, ἐγκατεστημένα εἰς σανατόρια ἢ λοιπὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα ν. δ/γματος 2592/1953 ἢ εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα ἐν γένει Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, δέον νὰ ἔχωσι διδάξει, ἐπὶ χρονικὸν διάστημα καθοριζόμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, μετὰ γνώμην τῆς οἰκείας Ἰατρικῆς Σχολῆς, καὶ οὐχὶ πάντως ἔλαττον τοῦ ἑξαμήνου, εἰς σανατόρια ἢ λοιπὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα λειτουργοῦντα ἐκτὸς τῶν περιφερειῶν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῆς Θεσσαλονίκης.

Οὗτοι δικαιοῦνται τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ εἰδικοῦ ἐπιδόματος μηνιαίως, οἱ μὲν κατέχοντες ἐμμισθον θέσιν ἴσου πρὸς τὰς μηνιαίας αὐτῶν ἀποδοχάς, οἱ δὲ λοιποὶ ἴσου πρὸς τὸ διπλάσιον τῶν ἀποδοχῶν μονίμου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου βαθμοῦ 2ου εἰς βάρος τοῦ ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ τοῦ εἰς ὃ θὰ διδάξωσι νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος.

4. Δύναται ὁ Ὑπουργὸς Κοινωνικῆς Προνοίας δι' ἀποφάσεώς του νὰ ὁρίζῃ διευθυντὰς κλινικῶν ἢ ἐργαστηρίων τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἢ τῆς Θεσσαλονίκης λειτουργούντων σανατορίων ἢ λοιπῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν.δ. 2592/1953, οἵτινες θὰ μετοβαίνωσιν ὑποχρεωτικῶς κατ' ἔτος, μόνοι ἢ καὶ μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν ἢ καὶ βοηθῶν αὐτῶν, διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ πέραν τοῦ μηνὸς ἐν συνόλῳ ἢ τμηματικῶς, καθοριζόμενον διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, εἰς τὰ ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω περιφερειῶν λειτουργοῦντα σανατόρια ἢ λοιπὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα πρὸς διδασκαλίαν ἢ συνεργασίαν μετὰ τῶν ἰατρῶν τῶν ἱδρυμάτων τούτων καὶ ἐκτέλεσιν ἐπιστημονικῆς ἐργασίας.

Εἰς τοὺς ὡς ἄνω μετακινουμένους διευθυντάς, ἐπιμελητὰς καὶ βοηθοὺς ἰατροὺς καταβάλλονται τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἡ ἐκτὸς ἕδρας ἀποζημίωσις εἰς βάρος τοῦ ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ τοῦ νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος, εἰς ὃ θὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας των.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας των διευθυντὰς ἰατροὺς σανατορίων καὶ λοιπῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῆς Θεσσαλονίκης.

5. Ἐπιτρέπεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας ἡ μέχρις ἑνὸς μηνὸς ἀπόσπασις ἰατρῶν νομαρχιακῶν σανατορίων ἢ λοιπῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν.δ. 2592/1953 εἰς ἕτερα νομαρχιακὰ ἢ περιφερειακὰ τοιαῦτα τοῦ ἰδίου ν. δ/τος καὶ εἰς ἀντίστοιχον κενὴν

θέσιν πρὸς κάλυψιν ἰατρικῶν ἀναγκῶν ἢ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐπιστημονικῆς ἐργασίας.

Τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἡ ἐκτὸς ἕδρας ἀποζημίωσις τῶν οὕτω ἀποσπωμένων ἰατρῶν καταβάλλονται εἰς βάρος τοῦ ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ τοῦ εἰς ὃ ἀπασπῶνται νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος.

6. Τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2592|1953 προβλεπόμενον εἰδικὸν ἐπίδομα δύναται νὰ χορηγῆται καὶ εἰς τοὺς ἰατροὺς, ὀδοντιάτρους καὶ χημικοὺς τοῦ Σανατορίου «Σωτηρία», ὡς καὶ εἰς τοὺς φυματιολόγους ἰατροὺς τῆς Φυματιολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Νευροψυχιατρικοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν.

7. Ἐφεξῆς διὰ τὴν χορήγησιν ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος εἰς τὰς ἀποφοίτους τῶν σχολῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων, ἀδελφῶν ἐπισκεπτριῶν καὶ νοσοκόμων καὶ τῶν βοηθῶν νοσοκόμων, ἀπαιτεῖται τριετὴς τοὐλάχιστον προϋπηρεσία, μετὰ τὴν λῆψιν τοῦ διπλώματος ἢ τοῦ πτυχίου, εἰς σανατόρια καὶ λοιπὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας Δημοσίας ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ὡς καὶ εἰς ἰδιωτικὰς κλινικὰς ἢ σανατόρια, ὁριζομένων ἑκάστων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, ἢ τριετὴ ὑπηρεσίαν εἰς Ὑγειονομικοὺς Σταθμοὺς ἢ κοινοτικὰ καὶ ἀγροτικὰ ἰατρεῖα.

Αἱ παραβαίνουσαι τὰς διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν δαπανῶν ἐκπαιδεύσεώς των, αἵτινες εἰσπράττονται ὡς δημόσιον ἔσοδον κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις.

8. Ἰατροὶ διατελέσαντες ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν λίαν εὐδοκίμως διευθύνται κλινικῶν, σανατορίων ἢ λοιπῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων δύνανται, λόγῳ τῆς πείρας των καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς των καταρτίσεως, νὰ διορίζωνται εἰς ἀνάλογους θέσεις κλινικῶν ἢ ἰατρείων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν.δ. 2592|1953 καὶ πέραν τοῦ ἕβδου ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ οἰκείου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ὁμοίως δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ κείμεναι διατάξεις περὶ ὁρίου ἡλικίας ὡς πρὸς τοὺς ἰατροὺς τῶν κοινοτικῶν καὶ ἀγροτικῶν ἰατρείων καὶ τῶν κοινοτικῶν ὑγειονομικῶν σταθμῶν κατὰ τὴν κρίσιν τῶν οἰκείων Νομαρχιακῶν Συμβουλίων.

Ἄρθρον 15

1. Τὸ ἐδάφιον ϐ τῆς παραγράφου 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 861|20.7.1951 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῆς κυρωθείσης καὶ τροποποιηθείσης διὰ τοῦ νόμου 2118|1952, τροποποιεῖται ἀφ' ἧς ἴσχυσεν ὡς ἀκολούθως:

«Τὰ ἐντάλματα ταῦτα, ὡς καὶ τὰ νομιμοποιοῦντα τὴν ἐντελλομένην δαπάνην δικαιολογητικά, ἐλέγχονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τοῦ προέδρου τῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ ἐξουσιοδοτουμένου παρ' αὐτοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ συνδέσμου ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ».

2. Τὰ ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων καταβληθέντα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐγκεκριμένων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἀντιφυματικοῦ ἐμβολιασμοῦ πάσης φύσεως ἔξοδα κινήσεως ἐγκρίνονται.

3. Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. - 1528|1950, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1774|1951, καταργεῖται.

Ἄρθρον 16

Ὁ χρόνος πάσης (ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ) προϋπηρεσίας, διανυθείσης εἰς Δημοσίας Ὑγειονομικὰς Ὑπηρεσίας (ὑφ' οἱονδήποτε νομικὸν τύπον σχέσεως ἐργασίας), ὑπαλλήλων μονιμοποιηθέντων ἐν συνεχείᾳ καὶ ὑπηρετούντων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος παρὰ τῷ Ὑγειονομικῷ Ἐργαστηρίῳ Ἀθηνῶν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας ἀναγνωρίζεται ὡς χρόνος ἐμμίσθου δημοσίας ὑπηρεσίας, συνυπολογιζομένης εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας αὐτῶν ὡς μονίμων ὑπαλλήλων καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις:

1) Ἀπολήψεως παρὰ τῶν ὑπαλλήλων τούτων στεγαστικῶν καὶ λοιπῶν δανείων.

2) Συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων καὶ τὰ λοιπὰ Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα Δημοσίων Ὑπαλλήλων, τακτοποιουμένης τῆς συμμετοχῆς ταύτης ἐπὶ ἀναδρομικῇ ὑπὲρ τῶν Ταμείων τούτων καταβολῇ τῶν ἀναλογουσῶν διὰ τὸν ἀναγνωριζόμενον οὕτω χρόνον συμπληρωματικῶν κρατήσεων καὶ νομίμων τόκων, ἐξοφλητέων πάντων τούτων ἐντὸς πενταετίας δι' ἰσοποσῶν μηνιαίων δόσεων.

3) Ἀπονομῆς τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ αὐτῶν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς παροχῆς προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ λόγῳ παλαιότητος κατ' ἐπέκτασιν τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 1491|1954 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ἐγκυκλίου 18 ὑπ' ἀριθ. 260341|29.10.1951 τῆς Γ.Δ.Δ.Λ.

Ἄρθρον 17

1. Ὀφειλαὶ νοσηλείων εἰς σανατόρια, νευροψυχιατρικὰ νοσοκομεῖα καὶ νοσοκομεῖα ἀφροδισίων νόσων, προερχόμεναι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀπὸ 8|15.5.1958 ϐ.δ]τος καὶ τοῦ ἀπὸ 15|23.8.1958 τροποποιητικοῦ τοιούτου, δύνανται ἀποφάσει τῶν οἰκείων Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Ἱδρυμάτων, κατὰ περίπτωσιν, νὰ μειοῦνται ἢ καὶ νὰ διαγράφωνται.

2. Προκαταβολαὶ νοσηλείων καταβληθεῖσαι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὡς καὶ καταβληθησόμεναι μέχρι 30.6.1960 εἰς σανατόρια καὶ λοιπὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας ἢ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων Ὑγείας καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀγροτῶν, πέραν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν.δ. 2592|1953 συμβάσεων, θεωροῦνται νομίμως καταβληθεῖσαι.

3. Πιστοποιητικὰ ἀπορίας ἀσθενῶν νοσηλευθέντων εἰς σανατόρια καὶ ψυχιατρικὰ νοσοκομεῖα, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ Δικαίου μέχρι 31.12.1959 θεωροῦνται ἰσχύοντα μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης, ἀνεξαρτήτως χρονολογίας ἐκδόσεώς των.

4. Ἡ νοσηλεία ἀσθενῶν εἰς σανατόρια καὶ νευροψυχιατρικὰ νοσοκομεῖα ν.δ. 2592|1953,

καθώς και εἰς τὰ συμβεβλημένα μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας τοιαῦτα, δύναται, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας νὰ παρέχηται δωρεὰν εἰς τὴν Γ' θέσιν, ἐφ' ὅσον αὕτη παρατείνεται πέραν τοῦ ἑξαμήνου καὶ διαπιστωθῇ ἡ ἀδυναμία καταβολῆς τῶν νοσηλείων ἐκ μέρους τῶν ὑποχρέων.

Τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου ἐξαιροῦνται οἱ ἡφαλισμένοι.

Αἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθεῖσαι σχετικαὶ διαταγαὶ θεωροῦνται νόμιμοι.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1960

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

380]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 18.8.1953 β. δ/τος κυρωθέντος Γ.Κ.Π. τοῦ Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 83 τῆς 15 Ἰουνίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 3105]1954 «περὶ κανονιστικῶν διατάξεων ἀφορωσῶν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Τ.Ε.».

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑπουργοῦ, μετὰ γνώμην τῆς Διοικήσεως τοῦ Ο.Τ.Ε., ὡς καὶ τῶν παρὰ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ὁρισθέντων ἐκπροσώπων τοῦ προσωπικοῦ, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διατυπωθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 204 τῆς 6ης Ἀπριλίου ἐ. ἔ. πρακτικῷ αὐτοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Γ.Κ.Π. τοῦ Ο.Τ.Ε. προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«στ) Ἕνεκα συμπληρώσεως 40ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀποχώρησις χωρεῖ τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὸ προσωπικὸν συμπληροῖ τεσσαράκοντα (40) ἐτῶν πραγματικὴν ὑπηρεσίαν, ὑπολογιζομένην ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀρχικοῦ διορισμοῦ του εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. ἢ εἰς τὸν ἐξ οὗ μετετάγη κλάδον (Τ.Τ.Τ. - Α.Ε.Τ.Ε. - Cable and wireless), ἐκτὸς ἐὰν δὲν ὑπερέβη τὸ πεντηκοστὸν πέμπτον (55) ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὁπότε ἀποχωρεῖ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν καὶ αὐτοῦ.

Ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀποχώρησις ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐπέρχεται αὐτοδικαίως καὶ ὑποχρεωτικῶς ἄνευ ἀνάγκης καταγγελίας ἢ ἄλλης πράξεως.

Κατόπιν προτάσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, ὑποβαλλομένης ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, τὸ κατὰ τὴν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 9 ἁρμόδιον Συμβούλιον δύναται, ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ὑπηρεσίας, νὰ ματαιώσῃ τὴν ἕνεκα συμπληρώσεως τεσσαρακονταετοῦς ὑπηρεσίας ἀποχώρησιν.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ περὶ οὗ πρόκειται παραμένει ἐπὶ μίαν πενταετίαν καὶ πάντως οὐχὶ πέραν συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας.

Τὸ λόγῳ συμπληρώσεως τεσσαρακονταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἀποχωροῦν προσωπικὸν λαμβάνει τὴν ἀποζημίωσιν, τὴν ὁποίαν λαμβάνει κατὰ τὸ ἄνω ἐδάφιον δ' τὸ λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας ἀποχωροῦν, προσαυξανομένην ὅμως διὰ πᾶν πλῆρες ἡμερολογιακὸν ἔτος, καθ' ὃ θὰ παρέμενεν ἐν ὑπηρεσίᾳ, ἐὰν ἀπεχώρει λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας, διὰ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸν μισθὸν του τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς ἀποχωρήσεώς του μηνός».

Ἄρθρον 2

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Γ.Κ.Π. τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«3. Εἰς τὸ ἔγγαμον προσωπικὸν χορηγεῖται οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, ἀνερχόμενον εἰς 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ διὰ τὸ πρῶτον προστατευόμενον μέλος τῆς οἰκογενείας, σύζυγον ἢ τέκνον, καὶ εἰς 5 ο/ο ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ δι' ἕκαστον τέκνον μέχρι τεσσάρων μελῶν κατ' ἀνάτατον ὅριον, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς συζύγου. Εἰς τὰς θήλεις ἐγγάμους ὑκαλλήλους χορηγεῖται τὸ ἐπίδομα διὰ τὰ τέκνα των, ἐφ' ὅσον διατελοῦν ἐν χηρείᾳ ἢ ἐν διαζεύξει, συναικοῦν δὲ μετὰ τῶν τέκνων των καὶ βαρύνονται μὲ τὴν διατροφήν των.

Τὸ ἀνωτέρω οἰκογενειακὸν ἐπίδομα παύει χορηγούμενον:

1) Τὸ διὰ τὴν σύζυγον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως ἢ ἐν περιπτώσει ἐργασίας τῆς συζύγου παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ. 2) Τὸ διὰ τὰ τέκνα ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας, προκειμένου περὶ ἀρρένων, καὶ τοῦ 20οῦ, προκειμένου περὶ θηλέων, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ τέκνων ἀποδεδειγμένως σπουδαζόντων, ὁπότε τὸ ἐπίδομα παύει χορηγούμενον ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 21ου ἔτους.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις παύει χορηγούμενον τὸ ἐπίδομα, ἐφ' ὅσον ἀναλάβωσιν ἐργασίαν ἢ νυμφευθῶσιν ἢ ἀποκτήσωσιν ἴδιον εἰσόδημα καὶ δὲν διατρέφονται παρὰ τῶν γονέων των».

Ἄρθρον 3

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Γ.Κ.Π. τοῦ Ο.Τ.Ε. προστίθενται τὰ ἀκόλουθα:

«Οὐχ ἧττον προκειμένης προσλήψεως διὰ διαγωνισμοῦ ἢ δοκιμασίας, κατὰ τὰς παραγράφους 4 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 5, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἡλικία, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ προσλαμβανόμενος κατὰ τὸν χρόνον τῆς διενεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ ἢ τῆς δοκιμασίας, ἐφ' ὅσον ἡ πρόσληψις γίνεται ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου, ἐπὶ δὲ πληρώσεως θέσεως διανομέως ἀδηγοῦ αὐτοκινήτων, κλητῆρος καὶ νυκτοφύλακος διὰ προσλήψεως ἀνήκοντος εἰς τὸ ἔκτακτον προσωπικόν, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἡλικία, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ προσλαμβανόμενος κατὰ τὴν εἰς εἰς τὸ ἔκτακτον προσωπικὸν ἀρχικὴν πρόσληψίν του, ἐφ' ὅσον ἀπὸ ταύτης ἀδιαλείπτως συνεχίζεται ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του».

Ἄρθρον 4

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Γ.Κ.Π. προστίθεται ἐδάφιον 4ον, ἔχον οὕτω:

«4. Εἰς μορφωτικὰς καὶ ψυχαγωγικὰς Λέσχας

τοῦ προσωπικοῦ, νομίμως συνεστημένας καὶ λειτουργούσας εἰς Ἀθήνας ἢ εἰς ἕδρας περιφερειακῶν συγκροτημάτων, δύναται νὰ παρέχηται ἐτησίως οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, ὁριζομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Τ.Ε., κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν ἑκάστης Λέσχης».

Ἄρθρον 5

Εἰς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Μεταβατικαὶ Διατάξεις» 4ον Κεφάλαιον τοῦ Γ.Κ.Π. προστίθεται ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 55, ἔχον οὕτω :

«1. Προσωπικόν, ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον, συμφώνως πρὸς τὸ ἐδάφιον στ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 19, πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἕνεκα συμπληρώσεως 40ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1959, ἀποχωρεῖ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄνω ἐδαφίου τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ ἑπομένου μηνός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἄρχεται ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης διατάξεως. Οὐχ ἧττον, ὑποβαλλομένης προτάσεως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ περὶ ματαιώσεως τῆς τοιαύτης ἀποχωρήσεως, αὕτη δύναται ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ὑπηρεσίας νὰ ματαιωθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 9 ἀρμοδίου Συμβουλίου, ὁπότε ὁ περὶ οὗ πρόκειται παραμένει ἐπὶ μίαν πενταετίαν καὶ πάντως οὐχὶ πέραν τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας».

«2. Αἱ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προηγουμένης παραγράφου κενωθησόμεναι ὀργανικαὶ θέσεις, καθὼς καὶ ἅπασαι αἱ προστεθεῖσαι καὶ κενωθεῖσαι καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1960 μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὀργανικαὶ θέσεις τοῦ προσωπικοῦ, λογίζονται κατ' ἐξαίρεσιν κεναὶ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1960, ἡ δὲ πλήρωσις αὐτῶν γίνεται διὰ προαγωγῶν ἰσχυουσῶν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους».

«3. Μόνιμον προσωπικὸν τῆς κατηγορίας τοῦ ἀνωτέρου τεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἐξελθὸν λόγῳ παραιτήσεως, μετὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ο.Τ.Ε., ἐπαναπροσληφθὲν καὶ ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν ἰσχὺν τῆς παρούσης διατάξεως ὡς ἔκτακτον ἐπὶ συμβάσει ὁρίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου διαρκείας, δύναται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης διατάξεως, τῇ αἰτήσει του, νὰ ἐπαναπροσληφθῇ εἰς τὸ μόνιμον προσωπικόν, καὶ ἂν ἔτι ὑπερέβη τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Τ.Ε.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται, κατὰ τὴν κρίσιν του, νὰ ἐντάξῃ τὸν προσλαμβανόμενον εἴτε εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, τὸν ὁποῖον ἔφερε κατὰ τὴν ἀπόλυσίν του, εἴτε καὶ εἰς ἀνώτερον τοιοῦτον.

Εἰς τὸν ἀπὸ τῆς τοιαύτης προσλήψεως χρόνον πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ οὕτω προσλαμβανομένου συνυπολογίζεται καὶ ὁ διανυθεὶς ὑπ' αὐτοῦ πρὸ τῆς παραιτήσεώς του καὶ ὁ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἐκτάκτου».

«4. Κατ' ἐξαίρεσιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 6, περιπτωσις στ', τοῦ παρόντος ὁριζομένων ἐπιτρέπεται ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἡ πλήρωσις κενῶν ὀργανικῶν θέσεων διανομέων Τηλεπικοινωνιακῶν Κέντρων Β' καὶ Γ' τάξεως δι' ὁριστικῆς προσλήψεως τῶν ὑπηρετούντων ὡς ἐκτάκτων διανομέων εἰς τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω γραφεῖα ἐπὶ συνεχῆ τετραετίαν τοὐλάχιστον, μὴ ὑπερβάντων δὲ τὸ 45ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ κρινομένων καταλλήλων, προτάσει τῶν καθ' ἱεραρχίαν προϊσταμένων των».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑφυπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος βασιλικοῦ διατάγματος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1960

—

717]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 17]24.8.1955 β. δ]τος «περὶ τοῦ τρόπου παραστάσεως τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐνώπιον τῶν κατὰ νόμον 3239]1955 Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων Συλλογικῶν Διαφορῶν Ἐργασίας, λειτουργίας, διεξαγωγῆς τῶν συνεδριάσεων τούτων κλπ.».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 174 τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 527]18.8.1960 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

1. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀνωτέρω β.δ]τος τῆς 17]24.8.1955 «περὶ τοῦ τρόπου παραστάσεως τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐνώπιον τῶν κατὰ νόμον 3239]1955 Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων Συλλογικῶν Διαφορῶν Ἐργασίας, λειτουργίας, διεξαγωγῆς τῶν συνεδριάσεων τούτων κλπ.» (*) ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον 3

1. Ἀφ' ἧς ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔφεσις περιῆλθεν εἰς τὸ Δ.Δ.Δ.Δ., ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ ἢ ὁ ἀναπληρωτής του συγκαλεῖ τὸ ταχύτερον καὶ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3239]1955 (ἄρθρον 11 § 1, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3755]1957) τασσομένης πενθημέρου προθεσμίας, τὸ Δικαστήριον εἰς συνεδρίασιν, διὰ προσκλήσεώς του, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 § 1 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα, ἅτινα ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐν προκειμένῳ».

2. Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«5. Ἡ διαδικασία ἄρχεται ἐνώπιον μὲν τῶν Π.Δ.Δ.Δ. διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ παραπεμπτικοῦ ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τῆς συνημμένης αὐτῷ ἐκθέσεως τοῦ ἐπιληφθέντος τῆς διαφορᾶς ὑπαλλήλου αὐτοῦ, ἐνώπιον δὲ

(*) ΕΕΔ 14, σελ. 999.

τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. διά τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐφέσεως».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βασ. Πρεσβείᾳ Βιέννης τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1960.

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΛΠ.

62639]12452]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 18.8.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδορασφαγέων Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 422 τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τὰς διατάξεις τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957.

β) Τὴν ἀπὸ 18.8.1960 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδορασφαγέων Πειραιῶς.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 παρ. 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755]1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 24.9.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Ὅτι διὰ τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 4 τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορίζονται ἐργατικὰ δικαιώματα ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων ζώων.

ε) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀναγνώρισις ἀμοιβῶν καὶ ἐργατικῶν δικαιωμάτων ἄνευ ἀντιπαροχῆς ἐργασίας, ἐπιβαρύνουσα ἀδικαιολογήτως τὰς τιμὰς βαοικοῦ εἴδους διατροφῆς τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, ἀντίκειται εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐπιδιώκει, ὅπως ἐκλείψῃ πᾶσα μορφὴ παροχῶν ἄνευ ἀντιστοίχου ἀντιπαροχῆς ἐργασίας καὶ ὅπως ἐξασφαλισθῶσιν οἱ μικρότεραι δυναταὶ τιμαὶ εἰς τὰ εἴδη λαϊκῆς καταναλώσεως.

στ) Τὸ γεγονὸς ἐξ ἄλλου ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐκδορασφαγεῖς Πειραιῶς, ὑπὸ τῶν μέχρι σήμερον ἰσχυσασῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προεβλέπετο καταβολὴ ἀμοιβῆς διὰ τὰ εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα ζῶα καὶ συνεπῶς δὲν ἐνδείκνυται ἡ ὁλοσχερὴς κατάργησις τοῦ συστήματος τούτου, ὡς ἀποκλείουσα τὴν δυνατότητα προσαρμογῆς ἐξ ἀπόψεως ἀπασχολήσεως τοῦ εἰσοδήματος τῶν μισθωτῶν τούτων, ἀλλὰ ἡ σταδιακὴ καὶ κλιμακωτὴ μείωσις τοῦ τιμολογίου τούτου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι ἤδη καὶ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν συλλογικῆς συμβάσεως καθορίζονται μειωμένα, ἐν σχέσει πρὸς τὸ παρελθόν, τὰ δικαιώματα ταῦτα, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 278 πρακτικοῦ καταθέσεως τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδορασφαγέων Πειραιῶς.

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 18ην τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἔτους 1960, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην καὶ ὥραν 18ην, συνελθόντες εἰς τὰ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λυκούργου ἀριθ. 3 γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου Ζωεμπόρων Πειραιῶς, ἀφ' ἑνὸς οἱ 1) Παναγιώτης Μάλλιος, 2) Κωνσταντῖνος Μαδεράκης καὶ 3) Θρασύβουλος Ρασιᾶς, πρόεδρος, γεν. γραμματεὺς καὶ ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ζωεμπόρων Πειραιῶς, ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Κωνσταντῖνος Γιαλελῆς, 2) Ἀναστάσιος Διολέτης καὶ 3) Χαράλαμπος Λούζης, πρόεδρος, γεν. γραμματεὺς καὶ σύμβουλος τοῦ Συνδέσμου Σφαγέων καὶ Ἐκδορέων Πειραιῶς «Ὁ Σωτήρ», ἐκ μέρους τῶν ἐργαζομένων, ἅπαντες δεόντως καὶ νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὡς ἐκπροσωπούσιν ὀργανώσεων, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς συνεφώνησαν τὰ εὐθὺς ἀμέσως κατωτέρω ἐκτιθέμενα :

Κεφάλαιον Α'
Σκοπός
Ἄρθρον 1

Σκοπὸν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποτελεῖ ἡ ρύθμισις τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων καὶ τῶν ἐκ τούτων ἑκάστοτε ἀναφυομένων ζητημάτων καὶ διενέξεων μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων ἢ μεταξὺ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ τῶν μελῶν τῆς ἑτέρωθεν ἀντισυμβαλλομένης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως περὶ τὴν ἐργασίαν τῆς σφαγῆς τῶν βοοειδῶν (βοῶν, μόσχων, βουβάλων), τῆς σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς τῶν λευκῶν κρεάτων (ἀμνῶν, ἐριφίων, προβάτων, αἰγῶν, χοίρων κλπ.). Οὕτω διὰ τοῦ κατὰ τὸ δυνατὸν πλήρους καθορισμοῦ τῶν ἑκατέρωθεν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, τοῦ τρόπου ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, τῆς θεσπίσεως συγχρονισμένου τιμολογίου ταύτης, ὡς καὶ τοῦ σαφοῦς καθορισμοῦ τῶν συνεπειῶν ἐκ τῶν παραβάσεων τῶν διατάξεων τῆς παρούσης, θέλουσιν ἀποφευχθῆ αἱ συνήθεις μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων διαφωνίαι καὶ ἔριδες, ἐπὶ προφανεῖ ὠφελείᾳ καὶ πέραν τούτου τοῦ καινωνικοῦ συνόλου, ρητῶς ἀναγνωριζομένου ἀμφοτέρωθεν ὅτι τὸ συμβαλλόμενον ἐργοδοτικὸν σωματεῖον ἀπασχολεῖ τὸν μείζονα ἀριθμὸν μισθωτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239]1955.

Κεφάλαιον Β'
Ἐργασία
Ἄρθρον 2

Ἡ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως παρεχομένη ἐργασία διὰ τῶν εἰς ταύτην ἐντεταγμένων συνεργείων ἐξ ἐργατῶν ἐκδορασφαγέων συνίσταται :

1) Διὰ τὰ ἐν τοῖς Δημοτικοῖς Σφαγείοις ἢ ἐκτὸς τούτων ὁπουδήποτε ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Πειραιῶς καὶ τῶν προαστίων σφαζόμενα ζῶα (βοοειδῆ, αἰγοειδῆ, προβατοειδῆ, χοίροι) εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ εὐθύνην

τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ διὰ τῶν ὑπὸ ταύτης καταρτιζομένων ἐκ τῶν μελῶν της συνεργείων σφαγὴν τῶν βοοειδῶν, σφαγὴν καὶ ἐκδοράν τῶν αἰγοπροβατοειδῶν ἐν γένει, σφαγήν, ἐκδοράν ἢ ἀποτρίχωσιν καὶ τεμαχισμὸν τῶν χοίρων, ὡς καὶ τὴν ὑπεύθυναν παράδοσιν τῶν σφαγίων εἰς τοὺς δικαιούχους.

2) Διὰ τὰ παρὰ τῶν εἰσαγωγέων ἐργοδοτῶν πάσης οἱασδήποτε φύσεως καὶ καταστάσεως, δι' οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου, ὁπόταν δήποτε καὶ ὁπωσδήποτε εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα ζῶα, εἴτε ταῦτα μεταφέρονται τὸ πρῶτον εἰς τὰ Δημοτικὰ Σφαγεῖα Πειραιῶς, εἴτε εἰς τὰ κατ' ἰδίαν καταστήματα τῶν εἰσαγωγέων, εἴτε ἀλλαχοῦ, κατ' ἐντολὴν τούτων, ὧν ὅμως ἡ κατανάλωσις θὰ γίνῃ εἰς τὴν περιφέρειαν Πειραιῶς, καθορίζεται διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως παροχὴ ἐργασίας, συνισταμένη εἰς τὴν ὑπὸ τῶν εἰδικῶν καταρτιζομένων συνεργείων (ἐξωτερικῶν) τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως παραλαβήν, καταμέτρησιν, εἰδικὴν ταξινόμησιν ἐντὸς τῶν καταστημάτων, μερικὴν ἐκδερμάτωσιν, ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη τοιαύτης, ἐπιμέλειαν διὰ τὴν ἐνέργειαν κρεοσκοπήσεως, τριχινοσκοπήσεως καὶ ἀστυκτηνιατρικῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ παράστασις κατ' αὐτάς, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τούτων ἀπαιτηθησομένων βοηθητικῶν ἐργασιῶν, τὸ σχίσιμον καὶ τὸν τεμαχισμὸν τῶν χοίρων, ὡς καὶ πάσης ἄλλης ἐργασίας ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῶν καταστημάτων, ἀναγκαίας διὰ τὴν προετοιμασίαν πρὸς πώλησιν τῶν σφαγίων τούτων.

Πρὸς τοῦτο ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις, ἀνεξαρτήτως καὶ ἀσχέτως τῆς ἀφίξεως τοιούτων σφαγίων καὶ ἀσχέτως τοῦ ἐὰν τὰ ἀφιχθησόμενα χρήζουν τοῦ συνόλου τῶν προμνησθεισῶν ἐργασιῶν, ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ καθημερινῶς καὶ ἀνὰ πᾶσαν ὑποδειχθησομένην ὥραν ἡμέρας ἢ καὶ νυκτὸς ἀνάλογον καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν συνεργείων εἰς τὴν Κεντρικὴν Κρεαγοράν Πειραιῶς, γνωστοποιεῖ δὲ ἐμπροθέσμως καὶ καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα τὰ ὀνόματα τούτων εἰς τὴν ἀντισυμβαλλομένην ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐν γένει εἰς τοὺς ὑποδειχθησομένους τότους ἀφίξεως κρεάτων, βαρυνομένη διὰ τῶν δαπανῶν μεταβάσεως καὶ ἀναμονῆς τῶν συνεργείων, διὰ τὴν τυχὸν παροχὴν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἄνω προβλεπομένων ἐργασιῶν.

Ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης καὶ ρητῶς συνομολογεῖται, ὅτι οὐδεμιᾶς τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἐργασιῶν χρήζουν τὰ ἐν καταστάσει ὑψηλῆς ψύξεως (κατεψυγμένα), ὁπόταν δήποτε καὶ ὁπωσδήποτε εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα ζῶα, εἴτε περὶ βοοειδῶν μετ' ὀστῶν, ἢ ἄνευ ὀστῶν, πρόκειται, εἴτε περὶ αἰγοπροβατοειδῶν καὶ ἐν γένει λευκῶν κρεάτων καὶ ἀσχέτως τοῦ ἂν ταῦτα μεταφέρονται τὸ πρῶτον εἰς τὰ κοινῆς χρήσεως ψυγεῖα Ἀθηνῶν ἢ Πειραιῶς, εἴτε εἰς τὰ κατ' ἰδίαν καταστήματα τῶν ἐργοδοτῶν, εἴτε ἀλλαχοῦ. Ἐπομένως οὐδεμία ὁμοιβὴ ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 τῆς παρούσης παρέχεται διὰ τὰ τοιαῦτα σφάγια.

Δηλοῦται, ὅτι ἡ ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἡ ἑκάστοτε συναπτομένη μεταξὺ τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου καὶ τῶν μελῶν τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ἐργοδοτικοῦ σωματείου, εἶναι ἐνιαία διά τε τὰ εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ διὰ τὰ ζῶντα. Ἡ παροχὴ δὲ πρὸς ἐργασίαν τῆς μιᾶς κατηγορίας τῶν σφαγέων συνεπάγεται ὑποχρεώσεις συμβατικῶς δημιουργηθεῖσαν καὶ διὰ τὰ σφάγια τῆς ἑτέρας κατηγορίας.

Γίνεται μνεία, ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ παραδόσεως ἐκ μέρους τῶν εἰσαγωγέων εἰς τὰ ἐργατικὰ συνεργεῖα τῶν εἰσαχθέντων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων ζώων, πρὸς παροχὴν κατὰ τὰ προεκτεθέντα τοῦ συνόλου, τινῶν ἢ ἔστω καὶ μιᾶς τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης σημειουμένων ἐργασιῶν, οὗτοι (οἱ εἰσαγωγεῖς) θὰ ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλλωσι τὰ ἐν τῷ οἰκείῳ ἄρθρῳ καθοριζόμενα ἐργατικὰ δικαιώματα, δοθέντος ὅτι τὰ ἐργατικὰ συνεργεῖα ἀπεσπάσθησαν ἐκ τῆς ἐντὸς τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων κυρίας ἐργασίας καὶ διετέθησαν εἰδικῶς διὰ τὴν ἀναμονὴν καὶ ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν ἐπὶ τῶν εἰσαχθησομένων ἐσφαγμένων σφαγίων.

Ὡς εἰσαγωγεὺς νοεῖται καὶ ὁ καταστηματάρχης, εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ὁποίου μεταφέρονται καὶ πωλοῦνται τὰ σφάγια ἢ ὁπωσδήποτε μεσολαβεῖ κατὰ τὴν χονδρικὴν πώλησιν τούτων, ἀσχέτως ἐὰν ταῦτα ἀριθμοῦνται ἐπ' ὀνόματί του ἢ ὄχι.

Ἐξ ἑτέρου ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως διαθέσεως ὑπὸ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως τῶν ὡς ἄνω ἐργατικῶν συνεργείων ἢ παροχῆς ἐκ μέρους τούτων καὶ μιᾶς ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν, τοῦτο θὰ συνεπάγεται τὴν στέρησιν τῆς εἰσπράξεως παντὸς δικαιώματος, μὴ ἀποκλειομένης διὰ τὴν περίπτωσιν κακοπιστίας παροχῆς εἰλόγου ἀποζημιώσεως καὶ ἀμέσου καταγγελίας τῆς παρούσης ὑπὸ τῆς ἑτεροσυμβαλλομένης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως.

Ἄρθρον 3

Αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐργασίαι θὰ ἐκτελῶνται ὑπὸ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως διὰ τῶν ὑπὸ ταύτης ὑπευθύνως καταρτιζομένων συνεργείων ἐκ τῶν εἰδικῶν περὶ τὴν σφαγήν, ἐκδοράν, τεμαχισμὸν καὶ τὰς λοιπὰς ἐπὶ τῶν σφαγίων ἐργασίας.

Κεφάλαιον Γ'
Τιμολόγιον ἐργασίας

Ἄρθρον 4

Τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα σφαγῆς, ἐκδορᾶς κλπ. καθορίζονται διὰ τῆς παρούσης ὡς ἀκολούθως :

1. Βοοειδῆ, σφαγὴ κατὰ κεφαλήν :

α) Μόσχοι μέχρι 50 ὀκάδων, ἀδιακρίτως προελεύσεως, δραχμαὶ 28.

β) Βοοειδῆ ἄνω τῶν 50 ὀκάδων, ἀδιακρίτως προελεύσεως, δραχμαὶ 33,50.

2. Προβατοειδῆ - αἰγοειδῆ σφαγή, ἐκδορὰ κατὰ κεφαλήν :

α) Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων ἐγχωρίων καὶ προελεύσεως Σερβίας, δραχμαὶ 6.

β) Διὰ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν ἐπὶ προβατοειδῶν καὶ αἰγοειδῶν (χονδρῶν) τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προελεύσεως, δραχμαὶ 9.

γ) Ἀμνοί, ἐρίφια προελεύσεως ἐξωτερικοῦ, πλὴν Σερβίας, δραχμαὶ 7.

δ) Προβατοειδῆ καὶ αἰγοειδῆ (χονδρὰ) τῆς αὐ-

τῆς ὡς ἄνω προελεύσεως, δραχμαὶ 11.

3. Χοῖροι, σφαγὴ καὶ ἐκδορὰ κατὰ κεφαλήν:

α) Διὰ σφαγὴν καὶ ἀποτρίχωσιν ἢ ἐκδορὰν χοίρων ἄνω τῶν 40 ὀκάδων, δραχμαὶ 34.

β) Διὰ τὰς αὐτὰς ἐργασίας ἐπὶ χοίρων κάτω τῶν 40 ὀκάδων, δραχμαὶ 28.

4. Τὸ ὡς ἄνω παρατιθέμενον τιμολόγιον, ἰσχὺον ἀπὸ μακροῦ, θέλει αὐξηθῆ ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1960, ὡς ἀκολούθως:

α) Μόσχοι μέχρι 50 ὀκάδων, ἀδιακρίτως προελεύσεως, δραχμαὶ 30.

β) Βοοειδῆ ἄνω τῶν 50 ὀκάδων, ἀδιακρίτως προελεύσεως, δραχμαὶ 35.

γ) Ἀμνοί, ἐρίφια ἐγχώρια καὶ προελεύσεως Σερβίας, δραχμαὶ 7.

δ) Προβατοειδῆ, αἰγοειδῆ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προελεύσεως, δραχμαὶ 10.

ε) Ἀμνοί, ἐρίφια ἐξωτερικοῦ, πλὴν Σερβίας, δραχμαὶ 8.

στ) Προβατοειδῆ, αἰγοειδῆ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προελεύσεως, δραχμαὶ 12.

ζ) Χοῖροι ἄνω τῶν 40 ὀκάδων, δραχμαὶ 35.

η) Χοῖροι κάτω τῶν 40 ὀκάδων, δραχμαὶ 28.

5. Εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα.

1) Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα ζῷα, πάσης φύσεως καὶ καταστάσεως, πλὴν τῶν κατεψυγμένων, ἅτινα δὲν χρήζουν οὐδεμιᾶς ἐργασίας καὶ διὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως διάθεσιν εἰδικῶν (ἐξωτερικῶν) συνεργείων καὶ τὴν παροχὴν τῶν προαναφερθεισῶν ἐργασιῶν τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα καθορίζονται κατὰ κεφαλὴν ὡς ἀκολούθως:

α) Ἐρίφια, ἀμνοί, αἰγοειδῆ, προβατοειδῆ (χονδρὰ) κατὰ κεφαλήν, ἀδιακρίτως βάρους καὶ προελεύσεως, δραχμαὶ 1.20.

β) Διὰ βοοειδῆ ἐν γένει ἀδιακρίτως βάρους, δραχμαὶ 11.

γ) Διὰ χοίρους ἐν γένει ἀδιακρίτως βάρους, δραχμαὶ 6.

2) Τὸ τιμολόγιον τοῦτο θέλει ἰσχύσει διὰ τὸ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρι τῆς 31ης Αὐγούστου 1961 χρονικὸν διάστημα.

Ἀπὸ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1961 καὶ ἐπὶ ἑξάμηνον τοῦτο μειοῦται κατὰ 30 o/o, μετὰ τὴν παρέλευσιν δὲ τοῦ ἑξαμήνου τούτου κατὰ 60 o/o.

6. Τὰ ὡς ἄνω ἀναλυτικῶς ἐκτιθέμενα ἐργατικὰ δικαιώματα θὰ εἰσπράττωνται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας παρὰ τῆς δικαιούχου ἐργατικῆς ὀργανώσεως, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτουμένης ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν καὶ ἐνεργητικῶς νομιμοποιουμένης, ἄλλως οὔπῃ φορέως παντὸς δικαιώματος ἐκ τῆς κατὰ τὸ ὁμαδικὸν σύστημα ἐκτελουμένης ἐργασίας, διὰ χορηγήσεως διπλοτύπων ἀποδείξεων, ἀποκλειομένου παντὸς τρόπου ἀποδείξεως τῆς γενομένης πληρωμῆς, ἡ δὲ ὀργάνωσις θέλει κατοβάλλει ταῦτα εἰς τοὺς ἐργάτας, μέλη τῶν συνεργείων, συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τοῦ Καταστατικοῦ καὶ τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Κοινοῦ Ταμείου παγίως ἰσχύοντα.

Ἄρθρον 5

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω καὶ εἰς χρῆμα σημειουμένων ἐργατικῶν δικαιωμάτων ἡ διαθέτουσα τὰ ἐργατικὰ συνεργεῖα ἐργατικὴ ὀργάνωσις θὰ δικαιοῦται καὶ πάσης ἄλλης εἰς εἶδος ἀμοιβῆς, καταβαλλομένης μέχρι σήμερον, ἤτοι ἀμοιβὴ εἰς εἶδος θὰ καταβάλληται, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον κατεβάλλετο μέχρι σήμερον.

Κεφάλαιον Δ'

Περὶ τρόπου ἐκτελέσεως ἐργασίας καὶ εὐθυνῶν

Ἄρθρον 6

Ἡ ἐργασία τῆς σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς τῶν σφαγίων, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, θὰ τελῇ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ προέδρου ταύτης, ἢ ὑπὸ ἐκπροσώπου τούτου εἰδικῶς ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυομένου, ὁπουδήποτε καὶ ἐὰν ἐκτελῆται αὕτη ὑπὸ τῶν διατεθέντων ἐργατικῶν συνεργείων. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς παραγράφου ταύτης, ὡς καὶ τῶν διατάξεων ὁλοκλήρου τῆς παρούσης, καὶ ἵνα ἡ ἐργασία ἐκτελῆται ὁμαλῶς καὶ ἀπροσκόπτως, πλὴν τῶν πειθαρχικῶν διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν τῆς συμβεβλημένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, συνομολογεῖται καὶ πλήρης ἀστικὴ εὐθύνη τοῦ Σωματείου διὰ πᾶσαν βλάβην ἐπὶ τῶν σφαζομένων ζώων ἢ ἀπώλειαν.

Ἄρθρον 7

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ ἐντὸς τῶν χώρων ἐργασίας ἀφαίρεσις τεμαχίων κρέατος ἢ λίπους ὑπὸ τῶν μελῶν τῶν ἐργατικῶν συνεργείων, ἔστω καὶ τῇ συναινέσει τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ κατόχων τῶν σφαγίων, χαρακτηριζομένη ὁπωσδήποτε ὡς κλοπή. Διὰ πᾶσαν παράβασιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ τοιαύτην ἀφαίρεσιν τυγχάνει ἀστικῶς ὑπεύθυνον τὸ Σωματεῖον παραλλήλως πρὸς τὸν παραβάτην ἐργάτην, ποινικῶς δὲ ὑπεύθυνος ὁ διαπράξας τὴν πρᾶξιν ἐκδοροσφαγεύς, ὡς αὐτουργὸς καὶ συνυπεύθυνος ὁ προϊστάμενος τοῦ συνεργείου ὡς συνεργός. Πέραν τούτου τὸ Σωματεῖον καὶ ἀσχέτως πρὸς πᾶσαν ἑτέραν ἀσκηθεῖσαν ποινικὴν ἢ ὑπ' αὐτοῦ πειθαρχικὴν δίωξιν τοῦ παραβάτου ὀφείλει ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς νὰ ἀποβάλῃ τοῦτον ὁριστικῶς ἐκ τῆς ἐργασίας, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν ἰσχύος τῆς παρούσης, τῆς ἐργοδότιδος ὀργανώσεως δικαιουμένης ἐν ὑποτροπῇ νὰ προβῇ καὶ εἰς καταγγελίαν τῆς παρούσης συμβάσεως.

Κεφάλαιον Ε'

Τελικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 8

1) Εἰς τὰ διὰ τῆς παρούσης καθοριζόμενα τιμολόγια ἀμοιβῶν συμπεριλαμβάνεται καὶ πᾶσα αὔξησις, παρασχεθεῖσα μέχρι σήμερον δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ ἐν γένει διοικητικοῦ καθορισμοῦ ἢ ὁπωσδήποτε ὑπὸ μορφὴν αὐξήσεως ἢ ἐπιδομάτων.

2) Ἀντὶ καταβολῆς δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, εἰς τὴν συμβεβλημένην ἐντολοδόχον ἐργατικὴν ὀργάνωσιν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὰ μέλη τῶν εἰς ταύτην ἐντεταγμένων συνεργείων, συμφωνεῖται, ὅπως αὐξάνωνται τὰ διὰ τῆς παρούσης καὶ ἑκάστοτε

ισχύοντα τιμολόγια ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ ποσοστὸν 30ο/ο διὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων ἐπὶ ἕνα (1) μῆνα, ἀρχόμενον ἀπὸ 20ῆς Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους, καὶ κατὰ ποσοστὸν 15ο/ο διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα, ἐπὶ ἕνα (1) μῆνα, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς Μεγάλης Δευτέρας ἑκάστου ἔτους.

Ἄρθρον 9

Ἡ παροῦσα, δεσμεύουσα τὰ συμβαλλόμενα μέρη, ἰσχύει διὰ τὴν περιοχὴν τοῦ Πειραιῶς καὶ τὰ πρόσωπα τούτου, καταργουμένης πάσης προγενεστέρας συλλογικῆς συμβάσεως, ἀορίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου, συνομολογεῖται δὲ ὡς ἀορίστου χρόνου, μὴ δυναμένη νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρόδου δύο (2) ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἀπὸ τῆς κατ' ἄλλον τρόπον θέσεώς της εἰς ἐφαρμογήν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1960

—

62849/12428/1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 22.8.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ ἡμερομίσθιον προσωπικὸν συντηρήσεως αὐτοκινήτων τοῦ Δήμου Πειραιῶς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 423 τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1960 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ ἡμερομίσθιον προσωπικὸν συντηρήσεως αὐτοκινήτων τοῦ Δήμου Πειραιῶς, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 10.9.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 280/10.9.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Μεταξὺ τοῦ Δήμου Πειραιῶς καὶ τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύοντος σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον ἐργατῶν καὶ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ Δήμου Πειραιῶς» «Ὁ Φοῖβος».

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 22αν Αὐγούστου 1960 καὶ ἐν τῷ Κεντρικῷ Δημαρχιακῷ Καταστήματι (ὁδὸς Ι. Δροσοπούλου, ἀριθ. 15) οἱ ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Παῦλος Γ. Ντεντιδάκης, Δήμαρχος Πειραιῶς, ὡς κατὰ νόμον ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Πειραιῶς, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 257 τῆς 4.7.1960 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50203/21.7.1960 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Κων/τῖνος Μυριολόπουλος καὶ Εὐστάθιος Βραχάτης, ἡμερομίσθιοι τοῦ Δήμου Πειραιῶς, ἀμφότεροι κάτοικοι Πειραιῶς, ὡς κατὰ νόμον ἐκπρόσωποι, καθ' ὃ πρόεδρος ὁ πρῶτος καὶ γενικὸς γραμματεὺς ὁ δεύτερος ἐξ αὐτῶν τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύοντος σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον ἐργατῶν καὶ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ Δήμου Πειραιῶς «Ὁ Φοῖβος», νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10 τῆς 2 Ἰουνίου 1959 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 31 τῆς 15.7.1959 ἀπαρασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Σωματείου τούτου, ἀπεφάσισαν τὴν συνομολόγησιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12ο/ο ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων βασικῶν ἡμερομισθίων εἰς τοὺς ἡμερομισθίους, μέλη τοῦ ὡς ἄνω Σωματείου, τοῦ συνεργείου συντηρήσεως καὶ κινήσεως τοῦ Δημοτικοῦ Σταθμοῦ Αὐτοκινήτων τοῦ Δήμου Πειραιῶς, τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ νόμου 1726/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων», ἐξαιρουμένων τῶν μαθητευομένων, τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν παρακολούθησιν, συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν αὐτοκινήτων καθαριότητος, ὑπονόμων καὶ βόθρων, δι' ἧς συμφωνοῦνται τὰ ἀκόλουθα:

1) Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ δώδεκα τοῖς ἑκατὸν (12ο/ο) ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων βασικῶν ἡμερομισθίων ἀπὸ τῆς 12 Μαΐου 1960 εἰς τοὺς ἡμερομισθίους τοῦ συνεργείου συντηρήσεως καὶ κινήσεως τοῦ Δημοτικοῦ Σταθμοῦ Αὐτοκινήτων ἐξαιρουμένων τῶν μαθητευομένων, τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ νόμου 1726/1951, τοὺς ὑπηρετοῦντας παρὰ τῷ Δήμῳ Πειραιῶς, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὃν χρόνον ἀπασχολοῦνται μὲ τὴν παρακολούθησιν, συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος, ὑπονόμων καὶ βόθρων καὶ ὄντας μέλη τοῦ Σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον ἐργατῶν καὶ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ Δήμου Πειραιῶς «Ὁ Φοῖβος».

2) Ἡ παροῦσα τελεῖ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πειραιῶς καὶ τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, ἡ δὲ ἰσχὺς ταύτης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

3) Ἡ παροῦσα συντάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον διὰ τὴν κατάθεσιν, κατὰ νόμον, εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τῶν ὡς ἄνω ἐγγράφων ἐξουσιοδοτήσεως τῶν συμβαλλόμενων ὧδε μερῶν ἐπισυναφθέντων ἐν τῷ ληφθέντι πρωτοτύπῳ ὑπὸ τοῦ Δήμου Πειραιῶς.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1960

—

69769/13565/1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυ-

βεβαιώσεως τῆς ἀπὸ 14.10.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν χαρτοποιίας - χαρτονοποιίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 456 τῆς 4 Νοεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239|1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755|1957, ἀποφαίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 14.10.1960 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν χαρτοποιίας - χαρτονοποιίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 15.10.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 285 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως :

[Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν χαρτοποιίας - χαρτονοποιίας
Ἀθηνῶν - Πειραιῶς

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 14ην Ὀκτωβρίου 1960 καὶ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας, παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ἀριστείδου Δημητράτου, οἱ ὑπογεγραμμένοι Κωνσταντῖνος Κεφάλας, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου Σταῦρος Πουλίτσης, ἀντιπρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν καὶ Ἐργατριῶν καὶ Συνταξιούχων Βιομηχανίας Χάρτου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

Ι. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἐργοστασίων χαρτοποιίας καὶ χαρτονοποιίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Α' Χαρτοποιίας

	ἡμερ. δραχμαί
1) Ὁδηγοὶ χαρτοποιητικῆς μηχανῆς	76
2) Ἀρχιτεχνῖται ὁλλανδικῶν δεξαμενῶν (ἀρχηγοὶ βάρδιας)	70
3) Ὁδηγοὶ καλλάνδρας, κρισσάρας, περιτυλικτικῶν μηχανῶν καὶ κοπτικῶν μηχανῶν	65
(Τοῦ ὡς ἄνω ἡμερομισθίου δικαιοῦνται οἱ ἔχοντες εἰς τὰς εἰδικότητας ταύτας ἐνὸς τοὐλάχιστον ἔτους εὐδόκιμον προϋπηρεσίαν).	
4) Μυλωθροὶ (ὡς τοιοῦτοι νοοῦνται οἱ συνεχῶς καὶ μονίμως ἀπασχολούμενοι εἰς τὰ τριβεῖα), ρετσινάδες, χειρισταὶ βραστήρων	60
(Τοῦ ὡς ἄνω ἡμερομισθίου δικαιοῦνται οἱ ἔχοντες εἰς τὰς εἰδικότητας ταύτας ἐνὸς τοὐλάχιστον ἔτους εὐδόκιμον προϋπηρεσίαν)	
5) Φορτοεκφορτωταὶ (μόνον διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς μικτὰ ἐργοστάσια χαρτοποιίας - χαρτονοποιίας, μὴ διαθέτοντα τεχνικὰ μέσα)	60
6) Πάντες οἱ μὴ ἀναφερόμενοι ἐν τῇ παρούσῃ λογίζονται ὡς ἀνειδίκευτοι ἐργάται, δικαιούμενοι :	
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν :	
αα) Ἄνδρες	52
ββ) Γυναῖκες	40
β) Μετὰ πάροδον ἔτους ἀπὸ τῆς προσλήψεως :	
αα) Ἄνδρες	56
ββ) Γυναῖκες	42

Β' Χαρτονοποιία

1) Χαρτονάδες	70
2) Ὁδηγοὶ ὁλλανδικῶν δεξαμενῶν	70
(Τῶν ἀνωτέρω ἡμερομισθίων δικαιοῦνται οἱ ἔχοντες εἰς τὰς εἰδικότητας ταύτας ἐνὸς τοὐλάχιστον ἔτους εὐδόκιμον προϋπηρεσίαν)	
3) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται :	
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν :	
αα) Ἄνδρες	52
ββ) Γυναῖκες	40
β) Μετὰ πάροδον ἔτους ἀπὸ τῆς προσλήψεως :	
αα) Ἄνδρες	56
ββ) Γυναῖκες	42

ΙΙ. Τὰ μέχρι σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

ΙΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1960.

IV. Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον, πρὸς κατάθεσιν, κατὰ νόμον, εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Νοεμβρίου 1960

—

70132]13621]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 10]1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23]1960 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὀρθοπεδικῶν ὀργάνων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 459 τῆς 7 Νοεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 10]1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν παρὰ τῷ Γ.Ε.Σ. καὶ ἐργοστασίοις ὀρθοπεδικῶν ὀργάνων ἀσχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν», ἐπικυρωθεῖσαν, κατόπιν ἐφέσεων, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 3.11.1960, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα ἐν μέρει μόνον, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι : α) Ἡ ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως παρεχομένη αὔξησις κατὰ ποσοστὸν 10ο|ο ἐπὶ τῶν κα-

ταβαλλομένων ημερομισθίων υπερβαίνει τα υπό της Κυβερνήσεως αναγνωριζόμενα όρια αύξήσεων των αποδοχών των μισθωτών, πράγμα όπερ αντίκειται εις την ακολουθουμένην οικονομικήν και κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως, έτι δε ότι εις τους περί ων πρόκειται εργατοτεχνίτας παρεσχέθη αύξησις κατά 10ο/ο περίπου από 1ης Νοεμβρίου 1959, αμείβονται δε ούτοι υψηλότερον ή οι λοιποί μισθωτοί, έχοντες προσέτι εξασφαλίσει συνεχή απασχόλησιν και εύνοϊκας συνθήκας εργασίας και δέον, τοις λόγοις τούτοις, όπως, τροποποιουμένης της ανωτέρω διατάξεως, ορισθή ή αύξησις εις ποσοστόν 4ο/ο και β) το υπό της διατάξεως της παραγράφου 2 της ως άνω αποφάσεως οριζόμενον επίδομα διά τους ασχολουμένους εις την προσαρμογήν τεχνίτας έχει ήδη ληφθή υπ' όψιν παρά της Αρμοδίας Υπηρεσίας κατά την γενομένην, βάσει της ειδικότητος εκάστου των εν λόγω εργατοτεχνιτών, ημερομισθιακήν κατάταξιν τούτων, εις τρόπον ώστε να μη έχη σύδενα λόγον ή χορήγησις προσθέτου επιδόματος και δέον, τω λόγω τούτω, να απαλειφθή ή εν λόγω διάταξις, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την ως άνω υπ' αριθ. 10/1960 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εις το Γ.Ε.Σ. και εργοστάσια ορθοπεδικών οργάνων ασχολουμένων εργατοτεχνιτών», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Σωματείου Ορθοπεδικών Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων «Άγιος Παντελεήμων» αφ' ενός και αφ' ετέρου 1) του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης (Γ.Ε.Σ. Α/σις Σ.Ο.Υ.) και 2) της Ενώσεως Εργοστασιαρχών Ορθοπεδικών Οργάνων, και ής το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών, κατά τα ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

1) Τα κατά την έναρξιν ισχύος της παρούσης κατοβαλλόμενα ημερομίσθια των εργατοτεχνιτών ορθοπεδικών οργάνων αύξάνονται κατά ποσοστόν 5ο/ο.

2) Χορηγείται επίδομα εκατόν (100) δραχμών διά την μη εργαζομένην σύζυγον.

3) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Φεβρουαρίου 1960.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Νοεμβρίου 1960

—

71874/13888/1960 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 24/1960 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού της Εταιρείας Υδάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 459 της 7 Νοεμβρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) την υπ' αριθ. 24/1960 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί όρων αμοιβής του προσωπικού της Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων», 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 του ν. δ. 3755/1957 Τμήματος όρων αμοιβής και εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 3.11.1960 ήν και αποδεχόμεθα εν μέρει μόνον, 4) το γεγονός ότι αι διά της ανωτέρω διαιτητικής αποφάσεως παρεχόμεναι αύξήσεις επί των αποδοχών των μισθωτών της εν λόγω Εταιρείας, τόσον επί των βασικών μισθών και ημερομισθίων (8 ο/ο από 1.7.1960), όσον και ένεκεν προσαυξήσεων, λόγω πολυετούς υπηρεσίας, θέλουσι προκαλέσει πρόσθετον επιβάρυνσιν της ανωτέρω Εταιρείας, μέ συνέπειαν, εφ' όσον αύτη δεν ήθελεν επιπέσει επί της τιμής του καταναλισκομένου ύδατος, να προκαλέση και' ανάγκην αντίστοιχον περικοπήν των διά την βελτίωσιν του δικτύου ύδρεύσεως κονδυλίων και αναστολήν των προγραμματισθέντων έργων.

Εξ άλλου το ισχύον μισθολόγιον των ανωτέρω μισθωτών, υπερτερούν του των δημοσίων υπαλλήλων και πλείστων ιδιωτικών επιχειρήσεων, ηύξήθη κατά την προσφάτον περίοδον σημαντικώς.

Διά τους ανωτέρω όθεν λόγους και λαμβανομένου υπ' όψιν ότι τα υπό του Διαιτητικού Δικαστηρίου αποφασισθέντα αντίκεινται εις την εν προκειμένω ακολουθουμένην οικονομικήν και κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως, ήτις επιδιώκει την εκτέλεσιν των προγραμματισθέντων έργων ύδρεύσεως εν τη περιφερεία Αττικής και την μη επιβάρυνσιν της τιμής του ύδατος, ώς και εις την διατήρησιν της οικονομικής και νομισματικής σταθερότητος, δέον όπως, τροποποιουμένης της διαιτητικής αποφάσεως, καθορισθή αφ' ενός μεν ή αύξησις των αποδοχών, ώς εν τω διατακτικώ της παρούσης ορίζεται, αφ' ετέρου δε ότι αι προσαυξήσεις, λόγω της πολυετούς υπηρεσίας, θέλουσιν εξακολουθήσει ισχύουσαι ως αύται προβλέπονται υπό του εσωτερικού κανονισμού της Εταιρείας, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την υπ' αριθ. 24/1960 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού της Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ: α) του Συλλόγου Υπαλλήλων Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων και β) της Ενώσεως Προσωπικού Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων αφ' ενός και αφ' ετέρου της εν Αθήναις εδρευούσης Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων, και ής το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

1) Οι εις το εν διενέξει προσωπικόν καταβαλλόμενοι οργανικοί ή βασικοί μισθοί και ημερομίσθια αύξάνονται από 8ης Μαΐου 1960 μέχρι 30 Ιουνίου 1960 κατά ποσοστόν 4 ο/ο, από δε της 1ης Ιουλίου ε.έ. και εφεξής κατά τα ακόλουθα ποσοστά:

α) Διά το τμήμα βασικού μισθού μέχρι 1.500 δραχμών ή ημερομισθίου μέχρις 60 δραχμών κατά ποσοστόν 8 ο/ο (οκτώ).

β) Δια το τμήμα βασικού μισθού από 1501 - 3.000 δραχμών ή ημερομισθίου από 61 - 120 δραχμών κατά ποσοστόν 6 ο/ο (έξ) και

γ) Διά το τμήμα βασικού μισθού από 3001

και άνω δραχμών ή ημερομισθίου άνω των 121 δραχμών κατά ποσοστόν 4 ο/ο.

2) Αί λόγω πολυετούς υπηρεσίας προσαυξήσεις έξακολουθούν ισχύουσαι, ώς αύται προβλέπονται υπό του εσωτερικού κανονισμού της Εταιρείας.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 8 Μαΐου 1960.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Νοεμβρίου 1960

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΛΠ.

2]1960 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πατρών

Περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών ελαιοτριβείων νομού Αχαΐας(*).

. . . . . .

Δια ταύτα

Επιλύει την μεταξύ του Συνδέσμου εργατοτεχνιτών ελαιοτριβείων Πατρών—Περιχώρων «Ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος» αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου ιδιοκτητών και εκμεταλλευτών ελαιοτριβείων περιφερείας νομού Αχαΐας προκύπτουσαν διαφοράν ως ακολούθως :

1) Καθορίζει, ότι οι εργοδόται υποχρεούνται, όπως προσλαμβάνωσι κατά προτίμησιν τα μέλη του άνω εργατικού σωματείου, ως και των εκάστοτε νομίμως λειτουργούντων ομοιοεπαγγελματικών σωματείων, κατά ποσοστόν 50 ο/ο.

2) Παρέχει αύξησιν εκ 10 ο]ο επί των ήδη νομίμως καταβαλλομένων βάσει της υπ' αριθ. 28528]1954 υπουργικής αποφάσεως (ΦΕΚ 149 τ.Β' της 15.7.1954)κατωτάτων ορίων ημερομισθίων(**).

3) Καθορίζει την συνθεσιν του προσωπικού των ελαιοτριβείων ως ακολούθως : α) επί των ελαιοτριβείων, άτινα εκθλίβουν άνω των 4.000 οκάδων ή 5.120 κιλών ελαιοκάρπου κατά 8ωρον, οι εργοδόται υποχρεούνται να απασχολώσι δύο πανιεζήδες και ένα άλωνιάτην κατά σπαστήρα ή άλώνι.

4) Απαγορεύεται ή χρησιμοποίησις των ελαιοτριβεργατών εις φορτ]σεις και εξωτερικάς εργασίας του ελαιοτριβείου και εις την μεταφοράν ελαιοπάνων πλήρων πυρήνος ή κενών εις ιδιαίτερον διαμέρισμα, ένθα ή θερμοκρασία είναι κατωτέρα της τοιαύτης του ελαιοτριβείου. Οι βοηθοί των τεχνιτών πιεστηρίων θά ασχολούνται μέ το άδειασμα των ελαιοπάνων και αύχι οί τεχνίται.

Αί διατάξεις της παρούσης δέον όπως ισχύωσιν από της δημοσιεύσεως.

Εκρίθη, αποφασίσθη την 27.6.1960 και εδημοσιεύθη την 28.6.1960.

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατά τό ἄρθρον 20 τοῦ ν. 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 100 τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 23 Σεπτεμβρίου 1960.

(**) ΕΕΔ 13, σελ. 896.

9]1960 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς

Περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών και εκτάκτων υπαλλήλων Δήμου Δραπετσώνας(*).

. . . . . .

Δια ταύτα

Επιλύον την μεταξύ του Σωματείου εργατοτεχνιτών και εκτάκτων υπαλλήλων Δήμων Κερατσινίου και Δραπετσώνας «Η Αγάπη» αφ' ενός και του Δήμου Δραπετσώνας αφ' ετέρου υφισταμένην διένεξιν, αποφαίνεται ως ακολούθως :

1) Το κατώτατον όριον ημερομισθίου των εις τον Δήμον Δραπετσώνας απασχολουμένων εργατοτεχνιτών και εκτάκτων υπαλλήλων καθορίζεται ως ακολούθως :

α) Αρχιεργάτης καθαριότητος δραχμαί 65.

β) Εργάτης καθαριότητος δραχμαί 59.

γ) Βοηθός οδηγού συνεργείου καταβρέγματος δραχμαί 59.

δ) Εργάτης κήπου συνεργείου κήπων δραχμαί 53.

ε) Φύλαξ παιδονόμος (άρρην) συνεργείου φυλάξεως κήπων και παιδικής χαράς δραχμαί 59.

2) Εις τας λοιπάς κατηγορίας μισθωτών, μή περιλαμβανομένων εις τινα των ανωτέρω κατηγοριών χορηγείται αύξησις 10 ο]ο επί των καταβαλλομένων κατά την 1.12.1959 ημερομισθίων, προς ην συμψηφίζεται πάσα αύξησις δοθείσα μετά την 21.8.1958.

3) Χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 12 ο]ο :

α) Εις τους εργαζομένους γενικώς εις την καθαριότητα της πόλεως.

β) Εις τους εργαζομένους γενικώς εις την αποκομιδήν των απορριμμάτων.

γ) Εις τους εργαζομένους εις τους υπονόμους και

δ) Εις τους εργαζομένους εις αφοδευτήρια και ουρητήρια.

4) Χορηγείται επίδομα οικογενειακών βαρών εκ δραχμών 100 μηνιαίως εις τους έγγάμους ανεξαρτήτως τέκνων.

5) Καθ' όσον αφορά τους οδηγούς αυτοκινήτων κλπ. ειδικότητας, δι' ας προβλέπονται απόδοχαι υπό ειδικών ή κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, εξακολουθούν ισχύουσαι διά τους μισθωτούς τούτους αί συλλογικαί αύται συμβάσεις.

6) Δεν θίγονται διά της παρούσης τα καταβαλλόμενα μείζονα ημερομίσθια.

7) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Ιουλίου 1960.

Εκρίθη, αποφασίσθη εν Πειραιεί τη 4.8.1960 και εδημοσιεύθη ούτόθι την 31.8.1960.

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατά τό ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 113 τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 28 Σεπτεμβρίου 1960.

10]1960 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Κερατσινίου(*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν μεταξὺ τοῦ Σωματείου ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμων Κερατσινίου καὶ Δραπετσώνας «Ἡ Ἀγάπη» ἀφ' ἑτέρου ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως :

1) Τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν εἰς τὸν Δῆμον Κερατσινίου ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων καθορίζεται ὡς ἀκολούθως :

α) Ἀρχιεργάτης καθαριότητος δραχμαὶ 65.

β) Ἐργάτης καθαριότητος δραχμαὶ 59.

γ) Βοηθὸς ὁδηγοῦ συνεργείου καταβρέγματος δραχμαὶ 59.

δ) Ἐργάτης κήπου συνεργείου κήπων δραχμαὶ 59.

ε) Φύλαξ παιδονόμος (ἄρρην) συνεργείου φυλάξεως κήπων καὶ παιδικῆς χαρᾶς δραχμαὶ 59.

στ) Συνοδὸς ὑδρονομέως συνεργείου ὑδρεύσεως δραχμαὶ 59.

ζ) Βοηθὸς ὁδηγοῦ συνεργείου ὑδρεύσεως δραχμαὶ 59.

2) Εἰς τὰς λοιπὰς κατηγορίας μισθωτῶν, μὴ περιλαμβανομένων εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, χορηγεῖται αὔξησις 10 ο]ο ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων κατὰ τὴν 1.12.1959 ἡμερομισθίων, πρὸς ἣν συμψηφίζεται πᾶσα αὔξησις δοθεῖσα μετὰ τὴν 21.8.1958.

3) Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12 ο]ο :

α) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως.

β) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων καὶ

γ) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τοὺς ὑπονόμους.

4) Χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαίως εἰς τοὺς ἐγγάμους, ἀνεξαρτήτως τέκνων.

5) Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων κλπ. εἰδικότητας, δι' ἃς προβλέπονται ἀποδοχαὶ ὑπὸ εἰδικῶν ἢ κλαδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους αἱ συλλογικαὶ αὗται συμβάσεις.

6) Δὲν θίγονται διὰ τῆς παρούσης τὰ καταβαλλόμενα μείζονα ἡμερομίσθια.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1960.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη ἐν Πειραιεῖ τῇ 5.8.1960 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τῇ 31.8.1960.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης ὑπ' ἀριθ. 114 τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1960.

—

11]1960 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νικαίας(*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως ἐργατικοῦ καὶ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ Δήμου Νικαίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Δήμου Νικαίας ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως :

1) Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίου :

	εἰς δραχμάς
α) Τῶν ἐπιστατῶν καθαριότητος	65
β) Τῶν ἀρχιεργατῶν	65
γ) Τῶν ἀρχιτεχνιτῶν	65
δ) Τῶν τεχνιτῶν	61
ε) Τῶν ἐργατῶν	59
στ) Τῶν φυλάκων	59
ζ) Τῶν βοηθῶν συνεργείου καταβρέγματος	59
η) Τῶν ἐργατῶν κήπων συνεργείου κήπων	59
θ) Τῶν ἐργατῶν παιδονόμων κλπ. συνεργείου φυλάξεως κήπων καὶ παιδικῆς χαρᾶς	59
ι) Τῶν ἐργατῶν συνεργείου νεκροταφείου	59
κ) Τῶν εἰδικῶν ἐργατῶν ὑπονόμων	61
λ) Τῶν γυναικῶν	43

2) Χορηγεῖται εἰς τὰς λοιπὰς κατηγορίας μισθωτῶν τὰς μὴ περιλαμβανομένας εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν αὔξησις 10 ο]ο ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων κατὰ τὴν 1.12.1959 ἡμερομισθίων, πρὸς ἣν συμψηφίζεται πᾶσα αὔξησις δοθεῖσα μετὰ τὴν 21.8.1958.

3) Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ποσοστὸν 12 ο]ο :

α) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως.

β) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν ἀποκομιδὴν ἀπορριμμάτων.

γ) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τοὺς ὑπονόμους.

δ) Εἰς τοὺς νεκροθάπτας καὶ καθαριστὰς τάφων.

4) Χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239]1955, συνταχθείσης ὑπ' ἀριθ. 118 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1960.

έκ δραχμών 100 μηνιαίως εἰς τοὺς ἐγγάμους ἀνεξαρτήτως τέκνων.

δ) Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων κλπ. εἰδικότητας, δι' ἃς προβλέπονται ἀποδοχαὶ ὑπὸ εἰδικῶν ἢ κλαδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους αἱ συλλογικαὶ αὗται συμβάσεις.

ε) Δὲν θίγονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης τὰ καταβαλλόμενα μείζονα ἡμερομίσθια εἰς τοὺς ἐν διενέξει μισθωτούς.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1 Λὐγούστου 1960.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη ἐν Πειραιεῖ τῇ 9ῃ Σεπτεμβρίου 1960 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τῇ 23 Σεπτεμβρίου 1960.

—

12|1960 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Ἠλεκτροχημικῆς(*)

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύουν τὴν μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Τεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας καὶ Ὑγιεινῆς (Ο.Χ.Β.Υ.) ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν ὡς κατωθι :

1) Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ τῆς παρούσης ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα.

2) Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς Α.Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος» ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν ὡς ἀκολούθως :

	εἰς δραχμάς
α) Τῶν προϊσταμένων τμήματος χλωραασβεστίου καὶ ὑδρατμόσεως ἀσβέστου	68
β) Τῶν προϊσταμένων τμημάτων ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος καὶ ἐβαποράτερ	62
γ) Τῶν βοηθῶν προϊσταμένων τμήματος ἐβαποράτερ καὶ ορικτῶν βαρελίων χλωραασβέστου	58
δ) Τῶν τεχνιτῶν ξυλουργῶν, κτιστῶν, μηχανουργῶν, τορνάδορων	69
ε) Τῶν βοηθῶν τεχνιτῶν ξυλουργῶν, κτιστῶν, μηχανουργῶν καὶ τορναδόρων	55

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἡ ἀπὸ 15.1ου.1958 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (**).

3) Ὁρίζει ὅτι :

α) Τυχὸν ὑφιστάμενος εὐμενέστερος ὅρος ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, προβλεπόμενος διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὑπὸ κλαδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ., ὑπερισχύει τῆς παρούσης.

β) Δὲν θίγονται τὰ καταβαλλόμενα μείζονα ἡμερομίσθια.

γ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 13 Λὐγούστου 1960.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη ἐν Πειραιεῖ τῇ 16ῃ Σεπτεμβρίου 1960 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τῇ 23 Σεπτεμβρίου 1960.

—

13|1960 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τυροκομείων ἁπάσης τῆς χώρας(*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύουν τὴν μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων παραγωγῆς ἐπεξεργασίας καὶ πωλήσεως γάλακτος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται, κατὰ πλειοψηφίαν, ὡς κάτωθι :

1. Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐν γένει μισθωτῶν, ἀδιακρίτως φύλου, τῶν τυροκομείων καὶ τυροκομικῶν ἐργοστασίων ἁπάσης τῆς χώρας, ὡς ἑξῆς :

	ἡμερομ. δραχ.
α) Τῶν τεχνιτῶν κασεροποιῶν	160
Τῶν τεχνιτῶν κατασκευῆς φέτας καὶ γιαούρτης	110
Τῶν τεχνιτῶν γραβιέρας καὶ κεφαλοτυρίου	120
β) Τῶν βοηθῶν κασεροποιῶν καὶ κουρινέρηδων	80
Τῶν βοηθῶν τυροῦ φέτας, κεφαλοτυρίου, τελεμέ, γραβιέρας καὶ γιαούρτης	65
Τῶν μπασκιτζήδων	65
γ) Τῶν μαθητευομένων ὅλων τῶν κατηγοριῶν	40

2. Καθορίζει τὴν σύνθεσιν τοῦ προσωπικοῦ ἑκάστου τυροκομείου βάσει τοῦ ποσοῦ τοῦ γάλακτος καὶ τοῦ τρόπου ἐπεξεργασίας αὐτοῦ (βραστοῦ ἢ μὴ βραστοῦ), ὅτερ κατεργάζεται τοῦτο, καὶ' ἐλάχιστον ὅριον, ὡς ἑξῆς :

α) Τυροκομεῖον κατεργαζόμενον γάλα μέχρις 750 κιλῶν ἄβραστον ἢ 600 κιλῶν βραστὸν εἷς τεχνίτης καὶ εἷς βοηθός.

β) Τυροκομεῖον κατεργαζόμενον γάλα ἀπὸ 750 - 1200 κιλῶν ἄβραστον ἢ 600 - 1000 κιλῶν βραστόν, εἷς τεχνίτης, εἷς βοηθὸς καὶ εἷς μαθητευόμενος.

γ) Τυροκομεῖον κατεργαζόμενον γάλα ἀπὸ 1200 - 1500 κιλῶν ἄβραστον ἢ 1000 - 1300 κι-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 119 τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1960.

(**) ΕΕΔ 18, σελ. 174.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 121 τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1960.

λῶν βραστῶν, εἷς τεχνίτης, εἷς βοηθὸς καὶ 2 μαθητευόμενοι.

δ) Τυροκομεῖον κατεργαζόμενον γάλα ἀπὸ 1.500 - 2.000 κιλῶν ἄβραστον ἢ 1.300 - 1.700 κιλῶν βραστόν, εἷς τεχνίτης, 2 βοηθοὶ καὶ εἷς μαθητευόμενος.

ε) Τυροκομεῖον κατεργαζόμενον γάλα ἀπὸ 2.000 - 2.500 κιλῶν ἄβραστον ἢ 1.700 - 2.200 κιλῶν βραστόν, εἷς τεχνίτης, 2 βοηθοὶ καὶ 2 μαθητευόμενοι.

στ) Τυροκομεῖον κατεργαζόμενον γάλα ἀπὸ 2.500 - 4.000 κιλῶν ἄβραστον ἢ 2.200 - 3.200 κιλῶν βραστόν, δύο τεχνῖται, ἐξ ὧν ὁ παλαιότερος ὡς ἀρχιτεχνίτης, δύο βοηθοὶ καὶ δύο μαθητευόμενοι.

Εἰς περίπτωσιν μεγαλυτέρων ποσοτήτων γάλακτος ἡ σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ ρυθμίζεται ἀναλόγως μὲ τὴν αὐξάνουσαν ποσότητα τοῦ γάλακτος καὶ τὰς συνθήκας ἐργασίας, ἤτοι μέσα κατάλληλα καὶ νερὸ τρεχούμενον ἢ πηγαδίσιον εἰς τὴν περίπτωσιν βραστῆς φέτας καὶ κεφαλοτυρίου.

Ἐς πρὸς τοὺς κασεροποιούς :

α) Κασερία κατεργαζομένη ζύμην κιλὰ 500 ἡμερησίως, εἷς κασεροποιός, εἷς κοφινιέρης καὶ εἷς βοηθός.

β) Κασερία κατεργαζομένη ζύμην κιλὰ ἀπὸ 500 - 900 ἡμερησίως, εἷς κασεροποιός, δύο κοφινιέρηδες καὶ εἷς βοηθός.

γ) Κασερία κατεργαζομένη ζύμην κιλὰ ἀπὸ 900 - 1300, εἷς κασεροποιός, τρεῖς κοφινιέρηδες καὶ εἷς βοηθός.

δ) Κασερία κατεργαζομένη ζύμην κιλὰ ἀπὸ 1300 - 1500, εἷς κασεροποιός, τρεῖς κοφινιέρηδες καὶ δύο μαθητευόμενοι.

ε) Εἰς περίπτωσιν ἄνω τῶν ἀνωτέρω ὁρίων ἡ σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ ρυθμίζεται ἀναλόγως μὲ τὴν αὐξάνουσαν ποσότητα τῆς ζύμης.

στ) Εἰδικοὶ ὅροι : Τεχνίτης κασεροποιὸς καὶ κοφινιέρης δὲν δύνανται νὰ ἐργασθοῦν εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς τυρεμπόρους ἐν τῇ αὐτῇ κασερίᾳ.

3) Ὁρίζει, ὅτι : α) Ἐὰν εἷς τεχνίτης ἢ βοηθὸς ἢ μαθητευόμενος συνάψῃ μετά τινος τυρεμπόρου σύμβασιν ἐργασίας ὡρισμένης διαρκείας καὶ ἡ ἐργασία ἤθελε λήξει πρὸ τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου δι' οἱανδήποτε αἰτίαν ὁ τυρέμπορος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς ἕκαστον τούτων τὴν ἀντιμισθίαν ὁλόκληρον τὴν ὁριζομένην εἰς τὴν σχετικὴν συμφωνίαν.

β) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ, πλὴν τοῦ μισθοῦ, τροφὴν θρεπτικὴν καὶ ἐπαρκῆ καὶ κλίνας, ὡς ἐπίσης στρώματα, πετσέτες, ποδιὲς καὶ ὑποδήματα, τὰ δὲ τυροκομεῖα δέον νὰ εἶναι κατάλληλα, συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις περὶ ὑγιεινῆς τυροκομείων καὶ ἐργοστασίων καὶ περὶ ἐγκαταστάσεων αὐτῶν κλπ.».

γ) Εἰς τοὺς τεχνίτας τυροκόμους, βοηθοὺς καὶ μαθητευομένους θὰ παρέχεται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς εἶδος καὶ κἂν ὅ,τι ἐξ ἔθίμου πρότερον κατεβάλλετο, ἤτοι 30 ὀκάδες φέτα καὶ 10 ὀκάδες βουτύρου λιωμένον, ὡς πρὸς δὲ τοὺς κασεροποιοὺς - κεφαλοτυράδες (4) τέσσερα κεφάλια κασέρι καὶ 10 ὀκάδες λιωμένου βουτύρου, εἰς δὲ τοὺς κοφινιέρηδες καὶ βοηθοὺς τὸ ἡμισυ τῶν ἀνωτέρω, ἐὰν πάντες οἱ ἀνωτέρω ἐργασθοῦν καθ' ὅλην τὴν περίοδον, ἄλλως ἀναλόγως.

δ) Οἱ τυρέμποροι ὑποχρεοῦνται νὰ ἔχωσιν ἐφωδιασμένα τὰ τυροκομεῖα αὐτῶν μὲ κιβώτιον φαρμακευτικῶν δι' ἐνδεχόμενον ἀτύχημα ἢ πρόσκαιρον ἀσθένειαν.

ε) Ἕκαστος ἐργοδότης ἢ τυρέμπορος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀσφαλίζῃ τὸ προσωπικὸν τοῦ τυροκομείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὅπου ὑπάρχει κατάστημα ἢ ὑποκατάστημα αὐτοῦ. Εἰς περιοχάς, ὅπου δὲν ὑπάρχει Ι.Κ.Α., ἐν περιπτώσει ἀσθενείας τυροκόμου μέχρι μιᾶς ἑβδομάδος τὸ πολὺ καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν εἶναι ἠσφαλισμένος κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀσθενείας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ εἰς ἕτερον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, παραμένει ἐν τῷ τυροκομείῳ πρὸς θεραπείαν καὶ τυγχάνει παρὰ τοῦ ὑπευθύνου ἐργοδότου τῆς ἀπαραιτήτου ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως. Ἐν περιπτώσει δὲ παρατάσεως τῆς ἀσθενείας του πέραν τῶν 8 ἡμερῶν, ὁ ἀσθενὴς ἀντικαθίσταται δι' ἄλλου. Ἀναχωροῦντος τοῦ ἀσθενοῦς δίδεται ἀποζημίωσις 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπομακρύνσεώς του, αἱ δὲ ἡμέραι ἀσθενείας του, τὰς ὁποίας διῆλθεν ἐν τῷ τυροκομείῳ, λογίζονται ἡμέραι ἐργασίας καὶ πληρώνονται.

στ) Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης τυγχάνουσιν ἐπικρατέστεραι πάσης προγενεστέρας διατάξεως, καθοριζούσης δυσμενεστέρους ὅρους.

ζ) Οἱ μέχρι σήμερον καταβαλλόμενοι μισθοὶ ἢ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτεροι τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσι, διατηροῦνται δὲ ἐν ἰσχύϊ τυχὸν εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας.

η) Εἰς τὴν παροῦσαν ὑπάγονται οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ τυροκομεῖα καὶ τυροκομικὰ ἐργοστάσια ἁπάσης τῆς χώρας.

θ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1960.

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη ἐν Πειραιεῖ τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1960.

Ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1960.

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίων (συμπληρωματικὴ καὶ τροποποιητική) (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 21ην Σεπτεμβρίου 1960 ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ἀρίστ. Δημητράτου, οἱ ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς 1) Ἀλέξανδρος Μπάρδας, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ 2) Ἄγγελος Ἀβραμίδης, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἀντώνιος Μ. Καριζώνης, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Πανελληνίου

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3339/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 116 τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1960.

Όμοσπονδίας Προσωπικού Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν καὶ Διϋλιστηρίων Ὀρυκτελαίων - Πετρελαίων, ὡς ἐκπρόσωπος ταύτης, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων ἂς ἐκπροσωποῦν, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμπληρωματικῆς καὶ τροποποιητικῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς συνεφώνησαν καὶ συναπεδέχθησαν, ὅπως αἱ : α) ἀπὸ 17ης Νοεμβρίου 1950 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ γραφείων τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐπιχειρήσεων Πετρελαιοειδῶν, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῶν 1) ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1951 συμπληρωματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἀριθ. πράξεως καταθέσεως Εἰρην. Ἀθηνῶν 210|2.11.1951) καὶ 2) ἀπὸ 16.4.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίων (ὑπ' ἀριθ. 31936|6007|16.5.1957 ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 142|16.5.1957 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β') καὶ β) ἀπὸ 5ης Αὐγούστου 1955 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεων ἐν γένει καὶ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου (ὑπ' ἀριθ. 53523|3875|25.8.1955 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 156|26.8.1955 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β'), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 16.4.1957 συλλογικῆς συμβάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίων, ὡς ἰσχύουσιν δὲ αὗται σήμερον, τροποποιηθῶσι καὶ συμπληρωθῶσιν ὡς κατωτέρω :

Ἄρθρον 1

Τὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ὁρίζονται ὡς κάτωθι δι' ἑκάστην κατηγορίαν :

α) Διὰ τὴν Α' κατηγορίαν	δραχμαί		54
β) Διὰ τὴν Β'	»	»	69.50
γ) Διὰ τὴν Γ'	»	»	92
δ) Διὰ τὴν Δ'	»	»	109.50
ε) Διὰ τὴν Ε'	»	»	113.50

Εἰς τὰ ἄνω ἡμερομίσθια συμπεριλαμβάνεται ἡ χορηγηθεῖσα δυνάμει τοῦ ν.δ. 3755|1957 αὔξησις μιᾶς (1) δραχμῆς ἡμερησίως, συμψηφισθεῖσα διὰ τῆς γενομένης διὰ τῆς παρούσης διαμορφώσεως τῶν ἡμερομισθίων τούτων, δὲν συμπεριλαμβάνεται ὅμως ἡ ἐξ 10|ο χορηγηθεῖσα αὔξησις διὰ τοῦ ὅρου ΙΙΙ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν», κυρωθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3868|1958.

Τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια προσαυξάνονται κατὰ δραχμὰς δύο (2) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δεκαετοῦς ὑπηρεσίας, κατὰ ἑτέρας δύο (2) δραχμὰς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσαετοῦς ὑπηρεσίας καὶ ἐν τέλει κατὰ ἑτέρας δύο (2) δραχμάς, ἤτοι ἐν συνόλῳ κατὰ ἓξ (6) δραχμὰς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσιπενταετοῦς ὑπηρεσίας.

Ὡς ὑπηρεσία νοεῖται ἡ συνολικὴ τοιαύτη παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ.

Ἄρθρον 2

Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ εἰς τὸ ἄρθρον 2 τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ὑπαγομένου προσωπικοῦ ὁρίζεται ὡς κάτωθι δι' ἑκάστην κατηγορίαν :

Α) Διὰ τὴν Α' κατηγορίαν (πλὴν καθαριστριῶν) ἀπὸ δραχμὰς 1690 ἕως 2835, ὁριζομένων τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ὡς ἀκολούθως :

	Δραχμαί
α) Διὰ τοὺς ὑπαγομένους τὸ πρῶτον εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριετοῦς ὑπηρεσίας	1690
Διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των εἰδικῶς ὁρίζεται ὡς ἐλάχιστον ὅριον	1.240
β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 3 ἕως 6 ἐτῶν	1.805
γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 6 ἕως 9 ἐτῶν	1.920
δ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 9 ἕως 12 ἐτῶν	2.035
ε) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 12 ἕως 15 ἐτῶν	2.150
στ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 15 ἕως 18 ἐτῶν	2.265
ζ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	2.380

Εἰδικῶς διὰ τὰς καθαριστρίας ἰσχύει ἡ κλιμάκωσις ἡ ὁριζομένη ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τῆς παρούσης διὰ τὰς καθαριστρίας Γραφείων.

Β) Διὰ τὴν Β' κατηγορίαν ἀπὸ δραχμὰς 2.310 ἕως 3.465, ὁριζομένων τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ὡς ἀκολούθως :

	Δραχμαί
α) Διὰ τοὺς ὑπαγομένους τὸ πρῶτον εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριετοῦς ὑπηρεσίας	2.310
β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 3 ἕως 6 ἐτῶν	2.425
γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 6 ἕως 9 ἐτῶν	2.540
δ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 9 ἕως 12 ἐτῶν	2.655
ε) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 12 ἕως 15 ἐτῶν	2.770
στ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 15 ἕως 18 ἐτῶν	2.885
ζ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	3.000

Γ) Διὰ τὴν Γ' κατηγορίαν ἀπὸ δραχμὰς 2.490 ἕως 3.735, ὁριζομένων τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ὡς ἀκολούθως :

	Δραχμαί
α) Διὰ τοὺς ὑπαγομένους τὸ πρῶτον εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριετοῦς ὑπηρεσίας	2.490
β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 3 ἕως 6 ἐτῶν	2.615
γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 6 ἕως 9 ἐτῶν	2.740
δ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 9 ἕ-	

	Δραχμαί
ως 12 ετών	2.865
ε) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 12 έως 15 ετών	2.990
στ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 15 έως 18 ετών	3.115
ζ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άνω τών 18 ετών	3.240

Δ) Διά τήν Δ' κατηγορίαν άπό 2.750 έως 4.125, όριζομένων τών ελαχίστων ορίων ώς άκολούθως:

	Δραχμαί
α) Διά τούς υπαγομένους τό πρώτον εις τήν κατηγορίαν ταύτην καί μέχρι συμπληρώσεως τριετούς υπηρεσίας	2.750
β) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 3 έως 6 ετών	2.890
γ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 6 έως 9 ετών	3.030
δ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 9 έως 12 ετών	3.170
ε) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 12 έως 15 ετών	3.310
στ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 15 έως 18 ετών	3.450
ζ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άνω τών 18 ετών	3.590

Ε) Διά τήν Ε' κατηγορίαν άπό δραχμάς 2.660 έως 4.000, όριζομένων τών ελαχίστων ορίων ώς άκολούθως:

	Δραχμαί
α) Διά τούς υπαγομένους τό πρώτον εις τήν κατηγορίαν ταύτην καί μέχρι συμπληρώσεως τριετούς υπηρεσίας	2.660
β) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 3 έως 6 ετών	2.795
γ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 6 έως 9 ετών	2.930
δ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 9 έως 12 ετών	3.060
ε) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 12 έως 15 ετών	3.195
στ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 15 έως 18 ετών	3.330
ζ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άνω τών 18 ετών	3.465

ΣΤ) Διά τήν ΣΤ' κατηγορίαν άπό δραχμάς 2.835 έως 4.255, όριζομένων τών ελαχίστων ορίων ώς άκολούθως:

	Δραχμαί
α) Διά τούς υπαγομένους τό πρώτον εις τήν κατηγορίαν ταύτην καί μέχρι συμπληρώσεως τριετούς υπηρεσίας	2.835
β) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 3 έως 6 ετών	2.980
γ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 6 έως 9 ετών	3.120
δ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 9 έως 12 ετών	3.260
ε) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 12 έως 15 ετών	3.400
στ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 15 έως 18 ετών	3.545
ζ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άνω τών 18 ετών	3.685

Ζ) Διά τήν Ζ' κατηγορίαν ελάχιστος δραχμαί 3.180.

	Δραχμαί
α) Διά τούς υπαγομένους τό πρώτον εις τήν κατηγορίαν ταύτην καί μέχρι συμπληρώσεως τριετούς υπηρεσίας ελάχιστος	3.180
β) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 3 έως 6 ετών ελάχιστος	3.340
γ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 6 έως 9 ετών ελάχιστος	3.500
δ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 9 έως 12 ετών ελάχιστος	3.660
ε) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 12 έως 15 ετών ελάχιστος	3.815
στ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 15 έως 18 ετών ελάχιστος	3.975
ζ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άνω τών 18 ετών ελάχιστος	4.135

Ως υπηρεσία διά τήν εφαρμογήν τής παρούσης συλλογικής συμβάσεως νοείται ή συνολική υπηρεσία εν τή αυτή ιδιότητι ή κατηγορία καί παρά τώ αυτώ εργοδότη.

Εν περιπτώσει γενομένης ή ενεργηθησομένης κατά τήν διάρκειαν τής ισχύος τής παρούσης μετατάξεως άπό μιάς ιδιότητος ή κατηγορίας εις έτέραν τοιαύτην, ό υπολογισμός τού χρόνου υπηρεσίας διά τό καταβλητέον ελάχιστον όριον μισθού εις τόν μεταταχθέντα ή μετασσόμενον εις τήν νέαν (τελευταίαν) ιδιότητα ή κατηγορίαν, άρχεται άπό τής υπαγωγής τού μισθωτού εις τήν νέαν ταύτην ιδιότητα ή κατηγορίαν, ό καταβλητέος όμως μισθός εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται νά είναι κατώτερος τού οριζομένου διά τής παρούσης ώς ελαχίστου τοιούτου διά τούς μισθωτούς τούς διατελούντας εν τή ιδιότητι ή κατηγορία, εξ ής εγένετο ή θά ενεργηθή ή μετάταξις, τούς έχοντας τόν αυτόν χρόνον υπηρεσίας, όν διήνυσεν εν τή αυτή ιδιότητι ή κατηγορία ό μετασσόμενος.

Ό μισθός ούτος θά εξακολουθήση νά καταβάλληται μέχρις ού τό επί τή βάσει τού εν τή νέα ιδιότητι ή κατηγορία διανυθέντος χρόνου υπηρεσίας ελάχιστον όριον καταβλητέου μισθού είναι άνώτερον κατά ποσόν, όπότε θά καταβάλληται τό τελευταίον τούτο.

Άρθρον 3

Τά κατώτατα όρια μηνιαίων μισθών κατά τήν πρόσληψιν καί κατά τάς διαδοχικάς χρονικάς περιόδους τής υπηρεσίας τού προσωπικού τού υπαγομένου εις τήν άπό 17ης Νοεμβρίου 1950 συλλογικήν συμβασιν εργασίας τού υπαλληλικού καί υπηρετικού προσωπικού Γραφείων ορίζονται ώς κάτωθι:

Α) Υπάλληλοι Γραφείων (ανεξαρτήτως φύλου).

	Δραχμαί
α) Κατά τήν πρόσληψιν καί διαρκούντος τού συμφωνηθέντος χρόνου δοκιμής αυτών, μή δυναμένου τού χρόνου τούτου νά υπερβή τούς έξ μήνας	1.700
β) Διά τούς έχοντας συμπληρώσει τόν ώς άνω χρόνον δοκιμής καί μέχρι συμπληρώσεως υπηρεσίας 5 ετών	2.000
γ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 5 ετών μέχρι 10 ετών συμπεπληρωμένην τοιαύτην	2.450
δ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 10	

	Δραχμαί
ἐτῶν μέχρι 15 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	2.900
ε) Διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπό 15 ἐτῶν μέχρι 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	3.350
στ) Διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπό 20 ἐτῶν μέχρι 25 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	3.800
ζ) Μετά τήν συμπλήρωσιν 25ετοῦς ὑπηρεσίας	4.250

Β) Δακτυλογράφοι καί τηλεφωνηταί (ἀνεξαρτήτως φύλου).

	Δραχμαί
α) Κατά τήν πρόσληψιν καί διαρκοῦντος τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου δοκιμῆς αὐτῶν, μή δυναμένου τοῦ χρόνου τούτου νά ὑπερβῇ τούς ἓξ μῆνας	1.700
β) Διά τούς ἔχοντας συμπληρώσει τόν ὡς ἄνω χρόνον δοκιμῆς καί μέχρι συμπληρώσεως ὑπηρεσίας 5 ἐτῶν	2.000
γ) Διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν 5 ἐτῶν μέχρι 10 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	2.200
δ) Διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπό 10 ἐτῶν μέχρι 15 ἐτῶν	2.400
ε) Διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπό 15 ἐτῶν μέχρι 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	2.600
στ) Διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπό 20 ἐτῶν μέχρι 25 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαυτην	2.800
ζ) Μετά τήν συμπλήρωσιν 25ετοῦς ὑπηρεσίας	3.000

Γ) Ὑπηρετικῶν προσωπικῶν (πλήν καθαριστριῶν).

	Δραχμαί
α) Κατά τήν πρόσληψιν καί μέχρι συμπληρώσεως δετοῦς ὑπηρεσίας	1.300
β) Διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπό 5 ἐτῶν μέχρι 10 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	1.640
γ) Διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν 10 ἐτῶν μέχρι 15 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	1.980
δ) Διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπό 15 ἐτῶν μέχρι 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	2.320
ε) Διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπό 20 ἐτῶν μέχρι 25 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	2.660
στ) Μετά τήν συμπλήρωσιν 25ετοῦς ὑπηρεσίας	3.000

Δ) Καθαρίστριαι (ἀπασχολούμεναι κατά πλήρες ὡράριον 42 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως).

	Δραχμαί
α) Κατά τήν πρόσληψιν καί μέχρι συμπληρώσεως δετοῦς ὑπηρεσίας	900
β) Διά τάς ἐχούσας ὑπηρεσίαν ἀπό 5 ἐτῶν μέχρι 10 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	1.000
γ) Διά τάς ἐχούσας ὑπηρεσίαν 10 ἐτῶν μέχρι 15 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	1.100
δ) Διά τάς ἐχούσας ὑπηρεσίαν ἀπό 15 ἐτῶν μέχρι 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	1.200
ε) Διά τάς ἐχούσας ὑπηρεσίαν ἀπό 20 ἐτῶν μέχρι 25 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην	1.300
στ) Μετά τήν συμπλήρωσιν 25ετοῦς ὑπηρεσίας	1.400

Εἰς τά ἄνω ὅρια μισθῶν δέν συμπεριλαμβάνεται ἡ ἐξ 1 ο/ο χορηγηθεῖσα αὔξησις διά τοῦ ὅρου ΙΙ τῆς ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περί αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπί μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν».

Ὡς ὑπηρεσία διά τήν ἐφαρμογήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως νοεῖται ἡ συνολική ὑπηρεσία ὑπό τήν αὐτήν ἰδιότητα, κατηγορίαν ἢ εἰδικότητα καί παρά τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ.

Ἐν περιπτώσει γενομένης ἢ ἐνεργηθησομένης κατά τήν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μεταβολῆς καταστάσεως, ἤτοι μετατάξεως ἀπό μιᾶς ἰδιότητος, κατηγορίας ἢ εἰδικότητος εἰς ἑτέραν ταιαύτην, ὁ ὑπολογισμός τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας, διά τό καταβλητέον ἐλάχιστον ὅριον μισθοῦ εἰς τόν μεταταχθέντα ἢ μετατασσόμενον εἰς τήν νέαν (τελευταίαν) ἰδιότητα, κατηγορίαν ἢ εἰδικότητα, ἄρχεται ἀπό τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ εἰς τήν νέαν ταύτην ἰδιότητα, κατηγορίαν ἢ εἰδικότητα, ὁ καταβλητέος ὅμως μισθός ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νά εἶναι κατώτερος τοῦ ὁριζομένου διά τῆς παρούσης ὡς ἐλαχίστου τοιούτου διά τούς μισθωτούς τούς διατελοῦντας ἐν τῇ ἰδιότητι, κατηγορίᾳ ἢ εἰδικότητι, ἐξ ἧς ἐγένετο ἢ θά ἐνεργηθῇ ἡ μετάταξις, τούς ἔχοντας τόν αὐτόν χρόνον ὑπηρεσίας, ὃν διήνυσεν ἐν τῇ αὐτῇ ἰδιότητι, κατηγορίᾳ ἢ εἰδικότητι καί ὁ μετατασσόμενος. Ὁ μισθός οὗτος θά ἐξακολουθήσῃ νά καταβάλλεται μέχρις οὗ τό ἐπί τῇ βάσει τοῦ ἐν τῇ νέᾳ ἰδιότητι, κατηγορίᾳ ἢ εἰδικότητι διανυθέντος χρόνου ὑπηρεσίας ἐλάχιστον ὅριον καταβλητέου μισθοῦ εἶναι ἀνώτερον κατά ποσόν, ὁπότε θά καταβάλληται τό τελευταῖον τοῦτο.

Ἄρθρον 4

Οἱ μισθοί, εἰς οὓς δέν συμπεριλαμβάνεται ἡ χορηγηθεῖσα αὔξησις ἐξ 1 ο/ο διά τοῦ ὅρου ΙΙ τῆς ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περί αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπί μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν», οἱ καταβαλλόμενοι κατά τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης, εἰς τό ἐπί μηνιαίας ἀποδοχῆς ἀμειβόμενον ἐν γένει προσωπικόν καί ὑπηρετοῦν κατά τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης ἐπί συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τό ὑπαγόμενον εἰς ἀμφοτέρας τάς ἀνωτέρω συλλογικάς συμβάσεις, καί ἐφ' ὅσον δέν ὑπερβαίνουν τάς δραχμάς 5.000 μηνιαίως, αὐξάνονται κατά 8 ο/ο ἐπί τοῦ μέχρι τῶν δραχμῶν 3.000 τμήματος αὐτῶν. Εἰς τήν προκειμένην αὔξησιν συμψηφίζεται πᾶσα τυχόν αὔξησις ἀποδοχῶν προερχομένη ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 2 καί 3 τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 5

Οἱ ἐργατοτεχνῖται οἱ ἀνήκοντες εἰς τάς κατηγορίας Α', Β', Γ' καί Δ' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς πα-

ρούσης, οι χειριζόμενοι τά ανυψωτικά μηχανήματα Φόρκ Λίφτ Τράκ, έφ' όσον άπασχολούνται κατά πλήρες ωράριον εις την έργασίαν ταύτην θά λαμβάνουσιν είδικόν επίδομα έκ δραχμών 5 καθ' ήμέραν τοιαύτης πλήρους άπασχολήσεώς των. Διά μερικήν ήμερησίαν άπασχόλησιν θά λαμβάνωσιν ανάλογον κλάσμα τοῦ ποσοῦ τούτου.

Άρθρον 6

Κατά τά λοιπά ἐξακολουθοῦσιν ισχύουσαι ὡς ἔχουσιν άπασαι αί διατάξεις τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης μνημονευομένων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐφ' ὅσον ρητῶς δέν τροποποιοῦνται διά τῆς παρούσης.

Άρθρον 7

Ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις ισχύει εἰς ὁλόκληρον τήν Ἐπικράτειαν, ὡς ἐθνική ὁμοιοεπαγγελματική τοιαύτη, δεσμεύουσα τό σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καί τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀποκλειομένης τῆς ἐφαρμογῆς οἱασδήποτε ἑτέρας, εἴτε γενικῆς, εἴτε εἰδικῆς, συλλογικῆς συμβάσεως, πλήν ἐάν αὕτη εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ της εὐνοϊκωτέρα τῆς παρούσης διά τούς μισθωτούς.

Άρθρον 8

Ἡ ισχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1960 καί λήγει τήν 31ην Δεκεμβρίου 1961.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα τά συμβαλλόμενα μέρη καί ἓν ἐπί πλέον, ὅπερ κατατεθήσεται κατά νόμον εἰς τήν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

πληρωμάτων ποταμοπλοίων φερόντων φορτίον ὑγρῶν καυσίμων ὑλῶν (*).

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τήν 21ην Σεπτεμβρίου 1960 ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ἀριστ. Λημητράτου, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός 1) Ἀλέξανδρος Μπάρδας, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καί 2) Ἄγγελος Ἀβραμίδης, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ καί Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ἀφ' ἑτέρου δέ ὁ Ἀντώνιος Καμζάνης, γεν. γραμματεύς τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν καί Διυλιστηρίων Ὁρυκτελαίων — Πετρελαίων, καί Γεράσιμος Λυκούδης, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Πληρωμάτων Ποταμοπλοίων, ἀφ' ἑτέρου, ἀφοῦ δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρά τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων, ὧς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης τροποποιητικῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ρυθμιζούσης τάς ἀποδοχάς καί τούς ὅρους ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν ποταμοπλοίων φερόντων φορτίον ὑγρῶν καυσίμων ὑλῶν, δι' ἧς συμφωνοῦνται, εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἀπό 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (Φ.Ε.Κ.158 Β' τῆς 23.8.1955) καί τῆς τροποποιησάσης καί συμπληρωσάσης ταύτην ἀπό 16.4.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων φερόντων φορτίον ὑγρῶν καυσίμων ὑλῶν (ὑπ' ἀριθ. 32478|57 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσα εἰς Φ.Ε.Κ. 142|16.5.1957 τεῦχ. Β'), τά ἑξῆς :

1) Ἡ ἀμοιβή τοῦ πληρώματος ὁρίζεται ὡς κάτωθι :

α) Κυβερνήτης	δραχμαί	117,50	ἡμερ.
β) Ναύτης	»	93,50	»

Εἰς τά ἄνω ἡμερομίσθια συμπεριλαμβάνεται ἡ χορηγηθεῖσα δυνάμει τοῦ ν.δ. 3755|1957 αὔξησις μιᾶς (1) δραχμῆς ἡμερησίως, συμψηφισθεῖσα διά τῆς γενομένης διά τῆς παρούσης διαμορφώσεως τῶν ἡμερομισθίων τούτων, δέν συμπεριλαμβάνεται ὅμως ἡ ἐξ 1% χορηγηθεῖσα αὔξησις διά τοῦ ὅρου ΙΙΙ τῆς ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περί αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν», κυρωθέντος διά τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3868|1958.

2) Τά ὡς ἄνω ἡμερομίσθια προσαυξάνονται κατά δραχμάς δύο (2) μετά τήν συμπλήρωσιν δεκαετοῦς ὑπηρεσίας, κατά ἑτέρας δύο (2) δραχμάς μετά τήν συμπλήρωσιν εἰκοσαετοῦς ὑπηρεσίας καί ἐν τέλει κατά ἑτέρας δύο (2) δραχμάς, ἤτοι ἐν συνόλῳ κατά ἓξ (6) δραχμάς μετά τήν συμπλήρωσιν εἰκοσιπενταετοῦς ὑπηρεσίας.

3) Ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις ισχύει εἰς ὁλόκληρον τήν Ἐπικράτειαν, ὡς ἐθνική ὁμοιοεπαγγελματική τοιαύτη, δεσμεύουσα τό σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καί τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀποκλειομένης τῆς ἐφαρμογῆς οἱασδήποτε ἑτέρας εἴτε γενικῆς, εἴτε εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, περιεχούσης δυσμενεστέρους ἢ εὐμενεστέρους ὅρους.

4) Ἡ ισχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1960 καί λήγει τήν 31ην Δεκεμβρίου 1961, ἐφαρμόζεται δέ ἐπί παντός πληρώματος ποταμοπλοίου ἐκ τῶν φερόντων ὑγράς καυσίμους ὕλας, καθ' ἅπασαν τήν Ἐπικράτειαν.

Δέν ὑπάγονται εἰς τάς διατάξεις τῆς παρούσης τάς ρυθμιζούσας τάς ἀποδοχάς τοῦ πληρώματος ποταμοπλοίων καί τήν ἐτησίαν αὐτοτελῆ ἄδειαν οἱ μισθωτοί, οἱ μή συμπληροῦντες ἐνδεκαετοῦς παρά τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίαν καί ἡλικίαν 18 ἐτῶν, ὧν αἱ ἀποδοχαί ἐξακολουθοῦν νά διέπωνται ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 27724|1.1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ισχύει νῦν.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καί τά συμβαλλόμενα μέρη, καί ἓν ἐπί πλέον, ὅπερ κατατεθήσεται, συμφώνως τῷ νόμῳ εἰς τήν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατά τό ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 117 τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καί ἀνεκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 14 Ὀκτωβρίου 1960.

ΑΠΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΥ ΕΙΣ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ - ΓΕΓΟΝΟΤΑ-ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Παραβάσεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας: Καθ' ὁμοιδίαν ἀνακοίνωσιν ἐσημειώθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1959 πλεῖσται παραβάσεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, περισσότεραι πάντως ἐκείνων κατὰ τὸ ἔτος 1958, καὶ ἐδόθη ἡ ὑπόσχεσις ὅτι θὰ ληφθοῦν μέτρα, μὲ ριζικὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ὥστε νὰ εἶναι ὑπ' αὐτῶν ἀποτελεσματικὸς ὁ ἔλεγχος.

Εἰς μίαν παλαιὰν (1 Δεκεμβρίου 1911) ἔκθεσιν Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς (μὲ εἰσηγητὴν τὸν ἀείμνηστον Λ. Παπανασταίου), ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων», ἐγράφοντο τὰ σοφὰ ταῦτα: «Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ ψήφισις νόμων προστατευτικῶν τῶν ἐργατῶν ἄνευ προνοίας δημιουργίας ἰδιαιτέρων ὑπαλλήλων, ἀποκλειστικὸν προορισμὸν ἐχόντων τὴν ἐπίβλεψιν τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν, εἶναι ἔργον μάταιον. Τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ἢ οἱοιδήποτε ἄλλοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, εἰς τοὺς ὁποίους κατ' ἀνάγκην ὡς πάρεργον ἀνατίθεται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἐν λόγῳ ἐπιβλεψις, δὲν δύνανται νὰ φέρουν ἀποτέλεσμά τι, διότι δὲν ἔχουν τὰς ἀπαιτουμένας εἰδικὰς γνώσεις, ἐκτὸς δὲ τούτου συνήθως δὲν ἀποδίδουν τὴν δέουσαν σημασίαν εἰς τοὺς ἐν λόγῳ νόμους καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν αἰσθάνονται ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν. Ἡ Ἰδέα τῆς ἀναθέσεως τῆς ρηθείσης ἐπιβλέψεως εἰς ἰδιαιτέρους ὑπαλλήλους, ἀφοῦ ἔσχε λαμπρὰ ἀποτελέσματα ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπου ἀπὸ τοῦ 1834 ἐφηρμόσθη, ἐγένετο ἀπαστὴ παρ' ὅλων τῶν Κρατῶν, ὅσα ἐσκέφθησαν σοβαρῶς νὰ λάβουν προστατευτικὰ μέτρα ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν».

Οὕτω ἱδρύθη τότε τὸ πρῶτον εἰδικὸν «Σῶμα Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας» καὶ ἔκτοτε ἐπηκολούθησαν ἀλλεπαλλήλοι εἰς τὸ θέμα νόμοι, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχωμεν καὶ τὸ ἀνάλογον εἰς ἀριθμὸν προσωπικόν. Τέσσαρα ὡρίσθησαν τὰ πρόσωπα τοῦ πρώτου Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας (ἄρθρον 21 νόμου ΔΚΘ' τοῦ 1912) μὲ τὴν μικρὰν τότε ἐργατικὴν νομοθεσίαν, ἡ ὁποία ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀνεπτύχθη, ἀλλὰ διὰ τὴν σημερινὴν ἔκτασιν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τῆς παραγωγικῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος καὶ τοῦ ἐμπορίου τῆς χώρας, ἐν ὄψει τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, δὲν ἐπαρκοῦν καὶ ἑκατοντάδες ἐξ αὐτῶν.

Μολαταῦτα διαπιστοῦται - καὶ ἐκ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου Ἐργασίας - ὅτι εἶναι ἀπιστεύτως μικρὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἐπιθεωρητῶν.

Γνωρίζει ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, τῇ προτάσει τοῦ ὁποίου ἐπεκυρώθη διὰ τοῦ νόμου 3245]1955 ἡ ὑπ' ἀριθ. 81 Διεθνὴς Σύμβασις «περὶ Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον» (ΕΕΔ 14, 989), ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τῆς Συμβάσεως ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἐπιθεωρητῶν Ἐργασίας δέον νὰ εἶναι ἐπαρκὴς διὰ τὴν ἀσφαλῆ καὶ ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν τῆς Ὑπηρεσίας Ἐπιθεωρήσεως καὶ καθορίζεται λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν:

α) Τῆς σημασίας τοῦ εἰς τοὺς Ἐπιθεωρητὰς ἀνατιθεμένου ἔργου καὶ ἰδίᾳ:

α') Τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦ εἴδους, τῆς σημασίας καὶ τῆς θέσεως τῶν εἰς ἔλεγχον τῆς Ἐπιθεωρήσεως ὑπαγομένων καταστημάτων.

α'') Τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν ἐργαζομένων, οἵτινες ἀπασχολοῦνται ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων.

α''') Τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ περιπλόκου τῶν νομίμων διατάξεων, ὧν δέον νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐφαρμογὴ κλπ. (ἐδῶ εἶναι, πού τὰ χάνει καρ' ἡμῖν καὶ ὁ πλέον ἔμπειρος μελετητής).

Ἀφοῦ λοιπὸν δεσμευόμεθα καὶ ἐκ Διεθνοῦς Συμβάσεως νὰ ἔχωμεν τὸν ἐπαρκῆ ἀριθμὸν Ἐπιθεωρητῶν καὶ εἶναι γνωσταὶ αἱ συνέπειαι, ὅταν ἓν μέλος τῆς Δ.Ο.Ε. δὲν ἐξησφαλίζῃ, κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικόν, τὴν ἐκτέλεσιν Διεθνοῦς Συμβάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν προσεχώρησεν, εἶναι καὶ ἐξ αὐτοῦ λόγος, ὁ ὁποῖος ἐπιβάλλει καὶ τὴν μεγαλυτέραν κρατικὴν δαπάνην. Ἐδῶ δὲν πρόκειται περίπτωσις εἰσφορῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., τὰς ὁποίας ἀνέλαβε νὰ δίδῃ μὲ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 καὶ ποτὲ δὲν ἔδωκεν, ἀλλὰ περὶ διεθνοῦς ὑποχρεώσεως τοῦ Κράτους ἔναντι τῶν λοιπῶν Κρατῶν, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς δύναται νὰ παρίδῃ.

Δέσμευσις ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας: Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπεληφθη μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 237]1960 Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 19, 707) τῆς λύσεως τοῦ νομικοῦ ζητήματος περὶ τῆς ἐκτάσεως δεσμεύσεως ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία κατηριθμήθη καὶ ὑπεγράφη παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 3239]1955, ὡς ἐπροπαρασκευήθη Ἐργοδότης εἰς τὴν περίπτωσιν ὑπῆρξε τὸ Κράτος.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ προσφάτου ἀποφάσεώς της (ὑπ' ἀριθ. 468]1960) (θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον) ἐδέχθη, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν σχετικῶν διατάξεων «προκύπτει γενικῶς ὅτι, προκειμένης ἐθνικῆς δημοσιεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης καὶ ὑπογραφείσης ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, αὕτη δεσμεύει τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, οἵτινες ἀφορᾷ, ὅλης τῆς χώρας, εἴτε οὗτοι παρέστησαν ὡς συμβαλλόμενοι, εἴτε μή, καὶ κατισχύει οἱασδήποτε ἑτέρας, εἴτε γενικῆς, εἴτε εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας», ἐπαμένως δεσμεύεται καὶ τὸ Δημόσιον.

Ἐπιλύεται οὕτω διὰ τῆς ἠὐξημένου κύρους ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ ζωηρῶς ἐνδιαφέρον τοῦτο νομικὸν ζήτημα.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΜΕΤΑ ΜΙΑΝ ΑΠΟΦΑΣΙΝ

(Τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας)

Παραπονοῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι μισθωτοὶ καὶ αἱ ὀργανώσεις των, ὅτι βραδύνει ὑπερμέτρως ἡ περαίωσις τῆς ὅλης διαδικασίας τοῦ νόμου 3239|1955 διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Ἀλλὰ τοὐλάχιστον μετριάζει τὸ κακὸν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 § 6 τοῦ νόμου, ὡς προσετέθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755|1957, ἡ ὁποία ὁρίζει ὑποχρεωτικὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐκδιδομένης μετὰ τὴν πάροδον τῶν νομίμων προθεσμιῶν (58 ἡμερῶν) ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τῆς διενέξεως εἰς διαιτησίαν, ἐχι πέραν τῆς ἐπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν ταύτων ἡμέρας.

Τί ὁ Νομοθέτης ἐσκόπησε διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἀναγράφεται σαφῶς εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 16, 1069): "Ἐξασφαλίζεται - λέγει - οὐσιαστικῶς ἡ ἐπίσπευσις τοῦ ἔργου τῆς διαιτητικῆς διαδικασίας ἐν τῇ ἐπιλύσει τῶν ἀναφυομένων συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὅταν δὲ τοῦτο λέγεται ἔχει βεβαίως τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἐγγυᾶται εἰς τοὺς μισθωτούς, ὅτι ἡ τυχὸν ἐκ τῶν συνθηκῶν μεταβολὴ τοῦ μισθολογικοῦ των καθεστῶτος θὰ ἀρχίσῃ ὑποχρεωτικῶς ἀπὸ τῆς 59ης ἡμέρας καὶ ἂν ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις βραδύνῃ νὰ ἐκδοθῇ.

Αὐτὰ λέγει καὶ ἡ ἀνωτέρω, σελ. 1306, δημοσιευομένη καὶ ἄκρως ἐνδιαφέρουσα ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ αὐτὰ ἐφήρμοσεν εἰς ἄλλην περίπτωσιν (ΕΕΔ 19, 126) ἡ Διοίκησις, ἡ ὁποία, παρὰ ταῦτα, εἰς ἄλλας (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας), ἐνήργησε πέραν τῶν νομοθετικῶν κειμένων.

Δὲν εἶναι πολὺ ἁπλῆ ἡ διαδικασία τῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, οὔτε ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν θεσμὸν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἡ παρεμβολὴ τῶν Ὑπουργῶν μὲ δικαίωμα ἀπορρίψεως ἢ τροποποιήσεως τῶν συμφωνηθέντων ἢ διαιτητικῶς ρυθμισθέντων. Τὸ ἀνεγνώρισε κατ' ἀρχὴν καὶ ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, εἰσηγούμενος τὸ ν.δ. 3755|1957: "Ἤλπίζομεν - ἐλέγετο εἰς τὴν εἰσηγητικὴν του ἔκθεσιν - ἡ ἐξέλιξις τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας νὰ ἐπιτρέψῃ, ὥστε ταχέως νὰ εἰσηγηθῶμεν τὴν πλήρη κατάργησιν τοῦ δικαιώματος διαφωνίας τῶν Ὑπουργῶν.

Μακάρι πράγματι νὰ γίνῃ τὸ ταχύτερον. Ἀλλ' ἂς μὴ καθυστεροῦμεν, δηλαδὴ ἡ Διοίκησις, τὸν θεσμὸν ἀκόμη περισσότερον ατενόν. Εἶναι εὐτύχημα ὅμως ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἔστω καὶ μετὰ βραδεῖαν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου εὐκαιρίαν, καθοδηγεῖ τὴν Διοίκησιν εἰς τὴν ὀρθὴν ἐνέργειαν.

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ Ι.Κ.Α. ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Κύριε Διευθυντά,

Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι παρῆλθεν ἤδη ἱκανὸς χρόνος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 4104|1960, δι' οὗ ἐτροποποιήθησαν ὡρισμέναι διατάξεις, ἀφορῶσαι τὴν περὶ τοῦ Ι.Κ.Α. ἰσχύουσαν νομοθεσίαν, δὲν ὑπέπεσαν εἰς τὴν ἀντίληψίν μου οἱαδήποτε διαμαρτυρία ἀναφορικῶς μὲ τὴν «ἀφανῆ» μείωσιν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ὡς καὶ ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν, ἣν ἐπέφερε τὸ ὡς ἄνω διάταγμα διὰ τῆς «ἀθώας» τροποποιήσεως τῶν ἰσχυουσῶν ἀσφαλιστικῶν κλάσεων.

Καὶ ὡς μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν καὶ ἐπαύξησιν τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν ἐργοδοτῶν δὲν ἐννοῶ τὴν προσθήκην 14ης κλάσεως, οὔτε καὶ τὴν αὔξησιν κατὰ 0,05 ο|ο τῆς εἰσφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸν κλάδον συντάξεως, αἱ σχετικαὶ ἐπιβαρύνσεις τῶν ὁποίων δικαιολογοῦνται καὶ ἀντισταθμίζονται, κατὰ κάποιον τρόπον, ἀπὸ τὴν κτωμένην ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ὠφέλειαν, ἤτοι ὅτι ἐφεξῆς ἡ σύνταξις του θὰ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐξημένων ἀποδοχῶν καὶ εἰσφορῶν, αἱ ὁποῖαι τοῦ ἀναγνωρίζονται, ἀλλὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς, ἄνευ εὐδεμιᾶς ὠφελείας διὰ τὸν μισθωτόν, αὐξάνονται αἱ εἰσφοραὶ τούτου καὶ τοῦ ἐργοδότου του.

Ὡς χαρακτηριστικὴν περίπτωσιν ἀναφέρω τὴν τοῦ μισθωτοῦ μὲ ἀποδοχὰς 3.000 δραχμὰς μηνιαίως. Πρὸ τοῦ μνησθέντος ν.δ. 4104|1960 αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ τούτου ἦσαν δραχμαὶ 280 καὶ τοῦ ἐργοδότου του δραχμαὶ 520. Ἤδη αἱ ἀντίστοιχοι εἰσφοραὶ των μετὰ τὸ μνησθὲν διάταγμα εἶναι δραχμαὶ 810 καὶ δραχμαὶ 600, ἤτοι ἐπέρχεται μείωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ δραχμὰς 80 καὶ ἐπιβάρυνσις τοῦ ἐργοδότου κατὰ δραχμὰς 80.

Ἕτερα χαρακτηριστικὴ περίπτωσις εἶναι τοῦ μισθωτοῦ μὲ ἀποδοχὰς δραχμὰς 2.700 μηνιαίως. Αἱ πρὸ τοῦ ν.δ. 4104|1960 εἰσφοραὶ ἦσαν: Ἠσφαλισμένου 200, ἐργοδότου 400, σύνολον 600. Μετὰ τὸ διάταγμα τοῦτο εἶναι: Ἠσφαλισμένου 266, ἐργοδότου 500 σύνολον 766. Ἤτοι ἐπέρχεται μείωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ δραχμὰς 66 καὶ ἐπιβάρυνσις τοῦ ἐργοδότου κατὰ δραχμὰς 100.

Ἐπίσης «περίεργος» εἶναι καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν εἰσφορῶν τῆς 11ης κλάσεως. Ὑπὸ τῆς κλάσεως αὐτῆς καλύπτονται μισθοὶ ἀπὸ δραχμῶν 2.625,05 μέχρι 3.250 μηνιαίως. Ἐνῶ συνήθως εἰς τὰς μικρὰς κλάσεις, αἵτινες ἐν τῇ πράξει δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογήν, ὁ τεκμαρτὸς μισθὸς ἑκάστης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καθορίζεται ἐπὶ τοῦ μέσου ὅρου τῶν καλυπτομένων ἀποδοχῶν, ἤτοι ἐν προκειμένῳ θὰ ἔδει νὰ καθορισθῇ εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.937,50, ὁ τεκμαρτὸς μισθὸς τῆς κλάσεως ταύτης ἔχει ὁρισθῇ εἰς δραχμὰς 3.125, μὲ ἀποτέλεσμα ὅπως ὅλοι οἱ μισθωτοί, οἱ λαμβάνοντες ἀποδοχὰς ἀπὸ δραχμῶν 2.626 μέχρι δραχμῶν 3.000 μηνιαίως, πληρώνουν πολὺ μεγαλύτερον ποσοστὸν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐξ ἐκείνων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένων. Παράδειγμα: μισθωτὸς μὲ ἀποδοχὰς 2.650 βαρύνεται μὲ εἰσφορὰν δραχμῶν 266, ἤτις ἀντιστοιχεῖ εἰς ποσοστὸν 10 ο|ο καὶ πλέον ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν του, ἀντὶ τοῦ κατὰ νόμον 8,5 ο|ο.

Μετὰ τιμῆς

Γ. Α. Γεωργιάδης, Δικηγόρος

Ἀθῆναι, 5 Νοεμβρίου 1960

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεύχος 23 (461)

Ἀθῆναι, 1 Δεκεμβρίου 1960

Η ΑΜΟΙΒΗ ΤΗΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΟΣ ΠΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

(Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 430]1960 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Π. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Δικηγόρου

I. Ἡ κατωτέρω, σελ. 1369, δημοσιευομένη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀσχολεῖται μὲ θέμα, ἀναγόμενον εἰς τὴν ἀμοιβὴν τῆς λεγομένης ἑτοιμότητος πρὸς ἐργασίαν. Ὀρθῶς ἡ ἀπόφασις ὑπάγει ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐργασίας του ἄρθρου 648 Α.Κ. ὄχι μόνον τὴν περίπτωσιν ἀπασχολήσεως, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς ἐκδηλοῖ ἐ ν ε ρ γ ῶ ς τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις πρὸς ὄφελος τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτος ἐκδηλοῖ π α θ η τ ι κ ῶ ς τὰς δυνάμεις του, διατηρῶν ταύτας ἐν ἐγρηγόρσει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως χρησιμοποιηθῶν εἰς πᾶσαν στιγμὴν παρ' αὐτοῦ, οἷον νοσοκόμος νυκτός, πυροσβέστης (ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν). Περαιτέρω ἐπιτυγχῶς διατέλλει τὴν περίπτωσιν τῆς ἑτοιμότητος ἐκείνης, καθ' ἣν ἡ ἀπασχόλησις συνίσταται εἰς ἁ π λ ῆ ν σ ω μ α τ ι κ ὴ ν π α ρ ο υ σ ί α ν τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκμεσαλλεύσεως, ἄνευ ὑποχρεώσεως διατηρήσεως ἐν ἐγρηγόρσει τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν του δυνάμεων, οἷον ἡ προσφερομένη ἐργασία κοιμωμένου φύλακος κτιρίου τινός (καθαρὰ ἑτοιμότης). (Πρβλ. περὶ τῶν διακρίσεων τούτων *Β. Μαυρίδην*, ἐν ΕΕΔ 18, 937, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648 ἀριθ. 129-134, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 43, 80, Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, 6η ἔκδ., τόμ. I, σελ. 35 σημ. 8, Nipperdey-Mohmen-Neumann, Der Dienstvertrag, 1958, § 611 ἀριθ. 28, Nikisch, Arbeitsrecht, 2α ἔκδ. τόμ. I σελ. 283, 257, Maus, Arbeitsverhältnis 1949 σελ. 93, Denecke, Arbeitszeitordnung, 1950 § 7 ἀριθ. 6 σελ. 64, *ἰδίου*, Zur Frage der Arbeitsbereitschaft, RdA 1958 σελ. 445).

II. Κατ' ἀρχήν, ὅταν ὁ μισθωτὸς παρίσταται εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν χάριν πραγματοποιήσεως τῶν σκοπῶν αὐτῆς, κατὰ τρόπον ὥστε ἐν ἑκάστῃ στιγμῇ νὰ δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς ἐργασίας του, ἀνεξαρτήτως ἐὰν πρὸς τοῦτο διατηρῇ τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικάς του δυνάμεις ἐν ἐγρηγόρσει ἢ μὴ ὁ χρόνος οὗτος ἀπὸ οἰ κ ο ν ο μ ι κ ῆ ς ἀ π ό ψ ε ω ς εἶναι χρόνος ἐργασίας. Ὡς χρόνος ἐργασίας δέον νὰ χαρακτηρισθῇ καὶ ἀπὸ ν ο μ ι κ ῆ ς ἀ π ό ψ ε ω ς, καθ' ὅσον καὶ ἡ νομικὴ ἔννοια τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην ταυτίζεται πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ταύτης ἔννοιαν (Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 34, Maus, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 93, Barassi, Il contratto di lavoro, ἔκδ. 2 τόμ. I σελ. 22). Δυνατὸν νὰ ποικίλῃ ὁ β α θ μ ὸ ς τ ῆ ς ἐ ν τ ά σ ε ω ς τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι λόγος διαφοροποιήσεως τῆς νομικῆς μεταχειρίσεως τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, οὐδὲ εἶναι εὐχερὴς ὁ καθορισμὸς τοιούτων διαβαθμίσεων τῆς ἐργασίας, οὕτως ὥστε ἑκάστη τούτων νὰ δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς ἰδιαίτερον νομικὸν καθεστώς. Τοὐλάχιστον παρ' ἡμῖν δὲν ὑφίσταται νομοθετικὸν ἔρεισμα διὰ τὴν θεμελίωσιν μιᾶς τοιαύτης διαφοροποιήσεως, ὡς λ.χ. ἐν Γερμανίᾳ (πρβλ. § 7, § 15 AZO).

Οὕτω, πέραν τῆς ἀναμφισβητήτου ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Α.Κ. ἐπὶ τῆς πάσης φύσεως ἑτοιμότητος πρὸς ἐργασίαν, δὲν δύναται παρ' ἡμῖν νὰ εὑρῇ νομοθετικὴν θεμελίωσιν ἡ ἄποψις, καθ' ἣν ἡ ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν ἐξαιρεῖται τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, οἷον τοῦ νόμου 539]

1945 περί ἀδειῶν (οὕτω καὶ Dersch, Die Urlaubsgesetze 1954 σελ. 112 σημ. 161), ν. 2112|1920, ν. 3198|1955 κ.ἄ.

Οὐδ' ἐπίσης δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἐν ἑτοιμότητι διανυθείσης ἐργασίας ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν δὲν ἀποτελεῖ χρόνον ἐργασίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ κατωτάτων χρονικῶν ὁρίων διατάξεων τῶν νόμων, ὑπερωριακῆς ἐργασίας κ.ἄ. Κατὰ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 ἐδάφ. γ' τῆς κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ νόμου 2269|1920 διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Οὐάσιγκτῶνος δὲν θεωροῦνται ἀποτελοῦντα μέρος τῶν ὡρῶν ἐργασίας τὰ διαρκούσης τῆς ἐργασίας διαλείμματα ἀναπαύσεως, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 του π.δ]τος τῆς 27 Ἰουνίου]4 Ἰουλίου 1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων, ὡς ὧραι ἐργασίας θεωροῦνται αἱ πραγματικαὶ τοιαῦται, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν διακοπῶν ἢ διαλειμμάτων ἐργασίας. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων κατ' ἀντιδιαστολὴν συνάγεται, ὅτι καὶ ἡ ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν, διακρινομένη σαφῶς τῶν διαλειμμάτων ἐργασίας, ἀποτελεῖ ἐργασίαν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, χωρὶς εἰς τοῦτο νὰ ἐπιπροσθῇ ἡ χρῆσις τοῦ ὅρου «πραγματικαὶ ὧραι», διότι καὶ ἡ ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν δὲν παύει νὰ ἀποτελῇ «πραγματικὴν ἐργασίαν». (Πρβλ. Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 284 σημ. 12 καὶ τὴν αὐτόθι ἀναφερομένην ὑπ' ἀριθ. 219|29 Ε.Δ. 130=ARS 8, 337 ἀπόφασιν τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ).

III. Ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἑτοιμότητος πρὸς ἐργασίαν, περὶ ἧς κυρίως ἀσχολεῖται ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις, βεβαίως οὐδὲν ἐμποδίζει τοὺς συμβαλλομένους, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς κατωτέρας ποιότητος ταύτης, νὰ καθορίσουν μειωμένην ἀμοιβήν, ὡς ἐπίσης τοιαύτην νὰ συμφωνήσουν οὗτως καὶ αἱ συνάπτουσαι συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις. Ζήτημα γεννᾶται μόνον, κατὰ πόσον ἡ ὑποτίμησις αὕτη δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ὁριζομένων ὑποχρεωτικῶν ὁρίων ἀποδοχῶν, εἰς ἣν περίπτωσιν δὲν γίνεται ἐν αὐταῖς διάκρισις τῆς διατιμωμένης ἐργασίας.

Ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις ἐκκινεῖ ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἄνευ εἰδικῆς μνείας δὲν εὑρίσκουν ἐφαρμογὴν αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τῆς καθαρᾶς ἑτοιμότητος, ἐν ᾗ ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἀπαιτεῖ τήρησιν τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν του δυνάμεων ἐν ἐγρηγόρσει. Τοιοῦτος κανών, καθ' ἡμᾶς, δὲν δύναται νὰ διατυπωθῇ in abstracto, ἀλλ' ἡ λύσις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἑρμηνείας ἑκάστης συγκεκριμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Οὕτως, ἐὰν ὑφίσταται λ.χ. εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις διὰ τοὺς νυκτοφύλακας καὶ καθορίζει ἀμοιβὴν διὰ τὴν παρεχομένην παρ' αὐτῶν ἐργασίαν, ἄνευ διακρίσεώς τινος ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς διατιμωμένης ἐργασίας, θὰ πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι, ἀφοῦ ἡ νυκτοφυλακὴ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ καὶ δι' ἁπλῆς σωματικῆς παρουσίας, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητος ἡ τήρησις τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων ἐν ἐγρηγόρσει, ἐφαρμόζεται ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἐπὶ παντὸς νυκτοφύλακος, ἀνεξαρτήτως ἐὰν τὴν φύλαξιν ἐνεργῇ ἐν ἐγρηγόρσει ἢ μή.

Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐργασία τῶν νυκτοφυλάκων δι' ὡρισμένας ἐπιχειρήσεις (Τραπέζας, Ἀνωνύμους Ἑταιρείας) ἔχει καθορισθῇ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἀ.ν. 547|1937 μακροτέρα τῆς τῶν λοιπῶν μισθωτῶν (10 ὧραι ἀντὶ 7 ὡρῶν), γεγονὸς τὸ ὁποῖον ἐπιμαρτυρεῖ, ὅτι ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας τῶν τοιούτων μισθωτῶν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἡ ἰδιάζουσα φύσις τῆς νυκτοφυλακῆς, μὴ ἀπαιτούσης τὴν τήρησιν τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων τοῦ μισθωτοῦ ἐν διαρκεῖ ἐντατικῇ ἐγρηγόρσει. Ἡ συμφωνία σθεν περὶ ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐν ἑτοιμότητι οὐδόλως ἀποκλείει τὴν πλήρωμὴν τοῦ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθοριζομένου μισθοῦ διὰ τὴν πλήρη ἐργασίαν (πρβλ. Hueck-Nipperdey, Kommentar zum TVG, 1950 § 4 ἀριθ. 46 σελ. 109).

IV. Μὴ ὑφισταμένης ἰδιαιτέρας τινὸς συλλογικῆς συμβάσεως ζήτημα γεννᾶται, ἐὰν ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἑτοιμότητος πρὸς ἐργασίαν ἐφαρμόζεται ἡ περὶ κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν ἐθνικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει ἡ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1958). Ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις ἀποκλείει τὴν ἐφαρμογήν της, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι εἰς ταύτην δὲν ἐγένετο εἰδικὴ μνεία καὶ διότι διὰ ταύτης δὲν ἠθέλησαν τὰ συμβαλλόμενα μέρη νὰ κα-

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚ ΓΕΝΙΚΩΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

('Εξ άφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 468|1960 ἀποφάσεως 'Αρείου Πάγου)

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

I

Τὸ ἰδιαιτέρως ἀμφισβητούμενον ζήτημα τοῦ κύκλου τῶν προσώπων, τῶν ὁποίων αἱ ἀτομικαὶ σχέσεις ἐργασίας καταλαμβάνονται καὶ ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς γενικῶς ὑποχρεωτικῆς (1), ἀπησχόλησε καὶ πάλιν προσφάτως τὸν 'Αρειον Πάγον (2).

Παρὰ τὴν μακρὰν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συζήτησιν (3) καὶ τὴν συχνὴν ἐμφάνισίν του εἰς τὴν δικαστηριακὴν πρᾶξιν (4) δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ τύχει τοῦτο εἰσέτι ὁριστικῆς λύσεως, ἱκανοποιητικῆς τόσον διὰ τὴν ἐπιστήμην, ὅσον καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς πρακτικῆς. 'Εν τούτοις ὑπεστηρίχθη (5), ὅτι ἡ πρόσφατος νομολογία τοῦ 'Αρείου Πάγου ἔκλινεν ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως, καθ' ἣν ἡ γενικῶς ὑποχρεωτικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐφαρμόζεται ἐπὶ πάσης σχέσεως ἐργασίας, εἰς τὴν ὁποίαν μετέχει ἐργαζόμενος τοῦ εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐπαγγέλματος, τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐργοδότου ὄντος ἀδιαφόρου ἐὰν οὗτος ἀσκῇ ἢ ὄχι τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ἐπὶ κερδοσκοπίᾳ καὶ ἐὰν ἔχῃ ἢ ὄχι ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν. Κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἡ ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ ὁρισμοῦ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ μόνον τοῦ ἐργαζομένου, ὁ ὁποῖος ἐργάζεται ὑπὸ τὰς ἐξαρτήσεις ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως. Τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲν φαίνεται ἀβάσιμον, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ἀπολύτως πειστικόν, διότι ἡ ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις ἀποτελεῖ ἐν τῶν στοιχείων τοῦ ὁρισμοῦ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις ἀποτελεῖ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργοδότου. Ἐὰν δὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργοδότου εἶναι ἄλλο,

ρου (6). Τοῦτο δὲν εἶναι ὀρθόν. Ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν ἀκολουθεῖ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐνιαίαν γραμμήν. Ἐξ ἄλλου ἡ θεμελίωσις τῶν ἀποφάσεων εἶναι τόσον ἀνεπαρκής, ὥστε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ μετὰ βεβαιότητος, ὅτι ἡ εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν διδομένη λύσις εἶναι ἀπόρροια τῆς ἐκ μέρους τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἀποδοχῆς ὡρισμένων ἀπόψεων. Ἤδη ἡ τελευταία ἀπόφασις (7) καθιστᾷ περισσότερον σαφεῖς τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀπόψεις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

Καίτοι τὸ ζήτημα τοῦτο ἔχει κατ' ἐπανάληψιν ἐκτεθῇ ἀπὸ τῶν στηλῶν αὐτῶν, μία ἐκ νέου θέσις τοῦ προβλήματος καθίσταται ἀπαραίτητος, ἰδίᾳ ἐν ὄψει τῆς σπουδαιότητος τῆς τελευταίας ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως.

2. α) Τὰ πραγματικὰ γεγονότα, ἐφ' ὧν ἐκρίνεν ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις, ἔχουν οὕτω:

Τὸ Δημόσιον ἀπησχόλει εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ διατηρουμένας ἀποθήκας πετρελαιοειδῶν μισθωτόν, φορτοεκφορτωτὴν πετρελαιοειδῶν, δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης προέκυψεν ἀμφισβήτησις. Εἰς τὴν ἐπακολουθήσασαν δίκην ἀνέκυψε τὸ ἐρώτημα, κατὰ πόσον ἡ ὡς ἄνω σχέσις ἐργασίας καταλαμβάνεται ὑπὸ τῶν κανόνων τῶν σχετικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἤτοι: 1) τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τοῦ ὑπαλληλικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεων ἐν γένει καὶ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου» τῆς 5.8.1955 (8) καὶ 2) τῆς τροποποιησάσης ταύτην ἀπὸ 14.4.1957 συλλογικῆς συμβάσεως (9), αἱ ὁποῖαι ὑπεγράφησαν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ νόμου 3239|1955 παρουσίᾳ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ἐπὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ὀργάνου.

β) Ὁ Ἄρειος Πάγος, ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου ἐτέθη τὸ πρόβλημα, ἀπεφάνθη, ὅτι τὸ δημόσιον δεσμεύεται ἐκ τῶν ὡς ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων, ὁσάκις τοῦτο εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν ἀποθηκῶν, τῶν ὑπ' αὐτοῦ χρησιμοποιουμένων πετρελαιοειδῶν ἐν γένει, δυνάμει συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, χρησιμοποιεῖ μισθωτὸν δι' ἐργασίαν, ἣν, ἂν οὗτος παρεῖχε διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις καὶ ἀποθήκας τῶν εἰς ἃς ἀφορῶν αἱ ἀνωτέρω συλλογικαὶ συμβάσεις ἐπιχειρήσεις πετρελαιοειδῶν, θὰ ὑπέκειτο ἡ σύμβασις τοῦ αὐτὴ εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ὡς ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων.

γ) Ἐνῷ ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι κατὰ βάσιν ὀρθή, ὀρθῶς ὅμως ἀποφαίνεται, ὅτι τὸ Δημόσιον δεσμεύεται εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων, αἱ μετέπειτα σκέψεις δὲν διατυποῦνται ἀρκούντως σαφῶς. Ἐξ αὐτῶν δὲν φαίνεται κυρίως ἡ αἰτία ἡ θεμελιοῦσα μίαν τοιαύτην δέσμευσιν τοῦ Δημοσίου.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ δέσμευσις τοῦ Δημοσίου δύναται νὰ θεμελιωθῇ διττῶς:

1) Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μισθωτοῦ μόνον, ἀνεξαρτήτως τῆς δραστηριότητος, ἧτις ἀσκεῖται εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος ἀπασχολεῖται.

2) Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀναπτυσσομένης δραστηριότητος. Ἂν, δηλαδή, εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς ἀπασχολεῖται, ἀναπτύσσεται δραστηριότης ὡρισμένου οἰκονομικοῦ κλάδου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις.

Πιθανώτερον εἶναι, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἐθεμελίωσε τὴν δέσμευσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πρώτης σκέψεως. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ τὴν ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένην ἐργασίαν. Ἐξ ἄλλου ἡ ὑπ' ἀριθ. 237|1960 ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμ. τοῦ Α.Π., ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, θεμελιοῖ τὴν δέσμευσιν ἐπὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μισθωτοῦ (10).

II

1. Εἰς τὸ ἀνωτέρω ἀποτέλεσμα θὰ κατελήγομεν καὶ ἂν ἡ θεμελίωσις τῆς δεσμεύσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπεχειρεῖτο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Τοῦτο ὅμως μόνον εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις, ὡς προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου, δύναται νὰ συμβῇ. Εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν περιπτώσεων τοὐναντίον ἡ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς σκέψεως θεμελίωσις τῆς δεσμεύσεως ἄγει εἰς ὅλως διαφορετικὰ ἀποτελέσματα. Οὕτω π.χ. ἐὰν ὡς προϋπόθεσις τῆς δεσμεύσεως ἐτίθετο τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μισθωτοῦ μόνον, ἡ συλλογικὴ σύμβασις τῶν οἰκοδόμων, καθιεραμένη γενικῶς ὑποχρεωτικήν, θὰ ἐδέσμευε, πλὴν τῶν οἰκοδομικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν μετέχουν εἰς τὴν κατάρτισιν αὐτῆς, καὶ βιομηχανικὰς ἐπιχει-

(6) Βλ. χαρακτηριστικῶς Α.Π. 237|1960, ΕΕΔ 19, σ. 707 καὶ ΓνΝΣ 1061|1959, ΕΕΔ 19, σ. 165· 171|1960, ΕΕΔ 19, σ. 377· 95|1959, ΕΕΔ 18, σ. 280.

(7) Βλ. ἀνωτ. ὑποσ. 2

(8) Βλ. ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 53523|3875|1955, ΕΕΔ 14, σ. 1004 ἑπ.

(9) Βλ. ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 31936|6007|1957, ΕΕΔ 16, σ. 678 ἑπ.

(10) ΕΕΔ 19, σ. 707 «... διότι ἡ δέσμευσις τοῦ Δημοσίου ἐπέρχεται λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ μισθωτοί... ἀσκοῦν τὸ ἐν ταῖς μνησθείσαις συλλογικαῖς συμβάσεσι ἐπάγγελμα, εἰς τὸ ἐπάγγελμα δὲ τοῦτο τῶν μισθωτῶν καὶ οὐχὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἀποβλέπει ἡ εἰρημένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3239|1955».

ρήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἀπασχολοῦνται οἰκοδόμοι (11).

2. Ἡ λύσις αὕτη εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι:

α) Ἄγει εἰς ὑπερβολικὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐξουσίας τῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν, ὅπως θέτουν κανόνας δικαίου καὶ ρυθμίζουν δι' αὐτῶν τὰς ἀτομικὰς σχέσεις ἐργασίας τῶν μελῶν των (12). Ἡ ἔκτασις τῆς ἐξουσίας ταύτης εἶναι δικαίως καθωρισμένη: Κατ' ἀρχὴν περιλαμβάνει τὰ μέλη τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων. Κατὰ δεύτερον λόγον δύναται καὶ πέραν αὐτῶν καὶ νὰ καταλαμβάνῃ τὰς σχέσεις ἐργασίας προσώπων, τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύναντο νὰ εἶναι μέλη τῆς συμβληθείσης ὀργανώσεως, ἐξ οἱουδήποτε ὅμως λόγου ἐκωλύθησαν. Τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ γενικῶς ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὅτε αὕτη πέραν τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων καταλαμβάνει καὶ τὰ μέλη τοῦ ἐπαγγέλματος γενικώτερον. Περαιτέρω ἐπέκτασις τῆς κανονιστικῆς ἁρμοδιότητος τῶν ὀργανώσεων δὲν νοεῖται (13).

β) Τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων διέπεται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἑνότητος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐκμετάλλευσιν μία μόνον συλλογικὴ σύμβασις δύναται νὰ ἰσχύῃ (14). Ἡ θεμελιώδης αὕτη ἀρχὴ θὰ ἐκάμπτετο, ἐὰν ἐγίνετο δεκτόν, ὅτι διὰ τὴν δέσμευσιν ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς ἀποφασιστικὸν εἶναι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μισθωτοῦ μόνον. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο νὰ ἰσχύουν εἰς τὴν αὐτὴν ἐκμετάλλευσιν πλείονες τῆς μιᾶς συλλογικαὶ συμβάσεις. Ἡ ἄποψις αὕτη θὰ ἦγεν εἰς μὴ ἐνιαίαν ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας ὅλων τῶν μισθωτῶν, πιθανῶς δὲ καὶ ἄνισον τοιαύτην, εἰς ἀβεβαιότητα περὶ τὸ διέπον τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀπὸ ἀπόψεως ὅρων ἐργασίας νομικὸν καθεστώς. Τέλος θὰ ἦτο ἀδύνατος ἡ ἄρσις τῆς συρροῆς συλλογικῶν συμβάσεων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἑνότητος.

γ) Παραγνωρίζει τελείως τὴν ἔννοιαν, ὑφ' ἣν ὁ ὅρος ἐπάγγελμα λαμβάνεται εἰς τὸν ν. 3239|1955, ἰδίᾳ καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων (15). Ὁ ὅρος ἐπάγγελμα ἐκλαμβάνεται ὑπὸ τὴν στενὴν αὐτοῦ ἔννοιαν. Ἦτοι, ὡς ἡ πρὸς κτῆσιν καὶ διατήρησιν τῶν μέσων συντηρήσεως ἀναπτυσσομένη δραστηριότης (16). Εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ὅμως καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἡ δραστηριότης αὕτη νοεῖται μόνον ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν κλάδον τῆς οἰκονομίας, εἰς ὃν ἀνήκει ἡ ἐκμετάλλευσις καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου προσδιορίζεται τὸ εἶδος καὶ ἡ φύσις αὐτῆς. Περὶ τούτου ὅμως κατωτέρω (17).

δ) Τέλος παραδίδεται ἡ θεμελιώδης ἀρχή, ὑφ' ἧς διέπεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, καθ' ἣν διὰ τὴν ἰσχὺν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ ὡρισμένης ἀτομικῆς σχέσεως ἐργασίας πρέπει ἀμφότερα τὰ μέρη τῆς σχέσεως νὰ ἐμπίπτουν εἰς τὸν κύκλον τῶν ὑπ' αὐτῆς δεσμευομένων προσώπων (18). Ἐνῷ δηλαδὴ ἐκ τοῦ νόμου ἀπαιτεῖται διμερὴς δέσμευσις, ἡ ἄποψις αὕτη, κατὰ παράβασιν τῆς θεμελιώδους αὐτῆς ἀρχῆς, ἐφαρμόζει τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐφ' ὅσον δεσμεύεται ὁ μισθωτός.

III

1. Πρὸς καθορισμὸν τῶν ὑπὸ γενικῶς ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευομένων προσώπων εἶναι ὀρθότερον νὰ προσβλέψωμεν τόσον εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μισθωτοῦ, ὅσον καὶ εἰς τὴν δραστηριότητα, ἡ ὁποία ἀναπτύσσεται εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν. Καταλήγομεν οὕτω εἰς λύσεις ἁπλουστέρας, ἀδιάστους καὶ συμφώνους πρὸς τὸν νόμον.

Ἐφ' ὅσον εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ὁ νόμος ἀναγνωρίζει μονομερῆ δέσμευσιν θὰ πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι καὶ ἐπὶ γενικῶς ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀπαιτεῖται, ὅπως, τόσον ὁ μισθωτός, ὅσον καὶ ὁ ἐργοδότης, καλύπτονται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν των ἀρχικῶς συμβληθεισῶν ὀργανώσεων. Καὶ ὡς πρὸς τὸν μισθωτὸν μὲν τοῦτο εἶναι ἁπλοῦν. Ἀπαιτεῖται, ὅπως οὗτος ἀνήκῃ εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις. Ὁ ὅρος ἐπάγγελμα, προκειμένου περὶ ἀτόμων, λαμβάνεται ὑπὸ τὴν στενὴν αὐτοῦ ἔννοιαν, ἦτοι ὡς πᾶσα διαρκὴς δραστηριότης πρὸς κτῆσιν καὶ διατήρησιν τῶν μέσων συν-

(11) Βλ. Α.Π. 852|1960, ΕΕΔ 19, σ. 848.

(12) *Καλομοίρην*, ΕΕΔ 19, σ. 65 ἐπ. καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς.

(13) Βλ. ἐν ἐκτάσει ΕΕΔ 19, σ. 74.

(14) Βλ. ΓνΝΣ 919|1960, ΕΕΔ 19, σ. 1327· *Καλομοίρην*, ΕΕΔ 16, σ. 1081 ἐπ. καὶ τὰς αὐτόθι ἐν ὑποσ. 2 καὶ 27 παραπομπάς.

(15) Βλ. ΕΕΔ 19, σ. 74 ἐπ.

(16) Βλ. Bachof, Freiheit des Berufs ἐν Betterman-Nipperdey-Scheuner, Die Grundrechte, III|1 1958, σ. 155 ἐπ. (181 ἐπ.) Mangold-Klein, Das Bonner Grundgesetz, 2. Ἐκδ. Art. 12, III, 2α· BVerwG 14.11.1954, BVerwGE 1, σ. 269 ἐπ (271)=BB 1955, σ. 297 ἐπ.=NJW 1955, σ. 763 ἐπ.· OVG Hamburg 30.8.1951, BB 1951 σ. 428.

(17) Βλ. κατωτέρω ὑπὸ ΙΙΙ.

(18) Βλ. ΕΕΔ 19, σ. 65 ἐπ.· ΕΕΔ 17, σ. 561 ἐπ., 1049 ἐπ.

τηρήσεως. Ὁ αὐτὸς ὅμως ὅρος δέον ὅπως λαμβάνηται εὐρύτερον, προκειμένου περὶ τοῦ ἐργοδότου. Ὁ ἐργοδότης, ὅστις εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν περιπτώσεων δὲν εἶναι φυσικὸν πρόσωπον, ἔχον βιοτικὰς ἀνάγκας, ἀλλ' ἐπιχείρησις, δὲν ἐπιδιώκει διὰ τῆς δραστηριότητός του τὴν κτῆσιν ἢ διατήρησιν τῶν μέσων συντηρήσεως, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν κτῆσιν ἀγαθῶν(18). Ὀρθότερον θὰ ἦτο ὅμως νὰ ληφθῇ τὸ ἐπάγγελμα ὑπὸ ἔτι εὐρυτέραν ἔννοιαν, ἤτοι, ὡς ἡ δραστηριότης, ἥτις ἀναπτύσσεται πρὸς ἐπιδίωξιν ὡρισμένου οἰκονομικοῦ ἢ ἰδεολογικοῦ σκοποῦ(19).

Διὰ τοῦ ὅρου δραστηριότης νοοῦνται αἱ τεχνικαὶ ἐνέργειαι πρὸς ἐπιδίωξιν τοῦ σκοποῦ, δηλαδὴ αἱ ἐνέργειαι, αἱ ὁποῖαι καταβάλλονται εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν. Ὁ πέραν τῶν ἐνεργειῶν τούτων σκοπὸς καθορίζει τὴν ἐπιχείρησιν. Ἡ τελευταία εἶναι ὁ ἐργοδότης, ἐνῷ ἡ πρώτη ὁ ἀποφασιστικὸς διὰ τὸ ἐργατικὸν δίκαιον παράγων, ὁ χῶρος ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀναπτύσσεται ἡ σχέσις ἐργασίας(20). Τὸ εἶδος καὶ ἡ φύσις τῆς δραστηριότητος, ἥτις ἀναπτύσσεται εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν, χαρακτηρίζουν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργοδότου. Π.χ. λέγομεν ὅτι πρόκειται ξυλουργικὴ ἐπιχείρησις, ὅταν εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν ἐπιχειρῆται ἡ ἐπεξεργασία ξύλου, ὅταν δηλαδὴ ἡ ἀναπτυσσομένη δραστηριότης τείνῃ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ξύλου. Κατὰ συνέπειαν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ξυλουργῶν, κηρυσσομένη γενικῶς ὑποχρεωτική, δεσμεύει ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις, τῶν ὁποίων ὁ σκοπὸς ἐπιδιώκεται καὶ πληροῦται διὰ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ ξύλου καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν μετέχουν τῆς συνάψεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ἀλλὰ καὶ περαιτέρω, ἡ συλλογικὴ σύμβασις οἰκοδόμων μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς γενικῶς ὑποχρεωτικῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω σκέψεων, δὲν ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν σχέσεων ἐργασίας τῶν εἰς τὴν βιομηχανίαν μετάλλου ἢ τῶν εἰς τὴν χημικὴν βιομηχανίαν ἀπασχολουμένων οἰκοδόμων, ἐφ' ὅσον ὁ σκοπὸς τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν δὲν πληροῦται διὰ τῆς ἀσκήσεως οἰκοδομικῆς δραστηριότητος(21). Ἡ παραδοχὴ ὅμως τῆς ὁμαλῆς καὶ μόνης συμφώνου πρὸς τὸν νόμον λύσεως προϋποθέτει πλήρη ἀποσαφήνισιν τῶν βασικῶν ἐννοιῶν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ τί νοεῖται διὰ τῶν ὅρων ἐκμετάλλευσις καὶ ἐπιχείρησις. Ἐν ὄψει τῆς ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὡς ἄνω ἐννοίας κρατούσης πλήρους συγχύσεως δὲν πρέπει νὰ ἀναμένηται ὀρθὴ λύσις τοῦ προβλήματος.

2. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἕπεται, ὅτι τὸ αὐτὸ πρόσωπον εἰς διαφόρους αὐτοῦ ἐκδηλώσεις εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωήν, ἐν τῇ ἐπιδιώξει δηλαδὴ περισσοτέρων σκοπῶν, ἢ ἐκπλήρωσις ἑκάστου τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖ τὴν ἀνάπτυξιν ἰδιαιτέρας δραστηριότητος, δύναται νὰ δεσμεύηται ὑπὸ περισσοτέρων συλλογικῶν συμβάσεων(22).

Αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὸ Δημόσιον. Τοῦτο, ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῆς ὁλότητος, ἀναπτύσσει πολυαχιδῆ δραστηριότητα, ἥτις τείνει νὰ καλύψῃ ὅλους σχεδὸν τοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Ὁσάκις ἐν τῇ ἀναπτύξει τῆς δραστηριότητός του ταύτης τὸ Δημόσιον συνάπτει σχέσεις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προκύπτει δέσμευσις αὐτοῦ ἐκ τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ἀναπτυσσομένην δραστηριότητα συλλογικῶν συμβάσεων. Οὕτω ὁρ-

(18) Πρβλ. Ballerstedt, Wirtschaftsverfassungrecht, ἐν Bettermann-Nipperdey-Scheuner, Die Grundrechte, III]1, σ. 1 ἑπ. (σ. 80). Ἄλλως Bachof, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 182 ὑποσ. 108.

(20) Οὕτω BVerwG 3]1955, BVerwGE 2, σ. 295 ἑπ.=NJW 1956, σ. 196 ἑπ.=Τοιουτοτρόπως δὲν ἀποκλείονται τῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τὴν μορφὴν ἑταιρειῶν ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων, φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων κλπ. Βλ. ΕΕΔ 19, σ. 75.

(21) Περὶ τῶν ἐννοιῶν «ἐπιχείρησις» καὶ «ἐκμετάλλευσις» βλ. κυρίως Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts 1959, σ. 80 ἑπ. καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς. Kaskel-Dersch, Arbeitsrecht 1957, σ. 40 ἑπ. Huber, Wirtschaftsverwaltungrecht II, σ. 471 ἑπ.

(22) Βλ. ΕΕΔ 19, σ. 74 ἑπ.

(23) Βλ. ΕΕΔ 19, σ. 74· BAG Nr. 6 zu § 4 TVG. Geltungsbereich· Tophoven, Anm. zu BAG, ἔνθ' ἀνωτ. καὶ AP 51 Nr. 208, AP 52 Nr. 212.

ὡς ἐν συμπεράσματι ἐγένετο δεκτόν, ὅτι αἱ σχέσεις ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἀποθήκας πετρελαιοειδῶν τοῦ Δημοσίου ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, αἱ ὁποῖαι ρυθμίζουν τὰς σχέσεις ἐργασίας τῶν ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν, ἐφ' ὅσον καὶ εἰς τὴν μίαν περίπτωσιν καὶ εἰς τὴν ἄλλην ἡ ἀναπτυσσομένη πρὸς ἐπίτευξιν ὡρισμένου σκοποῦ δραστηριότης εἶναι ἡ αὐτή.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ Δημόσιον, ἐφ' ὅσον δὲν δύναται νὰ μετέχῃ τῶν ἰκανῶν πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην ὡς φορέως δημοσίας ἐξουσίας, δύναται νὰ δεσμεύηται ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων μόνον δυνάμει κηρύξεως αὐτῶν γενικῶς ὑποχρεωτικῶν. Τὸ Δημόσιον δεσμεύεται δηλ. πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπεκτάσεως (24).

IV

1. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων προκύπτει, ὅτι τὸ ἀποφασιστικὸν στοιχεῖον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου κρίνεται, ἂν σχέσις τις ἐργασίας καθυποβάλληται εἰς ὡρισμένην συλλογικὴν σύμβασιν, εἶναι ἡ δραστηριότης, ἡ ὁποία ἀναπτύσσεται εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν. Ἂν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργοδότου δὲν ἐνδιαφέρῃ (25) ὡς γεγονὸς τυχαῖον, ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν δύνανται νὰ ἐξαρτῶνται τὰ συμφέροντα τοῦ μισθωτοῦ (26), τότε ἐνδιαφέρει ἡ ὑπὸ τὸν ὅρον ἐπάγγελμα νοουμένη δραστηριότης τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ μόνον. Τὸ βασικὸν τοῦτο σφάλμα, εἰς τὸ ὁποῖον ὑποπίπτει ἡ νομολογία, χαρακτηρίζει τὴν μὴ ἐπαρκῆ θεωρητικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Ἡ ἔλλειψις τοιαύτης ἄγει εἰς πρακτικῶς ἀπαράδεκτα ἀποτελέσματα.

2. Αἱ λύσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὁδηγοῦν αἱ ἀνωτέρω σκέψεις, ἀπολήγουν εἰς πλήρη ἰσότητα μεταχειρίσεως ἐναντι πάντων τῶν εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀπασχολουμένων. Αὕτη ἐπέρχεται διὰ τῆς ἐνότητος τῶν ὅρων ἐργασίας, ἣν ἐξασφαλίζει ἡ ἐνιαία ρύθμισις διὰ τῆς εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν ἰσχύος μιᾶς μόνον συλλογικῆς συμβάσεως. Τὸ γενονός, ὅτι μισθωτοὶ ὡρισμένου ἐπαγγέλματος, ἀπασχολούμενοι εἰς ἐκμετάλλευσιν, ἐν ᾗ ἀσκεῖται δραστηριότης διάφορος, δὲν καλύπτονται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των, εἶναι συνέπεια ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ νόμου, ὅστις ἀπαιτεῖ διμερῆ δέσμευσιν καὶ ὅπως ἡ δραστηριότης, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις (ἐπάγγελμα), νὰ συντρέχῃ τόσον ἐπὶ τῶν μισθωτῶν, ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν παρέχεται ἡ ἐργασία. Τοῦτο δὲν συνιστᾷ ἄνισον ἔναντι τοῦ νόμου μεταχείρισιν (27). Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος προϋποθέτει, ὅτι πάντες οἱ ἀξιοῦντες νὰ τύχουν ἴσης μεταχειρίσεως ὑπὸ τοῦ νόμου πρέπει νὰ τελοῦν ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις. Ὁ ξυλουργὸς ὅμως, ὁ ὁποῖος ἀπασχολεῖται εἰς τὴν διομηχανίαν μετάλλου, δὲν τελεῖ ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις μὲ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν διομηχανίαν ξύλου μισθωτούς. Αἱ συνθῆκαι καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας ποικίλλουν ἀναλόγως τοῦ κλάδου τῆς οἰκονομίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ ἄσκησις διαφόρου δραστηριότητος δὲν μεταβάλλει τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἥτις ἔχει ταχθῇ νὰ ἐξυπηρετῇ τοὺς σκοποὺς ὡρισμένου κλάδου τῆς οἰκονομίας. Ἡ παροχὴ ξυλουργικῆς ἐργασίας εἰς μεταλλοβιομηχανίαν δὲν ἀλλοιοῖ τὴν κυρίαν δραστηριότητα, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ μετάλλου. Οἱαδήποτε ἄλλη δραστηριότης γίνεται χάριν καὶ πρὸς ἀποκλειστικὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς κυρίως εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀναπτυσσομένης δραστηριότητος. Ἡ ἰσότης ἔναντι τοῦ νόμου ἀφορᾷ μόνον τοὺς εἰς τὴν αὐτὴν ἐκμετάλλευσιν ἐργαζομένους καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐξυπηρετοῦντας, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ὅλως διάφορον κλάδον τῆς οἰκονομίας, οἵτινες δὲν τελοῦν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας.

(24) Βλ. ΕΕΔ 19, σ. 74.

(25) Βλ. ἀνωτ. ὑποσ. 6.

(26) Οὕτω ἀστόχως ΓνΝΣ 1061|1959, ΕΕΔ 19, σ. 105.

(27) ΓνΝΣ 1061|1959, ΕΕΔ 19, σ. 105.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις έργασίας φύλακος άνεγειρομένης οικοδομής

Ὑπαρξις τῆς ἐννόμου σχέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν συμφωνεῖται, ὅπως ὁ ἐκμισθωτὴς τῶν ὑπηρεσιῶν εἴτε ἐκδηλώσῃ θετικῶς τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς αὐτοῦ ἱκανότητας πρὸς ὄφελος τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν, εἴτε διατηρῇ αὐτὰς ἐν ἐγρηγόρσει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅταν δὲν ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ αὐτὰς ἐν ἐγρηγόρσει.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῆς τελευταίας περιπτώσεως τῶν κανόνων περὶ παροχῆς ἐν ἐγρηγόρσει ὑπηρεσιῶν, ἄρα οὔτε καὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἂν περὶ ταύτης (τῆς σχέσεως) δὲν ἐγένετο εἰδικὴ μνεία.—Συμφωνία ὅπως ὁ μισθωτὸς παραμένῃ κατὰ τὴν νύκτα καὶ κοιμᾶται εἰς οἰκίσκον ἀνεγειρομένης οἰκοδομῆς πρὸς ἀσφάλειαν ταύτης.—Ἀμοιβὴ αὐτοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 4877]1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν ἡ ἑξῆς: Μισθωτός, ἐργαζόμενος παρ' οἰκοδομῇ, συνεφώνησε μετὰ τεχνικῆς ἑταιρείας νὰ παραμένῃ κατὰ τὴν νύκτα ἐν τῇ οἰκοδομῇ, ἵνα μὴ αὐτὴ ἐμφανίζηται ἐγκαταλελειμμένη, καὶ κοιμᾶται εἰς τὸν οἰκίσκον τῆς οἰκοδομῆς μέχρις ἀποπερατώσεως αὐτῆς.

Ἐντεῦθεν προέκυψεν, ἂν δικαιοῦται οὗτος τοῦ πλήρους νομίμου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Τὸ Πρωτοδικεῖον εἶχε δεχθῇ, ὅτι ὑπέκειτο καὶ ἐν προκειμένῳ σύμβασις ἐργασίας, διότι ὅμως εἶχε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐξαντληθῇ τὸ νόμιμον 8ωρον ἐργασίας, ἡ σύμβασις ἦτο ἄκυρος καὶ ἠρνήνησε τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν βάσιν αὐτῆς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

(Προφανῶς ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ π.δ[τος τῆς 27 Ἰουνίου]30 Ἰουλίου 1932 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου διατάξεων, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπασχολήσῃ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐργασίας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους, ἐργασθέντας εἰς ἕτερον ἐργοστάσιον ἢ ἕτερον τόπον ἐργασίας καθ' ὅλον τὸν νόμιμον χρόνον ἡμερησίας ἐργασίας).

Γίνονται δεκτὰ ἐν τῇ παρ' ἡμῖν θεωρίᾳ ταῦτα: Ὡς ἐργασία κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ. θεωρεῖται πᾶσα ἀνθρωπίνη δραστηριότης ἢ ἐνέργεια, ἥτις κατευθύνεται πρὸς ὡρισμένον ἀποτέλεσμα, ἔχον ἀξίαν διὰ τὸν ἀντισυμβαλλόμενον, διότι προορίζεται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς πλήρωσιν ὑλικῶν ἢ πνευματικῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, ἐξ οὗ καὶ οὗτος προσφέρεται νὰ παράσχῃ ἀμοιβὴν εἰς τὸν παρέχοντα τὴν ἐνέργειαν ταύτην.

Ἡ ἐργασία συνίσταται κανονικῶς εἰς θετικὴν ἀνθρωπίνην δρᾶσιν ἢ ἐνέργειαν. Ἐν τούτοις δὲν ἀποκλείεται ἡ καταβαλλομένη ἐνέργεια νὰ μὴ εἶναι ἐξωτερικῶς ἐμφανής, διότι ἐγκειται εἰς τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ὑπερνίκησιν ἐσωτερικῆς τινος ἀντιστάσεως.

Οὕτω λ.χ. ὁ φύλαξ ἐργοστασίου παρέχει ἀναμφισβητήτως ἐργασίαν, μολονότι ἐξωτερικῶς δὲν καθίσταται ἐμφανὴς ἡ ὑπ' αὐτοῦ καταβαλλομένη θετικὴ προσπάθεια.

Ἐξ ἄλλου καὶ ἡ ἁπλῆ ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν, μολονότι κατ' αὐστηρὰν κυριολεξίαν δὲν εἶναι ἐργασία, ἐν τούτοις δύναται νὰ ἐξισωθῇ πρὸς ἐργασίαν, ὁσάκις ὑποχρεοῦται τις νὰ θέτῃ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν ἐργασίαν του εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀντισυμβαλλομένου, προϋποτιθεμένου πάντως ὅτι ἡ τοιαύτη ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν ἀπαιτεῖ προσπάθειαν, ἥτις δύναται νὰ ἐκληφθῇ κατὰ τὰς συναλλακτικὰς ἀντιλήψεις ὡς ἐργασία (*Γ. Σιμωνέτος*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ Δικαίου καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 328).

Ἀπασχόλησιν ὑπό τινα ἔποψιν ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν, διακρινομένη ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀπασχολήσεως α) ... β) ... γ) ... ὅταν ἡ ἀπασχόλησις κεῖται εἰς τὸ ὅτι ὁ ἀπασχολούμενος ὀφείλει νὰ κοιμᾶται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐργασίας, ὧν ὑπεύθυνος διὰ πᾶν συμβησόμενον κατὰ τὴν νύκτα καὶ τότε πρόκειται περὶ ἐργασίας.

Πάντως ἡ τοιαύτη ἐργασία δὲν ὑπάγεται κατ' ἀρχὴν εἰς ὅλους τοὺς κανόνας τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, λ.χ. ὁ ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν, ὅπως τοῦ ἐργάτου ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, ἐπὶ σκοπῷ φυλάξεως αὐτοῦ, δὲν θὰ θεωρηθῇ οὔτε ὡς ἐργασία καθ' ὑπερωρίαν ἀμειβομένη δι' ἀναλόγου ηὐξημένου μισθοῦ, οὔτε ὡς νυκτερινὴ ἐργασία. Ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ ὕπνος γίνεται ὑποχρεωτικῶς ἐκεῖ, δύναται ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν νὰ ὑπαχθῇ ἡ ἐργασία αὐτὴ εἰς τὸν κανόνα τοῦ ἄρθρου 64[0], ἐὰν κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις παρέχηται μόνον ἐπὶ μισθῷ (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ 129 ἑπ.).

Κατὰ τὸν *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 48, ἡ ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν εἶναι

μία σχέσις παθανῆς καὶ οὐχὶ πραγματικῆς ἀπασχολήσεως. Μορφὴ αὐτῆς εἶναι καὶ ἡ τῆς δεσμευομένης ἀναπαύσεως. Κατ' αὐτὴν ὁ μισθωτὸς δὲν ἐργάζεται, ἀλλὰ παραμένει εἰς τὸν τόπον τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς π.χ. ὅταν ὑποχρεοῦται νὰ παραμένῃ καὶ νὰ κοιμᾶται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἀντιμετώπισιν παντὸς συμβησομένου, ὡς π.χ. θυρωροὶ ἐργοστασίων.

Αὐστηρῶς λαμβανομένη ἡ ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν δὲν εἶναι ἐργασία. Ἐφ' ὅσον ὅμως οἰκονομικῶς ἐκτιμᾶται ὡς ἐργασία, δέον νὰ θεωρηθῇ καὶ νομικῶς ὡς τοιαύτη, τῶν ἐπὶ μέρους δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν συμβαλλομένων κανονιζομένων ἀναλόγως τῆς ἰδιαιτέρας μορφῆς της πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος.

Ἀνάλογα καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ *Β.Γ. Μαυρίδη* γραφέντα ἐν ΕΕΔ 18, 937 ἑπ. (ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8259]1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλούρας*, ΕΕΔ 18, 711).

Ἑπομένως καὶ ἡ περίπτωσις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὡς δέχεται αὕτη, συνίστα σύμβασιν ἐργασίας κατ' ἄρθρον 648 Α.Κ.

Περαιτέρω ἀνέκυπτε τὸ ζήτημα, ἂν ἐπ' αὐτῆς εἶχον ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὸ ὑποχρεωτικὸν κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου αἱ περὶ ἀνειδικεύτων ἐργατῶν διατάξεις, περὶ τοῦ ὁποίου ζητήματος ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἀπεφάνθη ἀρνητικῶς (ἄλλης γνώμης ὁ *Β. Βασιλείου*, ἀνωτέρω σελ. 1361 ἑπ.).

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἐπὶ τῆς συμβάσεως ταύτης δὲν ἐφαρμόζονται αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι προβλέπουν περὶ θετικῆς ἢ ἀρνητικῆς ἐν ἐργηγορσει παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ἂν περὶ ταύτης (τῆς σχέσεως) δὲν ἐγένετο εἰδικὴ μνεία.

Τὸ ζήτημα ὅμως ἦτο, νομίζομεν, ἂν ὑπὸ τὸ νομοθετικὸν καθεστὼς τοῦ ἐργατικοῦ νόμου 3239]1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας εἶναι δυνατὸν νὰ ὁρισθῇ διὰ πάντα μισθωτὸν καὶ διὰ τὴν οἱανδήποτε ἐργασίαν αὐτοῦ ἡμερομίσθιον κατώτερον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν βάσιν διατροφῆς αὐτοῦ (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 143, ἴδετε καὶ εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν νόμου 2053]1952, ΕΕΔ 11, 489, ἐν τῇ ὁποίᾳ γίνεται λόγος περὶ δύο διακεκριμένων ὄψεων τοῦ θέματος τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας, ἐπὶ ἑκάστης τῶν ὁποίων διάφορος εἶναι καὶ τῆς συγχρόνου πολιτείας ἡ θέσις. Τὴν μίαν ὄψιν ἀποτελεῖ τὸ θέμα τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου. Τὸ Κράτος ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ παρεμβαίνῃ, διὰ νὰ καθορίζῃ δι' ὅλους τοὺς ἐργαζομένους ἓν κατώτατον ὅριον συντηρήσεως, κάτω τοῦ ὁποίου δὲν δικαιοῦνται ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱ ἐργοδόται νὰ προωθοῦν τὴν ἐλευθέραν διαπραγμάτευσιν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐργασίας. Πρόκειται περὶ τοῦ κοινωνικοῦ μισθοῦ καὶ πέραν αὐτοῦ τοῦ κοινωνικοῦ μισθοῦ ἀρχίζει τὸ δεύτερον θέμα, ἡ ἄλλη ὄψις τοῦ ζητήματος, ὁ οἰκονομικὸς μισθός).

Δὲν συμβαίνει τι διάφορον καὶ ὑπὸ τὸν ἰσχύοντα ἤδη νόμον 3239]1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Διὰ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὁρίζονται κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, ἰσχύοντα διὰ πάντα ἐργαζόμενον, ὡς ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεως αὐτοῦ καὶ οὐχὶ ἀκριβῶς ὡς διατίμησις τῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας του, μέχρι τοῦ ὁποίου κατωτάτου ὁρίου φθάνουν ὑποχρεωτικῶς αἱ ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὅταν αὗται ρυθμίζωνται εἰς ποσὰ κατώτερα. (Ἴδετε προχείρως τὰς ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1960 ἐθνικὰς γενικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949). Περὶ ἰσχύοντος γενικῶς κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου ἢ ἐργατοτεχνιτερίας ὁμιλεῖ καὶ τὸ ν.δ. 3755]1957 (ΕΕΔ 16, 1062) (ἄρθρα 6, 14).

Μετὰ ταῦτα καὶ ὑπὸ τὸν χαρακτῆρα τοῦτον τοῦ ὑποχρεωτικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου δὲν συνέτρεχε, νομίζομεν, λόγος νὰ γίνῃ εἰδικὴ μνεία περὶ ἐφαρμογῆς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῆς ἐργασίας, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑπ' ὄψιν ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Ἀντίθετος ἐκδοχὴ (ἡ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως) ὁδηγεῖ εἰς ἀδικαιολογήτον στέρησιν στοιχειώδους προστασίας προσώπων τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας, τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ αὐτὰ μισθωτοί, παρέχοντες ἐργασίαν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ. καὶ ὑπαγόμενοι ὁπωσδήποτε εἰς τὸν νόμον 3239]1955 (ἄρθρον 1), συνάπτουν καὶ εἰδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας κλπ., ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ ὑπ' ἀριθ. 16]1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις περὶ φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων (ΕΕΔ 16, 55), χωρὶς νὰ γίνηται μνεία ἐν αὐτῇ πῶς ἐννοεῖται ἡ ἐργασία των, ὑπὸ τὰς ἐν τῇ θεωρίᾳ διακρίσεις, ἀρκεῖ ὅτι εἶναι φύλακες κλπ.

Τούτων τὸ κατώτατον ὅριον μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ καθωρίσθη εἰς δραχμὰς 1200. Οὐχ ἧττον ὅμως, ἐφ' ὅσον ὑπολείπεται τοῦ ὑποχρεωτικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, σήμερον τῶν δραχμῶν 52, ἀναβιβάζεται ὑποχρεωτικῶς μέχρις αὐτοῦ, χωρὶς νὰ σημαίνῃ τι, ἂν ὁ φύλαξ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ ἐν ἐγρηγορσει τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς του ἱκανότητας.

Ἀρείου Πάγου 430]1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Σοῦρλος***

Λοιπὰ μέλη: οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. ***Γ. Βαρσάμου, Ε. Χονδρογιάννης, Γ. Χατζηδάκης, Δ. Ροζάκης, Κ. Θανόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Γκοτζογιάννης, Α. Σακελλαρόπουλος

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων, ἰδία τῶν ἄρθρων 648 - 652, 657 - 663, 666 - 667, 669 - 671 Α.Κ. προκύπτει, ὅτι ἔννομος σχέσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑφίσταται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν συμφωνεῖται, ὅπως ὁ ἐκμισθωτὴς τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ εἴτε ἐκδηλώσῃ θε-

τικῶς τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς αὐτοῦ ἱκανότητας πρὸς οἰκονομικὸν ἢ πνευματικὸν ὄφελος τοῦ μισθωτοῦ, εἴτε ἀντιθέτως, ἄνευ ἐνεργοποιήσεως αὐτῶν διατηρῇ ταύτας ἐν ἐγρηγόρσει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως χρησιμοποιηθοῦν εἰς πᾶσαν στιγμὴν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν. Ἀλλὰ καὶ ὅταν κατὰ συμφωνίαν περιορίζηται ἁπλῶς ἡ ἐλευθερία τοῦ προσώπου ἄνευ ὑποχρεώσεως διατηρήσεως ἐν ἐγρηγόρσει τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν αὐτοῦ ἱκανοτήτων ὑπὲρ ἄλλου, ἐφ' ὅσον κατὰ τοῦτο ἀπαλλάσσεται ὁ ὑπὲρ οὗ ἀντιστοίχου στερήσεως τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο γίνεται, εἴτε κατὰ εἰδικὴν συμφωνίαν, εἴτε κατὰ συνήθειαν, δι' ἑκάστην εἰδικὴν περίπτωσιν ἐπὶ ἀντιπαροχῇ, ὑφίστανται σχέσις ἐργασίας. Πλήν, ἕνεκα τῆς ἰδιομορφίας αὐτῆς, οἱ κανόνες, οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν θετικὴν ἢ ἀρνητικὴν ἐν ἐγρηγόρσει παροχὴν ὑπηρεσιῶν, περὶ τῆς ὁποίας προβλέπουσιν αἱ προπαρατεθεῖσαι διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δὲν ἐφαρμόζονται ἀπολύτως. Ἄρα οὔτε καὶ αἱ εἰς τὰς αὐτὰς σχέσεις ἀναφερόμεναι συλλογικαὶ συμβάσεις ἀν περὶ ταύτης δὲν ἔγινεν εἰδικὴ μνεία. Ἡ προσβαλλομένη δὲ ἀπόφασις μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν ἀποδείξεων, ἐδέχθη τὰ κάτωθι: Ὅτι μεταξὺ τῶν διαδίκων κατηρτίσθη εἰδικὴ συμφωνία, ὅπως ὁ ἐνάγων, χάριν ἀσφαλείας τῶν ὑλικῶν τῆς ἀνεγειρομένης οἰκοδομῆς καὶ ἵνα μὴ αὕτη ἐμφανίζηται τὴν νύκτα ἐγκαταλελειμμένη, παραμένῃ καὶ κοιμᾶται εἰς οἰκίσκον τῆς οἰκοδομῆς μέχρις ἀποπερατώσεως αὐτῆς. Ὅτι συνεφωνήθη καὶ ἐλάμβανεν ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας του ταύτης 25 δραχμὰς δι' ἑκάστην νύκτα ἐργασίμου ἡμέρας καὶ δραχμὰς 50 δι' ἑκάστην νύκτα Κυριακῆς. Ὅτι ὁ ἐνάγων εἰς ἐκτέλεσιν τῆς εἰδικῆς ταύτης συμφωνίας, παρέμενε πράγματι καὶ ἐκοιμᾶτο εἰς τὴν ἀνεγειραμένην οἰκοδομὴν καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τῆς προσλήψεως του 15.8.1957 μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς οἰκοδομῆς καὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως (28.5.1959) χρονικὸν διάστημα, κατακλινόμενος ἀπὸ τῆς 10 μ.μ. μέχρι τῆς πρωΐας, ὅτε ἀνελάμβανε τὴν κυρίαν ἐργασίαν του ἐν τῇ οἰκοδομῇ, λαμβάνων ὡς ἀμοιβήν του τὸ ὡς ἄνω χρηματικὸν ποσόν. Ὅτι ὅμως, ἐφ' ὅσον εἶχεν ἐξαντληθῇ τὸ νόμιμον ὡράριον ἐργασίας, ἡ ἀνωτέρω σύμβασις ἦτο ἄκυρος. Βάσει δὲ τοῦ πραγματικοῦ τούτου ἔκρινεν, ὅτι ὁ ἐνάγων παρεῖχεν ἐργασίαν ἁπλῆν κατὰ τὸ ἄρθρον 648 Α.Κ. ὑπὸ τὴν εἰδικωτέραν μορφὴν αὐτῆς τῆς ἁπλῆς σωματικῆς παρουσίας τούτου ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐργασίας του, ἔνθα καὶ ὑπεχρεοῦτο νὰ κοιμᾶται, καὶ περαιτέρω ὅτι διὰ τὴν ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην προσφερομένην ἐργασίαν ἡ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1938 συλλογικὴ σύμβασις, ἡ καθορίζουσα τὰς ἀποδοχὰς ἀνειδικεύτου ἐργάτου καὶ ἥτις ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν νυκτοφυλάκων, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογήν, διότι τὰ δι' αὐτῆς συμβαλλόμενα μέρη δὲν ἠθέλησαν νὰ ὁρίσωσι κατώτατον ὅριον ἀποδοχῶν καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν ἁπλῆς σωματικῆς παρουσίας καὶ ὅτι συνεπῶς, ἐφ' ὅσον τὸ ἀνωτέρω ποσὸν εἶναι τὸ συνήθως καταβαλλόμενον ὑπὸ τῶν ἐργολάβων ἀνεγειρομένων οἰκοδομῶν εἰς τοὺς παρέχοντας τὴν ἄνω ἐργασίαν καὶ ἡ ὠφέλεια τῶν ἐναγομένων δὲν εἶναι μεγαλυτέρα, ἀφοῦ δὲν θὰ κατέβαλλον οὗτοι μεῖζον ποσὸν καὶ ἂν προσελάμβανον ἕτερον δι' εἰδικῆς ἐγκύρου συμβάσεως διὰ τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω ἐργασίαν καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, οὐδεμιᾶς ἑτέρας ὁμοιβῆς δικαιοῦται ὁ ἐνάγων. Κατὰ τοῦ ἐρείσματος τούτου, καθ' ὃ ἐκρίθη ἡ ἀγωγὴ νόμῳ βάσιμος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, στηριζόντος δὲ αὐτοτελῶς τὴν ἀπόφασιν, οὐδεὶς λόγος ἀναιρέσεως προβάλλεται. Ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις, πρακειμένου νὰ προσδιορίσῃ τὴν ὠφέλειαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔγινε πλουσιώτερος ἢ ἀναιρεσίβλητος, κρίνασα, ὡς ἐξετέθη, ἀνωτέρω, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου α' λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἀνελέγκτως δέχεται, ὅτι μεταξὺ ἀναιρεσείοντος καὶ ἀναιρεσιβλήτου συνεφωνήθη, ὅπως τὸ πέραν τοῦ κατωτάτου ὁρίου τοῦ μισθοῦ καταβαλλόμενον δεκάδραχμον ἀποτελῇ προκαταβολὴν τοῦ καταβληθησομένου δώρου τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, οὐχὶ δὲ ὅτι οἱ ἀναιρεσίβλητοι συνεψήφισαν μοναμερῶς τὸ πέραν τοῦ κατωτάτου ὁρίου τοῦ μισθοῦ καταβαλλόμενον ποσὸν ἢ ὅτι τὸ Δικαστήριον προέβη εἰς τὸν ἐξ ἐπαγγέλματος συμψηφισμὸν τοῦ ποσοῦ τούτου. Ἀναφορικῶς δὲ πρὸς τὸ κεφάλαιον ταῦτα δὲν προσβάλλεται ἡ ἀπόφασις. Κατ' ἀκολουθίαν παρέλκουσα κρίνεται ἡ ἐξέτασις τοῦ λόγου ἀναιρέσεως περὶ σφάλματος τῆς ἀποφάσεως, ὡς συμψηφισάσης εἰς τὸ ποσὸν ταῦτο καὶ τὸ δῶρον τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων, παρὰ τὴν περὶ τοῦ ἀντιθέτου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 τῆς ἀπὸ 4]5.12.1958 ὑπ' ἀριθ. 74000 19900 καὶ ἄρθρ. 10 τῆς ἀπὸ 18]21.4.1950 ὑπ' ἀριθ. 30100]6300 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Ἀπορριπτέος ὅμως εἶναι ὡς ἄβάσιμος καὶ ὁ ἕτερος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἀπορρίψεως ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δύο κονδυλίων ἐκ δραχμῶν 4.873 καὶ 3.818, τὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται εἰς τὸ αἰτηθὲν βάσει τῆς συλλογικῆς συμβάσεως περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν συνολικὸν ποσὸν τῶν 29.115 δραχμῶν ἄνευ δικαιολογίας, καθόσον, ὅπως προκύπτει ἐξ αὐτῆς, μετ' ἀποδοχὴν τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως τῶν ἀναιρεσιβλήτων καὶ μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων διὰ πλήρους αἰτιολογίας ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, καθ' ὃ μέρος ἐδέχθη τὴν καταβολὴν ὡς ἀντιπαροχῆς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ νυκτοφύλακος καὶ τῆς καθόλου προσενεχθείσης ὑπηρεσίας ποσοῦ ἴσου πρὸς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον καθορίζεται διὰ τῆς περὶ ἀνειδικεύτου ἐργάτου συλλογικῆς συμβάσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν τὰ βάσει τοῦ ποσοῦ τούτου καθοριζόμενα ὡς ἀνωτέρω κονδύλια, ἐπεδίκασε δὲ τοιαύτην ἀποζημίωσιν βάσει τῶν ἀρχῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐμμέσως μέν, πλὴν σαφῶς, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν καὶ κατὰ τὰ δύο ὡς ἀνωτέρω κονδύλια.

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΑΜΟΙΒΗ ΔΙ' ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ ΚΑΙ ΝΥΚΤΑΣ

Έννοια τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 καὶ 18310]1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων

Ὑπολογισμός τῆς προσαυξήσεως ἀποδοχῶν διὰ νυκτερινὴν καὶ κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν ἐπὶ τῶν κεκανονισμένων ἀποδοχῶν.—Χαρακτηρισμός ὡς μισθοῦ παντὸς ὅ,τι ὁ μισθωτὸς λαμβάνει χάριν καὶ ἕνεκα τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτήν, ἄρα καὶ τῆς τροφῆς καὶ οἰκήσεως.— Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν κατὰ τὴν σχετικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας.— Παροχαὶ εἰς εἶδος.—Ἔννοια ἄρθρου 5 Νόμου 3766]1957 περὶ παροχῆς τροφῆς καὶ κατοικίας ὄχι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ, ἀλλὰ πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ μόνων τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ ὄχι καὶ ἐπὶ ἰδιωτικῶν κλινικῶν.—Ὑπολογισμὸς προσαυξήσεως διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ κατὰ Κυριακάς, ὡς καὶ τῶν «δώρων» μὲ βάσιν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς οἰκήσεως καὶ τροφῆς.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 6516]1960 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἐπροκειτο περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ νυκτερινοῦ νοσοκόμου εἰς ἰδιωτικὴν κλινικήν, ὁ ὁποῖος ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιδικασθῇ ἡ δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 καὶ 18310]1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ὡς ἠρμηνεύθησαν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825]1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388), περὶ προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ δι' ὑπολογισμοῦ εἰς αὐτὴν τῶν εἰς εἶδος παροχῶν (τροφῆς, κατοικίας καὶ πλυντικῶν ἐξόδων), ὡς καὶ τὰ δυνάμει τῶν κατὰ τὸν Α.ν. 1777]1951 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «δῶρα».

Αἱ ὡς ἄνω εἰς εἶδος παροχαὶ ὡριζοντο ὑπὸ τῆς δια τῆς ὑπ' ἀριθ. 27725]1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ἀπὸ 8 Μαΐου 1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων (ΕΕΔ 14, 173).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐν ὄψει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3766]1957 (ΕΕΔ 16, 1137), δέχεται, ὅτι τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν (ἴδετε καὶ σημειώσεις μας, ἐν ΕΕΔ 19, 270, ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῆς Α.Π. 66]1960, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 270, καὶ ἄρθρον 14 § 1 ν.δ. 4111]1960, ΕΕΔ 19, 1292, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1295).

Περαιτέρω - καὶ τοῦτο εἶναι γενικοῦ ἐνδιαφέροντος - δέχεται, ὅτι αἱ δυνάμει τῶν ἐν ἀρχῇ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων παρεχόμεναι προσαυξήσεις (75 ο/ο δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς καὶ 25ο/ο διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν ἀπὸ 10 μ.μ. - 6 π.μ.) θὰ ὑπολογισθοῦν ὄχι μόνον ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, διότι «πᾶν ὅ,τι ὁ μισθωτὸς λαμβάνει χάριν καὶ ἕνεκα τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτὴν χαρακτηρίζεται ὡς μισθός».

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι τὸ θέμα ἐν προκειμένῳ δὲν εἶναι, ἂν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀποδοχῶν εἶναι καὶ ἡ τροφὴ καὶ κατοικία, ὅταν αἱ παροχαὶ αὗται δίδωνται ἕνεκεν τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτήν (ἴδετε σχετικῶς καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 1 ἐπ.), ἀλλὰ ποῖα εἶναι ἡ ἔννοια εἰδικῶς τῶν ἑρμηνευομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Τὴν ἔννοιαν ταύτην ἀπεσαφήνισεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 25825]1951 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ ἑρμηνείας τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 καὶ 18310]1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων» (ΕΕΔ 12, 388), ἡ ὁποία ἐγκύρως ἐξεδόθη (Σ.Ε. 1321]1951, εἰσηγητὴς *Ἠλ. Καμπίτσης*, ΕΕΔ 10, 751).

Ἐνῷ αἱ ἀρχικαὶ 8900]1946 καὶ 18310]1946 ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ὡμίλουν περὶ «κεκανονισμένου ἡμερομισθίου» καὶ «κεκανονισμένων νομίμων ἀποδοχῶν», ἡ ἀνωτέρω ἑρμηνευτικὴ ἀπόφασις ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἐξ 75 ο/ο προσαύξησις τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ὑπολογίζεται πάντοτε ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, δὲν συμψηφίζεται πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας ἀνωτέρας τούτων ἀποδοχάς, μειοῦται δὲ ἀναλόγως διὰ τὴν ἐπὶ ἔλαττον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου ἀπασχόλησιν, τὰ αὐτὰ δὲ ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὴν κατὰ 25 ο/ο προσαύξησιν διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν.

Λέγουσα ταῦτα ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐννοεῖ τὰ ἐλάχιστα ὅρια τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ, τὰ ὁποῖα ἀναβιβάζει κατὰ 75 ο/ο καὶ 25 ο/ο, ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μὲν διότι παρέχεται ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς καὶ εἰς ἃς περιπτώσεις ἐπιτρέπεται ἐκ τῶν κειμένων νόμων ἡ κατ' αὐτὰς ἐργασία, ὁπότε καὶ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ ἀνωτέρω ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις (ἴδετε ΕΕΔ 18, 1194, ἔνθα παραπομπαί), ἐνῷ οἱ λοιποὶ μισθωτοὶ ἀναπαύονται (νόμος περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως), καὶ ὡς πρὸς τὸ δεύτερον διότι εἶναι πλέον ἐπίπονος ἡ κατὰ τὰς νύκτας ἐργασία.

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755]1957 (ΕΕΔ 16, 1062) ὁρίζει, ὅτι οἱ μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένας ἑορτάς, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 καὶ 25825]1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

προβλεπομένης προσαυξήσεως έξ 75 ο/ο κατα τα ὑπο τῶν ἐν λογῳ ἀποφάσεων, ὡς αὐται ἰσχύουσι σήμερον, ὁριζομενα.

Περαιτέρω αἱ εἰς εἶδος παροχαὶ (τροφή, κατοικία) ὅταν προβλέπωνται ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποτελοῦν μισθόν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 653 Α.Κ., καὶ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸ ὕψος τοῦ καθοριζομένου χρηματικοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ δὲν ἀποτελοῦν ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ἀποδειξις ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν διὰ τροφῆς καὶ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀμειβομενων μισθωτῶν προς εξευρεσιν τοῦ ἐλαχιστου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικευτου ἐργατου ἢ μισθοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὑποχρεωτικοῦ διὰ πάντα μισθωτόν, ἡ ἰσχυουσα ὑπ' ἀριθ. 27816|1954 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 440) ὁριζει, ὅτι γινεται ἀποτιμησις τῆς ἀξίας τῆς παρεχομένης εἰς τινας κλάδους μισθωτῶν τροφῆς εἰς ποσοστὸν 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἑκαστοτε ἰσχυοντος ἐλαχιστου ὁρίου βασικοῦ μισθοῦ καὶ ἡμερομισθίου ἀνειδικευτου ἐργατου, χωρὶς νὰ αἴρηται ἡ ὑποχρέωσις χορηγήσεως αὐτουσιας τῆς τροφῆς εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας γεννᾶται ταυτη ὑποχρέωσις (ἴδετε ἐκτενέστερον ΕΕΔ 19, 1057 ἑπ., σημειώσεις μας).

Ἂς λάβωμεν τὴν περίπτωσιν τοῦ λεγομένου «λαντζέρη» ἑστιατορίου, ὁ ὁποῖος, διοτι ἡ περὶ αὐτοῦ εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὁρίζει μισθόν, ὑπολειπόμενον τοῦ γενικῶς ὑποχρεωτικοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικευτου ἐργάτου, δικαιοῦται τοῦ τελευταίου τουτου μετ' ἐκπτωσιν 15 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς τροφῆς (Α.Π. 785|1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 23 καὶ λοιπαὶ αὐτοθι).

Δεδομένου δὲ ὅτι τὰ ἑστιατόρια νομίμως λειτουργοῦν κατὰ Κυριακάς, ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως θὰ λάβῃ τὴν κατὰ 75ο|ο προσαύξησιν ἐπὶ τοῦ νομίμου τούτου χρηματικοῦ μισθοῦ (ἴδετε Α.Π. 785|1958, ἔνθ' ἀνωτ.).

Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἐπὶ ὁμοιας, ὡς ἡ ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει, περιπτώσεως (νοσοκομου ἰδιωτικου σανατορίου), ἔδωκεν ὁμοίαν εἰς τὸ ζήτημα λύσιν (ἀριθ. ἀποφ. 10098|1951, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 16, 829, ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1744|1954, εἰσηγητὴς *Ι. Μαρινάκος*, ΕΕΔ 13, 352, καθ' ἣν ἡ διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν προσαύξησις ὑπολογίζεται πάντοτε ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν, ἐν οἷς οὕτω περιλαμβάνονται καὶ αἱ εἰς εἶδος παροχαί, ἐφ' ὅσον ὅμως προβλέπονται ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων καὶ καθ' ὅσον διὰ ταύτας ὑπάρχει καθιερωμένον ἐλάχιστον ὅριον ἀποτιμήσεως ἐων εἰς χρημα καὶ ταύτης περιπτωσις ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ νοσοκομου, ἐπὶ τὴν ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1949 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας).

Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως καὶ ἡ ἐφαρμοζομένη ἤδη ἀπὸ 8 Μαΐου 1954 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (ἔνθ' ἀνωτ.) ὁρίζει, ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ χορηγήσεως τροφῆς θὰ καταβάλληται εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς, καθοριζόμενον διὰ τῆς παρούσης εἰς δραχμὰς 270 μηνιαίως, καὶ ἐν περιπτώσει μὴ χορηγήσεως κατοικίας θὰ καταβάλληται τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαίως, δὲν σημαίνει, ὅτι θὰ λάβωμεν τὴν ἀποτίμησιν ταύτην, ἵνα τὴν προσθέσωμεν εἰς τὰ ἐλάχιστα ὁρια μισθοῦ διὰ τὴν προσαύξησιν ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας, διοτι ἀλλοιοῦται ἡ ἔννοια τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω σημειωθέντα, διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ὁποίου θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ διὰ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀποτίμησις τῆς ἀξίας τῆς τροφῆς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει ἀποτίμησις γίνεται διὰ τὴν περίπτωσιν μόνον τῆς μὴ χορηγήσεως τῆς τροφῆς καὶ κατοικίας, πρᾶγμα διάφορον ἐντελῶς.

Ἐξ ἄλλου αἱ πλεῖσται συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι παρέχουν τοιαῦτα εἴδη εἰς μισθωτούς, ὁριζουν ἁπλῶς, ὅτι παρέχονται προσθέτως τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ, καὶ ὑπὸ τὴν ἔκδοχὴν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὅτι ἡ προσαύξησις ὑπολογίζεται καὶ ἐπ' αὐτῶν θὰ προκύψῃ θέμα ἀποτιμήσεως αὐτῶν, δεδομένου ὅτι δὲν ὑπάρχει περὶ αὐτῆς νομοθετικὴ διάταξις, ἀλλ' εἶναι πραγματικὸν ζήτημα, ὡς ἀνακύπτει τοιοῦτον καὶ ἐν περιπτώσει ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας.

Ἄλλα δὲν ἐννοεῖται νὰ τεθῇ τοιοῦτον θέμα, ὅταν ὁ ἐργαζόμενος κατὰ Κυριακὰς ἢ κατὰ τὴν νύκτα λαμβάνῃ αὐτουσίας τὰς παροχὰς ταύτας ὁμοῦ μετὰ τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον μόνον προσαυξάνουν αἱ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις κατὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ποσόν, διαιρουμένου τοῦ μηνιαίου (σταθεροῦ) διὰ 25 καὶ τοῦ 1|25 προσαυξανομένου κατὰ 75ο|ο ἢ 25 ο|ο, ὡς ὁρίζεται ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 25825|1951 ὑπουργικῇ ἀποφάσει (ΕΕΔ 12, 388), προκειμένου περὶ ἀμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ μισθωτῶν (ἴδετε καὶ Α.Π. 276|1959, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 695).

Ἐδῶ δὲν πρόκειται περὶ ἀποζημιώσεως (ἐκ παρεμβρομῆς ἀσφαλῶς ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις χαρακτηρίζει τὴν ἀντιπαροχὴν τῆς ἐργασίας ὡς ἀποζημίωσιν), ἀλλὰ περὶ προσαυξήσεως μισθοῦ, τὴν ὁποίαν καθορίζει ὁ νόμος.

Εἶναι ἁπλούστερον, ὡς νὰ λέγωμεν τὰ ἑξῆς: Ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη κατὰ τὰς 4 Κυριακὰς τοῦ μηνός. Θὰ λάβωμεν τὸν ἐλάχιστον νόμιμον μισθόν, θὰ προσαυξήσωμεν αὐτὸν κατὰ 4|25 αὐτοῦ καὶ τὸ ἄθροισμα θὰ ἀποτελῇ τὸ ὑποχρεωτικὸν ἐλάχιστον ὅριον τοῦ μισθοῦ, προσθέτως τοῦ ὁποίου χορηγοῦνται τυχὸν κατὰ κανονιστικὴν διάταξιν εἴδη.

Ἐνδέχεται ὅμως ὁ μισθωτὸς δι' ἀτομικῆς συμβάσεως νὰ λαμβάνῃ ἀνωτέρας τῶν νομίμων ἀποδοχάς, ὁπότε, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς Π παραγράφου τῆς ἀνωτέρω ἑρμηνευτικῆς ὑπ'

άριθ. 25825]1951 ἀποφάσεως (ΕΕΔ 13, 388), ἡ προσαύξησις δὲν συμψηφίζεται πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας ἀνωτέρας τῶν νομίμων ἀποδοχάς (ἐκτὸς ἂν ὑπάρξῃ εἰδικὴ συμφωνία ὅτι ὁ ἀνώτερος μισθὸς συμφωνεῖται καὶ πρὸς κάλυψιν τῆς προσαυξήσεως ταύτης, κατὰ τὴν νομολογίαν (πρβλ. Α.Π. 18]1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 380).

Ἀκόμη καὶ ἐκ τούτου προκύπτει, ὅτι ἐννοοῦνται αἱ εἰς χρῆμα ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν εἰς χρῆμα νομίμων, ἀφοῦ ἄλλως πῶς θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξευρεθοῦν αἱ ἀνώτεραι τῶν νομίμων ἀποδοχαί, εἰμὴ διὰ τῆς συγκρίσεως τοῦ πραγματικῶς καταβαλλομένου χρηματικοῦ μισθοῦ πρὸς τὸν νόμιμον τοιοῦτον;

Χρησιμεύει τέλος διὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 37019]1953 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 13, 107).

Κατὰ ταύτην τοῦ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 18810]1946 καὶ 25825]1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν προβλεπομένου ἐπιδόματος νυκτερινῆς ἐργασίας δὲν δικαιοῦνται οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των ἀποκλειστικῶς, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των, κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας μόνον, ἐφ' ὅσον αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τούτους ἀποδοχαί, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων προβλεπόμενα ἐλάχιστα ὅρια, εἶναι ηὐξημέναι τοὐλάχιστον κατὰ 25 0]ο. Ἐὰν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὔξησις εἶναι μικροτέρα τοῦ 25 0]ο καταβάλλεται ἡ προκύπτουσα ἐπὶ ἔλαττον διαφορά (ἴδετε περὶ αὐτῆς Α.Π. 318] 1959, εἰσηγητὴς *Π. Ταρούχης*, ΕΕΔ 18, 817).

Ἄρα καὶ ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι ἐννοεῖται ὁ χρηματικὸς μισθός.

Ὁμοίαν πρὸς τὴν τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως λύσιν ἔδωκε καὶ ἡ παλαιὰ Α.Π. 340]1650 (εἰσηγητὴς *Β. Μακρῆς*, ΕΕΔ 9, 586).

Ἄλλο τὸ θέμα τῶν «δώρων» δι' ἑορτάς. Διὰ ταῦτα κατὰ τὰς σχετικὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ὑπολογίζεται καὶ τὸ ἀντίτιμον παροχῶν εἰς εἶδος, ἐφ' ὅσον ἐπιβάλλονται δι' ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου, ὡς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως κλπ.

Ἐδῶ θὰ ἦτο παράλογον νὰ δοθοῦν εἰς τοὺς μισθωτοὺς αὐτούσια τὰ εἴδη ἑνὸς μηνὸς ἢ 15 ἡμερῶν ἢ ἀναλόγως, ὡς θὰ ἦτο ἀνεπιεικὲς νὰ στερηθοῦν τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν, ἀφοῦ καὶ αἱ παροχαὶ αὗται ἀποτελοῦν μισθὸν ὁ ὁποῖος εἶναι μειωμένος, ἀφοῦ παρέχονται καὶ εἴδη.

Ἀρείου Πάγου 460/1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. *Γ. Βαρσάμου, Ε. Κονδρογιάννης, Γ. Χατζηδάκης, Δ. Ροζάκης, Κ. Θανόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Μπαγιώργας

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων 8900 τῆς 12]20 Μαρτίου 1946 καὶ 18310 τῆς 23 Μαΐου]7 Ἰουνίου 1946 ἡ ἐκεῖ ὁριζομένη προσαύξησις τῶν ἀποδοχῶν διὰ νυκτερινὴν καὶ Κυριακὰς κλπ. ἐργασίαν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν κεκανονισμένων ἀποδοχῶν. Πᾶν δὲ ὅ,τι ὁ μισθωτὸς λαμβάνει χάριν καὶ ἕνεκα τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτὴν χαρακτηρίζεται ὡς μισθός. Ἄρα καὶ ἡ τροφὴ καὶ ἡ οἴκησις. Διὰ δὲ τῆς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ. 27725]1954 συλλογικῆς συμβάσεως περὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων ὡρίσθη, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ αὐτοῦ συνίστανται ἐκ χρηματικοῦ ποσοῦ καὶ συνάμα ἐκ καταικίας, τροφῆς καὶ πλυστικῶν, τὰ ὁποῖα καταβάλλονται εἴτε εἰς εἶδος, εἴτε εἰς χρῆμα. Καὶ περαιτέρω ὁρίζεται, ὅτι οἱ ἐρχόμενοι εἰς γάμον δικαιοῦνται νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ Ἵδρυμα καὶ νὰ λάβουν εἰς χρῆμα τὸ ὁριζόμενον διὰ τὴν κατοικίαν ποσόν. Ἀλλὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3766] 1957 ὡρίσθη, ὅτι ἡ βάσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικὸν τροφὴ καὶ κατοικία δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων. Τὴν γενικὴν ταύτην ἀρχὴν καθιεροῦσι καὶ τὰ ἄρθρα 662 καὶ 663 Α.Κ. Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς ὅμως τῶν διατάξεων ταύτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ μὲν νόμος 3766]1957 ἀφορᾷ «νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα» ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 108 κ.ἑ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ δὲ ἀνωτέρω συλλογικὴ σύμβασις τὰς πάσης φύσεως ἄλλας ἰδιωτικὰς κλινικάς. Μετὰ ταῦτα ἕπεται, ὅτι εἰς τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ καταβάλληται δι' ἀποζημίωσιν ἕνεκα ἐργασίας παρασχεθείσης κατὰ τὴν νύκτα ἢ κατὰ Κυριακὴν εἰς τὰς ἰδιωτικὰς κλινικάς, θὰ ὑπολογισθοῦν καὶ τὰ διὰ τὰς ἀνωτέρω αἰτίας παρεχόμενα προσθέτως. Ὅθεν, ἀντιθέτως κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγήν, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος ὅτι εἶχε προληφθῆ ὡς νυκτερινὸς νοσοκόμος εἰς τὴν Ἰδιωτικὴν κλινικὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου διαρκείας, ἐζήτησε τὴν καταβολὴν τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων καὶ τὴν προσαύξησιν λόγῳ νυκτερινῆς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασίας μὲ βάσιν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς οἰκήσεως καὶ τῆς τροφῆς, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καὶ ἀναιρετέα κατέστη, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. Ἀναιρουμένης δὲ τῆς ἀποφάσεως θέον ἡ ὑπόθεσις νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὴν κατάλληλον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΠΕΡΙ ΜΙΣΘΟΥ ΜΕ ΜΕΤΡΟΝ ΤΟΝ ΜΙΣΘΟΝ ΑΛΛΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Έννοια άρθρων 173 και 200 του Αστικού Κώδικος

Έγκυρος, ως μή άντιβαίνουσα είς Νόμον τινά, συμφωνία μεταξύ έργοδότου καί μισθωτοῦ περί μισθοῦ αὐτοῦ ἐφεξῆς μετά τόν μισθόν ἄλλου καί οὐχί κατωτέρου πάντως τοῦ ἡμίσεος μισθοῦ ἄλλου μισθωτοῦ.—Προϋπόθεσις ἄρθρων 173, 200 Αστικοῦ Κώδικος ἡ ὕπαρξις ἀμφιβολίας ὡς πρός τήν θέλησιν τῶν συμβληθέντων λόγῳ ἀοριστίας ἤ ἀτελείας τῶν γενομένων δηλώσεων των καί ὡς ἐκ τούτου ἀναγκαία ἡ δι' ἑρμηνείας διευκρίνησις τοῦ περιεχομένου καί τοῦ σκοποῦ τῆς δικαιοπραξίας.—Ἔλλειψις ἀναφορᾶς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας μετά τίνος φυσικοῦ προσώπου ἐξεδηλώθη ἡ βούλησις τοῦ νομικοῦ προσώπου.

Ἐπεκυρώθη ὑπό τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 22833]1959 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Κατά τό ἄρθρον 25 τοῦ νόμου 3239]1955 περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἡ ἀπολήψις μισθοῦ ἤ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διά τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀποφάσεων διαιτησίας ἤ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἤ συμφωνία περί τοιαύτης ἀπολήψεως δέν ἀπαγορεύεται.

Πέραν δηλαδή τοῦ ὑπό τῶν συλλογικῶν συμβάσεων κλπ. καθοριζομένου μισθοῦ εἶναι ἐλεύθεροι οἱ συμβαλλόμενοι (ἐργοδότης καί μισθωτός) νά συμφωνήσουν περί τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ κατά προκρινόμενον κατ' αὐτούς μέτρον ἐν τῇ παρεχομένῃ εἰς αὐτούς ἐλευθερίᾳ ἐκ τοῦ ἄρθρου 361 Α.Κ. καί ἐφ' ὅσον δέν ἀντιβαίνει εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως, τά χρηστά ἤθη ἤ τόν νόμον (πρβλ. Ἐφετ. Ἀθηνῶν 2232]1955, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΝ κβ' 1250).

Ἐξ ἄλλου, ὡς ἔχει γίνει δεκτόν δι' ἐπανειλημμένων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (721]1954, εἰσηγητής *Κ. Γκολφινόπουλος*, Νέον Δίκαιον, ιδ' 164, 121]1957, εἰσηγητής *Κ. Κωνᾶς*, Νέον Δίκαιον, ιγ' 471, καί ἄλλαι, ἴδετε ὅμως σχολιον, Νέον Δίκαιον, ιδ' 164, ὑπό τήν Α.Π. 721]1954), οἱ ἐκ τῶν ἄρθρων 173 καί 200 Α.Κ. γενικοί κανόνες περί τῆς κατά τήν καλήν πίστιν καί τά συναλλακτικά ἤθη ἑρμηνείας τῶν συμβάσεων καί τῆς ἐν γένει δηλωθείσης δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν, ὅταν ἡ δηλωθεῖσα βούλησις οὐδεμίαν καταλείπει ἀμφιβολίαν περί τοῦ περιεχομένου αὐτῆς.

Αὕτη εἶναι καί ἡ ἄποψις τῆς νεωτέρας ταύτης ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως.

Ὡς πρός τήν κατάρτισιν ἐν προκειμένῳ τῆς συμβάσεως μετά τοῦ ἐκφράζοντος νομίμως τήν βουλησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου (ἐπρόκειτο περί Ἀνωνύμου Ἑταιρείας) φυσικοῦ προσώπου ἴδετε καί Α.Π. 585]1953, εἰσηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 13, 21 καί τά αὐτόθι σημειούμενα, Α.Π. 129]1954, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 15, 374, Α.Π. 418]1959, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 352.

Ἀρείου Πάγου 465]1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Βαρσάμου*

Λοιπά μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. *Κ. Σούρλος*, *Ε. Χονδρογιάννης*, *Γ. Χατζηδάκης*, *Α. Ροζάκης*, *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ἀλεξίου, Π. Μητσόπουλος

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, δι' αὐτῆς ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων ἰσχυρίσθη ὅτι, ὑπηρετῶν ἀπό τοῦ 1937 παρά τῇ ἀναιρεσειούσῃ, προῆλθε μετ' αὐτῆς τῷ 1954 εἰς συμφωνίαν, ὅπως ἐφεξῆς «ὁ μισθός αὐτοῦ ἔρχηται εὐθύς μετά τόν μισθόν τοῦ Δ.Π., διευθυντοῦ τοῦ ἐργοστασίου, ἐν πάσῃ δέ περιπτώσει ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θά εἶναι κατώτερος τοῦ ἡμίσεος τοῦ ἀθροίσματος τῶν μισθῶν τοῦ διευθυντοῦ καί τοῦ ταμίου τοῦ ἐργοστασίου Β.Κ.». Δεχθέν μετά ταῦτα τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ τοιαύτη συμφωνία ἀπεδείχθη, σύν τῇ προσθήκῃ ὅτι ὁ Δ.Π. κατά τήν σύναψιν ταύτης ἦτο προϊστάμενος τοῦ λογιστηρίου τῆς ἀναιρεσειούσης, προαχθείς βραδύτερον εἰς διευθυντήν, καί ὅτι αἱ ἀποδοχαί τοῦ ἀναιρεσιβλήτου θά ὑπελογίζοντο ὡς ἀνωτέρω, ἀνεξαρτήτως οἱασδήποτε ἐξελίξεως τῶν περί ὧν πρόκειται ὑπαλλήλων, τό μέν οὐδαμῶς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μή προταθέντα, ἀφοῦ ἐν τῷ ἰσχυρισμῷ περί καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν κατά τόν ἐκτεθέντα τρόπον περιείχετο προδήλως καί ὁ τοιοῦτος περί τῆς εἰς τό μέλλον ἐξελίξεως ἐκείνων, τό δέ ἐξήνεγκεν ἐπαρκῶς ἠτιολογημένην καί μή ὑποκειμένην εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατά τό ἄρθρον 810 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ταῦτα ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810]1957, κρίσιν περί πραγμάτων, ἤτοι περί τῆς ἐρμηνείας συμφωνίας, ἥτις, μή ἀντιβαίνουσα εἰς νόμον τινά, εἶναι ἔγκυρος, ἐνῷ ἐξ ἄλλου οὐδόλως παρέβλαψε τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 173 καί 200 Α.Κ., προϋποθετούσας τήν ὕπαρξιν ἀμφιβολίας ὡς πρός τήν θέλησιν τῶν συμβληθέντων λόγῳ ἀοριστίας ἤ ἀτελείας τῶν γενομένων δηλώσεών των καί ὡς ἐκ τούτου ἀναγκαίαν τήν δι' ἑρμηνείας διευκρίνησιν τοῦ περιεχομένου καί τοῦ σκοποῦ τῆς δικαιοπραξίας, τοῦθ' ὅπερ ἐν προκειμένῳ δέν συμβαίνει, τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας μή δεξαμένου τοιοῦτό τι. Ἀπορριπτέοι ὅθεν ὡς ἀβάσιμοι οἱ τά ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες δύο πρῶτοι λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ὁ τρίτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος, καθ' ὃν ἡ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΕΙΣ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ

Έννοια της σχετικής διατάξεως του άρθρου 2 § 3 Ν.Δ. 3755|1957

Σκοπός της άνωτέρω διατάξεως ή χορήγησις πέντε ημερομισθίων κατ' έτος εις τους επί ημερομισθίω αμειβομένους μισθωτούς, χωρίς να γίνηται διάκρισις ως προς τον τρόπον, κατά τον οποίον αμείβονται, δικαιουμένων προς απόληψιν των ημερομισθίων διά τας εν τη διατάξει εξαιρεσίμους ημέρας και των επί ποσοστοίς αμειβομένων.—Περίπτωσις μισθωτού Δήμου (ζυγιστού), αμειβομένου επί ποσοστοίς επί των εισπραττομένων υπό του Δήμου σταθμικών δικαιωμάτων.

Επεκυρώθη υπό της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως ή υπ' αριθ. 5367|1960 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών ως εφετείου (εισηγητής *Ν. Παπανικολάου*, ΕΕΔ 19, 471, σύμφωνος και η Πρωτοδικού Αθηνών 6022|1960, Πρωτοδίκης *Ι. Κονσουλός*, ΕΕΔ 19, 1258, ίδετε και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 19, 1238 επ.).

Εις όσα εσημειώθησαν (ένθ' ανωτ.) χρησιμεύει, επί τη ευκαιρία της εν λόγω αρεοπαγιτικής αποφάσεως, να σημειωθούν και ταύτα: Η διάταξις (άρθρον 2 § 3 ν.δ. 3755|1957, ΕΕΔ 18, 1062) αναφέρεται εις τους επί ημερομισθίω αμειβομένους μισθωτούς.

Τούτο έχει την έννοιαν, ότι πρέπει να υπάρχη χρονικός μισθός, υπολογιζόμενος κατά την συμφωνίαν καθ' ώραν ή καθ' ημέραν, άδιαφόρως άν πρόκειται περί εργάτου ή ιδιωτικού υπαλλήλου, αφού και ο μισθωτός, ο οποίος αμείβεται δι' ημερομισθίου χαρακτηρίζεται ως ιδιωτικός υπάλληλος κατά την σαφή περί τούτου διάταξιν του άρθρου 1 του ν.δ. 2655|1953 (ανεξαρτήτως τρόπου πληρωμής), ενώ εξ άλλου, ως έχει γίνει δεκτόν και υπό της Α.Π. 521|1957 (εισηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 31), εκ του άρθρου 655 Α.Κ., εν συνδυασμώ προς το άρθρον 648 Α.Κ., προκύπτει, ότι δεν καθιερούται εκ του νόμου καταβολή μηνιαίου μισθού εις μόνους τους υπαλλήλους, εις δε τους εργάτας πάντοτε ημερομισθίου, αλλά τουναντίον, κατά την έννοιαν των ως άνω διατάξεων, δύναται να συμφωνηθή ή καταβολή μηνιαίου μισθού εις εργάτην, ως εκείνος και ημερομισθίου εις υπάλληλον (ίδετε και *Α. Καραλή*, ΕΕΔ 17, 35).

Περαιτέρω, εάν ο μισθός υπολογίζηται κατά χρόνον μείζονα της εβδομάδος, περιλαμβάνονται εις τούτον και αι νόμιμοι ημέραι αργίας και όταν άκμη κατά ταύτας ο μισθωτός δεν παρέχη εργασίαν. Εάν ο μισθός υπολογίζηται επί χρόνον βραχύτερον της εβδομάδος (καθ' ημέραν ή καθ' ώραν), δεν περιλαμβάνονται εις τούτον και αι ημέραι και ώραι, καθ' άς δι' οιανδήποτε λόγον δεν παρέχει εργασίαν (*Ι. Καποδίστριας*, Ερμ.ΑΚ υπ' άρθρ. 653, αριθ. 10 επ., ένθα παραπομπαί), όποτε εις την τελευταίαν περίπτωσιν εφαρμόζεται ή διάταξις του άρθρου 2 § 3 ν.δ. 3755|1957).

Αρείου Πάγου 469|1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Κ. Σαΰρλος*

Λοιπά μέλη: Οι Αρεοπαγίται κ. κ. *Γ. Βασσάμου, Ε. Χονδρογιάννης, Γ. Χατζηδάκης, Α. Ρουζάκης, Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οι κ. κ. Χ. Κατσικόπουλος, Β. Βασιλείου

Διά της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του νόμου 3755 του 1957 ορίζεται, ότι εις τους επί ημερομισθίω αμειβομένους μισθωτούς, τους μη απασχοληθέντας εκ λόγων μη οφειλομένων εις τούτους κατά τας εν παραγράφω 2 (του ιδίου άρθρου) εξαιρεσίμους ημέρας, καταβάλλεται δι' εκάστην τούτων ποσόν ίσον προς το ημερομίσθιόν των άνευ ετέρας προσαυξήσεως. Εφ' όσον δε εκ μεν της εισηγητικής εκθέσεως του νόμου τούτου προκύπτει, ότι διά της άνω διατάξεως εσκοπήθη ή χορήγησις πέντε ημερομισθίων κατ' έτος εις τους επί ημερομισθίω αμειβομένους μισθωτούς, αφ' ετέρου δε δι' αυτής δεν γίνεται διάκρισις μεταξύ των μισθωτών τούτων ως προς τον τρόπον, κατά τον οποίον αμείβονται, έπεται ευθύδεν σαφώς, ότι δικαίωμα προς απόληψιν πέντε ημερομισθίων διά τας εξαιρεσίμους ημέρας έχουν και οι επί ποσοστοίς αμειβόμενοι. Καθ' όσον και ούτοι, άν δεν υπεχρεούντο να άργήσουν κατά τας εξαιρεσίμους ημέρας, θα είργάζοντο και θα ελάμβανον ποσοστά. Ούτως όθεν κρίνασα και η προσβαλλομένη απόφασις και μετά ταύτα δεχθείσα την αγωγήν, διά της οποίας ο αναιρεσίβλητος ενάγων, ισχυριζόμενος ότι παρέχει εργασίαν εις τον αναιρεσείοντα ως ζυγιστής εν τη δημοτική λαχαναγορά Αθηνών, επί ποσοστοίς 30 α'ο επί των εισπραττομένων υπό του Δήμου σταθμικών δικαιωμάτων, ότι κατά τας εκ του νόμου καθωρισμένας πέντε εξαιρεσίμους ημέρας κατ' έτος δεν εργάσθη, ότι ο ενάγομενος δεν κατέβαλε τα αναλογούντα εις αυτόν ημερομίσθια,

---

αναιρεσιβαλλομένη απόφασις, δεξαμένη ότι ή εν τη ηγουμένη αιτιολογία σύμβασις κατηρτίσθη μετά του νομίμου αντιπροσώπου της αναιρεσειούσης, χωρίς να αναφέρη διά τίνος φυσικού προσώπου εξεδηλώθη ή τοιαύτη βούλησις αύτης, ούσης νομικού προσώπου και στερείται νομίμου βάσεως, είναι απαραδέκτως απαράδεκτος κατά το άρθρον 811 §5. 2 Πολ. Δικ., ως το πρώτον προτεινόμενος ενώπιον του Αρείου Πάγου, εφ' όσον δεν διατείνεται η αναιρεσείουσα, ότι προέβαλε σχετικόν αμφισβητήσεως ισχυρισμόν ενώπιον του ως εφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου κατά την συζήτησιν, καθ' ην εξεδόθη ή αναιρεσιβαλλομένη απόφασις.

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΡΟΧΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Άξίωσις μισθοῦ κατὰ τὸ προϊσχῦον τοῦ Άστικοῦ Κώδικος Δίκαιον

Έλλειψις δικαιώματος μισθοῦ κατὰ τὸ προϊσχῦον τοῦ Άστικοῦ Κώδικος Δίκαιον, ἐπὶ μὴ παροχῆς ἐργασίας ἕνεκεν κωλύματος, ἔστω καὶ ἄνευ ὑπαιτιότητός του, τῶν περὶ μισθώσεως πράγματος ἰσχυουσῶν διατάξεων μὴ δυναμένων νὰ τύχωσι κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ θέματος, ρυθμιζομένου ὑπὸ ἰδίων διατάξεων.

Εἶναι ἡ τετάρτη ἤδη ἀπόφασις τοῦ Άρείου Πάγου, ἡ ὁποία ἠσχολήθη μὲ τὸ ζήτημα, ἂν κατὰ τὸ προϊσχῦον τοῦ Άστικοῦ Κώδικος Δίκαιον ἀναγνωρίζετο δικαίωμα μισθοῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ἐπουσιώδους διαρκείας, προκειμένου περὶ συμβάσεων ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι συνήφθησαν πρὸ τοῦ Α.Κ. καὶ ρυθμίζονται οὕτω ὑπὸ τοῦ προϊσχύοντος Δικαίου κατ' ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου (*Α. Λιτζερόπουλος*, Έρμ ΑΚ Εἰσαγ. Νόμος ὑπ' ἄρθρον 24, ἀριθ. 79).

(Μετὰ τὸν Άστικὸν Κώδικα ἰσχύουν τὰ ἄρθρα 657, 658 αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ὅμως ἐφαρμόζονται διὰ συμβάσεως ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι συνήφθησαν μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ Α.Κ.).

Καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (ἴδετε καὶ Α.Π. 42]1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 198, Α.Π. 100]1956, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 249, Α.Π. 170]1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 377), ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν ἀντιθέτως ἀποφανθεῖσαν Πρωτοδικείου Πειραιῶς 480]1959 (εἰσηγητὴς *Κ. Άναστασόπουλος*, ΕΕΔ 19, 660), ἀκολουθήσασαν τὴν γνωστὴν θεωρίαν τοῦ *Κ. Τριανταφυλλοπούλου*, (ΕΕΔ 9, 725), ἀποφαίνεται ἀρνητικῶς.

Σημειωτέον ὅτι ἀντίθετος ὑπῆρξεν ἡ εἰσήγησις τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Άρεοπαγίτου, ἡ ὁποία ἐδέχετο τὴν ὑπαρξιν δικαιώματος μισθοῦ κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ *Κ. Τριανταφυλλοπούλου* ὑποστηριχθέντα.

Ἀπομένει ἤδη, ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως, ὀξεῖα ἡ ἀνωμαλία νὰ αἰσθάνωνται ἐπὶ οὐσιώδους θέματος προστασίας οἱ πρὸ τοῦ Άστικοῦ Κώδικος προσληφθέντες μισθωτοὶ καὶ νὰ δικαιοῦνται τοιαύτης οἱ μετὰ τοῦτον προσλαμβανόμενοι (ἴδετε διὰ τοὺς τελευταίους περὶ τῶν ἄρθρων 657, 658 Α.Κ. τὴν Α.Π. 152]1960, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 19, 459).

Άρείου Πάγου 451]1960. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Άντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Άρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ Άρεοπαγῖται κ.κ. *Κ. Σοῦρλος*, *Γ. Βαρσάμου*, *Ε. Χονδρογιάννης*, *Δ. Ροζάκης*, *Κ. Θανόπουλος*

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως, καθόσον στρέφεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 239]1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πειραιῶς, ἥτις, ἐπικληθεῖσα, ἐπεκυρώθη διὰ τῆς συμπροσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 480]1960 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὑποκατασταθεῖσα οὕτως ὑπὸ ταύτης, ἀπαράδεκτος τυγχάνει συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 812 Πολ. Δικ. καὶ ἀπορριπτέα.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 38 πρ. Πανδ. (19. 2), ὁριζούσης ὅτι ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸν μισθὸν ὁλόκληρον, ἐὰν ἀφ' ἑαυτοῦ δὲν προῆλθεν ἡ μὴ παροχὴ τῆς ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὁμοίου περιεχομένου διάταξιν τοῦ νόμου 19 § 9 Πανδ. (19.2), σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν δικαιοῦται μισθοῦ, ἐὰν τὸ πρὸς ἐργασίαν κώλυμα, ἔστω καὶ ἄνευ ὑπαιτιότητός του, εὑρηται ἐν τῷ προσώπῳ του καὶ τοῦτο ἀνεξαρτήτως τῆς μεγάλης ἢ μικρᾶς χρονικῆς διαρκείας αὐτοῦ, τῶν ἐπὶ μισθώσεως πράγματος ἰσχυουσῶν διατάξεων τῶν νόμων 24 § 4 καὶ 27 πρ. Πανδ. (19.2) μὴ δυναμένων νὰ τύχωσι κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται θέματος, ἀφοῦ ἴδιαι κεῖνται κατὰ τὰ ὡς ἄνω διατάξεις ρυθμίζουσαι τοῦτο. Ὅθεν τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δεξάμενον ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, συνδεόμενος μετὰ τῆς ἀναιρεσιούσης ἐναγομένης ἑταιρείας ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1945 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ξυλουργός, ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ταύτης ἐπὶ 12 ἐν ὅλῳ ἡμέρας λόγῳ ἀσθενείας καὶ μετὰ ταῦτα κρίναν ὅτι

ἐζήτησε τὴν καταβολὴν τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου διὰ τὰς ἀνωτέρω ἡμέρας καὶ ἐπιδικάσασα τοῦτο, ὀρθῶς τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Προσφορά αὐτῆς, τόπος πληρωμῆς, ἄρνησις μισθωτοῦ καὶ δημοσία κατάθεσις

Ἔννοια ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198|1955 περὶ καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας. — Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἅμα τῇ καταγγελίᾳ καταβολὴν εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀποζημιώσεως, ἐκπληρουμένης τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης καταθέσῃ νομίμως καὶ ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς τοῦτο νομίμων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου τὴν ἀποζημίωσιν, ἐφ' ὅσον ὁ ἀπολυόμενος δὲν ἀποδέχεται ταύτην, προσφερομένην αὐτῷ ἅμα τῇ καταγγελίᾳ καὶ πράγματι εἰς τὸν κατὰ Νόμον προσήκοντα τόπον. — Ἔννοια ἄρθρου 321 Α.Κ. — Προσήκων τόπος εἶναι ἡ ἕδρα τῆς ἐπιχειρήσεως, τόπος πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ καὶ ἐν γένει ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς.

Ἐπανῆλθε καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυρώσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 474|1960 ἀπόφασιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος ὡς ἐφετείου Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰς τὴν ἔρευναν περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198|1955 (ΕΕΔ 14, 502) περὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558|1930, ἢ τοῦ β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου τούτου (2112) καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὡς προϋποθέσεως τοῦ κύρους καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 248|1958, εἰσηγητὴς Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 17, 514, Α.Π. 545|1958, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 739).

Πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἐξομοιοῦται καὶ ἡ δημοσία κατάθεσις αὐτῆς, ἂν ὁ μισθωτὸς ἀρνηθῇ τὴν παραλαβὴν τῆς ἀποζημιώσεως, προσφερομένην ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν πράγματι καὶ ἅμα τῇ καταγγελίᾳ εἰς τὸν προσήκοντα τόπον.

Ταῦτα δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ αὕτη ἀπόφασις (ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 513 ἐπ. ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῆς Α.Π. 248|1958, ἔνθ' ἀνωτ.), τῆς ὁποίας τὸ ἐνδιαφέρον συνίσταται καὶ εἰς τὸ ὅτι δέχεται, ὅτι προσήκων τόπος πληρωμῆς τῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ἡ

ἐκ τῆς τοιαύτης ἀσθενείας του, ὡς ἐκ τῆς μικρᾶς χρονικῆς διαρκείας αὐτῆς. Δὲν ἐπῆλθεν ἄρσις τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἀναιρεσιουσης πρὸς παροχὴν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, ψευδῶς ἤρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, ἐχούσας ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου συναμολογήσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 1ον λόγον ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810|1957, «ἐὰν ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρέσῃ τὴν ἀπόφασιν δι' οἱονδήποτε λόγον, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 833 §§ 2 καὶ 3 ἀναφερομένων, περὶ ὧν ἡδη δὲν πρόκειται, τὸ δικάσαν Τμῆμα δύναται νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς καὶ κατ' οὐσίαν». Κατ' ἄρθρον δὲ 832 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, «ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, οἱ διάδικοι ἐπανοφέρονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν». Ὅθεν, παραπρατουμένης τῆς ὑποθέσεως, ἐξεταστέα ἀποβαίνει ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 239|1959 ἀποφάσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πειραιῶς ἀπὸ 19.12.1959 ἔφεσις τῆς ἀναιρεσιούσης, καταβληθέντος καὶ τοῦ κατ' ἄρθρον 722 Πολ. Δικ. προστίμου.

Μετὰ τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα ὁ μοναδικὸς λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὅτι κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἑταιρεία ὑπόχρεως τυγχάνει εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἐφεσιβλήτῳ τῶν ἡμερομισθίων του 12 ἡμερῶν ἀσθενείας του, καὶ τοῦτο ὡς ἐκ τῆς μακρᾶς χρονικῆς διαρκείας αὐτῆς, βάσιμος τυγχάνει καὶ δέον ὅπως, δεκτοῦ γενομένου τοῦ τοιούτου λόγου ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀπορριφθῇ ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ κατὰ τὸ σχετικὸν αὐτῆς κεφάλαιον καὶ συμψηφισθῇ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῆς παρούσης δίκης, ὡς ἑκατέρου ἐν μέρει μὲν νικήσαντος, ἐν μέρει δὲ ἡττηθέντος κατ' αὐτήν (ἄρθρον 211 § 3 Πολ. Δικ.).

έδρα τῆς ἐπιχειρήσεως, τόπος πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ (ἴδετε καὶ συμφώνους Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6973]1954, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 13, 870, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13032]1960, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 19, 1314, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1314).

Ἵνα ἐξ ἄλλου ὑπάρξῃ ἔγκυρος δημοσία κατάθεσις τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἀπόσβεσις δι' αὐτῆς τῆς ἐνοχῆς, κατ' ἄρθρον 416 Α.Κ., πρέπει νὰ προηγηθῇ ὑπερημερία τοῦ δανειστοῦ (ἐν προκειμένῳ τοῦ μισθωτοῦ), ἡ ὁποία ἐπέρχεται μετὰ νόμιμον κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350 Α.Κ. προσφορὰν εἰς τοῦτον τοῦ ὀφειλομένου (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1198 ἐπ., ἔνθα παραπομπαὶ εἰς ἀρεοπαγιτικὴν νομολογίαν). Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ὅτι ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου προκύπτει, ὅτι προηγήθη τῆς δημοσίας καταθέσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἡ προσφορὰ αὐτῆς πρὸς τὸν μισθωτόν, ὁ ὁποῖος κατέστη οὕτω ὑπερήμερος δανειστής.

Ἀρείου Πάγου 463]1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ *Γ. Βαρσάμου*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. *Κ. Σούρλας, Ε. Χονδρογιάννης, Γ. Χατζηδάκης, Λ. Ροζάκης, Σ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Π. Μπάζης

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955 σαφῶς συνάγεται, ὅτι δι' αὐτῶν θεσπίζεται ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου ὅπως ἅμα τῇ καταγγελίᾳ τῆς σχέσεως ἐργασίας καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν τὴν ὑπὸ τοῦ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν καὶ ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ἐκπληροῦται συμφώνως καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 349, 427, 430 καὶ 431 Α.Κ. ὅταν ὁ ἐργοδότης καταθέσῃ νομίμως καὶ ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς τοῦτο νομίμων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου τὴν ὡς ἄνω ἀποζημίωσιν, ἐφ' ὅσον ὁ ἀπολυόμενος δὲν ἀποδέχεται ταύτην, προσφερομένην αὐτῷ ἅμα τῇ καταγγελίᾳ καὶ πράγματι εἰς τὸν κατὰ νόμον προσήκοντα τόπον, ὅστις κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 321 § 1 Α.Κ., ἑρμηνευομένην κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν κρατούντων συναλλακτικῶν ἠθῶν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 288 Α.Κ., τότε εἶναι ὁ τόπος τῆς κατοικίας τοῦ δανειστοῦ, ὅταν ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἐνοχικῆς σχέσεως καὶ τοῦ παραγωγικοῦ λόγου αὐτῆς, ὡς καὶ τῶν συγκεκριμένων περιστάσεων τῆς ἐνοχῆς καὶ ἰδίᾳ τῆς φύσεως τῆς παροχῆς δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἄλλος τόπος ἐκπληρώσεως.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δι' ἰδίας σκέψεως καὶ δι' ἀναφορᾶς εἰς τὴν ἐνώπιόν του ἐκκληθεῖσαν τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων διετέλεσε, κατόπιν συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀπὸ τῆς 10 Νοεμβρίου 1936 μέχρι τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1958, ὅτε αὕτη κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν κατέθεσεν ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸ ἐνταῦθα Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὴν νόμιμον ἀποζημίωσίν του καὶ ἀπέστειλεν αὐθημερὸν ἐπίσης διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὴν οἰκίαν του τὸ οἰκεῖον γραμμάτιον, ὅπερ δὲν ἐδέχθη ἡ ἐκεῖ εὑρεθεῖσα σύζυγός του, παρέλαβε δὲ ὁ ἴδιος τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1958 ἐκ τῶν γραφείων τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅτι αὕτη ἐπανειλημμένως πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐγγράφου καταγγελίας καὶ τῆς καταθέσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἐκάλεσε τὸν ἀναιρεσείοντα, ὅπως παραλάβῃ καὶ τὴν καταγγελίαν, εἰσπράττων ἅμα καὶ τὴν ἀποζημίωσιν, πλὴν ὅμως ἠρνήθη. Βεβαιοῦσα τὰ ἀνωτέρω ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις σαφῶς ἔχει τὴν ἔννοιαν α) ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἅμα τῇ καταγγελίᾳ προσέφερε προσηκόντως καὶ πράγματι τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν, ἀφοῦ, ὡς εἴρηται, τοῦτο ἔλαβε χώραν οὐ μόνον πρὸ τῆς καταγγελίας (18 Ὀκτωβρίου 1958), ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς δημοσίας καταθέσεως, ἥτις ἐγίνετο τὴν αὐτὴν μὲ ἐκείνην ἡμέραν καὶ β) ὅτι ἡ προσφορὰ ἐγίνετο εἰς τὸν προσήκοντα τόπον, ἤτοι τὴν ἕδραν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας, οὖσαν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐνοχικῆς σχέσεως, τόπος πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ καὶ ἐν γένει ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς, δεδομένου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἀναιρεσείων ἐκεῖσε προσῆλθε καὶ εἰσέπραξε τὴν εἰρημένην ἀποζημίωσίν του. Ἀποφηναμένου ὀθεν τοῦ ἐκδόν τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν Δικαστηρίου, οὖσαν ἐπαρκῶς ἡτιολογημένην, ὅτι ἡ δημοσία κατάθεσις τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἀποζημιώσεως ἐγκύρως γενομένη συνεπέφερε τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἐνοχῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπορριπτέαν τὴν ἀγωγήν, τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπέκρουσεν ὡς ἀβάσιμον τὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἰσχυρισμὸν ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος κατέθεσε τὴν ἀποζημίωσιν ἄνευ προηγουμένης προσφορᾶς, τὸ δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις. Ὀθεν εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤ' ΕΞΩΣΙΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΔΙ' ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΝ

Δικαίωμα απολυομένου προσωπικού πρὸς αποζημίωσιν κατά Νόμον 2112/1920

Απαλλαγή έργοδότου υποχρεώσεως πρὸς καταβολήν αποζημιώσεως εἰς απολυόμενον υπάλληλον ἕνεκα διακοπῆς τῆς έργασίας λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ, καθ' οὗ δὲν τυγχάνει ὁ έργοδότης ησφαλισμένος, μὴ συνιστώσης ὅμως περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας τῆς ἐξώσεως τοῦ έργοδότου κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα λόγῳ ανοικοδομήσεως.-- Δικαίωμα αποζημιώσεως τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὸν Νόμον 2112/1920.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀπόλυσις μισθωτοῦ μετ' ἔξωσιν τοῦ έργοδότου λόγῳ ανοικοδομήσεως κατὰ τὸ ΚΗ' Ψήφισμα.

Ὑποστηριχθὴ ὑπὸ τοῦ έργοδότου, ὅτι ἐν προκειμένῳ ὑφίσταται περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας καὶ συνεπῶς, μὴ ησφαλισμένου τοῦ έργοδότου κατὰ τοῦ περιστατικοῦ τούτου, δὲν ὑπεχρεοῦτο κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558/1930, εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως ταύτης καὶ τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας ΕΕΔ 19, 1065 ἐπ., ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας).

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι τὸ περιστατικὸν τοῦτο δὲν συνιστᾷ περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας καὶ συνεπῶς ἐφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ έργοδότου πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως (ἴδετε καὶ συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 873, ἔνθα ἐπεκολεόθημεν καὶ τὴν ἀποφασιστικὴν διὰ τὸ θέμα διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957, ΕΕΔ 16, 1135).

Θὰ διέφερε τὸ πρᾶγμα, ἂν ἐπρόκειτο περὶ καταδαρίσεως συνεπείᾳ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 423, πρβλ. καὶ Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Ὀλομελείας, 160/1960, εἰσηγητὴς *Β. Κοντούρης*, ΕΕΔ 19, 420, τοῦ Β' Τμήματος αὐτοῦ 1047/1960, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 19, 165).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5695/1960

Διαδικασία έργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ν. Δικαῖος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Βαγιακάκος, Β. Πράσινος

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 4558/1930, ὁρίζουσα ὅτι ὑπάλληλος, ἀπολυόμενος ἕνεκα διακοπῆς τῆς έργασίας λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ, καθ' ὧν τυγχάνει ησφαλισμένος ὁ έργοδότης, δικαιοῦται εἰς τὰ 2/3 τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδάφ. α' ἀποζημιώσεως, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι, ὅταν ὁ έργοδότης δὲν εἶναι ησφαλισμένος διὰ τὸ προκαλέσαν τὴν διακοπὴν τῆς έργασίας περιστατικὸν τῆς ἀνωτέρας βίας, ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ὑποχρεώσεως πρὸς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυθέντα ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὑπάλληλον. Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις ὅμως τοῦ ΚΗ' ψηφίσματος ἔξωσις τοῦ έργοδότου ἐκ τοῦ μισθίου καταστήματος, εἰς ὃ παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας του ὁ ἀπολυθεὶς ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὑπάλληλος, δὲν συνιστᾷ περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας, ἤτοι περιστατικὸν ἀπρόβλεπτον, καθ' οὗ πᾶσα ἀνθρωπίνη ἀντίδρασις εἶναι προφανῶς ἀδύνατος, ἀπαλλάσσον τὸν έργοδότην τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ὑποχρεώσεως πρὸς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυθέντα ὑπάλληλον, τοσαῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον κατὰ τὸ προμνησθὲν ψήφισμα καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ διακρίσεις εἰς τὸν ἐξωθούμενον μισθωτὴν - έργοδότην παρέχεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἢ ἐπανεγκαταστάσεως μετ' ἀποζημιώσεως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης ἐξευρέσεως ἑτέρου χώρου πρὸς ἐνάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του ἐκ τῶν ἐνόντων δι' ὅσον χρόνον θὰ χρειασθῇ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀνεγέρσεως τῆς νέας οἰκοδομῆς, ὡς καὶ ἐξόδων μετακομίσεως. Ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς ταύτης σοβαρὸν συνάγεται ἐπιχείρημα καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅπως τὸ προσωπικόν, τὸ ἀσχολούμενον εἰς έργασίας κουρείων καὶ κομμωτηρίων, ὁσάκις ὁ έργοδότης αὐτοῦ ἀποζημιοῦται βάσει τοῦ ΚΗ' ψηφίσματος τυγχάνῃ, ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως, ηὐξημένης ἀποζημιώσεως. Ἀκολούθως τούτοις ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι ἐξωσθεῖσα συνάμει τοῦ ΚΗ' ψηφίσματος καὶ διακόψασα ἐντεῦθεν τὰς έργασίας της δὲν ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως, εἰς τὸν ἐνάγοντα ὑπάλληλόν της κρίνεται ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις έθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας

Δέσμευσις ὑπό έθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας, καταρτισθείσης καὶ ὑπογραφείσης ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τοῦ συνόλου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, οἷς ἀφορᾷ, ὅλης τῆς χώρας, εἴτε οὗτοι παρέσχησαν ὡς συμβαλλόμενοι, εἴτε μὴ καὶ κατίσχυσις αὐτῆς οἱασδήποτε ἑτέρας, εἴτε γενικῆς, εἴτε εἰδικῆς, συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας.—Ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις έργασίας προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου.—Δέσμευσις ὑπό τούτων καὶ τοῦ Δημοσίου.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 480]1959 Τμ. Β' (εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1861), 237]1960 (εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 19, 707) καὶ τὴν διαφωνίαν μεταξὺ αὐτῶν ὡς πρὸς τὸ ἂν αἱ περὶ ὧν ἐπρόκειτο συλλογικαὶ συμβάσεις έργασίας ἀπὸ 5.8.1955 τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαίου (ΕΕΔ 14, 1004) καὶ ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1957, συμπληρωματικὴ τῆς προηγουμένης (ΕΕΔ 16, 678), καταρτισθεῖσαι καὶ ὑπογραφεῖσαι ἐνώπιον τοῦ καὶ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239]1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν έργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα καὶ δικαιοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἐξουσιοδοτηθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ χαρακτηριζόμεναι ὡς ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ (ἄρθρον 7 νόμου 3239]1955), δεσμεύουσι καὶ τὸ Δημόσιον.

Καταφατικῶς ἀπεφάνθη διὰ τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτῆς συλλογιστικῆς ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀναφερομένη καὶ εἰς τὴν σχέσιν τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας πρὸς τὰς λοιπὰς συλλογικὰς συμβάσεις.

Εἰς ταύτην ἀναφέρεται τὸ ἄρθρον 21 § 1 τοῦ νόμου 3239]1955, καθ' ὃ, ὡς ἡρμηνεύθη καὶ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 746]1957, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτας*, ΕΕΔ 16, 445, Σ.Ε. 1462]1957, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 16, 862), ἡ ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις έργασίας ρυθμίζει γενικοὺς ὅρους καὶ συνθήκας έργασίας καὶ καθορίζει κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν δι' ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας, ἐνῷ αἱ λοιπαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις έργασίας ρυθμίζουσιν ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας διαγραφομένων γενικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν έργασίας τοὺς εἰδικοὺς ὅρους καὶ συνθήκας έργασίας τῶν μισθωτῶν ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ κλάδου παραγωγῆς ἐν συνόλῳ ἢ καθ' ὡρισμένην περιφέρειαν καὶ καθορίζουσι τὴν ἀμοιβὴν τῆς έργασίας αὐτῶν πέραν τῶν ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν.

Κατὰ τὸ σύστημα δηλονότι τοῦ νόμου ἡ ἐθνικὴ συλλογικὴ σύμβασις έργασίας, ἥτις εἶναι ἡ εὐρυτέρα πασῶν, περιορίζεται εἰς τὴν ρύθμισιν γενικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν έργασίας καὶ κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, ὡς θεμὰ τῶν κοινῶν δι' ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας, ἀφιεμένης περαιτέρω ἀνοικτῆς τῆς ὁδοῦ διὰ τῶν κλαδικῶν ἢ τοπικῶν συλλογικῶν συμβάσεων έργασίας συνομολογήσεως εὐμενεστέρων ἰδιαιτέρων ὅρων καὶ συνθηκῶν έργασίας ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἐν τῇ ἐθνικῇ γενικῇ συλλογικῇ συμβάσει περιεχομένων γενικῶν τοιούτων, ὡς καὶ τῆς συνομολογήσεως μὲ ἀφετηρίαν τὸ ἐν τῇ ἐθνικῇ γενικῇ συλλογικῇ συμβάσει κατώτατον ὅριον ἀποδοχῶν τῆς προσηκούσης ἀμοιβῆς τῆς έργασίας κατὰ κλάδον ἐπαγγέλματος καὶ παραγωγῆς. (Ἴδε περὶ τούτων καὶ *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 14, 742).

Ὁρίζεται συγχρόνως ἐν ἄρθρῳ 21 § 2 τοῦ νόμου 3239]1955, ὅτι ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ὁ καθορισμὸς ὅρων καὶ συνθηκῶν έργασίας, περιλαμβανομένων εἰς γενικὰς ἐθνικὰς συλλογικὰς συμβάσεις έργασίας ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεις διαιτησίας, οἱ ὅροι τῶν ὁποίων κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων έργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας.

Μετὰ ταῦτα τὸ δεκτὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ὅτι ἡ ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις έργασίας κατισχύει οἱασδήποτε ἑτέρας, γενικῆς ἢ εἰδικῆς, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ἔννοιαν, ὅτι κατισχύει καὶ ὅταν οἱ ὅροι αὐτῆς ὑπολείπωνται εἰς προστασίαν τῆς γενικῆς, ἀφοῦ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν ἐκ τοῦ νόμου.

Οἱ ὅροι τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας πρέπει νὰ εἶναι κατὰ κανόνα εὐμενέστεροι τῶν τῆς γενικῆς καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην κατισχύουν τῶν ὅρων τῆς γενικῆς. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1957 ἐπ., πρβλ. καὶ δι' εἰδικὴν συλλογικὴν σύμβασιν έργασίας Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1013]1960, εἰσηγητὴς *Α. Βυλλιώτης*, ΕΕΔ 19, 1074 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Οὕτω ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον καὶ τὸ ὁριζόμενον ἐν ἄρθρῳ 8 τῆς περὶ ἧς ἐπρόκειτο εἰς τὴν κεφαλαίωσιν συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίων τῆς 16 Ἀπριλίου 1957, ἔνθα ἀνωτ., ὅτι ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ οἱασδήποτε ἑτέρας εἴτε γενικῆς, εἴτε εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας, περιεχούσης

δυσμενεστέρους ἢ εὐμενεστέρους ὅρους, κατὰ τὸ σημεῖον ὅτι ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν εὐμενεστέρων ὅρων τῆς γενικῆς, ἀφοῦ ἀντιθέτως κατὰ τὸν νόμον ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν δυσμενεστέρων ὅρων τῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία ἐκ τοῦ νόμου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιέχῃ ὅρους δυσμενεστέρους τῶν τῆς γενικῆς.

Ἀρείου Πάγου 468|1960. Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Καμπέρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μπλάτσιος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Η. Παρασκευᾶς

Νομίμως κατ' ἄρθρον 3 § 1 - γ καὶ 4 § 2 τοῦ νόμου 3810|1957 εἰσάγεται ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ἄρσις τῆς ἀναφυείσης διαφωνίας μεταξὺ τῶν Τμημάτων αὐτοῦ, κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 480|1959 καὶ 237|1960 ἀποφάσεις τούτων, ἐπὶ τοῦ δι' ὃ ἡ ἀναίρεσις, διὰ τῆς πρώτης αὐτῶν, νομικοῦ ζητήματος. Ἂν τὸ ἀναιρεσίβλητον Δημόσιον, συμβληθὲν μετὰ μισθωτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, βάσει τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ νόμου 4436 1929, καταργηθέντος διὰ τοῦ νόμου 28|1944, ἦτοι πρὸς παροχὴν ὑπὸ τούτου πρὸς ἐκεῖνο τῶν ὑπηρεσιῶν του ὡς ἐργάτου φορτοεκφορτώσεως βαρελίων πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων καὶ τουμπαριστοῦ κενῶν τοιούτων εἰς τὰς ἀποθήκας πετρελαιοειδῶν ἐν γένει, προοριζομένων πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ, ὑπόκειται ἢ μὴ ὡς ἐργοδότης ἐν τῇ συμβάσει ταύτῃ εἰς τὰς ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1955 καὶ 16 Ἀπριλίου 1957 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 3239|1955, ἐνώπιον δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας καταρτισθείσας καὶ ὑπογραφείσας ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργαζομένου ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις καὶ ἀποθήκας, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας, τῶν κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων ἀσχολουμένων ἐπιχειρήσεων ἐν Ἑλλάδι καὶ συνδεομένων μετ' ἐκείνων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 3, 4 § 1, 5 § 3, 7 § 1 - β καὶ 42 τοῦ νόμου 3239|1955, 1 καὶ 17 τῆς βάσει τοῦ νόμου τούτου, ἐνώπιον δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας καταρτισθείσης καὶ ὑπογραφείσης ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1955, νομίμως δὲ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς βάσει τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἐνώπιον δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας καταρτισθείσης καὶ ὑπογραφείσης ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1957, νομίμως δὲ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν αὐτῶν ὡς εἴρηται ἐπιχειρήσεων, σαφῶς προκύπτει γενικῶς μέν, ὅτι προκειμένης ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης καὶ ὑπογραφείσης ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, αὕτη δεσμεύει τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, οὓς ἀφορᾷ, ὅλης τῆς χώρας, εἴτε οὗτοι παρέστησαν ὡς συμβαλλόμενοι, εἴτε μή, καὶ κατισχύει οἱασδήποτε ἑτέρας, εἴτε γενικῆς, εἴτε εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἰδικῶς δὲ ὅτι εἰς τὰς διατάξεις τῶν διαληφθεισῶν δύο ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεως ἐργασίας, ἐν ὄψει ἰδίως ὅτι διὰ μὲν τοῦ ρηθέντος νόμου 3239|1955 ρητῶς καταλέγεται μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τὸ Δημόσιον, ὅπερ ἐξ ἄλλου δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς περιοριστικῶς καθοριζομένας ἐξαιρέσεις τῶν προκειμένων συλλογικῶν συμβάσεων, ὑπόκειται καὶ τοῦτο, ὁσάκις εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν ἀποθηκῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ χρησιμοποιουμένων πετρελαιοειδῶν ἐν γένει δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου χρησιμοποιεῖ μισθωτὸν δι' ἐργασίαν, ἥν, ἂν οὗτος παρεῖχε διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις καὶ ἀποθήκας τῶν κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν τῶν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων ἀσχολουμένων ἐπιχειρήσεων ἐν Ἑλλάδι, θὰ ὑπέκειτο ἡ τοιαύτη σύμβασίς του εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τούτων, δι' ὃ καὶ ἀναπεμπτέα ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος κατ' ἄρθρον 834 § 3 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3810|1957.

Διὰ ταῦτα

Αἴρει τὴν μεταξὺ τῶν Β' καὶ Γ' Τμημάτων τοῦ Δικαστηρίου τούτου διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται, ὅτι εἰς τὰς ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1955 καὶ 16 Ἀπριλίου 1957 ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου ὑπόκειται καὶ τὸ Δημόσιον, ὁσάκις τοῦτο εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν ἀποθηκῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ χρησιμοποιουμένων πετρελαιοειδῶν ἐν γένει δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου χρησιμοποιεῖ μισθωτὸν δι' ἐργασίαν, ἥν, ἂν οὗτος παρεῖχε διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις καὶ ἀποθήκας τῶν κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν τῶν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων ἀσχολουμένων ἐπιχειρήσεων ἐν Ἑλλάδι, θὰ ὑπέκειτο ἡ τοιαύτη σύμβασίς του εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ὡς ἄνω ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀναπέμπει τὴν ὑπόθεσιν πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Περίπτωσις οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας

Ἐφαρμογή Α.Ν. 1803]1951 περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ἐπὶ ἀπολύσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ καὶ ἐπὶ οἰκειοθελοῦς ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, ἐξ ἧς ἡ λύσις τῆς συμβάσεως.— Σιωπηρὰ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας.—Κρίσις Δικαστοῦ περὶ αὐτῆς, ἐκτιμῶντος τὰς εἰδικὰς συνθήκας καὶ περιστάσεις, ὑφ' ἃς συνετελέσθη ἡ ἀποχὴ τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους, λαμβάνοντος τοῦ Δικαστοῦ ὑπ' ὄψιν τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη (200, 288 Α.Κ.).

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 16402]1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξεν ἄκυρος κατὰ τὸν μισθωτόν, ἔχοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ κατὰ τὸν εἰδικὸν ἀ.ν. 1803]1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» (ΕΕΔ 10, 532) συνδικαλιστικοῦ στελέχους, ἀπόλυσις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του Δημοσίου, ἄνευ δηλαδὴ ἀποφάσεως τῆς διὰ τοῦ νόμου τούτου συνεστημένης Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς (ἴδετε περὶ τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 364, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν). (Βεβαίως καὶ τὸ Δημόσιον ὡς ἐργοδότης τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ὑποχρεοῦται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω εἰδικοῦ νόμου, ἴδετε ΕΕΔ 17, 1068).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ καὶ δι' ἄλλων νομολογηθέντα (Α.Π. 231] 1953, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 602, Α.Π. 490]1956, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 15, 1180), δέχεται, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ δὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τύπον τινά, δύναται νὰ γίνῃ καὶ σιωπηρῶς, συναγομένη ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ὁ ὁποῖος ἐκτιμᾷ τὰς εἰδικὰς συνθήκας καὶ περιστάσεις, ὑφ' ἃς συνετελέσθη ἡ ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (ἴδετε καὶ Α.Π. 363]1959, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 763, Α.Π. 465]1959, εἰσηγητὴς *Π. Σπεντζόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1358, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου ὁ τοῦ νόμου 2112]1920, αἱ ὁποῖαι ἐδέχθησαν, ὅτι ὁ Δικαστὴς λαμβάνει ὑπ' ὄψιν του τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν αὐτὴ τὴν αἰτίαν, ἡ ὁποία τὴν προεκάλεσε, καὶ ἐν γένει τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε, χώραν ἡ καταγγελία).

Ταῦτα δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου προστατευομένων συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, ὁ ὁποῖος προβλέπει τὴν περίπτωσιν τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 657]1956, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 68).

Βεβαίως ὁ νόμος προβλέπει τὴν περίπτωσιν τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς προβλέπει περὶ αὐτῆς καὶ ὁ συγγενὴς πρὸς τὸν ἀ.ν. 1805 1951 ἀ.ν. 694]1937 περὶ προστασίας ἄλλων συνδικαλιστικῶν στελεχῶν.

Ἐξ ἄλλου, εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ γίνῃ ὡς ἄτυπος καὶ σιωπηρῶς, ἀλλὰ πάντοτε κατὰ τρόπον ὥστε νὰ γνωρίζῃ ὁ ἕτερος ὅτι πρόκειται περὶ πράξεως, ἐμφανούσης δήλωσιν περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Εἰσηγ. Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου Συμβάσεως Ἐργασίας 1918, ΕΕΔ 1, 306).

Ἐνῷ ὅμως ταῦτα οὕτως ἔχουν ὁ ἀ.ν. 1836]1951 ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ καθορίζει ὡς σπουδαῖον λόγον ἀπολύσεως καὶ . . . στ') ὅταν ὁ μισθωτὸς ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα. Μακρὸν χρονικὸν διάστημα θεωρεῖται, κατὰ τὰς περιπτώσεις, ἰδίᾳ ὅταν ὑπερβαίνῃ τὸ δεκαπενθήμερον ἐπὶ ὑπαλλήλων καὶ τὸ δεκαήμερον ἐπὶ τεχνιτῶν, ἐργατῶν ἢ ὑπηρετῶν.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ ἄνευ ἀδείας τοῦ ἐργοδότου ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν προσλαμβάνει τὸν χαρακτῆρα πειθαρχικῆς ποινῆς, ἡ ὁποία τὸν στερεῖ τῆς προστασίας τοῦ νόμου διὰ τῆς ἀπολύσεως.

Ἐφ' ὅσον δὲ δι' εἰδικῶν διατάξεων καθορίζονται αἱ συνέπειαι ἐκ τῆς αὐθαιρέτου (ἄνευ ἀδείας) ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καταλείπεται εἰς τὸν Δικαστὴν (ἐν προκειμένῳ τὴν Ἐπιτροπὴν) μόνον ἡ κρίσις, ἂν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συνεπειῶν συνέτρεξαν τὰ στοιχεῖα τοῦ νόμου.

Ὅταν, ἐπὶ παραδείγματι, ὁρίζεται εἰς τὸν διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου 1953 Διατάγματος (ΕΕΔ 12, 1097) κυρωθέντα ὀργανισμὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν (ἐν ἄρθρῳ 26) πῶς λύεται ἡ ὑπαλληλικὴ σχέσις . . . β) δι' ἀδικαιολογήτου ἢ αὐθαιρέτου ἀπουσίας ὑπαλλήλου πέραν τοῦ μηνός, καταλείπεται εἰς τὸν Δικαστὴν νὰ κρίνῃ μόνον, ἂν ἡ πέραν τοῦ μηνὸς ἀπουσία ὑπῆρξεν ἀδικαιολόγητος ἢ αὐθαίρετος, ἵνα ἐπέλθουν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ νόμου.

Τὸ αὐτό, ἐπὶ ἄλλης βάσεως, συμβαίνει εἰς τὸν ἀ.ν. 1803]1951.

Ἐδῶ τὴν ἄνευ ἀδείας ἀποχὴν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ὁ Νομοθέτης ἐθεώρησεν ὡς

σπουδαῖον λόγον ἀπολύσεως καὶ ἀνέθεσε τὴν κρίσιν εἰς Ἐπιτροπήν.

Οὕτω δὲν ὑπάρχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας νὰ κριθῇ, ἂν ὑπῆρξε σιωπηρὰ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελία, διότι ὑπὸ ἀντίθετον ἔννοιαν ποίαν ἀξίαν θὰ εἶχεν ἡ ἐν τῷ εἰδικῷ ἀ.ν. 1803|1951 «ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας», ἀφοῦ καὶ ἡ σιωπηρὰ καταγγελία δηλοῦται διὰ τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας;

Βεβαίως ἐνδέχεται ὁ μισθωτὸς καὶ προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1803|1951 νὰ ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας μὲ πρόθεσιν μὴ ἐπανόδου.

Ἀλλά, δεδομένου ὅτι εἶναι τόσον σοβαρὰ εἰς ἔκτασιν ἡ προστασία τοῦ εἰδικοῦ νόμου (νὰ μὴ ἀπολύηται ἀδικαιολογήτως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς θητείας του καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν) καὶ ὑπὸ τὰς σημερινὰς γνωστὰς περιστάσεις ἀνεργίας, πρέπει, κατὰ τὴν κοινὴν λογικήν, νὰ ὑπάρξουν ἐξαιρετικοὶ ἀτομικοὶ λόγοι διὰ τὴν ἐκ μέρους αὐτοῦ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως.

Καὶ προκειμένου μὲν περὶ ρητῆς ἐκ μέρους αὐτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως δὲν τίθεται ζήτημά τι. Ἵνα ὅμως ἐπὶ σιωπηρᾶς καταγγελίας συναχθῇ αὕτη, θὰ πρέπει νὰ ὑπάρξουν ἰσοδύναμοι βαρύνουσαι συμπερασματικαὶ ἀραιαὶ, ὥστε νὰ δύναται νὰ συναχθῇ δι' αὐτῶν σιωπηρὰ καταγγελία, ἐφ' ὅσον ὁ ἡ διάκρισις μεταξὺ τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας (χωρὶς πρόθεσιν βεβαίως καταγγελίας ἐκ μέρους αὐτοῦ τῆς συμβάσεως) καὶ τῆς οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως μὲ πρόθεσιν λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ εἶναι δυσχερεστάτη. Ὁ Νομοθέτης ἀκριβῶς εἰς τοῦτο ἀπέβλεψεν, ὅταν ἐν τῷ εἰδικῷ νόμῳ ὥρισεν, ὅτι ὁ ἀπέχων ἐκ τῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας ἀπολύεται διὰ σπουδαῖον λόγον.

Ὁ νόμος (ἄρθρον 2 ἀ.ν. 1803|1951) ὁρίζει, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀπολύεται, ὅταν ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας ἐπὶ μικρὸν χρονικὸν διάστημα. Μακρὸν χρονικὸν διάστημα θεωρεῖται κατὰ τὰς περιστάσεις, ἰδίᾳ ὅταν ὑπερβαίνῃ τὸ δεκαπενθήμερον ἐπὶ ὑπαλλήλων καὶ τὸ δεκαήμερον ἐπὶ τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν.

Κατόπιν τούτων, ἂν ἠδύνατο τὸ Δικαστήριον νὰ κρίνῃ τὴν ἀποχὴν τοῦ μισθωτοῦ ὡς σιωπηρὰν καταγγελίαν καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ μακρὸν χρονικὸν διάστημα τῆς ἀποχῆς ἄνευ ἀδείας (καὶ ὡς πρὸς τοῦτο κρίνει κατὰ τὴν καλὴν πίστιν, χωρὶς νὰ ὑπάρχουν καθωρισμένα χρονικὰ ὅρια ἀποχῆς), τίθεται εὐλόγως τὸ ἐρώτημα τί ἀπομένει ἐκ τῆς εἰδικῆς διατάξεως, ἡ ὁποία ὁρίζει ὡς λόγον ἀπολύσεως τὴν ἀποχὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας;

Ὅμοιον ζήτημα ἐγεφανίσθη καὶ ἐν τῇ διὰ τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 προστασίᾳ τῶν πολεμιστῶν, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ μάλιστα ἄνευ εἰς αὐτὴν διατάξεως περὶ ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, ὡς ἐν τῷ ἀ.ν. 1803|1951, ἐνομολογήθη (Α.Π. 664|1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 42), ὅτι, ἂν ἐφηρμόζετο τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112|1920 περὶ ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας (κρινομένης καὶ αὐτῆς, ὡς ἐνομολογήθη, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη), θὰ ἐματαιοῦτο ὁ σκοπὸς τοῦ εἰδικοῦ νόμου 1836|1951 καὶ συνεπῶς ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ τοῦ νόμου τούτου ἐκ τῆς ἐργασίας θὰ κριθῇ ὡς λόγος ἀπολύσεως.

Τέλος εἶναι σύμφωνον πρὸς ταῦτα καὶ τὸ ὅτι, ὑφισταμένου εἰδικοῦ νόμου, καθοριζοντος τὰς συνεπείας ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἄλλος νόμος καὶ εἰδικώτερον τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112|1920 (ἴδετε τὰς Α.Π. 591|1955, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 15, 183, Α.Π. 100|1956, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 249 ἐπὶ τοῦ ἀ.ν. 1846|1939 περὶ τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, ὁ ὁποῖος ρυθμίζει τὰς συνεπείας τῆς ἀδικαιολογήτου ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ὡς λόγου ἀπολύσεως).

Διατί λοιπὸν εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν πρέπει νὰ δίδηται διάφορος λύσις;

Ἀρείου Πάγου 473|1960, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ε. Χονδρογιάννης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Σούρλος*, *Γ. Βαρσάμου*, *Γ. Χατζηδάκης*, *Λ. Ροζάκης*, *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Καραγκούνης, Κ. Κωνσταντινίδης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

[Καθ' ἃ σαφῶς ἐντεῦθεν συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1803|1951 διατάξεων δὲν παρέχεται ἔδαφος ἐφαρμογῆς τούτων εἰς ἣν περίπτωσιν τὰ ὑπὲρ ὧν οὗτοι ἐθεσπίσθησαν συνδικαλιστικὰ στελέχη δὲν ἀπελύθησαν, ἀλλ' οἰκειοθελῶς ἀπέσχον τῆς ἐργασίας των ἢ ὑπηρεσίας, λύσαντα οὕτω ταύτα τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σιωπηρᾶς ἐκ μέρους των καταγγελίας. Αὕτη, μὴ ὑποβαλλομένη, κατὰ τὸ ἐφαρμοστὸν ἐν προκειμένῳ ἔχον ἄρθρον 669 § 2 Α.Κ., εἰς τύπον τινά, δύναται νὰ συναχθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ἐκτιμῶντος ἑκάστοτε τὰς εἰδικὰς συνθήκας καὶ περιστάσεις, ὑφ' ἃς συνετελέσθη ἡ ἀποχὴ τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, λαμβάνοντος δὲ ὑπ' ὄψιν τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ.), καθ' ἃ ἐδέξατο καὶ ἡ προσ-

βαλλομένη άπόφασις. Όθεν ὁ ἐπὶ διαφόρου ἐκδοχῆς—καθ' ἣν, ἵνα χωρήσῃ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ συνδικαλιστικοῦ ἀτελέχους ἐκ μέρους τούτου, δέον ἀπαραιτήτως νὰ συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τῶν προμνησθέντων ἄρθρων τοῦ ἀ.ν. 1803 καὶ νὰ τηρηθῇ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 διαδικασία—ἐπεξειδόμενος 1ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Κατὰ τὰ δεκτὰ ἐν προκειμένῳ γενόμενα ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως πραγματικὰ περιστατικὰ ὁ ἤδη ἀναιρεσείων, προσληφθεὶς ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1956 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ὡς τεχνίτης ὑποδηματεργάτης τοῦ στρατιωτικοῦ ἐργοστασίου ἀεροπορίας, εἰργάσθη ἔκτοτε ἐν τούτῳ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1957, ὁπότε ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς, μὴ ἐπανεμφανισθεὶς εἰ μὴ μόνον τὴν 16ην Ἰανουαρίου 1958—μετὰ τὴν πρὸς αὐτὸν κοινοποίησιν «ὡς ἐκ περισσοῦ», κατὰ τὴν 15ην τοῦ ἰδίου μηνός, καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὴν ἐν Πειραιεῖ κατοικίαν τούτου—, ἐπανελθὼν ὅμως οὐχὶ ἵνα προσφέρῃ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ πρὸς λῆψιν καὶ μόνον τῆς προσφερθείσης ἀποζημιώσεως, ἣν καὶ ἀνεπιφυλάκτως ἔλαβεν. Οὕτω τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον εἰς τὴν περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος διὰ σιωπηρᾶς ὑπὸ τούτου καταγγελίας αὐτῆς, ὡς ἄνω, κρίσιν του ἦχθη ὄχι μόνον ἐκ τῆς ἐπὶ δεκαπενθήμερον (ἀπὸ 1ης μέχρι 16 Ἰανουαρίου 1958) ἀποχῆς του ἀπὸ τὴν παρὰ τῷ ἤδη ἀναιρεσιβλήτῳ ὡς ἀνωτέρω ἐργασίαν του, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ οἰκειοθελοῦς τῆς ἀπὸ ταύτης ἐκ μέρους του ἀποχωρήσεως τὴν 31 Δεκεμβρίου 1957 καὶ δὴ μὲ πρόθεσιν μὴ ἐπανόδου, ἐφ' ὅσον περαιτέρω ἐδέξατο καὶ ὅτι τὴν 16 Ἰανουαρίου 1958 ἐπανῆλθεν οὐχὶ διὰ νὰ ἀναλάβῃ ἐργασίαν ἢ παράσχῃ ταύλάχιστον ἐξηγήσεις περὶ τῆς ἀπουσίας του, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς διὰ νὰ εἰσπράξῃ τὴν προσφερθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἀποζημίωσιν, ἣν καὶ ἀνεπιφυλάκτως εἰσέπραξεν. Τὴν τοιαύτην συμπεριφορὰν καὶ ἐνεργείας τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος καὶ δὴ τὴν τελευταίαν, δι' ἧς, οὕτως εἰπεῖν, ἐπισφράγισεν ὁ ἤδη ἀναιρεσείων τὴν ἀρχῆθεν ἐκδηλωθεῖσαν, καθ' ἃ εἴρηται, πρόθεσιν του περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὀρθῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη ἐθεώρησε τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὡς σιωπηρὰν ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἤδη ἀναιρεσείοντος καταγγελίαν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἀπορριπτομένου οὕτω καὶ τοῦ 2ου περὶ τοῦ ἐναντίου λόγου ἀναιρέσεως.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ μεσολαβήσασα ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου καὶ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου καταγγελία καὶ ἡ ἐν συνεχείᾳ ἐπακολουθήσασα προσφορὰ ὑπὸ τούτου ἀποζημιώσεως, ὡς ἐδέξατο ἐπίσης ὡς λαβοῦσας χώραν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, θὰ ἦσαν καθ' ἑαυτὰς ἐνέργειαι, συνιστῶσαι ἐξηναγκασμένην διὰ τὸν ἤδη ἀναιρεσείοντα μισθωτὸν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως μὲ κάλυψιν μάλιστα τῆς ἐντεῦθεν ὑποχρεώσεως τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἐργοδότου, ἀλλὰ τὰς ἐνεργείας ταύτας τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, καθ' ἃ εἴρηται, ὡς ἐκ περισσοῦ γενομένας ὑπὸ τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου, δι' ἣν δηλονότι περίπτωσιν ἤθελε κριθῆ ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσείων δὲν ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς. Δεκτοῦ ὅμως γενομένου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ ἀποχώρησις τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος ἐνάγοντος ἀπὸ τὴν μετὰ τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένου σύμβασιν ἐργασίας ἐγένετο οἰκειοθελῶς καὶ μὲ πρόθεσιν λύσεως ταύτης, οἱ ἐπακολουθήσασαι ὑπὸ τὴν ὡς εἴρηται ἔννοιαν τελευταῖαι αὐτοὶ ἐνέργειαι τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀποβαίνουν ἄμοιροι νομικῆς σημασίας ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω κριθέντος θέματος, διάφορον τούτου ἔχουσαι προϋπόθεσιν, ὡς τοιοῦτοι δέ, ληφθεῖσαι ὑπ' ὄψει, καὶ ἐξετιμήθησαν, ἀδιαφόρου ὄντος ἂν καὶ συνωμολογήθησαν ἁπλῶς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Ὁ πρὸς θεμελίωσιν τοῦ 3ου λόγου ἀναιρέσεως προβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος ὅτι τὸ ἀναιρεσίβλητον Δημόσιον ὡμολόγησεν ἀρχῆθεν κατὰ τὴν πρωτόβαθμον συζήτησιν, ὅτι εἰς τὴν ὡς εἴρηται καταγγελίαν τῆς 15 Ἰανουαρίου 1958 προέβη «σπουδαίως καὶ σοβαρῶς» καὶ ὅτι τὴν τοιαύτην ὁμολογίαν δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον εἶναι πρὸς ταῦτο ἐνδεής, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται καὶ ὅτι ἐπεκαλέσθη τὴν ὑπὸ τοιαύτην διατύπωσιν ὁμολογίαν ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην κατ' ἔφεσιν ἀπόφασιν δικαστηρίου, τοῦτ' αὐτὸ δὲ ρητέον καὶ διὰ τὸ περαιτέρω ὑπὸ τοῦ ἰδίου διατεινόμενον ὅτι κακῶς τὸ δικαστήριον τοῦτο δὲν ἀπέρριψεν ὡς ἀπαράδεκτον τὸν τὸ πρῶτον ἐνώπιόν του πραταθέντα ὑπὸ τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἰσχυρισμὸν ὅτι πάντως εἰς τὴν ὡς εἴρηται καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προέβη «ὡς ἐκ περισσοῦ», ἐφ' ὅσον δὲν διατείνεται καὶ ὅτι προέβαλεν ἐγκαίρως τὸ τοιοῦτον ἀπαράδεκτον (ἄρθρον 811 § 2 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ ἄρθρου 7 νόμου 3810/1957). Εἶναι ὄθεν ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος καὶ ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἀμφότερα αὐτοῦ τὰ σκέλη.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν

Ὑπόχρεοι διὰ προικοδότησιν τοῦ Ταμείου διὰ καταβολῆς πρὸς αὐτὸ εἰσφορῶν καὶ οἱ ἰδιοκτῆται αὐτοκινήτων, οἱ χρησιμοποιοῦντες αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ταύτην (αὐτοπροσώπως) πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδίων αὐτῶν ἀναγκῶν.—Ἀναπροσαρμογὴ νομίμως τῶν καθιερουμένων προπολεμικῶς εἰσφορῶν.

Ἀρείου Πάγου 459/1960. Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Χ. Ἀποστολόπουλος*

Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Μαγκάκης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 50 § 2 καὶ 52 § 1 ἐδάφ. α' καὶ β' τοῦ ἀπὸ 22/22 Ἰουλίου 1933 ν.δ. «περὶ τροποποιήσεως κλπ τῆς περὶ αὐτοκινήτων νομοθεσίας», ὡς τοῦτο τροποποιηθὲν ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 6033/1934, μεταξὺ τῶν προσώπων, φυσικῶν ἢ νοητικῶν, ἅτινα, χαρακτηριζόμενα ὡς αὐτοκινητιστοί, ὑποχρεοῦνται εἰς προικοδότησιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, εἶναι καὶ οἱ ἰδιοκτῆται αὐτοκινήτων, οἱ χρησιμοποιοῦντες αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ταύτην (αὐτοπροσώπως) πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδίων αὐτῶν ἀναγκῶν, εἰς βάρος τῶν ὁποίων ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις πληρωμῆς εἰς τὸ Ταμεῖον μηνιαίας εἰσφορᾶς ἐκ δραχμῶν (προπολεμικῶν) 32 διὰ τὴν χρησιμοποίησιν ἑνὸς καὶ δραχμῶν 15 δι' ἕκαστον πλέον τοῦ ἑνὸς αὐτοκινήτου, τῆς εἰσφορᾶς ταύτης ἐπιβληθείσης εἰς αὐτοὺς ἐκ γενικωτέρων κοινωνικοπολιτικῶν λόγων ἀπαιτούντων ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ ὡς ἄνω ἀναφερομένου Ταμείου. Ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν νόμων τούτων, αἵτινες, περιληφθεῖσαι εἰς τὴν διὰ τοῦ π.δ. τῆς 6/19 Ἀπριλίου 1935 ἐκδοθέντος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 ἐδάφ. 40 τοῦ νόμου 6033/1934 γενομένην κωδικοποίησιν τῆς διεπούσης τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν νομοθεσίας, ἀπετέλεσαν τὰ ἐδάφια α' καὶ β' τοῦ ἄρθρου 7 αὐτοῦ, ἐξακολουθεῖ ἐκτοτε στηριζομένη ἡ πρὸς πληρωμὴν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο εἰσφορᾶς ὑποχρέωσις τῶν εἰρημένων ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων, διότι αἱ μὲν ὑπ' ἀριθ. 67388/Σ 1890 τῆς 15.12.1939 καὶ 57268/Σ 1117 τῆς 17.10.1940 ἐπακολουθήσασαι ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, αἵτινες ἐξεδόθησαν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, καὶ δι' ὧν ἐτροποποιήθη ὡς πρός τινας διατάξεις αὐτοῦ τὸ εἰρημένον ἀπὸ 6/19 Ἀπριλίου 1935 διάταγμα τῆς κωδικοποιήσεως, οὐδόλως μετέβαλον τὰς ἀφορώσας τὴν πρὸς εἰσφοράν ὑποχρέωσιν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων διατάξεις του, ἐπαναλαβοῦσαι ἁπλῶς τὰς διατάξεις ταύτας, αἱ δὲ μεταπολεμικῶς ἐκδοθεῖσαι κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 19/1944 κοιναὶ ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας οὐδεμίαν ἐπίσης ἐπήνεγκαν εἰς αὐτὰς τροποποίησιν, προβᾶσαι μόνον εἰς ἀναπροσαρμογὴν τοῦ εἰς προπολεμικὰς δραχμὰς ἐκπεφρασμένου ποσοῦ τῆς ὑπ' ἐκείνων ἐπιβεβλημένης εἰσφορᾶς καὶ προσδιορίσασαι τοῦτο εἰς νέας μεταπολεμικὰς δραχμὰς κατόπιν τῆς διὰ τοῦ νόμου 18/1944 ἐπελθούσης νομισματικῆς διαρρυθμίσεως.

Μετὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου, δεχθεῖσα τελεσιδίκως ὅτι αἱ διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου ἐπιδιωκόμεναι κατὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὁμορρύθμου ἑταιρείας εἰσφοραὶ διὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς χρησιμοποίησιν διὰ τῶν μελῶν της δύο αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδίων αὐτῆς ἀναγκῶν, τῶν ὁποίων εἰσφορῶν ἡ πρὸς πληρωμὴν ὑποχρέωσις βασίζεται, κατ' αὐτήν, ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 673ο8/Σ 1890 τοῦ 1939 καὶ 57269/Σ 1117 τοῦ 1940 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτῶν νόμων, ὧν αἱ διατάξεις ἐκωδικοποιήθησαν διὰ τοῦ π.δ. τῆς 6/19 Ἀπριλίου 1945, δὲν ὀφείλονται ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὗται τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας εἶναι ἄκυροι, ὡς ἐκδοθεῖσαι καθ' ὑπέρβασιν τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» παρασχεθείσης εἰς αὐτὸν νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ δὲ ταύτῃ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγήν, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικῶν νόμων διατάξεις καὶ δέον αὐτὴ ὅπως ἀναιρεθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς βασίμους σχετικούς, πρώτου καὶ δεύτερου, λόγους ἀναιρέσεως, ἀναπεμφθῇ δὲ ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν εἰς τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ δικαστηρίου τούτου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 3 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957 (*).

§ 2. Ἐπικουρικὴ ἀσφάλισις εἰς πλείονα Ταμεῖα Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως

Ἔννοια ἄρθρου 2 § 1 Δ.Ν. 580/1945.— Εἰς

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1120/1950 ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν. Λύεται τὸ ζήτημα, περὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχον ἀντιθέσεις ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, ἴδετε ΕΕΔ 18, 1151, 1215.

περίπτωσιν, καθ' ἣν συντρέχουσι διά τινα αἱ προϋποθέσεις ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν πλειόνων ἀσφαλιστικῶν φορέων ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως κατά τὰς εἰδικωτέρας περὶ ἑνὸς ἑκάστου τούτων διατάξεις, ἡ τοιαύτη ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις χωρεῖ ἐναντι ἑνὸς ἐκ τῶν πλειόνων ἀσφαλιστικῶν φορέων, καὶ δὴ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ἐνδιαφερομένου, τῆς ἀσφαλίσεως ἐναντι τῶν λοιπῶν καθιστομένης προαιρετικῆς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι πραγματοποιεῖται αἰτήσει πάντοτε τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀναλαμβάνοντος τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς καὶ τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1980]1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Δεδόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Κούγιας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἐκ τῆς παρόδου ὑπάρκτου τριμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν αἰτήσεων τεκμαιρομένης σιωπηρᾶς ἀρνήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας, ὅπως ὑπαγάγῃ τοὺς αἰτοῦντας, μονίμους τεχνικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου τούτου.

Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος τῶν αἰτούντων διὰ δηλώσεως του ἐπ' ἀκροατηρίου παρητήθη τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὡς πρὸς τὸν ἐκ τῶν αἰτούντων Ι.Β.

Οἱ λοιποὶ αἰτοῦντες παραδεκτῶς ἐνοῦνται ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ, ὡς συνδεόμενοι διὰ τοῦ δεσμοῦ τῆς ἐμοδικίας, καθ' ὅσον διώκουσι τὴν ἀκύρωσιν τῆς σιωπηρᾶς ἀρνήσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ταμείου, ὅπως ἐγγράψῃ τούτους εἰς τὸ μητρῶον τῶν ἠσφαλισμένων, διὰ τοὺς αὐτοὺς νομικοὺς λόγους, ἐρειδομένους ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς αἰτίας.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 7]9 Ὀκτωβρίου 1958 β.δ]τος περὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας «εἰς τὸ Ταμεῖον ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 580 1945. . . οἱ παρὰ τῷ Ἐθνικῷ Ἱδρύματι Ραδιοφωνίας μόνιμοι ὑπάλληλοι παντὸς κλάδου, κατηγορίας καὶ εἰδικότητος». Ἀφ' ἑτέρου τὰ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 580]1945 ὁρίζει τὰ ἀκόλουθα: «Ἐφεξῆς οἱ παρά τινι κλαδικῷ Ταμείῳ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένοι ἀπαλλάσσονται πάσης ὑποχρεώσεως ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως καὶ εἰς ἕτερον Ταμεῖον ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, μὴ στερούμενοι ὅμως τοῦ δικαιώματος, ὅπως ἀσφαλισθῶσιν ἐπικουρικῶς εἰς πλείονα τοιαῦτα Ταμεῖα, ἐφ' ὅσον δηλώσουν, ὅτι ἀναλαμβάνουν τὰς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ὁριζομένας εἰσφορὰς τοῦ τε ἐργοδότου καὶ τοῦ ἠσφαλισμένου».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν συντρέχουσι διά τινα αἱ προϋποθέσεις ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν πλειόνων ἀσφαλιστικῶν φορέων ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τὰς εἰδικωτέρας περὶ ἑνὸς ἑκάστου τούτων διατάξεις, ἡ τοιαύτη ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις χωρεῖ ἐναντι ἑνὸς ἐκ τῶν πλειόνων ἀσφαλιστικῶν φορέων καὶ δὴ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ἐνδιαφερομένου τῆς ἀσφαλίσεως ἐναντι τῶν λοιπῶν, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καθισταμένης προαιρετικῆς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι αὕτη πραγματοποιεῖται αἰτήσει πάντοτε τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀναλαμβάνοντος τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς καὶ τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς. Ἡ ἑρμηνευτικὴ αὕτη ἐκδοχὴ ἀνταποκρίνεται πληρέστερον πρὸς τὸν διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς πολλαπλῆς ὑποχρεωτικῆς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, παραμένοντος ὅμως, ἐν σιωπῇ τοῦ νόμου εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιλογῆς μεταξὺ πλειόνων τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ἐκείνου φορέως, εἰς οὗ τὴν ἀσφάλισιν θὰ ὑπαχθῇ ὑποχρεωτικῶς. Πρόδηλον δὲ εἶναι ὅτι ἡ τοιαύτη εὐχέρεια ἐπιλογῆς θὰ ἰσχύσῃ καὶ προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένου ἤδη εἰς Ὀργανισμὸν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ μέλλοντι συντρέξῃ περίπτωσις ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ ἑτέρου ἀσφαλιστικοῦ φορέως.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω νομοθετικῶν ὁρισμῶν ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν αὐτῶν προκύπτει, ὅτι τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας ὑποχρεοῦται, ἐφ' ὅσον συντρέχουσι καὶ αἱ λοιπαὶ νόμιμοι προϋποθέσεις, ὅπως, κατόπιν τῶν πρὸς τοῦτο ὑποβληθεισῶν αἰτήσεων ὑπαγάγῃ τοὺς αἰτοῦντας εἰς τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν καὶ ἐγγράψῃ τούτους εἰς τὸ μητρῶον τῶν ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένων, ἀσχέτως τοῦ ἂν οὗτοι ὑπήγοντο ἤδη εἰς τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ὡς πρὸς ὃν καθίστανται τοῦ λοιποῦ προαιρετικῶς ἀσφαλιστέοι ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ ὅρους, τοῦτο δὲ μὴ πράξαν παρεβίασε τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 7]9 Ὀκτωβρίου 1958 β.δ]τος «περὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας» κα-

2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 580|1945 διὰ τῆς τεκμαιρομένης συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 47 τοῦ νόμου 3713 ἀρνήσεως αὐτοῦ καὶ ἀκυρωτέαν κατέστησε ταύτην.

Κατὰ ταῦτα, δεκτῆς κρινομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἡ μὲν τεκμαιρομένη ἄρνησις τῆς Διοικήσεως ἀκυρωτέα τυγχάνει, ἡ δὲ ὑπόθεσις δέον νὰ ἀναπεμφθῇ εἰς τὴν ἁρμοδίαν διοικητικὴν Ἀρχὴν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας πρὸς τέλεσιν τῆς ὀφειλομένης νομίμου ἐνεργείας.

§ 3. Ἀνάληψις παρὰ τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τῆς δαπάνης νοσηλείας ἡσφαλισμένου εἰς μὴ συμβεβλημένα μετ' αὐτοῦ θεραπευτήρια

Κανονισμὸς νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τοῦ Ι.Κ.Α.—Εἴσοδος ἀσθενοῦς ἐπὶ ἐπειγούσης περιπτώσεως εἰς μὴ συμβεβλημένην μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κλινικήν.— Ὑποχρέωσις ἀναγγελίας εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1984|1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Ταβουλάρης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Μπλάτσιος, Ε. Μέλλιος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 8948 τῆς 14ης Δεκεμβρίου 1959 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος, ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ, ὅπως ἀναλάβῃ τὸ Ἵδρυμα τὴν δαπάνην διὰ τὴν ἐν τῇ νευρολογικῇ κλινικῇ νοσηλείαν του κατὰ τὸ ἀπὸ 12 Μαρτίου μέχρι 17 Ἰουνίου 1959 χρονικὸν διάστημα, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι «... ἡ πρὸς τὸ Ἵδρυμα ἀναγγελία τοῦ περιστατικοῦ τοῦ αἰτοῦντος ἐχώρησε τὴν 27ην Αὐγούστου 1959, ἤτοι ἐκπροθέσμως..., ἐκ τῆς ἐπὶ τοσοῦτον δὲ χρόνον καθυστερήσεως τῆς ἀναγγελίας τὸ ἁρμόδιον ὑγειονομικὸν ὄργανον τοῦ Ἱδρύματος δὲν δύναται νὰ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ἐπιβεβλημένου ἢ μὴ τῆς παρασχεθείσης περιθάλψεως καὶ τοῦ ἐπείγοντος ἢ μὴ τοῦ περιστατικοῦ...».

Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις στηρίζεται εἰς τὸν Κανονισμὸν νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33651|Ε 1089 τῆς 2 Ἰουνίου 1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. 126 Β'), ἔνθα ὁρίζεται ὅτι: «Ἄρθρον 3 § 1. Ἡ νοσοκομειακὴ περίθαλψις παρέχεται ἐν τοῖς θεραπευτηρίοις τοῦ Ἱδρύματος, ἐν ἐλλείψει δὲ ἢ ἀνεπαρκείᾳ τούτων εἰς δημόσια, δημοτικὰ θεραπευτήρια... ὡς καὶ εἰς ἰδιωτικὰς κλινικάς, μεθ' ὧν τὸ Ἵδρυμα συνῆψε σχετικὰς συμβάσεις... Εἰς ἐπειγούσας περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἀπειλεῖται κίνδυνος διὰ τὸν ἀσθενῆ, ἐπιτρέπεται ἡ νοσηλεία καὶ εἰς θεραπευτήρια μὴ συμβεβλημένα μετὰ τοῦ Ἱδρύματος... Ἄρθρον 4 § 1. Διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἀσθενοῦς εἰς θεραπευτήριον ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τοῦ ἁρμοδίου Ὑποκαταστήματος, χορηγουμένη μετὰ ἰατρικὴν γνώμην περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς νοσοκομειακῆς περιθάλψεως... § 3. Ἡ ἔγκρισις ζητεῖται ἐκ τῶν προτέρων, ἐξαιρετικῶς δὲ ἐκ τῶν ὑστέρων μόνον ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐπειγουσῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ ἄμεσος παροχὴ ἰατρικῆς περιθάλψεως ἐν θεραπευτηρίῳ θεωρεῖται ἐπιβεβλημένη ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀσθενοῦς, ἐκ δὲ τῆς ἀναβολῆς ἐπίκειται κίνδυνος... Ἐὰν ὁ ἀσθενὴς ἐπὶ ἐπειγούσης κατὰ τὰ ἀνωτέρω περιπτώσεως, εἰσέλθῃ εἰς μὴ συμβεβλημένην κλινικήν, ὑποχρεοῦται, ὅπως ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῆς νοσηλείας του ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς εἰσόδου του. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπὸ τῆς εἰσόδου μέχρι τῆς ἐκπροθέσμου ἀναγγελίας χρόνος οὐδόλως ἀναγνωρίζεται, δύναται δὲ μόνον νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας καὶ ἐντεῦθεν νοσηλεία, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἀσθενοῦς εἶναι δυνατὸν νὰ διαπιστωθῇ τόσον τὸ ἐπείγον τῆς περιπτώσεως, ὡς καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς νοσηλείας. § 4. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔγκρισις παρέχεται παρὰ τοῦ Προϊσταμένου Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑποκαταστήματος ἢ τοῦ πρὸς τοῦτο ὁριζομένου.... ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ μετὰ γνώμην τοῦ θεράποντος ἰατροῦ....» Καὶ ναὶ μὲν εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ὁσάκις τοιοῦτος λόγῳ τῆς φύσεως τῆς νόσου τοῦ ἡσφαλισμένου, ψυχικῆς ἢ ἄλλης, καὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως αὐτοῦ δὲν εἶναι εἰς θέσιν αὐτὸς νὰ ἐπιμεληθῇ διὰ τὴν τήρησιν τῆς ὡς ἄνω διαδικασίας, οὐδ' εὑρίσκονται ἄλλα πρόσωπα εἰς τὸ ἄμεσον περιβάλλον του, ἵνα προβῶσιν εἰς τὰς σχετικὰς ἐνεργείας, θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι συγχωρεῖται ἡ ἀναγγελία τῆς εἰσαγωγῆς καὶ νοσηλείας τοῦ ἡσφαλισμένου εἰς μὴ συμβεβλημένην κλινικὴν ἐνὸς χρονικῶν περιορισμῶν. Ἀλλ' ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων, δὲν συνέτρεχον αἱ ἐξαιρετικαὶ αὗται προϋποθέσεις, δοθέντος ὅτι ἐκ τῶν στοιχείων τούτων προκύπτει, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν ἦτο μόνος, ἀλλ' ὅτι ὡρισμένα ἄλλα πρόσωπα, οἰκεῖα αὐτῷ, ἐπεμελήθησαν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ὡς ἄνω νευρολογικὴν κλινικήν, ὡς καὶ διὰ τὴν καταβολὴν τῶν σχετικῶν νοσηλείων. Κατ' ἀκολουθίαν ἀβασίμως προβάλλονται

ήδη οἱ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου βάσεως ἐρειδόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως, ἀπορριπτέας καθιστωμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

§ 4. Ἀπόδειξις ἡλικίας ἡσφαλισμένων εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἔννοια ν.δ. 3083]1954. — Ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ι.Κ.Α., μὴ χωρούσης τῆς παραπομπῆς εἰς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς καθορισμὸν τῆς ἡλικίας δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπόδειξις τῆς ἡλικίας, ὁσάκις αὕτη ἀποδεικνύεται εἴτε διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, εἴτε, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, διὰ τῆς εἰς τὸ μητρῷον τῶν ἀρρένων ἢ τὸ δημοτολόγιον ἐγγραφῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1983/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Ε. Μέλλιος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ αἰτοῦσα, συνταξιοῦχος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953, λαμβάνουσα τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 5 ἀ.ν. 1846]1951 μειωμένην σύνταξιν, ἐπὶ τῇ βάσει πιστοποιητικοῦ τοῦ Δήμου Αἰγάλεω, καθ' ὃ αὐτὴ φέρεται ἐγγεγραμμένη εἰς τὸ δημοτολόγιον τοῦ Δήμου τούτου ὑπὸ ἔτος γεννήσεως 1894, προσβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 139 τῆς 19ης Φεβρουαρίου 1960 πρᾶξιν τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 4 § 1 ν. δ]τος 3083]1954 καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 66054 τῆς 5ης Μαρτίου 1960 ἔγγραφον τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, δι' ὧν ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1959 αἴτησίς της περὶ ἐπανεξετάσεως τῆς ὑποθέσεώς της καὶ ἀπονομῆς αὐτῇ πλήρους συντάξεως, στηριζομένης εἰς προσκομὲν πιστοποιητικὸν τοῦ Δήμου Πειραιῶς, καθ' ὃ φέρεται ἐγγεγραμμένη ἐν τοῖς δημοτολογίοις τοῦ Δήμου τούτου ὑπὸ ἔτος γεννήσεως 1892.

Ἐν ἄρθρῳ 4 § 1 ν. δ]τος 3083]1954 ὁρίζεται, ὅτι «ἡ ἡλικία τοῦ ἡσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης διὰ τῆς εἰς τὸ μητρῷον ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἐγγραφῆς, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθείσης, ἐφ' ὅσον αὕτη ἔλαβε χώραν ὡσαύτως πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν», ὁριζομένου περαιτέρω ὅτι, ἐλλειπούσης ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῷα ἢ δημοτολόγια ὡς ἀνωτέρω, ἡ ἡλικία καθορίζεται δι' ἀποφάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς κλπ., ὡς εἰδικώτερον ἐν ταῖς διατάξεσι ταύταις ὁρίζεται. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι, ὁσάκις ἡ ἡλικία τοῦ ἡσφαλισμένου ἀποδεικνύεται, εἴτε διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, εἴτε, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, διὰ τῆς εἰς τὸ μητρῷον τῶν ἀρρένων ἢ τὸ δημοτολόγιον ἐγγραφῆς καὶ ὑπὸ τὰς λοιπὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου, ἡ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἀπόδειξις τῆς ἡλικίας εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ι.Κ.Α., μὴ χωρούσης τῆς παραπομπῆς εἰς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς καθορισμὸν τῆς ἡλικίας δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης.

Ἐν προκειμένῳ ἡ αἰτοῦσα τὸ περὶ ἐγγραφῆς της εἰς τὰ δημοτολόγια τοῦ Δήμου Πειραιῶς πιστοποιητικόν, εἰς ὃ φέρεται ὡς γεννηθεῖσα τὸ ἔτος 1892, μετὰ βεβαιώσεως ὅτι ἡ ἐγγραφὴ αὕτη ἐγένετο τῷ 1930, ἤτοι, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῶν ἐγγράφων τοῦ φακέλου καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων, πρὸ ἐπταετίας περίπου ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς της εἰς τὴν ἀσφάλισιν, γενομένης τῷ 1937, ὑπέβαλε τὸ πρῶτον διὰ τῆς ἐφ' ἧς αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις αἰτήσεώς της, ἐξ ὧν ἀντιθέτως ἡ ἐφ' ἧς ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεώς της ἀπὸ τοῦ 1953 πρᾶξις ἐστηρίχθη εἰς πιστοποιητικὸν τοῦ Δήμου Αἰγάλεω περὶ ἐγγραφῆς της εἰς τὰ δημοτολόγια τοῦ Δήμου τούτου ὑπὸ ἔτος γεννήσεως 1894, ἥτις ὅμως ἐγένετο μετὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς αἰτούσης εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τὸ 1938. Τούτων τεθέντων καὶ κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ Δήμου Πειραιῶς ἦτο ὑποχρεωτικῶς ληπτέον ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἥτις, ἄνευ δεσμεύσεώς τινος ἐκ τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἐνεργειῶν της καὶ τυχὸν ἐκδοθεισῶν διοικητικῶν πράξεων περὶ καθορισμοῦ τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης, μὴ στηριχθεισῶν ἐπὶ τοιούτου ὑποχρεωτικοῦ κατὰ νόμον στοιχείου, ὤφειλε νὰ προβῇ εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς συντάξεως τῆς αἰτούσης ὡς γεννηθείσης κατὰ τὸ ἔτος 1892, ἐφ' ὅσον βεβαίως ἤθελε κριθῇ, ὅτι τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα αὐτῆς, ὡς ἤδη ἐμφανίζεται, ἐρειδόμενον ἐπὶ νέας, προβληθείσης τὸ πρῶτον διὰ τῆς ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1959 αἰτήσεώς της, πραγματικῆς καὶ νομικῆς βάσεως, ἦτο αὐχὶ εἰς τὴν παράγραφον 5, ἀλλὰ εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 28 ἀ.ν. 1846]1951, δὲν ὑπέκυψεν εἰς τὴν κατὰ νόμον ἀποσβεστικὴν προθεσμίαν ἀσκήσεώς του.

Κατ' ἀκολουθίαν αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, ἀπορρίψασαι τὴν αἴτησιν τῆς αἰτούσης, ἐπὶ μόνῃ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι θεωροῦσι ταύτην ὡς γεννηθεῖσαν κατὰ τὸ ἔτος 1894, εἶναι ἀκυρωτέαι ὡς στερούμεναι νομίμου αἰτιολογίας.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Εφαρμογή συνταξιοδοτικών διατάξεων του ν.δ. 4104/1960 : (*) Παρέχομεν τάς ακολούθους οδηγίας διά την ορθήν εφαρμογήν των νέων τούτων συνταξιοδοτικών διατάξεων.

Α' Προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως

Διά του άρθρου 5 του ν.δ. 4104/1960 αναμορφούνται αι βασικαί διατάξεις του άρθρου 28 του ά.ν. 1846/1951, αι δε προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως, διαφοροποιούμεναι κατ' ασφαλιστικήν περίπτωσιν, καθορίζονται ως ακολούθως :

1. Γήρας

1. Όριον ηλικίας γενικώς

Διά την παροχήν συντάξεως γήρατος το ν.δ. 4104/1960 (άρθρον 5 § 1) διατηρεί το όριον ηλικίας των 65 ετών διά τους άνδρας και το 60όν διά τας γυναίκας, αύξησε όμως το ελάχιστον όριον των ημερών εργασίας από 2.500 εις 4.050 αύχι άμεσως, αλλά βαθμιαίως, προστιθεμένων από 1ης Ιανουαρίου 1962 ανά 175 ημερών εργασίας (κατά μέσον όρον) καθ' έκαστον ημερολογιακόν έτος μέχρι συμπληρώσεως του αριθμού των 4050 ημερών εργασίας.

Ο νόμος δεν απαιτεί, όπως πραγματοποιούνται αι 175 ημέραι εργασίας καθ' έκαστον ημερολογιακόν έτος από 1.1.1962, άλλ' αρκείται εις την διά συμψηφισμού μεταξύ των ετών εργασίας συμπλήρωσιν του εκάστοτε ορίου των χρονικών προϋποθέσεων.

Η παράγραφος 4 του άρθρου 28 ά.ν. 1846/1951, καθ' ην εκ των ημερών εργασίας των πραγματοποιουμένων από του μεθεπομένου έτους της συμπληρώσεως του ορίου ηλικίας αφαιρούνται 50 καθ' έκαστον ημερολογιακόν έτος, διατηρείται εν ισχύι και εφαρμόζεται διά την εξεύρεσιν των προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως κατά την παράγραφον 1 του άρθρου 28, ως ήδη διεμορφώθη.

Αι ουσιαστικαί προϋποθέσεις προς κτήσιν συνταξιοδοτικού δικαιώματος, βάσει της νέας διατάξεως, είναι α) η συμπλήρωσις του ορίου ηλικίας και β) η πραγματοποίησις του καθοριζομένου αριθμού ημερών εργασίας. Επί τη συνδρομή τούτων γεννάται το προς συνταξιν δικαίωμα ανεξαρτήτως του χρόνου υποβολής της σχετικής αιτήσεως, ήτις, κατά την ακολουθουμένην εν τω Ιδρύματι αρχήν (έγκ. 220/1955) και την περί τούτου παγίαν νομολογίαν του Συμβουλίου της Επικρατείας, αποτελεί απλώς την ενάσκησιν του ήδη κτηθέντος δικαιώματος.

Η παρεμβολή εν τη ανωτέρω διατάξει της φράσεως «κατά την υποβολήν της αιτήσεως . .» έχει την έννοιαν, ότι ο ησφαλισμένος δικαιούται συντάξεως, εφ' όσον έχει πραγματοποιήσει τον εκάστοτε απαιτούμενον αριθμόν ημερών εργασίας ού μόνον κατά, άλλα και μετά την συμπλήρωσιν της ανωτέρω ηλικίας, πάντως όμως πρό της υποβολής της σχετικής αιτήσεως.

Προς πληρεστέραν κατανόησιν των ανωτέρω παραθέτομεν δύο παραδείγματα :

Α'. Ησφαλισμένος συμπληροί το 65ον έτος της ηλικίας του την 1.7.1961, τότε δε συγκεντροί και 2.500 ημέρας εργασίας. Ούτος από 1.7.1961 αποκτά την δυνατότητα, όπως τύχη συντάξεως λόγω γήρατος, το ούτω δε κτώμενον δικαίωμα δεν επηρεάζεται εκ του γεγονότος ότι την περί απονομής της συντάξεως αίτησιν αύτου υποβάλλει π.χ. κατά το έτος 1964, όπερ έχει σημασίαν μόνον διά τον καθορισμόν της ενάρξεως της καταβολής της συντάξεως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 29 § 5 του ά.ν. 1846/1951.

Β'. Ησφαλισμένος συνεπλήρωσε το 65ον έτος της ηλικίας του την 1.7.1960, ότε είχε πραγματοποιήσει μόνον 2.200 ημέρας εργασίας, συνεχίζων την απασχόλησιν του πραγματοποιεί ημέρας εργασίας 200 το 1961, 300 το 1962, 250 το 1963 (1.1 - 31.10.1963). Ούτος αποκτά την δυνατότητα συνταξιοδοτήσεως από 1.11.1963, ότε, πλέον του ορίου ηλικίας, έχει πραγματοποιήσει και τας κατά το έτος 1963 απαιτουμένας 2850 ημέρας εργασίας (μετ' αφαίρεσιν 100, κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 4 του άρθρου 28 του νόμου).

Ταύτα βεβαίως υπό την προϋπόθεσιν ότι δεν θεμελιούται δικαίωμα βάσει άλλης τινός διατάξεως του νόμου, περί ων κατωτέρω.

Διευκρινίζομεν, ότι διά την συνταξιοδότησιν ησφαλισμένων συνταξιοδοτουμένων και παρά του Δημοσίου ή ετέρου Οργανισμού δεν απαιτείται πρόσθετες τις προϋπόθεσις.

2. Μείωσις ορίου ηλικίας (Πλήρης σύνταξις)

α) Σημαντική καινοτομία του νέου νόμου είναι ή διά της διατάξεως της παραγράφου 1α θέσπισις το πρώτον δικαιώματος πλήρους συντάξεως εις ησφαλισμένους, έχοντας ηλικίαν μικροτέραν του κανονικού ορίου, ήτοι, προκειμένου περί ανδρών, άμα τη συμπληρώσει του 62ου έτους, και προκειμένου περί γυναικών από του 57ου τοιούτου, εφ' όσον όμως έχουν πραγματοποιήσει ηυξημένον αριθμόν ημερών εργασίας, ήτοι 6.000 τουλάχιστον. Ο αριθμός ούτος αυξάνεται προοδευτικώς εις 10.000 εν συνόλω, προστιθεμένων εις τας 6.000 ημέρας ανά 225 τοιούτων, κατά μέσον όρον, καθ' έκαστον επόμενον ημερολογιακόν έτος, αρχής γινομένης από 1ης Ιανουαρίου 1962 (διά το έτος 1962, 6.225, διά το έτος 1963, 6.450 κ.ο.κ.).

Περί του χρόνου θεμελιώσεως του δικαιώμα-

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 1150.

τος βάσει τῆς διατάξεως ταύτης ἔχουν ἐφαρμογὴν τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἐκτεθέντα.

Ἐν προκειμένῳ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, δοθέντος ὅτι αὐτὴ ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν παράγραφον 1 αὐτοῦ.

β) Ἀπασχολούμενοι εἰς βαρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα

Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4104]1960 θεσπίζει, ὡς καὶ ἡ τροποποιουμένη διάταξις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, μειωμένον ὅριον ἡλικίας διὰ τὴν συνταξιοδότησιν τῶν ἠσφαλισμένων τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας, ἤτοι τὸ 60όν, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένου, καὶ τὸ 55ον, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένης. Ἡ ἐφαρμογὴ ὅμως τῆς διατάξεως ταύτης ἤρτηται ἐκ τῆς ἐκδόσεως Κανονισμοῦ ὅστις θὰ καθορίσῃ τὰ ἐπαγγέλματα ταῦτα, τὸν χρόνον ἀπασχολήσεως εἰς αὐτά, ὡς καὶ τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν συνταξιοδότησιν τῶν προσώπων ταύτων ζήτημα.

3. Μείωσις ὁρίου ἡλικίας (Μειωμένη σύνταξις)

α) Τὸ ν.δ. 4104]1960 διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 ἐπαναλαμβάνει τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 περὶ χορηγήσεως μειωμένης συντάξεως πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ κανονικοῦ ὁρίου ἡλικίας.

Οὕτως, ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος συνεπλήρωσεν τὸν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 28 (ὡς ἀντικατεστάθη) ὁριζόμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας (2.500 αὐξανόμενον προοδευτικῶς εἰς 4.050), ἐξ ὧν ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον καθ' ἑκάστου τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑποβάλλεται ἡ αἴτησις, δικαιοῦται ἀπὸ τοῦ 60οῦ ὁ ἠσφαλισμένος καὶ ἀπὸ τοῦ 55ου ἡ ἠσφαλισμένη συντάξεως λόγῳ γήρατος ἠλαττωμένης κατὰ 1]100 τῆς πλήρους τοιαύτης δι' ἕκαστον μῆνα ἐλλείποντα ἀπὸ τοῦ 65ου ἢ 60οῦ ἔτους ἀντιστοίχως.

Ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ὁρίου ἡλικίας (60οῦ - 55ου), δικαιοῦται ἠλαττωμένης συντάξεως καὶ ὁ ἔχων πραγματοποιήσει τὸν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1α τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁριζόμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας (6.000, αὐξανόμενον προοδευτικῶς εἰς 10.000), τὸ ποσοστὸν ὅμως τῆς μειώσεως θὰ εἶναι ἴσον πρὸς τοὺς ἐλλείποντας μῆνας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως μέχρι τοῦ ὑπὸ τῆς ἰδίας παραγράφου ὁριζομένου ὁρίου ἡλικίας διὰ πλήρη σύνταξιν, ἤτοι 62ον καὶ 57ον ἀντιστοίχως (κατ' ἀνώτατον ὅριον 24]200).

β) Συνταξιοδότησις μητέρων ἀνηλίκων τέκνων

Διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4104]1960 (παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὡς ἀντικατεστάθη), ἀποτελούσης σημαντικὴν καινοτομίαν τοῦ νόμου, ἀναγνωρίζεται, τὸ πρῶτον, δικαίωμα μειωμένης συντάξεως εἰς τὰς ἐγγάμους ἢ ἐν χηρείᾳ ἠσφαλισμένας μητέρας ἀνηλίκων τέκνων ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 50οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον ἔχουν πραγματοποιήσει 5.500 ἡμέρας ἐργασίας καὶ δὲν τυγχάνουν συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α., τοῦ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως.

Αἱ προϋποθέσεις ἑπομένως θεμελιώσεως δικαιώματος συντάξεως κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην εἶναι α) ἡ ἠσφαλισμένη νὰ εἶναι ἔγγαμος ἢ χήρα, β) νὰ ἔχῃ ἡλικίαν τοὐλάχιστον 50 ἐτῶν, γ) νὰ ἔχῃ ἐν τοὐλάχιστον ἀνήλικον τέκνον (φυσικὸν καὶ οὐχὶ θετὸν) καὶ 4) νὰ συγκεντροῖ τοὐλάχιστον 5.500 ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει.

Ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων γεννᾶται δικαίωμα συντάξεως, ὅπερ δύναται νὰ ἀσκηθῇ ὁποτεδήποτε (καὶ μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν τῶν τέκνων) διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, ἀφ' ἧς καὶ ὑπολογίζεται τὸ ποσοστὸν μειώσεως τῆς συντάξεως ἴσον πρὸς τὸ 1]200 τῆς πλήρους συντάξεως δι' ἕκαστον μῆνα ἐλλείποντα ἐκ τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας.

Ἐὰν ἡ αἴτησις ὑποβληθῇ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας της, εἶναι προφανές, ὅτι ἡ ἠσφαλισμένη θὰ τύχῃ πλήρους συντάξεως.

Ἀνήλικα τέκνα, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δὲν παραπέμπει εἰς τὰς λοιπὰς διατάξεις αὐτοῦ, τὰς σχετικὰς μὲ τὸ ὅριον ἡλικίας τῶν δικαιουμένων ἀσφαλιστικῆς προστασίας τέκνων, λογίζονται τὰ κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα τοιαῦτα, ἤτοι τὰ μὴ συμπληρώσαντα τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των (ἄρθρον 127).

Ἐκ τῆς φράσεως «μετ' ἀνηλίκων τέκνων» προκύπτει, ὅτι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ νόμου ὑπάγονται αἱ ἠσφαλισμέναι μητέρες, ἐφ' ὅσον τὰ τέκνα των ἐξακολουθοῦν νὰ ἀνήκουν εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν καὶ ἑπομένως δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζεται δικαίωμα, ὅταν τὰ τέκνα εἶναι ἔγγαμα.

Ἡ ἰδιότης τῆς ἠσφαλισμένης ὡς συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α., τοῦ Δημοσίου κλπ. κωλύει τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος. Ἑπομένως ἠσφαλισμένη, λαμβάνουσα σύνταξιν παρὰ τοῦ Ἱδρύματος λόγῳ ἀναπηρίας, δύναται, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ δικαιώματός της, νὰ ζητήσῃ τὴν συνταξιοδότησίν της βάσει τῆς διατάξεως ταύτης ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 50οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας της εἶχε ἀνήλικον τέκνον καὶ συνεκέντρου 5.500 ἡμέρας ἐργασίας. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἰδιότης αὐτὴ (συνταξιούχου ὅμως τοῦ Δημοσίου κλπ.) ἀποκτηθῇ μετὰ τὴν συνταξιοδότησίν της παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., δὲν δύναται νὰ εἰσπράττῃ τὴν σύνταξιν, ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Δημοσίου κλπ. καὶ μέχρις ἀποκτήσεως δικαιώματος κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις. Εἰδικῶς ἐπὶ θεμελιώσεως δικαιώματος συντάξεως παρὰ τοῦ Ἱδρύματος ἐξ ἄλλης αἰτίας θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951.

Συνταξιοῦχοι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, νοοῦνται προφανῶς οἱ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας συνταξιοδοτούμενοι παρὰ τοῦ Δημοσίου κλπ., λόγῳ προτέρας ἐργασίας αὐτῶν τῶν ἰδίων ἢ τῶν ἐξ ὧν ἕλκουν τὸ δικαίωμα, ἐξαιρουμένων μόνον συνεπῶς τῶν ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου, ὧν ἡ συνταξιοδότησις δὲν ἔχει ὡς προϋπόθεσιν τὴν παροχὴν ἐργασίας.

Διευκρινίζεται τέλος, ὅτι τὸ καταβλητέον ποσὸν τῆς συντάξεως ἐν τῇ κατηγορίᾳ ταύτῃ δὲν

δύναται νά είναι μικρότερον τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῶν 574 ἡμερῶν.

II. Ἀναπηρία - Θάνατος

Ἡ ἔννοια τῆς ἀναπηρίας καὶ ἡ διαδικασία διαπιστώσεώς της δὲν μεταβάλλονται διὰ τοῦ νέου νόμου. Ἀπὸ ἀπόψεως ὅμως ἀπαιτουμένου χρόνου ἀσφαλίσεως ἐπὶ ἀναπηρίας, ὡς καὶ ἐπὶ θανάτου, γίνεται διάκρισις ἀπὸ τῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος διὰ τοῦ καθορισμοῦ μειωμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὡς ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου ἀναφέρεται, ὅτι πρόκειται περὶ ἀπροόπτων κινδύνων, συνεπαγομένων τὴν πρόωρον ἀπώλειαν τοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας εἰσοδήματος.

Οὕτω διὰ τὴν σύνταξιν ἀναπηρίας καὶ θανάτου ὁ ἀναγκαῖος χρόνος ἀσφαλίσεως ὁρίζεται εἰς 1.500 ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν 300 τοὐλάχιστον ἐντὸς τῶν πέντε ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων ἐκείνου, καθ' ὃ ὁ ἠσφαλισμένος κατέστη ἀνάπηρος ἢ καθ' ὃ ἐπῆλθεν ὁ θάνατος αὐτοῦ. Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς πενταετίας γίνεται κατὰ ἡμερολογιακὰ ἔτη.

Παραλλήλως ὅμως ἀναγνωρίζεται δικαίωμα καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος συνεπλήρωσε τὸν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ὁριζόμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, ἤτοι 2.500 αὐξανόμενον προσδευτικῶς εἰς 4.050 διὰ τῆς προσθήκης 175 ἡμερῶν (κατὰ μέσον ὅρον) καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1962 καὶ ἐφεξῆς.

Διευκρινίζεται ἐν προκειμένῳ, ὅτι ὁ χρόνος ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως (ἀναπηρία - θάνατος) θὰ προσδιορίζῃ ἑκάστοτε τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας βάσει τῆς παραγράφου 1.

Ὡς πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ἀναπηρίας παραπέμπομεν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 325]1956 ἐγκύκλιον (*).

III. Εἰδικαὶ προϋποθέσεις διὰ τοὺς συμπληρώσαντας κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν. δ]τος ἡλικίαν 48 ἐτῶν

Ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 12 προβλέπονται εὐνοϊκώτεραι προϋποθέσεις διὰ τὴν συνταξιοδότησιν ἠσφαλισμένου, ἐφ' ὅσον οὗτος:

α) Ἔχῃ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἀσφάλισιν κλάδου συντάξεως τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν. (20.9.1960).

β) Ἔχῃ συμπληρώσει ὡσαύτως κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου ἡλικίαν 48 ἐτῶν (ἡ ὁποία, ἐὰν εἶναι εὐνόητον, θὰ ἀποδεικνύεται διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 30983]1954 προβλεπομένων ἀποδεικτικῶν μέσων).

Συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τούτων ὁ ἠσφαλισμένος ἀποκτᾷ δικαίωμα συντάξεως, ἐφ' ὅσον:

(αα) Ἔχῃ πραγματοποιήσει 500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνὰ 100 καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ συμπληροῦται τὸ 65ον ἔτος ἐπὶ ἀνδρῶν, ἢ τὸ 60ὸν ἐπὶ γυναικῶν, ἢ ὑποβάλλεται ἡ περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως αἴτησις ἢ καθίσταται ὁ ἠσφαλισμένος ἀνάπηρος.

Αἱ ὡς ἄνω 500 τοὐλάχιστον ἡμέραι ἐργασίας αὐξάνονται ἀνὰ 175, κατὰ μέσον ὅρον, δι' ἕκαστον τῶν ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως ἑπομένων τοῦ ἔτους 1960. Ἦτοι κατὰ τὸ ἔτος 1961 ἀπαιτοῦνται 675, κατὰ τὸ ἔτος 1962 850 κ.ο.κ.

Τὸ ὅριον τοῦτο τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, πέραν τῶν 500, δι' ἀσφαλιστικὰς περιπτώσεις, ἐπερχομένας μετὰ τὴν 1.1.1961, καθορίζεται βάσει τοῦ ἔτους τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως.

Διὰ τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς πρὸς τὴν προϋπόθεσιν τῶν 100 ἡμερῶν ἐργασίας ἐντὸς πενταετίας ἐπὶ περιπτώσεως γήρατος, παραπέμπομεν ὑμᾶς εἰς τὴν ἐγκύκλιον 54]1959(*).

(ββ) Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως δὲν τυγχάνει ὁ ἠσφαλισμένος συνταξιοῦχος τοῦ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας, ἐξαιρέσει βεβαίως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπὶ δμοίας διατυπώσεως λεχθέντα, τῶν συνταξιούχων ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου.

Διευκρινίζεται, ὅτι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 περὶ μειώσεως τῶν μετὰ τὸ ὅριον ἡλικίας πραγματοποιουμένων ἡμερῶν ἐργασίας δὲν τυγχάνει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογῆς, ὡς ἀφορῶσα μόνον τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 αὐτοῦ.

Τέλος διὰ τῆς διατάξεως ταύτης προβλέπεται δικαίωμα συντάξεως καὶ εἰς τὰ μέλη οἰκογενείας ἠσφαλισμένου, ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὁριζομένων τοιούτων, ἐφ' ὅσον ὁ θανὼν εἶχε πραγματοποιήσει κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἐπλήρου τὰς εἰδικὰς προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 12, ἤτοι ἐτύγχανε ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου καὶ ἦγεν ἡλικίαν τοὐλάχιστον 48 ἐτῶν, τὸ δὲ δικαιοῦχον μέλος τῆς οἰκογενείας δὲν εἶναι συνταξιοῦχος Δημοσίου κλπ. ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν.

IV. Προϋποθέσεις δι' ἠσφαλισμένους νέων Ὑπερκατασταμάτων

Διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4104]1960 προστίθεται 14η παράγραφος εἰς τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ἀ.ν 1846]1951, δι' ἧς καθορίζονται προνομιακῶς αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως τῶν ἠσφαλισμένων περὶ ὧν ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ν.δ. 2698]1953, ἥτις ἐξακολουθεῖ παραλλήλως ἰσχύουσα μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1961.

Αἱ ἐπελθοῦσαι μεταβολαὶ διὰ τῆς νέας διατάξεως εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

1. Προβλέπεται μειωμένον τὸ ποσὸν τῆς συν-

(*) ΕΕΔ 15, 1250.

ΕΕΔ 18, 338

τάξεως κατά 20 ο/ο της πλήρους τοιαύτης.

2. Αύξάνεται άπό 750 εις 1000 τό όριον ήμερών έργασίας.

3. Ώς προϋπόθεσις έφαρμογής της διατάξεως ταύτης τίθεται καί ή πραγματοποίησις 300 τοιλάχιστον ήμερών έργασίας έντός πενταετίας πρό της έπεκτάσεως της άσφαλίσεως εις την περιοχήν ή την έπαγγελματικήν κατηγορίαν.

4. Καλύπτονται καί αί άσφαλιστικαί περιπτώσεις, αί έπερχόμεναι μετά την πενταετίαν άπό της έπεκτάσεως της άσφαλίσεως κλπ., αύξανομένου βαθμιαίως τοῦ έλαχίστου όρίου τῶν 1.000 ήμερῶν έργασίας άνά 175 δι' έκαστον διανυόμενον έτος καί μέχρι συμπληρώσεως τῶν ὑπό τῶν παραγράφων 1, 1α, 1β, 5 ή 6 τοῦ άρθρου 28 (ώς έτροποποιήθη) τοῦ νόμου όριζομένων προυποθέσεων.

Τό όριον τῶν 1.000 ήμερῶν έργασίας ισχύει διά την άναγνώρισιν δικαιώματος συντάξεως, έφ' όσον ό άσφαλιστικός κίνδυνος έπηλήθευσεν έντός της όριζομένης πενταετίας άσχέτως χρόνου ύποβολής της αίτήσεως.

Έπί άσφαλιστικῶν περιπτώσεων (άναπηρία, γῆρας, θάνατος), έπερχομένων μετά την πενταετίαν, ό άριθμός τῶν 1.000 ήμερῶν έργασίας αύξάνεται άνά 175 ήμέρας έργασίας (κατά μέσον όρον) δι' έκαστον διανυόμενον έτος (ούχί ήμερολογιακόν) άπό της συμπληρώσεως της πενταετίας μέχρι τοῦ θανάτου ή της έπελεύσεως της άναπηρίας ή συμπληρώσεως τοῦ όρίου ήλικίας μέχρι συμπληρώσεως τῶν κοινῶν δι' έκάστην άσφαλιστικήν περίπτωσιν χρονικῶν προϋποθέσεων, όπότε τό ποσόν της συντάξεως θά ύπολογίζεται άνευ της κατά τά άνωτέρω μειώσεως.

Καί εις την περίπτωσιν ταύτην, προκειμένου περί συντάξεως γήρατος, διά τόν χρόνον θεμελιώσεως τοῦ δικαιώματος έχουν έφαρμογήν τά έν παραγράφῳ 1 τοῦ Κεφαλαίου Ι έκτιθέντα.

Ή πραγματοποίησις 300 ήμερῶν έργασίας έντός τῶν πέντε έτῶν τῶν προηγουμένων της έπεκτάσεως της άσφαλίσεως δέον να άποδεικνύηται διά παντός προσφόρου μέσου. Οίκοθεν ννοείται ότι καί ή προϋπόθεσις αύτη θά έρμηνεύεται παρά τοῦ άρμοδίου διά την άπονομήν της συντάξεως όργάνου.

Κατά τά λοιπά ισχύουν αί διά την έφαρμογήν της διατάξεως τοῦ άρθρου 42 § 2 τοῦ ν.δ. 2698]1953 παρασχεθείσαι ύμῖν όδηγίαι διά τῶν έγκυκλίων 250]1953, 414]1956, 294]1957 καί 73]1958.

Β' Ποσοστόν χήρας δικαιούχου

Διά της παραγράφου 4 τοῦ άρθρου 5 τοῦ ν. δ]τος τροποποιείται ή παράγραφος 8 τοῦ άρθρου 28 τοῦ ά.ν. 1846]1951, μειουμένου τοῦ ποσοῦ της συντάξεως, οὗ δικαιοῦται ή χήρα, εις τά 70 ο/ο τοῦ ποσοῦ της συντάξεως τοῦ θανόντος. Είναι προφανές, ότι τό μειωμένον ποσοστόν ισχύει μόνον έπί συντάξεως άπονεμομένης κατά τάς διατάξεις τοῦ ν. δ]τος, ώς καί έπί μεταβιβάσεως αύτῆς λόγῳ θανάτου έπισυμβάντος μετά την 30.9.1960.

Γ' Ποσόν συντάξεως

1. Τρόπος ύπολογισμοῦ

Διά τοῦ άρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4104]1960 άντικαθίστανται αί παραγράφοι 1, 2 καί 3 τοῦ ά.ν. 1846]1951, καθιερουμένου νέου συστήματος ύπολογισμοῦ της συντάξεως, τό ὕψος της όποίας άποτελεῖ συνάρτησιν τοῦ μισθοῦ καί τοῦ χρόνου τοῦ διανυθέντος εις την άσφάλισιν. Ούτω τό βασικόν ποσόν αὐτῆς όρίζεται εις ποσοστόν έπί τοῦ μισθοῦ, μεγαλύτερον διά τούς λαμβάνοντας χαμηλάς άποδοχάς, μειωμένον δέ έπί ὑψηλοτέρων εισοδημάτων, αί δέ συντελεσταί προσαυξήσεως της συντάξεως λόγῳ ήμερῶν έργασίας καθορίζονται μεγαλύτεροι έπί μικροτέρας διαρκείας της άσφαλίσεως.

Όσον άφορᾶ τάς προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ό νόμος περιορίζει το έπίδομα συζύγου εις τό 50 ο/ο τοῦ κατωτάτου όρίου συντάξεως (574 δραχμαί), ήτοι εις δραχμάς 287. Τά έπιδόματα τῶν τέκνων διατηροῦνται, ύπολογίζονται δέ εις τά ίδια ποσοστά έπί τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ της συντάξεως.

Ούτως, είδικώτερον, ή σύνταξις λόγῳ γήρατος καί άναπηρίας ύπολογίζεται ώς έξῆς:

1. Βασικόν ποσόν

Τοῦτο όρίζεται εις ποσοστόν, κατά τόν πίνακα Α', τοῦ τεκμαρτοῦ ήμερομισθίου της μισθολογικῆς κλάσεως, εις ήν άνήκει ό άσφαλισμένος κατά το άρθρον 37 τοῦ ά.ν. 1846]1951, πολλαπλασιαζομένου έπί 25.

Όσάκις διά τόν ύπολογισμόν της συντάξεως λαμβάνεται ύπ' όψιν ή χρονική περίοδος πρό της ένάρξεως τοῦ ν.δ]τος ό άσφαλισμένος κατατάσσεται, συμφώνως τῷ άρθρῳ 7 § 1 τοῦ ν.δ]τος εις μίαν τῶν ύπό τοῦ άρθρου 25 τοῦ ά.ν. 1846]1951, ώς τοῦτο, τροποποιούμενον διά τοῦ ν.δ]τος ισχύει νῦν, όριζομένων νέων κλάσεων βάσει τῶν έν τῇ διατάξει ταύτῃ άντιστοιχιῶν.

Συμφώνως όθεν πρός τά άνωτέρω ή βασική σύνταξις άσφαλισμένου καταταγέντος εις την V άσφαλιστικήν κλάσιν (VIII παλαιά) θά άνέλθῃ εις δραχμάς 700 $\left(\frac{56X50X25}{100}\right)$

2. Προσαυξήσεις λόγῳ ήμερῶν έργασίας

Αί προσαυξήσεις αὗται ύπολογίζονται άνά 300 ήμέρας έργασίας πέραν τῶν 3.000, εις τά τῷ πίνακι Β' ποσοστά, έπί τοῦ αὐτοῦ ώς άνω τεκμαρτοῦ ήμερομισθίου πολλαπλασιαζομένου έπί 25.

Έπομένως εις την περίπτωσιν, καθ' ήν ό άνωτέρω άσφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 6.300 ήμέρας έργασίας, τό βασικόν ποσόν της συντάξεώς του θά προσαυξηθῇ κατά 162,50 δραχμάς $\left(\frac{13X50X25}{100}\right)$, ήτοι τό ποσόν της συντάξεως του θά άνέλθῃ εις $862,50\left(\frac{56X50X25}{100}\right)+\left(\frac{13X50X25}{100}\right)$

3. Προσαυξήσεις συντάξεως λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν

Ώς προανεφέρθη, τό ποσόν της συντάξε

(βασική μετά προσαυξήσεως λόγω ημερών εργασίας) προσαυξάνεται, συντρεχούσης συζύγου, κατά 50 ο/ο, της προσαυξήσεως ταύτης υπολογιζομένης επί του τιμήματος συντάξεως μέχρι δραχμών 574, όπερ και αποτελεί το κατώτατον όριον συντάξεως (552+4 ο/ο=574). Τα επιδόματα των τέκνων θα υπολογίζωνται εις τα και ήδη ισχύοντα ποσοστά (20 ο/ο, 15 ο/ο, 10 ο/ο) επί του ποσού της συντάξεως.

Υπαρχούσης, όθεν, συζύγου και τριών τέκνων το συνολικόν ποσόν της μηνιαίας συντάξεως του άνωτέρω ησφαλισμένου θα ανέλθη εις 1537,62 δραχμάς (862,50+287 (συζύγου)+172,50 (α' τέκνου)+129,37 (β' τέκνου)+86,25 (γ' τέκνου).

Αι προϋποθέσεις δια την χορήγησιν προσαυξήσεως λόγω συζύγου δεν μεταβάλλονται. Όσον αφορά τα τέκνα, εκ του σκοπού της σχετικής διατάξεως του νέου νόμου, της διατηρήσεως δηλαδή των προσαυξήσεων λόγω οικογενειακών βαρών, καθ' ην έκτασιν προέβλεπε και η αντικατασταθείσα διάταξις, περιοριζομένου μόνον του επιδόματος συζύγου, αναντιρρήτως προκύπτει, ότι αι εν λόγω προσαυξήσεις χορηγούνται δια τέκνα νοουμένα υπό την εν άρθρω 28 § 6 καθοριζομένην έννοιαν και μέχρι συμπληρώσεως του κατά την παράγραφον 6 του άρθρου 29 ορίου ηλικίας.

4. Σύνταξις εργατικού ατυχήματος

Κατά την, ως αντικατεστάθη, παράγραφον 2 του άρθρου 28, προκειμένου περί αναπηρίας οφειλομένης εις εργατικόν ατύχημα, το ποσόν της υπονεμητέας συντάξεως δεν δύναται να είναι κατώτερον του εξ ο/ο του γινομένου του τεκμαρτού ημερομισθίου της οικείας ασφαλιστικής κλάσεως επί 25.

Διευκρινίζεται προς αποφυγήν παρερμηνειών, ότι το βάσει της εν λόγω διατάξεως καθοριζόμενον ως κατώτατον όριον συντάξεως δια την κατηγορίαν ταύτην θα καταβάλληται εφάπαξ τούτο είναι μεγαλύτερον του απονεμητέου κατά την παράγραφον 1 ποσού συνυπολογιζομένων όμως εις το τελευταίον τούτο ποσόν και των προσαυξήσεων λόγω οικογενειακών βαρών, αίτινες, κατά την σαφή περί τούτου διάταξιν της παραγράφου 3 του άρθρου 29, υπολογίζονται πάντοτε εις το κατά την παράγραφον 1 εξευρισκόμενον ποσόν συντάξεως.

Τέλος δια της διατάξεως ταύτης ορίζεται, ότι το υπ' αυτής θεσπιζόμενον κατώτατον όριον συντάξεως δεν δύναται να υπερβαίνη το 25πλάσιον του τεκμαρτού ημερομισθίου της Χ ασφαλιστικής κλάσεως, ήτοι τας 2.500 δραχμάς.

Ευνόητον τυγχάνει, ότι το καταβληθησόμενον, ενδεχομένως, βάσει των καινών διατάξεων ποσόν δεν τελεί υπό τον ως άνω περιορισμόν, αλλά υπό τον περιορισμόν της παραγράφου 11, περί ού κατωτέρω.

5. Περίπτωσις καταβολής συντάξεως υπολογιζομένης κατά τας προϊσχυούσας διατάξεις

Συμφώνως προς την παρ. 7 του άρθρου 12 του ν. δ/τος οι συνταξιοδοτούμενοι κατά τας διατάξεις αυτού δεν δύνανται να τύχουν συντάξεως μικροτέρας της ης θα κατεβάλλετο εις αυτούς, εάν το ποσόν ταύτης υπελογίζετο κατά τας προϊσχυούσας διατάξεις. Ο υπολογισμός του ποσού και κατά τας προϊσχυούσας διατάξεις θα ενεργήται, άσχετως εάν συντρέχουν ή μη προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως κατά τας διατάξεις ταύτας.

Κατ' ακολουθίαν εις εκάστην περίπτωσιν θα εξευρίσκηται και το κατά τας προϊσχυούσας διατάξεις ποσόν συντάξεως, θα καταβάλληται δε το εκ των δύο ποσών μεγαλύτερον.

Διευκρινίζεται, ότι εις τας περιπτώσεις προβλέπεται μείωσις του ποσού της συντάξεως (άρθρον 5 § 5 και 14 του ως ετροποποιήθη άρθρου 28), αύτη θα ενεργήται και επί του ποσού τού εξευρισκομένου κατά τον υπολογισμόν βάσει των προϊσχυουσών διατάξεων.

II. Περιορισμός ποσού συντάξεως

Εκτός του ειδικού περιορισμού της παραγράφου 2 επί των συνταξιοδοτουμένων λόγω εργατικού ατυχήματος δια της παραγράφου 11, ως αύτη αντικατεστάθη υπό του ν. δ/τος, τίθενται γενικές περιορισμοί του ποσού της συντάξεως μετά των τοιαύτης φύσεως προσαυξήσεων (πλην της προσαυξήσεως λόγω απολύτου ανικανότητος) εις το 25πλάσιον του εκάστοτε ισχύοντος τεκμαρτού ημερομισθίου της ασφαλιστικής κλάσεως, βάσει της οποίας υπελογίσθη η σύνταξις. Εις ας επομένως περιπτώσεις το κατά τας διατάξεις του ν. δ/τος εξευρισκόμενον ποσόν συντάξεως υπερβαίνει το όριον τούτο, δέον να ενεργήται η σχετική μείωσις.

Ωσαύτως δια της διατάξεως ταύτης θεσπίζεται και ειδικός περιορισμός ως προς τους συνταξιοδοτουμένους και εκ του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή έτερου Οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως, των οποίων το άθροισμα των λαμβανομένων συντάξεων δεν δύναται να υπερβή το ποσόν των 100 ο/ο των εκάστοτε αποδοχών ενεργείας, επί τη βάσει των οποίων υπελογίσθη η μεγαλυτέρα σύνταξις. Όσάκις το άθροισμα υπερβαίνει τα εν λόγω ποσόν, η σύνταξις του Ι.Κ.Α. μειούται αναλόγως.

Περί των απαιτηθησομένων δικαιολογητικών και γενικώτερον του τρόπου εφαρμογής της ειδικής ταύτης διατάξεως θέλομεν παράσχει εις ύλην εγκυκλίου.

Σημειούμεν, ότι συνταξιούχοι και κατά την διάρκειαν ταύτην λαμβάνουν οι εξ οιασδήποτε αιτίας συνταξιοδοτούμενοι, εξαιρουμένων των συνταξιούχων αναπήρων ή θυμάτων πολέμου (λόγω προτέρας εργασίας αυτών των ιδίων ή των εξ ων έλκουν το δικαίωμα θανόντων ησφαλισμένων).

Προς αποφυγήν και ενταύθα παρερμηνείας τινός διευκρινίζομεν, ότι η διάταξις της παραγράφου 7 του άρθρου 12 του ν. δ/τος (ανωτέρω παράγραφος 1 εδ. 5) θα εφαρμοσθή παραλλήλως προς τας ανωτέρω διατάξεις περί περιορισμού του ποσού της συντάξεως, υπό την έννοιαν ότι, εν πάση περιπτώσει, το καθ' οιονδήποτε τρόπον υπολογισμού της συντάξεως προκύπτον ποσόν, είτε κατά τας προϊσχυούσας, είτε κατά τας δια-

τάξεις τοῦ ν. δ]τος, περιορίζεται εἰς τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς οἰκείας ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, βάσει τῆς ὁποίας ὑπολογίζεται τὸ ποσὸν κατὰ τὰ νῦν ἰσχύοντα, ἡ εἰς τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ τῆς Χ κλάσεως, προκειμένου περὶ συντάξεων ἀτυχήματος, προκειμένου δὲ περὶ συνταξιοδοτουμένων καὶ παρὰ τοῦ Δημοσίου μειοῦται ἀναλόγως.

Τοῦτο, διότι ἄλλως αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 11 τοῦ ἄρθρου 29 (ὡς ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4104]1960), καίτοι γενικαὶ τοιαῦται, ὡς περιλαμβανόμεναι εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεως, θὰ κατέληγε νὰ εἶναι ἀνεφάρμοστοι, ἐφ' ὅσον τὰ κατὰ τὰς προϊσχυούσας διατάξεις πρακτέα ποσά, ὅπερ συνήθως ὑπερβαίνει τὰ ἀνωτέρω ὅρια, θὰ κατεβάλλετο ἄνευ περιορισμοῦ τινος.

Εἶναι σαφὴς ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου, προκύπτουσα ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου καὶ ἐκφραζομένη διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 12, ὅπως ὁ καθιερούμενος νέος τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀποβῇ δυσμενέστερος διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους, συγκρινόμενος πρὸς τὸν ὑπὸ τῆς ἀντικατασταθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 29 προβλεπόμενον διάφορον τρόπον ὑπολογισμοῦ βάσει τῆς κατωτέρας μισθολογικῆς κλάσεως τῶν προσαυξήσεων λόγῳ ἡμερῶν ἐργασίας καὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων. Ἀλλ' ἡ πρόθεσις αὐτὴ δὲν ἐξικνεῖται, προφανῶς, μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἀνατρέψῃ τὴν ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ (ἄρθρον 6 § 2) καθιερουμένην ἀρχὴν τοῦ περιορισμοῦ τῶν συντάξεων εἰς τὰ ἐν αὐτῷ ὁριζόμενα ὅρια.

Ἐξ ἄλλου τὸ ἰσχῦον κατόπιν τοῦ ἀπὸ 21.8.1955 β. δ]γματος καὶ τῆς κατὰ 4 ο|ο αὐξήσεως κατώτατον ὅριον συντάξεως τῶν 574 δραχμῶν (552 + 4 ο|ο) δὲν νὰ δεχθῶμεν, ὅτι δὲν περιορίζεται ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, δοθέντος ὅτι διὰ τὴν διατήρησιν αὐτοῦ ὁ νομοθέτης ἐξεφράσθη σαφῶς, εἰ καὶ ἐμμέσως, εἰς τὰ ἄρθρα 5 § 2 ἐδ. β' καὶ 6 § 1 τοῦ ν. δ]γματος.

Δύναται ὅμως τὸ καταβαλλόμενον ποσὸν νὰ εἶναι μικρότερον τῶν 574 δραχμῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς β' περιόδου τῆς παραγράφου 11.

Εὐνόητον ἐπίσης τυγχάνει, ὅτι τὸ κατώτατον ὅριον μειοῦται εἰς τὰς περιπτώσεις ἀπονομῆς συντάξεως κατὰ τὴν παράγραφον 5 ἐδ. α' τοῦ ἄρθρου 28.

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω περιορισμοὺς δὲν ὑπόκεινται αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ]γματος ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις, ὡς καὶ αἱ μετὰ ταύτην ἀπονεμόμεναι κατὰ τὰς προϊσχυούσας διατάξεις, ἐφ' ὅσον τὸ δικαίωμα ἐθεμελιώθη πρὸ τῆς 1.10.1960.

Δ' Μεταβατικὴ ρύθμισις

1. Παράλληλος ἰσχὺς τροποποιουμένων διατάξεων.

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ν. δ]γματος ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1960. Ἵνα ὅμως καταστῇ ὁμαλωτέρα ἡ μετάβασις ἀπὸ τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως εἰς τὴν διὰ τοῦ ν. δ]γματος διαμορφουμένην, ἀπὸ πλευρᾶς χρονικῶν προϋποθέσεων, θεσπίζεται ἡ ἐφ' ὡρισμένον χρόνον παράλληλος ἰσχὺς τῶν τροποποιουμένων διατάξεων. Ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει, διὰ τῆς προβλεπομένης παραλλήλου ἰσχύος τῶν τροποποιουμένων διατάξεων παρέχεται εἰς πρόσωπα, ἅτινα ἔχουν ἤδη συμπληρώσει τὰς ἰσχυούσας προϋποθέσεις ἢ μέλλουν νὰ συμπληρώσουν ταύτας ἐντὸς βραχέος σχετικῶς διαστήματος, τὸ δικαίωμα ἐπιλογῆς μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου καθεστῶτος.

Οὕτω κατὰ τὸ ἄρθρον 12 § 1 ἐδ. α' τοῦ ν. δ]γματος αἱ δι' αὐτοῦ τροποποιούμεναι διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι παραλλήλως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ]γματος μέχρι 31.12.1961. Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος βάσει τῶν προϋποθέσεων τῆς περιπτ. β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 (ἀνὰ 10 καθ' ἕκαστον ἔτος τῆς τελευταίας πενταετίας) καὶ τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως ἠσφαλισμένων ἐχόντων Ἰδιότητα τοῦ συνταξιούχου αὗται ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν παραλλήλως μέχρι 31.12.1960.

Περαιτέρω διὰ τοῦ ἐδαφ. β' τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διατάξεως ὁρίζεται, ὅτι, ἐν περιπτώσει ἀπονομῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω συντάξεως βάσει τοῦ τροποποιουμένου ἄρθρου, τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ὑπολογίζεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951, ὡς αὗται ἰσχυον πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ]γματος.

Ἀνάγκη ὅθεν νὰ τονισθῇ, ὅτι ἀπὸ πλευρᾶς χρονικῶν προϋποθέσεων ἡ παράλληλος ἰσχὺς τῶν τροποποιηθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 28 ἔχει πρακτικὴν ἀξίαν μόνον διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν ἐχόντων τὴν Ἰδιότητα τοῦ συνταξιούχου, τῶν θεμελιούντων δικαίωμα βάσει τοῦ ἄρθρου 42 § 2 τοῦ ν. δ]γματος 2698]1953 καὶ τῶν μὴ συμπληρούντων ἡλικίαν 48 ἐτῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν. δ]γματος, δοθέντος ὅτι διὰ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις αἱ ὑπὸ τῶν τροποποιουμένων διατάξεων ὁριζόμεναι χρονικαὶ προϋποθέσεις εἶναι καὶ αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ ν. δ]γματος, τούλάχιστον μέχρι τῶν ὡς ἄνω χρονολογιῶν.

Ἑπομένως, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, πάντες οἱ λοιποὶ ἠσφαλισμένοι οἱ ὑποβάλλοντες αἴτησιν πρὸς συνταξιοδότησιν μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1961, δύνανται, κατ' ἐπιλογήν των, νὰ συνταξιοδοτηθοῦν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νέου νόμου, ἵνα καὶ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεώς των ὑπολογισθῇ κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ οὕτω ἀπονεμηθησομένη σύνταξις δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς 1ης Νοεμβρίου 1960, ἤτοι τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἤρξατο ἡ ἰσχὺς τοῦ ν. δ]τος.

Τὸ δικαίωμα ἐπιλογῆς μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου καθεστῶτος λήγει ἅμα τῇ παρόδῳ τῶν ὡς ἄνω χρονολογιῶν, μεθ' ἣν πᾶσα αἴτησις ὑποβαλλομένη εἰς τὸ Ἵδρυμα θὰ κρίνηται ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 28, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. δ]γματος. Ἡ ἐπιτάσσουσα τοῦτο διάταξις τοῦ ἐδ. γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. δ]γματος ἀναφέρεται εἰς τὰς περιπτώσεις, ὧν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα ἔλαβον χώραν μετὰ τὴν ἰσχύν

τοῦ ν. δ]γματος. Ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ φράσεως «πᾶσα αἴτησις ὑποβαλλομένη... κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης παραγράφου...», ἀναφερομένης προδήλως εἰς τὰς δι' ἃς παρεσχέθη (καὶ ἦτο δυνατὸν νὰ παρασχεθῇ ὡς ἐκ τῆς παραλλήλου ἰσχύος τῶν διατάξεων) δικαίωμα ἐπιλογῆς τῆς συνταξιοδοτήσεως βάσει τῶν προϊσχυουσῶν καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ]γματος, ἐχόντος ἐφαρμογὴν ἀπὸ 1.10.1960.

Τούτοις παρέπεται, ὅτι δικαιώματα γεννηθέντα ὑπὸ τὸ κράτος τῶν προϊσχυουσῶν διατάξεων δύνανται νὰ ἀσκηθοῦν καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῶν ὡς ἄνω χρονολογιῶν

II. Ἐκκρεμεῖς περιπτώσεις

Ὡς προανεφέρθη, αἱ διατάξεις τοῦ ν. δ]τος δὲν ἔχουν ἀναδρομικὴν ἰσχὺν καὶ ἑπομένως αἱ ὑπ' αὐτοῦ καταληφθεῖσαι ἐκκρεμεῖς περιπτώσεις θὰ κριθοῦν κατ' ἀρχὴν βάσει τῶν προϊσχυουσῶν διατάξεων, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐπῆλθον καὶ αἱ ἀσφαλιστικαὶ περιπτώσεις.

Οὕτως, αἰτήσεις διὰ τὴν ἀναγνώρισιν συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος λόγῳ θανάτου ἐπισυμβάντος πρὸ τῆς 1.10.1960 δέον νὰ κριθοῦν κατὰ τὰς τροποποιηθείσας διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846]1951.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς περιπτώσεις ἀναπηρίας, δοθέντος ὅτι τὸ ἀποφασιστικὸν ἐν προκειμένῳ γεγονὸς διὰ τὴν γένεσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξιώσεως δὲν εἶναι στιγμιαῖον, ἀλλὰ συνίσταται εἰς παρατεινομένην κατάστασιν, ἐὰν ἡ ἀναπηρία συνεχίζηται καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν. δ]τος, αἱ σχετικαὶ αἰτήσεις δύνανται νὰ κρίνωνται καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ]τος, κατ' ἐπιλογὴν τῶν ἐνδιαφερομένων, μὴ δυναμένης πάντως τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως νὰ ἀνατρέξῃ πρὸ τῆς 1.11.1960.

Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ λόγου καὶ ἐπὶ αἰτήσεων δι' ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος.

III. Συνέχισις συντάξεως τῶν ἤδη συνταξιούχων

Διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. δ]τος ἐξασφαλίζεται, προκειμένου περὶ προσώπων, λαμβανόντων σύνταξιν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος του, ἡ συνταξιοδότησις τούτων μέχρι τῆς λήξεως τοῦ δικαιώματος αὐτῶν εἰς σύνταξιν κατὰ τὴν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951. Διὰ τὴν συνέχισιν τῶν προσωρινῶν συντάξεων λόγῳ ἀναπηρίας, ὡς καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἐφ' ὅσον λήγουν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν. δ]τος (20.9.1960), ὡς μέχρι τοῦδε, δὲν ἐρευνᾶται ἐκ νέου ἡ ὕπαρξις χρονικῶν προϋποθέσεων.

Γροκειμένου περὶ προσώπων ἐπιδοτουμένων κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 73033]27.12.1956 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἐγκ. 37]1956) προβλέπεται διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἡ συνέχισις τῆς ἐπιδοτήσεως τῶν ἀποκτησάντων τὸ δικαίωμα τοῦτο πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. (1.10.1960) καὶ μέχρι τῆς τροποποιήσεως τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως κατὰ τὴν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ διαγραφομένην διαδικασίαν. Ἑπομένως ἀπὸ 1.10.1960 καὶ ἐφεξῆς δὲν θὰ χορηγῆται ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς πέραν τῆς διετίας (σχετικὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 7671]22.10.1960 διαταγὴ ἡμῶν).

Ε' Λοιπὰ θέματα

I. Αὔξησις χορηγουμένων συντάξεων

Ὁ νόμος δὲν προβλέπει ἀνακαθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῶν κατὰ τὴν ἰσχύν του καταβαλλομένων συντάξεων. Εἰς ταύτας χορηγεῖται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1960 γενικὴ αὔξησις κατὰ 4ο]ο. Ἑπομένως αἰτήσεις ὑποβαλλόμεναι παρὰ τῶν ἤδη συνταξιούχων διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ]τος δέον νὰ ἀπορρίπτωνται.

II. Ὅριον ἐξ ἐργασίας ἀπολαυῶν διὰ μὴ ἀνασταλὴν συντάξεων

Κατόπιν τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ]τος ἀνακαθορισμοῦ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς VIII μισθολογικῆς κλάσεως εἰς 70 δραχμὰς ἐπέρχεται αὐτομάτως μεταβολὴ τοῦ ἐπιτρεπομένου ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 § 7 ἐδ. γ' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 (ἄρθρον 8 ν.δ. 3083]1954) ὁρίου ἀπολαυῶν μὲ παράλληλον συνταξιοδότησιν, τούτου ἀνερχομένου εἰς 1750 δραχμάς.

Οὕτω ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1960 ἀναστολὴ τῆς συντάξεως ἐπέρχεται, ἐὰν ὁ παρέχων ἐξηρτημένην ἐργασίαν συνταξιοῦχος ἀπολαμβάνῃ ἐξ αὐτῆς ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεώς του, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ποσὸν ἀνώτερον τῶν 1750 δραχμῶν μηνιαίως.

III. Διατηρούμεναι διατάξεις

Ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου, διὰ τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ ἀναμορφοῦνται αἱ βασικαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, αἱ προβλέπουσαι περὶ τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως. Κατὰ συνέπειαν διατηροῦνται αἱ μὴ ὑπ' αὐτοῦ ρητῶς τροποποιούμεναι διατάξεις, ὡς ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 33 ν. δ]τος 2698]1953 προστεθεῖσα ὡς τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 5 τοῦ

άρθρου 28 τοῦ ά.ν. 1846]1951 διάταξις περὶ εἰδικῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως φορτοεκφορτωτῶν λιμένων.

ΙΥ. Ἡμέραι ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει Ε.Λ.Κ.Α.Δ.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 6 τοῦ ν. δ]γματος ἀναγνωρίζονται ὡς ἡμέραι ἀσφαλίσεως κλάδου συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. αἱ πραγματοποιηθεῖσαι τοιαῦται ἐν τῇ ἀσφαλίσει κατὰ τῆς ἀσθενείας τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δωδεκανήσου (Ε.Λ.Κ.Α.Δ.).

Αἱ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ἀσφαλίστρου, ὁρισθήσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Υ. Πίναξ ποσῶν συντάξεων κατὰ τὸ ν. δ]γμα

Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν εὐχερῆ ἐξεύρεσιν τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ]τος ποσοῦ συντάξεως ἐπισυνάπτομεν λεπτομερῆ πίνακα ὑπολογισμοῦ κατὰ περίπτωσιν τῶν ποσῶν συντάξεων (*) ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 105]257]1960 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).***

Ἀναπροσαρμογὴ τῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας χορηγουμένων ἐπιδομάτων ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως. Διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 58150]11681]1960 καὶ 58200]11680]1960 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεισῶν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 397] 7.9.1960 Φ.Ε.Κ., τ. Β', ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ αἱ ἀπὸ 30.8.1960 ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, δι' ὧν, πλὴν τῶν ἄλλων, αὐξάνονται τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων ἀνειδικεύτων ἐργατοτεχνιτῶν, τῶν μὲν ἀρρένων ἀπὸ δραχμὰς 47,50 εἰς δραχμὰς 52, τῶν δὲ θηλέων ἀπὸ δραχμὰς 36,50 εἰς δραχμὰς 40.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω καὶ δοθέντος ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3464]1955, τὸ κατώτατον ὅριον τοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἀνεργίας δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐλαττον τῶν 2]3 τοῦ κατωτάτου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, αὐξάνεται τοῦτο διὰ μὲν τοὺς ἄρρενας ἀπὸ δραχμὰς 31,60 εἰς δραχμὰς 34,60, διὰ δὲ τὰς θήλεις ἀπὸ δραχμὰς 24,30 εἰς δραχμὰς 26,60.

Ὡς ἀνώτατα ὅρια τοῦ βασικοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος παραμένουν τὰ ἤδη ἰσχύοντα, ἤτοι διὰ μὲν τοὺς ἐργατοτεχνίτας ἄρρενας δραχμαὶ 40, θήλεις δραχμαὶ 38, διὰ δὲ τοὺς ὑπαλλήλους δραχμὰς 40 γενικῶς.

Ἡ ἀνωτέρω ρύθμισις ἔχει ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς ἀπὸ 1.9.1960 ἀπολυομένους μισθωτούς.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι, συμφώνως πρὸς τὰς μέχρι τοῦδε ἡμετέρας ὁδηγίας, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατωτάτων ὁρίων ἡμερησίου ἐπιδόματος ἰσχύει ὁ περιορισμὸς τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 21 ν.δ. 2961]1954, καθ' ὃν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει τὸ καταβαλλόμενον ἐπίδομα ἀνεργίας εἴτε τὸ βασικόν, εἴτε μετὰ τῶν προσαυξήσεων, λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν 70 ο]ο τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ά.ν. 1846]1951 μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν κατατάσσεται ὁ ἠσφαλισμένος βάσει τῶν ἀποδοχῶν, ἃς οὗτος λαμβάνει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως.

Περαιτέρω γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ προσφάτως ψηφισθέντος ν.δ. 4104] 1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ.», ὁ ἐν ἄρθρῳ 25 § 4 ά.ν. 1846]1951 πίναξ ἀσφαλιστικῶν κλάσεων ἐτροποποιήθη, εἰς τρόπον ὥστε ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ πρώτη κλάσις νὰ περιλαμβάνῃ τοὺς ἀπὸ 0 - 2.250 ἡμερησίους μισθοὺς καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ προστεθοῦν εἰσέτι τρεῖς ἀσφαλιστικαὶ κλάσεις.

Διὰ τὸν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., ἡμερομηνίας ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104]1960, δημοσιεύομεν κατωτέρω σχετικοὺς πίνακας (ἡμερησίου ἐπιδόματος καὶ 15θημέρου τοιούτου), ἰσχύοντας διὰ τοὺς ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ἀπολυομένους μισθωτούς.

Τέλος σημειοῦμεν, ὅτι ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 34 § 2 ν.δ. 2961]1954 ἡ τοιαύτη ἀναδιάρθρωσις τῶν ἀσφαλιστικῶν κλάσεων δέον νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ ἡμῶν χορηγουμένων ἐφεδρικῶν ἐπιδομάτων τοῦ νόμου 2054]1952, ὑπαγομένων εἰς τὴν τοιαύτην ρύθμισιν διὰ τὴν ἀπὸ 1.10.1960 καὶ ἐφεξῆς περίοδον, καὶ τῶν ἐφέδρων, ὧν ἡ ἔναρξις ἐπιδοτήσεως ἀνατρέχει πρὸ τῆς ἐν λόγῳ ἡμερομηνίας.

Ὡσαύτως ἀπὸ τῆς 1.10.1960 ἡ εἰς βάρος τοῦ ἐπιδοτουμένου ἐφέδρου κράτησις δι' εἰσφορὰν ὑπὲρ κλάδου συντάξεως δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 § 6 τοῦ ν.δ. 4104]1960 αὐξάνεται ἀπὸ 1,75 ο]ο εἰς 2,25 ο]ο. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 35] 1960 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας).***

(*) Σημ. ΕΕΔ: Θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ ἑπόμενον.

ΠΙΝΑΞ Α'

Ὑπολογισμοῦ 15θημέρου ἐπιδόματος ἀνεργίας διὰ τοὺς ἀπό 1.10.1960 ἀπολυομένους μισθωτούς

Μισθ-κλάσ.	Ἡμερομ.	Τ.Η.	Ἐργ. ὑπάλ.	Ἄνευ μελ.		1 μέλος		2 μέλη		3 μέλη		4 μέλη		5 μέλη		6 μέλη καὶ ἄνω
				Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Δ	
I	0 — 22,50	20	Ε	175	175	Οὐδεμία προσαύξησις										
			Υ	175	175											
II	22,55 — 27,50	25	Ε	218,7	218,7											
			Υ	218,7	218,7											
III	27,55 — 32,50	30	Ε	262,5	262,5											
			Υ	262,5	262,5											
IV	32,55 — 37,50	35	Ε	306,2	306,2											
			Υ	306,2	306,2											
V	37,55 — 45	40	Ε	350	332,5	350	350	οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 350 δραχμῶν								
			Υ	350	332,5	350	350	» » » 350 »								
VI	45,05 — 55	50	Ε	432,5	332,5	437,5	365	437,5	397,5	437,5	430	437,5	437,5	οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 437,5 δραχμῶν		
			Υ	432,5	332,5	437,5	365	437,5	397,5	437,5	430	437,5	437,5	» » » 437,5 »		
VII	55,05 — 65	60	Ε	432,5	332,5	475	365	517,5	397,5	525	430	525	462,5	525	495	κ.ο.κ. οὐχὶ ἀνώτ. τῶν 525 δραχμῶν
			Υ	432,5	375	475	412,5	517,5	450	525	487,5	525	525	525	525	» » » 525 »
VIII	65,05 — 75	70	Ε	432,5	350	475	385	517,5	420	560	455	602,5	490	612,5	525	κ.ο.κ. οὐχὶ ἀνώτ. τῶν 612,5 δραχμῶν
			Υ	437,5	437,5	481,2	481,2	525	525	568,7	568,7	612,5	612,5	612,5	612,5	» » » 612,5 »
IX	75,05 — 85	80	Ε	432,5	400	475	440	517,5	480	560	530	602,5	560	645	600	κ.ο.κ. οὐχὶ ἀνώτ. τῶν 700 δραχμῶν
			Υ	500	500	550	550	600	600	650	650	700	700	700	700	» » » 700 »
X	85,05 —105	100	Ε	500	475	550	522,5	600	570	650	617,5	700	665	750	712,5	κ.ο.κ. οὐχὶ ἀνώτ. τῶν 875 δραχμῶν
			Υ	500	500	550	550	600	600	650	650	700	700	750	750	» » » 875 »
XI	105,05 —130	125	Ε	500	475	550	522,5	600	570	650	617,5	700	665	750	712,5	κ.ο.κ. οὐχὶ ἀνώτ. τῶν 1093,5 δραχμῶν
			Υ	500	500	550	550	600	600	650	650	700	700	750	750	» » » 1093,5 »
XII	130,05 —160	150	Ε	500	475	550	522,5	600	570	650	617,5	700	665	750	712,5	κ.ο.κ. οὐχὶ ἀνώτ. τῶν 1312,5 δραχμῶν
			Υ	500	500	550	550	600	600	650	650	700	700	750	750	» » » 1312,5 »
XIII	160,05 —190	180	Ε	500	475	550	522,5	600	570	650	617,5	700	665	750	712,5	κ.ο.κ. οὐχὶ ἀνώτ. τῶν 1575 δραχμῶν
			Υ	500	500	550	550	600	600	650	650	700	700	750	750	» » » 1575 »
XIV	190,05 καὶ ἄνω	210	Ε	500	475	550	522,5	600	570	650	617,5	700	665	750	712,5	κ.ο.κ. οὐχὶ ἀνώτ. τῶν 1837,5 δραχμῶν
			Υ	500	500	550	550	600	600	650	650	700	700	750	750	» » » 1837,5 »

ΠΙΝΑΞ Β'

Ὑπολογισμοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἀνεργίας διὰ τοὺς ἀπὸ 1.10.1960 ἀπολυομένους μισθωτούς

Μισθ. Κλάσ.	Ἡμερομ.	Τ.Η.	Ἐργ. ὑπάλ.	Ἄνευ μελ.		1 μέλος		2 μέλη		3 μέλη		4 μέλη		5 μέλη		6 μέλη καὶ ἄνω
				Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	
I	0 — 22,50	20	Ε	14	14											
			Υ	14	14											
II	22,55 — 27,50	25	Ε	17,5	17,5											
			Υ	17,5	17,5											
III	27,55 — 32,50	30	Ε	21	21	Οὐδεμία προσαύξησις										
			Υ	21	21											
IV	32,55 — 37,50	35	Ε	24,5	24,5											
			Υ	24,5	24,5											
V	37,55 — 45	40	Ε	28	26,6	28	28	Οὐχὶ πλέον τῶν 28 δραχ.								
			Υ	28	26,6	28	28	» » » 28 »								
VI	45,05 — 55	50	Ε	34,6	26,6	35	29,2	35	31,8	35	34,4	35	35	οὐχὶ πλέον τῶν 35 δραχμῶν		
			Υ	34,6	26,6	35	29,2	35	31,8	35	34,4	35	35	» » » 35 »		
VII	55,05 — 65	60	Ε	34,6	26,6	38	29,2	41,4	31,8	42	34,4	42	37	42	39,6	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 42 δραχμῶν
			Υ	34,6	30	38	33	41,4	36	42	39	42	42	42	42	» » » 42 »
VIII	65,05 — 75	70	Ε	34,6	28	38	30,8	41,4	33,6	44,8	36,4	48,2	39,2	49	42	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 49 δραχμῶν
			Υ	35	35	38,5	38,5	42	42	45,5	45,5	49	49	49	49	» » » 49 »
IX	75,05 — 85	80	Ε	34,6	32	38	35,2	41,4	38,4	44,8	41,6	48,2	44,8	51,6	48	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 56 δραχμῶν
			Υ	40	40	44	44	48	48	52	52	56	56	56	56	» » » 56 »
X	85,05 —105	100	Ε	40	38	44	41,8	48	45,6	52	49,4	56	53,2	60	57	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 70 δραχμῶν
			Υ	40	40	44	44	48	48	52	52	56	56	60	60	» » » 70 »
XI	105,05 —130	125	Ε	40	38	44	41,8	48	45,6	52	49,4	56	53,2	60	57	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 87,5 δραχμῶν
			Υ	40	40	44	44	48	48	52	52	56	56	60	60	» » » 87,5 »
XII	130,05 — 160	150	Ε	40	38	44	41,8	48	45,6	52	49,4	56	53,2	60	57	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 105 »
			Υ	40	40	44	44	48	48	52	52	56	56	60	60	» » » » »
XIII	160,05 — 190	180	Ε	40	38	44	41,8	48	45,6	52	49,4	56	53,2	60	57	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 126 δραχμῶν
			Υ	40	40	44	44	48	48	52	52	56	56	60	60	» » » 126 »
XIV	190,05 καὶ ἄνω	210	Ε	40	38	44	41,8	48	45,6	52	49,4	56	53,2	60	57	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 147 δραχμῶν
			Υ	40	40	44	44	48	48	52	55	56	56	60	60	» » » 147 »

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΙΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΩΣ ΑΥΤΟΦΩΡΟΝ ΑΔΙΚΗΜΑ

Περίληψις ἐρωτήματος: *Ἐρωτᾶται ἂν ἡ παρὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς πιστοποιουμένη ὀφειλὴ εἰς ναυτικοὺς ἐκ δεδουλευμένων μισθῶν κλπ. δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς αὐτόφωρος παράβασις κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 417 καὶ ἑπ. ταῦ Κ.Π.Δ. καὶ ἂν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ προηγηθῇ ἀγωγὴ τοῦ ναυτικοῦ κατὰ τοῦ ἠσφαλισμένου πλοιοκτήτου πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν ἀπαιτήσεών του καὶ μετέπειτα νὰ ἀκολουθήσῃ μήνυσις.*

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Α' Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 643|1960

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Μπαρμπάτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Δέκκας*

Ἐπὶ τοῦ ἄνω ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον § 1 τοῦ ἀ.ν. 690|1945 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀ.ν. 28|1944» πᾶς ἐργοδότης ἢ διευθυντὴς κλπ. οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως, ἐκμεταλλεύσεως ἢ ἐργασίας, μὴ καταβάλλων ἐμπροθέσμως εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένους τὰς εἰς τούτους, ὡς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὀφειλομένας ἀποδοχάς . . . . . τὰς καθωρισμένας εἴτε ὑπὸ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, εἴτε ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, εἴτε ὑπὸ διαιτητικῶν πράξεων . . . . . τιμωρεῖται ἐπὶ τῇ μηνύσει κλπ. διὰ φυλακίσεως . . . ., κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 ἡ ἐκδίκασις τῶν ἀνωτέρω μηνύσεων ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. τῆς 23.11.1923 «περὶ ἀμέσου ἐκδικάσεως πλημμελημάτων τινῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ . . . . .». Διὰ τοῦ ἄρθρου ὅμως 591 τοῦ νόμου 1493|1950 περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας κατηργήθη τὸ ἀνωτέρω ν.δ. τῆς 23.11.1923 καὶ συνεπῶς, διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἐν τοῖς ἄρθροις 417 καὶ ἑπ. τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας διαδικασία τῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀδικημάτων, ὡς πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀναγκαστικοῦ νόμου προβλεπόμενον ἀδίκημα, δέον νὰ συντρέχουν αἱ εἰς τὸ ρηθὲν ἄρθρον 417 καὶ ἑπ. ὁριζόμεναι προϋποθέσεις, συμφώνως καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 597 τοῦ Κ.Π.Δ., καθ' ἃ «αἱ ἐν εἰδικοῖς νόμοις ἢ διατάγμασι παραπομπαὶ εἰς ἄρθρα ἢ θεσμοὺς τῆς καταργουμένης Ποινικῆς Δικονομίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος νοοῦνται γενόμεναι εἰς τὰς ἀντιστοίχους διατάξεις αὐτοῦ». Καὶ νῦν μὲν ἐν προκειμένῳ τὸ ἀδίκημα τοῦ ἀ.ν. 690 ὑπάγεται εἰς τὴν περίπτωσιν α' τοῦ ἄρθρου 417, δέον ὅμως νὰ συντρέχῃ καὶ ἡ ἑτέρα προϋπόθεσις τῆς ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλήψεως τοῦ δράστου, τοιαύτη δὲ ὑπάρχει, ὅταν ὁ δράστης κατελήφθη κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς τελέσεως τοῦ ἀδικήματος ἢ ἀμέσως μετ' αὐτὴν κατεδιώχθη ὑπὸ τῆς δημοσίας δυνάμεως ἢ ὑπὸ τοῦ παθόντος ἢ διὰ δημοσίας κραυγῆς καὶ συνελήφθη, οὐδέποτε δὲ θεωρεῖται συντρέχουσα ἡ ὡς ἄνω προϋπόθεσις, ἂν παρῆλθεν ὁλόκληρος ἡ ἑπομένη ἡμέρα ἀπὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως (ἄρθρον 242 Κ.Π.Δ.).

Γεννᾶται ὄθεν τὸ ζήτημα, ἐὰν ὡς πρὸς τὸ ἀδίκημα τοῦ ἀ.ν. 690, τῆς μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν εἰς τὸν μισθωτὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, δύναται τὰ συντρέξῃ ἡ ἀνωτέρω προϋπόθεσις. Τὸ ἐν λόγῳ ἀδίκημα, συντελούμενον διὰ παραλείψεως, δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰ ἀδικήματα διαρκείας, τουτέστιν ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται τελούμενα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρανόμου καταστάσεως καὶ τελειοῦνται μόνον ὅταν παύσῃ ἡ παράνομος κατάστασις, ὁπότε καὶ τὸ ἀδίκημα τῆς μὴ καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς τελούμενον ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ θὰ ἠδύνατο συνεπῶς ὁ καθυστερῶν ἐργοδότης νὰ συλληφθῇ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν καθυστερήσεως. Τὰ ἀδικήματα παραλείψεως, ἀποτελοῦντα κατ' ἀρχὴν ἰδιαιτέραν κατηγορίαν ἀδικημάτων, θεωροῦνται συντελούμενα καθ' ἣν στιγμὴν παραλειφθῇ ἡ πρὸς ἐνέργειαν ὑποχρέωσις, ἰδίως ὅταν ὁ νομοθέτης κηρύσσῃ τὴν παράλειψιν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν ἀξιόποινον καὶ ἕνεκεν αὐτῆς ἰδίως τιμωρεῖ τὸν ἔνοχον, ὁπότε καὶ ἡ παραγραφὴ τοῦ ἀδικήματος θεωρεῖται ὀργομένη ἀφ' ἧς στιγμῆς ὑφίσταται ἡ παράλειψις (*Τούση - Γεωργίου*, Ποινικὸς Κώδιξ ὑπ' ἄρθρον 112 ἀριθ. 7 - 8, *Κ. Κωστῆ*, Ἑρμηνεία Ποινικοῦ Νόμου τ. α' σ. 485). Ἐφ' ὅσον ὄθεν αὐτὸν τὸν χαρακτῆρα φέρει καὶ τὸ ἀδίκημα τοῦ ἀ.ν. 690, ὡς ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς σχετικῆς διατάξεως σαφῶς προκύπτει, τοῦτο θεωρεῖται συντελούμενον ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν δὲν κατεβλήθησαν αἱ ἀποδοχαὶ εἰς τὸν μισθωτόν, ἐν προκειμένῳ εἰς τὸν ναυτικόν, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τουτέστι, καθ' ἣν ἔλαβε χώραν ἡ παράλειψις, ἤτοι ἡ μὴ ἐμπροθέσμος καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν, ὁπότε καὶ θὰ ἦτο δυνατόν, ἐὰν συνελαμβάνετο ἀμέσως ὁ ὑπεύθυνος, νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἐπ' αὐτοφώρῳ διαδικασία. Μετὰ τὴν πάροδον ὅμως καὶ τῆς ἑπομένης ἡμέρας, καθ' ἣν ἔλαβε χώραν ἡ παράλειψις, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ αὐτοφώρου. Κατ' ἀκολουθίαν, δεδομένου ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις, περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα, ἡ μὴ καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν λαμβάνει συνήθως χώραν πολὺ πρὸ τῆς καταγγελίας ταύτης εἰς τὴν Λιμενικὴν ἢ Δικαστικὴν Ἀρχὴν καὶ δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ὡς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ ἀδίκημα ἡ ἐπ' αὐτοφώρῳ διαδικασία τῶν ἄρθρων 417 καὶ ἑπ. τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Ἴδετε ὁμοίως γνωμοδότησιν Εἰσαγγελίας τοῦ Ἀρείου Πάγου 28|1958, ΕΕΔ 17, 1115.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΙΣΘΩΤΟΝ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ὁ μισθὸς διακρίνεται εἰς χρηματικὸν καὶ εἰς εἶδος. Χρηματικὸς μισθὸς ὁρίσταται, ὁσάκις ἡ παροχὴ τοῦ ἐργοδότου συνίσταται εἰς ποσόν τι χρημάτων (περὶ τῆς ἐννοίας τῆς χρηματικῆς παροχῆς *Α. Γαζῆς*, ἐν ΕρμΑΚ Εἰσαγ. 291 - 292, ἀριθ. 14 ἐπ.).

Διατάξεις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου σχετικαὶ πρὸς τὴν καταβολὴν αὐτοῦ εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ β.δ/τος τῆς 24 Ἰουλίου]21 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον τῶν νόμων περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων» (διατηρουμένου ἐν ἰσχύι κατὰ τὸ ἄρθρον 3δ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α.Κ. νόμου), κατὰ τὸ ὁποῖον «ἡ πληρωμὴ τῶν ἡμερομισθίων, ὡς καὶ τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ τεμάχιον βιοτεχνικοῦ προϊόντος ἐργασίας τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐργατῶν (διὰ τῆς λέξεως ἐργάτης νοεῖται πᾶς ἐργάτης ἢ τεχνίτης ἑκατέρου φύλου καὶ πάσης ἡλικίας, ἐργαζόμενος ἐπὶ μισθῷ ἡμερησίῳ, ἑβδομαδιαίῳ ἢ μηνιαίῳ, ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας πρὸς κατασκευὴν εἰδῶν ἐμπορευσίμων, παρ' ἀρχηγῷ ἢ διευθυντῇ ἢ ἰδιοκτήτῃ βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου, ἐντὸς αὐτοῦ ἢ ἔξω αὐτοῦ, ἢ παρὰ πάσῃ ἐπὶ κέρδει ἐπιχειρήσει, οἱ μὴ ἐργολάβοι ἀρχιτεχνίται ἢ ἀρχιεργάται, οἱ ἐργάται μεταλλείων καὶ λατομείων, οἱ πωληταὶ ἢ διανομεῖς προϊόντων βιομηχανίας οἱ ἐργάται ὑλοτομίας καὶ πᾶς χειροτέχνης, ἐπὶ μισθῷ παρέχων τὴν προσωπικήν αὐτοῦ ἐργασίαν) δέον... 3) νὰ γίνηται εἰς νομίμως κυκλοφοροῦν ἐν τῷ Κράτει νόμισμα, οὐχὶ δὲ εἰς εἶδος.

Σχετικὴ πρὸς ταῦτα διάταξις εἶναι καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 8 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3248]1955 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 95 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ προστασίας τοῦ ἡμερομισθίου» (ΕΕΔ 14, 120), κατὰ τὴν ὁποίαν «τὰ εἰς χρῆμα καταβλητέα ἡμερομίσθια δέον νὰ καταβάλλωνται ἀποκλειστικῶς εἰς νομίμως κυκλοφοροῦν νόμισμα, ἡ δὲ καταβολὴ ὑπὸ τύπον γραμματίου μπόν, τοκομεριδίων ἢ ὑφ' οἱονδήποτε ἄλλον τύπον, θεωρουμένων ἀντιπροσωπεύοντα τὸ ἰσχῦον νόμισμα, δέον νὰ ἀπαγορευηται.

Ἡ ἁρμοδία Ἀρχὴ δύναται νὰ ἐπιτρέπῃ ἢ νὰ ἀπαγορεύῃ τὴν καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου διὰ τραπεζικῆς ἐπιταγῆς, διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ἢ ταχυδρομικοῦ ἐντάλματος, εἴτε ὁσάκις ὁ τρόπος οὗτος τῆς καταβολῆς εἶναι συνήθης ἢ ἐπιβάλλεται λόγῳ εἰδικῶν περιπτώσεων, εἴτε ὁσάκις ἡ τοιαύτη καταβολὴ προβλέπεται ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας, εἴτε ὁσάκις, ἐν ἐλλείψει τοιούτων μέτρων, ὁ ἐνδιαφερόμενος ἐργαζόμενος συγκατατίθεται εἰς τοῦτο».

Περαιτέρω κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τῆς αὐτῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως «ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία, αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἢ αἱ ἀποφάσεις διαιτησίας δύνανται νὰ ἐπιτρέπουν τὴν μερικὴν καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου εἰς εἶδος εἰς τὰς βιομηχανίας ἢ τὰ ἐπαγγέλματα, ὅπου ὁ τρόπος οὗτος τῆς πληρωμῆς εἶναι συνήθης ἢ εὐκταῖος λόγῳ τῆς φύσεως τῆς περὶ ἧς πρόκειται βιομηχανίας ἢ ἐπαγγέλματος. Ἡ καταβολὴ τοῦ ἡμερομισθίου ὑπὸ μορφὴν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν ἢ ἐπιβλαβῶν φαρμάκων δὲν ἐπιτρέπεται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.

Ἐν ᾗ περιπτώσει ἐπιτρέπεται καταβολὴ τμήματος τοῦ ἡμερομισθίου εἰς εἶδος, δέον νὰ λαμβάνωνται κατάλληλα μέτρα, ὥστε: α) αἱ παροχαὶ εἰς εἶδος νὰ εἶναι κατάλληλοι διὰ τὴν ἀτομικὴν χρῆσιν τοῦ ἐργαζομένου καὶ τῆς οἰκογενείας του καὶ νὰ εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον των καὶ β) ἡ ἀποτίμησις τῆς ἀξίας τῶν παροχῶν τούτων νὰ εἶναι δικαία καὶ λογική».

Σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς ἀνωτέρω Διεθνοῦς Συμβάσεως ἐν τῇ ἐννοίᾳ αὐτῆς ὁ ὅρος «ἡμερομίσθιον» σημαίνει—οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ὀνομασία ἢ ὁ τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ—τὴν ἀμοιβὴν ἢ τὰς ἀπολαυάς, τὰς δυναμένας νὰ ἀποτιμηθοῦν εἰς χρῆμα καὶ νὰ καθορισθοῦν διὰ συμφωνίας ἢ διὰ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας πρὸς ὀφειλόμενα δυνάμει συμβάσεως ἐκμισθώσεως ὑπηρεσιῶν, γραπτῶς ἢ προφορικῶς συναφθείσης, ὑπὸ ἐργοδότου διὰ μισθωτόν, εἴτε δι' ἐργασίαν ἐκτελεσθεῖσαν ἢ μέλλουσαν νὰ ἐκτελεσθῇ, εἴτε δι' ὑπηρεσίας προσφερθείσας ἢ μελλούσας νὰ προσφερθοῦν.

Ἐκ τῶν προκύπτει ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ β δ]τος τῆς 24 Ἰουλίου]21 Αὐγούστου 1920 δὲν ἐσκοπήθη ἡ ὑποχρεωτικὴ εἰς χρῆμα συνομολόγησις τοῦ μισθοῦ καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς συμφωνίας καθορισμοῦ τοῦ μισθοῦ εἰς εἶδος (περὶ ταύτης ἴδετε *Α.Π.* 23]1960, ΕΕΔ 19, 718 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα ἔνθα παραπομπαί) Ἀπηγορεύθη ἢ δι' ἀντὶ καταβολῆς δόσεως ἐξόφλησις δι' εἴδους τοῦ εἰς χρῆμα συμφωνηθέντος μισθοῦ (οὕτω καὶ *Γ. Σιμωνέτος*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 387, *Χ. Μαγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 144).

Τὴν μερικὴν ὅμως καταβολὴν εἰς εἴδος τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ ἐπιτρέπει ἤδη ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως.

Ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν (ἄρθρον 1 § 1 β.δ. 24 Ἰουλίου] 21 Αὐγούστου 1920) ὑπεστηρίχθη (*Γ. Σιμωνέτος*, ἔνθ' ἀνωτ.), ὅτι ἦτο δυνατὴ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι δὲν κωλύεται ἡ ἄμεσος εἰσπραξις ὑπὸ τοῦ ἐργάτου ἢ τῇ συναινέσει του καταβολὴ τοῦ ἡμερομισθίου δι' ἐπιταγῆς, γραμματίου κλπ., ἀφοῦ ταῦτα χρησιμεύουν ὡς μέσα ἐξοφλήσεως χρεῶν εἰς δραχμάς, ὅταν γίνουν δεκτὰ οἰκειοθελῶς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, ὅστις δύναται νὰ ἀποκρούσῃ τὴν δι' αὐτοῦ ἐξόφλησιν τῆς ἀπαιτήσεώς του.

Τὸ θέμα τοῦτο ρυθμίζεται ἤδη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3248]1955 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως ὡς ἀνωτέρω, ἐρμηνεύεται δὲ αὐτὴ (*Ι. Καποδίστρας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 3β) ὡς ἔχουσα τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁ μισθωτός, δικαιούμενος νὰ ἀξιώσῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ του μόνον εἰς δραχμάς, δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ δεχθῇ ἀντ' αὐτῶν ἀξιόγραφον, ἀλλ' ἐὰν δεχθῇ, ἡ ἐνοχὴ τοῦ ἐργάτου ἀποσβέννυται.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΕΠΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΩΝ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ Ν. 4104)1960 (*)

Α. Δημητράτος (Υπουργός Εργασίας). Κύριε Πρόεδρε, *επί τοῦ ἄρθρου 6* ἔχω νὰ κάμω τὰς ἑξῆς δύο ἐλαφρὰς διαρρυθμίσεις:

Εἰς τὴν παράγραφον 3 αὐξάνεται τὸ τμῆμα συντάξεως «μέχρι δραχμῶν 574» ἀντὶ «μέχρι δραχμῶν 552», διὰ νὰ καλύψῃ πλήρως τὴν κράτησιν τοῦ 4 0|0 διὰ τὴν κάλυψιν τῶν συνταξιούχων.

Ἐπίσης ἀμέσως κατόπιν εἰς τὸ ἑδάφιον 2 τῆς παραγράφου 3 διαγράφεται ἡ λέξις «βασικαὶ» καὶ παραμένει ἁπλῶς ἡ λέξις «συντάξεις».

Σ. Ἡλιόπουλος. Κύριε Πρόεδρε, ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 ἔχω νὰ κάμω τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις:

Πρῶτον, αἱ κλάσεις 1, 2 καὶ 3, αἵτινες ἀντιστοιχοῦν εἰς ἡμερομίσθιο κάτω τῶν 47 δραχμῶν διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ κάτω τῶν 36 διὰ τὰς γυναῖκας, δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς ἐργαζομένους, ἀλλὰ εἰς μαθητευομένους. Ἑπομένως ἡ πρώτη κλάσις εἶναι τετάρτη καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη ἄρχεται ἀπὸ 47 διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ 36 δραχμὰς διὰ τὰς γυναῖκας, ἀπὸ αὐτὴν τὴν κλάσιν θὰ πρέπει νὰ ἀρχίζῃ τὸ ἀνώτερον ποσοστὸν συντάξεως. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχομεν ὑποβάλει τροπολογίαν, ἥτις εἶναι καὶ δικαιοτέρα καὶ ἀντικειμενικωτέρων φθάνομεν εἰς τὴν κατωτάτην κλάσιν.

Δεύτερον, εἰμεθα ἐντελῶς ἀντίθετοι εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 6.

Ἐφ' ὅσον μέχρι σήμερον διὰ τὴν σύνταξιν τῆς συζύγου προεβλέπετο τὸ 50 0|0, εἰ ὑπῆρξεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον συντρέχει ὥστε αὐτὸ τὸ ποσοστὸν νὰ ὑπολογίζεται εἰς 552 δραχμάς; Δὲν νομίζω ὅτι ἀπὸ τὸ ψιχίον αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἐπιδιώκεται ἡ ἐξυγίανσις τοῦ Ι.Κ.Α.

Α. Δημητράτος (Υπουργὸς Ἐργασίας). Δὲν ὑπάρχει οὐσιαστικὴ μείωσις, δεδομένου ὅτι ἡ κλάσις ἀνέρχεται πολὺ τὰ ἄνω.

Σ. Ἡλιόπουλος. Θὰ ὑπάρξουν περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας θὰ λάβουν καὶ ὀλιγώτερα.

Α. Δημητράτος (Υπουργὸς Ἐργασίας). Ἡ μαθηματικὴ μελέτη, ἡ ὁποία ἔγινεν, εἶχε καὶ αὐτὸν τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπόν. Νὰ γίνῃ ἡ κλιμάκωσις, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ οὐδεμία μείωσις τῆς λαμβανομένης σήμερον συντάξεως.

Σ. Ἡλιόπουλος. Διατί, ἂν τοιαύτη περιπτώσει, κ. Ὑπουργέ, θέτεις τὴν διάταξιν, ἀφοῦ δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀνταποκρισιν;

Α. Δημητράτος (Υπουργὸς Ἐργασίας). Θέτομεν τὴν διάταξιν αὐτήν, διότι θὰ πρέπει νὰ ἐξελιχθοῦν αἱ συντάξεις εἰς τὸ μέλλον. Ἐξ ἄλλου ἔχομεν θέσει ἀσφαλιστικὴν δικλείδα, κατὰ τὴν ὁποίαν οὐδεὶς πρόκειται νὰ λάβῃ μικροτέραν σύνταξιν ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν λαμβάνει σήμερον.

Σ. Ἡλιόπουλος. Κύριε Ὑπουργέ, ἔχομεν καταθέσει μίαν τροπολογίαν σχετικὴν μὲ τοὺς συνταξιούχους τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ. μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν τροχιοδρομων. Κατὰ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ νόμου 1846|51 οἱ συνταξιοῦχοι τῶν συγχωνευομένων Ταμείων λαμβάνουν σύνταξιν βάσει τῶν προϋποθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἴσχυον κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως. Ἐξαίρεσις ἔγινε διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ., διότι αὐτὸ ἡ σύνταξις θὰ καθορισθῇ βάσει τῶν προϋποθέσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ ὑπάρχουν κατὰ τὸν χρόνον λήψεως τῆς συντάξεως. Νομίζω, ὅτι αὐτὸ εἶναι ἄδικον καὶ θὰ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία μας, ὥστε καὶ οἱ συνταξιοῦχοι τῆς Η.Ε.Μ. νὰ τύχουν τῆς αὐτῆς προστασίας, τῆς ὁποίας τυγχάνουν καὶ οἱ συνταξιοῦχοι τῶν ἄλλων συγχωνευομένων μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. Ταμείων.

Α. Δημητράτος (Υπουργὸς Ἐργασίας). Κύριε συνάδελφε, γνωρίζετε τὰς συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ ποία ἀπάντησις ἐδόθη. Συνεπῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῶ τὴν τροπολογίαν.

Δ. Δαβάκης. Κύριε Πρόεδρε, ἐζήτησα τὸν λόγον, διὰ νὰ συνηγορήσω ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τοῦ κ. Ἡλιοπούλου διὰ τὴν συμπαθῆ τάξιν τῶν τροχιοδρομικῶν, τοὺς ὁποίους ἡ ἐξέλιξις τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων τοὺς ἔθεσεν ἐκτὸς ἐργασίας. Νομίζω, κ. Πρόεδρε, ὅτι δὲν εἶναι μεγάλη ὕλη, ἐὰν χριθοῦν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, ὅπως ἐχρίθησαν ὅλοι οἱ ἄλλοι ἠσφαλισμένοι τῶν συγχωνευθέντων Ταμείων.

Α. Δημητράτος (Υπουργὸς Ἐργασίας). Κύριοι συνάδελφοι, οἱ τροχιοδρομικοὶ ἔτυχον ἰδιαιτέρας μεταχειρίσεως. Ἐκεῖνοι ὅμως, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔτυχον ἰδιαιτέρας μεταχειρίσεως, εἶναι οἱ καπνεργάται καὶ ἀριθμὸς μεταλλωρύχων.

Δ. Δαβάκης. Ἐγὼ δὲν ἔχω ἀντίρρησιν νὰ τύχουν προστασίας καὶ οἱ μεταλλωρύχοι. Σήμερον ὅμως, ὁπότε μᾶς δίδεται ἡ εὐκαιρία, ἂς λάβωμεν μέτρα διὰ τοὺς τροχιοδρομικούς.

Ἐπίσης ἐζήτησα τὸν λόγον, διὰ νὰ ἀναπτύξω μίαν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 σχετικῶς μὲ τοὺς λαμβάνοντας δικλεῖν σύνταξιν. Ὁρίζεται εἰς τὸ Νομοθέτημα, ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος, ὁ ὁποῖος λαμβάνει σύνταξιν ἀπὸ δύο Ταμεῖα, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ Δημόσιον καὶ ἀπὸ τὸ Ι.Κ.Α. θὰ λαμβάνῃ τὴν μεγαλυτέραν. Αὐτὸ εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς διατάξεως καὶ μὲ κύριοκει σύμφωνον. Ἀλλά, ὅπως εἶναι διατυπωμένη ἡ διάταξις, εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργήσῃ ἀδικίας. Εἶναι ἐνδεχομένον νὰ ἐξέλθῃ τις τοῦ Δημοσίου ὡς συνταξιοῦχος μὲ μικρὰν σύνταξιν. Ἐν συνεχείᾳ ἀπέκτησε προϋποθέσεις ἀσφαλίσεως του εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ νὰ λάβῃ ἐπίσης καὶ ἀπὸ αὐτὸ μίαν

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 1338 τοῦ παρόντος τόμου.

μικράν σύνταξιν κατά τι ανωτέραν τοῦ Δημοσίου. Οὗτος εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν θὰ ἀπολέσῃ τὴν σύνταξιν τοῦ Δημοσίου. Τοῦτο νομίζω, ὅτι εἶναι ἄδικον. Διὰ τοῦτο ἐγὼ θὰ ἐπρότεινα νὰ ὁρίζετο εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἕνα ἀνώτατον ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ ἐλάμβανεν ὁ ἠσφαλισμένος, ὁ ὁποῖος ἔχει δύο συντάξεις, ἐκφραζόμενον εἰς ἀποδοχὰς ἑνὸς βαθμοῦ ἐνεργείας καὶ ὡς τοιοῦτον προτείνω τὸν τοῦ ὑπουργικοῦ διευθυντοῦ.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς. (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Κύριε συνάδελφε, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἡ πρότασις αὐτὴ δεκτή, διότι ἀπαιτεῖται ἀναλογιστικὴ μελέτη.

Ν. Ζ ο ρ μ π ά ς. Κύριε Πρόεδρε, τὸ ἄρθρον 29 τοῦ νόμου 1846]1951 ὁρίζει, ὅτι τὸ ποσὸν τῆς βασικῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ γήρατος εἶναι ἴσον πρὸς τὸ 80]ο τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου καὶ τὸ ποσοστὸν τῆς συζύγου καθορίζεται εἰς τὸ 50]ο τῆς βασικῆς συντάξεως. Πολὺ φοβοῦμαι, ὅτι ἐξ ὅσων εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τὰ καθιερούμενα ποσοστὰ διὰ τοῦ ἄρθρου ὁ τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου ν.δ. δὲν θὰ φθάσουν εἰς τὰ ὅρια, τὰ ὁποῖα θέτει τὸ ἄρθρον 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951.

Ἐπανέρχομαι ἐπὶ τῆς τροπολογίας τῆς ἀφορώσης τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ. Τὸ ἄρθρον 56 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὁρίζει, ὅτι οἱ συνταξιοῦχοι Εἰδικῶν Ταμείων συγχωνευομένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐξακολουθοῦν συνταξιοδοτούμενοι ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφηρμόσθη διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ. καὶ διὰ τοῦτο ζητοῦμεν, ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία μας, ἵνα καὶ οἱ ἠσφαλισμένοι οὗτοι τύχουν ἴσης μεταχειρίσεως μὲ τοὺς ἠσφαλισμένους ἄλλων συγχωνευθέντων Ταμείων.

Γ. Ἀ ρ ά π η ς. Κύριε Πρόεδρε, βάσει τοῦ νόμου 3954]1959 ὁ κλάδος τῶν τροχιοδρομικῶν συνεχωνεύθη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ἐνῷ ὁ ἀ.ν. 1846]1951 § 4 τοῦ ἄρθρου 56 ὁρίζει, ὅτι συνταξιοῦχοι Κλαδικῶν Ταμείων συγχωνευόμενοι εἰς τὸ Ι.Κ.Α. αἱ συντάξεις των ἀναπροσαρμόζονται, ἐφ' ὅσον ἔχουν τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὸ Ι.Κ.Α. (ἀριθμὸς ἡμερομισθίων, ὅριον ἡλικίας).

Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν, πρὸς ἄρσιν τῆς ἀδικίας αὐτῆς νὰ δεχθῇ τὴν ἐξῆς τροπολογίαν: Εἰς τὸ ἄνω σχέδιον ν.δ., εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 6 προστίθεται παράγραφος, ἔχουσα ὡς ἑξῆς: Τὸ ἄρθρον 56 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς συνταξιούχους τοῦ συγχωνευθέντος τέως Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς προηγουμένως εἶπεν, ὅτι σειρὰν προτιμήσεως καὶ ταχυποίησιν τοῦ θέματος ἔχουν οἱ καπνεργάται καὶ οἱ μεταλλωρύχαι.

Παρακαλῶ συνεπῶς καὶ ἐγώ, ὅπως εἰς αὐτὰ περιληφθοῦν καὶ οἱ τροχιοδρομικοὶ τῆς Η.Κ.Μ., καθὼς καὶ ἄλλαι τυχὸν κατηγορίαι. Συνηγορῶ ἐπίσης καὶ ἐγὼ ὑπὲρ τῆς τροπολογίας, τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξεν ὁ κ. Ἡλιόπουλος διὰ τὴν κλιμάκωσιν τῶν συντάξεων καὶ τὴν διαγραφὴν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 6 καὶ νὰ μείνῃ ὡς ἔχει εἰς τὸ ν.δ. 1846]1951, παρακαλῶν τὸν ἀξιότιμον κ. Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν.

Ν. Ζ α ρ τ ι ν ί δ η ς. Ἤθελον νὰ ὑποβάλω μίαν ἄλλην τροπολογίαν ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ: Ὑπάρχουν ὡρισμένοι συνταξιοῦχοι, οἱ ὁποῖοι διὰ λόγους ἀνωτέρας βίας, εἴτε δι' ἄλλους, δὲν κατώρθωσαν νὰ ὑποβάλουν ἐμπροθέσμως τὰ δικαιολογητικά των. Θὰ παρεκάλουν νὰ τοὺς δοθῇ δίμηνος προθεσμία νὰ τὰ ὑποβάλουν, διὰ νὰ κριθοῦν, διότι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ 20ετίαν κατέβαλλον τὰ δόφρά λιστρα καὶ εἴτε διότι ἠσθένησαν, εἴτε διότι εὑρίσκοντο μακρὰν τῆς Ἑλλάδος καὶ δὲν ἐπέβαλον τὰς αἰτήσεις των, δὲν ἐπιτρέπεται σήμερον νὰ στεροῦνται καὶ τοῦ ἄρτου ἀκόμη.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Δὲν τοὺς ἐμποδίζει ὁ νόμος νὰ τὰ ὑποβάλουν. Δὲν ὑπάρχει καμμία διάταξις, ἡ ὁποία νὰ τοὺς ἐμποδίζῃ.

Ν. Ζ α ρ τ ι ν ί δ η ς. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἀπέρριψε τὰ δικαιολογητικά των.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Δὲν ἔχουν σχέσιν αἱ συντάξεις τοῦ Ι.Κ.Α. μὲ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

Δ. Γ ι α χ ν ῆ ς. Κύριε Πρόεδρε, συνηγορῶ καὶ ἐγὼ θερμῶς ὑπὲρ τῆς τροπολογίας, τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξεν ὁ συνάδελφος κ. Ἡλιόπουλος καὶ ὑπεστήριξεν ἐπίσης ὁ συνάδελφος κ. Δαβάκης σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῶν τροχιοδρομικῶν. Πρόκειται περὶ ἀπονομῆς δικαιοσύνης εἰς ὑπηρήλικας τροχιοδρομικούς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁ κ. Ὑπουργὸς εἰς κατ' ἰδίαν συζήτησιν εἶχεν ἰδιοθετήσει καὶ εἶχε δηλώσει, ὅτι θὰ μελετήσῃ τὸ θέμα αὐτό, διὰ νὰ ληφθῇ νομοθετικὴ μέριμνα ἐν καιρῷ. Νομίζω, ὅτι μᾶς παρουσιάζεται ἤδη σήμερον ἡ εὐκαιρία αὐτὴ καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως ἀποδεχθῇ τὴν ἀναπτυχθεῖσαν τροπολογίαν.

Ε. Κ ο θ ω ῆ ς. Κύριε Πρόεδρε, ἀναπτύχθησαν προηγουμένως ὑπὸ τῶν κυρίων συναδέλφων δύο τροπολογίαι, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἀφορᾷ τοὺς συνταξιούχους τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ἡ τροπολογία αὐτὴ εἶναι βασική, διότι καὶ ἐν προκειμένῳ πρέπει νὰ ἰδιοθετηθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος. Οὔτε λογικόν, οὔτε πρέπον εἶναι νὰ ὑπάρχῃ ἀνισότης. Πρέπει καὶ ἐν προκειμένῳ νὰ ἐφαρμοσθοῦν τὰ διεθνῶς κρατοῦντα.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Κύριε συνάδελφε, περὶ ποίων διεθνῶς κρατούντων ὁμιλεῖτε; Ἐὰν πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθοῦν τὰ διεθνῶς κρατοῦντα, τότε κανεὶς δὲν θὰ τύχῃ συντάξεως.

Ι. Π α π α δ η μ η τ ρ ί ο υ. Κύριε Πρόεδρε, ἡ τροπολογία, ἡ ἀφορῶσα τοὺς τροχιοδρομικούς, εἶναι δικαιοτάτη καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ ἔπρεπε νὰ ρυθμίσῃ τὸ θέμα.

Πέραν αὐτῆς τῆς τροπολογίας ὑπάρχει καὶ μία κατηγορία συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Λιμενεργατῶν, οἱ ὁποῖοι συνεχωνεύθησαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ δὲν λαμβάνουν τὸ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν.

Νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ διάταξις ρυθμίζουσα τὸ θέμα διὰ τῆς ἐξισώσεως τῶν συνταξιούχων λιμενεργατῶν μὲ τοὺς λοιποὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐπίσης πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ θέμα

τὸ ἀφορῶν τὸ ποσοστὸν 80 ο/ο τῶν ἡμερομισθίων.

Ὡσαύτως πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια ταχτοποιήσεως τοῦ ποσοστοῦ διὰ τὰ τέκνα. Ἤδη διὰ τὸ πρῶτον τέκνον καταβάλλεται ἕνα 20 ο/ο, διὰ τὸ δεύτερον τέκνον 10 ο/ο καὶ διὰ τὸ τρίτον 10 ο/ο. Ἐνῷ ἔπρεπεν ἀντιστρόφως διὰ τὸ πρῶτον τέκνον νὰ καταβάλλεται ποσοστὸν 20 ο/ο, διὰ τὸ δεύτερον ποσοστὸν 30 ο/ο καὶ διὰ τὸ τρίτον 40 ο/ο.

Μ. Στεφανίδης. Κύριε Πρόεδρε, μετ' ἄλλων συναδέλφων ἔχω ὑπογράψει τροπολογίαν ἀφορῶσαν τοὺς συνταξιούχους Μεταφορῶν, οἱ ὁποῖοι συνεχωνεύθησαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Μεταξὺ τῶν συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Μεταφορῶν ὑπάρχει μία κατηγορία συνταξιούχων, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἔγινεν ἀναπροσαρμογή, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχον αἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου 3954.

Λ. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Κύριε συνάδελφε, ἔχει ρυθμισθῇ τὸ θέμα καὶ τὸ γνωρίζουν οἱ τροχιοδρομικοί. Ἴσως μάλιστα αὐτοὶ νὰ εὑρίσκωνται εἰς καλυτέραν μοῖραν ἀπὸ ἄλλους συνταξιούχους.

Μ. Στεφανίδης. Κύριε Ὑπουργέ, ἡ τροπολογία ἀφορᾷ τοὺς μὴ ὑπαχθέντας εἰς τὸν ν. 3954. Πρόκειται περὶ μιᾶς κατηγορίας συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Μεταφορῶν, τῶν ὁποίων δὲν ἔτυχον ἀναπροσαρμογῆς αἱ συντάξεις. Ζητοῦμεν καὶ δι' αὐτοὺς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ νόμου 1846.

Σ. Ἡλιόπουλος. Λαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, διὰ δευτέραν φορὰν τὸν λόγον, διὰ νὰ παρακαλέσω τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν τὴν ἀφορῶσαν τὸ προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν. Τὸ δίκαιον τοῦ αἰτήματος τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν εἶναι τόσον κρυστάλλινον, ὥστε ἀπορῶ πῶς ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπιμένει εἰς τὴν ἄρνησίν του. Ἐξ ἄλλου πρόκειται περὶ πολὺ ὀλίγων προσώπων.

Γ. Εὐαγγέλου. Κατ' ἀρχήν, κ. Πρόεδρε, τάσσομαι ὑπὲρ τῆς μὴ μειώσεως κάτω τοῦ 50 ο/ο τῆς συντάξεως, ἡ ὁποία ἀνήκει εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἠσφαλισμένου. Ὅσοι ἐξ ἡμῶν ἔχομεν παιδιὰ γνωρίζομεν πόσον πολλαπλασιάζονται αἱ ἀνάγκαι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ὑπάρξεως περισσοτέρων μελῶν οἰκογενείας. Ἐπίσης παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν τὴν ἀφορῶσαν τὸ προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν.

Δ. Παινέζης. Κατ' ἀρχήν, κ. Πρόεδρε, παρακαλῶ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀναπτυχθεῖσα τροπολογία ἡ ἀφορῶσα τοὺς τροχιοδρομικούς. Περαιτέρω παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ μίαν τροπολογίαν ὑπογραφομένην ὑπὸ τοῦ κ. Βαλούρδου, ἀφορῶσαν τοὺς συνταξιούχους τοῦ τέως Ταμείου Λιμενεργατῶν. Οἱ τέως συνταξιοῦχοι τοῦ Ταμείου τούτου δὲν λαμβάνουν ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἔναντι τῶν συναδέλφων των τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Βαλούρδου, τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ ὑποστηρίζω ἐνθέρμως, ὥστε νὰ λάβουν καὶ οἱ ὀλίγοι αὐτοὶ συνταξιοῦχοι ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν.

Προεδρεύων Λ. Μπατρίνος. Ὑπεβλήθη ἐπίσης πρότασις, ὅπως διεξαχθῇ ὀνομαστικὴ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Ἡλιοπούλου τῆς ἀφορώσης τὸ προσωπικὸν τῆς Π.Ε.Μ., ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς (ἀναγινώσκει). Παρακαλῶ τοὺς ὑπογράφοντας τὴν πρότασιν, διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ ταλαιπωρία τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ ἀποφασίσωμεν δι' ἀναστάσεως.

Σ. Ἡλιόπουλος. Δεχόμεθα τὴν πρότασίν σας κ. Πρόεδρε, μόνον παρακαλῶ τοὺς κ.κ. βουλευτὰς νὰ ψηφίσουν ὑπὲρ τῆς τροπολογίας, διότι τὸ δίκαιον τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν εἶναι κρυστάλλινον.

Προεδρεύων Λ. Μπατρίνος. Οἱ ἀποδεχόμενοι τὴν τροπολογίαν ταύτην, παρακαλῶ νὰ ἐγερθῶσιν.

Ἠγέρθησαν οἱ ὀλιγώτεροι.

Προεδρεύων Λ. Μπατρίνος. Ἠγέρθησαν οἱ ὀλιγώτεροι καὶ συνεπῶς καὶ ἡ τροπολογία ἡ ἀφορῶσα τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ. ἀπερρίφθη.

Ἐρωτᾶται ἡ Ἐπιτροπή: δέχεται τὸ ἄρθρον 6, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ;

Πολλοὶ βουλευταί. Μάλιστα, μάλιστα.

Συνεπῶς τὸ ἄρθρον 6 ἐγένετο δεκτόν, ὡς ἐτροποποιήθη.

Μ. Στεφανίδης. Κύριε Πρόεδρε, ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου ν. ὁ/τος, εἰδικῶς ἐπεσήμανα τὴν μεγάλην ἀδικίαν, ἡ ὁποία γίνεται διὰ τοῦ ἄρθρου 7 αὐτοῦ εἰς βάρος ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἠσφαλισμένων. Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 ὡς εἶναι διατυπωμένη ἀσαφῶς περὶ ἀναγνωρίσεως μόνον μιᾶς δεκαετίας, προγενεστέρων τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἡμερομισθίων, εἶναι διάταξις ποὺ περιορίζει καὶ τὴν χρονικὴν διάρκειαν ἀναγνωρίσεως τῶν πραγματοποιηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων εἰς δ ἔτη καὶ τὸν χρόνον ὑποβολῆς αἰτήσεως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 6 μηνῶν καὶ δημιουργεῖ ἀνυπερβλήτους δυσχερείας εἰς τοὺς ἐργαζομένους διὰ τὴν συνταξιοδότησιν. Ἡ διάταξις αὕτη ἐπὶ πλέον, ὡς προσβάλλουσα κεκτημένα δικαιώματα, στερεῖται καὶ ἠθικῆς βάσεως καὶ πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ στέρξῃ εἰς τὴν διαγραφήν της.

Ι. Παπαδημητρίου. Ἡ διάταξις, διὰ τῆς ὁποίας προβλέπεται ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως διὰ τὴν ἀναγνώρισιν ἡμερομισθίων ἐντὸς ἑξαμήνου, πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ. Ὑπάρχουν χιλιάδες πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ ὑποβάλουν αἴτησιν ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος αὐτοῦ, ὅπως εἶναι π.χ. οἱ ταξιδεύοντες καὶ οἱ ἀναχωρήσαντες εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐλλείψει ἐργασίας εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Πέραν αὐτοῦ πιστεύω, κ. Πρόεδρε, ὅτι αἱ ἡμέραι ἐργασίας πρέπει νὰ ἀναγνωρίζωνται ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἐπραγματοποιήθησαν. Ὁμοίως καὶ ἡ διάταξις ἡ ἀφορῶσα τὴν δεκαετίαν πρέπει νὰ τροποποιηθῇ.

Λ. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Τὸ δεύτερον θέμα εἶναι ἡ προσπάθεια καταπολεμήσεως τοῦ κακοῦ τῆς δημιουργίας εἰκονικῶν προϋποθέσεων πρὸς συνταξιοδότησιν.

Ἡ ἀσφάλισις εἶναι ὑποχρεωτική, καὶ θὰ πρέπει νὰ εἶναι ὑποχρεωτική, διότι ἀκριβῶς αὐτὸ τῆς δίδει τὴν μορφὴν τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἓν ὀνόματι αὐτῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως συμβαίνει σήμερον νὰ παρουσιάζεται ἕνας καὶ νὰ λέγῃ ὅτι πρὸ 25 - 30 ἐτῶν εἶχεν ἀσφαλισθῇ ἐργαζόμενος εἰς ἀποβιώσαντα ἐργοδότην, ἢ ἄλλος εἰς ἐργοδότην, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν ἐνθυμεῖται, νὰ παρουσιάζῃ μάρτυρας ὅτι πράγματι εἰργάζετο καὶ νὰ διεκδικῇ συνταξιν. Ἀντιλαμβάνεσθε μὲ αὐτὴν τὴν ἱστορίαν τί γίνεται.

Βεβαίως ὑπάρχουν περιπτώσεις, ὅπως τῶν Σερρῶν, τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ κ. Λαυρεντίδης, ὅπως τῶν μεταλλωρύχων ποὺ ἀνέφερεν ὁ κ. Φράγκος, καὶ ἄλλαι, εἰς ἄλλας ἀκαναγκλήσεις. Ἀλλὰ ἂν ὑπάρχουν τοιαῦται περιπτώσεις, δίκαιον εἶναι, ὅπως ἐντὸς ὡρισμένης ταχείας προθεσμίας ὅλοι οἱ μισθωτοί, οἵτινες δι' οἱονδήποτε λόγον, εἴτε ἀπεβίωσεν ὁ ἐργοδότης, εἴτε νομίζουν, ὅτι δὲν κατέβαλεν ὁ ἐργοδότης τὸ ἀσφάλιστρον δι' ὡρισμένην περίοδον, νὰ κάνουν δήλωσιν εἰς τρόπον ὥστε βάσει τῆς δηλώσεως των ταύτης νὰ ἐρευνηθῇ ὁ φάκελός των καὶ νὰ τακτοποιηθῇ ἡ ὑπόθεσίς των, ὥστε ὅταν θελήσουν νὰ ἐξέλθουν εἰς τὴν συνταξιοδότησιν νὰ μὴ συναντοῦν ἐμπόδια καὶ ταλαιπωρηθοῦν.

Ἐὰν λοιπὸν θέλωμεν πράγματι νὰ λειτουργήσῃ ὁ θεσμὸς τοῦ Ι.Κ.Α. ὅπως πρέπει, ἐπιβάλλεται νὰ ληφθοῦν μέτρα καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἀσφαλίσεως καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἠσφαλισμένων. Εἰς τοῦτο ἀποβλέπει ἡ διάταξις, ἡ ὁποία ζητεῖ, ὅπως ἐντὸς ταχείας προθεσμίας οἱ τυχὸν δι' οἱονδήποτε λόγον εὑρισκόμενοι ἐν ἐκκρεμότητι διὰ τὸ παρελθόν, νὰ σπεύσουν νὰ τακτοποιηθοῦν.

Δεύτερον, ἀπὸ ἀπόψεως δικαιώματος. Ἐκάστοτε κατὰ τὴν ἔξοδον τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ οἱονδήποτε ἀπάγγελμα, μετὰ τὴν ταχυδρόμησιν τοῦ παρελθόντος, θὰ τοῦ ἀναγνωρίζεται μόνον, διὰ τὴν περίπτωσιν καθυστερήσεως εἰσφορῶν, ἡ τελευταία πενταετία. Ἀναγνωρίζομεν δηλαδὴ ὁλόκληρον τὸ παρελθὸν καὶ θέτομεν ὡρισμένους κανόνας, οἱ ὁποῖοι προστατεύουν τοὺς ἐργαζομένους καὶ τοὺς ἐξασφαλίζουν ἕνα καλύτερον ἀσφαλιστικὸν μέλλον.

Τρίτη περίπτωσις εἶναι ἡ διαφυγὴ εἰσφορῶν. Τοῦτο εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα θέματα. Πρό τινος χρόνου ἡ Βουλὴ ἐψήφισεν εἰδικὸν νόμον διὰ τὴν ρευστοποίησιν τῶν καθυστερουμένων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, καὶ ὁ ἀπαίσιος ἐλπίζω ὅτι θὰ ἀπεδίδοντο. Ἀλλὰ δὲν θὰ πρέπει ἑκάστοτε νὰ εὑρισκώμεθα πρὸ τῆς ἀνάγκης νὰ ψηφίζωμεν εἰδικοὺς νόμους διὰ τὴν εἰσπραξιν καθυστερουμένων εἰσφορῶν. Θὰ πρέπει νὰ καταστήσωμεν τὴν διαφυγὴν ἀδύνατον καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἐργοδοτῶν, καὶ διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν προϋποθέσεις ἀποκτήσεως ἀσφαλιστικῆς συνειδήσεως ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα νὰ εἰσπράττωνται αἱ εἰσφοραὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν εὐρωστίαν τοῦ Ι.Κ.Α., ὥστε οἱ ἐργαζόμενοι νὰ ἔχουν πλήρη κοινωνικὴν ἀσφάλειαν. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ὑπάρχει ἡ δυνητικὴ διάταξις, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἂν ἐργοδότης δὲν ἔχῃ πληρώσει ἡμερομίσθια εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἐμφανίζεται δικαιολόγων ἡμερομίσθια εἰς τὰ φορολογικά του βιβλία, νὰ δύναται ὁ ἔφορος νὰ μὴ ὑπολογίζῃ τὰ ἡμερομίσθια αὐτὰ ὡς πραγματικά, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχον καταβληθῇ τὰ ἀναλογοῦντα εἰς αὐτὰ ἀσφάλιστρα. Δι' αὐτὸ δὲν προεκάλεσεν εἰς ἐμὲ ἰδιαιτέραν αἴσθησιν, ὅτι ἡ Ἀριστερὰ διεφώνησε μὲ τὴν διάταξιν αὐτήν.

Σ. Ἠλιόπουλος. Οὐδεὶς διεφώνησεν.

Α. Δημητράτος. (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Διεφώνησε κάποιος ἐκ τῆς παρατάξεώς σας, ὁ ὁποῖος ἀσχολεῖται μὲ τὰ ἐργατικὰ θέματα. Δὲν νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι κανεὶς ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ κανεὶς ἐκ τῶν ἐργαζομένων ἔχει συμφέρον νὰ εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν διάταξιν αὐτήν. Πιστεύω, ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἄρθρων ἀνταποκρίνεται πρὸς μίαν ἀναμφισβητητον ἀνάγκαιότητα, ἡ ὁποία σχετίζεται μὲ τὴν οἰκονομικὴν εὐρωστίαν τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐπειδὴ αὐταὶ αἱ συνεδριάσεις εἶναι ἱστορικαὶ ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικῆς πολιτικῆς, οἱ συνάδελφοι, οἱ ὁποῖοι ὑπεστήριξαν τὰς ἀπόψεις αὐτάς, κάποτε θὰ εἶναι ὑπερήφανοι. Ἐλπίζω, ὅτι θὰ ψηφισθῇ τὸ ἄρθρον ἀπὸ ὁλόκληρον τὴν Ἐπιτροπήν, ὡς ἐτροποποιήθη παρ' ἐμοῦ.

Μεθ' ὃ τὸ *ἄρθρον 7* γίνεται δεκτὸν ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸν καὶ *τὸ ἄρθρον 8*, ὡς ἔχει.

Συνεδρίασις ΛΘ' 31 Αὐγούστου 1960

Ἄρθρον 10

Α. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Πρότου ὁμιλήσουν οἱ λοιποὶ κ.κ. συνάδελφοι ἐπὶ τοῦ *ἄρθρου 9*, θὰ ἤθελα νὰ δηλώσω τί διαρρυθμίσεις ἔχω ἐπ' αὐτοῦ, διὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ συζήτησις.

Εἰς τὴν παράγραφον 1 οἱ στίχοι 9 καὶ 10 διαρρυθμίζονται ὡς ἀκολούθως: «1954 ἐσοδείων, μειουμένη εἰς 1 1/2 ο/ο προκειμένου περὶ καπνῶν ἐσοδείων 1955 καὶ 1956, εἰς 1 ο/ο προκειμένου περὶ καπνῶν ἐσοδείων 1957 καὶ 1958 καὶ 0,5 ο/ο προκειμένου περὶ καπνῶν ἐσοδείων 1959 καὶ ἑξῆς».

Περαιτέρω εἰς τὰς παραγράφους 4 καὶ 5 ἡ φράσις «1ης Αὐγούστου» ἀντικαθίσταται διὰ τῆς φράσεως «1ης Ὀκτωβρίου».

Τέλος προστίθεται παράγραφος 6, ἔχουσα οὕτω: «Ἡ βαρύνουσα τὸν ἠσφαλισμένον εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀσφάλισιν αὐτῶν εἰς τὸν κλάδον ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου αὐξάνεται ἀπὸ 1ης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς κατὰ 0,5 ο/ο, ὁριζομένη εἰς 2,25 ο/ο».

Πρόκειται περὶ διατάξεως, τὴν ὁποίαν εἰσηγοῦμαι, προτάσει τῶν ἐκπροσώπων τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐργατικοῦ κόσμου καὶ δεδομένου ὅτι ἀφορᾷ τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ Ι.Κ.Α. τίθεται ὡς παράγραφος 6 τοῦ ἄρθρου 9.

Αὗται εἶναι αἱ διαρρυθμίσεις, τὰς ὁποίας ἔχω ἐπιφέρει ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9.

Σ. Ἠλιόπουλος. Κύριε Πρόεδρε, διὰ τοῦ ἄρθρου 10 προβλέπεται, ὅτι οἱ ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. συνταξιοῦχοι ἄλλων Ὀργανισμῶν θὰ πρέπει νὰ καταβάλλουν τὴν ἐξῃρημένην εἰσφοράν, διὰ νὰ μετέχουν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Κατ' άρχήν θά είχε μίαν βάσιν ή διάταξις αύτή, αλλά θα έπρεπε νά περιορισθῇ τό ὕψος τῆς συντάξεως, τήν οποίαν λαμβάνει από τόν Είδικόν Κλαδικόν Όργανισμόν, είς τόν όποιον είναι συνταξιούχος, δι' ένα ποσόν άνω τῶν 1000 δραχμῶν συντάξεως.

Έκεῖνο, πού είναι άκατανόητον δι' έμέ, είναι ή διάταξις τῆς παραγράφου 4, ή όποία λέγει τα έξῆς (άναγινώσκει). Προκειται δηλαδή περί συνταξιούχων, οί όποῖοι ἦσαν ἠσφαλισμένοι είς κάποιον Όργανισμόν και συνεπῶς προηγουμένως είργάζοντο διά κάποιον έθνικόν σκοπόν, κατα τό νομοσχέδιον, και προσέφεραν και έθνικήν ὑπηρεσίαν. Έν τοιαύτῃ όμως περιπτώσει κ. Ὑπουργέ, έφ' ὅσον ἦσαν ἀπαραίτητοι διατί δέν τούς άφησατε είς τήν ὑπηρεσίαν αὐτήν; Και δέν ὑπάρχουν ἄλλοι ὑπάλληλοι, οί όποῖοι νά είναι δυνατόν νά προσφέρουν και αὐτοί εθνικήν ὑπηρεσίαν; Νομίζω λοιπόν, ὅτι ή διάταξις αὐτή είναι ἀπαραδεκτος και πρέπει νά διαγραφῇ, διότι πολύ φοβοῦμαι, ὅτι, ἐάν παραμείνῃ, θά ἀρχίσῃ και έδῶ ή κομματική συναλλαγή και ἄλλοι μέν θά πληρώνουν διπλῆν ἀσφάλισιν, ἄλλοι δέ θά ἐξαιρούνται τῆς ἀσφαλίσεως αὐτῆς. Δέν προκειται, κ. Πρόεδρε, νομίζω οὔτε τό Έθνος, οὔτε ή Κοινωνία νά χάσῃ, ἐάν δέν προσφέρουν τάς έθνικάς των ὑπηρεσίας οί ἄνθρωποι αὐτοί. Διότι, ὡς και προηγουμένως ἀνέφερον, ὑπαρχουν και ἄλλοι ὑπάλληλοι, νομίζω, οί όποῖοι είναι δυνατόν νά προσφέρουν τάς ἰδίας έθνικας ὑπηρεσίας. Άλλά και ἄν ἀκομη δεχθωμεν, ὅτι είναι ἀπαραίτητον νά παραμεινῃ ή διάταξις, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νά ὑποχρεωθοῦν και αὐτοί νά πληρώσουν ηὐξημένην εἰσφοράν.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργός Ἐργασίας). Κύριε συνάδελφε, παρατηρῶ, ὅτι έδώσατε ἔντονον χρωματισμόν είς τήν διάταξιν αὐτήν. Άλλά ή διάταξις αὕτη είναι άπλουστάτη και θά σᾶς ἀναφέρω μίαν και μόνον περίπτωσιν.

Ὑπάρχουν έλάχιστοι τροχιοδρομικοί, οί όποῖοι ἀπεχώρησαν ἀπό τήν Ἑταιρείαν και κατέστησαν συνταξιοῦχοι. Ὡς ἀπαραίτητοι όμως ἐκρατήθησαν κοι ἐργάζονται προσφέροντες τάς ὑπηρεσίας των είς ἄλλον Όργανισμόν. Διοτι ὑπῆρχε φόβος νά αὐξηθοῦν τα ἀσφάλιστρα τούτων και είς τό ἤδη ὑφιστάμενον θέμα τῆς συντάξεώς των νά προστεθῇ και νέον. Δι' αὐτό ἐθέσαμεν τήν διάταξιν, ὥστε νά καλύπτεται δι' ἐν χρονικόν διάστημα ή περίπτωσις τῶν τροχιοδρομικῶν, διά νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τυχόν προσθετα ἀσφάλιστρα. Συνεπῶς δέν είναι τρομερά, ὡς εἴπατε προηγουμένως, ή διάταξις.

Σ. Ἡ λ ι ό π ο υ λ ο ς. Κύριε Πρόεδρε, ἐάν πρόκειται περί τῆς περιπτώσεως τῶν τροχιοδρομικῶν, οὐδεμία ἀντίρρησις βεβαίως ὑπάρχει, ἀλλά νομίζω, ὅτι δέν λέγει τοιοῦτον τι τό σχέδιον ν.δ.

Δ. Κ ω σ τ ῆ ς. Κύριε Πρόεδρε, ή παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ παροντος ν. δ]τος ἀναφέρει συγκεκριμένως τά ἑξῆς: (ἀναγιγνώσκει). Νά καταβάλλεται δηλαδή πάσα δαπάνη ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ ἀτυχήματος. Διά τοῦ ἄρθρου 3 ὅμως καθιεροῦται ἐπίσης φορολογία 1ο]ο ἕως 2ο]ο δι' ὡρισμένας περιπτώσεις. Και ἐρωτάται θά καταβάλλεται και ή φορολογία αὐτή και συγχρόνως ή ἀποζημίωσις ἡ ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ ἀτυχήματος; Τότε δέν πρόκειται περί Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου. Ἐρωτῶ τόν κ. Ὑπουργόν, ἔχει προβλέψει τήν περίπτωσιν τῆς τροποποιήσεως τῆς διατάξεως αὐτῆς;

Μ. Σ τ ε φ α ν ί δ η ς. Κύριε Πρόεδρε, ή διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 10 ἡ θεσπίζουσα τήν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δυναμένου δι' ἀποφάσεώς του νά ἐξαιρῇ κατ' ἐλευθέραν κρίσιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ διπλασίου ἀσφαλίστρου κατηγορίας ἠσφαλισμένων, είναι ἀπαράδεκτος και πρέπει να διαγραφῇ, διότι προβλέπομεν, ὅτι θά γίνῃ κομματική συναλλαγή και θά ἐπωφεληθοῦν τοῦ μέτρου αὐτοῦ μεγαλοσχημοι φίλοι τοῦ κυβερνῶντος κόμματος. Ὁ κ. Ὑπουργός ἰσχυρίσθη, ὅτι δι' αὐτῆς ἐπιθυμεί νά προστατεύσῃ τούς ἐργαζομένους συνταξιούχους τροχιοδρομικούς.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργός Ἐργασίας). Κύριε συνάδελφε, εἶπον, ὅτι μεταξύ τῶν ἄλλων περιπτώσεων ἐγεννήθη και διά τούς τροχιοδρομικούς, οί όποῖοι, ἐνῶ ἐργάζονται, τελοῦν ὑπό συνταξιοδότησιν, και ἐξήγησα τούς λόγους, διά τούς όποίους, ἐάν δέν ἐτίθετο ή διάταξις αὕτη, οί ἐν λόγῳ τροχιοδρομικοί ἦσαν ὑποχρεωμένοι νά πληρώνουν διπλῆν ἀσφάλισιν ὡς συνταξιοῦχοι. Αὐτήν ἀκριβῶς τήν περίπτωσιν προτίθεται νά καλύψῃ ή παροῦσα διάταξις.

Μ. Σ τ ε φ α ν ί δ η ς. Κύριε Ὑπουργέ, ή διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 10 ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τόν διπλασιασμόν τοῦ ἀσφαλίστρου και δέν ἀναφέρεται είς τόν κίνδυνον διακοπῆς τῆς συντάξεως τῶν τροχιοδρομικῶν ἐκ τῆς ἀπασχολήσεώς των ὡς συνταξιούχων ὡς ὑπηνίχθητε πρό ὀλίγου. Ἄν προκειται περί αὐτοῦ, θά ἦτο δυνατόν νά συμφωνήσωμεν. Ἐπιμένω όμως, ὅτι δέν ἀφορᾷ τούς τροχιοδρομικούς ἡ παράγραφος 4 περί ἐξαιρέσεως, διότι λαμβάνουν μικράς συντάξεις κάτω τοῦ ὁρίου κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς, ἰδίως ὑπαλλήλου ηὐξημένου κατά 50ο]ο και συνεπῶς διά τῆς παραγράφου 2 ἐξαιροῦνται τοῦ δημοσίου ἀσφαλίστρου και ὅτι θά ἐφαρμοσθῇ διά τούς μεγαλοσχήμους, πού διά νά ὑπάρχουν γενικώτεροι ἐθνικοί και κοινωνικοί σκοποί ἐξυπηρετουμενοι παρ' αὐτῶν ὑποτίθεται ὅτι λαμβάνουν γενναίαν ἀμοιβήν και μεγάλους μισθούς και συνεπῶς θά δυνανται και πρέπει νά πληρώσουν διπλάσιον ἀσφάλιστρον. Διαβλέπω παλιν κομματικήν ἐξυπηρέτησιν «ἡμετέρων».

Ἡ παραχώρησις είς τόν κ. Ὑπουργόν Ἐργασίας δικαιώματος να ἐκδίδῃ, και μάλιστα ὄχι ἐφ' ἅπαξ, ἀλλ' είς τό διηνεκές, ἀποφάσεις ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς καταβολῆς διπλασίου ἀσφαλίστρου είναι δι' ἡμᾶς τούς Φιλελευθέρους ἀπαράδεκτος και πιστεύω, ὅτι ή Ἐπιτροπή μας δέν θά ἐγκρίνῃ τοιαύτην διάταξιν χαριστικῶν ἐξαιρέσεων.

Ν. Ζ ο ρ μ π ᾶ ς. Κύριε Πρόεδρε, ή διάταξις τῆς παραγράφου 1 και 2 τοῦ ἄρθρου 10 ἔχει μίαν λογικήν βάσιν, τήν ὁποίαν, ὅμως, ἔρχεται νά νοθεύσῃ ή διάταξις τῆς παραγράφου 4 ἡ παρέχουσα είς τόν Ὑπουργόν δικαιώματα ἐκδόσεως ἀποφάσεων ἐξαιρέσεως καταβολῆς μειωμένου ἀσφαλίστρου. Και διά τοῦτο ἡ διάταξις αὕτη πρέπει νά διαγραφῇ. Ἔρχομαι ὅμως νά ἐπιστήσω τήν προσοχήν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ

και της Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς παραγράφου 5, ἡ ποία, ἀναμφιβηήτως, θὰ δημιουργήσῃ προστριβὰς καὶ πολέμον μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ Ι.Κ.Α. Δὲν δύναμαι νὰ ἀντιληφθῶ ποῖον θὰ εἶναι τὸ αἴσθημα ἀσφαλείας, τὸ ὁποῖον θὰ ἔχουν αἱ ἐπιχειρήσεις πρὸς τὸν θεσμὸν τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὅταν θὰ εἶναι ὑποχρεωμέναι νὰ καταβάλλουν καὶ τὰς εἰσφορὰς τοῦ ἄρθρου 3 καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἀτυχήματος. Ὡς ἐκ τούτου, ἐπειδὴ θεωρῶ τὴν διάταξιν ταύτην λίαν ἐπικίνδυνον καὶ ἱκανὴν νὰ δημιουργήσῃ διενέξεις καὶ προστριβὰς μεταξὺ ἐπιχειρήσεων καὶ Ι.Κ.Α. καὶ ἀπασχολήσῃ τῶν Δικαστηρίων, ζητῶ τὴν διαγραφὴν τῆς διατάξεως ταύτης.

Γ. Σ α μ α ρ ᾶ ς. Κύριε Πρόεδρε, διὰ τῆς παραγράφου 5 καταργεῖται εὐθέως ἡ ἀσφάλισις τῶν ἀτυχημάτων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ ἀτυχημάτων θανάτου καὶ ἀναπηρίας, ὑποχρεοῦσα τοὺς ἐργοδότας εἰς τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως διὰ τὰ ἀτυχήματα ταῦτα.

Ἡ συνέπεια τοῦ γεγονότος τούτου εἶναι, ὅτι οἱ ἐργοδόται θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ ἀσφαλισθοῦν εἰς ἰδιωτικὰς ἀσφαλιστικὰς ἑταιρείας διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἀτυχημάτων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἔχῃ ἐπίπτωσιν ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς ἐργασίας καὶ τῆς παραγομένης ἐργασίας.

Ἐπειδὴ ἐρωνῶ, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ δὲν εἶναι αὐτός, παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως διευκρινίσῃ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου ταύτης.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Ἡ περίπτωσις αὐτὴ δὲν ἀφορᾷ τοὺς ἐργοδότας, ἀλλὰ μόνον τὸν ὑπάλειον τρίτον, δηλαδὴ τὴν περίπτωσιν, ἂς εἴπωμεν, αὐτοκινητιστικοῦ δυστυχήματος.

Δὲν ἔχω ἀντίρρησιν ἡ διατύπωσις νὰ γίνῃ κατὰ τρόπον σαφέστερον.

Ι. Γ ι α ν ν ο π ο ύ λ ο ς. Κύριε Ὑπουργέ, ὁ τρίτος ὑπέχει ὁπωσδήποτε εὐθύνην, συνεπῶς ποῖον λόγον ἔχει ἡ διάταξις αὐτή;

Ι. Π α π α δ η μ η τ ρ ί ο υ. Κύριε Πρόεδρε, αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 3 τοῦ ὑπὸ κρίσιν ἄρθρου καλῶς τίθενται καὶ καλὸν σκοπὸν ἐξυπηρετοῦν. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι δήθεν ἡ διάταξις αὐτὴ ἐτέθη πρὸς προστασίαν τῶν συνταξιούχων τροχιοδρομικῶν, δὲν εὐσταθεῖ, διότι διπλᾶ ἀσφάλιστρα θὰ καταβάλλωνται ἀπὸ συνταξιούχους λαμβάνοντας σύνταξιν 1.800 δραχμῶν καὶ ἄνω, ἐνῷ, εἶναι γνωστόν, ὅτι τὰ 80 ο/ο τῶν ἐργαζομένων συνταξιούχων τροχιοδρομικῶν ἔχουν βασικὴν σύνταξιν 600 - 600 δραχμῶν μηνιαίως καὶ ἐλάχιστοι μόνον λαμβάνουν μεγαλυτέραν σύνταξιν. Ἑπομένως δὲν ἀφορᾷ τοὺς τροχιοδρομικούς, ὅπως εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργός. Ἀντιθέτως ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔχει τὴν εὐχέρειαν, βάσει τῆς διατάξεως αὐτῆς, νὰ ἐξαιρέσῃ ὡρισμένης κατηγορίας ἀπὸ τὴν καταβολὴν τοῦ διπλασίου ἀσφαλίστρου καὶ εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ ὑποκύψῃ εἰς πιέσεις μεγαλοσχημόνων ἢ ἑταιρειῶν καὶ θὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως αὐτῆς καὶ ἡ ἐξαίρεσις θὰ γίνῃ κανών. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅμως ἀνατρέπονται τὰ ἐπιδιωκόμενα ἀποτελέσματα ὑπὸ τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐπιμένομεν εἰς τὴν κατάργησιν τῆς παραγράφου 4.

Α. Κ ο κ κ έ β η ς. Κύριε Πρόεδρε, εἶμαι σύμφωνος μὲ τὰς βασικὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3, αἱ ὁποῖαι σκοπὸν ἔχουν τὴν μείωσιν τοῦ ποσοστοῦ ἀπασχολήσεως τῶν συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καὶ νὰ δώσουν μίαν διέξοδον εἰς τοὺς ἀνέργους καὶ τοὺς ὑποαπασχολουμένους νέους πρὸς ἀνεύρεσιν ἐργασίας.

Φοβοῦμαι ὅμως τὴν ἀνατροπὴν τῶν διατάξεων αὐτῶν, ἐὰν παραμείνῃ ἡ παράγραφος 4, ἡ ὁποία ἀνοίγει τὴν θύραν εἰς ἐξαιρέσεις καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ ἀναγκασθῇ ἀπὸ τὰς πιέσεις νὰ φθάσῃ εἰς μεγάλον ἀριθμὸν ἐξαιρέσεων.

Ἐπὶ τῆς παραγράφου 5 ἔχω νὰ σημειώσω τὰ ἑξῆς: Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 καθορίζεται ἡ εἰσφορὰ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου εἰς 1 ο/ο, δυναμένη νὰ αὐξομειωθῇ. Ἐρωτᾶται, ποίαν θέσιν ἔχει ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 5. Ἡ ἀξίωσις τῆς ἀμέσου καταβολῆς τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. δαπανηθέντων διὰ τὰ ἀτυχήματα, φοβοῦμαι ὅτι θὰ εἶναι ἀδύνατος καὶ μόναν σύγχυσιν θὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὴν εὐθύνην τοῦ ὑπαιτίου.

Ἐάν, ἐπὶ παραδείγματι, ἕνας ἰδιοκτήτης θελήσῃ νὰ κάμῃ μίαν οἰκοδομὴν δι' αὐτεπιστασίας καὶ συμβῇ ἕνα ἀτύχημα, διὰ τὸ ἀτύχημα αὐτὸ θὰ εὐθύνεται ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ μικρὸς ἐργολάβος; Φοβοῦμαι, ὅτι ἡ διάταξις αὐτὴ θὰ ἐπιφέρῃ ἀνάσχεσιν εἰς τὰ τεχνικὰ καὶ ἄλλα ἔργα. Δι' αὐτὸ νομίζω, ὅτι ἡ παράγραφος 5 πρέπει νὰ διαγραφῇ ἢ τροποποιηθῇ πρὸς πλήρη ἀποσαφήνισιν.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Ὅταν ὁμιλοῦμεν διὰ τρίτους, κυρίως ἐννοοῦμεν τὰς ἀσφαλιστικὰς ἑταιρείας.

Ὅλα τὰ ἀτυχήματα, τὰ ὁποῖα συμβαίνουν εἰς τὸν δρόμον, εἶναι συνήθως ἠσφαλισμένα, ἀνεξαρτήτως τῆς ταυτότητος τοῦ Ι.Κ.Α. Ὅταν ὅμως αἱ ἑταιρεῖαι πρόκειται νὰ καταβάλουν ἀποζημίωσιν, λέγουν εἰς τὸν παθόντα, ἐὰν οὗτος εἶναι μισθωτός, ὅτι προστατεύεται ὑπὸ τὸ Ι.Κ.Α.

Διὰ τῆς διατάξεως αὐτῆς λέγομεν, ὅτι θὰ εἶναι ὑποχρεωμένος ὁ τρίτος νὰ καταβάλῃ τὴν ἀποζημίωσιν.

Γ. Ἀ ρ ά π η ς. Κύριε Πρόεδρε, δὲν ἔχομεν ἀντίρρησιν διὰ τὰς παραγράφους 1, 2 καὶ 3. Ἔχομεν ἀντίρρησιν ὅμως διὰ τὴν παράγραφον 4, διὰ τὴν ὁποίαν ἔχομεν ὑποβάλει σχετικὴν τροπολογίαν.

Εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργός, ὅτι δι' αὐτῆς προστατεύονται οἱ τροχιοδρομικοί, ἀλλὰ τὸ θέμα τῶν τροχιοδρομικῶν ἔχει ρυθμισθῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 163 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἤθελε νὰ προστατεύσῃ τοὺς τροχιοδρομικούς, ἔπρεπε νὰ ἀναφέρῃ ρητῶς τοῦτο. Δι' αὐτὸ παρακαλοῦμεν νὰ διαγραφῇ ἡ παράγραφος 4, ἡ ὁποία ἀνοίγει θύραν ὡς ἐξαιρέσεις καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ ἀναγκασθῇ ἀπὸ πιέσεις νὰ φθάσῃ εἰς μεγάλον ἀριθμὸν ἐξαιρέσεων.

Γ. Ε ὐ α γ γ έ λ ο υ. Κύριε Πρόεδρε, ἀφ' ὅσον ὑπάρχει μεγάλη ἔκτασις ἀνεργίας ὀρθῶς διετυπώθησαν αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 3 καὶ θεσπίζομεν τὸ πρῶτον περιορισμοὺς διὰ τὴν ὑ-

περαπασχόλησιν. Διά της παραγράφου όμως 4 γίνεται σαφής περιγραφή της παραγράφου 1. Δι' αύτό υποστηρίζομεν, ότι πρέπει νά διαγραφῆ ή παράγραφος 4, διότι άλλως ό κ. Ύπουργός θά ύποστῆ τοιαύτας πιέσεις, ὥστε αί έξαιρέσεις νά άποτελοῦν τόν κανόνα.

Κ. Κ ε ν έ τ η ς. Κύριε Πρόεδρε, κατά τήν συζήτησιν τοῦ άρθρου 3 άνέφερα, ότι ύπάρχει ούγχυσις εἰς τό θέμα τῆς άσφαλίσεως τῶν άτυχημάτων.

Τό άρθρον 3 προβλέπει κράτησιν 1 - 2 ο/ο διά τό άτύχημα. Τό άρθρον 10 λέγει, ότι ό έργοδότης ύποχρεοῦται νά καταβάλῃ άποζημίωσιν. Μετά ταῦτα δοθείσης έξηγήσεως ύπό τοῦ κ. Ύπουργοῦ δυνάμεθα νά εἴπωμεν, ότι λύεται τό θέμα. Ὡς ὅμως εἶναι διατυπωμένη ή παράγραφος 5, δέν φαίνεται αὐτό. Δι' αὐτόν τόν λόγον θά ἔπρεπε νά γίνῃ πληρεστέρα διατύπωσις τῆς παραγράφου 5.

Σ. Ἡ λ ι ό π ο υ λ ο ς. Κύριε Πρόεδρε, ὅσον άφορᾷ τήν παράγραφον 4 τό έπιχείρημα τοῦ κ. Ύπουργοῦ νομίζω, ότι δέν εἶναι ἰσχυρόν. Οἱ τροχιοδρομικοί λαμβάνουν σύνταξιν 1.700 δραχμῶν. Συνεπῶς δέν πρόκειται περί αὐτῶν καί παρακαλοῦμεν τόν κ. Ύπουργόν νά τήν διαγράψῃ.

Ὅσον άφορᾷ τήν παράγραφον 5 συνήθως ό παθών κάμνει συμβιβασμόν καί ό μόνος πού έπιβαρύνεται εἶναι τό Ι.Κ.Α. Εἰς περίπτωσιν δέ θανάτου, οἱ συγγενεῖς συμβιβάζονται καί πάλιν εἰς βάρος τοῦ Ι.Κ.Α. Κατά συνέπειαν ἦτο άνάγκη νά ληφθῇ αὐτή ή πρόνοια. Πρέπει λοιπόν νά διατυπωθῇ πληρέστερον καί σαφέστερον ή διάταξις αὐτή. (Ἀναγινώσκει). Τί θά πῇ ὑπαίτιος; Αὐτό πρέπει νά κριθῇ καί θά κριθῇ άπό τά δικαστήρια. Δι' αὐτόν τόν λόγον τό «ἀμέσως» δέν εἶναι δυνατόν νά ἐφαρμοσθῇ. Νομίζω, ότι αἱ περιπτώσεις αὐταί, διατυπούμεναι καλύτερον, δύνανται νά καλύψουν τό θέμα. Θά σᾶς άναγνώσω τήν τροπολογίαν, τήν ὁποίαν κατέθεσα. (Ἀναγινώσκει).

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ύπουργός Ἐργασίας). Κύριοι συνάδελφοι, διά τό άρθρον αὐτό διεξήχθησαν εὐρεῖαι συζητήσεις, συγκεκριμένως τό Ἐμπορικόν Ἐπιμελητήριον διετύπωσε τήν γνώμην ότι εἶναι δυνατόν νά δημιουργηθοῦν παρεξηγήσεις. (Ἀναγινώσκει). Δέχομαι νά φύγῃ ή λέξις «ἀμέσως», διότι πράγματι δέν ἔχει νόημα.

Ἐπίσης εἰς τήν αὐτήν παράγραφον σελ. 17, σειρά 2, νά προστεθῇ «ἢ τούς δικαιοδόχους αὐτοῦ».

Σ. Ἡ λ ι ό π ο υ λ ο ς. Κύριε Ύπουργέ, πέραν αὐτοῦ τό Ι.Κ.Α. πρέπει νά κατοχυρωθῇ ἐγγύτερον ἀξιώσεις ὑπέρ τρίτου.

Δ. Γ ι α χ ν ή ς. Κύριε Πρόεδρε, ἡ θεσπιζομένη παράγραφος 4 ἀποτελεῖ άναίρεσιν τῶν τριῶν πρώτων παραγράφων τοῦ συζητουμένου άρθρου, καί ὡς ἐκ τούτου εἶναι δυνατόν νά μή ἰσχύσουν αἱ τρεῖς πρῶται παράγραφοι, άναλόγως μέ τήν ἔκτασιν χρήσεων πού θά γίνῃ τῆς παραγράφου 4 άπό τόν ἑκάστοτε Ύπουργόν. Δι' αὐτό πρέπει νά διαγράψῃ τήν παράγραφον αὐτήν, διά νά κλείσῃ τό παράθυρον αὐτό πού άνοίγεται. Ὁ ἰσχυρισμός τοῦ κ. Ύπουργοῦ διά τούς τροχιοδρομικούς δέν εὐσταθεῖ, διότι δέν άφορᾷ ὅλους τούς έργαζομένους τροχιοδρομικούς, άλλά τούς έργαζομένους εἰς ἐγκαταλειφθείσας ὑπό τῆς Η.Ε.Μ. ὁ γραμμάς. Μέ τήν άντικατάστασιν τῶν γραμμῶν διά λεωφορείων θά παύσουν ἐργαζόμενοι καί αὐτοί. Κατά συνέπειαν ή παράγραφος αὐτή δέν άφορᾷ τούς τροχιοδρομικούς, άλλά ἄλλας περιπτώσεις πρός κάλυψιν κομματικῶν ρουσφετιῶν καί μόνον.

Α. Κ ο κ κ έ β η ς. Εὐχαριστῶ τόν κ. Ύπουργόν διά τήν άπάντησίν του. Μετά τήν τροποποίησιν τῆς παραγράφου 5 αἴρονται αἱ ἀντιρρήσεις μας.

Π. Γ α ρ ο υ φ α λ ι ά ς. Κύριε Πρόεδρε, τό ἐδάφιον 1 τοῦ άρθρου 10 ἔτυχε γενικῆς άναγνωρίσεως καί ἐπιδοκιμασίας. Συνιστῶ, ὅπως περιλῃφθοῦν καί αἱ Ἀνώνυμοι Ἑταιρεῖαι. (Ἀναγινώσκει).

Τό ἐδάφιον ὅ χρήζει νέας διατυπώσεως. Νομίζω, ότι ή διατύπωσις τοῦ Ἡλιοπούλου εἶναι σαφεστέρα, ἂν καί εἶναι σχοινοτενής.

Προτείνω κ. Ύπουργέ, ὅπως δώσητε εἰς τούς νομικούς συμβούλους τήν εὐκαιρίαν νά διατυπώσουν τήν διάταξιν αὐτήν, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν καί τήν τροπολογίαν τοῦ κ. Ἡλιοπούλου.

Ἐπίσης ἔχω νά παρατηρήσω, ὅσον άφορᾷ τό ἐδάφιον 4, ότι ἔγινε μεγάλος θόρυβος, ἐνῷ κατά τήν γνώμην μου δέν θά ἔπρεπε νά δοθῇ τόση ἔκτασις.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ύπουργός Ἐργασίας). Εἰς τήν παράγραφον 1 δέχομαι νά ἐπεκταθῇ, ἐάν άφορᾷ τήν συγκεκριμένην περίπτωσιν, καί εἰς τάς «Ἀνωνύμους Ἑταιρείας». Εἰς τήν παράγραφον 2 θά προστεθῇ ἡ λέξις «γραφεῖον». Τέλος εἰς τήν παράγραφον 5 νά προστεθῇ «θέλει καταβληθῆ εἰς τόν παθόντα ἢ τούς δικαιούχους αὐτοῦ».

Μεθ' ὃ τό *άρθρον 10* γίνεται δεκτόν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ κ. Ύπουργοῦ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

681]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί εγκρίσεως του Καταστατικού του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 155 της 30 Σεπτεμβρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις του άρθρου 8 του ν.δ. 3867]1958 «περί της λειτουργίας του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών», εν συνδυασμώ προς τας διατάξεις του ά.ν. 1495]1938, άρθρον 3 § 4, 2) ά.ν. 1409]1950, 3) ά.ν. 1778]1951, ώς οι τελευταίοι ούτοι επροποποιήθησαν υπό του νόμου 2113]1952,

2) Γνώμην του Δ.Σ. του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών [αριθ. πρωτ. 196]21.1.1959),

3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την 154ην συνεδρίασιν αύτου της ΙΑ' περιόδου της 7.5.1959 και 462 της 4.6.1959,

4) Την υπ' αριθ. 287]1960 γνωμοδοτησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, πρωτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν :

Εγκρίνομεν το Καταστατικόν του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών εξ άρθρων είκοσι τεσσάρων (24), έχον ούτω :

Καταστατικόν του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών.

Άρθρον 1

Έδρα - Εποπτεία

Το Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών, αποκαλούμενον εν τοις επομένοις χάριν συντομίας «Ταμείον», αποτελεί Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, έδρευον εν Αθήναις και τελεί υπό τον έλεγχον και την εποπτείαν του Κράτους, ασκουμένου υπό του Υπουργού Εργασίας κατά τας οικείας διατάξεις του παρόντος και τας λοιπάς γενικάς και ειδικάς διατάξεις της εκάστοτε ισχυούσης συναφούς νομοθεσίας.

Άρθρον 2

Σκοπός

Σκοπός του Ταμείου είναι η χορήγησις εις τα εις το «Ταμείον» περιοδικών ή και εφ' άπαξ παροχών εις τα παρ' αύτω ασφαλιζόμενα πρόσωπα, εις περιπτώσεις αναπηρίας, γήρατος, ως και εις τα μέλη της οικογενείας αυτών, εν περιπτώσει θανάτου του προστάτου αυτών ησφαλισμένου ή συνταξιούχου.

Άρθρον 3

Σύνθεσις Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Ταμείον διοικείται υπό επταμελούς Διοικητικού Συμβουλίου, αποτελουμένου :

α) Εκ του Προέδρου.

β) Εξ ενός υπαλλήλου του Υπουργείου Εργασίας.

γ) Εξ ενός αντιπροσώπου των εργοδοτών.

δ) Εκ τριών αντιπροσώπων εκ της τάξεως των ησφαλισμένων, εξ ων οι δύο εκ του κλάδου των οικοδόμων και ο τρίτος εκ του κλάδου των ξυλουργών.

ε) Εξ ενός ειδικού επιστήμονος εις τα θέματα κοινωνικής πολιτικής ή έχοντος γενικωτέραν δράσιν εις τον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και

στ) Εξ ενός εκπροσώπου των συνταξιούχων.

2. Ο Πρόεδρος μετά του αναπληρωτού του ως μέλους ορίζονται εκ προσώπων έχοντων μίαν των κάτωθι ιδιοτήτων :

α) Του Προέδρου, Αντιπροέδρου, Συμβούλου και Παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, του τακτικού ή εκτάκτου Καθηγητού ή Υφηγητού των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Χώρας και του δικαστικού λειτουργού από του βαθμού του Εφέτου ή του Αντεισαγγελέως Εφετών και άνω.

β) Του ειδικού επιστήμονος εις τα θέματα κοινωνικής πολιτικής.

γ) Του ιδιώτου γενικωτέρας δράσεως εις τον τομέα της κοινωνικής πολιτικής.

Αποκλείεται ο διορισμός ως Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και αναπληρωτού αυτού προσώπου έχοντος την ιδιότητα του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ετέρου Οργανισμού Κοινωνικής Ασφαλίσεως, υπαλλήλου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου υπαγομένου υπό τον έλεγχον και την εποπτείαν του Υπουργείου Εργασίας, και δημοσίου υπαλλήλου εν γένει, εξαιρέσει των εν τω εδαφίω γ' της παρούσης παραγράφου, έστω και αν ούτοι κέκτηνται την ιδιότητα του ειδικού επιστήμονος του εδαφίου ε' της παρούσης παραγράφου.

3. Άπαντα τα μέλη του Συμβουλίου και ο πρόεδρος αυτού ορίζονται μετ' ισαρίθμων αναπληρωτών αυτών, έχόντων τας ιδιότητας των αναπληρουμένων, δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επί τριετεί θητείφ.

Τα εξ ησφαλισμένων μέλη του Συμβουλίου ορίζονται μετά γνώμην της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος, υποβαλλομένην μετά σχετικής γνωμοδοτήσεως των οικείων επαγγελματικών οργανώσεων των ησφαλισμένων, εάν υφίστανται τοιαύται, το δε εξ εργοδοτών μέλος του Συμβουλίου μετά γνώμην της Διοικήσεως

τῆς τυχὸν ὑφισταμένης οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως αὐτῶν.

Ὁ ἐκπρόσωπος τῶν συνταξιούχων διορίζεται μετὰ γνώμην τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν συνταξιούχων.

Ἐν περιπτώσει μὴ ὑποδείξεως τῶν ἐξ ἡσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων καὶ ἐργοδοτῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐντὸς 10ημέρου προθεσμίας, ἀφ' ἧς ζητηθῇ αὕτη, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας προβαίνει εἰς τὸν διορισμὸν καὶ τῶν μελῶν τούτων ἄνευ τῶν ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεων.

4. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου ἐκλέγει εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ συνεδρίασιν καθ' ἑκάστην νέαν συγκρότησίν του μεταξὺ τῶν ὑπὸ στοιχεῖον δ' τῆς παραγράφου 1 μελῶν του ἕνα Ἀντιπρόεδρον διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τῶν παρόντων μελῶν αὐτοῦ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον διατηρεῖ τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους. Ἐν περιπτώσει ἐκπτώσεως, θανάτου ἢ οἱασδήποτε ἀποχωρήσεως ἐκ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἀντιπροέδρου αὐτοῦ, ἐνεργεῖται νέα ἐκλογὴ διὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς θητείας τοῦ ἐκπεσόντος, ἀποβιώσαντος ἢ ἀποχωρήσαντος Ἀντιπροέδρου.

5. Εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ τῶν παρ' αὐτῷ λειτουργούντων Ἐπιτροπῶν παρίσταται ἄνευ ψήφου Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὸν λόγον ἐπὶ παντὸς θέματος, νὰ ὑποβάλλῃ προτάσεις καὶ νὰ ζητῇ ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀπὸ τῆς λήψεώς της τὴν ἀναστολὴν ἐκτελέσεως πάσης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ τῶν ἀνωτέρω Ἐπιτροπῶν, ἂν ἤθελε κρίνει ὡς ἀντικειμένην εἰς τὰς διατάξεις κειμένων νόμων, διαταγμάτων καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, τῶν διεπουσῶν τὴν λειτουργίαν τοῦ «Ταμείου».

Ἐπὶ διαφωνίας τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου πρὸς ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς ἀποφαίνεται κατὰ πρῶτον βαθμὸν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ «Ταμείου», τοῦ Ἐπιτρόπου δυναμένου νὰ ἐπιμείνῃ ἐπὶ τῆς διαφωνίας του, ἐφ' ὅσον τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἤθελε συμφωνήσει πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὧν ἐζητήθη ἡ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως παρὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, δὲν ἐκτελοῦνται μέχρις οὗ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑποβαλλομένῃ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τούτου ἢ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἄρῃ τὴν διαφωνίαν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἥτις εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ «Ταμεῖον».

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δὲν ἤθελε κοινοποιήσει εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν ἐπὶ τῆς διαφωνίας ἀπόφασιν του ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἢ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τοῦτο δύναται νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐφ' ἧς ἡ διαφωνία ἀποφάσεως.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος δύναται νὰ ἀναστείλῃ ἐφ' ἅπαξ μέχρι τῆς ἑπομένης συνεδριάσεως καὶ τὴν ἐκτέλεσιν οἱασδήποτε ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δι' ἣν ἤθελε διατυπώσει ἠτιολογημένας ἐπιφυλάξεις ἀναφερομένας εἰς οὐσιώδη συμφέροντα τοῦ «Ταμείου» ἢ εἰς γενικώτερα κρατικὰ συμφέροντα.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ «Ταμείου» δύναται εἰς ἑπομένην αὐτοῦ συνεδρίασιν διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν 2/3 τοὐλάχιστον τοῦ συνόλου τῶν μελῶν του νὰ διατάξῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀναστολῆς ἀποφάσεως καὶ διαφωνοῦντος τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος δύναται νὰ ἀναστέλλῃ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους καὶ ἀποφάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν, τῆς διαφωνίας ἐπιλυομένης ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. τοῦ «Ταμείου», ὅπερ δύναται διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν 2/3 τοὐλάχιστον τοῦ συνόλου τῶν μελῶν του νὰ διατάξῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως καὶ διαφωνοῦντος τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος καὶ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ διορίζονται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας ὑπηρετούντων ἐπὶ βαθμῷ Τμηματάρχου Β' τάξεως καὶ ἄνω ὑπαλλήλων αὐτοῦ, καλεῖται δὲ πάντοτε ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς συνεδριάσεως εἰς πάσας τὰς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. καὶ τῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ λειτουργουσῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἡ θητεία τοῦ οὕτω διοριζομένου Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

6. Χρέη Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Ταμείου» ἐκτελεῖ εἷς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τοῦ «Ταμείου», ὁριζόμενος μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ κωλύματος τοῦ Γραμματέως καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του χρέη Γραμματέως ἐκτελεῖ εἷς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ «Ταμείου», ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 4

Κωλύματα διορισμοῦ μελῶν παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ

Δὲν διορίζεται, οὐδὲ δύναται νὰ ἀποτελῇ τακτικὸν ἢ ἀναπληρωματικὸν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου:

α) Ὁ μὴ συμπληρώσας τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

β) Ὁ ἀνίκανος νὰ ἀναλάβῃ δημόσιον λειτούργημα ἢ ὁ δυνάμει ὁριστικοῦ βουλεύματος παραπεμφθεὶς ἐπὶ κακουργήματι ἢ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 18 § 2 τοῦ Κώδικος Καταστάσεως Δημοσίων Ὑπαλλήλων προβλεπομένων ἀδικημάτων.

γ) Ὁ διατελῶν ὑπάλληλος τοῦ «Ταμείου».

δ) Ὁ τελῶν ἐν οἱᾳδήποτε ἐμπορικῇ σχέσει πρὸς τὸ «Ταμεῖον».

ε) Ὁ παύσας νὰ ἔχῃ ὁριστικῶς τὴν ἰδιότητα, ὑφ' ἣν ἐξελέγη ἢ διορίσθη.

στ) Προκειμένου περὶ τῶν ἐξ ἡσφαλισμένων

μελών ὁ μὴ συμπληρώσας τριετῆ ἀσφάλειαν παρὰ τῷ «Ταμείῳ».

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, τὰ τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη ἐκπίπτουσι τοῦ ἀξιώματος των ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ἐὰν τακτικὸν ἢ ἀναπληρωματικὸν μέλος ἀπουσιάσῃ ἐκ περισσοτέρων τῶν τριῶν συνεχῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῦ συνιστωμένων Ἐπιτροπῶν, ἄνευ ἀποχρώντος λόγου, κριτικῶν παρὰ τούτου, κηρύσσεται ἔκπτωτον ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 5

Λειτουργία Διοικητικοῦ Συμβουλίου

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ «Ταμείου» μετὰ ἔγγραφον πρόσκλησιν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ ἢ τοῦτου κωλυομένου τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ Ἀντιπροέδρου, τακτικῶς μὲν μέχρις ἓξ συνεδριάσεων μηνιαίως, ἐκτάκτως δὲ ὅσακις ἠθέλη κριθῇ ἀνάγκη κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου ἢ ἡθέλων ζητήσει τοῦτο τρία τοὐλάχιστον τακτικὰ μέλη αὐτοῦ ἐγγράφως, ἀναφερόμενων ἀπαραιτήτως ἐν τῇ σχετικῇ αἰτήσει καὶ τῶν ὑπὸ συζήτησιν ἐπειγόντων θεμάτων.

2. Ἡ πρόσκλησις εἰς συνεδρίασιν κοινοποιεῖται εἰς τὰ μέλη τοὐλάχιστον δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν θὰ λάβῃ χώραν ἡ συνεδρίασις, ἐπιτρεπομένης τῆς συντομεύσεως τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος μονον εἰς περίπτωσιν ἐπειγούσης ἀνάγκης.

3. Ἐπὶ τῆς προσκλήσεως εἰς συνεδρίασιν ἀναγράφονται πάντοτε ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα τῆς συνεδριάσεως, ὡς καὶ τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἰς ἃ ὁ πρόεδρος ὑποχρεοῦται νὰ περιλάβῃ τὰ θέματα τὰ ὑποδειχθέντα εἰς αὐτὸν ἐγγράφως παρὰ τῶν τριῶν τοὐλάχιστον μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τρεῖς τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συνεδριάσεως.

4. Ἐὰν μέλος τι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κωλύεται νὰ παραστῇ εἰς συνεδρίασιν, δέον ὅπως εἰδοποιήσῃ ἀμελλητὶ ἀπ' εὐθείας τὸν ἀναπληρωτήν του, εἴτε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ «Ταμείου», ἥτις ἀποστέλλει νέαν πρόσκλησιν εἰς τὸ ἀναπληρωματικὸν μέλος, ἐκτὸς ἐὰν ἔχῃ εἰδοποιηθῇ ἡ ὑπηρεσία τοῦ «Ταμείου» προηγουμένως περὶ τοῦ κωλύματος, ὅτε ἡ ἀποστολὴ τῆς προσκλήσεως γίνεται ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν ἀναπληρωτήν.

5. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ποφασίσῃ τὴν ἀναγραφὴν θέματός τινος εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τοῦ «Ταμείου» τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως. Θέμα μὴ ἀναγραφὲν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει δύναται, ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν, ἀποφασις ὅμως ἐπ' αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι παρόντα πάντα τὰ μέλη ἢ ἐφ' ὅσον δὲν ἀναγνωρίζεται παρὰ πάντων τῶν παρισταμένων μελῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν ὅτι πρόκειται περὶ θέματος ἐπειγούσης φύσεως.

6. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τοὐλάχιστον πέντε μελῶν, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ ἀναπληρῶν τοῦτον Ἀντιπρόεδρος, καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων καὶ διὰ ψήφων οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν τεσσάρων (4), ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχυούσης τῆς γνώμης ἐφ' ἧς ἐδόθη ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ ψηφοφορία εἶναι μυστική, ὁπότε ἡ πρότασις θεωρεῖται ἀπορριφθεῖσα.

7. Αἱ ψηφοφορίαι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι πάντοτε φανεραί, πλὴν, προκειμένου περὶ προσωπικῶν ζητημάτων, ἡ ὁσακις ἐκ τῶν προτέρων καθορίζεται τοῦτο ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

8. Κατὰ τὰς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου παρίσταται ὁ Διευθυντὴς τοῦ «Ταμείου» ὡς εἰσηγητὴς τῶν συζητητέων θεμάτων ἄνευ ψήφου.

9. Περὶ τῶν ἐν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ συζητήσεων καὶ τῶν συμβαινομένων ἀποφάσεων τηροῦνται μερικὴ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ «Ταμείου» ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου συνοπτικὰ πρακτικά, ἅτινα καταχωροῦνται εἰς εἰδικὸν βιβλίον πρακτικῶν, ὅπερ εἶναι ἠριθμημένον, ὑπογράφεται δὲ ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ «Ταμείου», μονογραφουμένου ὑπὸ τῶν ἰσων ἐν ἑκάστῃ σελίδι. Ταῦτα ὑπογράφονται μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν των παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τοῦ Προέδρου, τῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν παρασταντων μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Γραμματέως αὐτοῦ.

10. Ἀπαγορεύεται ἡ ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀνακοίνωσις εἰς τρίτους τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων, ὡς καὶ τῶν ἐν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ διαμειφθέντων.

11. Περίληψις τῶν πρακτικῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ τῶν ὑπὸ τούτου λαμβανομένων ἀποφάσεων, δύναται νὰ ἀνακοινοῦται μόνον ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

12. Αἱ περὶ προσωπικῶν θεμάτων καὶ τοποθετήσεως Κεφαλαίων τοῦ Ταμείου συζητήσεις θεωροῦνται πάντοτε ἐμπιστευτικαὶ καὶ συνεπῶς οὐδεμία ἐπ' αὐτῶν ἐπιτρέπεται ἀνακοίνωσις ἐκ μέρους τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ χαρακτηρίζῃ καὶ ἕτερα θέματα ὡς ἐμπιστευτικά.

13. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν ἐκτελοῦνται πρὸ τῆς ἐπικυρώσεως παρὰ τούτου τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως καθ' ἣν ἐλήφθησαν, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον κρίνει, ὅτι ἐπείγουσα ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν ἄμεσον ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν ὡς πρὸς ὡρισμένα θέματα.

14. Μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου ἀνακοινοῖ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τὰς ἐνεργείας του ἐπὶ τῶν προηγουμένων ἀποφάσεων αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ πᾶν ἔγγραφον γενικωτέρας σημασίας, ληφθὲν κατὰ τὸ μεσολαβήσαν ἀπὸ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως διάστημα.

15. Εἰς τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἔναρξιν ἑκάστου μηνὸς συνεδρίασιν ἀνακοινοῖ ὁ Διευθυντὴς τοῦ «Ταμείου» εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβού-

λιον τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ «Ταμείου» καὶ τὰ πραγματοποιηθέντα κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἔσοδα καὶ ἔξοδα.

Ἄρθρον 6

Ἁρμοδιότητες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διοικεῖ τὸ «Ταμεῖον» καὶ διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ἰδίᾳ δὲ:

α) Ἐπιμελεῖται τῆς κανονικῆς εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ «Ταμείου».

β) Διαχειρίζεται τὰ κεφάλαια τοῦ «Ταμείου» βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

γ) Ἀποφασίζει περὶ τῆς τοποθετήσεως τῶν Κεφαλαίων, τῆς ἐκποιήσεως, ὑποθηκεύσεως καὶ ἐνεχυριάσεως τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ταμείου, ἀγορᾶς ἀκινήτων καὶ συμβιβάζεται ἢ παραιτεῖται ἀπὸ δικαστικοῦ ἀγῶνος.

δ) Ἀποφασίζει περὶ τῆς ἀπονομῆς τῶν παροχῶν καὶ μεριμνᾷ διὰ τὴν ταχείαν καὶ κανονικὴν χορήγησιν αὐτῶν.

ε) Ἐγκρίνει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμὸν καὶ Ἀπολογισμὸν τοῦ «Ταμείου» καὶ τὸ μαθηματικὸν ἰσοζύγιον.

στ) Ἐγκρίνει πᾶσαν δαπάνην ἀφορῶσαν τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τοῦ «Ταμείου».

ζ) Ἐπιλαμβάνεται ἁπάντων τῶν θεμάτων τοῦ προσωπικοῦ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος Καταστάσεως τῶν Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων (ν. 1811|1951) ὡς αὐτοὶ ἐτροποποιήθησαν, συνεπληρώθησαν καὶ ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 23|31.12.1955 β. διατάγματος περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

η) Λαμβάνει καὶ ὑποδεικνύει μέτρα πρὸς ἀρτιωτέραν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ταμείου.

2. Τὸ «Ταμεῖον» δὲν δεσμεύεται ἔναντι τρίτων, εἰμὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ.

3. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἔτους τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνιστᾷ τὰς Ἐπιτροπάς:

α) Ἐλέγχου Πόρων, β) Ἐκδικάσεως ἐνστάσεων ἐργοδοτῶν, γ) Προμηθειῶν καὶ δ) Παραλαβῶν ἐκ μελῶν αὐτοῦ ἢ ὑπαλλήλων τοῦ «Ταμείου», ὁρίζον τοὺς εἰσηγητὰς καὶ γραμματεῖς αὐτῶν.

Ὡσαύτως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ «Ταμείου» δύναται νὰ συνιστᾷ ἐκτάκτους Ἐπιτροπὰς ἐκ μελῶν αὐτοῦ ἢ ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου διὰ τὴν προπαρασκευὴν καὶ μελέτην εἰδικῶν θεμάτων, ὁρίζον καὶ τοὺς τυχὸν Εἰσηγητὰς καὶ Γραμματεῖς.

Οἱ μετέχοντες τῶν Ἐπιτροπῶν αὐτῶν δικαιοῦνται τῶν κατὰ συνεδρίασιν παρεχομένων ἀποζημιώσεων ἢ ἐξόδων κινήσεως εἰς τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον, τὸν Γραμματέα καὶ Εἰσηγητὴν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 7

Ἁρμοδιότητες τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου 1) συγκαλεῖ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ διευθύνει τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ. 2) ἐπιμελεῖται τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου λυμβανομένων ἀποφάσεων διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου, 3) ἐκπροσωπεῖ τὸ Ταμεῖον ἐνώπιον πάσης Ἀρχῆς καὶ τῶν Δικαστηρίων, διορίζον τοὺς τυχὸν ἀναγκαίους πληρεξουσίους δικηγόρους, πάντοτε κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ «Ταμείου» δύναται, ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, νὰ ἀνατίθεται εἰς τὸν Ἀντιπρόεδρον ἢ ἕτερον μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Ταμείου». Ἰδίως ἡ ἄσκησις ποινικῆς ἀγωγῆς καὶ ἡ ἐπὶ τούτῃ ἐκπροσώπησις τοῦ «Ταμείου» ἐνώπιον Ποινικῶν Δικαστηρίων δύναται νὰ γίνεται καὶ ὑπὸ ὑπαλλήλων τοῦ «Ταμείου», ὁριζομένων πρὸς τοῦτο δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Ταμείου».

Ὑπογράφει πάντα τὰ ἐντάλματα πληρωμῆς, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἔγγραφον ἀφορῶν τὴν λειτουργίαν τοῦ Ταμείου. Δύναται ὅμως ὁ Πρόεδρος τὴν ὑπογραφήν των ἐγγράφων ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τῶν πληροφοριακοῦ χαρακτῆρος τοιούτων, νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Ταμείου» δι' ἐγγράφου ἐντολῆς του.

Ἄρθρον 8

Ἀναπλήρωσις Προέδρου - Ἀντιπροέδρου

1. Τὸν Πρόεδρον ἅπαντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

2. Εἰς περίπτωσιν παραιτήσεως ἢ ἀποχωρήσεως τοῦ Ἀντιπροέδρου πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας ἐκλέγεται ἕτερος Ἀντιπρόεδρος διὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς θητείας τοῦ παραιτηθέντος ἢ ἀποχωρήσαντος Ἀντιπροέδρου.

Ἄρθρον 9

Διορισμὸς καὶ καθήκοντα Γραμματέως Διοικητικοῦ Συμβουλίου

1. Χρέη Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἷς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τοῦ Ταμείου ὁριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

2. Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τηρεῖ συνοπτικὰ πρακτικὰ περὶ τῶν συζητήσεων καὶ λαμβανομένων ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ μεριμνᾷ διὰ τὴν καταχώρισίν των εἰς τὸ εἰδικὸν βιβλίον πρακτικῶν τούτων, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐπικύρωσιν καὶ ὑπογραφήν των, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 9 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 10

Ἀποζημιώσεις καὶ ἔξοδα μελῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, Εἰσηγητοῦ καὶ Γραμματέως

1. Εἰς τὰ ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον, τὸν Εἰσηγητὴν καὶ τὸν Γραμματέα αὐτοῦ παρέχονται δι' ἑκάστην συνεδρίασιν, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος, ἔξοδα κινήσεως ἴσα πρὸς τὰ ὁριζόμενα ἑκάστοτε τοιαῦτα διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργα-

σιας.

2. Εἰς τὰ μὴ ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων λοιπὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου παρέχεται δι' ἑκάστην συνεδρίασιν, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος, ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὴν ἑκασταιτερορισμένην τοιαύτην διὰ τῆς οἰκείας κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

3. Εἰς τὸν Πρόεδρον, τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον, τὸν Κοινηγητὴν καὶ τὸν Γραμματέα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου χορηγοῦνται διὰ τὰς ἐκτὸς τῶν συνεδριάσεων πραγματοποιουμένας προσελεύσεις διὰ τὴν παροχὴν προσθέτων ὑπηρεσιῶν ἔξοδα κινήσεως τὰ ὁριζόμενα τοιαῦτα ἑκάστοτε διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Ἄρθρον 11

Πόροι τοῦ «Ταμείου»

Πόροι τοῦ «Ταμείου» εἶναι:

α) Εἰσφορὰ τῶν ἠσφαλισμένων ἐκ τρία τοῖς ἑκατὸν (3 0/0) ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν των.

β) Ἰσόποσος συνεισφορὰ τῶν ἐργοδοτῶν.

γ) Τὰ πάσης φύσεως ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ «Ταμείου» ἔσοδα.

δ) Πᾶν ἔσοδον πραγματοποιούμενον ἐκ δωρεᾶς, κληρονομίας ἢ ἄλλης χαριστικῆς αἰτίας.

Ἄρθρον 12

Πρόσωπα ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν

1. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ «Ταμείου» ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς οἱ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Σαλαμῖνος, Ἐλευσῖνος, Μεγάρων, Ταταΐου καὶ Ἀχαρνῶν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀπασχολούμενοι ἐργατοτεχνῖται καὶ βοηθοὶ αὐτῶν εἰς πάσης φύσεως:

α) Κατεργασίας καὶ μετασχηματισμοῦ ξύλου: Ξυλουργοὶ καυφωμάτων, δαπέδων καὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν ἐν γένει, μηχανοξυλουργοί, ναυπηγοξυλουργοὶ καὶ διανάκται, ξυλουργοὶ καροσερὶ αὐτοκινήτων, ξυλουργοὶ μπετῶν ἁρμέ, ξυλουργοὶ πλασιγγῶν καὶ χρηματοκιβωτίων, ξυλοτορνευταί, ξυλογλύπται, πρωτοποιοί, ἐπιπλοστιλβωταί, ὀργανοποιοί, τεχνῖται ξυλίνων λυομένων κλινῶν καὶ εἰδῶν ἐξοχῆς, πλεκτῶν ἐπίπλων, παρκετοποιοὶ καὶ κλιμακοποιοί, καμπυλωταὶ ἐπίπλων καὶ κατασκευασταὶ ξυλίνων σωμιέδων, ψηκτροποιοί, καφασοποιοὶ καὶ καφωταί, κιβωτοποιοὶ ἐν γένει (μπαουλάδες, ψρειριοποιοὶ ἐν γένει) βαρελοποιοί, καροποιοί, καλαποδοποιοί, τακουνοποιοί, καθεκλοτεχνῖται, κορνιζοποιοί, ἀρχιτεχνῖται ἐν γένει, φυλακὲς καὶ ἐργοδηγοὶ ξυλουργικῶν ἐργασιῶν.

β) Δομικὰς ἐργασίας: Ἥτοι κτίστοι, ἐργατοτεχνῖται μπετῶν ἁρμέ, ἰμμοκονιασταί, ἐργατοτεχνῖται μωσαϊκῶν δαπέδων, τοποθετήσεως, κατεργασίας καὶ ἐπεξεργασίας μαρμάρων ἐν γένει, γυψινῶν διακοσμήσεων ἐν γένει, λιθοξόοι ἐν γένει, πλακοστρωταὶ ἐν γένει καὶ πλακοποιοί, ἐλαιοχρωματισταὶ καὶ ὑδροχρωματισταὶ ἐν γένει, κοσμηματογράφοι, φρεατωρύχοι ἐν γένει, ἐκσκαφεῖς πάσης φύσεως, ἀσβεστοποιοὶ ἀσβεστοκαμίνων, ἐργατοτεχνῖται ὑπονόμων καὶ ὑδραγωγείων, φύλακες καὶ ἐργοδηγοὶ δομικῶν ἐργασιῶν.

γ) Λατομευτικαὶ ἐργασίαι: Ἥτοι λατόμοι πέτρας καὶ μαρμάρων ἐν γένει κλπ., γεμισταὶ ἢ μαστόροι, πιστολαδόροι, μιναδόροι, βαρυοκόποι πέτρας ἢ μαρμάρων, ἀποκολλῆται πέτρας ἢ μαρμάρων, τροφοδόται ὀπαισήρων καὶ τριβείων, μπαζαδόροι καὶ βαγονιέρηδες, πελεκάνοι.

δ) Ὁδοποιητικὰς ἐργασίας: Ἥτοι ἐργατοτεχνῖται ὁδοστρώσεως, ἐπισκευῆς ἀσφάλτου, ἐπισκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὁδῶν.

2. Κλειστὸς ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ταμείου καὶ ἐντὸς τῆς τοιαύτης τοῦ Ι.Κ.Α. προσκαίρως ἀπασχολούμενοι, οἱ ἀνήκοντες εἰς ἐπιχειρήσεις ἐδρευούσας ἐντὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ταμείου, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ τοιαύτη προσκαίρος ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχόλησις δὲν ἤθελε διαρκέσει πλέον τοῦ ἑξαμήνου.

3. Ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ παρόντος οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω μὴ ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

4) Πρόσωπα, δι' ἃ κατεβλήθησαν 1.000 τοὐλάχιστον ἡμερήσιαι εἰσφοραὶ εἰς τὸ Ταμεῖον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καὶ μὴ ὑπαγόμενα ἐφ' ἑξῆς ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ «Ταμείου», δύνανται νὰ συνεχίσουν προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισιν των παρ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ πενταετίαν κατ' ἀνωτάτον ὅριον, ἐφ' ὅσον ὑποβάλουν σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Τὰ οὕτω προαιρετικῶς συνεχίζοντα τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς τε ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς. Καθυστέρησις καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν πλέον τοῦ ἑξαμήνου παρὰ προσώπων συνεχιζόντων προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισιν συνεπάγεται αὐτομάτως τὴν στέρησιν τοῦ δικαιώματος συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως.

5. Πρόσωπα, περὶ ὧν ἡ παροῦσα παράγραφος, δι' ἃ ἔχουν καταβληθῇ ὀλιγώτεραι τῶν 1.000 ἡμερήσιαι εἰσφοραὶ ἢ κατεβλήθησαν περισσότεραι τῶν 1.000 τοιαῦται, ἀλλὰ δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ συνεχίσουν προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισιν, δύνανται ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νὰ ζητήσωσι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀτομικῶν αὐτῶν εἰσφορῶν ἄτοκως.

Ἄρθρον 13

Ἔννοια ἐργοδότου

1. Ὡς ἐργοδόται κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ νοοῦνται πάντα τὰ φυσικὰ καὶ νομικὰ πρόσωπα, διὰ λογαριασμὸν τῶν ὁποίων οἱ περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 12 ἠσφαλισμένοι παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των, ἀδιαφόρως τοῦ ἐὰν πρόκειται περὶ ἰδιωτῶν, ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, Δήμων, Κοινοτήτων, Ὀργανισμῶν Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ τοῦ Δημοσίου.

2. Διὰ τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας τὰς ἐκτελουμένας διὰ μεσολαβήσεως τρίτων προσώπων (ἐργολάβων καὶ ὑπεργολάβων ὡς ἐργοδόται θεωροῦνται διὰ μὲν τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν ὁ κύριος τοῦ ἀνεγειρομένου, συμπληρουμένου, μεταρρυθμιζομένου, ἐπισκευαζομένου ἢ κατεδαφιζομένου κτίσματος, διὰ δὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 14 καὶ τὰ μεσολαβοῦντα τρίτα πρόσωπα (ἐργολάβοι καὶ ὑπεργολάβοι), τὰ προσλαμβάνοντα

και άμείβοντα τούς ήσφαλισμένους. Τά τελευταία ταύτα μεσολαβούντα πρόσωπα (έργολάβοι - ύπεργολάβοι) υποχρεούνται, όπως άντίγραφα τών περί ών το εδάφιον β' της παραγράφου 11 του άρθρου 14 καταστάσεων κοινοποιούν καί είς τόν κύριον τού κτίσματος έντός έπτά ήμερών άπό της λήξεως έκάστης ήμερολογιακής έβδομάδος, δια την έκ μέρους του κυρίου του κτίσματος καταβολήν των είσφορών, ώς καί νά άναγράφουν έντός της αύτης προθεσμίας είς τά άσφαλιστικά βιβλιάρια των ήσφαλισμένων τάς πραγματοποιηθείσας ύφ' έκάστου τούτων κατά την προηγουμένην ήμερολογιακήν έβδομάδα ήμέρας έργασίας, τάς λιφθείσας ύπό τούτων άποδοχάς καί τάς καταβλητέας άσφαλιστικάς είσφοράς.

3. Προκειμένου περί ήσφαλισμένων μή έχόντων σταθεράν έργοδοτην ή άπασχολουμένων ύπό πολλών έργοδοτών, έάν ούτοι συνέστησαν παρά τω Ι.Κ.Α. άσφαλιστικόν συνεταιρισμόν, ώς έργοδοτης θεωρείται ό συνεταιρισμός ούτος.

4. Δι' έργασίας, έπιχειρήσεις ή έκμεταλλεύσεις διεξαγομένας διά λογαριασμόν του Δημοσίου δυνάμει παραχωρήσεως ή έργολαβίας ώς έργοδόται θεωρούνται οί άνάδοχοι ή οί έργολάβοι. Είς τάς άνωτέρω περιπτώσεις ή άρμοδία Δημοσία Άρχή υποχρεούται, όπως, πρό της όλοκληρωτικής έξοφλήσεως, άξιοί την προσαγωγήν αύτη βεβαιώσεως της οίκείας Ύπηρεσίας του Ταμείου περί έξοφλήσεως των πρός τούτο όφειλομένων είσφορών, παρακρατούσα έν έναντίφ περιπτώσει τό άντίστοιχον ποσόν καί καταβάλλουσα τούτο άπ' εύθείας είς τό Ταμείον.

5. Έπί έργασιών, αίτινες έπιχειρούνται ύπό τού κυρίου αύτων διά μεσολαβούντων προσώπων, άτινα άναλαμβάνουσι την έκτέλεσιν τμήματος έργασίας, έφ' όσον τά μεσολαβούντα πρόσωπα προσλαμβάνουσι καί αμείβουσι τούς έκτελεστάς αύτων, έργοδόται είναι άλληλεγγύως καί άδιαιρέτως ό τε κύριος της έργασιας καί πάντα τά μεσολαβούντα πρόσωπα.

Άρθρον 14

Ύποχρεως πρός είσφοράν καί τρόπος καταβολής

1. Διά την καταβολήν των είσφορών τών ήσφαλισμένων εύθύνεται ό έργοδότης καί έπί τών μή έχόντων σταθεράν έργοδότην ό άσφαλιστικός συνεταιρισμός.

2. Άρνησις τού ήσφαλισμένου πρός καταβολήν της βαρυνούσης αύτόν είσφοράς άποτελεί λόγον καταγγελίας της συμβάσεως άνευ οίασδήποτε άποζημιώσεως.

3. Πλείονες έργοδόται, έκμεταλλευόμενοι την αύτην έπιχείρησιν, εύθύνονται είς όλόκληρον.

4. Αί βαρύνουσαι τούς ήσφαλισμένους είσφοραί είσπράττονται άπό άτομικήν εύθύνην των έργοδοτών καί άποδίδονται είς τό Ταμείον όμού μετά τών βαρυνουσών αύτούς μέχρι τέλους τού έπομένου μηνός τό πολύ άπό της έξοφλήσεως των ήμερομισθίων. Ή άνωτέρω προθεσμία δύναται νά παρατείνεται δι' άποφάσεως τού Διοικητικού Συμβουλίου, προκειμένου περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, μέχρι τέλους τού μεθεπομένου μηνός άπό της έξοφλήσεως των ήμερομισθίων, έφ' όσον συντρέχουν σοβαροί πρός τούτο λόγοι.

5. Τό «Ταμείον» δύναται πρός είσπραξιν των είσφορών του νά έκδίδη καί χρησιμοποιή ένσημα, άτινα άπολαύουσι της νομικης προστασίας της θεσπιζομένης διά τά ύπό τού Κράτους έκδιδόμενα χαρτόσημα, έξομοιουμένα άπολύτως πρός αύτά. Δύναται ώσαύτως τό Διοικητικόν Συμβούλιον νά όρίζη έκάστοτε είτε γενικώς, είτε διά κατηγορίας τινάς ήσφαλισμένων, έτερον τρόπον είσπράξεως των είσφορών, έφ' όσον ούτος κρίνεται ώς προσφορώτερος.

6. Κατά την πληρωμήν των μισθών έπί παρεχόντων κατά κύριον έπάγγελμα έξηρτημένην έργασίαν ό έργοδότης ύποχρεούται νά παρακρατή τά τμήματα των είσφορών τά βαρύνοντα τούς ήσφαλισμένους.

Έάν ό έργοδότης δέν έκπληρώση την ύποχρέωσίν του ταύτην έντός δεκαήμερου άπό της ήμέρας της πληρωμης των μισθών, ή καταβολή της τε έργοδοτικης καί της είσφοράς τού ήσφαλισμένου βαρύνει τόν έργοδότην.

7. Έάν ό έργοδότης δέν καταβάλη είς τό Ταμείον τά έκ των μισθών των ήσφαλισμένων παρακρατηθέντα κατά την προηγουμένην παράγραφον ποσά έντός των περί ών ή παράγραφος 5 προθεσμιών καταβολής είσφορών, διαπράττει τό άδίκημα της ύπεξαιρέσεως είς βαθμόν πλημμελήματος άσχέτως ποσού.

Διά τάς βαρυνούσας αύτόν είσφοράς έφαρμόζονται αί διατάξεις τού άρθρου 6 τού νόμου 1373|1944.

8. Ή παρά τού έργοδότου μή καταβολή των είσφορών δέν συνεπάγεται διά τόν ήσφαλισμένον στέρησιν ή μείωσιν των δικαιωμάτων αύτού έπί τών παροχών, έπιφυλασσομένης πάντως της διατάξεως της παραγράφου 10 τού παρόντος.

9. Τό «Ταμείον» υποχρεούται, όπως γνωστοποιή είς τούς ήσφαλισμένους του τόν άριθμόν ήμερών έργασίας έν άσφαλίσει, τόν άναγραφόμενον είς την άτομικήν μερίδα έκάστου, άνά τριετίαν τουλάχιστον, άρχης γινομένης άπό τού οίκονομικού έτους 1963.

Ό ήσφαλισμένος, είς ήν περίπτωσιν άμφισβητεί τόν άριθμόν των έν τη άτομικη μερίδι αύτου άναγραφομένων ήμερών έργασίας έν άσφαλίσει, δύναται νά ύποβάλη ένστασιν ένώπιον τού Διοικητικού Συμβουλίου τού Ταμείου έντός έξαμήνου άνατρεπτικης προθεσμίας άπό της ώς άνω γνωστοποιήσεως.

Μή άσκηθείσης ένστάσεως έντός της άνωτέρω προθεσμίας, ό έν τη άτομικη μερίδι άναγραφόμενος άριθμός ήμερών έργασίας έν άσφαλίσει καθίσταται άνευ έτέρου όριστικός.

10. Πρός έξακρίβωσιν των έκάστοτε ύπαγομένων είς την άσφάλισιν προσώπων, τού άριθμού τούτων καί των καταβλητέων είσφορών οί έργοδόται ύποχρεούνται :

α) Νά μεριμνούν διά τόν έφοδιασμόν των άπασχολουμένων παρ' αύτοίς ήσφαλισμένων τού «Ταμείου» δι' άσφαλιστικού βιβλιαρίου.

β) Νά τηρώσι τά ύπό τού Διοικητικού Συμβουλίου τού «Ταμείου» όριζόμενα δικαιολογητικά καί σχετικά βιβλία (μισθολογικαί κατασιά-

σεις, βιβλία ἀγορᾶς ἐνοικίων κλπ.) καὶ νὰ διαφυλάττωσι ταῦτα ἐπὶ πενταετίαν.

γ) Νὰ παρέχουν εἰς τὸ «Ταμεῖον» ἢ εἰς τὰ ἐντεταλμένα ὄργανα αὐτοῦ πᾶσαν πληροφορίαν σχετικὴν μὲ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν καταβλητέων πρὸς τὸ «Ταμεῖον» εἰσφορῶν καὶ θέτωσιν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν ἅπαντα τὰ σχετικὰ βιβλία καὶ δικαιολογητικά.

δ) Νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν εἴσοδον εἰς τὰ ἐργοτάξια, ἐργοστάσια καὶ εἰς τὰ ἐργαστήρια των καὶ λοιποὺς τόπους ἐργασίας κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας τῆς ἡμέρας εἰς τοὺς ἐντεταλμένους ὑπαλλήλους τοῦ Ταμείου πρὸς ἔλεγχον τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐν γένει ἐξακρίβωσιν ἁπάντων τῶν στοιχείων, ἅτινα ἔχουσι σχέσιν ὁπωσδήποτε πρὸς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.

11. Τὰ περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος ὄργανα ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσιν ἀπόλυτον ἐχεμύθειαν διὰ πᾶν ὅ,τι κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων των ὑποπίπτει εἰς τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν καὶ δὲν ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ἀσφαλίσεως.

12. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης παραβαίνῃ ἐκ προθέσεως ἢ βαρείας ἀμελείας τὴν ὑποχρέωσιν τῆς τηρήσεως καὶ διαφυλάξεως τῶν περὶ ὧν ἀνωτέρω δικαιολογητικῶν καὶ βιβλίων ἢ δὲν τηρῇ αὐτὰ κανονικῶς ἢ ἀρνῆται νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐκ τούτου δὲ δυσχεραίνεται ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ Ταμεῖον, καθορίζονται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

13. Ἐὰν τοιαῦτα στοιχεῖα δὲν ὁρίστανται ὁλοτελῶς, τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα καὶ ἡ ἀμοιβὴ αὐτῶν καθορίζονται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ὑπόχρεως ἐργοδότης ἀποδείξῃ τὸ ἀκριβὲς μέγεθος τῶν ὑποχρεώσεών του.

Ἄρθρον 15

Πρόσθετα τέλη ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν

1. Εἰσφοραί, μὴ καταβληθεῖσαι ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 14 § 5, ἐπιβαρύνονται διὰ προσθέτων τελῶν 1.5% κατὰ μῆνα καθυστερήσεως καὶ μέχρι 50% κατ' ἀνώτατον ὅριον ὀφειλῆς.

2. Δι' εἰσφορὰς καθυστερουμένας πέραν τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστησαν ἀπαιτηταί, ἐπιβάλλεται ὁ νόμιμος τόκος ὑπερημερίας, ὑπολογιζόμενος ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους καὶ ἓως τοῦ ποσοῦ, ηὐξημένου κατὰ τὸ πρόσθετον τέλος, περὶ οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος.

Ἄρθρον 16

Εἰσπραξις καθυστερουμένων εἰσφορῶν

1. Ἐργατικαὶ καὶ ἐργοδοτικαὶ εἰσφοραί, μὴ καταβληθεῖσαι ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 14, εἰσπράττονται μετὰ τῶν τυχὸν ὀφειλομένων προσθέτων τελῶν καὶ τόκων ὑπερημερίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων.

2. Ὡς τίτλος διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων χρησιμεύουσιν ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, λαμβανόμεναι ὡς ἑξῆς:

Ἡ Ὑπηρεσία Ἐσόδων τοῦ Ταμείου συντάσσει καὶ κοινοποιεῖ εἰς τὸν καθυστεροῦντα τὰς εἰσφορὰς τοῦ ἐργοδότην πρᾶξιν ἐπιβολῆς εἰσφορῶν καὶ προσθέτων τελῶν. Κατὰ τῆς ἀνωτέρω πράξεως δύναται ὁ καθ' οὗ ἡ πρᾶξις ἐργοδότης ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως νὰ ὑποβάλῃ ἔνστασιν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκδικάσεως ἐνστάσεων ἐργοδοτῶν.

Κατὰ τὴν αὐξήτησιν τῆς ἐνώπιον τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς ἐνστάσεως δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ παρουσιασθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε διὰ πληρεξουσίου.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκδικάσεως ἐνστάσεων ἐργοδοτῶν κοινοποιεῖται εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅστις δύναται ἐντὸς προθεσμίας 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως νὰ ζητήσῃ ἀναθεώρησιν αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Ταμείου».

Ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Ταμείου» κοινοποιεῖται εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἀποτελεῖ τίτλον ἐκτελεστὸν διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων».

Ἐν περιπτώσει μὴ ὑποβολῆς ἐνστάσεως ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκδικάσεως ἐνστάσεων ἐργοδοτῶν τίτλον ἐκτελεστὸν ἀποτελεῖ ἡ πρᾶξις ἐπιβολῆς εἰσφορῶν τῆς Ὑπηρεσίας Ἐσόδων τοῦ Ταμείου.

3. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκδικάσεως ἐνστάσεων ἐργοδοτῶν εἶναι τριμελὴς καὶ συγκροτεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐκ μελῶν αὐτοῦ, ἀποτελεῖται δὲ ἐξ ἑνὸς δημοσίου ὑπαλλήλου, ὡς προέδρου, ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν, ὡς μελῶν.

Χρέη εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου, γραμματέως δὲ ὁ παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τοιοῦτος ἢ ἕτερος ὑπάλληλος τοῦ Ταμείου, ὁριζόμενος παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

4. Τὸ δικαίωμα πρὸς εἴσπραξιν εἰσφορῶν παραγράφεται μετὰ 10ετίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, καθ' ὃ αὗται κατέστησαν ἀπαιτηταί.

5. Εἰσφοραὶ ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεῖσαι ἐπιστρέφονται τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, τόκος μὲν ἐὰν ἡ καταβολὴ ἐγένετο τῇ ὑπαιτιότητι τοῦ καταβαλόντος, ἐντόκως δὲ μὲ τὸν νόμιμον τόκον, ἐὰν ἡ εἴσπραξις ἐγένετο τῇ ὑπαιτιότητι τοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 17

Ἀναλήψεις χρημάτων

Αἱ ἀναλήψεις χρημάτων τοῦ Ταμείου παρὰ Τραπεζῶν ἐνεργοῦνται διὰ χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἢ ἐντολῶν ὑπογραφομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἢ Ἀντιπροέδρου, τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ προϊσταμένου Λογιστηρίου τοῦ Ταμείου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ ἑκάστου τῶν δύο τελευταίων.

Ἄρθρον 18

Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ - Σύνθεσις καὶ ἀποζημίωσις αὐτῆς

1. Ἐν ἀρχῇ ἑκάστης χρήσεως ἐνεργεῖται ἐ-

λεγχος τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ταμείου τῆς ληξάσης χρήσεως παρ' Ἐπιτροπῆς ἐκ δύο δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἐξ ἑνὸς ἡσφαλισμένου, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

2. Εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς χορηγεῖται ἀποζημίωσις ἢ ἔξοδα κινήσεως δι' ἑκάστην ἐλεγχομένην χρῆσιν, καθοριζομένη διὰ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

3. Ἡ ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ταμείου ἔκθεσις τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται ἐντὸς διμήνου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ κοινοποιεῖται εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 19

Οἰκονομικὸν καὶ λογιστικὸν ἔτος

Τὸ οἰκονομικὸν καὶ λογιστικὸν ἔτος τοῦ «Ταμείου» ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

Ἄρθρον 20

Προϋπολογισμός

Ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους καταρτίζεται προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ δαπανῶν τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐπομένης οἰκονομικῆς χρήσεως. Ὁ προϋπολογισμὸς μετὰ τὴν κατάρτισιν καὶ ἔγκρισιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑποβάλλεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἐντὸς τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους πρὸς τελικὴν ἔγκρισιν.

Πρὸ τῆς τοιαύτης ἐγκρίσεως καὶ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας οὐδεμία δαπάνη δύναται νὰ ἐνεργηθῇ παρὰ τοῦ Ταμείου, πλὴν τῶν παγίων τοιούτων. Εἰς περίπτωσιν ὅμως καθυστερήσεως ἐγκρίσεως παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τοῦ προϋπολογισμοῦ πέραν τοῦ μηνός, ὁ προϋπολογισμὸς νομίμως ἐκτελεῖται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 21

1. Ἅμα τῇ λήξει ἑκάστου λογιστικοῦ ἔτους ἡ Λογιστικὴ Ὑπηρεσία τοῦ «Ταμείου» προβαίνει εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ἐνεργητικοῦ καὶ Παθητικοῦ τοῦ «Ταμείου», ὡς καὶ τῶν διατετιμημένων ἐντύπων καὶ ὑποβάλλει αὐτὴν πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

2. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον πρὸ τῆς ἐγκρίσεώς της ἀναθέτει εἰς τριμελῆ Ἐπιτροπήν, ἀποτελουμένην ἐκ μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ εἰδικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου, τὸν λεπτομερῆ ἔλεγχον αὐτῆς, τὸ πρακτικὸν τῆς ὁποίας ὑποβάλλεται εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον πρὸς ἔγκρισιν.

Ἡ σύνταξις τῆς ἀπογραφῆς τῶν μηνιαίων Λογιστικῶν Ἰσοζυγίων καὶ ἁπάντων ἐν γένει τῶν Λογιστικῶν Βιβλίων γίνεται μέχρι καταρτίσεως Ἰδίου Λογιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐκδιδομένων ἑκάστοτε διαταγμάτων καὶ ἐγκυκλίων διαταγῶν.

Ἄρθρον 22

Ἰσολογισμὸς καὶ Ἀπολογισμός

1. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Λογιστικῆς Χρήσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τῆς ἀπογραφῆς καταρτίζεται Ἰσολογισμὸς καὶ Ἀπολογισμὸς τῆς Διαχειρίσεως. Ἡ σύνταξις Ἀπολογισμοῦ καὶ Ἰσολογισμοῦ καὶ μέχρι καταρτίσεως Ἰδίου Λογιστικοῦ Ὀργανισμοῦ γίνεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ διατάγματος τῆς 27.2.1933 «περὶ λογιστικῆς λειτουργίας τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεως Ἰσολογισμοῦ αὐτῶν», ὡς καὶ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἑκάστοτε ἐκδιδομένας διαταγὰς καὶ ὁδηγίας.

2. Ὁ Ἰσολογισμὸς καὶ Ἀπολογισμὸς πρὸ τῆς ἐγκρίσεως των παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐλέγχονται λεπτομερῶς παρὰ τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐλέγχου τῆς Ἀπογραφῆς, ἥτις, ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναθέσεως εἰς αὐτὴν τῆς ἐντολῆς ὑποβάλλει σχετικὴν ἔκθεσιν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

3. Μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ἰσολογισμοῦ καὶ Ἀπολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐντὸς τοῦ πρώτου 10ημέρου τοῦ μηνὸς Μαρτίου ὑποβάλλεται μετὰ τῆς ἀπογραφῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς τελικὴν ἔγκρισιν.

Ἄρθρον 23

Ἡ σφραγὶς τοῦ «Ταμείου»

Τὸ «Ταμεῖον» ἔχει ἰδίαν σφραγῖδα, φυλασσομένην ὑπὸ τοῦ παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ ὁρισθησομένου ὑπαλλήλου.

Ἡ σφραγὶς τοῦ «Ταμείου» φέρει εἰς τὸ μέσον τὸ ἐθνόσημον, ἄνωθι αὐτοῦ κυκλικῶς τὰς λέξεις «Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος» καὶ περιγεγραμμένας τὰς λέξεις «Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Συλλουργικῶν Ἐργασιῶν».

Ἄρθρον 24

1. Πᾶσα διὰ λογαριασμὸν τοῦ «Ταμείου» συνομολογουμένη συμφωνία διὰ προμηθείας, μεταφορὰς καὶ ἐργασίας ἐν γένει ἐνεργεῖται κατὰ τὴν ἑπομένην διαδικασίαν:

α) Ἄνευ δημοσίου συναγωνισμοῦ, ἂν ἡ δαπάνη δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 2.500 δραχμάς.

β) Διὰ προχείρου μειοδοτικοῦ συναγωνισμοῦ, ἂν ἡ δαπάνη ὑπερβαίνῃ τὰς 2.500 δραχμάς, ἀλλ' οὐχὶ τὰς δραχμὰς 5.000.

γ) Διὰ προχείρου μειοδοτικοῦ συναγωνισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς κατόπιν δημοσιεύσεως σχετικῆς περιλήψεως εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον, ἂν ἡ δαπάνη ὑπερβαίνῃ τὰς δραχμὰς 5.000, ἀλλ' οὐχὶ τὰς δραχμὰς 10.000, ὡς ἐπίσης, ἂν ἡ δαπάνη ὑπερβαίνῃ τὰς δραχμὰς 10.000, οὐχὶ ὅμως καὶ τὰς 20.000, ἐφ' ὅσον ἀνάγκη προφανῶς κατεπείγουσα, διαπιστουμένη δι' ἡτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Ταμείου» καὶ ὑπὸ περιστάσεις ἀπροόπτως προελθούσας δὲν συγχωρεῖ τὴν χρονοτριβὴν τακτικοῦ δημοσίου συναγωνισμοῦ.

δ) Διὰ τακτικοῦ δημοσίου συναγωνισμοῦ, ἂν ἡ δαπάνη ὑπερβαίνῃ τὰς δραχμὰς 10.000, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται ἡ ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου περίπτωσις.

2. Ἡ συνομολόγησις τῶν περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος συμφωνιῶν ἐνεργεῖται πα-

ρά τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ δύο μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁριζομένων δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ «Ταμείου». Προκειμένου περὶ προμηθειῶν, δι' ἃς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπαιτοῦνται εἰδικαὶ γνώσεις, εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴν δύναται νὰ προστίθεται ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ εἷς εἰδικός.

Ἐφ' ὅσον τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ διαγωνισμοῦ ἠθέλεν ἀποβῆ ἄκαρπον, ἐπαναλαμβάνεται αὐτὸς ἐντὸς δεκαπενθημέρου τὸ βραδύτερον.

Ἡ ποσοτικὴ καὶ ποιοτικὴ παραλαβὴ διενεργεῖται ὑπὸ τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς Παραλαβῶν, ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τῆς Ἐπιτροπῆς μετέχει ὑποχρεωτικῶς ἐν τουλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁπόταν δὲ ἀπαιτοῦνται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἰδικαὶ γνώσεις, δύναται νὰ προστίθενται ἓν ἢ δύο μέλη ἀναλόγως τοῦ μεγέθους καὶ τῆς ποιότητος τοῦ προμηθευομένου εἴδους, ὡς ἐμπειρογνώμονες.

Ἐὰν ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς Παραλαβῶν διακιστάσῃ δι' ἰδιολογημένης ἐκθέσεώς της ὅτι τὰ ὑπὸ προμήθειαν εἴδη δὲν πληροῦν τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, δύνανται νὰ ἀπορρίπτωνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ νὰ διατάσσηται ἡ κατάπτωσις τῆς ἐγγυήσεως ὑπὲρ τοῦ Ταμείου.

Ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς τῶν ἐνεργουμένων ἀγορῶν ἢ προμηθειῶν κανονίζεται ἑκάστοτε διὰ τῆς συναπτομένης συμβάσεως.

3. Αἱ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἰδιαίτερων 1-γ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος συναπτόμεναι συμφωνίαι περὶ προμηθείας πάσης φύσεως εἰδῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ «Ταμείου» δὲν δύνανται νὰ ἐπαναληφθοῦν κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν καὶ διὰ τὸ αὐτὸ εἶδος πρὸ τῆς παρόδου ἑξαμήνου προθεσμίας, ἐκτὸς ἐὰν δὲν ἐξαντλήθη τὸ διὰ τὴν διαδικασίαν καθ' ἣν αὐτὴ συνομολογήθη προβλεπόμενον ἀνώτατον ὅριον, ὅτε ἐπιτρέπεται ἡ ἐπανάληψις της διὰ τὸ ὑπολειπόμενον μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ποσόν.

Οἱ διαγωνισμοὶ διεξάγονται εἴτε δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν, εἴτε διὰ προφορικῶν τοιούτων. Πάντως ὁ τρόπος διενεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ δέον νὰ ἀναγράφηται ἐν τῇ διακηρύξει, ἀπαγορευομένης οἱασδήποτε μεταβολῆς. Ἐν περιπτώσει ἐπαναλήψεως τοῦ διαγωνισμοῦ δύναται νὰ μεταβληθῇ ὁ τρόπος τῆς διενεργείας.

Οἱ ὅροι τῶν συμφωνιῶν, τῶν διὰ ταχτικοῦ διαγωνισμοῦ διενεργουμένων προμηθειῶν, ἐγκρινόμενοι παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δέον ἀπαραιτήτως νὰ δημοσιεύωνται περιληπτικῶς διὰ προκηρύξεως εἰς δύο ἡμερησίας ἐφημερίδας ἐκ τῶν ἐχουσῶν μεγαλυτέραν κυκλοφορίαν.

Διὰ νὰ μετάσχῃ τις εἰς ταχτικὸν διαγωνισμόν, δέον ἀπαραιτήτως μετὰ τῆς προσφορᾶς του νὰ συνυποβάλῃ γραμμάτιον τοῦ «Ταμείου» ἢ ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν ἀναγνωρισμένης ἐν Ἑλλάδι Τραπέζης διὰ ποσὸν ἴσον πρὸς 5 0/0 τῆς ἀξίας τῆς προμηθείας, ὡς καὶ βεβαίωσιν τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιμελητηρίου ὅτι τυγχάνει μέλος αὐτοῦ.

Αἱ προσφοραὶ καταχωροῦνται εἰς πίνακα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου συντάσσεται τὸ πρακτικὸν τῆς κατακυρώσεως ἢ μὴ τῆς προμηθείας μετὰ τῆς σχετικῆς ἀναλογίας καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ τελευταίου μειοδότου.

Ἀντιπροσφορὰ ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ δεκτή, ἐὰν ὑποβληθῇ ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀπὸ τοῦ πέρατος τοῦ διαγωνισμοῦ εἰς τὸ «Ταμεῖον» καὶ ἐφ' ὅσον συνοδεύεται μὲ γραμμάτιον εἰσπράξεως τοῦ Ταμείου ἢ μὲ ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν μὲ ἐγγύησιν μιᾶς τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀναγνωρισμένων Τραπεζῶν διὰ ποσὸν ἴσον πρὸς 10 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς προσφορᾶς.

Ἐν περιπτώσει ἀντιπροσφορᾶς ὁ διαγωνισμὸς ἐπαναλαμβάνεται ἐντὸς μηνός, ὁπότε ἡ κατακύρωσις εἶναι τελειωτική.

Ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς τῶν ἐνεργουμένων ἀγορῶν ἢ προμηθειῶν κανονίζεται ἑκάστοτε διὰ τῆς συναφθείσης συμβάσεως.

2. Πᾶσα ἐπισκευὴ κτιρίων 50.000 δραχμῶν διενεργεῖται διὰ ταχτικοῦ μειοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ μέσῳ Ἐπιτροπῆς ὁριζομένης παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκ μελῶν αὐτοῦ καὶ εἰδικῶν προσώπων.

Οὐδεμία σύμβασις συνομολογεῖται διὰ τὴν ἀνέγερσιν κτιρίων ἄνευ δημοκρασίας ἀνεξαρτήτως ποσοῦ.

Τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῆς δημοπρασίας προσόντα τῶν συναγωνιζομένων, τὰ περὶ ἐγγυήσεως, ὅρων ἐκτελέσεως ἔργων, τὰ τῆς ἐκχωρήσεως, τὰ τῆς καταμετρήσεως ἐργασιῶν, τὰ τῆς παραλαβῆς καὶ πληρωμῆς καὶ τὰ τῆς ἄρσεως διαφωνιῶν ρυθμίζονται κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐκάστοτε διατάξεων περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 18 Αὐγούστου 1960

—

680]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθορισμοῦ τοῦ ἐργατικοῦ δικαιώματος ἐξορύξεως καὶ μεταφορᾶς ὀμύριδος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 154 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ ἀπὸ 5]17 Σεπτεμβρίου 1935 δ]τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ Νάξου ὀμύριδος».

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 140 τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1960 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 567]1960 τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, πρατάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Βιομηχανίας Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Τὸ εἰς τοὺς ὀμυριδωρύχους Νάξου καταβαλλόμενον ἐργατικὸν δικαίωμα ἐξορύξεως καὶ μεταφορᾶς κατὰ παραλαμβανομένου ὑπὸ τοῦ Δη-

μοσίου στατῆρα σμύριδος καθορίζεται δι' ἑκάστην ποιότητα ὡς ἑξῆς:

Πρώτη ποιότης μεγάλα τεμάχια	δραχ.	19,50
Πρώτη ποιότης μικρὰ τεμάχια	»	19,50
Δευτέρα ποιότης μεγάλα τεμάχια	»	17,50
Δευτέρα ποιότης μικρὰ τεμάχια	»	17,50
Θραύσματα σμύριδος	»	11,50

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Βιομηχανίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1960

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΛΠ.

72733]14111]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 4] 1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ὡς μετερρυθμίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6] 1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τυπογράφων ἐφημερίδων Πατρῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 469 τῆς 16 Νοεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ]τος 3755]1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4]1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τυπογράφων ἐφημερίδων Πατρῶν», μεταρρυθμισθεῖσαν ἐν μέρει, κατόπιν ἐφέσεως, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἐποθέσεως, ἀποφαίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 4]1960 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν καὶ 6]1960 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν ἀποφάσεις, ἐκδοθείσας εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Τύπου Πατρῶν ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων, καὶ ὧν τὸ διατακτικὸν, διατυπούμενον εἰς ἑνιαῖον κείμενον παρ' ἡμῶν, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν τυπογράφων τῶν ἐφημερίδων Πατρῶν, ὡς ἀκολούθως:

1) Διαλυτὴς μαθητευόμενος κάτω τῶν 18 ἐτῶν, δραχμαὶ 30.

2) Διαλυτὴς μαθητευόμενος ἐτῶν 18, σὺν ἓν ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαὶ 52.

3) Διαλυτὴς μαθητευόμενος ἐτῶν 19, ἄνευ προϋπηρεσίας, δραχμαὶ 52.

4) Διαλυτὴς μαθητευόμενος ἡλικίας ἄνω τῶν 19 ἐτῶν, σὺν 2ετῆ ὑπηρεσίαν καὶ ἄνω, δραχμαὶ 60.

5) Πιεστής, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ ὑπηρεσίας, δραχμαὶ 68.

6) Στοιχειοθέτης, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ ὑπηρεσίας, δραχμαὶ 55.

Τὰ ἄνω ἡμερομίσθια θὰ προσαυξάνωνται κατὰ 18ο]ο δι' ἑξάωρον νυκτερινὴν ἐργασίαν.

Ὁρίζει τὰς ὥρας ἐργασίας καὶ διὰ τὰς τρεῖς ὡς ἄνω κατηγορίας ἐργαζομένων εἰς ἓξ (6) ὥρας ἡμερησίως διὰ πάσας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας.

Καταβαλλόμενα ἀνώτερα ἡμερομίσθια τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων βάσει προγενεστέρων ἀποφάσεων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Νοεμβρίου 1960

—

70881]13727]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. «Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατριῶν τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, λευκαντηρίων καὶ φινιριστηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 462 τῆς 16 Νοεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239]1955, 2) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 24.10.1960, ἀποφαίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων τὴν ὑπ' ἀριθ. 18]1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. «Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατριῶν τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, λευκαντηρίων καὶ φινιριστηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», κατατεθεῖσαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ]τος 3755]1957, συνταχθείσης πρὸς τοῦτο εἰς ὑπ' ἀριθ. 80]17.8.1960 πράξεως καταθέσεως, κοινοποιηθείσης καὶ ἡμῖν τὴν 18.8.1960.

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Νοεμβρίου 1960

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΛΠ.

25]1960 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ἀποδοχῶν λογιστῶν ἀπάσης τῆς χώρας(**)

Τὸ κατὰ νόμον 3239]1955 Δευτεροβάθμιον

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 1052.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου

Διοικητικόν Διαιτητικόν Δικαστήριον Ἀθηνῶν.

Συγκείμενον ἐκ τῶν Σ. Γάγγα, Ἐφέτου, ὡς Προέδρου, Α. Καραλῆ, Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, Τ. Λούη, ἐκπροσώπου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Α. Ἀγαπητοῦ, ἐκπροσώπου τοῦ Συνδέσμου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ὡς δευτέρου ἐργοδοτικοῦ ἐκπροσώπου, Φ. Μακρῆ καὶ Χ. Μυριάνθη, ἐκπροσώπων τῶν μισθωτῶν, ὡς μελῶν.

Συνεδριάσαν δημοσίᾳ ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τὴν 13ην Ἰουνίου 1960, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 19.00, ἵνα ἀποφανθῇ ἐπὶ ὑποβληθεισῶν ἐφέσεων ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν καὶ Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Λογιστῶν κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4|1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, τῶν τε ἐκκαλούντων καὶ ἐκκαλουμένων παραστάντων διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων των, οἵτινες διώρισαν τοὺς πληρεξουσίους των δικηγόρους, ὡς ἐν τοῖς πρακτικοῖς διαλαμβάνεται.

Προκειμένης συζητήσεως

Καὶ διαπιστωθέντος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ νομίμου τῆς συγκροτήσεως τοῦ Δικαστηρίου, Ἀκούσαν τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐφέσεων καὶ τῶν συμπαρομαρτούντων ἐγγράφων καὶ λαβὸν γνῶσιν τῶν ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων δικηγόρων κατατεθέντων σχετικῶν σημειωμάτων, ὡς καὶ τῶν ἐγγράφως διατυπωθεισῶν ἀπόψεων τοῦ παραστάντος ἐκπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.

Ἰδὸν τὰ ἔγγραφα

Σκεφθὲν κατὰ νόμον

1) Ἐπειδή, καθ' ἃ ἐκ τοῦ προσαχθέντος καὶ νομίμως ἐγκεκριμένου καταστατικοῦ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Λογιστῶν προκύπτει, αὕτη ἀποτελεῖ πανελλήνιον δευτεροβάθμιον ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἑλλήνων λογιστῶν, σκοπὸν ἔχουσαν τὴν προαγωγὴν καὶ ἐξυπηρέτησιν τῶν ἠθικῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν λογιστῶν, κατὰ δὲ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην ἡ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις αὕτη, οὖσα δευτεροβάθμιος καὶ καλύπτουσα κατὰ τὰς καταστατικὰς διατάξεις αὐτῆς τὰς πρωτοβαθμίους ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τῶν λογιστῶν ὅλης τῆς χώρας, ἀποτελεῖ τὴν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν τῶν λογιστῶν καὶ συνεπῶς νομίμως δύναται νὰ ἐγείρῃ συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας, ἀφορῶσαν εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ὅρων, συνθηκῶν καὶ ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας τῶν λογιστῶν καὶ νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν ἐπίλυσιν ταύτης κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν. Ἄλλως τε τὸ γεγονὸς ὅτι ἤδη νομίμως ὑφίσταται καὶ λειτουργεῖ δευτεροβάθμιος ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁμοσπονδία Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων τῆς Ἑλλάδος», ὑπὸ τῆς ὁποίας ἠγέρθη ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐκκληθεῖσα διένεξις, ἀφορῶσα εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων καὶ πάσης φύσεως Ἰδιωτικῶν Ἐπιχειρήσεων, πλὴν Τραπεζῶν καὶ Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν, οὐδόλως ἀποκλείει τὴν δυνατότητα συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (καὶ συνεπῶς ἐπιδιώξεως ἐπιλύσεως τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν) ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Λογιστῶν, τὸ μὲν διότι αὕτη εἰδικώτερον ἐκπροσωπεῖ τὰ ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα διακεκριμένης ἐπαγγελματικῶς κατηγορίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὡς ἐκ τούτου καθίσταται, ὡς πρὸς αὐτούς, γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδάφ. β' καὶ § 3, τὸ δὲ διότι ἐκ τῶν εἰρημένων διατάξεων δὲν δημιουργεῖται κώλυμα διὰ τὴν σύναψιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος, ὑπαγομένους μέχρι ταύτης εἰς ἑτέραν ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, καλυπτούσαν πλείονας συναφεῖς ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας μισθωτῶν ἁπάσης τῆς χώρας. Ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῶν ἐκκαλουσῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἐλέγχονται ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

2) Ἐπειδὴ ναὶ μὲν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ νόμου 3239|1955 λογίζονται ὡς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τοῦ κλάδου οἱ Ἐμπορικοὶ Σύλλογοι Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, ἐκπροσωποῦμενοι διὰ κοινοῦ ἐκπροσώπου αὐτῶν, οὐχ ἧττον ὅμως, κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, αἱ εἰρημέναι διατάξεις ἀναφέρονται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν συνάψεως ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐνῷ κατὰ τὴν σύναψιν καὶ ὑπογραφὴν τῶν λοιπῶν κατηγορικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας δὲν εἶναι νόμῳ ἀπαραίτητος ἡ σύμπραξις καὶ τῶν τριῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων, ἐκπροσωπουμένων ἀπὸ κοινοῦ. Διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἁρμόδιοι τυγχάνουσι αἱ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν. Κατὰ δὲ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται δευτεροβάθμιος ἢ πανελλήνιος ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν ἐμπόρων, ὡς γενικωτέρας σημασίας τοιαύτη δέον νὰ θεωρηθῇ ἐν προκειμένῳ ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν ὡς ἐκπροσωπῶν μεγαλύτερον ἀριθμὸν μελῶν ἐμπόρων, καλυπτόντων τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ὅλης ἐμπορικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας. Ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῶν ἐκκαλουσῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἐλέγχονται ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

3) Ἐπειδὴ ἐκ τῶν κατὰ τὴν συζήτησιν ἀναπτυχθέντων, τῶν προσαχθέντων στοιχείων καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου γενομένης αὐτοψίας, τοῦτο ἠχθη εἰς τὸ συμπέρασμα, ὁμοφώνως μέν, ὅτι 1) ὡς λογιστὴς δέον νὰ θεωρηθῇ α) ὁ ὑπευθύνως κατευθύνων καὶ παρακολουθῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος εἰς ἑκάστην ἐπιχείρησιν καὶ β) ὁ τηρῶν εἰς ἑκάστην ἐπιχείρησιν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου προβλεπόμενα λογιστικὰ βιβλία καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν κέκτηνται ὡρισμένους τίτλους σπουδῶν ἢ ὡρι-

3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 131 τῆς 12 Νοεμβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 12 Νοεμβρίου 1960.

σμένην προϋπηρεσίαν, δεδομένου ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐργασιῶν τούτων ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν προσωπικῶν ἱκανοτήτων, γνώσεων καὶ ἐμπειρίας ἑκάστου καὶ 2) τὸ ἐπάγγελμα τοῦ λογιστοῦ εἶναι ἀπολύτως διακεκριμένον τοῦ τῶν λοιπῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει, δεδομένου ὅτι ἡ ἄσκησις τούτου προϋποθέτει εἰδικὴν πρακτικὴν καὶ θεωρητικὴν κατάρτισιν, κατὰ πλειοψηφίαν δὲ ὅτι 1) ὡς βοηθοὶ λογιστῶν δέον νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἀπασχολούμενοι ὑπὸ τὰς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας τῶν λογιστῶν ἐν τῷ λογιστηρίῳ ἑκάστης ἐπιχειρήσεως καὶ τηροῦντες τὰ λοιπὰ λογιστικὰ βιβλία, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ἀσχέτως τίτλων σπουδῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τυχὸν ἐν τοῖς λογιστηρίοις ἀπασχολούμενα εἰς ἑτέρας ἐργασίας πλὴν τῆς τηρήσεως λογιστικῶν βιβλίων πρόσωπα καὶ 2) τὸ ἐπάγγελμα τοῦ βοηθοῦ λογιστοῦ εἶναι διακεκριμένον τοῦ τῶν λοιπῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, δεδομένου ὅτι διὰ τὴν ἄσκησιν τούτου ἀπαιτοῦνται εἰδικαὶ γνώσεις καὶ πεῖρα, ἀποτελεῖ δὲ τοῦτο εἰσαγωγικὸν εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ λογιστοῦ στάδιον. Ὅθεν, δεχόμενον ἐν μέρει τὰ πρὸς τοῦτο παράπονα, μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

4) Ἐπειδή, κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ εἴδους καὶ τῆς φύσεως τῆς ὑπὸ τῶν λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν παρεχομένης ἐργασίας καὶ τῆς θέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει καὶ συνεπῶς ἐσφαλμένως καθώρισε τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται εἰς τὸ ἐν αὐτῇ ὕψος, ἐνῷ ὀρθῶς ἐκτιμῶσα πάντα ταῦτα ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὰς λελογισμένας ἀνάγκας, τὸ ὕψος τῶν παρεχομένων ἀμοιβῶν εἰς ἑτέρας κατηγορίας μισθωτῶν διὰ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας τῶν ὑποχρέων ἐπιχειρήσεων θὰ ἔδει νὰ καθορίσῃ ταῦτα ἀπὸ 1.9.1960 κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης. Ὅθεν δέχεται ἐν μέρει τὰ πρὸς τοῦτο παράπονα καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

5) Ἐπειδή, κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη, προβλέψασα τὴν θεώρησιν τῶν πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν, δεδομένου ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο οὐδεμίαν σκοπιμότητα ἐξυπηρετεῖ, ἐνῷ τοὐναντίον δύναται νὰ δημιουργήσῃ προστριβὰς μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων. Ὅθεν δέχεται τὰ πρὸς τοῦτο παράπονα καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

6) Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δὲν περιορίζεται τὸ ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν εἰς 3 1|2 ὥρας, ἀλλὰ μόνον καθορίζεται, ὅτι εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους πλέον τῶν 3 1|2 ὡρῶν ἡμερησίως καταβάλλεται ἀκέραιος ὁ μισθός, ὡς ἐξ ἄλλου προβλέπει καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, παρεχομένης οὕτω δυνατότητος εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη ὅπως κατὰ τὴν σύστασιν τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας συνομολογοῦν τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸ νόμιμον ὡράριον ἢ ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τούτου. Ὅθεν τὰ πρὸς τοῦτο παράπονα ἐλέγχονται ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

7) Ἐπειδὴ ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη, ἐξαιρέσασα τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς μόνον τὰς Τραπέζας, ἐνῷ θὰ ἔδει νὰ προβλέψῃ καὶ τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐπιχειρήσεων, εἰς ἃς ὑφίσταται κανονισμὸς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς ἐξελίξεως, ἐγκριθεὶς διὰ νόμου ἢ διατάγματος μέχρι σήμερον, ὡς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἡ μισθολογικὴ καὶ βαθμολογικὴ κατάταξις προπολεμικῶς ἐρρυθμίζετο ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, οἵτινες εἶχον ἐγκριθῆ ὑπὸ τῶν Διοικήσεων τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ εἶχον λάβει καθ' οἱονδήποτε τρόπον δημοσιότητα, ὡς ἐκ τῆς ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς των, δεδομένου ὅτι τὸ μὲν ἡ βαθμολογικὴ καὶ μισθολογικὴ κατὰ τοὺς ἐσωτερικοὺς κανονισμοὺς εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἱεράρχησις ἐξασφαλίζει μείζονα ὠφέλη εἰς τοὺς μισθωτούς, τὸ δὲ ἡ ἐφαρμογὴ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας καὶ τοῦ συστήματος κλιμακώσεως τῶν ἀποδοχῶν ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας δύναται νὰ δημιουργήσῃ προστριβάς, ἀλλὰ καὶ δυσχερείας εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν. Ὅθεν δέχεται τὰ πρὸς τοῦτο παράπονα καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τύποις καὶ ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τὰς ὑποβληθείσας ἐφέσεις. Ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα. Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 4|1960 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Λογιστῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, 3) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 4) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, 5) Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλωματούχων Μηχανικῶν Δ.Ε. καὶ 6) Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμου Ἐργολάβων, ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγονται οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενοι λογισταὶ καὶ βοηθοὶ λογιστῶν εἰς πᾶσαν ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, πλὴν τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων.

2) Λογιστὴς θεωρεῖται α) ὁ ὑπευθύνως κατευθύνων καὶ παρακολουθῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος εἰς ἑκάστην ἐπιχείρησιν, καὶ β) ὁ τηρῶν εἰς ἑκάστην ἐπιχείρησιν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου προβλεπόμενα λογιστικὰ βιβλία.

3) Βοηθοὶ λογιστῶν θεωροῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ὑπὸ τὰς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας τῶν λογιστῶν ἐν τῷ λογιστηρίῳ ἑκάστης ἐπιχειρήσεως καὶ τηροῦντες τὰ λοιπὰ λογιστικὰ βιβλία, πλὴν τῶν ἀνωτέρω.

4) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μι-

σθῶν τῶν λογιστῶν (ἀμφοτέρων τῶν φύλων) καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ἀπό 1.12.1959 μέχρι 1.9.1960.

Κατά τήν πρόσληψιν		δραχμαί	1.800
Μετά τήν συμπλήρωσιν	τριετίας	»	2.000
Μετά τήν	» δετίας	»	2.250
Μετά τήν	» 9ετίας	»	2.500
Μετά τήν	» 12ετίας	»	2.700
Μετά τήν	» 15ετίας	»	3.000
Μετά τήν	» 20ετίας	»	3.300
Μετά τήν	» 25ετίας	»	3.600

β) Ἀπό 1.9.1960 καί ἐφεξῆς

Κατά τήν προσλῆψιν		δραχμαί	1.800
Μετά τήν συμπλήρωσιν	τριετίας	»	2.100
Μετά τήν	» 6ετίας	»	2.400
Μετά τήν	» 9ετίας	»	2.700
Μετά τήν	» 12ετίας	»	3.000
Μετά τήν	» 15ετίας	»	3.300
Μετά τήν	» 20ετίας	»	3.600
Μετα τήν	» 25ετίας	»	4.000

δ) Τά κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν βοηθῶν λογιστῶν (ἀμφοτέρων τῶν φύλων) καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ἀπό 1.12.1959 μέχρι 1.9.1960

Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους ἡλικίας δραχμαί 1.100.

Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας δραχμαί 1.300.

Μετά τήν συμπλήρωσιν	5ετίας	δραχμαί	1.500
Μετά τήν	» 10ετίας	»	1.800
Μετα τήν	» 15ετίας	»	2.200
Μετά τήν	» 20ετίας	»	2.600
Μετά τήν	» 25ετίας	»	2.800

β) Ἀπό 1.9.1960 καί ἐφεξῆς

Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους ἡλικίας δραχμαί 1.200

Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας κατά τα ἀκόλουθα κλιμάκια:

Κατά τό 1ον καί 2ον ἔτος	ὑπηρεσίας	1.400
Κατά τό 3ον καί 4ον ἔτος	ὑπηρεσίας	1.620
Κατά τό 5ον καί 6ον ἔτος	ὑπηρεσίας	1.800
Κατά τό 7ον καί 8ον ἔτος	ὑπηρεσίας	1.860
Κατά τό 9ον καί 10ον ἔτος	ὑπηρεσίας	1.980
Κατά τό 11ον καί 12ον ἔτος	ὑπηρεσίας	2.100
Κατά τό 13ον καί 14ον ἔτος	ὑπηρεσίας	2.220
Κατά τό 15ον καί 16ον ἔτος	ὑπηρεσίας	2.340
Κατά τό 17ον καί 18ον ἔτος	ὑπηρεσίας	2.520
Κατά τό 19ον καί 20ὸν ἔτος	ὑπηρεσίας	2.640

Δι' ἕκαστον ἐπί πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας τό ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 2.640 αὐξάνεται κατά ποσόν δραχμῶν 60, μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.240.

ε) Εἰς τούς ἄρρενας ἐγγάμους λογιστάς καί βοηθούς λογιστῶν χορηγεῖται ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαίως διά τήν σύζυγον.

ζ) Ὡς προϋπηρεσία, κατά τα ἀνωτέρω, νοεῖται ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ ἢ καί ἐν ἰδίῳ λογιστικῷ γραφείῳ ἐπισήμως λειτουργήσασα ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος (λογιστοῦ καί βοηθοῦ λογιστοῦ, ὡς ἐνταῦθα λογιζομένου), ἀποδεικνυομένη δέ διά βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου ἢ κατα περίπτωσιν τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου.

η) Οἱ ἀνωτέρω καθοριζόμενοι βασικοί μισθοί ἰσχύουν δι' ἀπασχόλησιν ὅλη καί ἡμισείας (3 1/2) ὥρων τούλιχιστον ἡμερησίως. Δι' ἀπασχολουμένους ἐπί ἴσσονα χρόνον ἡμερησίως ἢ κατ' ἀποκοπήν ἀμειβομένους ἡ ἀμοιβή καθορίζεται δι' ἐλευθέρας συμφωνίας μεταξύ τῶν ἐνδιαφερομένων, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἐν συσχετισμῷ μέ τόν χρόνον ἀπασχολήσεως.

θ) Ἐξαιροῦνται τῆς παρούσης ρυθμίσεως α) αἱ Τράπεζαι, β) αἱ ἐπιχειρήσεις, εἰς ἃς ὑφίσταται κανονισμός βαθμολογικῆς καί μισθολογικῆς ἐξελίξεως, ἐγκριθείς διά νόμου ἢ β. δ/τος μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καί γ) αἱ ἐπιχειρήσεις, εἰς τάς ὁποίας ἡ μισθολογική καί βαθμολογική κατάταξις προπολεμικῶς ἐρρυθμίζετο ὑπό ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, οἵτινες εἶχον ἐγκριθῆ ὑπό τῶν Διοικήσεων τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ εἶχον λάβει καθ' οἱονδήποτε τρόπον δημοσιότητα, ὡς ἐκ τῆς ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς των, περί ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 26531/1948 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 115 Β' τῆς 13.7.1948).

ι) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

ια) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 1.12.1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασισθη καί ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1960

—

20]1960 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων κρεοπωλείων Ἀθηνῶν (*).

. . . . . .

Διά ταῦτα

Δεχόμενον τύποις καί ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τάς ὑποβληθείσας ἐφέσεις. Ἀπορρίπτον τά ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα. Μεταρρυθμίζει τήν ὑπ' ἀριθ. 11/1960 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατά τό ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 125 τῆς 2 Νοεμβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 5 Νοεμβρίου 1960.

διενέξεως μεταξύ 1) τῆς Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Κρεοπωλῶν καὶ Συνεργείων Ἐκδορᾶς Βοοειδῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, καὶ 2) τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Κρεοπωλείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς «Ἅγιος Γεώργιος» ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) τοῦ Συνδέσμου Ζφεμπόρων Ἀθηνῶν καὶ 2) τοῦ Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Ἀθηνῶν καὶ 3) τῆς Ἑνώσεως Καταστηματαρχῶν Συνοικιακῶν Κρεοπωλείων Ἀθηνῶν «Οἱ Ταξιάρχαι», ὡς ἀκολούθως :

1) Τὸ κατώτατον ὅριον βασικοῦ μισθοῦ τοῦ εἰς τὰ κρεοπωλεῖα τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν προσωπικοῦ, τοῦ ἀπασχολουμένου μὲ τὴν κοπὴν καὶ τὴν πώλησιν κρέατος, καθορίζεται ὡς ἀκολούθως :

Α' Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας :

α) 1ον ἔτος μαθητείας	δραχμαὶ	1.000
β) 2ον ἔτος μαθητείας	»	1.100
γ) 3ον ἔτος μαθητείας	»	1.200
δ) 4ον ἔτος μαθητείας	»	1.400

Β' Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ἓξ μαθητείας ὁ μισθὸς καθορίζεται ἐλεύθερα συμφώνῳ. Εἰς τοῦτους καταβάλλεται ἐπίσης ἐπίδομα διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σάββατον ἐκ δραχμῶν 80 μηνιαίως, ἐπὶ πλέον τῶν καταβαλλομένων αὐτοῖς ἀποδοχῶν.

2) Εἰς ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν ἐξακολουθεῖ παρεχομένη ἡ μέχρι σήμερον χορηγουμένη καθ' ἑβδομάδα ποσότης κρέατος.

3) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν χονδρικὴν πώλησιν χορηγοῦνται δύο (2) φορμαὶ ἐτησίως.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ὑπέρτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν μειοῦνται.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1960.

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1960

—

21|1960 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φορτοεκφορτωτῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων καὶ φορτηγῶν Ἑλλάδος (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τύποις καὶ ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τὴν ὑποβληθεῖσαν ἔφεσιν. Ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα. Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 9|1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Φορτοεκφορτωτῶν Ὑπεραστικῶν Λεωφορείων καὶ Φορτηγῶν τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Γραφείων Μεταφορῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ β) τοῦ Συνδέσμου Χερσαίων Ἐμπορευματικῶν Μεταφορῶν (Σ.Χ.Ε.Μ.), ὡς ἀκολούθως :

1) Τὸ ὑπὸ τῆς ἀπὸ 19.11.1956 (Φ.Ε.Κ. 279 Β' τῆς 27.12.1956) συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζόμενον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου διὰ τοὺς περὶ ὧν αὕτη φορτοεκφορτωτάς, αὐξάνεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς δραχμὰς ἑξήκοντα (60).

2) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ διαθέτωσι διὰ τὴν διενέργειαν τῶν φορτοεκφορτώσεων σιδηροῦν καρότσιον καὶ νὰ ἐφοδιάζωσι τοὺς ἐργάτας διὰ μιᾶς μπλούζας καὶ ἑνὸς πηλικίου. Ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω εἴδη ἀνήκουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα ἅπαξ τῇ φθορᾷ των.

3) Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας κιβώτιον φαρμάκων διὰ τὴν παροχὴν πρώτων βοηθειῶν καὶ ἀντιμετώπισιν τραυμάτων καὶ μικροατυχημάτων.

4) Ἡ παροῦσα ἀποτελεῖ τροποποίησιν καὶ συμπλήρωσιν τῆς ἀπὸ 19.11.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς αὕτη ἐπεκτοποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74615|1956 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 279 Β' τῆς 27.12.1956), ἧς οἱ λοιποὶ ὅροι ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15.1.1960.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1960

—

7|1960 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν εἰς τὸν Ε.Ο.Τ. καὶ Τουριστικὰ Γραφεῖα Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἀσχολουμένων ξεναγῶν (*)

. . . . . .

Ἐπιλῦον τὴν μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ἑλλήνων Ἐπαγγελματιῶν Ξεναγῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου : α) τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ (Ε.Ο.Τ.) καὶ β) τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Τουριστικῶν Γραφείων ὑφισταμένην διένεξιν.

Ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως :

1. Διὰ τῆς παρούσης καθορίζονται αἱ ἀποδοχαὶ καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν ξεναγῶν τῶν

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 124 τῆς 2 Νοεμβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 8 Νοεμβρίου 1960.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 134 τῆς 14 Νοεμβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως.

συνδεομένων μετά τοῦ Ε.Ο.Τ. καὶ τῶν Τουριστικῶν καὶ Ταξειδιωτικῶν Γραφείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡς κατωτέρω :

Ξεναγήσεις		Ἄτομα 1 — 10	11 — 28	29 — 40
1) Ἀθηνῶν, Σουνίου, Μαραθῶνος, Ἐλευσῖνος 1|2 ἡμέρα	Δραχ.	143	198	231
Ὁλόκληρος ἡμέρα	»	209	308	352
2) Κορινθος 1|2 ἡμέρα	»	176	242	275
Ὁλόκληρος ἡμέρα	»	242	319	352
3) Μυκῆναι ὁλόκληρος ἡμέρα	»	264	341	363
4) Δελφοί, Ἄργολις, Αἴγινα 1 ἡμέρα	»	308	352	374
2 ἡμέραι	»	341	374	407
5) Πολυήμεροι ξεναγήσεις καθ' ἡμέραν	»	330	363	407
Νεκραὶ ἡμέραι μεταφορᾶς	»	198	198	198

β) Καραβάνια.

Ἀδιαφόρως πρὸς τὰς ἡμέρας, ὥρας, τόπον καὶ ἄτομα ξεναγουμενα εἰς τὰ καραβανια οἱ ξεναγοὶ δικαιοῦνται ἀμοιβῆς ἐκ δραχμῶν 495.

Νεκραὶ ἡμέραι μεταφορᾶς δραχ. 198.

ΙΙ. Διὰ τὰς ἡμέρας μεταβάσεως πρὸς τὸν σκοπὸν ἐκτελέσεως τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας ἡ ἐπιστροφῆς ἀπὸ ταύτης καταβάλλεται τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης ἀμοιβῆς, ἀναλόγως πρὸς τὰ ξεναγηθέντα ἢ τὰ ξεναγηθησόμενα ἄτομα, πᾶσα δὲ δαπάνη μεταφορᾶς ἢ διανυκτερεύσεως βαρύνει τὸν ἐργοδότην.

ΙΙΙ. Ἡ τριγλωσσος ξενάγησις ἀποκλείεται.

ΙV. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4ῇ Ἀπριλίου 1960

8|1960 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν λαχαναγορῶν - ὀπωραγορῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς(*)

. . . . . .

Ἐπιλῦον τὴν μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ὑπαλλήλων Λαχαναγορῶν, Ὀπωραγορῶν, Λαχανοπωροπωλῶν νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Α.Π.Π. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν :

1) Συνδέσμου Εἰσαγωγέων Νωπῶν Γεωργικῶν καὶ Κηπευτικῶν Προϊόντων Ὀπωραγορᾶς Ἀθηνῶν, 2) Συνδέσμου Ἐμπόρων Δημοτικῆς Λαχαναγορᾶς Ἀθηνῶν, 3) Συνδέσμου Ἐμπόρων Ὀπωρολαχαναγορᾶς Παραγωγῶν Ἀθηνῶν, 4) Συνδέσμου Λαχανεμπόρων Δημοτικῆς λαχαναγορᾶς Πειραιῶς καὶ 5) Συνδέσμου Ὀπωρεμπόρων Πειραιῶς καὶ ἀφορώσης τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας πωλητῶν, ὑπαλλήλων λαχαναγορῶν - ὀπωραγορῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τοῦ εἰς τὰ καταστήματα τῶν λαχαναγορῶν, ὀπωραγορῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

α) Ὑπάλληλοι λαχαναγορῶν καὶ ὀπωραγορῶν (Γραμματικοί) ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν καταγραφὴν τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐμπορευμάτων, τὴν ἔκδοσιν τῶν ἐνταλμάτων εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, τὴν σύνταξιν τῶν τιμολογίων πωλήσεων, τὴν σύνταξιν τῶν ἐκκαθαρίσεων κλπ. δραχμαὶ 1.650.

Διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον χορηγεῖται ἐπίδομα ἐκ 5 ο|ο.

β) Πωληταί, ἤτοι οἱ ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν πώλησιν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ ἀπασχολούμενοι ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην δραχμαὶ 1.650.

Διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον χορηγεῖται ἐπίδομα ἐκ 5 ο|ο.

γ) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐργασίας ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικάς, διὰ τὴν μετακίνησιν τῶν τελάρων, κιβωτίων, καλαθίων κλπ. ἐντὸς τῶν καταστημάτων πρὸς ἐπίδειξιν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τοὺς λιανοπωλητάς ἢ διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ἐμπορευμάτων πρὸς ζύγισιν διὰ τοῦ δημοτικοῦ στατῆρος, ἢ διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἐπιστρεφομένων κιβωτίων κλπ. ὑπὸ τῶν λιανοπωλητῶν ἢ διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν καταστημάτων καὶ λοιπὰς παρεμφερεῖς ἐργασίας δραχ. 1600, ἐφ' ὅσον ἀμείβονται ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ, ἄλλως τὸ 1\|25 τοῦ ποσοῦ τούτου ὡς ἡμερομίσθιον.

2) Τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν συσκευαστῶν φρούτων καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς ψυγεῖα κλπ. καθορίζεται εἰς δραχμὰς 62.

3) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 15.1.1960. Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1960

Ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων (*)

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 122 τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1960.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239|1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 123 τῆς 1 Νοεμβρίου 1960 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 1 Νοεμβρίου 1960.

1960 οι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Παναγιώτης Ροΐδσος, Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, καὶ Ἰωάννης Ἀφεντάκης, Διευθυντὴς αὐτῆς, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου Κλεόβουλος Κουμαρίδης, Πρόεδρος, καὶ Βλάσσης Φιλίππου, Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ο.Σ.Υ.Γ.Ο., ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Συνομοσπονδίας Συνεταιριστικῶν Ὑπαλλήλων Γεωργικῶν Ὀργανώσεων Ἑλλάδος, δεύτερος ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἐκπροσωπουμένων ὑπ' αὐτῶν Ὀργανώσεων, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς συνεφωνήθησαν τὰ ἑξῆς :

1) Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀπὸ 24.9.1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης μεταξὺ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω συμβαλλομένων, λήξασα τὴν 31.12.1959, παρατείνεται ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος ἀπὸ τῆς λήξεώς της, ἤτοι ἀπὸ 1.1.1960 μέχρι 31.12.1960, ὡς τροποποιεῖται καὶ συμπληροῦται διὰ τῶν κατωτέρω :

2) Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις, κριθεῖσαι ἐν ἀδυναμίᾳ καταβολῆς ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῆς ἐκ 10ο/ο αὐξήσεως, τῆς χορηγηθείσης δυνάμει τῆς ἀνωτέρω ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολήν, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, τῆς αὐξήσεως ταύτης ἢ μέρους αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ἐξέλιπον οἱ προκαλέσαντες τὴν μὴ καταβολὴν λόγοι κατὰ τὴν κρίσιν τῆς τετραμελοῦς Ἐπιτροπῆς τῆς παραγράφου 1β τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἡ ἐπικαλουμένη τὴν ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολὴν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως οἰκεία ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, ἡ Ο.Σ.Υ.Γ.Ο. ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρούσης ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, εἴτε τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὸ περιοδικὸν τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν «Φωνὴ τῶν Συνεταιρισμῶν», ἢ εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ο.Σ.Υ.Γ.Ο. ἐκδιδομένην ἐφημερίδα «Σκαπανεῖς τῆς Ὑπαίθρου», δηλονότι ἀπὸ τῆς κατὰ χρόνον προηγουμένης δημοσιεύσεως εἰς τι τῶν δημοσιογραφικῶν τούτων ὀργάνων, προσφυγὴ εἰς τὴν ὡς ἄνω Ἐπιτροπήν, ὑποβάλλουσα ταυτοχρόνως καὶ ὑπόμνημα, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐκτίθεται ἡ ἐπελθοῦσα εἰς τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως μεταβολή, ἡ δικαιολογοῦσα τὴν χορήγησιν εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῆς τῆς διὰ τῆς ἀπὸ 24.9.1958 συλλογικῆς συμβάσεως προβλεπομένης αὐξήσεως. Ἀντίγραφον τῆς προσφυγῆς ἐπιδίδεται ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας εἰς τὴν ἐνδιαφερομένην Συνεταιριστικὴν Ὀργάνωσιν, ἥτις ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἐπιδόσεως ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἄνω Ἐπιτροπὴν ὑπόμνημα ἐπὶ τῶν ἀπόψεων της, συνοδευόμενον ἀπὸ πλήρη στοιχεῖα τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς καταστάσεως.

Ἡ Ἐπιτροπή, συνερχομένη ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ὡς ἄνω 15θημέρου, τῇ προσκλήσει τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐξετάσεως καὶ ἀποφαίνεται τελεσιδίκως ἐντὸς ἑτέρων 15 ἡμερῶν. Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται μέχρι πέρατος τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐλέγχου τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁσάκις κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς παρίσταται ἀνάγκη ἐνεργείας τοιαύτου.

Ἡ πάροδος ἀκάρπου τῆς 15θημέρου προθεσμίας ὑποβολῆς ἐκ μέρους τῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως τῶν οἰκονομικῶν αὐτῆς στοιχείων εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν δημιουργεῖ ὑποχρέωσιν αὐτῆς πρὸς χορήγησιν τῆς ἐκ 10ο/ο αὐξήσεως.

3) Διευκρινίζεται, ὅτι αἱ ὑπὸ τῆς παραγράφου 3, 1α ἕως καὶ γ τῆς ἀπὸ 24.9.1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως προβλεπόμεναι προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα χορηγοῦνται ὁπωσδήποτε, ἀνεξαρτήτως τῆς χορηγήσεως ἢ μὴ τῆς αὐξήσεως ἐκ 10ο/ο, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ ὑπ' αὐτῶν καθοριζόμεναι προϋποθέσεις.

4) Εἰς τὴν παράγραφον 3, περίπτ. 1, ἐδάφ. α' τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως προστίθεται : «Ἡ προσαύξησις αὕτη χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας βαθμὸν καὶ θέσιν διευθυντοῦ, τῶν ὁποίων ἡ μὴ περαιτέρω προαγωγὴ ὀφείλεται εἰς ἐξάντλησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας καθοριζομένης ἱεραρχίας, μέχρι πέντε ἐν συνόλῳ διαδοχικῶν προσαυξήσεων, ἐφ' ὅσον ἔχουν οὗτοι κατὰ τὴν ἰσχὺν τῆς παρούσης (1 Ἰανουαρίου 1960) συμπεπληρωμένην τριετίαν εἰς τὸν ὡς ἄνω βαθμὸν καὶ θέσιν, ἄλλως, ἀφ' ἧς συμπληρώσουν τοιαύτην τριετίαν. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν κατεβάλλοντο τυχὸν πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τοιαῦται προσαυξήσεις, διατηροῦνται αὗται καὶ ὑπολογίζονται διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν πέντε διαδοχικῶν προσαυξήσεων.

5) Αἱ ἐν τέλει τῆς παραγράφου 3 1γ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως λέξεις : «διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ὡς ἄνω προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων» ἀπαλείφονται.

6) Τὸ προσωπικὸν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων δικαιοῦται κατ' ἔτος κανονικῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, ἴσης πρὸς τὰ καθοριζόμενα χρονικὰ ὅρια ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἐδάφ. α' καὶ β' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1960 καὶ λήγει τὴν 31.12.1960.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Διόρθωσις ἡμαρτημένων

12/1960 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Ἠλεκτροχημικῆς (*).

Ἀντὶ τῆς φράσεως γ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1960 νὰ διορθωθῇ εἰς τὸ ὀρθόν : «Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1960».

(*) ΕΕΔ 19, 1353, ἔνθα ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας ἐγένετο τὸ λάθος.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣ!

Μέγα νομικόν και κοινωνικόν ενδιαφέρον επροκάλεσεν ή ὑπ' ἀριθ. 425|1960 ἀπόφασις τοῦ 'Αρείου Πάγου (ἀνωτέρω, σελ. 1412). Τὸ νομικὸν ἐνδιαφέρον της εἶναι εἰς τὸ ὅτι ἀναγνωρίζεται εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ὡς νομικὴ σχέσις ἡ ἐκ τῆς πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ του σχέσις, μετ' ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας, καὶ τὸ κοινωνικὸν ἐνδιαφέρον εἶναι εἰς τὸ ὅτι πλῆθος ἐργαζομένων, τῶν ὁποίων ἡ σύμβασις, διὰ διαφόρους νομικοὺς λόγους, ὑπῆρξεν ἄκυρος, συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου πρὸς ὄφελος καὶ αὐτῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἴπῃ τις, ὅτι ὁ μισθωτός, ὁ ὁποῖος, οὕτως ἢ ἄλλως, διέθεσε τὴν ἐργατικήν του δύναμιν καὶ ἐνετάχθη εἰς τὴν παραγωγικὴν δραστηριότητα, ὠφελήσας διὰ τῆς ἐργασίας του καὶ τὸ κοινωνικὸν σύνολον, πρέπει νὰ μένῃ ἔξω τοῦ χώρου προστασίας τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, χωρὶς νὰ ἔχῃ, κατὰ μίαν π.χ. περίπτωσιν, ἀπολυθέντος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, τὰ στοιχειώδη ὁλικὰ μέσα νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας του κατὰ τὴν πρώτην τοὐλάχιστον περίοδον τῆς ἀνεργίας του.

Αὐτὰ μᾶς εἶπεν οὐσιαστικῶς, ἐντὸς νομικῶν πλαισίων, ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, μὲ στήριγμα εἰς σειρὰν νομοθετικῶν διατάξεων, εἰς τὰς ὁποίας ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων, ἀντιθέτως πρὸς τὴν γνώμην ἐγκρίτων θεωρητικῶν, δὲν εἶχε δώσει τὴν δέουσαν προσοχὴν εἰς τὸ ὅτι αἱ διατάξεις αὐταὶ ἔχουν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὰς περὶ συμβάσεων ἀρχὰς τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου, αἱ ὁποῖαι διατάξεις δὲν εἶναι, ἄλλωστε, καὶ αἱ μόναι.

Μᾶς εἶπεν ὅμως ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, γενικεύουσα τὸ θέμα της, ὅτι εἶναι καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῆς περιπτώσεως ἐκπληρωτέαι ἀπὸ τὸν ἐργοδότην καὶ ὅλαι αἱ περὶ προνοίας ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων ὑποχρεώσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ περὶ παροχῆς ἀδείας ἀναψυχῆς.

Τὸ ὅλον ἐργατικὸν δίκαιον κυριαρχεῖται ἀπὸ τὸ πνεῦμα προνοίας ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ. Αὐτὸ ἐκφράζουν οἱ κανόνες του καὶ αὐτὸ ἐνισχύεται καὶ εἰς τὰ περὶ μισθώσεως ἐργασίας ἄρθρα 660 - 663, 666, 677, 678 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Πέραν δὲ τούτων ἡ νομολογία, χωρὶς νὰ καθιερώται ἀφῶς εἰς τὸν νόμον, ἐδέχθη καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς «ἠθικῆς μεταχειρίσεως» τῶν μισθωτῶν, στηριχθεῖσα εἰς ἄλλας διατάξεις (ἄρθρον 288 Α.Κ.).

Ἂν ἐπιμείνωμεν κινούμενοι ἐντὸς τῆς συμβατικῆς θεωρίας καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, εἶναι ἀδύνατον αἰφνης νὰ προστατεύσωμεν τὸν μισθωτόν, ὁ ὁποῖος προσλαμβάνεται μὲν δυνάμει ἀκύρου συμβάσεως, ἀλλ' ἀπασχολεῖται πραγματικῶς εἰς μίαν ἐπιχείρησιν, ὅπου διὰ τοὺς μισθωτούς της ἐφαρμόζονται διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθιερωθέντα μέτρα προνοίας, ὡς ἡ χορήγησις διαφόρων εἰδῶν κατὰ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, ὅταν ἡ ἐπιχειρήσις ἀρνηθῇ νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὰ εἴδη ταῦτα, δεχόμενοι ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δὲν προστατεύουν τὸν ἀκύρως συμβαλλόμενον μισθωτόν.

Ἐξ ἄλλου, εἶναι χωρὶς ἐπαρκῆ νομικὴν ἐξήγησιν νὰ δεχώμεθα—καὶ εἶναι ἀδύνατον νομικῶς ἄλλως, ἀφοῦ σαφεῖς διατάξεις τοῦ νόμου (ἄρθρον 1 νόμου 1968|1944, ἄρθρον 2 § 6 νόμου 2511|1953) ἀναφέρονται καὶ ἀνεφέρθησαν εἰς τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀξιώσεις—ἐκδίκασιν κατ' ἀρχὴν τῶν ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀξιώσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ ἐνῷ ἀναγνωρίζεται (ἴδετε καὶ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν) ὡς νομικὴ σχέσις καὶ ἡ ἡμιουργουμένη ἐκ τῆς πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἡ «ἐργασιακὴ σχέσις», νὰ μὴ ἐξετάζωμεν τί πηγάζει ἐκ τῆς νομικῆς αὐτῆς σχέσεως, ἀλλὰ νὰ ἀναζητῶμεν διέξοδον πάλιν εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἄρθρον 914) καὶ ἐξ αὐτῶν προστασίαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐνῷ καὶ ἄνευ τῆς ἰδιοτύπου αὐτῆς νομικῆς σχέσεως ὑπῆρχεν, ὡς διὰ πάντα ἀκύρως συμβαλλόμενον, ἡ προστασία τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ.

Δέχεται ἡ σπουδαία αὐτὴ ἀπόφασις τοῦ 'Αρείου Πάγου (μία ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων τοῦ τελευταίου καιροῦ), ὅτι τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας ἀπολαμβάνουν καὶ αἱ ἐν πραγματικῇ ἁπλῶς ἀπασχολήσει μισθωταί. Εἶναι τοῦτο βεβαίως ἐντὸς τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, ἀφοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνεφθῇ τις, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἠδιαφόρησε διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος πραγματικῶς ἀπησχολήθη καὶ ἠξαλώσας τὰς ἐργατικάς δυνάμεις του, στερήσας οὕτω αὐτὸν τοῦ δικαιώματος νὰ ἀναπαύσῃ ταύτας, ἐπὶ βλάβῃ καὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ὅταν προστατεύῃ γενικῶς τὴν προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου (ἄρθρον 57 Α.Κ.).

Ἐκ τῆς ἀδείας ὅμως δὲν ἀποχωρίζεται ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ προκαταβάλῃ μάλιστα, κατὰ τὴν περὶ ὑποχρεώσεως προνοίας ἀρχήν, τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Ν.Δ. 3016|1956 «ἀποδοχάς», τῶν ὁποίων θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐὰν ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον.

Ἀφοῦ λοιπὸν δικαιοῦται ἀδείας καὶ ὁ ἐν ἀκύρῳ συμβάσει μισθωτός, δικαιοῦται καὶ τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας θὰ εἶχεν, ἐὰν ἀπησχολεῖτο. Ἐν τούτοις, κατὰ τὴν συμβατικὴν θεωρίαν, θὰ εἶχεν οὗτος μόνον ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ ἀδικοπολογήτου πλουτισμοῦ, ἡ ὁποία ἔχει προϋπόθεσιν νὰ ὠφελήθῃ ὁ ἐργοδότης ἢ νὰ ἀπέφυγε δαπάνην. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως, τί ὠφελήθη ὁ ἐργοδότης καὶ ποίαν δαπάνην ἀπέφυγεν. Ἀντιθέτως καλεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ δώσῃ καὶ ὅταν δὲν ὠφελῆται κἂν διὰ τῆς παροχῆς ἐργασίας, ὡς διὰ πάντα μισθωτὸν ν.

Ἡ περίπτωσις—καὶ δὲν εἶναι ἡ μόνη—ἐξαναγκάζει τὴν ἐπιστήμην καὶ νομολογίαν νὰ καθορίσῃ τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ὡς νομικῆς σχέσεως, καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις.

Ἐγένετο ἤδη τὸ πρῶτον μέγα βῆμα μὲ τὴν σπουδαίαν αὐτὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου τῆς χώρας Δικαστηρίου. Εὐχή μας εἶναι νὰ τεθῇ συντόμως ἐνώπιόν του τὸ ὅλον θέμα.

Παραράμματα

Ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας παρελείφθησαν νὰ σημειωθοῦν ἐν τῇ ἀνωτέρω ἀποφάσει τοῦ Ἀρείου Πάγου (425|1960, ΕΕΔ 19, 1410) τὰ ὀνόματα τῶν παραστάντων ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου δικηγόρων, ὡς πληρεξουσίων τῶν διαδίκων.

Παρέστησαν διὰ τὸν ἀναιρεσείοντα μισθωτὸν ὁ δικηγόρος κ. Κ. Στεῖρος καὶ διὰ τὸ ἀναιρεσίβλητον Δημόσιον ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους κ. Ν. Μπλιάτσος.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 19 — Τεῦχος 24 (462)

Ἀθῆναι, 15 Δεκεμβρίου 1960

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 840/1960 τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. **Β. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ**

Ἐρώτημα (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ἀνάπηρος πολεμιστής, τυχὼν τῆς προστασίας τοῦ Α.Ν. 1836/1951, δικαιοῦται μετὰ τὴν λῆξιν τῆς χρονικῆς διαρκείας ταύτης νέας τοποθετήσεως βάσει τοῦ ἄρθρου 30 Α.Ν. 1324/1949.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως, ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὸ βεβόμενον πραγματικὸν ἀνάπηρος πολεμιστὴς κλάσεως 1942 ἐτοποθετήθη, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (Ε.Κ. 164), ὡς φύλαξ εἰς ἰδιωτικήν τινα ἐπιχείρησιν, μετὰ πάροδον δὲ ἑπταετίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως αὐτοῦ ἀπελύθη οὗτος ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ λόγους οἰκονομίας. Ἀνέκυψεν ἀκολούθως τὸ ζήτημα, ἐὰν ὁ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα ἀνάπηρος πολεμιστὴς μετὰ τὴν ὡς εἴρηται προηγηθεῖσαν ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν αὐτοῦ δικαιοῦται νὰ τοποθετηθῇ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949 (Ε.Κ. 326), εἰς τινα τῶν ὑπὸ τούτου προβλεπομένων θέσεων.

Κατ' ἀρχὴν δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς προστασίας τῶν ἀποκαλουμένων νεοπολεμιστῶν (νεουμένων διὰ τοῦ ὅρου τούτου τῶν συμμετασχόντων εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1940 καὶ ἐντεῦθεν διεξαχθείσας πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις, μὴ ἀνηκόντων δὲ εἰς τὰ μόνιμα στελέχη τοῦ στρατοῦ) εἶναι ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως ἑπταετής, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον μόνον § 1 τοῦ νόμου 2223/1952 (Ε.Κ. 271), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (Ε.Κ. 299) ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 9291/347/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. 6' 49). Συνεπῶς ἡ ἔκτοτε ἀποβαλοῦσα τὸν χαρακτῆρα ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ ἐν συνεχείᾳ μεταβληθεῖσα εἰς κοινὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μεταξὺ τοῦ εἰρημένου μισθωτοῦ καὶ τῆς ἐργοδότιδος αὐτοῦ ἔννομος σχέσις κατὰ τὸν περὶ τούτου ρητὸν ὁρισμὸν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, καλῶς κατηγγέλθη ὡς τοιαύτη ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος, ἐφ' ὅσον ἐτηρήθησαν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου, αἱ ἐφαρμοζόμεναι διὰ πάντας τοὺς μισθωτούς.

Περαιτέρω δέον νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ ἐκ πολεμικῆς αἰτίας καταστάντος ἀναπήρου πολεμιστοῦ προσπορίζει αὐτῷ, κατὰ τὴν περὶ τούτου ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 1, στοιχεῖον α' τοῦ τελευταίου ἀ.ν., δικαίωμα προτιμήσεως κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐκ τούτου παρεχομένης προστασίας ἔναντι τῶν λοιπῶν ἑπομένων κατηγοριῶν πολεμιστῶν (ὁλ. Α.Π. 244/1957, ΕΕΔ 16, 536). Ἐξ ἄλλου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων, ἔνθεν μὲν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν., καθ' ἣν οὗτος χαρακτηρίζεται ὡς εἰδικὸς ἔναντι παντὸς ἄλλου νομοθετήματος, ἔνθεν δὲ τῆς τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. δ/τος 2657/1953, ἀπαγγελλούσης τὴν κατάργησιν πάσης διατάξεως, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀντικειμένης εἰς τὸ ν. δ/γμα τοῦτο, δύναται βασίμως νὰ συναχθῇ ἑρμηνευτικῶς

τὸ συμπέρασμα, ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ νομοθέτου ἐρρυθμίσθησαν αὐτοτελῶς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 καὶ τῶν τροποποιητικῶν τούτου νομοθετημάτων πάντα τὰ θέματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν προστασίαν τῶν νεοπολεμιστῶν ἐν γένει, ἀναπήρων καὶ μή, ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρεχομένην αὐτοῖς συνδρομὴν τοῦ Κράτους πρὸς ἄμεσον εὕρεσιν ἐργασίας. Τοῦτο δὲ ἀκριβῶς ἀποτελεῖ καὶ τὸν κοινωνικὸν σκοπόν, τὸν ἐπιδιωχθέντα διὰ τῆς θεσπίσεως τοῦ ἀνωτέρω ἀ.ν. καὶ τοῦ κυρώσαντος τοῦτον νόμου 2228|1952, ὡς αὐτὸς ρητῶς διατυποῦται εἰς τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις (ἴδε βλ. ἐν ΕΕΔ 11, 1049). Ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ταύτης συνηγορεῖ καὶ ἕτερον στοιχεῖον, δυνάμενον νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657|1953 προστεθείσης εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 παραγράφου, καθ' ἣν «οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ.ν. 1324|1949 ζητοῦντες τοποθέτησιν ὑπὸ τῶν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλλωσιν ἅπαντα τὰ δικαιολογητικά, τὰ ζητούμενα ἀπὸ τοὺς ἀναπήρους τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὸν νόμον 1836|1951, πλὴν τοῦ πρακτικοῦ τοῦ Γ.Ε.Σ.».

Ἐξ ἄλλου δέον νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 καὶ τῶν τροποποιητικῶν τούτου διατάξεων παρεχομένη εἰς τοὺς νεοπολεμιστὰς προστασία εἶναι εὐρυτέρα τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ.ν 1324/1949 παρεχομένης τοιαύτης εἰς τοὺς ἀναπήρους ἐν γένει, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὑπὸ μὲν τοῦ πρώτου νόμου προβλέπεται ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις τῶν ὑπὸ τούτου καλυπτομένων νεοπολεμιστῶν, ἐν οἷς περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἐκ τούτων ἀνάπηροι κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν σχετικὴν διάταξιν, εἰς πᾶσαν οἱανδήποτε φύσεως καὶ μορφῆς ἐπιχείρησιν, ἀπασχολοῦσαν πέραν τῶν 15 μισθωτῶν, ἐνῷ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ.ν. 1324|1949 λαμβάνεται πρόνοια, ὅπως αἱ ἑκάστοτε κενούμεναι θέσεις εἰς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ εἰς τὰς τοιαύτας Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. πληροῦνται κατὰ προτίμησιν διὰ τοῦ εἰς ταύτας διορισμοῦ ἀναπήρων. Σημειωτέον δὲ ἐπίσης ὅτι ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου ἰσχύουσα ἐπ' ἀόριστον προστασία τῶν προσλαμβανομένων ἀναπήρων περιωρίσθη μεταγενεστέρως εἰς πενταετοῦς μόνον διαρκείας τοιαύτην διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3748|1957 (Ε.Κ. 178). Τέλος δὲν ἀμοιρεῖ ἴσως σημασίας καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ τοποθέτησις τῶν τε ἀναπήρων ἐν γένει καὶ τῶν νεοπολεμιστῶν εἰς ἐργασίας ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου τῆς Διοικήσεως.

Ἐπὶ τῇ βάσει ὅθεν τῶν προεκτεθέντων συλλογισμῶν τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἄγεται εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ τὸ θέμα τῆς ἐξευρέσεως ἐργασίας εἰς τοὺς νεοπολεμιστὰς ἀναπήρους, ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου κρατικὴ μέριμνα ἐκδηλοῦται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ ἀ.ν. 1836|1951, ὡς ταῦτα νῦν ἰσχύουσιν. Ἡ λύσις δὲ αὕτη τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ καὶ πρὸς τὴν κρατοῦσαν περὶ πολλαπλῶν ἐνεργειῶν θεωρίαν (πρβλ. *Ζέπου*, Περὶ πολλαπλῶν ἐνεργειῶν εἰς τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον, σελ. 15 ἐπ.).

Ἑπομένως ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος, ἐφ' ὅσον ὁ περὶ οὗ τοῦτο ἀνάπηρος νεοπολεμιστὴς ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων εἰς ὡρισμένην ἐπιχείρησιν, διετηρήθη δὲ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ πέραν τῆς ἑπταετίας, ἐξηντλήθη χρονικῶς ἡ διάρκεια τῆς νομίμου προστασίας ταύτου, μὴ δικαιουμένου νῦν, ὅπως τύχῃ νέας τοποθετήσεως εἰς ἑτέραν θέσιν, ἐφ' ᾗ ἡ ἰδιότης τούτου ὡς ἀναπήρου ἐξετιμήθη, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὡς στοιχεῖον προτιμήσεως, κατὰ τὴν γενομένην ὡς ἄνω τοποθέτησιν αὐτοῦ, ἔναντι τῶν λοιπῶν, μὴ ἀναπήρων, νεοπολεμιστῶν, ἐπληρώθη δὲ οὕτω ὁ προεκτεθεὶς νομοθετικὸς σκοπός.

Τούτοις συνεπῶς ἀποφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΣΥΝΤΡΕΧΟΝ ΠΤΑΙΣΜΑ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Έφαρμογή άρθρου 300 Άστικοῦ Κώδικος καὶ ἐν τῷ Νόμῳ 551

Ἄρνησις τοῦ ζημιωθέντος πρὸς ὑποβολήν, δαπάναις τοῦ εἰς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου, εἰς ἐχχείρησιν, ἐξ ἧς θέλει ἀποτραπῆ ἢ περιορισθῆ ἡ ζημία, συνιστᾷ πταῖσμα αὐτοῦ, ὅταν προκύπτῃ, ὅτι δὲν διατρέχει ἐκ τῆς ἐγχειρήσεως κίνδυνόν τινα ἡ ζωὴ αὐτοῦ, οὔτε συνεπάγεται ἀφορήτους ἀλγηδόνας, προβλέπεται δὲ ἀσφαλὴς ἡ θεραπεία του, μὴ ἀντιτιθεμένης τῆς ἐφαρμογῆς ὡς πρὸς τοῦτο τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 300 Α.Κ. εἰς τὰς περὶ προστασίας τῆς προσωπικότητος διατάξεις τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ.—Διάταξις ἄρθρου 16 § 2 Νόμου 551 προβλέπει μόνον περὶ συνδρομῆς ἀμελείας παθόντος κατὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀτυχήματος.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 4428]1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἑφετείου (εἰσηγητὴς *Μ. Γεωργόπουλος*, ΕΕΔ 19, 208).

Δέχεται κατ' ἀρχὴν ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 300 § 1 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ὅταν ἡ εὐθύνη τοῦ ζημιώσαντος καθιεροῦται ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ, ὡς ἐν τῷ νόμῳ 551]1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

Ἐν τῷ νόμῳ 551]1915 ὅμως ἀπαντᾶται εἰδικὴ ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς ἀρχῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἄρθρον 1 ἐν τέλει, 16 ἐδ. 5 ἐπ. (ἴδετε *Γ. Μπαλῆν*, ἐνθ' ἀνωτ., *Ἀλ. Λιτζερόπουλον*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 300, ἀριθ. 7), ὁ δὲ νόμος οὗτος (551) διατηρεῖται ἐν ἰσχύι κατ' ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α.Κ. Νόμου.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 551 ὁρίζει, ὅτι ἐξαιρεῖται ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἀτύχημα, καὶ τὸ ἄρθρον 16 ἐδ. 5 ὁρίζει, ὅτι, ἐὰν ὁ ὑποχρεωθεὶς εἰς ἀποζημίωσιν ἀποδείξῃ, ὅτι τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐξ ἀμελείας τοῦ παθόντος, ὁ δικαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μειώσῃ κατὰ τὴν κρίσιν του τὸ ποσὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀλλ' οὐχὶ κατωτέρω τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ. Ἀμέλεια ὑφίσταται μόνον ἂν ὁ παθὼν ἀδικαιολογήτως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ παρέβη διατάξεις ἰσχυόντων νόμων ἢ διαταγμάτων περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας κλπ. Ἡ κατὰ τὸ ἐδάφιον τοῦτο μείωσις δὲν χωρεῖ, ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις τις τῶν ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων, δηλαδὴ ἐπὶ ἀτυχήματος ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου.

Εἶναι λοιπὸν φανερὸν ἐκ τῆς εἰδικῆς ταύτης διατάξεως, ὅτι ὁ νομοθέτης μίαν μόνην περίπτωσιν (καὶ' ἐξειδίκευσιν τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νόμου τούτου ἰσχυούσης ἀρχῆς «ὁ ἐξ οἰκείου ἁμαρτήματος ζημιούμενος οὐ δοκεῖ ζημιοῦσθαι», ὁπότε κατὰ τὸ προϊσχῦον τοῦ Α.Κ. δίκαιον ἀπηλλάσσετο πάντοτε ἐντελῶς ὁ συντελέσας εἰς τὴν παραγωγὴν τῆς ζημίας ἐναγόμενος καὶ ἐξαίρεσις ἐγίνετο μόνον ἂν ὁ τελευταῖος εἶχεν ἐνεργήσει δολίως, τὸ δὲ πταῖσμα τοῦ ζημιωθέντος συνίστατο εἰς ἁπλῆν ἀμέλειαν, ὁπότε κατελογίζετο καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ζημία εἰς τὸν ἐναγόμενον καὶ ἐπίσης ὅταν ὁ ζημιωθεὶς εἶχε συμβάλει ὑπαιτίως ὄχι εἰς τὴν παραγωγήν, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπαύξησιν τῆς ζημίας, ὁπότε ἔφερε μόνον τὰς συνεπείας τῆς ἐπαυξήσεως, ἴδετε *Ἀλ. Λιτζερόπουλον*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 300, ἀριθ. 3) ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὡς συντρέχον πταῖσμα τοῦ παθόντος τὴν παράβασιν ἀδικαιολογήτως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ ἰσχυόντων νόμων κλπ. περὶ ὅρων ἀσφαλείας.

Ἀλλὰ καὶ τότε δὲν ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ παθόντος, ἀλλὰ μόνον μειοῦται αὕτη καὶ ὄχι κατωτέρω τοῦ ἡμίσεως αὐτῆς.

Ἐν τούτῳ εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ νόμου 551]1915 Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Γράφονται ἐν αὐτῇ ταῦτα: «Ἡ ἐπέκτασις τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις πταίσματος τοῦ ἐργάτου θὰ ἤνοιγε τὴν θύραν εἰς ἀτελευτήτους δικαστικοὺς ἀγῶνας καὶ εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν τῶν δικαστῶν, ἐνῷ σκοπὸς τοῦ θεσμοῦ ἀντιθέτως εἶναι νὰ κλείσῃ τὴν θύραν τῶν δικαστηρίων, τὴν οὐδόλως προσιτὴν εἰς τὸν πτωχὸν ἐργάτην.

Πᾶσαι σχεδὸν αἱ νομοθεσίαι, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 30 ἐτῶν, παρεδέχθησαν, ὅτι ὑπεράνω τῆς εὐθύνης τοῦ θύματος - ἐργάτου ὑπάρχει ἡ διαρκὴς ἐπικρεμαμένη ἀπειλὴ τοῦ μηχανήματος, ἡ μοιραία καὶ τυφλὴ ἐνέργεια τῶν διαφόρων ἀνθρωποκτόνων ἐξαρτημάτων των καὶ διὰ τοῦτο καθιερώνουν τὴν ἀνεπιφύλακτον εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τῶν ἀτυχημάτων, ἐφ' ὅσον δὲν προέρχονται ἀπὸ τὴν ἄμεσον καὶ ἐσκεμ-

μένην βούλησιν τοῦ ἐργάτου...».

Αὐτὰ ἀνεπτύχθησαν εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν καὶ τελικῶς ἐγένετο δεκτόν ὄχι νὰ ἀπαλλάσσηται ὁ ἐργοδότης τῆς ἀποζημιώσεως, συντρεχούσης εἰδικῆς ἀμελείας τοῦ ἐργάτου, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου, ἀλλὰ νὰ περιορίζηται μόνον τὸ ποσὸν αὐτῆς καὶ πάντως ὄχι κάτω τοῦ ἡμίσεος.

Σημειοῦται δηλαδὴ διὰ τοῦ νόμου τούτου ἀπομάκρυνσις τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, τόσον ὡς πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ ζημιώσαντος καὶ συνυπαιτιότητα τοῦ παθόντος.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία, ὅτι, ὑφισταμένης εἰδικῆς διατάξεως ὡς πρὸς τὸ πταῖσμα τοῦ ζημιωθέντος, δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 300 Α.Κ., ἀσφαλῶς δὲ ὡς πρὸς τὸ πταῖσμα τοῦ παθόντος κατὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀτυχήματος (ἴδετε καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ναυτεργατικὸν Δίκαιον, σελ. 127, πρβλ. καὶ διὰ τὸ ἄρθρον 67 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, νόμος 3816|1958, ΕΕΔ 17, 891, Εἰσηγ. Ἔκθεσιν Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, ΕΕΔ 18, 1037, ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 67), ἀφοῦ καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Α.Κ. διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ἡ εἰδικὴ αὐτὴ διάταξις τοῦ νόμου 551|1915 (πρβλ. καὶ Α.Π. 170|1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 377, ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. Νόμος, ὑπ' ἄρθρον 38, ἀριθ. 4 ἑπ.).

Θὰ ἀντέκειτο, ἄλλως τε, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως (ἄρθρου 300 Α.Κ.) πρὸς τὸν ὅλον σκοπὸν τοῦ νόμου 551, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶναι καταφανῶς ἀπροσάρμοστος, πρῶτον διότι ὁ νόμος 551 περιορίζει τὸ πταῖσμα τοῦ παθόντος μόνον εἰς τὴν εἰδικὴν ἀμέλειαν ἐν τῇ παραβάσει ὅρων ἀσφαλείας καὶ δεύτερον διότι καὶ ὑφισταμένης ταύτης δὲν παρέχει, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 300 Α.Κ., ἐξουσίαν εἰς τὸν δικαστὴν νὰ μειώσῃ κατὰ τὴν κρίσιν του τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἢ καὶ νὰ μὴ ἐπιδικάσῃ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καταδήλως συγκρούεται πρὸς τὴν εἰδικὴν διάταξιν τοῦ νόμου 551.

Δέχεται βεβαίως ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ νόμου 551|1915 προβλέπει μόνον περὶ συνδρομῆς ἀμελείας τοῦ παθόντος κατὰ τὴν ἐπέλευσιν αὐτοῦ τοῦ παραγαγόντος τὴν ζημίαν ἀτυχήματος, ἐνῷ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἡ παράλειψις τοῦ ζημιωθέντος ὅπως ὑποβληθῇ εἰς ἐγχείρησιν πρὸς ἀποτροπὴν ἢ περιορισμὸν τῆς ζημίας λαμβάνει χώραν μετὰ τὸ ἀτύχημα καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ Α.Κ.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἡ διάκρισις τῶν περιπτώσεων νὰ μὴ καταλογίζηται τὸ οἱονδήποτε πταῖσμα τοῦ παθόντος ἐργάτου κατὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν εἰδικὴν διάταξιν τοῦ νόμου 551|1915, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀδικαιολογήτος, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, παράβασις τῶν ὅρων ἀσφαλείας, ὁπότε πάλιν ὑποχρεωτικῶς ἐπιδικάζεται ποσὸν ὄχι κατώτερον τοῦ ἡμίσεος τῆς ὑπευθυνιώσεως τοῦ νόμου 551|1915, καὶ νὰ καταλογίζηται τὸ οἱονδήποτε πταῖσμα τοῦ αὐτοῦ ἐργάτου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 300 τοῦ Α.Κ. μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀτυχήματος συγκρούεται πρὸς τὴν βασικὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου 551|1915 νὰ λαμβάνῃ ὁ παθὼν τὴν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν (καὶ ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐπιδικαστέαν ὄχι ἧσσον κάτω τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τῶν δραχμῶν 22.000 καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου καὶ ὑπάρξεως εἰδικῆς ἀμελείας τοῦ θύματος, ἴδετε Α.Π. 359|1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 634).

Δὲν συμβιβάζεται ἀπολύτως πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου 551|1915 νὰ δικαιοῦται ὁ παθὼν ἀποζημιώσεως καὶ ἂν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐκ πταίσματος τοῦ ἐργάτου (Α.Π. 359|1958, ἔνθ' ἀνωτ.), νὰ ὁρίζῃ ὁ εἰδικὸς νόμος 551|1915, ὅτι καὶ ἐν εἰδικῇ ἀμελείᾳ αὐτοῦ δικαιοῦται τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀποζημιώσεως καὶ νὰ μὴ ἐπιδικάζηται ἡ ἀποζημίωσις, διότι μετὰ τὸ ἀτύχημα ὑπέπεσεν εἰς πταῖσμα, παρηλείφθη νὰ ἀποτρέψῃ ἢ περιορίσῃ τὴν ζημίαν, περιπτώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἁπλῶς ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἐδαφ. 1 τοῦ ἄρθρου 300 Α.Κ. τεθημένης γενικῆς ἀρχῆς.

Τίνα ἄξιαν τοιαύτη θὰ εἶχεν ἡ διάταξις τοῦ νόμου 551|1915 ὅτι ἐπιδικάζεται ὑποχρεωτικῶς τὸ ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεως, ὅταν θὰ δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἰσχυρισθῇ καὶ ἀποδείξῃ κατὰ τὴν διαδικασίαν περὶ ἀποζημιώσεων τοῦ νόμου 551|1915, ὅτι τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐξ ἀμελείας τοῦ παθόντος καὶ ὀφείλει τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ καὶ ταύτην δὲν ὀφείλει, συντρέχοντος πταίσματος μετὰ τὸ ἀτύχημα κατ' ἄρθρον 300 Α.Κ.;

Ἐδῶ πρέπει νὰ ὑπομνησθοῦν τὰ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτὰ γενόμενα (Α.Π. 761|1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, σελ. 8), ἐπὶ συγγενοῦς θέματος.

«Κατὰ τὸ Βυζαντινορωμαϊκὸν Δίκαιον, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ὁ νόμος 551 (ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 298, 288 καὶ 930 ἑδ. 3), ἡ ἀρχὴ τοῦ καταλογισμοῦ τοῦ κέρδους εἰς τὴν ζημίαν, περὶ ἧς οἱ νόμοι 19 § 9 Πανδ. (19. 2), 30 Π. (17. 2), 10 § 1 Π. (14. 2) καὶ 36 § 5 Π (5. 3), προσδιορίζουσα τὸ μέτρον ἀποκαταστάσεως τῆς ζημίας ἄνευ πλουτισμοῦ τοῦ ζημιωθέντος καὶ οὐχὶ πέραν τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, προϋποθέτει ζημίαν πλήρως ἀναρθωτέαν κατὰ τὰς κοινὰς περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεις, τοιαύτη ὅμως δὲν εἶναι ἡ ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀποζημίωσις, ἥτις καλύπτει μικρὸν μέρος τῆς ζημίας... ἑπομένως ἡ μνησθεῖσα διάταξις τοῦ νόμου 551 ἀποτελεῖ παρέκκλισιν ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρω κανόνος...». (Ἴδετε εἰς τὸ θέμα καὶ *Ἀλ. Λιτζερόπουλον*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 298, ἀριθ. 52α, 55 ἑπ.).

Τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112|1920, ὅπου δὲν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἀποκαταστάσεως ζημιῶν κρατοῦσαι ἀρχαί, ὡς ἡ ἐκ τοῦ συντρέχοντος

πταίσματος μείωσις τῆς ἀποζημιώσεως (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ 343, ἴδετε καὶ Α.Π. 1|1937, εἰσηγητὴς *Γ. Παπόπουλος*, ΕΕΝ δ' 323).

Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι τὸ Δίκαιον ἀνέχεται εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις, ἐνῷ ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ὀφειλομένων κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ μεγέθους τῆς πραγματι ἐπελθούσης ζημίας ἀποτελεῖ αὐτονοήτων περιορισμὸν τῆς ἐκτάσεως τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀπορρέοντα ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι ἀποζημίωσις δὲν σημαίνει πλουτισμόν, ἀλλ' ἀποκατάστασιν τῆς πραγματι ἐπελθούσης εἰς τὸν δανειστὴν ζημίας (*Π. Ζέπος*, Ἔνοχ. σελ. 309), πρόκειται δηλαδὴ περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς πραγματι ἐπελθούσης ζημίας (πρβλ. *Τριανταφυλλοπούλου*, Ἔνοχ. (Β' ἔκδοσις), σελ. 212), νὰ λαμβάνῃ ὁ παθὼν καὶ ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ νόμου 551|1915 καὶ σύνταξιν ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου (Α.Π. 761|1958, Ὁλομέλειας, ἔνθ' ἀνωτ.) καὶ νὰ λαμβάνῃ ὁ ἀπολυόμενος παρὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημίωσιν, ἀνεξαρτήτως ἂν οὐδεμίαν ὑπέστη ζημίαν, ἐξευρὼν ἀμέσως ἄλλαχοῦ ἐργασίαν.

Χρήσιμα τέλος περὶ τῆς ἐννοίας τῶν εἰδικῶν ἐργατικῶν διατάξεων εἶναι καὶ ταῦτα : Εἰς τὸν νόμον ΒΩΜΑ' περὶ ἀτυχημάτων μεταλλευτῶν (κωδικοποιητικὸν β.δ. 23 Μαρτίου 1925) καὶ ἐν ἄρθρῳ 4 § 4 (προκειμένου περὶ δηλητηριάσεως (μολυβδιάσεως) ὁρίζονται τὰ ἑξῆς : Ἂν τὸ Συμβούλιον (Ταμείου Μεταλλευτῶν) κρίνῃ, ὅτι ἡ πάθησις δύναται νὰ παρέλθῃ διὰ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως . . . τάσσει, συν τῇ ἀπονομῇ προσωρινῆς συντάξεως, προθεσμίαν ἀνάλογον εἰς τὸν παθόντα, ἵνα ὑποβληθῇ εἰς ἐγχείρησιν ἔν τινι δημοσίῳ ἢ δημοτικῷ ἀνεγνωρισμένῳ ἱδρύματι . . . Τὰ ἔξοδα τῆς ἐγχειρήσεως . . . προκαταβάλλει ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως, δικαιούμενος εἰς ἀπόληψιν τοῦ ἡμίσους ἐκ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας, διακόπτεται ἡ καταβολὴ τῆς προσωρινῆς συντάξεως, μέχρις οὗ ὁ παθὼν συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν.

Περαιτέρω κατὰ τὴν παράγραφον 5 τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ παθόντος ἢ τῶν κατ' ἄρθρον 7 συγγενῶν αὐτοῦ ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως, δύναται, ἀντὶ τῆς συντάξεως, νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 551, ἐπὶ στερήσει παντὸς περαιτέρω δικαιώματος εἰς σύνταξιν. Διὰ τὴν τοιαύτην ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως, ἀντὶ συντάξεως, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ εἶδος τῆς παθήσεως, ἡ οἰκογενειακὴ κατάστασις τοῦ αἰτοῦντος, ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἡ εὐρωστία τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν. Τὴν ἀποζημίωσιν προκαταβάλλει ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐκ τούτου συνάγονται τὰ ἑξῆς: Ὅπου ὁ νόμος ἠθέλησε νὰ ἀποτρέψῃ τὴν ζημίαν μετὰ τὸ ἀτύχημα τὸ καθώρισεν εἰδικῶς.

Παρὰ τοῦτο ἠδύνατο τὸ Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, ἀντὶ τῆς συντάξεως, νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 551, ὁπότε τὴν ἀποζημίωσιν προκατέβαλεν ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ παθόντος ἢ τῶν συγγενῶν του ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου 551|1915, προκειμένου περὶ ἐργατῶν μεταλλείων κλπ., ἐφ' ὅσον δι' αὐτοὺς ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ΒΩΜΑ', ὁ παθὼν ἢ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ δικαιοῦνται νὰ ἀξιώσωσι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος, καταβαλλομένης τῆς ἀποζημιώσεως ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπὶ στερήσει παντὸς περαιτέρω δικαιώματος πρὸς σύνταξιν.

Ἐδῶ δὲν σχετίζεται ἡ ἀποζημίωσις πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ παθόντος νὰ ἀποτρέψῃ τυχὸν τὴν ζημίαν δι' ἐγχειρήσεως, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος ΒΩΜΑ' ἐπέβαλεν εἰς τοὺς παθόντας ἐκ μολυβδιάσεως, ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ ὅτι δι' αὐτῆς δὲν θὰ ἀποδειχθῇ ἀνίατος, συνεπαγομένη ἰσόβιον ἀνικανότητα, καὶ θὰ ἀποφευχθῇ ἡ καταβολὴ διαρκοῦς συντάξεως (ἴδετε γενικώτερον περὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἠσφαλισμένου νὰ δεχθῇ ἐγχείρησιν *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 233 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 476|1960. Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Κ. Καυκᾶς***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Δ. Γεωργίου***
Λοιπὰ μέλη : Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. ***Μ. Παντελῆς, Ν. Χαραλάμπης, Ε. Καζαμπάκας, Θ. Καμπέρης, Δ. Φλῶρος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σακελλαρόπουλος, Χ. Ἀθανασίου

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 300 § 1 Α.Κ., ὁριζούσης ὅτι, ἂν ὁ ζημιωθεὶς συνετέλεσεν ἐξ οἰκείου πταίσματος εἰς τὴν ζημίαν ἢ τὴν ἔκτασιν αὐτῆς, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ μὴ ἐπιδικάσῃ ἀποζημίωσιν ἢ νὰ μειώσῃ τὸ ποσὸν αὐτῆς, τὸ αὐτὸ δὲ ἰσχύει καὶ ὅταν ὁ ζημιωθεὶς παρέλειψε νὰ ἀποτρέψῃ ἢ περιορίσῃ τὴν ζημίαν, ἐφαρμογὴν δὲ ἐχούσης καὶ ὅταν ἡ εὐθύνη τοῦ ζημιώσαντος καθιερεῦται ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἀνευ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ, ὡς ἐν τῷ κωδικοποιημένῳ νόμῳ 551 (διατηρηθέντι ἐν ἰσχύι διὰ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Α.Κ.), σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ ζημιωθέντος, ὅπως ὑποβληθῇ δαπάναις τοῦ εἰς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου εἰς ἐγχείρησιν, ἐξ ἧς θέλει ἀποτραπῇ ἢ περιορισθῇ ἡ ζημία, συνιστᾷ πταίσμα αὐτοῦ μόνον ὅταν, ἐκτιμωμένων τῶν συγκεκριμένων περιστάσεων καὶ τῆς σωματικῆς ἰδιοσυστασίας αὐτοῦ, προκύπτῃ, ὅτι δὲν διατρέχει ἐκ τῆς ἐγχειρήσεως κίνδυνόν τινα ἡ ζωὴ αὐτοῦ, οὔτε συνεπάγεται αὕτη ἀφορήτους ἀλγηδόνας, προβλέπεται δὲ ἀσφαλὴς ἡ θεραπεία του. Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ταύτας ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διαληφθείσης διατάξεως δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὰς περὶ προστασίας τῆς προσωπικότητος διατάξεις τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ. Ἐξ ἄλλου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 § 2 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 551, καθ' ἣν, ἐὰν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐξ ἀμελείας τοῦ παθόντος, ὁ δικαστὴς ἔχει τὸ δικαιω-

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΠΑΡΟΧΗ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕΤ' ΑΙΤΗΣΙΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗΝ

Παραγραφή μισθών και διακοπή αύτης κατ' άρθρα 261, 263 Άστικοῦ Κώδικος

Έγγραφος τύπος συμβάσεως μισθωτοῦ μετά τοῦ Ο.Τ.Ε.—Πενταετής παραγραφή μισθῶν κατ' άρθρον 250 § 17 Άστικοῦ Κώδικος.—Έναρξις αύτης καί διακοπή κατ' άρθρα 261, 263 Άστικοῦ Κώδικος.—Νόμιμος μισθός έξωτερικοῦ ίδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.—Στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος άδείας τοῦ μισθωτοῦ, κατ' Α.Ν. 539/1945, καί ἐν μή παροχῇ αύτῆς ἀποζημιώσεως ἡ προηγουμένη ὑποβολή σχετικῆς αἰτήσεως πρός τόν ἐργοδότην.—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ διά μή ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν.—Ἀποκλειστική προθεσμία ἀγωγῆς δι' ἀποζημίωσιν Ν. 2112/1920.

Τό Β' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 350/1960 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*,) ἀνήρεσε τήν ὑπ' ἀριθ. 103/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Καλαβρύτων, ὡς ἐφετείου, ἡ ὁποία εἶχε δεχθῆ, ὅτι ἡ ὑπό τήν κρίσιν αὐτοῦ σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετά τοῦ Ο.Τ.Ε. ἔπρεπε νά καταρτισθῇ ἐγγράφως, κατά τόν Κανονισμόν τοῦ Ο.Τ.Ε., καί ἑπομένως αὕτη μή καταρτισθεῖσα ἐγγράφως, ἦτο ἄκυρος, παρεδέχθη ὅτι ὁ Κανονισμός οὗτος ἴσχυσεν ἀπό 18 Αὐγούστου 1953, ἐνῷ ἡ σύμβασις κατηρτίσθη προηγουμένως.

Εἰς τοῦτο καί δι' ὁμοίας συλλογιστικῆς συνεφώνησε καί ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Γενικοῦ ἐνδιαφέροντος εἶναι τά δεκτά γενόμενα ὡς πρός τήν παραγραφήν τῶν μισθῶν κατ' ἄρθρον 250 § 17 Α.Κ. καί τήν διακοπήν αὐτῆς κατ' ἄρθρα 261, 263 Α.Κ. (Ἴδετε καί συμφώνως Α.Π. 576/1948, εἰσηγητής *Β. Μακρῆς*, ΕΕΔ 8, 96, Α.Π. 80/1955, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 361).

Ἐπροκειτο περί ἐξωτερικοῦ ὑπαλλήλου, ὄχι δηλαδή ἐσωτερικοῦ ὑπαλλήλου τῶν γραφείων τοῦ ἐργοδότου, καί ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρός τά νομολογηθέντα (ἴδετε ΕΕΔ 18, 1140, ΕΕΔ 19, 202), δέχεται, ὅτι ἵνα ἐφαρμοσθοῦν αἱ περί μισθοῦ προσωπικοῦ γραφείων διατάξεις (συλλογική σύμβασις ἐργασίας 16. 9.1937, ἀναπροσαρμοζομένη, κλπ.), ἀπαιτεῖται νά ὑπηρετῇ τοῦτο εἰς ἐσωτερικήν ὑπηρεσίαν γραφείου (διάφορος πως ἡ περί αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 διαιτητική ἀπόφασις, ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1140), ἐφ' ὅσον δέ εἰς τήν περίπτωσιν δέν ἐπροκειτο περί ἐσωτερικοῦ ὑπαλλήλου, ἐφήρμοσε τήν γενικήν διά τούς ἰδιωτικούς ὑπαλλήλους ἀπό 12.8.1936 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας, ἀναπροσαρμοσθεῖσαν καί μετά τῶν μετέπειτα αὐξήσεων.

Ἐπανέρχεται καί ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις εἰς τήν ὁμοίαν ἄποψιν προηγουμένων, ὅτι προϋπόθεσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρός χορήγησιν ἀδείας εἰς τόν μισθωτόν κατ' ἀ.ν. 539/1945 εἶναι ἡ προη-

---

μα νά μειώσῃ κατά τήν κρίσιν του τό ποσόν τῆς κατά τόν νόμον ταῦτον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀλλά οὐχί κατωτέρω τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ, δέν ἔχει ἐφαρμογήν, διότι αὕτη προβλέπει μόνον περί συνδρομῆς ἀμελείας τοῦ πεθάντος κατά τήν ἐπέλευσιν αὐτοῦ τοῦ παραγαγόντος τήν ζημίαν ἀτυχήματος, ἐνῷ εἰς τήν προκειμένην περίπτωσιν ἡ παράλειψις τοῦ ζημιωθέντος ὅπως ὑποβληθῇ εἰς ἐγχείρησιν πρός ἀποτροπήν ἢ περιορισμόν τῆς ζημίας λαμβάνει χώραν μετά τό ἀτύχημα καί εἰς ἣν περίπτωσιν ἔχει ἐφαρμογήν ἡ διαληφθεῖσα διάταξις τοῦ Α.Κ. Ὅθεν τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεξάμενον διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καί τῶν πραγματογνωμόνων, ἁπάντων ἰατρῶν, ὅτι ἡ δεξιά βουβωνοκήλη, ἣν ὑπέστη ὁ ἀναιρεσείων κατά τήν παρά τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἀπασχόλησίν του, εἶναι πλήρως ἰάσιμος δι' ἐγχειρήσεως ἁπλῆς καί ἀκινδύνου, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, ἀποφηνάμενον δέ μετά ταῦτα ὅτι ἡ ἄρνησις αὐτοῦ, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς ἐγχείρησιν, δι' ἣν προσεφέρθη ἡ ἀναιρεσίβλητος, ὅπως καταβάλῃ τάς δαπάνας, συνιστῷ πταῖσμα αὐτοῦ καί ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπορρίψαν, διά παραδοχῆς τῆς περί συντρέχοντος πταίσματος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνστάσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, τήν ἀγωγήν αὐτοῦ, διώκουσαν, καθ' ἃ δέχεται, τήν καταβολήν ἀποζημιώσεως κατά τάς διατάξεις τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 551, ἐπί τῇ ἱστορικῇ αἰτίᾳ ὅτι ὑπέστη κατά τήν παρά τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ἀπασχόλησιν ἕνεκα τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας καί ἕνεκα ταύτης δεξιάν βουβωνοκήλην, ὀρθῶς τήν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ περί τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Ἀφοῦ δέ τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι ἡ πάθησις τοῦ ἀναιρεσείοντος εἶναι πλήρως ἰάσιμος, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καί ἀπέκρουσεν ὡς ἀβάσιμον τόν ἰσχυρισμόν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ὃν ἡ ἀναιρεσείουσα ἠρνήθη, ὅπως ἀναλάβῃ τήν εὐθύνην ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τῆς ἐγχειρήσεως καί ἑπομένως εὑρίσκεται καί αὐτή ἐν πταίσματι, συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως.

γουμένη πρὸς τὸν ἐργοδότην αἴτησις αὐτοῦ (Α.Π. 728|1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1259, Α.Π. 56|1960, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 270, Α.Π. 202|1959, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 18, 535, καὶ διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ. ἄδειαν, οὕτω καὶ *Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 617, βλέπε ὅμως *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 15, 1161, τὸν αὐτόν, ΕΕΔ 16, 3, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 18, 5, σημειώσεις μας, ἐν ΕΕΔ 17, 1258).

Σημειωτέον, ὅτι κατὰ τὴν πρόσφατον Α.Π. 425|1960 (εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 19, 1312) ἐθεωρήθησαν οἱ ἐπιβαλλόντες ὑποχρεώσεις προνοίας, ὡς οἱ περὶ παροχῆς ἀδείας ἀναψυχῆς, κανόνες τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ὡς ἀναγκαστικοῦ δικαίου καὶ τοῦτο πράγματι σαφῶς συνάγεται καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ περὶ ἀδειῶν ἀ.ν. 539|1945.

Σχετικῶς καὶ ἄλλη διάταξις (ἡ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ β.δ. τῆς 5.6.1952 «περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν» (ΕΕΔ 19, 869) ὁρίζει, ὅτι οἱ μαθηταὶ τεχνῖται δικαιοῦνται κατὰ τὸ ἀπὸ 15 Ἰουλίου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου χρονικὸν διάστημα ἀδείας 15 ἐργασίμων ἡμερῶν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν. «Ἡ ἄδεια χορηγεῖται ἐκ περιτροπῆς καὶ συμψηφίζεται πρὸς πᾶσαν ἄλλην δι' οἱονδήποτε λόγον παρεχομένην αὐτοῖς ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν.

Δὲν ὁρίζεται δηλαδή, ὅτι ἡ ἄδεια παρέχεται μόναν τῇ αἰτήσει τοῦ μισθωτοῦ.

Ὁ Ἄρειος Πάγος, πρὸς θεμελίωσιν τῆς ἀπόψεώς του, ἐστηρίχθη εἰς τὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539|1945, ὁμιλοῦντος περὶ «αἰτηθείσης» ἀδείας.

«Ἀλλὰ τοῦτο, νομίζομεν, δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἀποτελεῖ ἀναγκαῖον ὅρον τῆς παροχῆς ἀδείας ἡ αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ (τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 890|1936, ὁ ὁποῖος ἐπέτρεπε μόνον τὴν ἔγγραφον δήλωσιν τοῦ μισθωτοῦ ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν ἄδειαν), ἀλλ' ὅτι ἡ αἴτησις ἐννοεῖται ὡς πρὸς τὸν χρόνον χορηγήσεως τῆς ἀδείας, ἀφοῦ ἄλλως δὲν θὰ εἶχεν ἔννοιαν ἡ ἐν συνεχείᾳ ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ (1 ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 539|1945) διάταξις «πάντως τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον τῶν κατ' ἔτος ἐν ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει δικαιουμένων ἀδείας δέον νὰ ἱκανοποιῆται ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 1ης Μαΐου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου χρονικοῦ διαστήματος».

Δὲν ἐξαρτᾷ δηλαδὴ ἡ διάταξις αὕτη τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ ἡμίσεος τοὐλάχιστον τῶν δικαιουμένων ἀδείας, ὑποχρεωτικῶς δέ, ἐκ τῆς αἰτήσεως αὐτῶν πρὸς χορήγησιν ἀδείας, ἀλλ' ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπιτακτικῶς νὰ παρέχῃ τὰς ἀδείας ἐντὸς τοῦ ἐν αὐτῇ χρονικοῦ διαστήματος.

Λέγει ἡ διάταξις τὸ «ἥμισυ τῶν ἐν ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει δικαιουμένων ἀδείας», τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι ὅλοι οἱ μισθωτοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας, δικαιοῦνται ἀδείας καὶ πάντως τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον ἐξ αὐτῶν δέον νὰ ἱκανοποιῆται κλπ.

Ἐξ ἄλλου, ἂν ἔχῃ πράγματι οὕτω τὸ πρᾶγμα, διατί ἐν ἄρθρῳ 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 ὁρίζεται, ὅτι πᾶς «μισθωτός, ἀπολυόμενος . . . πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του».

Ἐδῶ ὁμιλεῖ περὶ «ὀφειλομένης» ἀδείας, ἡ ὁποία δὲν ὀφείλεται, κατὰ τὴν σχολιαζομένην ἄποψιν, πρὸ τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως. Πῶς λοιπὸν ὁ νόμος ὑποχρεοῖ εἰς τὴν περίπτωσιν τὸν ἐργοδότην πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ πρὸ τῆς ἀπολύσεως δὲν εἶχε ὑποβάλει αἴτησιν ἢ καὶ εἶναι ἄγνωστον, ἂν, παραμένων ἐν ὑπηρεσίᾳ, θὰ ὑπέβαλλεν αἴτησιν, ἵνα τύχῃ τῆς ἀδείας;

Ὁ Νομοθέτης ὑποχρεοῖ τὸν ἐργοδότην, διότι ἀναχωρεῖ ἀπὸ τοῦ, κατ' αὐτόν, δεδομένου ὅτι ἡ ἄδεια ὀφείλεται ὁπωσδήποτε κατ' ἔτος ὡς ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου καὶ συνεπὴς πρὸς τοῦτο εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 (ΕΕΔ 19, 810), καθ' ἣν «ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός.. καταβάλῃ εἰς τοῦτον . . .».

Τέλος χρησιμεύει ὁ συλλογισμὸς ὅτι ὁ Νομοθέτης, προκειμένου περὶ ἀναπαύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ὁποία ἐνδιαφέρει τὸ κοινωνικὸν σύνολον, ἵνα μὴ φθείρωνται προώρως αἱ ἐργατικαὶ δυνάμεις τῆς χώρας, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἠθέλησε νὰ ἐξαρτήσῃ τοῦτο ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ μισθωτοῦ, τὴν ὁποίαν νὰ ἐκδηλώσῃ εἰς τὴν σχετικὴν αἴτησίν του, ὡς ὅρον ἐνεργείας τοῦ δικαιώματος.

Ἀρείου Πάγου 436|1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Ν. Ἡλιόπουλος***

Λοιπὰ μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. ***Α. Κωστήρης, Κ. Ἀναγνωστόπουλος, Χ. Ἀποστολόπουλος, Κ. Παπαϊωάννου, Σ. Σταυρόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κατσικόπουλος, Μ. Δημολίτσας

Ἡ ὑπόθεσις φέρεται πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 350|1960 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἀνελοῦσαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 103|1959 ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Καλαβρύτων καὶ παραπέμψασαν τὴν δίκην εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς νέαν ἔρευναν τῆς ἀγωγῆς.

Σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ταύτην, καθ' ἣν ὁ διὰ τοῦ β.δ. 18|18 Αὐγούστου 1953 ἐγκριθεὶς Γενικὸς Κανονισμὸς Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. ἰσχύει κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἐγκριτικοῦ ὡς ἄνω β.δ]τος ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 18 Αὐγούστου 1952 δημοσιεύσεως καὶ ἑπομένως καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ περὶ ὑποχρεωτικῆς καταρτίσεως πάσης συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ο.Τ.Ε. μετὰ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ του δι' ἐγγράφου, ὑπογεγραμμένου παρὰ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., ἐφαρμογὴν ἔχει

ἐπί συμβάσεων ἐργασίας, συναπτομένων μετά τήν ἰσχύν τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ, δαθέντος ἐπί πλέον ὅτι καί ὁ περιέχων ὁμοίαν διάταξιν περί ἐγγράφου καταρτίσεως προγενέστερος Κανονισμός, ὁ διά τοῦ ἀπό 19.19 Δεκεμβρίου 1951 β. δ]τος ἐγκριθείς, δέν ἴσχυε κατά τόν χρόνον τῆς καταρτίσεως τῆς κρινομένης συμβάσεως ἐργασίας μετά τήν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 1824]1952 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀκύρωσιν τοῦ β. δ]τος τούτου.

Ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατά τό ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810]1957, εἰς τήν πρό τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐξεταστέα καθίσταται, μετά τήν κατάθεσιν καί τοῦ νομίμου προστίμου, ἡ νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἀπό 24 Μαρτίου 1959 ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Καλαβρύτων, δι' ἧς ἀπερρίφθη κατά τήν κυρίαν αὐτῆς βάσιν ἡ ἐφ' ἧς αὐτη ἐξεδόθη ἀγωγή.

Μετά τά ἐν τῇ δευτέρᾳ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὃν οὐχί ὀρθῶς διά τῆς ἐκκαλουμένης ἀπερρίφθη ἡ ἀπό 12 Ἰανουαρίου 1959 ἀγωγή του, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι ἐστηρίζετο αὐτη ἐπί μή ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἀντιτιθεμένης εἰς τάς διατάξεις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., βάσιμος τυγχάνει καί δέον ὅπως, γινομένου τούτου δεκτοῦ, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καί ἐξετασθῇ, μετά ταῦτα κατ' οὐσίαν ἡ ἀπό 12 Ἰανουαρίου 1959 ἀγωγή κατά τήν κυρίαν αὐτῆς βάσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καί ὡς πρός τά ἀπορριφθέντα αὐτῆς κεφάλαια, δι' ὧν ἐπιδιώκεται διαφορά κατοβληθεισῶν ἀποδοχῶν ἀπό τῶν νομίμως ὀφειλομένων τῷ ἐνάγοντι, δῶρα ἑορτῶν, ἀμοιβή δι' ἐργασίαν παρασχεθεῖσαν κατά Κυριακάς καί ἑορτάς, ἀποζημίωσιν διά μή χορηγηθεῖσαν ἄδειαν, ὡς καί τοιαύτη δι' ἄτακτον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Κατά τό ἄρθρον 250 § 17 Α.Κ. αἱ ἀξιώσεις τῶν μισθῶν παντός εἴδους ὑπόκεινται εἰς πενταετῆ παραγραφήν, ἥτις κατά τό ἄρθρον 253, ἐν συνδυασμῷ πρός τά ἄρθρα 251 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, ἄρχεται ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, ἐντός τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις καί εἶναι δυνατή ἡ δικαστική αὐτῆς ἐπιδίωξις. Ἑτέρωθεν ἐκ τῶν ἄρθρων 261 καί 263 Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι διά τήν ἀναβίωσιν τοῦ διά τῆς πρώτης ἀγωγῆς ἐπελθόντος διακοπτικοῦ ἀποτελέσματος ἀπαιτεῖται τό μέν νά παρητήθη ὁ ἐνάγων τῆς ἀγωγῆς, ἡ νά ἀπερριφθῇ αὐτη τελεσιδίκως διά λόγους μή οὐσιαστικούς, τό δέ νά ἐπανηγέρθη ἡ ἀγωγή ἐντός ἓξ μηνῶν, νοουμένης ὡς ἐπανεγέρσεως τῆς ἐγέρσεως νέας ἀγωγῆς, στηριζομένης ἐπί τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς καί νομικῆς αἰτίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3022]21 Ἰανουαρίου 1959 ἀποδεικτικοῦ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Κ.Τ., ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή ἐκοινοποιήθη εἰς τόν ἐναγόμενον Ο.Τ.Ε. τῇ 21ῃ Ἰανουαρίου 1959. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἐκ μόνου τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 2985 29 Δεκεμβρίου 1958 ἀποδεικτικοῦ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Κ.Τ. δέν προκύπτει, ὅτι διεκόπη ἡ παραγραφή δι' ἐγέρσεως ἐντός τοῦ ἔτους 1958 ἀγωγῆς, στηριζομένης ἐπί τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς καί νομικῆς αἰτίας πρός τήν δικαζομένην, αἱ πρό τοῦ ἔτους 1954 ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος περί μισθοῦ καί λοιπῶν παροχῶν, ἡ ἐπιδίκασις τῶν ὁποίων ζητεῖται διά τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς, ἐγερθείσης ὡς εἴρηται ἐν ἔτει 1959, ὑπέκυψαν εἰς τήν πενταετή παραγραφήν, κατά τήν καί αὐθις προβαλλομένην βάσιμον ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου καί ὡς τοιαῦται εἶναι ἀπορριπτέαι.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καί ἀνταποδείξεως, τῶν ἐπικαλουμένων καί προσαγομένων ἐγγράφων καί τῆς ἐν γένει συζητήσεως ἐπαρκῶς ἐβεβαιώθη, κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀγων ἡλικίαν ἄνω τῶν 25 ἐτῶν, προσελήφθη ἐν Ἀκράτα ὑπό τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ κατά μῆνα Ὀκτώβριον 1952 διά συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ἐξωτερικός ὑπάλληλος, πρός διανομήν τηλεγραφημάτων καί προσκλήσεων τηλεφωνικῶν συνδιαλέξεων, ἐπί μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ, ἔκτοτε δέ παρίσχεν αὐτος κατά πλῆρες ὡράριον καί μόνον κατά τάς ἐργασίμους ἡμέρας (ἕως καί τοῦ Ἰουνίου 1957) τήν ἐξωτερικήν ταύτην, κατά κύριον λόγον, ἐργασίαν μέχρι τῆς 13ης Ὀκτωβρίου 1957, ὅτε ἀπελύθη ἀπροειδοποιήτως τῆς ὑπηρεσίας. Μετά ταῦτα αἱ ἀποδοχαί τοῦ ἐνάγοντος, μή ὑπαγομένου εἰς τό προσωπικόν τῶν γραφείων τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ο.Τ.Ε., ἀλλά καταλεγομένου εἰς τό προσωπικόν τό ἀσχολούμενον εἰς ἄλλας ἐκτός τῶν γραφείων ὑπηρεσίας, διέπονται, δι' ἔλλειψιν εἰδικῆς ἄλλης συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὑπό τῆς γενικῆς ἀπό 12.8 1936 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς αὐται ἀναπροσηρμόσθησαν διά τῶν ἀπό 4 Νοεμβρίου 1947 καί 1 Δεκεμβρίου 1947 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καί ἐν συνεχείᾳ προσηυξήθησαν διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 29488]1949 καί 2750]1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας, εἶτα δέ ὑπό τῶν ὑπ' ἀριθ. 49500]1952, 41100]1953, 27333]1954, 27653]1954, 28050]1954 ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καί τῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ 42930]1956 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. Ὅθεν, ἐπί τῇ βάσει τούτων, ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων, μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ ἄνευ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ἅτινα δέν χορηγεῖ ἡ ἐν ἀρχῇ σημειουμένη γενική συλλογική σύμβασις ἐργασίας, ἀπό 1.1.1954 δραχμῶν 728, ἀπό 1 3.1954 δραχμῶν 747.50, ἀπό 1.10.1954 (μετά τήν συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 27653]1954 ἀποφάσει προϋποθέσεως ὑπηρεσίας δύο ἐτῶν) δραχμῶν 812,50, ἀπό 1.1.1955 δραχμῶν 940 καί ἀπό 24.1.1956 δραχμῶν 1081, ἤτοι ἐν συνόλῳ ποσοῦ δραχμῶν 43.398 ἐναντι τοῦ ὁποίου εἰσέπραξεν οὗτος, ὡς συνομολογεῖται ὑπό τοῦ Ἰδίου καί δέν ἀμφισβητεῖται, δραχμάς 19.600. Ὡσαύτως δικαιοῦται ὁ ἐνάγων προσθέτων παροχῶν διά τάς ἑορτάς τῶν Χριστουγέννων καί Πάσχα τῶν ἐτῶν 1954 - 1957, αἵτινες, ἐν προκειμένῳ, βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 27540]1954, 28030'1954, 24400]1955, 74960]1955, 25600]1956, 71500]1956, 24300]1957 καί 72500]1957 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἀνέρχονται ἐν συνόλῳ καί κατά τό αἰτούμενον ἑκάστοτε ποσόν εἰς δραχμάς 5.308, ἐναντι τοῦ ὁποίου εἰσέπραξεν οὗτος, ὡς συνο-

ΠΑΡΟΧΗ ΑΔΕΙΑΣ ΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ εἰς καλλωπιστικὸν κῆπον

Ἐφαρμογὴ Α.Ν. 539]1945 περὶ ἀδειῶν ἐπὶ μισθωτῶν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων.—Δυνατὴ ἡ διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέκτασις τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς γεωργικὰς ἢ ἄλλας ἐπιχειρήσεις.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ μισθωτοῦ καλλωπιστικοῦ κήπου, μὴ προκειμένης ἐπιχειρήσεως καὶ μὴ ἐκδοθέντος ἐξ ἄλλου διατάγματος περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Α.Ν. 539]1945.—Προϋπόθεσις πάντως τῆς ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν ἡ προηγουμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην ὑποβολὴ αἰτήσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας εἰς καλλωπιστικὸν κῆπον καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ὁ μισθωτὸς αὐτὸς ἐδικαιοῦτο ἀδείας κατὰ τὸν ἀ.ν. 539]1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτούς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ἴδετε ΕΕΔ 19, 806 ἑπ., ἔνθα κωδικοποίησις «τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων»).

Τὸ πρῶτον ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀνέκυπτεν ἐν προκειμένῳ, εἶναι ἂν ὁ καλλωπιστικὸς κῆπος συνιστᾷ ἐπιχείρησιν καὶ τοῦτο διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ἀνωτέρω ἀ.ν. 539]1945 «διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας, δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἰσχύουσι καὶ ὑπὲρ τῶν προσώπων, τῶν ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ... γεωργικὰς ... ἐπιχειρήσεις ...», καὶ ταιοῦτον γενικὸν διάταγμα δὲν ἐξεδόθη μέχρι σήμερον, εἰμὴ δύο εἰδικὰ διατάγματα διὰ μισθολογεῖται ὑπὸ τοῦ ἰδίου καὶ δὲν ἀμφισβητεῖται, δραχμὰς 2.100. Ἐκ τῶν αὐτῶν ὅμως ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων δὲν βεβαιοῦται ἐπαρκῶς, ὅτι ὁ ἐνάγων ἕως 30 Ἰουνίου 1957 ἀπησχολήθη κατὰ Κυριακὰς ἢ ἄλλας ἐξαιρεσίμους ἑορτάς. Κατ' ἀκολουθίαν ἀβασίμως ἀπαιτεῖ οὗτος προσαύξησιν ἐξ 75ο/ο κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 καὶ 25825]1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας. Συνεπῶς, ἀπορριπτομένης τῆς ἀγωγῆς καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, δέον ὅπως αὕτη γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμος διὰ τὴν ἀνωτέρω διαφορὰν μισθῶν καὶ προσθέτων παροχῶν ἐκ δραχμῶν 27.006.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539]1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» σαφῶς συνάγεται, ὅτι στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἀδείας καὶ ἐν μὴ παροχῇ αὐτῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ἡ προηγουμένη ὑποβολὴ σχετικῆς αἰτήσεως πρὸς τὸν ἐργοδότην.

Ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων δὲν διατείνεται, οὐδὲ προκύπτει ἐκ τῆς διαδικασίας, ὅτι διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1956 ἠτήσατο ἄδειαν, οὐδαμῶς δικαιοῦται ἀποζημιώσεως καὶ τὸ σχετικὸν αἴτημα αὐτοῦ εἶναι ἀπορριπτέον. Ἑτέρωθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 539]1945, πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίου ἀδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του. Ὅθεν ὁ ἐνάγων, ἐφ' ὅσον ἀπελύθη ἀπροειδοποιήτως, δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην Ο.Τ.Ε. πρὶν ἢ λάβῃ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1957 τὴν ὀφειλομένην ἄδειαν, δικαιοῦται κατὰ τὸν νόμον ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς 22 ἡμερῶν, ἀνερχομένης εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 792, δι' ὃ δέον ὅπως ἡ ἀγωγὴ γίνῃ δεκτή.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 3198]1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112]1920 ἢ τὸ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἀσκηθῇ ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή. Ὅθεν ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ἡ ὡς ἄνω σύμβασις ἀορίστου χρόνου ἐλύθη τῇ 13.10.1957, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἐπεδόθη εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. τῇ 21 Ἰανουαρίου 1959, ἤτοι μετὰ τὴν ἄπρακτον πάροδον τῆς ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τασσομένης ἀποσβεστικῆς ἑξαμήνου προθεσμίας, εἶναι αὕτη ἀπορριπτέα κατὰ τὸ αἴτημα καταβολῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀτάκτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἀπαραδέκτου.

Μετὰ ταῦτα ἡ ἀγωγὴ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 27.798, ἡ δὲ μεταξὺ τῶν διαδίκων δικαστικὴ δαπάνη τῆς παρούσης καὶ πρωτοδίκου δίκης δέον ὅπως ἐν μέρει συμψηφισθῇ, ὡς ἐκ τῆς ἐν μέρει ἥττης τοῦ ἐνάγοντος (Πολ. Δικ. ἄρθρον 211 § 3).

σθωτούς βουστασίων και λαχανοκηπουρούς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων (ἴδετε ΕΕΔ 19, 806).

Ἀφοῦ λοιπὸν ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐπιχειρήσεως (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν βεβαίως τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης ὡς ὀργανώσεως κεφαλαίου καὶ ἐργασίας πρὸς ἐπίτευξιν πλεονάσματος, κέρδους), δὲν ἐνδιέφερεν ἐν προκειμένῳ, ἂν ἐξεδόθη ἢ ὄχι σχετικὸν κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν διάταγμα, διότι καὶ ἐκδιδόμενον δὲν θὰ ἄφειρε τὸν μισθωτὸν τοῦτον.

Ἐν τούτοις νομίζομεν, ὅτι ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως, ἀφοῦ δὲν ὑπήγετο εἰς τὸν ἀ.ν. 539|1945 (εἰδικὸν ἐργατικὸν νόμον), ἐδικαιοῦτο τῆς ἀδείας τοῦ ἄρθρου 666 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ἔχει γενικὴν εἰς τὴν συμβασιν μισθώσεως ὑπηρεσιῶν ἐφαρμογήν, ἐφ' ὅσον ὑπάρτουν μισθωταί, οἱ ὁποῖοι δὲν καλύπτονται ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ ἐργατικοῦ ἀ.ν. 539|1945, ὡς ἐν προκειμένῳ.

Ὑποστηριχθῆ (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ., Εἰδικόν, ἐκδ. τρίτη, σελ. 615), ὅτι καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ νόμου 539 ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ γεωργικαί), δι' ἃς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τούτου ἤρτητο ἐκ τῆς ἐκδόσεως ἐν τῷ μέλλοντι διατάγματος, θὰ δικαιοῦνται ἐν τῷ μεταξὺ ἀδείας βάσει τῶν προϋποθέσεων τῶν ἄρθρων 666 καὶ 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διότι, ἐφ' ὅσον εἰς αὐτοὺς δὲν ἰσχύει ὁ νόμος 539, θὰ ἐφαρμόζονται συμπληρωματικῶς τὰ ἄρθρα ταῦτα τοῦ Κώδικος. Ἀντίθετος δὲ ἐκδοχή, στεροῦσα τοὺς ἐργαζομένους ταύτους τῆς χορηγήσεως καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Α.Κ. ἀδείας, δὲν θὰ δύναται νὰ εὐοδωθῇ (σύμφωνος καὶ *Βασιλείου* ἐν μεταφρ. *Nikisch*, σ. 326, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 243, πρβλ. καὶ Α.Π. 902|1959, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 18, 530, ἀντίθετος *Καμπίτογλου*, ΕΕΔ 12, 1003).

Ἀλλὰ κατὰ τὴν ὀρθοτέραν καὶ καθ' ἡμᾶς ἄποψιν (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 196, ΕΕΔ 18, 534, ἐπ., *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρα 666 καὶ 667, ἀριθ. 9 ἐπ.), δὲν εἶναι ὁμολόγως νὰ δεχθῶμεν ταῦτα, ὅταν ὁ Νομοθέτης τοῦ ἀ.ν. 539|1945 ἀνέθεσε τὴν διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέκτασιν τοῦ νόμου τούτου εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 αὐτοῦ ἐπιχειρήσεις, ἀπόκειται δὲ εἰς τὸν Ὑπουργὸν νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν νόμον καὶ ἐπ' αὐτῶν, ἑπομένως δὲν ὑπάρχει κενόν, δεόμενον συμπληρώσεως διὰ τῶν διατάξεων τοῦ Α.Κ., ὁ ὁποῖος ἔχει συμπληρωματικὴν ἐφαρμογήν (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρα 666, 667, ἀριθ. 7).

Ἄλλο τὸ θέμα ἂν ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἔκαμε χρῆσιν τῆς παρασχεθείσης εἰς αὐτὸν νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ οὕτω οἱ μισθωτοὶ οὗτοι παραμένουν μέχρι σήμερον ἀπροστάτευτοι.

Ὁπωσδήποτε εἰς τὴν περίπτωσιν ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐδέχθη, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ὑπέβαλεν αἴτησιν πρὸς τὸν ἐργοδότην του διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας καὶ συνεπῶς καὶ ἂν ἐτίθετο θέμα ἀδείας κατ' ἄρθρα 666, 667 Α.Κ. δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ κατὰ τὴν ἄποψιν τῆς Α.Π. 902|1959, ἐνθ' ἀνωτ. καὶ διὰ τὴν κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἄδειαν ἀπαιτεῖται ἡ προηγουμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην αἴτησις.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14462|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Κ. Παρασκευόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Μαντούβαλος, Γ. Τρίμης

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 539|1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν» κατ' ἄρθρον 1 αὐτοῦ ἐφαρμόζονται ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν τῶν ἐν τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων, διὰ διαταγμάτων δέ, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας, δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς γεωργικὰς ἢ ἄλλας ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ ὑπὲρ τοῦ οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ ἢ ἄλλου προσωπικοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ὃ συνομολογεῖται, δὲν πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ περὶ κήπου καλλωπιστικοῦ, ἐξ ἄλλου δὲ μέχρι τοῦδε δὲν ἐξεδόθη διάταγμα περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς κατηγορίας τοῦ ἐνάγοντος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ὁ ἀνωτέρω νόμος. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ πάλιν ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται βάσει τῆς ρηθείσης ἢ ἄλλης διατάξεως ἀποζημιώσεώς τινος διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἐτησίαν ἄδειαν ἀναπαύσεως, διότι προϋπόθεσις χορηγήσεως ταύτης εἶναι ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ὑποβολὴ σχετικῆς αἰτήσεως, ἥτις εἰς τὴν κρινομένην περίπτωσιν, ὡς ἐβεβαιώθη, δὲν ὑπεβλήθη. Ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας τὸ αἴτημα τῆς ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν, σύδόλως ἐσφάλη, ὁ τὰ ἀντίθετα δὲ ὑποστηρίζων λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡ "ΔΩΡΩΝ,, ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ ΩΣ ΜΙΣΘΟΥ

Ἐπιβάρυνσις δι' αὐτῶν καὶ τῶν προηγουμένων τοῦ κατὰ τὴν καταβολὴν ἐργοδοτῶν

Ἔννοια Α.Ν. 1777]1951 περὶ «δώρων» καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.— Ἀποτελοῦν ταῦτα προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, κατανεμομένην εἰς τοὺς ἀπὸ τῆς μιᾶς ἑορτῆς εἰς τὴν ἄλλην δεδουλευμένους μισθοὺς καὶ ἡμερομίσθια.—Ὑποχρέωσις τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ δώρου κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς καταβολὴν ὁλοκλήρου τοῦ δώρου καὶ ἑπομένως καὶ τοῦ βαρύνοντος τοὺς προηγουμένους ἐργοδότας τμήματος αὐτοῦ, τῶν τελευταίων εὐθυνομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ. πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὸν καταβαλόντα τοῦ ἐκ τῆς καταβολῆς ταύτης προελθόντος ἀνευ αἰτίας πλουτισμοῦ των δι' ἐξοικονομήσεως ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ καταβαλόντος τῆς ἀντιστοίχου δαπάνης.— Ἔννοια τῆς διὰ τοῦ Νόμου 3560]1956 κυρωθείσης συμβάσεως περὶ Ἀεροπορικῶν Συγκοινωνιῶν.]

Συνεφώνησε καὶ τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του πρὸς τὴν γνώμην τῆς ἀναιρετικῆς ὑπ' ἀριθ. 112] 1960 (εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 19, 846).

Τὸ θέμα εἶναι ἐξαιρετικοῦ πρακτικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰς ἐν ΕΕΔ 19, 846 ἐπ. σημειώσεις μας, συμπληροῦντες αὐτάς.

Ἡ ἱστορία τῶν λεγομένων «δώρων» εἶναι γνωστή. Πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀ.ν. 1777]1951 (ΕΕΔ 10, 432), δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐκδίδονται αἱ σχετικαὶ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, προϋπῆρξαν αἱ ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1947 γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας (ΕΕΔ 6, 693 ἐπ.), εἰς ὅρον τῶν ὁποίων ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς: Εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτούς, τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει ἐτησίαν ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, θὰ καταβάλλωνται, ἐπὶ πλέον, εἰς μισθὸς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους καὶ ἥμισυς μισθὸς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα. Αἱ παροχαὶ αὗται θὰ ὑπολογίζωνται βάσει τῶν καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν, θὰ μειοῦνται δὲ κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐπὶ ἔλαττον τοῦ ἔτους ὑπηρεσίας των κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὁρισθησόμενα δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Ἔλεγον δηλαδὴ αἱ ἀνωτέρω συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ὅτι οἱ μισθωτοὶ ἐδικαιοῦντο, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπηρεσίαν πέραν τοῦ ἔτους «παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ», τῶν παροχῶν τούτων, ἀφεύθη δὲ εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ καθορίσουν ποῖον ποσοστὸν θὰ λαμβάνουν παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου οἱ ἔχοντες ὀλιγωτέραν τοῦ ἔτους ὑπηρεσίαν.

Κατὰ βασικὴν δὲ ἀρχὴν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου (ἄρθρον 6 νόμου 2112]1920) «αὐτὸς ἐργοδότης» νοεῖται καὶ ὁ κατὰ μεταβολὴν προσώπου τοῦ φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως ἐργοδότης, προκειμένου νὰ ὑπολογισθῇ διὰ τὰ δικαιώματά των ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν.

Ἐντὸς τῆς ἀρχῆς αὐτῆς κινοῦνται οἱ ἐργατικοὶ νόμοι, ὅταν ἐπιβάλλουν εἰς τὸν τελευταῖον ἐργοδότην ἐπηυξημένας κατὰ τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν προκάτοχον ἐργοδότην ὑποχρεώσεις καὶ εἰς τόπην μᾶλλον ἔκτασιν ὥστε νὰ ὑποχρεοῦται ὁ διάδοχος νὰ καταβάλλῃ ὀγκώδεις, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἀποζημιώσεις τοῦ νόμου 2112 ἐπὶ ἀπολύσεως, ἐνῷ ὑπῆρξεν ἐλάχιστος ὁ παρ' αὐτῷ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.

Περαιτέρω ἡ ἱστορία τοῦ ἀ.ν. 1777]1951 (ΕΕΔ 10, 432) εἶναι γνωστή: Ὑπῆρξαν ἐν τῇ νομολογίᾳ ἀμφισβητήσεις, ἂν τὰ «δῶρα» ταῦτα ἐδικαιοῦντο καὶ οἱ μὴ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐν ἐνεργῷ συμβάσει ἐργασίας τελοῦντες μισθωτοί (ἴδετε καὶ τὴν εἰσηγητ. ἔκθεσιν, ΕΕΔ 10, 439) καὶ τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τοῦ νόμου.

Ἐξάγεται βεβαίως ἐκ τοῦ νόμου τούτου σαφῶς, ὅτι αἱ παροχαὶ αὗται ἀποτελοῦν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ καὶ δὲν εἶναι «οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις», ὡς ἐδέχετο πρότερον καὶ ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐλύθη ὅμως ἀντιθέτως ἡ ἀμφισβήτησις διὰ τῶν νεωτέρων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος συμφωνεῖ πρὸς τὴν γνώμην τῆς ἀναιρετικῆς καὶ πρὸς ἄλλας, ἴδετε ΕΕΔ 19, 636), ἀλλὰ δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι κατανέμεται εἰς τοὺς ἀπὸ τῆς μιᾶς ἑορτῆς εἰς τὴν ἄλλην μισθοὺς καὶ ἡμερομίσθια, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι θὰ ἀναζητηθῇ ὡς βαρυνόμενος ἐργοδότης καὶ κατὰ τὸ ἀνάλογον μέρος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἦσκει προηγουμένως τὴν ἐπιχείρησιν, ἁπλῶς δὲ ὁ τελευταῖος ἐργοδότης καταβάλλει τὸ βαρῦνον τὸν ἄλλον μέρος.

Ἡ λεγομένη κατανομὴ εἶναι συλλογισμός, τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ἡ νομολογία, ἀποκρούουσα τὴν ἄποψιν ὅτι αἱ παροχαὶ δίδονται κατὰ τὰς ἑορτὰς ὡς «ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις», δεχθεῖσα τελευταίως ὅτι εἶναι ἀποδοχαί, αἱ ὁποῖαι οὐσιαστικῶς ἀποτελοῦν προσαύξησιν τῶν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἑορτῆς εἰς τὴν ἄλλην ἀποδοχῶν (ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ νόμου 1777]1951, ΕΕΔ 10, 432 λέγει, ὅτι οἱ μισθωτοὶ προσμένουν τὴν καταβολὴν τῆς παροχῆς ὡς ἀποτελούσης προβλεωθεῖσαν προσαύξησιν τῶν τακτικῶν των ἀποδοχῶν).

Χρήσιμος διὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου εἶναι ἡ ἐν συνεχείᾳ διάταξις αὐτοῦ, καθ' ἣν παρέχεται ἐξουσία εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ καθορίζουν τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν διὰ μισθωτούς, τελοῦντας κατὰ

τὸν χρόνον τοῦ καθορισμοῦ ταύτης ἐν καταστάσει ἀσθενείας. Διὰ τούτους αἱ ἐνισχύσεις βαρύνουν τὸν ἐργοδότην δι' ὅσον χρόνον εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὁ μισθωτὸς καὶ τὸν Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, παρ' οὗ ἐπιδοτεῖται ὁ μισθωτός, δι' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ ἀσθένεια.

Βαρύνουν—λέγει ἡ διάταξις — τὸν ἐργοδότην, δι' ὅσον χρόνον εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὁ μισθωτὸς . . . καὶ λέγουσα τοῦτο δὲν ἐννοεῖ νὰ διαχωρίσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς ὑπόχρεων πρὸς καταβολὴν καὶ εἰς βαρυνόμενον ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως, ὥστε νὰ δεχθῶμεν, ὅτι βαρύνεται καὶ ὁ προηγούμενος ἐργοδότης.

Δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν ἐργοδότην, τὸν ἕνα κατὰ τὸν καθορισμὸν τῆς παροχῆς ἐργοδότην, μὲ ὅλον τὸ χρηματικὸν ποσόν, ἀλλ' ἔρριψε τὸ βάρος ἀναλόγως καὶ εἰς τὸν Ὀργανισμόν.

Ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἡ ἁρμονία πρὸς αὐτὰν δὲν διαχωρίζουν ὑποχρέους καὶ βαρυνομένους ἐργοδότας, ἀφοῦ λέγουν: οἱ κατὰ φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται . . . Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν μισθωτῶν, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας παρὰ τῷ ὑποχρέῳ ἐργοδότῃ δὲν διήρκεσεν . . .

Χρησιμεύουν ὅμως καὶ οἱ ἀκόλουθοι συλλογισμοί: Καθ' ὁμοφωνίαν καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ἴδετε ΕΕΔ 18, 759 ἐπ.) ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 ἀναπτήματος καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει τῶν μισθωτῶν προκύπτει, ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται μετὰ τὸν νόμον τοῦτον νὰ καθορίσωσι τὸ ὕψος τοῦ δώρου, διότι τοῦτο ἔχει καθορισθῇ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως κλπ., ἀλλ' ὅτι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔχουν οἱ Ὑπουργοὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἔχει ρυθμισθῇ τὸ θέμα διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ἂν λοιπὸν ἔχωμεν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἡ ὁποία ὁρίζει παροχὰς κατὰ τὸν ἐν αὐτῇ τρόπον (περίπτωσις τῆς Α.Π. 321/1959, ΕΕΔ 18, 759) καὶ αὐτὴ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἰσχύει, δυνάμει τίνος διατάξεως θὰ βαρυνθῇ ὁ ἑκάστοτε ἐργοδότης διὰ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἀναλόγου δώρου, ὅταν οἱ συλλογικῶς συμβληθέντες συνωμολόγησαν, ὅτι κατὰ τὰ Χριστούγεννα ἢ τὸ Πάσχα θὰ καταβάλλουν δῶρα, ἔστω καὶ ὑπὸ τὸν μαθηματικὸν ὑπολογισμὸν ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὡς δύναται νὰ γίνῃ ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1777/1951; (Τοιαύτη ἡ περίπτωσις τῆς Α.Π. 321/1959, ἐνθ' ἀνωτ.).

Δύναται νὰ ἔχῃ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις βαρύνει κατὰ τὸ ἀνάλογον μέρος τὸν ἑκάστοτε ἐργοδότην καὶ ὅτι συμφωνεῖται νὰ καταβάλλῃ τὰ δῶρα ὁ τελευταῖος, ὅταν ἁπλῶς λέγεται ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει, ὅτι ἀναλαμβάνουν οἱ ἐργοδόται τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρέχουν τὰ «δῶρα», ὑπολογιζόμενα ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν;

Καὶ πῶς εἶναι λογικὸν νὰ ἔχῃ ὁ ἀ.ν. 1777/1951 τὴν ἔννοιαν, ὅτι βαρύνεται διὰ τοῦ ἀναλόγου μέρους ὁ ἑκάστοτε ἐργοδότης καὶ ἄλλην ἔννοιαν νὰ ἔχῃ ἢ τὰ αὐτὰ ρυθμίζουσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, τῆς ὁποίας οἱ ὅροι κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3239/1955 καθίστανται ὑποχρεωτικῶς ὅροι τῆς ἀτομικῆς μετὰ τοῦ ἐργοδότου συμβάσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὥστε νὰ περιλαμβάνεται εἰς αὐτὴν καὶ ὅρος περὶ παροχῆς δώρου καὶ ὑπὸ τὸν μαθηματικὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 ἢ καὶ ἄλλον, τὸν ὁποῖον ὅρον ἀποδέχεται συλλογικῶς ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ μισθωτός;

Ἐδῶ δὲν πρόκειται περὶ παροχῆς ἐκ τοῦ νόμου 1777/1951, ἀλλὰ περὶ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, οἱ ὅροι τῆς ὁποίας βαρύνουν τὸν κατὰ τὸν χρόνον τῶν ἐορτῶν ἐργοδότην, ὁ ὁποῖος καὶ ὑποχρεοῦται ἀμέσως ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Πέραν ὅμως τούτων πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἑξῆς: Ὑπάρχουν κατηγορίαι μισθωτῶν, διὰ τοὺς ὁποίους αἱ παροχαὶ αὗται καθορίζονται ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν εἰς ὡρισμένον χρηματικὸν ποσόν, ὡς π.χ. διὰ τοὺς ὁδηγοὺς ἀγοραίων ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων καὶ ἄλλους (ἴδετε τὴν ἐν ὄψει τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 24300/4500/1957 ὑ.ἀ., ΕΕΔ 16, 450 καὶ τὰς λοιπὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις). Διὰ τὰς παροχὰς ταύτας δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ τρόπος καθορισμοῦ τῶν ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας καὶ εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 ἐξουσιοδότησιν τῶν Ὑπουργῶν, τὸ χρηματικὸν δὲ τοῦτο ποσὸν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ ὁ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως ἐργοδότης, ὅντινα βεβαίως καὶ βαρύνει.

Ἂν ἡ ἔννοια τοῦ νόμου εἶναι, ὅτι διὰ τοῦ ἀναλόγου μέρους βαρύνεται ὁ ἑκάστοτε ἐργοδότης, πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν διασπᾶται ἡ ἑνότης τοῦ νόμου ἢ ὅτι παρανομοῦν οἱ Ὑπουργοί, ἐπιβάλλοντες ὁλόκληρον τὸ δῶρον εἰς τὸν τελευταῖον ἐργοδότην;

Τέλος καὶ δεδομένου ὅτι τὰ «δῶρα» ταῦτα ὑπόκεινται καὶ εἰς τὰς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, διὰ τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦται ὁ καταβάλλων τὰ δῶρα ἐργοδότης, παρακρατῶν καὶ τὴν βαρύνουσαν τὸν ἡσφα-

λισμένον εἰσφοράν, πρέπει νά εἴπωμεν, ὅτι καί διά τό ἀνάλογον μέρος τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν βαρύνεται ὁ ἑκάστοτε ἐργοδότης; Ἀλλά ταῦτο θά ἀπετέλει ἀνατροπήν τῶν περί ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν διατάξεων, νά ὑποχρεοῦται δηλαδή ὁ τελευταῖος ἐργοδότης διά τοῦ βάρους ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν (ὡς ὑποχρεοῦται) ἐπί μισθοῦ, ὁ ὁποῖος δέν ἐπεβάρυνεν αὐτόν, ἀλλ' ἄλλον ἐργοδότην, καί μάλιστα ἐπί μισθοῦ, ὁ ὁποῖος—καθημερινόν φαινομένον—μεταβάλλεται κατά τόν νόμον, αὐξανόμενος, καί ὁ ὁποῖος, καθ' ὃν χρόνον εἰργάσθη ὁ μισθωτός παρά τῷ ἄλλῳ ἐργοδότῃ, ἦτο μικρότερος εἰς ποσόν καί ἐν τούτοις τά «δῶρα» ὑπολογίζονται πάντοτε ἐπί τῶν κατά τήν δημοσίευσιν τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἰσχυόντων νομίμων μισθῶν καί ἡμερομισθίων.

Ἐν περιπτώσει καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας συνυπολογίζονται εἰς τάς ἀποδοχάς τοῦ μισθωτοῦ διά τήν ἐξεύρεσιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920 καί τά δῶρα, ἅτινα ἀποτελοῦν ἐπίσης μέρος τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, δεδομένου ὅτι ταῦτα δέν ἀποτελοῦσι παροχήν, διδομένην ἐκτάκτως ὑπό τύπον βραβεύματος, ἀλλά παγίαν τοιαύτην πρός συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ (οὕτω ἡ Α.Π. 218|1960, εἰσηγητής *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 19, 637) (καί ὀρθῶς βεβαίως), καλεῖται δέ ὁ τελευταῖος κατά τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργοδότης νά ὑπολογίζῃ ταῦτα κατά τήν ἀναλογίαν ὄχι μόνον τοῦ δώρου, τό ὁποῖον βαρύνει αὐτόν, ἀλλά καί ἐκείνου, τό ὁποῖον βαρύνει τόν ἄλλον ἐργοδότην, χωρίς βεβαίως εἰς τήν περίπτωσιν νά δικαιοῦται νά λάβῃ τι παρά τοῦ ἄλλου, ἀφοῦ πρόκειται περί δικαιοπραξίας, εἰς τήν ὁποίαν αὐτός προβαίνει.

Κατά τήν ἄποψιν τῆς ἀναιρετικῆς 112|1960, ἔνθ' ἀνωτ., ἡ καταβολή τοῦ ὅλου δώρου ἐπιβάλλεται εἰς τόν κατά τόν χρόνον τοῦ καθορισμοῦ του κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως χάριν μόνον εὐχεροῦς ἱκανοποιήσεως τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης τῶν μισθωτῶν καί δέν σκοπεῖ νά ἐπιρρίψῃ εἰς τοῦτον τήν διπάνην ταύτην ὁριστικῶς.

Ἀλλ' εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ νόμου 2112|1920 ἐπιβάλλεται ὡς ὑποχρέωσις τοῦ τελευταίου ἐργοδότου ὁ συνυπολογισμός τῆς ἀναλογίας ὁλοκλήρου τοῦ δώρου. Πῶς ὅμως δικαιολογεῖται ἡ νομοθετική διαφοροποίησις ἐδῶ νά πρόκειται περί ὑποχρεώσεως τοῦ τελευταίου ἐργοδότου καί ἐκεῖ περί εὐχερείας μόνον ἱκανοποιήσεως τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀνεξαρτήτως ποῖον βαρύνει τό δῶρον;

Θά εἴπῃ τις, ὅτι καί εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ νόμου 2112 διά τήν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ ὁ Νομοθέτης δέν ἐνδιαφέρεται (καί ὀρθῶς) ποῖον βαρύνουν τά δῶρα.

Ἀντί ὅμως τῶν ἐπικόνων αὐτῶν συλλογισμῶν διά τήν ἀνεύρεσιν τῆς διαφορᾶς περιπτώσεων, καθ' ἣν ἐμφανίζεται ὁ Νομοθέτης διαφόρως ἀπό ἀπόψεως προσώπου τοῦ ἐργοδότου σκεπτόμενος, εἶναι ἁπλούστερος ὁμαλός καί φυσικός ὁ συλλογισμός ὅτι ὁ Νομοθέτης, ρυθμίσας ἐν θέμα μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 νόμου 2112|1920, ἀνεγνώρισεν ἀπό τῆς ἀρχῆς ὅτι ὁ νέος ἐργοδότης ὀφείλει νά διατηρήσῃ ἀμεταβλήτους κατά περιεχόμενον προστασίας τοῦ μισθωτοῦ τούς ὅρους τῆς μετά τοῦ προηγουμένου ἐργοδότου συμβάσεως, τούς ὁποίους ἀναλαμβάνει ἐκ τοῦ νόμου καί καθίστανται καί ὅροι τῆς μεταξύ ἐκείνου καί τοῦ μισθωτοῦ συμβάσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐνυπάρχει καί ἡ ἐκ τοῦ νόμου 1777|1951 παροχή «δώρων» ὡς ἴδια αὐτοῦ ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ ὑποχρέωσις καί ὡς ἴδιον βάρος αὐτοῦ, τό ὁποῖον, ἄλλωστε, αὐτός παράγων πλέον τά εἴδη τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπιρρίπτει εἰς τό κόστος τῶν ἐμπορευμάτων του.

Ἀρείου Πάγου 483|1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητής: ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*

Λοιπά μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. *Δ. Κωστήρης, Κ. Ἀναγνωστόπουλος, Χ. Ἀποστολόπουλος, Ν. Ἡλιόπουλος, Σ. Σταυρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Πάλλης, Ε. Ἀνδρουτσόπουλος

Ὡς πρός τήν λύσιν τοῦ νομικοῦ ζητήματος καί τό Τμῆμα τοῦτο συμφωνεῖ πρός τήν ὑπό τοῦ Ἀναιρετικοῦ ἐξενεχθεῖσαν γνώμην, καθ' ἣν 1) κατά τό ἄρθρον μόνον τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 1777|1951 καί τήν πρός αὐτό ἐναρμονισθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 24300|4500 τῆς 9|10 Ἀπριλίου 1957 κοινήν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας τό διά τῆς δευτέρας χορηγηθέν δῶρον ἐπί ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα τοῦ 1957 εἰς τούς ἐπί συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς ἀποτελεῖ προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν, κατανεμομένην εἰς τούς ἀπό 25.12.1956 μέχρι τῆς 20.4.1957 δεδουλευμένους μισθούς καί ἡμερομίσθια.

Ὁ κατά τόν χρόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ δώρου κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως ὑποχρεοῦται, κατά τάς προαναφερθείσας διατάξεις, νά καταβάλῃ ὁλόκληρον τό δῶρον καί ἑπομένως καί τό βαρῦνον τούς προηγουμένους ἐργοδότας τμῆμα αὐτοῦ,

οἱ τελευταῖοι δὲ οὗτοι εὐθύνονται κατὰ τὸ ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ. πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὸν καταβαλόντα τοῦ ἐκ τῆς καταβολῆς ταύτης προελθόντος ἄνευ αἰτίας πλουτισμοῦ των δι' ἐξοικονομήσεως ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ καταβαλόντος τῆς ἀντιστοίχου δαπάνης καὶ 3) κατὰ τὰ ἄρθρα 10 § 2 ἐδ. 1 καὶ 28 § 2 τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ κυρώσαντος αὐτὴν νόμου 3560]1956 ἰσχύν νόμου ἐπεχούσης ἀπὸ 30.7.1956 συμβάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ ὑποκατασταθέντος εἰς τὰ ἐξ αὐτῆς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις διὰ τῆς ἀναιρεσειούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ἀριστ. Ὠνάση «περὶ Ἀεροπορικῶν Συγκοινωνιῶν», ἡ τελευταία αὕτη, ὡς καὶ ὁ ὑποκατάστησεν Ἀριστ. Ὠνάσης, «κατ' αὐθεμίαν περίπτωσιν θεωρεῖται ἢ τυγχάνει διάδοχος τῆς Ἑταιρείας Τ.Α.Ε. ἀπὸ οἱασδήποτε γενικῶς ἀπόψεως καὶ εἰς ὁ,τιδήποτε καὶ ἂν ἀφεώρα ταύτην ἀμέσως ἢ ἐμμέσως καὶ εἰς πάσας τὰς σχέσεις καὶ τὴν ἐν γένει κατάστασιν αὐτῆς». Καὶ' ἐξαίρεσιν ἀνέλαβε τὰς ἐναντι τοῦ διατηρηθέντος προσωπικοῦ τῆς Τ.Α.Ε. «ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις» μόνον ὅσαι ἀφορᾷ τὴν ρύθμισιν βάσει αὐτῶν τῶν μελλοντικῶν μετ' αὐτοῦ σχέσεών της (μισθός, προϋπηρεσία, θέσις, κατηγγελία κλπ.) καὶ οὐχὶ καὶ τὴν καταβολὴν τῶν προγεγενημένων χρεῶν τῆς Τ.Α.Ε., εἰς ἃ προδήλως ἀπάγεται καὶ ἡ βαρύνουσα αὐτήν, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀναλογία τοῦ δώρου τοῦ Πάσχα 1957, ὡς προσαύξησις τῶν παραδεδομένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἀνατρέχουσα εἰς τὸν χρόνον τῆς γενέσεως τῆς περὶ αὐτῶν ἐναχῆς.

Τῆς γενομένης ἀναιρέσεως, μὴ περιλαμβανούσης, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρετικῆς δείκνυται, καὶ τὴν διάτοξιν τῆς ἀναιρεθείσης ὑπ' ἀριθ. 927]1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου, δι' ἧς ἐκρίθη ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀόριστος κατὰ τὸ ἐκ δραχμῶν 20.505.40 κεφάλαιον αὐτῆς, τῆς παραβάσεως, δι' ἣν ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις, μὴ ἐπεκτεινομένης καὶ εἰς αὐτήν, ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 832 § 1 καὶ 834 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθησαν τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἄρθρου 23 καὶ τὸ δεύτερον διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957, περαιτέρω ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως, δι' ἣν ἡ παραπομπὴ εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο, περιορίζεται, κατ' ἀνάγκην, εἰς τὴν ἀπὸ 5.12.1958 ἔφεσιν τῆς ἐναγούσης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16000.1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος στρέφεται αὕτη κατὰ τῆς διατάξεως τῆς τελευταίας, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον αὐτῆς τῶν δραχμῶν 1.212.855.60 Ἡ ἔφεσις αὕτη, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ὡς πρὸς τὸ νόμῳ καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμον αὐτῆς ἐξεταστέα, καταβληθέντος καὶ τοῦ νομίμου προστίμου.

Δεχθὲν τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως αὐτοῦ δείκνυται, ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 10 καὶ 28 § 2 τῆς ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει μνημονευομένης συμβάσεως «σαφῶς καταδηλοῦται, ὅτι .... ἡ ὑπεισέλευσις τῆς ἐναγούσης εἰς τὰς ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ ὑποχρεώσεις τῆς προκατόχου, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἑρμηνευομένων διατάξεων, δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὰς ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς ἐναγούσης καὶ ἐφεξῆς δημιουργουμένας, ἀλλὰ περιλαμβάνει καὶ τὰς πρὸ τοῦ χρόνου τούτου γεγενημένας» καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀπορρίψασα ὡς νόμῳ ἀβάσιμον τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὸ ἐπανεκδικαζόμενον ὡς ἄνω κεφάλαιον αὐτῆς, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς ὡς ἄνω οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ διὰ τοῦτο ἐξαφανιστέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 778 β § 2 καὶ 780 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τὴν βάσιμον ἔφεσιν τῆς ἐναγούσης.

Διαλαμβάνουσα ἡ ,ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, ἀναλαβοῦσα τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀεροπορικῶν τῆς χώρας συγκοινωνιῶν ἀπὸ τῆς 6.4.1957, κατέβαλε διὰ δῶρον τοῦ Πάσχα 1957 εἰς τοὺς ἐν τῇ κάτωθι αὐτῆς ὑπὸ στοιχ. Α' καταστάσει ἀναφερομένους μισθωτούς, διατελέσαντας ἐν ἐργασιακῇ σχέσει μετὰ τῆς ἐναγομένης ἀπὸ τῆς 25.12.1956 μέχρι καὶ τῆς 5.4.1957, τὰ ἐναντι ἑκάστου σημειούμενα ποσά, ἀνερχόμενα ἐν συνόλῳ εἰς δραχμὰς 1.391.205.35, καὶ ἀξιοῦσα τὴν κατὰ τὰ προεκτεθέντα βαρύνουσαν τὴν ἐναγομένην ἀναλογίαν αὐτῶν, ἣν καὶ κατέβαλε διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς ἡ ἐνάγουσα, εἶναι νόμῳ βάσιμος καὶ κατ' οὐσίαν ἐρευνητέα, ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 904 τοῦ Α.Κ., καταβληθέντος τοῦ προσήκοντος δικαστικοῦ ἐνσήμου καὶ τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὰ Ταμεῖα Νομικῶν καὶ Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν ποσοστοῦ κατὰ τὰ προσαχθέντα ὑπ' ἀριθ. 228832, 226106323 καὶ 29249 τοῦ 1958 εἰκεῖα διπλότυπα εἰσπράξεως.

Τῆς ἐναγομένης ῥητῶς ἀμφισβητούσης τὰ θεμελιοῦντα τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν περιστατικὰ καὶ ἰδίᾳ τὸν ἀριθμόν, τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ τὴν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐν τῇ καταστάσει Α' τῆς ἀγωγῆς περιλαμβανομένων μισθωτῶν, δέον νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐνάγουσα νὰ ἀποδείξῃ ταῦτα διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ μαρτύρων, ἐπιτρεπομένων αὐτῇ διὰ τὸ προφανῶς ἀνέφικτον τῆς κτήσεως ἐγγράφων μέχρι 3 ἐξ ἑκατέρου μέρους καὶ ἐξεταζομένων ἐνώπιον εἰσηγητοῦ, ἅτε μὴ οὔσης δυνατῆς τῆς ἀκροάσεως καὶ συζητήσεως εἰς μίαν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδρίασιν.

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΕΡΕΙΣΜΑ ΑΡΧΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περίπτωσις παροχῆς ἀντιτιθεμένης εἰς διάταξιν Νόμου δημοσίας τάξεως

Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν.—Στήριξις αὐτῆς εἰς τὸ ἄρθρον 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.—Προϋπόθεσις ὅμως ἐφαρμογῆς νὰ μὴ προσκρούῃ ἡ ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν Νόμου δημοσίας τάξεως, ὡς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 Α.Ν. 1538]1950, ἀπαγορεύουσα τὴν ἀπονομὴν μισθοῦ ἀνωτέρου τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου.—Διατάξεις περὶ λειτουργίας Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας.—Ἀξίωσις διαφορᾶς μισθοῦ δι' ὀγωγῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.—Προϋπόθεσις ἡ ἐπέλευσις τοῦ πλουτισμοῦ ἐκ μὴ νομίμου αἰτίας.—Ἔννοια «αἰτίας».

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 421]1959 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητοῦ *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 1304).

Ἐμφανίζονται οὕτω καὶ τὰ δύο Τμήματα τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἴδετε καὶ Α.Π. 10]1960, Γ' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 19, 141), συμφωνοῦντα (ἴδετε Α.Π. 446]1958, Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 747, Α Π. 352]1959, Τμ.Β', εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 820) ἐπὶ τοῦ ὅτι ἡ λεγομένη ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἀπηρίζεται ἐπαρκῶς εἰς τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ.

Τὴν ἀρχὴν ταύτην, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 17, 746), δέχεται καὶ ἡ παρ' ἡμῖν θεωρία, μὲ παραλλαγὰς ὅμως ὡς πρὸς τὴν θεμελίωσίν της (ἴδετε *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 19,8 ἑ.π.).

Κατὰ τὴν Α.Π. 187]1960 (εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 19, 725), καθ' ἃ συνάγεται ἐκ τῶν ἄρθρων 288, 281, 349 Α.Κ. ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας οἱ προβλεπόμενοι ὑπὸ τῶν ἄρθρων 648, 651 ἕως 653 Α.Κ. ὑποχρεώσεις τοῦ τε ἐργοδότου καὶ τοῦ ἐργαζομένου (ὡς καὶ τὰ ἀντίστοιχα ἢ εἰδικὰ δικαιώματα ἑκατέρου) διέπονται κατὰ τὴν ρύθμισιν αὐτῶν ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.

Τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ. ἐφαρμόζεται τόσον διὰ τὸν ὀφειλέτην, ὅσον καὶ διὰ τὸν δανειστήν (Α.Π. 179]1956, εἰσηγητὴς *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΝ κγ' 723).

Δέχεται ἤδη καὶ τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφωνοῦν πρὸς τὸ Β', ὅτι πρέπει καὶ ἡ ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς νὰ μὴ προσκρούῃ εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου δημοσίας τάξεως.

Ἡ ἀγωγὴ εἶχε βάσιν ὑποστηριχθέντα ἀδικαιολογήτου πλουτισμὸν τοῦ ἐναχθέντος Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας, ἀλλ' ἐκρίθη, ὅτι δὲν συνέτρεχεν ἐν προκειμένῳ ἡ προϋπόθεσις τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. νὰ εἶναι ἀδικαιολόγητος ὁ πλουτισμός (ἴδετε *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, τόμος β', ἐκδ. τρίτη, σελ. 593).

Ἀρείου Πάγου 454]1960, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Χ. Ἀποστολόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. *Α. Κωστήρης, Π. Σπεντζόπουλος, Κ. Ἀναγνωστόπουλος, Κ. Παπαϊωάννου, Σ. Σταυρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Μαῦρος, Κ. Καλομοίρης

Νομίμως φέρεται ἡ διαφορὰ πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 421]1959 ἀπόφασιν τοῦ Α' Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8217]1959 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, διὰ λόγου προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810]1957 καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου πρὸς συζήτησιν ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινήσεως.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως δοθεῖσαν λύσιν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ὅτι δηλονότι ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, μὴ καθιερουμένη ρητῶς ἐκ διατάξεως νόμου, ἐπαρκῶς στηρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ., καθ' ὃ ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ἵνα τύχῃ ὅμως ἐφαρμογῆς ἡ ἀρχὴ αὕτη, δέον ἡ ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς νὰ μὴ προσκρούῃ εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου δημοσίας τάξεως, οἷα καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1538]1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου», καθ' ἣν πάντες οἱ ὑπάλληλοι τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου λαμβάνουσι τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενον μισθὸν τοῦ βαθμοῦ τῆς παρ' αὐτῶν κατεχομένης ὀργανικῆς θέσεως, ἀπαγορευομένης τῆς ἀπονομῆς εἰς αὐτοὺς μισθοῦ ἀνωτέρου τῆς ὀργανικῆς τῶν ταύτης θέσεως.

Μετὰ ταῦτα ἐξεταστέα εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1958 ἔφεσις κατὰ τῆς δεχθείσης τὴν ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ 6213]1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ὡς ἐπανελθόντων τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφά-

σεως κατάστασιν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 832 § 1 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810]1957.

Ἐκ τῶν μεταβατικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου 2312]1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἐθνικῆς Ραδιοφωνίας τῆς Ἑλλάδος», ἰσχύοντος ἀπὸ 10 Μαρτίου 1953 καὶ ἰδίως τῆς ἐν παραγράφῳ 5 αὐτοῦ, διαλαμβανούσης ὅτι αἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ὁπωσδήποτε γενόμεναι βαθμολογικαὶ ἢ μισθολογικαὶ ἐντάξεις τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ Ε.Ι.Ρ. (τεχνικοῦ, διοικητικοῦ, ὑπηρετικοῦ κλπ.) θεωροῦνται ὡς μὴ γενόμεναι, ἡ ἐκ τούτων ὅμως προκύψασα διὰ τοὺς ἐνταχθέντας μισθολογικὴ κατάστασις διατηρεῖται μέχρι τῆς ρυθμίσεως τῆς θέσεως αὐτῶν διὰ τοῦ νέου κανονισμοῦ καὶ τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τούτου ἐνεργηθησομένης ἐντάξεως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι κατηργήθη μὲν δι' αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ὁ προϊσχύων καὶ ἐγκεκριμένος διὰ τοῦ ἀπὸ 4.ν.1952 β. δ]γματος κανονισμὸς τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος, καθὼς καὶ αἱ βάσει αὐτοῦ γενόμεναι βαθμολογικαὶ καὶ μισθολογικαὶ ἐντάξεις τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς καταργήσεως ὅμως ταύτης δι' ἧς ἐσκοπήθη, ὅπως τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Ἱδρύματος δυνηθῇ νὰ προβῇ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ νέου κανονισμοῦ καὶ εἰς τὴν ἔνταξιν τοῦ προσωπικοῦ ἀδέσμευτον ἐκ τῶν προϋφισταμένων ἐντάξεων αὐτοῦ, δὲν μετεβλήθη ἡ ὑφισταμένη μισθολογικὴ κατάταξις τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἑπομένως αὐθ' ἡ βαθμολογικὴ τοιαύτη, ἀφοῦ ὁ μισθὸς καθορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν βαθμολογικῶν διακρίσεων τοῦ προσωπικοῦ καθ' ὅλον τὸ μεταβατικὸν διάστημα μέχρι τῆς καταρτίσεως τοῦ νέου κανονισμοῦ καὶ τῆς ἐνεργηθησομένης ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ νέας ἐντάξεως, τοῦθ' ὅπερ δέχεται καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ἐνάγων, ὁμολογῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὅτι κατὰ τὸ μεταβατικὸν διάστημα ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος εἰς αὐτὸν αἱ εἰς τὸν βαθμὸν του ἀντιστοιχοῦσαι προσαυξήσεις τοῦ χρόνου τούτου.

Μετὰ ταῦτα, ἀποδεικνυομένου ἐξ αὐτοῦ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς ὅτι ὁ ἐνάγων καθ' ὅλον τὸ κρίσιμον ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1953 μέχρις 23 Νοεμβρίου 1955, ὅτε ἐγένετο ἡ ἔνταξις αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νέου ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, διετήρησε τὴν ἣν καὶ πρότερον κατεῖχεν ὀργανικὴν θέσιν, ὡς προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ προϊσχύοντος κανονισμοῦ, ταῦ προϊσταμένου τοῦ τμήματος προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ, μισθοδοτούμενος μὲ τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως, ὃν ἔφερε, καὶ λαμβάνων καὶ τὰς χορηγηθείσας εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον αὐξήσεις, εἶναι πρόδηλον, ὅτι ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις ἰσχύος ἐπὶ τῆς συνδεούσης αὐτὸν μετὰ τοῦ ἐναγομένου σχέσεως ἐργασίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 1538]1950, δι' ἧς ἀπαγορεύεται ἡ ἀπονομὴ μισθοῦ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἀνωτέρου τῆς ὑπ' αὐτῶν κατεχομένης ὀργανικῆς θέσεως καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ὑπάρχει ἐν προκειμένῳ, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἀνωτέρω σκέψει ἐκτιθέμενα, ἔδαφος ἐφαρμογῆς τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. στηριζομένης ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς χορηγηθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα μισθὸς ἀνωτέρου τῆς ὀργανικῆς του θέσεως βαθμοῦ, ἤτοι τοῦ βαθμοῦ τοῦ διευθυντοῦ β' κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1953 μέχρις 23 Νοεμβρίου 1955, κατὰ τὸ ὁποῖον, ἐνῷ ἤσκει τὰ καθήκοντα τὰ ἐπιβαλλόμενα εἰς τὴν κατεχομένην ὑπ' αὐτοῦ ὀργανικὴν θέσιν, ἀνεπλήρου ἅμα καὶ τὸν μὴ ὑπάρχοντα διευθυντὴν τῆς ὑπηρεσίας γενικοῦ ἐλέγχου, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἰς ἑτέρους δύο ὑπαλλήλους τοῦ ἐναγομένου, παρασχόντας ὑπηρεσίας ὑπὸ ἀναλόγους συνθήκας, ἤτοι ὡς ἀναπληρώσαντας ὑπαλλήλους κατεχόντας ἀνωτέρας ὀργανικὰς θέσεις, ἐχορηγήθη ὁ εἰς τὰς ἀνωτέρας ταύτας θέσεις ἀντιστοιχῶν μισθὸς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀναπληρώσεως. Κατὰ ψευδῆ ἑπομένως ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων διατάξεων ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν δευτέραν (ἐπικουρικὴν) βάσιν αὐτῆς, τὴν στηριζομένην ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου παραβάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, καὶ δέον ὅπως, γινομένης δεκτῆς τῆς ἐφέσεως κατὰ τοὺς σχετικοὺς βασίμους πρώτου καὶ δεύτερον λόγους αὐτῆς, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὴν βάσιν ταύτην ὡς μὴ νόμιμος.

Καὶ ἡ τρίτη βάσις τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ἡ ὡς ἄνω διαφορὰ μισθοῦ ζητεῖται δυνάμει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ ἡ ὁποία, μὴ ἐρευνηθεῖσα πρωτοδίκως, ἐξετάζεται ἤδη αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, μετὰ τὴν κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀπόρριψιν καὶ τῆς δευτέρας βάσεως τῆς ἀγωγῆς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 780 Πολ. Δικονομίας, κρίνεται ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος, διότι προϋπόθεσις κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ. τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἶναι, ἐκτὸς ἄλλων, ὅτι ὁ πλουτισμὸς τοῦ ἐναγομένου ἐπῆλθεν ἐκ μὴ νομίμου αἰτίας, ὡς αἰτίας νοουμένου τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἐγένετο ἡ παροχὴ ἐκ μέρους τοῦ ζημιωθέντος ἐνάγοντος, ἐν προκειμένῳ ὅμως ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρετιῶν τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἀναπληρωτοῦ τοῦ ἀπόντος προϊσταμένου τῆς ὑπηρεσίας γενικοῦ ἐλέγχου, ἥτις φέρεται, κατὰ τὴν ἀγωγήν, ὡς συνιστῶσα τὴν αἰτίαν τοῦ πλουτισμοῦ τοῦ ἐναγομένου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ νόμιμος, ἀφοῦ ἀνάγεται εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καθηκόντων τοῦ ἐνάγοντος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ νόμου 2312]1953, ἐπιτρέποντος τὴν ἀνάθεσιν εἰς τὸν ἐνάγοντα τοιούτων καθηκόντων καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διεπούσας τὴν σχέσιν ταύτην διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Έλεγχος διοικητικών πράξεων ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων

Δικαίωμα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔρευναν παρεμπιπτόντως τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῶν διοικητικῶν πράξεων, ἐπὶ τῷ τέλει ἀνορθώσεως προσβληθέντων ἰδιωτικῶν δικαίων.—Περίπτωσις μερίσματος ὑπὸ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ.— Ἔννοια ἄρθρου 17 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν ἐν ἰσχύϊ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων, τῶν ἀφορωσῶν τὸ Δημόσιον ἢ ἄλλα Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.—Ὑπαγωγὴ τοῦ δικαιώματος μερίσματος παρὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 249 Ἀστικοῦ Κώδικος 20ετῆ παραγραφήν.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 792|1960 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ διατάξεις περὶ παραγραφῆς, ἀφορῶσαι εἰδικῶς τὸ δημόσιον ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὸ δημόσιον.

Ἐπρόκειτο περὶ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, καὶ προέκυψε ζήτημα, ἂν ὡς πρὸς αὐτὸ ἰσχύουν εἰδικαὶ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Α.Κ. διατάξεις περὶ παραγραφῆς.

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ λοιπῇ νομολογίᾳ (ἴδετε *Γ. Ράμμον*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 17 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ἀριθ. 13, Α.Π. 115|1954, εἰσηγητὴς *Ε. Κολοκούρης*, ΕΕΔ 13, 592, διὰ τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων), δεκτὰ γενόμενα, ὅτι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου πρέπει νὰ ἔχῃ ἐπεκταθῆ διὰ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων, τῶν ἀφορωσῶν τὸ δημόσιον (χωρὶς νὰ ἐξομοιοῦνται μόνον πρὸς τὸ δημόσιον, ὡς πρὸς τὰς ἀτελείας καὶ τὰ προνόμια, Α.Π. 115|1954, ἔνθ' ἀνωτ., *Γ. Ράμμος*, ἔνθ' ἀνωτ.). (Ἴδετε τὴν Α.Π. 286|1957, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 16, 706 ὡς πρὸς τὸν Ο.Α.Π., διὰ τὸν ὁποῖον καὶ ὑπάρχει εἰδικὴ διάταξις μετὰ τὸν Α.Κ., ὅτι ἐφαρμόζονται ἅπασαι αἱ διατάξεις περὶ βραχυπροθέσμων παραγραφῶν, αἱ ἰσχύουσαι ἑκάστοτε διὰ τὰς κατὰ τοῦ δημοσίου ἀξιώσεις καὶ οὕτω ἐφηρμόσθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ «περὶ δημοσίου λογιστικοῦ» νόμου, ἴδετε ὅμως διὰ τὸ πρὸ τῆς διατάξεως ταύτης νομοθετικὸν καθεστὼς *Γ. Ράμμον*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἀρείου Πάγου 426|1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καικάς*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μ. Παντελῆς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. *Ν. Χαραλάμπης*, *Ε. Καζαμπάκας*, *Θ. Καμπέρης*, *Δ. Γεωργίου*, *Α. Φλῶρος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Στεφανόπουλος, Ἠλ. Ρεμπού

Τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται μὲν νὰ προβῶσιν εἰς ἀκύρωσιν τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, δικαιοῦνται ὅμως, κρίνοντα ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ ἐλλείποντος ἐναντίου νομοθετικοῦ ὁρισμοῦ, ὑπαγομένων κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 86 τοῦ Συντάγματος, διαφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων, προσβαλλομένων ἐκ πράξεως τῆς Διοικήσεως, νὰ ἐξετάσωσι παρεμπιπτόντως τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῶν πράξεων τούτων, ἐρευνῶντα ἂν ἐγένοντο κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους ὑπὸ τοῦ νόμου ὅρους καὶ ἐντὸς τῆς ἀνηκούσης αὐτῇ ἐξουσίας, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀνορθώσεως τῶν προσβληθέντων ἰδιωτικῶν δικαίων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 559|1937, δι' οὗ ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον 23 τοῦ β. δ|τος τῆς 10 Μαΐου|20 Ἰουλίου 1926 «περὶ κώδικος τῶν νόμων καὶ νομοθετικῶν διαταγμάτων περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ κατὰ Γῆν Στρατοῦ», μέτοχοι τοῦ Ταμείου, ἐξερχόμενοι τοῦ στρατεύματος, καθ' ὃν τρόπον προβλέπουσιν οἱ σχετικοὶ νόμοι, μετὰ προηγουμένην συμπλήρωσιν εἰκοσιπενταετοῦς συνταξίμου ὑπηρεσίας καὶ, μετὰ τὸν θάνατόν των, αἱ ἐν αὐτῷ καθοριζόμεναι οἰκογένειαί των, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ταμείου, καθίστανται τῇ αἰτήσει των δικαιοῦχοι μερίσματος ἐκ τοῦ Ταμείου, δικαιούμενοι ἐκ τῶν διανεμομένων ἐτησίων ἐσόδων τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ κατὰ βαθμὸν καθοριζομένων καὶ συμφώνως ταῖς διατάξεσι τούτου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ὑπολογιζομένων μερίδων. Οὔτε ὅμως ἐκ τῶν δια-

τάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου, οὔτε ἐξ ἄλλης τινὸς τοῦ ὡς ἄνω Κώδικος ἢ ἄλλου νόμου, προκύπτει, ὅτι ὑπὲρ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ὄντος συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, συνίστατο διοικητικὴ δικαιοδοσία πρὸς ἐκδίκασιν τῶν περὶ ἀναγνωρίσεως δικαιούχων μερίσματος αἰτήσεων, ἀποκλειούσα ἐπὶ ἀπορρίψεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου οἱανδήποτε ἀναμίξιν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, καὶ δὴ καὶ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἔρευναν τοῦ ζητήματος περὶ τοῦ νομίμου ἢ μὴ τῆς τοιαύτης ἀπορρίψεως. Κατ' ἀκολουθίαν, κρίναν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀπὸ 7.6.1958 ἀγωγῆς τῶν ἀναιρεσιβλήτων, συζύγου καὶ θυγατρὸς ἀποβιώσαντος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῇ 13.6.1947 μετόχου τοῦ ἐναγομένου καὶ ἤδη ἀναιρεσείοντος Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, δι' ἧς διώκεται, ὅπως ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, ὅτι κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τούτου ἀπέρριψεν ὑποβληθεῖσαν τῇ 11.12.1952 αἴτησιν τῶν ἐναγουσῶν περὶ ἀναγνωρίσεως των ὡς δικαιούχων μερίσματος καὶ περαιτέρω, ὅπως ἐπιδικασθῶσιν αὐταῖς, ὡς συντρεχουσῶν τῶν πρὸς τοῦτο προϋποθέσεων τοῦ νόμου, τὰ ὧν δικαιοῦνται μερίσματα τοῦ ἀπὸ 1.12.1951 μέχρι 30.4.1958 χρονικοῦ διαστήματος, ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς ταύτης, συμφώνως πρὸς τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει διαληφθείσας διατάξεις, καὶ μετὰ ταῦτα προβὰν εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως καὶ δεχθὲν ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, ὡς νόμιμον καὶ βάσιμον, οὐδαμῶς παρέβη τὰ ἑαυτοῦ καθήκοντα δι' ἀναμίξεως του εἰς διοικητικὰ τοιαῦτα, ὁ δὲ ἰος λόγος ἀναιρέσεως, διὰ τοῦ συνόλου τοῦ ὁποίου ὑποστηρίζεται τὸ ἀντίθετον, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Α.Κ. καταργεῖται, πλὴν τῶν εἰδικῶς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων νόμων, καὶ πᾶσα ἄλλη γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις ἀστικοῦ δικαίου περὶ παραγραφῆς, ὑφισταμένη κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διατηρουμένων ἐν ἰσχύι μόνων τῶν διατάξεων περὶ παραγραφῆς τῶν ἀφορωσῶν τὸ δημόσιον ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὸ δημόσιον.

Ἐκ τοῦ σαφοῦς γράμματος τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται, ὅτι εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς θεσπιζομένην κατάργησιν περιλαμβάνονται καὶ αἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὑφισταμέναι καὶ ἀφορώσαι εἰς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου εἰδικαὶ διατάξεις, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὡς πρὸς ὡρισμένον νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου δυνάμει εἰδικῆς διατάξεως νόμου εἶχεν ἐπεκταθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὸ δημόσιον περὶ παραγραφῆς διατάξεων. Ἐκ τούτων καὶ ἐφ' ὅσων οὔτε ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ μνησθέντος β. δ[τος τῆς 10 Μαΐου]20 Ἰουλίου 1926 «περὶ κώδικος τῶν νόμων κλπ. περὶ Μ.Τ.Σ.», οὔτε ἐξ ἄλλου τινὸς νόμου προκύπτει, ὅτι αἱ τὸ δημόσιον ἀφορῶσαι διατάξεις περὶ παραγραφῆς ἐπεξετάθησαν καὶ διὰ τὸ ἀναιρεσίον Μ.Τ.Σ., παρέπεται, ὅτι διὰ τοῦ προεκτεθέντος ἄρθρου 17 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Α.Κ. κατηργήθησαν καὶ αἱ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ. ὑφιστάμεναι εἰδικαὶ διατάξεις ἀστικοῦ δικαίου περὶ παραγραφῆς τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 559/1937 καὶ εἰδικώτερον ἡ τῆς παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοιαύτη, καθ' ἣν εἰδικῶς τὸ διὰ τὴν ἀπονομὴν μερίσματος ἢ διαφορᾶς τούτου δικαίωμα τῶν μετόχων καὶ οἰκογενειῶν τούτων (τὸ στηριζόμενον εἰς τὰς δύο μνησθείσας διατάξεις καὶ λοιπὰς σχετικὰς τοιαύτας τῆς περὶ Μ.Τ.Σ. νομοθεσίας καὶ τὴν δυνάμει τούτων ἀναληφθεῖσαν ἔναντι τῶν μετόχων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν σχετικὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Ταμείου) ἀπασβέννυται διὰ παραγραφῆς, μὴ δυνάμενον νὰ δικδικηθῇ μελλοντικῶς, ἐὰν ἐντὸς πενταετίας, ἀφ' ἧς τὸ τοιοῦτο δικαίωμα κατέστη ἐνεργόν, δὲν διεξεδικήθη διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως μετὰ τῶν ἀπαραιτήτων δικαιολογητικῶν καὶ ὅτι ἐφεξῆς αἱ κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπαιτήσεις διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰδικῶς δὲ τὸ ῥηθὲν καθόλου δικαίωμα πρὸς ἀπονομὴν μερίσματος διέπεται ὡς πρὸς τὸν χρόνον παραγραφῆς του ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ., θεσπίζοντος ὡς χρόνον τῆς γενικῆς παραγραφῆς τὴν εἰκοσαετίαν. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ διὰ τὴν ἀπονομὴν τοιούτου μερίσματος δικαίωμα τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐναγουσῶν, ὧν ὁ σύζυγος καὶ πατὴρ ἀπεβίωσεν, ὡς ἐρρήθη, ἐν ὑπηρεσίᾳ κατ' Ἰανουάριον 1947, δὲν εἶχεν ὑποπέσει εἰς παραγραφὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, οὕτω δ' ἀποφηνάμενον καὶ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καὶ ἀπορρίψαν τὴν σχετικὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσίου Ταμείου, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις τῶν ἄρθρων 10 § 3 τοῦ ἀ.ν. 559/1937 καὶ 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Α.Κ. ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι ἡ πρώτη τῶν διατάξεων τούτων δὲν κατηργήθη ὑπὸ τῆς δευτέρας, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ, ΑΝΕΥ ΑΔΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ, ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν ἀποζημιώσεων

Ὧραι ἐργασίας εἰς πλινθοποιεῖα, κεραμοποιεῖα, ἀγγειοπλαστεῖα κλπ.—Παροχὴ ὑπὸ μισθωτοῦ ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.—Ἀποζημιώσεις κατ' ἄρθρον 8 Νόμου 4020] 1959.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τούτων.—Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς.—Συμφωνία περὶ καταβολῆς μείζονος τοῦ νομίμου μισθοῦ πρὸς κάλυψιν τῆς διὰ τὴν ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς προσαυξήσεως ἀμοιβῆς.—Ἀνίσχυρος παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀξιώσεως.

Ἀξία ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶναι ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀγρινίου, ὅτι, προκειμένου περὶ παρανόμων (ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς) ὑπερωριῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀποζημίωσις ἐρρυθμίσθη ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχὰς καὶ ἐπεβλήθη καὶ ἡ ἐξ 75 ο]ο ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου ποινή, δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις, ἐφ' ὅσον ἀντιβαίνει αὐτὴ εἰς τὸν δημοσίας τάξεως νόμον 4020]1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» (ἄρθρον 8) (ΕΕΔ 18, 1271) (ἴδετε καὶ συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1388).

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀνωτέρω νόμου δὲν περιέχει μόνον ρύθμισιν τῆς ἀποζημιώσεως διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν. Ἡ πρώτη παράγραφος αὐτοῦ ρυθμίζει τὸ ὕψος ἀμοιβῆς τῶν νομίμως ἀπασχολουμένων καθ' ὑπερωρίαν μισθωτῶν, ἡ δευτέρα παράγραφος τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν παρανόμως ἐν ὑπερωριακῇ ἀπασχολήσει ἐργαζομένων καὶ ἡ τετάρτη παράγραφος ὁρίζει, ὅτι πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἀκυρότης αὐτὴ ὁρᾷ καὶ τὰς ὑφισταμένας ἤδη τοιαύτας συμφωνίας διὰ τὸν ὑπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἑφεξῆς χρόνον. (Τὸ τελευταῖον τοῦτο ὡρίσθη ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῆς Α.Π. 18] 1957, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 880, ἄλλως ἀποφανθείσης).

Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι διὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν (παραγράφου 1) τῆς ἀμοιβῆς διὰ νομίμους ὑπερωρίας δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ ταύτης, ἀφοῦ πρόκειται περὶ δικαιώματος ἐκ νόμου δημοσίας τάξεως.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν κατὰ τὴν παράγραφον 2 ἀποζημίωσιν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἰδιατικὴν κατὰ τοῦ ἐργοδότου ποινήν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μεταξὺ τῆς δημοσίας ποινῆς καὶ τῆς ἀποζημιώσεως (*Π. Ζέπου*, Ἐνοχ. Α' Μέρος, Γενικὸν, σελ. 384, σημ. 1).

Θὰ ἦτο ἄκρως ἀντίθετον καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου (ἴδετε Εἰσηγ. Ἔκθεσιν, ΕΕΔ 18, 1275) νὰ δεχθῶμεν, ὅτι, ἐνῷ ὁ Νομοθέτης διὰ τοῦ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον κολασμοῦ τῶν παραβάσεων τοῦ νόμου ἐνδιαφέρεται νὰ περιορίσῃ τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ «μὲ ἀπώτερον ἀποτέλεσμα τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν τῆς ἐργασίας μεταξὺ περισσοτέρων κατὰ τὸ δυνατὸν ἀτόμων», ἐξ ἑτέρου ἐπέτρεψε τὴν παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, ἀφοῦ τότε θὰ ἐναπέθετε τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑψίστης σημασίας σκοποῦ αὐτοῦ τοῦ νόμου εἰς τὴν βούλησιν τοῦ ἰδίου μισθωτοῦ, ἡ ὁποία πάντως εἶναι, εἰς τὰς περιστάσεις αὐτάς, καὶ βούλησις προκληθεῖσα μετ' ἐξαναγκασμόν του ἐκ τοῦ ἐνδιαφέροντός του νὰ κρατήσῃ ὁπωσδήποτε τὴν βιοποριστικὴν θέσιν του.

Ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀποζημίωσιν πρέπει νὰ σκεφθῶμεν ὡς ἑξῆς: Ὁ Νομοθέτης τοῦ ἐργατικοῦ αὐτοῦ νόμου, ἀντὶ νὰ ὁρίσῃ ἄλλην ἀποζημίωσιν καὶ διὰ νὰ μὴ ἀνατρέψῃ τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατοῦντα ἐπὶ ἀκύρων γενικῶς συμβάσεων, ἀνεφέρθη εἰς τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, καθ' ὅσον δὲ γνωρίζομεν εἶναι ὁ πρῶτος ἐργατικὸς νόμος, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται εἰς τοιαύτην ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ.

Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι ἀναφερόμενος εἰς τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἠννόει ὅτι, ἀφοῦ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ ἐνδοτικοῦ δικαίου καὶ κατ' αὐτὸ εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ παραίτησις (οὕτω ἀντιμετώπισε τὸ ζήτημα ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων, προκειμένου περὶ ἀποζημιώσεων ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸ τοῦ νόμου 4020]1959, καὶ ὀρθῶς, διότι, ἐλλειπούσης διατάξεως ἐν τῷ Ἐργατικῷ Δικαίῳ, ἦτο ἀναγκαία ἡ προσφυγὴ εἰς τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον μὲ ὅλας τὰς ἐξ αὐτοῦ συνεπείας), ἰσχύει καὶ ἐδῶ ἡ παραίτησις.

Ἀφ' ἧς ἡ ἀποζημίωσις αὕτη κατέστη περιεχόμενον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, δὲν ἠμπορεῖ νὰ κριθοῦν ἄλλως αἱ ἐξ αὐτοῦ συνέπειαι, εἰμὴ κατὰ τὰς βασικὰς ἀρχὰς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ὡς δέχεται ταύτας ὁμοθύμως

καὶ ἡ θεωρία καὶ ἡ νομολογία.

Καὶ ἡ ἀποζημίωσις αὕτη τοποθετεῖται ἐντὸς τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου 4020]1959, ἀφοῦ δὲ δεχόμεθα, καὶ ὀρθῶς, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις ἀπὸ τῆς ἐπιβαλλομένης ἰδιωτικῆς ποινῆς, ἂν δεχθῶμεν ἐπιτρεπτὴν παραίτησιν ἀπὸ τῆς κυρίας ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως μὲ μέτρον τὸν ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν, τότε θὰ καταλήξῃ ὁ μισθωτὸς νὰ λαμβάνῃ οὐσιαστικῶς ἀποζημίωσιν 75ο]ο ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, μικρότερον δηλαδὴ ποσὸν καὶ τοῦ κανονικοῦ ἡμερομισθίου του, καὶ γεννᾶται ε�ύλογος τὸ ἐρώτημα τί ἐκόπησε λοιπὸν ὁ νόμος μὲ τὴν παράδοξον (τὴν ὁποίαν δὲν ἔχει) προστασίαν του;

Ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς διατάξεως τῆς τετάρτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4020]1959 προκύπτει τὸ ἀνεπίτρεπτον τῆς παραιτήσεως.

Λέγει ἡ διάταξις ὅτι «πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων εἶναι ἄκυρος».

Αἱ ἀμοιβαὶ ἀναφέρονται εἰς τὰς νομίμους ὑπερωρίας καὶ αἱ ἀποζημιώσεις εἰς τὰς παρανόμους.

Ὅταν λοιπὸν ὁ Νομοθέτης ὁρίζῃ, ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ συμφωνία νὰ καλύπτωνται ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν (πέραν τῶν νομίμων), σημαίνει ὅτι θέλει νὰ λαμβάνῃ ταύτας ὁ μισθωτός, ἀφοῦ αὐτὸ λέγει, ὅταν ἀπαγορεύῃ νὰ καλύπτωνται.

Ἂν ἐδεχόμεθα, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν ἀποζημιώσεων τούτων, πῶς θὰ ἐξηγεῖτο, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἀπαγορεύει νὰ καλύπτωνται;

Εἶναι λογικὸς ὁ συλλογισμὸς ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ συμφωνία, διὰ τῆς ὁποίας καλύπτονται αἱ ἀποζημιώσεις ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων πέραν τῶν νομίμων μισθῶν, καὶ μολονότι ἀπαγορεύεται τοῦτο ἐπιτρέπεται δι' ἄλλης δόδοῦ ὅ,τι ἀπαγορεύεται, δηλαδὴ ἡ παραίτησις;

Πρωτοδίκου Ἀγρινίου 18]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. Χ. Χαρτζετάκης
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Σιδέρης, Κ. Βερ/όνης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1, στοιχ. Γ', τοῦ π. δ]τος τῆς 27.6]4.7.1932, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ εἰς τὰ πλινθοποιεῖα, κεραμοποιεῖα, ἀγγειοπλαστεῖα, κλπ. αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς 48 κατὰ ἑβδομάδα. Κατ' ἀκολουθίαν ἐν προκειμένῳ κατὰ τὰς εἴκοσιν (20) ἐν συνόλῳ ἐργασίμους ἡμέρους, καθ' ἃς ὁ ἐνάγων εἰργάσθη ἐπὶ δωδεκάωρον καθ' ἑκάστην, ἐπραγματοποίησεν ἐν συνόλῳ (20 ἡμ. ἐπὶ 4 ὥρας καθ' ἑκάστην) ὀγδοήκοντα (80) ὥρας ὑπερωριακῆς ἐργασίας, καὶ δὴ παρανόμου τοιαύτης, ἅτε μὴ χορηγηθείσης οἱασδήποτε πρὸς τοῦτο ἀδείας ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς, δι' ἑκάστην τῶν ὁποίων καὶ δικαιοῦται ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020]1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 904 ἐπ. τοῦ Α.Κ. ὅπως αἰτῆσηται 1ον) τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐντεῦθεν ὠφελείας τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, τῆς τοιαύτης τῆς ἀποδοτέας ὠφελείας συνισταμένης εἰς τὸ ποσὸν, ὅπερ ἡ ἐναγομένη ἐργοδότις ἑταιρεία θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν, οὐχὶ ἀναγκαίως καὶ ὑπερωριακῶς ἀπασχολούμενον ἢ ἔχοντα οἰκογενειακὰ βάρη ἢ προϋπηρεσίαν, ἤτοι εἰς ποσὸν καλύπτον τὰ ἐπὶ πλέον, ὡς ἄνω, 80 ὡρομισθία, ὑπολογιζόμενα ὅμως ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων νομίμων ἀποδοχῶν ἄνευ προσαυξήσεώς τινος (Α.Π. 86]1958 ΕΕΝ 25, 568, ἐπίσης ὅρα Α.Π. 124]1960, Ἑλλ. Δικ. Ι, 273), ἐφ' ὅσον ἐπὶ ταύταις ἠδύνατο νὰ προσληφθῇ ἕτερος μισθωτός, καὶ 2ον) ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰ 75ο]ο τοῦ πραγματικῶς καταβαλλομένου εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, τὸν παρανόμως ἐργασθέντα ἐνάγοντα, ὡρομισθίου (ὅρα *Βερροιόπουλον*, ἐν ΕΕΔ 18, 1177 ἐπ.), ἀνερχομένου (ἐπὶ μηνιαίου μισθοῦ 4 200 δραχμῶν μὲ 25 ἐργασίμους κατὰ μῆνα ἡμέρας) εἰς δραχμὰς εἴκοσι καὶ μίαν (21). Δεδομένου δ' ὅτι κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5]1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαν γενικῶς ὑποχρεωτικὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70167]1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ «ψήστου παντὸς τύπου κλιβάνων ἀνέρχεται ἤδη ἀπὸ τῆς 1.1.1959 εἰς δραχμὰς 61, διὰ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, ἐξαιρέσει τῶν νομῶν Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας καὶ τῶν Νήσων, τὸ δὲ ὡρομίσθιον εἰς δραχμὰς (61 διὰ 8) 7,625, ἀκολουθεῖ, ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ τὴν ὡς πρόσθεν ὑπερωριακήν του ἀπασχόλησιν δικαιοῦται νὰ λάβῃ 1ον) τὴν ἀποδοτέαν ὠφέλειαν τῆς ἐναγομένης ἐκ δραχμῶν (80 ὧραι ἐπὶ 7,625), 610 καὶ 2ον) ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν (21 δραχμαὶ ἐπὶ 75ο]ο ἐπὶ 80 ὡρας) χιλίων διακοσίων ἑξήκοντα (1260), ἤτοι ἐν συνόλῳ δραχμὰς (610 σὺν 1260) χιλίας ὀκτακοσίας ἑβδομήκοντα (1870), δεκτῆς καθιστωμένης οὕτως ἐν μέρει ὡς πρὸς τὸ περὶ ὑπερωριῶν κεφάλαιον τῆς «κρινομένης ἀγωγῆς. Σχετικῶς ρητέον ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐναγομένων ὅτι ἡ ἀντιμισθία τοῦ ἐνάγοντος συνεφωνήθη εἰς τὸ ποσὸν τῶν 4 200 δραχμῶν μηνιαίως, ἤτοι κατὰ πολὺ μείζων τῶν νομίμων κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, ἀκριβῶς ἵνα καλύπτηται καὶ ἡ ἀμοιβή του διὰ τὴν τυχὸν ὑπερωριακήν του ὡς «ψήστου» ἀπασχόλησιν, στερεῖται ἐνύλου σημασίας, δεδομένου ὅτι ἡ τοιαύτη συμφωνία τυγχάνει ἄκυρος κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 4 ἐδ. τοῦ ν.δ. 4020]1959, καθ' ὃ «πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω (ἤτοι κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου) ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων, εἶναι ἄκυρος».

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ π.δ. 8]14.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ἡ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασία, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ εἰς τὰ πλιν-

θοκιμοποιεία είναι νόμιμος, ότε προκειμένης βιομηχανίας εν υπαίθρω άσκουμένης και επηρεαζομένης υπό των καιρικών μεταβολών. Κατ' ακολουθίαν ο ενάγων, εργασθείς καθ' απάσας τας Κυριακάς του από 20.4.1960 έως 12.8.1960 χρόνου υπηρεσίας παρά τη εναγομένη εταιρία, εξαιρέσει της παρ' αυτού συνομολογουμένης μιας Κυριακής (όρα πρακτικά συζητήσεως), ήτοι επί δέκα πέντε (15) εν συνόλω Κυριακάς, και δη ως καμινευτής, επιστάτης της ομάδος των καμινευτών, ή εκκαμινευτής, κατά τας περιστάσεις και τας ανάγκας της επιχειρήσεως, δικαιούται, όπως λάβη συνεφώνησαν ταις διατάξεσι των υπ' αριθ. 8900]1946 και 25825]1951 κοινών αποφάσεων των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών, δι' εκάστην τούτων (Κυριακών), το υποχρεωτικώς τεθεσπισμένου ελάχιστου ημερομισθίου, προσαυξημένου κατά 75ο]ο. Το ημερομίσθιον των καμινευτών και εκκαμινευτών παντός τύπου κλιβάνων γενικώς, υφ' ας Ιδιότητας και απησχολήθη ο ενάγων κατά τας άνω Κυριακάς, ωρίσθη υπό της προμνησθείσης υπ' αριθ. 5]1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 70167]1959 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, (εξαιρέσει νομών Αττικής και Εύβοίας και των νήσων) διά την λοιπήν Ελλάδα εις δραχμάς πεντήκοντα όκτώ (58), είς τρόπον ώστε διά την κατά τα άνωτέρω κατά τας Κυριακάς παρασχεθείσαν εργασίαν του ο ενάγων δικαιούται λαμβάνειν δραχμάς (58 σύν 75ο]ο του 58 ίσον 101,50 δραχμάς επί 15 Κυριακάς, ίσον) χιλίας πεντακοσίας είκοσι δύο και λεπτά πεντήκοντα (1522,50), αίτινες, μη δυνάμεναι να συμψηφισθώσι, συμφώνως τη προμνησθείση υπ' αριθ. 25825]1951 υπουργική αποφάσει, προς τας καταβληθείσας τω ενάγοντι μείζονας, ως άνω, αποδοχάς (όρα Α.Π. 181]1960, Ελληνική Δικαιοσύνη Ι, 367 και αυτόθι παρατηρήσεις), δέον όπως τω επιδικασθώσι, κατά μερικήν παραδοχήν του σχετικού αιτήματος της αγωγής. Σχετικώς ρητέον, ότι ο εν προκειμένω ισχυρισμός των εναγομένων ότι εις την μετά του ενάγοντος συμφωνίαν καθωρίσθη ο μισθός του μείζων του ελαχίστου τεθεσπισμένου ορίου, ακριβώς ίνα καλύπτη την τυχόν κατά τας Κυριακάς εργασίαν του, είναι μεν καταλυτικός του κρινομένου αιτήματος της αγωγής, διότι τοιαύτη ειδική συμφωνία είναι κατά πάντα έγκυρος (όρα Α.Π. 18]1957, ΕΕΔ 16, 380), πλην όμως αποδεικνύεται εν τη επιδίκω περιπτώσει ουσία αναληθής, δεδομένου ότι εν τω υπό του ενάγοντος νομίμως προσαγομένω ιδιωτικώ συμφωνητικώ ορίζεται ο μισθός αυτού επί λέξεσιν εις δραχμάς 4.200 μηνιαίως «συμπεριλαμβανομένων και των εντός έτους κλπ.», η δε εκφρασις «κ.π.» (τοιούτ' έστι και λοιπά») ανεξαρτήτως πάσης σκέψεως περί απολύτου αορισίας, καθ' ας αυτός ούτος ο εκ των εναγομένων Ι.Κ., ο και διαχειριστής της εναγομένης εταιρείας, ο υπογράψας διά λογαριασμόν αυτής το εν λόγω συμφωνητικόν, παρέσχεν ημίν εξηγήσεις, αφορώ εις τας υπερωρίας μόνον (όρα πρακτικά συζητήσεως), μη υπαρχούσης ούτως εν προκειμένω της επικαλουμένης, ως προσθεν, ειδικής συμφωνίας.

Κατ' ακολουθίαν πάντων των ανωτέρω δέον, όπως επιδικασθώσι τω ενάγοντι δραχμαί εν συνόλω (1870 σύν 1522,50) 3392,50, νομιμοτόκως από της επιδόσεως της αγωγής, της υπό των εναγομένων επικαλουμένης δηλώσεως του ενάγοντος εν τη από 13.8.1960 ως άνω εγγράφω εξοφλητική αποδείξει των δραχμών 3.570 ότι «ούδεμίαν απαίτησιν άλλην» έχει κατά της ήδη εναγομένης εργοδότιδός του εταιρείας υπό μεν την έννοιαν παραδοχής πραγματικών γεγονότων αντιφασκούσης προς τα ως πρόσθεν δεκτά γενόμενα, υπό δε την έννοιαν της παραιτήσεως του από γεγεννημένων ήδη αξιώσεων ούσης ανισχύρου, ότε προκειμένων, τόσον διά τας υπερωρίας, όσον και διά τας Κυριακάς, κανόνων κατ' έξοχην δημοσίας τάξεως (όρα Α.Π. 698]1958, ΕΕΔ 17, 1235), ως αναφερομένων εις την άμοιβήν του μόχθου των εργαζομένων, εν συνδυασμώ προς την μέριμναν προστασίας της υγείας των, μη δυναμένης να γίνη ειδικώς ως προς τας παρανόμους υπερωρίας της κατασκευής ότι ως προς την εντεύθεν αποδιδομένην τω ενάγοντι ωφέλειαν της εργοδότιδος εταιρείας χωρεί παραίτησις, ότε προκειμένης αξιώσεως εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού (ούτω *Βερροιόπουλος*, εν ΕΕΔ 18, 1181), και τούτο διότι η διάταξις του άρθρου 8 § 2 του ν.δ. 4020]1959 αναφέρεται εις τας περί αδικαιολογήτου πλουτισμού αρχάς απλώς προς καθορισμόν της εκτάσεως της αποζημιώσεως, ενώ η απαίτησις δεν απορρέει πλέον εξ ενδοτικού δικαίου, όπερ εναργέστερον νοείται διά την υπό της αυτής διατάξεως προβλεπομένην αποζημίωσιν των 75ο]ο, προς ην στενώς συνδέεται, ως είκός, και η πρόσθεν επί την αποδοτέαν «ωφέλειαν» απαίτησις, θά ήτο δε άτοπον, όπως εκάστοτε γίνηται διαμελισμός του τοιούτου ανταλλάγματος της προσφερομένης παρανόμως υπερωριακής εργασίας, είς τρόπον ώστε να χωρή παραίτησις από της «αποδοτέας ωφέλειας», ουχί δε και από της «αποζημιώσεως των 75ο]ο», ενώ εξ άλλου θά ανετρέπετο ούτω καθεστώς ισχύσαν νομολογιακώς υπό το κράτος της υπ' αριθ. 2]1956 διαιτητικής αποφάσεως, όπερ προδήλως ούδαμώς εσκόπει ο νομοθέτης του άρθρου 8 § 2 του ν.δ. 4020]1959 (όρα Σύγκρισιν ΕΕΔ 19, 138).

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Δῶρα δι' ἑορτὰς καὶ προσαύξησις ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς

Παροχὴ τροφῆς καὶ κατοικίας εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων, μὴ ἀποτελουσῶν μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν.— Ἑρμηνεία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ὑπολογισμὸς παροχῶν εἰς εἶδος διὰ προσαύξησιν ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.—Ὑπολογισμὸς εἰς δῶρα καθ' ἑορτάς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας εἰς νοσηλευτικὸν ἵδρυμα (τὸ Δρομοκαΐτειον Θεραπευτήριον).

Τὰ τῆς συμβάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν καὶ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων διείποντο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπ' ὄψιν τοῦ Πρωτοδικείου συμβάσεως ὑπὸ τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27725]1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ἀπὸ 8 Μαΐου 1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 173).

Ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἐργασίας ὥριζε, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὅτι εἰς ἅπαν τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν χορηγεῖται ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πλέον τοῦ εἰς δραχμὰς μισθοῦ καὶ α) τροφή. . . Ἐν περιπτώσει μὴ χορηγήσεως τροφῆς θὰ καταβάλληται εἰς τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς, καθοριζόμενον διὰ τῆς παρούσης εἰς δραχμὰς 270 μηνιαίως, β) κατοικία. . . Ἐν περιπτώσει μὴ χορηγήσεως κατοικίας καταβάλλεται τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαίως, γ) πλυστικά. Τὰ πλυστικά, ἀποτιμώμενα εἰς δραχμὰς 50 μηνιαίως, θὰ χορηγῶνται εἰς ἅπαντας τοὺς μὴ διαμένοντας ἐν τῷ Ἱδρύματι.

Ἐκηλίδεν ὅμως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3766]1957 (ΕΕΔ 16, 1137), καθ' ἣν ἡ βάσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴ καὶ κατοικία δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν αὐτῶν, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν ἱδρυμάτων, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ νόμου 3796]1957 ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀ.ν. 683]1948 εἶναι, ὅτι ἡ χορηγουμένη οἰκήσεως καὶ τροφὴ εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν ἱδρυμάτων.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἀναφέρονται, ὡς ἐδέχθη καὶ ἡ Α.Π. 460]1960 (εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 19, 1373), εἰς τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νοσηλευτικὰ ἱδρύματα καὶ δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἰδιωτικῶν κλινικῶν.

Προέκυψεν ὅμως τὸ βασικὸν ζήτημα, ἂν ἀναφέρωνται εἰς τὰ ἔχοντα ὀργανισμοὺς ἀνωτέρω ἱδρύματα καὶ ἀρνητικῶς ἐπ' αὐτοῦ ἀπεφάνθη ἡ Α.Π. 66]1960 (εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 270), τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἠκολούθησε καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 19, 270, ἔνθα δημοσιεύεται ἡ ἀνωτέρω Α.Π. 66]1960), ὅτι καθ' ἡμᾶς ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων τούτων εἶναι νὰ παρέχηται τροφὴ καὶ κατοικία ἐπὶ τῇ βάσει ὀργανισμῶν τῶν ἀνωτέρω ἱδρυμάτων, ἀντιθέτως πρὸς ὅτι ἐδέχθη ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ ἀκολουθεῖ ἤδη καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου.

Τοῦτο σαφῶς ἤδη προκύπτει καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 4111]1960 (ΕΕΔ 19, 1292), κατὰ τὴν ὁποίαν «ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴ καὶ κατοικία, παρεχομένη πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων καὶ μὴ ἀποτελοῦσα μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, εἰς οὐδεμίαν κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν ὡς ἄνω ὀργανισμῶν ὑπόκειται κράτησιν ὑπὲρ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου».

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν μετὰ τὴν ἄνω διάταξιν ἀμφιβολία, ὅτι ἐννοεῖται νὰ ὑπάρχῃ τροφὴ καὶ κατοικία δυνάμει ὀργανισμῶν τῶν ἀνωτέρω Ἱδρυμάτων (καὶ ταύτας θεωρεῖ ὁ Νομοθέτης ὡς μὴ ἀποτελούσας μισθόν), ἐνῷ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Α.Π. 66]1960, ἔνθ' ἀνωτ., ἡ ὁποία ὑπῆρξε καὶ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, δὲν ἐπρόκειτο περὶ αὐτοῦ, τοῦ ἐν λόγῳ Ἱδρύματος μὴ παρέχοντος τροφὴν καὶ κατοικίαν δυνάμει ὀργανισμοῦ του, ἀλλὰ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (καὶ ἤδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 18, 1341).

Συνεπῶς δὲν ἐθίγησαν διὰ τῶν ἀνωτέρω νομοθετικῶν διατάξεων αἱ διατάξεις τῆς περὶ ἧς ἐπρόκειτο συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ μετὰ τὸν νόμον 3239]1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ὁ Νομοθέτης, ἐ-

χων ἀναθέσει τὴν ἑρμηνείαν τῶν αὐλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας εἰς τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἱδρυόμενα Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια, οὔτε θὰ ἤθελε λογικῶς νὰ θέσῃ κειμένους ὅρους περὶ μισθοῦ, ὡς ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως, ἀφοῦ καὶ αἱ παροχαὶ αὗται εἰς εἶδος λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸ ὕψος τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ καὶ βεβαίως, ἂν δὲν θεωρηθοῦν μισθός, ἀπομένει ἐλλιπὴς ὁ νόμιμος χρηματικὸς μισθὸς κατὰ τὴν διαφοράν.

Ὡς πρὸς τὸν συνυπολογισμὸν καὶ τῶν εἰς εἶδος παροχῶν διὰ τὴν κατὰ τὸ [illegible] προσαύξησιν ἁμοιβῆς, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900|1948 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ἀσχολεῖται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἴδετε καὶ σημειωθέντα Α.Π. 460|1960 (εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 19, 1373) καὶ τὰ ἐν ΕΕΔ 19, 1871 ἐπ. σημειούμενα.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14909|1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Λαμπρόπουλος*
Συνήγοροι οἱ κ.κ. Κ. Μαριντσίδης Β. Καπνοῦ

Κατὰ τοὺς γενικοὺς ὅρους τῆς ἀπὸ 8ης Μαΐου 1954 αὐλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ Ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων (κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 § 1 ν.δ. 3086|1954, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2772|54 ἀπὸ 24 Νοεμβρίου| 11 Δεκεμβρίου 1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διατηρηθείσης δὲ ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὴν 24 Νοεμβρίου 1955, ὅτε ἔληγεν ἡ ἀρχικῶς ὁρισθεῖσα ἐνιαύσιος ἰσχύς της, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 41 § 1 τοῦ νόμου 3239 τῆς 18|20 Μαΐου 1955), εἰς ἅπαν τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς τὰ ὁποῖα αὕτη ἀναφέρεται, ἐν οἷς καὶ τὸ ἐκκαλοῦν Ἵδρυμα, χορηγοῦνται ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πλέον τοῦ εἰς δραχμὰς μισθοῦ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὡς ἐπιδομάτων χαρακτηριζομένων, 1) τροφή, ἀποτιμωμένη εἰς δραχμὰς 270 μηνιαίως, 2) κατοικία, τὸ ἀντίτιμον τῆς ὁποίας ὡρίσθη εἰς δραχμὰς 100 μηνιαίως, καὶ 3) πλυστικά, ἀποτιμώμενα εἰς 50 δραχμὰς μηνιαίως.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ νόμου 3796 τῆς 11|12 Δεκεμβρίου 1957 «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀ.ν. 683|1948 εἶναι, ὅτι ἡ χορηγουμένη οἴκησις καὶ τροφὴ εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων». Ἡ διάταξις αὕτη, διαλαμβάνουσα, καθ' ἃ ἐκ τοῦ ὡς ἄνω περιεχομένου της προκύπτει, περὶ τοῦ ἐν γένει νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς εἴρηται Ἱδρυμάτων, αὐθαμῶς ὡς προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς αὐτῆς τίθησι τὴν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 683|1948 ἀπαιτουμένην ὕπαρξιν ὀργανισμοῦ, ὁρίζοντος τὰς θέσεις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένων νέων βαθμῶν καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν βαθμῶν τούτων διαβάθμισιν τῶν νοσοκόμων τούτων. Κατ' οὐδὲν δὲ τὰ πράγματα μεταβάλλονται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 στοιχ. α' τοῦ ν.δ. 3766|1957, ἥτις, διὰ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος θέμα, ἀναφέρεται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ τροφὴ καὶ οἴκησις παρέχεται ὑπὸ τῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡς προβλεπομένη ὑπὸ τῶν ὀργανισμῶν αὐτῶν. Ἐκ τούτων παρέπεται, ὅτι ἡ μνησθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ νόμου 3796|1957 ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 12ης Δεκεμβρίου 1957 (ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἰδίου νόμου κατ' ἄρθρον 30 αὐτοῦ, Φ.Ε.Κ. τ. Α' 251), κατισχύει τῆς διαληφθείσης ἀπὸ 8ης Μαΐου 1954 αὐλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συγκαταριθμούσης μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς εἴρηται Ἱδρυμάτων τὴν ὑπὸ τούτων παρεχομένην εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦτο τροφὴν καὶ οἴκησιν, τροποποιούσης ἐν τούτῳ αὐτὴν καὶ συνεπῶς ἐκτατε (12.12.1957) ἡ ὡς ἄνω χορηγουμένη οἴκησις καὶ τροφὴ εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων τούτων (βλ. Α.Π. 66|1960, ΕΕΔ 19, 270). Ἡ ἰδία ὅμως διάταξις, ὡς ἑρμηνευτικὴ τοιαύτη τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ ἀ.ν. 683|1948, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἑρμηνεύουσα αὐθεντικῶς μετ' ἀναδρομικῆς ἰσχύος καὶ τὰς εἰρημένας περὶ παροχῆς τροφῆς καὶ οἰκήσεως διατάξεις τῆς διαληφθείσης ἀπὸ 8ης Μαΐου 1954 αὐλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Συντάγματος, ὁρίζοντος ὅτι «ἡ αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν», σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δύναται νὰ ἑρμηνεύσῃ αὐθεντικῶς, ἀποδίδουσα εἰς τὸν ἑρμηνευόμενον νόμον τὴν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐνυπάρχουσαν αὐτῷ ἔννοιαν τῆς περιεχούσης ἐκδήλωσιν πολιτειακῆς βουλήσεως διατάξεως ἐξ ἀντικειμένου δικαίου. Αἱ αὐλλογικαὶ ὅμως συμβάσεις ἐργασίας, ὡς ἀποτελοῦσαι ἰδιοτύπους ἰδιωτικοῦ δικαίου συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων καὶ ἐκ τῆς ἐν αὐταῖς ἐκδηλουμένης βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων ἀντλοῦσαι τὴν δύναμιν αὐτῶν, δὲν ἔχουσι τὸν χαρακτῆρα ἐκδηλώσεως βουλήσεως τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἤτοι ἐν αὐταῖς δὲν ἐκφράζεται θέλησις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ τοιαύτην τῶν συμβληθέντων μερῶν, καίτοι οἱ κανονιστικοὶ αὐτῶν ὅροι ὡς πρὸς τὰς μεταξὺ τῶν συμβληθέντων μερῶν ἐργασιακὰς σχέσεις, μετὰ τὴν τήρησιν τῶν διὰ τὴν ἐκδοσιν αὐτῶν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων τοῦ νόμου, ἀποτελοῦσι κανόνας ἐξ ἀντικειμένου δικαίου. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δύναται βεβαίως τὸ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δημιουργούμενον δίκαιον νὰ μεταβάλῃ ἢ καταστήσῃ ἀνενεργόν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἀποδώσῃ καὶ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτοῦ, ἀπηχοῦντος τὴν βούλησιν τῶν ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας συμβληθέντων μερῶν καὶ οὐχὶ τὴν βούλησιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἂν δὲ γίνῃ θέσπισις τοιαύτης διατάξεως τότε δὲν πρόκειται περὶ ἑρμηνείας τῶν διατάξεων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀλλὰ περὶ θέσεως νέων κανόνων δικαίου. Ἐτέρωθεν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3239|1955 κατ' ἄρθρον 15 § 2

48ά§. β' αὐτοῦ (ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 § 7 ν.δ. 3755]1957) ἀρμόδιοι, ἵνα ἑρμηνεύσωσι τοὺς ὑφισταμένους ὅρους συλλογικῆς τινος συμβάσεως ἐργασίας, εἶναι, ὑπὸ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διατυπώσεις, μόνον τὸ διατικητικὰ δικαστήρια (πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια). Ἐπομένως ἡ προπαρατεθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ νόμου 3796]1957, ἐξ ἀπόψεως ἐπιβράσεως αὐτῆς ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς εἰρημένης ἀπὸ 8ης Μαΐου 1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καταλαμβανομένων καὶ ρυθμιζομένων ἐνόμων σχέσεων, δὲν ἔχει ἰσχὺν ἑρμηνευτικοῦ νόμου, ἐφαρμοστέαν ἀφ' ἧς ἡ ὡς ἄνω συλλογικὴ συμβασις ἐργασίας ἰσχυσε, καὶ ἀποδιδοῦσα εἰς τὴν περὶ παροχῆς τροφῆς καὶ οἰκήσεως διάταξιν αὐτῆς τὴν ἀρχικῶς ἐνυπάρχουσαν αὐτῷ ἔννοιαν, ἀλλὰ περιέχει νέον κανόνα δικαίου, ἰσχύοντα, ὡς προείρηται, διὰ τὸν ἀπὸ 12.12.1957 καὶ ἑφεξῆς χρόνον (βλ. Α.Π. 413]1953, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 12, 793 καὶ ὑπ' αὐτὴν ἀγόρευσιν Εἰσαγγελέως Α.Π. Δ. Κιουσοπούλου, Α.Π. 618]1954, 656]1953, ΕΕΔ 13, 971, 147).

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα περιστατικά: Ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος, συνδεόμενος μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου (Δρομοκαϊτείου Ἀθηνῶν) πρὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1959 διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας νοσοκόμου, ἀορίστου χρόνου, εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὡς τοιοῦτος καὶ κατὰ τὸ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1957 μέχρι 14.2.1959. Τὸ ἐκκαλοῦν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα (ἀπὸ 1.10.1957 ἕως 14.2.1959) δὲν ἐχορήγησεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον κατοικίαν, οὔτε κατέβαλεν αὐτῷ τὸ ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαῖον ἀντίτιμον αὐτῆς. Κατὰ τὰ προεκτεθέντα τὸ ἐκκαλοῦν οὐδεμίαν νόμιμον ὑποχρέωσιν ὑπέχει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἀντίτιμον κατοικίας ἀπὸ τῆς 12ης Δεκεμβρίου 1957, ἡμέρας ἐναρξέως ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ νόμου 3796]1957. Ἀντιθέτως ὅμως, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς προμνησθείσης ἀπὸ 8.5.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, τὸ ἐκκαλοῦν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαῖον ἀντίτιμον κατοικίας εἰς τὸν ἐφεσίβλητον κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.10.1957 μέχρι καὶ 11.12.1957, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχορήγει εἰς αὐτὸν οἴκησιν. Τὸ ἐκκαλοῦν μέχρι τῆς 30.9.1957 ἐχορήγει τὰς εἰς εἶδος παροχὰς τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως, εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεών του καὶ οὐχὶ βάσει ὀργανισμοῦ τινος, μὴ ὑπάρχοντος τοιούτου διὰ τὸ προσωπικόν του, οὔτε βάσει ἀποφάσεώς τινος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, μὴ βεβαιωθείσης τοιαύτης ἀποφάσεως. Ἐπομένως τὸ σχετικὸν κενδύλιον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, δι' ἧς ὁ ἐφεσίβλητος ἠτήσατο δραχμὰς 100 μηνιαίως ὡς ἀντίτιμον μὴ χορηγηθείσης οἰκήσεως διὰ τὸ ἀπὸ 1.10.1957 μέχρι Φεβρουαρίου 1959 χρονικὸν διάστημα, ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὸν ἐν μέρει μόνον διὰ τὸ ἀπὸ 1.10.1957 μέχρι καὶ 11.12.1957 χρονικὸν διάστημα, ἤτοι διὰ δραχμὰς 235,20 (2 μῆνας × 100 δραχμὰς = 200, καὶ 11 ἡμέραι × 3,20 δραχ. = 35,20). Ὅθεν οὐχὶ ὀρθῶς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπεδικάσθη εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τὸ ποσὸν τῶν 1.000 δραχμῶν ὡς ἀντίτιμον κατοικίας ὁλοκλήρου τοῦ ἀπὸ 1.10.1957 μέχρι Φεβρουαρίου 1959 χρονικοῦ διαστήματος καὶ δέον, κατὰ τὸ οὐσιῶδες μέρος βάσιμον σχετικὸν ἐν τῷ ἐφετηρίῳ πρῶτον παράπονον, τὸ ὡς ἄνω ἐπιδικασθὲν ποσὸν νὰ μετριασθῇ εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 235,20. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι τὸ ἐκκαλοῦν εἰς τὰ κατοβληθέντα τῷ ἐφεσιβλήτῳ καὶ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ κρίσιμα δῶρα τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων ἐτῶν 1957 καὶ 1958 καὶ Πάσχα ἔτους 1958 δὲν συνυπελόγισε τὸ ἀντίτιμον τῆς τροφῆς καὶ κατοικίας τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως. Κατὰ τὰ ἐν ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα τὸ ἐκκαλοῦν νομίμως δὲν συνυπελόγισε εἰς τὰ ἀνωτέρω δῶρα τὸ ἀντίτιμον τῆς οἰκήσεως καὶ τροφῆς τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ καταβολῆς αὐτῷ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω δώρων ἐγεννήθη εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς 11.12.1957 (βλέπε τὰς διατάξεις τῆς ἀπὸ 8.5.1954 ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς καὶ τὰς διατάξεις περὶ τῶν ὡς ἄνω δώρων τῶν ὑπ' ἀριθ. 72500]14530]12.12.1957, 17100]3340] 19.3.1958 καὶ 7400]15900]5.12.1958 ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας), ἤτοι ἐγεννήθη εἰς χρόνον, καθ' ὃν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 14 § 4 ν. 3796]1957, ἡ οἴκησις καὶ τροφή, ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τῆς ἀπὸ 8.5.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος, δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἵνα συνυπολογισθῇ μετὰ τοῦ ὡς δώρου καταβαλλομένου εἰς χρῆμα μισθοῦ αὐτῶν, προσδιοριζομένου βάσει τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἰσχυόντων ὁρίων μισθῶν κλπ. Τέλος ἐβεβαιώθη, ὅτι τὸ ἐκκαλοῦν εἰς τὴν καταβαλλομένην τῷ ἐφεσιβλήτῳ νόμιμον ἐξ 75ο]ο προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ του διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτὰς νόμιμον ἐργασίαν του δὲν συνυπελόγισεν ἀπὸ 1.10.1957 καὶ ἑφεξῆς τὸ ἀντίτιμον τῶν εἰς εἶδος παροχῶν τῆς ὡς εἰρηται ἀπὸ 8.5.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἤτοι κατοικίας ἐκ δραχμῶν 100, τροφῆς ἐκ δραχμῶν 270 καὶ πλυστικῶν ἐκ δραχμῶν 50 μηνιαίως). Κατ' ἀκολουθίαν τῶν προεκτεθέντων τὸ ἐκκαλοῦν νομίμως παρέλειψε ἀπὸ 12.12.1957 νὰ συνυπολογίσῃ εἰς τὴν ἐξ 75ο]ο προσαύξησιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 καὶ 25825]1951 ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 2 §§ 1 - 3 ν.δ. 3755]1957) τὸ ἀνωτέρω ἀντιστοιχοῦν ἀντίτιμον τῆς τροφῆς καὶ οἰκήσεως, ἐφ' ὅσον ἔκτοτε αἱ τοιαῦται εἰς εἶδος παροχαὶ κατ' ἄρθρον 14 § 4 νόμου 3796]1957 δὲν ἀποτελοῦσι μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, οὔτε ἀποτιμῶνται εἰς χρῆμα. Ἀντιθέτως ὅμως τὸ ἐκκαλοῦν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, νομίμως ἐργαζόμενον κατὰ Κυριακάς, τὸ εἰς τὴν ἐξ 75ο]ο προσαύξησιν συνυπολογισθὲν ἀντίτιμον τῶν εἰς εἴδος παροχῶν (τροφῆς, κατοικίας καὶ πλυστικῶν) διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργασίαν του κατὰ τὸ ἀπὸ 1.10.1957 μέχρι καὶ 11.12.1957 χρονικὸν διάστημα, ἐφ' ὅσον αἱ παροχαὶ αὗται (δι' ἃς ἔχει θεσπισθῇ ἐλάχιστον ὅριον ἀποτιμήσεως των εἰς χρῆμα) προβλέπονται ὑπὸ τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποτελοῦσαι οὕτω τεθεσπισμένας ἐλαχίστας ἀποδοχάς, καὶ ἔδει κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825]1951

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἄνευ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως

Ρύθμισις ἀποδοχῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδιωτικῶν σχολείων διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν.Δ. 3855]1958 — Ἐξίσωσις πρός τάς τῶν ὁμοιοβάθμων των δημοσίων ὑπαλλήλων — Παροχή ἐπιδόματος ἀκριβείας καί ἐπιδόματος βιβλιοθήκης διά Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. — Ἀνίσχυρον τούτων ὡς ἐκδοθεισῶν ἄνευ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καί μή κυρωθεισῶν ἔκτοτε διά Νόμου.

Ἐμβάλλει εἰς μελαγχολικάς σκέψεις ὅ,τι συνάγεται ἐκ τῆς περιπτώσεως τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἰδιωτικός ἐκπαιδευτικός, στηριζόμενος εἰς τό ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3855]1958 (ΕΕΔ 17, 1195), κατά τό ὁποῖον αἱ ἀποδοχαί τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων παρακολουθοῦν τάς ἀποδοχάς μετά τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων (πολυετίας, εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἀκριβείας, εἰδικοῦ ἐπιδόματος κλπ.), ὡς καί τάς ἑκάστοτε αὐξομειώσεις, τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὁμοιοβάθμων τῶν δημοσίων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, ἐζήτησε νά τῷ ἐπιδικασθοῦν ὑπό τοῦ Δικαστηρίου τά δυνάμει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὀφειλόμενα.

Ἐπληροφορήθη ὅμως διά τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὅτι ναί μέν ὁ νόμος ὁρίζει ταῦτα, τά ὁποῖα λαμβάνουν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καί οἱ ὁμοιοβάθμοι των δημόσιοι ἐκπαιδευτικοί λειτουργοί, διότι τό Κράτος τά δίδει εἰς αὐτούς, ἀλλά δέν ἐφρόντισαν οἱ ἁρμόδιοι νά κατοχυρωθοῦν διά νόμου τά ἀκύρως διά Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀποφασισθέντα, ὥστε νά ὑποχρεοῦνται συννόμως καί οἱ ἐργοδόται των ἐπιχειρηματίαι ἰδιωτικῶν σχολείων.

Ὁ δικαστής ὀρθῶς βεβαίως ἐφήρμοσε τόν νόμον (ἴδετε καί *Α. Μάνεσην*, Αἱ «Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου», ΕΕΔ 18, 1344, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9747]1959, εἰσηγητής *Ν. Καλφαγιάννης*, ΕΕΔ 18, 1196).

Ἀλλά τί νά εἴπῃ τις διά τήν ἀδιαφορίαν, ἡ ὁποία παρατηρεῖται ὡς πρός τήν διά τοῦ νόμου κύρωσιν ἀλλεπαλλήλως ἐκδιδομένων Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου; («Ἰδετε σημείωμά μας ἐν ΕΕΔ 18, 1056).

Καί τί νά εἰπεν ἀληθῶς ἐνδομύχως ὁ Δικαστής, ὅταν λαμβάνῃ καί αὐτός, διότι τοῦ τά δίδει τό Δημόσιον Ταμεῖον, χωρίς τοῦτο νά σκοτίζεται, ἂν ἡ Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἄκυρος, ἀφοῦ τό Κράτος δέν ἐνδιαφέρεται νά νομιμοποιηθῇ, τά ἴδια αὐτά ἐπιδόματα, τά ὁποῖα ὡς Δικαστής, ἐφαρμόζων τόν νόμον, ἦτο ὑποχρεωμένος νά ἀρνηθῇ εἰς τόν ἐνάγοντα ἰδιωτικόν ἐκπαιδευτικόν:

Πρωτοδικου Ἀθηνῶν 7259]1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Ντεγιάννης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Σταμούλης, Δ. Ρουτσάκος

Κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3855]1958 αἱ ἀποδοχαί τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων εἶναι ἴσαι πρός τάς τοιαύτας τῶν ὁμοιοβάθμων των δημοσίων ὑπαλλήλων. Ἐξ ἄλλου, κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 131]1954 Π.Υ.Σ., κυρωθεῖσαν διά τοῦ ν.δ. 2972]1954, ὁ μισθός τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, τοῦ ἔχοντος βαθμόν ἀκολούθου, ἀνέρχεται εἰς 1224 δραχμάς. Ναί μέν διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 169]1956 καί 1326]1957 Π.Υ.Σ. ἐχορηγήθη ἐπί τοῦ ἀνω ποσοῦ α) ἐπίδομα ἀκριβείας καί β) ἐπίδομα βιβλιοθήκης, αἱ σχετικαί ὅμως Π.Υ.Σ., ὡς ἐκδοθεῖσαι ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως νόμου καί ἄνευ μεταγενεστέρας κυρώσεως ὑπό νόμου, εἶναι ἀνίσχυροι καί συνεπῶς ἡ ἐνάγουσα δέν δικαιοῦται τῶν ὑπό τῶν ἐν λόγῳ Π.Υ.Σ. χορηγηθέντων ποσῶν. Οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν τό ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3855]1958 ὁρίζει, ὅτι αἱ ἀποδοχαί τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν εἶναι ἴσαι πρός τάς τοιαύτας τῶν ὁμοιοβάθμων των δημοσίων ὑπαλλήλων, διότι προφανῶς νοεῖ τάς νομίμως παρεχομένας ἀποδοχάς (Πρωτ. Ἀθ. 9747]1959, ΕΕΔ 18, 1197). Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐνάγουσα ὁμολογεῖ, ὅτι ἐλάμβανε δραχμάς 1300 μηνιαίως, ἤτοι πλείονα τῶν δικαιουμένων. Ἀπορριπτέον ἄθεν ὡς ἀβάσιμον κατ' οὐσίαν κρίνεται τό αἴτημα καταβολῆς ὑπολοίπου δεδουλευμένων ἀποδοχῶν.

ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας νά ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν κατά τόν ὑπολογισμόν τῆς ἄνω προσαυξήσεως, δοθέντος ἐπί πλέον, καθ' ἃ προείρηται, ὅτι αἱ παροχαί αὗται ἐχορηγοῦντο ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος μέχρι 30.9.1957 βάσει τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως καί οὐχί βάσει ὀργανισμοῦ τινος, μή ὑπάρχοντος τοιούτου εἰς τήν ὑποκειμένην περίπτωσιν, ὥστε νά δύναται νά τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ ἀπό 1.10.1957 ἰσχύουσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 ἐδ. α' ν.δ 3796]1957. Ἐπίσης τό ἐκκαλοῦν ὑποχρεοῦται νά συνυπολογίσῃ εἰς τήν ἀνωτέρω προσαύξησιν ἀπό 12.12.1957 καί ἐφεξῆς καί τό ἀντίτιμον τῶν πλυστικῶν, διά τούς ἐκτεθέντας λόγους, ἐφ' ὅσον διά τήν τοιαύτην εἰς εἶδος παροχήν (προβλεπομένην ὑπό τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ νόμου 3796]1957 οὐδεμίαν ποιεῖται μνείαν καί ἑπομένως ἐξακολουθεῖ νά περιλαμβάνεται ἡ παροχή αὕτη μεταξύ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθοῦ, μή τροποποιηθείσης ἐν ταύτῳ τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως.

ΠΟΙΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

ΠΟΙΝΙΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΠΕΡΙ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Ἐπιβαλλομένη αἰτιολογία ἀποφάσεως τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου

Ἔλλειψις τῆς κατ' ἄρθραν 93 τοῦ Συντάγματος καὶ 139 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας ἐπιβαλλομένης εἰδικῆς καὶ ἐμπεριστατωμένης αἰτιολογίας, ἱδρύουσα τὸν ἐν ἄρθρῳ 510 § 1 ἐδ. Δ' τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας λόγον ἀναιρέσεως, ἐν μὴ ἐκθέσει ἐν τῇ ἀποφάσει ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου κεφαλαίου τῆς κατηγορίας, ὡς καὶ ἐπὶ ἑκάστου εὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ τῶν διαδίκων, ἀναλυτικῶς καὶ εἰδικῶς, τῶν λόγων, ἐφ' ὧν ἐβάσισε τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας τὴν κρίσιν του περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ τῆς ἀθωότητος τοῦ κατηγορουμένου ἀπὸ ἀπόψεως ἐκτιμήσεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ τοῦ νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ των.—Καταδίκη διὰ παράβασιν Νόμου 1254|1949 περὶ φορτοεκφορτωτῶν.

Κατὰ τὴν νεωτέραν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου οἱ περὶ προστασίας τῶν φορτοεκφορτωτῶν νόμοι (ν.δ. 1254|1949, ὡς τροποποιηθῆ) ἐκρίθησαν συνταγματικοὶ καὶ συνεπῶς ἔγκυροι (ἴδετε ΕΕΔ 18, 894, ἔνθα παραπομπαὶ καὶ σημειώσεις μας).

Συνεπῶς ἐγκύρως ἀπὸ συνταγματικῆς ἀπόψεως ἐτέθη καὶ ἡ διάταξις περὶ ποινικῶν κυρώσεων κατὰ τῶν μὴ χρησιμοποιούντων ἀποκλειστικῶς ἐργάτας ἐφωδιασμένους δι' ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτιστοῦ διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν φορτοεκφορτώσεών (ἴδετε καὶ τὴν σχετικὴν Α.Π. 258|1958, ποινικήν, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 18, 894).

Ἡ κατωτέρω ποινικὴ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπὶ καταδίκης παραβάτου τοῦ νόμου ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1135|1960 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Πατραῖς Πλημμελειοδικῶν δι' ἔλλειψιν τῆς ἐπιβαλλομένης εἰδικῆς καὶ ἐμπεριστατωμένης αἰτιολογίας (Κώδιξ Ποινικῆς Δικονομίας 139, 484 § 1 ἐδ. ε' 510 Ι. Δ). (Ἐνδιαφέρουσαι αἱ ὑπὸ τὴν Α.Π. 231|1960, ποινικήν, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, Ἑλλ. Δικαιοσυνη, 1960, σελ. 663, ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐλλείψεως αἰτιολογίας παρατηρήσεις *Ν. Β. Κορφιάτη*).

Ὡς πρὸς τὴν κατὰ τύπον ἰσχὺν τῆς νομοθεσίας περὶ φορτοεκφορτωτῶν ἴδετε Α.Π. 238|1958 (εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 590), Α.Π. 258|1958, ἔνθα ἀνωτ., ἀγόρευσιν Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου *Β. Σακελλαρίου*, (ΕΕΔ 18, 898 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 350|1960. Τμ. Δ' Ποινική

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Π. Τσαρούχης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κωστήρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ.κ. *Ε. Χονδρογιάννης, Δ. Οἰκονομόπουλος, Δ. Κουτσουμάρης, Κ. Καλαμπόκιας, Ν. Ἠλιόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Διαμαντόπουλος, Χ. Μυριάνθης

Ἔλλειψις τῆς κατ' ἄρθραν 93 τοῦ Συντάγματος καὶ 139 τοῦ Κ.Π.Δ. ἐπιβαλλομένης εἰδικῆς καὶ ἐμπεριστατωμένης αἰτιολογίας, ἱδρύουσα τὸν ἐν ἄρθρῳ 510 § 1 ἐδ. Δ' τοῦ Κ.Π.Δ. λόγον ἀναιρέσεως, ὑφίσταται, ὅταν δὲν ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀποφάσει ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου κεφαλαίου τῆς κατηγορίας, ὡς καὶ ἐπὶ ἑκάστου οὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ τῶν διαδίκων, ἀναλυτικῶς καὶ εἰδικῶς, οἱ λόγοι, ἐφ' ὧν ἐβάσισε τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας τὴν κρίσιν του περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ τῆς ἀθωότητος τοῦ κατηγορουμένου ἀπὸ ἀπόψεως ἐκτιμήσεως τῶν συνιστώντων τὴν πρᾶξιν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ τοῦ νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν.

Καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐκδὸν ταύτην Πλημμελειοδικεῖον ἐκήρυξεν ἔνοχον τὸν ἀναιρεσείοντα διὰ παράβασιν τῶν παρ' αὐτοῦ ἐφαρμοσθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 §§ 1, 2 καὶ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 1254|1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεως νόμων», συνισταμένην εἰς τὸ «ὅτι ἐν Αἰγίῳ τὴν 14.7.1959, ἰδιοκτήτης τυγχάνων τοῦ ἐξωθι καὶ ἐγγὺς τῆς πόλεως Αἰγίου, ἔνθα ἰσχύουσιν οἱ περὶ φορτοεκφορτώσεων διατάξεις, ἐργοστασίου παροσκευῆς χυμῶν καὶ ὑποχρεωμένος ὢν τὰς φορτοεκφορτώσεις μετακινουμένων ἐμπορευμάτων τῆς ἀνω ἐπιχειρήσεως νὰ ἐνεργῇ ἀποκλειστικῶς δι' ἐργατῶν μετὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ καὶ δὴ τοιούτους ἐκ τῶν ἐν Αἰγίῳ τοιούτων ἐφωδιασμένους διὰ βιβλιαρίου κλπ., ἐν τούτοις οὗτος δὲν ἐπραξε τοῦτο κλπ.». Τὴν κρίσιν του δὲ ταύτην ἐστήριξεν εἰς κυρίαν καὶ δύο ἐπικουρικῶς ἐπαγομένας αἰτιολογίας, ἐν αἷς ὅμως, ἐν ᾧ γίνεται δεκτόν, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἐργοστάσιον τοῦ ἀναιρεσιοντος κεῖται ἐξωθι τῆς παραλιακῆς πόλεως τοῦ Αἰγίου, ἤτοι ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Ἀθηνῶν Πατρῶν εἰς ἀπόστασιν μόλις δύο χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ ἐγκεκριμένου καὶ ἰσχύοντος ρυμοτομικοῦ σχεδιαγράμματος τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ταύτης παρὰ τὸν ἐγγὺς συνοικισμὸν Ροδοδάφνης, κειμένου καὶ τοῦτον ἐγγύτατα τοῦ Αἰγίου καὶ ἀποτελοῦντα προέκτασιν τῆς πόλεως ταύτης, δὲν αἰτιολογεῖται εἰδικῶς καὶ ἀναλυτικῶς ἐκ ποίων λόγων καὶ ἀποδειχθέντων κατ' αὐτὸ πραγματικῶν περιστατικῶν ἐπιάθη περὶ τοῦ πλησιασμοῦ τῆς ἐν λόγῳ θέσεως τοῦ ἐργοστασίου τοῦ ἀναιρεσιοντος πρὸς τὴν πόλιν τοῦ Αἰγίου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀπαραιτήτου πρὸς νομικὴν θεμελίωσιν τοῦ, δι' ὃ οὗτος κατεδικάσθη, ἐγκλήματος στοιχείου τῆς ἀποστάσεως τῆς πόλεως τοῦ Αἰγίου ἀπὸ τὸν ἐγγὺς αὐτοῦ κείμενον συνοικισμὸν Ροδοδάφνης, ὡς καὶ τῶν τοιούτων, βάσει τῶν ὁποίων ὁ συνοικισμὸς οὗτος ἀποτελεῖ προέκτασιν τῆς ἐν λόγῳ πόλεως τοῦ Αἰγίου. Οὕτως ὅμως σκεψάμενον καὶ ἀποφηνάμενον τὸ

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΙΔΩΝ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΔΙ' ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

"Αδεια κατ' Α.Ν. 539|1945 εἰς ἀνηλίκους ἡλικίας κατωτέρας τῶν 18 ἐτῶν

Δικαίωμα, εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, τῶν μισθωτῶν ἡλικίας κατωτέρας τῶν 18 ἐτῶν ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν 12 ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν.—Ἀποζημίωσις ἀπολυομένου διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν.—Ὑποχρέωσις ἐργοδοτῶν πρὸς παροχὴν εἰς τοὺς ἠλεκτροτεχνίτους εἰδῶν, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 19|1956 διαιτητικὴν ἀπόφασιν.—Θεώρησις τοῦ ὅρου αὐτῆς, ἐπεχούσης θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς περιεχομένου κατὰ Νόμον αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀκυρουμένων τῶν ἀντιθέτων συμφωνιῶν.—Ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ ἀτομικῶς παραβαίνοντος τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργοδότου.—Ζημία ἐκ τῆς φθορᾶς τῶν ἰδίων τοῦ μισθωτοῦ ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων.

Ὁ ἀ.ν. 539|1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν» (ἴδετε τοῦτον κωδικοποιημένον ἐν ΕΕΔ 19, 806 ἐπ.) περιέχει εἰδικὴν διάταξιν (ἄρθρον 2 § δ), καθ' ἣν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μισθωτοὶ ἡλικίας κατωτέρας τῶν 18 ἐτῶν δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, περιλαμβανούσης οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν 12 ἀλλεπαλλήλων ἡμερῶν.

Προφανὴς σκοπὸς τῆς διατάξεως εἶναι νὰ βοηθήσῃ τὰ νεαρᾶς ἡλικίας πρόσωπα περισσότερον εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν ἐργατικῶν των δυνάμεων, ἀφοῦ λόγῳ τῆς ἡλικίας των φθείρονται αὗται περισσότερον.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὁ μισθωτὸς εἶχεν ἤδη κατὰ τὰ περὶ ὧν ἐπρόκειτο ἔτη ὑπερβῆ τὰ 18 ἔτη.

(Διὰ τὸν προσδιορισμὸν ὑπὸ διατάξεως νόμου προβλεπομένης ἡλικίας, τούτου μηδὲν ἀναφέροντος, ὡς ἡμερομηνία μὲν ἐνάρξεως θέλει λογισθῆ, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 241 § 2 Α.Κ., ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν συνέβη τὸ ἀφετήριον γεγονὸς τῆς γεννήσεως, ὡς λῆξις δὲ ἡ παρέλευσις τῆς κατ' ἀριθμὸν ἀντιστοίχου πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως ἡμερομηνίας τοῦ τελευταίου ἔτους, συνῳδὰ τῷ διὰ τοῦ ἀπὸ 18|20 Ἰανουαρίου 1923 ν. δ|τος τεθέντι ἐν ἰσχύϊ πολιτικῷ ἡμερολογίῳ, Α.Π. 198|1951, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 10, 747).

Ἐπρόκειτο ἀκόμη, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποχάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, περὶ παραλείψεως τοῦ ἐργοδότου νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὰ διὰ τῆς ἐν ὄψει τοῦ Πρωτοδικείου διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 692) χορηγούμενα εἴδη (1 φορμά, 1 ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων καὶ 1 ζεῦγος χειροκτίων ἐλαστικῶν, ἅτινα παραμένουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα ἅμα τῇ φθορᾷ των).

Εἶναι προφανὲς ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς παροχῆς τῶν εἰδῶν τούτων ὅτι καὶ φέρουν τὸν χαρακτῆρα μέτρων προνοίας ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν (ἴδετε *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 150) καὶ δὲν ἀποτελοῦν μισθόν (ἴδετε καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 963).

Ὁ μισθωτὸς ἐν προκειμένῳ ἐζήτησε ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἐκ τῆς φθορᾶς τῶν ἰδίων του ἐνδυμάτων (ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3287|1960, εἰσηγητὴς *Γ. Πανταζόπουλος*, ΕΕΔ 19, 963 καὶ λοιπὴν αὐτόθι νομολογίαν).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10268/1960

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Πανταζόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Λεοντῆς, Η. Κιουσόπουλος

Ἀληθῶς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539|1945 εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μισθωτοὶ ἡλικίας κατωτέρας τῶν 18 ἐτῶν δικαιοῦνται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ βασικοῦ χρόνου δωδεκαμήνου συνεχοῦς ὑπηρεσίας κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, περιλαμβανούσης οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν δώδεκα ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν. Ἐν προκειμένῳ ὅμως ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης κατὰ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 70|1936 ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος (συνταχθείσης ἐνώπιον τοῦ ληξιάρχου τῆς Κοινό-

---

τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἐκδὸν Δικαστήριον οὐδαμῶς διέλαβε τὴν ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει μνημονευσιμένων διατάξεων ἐπιβαλλομένην εἰδικὴν καὶ ἐμπεριστατωμένην αἰτιολογίαν καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν του ταύτην κατέστησε διὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 510 § 1 ἐδ. Δ' τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας λόγον, τὸν καὶ αὐτεπαγγέλτως βάσει τοῦ τύποις παραδεκτοῦ τῆς ἀσκηθείσης κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀναιρέσεως ἐρευνώμενον, κατ' ἄρθρον 511 Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, καὶ δέον, συντρεχούσης πρὸς τοῦτο νομίμου περιπτώσεως, νὰ παραπεμφθῇ ἡ προκειμένη δίκη πρὸς νέαν συζήτησιν εἰς τὸ αὐτὸ Δικαστήριον Πλημμελειοδικῶν, ἐφικτῆς οὔσης τῆς συνθέσεως αὐτοῦ ἐξ ἄλλων δικαστῶν ἐκτὸς τῶν πρότερον δικασάντων κατ' ἄρθρον 519 Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας.

τητος Μύθηρι, οὗτος ἐκκαλῶν) ἐγεννήθη τὴν 15.3.1916 καὶ ἐπομένως κατὰ τὸ ἔτος 1954 εἶχε συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, μὴ δικαιουμένος οὕτω κατὰ τὸ ἐν λόγῳ ἔτος, ὡς κατὰ τὸ ἑπόμενον 1955, τῆς ὑπὸ τῆς ἄνω διατάξεως προβλεπομένης ἡμέρας ἀδείας (ἐκ 12 ἡμερῶν) καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὃ μέρος ἐβιώκετο δι' αὐτῆς ἀποζημίωσις διὰ τὴν μὴ χορήγησιν τῷ ἐκκαλοῦντι κατὰ τὰ εἰρημένα ἔτη 1954 καὶ 1955 τοιαύτης ἡμέρας ἀδείας ἐκ 12 ἡμερῶν, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων σχετικὸς λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεώς του μὴ βάσιμος ἐστι καὶ ἀπορριπτέος, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ὅτι οὗτος κατὰ τὰ εἰρημένα ἔτη δὲν εἶχε συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Ὁ ἐκκαλῶν, ἀπολυθείς παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου τὴν 30.8.1956 δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν αὐτὴν καὶ πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τῆς ἀπολύσεώς του 1956) ἄδειαν, ἐδικαιοῦτο βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ προμνησθέντος ἀ.ν. 539/1945, ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του, ἤτοι ἐν προκειμένῳ ἐν ὄψει τοῦ χρόνου τῆς συνεχοῦς ἀπὸ 1.9.1952 ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ἐφεσιβλήτῳ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ ἐβικαιοῦτο τοιαύτης ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς τοῦ 14 ἡμερῶν (ὅσαι αἱ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο δικαιούμεναι ἡμέραι ἀδείας του) ἀνερχομένης, βάσει τοῦ ἐκ δραχμῶν 42 ἡμερομισθίου του (ὑπ' ἀριθ. 2)1956 ἀπόφασιν Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930)8578)1956 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς δραχμὰς 588, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ποσοῦ τῷ κατεβλήθησαν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου σχετικῆς ἀποδείξεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἰόνον δραχμαὶ 504, ἐναπομένοντος οὕτω ὑπολοίπου ὀφειλομένου αὐτῷ ἐκ τῆς ἄνω αἰτίας δραχμῶν 84, δι' ὅπερ ποσὸν ἔδει νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτή, κατὰ τὸ σχετικὸν κονδύλιόν της, ἀναφερόμενον εἰς διαφορὰν ἀποζημιώσεως ἀδείας τοῦ ἔτους τῆς ἀπολύσεώς του, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή. Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα ἐν τῷ συνόλῳ τὸ εἰρημένον κονδύλιον τῆς ἀγωγῆς ἐσφαλε, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον σχετικὸν λόγον τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, καὶ δέον ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου τούτου, μεταρρυθμισθῇ καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἐπιδικασθῇ τῷ ἐκκαλοῦντι καὶ τὸ ὡς εἰρηται ποσὸν τῶν δραχμῶν 84 κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ συναφοῦς κονδυλίου τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 19)1956 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν», νομίμως κατατεθεῖσαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τῇ 24.5.1956 «εἰς τὸ ἀπασχολούμενον ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικὸν χορηγεῖται διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας μία φόρμα, ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων καὶ ἓν ζεῦγος χειροκτίων ἐλαστικῶν, ἅτινα πάντα παραμένουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα ἀρα τῇ φθορᾷ των». Ὁ ὅρος οὗτος τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, ἐπιχούσης θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ συνδρομῆς τῶν ἐν ἄρθρῳ 19 § 2 καὶ 20 τοῦ νόμου 3239)1955 προϋποθέσεων, θεωρεῖται κατὰ νόμον περιεχόμενος αὐτοδικαίως εἰς τὴν καταρτισθεῖσαν μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀκυρουμένης πάσης τυχὸν ἀντιθέτου συμφωνίας, ἐν παραβάσει δὲ τούτου τίκτεται ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἀτομικῶς παραβαίνοντος καὶ δεσμευομένου διὰ ταύτης ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ πᾶσαν ζημίαν ἐκ τῆς τοιαύτης παραβάσεως (ἄρθρον 3 § 4 νόμου 3239)1955), οἵαν ζημίαν ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἐκ φθορᾶς τῶν ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων, ἅτινα ὁ μισθωτὸς ἐχρησιμοποίησεν ἐν τῇ ἐργασίᾳ του ἀντὶ τῶν εἰρημένων χορηγητέων αὐτῷ εἰδῶν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, ἡ ἐφεσιβλητος παρέλειψε τὴν ἐκ τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑποχρέωσίν της πρὸς χορήγησιν τῷ ἐκκαλοῦντι ἀπὸ τῆς 25.5.1956 τῶν ἐν αὐτῇ προβλεπομένων εἰδῶν (φόρμας καὶ ὑποδημάτων), ἐντεῦθεν δὲ οὗτος περιῆλθεν εἰς τὴν ἀνάγκην χρησιμοποιήσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπασχολήσεώς του ἐν τῇ ἄνω ἐργασίᾳ του ἰδίων ἐνδυμάτων (ὑποκαμίσου καὶ περισκελίδος) καὶ ὑποδημάτων, ἅτινα ἐν μέρει ἐφθάρησαν ἐκ τῆς τοιαύτης χρήσεως ἐν ὄψει καὶ τοῦ μικροῦ χρόνου τοῦ διαδραμόντος ἀπὸ τῆς καθιερώσεως τῆς εἰρημένης ὑποχρεώσεως τῆς ἐφεσιβλήτου μέχρι καὶ τῆς ἀπολύσεώς του (3μηνον περίπου), ὑποστὰς ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ζημίαν ἐκ δραχμῶν 150, καθ' ὃ ποσὸν ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει κατὰ τὸ σχετικὸν κονδύλιόν της, δι' οὗ ἐβιώκετο τοιαύτη ἀποζημίωσις πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐκ τοῦ λόγου τούτου ζημίας του, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή. Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα ὁλοσχερῶς τὸ εἰρημένον κονδύλιον τῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὐδεμίαν ὑπέστη ζημίαν ὁ ἐκκαλῶν ἐκ φθορᾶς τῶν ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων του, ὡς ἐκ τοῦ μεσολαβήσαντος μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ ἐχρησιμοποίησε ταῦτα, ἐσφαλεν ἐν τῇ ἐκτιμήσει τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον ἐν μέρει τρίτον καὶ τελευταῖον λόγον τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως καὶ δέον ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου τούτου, μεταρρυθμισθῇ καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικασθῇ τῷ ἐκκαλοῦντι τὸ εἰρημένον ποσὸν τῶν δραχμῶν 150 κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ συναφοῦς τούτου κονδυλίου τῆς ἀγωγῆς του.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις δικηγόρων ἡ ἐπὶ συμβάσει δικαστικῶν συμβούλων εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ Τραπεζῶν.

Ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις, κατ' ἄρθρον 21 ν.δ. 3790/1957 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων», τῶν δικηγόρων ἢ ἐπὶ συμβάσει δικαστικῶν συμβούλων, παρεχόντων τὰς καθαρῶς νομικὰς ἐργασίας των ἐπὶ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ πρὸς Νομικὰ Πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ Τραπέζας, παρὰ τοῖς ὑφισταμένοις διὰ τὸ προσωπικὸν τούτων Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως. Τοῦτο ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἀσφάλισις γίνεται ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τῶν καταστατικῶν διατάξεων ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν Ἀσφαλίσεως.—Περίπτωσις ἀσφαλίσεως εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος.—Δυνατὴ κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου δήλωσις ἠσφαλισμένου εἰς ἕτερον Ταμεῖον περὶ μὴ συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.— Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ δικηγόρου.— Ἔλλειψις οὕτω δικαιώματος συντάξεως τῆς χήρας δικηγόρου, δηλώσαντος ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ συμμετοχὴν εἰς τὸ Ταμεῖον.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790/1957 προέκυψαν ζητήματα, τὰ ἑξῆς:

α) Ἂν ὁ ἐν τῇ διατάξει δικηγόρος δύναται νὰ παραιτηθῇ τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Δικηγόρων ἀσφαλίσεως, ἐπὶ τῷ τέλει ὅτως ὑποχθῇ εἰς τὸ καλύπτον τυχὸν καὶ τὴν ἀποθεραπείαν Ταμεῖον τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἀρνητικὴ ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (ἴδετε τὴν ὑπ' ἀριθ. 154/1959 Γνωμοδότησιν, εἰσηγητὴς *Β. Κουτσούρης*, ΕΕΔ 18, 1268 ἐπ.) (πρβλ. καὶ Ἐφετείου Ἀθηνῶν 43/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Γρίβας*, ΕΕΔ 18, 775, καθ' ἣν ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790/1957 εἶναι, ὅτι ἡ κατ' αὐτὸ ἀσφάλισις ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸν κλάδον συντάξεων τοῦ Ταμείου τοῦ προσωπικοῦ καὶ ὄχι εἰς τὸν κλάδον ἀσθενείας).

β) Τίς ἡ ἔννοια τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλισιν καὶ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν.

Κατὰ τὴν Σ. Ε. 535/1960 (εἰσηγητὴς *Ν. Παναγιωτάτος*, ΕΕΔ 19, 417) ἡ ἔννοια εἶναι, ὅτι οἱ περὶ ὧν πρόκειται νομικοὶ σύμβουλοι ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰ ὡς ἄνω Ταμεῖα ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως (12 Ὀκτωβρίου 1957), ἡ δὲ προϋπηρεσία των, συνεχὴς ἡ διακεκομμένη, λογίζεται ὁλοκλήρως ἄνευ ὅρου τινὸς ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ διὰ τὸν χρόνον τοῦτον βαρύνονται μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ εἰς ὃ ἀσφαλίζονται Ταμείου βαρύνουσας τὸν ἐργοδότην καὶ τὸν ἐργαζομένων κρατήσεις.

Κατὰ τὴν Σ.Ε. 710/1960 (εἰσηγητὴς *Δ. Καρβελλᾶς*, ΕΕΔ 19, 732) θεσπίζεται ὑπὸ τοῦ νομοῦ ὑποχρέωσις τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ὅπως προβαίνωσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν δικηγόρων ὑπὸ τὰς περαιτέρω ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει (ἄρθρον 21 ν.δ. 3790/1957) προβλεπομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους.

Ἤδη ὑπὸ τῆς παρατιθεμένης ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νομολογεῖται, ὅτι ἡ ἀσφάλισις γίνεται ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τῶν καταστατικῶν διατάξεων ἑκάστου Ταμείου, οὕτω δέ, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου ἐπιτρέπεται ἡ δήλωσις τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς ἄλλο Ταμεῖον περὶ μὴ συμμετοχῆς αὐτοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο, εἶναι ἐπιτρεπτὴ καὶ διὰ τὸν δικηγόρον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790/1957.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2117/1960, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μάρ. Μπαμπάκος, Σ. Καλπίρης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως ἡ αἰτοῦσα, χήρα τοῦ παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος δικηγόρου Γ.Ζ., ἐξαιτεῖται τὴν ἀκύρωσιν τῆς παραλείψεως τοῦ παρὰ τῇ Τραπέζῃ ταύτῃ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε. περὶ ὁπονομῆς αὐτῇ συντάξεώς της, περὶ ἧς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1760/30.11.1959 ἔγγραφον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου τούτου πρὸς τὴν αἰτοῦσαν.

Ὁ κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβληθεὶς ἰσχυρισμὸς περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς συνταξιοδοτήσεως ἢ μὴ τῆς αἰτούσης, ἅτε ἀρμοδίου ἐντὸς πρὸς τοῦτο, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, μόνου τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου εἶναι ἀπορριπτέος ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, διότι ἡ μὲν ἄρνησις τῆς Διοικήσεως τοῦ Ταμείου ὅπως χορηγήσῃ εἰς τὴν αἰτοῦσαν τὴν ἀξιουμένην σύνταξιν, καθ' ἣν καὶ ῥητῶς στρέφεται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἦτο ἤδη νόμῳ συντετελεσμένη ὡς ἐκτελεστὴ διοικητικὴ πρᾶξις,

ἐν ᾧ χρόνῳ παραδεκτῶς ἠσκήθη κατ' αὐτῆς ἡ ἐνδικος αἴτησις, τὸ δὲ ἔγγραφον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου πρὸς τὴν αἰτοῦσαν περὶ μὴ χορηγήσεως αὐτῇ τῆς αἰτουμένης συντάξεως στερεῖται ὑπὸ τὸ δεδομένον τοῦτο ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος, ἀποτελοῦν ἁπλῆν πληροφοριακὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ.

Ἐν ἄρθρῳ 21 τοῦ ν.δ. 3790|1957 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διαταξέων τινῶν τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων ὡρίσθη ὅτι: Δικηγόροι ἢ ἐπὶ συμβάσει δικαστικοὶ σύμβουλοι, παρέχοντες τὰς καθαρῶς νομικὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπέζας, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ παρὰ τοῖς τυχὸν ὑφισταμένοις διὰ τὸ προσωπικὸν τούτων Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως, τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διαδραμόντος χρόνου παροχῆς αὐτοῖς τῶν ἐργασιῶν τοῦ δικηγόρου ἢ δικαστικοῦ συμβούλου λογιζομένου ὁλοκλήρου ὡς συντοξίμου. Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλιζόμενοι βαρύνονται ἀντιστοίχως μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου βαρυνούσας τὸν ἐργοδότην καὶ ἐργαζόμενον κρατήσεις δι' ἅπαντα τὸν χρόνον τοῦτον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ὑπ' αὐτῶν ληφθεισῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν πενταετίαν ἄνευ οὐδεμιᾶς προσαυξήσεως. Ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ ἐγγράφων, ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης, ὑπαχθεὶς εἰς τὴν κατὰ τὴν νομοθετικὴν ταύτην διάταξιν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν διὰ τῆς ἀπὸ 30.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε., ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ νομικοῦ συμβούλου παρὰ τῷ ὑποκαταστήματι Πειραιῶς, ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 13.5.1959 δήλωσιν του πρὸς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον, δι' ἧς ἐδήλωσεν, ὅτι παραιτεῖται τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεώς του, περιοριζόμενος εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεως Νομικῶν ἀσφάλισίν του, κατόπιν δὲ τῆς δηλώσεώς του ταύτης ἐπεστράφησαν αὐτῷ αἱ παρακρατηθεῖσαι ἐν τῷ μεταξὺ εἰσφοραὶ του καὶ ἐδόθη ἐντολή, ὅπως παύσῃ ἡ σχετικὴ παρακράτησις τοῦ μισθοῦ του καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης ἐπαυσε πρὸ τοῦ θανάτου νὰ εἶναι ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ ἐν λόγῳ Ταμείῳ.

Ἡ κατὰ τὴν ἠγουμένην σκέψιν δήλωσις τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου τῆς αἰτούσης ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Σ.Π.Π.Α.Τ.Ε., ὁριζούσης ὅτι: οἱ ἠσφαλισμένοι εἰς ἕτερον Ταμεῖον δύνανται, κατόπιν δηλώσεώς των, νὰ μὴ συμμετέχωσι τοῦ παρόντος Ταμείου, δὲν δύναται δὲ νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 21 ν.δ. 3790|1957 δικηγόρων, διότι ἡ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ὑποχρεωτικὴ ὑπαγωγὴ τῶν περὶ ὧν ἡ διάταξις αὕτη δικηγόρων εἰς τὴν παρὰ τοῖς ὡς εἴρηται Ἀσφαλιστικοῖς Ὀργανισμοῖς ἀσφάλισιν ἔχει τὴν ἔννοιαν, πλὴν τῶν ἐν τῷ νόμῳ ῥητῶν ἐξαιρέσεων, ὅτι ἡ ἀσφάλισις αὐτῶν γίνεται ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τῶν καταστατικῶν διατάξεων ἑκάστου τῶν ὡς εἴρηται Ὀργανισμῶν, τοιαύτην δὲ ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἀνωτέρω ἐν ἄρθρῳ 1 § 4 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα εἰς τὰ περὶ ὧν ἡ διάταξις αὕτη μέλη τῆς οἰκογενείας παρέχεται εἰς περίπτωσιν θανάτου «ἠσφαλισμένου», ἐφ' ὅσον κέκτηται πενταετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ταμείῳ. Ἐφ' ὅσον ὅθεν ὁ ἀποβιώσας σύζυγος τῆς αἰτούσης δὲν ἦτο διὰ τοὺς πρόσθεν ἐκτεθέντας λόγους ἠσφαλισμένος τοῦ Ταμείου κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του, αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ ἐναντίον τοῦ Ταμείου τούτου δικαιώματα συντάξεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς εὑρισκομένη, εἶναι ἀπορριπτέα.

§ 2. Ἐπίλυσις ἀμφισβητήσεων περὶ ὑπαγωγῆς ἢ μὴ εἰς ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Ἔννοια Α.Ν. 694|1937 περὶ ἐπιλύσεως ἀμφισβητήσεων περὶ ὑπαγωγῆς εἰς ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν.— Ἁρμοδιότης Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν ἀμφισβητήσεων περὶ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὡρισμένης ἐξ ἀντικειμένου κατηγορίας μισθωτῶν, εἴτε καθ' ἑαυτήν, εἴτε ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ὡρισμένην ἐπιχείρησιν κατὰ τὰς ἐν τῷ Νόμῳ διακρίσεις.— Παράνομος ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι ἡ παρ' ὡρισμένῃ ἐπιχειρήσει ὑπηρεσία ὡς ὀξυγονοκολλητοῦ ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐργατῶν Μετάλλου, κρίνοντος οὕτω περὶ παροχῆς συντάξεως εἰς ὡρισμένον μισθωτὸν καὶ δὴ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 694|1937, ἐπαναλαμβανομένη καὶ εἰς ἄλλους νόμους (ἴδετε νόμον 2034|1951 περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Προνοίας Μηχανοδηγῶν Ὁδοστρωτήρων κλπ., ἄρθρον 8 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων), ἱδρύει διοικητικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὅπως ἀποφαίνηται ἐπὶ πάσης ἀμφισβητήσεως, στρεφομένης περὶ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν, τουτέστιν ἐπὶ θεμάτων δημοσίου δικαίου, ἡ κρίσις δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ συνδρομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων πραγματικῶν προϋποθέσεων δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἅτινα δύνανται νὰ ἐλέγξωσι τὰς ὑπουργικὰς ταύτας ἀποφάσεις, ἐπὶ τῷ τέλει ἱκανοποιήσεως τοῦ διὰ τούτων προσβληθέντος τυχὸν ἰδιωτικοῦ δικαιώματος μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς νομιμότητος αὐτῶν, τουτέστιν ὡς πρὸς τὴν κατὰ νόμον καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὑπὸ τούτου προβλεπομένους ὅρους καὶ τύπους ἔκδοσίν των, οὔτε ἡ διάταξις ἀντίκειται εἰς τὰ ἄρθρα 8, 22, 28, 82 καὶ 86 - 90 τοῦ Συντάγματος (Α.Π. 637|1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1957).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν Σ.Ε. 1601|1957 (Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Α. Τσοῦτσος*, ΕΕΔ 17, 536), ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας καθίσταται ἁρμόδιος, ὅπως ἐπιλύῃ ἑκάστοτε ἐγειρομένην ἀμφισβήτησιν, παρ' οἱουδήποτε περὶ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν (ἐπρόκειτο περὶ ὁμοίας διατάξεως τοῦ νόμου 2094|1952,

ανωτέρω), ἡ ἀρμοδιότης δὲ αὕτη τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δὲν ἀναιρεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἀμφισβήτησις ἀφορᾷ συγκεκριμένα πρόσωπα ἐργαζομένων παρ' ὡρισμένῳ ἐργοδότῃ, ἀλλὰ δύναται νὰ ἀσκῆται κατὰ νόμον ἐπὶ ἑκάστης καρουσιαζομένης περιπτώσεως, ὁσάκις ἐγείρεται σχετικὴ ἀμφισβήτησις. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1125/1960, εἰσηγητὴς *Γ. Χαρμπούρης*, ΕΕΔ 19, 870).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2116/1960. Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Παναγιωτάτος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Ἀποστολίδης, Γ. Δ. Βαρελᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6511/Σ.61/1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἐπισκευῶν Κρατικῶν Αὐτοκινήτων (Υ.Ε.Κ.Α.-Ε.Ο.Μ.Α.) ὑπηρεσία ὡς ὀξυγονοκολλητοῦ τοῦ νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς παρεμβαίνοντος εἰς τὴν προκειμένην δίκην Κ.Π., ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου.

Ὁ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας» ἐν ἄρθρῳ 10 ὁρίζει, ὅτι ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου λύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (νῦν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) κατόπιν γνώμης τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ παρεμβαίνοντος ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος αὐτῷ κατ' Ὀκτώβριον 1951 κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασίας παρὰ τῇ ρηθείσῃ Ὑπηρεσίᾳ Ἐπισκευῆς Κρατικῶν Αὐτοκινήτων, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ παρ' αὐτῇ ὑπηρεσία του ὡς ὀξυγονοκολλητοῦ δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ παρεμβαίνων ἤσκησεν αἴτησιν ἀκυρώσεως, ἥτις ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου. Ἐκκρεμούσης δμως τῆς αἰτήσεως ταύτης ὁ παρεμβαίνων προσέφυγε βάσει τῆς προαπαρατεθείσης διατάξεως ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν τῆς ἀμφισβητήσεως, ὁ τελευταῖος δὲ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἐδέχθη, ὅτι ἡ παρὰ τῇ ρηθείσῃ Ὑπηρεσίᾳ ἐργασία τοῦ παρεμβαίνοντος ὡς ὀξυγονοκολλητοῦ ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου. Οὕτως δμως ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἔκρινεν οὐχὶ περὶ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὡρισμένης ἐξ ἀντικειμένου κατηγορίας μισθωτῶν, εἴτε καθ' ἑαυτήν, εἴτε ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ὡρισμένην ἐπιχείρησιν κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ διακρίσεις, ὡς ἡ κατὰ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῆς προαπαρατεθείσης νομοθετικῆς διατάξεως διαγραφομένη ἁρμοδιότης αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ τῆς παροχῆς συντάξεως εἰς ὡρισμένον μισθωτὸν καὶ δὴ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου. Κατὰ τοῦτο ἑπομένως ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ὑπερέβη τὴν ἁρμοδιότητά του καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθίσταται ἀκυρωτέα.

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ὑπαγωγὴ κατ' ἀρχὴν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ὁ ἠσφαλισμένος ἐκτήσατο τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα διὰ τῆς πληρώσεως τῶν πρὸς τοῦτο νομίμων προϋποθέσεων, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεώς του αἰτήσεως καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς παύσεως τῆς ἐργασίας του ἐν αἰτήσει συντάξεως λόγῳ γήρατος.— Διατάξεις ἄρθρου 37 § 1 Νόμου 6298/1934 καὶ ἄρθρου 29 § 5 Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ὑπολογισμὸς τῆς συντάξεως ὡς καταβλητέας διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Νόμου 6298/1934 τὰς προϋποθέσεις πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις μηνὸς καὶ ἂν ἔτι ἀπὸ μακροῦ ἐπληρώθησαν αἱ προϋποθέσεις πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως, διὰ δὲ τοὺς συμπληροῦντας τὰς πρὸς σύνταξιν προϋποθέσεις ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Α.Ν. 1846/1951, ἀφ' οὗ χρόνου ἐγένετο ἡ συμπλήρωσις, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀνατοκίζῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἰτήσεως.

Ἀρείου Πάγου 474/1960. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Ε Χονδρογιάννης***
Λοιπὰ μέλη: Οἱ Ἀρεοπαγῖται κ. κ. ***Κ Σοῦλος, Γ. Βαρσάμου, Γ. Χατζηδάκης, Δ. Ροζάκης, Κ. Θανόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Μέλλιος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Σ. Σπετσάκης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως, καθόσον αὕτη στρέφεται κατὰ τῆς μὴ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθείσης πρώτης, ἀλλ' ἐκκληθείσης καὶ ἐπικυρωθείσης ὑπὸ τῆς δευτέρας τῶν ἀναιρεσιβαλλομένων ἀποφάσεων, εἶναι ἀπαράδεκτος (ἄρθρου 812 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3810/1957). Ἐξεταστέα δθεν μόνον ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὅσον στρέφεται κατὰ τῆς δευτέρας ὑπ' ἀριθ. 6103/1959 τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀποφάσεως.

Κατ' ἀρχὴν ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις διέπεται ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ὁ ἠσφαλισμένος ἐκτήσατο τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα διὰ τῆς πληρώσεως τῶν πρὸς τοῦτο νομίμων προϋποθέσεων, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεώς του αἰτήσεως καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς παύσεως τῆς ἐργασίας του ἐν αἰτήσει συντάξεως λόγῳ γήρατος. Οὕτω, ὁριζομένου ἐν ἄρθρῳ μὲν 37 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὅτι «τὸ εἰς σύνταξιν ἀναπηρίας ἢ γήρατος δικαίωμα ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώ-

της τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ πληροῦντος τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 40 § 1 ἡσφαλισμένου αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως . . . », ἐν ἄρθρῳ δὲ 29 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846|1951 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὅτι: «ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα» συνέπεται, ὅτι διὰ τοὺς ἔχοντας μὴ συμπληρώσει ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προϊσχύσαντος νόμου 6298 τὰς συμφώνως πρὸς τὰς οἰκείας τούτου διατάξεις προϋποθέσεις πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως αὕτη θέλει ὑπολογισθῆ ὡς καταβλητέα ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ σχετικὴ αἴτησις, μηνὸς καὶ ἂν ἔτι ἀπὸ μακροῦ ἐπληρώθησαν αἱ ὡς εἴρηται προϋποθέσεις, διὰ δὲ τοὺς συμπληροῦντας τὰς πρὸς σύνταξιν προϋποθέσεις ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προμνησθέντος καὶ ἰσχύοντος νῦν ἀ.ν. 1846, συμφώνως πρὸς τὰς οἰκείας τούτου διατάξεις, ἡ σύνταξις αὐτῶν θέλει ὑπολογισθῆ ὡς καταβλητέα ἀφ' οὗ χρόνου ἐγένετο ἡ τοιαύτη συμπλήρωσις, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅμως ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπωτέρον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀπονομῆς αὐτοῖς αἰτήσεως. Ἡ ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων ὡς κατωτέρω γενομένη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 6103|959 ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀπὸ τὴν ὡς ἀνωτέρω τιθεμένην ἀρχὴν ἐξαίρεσις μόνον τῶν νεωτέρων ἐνοίκιωτέρων τυχὸν δι' αὐτοὺς διατάξεων, οἷα ἐν προκειμένῳ ἡ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ὑπολογιζομένης ἀπὸ προγενεστέρου τῆς αἰτήσεως χρόνου, βάσει τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 ἀ.ν. 1846, διασπῶσα οὕτω τὴν ἑνότητα τοῦ ἐφαρμοστέου κατὰ τὰ λεχθέντα νόμου ὡς πρὸς ἅπαντας ἐξ ἴσου τοὺς ἑκατέρωθεν διαδίκους, δὲν δύναται νὰ εὑσταθήσῃ ἀπὸ πλευρᾶς τεθειμένου δικαίου. Ἡ κατ' ἀκολουθίαν ἄθεν ἀντιθέτου ἐκδοχῆς ἐξενεχθεῖσα ὡς κατακλεὶς τῆς 3ης αἰτιολογίας τῆς ὡς εἴρηται προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 6103 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου κρίσις, καθ' ἣν μολονότι τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα τῆς ἐναγούσης ἤδη ἀναιρεσιβλήτου) ἐκτήθη ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου 6298|1934, ἐν τούτοις ἡ βάσει αὐτοῦ ἀπονεμητέα ταύτῃ σύνταξις ὑπολογισθήσεται ἐκτοτε, συμφώνως τῇ προδιαληφθείσῃ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846, οὐχὶ δὲ ἀπὸ τοῦ ἑπομένου τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως μηνός, συμφώνως τῇ προμνησθείσῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου 6298 § Β, ἐπὶ ψευδοῦς ἐρείδεται ἑρμηνείας τῶν διατάξεων τούτων, ἀποτελοῦσα καὶ ἐσφαλμένην αὐτῶν ἐφαρμογήν, ἧς ἕνεκεν ἀναιρετέα καθίσταται ἡ ἀπόφασις καὶ δὴ ἐξ ὁλοκλήρου, ἅτε τοῦ θέματος τούτου ἀποτελοῦντος τὴν βάσιν τῆς ἐπιδίκου διαφορᾶς, δεκτοῦ οὕτω καθισταμένου τοῦ 2ου ἐν τῷ κυρίῳ ἀναιρετηρίῳ λόγου.

Ἀναιρουμένης οὕτω τῆς μόνης, καθ' ἃ ἐν τῇ πρώτῃ ὡς ἄνω αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης εἴρηται παραδεκτῶς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 6103|1959 ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, τῆς ὑποθέσεως δὲ μὴ χρηζούσης περαιτέρω, κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτιθησόμενα, διευκρινήσεως, δέον ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν (ἄρθρον 832 Πολ. Δικ.) νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1958 ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου Ι.Κ.Α. κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3140|1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Συμφώνως πρὸς τὴν τεθεῖσαν, ὡς ἄνω, ἐν τῇ δευτέρᾳ τῆς παρούσης σκέψει περὶ βασιμότητος τοῦ ὡς εἴρηται ἐν τούτῃ λόγου ἀναιρέσεως, ἀρχήν, δεδομένου ὅτι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγωγῇ της ἡ ἤδη ἐφεσιβλήτος ἰσχυρίζεται, ὅτι εἶχεν ἤδη ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1949, ὑπὸ τὸ κράτος τουτέστι τοῦ ν. 6298|1934 (τοῦ ὁποίου καὶ ἠτήσατο τὴν ἐφαρμογὴν ὑπὲρ ἑαυτῆς διὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 37 § 1 τοῦ νόμου τούτου ἀπὸ 18 Ἰουλίου 1955 προσαγομένης αἰτήσεώς της) συμπληρώσει τὰς ἐν ἄρθρῳ 34 § 1 καὶ 40 § 1 τούτου προϋποθέσεις παροχῆς αὐτῇ συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἔδει, κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας, διὰ τὴν νόμῳ βασιμοποίησιν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ της ὡς ἄνω ἐπικαλουμένου συνταξιοδοτικοῦ της δικαιώματος νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι, πλὴν τῆς μέχρι τότε (30 Ἰουνίου 1949) συμπληρώσεως τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας της καὶ τῆς πραγματοποιήσεως 750 ἡμερῶν ἐργασίας (ἐκ τῶν ὁποίων 300 τοὐλάχιστον ἐντὸς 4 τὰ πολὺ ἐτῶν πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου τούτου ἡλικίας), καὶ ὅτι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἡλικίας της ταύτης ἡ τοὐλάχιστον ἀφ' ὅτου ἠτήσατο τὴν ἀπονομὴν αὐτῇ συντάξεως (ἤτοι ἀπὸ 1.9.1951) δὲν ἐκέρδισεν ἐξ οἱασδήποτε ἐργασίας πλέον τοῦ ἡμίσεος ἐκείνου, ὅπερ ἐκέρδιζεν ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος (ἄρθρ. 34 § 1 ν. 6298). Ἀντὶ τούτου ὅμως ἡ ἤδη ἐφεσιβλήτος ἰσχυρίσθη, βάσει τοῦ μὴ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμοστέου ἐν προκειμένῳ ἀ.ν. 1846 (ἄρθρ. 29 § 2 ἐδ. γ', ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3083|1954), ὅτι ἀπὸ 1.9.1951, ἀφ' οὗ χρόνου ἠτήσατο διὰ τῆς ἀγωγῆς της ἀπονομὴν συντάξεως, δὲν ἐκέρδιζε μηνιαίως ποσὸν μεῖζον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως της. Οὕτω, μὴ στοιχειοθετουμένου νόμῳ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ της ἐπικαλουμένου συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ αὕτη, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου δεύτερον λόγον ἐφέσεως, ἀλλὰ καὶ περαιτέρω, βάσει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀρχῆς, ἡ ἀπονεμητέα τῇ ἤδη ἐφεσιβλήτῳ λόγῳ γήρατος σύνταξις ἔδει καὶ ἐν συνδρομῇ ἔτι τῆς ὡς εἴρηται ἑτέρας ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ νόμου 6298 προϋποθέσεως νὰ ἄρξηται ὑπολογιζομένη συμφώνως τῇ προμνησθείσῃ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου τούτου ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ περὶ ἀπονομῆς αἴτησις, ἤτοι ἐν προκειμένῳ τῆς τοιαύτης αἰτήσεως ὑποβληθείσης κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑπὸ τῆς ἤδη ἐφεσιβλήτου κατ' Αὔγουστον 1952 ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1952 καὶ οὐχὶ ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1951, ὡς ἐκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις καὶ κατὰ τοῦτο ἐσφαλε καὶ ἐξαφανιστέα ἀποβαίνει κατὰ τὸν βάσιμον ἐπίσης 1ον περὶ τούτου λόγον ἐφέσεως (*).

(*) Ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 611-3|1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΟΣΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (*)

Ι Κ Λ Α Σ Ι Σ (25πλάσιον 500 δραχ.)

Ήμέραι εργασίας	Π ο σ ά ν				Προσαύξησις οικ. βαρών			
	Βασ.	Προσαύξ. ήμ. έργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1– 3.299	490	–	–	490	245	98	73,50	49
3.300– 3.599	490	1ο/ο	5	495	247,50	99	74,25	49,50
3.600– 3.899	490	2ο/ο	10	500	250	100	75	50
3.900– 4.199	490	3ο/ο	15	505	252,50	101	75,75	50,50
4.200– 4.499	490	4ο/ο	20	510	255	102	76,50	51
4.500– 4.799	490	5ο/ο	25	515	257,50	103	77,25	51,50
4.800– 5.099	490	6ο/ο	30	520	260	104	78	52
5.100– 5.399	490	7ο/ο	35	525	262,50	105	78,75	52,50
5.400– 5.699	490	8ο/ο	40	530	265	106	79,50	53
5.700– 5.999	490	9ο/ο	45	535	267,50	107	80,25	53,50
6.000– 6.299	490	10ο/ο	50	540	270	108	81	54
6.300– 6.599	490	11ο/ο	55	545	272,50	109	81,75	54,50
6.600– 6.899	490	12ο/ο	60	5 0	275	110	82,50	55
6.900– 7.199	490	13ο/ο	65	555	277,50	111	83,25	55,50
7.200– 7.499	490	14ο/ο	70	560	280	112	84	56
7.500– 7.799	490	15ο/ο	75	565	282,50	113	84,75	56,50
7.800– 8.099	490	16ο/ο	80	570	285	114	85,50	57
8.100– 8.399	490	17ο/ο	85	575	287	115	86,25	57,50
8.400– 8.699	490	18ο/ο	90	580	287	116	87	58
8.700– 8.999	490	19ο/ο	95	585	287	117	87,75	58,50
9.000– 9.299	490	20ο/ο	100	590	287	118	88,50	59
9.300– 9.599	490	21ο/ο	105	595	287	119	89,25	59,50
9.600– 9.899	490	22ο/ο	110	600	287	120	90	60
9.900–10.199	490	23ο/ο	115	605	287	121	90,75	60,50
10.200–10.499	490	24ο/ο	120	610	287	122	91,50	61
10.500–10.799	490	25ο/ο	125	615	287	123	92,25	61,50

Σημ. ΕΔΔ: Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος, σελ. 1380 ἐπ., ἐδημοσιεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 105]25.]1960 ἑρμηνευτικὴ τοῦ Ν.Δ. 4104]1960 περὶ τροποποιήσεως κλπ. τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Ἐγκύκλιος τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐν αὐτῇ περιέχονται καὶ οἱ ἀνωτέρω πίνακες ποσοῦ συντάξεων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. μετὰ τὸ νέον τοῦτο Ν.Δ., οἱ ὁποῖοι εἶναι λίαν χρήσιμοι πρακτικῶς.

Παρατηρήσεις: 1. Ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσὸν + προσαύξ. ἡμ. ἐργ.) δέον νὰ προστίθενται αἱ κατὰ περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.

2. Τὸ τελικὸν ποσὸν τελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως. Τὸ καταβλητέον ὅμως ποσὸν δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τοῦ ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου.

11 ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 625 δραχ.)

Ήμέραι εργασίας	Ποσόν				Προσαύξησις οικογ. βαρών			
	Βασ.	Προσαύξ. ήμ. εργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1– 3.299	518,75	–	–	518,75	259,37	103,75	77,81	51,87
3.300– 3.599	518,75	1ο/ο	6,25	525	262,50	105	78,75	52,50
3.600– 3.899	518,75	2ο/ο	12,50	531,25	265,62	106,25	79,69	53,12
3.900– 4.199	518,75	3ο/ο	18,75	537,50	268,75	107,50	80,62	53,75
4.200– 4.499	518,75	4ο/ο	25	543,75	271,87	108,75	81,56	54,37
4.500– 4.799	518,75	5ο/ο	31,25	550	275	110	82,50	55
4.800– 5.099	518,75	6ο/ο	37,50	556,25	278,12	111,25	83,44	55,62
5.100– 5.399	518,75	7ο/ο	43,75	562,50	281,25	112,50	84,37	56,25
5.400– 5.699	718,35	8ο/ο	50	568,75	284,37	113,75	85,31	56,87
5.700– 5.999	518,75	9ο/ο	56,25	575	287	115	86,25	57,50
6.000– 6.299	518,75	10ο/ο	62,50	581,25	287	116,25	87,19	58,12
6.300– 6.599	518,75	11ο/ο	68,75	587,50	287	117,50	88,12	58,75
6.600– 6.899	518,75	12ο/ο	75	593,75	287	118,75	89,06	59,37
6.900– 7.199	518,75	13ο/ο	81,25	600	287	120	90	60
7.200– 7.499	518,75	14ο/ο	87,50	606,25	287	121,25	90,94	60,62
7.500– 7.799	518,75	15ο/ο	93,75	612,50	287	122,50	91,87	61,25
7.800– 8.099	518,75	16ο/ο	100	618,75	287	123,75	92,81	61,87
8.100– 8.399	518,75	17ο/ο	106,25	625	287	125	93,75	62,50
8.400– 8.699	518,75	18ο/ο	112,50	631,25	287	126,25	94,69	63,12
8.700– 8.999	518,75	19ο/ο	118,75	637,50	287	127,50	95,62	63,75
9.000– 9.299	518,75	20ο/ο	125	643,75	287	128,75	96,56	64,37
9.300– 9.599	518,75	21ο/ο	131,25	650	287	130	97,50	65
9.600– 9.899	518,75	22ο/ο	137,50	656,25	287	131,25	98,44	65,62
9.900–10.199	518,75	23ο/ο	143,75	662,50	287	132,50	99,37	66,25
10.200–10.499	518,75	24ο/ο	150	668,75	287	133,75	100,31	66,87
10.500–10.799	518,75	25ο/ο	156,25	675	287	135	101,25	67,50

Παρατηρήσεις: 1. Επί τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ἡμ. ἐργ.) δέον νὰ προστίθενται αἱ κατὰ περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.

2. Τὸ τελικὸν ποσὸν τελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ «5πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως». Τὸ καταβλητέον ὅμως ποσὸν δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τοῦ ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου.

ΙΙΙ ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 750 δραχ.)

Ἡμέραι	Ποσόν				Προσαύξησις οἰκ. βαρῶν			
ἐργασίας	Βασ.	Προσαύξ. ἡμ. ἐργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β'] τέκν.	γ' τέκν.
1– 3.299	547,50	—	—	547,50	273,75	109,50	82,12	54,75
3.300– 3.599	547,50	1ο]ο	7,50	555	277,50	111	83,25	55,50
3.600– 3.899	547,50	2ο]ο	15	562,50	281,25	112,50	84,37	56,25
3.900– 4.199	547,50	3ο]ο	22,50	570	285	114	85,50	57
4.200– 4.499	547,50	4ο]ο	30	577,50	287	115,50	86,62	57,75
4.500– 4.799	547,50	5ο]ο	37,50	585	287	117	87,75	58,50
4.800– 5.099	547,50	6ο]ο	45	592,50	287	118,50	88,87	59,25
5.100– 5.399	547,50	7ο]ο	52,50	600	287	120	90	60
5.400– 5.699	547,50	8ο'ο	60	607,50	287	121,50	91,12	60,75
5.700– 5.999	547,50	9ο]ο	67,50	615	287	123	92,25	61,50
6.000– 6.299	547,50	10ο]ο	75	622,50	287	124,50	93,37	62,25
6.300– 6.599	547,50	11ο]ο	82,50	630	287	126	94,50	63
6.600– 6.899	547,50	12ο]ο	90	637,50	287	127,50	95,62	63,75
6.900– 7.199	547,50	13ο]ο	97,50	645	287	129	96,75	64,50
7.200– 7.499	547,50	14ο]ο	105	652,50	287	130,50	97,87	65,25
7.500– 7.799	547,50	15ο'ο	112,50	660	287	132	99	66
7.800– 8.099	547,50	16ο]ο	120	667,50	287	133,50	100,12	66,75
8.100– 8.399	547,50	17ο]ο	127,50	675	287	135	101,25	67,50
8.400– 8.699	547,50	18ο'ο	135	682,50	287	136,50	102,37	68,25
8.700– 8.999	547,50	19ο]ο	142,50	690	287	138	103,50	69
9.000– 9.299	547,50	20ο]ο	150	697,50	287	139,50	104,62	69,75
9.300– 9.599	547,50	21ο]ο	157,50	705	287	141	105,75	70,50
9.600– 9.899	547,50	22ο]ο	165	712,50	287	142,50	106,87	71,25
9.900–10.199	547,50	23ο]ο	172,50	720	287	144	108	72
10.200–10.499	547,50	24ο]ο	180	727,50	287	145,50	109,12	72,75
10.500–10.799	547,50	25ο]ο	187,50	735	287	147	110,25	73,50

Παρατηρήσεις: 1. Ἐπὶ τοῦ συναλικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ἡμ. ἐργ.) δέον νὰ προστίθενται αἱ κατὰ περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.

2. Τὸ τελικὸν ποσὸν τελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως. Τὸ καταβλητέον ὅμως ποσὸν δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τοῦ ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου.

IV ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 875 δραχμαί)

Ήμέραι εργασίας	Ποσόν			Προσαύξησις οικογ. βαρών			
	Βασ.	Προσαύξ. ήμ. εργ.	Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1– 3.299	586,25	—	586,25	287	117,25	87,95	58,62
3.300– 3.599	586,25	1ο/ο	8,75	595	287	119	89,25	59,50
3.600– 3.899	586,25	2ο/ο	17,50	603,75	287	120,75	90,56	60,37
3.900– 4.199	586,25	3ο/ο	26,25	612,50	287	122,50	91,87	61,25
4.200– 4.499	586,25	4ο/ο	35	621,25	287	124,25	93,19	62,12
4.500– 4.799	586,25	5ο/ο	43,75	630	287	126	94,50	63
4.800– 5.099	586,25	6ο/ο	52,50	638,75	287	127,75	95,81	63,87
5.100– 5.399	586,25	7ο/ο	61,25	647,50	287	129,50	97,12	64,75
5.400– 5.699	586,25	8ο/ο	70	656,25	287	131,25	98,44	65,62
5.700– 5.999	586,25	9ο/ο	78,75	665	287	133	99,75	66,50
6.000– 6.299	586,25	10ο/ο	87,50	673,75	287	134,75	101,06	67,37
6.300– 6.599	586,25	11ο/ο	96,25	682,50	287	136,50	102,37	68,25
6.600– 6.899	586,25	12ο/ο	105	691,25	287	138,25	103,69	69,12
6.900– 7.199	586,25	13ο/ο	113,75	700	287	140	105	70
7.200– 7.499	586,25	14ο/ο	122,50	708,75	287	141,75	106,31	70,87
7.500– 7.799	586,25	15ο/ο	131,25	717,50	287	143,50	107,62	71,75
7.800– 8.099	586,25	16ο/ο	140	726,25	287	145,25	108,94	72,62
8.100– 8.399	586,25	17ο/ο	148,75	735	287	147	110,25	73,50
8.400– 8.699	586,25	18ο/ο	157,50	743,75	287	148,75	111,56	74,37
8.700– 8.999	586,25	19ο/ο	166,25	752,50	287	150,50	112,87	75,25
9.000– 9.299	586,25	20ο/ο	175	761,25	287	152,25	114,19	76,12
9.300– 9.599	586,25	21ο/ο	183,75	770	287	154	115,50	77
9.600– 9.899	586,25	22ο/ο	192,50	778,75	287	155,75	116,81	77,87
9.900–10.199	586,25	23ο/ο	201,25	787,50	287	157,50	118,12	78,75
10.200–10.499	586,25	24ο/ο	210	796,25	287	159,25	119,44	79,62
10.500–10.799	586,25	25ο/ο	218,75	805	287	161	120,75	80,50

Παρατηρήσεις: 1. Έπί τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύ ήμ. έργ.) δέον νά προστίθεται αἱ κατά περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.
2. Τό τελικόν ποσόν τελεί πάντοτε ὑπό τόν περιορισμόν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεω

V ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 1.000 δραχ.)

Ήμέραι	Π ο σ ὰ ν				Προσαύξησις οἰκ. βαρῶν			
ἐργασίας	Βασ.	Προσαύξ. ἡμ. ἐργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1– 3.299	610			610	287	122	91,50	61
3.300– 3.599	610	1,5ο]ο	15	625	287	125	93,75	62,50
3.600– 3.899	610	3ο]ο	30	640	287	128	96	64
3.900– 4.199	610	4,5ο]ο	45	655	287	131	98,25	65,50
4.200– 4 499	610	6ο]ο	60	670	287	134	100,50	67
4.500– 4.799	610	7,5ο]ο	75	685	287	137	102,75	68,50
4.800– 5.099	610	9ο]ο	90	700	287	140	105	70
5.100– 5.399	610	10,5ο]ο	105	715	287	143	107,25	71,50
5.400– 5.699	610	12ο]ο	120	730	287	146	109,50	73
5.700– 5.999	610	13,5ο]ο	135	745	287	149	111,75	74,50
6.000– 6.299	610	15ο]ο	150	760	287	152	114	76
6.300– 6.599	610	16ο]ο	160	770	287	154	115,50	77
6.600– 6 899	610	17ο]ο	170	780	287	156	117	78
6.900– 7 199	610	18ο]ο	180	790	287	158	118,50	79
7.200– 7.499	610	19ο]ο	190	800	287	160	120	80
7.500– 7.799	610	20ο]ο	200	810	287	162	121,50	81
7.800– 8.099	610	21ο]ο	210	820	287	164	123	82
8.100– 8.399	610	22ο]ο	220	830	287	166	124,50	83
8.400– 8.699	610	23ο]ο	230	840	287	168	126	84
8.700– 8.999	610	24ο]ο	240	850	287	170	127,50	85
9.000– 9.299	610	25ο]ο	250	860	287	172	129	86
9.300– 9.599	610	26ο]ο	260	870	287	174	130,50	87
9.600– 9.899	610	27ο]ο	270	880	287	176	132	88
9.900–10.199	610	28ο]ο	280	890	287	178	133,50	89
10.200–10.499	610	29ο]ο	290	900	287	180	135	90
10.500–10.799	610	30ο]ο	300	910	287	182	136,50	91

Παρατηρήσεις: 1. Ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ἡμ. ἐργ.) δέον νὰ προστίθενται αἱ κατὰ περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.
2) Τὸ τελικὸν ποσὸν τελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως.

VI ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 1250 δραχ.)

Ήμέραι	Ποσόν				Προσαύξησις οίκ. βαρών			
έργασίας	Βασ.	Προσαύξ. ήμ. έργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1— 3.299	700	—	—	700	287	140	105	70
3.300— 3.599	700	1,2ο/ο	15	715	287	143	107,25	71,5
3.600— 3.899	700	2,4ο/ο	30	730	287	146	109,5	73
3.900— 4.199	700	3,6ο/ο	45	745	287	149	111,75	74,5
4.200— 4.499	700	4,8ο/ο	60	760	287	152	114	76
4.500— 4.799	700	6ο/ο	75	775	287	155	116,25	77,5
4.800— 5.099	700	7,2ο/ο	90	790	287	158	118,50	79
5.100— 5.399	700	8,4ο/ο	105	805	287	161	120,75	80,5
5.400— 5.699	700	9,6ο/ο	120	820	287	164	123	82
5.700— 5.999	700	10,8ο/ο	135	835	287	167	125,25	83,5
6.000— 6.299	700	12ο/ο	150	850	287	170	127,50	85
6.300— 6.599	700	13ο/ο	162,50	862,50	287	172,50	129,37	86,25
6.600— 6.899	700	14ο/ο	175	875	287	175	131,25	87,5
6.900— 7.199	700	15ο/ο	187,50	887,50	287	177,5	133,12	88,75
7.200— 7.499	700	16ο/ο	200	900	287	180	135	90
7.500— 7.799	700	17ο/ο	212,50	912,50	287	182,5	136,87	91,25
7.800— 8.099	700	18ο/ο	225	925	287	185	138,75	92,5
8.100— 8.399	700	19ο/ο	237,5	937,5	287	187,5	140,62	93,75
8.400— 8.699	700	20ο/ο	250	950	287	190	142,5	95
8.700— 8.999	700	21ο/ο	262,5	962,5	287	192,5	144,37	96,25
9.000— 9.299	700	22ο/ο	275	975	287	195	146,25	97,50
9.300— 9.599	700	23ο/ο	287,5	987,5	287	197,5	148,12	98,75
9.600— 9.899	700	24ο/ο	300	1000	287	200	150	100
9.900—10.199	700	25ο/ο	312,5	1012,5	287	202,5	151,87	101,25
10.200—10.499	700	26ο/ο	325	1025	287	205	153,75	102,50
10.500—10.799	700	27ο/ο	337,5	1037,5	287	207,5	155,62	103,75

Παρατηρήσεις: 1. Επί τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ἡμ. ἐργ.) δέον νά προστίθενται αἱ κατά περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.
2. Τό τελικόν ποσόν τελεῖ πάντοτε ὑπό τόν περιορισμόν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως.

VII ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 1500 δραχ.)

Ήμέραι	Ποσόν				Προσαύξησις οικογεν. βαρών			
ἐργασίας	Βασ.	Προσαύξ. ἡμ. ἐργ.		Σύν.	Συζ.	Α' τέκν.	Β' τέκν.	Γ' τέκν.
1– 3.299	772.50	—	—	772.50	287	154.50	115,87	77,25
3.300– 3.599	772.50	1,2 ο]ο	18	790,50	287	158.10	118,57	79,05
3.600– 3.899	772.50	2,4 ο]ο	36	808.50	287	161,70	121,27	80,85
3.900– 4.199	772.50	3,6 ο]ο	54	826,50	287	165,30	123,97	82,65
4.200– 4.499	772.50	4,8 ο]ο	72	844,50	287	168,90	126,67	84,45
4.500– 4.799	772.50	6ο]ο	90	862,50	287	172,50	129,37	86,25
4.800– 5.099	772.50	7,2 ο]ο	108	880,50	287	176,10	132,07	88,05
5.100– 5.399	772.50	8,4 ο]ο	126	898,50	287	179,70	134,77	89,85
5.400– 5.699	772.50	9,6 ο]ο	144	916,50	287	183,30	137,47	91,65
5.700– 5.999	772.50	10,8 ο]ο	162	934,50	287	186,90	140,17	93,45
6.000– 6.299	772.50	12ο]ο	180	952,50	287	190,50	142,87	95,25
6.300– 6.599	772,50	13ο]ο	195	967,50	287	193,50	145,12	96,75
6.600– 6.899	772.50	14ο]ο	210	982,50	287	196,50	147,37	98,25
6.900– 7.199	772.50	15ο]ο	225	997,50	287	199,50	149,62	99,75
7.200– 7.499	772.50	16ο]ο	240	1012,50	287	202,50	151,87	101,25
7.500– 7.799	772,50	17ο]ο	255	1027,50	287	205,50	154,12	102,75
7.800– 8.099	772,50	18ο]ο	270	1042,50	287	208,50	156,37	104,25
8.100– 8.399	772,50	19ο]ο	285	1057,50	287	211,50	158,62	105,75
8.400– 8.699	772,50	20ο]ο	300	1072,50	287	214,50	160,87	107,25
8.700– 8.999	772,50	21ο]ο	315	1087,50	287	217,50	163,12	108,75
9.000– 9.299	772,50	22ο]ο	330	1102,50	287	220,50	165,37	110,25
9.300– 9.599	772,50	23ο]ο	345	1117,50	287	223,50	167,62	111,75
9.600– 9.899	772,50	24ο]ο	360	1132,50	287	226,50	169,87	113,25
9.900–10.199	772,50	25ο]ο	375	1147,50	287	229,50	172,12	114,75
10.200–10.499	772,50	26ο]ο	390	1162,50	287	232,50	174,37	116,25
10.500–10.799	772.50	27ο ο	405	1177,50	287	235,50	177,62	117,75

Παρατηρήσεις: 1. Ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ἡμ. ἐργ.) δέον νὰ προστίθενται αἱ κατὰ περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.

2. Τὸ τελικὸν ποσὸν τελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως.

VIII ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 1750 δραχμών

Ήμέραι εργασίας	Ποσόν				Προσαύξησις οίκ. βαρών			
	Βασ.	Προσαύξ. ήμ. έργ		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1— 3.299	857.50	—	—	857.50	267	171.50	128.62	85.75
3.300— 3.599	857.50	1ο/ο	17.50	875	287	175	131.25	87.50
3.600— 3.899	857.50	2ο/ο	35.00	892.50	287	178.50	133.87	89.25
3.900— 4.199	857.50	3ο/ο	52.50	910	287	182	136.50	91
4.200— 4.499	857.50	4ο/ο	70.00	927.50	287	185.50	139.12	92.75
4.500— 4.799	857.50	5ο/ο	87.50	945	287	189	141.75	94.50
4.800— 5.099	857.50	6ο/ο	115.50	962.50	287	192.50	144.37	96.25
5.100— 5.399	857.50	7ο/ο	122.50	980	287	196	147	98
5.400— 5.699	857.50	8ο/ο	140.00	997.50	287	199.50	149.62	99.75
5.700— 5.999	857.50	9ο/ο	157.50	1.015	287	203	152.25	101.50
6.000— 6.299	857.50	10ο/ο	175.00	1032.50	287	206.5	154.87	103.25
6.300— 6.599	857.50	11ο/ο	192.50	1050	287	210	157.50	105
6.600— 6.899	857.50	12ο/ο	210.00	1067.50	287	213.5	160.12	106.75
6.900— 7.199	857.50	13ο/ο	227.50	1085	287	217	162.75	108.50
7.200— 7.499	857.50	14ο/ο	245.00	1102.50	287	220.5	165.37	110.25
7.500— 7.799	857.50	15ο/ο	262.50	1120	267	224	168	112
7.800— 8.099	857.50	16ο/ο	280.00	1137.50	287	227.5	170.62	113.75
8.100— 8.399	857.50	17ο/ο	297.50	1155	287	231	173.25	115.50
8.400— 8.699	857.50	18ο/ο	315.00	1172.50	287	234.5	175.87	117.25
8.700— 8.999	857.50	19ο/ο	332.50	1190	287	238	178.50	119
9.000— 9.299	857.50	20ο/ο	350.00	1207.50	287	241.50	181.12	120.75
9.300— 9.599	857.50	21ο/ο	367.50	1225	287	245	183.75	122.50
9.600— 9.899	857.50	22ο/ο	385.00	1242.50	287	248.5	186.37	124.25
9.900—10.199	857.50	23ο/ο	402.50	1260	287	252	189	126
10.200—10.499	857.50	24ο/ο	420.00	1277.50	287	255.5	191.62	127.75
10.500—10.799	857.50	25ο/ο	437.50	1295	287	259	194.25	129.50

Παρατηρήσεις: 1. Επί τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαυξ. ήμ. έργ.), δέον νά προστίθενται αἱ κατά περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγω οἰκογενειακῶν βαρῶν.
2. Τό τελικόν ποσόν τελεῖ πάντοτε ὑπό τόν περιορισμόν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως.

ΙΧ ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 2.000 δραχ.)

Ήμέραι	Ποσόν				Προσαύξησις οικογεν. βαρῶν			
ἐργασίας	Βασ.	Προσαύξ. ἡμ. ἐργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1– 3.299	930	–	–	930	287	186	139,50	93
3.300– 3.599	930	1ο]ο	20	950	287	190	142,50	95
3.600– 3.899	930	2ο]ο	40	970	287	194	145,50	97
3.900– 4.199	930	3ο]ο	60	990	287	198	148,50	99
4.200– 4.499	930	4ο]ο	80	1.010	287	202	151,50	101
4.500– 4.799	930	5ο]ο	100	1.030	287	206	154,50	103
4.800– 5.099	930	6ο]ο	120	1.050	287	210	157,50	105
5.100– 5.399	930	7ο]ο	140	1.070	287	214	160,50	107
5.400– 5.699	930	8ο]ο	160	1.090	287	218	163,50	109
5.700– 5.999	930	9ο]ο	180	1.110	287	222	166,50	111
6.000– 6.299	930	10ο]ο	200	1.130	287	226	169,50	113
6.300– 6.599	930	11ο]ο	220	1.150	287	230	172,50	115
6.600– 6.899	930	12ο]ο	240	1.170	287	234	175,50	117
6.900– 7.199	930	13ο]ο	260	1.190	287	238	178,50	119
7.200– 7.499	930	14ο]ο	280	1.210	287	242	181,50	121
7.500– 7.799	930	15ο]ο	300	1.230	287	246	184,50	123
7.800– 8.099	930	16ο]ο	320	1.250	287	250	187,50	125
8.100– 8.399	930	17ο]ο	340	1.270	287	254	190,50	127
8.400– 8.699	930	18ο]ο	360	1.290	287	258	193,50	129
8.700– 8.999	930	19ο]ο	380	1.310	287	262	196,50	131
9.000– 9.299	930	20ο]ο	400	1.330	287	266	199,50	133
9.300– 9.599	930	21ο]ο	420	1.350	287	270	202,50	135
9.600– 9.899	930	22ο]ο	440	1.370	287	274	205,50	137
9.900–10.199	930	23ο]ο	460	1.390	287	278	208,50	139
10.200–10.499	930	24ο]ο	480	1.410	287	282	211,50	141
10.500–10.799	930	25ο]ο	500	1.430	287	286	214,50	143

Παρατηρήσεις : 1. Ἐπί τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ἡμ. ἐργ.) δέον νά προστίθενται αἱ κατά περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.
2. Τό τελικόν ποσόν τελεῖ πάντοτε ὑπό τόν περιορισμόν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως.

Χ Κ Λ Α Σ Ι Σ (25πλάσιον 2.500 δραχ.)

Ήμέραι	Π ο σ ά ν				Προσαύξησις οικογεν. βαρῶν			
ἐργασίας	Βασ.	Προσαύξ. ἡμ. ἐργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1— 3.299	1.100	—	—	1.100	287	220	165	110
3.300— 3.599	1.100	1ο]ο	25	1.125	287	225	168,75	112,50
3.600— 3.899	1.100	2ο]ο	50	1.150	287	230	172,50	115
3.900— 4.199	1.100	3ο]ο	75	1.175	287	235	176,25	117,50
4.200— 4.499	1.100	4ο]ο	100	1.200	287	240	180	120
4.500— 4.799	1.100	5ο]ο	125	1.225	287	245	183,75	122,50
4.800— 5.099	1.100	6ο]ο	150	1.250	287	250	187,50	125
5.100— 5.399	1.100	7ο]ο	175	1.275	287	255	191,25	127,50
5.400— 5.699	1.100	8ο]ο	200	1.300	287	260	195	130
5.700— 5.999	1.100	9ο]ο	225	1.325	287	265	198,75	132,50
6.000— 6.299	1.100	10ο]ο	250	1.350	287	270	202,50	135
6.300— 6.599	1.100	11ο]ο	275	1.375	287	275	206,25	137,50
6.600— 6.899	1.100	12ο]ο	300	1.400	287	280	210	140
6.900— 7.199	1.100	13ο]ο	325	1.425	287	285	213,75	142,50
7.200— 7.499	1.100	14ο]ο	350	1.450	287	290	217,50	145
7.500— 7.799	1.100	15ο]ο	375	1.475	287	295	221,25	147,50
7.800— 8.099	1.100	16,2ο]ο	405	1.505	287	301	225,75	150,50
8.100— 8.399	1.100	17,4ο]ο	435	1.535	287	307	230,25	153,50
8.400— 8.699	1.100	18,6ο]ο	465	1.565	287	313	234,75	156,50
8.700— 8.999	1.100	19,8ο]ο	495	1.595	287	319	239,25	159,50
9.000— 9.299	1.100	21ο]ο	525	1.625	287	325	243,75	162,50
9.300— 9.599	1.100	22,2ο]ο	555	1.655	287	331	248,25	165,50
9.600— 9.899	1.100	23,4ο]ο	585	1.685	287	337	252,75	168,50
9.900—10.199	1.100	24,6ο]ο	615	1.715	287	343	257,25	171,50
10.200—10.499	1.100	25,8ο]ο	645	1.745	287	349	261,75	174,50
10.500—10.799	1.100	27ο'ο	675	1.775	287	355	266,25	177,50

Παρατηρήσεις: 1. Ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ἡμ. ἐργ.) δέον νὰ προστίθενται αἱ κατὰ περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.

2. Τὸ τελικὸν ποσὸν τελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως.

XI ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 3.125 δραχ.)

Ἡμέραι ἐργασίας	Ποσόν				Προσαύξησις οἰκογεν. βαρῶν			
	Βασ.	Προσαύξ. ἡμ. ἐργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1– 3.299	1343.75	—	—	1343.75	287	268,75	201,56	134,37
3.300– 3.599	1343,75	1ο/ο	31.25	1375	287	275	206,25	137,50
3.600– 3.899	1343.75	2ο/ο	62,50	1406,25	287	281,25	210,94	140,62
3.900– 4.199	1343.75	3ο/ο	93,75	1437,50	287	287,50	215,62	143,75
4.200– 4.499	1343.75	4ο/ο	125	1468,75	287	293,75	220,31	146,87
4.500– 4.799	1343.75	5ο/ο	156,25	1500	287	300	225	150
4.800– 5.099	1343.75	6ο/ο	187,50	1531,25	287	306,25	229,69	153,12
5.100– 5.399	1343.75	7ο/ο	218,75	1562,50	287	312,50	234,37	156,25
5.400– 5.699	1343.75	8ο/ο	250	1593,75	287	318,75	239,06	159,37
5.700– 5.999	1343.75	9ο/ο	281,25	1625	287	325	243,75	162,50
6.000– 6.299	1343,75	10ο/ο	312,50	1656,25	287	331,25	248,44	165,62
6.300– 6.599	1343,75	11ο/ο	343,75	1687,50	287	337,50	253,12	168,75
6.600– 6.899	1343,75	12ο/ο	375	1718,75	287	343,75	257,81	171,87
6.900– 7.199	1343,75	13ο/ο	406,25	1750	287	350	262,50	175
7.200– 7.499	1343,75	14ο/ο	437,50	1781,25	287	356,25	267,19	178,12
7.500– 7.799	1343,75	15ο/ο	468,75	1812,50	287	362,50	271,87	181,25
7.800– 8.099	1343,75	16,2ο/ο	506,25	1850	287	370	277,50	185
8.100– 8.399	1343,75	17,4ο/ο	543,75	1887,50	287	377,50	283,12	188,75
8.400– 8.699	1343.75	18,6ο/ο	581,25	1925	287	385	288,75	192,50
8.700– 8.999	1343,75	19,8ο/ο	618,75	1962,50	287	392,50	294,37	196,25
9.000– 9.299	1343,75	21ο/ο	656,25	2000	287	400	300	200
9.300– 9.599	1333,75	22,2ο/ο	693,75	2037,50	287	407,50	305,62	203,75
9.600– 9.899	1343,75	23,4ο/ο	731,25	2075	287	415	311,25	207,50
9.900–10.199	1343,75	24,6ο/ο	768,75	2112,50	287	422,50	316,87	211,25
10.200–10.499	1343,75	25,8ο/ο	806,25	2150	287	430	322,50	215
10.500–10.799	1343,55	27ο/ο	843,75	2187,50	287	437,50	328,12	218,75

Παρατηρήσεις : 1. Ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ἡμ. ἐργ.) δέον νὰ προστίθενται αἱ κατὰ περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.
2. Τὸ τελικὸν ποσὸν τελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως.

ΧΙΙ ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 3.750 δραχ.)

Ήμέραι εργασίας	Ποσόν				Προσαύξησις οικογεν. βαρών			
	Βασ.	Προσαύξ. ήμ. εργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1— 3.299	1387,50	—	—	1387,50	287	277,50	208,12	138,75
3.300— 3.599	1387,50	1ο/ο	37,50	1425	287	285	213,75	142,50
3.600— 3.899	1387,50	2ο/ο	75	1462,50	287	292,50	219,37	146,25
3.900— 4.199	1387,50	3ο/ο	112,50	1500	287	300	225	150
4.200— 4.499	1387,50	4ο/ο	150	1537,50	287	307,50	230,62	153,75
4.500— 4.799	1387,50	5ο/ο	187,50	1575	287	315	236,25	157,50
4.800— 5.099	1387,50	6ο/ο	225	1612,50	287	322,50	241,87	161,25
5.100— 5.399	1387,50	7ο/ο	262,50	1650	287	330	247,50	165
5.400— 5.699	1387,50	8ο/ο	300	1687,50	287	335,50	253,12	168,75
5.700— 5.999	1387,50	9ο/ο	337,50	1725	287	345	258,75	172,50
6.000— 6.299	1387,50	10ο/ο	375	1762,50	287	352,50	264,37	176,25
6.300— 6.599	1387,50	11ο/ο	412,50	1800	287	360	270	180
6.600— 6.899	1387,50	12ο/ο	450	1837,50	287	367,50	275,62	183,75
6.900— 7.199	1387,50	13ο/ο	487,50	1875	287	375	281,25	187,50
7.200— 7.499	1387,50	14ο/ο	525	1912,50	287	382,50	286,87	191,25
7.500— 7.799	1387,50	15ο/ο	562,50	1950	287	390	292,50	195
7.800— 8.099	1387,50	16,8ο/ο	630	2017,50	287	403,50	302,62	201,75
8.100— 8.399	1387,50	18,6ο/ο	697,50	2085	287	417	312,75	208,50
8.400— 8.699	1387,50	20,4ο/ο	765	2152,50	287	430,50	322,87	215,25
8.700— 8.999	1387,50	22,2ο/ο	832,50	2220	287	444	333	222
9.000— 9.299	1387,50	24ο/ο	900	2287,50	287	457,50	343,12	228,75
9.300— 9.599	1387,50	25,8ο/ο	967,50	2355	287	471	353,25	235,50
9.600— 9.899	1387,50	27,6ο/ο	1035	2422,50	287	484,50	363,37	242,25
9.900—10.199	1387,50	29,4ο/ο	1102,50	2490	287	498	373,50	249
10.200—10.499	1387,50	31,2ο/ο	1170	2557,50	287	511,50	383,62	255,75
10.500—10.799	1387,50	33ο/ο	1237,50	2625	287	525	393,75	262,50

Παρατηρήσεις : 1. Επί τού συνολικού ποσού συντάξεως τής 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ήμ. έργ.) δέον νά προστίθενται αί κατά περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγω οικογενειακών βαρών.
2. Τό τελικόν ποσόν τελεί πάντοτε ύπό τόν περιορισμόν τού 25πλασίου τού Τ.Η. τής κλάσεως.

ΧΙΙΙ ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 4.500 δραχ.)

Ήμέραι	Ποσόν				Προσαύξησις οικογεν. βαρών			
έργασίας	Βασ.	Προσαύξ. ήμ. έργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν.	β' τέκν.	γ' τέκν.
1– 3.299	1440	–	–	1440	287	288	216	144
3.300– 3.599	1440	1ο/ο	45	1485	287	297	222.75	148.50
3.600– 3.899	1440	2ο/ο	90	1530	287	306	229.50	153
3.900– 4.199	1440	3ο/ο	135	1575	287	315	236.25	157.50
4.200– 4.499	1440	4ο/ο	180	1620	287	324	243	162
4.500– 4.799	1440	5ο/ο	225	1665	287	333	249.75	166,50
4.800– 5.099	1440	6ο/ο	270	1710	287	342	256,50	171
5.100– 5.399	1440	7ο/ο	315	1755	287	351	263,25	175.50
5.400– 5.699	1440	8ο/ο	360	1800	287	360	270	180
5.700– 5.999	1440	9ο/ο	405	1845	287	369	276.75	184.50
6.000– 6.299	1440	10ο/ο	450	1890	287	378	283,50	189
6.300– 6.599	1440	11ο/ο	495	1935	287	387	290,25	193,50
6.600– 6.899	1440	12ο/ο	540	1980	287	396	297	198
6.900– 7.199	1440	13ο/ο	585	2025	287	405	303,75	202,50
7.200– 7.499	1440	14ο/ο	630	2070	287	414	310.50	207
7.500– 7.799	1440	15ο/ο	675	2115	287	423	317,25	211,50
7.800– 8.099	1440	17,1ο/ο	769,50	2209,50	287	441,90	331,42	220,95
8.100– 8.399	1440	19,2ο/ο	864	2304	287	460,80	345,60	230,40
8.400– 8.699	1440	21,3ο/ο	958,50	2398,50	287	479,70	359,77	239,85
8.700– 8.999	1440	23,4ο/ο	1053	2493	287	498,60	373,95	249,30
9.000– 9.299	1440	25,5ο/ο	1147,50	2587,50	287	517,50	388,12	258,75
9.300– 9.599	1440	27,6ο/ο	1242	2682	287	536,40	402,30	268,20
9.600– 9.899	1440	29,7ο/ο	1336,50	2776,50	287	555,30	416,47	277,65
9.900–10.199	1440	31,8ο/ο	1431	2871	287	574,20	430,65	287,10
10.200–10.499	1440	33,9ο/ο	1525,50	2965,50	287	593,10	444,82	296,55
10.500–10.799	1440	36ο/ο	1620	3060	287	612	459	306

Παρατηρήσεις: 1. Έπί τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ήμ. έργ.) δέον νά προστίθενται αἱ κατά περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγω οἰκογενειακῶν βαρῶν.
2. Τό τελικόν ποσόν τελεῖ πάντοτε ὑπό τόν περιορισμόν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως.

ΧΙΥ ΚΛΑΣΙΣ (25πλάσιον 5.250 δραχ.)

Ήμέραι	Ποσόν				Προσαύξησις οίκογεν. βαρών			
έργασίας	Βασ.	Προσαύξ. ήμ. έργ.		Σύν.	Συζ.	α' τέκν	β' τέκν.	γ' τέκν.
1– 3.299	1470	—	—	1470	287	294	220.50	147
3.300– 3.599	1470	1ο/ο	52.50	1522.50	287	304.50	228.37	152.25
3.600– 3.899	1470	2ο/ο	105	1575	287	315	236.25	157.50
3.900– 4.199	1470	3ο/ο	157.50	1627.50	287	325.50	244.12	162.75
4.200– 4.499	1470	4ο/ο	210	1680	287	336	252	168
4.500– 4.799	1470	5ο/ο	262.50	1732.50	287	346.50	259.87	173.25
4.800– 5.099	1470	6ο/ο	315	1785	287	357	267.75	178.50
5.100– 5.399	1470	7ο/ο	367.50	1837.50	287	367.50	275.62	183.75
5.400– 5.699	1470	8ο/ο	420	1890	287	378	283.50	189
5.700– 5.999	1470	9ο/ο	472.50	1942.50	287	388.50	291.37	194.25
6.000– 6.299	1470	10ο/ο	525	1995	287	399	299.25	199.50
6.300– 6.599	1470	11ο/ο	577.50	2047.50	287	409.50	307.12	204.75
6.600– 6.899	1470	12ο/ο	630	2100	287	420	315	210
6.900– 7.199	1470	13ο/ο	682.50	2152.50	287	430.50	322.87	215.25
7.200– 7.499	1470	14ο/ο	735	2205	287	441	330.75	220.50
7.500– 7.799	1470	15ο/ο	787.50	2257.50	287	451.50	338.62	225.75
7.800– 8.099	1470	17,5ο/ο	918.75	2388.75	287	477.75	358.31	238.87
8.100– 8.399	1470	20ο/ο	1050	2520	287	504	378	252
8.400– 8.699	1470	22,5ο/ο	1181.25	2651.25	287	530.25	397.68	265.12
8.700– 8.999	1470	25ο/ο	1312.50	2782.50	287	556.50	417.37	278.25
9.000– 9.299	1470	27,5ο/ο	1443.75	2913.75	287	582.75	437.06	291.37
9.300– 9.599	1470	30ο/ο	1575	3045	287	609	456.75	304.50
9.600– 9.899	1470	32,5ο/ο	1706.25	3176.25	287	635.25	476.43	317.62
9.900–10.199	1470	35ο/ο	1837.50	3307.50	287	661.50	496.12	330.75
10.200–10.499	1470	37,5ο/ο	1968.75	3438.75	287	687.75	515.80	343.87
10.500–10.799	1470	40ο/ο	2100	3570	287	714	535.50	357

Παρατηρήσεις: 1. Επί τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ συντάξεως τῆς 5ης στήλης (βασ. ποσόν, προσαύξ. ήμ. έργ.) δέον νά προστίθενται αί κατά περίπτωσιν προσαυξήσεις λόγῳ οίκογενειακῶν βαρῶν.
2. Τό τελικόν ποσόν τελεί πάντοτε ὑπό τόν περιορισμόν τοῦ 25πλασίου τοῦ Τ.Η. τῆς κλάσεως.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕΤΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΝ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΝΟΜΟΥ 2112]1920.

Περίληψις ερωτήματος *('Υπουργείου 'Εργασίας): «Αν βάσει της ὑπὸ τοῦ νόμου 3954]1959 κυρωθείσης συμβάσεως δικαιοῦται ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920 τὸ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀποχωροῦν προσωπικὸν τῆς 'Ηλεκτρικῆς 'Εταιρείας Μεταφορῶν.*

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους. Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 864]1960

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Β. Σάββας*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. 'Αλεξίου, Δ. Μαγγιώρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Β. Κουντούρης, Ι. Ματαράγκας, Πάρεδροι.

'Επὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τοῦ νόμου 3954]1959 (Φ.Ε.Κ. 87) ἐκυρώθησαν, ἀποκτήσασαι ἰσχὺν νόμου, α) ἡ ἀπὸ 23.8.1957 σύμβασις μεταξὺ τοῦ 'Ελληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς 'Ηλεκτρικῆς 'Εταιρείας Μεταφορῶν (Η.Ε.Μ.) καὶ β) ἡ ἀπὸ 5.2.1959 συμπληρωματικὴ συμφωνία μεταξὺ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω συμβαλλομένων. Ἐν τῇ παραγράφῳ 6 τοῦ ἄρθρου 12 τῆς συμβάσεως, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τῆς συμπληρωματικῆς συμφωνίας, λαβούσῃ δι' αὐτῆς τὸν ἀριθμὸν 5, περιέχονται οἱ ἑξῆς ὅροι, ἐπέχοντες μετὰ τὴν ἀνωτέρω νομοθετικὴν κυρωσιν ἰσχὺν διατάξεων νόμου: «Ἰδικῶς τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ., τὸ ὁποῖον θὰ ἀπολυθῇ ἄνευ συνέπειαν τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐκμεταλλεύσεώς της, συμφώνως τῇ παρούσῃ συμβάσει, καὶ τῆς συναφοῦς ἀναδιοργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν της, θὰ τύχῃ τῆς ἀκολούθου ἀποζημιώσεως: α) οἱ μὲν ὑπάλληλοι καὶ πάντες ἐν γένει οἱ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσιαν δικαιούμενοι ἀποζημιώσεως ὑπάλληλοι θὰ τύχουν πλήρους τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558]1930, καὶ τοῦ ν. 3198]1955 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως δι' ἀπροειδοποιήτων καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, β) ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὸ λοιπὸν ἐργατοτεχνικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ἡ Η.Ε.Μ. ἀποδέχεται καὶ ἀναλαμβάνει διὰ τῆς παρούσης, κατ' ἐξαίρεσιν, τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως αἱ καταβληθησόμεναι ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ προσωπικὸν ταῦτο ἀποζημιώσεις μὴ ὑπολειπωνται τῶν ἑξῆς κατωτάτων ὁρίων: αα) τῶν δύο τρίτων τῆς ἀποζημιώσεως, ἣν θὰ ἐδικαιοῦντο, ἂν ἐλογίζοντο ὡς ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον δὲν συντηρῶσι σύζυγον ἢ καὶ τέκνα, ββ) τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀποζημιώσεως, εἰς ἣν θὰ ἐδικαιοῦντο, ἂν ἐλογίζοντο ὡς ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον δὲν συντηρῶσι σύζυγον ἢ τέκνα. Ἡ ἀποζημίωσις, ἡ προβλεπομένη εἰς τὰς ὑπὸ στοιχεῖα (α) καὶ (β) περιπτώσεις, παρέχεται καὶ εἰς τοὺς κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀθρόας ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ ἔχοντας συμπεπληρωμένον ἢ συμπληρουντας ἐντὸς τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἐξαμήνου τὸ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὅριον ἡλικίας, μὴ ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789]1957. Παρέχεται εἰς τὴν Η.Ε.Μ. προθεσμία ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἑκάστοτε καταργήσεως τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 ἀναφερομένων 'Υπηρεσιῶν της πρὸς ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν ὡς ἄνω ἀποζημιώσεων διὰ τὰς ἀντιστοίχους ἀπολύσεις προσωπικοῦ. Ἡ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης (τῆς καταργήσεως 'Υπηρεσιῶν) ἀπόλυσις τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ θὰ εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον ἡ κατοβολὴ ἢ ἡ προσηκόντως γενομένη προσφορὰ πλήρους ἀποζημιώσεως δὲν θὰ βραδύνῃ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης. Ὅσοι ἐκ τοῦ προσωπικοῦ θὰ παρεμείνουν μετὰ τὴν ἀθρόαν ταύτην ἔξοδον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Η.Ε.Μ. καὶ θὰ ἀπομακρύνωνται μετὰ ταῦτα τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου (δηλαδὴ τοῦ ἄρθρου 12 τῆς συμβάσεως) ὁρίου ἡλικίας ἢ ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου λόγου θὰ ὑπάγωνται ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὴν γενικῶς ἰσχύουσαν νομοθεσίαν».

'Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὁρισμῶν καταφαίνεται λίαν σαφῶς, ὅτι γίνεται διάκρισις μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., τὸ ὁποῖον θὰ ἀπελύετο ἀθρόως κατὰ συνέπειαν τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐκμεταλλεύσεώς της, συμφώνως τῇ συμβάσει, καὶ τοῦ προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ παρέμενεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Η.Ε.Μ. μετὰ τὴν ἀθρόαν ταύτην ἔξοδον. Καὶ διὰ μὲν τὸ πρῶτον προσωπικόν, καίτοι διεπόμενον ὑπὸ διατάξεων Κανονισμοῦ, προβλεπουσῶν ὅριον ἡλικίας καὶ ἀποχώρησίν του αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας διὰ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου τούτου καὶ συνεπῶς μὴ δικαιούμενον τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112]1920 καὶ 4558]1930 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ὡς συνδεόμενον μετὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ 'Αρείου Πάγου (πρόσφατος ἀπόφασις 324]1960) (*), ὁρίζεται ρητῶς, κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του θὰ τύχῃ τῆς ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω νόμων προβλεπομένης ἀποζημιώσεως δι' ἀπροειδοποιήτων καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐνῷ διὰ τὸ δεύτερον προσωπικόν, τελοῦν καὶ τοῦτο ὑπὸ ὅμοιον καθεστὼς ὁρίου ἡλικίας κατά τε τὸ πρὸ τῆς συμβάσεως ταύτης καθεστὼς καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της χρόνον (παράγραφος 1 ἄρθρου 12 τῆς συμβάσεως), δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἡ παρέκκλισις αὕτη, ὁριζομένου ρητῶς ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦτο θὰ ὑπάγηται ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως εἰς τὴν γενικῶς ἰσχύουσαν νομοθεσίαν, ἡ δὲ ἰσχύουσα γενικῶς νομοθεσία, ὡς ἠρμηνεύθη καὶ ἐφαρμόζεται ὑπὸ τῆς νομολογίας, εἶναι ὅτι ἐπὶ τῇ λύ-

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 829.

σει τῆς συμβάσεως λογῳ λήξεως τοῦ χρόνου διαρκείας της δὲν ὀφείλεται ἡ λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένη ἀποζημίωσις. Ἡ ἐν τῷ ἐρωτήματι διατυπουμένη μετ' ἀμφιβολιῶν ἄποψις μήπως ὁ Νομοθέτης (ἐν ἀκριβολογίᾳ οἱ ἀνωτέρω συμβαλλόμενοι), οὕτως ἐκφραθείς, ἠθέλησε νὰ τονίσῃ διὰ τῆς φράσεως «γενικῶς ἰσχύουσα νομοθεσία» ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦτο θὰ ἀποζημιοῦται βάσει τῶν γενικῶς ἰσχυουσῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ οὐχὶ βάσει τῶν δεδομένων τῆς νομολογίας τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ὑπαρξιν ὁρίου ἡλικίας ἐν τῷ Κανονισμῷ, ὡς διεμόρφωσε τὴν νομολογίαν ταύτην ὁ "Αρειος Πάγος», δὲν εὑρίσκει ποσῶς ἔρεισμα εἰς τὴν ἑρμηνευομένην διάταξιν. Ἂν ἡ ἄποψις αὕτη, τεινουσα εἰς ὑστάτην ἀνάλυσιν νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι καὶ διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦτο καθιερώθη διὰ τοῦ ἀνωτέρω ὅρου τῆς ἐπικυρωθείσης συμφωνίας, μετὰ λόγου γνώσεως, παρέκκλισις ἀπὸ τῆς νομολογίας (δεχομένης, ὡς προείρηται, τὴν μὲ ὅριον ἡλικίας σύμβασιν ἐργασίας ὡς ὡρισμένου χρόνου), ἐπὶ τῷ τέλει κατοβολῆς καὶ εἰς αὐτὸ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἐκεῖτο ἐν τῇ βουλήσει τῶν συμβληθέντων καὶ τοῦ Νομοθέτου, δὲν εἶχεν ἢ νὰ ἐπαναλάβουν οὗτοι ὅσα μὲ σαφήνειαν ὥρισαν διὰ τὸ πρῶτον προσωπικὸν ἢ νὰ ἀναφερθῶσιν εἰς αὐτὰ ἢ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν, ρυθμίζοντες οὕτω εὐθέως τὸ θέμα.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 4 Α.Ν. 1836]1951

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Ἐργασίας): *Ἐὰν πολεμιστὴς, τοποθετηθεὶς παρ' Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ καὶ ἀπολυθεὶς μετὰ κατάργησιν τῆς θέσεως καὶ τὴν πάροδον πενταετείας, νομίμως ἀπελύθη.*

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 900]1960

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Κ. Γουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 (Ε.Κ. 164) προβλέπεται ἡ προστασία τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου καλυπτομένων πολεμιστῶν διὰ τῆς τοποθετήσεως τούτων, κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὁριζομένην ἀναλογίαν, εἰς τὰς κενουμένας θέσεις Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ.

Κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικὸν ὁ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα πολεμιστὴς ἐτοποθετήθη, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, εἰς κενὴν θέσιν ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀπατελοῦντος Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου. Βραδύτερον κατηργήθη ἡ θέσις αὕτη, λόγῳ ἐκποιήσεως τοῦ αὐτοκινήτου, ὁ πολεμιστὴς ὅμως διετηρήθη, ἐκτελῶν ἐν συνεχείᾳ καθήκοντα ἐκτάκτου κλητῆρος, καίτοι δὲν ὑφίστατο τοιαύτη θέσις, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν πενταετείας ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως τούτου κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ εἰρημένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου Ὀργανισμοῦ.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων ἔννοιαν εἰς τὴν περὶ τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ ἀπόφασιν τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων προσδιορίζεται ὑποχρεωτικῶς ἡ θέσις, πρὸς πλήρωσιν τῆς ὁποίας ἐνεργεῖται αὕτη (Σ.Ε. 357]1959). Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2223]1952 (Ε.Κ. 271), ὡρίσθη, ὅτι ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. τοποθετουμένου προσωπικοῦ διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς προσλήψεως αὐτοῦ. Ἡ ἀληθὴς ὅμως ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι ἡ ὑπὸ ταύτης θεσπισθεῖσα πενταετὴς προστασία τυγχάνει ἐφαρμογῆς οὐ μόνον ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοποθετηθέντων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 τοποθετηθέντων πολεμιστῶν, ὡς τοῦτο σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 2 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν., δοθέντος ὅτι διὰ μὲν τῆς πρώτης τούτων ὁρίζεται: «Ἡ ἀπόλυσις τῶν τοποθετηθέντων δύναμει τοῦ παρόντος νόμου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τριετίας (νῦν πενταετίας) ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τὰς κατωθι προϋποθέσεις...», ἡ δὲ δευτέρα ὁρίζει τὰ ἀκόλουθα: «Προκειμένου περὶ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936 ἀντικαθίσταται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου...». Οὕτω ἡ μὲν πρώτη διάταξις ρητῶς καὶ ἀδιακρίτως ἀναφέρεται εἰς πάντας τοὺς δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω νόμου τοποθετηθέντας, ἡ δὲ δευτέρα ὑπήγαγεν εἰς τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 7 τὴν διαδικασίαν τῆς ἀπολύσεως τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοποθετηθέντων, μὲ τὴν μοναδικὴν διαφορὰν ὅτι μετέβαλεν, ὡς πρὸς τούτους, τὸ ἁρμόδιον συλλογικὸν ὄργανον, ὑποκατασταθείσης ἁπλῶς τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀ.ν. 244/1936 διὰ τοῦ οἰκείου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου. Τέλος ἡ ἀντίθετος ἄποψις ἀντίκειται εἰς τὸν διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἐπιδιωχθέντα σκοπόν, σαφῶς διατυπούμενον ἐν τῇ οἰκείᾳ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει, ἐγκείμενον δὲ εἰς τὴν παροχὴν μείζονος προστασίας πρὸς τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 καλυπτομένους πολεμιστάς, ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκείνην, ἥτις εἶχε παρασχεθῆ διὰ τῶν προϋισχυόντων ν. 751]1948 καὶ 1196]1949 (πρβλ. Α.Π. 39/1959, ΕΕΔ 18, 256, 664/1955, ΕΕΔ 15, 42, 573]1952, ΕΕΔ 11, 1260).

Ἐν τῇ προκειμένῃ ὅθεν περιπτώσει ἡ κατάργησις τῆς εἰς ἣν εἶχε τοποθετηθῆ ὁ πολεμιστὴς θέσεως ηὐδόλως ἐπήνεγκε τὴν παῦσιν τῆς περαιτέρω προστασίας ταύτου, ἐπελθοῦσαν μόνον διὰ τῆς παρελεύσεως πενταετίας ἀπὸ τῆς

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 2112|1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἐὰν ἐναντίον τοῦ ὑπαλλήλου ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος. Ὑπάλληλος ἀπαλλαγεὶς διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου τούτου ἀποζημίωσιν.

Ὅμοιον εἶναι καὶ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ ἀπὸ 16|18 Ἰουλίου 1920 β.δ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112|1920 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198|1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502) αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος (νόμου 3198|1955) δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν, ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 (ἢ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ β.δ|τος τῆς 16|18 Ἰουλίου 1920) ὁριζόμενα. Ἐὰν ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος (νόμου 3198) ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112|1920, ὡς τελικῶς διεσκευάσθη ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ νομοσχεδίου, ἐσκόπησε νὰ ἀποτρέψῃ ζημίαν τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς διατηρήσεως εἰς τὴν ἐργασίαν του μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις τοῦ μισθωτοῦ, ἀξιόποινος χαρακτηριζομένη, ὑπάρχουν ἐνδείξεις, ὅτι συνεπάγεται κινδύνους διὰ τὴν ἐπιχείρησιν καὶ καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν διατήρησιν τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐργασίᾳ (*Α. Λιτζερόπουλος*, Θέμ. ΝΒ' 461, Α.Π. 471|1954, ΕΕΔ 13, 633, Α.Π. 253|1955, ΕΕΔ 14, 528).

Ἐν τούτοις καὶ ἀφοῦ ἡ διάταξις εἶναι τεθειμένη ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου δὲν ἀποκλείεται νὰ διατηρήσῃ οὗτος τὸν μισθωτὸν ἐν τῇ ἐργασίᾳ του καὶ μετὰ τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν, κρίνων ὅτι αὐτὴ δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ὁμαλῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁπότε ἐμφανίζεται τὸ περιστατικὸν τοῦτο ὡς μὴ διαταράσσον τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν καὶ εἶναι οὕτω ἀδιάφορος ἡ τύχη τῆς μηνύσεως, ἂν δηλαδὴ ὁ μισθωτὸς κατεδικάσθη ἢ ἠθωώθη ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου. Ὁ μισθωτός, ἀπολυόμενος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου βραδύτερον, θὰ λάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112|1920, ἀφοῦ ἡ τοιαύτη ἀπόλυσίς του δὲν εὑρίσκεται πλέον εἰς αἰτιώδη πρὸς τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν σύνδεσμον.

Τοῦτο ὅμως ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἐν τῇ κατ' ἰδίαν περιπτώσει, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀνέμεινε τὴν καταδίκην τοῦ μισθωτοῦ, θεωρουμένης ὡς εὐλόγου τῆς ἀναμονῆς τοῦ ἐργοδότου μέχρι τοῦ χρόνου τελεσιδίκου ἐκδικάσεως τῆς μηνύσεως (οὕτω *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 308, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5262|954, ΕΕΔ 13, 646, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13842|1956, ΕΕΔ 15, 1294, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17871|1956, ΕΕΔ 16, 203).

Ἐξ ἄλλου ὁ ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας ἀπολυόμενος μισθωτὸς (μεθ' ὑποβολὴν κατ' αὐτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν ἢ ἀπαγγελίαν κατ' αὐτοῦ κατηγορίας εἰς βαθμὸν πλημμελήματος) στερεῖται τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, πλὴν ἂν ἀπαλλαγῇ τῆς κατηγορίας διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἢ δὲ ἐπιδότησις γίνεται μετὰ προηγουμένην σχετικὴν δήλωσιν τοῦ ἀνέργου, ὑποβαλλομένην ἐντὸς 14 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ὡς ἄνω πράξεων (ἄρθρον 15 ν.δ. 2961|1954, ΕΕΔ 15, 944, ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37274|3786|1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 15, 1027). Ἡ ἐπιδότησις ἀνατρέχει ἀφ' ἧς πράγματι ἔλαβε χώραν ἡ ἀπόλυσις (ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ).

Ἡ καταδίκη λοιπὸν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου δὲν ἔχει μόνον τὴν συνέπειαν νὰ στερῆται οὗτος τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920 ἢ τοῦ β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920 (προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν ἢ ὑπηρετῶν), ἀλλὰ νὰ στερῆται ἐπίσης καὶ τοῦ δικαιώματος ἐπιδοτήσεως διὰ τὴν ἀνεργίαν του, καὶ τοῦτο ἔχει δικαιολογητικὸν λόγον ὅτι ὁ μισθωτὸς κατέστη ὑπαιτιότητι αὐτοῦ ἄνεργος (ἴδετε καὶ εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ν.δ. 2961|1954, ΕΕΔ 13, 953).

Ἀντιθέτως, ἂν ὁ μισθωτὸς ἀπαλλαγῇ τῆς κατηγορίας διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν ἄμεσον μετὰ τὴν κοινοποίησιν τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, κατ' ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198|1955, καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112|1920, ἐπὶ τῇ συνεπείᾳ πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης δὲν καταβάλῃ τὴν ἀποζημίωσιν (οὕτω *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 359,

---

γενομένης, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ εἰρημένου ἀ.ν., τοποθετήσεως τούτου, ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸ παρεμπεσὸν γεγονὸς τῆς καταργήσεως τῆς θέσεως. Ἑπομένως ἡ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πενταετίας ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως ἐπακολουθήσασα καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος πολεμιστοῦ συνήγετο.

Τυγχάνοις συνεπῶς καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

727]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί έγκρίσεως Κανονισμού Παροχών του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 178 της 7 Νοεμβρίου 1960)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις του άρθρου 8 του ν.δ. 3867]1958 «περί της λειτουργίας του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών».

2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών (άριθ. πρωτ. 1184]11.5.1959).

3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατα την 495ην συνεδρίασιν αύτου της ΙΑ' περιόδου της 5.10.1959.

4) Την ύπ' άριθ. 288]1960 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Εγκρίνομεν

Τον Κανονισμόν Παροχών του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών εξ άρθρων εικοσι εξ (26), έχοντα ούτω:

Κανονισμός Παροχών του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών

Άρθρον 1

Αι υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών χορηγούμεναι παροχαί διέπονται υπό των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού Παροχών.

Άρθρον 2

Σύνταξις λόγω γήρατος

Δικαιούται συντάξεως λόγω γήρατος εκ του Ταμείου ο ησφαλισμένος ο διακόψας την άσκησιν της ασφαλιστέας παρά τω Ταμείω εργασίας, εάν συνεπλήρωσε το 65ον έτος της ηλικίας του προκειμένου περί άρρενος και το 60ον προκειμένου περί θήλεος και επραγματοποίησεν εν τη ασφαλίσει του Ταμείου τας υπό της διεπούσης εκάστοτε το Ι.Κ.Α. Νομοθεσίας απαιτουμένας ημέρας εργασίας εν ασφαλίσει διά την θεμελίωσιν του δικαιώματος εις σύνταξιν λόγω γήρατος.

Άρθρον 3

Σύνταξις λόγω αναπηρίας

1) Δικαιούται συντάξεως λόγω αναπηρίας εκ του Ταμείου ο ησφαλισμένος ο καθιστάμενος ανάπηρος κατά την έννοιαν της επομένης παραγράφου, εφ' όσον επραγματοποίησεν εν τη ασφαλίσει του Ταμείου τας υπό της διεπούσης εκάστοτε το Ι.Κ.Α. νομοθεσίας απαιτουμένας ημέρας εργασίας εν ασφαλίσει διά την θεμελίωσιν του δικαιώματος εις σύνταξιν λόγω αναπηρίας.

2) Οι ησφαλισμένοι θεωρούνται ανάπηροι κατά την έννοιαν της προηγουμένης παραγράφου, εάν λόγω παθήσεως ή βλάβης ή εξασθενήσεως σωματικής ή πνευματικής, εξαμήνου τουλάχιστον κατ' ιατρικήν πρόβλεψιν διαρκείας, και μετά την υπό του Οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως καταβολήν επιδόματος ασθενείας εξαμήνου τουλάχιστον διαρκείας δεν δύνανται να κερδίζουν δι' εργασίας ανταποκρινομένης εις τας δυνάμεις, τας δεξιότητας, την μόρφωσιν και την συνήθη αυτών επαγγελματικήν απασχόλησιν πλέον του τρίτου, όπερ συνήθως κερδίζει εν τη αυτή περιφερεία και επαγγελματική κατηγορία σωματικώς και πνευματικώς υγιής άνθρωπος της αυτής μορφώσεως.

3) Η ύπαρξις της κατά τα ανωτέρω αναπη-

σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 14, 712, ΕΕΔ 16, 283, Πρωτοδικείου Αθηνών 18286]1958, ΕΕΔ 18, 191, Πρωτοδικείου Αθηνών 16306] 959, ΕΕΔ 18, 1362).

Αφού δε ο μισθωτός κατ' άρθρον 5 § 1 νόμου 2119]1920 και άρθρον 6 § 1 του β.δ. 16] 18 Ιουλίου 1920 δικαιούται της αποζημιώσεως εκ μόνης της απαλλαγής του δεν είναι διά την επιδίωξιν αύτης απαραίτητος η προηγουμένη κοινοποίησις του απαλλακτικού βουλεύματος ή της δικαστικής αποφάσεως, ή οποία τάσσεται εκ του νόμου, ίνα εκπέσθωσιν αι συνέπειαι εκ της μη καταβολής, ήτοι η πληρωμή του μισθού μέχρι του χρόνου της καταβολής (ούτω και η Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 30]1960, ΕΡΔ 19, 398).

Κατά το άρθρον 2 του νόμου 3198]1955 η αποζημίωσις των απολλήλων, εφ' όσον υπερβαίνει τας αποδοχάς 6 μηνών, καταβάλλεται κατά τας εν αυτώ δόσεις (ίδετε σχετικώς Πρωτοδικείου Αθηνών 5639]1960, ΕΕΔ 19, 89). Αφού δε ο νόμος (άρθρον 7 νόμου 3198]1955) ορίζει, ότι εφαρμόζονται αι διατάξεις αύτου και εις την περίπτωσιν της απαλλαγής του μισθωτού της κατηγορίας διά βουλεύματος ή δικαστικής αποφάσεως, μεταξύ των εφαρμοστέων διατάξεων πρέπει να είναι και η του άρθρου 2 του νόμου περί της κατά δόσεις καταβολής της εν αυτώ αποζημιώσεως, ώστε να είναι καταβλητέον μετά την κοινοποίησιν του απαλλακτικού βουλεύματος ή της δικαστικής αποφάσεως το μέχρι των αποδοχών εξ μηνών μέρος ταύτης, το δε υπόλοιπον επί πλέον ποσόν εις τριμηνιαίας δόσεις, της πρώτης των δόσεων καταβλητέας την επομένην της συμπληρώσεως τριμήνου από της καταβολής της πρώτης δόσεως (η φράσις της διατάξεως του άρθρου 2 του νόμου «. . . την επομένην της συμπληρώσεως τριμήνου από της απολύσεως» αναγνωστέα εις την περίπτωσιν «. . . την επομένην της συμπληρώσεως τριμήνου από της καταβολής της πρώτης δόσεως», αφού άλλως καθίσταται ανεφάρμοστος, πράγμα το οποίον δεν ηθέλησε προφανώς ο Νομοθέτης.

ρίας βεβαιοῦται διά γνωμοδοτήσεως τῶν κατά τόπους Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν οἰκείων διατάξεων τῆς Νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν διαδικασίαν, τάς προθεσμίας καὶ διαδικασίας ἀσκήσεως ἐνδίκων μέσων κλπ.

4) Ἡ σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας μετατρέπεται εἰς σύνταξιν γήρατος, ἅμα τὸ ἄθροισμα τῶν ἐτῶν ἡλικίας καὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ συνταξιοδοτουμένου ἀνέλθῃ εἰς 65 προκειμένου περὶ ἀρρένων καὶ εἰς 60 προκειμένου περὶ θηλέων.

5) Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος κατέστη ἀνάπηρος ἐκ προθέσεως ἢ συνεπείᾳ πλημμελήματος ἢ κακουργήματος παρ' αὐτοῦ διαπραχθέντος, ἀποδεικνύεται δὲ ἡ ἐνοχή του διά τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν δικαιοῦται συντάξεως ἀναπηρίας, ἐὰν ὅμως ὑπάρχωσι πρόσωπα ἐκ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων, ταῦτα δικαιοῦνται συντάξεως, ἣς θὰ ἐδικαιοῦντο εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου.

6) Αἱ κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπόμεναι προϋποθέσεις διά τὴν παροχὴν ἠλαττωμένης συντάξεως κατὰ τὰ ἑκάστοτε ποσοστὰ μειώσεως ταύτης ἰσχύουσι καὶ διά τὴν ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου χορήγησιν ἀντιστοίχως μειωμένης συντάξεως, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

7) Ὡς ἐφαρμοστέα νομοθεσία τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς ἣν παραπέμπει ὁ παρὼν Κανονισμός, νοεῖται ἡ κατὰ τὸν χρόνον ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου ἰσχύουσα τοιαύτη διά τὸ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 4
Σύνταξις λόγῳ Θανάτου

1) Ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου δικαιοῦνται συντάξεως τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἐὰν ὁ θανὼν εἶχε συμπληρώσει πρὸ τοῦ θανάτου του τὰς ὑπὸ τῆς διεπούσης ἑκάστοτε τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας ἀπαιτουμένας ἡμέρας ἐργασίας ἢν ἀσφαλίσει διά τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος εἰς σύνταξιν λόγῳ θανάτου.

2) Ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ δικαιοῦνται παρὰ τοῦ Ταμείου συντάξεως, ἐφ' ὅσον συντρέχωσι καὶ αἱ λοιπαὶ νόμιμοι προϋποθέσεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, μὴ ἀπαιτουμένης νέας κρίσεως ὡς πρὸς τὰς προϋποθέσεις, αἵτινες ἐθεμελίωσαν τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα τοῦ ἀποβιώσαντος.

Ἄρθρον 5
Δικαιοδόχοι

1) Ὡς μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου νοοῦνται:

α) Ἡ χήρα ἢ ὁ ἄπορος καὶ ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν χήρος, οὗ ἡ συντήρησις ἐβάρυνε οὐσιωδῶς τὴν θανοῦσαν.

β) Τὰ ἔγγαμα νόμιμα τέκνα, τὰ νομιμοποιηθέντα, ἀναγνωρισθέντα καὶ υἱοθετηθέντα, ὧν ἡ υἱοθεσία ἔλαβε χώραν ἐν τοὐλάχιστον ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου ἢ τῆς χορηγήσεως συντάξεως ἢ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς εἰς τὸν θετὸν πατέρα καὶ τὰ ὁποῖα δὲν λαμβάνουν ὁπωσδήποτε σύνταξιν ἐκ τοῦ Ταμείου καὶ ἐπὶ θανάτου ἠσφαλισμένης ἢ θήλεος συνταξιούχου καὶ τὰ νόθα αὐτῆς τέκνα.

γ) Οἱ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ τοῦ συνταξιούχου (ἠσφαλισμένης ἢ τῆς συνταξιούχου) ἢ ἐπιδοματούχου λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς ὀρφανὸς πατρὸς καὶ μητρός, ἔγγονοι καὶ προγονοί, ἐφ' ὅσον πάντες οὗτοι συνετηροῦντο κυρίως ὑπὸ τοῦ θανόντος (τῆς θανούσης).

δ) Οἱ γονεῖς, ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα (τὴν θανοῦσαν). Οἱ ἔγγονοί, προγονοὶ καὶ γονεῖς δικαιοῦνται συντάξεως, ἐὰν δὲν συντρέχουν μετὰ χήρας (χήρου) ἢ τέκνων δικαιουμένων συντάξεως ἢ καὶ ἐὰν συντρέχουν δὲν ἐξαντλεῖται τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης) διά τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν εἰς σύνταξιν δικαιωμάτων τῆς χήρας (χήρου) καὶ τῶν τέκνων.

2) Ἡ χήρα (χῆρος) δὲν δικαιοῦται συντάξεως:

α) Ἐὰν ὁ θάνατος τοῦ συζύγου (τῆς συζύγου) ἐπῆλθε πρὸ τῆς παρόδου ἑνὸς (1) ἔτους ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἐκτός:

α1) Ἐὰν ὁ θάνατος ὀφείλεται εἰς ἀτύχημα.

β1) Ἐὰν ὑφισταμένου τοῦ γάμου ἐγεννήθη ἢ διά τοῦ γάμου ἐνομιμοποιήθη τέκνον.

γ1) Ἐὰν ἡ χήρα κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τελῇ εἰς κατάστασιν ἐγκυμοσύνης, καὶ

β) Ἐὰν ὁ θανὼν (θανοῦσα) ἐλάμβανε κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου σύνταξιν ἀναπηρίας ἢ γήρατος, ὁ δὲ θάνατος ἐπῆλθε πρὸ τῆς παρόδου 24 μηνῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἐκτὸς ἂν καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ συντρέχῃ λόγος τις ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα α1, β1 καὶ γ1 ἀναφερομένων.

3) Πρόσωπα ἐκ τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους δικαιουμένων συντάξεως στεροῦνται παντὸς ἐπ' αὐτῇ δικαιώματος, ἐὰν δι' ἀποφάσεως Ποινικοῦ Δικαστηρίου ἦθελον καταδικασθῇ διὰ πρᾶξιν, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ὁ θάνατος τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου (τῆς ἠσφαλισμένης ἢ τῆς συνταξιούχου).

Ἄρθρον 6
Ἡλικία

1) Κατὰ τὸν παρόντα Κανονισμὸν ὡς ἔτη ἡλικίας λογίζονται τὰ συμπεπληρωμένα τοιαῦτα.

2) Ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται:

α) Διά ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως ἐξ ὑπαρχῆς συντεταγμένης ἢ ἐν περιπτώσει μὴ ὑπάρξεως τοιαύτης διά πιστοποιητικοῦ Δημοτικῆς ἢ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς τοῦ τόπου γεννήσεως, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ὁ αὔξων ἀριθμὸς ἐγγραφῆς εἰς τὰ Μητρῶα Ἀρρένων ἢ τὰ Δημοτολόγια καὶ τὸ ἔτος γεννήσεως.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκ τοῦ προσαγομένου πιστοποιητικοῦ προκύπτει καὶ ἡ ἡμέρα καὶ ὁ μὴν γεννήσεως, τὰ στοιχεῖα ταῦτα θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῷ ὅτι ταῦτα ἐλήφθησαν ἐξ ἐνόρκων βεβαιώσεων ἢ βεβαιώσεως ἱερέως.

β) Δι' ἀποσπάσματος ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐσωτερικῶν τηρουμένου Μητρῴου Ἀρρένων.

γ) Προκειμένου περὶ προσφύγων, διά πιστο-

ποιητικοῦ Δημοτικῆς ἢ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς ἢ διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ἀναφέροντος τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς πολιτογραφήσεως δηλωθεῖσαν ἡλικίαν.

δ) Ἐν ἐλλείψει ἢ ἀδυναμίᾳ ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας βάσει τῶν ἀνωτέρω στοιχείων λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως ἀναγραφομένη τοιαύτη.

3) Ὅσάκις εἷς τὸ ἀποδεικτικὸν ἡλικίας δὲν καθορίζεται ἡ ἡμέρα καὶ ὁ μὴν γεννήσεως, ὡς τοιαύτη λογίζεται ἡ 1η Ἰουλίου τοῦ ἔτους τῆς γεννήσεως.

Ἄρθρον 7

Ποσὸν συντάξεως ἠσφαλισμένου

1) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν κατὰ τὸν παροντα Κανονισμὸν χορηγουμένων συντάξεων, τὰ δικαιούμενα τοιούτων πρόσωπα κατατάσσονται εἰς μίαν τῶν ἀκολούθων κλάσεων, δι' ἃς προσδιορίζονται τὰ ἔναντι ἑκάστης τούτων ἀναφερόμενα τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια, ἀναλόγως τοῦ πραγματοποιουμένου ἡμερησίου μισθοῦ:

Ἡμερήσιος μισθὸς		Τεκμαρτὸν	Ἀσφαλ.
ἀπὸ	μέχρι	ἡμερομίσθιον	Κλάσις
—	12,50	10	I
12,51	17,50	15	II
17,51	22,50	20	III
22,51	27,50	25	IV
27,51	32,50	30	V
32,51	37,50	35	VI
37,51	45,00	40	VII
45,01	55,00	50	VIII
55,01	65,00	60	IX
65,01	75,00	70	X
75,01	85,00	80	XI
85,01	115,00	100	XII
115,01	καὶ ἄνω	130	XIII

2) Εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τοὺς ἐξερχομένους λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ χορηγεῖται βασικὴ σύνταξις, ἡ ὁποία εἶναι ἴση μὲ τὰ 80/ο τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς δευτέρας ἀσφαλιστικῆς κλάσεως. Τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς βασικῆς συντάξεως προσαυξάνεται κατὰ 10/ο ἐπὶ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς δευτέρας ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ τοῦ τοιούτου τῆς κλάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκεν ὁ ἠσφαλισμένος τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῆς τελευταίας διετίας πρὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίες του. Ἡ μηνιαία βασικὴ σύνταξις ἐξευρίσκεται διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ ἐπὶ 25.

Τὸ ποσὸν τῆς βασικῆς συντάξεως αὐξάνεται: 1) κατὰ 4/ο ἀνὰ πεντακόσια (500) ἡμερομίσθια ἀπὸ 1.500—3.000, 2) κατὰ 3/ο ἀνὰ πεντακόσια (500) ἡμερομίσθια ἀπὸ 3.001—6.000 καὶ 3) κατὰ 2/ο ἀνὰ πεντακοσίας ἡμερησίας καταβολὰς ἀπὸ 6.001 καὶ ἄνω.

4) Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένου ἐξερχομένου λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τὸ ποσὸν τῆς βασικῆς συντάξεως εἶναι ἴσον πρὸς τὰ (40/ο) τεσσαράκοντα ἑκατοστὰ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκε τὰς περισσοτέρας ἡμέρας τοῦ τελευταίου μηνὸς πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπὶ (25) εἴκοσι πέντε.

5) Ὡς καταβολαὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νοοῦνται αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἐν τῇ ἐνεργῷ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου, αἱ λογῳ ἐξαγορᾶς ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας καταβολαὶ καὶ αἱ προσμετρούμεναι ἡμέραι ἐργασίας λόγῳ διαδοχικῆς ὑπαγωγῆς εἰς Ταμεῖα Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951.

6) Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ἀμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ, οὗτοι θεωροῦνται ὡς πραγματοποιοῦντες 25 ἡμερησίας καταβολὰς καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν μῆνα πλήρους ἀπασχολήσεως.

Προκειμένου περὶ τῶν ἡμερομισθίων ἠσφαλισμένων λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ παρ' αὐτῶν πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια.

7) Ἐὰν ὁ συνταξιοῦχος λόγῳ ἀναπηρίας τελῇ εἰς κατάστασιν ἀπαιτοῦσαν κατὰ τὴν περὶ ταύτα γνωμάτευσιν τῆς οἰκείας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς συνεχῆ ἐπίβλεψιν καὶ συμπαράστασιν τρίτου προσώπου (ἀπόλυτος ἀναπηρία), τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως προσαυξάνεται κατὰ 40/ο, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ κατάστασις ἀπολύτου ἀναπηρίας, μὴ ἰσχύοντος ἐν προκειμένῳ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἑπομένης παραγράφου.

8) Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τῶν τετρακοσίων (400) δραχμῶν καὶ ἀνώτερον τῶν δύο χιλιάδων (2.000) δραχμῶν.

Ἄρθρον 8

Ποσὸν συντάξεως μελῶν οἰκογενείας

1) Τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως, ἧς δικαιοῦται ἡ χήρα (χήρος), ἰσοῦται πρὸς 60 ἑκατοστὰ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης).

2) Τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως, εἰς ἣν δικαιοῦται ἕκαστον τέκνον καὶ γονεύς, ἰσοῦται πρὸς τὰ 20 ο/ο τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης).

Προκειμένου ὅμως περὶ τέκνου ὀρφανοῦ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων πρὸς 60 ο/ο.

Τὸ σύνολον πάντως τῶν συντάξεων τῆς χήρας (χήρου) καὶ τῶν τέκνων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης) καὶ μὴ ὑπαρχούσης χήρας (χήρου) δικαιουμένης συντάξεως τὰ 60 ο/ο τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ.

Ἐὰν τὸ σύνολον τῶν συντάξεων ὑπερβαίνῃ τὰ ὅρια τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, ἡ συντάξις ἑκάστου δικαιουμένου μειοῦται ἀναλόγως.

3) Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ἑκάστου ἐγγόνου ἢ προγόνου τοῦ πατρὸς ἢ τῆς χήρας μητρὸς ἰσοῦται πρὸς 30 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης), τῆς δὲ χήρας μητρὸς εἰς τὰ 40 ο/ο τῆς αὐτῆς συντάξεως, χωρὶς ὅμως τὸ σύνολον τῆς συντάξεως τῶν ἐγγόνων, προγόνων καὶ γονέων νὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ, ἐὰν μὲν δὲν ὀφείλεται χήρα (χήρος) ἢ τέκνα δικαιούμενα συντάξεως, τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος

(θανούσης), ἐὰν δὲ ὑφίσταται χήρα (χῆρος) ἡ τέκνα δικαιούμενα συντάξεως, τὸ ποσὸν τὸ ἀπομένον μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἐν λόγῳ συντάξεως ἱκανοποίησιν τοῦ δικαιώματος τῆς χήρας (χήρου) ἢ τῶν τέκνων. Αἱ διατάξεις τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐν προκειμένῳ.

4) Ὡς συνταξις τοῦ θανόντος (θανούσης) διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ποσοστῶν τῶν συντάξεων τῶν μελῶν οἰκογενείας λογίζεται τὸ ποσὸν τῆς βασικῆς συντάξεως, τὸ ὁποῖον ἐλάμβανεν ὁ θανὼν (θανοῦσα) συνταξιοῦχος ἢ ὅπερ θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ θανὼν (θανοῦσα), ἂν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου του καθίστατο ἀνάπηρος ἐκ τῆς αἰτίας, ἐξ ἧς ἀπεβίωσεν, ἄνευ πάντως τῆς προσαυξήσεως περὶ ἧς ἡ παράγραφος 7 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Τὸ ποσὸν τῆς καταβαλλομένης συντάξεως εἰς ἑκάστην ὁμάδα συνταξιούχων λόγῳ θανάτου ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ ποσοῦ τῶν 350 δραχμῶν καὶ ἀνώτερον τῶν τοιούτων τῶν δραχμῶν 1.500.

"Αρθρον 9

Ἀφάνεια

1) Πάντα τὰ κατὰ τὸν παρόντα Κανονισμὸν ἐκ τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως ἀπορρέοντα δικαιώματα, τὰ ἔχοντα ὡς προϋπόθεσιν τὸν θάνατον, γεννῶνται καὶ ἐπὶ ἀφανείας.

2) Ἡ κήρυξις καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀφανείας ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ἢ ἐπιδοματούχου λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς, γενομένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἴτε κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α., θεωρεῖται ἔγκυρος καὶ ἰσχυρὰ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν οἱασδήποτε παροχῆς ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου ὑπὲρ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀφάντου.

"Αρθρον 10

Σύνταξις λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἢ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας

1) Ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ἢ θανάτου, ὀφειλομένων εἰς βίαιον συμβὰν ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας τοῦ ἠσφαλισμένου (ἐργατικὸν ἀτύχημα), ἡ χορήγησις τῆς συντάξεως καθορίζεται ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἡμερησίων καταβολῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει.

2) Ἐὰν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν οὐχὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ἀλλ' ἐξ ἄλλης αἰτίας, διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπαιτουμένων ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην.

"Αρθρον 11

Πρόσωπα δικαιούμενα παροχῶν

Πρόσωπα δικαιούμενα παροχῶν παρὰ τοῦ Ταμείου, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου καὶ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, εἶναι:

Α) Οἱ διατελέσαντες ἐν ἀσφαλίσει α) τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐξόδου γερόντων καὶ ἀνικάνων ἐργατοτεχνιτῶν δομικῶν ἐργασιῶν, β) τοῦ Κεφαλαίου ἐξόδου γερόντων καὶ ἀνικάνων ἐργατοτεχνιτῶν δομικῶν καὶ ξυλουργικῶν ἐργασιῶν καὶ γ) τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.

Β) Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου.

"Αρθρον 12

Ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς

1) Ἠσφαλισμένος πραγματοποιήσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου τὰς ὑπὸ τῆς διεπούσης ἑκάστοτε τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας ἀπαιτουμένας ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ εἰς συνταξιν δικαιώματος λόγῳ ἀναπηρίας καὶ καθιστάμενος ἀνάπηρος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἐφ' ὅσον δύναται νὰ κερδίζῃ πλέον τοῦ 1|3, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν 2|3 ἐκείνου ποὺ δύναται νὰ κερδίζῃ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ μὲ τὰ αὐτὰ προσόντα.

2) Τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἰσοῦται πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς ἧς θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐφ' ὅσον τὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας ὁρίζεται ἀπὸ 33,3ο|ο ἕως 50 ο|ο, πρὸς τὰ 3|4 δὲ ταύτης, ἐφ' ὅσον τὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν ἀπὸ 50 ο|ο μέχρι 66,6ο|ο.

3) Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα καταβάλλεται ἀδιαφόρως ἀσκήσεως παρὰ τοῦ ἐπιδοματούχου οἱασδήποτε αὐτοτελοῦς ἢ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐπὶ διετίαν καὶ πέραν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον προβλέπεται ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α.

4) Οἱ λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος δικαιοῦνται τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἡμερησίων καταβολῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου.

5) Οἱ λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μὴ ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης (ἀτύχημα ἐκτὸς ἐργασίας) δικαιοῦνται τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἐφ' ὅσον συνεπληρώσαν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου τὰς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην προβλεπομένας ἡμέρας ἐργασίας ὑπὸ τῆς διεπούσης ἑκάστοτε τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας.

6) Ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου τυγχάνοντος ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ δικαιοῦνται παρὰ τοῦ Ταμείου συντάξεως κατὰ τὰ ποσοστὰ τοῦ ἄρθρου 8 καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ θανὼν ἐπιδοματοῦχος κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου του.

7) Εἰς περίπτωσιν μετατροπῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς εἰς συνταξιν ἀναπηρίας ἢ γήρατος δὲν κρίνονται ἐκ νέου αἱ χρονικαὶ προϋποθέσεις.

"Αρθρον 13

Βοήθημα γάμου

1) Ἐργάτριαι δομικῶν, ὁδοποιητικῶν, λατομευτικῶν καὶ ξυλουργικῶν ἐπιχειρήσεων, ἠσφαλισμέναι παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ ἐπαγγέλματος, ἀποχωροῦσαι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 2.000 τοὐλάχιστον ἡμερησίων κα-

ταβολῶν ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου μέχρι τῆς ἡμέρας τελέσεως τοῦ γάμου των, λαμβάνουσιν ὡς βοήθημα λόγῳ γάμου, ἐφ' ἅπαξ καταβαλλόμενον ποσόν, ἴσον πρὸς τὰς ἀτομικὰς των εἰσφορὰς ηὐξημένας κατὰ 50 %ο.

2) Ἡ τέλεσις τοῦ γάμου ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γάμου.

3) Ἐν περιπτώσει νέας ὑπαγωγῆς τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος προσώπων εἰς τὴν ἀσφάλισιν δύναται νὰ ἀποκτηθῇ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα, ἐφ' ὅσον ἡ ἀσφαλισμένη ἀπὸ τοῦ γάμου της καὶ ἐφεξῆς ἤθελε συμπληρώσει ἐξ ὑπαρχῆς τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καθοριζομένας ἡμερησίους καταβολὰς διὰ μίαν ἑκάστην τῶν ἀσφαλιστικῶν περιπτώσεων.

Ἄρθρον 14

Χρόνος ἐνάρξεως καὶ λήξεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος

1) Τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα λόγῳ γήρατος, ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου καθ' ὃν ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ πληροῦντος τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 2 ἠσφαλισμένου αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, μετὰ πλήρων δικαιολογητικῶν τῶν ὁριζομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὁριζόμενα καὶ λήγει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς τοῦ θανάτου του ἢ τῆς ὑπαγωγῆς τυχὸν τούτου ἐκ νέου εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.

2) Εἰς περίπτωσιν ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀσθένειαν ἢ ἀτύχημα, τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα ἄρχεται εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως περὶ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν τῆς οἰκείας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ μετὰ παῦσιν τῆς καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας, ἐφ' ὅσον κατεβάλλετο τοιοῦτον παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς ὃν ἐτύγχανεν ἠσφαλισμένος ὁ αἴτιος, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος.

3) Διὰ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἀκολουθοῦντος τὸν θάνατον αὐτοῦ.

4) Τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου λήγει, προκειμένου περὶ τῆς χήρας αὐτοῦ, εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, καθ' ὃν συνῆψε τὸν γάμον ἢ θανάτου αὐτῆς.

5) Τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα τῶν τέκνων, ἐγγόνων καὶ προγόνων, λήγει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς καθ' ὃν συνεπλήρωσαν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ καὶ πρὸ τούτου.

α) Διὰ τῆς συνάψεως γάμου.

β) Διὰ τῆς ἀναλήψεως συστηματικῆς βιοποριστικῆς ἐργασίας ἀποφερούσης ποσὸν τριπλάσιον τοὐλάχιστον τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως καὶ

γ) Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ δικαιούχου.

Τὸ ἀνωτέρω ὅριον τοῦ 18ου ἔτους δὲν ἰσχύει προκειμένου περὶ τέκνου, ἐγγόνου ἢ προγόνου ἀνικάνου πρὸς πᾶσαν βιοποριστικὴν ἐργασίαν.

Ἄρθρον 15

Ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως

Ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἀναστέλλεται, ἐὰν ὁ συνταξιοῦχος ἐκτίῃ ποινὴν στερητικὴν τῆς ἐλευθερίας μεγαλυτέραν τῶν ἓξ μηνῶν, ἐφ' ὅσον ἐκτίει ταύτην.

Ἐὰν ὅμως ὑπάρχωσι πρόσωπα, ἅτινα ἐν περιπτώσει θανάτου τούτου θὰ ἐλάμβανον σύνταξιν, ταῦτα δικαιοῦνται εἰς τὴν ἀπολῆψιν τῆς συντάξεως, ἥτις θὰ κατεβάλλετο εἰς ταῦτα ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ συνταξιούχου.

Ἄρθρον 16

1) Οὐδεμία παροχὴ εἰς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἠσφαλισμένον χορηγεῖται ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει καταβληθῇ ἢ ταὐλάχιστον βεβαιωθῇ ἡ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφορὰ εἰς βάρος τοῦ ὑποχρέου, διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν ἐργοδότου ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου διὰ τὰ πραγματοποιηθέντα παρ' αὐτοῦ ἐν ἀσφαλίσει ἡμερομίσθια ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ ἐφεξῆς, ἐπιφυλασσομένης μόνον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 17.

2) Πᾶσα ἐν γένει ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου παροχὴ λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας χορηγεῖται εἰς τοὺς δικαιούχους ἠσφαλισμένους, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἔπαυσαν ἀποδεδειγμένως παρέχοντες ἐργασίαν εἰς δομικάς, ὁδοποιητικάς, λατομευτικὰς καὶ ξυλουργικὰς ἐνεργείας ἐπιχειρήσεις.

Ὅσάκις δὲ ἤθελε διαπιστωθῇ ὅτι οὗτοι πράσφερουν ἐργασίαν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας προσδίδουσαν κατὰ νόμον τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ, διακόπτεται ἡ εἰς τούτους χορηγουμένη παροχὴ διὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν συνεχίζεται ἡ ἐργασία αὕτη, ἐπιστρεφομένου πάντως τυχὸν καταβληθέντος ποσοῦ, ἐπιφυλασσομένου τοῦ Ταμείου πρὸς ποινικὴν δίωξιν τοῦ ὑπαιτίου ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς ἢ μὴ ἀναγγελίας πρὸς τὸ Ταμεῖον τῆς ἀναλήψεως ἐργασίας ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ὑπερβαῖνον τοὺς ἓξ (6) μῆνας.

Ἄρθρον 17

Ἀναγνώρισις ἡμερομισθίων
Ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας

1) Τὰ μέχρι τῆς 29.10.1958 πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου ἀναγνωρίζονται ὡς ἐν ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου διανυθέντα, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται ἡ πραγματοποίησίς των καὶ ἡ καταβολὴ τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν: α) ἐκ τοῦ ἀτομικοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ταμείου καὶ β) ἐκ τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων τῶν ἐργοδοτῶν τῶν τηρουμένων παρὰ τῷ Ταμείῳ.

2) Εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἡ τε πραγματοποίησις τῶν μέχρι τῆς 29.10.1958 ἡμερομισθίων καὶ ἡ καταβολὴ τῶν διὰ ταῦτα ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δύνανται, αἰτήσει τοῦ ἠσφαλισμένου, ν' ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἐν ἀσφαλίσει τὰ ἐν τῷ ἀτομικῷ ἀσφαλιστικῷ βιβλιαρίῳ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ εἰς ὃν ἀνήκει κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν Ὀργανισμοῦ ἀναγραφόμενα ἡμερομίσθια τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται, ὅτι ταῦτα ἐπραγματοποιήθησαν εἰς ἀσφαλιστέαν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἐργασίαν.

Διὰ τὴν τοιαύτην ἀναγνώρισιν ὁ ἠσφαλισμένος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐξαγορὰν τῶν ἀναγνωριζομένων ὡς ἐν ἀσφαλίσει ἡμερομισθίων,

ἐπὶ τῇ καταβολῇ ποσοστοῦ 3ο|ο ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστοτε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξαγορᾶς κατωτάτου ποσοῦ ἡμερομισθίου κοινοῦ ἐργάτου οἰκοδόμου ἢ λατόμου ἢ ξυλουργοῦ ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἀναγνώρισιν ἠσφαλισμένου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀναγνωριζομένων καὶ ἐξαγοραζομένων ἡμερομισθίων ἰσοῦται πρὸς τὸν τοιοῦτον τῶν ἐν τῷ ἀτομικῷ ἀσφαλιστικῷ βιβλιαρίῳ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ εἰς ὃ ὑπήγετο κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν Ὀργανισμοῦ, ἀναγραφομένων ὡς πραγματοποιηθέντων εἰς ἀσφαλιστεὶαν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἐργασίαν ἡμερομισθίων, μὴ δυνάμενος πάντως νὰ ὑπερβῇ τὰ ἑκατὸν (100) δι' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος.

Ἄρθρον 18

Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου ἐκλεγομένων μετὰ τὴν ὑπαγωγὴν των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὡς μελῶν Διοικήσεων ἀνεγνωρισμένων δομικῶν, λατομευτικῶν, ὁδοποιητικῶν καὶ ξυλουργικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἢ διοριζομένων ὡς ὑπαλλήλων τῶν ὀργανώσεων τούτων, οὗτοι συνεχίζουσι τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισίν των, ὡς ἡμέραι δὲ ἐργασίας αὐτῶν λογίζονται αἱ ἀντίστοιχοι ἡμέραι τῆς τοιαύτης συμμετοχῆς των ὡς μελῶν Διοικήσεως των ὡς ἄνω ὀργανώσεων ἢ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, ἐφ' ὅσον ἤθελον καταβληθῆ αἱ νόμιμοι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ καὶ συνεισφοραί, ὑπολογιζόμεναι κατὰ τὸν ἰσχύοντα ἐπὶ ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων οὐχὶ ἀνωτέρων τῶν 25 μηνιαίως.

Ἄρθρον 19

Διαπίστωσις ἀναπηρίας

1) Ἡ διαπίστωσις ἀναπηρίας διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπομένων συντάξεων ἢ ἐπιδομάτων ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς κατοικίας τοῦ ἠσφαλισμένου.

Κατὰ τῆς γνωματεύσεως τῶν Πρωτοβαθμίων τούτων Ἐπιτροπῶν ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως ἐνώπιον τῶν Δευτεροβαθμίων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν οἰκείων διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν διαδικασίαν, τὰς προθεσμίας ὑποβολῆς τῆς προσφυγῆς κλπ.

2) Ἐὰν ἀπορριφθῇ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἢ διακοπῇ ὁριστικῶς τοιαύτη σύνταξις ἢ ἐπίδομα, ὁ ἐνδιαφερόμενος δὲν δύναται νὰ ὑποβάλῃ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους νέαν αἴτησιν περὶ ἀπονομῆς τοιαύτης συντάξεως ἢ τοιούτου ἐπιδόματος, ἐκτὸς ἐὰν διὰ γνωματεύσεως τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς προηγουμένης παραγράφου βεβαιοῦται ὅτι εἰς τὴν τελευταίως διαπιστωθεῖσαν κατάστασιν ἀναπηρίας του ἐπῆλθεν οὐσιαστικὴ μεταβολή.

3) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου δύναται νὰ ζητῇ ὁπωσδήποτε νέαν ἰατρικὴν ἐξέτασιν τῶν λόγῳ ἀναπηρίας συνταξιούχων ἢ ἐπιδοματούχων του ὡσαύτως παρὰ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξαιρέσει ἐκείνων ὧν ἡ σύνταξις μετετράπη εἰς σύνταξιν λόγῳ γήρατος, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 4 τοῦ ἄρθρου 2.

4) Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου δικαιωθέντων συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ἀπαιτεῖται ἐπανεξέτασις των παρὰ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, τῆς κεκανονισμένης συντάξεως ἢ τοῦ κεκανονισμένου ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἀπονεμομένων εἰς εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ Ταμείου βάσει τῆς σχετικῆς συνταξιοδοτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τὸν ὑπὸ ταύτης ὁριζομένον χρόνον συνταξιοδοτήσεως, παρατεινομένης ἀναλόγως τῆς συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον παρατείνεται καὶ ἡ συνταξιοδότησις ἢ ἐπιδότησις ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.

5) Αἱ δαπάναι ἐξετάσεως τῶν ἠσφαλισμένων, συνταξιούχων καὶ δικαιοδόχων τοῦ Ταμείου παρὰ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον αἱ ἐξετάσεις αὗται γίνονται πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ταμείου, βαρύνουσι τὸ Ταμεῖον, ἀποδιδόμεναι εἰς τὸ Ι.Κ.Α. βάσει τῶν ὑποβαλλομένων ὑπὸ τούτου χρεωστικῶν καταστάσεων.

Ἄρθρον 20

Διαδικασία ἀπονομῆς παροχῶν καὶ τρόπος ἐξακριβώσεως προϋποθέσεων

1) Αἱ συντάξεις ἀπονέμονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου κατόπιν αἰτήσεως ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν πληρεξουσίων.

2) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς δύο (2) μηνῶν ἀπὸ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως ἐκδώσῃ τὴν περὶ ἀπονομῆς ἢ μὴ συντάξεως ἀπόφασιν του, ἐφ' ὅσον μετὰ τῆς αἰτήσεως ἔχουν ὑποβληθῆ καὶ ἅπαντα τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ δι' ἑκάστην ἀσφαλιστικὴν περίπτωσιν.

Εἰς περίπτωσιν ἐλλείψεως δικαιολογητικῶν τινων τὸ Ταμεῖον ὑποχρεοῦται, ὅπως εἰδοποιήσῃ πάραυτα τὸν ἐνδιαφερόμενον, ἵνα συμπληρώσῃ ταῦτα.

Αἱ περὶ ἀπονομῆς ἢ μὴ συντάξεως ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δέον νὰ εἶναι πλήρως ἠτιολογημέναι καὶ κοινοποιοῦνται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἐντὸς εἴκοσιν (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, γενομένης εἰς τὸ σχετικὸν ἔγγραφον κοινοποιήσεως ρητῆς μνείας περὶ τῆς τυχὸν ὑπάρξεως εὐχερείας ἀσκήσεως ἐνδίκων μέσων κατὰ τούτων καὶ περὶ τῆς προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον ν' ἀσκηθῶσι ταῦτα.

3) Αἱ συντάξεις καταβάλλονται εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου μηνός.

Προκειμένου περὶ συνταξιούχων διαμενόντων μακρὰν τοῦ τόπου τῆς πληρωμῆς τῶν συντάξεων, αἱ συντάξεις δύνανται νὰ καταβάλλωνται, ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καὶ κατὰ

μακρότερα διαστήματα, άλλὰ εἰς τὸ τέλος τούτων.

Ἄρθρον 21

Παραγραφή

1) Τὸ δικαίωμα εἰς τὰς παροχὰς παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν πενταετίας ἀπὸ τῆς γενέσεώς του.

2) Ἀπαιτηταὶ δόσεις συντάξεως παραγράφονται μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀφ' ἧς κατέστησαν ἀπαιτηταί.

3) Οὐδέποτε χορηγεῖται σύνταξις ἀναδρομικῶς διὰ χρόνον μακρότερον τῶν δώδεκα (12) μηνῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας καθ' ἣν ὑπεβλήθη αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ὑπὸ ταῦ Ταμείου.

4) Οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τοῦ Ταμείου περισσοτέρων τῶν μιᾶς συντάξεων.

Αἱ περὶ ὑπολογισμοῦ τοῦ χρόνου τῶν παραγραφῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἄρθρον 22

Ἐκχώρησις—Κατάσχεσις—Συμψηφισμός

1) Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκχώρησις ἢ κατάσχεσις τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένων συντάξεων εἰμὴ μόνον διὰ διατροφὴν συζύγου καὶ τέκνων, δικαιουμένων τοιαύτης βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁπότε ἐπιτρέπεται ἡ κατάσχεσις μέχρι τοῦ 1/4 ταύτων κατόπιν ἀδείας τοῦ οἰκείου Προέδρου Πρωτοδικῶν.

2) Συμψηφισμὸς μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένας συντάξεις ἐπιτρέπεται μόνον πρὸς ἀπόσβεσιν ὀφειλῶν τῶν ἠσφαλισμένων πρὸς τὸ Ταμεῖον καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τούτου.

Ἄρθρον 23

Ἐν περιπτώσει μετατροπῆς τῆς αἰτίας συνταξιοδοτήσεως, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, δὲν κρίνεται ἐκ νέου ὁ ἀριθμὸς τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἡμερησίων καταβολῶν, ὡς καὶ τὰ χρονικὰ ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπραγματοποιήθησαν αὗται.

Ἄρθρον 24

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθορίζονται τὰ πιστοποιητικὰ καὶ λοιπὰ δικαιολογητικά, τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ ὁ δικαιοῦχος παροχῆς διὰ τὴν χορήγησιν ταύτης, ὁ χρόνος ὑποβολῆς αὐτῶν, αἱ συνέπειαι τῆς μὴ ἐμπροθέσμου συμπληρώσεως τούτων, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ λεπτομέρεια μὴ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 25

1) Ἡ ἀπόκτησις δικαιωμάτων ταῦ ἠσφαλισμένου ἐναντι τοῦ Ταμείου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος θέλει ἀπορρεύσει μόνον ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἀτομικοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ταμείου, μὲ τὸ ὁποῖον ὑποχρεοῦται τὸ Ταμεῖον ὅπως ἐφοδιάσῃ ἅπαντας τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐπικολληθέντων, ἀναλόγων πρὸς τὰ ὑπ' αὐτῶν πραγματοποιηθέντα ἐν ἀσφαλίσει ἡμερομίσθια, ἐνσήμων.

2) Εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ ἠσφαλισμένος κέκτηται ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ταμείου καὶ δὲν ἔχουσιν ἐπικολληθῆ ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἀναλογοῦντα πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ πραγματοποιηθέντα ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου ἐνσημα, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς τριετοῦς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς πραγματοποιήσεως τούτων καταγγείλῃ ἐγγράφως τὸν δυστροποῦντα ἐργοδότην εἰς τὸ Ταμεῖον, ἄλλως ἀπόλλυοι τὰ ἔναντι τοῦ Ταμείου δικαιώματά του.

Ἄρθρον 26

Μεταβατικαὶ διατάξεις

1) Αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου παρεχόμεναι συντάξεις εἰς τοὺς συνταξιούχους, οἱ ὁποῖοι κέκτηνται τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ τιθεμένας προϋποθέσεις θεμελιώσεως τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος, ἀνακαθορίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος.

2) Εἰς ἃς περιπτώσεις ἐκ τοῦ ἀνακαθορισμοῦ προκύπτει ποσὸν μικρότερον τῆς ἤδη παρεχομένης συντάξεως, ἐξακολουθεῖ καταβαλλομένη αὕτη, τὸ ἐπὶ πλέον δὲ ποσὸν ταύτης συμψηφίζεται πρὸς πᾶσαν μελλοντικὴν αὔξησιν τῶν συντάξεων.

3) Αἱ ἤδη παρεχόμεναι συντάξεις ἐξακολουθοῦν καταβαλλόμεναι καὶ εἰς τοὺς μὴ κεκτημένους τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ τιθεμένας προϋποθέσεις θεμελιώσεως τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος.

4) Ἠσφαλισμένοι πραγματοποιήσαντες πεντακοσίας (500) ἡμέρας ἐργασίας ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ἀποδεικνυομένων διὰ στοιχείων τοῦ Ταμείου καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτων διὰ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τυχόντες ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος παρὰ τοῦ Ταμείου καὶ συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀναπηρίας πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, δικαιοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος συντάξεως καὶ παρὰ τοῦ Ταμείου, συμψηφιζομένου κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ καταβληθέντος εἰς αὐτούς ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος πρὸς τὰς μελλούσας νὰ καταβληθοῦν συντάξεις τῶν πρώτων μηνῶν, ἐφ' ὅσον ὑποβάλουν αἴτησιν ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταῦ παρόντος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1960

—

647]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα τῆς κοινότητος Βελβενδοῦς Κοζάνης, πλὴν τῶν κουρείων, λαχανοπωλείων, καφενείων καὶ ζυθεστιατορίων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 144 τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1960)

—

644]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς ἅπαντα τὰ ἐμπορικὰ καὶ ἐπαγγελμα-

τικά καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Ν. Μουδιανῶν Χαλκιδικῆς.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 141 τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1960)

—

645]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ παντοπωλεῖα τῆς κωμοπόλεως Ἐρατύρας Κοζάνης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 144 τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1960)

—

646]1960 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ὀπωροπαντοπωλεῖα τῆς πόλεως Ἰωαννίνων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 144 τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1960)

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΠ.

78900]15410]1960 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ παροχῆς δώρου Χριστουγέννων 1960 - Ν. Ἔτους 1961 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 496 τῆς 7 Δεκεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1901]1951 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1777]1951 περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 28]1944 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 866]1945» καὶ τοῦ ν.δ. 3755]1957.

Ἀποφασίζομεν

Ἄρθρον 1

1. Οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλουν εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ὑπαλλήλικοῦ, τεχνικοῦ, ἐργατικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, μεθ' οὗ συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπὸ 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960, ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν (δῶρον), ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1960 - Νέου Ἔτους 1961, ἴσην πρὸς ἕνα μηνιαῖον μισθὸν διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους, πρὸς 25 δὲ ἡμερομισθια διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους.

2. Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένων, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας μετὰ τοῦ ὑποχρέου εἰς καταβολὴν τοῦ δώρου ἐργοδότου δὲν διήρκεσε καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, διότι, συναφθεῖσα πρὸ ἢ μετὰ τὴν 19.4.1960 ἐλύθη ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960 χρονικοῦ διαστήματος ἢ συνήφθη μετὰ τὴν 19.4.1960, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1]25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἓν (1) ἡμερομισθίου, ἀναλόγως τοῦ συμπεφωνημένου τρόπου ἀμοιβῆς, ἀνὰ ἕκαστον 10ήμερον χρονικὸν διάστημα διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν, ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸν ἕνα μηνιαῖον μισθὸν ἢ τὰ 25 ἡμερομίσθια.

Διὰ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τοῦ 10ημέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

3. Εἰς τὸν χρόνον διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως δὲν ὑπολογίζονται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ μισθωτός, καίτοι μὴ λυθείσης τῆς ἐργασιακῆς αὐτοῦ σχέσεως, ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτως ἢ λόγῳ ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν. Συνυπολογίζεται πάντως ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν.

4. Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα, τὰς ἐποχιακῶς ἐκτελουμένας ἐργασίας, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἢ τοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου ἀπασχοληθέντας τεχνίτας, ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον δύο (2) ἡμερομίσθια ἀνὰ 17 πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960 ἢ ἀνάλογον κλάσμα διὰ τὰ κάτω τῶν 17 πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 25 ἡμερομίσθια.

Ἄρθρον 2

1. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 28]1944 ἢ τοῦ ν. 2053]1952 ἢ τοῦ ν.δ. 2510]1953 ἢ τοῦ ν. 3239]1955 ἢ ἄλλων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ ἀποφάσεων συλλογικῶν ἢ ἄλλων ὀργάνων ἢ δι' ἐσωτερικῶν κανονισμῶν καθωρισμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, προσηυξημένων διὰ τῶν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον παρασχεθεισῶν ἐπ' αὐτῶν αὐξήσεων καὶ ἐπιδομάτων (οἷον οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετίας, εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, Κυριακῆς ἢ νυκτερινῆς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρέχεται, κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας καὶ ὥρας, κατὰ τρόπον τακτικόν, κλπ.).

2. Δὲν συνυπολογίζονται μόνον αἱ παροχαὶ λόγῳ ηὐξημένης ἀποδόσεως ἢ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, τὰ ἀδοιπορικὰ ἔξοδα ὡς καὶ πᾶσα εἰς χρῆμα παροχὴ κατὰ τὴν ἀτομικὴν συμφωνίαν ἢ κατ' ἔθιμον καταβαλλομένη πέραν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν ἑκάστου μισθωτοῦ.

Δὲν ὑπολογίζεται ἐπίσης τὸ ἀντίτιμον παροχῶν εἰς εἶδος, οἷον τροφῆς, οἰκήσεως, φωτισμοῦ κλπ., ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ἐπιβάλλονται δι' ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου. Συνυπολογίζονται ὅμως αἱ τυχὸν διὰ τὰς εἰς εἶδος παροχὰς ἐνεργούμεναι κρατήσεις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν.

3. Μισθωτοί, ὧν τὰ τῆς παροχῆς ἐν γένει τοῦ δώρου Χριστουγέννων 1960, Ν. Ἔτους 1961 ρυθμίζονται ἄλλως δι' ὑπογραφεισῶν καὶ ἰσχυουσῶν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς καταβολῆς τοῦ παρόντος δώρου συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων ἐκ τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων, θὰ λάβουν τοῦτο κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων ἢ πράξεων ὁριζόμενα.

4. Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν καθ' οἱονδήποτε τρόπον (ἀπολογιστικῶς, ἐργολαβικῶς κλπ.) ἐκτελουμένων δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἔργων ἀπασχολουμένους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τοὺς χειριστὰς ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καὶ γεωτρυπανιστὰς τῶν αὐτῶν ἔργων τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθωρισμένου κατ' εἰδικότητα κατὰ τὸ τριμηνον Ἰουλίου - Σεπτεμβρίου 1960 ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν, ἐξαιρουσι ἐκείνων ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὧν οἱ μισθοὶ

ή τά ήμερομίσθια καθωρίσθησον δι' είδικωτέρων περί αύτών συλλογικών συμβάσεων έργασίας ή διαιτητικών άποφάσεων, ύπογραφεισών ή έκδοθεισών άπό 1.1.1956 καί έντεύθεν, οίτινες θά λάβουν τό δώρον βάσει τών διά τών έν λόγω συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών άποφάσεων καθωρισμένων μισθών ή ήμερομισθίων.

5. Διά τούς είς τήν Υ.Π.Ε.Μ. άπασχολουμένους τεχνίτας καί έργάτας τό δώρον ύπολογίζεται βάσει τών ύπ' αύτής καταβαλλομένων είς έκαστον τών άνωτέρω ήμερομισθίων κατά τήν δημοσίευσιν τής παρούσης.

Άρθρον 3

Οί άπασχολούμενοι είς πλείονας τοῦ ένός έργοδότας καί άμειβόμενοι έπί μισθῷ ή ήμερομισθίῳ ή ώρομισθίῳ θά τύχουν παρ' έκάστου τών μεθ' ών έκ τούτων συνδέονται διά σχέσεως έργασίας ίδιωτικοῦ δικαίου δώρου ίσου πρός τάς άποδοχάς, άς έλαβον παρ' έκάστου έργοδότου κατά τόν τελευταῖον πρό τής δημοσιεύσεως τής παρούσης ή πρό τής λύσεως τής έργασιακής σχέσεως μήνα, έφαρμοζομένων καί έν προκειμένῳ τών προϋποθέσεων καί περιορισμών τών λοιπών διατάξεων τής παρούσης. Έπί τῇ βάσει τών αύτών άποδοχών θέλει ύπολογισθῇ καί τό δώρον τών έφ' ώρομισθίῳ παρ' ένί μόνον έργοδότῃ άπασχολουμένων.

Άρθρον 4

1. Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργαζομένων καθορίζεται δι' ἐλευθέρας συμφωνίας, ἐλλείψει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης τινὸς πράξεως ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων, πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ δώρου διά τούς έκ τούτων ύπαλλήλους θα ληφθῇ ὑπ' ὄψει τὸ 25πλάσιον τοῦ ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ καθοριζομένου διά τούς τεχνίτας ἢ τεχνίτριας ἡμερομισθίου, διά δὲ τούς τεχνίτας, ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας τὰ ὑπὸ τῆς αὐτῆς παραγράφου καθοριζόμενα κατ' εἰδικότητα καὶ φύλον ἡμερομίσθια.

2. Διά τούς κατά μονάδα έργασίας άμειβομένους τό δώρον θέλει ύπολογισθῇ βάσει ήμερομισθίου, καθοριζομένου ώς έξῆς:

Διά τούς άρρενας τεχνίτας δραχμαί 59, διά τούς είδικευμένους βοηθούς αύτών καί είδικευμένους έργάτας δραχμαί 56, διά τούς βοηθούς τεχνιτών ραπτεργατών καί τούς άνειδικεύτους έν γένει έργάτας δραχμαί 52, διά τάς θήλεις τεχνίτρίας καί είδικευμένας έργατρίας δραχμαί 50, διά τάς άνειδικεύτους έργατρίας δραχμαί 40 καί τέλος διά τούς μαθητευομένους άμφοτέρων τών φύλων δραχμαί 21, έφ' όσον δέν προβλέπονται ύπό συλλογικών συμβάσεων έργασίας ή διαιτητικών άποφάσεων ή άλλων κανόνων δικαίου, τεθέντων είς έφαρμογήν μέχρι τής δημοσιεύσεως τής παρούσης, εύνοϊκώτερα βασικά διά τήν είδικότητά των ήμερομίσθια, άνεξαρτήτως τοῦ ὅτι οὗτοι δέν ἀμείβονται ἐπί ἡμερομισθίῳ.

Τά ώς άνω ήμερομίσθια προσαυξάνονται περαιτέρω διά τών έπιδομάτων Κυριακῆς ἢ νυκτερινῆς ἐργασίας καί κατά τό άναλογοῦν ποσόν, έφ' όσον ἡ ἐργασία παρέχεται κατά τρόπον τακτικόν κατά τάς Κυριακάς καί τήν νύκτα.

3. Εἰς τάς διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων 1 καί 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπάγεται καί τό ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν τῶν ἐργοστασίων καί ἐργαστηρίων κατασκευῆς ὑποκαμίσων τό ἀμειβόμενον κατ' ἀποκοπήν.

Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀμειβόμενοι ἐπὶ ἡμερομισθίῳ δικαιοῦνται τοῦ δώρου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυόντων γενικῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν, ἐργατριῶν καὶ μαθητευομένων.

4. Διά τούς έργαζομένους έπ' άμοιβῇ κατά μονάδα έργασίας εἰς ἐργαστάσια ὑαλουργίας, ὡς καί διά τούς παρ' ένί έργοδότῃ τακτικῶς καί άποκλειστικῶς άπασχολουμένους έργοτος φορτοεκφορτώσεων, τούς άμειβομένους κατά μονάδα έργασίας, τά ὑπό τῆς προηγουμένης παραγράφου καθοριζόμενα ποσά θά ὑπολογισθοῦν προσηυξημένα κατά 20%.

5. Εἰς τούς κατ' ἀποκοπήν ἀμειβομένους ὑποδηματεργάτας καί ἀρβυλεργάτας τό δώρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει ἡμερομισθίου δραχμῶν 66 διά τούς τεχνίτας, κόπτας καί μηχανικούς, ἀνεξαρτήτως φύλου, καί δραχμῶν 57 διά τούς βοηθούς αὐτῶν.

6. Ὑπό τάς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις καί διακρίσεις δικαιοῦνται δώρου οἱ ἐπὶ μισθῷ νομικοί σύμβουλοι, δικηγόροι, μηχανικοί, γεωλόγοι, γεωπόνοι καί ἰατροί τῶν πάσης φύσεως νομικῶν προσώπων καί ἐπιχειρήσεων ἐν γένει, ὡς καί οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἰατροί τῶν ἀερολιμένων καί λιμένων.

Τό δώρον άπάντων τών άνωτέρω ύπολογίζεται έπί τῇ βάσει τοῦ καταβαλλομένου εἰς ἕκαστον μηνιαίου μισθοῦ.

Άρθρον 5

1. Τοῦ διά τῆς παρούσης καθοριζομένου δώρου καί ὑπό τάς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται παρά τοῦ ὑποχρέου πρός τοῦτο:

1. Οἱ ἐν καταστάσει στρατεύσεως τελοῦντες μισθωτοί.

Ἐκ τούτων: α) Οἱ τυχόντες κατά τό ἀπό 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960 χρονικόν διάστημα ἐπιδόματος στρατεύσεως θά λάβουν δῶρον ἀνάλογον τόσον πρός τό ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ὅσον καί πρός τόν χρόνον, καθ' ὃν ἐδικαιοῦντο τοιούτου ἐντός τῆς περιόδου ἀπό 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960 καί β) οἱ ἀπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μισθωτοί ἐντός τῆς περιόδου ἀπό 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960, ἐφ' ὅσον ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ κατά τήν χρονικήν ταύτην περίοδον ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος στρατεύσεως, θά λάβουν τό δῶρον κατά τμῆμα μέν ἀνάλογον πρός τόν χρόνον τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας των παρά τοῦ ὑποχρέου πρός τοῦτο Ὀργανισμοῦ, κατά τμῆμα δέ ἀνάλογον πρός τόν χρόνον τῆς ἀπό τῆς ἀπολύσεώς των ἐκ τοῦ στρατοῦ μέχρις 24.12.1960 πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρά τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ στρατιωτική ὑπηρεσία ἐφέδρων, καλουμένων διά τήν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων, ἐφ' ὅσον δέν ὑπερβαίνει τόν μῆνα, συνυπολογίζεται διά τόν ὑπολογισμόν τοῦ δώρου εἰς τόν χρόνον ὑπηρεσίας παρά τῷ οἰκείῳ αὐτῶν ἐργοδότῃ.

2. Οἱ ἐν καταστάσει ἀσθενείας διατελέσαντες ἢ τελοῦντες μισθωτοί:

Οὗτοι θά λάβουν παρά τοῦ ἐργοδότου των ὡς δῶρον ποσόν ἀνάλογον πρός τήν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως ἐντός τῆς περιόδου ἀπό 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας, δι' ἃς ἔτυχον ἐπιδόματος ἀσθενείας. Οὗτοι συμπληρωματικῶς θά

τύχουν παρά τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ δώρου τοῦ προβλεπομένου ὑπό τῆς οἰκείας ἀποφάσεως ἡμῶν περί χορηγήσεως δώρου ἐπί ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1960—Νέου Ἔτους 1961 εἰς τούς συνταξιούχους καί ἐπιδοτουμένους λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένους, ἐφ' ὅσον, ὑπό τάς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, δικαιοῦνται τοιούτου.

3. Εἰς τούς ἐθελουσίως ἐξελθόντας κατά τό ἔτος 1958 καί ἐφεξῆς ὑπολλήλους τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τό δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ ἐπί τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῆς καταβαλλομένης αὐτοῖς μηνιαίως παροχῆς (συντάξεως καί ἐπικουρήσεως).

4. Οἱ ἐν καταστάσει διαθεσιμότητος δικαιοῦνται διά τόν χρόνον τῆς τοιαύτης καταστάσεως των τοῦ ἡμίσεος τοῦ εἰς τόν χρόνον τοῦτον ἀναλογοῦντος πλήρους δώρου.

5. Οἱ ὑπό σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἐργασθέντες δικαιοῦνται τοῦ εἰς τάς ἡμέρας, καθ' ἃς, λόγῳ τοῦ συστήματος, δέν παρέσχον τάς ὑπηρεσίας των, ἀναλογοῦντος δώρου κατά τό ἥμισυ.

Ἄρθρον 6

1. Εἰς τούς ἀπασχολουμένους εἰς ἐπεξεργασίαν καί συσκευασίαν σταφίδος θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον ἓν ἡμερομίσθιον ἀνά πέντε πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα κατά τό ἀπό 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960 χρονικόν διάστημα, κλάσμα δέ τούτου ἀνάλογον διά τά κάτω τῶν 5 πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Τοῦτο ὑπολογίζεται διά μέν τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους κατά τά ἐν ἄρθρῳ 4 § 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἐκτός ἄν ὑπό τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἤ ἄλλων κανόνων δικαίου ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἤ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν προβλέπωνται εὐνοϊκώτερα ἡμερομίσθια, ὁπότε τό δῶρον ὑπολογίζεται βάσει αὐτῶν, διά δέ τούς ἀμειβομένους κατά μονάδα ἐργασίας (κατασκευαστάς, καρφωτάς σταφιδοκιβωτίων κλπ.) ἐπί τῇ βάσει τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν κατά τό ὡς ἄνω χρονικόν διάστημα διά τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μή δυναμένου δι' ἕκαστον ἐργότην νά ὑπερβῇ κατ' ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις τά 25 ἡμερομίσθια, οὐδ' ἑκάστου ἡμερομισθίου—δώρου νά εἶναι κατώτερον τῶν 59 δραχμῶν.

2. Εἰδικῶς πρός ἐξεύρεσιν τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων τῶν ἐπί τιμολογίῳ ἀμειβομένων σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου δέον ὅπως τό σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν ἀπό 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960 διαιρεθῇ διά τοῦ ὑπό τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ἡμερομισθίου, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μή δυναμένου νά ὑπερβῇ δι' ἕκαστον τά 25 ἡμερομίσθια, οὐδέ τήν ἀναλογίαν τοῦ ἑνός ἡμερομισθίου ἀνά πέντε πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ὁ ὑπολογισμός οὗτος ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ὑπό τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δέν προβλέπεται ἄλλως τά τῆς καταβολῆς τοῦ δώρου εἰς τούς μισθωτούς τούτους.

3. Εἰς τούς ὑφαλοχρωματιστάς, ναυπηγοξυλουργούς καί ματσακονιστάς θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον, ἀνά πέντε (5) πραγματοποιηθέντα κατά τό ἀπό 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960 χρονικόν διάστημα ἡμερομίσθια, ἓν ἡμερομίσθιον πρός δραχμάς 52 ἤ πρός τό ὑπό κλαδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπόμενον ὑψηλότερον ἡμερομίσθιον, ἀνάλογον δέ κλάσμα διά τά κάτω τῶν πέντε πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μή δυναμένου νά ὑπερβῇ τά 25 ἡμερομίσθια. Διά τούς ἀνωτέρω, τά οὕτως ὑπολογιζόμενα ἡμερομίσθια (δῶρα) δέν δύνανται νά ὑπερβοῦν τά τέσσαρα κατά χρονικόν διάστημα μηνός ἐντός τῆς ἀνωτέρω περιόδου.

Τά ἐγκεκριμένα ἐργατικά τιμολόγια τῶν ὑφαλοχρωματιστῶν καί ματσακονιστῶν προσαυξάνονται κατά ποσοστόν 30ο/ο ἀπό 20.12.1960 μέχρι καί 19.1.1961.

4. Οἱ μουσικοί τῶν κέντρων διασκεδάσεως καί κοσμικῶν ταβερνῶν δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τοῦ κατά τό ἄρθρον 1 τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καί ὑπό τάς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις.

5. Θεατρικαί καί κινηματογραφικαί ἐπιχειρήσεις πρώτης προβολῆς ὑποχρεοῦνται νά καταβάλουν εἰς ἕκαστον ταξιθέτην ἢ ταξιθέτιδα αὐτῶν δῶρον ἐκ δραχμῶν 1.150. Κινηματογραφικαί ἐπιχειρήσεις δευτέρας καί περαιτέρω προβολῶν ὑποχρεοῦνται νά καταβάλουν, ὑπό τάς αὐτάς προϋποθέσεις, δῶρον ἐκ δραχμῶν 925. Τό δῶρον τούτων θέλει καταβληθῆ κατά τό 1/2 μέν παρά τοῦ ἐργοδότου, παρ' ᾧ ὁ μισθωτός ἀπασχολεῖται κατά τήν τρέχουσαν χειμερινήν περίοδον, κατά τό ἕτερον δέ 1/2 παρά τοῦ ἐργοδότου, παρ' ᾧ ὁ μισθωτός ἀπησχολήθη κατά τήν θερινήν περίοδον 1960.

6. Τοῦ διά τῆς παρούσης ἀποφάσεως καί ὑπό τάς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις παρεχομένου δώρου δικαιοῦται καί τό προσωπικόν (μουσικοί, ἠθοποιοί καί τεχνῖται) τῶν Κρατικῶν Θεάτρων ἐπί τῇ βάσει τῶν καταβαλλομένων οὕτω ἀποδοχῶν.

7. Εἰς τό τεχνικόν καί λοιπόν προσωπικόν τῶν θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων ἡ ὑπό τῆς παρούσης προβλεπομένη παροχή καταβληθήσεται παρά τῶν ὑποχρέων πρός τοῦτο ἐργοδοτῶν, παρ' οἷς τοῦτο εἰργάσθη ἀπό 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960, κατά τά ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

8. Οἱ ἀρτεργάται δικαιοῦνται παρά τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν δώρου ἐξ 25 ἡμερομισθίων, σύν τῇ ἀξίᾳ 32 χιλιογράμμων λευκοῦ ἄρτου, δι' ὅσους δικαιοῦνται τοιούτου, βάσει τῶν κειμένων διατάξεων. Ὁλοκλήρου τοῦ δώρου τούτου δικαιοῦνται οἱ ἀρτεργάται οἱ ἐργασθέντες συνεχῶς παρά τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ κατά τό ἀπό 19.4.1960 μέχρις 24.12.1960 χρονικόν διάστημα. Οἱ δέ ἐργασθέντες διακεκομμένως κατ' αὐτό, εἴτε εἰς τόν αὐτόν ἐργοδότην, εἴτε εἰς πλείονας, θά λάβουν παρ' ἑκάστου τούτων τήν ἀναλογίαν τοῦ δώρου, ἥτις βαρύνει ἕκαστον.

Τό ἡμερομίσθιον, ἐφ' οὗ ὑπολογισθήσεται τό δῶρον τῶν ἀρτεργατῶν, εἶναι ἴσον πρός τόν μέσον ὅρον τῶν ἀποδοχῶν, τάς ὁποίας ἔλαβεν ἕκαστος κατά τό ἀνωτέρω διάστημα, συμφώνως πρός τό τηρούμενον βιβλίον παραγωγῆς ἄρτου. Εἰς τούς ἐκ τῶν ἀρτεργατῶν διατελέσαντας ἐν ἀσθενείᾳ, συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, ἐντός τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος, τό ἀναλογοῦν εἰς τόν χρόνον τῆς ἀσθενείας των δῶρον, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, θέλει καταβληθῆ παρά τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ των Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον διά τόν χρόνον τοῦτον τῆς ἀσθε-

νείας των επεδοτήθησαν παρ' αὐτοῦ.

9. Ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξί καὶ ἀγοραίων) δικαιοῦται, πρὸς ἀπόληψιν δώρου, νὰ εἰσπράττῃ ὁλόκληρον τὴν χορηγηθησομένην, λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1960 - Νέου Ἔτους 1961, αὔξησιν τῆς πτώσεως τῆς σημαίας τοῦ μετρητοῦ. Ἐπὶ πλέον οὗτοι δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, τοῦ 1/4 τοῦ ὑπὸ τοῦ ἑπομένου ἑβδομίου καθοριζομένου ποσοῦ.

Εἰς ἃς περιπτώσεις αἱ ἀνωτέρω δὲν ἤθελον εἰσπράξει τὴν διαφορὰν ταύτην ἢ εἶναι ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων, στερουμένων μετρητοῦ, δικαιοῦνται νὰ λάβουν δῶρον παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης ἀποφάσεως δραχ. 1.300, συμψηφιζομένου εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ τυχὸν εἰσπραχθησομένου παρ' αὐτῶν διὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων δικαιώματος ἐκκινήσεως. Τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ δικαιοῦται καὶ ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ἐν γένει ἐκκενώσεως βόθρων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀμείβεται διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου (ἀπάτε ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης), ἀλλ' ἀμείβεται διὰ ποσοστῶν ἢ κατ' ἀποκοπήν.

10. Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως τύχουν δώρου καὶ οἱ σερβιτόροι καὶ βοηθοὶ τῶν ἑστιατορίων, ζυθοπωλείων, οἰνομαγειρείων, ταβερνῶν, κομμωτηρίων διασκεδάσεως, καφενείων, καφεζαχαροπλαστείων, ἀναψυκτηρίων, γαλακτοπωλείων καὶ λοιπῶν συναφῶν καταστημάτων αὐξάνονται ἀπὸ 15.12.1960 μέχρι καὶ 14.1.1961 τὰ κεκανονισμένα ἐκ 10 ο/ο ἢ 15 ο/ο ποσοστὰ ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν εἰς 15 ο/ο καὶ 20 ο/ο ἀντιστοίχως.

Τὰ 2/5 τῆς αὐξήσεως ταύτης, προσριζόμενα πρὸς παροχὴν δώρου εἰς τοὺς βοηθοὺς σερβιτόρων, περιέρχονται εἰς ἰδιαίτερον λογαριασμὸν καὶ κατανέμονται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν ἐν ἑκάστῳ καταστήματι ὑπηρετούντων βοηθῶν τῶν σερβιτόρων.

11. Κατὰ τὰ αὐτὰ ποσοστά, διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, αὐξάνονται καὶ τὰ δικαιώματα ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοσκεπασμάτων. Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τοῦτο διὰ τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ εἰς χρῆμα μισθοῦ καὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως δὲν ἤθελε καλύψει τοὺς ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τοῦ κεφαλαίου 2 τῆς ἀπὸ 27.3.1957 οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένους μισθοὺς ἀσφαλείας, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολὴν ἑκάστῳ τῆς ἐπὶ ἔλαττον διαφορᾶς, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

12. Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως τύχῃ τοῦ διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένου δώρου καὶ τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβόμενον προσωπικὸν τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων αὐξάνονται κατὰ 30 ο/ο ἀπὸ 15.12.1960 μέχρι καὶ 14.1.1961 αἱ τιμαὶ τῶν κουρευτικῶν καὶ λοιπῶν ἐν τοῖς ὡς ἄνω καταστήμασι παρεχομένων ὑπηρεσιῶν. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης ποσόν, μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ παροχὴν 275 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κουρείου καὶ 330 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κομμωτηρίου, θέλει κατανεμηθῇ, κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν τεχνιτῶν καὶ τεχνιτριῶν ἑκάστου κουρείου ἢ κομμωτηρίου, ἀποκλεισμένων τῶν προσωπικῶς ἐργαζομένων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπασχολοῦν πλέον τοῦ ἑνὸς τεχνίτας.

Κουρεῖα ἢ κομμωτήρια, ἅτινα δὲν ἤθελον αὐξήσει κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὰς τιμάς, ὑποχρεοῦνται, ὅπως κατ' ἀξίαν εἰς ἕκαστον τῶν παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὡς δῶρον ποσὸν δραχμῶν 1.300 διὰ τοὺς τεχνίτας, 1.000 διὰ τὰς τεχνιτρίας, 275 διὰ τοὺς βοηθοὺς κουρείων καὶ 330 δραχμῶν διὰ τοὺς βοηθοὺς κομμωτηρίων.

13. Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργούντων λουτρῶν καθαριότητος αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 15 ο/ο αἱ τιμαὶ τῶν εἰσιτηρίων ἀπὸ 20.12.1960 μέχρι καὶ 19.1.1961. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης προϊὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τοῦ ὡς εἴρηται προσωπικοῦ.

14. Ἐπίσης πρὸς παροχὴν τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου εἰς τὸ προσωπικὸν στιλβωτηρίων αὐξάνονται ἀπὸ 15.12.1960 μέχρι καὶ 14.1.1961 κατὰ ποσοστὸν 30 ο/ο αἱ τιμαὶ τοῦ στιλβώματος. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης συγκεντρούμενον ποσὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν ἐν ἑκάστῳ καταστήματι ἐργαζομένων (ὑπαλλήλων κλπ.) τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ τμήματος τοῦ στιλβωτηρίου, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τούτων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

15. Εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, εἰς τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους εἰσπράκτορας καὶ παραγωγοὺς (πλασιέ) τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων, τοὺς ἀπασχολουμένους παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ, ὡς καὶ τοὺς ζυγιστὰς τῶν δημοτικῶν στατήρων χορηγεῖται, ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις καὶ περιορισμούς, δῶρον ἐκ δραχμῶν 1.300 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 1050 διὰ τὰς θήλεις, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ἄλλων σχετικῶν διατάξεων προβλέπηται ἡ χορήγησις μεγαλυτέρου ποσοῦ δώρου.

16. Οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν ἀμειβόμενοι βάσει συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, τόσον διὰ ποσοστῶν ἢ φιλοδωρημάτων, ὅσον καὶ διὰ σταθεροῦ χρηματικοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, δικαιοῦνται δώρου, ὑπολογιζομένου μόνου ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Τὸ δῶρον τοῦτο δὲν συμψηφίζεται πρὸς τὸ δῶρον, οὗτινος δικαιοῦνται οἱ σερβιτόροι βάσει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 10 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

17. Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μὴ μόνιμον ἐργοδότην καὶ ἐπὶ τιμολογίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένων, ὡς ἐκδοροσφαγέων, ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων, συντηρητῶν ζώων, ἐλαιομετρητῶν, καρραγωγέων, ραπτεργατῶν, φορτοεκφορτωτῶν, μὴ διεπομένων ὑπὸ τῆς «περὶ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος ἢ ξηρᾶς» κειμένης νομοθεσίας κλπ., αὐξάνονται τὰ νομίμως ἐγκεκριμένα ἢ συμπεφωνημένα τιμολόγια ἀμοιβῆς αὐτῶν κατὰ 30ο/ο ἀπὸ 20.12.1960 μέχρι καὶ 19.1.1961.

Άρθρον 7

1) Τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 23845]1835]30.8.1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὡς καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ Κεφ. Ε' τῆς ὑπ' ἀριθ. 23845]1835]29.9.1951 ἐγκυκλίου τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν ὁριζόμενον δῶρον φορτοεκφορτωτῶν κλπ., ὑπολογίζεται βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74000]1958 ἀποφάσεως ἡμῶν καθοριζομένου διὰ τούτους ἡμερομισθίου-δώρου, ηὐξημένον κατὰ 8 ο]ο καὶ διὰ 30 τὸ πολὺ ἡμερομίσθια, προσαυξανόμενον περαιτέρω εἰδικῶς διὰ τοὺς φορτοεκφορτωτὰς τῶν σεισμοπλήκτων περιοχῶν κατὰ 30 ο]ο.

2) Εἰς τοὺς ἐπικουρικῶς ἀπασχοληθέντας εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας λιμένων ἢ ξηρᾶς ἐλευθέρους φορτοεκφορτωτάς, σημειωτάς, ζυγιστάς, φύλακας ἐμπορευμάτων καὶ ἀρχιεργάτας ἀτομβαδόρους θέλει καταβληθῆ παρὰ τοῦ οἰκείου Λογαριασμοῦ Δώρου Φορτοεκφορτωτῶν, καταγομένης ὡς πρὸς τοῦτο πάσης ἀντιθέτου διατάξεως, δῶρον ἀνάλογον πρὸς τὰ παρ' ἑκάστου τούτων πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 19.3.1960 μέχρις 24.12.1960, ἤτοι δύο ἡμερομίσθια-δῶρα, ἴσα πρὸς τὰ ἀναλογοῦντα εἰς μονίμους, ἀνὰ 17 πραγματοποιηθέντα ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω χρονικῆς περιόδου, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ καταβληθησόμενον εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνολικὸν ποσὸν δώρου δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ χορηγηθησομένου εἰς τοὺς μονίμους.

3. Τὸ εἰς τοὺς ἐργάτας Κομιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης καταβλητέον, ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις, δῶρον ὑπολογισθήσεται βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ αὐτῶν ἡμερομισθίου ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπερ ὅμως δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένου γενικοῦ τοιούτου.

Ἄρθρον 8

Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1, δικαιοῦται τὸ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ οἴκου τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολούμενον καὶ ἐν αὐτῷ ἐνδιαιτώμενον προσωπικὸν (ὑπηρέτριαι, θαλαμηπόλοι, παιδαγωγοί, κηπουροί, μάγειροι κλπ.), ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς χρῆμα μόνον καταβαλλομένων ἑκάστῳ μηνιαίων ἀποδοχῶν.

Εἰδικῶς διὰ τὰς ὑπηρετρίας, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, τὸ δῶρον τοῦτο, εἰς τὸ ἀνέραιον, δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τῶν δραχμῶν 330, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 9

Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις δικαιοῦνται καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων (βουστασίων, λαχανοκήπων, ἀνθοκήπων, πτηνοτροφείων κλπ.), ἐφ' ὅσον οἱ σχέσεις τούτων διέπονται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἢ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὡσαύτως δικαιοῦται ταῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου τὸ προσωπικὸν τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν, τῶν ἀνηκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ λοιπῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν των διὰ συλλογικῶν συμβάσεων κλπ.

Ἄρθρον 10

Ἐὰν ὁ ἐργοδότης καταβάλλῃ εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς ἀποδοχὰς ὑψηλοτέρας τῶν καθοριζομένων δι' ὑποχρεωτικῶν κανόνων δικαίου, δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ τὸ ἐπὶ πλέον καταβαλλόμενον ποσὸν πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένην παροχήν.

Ἄρθρον 11

Ἐπιχειρήσεις, αἱτινες, λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, ἤρχησαν ἀπὸ τῆς 19.4.1960 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, δύνανται νὰ καταβάλλουν τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον μειωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν ἤρχησαν συνεχῶς καὶ ὁλοκληρωτικῶς ἐπὶ χρόνον πλέον τοῦ μηνός, κατὰ δὲ τὰ 2]3 αὐτοῦ, ἐὰν ἤρχησαν πλέον τῶν δύο μηνῶν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ὅπερ ἐξηκολούθησε παρέχον τὰς ὑπηρεσίας του παρὰ τὴν ἄργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἄρθρον 12

1. Ἡ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένη ἐκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον) ὑπόκειται, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀποδοχαὶ εἰς πᾶσαν τὰς ὑπὲρ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν ἢ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (πλὴν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, δι' ἣν ἰσχύει μόνον ἡ ὑπὸ τῆς ἑπομένης παραγράφου προβλεπομένη εἰσφορὰ) καθωρισμένας κρατήσεις καὶ εἰσφοράς, καταβλητέας εἰς 5 μηνιαίας ἰσοπόσους δόσεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη μέχρι τῆς 15.1.1961. Ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας καὶ Τράπεζαι ὑποχρεοῦνται εἰς ἄμεσον καταβολὴν τῶν ἐν λόγῳ εἰσφορῶν καὶ κρατήσεων.

2. Ἐκ τοῦ εἰς ἕκαστον μισθωτὸν καταβλητέου ἢ ὁπωσδήποτε εἰσπρακτέου βάσει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης δώρου παρακρατηθήσεται ὡς εἰσφορὰ ἑκάστου τούτων ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ποσὸν ἐκ δραχ. 52 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ δραχ. 40 διὰ τὰς θήλεις. Διὰ τοὺς μαθητευομένους ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τῶν ὁποίων αἱ ἡμερήσιαι ἀποδοχαὶ εἶναι μικρότεραι τῶν δραχ. 52 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ τῶν δραχ. 40 διὰ τὰς θήλεις, παρακρατηθήσεται ποσὸν ἐκ δραχμῶν 21.

Ἡ ὡς ἄνω εἰσφορὰ καταβληθήσεται εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν κατὰ τὰς ἰσχυούσας σχετικὰς διατάξεις ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κρατήσεώς της.

Ἄρθρον 13

Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον, ὅπερ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ καταβληθῇ εἰς εἶδος, ἀλλ' εἰς χρῆμα μόνον, δύναται νὰ καταβληθῇ εἰς δύο δόσεις, ἐξ ὧν ἡ μὲν μία ἐξ 60ο]ο μέχρι τῆς 24.12.1960, ἡ δὲ δευτέρα ἐκ 40ο]ο μέχρι τῆς 10.1.1961. Ἐν ἡ περιπτώσει τὸ δῶρον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 1000 δραχμάς, καταβληθήσεται εἰς μίαν δόσιν. Ὡσαύτως, ἐὰν ἡ πρώτη δόσις εἶναι κατωτέρα τῶν 1000 δραχμῶν, συμπληρωθήσεται αὕτη μέχρι τοῦ ποσοῦ τούτου.

Έργοδόται, έχοντες οικονομικήν εύχέρειαν, δύνανται νά καταβάλουν ολόκληρον τό ποσόν τοῦ δώρου έφ' άπαξ.

Άρθρον 14

Αί διατάξεις τῆς παρούσης δέν έχουν έφαρμογήν είς τάς κάτωθι περιπτώσεις:

α) Έπί έργατῶν τῶν λοιπῶν, έκτός τῶν έν άρθρω 9 άναφερομένων γεωργικῶν ή κτηνοτροφικῶν έργασιῶν.

β) Έπί τῶν κατ' οίκον έργαζομένων είς κωμοπόλεις (Δήμους ή Κοινότητας) πληθυσμοῦ κατωτέρου τῶν έξ χιλιάδων κατοίκων.

γ) Έπί τῶν έπί ποσοστοῖς άμειβομένων μισθωτῶν, πλήν τῶν έν τοῖς προηγουμένοις έξαιρέσεων.

Ή παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Έφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1960

—

328522]223]1960 Άπόφ. Ύπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περί τοῦ έπί ταῖς έορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1960 έπιδόματος (δώρου) τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Ι. Έπί ταῖς έορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1960 παρέχομεν τήν έγκρισίν μας διά τήν καταβολήν είς τά έν γένει προσωπικόν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καί αὐτοδιοικουμένων Όργανισμῶν καί τῶν Όργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως τοῦ κατά τάς διατάξεις τοῦ άρθρου 5 τοῦ ά.ν 1538]1950 καί τοῦ άρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2195]1952 προβλεπομένου έπιδόματος (δώρου) κατά τά κατωτέρω.

ΙΙ. Τό ὑπό τῆς παρούσης προβλεπόμενον έπίδομα θά καταβληθῇ ὑπό τῶν οἰκείων Όργανισμῶν καί Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, έφ' όσον ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς ή πρός τοῦτο οἰκονομική εύχέρεια. Τοῦτο ὁρίζεται:

α) Διά ταῖς τακτικούς καί έπί συμβάσει ή θητείᾳ ὑπαλλήλους καί ὑπηρέτας, ὡς καί τούς νομικούς συμβούλους τούς μισθοδοτουμένους βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ά.ν. 1538]1950, ἴσον πρός τόν μηνιαῖον βασικόν αὐτῶν μισθόν τῆς ὑπ' άριθ. 180]1960 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μετά τοῦ έπιδόματος τριετιῶν άνευ τῆς προαυξήσεως λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ή έτέρου τινός έπιδόματος.

β) Διά τούς έκτάκτους ἴσον πρός τό σύνολον τῶν μηνιαίων αὐτῶν άποδοχῶν άνευ τοῦ έπιδόματος άκριβείας καί άνευ τοῦ κοινωνικοῦ έπιδόματος τῆς ὑπ' άριθ. 293002]21.10.1959 ἀποφάσεως ἡμῶν.

γ) Διά τούς ήμερομισθίους ἴσον πρός τά ήμερομίσθια είκοσι πέντε (25) ήμερῶν άνευ τοῦ έπιδόματος άκριβείας.

ΙΙΙ. Ταῦ κατά τήν παράγραφον ΙΙ έπιδόματος θά τύχωσι καί οἱ δικαιοῦχοι τῶν άποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ άποδοχαί τριμήνου έληξαν μετά τήν 16ην Άπριλίου 1960.

ΙV. Οἱ παρέχοντες τάς ὑπηρεσίας των πρός τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καί μισθοδοτούμενοι βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων έργασίας θά τύχωσι τοῦ έπιδόματος τοῦ προβλεπομένου ὑπό τῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Έργασίας καί Οἰκονομικῶν καί έπί τῇ συνδρομῇ τῶν έν αὐτῇ ὅρων καί προϋποθέσεων.

V. α) Εἰς τούς μή μισθοδοτηθέντας δι' ὁλόκληρον τό χρονικόν διάστημα άπό 16 Άπριλίου 1960 μέχρι καί τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1960 λόγῳ στρατεύσεως, άπουσίας κλπ., εἰς τούς διορισθέντας μετά τήν 16ην Άπριλίου 1960, εἰς τούς άπολυθέντας μετά τήν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καί εἰς τούς δικαιούχους άποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ άποδοχαί έληξαν μετά τήν χρονολογίαν ταύτην, καταβάλλεται τό έν παραγράφῳ ΙΙ τῆς παρούσης έπίδομα μετ' έκπτωσιν τοῦ 1]8 τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι δέν έμισθοδοτήθησαν.

Προκειμένου περί ήμερομισθίων ή έκπτωσις ένεργεῖται μόνον διά τάς έργασίμους ήμέρας, καθ' ἃς οὗτοι δέν έμισθοδοτήθησαν.

β) Διά τούς προαχθέντας ή τυχόντας έπιδόματος τριετιῶν μετά τήν 15ην Άπριλίου 1960 τό έπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται έπί τῶν άποδοχῶν τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1960.

γ) Εἰς τούς μισθοδοτουμένους τήν 15ην Δεκεμβρίου 1960 μέ μειωμένας άποδοχάς λόγῳ στρατεύσεως, άργίας, διαθεσιμότητος ή άλλης τινός αἰτίας τό έπίδομα τῆς παραγράφου ΙΙ τῆς παρούσης ὁρίζεται εἰς τό ἐν ὄγδοον (1]8) τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ άποδοχῶν (μισθοῦ καί τριετιῶν) ἐντός τοῦ χρονικοῦ διαστήματος άπό 16.4.1960 μέχρι 15.12.1960.

VΙ. Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ άπολυθέντες ἐφεδροι άξιωματικοί ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου θά τύχωσιν ὁλοκλήρου τοῦ έπιδόματος παρά τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καί ἄν οὗτοι ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αὐτοῖς μετά τήν 16.4.1960.

VΙΙ. Δέν δικαιοῦνται τοῦ διά τῆς παρούσης παρεχομένου έπιδόματος:

α) Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπηρετοῦντες οἱ μισθοδοτούμενοι μέ άποδοχάς άλλοδαπῆς.

β) Οἱ διορισθέντες άπό τῆς 16 Δεκεμβρίου 1960 καί ἐντεῦθεν.

VΙΙΙ. Οἱ δικαιούμενοι έπιδόματος έπί ταῖς έορταῖς καί ἐξ ἑτέρας πηγῆς θά τύχωσι τούτου κατ' ἐπιλογήν των ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

ΙΧ. Τό έπίδομα τῆς παρούσης δέν ὑπόκειται εἰς κρατήσεις ὑπέρ τοῦ Δημοσίου καί τρίτων ή τέλη χαρτοσήμου, ὑπόκειται δέ μόνον εἰς τήν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος, εἰς τάς ὑπέρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοράς, ὡς καί εἰς τάς εἰσφοράς ὑπέρ τοῦ ἀντιστοίχου Ταμείου κυρίας ή έπικουρικῆς άσφαλίσεως.

Χ. Τό ὑπό τῆς παρούσης προβλεπόμενον έπίδομα θά καταβληθῇ εἰς δύο (2) ἴσας δόσεις, ἐξ ὧν ή πρώτη τήν 16ην Δεκεμβρίου 1960 καί ή δευτέρα τήν 30ήν Ἰδίου μηνός.

Έπί τούτοις παρέχομεν τήν έγκρισιν ἡμῶν διά τήν έπί τούτῳ τροποποίησιν τῶν οἰκείων προϋπολογισμῶν 1960 καί ἐγγραφήν τῆς άπαιτουμένης πιστώσεως.

Έν Άθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1960

—

76261]14794]1960 Άπόφ. Ύπουργοῦ Έργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τήν Έφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς άπό 8.11.1960 συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας προσωπικοῦ κινήσεως άστικῶν λεωφορείων Άθηνῶν, Πει-

ραιώς, Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 480 τῆς 24 Νοεμβρίου 1960)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ν 3239|1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755|1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπό 9.11.1960 συλλογική σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων, κατατεθεῖσα ἡμῖν τήν 10.11.1960, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 292|10.11.1960 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Περί τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν λεωφορείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τήν 9ην Νοεμβρίου 1960, ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας καί παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ἀριστ. Δημητράτου, προσελθόντες οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι:

1) Κ. Παπαστεργίου, πρόεδρος, καί Ἀθ. Ἀθανασάκης, γεν. γραμματεύς τῆς Ἐθνικῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων.

2) Στυλ. Στρατάκος, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων.

3) Φ. Μάλλιαρης, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Μείζονος Τύπου «Υ».

4) Ἰωάννης Ζαμπέλης, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων Πειραιῶς.

5) Ἐμμ. Σταφυλάκης, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἀναπήρων Πολέμου Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου:

1) Χριστόφορος Τυροπώλης, πρόεδρος, καί Θεμιστοκλῆς Κατσαμπέκης, γραμματεύς τῆς Ὁμοσπονδίας Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων Ἑλλάδος.

2) Θεμιστοκλῆς Κατσαμπέκης, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Σταθμαρχοελεγκτῶν Ἰδιωτικῶν Λεωφορείων.

3) Γεώργιος Ζεφερλῆς, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ὁδηγῶν Λεωφορείων Ἀθηνῶν.

4) Λάμπρος Δαλάτσης, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Εἰσπρακτόρων Λεωφορείων Ἀστικῶν καί Ὑπεραστικῶν Γραμμῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

5) Παν. Παπαδόδημας, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Σταθμαρχοελεγκτῶν Ἰδιοκτητῶν Λεωφορείων Πειραιῶς - Περιχώρων.

6) Βασίλ. Παπασταφίδας, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Εἰσπρακτόρων Λεωφορείων Πειραιῶς.

7) Κ. Τσιρωνάκης, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ὁδηγῶν Ἰδιωτικῶν Λεωφορείων Πειραιῶς, καί

8) Ν. Μηχανικός, τοῦ Συνδέσμου Εἰσπρακτόρων Ἀστικῶν Λεωφορείων Πειραιῶς - Προαστίων, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρά τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων, ἅς ἐκπροσωποῦσι, προέβησαν εἰς τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης πρός κατοχύρωσιν τῶν κάτωθι συμφωνηθέντων:

1) Οἱ βασικοί μισθοί τῶν σταθμαρχῶν, ἐλεγκτῶν, ὁδηγῶν καί εἰσπρακτόρων τῶν εἰς τά Κ.Τ.Ε.Λ. ἀστικῶν συγκοινωνιῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων ἐντεταγμένων λεωφορείων αὐτοκινήτων, ὡς οὗτοι καθορίζονται διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 9|1959 καί 10|1959 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν κηρυχθεισῶν ἐκτελεστῶν ἀντιστοίχως διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 46494|1959 καί 46493|1959 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, αὐξάνονται κατά ὀκτώ ἐπί τοῖς ἑκατόν (8 %) ἀπό 1ης Νοεμβρίου 1960.

2) Ἐπί τῶν οὕτω διαμορφουμένων νέων βασικῶν μισθῶν ὑπολογίζονται καί παρέχονται περαιτέρω τά κατά τάς ἰσχυούσας ἤδη διατάξεις ὁριζόμενα διά τούς περί ὧν πρόκειται μισθωτούς ἐπιδόματα καί προσαυξήσεις λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν, Κυριακῶν, ἑορτῶν καί νυκτερινῆς ἐργασίας, ὡς καί αἱ ἀποζημιώσεις λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

3) Εἰδικῶς κατά τήν καταβολήν τῶν δώρων ἑορτῶν εἰς τούς ἀνωτέρω μισθωτούς ὁρίζεται, ὅτι οἱ κατά τά ὡς ἄνω βασικοί μισθοί μετά τῶν προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί οἰκογενειακῶν βαρῶν, πρός κάλυψιν τῆς ἐκ τοῦ 25ο|ο λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας, καί 75ο|ο λόγῳ ἐργασίας Κυριακῶν καί ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν, ἀπαιτήσεις τῶν μισθωτῶν διά τόν προσδιορισμόν τοῦ ὀφειλομένου λόγῳ δώρου ποσοῦ προσαυξάνονται κατά δώδεκα ἐπί τοῖς ἑκατόν (12ο|ο), ἐξ' οὗ ποσοστοῦ ἐξαντλεῖται πλήρως πᾶσα ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀπαίτησις τῶν μισθωτῶν.

4) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς 1ης Νοεμβρίου 1960, ἡ δέ διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται διετής. Ἐν περιπτώσει ὅμως αὐξήσεως τοῦ κομίστρου δύναται νά καταγγελθῇ αὕτη μετά ἑξάμηνον ἀπό τῆς τοιαύτης αὐξήσεως.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα, ἥτις ὑπογράφεται ὡς ἕπεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Νοεμβρίου 1960

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 102 τῆς 12 Νοεμβρίου 1960)

Εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 603|1960 ἀπό 18.8|3.9.1960 β. διάταγμα «περί τροποποιήσεως τοῦ ἀπό 17|18.2.1956 β. 5|τος περί ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (*), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως», (Φ.Ε.Κ. 136|3.9.1960 τ. Α') ὑπέρχεται ἡ ἀκόλουθος διόρθωσις:

Εἰς τήν παράγραφον 7 ἀντί τοῦ ἐσφαλμένως δημοσιευθέντος:

«7. Ἡ προθεσμία τοῦ ἑδαφίου β' τῆς παραγράφου α' τοῦ ἄρθρου 12....» τίθεται τό ὀρθόν:

«7. Ἡ προθεσμία τοῦ ἑδαφίου β' τῆς παραγράφου 3α τοῦ ἄρθρου 12....».

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

(*) ΕΕΔ 19, σελ. 1170.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

Η Επιθεώρησίς μας συμπληρώνει μέ τό παρόν τεύχος, τελευταίον τοῦ ἔτους 1960, τόν 19ον τόμον της.

Μέ τήν ἔναρξιν τοῦ τόμου τούτου, ὁ ὁποῖος ὑπερέβη εἰς σελίδας πάντα προηγούμενον, ἐπί οἰκονομικῆ μας θυσίᾳ, εἰς τήν ὁποίαν παρεσύρθημεν, αὐξάνοντες εἰς ἕκαστον τεῦχος τάς σελίδας του, καί τοῦτο ἵνα περιλάβωμεν εἰς αὐτάς ὅσον τό δυνατόν περισσότερον ἐνδιαφέρουσαν ὕλην, ἐδώσαμεν ἓν γενικόν διάγραμμα τῶν κατά τό παρερχόμενον ἔτος 1960 ἐργασιῶν μας.

Πρέπει νά γνωρίζουν ὅσοι μᾶς κάμνουν τήν τιμήν νά παρακολουθοῦν τό ἔργον μας, ὅτι, σκληρῶς, ὡς πάντοτε, ἐργασθέντες, ἐπραγματοποιήσαμεν ὅ,τι εἴχομεν μέ τήν ἔναρξιν τοῦ παρόντος τόμου σχεδιάσει. Ἐδώσαμεν εἰς τήν δημοσιότητα πᾶν ὅ,τι καί κατά τό ἔτος τοῦτο ἐνδιέφερε τό Ἐργατικόν Δίκαιον, μέ πρωταρχικόν πάντοτε ἐνδιαφέρον τήν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ ὁποίου αἱ ἐπί τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἀποφάσεις καταλαμβάνουν τό 1/4 τῶν ἀποφάσεών του ἐν γένει. Τοῦτο ἀποδεικνύει πόσον θεωρητικόν καί πρακτικόν ἐνδιαφέρον προκαλεῖ τό Ἐργατικόν Δίκαιον καί δικαίως ὁ Καθηγητής Jean Rivero εἰς ἄρθρον του (ΕΕΔ 9, 7ος) ὡμίλησε περί «ἰμπεριαλισμοῦ τοῦ Κοινωνικοῦ Δικαίου».

Ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τόν παρόντα τόμον πλῆθος ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπί ἐνδιαφερόντων θεμάτων τοῦ Ἐργατικοῦ καί Ἀσφαλιστικοῦ Δικαίου, ἐπιτείναντες τήν προσοχήν μας ἐπί τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Δικαίου, τό ὁποῖον, ὡς ἐκ τῆς ἀποστολῆς του, ἐλκύει πάντοτε ζωηρόν ἐνδιαφέρον.

Ἐδημοσιεύσαμεν πλῆθος ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων τῆς πρωτευούσης καί τῶν ἐπαρχιῶν, αἱ ὁποῖαι ἠρμήνευσαν καί ἐφήρμοσαν ἐμέσου ἐνδιαφέροντος διατάξεις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.

Κατεχωρήσαμεν πάντα τά κατά τό ἔτος 1960 νομοθετικά καί ἄλλα μέτρα, σχέσιν ἔχοντα πρός τό Ἐργατικόν καί Ἀσφαλιστικόν Δίκαιον.

Ἐκωδικοποιήσαμεν, ὡς καί εἰς προηγουμένους τόμους, ἐνδιαφέροντα νομοθετήματα, ἵνα διευκολύνωμεν πάντα ἐνδιαφερόμενον νά ἔχῃ ἐν ὄψει του τόν ἰσχύοντα μετά τῶν ἑκάστοτε τροποποιήσεων νόμον. Ἡ προσοχή μας ἐστράφη εἰς τήν καθημερινοῦ ἐνδιαφέροντος νομοθεσίαν περί ἀδείων μισθωτῶν, κωδικοποίησιν τῆς ὁποίας περιελάβομεν εἰς τόν τόμον τοῦτον (σελ. 810 ἑπ.).

Ἐτιμήθημεν καί κατά τό ἔτος τοῦτο διά τῆς συνεργασίας ἐκλεκτῶν συνεργατῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπό τῶν στηλῶν τῆς Ἐπιθεωρήσεώς μας ἐπεξειργάσθησαν ἐπιστημονικῶς ἐνδιαφέροντα θέματα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, τά ὁποῖα ἀποτελοῦν πολυτίμους συμβολάς εἰς τήν ἑρμηνείαν του.

***

Προχωροῦμεν ἤδη πρός τόν 20όν τόμον μας (ἔτους 1961), μέ τόν ὁποῖον ἡ Ἐπιθεώρησίς μας θά συμπληρώσῃ 20 ἔτη ζωῆς ἀπό τῆς ἱδρύσεώς της.

Θά μᾶς ἐπιτρέψουν ὅμως οἱ φίλοι κ.κ. ἀναγνῶσται μας νά τούς ἀπασχολήσωμεν καί μέ οἰκονομικά τινα θέματα.

Ἐπί σειράν ἐτῶν καί μολονότι ἀπό τοῦ ἔτους 1941 ἐπῆλθεν ἡ γνωστή νομισματική ἀναπροσαρμογή καί μετεβλήθησαν αἱ οἰκονομικαί συνθῆκαι, ἐκ τῶν ὁποίων καί ἡ μεταβολή τῶν ἐργατικῶν ἡμερομισθίων καί αὐξήσεις τῆς τιμῆς τοῦ χάρτου, ἡ Ἐπιθεώρησίς μας παρέμεινε διατιμωμένη κατά τεῦχος εἰς τό πρό τοῦ 1940 ἀκόμη οἰκονομικόν ἐπίπεδον. Καί ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλ' ἀντί τῶν εἰς τά παλαιότερα τεύχη ἐκ σελίδων της προσεθέσαμεν 8 σελίδας ἀκόμη καί ἐπί σειράν ἤδη τευχῶν ἄλλας 8, ὥστε νά ἀποτελῇ ἤδη κανόνα νά ἐκδίδηται εἰς 64 σελίδας. Ἐκ τῶν 24 τευχῶν τοῦ ἔτους 1960 τά 18 ἐξεδόθησαν μέ 64 σελίδας καί αὐτό διότι ἐκυριάρχει πάντοτε εἰς ἡμᾶς ὁ (πῶς νά τό εἴπωμεν;) ἰδεαλισμός νά προσφέρωμεν περισσότερα ἐνδιαφέροντα ἐκ τῆς ποικίλης ὕλης τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου διά τήν ἐξυπηρέτησιν τῶν κ.κ. ἀναγνωστῶν μας. Ἀλλά τοῦτο ἐσήμαινε μίαν στενόχωρον συμπίεσιν τῶν οἰκονομικῶν μας, ἡ ὁποία ἀπετέλει, ἐπί θυσίᾳ μας, καί παρέκκλισιν ἀπό τῆς καθιερωμένης εἰς τάς ἐκδόσεις τιμῆς κατά τυπογραφικόν φύλλον, τό ὁποῖον ἔχει διατιμηθῇ, ἀναλόγως τῶν δαπανῶν τῶν περιοδικῶν τοῦ τύπου τῆς Ἐπιθεωρήσεώς μας, εἰς δραχμάς 3, ὥστε θά ἔπρεπε ἡ τιμή τοῦ τεύχους μας ἐξ 64 σελίδων νά ἔχῃ πρό πολλοῦ ὁρισθῇ εἰς δραχμάς 12, ἐκτός τοῦ ἐξωφύλλου, ἡ δαπάνη τοῦ ὁποίου δέν εἶναι μικρά.

Παρακαλοῦμεν λοιπόν τούς κ.κ. ἀναγνώστας μας νά μᾶς ἀπαλλάξουν ἀπό τοῦ ἐρχομένου ἔτους τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς θυσίας, τήν ὁποίαν δέν δυνάμεθα πλέον νά βαστάσωμεν, μέ τήν ἐξήγησίν μας ὅτι ἡ τιμή τῶν δραχμῶν 12, ἡ ὁποία ὁρίζεται δι' ἕκαστον τεῦχος τοῦ ἔτους 1961 καί διά 64 πάντοτε σελίδας (+ τυπογραφικά φύλλα) (ἐκτός τοῦ ἐξωφύλλου) δέν σημαίνει αὔξησιν, ἀλλ' ἁπλῶς εἶναι ἡ διαφορά τῆς κεκανονισμένης κατά τά ἐν τῇ ἐκδοτικῇ ζωῇ πράγματα τιμῆς.

Τοῦτο θά μᾶς διευκολύνῃ νά γίνῃ καλλιτέρα καί ἡ ἐκδοτική ἐμφάνισις τοῦ περιοδικοῦ μας, εἰς τήν ὁποίαν στρέφεται καί ἡ προσοχή μας.

Παρακαλοῦμεν ἤδη εἰδικώτερον τούς κ.κ. συνδρομητάς μας, οἱ ὁποῖοι καθυστεροῦν τήν ἐξόφλησιν τῆς συνδρομῆς των κατά τό ἔτος 1960, νά ἐπιμεληθοῦν τό ταχύτερον διά τήν ἐξόφλησίν της. Ἡ Ἐπιθεώρησίς μας ἐξεπλήρωσεν ἤδη τάς πρός αὐτούς ὑποχρεώσεις διά τῆς τακτικῆς ἀποστολῆς τῶν τευχῶν της καί παρά τάς βαρείας διά τήν ἐκδοσίν της δαπάνας παρεμείρισε τήν ἀρχήν ὅτι αἱ συνδρομαί εἶναι προπληρωτέαι. Δίκαιον λοιπόν εἶναι νά παρακαλέσωμεν διά τήν ἐντός τοῦ ταχυτέρου χρόνου ἐξόφλησιν τῶν συνδρομῶν.

***

Τά τεύχη τοῦ Ἔτους 1961 θά ἀποσταλοῦν μετά τήν προπληρωμήν τῆς διά τό ἔτος τοῦτο συνδρομῆς ἐκ δραχ. 300.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

ΤΟΜΟΣ 19ΟΣ, ΕΤΟΣ 1960

Ἐπιμελείᾳ: **Μιχαὴλ Δ. Παναγιωτοπούλου,** Δικηγόρου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' Ἀπόψεις καὶ σημειώματα.
Β' Ἄρθρα, διατριβαί, μελέται, νομικὰ ζητήματα.
Γ' Ἐπίσημοι γνωμοδοτήσεις.
Δ' Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους κλπ.
Ε' Γνωμοδοτήσεις νομομαθῶν.
ΣΤ' Ἐγκύκλιοι καὶ ἔγγραφα Ἀρχῶν.
Ζ' Βιβλιογραφία.
Η' Βιβλιοκρισίαι
Θ' Νεκρολογίαι.
Ι' Ἀλφαβητικὸν εὑρετήριον Νομολογίας.
ΙΑ' Ἀριθμητικὸν εὑρετήριον δημοσιευθεισῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κλπ.
ΙΒ' Ἀλφαβητικὸν εὑρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.
ΙΓ' Ἀριθμητικὸν εὑρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.

Α' ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Συντάξεως: Μὲ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, σ. 64.—Ἰσότης ἀμοιβῆς, σ. 128.—Φωνὴ ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου, σ. 192.—Νομοθετικὴ πολιτική, σ. 256.—Δικαστικαὶ εἰδήσεις, σ. 256, σ. 504, σ. 760.—Εἰς τὰς φυλακάς, σ. 312.—Εἰδήσεις, σ. 312, σ. 696.—Ἀνωμαλία, σ. 376.—Ὀρθὴ γραμμὴ πολιτικῆς, σ. 504.—Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη, σ. 504.—Ἀκόμη . . . , σ. 632.—Ἀνωμαλία, σ. 632.—Καλὴ ἀρχή, σ. 696.—Σκέψεις τινές, σ. 824.—Νομικὸν Δελτίον, σ. 888.—Σκέψεις τινές, σ. 944.—Ἡ νέα Ἐργατικὴ Δικονομία, σ. 1000.—Ἡ Ἐργατικὴ Νομοθεσία μας, σ. 1112.—Οἰκιακοὶ βοηθοί, σ. 1176.—Ἐπὶ μιᾶς διατάξεως, σ. 1232.—Ἐπίζηλοι θέσεις, σ. 1296.—Μετὰ μίαν ἀπόφασιν (τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας), σ. 1360.—Σπουδαία ἀπόφασις I, σ. 1424.—Μεταξύ μας, σ. 1488.—Ἀλληλογραφία, σ. 128.—Παραράματα, σ. 696, σ. 1232.

Ἀμπατζῆ Ἀλεξ., Δικηγόρου. Ἀξιέπαινον θάρρος, σ. 824.

Γεωργιάδου Γ., Δικηγόρου. Αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοραί, σ. 1360.

Γιαννακοπούλου Γ., Δικηγόρου ἐν Πάτραις. Προστασία τῶν ἐργαζομένων μὲ ἀνυπάρκτους ἰατρώσεις, σ. 568.

Γραββάνη Σωτ., Δικηγόρου. Βαθεῖα ἱκανοποίησις μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 281|1960 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, σ. 760.

Δικηγορικοῦ Συλλόγου Καρδίτσης. Ἡ ἐργατικὴ διαδικασία, σ. 64.

Θεοδωροπούλου Π., Πρωτοδίκου. Ἐπὶ μιᾶς διατάξεως, σ. 1232.

Μπίκου Ἀλεξ., Πτυχιούχου Νομικῆς. Ἐπὶ μιᾶς δικαστικῆς κρίσεως, σ. 376.

Παπαγιάννη Π., Δικηγόρου ἐν Θεσσαλονίκῃ. Οἱ φάκελοι τῶν ἠσφαλισμένων, σ. 1056.

Πλατάκη Ν., Δικηγόρου ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης. Ἐπὶ ὑπερωριῶν, σ. 568.

Προυκάκη Δημ., Δικηγόρου. Προστασία δικηγόρων, Σῆμ. σ. 944.

Β' ΑΡΘΡΑ, ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Βασιλείου Β., Δικηγόρου. Διακριτικὰ ὅρια συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἑταιρείας, σ. 313.—Ἡ ἐθελοντικὴ σχέσις ἐργασίας, σ. 505.—Ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος τῆς καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου 2112|1920, σ. 633.—Ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἑτοιμότητος πρὸς ἐργασίαν, σ. 1361.

Βεργοπούλου Π., Δικηγόρου. Ἡ ἔννομος σχέ-

σις των διαπραγματεύσεων πρός σύναψιν συμβάσεως έργασίας, σ. 569.

Γιαννακοπούλου Γ., Δικηγόρου έν Πάτραις. Καταγγελία έργασιακής σχέσεως έπί πτωχεύσεως τοῦ έργοδότου, σ. 11.—Διαδικασία έγκρίσεως καταστατικῶν σωματείων· παρέμβασις· ένδικα μέσα κατ' άποφάσεως Πρωτοδικείου περί άναγνωρίσεως ή μή σωματείου· δεδικασμένον έκ τῶν κατ' άρθρον 81 Α.Κ. έκδιδομένων άποφάσεων κλπ. προτάσεις κατά τήν συζήτησιν, έφ' ής ή Πρωτοδικείου Πατρῶν 396|1960, σ. 597.

Δημάκη Κ., Δικηγόρου. Έκτασις δεσμεύσεως έκ συλλογικῶν συμβάσεων έργασίας· χαρακτήρ τούτων έκ κανόνων δικαίου δημοσίας τάξεως· αὐτεπάγγελτος έρευνα ὑπό δικαστοῦ καί ζητημάτων άγομένων είς τήν νόμιμον κατάρτισιν καί ίσχύν συλλογικῆς συμβάσεως ὡς καί τήν ίδιότητα τινός ὡς μέλους τῶν ὑπογραψασῶν αὐτήν όργανώσεων, μή άποτελούντων τῶν σχετικῶν ίσχυρισμῶν τῶν διαδίκων στοιχείον τῆς άγωγῆς ή ένστάσεως, σ. 93.—Αί έλάχισται παροχαί τῶν είδικῶν άσφαλιστικῶν ταμείων, σ. 257.—Άναδρομική αὔξησις άποδοχῶν δι' άποφάσεως διαιτησίας ή συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας, σ. 761.—Ὁ δικαστικός έλεγχος άποφάσεων ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, σ. 1114 έπ., 1178 έπ.

Θεοδωροπούλου Π., Πρωτοδίκου. Τό ήμερομίσθιον τῆς 1 Μαΐου, σ. 1232.

Καλομοίρη Δ., Δ. Ν., Δικηγόρου. Έπί τῆς άρχῆς τῆς ίσης μεταχειρίσεως, σ. 8.—Ἡ έκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας δέσμευσις, σ. 65.—Προϋπηρεσία ὑπαλλήλου ὡς έργάτου δι' άποζημίωσιν ν. 2112, σ. 697.—Δέσμευσις τοῦ Δημοσίου έκ γενικῶς ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως σ. 1363.

Καποδίστρια Ι., Ὑφηγητοῦ Πανεπιστημίου Άθηνῶν, Δικηγόρου. Καταγγελία συμβάσεως έργασίας διά σπουδαίον λόγον, σ. 1.

Κυπσίμου Χρ., Άνωτέρου Ὑπαλλήλου Ὑπουργείου Έργασίας. Θέματα έκ τῆς νομοθεσίας περί στρατευομένων μισθωτῶν· χρόνος ὑπηρεσίας διά προστασίαν· στρατιωτική ὑπηρεσία ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, σ. 1001.—Δικαίωμα μισθοῦ καλουμένου είς τόν στρατόν μισθωτοῦ, σ. 1273.

Καψάλη Ε., Πρωτοδίκου Άθηνῶν. Πηγαί καί μέθοδοι τοῦ έργατικοῦ δικαίου, σ. 4.

Κονδάκη Ξεν., Δρος Ἰατροῦ Έργασίας. Σκέψεις έπί τῆς νομολογίας περί έπαγγελματικῶν άσθενειῶν, σ. 891.

Κοντοῦ Χρ., Δικηγόρου. Μισθός συλλογικῆς συμβάσεως μέ ὡρισμένα προσόντα μισθωτῶν· συνέπειαι έκ τῆς έλλείψεως πτυχίου χειριστοῦ έκσκαπτικῶν κλπ. μηχανημάτων, σ. 591.

Κορφιάτη Ν., Δρος, Δικηγόρου, τ. Εἰσαγγελέως. Τό ένεργητικόν ὑποκείμενον τῶν έν άρθροις 292, 293 ποινικοῦ κώδικος έγκλημάτων, σ. 442.

Δέκκα Σπ., Δικηγόρου. Προστασία προσωπικοῦ ξένων Πρεσβειῶν, σ. 696.

Μαυρίδη Β., Δικηγόρου. Ὁμαδικαί σχέσεις έργασίας, σ. 1298.

Μπίκου Ἀλεξ., Πτυχιούχου Νομικῆς. Δικαίωμα έπί τοῦ ὀνόματος προστασία· άρμοδιότης έπί διαφορᾶς περί τοῦ ὀνόματος· μή ὑπαγωγή είς διοικητικήν δικαιοδοσίαν πρός κατ' οὐσίαν διάγνωσιν καί έπίλυσιν, σ. 376.

Μπουρνάζου Ν., Δικηγόρου. Καταβολή ήμερομισθίου είς μή άπασχολουμένους καθ' ἑορτάς μισθωτούς· ἔννοια καί σκοπός άρθρου 2 ν.δ. 3755|1957 περιπτώσεις 1ης Μαΐου συμπιπτούσης πρός ήμέραν Κυριακήν, σ. 1133.

Παπαγιάννη Π., Δικηγόρου έν Θεσσαλονίκη. Οἱ φάκελοι τῶν ήσφαλισμένων έσφαλμένον άπόψεως Διοικήσεως Ι.Κ.Α. περί άπορρήτου τούτων, σ. 1056.

Πλατάκη Ν., Δικηγόρου έν Ἡρακλείῳ Κρήτης. Ὑπερωριακή άποζημίωσις λαμβανόντων άποδοχάς μείζονας τῶν 5.000 μηνιαίως ὑπαλλήλων, σ. 568.

Προυκάκι Δημ., Δικηγόρου. Προστασία δικηγόρων, σ. 944.

Ραγκαβῆ Π., Δικηγόρου. Σωματεῖα· διοίκησις· έξουσίαι διοικητικοῦ συμβουλίου· ὑπέρβασις· συνέπειαι· διάρκεια έξουσίας· διορισμός προσωρινῆς διοικήσεως· δυνατός καί αἰτήσει μελῶν καθυστερούντων συνδρομάς, σ. 218.

Συντάξεως (Τάσου Τσιμπούκη). Καταγγελία συμβάσεως άποστρατευθέντος δι' άξιόποινον πρᾶξιν, σ. 57.—Ὑποχρεώσεις έργοδοτῶν έναντι τῶν μισθωτῶν κατά τήν ήμέραν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, σ. 63.—Παροχή έργασίας κατά τήν τελευταίαν Κυριακήν τοῦ έτους, σ. 63.—Εἰσφοραί έπί τοῦ δώρου Χριστουγέννων ὑπέρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Όργανισμῶν, σ. 63.—Διαδοχική άσφάλισις είς Ἀσφαλιστικούς Όργανισμούς, σ. 63.—Καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας, σ. 107.—Μικρά φιλανθρωπικά ἱδρύματα καί έργατική νομοθεσία, σ. 170.—Κατάταξις είς άσφαλιστικάς κλάσεις τεκμαρτῶν ήμερομισθίων τῶν μέ κυμαινομένας άποδοχάς άμειβομένων μισθωτῶν διά τό έτος 1960, σ. 228.—Τύπος καταγγελίας συμβάσεως έργασίας άορίστου χρόνου, σ. 238.—Καταγγελία συμβάσεως έργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, σ. 304.—Καταγγελία συμβάσεως έργασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, σ. 364.—Διακοπή λειτουργίας έπιχειρήσεως μετά διαταγήν τῆς Άρχῆς, σ. 425.—Νομοθετική προστασία γυναικός πρό καί μετά τοκετόν, σ. 493.—Μισθός δι' έργασίαν καί άπασχόλησιν μισθωτῶν κατά τήν 1ην Μαΐου, σ. 547.—Ἀποζημίωσις δι' άπόλυσιν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καί έργατῶν, σ. 625.—Ἐπιδότησις δι' άνεργίαν άπολυομένων μισθωτῶν, σ. 671.—Ἄδεια άναπήρων πολέμου διά λουτροθεραπείαν καί άεροθεραπείαν, σ. 748.—Χρόνος άπασχολήσεως μισθωτῶν διά τό δικαίωμα άδείας, σ. 803.—Νόμοι περί κατ' έτος άδειῶν μισθωτῶν μετ' άποδοχῶν, σ. 806.—Καταγγελία σχέσεως έργασίας έπί έξωθουμένων κατά ΚΗ' ψήφισμα, σ. 873.—Κυρώσεις κατ' έργοδοτῶν διά μή χορήγησιν άδείας πρός μισθωτούς, σ. 931.—Ἀπαγόρευσις άπολύσεως μισθωτοῦ κατά διάρκειαν άδείας, σ. 988.—Τινά περί οἰκογενειακῶν έπιδομάτων μισθωτῶν, σ. 1036.—Τινά περί τῶν νέων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καί ή-

μερομισθίων, σ. 1058.—Στρατιωτική ὑπηρεσία μισθωτῶν ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, σ. 1104.—Τακτική καταγγελία συμβάσεως κατὰ χρόνον ἀδείας μισθωτοῦ, σ. 1154.—Τινὰ ἐκ τοῦ νέου νόμου περὶ Ι.Κ.Α.· εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου καὶ ἐργατικὰ ἀτυχήματα· εὐθύνη ἐναντι Ι.Κ.Α. τοῦ ὑπαιτίου τοῦ θανάτου ἢ βλάβης τῆς ὑγείας ἢ σωματικῆς ἀκεραιότητος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου· εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργαζομένου συνταξιούχου, σ. 1209.—Τὸ ἡμερομίσθιον τῆς 1ης Μαΐου, σ. 1232.—Παροχὴ ἡμερομισθίου εἰς μὴ ἀπασχολουμένους καθ' ἑορτάς, σ. 1238.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, σ. 1274.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τὸ ν.δ. 4104/1960 (πρακτικὰ Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς), σ. 1275 ἑπ., σ. 1329 ἑπ., σ. 1401 ἑπ.— Ἀπολύσεις καὶ ἀποζημιώσεις ἰατρῶν, σ. 1295.—Τροφὴ καὶ κατοικία προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, σ. 1295.—Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ ὑπαλλήλων Γραφείων κλπ., σ. 1295.—Τακτικὴ καταγγελία συμβάσεως ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ, σ. 1328.—Παραβάσεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, σ. 1359.— Δέσμευσις ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, σ. 1359.—Τρόπος καταβολῆς εἰς τὸν μισθωτὸν τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ, σ. 1400.—Ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως 425/1960 τοῦ Ἀρείου Πάγου· πραγματικὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ παρ' ἐργοδότῃ μετ' ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας· ἀναγνώρισις ὡς νομικῆς σχέσεως, σ. 1424.—Καταγγελία σχέσεως ἐργασίας δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν μισθωτοῦ, σ. 1473.

Τρίμη Γ., Δικηγόρου Δέσμευσις ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, σ. 380.

Γ' ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Κόλλια Κ., Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου. Σχηματισμὸς κρίσεως Συμβουλίων Νομιμοφροσύνης νόμου 516/1948, σ. 987.

Δ' ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ Κ.Λ.Π.

Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 85 ἀ.ν. 1854/1951 καὶ ἐπὶ τῶν μὴ στρατιωτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, σ. 544.—Χρόνος υἱοθεσίας τέκνου διὰ τὴν ἀναγνώρισιν εἰς αὐτὸ δικαιώματος συντάξεως, σ. 802.—Ἐὰν δύναται νὰ χορηγηθῇ ἐπαγγελματικὸν βιβλιάριον ξενοδοχοϋπαλλήλου εἰς καταδικασθέντα εἰς ἐγκληματικὴν ποινήν, σ. 804.—Ἐὰν ἀκυρωθείσης ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου διὰ μὴ νόμιμον συγκρότησιν τούτου δέον νὰ παραπεμφθῇ ἀπ' εὐθείας εἰς τοῦτο πρὸς ἐπίλυσιν ἡ ὑφισταμένη συλλογικὴ διαφορὰ ἢ δέον νὰ τηρηθῇ ἀπ' ἀρχῆς διαγραφομένη νόμιμος διαδικασία, σ. 804.

Εἰσηγητὴς ***Π. Κορδογιαννόπουλος***, Πάρεδρος. Ποία ἡ δοτέα λύσις ἐπὶ τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ἐν σχέσει πρὸς τὸν νόμον 18/1944, σ. 747.

Εἰσηγητὴς ***Β. Κουντούρης***, Πάρεδρος. Νυκτερινὴ ἐργασία γυναικῶν· ἐὰν ἰσχύῃ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955 ἀφορῶσα εἰς τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν γυναικῶν μετὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 3464/1955, σ. 53.—Ἐὰν αἱ δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος καθοριζόμεναι ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ ἀποτελοῦσιν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένα ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν, σ. 53.—Προστασία φορτοεκφορτωτῶν· ἐὰν ἡ ἐξαιρεθεῖσα τῆς ὑποχρεωτικῆς χρησιμοποιήσεως φορτοεκφορτωτῶν διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 1254/1949 δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐπὶ παροχῶν, ἐφ' ὧν τὸ πρῶτον ἐπεξετάθησαν αἱ περὶ φορτοεκφορτώσεων διατάξεις βάσει τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ ν.δ., σ. 54.—Περὶ χρόνου ὑποβολῆς αἰτήσεως ἠσφαλισμένου πρὸς ἀναγνώρισιν στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τούτου ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως, σ. 55.—Εἰσφοραὶ πλοιοκτητῶν πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς· ἐὰν ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 31030/1089 1959 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας θεσπισθεῖσα ἀπαλλαγὴ τῶν πλοιοκτητῶν τοῦ φορτηγοῦ πλοίου «Φρυγία» ἀπὸ πάσης εἰσφορᾶς πρὸς οἱουσδήποτε Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς περιλαμβάνει καὶ τὰς πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας εἰσφοράς, σ. 56.—Δέσμευσις ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ κήρυξιν αὐτῶν ὑποχρεωτικῶν· ἐφαρμογὴ τῆς 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ὑδρεύσεως Καβάλας, σ. 105.—Χαρακτὴρ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. δὲν ἀποτελοῦν ἐπιχειρήσεις, προκειμένης ἐφαρμογῆς ἐπ' αὐτῶν τῆς 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, σ. 106.—Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων· ἀνεφάρμοστον διατάξεων ν.δ. 3755/1957, σ. 106.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἰσχὺς συμβάσεως ἐργασίας· ἐὰν ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 ὁριζόμενος χρόνος ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας δέον νὰ εἶναι συνεχὴς ἢ δύναται νὰ λογισθῇ καὶ διακεκομμένως, σ. 163.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετὰ κατεδάφισιν καταστήματος συνεπείᾳ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως· ἀποζημίωσις, σ. 165.—Στράτευσις μισθωτῶν· ἐὰν εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐπαναπρόσληψις μισθωτοῦ μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν αὐτοῦ καὶ τὴν προηγηθεῖσαν ταύτης ἀναβολὴν κατατάξεως, σ. 166.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ τῆς καθ' ἑβδομάδα 12ώρου ἀναπαύσεως τοῦ κατωτέρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ, σ. 167.—Χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ἀρτεργατῶν, σ. 168.—Κρατήσεις ὑπὲρ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων· μὴ ὑπαγωγὴ ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων, ἀποζημιώσεων μελῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου κλπ. τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν κλπ., σ. 168.—Χρόνος ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 68623/10954 τῆς 17.11.1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, σ. 169.—Σχέσις ἰατρῶν πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς· τρόπος καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ἰατρῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων· δῶρον ἑορτῶν καὶ ὑπο-

λογισμός· άδειαι άπουσίας· πειθαρχική δικαιοδοσία Διοικήσεως τοῦ Ταμείου· ποῖαι ἐκ τῶν καταστατικῶν τούτου διατάξεων ἰσχύουσιν, σ. 193.—Ἀπαλυδόμενοι λόγῳ καταργήσεως θέσεως καὶ συνταξιοδοτούμενοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι ἐπιχειρήσεως ἠλεκτροφωτισμοῦ συνεπείᾳ μεταβιβάσεως ταύτης εἰς Δ.Ε.Η.· οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως, σ. 235.—Διαδοχικὴ ἀσφάλισις εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἀσφαλιστικοὺς ὀργανισμούς ἐὰν οἱ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 ἀ.ν. 1846]1951 συνταξιοδοτούμενοι θεωροῦνται συνταξιοῦχοι τοῦ ἀπονέμοντος τὴν σύνταξιν Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ καταβάλλοντος ταύτην τοιούτου, σ. 236.— Τμηματικὴ ἐξόφλησις καθυστερουμένων πρὸς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως εἰσφορῶν· ἐὰν ἐν ὄψει ν.δ. 3762]1957 παρίσταται νόμιμος ἀξίωσις ἀφειλέτου περὶ τμηματικῆς ἐξοφλήσεως ὀφειλῆς αὐτοῦ πρὸς Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, προερχομένης ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων, σ. 237.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ ἀποδοχῶν ἐπὶ προσωπικοῦ ξένων Πρεσβειῶν, σ. 316.— Ἔκτασις ἰσχύος ἐθνικῶν δομοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, σ. 377.—Ἐὰν ὑφίσταται ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως εἰς μισθωτούς αὐτοῦ ἀπολυθέντας συνεπείᾳ διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως λόγῳ κατεδαφίσεως τοῦ καταστήματος εἰς ἐκτέλεσιν ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως, σ. 420.—Ἐὰν δικαιοῦνται ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως οἱ λαμβάνοντες μείζονας τῶν 5.000 δραχμῶν μηνιαίως τακτικὰς ἀποδοχὰς ὑπάλληλοι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, Τραπεζῶν καὶ Γραφείων ἐν γένει, σ. 422.— Ἐὰν ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ὡρῶν ἐργασίας μεταξὺ τῶν δύο ἡμερῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων ὑφίσταται καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας ταυτοῦτα καθήκοντα ἰδιοκτήτας τούτων, σ. 423.—Ἐργασία γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων· ἐὰν εἶναι ἔγκυρος ἡ σύμβασις περὶ συνεργατικῆς ἑνώσεως συντακτῶν καὶ τυπογράφων πρὸς ἔκδοσιν ἐφημερίδος ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς τηρήσεως τῶν περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων καὶ περὶ ὑγιεινῆς τῶν τυπογραφείων κειμένων διατάξεων, σ. 492.—Κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου ὑπηρεσιῶν κλπ. πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, σ. 545.—Προστασία πολεμιστῶν δικηγόρων· ἐὰν τὰ ἐκ πάσης πηγῆς μηνιαῖα εἰσοδήματα τῶν ἐπιστημόνων πολεμιστῶν κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 2657]1953 νοοῦνται ὡς καθαρὰ ἢ ἀκαθάριστα, σ. 546.—Ἐὰν μισθωτὸς λαμβάνων οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων βάσει εἰδικῆς διατάξεως νόμου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ κανονισμοῦ ἐπιχειρήσεως, πλὴν ὅμως ἔλαττον τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 20]23.12.1959 β.δ]τος ὁριζομένου τοιούτου, δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3868]1958 παρεχόμενον ἐπίδομα, σ. 622.—Ἐὰν οἱ σιμιτῥγάται δικαιοῦνται ἐπιδομάτων λόγῳ νυκτερινῆς καὶ κατὰ Κυριακὰς ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 ν.δ. 3755]1957, σ. 670.—Ἀνάκλησις νομίμων διοικητικῶν πράξεων ἀπονομῆς συντάξεως, σ. 825.—Ἐφέσεις κατ' ἀποφάσεως Πειθαρχικῶν Συμβουλίων περὶ ἀπολύσεως· ἐὰν ὑφίσταται ἁρμοδιότης τοῦ Τμήματος Κανονισμοῦ Ἐργασίας πρὸς ἐκδίκασιν ἐφέσεως, ἀσκουμένης ὑπὸ μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ παρ' αὐτῷ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐπιβαλόντος τὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, σ. 930.—Σύμβασις θεραπαινίδων ἀναπήρων πολέμου· ἐὰν σύζυγος ἀναπήρου πολέμου προσληφθεῖσα ὡς θεραπαινὶς τούτου δικαιοῦται μετὰ τὸν θάνατον τούτου ἀποζημιώσεως, σ. 1033.—Ἐὰν αἱ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν διατάξεις ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τοῦ θήλεος προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος (Ο.Τ.Ε.), σ. 1033.—Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία μισθωτοῦ ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως· ἐὰν αἱ ἡμέραι ἐπιδοτήσεως λόγῳ στρατεύσεως δέον ὅπως λογίζωνται ὡς τοιαῦται ἐν ἀσφαλίσει εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, σ. 1034.—Διαδοχικὴ ἀσφάλισις εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς· ἐὰν ὁ παρὰ τῷ μετέπειτα συγχωνευθέντι εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε. Ταμείῳ Γεωργικῶν Ἀσφαλειῶν διανυθεὶς χρόνος ἀσφαλίσεως δέον νὰ συνυπολογισθῇ κατ' ἄρθρον 51 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 πρὸς θεμελίωσιν τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως καὶ καθορισμὸν ποσοῦ συντάξεως, σ. 1035. Ἐὰν δικαιοῦται ἀσφαλιστικῆς παροχῆς παρὰ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Ἑστιατορίων κλπ. μισθωτὸς ἐξελθὼν τῆς ὑπηρεσίας, μὴ ἐγγραφεὶς δὲ εἰς τὸ μητρῷον τῶν ἠσφαλισμένων, σ. 1100.—Ἀσφάλισις εἰς Τ.Ε.Β.Ε.· ὑπαγόμενα πρόσωπα προϋποθέσεις· ὑπολογισμὸς χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἢ βιοτεχνικῆς ἀπασχολήσεως· γενικαὶ ἀρχαὶ ἀσφαλίσεως, σ. 1144.—Μείωσις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· ἔννοια καὶ σκοπὸς ν.δ 3213]1955· ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ὄχι μόνον ἐπὶ τῶν ὑπὸ μορφὴν ἐπιχειρήσεως λειτουργουσῶν βιομηχανιῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ μορφὴν ἐκμεταλλεύσεως, σ. 1145.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοποιῶν τῶν μὴ ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργατῶν ἀπαλλαγὴ εἰσφορῶν πρὸς Ι.Κ.Α.· προϋπόθεσις, σ. 1147.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ· ἐπιστροφὴ εἰσφορῶν· προϋπόθεσις εἰσφοραὶ χρόνου ἀσφαλίσεως, καθ' ὃν ἐθεμελιώθη δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἠσφαλισμένου· θεμελιώδεις ἀρχαὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, σ. 1148.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Ὑπαλλήλων Λαϊκῆς Τραπέζης· δικαίωμα παροχῆς ἐφ' ἅπαξ ἐκ τοῦ Κλάδου Προνοίας τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου· περίπτωσις ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν καὶ διαπίστωσις αὐτῆς παρ' Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς· λύσις συμβάσεως διὰ καταγγελίας ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος Λαϊκῆς Τραπέζης, προκληθεῖσης ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μισθωτοῦ, σ. 1149.—Ἀσφάλισις προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας

Μεταφορῶν· κατάργησις διά ν. 3954]1959 τοῦ Ταμείου καὶ συγχώνευσις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· καταβολὴ συντάξεων ὑπὸ Ι.Κ.Α.· προσμέτρησις ὡς πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐκτὸς ὑπηρεσίας χρόνου τῶν συνεπείᾳ ἀπεργίας 1932 ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων τῆς Η.Ε.Μ. (τροχιοδρομικῶν), σ. 1149.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.· παραγραφὴ δικαιώματος ἠσφαλισμένου πρὸς ἀνάληψιν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν· εἰδικὴ διάταξις καταστατικοῦ καὶ ἄρθρα 249 καὶ 250 Α.Κ., σ. 1150. —Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν· ἀσφαλιστικαὶ ἀρχαί· Ἐπιτροπὴ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἀδελφοὶ ἀποβιώσαντος ἠσφαλισμένου ὡς δικαιοδόχοι αὐτοῦ· ἔλλειψις δικαιώματος ἐπιστροφῆς εἰς αὐτὸ τῶν καταβληθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου εἰσφορῶν, σ. 1150.—Ἀναγκαστικαὶ τοποθετήσεις ἀναπήρων πολέμου ὡς μισθωτῶν, σ. 1425.—Ἀπόλυσις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατ' ἄρθρον 4 ά.ν. 1836]1951· ἐὰν πολεμιστής, τοποθετηθεὶς παρ' Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ καὶ ἀπολυθεὶς μετὰ κατάργησιν τῆς θέσεως καὶ τὴν παροῦσαν πενταετίαν, νομίμως ἀπελύθη, σ. 1472.

Εἰσηγητὴς *Δ. Δέππας*, Νομικὸς Σύμβουλος. Καθυστέρησις καταβολῆς ἀποδοχῶν ὡς αὐτόφωρον ἀδίκημα· πιστοποίησις παρὰ Λιμενικῆς Ἀρχῆς ὀφειλῆς εἰς ναυτικοὺς δεδουλευμένων μισθῶν κλπ., σ. 1399.

Εἰσηγητὴς *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, Νομικὸς Σύμβουλος. Ἐὰν τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου δικαιοῦται κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀσθενείας του τοῦ παρεχομένου ἐπιδόματος τροφῆς (ἄρθρον 34 νόμου 6321]1934, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου 3923]1959), τὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ρυθμίζουν τὰ ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, πλὴν ὅμως δὲν προκύπτει ἐκ τῆς ἑρμηνείας αὐτῶν, ἐὰν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ μισθοῦ περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς παρεχομένης τροφῆς, σ. 423.—Διάλυσις διὰ νόμου Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου καὶ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ, σ. 621.—Ἀναγκαστικὴ σχέσις δικηγόρων κατ' ά.ν. 1836]1951· ἐὰν εἶναι νόμιμος ὁ δι' ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διορισμὸς δικηγόρου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν προβλέπεται θέσις δικηγόρου, σ. 1102.—Ἄδειαι μισθωτῶν· ὑπηρεσιακὸν Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων· ἄδεια κατ' ἄρθρον 44 § 3 ά.ν. 1846]1939· ἔκτασις ἐφαρμογῆς τούτου· ἄδεια λουτροθεραπείας ἢ ἀεροθεραπείας εἰς ἀναπήρους· ἀποδοχαὶ ἀδείας, σ. 1153.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ δι' ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας· ἡμερομίσθιος σιδηρουργὸς Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἔξοδος εἰς προσωρινὴν σύνταξιν λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· προστασία αὐτοῦ ἐκ τοῦ ά.ν. 1836]1951 ὡς πραγματίου πολέμου, μὴ τοποθετηθέντος ὅμως δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἐπιτρεπτὸν ἀπολύσεως, σ. 1271.— Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας· ἐὰν δέον ὅπως ἐφαρμοσθῇ καὶ διὰ τοὺς ὁδηγοὺς τῆς Ε.Β.Α. τῶν κατηγοριῶν Κ.Ε.Α. καὶ ἄρθρου 138 νόμου 5121]1931 ἡ ὑπ' ἀριθ. 2]1960 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, σ. 1327.

Εἰσηγητὴς *Β. Σάββας*, Νομικὸς Σύμβουλος. Ἀσφάλισις μὴ ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ὁρτεργατῶν, σ. 54.—Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν ἀποζημιώσεως μετεχόντων Συμβουλίων Ὀργανισμῶν Ὑπαλλήλων Δημοσίων ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, σ. 300.— Συμψηφισμὸς συντάξεων· ἐὰν ἐπιτρέπηται συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεως τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν κατὰ ἠσφαλισμένων αὐτοῦ ἐκ δικαστικῶν ἐξόδων πρὸς τὴν χορηγουμένην σύνταξιν, σ. 302. —Ἐὰν ἡ ὕπαρξις Κανονισμοῦ Ἐργασίας εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ διὰ τὸ Δημόσιον ὁσάκις καὶ ὅπου τοῦτο ἀπασχολεῖ μισθωτοὺς ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, σ. 421.— Ἀποχώρησις μισθωτῶν Δημοσίου καὶ ἀποζημίωσις ν.δ. 3789]1957· ἐὰν αἱ διατάξεις ἄρθρου 8 § 4 ν.δ. 3789]1957 περὶ καταβολῆς μειωμένης ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112]1920 εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ὑπερήλικας μισθωτοὺς ἔχωσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου διὰ καταβολῆς τῆς μειωμένης ταύτης ἀποζημιώσεως ἢ μειωμένων ἀποζημιώσεων, περὶ ὧν αἱ ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976]1947 Π.Υ.Σ., σ. 623.—Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις ἀναπήρων· ἂν ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 2657]1953 ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 30 καὶ 32 τοῦ ά.ν. 1324]1949 περὶ ἀναπήρων, σ. 1103.— Ἀποχώρησις μισθωτῶν μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας καὶ ἀποζημίωσις ν. 2112· ἂν βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 3954]1959 κυρωθείσης συμβάσεως δικαιοῦται ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112]1920 τὸ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀποχωροῦν προσωπικὸν τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, σ. 1471.

Εἰσηγητὴς *Π. Σοφιανόπουλος*, Πάρεδρος. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν εἰδικῶν συνεργατῶν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, σ. 1029.

Εἰσηγητὴς *Κ. Τσαγκαράκης*, Πάρεδρος. Καταγγελία συμβάσεως τῶν ἀντὶ παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς δικηγόρων, σ. 945.— Δικηγορικαὶ ἀμοιβαὶ δι' ἐκχωρήσεως μέρους συντάξεως, σ. 1097.

Εἰσηγητὴς *Α. Χατζηδάκης*, Νομικὸς Σύμβουλος. Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς Ἐπιτροπὰς ἢ Συμβούλια· ἔξοδα κινήσεως· οὐ χαρακτὴρ ὡς ἀμοιβῶν κατ' ἔννοιαν ἄρθρου 1 ν. 2276]1952, σ. 1101.

Καλλέργη Α., Παρέδρου Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους. Ἔκτασις ἀποδεικτικῆς δυνάμεως ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας Ι.Κ.Α., σ. 929.— Ἀναγκαστικοὶ διαχειρισταὶ ἐπιχειρήσεων ἐν σχέσει πρὸς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν, σ. 1028.

Μαλαγαρδῆ Α., Νομικοῦ Συμβούλου Ι.Κ.Α. Συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεων ἠσφαλισμένων ἐκ παροχῶν Ι.Κ.Α. πρὸς ὀφειλὰς τούτων ἐξ εἰσφο-

ρών, σ. 360.

Νομικής Υπηρεσίας Ο.Α.Α.Α. Επιδότησις δι' άνεργίαν διδασκαλικού προσωπικού ιδιωτικών σχολείων προσληφθέντος πρό της ισχύος του ν.δ. 3855]1958, σ. 58.—Επιδότησις δι' άνεργίαν μισθωτού καταγγελλάντος δια σπουδαίου λόγου σύμβασιν εργασίας ώρισμένου χρόνου, σ. 986.—Υπολογισμός ημερών εργασίας δι' επιδότησιν· έννοια άρθρου 17 §§ 1 και 6 ν.δ. 2961]1954 (***Βλαχογιάννης Δημ.***, Νομικός Σύμβουλος), σ. 1206.

Ε' ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Καποδίστρια Ι., Υφηγητού Πανεπιστημίου Αθηνών, Δικηγόρου Ανάκλησις υπό εργοδότου προαιρετικών παροχών, σ. 129.—Σύστασις και λειτουργία Σωματείου ως νομικού προσώπου, σ. 1233.

Τρίμη Γ., Δικηγόρου. Δέσμευσις εργοδοτών υπό διαιτητικών αποφάσεων, σ. 360.—Κυριακή αργία και νυκτερινή εργασία συντακτών ημερησίων εφημερίδων, σ. 668.

ΣΤ' ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ

Διοικήσεως Ι.Κ.Α.: Καταβολή δώρου παρελθόντων ετών εις εργαζομένους συνταξιούχους και παραγραφή αυτών, σ. 51.—Σχέσιν χαρακτηριζομένων ως πρακτόρων προς Ασφαλιστικόν Ταμείον και ασφάλισις εις το Ι.Κ.Α., σ. 52.—Αύξησις συντάξεων Ι.Κ.Α. δια του από 21.8.1955 β. δ]τος και ημέραι εργασίας συνταξιούχων, σ. 52.—Κατάταξις εις ασφαλιστικάς κλάσεις τεκμαρτών ημερομισθίων εργατοτεχνιτών οικοδομών δια το έτος 1960 δι' εισφοράς προς το Ι.Κ.Α., σ. 358.—Επί της απονομής συντάξεως εις τους συνταξιούχους συγχωνευθέντων προς το Ι.Κ.Α. Ταμείων, σ. 358.—Συμψηφισμός απαιτήσεων ησφαλισμένων εκ παροχών Ι.Κ.Α. προς οφειλάς τούτων εξ εισφορών, σ. 359.—Εξαίρεσις από της παρά τω Ι.Κ.Α. ασφαλίσεως των εις φυτωριακάς επιχειρήσεις απασχολουμένων, σ. 419.—Υπολογισμός αποδοτέου εις Ι.Κ.Α. ποσού δια παροχάς εις είδος προς περιβαλλοντικού εργατικού ατυχήματος οφειλομένου εις δόλον του εργοδότου, σ. 419.—Υπολογισμός ημερών εργασίας των με κυμαινομένας αποδοχάς αμειβομένων, σ. 490.—Εξαιρέσεις από του νόμου 2054]1952 περί στρατεύσεως των πληρωμάτων εμπορικών πλοίων, σ. 490.—Προαιρετική ασφάλισις εις το Ι.Κ.Α. σ. 490.—Ασφάλισις προσλαμβανομένων εργατοτεχνιτών παρά του κυρίου του οικοδομικού έργου, σ. 491.—Ασφάλισις εις Ταμείον Ασφαλίσεως Αρτεργατών και Μυλεργατών των ελευθέρων αρτεργατών, σ. 543.—Εφαρμογή άρθρου 85 ά.ν. 1854]1951 επί των στρατιωτικών δημοσίων υπαλλήλων, σ. 544.—Καταβλητέαι εισφοραί επί του προς μισθωτούς δώρου Πάσχα 1960, σ. 615.—Ασφάλισις ελευθέρων αρτεργατών, σ. 616.—Εργοδότης των εισπρακτόρων των ανηκόντων εις τα Κ.Τ.Ε.Λ. λεωφορείων, σ. 616.—Καταβλητέα σύνταξις εις τους λαμβάνοντας δύο συντάξεις κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως Ταμείου τινός εις το Ι.Κ.Α., σ. 616.—Εξόφλησις καθυστερουμένων ασφαλιστικών εισφορών, σ. 740.—Επί του θέματος των εγγυητικών επιστολών, σ. 745.—Προνομιακή κατάταξις οφειλομένων προς το Ι.Κ.Α εισφορών, σ. 801.—Ρύθμισις οφειλών εξ υπερβάσεων επί οικοδομικών εργασιών κατά τον ν. 4052]1960, σ. 801.—Χρόνος υιοθεσίας τέκνου δια την αναγνώρισιν εις αυτό δικαιώματος συντάξεως, σ. 802.—Εφαρμογή ν. 3213]1955 επί των λατομείων, σ. 872.—Περί του τρόπου υπολογισμού ορίου συντάξεως και μισθού συνταξιούχων υπαλλήλων Ι.Κ.Α., υπηρετούντων εις Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ή Τράπεζαν, σ. 873.—Αναζήτησις αχρεωστήτων καταβληθεισών παροχών, σ. 929.—Έκτασις αποδεικτικής δυνάμεως αποφάσεως Επιτροπής καθορισμού ηλικίας Ι.Κ.Α., σ. 929.—Εξαίρεσις από της ασφαλίσεως ασθενείας του Ι.Κ.Α. των παρεχόντων εξηρτημένην εργασίαν εκτελωνιστών, σ. 985.—Ασφαλιστική ικανότης των συμπληρωσάντων το 18ον έτος της ηλικίας των μελών οικογενείας, σ. 985.—Ασφάλισις των εν επαρχίαις εφημεριδοπωλών, σ. 986.—Υπαγωγή των γενικών διευθυντών κλπ. Ανωνύμων Εταιρειών και των προσώπων των παρεχόντων εξηρτημένην εργασίαν επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου ούχι κατά κύριον επάγγελμα εις ν. 3868]1958 περί οικογενειακών επιδομάτων μισθωτών, σ. 1028.—Αναγκαστικοί διαχειρισταί επιχειρήσεων εν σχέσει προς την παρά τω Ι.Κ.Α. ασφάλισιν, σ. 1028.—Ασφάλισις εις το Ι.Κ.Α. των ειδικών συνεργατών του Υπουργείου Συντονισμού, σ. 1029.—Ασφάλισις των μαιών εις το Ι.Κ.Α., σ. 1029.—Ασφάλισις κατά της ανεργίας και στρατεύσεως του προσωπικού των Μ.Ο.Μ.Α. και των μαθητών τεχνιτών τούτων τρόπος επεκτάσεως της παρά τω Ο.Α.Α.Α. ασφαλίσεως επί κατηγοριών μισθωτών Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., σ. 1029.—Ασφάλισις εις Ι.Κ.Α. των μισθωτών Δημοσίων Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών του ν.δ. 3971]1959 κατά τον χρόνον της πρακτικής άσκήσεώς των, σ. 1030.—Εξαίρεσις από της εις το Ι.Κ.Α ασφαλίσεως των σιμιτεργατών, σ. 1032.—Αναγκαστική κατάσχεσις εις βάρος οφειλετών του Ι.Κ.Α., σ. 1095.—Παροχή εξηρτημένης εργασίας υπο συνταξιούχου του Ι.Κ.Α.· εφαρμογή άρθρου 8 ν.δ. 3083]1954, σ. 1208.—Οδηγίαι περί εφαρμογής του Κανονισμού περί τρόπου ασφαλίσεως εις το Ι.Κ.Α. των αυτοτελώς εργαζομένων και ενίων κατηγοριών προσώπων εκ των παρεχόντων εργασίαν προς μή σταθερόν εργοδότην ή προς πλείονας εργοδότας, σ. 1265.—Ασφάλισις εις Ι.Κ.Α. μισθωτών των Κέντρων Επαγγελματικής μορφώσεως εργαζομένων, σ. 1271.—Εισφοραί προς το Ι.Κ.Α. μετά το ν.δ. 4104]1960, σ. 1284.—Εφαρμογή συνταξιοδοτικών διατάξεων του ν.δ. 4104]1960, σ. 1389.—Πίνακες ποσού συντάξεων παρά του Ι.Κ.Α., σ. 1457.

Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας: Υπολογισμός του δώρου Χριστουγέννων και Πάσχα εις το επίδομα ανεργίας, σ. 58.—Επιδότησις δια άνεργίαν διδασκαλικού προσωπικού ιδιωτικών σχολείων,

προσληφθέντος πρό τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3855|1958, σ. 58.—Παροχή οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων πρὸς μισθωτούς κατά ν.δ. 3868|1958 σ. 108 ἐπ., σ. 171 ἐπ.—Παροχή οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων κατά ν.δ. 3868|1958· ρύθμισις ζητημάτων σχετικῶν μέ παροχος τοῦ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., σ. 296.—Συμπληρωματικαί ὁδηγίαι περί παροχῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, σ. 365. Παροχή οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων πρός μισθωτούς, σ. 413.—Εἰσπραξις εἰσφορῶν ὑπέρ τοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν δι' εἰδικάς κατηγορίας μισθωτῶν χρόνος ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 68623|10934|1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, σ. 543.—Εἰσπραξις οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος διά χρόνον προγενέστερον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως διορθώσεις ἡμαρτημένων εἰς τό κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., σ. 746.—Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν τῶν ἀπασχολουμένων ὑπό Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν λόγω πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, σ. 1031.—Καταβολή οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μέσω ἐργοδοτῶν, σ. 1031.—Παραγραφή ἀξιώσεως πρός εἰσπραξιν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος καί καταβολή τούτου διά χρόνον προγενέστερον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, σ. 1031.—Χορήγησις οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς περίπτωσιν θανάτου δικαιούχου, σ. 1152.—Καταβολή οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μέσω τοῦ Δημοσίου ἤ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὡς ἐργοδοτῶν, σ. 1152.—Ὑπολογισμός ἡμερῶν ἐργασίας δι' ἐπιδότησιν· ἔννοια ἄρθρου 17 §§ 1 καί 6 ν.δ. 2961|1954, σ. 1206.—Ἀναπροσαρμογή τῶν ὑπό τοῦ Ο.Α.Α.Α. χορηγουμένων ἐπιδομάτων ἀνεργίας καί στρατεύσεως· πίνακες ὑπολογισμοῦ 15θημέρου ἐπιδόματος ἀνεργίας, σ. 1396.

Ὑπουργεῖον Ἐργασίας: Ἀναδρομική ἰσχύς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, σ. 305.—Κρατήσεις καί εἰσφοραί ἐπί τῶν δώρων μισθωτῶν, σ. 305.—Κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καί τρόπος ὑπολογισμοῦ παρεχομένης εἰς μισθωτούς τροφῆς, σ. 305.—Ὑπολογισμός τῶν δώρων πρός μισθωτούς βάσει ἰσχυουσῶν νομίμων ἀποδοχῶν, σ. 494.—Ἐπαγγελματικά βιβλιάρια μισθωτῶν, σ. 495.—Περί τοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης Μαΐου 1960, σ. 806.—Ἔκτασις ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, σ. 989.—Περί ἐφαρμογῆς ἤ μή τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656|1953 ἐπί τῶν ἀλιεργατῶν, σ. 989.—Περί τῆς ἐννοίας τοῦ κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ, σ. 989.—Περί μή κρατήσεως ἐξ ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν, σ. 989.—Νόμιμοι ἀποδοχαί κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν Ναυηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, σ. 1038.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ δώρου δι' ἑορτάς Χριστουγέννων καί Πάσχα· παροχή ἐργασίας κατά Κυριακάς καί πράσθετος ἀμοιβή, σ. 1038.—Νόμιμοι ἀποδοχαί μαγείρων λαντζιέρηδων κλπ., σ. 1038.—Ἡμερομίσθια Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως εἰς δημόσια, δημοτικά καί κοινοτικά ἔργα, σ. 1038.

Ζ' ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀγγελοπούλου Μιχ., τ. Προέδρου Πρωτοδικῶν. Ἑλληνική βιβλιογραφία τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, σ. 888.

Spyropoulos Georges. Le droit des conventions collectives de travail dans les pays de la Communauté européenne du charbon et de l'acier, σ. 192.

Τρίμη Γ. Κλαδᾶ Σωκρ. Δικηγόρων, τέως Διευθυντῶν Ὑπουργείου Ἐργασίας. Ἐργατικός Κώδιξ, Γενικόν Μέρος, τεῦχος Α', σ. 760.

Η' ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Μανωλίδη Β., Δ.Ν. Δικηγόρου. Le droit des conventions collectives de travail dans les pays de la Communauté européenne du charbon et de l'acier' ὑπό Georges Spyropoulos, σ. 192.

Μπόμπορα Ἀθαν., Δικηγόρου. Ἑλληνική βιβλιογραφία τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ὑπό Μιχ. Π. Ἀγγελοπούλου, τ. Προέδρου Πρωτοδικῶν, σ. 888.

Συντάξεως. Ἐργατικός Κώδιξ, Γενικόν Μέρος, τεῦχος Α', ὑπό Γεωργίου Ἀν. Τρίμη καί Σωκράτους Γ. Κλαδᾶ, σ. 760.

Θ' ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑΙ

Δ. Κ., Δημήτριος Χρ. Γῶγος, σ. 1296.

Σπυροπούλου Γ., Paul Durand (1908-1960), σ. 440.

Ι' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Ἐπεξηγήσεις κυριωτέρων συντετμημένων λέξεων

Ἀλγρ.=Ἀλληλογραφία, ΑΠ=Ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου, Ἀπόψ=Ἀποψεις ΕΕΔ, Γν Σ.=Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου, Γν. νομθ.=Γνωμοδότησις νομομαθῶν, Γν. Ι.Κ.Α=Γνωμοδότησις Νομικῆς Ὑπηρεσίας Ι.Κ.Α., Γν. ν. ὑ.=Γνωμοδότησις Νομικῆς Ὑπηρεσίας, Ε=Ἀπόφασις Ἐφετείου, Ἔγγρ.=Ἔγγραφον Διοικήσεως Ι.Κ.Α., Ἔγγρ. Υ.Ε=Ἔγγραφον Ὑπ. Ἐργασίας, Ἐγκ.=Ἐγκύλιος, Εἰσ=Ἀπόφασις Εἰρηνοδικείου ἤ Εἰρηνοδίκου, Εἰσαγ.=Εἰσαγωγικά σχόλια, Ἐπ. Γνωδ=Ἐπίσημος Γνωμοδότησις, ΑΠΠ=Ἀπόφασις Πρωτοδ. Ἐπιτρ. Παλ Πολεμιστῶν, ΝΖ=Νομικά Ζητήματα, Νμλγ=Συγκεντρωμένη νομολογία, Π=Ἀπόφασις Πρωτοδικείου, Πρωτοδίκου ἤ Προέδρου, Παρατ.=Παρατηρήσεις, ΣΕ=Ἀπόφασις Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Σημ.=Σημείωσις.

Α

Ἀγγειοπλαστεῖα. Ὧραι ἐργασίας ὑπερωρίαι· ἐργασία κατά Κυριακάς· ἡμερομίσθιον ψήστου, καμινευτοῦ ἐκκαμινευτοῦ, Π 18 σ. 1444.

Ἀγορὰ ἐργασίας. Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 ν.δ. 2656|1953 ἐπί ἀλιεργατῶν, Ἔγγρ. σ. 989.

Ἀγροτικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. ***Γεωργικαὶ ἐργασίαι.***

Ἀγροτικὴ Τράπεζα. Βλ. λ. ***Τράπεζαι.***

Ἀγροφυλακή. Εἰσπράκτορες δικαιωμάτων τε-

κμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α. Ἔγκ. σ. 2.8.

Ἀγωγή. Ἐργατική· περιεχόμενον· παράθεσις περιληπτικῶς πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν στηρίζεται, Π 1742 σ. 601, Π 760 σ. 777. —Ἐργατική· ἀπαράδεκτον δικογράφου περιλαμβάνοντος ἐλλιπῶς τὰ στοιχεῖα τοῦ δικαιώματος, Π 780 σ. 777.—Ὡς διαδικαστικὸν ἔγγραφον· ἔλεγχος Ἄρειον Πάγου, ΑΠ 319 σ. 844.—Ἀπαράδεκτον μεταβολῆς βάσεως ἐξετάσεως τούτου αὐτεπαγγέλτως, ΑΠ 80 σ. 469, Π 1742 σ. 601, Π 2305 σ. 645, ΑΠ 401 σ. 1241.—Ἀνεπίτρεπτον ὑποβολῆς καὶ εἰς τὸ Ἐφετεῖον ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ αἰτήσεων καὶ προτάσεων μεταβαλλουσῶν τὴν ἀγωγήν, εἰ μὴ μόνον πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν πρώτην πρωτόδικον συζήτησιν κατὰ παραδεκτὴν βελτίωσιν αὐτῆς, Π 1742 σ. 601.—Ἐργατική· ἐπίδοσις εἰς διάδικον ἐν ἀλλοδαπῇ· προθεσμία· οὐ παρέκτασις, Π 3706 σ. 601, Π 2910 σ. 603.—Κατὰ πλειόνων προσώπων, μὴ συνδεομένων δι' ὁμοδικίας· ἀκυρότης δικογράφου, Π 3891 σ. 1083.—Ἀνυπόχρεον πλειόνων προσώπων ἐχόντων διαφορὰς μετὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου ὅπως ἐνάγωσι κοινῶς τὸ πρόσωπον τοῦτο, ἔστω καὶ ἂν εἰς πάσας τὰς ἀγωγὰς ἀνακύπτουν τὰ αὐτὰ πραγματικὰ καὶ νομικὰ γεγονότα δικαίωμα ἐκ τοῦ ἄρθρου 70 πρὸς κοινὴν ἐνέργειαν· μὴ ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου· οὐ κατάχρησις δικαιώματος, ΑΠ 232 σ. 719, Εἰσαγ. σ. 719.—Μὴ ὑποχρεωτικὸν ὁμοδικίας καὶ συναγωγῆς δι' ἑνὸς δικογράφου ἐπιβολὴ δικαστικῆς δαπάνης κατὰ τὴν ἐν ἄρθροις 210 καὶ 211 Πολ. Δικ. ἀρχὴν τῆς ἥττης καὶ τῆς ὑπαιτιότητος, Π 780 σ. 777.—Ἀνταγωγὴ δι' ἀξίωσιν ἐκ τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας· ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 1885 σ. 458.—Ἀπορριπτὶς διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικοὺς καὶ ἐπανέγερσις κατ' ἄρθρ. 263 Α.Κ.· διακοπὴ παραγραφῆς, Π 5 σ. 658.—Ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως ἀπορριπτὶς διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικοὺς· ἐπανέγερσις διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρ. 263 Α.Κ.· προθεσμία ἐπανεγέρσεως, ΑΠ 249 σ. 710.—Ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως· προθεσμία ἐπιδόσεως. Βλ. λ. ***Κλεισαγγελίου συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. II Θ').—Σερβιτόρου ἰατρείου· οὐ στοιχεῖον ἡ ὑπαρξις βιβλιαρίου ὑγείας χαρακτὴρ ἰσχυρισμοῦ περὶ ἐλλείψεως τοιούτου ὡς ἐνστάσεως, ΑΠ 493 σ. 26.—Περὶ δικαιώματος ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· στοιχεῖον ἡ ἰδιότης τῶν διαδίκων ὡς μελῶν τῶν ὀργανώσεων, Π 20449 σ. 92, Παρατ. σ. 93, Π 53 σ. 391, Π 1038 σ. 519, Π 8961 σ. 1062.—Ὑπὸ ἐπιτρόπου ἀνηλίκου· ἀναγκαία ἀπόφασις συγγενικοῦ συμβουλίου· ἀρκεῖ ὑπαρξις τούτης κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν, Π 4482 σ. 100.—Ἀνηλίκου συμπληρώσαντος 14ον ἔτος ἡλικίας πρὸς προστασίαν ἢ δικαίωσιν τῶν ἐκ τῆς ἰδίας ἐργασίας αὐτοῦ, Π 3248 σ. 853.—Ἐπαγγελματικοῦ σωματείου δι' ἀπαιτήσεις μελῶν αὐτοῦ· ἀνομιμοποίητον σωματείου πότε ἔχει τοῦτο ἰδίαν ἀγωγήν, Π 22205 σ. 343.—Σωματείου ἐκδορασφαγέων δι' εἰσπραξιν ἐργατικῶν δικαιωμάτων λόγῳ ἀρνήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ἐργασίας μελῶν τοῦ σωματείου· ἐνεργητικὴ νομιμοποίησις τούτου, Π 4098 σ. 970.—Φορτοεκφορτωτῶν διὰ μὴ γενομένας ὑπ' αὐτῶν φορτοεκφορτώσεις· στοιχεῖα ἀγωγῆς, Π 780 σ. 777, Π 4063 σ. 917.—Κατὰ σωματείου μέλους αὐτοῦ δι' ἀποζημίωσιν ἐξ ἀθεμίτων πράξεων τῶν ἐκπροσωπούντων τὸ σωματεῖον ἐκδίκασις κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν· ἀόριστία δικογράφου ἀγωγῆς, Π 1358 σ. 656.—Κατὰ ἀμφισβητουμένου τὸ ὄνομα (κύριον ἢ ἐπώνυμον)· ἀναγνωριστικὴ ἢ ἐκ τοῦ ἄρθρου 58 Α.Κ. πρὸς ἄρσιν τῆς προσβολῆς καὶ παράλειψιν αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι, Ἐπιστ. σ. 376.—Περὶ ἀκυρότητος ἀπολύσεως ὡς γενομένης κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.· ἀοριστία, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτίθενται τὰ συνιστῶντα τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησιν περιστατικά, Π 1040 σ. 397.—Περὶ ἐπιδικάσεως ἐν συνεχείᾳ μισθοῦ μετὰ τελεσίδικον ἀπόφασιν κρίνασαν τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ ἄκυρον δεδικασμένον, Π 929 σ. 404.—Περὶ μισθοῦ ἕνεκεν ἀκυρότητος πειθαρχικῆς ποινῆς, Π 1691 σ. 782.—Ἐκ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ.· στοιχεῖα· οὐχὶ καὶ ἡ ἀκυρότης ἀπολύσεως· ἔκθεσις ἐν αὐτῇ λόγων ἀκυρότητος ἀποτελεῖ ἐκ προοιμίων ἀντένστασιν κατὰ ἐνστάσεως περὶ ἀπολύσεως, ΑΠ 449 σ. 1319.—Ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἀδικοπραξίας ὀργάνου κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· νόμιμος λόγος ἀγωγῆς τὸ δεδικασμένον πότε πρέπει τὸ ὑφίστασθαι τοῦτο, ΑΠ 477 σ. 532.—Πρὸς ἀνόρθωσιν ἰδιωτικοῦ δικαιώματος, προσβληθέντος δι' ἀρνήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου πρὸς παροχὴν συντάξεως· δικαστικὸς ἔλεγχος νομιμότητος ἀποφάσεων Διοικήσεως, ΑΠ 300 σ. 867.—Περὶ ἀποζημιώσεως προσωπικοῦ λεωφορείων διὰ διανυκτέρευσιν ἐκτὸς ἕδρας· νομιμοποίησις κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἐργοδότου, Π 5 σ. 658.—Εἰσπράκτορος λεωφορείου κατὰ Κ.Τ.Ε.Λ. ἀνομιμοποίητον, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπικαλεῖται ἔνταξιν του εἰς αὐτὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 § 3 ν.δ. 3990/1959, Π 6382 σ. 1261.—Πρὸς διόρθωσιν ἀνακριβοῦς περιεχομένου πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας, Π 12087 σ. 1080.—Διὰ προσδιορισμὸν ἀμοιβῆς διευθυντοῦ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ Δικαστηρίου κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ. ἀοριστία ἐν μὴ μνεία ἐργασιῶν ἐκτελεσθεισῶν πλέον τῶν κυρίων καθηκόντων ὡς διευθύνοντος συμβούλου κλπ., Π 8551 σ. 971.—Ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· στοιχεῖα. Βλ. λ. ***Ἀδικαιολογήτου πλουτισμός***.—Περὶ καταβολῆς διαφορᾶς συντάξεως· ἀπαράδεκτος κατὰ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., μὴ ὄντος ἰδίου νομικοῦ προσώπου, ἀλλ' ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., καθ' οὗ νομιμοποιεῖται ἡ ἀγωγή, Ἐφ. Θεσσ. 323 σ. 1204.

Ἀναγνωριστικὴ: Περὶ ὑπάρξεως ὡρισμένου δικαιώματος ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως· ὑπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 36 σ. 524.—Δυνατὴ ἔγερσις διὰ δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ἐννόμου σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπαγομένης εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ΑΠ 244 σ. 717, ΑΠ 285

σ. 852.—Δυνατή έγερσις ύπό έχοντος ένομον συμφέρον πρός δικαστικήν αναγνώρισιν της ύπάρξεως ή μή ένούμου σχέσεως και άν έτι ή έκ ταύτης αξιωσις δέν είναι γεγεννημένη, Π 4328 σ. 857, Είσαγ. σ. 717.—Δυνατή έγερσις και άν ο ένάγων, γεγεννημένης και άπαιτητής ούσης της αξιώσεως, έχη περί ταύτης καταχρηστικήν άγωγήν, Νμλγ. Είσαγ. σ. 717.—Ούχι πρός αναγνώρισιν άπλοῦ πραγματικοῦ γεγονότος ή νομικῶν ένοιῶν, ώς περί τοῦ ότι κανονισμός διέπων σχέσεις προσωπικοῦ είναι άκυρος, ώς άντικείμενος εις νομικάς διατάξεις, ΑΠ 285 σ. 852.—Ούχι πρός διαπίστωσιν τοῦ ύπαρκτοῦ ή μή πραγματικοῦ ή νομικοῦ γεγονότος αὐτοτελῶς, ταυτάστιν άνευ συνδέσμου πρός τό ύπαρκτόν ή μή ένούμου σχέσεως, Π 4328 σ. 857.—Ούχι πρός αναγνώρισιν ότι χορηγηθέν κατόπιν δικαστικῆς αποφάσεως πιστοποιητικόν ύπηρεσίας έχορηγήθη συμφώνως πρός τά ύπ' αὐτῆς διατασσόμενα, Π 4328 σ. 857.—Έπί σχέσεως δημοσίου δικαίου πότε δυνατή περί αναγνωρίσεως απολήψεως συντάξεως παρ' Ασφαλιστικοῦ Ταμείου, ΑΠ 244 σ. 717.—Έπί σχέσεως δημοσίου (άσφαλιστικοῦ) δικαίου μόνον έπί τῆς ύπαγομένης έν τῷ συνόλῳ της εις την δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ανεγχώρητον έπί διορθώσεως τῶν φύλλων ήσφαλισμένων παρά τοῦ Ι.Κ.Α., βελτίων εισφορῶν και μητρώων τούτων, Π 12077 σ. 289. Πρβλ. Έπιστ. σ. 316.—Κατά αμφισβητούντος τό όνομα (κύριον ή επώνυμον), Έπιστ. σ. 376.

Άδεια (Διοικ.) Άρχῆς. Έλλειψις δι' ύπερωρίας ή εργασίαν κατά Κυριακάς και εορτάς· αποζημίωσις κλπ. Βλ. λ. *Υπερωρίαι. Κυριακή.* Έργασίας άλλοδαπῶν· έλλειψις συνέπειαι, Π 775 σ. 95.—Έργασίας φορτοεκφορτωτῶν χορηγησις· άφαίρεσις, ΣΕ 40 σ. 219, ΣΕ 683 σ. 482.—Έπιτροπῆς ν.δ. 2961|1951 διά θέσιν μισθωτοῦ εις έκ περιτροπῆς εργασίαν· συνέπειαι έλλείψεως, Π 5015 σ. 1073.

Άδεια μισθωτῶν. *Α'. Κατ' άναγκ. νόμον 539|1945* κλπ.— 1. Γενική έκτασις εφαρμογῆς. Νόμοι περί κατ' έτος άδειῶν μισθωτῶν μετ' αποδοχῶν πίναξ διαρκείας άδειῶν, σ. 806.—Ρύθμισις δικαιώματος κανονικῆς άδείας κοινῶν μισθωτῶν κατ' έτος ύπό ά.ν. 539|1945 και ν. 2081|1952 περί κυρώσεως τῆς ύπ' άριθ. 52 διεθνοῦς συμβάσεως, ΝΖ σ. 748.—Σκοπός ά.ν. 539|1945 και ν.δ. 3755|1957, Σημ. σ. 944.—Χαρακτήρ κανόνων ώς άναγκαστικοῦ δικαίου, ΑΠ 425 σ. 1312, Είσαγ. σ. 1431.—Έφαρμογή έπί ιατρῶν Ασφαλιστικῶν Οργανισμῶν, συνδεμένων διά σχέσεως ιδιωτικοῦ δικαίου, Γν.Σ. σ. 193.—Ανεφάρμοστον έπί άκύρων συμβάσεων εργασίας, Π 775, σ. 96, Π 4358 σ. 859.— Έφαρμογή ά.ν. 539|1945 και άρθρου 666 Α.Κ. και έπί τῆς εξ άκύρου συμβάσεως εργασίας δημιουργουμένης, ώς εκ τῆς πραγματικῆς απασχολήσεως, εργασιακῆς σχέσεως, ΑΠ 425 σ. 1312. Πρβλ. Είσαγ. σ. 1312, Σημ. σ. 1424.—Ανεφάρμοστον έπί γεωργικῶν εργατῶν μή εφαρμογή και διατάξεων άρθρων 666, 667 Α.Κ., ισχυουσῶν επικουρικῶς, Π 4134 σ. 972.—Εφαρμογή ά.ν. 539|1945 έπί μισθωτῶν τῶν έν άρθρῳ 1 αὐτοῦ επιχειρήσεων· δυνατή ή διά διαταγμάτων επέκτασις τῆς ισχύος αὐτοῦ και ύπέρ τῶν μισθωτῶν τῶν απασχολουμένων εις γεωργικάς ή άλλας επιχειρήσεις· ανεφάρμοστον έπί μισθωτοῦ καλλωπιστικοῦ κήπου, μή προκειμένης επιχειρήσεως και μή εκδοθέντος, εξ άλλου, δ|τος περί επεκτάσεως τοῦ ά.ν. 539|1945, Π 14462 σ. 1434.—Προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος ή συνέχεια τῆς αὐτῆς συμβάσεως, ΝΖ σ. 1104.—Άκυρότης συμφωνίας εγκαταλείψεως ή παραιτήσεως τοῦ εις άδειαν δικαιώματος, Σημ. σ. 944.

2. Προϋποθέσεις δικαιώματος· χρόνος απασχολήσεως αίτησις μέγεθος. Χρόνος απασχολήσεως διά τό δικαίωμα άδειας άρθρου 2 ά.ν. 539|1945 και 2 διεθνοῦς συμβάσεως ύπ' άριθ. 52· συνυπολογισμός διαστημάτων αποχῆς λόγῳ βραχείας ασθενείας, στρατεύσεως κλπ· έννοια βραχείας ασθενείας· τί έπί ύπερβάσεως χρονικῶν ορίων ασθενείας, ΝΖ σ. 803.—Προϋπόθεσις ή ύποβολή αίτήσεως ύπό τοῦ μισθωτοῦ πρός χορήγησιν τῆς άδείας, ΑΠ 81 σ. 529, ΝΖ σ. 931, Π 5745 σ. 1195, ΑΠ 436 σ. 1431, Π 14462 σ. 1434. Πρβλ. Είσαγ. σ 1431.—Έστω και επικουρικῶς επιβαλλομένης, Π 5745 σ. 1195.—Ανενεργόν τό δικαίωμα έν μή ύποβολῇ αίτήσεως, ούδέ κτῆσις δικαιώματος διά παρελθόντα ημερολογιακά έτη έλλειψις ύποχρεώσεως εργοδότου όπως χορηγήση αὐτοβούλως τήν άδειαν, Π 5745 σ. 1195.—Προσθήκη έν άρνήσει άγωγῆς ότι έχορηγήθησαν αι άδειαι· ούχ ομολογία ότι έζητήθησαν αι άδειαι, άλλ' ένστασις καταλυτική τῆς απαιτήσεως αποζημιώσεως· βάρος αποδείξεως συστατικῶν στοιχείων ταύτης, έν οις και ότι έζητήθησαν αι άδειαι, ΑΠ 81 σ. 529.—Υπαλληλική ιδιότης χειριστοῦ εκσκαπτικοῦ μηχανήματος· δικαίωμα τῆς δι' υπαλλήλους άδειας, Π 4389 σ. 920.—Έπέκτασις διατάξεως άρθρου 2 § 5 ά.ν. 539|1945 διά τοῦ β.δ. 20.5.|16.6.1953 έπί εργατῶν χημικῶν τινων βιομηχανιῶν, έν αις και έπί βαφείων, πλυντῶν και λευκαντῶν· περιοριστική απαρίθμησις· ανεφάρμοστον έπί πλυντρίων σανατορίων, ΑΠ 338 σ. 839.—Δικαίωμα κατ' άρθρον 2 § 5 ά.ν. 539|1945 εις πᾶσαν περίπτωσιν, τῶν μισθωτῶν ηλικίας κατωτέρας τῶν 18 έτῶν άδειας μετ' αποδοχῶν, ούχι ολιγωτέρας τῶν 12 αλλεπαλλήλων εργασίμων ημερῶν· σκοπός τῆς διατάξεως, Π 10268 σ. 1451, Είσαγ. σ. 1451.

3. Τρόπος και χρόνος χορηγήσεως. Παροχή αὐτουσίως (in natura), Είσαγ. σ 1011.—Δυνατή χορήγησις διαρκούσης προθεσμίας προειδοποιήσεως δι' άπόλυσιν, ΝΖ σ. 1154.

4. Αποδοχαί άδείας. Νοοῦνται αι συνήθεις και τακτικαί αποδοχαί ού συνυπολογισμός δώρων εορτῶν, μή αποτελούντων τακτικάς αποδοχάς, Π 919 σ. 523.—Δέν συμπεριλαμβάνεται ή παρεχομένη εις άδελφάς νοσοκόμους τροφή, μή αποτελοῦσα μισθόν, Π 7820 σ. 1129.—Αποδοχαί άδείας τῶν έπί ποσο-

στοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων ἀμειβομένων. Εἰσαγ. σ. 26.– Προκαταβολή ἀποδοχῶν ἀδείας, ΝΖ σ. 748. Σημ. σ. 1424.–Ὑπόκεινται ὡς μισθὸς εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορές, ΝΖ σ. 931.– Περίπτωσις μὴ καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 5 § 2 ά.ν. 539]1045· σκοπὸς τῆς διατάξεως, ΝΖ σ. 931.

5. Συνέπειαι μὴ χορηγήσεως. Κυρώσεις κατ' ἐργοδοτῶν διὰ μὴ χορήγησιν ἀδείας πρὸς μισθωτούς· ποινικαὶ· ἀστικαί· ἄρθρον 3 ν. 3755]1957· χαρακτὴρ ἀποζημιώσεως, ΝΖ σ. 931, Σημ. σ. 944.–Ἄρνησις χορηγήσεως· ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 3 ν.δ. 3755] 1957, ΝΖ σ. 1154.– Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 3 ν.δ. 3755]1957 ἡ ὑπαρξις πταίσματος τοῦ ὀφειλέτου ἐργοδότου, Π 5745 σ. 1195. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1195.– Ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορήγησιν ἀμφισβήτησις τοῦ δι' αὐτὴν δικαιώματος ἐπισχέσεως τῆς παροχῆς τοῦ μισθωτοῦ, Εἰσαγ. σ. 1011.–Στοιχεῖον ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ διὰ τυχὸν μὴ χορήγησιν ἀδειῶν ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς χορήγησιν, ΑΠ 81 σ. 529, Π 4358 σ. 859, Π 5745 σ. 1195, ΑΠ 436 σ. 1431, Π 1446ε σ. 1434. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1431.

6. Ἀπόλυσις διαρκούσης ἀδείας. Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως κατὰ διάρκειαν ἀδείας· σκοπὸς διατάξεως ἄρθρου 5 § 6 ά.ν. 539]1945 ἀκυρότης ἄλλως τῆς ἀπολύσεως· τρόπος ἄρσεως ὑπερημερίας ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως· ἀνεφάρμοστον ἀπαγορεύσεως ἐπὶ συμβατικῆς ἀδείας, ΝΖ σ. 988.– Τακτικὴ καταγγελία συμβάσεως κατὰ χρόνον ἀδείας μισθωτοῦ· ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως διαρκούσης τῆς ἀδείας· ἐπιτρεπτὴ προειδοποίησις δι' ἀπόλυσιν· λῆξις προθεσμίας προειδοποιήσεως μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου τῆς ἀδείας· δυνατὴ χορήγησις ἀδείας κατὰ χρόνον προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν, ΝΖ σ. 1154.

7. Ἀποζημίωσις ἀπολυθέντος διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν. Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἄνευ πταίσματός του πρὶν ἡ συμπληρώσῃ τὸν βασικὸν χρόνον διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας· ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 5 § 4 ά.ν. 539]1945, ΝΖ σ. 931.–Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην πρὶν ἡ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην ἐτησίαν ἄδειαν δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας (5 § 5 ά.ν. 539]1945), Π 7681 σ. 90, ΑΠ 62 σ. 281, Π 919 σ. 523, ΑΠ 290 σ. 780, Εἰσαγ. σ. 781, ΝΖ σ. 931, ΑΠ 436 σ. 1431, Π 10268 σ. 1451.–Ἀπόλυσις μισθωτοῦ νομικοῦ προσώπου μὴ ἐνεργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ νόμον ὀργάνου καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ ὑφισταμένη νομίμως· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἀδείας, Π 22274 σ. 329. –Προϋπόθεσις δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἡ ὑπαρξις ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 96, Π 775 σ. 96.–Οὐ προϋπόθεσις ἀποζημιώσεως ἡ αἴτησις χορηγήσεως τῆς ἀδείας· ὀφειλὴ ταύτης καὶ ἅμα τῇ κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔτους καταγγελίᾳ, ΝΖ σ. 931.–Προϋπόθεσις ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, Π 7681 σ. 90, ΑΠ 62 σ. 281, Π 1885 σ. 458, ΑΠ 290 σ. 781, Εἰσαγ. σ. 781 ΑΠ 425 σ. 1312. –Ἀπόλυσις λόγῳ περιορισμοῦ ὁρίου ἡλικίας θεωρεῖται ἀφορμὴ βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην, ὅταν μάλιστα ὁ περιορισμὸς λαμβάνῃ χώραν διὰ συμβάσεως μετὰ τρίτου, Π 7681 σ. 90.– Ἀπόλυσις μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας κατὰ τὴν διὰ νόμου κυρωθεῖσαν σύμβασιν· δὲν θεωρεῖται ὡς ὀφειλομένη εἰς ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, ΑΠ 260 σ. 781, Εἰσαγ. σ. 781.–Ἀπόλυσις συνεπείᾳ νόσου μισθωτοῦ καθιστώσης αὐτὸν ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν· δὲν θεωρεῖται βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην, ἐκτὸς ἂν ἡ νόσος ὀφείλεται εἰς ἀμέλειαν τοῦ ἐργοδότου, Π 7681 σ. 90, ΑΠ 62 σ. 281. –Ἀπόλυσις ὀφειλομένη εἰς ὑπαίτιαν ἀνατροπὴν τοῦ ὑπὸ ὠδήγει ὁ μισθωτὸς αὐτοκινήτου· οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀδείας, Π 4389 σ. 920.–Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ὡς ἀκαταλλήλου διὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, προδήλως ὡς μὴ νομιμόφρονος· ἀφορμὴ μὴ βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἀδείας, ΑΠ 425 σ. 1312.–Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας σερβιτόρου ἑστιατορίου· ἀποζημίωσις ἀδείας, ΑΠ 493 σ. 26.

Β' Λουτροθεραπείας, ἀεροθεραπείας ἀναπήρων. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι*

Γ' Κατ' ἄρθρα 666, 667 Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 666, 667 Α.Κ. ἐπὶ μὴ ὑποκειμένων εἰς ά.ν. 539]1945 καὶ ν. 2081]1952, ΝΖ σ. 748, Εἰσαγ. σ. 1434.–Ἐπικουρικὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρων 666, 667 Α.Κ. μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ γεωργικῶν ἐργατῶν, Π 4134 σ. 973, Εἰσαγ. σ. 1434.– Προϋπόθεσις ἡ προηγουμένη αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ, Εἰσαγ. σ. 1194.–Ἡμερησία ἐργασία 4ωρος· μὴ θεώρησις ταύτης ὡς ἀναλισκούσης ἐντελῶς, οὐδὲ οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις· οὐ δικαίωμα ἀδείας κατ' ἄρθρα 666, 667 Α.Κ., Π 4134 σ. 973.

Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός. Χαρακτὴρ διατάξεων ὡς ἐπιβοηθητικῶν, ΑΠ 425 σ. 1312, Π 102 σ. 515.– Δυνατὴ ἄσκησις, ὅταν ἐλλείπωσιν αἱ προϋποθέσεις τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως ἀγωγῆς, ὡς ἐν παραγράφῃ τῶν ἐκ ταύτης ἀξιώσεων, Π 102 σ. 515.–Ἀντικείμενον τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀγωγῆς· ἐξίσωσις καὶ περιαίρεσις ὑφισταμένου πλουτισμοῦ ἄνευ νομίμου αἰτίας· οὐχὶ ἀποκατάστασις ζημίας· μὴ ἔρευνα μεγέθους ταύτης· κρίσις περὶ ἐλλείψεως ὠφελείας καὶ πλουτισμοῦ μετὰ παραγραφὴν ἀδικήματος, Π 7820 σ. 1129.–Βάσις τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀγωγῆς· πλουτισμὸς λήπτου ἐκ περιουσίας ἄλλου, ἄνευ νομίμου αἰτίας, εἴτε δι' ἐπουζήσεως τῆς περιουσίας του, εἴτε διὰ μὴ ἐλαττώσεως αὐτῆς· ἔκθεσις περιστατικῶν, κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ὡρισμένον· ἀπαράδεκτον προτάσεως ὑπὸ ἐνάγοντος νέων γεγονότων, μὴ περιεχομένων ἐν τῇ ἀγωγῇ· ἔρευνα αὐτεπαγγέλτως, ΑΠ 401 σ. 1240.– Ὅρος ἀδικαιολόγητος πλουτισμός· νομικὴ ἔννοια καὶ οὐχὶ πραγματικὸν γεγονός, ΑΠ 401 σ. 1241.– Ἀξίωσις διαφορᾶς μισθοῦ δι' ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· προϋπόθεσις ἡ ἐπέλευσις τοῦ πλουτισμοῦ ἐκ

μή νομίμου αἰτίας· ἔννοια «αἰτίας», ΑΠ 454 σ. 1439. - Εἰκοσαετὴς παραγραφὴ ἀξιώσεως, Εἰσαγ. σ. 139, σ. 1076, Π 102 σ. 514.—Κατὰ Δημοσίου πενταετὴς παραγραφή, Εἰσαγ. σ. 139, Εἰσαγ. σ. 1076.— Παραδεκτὴ ἐνστασις συμψηφισμοῦ κατ' ἀπαιτήσεως, Π 775 σ. 96.—Ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 775 σ. 96, Εἰσαγ. σ. 139 ΑΠ 14 σ. 139, ΑΠ 13 σ. 210, ΑΠ 124 σ. 450, ΝΖ σ. 625, Π 4358 σ. 859, Π 3 σ. 958, Εἰσαγ. σ. 1076, Π 5191 σ. 1076, ΝΖ σ. 1057.—Ἀπόδοσις ὠφελείας ἐργοδότου ἐκ παρασχεθείσης παρανόμως ἐργασίας, Π 775 σ. 96, Π 3 σ. 958.—Ἀποδοτέα ὠφέλεια· ἐν ἀποτυχίᾳ ἄλλης ἀποδεικτέως ληπτέαι ὑπ' ὄψιν αἱ νόμιμοι ἀποδοχαί, ΝΖ σ. 1057.—Πραγματικὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ μετ' ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας· ὕπαρξις σχέσεως ἐργασίας· ἐφαρμογὴ ἐργατικῶν νόμων, ΑΠ 425 σ. 1312.—Σύμβασις παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰς νομίμους ὥρας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς· ἄκυρος ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 102 σ. 514, Π 5191 σ. 1076, ΝΖ σ. 1057.—Ὑπερωριακὴ ἐργασία ἄνευ ἀδείας Ἀρχῆς μετὰ ν. 4020/1959· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καὶ ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὸ 75 ο/ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, Π 5191 σ. 1076, Εἰσαγ. σ. 1076.— Σύμβασις παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἀπαγορευομένης· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 102 σ. 514.— Δικαίωμα ἐργασθέντος παρανόμως κατὰ Κυριακὴν καὶ τῆς προσαυξήσεως 75 ο.ο. μὲ βάσιν τοὺς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κανόνας, ΝΖ σ. 5.7.—Ἄκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἀλλοδαποῦ μὴ ἐφωδιασμένου διὰ νομίμου ἀδείας· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, Π 775 σ. 96.—Ἄκυρότης διορισμοῦ ὑπαλλήλου συνεταιριστικῆς ὀργανώσεως μετὰ διαπιστωσιν ἐλλείψεως νομιμοφροσύνης· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπηρεσίαν, ΑΠ 13 σ. 210 — Ἀξίωσις παρὰ ἐργοδότου τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον πρόσωπον, συγκεντροῦν τὰ αὐτὰ μὲ τὸν μισθωτὸν προσόντα, δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας δι' ἀποδοχάς, καὶ οὐχὶ τοῦ συμφωνημένου μισθοῦ, ΑΠ 14 σ. 139, ΑΠ 13 σ. 210 Δικαίωμα τοῦ παρασχόντος ἐργασίαν ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. διὰ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης, ἵνα μισθώσῃ τὴν ἐργασίαν τρίτου τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς ἰδίας ἱκανότητος καὶ καθ' ὃ κατέστη πλουσιώτερος, ὡς ἀποφυγὼν τὴν εἰς τὸν τρίτον καταβολὴν αὐτοῦ, ΑΠ 124 σ. 450, Π 4358 σ. 859, Π 102 σ. 515.—Ἄκυρότης συμβάσεως ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου Δήμου ἕνεκα μὴ τηρήσεως προϋποθέσεων ν. 1726/1951· ἀποζημίωσις τοῦ ἀκύρως προσληφθέντος διὰ τοῦ μισθοῦ νομίμως προσλαμβανομένου ὁδηγοῦ ἄνευ ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, μὴ προκύπτοντος ὅτι ἀναγκαίως θὰ προσελαμβάνετο ὁδηγὸς μὲ πολυετίαν καὶ οἰκογενειακὰ βάρη, ΑΠ 124 σ. 450, Π 4358 σ. 859.—Ἀποδοτέα ὠφέλεια ἴση πρὸς τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ἀπέφυγε νὰ δαπανήσῃ ὁ ἐργοδότης καὶ ὅπερ ἀσφαλῶς θὰ ἐδαπάνα, ἐὰν ἀπησχόλει ἐν ἐγκύρῳ προσλήψει ἕτερον μισθωτόν, Π 5191 σ. 1076.—Ὑπερωριακὴ ἐργασία ἄνευ ἀδείας Ἀρχῆς ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, μὴ ἐπικαλουμένου ἐν τῷ προσώπῳ του προϋπηρεσίαν καὶ οἰκογενειακὰ βάρη· ὑπολογισμὸς βάσει νομίμου μισθοῦ, Π 5191 σ. 1076.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποδόσεως ὠφελείας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. τοῦ διευθυντοῦ ἐπιχειρήσεως δι' ἐργασίαν ὑπερωριακὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ΑΠ 150 σ. 461.—Ἄκυρότης προσλήψεως διὰ συνεργεῖα Δήμου ἄνευ τηρήσεως διατυπώσεων ν. 1726/1951· δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., Π 4358 σ. 859.—Ἄκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἐργάτου Κοινότητος ἄνευ τηρήσεως διαδικασίας νομιμοφροσύνης· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 3 σ. 958 — Ἄκυρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ Δημοσίου μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Εἰσαγ. σ. 1076.—Ἀπορριπτέα ἀγωγὴ ἐρειδομένη ἐπὶ τοιαύτης ἀκύρου συμβάσεως, Π 5049 σ. 1078.—Ὑποχρέωσις τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ δώρου κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς καταβολὴν ὁλοκλήρου τοῦ δώρου· εὐθύνη προηγουμένων ἐργοδοτῶν κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἄνευ νομίμου αἰτίας πλουτισμοῦ των, ΑΠ 112 σ. 346, ΑΠ 483 σ. 1437.—Ἀντίθετος πρὸς ἀρχὰς χρηστῆς καὶ εὐρύθμου διοικήσεως ἡ ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν ἀναζητήσις ἀχρεωστήτως καταβληθέντων, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ δὲν ὀφείλεται εἰς δόλιαν ἐνέργειαν τοῦ ἐνδιαφερομένου, ΣΕ 2358 σ. 158.—Ἐπιτρεπτὴ ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως καὶ παρανόμως καταβληθεισῶν συντάξεων ἐν περιπτώσει δολίας τοῦ συνταξιοδοτουμένου ἀποσιωπήσεως καὶ ἀποκρύψεως τῆς συνδρομῆς πραγματικῶν περιστατικῶν θεμελιούντων ἀναστολὴν τῆς συντάξεως, ΣΕ 1 σ. 225.—Ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν ὑπὸ Ι.Κ.Α. παροχῶν, Ἔγκ. σ. 928.— Μὴ κράτησις ἐξ ἀποδοχῶν μισθωτῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν, Ἔγκ. σ. 989.—Αἴτησις ἡσφαλισμένου περὶ ἐπιστροφῆς ποσοῦ, ἀχρεωστήτως καταβληθέντος εἰς Ταμεῖον δι' εἰσφοράς, μὴ ὀφειλομένας ὑπ' αὐτοῦ· ἁρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων· ἀπαράδεκτος αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπορριπτούσης τὴν αἴτησιν, ΣΕ 926 σ. 869, ΣΕ 1209 σ. 924.—Ἀνάκλησις πράξεως ἀναγνωρίσεως συνταξίμου **χρόνου**· ἀνεπίτρεπτος ἀναδρομικὴ ἀναζήτησις τῶν μετὰ τὸν συμψηφισμὸν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν ἀπομένοντος ὑπολοίπου ἐκ τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν προσαυξήσεων ἐπὶ τῆς συντάξεως, ΣΕ 675 σ. 614.

Ἀδίκημα (Ἀστ.). Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως διὰ στέρησιν ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως Ι.Κ.Α. λόγῳ μὴ ἐγκαίρου ἐπικολλήσεως ἐνσήμων Ι.Κ.Α. εἰς ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον· ἔλλειψις αἰτιώδους συναφείας μεταξὺ ὑπαιτίου παραλείψεως καὶ ζημιογόνου γεγο-

νάτος μὴ συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων ἰατρικῆς περιθάλψεως τοῦ ἄρθρου 31 §§ 1 καὶ 3 ἀ.ν. 1846]1951. Π 4133 σ. 81.— Ὑπαγωγὴ τῆς διαφορᾶς εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν. Εἰσαγ. σ. 81 — Ἀξίωσις ἀνορθώσεως προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος ἐκ πράξεων Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ (Ι.Κ.Α.)· ἰδιωτικὴ διαφορά· ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 55 σ. 286.— Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἀδικοπραξίας ὀργάνου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως μὲ βάσιν τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 273 Π.Δ. δεδικασμένον· πότε δέον νὰ ὑφίσταται τοῦτο, ΑΠ 477 σ. 532 — Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως δι' ἐπελθοῦσαν ζημίαν ἐκ παραλείψεως ὀργάνων Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ Ι.Κ.Α. ὅπως ἀποφανθῶσιν ἐπὶ αἰτήσεων ἀναπροσαρμογῆς συντάξεως· ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ λαβούσης ὑπ' ὄψιν σύστασιν ἰσχυρισμόν, ΑΠ 110 σ. 537. Ἀπαλλαγὴ Ο.Λ.Π. κατ' ἄρθρον 3 ν. 1697] 1951 καὶ τῆς κατὰ τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον εὐθύνης ἐπὶ ἀτυχήματος ἐργατῶν τοῦ ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου ἢ ἐκ παραβάσεων ὅρων ἀσφαλείας· ὑπόχρεου εἰς ἀποζημίωσιν τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ΑΠ 151 σ. 479.— Ἀγωγὴ κατὰ σωματείου μέλους αὐτοῦ δι' ἀποζημίωσιν ἐξ ἀθεμίτων πράξεων τῶν ἐκπροσωπούντων τὸ σωματεῖον· (παρεμπόδισις ἐργασίας φορτοεκφορτωτοῦ) ἐκδίκασις κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν· ἀρμοδιότης δικαγράφου ἀγωγῆς, Π 1358 σ. 656 — Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ περὶ ὑπάρξεως ἰδιωτικοῦ δικαιώματος· προσβληθέντος ἐκ πράξεως τῆς Διοικήσεως· πότε δυνατὴ ἔγερσις, προκειμένης σχέσεως δημοσίου δικαίου, ΑΠ 244 σ. 717.— Ἀγωγὴ περὶ ἀνορθώσεως ἰδιωτικοῦ δικαιώματος, προσβληθέντος ὑπὸ Ταμείου δι' ὁρισθείσης Δ.Σ. αὐτοῦ πρὸς παροχὴν συντάξεως· ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης τούτου πρὸς κρίσιν περὶ συνδρομῆς προϋποθέσεων ἀπονομῆς συντάξεως· ἁρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον ἀποφάσεων ὀργάνων Διοικήσεως, ἐπὶ τῷ τέλει ἱκανοποιήσεως τοῦ δι' αὐτῶν προσβληθέντος τυχὸν ἰδιωτικοῦ δικαιώματος μόνον ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος, ΑΠ 300 σ. 868 — Χρηματικὴ ἱκανοποίησις ἐπὶ ἀδικοπραξίας δι' ἠθικὴν βλάβην· ἔκτασις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 932 Α.Κ.· ἐφαρμογὴ καὶ εἰς περίπτωσιν ἄρθρου 922 Α.Κ.· ἔννοια τούτου· εὐθύνη προστήσαντος, ἀνεξαρτήτως πταίσματος περὶ τὴν ἐκλογήν, διὰ ζημίαν προξενηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ προστηθέντος κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀνατεθείσης ὑπηρεσίας παρανόμως καὶ ὑπαιτίως· παράλληλος εὐθύνη προστήσαντος πρὸς τὴν τοῦ προστηθέντος· εὐθύνη εἰς ὁλόκληρον, ΑΠ 155 σ. 1005. — Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 914, 922 καὶ 928 Α.Κ. καὶ ἐπὶ δυστυχήματος, ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα τῶν παρὰ σιδηροδρομικῆς ἑταιρείας προστηθέντων ὑπαλλήλων αὐτῆς ὑπαγωγὴ εἰς ἔλεγχον Ἀρείου Πάγου τῆς κρίσεως περὶ συνδρομῆς ἢ μή, κατ' ἄρθρον 300 Α.Κ., ἰδίου πταίσματος τοῦ ζημιωθέντος, ὅταν τοῦτο συνίσταται εἰς ἀμέλειαν αὐτοῦ· ἀναγκαία ὕπαρξις αἰτιώδους συνδέσμου μεταξὺ ζημιογόνου γεγονότος καὶ ὠφελείας παθόντος πρὸς καταλογισμὸν αὐτῆς εἰς τὴν ζημίαν· περίπτωσις καταβολῆς ὑπὸ τρίτου ἐξ ἐλευθεριότητος πρὸς τὸν ζημιωθέντα τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῆς ἀποζημιώσεως, ΑΠ 195 σ. 1060.— Παράλειψις διοικητικοῦ συμβουλίου ἰσοπλευτικοῦ ἱδρύματος πρὸς ἐκπλήρωσιν νομίμου ὑποχρεώσεως· εὐθύνη εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρα 71, 298, 914 Α.Κ.· πενταετὴς παραγραφὴ ἀξιώσεως κατ' ἄρθρον 937 Α.Κ.· ἀγωγὴ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 7820 σ. 1129 — Ἀνεφαρμοστὸν τῆς περὶ παραγραφῆς ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας διατάξεως ἄρθρου 937 Α.Κ., ὑποκειμένης ἀξιώσεως ἐκ καθυστερουμένων συντάξεων, ΑΠ 399 σ. 1321.— Ἄρθρον 261 Α.Κ. διακοπὴ κατὰ τοῦτο παραγραφῆς ἀξιώσεως κατὰ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, ὑποβληθείσης εἰς τοῦτο προηγουμένης αἰτήσεως πρὸς ἀναπροσαρμογὴν συντάξεως, ΑΠ 447 σ. 1323.— Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 932 Α.Κ. καὶ ἐπὶ τῆς ἀδικοπραξίας τοῦ ἄρθρου 922, καθιερουμένης παραλλήλου εὐθύνης τοῦ προστήσαντος πρὸς τὴν τοῦ προστηθέντος· ἐνάσκησις ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως ἐπὶ θανατώσεως προσώπου ὑπὸ τῶν ἀποτελούντων τὴν οἰκογένειαν τοῦ θανατωθέντος φυσικῶν προσώπων, ἐν οἷς καὶ οἱ κατιόντες αὐτοῦ· κυριαρχικὴ κρίσις δικαστηρίου περὶ ἐκτάσεως τῆς ἐπιδικαστέας χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως μὴ ἀναγκαίου ὅπως ταχθῇ περὶ τούτου εἰδικὴ ἀπόδειξις τίνα λητέα ὑπ' ὄψιν προσωπικὴ κράτησις τῶν ἀντιπροσώπων φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων διὰ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐκπροσωπουμένων· αἰτήσεως περὶ ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ προστηθέντος, ΑΠ 437 σ. 1325 — Μὴ χορήγησις ἀδείας πρὸς μισθωτούς· ἀστικαὶ καὶ ποιναὶ κυρώσεις, ΝΖ σ. 931, Σημ. σ. 941 Βλ. καὶ λ. *Ἄδεια μισθωτῶν* (παράγρ. Α5). — Ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου ἢ παραβάσεως τῶν ὅρων ἀσφαλείας· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ν. 551 ἢ ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου· χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην. Βλ. λ. *Ἐργατικὰ ἀτυχήματα.* Εὐθύνη κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν συμβάσεως, ΝΖ σ. 569.

Ἀδίκημα (ποιν.) Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν· μήνυσις· ἀπαλλαγὴ συνέπειαι. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας.* — Καταγγελία συμβάσεως ἀποστοατευθέντος δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, ΝΖ σ. 57.— Διάπραξις ὑπὸ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἀξιοποίνου πράξεως καὶ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 225 σ. 703.— Ἀπόλυσις μισθωτοῦ Δημοσίου διὰ ποινικὸν ἢ πειθαρχικὸν ἀδίκημα· ἔλλειψις δικαιώματος βοηθήματος Π.Υ.Σ. 956 καὶ 976] 1947, Π 3054 σ. 961.— Ἡ ποινικὴ δίωξις ἐργοδοτῶν κατ' ἀ.ν. 690]1945 διὰ μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν ἀποδοχῶν· ἔκτασις ἐφαρμογῆς· ἀνάγκη διευρύνεως, Σημ. σ. 312.— Καθυστέρησις καταβολῆς καθυστερουμένων ἀποδοχῶν ὡς αὐτόφωρον ἀδίκημα· προϋποθέσεις κατ' ἄρθρον 417 ἐπ. Κώδ. Ποιν. Δικονομίας· ἀδικήματα παραλείψεως· χρόνος συντελέσεως

όφειλή εἰς ναυτικούς ἐκ δεδουλευμένων μισθῶν κλπ. πιστοποιουμένη ὑπὸ Λιμενικῆς Ἀρχῆς ἀνεφάρμοστον τῆς ἐπ' αὐτοφώρῳ διαδικασίας, Γν. Σ. σ. 1399.— Τὸ ἐνεργητικὸν ὑποκείμενον τῶν ἐν ἄρθροις 292, 293 Ποινικοῦ Κώδικος ἐγκλημάτων. ΝΖ σ. 441.—Παράβασις τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239]1955 καταρτιζομένων συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἀνυπαρξία ποινικῆς κυρώσεως· ἔκτασις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 16 ἀ.ν. 547]1937· νομοθετικὸν κενόν. Ἐπιστ. σ. 568.—Ὑποχρέωσις συμμορφώσεως ἐπιχειρήσεων κατ' ἄρθρον 1 ν. 1985]1952 πρὸς ὑποδείξεις Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἀναγομένας εἰς προστασίαν τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπὸ κινδύνου πυρὸς καὶ δολιοφθορᾶς· ἔννοια ν. 1985]1952, ΣΕ 803 σ. 663.— Παράβασις διατάξεως περὶ Κυριακῆς ἀργίας συντακτῶν ἐφημερίδων· ποιναὶ ἔννοια Κυριακῆς, Γνωδ νμθ. σ. 668.— Καταδίκη εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν ξενοδοχοϋπαλλήλου· ἀνεπίτρεπτον χορηγήσεως αὐτῷ ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου μὴ ἄρσις συνεπείας ταύτης ἐξ ἐπακολουθησάσης μετατροπῆς τῆς ποινῆς εἰς ἐπανορθωτικὴν τρόποι ἄρσεως συνεπειῶν καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, Γν. Σ. σ. 804 —Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς· περιορισμὸς ἀπολαυῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 102 Συντάγματος· χαρακτὴρ καὶ σκοπὸς τῆς διατάξεως· πειθαρχικὴ καὶ ποινικὴ εὐθύνη τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου· ὑπαγωγὴ καὶ ἐξόδων κινήσεως εἰς τὴν ἔννοιαν ἀποδοχῶν· παράλειψις ὑπὸ δημοσίου ὑπαλλήλου ὑπευθύνου δηλώσεως· παράβασις καθήκοντος· στοιχεῖα ἔννοια φράσεως ἄρθρου 259 Π. Κ. «ἐὰν ἡ πρᾶξις δὲν τιμωρεῖται δι' ἕτερας ποινικῆς διατάξεως». Συμβουλίου Πλημ. Θεσ. 804 σ. 1085. Contra : Γν. Σ σ. 1100.—Ποινικαὶ κυρώσεις κατὰ παραβατῶν νόμου περὶ φορτοεκφορτωτῶν· ἐπιβαλλομένη αἰτιολογία ἀποφάσεως ποινικοῦ Δικαστηρίου, ΑΠ 350 σ. 1450. —Παραβάσεις ἐργατικῆς νομοθεσίας, ΝΖ σ. 1359

Ἀδικοπραξίαι. Βλ. λ. *Ἀδίκημα* (Ἀστ.).

Ἀδυναμία. Παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ μισθωτοῦ· κώλυμα· τύχη συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα μισθοῦ ἄρθρον 5 ν. 2112. ἄρθρα 657, 658 Α.Κ. Βλ. λ. *Ἀσθένεια*, *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 8), *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (§ Ι. Γ'). Ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ μισθωτοῦ ὀνωτέρα βία συνέπειαι. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7), *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (§ Ι. Γ').—Μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν μεθ' ὑπερημερίαν ἐργοδότου συνέπειαι, Π 1550 σ. 333, Π 780 σ. 777. —Ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ συνέπεια ἐπιβολῆς πειθαρχικῆς ποινῆς προϋποθέσεις, Π 1691 σ. 782. Συνεχίσεως ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐξ ἀνωτέρας βίας· συνέπειαι· δικαίωμα ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν καὶ οὐχὶ αὐτόματος λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας· ἀποζημίωσις ἐν καταγγελίᾳ, Π 5197 1066.

Ἀεροθεραπεία Βλ. λ. *Ἀνάπηροι*.

Ἀεροπλάνων Κρατικὸν Ἐργοστάσιον. Ὑπαγωγὴ ἐργαζομένων ὡς ἐργατοτεχνιτῶν εἰς ἀσφάλισιν Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου· μετάταξις εἰς κατηγορίαν ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ· διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως· ἀνάληψις εἰσφορῶν προϋποθέσεις, ΣΕ 550 σ. 486.—Κανονικὴ ἄδεια μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν εἰς ὑπεργοδηγούς κατ' ἄρθρον 44 § 3 ἀ.ν. 1846]1949· ἀνεφάρμοστον τούτου ἐπὶ τοῦ λοιποῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ (διοικητικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ, ἰατρῶν, ὀδοντιάτρων, φαρμακοποιῶν κλπ.)· ἐφαρμογὴ ὡς πρὸς τούτους ἀ.ν. 539]1945, Γν. Σ. σ. 1153.— Ὁδηγοὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων· ἐφαρμογὴ ἐπ' αὐτῶν τῆς ἀπὸ 29.11.1958 σ.σ.ἐ. καὶ οὐχὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1960 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων καὶ ἀμοιβῆς ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, Γν Σ σ. 1327.

Ἀεροπορία. Ὁλυμπιακὴ καὶ συμβάσεις ἐργασίας μετὰ τῆς Τ.Α.Ε.· ἔννοια τῆς διὰ τοῦ ν. 3560]1956 κυρωθείσης συμβάσεως περὶ Ἀεροπορικῶν Συγκοινωνιῶν· ἔλλειψις εὐθύνης τῆς πρώτης διὰ τὰ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἀνήκοντα χρέη (ἄρθρον 479 Α.Κ.) ἐπιβολὴ δι' ὑ.ἀ. 24300]1957 δώρου εἰς τὸν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τούτου κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως· εὐθύνη τῆς Τ.Α.Ε εἰς ἀπόδοσιν ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αὐτῆς κατὰ τὸ μεριζόμενον δῶρον, ΑΠ 112 σ. 346.— Ὁλυμπιακή· σύμβασις προσωπικοῦ· διοίκησις· ἀπόλυσις ἀσταλλήλων ἢ πλεοναζόντων μετὰ τὴν διὰ ν.δ. 3560]1956 κύρωσιν συμβάσεως Δημοσίου.—Α Ὠνάσης· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος, ΑΠ 373 σ. 912.— Βασιλική· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων κατηγορίας ἄρθρου 138 ν 5121]1931 τῆς ὑ.ἀ 125364]1957· ἀνεφάρμοστον διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2]1960 περὶ ὅρων καὶ ἀμοιβῆς ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, Γν. Σ σ 1327. Βλ. καὶ λ. *Ἀεροπλάνων Κρατικὸν Ἐργοστάσιον*.

Ἀεροπορικὴ ἄμυνα. Δικαστικὴ ἐκπροσώπησις Ταμείου Α.Α.· μὴ νόμιμος ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου εἰς αὐτὸ κατ' ἀ.ν. 1836]1951, μὴ προβλεπομένης τοιαύτης θέσεως, Γν.Σ. σ. 1102.

Ἀθέμιτος συναγωνισμός. Ἔλλειψις δι' ἐπιτρεπτὸν συμφωνίας ἀμοιβῆς ἰατροῦ ἡσσόνως τῶν κατωτάτων νομίμων ὁρίων, Πρόξ. Ἐφ. 430 σ. 35.

Αἵρεσις. Ἐπὶ συνάψεως συμβάσεως ἐργασίας διὰ διαγωνισμοῦ· ἀναβλητικὴ αἵρεσις ἐπιτυχίας πλήρωσις ἅμα ἐκδόσει καὶ ἀνακοινώσει ἀποτελεσμάτων καὶ ἐπιτυχίᾳ· ὑποχρέωσις προσλήψεως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου· ἄλλως ὑπερημερία καὶ καταβολὴ μισθοῦ, Π 22317 σ. 212.—Προϋπόθεσις ἀπονομῆς ὑπὸ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ γήρατος, ὅπως ὁ ἠσφαλισμένος μὴ κερδίζῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του πλέον τοῦ ἡμίσεως τοῦ κέρδους ὑγιοῦς ἀνθρώπου· οὐχὶ ὅρος κτήσεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ἀλλ' ἀναβλητικὴ αἵρεσις ἐνασκήσεως τοῦ ἤδη κτηθέντος δικαιώματος· ἔννοια, ΣΕ 680 σ. 534.—Διαλυτικὴ καὶ ἐξουσιαστικὴ ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ ἀναγνωρίσεως δικαιώματος τού-

του πρὸς καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καὶ πρὸ τῆς παρόδου τούτου ἀορίστου χρόνου ἡ σύμβασις, Π 7638 σ. 787

Αἰσχροκέρδεια. Ἰσχυρισμὸς περὶ ἐκμεταλλεύσεως ἀνάγκης ἰατροῦ κατὰ τὴν συνομολόγησιν συμβάσεως μὲ ἀμοιβὴν ἴσσονα τῶν κατωτάτων ὁρίων (ἄρθρον 179 Α.Κ.), Πρδρ Ἐφ. 430 σ. 35.—Ἐπὶ ἐκχωρήσεως μέρους συντάξεως εἰς δικηγόρον περιπτώσεις· ὅροι, Γν.Σ. σ. 1097

Αἴτησις Μισθωτοῦ πρὸς χορήγησιν ἀδείας. Βλ. λ. **Ἄδεια μισθωτῶν**.—Ἐπὶ διαφόρων περιπτώσεων ἀσφαλίσεως, συνταξιοδοτήσεως, Γν.Σ. σ. 55, ΣΕ 9 σ. 293, ΣΕ 207 σ. 293, ΣΕ 682 σ. 734.—Ἀντικαταστάσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ· προθεσμία· σκοπός· παράτασις ὁρίου, ΑΠ 281 σ. 699.—Περὶ ἀναγνωρίσεως δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων, Ἔγκ. σ. 746.—Ἀναπροσαρμογῆς συντάξεως Ι.Κ.Α. διακοπὴ παραγραφῆς ἀξιώσεως κατ' αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικοπραξίας ὀργάνου του, ΑΠ 447 σ. 1324

Αἴτησις ἀκυρώσεως. *1. Γενικά*. Ἀντικείμενον τῆς δίκης ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον Σ.τ.Ε.· ἐξέτασις νομιμότητος καὶ οὐχὶ ἀναγνωρίσεως προσβαλλομένου τυχὸν δικαιώματος· ἔρευνα προβαλλομένων ἐλαττωμάτων πράξεως ἢ τῶν ἐκ ταύτης προκυπτόντων καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Σ.τ.Ε. ἐξεταζομένων, ΣΕ 1653 σ. 1017.—Νέα ἀκυρωτικὴ δίκη κατὰ νέας πράξεως τῆς Διοικήσεως μετ' ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν ἐρευνᾶ, ἂν ἡ πρᾶξις ἀντιτίθεται πρὸς τὴν κρίσιν τοῦ Σ.τ.Ε. ἐπὶ ἐρευνηθέντος παρ' αὐτοῦ ζητήματος· οὐ δέσμευσις Σ.τ.Ε. λόγῳ δήθεν δεδικασμένου ἐκ τυχὸν παισιμπεσούσης κρίσεως ἑτέρου δικαστηρίου περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἀκυρωτικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως, ΣΕ 1653 σ. 1017.—Ἀρμοδιότης Α' Τμήματος Σ.τ.Ε. καὶ δι' ἐκδίκασιν αἰτήσεων ἀκυρώσεως, κατὰ πράξεων συνταξιοδοτήσεως· ἔκτασις παραπομπῆς ζητήματος εἰς Ὁλομέλειαν, ΣΕ 1128 σ. 922.

2. Ὑποκείμεναι πράξεις· ἔννομον συμφέρον. Ἀπαράδεκτος κατ' ἀποφάσεως Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α. περὶ προσδιορισμοῦ ὀφειλῆς ἐξ εἰσφορῶν, καθ' ἣν χωρεῖ ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ., συνιστῶσα παράλληλον προσφυγήν, ΣΕ 2079 σ. 39.—Ἀναρμοδιότης Σ.τ.Ε. ἐπὶ καθαρῶς χρηματικῆς διαφορᾶς· ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων, ΣΕ 926 σ. 869, ΣΕ 1209 σ. 924.— Ἀπαράδεκτος ἐλλείψει ἁρμοδιότητος κατὰ πράξεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου ἀπορριψάσης αἴτησιν ἐπιστροφῆς ἀχρεωστήτως καταβληθέντος ποσοῦ δι' εἰσφοράς, ΣΕ 926 σ. 870, ΣΕ 1209 σ. 924.—Ἀπαράδεκτος κατὰ μὴ ἐκτελεστῆς διοικητικῆς πράξεως, ΣΕ 1824 σ. 43.—Ἄρνησις Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου πρὸς ἄσκησιν ἀντιρρήσεως κατὰ πράξεως, καθ' ἣν εἶχε δυνατότητα καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσιν μὴ ἐκτελεστὴ διοικητικὴ πρᾶξις, ΣΕ 1824 σ. 43.—Παραδεκτὴ κατὰ πράξεως χορηγήσεως συντάξεως, ἐκδοθείσης κατ' ἐφαρμογὴν διοικητικοῦ νόμου καὶ ἀποτελούσης ἐκτελεστὴν διοικητικὴν πρᾶξιν, ΣΕ 2348 σ. 266.—Κατὰ διοικητικῆς πράξεως, μὴ ἐκδοθείσης κατ' ἐφαρμογὴν διατοξεώς τινος νόμου καὶ ἀποτελούσης ἁπλῆν ὑπόδειξιν μὴ ὑποχρεωτικήν, στερουμένης δι' ὡς ἐκ τούτου ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος· ἀπαράδεκτος ΣΕ 1824 σ. 42.— Μὴ ἐκτελεστὴ πρᾶξις ἔχουσα γνωμοδοτικὸν χαρακτῆρα, Σ.Ε 1654 σ. 1024.— Ἔγγραφον Διευθυντοῦ Ταμείου περὶ μὴ χορηγήσεως συντάξεως, ἀποτελοῦν ἁπλῆν πληροφοριακὴν ἐνέργειαν, στερεῖται ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος, ΣΕ 2117 σ. 1453. Ἐπιτρεπτὴ κατ' ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς ἀ.ν. 1803]1951 καὶ τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ ἀ.ν. 694]1937, ΝΖ σ. 364.—Κατὰ παραλείψεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου, ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ αἰτήσεως ἀναγνωρίσεως ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως, ΣΕ 537 σ. 485.—Παραδεκτὴ κατὰ ρητῆς ἀπορριπτικῆς πράξεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἠσκήθη αἴτησις ἀκυρώσεως κατὰ σιωπηρᾶς δι' ἀπράκτου παρόδου τριμήνου ἀρνήσεως, ΣΕ 934 σ. 611.—Κατὰ διαταγῆς Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, ΣΕ 803 σ. 663.—Ἔλλειψις ἀπαραδέκτου τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐξ εἰσπράξεως ἄνευ ρητῆς ἐπιφυλάξεως γενομένης αὐξήσεως συντάξεως, μὴ προκυπτούσης ἐκ τῆς τοιαύτης εἰσπράξεως καὶ μόνον πλήρους ἀποδοχῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ΣΕ 719 σ. 736.— Ἔννομον συμφέρον πρὸς ἄσκησιν ΣΕ 544 σ. 608, ΣΕ 986 σ. 737, ΣΕ 1342 σ. 1023.— Ἔλλειψις ἐννόμου συμφέροντος ἀπαραδέκτου, ΣΕ 264 σ. 355, ΣΕ 578 σ. 389.— Κατὰ πράξεως, ἧς ἔληξε μὲν ὁ χρόνος ἰσχύος, πλὴν αὐτὴ μὴ ἀνακληθεῖσα, οὐδ' ἄλλως ἀκυρωθεῖσα, ἐφηρμόσθη καὶ παρήγαγεν ἔννομον ἀποτέλεσμα· ἔννομον συμφέρον προσβολῆς ἐπὶ ἀκυρώσει ΣΕ 986 σ. 767.—Κατὰ πράξεως περὶ συγκροτήσεως Ἐπιτροπῆς γνωμοδοτούσης οὐχὶ περὶ ἐπιβολῆς εἰσφορῶν, ἀλλὰ περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν ὑποχρέων ἀπαράδεκτος ἐλλείψει ἐννόμου συμφέροντος, ΣΕ 264 σ. 355.

3. Λόγοι. Ἀνέλεγκτον οὐσιαστικῆς ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἐκτιμήσεως πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ΣΕ 1 σ. 225 ΣΕ 933 σ. 796, ΣΕ 1502 σ. 1025, ΣΕ 180 205.—Ἀοριστία λόγου περὶ ἀντισυνταγματικότητος διατάξεων, βάσει τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ΣΕ 55 σ. 220.—Πράσθετοι λόγοι ἐμπροθέσμως, κατατεθέντες· παραδεκτοὶ καίτοι δὲν ἐκοινοποιήθησαν εἰς παρεμβαίνοντα, ἐφ' ὅσον ἡ παρέμβασις ἦναι μεταγενεστέρα τῆς κατατέσεως αὐτῶν, ΣΕ 384 σ. 353.— Νέοι ἰσχυρισμοὶ δι' ὑπομνήματος προβληθέντες μετὰ τὴν συζήτησιν ἀπαράδεκτοι, ΣΕ 1692 σ. 984.— Ὑπέρβασις ἁρμοδιότητος, ΣΕ 1849 σ. 19. ΣΕ 577 σ. 386, ΣΕ 2116 σ. 1455.— Ἀναρμοδιότης, ΣΕ 209 σ. 294, ΣΕ 2272 σ. 898, ΣΕ 1671 σ. 1143.—Παράβασις νόμου, ΣΕ 1913 σ. 40, ΣΕ 2209 σ. 138, ΣΕ 61 σ. 222, ΣΕ 482 σ. 480, ΣΕ 680 σ. 534, ΣΕ 906 σ. 605, ΣΕ 682 σ. 734, ΣΕ

1703 σ. 863, ΣΕ 1896 σ. 1307.—Εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή νόμου, ΣΕ 535 σ. 417, ΣΕ 608 σ. 487, ΣΕ 803 σ. 663.—Πράξις παράνομος λόγω ανατροπής δημιουργηθείσης, καλή πίστει τού αιτούντος, νομίμου καταστάσεως, ΣΕ 139 σ. 295—Πράξις παράνομος λόγω ανατροπής μετά πάροδον μακρού χρόνου δημιουργηθείσης δι' είσπράξεως ανεπιφυλάκτως εισφορών τυπικής ασφαλίσεως, ΣΕ 271 σ. 355.—Έρεισμα πράξεως Υπουργού επί ανισχύρου εξουσιοδοτήσεως· ακύρωσις, ΣΕ 687 σ. 532.—Έρεισμα επί διατάξεως ανισχύρου Κανονισμού· ακύρωσις, ΣΕ 1406 σ. 965, ΣΕ 714 σ. 737.—Αξίωσις πλειόνων των τού νόμου προϋποθέσεων· παράνομος αιτιολογία· ακύρωσις, ΣΕ 1670 σ. 982, ΣΕ 1680 σ. 982, ΣΕ 679 σ. 540.—Έρεισμα και επί μη νομίμων στοιχείων· λόγος ακυρώσεως, ΣΕ 1414 σ. 1020.—Μη νόμιμος άρνησις λήψεως υπ' όψιν αποδεικτικού στοιχείου· ακύρωσις, ΣΕ 1414 σ. 1020.—Μη λήψις υπ' όψιν συμπληρωματικών στοιχείων κατά παράβασιν νόμου, ΣΕ 9 σ. 293.—Έκδοσις καθ' υπέρβασιν εξουσιοδοτήσεως· ακύρωσις ΣΕ 1751 σ. 1139.—Λόγος αντιτιθέμενος προς το εξ αποφάσεως του Σ.τ.Ε. δεδικασμένον· απόρριψις, ΣΕ 1657 σ. 1022.—Κακή σύνθεσις, ΣΕ 384 σ. 353, ΣΕ 1133 σ. 923.—Κακή σύνθεσις Επιτροπής χορηγήσεως επαγγελματικών βιβλιαρίων αρτεργατών, ΣΕ 1824 σ. 42.—Μη νόμιμος σύνθεσις Επιτροπής ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων· ακύρωσις καταρτισθέντος υπ' αυτής Κανονισμού και εγκριτικής τούτου υπουργικής αποφάσεως, ΣΕ 2083 σ. 45.—Παράλειψις οφειλομένης νομίμου ενεργείας, ΣΕ 1980 σ. 1386.—Παράλειψις οφειλομένης ενεργείας· πότε υφίσταται· έλλειψις υποχρεώσεως Διοικήσεως, εκτός εναντίας διατάξεως προς ανάκλησιν πράξεων αυτής, και παρανόμων έτι, μη προσβληθεισών εμπροθέσμως ενώπιον του Σ.τ.Ε., ΣΕ 660 σ. 481.—Απορριπτέος λόγος κακής χρήσεως διακριτικής εξουσίας, μη υφισταμένης εκ του νόμου δυνατότητος ικανοποιήσεως αιτήματος· ανεπηρέαστον το κύρος άρνήσεως εξ επικλήσεως προηγουμένων παρανόμων πράξεων, ΣΕ 715 σ. 667.—Απορριπτέος λόγος περί κακής χρήσεως διακριτικής εξουσίας επί εφαρμογής δεσμευτικής διατάξεως, ΣΕ 1502 σ. 1025.—Αοριστία λόγου περί κακής χρήσεως διακριτικής εξουσίας· απόρριψις, ΣΕ 1797 σ. 979.—Παράβασις δεδικασμένου εκ τελεσιδίκου αποφάσεως εργατικής διαδικασίας, ΣΕ 1080 σ. 870.—Απορριπτέος λόγος περί πλάνης περί τα πράγματα, εφ' όσον εξ αυδενός στοιχείου του φακέλου δύναται να συναχθή τ' αντικειμενικώς ανυπόστατον της πραγματικής βάσεως της αιτιολογίας, ΣΕ 1502 σ. 1025.—Αόριστος αιτιολογία, ΣΕ 937 σ. 796.—Γενική και αόριστος αιτιολογία, επαλαμβάνουσα απλώς την φρασεολογίαν του νόμου, άνευ επικλήσεως συγκεκριμένου δεδομένου, ικανού να στηρίξη την εξενεχθείσαν κρίσιν, ΣΕ 1988 σ. 46.—Αναιτιολόγητον, ΣΕ 1731 σ. 160, ΣΕ 2348 σ. 266, ΣΕ 210 σ. 356, ΣΕ 594 σ. 416, ΣΕ 939 σ. 611, ΣΕ 946 σ. 797, ΣΕ 1125 σ. 870, ΣΕ 1412 σ. 978, ΣΕ 1983 σ. 1388.—Μη νόμιμος αιτιολογία, ΣΕ 1898 σ. 48, ΣΕ 7 σ. 226, ΣΕ 550 σ. 486, ΣΕ 1082 σ. 948, ΣΕ 932 σ. 800, ΣΕ 1265 σ. 925, ΣΕ 1670 σ. 982, ΣΕ 1663 σ. 1026.—Ανεπάρκεια αιτιολογίας, ΣΕ 2360 σ. 224, ΣΕ 2350 σ. 290, ΣΕ 336 σ. 291, ΣΕ 1082 σ. 948, ΣΕ 1663 σ. 1026, ΣΕ 1674 σ. 1143.—Έλλειψις έπαρκούς και νομίμου αιτιολογίας, ΣΕ 1988 σ. 46, ΣΕ 3 σ. 224.—Πεπλανημένη και παράνομος αιτιολογία, ΣΕ 934 σ. 611.—Πλημμελής αιτιολογία, ΣΕ 942 σ. 793, ΣΕ 1662 σ. 983.—Κρίσις Δευτεροβαθμίου Επιτροπής Εφέσεων Ι.Κ.Α. μη διαλαμβάνουσα βάσει πολλών παραγόντων—άλλων ή ιατρικών—προσδιωρίσθη ή βιοποριστική ικανότης ησφαλισμένου· αναιτιολόγητος· ακύρωσις, ΣΕ 1731 σ. 160.—Νόμιμος και αρκούντως εξειδικευμένη αιτιολογία· απόρριψις λόγου περί αναιτιολογήτου, ΣΕ 536 σ. 197.—Αιτιολογία επαρκώς ειδικευμένη και αντιποκρινομένη εις τα στοιχεία του φακέλου· απόρριψις λόγου περί αναιτιολογήτου, ΣΕ 933 σ. 796.—Αιτιολογία μη ευρίσκουσα έρεισμα εις τα στοιχεία του φακέλου, ΣΕ 3 σ. 224.—Μη αναφορά εν τη αποφάσει διατί παρείδε προσαχθείσαν βεβαίωσιν και ιστηρίχθη μόνον εις άλλο στοιχείον αναιτιολόγητον· ακύρωσις, ΣΕ 210 σ. 356.—Έλλειψις νόμω απαιτουμένης ειδικής αιτιολογίας δι' εξαίρεσιν παροχής εργατικής κατοικίας των μη εμφορουμένων υπό εθνικών φρονημάτων· ακύρωσις, ΣΕ 751 σ. 483.—Μη απάντησις επί ουσιώδους ισχυρισμού· αναιτιολόγητον, ΣΕ 939 σ. 611, ΣΕ 1125 σ. 870.—Μη νόμιμος ή αιτιολογία αποφάσεως στερουμένη πάσης αξιολογικής κρίσεως περί των υποβληθέντων στοιχείων αντιφατικά στοιχεία· αναγκαία μνεία λόγων δι' ούς εδόθη μείζων βαρύτης εις τινα εξ αυτών· αθεράπευτον πλημμελείας δι' αναδρομής εις προηγουμένας αποφάσεις εν υποβολή εν τω μεταξύ νεωτέρων αποδεικτικών στοιχείων, ΣΕ 712 σ. 793.—Σοβαρός κλονισμός κύρους αιτιολογίας ως προς την πραγματικήν αυτής βάσιν· ακύρωσις, ΣΕ 1425 σ. 1092.

4. *Διάδικοι ομοδικία· παρέμβασις· δικόγραφον.* Δεσμός ομοδικίας μεταξύ προσβαλλόντων την αυτήν απόφασιν διά την αυτήν παράβασιν νόμου, ερειδομένην επί της αυτής ιστορικής αιτίας· παραδεκτή άσκησις της αιτήσεως διά του αυτού δικογράφου, ΣΕ 679 σ. 540, ΣΕ 544 σ. 608, ΣΕ 1980 σ. 1386.—Παραδεκτή προσβολή διά του αυτού δικογράφου πλειόνων πράξεων λόγω συναφείας, ΣΕ 719 σ. 736.—Ένιομον συμφέρον προς διατήρησιν κύρους προσβαλλομένης πράξεως· παραδεκτή παρέμβασις υπέρ του κύρους αυτής, ΣΕ 2208 σ. 135, ΣΕ 23 σ. 196, ΣΕ 55 σ. 220, ΣΕ 577 σ. 386, ΣΕ 660 σ. 481, ΣΕ 866 σ. 509, ΣΕ 986 σ. 767, ΣΕ 1125 σ. 870, ΣΕ 1802 σ. 948, ΣΕ 1342 σ. 1023, ΣΕ 1751 σ. 1139, ΣΕ 1898 σ. 1305.—Παρέμβασις σωματείου, μη νομιμοποιηθέντος διά καταθέσεως της αποφάσεως του Διοικ. Συμβουλίου περί άσκήσεως αυτής· τύποις απαράδεκτος, ΣΕ 2208 σ. 135.—Κατά διαιτητικής αποφάσεως παραδεκτή παρέμβασις Συνδέσμου Βιομηχάνων εκπροσωπούντος

ταύς έργοδότας τοῦ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ αἰτοῦντος Σωματείου ἀνήκοντος ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ· ἔννομον συμφέρον, ΣΕ 1898 σ. 1305.—Ἀναμιμοποίητον Ἑνώσεως Ἐργατικῶν Στιλεχῶν Ἑλλάδος αἰτουμένης ἀκύρωσιν διατάξεως θιγούσης τὰ συμφέροντα μεμονωμένων μελῶν αὐτῆς, ΣΕ 1342 σ. 1023.—Ἄσκησις ἀτελῶς κατ' ἄρθρ. 40 § 2 ά.ν. 1846|1951, ΣΕ 2367 σ. 227, ΣΕ 680 σ. 534, ΣΕ 1079 σ. 665, ΣΕ 682 σ. 734, ΣΕ 1129 σ. 865, ΣΕ 1408 σ. 924, ΣΕ 1680 σ. 982, ΣΕ 1415 σ. 1020.

6. ***Προθεσμία***. Ἄσκησις μετὰ παρέλευσιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένης 60ήμερου προθεσμίας ἀπὸ τῆς πλήρους γνώσεως τοῦ περιεχομένου τῆς προσβαλλομένης πράξεως· ἀπαράδεκτος, ΣΕ 660 σ. 481, ΣΕ 712 σ. 793.—Διακοπὴ δι' ὑποβολῆς ἐντὸς τῆς 60ήμερου προθεσμίας δηλώσεως περιεχούσης καὶ αἴτημα ἀνακλήσεως τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ὡς ἀποτελούσης κατ' οὐσίαν αἴτησιν θεραπείας, ΣΕ 541 σ. 538.

6. ***Ἀποτελέσματα***. Ἀκύρωσις διοικητικῆς πράξεως· δεδικασμένον ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 ν. 3713|1928 καὶ 19 ν. δ. 3830|1958 καὶ ὑποχρέωσις Διοικητικῆς Ἀρχῆς πρὸς συμμόρφωσιν ΣΕ 1653 σ. 1017.—Ἔκτασις ἐξουσίας Διοικήσεως μετ' ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Σ τ Ε., ΣΕ 1653 σ. 1017.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς περὶ χορηγήσεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργάτου· ἀκύρωσις καὶ τῆς συνεπείᾳ ταύτης ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, ΣΕ 1824 σ.42.— Ἀκύρωσις καὶ ἐγκριτικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 2083 σ. 45, ΣΕ 384 σ. 353.—Ἀκύρωσις· ἀναπομπὴ ὑποθέσεως, ΣΕ 537 σ. 485, ΣΕ 550 σ. 487, ΣΕ 679 σ. 540, ΣΕ 544 σ. 608.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως ὡς ἀναιτιολογήτου· ἀναπομπὴ πρὸς νόμιμον κρίσιν, ΣΕ 213 σ. 292.—Ἀκύρωσις· ἀναπομπὴ ὑποθέσεως πρὸς κρίσιν, βάσει καὶ νεωτέρου στοιχείου μὴ ληφθέντος ὑπ' ὄψιν, ΣΕ 9 σ. 293, ΣΕ 1425 σ. 1092.—Ἀκύρωσις δι' ἀναρμοδιότητα· ἀναπομπὴ εἰς τὸ κατὰ νόμον ἁρμόδιον ὄργανον, ἵνα ἀποφανθῇ, ΣΕ 209 σ. 295.—Ἀκύρωσις διὰ παράλειψιν ὀφειλομένης νομίμου ἐνεργείας· ἀναπομπὴ πρὸς τέλεσιν αὐτῆς, ΣΕ 1980 σ. 1386, ΣΕ 951 σ. 800.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως διὰ παράβασιν νόμου· ἀναπομπὴ πρὸς ἔκδοσιν ἀποφάσεως κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ΣΕ 680 σ. 534.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., δι' ἣς ἀπερίφθη αἴτησις συνταξιοδοτήσεως λόγῳ παραλείψεως ἐρεύνης ζητήματος καὶ μὴ προσκλήσεως διὰ προσκόμισιν στοιχείων· ἀναπομπὴ ὑποθέσεως εἰς Ι.Κ.Α. πρὸς νόμιμον ἐνέργειαν, ΣΕ 1129 σ. 865.

7. ***Δικαστικὴ δαπάνη***. Διάταξις ἐπιστροφῆς παραβόλου καὶ συμψηφισμοῦ δικαστικῆς δαπάνης λόγῳ περιστάσεων, ὑφ' ἃς ἠσκήθη ἡ αἴτησις, καὶ συγγνωστῶν ἀμφιβολιῶν ὡς πρὸς τὴν νομιμότητα τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ΣΕ 541 σ. 538.

Αἰτία. Πλουτισμὸς ἐκ μὴ νομίμου αἰτίας ὡς προυπόθεσις ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· ἔννοια «αἰτίας», ΑΠ 454 σ. 1439.—Ἐπίδρασις κύρους αἰτίας ἐκχωρήσεως ἐπ' αὐτῆς, Γν.Σ. σ. 1097.—Ἀναιτιώδης ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Γν.Σ. σ. 945.

Αἰτιολογία. Βλ. λ. ***Αἴτησις ἀκυρώσεως***, ***Ἀναίρεσις*** (Πολ. Δικ.) (παράγρ. 2).—Πειθαρχικῆς ἀποφάσεως, Π 1691 σ. 782.—Ἀποφάσεως Ποινικοῦ Δικαστηρίου· ἔλλειψις· συνέπεια, ΑΠ 350 σ. 1450.

Αἰτιώδης συνάφεια. Δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ στερήσεως ἀσφαλιστικῆς παροχῆς λόγῳ ὑπαιτίου παραλείψεως ἐργοδότου, Π 4133 σ. 81.—Ἐπ' ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 72 σ. 335, Πρδρ 5465 σ. 651, ΣΕ 1662 σ. 983.—Διὰ καταλογισμὸν ὠφελείας παθόντος εἰς τὴν ζημίαν, ΑΠ 195 σ. 1060.

Ἀκαταλλήλότης. Βλ. καὶ λ. ***Στράτευσις*** (παράγρ. Β').—Ἀπόλυσις ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων μετὰ τὴν διὰ ν. δ. 3560|1956 κύρωσιν συμβάσεως Δημοσίου—Ὠνάσης· ἰσχυρισμὸς καταχρήσεως διαιώματος, ΑΠ 373 σ. 912.

Ἀκυρότης. Ἐπὶ παραβάσεως ἀπαγορευτικῆς διατάξεως, Εἰσαγ. σ. 25, ΑΠ 493 σ. 26, Γν. Σ. σ 492, Πρδρ 3091 σ. 592, Π 5648 σ. 1011, Π 5191 σ. 1076, Γν. Σ σ 1097.—Θεώρησις ἀκύρου συμβάσεως ὡς μὴ γενομένης, ΑΠ 493 σ 26, ΑΠ 54 σ. 284, Π 3204 σ. 954, Π 5648 σ 1011.—Ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν· παραδεκτὴ πρότασις τὸ πρῶτον παρ' Ἐφετείῳ· αὐτεπάγγελτος ἔρευνα, Εἰσαγ. σ 25, Π 775 σ. 96.—Ἐκ μὴ τηρήσεως νόμῳ ἐπιβαλλομένου τύπου ὡς συστατικοῦ· συνιστᾷ καταχρηστικὴν ἔνστασιν δημοσίας τάξεως δυνατὴ πρότασις καὶ παρ' Ἐφετείῳ, ΑΠ 54 σ 284.—Ἐξ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας· δικονομικὴ μορφὴ αὐτῆς ὡς ἐνστάσεως· ἔρευνα ἐξ ἐπαγγέλματος ὡς ἀναγομένης εἰς δημοσίαν τάξιν· προϋπόθεσις τούτου ἡ ὑποβολὴ τῷ δικαστηρίῳ νομίμως τῶν δικαιολογούντων αὐτὴν πραγματικῶν περιστατικῶν, ΑΠ 493 σ 26.—Ἐπικύρωσις ἀκύρου δικαιοπραξίας· ἀναδρομικὴ ἐνέργεια· ἀπόκτησις βιβλιαρίου ὑγείας, Πρδρ 3091 σ. 593.—Συμβάσεων ἀντικειμένων εἰς ν. 2112 καὶ παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ δικαιωμάτων· περιπτώσεις. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας· Παραίτησις***.—Συμβιβασμοῦ ἐπὶ ἀντικειμένου ἐξαιρουμένου τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας ἀνίσχυρον καὶ πάσης ἑτέρας συναφοῦς πράξεως ἐπ' αὐτῆς στηριζομένης ἢ ἁπλοῦν νομικὸν ἐπακολούθημα αὐτῆς ἀποτελούσης, ΑΠ 492 σ. 79, ΑΠ 108 σ. 413, ΑΠ 250 σ. 771.—Δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ περὶ λήψεως ἴσσου τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112|1920· μὴ ἐπέλευσις οὔτω καταργήσεως δίκης, οὐδ' ἀποσβέσεως τῆς ἀξιώσεως, ὡς μὴ ἀσκηθείσης ἐντὸς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 2 ν. 3198|1955, ΑΠ 492 σ. 78, ΑΠ 108 σ 413, ΑΠ 250 σ 771, Π 865 σ. 1072.—Συμφωνίας περὶ ἀμοιβῆς διὰ πρόσθετον ἐργασίαν μικροτέρας τῆς ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ὁριζομένης, Π 17872 σ. 473.—Μειώσεως κεκανονισμένων κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν (Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσ[νίκης]), ΑΠ 314 σ 837.—Ἀκύρωσις δηλώσεως βουλήσεως προκληθείσης δι' ἀπάτης κατ' ἄρθρα 147, 200, 288 Α.Κ., ΑΠ 40

σ. 350.—Ἀπόλυτος ἐξ ὑπαρχῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας ἐπιχειρουμένης εἰς τρίτον διὰ πληρεξουσίου, ἐν ἀμελλητί ἀποκρούσει διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν πληρεξούσιον, ὅτι δὲν ἐπέδειξε τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον ἐξάρτησις κύρους ἐξ ὑπάρξεως πληρεξουσίου ἐν μὴ ἐγκαίρῳ ἀποκρούσει ὑπογραφὴ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μὴ πληρεξουσίου, ΑΠ 70 σ. 321, Π 5554 σ. 1198, Π 3204 σ. 954.—Συμβάσεως ἐργασίας περιπτώσεις συνέπειαι. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 2), *Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Βιβλιάρια*. Συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας μὴ ἐγγράφως καταρτισθείσης, ΑΠ 54 σ. 284.—Συμβάσεως περὶ Συνεργατικῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν καὶ Τυπογράφων πρὸς ἔκδοσιν ἐφημερίδος ἀπὸ ἀπόψεως τηρήσεως τῶν δημοσίας τάξεως διατάξεων περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων καὶ περὶ ὑγιεινῆς τυπογραφείων, Γν.Σ. σ. 492.—Συμβάσεως μετὰ Δημοσίου, μὴ συναφθείσης ἐγγράφως ἀπόλυτος ἀκυρότης· μὴ ἴασις δι' ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως συνέπειαι, Π 5049 σ. 1078.—Πραγματικὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ μετ' ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας· ὑπαρξις σχέσεως ἐργασίας καὶ προστασία ὑπὸ ἐργατικῶν νόμων, ΑΠ 425 σ. 1312.—Συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἢ ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς· συνέπειαι. Βλ. λ. *Κυριακή, Ὑπερωρίαι*.—Διατάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως μισθωτῶν διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, Π 6049 σ. 29, Π 18524 σ. 32, Π 10961 σ. 332.—Ἀκυρότης καὶ ὅρων τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθν. συλλ. συμβάσεων περὶ ἰσχύος τῆς ἄνω διατάξεως, Π 6049 σ. 29, Π 10961 σ. 332.—Καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας συνέπειαι. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Ἐργασίας σύμβασις (παράγρ. 15), Κατάχρησις δικαιώματος, Παλαιοὶ Πολεμισταί, Στράτευσις* (παράγρ. Β), *Συνδικαλιστικὰ στελέχη*.—Καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας θυρωροῦ πολυκατοικίας ὑπὸ τινων τῶν συνιδιοκτητῶν, Π 4844 σ. 325.—Ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου ἄνευ ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου συνέπειαι, Π 7865 σ. 146.—Ἀπολύσεως κατὰ διάρκειαν ἀδείας, ΝΖ σ. 988.—Ἀπολύσεως οὐ στοιχεῖον βάσεως ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ.· ἔκθεσις ἐν αὐτῇ λόγων ἀκυρότητος ἀποτελεῖ ἐκ προοιμίων ἀντίστασιν κατὰ προβληθησομένης ἐνστάσεως ἀπολύσεως, ΑΠ 449 σ. 1319.—Θέσεως μισθωτοῦ εἰς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν ἄνευ ἐγγράφου συναινέσεως αὐτοῦ ἢ ἀδείας Ἐπιτροπῆς ν.δ. 2961)1954· συνέπεια, Π 5015 σ. 1073.—Δεδικασμένον ἐξ ἀποφάσεως περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως, Π 929 σ. 404.—Ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος τῆς καταστρατηγήσεως τοῦ ν. 2112, ΝΖ σ. 633.—Διατάξεως ἄρθρου 6 § 1 β.δ. 16)18 Ἰουλίου 1920 ὡς ἐκτὸς ἐξουσιοδοτήσεως· καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσεως ἐργάτου καὶ ἐν συνδρομῇ ἀνωτέρας βίας, Π 5197 σ. 1066.—Διοικητικῶν πράξεων Βλ. λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως, Διοικητικαὶ πράξεις—Διοίκησις*.—Εὐρείας καὶ γενικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 687 σ. 532, ΣΕ 714 σ. 737, ΣΕ 1793 σ. 1018, ΣΕ 1342 σ. 1023, ΣΕ 1751 σ. 1139.—Διορισμοῦ μετὰ διαπιστώσιν ἐλλείψεως νομιμοφροσύνης· συνέπειαι, ΑΠ 13 σ. 210.—Συλλογικῆς συμβάσεως καταρτισθείσης κατὰ παράβασιν ἄρθρ. 7 § 6 ν. 3239)1955, ΝΖ σ. 1057.—Ὅρου εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως περὶ ἡμερομισθίων κατωτέρων τῆς γενικῆς, Π 10131 σ. 1074.—Κανονισμοῦ Ἐργασίας, μὴ τηρηθείσης διαδικασίας ν. 3789)1957, Π 1691 σ. 882.—Συμφωνίας δικηγόρου περὶ ἀμοιβῆς ἐξαρτωμένης ἐκ τῶν ἐξ ἐμπορίας κερδῶν τοῦ πελάτου, μὲ ἐλλειψιν δικαιώματος ἀμοιβῆς ἐν ἀνυπαρξίᾳ τοιούτων, ΑΠ 516 σ. 38.—Ἐπὶ ἐκχωρήσεως μέρους συντάξεως εἰς δικηγόρον· διακρίσεις, Γν.Σ. σ. 1097.—Ρητρῶν εἰς ἀξίαν ὡρισμένου τινὸς εἴδους προϋποθέσεις, ΑΠ 229 σ. 715.—Πειθαρχικῆς ποινῆς κατὰ ἐκτέλεσιν ἐργασίας συνέπειαι, Π 1691 σ. 782.—Συμφωνίας γονέων καὶ τέκνου περὶ μισθοῦ διὰ τὰς κατ' ἄρθρον 1494 Α.Κ. ὑπηρεσίας τέκνου μέχρι τοῦ ἐν αὐτῷ μέτρου· ἔγκυρος διὰ τὰ πέραν αὐτοῦ, Π 5804 σ. 1201.—Ἐρημοδικίας ἀνακοπὴ κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 2910 σ. 603, Π 4341 σ. 861.—Ἔλλειψις ἀκυρότητος ἐργατικῆς διαδικασίας ἐκ τῆς ἐνώπιον Πρωτοδικείου ὑποβολῆς προτάσεων, περιεχουσῶν ἰσχυρισμοὺς μὴ προταθέντας διὰ ζώσης, ΑΠ 249 σ. 711.—Δικογράφου ἀγωγῆς κατὰ πλειόνων προσώπων, μὴ συνδεομένων δι' ὁμοδικίας, Π 3891 σ. 1083.—

Ἀλεξανδράκεια κληροδοτήματα. Σκοπὸς· χαρακτὴρ αὐτοῦ ὡς Ὀργανισμοῦ, ἀποτελοῦντος ἐκμετάλλευσιν· ἐφαρμογὴ ν. 3198)1955 δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτῶν, ΑΠ 233 σ. 644.

Ἁλιεργάται. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 233.—Ἁρμοδιότης Γραφείου Εὑρέσεως Ναυτικῆς Ἐργασίας ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου τῆς οἰκείας Λιμενικῆς Ἀρχῆς διὰ τοποθέτησιν εἰς ἐργασίας· μὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρου 5 ν.δ. 2656)1953, Ἔγγρ. σ. 989.

Ἀλλαχοῦ κερδηθέντα. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7).

Ἀλλεπάλληλοι συμβάσεις. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις*. (παράγρ. 14).

Ἀλληλέγγυον. Ἔννοια ἄρθρου 480 περὶ διαιρετῆς καὶ ἀλληλεγγύου παροχῆς, Π 5 σ. 658.—Εἰς ὁλόκληρον εὐθύνη προστήσαντος καὶ προστηθέντος, ΑΠ 155 σ. 1005.

Ἀλλοδαποί-ή. Ἀπαγόρευσις ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι, μὴ ἐφωδιασμένων διὰ τῆς νομίμου ἀδείας· συνέπεια ἀπαγορεύσεως· ἀκυρότης συμβάσεως ἐλλειψις ὑπερημερίας ἐργοδότου· ἀνεφάρμοστον ὑ.ά. περὶ δώρων· ἀναζήτησις ὠφελείας κατ' ἄρθρ. 904 ἐπ. Α.Κ.· ἀνεφάρμοστον καὶ ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539)1945, ὡς καὶ ὑ.ά. 8900)1946 δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, Π 775 σ. 95.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ ἀποδοχῶν ἐπὶ προσωπικοῦ ξένων πρεσβειῶν, Γν.Σ. σ. 316, Σχολ. σ. 696.—Ἐγχωρίου προσωπικοῦ Κρατῶν, Μελῶν Ν.Α.Τ.Ο.· ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς νομοθεσίας, ΝΖ σ. 696.—Διάδικος διατρίβων ἐν ἀλλοδαπῇ· προθεσμία κλήσεως ἐπὶ ἐργατικῆς ἀγωγῆς ἐπίδοσις, Π 3706

σ. 601, Π 2910 σ. 603.—Ἀνάκλησις ἀποφάσεως Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Σ.Ο. διὰ μὴ ἀναγνώρισιν κατὰ νόμον ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ἡσφαλισμένου ἐν ἀλλοδαπῇ ἐπιχειρήσει, ΣΕ σ. 675 σ. 614—Μετάθεσις μισθωτοῦ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, εἰς ἣν ἀρχικῶς συνήνεσεν ὑστέρα μὴ ἀποδοχή· ἀπόλυσις· οὐ παράβασις ἄρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 134 σ. 639.—Ἰσχὺς εἰδικῆς διατάξεως ν. 694]1948 περὶ προσωπικοῦ Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα, μὴ καταργηθείσης οὔτε ὑπὸ ἄρθρου 37 ν.δ. 2961]1954, οὔτε ὑπὸ ἄρθρου 15 ν. 3464]1955· ἀνεφάρμοστον διατάξεων, ἀφορωσῶν πρόσληψιν, ἀμοιβήν, ἀπόλυσιν, ἀποζημίωσιν, κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις κλπ., ΑΠ 280 σ. 642.—Ξένα δίκαια· ἰσχυρισμὸς περὶ διαφορᾶς τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἰσχύοντος δικαίου ἀπὸ τοῦ ἐγχωρίου· ἐξομοίωσις ἀλλοδαπῶν νόμων πρὸς πραγματικὰ γεγονότα, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν οἰκοθεν ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ, Π 3710 σ. 862.—Ἐφαρμογὴ ἀλλοδαποῦ δικαίου· ἄρθρα 25 καὶ 33 Ἀστ. Κώδικος· ἔγκυρον συμφωνίας περὶ ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, Γν.Σ. σ. 316.— Πιστοποιητικὸν Τούρκου ληξιάρχου δι' ἀπόδειξιν ἡλικίας ἡσφαλισμένου Ι.Κ.Α. πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως, ΣΕ 1414 σ. 1020

Ἀλωνιστικαὶ ἐπιχειρήσεις. Περίπτωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐργαζομένου εἰς ἀλωνιστικὴν ἐπιχείρησιν καὶ ἀσφάλισις Ι.Κ.Α.· ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀτυχήματος εἰς ἐποχιακὴν ἐργασίαν, Π 4482 σ. 100.—Ἀμοιβὴ προσωπικοῦ ἀλωνιστικῶν συγκροτημάτων, ΑΠ 13 σ. 210.

Ἀμαξοκαρραγωγεῖς. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 230.

Ἀμέλεια. Εἰδικὴ παθόντος ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· μείωσις ἀποζημιώσεως, ΑΠ 217 σ. 649, ΑΠ 476 σ. 1429.—Κρίσις περὶ συνδρομῆς ἢ μή, καὶ· ἄρθρ. 300 Α.Κ., ἀμελείας παθόντος· ἐλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 195 σ. 1060.—Παραμέλησις βάσεως ὅρκου ἐν κοινοποιήσει ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ ὁμόσοντος διαδίκου, συνέπεια, Π 1752 σ. 803.

Ἀμερικανικὴ Ἀποστολή. Βλ. λ. *Ἀλλοδαποί*.

Ἀμμοχαλίκων ἐργάται. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 233.

Ἀμνηστία. Ἄρσις συνεπειῶν καταδικαστικῆς ἀποφάσεως· μόνον διὰ παραγραφῆς ἢ ἀμνηστίας, Γν.Σ. σ. 805.

Ἀμοιβαί. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί, Δικηγόροι, Ἐργασίας σύμβασις, Ἰατροί, Κυριακὴ, Νυκτερινὴ ἐργασία, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπάλληλοι Δημόσιοι, Ὑπερωρίαι*. Ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἑτοιμότητος πρὸς ἐργασίαν, ΝΖ σ. 1361

Ἀμφιβολία. Ὡς λόγος ἐλλιποῦς καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 16 σ. 143, ΑΠ 181 σ. 586.—Ὡς πρὸς τὴν θέλησιν τῶν συμβληθέντων· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., ΑΠ 465 σ. 1374.—Εὔλογος· συμψηφισμὸς δικαστικῆς ἐξόδων πάντης, Π 2081 σ. 952.

Ἀναβολή. Βλ. καὶ λ. *Ἀναστολή*.—Κατάθεσις καὶ ὑποχρέωσις ἐπαναπροσλήψεως μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν, Γν.Σ. σ. 166.—Δίκης κατ' ἄρθρ. 172 Πολ. Δικ.· ἀνεπίτρεπτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 929 σ. 404.—Δίκης κατ' ἄρθρ. 172 Πολ. Δικ.· ἀνέλεγκτον ἐκτιμήσεως δικαστηρίου οὐσίας περὶ τοῦ ἂν συντρέχῃ περίπτωσις, ΑΠ 232 σ. 719.

Ἀναγγελία. Ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 1427 σ. 1092.—Εἰς Ι.Κ.Α. τῆς εἰσόδου ἀσθενοῦς ἐπὶ κατεπειγούσης περιπτώσεως εἰς μὴ συμβεβλημένην κλινικήν, ΣΕ 1984 σ. 1387.—Ἀπολύσεως βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Β Γ').

Ἀναγκαστικαὶ σχέσεις ἐργασίας. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι, Νεοπαλαιμισταί, Παλαιοὶ Πολεμισταί, Στράτευσις* (παράγρ. Β').

Ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις. Βλ. λ. *Ἀπαλλοτρίωσις*.

Ἀναγκαστικοὶ διαχειρισταί. Ἐπιχειρήσεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν ἀναγκαστικὴ διαχείρισις κατ' ἄρθρα 878 καὶ 997 ἕως 997 ΙΓ' Πολ. Δικ.· χαρακτὴρ σχέσεως Ἐγκ. σ. 1028, Γν.Σ. σ. 1028.

Ἀναγνώρισις. Χρέους· σύμβασις περὶ· ἄρθρ. 873 Α.Κ., ΑΠ 54 σ. 284.—Δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς τοῦ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.· προϋποθέσεις κλπ., Ἐγκ. σ. 296.—Σύμβασις ἀναγνωρίσεως ΑΠ 150 σ. 461.

Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή. Βλ. λ. *Ἀγωγή*.

Ἀναδρομικότης. Ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, συλλογικῆς συμβάσεως ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς συνέπειαι, Π 7681 σ. 89, Εἰσαγ. σ. 89, ΣΕ 53 σ. 197, Ἔγγρ. σ. 305, Ἔγγρ. σ. 494, Σημ. σ. 494, ΑΠ 182 σ. 511, ΑΠ 210 σ. 709, ΝΖ σ. 761, ΣΕ 1898 σ. 1304.—Ἀποφάσεως 20]1959 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὑπολογισμὸς δώρου βάσει καθοριζομένων ὑπ' αὐτῆς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, Ἔγγρ. σ. 494.—Ὑπολογισμὸς δώρων βάσει κατωτάτων ὁρίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, καθορισθέντων βάσει συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἔστω καὶ ἂν αὗται ἐδημοσιεύθησαν εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς δημοσιεύσεως τῶν περὶ παροχῆς δώρου ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐφ' ὅσον κέκτηνται ἀναδρομικὴν δύναμιν, Ἔγγρ. σ. 494. Πρβλ. Σημ. σ. 494.—Κυρώσεως διὰ νόμου λειτουργίας Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου ἀντισυνταγματική, ΣΕ 20 σ. 152.—Διατάξεως ἄρθρου 15 ν. 3755]1957, δι' ἧς κατηργήθη ἡ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Τ.Ε.Β.Ε. προβλεπομένη διετὴς προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεων ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας ὡς συνταξίμου· ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς, ΑΠ 105 σ. 542.—Ἐλλειψις κατ' ἄρθρ. 2 Α.Κ. ἀναδρομικῆς ἰσχύος νόμου, ἐκτὸς ἂν ρητῶς ἐκ τῆς διατάξεως αὐτοῦ, εἴτε σιωπηρῶς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ προκύπτῃ ἐναντία θέλησις τοῦ νομοθέτου, ΑΠ 105 σ. 542.—Ἀνάκλησις ἀποφάσεως Διοικ. Συμβουλίου Ταμείου διὰ μὴ ἀναγνώρισιν κατὰ νόμον ὡς συνταξίμου τοῦ

χρόνου ὑπηρεσίας ἐν ἀλλοδαπῇ καὶ παρ' ἀλλοδαπῇ ἐπιχειρήσει· ἔκτασις ἀναδρομικῆς ἀναζητήσεως ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν προσαυξήσεων συντάξεως, ΣΕ 675 σ. 614. — Χρονικὸς περιορισμὸς ἀναδρομικῆς ἀπονομῆς συντάξεων, ΣΕ 609 σ. 612, ΑΠ 213 σ. 729, ΣΕ 722 σ. 733.—Εἰσπραξις οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος διὰ χρόνον προγενεστέρου τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως εἰς Δ.Λ.Ο.ΕΜ., Ἔγκ. σ. 746 Ἔγκ. σ. 1031.—Μὴ ἀναδρομικότης ἄρθρου 51 § 1 ν. δ. 2698/1953 περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς συνδικαλιστικὰ στελέχη, ΣΕ 1638 σ. 1024.—Ἀναδρομὴ παροχῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἀποδείξεως ἡλικίας ἠσφαλισμένου κατὰ τὸ ν. δ. 3083/1954, ΣΕ 924 σ. 795.—Μὴ ἐφαρμογὴ νεωτέρων καταστατικῶν διατάξεων, ἐλλείψει ἀντιθέτου διατάξεως, ἐπὶ γενομένων ἤδη κατὰ τοὺς ἑκάστοτε ἐν ἰσχύι νομίμους ὅρους ἀναγνωρίσεων προϋπηρεσίας ἠσφαλισμένων. ΣΕ 139 σ. 295.—Μὴ ἀναδρομικότης ν. 3755/1957, Π 5367 σ. 471.

Ἀναίρεσις. (Ποιν. Δικ.). Ἔλλειψις τῆς κατ' ἄρθρον 93 Συντάγματος καὶ 139 Κώδ. Ποιν.Δικονομίας ἐπιβαλλομένης εἰδικῆς καὶ ἐμπεριστατωμένης αἰτιολογίας ἀποφάσεως Ποιν. Δικαστηρίου, ἱδρύουσα τὸν ἐν ἄρθρῳ 510 § 1 ἐδ. Δ' Κώδ. Ποιν. Δικονομίας λόγον ἀναιρέσεως· πότε ὑφίσταται· αὐτεπάγγελτος ἔρευνα βάσει τοῦ τύπου παραδεκτοῦ τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως· ἀναίρεσις διὰ τὸν ἄνω λόγον· παραπομπὴ εἰς τὸ αὐτὸ Δικαστήριον, ἐφικτὴ οὐσης τῆς συνθέσεως ἐξ ἄλλων δικαστῶν, ΑΠ 350 σ. 1450.

Ἀναίρεσις. (Πολ. Δικ.). 1. *Γενικά.* Ἀπαράδεκτος κατὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐνσωματωθείσης ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, ΑΠ 127 σ. 488, ΑΠ 281 σ. 699, ΑΠ 451 σ. 1377, ΑΠ 474 σ. 1455.—Ἀπόρριψις τύποις ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Ἐργατοδίκου· παραδεκτὴ αἴτησις ἀναιρέσεως κατ' ἀμφοτέρων, προβάλλουσα λόγους διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως καὶ τοιούτους πλήττοντας τὴν πρωτόδικον, ΑΠ 225 σ. 703.—Ἑκατέρωθεν αἰτήσεις ἀναιρέσεως κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως· συνεκδίκασις λόγῳ συναφείας, ΑΠ 181 σ. 586

2. *Λόγοι.* Ἀπαράδεκτον λόγου πλήττοντος τὴν περὶ τὰ πράγματα κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, μὴ προσβάλλουσαν κανόνα δικαίου, ΑΠ 520 σ. 207, ΑΠ 70 σ. 321, ΑΠ 40 σ. 350, ΑΠ 90 σ. 402, ΑΠ 37 σ. 723.—Λόγος ἀναιρέσεως περὶ κακῆς ὑπὸ Ἐφετείου ἐκτιμήσεως καὶ ἑρμηνείας περιεχομένου ἀποφάσεως Ἀρείου Πάγου· ἀπορριπτέος ὡς μὴ ἐμπίπτων, ὡς διατυποῦται, εἰς περιπτώσεις ἄρθρου 807 Π.Δ., ΑΠ 500 σ. 30.—Ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος τῆς καταστρατηγήσεως τοῦ ν. 2112, ΝΖ σ. 633.—Ἀπαράδεκτον λόγου ἐρειδομένου ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ, μὴ προταθέντος νομίμως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ΑΠ 515 σ. 17, ΑΠ 90 σ. 402, ΑΠ 128 σ. 661, ΑΠ 300 σ. 868, ΑΠ 335 σ. 1007, ΑΠ 328 σ. 1142, ΑΠ 465 σ. 1374, ΑΠ 473 σ. 1383.—...ἐξαίρεσις ἂν πρόκειται περὶ ἰσχυρισμοῦ ἀφορῶντος τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέου, ΑΠ 515 σ. 17.—...ἢ ἂν πρόκειται περὶ παραβιάσεως, μὴ δυναμένης νὰ προβληθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ἢ περὶ σφάλματος προκύπτοντος ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 515 σ. 17.—Ἀπαράδεκτον λόγου, ἐν μὴ ἰσχυρισμῷ περὶ προτάσεως τούτου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τινος τῶν ἐν ἄρθρῳ 811 § 2 Π. Δ. ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, ΑΠ 128 σ. 661.—Ἰσχυρισμὸς περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικοῦ μέσου μαρτύρων· δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν, οὐδ' ἐξετάζεται αὐτεπαγγέλτως· ἀπαράδεκτος ὡς λόγος ἀναιρέσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπροτάθη ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, ΑΠ 515 σ. 17.—Ἔρεισμα ἀποφάσεως στηρίζον ἐπαρκῶς καὶ αὐτοτελῶς τὸ διατακτικόν· ματαία ἡ ἔρευνα λόγου πλήττοντος ἐπάλληλον ἔρεισμα, ΑΠ 520 σ. 207, ΑΠ 150 σ. 461, ΑΠ 98 σ. 530, ΑΠ 134 σ. 639, ΑΠ 244 σ. 717, ΑΠ 324 σ. 834, ΑΠ 314 σ. 837.—...ἀφ' οὗ καὶ πεπλανημένη ἂν ἦ κατὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασις δὲν καθίσταται ἀναιρετέα, ΑΠ 520 σ. 207.— Ὀρθὸν διατακτικόν· οὐ λόγος ἀναιρέσεως ἐκ περισσῆς αἰτιολογίας ἐσφαλμένης, ΑΠ 39 σ. 351.—Μὴ παραγωγὴ δεδικασμένου ἐξ αἰτιολογίας ἀποφάσεως μὴ ἀναγκαιούσης πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ· οὐ λόγος ἀναιρέσεως ἐξ ἐσφαλμένου αἰτιολογίας ταύτης, ΑΠ 39 σ. 351.—Ἐπάλληλον ἔρεισμα ἀποφάσεως μὴ δυνάμενον νὰ παραγάγῃ δεδικασμένον, λόγῳ ἐλλείψεως ἐν τούτῳ δικαιοδοσίας· ἀπορριπτέοι λόγοι πλήττοντες τὸ ἔρεισμα τοῦτο, ΑΠ 244 σ. 717.—Αἰτιολογία στηρίζουσα αὐτοτελῶς καὶ ἐπαρκῶς τὸ διατακτικόν, μὴ πλητομένη διὰ λόγου ἀναιρέσεως· ματαία ἡ ἔρευνα λόγου πλήττοντος ἑτέραν αἰτιολογίαν, ΑΠ 225 σ. 703, ΑΠ 274 σ. 790, ΑΠ 199 σ. 662.—Ἐπιδίκασις πλείονος τῶν αἰτηθέντων· λόγος ἀναψηλαφήσεως καὶ οὐχὶ ἀναιρέσεως, ΑΠ 335 σ. 1007.—Ὑπέρβασις καθηκόντων· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρα 807 § 3 καὶ 808 § 1 Π.Δ., ΑΠ 300 σ. 868.—Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν πραγμάτων προταθέντων καὶ ἐχόντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρ. 807 § 7 Π.Δ., ΑΠ 150 σ. 461, ΑΠ 110 σ. 537, ΑΠ 180 σ. 588, ΑΠ 34 σ. 722, ΑΠ 401 σ. 1241.—Παραδοχὴ μὴ ἀντιθέσεως καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας εἰς ἄρθρ. 281 Α.Κ., ἄνευ ἐκθέσεως ἐκ τίνος ἀποδεικτικοῦ μέσου ἐμορφώθη ἡ κρίσις· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρ. 807 § 8 Π.Δ., ΑΠ 373 σ. 912.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν μὴ νομίμως προσληφθεισῶν ἀποδείξεων· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρου 807 § 9 Π.Δ., ΑΠ 481 σ. 217, ΑΠ 37 σ. 723.—Λόγος ἀναιρέσεως περὶ χαρακτηρισμοῦ ἀποδεικτικοῦ μέσου ὡς τεκμηρίου, ἐνῷ συνιστᾷ πλήρη ἀπόδειξιν· ἀπόρριψις ὡς ἀορίστου λόγῳ μὴ ἐκθέσεως διὰ τὴν ἀπόδειξιν τινὸς θέματος καὶ ὑπὸ τίνος προαχθῆ, ΑΠ 90 σ. 402.—Ἀοριστία λόγου περὶ παραδοχῆς πραγμάτων ὡς ἀληθῶν ἄνευ ἀποδείξεως ἢ ἄλλως λήψεως ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικῶν μέσων μὴ ἐπιτρεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου, ἐν μὴ πλήρει ἀναφορᾷ τῶν γενομένων δεκτῶν πραγμάτων καὶ τῶν ληφθέντων ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικῶν μέσων, ΑΠ 90 σ.

402.—Λόγος αναιρέσεως περί παραβιάσεως ορισμών του νόμου υπό της προσβαλλομένης αποφάσεως λαβούσης υπ' όψιν επιστολήν αχαρτοσήμαντον και μη επικληθείσαν και προσαχθείσαν πρωτοδίκως απόρριψις λόγω μη επικλήσεως ότι η πλημμέλεια έλαβεν εν τη εκκλήτω δίκη. ΑΠ 37 σ. 723.—Μη κήρυξις απαραδέκτου παρά τον νόμον· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 § 11 Π.Δ., ΑΠ 492 σ. 79.—Ψευδής ερμηνεία και εσφαλμένη εφαρμογή νόμου· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρ. 807 § 17 Π.Δ., ΑΠ 493 σ. 26, ΑΠ 492 σ. 79, ΑΠ 12 σ. 159, ΑΠ 72 σ. 335, ΑΠ 145 σ. 465, ΑΠ 182 σ. 511, ΑΠ 275 σ. 713, ΑΠ 359 σ. 846, ΑΠ 371 σ. 911, ΑΠ 155 σ. 1005, ΑΠ 400 σ. 1246, ΑΠ 447 σ. 1324 κλπ.— Ελεγκτή υπό Αρείου Πάγου η ορθή υπαγωγή γενομένων δεκτών πραγματικών γεγονότων εις την έννοιαν του νόμου, ΑΠ 280 σ. 642.—Έννοια νομική το εκ της φύσεως της συμβάσεως δεδικαιολογημένον καθορισμού ωρισμένης χρονικής διαρκείας εν συμβάσει εργασίας, ΑΠ 280 σ. 642, Παρατ. σ. 633.—Ελεγκτή κρίσις δικαστηρίου ουσίας περί της διαρκείας παρατάσεως υπό εργοδότου προθεσμίας υποβολής αιτήσεως αντικαταστάσεως πολεμιστού ά.ν. 1836/1951, ως αναφερομένη εις εφαρμογήν των αρχών της καλής πίστεως, ΑΠ 281 σ. 699.—Αξίωσις ως στοιχείου αγωγής, μη απαιτουμένου εκ του νόμου· αναίρεσις κατ' άρθρ. 807 § 17 Π.Δ., ΑΠ 493 σ. 26.—Ψευδής ερμηνεία και εσφαλμένη εφαρμογή άρθρου 8 ν. 2112 και παραβίασις διατάξεων άρθρων 475 έως 477 Π.Δ.· αναίρεσις κατ' άρθρα 807 §§ 11 και 17 Πολ. Δικ., ΑΠ 492 σ. 79.—Αοριστία λόγου περί ψευδούς ερμηνείας και εφαρμογής νόμου, άντι άλλου, λόγω μη αναφοράς των υπό της αποφάσεως γενομένων δεκτών πραγματικών περιστατικών, ως και εις τι συνίσταται η επί του διατακτικού επίδρασις εκ της εφαρμογής του ενός άντι του άλλου νόμου, ΑΠ 283 σ. 799.—Αντιφατικαί σκέψεις αποφάσεως· ανέφικτον ελέγχου περί ορθής ή μη ερμηνείας ή εφαρμογής του νόμου· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρ. 807 § 19 Πολ. Δικ., ΑΠ 488 σ. 22.—Έλλειψις νομίμου βάσεως της αποφάσεως αναίρεσις κατ' άρθρ. 807 § 19 Π.Δ., ΑΠ 16 σ. 143.— Μη έκθεσις εν αποφάσει μετά πληρότητος πραγματικών περιστατικών, εξ ων συνήχθη ύπαρξις αμφιβολίας περί ακριβούς ποσού αποζημιώσεως· έλλειψις νομίμου βάσεως· αναίρεσις κατ' άρθρ. 807 § 19 Π.Δ., ΑΠ 16 σ. 143.—Επαρκής αιτιολογία· ανέλεγκτον κρίσεως περί απολύσεως εξ οικονομικών λόγων και ουχί εκ λόγων εκδικήσεως· απόρριψις λόγου αναιρέσεως περί μη νομίμου βάσεως, ΑΠ 82 σ. 323.—Επιβολή ποινής βάσει Κανονισμού· μη προσδιορισμός εν τη αποφάσει ποίος ο Κανονισμός κλπ.· ανέφικτον ελέγχου ορθής ή εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρ. 807 § 19 Π.Δ., ΑΠ 489 σ. 352.—Κρίσις δικαστηρίου ουσίας περί υπάρξεως συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, χωρίς να εξετάση, αν αι άλλεπάλληλοι συμβάσεις εργασίας δι' ωρισμένον χρόνον εγένοντο προς καταστρατήγησιν των δικαιωμάτων του μισθωτού· ανέφικτον ελέγχου ορθής ή μη εφαρμογής νόμου· αναίρεσις κατ' άρθρ. 807 § 19 Π.Δ., ΑΠ. 254 σ. 780.

3. *Αποτελέσματα.* Άσκησις αιτήσεως αναιρέσεως κατά τελεσιδίκου αποφάσεως δεν καθιστά επίδικον την διαφοράν, ώστε να δύναται να γίνη λόγος περί διαδρομής της παραγραφής εν επιδικία· δεν ανοίγεται διά της άσκήσεως της αιτήσεως αναιρέσεως τρίτος βαθμός δικαιοδοσίας, του Αρείου Πάγου κρίνοντος ουχί επί της ουσίας της διαφοράς, αλλά περί της ορθότητος της αποφάσεως μετ' αναίρεσιν ταύτης άρχεται εκ νέου η επιδικία, ΑΠ 331 σ. 867.—Αναίρεσις αποφάσεως διά λόγον πλην των εν άρθρω 833 §§ 2 και 3 αναφερομένων· δυνατή παρακράτησις υποθέσεως προς εκδίκασιν κατ' ουσίαν, ΑΠ 498 σ. 49, ΑΠ 451 σ. 1376.—Αναίρεσις διά λόγον άρθρου 807 § 17 Π.Δ.· παραπομπή υποθέσεως, χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως, ενώπιον του Γ' Τμήματος προς περαιτέρω συζήτησιν. ΑΠ 492 σ. 79, ΑΠ 16 σ. 143, ΑΠ 150 σ. 461, ΑΠ 254 σ. 780, ΑΠ 319 σ. 844, ΑΠ 331 σ. 867, ΑΠ 371 σ. 911, ΑΠ 447 σ. 1324, ΑΠ 460 σ. 1373.—Αναίρεσις διά λόγον άρθρου 807 § 19 Π.Δ. παραπομπή εις Γ' Τμήμα Αρείου Πάγου διά την ορθήν εφαρμογήν του νόμου, ΑΠ 488, σ. 22.—Αναίρεσις αποφάσεως· παρακράτησις υποθέσεως, μη χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως, υπό του Τμήματος προς εκδίκασιν και κατ' ουσίαν, ΑΠ 493 σ. 26, ΑΠ 11 σ. 147, ΑΠ 12 σ. 159, ΑΠ 107 σ. 348, ΑΠ 180 σ. 588, ΑΠ 400 σ. 1246.—...όμοίως επί αναιρέσεως διά λόγον άρθρου 807 § 8 Π.Δ., ΑΠ 373 σ. 912.— ... όμοίως επί αναιρέσεως διά λόγον άρθρου 807 § 7 Π.Δ., ΑΠ 401 σ. 1241.—Διαφωνία Τμημάτων παραπομπή εις Ολομέλειαν, ΑΠ 237 σ. 707, ΑΠ 292 σ. 791.—Έκφρασις γνώμης υπό Τμήματος επί νομικού ζητήματος εναντίας προς προγενεστέρας αποφάσεις του· παραπομπή υποθέσεως εις Ολομέλειαν, ΑΠ 68 σ. 274, ΑΠ 449 σ. 1319.—Λήψις αποφάσεως με πλειοψηφίαν μιάς ψήφου· παραπομπή εις Ολομέλειαν, ΑΠ 173 σ. 543, ΑΠ 178 σ. 513, ΑΠ 275 σ. 713, ΑΠ 285 σ. 852, ΑΠ 300 σ. 868.— Αναίρεσις υπό Ολομελείας· αναπομπή υποθέσεως εις το υπό του Κανονισμού οριζόμενον Τμήμα, το οποίον, αποφαινόμενον εάν συντρέχη περίπτωσις εκ των λοιπών λόγων αναιρέσεως, προβαίνει εις κατ' ουσίαν εκδίκασιν της υποθέσεως, ΑΠ 281 σ. 699.—Αναίρεσις υπό Ολομελείας· παραπομπή υποθέσεως εις Γ' Τμήμα προς περαιτέρω συζήτησιν, ΑΠ 359 σ. 846, ΑΠ 468 σ. 1381, ΑΠ 459 σ. 1385.—Αναίρεσις αποφάσεως· επάνοδος διαδίκων εις την διαδικαστικήν κατάστασιν ευρίσκοντο πρό της αναιρεθείσης αποφάσεως, ΑΠ 498 σ. 19, ΑΠ 10 σ. 141, ΑΠ 80 σ. 469, ΑΠ 477 σ. 532, ΑΠ 218 σ. 637, ΑΠ 250 σ. 771, ΑΠ 373 σ. 912, ΑΠ 401 σ. 1241, ΑΠ 451 σ. 1376 κλπ.— Αναίρεσις αποφάσεως εκτελεσθείσης· διάταξις επαναφοράς πραγμάτων εις την πρό της εκτελέσεως κατάστασιν· απόδοσις ληφθέντος, ΑΠ 107 σ. 348.—Εν μέρει νίκη και εν μέρει ήττα·

συμψηφισμός δικαστικής δαπάνης άπάντων τών βημάτων, ΑΠ 107 σ. 348.

Αναιτιολόγητον. Βλ. λ. *Αίτησις ακυρώσεως* (παράγρ. 3), *Αναίρεσις* (Πολ. Δικ.) (παράγρ. 2).

Ανάκλησις. Διοικητικών πράξεων· όροι· συνέπειαι· περιορισμοί. Βλ. λ. *Διοικητικαί πράξεις—Διοίκησις*.—Υπό έργοδότου προαιρετικών παροχών. Γνμδ. νμθ. σ. 129.—Έντολής, Γν Σ. σ. 945.—Αναγκαστικού διορισμού παλαιστού διαιτητού, ΣΕ 1376 σ. 1090.—Καταγγελίας συμβάσεως έργασίας, Πρβρ. 547 σ. 1196.

Ανακοίνωσις. Περικοπής μισθού δημοσίου ύπαλλήλου διά μή παρασχεθείσαν έξ ύπαιτιότητος αύτού ύπηρεσίαν, άφετηρία προθεσμίας προσφυγής εις Υπηρεσιακόν Συμβούλιον, ΑΠ 80 σ. 469.

Ανακοπή. Κατά τών κατά την έργατικήν διαδικασίαν εκδιδομένων αποφάσεων· συγχωρητή μόνον επί άκύρου ερημοδικίας, Π 2910 σ. 603, Π 4341 σ. 861.—Εκ τού άρθρου 235 Πολ. Δικ. κατά τίτλου εισπράξεως οφειλής προς Δημόσιον ενώπιον τών καθ' ύλην δικαστηρίων· πότε δέν επιτρέπεται· Δευτεροβάθμιος Επιτροπή Εφέσεων Ι.Κ.Α.· συλλογικόν διοικητικόν όργανον επιτρεπτή άνακοπή εκ τού άνω άρθρου κατ' αποφάσεων αύτής περί προσδιορισμού οφειλής εξ εισφορών, αποκλείουσα άσκησιν αιτήσεως άκυρώσεως, ΣΕ 2079 σ. 39.—Δικαίωμα τριτανακοπής κατ' αποφάσεως Πρωτοδικείου περί διαλύσεως σωματείου, Ε 971 σ. 594.—Ανακοπή τρίτου κατ' άρθρον 238 Πολ. Δικ.· προσβολή δι' αύτής και αποφάσεων κατά την επ' αναφορά διαδικασίαν, εν συνδρομή προϋποθέσεων άρθρου 238 Πολ. Δικ.· αναγκαία ή επίκλησις δόλου ή συμπαιγνίας προκειμένου περί αποφάσεων, αίτινες, ώς εκ τής φύσεώς των, αποτελούσι δεδικασμένον κατά πάντων, οίαι και αι κατ' άρθρ. 81 Α.Κ. και κατά την επ' αναφορά διαδικασίαν εκδιδόμεναι· τριτανακοπή κατ' αποφάσεως Πρωτοδικείου περί αναγνωρίσεως σωματείου, Π 396 σ. 596.

Ανανέωσις. Περίπτωσις καθορισμού διετούς διαρκείας συμβάσεως έργασίας επιμελητού κλινικής και ανανεώσεως αύτής επανειλημμένως· κρίσις περί δεδικαιολογημένου εκ τής φύσεως τής συμβάσεως τού καθορισμού ωρισμένου χρόνου ορθή εφαρμογή ν. 2112, ΑΠ 227 σ. 641.—Σιωπηρά κατ' άρθρον 671 Αστικού Κώδικος επ' αορίστον ανανέωσις συμβάσεως ωρισμένου χρόνου· απόσβεσις τής παλαιάς και σύναψις νέας συμβάσεως αορίστου χρόνου, μή συνυπολογιζομένου διά την αποζημίωσιν τού χρόνου τής ωρισμένου χρόνου συμβάσεως έργασίας, Π 1921 σ. 1012.

Ανάπαυσις. Βλ. και λ. *Άδεια μισθωτών, Κυριακή, Έορταί*.—Τρόπος υπολογισμού τής καθ' εβδομάδα 12ώρου αναπαύσεως τού κατωτέρου υγειονομικού προσωπικού, Γν Σ. σ. 167.—Δικαίωμα αναπαύσεως έργατών και υπαλλήλων τών εν άρθρω 8 άριθ. 1–13 π.δ. 8/14 Μαρτίου 1930 περί Κυριακής αναπαύσεως έργασιών, μεταξύ τών οποίων και αι νοσοκομειακαί, τών απασχολουμένων κατά Κυριακάς πέραν τών τριών ωρών, προς αναπαυσιν κατά την επομένην Κυριακήν ή, άν τούτο είναι αδύνατον ώς εκ τής φύσεως τού επαγγέλματος, καθ' έτέραν ημέραν τής εβδομάδος ή κατά ίξ συνεχείς έργασίμους ώρας, κατά δύο διαφόρους ημέρας τής εβδομάδος, μή αναιρουμένης τής διά τού νόμου γενομένης ήδη ρυθμίσεως έως γενικωτέρας ή διαφόρου ρυθμίσεως δι' εκδόσεως τού κατά τό άρθρον 12 § 4 διατάγματος, ΑΠ 111 σ. 400.—Ημέρα εβδομαδιαίας αναπαύσεως δι' επιτρεπτώς εκ τού νόμου κατά Κυριακήν εργαζόμενον· μή συνυπολογισμός ταύτης ώς έργασίμου δι' αποζημίωσιν εργατών κατά β.δ. 16.7 1920, ΝΖ σ. 625.

Ανάπηροι. Αναγκαστική τοποθέτησις αναπήρων και θυμάτων πολέμου εις θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων και καθαριστριών Δημοσίων Υπηρεσιών, Δήμων και Κοινοτήτων, πόσης φύσεως Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Τραπεζών κλπ.· εφαρμογή άρθρου 30 ά.ν. 1324/1949· αποφασιστική αρμοδιότης Υπουργού Εργασίας ή κατά περίπτωσιν αρμοδίου Νομάρχου· ακυρότης τοποθετήσεως υπό Τοπικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ τού στρατού, διαβιβασθείσης απλώς τής σχετικής αποφάσεως τού Συμβουλίου υπό τού Νομάρχου, ΣΕ 1849 σ. 19.—Σύναψις αναγκαστικής σχέσεως έργασίας αναπήρων και τραυματιών ά.ν. 1836/1951 διά τής τοποθετήσεως αύτών υπό τών Συμβουλίων τού άρθρου 3 τού νόμου· υποχρέωσις εργοδότου προς καταβολήν μισθοδοσίας άφ' ής ό τοποθετηθείς θά προσφέρη τάς υπηρεσίας του εις την επιχείρησιν, εις την οποίαν ετοποθετήθη· έγκυρος ή σύμβασις αναγκαστικώς τοποθετηθέντος εκ τής μή ασφαλίσεως κατά τό άρθρον 6 § 3 τού ν. 2018/1939 εις τό Ταμείον Ασφαλίσεως Μυλεργατών και εκ τής μή ιατρικής εξετάσεως αύτού, δυναμένου τούτον νά αποτελέση κατά τάς περιστάσεις περίπτωσιν καταγγελίας τής συμβάσεως υπό τού εργοδότου, ΑΠ 145 σ. 465.—Ανάπηροι και πολεμισταί υπάλληλοι Τραπέζης Ελλάδος· επέκτασις προστασίας νεοπολεμιστών ν.δ. 1799/1942 διά τού ν. 971/1949 και επί τών μελών εθνικών ανταρτικών ομάδων και εθνικών οργανώσεων· ανάλυσις προστασίας· τιμητική προαγωγή υπαλλήλων κατά ν.δ. 1799/1942, ΑΠ 27 σ. 474.—Έννοια ειδικής νομοθετικής προστασίας αναπήρων πολέμου μισθωτών· εφαρμογή άρθρου 8 ν.δ. 1799/1942 επί προσληφθέντος μετά την ισχύν τού· ρύθμισις προστασίας επί καταγγελίας υπό εργοδότου και ούχι επί λύσεως τής συμβάσεως διά ρητής ή σιωπηράς καταγγελίας μισθωτού· αποχώρησις μισθωτού και συνταξιοδότησις παρά τού ΙΚΑ· σιωπηρά εξ αύτού καταγγελία τής συμβάσεως έργασίας· έλλειψις υπερημερίας εργοδότου, Π 2702 σ. 648.—Αναγκαστική πρόσληψις αναπήρων άν ισχύουν αι διατάξεις τής παραγράφου 2 τού άρθρου 6 ν.δ. 2657/1953 επί τών περιπτώσεων τών άρθρων 30 και 32 τού ά.ν. 1324/1949 περί αναπήρων, Γν.Σ. σ.

1103. Αναγκαστικαί τοποθετήσεις αναπήρων πολέμου ως μισθωτών· ανάπηρος πολεμιστής τυχών προστασίας ά.ν. 1836|1951· λήξις χρονικής διαρκείας· ού δικαίωμα νέας τοποθετήσεως βάσει άρθρου 30 ά.ν. 1324|1949, Γν.Σ. σ. 1425.—Εάν σύζυγος αναπήρου πολέμου προσληφθείσα ως θεραπαινίς τούτου δικαιούται μετά τον θάνατον τούτου αποζημιώσεως, Γν. Σ. σ. 1033.—Άδεια αναπήρων πολέμου διά λουτροθεραπείαν και αεροθεραπείαν άρθρον 53 ά.ν. 1324|1949· ισχύς μετά ν. 1811|1951 περί Υπαλληλικού Κώδικος εφαρμογή αδιακρίτως επί υπαλλήλων, εργατών, υπηρετών εξαιρέσεις εκτάκτων· ανεξαρτήτων άδειας ταύτης πρός το δικαίωμα λήψεως άδειας δυνάμει άλλων νόμων και πρός χρόνον υπηρεσίας· προκαταβολή αποδοχών· δικαίωμα αποζημιώσεως εν αρνήσει εργοδότου πρός παροχήν· εφαρμογή άρθρου 3 ν.δ. 3755|1955 μόνον δι' άδειας ά.ν. 539|1945, ΝΖ σ. 748.—Απόλυσις μισθωτού ζητήσαντος την νόμιμον ως αναπήρου άδειαν αεροθεραπείας κατάχρησις δικαιώματος· άκυρότης, Π 5648 σ. 1011.— Παροχή άδειας διά λουτροθεραπείαν ή αεροθεραπείαν in natura, Εισαγ. σ. 1011.— Δικαίωμα άδειας λουτροθεραπείας, αεροθεραπείας κλπ. αναπήρων κατ' άρθρ. 53 ά.ν. 1324|1949, μετά πλήρων αποδοχών· συνυπολογισμός και μή εργασίμων ημερών· έννοια όρου· «πλήρεις αποδοχαί»· υπολογισμός άδειας πολιτικώς από ημέρας εις ημέραν, Γν.Σ. σ. 1153 -Θέματα σχετικά πρός σύνταξιν λόγω αναπηρίας. Βλ. εις λ. ***Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία***.

Αναπροσαρμογή.—Αποδοχών. Βλ λ. ***Αποδοχαί, Συλλογικαί διαφοραί εργασίας, Συλλογικαί συμβάσεις εργασίας***. Αποζημιώσεων εξ εργατικού ατυχήματος, Π 4482 σ. 100, Π 556 σ. 282, ΑΠ 84 σ. 336.—Συντάξεων κατά την διά ν. 19|1944 εξουσιοδότησιν, ΑΠ 55 σ. 286.—Εισφορών κλπ. κατ' ά.ν. 19|1944, ΑΠ 328 σ. 1142, ΑΠ 410 σ. 1244.—Επιδομάτων ανεργίας και στρατεύσεως, Έγκ. σ. 1396.—Επίδομα αναπροσαρμογής λόγω αναπηρίας κατ' ά.ν. 1846|1951, ΣΕ 335 σ. 357, ΣΕ 559 σ. 536, ΑΠ 110 σ. 537, ΑΠ 213 σ. 729, ΣΕ 1264 σ. 895, ΣΕ 1670 σ. 982, ΣΕ 1680 σ. 982, ΑΠ 354 σ. 1138.—Υποβολή αιτήσεως αναπροσαρμογής συντάξεως εις Ι.Κ.Α. και διακοπή παραγραφής κατ' άρθρ. 269 Α.Κ., ΑΠ 447 σ. 1324.

Ανάρμοστος συμπεριφορά. Ως λόγος απολύσεως πολεμιστών ά.ν. 1836|1951, ΣΕ 180 σ. 205.—

Αναστολή. Εκτελέσεως αποφάσεως κατ' εργατικήν διαδικασίαν μετ' άσκησιν έφέσεως· απαράδεκτος επί αποφάσεως κηρυχθείσης προσωρινώς υποχρεωτικώς εκτελεστής κατ' άρθρον 186 Α Πολιτ. Δικονομίας· δυνατή αναστολή επί προσωρινώς εκτελεστής αποφάσεως κατ' άρθρον 186 Πολ. Δικονομίας, Π 4387 σ. 921, Π 4775 σ. 977.—...αρμόδιον το κατά την εργατικήν διαδικασίαν δικάζον δικαστήριον, Π 4775 σ. 977.—Εκτελέσεως αποφάσεως γενικής συνελεύσεως σωματείου, Πρδρ. 63 σ. 969.—Εκτελέσεως συμβάσεως εργασίας· συνυπολογισμός του χρόνου αύτης εις χρόνον πραγματικής υπηρεσίας διά την αποζημίωσιν ν. 2112|1920, Π 30 σ. 398.—Προθεσμίας προειδοποιήσεως ν. 2112|1920 διαρκούσης άδειας, ΝΖ σ. 1154.—Προθεσμίας αγωγής περί αποζημιώσεως ν. 2112|1920 επί αποτροπής άσκήσεως της αξιώσεως διά δόλου του υποχρέου, Π 1630 σ. 772.—Προθεσμίας δι' ανωτέραν βίαν, ΣΕ 942 σ. 793.—Ασφαλίσεως Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 1268.—Καταβολής συντάξεως Ι.Κ.Α. επί αναλήψεως εργασίας, ΣΕ 2358 σ. 158, ΣΕ 1 σ. 225, ΣΕ 940 σ. 797, ΣΕ 1693 σ. 978, Έγκ. σ. 1208, 1395.—Δυνατή ή υπό της Νομοθετικής Εξουσίας κατάργησις ή και αναστολή κτηθέντος δικαιώματος συντάξεως, μή συνταγματικώς προστατευομένου δικαιώματος, ΣΕ 1 σ. 225.—Εργασίας φορτοεκφορτωτού· ή απαγόρευσις άσκήσεως επαγγέλματος του κεκτημένου το σχετικόν βιβλιάριον φορτοεκφορτωτού μέχρι προσκομίσεως υπ' αύτου ωρισμένων στοιχείων, εξ ων και πιστοποιητικού νομιμοφροσύνης· ανεπίτρεπτος, ΣΕ 40 σ. 219.

Αναψηλάφησις. Επιδίκασις πλειόνων των αιτηθέντων· λόγος αναψηλαφήσεως και ούχί άναιρέσεως, ΑΠ 335 σ. 1007.

Ανειδίκευτοι εργάται. Βλ. λ. ***Αποδοχαί*** (παράγρ. 2β).

Ανέλεγκτον (Διοικ.) Βλ. λ. ***Αίτησις ακυρώσεως*** (παράγρ. 3).

Ανέλεγκτον (Πολ. Δικ.). Εκτιμήσεως πραγμάτων, ΑΠ 520 σ. 207, ΑΠ 70 σ. 321, ΑΠ 40 σ. 350, ΑΠ 90 σ. 402, ΑΠ 129 σ. 662, ΑΠ 280 σ. 642, ΑΠ 229 σ. 715, ΑΠ 341 σ. 836, ΑΠ 335 σ. 1005, ΑΠ 195 σ. 1060 ΑΠ 425 σ. 1312.—Κρίσεως δικαστηρίου ουσίας περί του ότι ο θάνατος μισθωτού δεν ήτο αποτέλεσμα βιοίας και αφνιδίας επενεργείας εξωτερικού αίτίου, ΑΠ 90 σ. 402.—Κρίσεως περί του ότι ή απόλυσις επεβάλλετο εξ οικονομικών λόγων και δεν ωφείλετο εις λόγους εκδικήσεως· επαρκής αιτιολογία της τοιαύτης κρίσεως, ΑΠ 82 σ. 323.—Κρίσεως Εφετείου περί μή συνδρομής περιπτώσεως άρσεως συντηρητικής κατασχέσεως και μετατροπής εις προσημείωσιν, ΑΠ 515 σ. 17.—Εκτιμήσεως αποδείξεων, ΑΠ 11 σ. 147, ΑΠ 520 σ. 207, ΑΠ 70 σ. 321, ΑΠ 150 σ. 461, ΑΠ 98 σ. 530, ΑΠ 227 σ. 641, ΑΠ 275 σ. 713, ΑΠ 274 σ. 790, ΑΠ 341 σ. 836, ΑΠ 367 σ. 894, ΑΠ 335 σ. 1007, ΑΠ 465 σ. 1374 κλπ.—Εκτιμήσεως περιεχομένου εγγράφου, ΑΠ 341 σ. 836.—Εκτιμήσεως περιεχομένου αποφάσεως Διοικ. Συμβουλίου Ταμείου Μεταλλευτών, ΑΠ 213 σ. 729.—Ελεγκτή ή ορθή υπαγωγή πραγματικών γεγονότων εις την έννοιαν του νόμου, ΑΠ 280 σ. 642.—Έννοια νομική και ούχί πραγματικόν γεγονός το εκ της φύσεως της συμβάσεως δεδικαιολογημένον καθορισμού ωρισμένης χρονικής διαρκείας εν συμβάσει εργασίας, ΑΠ 280 σ. 642, Παρατ. σ. 633.

Ανεργία — Άνεργοι. Βλ και λ. ***Ανεργίας Οργανισμός—Ασφάλισις***. Θέσις μισθωτών υπό εργοδότου εις εργασίαν εκ περιτροπής άνευ συναινέσεως αύτου ή άδειας Επιτροπής ν.δ. 2961|1954· άκυρότης· συνέπεια· υπερημερία

έργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, Π 5015 σ. 1073.—Συμφωνία περὶ ἐργασίας μισθωτοῦ (θερμαστοῦ ἐργοστασίου) μόνον κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας λειτουργίας μηχανήματος καὶ μόνον κατὰ τὸν χρόνον λειτουργίας τούτου· ἔγκυρον τῆς συμφωνίας, μὴ ἐμποδούσης εἰς διάταξιν ἄρθρου 13 § 7 ν.δ. 2961]1954, ἀναφερομένην μόνον εἰς τὴν ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν, Π 7862 σ. 1191.

Ἀνεργίας Ὀργανισμὸς—Ἀσφάλισις. *1. Ἀσφάλισις κατ' ἀνεργίας· ἐπιδότησις· εἰσφοραί.* Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν διδασκαλικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν σχολείων προσληφθέντος πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3855]1958, Ἔγκ. 58, Γν.Σ. 58.—Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν ἀπολυομένων μισθωτῶν· προϋποθέσεις· ἰδιότης ἀνέργου· ἔννοια· λύσις σχέσεως ἐγκυρος· ἡμέραι ἐργασίας· ὑπολογισμός· διάρκεια ἐπιδοτήσεως· ποσὸν ἐπιδόματος· στέρησις δικαιώματος ἐπὶ ἀποχωρήσεως μισθωτοῦ· λύσις σχέσεως κατ' ἐπιταγὴν νόμου δικαίωμα ἐπιδοτήσεως, ΝΖ σ. 671.—Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν μισθωτοῦ καταγγείλαντος διὰ ἀπουδαῖον λόγον σύμβασιν ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Γν.Σ. σ. 986.—Ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας προσωπικοῦ Μ.ΟΜΑ. καὶ μαθητῶν τεχνιτῶν τούτων· τρόπος ἐπεκτάσεως τῆς παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀνεργίας ἀσφαλίσεως ἐπὶ κατηγοριῶν μισθωτῶν, Ἔγκ σ 1029.—Ἀσφάλισις ἀνεργίας μισθωτῶν Δημοσίων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν ν.δ. 3971]1959 κατὰ χρόνον πρακτικῆς ἀσκήσεώς των· προϋπόθεσις, Ἔγκ. σ. 1030.—Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν τῶν ἀπολυομένων ὑπὸ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν λόγῳ πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, Ἔγκ. σ. 1031.—Ὑπολογισμὸς ἡμερῶν ἐργασίας δι' ἐπιδότησιν· ἔννοια ἄρθρου 17 § 1 τοῦ ν.δ. 2961]1954, Ἔγκ. σ. 1206, Γν.Σ. σ. 1206. Ὑπολογισμὸς δώρου Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας, Ἔγκ. σ.58.—Ἀναπροσαρμογὴ τῶν ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Α.Α. χορηγουμένων ἐπιδομάτων ἀνεργίας, Ἔγκ. σ 1396.—Πίνακες ὑπολογισμοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας διὰ τοὺς ἀπὸ 1.10.1960 ἀπολυομένους μισθωτούς, Ἔγκ. σ. 1397.—Ἀνεπίτρεπτος ὑπολογισμὸς ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως ἀνέργου εἰς ἐκείνας δι' ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος ἐπὶ μὴ ὁλοκληρώσεως προϋποθέσεων δικαιώματος συντάξεως πρὸ ἐνάρξεως ἀ.ν. 1846]1951, ΑΠ 12 σ. 159.—Ἀπαλλαγὴ Ο.Τ.Ε. καὶ πάσης εἰσφορᾶς ὑπὲρ Ταμείου Ἀνεργίας· διατήρησις ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὸν νόμον 3464]1955 καὶ ἀνυπόχρεον καταβολῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν εἰσφορῶν κλάδου ἀνεργίας ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ διὰ χρόνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 3464]1955, ΑΠ 500 σ. 30.—Ἀπαλλαγὴ πλοιοκτητῶν φορτηγοῦ πλοίου «Φρυγία» ἀπὸ πάσης εἰσφορᾶς πρὸς οἱουσδήποτε Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς περιλαμβάνει καὶ τὰς πρὸς τὸν Ο.Α.Α.Α. εἰσφοράς, Γν.Σ. σ 56.— Συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεων ἠσφαλισμένων ἐκ παροχῶν Ι.Κ.Α. πρὸς ὀφειλὰς τούτων ἐξ εἰσφορῶν ὑπὲρ Ο.Α.Α.Α.Α., Ο.Ε.Κ, Ἔγκ. σ. 359.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὸ ν.δ. 4104]1960 εἰσφοραὶ ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 1284.

2. *Παροχὴ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων πρὸς μισθωτοὺς κατὰ ν.δ. 3868]1958.* Βλ. λ. *Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων.*

3. *Λογαριασμὸς στρατεύσεως· ἐπιδότησις· εἰσφορά.*— Σκοπὸς ν. 2054]1952 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ στρατευσμένων μισθωτῶν· ἀνυπόχρεον καταβολῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ δι' αὐτοῦ συσταθέντος Λογαριασμοῦ πρὸς ἐπιδότησιν τῶν ἐφέδρων τῶν ἐργοδοτῶν πλοιοκτητῶν ἀκτοπλοϊκῶν ἢ ποντοπόρων πλοίων, ΑΠ 506 σ. 27.—Ἐξαίρεσις ἀπὸ ν. 2054]1952 περὶ στρατεύσεως τῶν πληρωμάτων ἐμπορικῶν πλοίων, Ἔγκ. σ. 490.—Ἀσφάλισις κατὰ στρατεύσεως προσωπικοῦ Μ.Ο.Μ.Α. καὶ μαθητῶν τεχνιτῶν τούτου, Ἔγκ. σ. 1029.—Ἀσφάλισις στρατεύσεως μισθωτῶν Δημοσίων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν ν.δ. 3971]1959 κατὰ χρόνον πρακτικῆς ἀσκήσεώς των· προϋπόθεσις, Ἔγκ. σ. 1030.—Ἡμέραι ἐπιδοτήσεως λόγῳ στρατεύσεως· συνυπολογισμὸς ἐν ἀσφαλίσει εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, Γν.Σ. σ. 1034.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὸ ν.δ. 4104]1960· εἰσφοραὶ στρατεύσεως, Ἔγκ. σ. 1284.—Ἀναπροσαρμογὴ ἐπιδομάτων στρατεύσεως, Ἔγκ. σ. 1396.

Ἀνήλικοι Ἀπόφασις συγγενικοῦ συμβουλίου διὰ τὴν ὑπὸ ἐπιτρόπου ἀνηλίκου ἔγερσιν ἀγωγῆς· ἀνάγεται εἰς τὴν νομιμοποίησιν τοῦ ἐπιτρόπου· πότε δέον νὰ ὑπάρχῃ, Π 4482 σ. 100.—Δυνατὴ παράστασις ἀνηλίκου, συμπληρώσαντος 14ον ἔτος ἡλικίας ἐπὶ δικαστηρίου πρὸς προστασίαν ἢ διεκδίκησιν τῶν ἐκ τῆς ἰδίας ἐργασίας αὐτοῦ, Π 3248 σ. 853.—Διατάξεις περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων· δημοσίας τάξεως· ἀκυρότης μερικὴ καὶ ἐνδεχομένως ὁλικὴ συμβάσεως περὶ Συνεργατικῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν καὶ Τυπογράφων πρὸς ἔκδοσιν ἐφημερίδος, ἐφ' ὅσον ἀνελήφθησαν ὑποχρεώσεις κατὰ παράβασιν τῶν ἄνω διατάξεων, Γν. Σ. σ. 492.—Ἄδεια κατ' ἀ.ν. 539]1945 εἰς ἀνηλίκους ἡλικίας κατωτέρας τῶν 18 ἐτῶν, Π 10268 σ. 1451.—Ἀσφαλιστικὴ διὰ τὸ Ι.Κ.Α. ἱκανότης τῶν συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν μελῶν οἰκογενείας, Ἔγκ. σ. 985.—Ἀσφάλισις καὶ εἰσφοραὶ ὑπὲρ Ι.Κ.Α. δι' ἀνηλίκους μαθητὰς τεχνίτας κλπ.· ρύθμισις ν.δ. 4104]1960, Ἔγκ. σ. 1284.

Ἀνθοκηπουροί. Βλ. λ. *Γεωργικαὶ ἐργασίαι.*

Ἀνθυγιεινὴ ἐργασία. Παροχὴ ἐπιδόματος εἰς ἐργάτας βαφείων κλπ., Π 53 σ. 391.—Παροχὴ ἐπιδόματος εἰς μισθωτοὺς πλυντηρίων· ἔννοια σχετικῆς ὑ.ά. 26467]1951· ἀνεφάρμοστος ἐπὶ πλυντηρίων σανατορίων, ΑΠ 338 σ. 839.—. . . ὁμοίως ἀνεφάρμοστος ἐπὶ πλύσεως στρατιωτικοῦ ἱματισμοῦ εἰς ἐργοστάσιον, Π 5843 σ. 1205.—Παροχὴ ἐπιδόματος εἰς ἐργαζομένους εἰς μεταλλεῖα καὶ ὀρυχεῖα· ἔννοια σχετικῆς ὑ.ά. 25841]1952· ὅριον καὶ ἔννοια ἡμερησίων

αποδοχῶν διά τὸ δικαίωμα· συνυπολογισμός καὶ προσθέτων παροχῶν, ΑΠ 102 σ. 414.

Ἀνικανότης. Ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 84 σ. 336, ΑΠ 213 σ. 729, ΑΠ 117 σ. 739, Π 5660 σ. 1136, ΑΠ 334 σ. 1140.—Θέματα σχετικὰ πρὸς συνταξιοδότησιν, ΣΕ 1731 σ. 1160, ΣΕ 681 σ. 613, Ἐγκ. σ. 985, ΑΠ 117 σ. 739, ΑΠ 213 σ. 729, ΑΠ 354 σ. 1138, ΑΠ 344 σ. 1140, Γν. Σ. σ. 1148.—Ὑπαλλήλου Ἑταιρείας Ὑδάτων συνεπείᾳ νόσου· ἀπόλυσις· ἀποζημίωσις, Π 1886 σ. 804.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ λόγῳ διαρκοῦς ἀνικανότητος πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἕνεκα νόσου οὗ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀδείας κατ' ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539]1945, ΑΠ 62 σ. 281.

Ἀνοικοδόμησις. Καταγγελία σχέσεως ἐργασίας ἐπὶ ἐξωθουμένων κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα, ΝΖ σ. 873.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετ' ἔξωσιν ἐργοδότου δι' ἀνοικοδόμησιν· οὐ περίπτωσις ἀνωτέρας βίας· δικαίωμα ἀπολυομένου προσωτικοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ ν. 2112]1920, Π 5695 σ. 1379.

Ἀνταγωγή. Παραδεκτὴ ἄσκησις διὰ τῶν προτάσεων, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξίωσις πηγάζει ἐκ τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σχέσεως ἐργασίας· ὑπαγωγὴ εἰς ἣν καὶ ἡ ἀγωγὴ διαδικασίαν, Π 1885 σ. 458.

Ἀντορτικαὶ ὁμάδες. Ἐπέκτασις προστασίας νεοπολεμιστῶν τοῦ ν.δ. 1799]1942 διὰ νόμου 97]1949 καὶ ἐπὶ μελῶν Ἐθνικῶν Ἀνταρτικῶν Ὁμάδων καὶ Ἐθνικῶν Ὀργανώσεων· ἀνάλυσις τῆς προστασίας· τιμητικὴ προαγωγή, ΑΠ 27 σ. 474.

Ἀντεθνικὴ δρᾶσις. Ὡς λόγος ἀφαιρέσεως ἀδείας φορτοεκφορτωτοῦ, ΣΕ 683 σ. 482.—Ὡς λόγος ἐξαιρέσεως παροχῆς ἐργατικῆς κατοικίας, ΣΕ 751 σ. 483.

Ἀντέφεσις. Ὅροι ἀσκήσεως κατ' ἄρθρον 538 Πολ. Δικ. πολλαπλῆ ἄσκησις τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατ' ἀποφάσεως· προϋπόθεσις ἀ παραδέκτου, Π 775 σ. 96.

Ἀντικατάστασις. Βλ. λ. ***Στράτευσις***.

Ἀντιπροσωπεία - οι. Σύναψις συμβάσεως ἐργασίας ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου ἔννοια ἄρθρου 212 Α.Κ., Εἰσαγ. σ. 1078.—Πρόσληψις δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἀσμάτων εἰς κέντρον διασκεδάσεως· ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ περὶ καταρτίσεως τῆς συμβάσεως ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου, ἐλλειπούσης μνείας τούτου ἐν αὐτῇ καὶ μὴ βεβαιουμένου ὅτι ἐτέλει ἐν γνώσει ὁ συμβληθείς· ἑρμηνευτικὸς κανὼν ἄρθρου 212 Α.Κ., Π 5195 σ. 1079.—Προϋπόθεσις ἐπελεύσεως ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἡ ἐνέργεια αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀντιπροσώπου, Π 22274 σ. 329, Π 3204 σ. 954, Π 13343 σ. 1122, Εἰσαγ. σ. 508.—Ἔκφρασις βουλήσεως νομικοῦ προσώπου διὰ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ νόμον ὀργάνου καὶ κατὰ τὸ καταστατικόν, μὴ ὑφιστομένης νομίμως βουλήσεως αὐτοῦ περὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐξεφράσθη νομίμως, Π 22274 σ. 329, Π 3204 σ. 954, Π 13343 σ. 1122.—Ἀκυρότης καταγγελίας γενομένης παρὰ προσώπου ἀναρμοδίου ἢ πληρεξουσίου στερουμένου τῆς εἰδικῆς πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητος, Π 13343 σ. 1122.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλου Συνομοσπονδίας, ὑπογραφείσα ὑπὸ τοῦ προέδρου ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἁρμοδίου κατὰ τὸ καταστατικὸν διὰ διορισμούς, ἀπολύσεις· ἀκυρότης· δικαίωμα εἰς προσκλησιν πρὸς συνέχισιν ἐργασίας, Π 22274 σ. 329.—Ὑπογραφὴ ἐγγράφου καταγγελίας ὑπὸ τινος τῶν ἀμοιρούντων μελῶν, ἐνῷ κατὰ τὸ καταστατικὸν τὴν ἑταιρείαν ἐκπροσωπεῖ ἕτερος καὶ αἱ ἀπολύσεις γίνονται ὁμοφώνῳ ἀποφάσει τῶν ἑταίρων· ἀκυρότης καταγγελίας, Π 3204 σ. 954.—Μονομερὴς δικαιοπραξία ἐπιχειρουμένη εἰς τρίτον διὰ πληρεξουσίου· ὑποβολὴ πληρεξουσιότητος εἰς τὸν τύπον τῆς δικαιοπραξίας εἰς ἣν ἀφορᾷ, ΑΠ 70 σ. 321, Π 1889 σ. 901, Π 5554 σ. 1199.—Δικαίωμα τοῦ τρίτου πρὸς ἀμελλητὶ ἀπόκρουσιν τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας διὰ δηλώσεως του πρὸς τὸν πληρεξούσιον, στηριζομένης εἰς τὸν λόγον ὅτι δὲν ἐπέδειξεν εἰς αὐτὸν τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον· συνέπεια τῆς ἐγκαίρου ἀποκρούσεως ἡ ἀπόλυτος καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότης τῆς ἐπιχειρηθείσης μονομεροῦς δικαιοπραξίας ἐπὶ μὴ ἀποκρούσεως ἐξάρτησις τοῦ κύρους τῆς δικαιοπραξίας ἐκ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος, ἧς μὴ ἀναγκαία ἡ μνεία ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς δικαιοπραξίας ἢ τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς παρὰ τοῦ ἀντιπροσωπευθέντος· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ πληρεξουσίου δικηγόρου, ΑΠ 70 σ. 321, Π 5554 σ. 1199.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ πληρεξουσίου δικηγόρου· ἐξόρτησις κύρους αὐτῆς ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἐξουσίας τούτου πρὸς ἀντιπροσώπευσιν χορηγηθείσης ἐγγράφως μὴ ἐπικλήσεως τοιαύτης πληρεξουσιότητος· ἀκυρότης καταγγελίας, Π 1889 σ. 901.—Ἐπιγενομένη ὑπὸ ἐργοδότου ἔγκρισις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, γενομένης ὑπὸ τρίτου, μὴ ὄντος ἀντιπροσώπου του, καὶ οὐχὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐπέχει ἰσχὺν αὐτοτελοῦς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀφ' ἧς ἡ περὶ τούτου δήλωσις ἤθελε περιέλθει εἰς τὸν μισθωτόν, ΑΠ 180 σ. 588, Π 1889 σ. 901, Π 3204 σ. 954, Π 13343 σ. 1122.—Ἐπίκλησις πληρεξουσιότητος διὰ τῶν προτάσεων· σιωπηρὰ ἔγκρισις, μὴ ἐπάγουσα ὅμως ἀναδρομικὴν ἰσχὺν τῆς ἀνισχύρου καταγγελίας, Π 1889 σ. 901.—Ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας προσβολῆς ἀκύρου ἀπολύσεως ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας γενομένης ὑπὸ μὴ ἐκπροσώπου τοῦ ἐργοδότου καὶ θεωρουμένης ὡς ἐκ τούτου ὡς ἀνυπάρκτου, Π 3204 σ. 954, Π 13343 σ. 1122.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν οὐσιωδῶν ἰσχυρισμῶν, ὅτι ὁ προβὰς εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ ἐργοδότου ἦτο καὶ ὁ προσλαβὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐργοδότου, ὅτι εἰσέπραξεν ὁ μισθωτὸς τὴν παρ' αὐτοῦ ὡς ἐκπροσώπου τοῦ ἐργοδότου κατατεθεῖσαν ἀποζημίωσιν ν. 2112 ἀνεπιφυλάκτως καὶ ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐνέκρινε τὴν ἀπόλυσιν διὰ δηλώ-

σεώς τον πρό πάσης αποκρούσεως της αρχικής απολύσεως κλπ., ΑΠ 180 σ. 588.—Δικαστική και εξώδικος εκπροσώπησις ανωνύμων εταιρειών και διαχείρισις εταιρικών υποθέσεων· ανάθεσις αυτών υπό ν. 2190/1920 αποκλειστικώς εις το Διοικητικόν Συμβούλιον ή τα παρά του καταστατικού ειδικώς προς τούτο οριζόμενα έτερα πρόσωπα· περίπτωσις υπαλλήλου (σερβιτόρου) προσληφθέντος υπό εφορευτικής επιτροπής εστιατορίου, εν τω οποίω εσιτίζοντο υπάλληλοι της Η.Ε.Α.Π.· έλλειψις νομιμοποιήσεως τούτου, στρεφομένου κατά της Η.Ε.Α.Π. δι' αναγνώρισιν συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 418 σ. 352.— Αναγκαστικοί διαχειρισταί επιχειρήσεων· χαρακτήρ ως άμεσων αντιπροσώπων δυνάμει του νόμου, του εργοδότου, ως και οι σύνδικοι· μή υπαγωγή εις ασφάλισιν Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 1028, Γν.Σ. σ. 1028.— Μή απαγγελία προσωπικής κρατήσεως αντιπροσώπων φυσικών ή νομικών προσώπων διά τας υποχρεώσεις των εκπροσωπουμένων· αίτησις απαγγελίας προσωπικής κρατήσεως του προστηθέντος, Π 1970 σ. 466, ΑΠ 437 σ. 1325.—Αντιπροσωπεύσεις διά κατάρτισιν και υπογραφήν εθνικών δμοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, ΑΠ 352 σ. 843. —Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α. παραγωγών (πλασιέ) αμειβομένων διά ποσοστών και αντιπροσώπων διευθυντών, διαχειριστών αμειβομένων διά ποσοστών και μισθού, Έγκ. σ. 230.—Διορισμός αντιπροσώπου Υπουργείου Συντονισμού διά νόμιμον σύνθεσιν Δευτεροβαθμίων Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων· συνέπειαι παραλείψεως, ΣΕ 384 σ. 353.—Διορισμός αντιπροσώπου του Εθνικού Οργανισμού Πολεμιστών του νόμου 751 διά νόμιμον σύνθεσιν Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ των τάξεων του στρατού· παράνομος απόφασις Νομάρχου περί διορισμού αντιπροσώπου άλλου σωματείου μή έχοντος αναγνωρισθή ως παραρτήματος του δια 'Οργανισμού, ούδέ εξουσιοδοτημένου παρ' αύτού, ΣΕ 1347 σ. 792.—Διορισμός εκπροσώπων εργαζομένων ως μελών Διοικητικού Συμβουλίου Εργατικής Εστίας· υπόδειξις αυτών μόναν υπό της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών, ΣΕ 1703 σ. 863.—Απόλυσις εκπροσώπων εργαζομένων εις Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως· άρθρον 9 ά ν. 694/1937. Βλ. λ. *Συνδικαλιστικά στελέχη*.

Αντίστασις εθνική Βλ. λ. *Ανταρτικαί Ομάδες*.

Αντισυνταγματικότης Βλ. λ. *Σύνταγμα*.

Ανώνυμος Εταιρεία. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Τραπεζαι*. Διοίκησις· εκπροσώπησις και διαχείρισις εταιρικών υποθέσεων· ανάθεσις υπό ν. 2190/1920 της δικαστικής και εξωδίκου εκπροσωπήσεως των ανωνύμων εταιρειών και διαχείρισεως των εταιρικών υποθέσεων αποκλειστικώς εις το Διοικητικόν συμβούλιον ή τα παρά του καταστατικού ειδικώς προς τούτο οριζόμενα πρόσωπα· λειτουργία και διαχείρισις εστιατορίου, εν τω οποίω εσιτίζοντο υπάλληλοι της Η.Ε.Α.Π., υπό εφορευτικής επιτροπής πρόσληψις υπό ταύτης σερβιτόρου· έλλειψις παθητικής νομιμοποιήσεως τούτου, διώκοντος αναγνώρισιν συμβάσεως εργασίας μετά της εταιρείας, ΑΠ 418 σ. 352.— Ώραι εργασίας υπαλλήλικού προσωπικού· εάν δικαιούνται υπερωριακής απασχολήσεως οι λαμβάνοντες μείζονας των 5.000 δραχμών μηνιαίως τακτικάς αποδοχάς υπάλληλοι, Γν.Σ. σ. 422.—Αξίωσις διευθυντού ανωνύμου εταιρείας προς καταβολήν συμπληρωματικής αμοιβής δι' υπηρεσίας διευθύνοντος συμβούλου· αγωγή διά προσδιορισμόν της αμοιβής υπό του Δικαστηρίου κατ' εφαρμογήν άρθρου 371 Α.Κ.· αοριστία αγωγής, εφ' όσον δέν μνημονεύονται εν αυτή αι πλέον των κυρίων καθηκόντων εκτελεσθείσαι εργασίαι κλπ., Π 8551 σ. 971.— Υπαγωγή εις διατάξεις ν.δ. 3868/1958 περί οικογενειακών επιδομάτων των γενικών διευθυντών και διευθυντών ανωνύμων εταιρειών, ούχι και των εντεταλμένων συμβούλων ή διοικητών, οίτινες συνδέονται διά σχέσεως εντολής, Έγκ. σ. 1028.— Παροχή δι' υπουργικών αποφάσεων, κατά χρήσιν εξουσιοδοτήσεως ν. 28/1944, δοσοπορικών εξόδων εις υπαλλήλους και υπηρέτας ανωνύμων εταιρειών και βιομηχανιών λειτουργουσών υπό μορφήν ανωνύμου εταιρείας, απασχολουμένους εις διεκπεραίωσιν εξωτερικών υποθέσεων· ισχύς όμως μόνον διά τας περιφερείας Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Π 8052 σ. 1075.— Προσμέτρησις υπηρεσίας εις ανωνύμους εταιρείας κλπ. εις συντάξιμον υπηρεσίαν ησφαλισμένων του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Ασφαλιστικής Εταιρείας «Εθνική», ΣΕ 139 σ. 295.—Χρέη της τέως υπό εκκαθάρισιν Ανωνύμου Εταιρείας Σ.Π.Α.Π.· εκτασις ανευθύνου της Κρατικής Εκμεταλλεύσεως Σιδηροδρόμων Πειραιώς - Αθηνών - Πελοποννήσου, ΑΠ 1/6 σ. 530.—Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Υδάτων. Βλ. λ. *Υδάτων Εταιρεία*.—Σύνθεσις Πρωτοδικειακής Επιτροπής Προστασίας Παλαιών Πολεμιστών προκειμένου περί υποθέσεως αφορώσης εις ανώνυμον εταιρείαν, ΣΕ 180 σ. 205.—Αναγκαστικοί διαχειρισταί επιχειρήσεων εν σχέσει με την παρά τω Ι.Κ.Α. ασφάλισιν, Έγκ. σ. 1028, Γν.Σ. σ. 1028.

Ανωτέρα βία. Βλ. λ. *Βία, Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7), *Καταγγελία συμβάσεως εργασίας* (παράγρ. Ι.Γγ').

Αοριστία. Αγωγής, Π 20449 σ. 92, Π 1040 σ. 397, Π 1038 σ. 519, Π 1358 σ. 656, Π 8551 σ. 971.— Λόγου ανατρέσεως, ΑΠ 90 σ. 402, ΑΠ 81 σ. 529, ΑΠ 283 σ. 799.— Αποφάσεως Διευθυντού Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. περί διακοπής συντάξεως ακύρωσις, ΣΕ 937 σ. 796.— Παροχής εφαρμογή άρθρου 371 Α.Κ., ΑΠ 373 σ. 912, ΝΖ σ. 1183.— Δηλώσεως βουλήσεως· εφαρμογή άρθρων 173, 200 Α.Κ., ΑΠ 465 σ. 1374.

Απαγόρευσις. Λύσις συμβάσεως δικηγόρου επί παγία περιοδική αμοιβή δι' απαγορεύσεως του εντολέως ελλείψεως δικαιώματος αποζημιώσεως, Γν. Σ. σ. 945.

Απαλλαγή. Απολυθέντος μετ' άδικημα μισθω-

τοῦ· συνέπεια, Π 30 σ. 398.—Ἐργοδότου τῆς εὐθύνης ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἐπὶ ἀπράκτου παρόδου προθεσμίας ἀντικαταστάσεως ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, Π 14590 σ. 770.

Ἀπαλλοτρίωσις ἀναγκαστική. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετὰ κατεδάφισιν καταστήματος συνεπείᾳ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως, λόγῳ ρυμοτομίας· ὑποχρεώσεις ἢ μὴ πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως, Γν. Σ. σ. 165, σ. 420.

Ἀπαράδεκτον. Βλ. καὶ λ. ***Δίκαι ἀνωμάλου*** (παράγρ. 2), ***Ἀναίρεσις*** (Πολ. Δικ.).—Πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν μὴ προταθέντων τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν· ἐξαιρέσεις, ΑΠ 327 σ. 860, Πρδρ. 547 σ. 1196. Προβολῆς τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἐνστάσεως περὶ μὴ ὑποβολῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης, Πρδρ. 547 σ. 1196.—Μεταβολῆς βάσεως ἀγωγῆς· ἐξέτασις τούτου αὐτεπαγγέλτως, ΑΠ 80 σ. 469, Π 7142 σ. 601, Π 2305 σ. 645, ΑΠ 401 σ. 1241.—Ἰσχυρισμοῦ τὸ πρῶτον ἐνώπιον Ἐφετείου περὶ ἀκυρότητος τῆς διοικητικῆς περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ πράξεως, Π 14590 σ. 770.

Ἀπασχόλησις. Συμφωνία περὶ ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς καὶ ἀναλόγου μισθοδοσίας, Π 4133 σ. 81.—Πλήρης διὰ νόμιμον μισθὸν ἀνάλογος ἐπὶ μειωμένης, Π 19737 σ. 34, ΑΠ 50 σ. 204, Εἰσαγ. σ. 33, 203, Π 27 σ. 517, Π 4134 σ. 972.—Μετάβασις εἰς τόπον ἐργασίας ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως· ἔννοια ἄρθρου 659 Α.Κ., ΑΠ 26 σ. 279, Π 2721 σ. 409.—Ἀξιώσεις μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ. ἐπὶ μὴ ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου· δικαίωμα ἐργοδότου πρὸς ἀπασχόλησιν μισθωτοῦ· ἄσκησις αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., Π 184 σ. 340.—Καταβολὴ ἡμερομισθίου εἰς μὴ ἀπασχολουμένους καθ' ἑορτὰς μισθωτούς· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 2 § 3 ν.δ. 3755/1957. Βλ. λ. ***Ἑορταί.***

Ἀπάτη. Ἀκύρωσις δηλώσεως βουλήσεως προκληθείσης δι' ἀπάτης κατ' ἄρθρα 147, 200, 288 Α.Κ., ΑΠ 40 σ. 350.—Κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν συμβάσεως, ΝΖ σ. 581.

Ἀπεργία. Ἀναγνώρισις ἀπεργίας ὡς δικαιώματος, μὴ ἀποτελούσης καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους μισθωτοῦ τῆς προσχωρησάσης αὐτοῦ εἰς κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν· ἀπαγόρευσις δι' ἄρθρου 18 νόμου 3239/1955 πράξεων μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον ἔχουσι χαρακτῆρα συλλογικῶν καὶ ἀποσκοποῦσιν εἰς ἐκβιασμὸν νέας μισθώσεως ἐπὶ τῆς ὑπαρχούσης διενέξεως, χωρὶς νὰ ἀπαγορεύεται μεμονωμένη καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑποκειμένη εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. περὶ ἀσκήσεως δικαιωμάτων· ἔλλειψις συνεπῶς δικαιώματος διπλασίας ἀποζημιώσεως νόμου 2112, Π 7390 σ. 23.— Τὸ ἐνεργητικὸν ὑποκείμενον τῶν ἐν ἄρθροις 292, 293 Ποινικοῦ Κώδικος ἐγκλημάτων, ΝΖ σ. 441.

Ἀπόδειξις (Πολ. Δικ.). Βλ. καὶ λ. ***Ἀναίρεσις*** (Πολ. Δικ.) παράγρ. 2. ***Ἀνέλεγκτον*** (Πολ. Δικ.), ***Ἔγγραφα***, ***Ἐργατικαὶ διαφοραί***, ***Ὅρκος***.—Ἀντικειμένου ἀποδείξεως κατ' ἄρθρον 244 Πολ. Δικ., ΑΠ 283 σ. 799.—Ὑπαρξις βιβλιαρίου ὑγείας· δὲν ἀποτελεῖ ἀντικείμενον τῆς κατ' ἄρθρ. 248 Π.Δ. βαρυνούσης τὸν ἐνάγοντα ἀποδείξεως ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς περὶ αὐτῆς ἀμφισβητήσεως, ΑΠ 493 σ. 26.—Ἀντικειμένου ἀποδείξεως ὑπὸ μισθωτοῦ ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ μισθοῦ ἕνεκεν ἀκυρότητος πειθαρχικῆς ποινῆς, Π 1691 σ. 782.—Πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ ἀποδεικνυόμενοι παραχρῆμα ἐγγράφως· παραδεκτὴ προβολὴ καὶ μετὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν· ἐφαρμογὴ καὶ διὰ τὴν ἐκκλητον δίκην, ΑΠ 327 σ. 860.— Παραδεκτὴ πρότασις τὸ πρῶτον κατὰ τὴν ἐκκλητον δίκην ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ, καίτοι μὴ ἀποδεικνυομένης παραχρῆμα, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 442 Α.Κ., ἤτοι δι' ἐγγράφου φέροντος τὴν ὑπογραφὴν ἢ δι' ὁμολογίας, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἀποκρούει εἰδικῶς ταύτην, Π 775 σ. 96.—Ἐξομοίωσις ἀλλοδαπῶν νόμων πρὸς πραγματικὰ γεγονότα, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν οἰκοθεν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ· ἀναγκαῖος ἰσχυρισμὸς καὶ ἀπόδειξις ὅτι τὸ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἰσχύον δίκαιον εἶναι διάφορον τοῦ ἐγχωρίου, Π 3710 σ. 862.—Μὴ ἀναγκαία διάταξις εἰδικῆς ἀποδείξεως περὶ τῆς ἐπιδικαστέας χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως· τίνα λητέα ὑπ' ὄψιν, ΑΠ 437 σ. 1325.—Παραδεκτὴ ἐκτίμησις ἐνόρκων ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεων κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ΑΠ 20 σ. 151.— Ἀοριστία λόγου ἀναιρέσεως περὶ χαρακτηρισμοῦ ἀποδείξεων ὡς τεκμηρίων, ἐφ' ᾧ συνιστῶσι πλήρη ἀπόδειξιν, ΑΠ 90 σ. 402.—Βεβαίωσις Δικαστηρίου περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων· ἐξάρσις τινῶν, μὴ καταλειπουσα ἀμφιβολίαν περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἁπάντων ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 229 σ. 715.—Ἀπόδειξις ἡλικίας ἀσφαλισμένου Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεως· ἄρθρον 4 ν.δ. 3083/1954· ἐπιτροπὴ κλπ., ΑΠ 490 σ. 533, ΣΕ 712 σ. 793, ΣΕ 924 σ. 795, ΣΕ 1408 σ. 924, ΣΕ 1797 σ. 979, ΣΕ 1653 σ. 1017, ΣΕ 1414 σ. 1020, ΣΕ 1415 σ. 1021, ΣΕ 1983 σ. 1388.—... ἐφαρμογὴ ἄρχῆς ἄρθρου 4 ν.δ. 3083/1954 καὶ προκειμένου περὶ γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· πιστοποιητικὸν Τούρκου ληξιάρχου, ΣΕ 1414 σ. 1020.— .. ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀπόδειξις ἡλικίας ἐκ ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐν ἐλλείψει τοιαύτης διὰ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ μητρῷον τῶν ἀρρένων ἢ τὸ δημοτολόγιον· ἀνεγχώρητον εἰς περιπτώσεις ταύτας παραπομπῆς εἰς ἐπιτροπὴν ν.δ. 3083/1954, ΣΕ 1983 σ. 1388.—Ἔκτασις ἀποδεικτικῆς δυνάμεως ἀποφάσεως ἐπιτροπῆς καθαρισμοῦ ἡλικίας Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 929. Ἀπώλεια ἀποδεικτικῆς ἰσχύος γνωμοδοτήσεως Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α. ἐν ἐκδόσει μεταγενεστέρας γνωμοδοτήσεως τῆς Δευτεροβαθμίου, ΣΕ 336 σ. 291.—Ἀπόδειξις χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχο-

λήσεως διά την άπονομήν συντάξεως παρά τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἔννοια σχετικῶν διατάξεων, ΣΕ 3 σ. 224, ΣΕ 210 σ. 356, ΣΕ 570 σ. 610.—Ἀποδεικτικά στοιχεία δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως Τ.Ε.Β.Ε.· ὑποχρέωσις κλήσεως ἐνδιαφερομένου πρός συμπλήρωσιν ἐλλιπῶν, ΣΕ 9 σ. 293.—Ἀνέλεγκτον ὑπό Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς κατ' οὐσίαν ἐκτιμήσεως ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ΣΕ 180 σ. 205.—Ἀποκλειστικόν ἀποδεικτικόν μέσον τοῦ πρός ἐργασίαν ἀλλοδαποῦ δικαιώματος· ἔγγραφος ἄδεια ἁρμοδίας Ἀρχῆς ἢ ἐπίσημον πιστοποιητικόν, Π 775 σ. 96.

Ἀποδοχαί. Βλ. λ. *Ἄδεια μισθωτῶν* (παράγρ. Α4), *Ἐργασίας σύμβασις. Συλλογικαί διαφοραί ἐργασίας, Συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπάλληλοι Δημόσιοι, Νομικά Πρόσωπα, Τράπεζαι κλπ.*

1. *Γενικά· Ἔννοια· περιεχόμενον.* Ἀρχή ἄρθρου 648 Α.Κ.· ὀφειλή μισθοῦ ὡς ἀνταλλάγματος τῆς ὑπό τοῦ μισθωτοῦ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του, Π 4212 σ. 785, Π 4225 σ. 786, Ἔγκ. σ. 805, ΝΖ σ. 931, ΝΖ σ. 1238.—Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ διά μή παρασχεθεῖσαν ὑπηρεσίαν ἄρθρον 67 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ΑΠ 80 σ. 469.—Ἔγκυρος ὅρος συλλογικῆς συμβάσεως περί μισθοῦ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὡς ἐκ τῆς ἰδιομορφίας τῶν ἐν τῷ ἐπαγγέλματι σχέσεων, ὁ ἐργοδότης δεσμεύει τόν ἐργαζόμενον διά τήν χρησιμοποίησίν του, ΣΕ 2208 σ. 135.—Περίπτωσις μοντέλλου, ἐπιδεικνυομένου εἰς καλλιτέχνην ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ αὐτοῦ διά ζωγραφικούς πίνακας· νόμιμος ἀξίωσις περί μισθοῦ, Π 2020 σ. 653.—Πρόσληψις μουσικοῦ συγκροτήματος δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας κατά τό ἐγύρισμα κινηματογραφικῆς ταινίας· συμφωνία περί μισθοῦ καταβολή ἄλλως τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, παρασχεθείσης τῆς ἐργασίας ἐπί μισθῷ, Π 4451 σ. 1010.—Νόμιμον κατ' ἄρθρον 649 Α.Κ. τεκμήριον συμφωνίας περί παροχῆς μισθοῦ μαχητόν· δυνατή ἀνταπόδειξις ἐργοδότου περί δωρεάν παροχῆς τῆς ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 1010.—Ἔννοια μισθοῦ κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ.· πᾶν ὅ,τι δίδεται ὡς ἀντιπαροχή τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν εἰς τόν μισθωτόν βάσει τῆς σχέσεως ἐργασίας, Π 1951 σ. 1126.—Ἔννοια βασικοῦ μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 775.—Χρονικός μισθός, Εἰσαγ. σ. 1258, 1375.—Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν· ὁ μισθός καί πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντί μισθοῦ, ΑΠ 66 σ. 270, Π 27 σ. 516, ΑΠ 218 σ. 637, Π 7820 σ. 1129.—. . . . ὡς αἱ παροχαί εἰς εἶδος, προμήθειαι κλπ., ΑΠ 218 σ. 637.—Χαρακτηρισμός ὡς μισθοῦ παντός ὅ τι ὁ μισθωτός λομβάνει χάριν καί ἕνεκα τῆς ἐργασίας, ἄρα καί τῆς τροφῆς καί οἰκήσεως, ΑΠ 460 σ. 1373.—Πρόσθετοι παροχαί (καταβολή ὑπό ἐργοδότου τῆς βαρυνούσης τόν μισθωτόν εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α. κλπ.)· χαρακτήρ ὡς μισθοῦ, Π 27 σ. 516.—Δῶρα ἑορτῶν· χαρακτήρ ὡς μισθοῦ ἢ τακτικῶν ἀποδοχῶν ἢ μή· Βλ. λ. *Δῶρον ἑορτῶν.*—Πρόσθετος ἀμοιβή δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί ἐξαιρεσίμους ἑορτάς ἐπιτρεπτῶς ἐκ τοῦ νόμου παρεχομένην· χαρακτήρ ὡς μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 514.—Καταβολή ὑπό ἐργοδότου τοῦ φόρου ἐπί τοῦ μισθοῦ ἄνευ κρατήσεως· χαρακτήρ ὡς μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 1242.—Ἐπίδομα παραγωγῆς χαρακτήρ ὡς μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 1125, Π 1951 σ. 1125.—Παροχή εἰδῶν ὡς προστατευτικῶν μέσων κατά κινδύνων ἐργασίας οὐ μισθός, Εἰσαγ. 85 σ. 963.—Τροφή καί οἴκησις προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων χαρακτήρ· ἔννοια ἄρθρου 5 ν. 3766]1957, ΑΠ 66 σ. 270, Π 7820 σ. 1129, ΑΠ 460 σ. 1373, Π 14909 σ. 1447.—. . . ἀνεφάρμοστον αὐτοῦ ἐπί ἰδιωτικῶν κλινικῶν, ΑΠ 460 σ. 1373. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα.*—Ἐπίδομα ἐπί μή προαγωγῆς ἐλλείψει προσόντων τῶν ἐν τῷ ν.δ. 1799]1942 προσώπων χαρακτήρ ὡς προσαυξήσεως μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 775.—Παροχή ἀτόκου δανείου χορηγουμένου ἀνελλιπῶς κατά μῆνα κατ' ἐπαύξησιν τοῦ μισθοῦ καί οὐχί ἐπί προθεσμίᾳ ἀποδόσεως ἢ ἐξ ἐλευθεριότητος, ἀλλ' ὡς ἀνταλλάγματος τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ· θεώρησις ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν, ΑΠ 263 σ. 776, Εἰσαγ. σ. 775, 1242.—Παροχή εἰσιτηρίων συγκοινωνίας εἰς μισθωτόν Ο.Α.Σ.Θ.· χαρακτήρ ὡς μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 837.—Χαρακτήρ ἀποζημιώσεως διά μή χορηγηθεῖσαν ἄδειαν ὡς μισθοῦ ἢ μή, ΝΖ σ. 931.—Ἀποζημιώσεις ἐπί παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατά ν. 4020]1959 οὐ μισθός, Εἰσαγ. σ. 1076.—Ἔννοια ἡμερησίων ἀποδοχῶν διά παροχήν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς μεταλλεῖα καί ὀρυχεῖα κατά ὑ.ἀ. 25841]1952 πρόσθετοι παροχαί, ΑΠ 102 σ. 414.—Ἔννοια ὅρου μηνιαῖαι ἀπολαυαί δι' ἀποζημίωσιν ἀπολυομένων ἐκπροσώπων ἐργαζομένων κατ' ἀ.ν. 694]1937, ΑΠ 178 σ. 513, ΑΠ 359 σ. 846, ΑΠ 417 σ. 1242.—. . . λογίζονται καί αἱ προσαυξήσεις, τά πάσης φύσεως ἐπιδόματα καί αἱ οἱαιδήποτε ἄλλαι πρόσθετοι παροχαί· ἐπιδόματα ἀσφαλίστρων καί ἰσολογισμοῦ· ἐνισχύσεις διά καύσιμα κλπ.· πληρωμή φόρου ἐπί τοῦ μισθοῦ ὑπό ἐργοδότου, ΑΠ 417 σ. 1242.—Ἀποδοχαί ἀδείας· ἔννοια. Βλ. λ. *Ἄδεια μισθωτῶν* (παράγρ. A_1).—Ἔννοια ἡμερησίου μισθοῦ κατ' ἀ.ν. 1846]1951 διά τήν κατάταξιν ἠσφαλισμένων Ι.Κ.Α. εἰς ἀσφαλιστικάς κλάσεις· νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαί ἐν τῇ εὐρυτάτῃ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου, περιλαμβάνοντος τακτικάς καί ἐκτάκτους ἀποδοχάς, καί τά δῶρα ἑορτῶν, Ἔγγρ. σ. 305.—Μισθός ἐπί ὑπερημερίας ἐργοδότου· παροχή ἐκτός τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ καί τοῦ μισθοῦ εἰς εἶδος, τροφήν καί κατοικίαν ἀποτίμησις εἰς χρῆμα τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, Π 7865 σ. 146.—Μισθός ἐν ὑπερημερίᾳ ἐργοδότου· οὐ καί πρόσθετος ἀμοιβή δι' ἐπιπλέον τῶν κυρίων καθηκόντων προσφερομένην μή τακτικήν ἐργασίαν, προσωρινῶς ἀνατεθεῖσαν, Π 7638 σ. 787.—Βάσις ἀντιμισθίας

δι' ὑπολογισμὸν ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 217 σ. 649.—Ὑπολογισμὸς ἡμερομισθίου διὰ παροχὰς Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν κλπ. διαίρεσις μηνιαίου μισθοῦ, ΣΕ 1500 σ. 1027.—Ἔννοια ἀμειβομένων δι' ἡμερομισθίου δι' ἐφαρμογὴν διατάξεως ἄρθρου 2 § 3 ν.δ. 3755]1957 περὶ καταβολῆς ἡμερομισθίου ἐπὶ μὴ ἀπασχολήσεως κατ' ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, Π 5367 σ. 471, ΝΖ σ. 1238. Βλ. καὶ λ. *Ἑορταί*.—Βάσις ὑπολογισμοῦ ἐτησίου μισθοῦ εἰς περιπτώσεις ἐργασίας μὴ διαρκοῦς δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 84 σ. 336.—Συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς διὰ ποσοστῶν ἐπὶ τῶν πωλήσεων· ἔννοια ἐξαρτήσεως μισθωτοῦ, Π 4779 σ. 1251.

2. ***Καθορισμός· αὐξήσεις· μείωσις***. α'. Γενικά. Σύστημα καθορισμοῦ ἀποδοχῶν κατὰ νόμον 3239/1955· διαιτητικαὶ ἀποφάσεις· συλλογικαὶ συμβάσεις· ἔκτασις δεσμεύσεως· ἀναδρομικαὶ αὐξήσεις κλπ. Βλ. εἰς λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας***, ***Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας***. — Ἰσάτης ἀμοιβῆς, Σημ σ 128.—Ἔννοια κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ, Ἔγγρ. σ. 989.—Ἔννοια ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν δι' ἐφαρμογὴν προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, Ἔγγρ. σ. 1038.—Τινὰ περὶ τῶν νέων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ΝΖ σ. 1057.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ ἀποδοχῶν ἐπὶ προσωπικοῦ ξένων πρεσβειῶν, Γν. Σ. σ. 316.—Μισθολόγιον προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας· ἐφαρμοστέαι διατάξεις δι' ἑκάστην κατηγορίαν, Γνμδ. νμθ. σ. 360.— Μικρὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα καὶ ἐργατικὴ νομοθεσία, ΝΖ σ. 170.—Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν ἄρθρου 7 § 2 ν.δ. 2488]1953· ἀποτελοῦν αὗται ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένα ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν· ἐφαρμογή, ὑ.ἀ. 8900]1946 καὶ 18310]1946, Γν.Σ. σ. 53.—Μισθολόγιον προσωπικοῦ Ι.Κ.Α. σχετικαὶ ρυθμίσεις καὶ διατάξεις, ΑΠ 474 σ. 216.—Ρύθμισις μισθοδοσίας τῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836]1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἰσχυουσῶν διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ΑΠ 285 σ. 852.—Ἡμερομίσθια Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως εἰς δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα, Ἔγγρ. σ. 1038.— Κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καὶ τρόπος ὑπολογισμοῦ παριχομένης εἰς μισθωτοὺς τροφῆς, Ἔγγρ. σ. 305.—Αὔξησις δι' ἄρθρου 1 § 1 ν.δ. 3755]1957 ἀναδρομικῶς ἀπὸ 24.1.1956 τῶν πράγματι καταβαλλομένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων· ἔννοια, ΑΠ 124 σ. 450, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 449.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 5 τῆς ὑ.ἀ. 28050]1954 περὶ συμψηφισμοῦ χορηγηθείσης αὐξήσεως ἀπὸ 1.2.1954 καὶ ἐντεῦθεν· ποῖον τὸ συμψηφιστέον ποσόν, ΑΠ 124 σ. 450.—Ἀνάκλησις ὑπὸ ἐργοδότου προαιρετικῶν παροχῶν· ἀρχὴ ἐλαχίστου ὁρίου παροχῶν· ἐφαρμογή· ἔννοια αὐτῆς· καταβαλλόμενον πέραν ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ· πότε ἀποτελεῖ τακτικὸν μισθόν· ἐλευθερία συμβαλλομένων ὡς πρὸς τὸν χαροκτηρισμὸν τοῦ ἐπὶ πλέον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐξάρτησιν χορηγήσεως ἐξ ὡρισμένης αἰτίας ἢ ἐκ μόνης τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου· περιορισμὸς ἐκ τοῦ ἄρθρου 371 καὶ 281 Α.Κ.· αὐξήσεις δι' ὑ.ἀ. 28050]1954, 66867]1956, ἄρθρου 1 ν.δ. 3755]1957, ὑ.ἀ. 16929]1959, Γνμδ. νμθ. σ. 129.—Ἔγκυρος, ὡς μὴ ἀντιβαίνουσα εἰς νόμον τινά, συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ μισθοῦ αὐτοῦ ἐφεξῆς μετὰ τὸν μισθὸν ἄλλου καὶ οὐχὶ κατωτέρου πάντως τοῦ ἡμίσεως μισθοῦ ἄλλου μισθωτοῦ, ΑΠ 465 σ. 1374.—Δυνατὴ συμφωνία καταβολῆς μισθοῦ εἰς ἐργάτην καὶ ἡμερομισθίου εἰς ὑπάλληλον, Π 203 σ 87, Εἰσαγ. σ 1375.—Μείωσις ἀποδοχῶν μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ἔγκυρος κατ' ἀρχὴν ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχὴ τῆς ἄνω μειώσεως, μὴ ἀντικειμένη εἰς ἄρθρον 8 ν. 2112, ΑΠ 130 σ 453.—Ἀκυρότης μειώσεως κεκανονισμένων κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, ΑΠ 314 σ. 837, Εἰσαγ. σ. 452.— Ἀνεπιφύλακτος παροχὴ ὑπηρεσιῶν μετὰ μὴ παροχὴν εἰσιτηρίων συγκοινωνίας εἰς μισθωτὸν Ο.Α.Σ.Θ· ἀποδοχὴ μεταβολῆς· ἔγκυρος, ΑΠ 314 σ. 837.—Δικαίωμα ἐκ τοῦ νομίμου μισθοῦ τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ τὸν νόμιμον χρόνον, Εἰσαγ. σ 33, 203, Π 19737 σ. 34, Π 27 σ. 517, Π 4134 σ. 972.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς χρονικὰ ὅρια ἐλάσσονα τῶν νομίμων· ἀνάλογος ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως ἢ καὶ δὲν συμφωνεῖται ἄλλως διὰ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως, Π 19737 σ. 34, Π 27 σ. 517.—Ἔγκυρος συμφωνία πλήρους μισθοῦ δι' ἐλάσσονα τοῦ νομίμου χρόνου ἀπασχόλησιν, Εἰσαγ. σ. 33. 203.—Καταβολὴ κατωτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ λόγῳ μειωμένης ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ· ἀνάλογος μισθὸς διὰ δίωρον καθ' ἡμέραν ἀπασχόλησιν, ὅταν ὁ νόμιμος παρέχηται δι' ἑπτάωρον τοιαύτην· ἀμετάβλητον ὑπολογισμοῦ καὶ ἐκ σ.σ.ἐ. 16.9.1937, ΑΠ 50 σ. 204, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 203.— Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ ὑπαγομένου εἰς σ.σ.ἐ. 16.9.1937 πέραν τῶν 31/2 ὡρῶν ἡμερησίως καὶ νόμιμος μισθός· μείωσις μισθοῦ τῶν ἐν ἐπαρχίαις ἀπασχολουμένων, ΑΠ 335 σ 1007.—Συμφωνία ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας καὶ καθορισμὸς ἀναλόγου μισθοδοσίας, Π 4133 σ. 81.

β' Μαθητευομένων· ἀνειδίκευτων ἐργατῶν. Καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων μαθητευομένων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 14 σ. 139.—Ἀπασχόλησις εἰς ἐργαστήριον διὰ συμπλήρωσιν ἐπαγγελματικῶν γνώσεων· περίπτωσις μὴ ὑπάρξεως συμβάσεως ἐργασίας καὶ δικαιώματος μισθοῦ, Π 23085 σ. 518.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς περὶ ἡμερομισθίων ἀνειδικεύτων ἐργατῶν διατάξεις· τοῦ φύλακος ἐργο-

στασίου, μή ὑπαγομένου εἰς εἰδικήν συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας, Π 203 σ. 87, Εἰσαγ. σ. 87.—Τοῦ φύλακος ἐργοστασίου ἐν Καλάμαις, ΑΠ 107 σ. 348.—Τῆς ἐπιβλεπούσης καθαριότητα νοσοκομείου, Ἔγγρ. σ. 1038.—Τοῦ θυρωροῦ πολυκατοικίας πόλεως Θεσσαλονίκης, ἐλλείψει εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης διατάξεως, Π 4844 σ. 325.—Τοῦ χειριστοῦ ἐσκαπτικῶν κλπ. μηχανημάτων τοῦ στερουμένου πτυχίου, Π 16 σ. 590, πρβλ. Παρατ. σ. 590.—Νόμιμοι ἀποδοχαί μαγείρων, λαντζέρηδων, ὑπηρετούντων εἰς ταβέρνας, Ἔγγρ. σ. 1038.—Παροχή ἐργασίας ὑπό σερβιτόρου ἐστιατορίου ἀμειβομένου διά φιλοδωρημάτων μή νόμιμος ἀξίωσις συμπληρώσεως ἀποδοχῶν αὐτοῦ μέχρι τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου· ἐφαρμογή τούτου ἐπί ἀμειβομένων διά μικτοῦ συστήματος, Π 4630 σ. 907.

γ'. Εἰδικαί περιπτώσεις ἀποδοχῶν. Ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ΑΠ 7 σ. 199, ΑΠ 38 σ. 330, ΑΠ 124 σ. 450, Π 4358 σ. 859, Π 5191 σ. 1076.—Ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως· εἰδική περί αὐτῶν συλλογική σύμβασις ἐργασίας καί μετέπειτα αὐξήσεις, Π 1245 σ. 528.—Ὁδηγῶν καί εἰσπρακτόρων ἀστικῶν λεωφορείων, Π 5709 σ. 1009.—Πρακτικῶν μηχανικῶν καί μηχανοδηγῶν· ἐπίδομα ἐπί βασικοῦ μισθοῦ προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος, Π 102 σ. 514.—Χειριστῶν καί λιπαντῶν ἐκσκαπτικῶν κλπ. μηχανημάτων· συνέπεια ἐλλείψεως πτυχίου, Π 16 σ. 590, Παρατ. σ. 590.—Χειριστοῦ ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος εἰς λατομεῖον ἀνεφάρμοστον ὡς πρός τόν μισθόν τῶν περί ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως διαταξέων, ὡς ἐπίσης καί τῶν περί ἀποδοχῶν χειριστῶν κλπ. ἐκσκαπτικῶν καί ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, μή ἰσχυούσης τῆς περί αὐτῶν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπί βιομηχανιῶν, οἷα καί τα λατομεία, Π 4389 σ. 920.—Ἠλεκτροτεχνιτῶν, ΑΠ 270 σ. 709.—Πιεστοῦ μακαρονοποιείου μετ' ἐγκατάστασιν αὐτομάτου ζυμωτηρίου, ΑΠ 37 σ. 723.—Σιμιτεργατῶν, κουλουροποιῶν, Γν Σ. σ. 670.—Ὑπαλλήλων δικηγορικῶν γραφείων· δακτυλογράφοι, Π 19737 σ. 34, Π 27 σ. 516.—Φύλακος ἐργοστασίου, Π 203 σ. 87.—Φυλάκων, νυκτοφυλάκων, θυρωρῶν ἐργοστασίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, Εἰσαγ. 87, 348.—Προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων· εἰδική ρύθμισις ἀνεφάρμοστον ν. δ. 3755|1957 ἐπί ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Σ.Π.Α.Π., Γν. Σ. σ. 106.—Προσωπικοῦ γραφείων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, Π 43 σ. 84, Π 22263 σ. 202, ΑΠ 335 σ. 1007.—Ταξινόμου ἐμπορεύματος ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, Π 22263 σ. 202.—Ἐξωτερικοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου μή ὑπαγομένου εἰς εἰδικήν σ.σ.ἐ., ΑΠ 436 σ. 1431.—Προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 66 σ. 270, Π 7820 σ. 1129, ΑΠ 104 σ. 415, Ἔγγρ. σ. 1038.—Ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας, Π 1419 σ. 858.—Προσωπικοῦ Ι.Κ.Α.· ὑπερωριακή ἐργασία ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐπί σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 474 σ. 215.—Καμινευτῶν καί ἐκκαμινευτῶν κλιβάνων, Π 18 σ. 1444.—Μαγείρων, λαντζιέρηδων κλπ., Ἔγγρ. σ. 1038.—Σερβιτόρων ἐκτάκτως προσλομβανομένων εἰς δεξιώσεις καί ἐπίσημα γεύματα, ΑΠ 209 σ. 723.—Σερβιτόρου ἐστιατορίου, Π 4630 σ. 907.—Συντακτῶν τύπου, Π 1886 σ. 901.—Ἁπλῶν γεωργικῶν ἐργατῶν· ἀνεφάρμοστον διατάξεων περί κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καί ἡμερομισθίων· μή ὑπαγωγή εἰς συλλογικάς συμβάσεις ἐργασίας ἀνθοκηπουρῶν, προϋποθετουσῶν γεωργικήν ἐργασίαν ἀσκουμένας ὑπό μορφήν ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως· παροχή ἐργασίας εἰς ἀνθόκηπον· θεώρησις ὡς ἁπλοῦ γεωργικοῦ ἐργάτου, Π 4134 σ. 972.—Ἐκπαιδευτικῶν ἰδιωτικῶν σχολείων, Π 7259 σ. 1449.—Ξενοδοχειακῶν ὑπαλλήλων, ΣΕ 1847 σ. 1309.—Ἐργατοτεχνιτριῶν γυναικείων φορεμάτων, Π 10131 σ. 1074.—Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, ΑΠ 182 σ. 511.—Ὁμαδικαί σχέσεις ἐργασίας· μισθός, ΝΖ σ. 1297.—Συμφωνία ὅπως ὁ μισθωτός παραμένη κατά τήν νύκτα καί κοιμᾶται εἰς οἰκίσκον ἀνεγειρομένης οἰκοδομῆς πρός ἀσφάλειαν ταύτης ἀμοιβή αὐτοῦ, ΑΠ 430 σ. 1369.—Σύμβασις περί μισθοῦ μέ μέτρον τόν μισθόν ἄλλου μισθωτοῦ· ἔννοια ἄρθρων 173 καί 200 Ἀστικοῦ Κώδικος, ΑΠ 465 σ. 1374. Βλ. λεπτομερέστερον εἰς τάς οἰκείας λέξεις δι' ἑκάστην κατηγορίαν μισθωτῶν.

δ'. *Ὑπερεσίαι τῶν νομίμων.* Ἐπιτρεπτή κατ' ἄρθρον 25 ν. 3239|1955 ἡ ἀπόληψις ἢ συμφωνία περί ἀπολήψεως μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διά συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος, Εἰσαγ. σ. 33.—Οὐ συμψηφισμός προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς πρός τυχόν καταβαλλομένας μείζονας ἀποδοχάς ὁμοίως τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ΑΠ 181 σ. 586.—Καταβολή ἀνωτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ· ἐγκυρος συμφωνία καλύψεως διά τοῦ ἐπί πλέον ποσοῦ τῆς προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς, Εἰσαγ. σ. 31, 585, Π 18524 σ. 32, Π 18 σ. 1444. Ἀκυρότης μετά τόν νόμον 4020|1959 συμφωνίας περί καλύψεως ἀμοιβῆς καί ἀποζημιώσεως ὑπερωριακῆς ἐργασίας διά καταβολῆς ἀποδοχῶν πέραν τῶν ἐλαχίστων ὁρίων, Εἰσαγ. σ. 31, 585, Π 18 σ. 1444.—Ὑπερωριακή ἀπασχόλησις μισθωτῶν μέ ἀποδοχάς ἄνω τῶν 5.000 δραχμῶν· ἀνίσχυρον τοῦ ὁρίου τούτου, Γν.Σ. σ. 422.—Ἀσυμψήφιστον ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν καί πολυετίας, ὑπολογιζομένων ἐπί τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθοῦ, πρός καταβαλλομένας μείζονας ἀποδοχάς, ἄνευ εἰδικῆς περί συμψηφισμοῦ συμφωνίας, ΑΠ 181 σ. 586, Π 43 σ. 84. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 83, 585.—Λῆψις ὑπό ὑπαλλήλου γραφείου ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀποδοχῶν συνολικῶς ἀνωτέρων τῶν ὁριζομένων ὑπό τῶν οἰκείων διατάξεων· οὐ δικαίωμα πλέον αὐτῶν τοῦ ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένου ἐ-

πιδόματος οικογενειακών βαρών. Έγγρ. σ. 989.

4. ***Ίση μεταχείριση.*** Αρχή ίσης μεταχειρίσεως μισθωτών, απορρέουσα εκ τού άρθρου 288 Α.Κ.· υποχρέωσις έργοδότου προς εφαρμογήν έναντι των εν τη επιχειρήσει αύτού εργαζομένων υπό τας αύτας συνθήκας και την αύτην αποδοτικότητα έχόντων υπαλλήλων ή εργατών εξαίρεσις παροχής αύξήσεως μισθού άνευ σοβαρού και αποχρώντος λόγου, ΑΠ 10 σ. 141.—Αρχή ίσης μεταχειρίσεως μισθωτών· στήριξις εις άρθρον 288 Α.Κ.· προϋπόθεσις νά μή προσκρούη ή εκπλήρωσις της παροχής εις απαγορευτικήν διάταξιν νόμου δημοσίας τάξεως, ώς ή διάταξις τού άρθρου 6 ά.ν. 1538|1950, απαγορεύουσα την απονομήν μισθού ανωτέρου της οργανικής θέσεως τού υπαλλήλου· διατάξεις περί λειτουργίας Ε.Ι.Ρ., ΑΠ 454 σ. 1439.—Επί της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως νομοθετικόν έρεισμα· άρθρα 13 και 3 Συντάγματος· έλλειψις περιορισμού εκ τού θετικού δικαίου, ούδ' εκ τού άρθρου 6 ά.ν. 1538|1950, ΝΖ σ. 8.

5. ***Τρόπος πληρωμής.*** Τρόπος καταβολής εις τον μισθωτόν τού χρηματικού μισθού, ΝΖ σ. 1400.—Ρήτρα εις είδος ή εις άξίαν ωρισμένου είδους· δέν ταυτίζεται κατ' ένναιαν πρός την ρήτραν τιμαρίθμου· πότε είναι άκυρος κατ' άρθρον 4 ν. 362|1945· έγκυρος συμφωνία περί μισθού εις άκάδας ελαίου μηνιαίως, ΑΠ 229 σ. 715.

6. ***Παροχαί εί, είδος· εκπτώσεις.*** Βλ. λ. ***Παροχαί εις είδος.***

7. ***Συμψηφισμός· κρατήσεις· παραίτησις· παραγραφή.*** Βλ. λ. ***Έργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 11), ***Κρατήσεις, Παραγραφή, Παραίτησις, Συμψηφισμός.***

8. ***Καθυστέρησις· συνέπειαι· επίσχεσις εργασίας· προνομιακή κατάταξις.*** Η κατά τόν ά.ν. 690|1945 ποινική δίωξις των εργοδοτών διά μή εμπροθέσμου καταβολήν αποδοχών πρός τούς μισθωτούς, Σημ. σ. 312.—Καθυστέρησις καταβολής αποδοχών ώς αύτόφωρον άδίκημα· άν ή παρά της Λιμενικής Αρχής πιστοποιουμένη οφειλή εις ναυτικούς εκ δεδουλευμένων μισθών κλπ. δύναται τά χαρακτηρισθή ώς αύτόφωρος παράβασις κατά την έννοιαν των άρθρων 417 και επ. τού Κ.Π.Δ και άν είναι απαραίτητον νά προηγηθή άγωγή τού ναυτικού κατά τού ησφαλισμένου πλοιοκτήτου πρός αναγνώρισιν των απαιτήσεών του και μετέπειτα νά ακολουθήση μήνυσις, Γν. Σ σ. 1399.—Καθυστέρησις αποδοχών ώς μονομερής βλαπτική μεταβολή όρων συμβάσεως εργασίας· σκοπός εξαναγκασμού εις αποχώρησιν, Π 4779 σ. 1251.—Επίσχεσις εργασίας πρός εξασφάλισιν καθυστερουμένου μισθού· τρόπος άσκήσεως αύτής και νόμιμοι μετά ταύτην συνέπειαι, Π 734 σ. 411, Εισαγ. σ 411, 1072, Π 3248 σ. 853, Π 917 σ. 917, Π 2626 σ. 1015.—Προνομιακή κατάταξις μισθωτών και αποζημιώσεως νόμου 2112 επιτωχεύσεως· άρθρα 645 Εμπ. Νόμου κα 940 § 4 Πολ. Δικ. Έννοια άρθρου 12 νόμου 3252|1955, Ε 1725 σ. 463.

9. ***Επιδόματα· πρόσθετοι παροχαί δι' εργασίαν κατά Κυριακάς, νύκτας ή καθ' υπερωρίαν· παροχαί δι' εορτάς.*** Βλ. λ. ***Δώρον εορτών, Εορταί, Επιδόματα, Κυριακή, Νυκτερινή Εργασία Υπερωρίαι.***

10. ***Διάφορα άλλα θέματα.*** Αποχή μισθωτού από εργασίας λόγω ασθενείας ή άλλης αίτίας και δικαίωμα μισθού άρθρα 657 και 658 Α.Κ Βλ. λ. ***Έργασίας σύμβασις*** (παράγραφος 8)—Υπερημερία εργοδότου και υποχρέωσις παροχής μισθού επί ακύρου απολύσεως ή γενικώς κατ' άρθρον 656 Α.Κ. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας*** (παράγραφος ΙΙ ΣΤ') ***Έργασίας σύμβασις*** (παράγραφος 7).—Αποδοχαί προσωπικού Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Δημοσίων Υπαλλήλων Βλ. λ. ***Νομικά Πρόσωπα, Υπάλληλοι δημόσιοι.***—Αξίωσις μισθωτού δι' αποδοχάς από της απολύσεως και εντεύθεν λόγω ακυρότητος αύτής και υπερημερίας τού συνδίκου περί την αποδοχήν των υπηρεσιών· απαραδέκτως φέρονται κατά την εργατικήν διαδικασίαν, εφ' όσον δέν άφορώσιν εις πραγματικήν παροχήν εργασίας, Π 6 σ 856.—Εάν τά εκ πάσης πηγής μηνιαία εισοδήματα των επιστημόνων πολιτιστών κατά την παράγραφον 5 τού άρθρου 4 τού ν.δ. 2657|1953 νοούνται ώς καθαρά ή ακαθάριστα, Γν. Σ, σ 546, πρβλ. Σημ. σ. 547.—Έκτασις ανευθύνου Κρατικής Εκμεταλλεύσεως Σιδηροδρόμων Σ.Π.Α.Π. διά χρέη της τέως υπό εκκαθάρισιν Ανωνύμου Εταιρείας Σ.Π.Α.Π., εν οίς και δι' οφειλομένας αποδοχάς προσωπικού, ΑΠ 126 σ. 531.—Κατάταξις εις ασφαλιστικάς κλάσεις τεκμαρτών ημερομισθίων δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ 228, 358.—Αξίωσις διαφοράς μισθού δι' αγωγής εκ τού αδικαιολογήτου πλουτισμού· προϋπόθεσις ή επέλευσις τού πλουτισμού εκ μή νομίμου αίτίας ΑΠ 454 σ. 1439.—Δικαίωμα μισθού καλουμένου εις τον στρατόν μισθωτού, ΝΖ σ. 1273.—Αξίωσις διευθυντού Ανωνύμου Εταιρείας πρός καταβολήν συμπληρωματικής αμοιβής δι' υπηρεσίας διευθύνοντος συμβούλου· αγωγή διά προσδιορισμόν υπό τού Δικαστηρίου κατ' εφαρμογήν τού άρθρου 371 Α.Κ. αοριστία αγωγής, εφ' όσον δέν μνημονεύονται εν αύτή αι εργασίαι, τάς οποίας ο ενάγων εξετέλει επί πλέον των κυρίων καθηκόντων του ώς διευθύνοντος συμβούλου κλπ., Π 8551 σ. 971.—Τρόπος πληρωμής, επί μισθώ ή ημερομισθίω, άνευ σημασίας διά χαρακτηρισμόν μισθωτού ώς υπαλλήλου ή εργάτου, Π 203 σ. 87.—Κατοχή πλειόνων της μιάς ημίσεων θέσεων υπό ιατρού· συνέπειαι· διακοπή μισθοδοσίας κλπ., Ε 1247 σ. 848.

Αποδοχή. Ἀποφάσεως· ρητή· σιωπηρά· συνέπειαι· κατάργησις δίκης· ἐπιφύλαξις, ΑΠ 107 σ. 348, ΑΠ 128 σ. 661.—Ἀποφάσεως σιωπηρά ἐκ τῆς ἀνεπιφυλάκτου παρά τοῦ δικαιούχου διαδίκου εἰσπράξεως καί δή ἐπί μακρόν χρόνον τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ· εἰσπραξις συντάξεως ἄνευ οἱασδήποτε ἐπιφυλάξεως, ΑΠ 128 σ. 661.—Εἰσπραξις ἄνευ ρητῆς ἐπιφυλάξεως γενομένης αὐξήσεως τῆς συντάξεως· περίπτωσις μή πλήρους ἐκ τούτου καί μόνου ἀποδοχῆς προσβαλλομένης πράξεως· ἔλλειψις ἀπαραδέκτου αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 719 σ. 736.—Ἐπί καταρτίσεως συμβάσεως ἐργασίας διά διαγωνισμοῦ, Π 22317 σ. 212.—Μεταθέσεως εἰς ἐξωτερικόν· ὑστέρα μή ἀποδοχή· ἀπώλυσις λόγω ἀρνήσεως μεταβάσεως εἰς νέαν θέσιν· οὐ κατάχρησις δικαιώματος, ΑΠ 134 σ. 639.—Πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστοῦ δι' ἀνεπιφυλάκτου ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἐπί τριετίαν καί πλέον, Π 14590 σ. 770.— Ἀπολυθέντος ὑπό συνδίκου μισθωτοῦ, ὅπως εἰσπράξῃ τήν ἀποζημίωσίν του κατά τήν διαδικασίαν τῆς ἐπαληθεύσεως· παραίτησις δικαιώματος ἐπικλήσεως ἀκυρότητος ἀπολύσεως ἐκ μή ἀμέσου καταβολῆς ἀποζημιώσεως, Π 6 σ. 856.—Μή ἀποδοχή ὑπηρεσιῶν· ὑπερημερία ἐργοδότου· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Εργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 7) —Ἰσχυρισμός περί ἀποδοχῆς καταγγελίας διά λήψεως ἀποζημιώσεως ν. 2112, Π 13343 σ. 1122.

Αποζημίωσις. Βλ. καί λ. ***Ἀδίκημα*** (Ἀστ.), ***Ἄδεια μισθωτῶν*** (παράγρ. Α, 5, 7), ***Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός***, ***Ἐργατικά ἀτυχήματα***, ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας***, ***Παλαιοί πολεμισταί***, ***Στράτευσις***, ***Συνδικαλιστικά στελέχη***, ***Ὑπερωρίαι***.— Ἐργοδότου ἕνεκα ζημίας προκληθείσης ὑπό μισθωτοῦ δολίως· ἐνστασις συμψηφισμοῦ· κρίσις ἐκ τῶν ἐνόντων κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, Π 18524 σ. 32, Π 775 σ. 96.—Ἀρχή καταλογισμοῦ κέρδους εἰς ζημίαν· ἔννοια· προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς, Π 4482 σ. 100, ΑΠ 195 σ. 1060.—Ἐπί συντρέχοντος πταίσματος παθόντος· ἄρθρον 300 ἐδ. β' Α.Κ.· ἔννοια· ἔκτασις ἐφαρμογῆς· προϋπόθεσις πταίσμα· ἄρνησις ὑποβολῆς εἰς ἐγχείρησιν, Π 4428 σ. 209, ΑΠ 476 σ. 1429.—Ἐλεγκτή ὑπό Α.Π. κρίσις δικαστηρίου οὐσίας περί συνδρομῆς ἢ μή κατ' ἄρθρον 300 Α.Κ. Ἰδίου πταίσματος τοῦ ζημιωθέντος, ὅταν τοῦτο συνίσταται εἰς ἀμέλειαν αὐτοῦ· νομική ἔννοια, ΑΠ 195 σ. 1060.—Ἀνεπίτρεπτος καταλογισμός συντάξεως εἰς ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ ν. 551, Π 4482 σ. 100.—Περιεχόμενον ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 298 Α.Κ., ΑΠ 195 σ. 1060.—Ἐπί ἀπολύσεως λόγῳ καταργήσεως θέσεως καί συνταξιοδοτήσεως δημοτικῶν ὑπαλλήλων Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ συνεπείᾳ μεταβιβάσεως εἰς Δ.Ε.Η., Γν. Σ. σ. 235.— Ναυτικοῦ ἐπί καταγγελίας συμβάσεως μή ἐγγράφως καταρτισθείσης, ΑΠ 54 σ. 284.—Ἐπί ἀποχωρήσεως ἢ ἀπομακρύνσεως ἰατρῶν κατ' ἐφαρμογήν διατάξεων περί πολυθεσίας, Π 1901 σ. 599, Ε 270 σ. 850.— Ἐπί ἀπολύσεως κλπ. Ἰατρῶν, ΝΖ σ. 1295.— Προσωπικοῦ ἐπί διαλύσεως διά νόμου Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, Γν. Σ. σ. 621.—Ἐπί καταγγελίας συμβάσεως τῶν ἀντί παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς δικηγόρων, Γν.Σ. σ. 945.— Ἀπομακρυνομένων λόγω ἀσφαλείας φορτοεκφορτωτῶν, ΣΕ 1406 σ. 965, Ε 16 σ. 967.— Συζύγου ἀναπήρου πολέμου, προσληφθείσης ὡς θεραπαινίδος τούτου· οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως μετά θάνατον τούτου, Γν. Σ. σ. 1033.—Ἐπί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μετ' ἔξωσιν ἐργοδότου δι' ἀνοικοδόμησιν, Π 5695 σ. 1379, ΝΖ σ. 873.— Ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 75 σ. 531.—Ἐπί μή παροχῆς ὑπό τοῦ ἐργοδότου εἰς τόν μισθωτόν εἰδῶν διά τήν ἐργασίαν, Π 12629 σ. 86, Π 3287 σ. 963, Π 10268 σ. 1451.—Κατ' ἄρθρον 673 Α.Κ. ἐπί ἀθετήσεως συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Π 36 σ. 524.— Διά διανυκτέρευσιν ἐκτός ἕδρας, ΑΠ 11 σ. 147, Π 5 σ. 658.—Δι' ἐκτός ἕδρας ἀπασχόλησιν καί διανυκτέρευσιν, Π 4273 σ. 972.—Ἐπί ἀρνήσεως παροχῆς ἀδείας λουτροθεραπείας εἰς ἀνάπηρον, ΝΖ σ. 748.— Διά παράνομον ὑπό Ι.Κ.Α. ἀπόρριψιν αἰτήσεως συντάξεως, ΑΠ 283 σ. 799.—Μελῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου κλπ. τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν· μή ὑπαγωγή εἰς κρατήσεις ὑπέρ Μ.Τ.Π.Υ., Γν. Σ. σ. 168.—Ὑπαλλήλων Δημοσίων ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, μετεχόντων εἰς Συμβούλια Ὀργανισμῶν, Γν. Σ. σ. 300.—Εὐθύνη ἐπί διαπραγματεύσεων πρός σύναψιν συμβάσεως, ΝΖ σ. 569.—Ἔλεγχος παρεμπιπτόντων κύρους καί νομιμότητος διοικητικῶν πράξεων ὑπό τακτικῶν δικαστηρίων ἐπί τῷ τέλει ἀναρθώσεως προσβληθέντων ἰδιωτικῶν δικαίων, ΑΠ 426 σ. 1441.

Αποθῆκαι. Περίπτωσις ἐπιχειρήσεως διατηρούσης καπνοαποθήκας, ἐν αἷς ὑφίστανται ἀνάλογοι μηχανικαί ἐγκαταστάσεις· χαρακτήρ ὡς βιομηχανικῆς ὑπαγομένης εἰς μείωσιν τῆς ὑπέρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς κατ' ἄρθρον 6 νόμου 3213]1955, ΑΠ 319 σ. 844.

Αποθηκάριοι. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ.· ἀποδοχαί κατά σ σ Ε 16.9.1937, Α.Π. 34 σ. 722.

Απολαυαί. Ἔννοια τοῦ ὅρου «ἀπολαυαί» τοῦ ἀ.ν. 694]1937 περί ἀπολύσεως ἐκπροσώπων ἐργαζομένων, ΑΠ 178 σ. 513, ΑΠ 359 σ. 846, ΑΠ 417 σ. 1242.

Απολογία. Μισθωτοῦ ὡς προϋπόθεσις δικαιώματος ἐργοδότου πρός καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μή ἀντίθεσις πρός ἄρθρον 672 Α.Κ., ΑΠ 249 σ. 711.—

Απολογιστικά ἔργα. ***Βλ. λ. Ἔργα.***

Απόλυσις. Βλ. λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν*** (παράγρ. 6, 7), ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 15), ***Ἰατροί***, ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας***, ***Κατάχρησις δικαιώματος***, ***Νεοπολεμισταί***, ***Παλαιοί πολεμισταί***, ***Στράτευσις***, ***Συνδικαλιστικά στελέχη***, ***Τράπεζαι κλπ.***

Αποπεράτωσις δίκης. Βλ. λ. ***Κατάργησις δίκης.***

Απόρρητον. Οἱ φάκελοι τῶν ἠσφαλισμένων, Σημ. σ. 1056.

Ἀπόσβεσις. Ἔννοια ἄρθρου 10 ν.δ. 4020]1959 περὶ ἀποσβέσεως ἀξιώσεως ἑταιρείας κατὰ προσωπικοῦ της, Π 1886 σ. 854.—Παλαιὰς συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου ἐπὶ ἀνανεώσεως κατ' ἄρθρον 671 Α.Κ.· συνέπεια, Π 1921 σ. 1012.

Ἀποστρατευομένων προστασία. Βλ. λ. ***Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις.***

Ἀποτίμησις. Τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, Ἐγκ. σ. 234, Π 7865 σ. 146, Ἔγγρ. σ. 305.

Ἀπουσία. Ἀποχὴ ἀπὸ ἐργασίας συνέπειαι. Βλ. λ. ***Ἀπεργία, Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8), ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι. Γβ) — Θεώρησις ὡς παραιτήσεως κατ' ἄρθρον 127 Κανονισμοῦ ἠλεκτροκινήτων σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων, ΑΠ 98 σ. 530.

Ἀπόφασις. Καταδικαστική· τρόποι ἄρσεως συνεπειῶν· παραγραφή· ἀμνηστία, Γν. Σ. σ. 804.— Ἐπιβαλλομένη αἰτιολογία κατ' ἄρθρον 93 Συντάγματος καὶ 139 Κ.Π.Δ.· ἔλλειψις ἱδρύουσα λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 350 σ. 1450.—Ὁριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος δι' ἀποδοχῆς, ΑΠ 107 σ. 348, ΑΠ 128 σ. 661.—Ὁριστικὴ καὶ τελεσίδικος· δεδικασμένον, Π 929 σ. 404.—Τελεσίδικος διὰ παραιτήσεως ἐφέσεως ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ, ΑΠ 324 σ. 834.—Ἐκδιδόμεναι κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν δεδικασμένην προσβολή, Ε 971 σ. 594, Π 396 σ. 596. Ἀναστολὴ μετ' ἄσκησιν ἐφέσεως, Π 4387 σ. 921, Π 4775 σ. 977.—Ἀναγκαία ἔκθεσις μετὰ πληρότητος τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν συνήχθη ἡ κρίσις περὶ εὐλόγου ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· ἔλλειψις ἄλλως νομίμου βάσεως, ΑΠ 16 σ. 143.—Ἔλλειψις ἀναφορᾶς διὰ τίνος φυσικοῦ προσώπου ἐξεδηλώθη ἡ βούλησις νομικοῦ προσώπου πρὸς κατάρτισιν συμβάσεως ἐργασίας· στέρησις νομίμου βάσεως, ΑΠ 465 σ. 1374.— Βεβαίωσις περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ΑΠ 229 σ. 715.—Πειθαρχική· αἰτιολογία· ἔγγραφος κατάρτισις· ὑπογραφή, Π 1691 σ. 782.— Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων· δικαστικὸς ἔλεγχος, ΝΖ σ. 1113 ἐπ., 1177 ἐπ. Βλ καὶ λ. ***Ἀποδοχή, Αἴτησις ἀνωρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔφεσις, Ἐκτέλεσις, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.***

Ἀποχή. Μισθωτοῦ ἀπὸ ἐργασίας· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Ἀπεργία, Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8), ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι. Γβ).

Ἀποχώρησις. Μισθωτοῦ συγκαταθέσει ἐργοδότου ἢ διὰ σύνταξιν· ἀποζημίωσις· ἄρθρον 8 ν.δ. 3789]1957. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι. Γβ, ΙΙ.Ζ).—Μισθωτῶν Δημοσίου· ἀποζημίωσις ν.δ. 3789]1957, Γν. Σ. σ. 623.— Ἐπὶ ἀρνήσεως μεταβάσεως εἰς νέαν θέσιν ἐπὶ μεταθέσεως, ΑΠ 253 σ. 714.— Μισθωτοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἐκ τῆς ἐργασίας· ἀνεφάρμοστον ἀ.ν. 1803]1951, ΑΠ 473 σ. 1382.— Ἰατρῶν κατ' ἐφαρμογὴν διατάξεων περὶ πολυθεσίας· ἀποζημίωσις, Π 1901 σ. 599, Ε σ. 850, ΝΖ σ. 1295.— Ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἠσφαλισμένων ὑπαλλήλων Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων βοήθημα· προϋποθέσεις, ΑΠ 117 σ. 739, ΑΠ 344 σ. 1140

Ἀπώλεια ἐργασίας. Φορτοεκφορτωτῶν· συνέπειαι, ΑΠ 232 σ. 719, ΑΠ 149 σ. 721, Π 4063 σ. 918.

Ἀργία. Βλ. λ. ***Ἀνάπαυσις, Ἑορταί, Κυριακή, Ἀειθαρχία.***

Ἄρειος Πάγος. Βλ. λ. ***Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον.***

Ἀρμοδιότης. Διαφοραὶ ὑπαγόμεναι εἰς διαδικασίαν νόμου ΓΩΟΔ'. Βλ. λ. ***Ἐργατικαὶ διαφοραί*** —Δωσιδικία τόπου καταρτίσεως συμβάσεως· ἔννοια ἄρθρου 22 ἐδάφ. 7 Πολ. Δικ., Π 4839 σ. 218.— Κατὰ τόπον ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν· συντρέχουσαι δωσιδικίαι, Π 4839 σ. 218, Π. 4304 σ. 906.— Ἐπὶ ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς ἐπὶ σχέσεων δημοσίου δικαίου, Π 12077 σ. 289, ΑΠ 244 σ. 717.—Ἀναρμοδιότης Δικαστηρίων διὰ διόρθωσιν φύλλων ἠσφαλισμένων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., δελτίων εἰσφορῶν κλπ. Π 12077 σ. 289, πρβλ. Ἐπιστ. σ. 376 — Ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελούμενα ἔργα, Π 41 σ. 405.—Ἐπὶ διαφορᾶς περὶ τὸ πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας, Π 1970 σ. 466.—Πτωχευτικοῦ Δικαστηρίου, Π 24 σ. 526.—Προέδρου Πρωτοδικῶν ἐπὶ ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Εἰρηνοδίκου ἐπὶ διαφορᾶς νόμου 3514, Πρδρ. 3091 σ. 592.— Ἐπὶ ἀξιώσεως ἐπιστροφῆς ἀχρεωστήτων εἰσφορῶν, ΣΕ 1209 σ. 924.—Ἐπὶ ἀτομικῶν διαφορῶν ἐκ τοῦ νόμου 3239]1955, Π 2081 σ. 952.—Ἐπὶ ἀναστολῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως ἐργατικῆς διαδικασίας μετ' ἄσκησιν ἐφέσεως, Π 4775 σ. 977.—Διοικητικαὶ δικαιοδοσίαι ἀποκλείουσαι ἀνακοπὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ., ΣΕ 2079 σ. 39.—Ἑτεροδικία ἀλλοδαπῆς πολιτείας, ὡς καὶ διπλωματικῶν πρακτόρων της· ἔκτασις· κῦρος συμφωνίας περὶ ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, Γν.Σ. σ. 316.—Ἀποκλειστικὴ πολιτικῶν δικαστηρίων περὶ ἑρμηνείας ὅρου τοῦ νόμου καὶ οὐχὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἂν ἔτι περιελήφθη ἐν αὐτῇ, ΣΕ 577 σ. 385.—Τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ διαφορᾶς χρηματικῆς· ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον Σ.τ.Ε., ΣΕ 926 σ. 869. —Ἐπὶ ἀγωγῆς πρὸς ἀνόρθωσιν προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος ἐκ πράξεων Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ΑΠ 55 σ. 286, ΑΠ 244 σ. 717, ΑΠ 283 σ. 799, ΑΠ 300 σ. 868. —Ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ ἀναγνωρίσεως ἀπολήψεως συντάξεως παρ' Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ΑΠ 244 σ. 717.—Δικαιοδοσία τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον παρεμπιπτόντως διοικητικῶν πράξεων· ἔκτασις, Π 12077 σ. 289, ΑΠ 244 σ. 717, Π 1691 σ. 782, ΑΠ 283 σ. 799, ΑΠ 300 σ. 868, Π 4326 σ. 909, ΑΠ 426 σ. 1441.—Πολιτικῶν δικαστηρίων δι' ἔρευναν περὶ τῆς νομιμότητος ἀποφάσεως Δημοτικοῦ

Συμβουλίου, άφορώσης σύστασιν συνεργείου, μή έπιτρεπομένου τοῦ κατ' οὐσίαν ἐλέγχου, ΑΠ 101 σ. 387.—Ἀνεπίτρεπτος ἔλεγχος ὑπὸ πολιτικῶν δικαστηρίων τῆς ὀρθότητος κατ' οὐσίαν τῶν πράξεων τῶν διοικητικῶν ὀργάνων, ἀναγόμενος εἰς ξένα πρὸς τὰ δικαστικὰ καθήκοντα, ΑΠ 80 σ. 469.— Δικαστικὸς ἔλεγχος νομιμότητος ἀποφάσεων Συμβουλίων Προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, Π 4326 σ. 909.—Δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Πειθαρχικῶν Συμβουλίων, ΝΖ σ. 1113 ἐπ., 1177 ἐπ., Π 1691 σ. 782.—Δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ὡς πρὸς τὴν ἐντὸς τῆς δοθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἔκδοσιν αὐτῶν, Π 2081 σ. 952.—Ἐπὶ ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεων Πειθαρχικῶν Συμβουλίων περὶ ἀπολύσεως, Γν. Σ. σ 930.—Α' Τμήματος Συμβουλίου Ἐπικρατείας δι' ἐκδίκασιν αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατὰ πράξεων συνταξιοδοτήσεως, ΣΕ 1128 σ. 922.—Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας***.— Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ Νομάρχου διὰ τοποθέτησιν ἀναπήρων, ΣΕ 1849 σ. 19.—Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν Ι.Κ.Α., ΣΕ 2350 σ 290, ΣΕ 1405 σ. 1019.—Ἐπὶ αἰτήσεως ἠσφαλισμένου περὶ μεταφορᾶς εἰς τὸν παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων κλπ. τηρούμενον λογαριασμὸν ἡμερῶν ἐργασίας πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 209 σ. 294.—Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, ΣΕ 683 σ. 482.—Συμβουλίου ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, ΑΠ 100 σ. 724.—Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 νόμου 244]1936, ΣΕ 2272 σ. 898, πρβλ. Ἐπιστ. σ. 944.— Συμβουλίων Νομιμοφροσύνης νόμου 516]1948, Ἐπ. Γνμδ. σ. 987.—Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ ἀμφισβητήσεων ὑπαγωγῆς ἢ μὴ εἰς ἀσφάλισιν Ταμείου, ΣΕ 1657 σ. 1022, ΣΕ 2116 σ. 1455.—Ἁρμόδιαι ὀργανώσεις δι' ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Π 8961 σ. 1062.—Δι' ἀπονομὴν συντάξεων ἢ ἄλλων παροχῶν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· ἁρμόδιον ὄργανον, ΣΕ 1671 σ. 1143.

Ἀρτεργάται. Βλ. λ. ***Ταμεῖα***. Ἐπιτροπαὶ χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἀρτεργατῶν· νόμιμος συγκρότησις· ἐκπροσώπησις ἀρταποιῶν καὶ ἀρτεργατῶν δι' ἴσου ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων τελούντων ὑπὸ οὐδέτερον πρόεδρον· συμμετοχὴ τούτων ὑπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκπροσώπου εἴτε τῶν ἀρτοποιῶν, εἴτε τῶν ἀρτεργατῶν· παράνομος σύνθεσις ἐπιτροπῆς μὲ συμμετοχὴν ὡς ἐκπροσώπου τῶν ἀρτεργατῶν ἰδιοκτήτου ἀρτοποιείου· ἀκύρωσις ἀποφάσεως χορηγήσεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου λόγῳ κακῆς συνθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ΣΕ 1824 σ. 43.—Ἐὰν οἱ μὴ ἐφωδιασμένοι δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργάται προσλαμβανόμενοι ὑπὸ ἀρτοποιῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 3631]1956 ὑπάγωνται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀρτεργατῶν διὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεώς των, Γν. Σ. σ. 54.—Χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 168.—Συνταξιοδοτήσεως ἀρτεργάτου· ἀπαγόρευσις μετὰ ταύτην ἐργασίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, Π 23119 σ. 268.— Ἀσφάλισις ἐλευθέρων ἀρτεργατῶν, Ἔγκ. σ. 616.— Ἐὰν οἱ σιμιτεργάται δικαιοῦνται ἐπιδομάτων λόγῳ νυκτερινῆς καὶ κατὰ Κυριακὰς ἐργασίας συμφώνως ἄρθρῳ 2 ν.δ. 3755]1957, Γν. Σ. σ. 670.— Ἐξαίρεσις ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως τῶν σιμιτεργατῶν, Ἔγκ. σ. 1032.

Ἀρχαί. Διαταγὴ Ἀρχῆς διάλυσις ἐπιχειρήσεως· ἀνωτέρα βία· συνέπειαι, Γν. Σ. σ. 165, ΝΖ σ. 425.

Ἀρχιτέκτονες. Βλ. λ. ***Μηχανικοί***.

Α.Σ.Δ.Υ. Βλ. λ. ***Ὑπάλληλοι δημόσιοι***.

Ἀσθένεια. Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας· συνέπειαι· τύχη συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι. Γβ).—Ἀσθένεια μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα μισθοῦ· ἄρθρα 657, 658 Α.Κ. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8).—Παροχαὶ Ι.Κ.Α. δι' ἀσθένειαν. Βλ. λ. ***Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις***.—Νόσος ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα· ἀναπηρία· παροχαὶ Ταμείων. Βλ. λ. ***Ἐργατικὰ ἀτυχήματα***, ***Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις***, ***Ταμεῖα***.— Ἀπόλυσις λόγῳ σωματικῆς νόσου καὶ ἀδυναμίας πρὸς ἐργασίαν· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως δι' ἄδειαν, ΑΠ 62 σ. 281.—Μισθὸς κατὰ χρόνον ἀσθενείας ἐπὶ σχέσεων δημοσίου δικαίου· ἐργατοτεχνῖται Β. Ναυστάθμου, Γν. Σ. σ. 423.— Ἀσθένεια καὶ χρόνος ἀπασχολήσεως διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας, ΝΖ σ. 803.— Συνυπολογισμὸς χρόνου ἀσθενείας εἰς χρόνον προστασίας πολεμιστοῦ, Π 4131 σ. 841.—Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ὑδάτων καὶ ἀπόλυσις· ἀποζημίωσις, Π 1886 σ. 854.—Σκέψεις ἐπὶ τῆς νομολογίας περὶ ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν, ΝΖ σ. 889.—Μισθωτοῦ Δημοσίου· ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας· συνέπειαι, Π 3054 σ. 961.

Ἀστικὸς Κῶδιξ. Ἐφαρμογὴ προϊσχύσαντος δικαίου ἐπὶ συμβάσεων καταρτισθεισῶν πρὸ τοῦ Κώδικος, Π 480 σ. 660, Εἰσαγ. σ. 1377.—Διατήρησις δι' ἄρθρου 38 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου ἐν ἰσχύι καὶ τῶν εἰδικῶν νόμων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας· εἰδικὴ διάταξις νόμου ΒΩΜΑ' περὶ ἀποζημιώσεως παθόντος, Π 5660 σ. 1136.—Διατήρησις ἐν ἰσχύι δι' ἄρθρου 17 Εἰσαγ. Νόμου τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ' περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ, ΑΠ 399 σ. 1321.

Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης Ὀργανισμός. Βλ. λ. ***Αὐτοκίνητα***.

Ἀστυνομία. Ὑποχρέωσις συμμορφώσεως ἐπιχειρήσεων πρὸς ὑποδείξεις Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς· ἔννοια ν. 1985]1952 καὶ τῆς ἐκ τούτου ἐξουσιοδοτήσεως· οὐχὶ καὶ διὰ τὴν θέσπισιν μέτρων ἐλέγχου κοινωνικῶν φρονημάτων καὶ ἀπολύσεως μὴ νομιμόφρονος, ΣΕ 803 σ. 663.—Πληροφορίαι πρὸς σχηματισμὸν κρίσεως Συμβουλίων Νομιμοφροσύνης, Ἐπ. Γνμδ. σ. 987.

Ἀσφάλεια Δημοσία. Τὸ ἐνεργητικὸν ὑποκείμενον τῶν ἐν ἄρθροις 292, 293 Ποινικοῦ Κώδικος ἐγκλημάτων, ΝΖ σ. 441.—Ἀπομάκρυνσις φορτοεκφορτωτῶν διὰ λόγους ἀσφαλείας· ἀποζη-

μίωσις, ΣΕ 1406 σ. 965.

Ἀσφάλεια - Ὑγιεινή. Βλ. λ. *"Αδεια μισθωτῶν, Ἀνάπαυσις, Βιβλιάρια, Ἑορταί, Ἐργατικά ἀτυχήματα, Κανονισμοί, Κυριακή, Ὧραι ἐργασίας.*

Ἀσφάλισις Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός - Ἀσφάλισις, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.* Φύσις Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· θεσμὸς δημοσίου δικαίου, διεπόμενος ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῶν κανόνων Ἀστικοῦ Δικαίου, Γν. Σ. σ. 1150.—Διαδοχικὴ ἀσφάλισις εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς. ΝΖ σ. 63, ΑΠ 519 σ. 157, Γν. Σ. σ. 236. ΣΕ 537 σ. 485, ΣΕ 722 σ. 733, Γν. Σ. σ. 1035.—Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ ἐπὶ σχέσεων δημοσίου (ἀσφαλιστικοῦ) δικαίου καὶ ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, Π 12077 σ. 289, ΑΠ 519 σ. 157, ΑΠ 244 σ. 717.—Ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου, μὴ δολίως ἐνεργήσαντος, μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου ἀπὸ ἀποδοχῆς ἐγγραφῆς καὶ καταβολὴν εἰσφορῶν· ἀντίθεσις πρὸς ἀρχὰς εὐρύθμου καὶ χρηστῆς διοικήσεως, ΣΕ 271 σ. 355.—. . . ὁμοίως ἐπὶ ἀναζητήσεως ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν περιοδικῶν πρὸς ἠσφαλισμένον παροχῶν, μὲ ἀνάκλησιν διοικητικῆς πράξεως, ἐκδοθείσης κατὰ πλάνην περὶ τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ΣΕ 2358 σ. 158.— Προϋποθέσεις ἐνεργοῦ ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, ΣΕ 1669 σ. 923, ΣΕ 1411 σ. 1091, Γν. Σ. σ. 1100, Γν. Σ. σ. 1144.—Προϋποθέσεις ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν, Γν. Σ. σ. 1147, Γν. Σ. σ. 1150.

Ἀσφαλιστικαὶ Ἐπιχειρήσεις. «Ἐθνικὴ» ἀσφάλισις προσωπικοῦ· προϋπηρεσία προσμετρουμένη ὡς συντάξιμος· ἐξαγορά, ΣΕ 139 σ. 295.—Ἐπικουρικὴ ἀσφάλισις ἀσφαλιστῶν καὶ προσωπικοῦ ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων· προϋποθέσεις· διατάξεις ὑ. ἀ. 5640]1954, ΣΕ 934 σ. σ. 611.

Ἀτυχήματα. Βλ. λ. *Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.*

Αὐξήσεις. Βλ. λ. *Ἀναπροσαρμογή, Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*—Συντάξεων Ι.Κ.Α. διὰ β.δ. 21.8.1955, Ἐγκ. σ. 52, ΣΕ 940 σ. 797.

Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα. Ἀκυρότητος συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας, ΑΠ 493 σ. 26.—Ἀκυρότητος συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας, μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως, ΑΠ 54 σ. 284.—Μεταβολῆς βάσεως ἀγωγῆς, ΑΠ 80 σ. 469, Π 1742 σ. 601, Π 2305 σ. 645, ΑΠ 401 σ. 1241.—Ἀπαράδεκτον ἐφέσεως, ἀσκηθείσης ἄνευ δικαιώματος, Ε 971 σ. 594.—Συλλογικῆς συμβάσεως, ΝΖ σ. 1036, ΝΖ σ. 1057.—Ἐξομοίωσις ἀλλοδαπῶν νόμων πρὸς πραγματικὰ γεγονότα· μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν οἰκοθεν ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ, Π 3710 σ. 862.

Αὐτοκίνητα. *1. Λεωφορεῖα, Κ.Τ.Ε.Λ., Ο.Α.Σ.Θ.* Κ.Τ.Ε.Λ.· χαρακτήρ· οὐχὶ αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις· νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου· σχέσις ἐργασίας ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων μετὰ λεωφορειούχων καὶ οὐχὶ μετὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.· ἀνεφάρμοστον διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2]1959, Γν. Σ. σ. 106.—Ἁρμοδιότης τῶν εἰσπρακτόρων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ., Ἐγκ. σ. 616.—Ἀποζημίωσις προσωπικοῦ λεωφορείων διὰ διανυκτέρευσιν ἐκτὸς ἕδρας· νομιμοποίησις καὶ δι' ἀξιώσεις ταύτας κατὰ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἐργοδότου· ἔννοια ἐπαγγελματικῆς κατοικίας ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων, ὑπηρετούντων εἰς ὑπεραστικὰς λεωφορειακὰς γραμμάς· οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα, Π 5 σ. 657.—Νομιμοφροσύνη προσωπικοῦ λεωφορείων αὐτοκινήτων, Π 5 σ. 657.—Ὑποχρέωσις ἐναλλαγῆς ὡρῶν ἐργασίας μεταξὺ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων· ὑφίσταται καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας τοιαῦτα καθήκοντα ἰδιοκτήτας τούτων, Γν. Σ. σ. 423.—Περιέλευσις αὐτοκινήτου προηγουμένου ἐργοδότου εἰς νέον, συνεχίζοντα τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτοῦ, κατόπιν ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ· ὑπαρξις μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου, κατὰ τὴν ἔννοιαν ἄρθρου 6 ν. 2112]1920· συνυπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας εἰς προηγούμενον ἐργοδότην δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112, Π 5638 σ. 953.— Παροχὴ ἐργασίας ὑπαλλήλου (Ταμίου Κ.Τ.Ε.Λ.) ὑπὸ μετόχου αὐτοῦ· ἀνεφάρμοστον ν. 2112]1920, μὴ θεωρουμένου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, Π 576 σ. 974.—Νόμιμοι ἀποδοχαὶ ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων ἀστικῶν λεωφορείων· παροχὴ κατὰ σχετικὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν· προϋπόθεσις δικαιώματος ἢ γνωστοποιήσεως ὑπάρξεως οἰκογενειακῶν βαρῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἰς ὑπόχρεων ἐργοδότην, Π 5709 σ. 1009.—Ἔνταξις εἰς Κ.Τ.Ε.Λ.· ἔννοια ν.δ. 3990]1959 περὶ ἐντάξεως εἰσπρακτόρων λεωφορείων εἰς Κ.Τ.Ε.Λ., μὴ ἐπερχομένης αὐτοδικαίως ἀπὸ δημοσιεύσεως ν.δ. 3990]1959, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀποφάνσεως περὶ ἑνὸς ἑκάστου τούτων τῶν ἐν αὐτῷ ὁριζομένων ἐπιτροπῶν· ὑπαγωγὴ τούτων μέχρι τῆς ἐντάξεως των εἰς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, ἐργοδότου ὄντος ὄχι τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἀλλὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου· σύναψις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μετὰ τῶν καλουμένων «ἐφεδρικῶν»· ἀνομιμοποίητον ἀγωγῆς κατὰ Κ.Τ.Ε.Λ.· ἀνεφάρμοστον ν. 3198]1955 ἐπὶ ἐφεδρικῶν εἰσπρακτόρων, Π 6382 σ. 1259.—Ρύθμισις μισθοδοσίας τῶν κατὰ τὸν ἀ. ν. 1836]1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἰσχυουσῶν διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως· διατήρησις σχέσεως καὶ ἀπόλυσις αὐτῶν· ὁδηγοὶ λεωφορείων Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ΑΠ 285 σ. 852.—Ἀκυρότης Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, μὴ τηρηθείσης δι' ἔγκρισιν αὐτοῦ τῆς ἐν τῷ ν.δ. 3789]1957 διαδικασίας, ἄνευ προηγουμένης γνώμης τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ κυρώσεως αὐτοῦ παρὰ Ὑπουργείου Ἐργασίας· παράνομος ὡς ἐκ τούτου ἐπιβολὴ πειθαρχικῆς ποινῆς ἀργίας εἰς ὁδηγὸν λεωφορείου βάσει ἀνισχύρου Κανονισμοῦ· συνέπειαι, Π 300 σ. 407.— Ἔννοια ἄρθρου 9 § 3 τῆς ἐκ τοῦ ν. 3721]1957 ἐχούσης ἰσχὺν νόμου συμβάσεως μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινω-

νιών Θεσσαλονίκης ώς πρός την άποζημίωσιν τοῦ ἐντασσομένου εἰς τοῦτον προσωπικοῦ, ΑΠ 275 σ. 712.—'Ακυρότης Κανονισμοῦ 'Εργασίας προσωπικοῦ 'Οργανισμοῦ 'Αστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, μή τηρηθείσης τῆς ὑπό τοῦ ν. 3789]1957 προβλεπομένης διαδικασίας· ἀναγκαία ἡ αἰτιολογία τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως καί ἡ ἔγγραφος κατάρτισις αὐτῆς, φερούσης τήν ὑπογραφήν τοῦ ἐκδόντος αὐτήν, Π 1691 σ. 782.—'Ακυρότης κατ' ἄρθρον 8 ν. 2112]1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπό ά.ν. 547]1937, ἔχοντος ἐφαρμογήν κατά τό ἄρθρον 9 § 3 τῆς κυρωθείσης ὑπό τοῦ νόμου 3721]1957 συμβάσεως μεταξύ Δημοσίου καί 'Οργανισμοῦ 'Αστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης πάσης συμβάσεως, διά τῆς ὁποίας παραβλάπτονται τά ἐκ τοῦ νόμου τούτου (2112) δικαιώματα, μή θιγομένων τούτων διά τῆς μειώσεως διά τό μέλλον τῶν ἀποδοχῶν· παροχή εἰσιτηρίων εἰς μισθωτάν Ο.Α.Σ.Θ.· ἀνεπιφύλακτος παροχή ὑπηρεσιῶν μετά μή παροχήν αὐτῶν· συνέπεια, ΑΠ 314 σ. 837.—'Οργανισμός 'Ελέγχου τῶν δι' Αὐτοκινήτων Συγκοινωνιῶν· ἐπικουρική ἀσφάλισις προσωπικοῦ· τροποποίησις Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου ὡς πρός ὅρους ἀναγνωρίσεως καί ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων· ἀκυρότης σχετικῆς ἀποφάσεως 'Υπουργοῦ 'Εργασίας ὡς ἐκτός ἐξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 1751 σ. 1139.

2. *'Αγορᾶι* (ταξί). 'Οδηγοί· τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 229.

3. *Φορτηγά*. Μισθός ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων· ἐφαρμογή σχετικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καί ἐπί Δημοσίου· ὧραι ἐργασίας ὑπερωριακή ἐργασία, ΑΠ 7 σ. 199.—Νόμιμος μισθός ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως, ΑΠ 38 σ. 330, Π 4358 σ. 859.—Μισθός νομίμως προσλαμβανομένου ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου φορτηγοῦ· ἀποζημίωσις δι' αὐτοῦ τοῦ ἀκύρως προσληφθέντος ἄνευ ἐπιδομάτων πολυετίας καί οἰκογενειακῶν βαρῶν, μή προκύπτοντος ὅτι ἀναγκαίως θά προσελαμβάνετο ὁδηγός μέ πολυετίαν καί οἰκογενειακά βάρη, ΑΠ 124 σ. 449.—'Ακυρότης συμβάσεως ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου Δήμου ἕνεκα μή τηρήσεως τῶν προϋποθέσεων ν. 1726] 1951, ΑΠ 124 σ. 449, Π 4358 σ. 859.—Παροχή ἐργασίας ὑπό χειριστοῦ ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος εἰς λατομεῖον· ἀνεφάρμοστον ὡς πρός τόν μισθόν τῶν περί ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως διατάξεων, Π 4389 σ. 920.—Νόμιμος μισθός ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως· ὑπερωρία· ἀποζημίωσις, Π 5191 σ. 1076.—'Οδηγοί αὐτοκινήτων κατηγορίας Κρατικοῦ 'Εργοστασίου 'Αεροπλάνων καί κατηγορίας ἄρθρου 138 ν. 5121] 1931 'Ελληνικῆς Βασιλικῆς 'Αεροπορίας· ἐφαρμοστέαι δι' αὐτούς διατάξεις· ἐφαρμογή ἢ μή τῆς 2]1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν, Γν. Σ. σ. 1327.—Περίπτωσις παραχωρήσεως φορτηγοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως ὁδηγουμένου ὑπό τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ διά μεταφοράν ἐργατῶν καί ὑλικῶν ἐπιχειρήσεως εἰς τόπους ἐργασίας ἀντί ἡμερησίας ἀποζημιώσεως, τῆς ἐπιχειρήσεως βαρυνομένης καί διά τῆς παροχῆς τῶν διά τήν λειτουργίαν τοῦ αὐτοκινήτου καυσίμων· χαρακτηρισμός τῆς συμβάσεως ὡς συμβάσεως μεταφορᾶς διά γῆς, ἐφαρμοστέων ἐπ' αὐτῆς τῶν περί μισθώσεως ἔργου διατάξεων τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος· ἐργασία ἰδιοκτήτου ὡς ὁδηγοῦ πέραν συμφωνηθεισῶν ὡρῶν· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 904 Α.Κ., Ε 151 σ. 1202.—'Επικουρικός 'Οργανισμός Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων· σύστασις δι' ά.ν. 1768]1951· νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου· προνόμια Δημοσίου· ἐφαρμογή πράξεων 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καί 976]1947 περί ἀποζημιώσεως ἀπολυομένου προσωπικοῦ Δημοσίου· ἐπικειμένη διάλυσις 'Οργανισμοῦ καί ἀποζημίωσις προσωπικοῦ, Γν. Σ. σ. 621.

4. *'Επιβατικά πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως*. Μηνιαῖος μισθός ὁδηγῶν· ρύθμισις ὑπό τῆς ἀπό 28.4.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ παροχῆς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων· ἐφαρμογή διά τάς ἐξ αὐτῆς αὐξήσεις καί τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί τῆς ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ὕψος νομίμου συγχρόνου μισθοῦ, Π 1245 σ. 528.

5. *Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν*. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

6. *Διάφορα*. Παρακώλυσις λειτουργίας κοινῆς χρήσεως ἐγκαταστάσεως ἐξυπηρετούσης συγκοινωνίαν· ἐγκλήματα ἄρθρων 292, 293 Ποινικοῦ Κώδικος· ἐνεργητικόν ὑποκείμενον, ΝΖ σ. 441.

Αὐτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός. Βλ. λ. *'Οργανισμοί*.

Αὐτοτελῶς ἐργαζομενοι. Τρόπος ἀσφαλίσεως εἰς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 1265, Π 716 σ. 730.

Αὐτόφωρον. Προϋποθέσεις· καθυστέρησις καταβολῆς ἀποδοχῶν ὡς αὐτόφωρον ἀδίκημα· ὀφειλαί εἰς ναυτικούς, Γν Σ. σ. 1399.

'Αχθοφόροι. Βλ. λ. *Φορτοεκφορτωταί*.

'Αχρεώστητον. Βλ. λ. *'Αδικαιολόγητος πλουτισμός*.

Β

Βαριετέ. Τεκμαρτά ἡμερομίσθια προσωπικοῦ δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 232.

Βαφεῖα - Βαφεῖς. 'Επίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας, Π 53 σ. 391, ΑΠ 338 σ. 839, Π 5843 σ. 1205.—Στιλβωτηρίων βαφείς· τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 231.

Βεβαιώσεις. Περί ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἠσφαλισμένου Τ.Ε.Β.Ε., ΣΕ 3 σ. 224.—'Ιατρικαί ὑποχρεωτικαί δι' Ι.Κ.Α., ΣΕ 2350 σ. 290. — 'Ενορκοι· παραδέκται κατά διαδικασίαν ν. ΓΨΟΔ', ΑΠ 21 σ. 150, ΑΠ 218 σ. 637.

Βία. Μεταβολή ὅρων ὑπό ἐργοδότου· ἀποδοχή ὑπό μισθωτοῦ καί ψυχολογική βία, Γυμδ. νμθ. σ. 131.—'Ανωτέρα ἔννοια, Γν. Σ. σ. 165, ΝΖ σ. 425, Π 5695 σ. 1379.—Μή ἀναγκαία εἰδική ἑκάστοτε νομοθετική πρόβλεψις δι' ἐφαρ-

μογήν γενικών άρχών περί άνωτέρας βίας, ΣΕ 942 σ. 793.—Διαταγή Άρχής, νομίμως έκδιδομένη· άνωτέρα βία, Γν. Σ. 165, ΝΖ σ. 425.—Διάλυσις έπιχειρήσεως συνεπεία τής λόγω ρυμοτομίας κατεδαφίσεως καταστήματος· άνωτέρα βία· άπαλλαγή άποζημιώσεως νόμου 2112, Γν. Σ. σ. 165, ΝΖ σ. 425, Εισαγ. σ. σ. 1379. Contra : Γν. Σ. σ. 420.— Έξωσις έπιχειρηματίου κατά τό ΚΗ' ψήφισμα περί άνοικοδομήσεως ού περίπτωσις άνωτέρας βίας, ΝΖ σ. 873, Π 5695 σ. 1379.—Πτώχευσις έργοδότου· δέν συνιστᾷ καθ' έαυτήν περιστατικόν άνωτέρας βίας, ούδ' έπιφέρει αύτομάτως λύσιν τής συμβάσεως έργασίας, Π 24 σ. 526.—Άνωτέρα ώς λόγος διαλύσεως έπιχειρήσεως· έφαρμογή άρθρου 6 § 2 νόμου 2112, Γν. Σ. σ. 165, 420, ΝΖ σ. 425, 873, Π 5695 σ. 1379.—Άνωτέρα ώς λόγος άνασταλής προθεσμίας, ΣΕ 942 σ. 793.

Βιβλιάρια. Σύμβασις έργασίας μετά μισθωτού στερουμένου βιβλιαρίου ύγείας· άκυρότης· συνέπειαι, Εισαγ. σ. 25, 1240, ΑΠ 493 σ. 26, Πρδρ. 3091 σ. 592, Π 4630 σ. 907.—... όμοίως έπί έφωδιασμένου μέν διά βιβλιαρίου, άλλά μή όντος κανονικώς θεωρημένου, Πρδρ 3091 σ. 592.—Άκυρότης συμβάσεως έργασίας δι' έλλειψιν βιβλιαρίου ύγείας, τής έλλείψεως δ· μως ταύτης λαμβανούσης τήν οίκονομικήν μορφήν τής ένστάσεως, έξεταζομένης μέν καί έξ έπαγγέλματος, ώς άναγομένης είς τήν δημοσίαν τάξιν, άλλά μόνον έάν καί έφ' όσον ύποβάλλονται είς δικαστήριον νομίμως τά δικαιολογοῦντα αύτήν περιστατικά, τής ύπάρξεως τού βιβλιαρίου μή ούσης έκ τών στοιχείων τής άγωγής, ούδέ άποτελούσης άντικείμενον τής κατ' άρθρον 248 Πολ. Δικ. βαρυνούσης τόν ένάγοντα άποδείξεως έν έλλείψει είδικής περί αύτής άμφισβητήσεως, ΑΠ 493 σ. 25.—Παραδεκτή πρότασις ένστάσεως περί άκυρότητος λόγω έλλείψεως βιβλιαρίου ύγείας καί τό πρώτον κατ' έφεσιν, Εισαγ. σ. 572. —Ύγείας· έφοδιασμός ύπαλλήλων καί έργατών έστιατορίου, ΑΠ 493 σ. 26, Πρδρ 3091 σ. 592, Π 4630 σ. 907.—Έπικύρωσις δι' άποκτήσεως βιβλιαρίου· άναδρομικότης, Εισαγ. σ. 592, Πρδρ. 3091 σ. 592.—Ύγείας· έφαρμογή έπί κατ' οίκον ύπηρετών· ούχί έπί θυρωρού πολυκατοικίας, Π 4844 σ. 325.—Έπαγγελματικά μισθωτών· περιεχόμενον συλλογικής συμβάσεως έργασίας, Έγγρ. σ. 495.—Έπαγγελματικά άρτεργατών· έπιτροπαί χορηγήσεως· νόμιμος συγκρότησις αύτών· άκύρωσις λόγω κακής συνθέσεως, ΣΕ 1824 σ. 42.—Έπαγγελματικά άρτεργατών· άναστολή τών έκ τής χορηγήσεως αύτών δικαιωμάτων ύπό Διοικητικού Συμβουλίου Ταμείου Άσφαλίσεως Άρτεργατών· συνέπειαι, ΣΕ 1898 σ. 48.—Έπαγγελματικά άρτεργατών· διεξαγωγή έργασίας ήψίσεως φαγητών· είσφοραί ύπέρ Ταμείου Άσφαλίσεως Άρτεργατών κλπ., ΣΕ 623 σ. 539. —Άσφάλισις μή έφωδιασμένων δι' έπαγγελματικού βιβλιαρίου άρτεργατών, Γν.Σ. σ. 54, ΣΕ 932 σ. 800, Γν.Σ. σ. 1146.—Παροχή έργασίας ύπό μή κεκτημένου πτυχίου χειριστού καί μή έφωδιασμένου μέ έπαγγελματικόν βιβλιάριον βοηθού· συνέπειαι, Π 16 σ. 590, πρβλ. Παρατ. σ. 590.—Έπαγγελματικά ξενοδοχοϋπαλλήλων· μή χορήγησις είς καταδικασθέντα είς έγκληματικήν ποινήν, Γν.Σ. σ. 804. —Έπαγγελματικά φορτοεκφορτωτών, Γν.Σ. σ. 54, ΣΕ 40 σ. 219, Π 22205 σ. 343, ΣΕ 683 σ. 482, ΣΕ 866 σ. 509. Βλ. καί λ. ***Φορτοεκφορτωταί***.—Άσφαλιστικά Ι.Κ.Α· μή έγκαιρος έπικόλλησις ένσήμων· συνέπειαι, Π 4133 σ. 81.—Άσφαλίσεως Ι.Κ.Α. καί οίκογενειακών άσθενείας Ι.Κ.Α. ώς δικαιολογητικά παροχής οίκογενειακού έπιδόματος κατά ν.δ. 3789|1958, Έγκ. σ. 171.—Πληρωμής οίκογενειακών έπιδομάτων κατά ν.δ. 3789|1957, Έγκ. σ. 297, 366.—Έκδοσις άσφαλιστικού βιβλιαρίου παρά τού Ι.Κ.Α.· διόρθωσις φύλλων ήσφαλισμένων παρά τού Ι.Κ.Α., δελτίων είσφορών κλπ.· άναρμοδιότης Δικαστηρίων, Π 12077 σ. 289.

Βιβλιοθήκης έπίδομα. Ίδιωτικών έκπαιδευτικών· παροχή διά πράξεως Ύπουργικού Συμβουλίου άνευ νομοθετικής έξουσιοδοτήσεως· άνίσχυρον τούτων, Π 7259 σ. 1449, Σημ. σ. 632.

Βιομηχανίαι. Έννοια· Έθνικός Όργανισμός Έλληνικής Χειροτεχνίας· δέν συνιστᾷ βιομηχανίαν· άνεφάρμοστον διαιτητικής άποφάσεως 14|1959 περί όρων άμοιβής έπιστημόνων χημικών βιομηχανίας, Γνμδ. νμθ. σ. 360.—Έφαρμογή σ.σ.ε. οίκοδόμων καί έπί βιομηχανικών έπιχειρήσεων, Π 2374 σ. 394.— Έπαρχιακαί· μείωσις είσφορών πρός Ι.Κ.Α. καί Ίδρύματα, Ταμεία καί Όργανισμούς Έπικουρικής Άσφαλίσεως· έννοια βιομηχανικής έπιχειρήσεως κατά διδάγματα κοινής πείρας, οίκονομικής έπιστήμης, έν συνδυασμῷ πρός σχετικά νομοθετήματα· περίπτωσις έπιχειρήσεως διατηρούσης καπναποθήκας, έν αίς ύφίστανται άνάλογοι μηχανικαί έγκαταστάσεις, ΑΠ 319 σ. 844.— Χαρακτήρ λατομείων ώς βιομηχανικών ή βιοτεχνικών έπιχειρήσεων δι' έφαρμογήν νόμου 3213|1955 περί μειώσεως είσφορών έπαρχιακών βιομηχανιών, Έγκ. σ. 872.—Έπαρχιακαί· μείωσις είσφορών κατά ν.δ. 3213|1955· έννοια καί σκοπός τούτου· έφαρμογή ού μόνον έπί τών ύπό μορφήν έπιχειρήσεως, άλλά καί τών ύπό μορφήν έκμεταλλεύσεως λειτουργουσών βιομηχανιών, Γν. Σ. σ. 1145.— Άνεφάρμοστον συλλογικής συμβάσεως έργασίας περί άποδοχών κλπ. χειριστών καί λιπαντών έκσκαπτικών καί άνυψωτικών μηχανημάτων έπί βιομηχανιών, βιοτεχνιών, μεταλλευτικών καί γεωργικών έπιχειρήσεων· χαρακτήρ λατομείου ώς βιομηχανικής έπιχειρήσεως, Π 4389 σ. 920.— Παροχή όδοιπορικών έξόδων είς ύπαλλήλους καί ύπηρέτας βιομηχανιών λειτουργουσών ύπό μορφήν Άνωνύμου Έταιρείας· έκτασις ίσχύος σχετικών ύπουργικών άποφάσεων, Π 8052 σ. 1075.—Καπνοῦ· έπικουρική άσφάλισις μισθωτών· έπιστροφή είσφορών· προϋποθέσεις, Γν. Σ. σ. 1147.— Άμοιβή πιστού μακαρονοποιείου μετ' έγκατάστασιν αύτομάτου ζυμωτηρίου, ΑΠ 37 σ. 723.

Βιοτεχνίαι - Βιοτέχναι. Βλ. λ. ***Βιομηχανίαι, Ταμεία***.

Βλάβη. Βλ. λ. ***Άδίκημα*** (Άστ.), ***Άποζημιώσεις, Έργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 3), ***Έρ-***

γατικὰ ἀτυχήματα, ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι. Δ').

Βοηθήματα. Βλ. καὶ λ. ***Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.***—Ἀπολυομένου προσωπικοῦ Δημοσίου ἐφ' ἅπαξ βοήθημα κατὰ πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976]1947, ΑΠ 63 σ. 269, Π 3054 σ. 961.

Βοηθοί. Μαγείρων ξενοδοχείων ὕπνου· ὧραι ἐργασίας. ΣΕ 1913 σ. 40.—Διαφόρων κατηγοριῶν· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 228.—Χειριστῶν κλπ. ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων· παροχὴ ὑπὸ μὴ ἐφωδιασμένου διὰ βιβλιαρίου· συνέπειαι, Π 16 σ. 590, Παράτ. σ. 590.—Ἐπιμεληταὶ καὶ βοηθοὶ κλινικῶν, ἰατρείων κλπ· εἰδικὸν ἐπίδομα ἐπικινδύνου ἐργασίας, Π 1901 σ. 599.—Παρασκευασταὶ καὶ βοηθοὶ ἐργαστηρίων μικροβιολογίας καὶ βιοχημείας· κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, Ἔγγρ. σ. 1038.

Βραδύτης. Ἀσκήσεως δικαιώματος ἀπὸ ἀπόψεως ἄρθρου 281 Α.Κ., Π 4844 σ. 325, ΑΠ 263 σ. 776.—Καθυστέρησις ἀποδοχῶν συνέπειαι· Βλ. λ. ***Ἀποδοχαί*** (παράγρ. δ).—Καθορισμοῦ ἀμοιβῆς κατ' ἄρθρον 659 Α.Κ. ὑπὸ ἐργοδότου· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 371 Α.Κ., ΑΠ 150 σ. 461.

Γ

Γαλακτοπωλεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 228.

Γενικοὶ διευθυνταί. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν· ὑπαγωγὴ εἰς νόμον 3868]1958 περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, Ἔγκ. σ. 1028.

Γεύματα ἐπίσημα. Ἀμοιβὴ σιρβιτόρων ἐκτάκτως προσλαμβανομένων, ΑΠ 209 σ. 723.

Γεωργικαὶ ἐργασίαι. Παροχὴ ἐργασίας εἰς ἀνθόκηπον· θεώρησις ὡς ἁπλοῦ γεωργικοῦ ἐργάτου καὶ μὴ ὑπαγωγὴ εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀνθοκηπουρῶν, προϋποθετούσας γεωργικὰς ἐργασίας, ἀσκουμένας ὑπὸ μορφὴν ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως· ὧραι γεωργικῶν ἐργατῶν· ἀνεφάρμοστον ἐπ' αὐτῶν ἀ.ν. 539]1945, Π 4134 σ. 972.—Ἀνεφάρμοστον συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας 30.8.1960 ἐπὶ τῶν ἀμέσως εἰς τὴν καλλιέργειαν γεωργικῶν προϊόντων ἢ τὴν κτηνοτροφίαν ἀπασχολουμένων, πλὴν τῶν ὑπηρετούντων εἰς γεωργικάς, κτηνοτροφικὰς ἐργασίας, ἀσκουμένας παρ' ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΝΖ σ. 1057.—Ἄδεια μισθωτῶν γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων· δυνατὴ διὰ διαταγμάτων ἐπέκτασις ἀ.ν. 539]1945· ἀνεφάρμοστον τούτου ἐπὶ μισθωτοῦ καλλωπιστικοῦ κήπου, μὴ προκειμένης ἐπιχειρήσεως καὶ μὴ ἐκδοθέντος ἐξ ἄλλου διατάγματος ἐπεκτάσεως ἀ.ν. 539]1945, Π 14462 σ. 1434.

Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις. Βλ. λ. ***Συνεταιρισμοί.***

Γνωμοδότησις. Ἀντίθεσι Πρωτοβαθμίου καὶ Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α.· τίς ληπτέα ὑπ' ὄψιν, ΣΕ 336 σ. 291, ΣΕ 1405 σ. 1019.

Γνωστοποίησις. Οἰκογενειακῶν βαρῶν δι' οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, Π 43 σ. 84, Π 1419 σ. 858, Π 5709 σ. 1009, ΝΖ σ. 1036.—Προϋπηρεσίας, Π 1419 σ. 858.—Ἀποφάσεως Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης, ΑΠ 13 σ. 210.—Προσκλήσεως διὰ γενικὴν συνέλευσιν σωματείου, Πρδρ. 63 σ. 969.—Γνῶσις ἰδιότητος μισθωτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους, ΝΖ σ. 364.—Ἀπόλυσις μετὰ πρόσκλησιν ὑπὸ τὰ ὅπλα· συνέπειαι· ἐπιρροὴ γνώσεως ἢ μὴ τῆς προσκλήσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, Π 7002 σ. 99.

Γονεῖς. Ἠσφαλισμένου Ι.Κ.Α.· σύνταξις ἐπὶ θανάτου τούτου· προϋποθέσεις, ΣΕ 612 σ. 535, ΣΕ 933 σ. 796, ΣΕ 1265 σ. 925, ΣΕ 1659 σ. 1093.—Παροχὴ ὑπηρεσιῶν τέκνου πρὸς πατέρα δι' ἐπάγγελμα αὐτοῦ· ἔννοια ἄρθρου 1494 Α.Κ., Π 5804 σ. 1201.

Γραμματεῖς. Βλ. λ. ***Συνδικαλιστικὰ στελέχη.***

Γραφεῖα. Ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.***—Δικηγορικὰ ἀμοιβὴ ὑπαλλήλων, Π 19737 σ. 34, Π 27 σ. 517.

Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας. Ἀρμόδιον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ναυτικῆς Ἐργασίας διὰ τοποθέτησιν ἁλιεργατῶν, Ἔγγρ. σ. 989.

Γραφικῶν τεχνῶν μισθωτοί. Βλ. λ. ***Ταμεῖα.***

Γυναῖκες. Ἀπαγόρευσις νυκτερινῆς ἐργασίας· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ θήλεος προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., Γν. Σ. σ. 1033.—Νυκτερινὴ ἐργασία· Ἰσχὺς ἄρθρου 42 § 2 ν. 3239]1955 μετὰ τὸ ἄρθρον 15 ν. 3464]1955, Γν.Σ. σ. 53.—Ἐὰν εἶναι ἔγκυρος σύμβασις Συνεργατικῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν καὶ Τυπογράφων δι' ἔκδοσιν ἐφημερίδος ἀπὸ ἀπόψεως τηρήσεως τῶν περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων καὶ περὶ ὑγιεινῆς τυπογραφείων διατάξεων, Γν. Σ. σ. 492.—Νομοθετικὴ προστασία πρὸ καὶ μετὰ τοκετόν, ΝΖ σ. 493.—Χρησιμοποίησις ὡς κρουτέλου· εἰς ἐργαστήριον καλλιτέχνου· θεώρησις ὡς ἐργασίας ἐπιτρεπομένης ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἄρθρου 648 Α.Κ.· ἀξίωσις μισθοῦ, Π 2020 σ. 653.—Περίπτωσις καὶ θήλεος προσωπικοῦ καὶ ὑπολογισμὸς δι' ἐξεύρεσιν ἀριθμοῦ προσληπτέων πολεμιστῶν, ΣΕ 986 σ. 767.—Θεραπαινίδες ἀναπήρων πολέμου· τοιαύτη σύζυγος ἀναπήρου· θάνατος τούτου· οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως, Γν. Σ. σ. 1033.—Ἐργάτριαι ραφῆς γυναικείων φορεμάτων· ἡμερομίσθια, Π 10131 σ. 1074.

Δ

Δακτυλογράφοι. Δικηγορικῶν γραφείων· νόμιμος μισθός, Π 19737 σ. 33, Π 27 σ. 517.

Δάνειον. Παροχὴ ἀτόκου δανείου ἀνελλιπῶς κατὰ μῆνα κατ' ἐπαύξησιν μισθοῦ καὶ οὐχὶ ἐπὶ προθέσει ἀποδόσεως ἢ ἐξ ἐλευθεριότητος, ἀλλ' ὡς ἀνταλλάγματος ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ· θεώρησις ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν, ΑΠ 263 σ. 776, Εἰσαγ. σ. 1242.

Δαπάναι. Βλ. καὶ λ. ***Δικαστικὰ ἔξοδα, Ἔξοδα.***

Δεδικασμένον. Ἐξ ἀποφάσεως, καθ' ἧς οὐδὲν τακτικὸν ἔνδικον μέσον χωρεῖ, ΑΠ 477 σ. 532.—Κατ' ἄρθρον 274 Πολ. Δικ. μόνον ἐκ τῶν κατ' οὐσίαν δικαζουσῶν τελεσιδίκων ὁριστικῶν ἀπο-

φάσεων τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων· οὐχὶ καὶ ἐξ ἀποφάσεων, δι' ὧν ἀπορρίπτονται κατὰ τύπον αἱ ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου εἰσαχθεῖσαι δίκαι. ΑΠ 515 σ. 17.—Ἐξ αἰτιολογίας ἀποφάσεως· ἐπίκλησις ἐνδεχομένης βλάβης δι' ἔννομον συμφέρον πρὸς ἀναίρεσιν, ΑΠ 479 σ. 216.—Αἰτιολογία μὴ ἔχουσα τὰ προσόντα τοῦ διατακτικοῦ, οὐδὲ ἀναγκαιοῦσα πρὸς στήριξιν τούτου· δὲν παράγει δεδικασμένον, ΑΠ 39 σ. 351.—Ὕπαρξις τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 274 Πολ. Δικ. δεδικασμένου ἐξ ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, κριθείσης δι' αὐτῆς ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἐπὶ νέας ἀγωγῆς μὲ ἀντικείμενον τὴν ἐπιδίκασιν ἐν συνεχείᾳ μισθοῦ. Π 929 σ. 404.—Ὕπαρξις τοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 273 ἐπ. Πολ. Δικ. δεδικασμένου ἐξ ἀποφάσεως Δικαστηρίου ἐπὶ ἀγωγῆς, νόμιμον λόγον ἐχούσης τὸ δεδικασμένον τοῦτο, μέχρι τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς· Ἔλλειψις δεδικασμένου, συντελεσθέντος καθ' ὃν χρόνον συνεζητεῖτο ἔφεσις ΑΠ 477 σ. 532.—Οὐ δεδικασμένον ἐκ τῆς ἀπορρίψεως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου αἰτήσεως περὶ παρατάσεως προθεσμίας πρὸς ὁρκοδοσίαν, Π 1752 σ. 603.—Οὐχὶ ἐξ ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ὑπὸ Δικαστηρίου στερουμένου δικαιοδοσίας πρὸς διάγνωσιν καὶ ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς εἰς δίκην ἀχθείσης ἀγωγῆς, ΑΠ 244 σ. 717.—Ἐκ τῶν ἄρθρων 273 ἐπ. Πολ. Δικ.· πότε ὑπάρξις ἐκκρεμοδικίας κατ' ἄρθρον 554 § 2 Πολ. Δικ., Π 4304 σ. 906.—Ἀποτελέσματα ἐκτάσεως κατ' ἄρθρα 273 § 3, 274 καὶ 227 Πολ. Δικ., Π 4304 σ. 906.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀποτελουσῶν δεδικασμένον κατὰ πάντων καὶ τῶν κατ' ἄρθρον 81 Α.Κ. καὶ κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων· προϋπόθεσις τριταναποψίας κατ' αὐτῶν ἡ ἐπίκλησις δόλου ἢ συμπαιγνίας τῶν διαδίκων, Π 396 σ. 596.—Παραγραφὴ μετὰ ἔκδοσιν τελεσιδίκου ἀποφάσεως εἴτε κατὰ δικαστικῆς, εἴτε ἀποδικαστικῆς, ΑΠ 331 σ. 866.—Ἐξ ἀποφάσεων Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΑΠ 228 σ. 665.—Ἀκύρωσις ὑπὸ Σ.τ.Ε. διοικητικῆς πράξεως· δεδικασμένον ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 νόμου 3713|1928 καὶ 19 ν.δ. 3830|1958 καὶ ὑποχρέωσις Διοικητικῆς Ἀρχῆς, ΣΕ 1653 σ. 1017.

Δεξιώσεις. Ἀμοιβὴ ἐκτάκτως προσλαμβανομένων σερβιτόρων, ΑΠ 209 σ. 723.

Δήλωσις. Βλ. λ. *Γνωστοποίησις*. Βουλήσεως· ἀκύρωσις ἐν προκλήσει δι' ἀπάτης, ΑΠ 40 σ. 350.

Δῆμοι - Κοινότητες. Ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1959 ἀποφάσεως Δ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ὑδρεύσεως Καβάλας, Γν. Σ. σ. 105. Ἔγγρ. σ. 989.—Ἀπολυόμενοι λόγῳ καταργήσεως θέσεως καὶ συνταξιοδοτούμενοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ συνεπείᾳ μεταβιβάσεως ταύτης εἰς τὴν Δ.Ε.Η.· δικαίωμα ἀποζημιώσεως, Γν. Σ. σ. 235.—Συνεργεῖα Δήμων, Κοινοτήτων· δυνατὴ κατ' ἄρθρον 143 νόμου 1726|1951 ἡ σύστασις δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου· ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων δι' ἐρεύναν περὶ τῆς νομιμότητος τῆς ἀποφάσεως, μὴ ἐπιτρεπομένου τοῦ κατ' οὐσίαν ἐλέγχου· σύνδεσις τοῦ προσλαμβανομένου προσωπικοῦ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου· παραδεκτὴ ἐκδίκασις τῶν ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεων κατὰ ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 101 σ. 387.—Ἀκυρότης συμβάσεως ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου Δήμου ἕνεκα μὴ τηρήσεως προϋποθέσεων νόμου 1726|1951· μισθὸς νομίμως προσλαμβανομένου ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ΑΠ 124 σ. 449.—Σύνδεσις προσλαμβανομένου διὰ τὰ συνεργεῖα Δήμων προσωπικοῦ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου· ἀνεφάρμοστον ἐπ' αὐτῆς τῶν περὶ καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας διατάξεων νόμου 2112|1920 καὶ 3198|1955, Π 4358 σ. 859.—. . . . ἀκυρότης συμβάσεως μὴ τηρηθεισῶν διατάξεων νόμου 1726|1951, ὡς ἐτροποποιήθη· δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., Π 4358 σ. 859.—Περίπτωσις μισθωτοῦ Δήμου (ζυγιστοῦ) ἀμειβομένου ἐπὶ ποσοστοῖς ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ὑπὸ τοῦ Δήμου σταθμικῶν δικαιωμάτων· ἀξίωσις ἡμερομισθίων ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, ΑΠ 469 σ. 1375, Π 6022 σ. 1258.—Ἡμερομίσθια Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως εἰς δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα, Ἔγγρ. σ 1038.—Ἐφαρμογὴ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν καὶ ἐπὶ τῶν Δήμων, ΑΠ 101 σ. 387.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια καρραγωγέων, εἰσπρακτόρων Δήμων καὶ Κοινοτήτων δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 228.—Κοινοτικὸς ἰατρὸς ἐπὶ μισθῷ κατέχων καὶ δευτέραν ἐμμισθον δημοσίαν θέσιν· συνέπειαι· ὑποχρέωσις καὶ δικαίωμα Κοινότητος οὐ μόνον πρὸς ἁπλῆν διακοπὴν τῆς μισθοδοσίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς σύγχρονον ἀπόλυσιν· προϋπόθεσις ἡ πρὸς αὐτὴν ἀποστολὴ σχετικῆς εἰδοποιήσεως ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἰατρικοῦ Συλλόγου ἢ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου, Ε 1247 σ. 848.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου εἰς θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων καθαριστριῶν· ἁρμοδιότης· προϋποθέσεις, ΣΕ 1849 σ. 19.—Ρύθμισις ἐξοφλήσεως ὀφειλῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 741.

Δημόσια Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ. Βλ. λ. *Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις*.

Δημόσια ἔργα. Βλ. λ. *Ἔργα*.

Δημόσια κατάθεσις. Ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 16 σ. 143, Π 5710 σ. 1194, Π 13032 σ. 1314.—. . . μετὰ προσφορὰν καὶ ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς κατάθεσιν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου· συντέλεσις νομίμων διατυπώσεων διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας ἀπὸ τῆς δημοσίας καταθέσεως, Π 5710 σ. 1194, Π 13032 σ. 1314, ΑΠ 463 σ. 1378.—. . . προσφορὰ εἰς προσήκοντα τόπον τίς οὗτος, ΑΠ 463 σ. 1378.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας διαρκούσης ἀσθενείας μισθωτοῦ· πρόσκλησις ὑπὸ ἐργοδότου πρὸς παραλαβὴν ἀποζημιώσεως εἰς τὸν τόπον ἐργασίας, ἀλλὰ μὴ κατάθεσις αὐτῆς ἐν ἀρνήσει παραλαβῆς· ἀκυρότης καταγγελίας, Π 13032 σ. 1314.

Δημοσία τάξις. Ακυρότης παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπό δικαιώματος ἐκ διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ΑΠ 423 σ. 80, Εἰσαγ. σ. 80.—Προϋπόθεσις κύρους συμβάσεως συμβιβασμοῦ κατ' ἄρθρον 871 Α.Κ. ὅτι τό ἀντικείμενον ταύτης δέν εἶναι ἐξηρημένον τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοβουλίας, ΑΠ 492 σ. 79.— Ἀνεπίτρεπτον ἀντιθέσεως ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρός κανόνας δημοσίας τάξεως, ΣΕ 2208 σ. 135, Εἰσαγ. σ. 134.—Δυνατοί ἐκ τοῦ Συντάγματος περιορισμοί ἐλευθερίας ἐπαγγέλματος, ὁριζόμενοι γενικῶς κατά τρόπον ἀντικειμενικόν καί δικαιολογούμενοι ἐξ ἀποχρώντων λόγων δημοσίου ἤ κοινωνικοῦ συμφέροντος, ΣΕ 1258 σ. 276.— Μή ἐφαρμογή ἀλλοδαποῦ νόμου ἀντιβαίνοντος εἰς τήν δημοσίαν τάξιν κατά τό ἄρθρον 33 Α.Κ.· ἔννοια δημοσίας τάξεως κατά τό ἄρθρον τοῦτο, Γν. Σ σ 316.—Μή ἀντίθεσις πρός δημοσίαν τάξιν συμφωνίας περί ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου ἐπί ἰδιωτικῶν διαφορῶν οἱασδήποτε φύσεως, Γν. Σ. σ. 318.— Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐπί ἀσκήσεως δικαιώματος ἀπορρέοντος ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως, Εἰσαγ. σ. 387, ΑΠ 401 σ. 387, ΝΖ σ. 1037.—Ἀκυρότης συμβάσεως πρός παροχήν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἀντικειμένης εἰς τάς ἀπαγορευτικάς διατάξεις τῶν κατ' ἰσχύν δημοσίας τάξεως νόμων περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, Π 5191 σ. 1076.—Ἀπαγορευτική διάταξις ἄρθρου 102 § 3 Συντάγματος περί περιορισμοῦ ἀπολαυῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.· χαρακτήρ αὐτῆς ὡς διατάξεως ἐπιτακτικοῦ δημοσίου δικαίου καί οὐχί συνταγματικοῦ περιορισμοῦ τοῦ νομοθέτου· σκοπός αὐτῆς, Συμβ. Πλημ. 804 σ. 1085.— Περιορισμός συμβατικῆς ἐλευθερίας διά νόμων ἀναγκαστικῶν ἤ δημοσίας τάξεως· διάκρισις δημοσίας σχέσεως καί ἐπιφυλάξεως δημοσίας τάξεως, ΝΖ σ. 1177.—Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως νά μή προσκρούῃ ἡ ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς εἰς ἀπαγορευτικήν διάταξιν νόμου δημοσίας τάξεως, ΑΠ 454 σ. 1439.

Εἶναι δημοσίας τάξεως. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 2112, ΑΠ 492 σ. 79.—Αἱ διατάξεις περί κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, Γν. Σ. σ. 318.—Αἱ διατάξεις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ΑΠ 401 σ. 387.—Ἡ προθεσμία, Π 2305 σ. 645.— Αἱ διατάξεις περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, Π 5191 σ. 1076.—Οἱ κανόνες κεκυρωμένων κανονισμῶν, ΝΖ σ. 1113.—Αἱ διατάξεις ἐργατικῶν νόμων ἐπιβαλλόντων ὑποχρεώσεις προνοίας, οἷαι αἱ διατάξεις περί παροχῆς ἀδείας ἀναψυχῆς, περί ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀτάκτου ἀπολύσεως, αἱ διατάξεις τῶν πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καί 976]1947 περί χορηγήσεως χρηματικοῦ βοηθήματος, ΑΠ 425 σ. 1312.—Ἡ διάταξις ἄρθρου 6 ἀ.ν. 1538]1950, ἀπαγορεύουσα ἀπονομήν μισθοῦ ἀνωτέρου τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου, ΑΠ 454 σ. 1439.

Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι. Βλ. λ. ***Δημόσιον, Δημοσίου δικαίου σχέσεις, Διοικητικαί πράξεις - Διοίκησις, Στράτευσις*** (παράγρ. Β'), ***Ὑπάλληλοι Δημόσιοι, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαί ἀποφάσεις***.

Δημοσίευσις. Κανονιστικοῦ περιεχομένου διοικητικῶν πράξεων διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, Γν.Σ. σ. 169, ΝΖ σ. 1121.

Δημοσιογράφοι. Βλ. λ. ***Τύπος***.

Δημόσιοι Ὑπάλληλοι. Βλ. λ. ***Ὑπάλληλοι Δημόσιοι***.

Δημόσιον. Κατάρτισις συμβάσεως ἐργασίας μετά Δημοσίου· τύπος· ἔγγραφον ὡς συστατικόν στοιχεῖον· ἀκυρότης ἀπόλυτος ἐν παραλείψει τούτου· μή ἴσασις διά γενομένης ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως· ἀπόρριψις ἀγωγῆς περί ἀξιώσεως ἐκ συμβάσεως, Π 5049 σ. 1078.—Ἀνεφάρμοστον προθεσμίας Κώδικος νόμων περί δικῶν Δημοσίου κατά διαδικασίαν ἐνώπιον συλλογικῶν ὀργάνων Διοικήσεως, οἷα τά Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια· ἰσχύς προθεσμίας ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. κατ' ἄρθρον 12 νόμου 3239]1955 καί διά τό Δημόσιον, ΣΕ 2209 σ. 138.—Ἐφαρμογή διατάξεων διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2]1956 περί κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων μαθητευομένων καί ἐπί Δημοσίου, ΑΠ 14 σ. 139.—Ἐφαρμογή ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περί μισθοῦ ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων καί ἐπί τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 7 σ. 199.—Ἐφαρμογή ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων καί ἐπί ἀποσχολουμένων ὑπό τοῦ Δημοσίου, Γν.Σ. σ 379.—Θεώρησις κατά νόμον 3239]1955 καί Δημοσίου ὡς ἐργοδότου· δέσμευσις καί αὐτοῦ ὑπό συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπογραφείσης παρουσίᾳ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἤ τοῦ πρός τοῦτο εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιεῖ μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς τό ὁποῖον ἀναφέρεται ἡ συλλογική σύμβασις ἐργασίας, Π 2374 σ. 394, Γν.Σ. σ. 377, ΑΠ 237 σ. 707, ΝΖ σ. 1058, Σημ. σ. 1359, ΑΠ Ὁλ. 468 σ. 1381.—Δέσμευσις καί Δημοσίου ὑπό ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου, ΑΠ Ὁλ 468 σ. 1381, Παρατ. σ. 1363.—Δέσμευσις Δημοσίου ἐκ γενικῶς ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ΝΖ σ. 1363.—Ἀνεφάρμοστον ὑπ' ἀριθ. 18.1.1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπί Δημοσίου παροχή ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας πλυντηρίων· ἔλλειψις δικαιώματος ἐπί πλύσεως στρατιωτικοῦ ἱματισμοῦ εἰς ἐργοστάσιον, Π 5843 σ. 1205.—Κατάρτισις Κανονισμῶν ἐργασίας κατά τό ν.δ. 3789]1957 ὑπό τοῦ Δημοσίου, δι' ἀπασχολουμένους μισθωτούς ἐπί συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, Γν.Σ. σ. 421.—Δικαίωμα μισθωτοῦ Δημοσίου πρός ἀποζημίωσιν κατά τάς ὑπ' ἀριθ. 956 καί 976]1947 Π.Υ.Σ.· ἀναγκαστικοῦ δικαίου αἱ διατάξεις τούτων, ΑΠ 425 σ. 1312.—Ἀποζημίωσις ἀπολυομένου προσωπικοῦ Δημοσίου· μή ἐφαρμογή ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 2 ν. 3198]1955 διά τό ἐφ' ἅπαξ βοήθημα τῶν ὑπ' ἀριθ. 956]1947 καί 976]1947 Π.Υ.Σ., ΑΠ 63 σ. 269.—Διάλυσις διά νόμου Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου καί ἀ-

ποζημίωσις προσωπικού· έκτασις έφαρμογής Π.Υ.Σ 956 και 976|1947 'Επικουρικός Οργανισμός Μεταφορών δι' Αύτοκινήτων, Γν. Σ. σ. 621.—Μή ύπαγωγή μισθωτών Δημοσίου εις νόμον 2112· έφαρμογή Π.Υ.Σ. 956 και 976|1947, καθ' ας καταβάλλεται βοήθημα έπί τή λύσει τής συμβάσεως έργασίας· παραγραφή τούτου, Γν. Σ. σ. 623.—Έάν αί διατάξεις άρθρου 8 § 4 ν.δ. 3789|1957 προβλέπουσαι περί καταβολής μειωμένης αποζημιώσεως νόμου 2112|1920 εις αποχωρούντας ύπερήλικας μισθωτούς έχωσιν έφαρμογήν καί έπί ύπαλλήλων Δημοσίου διά καταβολής μειωμένης αποζημιώσεως ή μειωμένων αποζημιώσεων, περί ών αί ύπ' άριθ. 956 και 976|1947 Π.Υ.Σ., Γν. Σ. σ. 623.—'Έννοια άρθρου 9 § 3 τής έκ τού νόμου 3721|1957 έχούσης ισχύν νόμου συμβάσεως μεταξύ 'Ελληνικού Δημοσίου καί Ο.Α.Σ.Θ. ώς πρός τήν αποζημίωσιν τού έντασσομένου εις τοῦτον προσωπικού, ΑΠ 275 σ. 713.—Καταβολή τού διά των Π.Υ.Σ. 956 και 976|1947, κυρωθεισῶν ύπό ά ν. 913|1949, όριζομένου βοηθήματος εις απολυομένους έκτάκτους καί ήμερομισθίους ύπαλλήλους, ώς καί εις έργάτας Δημοσίου, έξαιρέσει των απολυομένων διά ποινικόν ή πειθαρχικόν άδίκημα· άποχή μισθωτού λόγω άσθενείας ού καταγγελία συμβάσεως έκ μέρους αύτού, ούδέ πειθαρχικόν παράπτωμα· συνυπολογισμός χρόνου ύπηρεσίας ώς κληρωτού διά τό βοήθημα, Π 3054 σ. 961.—'Εφαρμογή ά ν. 547|1937 κατ' άρθρον 9 § 3 τής κυρωθείσης ύπό τού νόμου 3721|1957 συμβάσεως μεταξύ τού Δημοσίου καί τού Ο.Α.Σ.Θ., ΑΠ 314 σ. 837.—Εύθύνη δι' έργατικόν άτυχήμα· έννοια άρθρου 2 έδ. 2 ν. 551, Είρ. 124 σ. 104.—'Εργατικά άτυχήματα εις απολογιστικώς διά λογαριασμόν τού Δημοσίου έργα· άρμόδιον Δικαστήριον· αποζημίωσις δικαιούχοι αποζημιώσεως, Π 41 σ. 405.—Ήμερομίσθια 'Επιτροπών τιμαριθμικής διαπιστώσεως εις δημόσια κλπ. έργα, 'Εγγρ. σ. 1038.—Καταβολή οικογενειακών επιδομάτων κατά ν.δ. 3868|1958 μέσω Δημοσίου ή Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ώς έργοδοτών, 'Εγκ. σ. 1152.—Εισπράκτορες Δημοσίου· εισπράκτορες δικαιωμάτων 'Αγροφυλακής τεκμαρτά ήμερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 234.—'Αγωγή έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού· χωρεί καί κατά τού Δημοσίου, Εισαγ. σ. 139, ΑΠ 14 σ. 139.—Παραγραφή αξιώσεως έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού έξ άκύρου μετά τού Δημοσίου συμβάσεως· πενταετής άρθρου 67 νόμου περί Δημοσίου Λογιστικού, Εισαγ. σ. 139.—Δικαστικά έξοδα έπί δικών Δημοσίου· ύποχρεωτικός συμψηφισμός έπί ήν μέρει νίκης καί ήν μέρει ήττης· έφαρμογή καί έπί Ι.Κ.Α., ΑΠ 354 σ. 1138.—'Εξουσιοδότησις ν. 19|1944 δι' αναπροσαρμογήν εσόδων Δημοσίου καί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου· έκτασις, ΑΠ 410 σ. 1244.—Πενταετής παραγραφή αξιώσεων κατ' άρθρον 69 ν. ΣΙΒ|1852 περί Δημοσίου Λογιστικού, διατηρηθέντος έν ισχύι δι' άρθρου 17 Εισαγ. Νόμου 'Αστικού Κώδικος· ύπαγωγή εις ταύτην των κατ' ίδίαν αξιώσεων των περιοδικών παροχών καί ούχί καί τού καθόλου δικαιώματος, ήτοι συντάξεως, ΑΠ 399 σ. 1321.—'Έννοια άρθρου 17 Εισαγ. Νόμου 'Αστικού Κώδικος ώς πρός τήν διατήρησιν έν ισχύι των περί παραγραφής διατάξεων των αφορωσῶν τό Δημόσιον ή άλλα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου· παραγραφή δικαιώματος μερίσματος παρά Μετοχικού Ταμείου Στρατού, ΑΠ 426 σ. 1441.—'Υποκατάστασις Δημοσίου εις 'Υπηρεσίαν Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. έναντι τού προσωπικού συνέχισις ύφισταμένης συμβάσεως έργασίας· πρόσληψις μόνον τού παρά τή 'Υπηρεσία Οίκισμού άπασχοληθησομένου τεχνικού καί ειδικού προσωπικού έπί έτησίᾳ τό πολύ συμβάσει, ΑΠ 129 σ. 662.—Προστασία προσωπικού ξένων πρεσβειῶν, Γν. Σ. σ. 316, 'Επιστ. σ. 696.—'Ασφάλισις εις Ι.Κ.Α. μισθωτῶν Δημοσίων Τεχνικῶν καί 'Επαγγελματικῶν Σχολῶν ν.δ. 3971|1959 κατά χρόνον τής πρακτικής άσκήσεως 'Εγκ. σ. 1030.—Βλ. καί λ. *'Αεροπλάνων Κρατικόν 'Εργοστάσιον, Δημοσίου δικαίου σχέσις, Διοικητικαί πράξεις Διοίκησις, Σιδηρόδρομοι, 'Υπάλληλοι Δημόσιοι.*

Δημοσίου δικαίου σχέσις Νομικός χαρακτήρ τής ύπό Κανονισμού ρυθμιζομένης σχέσεως· διάκρισις δημοσίας σχέσεως καί έπιφυλάξεως δημοσίας τάξεως γενεσιουργοί λόγοι δημοσίας σχέσεως καί ίδιωτικής σχέσεως· περιπτώσεις, ΝΖ σ. 1177.—'Αναγνωριστική άγωγή έπί σχέσεως δημοσίου δικαίου· πότε είναι δυνατή, Π 12077 σ. 289, ΑΠ 244 σ. 717.—Μισθός κατά χρόνον άσθενείας έπί σχέσεων δημοσίου δικαίου, Γν. Σ. σ. 423.—'Εφαρμογή 'Αστικού Κώδικος συμπληρωματικῶς έπί τής δημοσίου δικαίου ύπαλληλικής σχέσεως, Γν. Σ. σ. 423.—'Εξουσιοδότησις δι' άρθρου 13 § 2 ά ν. 1538|1950 πρός κατάργησιν κρατήσεων έπί μηνιαίων μισθῶν ύπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου μή μετόχων τού Μετοχικού Ταμείου Πολιτικῶν 'Υπαλλήλων, συνδεομένων διά σχέσεως δημοσίου δικαίου διατήρησις κρατήσεων έπί τῶν αποδοχῶν των έπί συμβάσει ίδιωτικού δικαίου, ΑΠ 165 σ. 478. Contra: ΑΠ 292 σ. 791.—'Αναρμοδιότης έργατικού δικαστού έπί σχέσεων δημοσίου δικαίου, Π 4161 σ. 976.—'Εφαρμογή διαδικασίας νόμου ΓΨΟΔ' έπί αξιώσεων έκ σχέσεων ίδιωτικού δικαίου, ΑΠ 104 σ. 415.

Σχέσεις δημοσίου δικαίου. 'Η σχέσις διορθώσεως φύλλων ήσφαλισμένων Ι.Κ.Α., δελτίων εισφορῶν καί μητρώων τούτων κατά τά έν αύτοῖς στοιχεία (όνόματα κλπ.), Π 12077 σ. 289.—. . ή σχέσις προσωπικού νοσηλευτικῶν ίδρυμάτων τού ν.δ. 2592|1953, πλήν τού εις ειδικούς οργανισμούς άλλως όριζομένου, ΑΠ 104 σ. 415.—... ή σχέσις προσλαμβανομένων ύπό Δημοσίου δυνάμει τῶν διατάξεων τού νόμου 6321|1934· έργατοτεχνίται Ναυστάθμου, Γν. Σ. σ. 423.—. . αί πράξεις 'Ασφαλιστικού Ταμείου αί σχετικαί πρός άπονομήν ή μή συντάξεως· άνάγονται αύται εις ρύθμισιν σχέσεων δημοσίου δικαίου, Εισαγ. σ. 717.—. . . ή ένυπος σχέσις περί τής κατά τόν Κανονισμόν τού Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Η.Ε.Α.Π. καί Ε.Η.Ε παροχής συντάξεως εις μετόχους, ΑΠ 244 σ.

717.—. . . ἡ σχέσις ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπὶ θητείᾳ προσλαμβανομένου ὑπὸ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους, ΑΠ 231 σ. 738.—. . . ἡ σχέσις τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας προσωπικοῦ Σιδηροδρομικῶν καὶ Τροχιοδρομικῶν Ἐπιχειρήσεων· παροχὴ ἐργασίας ἰατροῦ· σχέσις δημοσίου δικαίου, Π 4161 σ. 976.

Σχέσεις ἰδιωτικοῦ δικαίου: Ἡ σχέσις προσλαμβανομένου διὰ τὰ συνεργεῖα Δήμων προσωπικοῦ, ΑΠ 101 σ. 387, Π 4358 σ. 859.—. . . ἡ σχέσις τῶν κατὰ τὸ β.δ. 10.2.1951 προσλαμβανομένων εἰδικῶν συνεργατῶν τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν, Ἐγκ. σ. 1029, Γν. Σ. σ. 1029.

Διαβάθμισις. Προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων· παράλειψις· συνέπειαι, Π 7820 σ. 1129.

Διαγραφή. Ἐκ μητρώων ἠσφαλισμένων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, ΣΕ 1898 σ. 48.

Διαγωνισμός. Σύμβασις ἐργασίας διὰ· κατάρτισις· ἀναβλητικὴ αἵρεσις ἐπιτυχίας· πλήρωσις ἅμα ἐκδόσει καὶ ἀνακοινώσει ἀποτελεσμάτων καὶ ἐπιτυχίας· ὑποχρέωσις προσλήψεως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου· ὑπερημερία ἄλλως καὶ ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν μισθοῦ, Π 22317 σ. 212.— Διὰ διορισμὸν δημοσίων ὑπαλλήλων κατ' ἄρθρον 22 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος· ἐξαίρεσις κατ' ἄρθρον 24· προϋποθέσεις· εἰδικὴ ἀπόφασις Α.Σ.Δ.Υ. μετ' εἰδικῶς ἠτιολογημένην ἔκθεσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ· ἐλεγκτὸν ἀποφάσεως Α.Σ.Δ.Υ. ὑπὸ Σ.τ.Ε.· πλήρωσις θέσεων εἰς Νομαρχιακὰ Ταμεῖα ἄνευ διαγωνισμοῦ, ΣΕ 482 σ. 480.

Διαδικασία. Βλ. καὶ λ. ***Αἰτήσεις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἁρμοδιότης, Ἐργατικαὶ διαφοραί.*** —Ἐγκρίσεως Κανονισμῶν ἐργασίας, Π 300 σ. 407.—Ἐπὶ διαφορᾶς ἐκ τοῦ ν. 3514, Πρδρ. 3091 σ. 592.—Ἐπ' ἀναφορᾷ· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 741 Πολ. Δικ· τριτανακοπή, Ε 971 σ. 594, Π 396 σ. 596.

Διάδικοι. Μνεία ἰδιότητος ὡς μελῶν τῶν ὀργανώσεων ἐν ἀγωγῇ ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, Π 20449 σ. 92, Π 53 σ. 391, Π 1038 σ. 519, πρβλ. Παρατ. σ. 519.—Κύριος διάδικος ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεως Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἀσκοῦντος διοίκησιν δικαίωμα παρεμβάσεως Ὑπουργοῦ, ΣΕ 2348 σ. 266, ΣΕ 951 σ. 800—Ἰδιότης διαδίκου ὡς προϋπόθεσις δικαιώματος ἐφέσεως, Ε 971 σ. 594. Βλ καὶ λ. ***Αἰτήσεις ἀκυρώσεως*** (παράγρ. 4), ***Ἐργατικαὶ διαφοραί, Νομιμοποίησις, Ὁμοδικία, Παρέμβασις.***

Διαδοχικὴ ἀσφάλισις. Βλ. λ. ***Ταμεῖα.***

Διαζευκτικὴ ἐνοχή. Ἐπὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀτυχήματος ἐκ παραβάσεως ὅρων ἀσφαλείας· ἐπιλογὴ τῆς ἐκ τοῦ ν. 551 ἢ τῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου· συνέπεια ἐπιλογῆς τῆς ἐκ τοῦ ν. 551, Π 6317 σ. 1263.

Διαθεσιμότης. Δικαίωμα ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, κατ' ἄρθρον 10 ν. 3198]1955, πρὸς θέσιν μισθωτῶν εἰς διαθεσιμότητα ἐν περιπτώσει περιορισμοῦ οἰκονομικῆς δραστηριότητος των· δυνατὴ διαθεσιμότης καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν 1836]1951 ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων μισθωτῶν, ὑφισταμένων δι' αὐτοὺς περιορισμῶν ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολύσεως· συστατικὸν στοιχεῖον κύρους διαθεσιμότητος ἡ ἐνέργεια ἐγγράφως, Π 1025 σ. 646.

Διαιτητικὰ Δικαστήρια - Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας***

Διακοπή. Παραγραφῆς. Βλ. λ. ***Παραγραφή.***— Ἐργασίας κατὰ στάδιον ἐπιλύσεως συλλογικῆς διαφορᾶς· ἔννοια ἄρθρου 18 ν. 3239]1955, Π 7390 σ. 23.—Ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως. Βλ. λ. ***Διάλυσις ἐπιχειρήσεως.***— Ἀσφαλίσεως, ΣΕ 550 σ. 486, ΣΕ 1797 σ. 979, Ἐγκ. σ. 1268.— Προθεσμίας ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως, ΑΠ 249 σ. 711, Π 2950 σ. 956.—Μισθοδοσίας ἰατροῦ ἐπὶ πολυθεσίας, Ε 1247 σ. 849.— Μεσημβρινὴ ἐργασίας καὶ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ΣΕ 1264 σ. 895.

Διάλυσις ἐπιχειρήσεως. Ἐξ ἀνωτέρας βίας ὡς λόγος δικαιολογῶν λύσιν συμβάσεως ἐργασίας· ἔννοια, Π 5197 σ. 1066.— Συνεπείᾳ τῆς λόγῳ ρυμοτομίας κατεδαφίσεως καταστήματος ἀνωτέρα βία ἀπαλλαγὴ ἀποζημιώσεως ν. 2112, Γν. Σ. σ. 165, ΝΖ σ. 425, Εἰσαγ. σ. 1379. Contra: Γν. Σ. σ. 420.—Διακοπὴ ἐργασιῶν λόγῳ πτωχεύσεως ἐργοδότου· σὺν ἀνωτέρα βίᾳ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας· ἀποζημίωσις, ΝΖ σ. 11.—Διακοπὴ λειτουργίας ἐπιχειρήσεως μετὰ διαταγὴν Ἀρχῆς· συνέπειαι, ΝΖ σ. 425.—Ἔξωσις ἐπιχειρηματίου κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα περὶ ἀνοικοδομήσεως· οὐ περίπτωσις ἀνωτέρας βίας· ἀποζημίωσις προσωπικοῦ, ΝΖ σ. 873, Π 5695 σ. 1379.— Διάλυσις ὑπηρεσίας Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου διὰ νόμου καὶ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ, Γν. Σ. σ. 621.

Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν. Ἔκτασις ἐφαρμογῆς ν.δ. 3868]1958, Ἐγκ. σ. 1029.—Ἀπαλλαγὴ πλοιοκτητῶν φορτηγοῦ πλοίου «Φρυγία» ἀπὸ εἰσφορᾶς, Γν.Σ. σ. 56.—Ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορῶν· συμφωνία δι' ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 22.8.1958 παρακρατήσεως ὑπὸ ἐργοδότου ἐκ μισθῶν ποσοστοῦ ὑπὲρ συσταθησομένου Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.· ἐξαίρεσις μισθωτῶν τυγχανόντων οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων βάσει ἰσχυόντων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλης διατάξεως· ὑστέρα ἐκδοσις ν.δ. 3868]1958 ἐξαίρεσις λαμβανόντων οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων καὶ αὐχὶ συζύγου· κατάργησις δι' αὐτοῦ ἀντικειμένων ὅρων τῆς ἀπὸ 22.8.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΣΕ 27 σ. 154 ΣΕ 30 σ. 156.—Εἰσπραξις εἰσφορῶν δι' εἰδικὰς κατηγορίας μισθωτῶν· χρόνος ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 68623]10934]1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Γν.Σ. σ. 169, Ἐγκ. σ. 543.—Καταβλητέαι εἰσφοραὶ ἐπὶ τοῦ πρὸς μισθωτοὺς δώρου Πάσχα 1960, Ἐγκ. σ. 615.— Ἀσφάλισις μαθητῶν Δημοσίων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν ν.δ. 3971]1959 κατὰ χρόνον πρακτικῆς ἀσκήσεως, Ἐγκ. σ. 1030.— Εἰσφοραὶ ὑ-

περ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. ανηλίκων, μαθητών, τεχνιτών μαθητευομένων κλπ., Έγκ. σ. 1284.—Έναρξις χρόνου επιδοτήσεως· δικαιούχοι επιδόματος· ποσόν· πίναξ υπολογισμού δικαιολογητικά· βιβλιάριον ασφαλίσεως Ι.Κ.Α.· οικογενειακόν βιβλιάριον ασθενείας Ι.Κ.Α.· υπεύθυνος δήλωσις· διαδικασία διά την πρώτην αναγνώρισιν του δικαιώματος, διά την πληρωμήν του επιδόματος λογιστική τακτοποίησις λογαριασμών προθεσμίαι· παραγραφαί κλπ.· προσφυγαί, Έγκ. σ. 108 επ., 171 επ.—Ρύθμισις ζητημάτων σχετικών με παροχάς· ζητήματα αναγόμενα εις αναγνώρισιν δικαιώματος (προϋποθέσεις κλπ.)· ζητήματα αναγόμενα εις διαδικασίαν αναγνωρίσεως δικαιώματος (δικαιολογητικά κλπ.), Έγκ. σ. 296.—Συμπληρωματικαί οδηγίαι περί παροχών Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., Έγκ. σ. 365. —Παροχή οικογενειακών επιδομάτων προς μισθωτούς προσωπικόν Ο.Τ.Ε.· σερβιτόρος ή άρτεργάτης εις επιχείρησιν πατρός του, Έγγρ. σ. 419. —Εάν μισθωτός λαμβάνων οικογενειακόν επίδομα τέκνων βάσει ειδικής διατάξεως νόμου, συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή Κανονισμού επιχειρήσεως, πλήν όμως έλαττον του υπό του από 20/23.12.1959 β.δ. οριζομένου τοιούτου δικαιούται να λαμβάνη συγχρόνως και το υπό του ν.δ. 3868/1958 παρεχόμενον επίδομα, Γν.Σ. σ. 622.—Είσπραξις οικογενειακού επιδόματος διά χρόνον προγενεστέρου της υποβολής της αιτήσεως διορθώσεις ήμαρτημένων εις το κείμενον του Κανονισμού Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., Έγκ. σ. 746, Έγκ. σ. 1031.—Υπαγωγή γυναικών διευθυντών κλπ. Ανωνύμων Εταιρειών και προσώπων παρεχόντων εξηρτημένην εργασίαν επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου αύξ κατά κύριον επάγγελμα εις νόμον 3868/1958 περί οικογενειακών επιδομάτων μισθωτών, Έγκ. σ. 1028.—Καταβολή οικογενειακών επιδομάτων μέσω εργοδοτών, Έγκ. σ. 1031.—Παραγραφή αξιώσεως προς είσπραξιν οικογενειακού επιδόματος, Έγκ. σ. 1031.—Τινά περί οικογενειακών επιδομάτων μισθωτών, ΝΖ σ. 1036.—Πόροι Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.· υπαγόμενοι εργοδότοι· εξαιρέσεις· καταβολή εισφορών, Π 5788 σ. 1127. —Χορήγησις οικογενειακού επιδόματος εις περίπτωσιν θανάτου δικαιούχου, Έγκ. σ. 1151. —Καταβολή οικογενειακών επιδομάτων μέσω Δημοσίου ή Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Έγκ. σ. 1152.

Διανυκτέρευσις. Πρόσθετος αμοιβή μισθωτών διά διανυκτέρευσιν εκτός έδρας· έννοια σχετική ν.δ. 2109/1/2990/1946· προϋπόθεσις της αποζημιώσεως αποστολή εκτός έδρας· έννοια ταύτης· διανυκτέρευσις εις νέον τόπον εργασίας, ΑΠ 11 σ. 147, Π 2773 σ. 972.—Αποζημίωσις προσωπικού λιμενορείων διά διανυκτερεύσεις εκτός έδρας· έννοια επαγγελματικής κατοικίας των οδηγών και εισπρακτόρων υπεραστικών λιμενορειακών γραμμών· νομιμοποίησις κατά του ιδιοκτήτου και εργοδότου, Π 5 σ. 657.—Αποζημίωσις μισθωτού διά διανυκτέρευσιν εκτός έδρας, ν.δ. 2109/4/1946, Π 1630 σ. 772.

Διαπραγματεύσεις. Η ένομος σχέσις των διαπραγματεύσεων προς σύναψιν συμβάσεως εργασίας, ΝΖ σ. 569.

Διαταγή. Αρχής νόμιμος· ανωτέρα βία, Γν. Σ σ. 165, ΝΖ σ. 425.—Εγκύκλιος εργοδότου ΑΠ 187 σ. 725.

Διάταγμα. Βλ. λ. *Νόμος*.

Διαχειρίσται. Βλ. και λ. *Αναγκαστικοί διαχειρισταί*. Αμειβόμενοι διά ποσοστών και μισθού· τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α. Έγκ. σ. 230.

Διδάσκαλοι. Βλ. λ. *Εκπαιδευτήρια*.

Διεθνείς συμβάσεις. Βλ. λ. *Διεθνές Δίκαιον*

Διεθνές Δίκαιον. Πηγαί Εργατικού Δικαίου προσδιοριζόμεναι υπό του Διεθνούς Δικαίου διεθνείς συνθήκαι, ΝΖ σ. 4.—Ίσότης αμοιβής διακήρυξις διά διεθνών πράξεων· οικουμενική διακήρυξις δικαιωμάτων· καταστατικός χάρτης Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας· διεθνής σύμβασις 100/1951, Σημ. σ. 128.—Εφαρμογή διατάξεων περί αποδοχών επί προσωπικού ξένων πρεσβειών, Γν. Σ. σ. 316, πρβλ. Επιστ. σ. 696.—Άρθρον 25 Α.Κ.· εφαρμοστέον δίκαιον επί ενοχών εκ συμβάσεως· αρχή αυτονομίας βουλήσεως συμβαλλομένων· περιορισμοί· όρος εφαρμογής αλλοδαπού· έννοια δημοσίας τάξεως· δωσιδικία· ετεροδικία αλλοδαπής Πολιτείας· περιορισμοί, Γν. Σ. σ. 316.—Εφαρμοστέον δίκαιον κατ' άρθρον 25 Αστικού Κώδικος, Π 6317 σ. 1263.—Ισχύς ειδικής διατάξεως νόμου 694/1948 περί προσωπικού Αμερικανικής Αποστολής Βοηθείας διά την Ελλάδα, ΑΠ 280 σ. 642.

Διένεξις. Έννοια του όρου διά παραπομπήν συλλογικής διαφοράς υπό Υπουργού εις Διαιτητικόν Δικαστήριον, ΣΕ 1896 σ. 1307.

Διευθυνταί. Εταιρειών ή συνεταιρισμών· ασφάλισις Ι.Κ.Α., Ε 391 σ. 161.—Αμειβόμενοι διά ποσοστών και μισθού· τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 230.—Μεγάλων επιχειρήσεων· υπαλληλική ιδιότης· ανεφάρμοστον διατάξεων περί χρονικών ορίων εργασίας, απαγορεύσεως εργασίας κατά Κυριακάς και εορτάς, ως και ν.δ. 8900/1946, ΑΠ 150 σ. 461.—Κοινωφελών επιχειρήσεων· συμμόρφωσις προς υποδείξεις Αστυνομικής Αρχής· έννοια σχετικού νόμου 1985/1952, ΣΕ 803 σ. 663.—Κλινικών, Ιατρείων, νοσηλευτικών ιδρυμάτων· επίδομα επικινδύνου εργασίας, Π 1901 σ. 599. —Ανωνύμου Εταιρείας· αξίωσις προς καταβολήν συμπληρωματικής αμοιβής δι' υπηρεσίας διευθύνοντος συμβούλου· αγωγή διά προσδιορισμόν της αμοιβής υπό Δικαστηρίου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 371 Α.Κ.· μή μνεία εργασιών, ας εξετέλει επί πλέον των κυρίων καθηκόντων του κλπ.· αοριστία, Π 8551 σ. 971.—Γενικοί κλπ.· ανωνύμων εταιρειών, παρέχοντες εξηρτημένην εργασίαν επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου αύξ κατά κύριον επάγγελμα· υπαγωγή εις νόμον 3868/1958 περί οικογενειακών επιδομάτων μισθωτών, Έγκ. σ. 1028.—Ταμείων· περιπτώσεις αναρμοδιότητος, ΣΕ 209 σ. 294, ΣΕ 1671 σ. 1143.

Διευθυντικόν δικαίωμα. Βλ. λ. *Δικαίωμα*.

Δικαιοδοσία. Βλ. λ. *Δικαστής*.

Δικαιοπραξία. Βλ. λ. *Σύμβασις.*

Δικαίωμα. Βλ. καί λ. *Κατάχρησις δικαιώματος, Παραγραφή, Παραίτησις.*—Διευθυντικόν έργοδότου, Έπιτρ 6 σ. 960 ΝΖ σ. 1301, Γνμδ. νμθ. σ. 668.—Θεάπισις διά νεωτέρου νόμου άλλοίων προϋποθέσεων συστάσεως· χρονικά όρια έφαρμογής τούτου, ΑΠ 12 σ. 159.—Έπί τοῦ όνόματος, Έπιστ. σ. 376.—Βραδύτης άσκήσεως άπο άπόψεως καταχρήσεως δικαιώματος, ΑΠ 263 σ. 776.

Δικαστήρια. Βλ. λ. *Άρμοδιότης, Έργατικαί διαφοραί, Συλλογικαί διαφοραί έργασίας,* καί τα λοιπά κατ' ίδίαν θέματα εις τάς οίκείας λέξεις.—Πτωχευτικόν· ύποβολή έκθέσεως είσηγητοῦ περί τῶν έκ τῆς πτωχεύσεως διενέξεων τῆς άρμοδιότητος αύτοῦ· παρέμβασις έν πτωχευτική δίκη, Π 24 σ. 526.

Δικαστικά έξοδα. Καταδίκη ήττηθέντος καί ύπαιτίου τῆς δίκης, Π 203 σ. 87.— Έπί μή ύποχρεωτικῆς όμοδικίας καί συνεπῶς μή έπιβαλλομένης τῆς συνεναγωγῆς δι' ένός δικογράφου, Π 780 σ. 777.— Έπιδικασθέντα μετά τήν μεταβίβασιν έπιχειρήσεως καί εύθύνη έκ τοῦ άρθρου 479 Α.Κ., Π 2539 σ. 903.— Έπί δικῶν Δημοσίου· έφαρμοζόμενα καί έπί τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 354 σ. 1138.—Συμψηφισμός έπί εύλόγου άμφιβολίας περί τήν έκβασιν τῆς δίκης, Π 7837 σ. 145, ΑΠ 249 σ. 711, Π 2081 σ. 952.—Συμψηφισμός έπί έν μέρει νίκης καί έν μέρει ήττης, ΑΠ 424 σ. 215, ΑΠ 66 σ. 270, ΑΠ 107 σ. 348, Π 107 σ. 455, ΑΠ 417 σ. 1242.—Έπιτρεπτόν συμψηφισμοῦ άπαιτήσεως Ταμείου έκ δικαστικῶν έξόδων πρός χορηγουμένην σύνταξιν, Γν. Σ σ. 302.

Δίκη. Βλ. τά κατ' ίδίαν θέματα εις τάς οίκείας λέξεις, ήτοι: *Άγωγή, Αίτησις άκυρώσεως, Άναβολή, Αναίρεσις, Άνακοπή, Άρμοδιότης, Δεδικασμένον, Δικαστικά έξοδα, Έργατικαί διαφοραί, Έφεσις, Κατάργησις δίκης κλπ.*—Δημοσίου· προθεσμίαι ένδίκων μέσων· άναστολή κατά δικαστικάς διακοπάς· άνεφάρμοστον έπί διαφορῶν ένώπιον συλλογικῶν όργάνων Διοικήσεως, ΣΕ 2209 σ. 138.—Έπί έφέσεως κατ' άποφάσεως έπί διαφοράς έκ τοῦ νόμου 3514· διαδικασία άρθρων 634 έπ., Πρδρ. 3091 σ. 592.—Έπ' άναφορᾷ· ένδικα μέσα, Ε 971 σ. 594, Π 396 σ. 596, Παρατ. σ. 597.—Προσβολή έγγράφου ώς πλαστοῦ κατ' έργοτικήν διαδικασίαν· κρίσις έκ τῶν ένόντων, Π 4341 σ. 861.

Δικηγόροι. Άσκησις δημοσίου λειτουργήματος καί οὐχί έπιχειρήσεως, Είσαγ σ. 33, 516.—Νόμιμος μισθός ύπαλλήλων δικηγορικῶν γραφείων· δακτυλογράφοι· έφαρμογή σ.σ.ε. 12, 8.1936 τῶν Ιδιωτικῶν ύπαλλήλων, άναπροσαρμοζομένης καί μετά τῶν σχετικῶν αύξήσεων· άνεφάρμοστον διαιτητικῶν άποφάσεων 14]1955 καί 2]1959· νόμιμον ώράριον ύπαλλήλων δικηγορικῶν γραφείων· άνάλογος μισθός έπί ήσσονος τῆς νομίμου άπασχολήσεως, Είσαγ σ. 33, 516, Π 19737 σ. 34, Π 27 σ. 517.—Προστασία πολεμιστῶν δικηγόρων· άναγκαστικός διορισμός δικηγόρων πολεμιστῶν κατ' ά.ν. 1836]1951. Βλ λ. *Στράτευσις* (παράγρ. Β').—Σύμβασις περί παροχῆς ύπηρεσιῶν δικηγόρου εἰς 'Υποκατάστημα Τραπέζης' συμφωνία διαχειρίσεως ὑπ' αὐτοῦ πάσης ὑποθέσεως, τήν ὁποίαν ἤθελε τῷ ἀναθέσει ἐπ' ἀμοιβῇ, καθοριζομένῃ ὑπό τοῦ δικηγόρου, ἀλλά μή δυναμένη νά ὑπερβῇ τά ὑπό τοῦ Κώδικος περί δικηγόρων καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια, τοῦ ἐντολέως ἐπιφυλάξαντος εἰς ἑαυτόν τό δικαίωμα ὅπως δι' ἁπλῆς δηλώσεώς του λύῃ ὁποτεδήποτε τήν σύμβασιν, θεωρῶν ταύτην ἄνευ ἰσχύος καί ἀποτελέσματός τινος ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς δηλώσεως· ὑποχρεώσεις ἐντολέως πρός παροχήν, συνισταμένην εἰς τήν ἀνάθεσιν ὑποθέσεων ἐφαρμογή ἄρθρου 288 Α.Κ., Α.Π. 514]1959 σ. 37.—Κῦρος συμφωνιῶν παρά τόν Δικηγορικόν Κώδικα· ἀπαγορευσις καί συνεπῶς ἄκυρος συμφωνία δικηγόρου μετά φυσικοῦ ἤ νομικοῦ προσώπου, ἀσκοῦντος ἐμπορικάς πράξεις, περί παροχῆς καθαρῶς νομικῶν ὑπηρεσιῶν οὐχί ἐπί παγίᾳ ἀμοιβῇ, ἀλλ' ἐξαρτωμένῃ ἐκ τῶν ἐξ ἐμπορίας τοῦ πελάτου μή ὡρισμένων ἤ μή βεβαίων κερδῶν καί ἐν ἀνυπαρξίᾳ τῶν ὁποίων δέν θά λαμβάνῃ ὁ δικηγόρος ἀμοιβήν· ἰσχυρισμός περί καταχρήσεως δικαιώματος τοῦ ἀξιοῦντος τήν ἱκανοποίησιν αὐτοῦ δικηγόρου, ΑΠ 516 σ. 38.—Ἔννοια παγίας ἀμοιβῆς, ΑΠ 516 σ. 38.—Δικηγορικαί ἀμοιβαί δι' ἐκχωρήσεως μέρους συντάξεως· ἐργολαβία δίκης αὐ προϋπόθεσις ἡ διεξαγωγή δικαστικοῦ ἀγῶνος· δυνατή συμφωνία ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως μέρους συντάξεως καί εἰς ἣν περίπτωσιν πρόκειται ἡ νομική ἐνέργεια νά γίνῃ καί ἀναπτυχθῇ ἐνώπιον Διοικητικῶν Ἀρχῶν διάκρισις περιπτώσεως, καθ' ἣν δέν εἶναι ἀναγκαία νομική ἐργασία λόγῳ παραδοχῆς δι' ἐγκυκλίου Ι.Κ.Α. εὐνοϊκῆς ἀπόψεως ἀνήθικος (αἰσχροκερδής) ἡ συμφωνία ἐπί γνώσεως τῆς ἐγκυκλίου ὑπό τοῦ δικηγόρου· συνέπειαι ἐπί ἀγνοίας δικηγόρου καί διαδίκου· καταχρηστική αἵρεσις ὑπάρξεως διαφορᾶς καί ἀκυρότης συμφωνίας καί ἐκχωρήσεως· προβολή ἀκυρότητος ὑπό Ἱδρύματος κατά δικηγόρου· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 92 § 4 Κώδικος περί γνωστοποιήσεως συμφωνίας εἰς Δικηγορικόν Σύλλογον ἐπί ἀξιώσεων ἐκ συντάξεων· ἐπιτρεπτόν ὅριον ἀμοιβῆς· ἀκυρότης συμφωνίας ἐκχωρήσεως ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως κλπ.· ἔλεγχος κύρους ἐκχωρήσεως ὑπό Ι.Κ.Α., Γν.Σ σ. 1097.—Καταγγελία συμβάσεως τῶν ἀντί παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς δικηγόρων· εἰς ποίας περιπτώσεις δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως, Γν. Σ. σ. 945, ΝΖ σ. 1295. Ἀσφάλισις δικηγόρων ἡ ἐπί συμβάσει δικαστικῶν συμβούλων Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἡ Τραπεζῶν παρά τοῖς διά τό προσωπικόν αὐτῶν Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως ὑποχρεωτική ἀπό ἰσχύος ν.δ. 3790]1957, ΣΕ 535 σ. 417, ΣΕ 717 σ. 606, ΣΕ 716 σ. 732, ΣΕ 2117 σ. 1453.—.... ὑπολογισμός προϋπηρεσίας τῶν συνεχοῦς ἤ διακεκομμένης ὁλοκλήρου ἄνευ ὅρου τινός ὡς συνταξίμου καί ἐπιβάρυνσις αὐτῶν διά τόν χρόνον τοῦτον μέ ὁλοκλήρους τάς κατά τό καταστατικόν τοῦ εἰς ὁ ἀσφαλίζονται Ταμείου βαρυνούσας τόν ἐργοδότην καί ἐργαζόμενον κρατήσεις· ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συν-

τάξεων Προσωπικοῦ Ἀγρατικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, ΣΕ 535 σ. 417.—... ὑποχρέωσις τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς ἀσφάλισιν τῶν δικηγόρων ὑπὸ τὰς ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 21 ν.δ. 3790]1957 προϋποθέσεις καὶ ὅρους· ἀσφάλισις προσωπικοῦ μετὰ τὴν συγχώνευσιν τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς καὶ Ἀθηνῶν ἐπιλογὴ ὑπὸ τοῦ δικηγόρου τοῦ δι' ἀσφάλισιν αὐτοῦ Ταμείου αὐτοτέλεια Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης πρώην Ἐθνικῆς, ΣΕ 716 σ. 732.—... ἀνεπίτρεπτος κατὰ νόμον ἡ διπλῆ ἀσφάλισις τοῦ αὐτοῦ παρὰ τῷ ἰδίῳ ἐργοδότῃ παρέχοντος ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ νομικὰς ἐργασίας δικηγόρου, ΣΕ 717 σ. 606.—... ἔννοια ὅτι ἡ ἀσφάλισις γίνεται ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τῶν καταστατικῶν διατάξεων ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν Ἀσφαλίσεως, ΣΕ 2117 σ. 1453.—... περίπτωσις ἀσφαλίσεως εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος· δυνατὴ κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου δήλωσις ἡσφαλισμένου εἰς ἕτερον Ταμεῖον περὶ μὴ συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ δικηγόρου· ἔλλειψις αὐτῷ δικαιώματος συντάξεως τῆς χήρας δικηγόρου, δηλώσαντος ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ συμμετοχὴν εἰς τὸ Ταμεῖον, ΣΕ 2117 σ. 1453.—Ὑπογραφὴ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ πληρεξουσίου δικηγόρου· ὅροι κύρους, ΑΠ 10 σ. 521, Π 5554 σ. 1199.

Δικόγραφον. Βλ. λ. *Ἀγωγή, Αἰτήσεις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις* (Πολ. Δικ.), *Ἔφεσις, Κοινοποίησις.*

Δικονομία Ἐργατική. Βλ. λ. *Ἐργατικαὶ διαφοραί.*—Ἡ νέα Ἐργατικὴ Δικονομία. Σημ. σ. 1000.

Διοικητικὰ Δικαστήρια. Βλ. λ. *Αἰτήσεις ἀκυρώσεως, Ἀρμοδιότης, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.*

Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις. Βλ. καὶ λ. *Αἰτήσεις ἀκυρώσεως, Ἀρμοδιότης, Ὑπάλληλοι Δημόσιοι, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.*—Χρόνος ἰσχύος κανονιστικοῦ περιεχομένου διοικητικῆς πράξεως· δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως· συστατικὸν στοιχεῖον κύρους, Γν. Σ. σ. 169.—Κρίσις περὶ νομιμότητος πράξεως τῆς Διοικήσεως βάσει τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντελέσεως αὐτῆς ἰσχυόντων κανόνων δικαίου· ἀνεπηρέαστον ἐκ νεωτέρου διαφόρου νόμου, Γν. Σ. σ. 828.—Ὑποχρέωσις συμμορφώσεως Διοικητικῶν Ἀρχῶν πρὸς ἀποφάσεις Σ.τ.Ε., ΣΕ 1653 σ. 1017.—Ἐνέργεια Διοικήσεως μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Σ.τ.Ε. ἀκύρωσιν διαιτητικῶν ἀποφάσεων διὰ μὴ νόμιμον συγκρότησιν Διοικητικοῦ Δικαστηρίου, Γν. Σ. σ. 804.—Δικαιοδοσία τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον παρεμπιπτόντων διοικητικῶν πράξεων· ἔκτασις, ΑΠ 101 σ. 387, ΑΠ 80 σ. 469, ΑΠ 244 σ. 717, ΑΠ 283 σ. 799, Π 1691 σ. 782, ΑΠ 300 σ. 868, Π 4326 σ. 909, ΝΖ σ. 1177, ΑΠ 426 σ. 1441.—Δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεως Δημοτικοῦ Συμβουλίου περὶ συστάσεως συνεργείων κατ' ἄρθρ. 143 νόμου 1726]1951, ΑΠ 101 σ. 387.—Δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων, ΝΖ σ. 1177.—Δικαστικὸς ἔλεγχος πράξεων Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, Π 4326 σ. 909.—Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ ἐπὶ σχέσεων δημοσίου δικαίου δυνατή, ἐὰν δὲν καθιερώθη δι' αὐτὴν διοικητικὴ δικαιοδοσία, ἀποκλείουσα ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀνάμιξιν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 244 σ. 717, Π 12077 σ. 289· Ἐπιστ. σ. 376.—Ἐκτελεστὴ διοικητικὴ πρᾶξις ἡ περὶ χορηγήσεως συντάξεως, ἐκδοθεῖσα κατ' ἐφαρμογὴν διοικητικοῦ νόμου, ΣΕ 2348 σ. 266.—Εἰδικὴ ἀπόφασις Α.Σ.Δ.Υ. περὶ ἐγκρίσεως διορισμοῦ ἄνευ διαγωνισμοῦ· ἐλεγκτὴ ὑπὸ Σ.τ.Ε., ΣΕ 482 σ. 480.—Εἰδικῶς αἰτιολογητέα πρᾶξις ἐξαιρέσεως ἀπὸ παραχωρήσεως ἐργατικῆς κατοικίας μὴ ἐμφορουμένων ὑπὸ ἐθνικῶν φρονημάτων, ΣΕ 751 σ. 483.—Παράλειψις ὀφειλομένης νομίμου ἐνεργείας· ὕπαρξις τοιαύτης, ὅσακις διάταξις ὑποχρεοῦται ἡ Διοίκησις εἰς ἐπιχείρησιν ἐνεργείας ἢ ρύθμισιν σχέσεως δι' ἐκτελεστῆς πράξεως καὶ ὄχι ὅσακις δύναται αὕτη νὰ προβῇ ἢ μὴ εἰς ἐνέργειάν τινα, ΣΕ 660 σ. 481.—Ἔλλειψις νομικῆς ὑποχρεώσεως Διοικήσεως, πλὴν ἐναντίας διατάξεως, δι' ἀνάκλησιν πράξεων αὐτῆς καὶ παρανόμων ἔτι, τῶν μὴ προσβληθεισῶν ἐμπροθέσμως ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε., Σ.Ε 660 σ. 481.—Ἀνάκλησις διοικητικῶν πράξεων λόγῳ πλάνης περὶ τὰ πράγματα, ΣΕ 1982 σ. 41.—Μὴ ἀναγκαία κατὰ γενικὰς ἀρχὰς ἀνακλήσεως διοικητικῶν πράξεων διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς λόγῳ παραβάσεως νόμου ἀνακλητικῆς πράξεως ἡ τήρησις τῶν προβλεπομένων διατυπώσεων, ΣΕ 1982 σ. 41.—Ἀντίθετος πρὸς ἀρχὰς χρηστῆς καὶ εὐρύθμου διοικήσεως ἡ ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως καταβληθέντων, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ δὲν ὀφείλεται εἰς δολίαν ἐνέργειαν τοῦ ἐνδιαφερομένου, λόγῳ τῶν ἀπροβλέπτων δυσμενῶν συνεπειῶν, τὰς ὁποίας θὰ συνεπήγετο τὸ μέτρον τοῦτο εἰς αὐτόν, ΣΕ 2358 σ. 158, Εἰσαγ. σ. 354, ΣΕ 675 σ. 614.—Ἀντίθετος πρὸς ἀρχὰς εὐρύθμου καὶ χρηστῆς διοικήσεως ἡ ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἡσφαλισμένου μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου ἀπὸ ἀποδοχῆς ἐγγραφῆς ὡς νομίμου καὶ καταβολῆς εἰσφορῶν παρὰ τοῦ ἡσφαλισμένου μὴ δολίως ἐνεργήσαντος, ΣΕ 271 σ. 354.—Σεβαστὴ ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν ἀσφαλιστικοῦ δικαίου ἡ ὑπὲρ καλοπίστου ὑποχρεωτικῶς ἡσφαλισμένου δημιουργηθεῖσα ἀρμοδίως ἀσφαλιστικὴ κατάστασις, ἀποκλειομένης τῆς ἀνατροπῆς αὐτῆς καὶ δὴ μετὰ μακρὸν χρόνον καὶ κατὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ΣΕ 552 σ. 484.—Ἀνακλητὸν νομίμων διοικητικῶν πράξεων ἐν συνδρομῇ λόγου ἀναγομένου εἰς τὸ γενικώτερον δημόσιον συμφέρον· περιπτώσεις τοιούτων λόγων, Γν. Σ. σ. 828.—Ἀνάκλησις νομίμων διοικητικῶν πράξεων ἀπονομῆς συντάξεως, Γν. Σ. σ. 825.—Ἀκυρότης κανονιστικοῦ διατάγματος, μὴ ὑποβληθέντος εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας πρὸς ἐπεξεργασίαν· ἄκυρος καὶ ἡ διὰ μεταγενεστέρου νόμου κύρωσις ἀκύρου διατάγματος, ΣΕ 20 σ. 152.—Κρατοῦσα ἐν τῷ Διοικητικῷ Δικαίῳ ἀρχὴ διὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν τῶν συλλογικῶν ὀργάνων Διοικήσεως· ἀ-

ναγκαία κλήσις πάντων των μελών· παράλειψις προσκλήσεως των μή μετασχόντων εις την συνεδρίασιν μελών ανίσχυρον ληφθείσης αποφάσεως, έστω και άν τα μετασχόντα απετέλεσαν την κατά νόμον απαρτίαν, ΣΕ 2083 σ. 45.—Συλλογικά διοικητικά όργανα· νόμιμος σύνθεσις αύτων· αναγκαία ή πρόσκλησις και των αναπληρωματικών, όπότε και μόνον, παρά την απουσίαν των προσκληθέντων, δύναται τούτο, υπαρχούσης απαρτίας, να λάβη νομίμους και εγκύρους αποφάσεις, ΣΕ 1133 σ. 922.—Ανεφάρμοστον των κατά Κώδικα δικών δημοσίου προθεσμιών ενδίκων μέσων αύτου κατά την διαδικασίαν ενώπιον συλλογικών οργάνων Διοικήσεως, οία τα Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια, ΣΕ 2209 σ. 138.—Ενδεικτικός κατ' αρχήν χαρακτήρ προθεσμιών προς έκδοσιν διαιτητικής αποφάσεως κατά νόμον 3239|1955 επί συλλογικής διαφοράς, ΣΕ 53 σ. 197.—Σχηματισμός κρίσεως Συμβουλίων Νομιμοφροσύνης νόμου 516|1948, Επ. Γνμδ. σ 987.—Απόρρητον φακέλων ησφαλισμένων Ι.Κ.Α.· Ελλειψις σχετικής νομικής διατάξεως· υποχρέωσις οργάνων Ι.Κ.Α. εκ των αρχών καλής πίστεως και χρηστής διοικήσεως όπως επιτρέπουν εις ησφαλισμένους να λαμβάνουν γνώσιν του ατομικού φακέλλου, Επιστ. σ. 1056.—Ακυρότης αποφάσεως Διοικητικού Συμβουλίου Ταμείου, εκδοθείσης βάσει αποφάσεως Υπουργού Εργασίας ακύρου, ως στηριχθείσης εις αντισυνταγματικήν εξουσιοδότησιν άρθρου 59 § 1 α.ν. 11.11.1935, ΣΕ 714 σ. 737.—Ανωτέρα βία εν σχέσει προς εκπρόθεσμον υποβολήν αιτήσεως δι' εξαγοράν υπηρεσίας ησφαλισμένων· μή αναγκαία ειδική νομοθετική πρόβλεψις δι' εφαρμογήν γενικών αρχών περί ανωτέρας βίας, ΣΕ 942 σ. 793.

Διοικητική έκτέλεσις. Βλ. λ. '***Εκτέλεσις***.

Διόρθωσις. Φύλλων ησφαλισμένων παρά του Ι.Κ.Α., δελτίου εισφορών κλπ.· αναρμοδιότης Δικαστηρίων, Π 12077 σ. 289, Παρατ. σ. 376.—Ανακριβούς πιστοποιητικού υπηρεσίας υπό Δικαστηρίου, Π 12087 σ. 1080.

Διορισμός. Βλ. λ. '***Ανάπηροι, Δήμοι - Κοινότητες, Νομικά Πρόσωπα, Νομιμοφροσύνη, Στράτευσις*** (παράγρ. Β'), '***Υπάλληλοι Δημόσιοι***.

Δοκιμασία. Χρόνος δοκιμασίας αναγκαστικώς τοποθετηθέντων πολεμιστών κατ' α.ν. 1836|1951, ΑΠ 68 σ. 274.—Χρόνος δοκιμασίας μισθωτού, Εισαγ. σ. 327.

Δολιοφθοραί. Συμμόρφωσις επιχειρήσεων προς υποδείξεις Αστυνομικής Αρχής· έννοια νόμου 1985|1952, ΣΕ 803 σ. 663.—Ενεργητικόν υποκείμενον εγκλημάτων άρθρ. 292, 293 Π.Κ., ΝΖ σ. 441.

Δόλος. Ησφαλισμένου, ΣΕ 2358 σ. 158, ΣΕ 1 σ. 225.—Μισθωτού επί ζημιών εν εκτελέσει εργασίας· συνέπειαι, Π 18524 σ. 32, Π 775 σ. 96.—Εργοδότου επί εργατικού ατυχήματος, Εγκ. σ. 419, ΑΠ 151 σ. 479.—Διαδίκων διά τριτανακοπήν, Π 396 σ. 596.—Επί παραποιήσεως επωνυμίας σωματείου υπό άλλου, Ε 448 σ. 654.—Υποχρέου ως λόγος αναστολής προθεσμίας, Π 1630 σ. 773.

Δόσεις. Αποζημιώσεως νόμου 2112, Π 30 σ. 398, Π 5639 σ. 899.—Παραγραφή δόσεων απονεμηθείσης συντάξεως παρά του Ι.Κ.Α· έννοια άρθρου 40 § 6 α.ν. 1846|1951, ΑΠ 213 σ. 729.—Δι' εξόφλησιν ασφαλιστικών εισφορών, Εγκ. σ. 740.

Δώρον εορτών. Δικαίωμα Υπουργών κατά νόμον 1777|1951, κυρωθέντα διά νόμου 1901|1951 και διατηρηθέντα εν ισχύει δι' άρθρου 42 νόμου 3239|1955 προς καθορισμόν εκτάκτου οικονομικής ενισχύσεως, ανεξαρτήτως διατηρήσεως ή μή της συμβάσεως εργασίας κατά τον χρόνον του προσδιορισμού του δώρου, Σημ. σ. 494.—Ανεφάρμοστον των περί δώρων εορτών υπουργικών αποφάσεων επί ακύρων συμβάσεων εργασίας· δικαίωμα αναζητήσεως ωφελείας εργοδότου κατά τας αρχάς αδικαιολογήτου πλουτισμού· επιτρεπτόν συμψηφισμού, Π 775 σ. 96, Εισαγ. σ. 95.—Χαρακτήρ· έκτακτος οικονομική ενίσχυσις και ούχι μισθός, Π 965 σ. 337, Π 917 σ. 523.— . . . ού συνήθεις και τακτικαί αποδοχαί, Π 919 σ. 523.—Μή συνυπολογισμός αναλογίας δώρου εορτών εις αποζημίωσιν απολυθέντος μισθωτού δι' οφειλομένην άδειαν, Π 919 σ. 523.— . . . κήρυξις αποφάσεως προσωρινώς εκτελεστής διά το δώρον εορτών δυνητικώς βάσει του άρθρου 186 Πολ. Δικ., Π 965 σ. 337.—Contra: Δώρα παρεχόμενα εις μισθωτούς βάσει κειμένων διατάξεων νόμων, διαταγμάτων, συλλογικών συμβάσεων και υπουργικών αποφάσεων κατά τας εορτάς Χριστουγέννων και Πάσχα αποτελούσι μέρος των αποδοχών των εργαζομένων· ού παροχή έκτακτος διδομένη υπό τύπον βοηθήματος, αλλά παγία τοιαύτη προς συμπλήρωσιν μισθού, ΑΠ 218 σ. 637, ΑΠ 373 σ. 847, Π 1921 σ. 1013.— . . . χαρακτήρ δώρων εορτών ως αποδοχών, Εισαγ σ. 337, 345, 522, 636, 1437.— . . . συνυπολογισμός δι' αποζημίωσιν νόμου 2112, ΑΠ 218 σ. 636, ΑΠ 373 σ. 847, Π 1886 σ. 854, Π 1921 σ. 1013, Π 5554 σ. 1199, Εισαγ. σ. 1435.— . . . ούκ άκυρότης καταγγελίας εξ ελλιπούς κατά το αναλογούν εις τα δώρα ποσού καταβολής της αποζημιώσεως λόγω υφισταμένης κατά τον χρόνον της καταγγελίας αμφισβητήσεως περί του υπολογισμού και τούτων εις την αποζημίωσιν, ΑΠ 373 σ. 847, Π 5554 σ. 1199.—Χαρακτήρ ως μισθού δι' εφαρμογήν άρθρου 656 Α.Κ.· παραγραφή· συμψηφισμός κατ' άρθρον 664 Α.Κ. και ασφαλιστικαί εισφοραί, Εισαγ. σ. 337, 636.—Χαρακτήρ των κατά τον α.ν. 1777|1951 παρεχομένων προς τους μισθωτούς δώρων ως προσαυξήσεως των αποδοχών αυτών και δή εκείνου του παρεμπεσόντος από της μιας εορτής εις την άλλην χρόνου αναλόγως κατανεμομένης, ΑΠ 112 σ. 346, ΑΠ 483 σ 1437, Εγκ. σ. 615.—Ολυμπιακή Αεροπορία και συμβάσεις εργασίας μετά της Τ.Α.Ε.· έλλειψις ευθύνης της πρώτης διά τα εις την επιχείρησιν ανήκοντα χρέη (άρθρον 479 Α.Κ.)· παροχή δώρων διά της υ.σ. 24300|4500|1957· επιβολή δι' αυτής της καταβολής εις τον κατά τον χρόνον του προσδιορισμού του δώρου κύριαν της επιχειρήσεως· ευθύνη της Τ.Α.Ε. εις

απόδοσιν άδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αὐτῆς κατὰ τὸ μεριζόμενον δῶρον, ΑΠ 112 σ. 345, ΑΠ 483 σ. 1437, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 345 1435.—Ὑπολογισμὸς εἰς ἐπίδομα ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 58.—Ὑπολογισμὸς δώρου ἑορτῶν ἐπὶ τῶν νομίμων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, Εἰσαγ. σ. 404, Ἔγγρ. σ. 494—... κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ χορηγήσεως αὐτῶν ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, Ἔγγρ. σ. 494—... ἐφαρμογὴ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν μετὰ τὸν ἄνω χρόνον δημοσιεύσεως καθορισθέντων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας κατωτάτων ὁρίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, ἐφ' ὅσον αὐτοὶ ἔχουν ἀναδρομικὴν δύναμιν, Ἔγγρ. σ. 494, πρβλ. Σημ. σ. 494—Δικαίωμα βάσει ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως ὑπολογισμοῦ, ὡς καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτούς, τοῦ δώρου ἑορτῶν οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ ὑπερτέρου αὐτοῦ, Π 929 σ. 404.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ δώρου δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα· συνυπολογιζόμεναι αὐξήσεις καὶ ἐπιδόματα· αὐ καὶ τὰ δυνάμει ἀποφάσεων τοῦ διοικοῦντος Ἵδρυμα παρεχόμενα ἐπιδόματα θέσεως, διαχειριστικῶν λαθῶν κλπ., Ἔγγρ. σ. 1038—Ὑπολογισμὸς δώρων μὲ βάσιν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς παρεχομένης εἰς τὸ προσωπικὸν ἰδιωτικῶν κλινικῶν οἰκήσεως καὶ τροφῆς, ΑΠ 460 σ. 1371.—Χαρακτὴρ τροφῆς καὶ κατοικίας προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ ὑπολογισμὸς δώρων δι' ἑορτάς, Π 1490 σ. 1447.—Καταβολὴ δώρου παρελθόντων ἐτῶν εἰς ἐργαζομένους συνταξιούχους καὶ παραγραφὴ αὐτῶν, Ἔγκ. σ. 51.—Δῶρα ἑορτῶν Ἰατρῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καὶ τρόπος ὑπολογισμοῦ, Γν. Σ. σ. 193.—Δῶρα γεωργικῶν ἐργατῶν, Π 4134 σ. 972.—Ἀξίωσις ἀμιβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς διὰ λῆψιν δώρου καθ' ἑορτὰς δυνάμει τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, Π 4779 σ. 1251.—Εἰσφοραὶ ἐπὶ δώρου Χριστουγέννων ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ΝΖ σ. 63.—Κρατήσεις καὶ εἰσφοραὶ ἐπὶ δώρων μισθωτῶν, Ἔγγρ σ. 305—Καταβλητέαι εἰσφοραὶ ἐπὶ τοῦ πρὸς μισθωτοὺς δώρου Πάσχα 1960· ὑπολογισμός, Ἔγκ. σ. 615.

Δωσιδικία. Βλ. λ. *Ἀρμοδιότης*.

Ε

Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις. Βλ. λ. *Ἀνάπαυσις, Κυριακή*.

Ἔγγραφα. Ἔγγραφος τύπος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. II, Βα).—Ἔνορκοι βεβαιώσεις παραδεκτὴ ἐκτίμησις κατὰ διαδικασίαν ν. ΓΨΟΔ', ΑΠ 20 σ. 151.—Χρόνος προσαγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· προσαγωγὴ πρὸς ἀπόδειξιν αὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ· λῆψις ὑπ' ὄψιν κατόπιν ἐπικλήσεως· προθεσμία καταθέσεως κατ' ἄρθρον 559 Πολ. Δικ., ΑΠ 481 σ. 217.—Βεβαίωσις Δικαστηρίου περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἐξαιρετικῶν, ΑΠ 229 σ. 715, ΑΠ 341 σ. 836.—Ἰσχυρισμοὶ ἀποδεικνυόμενοι ἐγγράφως· παραδεκτὴ προβολὴ καὶ μετὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ΑΠ 327 σ. 860.—Προσβολὴ ὡς πλαστοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· ἀνυπόχρεων ἐφαρμογῆς διαδικασίας ἄρθρων 153 ἐπ. καὶ 452 Πολ. Δικ.· κρίσις ἐκ τῶν ἐνόντων προσβολὴ ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως ὡς πλαστοῦ, Π 4341 σ. 861.—Συστατικὸν στοιχεῖον καταρτίσεως συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας· συνέπειαι ἐλλείψεως ἐγγράφου, ΑΠ 54 σ. 284.—Συστατικὸν στοιχεῖον κύρους διαθεσιμότητος μισθωτοῦ, Π 1025 σ. 647.—Ἔγγραφος κατάρτισις πειθαρχικῆς ἀποφάσεως· ὑπογραφή, Π 1691 σ. 782.—Συστατικὸς τύπος καταρτίσεως συμβάσεως μετὰ Δημοσίου· συνέπεια παραλείψεως· ἀπόλυτος ἀκυρότης· ἀνεγχώρητον ἰάσεως ταύτης διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, Π 5049 σ. 1078.—Ἔγγραφος τύπος συμβάσεως μισθωτοῦ Ο.Τ.Ε., ΑΠ 436 σ. 1431. Βλ. καὶ λ. *Ἀναίρεσις* (Πολ. Δικ.), *Ἀνέλεγκτον, Ἐργατικαὶ διαφοραί* (παράγρ. 5), *Κοινοποίησις*.

Ἐγγυητικαὶ ἐπιστολαί. Πρὸς κάλυψιν ἀπαιτήσεων Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 745.

Ἔγκρισις. Καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας θυρωροῦ πολυκατοικίας ἐνεργηθείσης ὑπὸ τινων μόνον τῶν συνιδιοκτητῶν, Π 4844 σ. 325.—Ἀκυρότης ἀποφάσεως Ὑπουργῶν περὶ ἐγκρίσεως ἀποφάσεως μὴ νομίμως συγκροτηθέντος Δ.Δ.Δ.Δ., ΣΕ 384 σ. 353.—Κανονισμὸς ἐργασίας· διαδικασία, Π 300 σ. 407.—Καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας γενομένης ὑπὸ τρίτου· συνέπειαι, Εἰσαγ. σ. 588, ΑΠ 180 σ. 588, Π 3204 σ. 955, Π 13343 σ. 1122.

Ἐγκύκλιος διαταγή. Ἐργοδότου (Η.Ε.Μ.)· νόμιμος ἡ ἐκδοσις δυνάμει τῆς ἐξουσίας τούτου πρὸς καθορισμὸν τρόπου καὶ λεπτομερειῶν παροχῆς ἐργασίας δι' εὐόδωσιν σκοπῶν ἐκμεταλλεύσεως, ΑΠ 187 σ. 725.

Ἐθελοντικὴ σχέσις ἐργασίας. Βλ. λ. *Μαθητεία - Μαθητευόμενοι*.

Ἐθνικαὶ Ὀργανώσεις. Βλ. λ. *Ἀνταρτικαὶ ὁμάδες*.

Ἐθνικὴ Τράπεζα. Βλ. λ. *Τράπεζαι, Ταμεῖα*.

Εἶδος. Βλ. λ. *Παροχαὶ εἰς εἶδος*.

Εἰδισμένος μισθός. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 5).

Εἰσαγγελεύς. Ἐπίδοσις αὐτῷ ἐπὶ διατριβόντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ περαιτέρω ὑποχρεώσεις του, Π 3706 σ. 601.

Εἰσηγητής. Ἐπὶ πτωχεύσεως ἐποπτεία ἐργασιῶν· ὑποβολὴ ἐκθέσεως, Π 24 σ. 526.

Εἰσιτήρια. Εἰς μισθωτὸν Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης· ἀνεπιφύλακτος παροχὴ ὑπηρεσιῶν μετὰ μὴ παροχὴν αὐτῶν· συνέπεια, ΑΠ 314 σ. 837.

Εἰσπράκτορες. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 228.—Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, γραφείων καὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· ἀποδοχαὶ κατὰ συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας 16.9.1937· κρίσις Δικαστηρίου περὶ ἐργασίας μισθωτοῦ ὡς εἰσπράκτορος, ΑΠ 34 σ. 722.—Η.Ε.Μ.· κανονισμὸς· ὑποχρέωσις ἀναγραφῆς ἐπὶ τῶν φύλλων πορείας ἀριθμῶν εἰσιτηρίων

διὰ μολυβδίδος μελάνης· παράβασις· πειθαρχικὴ ποινή, ΑΠ 187 σ. 725.

Εἰσπραξις δημοσίων ἐσόδων. Βλ. λ. *Ἐκτέλεσις.*

Εἰσφοραί. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός· Ἀσφάλισις Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Ἐργατικὴ Ἑστία, Κατοικία Ἐργατική, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Σωματεῖα, Ταμεῖα.*

Ἐκδίκησις. Ὡς λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατάχρησις δικαιώματος, Π 12629 σ. 86, ΑΠ 21 σ. 150, ΑΠ 20 σ. 151, ΑΠ 341 σ. 836, Π 5554 σ. 1198.

Ἐκδοροσφαγεῖς. Ἄρνησις ἐργοδότου πρὸς παροχὴν ἐργασίας ὑπὸ μελῶν σωματείου ἐκδοροσφαγέων κατὰ τὴν 7.1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ. Δ.Δ. Θεσσαλονίκης· ἐκδίκασις διαφορᾶς κατὰ διαδικασίαν νόμου ΓΧΟΔ· ἰσχυρισμὸς περὶ ἀντισυνταγματικότητος· ἐνεργητικὴ νομιμοποίησις σωματείου δι' εἰσπραξιν ἐργατικῶν δικαιωμάτων, Π 4098 σ. 970.

Ἔκθεσις. Εἰσηγητοῦ πτωχεύσεως, Π 24 σ. 526. —Ἀγωγῆς ἐπὶ ἐργατικῆς διαφορᾶς. Βλ. λ. *Ἐργατικαὶ διαφοραί*, παράγρ. 4.

Ἐκκρεμοδικία. Πότε ὑφίσταται κατ' ἄρθρον 554 § 2 Πολ. Δικ., Π 4304 σ. 906.

Ἐκμεταλλεύσεις. Βλ. λ. *Ἐπιχειρήσεις.*

Ἐκμετάλλευσις ἀνάγκης. Βλ. λ. *Αἰσχροκέρδεια.*

Ἐκπαιδευταί. Ὁδηγῶν αὐτοκινήτων· ἀσφάλισις εἰς Τ.Σ.Α., ΣΕ 143 σ. 291.

Ἐκπαιδευτήρια. Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν διδασκαλικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν σχολείων, προσληφθέντος πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3855]1958, Ἐγκ. σ. 58, Γν.Σ. σ. 58.— Ἰδιωτικαὶ ἐνχέρεια ἱδρύσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 Συντάγματος, ἐξασφαλιζομένης τῆς ἐλευθερίας ἱδρύσεως, διοικήσεως καὶ λειτουργίας αὐτῶν· ἐλευθέρα κατὰ τὸ ν.δ. 3855]1958 ἡ ἐπιλογὴ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ὑπὸ ἰδιοκτητῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ ἀνεκτὴ ἡ καθιερουμένη τριετὶα ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως, μὴ ἀντιτιθεμένου τούτου εἰς ἄρθρον 16 Συντάγματος· ἰσχὺς ν.δ. 3855]1958· παράνομος διορισμὸς ἐπὶ τριετίαν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ΣΕ 1258 σ. 275.—Ρυθμισις ἀποδοχῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδιωτικῶν σχολείων διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3855]1958· ἐξίσωσις πρὸς τὰς τῶν ὁμοιοβάθμων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων παροχὴ ἐπιδόματος ἀκριβείας καὶ ἐπιδόματος βιβλιοθήκης διὰ πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου· ἀνίσχυρον τούτων ὡς ἐκδοθεισῶν ἄνευ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ μὴ κυρωθεισῶν ἔκτοτε διὰ νόμου, Π 7259 σ. 1449. Βλ. καὶ λ. *Σχολαί.*

Ἐκπροσώπησις. Βλ. λ. *Ἀντιπροσωπεία · σε.*

Ἐκπρόσωποι ἐργαζομένων. Βλ. λ. *Συνδικαλιστικὰ στελέχη.*

Ἐκπτώσεις. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7, 8), *Παροχαὶ εἰς εἶδος.*

Ἔκτακτοι. Φαρμακοποιοὶ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων· ἐφαρμογὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 28.5.1955, ΑΠ 104 σ. 415.—Ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων ἐπὶ θητείᾳ· χαρακτήρ· ἀσφάλισις, ΑΠ 231 σ. 738.

Ἐκτέλεσις. Ἀνέλεγκτος κρίσις Ἐφετείου περὶ μὴ συνδρομῆς περιπτώσεως ἄρσεως συντηρητικῆς κατασχέσεως καὶ μετατροπῆς εἰς προσημείωσιν, ΑΠ 515 σ. 14.—Καταδίκη ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας διὰ χρηματικῆς ποινῆς, μὴ ἀπαγγελλομένης προσωπικῆς κρατήσεως κατ' ἀντιπροσώπων Νομικῶν Προσώπων κατ' ἄρθρον 1003 Πολιτικῆς Δικονομίας, Π 1970 σ. 466.—Ἀκατάσχετον μισθοῦ, Ἐγκ σ 989, Εἰσαγ. σ. 1076.—Ὁρισμοὶ ἄρθρου 646 Ἐμπορικοῦ Νόμου· κατάταξις ὡς προνομιούχων κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 940 Πολιτικῆς Δικονομίας τάξιν τῶν μισθῶν τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πτωχεύσαντος διατελεσάντων ἐργατῶν δι' ἕνα μῆνα πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως καὶ τῶν μισθῶν διὰ τοὺς πρὸ ταύτης ἐξ μῆνας, Ε 1725 σ. 463.—Λῆψις ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως πλήρους ἀποζημιώσεως νόμου 2112]1920 κατ' ἄρθρον 12 νόμου 3252]1955 καὶ κατάταξις αὐτῆς προνομιακῶς· κτῆσις γενικοῦ προνομίου κατὰ τὴν τάξιν καὶ σειρὰν ἄρθρου 940 § 4 Πολιτικῆς Δικονομίας δι' ὁλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν νόμου 2112]1920 ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως, ὡς καὶ τοὺς μισθοὺς τῶν πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἐξ μηνῶν, εἰς οὓς καὶ τὸ ἐν ἄρθρῳ 904 § 4 προνόμιον τῶν μισθῶν τοῦ τρέχοντος καὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους, Ε 1725 σ. 463.— Ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις εἰς βάρος ὀφειλετῶν Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 1095.—Προνομιακὴ κατάταξις ὀφειλομένων πρὸς Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, Ἐγκ. σ. 801.—Ἔννοια ἄρθρου 4 § 4 νόμου 3908]1958 καθιέρωσις δι' αὐτοῦ οὐχὶ νέων προνομίων τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ προτιμήσεως αὐτοῦ διὰ τὰς προνομιακάς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 58 Ν.Ε.Δ.Ε. ἀπαιτήσεις τοῦ προνόμιου Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν κατάταξιν τούτων, Ἐγκ. σ. 801.—Προσωρινὴ ἀποφάσεως ὑποχρεωτικὴ κήρυξις κατ' ἄρθρον 186α Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπὶ ἀπαιτήσεων ἐκ καθυστερουμένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διὰ τὸ μετὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ τριήμηνον πρὸ τούτου χρονικὸν διάστημα, Εἰσαγ. σ. 337, Π 965 σ. 337.— . . . δυνητικὴ κατ' ἄρθρον 186 Πολιτικῆς Δικονομίας διὰ προγενέστερον διάστημα, Εἰσαγ. σ. 337.—Κήρυξις ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς κατ' ἄρθρον 186 Πολιτικῆς Δικονομίας δι' ἀπαίτησιν δώρου ἑορτῶν, μὴ ἀποτελοῦντος μισθόν, Π 965 σ. 337.—Βλ. ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν δώρων εἰς λ. *Δῶρον ἑορτῶν.*—Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀναστολῆς, ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ἐκτελέσεως ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικαστοῦ, κηρυχθείσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ὑποχρεωτικῶς κατ' ἄρθρον 186α Πολιτικῆς Δικονομίας· δυνατὴ ἀναστολὴ ἐπὶ προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 186 Πολιτικῆς Δικονομίας, Π 4387 σ. 921, Π 4775 σ. 977.— . . . ἀρμόδιον διὰ τὴν ἀναστολὴν τὸ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάζον Δικαστήριον, Π

4775 σ. 977 —Έκτασις εύθύνης Κρατικής Έκ μεταλλεύσεως Σ.Π.Α.Π. μετά τόν πλειστηριασμόν τής Έπιχειρήσεως Σ.Π.Α.Π. διά χρέη ταύτης, ΑΠ 12ή σ. 531.— Άναστολή έκτελέσεως άποφάσεως γενικής συνελεύσεως σωματείου, Πρβρ. 63 σ. 969.—Συνυπολογισμός ώς χρόνου πραγματικής ύπηρεσίας μισθωτού διά τήν άποζημίωσιν νόμου 2112] 1920 καί τού χρόνου άναστολής κατά συμφωνίαν τής έκτελέσεως τής συμβάσεως έργασίας, Π 30 σ. 398.

Έκτελωνισταί. Έξαίρεσις άσφαλίσεως άσθενείας Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 985.

Έκχώρησις. Σύμβασις περί λόγοι άκυρότητος δικαίωμα έλέγχου κύρους ύπό όφειλέτου διεκγορικαί άμοιβαί δι' έκχωρήσεως μέρους συντάξεως, Γν. Σ. σ. 1097.

Έλεγχος δικαστικός. Βλ. λ. *Δημοδιότης*.

Έλευθέρα Ζώνη Θεσσαλονίκης. Συντάξεις προσωπικού, ΑΠ 399 σ. 1321.

Έλευθερία. Βλ. λ. *Σύνταγμα*. Αύτονομία βουλήσεως συμβαλλομένων περιορισμοί ένομος σχέσις διαπραγματεύσεων πρός σύναψιν συμβάσεως έργασίας, ΝΖ σ. 569.

Έμπορικά καταστήματα. Βλ. λ. *Ταμεία*, *Ώραι έργασίας*.

Έναλλαγή. Ώρών έργασίας παρ' όδηγών αύτοκινήτων λεωφορείων έφαρμογή καί έπί όδηγών ίδιοκτητών, Γν. Σ. σ. 423.

Ένδικα μέσα. Βλ. λ. *Έργατικαί διαφοραί* καί τάς λοιπάς οίκείας λέξεις.—Άπαγόρευσις πολλαπλής χρήσεως· προϋπόθεσις, Π 775 σ. 96, ΑΠ 199 σ. 662.

Ένορκοι βεβαιώσεις. Βλ. λ. *Βεβαιώσεις*.

Ένοχή. Έκ συμβάσεως έφαρμοστέον δίκαιον· άρθρα 25 καί 33 Α.Κ., Γν.Σ. σ. 316, Π 6317 σ. 1263.—Ύποχρέωσις όφειλέτου κατ' άρθρον 288 Α.Κ. πρός έκπλήρωσιν παροχής, ώς άπαιτεί ή καλή πίστις, λαμβανομένων ύπ' όψιν τών συναλλακτικών ήθών, ΑΠ 514 σ. 37, ΑΠ 253 σ. 714, ΝΖ σ. 1184, Π 5479 σ. 1317.—Συμπλήρωσις άντικειμένου παροχής κατ' άρθρον 288 Α.Κ., ΑΠ 514 σ. 37.—Σχέσις άρθρου 288 πρός άρθρα 371 - 373 Α.Κ., ΝΖ σ. 1184.—Στήριξις άρχής ίσης μεταχειρίσεως τών μισθωτών είς άρθρον 288 Α.Κ., ΑΠ 10 σ. 141, Π 929 σ. 404, ΑΠ 454 σ. 1439, Σημ. σ. 1424, Πρβλ. ΝΖ σ. 8.— Έρμηνεία συμβάσεων, καθώς καί πάσης δικαιοπρακτικής ένεργείας, κατ' άρθρον 200 Α.Κ., ώς έπιβάλλει ή καλή πίστις, λαμβανομένων ύπ' όψιν τών συναλλακτικών ήθών, ΑΠ 253 σ. 714 — Προσδιορισμός παροχής· έφαρμογή άρθρων 371, 372 Α.Κ.· άνάκλησις ύπό έργοδότου προαιρετικών παροχών, Γνμδ. γνμδ. σ. 129.—Βραδύτης καθορισμού άμοιβής, κατ' άρθρον 659 Άστικού Κώδικος, ύπό τού έργοδότου καί προσδιορισμός ύπό Δικαστηρίου κατ' άρθρον 371 Άστικού Κώδικος, ΑΠ 150 σ. 460.— Έφαρμογή άρθρου 371 Α.Κ. όταν διά συμβάσεως καί ούχί διά νόμου άνετέθη ό προσδιορισμός τής παροχής είς τό έτερον τών συμβαλλομένων μερών ή είς τρίτον, ΑΠ 373 σ. 912.— Άγωγή διά προσδιορισμόν συμπληρωματικής άμοιβής ύπό Δικαστηρίου κατ' έφαρμογήν άρθρου 371 Α.Κ., Π 8551 σ. 971.—Δικαστικός έλεγχος άποφάσεων Ύπηρεσιακών Συμβουλίων άνεφάρμοστον άρθρου 371 Α.Κ. γενικώς έφαρμογή άρθρου 201 έπ. Α.Κ., ΝΖ σ. 1114 έπ. 1177 έπ.—Τόπος έκπληρώσεως παροχής άρθρα 320, 321 Α.Κ.· τόπος πληρωμής άποζημιώσεως έπί καταγγελίας, Εισαγ. σ. 1314, 1316, Π 13032 σ. 1314, ΑΠ 463 σ. 1378.— Έννοια άρθρου 480 Α.Κ. περί διαιρετής καί άλληλεγγύου παροχής, Π 5 σ. 657.— Έννοια περιοδικής παροχής πρός παραγραφήν κατ' άρθρον 250 Α.Κ., ΣΕ 489 σ. 1003 — Άπόσβεσις διά καταβολής κατ' άρθρον 416 Α.Κ., Π 1921 σ. 1012.

Ένσημα. Μή έγκαίρος έπικόλλησις ύπό έργοδότου είς άσφαλιστικόν βιβλιάριον Ι.Κ.Α. συνέπειαι, Π 4133 σ. 81.

Ένστασις. Έφαρμογή άρθρου 281 Α.Κ.· άδιαφόρως δικονομικού τρόπου άσκήσεως τού δικαιώματος, δι' άγωγής ή κατ' ένστασιν ή άντένστασιν, ΑΠ 83 σ. 319.—Έπαναφορά είς Έφετείον δι' άναφοράς είς συγκεκριμένα μέρη τών πρωτοδίκων προτάσεων, Π 734 σ. 411.— Συμψηφισμού άλλαχού κερδηθέντων, άνταπαιτήσεως έργοδότου πρός μισθόν, Βλ. λ. *Έργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7, 11).—Έλλείψεως βιβλιαρίου ύγείας, ΑΠ 493 σ. 26.—Άκυρότητος συμβάσεως έργασίας ναυτικού μή καταρτισθείσης έγγράφως· πρότασις καί παρεφετείω πυτεπάγγελτος έρευνα, ΑΠ 54 σ. 284 Άκυρότητος διοικητικής πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστού άπαράδεκτος τό πρώτον κατ' έφεσιν, Π 14590 σ. 770.—Περί μή ύποβολής δηλώσεως νομιμοφροσύνης κατ' άν. 516] 1948 άπαράδεκτος τό πρώτον κατ' έφεσιν, Πρβρ. 547, σ. 1196.—Έκθεσις έν άγωγή έκ τού άρθρου 656 Α.Κ λόγων άκυρότητος τής άπολύσεως· άποτελεί έκ προοιμίου άντένστασιν κατά ύποβληθησομένης ύπό τού έναγομένου καταλυτικής τής άγωγής ένστάσεως περί άπολύσεως, ΑΠ 449 σ. 1319. Βλ. καί λ. *Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα*, *Δημοσία τάξις*, *Συμψηφισμός*.

Έντολή. Σύμβασις παροχής ύπηρεσιών δικηγόρου έπί άμοιβή, καθοριζομένη ύπ' αύτού ούχί άνω τών κατωτάτων όρίων μέ έπιφύλαξιν δικαιώματος έντολέως πρός λύσιν άποτελέσματος τής συμβάσεως· ύποχρεώσεις έντολέως πρός παροχήν, συνισταμένην είς άνάθεσιν ύποθέσεων· έφαρμογή άρθρου 288 Α.Κ., ΑΠ 514 σ. 37.—Έμμισθος· δικαίωμα άνακλήσεως· φύσις σχέσεως δικηγόρου έπί παγίᾳ άντιμισθίᾳ καταγγελία· συνέπεια, Γν.Σ. σ. 945.

Ένωσις. Συνεργατική Συντακτών καί Τυπογράφων πρός έκδοσιν έφημερίδος χαρακτήρ ώς έταιρείας· κύρος άπό άπόψεως έργασίας γυναικών καί άνηλίκων, Γν. Σ. σ. 492.— Άγωγών, ΑΠ 232 σ. 719, Π 780 σ. 777.

Έξηρτημένη έργασία. Βλ. λ. *Έργασίας σύμβασις* (παράγρ. 1).

Έξοδα. Δικαστικά. Βλ. λ. *Δικαστικά ἔξοδα* — Κινήσεως ύπαλλήλων Ο.Λ.Π., ΑΠ 423 σ. 80.— Όδοιπορικά μισθωτών άνωνύμων έταιρειών, Π 8052 σ. 1075.—Κινήσεως δημοσίων ύπαλ-

λήλων ὑπαγωγὴ εἰς ἔννοιαν ἀποδοχῶν· παράλειψις ὑπευθύνου δηλώσεως, Συμβ. Πλημμ. σ. 804. Πρβλ. Γν. Σ. σ. 1100.— Ἀναλήψεως κατατεθέντος παρὰ συμβολαιογράφου γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας· ὑποχρεώσεως ἐργοδότου εἰς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, Π 5479 σ. 1317.

Ἐξουσιοδότησις νομοθετική. Βλ. λ. *Νόμος, Σύνταγμα, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.*

Ἐξόφλησις. Βλ. λ. *Καταβολή.*

Ἐξοχικὰ κέντρα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 228.

Ἔξωσις. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ ἐξωθουμένων κατὰ τὸ ΚΗ' Ψήφισμα, ΝΖ σ. 873.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετ' ἔξωσιν ἐργοδότου δι' ἀνοικοδόμησιν κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα· οὐ περίπτωσις ἀνωτέρας βίας· δικαίωμα ἀπολυομένου προσωπικοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ ν. 2112|1920, Π 5695 σ. 1379.

Ἑορταί. Βλ. καὶ λ. *Δῶρον ἑορτῶν, Κυριακή.*— Μὴ ἐργάσιμοι ἡμέραι· ἐξαιρέσιμοι ἑορταί, ΝΖ σ. 547, Παρατ σ. 1135, Π 5709 σ. 1192.— Ἐργάσιμος ἡ 1η Μαΐου· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 2 ν. δ 3755|1957 περὶ ἐξαιρεσίμου ταύτης διὰ τὴν προσαύξησιν, ΝΖ σ. 547, Σημ. σ. 1232.— Διακριτικὴ ἐξουσία ἐργοδότου δι' ἀπασχόλησιν κατὰ τὴν 1ην Μαΐου καὶ 28 Ὀκτωβρίου, ΝΖ σ. 63, 547, Εἰσαγ. σ 785, Ἔγγρ. σ. 805, Παρατ. σ. 1134, Π 6022 σ. 1258.— . . . ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν μὴ συμπτώσεως πρὸς Κυριακήν, ΝΖ σ. 547, Ἔγγρ. σ. 805.—Ἐργασία κατὰ τὴν 1ην Μαΐου συμπίπτουσαν πρὸς Κυριακήν· προσαύξησις 75ο|ο, ΝΖ σ. 547, Εἰσαγ. σ. 785.

Ἡμερομίσθιον μὴ ἀπασχολουμένων. Ὑποχρέωσις ἐργοδοτῶν, κατ' ἄρθρον 2 ν.δ. 3755|1957 πρὸς καταβολὴν εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν τῷ ἀνωτέρω ν.δ ἡμέρας (ἑορτάς), ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον των, ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως· σκοπὸς τῆς διατάξεως, ΝΖ σ. 63, Π 5367 σ. 471, Π 4212 σ. 785, Π 4225 σ. 786, Π 5490 σ. 1133, Εἰσαγ. σ. 785, 1133, Ἔγγρ σ. 805, Π 5490 σ. 1133, Παρατ σ. 1135, Π 5709 σ. 1192, Ἐπιστ. σ. 1232, ΝΖ σ. 1238, Π 6022 σ 1258, ΑΠ 469 σ. 1375.—Δικαιολογητικὸς λόγος ἄρθρου 2 ν.δ. 3755|1957· καταβολὴ ἡμερομισθίου κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ ὁριζομένας ἡμέρας, ἑορτάς, κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ., Π 4212 σ. 785, Π 4225 σ. 786, Ἔγγρ. σ. 805, Παρατ. σ. 1134, ΝΖ σ. 1238.—Ἔννοια καταβαλλομένου ἡμερομισθίου· νοητέον καὶ τὸ πράγματι καταβαλλόμενον ὑπέρτερον τοῦ νομίμου, τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος, ΝΖ σ. 63, Π 5709 σ. 1192, Εἰσαγ. σ. 1192, ΝΖ σ 1238.—Καταβλητέον ἡμερομίσθιον ἐπὶ ἀμειβομένων καθ' ἡμέραν οὐχὶ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, ἀλλὰ κατ' ἄλλον τρόπον τὸ τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου· περίπτωσις ζυγιστοῦ Δήμου ἐπὶ ποσοστοῖς, Π 6022 σ. 1258, Π 5367 σ 471, ΑΠ 469 σ. 1375.—Ἔννοια τοῦ ἄρου «ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως», ΝΖ σ. 1038.—Ἔννοια ἀμειβομένων δι' ἡμερομισθίου δι' ἐφαρμογὴν ἄρθρου 2 § 3 ν.δ. 3755|1957· ἔλλειψις διακρίσεως ὡς πρὸς τὸν τρόπον ἀμοιβῆς· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς, κατὰ μονάδα ἐργασίας, κατ' ἀποκοπὴν· ἐξαίρεσις ἀμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ΝΖ σ. 63, Π 5367 σ. 471, Εἰσαγ. σ. 471, ΝΖ σ. 1238, Π 6022 σ. 1258, Α.Π. 469 σ. 1375.—Δικαίωμα καὶ τῶν καθ' ὥραν ἀμειβομένων, Εἰσαγ. σ. 1258, 1375.—Ὕπαρξις τοῦ δικαιώματος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3755|1957, ἤτοι ἀπὸ 17.9.1957, μὴ ἔχοντος ἀναδρομικὴν δύναμιν, Π 5367 σ. 471.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 2 § 3 ν.δ. 3755|1957 εἰς πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐργάτας, ἀνεξαρτήτως ἂν ἀπασχολοῦνται εἰς ἐπιχειρήσεις, δι' ἃς εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἢ κατὰ τὰς ἑορτὰς ἐργασία ἢ ὄχι, Π 6022 σ. 1258— . . . ὑποχρέωσις καταβολῆς τοῦ ἡμερομισθίου καὶ ἐάν τις τῶν ἑορτῶν συμπέσῃ πρὸς Κυριακήν, ΝΖ 547, Π 4212 σ. 785, Π 4225 σ. 786, Εἰσαγ. σ. 785, 1133, Παρατ. σ. 1134, Ἐπιστ. σ. 1232, Σημ. σ. 1232, Π 6022 σ. 1258.—Contra : Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν ἡμερομισθίου, συμπιπτούσης τῆς ἑορτῆς πρὸς Κυριακήν, Π 5490 σ. 1133.—Μόνη περίπτωσις μὴ καταβολῆς τοῦ ἡμερομισθίου ἐπὶ μὴ ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ ἐκ λόγων ὀφειλομένων εἰς αὐτόν· καταβολὴ τούτου εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν μὴ ἀπασχολήσεως, ἀνεξαρτήτως ἂν ὀφείλεται εἰς λόγους ἀναφερομένους ἢ μὴ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου, Π 4212 σ. 785, Ἔγγρ. σ. 805, Παρατ. σ. 1134.— Ἔννοια τῆς διατάξεως «. . . ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους. . .»· μὴ ὑπαιτιότης μισθωτοῦ· περίπτωσις ἐπιτρεπομένης καὶ μὴ ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 1071, Παρατ. σ. 1134.— Ὑποχρέωσις καταβολῆς ἡμερομισθίου εἰς μὴ ἀπασχοληθέντας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, Π 5015 σ. 1073.—Μισθὸς δι' ἐργασίαν καὶ μὴ ἀπασχόλησιν μισθωτῶν κατὰ τὴν 1ην Μαΐου, ΝΖ σ. 547.— Περὶ τοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης Μαΐου, Ἔγκ. σ 805.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἡμερομισθίου Δευτέρας Πάσχα, κατ' ἄρθρον 2 νόμου 3755|1957, Εἰσαγ. σ. 1071.—Παροχὴ ἡμερομισθίου εἰς μὴ ἀπασχολουμένους καθ' ἑορτάς, ΝΖ σ. 1238.

Ἐπάγγελμα - τίαι. Βλ. λ. *Βιβλιάρια, Σύνταγμα, Ταμεῖα, Φορτοεκφορτωταί.*— Κύριον ἐπάγγελμα, Ἔγκ. σ. 1028, Π 1889 σ. 901, Π 576 σ. 974.

Ἐπαγγελματικαὶ Σχολαί. Βλ. λ. *Σχολαί.*

Ἐπαγγελματικὸς κίνδυνος. Βλ. λ. *Ἐργατικὰ ἀτυχήματα.*

Ἐπαρχίαι. Μείωσις εἰσφορῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς ν. 3213|1955· ἔννοια τούτου· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἐκμεταλλεύσεων, Γν. Σ. σ. 1145, Πρβλ. ΑΠ 319 σ. 844.—Ἀσφάλισις τῶν ἐν ἐπαρχίαις ἐφημεριοπωλῶν, Ἔγκ. σ. 985.— Μείωσις μισθοῦ τῶν ἐν ἐπαρχίαις ἀπασχολουμένων κατὰ

συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας 16.9.1937, Εἰσαγ. σ. 1006, ΑΠ 335 σ. 1007.

Ἐπιδόματα. Βλ. καὶ λ. ***Ἀνεργίας Ὀργανισμός· Ἀσφάλισις, Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων, Διανυκτέρευσις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα***.—Δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἢ ἑορτάς, ἢ νυκτερινὴν ἐργασίαν. Βλ. λ. ***Κυριακή, Ἑορταί, Νυκτερινὴ ἐργασία***.—Δυνατὴ ρύθμισις κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν καὶ πάσης φύσεως ἐπιδομάτων ἐπὶ τούτων διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 14 σ. 139. —Κινήσεως ὑπαλλήλων Ο.Α.Π.· ἀκυρότης παραιτήσεως, ΑΠ 423 σ. 80.—Προαιρετικὰ ἀνάκλησις ὑπὸ ἐργοδότου, Γνμδ. νμθ. σ. 129.— Εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, ΑΠ 457 σ. 214.—Εὐδοκίμου παραμονῆς εἰς τὸν βαθμὸν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, ΑΠ 479 σ. 216.—Ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 335 σ. 357, ΣΕ 559 σ. 536, ΑΠ 213 σ. 729, ΣΕ 1264 σ. 895, ΣΕ 1670 σ. 982, ΣΕ 1680 σ. 982.—Τροφῆς κατ' ἄρθρον 34 ν. 6321/1934· οὐ δικαίωμα ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου κατὰ χρόνον ἀσθενείας του, Γν.Σ. σ. 423.—Ὑπευθύνων προϊσταμένων πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, Π 102 σ. 514.—Λόγῳ μὴ προαγωγῆς πολεμιστῶν 1940 - 1941 κατὰ ν.δ. 1799/1942· χρόνος παροχῆς, ΑΠ 263 σ. 776.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς μισθωτοὺς πλυντηρίων κατὰ τὴν ὑ.ἀ. 26467/1951 ἔννοια αὐτῆς· οὐχὶ καὶ εἰς πλυντρίας σανατορίων, ΑΠ 338 σ. 839.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς μισθωτοὺς πλυντηρίων ἔλλειψις δικαιώματος ἐπὶ πλύσεως στρατιωτικοῦ ἱματισμοῦ εἰς ἐργοστάσιον, Π 5843 σ. 1205.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς μεταλλεῖα καὶ ὀρυχεῖα· ἔννοια ὑ.ἀ. 25841/1952· ὕψος ἀποδοχῶν διὰ δικαίωμα παροχῆς συνυπολογισμὸς καὶ ἐπιδόματος παραγωγῆς κλπ., ΑΠ 102 σ. 414. —Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας βαφείων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων τῶν κλωστοϋφαντουργείων· ἐπέκτασις δι' ὑ.ἀ. 26467/1951· ὑπολογισμός, Π 53 σ. 391.—Εἰδικὸν ἐπικινδύνου ἐργασίας εἰς διευθυντάς, ἐπιμελητὰς καὶ βοηθοὺς κλινικῶν, ἰατρείων καὶ φυματιολογικῶν κλινικῶν, νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, Π 1901 σ. 599.—Λόγῳ στρατεύσεως. Βλ. λ. ***Ἀνεργίας Ὀργανισμός – Ἀσφάλισις*** (παράγρ. 3).—Ἀκριβείας καὶ βιβλιοθήκης δημοσίων ὑπαλλήλων ἀνίσχυρον σχετικῶν πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Π 7259 σ. 1449.—Παραγωγῆς· δικαίωμα κατὰ χρόνον ἀσθενείας, Π 1951 σ. 1126.—Οἰκογενειακὰ κατὰ διαιτητικὴν ἀπόφασιν 14/1956· μὴ ἀναγκαία δι' αὐτὰ ἡ προηγουμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ γνωστοποίησις τῶν ὑφισταμένων κατὰ τὴν πρόσληψίν του βαρῶν δι' ὑποβολῆς τῶν οἰκείων πιστοποιητικῶν, Π 43 σ. 84. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 83.—Οἰκογενειακὰ ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας κατὰ συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας 26.5.1956· προϋπόθεσις ἡ γνωστοποίησις τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι γνωστὰ τῷ ἐργοδότῃ, Π 1419 σ. 858.— Οἰκογενειακὰ ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων λεωφορείων κατὰ διαιτητικὴν ἀπόφασιν 10/1949· προϋπόθεσις παροχῆς ἡ γνωστοποίησις τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν, Π 5709 σ. 1009.— Τινὰ περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ΝΖ σ. 1036.—Οἰκογενειακὰ κατὰ διαιτητικὴν ἀπόφασιν 14/1956· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ταύτην Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας ΝΖ σ. 361.—Μισθὸς ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως, ἄνευ παροχῆς ἐπιδόματός τινος καὶ εἰδικώτερον οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, Π 1245 σ. 528.—Μισθὸς ἀνώτερος τοῦ νομίμου καὶ ὑποχρεώσεως κατοχῆς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, Π 43 σ. 84. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 83.—Ἀσυμψήφιστον ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν καὶ πολυετίας, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθοῦ, ἄνευ εἰδικῆς περὶ συμψηφισμοῦ συμφωνίας, ΑΠ 181 σ. 586. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 585.— Οἰκογενειακὰ· οὐ δικαίωμα τοῦ λαμβάνοντος συνολικῶς ἀποδοχὰς ἀνωτέρας τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων, ἔστω καὶ ἐὰν αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν χορήγησιν ἔδη μισυργήθησαν μετὰ τὴν πρόσληψιν καὶ συμφωνίαν καταβολῆς ὑψηλοτέρων ἀποδοχῶν, Ἔγγρ. Υ.Ε. σ. 989.— Ἀποζημίωσις ἀκύρως προσληφθέντος ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου Δήμου ἄνευ ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ οἰκογενειακῶν, μὴ προκύπτοντος ὅτι ἀναγκαίως θὰ προσελαμβάνετο ὁδηγὸς μὲ πολυετίαν καὶ οἰκογενειακὰ βάρη, ΑΠ 124 σ. 450.

Ἐπίδοσις. Βλ. λ. ***Κοινοποίησις***.

Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας. Παραβάσεις ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ ἀναδιοργάνωσις Ὑπηρεσιῶν Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ΝΖ σ. 1359.

Ἐπικύρωσις. Ἀκύρου δικαιοπραξίας· ἀναδρομικὴ ἐνέργεια, Πρδρ. 3091 σ. 593.

Ἐπιμεληταί. Κλινικῶν, Ἰατρείων, Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων· εἰδικὸν ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, Π 1901 σ. 599.—Κλινικῆς· καθορισμὸς διετοῦς διαρκείας συμβάσεως καὶ ἀνανέωσις ἐπανειλημμένως, ΑΠ 227 σ. 641.— Ὑποθέσεων βαθμὸς ἐξαρτήσεως δι' ἐφαρμογὴν διαδικασίας ν. ΓΩΟΔ', ΑΠ 515 σ. 17.

Ἐπιμελητήρια. Ἐμπορικὰ καὶ Βιομηχανικά· ἁρμοδιότης διὰ κατάρτισιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῶν, Π 20449 σ. 92.—Ἐμπορικὰ καὶ Βιομηχανικά· Ἀσφάλισις τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων εἰς Ταμεῖον Συντάξεων· πρόσληψις ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπὶ θητείᾳ χαρακτὴρ σχέσεως· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν· κρατήσεις δι' εἰσφοράς, ΑΠ 231 σ. 738.

Ἐπιστολαὶ ἐγγυητικαί. Πρὸς κάλυψιν ἀπαιτήσεων Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 745.

Ἐπιστράτευσις. Ἀπονομὴ συντάξεως εἰς πολιτικῶς ἐπιστρατευθέντας σιδηροδρομικοὺς δυνάμει ἀ.ν. 1185/1942 καὶ παθόντας ἐκ βιαίου συμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των· ἔννοια σχετικοῦ ν.δ. 3395/1955, ΑΠ 235 σ. 726.

Ἐπιχειρήσεις ἐργασίας. Δυνατὴ ὑπὸ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρα 325 καὶ 329 Α.Κ. ἐπὶ καθυ-

στερήσεως δεδουλευμένου μισθοῦ μέχρι καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, Π 734 σ. 411, Π 3248 σ. 853, Π 917 σ. 917, Π 2626 σ. 1015, Εἰσαγ. σ. 1072.—Ἄσκησις ἐντὸς ὁρίων ἄρθρου 281 Α.Κ., Εἰσαγ. σ. 411, Π 3248 σ. 853.—Ἀποτέλεσμα ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος· ὑπερημερία ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 353 Α.Κ. καὶ ἐντεῦθεν ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατὰ τὸν χρόνον διαρκείας τῆς ἐπισχέσεως· ἀναγκαία σαφὴς καὶ ρητὴ δήλωσις ἐπισχέσεως, μὴ ἀρκούσης μόνον τῆς ἀρνήσεως παροχῆς τῆς ἐργασίας, συσχετιζομένης τῆς ἀρνήσεως πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀντιλήψεως τοῦ· πρότασις ἐνστάσεως ἐργοδότου περὶ ἐκπτώσεως ἀλλαχοῦ κερδηθέντων κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, Π 734 σ. 411.—Περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ.· δικαστικὴ ἐπιδίωξις ἀπαιτήσεως μισθοῦ, δι' ἣν ἡ ἐπίσχεσις· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ δι' ἐπίσχεσιν ἐργασίας του ἐκ τῆς βραδείας ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, Π 2626 σ. 1015.—Περίπτωσις ἐπισχέσεως ἐργασίας ἰατροῦ ἐργαζομένου εἰς κλινικὴν καὶ ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματός του, Π 917 σ. 917.

Ἐπιτροπαί. Διοικητικαί· ἔννοια κατ' ἄρθρον 68Γ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ΣΕ 2079 σ. 39.—Χορηγήσεως βιβλιαρίων ἀρτεργατῶν, ΣΕ 1824 σ. 42.— Ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων, ΣΕ 2083 σ. 45, ΣΕ 683 σ. 482, ΑΠ 232 σ. 719, ΑΠ 149 σ. 721.—Ὑγειονομικὴ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν κλπ., ΣΕ 1808 σ. 50.—Ὑγειονομικαὶ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2350 σ. 290, ΣΕ 336 σ. 291, ΣΕ 1405 σ. 1019.—Εἰδικὴ δι' ἀπόδειξιν ἡλικίας ἠσφαλισμένων Ι.Κ.Α., ΣΕ 712 σ. 793, ΣΕ 1408 σ. 924, Ἔγκ. σ. 929, ΣΕ 1983 σ. 1388.—Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., ΣΕ 2079 σ. 39, ΣΕ 1133 σ. 922.—Ὑγειονομικὴ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλων Λαϊκῆς Τραπέζης, Γν.Σ. σ. 1148.—Πρωτοδικειακὴ ἄρθρου 7 νόμου 244|1936, ΣΕ 160 σ. 205, Π 14590 σ. 770, Π 4131 σ. 841, ΣΕ 2272 σ. 898, ΝΖ σ. 988.—Γνωμοδοτικὴ κατὰ ν.δ. 3867|1958 δι' ἀπαλλαγὴν εἰσφορῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, ΣΕ 264 σ. 355.—Προσωρινὴ Διοικοῦσα Ὀργάνωσιν· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ μελῶν αὐτῆς τῆς προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, ΝΖ σ. 364.—Εἰδικὴ ἀ.ν. 1803|1951 περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, ΑΠ 225 σ. 703, Π 10 σ. 705.—Τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν ἡμερομισθίων δι' ἔμμεσα, Ἔγγρ. σ. 1038.—Νομοθετικοῦ διατάγματος 2961|1954 διὰ θέσιν μισθωτοῦ εἰς ἐργασίαν ἐκ περιτροπῆς, Π 5015 σ. 1073.—Ἐντοπίσεως εἰσπρακτόρων λεωφορείων εἰς Κ.Τ.Ε.Λ., Π 6382 σ. 1261.—Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς Συμβούλια ἢ Ἐπιτροπάς· περιορισμὸς ἀπολαυῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 102 Συντάγματος· ὑπαγωγὴ ἐξόδων κινήσεως εἰς ἀποδοχάς· παράλειψις ὑπευθύνου δηλώσεως, Συμβ. Πλημ. 804 σ. 1085. Πρβλ. Γν. Σ. σ. 1100.

Ἐπίτροπος. Ἀνηλίκου· ἀπόφασις συγγενικοῦ συμβουλίου δι' ἔγερσιν ἀγωγῆς, Π 4482 σ. 100.

Ἐπιφύλαξις. Βλ. λ. *Ἀποδοχή*.

Ἐπιχειρήσεις. Ἔννοια ἐπιχειρήσεως· χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα, Γν.Σ. σ. 106, Γνμδ. νμθ. σ. 363, ΑΠ 335 σ. 1007, Εἰσαγ. σ. 1434.—Ἔννοια ἐκμεταλλεύσεως· ἐπιδίωξις σκοποῦ τεχνικοῦ, ἐπιστημονικοῦ, παραγωγικοῦ· χαρακτὴρ Ἱδρύματος ἐν Καλάμαις ὑπὸ ἐπωνυμίαν «Ἀλεξανδράκεια Κληροδοτήματα»· χαρακτὴρ ὡς ἐκμεταλλεύσεως· ὑποχρεώσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεων εἰς καταβολὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3198|1955 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν μισθωτῶν, ΑΠ 233 σ. 644.—Ἔννοια ἐπιχειρήσεως ἐν τῷ Ἐργατικῷ Δικαίῳ καὶ τῷ Ἀστικῷ Κώδικι, Εἰσαγ. σ. 1006.—Κ.Τ.Ε.Λ.· δὲν ἀποτελοῦν αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις ἀνεφάρμοστον διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2|1959, Γν.Σ. σ. 106.—Ἔννοια ἐπιχειρήσεως ἐν ᾗ γίνεται χρῆσις μηχανῆς κατ' ἄρθρον 2 νόμου 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων· ἐπιχείρησις δι' ἐμπορίαν κορμῶν καρυοδένδρων, χρησιμοποιοῦσα αὐτοκίνητα διὰ μεταφοράν, ΑΠ 520 σ. 207.—Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας· δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρησιν ἡ βιομηχανίαν, Γνμδ. νμθ. σ. 362.—Διατήρησις δενδροανθοκήπου πρὸς ἐξωραϊσμὸν ἐπαύλεως· δὲν ἀποτελεῖ γεωργικὴν ἐργασίαν, ἀσκουμένην ὑπὸ μορφὴν ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως· ἀνεφάρμοστον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνθοκηπουρῶν, Π 4134 σ. 972.—Καλλωπιστικὸς κῆπος· δὲν συνιστᾷ ἐπιχείρησιν, Π 4134 σ. 972.—Δημοτικαὶ ἢ κοινοτικαί· ἐφαρμογὴ κανόνων Ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων μετὰ προσωπικοῦ αὐτῶν ἢ τρίτων· Δημοτικὴ Ἐπιχείρησις Ὑδρεύσεως Καβάλας· ἐφαρμογὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2|1959, Γν.Σ. σ. 105.—Μεταβίβασις καὶ εὐθύνη ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ., Π 2539 σ. 903.—Ἀναγκαστικὴ διαχείρισται ἐπιχειρήσεων ἐν σχέσει πρὸς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1028.—Θέσις διευθυντῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων ἐναντι τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ΑΠ 150 σ. 461.—Ἀδικήματα ἄρθρων 292, 293 Ποιν. Κώδικος· παρακώλυσις λειτουργίας κοινῆς χρήσεως ἐγκαταστάσεως ἐξυπηρετούσης συγκοινωνίαν κλπ., ἐνεργητικὸν ὑποκείμενον, ΝΖ σ. 441.—Συμμόρφωσις ἐπιχειρήσεων κοινωφελῶν ἄρθρων 291 μέχρι 297 Ποιν. Κώδικος καὶ ἀσχολουμένων εἰς παραγωγὴν εἰδῶν δι' ἐνόπλους δυνάμεις κλπ. πρὸς ὑποδείξεις Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἀναγομένας εἰς προστασίαν ἐγκαταστάσεων ἀπὸ κινδύνου πυρὸς καὶ δολιοφθορῶν ἔννοια ν. 1985|1952, ΣΕ 803 σ. 663.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων ν.δ. 3213|1955 περὶ μειώσεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ μορφὴν ἐκμεταλλεύσεως λειτουργουσῶν, Γν. Σ. σ. 1145.—Ναυτιλιακαί· ἀνυπόχρεον εἰσφορᾶς ὑπὲρ Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως Μισθωτῶν, ΑΠ 506 σ. 28.—Ἀλωνιστικὴ· ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ ἀσφάλισις Ι.Κ.Α., Π 4482 σ. 100.—Φυτωριακαί· ἀσφάλισις προσωπικοῦ εἰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 419.—Κρατικὴ Ἐκμετάλλευσις Σ.Π.Α.Π.

έκτασις εὐθύνης διὰ χρέη τῆς τέως Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Σ.Π.Α.Π., ΑΠ 126 σ. 531. Βλ. καὶ λ. ***Βιομηχανίαι, Γεωργικαὶ ἐργασίαι, Διάλυσις ἐπιχειρήσεως, Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις, Κανονισμοί, Σιδηρόδρομοι, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας*** καὶ τὰ λοιπὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἐποχιακὴ ἐργασία. Ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀτυχήματος, Π 4482 σ. 100.—Δυνατὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν κατ' ἀ.ν. 1836]1951, ΣΕ 986 σ. 767.

Ἐπωνυμία. Σωματείου· προστασία, Ε 448 σ. 654.

Ἔργα. Ἐργατικὰ ἀτυχήματα εἰς ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἔργα ἁρμόδιον δικαστήριον ἀποζημιώσεως· δικαιοῦχοι ἀποζημιώσεως, Π 41 σ. 405 — Ἡμερομίσθια Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως εἰς δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα, Ἔγγρ. σ. 1038.— Προσωπικὸν Ὑπηρεσιῶν Συντηρήσεως καὶ Συμπληρώσεως Ὑδραυλικῶν Ἔργων Μακεδονίας, Ὑπηρεσιῶν Παραγωγικῶν Ἔργων Μακεδονίας· ἀσφάλισις, Ἔγκ. σ. 366.—Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων διὰ τὸ ἔτος 1960 δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 358.—Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. προσλαμβανομένων ἐργατοτεχνιτῶν παρὰ κυρίου οἰκοδομικοῦ ἔργου, Ἔγκ. σ. 491.—Ρύθμισις ὀφειλῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐξ ὑπερβάσεων ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν κατὰ νόμον 4052]1960, Ἔγκ. σ. 801.— Διάκρισις συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ μισθώσεως ἔργου, Π 10892 σ. 338, Π 4134 σ. 972, Π 7843 σ. 1082, Π 4779 ρ. 1251.

Ἐργασία. Ἔννοια ἐργασίας ὑπὸ γενικωτέραν ἔννοιαν, Π 2020 σ. 653.—Ἔννοια ἐργασίας ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ., Π 2020 σ. 653, ΝΖ σ. 1361, ΑΠ 430 σ. 1369, Εἰσαγ. σ. 1368.—Ἑτοιμότης ἐργασίας, ΝΖ σ. 1361, ΑΠ 430 σ. 1369, Εἰσαγ. σ. 1368.—Ἐλευθερία· περιορισμοί. Βλ. λ. ***Σύνταγμα***.— Θεληντική, ΝΖ σ. 505, Π 23085 σ. 518.—Ἐκπιπτροπῆς, Π 4133 σ. 81, Π 5015 σ. 1073, Π 7862 σ. 1191 — Ὁμαδική, Π 4451 σ. 1010, ΝΖ σ. 1297. Βλ. καὶ λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** καὶ τὰ λοιπὰ θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἐργασίας σύμβασις. Βλ. καὶ λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν, Ἀπεργία, Ἀποδοχαί, Δημοσίου δικαίου σχέσις, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Κανονισμοί, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Νεοπλεισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Πειθαρχία, Στράτευσις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί*** καὶ τὰ λοιπὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

1. ***Γενικά· στοιχεῖα· ἐξάρτησις· διακρίσεις· περιπτώσεις κλπ.*** Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ εἰδικῶν νόμων, ἀφορώντων εἰς σύμβασιν ἐργασίας· ἔννοια ἄρθρου 38 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Α.Κ., ΝΖ σ. 238, Π 5660 σ. 1136.— Ἐφαρμογὴ διατάξεων προϊσχύσαντος δικαίου ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας καταρτισθεισῶν πρὸ εἰσαγωγῆς Α.Κ., Π 480 σ. 660.— Ἐφαρμογὴ θεμελιωδῶν ἀρχῶν Ἀστικοῦ Δικαίου περὶ ἐκμισθώσεως ὑπηρεσιῶν καὶ ἐπὶ σχέσεως Κράτους πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους, Γν.Σ σ. 423 — Προϋποθέσεις συμβάτεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 648 Α.Κ· ὑποχρέωσις πρὸς παροχὴν ἐργασίας ἐπὶ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον ἐναντι μισθοῦ, Π 10892 σ. 338, ΝΖ σ. 505. 314, Π 2020 σ. 653, Π 4134 σ. 972, Π 4779 σ. 1251, Π 7843 σ. 1082.— Ἔννοια ἐργασίας κατ' ἄρθρον 648 Α.Κ., Π 2020 σ. 653, ΝΖ σ. 1361, ΑΠ 430 σ. 1369, Εἰσαγ. σ. 1368.— Διάκρισις τῆς διαθέσεως τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος καὶ δυνάμεως ἀπὸ τῆς διαθέσεως τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἀπαγορευομένης, ὡς ἀποτελούσης προσβολὴν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, Π 2020 σ. 653.—Περίπτωσις μοντέλλου, ἐπιδεικνυομένου εἰς καλλιτέχνην ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ αὐτοῦ διὰ ζωγραφικοὺς πίνακας· θεώρησις ὡς ἐργασίας, ἐπιτρεπομένης ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ.· νόμιμος ἀξίωσις περὶ μισθοῦ, Π 2020 σ. 653.— Ἑτοιμότης ἐργασίας, ΝΖ σ. 1361, Εἰσαγ. σ. 1368, 135.—Ὕπαρξις ἐννόμου σχέσεως συμβάσεως ἐργασίας εἰς πᾶσαν περίπτωσιν συμφωνίας, ὅπως ὁ ἐκμισθωτὴς τῶν ὑπηρεσιῶν εἴτε ἐκδηλώσῃ τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς αὐτοῦ ἱκανότητας πρὸς ὄφελος τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν, εἴτε διατηρῇ αὐτὰς ἐν ἐγρηγόρσει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅταν δὲν ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ αὐτὰς ἐν ἐγρηγόρσει· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῆς τελευταίας περιπτώσεως τῶν κανόνων περὶ παροχῆς ἐν ἐγρηγόρσει ὑπηρεσιῶν, ἄρα οὔτε καὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἂν περὶ ταύτης (τῆς σχέσεως) δὲν ἐγένετο εἰδικὴ μνεία, ΑΠ 430 σ. 1369,— Διάκρισις ἑτοιμότητος ἐργασίας ἀπὸ τῆς ἀπασχολήσεως δι' ἁπλῆς σωματικῆς παρουσίας τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἄνευ ὑποχρεώσεως διατηρήσεως ἐν ἐγρηγόρσει τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων, οἷα ἡ ἐργασία κοιμωμένου φύλακος κτιρίου, ΝΖ σ. 1361, ΑΠ 430 σ. 1369.—Ἔννοια ἐργασιακῆς σχέσεως ἐξ ἀπόψεως κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, Π 716 σ. 731.—Προσωπικὴ ἐξάρτησις ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας ἐκ τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 652 Α.Κ., ΑΠ 515 σ. 17, Εἰσαγ. σ. 14, Π 1061 σ. 410.—Κριτήριον γνώρισμα συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 652 Α.Κ ἡ προσωπικὴ ἐξάρτησις τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του, Π 10892 σ. 338, Π 4134 σ. 972, Π 4779 σ. 1251.—Ἔννοια ἐξαρτήσεως, Εἰσαγ. σ. 410, Π 4134 σ. 972, Π 4779 σ. 1251.—Μὴ ἀντίθεσις πρὸς ἔννοιαν προσωπικῆς ἐξαρτήσεως τῆς ὡς ἐκ τῶν τεχνικῶν γνώσεων ἀναπτύξεως πρωτοβουλίας ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας τῆς εἰδικότητος, οὐδὲ τῆς παροχῆς ταύτης ἐκτὸς τοῦ καταστήματος καὶ τῆς ἀμέσου ἐποπτείας τοῦ ἐργοδότου· οὐχὶ ἀπαραίτητος καὶ οἰκονομικὴ ἐξάρτησις, Π 4779 σ. 1251.—Λίαν στενὸς δεσμὸς ἐξαρτήσεως δι' ἐφαρμογὴν εἰδικῆς διαδικασίας νόμου ΓΨΟΔ· πότε ὑφίσταται, ΑΠ 515 σ. 17, Π 1061 σ. 410.—Ἀνάθεσις ὑπό τινος τῆς ἐπὶ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον διεξαγωγῆς ἢ ἐπιμελείας ὑποθέσεών του εἰς

έτερου μή τελούντα ὑπὸ ἄμεσον καὶ ἐνδελεχῆ ἐποπτείαν τοῦ μισθωτοῦ· μίσθωσις ἔργασίας ἄνευ λίαν στενοῦ δεσμοῦ ἐξαρτήσεως· ἀνεφάρμοστον νόμου Γ&ΟΔ, ΑΠ 515 σ. 17.—Συμφωνία συμψηφισμοῦ ὀφειλομένου ἀντιτίμου ἐργασίας κοσαρισμοῦ ἐνδυμάτων εἰς τὰς μηχανικὰς ἐγκαταστάσεις του πρὸς ἰσότιμον προσφορὰν ἐργασίας· ἔλλειψις στενοῦ δεσμοῦ ἐξαρτήσεως· μὴ ὑπαγωγὴ διαφορᾶς εἰς διαδικασίαν νόμου Γ&ΟΔ, Π 1061 σ. 410.—Διάκρισις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ μισθώσεως ἔργου, Π 10892 σ. 338, Π 4134 σ. 972, Π 7843 σ. 1082, Π 4779 σ. 1251.—Περίπτωσις λογιστοῦ ἐργασθέντος διὰ τὴν τακτοποίησιν λογιστικῶν βιβλίων· χαρακτηρισμὸς ὡς μισθώσεως ἔργου, Π 10892 σ. 338.—Περίπτωσις συμβάσεως δι' ἀόρυξιν φρέατος, Π 7843 σ. 1082.—Παροχώρησις φορτηγοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως ὁδηγουμένου ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ διὰ μεταφορὰς ἐργατῶν καὶ ὑλικῶν ἐπιχειρήσεως ἀντὶ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως, βαρυνομένης τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ διὰ τῆς δαπάνης καυσίμων σύμβασις μεταφορᾶς καὶ ἐφαρμογὴ διατάξεων μισθώσεως ἔργου καὶ οὐχὶ σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας, Π 151 σ. 1203.—Πρόσληψις δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἀσμάτων εἰς κέντρον διασκεδάσεως· κατάρτισις συμβάσεως ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου, Π 5193 σ. 1078.—Σύναψις συμβάσεως ἐργασίας ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου ἔννοια ἄρθρου 212 Α.Κ., Π 5193 σ. 1078.—Διάκρισις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ συμβάσεως ἑταιρείας, ΝΖ σ. 313, Π 4779 σ. 1251.—Παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας εἰς ἑταιρείαν ὑπὸ ἑταίρου αὐτῆς· δυνατὴ ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν μεταξὺ πλειόνων προσώπων ὑφισταμένων συμβατικὸν ἑταιρικὸν δεσμὸν σύναψις καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἔτι ἐγγράφου καὶ ἑτέρας μεταξὺ τινος τῶν ἑταίρων καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἑταιρείας συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας, προσλαμβανόμενος οὗτος παρὰ τῆς ἑταιρείας ὡς ὑπάλληλος αὐτῆς, παρέχει εἰς ταύτην ἐργασίαν ἐπὶ μισθῷ, μὴ περιλαμβανομένην εἰς ἑταιρικὴν του εἰσφοράν, Α.Π. 38 σ. 330. Πρβλ. ΝΖ σ. 313.—Σχέσεις ἐργασίας δημοσίου δικαίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου· περιπτώσεις. Βλ. εἰς λ. ***δημοσίου δικαίου σχέσις***.—Ἀναγκαστικαὶ σχέσεις ἐργασίας. Βλ. λ. ***Ἀνάπηροι, Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις*** (παράγρ. Β').—Διὰ διαγωνισμοῦ· πρότασις ἐργοδότου πρὸς κατάρτισιν συμβάσεως ἐργασίας διὰ διαγωνισμοῦ καὶ ἀποδοχὴ προτάσεως· θεώρησις ὡς καταρτισθείσης συμβάσεως ἐργασίας, τελούσης ὅμως ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τὸν διαγωνισμόν· πλήρωσις ἀναβλητικῆς αἱρέσεως ἅμα ἐκδόσει καὶ ἀνακοινώσει ἀποτελεσμάτων τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ἐπιτυχίᾳ τοῦ ἐνδιαφερομένου ὑποχρέωσις προσλήψεως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, Π 22317 σ. 212.—Σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ, Εἰσαγ. σ. 327.—Ἡ ἐθελοντικὴ σχέσις ἐργασίας καὶ σχέσις μαθητείας, ΝΖ σ. 505.—Περίπτωσις παρακαλουθήσεως ὑπὸ μαθητοῦ Ραδιοτεχνικῆς Σχολῆς, τῇ παρακλήσει αὐτοῦ, τῆς ἐργασίας ραδιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων ἐπιχειρήσεως πρὸς συμπλήρωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν ἐπαγγελματικῶν γνώσεών του· ἔλλειψις ὑπάρξεως συμβάσεως ἐργασίας, τοῦ μαθητοῦ προσερχομένου καὶ ἀποχωροῦντος οἱανδήποτε ὥραν ἤθελε καὶ μὴ ὑποκειμένου εἰς ἔλεγχον, Π 23085 σ. 518.—Σύμβασις ναυτικῆς ἐργασίας· συστατικὸς τύπος ἡ δι' ἐγγράφου κατάρτισις· ἄλλως ἀκυρότης κατ' ἄρθρον 159 Α.Κ., ΑΠ 54 σ. 284, Π 3710 σ. 862. Βλ. καὶ λ. ***Ναυτικοί***.—Πρόσληψις θυρωροῦ πολυκατοικίας ὑπὸ πάντων τῶν συνιδιοκτητῶν, ἐφ' ὅσον ἡ λῆψις ἀποφάσεως δὲν ἔχει ἀνατεθῇ εἰς καθωρισμένην πλειοψηφίαν, Π 4844 σ. 325.—Σύμβασις ἐργασίας συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων· Κυριακὴ ἄργία καὶ νυκτερινὴ ἐργασία, Γνμδ. νμθ. σ 668.—Πρόσληψις μονασκοῦ συγκροτήματος δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας κατὰ τὸ «γύρισμα» κινηματογραφικῆς ταινίας· συμφωνία περὶ μισθοῦ· καταβολὴ ἄλλως εἰθισμένου μισθοῦ, παρασχεθείσης τῆς ἐργασίας ἐπὶ μισθῷ, Π 4451 σ. 1010.—Σχέσις ἀναγκαστικῶν διαχειριστῶν ἐπιχειρήσεως διοριζομένων κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας· οὐ σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας, Ἐγκ. σ. 1028. Γν.Σ. σ. 1028.—Σύμβασις ἐργασίας μετὰ Δημοσίου· συστατικὸς τύπος ἡ κατάρτισις ἐγγράφως· συνέπειαι παραλείψεως, Π 5049 σ. 1078.—Πρόσληψις θεραπαινίδος παρ' ἀναπήρῳ πολέμου· σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας μεταξὺ Δημοσίου ὡς ἐργοδότου καὶ τῆς θεραπαινίδος, Γν.Σ. σ. 1033. Σχέσις εἰδικῶν συνεργατῶν Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν προσλαμβανομένων δυνάμει τοῦ ἀπὸ 10.2.1951 β. δ]τος· παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, Ἐγκ. σ. 1029, Γν.Σ. σ. 1029.—Μεταξὺ γονέως καὶ τέκνου· ἀνίσχυρος συμφωνία μεταξὺ των περὶ καταβολῆς μισθοῦ διὰ τὰς κατ' ἄρθρον 1494 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπηρεσίας τοῦ τέκνου, μέχρι τοῦ ἐν αὐτῷ μέτρου· ἰσχυρὰ καὶ ἔγκυρος δι' ὑπηρεσίας πέραν τοῦ εἴδους καὶ τοῦ μέχρι αὐτοῦ περίπτωσις παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς ἀρτοποιεῖον ὑπὸ θυγατρὸς εἰς πατέρα αὐτῆς ἄτυπον τῆς συμφωνίας, Π 5804 σ. 1201.—Συμβάσεις προσωπικοῦ Ε.Ι.Ρ.· ἔννοια σχετικῶν διατάξεων· διάρκεια, ΑΠ 386 σ. 1247.—. . . . κατάρτισις ἐγγράφως, ΑΠ 436 σ. 1431.—Σχέσεις ἰατρῶν πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, Γν.Σ. σ. 193.—Ἀλλοδαπῶν. Βλ.λ. ***Ἀλλοδαποί***.—Κρίσις Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου περὶ ὑπάρξεως συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, μὴ προσβληθεῖσα δι' ἐφέσεως, ΑΠ 26 σ. 279.—Ἡ ἔννομος σχέσις τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 569.—Ἑρμηνεία συμβάσεων· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 200 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, ΑΠ 253 σ. 714.

2. ***Ἄκυροι συμβάσεις· σχέσις ἐργασίας***. Ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας ἀξίωσις ἐκ ταύτης ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, Π 775 σ. 95, ΑΠ 14 σ. 139, ΑΠ 124 σ. 449, Π 4358 σ. 859, Π 3 σ. 958, Εἰσαγ. σ. 1077. Βλ. καὶ λ. ***Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός***.—Ἔγκυρος σύμβασις ἐκμισθώσεως ἐργασίας Ἕλληνος πρὸς ἀλλοδαπόν,

ἐκτελεστέας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ· ἐφαρμοστέον δίκαιον. ΝΖ σ. 318 – Ἔγκυρος σύμβασις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος ἐκ τῆς μὴ ἀσφαλίσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 3 νόμου 2018]1939 εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ ἐκ τῆς μὴ ἰατρικῆς ἐξετάσεως αὐτοῦ, ΑΠ 145, σ. 464. – Ἐπὶ ἐλλείψεως πτυχίου χειριστοῦ ἐκσκαπτικῶν κλπ. μηχανημάτων· οὐκ ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας, Π 16 σ. 590. Πρβλ. Παρατ. σ. 590 – Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας: ἐκ τῆς ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας, ΑΠ 493, σ. 26, Εἰσαγ. σ. 25, 592, Πρδρ. 3091 σ. 593, Π 4630 σ. 907. Βλ. καὶ λ. ***Βιβλιάρια***. – . . . ἀλλοδαποῦ μὴ ἐφωδιασμένου διὰ τῆς νομίμου ἀδείας, Π 775 σ. 95. – . . . ἐπὶ παραβάσεως νόμου 516]1948 περὶ νομιμοφροσύνης, ΑΠ 425 σ. 1312, Π 3 σ. 958, ΑΠ 13 σ. 210. Βλ. καὶ λ. ***Νομιμοφροσύνη*** – . . . ναυτικοῦ μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως, ΑΠ 54 σ. 284. – . . . ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου Δήμου ἕνεκα μὴ τηρήσεως τῶν προϋποθέσεων νόμου 1726 1951· περιεχόμενον ἀποζημιώσεως οὗ καὶ ἐπιδόματα πολυετίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, Α Π. 124 σ. 449, Π 4358 σ. 859 – . . . ἀντιτιθεμένης εἰς τὸν νόμον, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀπαιτουμένων προσόντων, Παρατ σ. 590. Contra. – . . . μετὰ Δημοσίου μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως συνέπεια μὴ ἴασις ἀκυρότητος δι' ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, Π 5049 σ. 1078. – Προβολὴ καὶ τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἀκυρότητος συμβάσεως ἐργασίας ἐκ διατάξεως ἀφορώσης τὴν δημοσίαν τάξιν, Π 775 σ. 95, ΑΠ 54 σ. 284, Εἰσαγ. σ. 592 – Ἀκυρότης συμβάσεως πρὸς παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας· δικαίωμα μισθωτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν ὠφελείας ἐργοδότου εἰς τί συνίσταται ἡ ὠφέλεια· δικαίωμα ἐπίσης ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ ἐξ 75ο]ο ἐπὶ ἡμερομισθίου του κατ' ἄρθρον 2 νόμου 4020]1959, Π 5191 σ. 1076. – Βλ. καὶ λ. ***Ὑπερωρίαι***. – Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας: τοῦ νόμου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας 2112, β δ. 16 7.1920 καὶ νόμου 3198]1955, Εἰσαγ. σ. 95, 284, 592 – . . . νόμου 3514]1928 περὶ στρατευομένων μισθωτῶν, Π 3091 σ. 592. – . . . ἄρθρου 656 Α.Κ· ἀνυπόχρεον ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν· ἔλλειψις ὑπερημερίας, Π 775 σ. 95 ΑΠ 13 σ. 210. – . . . τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ ὡρῶν ἑορτῶν, Π 775 σ. 95, Π 3 σ. 958. – . . . ἀ.ν. 539]1945 περὶ ἀδειῶν, Π 775 σ. 95, Π 4358 σ. 859 – . . . ὑ.ἀ. 8900]1946 περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὸς καὶ ἑορτάς, Π 775 σ. 95, Π 3 σ. 958. – . . . ἄρθρου 16 § 1 νόμου 1752]1951 περὶ ἀποζημιώσεως ναυτικοῦ ἐν λύσει συμβάσεως διὰ καταγγελίας τοῦ πλοιάρχου, ΑΠ 54 σ. 284. – Contra: Πραγματικὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ μετ' ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας· ὕπαρξις σχέσεως ἐργασίας καὶ προστασία ὑπὸ ἐργατικῶν νόμων, ἃς ὅταν οὗτοι ἐπιβάλλουσιν ὑποχρεώσεις προνοίας, φέροντες οὕτω χαρακτῆρα ἀναγκαστικοῦ δικαίου, εἶναι οἱ περὶ ἀδείας ἀναψυχῆς καὶ περὶ ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀτάκτου ἀπολύσεως, ΑΠ 425 σ. 1312, Σημ. σ. 1424 – Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας τῶν πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956, 976]1947· ἀποζημίωσις δι' ἄδειαν ἕνεκεν ἀπολύσεως, ΑΠ 425 σ. 1312. – Σχέσις ἐργασίας· ἔννοια, Εἰσαγ. σ. 1311. – Ὑπαγωγὴ καὶ ἀξιώσεων ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας εἰς διαδικασίαν νόμου ΓΩΟΔ', Π 2081 σ. 951, Εἰσαγ. σ. 1240.

3. ***Ὑποχρεώσεις μισθωτοῦ· παροχὴ ἐργασίας· ζημίαι.*** Ὑποχρεώσεις ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐκτελέσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 187 σ. 725. – Ὑποχρέωσις μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ΑΠ 253 σ. 714, Εἰσαγ. σ. 1319 – Ἔννοια ἐργασίας. Βλ. ἀνωτέρω παράγρ. 1. – Σύμφωνος πρὸς καλὴν πίστιν καὶ συναλλακτικὰ ἤθη ἀξίωσις ἐργοδότου εἰς συμμόρφωσιν μισθωτοῦ πρὸς συμβατικάς του ὑποχρεώσεις· ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐργοδότου, ΑΠ 26 σ. 279. – Στοιχεῖον ὑποχρεώσεως μισθωτοῦ ἡ μετάβασις εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας· οὗ χρόνος ἐργασίας ὁ πρὸς μετάβασιν διατιθέμενος, ΑΠ 26 σ. 279, Π 2721 σ. 409 – . . . ἀσχέτως ἂν αὕτη γίνεται δι' ἰδίων ἢ τοῦ ἐργοδότου μεταφορικῶν μέσων, Π 2721 σ. 409. – Ὑποχρέωσις μισθωτοῦ εἰς συμμόρφωσιν πρὸς τοὺς κατὰ τὴν σύμβασιν ἐπιβαλλομένους αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὅρους, Π 10892 σ. 338, Π 4134 σ. 972, Π 4779 σ. 1251. – Συμβατικὴ εὐθύνη ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 652, ἐδάφ. 2 Α.Κ., παραλείψαντος ὑπαιτίως νὰ ἐνημερωθῇ κατὰ τὸ στάδιον τῶν διαπραγματεύσεων περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἀπαιτουμένων δι' ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας προσόντων τοῦ μισθωτοῦ· συντρέχει ἡ εὐθύνη αὕτη πρὸς τὴν τοῦ πλημμελῶς ἐκπληροῦντος τὴν παροχὴν του μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 569. – Ἐνέργεια μισθωτοῦ ἀδικαιολόγητος, ἀποτελοῦσα θέμα ἀναγόμενον εἰς διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου παράβασις τῆς ἐκ τῶν ἄρθρων 648 καὶ 652 Α.Κ. ὑποχρεώσεως του ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, Ἐπιτρ. ἀ.ν. 1803]1951 σ. 960. – Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ ἐργασίας αὐτοῦ ὡς θερμαστοῦ ἐργοστασίου μόναν κατὰ νυκτερινὰς ὥρας λειτουργίας ἀποστακτικοῦ μηχανήματος καὶ μόνον κατὰ τὸν χρόνον λειτουργίας αὐτοῦ· ἔγκυρος μὴ ἐμπίπτουσα εἰς διάταξιν ἄρθρου 13 § 7 ν.δ 2961]1954 περὶ τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας, Π 7862 σ. 1191. – Εὐθύνη μισθωτοῦ διὰ ζημίας ἐργοδότου, Π 18524 σ. 31, Π 775 σ. 95. – Ὡς πρὸς τὸν συμψηφισμὸν ζημιῶν πρὸς μισθὸν βλ. κατωτέρω παράγρ. 11.

4. ***Ἐργοδότης· διευθυντικὸν δικαίωμα κλπ.*** Ἔννοια ἐργοδότου· ἔννοια ἀσφαλιστικοῦ ἐργοδότου ἰδίᾳ ἐπὶ προσώπων ἐργαζομένων αὐτοτελῶς ἢ παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς ἐργοδότην μὴ σταθερὸν ἢ ἀπασχολουμένων διὰ λογαριασμὸν πολλῶν ἐργοδοτῶν παραλλήλως, ὡς λ.χ. συμβαίνει ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως φορτοεκφορτωτῶν, Π 716 σ. 730. – Ἐργοδότης ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων λεωφορείων ἐντεταγμένων εἰς Κ.Τ.Ε.Λ. ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ

λεωφορείου, Π 5 σ. 658, Εἰσαγ. σ. 657, Ἐγκ. σ. 616, Π 6382 σ. 1261.—Ὑποκατάστασις Δημοσίου εἰς ὑπηρεσίαν Ο.Δ.Ι.Σ.Υ.· συνέχισις ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὴν αὐτὴν μορφὴν καὶ ὅρους, ΑΠ 129 σ. 662.—Μεταβίβασις ἐπιχειρήσεως καὶ εὐθύνη ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ., Π 2539 σ. 903.—Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου ἔννοια· συνέπειαι, Βλ. εἰς λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι Ε').—Σύμμετρος εὐθύνη πλειόνων ἐργοδοτῶν, μὴ προκυπτούσης ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεώσεως εἰς ὁλόκληρον, οὐδὲ συμφωνηθείσης τοιαύτης, Π 5 σ. 658.—Διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου· δικαίωμα ὀργανώσεως ἐπιχειρήσεως καὶ κατανομῆς ἐργασίας· συνδικαλιστικὴ δρᾶσις μισθωτοῦ ὑπερβᾶσα τὰ ἐπιτρεπτὰ ὅρια, Ἐπιτρ. ἀ.ν 1803]1951 6 σ. 960, Εἰσαγ. σ. 960.—Δικαίωμα κατ' ἀρχὴν ἐργοδότου καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς ἀποδοχὴν προσφερομένης ὑπὸ μισθωτοῦ ἐργασίας, ἐκτὸς περιπτώσεων· ὑπαγωγὴ καὶ δικαιώματος τούτου εἰς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 Α.Κ. ἔλλειψις καταχρήσεως ἐν μὴ ἀποδοχῇ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ ἑνεκα τῆς συμπεριφορᾶς του, Π 184 σ. 340.—Δικαίωμα Η.Ε.Μ. πρὸς ἔκδοσιν ἐγγράφων κανονισμῶν, δι' ὧν ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας θὰ διαγράφῃ τὸν τρόπον προσφορᾶς ἐργασίας καὶ καθορίζῃ ἀναλόγως συνεπείας παραβάσεως, ΑΠ 489 σ. 352.—Ὡς πρὸς τὴν μονομερῆ ὑπὸ ἐργοδότου μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι Δ. καὶ ΙΙ. Ε').—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου ὅπως ἐπιμελῆται τῆς γνώσεως οἰκογενειακῶν βαρῶν μισθωτοῦ καὶ πληροφορῇ περὶ αὐτῶν τὰς ἁρμοδίας Ἀρχάς, ΝΖ σ. 1036.

Μισθός. Βλ. καὶ λ. ***Ἀποδοχαί, Δῶρον ἑορτῶν, Ἐπιδόματα, Παροχαὶ εἰς εἶδος, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας κλπ.***—Ἔννοια κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ., Π 1951 σ. 1126.—Ὀφειλὴ μισθοῦ ὡς ἀνταλλάγματος τῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν, Π 4212 σ. 785.—Ἀρχὴ μὴ ὀφειλῆς μισθοῦ διὰ μὴ παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, ΣΕ 2208 σ. 135, Π 4225 σ. 786.—Ἔγκυρος ὅρος συλλ. συμβάσεως ἐργασίας περὶ μισθοῦ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν, ὡς ἐκ τῆς ἰδιομορφίας τῶν ἐν τῷ ἐπαγγέλματι σχέσεων, ὁ ἐργοδότης δεσμεύει τὸν ἐργαζόμενον διὰ τὴν χορησιμοποίησίν του, Σ.Ε. 2208 σ. 134.—Ἀμοιβὴ ἑτοιμότητος ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 135, ΝΖ σ. 1361, ΑΠ 430 σ. 1369.—Συμφωνία ὅπως ὁ μισθωτὸς παραμένῃ κατὰ τὴν νύκτα καὶ κοιμᾶται εἰς οἰκίσκον ἀνεγειρομένης οἰκοδομῆς πρὸς ἀσφάλειαν ταύτης· ἀμοιβὴ αὐτοῦ, ΑΠ 430 σ. 1369.—Νόμιμον μαχητὸν τεκμήριον συμφωνίας μισθοῦ κατ' ἄρθρον 649 Α.Κ.· δυνατὴ ἀνταπόδειξις δωρεὰν παροχῆς, Εἰσαγ. σ. 1010, Π 4451 σ. 1010.—Καταβολὴ εἰθισμένου μισθοῦ ἐν ἐλλείψει συμφωνίας περὶ μισθοῦ, Π 4451 σ. 1010, ΝΖ σ. 1361.—Χρονικὸς μισθός· ἔννοια Εἰσαγ. σ. 279.—Δυνατὸς καθορισμὸς κατὰ μονάδα χρόνου ἢ παρεχομένης ἐργασίας ἢ καὶ κατὰ λόγον τῶν καθαρῶν κερδῶν ἢ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τοῦ ἐργοδότου, Π 4779 σ. 1251, Π 2020 σ. 653.—Ἔννοια κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ, Ἔγγρ. σ. 989.—Ἔγκυρος, ὡς μὴ ἀντιβαίνουσα εἰς νόμον τινά, συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ μισθοῦ αὐτοῦ ἐφεξῆς μετὰ τὸν μισθὸν ἄλλου καὶ οὐχὶ κατωτέρου πάντως τοῦ ἡμίσεος μισθοῦ ἄλλου μισθωτοῦ, ΑΠ 465 σ. 1374.—Τόπος πληρωμῆς μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 1317, ΑΠ 463 σ. 1378.

Β. Ἴση μεταχείρισις Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως· νομοθετικὸν ἔρεισμα· ἄρθρα 13 καὶ 3 Συντάγματος· ἔλλειψις περιορισμοῦ ἐκ τοῦ θετικοῦ δικαίου, οὐδ' ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 ἀ.ν. 1538]1950, ΝΖ σ. 8.—Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν, ἀπορρέουσα ἐξ ἄρθρου 288 Α.Κ· ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἐφαρμογὴν ἐναντι τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει αὐτοῦ ἐργαζομένων ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ τὴν αὐτὴν ἀποδοτικότητα ἐχόντων ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν ἐξαίρεσις παροχῆς αὐξήσεως μισθοῦ ἀνευ σοβαροῦ καὶ ἀποχρῶντος λόγου, ΑΠ 10 σ. 141.—Ἀντίθεσις τῆς κατ' ἐξαίρεσιν ἀδικαιολογήτου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μὴ χορηγήσεως εἰς τινα μισθωτὸν παροχῆς, διδομένης εἰς τοὺς λοιποὺς μισθωτούς, πρὸς ἀρχὴν ἴσης μεταχειρίσεως· δικαίωμα καὶ τούτου ἐπὶ ὑπολογισμοῦ, ὡς διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτούς, τοῦ δι' ἑορτὰς δώρου οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ ὑπερτέρου αὐτοῦ, Π 929 σ. 403.—Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν· στήριξις εἰς ἄρθρον 288 Α.Κ.· προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς νὰ μὴ προσκρούῃ ἡ ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου δημοσίας τάξεως, ὡς ἡ τοῦ ἄρθρου 6 ἀ.ν. 1538]1950, ἀπαγορεύουσα ἀπονομὴν μισθοῦ ἀνωτέρου τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου, ΑΠ 454 σ. 1439.

Γ. Ὑπερημερία ἐργοδότου μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν· συνέπειαι· ἀνωτέρα βία· ἐκπτώσεις ὠφελειῶν κλπ.—Μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, Π 1038 σ. 519, Π 2231 σ. 212, Π 300 σ. 407, Π 1038 σ. 519, Π 1691 σ. 782, ΑΠ 254 σ. 780, Π 2539 σ. 903.—. . . ἐπὶ μὲν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου οὐχὶ διὰ χρόνου μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου δι' ὅσον χρόνου συνεχίζεται ἡ ὑπερημερία, ΑΠ 254 σ. 780.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 656 Α.Κ. ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, Π 775 σ. 95, ΑΠ 73 σ. 210.—Καθιέρωσις δι' ἄρθρου 656 Α.Κ. ἁπλῶς τῶν συνεπειῶν τῆς ὑπερημερίας· κρίσις περὶ ὑπάρξεως τοιαύτης βάσει ἄρθρου 349 ἐπ. Α.Κ. προϋποθέσεις ὑπερημερίας, Π 1038 σ. 519.—Ὅρος συμβάσεως περὶ μὴ παροχῆς ἐργασίας καθ' ὡρισμένας ἡμέρας· ἔλλειψις ἐξ αὐτοῦ ὑπερημερίας ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεως παροχῆς μισθοῦ· μὴ ἀντίθεσις τούτου εἰς ἄρθρον 679 Α.Κ., Π 1038 σ. 519.—Ὑπερημερία ἐργοδότου ἐκ τοῦ ἄρθρου 349 Α.Κ. ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 656· προϋπόθεσις καὶ ἡ δυνατότης διὰ τὸν μισθωτὸν ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς ἐργασίας· ἄλλως μὴ οὔσης τῆς προσφορᾶς πραγματικῆς, ἀποκλείεται ἡ ὑπερημε-

ρία τοῦ ἐργοδότου· στοιχείου τῆς ἀγωγῆς τὸ δυνατὸν τῆς παροχῆς ἐργασίας, Π 780 σ. 777.—Μισθὸς ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α Κ. ἀποδεικτέα ὑπὸ μισθωτοῦ ἡ συμβασις ἐργασίας, ἡ προσφορὰ ἐργασίας καὶ ἡ μὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ ἐργοδότου, Π 1691 σ. 782.—Ἀκυρότης συμφωνίαι περὶ περιορισμοῦ δικαιωμάτων μισθωτοῦ ἐξ ἄρθρου 656 Α.Κ. κατ' ἄρθρον 679 Α.Κ.· ἀκυρότης καὶ διὰ πρακτικοῦ συμβιβασμοῦ παραιτήσεως ἀποδοχῶν αὐτοῦ κατὰ χρόνον ὑπερημερίας ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν μισθωτοῦ, Π 865 σ. 1072.—Συμφωνία ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας καὶ καθορισμὸς ἀναλόγου μισθοδοσίας· ἔλλειψις ὑπερημερίας ἐργοδότου, Π 4133 σ. 81.—Ἄκυρος θέσις μισθωτοῦ εἰς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν ἄνευ ἐγγράφου συναινέσεως αὐτοῦ ἡ ἀδείας ἐπιτροπῆς ν.δ. 2961|1954 ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, Π 5015 σ. 1073.—Ὑποχρεώσεως προσλήψεως ἐπιτυχόντος ἐν διαγωνισμῷ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ ἐκδόσεως καὶ ἀνακοινώσεως ἀποτελεσμάτων ὑπερημερία ἐν μὴ ἀποδοχῇ προσηκόντως προσφερομένων ὑπηρεσιῶν· ὑποχρέωσις καταβολῆς νομίμου ἢ συμπεφωνημένου μισθοῦ, Π 2231 σ. 212.—Ἔλλειψις ὑπερημερίας ἐργοδότου μετὰ προσφορὰν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, διασπασθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους ταύτου διὰ αἰωνηρᾶς καταγγελίας, Π 2702 σ. 648.—Ἀκυράτης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ· ἀγωγὴ· στοιχεῖα. Βλ. κατωτέρω παράγρ. 15 καὶ λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. ΙΙ. ΣΤ').—Συνέπειαι παραβάσεως νόμου περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, εἶα καὶ ἡ μετ' ἐμπρόθεσμον ἐμφάνισιν τοῦ τοποθετουμένου ἄρνησις ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ καὶ ἀστικὴ εὐθύνη διὰ τὴν καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τῆς ἐμπροθέσμου ἐμφανίσεώς του καὶ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του, ΑΠ 288 σ. 840.—Ἀδυναμία ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἐκ λόγου ἀνωτέρας βίας· ἀπαλλαγὴ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ, ΝΖ σ. 425, 873.—Ἔννοια ἀνωτέρας βίας, ΝΖ σ. 425, 873, Π 5197 σ. 1066, Γν.Σ. σ. 165, 420.—Ἔξωσις ἐπιχειρηματιῶν κατὰ τὸ ψήφισμα ΚΗ' περὶ ἀνοικοδομήσεως· οὐ περίπτωσις ἀνωτέρας βίας, ΝΖ σ. 425, 873, Π 5695 σ. 1379.—Κατεδάφισις καταστήματος ἐπιχειρήσεως λόγῳ ρυμοτομίας· ἀνωτέρα βία, ΝΖ σ. 425, Γν Σ. σ. 165. Πρβλ. Γν Σ. σ. 420.—Διακοπὴ λειτουργίας ἐπιχειρήσεως κατὰ νόμιμον διαταγὴν Ἀρχῆς· ἀνωτέρα βία, ΝΖ σ. 425, Γν Σ. σ. 165.—Ἀδυναμία ἀποδοχῆς ἐργασίας ὑπὸ ἐργοδότου συνεπείᾳ ἐπιβολῆς κατὰ μισθωτοῦ πειθαρχικῆς ποινῆς, ἐπιβαλλομένης ὅμως νομίμως καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας, Π 1691 σ. 782.—Πτώχευσις ἐργοδότου· οὐ λόγος λύσεως αὐτομάτως τῆς συμβάσεως ἐργασίας· γεγονὸς τυχηρὸν καὶ οὐχὶ καθ' ἑαυτὴν ἀνωτέρα βία, Π 24 σ. 527.—Προϋπόθεσις ὑπερημερίας ἐργοδότου ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ πραγματικὴ καὶ προσήκουσα προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν, Εἰσαγ. σ. 81, 954, 777, Π 1038 σ. 519, Π 2539 σ. 903.—...πρὸς τὸν ἐργοδότην αὐτοπροσώπως ἢ τὸν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτετραμμένον, Π 2539 σ. 903.—Ἔννοια πραγματικῆς καὶ προσηκούσης προσφορᾶς, Εἰσαγ. σ. 81, Π 1691 σ. 782, Π 2539 σ. 903.—... αὐτοπρόσωπος ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐργασίας προσέλευσις, Π 2539 σ. 903.—Μὴ ἀναγκαία πραγματικὴ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ μετὰ δήλωσιν ἐργοδότου περὶ μὴ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν του, Π 184 σ. 340, Π 300 σ. 407.—Δήλωσις θέσεως εἰς ἀργίαν ἐνέχει δήλωσιν μὴ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ καθιστᾷ ματαίαν τὴν προσφοράν, Π 300 σ. 407.—Μὴ ἀναγκαία προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 2539 σ. 903, Π 3204 σ. 954, Εἰσαγ. σ. 1319.—... ἀναγκαία ὅμως ἡ προσήκουσα προσφορά, μετὰ τὴν ἄκυρον καταγγελίαν καὶ ὑπερημερίαν, εἰς τὸν κατ' ἐφαρμογὴν ἄρθρου 6 νόμου 2112|1920 διάδοχον ἐργοδότου, Π 2539 σ. 903.—Τρόποι ἄρσεως ὑπερημερίας ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, ΝΖ σ. 238, Π 1550 σ. 333, Εἰσαγ. σ. 1072.—Ἀδυναμία μισθωτοῦ διὰ παροχὴν ἐργασίας μεθ' ὑπερημερίαν ἐργοδότου· ἐννομοι ὡς πρὸς τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 δικαίωμα μισθοῦ συνέπειαι, Π 1550 σ. 333, Π 780 σ. 777.—Ὀφειλόμενος μισθὸς ἐν ὑπερημερίᾳ ἐργοδότου περιεχόμενος, Π 7865 σ. 146, Π 7638 σ. 787, Εἰσαγ. σ. 146.—Ἔκπτωσις ἐκ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α Κ τῶν ἀλλαχοῦ κερδηθέντων, Π 2626 σ. 1015, Π 13032 σ. 1314, Π 4473 σ. 1070, ΑΠ 327 σ. 860.—... προϋπόθεσις τὸ ὅτι ἡ ἐργασία παρεσχέθη ἀλλαχοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις καὶ συνθήκας, Π 2626 σ. 1015, Εἰσαγ. σ. 279, 1015.—Δυνατὴ ἔκπτωσις καὶ τῆς ὠφελείας τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ἐργασίας του δι' ἴδιον λογαριασμόν, Εἰσαγ. σ. 1015.—Προβολὴ ἐκπτώσεως ἀλλαχοῦ κερδηθέντων κατ' ἔνστασιν καὶ ἀπόδειξις ὑπὸ ἐργοδότου· ἀναγκαῖος ὁ προσδιορισμὸς τοῦ εἰς ὃν ἡ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν ἐργοδότου, Εἰσαγ. σ. 1069.—... ἀοριστία ἰσχυρισμοῦ ἐν μὴ προσδιορισμῷ τῶν ἀποκομισθέντων κερδῶν, Π 4473 σ. 1070.—Παραδεκτὴ προβολὴ καὶ κατ' ἔφεσιν τὸ πρῶτον ἰσχυρισμοῦ ἐκπτώσεως ἀλλαχοῦ κερδηθέντων, ἀποδεικνυομένου ἐγγράφως, ΑΠ 327 σ. 860.—Πρότασις ἐνστάσεως ἐργοδότου περὶ ἐκπτώσεως ἀλλαχοῦ κερδηθέντων κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., μὴ ἐξέτασις κατ' ἔφεσιν ἐν μὴ ἐπαναφορᾷ ταύτης δι' ἀναφορᾶς εἰς συγκεκριμένα μέρη τῶν πρωτοδίκων προτάσεων, Π 734 σ. 411.—Κατάσχεσις μισθοῦ· ὑπερημερία ἐργοδότου μετ' ἄσκησιν δικαιώματος ἐπισχέσεως. Βλ. λ. ***Ἀποδοχαί*** (παράγρ. 8), ***Ἐπισχέσεις ἐργασίας***.

8. ***Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· κώλυμα παροχῆς ἐργασίας· ἀσθένεια· δικαίωμα μισθοῦ· ἔκπτωσις· ἔκπτωσις ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.***—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκα ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας· τύχη συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112|1920). Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι.Γ'β). ***Ἀπεργία.***—Δικαίωμα μισθοῦ

κατ' άρθρα 657 και 658 Α.Κ. έπι άνυπαιτίου παροχής ύπηρεσιών ένεκα σπουδαίου λόγου, Γν.Σ. σ. 165, ΑΠ 152 σ. 459, ΝΖ σ. 493, Π 1951 σ. 1125, ΝΖ σ. 1273.— . . . έπι ένα το πολύ μήνα, έάν το κώλυμα έπήλθεν εν τούλάχιστον έτος μετά την έναρξιν της συμβάσεως και έπι ήμισυ μήνα εις πάσαν άλλην περίπτωσιν καταβολή μισθού κατ' έτος και ούχι άπαξ κατά την διάρκειαν της συμβάσεως και έπι κωλυμάτων ένεκα τού αύτού ή διαφόρων σπουδαίων λόγων, ΑΠ 152 σ. 459, Εισαγ. σ. 459.—Έφαρμογή άρθρων 657 και 658 Α.Κ. μόνον έπι των μετά την ίσχύν του Αστικού Κώδικος συμβάσεων έργασίας, ΑΠ 152 σ. 459, Εισαγ. σ. 1125, 1376.—Σπουδαίος λόγος ή άσθένεια, ΑΠ 152 σ. 459, Π 1951 σ. 1125.—Έφαρμογή άρθρων 657 και 658 Α.Κ. έπι έργατοτεχνικού προσωπικού Βασ. Ναυστάθμου περιεχόμενον μισθού χρόνου άσθενείας· ού και άντίτιμον παρεχομένης τροφής, Γν.Σ. σ. 423.—Δικαίωμα κατ' άρθρα 657, 658 Α.Κ., έν τη ένοια του όποίου και το έπίδομα παραγωγής, του όποίου θά έδικαιούτο ο μισθωτός έργαζόμενος κατά την κανονικήν των πραγμάτων πορείαν και βάσει των όρων συμβάσεως έργασίας, Π 1951 σ. 1125.—Άποχή γυναικός έκ της έργασίας λόγω κυοφορίας ή τοκετού· έφαρμογή άρθρων 657 και 658 Α.Κ., ΝΖ σ. 493.—Δικαίωμα μισθού καλουμένου εις στρατόν μισθωτού σχέσις άρθρων 657 και 658 Α.Κ. προς νομοθεσίαν στρατευομένων, ΝΖ σ. 1273, Εισαγ. σ. 1135.—Διατήρησις έν ισχύι κατ' άρθρον 38 Εισαγωγικού Νόμου Αστικού Κώδικος και του άρθρου 2 νόμου ΒΩΜΑ' περί άποζημιώσεως παθόντων μισθωτών μεταλλείων κλπ., εύμενεστέρου των άρθρων 657 και 658 Α.Κ., Π 5660 σ. 1135.—Προϊσχύον δίκαιον· έλλειψις δικαιώματος μισθού έπι μή παροχής έργασίας ένεκεν κωλύματος, έστω και άνευ ύπαιτιότητός του, των περί μισθώσεως πράγματος ισχυουσών διατάξεων μή δυναμένων νά τύχωσι κατ' άναλογίαν έφαρμογής έπι του θέματος ρυθμιζομένου ύπό ίδίων διατάξεων, Α.Π. 451 σ. 1376, άναιρέσασα την Π 480 σ. 660.—Άνεφάρμοστον έπι άποζημιώσεως λόγω άτυχήματος, κατ' άρθρον 2 νόμου ΒΩΜΑ' του άρθρου 657 § 2 περί έκπτώσεως των καταβληθέντων δυνάμει ύποχρεωτικής άσφαλίσεως, Π 5660 σ. 1135.

9. *'Εργασία πλέον της συμφωνηθείσης (άρθρον 659 Α.Κ.).* Έννοια άρθρου 659 Α.Κ. δικαίωμα άμοιβής μισθωτού έπι άπασχολήσεως είς τόπον έργασίας· στοιχεία ύποχρεώσεως μισθωτού ή μετάβασις είς τόπον έργασίας, του προς τούτο διατιθεμένου χρόνου μή λογιζομένου ώς χρόνου έργασίας· περίπτωσις ίδίας διά την άπασχόλησιν ταύτην άποζημιώσεως είτε κατ' έθιμον, είτε κατά συμφωνίαν λόγω ίδιαζουσών συνθηκών, ΑΠ 26 σ. 279.—Προϋπόθεσις έφαρμογής άρθρου 659 Α.Κ. ή έντός ώρισμένων, συμπεφωνημένων, είτε εθισμένων χρονικών όρίων παροχή της έκμισθωθείσης έργασίας, ΑΠ 150 σ. 461.— Άνεφάρμοστον έπι υπαλλήλου διευθύνοντος μεγάλην έπιχείρησιν, λόγω της φύσεως των παρεχομένων ύπό τούτου ύπηρεσιών, ώς έκ της οποίας άσυμβίβαστος τυγχάνει ο περιορισμός της άπασχολήσεως αύτού έντός ώρισμένου χρόνου ΑΠ 150 σ. 461.— Βραδύτης καθορισμού άμοιβής, κατ' άρθρον 659 Α.Κ. ύπό του έργοδότου και προσδιορισμός ύπό του Δικαστηρίου κατ' άρθρον 371 Α.Κ., ΑΠ 150 σ. 460.—Άξίωσις διευθυντού άνων. έταιρείας προς καταβολήν συμπληρωματικής άμοιβής δι' ύπηρεσίας διευθύνοντος συμβούλου· άγωγή διά προσδιορισμόν ύπό Δικαστηρίου κατ' άρθρον 371 Α.Κ.· περίπτωσις άοριστίας, Π 8551 σ. 971.—Ύποχρέωσις παροχής ύπό ναυτικού έργασίας έπι πλέον έπι άνάγκης έργασίας και δικαίωμα συμπληρωματικής άμοιβής· άνάλογος έφαρμογή άρθρου 659 έδάφ. 2 Α.Κ. άκύρου ούσης άντιθέτου περιοριστικής των δικαιωμάτων του έργαζομένου συμφωνίας· ρύθμισις προσθέτου άμοιβής δι' έπι πλέον έργασίαν ύπό συλλογικής συμβάσεως έργασίας· άκυράτης συμφωνίας περί μικροτέρας άμοιβής, Π 17872 σ. 472. Βλ. και λ. *Ύπερωρίαι.*

10. *'Υποχρεώσεις προνοίας· άδεια.* Έφαρμογή έργατικών νόμων περί προνοίας ύπέρ των μισθωτών και έπι των έπι σχέσει έργασίας μετ' άκυρον σύμβασιν άπασχολουμένων, ΑΠ 425 σ. 1312, Σημ. σ. 1424.— Ύποχρέωσις έργοδότου κατ' άρθρα 663 και 660 παροχής είς οίκέσιτον μισθωτόν διαμονής και ύπνου, ώς και τροφής και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως· συμπλήρωσις άοριστίας παροχών κατ' άρθρ. 371 Α.Κ., ΝΖ σ. 1185.— Παροχή άδείας άναψυχής· ά.ν. 539|1945, άρθρα 666, 667 Α.Κ. κλπ. Βλ. λ. *"Αδεια μισθωτών.*— Χορήγησις είς μισθωτόν κατ' άρθρ. 677 Α.Κ. άναγκαιούντος χρόνου προς εύρεσιν άλλης έργασίας· ένοχή έκ του νόμου· πλήρωσις άοριστίας (χρόνου χορηγήσεως ή διαρκείας της άδείας) κατ' άρθρ. 371 Α.Κ., ΝΖ σ. 1185.

11. *Συμψηφισμός άνταπαιτήσεως έργοδότου.* Άπαγόρευσις κατ' άρθρον 664 Α.Κ. συμψηφισμού προς μισθόν, άν ούτος είναι άναγκαίος προς διατήρησιν του μισθωτού και της οικογενείας του, Π 775 σ. 96, Π 4131 σ. 841, Έγκ. σ. 989, Π 1886 σ. 854.—Έφαρμογή διατάξεων άρθρου 664 Α.Κ. και έπι δώρων εορτών, Π 775 σ. 95.—Άκατάσχετον μισθού μή ύποκειμένου είς συμψηφισμόν, Έγκ. σ. 989.— Συμψηφισμός προς μισθόν άνταπαιτήσεως έργοδότου διά δόλιος προξενηθείσαν ύπό μισθωτού ζημίαν· άπόδειξις κατά έργατικήν διαδικασίαν, Π 775 σ. 95, Π 18524 σ. 31.— Συμψηφισμός άνταπαιτήσεως έργοδότου είς άποζημίωσιν ν. 2112|1920, μή άποτελούσαν μισθόν, Π 4131 σ. 841, Π 1886 σ. 854.

12. *Δικαίωμα έπιοχέσεως.* Βλ. λ. *Έπίσχεσις έργασίας.*

13. *'Αναστολή συμβάσεως έργασίας.* Συνυπολογισμός ώς χρόνου πραγματικής ύπηρεσίας δι' άποζημίωσιν νόμου 2112 και του χρόνου άναστολής κατά συμφωνίαν της έκτελέσεως της συμβάσεως έργασίας, Π 30 σ. 398.

14. *Διάρκεια· συμβάσεις ώρισμένου ή άορίστου χρόνου· περιπτώσεις· άνανέωσις.* Έννοια συμβάσεως έργασίας ώρισμένου χρόνου κατ'

άρθρου 669 Α.Κ., ΝΖ σ. 633, ΑΠ 280 σ. 642, Π 830 σ. 1071.—Χαρακτηρισμός συμβάσεων με όριον ηλικίας ως ωρισμένου χρόνου, ΑΠ 324 σ. 834. Πρβλ. Εισαγ. σ 833.—Σύνδεσις προσλαμβανομένου διά συνεργεία Δήμων προσωπικού διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου ωρισμένου χρόνου, Π 4358 σ. 859.—Σύμβασις θεραπαινίδος αναπήρου πολέμου ωρισμένου χρόνου ως εκ του είδους και του σκοπού αύτης· λύσις αύτοδικαίως διά του θανάτου του αναπήρου, Γν. Σ. σ. 1033.—Συμβάσεις εργασίας με ωρισμένην χρονικήν διάρκειαν μη δικαιολογουμένην εκ της φύσεως της συμβάσεως, αλλά τεθείσαν σκοπίμως προς καταστρατήγησιν των περί υποχρεωτικής καταγγελίας της ομαλλητικής συμβάσεως διατάξεων του νόμου τούτου· εφαρμογή νόμου 2112|1920, ΑΠ 280 σ. 642, ΝΖ σ. 633, ΑΠ 227 σ. 641.—Περίπτωσις καθορισμού διετούς διαρκείας συμβάσεως εργασίας επιμελητού κλινικής και ανανεώσεως αύτης επανειλημμένης, ΑΠ 227 σ. 641.—Πότε θεωρείται δεδικαιολογημένος ο καθορισμός ωρισμένης χρονικής διαρκείας· νομική έννοια του «δεδικαιολογημένου εκ της φύσεως της συμβάσεως», Α.Π. 280 σ. 642. Πρβλ. Παρατ σ 633.—Κρίσις Δικαστηρίου περί υπάρξεως συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, χωρίς να εξετάση αν οι καταρτισθείσαι αλλεπαλλήλοι συμβάσεις εργασίας ωρισμένου χρόνου κατηρτίσθησαν, ως ισχυρίσθη ο μισθωτός, δι' ωρισμένον χρόνον προς καταστρατήγησιν των δικαιωμάτων αύτου, ΑΠ 254 σ. 780.—Διάρκεια αναγκαστικής σχέσεως εργασίας πολεμιστών μισθωτών μετατροπή μετά λήξιν εις σύμβασιν αορίστου χρόνου. Βλ λ. *Στράτευσις* (παράγρ. Β').—Αορίστου χρόνου η σύμβασις εργασίας επί καθορισμού χρόνου αύτης μέ δικαίωμα εργοδότου απολύσεως μισθωτού και πρό της παρόδου του χρόνου, τελούσης ούτω της συμβάσεως υπό διαλυτικήν και εξουσιαστικήν υπέρ του εργοδότου αίρεσιν και συνεπώς εξαρτωμένης εκ μέλλοντος και αβεβαίου γεγονότος, ήτοι εκ της εξόδου της αιρέσεως, Π 7638 σ. 787.— Δυνατή άπό ισχύος νόμου 2312|1953 πρόσληψις προσωπικού Ε.Ι.Ρ. επί συμβάσει αορίστου χρόνου· κρίσις Δικαστηρίου περί συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου πρός καταστρατήγησιν νόμου 2112|1920 και άκύρου απολύσεως μη καταβληθείσης αποζημιώσεως κατ' άρθρον 5 § 3 νόμου 3198|1955, ΑΠ 386 σ. 1247.—Σύναψις συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου μετά των εφεδρικών εισπρακτόρων Κ.Τ.Ε.Λ., Π 6382 σ. 1261.—Σιωπηρά κατ' άρθρον 671 Α.Κ. επ' όριστον ανανέωσις συμβάσεως ωρισμένου χρόνου· απόσβεσις παλαιάς και σύναψις νέας συμβάσεως αορίστου χρόνου μη συνυπολογιζομένου δι' αποζημίωσιν νόμου 2112 του χρόνου της ωρισμένου χρόνου συμβάσεως εργασίας, Π 1921 σ. 1012.

15. ***Λύσις· λήξις· καταγγελία· σπουδαίοι λόγοι· Αποζημίωσις· (άρθρα 668, 672 επ. Α.Κ.).*** Ανεφάρμοστον άρθρου 669 Α.Κ. επί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας μη συμπληρωσάντων δίμηνον, ΝΖ σ. 238.—Εφαρμογή άρθρου 669 Α.Κ. επί εθελοντικής σχέσεως εργασίας· ανεφάρμοστον νόμων 2112|1920 και 3198|1955, ΝΖ σ. 505.—Ενέργεια καταγγελίας υπό εργοδότου ή του νομίμου αντιπροσώπου αύτου· καταγγελία υπό πληρεξουσίου· όροι κύρους. Βλ. είς λ. *Αντιπροσωπεία*.—Πτώχευσις εργοδότου· ού λόγος λύσεως αύτομάτως της συμβάσεως εργασίας· γεγονός τυχηρόν και ούχι καθ' εαυτήν ανωτέρα βία, Π 24 σ 527.—Αδυναμία συνεχίσεως εργασιακής συμβάσεως εξ ανωτέρας βίας· παροχή εις εργοδότην δικαιώματος καταγγελίας απροθέσμως της συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, της αδυναμίας μη επαγομένης αύτομάτων λύσιν της σχέσεως εργασίας, Π 5197 σ. 1065.—Λύσις αύτοδικαίως συμβάσεως ωρισμένου χρόνου άμα τη λήξει τούτου, ΝΖ σ. 671. Π 830 σ. 1071.—Δικαίωμα εκατέρου των μερών κατ' άρθρον 672 Α.Κ. προς καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου άνευ τηρήσεως προθεσμίας διά σπουδαίον λόγον, Γνμδ. νμθ σ. 1, Γν.Σ. σ. 420, Π 36 σ. 524, Εισαγ. σ. 524, Π 107 σ. 455, ΝΖ σ 671, Π 830 σ 1071.—Δικαίωμα και του εργαζομένου προς καταγγελίαν κατ' άρθρον 672 Α.Κ., Γνμδ. νμθ. σ. 1, Π 36 σ. 524.—Έννοια σπουδαίου λόγου· είς τι δύναται να άφορά περιπτώσεις, Γνμδ. νμθ. σ. 1.—Μη καθορισμός υπό νομοθέτου των συνιστώντων σπουδαίον λόγον γεγονότων κρίσις περί τούτου του δικαστού αντικειμενικώς· πότε υφίσταται σπουδαίος λόγος· παραβίασις ουσιωδών όρων της συμβάσεως, Π 36 σ 524.—Αναγκαστικού δικαίου η διάταξις του άρθρου 672 Α.Κ. απαγόρευσις περιορισμού δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως εργασίας διά σπουδαίον λόγον· έκτασις και συνέπειαι της απαγορεύσεως· περιπτώσεις απαγορευομένων συμφωνιών· ακυρότης συμφωνίας περί μη δικαιώματος εργοδότου προς καταγγελίαν, ει μη μόνον ένεκεν υπαιτιότητος του μισθωτού, Γνμδ. νμθ. σ. 1.—Όχι αντίθετος προς διάταξιν άρθρου 672 Α.Κ. συμφωνία, καθ' ην το δικαίωμα του εργοδότου προς καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου θα ασκήται μετά κλήσιν του μισθωτού εις απολογίαν και απόφασιν του συνιστημένου διά πειθαρχικάς παραβάσεις Συμβουλίου, ΑΠ 249 σ. 711.—Εφαρμογή άρθρου 672 Α.Κ. γενικώς επί συμβάσεων εργασίας ωρισμένου χρόνου, μερικώς δε επί τινων συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, Γνμδ. νμθ. σ. 1.—Ανεφάρμοστον άρθρου 672 Α.Κ. επί συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, Εισαγ. σ 520.—Ανεφάρμοστον άρθρου 672 Α.Κ. επί περιπτώσεως ρυθμιζομένης ειδικώς υπό των επικρατεστέρων τούτου διατάξεων του νόμου 2112 και β.δ. 16.7.1920· καταγγελία συμβάσεως εργασίας συνεπεία διαλύσεως επιχειρήσεως λόγω καταδαφίσεως καταστήματος εις έκτέλεσιν αναγκαστικής απαλλοτριώσεως· αποζημίωσις κατ' άρθρον 6 § 2 εδ. β' νόμου 2112· ανεφάρμοστον άρθρου 672 Α.Κ., Γν.Σ. σ. 420.—Εφαρμογή άρθρων 672, 673 Α.Κ. μόνον επί συμβάσεων εργασίας ωρισμένου χρόνου· εφαρμογή επί συμβάσεως αορίστου χρόνου των περί καταγγελίας συμ-

βάσεως έργασίας νόμων, Π 36 σ. 524. ... καταγγελία έκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 673 Α.Κ. ἐπὶ ἀθετήσεως συμβάσεως, Π 36 σ. 524.—Ἀποζημίωσις ἐπὶ καταγγελίας διὰ σπουδαῖον λόγον· ἄρθρον 674 Α.Κ· προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τούτου ἔλλειψις ὑπαιτιότητος τοῦ πρὸς ὃν ἡ καταγγελία, Γνμδ. νμθ. σ. 3.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου τοῦ νόμου 2112]1920 περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἐφαρμοζομένου ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, Γν.Σ σ. 1033, ΑΠ 324 σ. 834, Π 36 σ. 524.—Ὁμοίως τοῦ β δ]τος 16.7.1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112, ἐφαρμοζομένου ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, Π 107 σ. 455, Γν.Σ σ. 1033.—Ὁμοίως τοῦ νόμου 3198]1955, Π 6382 σ. 1261, Εἰσαγ. σ. 321, ΝΖ σ. 671.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 7 νόμου 2112]1920 περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, Π 36 σ. 524.—Συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου πρὸς καταστρατήγησιν νόμου 2112. Βλ. εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον 14.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198]1955 περὶ ἐγγράφου τύπου καταγγελίας ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου καὶ οὐχὶ ὡρισμένου χρόνου ἀνεφάρμοστον ἑπομένως καὶ ἄρθρου 217 § 2 Α.Κ., ΑΠ 70 σ. 321, Εἰσαγ. σ. 321, 454. Contra: Π 107 σ. 455.—Ἀναφορὰ νόμου 3198]1955 εἰς συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μόνον διὰ τὴν ἀναγγελίαν, Εἰσαγ. σ. 454.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων περὶ ἀπολύσεως ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν παρὰ τοῦ ἐν ἑκάστῳ Ὀργανισμῷ, Νομικῷ Προσώπῳ κλπ. ἰσχύοντος Κανονισμοῦ διασφαλίζεται ἡ μονιμότης τοῦ μισθωτοῦ καὶ καθορίζεται ὅριον ἡλικίας ἀποχωρήσεως αὐτοῦ, ἀδιαφόρως ἂν ὁ Κανονισμὸς ἔχῃ κυρωθῇ διὰ νόμου ἢ ἐπέχῃ θέσιν ἰδιωτικῆς συμβάσεως, ΑΠ 324 σ. 834. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 833.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου τῶν πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976] 1947, ἐφαρμοζομένων ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, Γν Σ. 1033.—Μὴ συνυπολογισμὸς χρόνου προϋπηρεσίας ὡρισμένου χρόνου δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112, Π 4304 σ. 906.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου ἄνευ ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου· συνέπεια ἡ ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ· παροχαὶ εἰς εἶδος, Π 7865 σ. 146.—Πρόσληψις μισθωτοῦ δι' ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου· καταγγελία συμβάσεως ὑπὸ ἐργοδότου συνεχιζομένου τοῦ ἔργου, ἄνευ σπουδαίου λόγου· δικαίωμα μισθωτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, Π 830 σ. 1071.—Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., ΑΠ 10 σ. 141, ΝΖ σ. 238, Π 1550 σ. 333, Π 7638 σ. 787, Π 3204 σ. 954, Π 865 σ. 1072, Εἰσαγ. σ. 1069, 1072, Π 4473 σ. 1070, Π 13032 σ. 1314.—Στοιχεῖα ἀγωγῆς περὶ μισθοῦ ἐπὶ ἀκύρου ἀπολύσεως· προβολὴ ἀκυρότητος ἀπολύσεως· οὐ στοιχεῖον ἀγωγῆς· ἀποτελεῖ ἐκ προοιμίων ἀντένστασιν κατὰ τυχὸν προβληθησομένης καταλυτικῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπολύσεως, ΑΠ 449 σ. 1319.—Ἀξιώσεις μισθωτοῦ δι' ἀποδοχὰς λόγῳ ἀκύρου μετὰ πτώχευσιν ἐργοδότου ἀπολύσεως ὑπὸ τοῦ συνδίκου καὶ ὑπερημερίαν· ὑπαγωγὴ εἰς διαδικασίαν ἐπαληθεύσεως καὶ οὐχὶ τὴν ἐργατικὴν· ἀποδοχὴ εἰσπραξεως ἀμοιβῆς κατὰ διαδικασίαν ἐπαληθεύσεως· παραίτησις ἀκυρότητος καταγγελίας λόγῳ μὴ ἀμέσου καταβολῆς ἀποζημιώσεως, Π 6 σ. 856.—Ἀναδρομικὴ αὔξησις ἀποδοχῶν μισθωτῶν διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· κάλυψις καὶ λυθεισῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς συμβάσεων ἐργασίας. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας***.—Ὑποχρέωσις μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν του· δυνατὴ ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας μόνον ἂν ὑπάρχῃ νόμιμος δικαιολογία μέχρις ἑνὸς εὐλόγου κρινομένου κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως χρόνου, ΑΠ 253 σ. 714.—Ἀδικαιολόγητος καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀποχὴ συνιστᾷ ἀντισυμβατικὴν ἐνέργειαν· κρίσις περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ἀναλόγως τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως· περίπτωσις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ἀρνηθέντος νὰ μεταβῇ εἰ, τὴν εἰς ἣν μετετέθη θέσιν· κρίσις περὶ ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ΑΠ 253 σ. 714.—Ἀποχώρησις μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· σιωπηρὰ ἐξ αὐτοῦ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 2702 σ. 648.—Λύσις συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ διὰ ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς καταγγελίας· ἀνεφάρμοστον προστασίας ἄρθρου 8 ν.δ. 1799]1942, Π 2702 σ. 648. Βλ. καὶ λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Κατάχρησις δικαιώματος, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις, Συνδικαλιστικὰ στελέχη***.

16. ***Πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας (ἄρθρ. 678 Α.Κ.)***. Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπαίτησις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ὑπέκυψεν εἰς τὴν εἰκοσαετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. καὶ δὲν βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀδυνατεῖ, ἐλλείψει στοιχείων, νὰ διαλάβῃ εἰς πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ· καταδίκη ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολ. Δικ. διὰ χρηματικῆς ποινῆς, μὴ ἀπαγγελλομένης προσωπικῆς κρατήσεως κατ' ἀντιπροσώπων νομικῶν προσώπων κατ' ἄρθρον 1003 Πολ. Δικ., Π 1970 σ. 466.—Ἀπαγόρευσις ἐν τῷ κατὰ νόμον χορηγουμένῳ πιστοποιητικῷ ὑπηρεσίας μισθωτοῦ δυσμενοῦς μνείας περὶ τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἔπαυσεν οὗτος παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του, ὡς καὶ ὑπαινιγμοῦ δυναμένου νὰ θίξῃ τὴν ἐντιμότητα τοῦ ὑπαλλήλου, συνιστώσης τοιοῦτον ὑπαινιγμὸν τῆς ἀναγραφῆς ἐν τῷ πιστοποιητικῷ ὅτι τοῦτο ἐκδίδεται κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως εἰς ἀντικατάστασιν προγενεστέρου· ἔγερσις ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 127 Εἰσαγ. Νόμου, Π 4328 σ. 857.—Ἀπαίτησις μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 678 Α.Κ. πρὸς χορήγησιν εἰς αὐτὸν ὑπὸ ἐργοδότου πιστοποιητικοῦ πε-

ρι είδους και διαρκείας έργασίας του, εν συνδυασμώ προς άρθρα 200, 288 και 371 Αστικού Κώδικος· δυνατή προσφυγή μισθωτού εις Δικαστήριον προς διόρθωσιν ανακριβούς περιεχομένου πιστοποιητικού, βεβαιούντος τού Δικαστηρίου το είδος και την ακριβή διάρκειαν της έργασίας, Π 12087 σ. 1080, ΝΖ σ. 1186.—Έκδίκασις της περί το πιστοποιητικόν υπηρεσίας του άρθρου 2 νόμου 2112|1920 (και άρθρου 678 Α.Κ.) διαφοράς κατά την εργατικήν διαδικασίαν, Π 1970 σ. 466, Εισαγ. σ. 1080.

17. ***Παραίτησις από δικαιωμάτων (άρθρον 679 Α.Κ. κλπ.)*** Βλ. λ. ***Παραίτησις.***

18. ***Διάφορα.*** Ολυμπιακή Αεροπορία και συμβάσεις εργασίας μετά της Τ.Α.Ε.· έλλειψις εύθύνης της πρώτης διά τα εις την επιχείρησιν ανήκοντα χρέη (άρθρον 479 Α.Κ.)· παροχή δώρου διά της υπ' αριθ. 24300|4500 1957 υπουργικής αποφάσεως· επιβολή δι' αυτής της καταβολής εις τον κατά τον χρόνον του προσδιορισμού του δώρου κύριον της επιχειρήσεως· εύθύνη Τ.Α.Ε. εις απόδοσιν αδικαιολογήτου πλουτισμού αυτής κατά το μεριζόμενον δώρον, ΑΠ 112 σ. 345, ΑΠ 483 σ. 1437, Πρβλ. Εισαγ. σ. 345, 1435.—Ισχυρισμός περί εκμεταλλεύσεως ανάγκης ιατρού κατά συνομολόγησιν συμβάσεως (άρθρον 179 Α.Κ.), Πρδρ. Εφ. 430 σ. 35. Βλέπε ειδικά θέματα συμβάσεων εργασίας εις λ. ***Ηλεκτρικαί Επιχειρήσεις, Νοσοκομεία, Σιδηρόδρομοι, Τράπεζαι, Φορτοεκφορτωταί κλπ.***

Εργάται. Διάκρισις ιδιωτικών υπαλλήλων, εργατών· περιπτώσεις. Βλ. λ. ***Υπάλληλοι ιδιωτικοί***.—Ανειδίκευτοι· ημερομίσθια. Βλ. λ. ***Αποδοχαί*** (παράγρ. 2β).—Δήμων Δημοσίου κλπ.· φύσις σχέσεως κλπ. Βλ. λ. ***Δημοσίου δικαίου σχέσεις· δήμοι - Κοινότητες, Δημόσιον.***—Καταγγελία συμβάσεως εργατοτεχνιτών· β.δ. 16.7.1720. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας.***—Θαλάσσης Τύπου. Βλ. λ. ***Ναυτικοί, Τύπος.***—Εργατική ιδιότης φυλάκων εργοστασίων· νόμιμος μισθός, Π 203 σ. 87.—Εργατική ιδιότης σερβιτόρου ζαχαροπλαστείου, Π 5554 σ. 1199.—Προϋπηρεσία υπαλλήλου ως εργάτου συνυπολογισμός διά την αποζημίωσιν νόμου 2112, ΝΖ σ. 697, ΑΠ 275 σ. 713.—Γεωργικοί, Π 4134 σ. 972, Π 3949 σ. 975. Βλ. τα λοιπά θέματα και κατηγορίας εργατών εις τας οικείας λέξεις.

Εργατικά ατυχήματα. Παροχή δικαιώματος αποζημιώσεως κατά νόμον 551 επί ατυχήματος εκ βιαίου συμβάντος, επερχομένου εις εργάτην ή υπάλληλον των εν άρθρω 2 εργασιών και επιχειρήσεων εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, ΑΠ 72 σ. 335.—Εξομοίωσις Δημοσίου ή άλλου Νομικού Προσώπου προς κυρίους επιχειρήσεων όσον αφορά την προς αποζημίωσιν παθόντος εξ εργατικού ατυχήματος ευθύνην, εφ' όσον χρησιμοποιούν απ' ευθείας εργάτας ή υπαλλήλους εις εργασίας, αίτινες, αν ενηργούντο παρ' ιδιώτου θά έφερον τον χαρακτήρα επιχειρήσεως εκ των του άρθρου 2 νόμου 551· εργατικόν ατύχημα εργάτου του Ταμείου Διοικήσεως και Διαχειρίσεως Πανεπιστημιακών Δασών, Είρ. 124 σ. 104.—Επέλευσις εις μισθωτόν, εργαζόμενον εις απολογιστικώς διά λογαριασμόν του Δημοσίου εκτελούμενα έργα· αρμοδιότης προς εκδίκασιν της εξ αυτού αποζημιώσεως του Πρωτοδικείου, Π 41 σ. 405.—Υποχρέωσις προς αποζημίωσιν των εν άρθρω 2 νόμου 551 εργοδοτών, μεταξύ των οποίων και οι κύριοι πάσης επιχειρήσεως, εν ή γίνεται χρήσις μηχανής κινουμένης διά δυνάμεως άλλης πλην της του ανθρώπου ή του ζώου υπαγωγή και του κυρίου επιχειρήσεως δι' εμπορίαν κορμών καρυοειδρων, χρησιμοποιούντος αυτοκίνητα μισθούμενα διά την μεταφοράν των υπ' αυτού αγοραζομένων προς μεταπώλησιν επί κέρδει, ΑΠ 520 σ. 207.—Έννοια μηχανικών εργαλείων· υπαγόμεναι εις νόμον 551 επιχειρήσεις· καπνεμπορική επιχείρησις, υποδηματοποιείον, θερατευτήριον, Εισαγ. σ. 206.—Εφαρμογή νόμου 551 διά πάσαν βλάβην του οργανισμού εργάτου ή υπαλλήλου εκ βιαίας και αιφνιδίας επενεργείας εξωτερικού αιτίου· ομοίως και διά την εκ τοιούτου αιτίου παρουσιασθείσαν κήλην, Π 4428 σ. 208.—Θάνατος πλοιάρχου ατμοπλοίου εν τη εκτελέσει της εργασίας αυτού, ΑΠ 72 σ. 335.—Έννοια βιαίου συμβάντος· επενέργεια βιαία και αιφνιδία, έχουσα εξωτερικήν αιτίαν και ούχι τον οργανισμόν του θύματος, υπάρχοντος αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του συμβάντος και του επελθόντος ατυχήματος· επέλευσις ατυχήματος, θανάτου ή ψυχικής ή άλλης νόσου συνεπεία εξωτερικού αιτίου· παθολογική προδιάθεσις του παθόντος, ΑΠ 72 σ. 335, ΑΠ 90 σ. 402. Πρβλ. και τας επί της εννοίας του εργατικού ατυχήματος κατ' ά.ν. 1846|1951 περί Ι.Κ.Α. ΣΕ 1264 σ. 895, ΣΕ 1412 σ. 978, ΣΕ 1425 σ. 1092.—Κρίσις Δικαστηρίου περί του ότι ο θάνατος μισθωτού δεν υπήρξεν αποτέλεσμα βιαίας και αιφνιδίου επενεργείας εξωτερικού τινος αιτίου, τουτέστι ξένου προς την οργανικήν σύστασιν του παθόντος· εκτίμησις πραγμάτων, ΑΠ 90 σ. 402.—Θεώρησις ως εργατικού ατυχήματος κατά νόμον 551 πάσης βλάβης, ούσης αποτέλεσμα βιαίου και αιφνιδίου επενεργείας εξωτερικού αιτίου κατά την εκτέλεσιν της εργασίας, καθώς και πρό ή μετά ταύτην, αλλ' εξ αφορμής αυτής, όρκει μόνον να υπάρχη σύνδεσμος αιτίου και αποτελέσματος μεταξύ εργασίας και βιαίου συμβάντος· ύπαρξις τοιούτου και όταν ο εργοδότης ανέλαβε την μεταφοράν του εργάτου εις τον τόπον της εργασίας και από του τόπου της εργασίας εις την κατοικίαν του διά του μόνου παρά του εργοδότου χρησιμοποιουμένου μεταφορικού μέσου, Π 5465 σ. 651. Πρβλ. και Σ.Ε. 1264 σ. 895, Σ.Ε. 1662 σ. 983.—Έννοια εργατικού ατυχήματος δι' ασφαλιστικάς παροχάς· περίπτωσις ατυχήματος κατά την διάρκειαν μεσημβρινής διακοπής της εργασίας, ΣΕ 1264 σ. 895.—Σκέψεις επί της νομολογίας περί επαγγελματικών ασθενειών, ΝΖ σ. 889.—Άρνησις ζημιωθέντος προς υποβολήν, δαπάναις του εις αποζημίωσιν υποχρέου, εις εγχείρησιν, εξ ής θέλει αποστραπή ή περιορισθή ή ζημία· συνιστά πταίσμα αυ-

τοῦ, ὅταν προκύπτῃ ὅτι δὲν διατρέχει ἐκ τῆς ἐγχειρήσεως κίνδυνόν τινα ἡ ζωὴ αὐτοῦ, οὔτε συνεπάγεται ἀφορήτους ἀλγηδόνας, προβλέπεται δὲ ἀσφαλὴς ἡ θεραπεία του, μὴ ἀντιτιθεμένης τῆς ἐφαρμογῆς ὡς πρὸς τοῦτο τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 300 Α.Κ. εἰς τὰς περὶ προστασίας τῆς προσωπικότητος διατάξεις τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ.· διάταξις ἄρθρου 16 § 2 νόμου 551 προβλέπει μόνον περὶ συνδρομῆς ἀμελείας παθόντος κατὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀτυχήματος. ΑΠ 476 σ. 1429, Π 4428 σ. 208.—Ἐκλεκτικὸν δικαίωμα τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 ἢ τῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἀποζημιώσεως μόνον ἐπὶ ἀτυχήματος ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου ἢ ἐπὶ μὴ τηρήσεως Κανονισμῶν κλπ. ἀσφαλείας, Πρδρ. 5465 σ. 651.—Ἐργάτου θαλάσσης δικαίωμα κατ' ἄρθρον 16 νόμου 551|1915 ἐπιλογῆς εἴτε τῆς ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀποζημιώσεως, εἴτε τῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου, εἰς περίπτωσιν ἀτυχήματος λόγῳ παραβάσεως ὅρων ἀσφαλείας· ὑπάρξις ὄχι συρροῆς ἀξιώσεων, ἀλλὰ διαζευκτικῆς ἐννοχῆς· στέρησις αὐτῶ τῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς ἐγέρσεως ἀγωγῆς καὶ ἐπιδικάσεως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 511· ἐφαρμοστέον κατ' ἄρθρον 25 Α.Κ δίκαιον, Π 6317 σ. 1263.— Δικαιοῦχοι ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 6 § 2 ἐδ. β' ν. 551, ἐν περιπτώσει μὴ ὑπάρξεως κατιόντων ἢ ὑπάρξεως τοιούτων δικαιουμένων εἰς τὸ ἥμισυ, οἱ ἀπομένοντες καὶ ζῶντες εἰς βάρος τοῦ παθόντος ἀνιόντες· ἔννοια τοῦ ὅρου «ζῶντες εἰς βάρος τοῦ παθόντος», Π 41 σ. 405.—Ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀτυχήματος εἰς ἐποχιακὴν ἐργασίαν· ὑπολογισμὸς αὐτῆς· ἀναπροσαρμογὴ ἀποζημιώσεων ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Π 4482 σ. 100.—Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 4 νόμου 551 ἐπὶ ἀπασχολήσεως τοῦ παθόντος ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ὀλιγώτερον τῶν 12 μηνῶν πρὸ τοῦ ἀτυχήματος, Π 41 σ. 405.—Ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει θανάτου κατὰ νόμον 551, ὡς ἀναπροσηρμόσθη διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως 38909|1957· οὐχὶ ἐλάσσων τῶν δραχμῶν 22.000 μείωσις ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀτυχήματος ὀφειλομένου εἰς εἰδικὴν ἀμέλειαν τοῦ παθόντος· βάσις ἀντιμισθίας διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ΑΠ 217 σ. 649.—Ἀνεπίτρεπτος καταλογισμὸς συντάξεως εἰς ἀποζημίωσιν νόμου 551· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος, Π 4482 σ. 100.—Ἐξουσιοδότησις νόμου 1224|1944 (ἄρθρον 7) δι' ἀναπροσαρμογὴν κατωτάτων καὶ ἀνωτάτων ὁρίων ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἔκδοσις ὑπ' ἀριθ. 38904|1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως· σύμφωνος ἡ δι' αὐτῆς ἀναπροσαρμογὴ πρὸς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, Π 556 σ. 282, ΑΠ 84 σ. 336.—Ἐξουσιοδότησις νόμου 1224|1944 δι' ἀναπροσαρμογὴν ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ Ὑπουργῶν τῶν κατωτάτων καὶ ἀνωτάτων ὁρίων ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἄνευ περιορισμοῦ τινος καὶ ἄνευ διακρίσεως ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἀτυχήματος προκληθεῖσαν ὁλικὴν ἢ μερικὴν διαρκῆ ἀνικανότητα καὶ τὴν δι' ἑκάστην τῶν περιπτώσεων τούτων ἀποζημίωσιν· περίπτωσις μὴ διαρκοῦς ἐργασίας καὶ ὑπολογισμὸς ἐτησίου μισθοῦ, ΑΠ 84 σ. 336, Π 556 σ. 282.—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Εἰσαγ. σ. 895 Π 6317 σ. 1263.—Παραγραφὴ τῶν ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀξιώσεων, Εἰρ. 124 σ. 104, Εἰσαγ. σ. 103.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὑπαγομένου εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α· ὑπακτέα εἰς ταύτην πρόσωπα· περίπτωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐργαζομένου εἰς ἁλωνιστικὴν ἐπιχείρησιν, Π 4482 σ. 100.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀσφαλιστέων εἰς τὸ Ι.Κ.Α προσώπων· ὑποχρέωσις ἐπὶ ἀτυχήματος ὀφειλομένου εἰς δόλον πρὸς καταβολὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πάσης δαπάνης προκληθείσης ἐκ τῆς χορηγήσεως παρὰ τούτου παροχῶν καὶ εἰς τὸν παθόντα τῆς διαφορᾶς τῆς κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν παροχῶν Ι.Κ.Α., Πρδρ. 5465 σ. 651.—... ἀπαιτεῖται δόλος, μὴ ἀρκούσης τῆς βαρείας ἀμελείας, Πρδρ. 5465 σ. 651.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀτυχήματος προσώπου ἀσφαλιστέου εἰς Ι.Κ.Α., καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ ἀτύχημα ὀφείλεται εἰς μὴ τήρησιν Κανονισμῶν ἀσφαλείας, Πρδρ. 5465 σ. 651.—Ὑπολογισμὸς ἀποδοτέου εἰς Ι.Κ.Α. ποσοῦ διὰ παροχὰς εἰς εἶδος πρὸς περίθαλψιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου, Ἐγκ. σ. 419.—Ἐφαρμογὴ νόμου 551 εἰς περιπτώσεις μὴ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἀλλ' εἰς ἕτερον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, Π 4428 σ. 208.—Ἀνικανότης ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ παροχαὶ Ι.Κ.Α.· ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατ' ἀ.ν 1846|1951 κλπ. Βλ. εἰς λ. ***Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις***.—Εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου καὶ ἐργατικὰ ἀτυχήματα· εὐθύνη ἐναντι Ι.Κ.Α. τοῦ ὑπαιτίου τοῦ θανάτου ἢ βλάβης τῆς ὑγείας ἢ σωματικῆς ἀκεραιότητος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου· εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργαζομένου συνταξιούχου, ΝΖ σ. 1209.—Ἀπαλλαγὴ κατ' ἄρθρον 3 νόμου 1697|1951 Ο.Λ Π. ἀπὸ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἐργατῶν· ἔκτασις καὶ τῆς κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον εὐθύνης ἐπὶ ἀτυχήματος ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου ἢ παραβάσεως ὅρων ἀσφαλείας· ὑπόχρεον πρὸς ἀποζημίωσιν τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ΑΠ 151 σ. 479.—Ἐργατικὰ ἀτυχήματα μεταλλευτῶν· νόμος ΒΩΜΑ. Βλ. εἰς λ. ***Ταμεῖα*** (Μεταλλευτῶν).—Σύνταξις πολιτικῶς ἐπιστρατευθέντων δυνάμει ν.δ. 1185|1942 παθόντων ἐκ βιαίου συμβάντος κατ' ἐκτέλεσιν ἐργασίας εἰς σιδηροδρομικὰ δίκτυα· ἀποκλεισμὸς διπλῆς συντάξεως παρὰ τοῦ δικτύου· ἔκτασις, ΑΠ 235 σ. 726.

Ἐργατικαὶ διαφοραί. *1. Γενικά*. Ἐπὶ τῶν σχεδιαζομένων τροποποιήσεων τῆς ἐργατικῆς δια-

δικασίας, Σημ. σ. 64.—Ἡ νέα Ἐργατική Δικονομία, Σημ. σ. 1000.

2. *Ἔκτασις ἐφαρμογῆς διαδικασίας ν. Γ΄ΩΟΔ΄.* Διαφοραὶ ἐκδικαζόμεναι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 184 σ. 340, Π 22205 σ. 341, Εἰσαγ. σ. 16, 410.—Ὑπαγωγὴ ἰδιωτικῶν ἀξιώσεων ἐκ σχέσεως ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ ἢ ἐν θανάτῳ αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων προσώπων κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου του, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, Π 22205 σ. 343, Π 36 σ. 524, Π 4304 σ. 906.— Ὑπαγωγὴ διαφορῶν ἐκ σχέσεως ἐργασίας, ὅταν ὁ βαθμὸς ἐξαρτήσεως εἶναι λίαν στενός· ὕπαρξις τοιούτου, ὅταν ὁ ἐκμισθωτὴς ἐργάζεται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ μισθωτοῦ εἰς χρόνον καὶ τόπον ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενον, ΑΠ 515 σ. 17, Π 1061 σ. 410, ΑΠ 367 σ. 894.—Ἀνυπαρξία στενοῦ δεσμοῦ ἐξαρτήσεως ἐπὶ ἀναθέσεως τῆς ἐπὶ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον διεξαγωγῆς καὶ ἐπιμελείας ὡρισμένων ὑποθέσεων, ΑΠ 515 σ. 17.—Ὑπαγωγὴ ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων ἐκ σχέσεως ἐργασίας εἴτε κυρίων, εἴτε παρεπομένων, ἤτοι καὶ ἐκείνων αἵτινες, ἐπιστηριζόμεναι εἰς τὸν νόμον, συνδέονται ἀρρήκτως πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ λόγου γενέσεως αὐτῶν, Π 184 σ. 340.—Ὑπαγωγὴ διαφορῶν ἐκ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ οὐχὶ δημοσίου δικαίου, ΑΠ 101 σ. 387, ΑΠ 104 σ. 415, Π 4161 σ. 976. Βλ. περιπτώσεις εἰς λ. *Δημοσίου δικαίου σχέσις.*—Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς διαδικασίας νὰ πηγάζουν αἱ ἀξιώσεις ἐκ συμβάσεως ἐργασίας, Π 22205 σ. 343.—Ὑπαγωγὴ καὶ ἀξιώσεων ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας βάσει ἀρχῶν ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Εἰσαγ. σ. 16, 1076, Π 2081 σ. 952, Π 3 σ. 958.—Ὁμοίως ὑ π α γ ω γ ὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν: πάσης ἀξιώσεως μισθωτοῦ, πηγαζούσης ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ζημία ἀπορρέει ἐκ τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσεως ἐργασίας, Π 2081 σ. 952.—... πάσης διαφορᾶς πηγαζούσης ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 3239]1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, Π 2081 σ. 952.—... ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως διὰ στέρησιν ἀσφαλιστικῆς παροχῆς λόγῳ μὴ ἐγκαίρου ἐπικολλήσεως ἐνσήμων Ι.Κ.Α εἰς ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον, Εἰσαγ. σ. 81, Π 4133 σ. 81.—... ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 57 Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας Π 184 σ. 340.—... διαφορῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112 καὶ ἀγωγῆς ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ λόγῳ τῆς ὑπὸ τούτου ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 1885 σ. 458, Εἰσαγ. σ. 457, 466.—... διαφορᾶς περὶ τὸ πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας τοῦ ἄρθρου 2 νόμου 2112 (καὶ 678 Α.Κ.), Π 1970 σ. 466, Π 4328 σ. 857.—... καὶ ἀνταγωγῆς, Π 1885 σ. 458.—... καὶ ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς περὶ ὑπάρξεως ὡρισμένου δικαιώματος ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, Π 36 σ. 524, Π 4328 σ. 857.—... ὡς περὶ ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, λόγῳ ἀθετήσεως συμβάσεως, Π 36 σ. 524.—... ἀγωγῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 108 Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ.· ἀλληλοβοηθητικοῦ ἢ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ μέλους αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς του, Π 1358 σ. 656.—... ἀγωγῆς μέλους κατὰ σωματείου ἕνεκεν ἀξιώσεως αὐτοῦ περὶ χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς οἱασδήποτε φύσεως, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς περὶ ἀποζημιώσεώς του, πηγαζούσης ἐξ ἀθεμίτων πράξεων τῶν ἐκπροσωπούντων τὸ σωματεῖον, Π 1358 σ. 656.—... ἀγωγῆς ἐργάτου φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος κατὰ ἐκφορτώσαντος ὑγρὰ καύσιμα οὐχὶ διὰ τῶν ἐργατῶν λιμένος, ἀλλὰ διὰ μηχανικῶν μέσων, πρὸς καταβολὴν ποσοστοῦ ἐπὶ τῆς διαφυγούσης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν κατ' ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 381]1936, ΑΠ 232 σ. 719, Π 4063 σ. 918.—... διαφορῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπὸ ἐπιτροπῆς φορτοεκφορτώσεων ἑκάστου λιμένος ἐκδιδομένων κανονισμῶν καὶ τιμολογίων, ΑΠ 149 σ. 721.—... ἀξιώσεως ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου δημιουργηθείσης σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας φορτοεκφορτωτοῦ ἐπὶ μὴ χρησιμοποιήσεως παρ' ἐργοδότου ἐφωδιασμένου δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, Π 22205 σ. 343, Π 780 σ. 777.—... διαφορᾶς ἐξ ἀρνήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ἐργασίας ὑπὸ μελῶν σωματείου ἐκδορασφαγέων κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7]1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, Π 4098 σ. 970.—Μὴ ὑ π α γ ω γ ὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν διαφορᾶς ἐκ συμβάσεως μισθώσεως ἔργου, Π 7843 σ. 1082.—... ἀξιώσεων μισθωτοῦ μετὰ πτώχευσιν ἐργοδότου δι' ἀποδοχὰς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως καὶ ἐντεῦθεν λόγῳ ἀκυρότητος αὐτῆς καὶ ὑπερημερίας τοῦ συνδίκου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀφορῶσιν εἰς πραγματικὴν παροχὴν ἐργασίας· ὑπαγωγὴ εἰς διαδικασίαν ἐπαληθεύσεως, Π 6 σ. 856.

3. *Ἀρμοδιότης κατὰ τόπον.* Συνδρομὴ μετὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 νόμου Γ΄ΩΟΔ΄ δωσιδικίας τοῦ τόπου παροχῆς ἐργασίας ἢ κατοικίας ἐναγομένου καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 22 Πολ. Δικ. δωσιδικίας τοῦ συναλλάγματος, καθοριζομένης ἐκ τοῦ τόπου καταρτίσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἔννοια τῆς κατ' ἄρθρον 22 ἐδ. 7 Πολ. Δικ. δωσιδικίας τόπου καταρτίσεως συμβάσεως, Π 4839 σ. 218.—Ἀρμόδιον κατὰ τόπον δικαστήριον δι' ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν· ἕδρα ἐπιχειρήσεως, Π 4304 σ. 906.

4. *Ἀγωγὴ στοιχεῖα· διάδικοι ἐπίδοσις.* Περιληπτικὴ ἔκθεσις ἐν τῇ ἀγωγῇ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀξίωσις, Π 1742 σ. 601, Π 780 σ. 777.—Ἀπαράδεκτον δικογράφου ἀγωγῆς περιλαμβάνοντος ἀνελλιπῶς τὰ στοιχεῖα τοῦ δικαιώματος κρίσις ὅμως περὶ τῆς πληρότητος τῶν δικογράφων οὐχὶ κατὰ τὸ αὐστηρῶς τυπικὸν μέτρον τῆς κοινῆς διαδικασίας, Π 780 σ. 777.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 533 §§ 3 καὶ 4 Πολ. Δικ. καὶ ἐν τῇ διαδικασίᾳ ν. Γ΄ΩΟΔ, Π 4063 σ. 918.—Ἀναγκαία ἔκθεσις περιστατικῶν θεμελιούντων ἀγωγὴν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐν τῷ εἰσαγωγικῷ τῆς δίκης δικογράφῳ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ὡρισμένον, ΑΠ 401 σ. 1241.—Ἀπαρά-

δεκτον μεταβολῆς βάσεως. Βλ. κατωτέρω παράγρ. 5.– Προϋπόθεσις παραστάσεως ἐπὶ δικαστηρίου κατ' ἄρθρον 67 Πολ. Δικ.· Ἴδιον καὶ ἄμεσον ἔννομον συμφέρον· ἀνομιμοποίητον σωματείου φορτοεκφορτωτῶν πρὸς διεκδίκησιν δι' ἀγωγῆς ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ δικαιωμάτων μελῶν του κατὰ ἐργοδότου, μὴ χρησιμοποιήσαντος ἐφωδιασμένους δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, Π 22205 σ. 343.–Ἀνυπόχρεον πλειόνων προσώπων, ἐχόντων διαφορὰς μετὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ὅπως ἐνάξωσι κοινῶς τὸ πρόσωπον τοῦτο, ἔστω καὶ ἂν εἰς πάσας τὰς διαφορὰς ἀνακύπτουν τὰ αὐτὰ πραγματικὰ καὶ νομικὰ γεγονότα· δικαίωμα ἐκ τοῦ ἄρθρου 70 Πολ. Δικ. πρὸς κοινὴν ἐνέργειαν· μὴ ἐνάσκησις τούτου οὐκ ἀντίθεσις εἰς ἄρθρ. 281 Α.Κ., ΑΠ 232 σ. 719.–Δικαστικαὶ δαπάναι μὴ οὐσης τῆς ὁμοδικίας ὑποχρεωτικῆς καὶ συνεπῶς μὴ ἐπιβαλλομένης τῆς συνεναγωγῆς δι' ἑνὸς δικαγράφου, Π 780 σ. 777.– Ἀκυρότης δικαγράφου ἀγωγῆς κατὰ πλειόνων προσώπων, μὴ συνδεομένων δι' ὁμοδικίας, Π 3891 σ. 1083.–Ἐνεργητικὴ νομιμοποίησις τοῦ σωματείου διὰ τὴν εἰσπραξιν ἐργατικῶν δικαιωμάτων, Π 4098 σ. 970.–Παρέμβασις διὰ προσεπικλήσεως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 5788 σ. 1127.–Προθεσμία ἐπιδόσεως ἐργατικῆς ἀγωγῆς· ἄρθρον 5 ν. ΓΩΟΔ· ἀνάθεσις εἰς τὴν κρίσιν δικαστοῦ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀναλόγων προθεσμιῶν ἐπὶ κλήσεως διαδίκου, διαμένοντος εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, Π 3706 σ. 601.–Τρόπος ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐπὶ τῶν ἐν ἀλλοδαπῇ διατριβόντων, Π 3706 σ. 601, Π 2910 σ. 603,

5. ***Διαδικασία· προτάσεις· μεταβολὴ βάσεως ἀγωγῆς· ἀνταγωγή· ἀπόδειξις.*** Ἐφαρμογὴ κατ' ἄρθρον 20 νόμου ΓΩΟΔ καὶ ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ τῶν διατάξεων Πολ. Δικ., ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούουν, Π 3891 σ. 1083.– Δικαίωμα διαδίκων πρὸς κατάθεσιν προτάσεων καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικὸν μίσον ὑποβολῆς ἰσχυρισμῶν, Π 2020 σ. 653.–Ἔλλειψις ἀκυρότητος ἐργατικῆς διαδικασίας ἐκ τῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ὑποβολῆς προτάσεων, περιεχουσῶν ἰσχυρισμοὺς μὴ προταθέντας διὰ ζώσης, ΑΠ 249 σ. 710.–Ἀπαράδεκτον προτάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος νέων γεγονότων μὴ περιεχομένων ἐν τῇ ἀγωγῇ· ἔρευνα τούτου ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐξ ἐπαγγέλματος, ΑΠ 80 σ. 469, Π 1742 σ. 601, Π 2305 σ. 645, ΑΠ 327 σ. 860, ΑΠ 401 σ. 1241, Πρδρ. 547 σ. 1196. Βλ. καὶ κατωτέρω παράγρ. 7.–Παραδεκτὴ ἄσκησις ἀνταγωγῆς διὰ τῶν προτάσεων, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξίωσις πηγάζει ἐκ τῆς μετὰ τῆς ἐναγούσης ὑπαρξάσης σχέσεως ἐργασίας ὑπαγωγὴ καὶ ἀνταγωγῆς εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 1885 σ. 458.–Ἀδέσμευτον ἐργατικοῦ δικαστοῦ ἐκ διαδικαστικῶν τύπων, ΑΠ 7 σ. 199, ΑΠ 130 σ. 453, ΑΠ 327 σ. 860, Π 4341 σ. 861, Εἰσαγ. σ. 1083.–, ἀναγομένων εἰς τὰ μέσα ἀποδείξεως καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν αὐτῶν δύναμιν· ἰσχὺς πάντοτε τοῦ ὀξιώματος μὴ ἐπιδικάσεως πλέον αἰτηθέντος, ΑΠ 7 σ. 199.–Ἀδέσμευτον ἐκ διαδικαστικῶν τύπων καὶ τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάζοντος Πρωτοδικείου, ΑΠ 130 σ. 453, ΑΠ 327 σ. 860.– Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 81 σ. 529.–Ἀνεπίτρεπτον ἀναβολῆς δίκης κατ' ἄρθρον 172 Πολ. Δικ., μὴ συγχωρουμένης ἐκδόσεως προδικαστικῆς ἀποφάσεως, Π 929 σ. 404.– Κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ μὴ ἀναβολῆς τῆς δίκης κατ' ἄρθρον 172 Πολ. Δικ., ΑΠ 232 σ. 719.–Παραδεκτὴ ἐκτίμησις ἐνόρκων βεβαιώσεων ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ΑΠ 21 σ. 150, ΑΠ 218 σ. 637, ΑΠ 81 σ. 529.–Χρόνος προσαγωγῆς ἐγγράφων ἐφαρμογὴ ἄρθρων 155, 170, 253, 254 391 καὶ 430 § 1 Πολ. Δικ. καὶ ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ· προσαγωγὴ ἐγγράφων πρὸς ἀπόδειξιν οὐσιώδους πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ· λῆψις ὑπ' ὄψιν κατόπιν ἐπικλήσεως· κατάθεσις κατ' ἄρθρον 559 Πολ. Δικ. ὑποχρεωτικῶς μετὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων ἐντὸς τῆς πρὸ τῆς ἡμέρας συζητήσεως τασσομένης προθεσμίας ἢ ἐν περιπτώσει βραδείας καταθέσεως ἐντὸς τῆς τασσομένης δυο τὸ πολὺ πλήρων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συζητήσεως προθεσμίας, ΑΠ 481 σ. 217.–Ἀνυπόχρεον ἐργατικοῦ δικαστοῦ ἐν περιπτώσει προσβολῆς ἐγγράφου ὡς πλαστοῦ ὅπως ἀκολουθήσῃ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 153 ἐπ. 452 Πολ. Δικ.· κρίσις ἐκ τῶν ἐνόντων περὶ τῆς πλαστότητος καὶ κατ' οὐσίαν τῆς διαφορᾶς προσβολὴ ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ὡς πλαστοῦ, Π 4341 σ. 861.– Ἀνυπόχρεον ἐργατικοῦ δικαστοῦ πρὸς ἐπιβολὴν ὅρκου ἐπαγομένου ὑπὸ μὴ αὐτοπροσώπως παρισταμένου διαδίκου καὶ εἰς μὴ αὐτοπροσώπως παριστάμενον διάδικον, Π 929 σ. 404, ΑΠ 218 σ. 637.–Ἀνυπόχρεον ἐπιβολῆς ὅρκου τὸ πρῶτον διὰ τῶν προτάσεων ἐπαγομένου, Π 2702 σ. 648.–Ἐκτίμησις ὑπὸ δικαστοῦ τῆς παρολείψεως αὐτοπροσώπου ἐμφανίσεως τοῦ διαδίκου, καίτοι εἰδικῶς προσκληθέντος ὅπως ἐμφανισθῇ καὶ δώσῃ ἐπαγόμενον ὅρκον· ἀνυπόχρεον ἐπιβολῆς εἰς τοῦτον ἐπαγομένου ὅρκου, ΑΠ 130 σ. 453.–Προθεσμίαι πρὸς ἀπόδοχὴν καὶ δόσιν ὅρκου· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 193 ἐδ. 2 Πολ. Δικ.· παραμέλησις δόσεως δικαστικοῦ ὅρκου ὑπὸ τοῦ κοινοποιήσαντος τὴν ἀπόφασιν ὁμόσοντος· ἔλλειψις συνεπείας ἐκπτώσεως δικαίωμα δόσεως εἰς ἄλλην δικάσιμον μετὰ νέαν δήλωσιν ἀποδοχῆς καὶ προσδιορισμὸν δικασίμου· ὑποβολὴ ὑπὸ ὁμόσοντος αἰτήσεως πρὸς τὸ Δικαστήριον περὶ παρατάσεως προθεσμίας πρὸς ὁρκοδοσίαν· οὐ παραίτησις δικαιώματος πρὸς δόσιν, οὐδὲ ἐκδικασμένου ἐκ τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως, Π 1752 σ. 603.–Ἐνστασις συμψηφισμοῦ πρὸς μισθὸν ἀπαιτήσεως ἐργοδότου διὰ δολίως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ προξενηθεῖσαν ζημίαν· πρότασις παρ' Ἐφέτῃ· κρίσις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ οὐχὶ βάσει τῶν ἐν τῇ Πολιτικῇ Δικονομίᾳ ἀποδεικτικῶν μέσων, Π 18524 σ. 32, Π 775 σ. 96.–

6. ***Ἀπόφασις.*** Βλ. καὶ λ. ***Ἐκδικασμένον, Προσωπικὴ ἐκτέλεσις.***– Ἀνεπίτρεπτον ἐκδόσεως προδικαστικῆς, Π 929 σ. 404.–Καταδίκη ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολ. Δικ. διὰ χρηματικῆς· μὴ ἀπαγγελία προσωπικῆς κρα-

τήσεως κατ' άντιπροσώπων νομικών προσώπων κατ' άρθρον 1003 Πολ. Δικ., Π 1970 σ. 466.—Απόρριψις άγωγῆς ὡς ἀναρμοδίως εἰσαχθείσης ἐλλείψει στενοῦ δεσμοῦ ἐξαρτήσεως· οὐ παραπομπὴ εἰς ἁρμόδιον δικαστήριον κατ' ἄρθρον 25 Πολ. Δικ., Π 1061 σ. 410.—Ἀναγνώρισις ἡμερῶν ἐργασίας διὰ θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως ἐκ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας δι' ἀποφάσεως νόμου ΓΨΟΔ'· δέσμευσις καὶ τοῦ Ταμείου παρεμβάντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν δίκην, ΣΕ 1080 σ. 870.

7. '*Ανακοπή' ἔφεσις' ἀναίρεσις*. Βλ. καὶ λ. '*Ἀναίρεσις* (Πολ. Δικ.), '*Ανέλεγκτον*, '*Ἔφεσις*. Συγχωρητὴ ἀνακοπὴ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεων ἐργατικῆς διαδικασίας μόνον ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἐρημοδικίας, Π 2910 σ. 603, Π 4341 σ. 861.—Δικαίωμα ἐφέσεως κατὰ μὴ ἐπιδοθείσης ἀποφάσεως· ὑπαγωγὴ κατ' ἄρθρον 756 § 2 Πολ. Δικ. εἰς τὴν συνήθη παραγραφήν· τίς νοεῖται ὡς τοιαύτη ἡ 30ετὴς καὶ οὐχὶ ἡ εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἀχθὲν εἰς δίκην δικαίωμα· συνήθης κατ' Α.Κ ἡ 20ετής, ΑΠ 371 σ. 911.—Ὅροι ἀσκήσεως ἀντεφέσεως· πολλαπλῆ χρῆσις τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, Π 775 σ. 96.—Κρίσις πρωτοβαθμίου δικαστηρίου περὶ ὑπάρξεως συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, μὴ προσβληθεῖσα δι' ἐφέσεως· μὴ ἔρευνα ὑπὸ Ἐφετείου, ΑΠ 26 σ. 279.—Ἀνεπίτρεπτος καὶ ὑποβολὴ εἰς Ἐφετεῖον κατ' ἄρθρα 160, 742 § 2 καὶ 747 Πολ. Δικ., ἐφαρμοστέα καὶ ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ, αἰτήσεων καὶ προτάσεων, μεταβαλλουσῶν τὴν ἀγωγὴν ἐπιτρεπτοὶ ἰσχυρισμοί, Π 1742 σ. 601, Πρδρ. 547 σ. 1196.—Ἀπαράδεκτον κατ' ἄρθρον 160 Πολ. Δικ τῶν μὴ προταθέντων τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίασιν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν· ἐπιτρεπτὴ ἡ βραδυτέρα προβολὴ τῶν ἀποδεικνυομένων παραχρῆμα ἐγγράφως τοιούτων ἰσχυρισμῶν· ἐφαρμογὴ αὐτῶν καὶ διὰ τὴν ἐκκλητὸν δίκην, ὑφ' ἣν ἐκτασιν καὶ εἰς τὴν πρωτόδικον· πρότασις τὸ πρῶτον παρ' Ἐφετείῳ ἰσχυρισμοῦ περὶ κατολογισμοῦ εἰς μισθὸν ἄλλοθεν κερδηθέντων· ἀπόδειξις ἐγγράφως, ΑΠ 327 σ. 860.—Παραδεκτὴ πρότασις τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου διὰ ζημίαν δολίως προξενηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ Π 18524 σ. 32, Π 775 σ. 96—... ὁμοίως ἐνστάσεως ἀκυρότητος συμβάσεως ἐργασίας ἀλλοδαποῦ λόγῳ ἐλλείψεως νομίμου ἀδείας, ὡς ἀναγομένης εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν αὐτεπαγγέλτως ἔρευνα πρὸ τῶν λοιπῶν ἰσχυρισμῶν καὶ ἂν ἔτι προτείνεται ἐπικουρικῶς, Π 775 σ. 96, Εἰσαγ. σ. 95.—Δυνατὴ πρότασις παρ' Ἐφετείῳ ἐνστάσεως ἀκυρότητος συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας, μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως, ΑΠ 54 σ. 284.—Ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον ἐνώπιον Ἐφετείου ἰσχυρισμὸς περὶ ἀκυρότητος διοικητικῆς περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ πράξεως κατ' ἄρθρα 160, 747 Πολ. Δικ., Π 14590 σ. 770.—Ἀπαράδεκτον προβολῆς τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἐνστάσεως περὶ μὴ ὑποβολῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης, Πρδρ. 547 σ. 1196.—Ἐρημοδικία διαδίκου ἐν β' βαθμῷ ἐργατικῆς διαδικασίας· ὑποχρέωσις δικαστηρίου πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς διαφορᾶς, Π 5640 σ. 949.—Θέματα διαδικασίας κατ' ἔφεσιν καὶ προβολῆς ἰσχυρισμῶν. Βλ. ἀνωτέρω παράγρ. 5 'Απαράδεκτον δι' ὑποθέσεις διαδικασίας νόμου ΓΨΟΔ' λόγου ἀναιρέσεως ἀφορῶντος εἰς μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν ἐνστάσεων ἐξαιρέσεως μαρτύρων, ΑΠ 81 σ. 529.—Λόγοι ἀναιρέσεως ἀπαράδεκτοι κατ' ἀποφάσεως διαδικασίας νόμου ΓΨΟΔ', ΑΠ 327 σ. 860.

'Εργατικὴ 'Εστία. Σύνθεσις Διοικητικοῦ Συμβουλίου· εὐχέρεια Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἀνασυγκρότησιν Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰς διατάξεις εἴτε τοῦ νόμου 3467]1955, εἴτε τοῦ ν.δ. 3710]1957· παράνομος ὅμως νέα ἀνασυγκρότησις, ὡς ἐξαντληθέντος διὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΣΕ 61 σ. 222.—Εἰσφορὰ ὑπὲρ· κύκλος ὑποχρέων· ἐπιβάρυνσις παντὸς ἐργοδότου· ἑρμηνευτικὴ διάταξις ἄρθρου 14 § 2 εδ. 3 νόμου 2510]1953 περὶ ἐννοίας ὑποχρέων ἐργοδοτῶν ὑπαγωγὴ καὶ Τραπεζιτικῶν Ὀργανισμῶν, ἐν οἷς καὶ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα· ἔλλειψις ὑπαιτίου καθυστερήσεως ὡς προϋποθέσεως τῆς προσθέτου διὰ καθυστέρησιν ἐπιβαρύνσεως, ΑΠ 51 σ. 272.—Εἰσφοραὶ ἐπὶ δώρου Πάσχα 1960, Ἔγκ. σ. 615.—Διορισμὸς Διοικητικοῦ Συμβουλίου δι' ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τῆς ὑποβολῆς τῶν διαριστέων ὡς ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων ἀνηκούσης εἰς μόνην τὴν Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ ὄχι καὶ εἰς ἑτέρας παρομοίας ἐργατικὰς ὀργανώσεις· ἀκύρωσις σχετικῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΣΕ 1703 σ. 863.

'Εργατικὴ κατοικία. Βλ.λ. *Κατοικία 'Εργατική*.

'Εργατικὴ νομοθεσία. Πηγαὶ καὶ μέθοδος Ἐργατικοῦ Δικαίου, ΝΖ σ. 4.—Νομοθετικὴ πολιτική, Σημ. σ. 256.—Ἡ νέα 'Εργατικὴ Δικονομία, Σημ. σ. 1000.—Ἡ 'Εργατικὴ νομοθεσία μας, Σημ. σ. 1112.—Παραβάσεις ἐργατικῆς νομοθεσίας, Σημ. σ. 1359.—Μικρὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα καὶ ἐργατικὴ νομοθεσία, ΝΖ σ. 170.

'Εργοδόται. Βλ. λ. '*Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 4 ἐπ.), *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. I.E').

'Εργολαβία δίκης. Βλ. λ. *Δικηγόροι*.

'Εργολάβοι. Βλ. λ. '*Εργα*.

'Εργοστάσια. Φύλακες· ἐργατικὴ ἰδιότης· νόμιμος μισθός, Π 203 σ. 87, ΑΠ 107 σ. 348.—Μακαρονοποιίας· ἀπαγόρευσις κατ' ἀ.ν. 2018]1939 ἀπασχολήσεως ἀνασφαλίστων ὑποχρεωτικῇ ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως 'Αστεργατῶν κλπ.' τίνας ἀφορᾷ ἡ διάταξις, ΣΕ 544 σ. 609.—Ἀμοιβὴ πιστοῦ μακαρονοποιείου μετ' ἐγκατάστασιν αὐτομάτου ζυμωτηρίου, Α.Π. 37 σ. 723.—Ἔγκυρος συμφωνία περὶ ἐργασίας θερμαστοῦ κατὰ χρόνον λειτουργίας μηχανήματος, Π 7862 σ. 1191.—Πλύσις στρατιωτικοῦ ἱματισμοῦ εἰς ἐργοστάσιον· ἔλλειψις δικαιώματος ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, Π 5843 σ. 1205. Βλ. καὶ λ. *Βιομηχανίαι* καὶ

τά λοιπά κατ' ίδίαν θέματα εἰς τάς οἰκείας λέξεις.

Ερημοδικία. Ἐν β' βαθμῷ κατ' ἐργατικήν διαδικασίαν· ἔρευνα κατ' οὐσίαν τῆς διαφορᾶς, Π 5640 σ. 949.—Ἄκυρος συγχωρητή ἀνακοπή κατ' ἐργατικήν διαδικασίαν. Π 2910 σ. 603, Π 4341 σ. 861.

Ερμηνεία. Συλλογικῆς συμβάσεως ἡ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἐξουσία Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, ΣΕ 577 σ 386, ΣΕ 578 σ. 389, ΣΕ 1091 σ. 619, Π 8961 σ. 1062, ΣΕ 1896 σ. 1306, Π 14909 σ. 1446.—Συμβάσεων καὶ πάσης δικαιοπρακτικῆς ἐνεργείας κατ' ἄρθρον 200, ΑΠ 253 σ. 714.—Ἑρμηνευτική διάταξις ἄρθρου 6 ν.δ. 4025]1959· ἐφαρμογή καὶ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 344 σ. 1140.

Εστία Εργατική. Βλ. λ. ***Εργατική Εστία***.

Εστιατόρια. Σερβιτόροι· χαρακτήρ ὡς ἐργατῶν· ἀποζημίωσις ἐπί καταγγελίας συμβάσεως· ἐφαρμογή β.δ. 16.7 1920, ΑΠ 493 σ. 26, Εἰσαγ. σ. 25.—Ἐφοδιασμός ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων διά βιβλιαρίου ὑγείας· ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας δι' ἔλλειψιν τοιούτου· δικονομική μορφή ἐνστάσεως· ἐξέτασις αὐτεπαγγέλτως· βάρος ἀποδείξεως, ΑΠ 493 σ. 26.—Σερβιτόροι· χαρακτηρισμός ὡς ἐργατῶν· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 8 ν.δ. 3789]1957· οὐ δικαίωμα μειωμένης ἀποζημιώσεως ἐν ἀποχωρήσει, Π 7837 σ. 145.—Λειτουργία καὶ διαχείρισις ἐστιατορίου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐσιτίζοντο ὑπάλληλοι τῆς Η.Ε.Α.Π., ΑΠ 418 σ. 352.—Συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἀπό 15.7.1939 περί ἀποδοχῶν προσωπικοῦ ἐστιατορίων κλπ., ὡς ἀντικατεστάθη διά τῆς ἀπό 1.12.1949 ὁμοίας· ἔννοια δικαιώματος εἰδικῆς ἀμοιβῆς σερβιτόρων ἐκτάκτως προσλαμβανομένων εἰς δεξιώσεις καὶ ἐπίσημα γεύματα, ΑΠ 209 σ. 723.—Παροχή ἐργασίας ὑπό σερβιτόρου ἐστιατορίου, ἀμειβομένου διά φιλοδωρημάτων· ἀξίωσις συμπληρώσεως ἀποδοχῶν μέχρι νομίμου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας, Π 4630 σ. 907.—Νόμιμοι ἀποδοχαί μαγείρων, λαντζιέρηδων ποσοστά σερβιτόρων, Ἔγγρ. σ. 1038.—Ἀσφάλισις μισθωτῶν ἐστιατορίων· ὅροι δικαιώματος ἀσφαλιστικῆς παροχῆς· ἐγγραφή εἰς μητρῷον ἠσφαλισμένων, Γν.Σ. σ. 1100.

Εταιρεῖαι. Βλ. καὶ λ. ***Αεροπορία***, ***Ανώνυμος Εταιρεία***, ***Διευθύνται***, ***Ηλεκτρικαί Επιχειρήσεις***, ***Συλλογικαί συμβάσεις εργασίας***, ***Τράπεζαι***, ***Υδάτων Εταιρεία***.— Διάκρισις συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἑταιρείας, ΑΠ 38 σ. 330, ΝΖ σ. 313, Π 4779 σ. 1251.—Παροχή ἐξηρτημένης ἐργασίας εἰς ἑταιρείαν ὑπό ἑταίρου αὐτῆς, ΑΠ 38 σ. 330.—Σύμβασις περί Συνεργατικῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν καὶ Τυπογράφων πρός ἔκδοσιν ἐφημερίδος· χαρακτήρ ὡς ἑταιρείας· κῦρος ἀπό τῆς ἀπόψεως τηρήσεως τῶν περί ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων καὶ περί ὑγιεινῆς τῶν τυπογραφείων κειμένων διατάξεων, Γν.Σ. σ. 492.—Εὐθύνη ὁμορρύθμων ἑταίρων ἐκ τοῦ ἄρθρου 22 Ἐμπορικοῦ Νόμου· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπό μή ἐκπροσώπου· ἀκυρότης, Π 3204 σ. 954.

Ετεροδικία. Βλ. λ. ***Διεθνές Δίκαιον***.

Ετοιμότης πρός ἐργασίαν. Βλ. λ. ***Εργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 1).

Εφεδροι. Βλ. λ. ***Ανάπηροι***, ***Νεοπολεμισταί***, ***Παλαιοί πολεμισταί***, ***Στράτευσις***, ***Στρατιωτική ὑπηρεσία***.

Εφεσις. Βλ. καὶ λ. ***Εργατικαί διαφοραί*** (παράγρ. 7, 5'. Ἄσκησις κατ' ἄρθρον 744 Πολιτικῆς Δικονομίας· κατά τίνων ἀπευθύνεται· εἰδικῶς ἐπί ἀδιαιρέτου δικαίου, Π 4844 σ. 325.—Ἀπρόσβλητον ἀποφάσεως γενομένης ἀποδεκτῆς, ΑΠ 128 σ. 661. Βλ. καὶ λ. ***Αποδοχή***.—Ἀνεπίτρεπτος ἐπανειλημμένη ἄσκησις τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατ' ἀποφάσεως, ἔστω καὶ ἂν στηρίζηται εἰς ἄλλους λόγους ἢ στρέφεται κατ' ἄλλου κεφαλαίου, ἐκτός ἂν ἀπερρίφθη διά λόγους τυπικούς, ΑΠ 199 σ. 662.—Δικαιούμενοι εἰς ἔφεσιν καὶ παράστασιν κατά τήν ἐκκλητον δίκην· ἄρθρα 740, 741 Πολιτικῆς Δικονομίας· ἀπόφασις Πρωτοδικείου περί διαλύσεως σωματείου ἔλλειψις δικαιώματος ἐφέσεως τοῦ μή κληθέντος ἵνα παραστῇ, οὔτε παραστάντος σωματείου κατά τό ἄρθρον 740 ἐν συνδυασμῷ πρός ἄρθρον 741 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζομένου τούτου καὶ ἐπί τῶν κατά τήν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἀποφάσεων, Ε 971 σ. 594.—Κατ' ἀποφάσεως Εἰρηνοδικείου ἐπί διαφορᾶς νόμου 3514· ἁρμοδιότης Προέδρου Πρωτοδικῶν ἐκδίκασις, Πρδρ. 3091 σ. 592.—Κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδικείου περί ἀναγνωρίσεως σωματείου ὑπό τοῦ ἐποπτεύοντος μή ἐργατικά σωματεῖα Νομάρχου, Ε 448 σ. 654.—Κατ' ἀποφάσεως περί ἰατρικῆς ἀμοιβῆς· δέν ὑπόκειται εἰς κατάθεσιν προστίμου, Πρδρ. 430 σ. 35.—Δικαίωμα ἐφέσεως κατά μή ἐπιδοθείσης δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπαγωγή εἰς συνήθη παραγραφήν κατ' ἄρθρον 756 § 2 καὶ τοῦ εἰς δίκην ἀχθέντος δικαίου· ἔννοια συνήθους παραγραφῆς· ὑπό ἰσχύν Ἀστικοῦ Κώδικος τῆς εἰκοσαετοῦς, ΑΠ 371 σ. 911.—Ἀπαράδεκτον νέων ἰσχυρισμῶν κατ' ἄρθρον 160 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 1 νόμου 980]1946· ἐφαρμογή καὶ διά τήν ἐκκλητον δίκην, ὑφ' ἣν ἔκτασιν καὶ διά τήν πρωτόδικον, ΑΠ 327 σ. 860.—Ἀναστολή ἀποφάσεως μετ' ἄσκησιν ἐφέσεως. Βλ. λ. ***Προσωρινή Εκτέλεσις***.— Ἀντίφασις· ὅροι ἀσκήσεως· ἀπαγόρευσις πολλαπλῆς χρήσεως τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατ' ἀποφάσεως· προϋπόθεσις, Π 775 σ. 96.—Κατ' ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου· προθεσμία κατ' ἄρθρον 12 νόμου 3239]1955· μή ἐφαρμογή προθεσμίας Κώδικος νόμων περί δικῶν Δημοσίου, ΣΕ 2209 σ. 138.—Κατ' ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ΣΕ 2361 σ. 163.—Κατ' ἀποφάσεων πειθαρχικῶν συμβουλίων περί ἀπολύσεως· ἁρμοδιότης Τμήματος Κανονισμῶν Ἐργασίας, Γν.Σ. σ. 930.

Εφημερίδες. Βλ. λ. ***Τύπος***.

Εφημεριδοπῶλαι. Ἀσφάλισις τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, Ἔγκ. σ. 985.

Εφημερὶς Κυβερνήσεως. Βλ. λ. ***Δημοσίευσις***.

Ζ

Ζαχαροπλαστεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 228 — Σερβιτόροι: χαρακτηρισμὸς ὡς ἐργατῶν. Π 5554 σ. 1198. Βλ. καὶ λ. *Ἐστιατόρια*.

Ζημίαι. Βλ. λ. *Ἀδίκημα* (Ἀστ.), *Ἀποζημιώσεις*, *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 3, 11), *Ἐργατικὰ ἀτυχήματα*, *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι.Δ').

Ζυγιστοί. Δήμων ἐπὶ ποσοστοῖς· ἡμερομίσθιον ἑορτῶν. Π 6022 σ. 1258, ΑΠ 469 σ. 1375.

Ζυθεστιατόρια. Βλ. λ. Ἐστιατόρια.

Ζυθοποιΐα. Ἀσφάλισις προσωπικοῦ· παροχαί, ΣΕ 681 σ. 613.

Ζωγράφοι. Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν· μισθολόγιον, Γνωδ. νμθ. σ. 363.—Χρησιμοποίησις γυναικὸς ὡς μοντέλλου διὰ ζωγραφικοὺς πίνακας· ἐπιτρεπομένη ἐργασία ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἄρθρου 648 Α.Κ.· νόμιμος ἀξίωσις μισθοῦ. Π 2020 σ. 653.

Ζώνη Ἐλευθέρα. Συντάξεις προσωπικοῦ, ΑΠ 399 σ. 1321.

Η

Ἠθη συναλλακτικά. Βλ. λ. *Καλὴ πίστις*.

Ἠθική βλάβη. Βλ. λ. *Ἱκανοποίησις χρηματική*.

Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις. Βλ. καὶ λ. *Τιμαὶ ἐξ.* —Μεταβίβασις ἠλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς Δ.Ε.Η. καὶ ἀποζημιώσεις προσωπικοῦ· ἀπόλυσις λόγῳ καταργήσεως θέσεως καὶ συνταξιοδότησις δημοτικῶν ὑπαλλήλων· Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ συνεπείᾳ μεταβιβάσεως ταύτης εἰς Δ.Ε.Η.· οὐ δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως, Γν. Σ. σ. 235.—Ἐπιβολὴ προστίμου εἰς τροχιοδρομικοὺς Η.Ε.Μ., κατ' ἄρθρον 80 Κανονισμοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας διὰ παραβάσεις τούτου· ἐπιβολὴ ἀργίας κατ' ἄρθρον 81· δικαίωμα Ἑταιρείας πρὸς ἔκδοσιν ἐγγράφων Κανονισμῶν πρὸς καθορισμὸν τρόπου παροχῆς ἐργασίας καὶ συνεπειῶν παραβάσεως· ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ προσδιοριζούσης ποῖος ὁ Κανονισμὸς καὶ ποῖα ἡ βάσει αὐτοῦ ἐκδοθεῖσα διαταγή, ΑΠ 489 σ. 351.— Ἔκδοσις ἐγκυκλίου διαταγῆς Η.Ε.Μ. δυνάμει ἐξουσίας ἐργοδότου πρὸς καθορισμὸν τρόπου καὶ λεπτομερειῶν παροχῆς ἐργασίας δι' εὐόδωσιν ἀκοπῶν ἐκμεταλλεύσεως· Κανονισμὸς εἰσπρακτόρων· ὑποχρέωσις ἀναγραφῆς ἐπὶ φύλλων πορείας ἀριθμῶν εἰσιτηρίων διὰ μολυβοῖδος μελάνης· νόμιμος ἐπιβολὴ πειθαρχικῆς ποινῆς ἀργίας διὰ παράβασιν αὐτοῦ, ΑΠ 187 σ. 725.—Σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.· Κανονισμὸς ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν ἠλεκτροκινήτων σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων· δυνατὴ κατ' ἄρθρον 127 αὐτοῦ, ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, ἡ ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος θεώρησις ὡς παραιτηθέντος τοῦ ἀπουσιάσαντος τῆς θέσεως του ἄνευ προειδοποιήσεως ἢ ἄνευ αἰτίας ἀνωτέρας βίας πέραν τῶν τεσσάρων ἡμερῶν· ἀντίθετος πρὸς ἀρχὰς καλῆς πίστεως συμπεριφορὰ μισθωτοῦ πρὸς παρακώλυσιν τῆς κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν πληρώσεως τῶν νομίμων προϋποθέσεων θεωρήσεως τῆς ἀποχῆς ὡς παραιτήσεως· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 207 § 1 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, ΑΠ 98 σ. 530 — Ὑποχρεωτικὴ ἀπόλυσις προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. ἅμα συμπληρώσει ὁρίου ἡλικίας κατὰ τὴν διὰ νόμου 3954|1959 κυρωθεῖσαν σύμβασιν· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539|1945, ΑΠ 290 σ. 781.—Κανονισμὸς Ὑπηρεσιῶν Η.Ε.Μ.· πειθαρχικαὶ ποιναί, ἐν αἷς καὶ ἀπόλυσις, Π 2950 σ. 956.—Ἂν βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3954|1959 κυρωθείσης συμβάσεως δικαιοῦται ἀποζημιώσεως νόμου 2112|1920 τὸ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ὁρίου ἡλικίας ἀποχωροῦν προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ., Γν.Σ. σ. 1471.—Ἔκτασις ἐφαρμογῆς ὑπ' ἀριθ. 8|1959 ἀποφάσεως Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.· κάλυψις καὶ λυθείσῶν πρὸ δημοσιεύσεως τῆς συμβάσεων ἐργασίας, ΑΠ 182 σ. 510 — Ἐφαρμογὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2|1959 καὶ ἐπὶ προσωπικοῦ γραφείων Ἠλεκτρικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Δήμου, Ἔγγρ. σ. 989.— Λειτουργία καὶ διαχείρισις ἐστιατορίου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐστιάζοντο ὑπάλληλοι τῆς Η.Ε.Α.Π., ΑΠ 418 σ. 352.—Διατάξεις τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος Κανονισμοῦ σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν γραμμῶν περὶ ἀριθμοῦ μονίμου προσωπικοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσις μετὰ κατάργησιν θέσεως, ΑΠ 449 σ. 1319.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836|1951 εἰς Α.Ε. «Ἑλληνικοὶ Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι»· ῥύθμισις μισθοδοσίας ὑπὸ διατάξεων ἰσχυουσῶν διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικόν· διατήρησις σχέσεως καὶ ἀπόλυσις αὐτῶν· ὁδηγοὶ λεωφορείων Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ΑΠ 285 σ. 852.—Νόμιμος ἡ κατὰ Κυριακὰς ἐργασία εἰς ἐπιχειρήσεις ἠλεκτροφωτισμοῦ, Π 102 σ. 514.

Ἠλεκτροτεχνῖται. Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης· ὑπολογισμὸς χρόνου δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112 ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀδείας, Π 7681 σ. 90, Π 3949 σ. 975.—Διαιτητικὴ ἀπόφασις 13|1959 περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς· ἀναδρομικὴ ἰσχύς· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ λυθεισῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς συμβάσεων ἐργασίας, Π 7681 σ. 90, Εἰσαγ. σ. 89, ΑΠ 270 σ. 709. Contra: Ἔγγρ. σ. 305 — Παροχὴ γάλακτος εἰς ἐργαζομένους εἰς ἐργοστάσια ἢ ἀνθυγιεινοὺς χώρους, Π 919 σ. 522 — Παροχὴ εἰδῶν (φόρμας, ὑποδημάτων κλπ.) κατὰ διαιτητικὴν ἀπόφασιν 19|1956 δι' ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας· θεώρησις τοῦ ὅρου ὡς περιεχομένου τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων· ἀκύρωσις ἀντιθέτων συμφωνιῶν· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως διὰ φθορὰν ἰδίων ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων, Π 10268 σ. 1451.

Ἡλικία. Ἠσφαλισμένων Ι.Κ.Α.· ἀπόδειξις. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις*.— Ἀποχώρησις δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. λόγῳ ὁρίου ἡλικίας καὶ ἀσφάλισις Ι.Κ.Α.· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 85 ἀ.ν. 1854|1951, Ἔγκ. σ. 544, Γν.Σ. σ. 544.— Ὑποχρεωτικὴ ἀπόλυσις προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539|1945, ΑΠ

290 σ. 781.—Συμβάσεις μὲ ὅριον ἡλικίας· χαρακτηρισμὸς ὡς ὡρισμένου χρόνου· ἀνεφάρμοστον προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν ἐπὶ κανονισμῶν μὲ ὅριον ἡλικίας, ΑΠ 324 σ. 834. —Δυνατὴ παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ συμπληρώσαντος ὅριον ἡλικίας ἠσφαλισμένου Ι.Κ.Α., ΣΕ 1254 σ. 895.— Ὅριον ἡλικίας διὰ σύνταξιν γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1389.—Ἀποχώρησις μισθωτῶν μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας καὶ ἀποζημίωσις ἰνόμου 2112, Γν.Σ. σ. 1471.—Ἄλλα θέματα σχετικὰ πρὸς συνταξιοδότησιν βλ. εἰς σελ. 48, 224, 606, 733, 985.

Ἡμερομίσθια - Ἡμερομίσθιοι. Βλ. καὶ λ. ***Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*** — Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 228. —Ἡμερομίσθια Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως εἰς δημόσια κλπ. ἔργα, Ἔγγρ. σ. 1038.—Ἀναγωγὴ μηνιαίου μισθοῦ εἰς ἡμερομίσθια διὰ προσδιορισμὸν συντάξεως· διαίρεσις διὰ 25, ΣΕ 1500 σ. 1027.—Ἔννοια ἀμειβομένων δι' ἡμερομισθίου διὰ καταβολὴν ἡμερομισθίου ἑορτῶν ἐπὶ μὴ ἀπασχολήσεως· Βλ. λ. ***Ἑορταί.*** Ἐκτακτοι ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι καὶ ἐργάται Δημοσίου· ἀποζημίωσις ἐν ἀπολύσει κατὰ πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976]1947, Π 3054 σ. 961.

Θ

Θάνατος. Ἀναπήρου· οὐ δικαιώματα θεραπαινίδος πρὸς ἀποζημίωσιν, Γν.Σ. σ. 1033.—Χορήγησις οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς περίπτωσιν θανάτου δικαιούχου, Ἔγκ. σ. 1151.— Ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 72 σ. 335, ΑΠ 90 σ. 402, Π 41 σ. 405, ΑΠ 217 σ. 649.—Εὐθύνη ὑπαιτίου θανάτου ἠσφαλισμένου Ι.Κ.Α., ΝΖ σ. 1209.—Θανάτωσις προσώπου· χρηματικὴ ἱκανοποίησις· δικαιοῦχοι, ΑΠ 437 σ. 1325. —Θέματα σχετικὰ πρὸς συνταξιοδότησιν, βλ. εἰς σελ. 47, 488, 535, 795, 865, 866, 925, 926, 1093, 1144, 1151, 1391.

Θέατρα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια ταξιθετῶν, σερβιτόρων δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 232.

Θεραπαινίδες. Βλ. λ. ***Ἀνάπηροι.***

Θερμασταί. Ἔγκυρος συμφωνία ἐργασίας κατὰ χρόνον λειτουργίας ἀποστακτικοῦ μηχανήματος, Π 7862 σ. 1191.

Θητεία. Διοικητικοῦ συμβουλίου σωματείου, Πρδρ. 17439 σ. 277.—Ἐκτάκτου προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων· φύσις σχέσεως· ἀσφάλισις, ΑΠ 231 σ. 738.

Θύματα πολέμου Βλ. λ. ***Ἀνάπηροι.***

Θυρωροί. Πολυκατοικιῶν· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας· ἀναγκαία ἡ ἐνέργεια παρὰ πάντων ὁμοῦ τῶν συνιδιοκτητῶν, ἐφ' ὅσον ἡ λῆψις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἔχει ἀνατεθῆ εἰς καθωρισμένην πλειοψηφίαν τῶν μερίδων συνιδιοκτησίας διὰ παμψηφίας ἀκυρότης ἄλλως τῆς ὑπό τινων τῶν συνιδιοκτητῶν γενομένης καταγγελίας διὰ πάντας τοὺς συνιδιοκτήτας· νόμιμος μισθὸς μὴ ὑφισταμένης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως· πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, Π 4844 σ. 324.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, ΝΖ σ. 1274. —Πολυκατοικιῶν· ὑποχρεωτικὴ πρόσληψις ἀναπήρων ἢ θυμάτων πολέμου, Σημ. σ. 1296. —Ἐργοστασίων· νόμιμος μισθός· χαρακτὴρ ὡς ἐργατῶν, Εἰσαγ. σ. 87.—Καμπαρέ, βαριετὲ· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 232.—Ἐξωτερικῆς θύρας νοσοκομείων· νόμιμον ἡμερομίσθιον, Ἔγγρ. σ. 1038.

Ι

Ἰατροί. Ἀμοιβαὶ κατὰ ν.δ. 3623]1956· ἐπιτρεπτὴ συμφωνία καθορισμοῦ εἰς ποσὸν μικρότερον κατωτάτων ὁρίων, καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 29 ἀ.ν. 1595]1939, β. δ]γματος, ἐφ' ὅσον δὲν γίνεται πρὸς ἀθέμιτον συναγωνισμὸν καὶ διαφήμισιν· ἐφαρμογὴ ἰσχυούσης διατιμήσεως ἐν ἐλλείψει συμφωνίας ἰσχυρισμὸς περὶ ἐκμεταλλεύσεως ἀνάγκης ἰατροῦ κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως (ἄρθρ. 179 Α.Κ.), Πρδρ. Ἐφ. 430 σ. 35.—Παροχὴ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἐπικινδύνου ἐργασίας εἰς διευθυντάς, ἐπιμελητὰς καὶ βοηθοὺς κλινικῶν, ἰατρείων καὶ φυματιολογικῶν κλινικῶν, νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 1901 σ. 599.—Περίπτωσις ἐπισχέσεως ἐργασίας ἰατροῦ, ἐργαζομένου εἰς κλινικὴν καὶ ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματός του, Π 917 σ. 917.— Ἀποχώρησις ἢ ἀπομάκρυνσις κατ' ἐφαρμογὴν διατάξεων περὶ πολυθεσίας· ἀποζημίωσις, Π 1901 σ. 559, Ε 970 σ. 850, Π 4161 σ. 976, ΝΖ σ. 1295.— Συνέπειαι παραβάσεως διατάξεων περὶ πολυθεσίας· Κοινοτικὸς ἰατρὸς ἐπὶ μισθῷ κατέχων καὶ δευτέραν ἐμμισθον δημοσίαν θέσιν· συνέπειαι· αὐτοδικαία παραίτησις ἀπὸ κοινοτικῆς θέσεως, ἐὰν αὐτὴ εἶναι μεταγενεστέρα τῆς δημοσίας· ἀπόλυσις ἀπὸ δημοσίας θέσεως, ἐὰν αὐτὴ κατέχηται ἐν Ὑγειονομικῷ Κέντρῳ ὑποχρέωσις καὶ δικαίωμα Κοινότητος πρὸς διακοπὴν μισθοδοσίας καὶ πρὸς σύγχρονον ἀπόλυσιν· προϋπόθεσις ἡ πρὸς αὐτὴν ἀποστολὴ σχετικῆς εἰδοποιήσεως ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἰατρικοῦ Συλλόγου ἢ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου, Ε 1247 σ. 848.—Ἀπολύσεις καὶ ἀποζημιώσεις ἰατρῶν, ΝΖ σ. 1295.—Ἰδιωτικὰ ἰατρεῖα· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 234.— Μόνιμοι Ι.Κ.Α.· μονιμοποίησις κατὰ β.δ. 17.2. 1956 τῶν παρὰ ταῖς κλινικαῖς τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπηρετούντων ὡς διευθυντῶν τμημάτων ἢ ὡς ἐπιμελητῶν· οὐχὶ καὶ προσληφθέντων ὡς θεραπευτῶν· ρύθμισις μονιμοποιήσεως τούτων ὑπὸ ἄρθρου 12 § 3 τοῦ ἄνω δ]τος, ΣΕ 2081 σ. 44. —Ὑπαγωγὴ ἰατροῦ θεραπευτοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο. Κ.Α., ΣΕ 1692 σ. 984.—Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων· ἀσφάλισις, ΣΕ 2359 σ. 164.— Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν· σχέσις· τρόπος καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ἰατρῶν Ταμείου Ξενοδοχοϋπαλλήλων· δῶρα ἑορτῶν· ἄδειαι· πειθαρχικὴ δικαιοδοσία Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου Ἰατρικοῦ Συλλόγου, Γν.Σ. σ. 193.

-Σύμβασις έργασίας Ιατροῦ Ταμείου Άλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σιδηροδρομικῶν κλπ. ἐπιχειρήσεων· χαρακτήρ σχέσεως ὡς δημοσίου δικαίου· ἀναρμοδιότης ἐργατικοῦ δικαστοῦ δι' ἀξιώσεις, Π 4161 σ. 976.—Άδειαι ἰατρῶν, ὁδοντιάτρων Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, Γν.Σ. σ. 1153.

Ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια. Βλ. λ. *Ἐκπαιδευτήρια*.

Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι. Βλ. λ. *Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί*.

Ἰδιωτικὸν Διεθνὲς Δίκαιον. Βλ. λ. *Διεθνὲς δίκαιον*.

Ἰδιωτικοῦ δικαίου σχέσις. Βλ. λ. *Δημοσίου δικαίου σχέσις*.

Ἱδρύματα. Βλ. καὶ λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Νοσοκομεῖα, Ραδιοφωνία, Στράτευσις* (παράγρ. Β).—Μικρὰ φιλανθρωπικὰ καὶ ἐργατικὴ νομοθεσία, ΝΖ σ. 170.—«Ἀλεξανδράκεια Κληροδοτήματα»· σκοπός χαρακτὴρ ὡς ἐκμεταλλεύσεως· ἀποζημίωσις ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 233 σ. 644.—Κωφαλάλων· εἰσαγωγὴ τέκνων ἠσφαλισμένων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, ΣΕ 715 σ. 667.—Προστασίας δημοσίας ὑγείας· ἐφαρμογὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2]1959, Ἔγγρ. σ. 1038.

Ἱκανοποίησις χρηματική. Ἐπὶ ἀδικοπραξίας δι' ἠθικὴν βλάβην· ἔκτασις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 932 Α.Κ. διὰ πᾶσαν ἀδικοπραξίαν καὶ εἰς περίπτωσιν ἄρθρου 922 Α.Κ., καθιερουμένης παραλλήλου εὐθύνης προστήσαντος πρὸς τὴν τοῦ προστηθέντος· ἐνάσκησις τῆς ἀξιώσεως ἐπὶ θανατώσεως προσώπου ὑπὸ μελῶν οἰκογενείας, ἐν οἷς καὶ οἱ κατιόντες, ΑΠ 155 σ. 1005, ΑΠ 437 σ. 1325.—Κυριαρχικὴ κρίσις περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐπιδικαστέας· μὴ ἀναγκαῖον ὅπως ταχθῇ περὶ τούτου ἀπόδειξις· τίνα ληπτέα ὑπ' ὄψιν, ΑΠ 437 σ. 1325.—Ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος διὰ ψυχικὴν ὀδύνην· καὶ ἐπὶ ὀφειλομένου εἰς ἀμέλειαν ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος, Π 6317 σ. 1263.

Ἴση μεταχείρισις. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 6).

Ἰσότης. Βλ. λ. *Σύνταγμα*.

Κ

Καθαρίστριαι. Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κλπ.· ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου· ἁρμοδιότης, ΣΕ 1849 σ. 19.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 231.—Ξενοδοχείων ὕπνου· νόμιμοι ὧραι ἐργασίας, ΑΠ 274 σ. 790.

Καθυστέρησις. Ἀποδοχῶν· συνέπειαι. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί* (παράγρ. 8), *Ἐπίσχεσις ἐργασίας*.—Εἰσφορῶν· ρύθμισις ἐξοφλήσεως. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα*.—Εἰσφορῶν ὑπὲρ Ἐργατικῆς Ἑστίας πρόσθετος ἐπιβάρυνσις ἀνεξαρτήτως ὑπαιτιότητος, ΑΠ 51 σ. 272.—Συνδρομῆς σωματείου· συνέπειαι· νομιμοποίησις καθυστερούντων δι' αἴτησιν διορισμοῦ προσωρινῆς διοικήσεως, Πρβρ. 17439 σ. 277.—Βραδύτης καθορισμοῦ ἁμοιβῆς κατ' ἄρθρ. 659 Α.Κ. ὑπὸ ἐργοδότου· προσδιορισμὸς ὑπὸ δικαστηρίου κατ' ἄρθρ. 371 Α.Κ., ΑΠ 1506, σ. 461.—Ἀσκήσεως δικαιώματος, ἀπὸ ἀπόψεως ἄρθρου 281 Α.Κ., Π 4844 σ. 325, ΑΠ 263 σ. 776.

Καλὴ πίστις. Ἐν τῇ ἐκπληρώσει παροχῆς· ἄρθρον 288 Α.Κ., ΑΠ 514 σ. 37, ΑΠ 10 σ. 141, ΑΠ 98 σ. 530, ΑΠ 253 σ. 714, ΑΠ 187 σ. 725, Γν.Σ. σ. 946, ΝΖ σ. 1036, ΝΖ σ. 1184, Π 5479 σ. 1317.—Συμπλήρωσις ἀντικειμένου παροχῆς κατ' ἄρθρ. 280 Α.Κ., ΑΠ 514 σ. 37.—Στήριξις εἰς ἄρθρ. 288 Α.Κ. τῆς ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ΑΠ 10 σ. 141, ΑΠ 454 σ. 1439.—Κριτήριον καταχρήσεως δικαιώματος. Βλ. λ. *Κατάχρησις δικαιώματος*. — Ἑρμηνεία συμβάσεων κατ' ἄρθρ. 200 Α.Κ., ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 253 σ. 714.—Κριτήριον ἐκτιμήσεως ἀποχῆς μισθωτοῦ ὡς σιωπηρᾶς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 473 σ. 1382.—Διάφοροι περιπτώσεις ἐφαρμογῆς ἀρχῶν καλῆς πίστεως, ΑΠ 16 σ. 143, ΣΕ 552 σ. 484, ΑΠ 98 σ. 530, ΣΕ 675 σ. 614, ΣΕ 2358 σ. 158, ΑΠ 281 σ. 699, ΑΠ 400 σ. 1246, Π 5479 σ. 1317, Πρβρ. 63 σ. 969, Ἐπιστ. σ. 1056.

Καλλιτέχναι. Βλ. λ. *Ζωγράφοι*.

Καμπαρέ. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια προσωπικοῦ δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 232.

Κανονισμοί. Ἐργασίας· κατάρτισις καὶ ἔγκρισις κατὰ ν.δ. 3789]1957· διαδικασία· ἀκυρότης κανονισμοῦ ἐργασίας προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, μὴ τηρηθείσης τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3789]1957 προβλεπομένης διαδικασίας ἐγκρίσεως, Π 300 σ. 407, Π 1691 σ. 782.—Ἐργασίας κατὰ ν. δ. 3789]1957· κατάρτισις ὑπὸ Δημοσίου, Γν. Σ. σ. 421. — Πηγαὶ καὶ μέθοδοι τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου· κανονισμοί, ΝΖ σ. 4.—Δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων πειθαρχικῶν συμβουλίων· ἐσωτερικοὶ κανονισμοί· καταγωγή, περιεχόμενον, νομικὴ ἰσχύς· ἰσχύοντες νόμοι περὶ κανονισμῶν· ν. ΔΛ']1912, 3752]1929, 3789]1957· νομικὸς χαρακτὴρ τῆς ὑπὸ κανονισμοῦ ρυθμιζομένης σχέσεως· μελέτη σχετικῶν ἀποφάσεων· ἄρθρον 371 Α.Κ.· ἀνεφάρμοστον γενικῶς· δικαιοδοσία τακτικῶν δικαστηρίων· ἐφαρμοστέα ἄρθρα 201 ἐπ. Α.Κ., ΝΖ σ. 1113.—Ἐφαρμογὴ προθεσμίας ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198]1955 καὶ ἐπὶ ἀκύρου ἀπολύσεως ἐκ κανονισμοῦ, Π 2950 σ. 956.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων περὶ ἀπολύσεως ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, καθ' ἣν περίπτωσιν παρὰ τοῦ ἐν ἑκάστῳ Ὀργανισμῷ, Νομικῷ Προσώπῳ κλπ. ἰσχύοντος κανονισμοῦ διασφαλίζεται ἡ μονιμότης τοῦ μισθωτοῦ καὶ καθορίζεται ὅριον ἡλικίας ἀποχωρήσεως αὐτοῦ, ἀδιαφόρως ἂν ὁ κανονισμὸς ἔχῃ κυρωθῇ διὰ νόμου ἢ ἐπέχῃ θέσιν ἰδιωτικῆς συμβάσεως· κανονισμὸς προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος· χαρακτηρισμὸς συμβάσεων ἐργασίας μὲ ὅριον ἡλικίας ὡς ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 324 σ. 834. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 829.—Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τροχιοδρόμων καὶ σιδηροδρόμων, ἐκδοθεὶς κατ' ἐξουσιοδότησιν ν. ΔΚΗ]1912· ἰσχὺς ὡς νόμου, ΑΠ 489 σ. 352, ΑΠ 98 σ. 530.—Δι-

καίωμα Η.Ε.Μ. πρὸς ἔκδοσιν ἐγγράφων κανονισμῶν· περιεχόμενον, ΑΠ 489 σ. 352. ΑΠ 187 σ. 725.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ Η.Ε.Μ. μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας κατὰ κανονισμόν· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539]1945, ΑΠ 290 σ 781.—Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν ἀτυμλάτων σιδηροδρόμων· ἰσχύς ὡς νόμου, ΑΠ 100 σ 724. — Ὀργανισμὸς Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος· ἰσχύς ὡς νόμου, ΑΠ 424 σ. 215, ΑΠ 67 σ. 727. — Ἀποζημίωσις ἀπομακρυνομένων διὰ λόγους ἀσφαλείας φορτοεκφορτωτῶν· δυσμενὴς μεταχείρισις διὰ κανονισμοῦ ἀπὸ ἀπόψεως ἐξουσιοδοτήσεως νόμου, ΣΕ σ 1406 σ. 965.— Διατάξεις τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος κανονισμοῦ σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν γραμμῶν περὶ ἀριθμοῦ μονίμου προσωπικοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας· ἀπόλυσις μετὰ κατάργησιν θέσεως. ΑΠ 449 σ. 1319.— Κανονισμὸς Ἑταιρείας Ὑδάτων ἰσχύς ὡς νόμου, Π 1886 σ. 854.—Ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐκ παραβάσεως κανονισμοῦ ἀσφαλείας· συνέπειαι. Βλ. λ. *Ἐργατικὰ ἀτυχήματα*. — Ἄλλα εἰδικὰ θέματα βλ. εἰς λ. *Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Πειθαρχία, Σιδηρόδρομοι, Ταμεῖα, Τράπεζαι, Φορτοεκφορτωταί*.

Καπνοβιομηχανίαι. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*.—Ρόδου· χαρακτὴρ ὡς αὐτοτελοῦς Ὀργανισμοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· ὑπαγωγὴ εἰς ἄρθρον 6 ν. 3213]1955 περὶ μειώσεως εἰσφορῶν, Γν. Σ σ 1145. — Καπναποθῆκαι ἐν Θεσσαλονίκῃ μὲ ἀξιολόγους μηχανικὰς ἐγκαταστάσεις ἐπεξεργασίας τοῦ εἰς φύλλα καπνοῦ· χαρακτὴρ ὡς ἐπαρχιακῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως· ὑπαγωγὴ εἰς ἄρθρ. 6 ν. 3213] 1955 περὶ μειώσεως εἰσφορῶν, ΑΠ 319 σ. 844.

Καρραγωγεῖς. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 230

Καταβολή. Ἀπόσβεσις ἐνοχῆς διὰ καταβολῆς κατ' ἄρθρ. 416 Α.Κ.· χαρακτὴρ καταβολῆς, Π 1921 σ. 1013, Εἰσαγ. σ. 1193.— Τόπος καταβολῆς, Π 13032 σ. 1414, Εἰσαγ. σ. 1314, 1377, ΑΠ 463 σ. 1378, ΝΖ σ. 1400.—Ἐξόφλησις διὰ ν. 18]1944 ἐν συνδυασμῷ πρὸς ν. 1073]1946 πάσης φύσεως ὀφειλῶν εἰς δραχμὰς· σχέσις ν. 19]1944 πρὸς ν. 18]1944, ΑΠ 410 σ. 1244.—Ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσεως. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*.— Ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας ὑπὸ τρίτου ἐξ ἐλευθεριότητος πρὸς τὸν ἀποζημιωθέντα· οὐ κατάλογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν· ἔλλειψις αἰτιώδους συνδέσμου μεταξὺ ζημιογόνου γεγονότος καὶ ὠφελείας, ΑΠ 195 σ. 1060.—Εἰσφορῶν. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός· Ἀσφάλισις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα*. Συντάξεων Ι.Κ.Α.· ἔναρξις - ἀναστολή. Βλ.λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις*.

Καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας*.

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. *Ι. Κατὰ τὸν νόμον 2112]1920 καὶ τὸ β. δ. 18 Ἰουλίου 1920. Α' Γενικὰ· ἔκτασις ἐφαρμογῆς*. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ΝΖ σ. 304.—Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ διατάξεων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, Γν.Σ. σ. 420.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 672 Α.Κ. ἐπὶ περιπτώσεων ρυθμιζομένων ὑπὸ τοῦ ν. 2112 καὶ τοῦ β.δ. 16.7.1920, Γν.Σ. σ. 420.—Μὴ ἀπαγόρευσις ἐξ ἄρθρου 18 ν. 3239]1955 μεμονωμένης καταγγελίας κατὰ στάδιον ἐπιλύσεως συλλογικῆς διαφορᾶς, ὑποκειμένης εἰς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 Α.Κ.· ἔλλειψις συνεπῶς δικαιώματος διπλασίας ἀποζημιώσεως ν. 2112, Π 7390 σ 23.—Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως μετὰ πρόσκλησιν ὑπὸ τὰ ὅπλα· συνέπειαι παραβάσεως, Π 7002 σ. 99. — Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατὰ διάρκειαν ἀδείας ἐπιτρεπτὴ κατὰ διάρκειαν συμβατικῆς ἀδείας, ΝΖ σ. 988, ΝΖ σ. 1154. — Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836]1951 τῶν δυσμενῶν διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς διατάξεων τοῦ ν. 2112]1920 καὶ τῶν λοιπῶν ἐργατικῶν νόμων, ΑΠ 68 σ. 274.—Ἀπαλλαγὴ μικρῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων ὑποχρεώσεων ἐκ τοῦ ν. 2112 καὶ β. δ. 16.7. 1920, ΝΖ σ. 170.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 324 σ. 834, Εἰσαγ. σ. 787, Π 4358 σ. 859.—Ὑπαγωγὴ εἰς ν. 2112]1920 καὶ συμβάσεων ἐργασίας μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, ΑΠ 280 σ. 642, ΑΠ 386 σ. 1247, ΑΠ 227 σ. 641, ΝΖ σ. 633.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 9 ν. 2112 συνδυαζομένης πρὸς τὸ ἄρθρου 1 αὐτοῦ· ἐφαρμογὴ τούτου μόνον ἐπὶ ὑπαλλήλων συνδεομένων διὰ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, οἱαι δύνανται νὰ ὑφίστανται καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων ὑπὸ κανονισμοὺς ἐργαζομένων, ὁσάκις δὲν περιέχεται ἐν αὐταῖς ὅριον ἡλικίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς αὐτοδικαίας λύσεως τῆς συμβάσεως, ΑΠ 324 σ. 834. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 829.—Πότε θεωρεῖται δεδικαιολογημένος ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας· νομικὴ ἔννοια τὸ δεδικαιολογημένον ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ΑΠ 280 σ. 642. Πρβλ. ΝΖ σ. 633.—Ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος τῆς καταστρατηγήσεως τοῦ ν. 2112]1920, ΝΖ σ. 633.—Ἔννοια συμβάσεων ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου· περιπτώσεις. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 14).—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, Π 4358 σ. 859, Εἰσαγ. 284 σ. 1077. Contra: Δημιουργία ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἐκ τῆς πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐργασιακῆς σχέσεως, ἀπολαύοντος τοῦ μισθωτοῦ τῆς προστασίας τῶν ἐργατικῶν νόμων, ὡς καὶ τῶν περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀτάκτου ἀπολύσεως, ΑΠ 425 σ. 1312.—Ἄκυροι ἢ μὴ συμβάσεις ἐργασίας. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 2). - Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ προσωπικοῦ Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς, ΑΠ 280 σ. 642.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἐργατῶν, Π 3 σ. 958.— Παροχὴ ἐργασίας ὑπαλλήλου (ταμίου) Κ.Τ.Ε.Λ. ὑπὸ μετόχου αὐτοῦ· ἀνεφάρ-

μοστου νόμου 2112]1920 μή θεωρουμένου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, Π 576 σ. 974.—Ἔννοια ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου· περιπτώσεις. Βλ λ. *Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι*.—Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἡ συμπλήρωσις διμήνου, ΝΖ σ. 238, Π 1040 σ. 397.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, ΝΖ σ. 1274, Π 4844 σ. 324.

Β Καταγγελία. α. Γενικά. Μοναμερὴς ληψιδὴς δικαιοπραξία, Π 1630 σ. 773.—Νομικὴ ἐνέργεια ἀπὸ τῆς κατὰ νόμιμον τρόπον περιελεύσεως αὐτῆς εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται, Π 1630 σ. 772, Πρβρ. 547 σ. 1196.—Ἀνεπίδεκτος ἀνακλήσεως εἰ μὴ μόνον συγκαταθέσει τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται· συνέπειαι ἀνακλήσεως, Πρβρ. 547 σ. 1196.—Ἐνεργητέα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του, Εἰσαγ. σ. 321, 329, 588, Π 22274 σ. 329, Π 13343 σ. 1122.—... προκειμένου δὲ περὶ νομικοῦ προσώπου ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν νόμον ἢ τὸ καταστατικὸν ἐκφράζοντος τὴν βούλησιν αὐτοῦ φυσικοῦ προσώπου, Π 13343 σ. 1122, Π 3204 σ. 954, Π 22274 σ. 329.—Μονομερὴς δικαιοπραξία ἐπιχειρουμένη εἰς τρίτον διὰ πληρεξουσίου· ὑποβολὴ πληρεξουσιότητος εἰς τύπον δικαιοπραξίας, εἰς ὃν ἀφορᾷ αὐτήν· δικαίωμα τρίτου πρὸς ἀμέλληταί ἀπόκρουσιν διὰ δηλώσεώς του πρὸς πληρεξούσιον στηριζομένης εἰς τὸν λόγον ὅτι δὲν ἐπέδειξεν εἰς αὐτὸν τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον· συνέπεια ἐγκαίρου ἀποκρούσεως ἡ ἀπόλυτος καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότης· ἐπὶ μὴ ἀποκρούσεως ἐξάρτησις τοῦ κύρους τῆς δικαιοπροξίας ἐκ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος· ὑπογραφὴ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ πληρεξουσίου δικηγόρου, ΑΠ 70 σ. 321, Π 1889 σ. 901, Π 5554 σ. 1199.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως Δικαστηρίου διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἀσκούντων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν περὶ τοῦ ὅτι ὁ προβὰς εἰς καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐκπρόσωπος ἐργοδότου ἦτο καὶ ὁ προσλαβὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐργοδότου, ὅτι εἰσέπραξεν ὁ μισθωτὸς τὴν παρ' αὐτοῦ ὡς ἐκπροσώπου τοῦ ἐργοδότου κατατεθεῖσαν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 ἀνεπιφυλάκτως καὶ ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐνέκρινε τὴν ἀπόλυσιν διὰ δηλώσεώς του πρὸ πάσης ἀποκρούσεως τῆς ἀρχικῆς ἀπολύσεως καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ προσβολὴ ἐπὶ ἀκυρότητι τῆς καταγγελίας ἀντίκειται ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 180 σ. 588.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας θυρωροῦ πολυκατοικίας· ἀναγκαία ἡ ἐνέργεια αὐτῆς παρὰ πάντων ὁμοῦ τῶν συνιδιοκτητῶν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ἡ λῆψις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἔχει ἀνατεθῇ εἰς καθωρισμένην πλειοψηφίαν τῶν μερίδων συνιδιοκτησίας διὰ πλειψηφίας· ἀκυρότης ἄλλως τῆς ὑπό τινων τῶν συνιδιοκτητῶν γενομένης καταγγελίας διὰ πάντας τοὺς συνιδιοκτήτας, Π 4844 σ. 324.—Ἐπιγενομένη ὑπὸ ἐργοδότου ἔγκρισις καταγγελίας γενομένης ὑπὸ τρίτου μὴ ὄντος ἀντιπροσώπου του· ἰσχὺς ὡς αὐτοτελοῦς καταγγελίας, Εἰσαγ. σ. 588, Π 1889 σ. 901, Π 3204 σ. 954, Π 5554 σ. 1199.

β. Τακτικὴ προειδοποίησις· ὑπολογισμὸς χρόνου. Τακτικὴ καταγγελία συμβάσεως κατὰ χρόνον ἀδείας μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 1154.—Τακτικὴ καταγγελία συμβάσεως ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 1328.—Χρόνος προειδοποιήσεως· νοητέα τὰ ἔτη συμπεπληρωμένα, ΝΖ σ. 304, 625.—Χρόνος προειδοποιήσεως· ἀνώτατον ὅριον· ὑπολογισμὸς τοῦ μέχρι τῆς ἐπιδοτήσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας χρόνου ἰσχύος ἢ μὴ διατάξεως ἄρθρου 1 ἐδάφ. στ' νόμου 2112 περὶ ὑπολογισμοῦ χρονικῶν διαστημάτων ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ μέσου ἑκάστου μηνός, ΝΖ σ. 304.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως καὶ τῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν κατὰ νόμον 2112 μόνον τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλου καὶ οὐχὶ τῆς τυχὸν προηγουμένης ὡς ἐργάτου, Π 7681 σ. 89, ΑΠ 275 σ. 712, Π 4304 σ. 906, Π 3949 σ. 975.—Contra: Συνυπολογισμὸς προϋπηρεσίας ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου διὰ τὴν ἀποζημίωσιν νόμου 2112, ΝΖ σ. 697.—Ἀπόλυσις ἠλεκτροτεχνιτῶν· ὑπολογισμὸς χρόνου ἀπὸ ἀποκτήσεως ἀδείας· μὴ συνυπολογισμὸς χρόνου ἐργασίας ὡς βοηθοῦ, Π 7681 σ. 90.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν δι' ἐφαρμογὴν νόμου 2112]1920 τῆς τελευταίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ συνεχοῦς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου ἐν συμβάσει ἀορίστου χρόνου μὴ συνυπολογιζομένου τοῦ χρόνου συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, Π 4304 σ. 906.—Σιωπηρὰ κατ' ἄρθρον 671 Α.Κ. ἐπ' ἀόριστον ἀνανέωσις συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου· ἀπόσβεσις παλαιᾶς καὶ σύναψις νέας συμβάσεως, μὴ συνυπολογιζομένου διὰ τὴν ἀποζημίωσιν ν. 2112 τοῦ χρόνου τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, Π 1921 σ. 1013.—Συνυπολογισμὸς χρόνου ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 30 σ. 398, Εἰσαγ. σ. 906.—Συνυπολογισμὸς καὶ τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, Π 30 σ. 398, Π 3054 σ. 961, ΝΖ σ. 1104.—Ἔγκυρος συμφωνία περὶ συνυπολογισμοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ, Π 4304 σ. 906, Π 1921 σ. 1013, Εἰσαγ. σ. 457.—Ἀναγκαστικὸς πλειστηριασμὸς ὡς μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου· ὑποχρέωσις νέου ἐργοδότου πρὸς συνυπολογισμὸν καὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας εἰς τὸν προηγούμενον ἐργοδότην διὰ τὴν ἀποζημίωσιν νόμου 2112, Π 5638 σ. 953.

γ. Ἄτακτος καταγγελία· ἀποζημίωσις· ὑπολογισμός. Ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, ΝΖ σ. 625.—Παράβασις ν. 2112· οὐκ ἀκυρότης καταγγελίας, ΝΖ σ. 304.—Παραμέλησις ὑποχρεώσεως καταγγελίας· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, ΝΖ σ. 625, ΝΖ σ. 304.—Ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας διὰ τὴν προειδοποίησιν καὶ ἀποζημίωσιν βλ. ἀνωτέρω ἐδάφ. β'.—Καταγγελία μὲ προθεσμίαν βραχυτέραν·

δικαίωμα πλήρους αποζημιώσεως και ούχι αποδοχών του υπολοίπου χρόνου και 1]4 αποζημιώσεως, ΝΖ σ. 304.—Έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως των μη συμπληρωσάντων δίμηνον υπηρεσίαν, Π 1040 σ. 397, Π 19761 σ. 327, Εισαγ. σ. 327, ΝΖ σ. 338.—Απόλυσις τελευταίαν ημέραν πρό της συμπληρώσεως διμήνου· ού καθ' εαυτήν προς καταστρατήγησιν του νόμου και αποφυγήν αποζημιώσεως· άσκησις νομίμου δικαιώματος, Π 1040 σ. 397, Π 19761 σ. 327.—Έλλειψις δικαιώματος διπλασίας αποζημιώσεως ν. 2112 επί μεμονωμένης καταγγελίας κατά το στάδιον διενέξεως επί συλλογικής διαφοράς· μη απαγόρευσις τοιαύτης εξ άρθρου 18 ν. 3239]1955, Π 7390 σ. 23.—Συρροή αποζημιώσεων ν. 2112 και ν. 3514, ΝΖ σ. 57, 1328.—Αναδρομική αύξησις αποδοχών μισθωτών διά διαιτητικής αποφάσεως· δικαίωμα απολυθέντος μισθωτού επί τη διαφορά μισθού και αποζημιώσεως ν. 2112, Π 7681 σ. 89, ΝΖ σ. 761.—Έννοια τακτικών αποδοχών· συνυπολογιζόμεναι ή μη παροχαί. Βλ λ. ***Αποδοχαί*** (παράγρ. 1).—Μη συνυπολογισμός τροφής και οικήσεως παρεχομένης εις προσωπικόν νοσηλευτικών ιδρυμάτων ιδιωτικού δικαίου, μη αποτελούσης μισθόν κατ' άρθρον 14 § 4 νόμου 3796 1957, ΑΠ 66 σ. 270.—Συνυπολογισμός και δώρων εορτών· θεώρησις και αυτών ως τακτικών κατ' άρθρον 3 νόμου 2112 αποδοχών, ΑΠ 373 σ. 847, ΑΠ 218 σ. 637, ΑΠ 112 σ. 346, Π 1921 σ. 1012, Π 5554 σ. 1199, Εισαγ. σ. 1437. Βλ. και λ. ***Δώρον εορτών***.—Αποζημίωσις επί καταγγελίας εργασίας θυρωρών πολυκατοικιών, ΝΖ σ. 1274.—Δυνατή συνομολόγησις συμβατικής υποχρεώσεως περί καταβολής μείζονος της του νόμου 2112 αποζημιώσεως εν περιπτώσει απολύσεως μισθωτού, προσμετρουμένου και του χρόνου υπηρεσίας παρ' άλλω εργοδότη, Π 1921 σ. 1013.—Συμψηφισμός ανταπαιτήσεως εργοδότου εις αποζημίωσιν νόμου 2112]1920, Π 4131 σ. 841. Προνομιακή κατάταξις αποζημιώσεως νόμου 2112, ΝΖ σ. 11, Ε 1725 σ. 463, Π 24 σ. 526.

Γ ***Περιπτώσεις άξημίου ή μη καταγγελίας συμβάσεως εργασίας***. α. Γενικά. Περιπτώσεις απροθέσμου καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, ΝΖ σ. 11.

β. Αποχή μισθωτού εκ της εργασίας ένεκεν ασθενείας κλπ.· συνέπειαι. Καθιέρωσις δι' άρθρου 5 § 3 νόμου 2112, ως συνεπληρώθη δι' άρθρου 3 νόμου 4558]1930· μόνον άμαχητον τεκμήριον αποκλείον να θεωρηθή η εκ της εργασίας αποχή ή οφειλομένη εις βραχείας διαρκείας ασθένειαν ως λύσις της συμβάσεως εργασίας, ούδαμώς συναγομένου κατ' αντιδιαστολήν ότι εάν η αποχή οφείλεται εις ασθένειαν μακροτέρας διαρκείας τεκμηριού λύσιν της συμβάσεως εκ μέρους του υπαλλήλου, Γν.Σ. σ. 1272, Π 13032 σ. 1314, Π 30 σ. 398.—Αποχή μισθωτού εκ της εργασίας δι' άλλην αιτίαν, πλην ένεκα βραχείας ασθενείας· κρίσις βάσει αρχών καλής πίστεως εν όψει και των συναλλακτικών ηθών περί του αν η αιτία της αποχής δικαιολογή την θεώρησιν της αποχής ως συνιστώσης δήλωσιν βουλήσεως του μισθωτού περί λύσεως υπ' αυτού της συμβάσεως εργασίας, Γν.Σ. σ. 1271.—Αποχή μισθωτού εκ της εργασίας, οφειλομένη εις βραχείας διαρκείας ασθένειαν· μη θεώρησις ως λύσεως της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους αυτού· ομοίως εν υπερβάσει ορίων, εκτός εάν η διάρκεια της ασθενείας, η προκαλέσασα αυτήν αιτία και εν γένει αι συνθήκαι δικαιολογούν συμφώνως προς τα άρθρα 200 και 288 Α.Κ. λύσιν αυτής, Π 30 σ. 398.—Αδικαιολόγητος και επί μακρόν χρόνον αποχή· αντισυμβατική ενέργεια· κρίσις αποτελεσμάτων αυτής αναλόγως της συγκεκριμένης περιπτώσεως· δυνατή αποχή εκ της εργασίας μόνον εν υπάρξει νομίμου δικαιολογίας μέχρις ενός ευλόγου χρόνου κρινομένου κατά τας αρχάς της καλής πίστεως, ΑΠ 253 σ. 714.—Υπολογιστέα τα κατ' άρθρον 3 νόμου 4558]1930 χρονικά όρια αποχής εκ της εργασίας εν συνεχεία και ούχι διακεκομμένως· εφαρμογή άρθρου 3 νόμου 4558]1990 και επί εργατών, Γν.Σ. σ. 165.—Ανεφάρμοστον άρθρου 5 § 3 νόμου 2112 περί αποχής εκ της εργασίας επί αναγκαστικώς τοποθετουμένων πολεμιστών ά.ν 1836]1951, ΑΠ 68 σ. 274, Εισαγ. σ. 714, Π 4131 σ. 841, Γν.Σ. σ. 1271 — . . . Εφαρμογή επί οικειοθελώς προσληφθέντων, Γν. Σ. σ. 1271.—Άρνησις αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού να μεταβή εις την εις ην μετετέθη θέσιν· κρίσις περί αποχωρήσεως εκ της υπηρεσίας, ΑΠ 253 σ. 714.—Ανεφάρμοστον άρθρου 5 νόμου 2112 επί απολύσεως συνδικαλιστικών στελεχών, υφισταμένου ειδικού νόμου καθορίζοντος τας συνεπείας της αποχής, Εισαγ. σ. 1382.—Αντίθετος προς άρχας καλής πίστεως συμπεριφορά μισθωτού προς παρακώλυσιν της κατά διάταξιν κανονισμού πληρώσεως των νομίμων προϋποθέσεων διά την θεμελίωσιν του δικαιώματος της εργοδότιδος όπως θεωρήση την αποχήν του μισθωτού ως παραίτησιν· εφαρμογή άρθρων 207 § 1 και 288 Α.Κ., ΑΠ 98 σ. 530.

γ. Ανωτέρα βία· πτώχευσις. Διάλυσις επιχειρήσεως οικειοθελώς ή εξ ανωτέρας βίας· ού λύσις της συμβάσεως εργασίας αυτοδικαίως· αναγκαία πάντοτε η καταγγελία εκ μέρους του εργοδότου· έρευνα μόνον της αιτίας διαλύσεως διά την καταβολήν αποζημιώσεως· οφειλή πάντοτε τοιαύτης επί οικειοθελούς διαλύσεως, Γν. Σ. σ. 621.—Αδυναμία συνεχίσεως εργασιακής συμβάσεως εξ ανωτέρας βίας· παροχή εις εργοδότην δικαιώματος καταγγελίας απροθέσμως της συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, της αδυναμίας μη επαγομένης αυτόματον λύσιν της σχέσεως εργασίας· περιστατικά ανωτέρας βίας, Π 5197 σ. 1066, Εισαγ. σ. 1065.—Απόλυσις ένεκα διακοπής εργασίας λόγω πυρκαϊάς ή άλλου περιστατικού ανωτέρας βίας, καθ' ών τυγχάνει ησφαλισμένος ο εργοδότης δικαίωμα μειωμένης αποζημιώσεως· έννοια ανωτέρας βίας, Γν. Σ. σ. 165, Γν.Σ. σ. 420, ΝΖ σ. 425, Γν.Σ. σ. 621, ΝΖ σ. 873, Π 5197 σ. 1066, Π 5695 σ. 1379.—Απαλλαγή αποζημιώσεως εν διακοπή

έργασίας λόγω περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' οὗ δὲν τυγχάνει ἀσφαλισμένος ὁ ἐργοδότης, Γν.Σ. σ. 165, ΝΖ σ. 425, 873, Π 5197 σ. 1066, Εἰσαγ. σ. 1066, Π 5695 σ. 1379 — ... ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόλυσις ἐπῆλθεν ἅμα τῷ γεγονότι τῆς ἀνωτέρας βίας, ἀδιαφόρως ἂν ἡ ἐπιχείρησις συνεχισθῇ εἰς τὸ μέλλον ἢ ὄχι, ΝΖ σ. 425. — ... μόνον ἂν ἐκ τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας ἐπῆλθεν ὁριστικὴ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως, Γν.Σ. ἐν σ. 420, Π 5197 σ. 1066. —Καταγγελία συμβάσεως ἐργατῶν ἐπὶ ἀνωτέρᾳ βίᾳ· ἀνίσχυρος διάταξις ἄρθρου 6 § 1 β.δ. 16|18 Ἰουλίου 1920, ὡς ἐκτὸς ἐξουσιοδοτήσεως· ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως καὶ ἐν συνδρομῇ ἔτι ἀνωτέρας βίας, Π 5197 σ. 1066. —Διαταγὴ Ἀρχῆς· συνιστᾷ ἀνωτέραν βίαν, Γν.Σ. σ. 165, ΝΖ σ. 425, Γν.Σ. σ. 621. Ἀνυπόχρεον καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς μισθωτούς καταστήματος κατεδαφισθέντος συνεπείᾳ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως, συνιστᾷ ἀνωτέραν βίαν· ἐνέργεια ὅμως καταγγελίας ἐγγράφως, Γν.Σ. σ. 165, ΝΖ σ. 425. Πρβλ. Γν.Σ. σ. 420. —Καταγγελία σχέσεως ἐργασίας ἐπὶ ἐξωθουμένων δι' ἀνοικοδόμησιν κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα· οὐκ ἀνωτέρα δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν νόμου 2112. ΝΖ σ. 425, 873, Π 5695 σ. 1379. —Διάλυσις διὰ νόμου Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου καὶ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ, Γν.Σ. σ. 621. —Καταγγελία ἐπὶ πτωχεύσεως ἐργοδότου οὐκ ἀνωτέρα βία ἡ πτώχευσις ἀναγκαία τακτικὴ καταγγελία ἢ καταβολὴ ἀποζημιώσεως ν. 2112 διὰ λύσιν σχέσεως ἐργασίας· προνομιακὴ κατάταξις ἀποζημιώσεως· διακρίσεις· ἔγκυρον καταγγελίας μετὰ πτώχευσιν ὑπὸ συνδίκου καὶ ἄνευ ἀμέσου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ΝΖ σ. 11, Π 24 σ. 526. —Καταγγελία μετὰ πτώχευσιν ἐργοδότου· λῆψις πλήρους ἀποζημιώσεως νόμου 2112 1920 κατ' ἄρθρον 12 νόμου 3252|1955 καὶ κατάταξις αὐτῆς προνομιακῶς· κτήσις γενικοῦ προνομίου κατὰ τάξιν καὶ σειρὰν ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικ. δι' ὁλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν νόμου 2112|1920 ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως, Ε 1725 σ. 463. —Πτώχευσις ἐργοδότου καὶ ἐπιγενομένη ἀπόλυσις μισθωτοῦ ὑπὸ συνδίκου ἄνευ καταβολῆς νομίμου ἀποζημιώσεως· ἀξιώσεις μισθωτοῦ δι' ἀποδοχὰς λόγῳ ὑπερημερίας συνδίκου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν· ἀπαράδεκτοι κατὰ ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀφορῶσιν εἰς πραγματικὴν παροχὴν ἐργασίας· ὑπαγωγὴ αὐτῶν εἰς διαδικασίαν ἐπαληθεύσεως· ὅλως ἔγκυρος ἡ ἀπόλυσις, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποζημίωσις προσεφέρθη νὰ καταβληθῇ ἐκ τοῦ μελλοντικοῦ πτωχευτικοῦ μερίσματος, Π 6 σ. 856.

δ. Μήνυσις ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει κλπ. Βλ. καὶ κατωτέρω παράγρ. II Δ'. Καταγγελία σχέσεως ἐργασίας δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν μισθωτοῦ ΝΖ σ. 1473. — Ἀπρόθεσμος καὶ ἄζημιος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 ν. 2112 ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν του ἢ ἀπαγγελίαν κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, ΝΖ σ. 11, 57, Π 30 σ. 398, ΑΠ 225 σ. 703, ΝΖ σ. 1473, Εἰσαγ. σ. 520, 702. —Ἡ ὑποβολὴ μηνύσεως ἢ ἀπαγγελία κατηγορίας πρέπει νὰ προηγηθῇ τῆς καταγγελίας, Π 30 σ. 398. —Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐν ἀπολλαγῇ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, Εἰσαγ. σ. 521, 705, ΝΖ σ. 1473, Π 30 σ. 398. —Μὴ ἀναγκαία διὰ τὸ ἀπαιτητὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἡ κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως ἢ τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος εἰς τὸν ὑπόχρεων πρὸς καταβολήν, Π 30 σ. 398, Εἰσαγ. σ. 398. —Ἐφαρμογὴ διατάξεων ἄρθρου 5 §§ 1, 2 νόμου 2112 εἰς ἃς περιπτώσεις εἶναι ἐλευθέρα ἐκ τοῦ νόμου ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 57. —Καταγγελία συμβάσεως ἀποστρατευθέντος δι' ἀξιοποίνου πρᾶξιν, ΝΖ σ. 57. —Ἀπαγόρευσις διαρκούσης τῆς νομίμου ἀδείας καὶ τῆς λόγῳ ἀξιοποίνου πράξεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπολύσεως, ΝΖ σ. 988.

δ' ***Μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.*** Ἐξομοίωσις μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς καταγγελίαν, Γνμδ. νμθ. σ. 129, Π 576 σ. 974. — ... οὐχὶ καὶ τῆς συμβατικῆς μεταβολῆς, Γνμδ. νμθ. σ. 129. — Μὴ ἀντίθεσις ἄρθρῳ 7 ν. 2112 συμφωνίας ἐκ τῶν προτέρων περὶ δικαιώματος ἐργοδότου πρὸς ἀνάκλησιν ἢ τροποποίησιν ὅρου τινὸς τῆς συμβάσεως κατὰ βούλησιν ἔστω καὶ εἰς βάρος τοῦ ἐργαζομένου· σιωπηρὰ συμβατικὴ μεταβολὴ ἐν συνεχίσει ἐργασίας ἀδιαμαρτυρήτως ὑπὸ τοὺς νέους ὅρους, Γνμδ. νμθ. σ. 130. —Ἔννοια ἄρθρου 7 ν. 2112 δικαίωμα μισθωτοῦ ἐπὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112|1920, μετὰ θεώρησιν τῆς μεταβολῆς ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἄρσις δικαιώματος διὰ ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς ἀποδοχῆς τῆς μεταβολῆς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ· ἔγκυρον ταύτης, μὴ ἀντιτιθεμένης εἰς ἄρθρον 8 ν. 2112, ΑΠ 130 σ. 452. —Ἔγκυρος ἡ δι' ἀποδοχῆς τῆς μεταβολῆς καταρτιζομένη μετὰ τοῦ ἐργοδότου σύμβασις μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας· μὴ ἀντίθεσις εἰς ἄρθρ. 8 ν. 2112· τίνος συμβάσεις ἀφορᾷ τοῦτο, ΑΠ 130 σ. 453. — Δυνατὴ διὰ συμβάσεως μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἐπιτρεπτή, Εἰσαγ. σ. 452. — Ἐλάττωσις ἀποδοχῶν· ὑποβιβασμός· μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολή, ΑΠ 130 σ. 452. — ... ὁμοίως ἡ μεταβολὴ ὡρῶν ἐργασίας ἢ ζημιοῦσα τὸν μισθωτόν, Π 5554 σ. 1198. ... ὁμοίως ἡ καθυστέρησις ἀποδοχῶν, ἡ γενομένη πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξαναγκασμοῦ εἰς ἀποχώρησιν, Π 4779 σ. 1251. — Κρίσις Δικαστηρίου οὐσίας περὶ ἀοριστίας ἰσχυρισμοῦ μισθωτοῦ περὶ μειωτικῆς δι' αὐτὸν μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, μὴ ἀναφερομένου εἰς τί συνίστατο ἡ μεταβολή, ἵνα κριθῇ ἂν ἀπετέλει καὶ ἠθικὴν μείωσιν αὐτοῦ· ὀρθὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 ν. 2112|1920, ΑΠ 81 σ. 529. —Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 7 ν. 2112|1920

ἐπὶ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, Π 36 σ. 524.

Ε' *Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου.* Ἀνεπηρέαστον ἐφαρμογῆς νόμου 2112 καὶ β.δ. 16.7.1920 ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένης· ὁμοίως παντὸς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαιώματος· ὑπεισέλευσις νέου ἐργοδότου εἰς ὑποχρεχρεώσεις ἐκ τῆς προϋφιστομένης συμβάσεως· προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 479 Α.Κ., Π 2539 σ. 903.—Περιέλευσις αὐτοκινήτου προηγουμένου ἐργοδότου εἰς νέον, συνεχίζοντα τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτοῦ, κατόπιν ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ· ὕπαρξις μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου, κατὰ ἔννοιαν ἄρθρου 6 νόμου 2112|1920 ὑποχρεώσεως αὐτοῦ πρὸς συνυπολογισμὸν καὶ χρόνου ὑπηρεσίας εἰς προηγούμενον ἐργοδότην διὰ τὴν ἀποζημίωσιν νόμου 2112, Π 5638 σ. 953.—Εὐθύνη διὰ δῶρα ἑορτῶν ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου, ΑΠ 112 σ. 346, ΑΠ 483 σ. 1437, Εἰσαγ. σ. 1437.—Μεταβίβασις ἡλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς Δ.Ε.Η. καὶ ἀποζημιώσεις προσωπικοῦ, Γν.Σ. σ. 235.

ΣΤ' *Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν· β.δ. 16 Ἰουλίου 1920.* Ἐφαρμογὴ β.δ. 16 Ἰουλίου 1920 ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 12 νόμου 2112 ἐπιχειρήσεων, ἤτοι βιομηχανικῶν, βιοτεχνικῶν, μεταλλευτικῶν καὶ χειροτεχνικῶν, ὡς καὶ ἐπὶ πάσης φύσεως ὑπηρετῶν ἢ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κατ' οἶκον προσλαμβανομένων ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἐργάτου Κοινότητος, ἐν τῇ ὁποίᾳ δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισις, Π σ. 958.—Διάκρισις ἐργατῶν, ὑπαλλήλων· περιπτώσεις. Βλ. λ. *Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί*.—Ἀπαλλαγὴ ὑποχρεώσεων ἐκ τοῦ β.δ. 16.7.1920 μικρῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων, ΝΖ σ. 170.—Ἀνυπόχρεον καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσεως πρὸ συμπληρώσεως διμήνου· ἀφετηρία ὑπολογισμοῦ τοῦ διμήνου, Π 1040 σ. 397, ΝΖ σ. 238.—Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως ἐργατῶν κλπ. κατὰ τὸ β.δ. 16.7.1920· λῆψις ὑπ' ὄψιν ἀποδοχῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, ΝΖ σ. 625, Π 3949 σ. 975.—Συνυπολογισμὸς χρόνου μαθητείας ἢ δοκιμασίας δι' ὑπολογισμὸν χρόνου προειδοποιήσεως, Εἰσαγ. σ. 327.—Ἀνίσχυρος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 β.δ. 16.7.1920, ὡς ἐκτὸς ἐξουσιοδοτήσεως· ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως καὶ ἐν συνδρομῇ ἔτι ἀνωτέρας βίας, Π 5197 σ. 1066. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1065. Βλ. καὶ τὰς λοιπὰς παραγράφους.

Ζ' *Καταγγελία ὑπὸ μισθωτοῦ.* Ἐπὶ ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας. Βλ. ἀνωτέρω κεφ. Ι' παράγρ. Γβ'.—Ὑποχρέωσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου πρὸς τακτικὴν ἐκ μέρους αὐτοῦ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας· χρόνος προειδοποιήσεως· ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· ὑποχρέωσις ἀποζημιώσεως ἐν παραβάσει, Π 1885 σ. 457. Ἀκυρότης, ὡς ἀντικειμένης εἰς ν. 2112, συμβάσεως περὶ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ διὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, Π 1885 σ. 458.—Δικαίωμα μισθωτοῦ πρὸς καταγγελίαν ὁποτεδήποτε τῆς μετὰ τοῦ ἐργοδότου συμβάσεως ἐργασίας ἀτύπως, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς· ἔννοια σιωπηρᾶς καταγγελίας, Π 2311|9 σ. 268, Π 2702 σ. 648, ΑΠ 473 σ. 1383, Εἰσαγ. σ. 1382.— . . καὶ ἐπὶ συμβάσεως ὑπαγομένης εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 1799|1942, Π 2702 σ. 648.—Ἀποχώρησις μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ συνταξιοδότησις· σιωπηρὰ ἐξ αὐτοῦ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Π 2311|9 σ. 268, Π 2702 σ. 647.—Προσχώρησις μισθωτοῦ εἰς κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν· οὐ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ, Π 7390 σι 23.—Παροχὴ ἀλλαχοῦ ὑπηρεσιῶν μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν· πότε σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως, Εἰσαγ. σ. 268.—Ἔλλειψις ὑπερημερίας ἐργοδότου μετὰ προσφορὰν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, διασπασθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, Π 2702 σ. 647.—Ὁμαδικαὶ σχέσεις ἐργασίας· καταγγελία ὑπὸ μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 1297.

Η' *Ἀκυρότης ἀντιθέτων συμφωνιῶν.* Ἀκυρότης συμβάσεων μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἀντικειμένων εἰς τ' ν. 2112· ἔννοια ἄρθρου 8 νόμου 2112|1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη, ΑΠ 488 σ. 21, Εἰσαγ. σ. 21, 78, Π 1885 σ. 457, ΑΠ 176 σ. 587.—Ἀκυρότης προκειμένης λύσεως συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου διὰ καταγγελίας ταύτης ὑπὸ ἐργοδότου, τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον πρὸ ἢ μετὰ τὴν καταγγελίαν, πάντως δὲ πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ν. 2112, ἢ κατ' αὐτήν, καταρτιζομένης μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ὑπαλλήλου συμβάσεως, ἡ ὁποία ἀναφερομένη εἰς τὰ ἐκ τοῦ νόμου δικαιώματα τοῦ ὑπαλλήλου εἶναι βλαπτικὴ δι' αὐτόν, ΑΠ 488 σ. 21, ΑΠ 176 σ. 587, ΑΠ 227 σ. 641, Π 1885 σ. 457.—Δημοσίας τάξεως τὸ ἄρθρον 8 ν. 2112, ΑΠ 492 σ. 79, ΑΠ 108 σ. 413.—Δικαστικὸς συμβιβασμὸς περὶ λήψεως μικροτέρας τῆς τοῦ ν. 2112 ἀποζημιώσεως· ἀκυρότης ἐξ ἄρθρου 8 νόμου 2112|1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη· ἀκυρότης καὶ πάσης ἑτέρας συναφοῦς πράξεως, στηριζομένης ἐπὶ τῆς συμβάσεως τοῦ συμβιβασμοῦ ἢ ἀποτελούσης ἁπλοῦν ἐπακολούθημα ταύτης· μὴ ἐπέλευσις καταργήσεως δίκης καὶ ἀποσβέσεως τῆς ἀξιώσεως, ὡς μὴ ἀσκηθείσης ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 2 ν. 3198|1955, ΑΠ 492 σ. 78, ΑΠ 108 σ. 413, ΑΠ 250 σ. 771.—Μὴ ἀντίθεσις ἄρθρῳ 8 ν. 2112 συμφωνίας ἐκ τῶν προτέρων περὶ δικαιώματος ἐργοδότου πρὸς ἀνάκλησιν ἢ τροποποίησιν μονομερῶς ὅρου τῆς συμβάσεως κατὰ βούλησιν ἑστῶ καὶ εἰς βάρος τοῦ ἐργαζομένου, Γνμδ. υμθ. σ. 130.—Ἔννοια ἄρθρου 8 ν. 2112|1920, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 547|1937· δὲν ἀφορᾷ συμβάσεις, δι' ὧν ἐπέρχεται μεταβολὴ τῶν δρων τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, ΑΠ 130 σ. 452.—Ἀκυρότης συμφωνίας περὶ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ διὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, Π 1885 σ. 457.—Ὡς πρὸς τὴν καταστρατήγησιν διὰ καθορισμοῦ ἐν τῇ συμβάσει ὡρισμένης διαρκείας βλ. ἀνωτέρω παράγρ. Α'.

Θ *Πιστοποιητικόν υπηρεσίας*. Υποχρέωσις εργοδότου πρός έκδοσιν παραγραφή καταδίκη κατ' άρθρον 882 § 2 Πολ. Δικ. περιεχόμενον διόρθωσις διαδικασία. Βλ. είς λ. *Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 16.).

Ι *Μέρισμα διά Κανονισμών*. Έννοια διατάξεως άρθρου 9 νόμου 2112, ΑΠ 324 σ. 834.

ΙΑ *Προθεσμία άγωγής περί αποζημιώσεως (άρθρον 6 § 2 νόμου 3198]1955)*. Έξάμηνος αποκλειστική προθεσμία άγωγής περί αποζημιώσεως έκ τού νόμου 2112· άρθρον 6 § 2 νόμου 3198]1955, ΑΠ 63 σ. 269, Π 919 σ. 522, Π 1630 σ. 773, Εισαγ. σ. 268, 772.—Εφαρμογή επί αξιώσεως αποζημιώσεως έκ τού νόμου 2112]1920 ή τού β.δ. 16.7.1920 ένεκεν απολύσεως άνευ προηγουμένης καταγγελίας· ανεφάρμοστος επί αξιώσεως εφ' άπαξ βοηθήματος κατά τάς πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου 956 και 976]1947 τού απολυομένου προσωπικού τού Δημοσίου, ΑΠ 63 σ. 269.—Εφαρμογή μόνον επί απαιτήσεων απολυομένων πρός πλήρωμήν αποζημιώσεως καταβαλλομένης κατ' άμεσον πρόβλεψιν έκ τού νόμου 2112 ή τού β.δ. 16.7.1920· ανεφάρμοστος επί αποζημιώσεως κατά Κανονισμόν Εταιρείας Υδάτων δι' απόλυσιν λόγω νόσου, Π 1886 σ. 854.—Εφαρμογή και επί μονομερούς μεταβολής όρων, ΝΖ σ. 129.—Εφαρμογή και επί αξιώσεως αποζημιώσεως υπαλλήλων αποχωρούντων ή απομακρυνομένων βάσει τού άρθρου 8 νόμου 3198]1955, Π 14907 σ. 1250.—Αγωγή περί συμπληρώσεως αποζημιώσεως νόμου 2112]1920· υπαγωγή είς έξάμηνον αποκλειστικήν προθεσμίαν άρθρου 6 § 2 νόμου 3198]1955, Π 919 σ. 522.—Άκυρότης δικαστικού συμβιβασμού περί λήψεως ήσσονος τής αποζημιώσεως νόμου 2112]1920· μή επέλευσις ούτω καταργήσεως τής δίκης και αποσβέσεως τής αξιώσεως, ώς μή ασκηθείσης εντός τής υπό άρθρου 6 § 2 νόμου 3198]1955 αποκλειστικής προθεσμίας, ΑΠ 492 σ. 78, ΑΠ 108 σ. 413.—Εφαρμογή επί τής προθεσμίας τού άρθρου 255 εδάφ. 2 Α.Κ. αναστολή εν αποτροπή από τής άσκήσεως τής αξιώσεως διά δόλου τού υποχρέου, Π 919 σ. 522, Π 1630 σ. 772.

ΙΙ. *Καταγγελία συμβάσεως εργασίας κατά νόμον 3198]1955· Α' Γενικά· έκτασις εφαρμογής*. Εφαρμογή επί επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων υπαγομένων είς τάς διατάξεις τού νόμου 2961]1954, Γν.Σ. σ. 621.—Έννοια εκμεταλλεύσεως διά καταβολήν αποζημιώσεως νόμου 3198 1955· περίπτωσις ιδρύματος διά περίθαλψιν και συντήρησιν έχόντων ανάγκην προστασίας· Ίδρυμα εν Καλάμαις «Αλεξανδράκεια Κληροδοτήματα» χαρακτήρ ώς εκμεταλλεύσεως, ΑΠ 233 σ. 644.—Εφαρμογή άρθρου 5 § 3 νόμου 3198]1955 επί συμβάσεως εργασίας ορίστου χρόνου και ούχί ωρισμένου χρόνου, ΑΠ 70 σ. 321, Εισαγ. σ. 454, 787, 1247.—Αναφορά νόμου 3198]1955 είς συμβάσεις ωρισμένου χρόνου μόνον διά την αναγγελίαν τής καταγγελίας, Εισαγ. σ. 454.—Ανεφάρμοστον επί προσωπικού Αμερικανικής Αποστολής, ΑΠ 280 σ. 642.—Αναφορά νόμου 3198]1955 είς ιδιωτικούς υπαλλήλους κατά την έννοιαν τού νόμου 2655]1953, Εισαγ. σ. 900.—Ώς πρός την εφαρμογήν επί συμβάσεων μέ ωρισμένην διάρκειαν τεθείσαν πρός καταστρατήγησιν επί άκύρων συμβάσεων εργασίας και λοιπάς περιπτώσεις βλ. ανωτέρω παράγρ. Ι.Α' — Καταγγελία συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων, ΝΖ σ. 304.

Β' *Προϋποθέσεις εγκύρου καταγγελίας*. Γενικά θέματα ώς πρός την καταγγελίαν και ενέργειαν αυτής βλ. ανωτέρω παράγρ. Ι. Βα.

α. Η καταγγελία έγγράφως. Η καταγγελία συμβάσεως εργασίας δέον νά γίνεται έγγράφως, ΑΠ 10 σ. 141, ΑΠ 83 σ. 319, ΑΠ 70 σ. 322, Π 1040 σ. 397, Π 107 σ. 454, Π 24 σ. 526, ΑΠ 181 σ. 586, Π 724 σ. 636, ΑΠ 218 σ. 636, Π 1630 σ. 773, ΑΠ 373 σ. 847, Π 1889 σ. 901, Π 4473 σ. 107, Π 13343 σ. 1122, Π 5710 σ. 1194 — .... και επί μή συμπληρωσάντων δίμηνον υπηρεσίαν, ΝΖ σ. 238, Εισαγ. σ. 327, 396, Π 1040 σ. 397.—Τύπος καταγγελίας συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, ΝΖ σ. 238.—Εφαρμογή άρθρου 5 § 3 νόμου 3198]1955 περί έγγράφου τύπου καταγγελίας επί συμβάσεων αορίστου χρόνου και ούχί ωρισμένου χρόνου· ανεφάρμοστον επομένως και άρθρου 217 § 2 Α.Κ., ΑΠ 70 σ. 321.—Αναγκαίος επί ποινή ακυρότητος ο έγγραφος τύπος είτε πρόκειται περί συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, είτε ωρισμένου χρόνου διά σπουδαίον λόγον κατ' άρθρον 672 Α.Κ.· συνέπειαι παραλείψεως, Π 107 σ. 454.—Έγγραφος τύπος καταγγελίας και επί διακοπής εργασίας εξ ανωτέρας βίας, Γν.Σ. σ. 165, ΝΖ σ. 873.—Μή αναπλήρωσις έγγράφου καταγγελίας εκ τής κοινοποιήσεως είς τον μισθωτόν τού γραμματίου καταθέσεως τής αποζημιώσεως, Εισαγ. σ. 772.

β. Καταβολή αποζημιώσεως· υπολογισμός· χρόνος καταβολής· προσφορά δημοσία κατάθεσις· δόσεις. Προϋπόθεσις κύρους καταγγελίας ή καταβολή τής οφειλομένης αποζημιώσεως, ΑΠ 10 σ. 141, ΑΠ 83 σ. 319, Π 24 σ. 526, ΑΠ 181 σ. 586, Π 724 σ. 583, Γν. Σ. σ. 621, ΑΠ 218 σ. 636, Π 1630 σ. 773, Π 7638 σ. 787, ΑΠ 373 σ. 847, Π 8555 σ. 1068, Π 4473 σ. 1070, Π 13443 σ. 1122, Π 5710 σ. 1194, Π 5554 σ. 1198, Π 13032 σ. 1314, Π 5749 σ. 1317.—Δυνατή κατ' άρθρον 4 νόμου 3198 τακτική (μετά προειδοποίησιν) καταγγελία επί υπαλλήλων και καταβολή τού ήμίσεος τής αποζημιώσεως, ΝΖ σ. 238, 304.—Επί εργατών, τεχνιτών και υπηρετών υποχρεωτική ή καταβολή τής αποζημιώσεως τού β.δ. 16.7.1920, μή επιτρεπομένης τής προειδοποιήσεως, ΝΖ σ. 238, 1274, Π 5479 σ. 1317. Επιτρεπτόν ή μή προειδοποιήσεως επί καταγγελίας συμβάσεως θυρωροῦ πολυκατοικίας, ΝΖ σ. 1274.—Προϋπόθεσις κύρους καταγγελίας ή καταβολή αποζημιώσεως μόνον εφ' όσον υφίστανται εκ τού νόμου υποχρέωσις καταβολής τοιαύτης, ΝΖ σ. 11, Εισαγ. σ. 319, 900, 1065.—Ανυπόχρεον καταβολής αποζημιώσεως επί καταγγελίας πρό τής συμπλη-

ρώσεως δημήνου, Π 19761 σ. 328, Π 1040 σ. σ. 397, Εισαγ. σ. 327, 396.—Υποχρέωσις και έκμεταλλεύσεων εις καταβολήν της ύπό νόμου 3198|1955 προβλεπομένης διά την άπόλυσιν των μισθωτών αποζημιώσεως· Ίδρυμα εν Καλάμαις «Αλεξανδράκεια Κληροδοτήματα»· χαρακτήρ ως εκμετολλεύσεως, ΑΠ 233 σ. 644.—Παροχή εργασίας ύπό υπαλλήλου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου εις επιχείρησιν· καταγγελία συμβάσεως· έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως νόμου 2112, τήρησις όμως εγγράφου τύπου καταγγελίας κατ' άρθρον 5 § 3 νόμου 3198|1955, Π 1889 σ. 900. Πρβλ. Εισαγ. σ. 900.—Απόλυσις μισθωτού Δημοσίου· βοήθημα πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου 956 και 976|1947. Βλ. εις λ. ***Δημόσιον.***—Ως πρός τον υπολογισμόν του χρόνου υπηρεσίας διά την προειδοποίησιν ή αποζημίωσιν, τον υπολογισμόν της αποζημιώσεως και περιπτώσεις όφειλής ή μη αποζημιώσεως βλ. και ανωτέρω κεφ. Ι, παράγρ. Ββ, Βγ, και Γ.—Υπολογισμός της αποζημιώσεως, βάσει τακτικών αποδοχών τελευταίου μηνός υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως, ΑΠ 50 σ. 203, Εισαγ. σ. 203, ΑΠ 60 σ. 270, ΝΖ σ. 625, 766, Π 8555 σ. 1068.—Μή λήψις υπ' όψιν, προκειμένου περί υπαλλήλων, των μηνιαίων αποδοχών, καθ' ό ποσόν υπερβαίνουν το ογδοηκοντάπλάσιον του ημερομισθίου ανειδικεύτου εργάτου πολλαπλασιαζόμενον επί τον αριθμόν 30, Π 8555 σ. 1068.—Υπολογισμός αποζημιώσεως δι' απόλυσιν αμειβομένων επί ποσοστοίς, κατ' αποκοπήν ή μονάδα εργασίας βάσει του μέσου όρου αποδοχών των δύο τελευταίων πρό της καταγγελίας της σχέσεως εργασίας μηνών, Π 4473 σ. 1069, Π 5554 σ. 1198.—Αναδρομική αύξησις αποδοχών δι' αποφάσεως διαιτησίας ή συλλογικής συμβάσεως εργασίας· δικαίωμα απολυθέντος επί τη διαφορά αποζημιώσεως ούκ άκυρότης απολύσεως, ΝΖ σ. 761, Π 7681 σ. 89.—Συνυπολογισμός δι' αποζημίωσιν αυξήσεως δοθείσης εις λοιπούς μισθωτούς βάσει της αρχής ίσης μεταχειρίσεως, ΑΠ 10 σ. 141.—Θέσπισις υπό νόμου 3198|1955 υποχρεώσεως εργοδότου προς καταβολήν εις τον απολυόμενον μισθωτόν άμα τη καταγγελία της υπό του νόμου προβλεπομένης αποζημιώσεως· εκπλήρωσις της υποχρεώσεως ταύτης και όταν άμα τη καταγγελία προσφέρη ο εργοδότης προσηκόντως και πράγματι την νόμιμον αποζημίωσιν του απολυομένου, καταθέτων ταύτην νομίμως εν περιπτώσει μη αποδοχής της υπ' αυτού εντός του διά την τήρησιν των νομίμων διατυπώσεων εύλογου χρόνου, Π 5710 σ. 1194, Π 13032 σ. 1314, Π 5479 σ. 1317, ΑΠ 463 σ. 1378, Εισαγ. σ. 1193.—Προσφορά εις τον κατά νόμον προσήκοντα τόπον, ΑΠ 463 σ. 1378.—Προσήκων τόπος εκπληρώσεως της παροχής της αποζημιώσεως, Π 13032 σ. 1314, Εισαγ. σ. 1314, 1316 ΑΠ 463 σ. 1377.—Μη αναγκαία γνωστοποίησις της καταθέσεως διά το κύρος της απολύσεως, ούδε κατάθεσις του γραμματίου εις συμβολαιογράφον, Εισαγ. σ. 1316.—Περίπτωσις εγγράφου καταγγελίας της συμβάσεως και βραδύτερον αύτης δημοσία κατάθεσις της αποζημιώσεως· συντέλεσις νομίμων διατυπώσεων από της δημοσίας καταθέσεως· υπερημερία μέχρις αύτης του εργοδότου και υποχρέωσις καταβολής μισθού, Π 5710 σ. 1194.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας διαρκούσης ασθενείας μισθωτού· πρόσκλησις αύτου υπό εργοδότου προς παραλαβήν αποζημιώσεως εις τόπον εργασίας, άλλα μή κατάθεσις αύτης εν αρνήσει μισθωτού προς παραλαβήν· άκυρότης καταγγελίας, Π 13032 σ. 1314.—Διατή υπό συνδίκου καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπαλλήλων πτωχεύσαντος και άνευ άμέσου καταβολής αποζημιώσεως νόμου 2112· περίληψις εις τα χρέη και εξόφλησις εκ του πτωχευτικού μερίσματος προνομιακών, Π 6 σ. 856, Π 24 σ. 526.—. . . άλλως παραιτήσεως δικαιώματος επικλήσεως τυχόν άκυρότητος εκ μη άμέσου καταβολής της αποζημιώσεως εν αποδοχή εισπράξεως ταύτης κατά την διαδικασίαν της επαληθεύσεως και αναγγελίας εις αύτην, Π 6 σ. 856.—Συνέχισις εργασίας προς τον σύνδικον της πτωχεύσεως· αναγκαία εν απολύσει υπό τούτου ή άμεσος καταβολή της αποζημιώσεως, ΝΖ σ. 11, Εισαγ. σ. 526.—Υποχρέωσις κατ' άρθρον 2 νόμου 3198|1955 προς καταβολήν άμα καταγγελία μόνου του μέχρι αποδοχών εξ μηνών ποσού αποζημιώσεως, του υπολοίπου καταβλητέου εις τριμηνιαίας δόσεις· εκάστη δόσις ούχι κατωτέρα των αποδοχών τριών μηνών· δήλωσις εργοδότου περί καταβολής τοις μετρηταίς· ένοια ταύτης· ού παραίτησις της εις δόσεις καταβολής, Π 5639 σ. 899, Π 30 σ. 398.—Άκυρότης απολύσεως εν καθυστερήσει μιάς των δόσεων, Εισαγ. σ. 899.

*Γ' **Ανογγελία.*** Υποχρέωσις αναγγελίας της καταγγελίας· αφορά και συμβάσεις ωρισμένου χρόνου· τρόπος αναγγελίας πρός τινας· παράλειψις· συνέπειαι, Π 107 σ. 455, Εισαγ. σ. 454.

*Δ' **Καταγγελία επί υποβολής μηνύσεως κλπ.*** Βλ. και ανωτέρω παράγρ. Ι.Γ8.—Ανεφάρμοστον νόμου 3198|1955 επί απολύσεως συνεπεία υποβολής μηνύσεως δι' αξιόποινον πράξιν κλπ. συμφώνως προς άρθρα 5 § 1 νόμου 2112 και 6 § 5 β.δ. 16 7 1920 εφαρμογή εν απαλλαγή από κατηγορίας χρόνος γενέσεως αξιώσεως, ΝΖ σ. 1473, Εισαγ. σ. 520.—Έννοια άρθρου 7 νόμου 3198|1955 περί εφαρμογής διατάξεων τούτου επί απαλλαγής του δι' αξιόποινον πράξιν απολυθέντος από της εις τον εργοδότην κοινοποιήσεως του απαλλακτικού βουλεύματος ή της αποφάσεως, Π 30 σ. 398.—Καταγγελία άτυπος πρό υποβολής μηνύσεως· άκυρότης· έγκυρος ύστερα καταγγελία μετά την υποβολήν μηνύσεως· έλλειψις δικαιώματος αποδοχών υπερημερίας, εί μη από της πρώτης μέχρι της δευτέρας καταγγελίας, Π 927 σ. 521.—Ανάλογος και επί συνδικαλιστικών στελεχών εφαρμογή άρθρου 5 νόμου 2112 1920, ως συνεπληρώθη υπό άρθρου 7 νόμου 3198|1955, του εργοδότου υποχρέου, εν περιπτώσει διαπράξεως αξιοποίνου πράξεως, πρός έγγραφον καταγγελίαν της συμ-

βάσεως καὶ ζήτησιν ἐγκρίσεως τῆς ἀπολύσεως ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς· συνέπεια παραλείψεως καὶ μιᾶς τῶν ἀνωτέρω διατυπώσεων ἡ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως. ΑΠ 225 σ. 701, Π 10 σ. 705. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 702.

Ε' *Ἐπὶ μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως.* Βλ. καὶ ἀνωτέρω παράγρ. Ι Δ. Προϋποθέσεις κύρους μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ νόμον 3198|1955 ἐγκυρος καὶ πρὸ τοῦ νομίμου χρόνου ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως. Γνωδ. νμθ. σ. 132.

ΣΤ' *Ἀπόλυσις κατὰ παράβασιν νόμου 3198|1955· συνέπειαι· ἀκυρότης· ὑπερημερία ἐργοδότου ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως κλπ.* Μὴ τήρησις προϋποθέσεων ἐγκύρου καταγγελίας· ἀκυρότης· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., Π 6 σ. 856, ΝΖ σ. 57, ΑΠ 10 σ. 141, ΝΖ σ. 238, Π 4844 σ. 325, Π 1550 σ. 333, Π 107 σ. 455, Π 7638 σ. 787, Π 3204 σ. 954, Π 4473 σ. 1070, ΑΠ 386 σ. 1247, Π 13032 σ. 1314.—. . μετ' ἐκπτωσιν ἄλλα χοῦ κερδηθέντων, Π 13032 σ. 1314 – Καταγγελία λόγῳ ἀνωτέρας βίας ἄνευ τηρήσεως ἐγγράφου τύπου· ἀκυρότης ὑπερημερία ἐργοδότου, ἄνευ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ. ΝΖ σ. 425, 873.— Ακυρότης καταγγελίας λόγῳ καταβολῆς οὐχὶ πλήρους τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ. ΑΠ 10 σ. 141, Π 4473 σ. 1069, Π 7638 σ. 787.— Ἀκυρότης καταγγελίας ἐκ μὴ συνυπολογισμοῦ, κατὰ παράβασιν τῆς ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως, αὐξήσεως 8% εἰσθείσης εἰς τοὺς λοιποὺς μισθωτούς καὶ μὴ καταβολῆς οὕτω πλήρους τῆς ἀποζημιώσεως, ΑΠ 10 σ. 141.— Κρίσις Δικαστηρίου περὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρὸς καταστρατήγησιν ν. 2112|1920 καὶ ἀκύρου ἀπολύσεως, μὴ καταβληθείσης ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 5 § 3 ν. 3198|1955, ΑΠ 386 σ. 1247.—Βραδύτερον καταγγελίας κατάθεσις εἰς Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ν. 2112|1920· ὑπερημερία ἐργοδότου μέχρι καταθέσεως· ὑποχρέωσις ἐργοδότου εἰς πληρωμὴν ἐξόδων ἀναλήψεως κατατεθέντος παρὰ συμβολαιογράφῳ γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης, Π 5479 σ. 1316.— Ἀναδρομικὴ αὔξησις ἀποδοχῶν· δικαίωμα διαφορᾶς ἀποζημιώσεως καὶ οὐχὶ ἀκυρότης, ΝΖ σ. 761.—Καταβολὴ ἀναιτίως ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως· οὐκ ἀκυρότης καταγγελίας, Εἰσαγ. σ. 143, 319.—Θεώρησις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ὡς ἐγκύρου καὶ μετὰ προσφορὰν ὑπὸ ἐργοδότου καὶ ἐν μὴ ἀποδοχῇ κατάθεσιν τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ συγγνωστὴν πλάνην ὑπολαμβανομένης παρ' αὐτοῦ πραγματικῆς καταστάσεως ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως· ἀναγκαία ἡ ὑπὸ Δικαστηρίου ἔκθεσις ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτοῦ μετὰ πληρότητος τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν συνήχθη ἡ ὕπαρξις ἀμφιβολίας ἐργοδότου περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως· ἄλλως ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις, ὡς στερουμένη νομίμου βάσεως, ΑΠ 16 σ. 143.—Ὑπαγωγὴ εἰς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἀκύρου τῆς καταγγελίας ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν κατεβλήθη ἢ δὲν κατεβλήθη ὁλόκληρος ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις· περιπτώσεις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 83 σ. 319.— Ἀληθὴς ἔννοια ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198|1955· ἀναίτιος καταβολὴ ὑπὸ ἐργοδότου μὴ πλήρους τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 2112|1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως ἐκ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ παρεχομένων ὑπηρεσιῶν δὲν ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς κατὰ τὰ λοιπὰ ἐγκύρως γενομένης καταγγελίας συμβάσεως, ΑΠ 181 σ. 586, Π 724 σ. 583. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 584.— Καταβολὴ ἐλάσσονος τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ὀφειλομένη εἰς οὐσιώδη πλάνην τοῦ ἐργοδότου, οἷα καὶ ἡ εἰς τὸ ποσὸν δὲν ἐπιφέρει ἀκυρότητα· δικαίωμα μόνον εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως, ΑΠ 218 σ. 637, Π 4473 σ. 1069.—Οὐκ ἀκυρότης καταγγελίας ἐκ μὴ συνυπολογισμοῦ δι' ἀποζημίωσιν καὶ τῶν δώρων ἑορτῶν λόγῳ τῆς ὑφιστομένης ἀμφισβητήσεως ὡς πρὸς τὸ ἂν ὑπολογίζωνται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν δικαίωμα συμπληρώσεως, ΑΠ 373 σ. 847, Π 5554 σ. 1199 – Σχετικὴ ἡ ἀκυρότης· δικαίωμα μισθωτοῦ νὰ παραιτηθῇ καὶ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν, Π 1630 σ. 772, Π 6 856, ΝΖ σ. 11.— Ἀπόλυσις παρὰ τὸν νόμον 3514 ἄνευ τηρήσεως διατυπώσεων ἄρθρου 5 νόμου 3198|1955· δικαίωμα παραιτήσεως ἀποζημιώσεως νόμου 3514 καὶ προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, ΝΖ σ. 57.—Καταγγελία μετὰ πτώχευσιν ἐργοδότου· ἀποδοχὴ εἰσπράξεως ἀποζημιώσεως κατὰ διαδικασίαν ἐπαληθεύσεως, εἰς ἣν ἀνηγγέλθη ὁ μισθωτός· θεώρησις τούτου ὡς παραιτηθέντος τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπικαλεσθῇ τυχὸν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῆς μὴ ἀμέσου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, Π 6 σ. 856.—Ἀκυρότης καταγγελίας γενομένης παρὰ προσώπου ἀναρμοδίου ἢ πληρεξουσίου στερουμένου τῆς εἰδικῆς πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητος ἐγκρισις ἐκ τῶν ὑστέρων· δὲν καθιστᾷ ἔγκυρον τὴν καταγγελίαν, ἐπέχουσα θέσιν αὐτοτελοῦς καταγγελίας, μὴ ἔχουσα ἀναδρομικὴν δύναμιν, Π 13343 σ. 1122, Π 3204 σ. 954, Π 22274 σ. 329.—Στοιχεῖα ἀγωγῆς περὶ μισθοῦ ἐπὶ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ· οὐχὶ καὶ ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως· ἔκθεσις ἐν αὐτῇ λόγων ἀκυρότητος ἀποτελεῖ ἐκ προοιμίου ἀντέστασιν κατὰ τυχὸν ὑποβληθησομένης ἐνστάσεως περὶ ἀπολύσεως, ΑΠ 449 σ. 1319.— Μὴ ἀναγκαία προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 3204 σ. 954, Π 2539 σ. 903.—... ἀναγκαία ὅμως ἡ προσήκουσα προσφορὰ εἰς τὸν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112|1920 διάδοχον ἐργοδότου, Π 2539 σ. 903.—Ὕπαρξις δεδικασμένου ἐξ ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, κριθείσης δι' αὐτῆς ἄκυρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἐπὶ νέας ἀγωγῆς, μὲ ἀντικείμενον τὴν ἐπιδίκασιν ἐν συνεχείᾳ μισθοῦ, Π 929 σ. 403.— Τρόποι

άρσεως ὑπερημερίας μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, ΝΖ σ. 238, Π 1550 σ. 333, Εἰσαγ. σ. 1072.—Ἐξακολούθησις ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν μισθοῦ καὶ κατὰ χρόνον ἀδυναμίας πρὸς ἐργασίαν μισθωτοῦ μέχρι τῆς κατά τινα τῶν νομίμων τρόπων ἄρσεως ὑπερημερίας, Π 1550 σ. 333.—Σιωπηρὰ καταγγελία συμβάσεως ὑπὸ μισθωτοῦ μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν συναγωγὴ αὐτῆς ἐκ τῆς αἰτήσει ἀπολυθέντος συνταξιοδοτήσεώς του, Π 23119 σ. 268.—Παροχὴ ἀλλαχοῦ ὑπηρεσιῶν μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν· πότε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς παραίτησις ἢ σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, Εἰσαγ. σ. 269.—Ἀκυρότης τῆς διὰ πρακτικοῦ συμβιβασμοῦ παραιτήσεως ἀποδοχῶν κατὰ χρόνον ὑπερημερίας ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 865 σ. 1072.—Καταγγελία ἀτύπως πρὸ ὑποβολῆς μηνύσεως ἀκυρότης· ἔγκυρος ὑστέρα καταγγελία μετὰ τὴν ὑποβολὴν μηνύσεως· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, εἰ μὴ μόνον ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς δευτέρας καταγγελίας, Π 927 σ. 521.

Ζ' *Ἡ 'Αποχώρησις μισθωτῶν συγκαταθέσει ἐργοδότου· ἀπ χώρησις ἢ ἀπόλυσις διὰ συνταξιοδότησιν· ἀποζημίωσις· ἄρθρα 8 νόμου 3198]1955, 8 § 4 ν.δ. 3789]1957.* Δικαίωμα, κατ' ἄρθρον 8 νόμου 3198]1955, ἀποχωρούντων μισθωτῶν, συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου, ἐπὶ τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112]1920 ὑπαγωγὴ ἀξιώσεως εἰς ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198]1955· δυνατὴ ἄλλως παραίτησις ἀπὸ τῆς ἀξιώσεως, μὴ ἐφαρμοζομένου τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 547]1937, Π 14907 σ. 1250. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1248.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 8 νόμου 3198]1955 ἐπὶ ἐκουσίας ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ οὐχὶ ἐπὶ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ΑΠ 250 σ. 771.—Ἀποχώρησις μισθωτῶν μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας καὶ ἀποζημίωσις νόμου 2112· ἂν βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3954]1959 κυρωθείσης συμβάσεως δικαιοῦται ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920 τὸ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀποχωροῦν προσωπικὸν τῆς Η Ε Μ., Γν.Σ. σ. 1471.—Δικαίωμα ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ὑπαγομένων εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. καὶ συμπληρωσάντων τὰς πρὸς χορήγησιν συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, ἀποχωρούντων τῆς ἐργασίας ἢ ἀπομακρυνομένων ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, πρὸς μειωμένην ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 8 § 4 ν.δ. 3789]1957, Γν.Σ. σ. 623, Π 2305 σ. 645, Εἰσαγ. σ. 645, Π 7837 σ. 144, Γν.Σ. σ. 623.—. . . ἄνευ ἐπιρροῆς εἰδικωτέρα αἰτία ἀπολύσεως, ὀφειλομένη εἰς περιορισμὸν ἐργασιῶν, Π 2305 σ. 645.—Ἐφαρμογὴ μόνον ἐπὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, Εἰσαγ. σ. 645, Π 7837 σ. 144.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ μισθωτῶν ὑπαγομένων ἀπὸ ἀπόψεως ἀποζημιώσεως εἰς τὸ καθεστὼς τοῦ νόμου 2112, Γν.Σ. σ 623.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 8 ν.δ. 3789]1957 ἐπὶ τῶν δι' εἰδικῶν διατάξεων προστατευομένων μισθωτῶν, ὡς τῶν παλαιτῶν πολεμιστῶν, Εἰσαγ. σ. 144.—Ἐὰν αἱ διατάξεις ἄρθρου 8 § 4 ν.δ. 3789]1957 ἔχωσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων Δημοσίου διὰ καταβολῆς τῆς μειωμένης ταύτης ἀποζημιώσεως ἢ μειωμένων ἀποζημιώσεων, περὶ ὧν αἱ ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976]1947 πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Γν.Σ. σ. 623.

Θ' *Προθεσμία ἀγωγῆς (ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198]1955).* Τριμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198]1955, Π 7002 σ. 99, Π 3204 σ. 954, Π 2950 σ. 956, Π 13343 σ. 1122.—Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἡ ὕπαρξις καταγγελίας ὑπὸ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀντιπροσώπου, ἀλλ' ἄκυρου δι' ἔλλειψιν νομίμων διατυπώσεων, Π 3204 σ. 954, Π 13343 σ. 1122.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ καταγγελίας γενομένης παρ' ἀναρμοδίου προσώπου στερουμένου τῆς πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐξουσίας καὶ οὔσης ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀνυπάρκτου καὶ ἄνευ ἐννόμου συνεπείας, Π 13343 σ. 1122.—Ἐφαρμογὴ ἀδιακρίτως ἂν ἡ ἀκυρότης προέρχηται ἐκ παραβάσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3198]1955 ἢ ἄλλων ἐργατικοῦ νόμου ἢ ἂν ὀφείληται εἰς ἄλλον τινὰ λόγον, ΑΠ 249 σ. 710, Π 13343 σ. 1122.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ πάσης ἀξιώσεως ἐξ ἀκυρότητος καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας εἴτε ἀορίστου, εἴτε ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 249 σ. 710, Π 2950 σ. 956, Π 13343 σ. 1122.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ πάσης ἀκύρου ἀπολύσεως καὶ ἐκείνης ἐκ κανονισμοῦ· διακοπὴ δι' ὑποβολῆς αἰτήσεως ἀναθεωρήσεως εἰς ἀναθεωρητικὸν πειθαρχικὸν συμβούλιον, Π 2950 σ. 956.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἀκυρότητος μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρων τῆς συμβάσεως ἄνευ τηρήσεως διατυπώσεως νόμου 3198]1955, Γνμδ. νμθ. σ. 129.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀπαγορευομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 3514 ἀπολύσεως, Π 7002 σ. 99.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀπολύσεως κατὰ παράβασιν διατάξεων ἀ.ν. 694]1937 περὶ προστασίας ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων, Π 4 σ. 915.—Ἔναρξις τῆς προθεσμίας ἐπὶ ἀπολύσεως μετὰ μήνυσιν ἢ ἀπαγγελίαν κατηγορίας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν ἐργοδότην, ΑΠ 225 σ. 703, Π 10 σ. 705.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 263, 279 Α.Κ.· ἐπανέγερσις νέας ἀγωγῆς ὄχι ἐντὸς ἐξαμήνου ἄρθρου 263, ἀλλ' ἐντὸς τριμήνου ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198]1955, ΑΠ 249 σ. 710.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 269 Α.Κ. περὶ διακοπῆς παραγραφῆς (καὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας), Π 2950 σ. 956.

III. Κατάχρησις δικαιώματος καταγγελίας. Βλ. λ. *Κατάχρησις δικαιώματος.*

IV. *Καταγγελία κατ' ἄρθρα 669, 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.* Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 15).

V. *Εἰδικὰ θέματα.* Βλ. εἰς λ. *Ἀνάπηροι, Δῆμοι - Κοινότητες, Δημόσιον, Δικηγόροι, Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις, Ἰατροί, Ναυτικοί, Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Σιδηρόδρομοι, Στράτευσις, Τράπεζαι, Ὑδάτων Ἑταιρεία.*—Ἀπόλυσις ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων κατ' ἀ.ν. 694]1937· συνδικαλιστικῶν στελεχῶν κατ' ἀ.ν. 1803]1951. Βλ. λ. *Συνδικαλιστικὰ στελέχη.*—Ἀπόλυσις ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπια-

κής Λεροπορίας, ΑΠ 373 σ. 912.— Ἐφέσεις κατ' ἀποφάσεων πειθαρχικῶν συμβουλίων περὶ ἀπολύσεως, Γν. Σ. σ. 930.— Ἀπόλυσις διαρκούσης νομίμου ἀδείας· ἀκυρότης· ὑπερημερία ἐργοδότου ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ τρόποι ἄρσεως ὑπερημερίας, ΝΖ σ. 988.—Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν τῶν ἀπολυομένων ὑπὸ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν λόγῳ πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, Ἔγκ. σ. 1031.

Κατάθεσις δημοσία. Βλ. λ. *Δημοσία κατάθεσις.*

Κατάργησις δίκης. Δι' ἀποδοχῆς ἀποφάσεως· ὅροι αὐτῆς· ἀμετάκλητον ἐκ ταύτου τῆς ἀποφάσεως καὶ ἀπράβλητον δι' ἐφέσεως, ΑΠ 107 σ. 348, ΑΠ 128 σ. 661.—Βλ. καὶ λ. *Ἀποδοχή.*—Κατάργησις ἢ ἀποπεράτωσις δίκης διὰ συμβιβασμοῦ ἀκυρότης συμβιβασμοῦ ἐπὶ ἀντικειμένου ἐξηρημένου τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοβουλίας· μὴ ἐπέλευσις καὶ καταργήσεως δίκης, ΑΠ 492 σ. 78, ΑΠ 108 σ. 413, ΑΠ 250 σ. 771.—Παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικογράφου ἐφέσεως κατάργησις τῆς ἐκ ταύτης δίκης, ΑΠ 400 σ. 1246.

Κατάργησις θέσεως. Συνέπεια μεταβιβάσεως ἠλεκτρικῆς ἐπιχειρήσεως εἰς Δ.Ε.Η., Γν.Σ. σ. 235.—Κατὰ Κανονισμὸν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν γραμμῶν, ΑΠ 449 σ. 1319.

Κατασκηνώσεις. Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας· μισθοδοσία προσωπικοῦ ἀνεφάρμοστον ἐπὶ παιδικῶν ἑξοχῶν συντηρουμένων ὑπὸ ἰδιωτῶν, Π 7865 σ. 146.

Καταστήματα. Βλ. λ. *Διάλυσις ἐπιχειρήσεως, Κυριακή, Ἑορταί, Ὧραι ἐργασίας* καὶ τὰ λοιπὰ θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Καταστρατήγησις. Νόμου 2112 διὰ καθορισμοῦ ὡρισμένου χρόνου ἐν συμβάσει ἐργασίας, ΝΖ σ. 633, ΑΠ 227 σ. 641, ΑΠ 280 σ. 642, ΑΠ 254 σ. 780, ΑΠ 386 σ. 1247.—Νόμου 2112 δι' ἐνεργείας καταγγελίας τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ διμήνου Π 1040 σ. 396.—Ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος τῆς καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου 2112, ΝΖ σ. 633.

Κατάσχεσις. Βλ. λ. *Ἐκτέλεσις.*

Κατάταξις. Προνομιακὴ ἐν ἐκτελίσει, Βλ.λ. *Ἐκτέλεσις.* Μισθωτῶν εἰς κλάσεις δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 228, 358.

Κατάχρησις δικαιώματος. *1. Γενικά.* Ἀπαγόρευσις κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. ἀσκήσεως δικαιώματος, ἐὰν αὐτὴ ὑπερβαίνη προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, Π 12629 σ. 86, ΑΠ 83 σ. 319, ΑΠ 134 σ. 639, Π 5648 σ. 1011.—Ἀντικειμενικὰ κριτήρια κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., προσδιορίζοντα τὸ μέτρον ἀσκήσεως παντὸς ἐν γένει δικαιώματος· καλὴ πίστις· χρηστὰ ἤθη· κοινωνικὸς καὶ οἰκονομικὸς σκοπὸς τοῦ δικαιώματος, Π 5648 σ. 1011.— Ἀναγκαία ἡ ὕπαρξις προφανοῦς ὑπερβάσεως, Π 4844 σ. 325, Π 5648 σ. 1011.—Ἀδιάφορος δι' ἐφαρμογὴν ἄρθρου 281 Α.Κ. ὁ δικονομικὸς τρόπος ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, δι' ἀγωγῆς ἢ κατ' ἔνστασιν ἢ ἀντένστασιν· αὐτεπάγγελτος ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281, ΑΠ 83 σ. 319.—Ἀοριστία ἰσχυρισμοῦ ἐν μὴ ἐκθέσει τῶν συνιστώντων τὴν κατάχρησιν δικαιώματος πραγματικῶν περιστατικῶν, Π 1040 σ. 397, Π 3248 σ. 854.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, ἐν ᾗ δὲν ἐκτίθεται ἐκ τίνος ἀποδεικτικοῦ μέσου ἐμόρφωσε τὸ Δικαστήριον τὴν κρίσιν αὐτοῦ περὶ καταχρήσεως δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 373 σ. 912.—Ἀναίρεσις διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμῶν, ἐν οἷς καὶ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ἀξιώσεως περὶ ἀκυρότητος ἀπολύσεως, ΑΠ 180 σ. 588 - Παραδεκτὴ προβολὴ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος καὶ τὸ πρῶτον ἐνώπιον Ἀρείου Πάγου, ἐφ' ὅσον τὰ συνιστῶντα αὐτὴν περιστατικὰ προετάθησαν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, Εἰσαγ. σ. 319.— Ἀναφορὰ ἄρθρου 281 Α.Κ. εἰς ἐνάσκησιν δικαιώματος, δυναμένου νὰ διατεθῇ ὑπὸ τοῦ φορέως αὐτοῦ ἐλευθέρως, ΑΠ 13 σ. 210.— Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιώματος παρεχομένου ἐκ νόμου δημοσίας τάξεως, ΑΠ 101 σ. 387, Εἰσαγ. σ. 210, 963, Π 3287 σ. 963.—Περιπτώσεις τοιούτων διατάξεων. Βλ. εἰς λ. *Δημοσία τάξις.*— Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἐκτελίσεως ὑποχρεώσεως, ὡς ἡ ἀπόλυσις τοῦ μὴ νομιμόφρονος, ΑΠ 13 σ. 210.—Ἀνεγχώρητον ἐφαρμογῆς ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐπὶ θέματος καθορισμοῦ ὡρισμένης διαρκείας συμβάσεως ἐργασίας πρὸς καταστρατήγησιν διατάξεων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, εἰδικῶς προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 ν. 2112, ΑΠ 280 σ. 643.—Ὑπαγωγὴ εἰς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, Π 12629 σ. 86, ΑΠ 134 σ. 639, Εἰσαγ. σ. 322, ΑΠ 341 σ. 836, ΑΠ 373 σ. 912.— . . . ὑπαγωγὴ ταύτης εἰς δικαστικὴν κρίσιν ἐὰν ἐγίνετο κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς καλῆς πίστεως καὶ δὲν ἀντίκειται εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, ΑΠ 134 σ. 639, ΑΠ 373 σ. 912.— Ὑπαγωγὴ εἰς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ τῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ περὶ ἀναγνωρισεως ὡς ἀόριστου τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν κατεβλήθη ἢ δὲν κατεβλήθη ὁλόκληρος ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ΑΠ 83 σ. 319.— . . . ὁμοίως τοῦ κατ' ἀρχὴν δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν προσφερομένης ὑπὸ μισθωτοῦ ἐργασίας, Π 184 σ. 340.— . . . ὁμοίως τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως ἐργασίας, Π 917 σ. 917, Π 2626 σ. 1015.—Ἀνέλεγκτος κρίσις Δικαστηρίου ὅτι ἡ ἀπόλυσις δὲν ὠφείλετο εἰς λόγους ἐκδικήσεως ἢ κακουβουλίας ἢ ἄλλους ἐμπίπτοντας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἀλλ' ὅτι ἐπεβάλλετο ἐξ οἰκονομικῶν λόγων, ΑΠ 82 σ. 323.— Σκέψεις ἐπὶ τοῦ ὠφελίμου ἢ μὴ διὰ τὸν μισθωτὸν τῆς προστασίας ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., Σημ. σ. 824.—Ἐπὶ περιπτώσεως αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836]1951 ἐν σχέσει πρὸς τὴν 15θήμερον προθεσμίαν, ΑΠ 20 σ. 150, ΑΠ 21 σ. 151.

2. Περιπτώσεις. Συνιστῶσι κατάχρησιν δικαιώματος . . ἡ κα-

ταγγελία συμβάσεως έργασίας έκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, χωρὶς νὰ δικαιολογῆται ἐκ τοῦ καλῶς ἐννοουμένου ἐπαγγελματικοῦ του συμφέροντος· ἔτι μᾶλλον ἡ ἀποκλειστικῶς ἐκ τοῦ πνεύματος ἐχθρότητος πρὸς τὸν ἐργαζόμενον λόγῳ τῆς συνδικαλιστικῆς του δράσεως, χωρὶς νὰ ἐπηρεάζηται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὁ ρυθμὸς τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκτελουμένης ἐργασίας, ΑΠ 341 σ. 836, Εἰσαγ. σ. 1011.—... ἡ ἐξ ἐκδικήσεως γενομένη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ προηγουμένης νομίμου ἐνεργείας τοῦ μισθωτοῦ θιγούσης τὰ συμφέροντα τοῦ ἐργοδότου, Π 12629 σ. 86, ΑΠ 21 σ. 150, Εἰσαγ. σ. 322, 824, 1011.—... ἡ κατ' ἐνάσκησιν διευθυντικοῦ δικαιώματος ἀξίωσις ἐκδότου ἐφημερίδος ἀπὸ συντάκτην ὅπως παράσχῃ τὴν ἐργασίαν ἀπὸ τῆς 12ης νυκτερινῆς ὥρας, Γνμδ. νμθ. σ. 668.—... ἡ ἀξίωσις ἀκυρώσεως καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ διαφορᾶς ἐπὶ ἔλαττον κατὰ 151 δραχμὰς τῆς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως συνεπείᾳ διαφόρου ὑπολογισμοῦ τοῦ δώρου, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐλάμβανεν ἀποδοχὰς ὑπερτέρας τῶν νομίμων, ΑΠ 83 σ. 319.—... ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ ζητήσαντος νὰ τῷ χορηγηθῇ ἡ νόμιμος, ὡς ἀναπήρου, ἄδεια καὶ ἀρνηθέντος νὰ δεχθῇ ἀντ' αὐτῆς χρηματικὴν ἀποζημίωσιν, Π 5648 σ. 1011.—Ἀντίθετος πρὸς τὴν καλὴν πίστιν ἡ ἄρνησις ἀντιπαροχῆς ἐπὶ ἐπουσιώδους τοῦ καθυστερουμένου μέρους τῆς παροχῆς, ΑΠ 83 σ. 320.

Δὲν συνιστῶσι κατάχρησιν δικαιώματος. Μόνη ἡ μετὰ μακρὸν χρόνον ἄσκησις δικαιώματος, ἄνευ συνδρομῆς ἑτέρου περιστατικοῦ, ΑΠ 21 σ. 150, ΑΠ 20 σ. 151, Π 4844 σ. 325, Π 3287 σ. 963, Π 2626 σ. 1016, Εἰσαγ. σ. 963, ΑΠ 263 σ. 776.—...ἡ ἐπὶ μακρὸν χρόνον (τριετίαν) μὴ ἄσκησις ἐφέσεως, ἄνευ βεβαιώσεως ἑτέρων περιστατικῶν, ἐξ ὧν νὰ προκύπτῃ ἀντίθεσις τούτου πρὸς καλὴν πίστιν καὶ δῆ προφανῆ ὑπέρβασιν ὁρίων, Π 5844 σ. 325.—... ἡ βραδεῖα ἄσκησις δικαιώματος ἐπισχέσεως ἐργασίας, Π 2626 σ. 1015.—... ἡ ἄσκησις δικαιώματος ἐπισχέσεως ἐργασίας μέχρι καταβολῆς καθυστερουμένων ἀποδοχῶν ὑπερημερίας μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 3248 σ. 853.—... ἡ ἄσκησις δικαιώματος ἐπισχέσεως ἐργασίας ἰατροῦ λόγῳ καθυστερήσεως ὀξιολόγου ποσοῦ ἐκ μισθῶν, μὴ βεβαιωθέντος ὅτι ἐκ ταύτης θὰ ἐμενον ἀβοήθητοι οἱ ἐν τῇ κλινικῇ ἀσθενεῖς, ἢ θὰ κατηγγέλλετο ἡ μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. σύμβασις περιθάλψεως ἠσφαλισμένων, Π 917 σ. 917.—.. ἡ ἄσκησις δικαιώματος ἐπισχέσεως ἐργασίας λόγῳ τῆς ἐπὶ μακρὸν χρόνον καθυστερήσεως τῆς καταβολῆς ἀποδοχῶν, ἐν ὄψει καὶ τοῦ μεγέθους τούτων, Π 2626 σ. 1015. – ... ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας τὴν τελευταίαν ἡμέραν πρὸ συμπληρώσεως τοῦ διμήνου, ἐφ' ὅσον μάλιστα ὠφείλετο καὶ εἰς περιορισμὸν ἐργασιῶν, Π 19761 σ. 328, Π 1040 σ. σ. 397.—... ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἐξ οἰκονομικῶν λόγων, διατηρηθέντος νεωτέρου τούτου μισθωτοῦ, προσληφθέντος κατόπιν διαγωνισμοῦ καὶ ἀποδοτικωτέρου, ΑΠ 82 σ. 323.—... ἡ ἀπόλυσις λόγῳ ἀρνήσεως μισθωτοῦ νὰ μεταβῇ εἰς νέαν θέσιν, ΑΠ 134 σ. 639.—.., ἡ λόγῳ ἀκαταλληλότητος συνεπείᾳ παθήσεως καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 373 σ. 912.—... ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ λόγῳ τῆς συμπεριφορᾶς του κατὰ τὰς ὥρας ἐργασίας ἔναντι τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ, μεθ' οὗ ἤρχετο εἰς προστριβάς, Π 3949 σ. 976.—... ἡ ἀξίωσις ἐργοδότου εἰς συμμόρφωσιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὰς συμβατικὰς του ὑποχρεώσεις (περίπτωσις ὑποχρεώσεως προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἐπὶ τοῦ ἔργου, τῆς εἰς ἄλλο μέρος παραμονῆς αὐτῆς προσωρινῆς)· μὴ ἀντίθεσις πρὸς καλὴν πίστιν καὶ συναλλακτικὰ ἤθη, ΑΠ 26 σ. 279.—... ἡ ἄρνησις ἐπιτρέψεως εἰσόδου εἰς τόπον ἐργασίας καὶ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ προβάντος εἰς συνδικαλιστικὰς ἐνεργείας ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς νομιμότητος καὶ ἐκτραπέντος εἰς πράξεις βαναύσους, Π 184 σ. 340.—... ἡ προβολὴ ἀκυρότητος συμβάσεως ἐργασίας δι' ἐλλειψιν θεωρήσεως βιβλιαρίου ὑγείας, Πρδρ. 3091 σ. 592.—... ἡ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως διὰ φθορὰν ἐνδυμασίας λόγῳ παραβάσεως ὑποχρεώσεως ἐπὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως πρὸς παροχὴν φόρμας, Π 3287 σ. 963.—.. ἡ ὑπὸ συζύγου καὶ τέκνων θανόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ τυχόντων συντάξεως Ι.Κ.Α. ἄσκησις ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 551]1914, Π 4482 σ. 100.—... ἡ κατ' ἔφεσιν ἀμφισβήτησις τοῦ κύρους τῆς ἐν συμβάσει ρήτρας περὶ ἀμοιβῆς διηγόρου ἐκ τῶν κερδῶν ἀνωνύμου ἑταιρείας καὶ ἡ ἐπὶ 15ετίαν ἄνευ ἐπιφυλάξεως ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 516 σ. 38.—... ἡ μὴ ἐνάσκησις δικαιώματος πρὸς κοινὴν ἐνέργειαν κατὰ πλειόνων προσώπων, ΑΠ 232 σ. 719.—... ἡ αἴτησις ἀντικαταστάσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836·1951 ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς παρελεύσεως τοῦ ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως μέχρι τῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως διαδραμόντος χρόνου, μὴ βεβαιωθέντος ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ἡ ἀντικατάστασις ἐπεζητήθη καὶ ἐπετεύχθη ἐκ πνεύματος ἐχθρότητος πρὸς τοὺς νεοπολεμιστάς, ΑΠ 20 σ. 151.

3. *Συνέπειαι.* Ἀπόλυσις κατὰ παράβασιν ἄρθρου 281 Α.Κ.· ἀκυρότης ταύτης κατ' ἄρθρον 174 Α.Κ., λογιζομένης ὡς μὴ οὔσης, Π 12629 σ. 86, ΑΠ 21 σ. 150, ΑΠ 134 σ. 639, Σημ. σ. 824, Π 5648 σ. 1011, Π 5554 σ. 1199, ΑΠ 393 σ. 912.—... συνέχισις συμβάσεως ἐργασίας· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν, Π 12629 σ. 86, Σημ. σ. 824, Π 5554 σ. 1199.—Ὑποχρέωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. παντὸς ἐνασκοῦντος δικαίωμα πρὸς μὴ ὑπέρβασιν ὁρίων καλῆς πίστεως κλπ.· παράνομος ἡ παράβασις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, θεμελιοῦσα ἀξίωσιν τοῦ κεκτημένου ἔννομον συμφέρον πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ ἀπαγόρευσιν πάσης ἐν τῷ μέλλοντι καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, Π 184 σ. 341.

Κατεδάφισις. Βλ. λ. *Διάλυσις ἐπιχειρήσεως.*

Κατοικία. Βλ. καὶ λ. *Κοινοποίησις, Παροχαί*

εἰς εἶδος.—Δωσιδικία κατοικίας έναγομένου, Π 4839 σ. 218, Π 4304 σ. 906.—Έπαγγελματική όδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων ὑπεραστικῶν λεωφορείων· ἔννοια, Π 5 σ. 658.

Κατοικία ἐργατική. Σύνθεσις Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ο.Ε.Κ.· ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἀνασυγκρότησιν μέχρι 31.12.1958· συμμετοχὴ ἐκπροσώπων μισθωτῶν, ΣΕ 60 σ. 223.—Δικαίωμα ἐργατικῆς κατοικίας κατὰ ν.δ. 2963]1954· προϋπόθεσις καὶ τὰ ἐθνικὰ φρονήματα· συνταγματικότης ν.δ. 2963]1954· ἀναγκαία ἢ εἰδικὴ αἰτιολογία ἐξαιρέσεως τῆς παροχῆς, ΣΕ 751 σ. 483.—Προϋποθέσεις παροχῆς ὑπὸ Ο.Ε.Κ. ἐργατικῆς κατοικίας· ἀνυπαρξία ἰδιοκτήτου οἰκίας· νοεῖται καὶ ἔλλειψις παντὸς ἑτέρου περιουσιακοῦ στοιχείου ἱκανοῦ ὅπως ἐξασφαλίσῃ ἰδιόκτητον στέγην καλύπτουσαν στεγαστικὰς ἀνάγκας· χρόνος, καθ' ὃν δέον νὰ ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις, ΣΕ 1206 σ. 84.—Ἀνεπίτρεπτον συμψηφισμοῦ ὀφειλῶν ἐξ εἰσφορῶν ὑπὲρ τρίτων (Ο.Α.Α.Α., Ο.Ε.Κ.) πρὸς τὰς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένας παροχάς, Ἔγκ. σ. 359 — Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. μισθωτῶν Δημοσίων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν ν.δ. 397]]1959 κατὰ χρόνον πρακτικῆς ἀσκήσεως διὰ κλάδων Ο.Ε.Κ. κλπ., Ἔγκ. σ 1030.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπὲρ Ο.Ε.Κ. κλπ μετὰ τὸ ν.δ. 4104]1960, Ἔγκ. σ. 1284.

Καφενεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 228.—Δικαίωμα οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων προσωπικοῦ ἐκ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., Ἔγκ. σ. 298.

Κέντρα διασκεδάσεως. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 228.—Πρόσληψις δι' ἐκτέλεσιν ἀσμάτων· σύμβασις ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου· ἰσχυρισμὸς συνόψεως τῆς συμβάσεως ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου, Π 5193 σ. 1079.

Κέντρο Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως Ἐργαζομένων. Ἀσφάλισις μισθωτῶν εἰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1270.

Κεραμοποιοί. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα* Ὧραι ἐργασίας· ὑπερωρίαι· ἐργασία κατὰ Κυριακάς· ἡμερομίσθιον ψήστου, καμινευτοῦ, ἐκκαμινευτοῦ, Π 18 σ. 1444.

Κηπουροί. Βλ. λ. *Γεωργικαὶ ἐργασίαι*.

Κινηματογράφοι. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 232.—Πρόσληψις μουσικοῦ συγκροτήματος δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας κατὰ τὸ χώρισμα κινηματογραφικῆς ταινίας· συμφωνία περὶ μισθοῦ· καταβολὴ ἄλλως τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, παρασχεθείσης τῆς ἐργασίας ἐπὶ μισθῷ, Π 4451 σ 1010.

Κινήσεως ἔξοδα. Βλ. λ. *Ἔξοδα κ.λ.π.*

Κληρικοί. Βλ. λ. *Ταμεῖα* (παράγρ. 30).

Κληροδοτήματα Ἀλεξανδράκεια Βλ. λ. *Ἱδρύματα*.

Κληρονόμοι. Οἰκογενειακὸν ἐπίδομα εἰς περίπτωσιν θανάτου δικαιούχου, Ἔγκ. σ. 1151.

Κληρωτοί. Βλ. λ. *Στράτευσις, Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία*.

Κλῆσις. Διαδικου ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν· προθεσμία, Π 3706 σ. 601.

Κλητῆρες. Βλ. λ. *Κοινοποιήσεις*.

Κλινικαί. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια προσωπικοῦ δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 234.—Παροχὴ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἐπικινδύνου ἐργασίας εἰς διευθυντάς, ἐπιμελητὰς καὶ βοηθούς, Π 1901 σ. 599.—Περίπτωσις καθορισμοῦ διετοῦς διαρκείας συμβάσεως ἐργασίας ἐπιμελητοῦ καὶ ἀνανιώσεως ἐπανειλημμένως· δικαιολογία καθορισμοῦ ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ΑΠ 227 σ. 641.—Περίπτωσις ἐπισχέσεως ἐργασίας ἰατροῦ ἐργαζομένου εἰς κλινικὴν καὶ ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρήσεως δικαιώματος, Π 917 σ. 917.—Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν κατὰ τὴν σχετικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας· παροχαὶ εἰς εἶδος· ἔννοια ἄρθρου 5 νόμου 3766]1957 περὶ παροχῆς τροφῆς καὶ κατοικίας οὐχὶ ὡς μισθοῦ· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἰδιωτικῶν κλινικῶν· ὑπολογισμὸς προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν νυκτερινὴν καὶ κατὰ Κυριακὰς μὲ βάσιν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς οἰκήσεως καὶ τροφῆς, ΑΠ 460 σ. 1373.

Κλωστοϋφαντουργοί. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Κοινοποίησις. Ἐπίδοσις ἐργατικῆς ἀγωγῆς· προθεσμία· ἐπίδοσις ἐπὶ τῶν ἐν ἀλλοδαπῇ διατριβόντων εἰς Εἰσαγγελέα Δικαστηρίου, παρ' ᾧ μέλλει νὰ εἰσαχθῇ ἡ δίκη· περαιτέρω ἐνέργειαι, Π 3706 σ. 601, Π 2910 σ. 603.—Προσβολὴ ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως ὡς πλαστοῦ ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ, Π 4341 σ. 861.—Δικαίωμα ἐφέσεως κατὰ μὴ ἐπιδοθείσης ἀποφάσεως· παραγραφὴ αὐτοῦ, ΑΠ 371 σ. 911.—Προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως ν. 2112 ἢ περὶ προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. I. ΙΑ' καὶ II. Θ').

Κοινότητες. Βλ. καὶ λ. *Δήμοι - Κοινότητες*.—Πρόσληψις ὑπὸ Κοινότητος ἐργάτου ἄνευ τηρήσεως διαδικασίας νομιμοφροσύνης· συνέπειαι, Π 3 σ. 958.

Κοινωνία. Διοίκησις κοινοῦ κατ' ἄρθρ. 788 Α.Κ.· ἔννοια πράξεως Διοικήσεως· τακτικὴ διαχείρισις· σύμπραξις πάντων τῶν κοινωνῶν· διατάξεις ν. 3741]1929 περὶ Ἰδιοκτησίας κατ' ὀρόφους· καταγγελία συμβάσεως θυρωροῦ ὑπὸ τίνων ἐνεργητέα, Π 4844 σ. 325.

Κοινωνικὰ φρονήματα. Βλ. λ. *Νομιμοφροσύνη*.

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις (Ι.Κ.Α.). *1. Γενικά.* Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τὸ ν.δ. 4104]1960· Πρακτικὰ Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Βουλῆς σ. 1275 ἑπ., 1329 ἑπ. 1401 ἑπ.— Εἰσηγητικὴ ἔκθεσις νόμου 4104]1960 σ. 1163.— Τινὰ ἐκ τοῦ νέου νόμου περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ΝΖ σ. 1209.—Οἱ φάκελοι τῶν ἠσφαλισμένων, Σημ. σ. 1056.—Δικαστικὰ ἔξοδα ἐπὶ δικῶν Δημοσίου, ἐφαρμοζόμενα καὶ ἐπὶ τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 354 σ. 1138.

2. Ἀσφάλισις· προϋποθέσεις· περιπτώσεις· ἐξαιρέσεις· βιβλιάρια. Ἔννοια ἐργασιακῆς σχέσεως ἐξ ἀπόψεως κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· ἔννοια «ἀσφαλιστικοῦ ἐργοδότου» ἰδίᾳ ἐπὶ προσώπων, ἐργαζομένων αὐτοτελῶς ἢ παρεχόν-

των ἐργασίαν πρὸς ἐργοδότην μὴ σταθερὸν ἢ ἀπασχολουμένων διὰ λογαριασμὸν πολλῶν ἐργοδοτῶν παραλλήλως, ὡς ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως φορτοεκφορτωτῶν· ἀσφάλισις φορτοεκφορτωτῶν μὴ ἐντεταγμένων εἰς σωματεῖον, Π 716 σ. 730.— Ὁδηγίαι ἐφαρμογῆς κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως εἰς Ι.Κ.Α. τῶν αὐτοτελῶς ἐργαζομένων καὶ ἐνίων κατηγοριῶν προσώπων ἐκ τῶν παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην ἢ πρὸς πλείονας ἐργοδότας· κατηγορίαι προσώπων· ἀσφαλιστικοὶ συνεταιρισμοί· ἀπογραφὴ ἠσφαλισμένων· ἔναρξις, διακοπή, ἀναστολὴ ἀσφαλίσεως εἰσφοραί, Ἐγκ. σ. 1265.—Ἐργοδότης εἰσπρακτόρων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. λεωφορείων, Ἐγκ. σ. 616.— Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντὶ ἀμοιβῆς καὶ ἀπασχολουμένων εἰς περιοχάς, ἔνθα ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀρμοδιότης τοῦ Ι.Κ.Α., ἀσχέτως τοῦ τόπου εἰς ὃν ἐδρεύει ἡ ἐπιχείρησις, πρὸς ἣν παρέχουσι τὰς ὑπηρεσίας των, ΣΕ 1079 σ. 665.— Μισθωτοὶ ἀπασχολούμενοι κατὰ κύριον λόγον ἐντὸς περιοχῆς κέντρων ἀσφαλίσεως εἰς ἃ ἐδρεύουσιν αἱ εἰς ἃς οὗτοι ἀνήκουσιν ἐπιχειρήσεις, προσωρινῶς διαμένοντες καὶ ἐργαζόμενοι εἰς περιοχήν, ἔνθα δὲν ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις· συνέχισις κατ' ἐξαίρεσιν καὶ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ἀσφαλίσεως αὐτῶν, ΣΕ 1079 σ. 665, Π 4482 σ. 100.— Σχέσεις χαρακτηριζομένων ὡς «πρακτόρων» πρὸς Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον καὶ ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 52.— Ὑπαγωγὴ διευθυντῶν κλπ. ἑταιρειῶν ἢ συνεταιρισμῶν, Ε 391 σ. 161.— Ἐξαίρεσις τῶν εἰς φυτωριακὰς ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένων, Ἐγκ. σ. 419.— Ἀσφάλισις προσλαμβανομένων ἐργατοτεχνιτῶν παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ οἰκοδομικοῦ ἔργου, Ἐγκ. σ. 491.—Προαιρετικὴ ἀσφάλισις, Ἐγκ. σ. 491.—Ἐπὶ τῆς ἀσφαλίσεως οἰκοσίτων ὑπηρετῶν· οἰκιακοὶ βοηθοί, Σημ. σ. 696, 1176.— Ἀσφάλισις τῶν ἐν ἐπαρχίαις ἐφημεριδοπωλῶν, Ἐγκ. σ. 985.—Ἀναγκαστικοὶ διαχειρίσται ἐπιχειρήσεων ἐν σχέσει πρὸς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν, Ἐγκ. σ. 1028, Γν. Σ. σ. 1028.— Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. εἰδικῶν συνεργατῶν Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, Ἐγκ. σ. 1029, Γν. Σ. σ. 1029.—Ἀσφάλισις μαιῶν, Ἐγκ. σ. 1029.—Ἀσφάλισις μισθωτῶν Δημοσίων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν τοῦ ν.δ. 3971/1959 κατὰ χρόνον πρακτικῆς ἀσκήσεών των, Ἐγκ. σ. 1030.—Ἀσφάλισις μισθωτῶν Κέντρων Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως Ἐργαζομένων, Ἐγκ. σ. 1270.—Ἀσφάλισις μεταλλευτῶν μετὰ συγχώνευσιν Ταμείου Μεταλλευτῶν, ΣΕ 354 σ. 1137.—Ἀπαγόρευσις ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων ἠσφαλισμένων εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως· ἔννοια ἄρθρου 5 § 1 ἐδ. α' ἀ.ν. 1846/1951, Ε 391 σ. 161, ΣΕ 544 σ. 608, ΣΕ 928 σ. 798.— . . . ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ τῶν δικαιουμένων συντάξεως εὐθέως ἐκ τοῦ ἐργοδότου των, βαρυνομένου κατὰ νόμον πρὸς καταβολὴν συντάξεως βάσει εἰδικοῦ συνταξιοδοτικοῦ καθεστῶτος, ΣΕ 928 σ. 798.— . . . συνέπεια ἀσφαλίσεως παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν· μόνον δικαίωμα ἐπιστροφῆς καταβληθεισῶν εἰσφορῶν, ΣΕ 544 σ. 608, ΣΕ 928 σ. 798.—Ἀπαλλαγὴ τῶν εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν ἀσφαλιζομένων τῆς ὑποχρεώσεως ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α.· προϋποθέσεις, Ε 391 σ. 161.—Προϋπόθεσις συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. εἰς ἄλλο Ταμεῖον ἢ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον μὴ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο, ΣΕ 544 σ. 608.— Ἐξαίρεσις τῆς ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. ἐλευθέρων ἀρτεργατῶν· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἐξαίρεσιν καὶ τῶν συμμετεργατῶν, Ἐγκ. σ. 1032, ΣΕ 932 σ. 800.— Ἀσφάλισις ἐλευθέρων ἀρτεργατῶν εἰς Ταμεῖον Α.Α.Μ.Μ., Ἐγκ. σ. 616.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 85 ἀ.ν. 1854/1951 καὶ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, Ἐγκ. σ. 544.—Ὑπολογισμὸς ἡμερῶν ἐργασίας τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων, Ἐγκ. σ. 490.— Ἀντίθετος πρὸς ἀρχὰς εὐρύθμου καὶ χρηστῆς διοικήσεως ἡ μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου, ἀφ' ἧς Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμὸς ἀπεδέχθη ὡς νόμιμον τὴν ἐγγραφήν τινος ὡς ἠσφαλισμένου παρ' αὐτῷ καὶ τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τούτου ἀνεπιφύλακτον εἰσπραξιν εἰσφορῶν, ἀμφισβήτησις τῆς ἰδιότητος τοῦ ἠσφαλισμένου, μὴ δολίως ἐνεργήσαντος, ΣΕ 271 σ. 354, ΣΕ 552 σ. 484.—Ἔκδοσις ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· διόρθωσις φύλλων ἠσφαλισμένων παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., δελτίων εἰσφορῶν κλπ. ἀναρμοδιότης δικαστηρίων, Π 12077 σ. 289. Πρβλ. Ἐπιστ. σ. 376 — Διαδοχικὴ ἀσφάλισις εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς· ἔννοια ἄρθρου 51 ἀ.ν. 1846/1951, ΝΖ σ. 63, ΑΠ 519 σ. 157, Γν. Σ. σ. 236, ΣΕ 537 σ. 485, ΣΕ 722 σ. 733. Βλ. ὡς πρὸς τὴν διαδοχικὴν ἀσφάλισιν καὶ λέξιν *Ταμεῖα*.

3. *Διοίκησις, ἐκπροσώπησις, ἐπιτροπαί, προσωπικὸν Ι.Κ.Α.* Νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ὑπὸ ἐποπτείαν κράτους· διοίκησις ἐκπροσώπησις· Ὑποκαταστήματα· Ὑπηρεσίαι τοῦ Ἱδρύματος καὶ οὐχὶ ἰδιαι νομικὰ πρόσωπα· μὴ ἐκπροσώπησις Ἱδρύματος ὑπὸ Διευθυντῶν Ὑποκαταστημάτων· ἐξαίρεσις ἐπὶ εἰδικῆς ἀναθέσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Ε 323 σ. 1204.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 4 § 5 ν.δ. 3710/1957 καὶ ἐπὶ Διοικητικοῦ Ὑπηρεσιακοῦ καὶ Κεντρικοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου· συμμετοχὴ εἰς Διοικητικὰ Συμβούλια καὶ ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων, ὄχι ὅμως καὶ συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 55 σ. 220.—Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων Ι.Κ.Α.· συλλογικὸν διοικητικὸν ὄργανον παραδεκτὸν ἀνακοπῆς ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. κατ' ἀποφάσεως αὐτῆς περὶ προσδιορισμοῦ ὀφειλῆς ἐξ εἰσφορῶν· ἀπαράδεκτον αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 2079 σ. 39.—Ἀρμοδιότης Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν ἔκτασις, ΣΕ 2350 σ. 290, ΣΕ 946 σ. 797, ΣΕ 1405 σ. 1019.—Ἀντίθετοι γνωμοδοτήσεις Πρωτοβαθμίου καὶ Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς· τίς ἡ ληπτέα ὑπ' ὄψιν, ΣΕ 336 σ. 291.—Ληπτέα ὑπ' ὄψιν, ἀποφανθείσης τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς, μόνη ἡ γνωμάτευσις ταύτης, ἀποκλειομένης τῆς παραπομπῆς ἐνώ-

τιον τῆς ἀρχικῶς ἀποφανθείσης Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς, ΣΕ 1405 σ. 1019.—Μισθολόγιον προσωπικοῦ· ὑπερωριακὴ ἐργασία ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, συνδεομένου δι' ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ μισθοδοτουμένου κατὰ τὰς εἰδικὰς περὶ αὐτοῦ διατάξεις βάσει τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα ἀποζημιώσεως μόνον ἐφ' ὅσον δικαιοῦνται τοιαύτης ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἀτομικῶν των μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 474 σ. 215.—Ἀναφορὰ μονιμοποιήσεως κατὰ τὸ β.δ. 17]18. 2.1956 εἰς τοὺς παρὰ ταῖς κλινικαῖς τοῦ Ἱδρύματος ὑπηρετοῦντας ὡς διευθυντὰς τμημάτων ἢ ὡς ἐπιμελητάς· οὐχὶ εἰς προσληφθέντας ὡς θεραπευτὰς ἰατροὺς· ρύθμισις μονιμοποιήσεως τούτων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 § 3 τοῦ δ|τος, ΣΕ 2081 σ. 44.—Ἀποζημίωσις ἰατρῶν παραιτουμένων ἢ ἀπομακρυνομένων ἐπὶ κατοχῇ ὑπ' αὐτῶν πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεων, Ε 270 σ. 850.—Περίπτωσις ἰατροῦ θεραπευτοῦ τοῦ Ι.Κ.Α· ὑπαγωγὴ εἰς ὑποχρεωτικὴν παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ἀσφάλισιν, ΣΕ 1692 σ. 985.—Περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ ὁρίου συντάξεως καὶ μισθοῦ συνταξιούχων ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α., ὑπηρετούντων εἰς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ἢ Τράπεζαν, Ἔγκ. σ. 872.

4. ***Εἰσφοραί· μείωσις νόμου 3213]1955· ἀσφαλιστικαὶ κλάσεις· ρύθμισις καθυστερουμένων· εἰσπραξις.*** Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὸ ν.δ. 4104]1960· ἀνήλικοι· μαθηταί, τεχνῖται, μαθητευόμενοι, Ἔγκ. σ. 1284.—Αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοραί, Ἐπιστ. σ. 1360.—Εἰσφοραὶ ἐπὶ δώρων ἑορτῶν, ΝΖ σ. 63, Ἔγκ. σ. 615.—Προϋπόθεσις ἀπαλλαγῆς ἐλευθέρων ἀρτεργατῶν ἀπὸ ὀφειλομένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, Γν.Σ. σ. 1146.—Ἐκ τοῦ νέου νόμου περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου καὶ ἐργατικὰ ἀτυχήματα· εἰσφορὰ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργαζομένου συνταξιούχου, ΝΖ σ. 1209.—Εἰσφοραὶ ἐπὶ αὐτοτελῶς ἢ πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην ἢ πρὸς πλείονας ἐργοδότας παρεχόντων ἐργασίαν· κλάσεις· ἡμέραι ἐργασίας· καταβολὴ ἐργοδότης· ἔλεγχος καταβολῆς, Ἔγκ. σ. 1269. Μείωσις κατὰ νόμον 3213]1955 ὑπὲρ ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν· ἔννοια βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως· περίπτωσις ἐπιχειρήσεως διατηρούσης καπναποθήκας, ἐν αἷς ὑφίστανται ἀνάλογοι μηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις, ΑΠ 319 σ. 844.—Ἐφαρμογὴ νόμου 3213]1955 ἐπὶ λατομείων, Ἔγκ. σ. 872.—Ἔννοια καὶ σκοπὸς νόμου 3213]1955· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἐκμεταλλεύσεων, Γν.Σ. σ. 1145.—Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1960, Ἔγκ. σ. 228.—Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων διὰ τὸ ἔτος 1960, Ἔγκ. σ. 358.—Τμηματικὴ ἐξόφλησις καθυστερουμένων πρὸς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεων εἰσφορῶν· ἔννοια διατάξεων ν.δ. 3762|1957, Γν.Σ. σ. 237.—Ἐξόφλησις καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ὑπαγόμεναι δόσεις· ὀφειλαὶ ὀργανώσεων, Δήμων, Κοινοτήτων· ὁλοσχερὴς ἐξόφλησις τῶν μέχρι 31.12.1959· διαδικασία ἐξυπηρετήσεως ἐργοδοτῶν· ὑπολογισμὸς καταβληθέντων κατὰ τὴν 162]1959· τρόπος ἀναπροσαρμογῆς τῆς ρυθμίσεως· περιπτώσεις ἰσχύος τῆς 162]1959 καὶ λήξις ἰσχύος αὐτῆς· περιπτώσεις ἰσχύος ν.δ. 3762|1957· ἰσχὺς ληφθέντων μέτρων πρὸς ἐξασφάλισιν ἐγγυητικαὶ ἐπιστολαὶ κλπ., Ἔγκ. σ. 740, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 675.—Ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ἐγγυητικῶν ἐπιστολῶν, Ἔγκ. σ. 745.— Ρύθμισις ὀφειλῶν ἐξ ὑπερβάσεων ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν κατὰ τὸν νόμον 4052]1960, Ἔγκ. σ. 801.—Ἀσφαλίστικαὶ εἰσφοραὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸν νόμον 18]1944, Γν.Σ. σ. 747.—Ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις εἰς βάρος ὀφειλετῶν Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1095.—Προνομιακὴ κατάταξις, Ἔγκ. σ. 801.—Συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεων ἠσφαλισμένων ἐκ παροχῶν Ι.Κ.Α. πρὸς ὀφειλὰς τούτων ἐξ εἰσφορῶν, Ἔγκ. σ. 359.—Εἰσπραξις εἰσφορῶν· ἔννοια νόμου 4845]1930 (ἄρθρον 69) περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων· ἐπιτρεπτὴ ἀνακοπὴ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. κατ' ἀποφάσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ἀποκλείουσα ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 2079 σ. 39.—Ἀξίωσις ἐπιστροφῆς ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν· χρηματικὴ διαφορά· ἁρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων· ἀπαράδεκτος αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 926 σ. 869, ΣΕ 1209 σ. 924.

5. ***Παροχαί.*** α'. Γενικὰ ἀποζημίωσις ἐπὶ παρανόμου στερήσεως. Ἀντίθετος πρὸς ἀρχὰς χρηστῆς καὶ εὐρύθμου διοικήσεως ἡ ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως ἄνευ δόλου τοῦ ἐνδιαφερομένου καταβληθεισῶν περιοδικῶν πρὸς ἠσφαλισμένους παροχῶν μετ' ἀνάκλησιν διοικητικῆς πράξεως, ἐκδοθείσης κατὰ πλάνην περὶ τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ΣΕ 2358 σ. 158.— Ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν παροχῶν, Ἔγκ. σ. 928.—Συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεων ἠσφαλισμένων ἐκ παροχῶν Ι.Κ.Α. πρὸς ὀφειλὰς τούτων ἐξ εἰσφορῶν, Ἔγκ. σ. 359.— Παροχαὶ Ι.Κ.Α. καὶ ἐλάχιστα παροχαὶ Εἰδικῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, ΝΖ σ. 257, ΣΕ 2348 σ. 266. Βλ. καὶ λ. ***Ταμεῖα.***—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ διὰ στέρησιν ἀσφαλιστικῆς παροχῆς λόγῳ μὴ ἐγκαίρου ἐπικολλήσεως ἐνσήμων Ι.Κ.Α. εἰς ἀσφαλιστικὸν αὐτοῦ βιβλιάριον· αἰτιώδης συνάφεια, Π 4133 σ. 81.—Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ παράνομον ὑπ' αὐτοῦ ἀπόρριψιν αἰτήσεως πρὸς παροχὴν συντάξεως· ἔρευνα ὑπὸ δικαστηρίου παρεμπιπτόντως νομιμότητος πράξεως Ι.Κ.Α., ΑΠ 283 σ. 799.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως δι' ἐπελθοῦσαν ζημίαν ἐκ παραλείψεως ὀργάνων Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ Ι.Κ.Α. ὅπως ἀποφανθῶσιν ἐπὶ αἰτήσεων περὶ ἀναπροσαρμογῆς χορηγηθείσης λόγῳ ἀναπηρίας ὑπὸ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν συντάξεως, ὡς πληρουμένων τῶν προϋποθέσεων ἄρθρων 28 καὶ 34 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951· ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ λαβούσης ὑπ' ὄψιν οὐσιώδη ἰσχυρισμόν, ΑΠ 110 σ. 537.—Πλήρωσις προϋποθέσεων ἀπονομῆς συντάξεως καὶ ἀνάρθωσις προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος

ἐκ πράξεων Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ (Ι.Κ.Α.)· ἁρμοδιότης τακτικῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 55 σ. 286.— Ὡς πρὸς τὴν παραγραφὴν τῆς ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως βλ. κατωτέρω ἐδαφ. γ'.

β'. Ἀ σ θ ε ν ε ί α ς. Ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀσθενείας τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐκτελωνιστῶν, Ἔγκ. σ. 985.—Παροχαὶ ἀσθενείας καὶ ἐλάχιστα παροχαὶ Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, ΣΕ 2348 σ. 266, ΝΖ σ.257.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν ἀσθενείας Ι.Κ.Α. ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως ὡς προϋπόθεσις δικαιώματος οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος παρὰ τοῦ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., Ἔγκ. σ. 108.—Ἀσφαλιστικὴ ἱκανότης τῶν συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν μελῶν οἰκογενείας, Ἔγκ. σ. 985.—Προϋποθέσεις ἰατρικῆς περιθάλψεως κατ' ἄρθρα 31 §§ 1 καὶ 3 ἀ.ν 1846]1951, Π 4133 σ. 81.—Ἀνάληψις ὑπὸ Ι.Κ.Α. δαπάνης νοσηλείας ἠσφαλισμένου εἰς μὴ συμβεβλημένα μετ' αὐτοῦ θεραπευτήρια· κανονισμὸς νοσοκομειακῆς περιθάλψεως· εἴσοδος ἀσθενοῦς ἐπὶ ἐπειγούσης ἀνάγκης εἰς μὴ συμβεβλημένην κλινικήν· ἀναγγελία, ΣΕ 1984 σ. 1387.

γ'. Σ υ ν τ ά ξ ε ι ς· γ ε ν ι κ ά· σ υ ν τ ά ξ ι μ ο ς χ ρ ό ν ο ς· ἀ π ό δ ε ι ξ ι ς ἡ λ ι κ ί α ς· π ο σ ό ν· α ὐ ξ ή σ ε ι ς· ἔ ν α ρ ξ ι ς κ α τ α β ο λ ῆ ς· ἀ ν α σ τ ο λ ή· π α ρ α γ ρ α φ α ί. Ἐφαρμογὴ συνταξιοδοτικῶν διατάξεων ν.δ. 4104]1960· μεταβατικὴ ρύθμισις· παράλληλος ἰσχὺς τροποποιουμένων διατάξεων· ἐκκρεμεῖς περιπτώσεις· συνέχισις συντάξεως τῶν ἤδη συνταξιούχων, Ἔγκ. σ. 1389.—Ὑπαγωγὴ κατ' ἀρχὴν ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ἐξ ὁλοκλήρου εἰς διατάξεις νόμου, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ὁ ἠσφαλισμένος ἐκτήσατο τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα διὰ πληρώσεως τῶν πρὸς τοῦτο νομίμων προϋποθέσεων, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑποβολῆς αἰτήσεως καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς παύσεως τῆς ἐργασίας ἐν αἰτήσει συντάξεως λόγῳ γήρατος· διατάξεις ἄρθρου 37 § 1 νόμου 6298]1934 καὶ ἄρθρου 29 § 5 ἀ.ν. 1846]1951, ΑΠ 474 σ. 1455.— Ἀνάκλησις νομίμων διοικητικῶν πράξεων ἀπονομῆς συντάξεως, Γν.Σ. σ. 825.— Ἀπαράδεκτος ἀγωγὴ περὶ καταβολῆς διαφορᾶς συντάξεως κατὰ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., μὴ ὄντος ἰδίου νομικοῦ προσώπου, ἀλλ' Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος, καθ' οὗ νομιμοποιεῖται ἡ ἀγωγή, Ε 323 σ. 1204.—Δικηγορικαὶ ἀμοιβαὶ δι' ἐκχωρήσεως μέρους συντάξεως· ἔλεγχος κύρους συμβάσεως ὑπὸ Ι.Κ.Α., Γν.Σ. σ. 1097.— Ἡμέραι ἐπιδοτήσεως ἀνέργου πρὸ ἀ.ν. 1846]1951 καὶ ὑπολογισμὸς αὐτῶν διὰ τὸ δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τὸν ἀ.ν. 1846]1951, ΑΠ 12 σ. 159.—Ὑποχρεωτικὸς ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 771]1937· ὑπολογισμὸς ὡς συντοξίμου τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν· ἔννοια ὅρου «δύναται»· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων, ΣΕ 608 σ. 487.—Ἡμέραι ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει συγχωνευθέντος εἰς Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δωδεκανήσου· ἀναγνώρισις ὡς ἡμερῶν ἀσφαλίσεως κλάδου συντάξεων Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1396.— Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένων Ι.Κ.Α.· τρόπος κατ' ἄρθρον 10 ἀ.ν. 1846]1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 3083]1954· ἔννοια· εἰδικαὶ ἐπιτροπαί, ΑΠ 490 σ. 533, ΣΕ 712 σ. 793, ΣΕ 1408 σ. 924, ΣΕ 1797 σ. 979, ΣΕ 1653 σ. 1017, ΣΕ 1414 σ. 1020, ΣΕ 1983 σ. 1388.— . . . ἀποκλειστικὸς ὁ κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις τρόπος ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας, ΑΠ 490 σ. 533.—Ἔκτασις ἀποδεικτικῆς δυνάμεως ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας, Ἔγκ. σ. 929, Γν.Σ. σ. 929, ΣΕ 1983 σ. 1388.—Ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ι.Κ.Α. ἡ ἀπόδειξις ἡλικίας διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐν ἐλλείψει τοιαύτης διὰ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ μητρῷον ἀρρένων ἢ τὸ δημοτολόγιον· ἀνεγχώρητον παραπομπῆς εἰς εἰδικὴν Ἐπιτροπήν, ΣΕ 1983 σ. 1388.—Ἀπόδειξις διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν· διακοπὴ τῆς προηγουμένης ἀσφαλίσεως καὶ ἐκ νέου ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ΣΕ 1797 σ. 979.—Ἔκδοσις πιστοποιητικοῦ Τούρκου ληξιάρχου, ΣΕ σ. 1414 σ. 1020.—Αὔξησις συντάξεων διὰ τοῦ ἀπὸ 21.8.1955 β. δ]τος καὶ ἡμέραι ἐργασίας συνταξιούχων, Ἔγκ. σ. 52.—Προσαύξησις συντάξεων κατὰ 50ο]ο, ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος εἶναι ἔγγαμος καὶ ἡ σύζυγός του δὲν ἀσκεῖ ἐπάγγελμά τι ἢ δὲν εἶναι συνταξιοῦχος Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Δημοσίου· ἔννοια διατάξεως ἄρθρ. 29 § 3 ἐδ. α' ἀ.ν. 1846]1951· ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἐπὶ συντάξεως ἐγγάμου γυναικὸς συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2367 σ. 227.—Νομικὴ ἀξία πράξεων, δι' ὧν ὡρίσθησαν αὐξήσεις τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., ΝΖ σ. 263.—Ἀναπροσαρμογὴ συντάξεων κατὰ τὴν διὰ νόμου 19]1944 ἐξουσιοδότησιν· ἔννοια αὐτῆς· κατάργησις ἀπὸ ἀ.ν. 1846]1951, ρυθμίσαντος τὸ θέμα αὐξομειώσεως τῶν συντάξεων Ι.Κ.Α.· ἀνίσχυρον ὑ.ἀ. 62280]1952 περὶ αὐξήσεως συντάξεων Ι.Κ.Α., ΑΠ 55 σ. 286.— Χορήγησις καὶ ηὐξημένης συντάξεως εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν μετὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας συντάξεως τὸ ἁρμόδιον ὄργανον τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιλαμβανόμενον νεωτέρας αἰτήσεως δεχθῇ, ὅτι ὁ συνταξιοῦχος δικαιοῦται συντάξεως ἀνωτέρας τῆς ἀρχικῶς καθορισθείσης, ΣΕ 536 σ. 417.—Ρύθμισις ὕψους τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένων συντάξεων διὰ τοῦ ἀπὸ 21]25.8.1955 β. δ]γματος· ἐπιβληθεῖσαι δι' αὐτοῦ αὐξήσεις, ΣΕ 940 σ. 797.—Ν.Δ. 4104]1960· αὐξησις χορηγουμένων συντάξεων· πίναξ ποσῶν συντάξεων κατὰ τὸ ν. δ]γμα, Ἔγκ. σ. 1395, Ἔγκ. σ. 1457.—Ἔναρξις καταβολῆς συντάξεων κατ' ἄρθρον 29 § 5 ἀ.ν. 1846]1951 ἀπὸ πρώτης μηνὸς ἑπομένου τοῦ καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα· πάντως μὴ ἀναδρομὴ ἀπώτερον ἐτῶν ἀπὸ ὑποβολῆς αἰτήσεως, ΣΕ 536 σ. 417, ΣΕ 672 σ. 536, ΣΕ 722 σ. 733, ΣΕ 682 σ 734, ΣΕ 924 σ. 795, ΣΕ 1415 σ. 1021, ΑΠ 213 σ. 729.— . . . ἐφαρμογὴ διατάξεως, ὡς γενικῆς, καὶ ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς διαδόχου τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἀπονομῆς συντάξεως, ΑΠ 354 σ. 1137.—Χρόνος ὑπο-

λογισμοῦ συντάξεως διά συμπληρώσαντας προϋποθέσεις ὑπό κράτος ν. 6298]1934 καί διά συμπληρώσαντας ταύτας ὑπό κράτος ά.ν. 1846]1951· περιορισμός μή ἀναδρομῆς ἀπώτερον ἔτους ἀπό ὑποβολῆς αἰτήσεως, ΑΠ 474 σ. 1455.—Ἔκδοσις ἀποφάσεως Διευθυντοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς ἐπί τῇ βάσει πιστοποιητικοῦ ἡλικίας· ὑστέρα ὑποβολή αἰτήσεως μετά νέου πιστοποιητικοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ διορθοῦται τό ἔτος γεννήσεως· νέος πραγματικός ἰσχυρισμός, ἐπιμελιῶν δικαίωμα πλήρους συντάξεως, μή δυνάμενος νά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α.· χρόνος ἐνάρξεως συντάξεως, ΣΕ 672 σ. 536, ΣΕ 1415 σ. 1021.—Ἔννοια ἄρθρου 29 § 5 ά.ν. 1846]1951· χρονικός περιορισμός ἀναδρομικῆς ἀπονομῆς τό πρῶτον συντάξεων ἡ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς· οὐχί καί ἐπί προσαυξήσεως ἀπονεμηθείσης ἤδη συντάξεως, ὁπότε τό Ι.Κ.Α. ὑποχρεοῦται οἰκοθεν νά προσαυξήσῃ ταύτην, ἐκτός ἄν διά τήν προσαύξησιν ἀπαιτῆται ἡ συνδρομή νέων πραγματικῶν περιστατικῶν, μή προκυπτόντων ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 213 σ. 729.—Χρόνος ἐνάρξεως συντάξεως ἐπί ἀποδείξεως ἡλικίας ἡσφαλισμένου κατά τό ν.δ. 3083]1954· ἀναδρομή ἀφ' οὗ χρόνου ἐκτήσατο τάς λοιπάς προϋποθέσεις, ἔστω καί ἄν ἡ αἴτησις ὑπεβλήθη μετά τήν ἰσχύν τοῦ ν.δ. 3083]1954, ΣΕ 924 σ. 795.—Ἀναστολή καταβολῆς συντάξεως ὑπό Ι.Κ.Α. ἐπί παροχῇ ὑπό συνταξιούχου ἐργασίας, ἐξ ἧς ἀποκερδαίνει ποσόν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως, ΣΕ 2358 σ. 158, ΣΕ 1 σ. 225, ΣΕ 1693 σ. 978.— Ν.Δ. 4104]1960· ὅριον ἐξ ἐργασίας ἀπολαυῶν διά μή ἀναστολήν συντάξεων, Ἔγκ. σ. 1395.— Παράνομος ἡ διακοπή συνταξιοδοτήσεως ἡσφαλισμένης, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐδήλωσεν, ὅτι δέν ἐργάζεται καί παρέδωσε τά ἀσφαλιστικά βιβλιάριά της εἰς τό Ι.Κ.Α., ΣΕ 940 σ. 797.— Παροχή ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπό συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. — Ἐφαρμογή ἄρθρου 8 ν.δ. 3083]1954, Ἔγκ. σ. 1208.— Καταβολή δώρου παρελθόντων ἐτῶν εἰς ἐργαζομένους συνταξιούχους καί παραγραφή αὐτῶν, Ἔγκ. σ. 51.—Παραγραφή κατ' ἄρθρον 40 § 6 ά.ν. 1846]1951 δόσεων ἀπονεμηθείσης ἤδη συντάξεως· ἀνεφάρμοστον ἐπί ἀπαιτήσεως πρός ἀπονομήν ἡ προσαύξησιν ἀπονεμηθείσης συντάξεως, ὑπαγομένης εἰς 5ετῆ παραγραφήν· ἐφαρμογή ἄρθρ. 269 Α.Κ., Α.Π. 213 σ. 729.— Ἀνεφάρμοστον παραγραφῆς ἄρθρου 40 § 6 ά.ν. 1846]1951 ἐπί ἀπαιτήσεων περί ἀποζημιώσεως ἕνεκα παραλείψεως ὀργάνων Ι.Κ.Α. πρός ἀναγνώρισιν δικαιώματος συντάξεως, ὑπαγομένης εἰς 5ετῆ παραγραφήν, ΑΠ 354 σ. 1137.—Διακοπή παραγραφῆς ὀξιώσεως κατά Ι.Κ.Α. πρός ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, ὑποβληθείσης εἰς τοῦτο (Ι.Κ.Α.) προηγουμένης αἰτήσεως πρός ἀναπροσαρμογήν συντάξεως, ὑποκειμένης οὕτω τῆς αὐτῆς διαφορᾶς, ἀφοῦ πρό τῆς ἀρνήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἦτο τοιαύτη περί τήν προσαύξησιν τῆς συντάξεως, μετά δέ τήν ἄρνησιν κατέστη διαφορά περί ἀποζημιώσεως διά τήν παρανομίαν τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 447 σ. 1324 —Παραγραφή κατ' ἄρθρον 46 § 2 ά.ν. 6298]1934 δικαιώματος πρός σύνταξιν ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν· ἔναρξις, ΣΕ 1129 σ. 865, ΣΕ 1847 σ. 1137.—Μή πρόβλεψις ὑπό ά.ν. 1846]1951 παραγραφῆς τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος λόγῳ γήρατος, ΣΕ 1843 σ. 1137.

δ'. Σύνταξις γήρατος. Ἀπονομή κατά νόμον 6298]1934· προϋπόθεσις ἡλικίας καί ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας· λῆψις ὑπ' ὄψιν τῶν κατά τήν τελευταίαν τετραετίαν ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως συνεπείᾳ ἀσθενείας μόνον διά τήν ἀνάλογον μείωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ἐλαχίστου ἀριθμοῦ 300 ἡμερῶν κατά τήν τελευταίαν πρό τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως τετραετίαν, ΣΕ 677 σ. 606.—Προϋποθέσεις ἀπονομῆς· ἄρθρον 34 νόμου 6298]1934 σύνδεσις χορηγήσεως πρός ὅριον κέρδους ἐκ τῆς ἐργασίας· οὐχ ὅρος πρός κτῆσιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ἀλλ' ἀναβλητική αἵρεσις ἐνασκήσεως ἤδη κτηθέντος δικαιώματος διά τῆς συμπληρώσεως ὅρίου ἡλικίας καί ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, ΣΕ 680 σ. 534 —Βάσις ὑπολογισμοῦ κατ' ἄρθρον 37 ά.ν. 1846]1951· λῆψις τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου ὁσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἡσφαλισμένος κατά τάς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν τελευταίων δύο ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους καθ' ὃ ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περί συνταξιοδοτήσεως, ΣΕ 536 σ. 417.—Ἐφαρμογή ν.δ. 4104 1960· γῆρας· ὅριον ἡλικίας γυναικῶν μείωσις ὁρίου ἡλικίας· πλήρης, μειωμένη σύνταξις, Ἔγκ. σ. 1389.— Ἀνεπίτρεπτος ὑπολογισμός ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως ἀνέργου εἰς ἐκείνας δι' ἀπονομήν συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐπί μή ὁλοκληρώσεως προϋποθέσεων δικαιώματος συντάξεως πρό τῆς ἐνάρξεως τοῦ ά.ν. 1846]1951, ΑΠ 12 σ. 159.— Μή πρόβλεψις ὑπό ά.ν. 1836]1951 παραγραφῆς συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος λόγῳ γήρατος, ΣΕ 1843 σ. 1137.

ε'. Σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας. Ἔννοια ἄρθρου 28 § 1 ά.ν. 1846]1951· προϋπόθεσις· ἐνεργός συμμετοχή εἰς τήν ἀσφάλισιν μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας· συναγωγή τούτου ἀμαχήτως ἐκ πραγματοποιήσεως ἀνά 100 ἡμέρας ἐργασίας ἑκάστου ἔτους τῆς τελευταίας πενταετίας· ὑπολογισμός ἡμερῶν ἐργασίας πενταετίας, ΣΕ 1506 σ. 1094.— Συνάρτησις δικαιώματος ὄχι μόνον πρός χρόνον ἐμφανίσεως γενεσιουργοῦ αἰτίου, πρό ἢ μετά τήν ὑπαγωγήν τοῦ μισθωτοῦ εἰς τήν ἀσφάλισιν, ἀλλά καί πρός τήν ἱκανότητα αὐτοῦ, καθ' ὃν χρόνον τελεῖ ἐν ἀσφαλίσει, νά ἀποκερδαίνῃ ἐκ τῆς κατά τούς ὅρους τοῦ νόμου ἐργασίας του τά πρός βιοπορισμόν ἀναγκαῖα μέσα· προϋφισταμένη τῆς ἀσφαλίσεως σωματική ἀναπηρία, ΣΕ 1988 σ. 46.—Ἔννοια ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφιον α' ά.ν. 1846]1951 προσδιορισμός ἐξ ὑποκειμένου πρός ἐργασίαν ἀνικανότητος τοῦ ἡσφαλισμένου ἐν ἀμέσῳ συναρτήσει πρός ἓν ἐλάχιστον ποσοστόν προσόδου, ὅπερ δύναται οὗτος νά ἀποκομίζῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του· προϋπόθεσις ἡ εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν στάθμισις τοῦ βα-

θμοῦ βιοποριστικῆς ἱκανότητος, ἐπηρεαζομένης καὶ ἐξ ἄλλων παραγόντων πλὴν τῶν ἰατρικῶν· ὑποχρέωσις ἁρμοδίου πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου, ΣΕ 1731 σ. 160.—Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν Ι.Κ.Α. ἔργον ὑγειονομικῶν ἐπιτροπῶν· ἀπόφανσις ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως ἐπὶ φύσεως, αἰτίων, ἐκτάσεως, διαρκείας σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ αἰτοῦντος σύνταξιν ἀναπηρίας· στάθμισις βιοποριστικῆς ἱκανότητος ὑπὸ ἁρμοδίου συνταξιοδοτικοῦ ὀργάνου, ΣΕ 946 σ. 797, ΣΕ 2350 σ. 290.—... ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ἵδρυμα ἡ ἰατρικὴ βεβαίωσις· περιπτώσεις στερήσεως ἐπιστημονικῶν κριτηρίων διὰ τὴν ἔναρξιν ἀναπηρίας, ΣΕ 2350 σ. 290.—Ἁρμοδία εἰς ἑκάστην περίπτωσιν πρὸς διαπίστωσιν ἡ Πρωτοβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἐξεταζομένου καὶ ἐν περιπτώσει ἀσκήσεως προσφυγῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, ΣΕ 1405 σ. 1019.—Ὑπολογισμὸς τῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένης συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 37 ά.ν. 1846]1951· ἐφαρμογὴ ἀνεξαρτήτως λόγου ἀναπηρίας, ἤτοι ἐκ κοινῆς νόσου ἢ ἀτυχήματος, ΣΕ 726 σ. 666.—Ν.Δ. 4104]1960· σύνταξις ἀναπηρίας· προϋποθέσεις κλπ., Ἐγκ. σ. 1391.—Συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα ὑπὸ ἰσχὺν ά.ν. 6298]1934· ἔναρξις δικαιώματος συντάξεως ἀναπηρίας ἢ γήρατος· χρόνος ἐργασίας· ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν, ΣΕ 682 σ. 734.—Ἀκυρότης ὑ. ά. 20336]1945 περὶ συνυπολογισμοῦ διὰ πλήρωσιν προϋποθέσεων ἄρθρου 40 νόμου 6298]1934 καὶ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς οἱ ἠσφαλισμένοι ἐτύγχανον ἐπιδόματος ἀσθενείας, ΣΕ 1793 σ. 1018.—Ἔννοια ἄρθρου 28 § 2 ά.ν. 1846]1951· προϋποθέσεις παροχῆς εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς· καὶ ἡ παροχὴ ἐργασίας κατὰ χρόνον πραγματοποιήσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἤτοι τῆς ἐπελεύσεως τῆς μερικῆς ἀνικανότητος, ΣΕ 1680 σ. 982.—Δικαίωμα κατ' ἄρθρον 28 § 2 ἐδάφιον β' ά.ν. 1846]1951 εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας· θεώρησις ἐπιδόματος τούτου ὡς προσωρινῆς συντάξεως ἀναπηρίας, χορηγουμένου ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς καὶ ἡ σύνταξις ἀναπηρίας· παροχὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 1 τοῦ ά.ν 1846]1951 συντάξεων, ΣΕ 335 σ. 357, ΣΕ 1670 σ. 982.—Καθορισμὸς δι' ἄρθρου 28 § 2 ά.ν. 1846]1951 τῶν συντρεχουσῶν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἠσφαλισμένου προυποθέσεων συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας· ὁρισμὸς ἐν παραγράφῳ 6 τῶν δικαιουμένων συντάξεως προσώπων ἐν θανάτῳ τοῦ ἠσφαλισμένου συνταξιοδοτηθέντος ἢ μή, παρ' ᾧ ὅμως συνέτρεχαν αἱ προϋποθέσεις συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ΑΠ 127 σ. 488.

στ.' Σύνταξις ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Τινὰ ἐκ τοῦ νέου νόμου περὶ Ι.Κ.Α.· εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου καὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· εὐθύνη ἐναντι τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ ὑπαιτίου τοῦ θανάτου ἢ βλάβης τῆς ὑγείας ἢ σωματικῆς ἀκεραιότητος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου· εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργαζομένου συνταξιούχου, ΝΖ σ. 1209.—Ν.Δ. 4104]1960· σύνταξις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· περιπτώσεις καταβολῆς συντάξεως ὑπολογιζομένης κατὰ τὰς προϊσχυούσας διατάξεις· περιορισμὸς ποσοῦ συντάξεως, Ἐγκ. σ. 1393.—Παροχαὶ λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἔννοια ἄρθρων 28 καὶ 34 ά.ν. 1846]1951, ΣΕ 1412 σ. 978, ΣΕ 559 σ. 536, ΣΕ 1264 σ. 895, ΣΕ 1662 σ. 983, ΣΕ 1425 σ. 1092.—Χορήγησις παροχῶν ἀσφαλίσεως ἐπὶ βιαίου συμβάντος, ἐπελθόντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἢ ἐπὶ ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας, κατὰ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ ά.ν. 1846]1951, ΣΕ 1074 σ. 865.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· καταβολὴ ἐν δεδομένῃ στιγμῇ ἐξαιρετικῶν προσπαθειῶν, ΣΕ 1074 σ. 865.—Μὴ ἀναγκαῖον δι' ὕπαρξιν ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος ὅπως αἱ συνέπειαι ἐκδηλωθῶσιν ἀμέσως· ὕπαρξις τοιαύτης καὶ ἐν ἐπελεύσει βραδύτερον διὰ βαθμιαίας ἐξελίξεως, ΣΕ 1264 σ. 895.—... ἢ λόγῳ τῆς γενικωτέρας καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐκ τῆς ὁποίας ὅμως οὗτος οὐδόλως ἐκωλύετο εἰς ἐργασίαν μέχρι τοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 1412 σ. 978.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ὕπαρξις καὶ ἂν αἱ ἐκ βιαίου συμβάντος δυσμενεῖς διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ παθόντος συνέπειαι ἐκδηλωθῶσιν οὐχὶ ἀμέσως, ἀλλὰ βραδύτερον διὰ βαθμιαίας ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεώς του· ὑποχρέωσις τοῦ Ι.Κ.Α.· ἀναγγελία ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 1425 σ. 1092.—Ὕπαρξις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ ἐκείνου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὁ παθὼν δὲν ἀπεμακρύνθη τοῦ χώρου ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας ΣΕ 1264 σ. 895.—Θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ τοῦ ἐπισυμβάντος κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου ἐκ τῶν ἐν κοινῇ χρήσει τοιούτων· ἀρκεῖ αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀτυχήματος, ΣΕ 1662 σ. 983, πρβλ. Πρδρ. 5465 σ. 651.—Ληπτέον ὑπ' ὄψιν τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον διὰ συνταξιοδότησιν παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἀσφαλιστικὴ κλάσις εἰς ἣν ἀνῆκε κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος, Π 5024 σ. 607.—Δυνατὴ ἡ παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ τοῦ συμπληρώσαντος τὸ ὅριον ἡλικίας ἠσφαλισμένου· δικαίωμα ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ΣΕ 1264 σ. 895.—Διακοπὴ συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ σωματικὴ βλάβη δὲν συγκεντροῖ συντάξιμον ποσοστόν· ἀκύρωσις σχετικῆς ἀποφάσεως διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος ὡς ἀορίστου, ΣΕ 937 σ. 796.—Κρίσις Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α. περὶ τοῦ ὅτι ἡ πάθησις ἠσφαλισμένου ὀφείλεται εἰς ἐπισυμβὰν αὐτῷ

ἐργατικὸν ἀτύχημα· ἀνεπίτρεπτον εἰς Ἐπιτροπὴν Ἐφέσεων λήψεως ὑπ' ὄψιν ἀντιθέτου γνωμοδοτήσεως Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἐχούσης ἀπολέσει τὴν ἀποδεικτικήν της ἰσχύν, ΣΕ 336 σ. 291. Αἴτημα ἡσφαλισμένου περὶ παροχῆς ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.—Κρίσις τῆς ἁρμοδίας Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, στηριχθεῖσα ἐπὶ γνωμοδοτήσεων τῶν ἁρμοδίων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τοῦ ὅτι ἡ πάθησις δὲν εἶναι ἀπότοκος ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 559 σ. 536.— Αἴτησις συνταξιούχου Ταμείου Μεταλλευτῶν πρὸς Ι.Κ.Α. δι' ἀναπροσαρμογὴν συντάξεώς του, ὡς συντρεχουσῶν προϋποθέσεων ἄρθρων 28 καὶ 34 ἀ.ν. 1846|1951, μὴ ὄντος ἀπαραιτήτου καὶ αἰτήματος παραπομπῆς του εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἀνικανότητός του, ΑΠ 354 σ. 1137.—Ἀπονομὴ συντάξεως ἕνεκα προηγηθείσης ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἐργάτου μεταλλείου καὶ ἀποβιώσαντος μετὰ ταῦτα ἐκ φυματιώσεως εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ ὑπαγωγὴ περιπτώσεως εἰς διατάξεις ὑ.ἀ. 56058|1951· ἐξίσωσις δι' αὐτῆς τῶν κατωτάτων ὁρίων τῆς μηνιαίας συντάξεως συνταξιούχων λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας, ΑΠ 213 σ. 729.— Ὑπολογισμὸς ἀποδοτέου εἰς Ι.Κ.Α. ποσοῦ διὰ παροχὰς εἰς εἶδος πρὸς περίθαλψιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου, Ἐγκ. σ. 419.—Εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἡσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Πρδρ. 5465 σ. 651, Π 4482 σ. 100. Βλ. καὶ λ. *Ἐργατικὰ ἀτυχήματα*.

ζ'. Σύνταξις λόγῳ θανάτου. Δικαίωμα συντάξεως λόγῳ θανάτου· προϋπόθεσις ἀσκήσεως· προσαγωγὴ ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου ἡσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου· προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεως ἔναρξις, ΣΕ 1129 σ. 865.—Ν.Δ. 4104|1960 σύνταξις λόγῳ θανάτου· προϋποθέσεις· ποσόν· ὑπολογισμὸς κλπ., Ἐγκ. σ. 1391.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 28 § 8 ἀ.ν. 1846|1951· καθορισμὸς ποσοῦ συντάξεως χήρας εἰς ποσοστὸν 80ο|ο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀνεγνωρισμένης συντάξεως τοῦ παθόντος, ΣΕ 613 σ. 535.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 28 § 2 ἀ.ν. 1846|1951· δικαίωμα συντάξεως γονέων ἐπὶ θανάτου ἡσφαλισμένου, ἐὰν ἡ συντήρησις ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα· ἔννοια τῆς διατάξεως· συμβολὴ εἰς τὴν συντήρησιν οὐχὶ καὶ ἀποκλειστικὴ ἔννοια σχετική· ἐξάρτησις ἐκ τῶν καθ' ἕκαστον περιστάσεων· λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τοιαῦται, ΣΕ 612 σ. 535, ΣΕ 933 σ. 796, ΣΕ 1265 σ. 925, ΣΕ 1659 σ. 1093.—Χρόνος υἱοθεσίας τέκνου διὰ τὴν ἀναγνώρισιν εἰς αὐτὸ δικαιώματος συντάξεως, Ἐγκ. σ. 802, Γν. Σ. σ. 802.

η'. Σύνταξις συνδικαλιστικῶν στελεχῶν. Ἀπονομὴ κατ' ἄρθρον 51 ἀ.ν. 1846|1951· προϋποθέσεις· ἔναρξις ἰσχύος τῆς διατάξεως καὶ καταβολῆς συντάξεως, ΣΕ 1658 σ. 1024.

θ'. Συνταξιοῦχοι συγχωνευθέντων Ταμείων. Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν συνταξιούχων τῶν συγχωνευομένων εἰς αὐτὸ Εἰδικῶν Ταμείων· ἔννοια ἄρθρου 56 § 4 ἀ.ν. 1846|1951, ΑΠ 127 σ. 488, Ἐγκ. σ. 358, ΑΠ 356 σ. 980, ΣΕ 354 σ. 1137.— Καταβλητέα σύνταξις εἰς τοὺς λαμβάνοντας δύο συντάξεις κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως Ταμείου τινὸς εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 616.— Κατάργησις διὰ νόμου 3954|1959 τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. καὶ συγχώνευσις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· καταβολὴ συντάξεων ὑπὸ Ι.Κ.Α.· προσμέτρησις ὡς πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐκτὸς ὑπηρεσίας διανυθέντος χρόνου τῶν συνεπείᾳ ἀπεργίας τοῦ 1932 ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων τῆς Η.Ε.Μ. (τροχιοδρομικῶν), Γν.Σ. σ. 1149.— Συνταγματικότης ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως ἄρθρου 5 § 5 ἐδάφιον 3 ἀ.ν. 1846|1951· ἔκτασις ταύτης.

Κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Ἐπιχειρήσεις, Ἱδρύματα*.

Κουρεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 228.

Κρατήσεις. Εἰσφορῶν ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμὸς - Ἀσφάλισις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα*.— Ὑπὲρ Μ.Τ.Π.Υ., Γν.Σ. σ. 168, ΑΠ 165 σ. 478, Γν.Σ. σ. 545, ΑΠ 292 σ. 791.—Ἐπὶ δώρων μισθωτῶν, Ἔγγρ. σ. 305.—Περὶ μὴ κρατήσεως ἐξ ἀποδοχῶν μισθωτῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν, Ἔγγρ. σ. 989. — Ἐπὶ μισθοῦ ἐφημερίων ὑπὲρ Τ.Α.Κ.Ε., ΑΠ 328 σ. 1142.

Κράτησις προσωπική. Βλ. λ. *Προσωπικὴ κράτησις*.

Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων. Βλ. λ. *Ἀεροπλάνων Κρατικὸν Ἐργοστάσιον*.

Κ.Τ.Ε.Λ. Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα*.

Κτηνοτροφικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Γεωργικαὶ ἐργασίαι*.

Κυριακή. 1.-*Ἀπαγόρευσις ἐργασίας· ἐξαιρέσεις*. Ἀπαγόρευσις ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς· ἔννοια· ἀπαγόρευσις οὐ μόνον τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ προσωπικοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως· ποιναὶ κυρώσεις, Εἰσαγ. σ. 460. — Δικαίωμα ἀναπαύσεως ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 ἀριθ. 1-13 π.δ. 8|14 Μαρτίου 1930 ἐργασιῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ νοσοκομειακαί, τῶν ἀπασχολουμένων κατὰ Κυριακὰς πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν, πρὸς ἀνάπαυσιν κατὰ τὴν ἑπομένην Κυριακὴν ἢ ἂν τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, καθ' ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ κατὰ ἓξ συνεχεῖς ἐργασίμους ὥρας κατὰ δύο διαφόρους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, μὴ ἀναιρουμένης τῆς διὰ τοῦ νόμου γενομένης ἤδη ρυθμίσεως ἴσως γενικωτέρας ἢ διαφόρου ρυθμίσεως δι' ἐκδόσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 12 § 4 δ|τος, ΑΠ 111 σ. 400. —Παροχὴ ἐργασίας κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους, ΝΖ σ. 63.—Κυριακὴ ἀργία συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων· διάρκεια αὐτῆς· ἀνυπόχρεον προσελεύσεως 12ην νυκτερινὴν ὥραν Κυριακῆς πρὸς Δευτέραν διὰ παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν των, Γνμδ. νμθ. σ. 668. —Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσεως ἐργατῶν κατὰ τὸ β.δ. 16.7.1920· συμπίπτου-

σαι Κυριακαί και έορταί, NZ σ. 625. — *Επιτρέπεται εργασία κατά Κυριακάς*: Επί ιδιωτικών παιδικών κατασκηνώσεων, Π 7865 σ. 146. — Θυρωρών πολυκατοικιών, Π 4844 σ. 325. — Νοσηλευτικού προσωπικού, Γν.Σ. σ. 167. — Επί ιατρικών, μαιευτικών, νοσοκομειακών και κτηνιατρικών εργασιών, ΑΠ 111 σ. 400. — Διευθυντού μεγάλης επιχειρήσεως· μη υπαγωγή τούτου εις διατάξεις, δι' ών απαγορεύεται η κατά Κυριακάς και εορτάς εργασία, ΑΠ 150 σ. 461, πρβλ. Εισαγ. σ. 460. — Εις επιχειρήσεις ηλεκτροφωτισμού, Π 102 σ. 514. — Εις πλινθοκεραμοποιεία, άτε προκειμένης βιομηχανίας εν υπαίθρω και επηρεαζομένης υπό των καιρικών συνθηκών, Π 18 σ. 1444. — Επί δδηγών φορτηγών αυτοκινήτων, ΑΠ 7 σ. 199. — Επί βιομηχανιών και μονοπωλίων άσκουμένων υπό του Δημοσίου, Εισαγ. σ. 199.

2. ***Εργασία κατά Κυριακάς και εξαιρεσίμους εορτάς· πρόσθετος αμοιβή· ν.δ. 8900]1946· έκτασις εφαρμογής· υπολογισμός.*** Δικαίωμα προσθέτου αμοιβής 75 ο]ο επί του κεκανονισμένου ημερομισθίου του προσωπικού πασών εν γένει των εν τη χώρα εργασιών και επιχειρήσεων, όπερ λόγω της φύσεως της εργασίας του ασχολείται κατά τας Κυριακάς και τας εκ του νόμου μη εργασίμους εορτάς, NZ σ. 63, ΑΠ 7 σ. 199, Π 775 σ. 96, ΑΠ 150 σ. 461, Π 102 σ. 514, Έγγρ. σ. 1038, Εισαγ. σ. 1371. — Χαρακτήρ προσαυξήσεως ως μισθού· παραγραφή, Εισαγ. σ. 514. — Έννοια απασχολήσεως κατά Κυριακάς ή εορτάς· από μεσονυκτίου εις μεσονύκτιον, Εισαγ. σ. 348. — Ανίσχυρος παραίτησις μισθωτού από της αξιώσεως, Π 18 σ. 1444. — Υπολογισμός προσαυξήσεως επί των υποχρεωτικώς τεθεσπισμένων ελαχίστων ορίων μισθών ή ημερομισθίων, ΑΠ 150 σ. 461, ΑΠ 181 σ. 586, ΑΠ 460 σ. 1373, Π 14909 σ. 1447. — Μη συμψηφισμός ταύτης προς τυχόν καταβαλλομένας μείζονας αποδοχάς, ΑΠ 181 σ. 586, Εισαγ. σ. 585, Π 18 σ. 1444. — Έγκυρος ειδική συμφωνία περί παροχής ανωτέρου του νομίμου μισθού προς κάλυψιν της προσαυξήσεως ν.δ. 8900]1946, Εισαγ. σ. 585, Π 18 σ. 1444. — Έννοια υποχρεωτικώς τεθεσπισμένων ελαχίστων ορίων μισθών, Έγγρ. σ. 1038. — Υπολογισμός προσαυξήσεως δι' εργασίαν κατά Κυριακάς προσωπικού ιδιωτικών κλινικών μέ βάσιν και την άξίαν της οικήσεως και τροφής, ΑΠ 460 σ. 1373, πρβλ. Εισαγ. σ. 1371. — Ομοίως επί νοσηλευτικού προσωπικού νοσηλευτικών ιδρυμάτων ιδιωτικού δικαίου, Π 14909 σ. 1447. — Εις τί συνίσταται η αξίωσις του διά μηνιαίου μισθού αμειβομένου μισθωτού διά την κατά Κυριακάς και εξαιρεσίμους εορτάς εργασίαν· μόνον 75 ο]ο επί του 1]25 του υποχρεωτικώς τεθεσπισμένου ελαχίστου ορίου μισθού, ΑΠ 7 σ. 199, Εισαγ. σ. 514, NZ σ. 547, πρβλ. Π 102 σ. 514. — Σύμπτωσις εργασίας κατά Κυριακάς ή άλλας μη εργασίμους ημέρας και νυκτερινής τοιαύτης· προσαύξησις κατά 75 ο]ο δυνάμει υπ' αριθ. 8900]1946 υπουργικής αποφάσεως δι' εργασίαν κατά Κυριακάς· υπολογισμός αύτης επί ελαχίστων ορίων μισθών ή ημερομισθίων άνευ προσθήκης 25 ο]ο διά την νυκτερινήν εργασίαν, ΑΠ 107 σ. 348. — Εφαρμογή ν. δ. 8900]1946 επί πάντων των μισθωτών των συνδεομένων διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ανεξαρτήτως ιδιότητος εργοδότου· μη εξαίρεσις ούδέ Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, Εισαγ. σ. 199. — Άκυρος σύμβασις εργασίας· ανεφάρμοστον ν.δ. 8900]1946· αξίωσις ωφελείας εργοδότου κατ' άρθρ. 904 επ. Α.Κ. και διά παρασχεθείσαν εργασίαν κατά Κυριακάς και μη εργασίμους εορτάς, Π 775 σ. 96. — Εφαρμογή ν.δ. 8900]1946 επί νομίμως απασχολουμένων κατά Κυριακάς και μη εργασίμους εορτάς, ΑΠ 7 σ. 199, Εισαγ. σ. 199, 514, 900, Π 102 σ. 514, NZ σ. 547, Π 1889 σ. 901. — Σύμβασις παροχής εργασίας κατά Κυριακάς μη επιτρεπομένης· άκυρότης· αξίωσις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού, Π 775 σ. 96, Π 102 σ. 514, NZ σ. 547, Π 1630 σ. 773, Εισαγ. σ. 900. Βλ. και γενικώτερον λ. ***Αδικαιολόγητος πλουτισμός.*** — Απαγόρευσις εργασίας κατά Κυριακάς εις το εν γένει προσωπικόν ημερησίων εφημερίδων· ανεφάρμοστον ν.δ. 8900]1946· ανεπέρειστον και αξιώσεως επί άρθρου 904 Αστικού Κώδικος, Π 1889 σ. 900. — Εξαίρεσις ν.δ. 8900]1946 των επί ποσοστοίς αμειβομένων σερβιτόρων εστιατορίων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων και συναφών κέντρων, Εισαγ. σ. 199. — Μη υπαγωγή εις ν. δ. 8900]1946 του διευθυντού μεγάλης επιχειρήσεως· έννοια τούτου, ΑΠ 150 σ. 461. — Δικαίωμα προσθέτου αμοιβής και επί παροχής εργασίας εις ιδιωτικήν παιδικήν κατασκήνωσιν· ανεφάρμοστον ν.δ. 4430]1958 και 5008]1959 προβλεπουσών εργασίαν κατά Κυριακάς άνευ αμοιβής του προσωπικού παιδικών κατασκηνώσεων Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας, Π 7865 σ. 146. — Δικαίωμα προσθέτου αμοιβής θυρωρών πολυκατοικιών· κατάργησις ν. δ. 25906]1946 εξαιρούσης τούτους της εφαρμογής της ν. δ. 8900]1946, Π 4844 σ. 325. — Συνυπολογισμός προσθέτου αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς διά το ύψος του ημερομισθίου ως προϋποθέσεως του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εργαζομένων εις μεταλλεία και ορυχεία, ΑΠ 102 σ. 414. — Έλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως λόγω εργασίας κατά Κυριακάς των άρτεργατών· δικαίωμα όμως των σιμιτεργατών, Γν.Σ. σ. 670. — Ημερομίσθιον μη απασχολουμένων καθ' εορτάς κατ' άρθρ. 2 ν. δ. 3755]1957· τι επί συμπτώσεως εορτής πρός Κυριακήν. Βλ. λ. ***Εορταί.***

Κύριον επάγγελμα. Στοιχείον εννοίας ιδιωτικού υπαλλήλου, Π 1889 σ. 901, Π 576 σ. 974. — Έλλειψις και εφαρμογή ν. δ. 3789]1957 περί οικογενειακών επιδομάτων, Έγκ. σ. 1028.

Κωπαΐδος Οργανισμός. Βλ. λ. ***Οργανισμοί.***

Κωφάλαλοι. Δυνατή εισαγωγή εις Δημόσια Ιδρύματα Κωφαλάλων τέκνων άμεσως ησφαλισμένων εις Ταμείον Ασφαλίσεως Αρτεργατών, ΣΕ 715 σ. 667.

Λ

Λαντζέρης. Βλ. λ. ***Εστιατόρια.***

Λατομεία. Χαρακτήρ επιχειρήσεως· εφαρμογή ν.

3213]1955, Έγκ. σ. 872.—Χαρακτὴρ ὡς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἀπὸ ἀπόψεως ἐργατικοῦ δικαίου παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ χειριστοῦ ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος εἰς λατομεῖον· νόμιμος μισθός· ὑπαλληλικὴ Ἰδιότης, Π 4389 σ. 920.

Λεωφορεῖα. Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα*.

Ληξιαρχικὴ πρᾶξις. Δι' ἀπόδειξιν ἡλικίας ἠσφαλισμένου Ι.Κ.Α., ΑΠ 490 σ. 533, ΣΕ 1408 σ. 924, ΣΕ 1797 σ. 979, ΣΕ 1414 σ. 1020, ΣΕ 1983 σ. 1388.—Πιστοποιητικὸν Τούρκου ληξιάρχου, ΣΕ 1414 σ. 1020.

Λιγνιτωρυχεῖα. Βλ. λ. *Μεταλλεῖα, Ταμεῖα*.

Λιμενεργάται. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Λιπαντῆ. Βλ. λ. *Μηχανήματα*.

Λογαριασμοί. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός - Ἀσφάλισις, Διανεμητικὸς Λογαριασμός*.

Λογισταί. Διὰ τακτοποίησιν λογιστικῶν βιβλίων· χαρακτηρισμὸς σχέσεως ὡς μισθώσεως ἔργου, Π 10892 σ. 338.

Λουτρά. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 231.

Λουτροθεραπεία. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι*.

Μ

Μάγειροι. Καὶ βοηθοὶ ξενοδοχείων ὑπνου· ὧραι ἐργασίας, ΣΕ 1913 σ. 40. Βλ. καὶ λ. *Ἑστιατόρια*.

Μαθητεία - Μαθητευόμενοι. Ἀπασχόλησις εἰς ἐργαστήριον διὰ συμπλήρωσιν ἐπαγγελματικῶν γνώσεων μὴ ὕπαρξις συμβάσεως ἐργασίας ἐν ἐλευθέρᾳ προσελεύσει καὶ ἀποχωρήσει καὶ ἐλλείψει ἐλέγχου· οὐ δικαίωμα μισθοῦ, Π 23085 σ. 518, πρβλ. Παρατ. σ. 505.—Ἡ ἐθελοντικὴ σχέσις ἐργασίας, ΝΖ σ. 505.—Καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων μαθητευομένων διὰ τῆς 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ Δημοσίου, ΑΠ 14 σ. 139.—Ἔννοια μαθητευομένων κατὰ ὑ. ἀ. 2250] 1951 καὶ 33700]1950, ΣΕ 578 σ. 389.—Μαθηταί, τεχνῖται, μαθητευόμενοι· εἰσφοραί, Ἔγκ. σ. 1284.

Μαῖαι. Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1029.

Μαιευτήρια. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα*.

Μακαρονοτεχνῖται. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*.—Ἀμοιβὴ πιεστοῦ μακαρονοποιείου μετ' ἐγκατάστασιν αὐτομάτου ζυμωτηρίου, ΑΠ 37 σ. 723.

Μάρτυρες. Παραδεκτὴ ἐκτίμησις ἐνόρκων ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεων κατὰ διαδικασίαν ν. ΓΨΟΔ, ΑΠ 20 σ. 150, ΑΠ 21 σ. 151, ΑΠ 218 σ. 637.

Μείωσις. Ἀποδοχῶν, ΑΠ 130 σ. 453, ΑΠ 314 σ. 837.—Εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. ὑπὲρ ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν, ΑΠ 319 σ. 844, Ἔγκ. σ. 872, Γν.Σ. σ. 1145.—Μειωμένη ἀπασχόλησις· ἀνάλογος μισθός, Π 17937 σ. 34, ΑΠ 50 σ. 204, Π 27 σ. 517.—Ἀποζημιώσεως ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπὶ εἰδικῆς ἀμελείας παθόντος, ΑΠ 217 σ. 649.

Μέρισμα. Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ· παραγραφή, ΑΠ 426 σ. 1441.

Μετάβασις εἰς τόπον ἐργασίας. Ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως, ΑΠ 26 σ. 279, Π 2721 σ. 409.—Ἀτύχημα κατὰ μεταφορὰν ἐργάτου εἰς τόπον ἐργασίας, Π 5465 σ. 651, ΣΕ 1662 σ. 983.

Μεταβίβασις. Δεσμεύσεως ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως εἰς διαδόχους ἐργοδότου, ΝΖ σ. 77.—Ἠλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς Δ.Ε.Η. καὶ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ, Γν.Σ. σ. 235.—Ἐπιχειρήσεως εὐθύνη ἐργοδότου· ἄρθρ. 479 Α.Κ., Π 2539 σ. 903, ΑΠ 112 σ. 346, ΑΠ 483 σ. 1437.

Μεταβολή. Μονομερὴς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· προσώπου ἐργοδότου. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι Δ', Ε', ΙΙ Ε').—Ἐργοδότου καὶ δέσμευσις ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως, ΝΖ σ. 77.—Ἀσφαλιστικοῦ φορέως· διαδοχικὴ ἀσφάλισις, Βλ. λ. *Ταμεῖα*.—Βάσεως ἀγωγῆς. Βλ. λ. *Ἀγωγή*.—Συνθηκῶν οὐσιώδης τροποποίησις διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ΣΕ 577 σ. 386, Π 5640 σ. 949, Π 8961 σ. 1062.

Μετάθεσις. Μισθωτοῦ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, εἰς ἣν ἀρχικῶς συνήνεσεν ὑστέρα μὴ ἀποδοχή· ἀπόλυσις λόγῳ ἀρνήσεως μεταβάσεως εἰς νέαν θέσιν· οὐ κατάχρησις δικαιώματος, ΑΠ 134 σ. 639.—Ἄρνησις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἰς τὴν εἰς ἣν μετετέθη θέσιν· κρίσις περὶ ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ἐργασίας, ΑΠ 253 σ. 714.

Μεταλλεῖα. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*.—Ὑποχρεώσεις ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 14]1957 περὶ ὅρων ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων πρὸς παροχὴν εἰς ἀπασχολουμένους ἐντὸς στοῶν ὑποδημάτων, κραυνῶν, φορμῶν· ἔννοια παροχῆς· παράλειψις ἐκπληρώσεως ὑποχρεώσεως ὑπὸ ἐργοδότου· ἀποζημίωσις μισθωτοῦ λόγῳ φθορᾶς Ἰδίων, Π 12629 σ. 86, Π 3287 σ. 963.—Ἔκτασις δεσμεύσεως ἐκ τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως 14]1957, ΑΠ 99, σ. 347.—Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς μεταλλεῖα καὶ ὀρυχεῖα· ἔννοια ὑ.ἀ. 25841]1952· ὅριον ἡμερησίων ἀποδοχῶν διὰ τὸ δικαίωμα καὶ ἔννοια τούτων· περιλαμβάνονται καὶ πρόσθετοι παροχαὶ (ἐπίδομα παραγωγῆς καὶ νυκτερινῆς καὶ κατὰ Κυριακὰς ἐργασίας), ΑΠ 102 σ. 414.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 2 ν. ΒΩΜΑ' περὶ ἀποζημιώσεως παθόντων ἀνικανότητα ἐκ δυστυχήματος μισθωτῶν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐπιχειρήσεων, ἐν αἷς καὶ ὀρυχείων, ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου· ἀνεφάρμοστον διατάξεως περὶ ἐκπτώσεως καταβληθέντων δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, Π 5660 σ. 1136.

Μετάταξις. Ἐργάτου μετάλλου εἰς ὑπαλληλικὸν προσωπικόν· διακοπὴ ἀσφαλίσεως εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου· ἀνάληψις εἰσφορῶν, ΣΕ 550 σ. 486.—Σιδηροδρομικῶν ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας εἰς ἐσωτερικήν, ΑΠ 100 σ. 724.

Μεταφορά. Ἐργατῶν εἰς τόπον ἐργασίας καὶ χρόνος ἀπασχολήσεως, Π 2721 σ. 409.—Ἀτύχημα κατὰ μεταφορὰν εἰς τόπον ἐργασίας, Π 5465 σ. 651, ΣΕ 1662 σ. 983.—Περίπτωσις συμβάσεως μεταφορᾶς διὰ γῆς· ἐφαρμογὴ

διατάξεων περί μισθώσεως έργου, Ε 151 σ. 1202.

Μεταχείρισις ίση. Βλ. λ. *'Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 6). *Σύνταγμα.*

Μετοχικόν Ταμείον. Βλ. λ. *Ταμεία.*

Μήνυσις. Κατά μισθωτού δι' αξιόποινον πράξιν και καταγγελία συμβάσεως έργασίας. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως έργασίας* (παράγρ. Ι. Γδ', ΙΙ. Δ').

Μητρώον. 'Ασφαλιστικού 'Οργανισμού· έγγραφή δι' άσφάλισιν, ΣΕ 1411 σ. 1091, Γν. Σ. σ. 1100.

Μηχανικοί - Μηχανοδηγοί - Μηχανήματα. 'Απαλλαγή υποχρεώσεως άσφαλίσεως παρά τώ Ι.Κ.Α. των άσφαλιζομένων είς Ταμείον Συντάξεων Μηχανικών· προϋποθέσεις, Ε 39 σ. 161. —Μισθοί διπλωματούχων 'Ανωτάτων Σχολών Μηχανικών είδικοτήτων μηχανολόγου, ήλεκτρολόγου κλπ. ύ.ά. 43739]1951· άνεφάρμοστον ταύτης έπί άρχιτεκτόνων 'Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, Γνμδ. νμθ. σ. 363.—'Επίδομα έπί βασικού μισθού πρακτικών μηχανικών και μηχανοδηγών προϋπόθεσις παροχής, Π 102 σ. 514.—'Υπαλληλική Ιδιότης πρακτικού μηχανικού ύπευθύνου κινήσεως άτμολεβήτων έπιβλέποντος κανονικήν λειτουργίαν αύτών και έπιμελουμένου διορθώσεως βλαβών, ΑΠ 181 σ. 586.—Συλλογική σύμβασις έργασίας 27]3]1957 περί καθορισμού άποδοχών και λοιπών όρων έργασίας χειριστών και λιπαντών έκσκαπτικών και άνυψωτικών μηχανημάτων παροχή έργασίας ύπό μή κεκτημένου πτυχίου χειριστού και μή έφωδιασμένου μέ έπαγγελματικόν βιβλιάριον βοηθού· άνεφάρμοστον συλλογικής συμβάσεως έπί των τελευταίων, μή συναγομένης άκυρότητος τής συμβάσεως κατ' άρθρον 174 Α.Κ.· έφαρμογή των περί άνειδικεύτων έργατών διατάξεων, Π 16 σ. 590 —Παροχή έργασίας ύπό χειριστού έκσκαπτικού μηχανήματος είς λατομείον· άνεφάρμοστον ώς πρός τόν μισθόν διατάξεων περί άποδοχών χειριστών κλπ. έκσκαπτικών και άνυψωτικών μηχανημάτων, μή ισχυούσης τής περί αύτών συλλογικής συμβάσεως έργασίας έπί βιομηχανιών, οία και τό λατομείον· ύπαλληλική Ιδιότης χειριστού έκσκαπτικού μηχανήματος· δικαίωμα τής δι' ύπαλλήλους άδείας, Π 4389 σ. 920.—'Ασφάλισις είς Ταμείον Προνοίας Μηχανοδηγών 'Οδοστρωτήρων και Χειριστών Μηχανημάτων 'Εκτελέσεως Τεχνικών "Εργων· ύπαγόμενα πρόσωπα· είδική άπαρίθμησις, άποκλειομένων των χειριστών όδηγών μηχανημάτων στοιβασίας τύπου «Κλάρκ», ΣΕ 1657 σ. 1022.— Συμφωνία έργοδότου και μισθωτού περί έργασίας αύτού ώς θερμαστού έργοστασίου μόνον κατά νυκτερινάς ώρας λειτουργίας άποστακτικού μηχανήματος· έγκυρος, μή έμπίπτουσα είς διάταξιν άρθρου 13 § 7 ν.δ. 2961]1954, άναφερομένην είς τήν έκ περιτροπής έργασίαν, Π 7862 σ. 1191. — 'Αμοιβή πιστού μακαρονοποιείου μετ' έγκατάστασιν αύτομάτου ζυμωτηρίου, ΑΠ 37 σ. 723. — 'Εννοια κατά ν. 551]1915 έπιχειρήσεως, έν τή όποία γίνεται χρήσις μηχανής, ΑΠ 520 σ. 207.— 'Αξίωσις φορτοεκφορτωτού δι' άπώλειαν έργασίας λόγω έκφορτώσεως διά μηχανικών μέσων. Βλ. λ. *Φορτοεκφορτωταί.*— Περίπτωσις έπιχειρήσεως διατηρούσης καπναποθήκας, έν αίς ύφίστανται άνάλογοι μηχανικαί έγκαταστάσεις· έφαρμογή ν. 3213]1955, ΑΠ 319 σ. 844.

Μισθός. Βλ. και λ. *"Αδεια μισθωτών, 'Αποδοχαί, 'Επιδόματα, 'Εργασίας σύμβασις, Δημόσιον, Νομικά Πρόσωπα, Παροχαί είς είδος, Συλλογικαί διαφοραί έργασίας, Συλλογικαί συμβάσεις έργασίας, 'Υπάλληλοι δημόσιοι* κλπ. — 'Αναγωγή μηνιαίου μισθού είς ήμερομίσθια· διαίρεσις διά 25, ΣΕ 1500 σ. 1027. —Μείωσις ύπό έργοδότου, ΑΠ 130 σ. 453, ΑΠ 514 σ. 837.

Μίσθωσις έργασίας. Βλ. λ. *'Εργασίας σύμβασις.*

Μίσθωσις έργου. Διάκρισις άπό συμβάσεως έργασίας· κριτήρια, Π 10892 σ. 338, Είσαγ. σ. 338, Π 4134 σ. 972, Π 5193 σ. 1078, Π 7843 σ. 1082, Π 4779 σ. 1251.—'Ανεφάρμοστον έργατικών νόμων και κοινωνικής άσφαλίσεως, Είσαγ. 338.—'Ανεφάρμοστον έργατικής διαδικασίας, Π 7843 σ. 1082.—Συμβάσεις λογιστών διά τακτοποίησιν λογιστικών βιβλίων· χαρακτήρ ώς μισθώσεων έργου, Π 10892 σ. 338.— Πρόσληψις δι' έκτέλεσιν έργασίας άσμάτων είς κέντρον διασκεδάσεως· σύμβασις έργασίας και ούχι μίσθωσις έργου, Π 5193 σ. 1079. — Σύμβασις δι' άνόρυξιν φρέατος· μίσθωσις έργου, Π 7843 σ. 1082.—Παραχώρησις φορτηγού αύτοκινήτου δημοσίας χρήσεως, όδηγουμένου ύπό τού Ιδιοκτήτου αύτού, διά μεταφοράν έργατών και ύλικών έπιχειρήσεως είς τόπους έργασίας άντί ήμερησίας άποζημιώσεως, των καυσίμων βαρυνόντων τήν έπιχείρησιν· χαρακτηρισμός τής συμβάσεως μεταφοράς διά γής· έφαρμογή διατάξεων περί μισθώσεως έργου, Ε 151 σ. 1202.

Μίσθωσις πράγματος. Μή άνάλογος έφαρμογή των περί αύτής διατάξεων έπί άδυναμίας παροχής έργασίας ύπό τό προϊσχύον δίκαιον, ΑΠ 451 σ. 1377, άναιρέσασα τήν Π 480 σ. 660.

Μισθωτοί. Βλ. λ. *'Υπάλληλοι ίδιωτικοί, 'Υπηρέται* και τά κατ' ίδίαν θέματα και κατηγορίας μισθωτών είς τάς οίκείας λέξεις.

Μονιμοποίησις. 'Ιατρών Ι.Κ.Α., ΣΕ 2081 σ. 44.

Μονιμότης. 'Εκ κανονισμού και καθορισμός όρίου ήλικίας· άνεφάρμοστον διατάξεων περί άπολύσεως έφέδρων παλαιών πολεμιστών, ΑΠ 324 σ. 834. Πρβλ. Είσαγ. σ. 833.

Μοντέλλα. Βλ. λ. *Γυναίκες.*

Μουσικοί. Τεκμαρτά ήμερομίσθια δι' είσφοράς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 228.—Πρόσληψις μουσικού συγκροτήματος δι' έκτέλεσιν έργασίας κατά τό γύρισμα κινηματογραφικής ταινίας· συμφωνία περί μισθού· καταβολή άλλως εθισμένου μισθού, Π 4451 σ. 1010.—Πρόσληψις δι' έκτέλεσιν έργασίας άσμάτων είς κέντρον διασκεδάσεως· σύμβασις έργασίας και ούχι μίσθωσις έργου· ισχυρισμός συνάψεως συμβάσεως όνόματι και διά λογαριασμόν άλλου, Π 5193 σ. 1079.

Μυλεργάται. Βλ. λ. *Ταμεία.*

Ν

Ναοί. Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 231.

Ν.Α.Τ.Ο. Έγχώριον προσωπικόν απασχολούμενον διά τας χάριν του Ν.Α.Τ.Ο. σταθμευούσας εις το έδαφος έτέρου Κράτους - Μέλους δυνάμεις· εφαρμογή εγχωρίου εργατικής νομοθεσίας· δέσμευσις και εξ εθνικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, Έπιστ. σ. 696.

Ναύσταθμος. Έργατοτεχνικόν προσωπικόν· χαρακτήρ σχέσεως· ημερομίσθιον εν ασθενεία· εφαρμογή άρθρων 657, 658 Α.Κ.· ού και επίδομα τροφής, Γν. Σ. σ. 423.

Ναυτικοί. Άσυμβίβαστον ν. 3514]1928 προς τας περί εργατών θαλάσσης διατάξεις ν. 1752]1951 περί ναυτικής εργασίας και ήδη του Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου, ΑΠ 506 σ. 27.—Έγγραφος τύπος κατ' άρθρ. 1 § 1 ν. 1752]1951 συμβάσεως ναυτικής εργασίας· συνέπεια άλλως ή ακυρότης της συμβάσεως, κατ' άρθρον 159 Α.Κ.· ανεφάρμοστον άρθρου 16 § 1 ν. 1752]1951 περί αποζημιώσεως ναυτικού εν λύσει της συμβάσεως διά καταγγελίας του πλοιάρχου επί ακύρου συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 54 σ. 284.- Έγγραφος κατάρτισις συμβάσεως ναυτικής εργασίας· καταγγελία συμβάσεως ναυτικού παρά πλοιάρχου άνευ πταίσματος, Π 3710 σ. 862.—Έφαρμογή άρθρου 16 ν. 1752]1951· έγγραφος τύπος συμβάσεως ναυτικής εργασίας· ξένα δίκαια· ισχυρισμός ότι το εν τη αλλοδαπή ισχύον δίκαιον είναι διάφορον του εγχωρίου· εξομοίωσις αλλοδαπών νόμων προς πραγματικά γεγονότα· συνέπεια, Π 3710 σ. 862.—Έφαρμογή άρθρου 6 § 3 ν. 1752]1951 και μετά ισχύν Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου επί σχέσεων, συντελεσθεισών πρό της ισχύος αύτου· υποχρεώσεις παροχής εργασίας επί πλέον επί ανάγκης εργασίας και δικαίωμα συμπληρωματικής αμοιβής· ανάλογος εφαρμογή άρθρου 659 εδ. 2 Α.Κ.· ακυρότης αντιθέτου συμφωνίας, Π 17872 σ. 472.—Καθυστέρησις αποδοχών ναυτικού ως αυτόφωρον αδίκημα· προϋποθέσεις, Γν. Σ. σ. 1399.—Έργατικόν ατύχημα εργάτου θαλάσσης· εφαρμογή ν. 551]1915, Εισαγ. σ. 335, 1262, Π 6317 σ. 1263.—Θάνατος πλοιάρχου ατμοπλοίου εν τη εκτελέσει της εργασίας του· αποζημίωσις κατά ν. 551, ΑΠ 720 σ. 335.—Εξαίρεσις από ν. 2054]1952 περί στρατεύσεως των πληρωμάτων εμπορικών πλοίων, Έγγρ. σ. 490.—Απαλλαγή πλοιοκτητών φορτηγού πλοίου «Φρυγία» από πάσης εισφοράς προς Ασφαλιστικούς Οργανισμούς· περιλαμβάνει και τας προς τον Οργανισμόν Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας, Γν.Σ. 744 σ. 56.—Εφαρμογή ή μη των διατάξεων άρθρου 5 ν.δ. 2656]1953 επί αλιεργατών, Έγκ. σ. 989.

Ναυτικοί πράκτορες. Βλ. λ. *Ταμεία.*

Ναυτικόν Απομαχικόν Ταμείον. Ακύρωσις αποφάσεως Αναθεωρητικής Επιτροπής, απορριψάσης αίτησιν αναγνωρίσεως ως συνταξιμου της παρ' αλλοδαπώ πλοίω υπηρεσίας, καθ' ην ο ησφαλισμένος υπέστη εργατικόν ατύχημα, επί τη αιτιολογία εκπροθέσμου υποβολής βεβαιώσεως πλοιάρχου και μη προβλέψεως υπό του Κανονισμού αναστολής προθεσμίας δι' ανωτέραν βίαν, ΣΕ 942 σ. 793.

Νεοπολεμισταί. Βλ. και λ. *Ανάπηροι, Στράτευσις* (παράγρ. Β). — Άνάπηροι και πολεμισταί υπάλληλοι Τραπέζης Ελλάδος· επέκτασις προστασίας νεοπολεμιστών ν.δ. 1799]1942 διά ν. 971]1949 και επί μελών εθνικών αντάρτικων ομάδων και εθνικών οργανώσεων· ανάλυσις προστασίας· τιμητική προαγωγή, ΑΠ 27 σ. 474.—Παροχή εις τα εν ν. δ. 1799]1942 πρόσωπα επιδόματος εκ 15 α]ο επί μισθού εν μη προαγωγή αυτών ελλείψει προσόντων· χρόνος γενέσεως δικαιώματος· υπολογισμός και άτοκου δανείου χορηγουμένου ανελλιπώς κατά μήνα κατ' επαύξησιν μισθού, ως και επί ταμειακού επιδόματος, ΑΠ 263 σ. 775, ΝΖ σ. 1036.—Εφαρμογή του κατ' άρθρον 8 ν.δ. 1799]1942 περιορισμού απολύσεων προσωπικού επιχειρήσεων επί προσληφθέντος μετά την ισχύν του νόμου τούτου· ρύθμισις δι' αύτου προστασίας μόνον διά καταγγελίαν υπό εργοδότου· ούχι και επί λύσεως συμβάσεως υπό μισθωτού διά ρητής σιωπηράς καταγγελίας, Π 2702 σ. 648.

Νεωκόροι. Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 231.

Νομάρχης. Αρμοδιότης επί τοποθετήσεως αναπήρων, ΣΕ 1849 σ. 19.—Έποπτεία μη εργατικών σωματείων· άσκησις εφέσεως κατ' αποφάσεως Πρωτοδικείου περί αναγνωρίσεως, Ε 448 σ. 654.—Ακύρωσις αποφάσεως περί συγκροτήσεως του εν Θεσ]νίκη Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ του στρατού, ΣΕ 1347 σ. 792.

Νομαρχιακά Ταμεία. Πλήρωσις θέσεων άνευ διαγωνισμού, ΣΕ 482 σ. 480.

Νομικά Πρόσωπα. Έλλειψις των προς διοίκησιν απαιτουμένων προσώπων ή σύγκρουσις των συμφερόντων τούτων προς τα του νομικού προσώπου· διορισμός, κατ' άρθρον 69 Α.Κ., υπό Πρόεδρου Πρωτοδικών, τη αιτήσει του έχοντος έννομον συμφέρον, προσωρινής Διοικήσεως· έννοια έλλείψεως Διοικήσεως· διάρκεια θητείας διοικητικού συμβουλίου, Π. 17439 σ. 277.—Σύστασις και λειτουργία σωματείου ως νομικού προσώπου, Γνμδ. νμθ. σ. 1233.—Κύριος διάδικος επί αιτήσεως ακυρώσεως κατά πράξεως νομικού προσώπου εκ των ασκούντων διοίκησιν το νομικόν πρόσωπον· δικαίωμα παρεμβάσεως αρμοδίου Υπουργού, ΣΕ 2348 σ. 266, ΣΕ 951 σ. 800.—Μη απαγγελία προσωπικής κρατήσεως κατ' αντιπροσώπων νομικών προσώπων κατ' άρθρον 1003 Πολ. Δικ., Π 1970 σ. 466, ΑΠ 437 σ. 1325.—Εύθύνη δι' εργατικόν ατύχημα· έννοια άρθρ. 2 εδ. 2 ν. 551]1915, Είρ. 124 σ. 104, Εισαγ. σ. 103.—Φορολογικής ύφης υποχρεώσεις και συναφείς προς ταύτας υποχρεωτικαί υπέρ νομικών προσώπων εισφοραί· παραγραφή, ΣΕ 489 σ. 1004.—Παραγραφή απαιτήσεων κατά νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου· έννοια άρθρ. 17 Εισαγ. Νόμου Α.Κ., ΑΠ 426 σ. 1441.—Εφαρμογή Υπαλληλικού Κώδικος και επί υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ΑΠ 80 σ. 469.

ΑΠ 75 σ. 531.— Έλλειψις δικαιώματος μισθοῦ διὰ μὴ παρασχεθεῖσαν ὑπηρεσίαν· ἄρθρον 67 Κώδικος, ΑΠ 80 σ. 469. — Καθορισμὸς ὑπὸ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς τῶν περιπτώσεων ἀποζημιώσεως ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου δι' οἱονδήποτε λόγον λύσεως τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως, καταργηθείσης διατάξεως ἀντιθέτου πρὸς ταῦτα, ΑΠ 75 σ. 531. — Προσμέτρησις ὑπηρεσίας εἰς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἀνωνύμους ἑταιρείας κλπ. εἰς συντάξιμον ὑπηρεσίαν παρὰ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἡ Ἐθνική», ΣΕ 139 σ. 295.—Ρύθμισις ἀποδοχῶν ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ἀ.ν. 1538]1950, ΑΠ 474 σ. 216. — Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ νομικοῦ προσώπου ἐνεργητέα ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν νόμον ἢ τὸ καταστατικὸν ἐκφράζοντος τὴν βούλησιν αὐτοῦ φυσικοῦ προσώπου· συνέπειαι ἐπὶ ἐναντίας περιπτώσεως, Π 13343 σ. 1122, Π 3204 σ. 954, Π 22274 σ. 329.—Διάλυσις διὰ νόμου Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου καὶ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ, Γν.Σ. σ. 621.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων περὶ ἀπολύσεως ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν παρὰ τοῦ ἐν ἑκάστῳ ὀργανισμῷ, νομικῷ προσώπῳ κλπ. ἰσχύοντος κανονισμοῦ διασφαλίζεται ἡ μονιμότης τοῦ μισθωτοῦ καὶ καθορίζεται ὅριον ἡλικίας ἀποχωρήσεως αὐτοῦ, ἀδιαφόρως ἂν ὁ κανονισμὸς ἔχῃ κυρωθῇ διὰ νόμου ἢ ἐπέχῃ θέσιν ἰδιωτικῆς συμβάσεως, ΑΠ 324 σ. 829.—Ἀνεφάρμοστον β. δ. 16.7.1920 περὶ ἐπεκτάσεως ν. 2112]1920 ἐπὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου (ἐργάτου Κοινότητος), ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ ἐπ' αὐτῶν ἡ κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισις, Εἰσαγ. σ. 958, Π 3 σ. 958. — Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ὑπαλλήλου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου εἰς ἐπιχείρησιν· ἀνεφάρμοστον ν. 2112 δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· τήρησις ὅμως ἐγγράφου τύπου καταγγελίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 ν. 3198]1955, Π 1889 σ. 900.—Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. μαθητῶν Δημοσίων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν κατὰ χρόνον πρακτικῆς ἀσκήσεως των εἰς ἐργοστάσια, ἐργαστήρια Δημοσίου, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ., Ἐγκ. σ. 1030. Δέσμευσις ὑπὸ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, Γνμδ. κυθ. σ. 360.—Ἐφαρμογὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ ὑπηρετούντων εἰς γεωργικάς, κτηνοτροφικὰς ἐργασίας ἀσκουμένας ὑπὸ Δημοσίου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ΝΖ σ. 1057.—Καταβολὴ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μέσῳ τοῦ Δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ὡς ἐργοδοτῶν, Ἐγκ. σ. 1152.—Ἀσφάλισις δικηγόρων ἢ ἐπὶ συμβάσει δικαστικῶν συμβούλων. Βλ. λ. ***Δικηγόροι***.— Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν, δικηγόρων πολεμιστῶν. Βλ. λ. ***Ἀνάπηροι***, ***Στράτευσις*** (παράγρ. Β΄). — Κρατήσεις ὑπὲρ Μ.Τ.Π.Υ. ἐκ τῶν ἀποδοχῶν μισθωτῶν, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ΑΠ 165 σ. 478, ΑΠ 292 σ. 791.—Ὑπαγόμενα εἰς κρατήσεις ὑπὲρ Μ.Τ.Π.Υ. νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Γν. Σ. σ. 545. — Ἀποζημίωσις μετεχόντων συμβουλίων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.· ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 300. — Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς συμβούλια ἢ ἐπιτροπάς· περιορισμὸς ἀπολαυῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος· χαρακτὴρ ἐξόδων κινήσεως, Συμβ. Πλημ. 804 σ. 1085, πρβλ. Γν.Σ. σ. 1100.— Κ.Τ.Ε.Λ.· νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, Γν.Σ. σ. 106. — Εἶναι νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου: Τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ΣΕ 1922 σ. 43, Ε 323 σ. 1204. — Ὁ Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας, Γνμδ.κυθ σ. 360.—Ἡ Ἐλευθέρα Ζώνη Θεσσαλονίκης, ὡς ἀσκοῦσα εἰδικὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, Π 1889 σ. 901. — Τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Σιδηροδρομικῶν, Π 4161 σ. 976.—Τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον Στρατοῦ, ΑΠ 426 σ. 1441. —Βλ καὶ λ. ***Ἱδρύματα***, ***Νομιμοφροσύνη***, ***Ὀργανισμοί***, ***Σωματεῖα*** καὶ τὰ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα καὶ σχετικὰ πρὸς αὐτὰ θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Νομιμοποίησις. Ἐπαγγελματικοῦ σωματείου δι' ἀπαιτήσεις μελῶν, Π 22205 σ. 343.—Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων δι' εἰσπραξιν ἐργατικῶν δικαιωμάτων λόγῳ ἀρνήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ἐργασίας μελῶν του, Π 4098 σ. 970. —Παθητικὴ ἐπὶ ἀγωγῆς προσωπικοῦ λεωφορείων, Π 5 σ. 658, Π 6382 σ. 1261. — Ἐκδοχέως, Γν.Σ. σ. 1098 —Ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς διαφορᾶς συντάξεως Ι.Κ.Α.· οὐχὶ κατὰ Ὑποκαταστήματος, μὴ ὄντος ἰδίου νομικοῦ προσώπου, Ε 323 σ. 1204.—Δι' ἀσκησιν ἐφέσεως, Ε 971 σ. 594.— Δικαστικὴ παράστασις ἀνηλίκου μισθωτοῦ διὰ τὰ ἐκ τῆς ἰδίας ἐργασίας του, Π 3248 σ. 853.

Νομιμοφροσύνη. Ἀνεπίτρεπτος πρόσληψις πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἐπὶ τῆς περὶ νομιμοφροσύνης δηλώσεως ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης· ἀκυρότης ἄλλως προσλήψεως καὶ συμβάσεως διορισμὸς ὑπαλλήλου Τραπέζης, Π 2231 σ. 212.—Ἄκυρος ἐξ ὑπαρχῆς ὁ διορισμὸς ὑπαλλήλου μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πρωτοβαθμίου συμβουλίου διαπίστωσιν ἐλλείψεως νομιμοφροσύνης καὶ ὑποχρέωσις ὑπηρεσίας πρὸς ἀπόλυσιν· ἄνευ ἐπιρροῆς ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος ἡ τυχὸν καθυστέρησις κινήσεως τῆς διαδικασίας τοῦ Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου ἐπὶ τῆς ἀμέσου ὑποβληθείσης δηλώσεως τοῦ ὑπαλλήλου περὶ νομιμοφροσύνης, ὡς καὶ μὴ ταχεῖα γνωστοποίησις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου· ἀνεφάρμοστον ἄρθρ. 281 Α.Κ. ἐπὶ ἀπολύσεως μὴ νομιμόφρονος, ΑΠ 13 σ. 210. — Ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀπόλυσις καὶ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἐν διαπιστώσει ἐλλείψεως νομιμοφροσύνης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, ΝΖ σ. 364.—Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 516]1948 καὶ διὰ τὴν πρόσληψιν ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων, ΑΠ 13 σ. 210. — Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 516]1948 καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατῶν νομικῶν προσώπων

δημοσίου δικαίου και συνεταιριστικών οργανώσεων· έφαρμογή επί υπαλλήλων Κ.Τ.Ε.Λ., ούχι και επί οδηγών και είσπρακτόρων των εντεταγμένων λεωφορείων· έφαρμογή επί τούτων από Ισχύος β. δ. 25.6]6.8.1956, Π 5 σ. 658.—Έφαρμογή ά.ν. 516]1948 και επί εκτάκτων υπαλλήλων και εργατών Δήμων και Κοινοτήτων· συνέπειαι μή τηρήσεως διαδικασίας νομιμοφροσύνης· άκυρότης συμβάσεως, Π 3 σ. 958.—Προϋπόθεσις διαπιστώσεως νομιμοφροσύνης, απαραιτήτου διά το έγκυρον διορισμού ή προσλήψεως εις Δημοσίαν Υπηρεσίαν ή υποβολή έγγράφου περί ταύτης δηλώσεως, επισυναπτέας εις την περί διορισμού αίτησιν, ΑΠ 425 σ. 1312.—Σχηματισμός κρίσεως Συμβουλίων Νομιμοφροσύνης ά.ν. 516]1948, Επ.Γνμδ. σ. 987.—Απαράδεκτον προβολής το πρώτον κατ' έφεσιν ενστάσεως περί μή υποβολής εκ μέρους του υποχρέου μισθωτού υπηρετούντος εις νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου δηλώσεως νομιμοφροσύνης κατ' ά. ν. 516]1948, Π 547 σ. 1196.—Ανεπίτρεπτος αναστολή εργασίας φορτοεκφορτωτού ή απαγόρευσις ασκήσεως του επαγγέλματος κεκτημένου σχετικόν βιβλιάριον φορτοεκφορτωτού μέχρι προσκομίσεως ωρισμένων στοιχείων, εξ ων και πιστοποιητικού νομιμοφροσύνης, ΣΕ 40 σ. 219.—Αφαίρεσις άδειας ασκήσεως επαγγέλματος φορτοεκφορτωτού καταστάντος επικινδύνου λόγω φρονημάτων και αντεθνικής δράσεως ΣΕ 683 σ. 482.—Εξαίρεσις παροχής εργατικής κατοικίας των μή εμφορουμένων υπό εθνικών φρονημάτων, ΣΕ 751 σ. 483. — Συμμόρφωσις κοινωφελών κλπ. επιχειρήσεων προς υποδείξεις Αστυνομικής Αρχής ρύθμισις θεμάτων ελέγχου νομιμοφροσύνης και απολύσεως μη νομιμόφρονος προσωπικού υπό ά.ν. 516]1948, μή περιλαμβανούσης τοιαύτα μέτρα της εξουσιοδοτήσεως του ν. 1985]1952, ΣΕ 803 σ. 663.

Νόμισμα. Άκυροι ρήτραι κατ' ά.ν. 362]1945· ακυρότης και ρητρών εις άξίαν ωρισμένου είδους, όπόταν συνομολογούνται ένεκεν δυσπιστίας προς το νόμισμα, επί τω σκοπώ αποκλειστικώς της προφυλάξεως από της υποτιμήσεως τούτου· κριτήριον δυσπιστίας· έγκυρος συμφωνία περί μισθού εις όκάδας ελαίου μηνιαίως, ΑΠ 244 σ. 717.— Ασφαλιστικαί εισφοραί εν σχέσει προς τον ν. 18]1944, Γν.Σ. σ. 747 —Νομισματική διαρρύθμισις και αναπροσαρμογή εισφορών ν. 19]1944 εν σχέσει προς ν. 18]1944· έξόφλησις διά ν. 18]1944 εν συνδυασμώ προς ν. 1073]1949 των πάσης φύσεως οφειλών εις δραχμάς· παλαιαί πρό ν. 19]1944 οφειλαί εκ κανονικών καταβολών μετόχων Ταμείων (Μ.Τ.Π.Υ.), ΑΠ 410 σ. 1244.

Νομοθετική εξουσιοδότησις. Βλ. λ. *Σύνταγμα, Νόμος, Υπουργεία - Υπουργικαί αποφάσεις.*

Νόμος Βλ. και λ. *Αναδρομικότης, Αναίρεσις, Δημοσία τάξις, Διεθνές Δίκαιον, Κανονισμοί, Παρελήψεις, Συλλογικαί διαφοραί εργασίας, Συλλογικαί συμβάσεις, Σύνταγμα, Υπουργεία - Υπουργικαί αποφάσεις.*—Νεώτερος γενικός δεν κατισχύει προγενεστέρου ειδικού, Γν.Σ. σ. 106.—Θέσπισις υπό νεωτέρου νόμου άλλοίων προϋποθέσεων διά σύστασιν δικαιώματος· κατίσχυσις του τελευταίου τούτου, μή ολοκληρωθεισών υπό το κράτος του παλαιού νόμου των απαιτουμένων υπ' αυτού προϋποθέσεων· εξαίρεσις, ΑΠ 12 σ. 159. — Εφαρμογή νεωτέρων καταστατικών ορισμών, ελλείψει ρητής περί του αντιθέτου διατάξεως, μόνον επί των από της ενάρξεως της Ισχύος αυτών και εφεξής εκκρεμών σχέσεων, ΣΕ 139 σ. 295.—Απαράδεκτον Ισχύος δύο νόμων του αυτού περιεχομένου· κατάργησις σιωπηρώς του αρχαιοτέρου υπό του νεωτέρου· Ισχύς λοιπής ύλης αρχαιοτέρου νόμου, Γν.Σ. σ 300. — Εφαρμογή προϊσχύοντος δικαίου επί συμβάσεων εργασίας συναφθεισών πρό του Αστικού Κώδικος, Π 480 σ. 660. — Ερμηνευτική διάταξις· εφαρμογή και παρά του Αρείου Πάγου, ΑΠ 344 σ. 1140.—Ακυρότης κανονιστικού διατάγματος μή υποβληθέντος εις το Συμβούλιον Επικρατείας προς επεξεργασίαν· άκυρος και ή διά μεταγενεστέρου νόμου κύρωσις άκύρου διατάγματος, ΣΕ 20 σ. 152.—Εφαρμογή αλλοδαπού νόμου· αναγκαίος κατ' άρθρ. 245 § 2 Πολ. Δικ. ο ισχυρισμός του διαδίκου ότι το εν τη αλλοδαπή Ισχύον δίκαιον είναι διάφορον του εγχωρίου· εξομοίωσις αλλοδαπών νόμων προς πραγματικά γεγονότα· μή λήψις υπ' όψιν οίκοθεν υπό του δικαστού, Π 3710 σ. 862.—Πηγαί και μέθοδοι του Εργατικού Δικαίου, ΝΖ σ. 4.—Νομοθετικόν έρεισμα αρχής Ίσης μεταχειρίσεως μισθωτών, ΝΖ σ. 8, ΑΠ 10 σ. 141, ΑΠ 454 σ. 1439.—Ισχύς ως νόμου ά.ν. 2109]1946 περί αποζημιώσεως διά διανυκτέρευσιν εκτός έδρας, ΑΠ 11 σ. 147. — Ισχύς ως νόμου της συμβάσεως μεταξύ Δημοσίου και Ο.Α.Σ.Θ., ΑΠ 275 σ. 713.—Δικαστικός έλεγχος αποφάσεων Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων ως προς την εντός της δοθείσης νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως έκδοσιν αυτών, Π 2081 σ. 952.—Δυσμενής μεταχείρισις διά κανονισμού από απόψεως εξουσιοδοτήσεως νόμου· εξουσιοδοτική διάταξις άρθρου 6 ν.δ. 1254]1949, ΣΕ 1406 σ. 965.—Εξουσιοδότησις εις Διοικητικόν Συμβούλιον Οργανισμού Κωπαΐδος προς σύνταξιν Κανονισμού δι' άρθρου 7 § 2 ν. δ 2488]1953· καθορισμός και αποδοχών αποτελουσών υποχρεωτικώς τεθεσπισμένα ελάχιστα όρια, Γν.Σ. σ 53.—Έννοια εξουσιοδοτήσεως ν. 19]1944 δι' αναπροσαρμογήν συντάξεων· κατάργησις από του ά. ν. 1846]1951, ΑΠ 55 σ. 286.—Εξουσιοδότησις ν. 19]1944 δι' αναπροσαρμογήν εσόδων Δημοσίου και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, μεταξύ των οποίων και αι εισφοραί προς τα Ασφαλιστικά Ταμεία· έκδοσις σχετικής υπουργικής αποφάσεως εκτός νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως, ΑΠ 410 σ. 1244. — Εκτός εξουσιοδοτήσεως ν. 3239]1955 και ανίσχυρος ή διάταξις της διαιτητικής αποφάσεως 2]1956 περί αποζημιώσεως διά παροχήν παρανόμου υπερωριακής εργασίας, Π 10961 σ. 332.—Ανίσχυρος ή διάταξις άρθρ. 6 § 1 β.δ. 16.7.1920 ως εκτός της εξουσιοδοτήσεως του άρθρου 12 ν. 2112]1920, Π 5197 σ. 1066. — Διάλυσις διά νόμου Δημοσίας Υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δη-

μασίου δικαίου και άποζημίωσις προσωπικού, Γν.Σ.σ. 621.—Νομοθετική πολιτική, Σημ. σ. 256.

Νοσοκομεία. Τρόπος ύπολογισμού της καθ' εβδομάδα 12ώρου αναπαύσεως του κατωτέρου υγειονομικού προσωπικού, Γν.Σ. σ. 167. — Εβδομαδιαία ανάπαυσις εργατών και υπαλλήλων νοσοκομειακών εργασιών, ΑΠ 111 σ. 401.—Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' είσφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 234.—Σύνδεσις προσωπικού νοσηλευτικών ιδρυμάτων ν.δ. 2592/1953 διά σχέσεως δημοσίου δικαίου πλην του εις ειδικούς οργανισμούς άλλως οριζομένου· ανεφάρμοστον της από 28.5.1955 συλλογικής συμβάσεως εργασίας επιστημόνων υπαλλήλων φαρμακοποιών· πρόσληψις υπό νοσηλευτικού ιδρύματος επιστήμονος φαρμακοποιού ως έκτακτου υπαλλήλου· εφαρμογή της άνωτέρω συλλογικής συμβάσεως εργασίας και εκδίκασις διαφοράς κατά την εργατικήν διαδικασίαν, ΑΠ 104 σ. 415.—Παροχή ειδικού επιδόματος επικινδύνου εργασίας εις διευθυντάς, επιμελητάς και βοηθούς κλινικών, ιατρείων και φυματιολογικών κλινικών, νοσηλευτικών ιδρυμάτων νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, Π 1901 σ. 599. —Ανεφάρμοστον επί πλυντριών σανατορίων της υ.α. 26467/1951 περί επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις μισθωτούς πλυντηρίων, ΑΠ 338 σ. 838.—Νόμιμοι αποδοχαί κατηγοριών τινων μισθωτών νοσηλευτικών ιδρυμάτων· έκτασις εφαρμογής διαιτητικής αποφάσεως 2/1959· ημερομίσθιον επιβλεπούσης καθαριότητα θυρωρού, φυλάκων· αποδοχαί παρασκευαστών και βοηθών αυτών, Έγγρ. σ. 1038.—Προσωπικόν Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ηλιάδη»· οικογενειακόν επίδομα εκ Διανεμητικού Λογαριασμού, Έγκ. σ. 298.—Παροχαί οικήσεως και τροφής εις προσωπικόν νοσηλευτικών ιδρυμάτων ιδιωτικού δικαίου· σκοπός αυτών· εξυπηρέτησις λειτουργικών αναγκών· μή συνυπολογισμός εις αποζημίωσιν εν καταγγελία συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 65 σ. 270.—Τροφή και κατοικία προσωπικού νοσηλευτικών ιδρυμάτων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ΝΖ σ. 1295.—Παροχή τροφής και οικήσεως εις προσωπικόν νοσηλευτικών ιδρυμάτων διά την εξυπηρέτησιν λειτουργικών αναγκών αυτών, μή αποτελουσών των παροχών τούτων μισθόν· τροποποίησις οργανισμών νοσηλευτικών ιδρυμάτων κατά ν.δ. 3097/1954· παράλειψις διοικητικού συμβουλίου νοσηλευτικού ιδρύματος προς εκπλήρωσιν νομίμου υποχρεώσεως· ευθύνη εις καταβολήν αποζημιώσεως κατ' άρθρα 71, 289, 914 Α.Κ.· πενταετής παραγραφή αξιώσεως κατ' άρθρον 937 αγωγή εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού, Π 7820 σ. 1129.—Έννοια άρθρου 5 ν. 3766/1957 περί παροχής τροφής και κατοικίας όχι υπό έννοιαν μισθού, αλλά προς εξυπηρέτησιν λειτουργικών αναγκών νοσηλευτικών ιδρυμάτων· εφαρμογή επί μόνων των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και όχι επί ιδιωτικών κλινικών, ΑΠ 460 σ. 1373.—Παροχή τροφής και κατοικίας εις νοσηλευτικόν προσωπικόν νοσηλευτικών ιδρυμάτων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου προς εξυπηρέτησιν λειτουργικών αναγκών των ιδρυμάτων, μή αποτελουσών μισθόν ή άλλου είδους αποδοχάς· ερμηνεία συλλογικής συμβάσεως εργασίας· υπολογισμός παροχών εις είδος διά προσαύξησιν αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και εορτάς δυνάμει της υ.α. 8900/1946· υπολογισμός εις δώρα εορτών, Π 14909 σ. 1447.—Κανονισμός νοσοκομειακής περιθάλψεως Ι.Κ.Α.· είσοδος ασθενούς επί επειγούσης περιπτώσεως εις μή συμβεβλημένην μετά του Ι.Κ.Α. κλινικήν· υποχρεώσεις αναγγελίας εις Ι.Κ.Α., ΣΕ 1984 σ. 1387.

Νοσοκόμοι. Βλ. λ. *Κλινικαί, Νοσοκομεία.*

Νυκτερινή εργασία. Προσαύξησις αμοιβής κατά 25 ο/ο διά νυκτερινήν εργασίαν κατά την υ.α. 18310/1946· έκτασις εφαρμογής ταύτης· εφαρμογή και επί Δημοσίου· ού δικαίωμα προσαυξήσεως κατά την υ.α. 27019/1953 των παρεχόντων εργασίαν αποκλειστικώς κατά τας νυκτερινάς ώρας, Γνμδ. νμθ. σ. 668.—Υπολογισμός προσαυξήσεως επί των κεκανονισμένων αποδοχών· έννοια μισθού χαρακτήρ ως τοιούτου και τροφής και οικήσεως· υπολογισμός προσαυξήσεως διά νυκτερινήν εργασίαν προσωπικού ιδιωτικών κλινικών μέ βάσιν και την άξίαν οικήσεως, τροφής, πλυστικών, ΑΠ 460 σ. 1373.—Σύμπτωσις εργασίας κατά Κυριακάς ή άλλας μή εργασίμους ημέρας και νυκτερινής τοιαύτης· υπολογισμός προσαυξήσεως 75 ο/ο επί ελαχίστων ορίων μισθών ή ημερομισθίων άνευ προσθήκης 25 ο/ο διά την νυκτερινήν εργασίαν, ΑΠ 107 σ. 348.—Συνυπολογισμός προσαυξήσεως διά το ύψος ημερησίων αποδοχών ως προϋποθέσεως παροχής επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις εργαζομένους εις μεταλλεία και ορυχεία, ΑΠ 102 σ. 414.—Δικαίωμα συντακτών ημερησίων εφημερίδων προσαυξήσεως κατά 25 ο/ο διά νυκτερινήν εργασίαν· ανεφάρμοστον επ' αυτών της υ.α. 27019/1953· υπολογισμός προσαυξήσεως επί των υποχρεωτικώς τεθεσπισμένων ελαχίστων ορίων μισθών, Γνμδ. νμθ. σ. 668.— Δικαίωμα σιμιτεργατών επιδόματος νυκτερινής εργασίας κατ' άρθρ. 2 ν.δ. 3755/1957, Γν.Σ. σ. 670.—Εάν ισχύη ή διάταξις της παραγράφου 4 άρθρου 42 ν. 3239/1955, αφορώσα εις την νυκτερινήν εργασίαν γυναικών, μετά το άρθρον 15 νόμου 3464/1955, Γν.Σ. σ. 53.—Ανεφάρμοστον των περί απαγορεύσεως νυκτερινής εργασίας γυναικών διατάξεων επί του θήλεος προσωπικού Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος, Γν.Σ. σ. 1033.—Συμφωνία όπως μισθωτός παραμένη κατά την νύκτα και κοιμάται εις οίκίσκον ανεγειρομένης οικοδομής προς ασφάλειαν ταύτης· αμοιβή αυτού, ΑΠ 430 σ. 1368.—Πρόσθετος αμοιβή διά διανυκτέρευσιν εκτός έδρας. Βλ. λ. *Διανυκτέρευσις.*

Νυκτοφύλακες. Βλ. λ. *Φύλακες.*

Ξ

Ξενοδοχεία. Βλ. και λ. *Ταμεία.*—Ύπνου ώραι εργασίας προσωπικού παράνομος ή διά της υ.α. 7818/1959 καθιέρωσις όκταώρου εργασίας και διά τους μαγείρους και βοηθούς μαγείρων, υποχρέους προ ταύτης εις 10ωρον ερ-

γασίαν συμφώνως άρθρω 10 ά. ν. 394]1936, ΣΕ 1913 σ. 40.—Ύπνον· ὥραι ἐργασίας προσωπικοῦ, μεταξύ τοῦ ὁποίου καί αἱ καθαρίστριαι ὑποχρέωσις εἰς 10ωρον ἐργασίαν· ὑπολογισμός ὑπερωριῶν πέραν τοῦ 10ώρου, ΑΠ 274 σ. 790.—Ἐπαγγελματικά βιβλιάρια ξενοδοχοϋπαλλήλων ἀνεπίτρεπτον χορηγήσεως εἰς καταδικασθέντα εἰς ἐγκληματικήν ποινήν, Γν.Σ. σ. 804.—Ἔγκυρος ἡ περί ὅρων ὁμοιβῆς καί ἐργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων τῆς χώρας διαιτητική ἀπόφασις, ΣΕ 1847 σ. 1309.

Ξυλουργικαί ἐργασίαι. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ο

Ὁδηγοί. Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα. Μηχανικοί - Μηχανοδηγοί*.

Ο.ΔΙ.Σ.Υ. Βλ. λ. *Ὀργανισμοί*.

Ὁδοιπορικά. Βλ. λ. *Ἔξοδα*.

Οἴκησις. Βλ. λ. *Παροχαί εἰς εἶδος*.

Οἰκιακοί μισθωτοί. Βλ. λ. *Ὑπηρέται*.

Οἰκογενειακά ἐπιδόματα. Βλ. λ. *Διανεμητικός Λογαριασμός Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων, Ἐπιδόματα*.

Οἰκοδομικαί ἐργασίαι. Βλ. καί λ. *Οἰκοδόμοι*. —Ρύθμισις ὀφειλῶν πρός τό Ι.Κ.Α. ἐξ ὑπερβάσεων ἐπί οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν κατά ν. 4052] 1960, Ἔγκ. σ. 801.—Ἐργασία φύλακος ἀνεγειρομένης οἰκοδομῆς, κοιμωμένου τήν νύκτα εἰς οἰκίσκον, ΑΠ 430 σ. 1369.

Οἰκοδόμοι. Ἔκτασις ἰσχύος ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, Γν.Σ. σ. 377, ΑΠ 352 σ. 843—...ἐφαρμογή καί ἐπί Δημοσίου, Γν.Σ. σ. 377.—Ἐφαρμογή συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας οἰκοδόμων καί ἐπί βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, Π 2374 σ. 394.—Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικάς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων διά τό ἔτος 1960 δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 358.—Ἀσφάλισις προσλαμβανομένων ἐργατοτεχνιτῶν παρά τοῦ κυρίου τοῦ οἰκοδομικοῦ ἔργου, Ἔγκ. σ. 491.

Οἰκονομολόγοι. Ἀνωτάτης Σχολῆς Ἐμπορικῶν καί Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἐφαρμοστέα συλλογική σύμβασις ἐργασίας, Γνμδ. νμθ. σ. 363.

Οἰκόσιτοι μισθωτοί. Βλ. λ. *Ὑπηρέται*.

Οἰκοτροφεῖα. Μαθητευόμενοι τρόφιμοι· εἰσφοραί πρός Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1285.

Οἰνοποιΐα - Οἰνοπνευματοποιΐα. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ὀκτάωρον. Βλ. λ. *Ὑπερωρίαι, Ὧραι ἐργασίας*.

Ὀλυμπιακή Ἀεροπορία. Βλ. λ. *Ἀεροπορία*.

Ὁμαδικαί σχέσεις ἐργασίας. Ὁμαδικαί σχέσεις, ΝΖ σ. 1297 ἐπ.—Παροχή ὁμαδικῆς ἐργασίας ὑπό μασκοῦ συγκροτήματος, Π 4451 σ. 1010.

Ὁμοδικία. Δικαίωμα ἐκ τοῦ ἄρθρου 70 Πολ. Δικ. καί οὐχί ὑποχρέωσις πλειόνων προσώπων, ἐχόντων διαφοράς μετά τοῦ αὐτοῦ προσώπου ὅπως ἐνάξωσι κοινῶς τό πρόσωπον τοῦτο, ἔστω καί ἐν ταυτότητι πραγματικῶν καί νομικῶν γεγονότων· μή ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος δέν ἀντίκειται εἰς τό ἄρθρ. 281 Α.Κ., ΑΠ 232 σ. 719.—Δικαστικαί δαπάναι, μή οὐσης ὑποχρεωτικῆς τῆς ὁμοδικίας καί συνεπῶς μή ἐπιβαλλομένης τῆς συνεναγωγῆς δι' ἑνός δικογράφου, Π 780 σ. 777.—Προϋποθέσεις· ἀγωγή μισθωτοῦ κατά πλειόνων ἐναγομένων ὡς ἐργοδοτῶν· ἀκυρότης δικογράφου ἀγωγῆς κατά πλειόνων προσώπων μή συνδεομένων δι' ὁμοδικίας, Π 3891 σ. 1083.

Ὄνομα. Βλ. λ. *Προσωπικότης*.

Ὀργανισμοί. Βλ. καί λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός· Ἀσφάλισις, Διανεμητικός Λογαριασμός, Ἐργατική Ἑστία, Ἱδρύματα, Κατοικία Ἐργατική, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, Νομικά Πρόσωπα, Ταμεῖα, Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός*.—Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἄρθρου 4 ν.δ. 3710]1957 πρός συγκράτησιν Διοικητικῶν Συμβουλίων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ΣΕ 1982 σ. 41.—Συμμετοχή δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς Διοικητικόν Συμβούλιον Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ· ἐννοια διοριστέων ὑπαλλήλων, ΣΕ 1922 σ. 43.—Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρός καθορισμόν ἀποζημιώσεως μετεχόντων συμβουλίων Ὀργανισμῶν ὑπαλλήλων δημοσίων ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, Γν. Σ. σ. 300.—Ἀναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστῶν, Βλ. λ. *Ἀνάπηροι, Στράτευσις* (παράγρ. Β').—Ὀργανισμός Ἐλέγχου τῶν δι' Αὐτοκινήτων Συγκοινωνιῶν· Ὀργανισμός Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης. Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα* (παράγρ. 1).—Αἱ δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος καθοριζόμεναι ἀποδοχαί τοῦ προσωπικοῦ ἀποτελοῦσιν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένα ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν, Γν.Σ. σ. 53.—Παροχή διά νόμου ἐπιδόματος κινήσεως εἰς ὑπαλλήλους τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, ΑΠ 423 σ. 80.—Ἀπαλλαγή κατ' ἄρθρον 3 ν. 1697] 1951 Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς τῆς εὐθύνης πρός καταβολήν οἱασδήποτε ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀποζημιώσεως· ἀπαλλαγή καί τῆς κατά τό κοινόν Ἀστικόν Δίκαιον ἐπί ἀτυχήματος ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου ἢ ἐκ παραβάσεως ὅρων ἀσφαλείας· ὑπόχρεον πρός ἀποζημίωσιν τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ΑΠ 151 σ. 479.—Ἐθνικός Ὀργανισμός Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας· νομικόν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου· σκοπός· μισθολόγιον προσωπικοῦ· ἐφαρμοστέαι συλλογικαί συμβάσεις καί διαιτητικαί ἀποφάσεις, Γνμδ. νμθ. σ. 360.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ ἀνάκλησις ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου διά μή ἀναγνώρισιν κατά νόμον ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καί παρ' ἀλλοδαπῇ ἐπιχειρήσει· συμψηφισμός καταβληθεισῶν εἰσφορῶν πρός τάς ἐκτοτε ἀποληφθείσας προσαυξήσεις τῆς συντάξεως, ὡς ἐκ τοῦ προσυπολογισμοῦ καί τῆς ὑπηρεσίας ταύτης εἰς τήν λοιπήν συντάξιμον· ἀνεπίτρεπτος ἀναζήτησις τοῦ μετά τόν συμψηφισμόν ὑπο-

λοίπου ἐπὶ καλῇ πίστεως, ΣΕ 675 σ. 614.—Ἐπικουρικὸς Ὀργανισμὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων ἰδίου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· Δημοσία Ὑπηρεσία αὐτοδιοικουμένη διὰ λόγους σκοπιμωτέρας λειτουργίας· διάλυσις διὰ νόμου Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἢ Νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου καὶ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ, Γν Σ. σ. 621.—Ὑποκατάστασις Δημοσίου εἰς Ὑπηρεσίαν Ο.ΔΙ.Σ.Υ. ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ· συνέχισις ὑφισταμένης ἐργασίας ὑπὸ τὴν αὐτὴν μορφὴν καὶ ὅρους καὶ πρόσληψις μόνον τοῦ παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Οἰκισμοῦ ἀπασχοληθησομένου τεχνικοῦ καὶ εἰδικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ ἐτησίᾳ τὸ πολὺ συμβάσει, ΑΠ 129 σ. 662. — Περιέλευσις ἀπὸ ἐκδόσεως τῆς 12/1956 πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ ν.δ. 3614/1956 τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς παρὰ τῷ Ο.ΔΙ.Σ.Υ. Διευθύνσεως διαχειρίσεως ἐφοδίων σεισμοπλήκτων μετὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοδικαίως εἰς τὴν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων Ὑπηρεσίαν Οἰκισμοῦ, ΑΠ 129 σ. 662.—Συμμετοχὴ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολεμιστῶν τοῦ Νόμου 751 διὰ συγκρότησιν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ παράνομος ἀπόφασις Νομάρχου Θεσσαλονίκης περὶ διορισμοῦ ἀντιπροσώπου ἐξ ἄλλου σωματείου, μὴ ἐχόντος ἀναγνωρισθῆ ὡς παραρτήματος τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ, οὐδὲ ἐξουσιοδοτημένου παρ' αὐτοῦ, ΣΕ 1347 σ. 792.

Ὀργανώσεις. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Συνδικαλιστικὰ στελέχη, Συνεταιρισμοί, Σωματεῖα, Ταμεῖα.***—Προστασία μελῶν Ἐθνικῶν Ἀνταρτικῶν Ὁμάδων καὶ Ἐθνικῶν Ὀργανώσεων· ἐπέκτασις προστασίας ν. δ. 1799/1942 διὰ ν. 971/1949· τιμητικὴ προαγωγή, ΑΠ 27 σ. 474.

Ὅριον ἡλικίας. Βλ. λ. ***Ἡλικία.***

Ὅρκος. Ἐλευθερία ἐκτιμήσεως ὑπὸ ἐργατικοῦ δικαστοῦ τῆς παραλείψεως αὐτοπροσώπου ἐμφανίσεως διαδίκου εἰδικῶς προσκληθέντος ὅπως ἐμφανισθῇ καὶ δώσῃ ἐπαγόμενον ὅρκον· ἀνυπόχρεον ἐπιβολῆς εἰς τοῦτον τοῦ ἐπαγομένου ὅρκου, ΑΠ 130 σ. 453. — Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 193 ἐδ. 2 Πολ. Δικ. καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς ἀποδοχὴν καὶ δόσιν ὅρκου προθεσμιῶν· παραμέλησις δόσεως ὅρκου ἐν κοινοποιήσει ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ ὁμόσοντος διαδίκου· ἔλλειψις ἐκπτώσεως· δικαίωμα δόσεως εἰς ἄλλην δικάσιμον μετὰ νέαν δήλωσιν ἀποδοχῆς καὶ προσδιορισμὸν δικασίμου· ἔλλειψις παραιτήσεως δόσεως ὅρκου διὰ τῆς ἐκ μέρους τοῦ ὁμόσοντος ὑποβολῆς αἰτήσεως πρὸς τὸ δικαστήριον περὶ παρατάσεως προθεσμίας πρὸς ὁρκοδοσίαν, οὐδὲ ὕπαρξις δεδικασμένου ἐκ τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως, Π 1752 σ. 603. — Ἀνυπόχρεον ἐπιβολῆς κατὰ διαδικασίαν ν. ΓΨΟΔ' ἐπαγομένου ὅρκου ὑπὸ μὴ αὐτοπροσώπως παρισταμένου ἢ εἰς διάδικον μὴ αὐτοπροσώπως παριστάμενον, ΑΠ 218 σ. 637, Π 2702 σ. 648.

Ὀροφοκτησία. Βλ. λ. ***Κοινωνία.***

Ὀρυχεῖα. Βλ. λ. ***Μεταλλεῖα, Ταμεῖα.***

Ὀρφανοτροφεῖα. Μαθητευόμενοι τρόφιμοι· εἰσφοραὶ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 1285.

Π

Παιδικαὶ Κατασκηνώσεις. Βλ. λ. ***Κατασκηνώσεις.***

Παλαιοὶ πολεμισταί. Ἐφαρμογὴ νόμων περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν (244/1936, 771/1937) ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, Εἰσαγ. σ. 833.—Ἀπόλυσις μόνον κατόπιν ἀδείας Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936· μὴ ἐνέργεια τῆς ἀπολύσεως διαρκούσης τῆς ἀδείας, ΝΖ σ. 988. —Συμμετοχὴ εἰς Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπὴν ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936 ὡς ἀντιπροσώπου ἐργοδοτῶν, προκειμένου περὶ ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς ἀνώνυμον ἑταιρείαν, ἀνεξαρτήτως ἀντικειμένου ἀπασχολήσεώς της τοῦ ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ὑποδειχθέντος καὶ διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διορισθέντος ὡς ἐκπροσώπου τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς, ΣΕ 180 σ. 205. — Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 8 ν. 3198/1955 περὶ μειωμένης ἀποζημιώσεως ἐν ἀποχωρήσει διὰ σύνταξιν, Εἰσαγ. σ. 144.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων περὶ ἀπολύσεως ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν παρὰ τοῦ ἐν ἑκάστῳ ὀργανισμῷ νομικοῦ προσώπου κλπ. ἰσχύοντος κανονισμοῦ διασφαλίζεται ἡ μονιμότης μισθωτοῦ καὶ καθορίζεται ὅριον ἡλικίας ἀποχωρήσεως αὐτοῦ, ἀδιαφόρως ἂν ὁ κανονισμὸς ἔχῃ κυρωθῇ διὰ νόμου ἢ ἐπέχῃ θέσιν ἰδιωτικῆς συμβάσεως· κανονισμὸς προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος, ΑΠ 324 σ. 834, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 833. — Ἀκυρότης κατ' ἄρθρ. 27 ἀ.ν. 28.10.1935 συμβιβασμοῦ μεταξὺ παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέων, πρὸς παραίτησιν ἐκ δικαιωμάτων· προσχώρησις εἰς κανονισμὸν μὲ ὅριον ἡλικίας δὲν συνιστᾷ παραίτησιν δικαιωμάτων ἐκ τοῦ ἄνω νόμου, ΑΠ 324 σ. 834. — Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 27 ἀ.ν. 28/31.10.1935· ἀνεφάρμοστος ἐπὶ οἰκειοθελοῦς παραιτήσεως, Εἰσαγ. σ. 647. — Ὑποχρεωτικὸς ὁ κατ' ἄρθρον 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 771/1937 ὑπολογισμὸς ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν· ἔννοια ὅρου τοῦ νόμου «δύναται»· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν εἰς Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων, ΣΕ 608 σ. 487.

Πανεπιστήμιον. Ταμεῖον Διοικήσεως καὶ Διαχειρίσεως Πανεπιστημιακῶν Δασῶν· σκοπός· ἀγωγὴ κατ' αὐτοῦ δι' ἐργατικὸν ἀτύχημα, Εἰρ. 124 σ. 104.

Παράβασις καθηκόντων. Βλ. λ. ***Ὑπάλληλοι Δημόσιοι.***

Παραγραφή. Ἐφαρμογὴ ἀναλόγως, κατ' ἄρθρον 279 Α.Κ., τῶν διατάξεων περὶ παραγραφῆς καὶ ἐπὶ ἀποσβεστικῶν προθεσμιῶν. Βλ. λ. ***Προθεσμία.***—Ἔννοια ἄρθρου 17 Εἰσαγ. ν. Α. Κ. ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν ἐν ἰσχύϊ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὸ Δημόσιον ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ΑΠ 426 σ. 1441.—Παραγραφὴ μετὰ ἔκδοσιν τελεσιδίκου ἀποφάσεως, εἴτε καταδικαστικῆς, εἴτε ἀποδικαστικῆς κατ' ἄρθρον 286 Α.Κ., ΑΠ 331 σ. 867.— Ἀναστολὴ ἐν ἀποτροπῇ ἀσκήσεως ἀξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου κατ' ἄρθρον 255 ἐδ. 2 Α.Κ., Π 919 σ. 523, Ει-

σαγ. σ. 522, Π 1630 σ. 773.— Έννοια δόλου· διεξαγωγή σκοπίμως διαπραγματεύσεων διευθετήσεως τής άξιώσεως πρός παρέλκυσιν, Εισαγ. σ. 522.—Συνέπεια άναστολής κατ' άρθρ. 257 Α.Κ.· μή ύπολογισμός χρόνου άναστολής είς τόν χρόνον παραγραφής· συνέχισις μετά τήν παύσιν τής άναστολής· μή συμπλήρωσις πάντως ταύτης πρό τής παρελεύσεως έξ μηνών άπό τής παύσεως τής άναστολής, Π 1630 σ. 773.—Διακοπή κατ' άρθρον 261 δι' έγερσεως άγωγής, Π 5 σ. 658 —...περί τού αύτού καί ούχί άλλου δικαιώματος, Εισαγ. σ.1323.—Διακοπή κατ' άρθρον 269 Α.Κ. δι' ύποβολής διαφοράς ένώπιον Διοικητικής Άρχής, ΑΠ 213 σ. 729, Εισαγ. σ. 956, ΑΠ 447 σ. 1324, Π 2950 σ. 956—...έφ' όσον αύτη άσκεί δικαιοδοσίαν διά τήν λύσιν τής διαφοράς, Εισαγ. σ 956.—Διακοπή, κατ' άρθρ. 261 Α.Κ., παραγραφής άξιώσεως κατά Ι.Κ.Α. πρός άποζημίωσιν έξ άδικοπραξίας τών όργάνων αύτού, ύποβληθείσης είς τούτο (Ι.Κ.Α.) προηγουμένης αίτήσεως πρός άναπροσαρμογήν συντάξεως ΑΠ 447 σ. 1324.—Συνέπεια διακοπής κατ' άρθρον 270 Α.Κ.· μή ύπολογισμός διαδραμόντος χρόνου· έναρξις νέας παραγραφής άπό πέρατος διακοπής, Π 2950 σ. 956.—Άναβίωσις τού διά τής πρώτης άγωγής έπελθόντος διακοπτικού άποτελέσματος κατ' άρθρ. 261 καί 263 Α.Κ. έπί παραιτήσεως άπό τής άγωγής ή άπορρίψεως αύτής τελεσιδίκως διά λόγους μή ούσιαστικούς καί έπανεγέρσεως τής άγωγής έντός έξ μηνών, ΑΠ 436 σ. 1431, Π 5 σ. 658, ΑΠ 249 σ. 711.— Έννοια «έπανεγέρσεως» νοείται ή έγερσις νέας άγωγής στηριζομένης έπί τής αύτής ιστορικής καί νομικής αίτίας, ΑΠ 436 σ. 1431, Εισαγ. σ. 710—...Έννοια άπορρίψεως διά λόγους μή ούσιαστικούς, Εισαγ. σ. 710.—Άξιώσεων μισθών παντός είδους· πενταετής άρθρ. 250 άριθ. 17 Α.Κ., Π 5 σ. 658, ΑΠ 288 σ. 840, ΑΠ 436 σ. 1431.—.. Έναρξις κατ' άρθρον 253 ίν συνδυασμώ πρός άρθρ. 251 Α.Κ. άμα τή λήξει τού έτους, έντός τού όποίου έγεννήθη ή άξίωσις καί είναι δυνατή ή δικαστική έπιδίωξις, ΑΠ 436 σ. 1431, Π 5 σ. 658 Έναρξις κατ' άρθρ. 254 Α.Κ. προκειμένης περιοδικής παροχής αύτοτελώς όφειλομένης καί μή έξοτομουμένης έκ κεφαλαίου, ΑΠ 399 σ. 1321.—Άξιώσεως μισθού άναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού άπό τής έμφανίσεως καί προσφοράς τών ύπηρεσιών του· πενταετής κατ' άρθρ. 250 άριθ. 17 Α.Κ., ΑΠ 288 σ. 840.—Μή ύπαγωγή φορολογικής ύφής ύποχρεώσεων καί τών συναφών πρός ταύτα ύποχρεωτικών ύπέρ νομικών προσώπων είσφορών, έλλείψει είδικής διατάξεως, είς τήν έννοιαν τών κατ' άρθρον 250 § 17 Α.Κ. περιοδικών παροχών καί είς τήν ύπ' αύτού όριζομένην πενταετή παραγραφήν· Έννοια περιοδικής παροχής, ΣΕ 489 σ. 1004.—Δώρου παρελθόντων έτών έργαζομένων συνταξιούχων, Έγκ. σ. 52.—Άξιώσεως έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού εικοσαετής· έγερσις μετά παραγραφήν τών έκ τής συμβάσεως άξιώσεων, Π 102 σ. 514, πρβλ. Εισαγ. σ. 514, 1076.—Άξιώσεων δι' έργασίαν κατά Κυριακάς καί μή έργασίμους ήμέρας, Π 102 σ. 514, Εισαγ. σ. 514.—Άξιώσεως άποζημιώσεως έκ τού άρθρου 8 ν. δ. 4020/1959 δι' ύπερωρίας άνευ άδείας τής Άρχής Εισαγ. σ. 1076.—Τών έκ τού ν. 551 άξιώσεων δι' έργατικόν άτύχημα, Είρην. 124 σ. 104.—Κατά τό ν. δ. 3868/1958 περί παροχής οίκογενειακών έπιδομάτων, Έγκ. σ. 171.—Άξιώσεως πρός είσπραξιν οίκογενειακού έπιδόματος· άξιώσεων έργοδοτών έναντι Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., Έγκ. σ 1031.—Άξιώσεως άποζημιώσεως κατ' άρθρα 71, 298, 914 Α.Κ. πενταετής κατ' άρθρ. 937 Α.Κ.· έναρξις, Π 7820 σ. 1129.—Άπαιτήσεως έξ άδικοπραξίας κατ' άρθρ. 937 Α.Κ.· άνεφάρμοστος έπί άξιώσεως περί καθυστερουμένων συντάξεων, ΑΠ 399 σ. 1321.—Κατ' άρθρ. 40 § 6 έδ. β' ά.ν. 1846/1951· έφαρμογή τούτου έπί δόσεων άπονεμηθείσης ήδη συντάξεως· άνεφάρμοστον έπί άπαιτήσεως πρός άπονομήν ή προσαύξησιν άπονεμηθείσης συντάξεως, ήτις προκειμένης συντάξεως λόγω άναπηρίας ύπάγεται είς τήν 5ετή παραγραφήν τού έδ. ε' τού αύτού άρθρου διακοπή κατ' άρθρ 269 Α.Κ., ΑΠ 213 σ. 729.—...όμοίως άνεφάρμοστον έπί άπαιτήσεως περί άποζημιώσεως ένεκα παρανόμου παραλείψεως όργάνου Ι.Κ.Α. πρός άναγνώρισιν δικαιώματος συντάξεως, ύπαγομένης είς 5ετή παραγραφήν, ΑΠ 354 σ. 1138.—Κατ' άρθρ 46 § 2 ν. 6298/1934 τού δικαιώματος είς σύνταξιν παρά τού Ι.Κ.Α. ή είς έφ' άπαξ άποζημίωσιν· έναρξις, ΣΕ 1129 σ. 865, ΣΕ 1843 σ. 1137.—Μή πρόβλεψις ύπό ά. ν. 1846/1951 οίασδήποτε παραγραφής τού συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος, ΣΕ 1843 σ 1137.—Πενταετής άξιώσεων κατ' άρθρ. 69 ν ΣΙΒ/1852 περί δημοσίου λογιστικού, διατηρηθέντος έν ίσχύϊ διά τού άρθρου 17 Εισαγ. νόμου Α.Κ.· ύπαγωγή είς ταύτην τών κατ' ίδιαν άξιώσεων τών περιοδικών παροχών καί ούχί καί τού καθόλου δικαιώματος, ήτοι συντάξεως, ύποκειμένου έν έλλείψει είδικής διατάξεως είς 20ετή παραγραφήν άρθρου 249 Α.Κ., ΑΠ 399 σ. 1321.—Δικαιώματος συντάξεως έκ Ταμείου Έξόδου Γερόντων καί Άνικάνων Έργατών Μετάλλου έπί άνικανότητος συνεπεία βιαίου συμβάντος έν τή έργασία ή έξ άφορμής αύτής· έναρξις, ΣΕ 1407 σ. 927.—Δικαιώματος συντάξεως κατά ν. 1854/1951· έπέκτασις καί έπί Ταμείου Άσφαλίσεως Προσωπικού Έλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης, ΑΠ 399 σ. 1319.—Δικαιώματος μερίσματος παρά Μετοχικού Ταμείου Στρατού· 20ετής άρθρου 249 Α.Κ., ΑΠ 429 σ. 1441.—Δικαιώματος πρός άσκησιν έφέσεως κατά μή έπιδοθείσης άποφάσεως, κατ' άρθρον 756 § 2 Πολ.Δικ.· ύπαγωγή είς συνήθη παραγραφήν· Έννοια συνήθους παραγραφής· ή τριακονταετής καί ούχί ή παραγραφή, είς ήν ύπόκειται τό έν τή συγκεκριμένη περιπτώσει είς δίκην άχθέν δικαίωμα· Έννοια ώς συνήθους παραγραφής ύπό τήν ίσχύν τού Α.Κ. τής 20ετούς· άναίρεσις άποφάσεως, δεχθείσης έφαρμογήν άρθρου 289 Κώδικος Ίδιωτικού Ναυτικού Δικαίου προκειμένης άξιώσεως έξ αύτού, ΑΠ 371 σ. 911.—Άξιώσεως μισθωτού πρός έκδοσιν πιστοποιητικού ύπηρεσίας· εικοσαετής κατ' άρθρον 249 Α.Κ., Π 1970 σ. 466.

Παραγραφή (Ποιν.). Άρσις συνεπειών καταδι-

καστικῆς ἀποφάσεως, Γν.Σ. σ. 804. — Ἔναρξις ἐπὶ ἀδικημάτων παραλείψεως, Γν. Σ. σ. 1399.

ραγωγῆς ἐπίδομα. Βλ. λ. ***Ἐπιδόματα.***

ραγωγοί (πλασιέ). Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 228.

παραίτησις. Ἀκυρότης παραιτήσεως ἀξιώσεως ἀναγνωριζομένης ὑπὸ κανόνων ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ΑΠ 423 σ. 80, Εἰσαγ. σ. 22, 80.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ λήψεως ὑπὸ μισθωτοῦ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, οὐδέποτε ἀμφισβητήσαντος τὸ περιεχόμενον συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν παραιτήσεως αὐτοῦ ἀπὸ δικαιουμένου δυνάμει νόμου ἐπιδόματος ἐπὶ μισθοῦ· ἰσχυρισμὸς περὶ παραβιάσεως ἄρθρου 200 Α.Κ., ΑΠ 423 σ. 80.—Ἀκυρότης κατ' ἄρθρον 679 Α.Κ. συμφωνίας περὶ περιορισμοῦ δικαιωμάτων μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 αὐτοῦ· ἀκυρότης καὶ διὰ πρακτικοῦ συμβιβασμοῦ παραιτήσεως ἀποδοχῶν κατὰ χρόνον ὑπερημερίας ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 865 σ. 1072.—Μὴ ἀντίθεσις ἄρθρῳ 679 Α.Κ. ὅρου συμβάσεως, καθ' ὃν δὲν θὰ παρέχηται ἐργασία καθ' ὡρισμένας ἡμέρας· ἔλλειψις ἐξ αὐτοῦ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς κατ' αὐτὰς μισθοῦ, Π 1038 σ. 519.—Ἀκυρότης κατ' ἄρθρον 679 Α.Κ. συμφωνίας περιοριζούσης τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 δικαιώματα, Π 17872 σ. 472.—Ἀκυρότης κατ' ἄρθρ. 27 ἀ.ν. 28]31.10.1935 συμβιβασμοῦ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν πρὸς παραίτησιν ἀπὸ δικαιωμάτων ἐξ αὐτοῦ· προσχώρησις εἰς κανονισμὸν μὲ ὅριον ἡλικίας· δὲν συνιστᾷ παραίτησιν ἐκ τοῦ νόμου τούτου, ΑΠ 324 σ. 834.—Ἀνεπίτρεπτος παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ ἀποζημιώσεων κατ' ἄρθρ. 8 ν. 4020]1959 ἐκ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, Π 18 σ. 1444.— Ἔγκυρος παραίτησις ἀπὸ ἀκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας συνδικαλιστικοῦ στελέχους, ΝΖ σ. 364. —Δυνατὴ παραίτησις ἀπὸ ἀκυρότητος ἀπολύσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198]1955 καὶ ἀξιώσεις ἀποζημιώσεως ν. 2112, Π 1630 σ. 773, Εἰσαγ. σ. 772.—Ἀνέλεγκτον κρίσεως δικαστηρίου οὐσίας περὶ παραιτήσεως ἀπὸ προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, Εἰσαγ. σ. 772 — Ἀκυρότης συμβάσεων ἀντικειμένων εἰς τὸν ν. 2112· ἔννοια ἄρθρου 8 ν. 2112 καὶ 11 ἀ ν. 547]1937· ἀκυρότης δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ περὶ λήψεως ἀποζημιώσεως μικροτέρας τῆς τοῦ ν. 2112· μὴ ἐπέλευσις καταργήσεως δίκης. Βλ. εἰς λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι. Θ')—Ἀκυρότης παραιτήσεως ἀποζημιώσεως ν. 2112· ἔγκυρος παραίτησις ἀπὸ ἀξιώσεως ἡμίσεως ἀποζημιώσεως ν. 2112]1920 ἐπὶ ἀποχωρήσεως μισθωτοῦ κατ' ἄρθρ. 8 ν. 3198 1955, μὴ ἐφαρμοζομένου τοῦ ἄρθρου 11 ἀ. ν. 547]1937, Π 14907 σ. 1250. — Δήλωσις ἐργοδότου ὅτι ἡ ἀποζημίωσις θέλει καταβληθῆ «τοῖς μετρητοῖς»· οὐ παραίτησις δικαιώματος καταβολῆς εἰς δόσεις κατ' ἄρθρ. 2 ν. 3198]1955, Π 5639 σ. 899. — Ἔλλειψις παραιτήσεως δικαιώματος πρὸς δόσιν ὅρκου διὰ τῆς ἐκ μέρους τοῦ ὁμόσοντος ὑποβολῆς αἰτήσεως πρὸς τὸ δικαστήριον περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ὁρκοδοσίαν, Π 1752 σ. 603. —Δήλωσις παραιτήσεως ἀπὸ δικογράφου ἐφέσεως ἐν παραδοχῇ ἀναιρέσεως· κατάργησις δίκης, ΑΠ 400 σ. 1246.—Παραίτησις ἢ ἀποχώρησις μισθωτοῦ· ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 8 ν. 3198]1955 κλπ. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι. Ζ', καὶ ΙΙ. Ζ'). — Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας τύχη συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι. Γ' β').—Δικαίωμα παραιτήσεως ὑπαλλήλου Ἀγροτικῆς Τραπέζης· μὴ ἀναγκαία ἔκθεσις λόγων· λύσις σχέσεως ἀπὸ ἀποδοχῆς ὑποχρεωτικῶς· ἐπίδρασις ὑποσχέσεως παροχῆς εἰς οἰκειοθελῶς παραιτουμένους, ΑΠ 40 σ. 350.—Ἐπὶ ἀπουσίας ἄνευ προειδοποιήσεως ἢ ἄνευ αἰτίας ἀνωτέρας βίας πέραν τῶν 4 ἡμερῶν κατὰ Κανονισμὸν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν ἠλεκτροκινήτων σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων· παρακώλυσις πληρώσεως προϋποθέσεων θεωρήσεως τῆς ἀπουσίας ὡς παραιτήσεως· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 207 § 1 καὶ 288 Α.Κ., ΑΠ 98 σ. 530. — Ἐπὶ ἀρνήσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν εἰς ἣν μετετέθη θέσιν, ΑΠ 253 σ. 714 — Ἀνεφάρμοστον προστασίας ν.δ. 1799]1942 ἐπὶ λύσεως συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἀποχωρήσεως καὶ συνταξιοδότησις ὑπὸ Ι.Κ.Α.· σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως, Π 2702 σ. 648. Βλ. καὶ λ. ***Ἀποδοχή, Γιατροί.***

Παρακατάθεσις. Βλ. λ. ***Δημοσία κατάθεσις.***

Παράλληλος προσφυγή. Βλ. λ. ***Αἴτησις ἀκυρώσεως*** (παράγρ. 2).

Παραποίησις. Ἐπωνυμίας σωματείου ὑπὸ ἄλλου, Ε 448 σ. 654.

Παραπομπή. Βλ. λ. ***Αἴτησις ἀκυρώσεως*** (παράγρ. 6), ***Ἀναίρεσις*** (Πολ. Δικ.), παράγρ. 3, ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.*** — Ἀπόρριψις ἐργατικῆς ἀγωγῆς λόγῳ ἀναρμοδιότητος δι' ἔλλειψιν στενοῦ δεσμοῦ ἐξαρτήσεως· ἀσυμβίβαστον παραπομπῆς εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, Π 1061 σ. 410.—Ἀπόρριψις λόγῳ ἀναρμοδιότητος κατὰ τόπον· παραπομπὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, Π 4839 σ. 218.

Παράστασις. Βλ. λ. ***Νομικοποίησις.***—Δικαστικὴ ἀνηλικου, Π 3248 σ. 853.

Παρέμβασις. Βλ. καὶ λ. ***Αἴτησις ἀκυρώσεως*** (παράγρ. 4).—Δικαίωμα παρεμβάσεως ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ εἰς δίκην ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεως νομικοῦ προσώπου ἐκ τῶν ἀσκούντων διοίκησιν, ΣΕ 2348 σ 266, ΣΕ 951 σ. 800.—Ἐν πτωχευτικῇ δίκῃ ἄνευ προδικασίας, Π 24 σ. 526.—Διὰ προσεπικλήσεως κατὰ ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 5788 σ. 1127.

Παροχαὶ εἰς εἶδος. Συνυπολογισμὸς εἰς μισθὸν ὑπερημερίας, μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, τροφῆς, κατοικίας· ἀποτίμησις· κριτήρια, Π 7865 σ. 146. — Ἀποτίμησις δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 234.—Κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καὶ τρόπος ὑπολογισμοῦ παρεχομένης εἰς μισθωτοὺς τροφῆς, Ἔγκ σ 305.—Ἀποτίμησις παρεχομένων ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, Ἔγγρ σ. 305. — Ἰσχὺς ὁ ἀ. 27316]1954 διὰ τοὺς ἀμειβομένους διὰ τροφῆς καὶ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου· ἀποτίμησις, ΝΖ

σ. 1057.—Νόμιμοι αποδοχαί μαγείρων, λαντζιέρηδων· έκπτωσις 15 ο ο λόγω υποχρεωτικώς παρεχομένης τροφής δυνάμει υ.δ. 27316] 1954, Έγκ. σ. 1038. — Υπολογισμός αποδοτέου εις Ι.Κ.Α. ποσού διά παροχάς είς είδος πρός περιθαλψιν εργατικού ατυχήματος, οφειλομένου εις δόλον του εργοδότου, Έγκ. σ. 419. — Ακύρωσις υ. δ. 65871]14212]1959 περί εγκρίσεως και συμπληρώσεως διαιτητικής αποφάσεως 16]1959, επικυρωθείσης διά της 151 1959 του Δ.Δ.Δ.Δ. περί ερμηνείας όρου συλλογικής συμβάσεως εργασίας 22.8.1958 ως πρός μισθόν εργαζομένων και επί τροφή και κατοικία και επί ποσοστοίς, ΣΕ 1091 σ. 619. — Χαρακτηρισμός ως μισθού και της τροφής και οικήσεως και συνυπολογισμός διά προσαύξησιν δι' εργασίον κατά Κυριακάς και νυκτερινήν, ΑΠ 460 σ. 1373, Π 14909 σ. 1447, πρβλ. Εισαγ. σ. 1371, 1446.—Εις εργατοτεχνίτας μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων κατά διαιτητικήν απόφασιν 14]1957 ειδικών υποδημάτων, κραvών, φορμών· έννοια παροχής· παράλειψις υποχρεώσεως αποζημίωσις μισθωτού διά φθοράν ιδίων, Π 12629 σ. 86, Π 3287 σ. 963. — Εις ηλεκτροτεχνίτας κατά την διαιτητικήν απόφασιν 19]1956 διά την εκτέλεσιν της εργασίας· παροχή φόρμας, υποδημάτων, χειροκτίων ελαστικών· παράβασις υποχρεώσεως εργοδότου· αποζημίωσις μισθωτού διά φθοράν ιδίων Π 1026α σ. 1451.—Εις νοσηλευτικόν προσωπικόν νοσηλευτικών ιδρυμάτων παροχή τροφής, οικήσεως· σχετικαί νομοθετικαί διατάξεις και σχέσις μεταξύ αυτών· χαρακτήρ της παροχής· σχέσις ή μή πρός ύπαρξιν οργανισμού συνυπολογισμός ή μή δι' αποζημίωσιν ν. 2112, προσαύξησιν δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και νυκτερινήν και δώρα εορτών· ανεφάρμοστον επί ιδιωτικών κλινικών, ΑΠ 66 σ. 270, Π 7820 σ. 1129, Π 14909 σ. 1447, ΝΖ σ. 1295, Εισαγ. σ. 270, 1371, 1446.—Εις εργατοτεχνικόν προσωπικόν Β. Ναυστάθμου· παροχή τροφής διά λειτουργικάς ανάγκας· ού μισθός· μή συνυπολογισμός εις μισθόν χρόνου ασθενείας, Γν.Σ. σ. 424.—Παροχή γάλακτος εις ηλεκτροτεχνίτας, εργαζομένους εις εργοστάσια και χώρους, ένθα διεξάγεται μονίμως ή εργασία υπό ανθυγιεινάς συνθήκας· ού δικαίωμα του άσκοῦντος επίβλεψιν και συντήρησιν ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, Π 919 σ. 523.—Ακυρότης εκ ν. 362]1945 και ρητρών εις άξίαν ωρισμένου τινός είδους, όπόταν συνομολογούνται ένεκεν δυσπιστίας πρός τά νόμισμα της χώρας, επί σκοπῷ αποκλειστικής προφυλάξεως από υποτιμήσεως· κριτήριον δυσπιστίας· έγκυρος συμφωνία περί μισθού εις δκάδας ελαίου μηνιαίως, ΑΠ 229 σ. 715.—Επιτρεπτόν καταβολής μισθού εις είδος, ΝΖ σ. 1400.

Παροχή. Βλ. και λ. *Ένοχή, Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 3,10), *Παροχαί είς είδος*.—Ανάκλησις υπό εργοδότου προαιρετικών παροχών, Γνμδ. σ. 129.—Ετοιμότης πρός παροχήν εργασίας, ΝΖ σ. 1361, ΑΠ 430 σ. 1369, Εισαγ. σ. 1368.—Περιοδικαί· αντίθεσις πρός αρχάς χρηστής διοικήσεως της αναζητήσεως άχρεωστήτως καταβληθέντων, εφ' όσον η καταβολή δέν οφείλεται εις δολίαν ενέργειαν τοῦ ενδιαφερομένου, ΣΕ 2358 σ. 158, Εισαγ. σ. 35· ΣΕ 675 σ. 614.—Περιοδικαί· έναρξις παραγραφής κατ' άρθρον 254 Α.Κ., ΑΠ 399 σ. 1321. Περιοδικαί· έννοια· πενταετής παραγραφή άρθρ. 250 αριθ. 17 Α.Κ.· μή ύπαγωγή φορολογικής ύφής υποχρεώσεων και συναφών υποχρεωτικών εισφορών υπέρ νομικών προσώπων, ΣΕ 489 σ. 1004.

Πειθαρχία. Πειθαρχική δικαιοδοσία Ταμείου Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων επί Ιατρού αύτοῦ, Γν.Σ. σ. 193. — Επιβολή ποινών δι παραβάσεις Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Η.Ε.Μ πράστιμον άργίας· δικαίωμα Εταιρείας πρός έκδοσιν έγγράφων Κανονισμών, ΑΠ 489 σ. 35· ΑΠ 187 σ. 725.—Παράνομος επιβολή πειθαρχικής ποινής άργίας δυνάμει διατάξεως άκρου Κανονισμοῦ Ο.Α.Σ.Θ.· συνέπειαι, Π 300 σ 407.—Αρμοδιότης Τμήματος Κανονισμοῦ Εργασίας πρός έκδίκασιν έφέσεως μισθωτοῦ επί χειρήσεως κατ' αποφάσεως τοῦ παρ' αύτῇ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, επιβαλόντος ποινήν έριστικής απολύσεως, Γν.Σ. σ. 930. — Ο δικαστικός έλεγχος αποφάσεων υπηρεσιακών συμβουλίων, ΝΖ σ. 1113 επ., 1177 επ.—Μή άντιθεσις άρθρῳ 672 Α.Κ. συμφωνίας περί δικαιώματος εργοδότου πρός καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου μετά κλήσιν μισθωτοῦ εις απολογίαν και απόφασιν συνιστημένου διά πειθαρχικάς παραβάσεις Συμβουλίου, ΑΠ 249 σ 211. — Αδυναμία αποδοχής εργασίας υπό εργοδότου συνεπεία επιβολής κατά μισθωτοῦ πειθαρχικής ποινής, επιβαλλομένης νομίμως και κατά τούς όρους του Κανονισμοῦ εργασίας· δικαστικός έλεγχος πειθαρχικών ποινών· αιτιολογία πειθαρχικής αποφάσεως, έγγραφος κατάρτισις και υπογραφή τοῦ εκδόντος αύτήν, Π 1691 σ. 782.—Πειθαρχικοί λόγοι και απόλυσις πολεμιστών ά.ν. 1836]1951· αρμοδιότης Πρωτοδικειακής Επιτροπής άρθρου 7 ά. ν. 244]1937, ΣΕ 2272 σ 898.—Ανεφάρμοστον Π.Υ.Σ. 956 και 976]194 επί μισθωτών Δημοσίου απολυομένων διά ποινικόν ή πειθαρχικόν παράπτωμα· άποχή εργασίας ένεκεν ασθενείας· ού πειθαρχικόν παράπτωμα κατά την έννοιαν των άνω πράξεων, Π 3054 σ 961.—Επιδότησις δι' άνεργίαν απολυομένων υπό Στρατιωτικών Υπηρεσιών λόγω πειθαρχικών παραπτωμάτων, Έγκ. σ 1031. — Συμμετοχή δημοσίων υπαλλήλων εις Συμβούλια και Επιτροπάς· περιορισμός απολαυών αύτών έκ τοῦ άρθρου 102 Συντάγματος· πειθαρχική και ποινική εύθύνη τοῦ δημοσίου υπαλλήλου· υπαγωγή «εξόδων κινήσεως εις την έννοιαν αποδοχών· παράλειψις υπό δημοσίου υπαλλήλου υπευθύνου δηλώσεως, Συμβ. Πλημ. 804 σ. 1085, πρβλ. Γν.Σ. σ. 1101.—Απαγόρευσις εις ιατρούς κατοχής πλειόνων θέσεων· παράβασις· συνέπειαι, Ε 124 σ. 848.

Περιοδικά. Τεκμαρτά ημερομίσθια είσπρακτόρων συνδρομών δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 230.

Περιοδικαί παροχαί. Βλ. λ. *Παροχή*.

Περιορισμός εργασιών. Βλ. λ. *Διαθεσιμότης*.

Διάλυσις επιχειρήσεως. Περιτροπή εργασίας.

Περιτροπή εργασίας. Δυνατή κατ' άρθρ. 13 § 7 ν.δ. 2961|1954 έγγραφος συμφωνία μεταξύ εργοδότου και μισθωτού κατά την σύστασιν τής σχέσεως εργασίας είτε διαρκούσης ταύτης, περί πάσης μορφής έκ περιτροπής έργασίας, καθοριζομένης και τής αναλόγου μισθοδοσίας· έλλειψις έξ αύτοῦ ὑπερημερίας έργοδότου περί τήν άποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν, Π 4133 σ. 81.—Άκυρος θέσις μισθωτοῦ εἰς ἐκ περιτροπής έργασίαν άνευ έγγράφου συναινέσεως αύτοῦ ἡ άδείας Ἐπιτροπής ν. δ. 2961|1954· συνέπεια· ὑπερημερία έργοδότου και ὑποχρέωσις καταβολής μισθοῦ, Π 5015 σ. 1073. —Συμφωνία περί έργασίας μισθωτοῦ ὡς θερμαστοῦ έργοστασίου μόνον κατά νυκτερινάς ὥρας λειτουργίας ἀποστακτικοῦ μηχανήματος και μόνον κατά τόν χρόνον λειτουργίας τούτου· ἔγκυρος μή ἐμπίπτουσα εἰς ἄρθρ. 13 § 7 ν.δ. 2961|1954, ἀφορῶσαν ἐκ περιτροπής έργασίαν, Π 7862 σ. 1191.

Πετρελαίου επιχειρήσεις. Βλ. και λ. ***Ταμεῖα.*** — Ἐθνικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις έργασίας προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου· δέσμευσις και Δημοσίου, ΑΠ 468 σ. 1381.

Πιστοποιητικά. Βλ. λ. ***Έργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 16), ***Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Ἐπιδόματα, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις.***—Προϋπηρεσίας διά νόμιμον μισθόν, Π 43 σ. 84, Π 1419 σ. 858.— Πρός συνταξιοδότησιν παρά τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ΣΕ 3 σ. 224, ΣΕ 570 σ. 610.

Πλάνη. Περί τά πράγματα ὡς λόγος ἀνακλήσεως διοικητικῆς πράξεως, ΣΕ 1982 σ. 41.—Συγγνωστή ἐπί καταβολῆς ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως ἀπαλυθέντος, ΑΠ 16 σ. 143, ΑΠ 218 σ. 637, ΑΠ 373 σ. 847.

Πλασιέ. Βλ. λ. ***Παραγωγοί.***

Πλαστότης. Βλ. λ. ***Ἔγγραφα.***

Πλειστηριασμός. Βλ. λ. ***Ἐκτέλεσις.***

Πληρεξουσιότης. Βλ. λ. ***Ἀντιπροσωπεία-οι.***

Πλινθοποιοί. Βλ. λ. ***Κεραμοποιοί.***

Πλοῖα-Πλοίαρχος-Πληρώματα. Βλ. και λ. ***Ναυτικοί.***—Ἀνυπόχρεον καταβολῆς εἰσφορᾶς ὑπέρ Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως Μισθωτῶν πρός ἐπιδότησιν ἐφέδρων, τῶν ἐργοδοτῶν πλοιοκτητῶν ἀκταπλοϊκῶν ἢ ποντοπόρων πλοίων, ΑΠ 506 σ. 28, Ἔγκ. σ. 491. — Ἀπαλλαγή πλοιοκτητῶν φορτηγοῦ πλοίου «Φρυγία» ἀπό πάσης εἰσφορᾶς πρός οἱουσδήποτε Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς ἔκτασις και δι' εἰσφοράς Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, Γν.Σ. 744 σ. 56.

Πλυντήρια. Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς έργασίας εἰς μισθωτούς κατά τήν ὑ.ἀ. 26467|1951· ἔκτασις ἐφαρμογῆς, ΑΠ 338 σ. 839, Π 5843 σ. 1205, Π 53 σ. 391.—...οὐχί και εἰς πλυντρίας σανατορίων, ΑΠ 338 σ. 839.—...οὐχί ἐπί πλύσεως στρατιωτικοῦ ἱματισμοῦ εἰς έργοστάσιον, Π 5843 σ. 1205.

Ποιναί - Ποινικαί διατάξεις. Βλ. και λ. ***Ἀδίκημα*** (Ποιν.), ***Πειθαρχία.***—Καταδίκη έργοδότου πρός ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας κατ' ἄρθρ. 882 Πολ.Δικ. διά χρηματικῆς ποινῆς, Π 1970 σ. 466.—Προστασία έργαζομένων μέ ἀνυπάρκτους κυρώσεις, Σημ. σ. 568. — Κυρώσεις κατ' έργοδοτῶν διά μή χορήγησιν ἀδείας, NZ σ. 931.

Πολεμισταί. ***Ἀνάπηροι, Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις.***

Πολυετίας ἐπίδομα. Βλ. λ. ***Ἐπιδόματα.***

Πολυθεσία. Βλ. λ. ***Ἰατροί.***

Πολυκατοικίαι. Βλ. λ. ***Θυρωροί.***

Ποσοστά. Ἀμειβόμενοι ἐπί ποσοστοῖς και ἡμερομίσθιον διά μή ἀπασχόλησιν καθ' ἑορτάς, NZ σ. 63, Π 5367 σ. 471, Εἰσαγ. σ. 471, NZ σ. 1238, Π 6022 σ. 1258, ΑΠ 469 σ. 1375.—Ἀμοιβή ἐπί ποσοστοῖς και κατώτατα ὅρια μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, Π 4630 σ. 907, NZ σ. 1057. — Ἀμοιβή ἐπί ποσοστοῖς και ὑπολογισμός ἀποζημιώσεως διά καταγγελίαν συμβάσεως, Π 4473 σ. 1070, Π 5554 σ. 1199. — Ἀμοιβή συνταξιούχου Ι.Κ.Α. ἐπί ποσοστοῖς και ὑπολογισμός ὁρίου ἀποδοχῶν δι' ἀναστολήν συντάξεως, Ἔγκ. σ. 1208. — Ἀμειβόμενοι ἐπί ποσοστοῖς και δῶρον ἑορτῶν, Π 4779 σ. 1251.

Πράκτορες. Ναυτικοί. Βλ. λ. ***Ταμεῖα.*** — Σχέσις χαρακτηριζομένων ὡς πρακτόρων πρός Ἀσφαλιστικόν Ὀργανισμόν και ἀσφάλισις Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 52.

Πράξεις διοικητικαί. Βλ. λ. ***Αἴτησις ἀκυρώσεως, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις, Ὑπουργεῖα-Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.***

Πρεσβεῖαι. Ἐφαρμογή διατάξεων περί ἀποδοχῶν ἐπί προσωπικοῦ ξένων Πρεσβειῶν, Γν. Σ. σ. 316.—Προστασία προσωπικοῦ ξένων Πρεσβειῶν, Ἐπιστ. σ. 696.

Προαγωγαί. Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, ΑΠ 424 σ. 215, ΑΠ 67 σ. 727. — Προσαύξησις 10 οἰο ἐπί ἐλλείψεως προσόντων πρός προαγωγήν κλπ. ὑπαλλήλου Γεωργικῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως, ΑΠ 39 σ. 351. —Τιμητική ὑπαλλήλων κατά ν. δ. 1799|1942, ΑΠ 27 σ. 474.—Ἐπίδομα ἐπί μή προαγωγῆς κατά ν. δ. 1799|1942, ΑΠ 263 σ. 776.— Δικαστικός ἔλεγχος ἀποφάσεων ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, NZ σ. 1121 ἐπ., 1177 ἐπ.

Προαιρετικαί παροχαί. Ἀνάκλησις ὑπό έργοδότου, Γνμδ. νμθ. σ. 129.

Πρόεδρος. Σωματείων· προστασία κατ' ά. ν. 1803|1951. Βλ. λ. ***Συνδικαλιστικά στελέχη.***— Πρωτοδικῶν· διορισμός προσωρινῆς διοικήσεως σωματείου, Π 17439 σ. 277. — Πρωτοδικῶν· ἁρμοδιότης ἐπί ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Εἰρηνοδίκου ἐπί διαφορᾶς ν. 3514· διαδικασία ἄρθρων 634 ἐπ., Π 3091 σ. 592.

Προειδοποίησις. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως έργασίας*** (παράγρ. Ι. Ββ', ΙΙ. Ββ').

Προθεσμία. Ἐξάμηνος ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112 κατ' ἄρθρον 6 § 2 ν. 3198|1955· τριμήνου ἀγωγῆς περί προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου κατ' ἄρθρον 6 § 1 ν. 3198|1955. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως έργασίας*** (παράγρ. Ι. ΙΑ', ΙΙ. Θ').—Προειδοποιήσεως κατά ν. 2112|1920 κλπ. δι' ἀπόλυσιν και ὑπολογισμόν ἀ-

ποζημιώσεως. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας*** (παράγρ. Ι. ΒΒ').—Έν συμβάσει εργασίας· συμβάσεις ώρισμένου ή αορίστου χρόνου. Βλ. λ. ***Έργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 14, 15).—Αναγκαστικής τοποθετήσεως πολεμιστών κατ' ά. ν. 1836]1951· έμφανίσεως· άντικαταστάσεως· διάρκεια προστασίας κλπ. Βλ. λ. ***Στράτευσις*** (παράγρ. Β').—Υπολογισμός κατ' άρθρα 240-246 Α.Κ.· έννοια τούτων· έναρξις και λήξις· διάκρισις· διαλυτικαί, άναβλητικαί· υπολογισμός ημερών εργασίας δι' επιδότησιν ανεργίας. Έγκ. σ. 1206, Γν.Σ. σ. 1206. —Εφαρμογή αναλόγως, κατ' άρθρον 279 Α.Κ., των διατάξεων περί παραγραφής και επί αποσβεστικών προθεσμιών, Π 919 σ. 523, ΑΠ 249 σ. 711, Εισαγ. 710 σ. 956, Π 1630 σ. 773, Π 2950 σ 956. Βλ. και λ. ***Παραγραφή***.— Εφαρμογή άρθρου 255 εδ. 2 Α.Κ. περί αναστολής εν ανωτέρα βία· άσκήσεως αξιώσεως εκ δόλου του υποχρέου, Π 919 σ. 523, Εισαγ. σ. 522, Π 1630 σ. 773.—Εφαρμογή άρθρ. 269 Α.Κ.· διακοπή· συνέπεια, Π 2950 σ. 956.—Εφαρμογή άρθρου 263 Α.Κ.· αναβίωσις του διά της πρώτης αγωγής επελθόντος διακοπτικού αποτελέσματος κατ' άρθρα 261 και 263 Α.Κ. επί παραιτήσεως από της αγωγής ή απορρίψεως αυτής τελεσιδίκως, διά λόγους μή ουσιαστικούς και επανεγέρσεως της αγωγής εντός εξ μηνών, ΑΠ 249 σ. 711, ΑΠ 436 σ. 1431, Π 5 σ. 658. — Επί τριμήνου αποκλειστικής προθεσμίας άρθρ. 6 § 1 ν. 3198]1955 ή επανέγερσις εντός τριμήνου, ΑΠ 249 σ. 711. — Αιτήσεως ακυρώσεως· έφέσεως. Βλ. λ. ***Αίτησις ακυρώσεως***, ***Έφεσις***.—Ενδίκων μέσων Δημοσίου κατά Κώδικα περί δικών Δημοσίου· αναστολή κατά διάρκειαν δικαστικών διακοπών· ανεφάρμοστον προθεσμιών τούτων κατά διαδικασίαν ενώπιον συλλογικών οργάνων Διοικήσεως, ΣΕ 2209 σ. 138.—Προσαγωγής έγγράφων κατά την εργατικήν διαδικασίαν, ΑΠ 481 σ. 217. — Επιδόσεως εργατικής αγωγής· ειδικώς επί κλήσεως διαδίκου, διαμένοντος εις την αλλοδαπήν, Π 3706 σ. 601.—Πρός αποδοχήν και δόσιν όρκου· εφαρμογή άρθρου 193 εδ. 2 Πολ.Δικ.· παραμέλησις δόσεως όρκου εν κοινοποιήσει αποφάσεως υπό εμδαόντος διαδίκου· συνέπειαι, Π 1752 σ. 603. — Καταθέσεως αποζημιώσεως μετά καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας*** (παράγρ. ΙΙ ΒΒ').—Επί συλλογικών διαφορών εργασίας. Βλ. λ. ***Συλλογικαί διαφοραί εργασίας***.—Υποβολής αιτήσεως ησφαλισμένου προς αναγνώρισιν στρατιωτικής υπηρεσίας ως χρόνου ασφαλίσεως, Γν.Σ. σ. 55.—Ανωτέρα βία εν σχέσει προς εκπρόθεσμον υποβολήν αιτήσεως δι' εξαγοράν υπηρεσίας ησφαλισμένων· μή αναγκαία ειδική νομοθετική πρόβλεψις δι' εφαρμογήν αρχών περί ανωτέρας βίας, ΣΕ 942 σ. 793. — Ασκήσεως συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων εκ νομοθεσίας Ι.Κ.Α.· έναρξις δικαιώματος συντάξεως. Βλ. λ. ***Κοινωνικαί Ασφαλίσεις***. — Υποβολής αιτήσεως δι' αναγνώρισιν προϋπηρεσίας ως συνταξίμου χρόνου εις Ταμείον Ασφαλίσεως Επαγγελματιών και Βιοτεχνών της Ελλάδος· κατάργησις δι' άρθρου 15 ν. 3755]1957· έκτασις εφαρμογής ΑΠ 105 σ. 542.—Παροχή οικογενειακών επιδομάτων κατά ν. δ. 3868]1958· προθεσμίαι, προγραφαί κλπ., Έγκ. σ. 171. — Εξοφλήσεως καθυστερουμένων ασφαλιστικών εισφορών, Έγ σ. 740 — Γνωστοποιήσεως της προσκλήσεως διά σύγκλησιν της γενικής συνελεύσεως σωματείου· έλλειψις εν τώ καταστατικώ· τήρησις αρχών καλής πίστεως και επιτοπίων συνθηκών, Π 63 σ. 969.— Προσλήψεως επιτυχόντος εις διαγωνισμόν εντός εύλόγου χρόνου Π 22317 σ. 212 —Καθορισμού θέσεως επί μετατάξεως σιδηροδρομικών υπαλλήλων εκ της εξωτερικής εις την εσωτερικήν υπηρεσίαν, Α 100 σ. 724—Βραδύτης άσκήσεως δικαιώματος από άπόψεως άρθρου 281 Α.Κ., Π 4844 325, ΑΠ 263 σ. 776 — Χρονικά όρια αποχής μισθωτού ένεκεν άσθενείας κλπ.· υπέρβασις συνέπειαι. Βλ. λ. ***Έργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8), ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας*** (παράγρ. Ι. ΓΒ').

Προνόμιον. Βλ. λ. ***Εκτέλεσις***.

Προσεπίκλησις. Βλ. λ. ***Παρέμβασις***.

Προσημείωσις. Ανέλεγκτον κρίσεως περί μή συνδρομής περιπτώσεως μετατροπής συντηρητικής κατασχέσεως εις προσημείωσιν, ΑΠ 51 σ. 17.

Πρόσταξις. Βλ. λ. ***Δίκημα*** (Αστ.).

Πρόστιμον. Βλ. λ. ***Πειθαρχία***.

Προσφορά. Αποζημιώσεως δι' απόλυσιν, ΑΠ 1 σ. 143, Π 5710 σ. 1194, Π 13032 σ. 1314 ΑΠ 463 σ. 1378.—Υπηρεσιών. Βλ. λ. ***Έργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 7).

Προσφυγή. Κατ' αποφάσεως τοπικού Διευθυντού ή Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. απορριπτούσης αίτησιν περί χορηγήσεως οικογενειακού επιδόματος, Έγκ. σ. 176.—Ενώπιον Υπηρεσιακού Συμβουλίου κατά πράξεως περικοπής μισθού δημοσίου υπαλλήλου, ΑΠ 80 σ. 469. — Παράλληλος, αποκλείουσα αίτησιν ακυρώσεως ΣΕ 2079 σ. 39.

Προσωπική κράτησις. Μή απαγγελία κατ' άντιπροσώπων φυσικών ή νομικών προσώπων δι' υποχρεώσεις των εκπροσωπουμένων, ΑΠ 43 σ. 1325, Π 1970 σ. 466.—Αίτησις περί απαγγελίας κατά προσηκόντος· κρίσις περί μή ύπάρξεως αποχρώντος λόγου, ΑΠ 437 σ. 1325

Προσωπικότης. Προσβολή· προστασία· αξιώσεις μισθωτού εκ του άρθρου 57 Α.Κ. επί μή απασχολήσεως υπό εργοδότου· έννοια άρθρου 57· εκδίκασις αξιώσεων εκ του άρθρου 57 ώς πρός την σχέσιν εργασίας κατά την εργατικήν διαδικασίαν· μή αποδοχή υπηρεσιών μισθωτού ένεκα της συμπεριφοράς του· έλλειψις καταχρήσεως δικαιώματος, Π 184 σ. 340.—Διάθεσις ανθρωπίνου σώματος· προσβολή προσωπικότητος· χρησιμοποίησις γυναικός ώς μοντέλλου εις εργαστήριον καλλιτέχνου· φύσις σχέσεως, Π 2020 σ. 653. — Δικαίωμα επί του ονόματος (κυρίου ή επωνύμου)· διαφορά περί αύτου· ιδιωτική· αναγνωριστική αγωγή ή εκ του άρθρου 58 Α.Κ.· αρμοδιότης, Επιστ. σ. 376.—Προστασία επωνυμίας σωματείου, Ε 448 σ. 654.—Άρνησις ζημιωθέντος προς υποβολήν

εἰς ἐγχείρησιν· πότε συνιστᾷ πταῖσμα αὐτοῦ πρὸς ἐφαρμογὴν ἄρθρου 300 Α.Κ., μὴ ἀντιτιθεμένην εἰς τὰς περὶ προστασίας τῆς προσωπικότητος διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 57 Α.Κ., ΑΠ 476 σ. 1429.

Προσωρινὴ ἐκτέλεσις. Ἀποφάσεως· ὑποχρεωτικὴ κήρυξις κατ' ἄρθρ. 186α Πολ.Δικ. ἐπὶ ἀπαιτήσεων ἐκ καθυστερουμένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διὰ τὸ μετὰ τὴν ἔγερσιν καὶ τρίμηνον πρὸ τούτου χρονικὸν διάστημα, Εἰσαγ. σ. 337, Π 965 σ. 337.—... δυνητικὴ κατ' ἄρθρ. 186 Πολ.Δικ. διὰ προγενέστερον διάστημα, Εἰσαγ. σ. 337 — Κήρυξις ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς κατ' ἄρθρ. 186 Πολ.Δικ. δι' ἀπαίτησιν δώρου ἑορτῶν μὴ ἀποτελοῦντος μισθόν, Π 965 σ. 337. Βλ. ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν δώρων λ. ***Δῶρον ἑορτῶν***.— Ἀπαραδέκτως αἴτησις ἀναστολῆς, ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ἐκτελέσεως ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικαστοῦ, κηρυχθείσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ὑποχρεωτικῶς κατ' ἄρθρον 186α Πολ.Δικ.· δυνατὴ ἀναστολὴ ἐπὶ προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρ. 186 Πολ.Δικ., Π 4387 σ. 921, Π 4775 σ. 977. —... ἀρμόδιον διὰ τὴν ἀναστολὴν τὸ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάζον δικαστήριον, Π 4775 σ 977.—Μὴ ἀπαγγελία κατὰ Δημοσίου, Π 41 σ. 405.

Προτάσεις. Ὑποβολὴ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· δικαίωμα διαδίκων καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικὸν μέσον ὑποβολῆς ἰσχυρισμῶν, Π 2020 σ. 653. — Προθεσμία καταθέσεως προτάσεων καὶ ἐγγράφων, ΑΠ 481 σ. 217.—Ἀπαράδεκτον μεταβολῆς βάσεως ἀγωγῆς· ἐξέτασις καὶ αὐτεπαγγέλτως. Βλ. λ. ***Ἀγωγή***.—Ἔλλειψις ἀκυρότητος ἐργατικῆς διαδικασίας ἐκ τῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ὑποβολῆς προτάσεων, περιεχουσῶν ἰσχυρισμούς, μὴ προταθέντας διὰ ζώσης, ΑΠ 249 σ. 711. Βλ. καὶ λ. ***Ἔνστασις***.

Προϋπηρεσία. Ἐπὶ θεμάτων συντάξεως, ΣΕ 207 σ. 294, ΣΕ 139 σ. 295, ΑΠ 105 σ. 542, ΣΕ 1663 σ. 1026, ΣΕ 1751 σ. 1139, Γν.Σ σ. 1149. — Διὰ καθορισμὸν νομίμου μισθοῦ· ὑποβολὴ πιστοποιητικῶν, Π 43 σ. 84, Π 1419 σ. 858. —Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ΑΠ 424 σ. 215. — Ἐπιδόματα πολυετίας· μὴ συνυπολογισμὸς δι' ἀποζημίωσιν ἀκύρως προσληφθέντος, ΑΠ 124 σ. 450.—Ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112, ΝΖ σ. 697, ΑΠ 275 σ. 713.

Πρώτη Μαΐου. Βλ. λ. ***Ἑορταί***.

Πρωτοδικεῖον. Ὡς ἐφετεῖον ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν. Βλ. λ. ***Ἐργατικαὶ διαφοραί*** (παράγρ. 5, 7).—Ἀρμοδιότης ἐπὶ ἀποζημιώσεως δι' ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἔργα, Π 41 σ. 405. Βλ. καὶ λ. ***Πτώχευσις, Σωματεῖα***.

Πταῖσμα. Βλ. λ. ***Ἀδίκημα*** (Ἀστ.), ***Ἀμέλεια, Ἀποζημίωσις, Δόλος***.

Πτώχευσις. Καταγγελία ἐργατικῆς σχέσεως ἐπὶ πτωχεύσεως τοῦ ἐργοδότου, ΝΖ σ. 11.—Προνομιακὴ κατάταξις μισθῶν καὶ ἀποζημιώσεως ν. 2112· ἄρθρ. 940 § 4 Πολ.Δικ.· ἔννοια σχετικοῦ ἄρθρου 12 ν. 3252|1955, Ε 1725 σ. 463.—Ὑποβολὴ εἰς πτωχευτικὸν δικαστήριον ἐκθέσεως εἰσηγητοῦ· περιεχόμενον· ἀρμοδιότης τούτου· δικαίωμα παρεμβάσεως ἐν πτωχευτικῇ δίκῃ καὶ ἄνευ ἐγγράφου προδικασίας· παρέμβασις ὁριστικοῦ συνδίκου καὶ ὑπαλλήλων ἐπιχειρήσεως πτωχοῦ, Π 24 σ. 526.—Δικαίωμα μισθωτῶν ἐπὶ ἀποζημιώσεως ν. 2112|1960, τῆς πτωχεύσεως μὴ οὔσης περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας καὶ μὴ λυούσης αὐτομάτως τὴν σύμβασιν ἐργασίας· δυνατὴ ἡ ὑπὸ συνδίκου καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων πτωχεύσαντος καὶ ἄνευ ἀμέσου καταβολῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112|1920, Π 24 σ. 526.—Πτώχευσις ἐργοδότου καὶ ἐπιγενομένη ἀπόλυσις μισθωτοῦ ὑπὸ συνδίκου ἄνευ καταβολῆς νομίμου ἀποζημιώσεως· ἀξιώσεις μισθωτοῦ δι' ἀποδοχὰς ἀπὸ ἀπολύσεως καὶ ἐντεῦθεν λόγῳ ἀκυρότητος αὐτῆς καὶ ὑπερημερίας συνδίκου περὶ τὴν ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν· ἀπαράδεκτοι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀφορῶσιν εἰς πραγματικὴν παροχὴν ἐργασίας· ὑπαγωγὴ εἰς διαδικασίαν ἐπαληθεύσεως· ἄλλως ἔγκυρος ἡ ἀπόλυσις, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποζημίωσις προσεφέρθη νὰ καταβληθῇ ἐκ τοῦ μελλοντικοῦ πτωχευτικοῦ μερίσματος, Π 6 σ. 856.—Μισθωτός, ἀπολυθεὶς καὶ ἀποδεχθεὶς ὅπως εἰσπράξῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐπαληθεύσεως, εἰς ἣν καὶ ἀνηγγέλθη· θεωρεῖται παραιτηθεὶς νομίμως τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπικαλεσθῇ τυχὸν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῆς μὴ ἀμέσου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, Π 6 σ. 856.—Σύνδικος· ἄμεσος ἐκ τοῦ νόμου ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐργοδότου, Ἐγκ. σ. 1028, Γν.Σ. σ. 1028.

Ρ

Ραδιοφωνία. Βλ. καὶ λ. ***Ταμεῖα***. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια εἰσπρακτόρων δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 234.—Διατάξεις περὶ λειτουργίας Ε.Ι.Ρ.· κατάργησις δι' ἄρθρου 26 νόμου 2312|1953 προϊσχυόντος κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν βάσει αὐτοῦ βαθμολογικῶν καὶ μισθολογικῶν ἐντάξεων· ἔννοια καὶ συνέπειαι τῆς καταργήσεως· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 6 νόμου 1538|1950 περὶ ἀπαγορεύσεως ἀπονομῆς μισθοῦ ἀνωτέρου τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου, Α.Π. 454 σ. 1439.

Ρυμοτομία. Βλ. λ. ***Ἀπολλοτρίωσις ἀναγκαστική***.

Σ

Σανατόρια. Βλ. λ. ***Νοσοκομεῖα***.

Σερβιτόροι. Βλ. λ. ***Ἑστιατόρια, Ζαχαροπλαστεῖα, Καφενεῖα***.

Σιδηρόδρομοι. Βλ. καὶ λ. ***Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις, Ταμεῖα***.—Εἰδικὴ ρύθμισις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων· ἀ.ν. 1545|1950 καὶ ν.δ 3741|1957· ἀνεφάρμοστον διατάξεων ν.δ 3755|1957 ἐπὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Σ.Π.Α.Π., Γν.Σ. σ. 106.—Σύμβασις ἐργασίας σιδηροδρομικῶν· ὑποχρέωσις Διευθύνεως, κατ' ἄρθρον 57 τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπίσχοντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ ἐξωτερικῶν ὑπη-

ρεσιῶν ἀτιμηλάτων σιδηροδρόμων, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 29.8.1944 β. δ]τος, ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ λήξεως τριετίας, ἀφ' ἧς ἐγίνετο μετάταξις ὑπαλλήλων ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, καθορίσῃ τὴν θέσιν τοῦ οὕτω μεταταγέντος διὰ πράξεώς της ἡ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ἐξ ἧς μετήχθη ὑπηρεσίαν· καθορισμὸς τῆς θέσεως ὑπὸ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν ἐν μὴ ἐκδόσει πράξεως τῆς Διευθύνσεως· ἁρμοδιότης Συμβουλίου ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, ΑΠ 100 σ. 724.—Διατάξεις τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος Κανονισμοῦ σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν γραμμῶν περὶ ἀριθμοῦ μονίμου προσωπικοῦ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας· ἀπόλυσις μετὰ κατάργησιν θέσεως, ΑΠ 449 σ. 1319.— Ἀνεύθυνον Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Σ.Π.Α.Π. μετὰ τὴν ἐνέργειαν πλειστηριασμοῦ διὰ τὰ πάσης φύσεως χρέη τῆς τέως ὑπὸ ἐκκαθάρισιν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Σ.Π.Α.Π. τὰ ὑφιστάμενα κατὰ τὴν θέσιν αὐτῆς ὑπὸ ἐκκαθάρισιν καὶ τὰ δημιουργηθέντα διαρκούσης τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ ἀσκήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἐν οἷς καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ προσωπικοῦ ἐξ ὀφειλομένων ἀποδοχῶν ἐξαιρέσει τῶν περιοδικῶν παροχῶν διὰ θανατώσεις ἢ σωματικὰς βλάβας, ΑΠ 126 σ. 530.— Ἀπονομὴ συντάξεως εἰς πολιτικῶς ἐπιστρατευθέντας δυνάμει ν. δ]τος 1185|1942 καὶ παθόντας ἐκ βιαίου συμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των εἰς σιδηροδρομικὰ δίκτυα· ἀποκλεισμὸς καταβολῆς παρὰ τοῦ δικτύου διπλῆς συντάξεως καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ἀνεγνωρίσθη δικαίωμα συντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 31 § 3 ν.δ. 3395|1955, ΑΠ 235 σ. 726.—Παροχὴ συντάξεως εἰς σιδηροδρομικοὺς κατὰ ν. δ. 3395|1955· ἀδιακρίτως χρόνου προσλήψεως καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ἦτο ἢ ὄχι ἠσφαλισμένος εἰς τὰ καταργηθέντα διὰ τοῦ ἄνω νόμου Ταμεῖα· ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., ΣΕ 928 σ. 798.— Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836|1951 εἰς Α.Ε. Ἑλληνικοὶ Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι· μισθοδοσία· διατήρησις θέσεως καὶ ἀπόλυσις· ὀδηγοὶ λεωφορείων Ε.Η.Σ., ΑΠ 285 σ. 852.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 914, 922, 298 Α.Κ. καὶ ἐπὶ δυστυχήματος ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα τῶν παρὰ Σιδηροδρομικῆς Ἐπιχειρήσεως (Σ.Ε.Κ.) προστηθέντων ὑπαλλήλων αὐτῆς, ΑΠ 195 σ. 1060.— Ἀχθοφόροι Σιδηροδρομικῶν Σταθμῶν· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 230.

Σιμιτεργάται. Βλ. λ. *Ἀρτεργάται.*

Σκοπευτήρια. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 231.

Σπουδαῖος λόγος. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 15). *Συνδικαλιστικὰ στελέχη.*

Σταφιδικὸς Ὀργανισμός. Βλ. λ. *Ὀργανισμοί.*

Στιλβωτήρια. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 231.

Στοιχειοθέται. Τυπογράφοι· ὑπαλληλικὴ ἰδιότης, Π 7390 σ. 23.

Στράτευσις. *Α' Προστασία στρατευομένων μισθωτῶν. 1. Προστασία νόμου 3514|1928.* Ἀσυμβίβαστον πνεύματος καὶ ὅλης οἰκονομίας νόμου 3514|1928 πρὸς νομοθετικὰς περὶ ἐργατῶν θαλάσσης διατάξεις νόμου 1752|1951 καὶ ἤδη Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, ΑΠ 506 σ. 27.—Τακτικὴ καταγγελία συμβάσεως ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 1328.—Καταγγελία συμβάσεως ἀποστρατευθέντος δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, ΝΖ σ. 57.—Ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198|1955 ἐπὶ ἀπαγορευομένης ὑπὸ ἄρθρου 1 νόμου 3514 καὶ συνεπῶς ἀκύρου ἀπολύσεως, Π 7002 σ. 98.—Συνέπεια ἀπολύσεως μισθωτοῦ μετὰ πρόσκλησιν αὐτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα· ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ μέχρι τῆς ἐν τῷ στρατῷ κατατάξεως τοῦ μισθωτοῦ· ἄνευ ἐπιρροῆς ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου γνῶσις ἢ μὴ τῆς προσκλήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα, Π 7002 σ. 98.—Μὴ ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐπαναπρόσληψις μισθωτοῦ μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν αὐτοῦ καὶ τὴν προηγηθεῖσαν αὐτῆς ἀναβολὴν κατατάξεως, Γν.Σ. πψ σ. 166.—Ἀνεφάρμοστον νόμου 3514|1928 περὶ στρατευομένων μισθωτῶν ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, τοῦ σχετικοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐργοδότου μὴ ἀντιβαίνοντος εἰς ἄρθρον 281 Α.Κ., Π 3091 σ. 592.—Θέματα ἐκ τῆς νομοθεσίας περὶ στρατευομένων μισθωτῶν· χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὴν προστασίαν νόμου 3514, ΝΖ σ. 1001.—Ἀπόλυσις ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας συμβάσεως μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἐπάνοδον καὶ δήλωσιν ἐπαναλήψεως ἐργασίας· νομικὴ ἐνέργεια καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀνάκλησις αὐτῆς ὑπὸ ἐργοδότου, Π 547 σ. 1196.—Ἁρμοδιότης Προέδρου Πρωτοδικῶν ἐπὶ ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Εἰρηνοδίκου ἐπὶ διαφορᾶς ἐκ νόμου 3514 καὶ ἐκδίκασις αὐτῆς, Π 3091 σ. 592.—Δικαίωμα μισθοῦ καλουμένου εἰς τὸν στρατόν μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 1273.—Χρόνος ὑπηρεσίας ἐν τῷ στρατῷ ὡς ἐφέδρου, κληρωτοῦ ἢ ἐθελοντοῦ ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας κλπ. Βλ. λ. *Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία.*

2. Λογαριασμὸς στρατεύσεως· ἐπιδότησις· εἰσφορά, Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός— Ἀσφάλισις* (παράγρ. 3).

Β' Προστασία ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κατ' ἀ.ν. 1836|1951 κλπ. 1. Γενικά. Κάλυψις ὑπὸ ἀ.ν. 1836|1951 πάντων τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων ἐργατοτεχνιτῶν, ἀνεξαρτήτως εἴδους καὶ τῆς ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας, ΣΕ 986 σ. 767.—Χαρακτὴρ ἀ.ν. 1836|1951 ὡς εἰδικοῦ ἐναντι παντὸς ἄλλου νόμου, ΑΠ 145 σ. 465, Εἰσαγ. σ. 464.—Προστασία κατ' ἄρθρον 1 § 1 περιπτ. α' καὶ β' ἀ.ν. 1836|1951 ἀναπήρων καὶ τραυματιῶν· προστασία πάντων τῶν κηρυχθέντων ἀνικάνων, ἀσχέτως πρὸς τὸ εἶδος ἀσθενείας· ἐξαίρεσις μόνον τῶν πασχόντων ἐξ ἀνοικτῆς, μὴ ἰαθείσης, φυματιώσεως, ΑΠ 145 σ. 465.— Ἀνάπηρος πολεμιστὴς τυχὼν προστασίας ἀ.ν. 1836|1951· ἔλλειψις δικαιώματος μετὰ τὴν λῆξιν τῆς δι-

αρκείας αὐτῆς πρὸς νέαν τοποθέτησιν βάσει τοῦ ἄρθρου 30 ά.ν. 1324]1949. Γν.Σ. σ. 1425. —Προϋπόθεσις προστασίας ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεως, ΣΕ 1376 σ. 1090.— Ἔννοια νεοπολεμιστῶν, Γν.Σ. σ. 1425.—Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Πολεμιστῶν ν. 751]1958· κεντρικὴ σωματειακὴ ὀργάνωσις τῶν πολεμιστῶν, ἑδρεύουσα ἐν Ἀθήναις· παράρτημα αὐτοῦ τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Πολεμιστῶν ν. 751] 1948 Βορείου Ἑλλάδος», ΣΕ 1347 σ. 792.

Τοποθέτησις κατ' ἄρθρον 3 § 1 ά.ν. 1836] 1951 εἰς ἐπιχειρήσεις Ὑποχρέωσις κατ' ἄρθρον 3 § 1 ά.ν. 1836]1951 τῶν ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεων εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν προσωπικὸν πέραν τῶν 15· ποσοστὸν προσληπτέων· ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων· ἔννοια προσωπικοῦ· ὑπολογισμὸς ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ· περίπτωσις ἀπασχολήσεως ἄρρενος καὶ θήλεος προσωπικοῦ, ΣΕ 986 σ. 767.— Δυνατὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν καὶ παρ' ἐπιχειρήσεσι, τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐργασίας τῶν ὁποίων εἶναι φύσεως ἐποχιακῆς, ΣΕ 986 σ. 767.—Συντέλεσις τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ά.ν. 1836]1951 διορισμοῦ πλήρως διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου, ἄνευ ἄλλου τινός, Εἰσαγ. σ. 464.— Σύναψις ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας ἀναπήρων καὶ τραυματιῶν ά.ν. 1836]1951 διὰ τοποθετήσεως αὐτῶν ὑπὸ συμβουλίων ἄρθρου 3 τοῦ νόμου καὶ ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοδοσίας ἀφ' ἧς ὁ τοποθετηθεὶς θὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐτοποθετήθη, ΑΠ 145 σ. 464.— Ἔγκυρος ἡ σύμβασις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος ἐκ μὴ ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 6 § 3 ν. 2018]1939 εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ ἐκ τῆς μὴ ἰατρικῆς ἐξετάσεως αὐτοῦ, δυναμένου τούτου νὰ ἀποτελέσῃ κατὰ τὰς περιστάσεις περίπτωσιν καταγγελίας συμβάσεως ὑπὸ ἐργοδότου, ΑΠ 145 σ. 464.—Ἀδιάφορον διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν διατήρησιν ἂν ἡ ἐπιχείρησις ἐμείωσε τὸ προσωπικόν της μετὰ τὴν τοποθέτησιν εἰς ἀριθμὸν κάτω τῶν 15, Εἰσαγ. σ. 908.— Ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου προβολὴ ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀκυρότητος διοικητικῆς περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ πράξεως· ἀποδοχή, ἄλλως τε, τῆς πράξεως διὰ τῆς ἀνεπιφυλάκτου ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ τριετίαν καὶ πλέον, Π 14590 σ. 770.—Χρησιμοποίησις τῶν τοποθετουμένων ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων, ΑΠ 145 σ. 465, Εἰσαγ. σ. 464, ΣΕ 1025 σ. 646.— Ρύθμισις μισθωτικῆς σχέσεως ὑπὸ τοῦ διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς παρ' ἧ ἐτοποθετήθησαν ἐπιχειρήσεως ἰσχύοντος εἰδικοῦ κανονισμοῦ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει τοιοῦτος καὶ διὰ τὴν εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουσι κατηγορίαν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, ΑΠ 285 σ. 852.—Μὴ ὑπαγωγὴ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν ὡς ὁδηγῶν τῶν λεωφορείων τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων εἰς Κανονισμὸν προσωπικοῦ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 285 σ. 852.

3. Τοποθέτησις δικηγόρων (ἄρθρ. 3 § 3 ά.ν. 1836]1951). Ὑποχρέωσις Κοινωφελῶν Ἱδρυμάτων Τραπεζῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κατ' ἄρθρ. 3 § 3 ά.ν. 1836] 1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 4 § 3 ν.δ. 2567]1953 εἰς πρόσληψιν δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου· καθορισμὸς ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἔτος τῶν ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν, ΣΕ 1859 σ. 20, ΣΕ 1376 σ. 1090.—Δυνατὴ ἀνάκλησις διορισμῶν ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁποτεδήποτε, ΣΕ 1376 σ. 1090.— Ὑποχρέωσις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρην ἄσκησιν τῆς παρεχομένης εἰς αὐτὸν ἐξουσίας πρὸς καθορισμὸν τῶν ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν δικηγόρου νομικῶν προσώπων ἢ ἀπαλλαγὴν αὐτῶν τῆς περαιτέρω ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου, νὰ διαπιστώνῃ κυρίως τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου ἐκ τῶν νομικῶν προσώπων, ΣΕ 1859 σ. 20.—Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρέπει νὰ ᾖ ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη, Εἰσαγ. σ. 20.—Προσβολὴ δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ὡς ὑποχρέου πρὸς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ ά.ν. 1836] 1951· ἀπαράδεκτος ἡ αἴτησις ὡς παρελθούσης τῆς 60ημέρου προθεσμίας ἀπὸ γνώσεως ἀποφάσεως, ΣΕ 660 σ. 481.— Παράνομος ἡ τοποθέτησις δικηγόρου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν προβλέπεται θέσις δικηγόρου· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 3 § 3 ά.ν. 1836]1951 μόνον ὁσάκις ἡ δικαστικὴ ἐκπροσώπησις τῶν Ἱδρυμάτων, Τραπεζῶν, Ν.Π.Δ.Δ. δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ δικηγόρου, Γν. Σ. σ. 1102.—Ἀναγκαία ἡ κτῆσις τῆς ἰδιότητος δικηγόρου κατὰ τὸν χρόνον ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον ἢ προκειμένου περὶ τῶν ἐχόντων ὑποβάλει τὴν αἴτησιν πρὸ τοῦ ά.ν. 1836]1951, κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ἀποκλειομένης τῆς τοποθετήσεως ὡς δικηγόρου πολεμιστοῦ, ἀποκτήσαντος μεταγενεστέρως τὴν τοιαύτην ἰδιότητα, ΣΕ 1376 σ. 1090, Εἰσαγ. σ. 20.—Ἐὰν τὰ ἐκ πάσης πηγῆς μηνιαῖα εἰσοδήματα ἐπιστημόνων πολεμιστῶν κατὰ τὴν παράγραφον 5 ἄρθρου 4 ν.δ. 2657] 1953 νοοῦνται ὡς καθαρὰ ἢ ἀκαθάριστα, Γν. Σ. σ. 546.

4. Τοποθέτησις κατ' ἄρθρ. 4 ά.ν. 1836]1951. Προστασία κατ' ἄρθρ. 4 ά.ν. 1836]1951 τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου καλυπτομένων πολεμιστῶν διὰ τῆς τοποθετήσεως τούτων κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀναλογίαν εἰς κενουμένας θέσεις Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., Γν. Σ. σ. 1472.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 30 καὶ 32 ά.ν. 1324]1949 περὶ ἀναπήρων τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 6 ν.δ. 2657]1953· ἀναφορὰ ταύτης εἰς τὰς μεταβατικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 ά.ν. 1836]1951, καθ' ἃς αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, Ν.Π.Δ.Δ., Δῆμοι κλπ. ὑπεχρεοῦντο, ὅπως ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου πληροῦσι

κενάς θέσεις ἐκ πολεμιστῶν τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, Γν. Σ. σ. 1103.— Ὑποχρεωτικὸς ὁ προσδιορισμὸς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Συμβουλίου τῆς θέσεως, πρὸς πλήρωσιν τῆς ὁποίας ἐνεργεῖται ἡ τοποθέτησις, Γν. Σ. σ. 1472

5. ***Διάρκεια προστασίας· σχέσις μετὰ τὴν λῆξιν.*** Ὑποχρέωσις κατ' ἄρθρον 7 § 1 ἀ. ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη, διατηρήσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν τοποθετουμένων ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς προσλήψεως, ΑΠ 145 σ. 465, ΣΕ 986 σ. 768, Εἰσαγ. σ. 465, 769, Π 14590 σ. 770, ΑΠ 285 σ. 852, Γν. Σ. σ. 1425, 1472. — . . . καὶ ἐπὶ ἑπταετίαν δι' ὡρισμένος κατηγορίας πολεμιστῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, Εἰσαγ. σ. 465, 769, Π 4131 σ. 841, Π 14590 σ. 770 — . . ἐν αἷς καὶ αἱ Τραπεζιτικαί, Π 4131 σ. 841.—Ἐφαρμογὴ πενταετοῦς διαρκείας προστασίας οὐ μόνον ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἄρθρου 3 ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἄρθρου 4 τοποθετουμένων, Γν.Σ. σ. 1472 —Συνυπολογισμὸς χρόνου ἀσθενείας μισθωτοῦ εἰς χρόνον προστασίας του, Π 4131 σ. 841.—Ὑποχρεωτικὴ διατήρησις πολεμιστοῦ εἰς τὴν θέσιν του ἐπὶ τὸν νόμιμον χρόνον προστασίας, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ χρόνου ἐργασίας μεθ' ὑποχρεωτικὴν τοποθέτησιν παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει, Π 14590 σ. 770, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 769. —Παραμονὴ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πενταετίας· μετατροπὴ τῆς συμβάσεως εἰς ἀορίστου χρόνου καὶ ἐξομοίωσις τοποθετηθέντος πλήρως πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει συναδέλφους, Π 4131 σ. 841, ΑΠ 285 σ. 852, Γν.Σ. σ. 1425 — . . . καὶ ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῆς σχέσεως τῶν κειμένων νόμων καὶ τοῦ εἰδικοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει τοιοῦτος, ΑΠ 285 σ. 852.—Δικαίωμα τοποθετουμένου διὰ χρόνον ἐλάσσονα τῆς ἐν ἄρθρῳ 7 διαρκείας πρὸς ἐπανατοποθέτησιν μετὰ τὴν λῆξιν ταύτης εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ χρόνου προστασίας, Π 14590 σ. 770 —Ἀπόλυσις πολεμιστοῦ τοποθετηθέντος παρ' Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ κατ' ἄρθρον 4 ἀ.ν.1836]1951 μετὰ κατάργησιν τῆς θέσεως καὶ πάροδον πενταετίας· νόμιμος, Γν.Σ. σ. 1472.

6. ***Ἀντικατάστασις τοποθετηθέντων· ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836]1951, 10 ν.δ. 2657]1953· λόγοι· χρόνος ὑποβολῆς αἰτήσεως· τοποθέτησις ἄλλου.*** Δικαίωμα ὑποχρέων ἄρθρου 3 ἀ.ν. 1836]1951 εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν νὰ ζητήσουν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος δι' ἄλλου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου· ὑποβολὴ αἰτήσεως ἀφ' οὗ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς ἐπὶ 15 ἡμέρας· ὑποχρέωσις συμβουλίων ὅπως ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι συγχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 (ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836]1951, 10 ν.δ. 2657]1953), ΣΕ 594 σ. 416, ΣΕ 906 σ. 605, ΣΕ 2272 σ. 898, Π 4326 σ. 909 —Ἀπαλλαγὴ κατ' ἄρθρον 10 ν.δ. 2657]1953 ἐργοδότου πάσης εὐθύνης διὰ τὸν αὐτίνος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις μετὰ πάροδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως, ΣΕ 594 σ. 416, ΣΕ 906 σ. 605, Π 4326 σ. 909, Π 14590 σ. 770 —Ὑποχρέωσις Συμβουλίων εἰς ἀντικατάστασιν, ἐφ' ὅσον ἡ αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων καὶ πεισθῶσιν ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις· ἀκύρωσις ἀποφάσεως Συμβουλίου ὡς ἀναιτιολογήτου λόγῳ ἀοριστίας αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως διαλαμβανούσης ὅτι συντρέχει περίπτωσις ἀνυπαιτίου ἀκαταλληλότητος ἄνευ μνείας συγκεκριμένων περιστατικῶν, ΣΕ 594 σ. 416 — . . . δυνατὴ ὑπὸ ἐργοδότου αἴτησις ἀντικαταστάσεως πολεμιστῶν (ἐν οἷς καὶ οἱ δικηγόροι) διὰ πάντα λόγον μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ τοποθετηθέντος, ὡς ἐπὶ παραδείγματι δι' ἔλλειψιν ὡρισμένων γνώσεων ἢ ἱκανοτήτων ἀπαραιτήτων ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, διὰ λόγους ὑπαιτίους, ἤτοι πειθαρχίας ἢ ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς· ἀπόλυσις κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 ὁριζόμενα, ΣΕ 2272 σ. 898, πρβλ. Ἐπιστ. σ. 944 — . . . δυνατὴ ἀντικατάστασις, ἐφ' ὅσον ἡ αἴτησις ἐπικαλεῖται λόγους συνιστῶντας ἀνυπαίτιον ἀκαταλληλότητα καὶ διαπιστωθῇ ἡ ἀκαταλληλότης διὰ πᾶσαν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἐργασίαν, ΣΕ 906 σ. 604.— Contra: Ἀνυπόχρεον ἐργοδότου ὅπως ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους τῆς αἰτουμένης ἀντικαταστάσεως, ΑΠ 68 σ. 274.—Μὴ ἐξάρτησις δικαιώματος ἀντικαταστάσεως ἐξ οὐσιαστικῆς τινος κρίσεως ἐν σχέσει πρὸς τὸν πολεμιστὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πενταετίας, ΑΠ 21 σ. 149, ΑΠ 20 σ. 151, Εἰσαγ. σ. 699. — Ὑποβλητέα ἡ αἴτησις ἀντικαταστάσεως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ 15θημέρου ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως, ἐπαρκοῦς διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δοκιμασίαν τοῦ τοποθετηθέντος κατ' ἐναλλαγὴν ἀπασχολήσεως εἰς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς διαπίστωσιν τῆς διὰ πᾶσαν ἐργασίαν ἀκαταλληλότητος αὐτοῦ, ΣΕ 906 σ. 605. — . . . ἡ κατ' ἐναλλαγὴν ἀπασχόλησις πρέπει νὰ ἀναφέρεται εἰς πᾶσαν ἐργασίαν ἀνάλογον πρὸς τὴν τοποθέτησιν ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργατοτεχνίτου ἢ ὑπηρέτου· ἀντίθετος πρὸς τὸν νόμον ἡ ἐναλλαγὴ ἀπασχολήσεως ὑπαλλήλου εἰς ἐργασίαν ἐργάτου, Εἰσαγ. σ. 605.— Δυνατὴ ἡ αἴτησις ἐργοδότου πρὸς ἀντικατάστασιν ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ 15θημέρου χρόνου δοκιμασίας· προσδιορισμὸς τούτου ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἀναλόγως τῶν περιστάσεων· κριτήρια· εἶδος ἐπιχειρήσεως· τυχὸν ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, κατὰ τὸ 15θήμερον διὰ λόγους ἀνωτέρας βίας, ἀσθενείας, ἀπεργίας· δικαιολογητικὸς λόγος 15θημέρου προθεσμίας, ΑΠ 68 σ. 274, Εἰσαγ. σ. 273.—Ὑποβολὴ τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως τοῦ ἐργοδότου μετὰ ὑπηρεσίαν τοῦ τοποθετηθέντος τουλάχιστον 15 ἡμερῶν· θέσπισις τῆς προθεσμίας διὰ δοκιμασίαν μισθωτοῦ, δικαιουμένου τοῦ ἐργοδότου πρὸς παράτασιν καὶ πέραν τῶν 15 ἡμερῶν, μὴ δυναμένης ὅμως τῆς παρατάσεως νὰ διαρκέσῃ ἀπεριορίστως καθ' ὅλον τὸν χρόνον, καθ' ὃν διαρκεῖ ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ

τοποθετηθέντος, άλλ' έκτεινομένης έπί τοσοῦτον μόνον χρόνου, ὅσον κατά τήν συναλλακτικήν πίστιν ἀπαιτεῖται· ἐλεγκτή ὑπό Ἀρείου Πάγου ἡ κρισις περί τῆς διαρκείας τῆς παρατάσεως, ὡς ἀναφερομένη εἰς ἐφαρμογήν τῶν περί καλῆς πίστεως ὁρισμῶν τοῦ Α.Κ., ΑΠ Ὀλ. 281 σ. 699, ΑΠ 400 σ. 1245, Ἐπιστ. σ. 760, Ἐπιστ. σ. 824.—Contra: Δικαίωμα ἐργοδότου ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 ά.ν. 1836|1951, ὡς ἀντικατεστάθη κατά δεύτερον ἐδάφιόν του ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 2567|1951, νά ζητήσῃ ἀντικατάστασιν τοῦ ἀναγκαστικῶς κατ' ἄρθρον 3 προσληφθέντος πολεμιστοῦ μή ἐξάρτησις τοῦ δικαιώματος τούτου ἐξ οὐσιαστικῆς τινος περί αὐτοῦ κρίσεως ἐν σχέσει πρός τόν πολεμιστήν καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς πενταετίας· μοναδικός χρονικός περιορισμός τηρήσεως 15θημέρου προθεσμίας ἀπό τῆς ἀναλήψεως τῆς ὑπηρεσίας· σκοπός ἄρθρου 10 ν.δ. 2657|1953· λογισμός τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἀντικαταστάσεως ὡς νόμῳ καταχρηστικῆς ὅταν γίνεται κατά παράβασιν τοῦ 15θημέρου, οὐχί δέ ὡς καταχρηστικῆς ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι γίνεται μετά πάροδον ἀορίστου τινός χρόνου ἀπό τοῦ ρηθέντος 15θημέρου, ΑΠ 21 σ. 149, ΑΠ 20 σ. 151.—Καταχρηστική ἄσκησις δικαιώματος ἐργοδότου πρός ἀντικατάστασιν λόγῳ ἐκδικήσεως κατά τοῦ μισθωτοῦ διά δικαστικάς αὐτοῦ ἐνεργείας, ΑΠ 21 σ. 149.—Ἀνεφάρμοστον ν. 3198|1955 ἐπί ἀντικαταστάσεως πολεμιστοῦ, χωρούσης κατ' ἐπιταγήν τοῦ νόμου, Εἰσαγ. σ. 1246.—Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ά.ν. 1836|1951 καί τοποθέτησις εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλου, ἀδιαφόρου ὄντος ἄν ἐμειώθη ὁ ἀριθμός τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, Π 4326 σ. 908.

7. *Ἀπόλυσις τοποθετηθέντων· διαθεσιμότης.* Μονιμότης καθ' ὅλον τό χρονικόν διάστημα τῆς ὑπό τοῦ νόμου παρεχομένης προστασίας, ΑΠ 68 σ. 274.—Δυνατή ἀπόλυσις διαρκοῦντος τοῦ χρόνου ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως μόνον διά τούς ἐν ἄρθρῳ 7 ά.ν. 1836|1951 λόγους κατόπιν ἀποφάσεως Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ά.ν. 244|1936, ΑΠ 68 σ. 273, ΑΠ 145 σ. 465, Π 1459Ο σ. 770, Π 4131 σ. 841, ΑΠ 285 σ. 852, ΣΕ 2272 σ. 897, Εἰσαγ. σ. 205.—Ἀνεφάρμοστον ἐπ' αὐτῶν τῶν δυσμενῶν διατάξεων τοῦ ν. 2112 καί τῶν λοιπῶν ἐργατικῶν νόμων, ΑΠ 68 σ. 273.—Ἀποχή ἐκ τῆς ἐργασίας· συνέπειαι· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 § 3 ν. 2112· ἐπί ἀσθενείας μή βραχείας διαρκείας λόγος ἀπολύσεως, ἐάν ἐκ τῶν περιστάσεων προκύπτῃ ἀνεπάρκεια ἡ ἀκαταλληλότης, ΑΠ 253 σ. 714, Π 4131 σ. 841.—Περίπτωσις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ἀρνηθέντος νά μεταβῇ εἰς τήν εἰς ἣν μετετέθη θέσιν· κρίσις περί ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ΑΠ 253 σ. 714.—Ἀπόλυσις καί οὐχί ἀντικατάστασις ἐπί προβολῆς λόγων ὑπαιτίων, ἤτοι πειθαρχίας ἢ ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς τοῦ τοποθετηθέντος· ἁρμοδιότης Ἐπιτροπῆς ά.ν. 244|1936· κρίσις ταύτης ἐπί τῆς βασιμότητος τῶν λόγων καί οὐχί ὑποχρέωσις πρός παραδοχήν ὁπωσδήποτε τῆς αἰτήσεως, ΣΕ 2272 σ. 898.—Σύνθεσις Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ά.ν. 244|1936· συμμετοχή ὡς ἀντιπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν, προκειμένου περί ὑποθέσεως ἀφορώσης ἀνώνυμον ἑταιρείαν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀντικειμένου ἀπασχολήσεώς της, τοῦ ὑπό τοῦ Συνδέσμου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ὑποδειχθέντος καί διά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διορισθέντος, ΣΕ 180 σ. 205.—Προβολή ὡς λόγου ἀπολύσεως ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς καί ἀπόρριψις ὑπό τῆς Ἐπιτροπῆς· ἀνέλεγκτον ὑπό Σ.τ.Ε. τῆς κατ' οὐσίαν ἐκτιμήσεως ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ΣΕ 180 σ. 205.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατ' ἄρθρον 3 ά.ν. 1836|1951, διαρκούσης τῆς ὑποχρεωτικῆς διαρκείας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 ά.ν. 244|1936, Π 14590 σ. 770.—Ἀπόλυσις πολεμιστοῦ, τοποθετηθέντος παρ' Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ κατ' ἄρθρον 4 ά.ν. 1836|1951, μετά κατάργησιν θέσεως καί πάροδον πενταετίας· νόμιμος, Γν. Σ. σ. 1472.—Οὐ δικαίωμα ἐπανατοποθετήσεως τῶν ἀπολυομένων πολεμιστῶν συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 ά.ν. 1836|1951, ἐκτός τῶν περιπτώσεων γ' καί δ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7, ΑΠ 21 σ. 149, ΑΠ 20 σ. 151.—Δυνατή διαθεσιμότης καί τῶν ὑπό ά.ν. 1836|1951 ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων μισθωτῶν, ὑφισταμένων δι' αὐτούς περιορισμῶν ὡς πρός τό δικαίωμα ἀπολύσεως, Π 1025 σ. 646, Εἰσαγ. σ. 646.

8. *Συμβούλια προστασίας.* Σύνθεσις κατά τό ἄρθρον 2 § 2 ά.ν. 1836|1951 τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἑδρεύοντος Συμβουλίου καί δι' ἑνός ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολεμιστῶν Νόμου 751· παράνομος ἀπόφασις Νομάρχου Θεσ|νίκης περί διορισμοῦ ἀντιπροσώπου ἐξ ἄλλου σωματείου, μή ἔχοντος ἀναγνωρισθῆ ὡς παραρτήματος τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ, οὐδέ ἐξουσιοδοτημένου παρ' αὐτοῦ, ΣΕ 1347 σ. 792.—Δικαστικός ἔλεγχος νομιμότητος ἀποφάσεων Συμβουλίων, Π 4326 σ. 908.

9. *Παράβασις· συνέπειαι.* Συνέπεια παραβάσεως ά.ν. 1836|1951, οἷα καί ἡ μετ' ἐμπρόθεσμον ἐμφάνισιν ἄρνησις πρός ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν, καί ἡ ἀστική εὐθύνη διά τήν καταβολήν τῆς μισθοδοσίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀπό τῆς ἐμπροθέσμου ἐμφανίσεώς του καί προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του· ὑπαγωγή μισθοδοσίας εἰς τήν τοῦ ἄρθρου 250 § 1 Α.Κ. πενταετῆ παραγραφήν, ΑΠ 288 σ. 840, Εἰσαγ. σ. 464.

Στρατιωτικαί Ὑπηρεσίαι. Βλ. καί λ. *Ἀεροπορία.*—Κατάργησις μετά ν. 28|1944 τῆς διατάξεως ἄρθρου 24 § 1 ν. 4436|1929 περί καθορισμοῦ ὑπό τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν ἡμερομισθίων προσλαμβανομένου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, Α.Π. 237 σ. 707.—Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν τῶν ἀπολυομένων ὑπό Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν λόγῳ πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, Ἐγκ. σ. 1031.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῶν πλυντρίων στρατιωτικῶν μονάδων, Π 5843 σ. 1205.—Πληροφορίαι εἰς Συμ-

βούλια Νομιμοφροσύνης, Έπ. Γνμδ. σ. 987.

Στρατιωτική υπηρεσία. Έν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος, θαλάσσης, ἐφέδρου, κληρωτοῦ, ἐθελοντοῦ ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας πρὸς προσαύξησιν μισθοῦ, προαγωγήν, σύνταξιν κλπ., Π 30 σ. 398, ΝΖ σ. 1001, Γν. Σ. σ. 1034.—. . . ἀνεξαρτήτως ἂν μέχρι τῆς κλήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα εἶχον ὑπερεξάμηνον ὑπηρεσίαν, ΝΖ σ. 1001.—Στρατιωτική ὑπηρεσία μισθωτῶν ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας· κείμεναι σχετικαὶ νομοθετικαὶ διατάξεις, ΝΖ σ. 1104.—Χρόνος ὑποβολῆς αἰτήσεως ἠσφαλισμένου πρὸς ἀναγνώρισιν στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τούτου ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως, Γν. Σ. σ. 55.—Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112|1920, Π 30 σ. 398, ΝΖ σ. 1001.—Ὑποχρεωτικὲς ὁ κατ' ἄρθρον 3 § 5 ἀ.ν. 771|1937 ὑπολογισμὸς ὡς συνταξίμου χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν· ἔννοια τοῦ ὅρου τοῦ νόμου «δύνανται» ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων, ΣΕ 608 σ. 487.— Ὑπολογισμὸς ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως λόγῳ στρατεύσεως ὡς τοιούτων ἐν ἀσφαλίσει εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, Γν Σ. σ. 1034.— Ἀναγνώρισις ὑπὸ Ταμείου χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς συνταξίμου· ἀνεπίτρεπτος ἡ μετὰ μακρὸν χρόνον ἀνατροπὴ τῆς ἀσφαλιστικῆς καταστάσεως, ΣΕ 552 σ. 484.—Ἰσχυρισμὸς ἠσφαλισμένου τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων ὅτι ἡ νόσος προεκλήθη κατὰ τὴν στρατιωτικὴν ἐν πολέμῳ ὑπηρεσίαν· ἔννοια ἀ.ν. 1854|1951, ΑΠ 344 σ. 1140.

Στρατιωτικοί. Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 8 ἀ.ν. 1854|1951 περὶ στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν συντάξεων καὶ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν, ἐν οἷς καὶ οἱ τοῦ Σώματος Χωροφυλακῆς, Ἐγκ. σ. 544, Γν.Σ. σ. 544.

Συγκοινωνίαι. Βλ. καὶ λ. ***Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις. Σιδηρόδρομοι.*** Τὸ ἐνεργητικὸν ὑποκείμενον τῶν ἐν ἄρθροις 292, 293 Ποινικοῦ Κώδικος ἐγκλημάτων, ΝΖ σ. 441.—Σύμβασις περὶ Ἀεροπορικῶν Συγκοινωνιῶν, κυρωθεῖσα διὰ ν. 3560|1956, καὶ θέσις ἐναντι ὑποχρεώσεων Τ.Α.Ε., ΑΠ 112 σ. 346, ΑΠ 483 σ. 1437.—Ὀργανισμὸς Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, Βλ. λ. ***Αὐτοκίνητα*** (παράγρ. 1).

Σύζυγος Ἀναπήρου πολέμου· θεραπαινίς· θάνατος τούτου· οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως, Γν.Σ. σ. 1033.

Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας - Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. *1. Γενικὰ διαδικασία· διαιτητικὰ δικαστήρια κλπ.* Ἔννοια συλλογικῆς διαφορᾶς, ΣΕ 2208 σ. 137, Γν.Σ. σ. 1327.—Θεώρησις ὡς συλλογικῆς διενέξεως τῆς ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας· ἀκυρότης ὅρων διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ παροχῆς εὐεργετημάτων εἰς τοὺς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καθισταμένους συνταξιούχους· περίπτωσις ὑπ' ἀριθ. 6|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, Π 2081 σ. 951.—Δυνατὴ ρύθμισις γενικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, ὡς καὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, καθὼς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων ἐπὶ τούτων, διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, Α.Π. 14 σ. 139.— Θεώρησις ὡς καταργηθείσης μετὰ ν. 28|1944 τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 1 ν. 4436|1929 περὶ καθαρισμοῦ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν ἡμερομισθίων τοῦ προσλαμβανομένου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ· θεώρησις κατὰ ν. 3239|1955 καὶ τοῦ Δημοσίου ὡς ἐργοδότου, ΑΠ 237 σ. 707.—Μεσολάβησις Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπιτεύξεως συμφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μισθωτῶν πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΣΕ 578 σ. 389.—Κίνησις διαδικασίας διαιτησίας ὑπὸ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὑποχρεωτικῆς ἐν ἀποτυχίᾳ διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως, ΣΕ 2208 σ. 135.—Ματαίωσις διαδικασίας ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας μετ' ἐπίτευξιν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως· ὁμοίως καὶ τῆς κατ' ἄρθρου 2 § 4 μεσολαβήσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΣΕ 2208 σ. 134.—Παραπομπὴ ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἀδέσμευτον κρίσιν αὐτοῦ εἰς ἓν τῶν πλειόνων ἁρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας προκυψάσης μεταξὺ μισθωτῶν ὡρισμένου κλάδου ἢ ἐπαγγέλματος πλειόνων πρωτοβιομηχανικῶν περιφερειῶν ἢ καὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας καὶ τῶν ἀντιστοίχων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐπιλογὴ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ θέλοντος ἐπιληφθῆ τῆς διαφορᾶς διαιτητικοῦ ὀργάνου, ΣΕ 53 σ. 197.—Ἔννοια ἄρθρου 15 § 1 ν. 3239|1955 δυνατὴ ἐπέμβασις Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων καὶ ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ καταγγελίας αὐτῆς, ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων ὑφ' ἃς κατηρτίσθη, Π 5640 σ. 949, Π 8961 σ. 1062.—Συγκρότησις Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου πότε συμμετοχὴ προσώπου ὑποδεικνυομένου αἰτήσει τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου· οὐχὶ καὶ ἐπὶ ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἰσχύος διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ΑΠ 14 σ. 139.—Ὑποχρεωτικὸς διὰ νόμιμον σύνθεσιν Δ.Δ.Δ.Δ. ὁ διορισμὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ· συνέπεια παραλείψεως διορισμοῦ ἢ προσκλήσεως αὐτοῦ ἡ παράνομος σύνθεσις ἢ συγκρότησις τῶν ἀνωτέρω Δικαστηρίων καὶ ἡ ἀκυρότης τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν· ἀκυρότης καὶ τῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν περὶ ἐγκρίσεως αὐτῶν, ΣΕ 384 σ. 353.—Προσβολὴ δι' ἐφέσεως ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ κοινοποιήσεως ἀποφάσεως· ἰσχὺς τῆς αὐτῆς προθεσμίας καὶ διὰ τὸ Δημόσιον, μὴ ἐφαρμοζομένης τῆς προθεσμίας τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου· συλλογικὰ ὄργανα Διοικήσεως τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια, ΣΕ 2209 σ. 138.—Καθορισμὸς ὑπὸ ἄρθρου 15 ν.

3239]1955 ούσιαστικών κριτηρίων ληπτέων ὑπ' ὄψιν ὑπό τῶν ὑπό τοῦ νόμου τούτου συνιστωμένων διαιτητικῶν ὀργάνων ἐπιλαμβανομένων πάσης ἀγομένης ἐνώπιον των συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας προσβολή διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς ἀναιτιολογήτου, ΣΕ 1802 σ. 947, ΣΕ 1847 σ. 1309.—Ἐνέργεια Διοικήσεως μετά τήν ὑπό τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀκύρωσιν διαιτητικῶν ἀποφάσεων διά μή νόμιμον συγκρότησιν Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, Γν.Σ. σ. 804. — Δικαστικός ἔλεγχος ἀποφάσεων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ὡς πρός τήν ἐντός τῆς δοθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἔκδοσιν αὐτῶν, Π 2081 σ. 951.—Τερματισμός τῆς ὅλης ἐνώπιον τῶν Πρωτοβαθμίων καί Δευτεροβαθμίων ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας τοῦ ν. 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐντός ὡρισμένων προθεσμιῶν, τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν ἀνερχομένου εἰς 38 ἡμέρας ἀπό τῆς ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ παραπομπῆς τῆς διενέξεως εἰς τήν πρωτοβάθμιον διαιτησίαν, ΣΕ 1898 σ. 1304, Σημ. σ. 1360.—Ἐνδεικτικός χαρακτήρ τῶν πρός ἔκδοσιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως προθεσμιῶν, ΣΕ 53 σ. 197.— Τρόπος κηρύξεως ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 14 ν. 3239]1955· ἔλεγχος κατ' ἀρχήν τῆς νομιμότητος ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΣΕ 1898 σ. 1305.—Μή ἀναγκαῖον νά προηγηθῇ γνωμοδότησις τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς διά τήν κήρυξιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς ὑποχρεωτικῆς, ΑΠ 14 σ. 139.

2. ***Ἰσχύς διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἀναδρομικότης.*** Χρόνος ἐνάρξεως ἰσχύος διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ΣΕ 53 σ. 197, ΑΠ 182 σ. 511, ΑΠ 352 σ. 843.— Ὑποχρεωτικός καθορισμός χρόνου ἐνάρξεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐν ἐκδόσει ταύτης μετά τήν πάροδον τῶν προθεσμιῶν τερματισμοῦ τῆς ὅλης διαδικασίας ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας· οὐχί εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἐπομένης ἀπό τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων· ἀκυρότης ἄλλως ἐγκρινάσης ἤ τροποποιησάσης τήν διαιτητικήν ἀπόφασιν ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 1898 σ. 1304, Σημ. σ. 1360, ΣΕ 53 σ. 197.— Ἰσχύς ὡς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΑΠ 14 σ. 139, Γνμδ. νμθ σ. 360, ΑΠ 182 σ. 511, Π 4098 σ. 970.— Ὡς πρός τήν ἀναδρομικήν ἰσχύν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἡ συλλογικῶν συμβάσεων, Π 7681 σ. 90, ΣΕ 53 σ. 197, Ἐγγρ. σ 305, 494, Σημ. σ. 494, ΑΠ 182 σ. 510, ΑΠ 270 σ. 709, ΝΖ σ. 761, ΣΕ 1898 σ. 1304, Εἰσαγ. σ. 89.—Ἐξουσία διαιτητικῶν δικαστηρίων, ὅπως προσδώσουν ἀναδρομικήν ἰσχύν εἰς τάς ἀποφάσεις αὐτῶν ἔκτασις, Π 7681 σ. 90, Εἰσαγ. σ. 89, ΣΕ 53 σ. 197, ΑΠ 182 σ. 511, ΑΠ 270 σ. 709.—Δικαίωμα ἐπί τόν μισθόν παντός μισθωτοῦ ἐργαζομένου κατά τόν χρόνον τῆς ἀναδρομικῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν ἀνεξαρτήτως χρόνου ἐκδόσεως ἤ δημοσιεύσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἤ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· νομοθετική ἀρχή ἐκ τοῦ ν.δ. 3755]1957· δικαίωμα καί ἀπολυθέντος μισθωτοῦ ἐπί τήν διαφοράν τοῦ μισθοῦ καί ἀποζημιώσεως ν. 2112]1920, Π 7681 σ. 90, Εἰσαγ. σ. 89, Σημ. σ. 494.—Ἀναδρομική ἰσχύς διαιτητικῆς ἀποφάσεως· δικαίωμα ἐπί τάς δι' αὐτῆς αὐξήσεις πάντων τῶν ἀπό τοῦ ὁρισθέντος χρόνου ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπηρετούντων, ἔστω καί ἄν ἔχουν ἀπολυθῆ κατά τόν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἔρεισμα τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τάς διατάξεις τοῦ ν. 3239]1955, ΑΠ 182 σ. 510, ΑΠ 270 σ. 709.—Κατάληψις ὑπό ἀναδρομικῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἡ συλλογικῆς συμβάσεως τῶν ἐνεργῶν κατά τόν χρόνον τῆς θέσεως αὐτῶν εἰς ἐφαρμογήν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Ἐγγρ. σ. 305.—Ἔννοια ὅρων ἀνάδρομος ἰσχύς καί ἐνεργός σύμβασις, ΝΖ σ. 761.—Μή παράτασις διαιτητικῶν ἀποφάσεων περί μισθοῦ ὑπαλλήλων Γραφείων κλπ. πέραν τῆς 2.10.1960· ἰσχύς μετενεργείας, ΝΖ σ. 1295. —Δέσμευσις ἐκ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καί συλλογικῶν συμβάσεων. Βλ. λ. ***Συλλογικαί συμβάσεις*** (παράγρ. 3).

3. ***Ἑρμηνεία, τροποποίησις ἤ μή ἐγκρισις διαιτητικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων.*** Ἁρμοδιότης, ἀπό ἰσχύος νόμου 3239] 1955, πρός ἑρμηνείαν ὑφισταμένων ὅρων συλλογικῶν συμβάσεων μόνον τῶν διαιτητικῶν διαιτητῶν δικαστηρίων ὑπό τάς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις· ἔλλειψις χαρακτῆρος τοῦ ἄρθρου 14 § 4 ν. 3796]1957 (περί χαρακτῆρος παρεχομένης τροφῆς καί οἰκήσεως εἰς προσωπικόν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων) ὡς ἑρμηνευτικοῦ μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς ἀπό 8.5.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 14909 σ. 1447.—Δυνατή ἡ ὑπό Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, κατ' ἄρθρον 15 § 2 ν. 3239]1955, μετά διένεξιν ἑρμηνεία ὑφισταμένων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ ἀποφάσεως διαιτησίας ἤ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως· ἔννοια διατάξεως, ΣΕ 577 σ. 385, ΣΕ 1896 σ. 1307, Π 8961 σ. 1062. — . . . προϋπόθεσις ἡ ὕπαρξις διενέξεως περί τήν ἑρμηνείαν ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως κλπ., ὡς τοιαύτης νοουμένης τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξύ τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι συνῆψαν τήν συλλογικήν σύμβασιν ἤ ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ διαιτητική ἀπόφασις καί οὐχί τῆς οἱασδήποτε ἀμφισβητήσεως, τῆς ἐγειρομένης παρά τινος ἤ τινῶν ἐξ ἐκείνων εἰς οὕς ἀφορᾷ ἡ συλλογική σύμβασις ἤ διαιτητική ἀπόφασις, ΣΕ 1896 σ. 1307.—Ἀποκλειστική ἁρμοδιότης πολιτικῶν Δικαστηρίων περί ἑρμηνείας ὅρου, ἀποτελοῦντος ὅρον τοῦ νόμου καί οὐχί τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἤ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί ἄν ἔτι περιελήφθη ἐν αὐτῇ, ΣΕ 577 σ. 385.—Ἀκύρωσις ὑ.ἀ. 65871]14212]1959 περί ἐγκρίσεως καί συμπληρώσεως τῆς 16]1959 ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθείσης διά τῆς 15]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, περί ἑρμηνείας ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 22.8.1958 ὡς πρός μισθόν ἐργαζομένων καί ἐπί τροφῇ καί

κατοικία και επί ποσοστοίς, ΣΕ 1091 σ. 619. —Έκτασις εξουσίας Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας προς τροποποίησιν ή μη έγκρισιν εν όλω ή εν μέρει διαιτητικής αποφάσεως ούχι και επί όρων επιβαλλομένων ευθέως εκ του νόμου, ως ο χρόνος ενάρξεως ισχύος κατ' άρθρον 7 § 2 ν. 3939/1955, ΣΕ 1898 σ. 1305.— Εξουσία Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας διά τροποποίησιν διαιτητικής αποφάσεως· προϋπόθεσις· αιτιολογία αποφάσεως· ανυπέρθετος εις νόμον αιτιολογία αποφάσεως Υπουργών περί ασαφείας διαιτητικής αποφάσεως και ενδεχομένων εξ αυτού διενέξεων κατ' αντίθεσιν προς τον σκοπόν ομαλής συνεργασίας εργοδοτών και μισθωτών· ακύρωσις εν μέρει τροποποιητικής υπουργικής αποφάσεως, ΣΕ 578 σ. 389.—Τροποποίησις διαιτητικής αποφάσεως δι' αποφάσεως Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, εφ' όσον αντιτίθεται εις γενικήν ή ειδικήν οικονομικήν ή κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως· άρθρον 20 § 2 εν συνδυασμώ προς άρθρον 19 § 2 ν. 3239/1955· έλλειψις εξ αυτού υποχρεωτικής δυνάμεως πέραν των μελών των επαγγελματικών οργανώσεων μεταξύ των οποίων ανεφύη ή διαφορά, ΑΠ 99 σ. 347.—Ομοιοεπαγγελματική διαιτητική απόφασις· έλλειψις εξουσίας Δ.Δ.Δ. προς τροποποίησιν αποφάσεων αυτών, εί μή εν περιπτώσει ουσιωδους μεταβολής των συνθηκών και προϋποθέσεων· ακύρωσις της υπ' αριθ. 19/1959 διαιτητικής αποφάσεως, ΣΕ 577 σ. 985, Π 8361 σ. 1062.

4. ***Παραβάσεις· αρμοδιότης επί διαφορών.*** Απαγόρευσις δι' άρθρου 18 ν. 3239/1955 πράξεων μισθωτών και εργοδοτών, εφ' όσον έχουσι χαρακτήρα συλλογικόν και αποσκοπούσιν εις εκβιασμόν ευνοϊκής λύσεως επί της υπαρχούσης διενέξεως· ούχι και μεμονωμένης καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, υποκειμένης εις περιορισμούς άρθρου 281 Α.Κ.· έλλειψις συνεπώς δικαιώματος διπλασίας αποζημιώσεως ν. 2112 Π 7390 σ. 23.—Παράβασις διατάξεων ν. 3239/1955 συνέπειαι· μή παράβλεψις ποινικών κυρώσεων, Επιστ. σ. 568 — Ορθή γραμμή πολιτικής· άρθρον 5 ν. 3239/1955, Σημ. 504.—Εκδίκασις κατ' εργατικήν διαδικασίαν πάσης διαφοράς πηγαζούσης εξ εφαρμογής του ν. 3239/1955, Π 2081 σ. 951, Π 4098 σ. 970.

5. ***Διαιτητική απόφασις 2/1956 Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών.*** Επίχει θέσιν εθνικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, Π 5640 σ. 949.—Καθορισμός δι' αυτής κατωτάτων ορίων ημερομισθίων μαθητευομένων· εφαρμογή και επί του Δημοσίου· έγκυρος ή συγκρότησις του Δ.Δ.Δ. Δικαστηρίου, ΑΠ 14 σ. 139, πρβλ. ΝΖ σ. 380.— Μή κατάργησις δι' αυτής προϊσχυόντων ευνοϊκωτέρων όρων συλλογικών συμβάσεων κλπ., Έγγρ. σ. 305.—Καθορισμός υποχρεωτικών κατωτάτων ορίων ημερομισθίων εργατοτεχνιτών διά της 2/1956 γενικής διαιτητικής αποφάσεως· άκυρος ο διά της από 31.8.1956 ειδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας καθορισμός ημερομισθίων εργατοτεχνιτριών γυναικείων φορεμάτων εις όρια κατώτερα, Π 10131 σ. 1074. —Ακυρότης όρου αυτής περί αποζημιώσεως εν παροχή παρανόμου υπερωριακής εργασίας, Π 6049 σ. 29, Π 18524 σ. 32, Π 16091 σ. 332, Εισαγ. σ. 1076.

6. ***Διαιτητική απόφασις 14/1956 Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών.*** Έκτασις δεσμεύσεως εξ αυτής, Εισαγ. σ. 33, Π 27 σ. 517.—Εφαρμογή επί προσωπικού γραφείων· ανεφάρμοστον επί ταξινόμου εμπορεύματος, Π 22263 σ. 202.— Καθορισμός του νομίμου κατ' αυτήν μισθού βάσει προϋπηρεσίας μισθωτού υπό την προϋπόθεσιν υποβολής εις τον εργοδότην σχετικών πιστοποιητικών· μή αναγκαία προηγουμένη γνωστοποίησις οικογενειακών βαρών κατά την πρόσληψιν δι' υποβολής οικείων πιστοποιητικών διά το δικαίωμα οικογενειακού επιδόματος, Π 43 σ. 84.

7. ***Διαιτητική απόφασις 2/1959 Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών.*** Έκτασις δεσμεύσεως εξ αυτής, Γν.Σ. σ. 105, Γνμδ. νμθ. σ. 363, Π 27 σ. 517.—Εφαρμογή επί του προσωπικού γραφείων και του τοιούτου του εκτελούντος εργασίαν γραφείου ανεξαρτήτως του τόπου παροχής αυτής, Π 22263 σ. 202, Εισαγ. σ. 87, Π 203 σ. 87, Γνμδ. νμθ. σ. 362 —Ανεφάρμοστον επί φύλακος εργοστασίων, προσφέροντος εργασίαν σωματικής φύσεως, Π 203 σ. 87, Εισαγ. σ. 87.—Ανεφάρμοστον επί ταξινόμου εμπορεύματος, Π 22263 σ. 202 — Ανεφάρμοστον επί υπαλλήλων δικηγορικών γραφείων, Π 27 σ. 517, Εισαγ. σ. 33, 516.— Εφαρμογή και επί προσωπικού Δημοτικής Επιχειρήσεως, Γν.Σ. σ. 105, Έγγρ. σ. 989.— Εφαρμογή και επί προσωπικού επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένου εις νοσηλευτικά και λοιπά Ιδρύματα ή Οργανισμούς αποσκοπούντας εις την προστασίαν της δημοσίας υγείας εξαιρέσει των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ν.δ. 2592/1953, Έγγρ. σ. 1038 —Ανεφάρμοστον επί χημικών Εθνικού Οργανισμού Ελληνικής Χειροτεχνίας, Γνμδ. νμθ. σ. 362.

8. ***Άλλαι διαιτητικαί αποφάσεις.*** Επί της διαιτητικής αποφάσεως 18/1958 περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατών βαφείων, τυποβαφείων κλπ., Π 20449 σ. 92, Εισαγ. σ. 92, Παρατ. σ. 93, Π 53 σ. 391, Π 8961 σ. 1062, Π 5640 σ. 949, Π 5843 σ. 1205 —Ακύρωσις αποφάσεως 19/1959 του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί υπαγωγής αυτοτελών επιχειρήσεων βαφείων κλπ. εις διαιτητικήν απόφασιν 18/1958, ΣΕ 577 σ. 385, πρβλ. Π 5640 σ. 949.—Απόφασις 5/1959 Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών προσβολή ως αναιτιολογήτου κλπ.· απόρριψις αιτήσεως ακυρώσεως, Π 53 σ. 197.—Διαιτητική απόφασις 20/1959 κατάθεσις εις Ειρηνοδικείον 2.11.1959· αναδρομική ισχύς από 4.12.1958· εφαρμογή και διά το δώρον εορτών της υ.α 74000/1958, Έγγρ. σ. 494.—Ακυρότης διατάξεως άρθρου 10 § 3 αποφάσεως 6/1959 Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ως εκτός εξουσιοδοτήσεως ν. 3239/1955, Π 2081 σ. 952.—Εφαρμογή αποφάσεως 38/1959 του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επί παρασκευαστών και βοηθών των εργαστηρίων μικροβιολογίας και βιοχημείας, Έγγρ. σ. 1038. Βλ. και λ. ***Αυτοκίνητα*** (παράγρ. 1, 3), ***Εκδορεοσφαγείς***, ***Η-***

λεκτρικαί ἐπιχειρήσεις, Ἠλεκτροτεχνῖται, Μεταλλευταί, Ξενοδοχεῖα, Φύλακες, Χημικοί κλπ.

Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. *1. Γενικά,* Πηγαὶ καὶ μέθοδοι τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ΝΖ σ. 4—Σκοπός, ΣΕ 2208 σ. 135.—Ἀρχὴ ἴσης ἀμοιβῆς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐπὶ ἐργασίας ἴσης ἀξίας, Σημ. σ. 128—Τινὰ περὶ τῶν νέων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ΝΖ σ. 1057.

2. Κατάρτισις εἴδη· περιεχόμενον. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας* (παράγρ. 1). Προηγουμένη ἀπόφασις συνελεύσεως καὶ διοικητικοῦ συμβουλίου τῶν συμβληθέντων σωματείων, ὡς διατύπωσις καταρτίσεως κατ' ἄρθρον 7 § 6 ν. 3239]1955· ἀπόρριψις ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδομένου σχετικοῦ λόγου ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς, ΣΕ 2208 σ. 135, Εἰσαγ. σ. 134.—Συναψις καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, Π 2374 σ. 393.—Ἔννοια διατάξεων ν. 3239 1955· κατάρτισις καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀντιπροσώπευσις ἐν αὐταῖς, σύναψις ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 352 σ. 843.—Ἐθνικαὶ γενικαὶ τινες ἀφορῶσαι κατάρτισις, ΝΖ σ. 1057.—Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς· ἁρμόδιαι ὀργανώσεις, Π 8961 σ. 1062.—Κήρυξις ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡς ὑποχρεωτικῆς· προϋπόθεσις ἡ ὑπὸ τῶν δεσμευομένων ἐργοδοτῶν χρησιμοποίησις τῶν 3]5 τῶν ἐν τῷ ἐπαγγέλματι μισθωτῶν· μέθοδος ἐξευρέσεως τοῦ ἀριθμοῦ, ΣΕ 2208 σ. 134, Εἰσαγ. σ. 134—Ἀπαγόρευσις κατ' ἄρθρον 21 ν. 3239]1955 καθορισμοῦ δι' εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας περιλαμβανομένων εἰς γενικὰς ἐθνικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεις διαιτησίας, κατισχυόντων τῶν ὅρων αὐτῶν, Π 10131 σ. 1074.—Ἔκτασις ἐξουσίας ὀργανώσεων κατὰ ν. 3239 1955· καθορισμὸς διὰ σ.σ.ἐ., γενικῆς ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώραν ἰσχύος, τῶν γενικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας καὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων ἐπ' αὐτῶν· οὐχὶ καὶ ποσοῦ ἀποδοτέου ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, Π 6049 σ. 29, Π 1550 σ. 333, Π 2081 σ. 952.—Ἀκυρότης ὅρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως μισθωτῶν διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐνασχόλησιν, Π 6049 σ. 29, Π 18524 σ. 32, Π 16091 σ. 332, Εἰσαγ. σ. 1076—... ἀκυρότης καὶ διατάξεως παραγρ. III τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς σ.σ.ἐ., ὁριζούσης διὰ παραπομπῆς εἰς τὴν παράγραφον 7 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2]1956 ἀποζημίωσιν ἐν παροχῇ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, Π 6049 σ. 29, Π 10961 σ. 332, Εἰσαγ. σ. 1076.—Κανονισμὸς διὰ σ.σ.ἐ. ὅρων ρυθμίσεως παροχῶν καὶ ἀντιπαροχῶν ἐν τῷ ἐπαγγέλματι, μὴ ἀντικειμένων ὅμως αὐτῶν εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως ἢ εἰς ὅρους γενικῶν σ. σ ἐ.· ἔγκυρος ὅρος περὶ μισθοῦ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν, ὡς ἐκ τῆς ἰδιομορφίας τῶν ἐν τῷ ἐπαγγέλματι σχέσεων, ὁ ἐργοδότης δεσμεύει τὸν ἐργαζόμενον διὰ τὴν χρησιμοποίησίν του, ΣΕ 2208 σ. 134.—Δυνατὴ ρύθμισις γενικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, ὡς καὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, καθὼς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων ἐπὶ τούτων, διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 14 σ. 139.—Ἀνεπίτρεπτον ὅρων ἐργασίας ἀναφερομένων εἰς περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας (πρόσληψις μέσῳ σωματείου, χορήγησις βιβλιαρίου κλπ.) κατὰ ν.δ. 3086]1954, Ἔγγρ. σ. 495, πρβλ. Σημ. σ. 495.

3. Ἰσχὺς ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς. Ἰσχὺς ὡς οὐσιαστικοῦ νόμου, ΑΠ 39 σ. 351, Γνμδ. νμθ. σ. 360, ΑΠ 352 σ. 843, ΝΖ σ. 1057.—... αὐτεπάγγελτος ἐφαρμογὴ ὑπὸ δικαστοῦ, ΝΖ σ. 1057—Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διαιτητικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας* (παράγρ. 2).—Δέσμευσις ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἔκτασις, ΝΖ σ. 65, Π 20449 σ. 92, Παρατ. σ. 93, Εἰσαγ. σ. 92, 391, Γν.Σ. σ. 105, ΑΠ 14 σ. 139, ΑΠ 99 σ. 347, Γνμδ. νμθ. σ. 361, Γν.Σ. σ. 377, ΝΖ σ. 380, ΑΠ 101 σ. 387, Π 53 σ. 391, Π 2374 σ. 394, Π 1038 σ. 519, ΑΠ 237 σ. 707, ΑΠ 352 σ. 843, Π 4134 σ. 972, ΝΖ σ. 1057, Π 5843 σ. 1205, Γν.Σ. σ. 1327, ΝΖ σ. 1359, ΑΠ Ὁλ. 468 σ. 1380.—Κατάρτισις καὶ ὑπογραφὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας παρουσίᾳ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου, ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς, Γν.Σ. σ. 377, ΑΠ 101 σ. 387, Εἰσαγ. σ. 391, Π 2374 σ. 393, ΑΠ 237 σ. 707, ΑΠ 352 σ. 843, Π 4134 σ. 972, ΝΖ σ. 1057, 1359.—... δέσμευσις ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ Δημοσίου, Γν.Σ. σ. 377, Π 2374 σ. 393, ΑΠ 237 σ. 707, ΑΠ Ὁλ σ. 468 σ. 1380.—... καὶ Δήμου, ΑΠ 101 σ. 387.—Δέσμευσις ὑπὸ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης καὶ ὑπογραφείσης ἐνώπιον Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τοῦ συνόλου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, οἳς ἀφορᾷ, ὅλης τῆς χώρας, εἴτε αὐτοὶ παρέστησαν ὡς συμβαλλόμενοι, εἴτε μή, καὶ κατίσχυσις αὐτῆς οἱασδήποτε ἑτέρας, εἴτε γενικῆς, εἴτε εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου· δέσμευσις ὑπὸ τούτων καὶ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ Ὁλ. 468 σ. 1380.—Συλλογικὴ σύμβασις κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτική· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς, Γν.Σ. σ. 105, Γνμδ. νμθ. σ. 361, Εἰσαγ. σ. 391, ΑΠ 352 σ. 843, Ἔγγρ. σ. 989, ΝΖ σ. 1363.—Δέσμευσις ἐκ κηρυχθείσης μόνον ἐκτελεστὴς καὶ οὐχὶ ὑποχρεωτικῆς· ἔκτασις, Π 20449 σ. 92, Γνμδ. νμθ. σ. 361, Π 53 σ. 391, Π 1038 σ. 519, Εἰσαγ. σ.

1062, Π 5843 σ. 1205, Γν.Σ. σ. 1327.—...σύχι και τοῦ Δημοσίου, Γν.Σ. σ. 1327.— Ἀπαραίτητον στοιχεῖον ἀγωγῆς περὶ ἀξιώσεως ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς, οὐχὶ δὲ καὶ ὑποχρεωτικῆς, ἡ ἰδιότης τῶν διαδίκων ὡς μελῶν τῶν ὀργανώσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, Π 20449 σ. 92, Π 53 σ. 391, Π 1038 σ. 519, Π 8961 σ. 1062, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 92, Πορατ. σ. 93.- Ἐθνικαὶ γενικαὶ· ἔκτασις δεσμεύσεως, ΑΠ 14 σ. 139.—Ἔκτασις ἰσχύος ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Γν.Σ. σ. 377.— Ἔκτασις δεσμεύσεως ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐν περιπτώσει τροποποιήσεως δι' ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Συντονισμοῦ, δι' ἀντίθεσιν πρὸς γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως· οὐχὶ πέραν τῶν μελῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀνεφύη ἡ διαφορά, ΑΠ 99 σ. 347.— Ἀνεφάρμοστον συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπὶ μὴ ὑποχρεώσεως ἐκμισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν ὅπως διατηρῇ τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς αὐτοῦ ἱκανότητας ἐν ἐγρηγόρσει· συμφωνία ὅπως ὁ μισθωτὴς παραμένῃ κατὰ τὴν νύκτα εἰς οἰκίσκον ἀνεγειρομένης οἰκοδομῆς πρὸς ἀσφάλειαν ταύτης ἀμοιβῇ αὐτοῦ, ΑΠ 430 σ. 1369.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Ι.Κ.Α., συνδεομένου δι' ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 474 σ. 216.— Ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ ἀποδοχῶν ἐπὶ προσωπικοῦ ξένων Πρεσβειῶν, Γν.Σ. σ. 316.—Ἐφαρμογὴ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διὰ τὸ μισθολόγιον τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας, τὸ μὴ περιλαμβανόμενον εἰς περιπτώσεις ἄρθρου 15 ν. 3875]1959, Γνωδ. νιθ. σ. 360.

4. ***Ἐρμηνεία τροποποιήσεις ἢ μὴ ἐγκρίσεις.*** Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραί*** (παράγρ. 3).

5. ***Παράβασις· συνέπειαι.*** Ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ ἀτομικῶς παραβαίνοντος τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργοδότου· ἄρθρον 3 § 4 νόμου 3239]1955, Π 10268 σ. 1451.—Ἀρχὴ ἐλαχίστου ὁρίου εἰς τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἀνεπίτρεπτον συμφωνίας περὶ καταβολῆς μικροτέρου μισθοῦ· δυνατὴ συμφωνία καταβολῆς ηὐξημένου μισθοῦ ὑφ' οἱουσδήποτε ὅρους καὶ ἐπιφυλάξεις· ἀνάκλησις προαιρετικῶν παροχῶν, Γνωδ. νιθ. σ. 729.—Ρύθμισις προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐπὶ πλέον ἐργασίαν ναυτικοῦ ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀκυρότης συμφωνίας περὶ μικροτέρας ἀμοιβῆς, Π 17872 σ. 472.—Ἀπασχόλησις ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τοῦ νομίμου· ἀνάλογος μισθός, Π 19737 σ. 34, Εἰσαγ. σ. 33, Π 27 σ. 517.

6. ***Συλλογικαὶ συμβάσεις 12.8.1936.*** Ἐφαρμογὴ ἐν ἐλλείψει ἑτέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ὑπουργικῆς ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζούσης τὰς ἀποδοχάς· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ταξινόμου ἐμπορεύματος, Π 22263 σ. 202.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ὑπαλλήλων (δακτυλογράφων) δικηγορικῶν γραφείων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 12.8.1936, ἀναπροσαρμοζομένης καὶ μετὰ τῶν σχετικῶν αὐξήσεων, Π 19737 σ. 34, Εἰσαγ. σ. 33, Π 27 σ. 517.

7. ***Ἐθνικαὶ 22.8.1958.*** Μὴ κατάργησις δι' αὐτῆς προϊσχυόντων εὐνοϊκωτέρων ὅρων συλλογικῶν συμβάσεων κλπ., Ἔγγρ. σ. 305.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ φύλακος ἐργοστασίου, μὴ ὑπαγομένου εἰς εἰδικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, Π 203 σ. 87.—Ἀκυρότης διατάξεως παραγρ. ΙΙΙ περὶ ἀποζημιώσεως ἐν παροχῇ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, Π 6049 σ. 29, Π 10691 σ. 332, Εἰσαγ. σ. 1076.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ χημικῶν, ἀρχιτεκτόνων, ζωγράφων Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν καὶ ὑφαντῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας, Γνωδ. νιθ. σ. 363.—Ἐφαρμογὴ δι' αὐξήσεις ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως, Π 1245 σ. 528.—Ἀκύρωσις ὑ.ἀ. 6587]1959 περὶ ἐγκρίσεως καὶ συμπληρώσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως 22.8.1958 ὡς πρὸς τὸν μισθὸν ἐργαζομένων καὶ ἐπὶ τροφῇ καὶ κατοικίᾳ καὶ ἐπὶ ποσοστοῖς, ΣΕ 1091 σ. 619.- Ἐφαρμογὴ διὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου, ἀπασχολουμένων εἰς κοινωφελῆ ἔργα, Ἔγγρ. σ. 1038.—Ἐπὶ τῆς διατάξεως περὶ παρακρατήσεως διὰ Διανεμητικὸν Λογαριασμὸν οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων, Βλ. λ. ***Διανεμητικὸς Λογαριασμός***.

8. ***Ἐθνικαὶ 30.8.1960.*** Ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας 30.8.1960 ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῶν· ἐξαιρέσεις· δέσμευσις Δημοσίου, ΝΖ σ. 1057.

9. ***Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. 16.9.1937.*** Συλλογικὴ σύμβασις 16.9.1937 προσωπικοῦ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ἰδιωτικῶν γραφείων καὶ ἐπιχειρήσεων· καθορισμὸς δι' αὐτῆς ἀποδοχῶν ἀναλόγως ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλων, εἰσπρακτόρων καὶ ἀποθηκαρίων καὶ ὑπηρετῶν· κρίσις περὶ ἐργασίας εἰσπράκτορος· ἀναίρεσις διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν οὐσιωδῶν ἰσχυρισμῶν, ΑΠ 34 σ. 722.—Νόμιμος μισθὸς συντάκτου τύπου ἐργαζομένου ἐκ τῶν οὐχὶ ἐλασσόνων τῶν 6 ὡρῶν ἐργασίας τὰς 4 ἐν τοῖς γραφείοις· ἐφαρμογὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 16.9.1937, Π 1889 σ. 901.—Ἔννοια ὅρου «ἐπιχείρησις» δι' ἐφαρμογὴν ἀπασχόλησις μισθωτοῦ πέραν τῶν 3 1]2 ὡρῶν ἡμερησίως καὶ νόμιμος μισθός· μείωσις μισθοῦ τῶν ἐν ἐπαρχίαις ἀπασχολουμένων, ΑΠ 335 σ. 1006.

10. ***Ἄλλαι συλλογικαὶ συμβάσεις.*** Σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων· ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 24.9.1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἰσχὺς ταύτης ὡς οὐσιαστικοῦ νόμου· προϋποθέσεις παροχῆς δι' αὐτῆς προσαυξήσεως 10 ο]ο, ΑΠ 39 σ. 351.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας 26.5.1954 ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας, μὴ καταγγελθεῖσα καὶ καταστᾶσα ἀορίστου χρόνου· ἀτόνησις ταύτης μετὰ τὴν 2]1956 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ὁρίζουσαν ἀνώτερα κατώτατα ὅρια, Π 8961 σ. 1062, Π 5640 σ. 949.—Ἄκυρος ὁ διὰ τῆς ἀπὸ 31 Αὐγούστου 1956 εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορισμὸς ἡμερομι-

σθίων ἐργατοτεχνιτριῶν γυναικείων φορεμάτων εἰς ὅρια κατώτερα τῆς γενικῆς ὑπ' ἀριθ. 2|1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως Π 10131 σ. 1074.– Ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου· δέσμευσις ὑπὸ τούτων καὶ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ Ὀλ. 468 σ. 1380.– Νόμιμος μισθὸς θυρωροῦ, μὴ ὑφισταμένης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης διατάξεως· ἐφαρμογὴ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, Π 4844 σ. 324. Βλ. καὶ εἰς λέξεις ***Αὐτοκίνητα*** (παράγρ. 4), ***Γεωργικαὶ ἐργασίαι***, ***Ἐστιατόρια, Κλινικαί, Μηχανικοί - Μηχανοδηγοί, Ναυτικοί, Οἰκοδόμοι, Φαρμακοποιοί***

Συμβάσεις διεθνεῖς. Βλ. λ. ***Διεθνὲς Δίκαιον***.

Σύμβασις. Ἀρχὴ ἐλευθερίας συμβάσεων· προσδιορισμὸς παροχῆς κατ' ἄρθρα 371, 372 Α.Κ.· κῦρος συμβάσεως περὶ δικαιώματος ἐργοδότου πρὸς μονομερῆ μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 129.–Διὰ διαγωνισμοῦ· πότε τελειοῦται, Π 22317 σ. 212 – Ἀναγνωρίσεως χρέους κατ' ἄρθρον 873 Α.Κ., ΑΠ 54 σ. 284.– Ἀναγνωριστικὴ· συνέπειαι ἐνοχικὴ ἐκ ταύτης κατ' ἄρθρον 361 Α.Κ. ὑποχρεώσεως ἐκτελέσεως, ΑΠ 150 σ. 461 – Αὐτονομία κατ' ἄρθρον 25 Α.Κ. βουλήσεως συμβαλλομένων ὡς πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐφαρμοστέου δικαίου· περιορισμοί, Γν.Σ. σ. 316 –Μονομερὴς δικαιοπραξία διὰ πληρεξουσίου, Βλ. λ. ***Ἀντιπροσωπεία - οι***. – Ὑποβολὴ πληρεξουσιότητος εἰς τὸν τύπον τῆς δικαιοπραξίας εἰς ἣν ἀφορᾷ αὕτη, ΑΠ 70 σ. 321 – Ἀκύρωσις δηλώσεως βουλήσεως προκληθείσης δι' ἀπάτης κατ' ἄρθρα 147, 200, 288 Α.Κ., ΑΠ 40 σ. 350.– Ἡ ἔννομος σχέσις τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν συμβάσεως, ΝΖ σ. 569.– Ἑρμηνεία συμβάσεων, καθὼς καὶ πάσης δικαιοπρακτικῆς ἐνεργείας κατ' ἄρθρον 200 Α.Κ. βάσει καλῆς πίστεως καὶ συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 253 σ. 714.–Ἑρμηνεία ἔννοια ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ.· προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς ἢ ὑπαρξις ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν θέλησιν τῶν συμβληθέντων λόγῳ ἀοριστίας ἢ ἀτελειῶν τῶν δηλώσεών των καὶ ἡ ἐκ τούτου ἀνάγκη τῆς δι' ἑρμηνείας διευκρινήσεως τοῦ περιεχομένου καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς δικαιοπραξίας, ΑΠ 465 σ. 1374.– Ἔγγραφος τύπος δικαιοπραξίας κατ' ἄρθρον 160 Α.Κ. ὑπογραφὴ ἐκδότου, Π 13343 σ. 1122 –Εἰδικὴ συμφωνία διὰ συμψηφισμὸν ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν, πολυετίας πρὸς καταβαλλομένας μείζονας τῶν νομίμων ἀποδοχάς, ΑΠ 181 σ. 586, Π 43 σ. 84, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 83, 585 – Ἰσχυρισμὸς ἐκμεταλλεύσεως ἀνάγκης ἰατροῦ κατὰ συνομολόγησιν συμβάσεως περὶ ἀμοιβῆς κατωτέρας τῆς νομίμου, Π 430 σ. 35.–Μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ο.Α.Σ.Θ· ἰσχὺς ὡς νόμων, ΑΠ 275 σ. 713.– Δημοσίου καὶ Η.Ε.Μ.· ἰσχὺς ὡς νόμου, ΑΠ 290 σ. 781.–Μεταξὺ Δημοσίου καὶ Α. Ὠνάση περὶ ἀεροπορικῶν συγκοινωνιῶν ἰσχὺς ὡς νόμου, ΑΠ 483 σ. 1437. Βλ καὶ λ. ***Ἀκυρότης, Ἐνοχή, Καλὴ πίστις, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι.Η') καὶ τὰ λοιπὰ θέματα καὶ κατ' ἰδίαν συμβάσεις εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Συμβιβασμός Προυπόθεσις τοῦ κατ' ἄρθρον 871 Α.Κ. συμβιβασμοῦ ἡ μὴ ἐξαίρεσις τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας· θεώρησις ἄλλως τῆς συμβάσεως συμβιβασμοῦ ὡς μὴ γενομένης, ὡς ἐπίσης καὶ πάσης ἑτέρας συναφοῦς πράξεως ἐπ' αὐτῆς στηριζομένης ἢ ἁπλοῦν νομικὸν ἐπακολούθημα αὐτῆς ἀποτελούσης οἵα καὶ ἡ κατάργησις ἢ ἀποπεράτωσις δίκης· ἀκυρότης δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ περὶ λήψεως ἴσσονος ἀποζημιώσεως ταῦ νόμου 2112|1920· μὴ ἐπέλευσις οὕτω καταργήσεως τῆς δίκης καὶ ἀποσβέσεως τῆς ἀξιώσεως, ὡς μὴ ἀσκηθείσης ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198|1955, ΑΠ 492 σ. 78, ΑΠ 108 σ. 413, ΑΠ 250 σ. 771.–Ἀκυρότης παραιτήσεως καὶ διὰ πρακτικοῦ συμβιβασμοῦ ἀπὸ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 865 σ. 1072.

Συμβούλια. Βλ. λ. ***Ἀνώνυμος Ἑταιρεία, Ἐργατικὴ Ἑστία, Κατοικία Ἐργατική, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Νομιμοφροσύνη, Πειθαρχία, Σιδηρόδρομοι, Στράτευσις*** (παράγρ. Β'), ***Συνδικαλιστικὰ στελέχη, Σύνθεσις, Σωματεῖα, Τομεῖα, Τράπεζαι***.–Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς Συμβούλια ἢ Ἐπιτροπὰς· σχετικὰ θέματα. Βλ. λ. ***Ὑπάλληλοι δημόσιοι***. –Κοινωνικῆς Πολιτικῆς· προηγουμένη γνώμη δι' ἔγκρισιν Κανονισμῶν Ἐργασίας, Π 300 σ. 407.–Ὑπηρεσιακὰ· προσφυγὴ δημοσίου ὑπαλλήλου διὰ περικοπὴν μισθοῦ, ΑΠ 80 σ. 469. –Α.Σ.Δ.Υ. εἰδικὴ ἀπόφασις διὰ διορισμὸν ἄνευ διαγωνισμοῦ· ἔλεγχος Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΣΕ 482 σ. 480.–Ἀποζημίωσις διὰ μὴ διαβάθμισιν προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων· εὐθύνη Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατ' ἄρθρον 71 Α.Κ., Π 7820 σ. 1129.

Συμβούλιον Ἐπικρατείας Βλ. λ. ***Αἰτήσεις ἀκυρώσεως***.

Συμπεριφορά Ἀνάρμοστος ὡς λόγος ἀπολύσεως πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836|1951, ΣΕ 180 σ. 205.– Ἐπιβαλλομένη κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν συμβάσεως, ΝΖ σ. 569

Συμψηφισμός. Παραδεκτὴ ἡ ἔνστασις κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης· κρίσις ἐν τῇ διαδικασίᾳ ν. ΓΧΟΔ' ἐκ τῶν ἐνάντων, Π 18524 σ. 32. –Μὴ ἀναγκαῖον ἐπὶ ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ τὸ ἐκκαθαρισμένον τῆς δηλώσεως, ἐκτὸς ὅταν προτείνηται ἐν δίκῃ βραδέως ἢ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, Π 775 σ. 96.–Παραδεκτὴ πρότασις τὸ πρῶτον κατὰ τὴν ἐκκλητον δίκην, ἂν καὶ δὲν ἀποδεικνύηται παραχρῆμα, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἀποκρούει εἰδικῶς ταύτην, Π 775 σ. 96 –Πρὸς μισθὸν· ἀπαγόρευσις κατ' ἄρθρον 664 Α.Κ., ἂν οὗτος εἶναι ἀναγκαῖος πρὸς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, Π 775 σ. 96, Π 4131 σ. 841, Ἐγκ. σ. 989, Π 1886 σ. 854 – Ἐφαρμογὴ διατάξεων ἄρθρου 664 Α.Κ. καὶ ἐπὶ δώρων ἑορτῶν, Π 775 σ. 95, Π 4131 σ. 841.– Ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου εἰς ἀποζημίωσιν ν. 2112, μὴ ἀποτελοῦσαν μισθόν, Π 4131 σ. 841. Π 1886 σ. 854.– Πρὸς μισθὸν ἀπαιτήσεως ἐργοδότου διὰ δολίως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ προξενηθεῖσαν ζημίαν,

Π 18524 σ. 32, Π 775 σ. 96.— Απαιτήσεως Ταμείου Ασφαλίσεως Υποδηματεργατών κατά ησφαλισμένων αύτοῦ ἐκ δικαστικῶν ἐξόδων πρός τήν χορηγουμένην σύνταξιν, Γν. Σ. σ. 302.—Απαιτήσεων ησφαλισμένου ἐκ παροχῶν Ι.Κ.Α. πρός ὀφειλάς ταύτων ἐξ εἰσφορῶν, Ἔγκ. σ. 359.— Ασυμψήφιστον ἀποζημιώσεως δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί ὑπερωριακήν πρός τυχόν καταβαλλομένας μείζονας ἀποδοχάς· ὁμοίως τῶν ἐπιδομάτων, οἰκογενειακῶν καί πολυετίας, ἄνευ εἰδικῆς περί συμψηφισμοῦ συμφωνίας, ΑΠ 181 σ. 586 Βλ. καί Π 43 σ. 84 καί Εἰσαγ σ. 585, 83.—Ἀνάκλησις ἀποφάσεως Δ.Σ. Ταμείου διά μή ἀναγνώρισιν χρόνου ὡς συνταξίμου· συμψηφισμός καταβληθεισῶν εἰσφορῶν πρός ἀπληφορίας προσαυξήσεις συντάξεως, ΣΕ 675 σ. 614.—Περί μή κρατήσεως ἐξ ἀποδοχῶν μισθωτῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν, Ἔγκ σ. 989.—Κέρδους καί ζημίας προϋπόθεσις, Π 4482 σ. 100, ΑΠ 195 σ. 1060.— Ἀπαράδεκτον καταλογισμοῦ συντάξεως εἰς ἀποζημίωσιν ν. 551, Π 4482 σ. 100.—Περίπτωσις καταβολῆς ὑπό τρίτου ἐξ ἐλευθεριότητος πρός τόν ζημιωθέντα τοῦ ἄλλου ἤ μέρους τῆς ἀποζημιώσεως μή καταλογισμός εἰς ζημίαν, ΑΠ 195 σ. 1060.— Ἀλλαχοῦ κερδηθέντων εἰς ἀποδοχάς ὑπερημερίας. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* παράγρ. 7ι.—Δικαστικῆς δαπάνης. Βλ. λ. *Δικαστικά ἔξοδα*.

Συνδικαλιστικά στελέχη. 1. *Προστασία ἀ.ν. 1803]1951* Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν· ὁρισμοί ἀ.ν. 1803]1951· προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τούτου διατήρησις ἐπιχειρήσεως ἐν λειτουργίᾳ· ὕπαρξις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου· γνῶσις ἐργοδότου περί τῆς ἰδιότητος· νόμιμος ἐκλογή διοικήσεως τῆς ὀργανώσεως· καταγγελία ὑπό ἐργοδότου σχίσις ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀριθμός μελῶν ὀργανώσεως βάρος ἀποδείξεως ἀνεφάρμοστον ἐπί μελῶν προσωρινῆς διοικήσεως· μεταβολή προσώπου ἐργοδότου· διάλυσις κατά παράβασιν ἀκυρότης σχετική κατίσχυσις ἀ.ν. 516]1948 περί νομιμοφροσύνης· αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεων Ἐπιτροπῆς. ΝΖ σ. 364.—Εἰδικαί διατάξεις ἀ.ν. 1803]1951 περί προστασίας ἀπό ἀπολύσεως προέδρων ἤ γενικῶν γραμματέων ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων παράλληλος ἐφαρμογή σχετικῶν διατάξεων εἴτε Ἐργατικῆς Νομοθεσίας, εἴτε Λατικοῦ Δικαίου, ἐφ' ὅσον καί καθ' ἔσον δι' αὐτῶν δέν καθίστατοι δυσμενεστέρα ἡ θέσις τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν· ἀνάλογος ἐφαρμογή καί τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 2112]1920, ὡς συνεπληρώθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 3198]1955, τοῦ ἐργοδότου ὑποχρέου ἐν περιπτώσει διαπράξεως ὑπό τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἀξιοπαίνου πράξεως πρός ἐγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καί ζήτησιν ἐγκρίσεως τῆς ἀπολύσεως ὑπό τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς· συνέπεια παραλείψεως διατυπώσεων ἡ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως, ΑΠ 225 σ. 701.—Διαδικασία καί λόγοι ἀπολύσεως συνδικαλιστικῶν στελεχῶν· κρίσις Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς περί ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου· ἀδικαιολογήτος ἐνέργεια ἐπί θέματος ἀναγομένου καθαρῶς εἰς διευθυντικόν δικαίωμα ἐργοδότου· κρίσις Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς περί ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου ἀπολύσεως. Ἐπιτρ. ἀ.ν 1803]1951 σ. 960. Εἰσαγ. σ. 959 — Ἐφαρμογή ἀ.ν. 1803]1951 ἐπί ἀπολύσεως ὑπό ἐργοδότου καί οὐχί καί ἐπί οἰκειοθελοῦς ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἐξ ἧς ἡ λύσις τῆς συμβάσεως· σιωπηρά καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας· κρίσις Δικαστοῦ περί αὐτῆς· κριτήρια, ΑΠ 473 σ. 1383.

2. ***Προστασία ἀ.ν. 694]1937.*** Προστασία ἐκπροσώπων ἐργαζομένων εἰς Ὀργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 9 ἀ.ν. 694]1937 δικαιουμένη ἀπαζημίωσις ἐν περιπτώσει ἀνυπαιτίου ἀπολύσεως αὐτῶν· καθορισμός ἐπί τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεως καί οὐχί τῆς ἑκάστοτε ἀπό τῆς ἀπολύσεώς των μισθολογικῆς ἐξελίξεως τοῦ βαθμοῦ, τόν ὁποῖον εἶχον κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς των, ΑΠ 178 σ. 512.— Ἀπόλυσις ἐκπροσώπων ἐργαζομένων εἰς Ὀργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 9 ἀ.ν. 694]1937· ἀποζημίωσις τῶν ἄνευ ἀποχρώντος λόγου ἀπολυομένων· ὑποχρέωσις ἐργοδότου νά καταβάλῃ τοιαύτην ἀποζημίωσιν, ὥστε νά συμπληροῦται δι' αὐτῆς τό ποσόν τῶν μηνιαίων ἀπολαυῶν, τό ἀντιστοιχοῦν ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ ἀπαιτητοῦ μιᾶς ἑκάστης τούτων εἰς τόν βαθμόν, τόν ὁποῖον εἶχον οὗτοι κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς των, ΑΠ 359 σ. 846, ΑΠ 417 σ. 1242. —Ἔννοια ἄρθρου 9 § 2 ἀ.ν. 694]1937 περί ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων ἐκπροσώπων ἐργαζομένων παρ' Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· ἔννοια ὅρου «ἀπολαυαί»· συνυπολογισμός προσθέτων παροχῶν· ἐπιδόματα ἀσφαλιστρων, Ἰσολογισμοῦ· πρόσθετοι ἐνισχύσεις διά καύσιμα, ἀρνί Πάσχα, φόρος καταβαλλόμενος ὑπό ἐργοδότου, ΑΠ 417 σ. 1242. —Ἀπόλυσις ἐκπροσώπων ἡσφαλισμένων· προστατευτικαί ἀπό ἀπολύσεως διατάξεις ἀ.ν. 694]1937· ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἐνκύρου ἀπολύσεως ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198]1955· προϋπόθεσις ἀποζημιώσεως ἀ.ν. 694]1937 νά ἔχῃ ἀποφανθῇ περί τῆς ἀδικαιολογήτου ἀπολύσεως τό Τμῆμα Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· εἰς τίνας ἀναφέρεται ἡ προστασία, Π 4 σ. 915 — Προστασία ἐκπροσώπων ἐργαζομένων κατ' ἀ.ν. 694]1937· συνέπεια ἀδικαιολογήτου ἀπολύσεως· γνῶσις ἰδιότητος ὡς προϋπόθεσις προστασίας· ἐπιτρεπτή αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ΝΖ σ. 364.

3. ***Εἰδική σύνταξις Ι.Κ.Α.*** Δικαίωμα συντάξεως συνδικαλιστικῶν στελεχῶν κατ' ἄρθρον 51 § 1 ν δ. 2698]1953· προϋποθέσεις· ἡμέραι ἐργασίας· ἡλικία· ἐθνικαί ὑπηρεσίαι καί θέσις ἐπί πέντε τούλάχιστον ἔτη ὡς μελῶν Διοικήσεως Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἤ προέδρων ἤ γραμματέων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· ἰσχύς διατάξεως ἀπό 1.11.1953 καί ἀναφορά αὐτῆς εἰς πρόσωπα, συμπληρώσαντα τάς προϋποθέσεις πρό τῆς

Ισχυος της, μη επιτρεπομένης της καταβολής συντάξεως διά χρόνον προγενέστερον, ΣΕ 1658 σ. 1024.

"Αλλα θέματα. Διορισμός εκπροσώπων εργατικών οργανώσεων ως μελών διοικητικών και λοιπών συμβουλίων και επιτροπών αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας· έξουσία Υπουργού Εργασίας κατ' άρθρον 4 § 5 ν.δ. 3710|1957· έννοια ταύτου, ΣΕ 55 σ. 220, ΣΕ 60 σ. 223.— Συμμετοχή εις Διοικητικόν Συμβούλιον Ι.Κ.Α. και εκπροσώπων ησφαλισμένων όχι όμως και συνταξιούχων του Ι.Κ.Α., ΣΕ 55 σ. 220.—Σύνθεσις Διοικητικού Συμβουλίου Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας· διορισμός εκπροσώπων μισθωτών, ΣΕ 60 σ. 223 — Υπόδειξις διοριστέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου Εργατικής Εστίας ως εκπροσώπων των εργαζομένων υπό μόνης της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος, ΣΕ 1703 σ. 863.— Απολυσις λόγω συνδικαλιστικής δράσεως· κατάχρησις δικαιώματος, ΑΠ 341 σ. 836.—Ελλειψις καταχρήσεως δικαιώματος εν τη άσκήσει δικαιώματος εργοδότου προς μή αποδοχήν υπηρεσιών μισθωτού, συνδικαλιστικού στελέχους, λόγω μή περιορισμού συνδικαλιστικών ενεργειών εντός των ορίων της νομιμότητος και εκτροπής εις πράξεις βανδαλους κλπ.· απόρριψις αγωγής ερειδομένης επί του άρθρου 57 Α.Κ., Π 184 σ. 340 — Ασφάλισις εις Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Εκπροσώπων και Υπαλλήλων Εργατικών Επαγγελματικών Οργανώσεων έγκυρος ή διά της υπ' αριθ 29567|1959 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας τροποποιήσις καταστατικού, ΣΕ 1342 σ. 1023.

Ενεργατική. Βλ. λ. *Ενωσις.*

Ενεργεία. Βλ. λ. *Δήμοι - Κοινότητες.*

Ενεταιρισμοί. Ασφαλιστικοί συνεταιρισμοί αυτοτελώς εργαζομένων ή παρεχόντων εργασίαν προς μή σταθερόν εργοδότην ή προς πλείονας εργοδότας· προϋποθέσεις και διαδικασία εγγραφής· λόγος διαγραφής· ασφάλισις Ι.Κ.Α., Έγκ σ 1265.—Υπαγωγή εις ασφάλισιν Ι.Κ.Α. διευθυντών κλπ εταιρειών ή συνεταιρισμών, Ε 391 σ. 161.—Σύμβασις εργασίας προσωπικού Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων· εφαρμογή εθνικής ομοιοεπαγγελματικής σ.σ.ε. 24.9.1958· παροχή προσαυξήσεως 10 ο|ο επί μισθού υπαλλήλων και μέχρι πέντε διαδοχικών προσαυξήσεων λόγω παραμονής των επί τριετίαν εις τον αυτόν βαθμόν, έλλειψει είτε τυπικών ή ουσιαστικών προσόντων προς προαγωγήν, είτε κενής οργανικής θέσεως· μόνος περιορισμός ότι ο υπάλληλος δέν έκρίθη ατάσιμος δι' ειδικής αποφάσεως της οικείας οργανώσεως· δυσμενής περί της υπηρεσίας έκθεσις ή γνώμη προϊσταμένων· μή εξομοίωσις προς ειδικήν απόφασιν, ΑΠ 39 σ. 351. —Εφαρμογή ά.ν. 516|1948 περί νομιμοφροσύνης και διά πρόσληψιν επί συμβάσει υπαλλήλων συνεταιριστικών οργανώσεων, ΑΠ 13 σ. 210.—Εννοια όρου «συνεταιριστικαί οργανώσεις» του άρθρου 1 ά.ν. 516|1948 περί νομιμοφροσύνης· νοούνται και τα Κ.Τ.Ε.Λ., Π 5 σ. 658.—Ιδρυσις Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων· ειδική διά του Ιδρυτικού νόμου εξουσιοδότησις εκτάσεως εξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 719 σ. 736.

Σύνδεσις. Πρωτοβαθμίων Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων, ΑΠ 14 σ. 139—Δευτεροβαθμίων Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων· υποχρεωτικός διορισμός αντιπροσώπου Υπουργείου Συντονισμού· συνέπεια παραλείψεως διορισμού ή προσκλήσεως αυτού· παράνομος σύνθεσις· ακυρότης αποφάσεων αυτών και Υπουργών περί εγκρίσεως, ΣΕ 384 σ. 353.— Πρωτοδικειακής Επιτροπής άρθρου 7 ά.ν. 244|1936, ΣΕ 180 σ. 205.—Επιτροπών χορηγήσεως επαγγελματικών βιβλιαρίων, ΣΕ 1824 σ. 42 —Συλλογικών οργάνων διοικήσεως· κατοΰσα αρχή εν τω διοικητικώ δικαίω· κλήσις πάντων των μελών τακτικών και αναπληρωματικών· συνέπειαι παραλείψεως, ΣΕ 2083 σ. 45, ΣΕ 1133 σ 922.—Διοικητικών Συμβουλίων Οργανισμών και Επιτροπών κατ' άρθρον 4 § 5 ν.δ. 3710|1957· έννοια τούτου έξουσία Υπουργού Εργασίας, ΣΕ 1982 σ. 41, ΣΕ 1922 σ. 43, ΣΕ 55 σ. 220, ΣΕ 61 σ 222, ΣΕ 60 σ. 223.—Συμβουλίων προστασίας απολυομένων εκ του στρατού· συμμετοχή εις το εν Θεσσαλονίκη και αντιπροσώπου Εθνικού Οργανισμού Πολεμιστών ν. 751· παράνομος διορισμός αντιπροσώπου άλλου σωματείου, ΣΕ 1347 σ. 792.

Συνομοσπονδία Εργατών. Υπόδειξις διοριστέων ως εκπροσώπων των εργαζομένων εις Διοικητικόν Συμβούλιον της Εργατικής Εστίας, ΣΕ 1103 σ. 863.

Σύνταγμα. Αρχή ισότητος κατ' άρθρον 3 Συντάγματος· έννοια αύτης· κανών ομοιομόρφου μεταχειρίσεως Ελλήνων υπό του νομοθέτου υπό τας αυτάς ή ομοίας συνθήκας, ΣΕ 1258 σ. 276, Ε 16 σ. 967, Π 4098 σ. 970.—Θέσπισις δι' άρθρου 3 Συντάγματος θεμελιώδους κανόνος, δεσμευτικού διά τον νομοθέτην και αποκλείοντος δημιουργίαν ανισοτήτων, ανεπιδέκτων δικαιολογήσεως και αντικειμένων εις το κοινόν περί δικαίου αίσθημα, ΣΕ 751 σ. 483. — Αρχή άρθρου 3 Συντάγματος· Ισότης Ελλήνων έναντι του νόμου· αντισυνταγματική ή διάταξις άρθρου 26 ν. δ. 3083|1954 περί κρατήσεως εκ των εισπράξεων ελευθέρων φορτοεκφορτωτών υπέρ των μονίμων, Ε 16 σ. 967.—Απαραβίαστον προσωπικής ελευθερίας κατ' άρθρον 4 Συντάγματος· περιλαμβάνει και την ελευθερίαν της εργασίας, ΣΕ 1258 σ. 276, Π 4098 σ. 970 — Συνταγματική προστασία ελευθερίας εργασίας· αντίθετος προς αρχάς ελευθερίας εργασίας και ισότητος ή μονοπώλησις φορτοεκφορτωτικών εργασιών υπέρ σωματειακώς οργανωμένων φορτοεκφορτωτών κατ' αποκλεισμόν των ιδίων εκάστης επιχειρήσεως εργατών και δή εν τη περιοχή των επαγγελματικών αυτών χώρων και εγκαταστάσεων αντισυνταγματικότης ν. 1254|1949, ΣΕ 866 σ. 509.—Δυνατή θέσπισις διακρίσεων χάριν γενικωτέρου συμφέροντος, Ε 16 σ. 967, ΣΕ 751 σ. 483.—Δυνατοί εκ του Συντάγματος περιορισμοί ελευθερίας επαγγέλματος, οριζόμε-

νοι γενικῶς κατὰ τρόπον ἀντικειμενικὸν καὶ δεδικαιολογημένοι ἐξ ἀποχρώντων λόγων δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος, ΣΕ 1258 σ. 276.—Δυνατὴ ἐκ τοῦ Συντάγματος ἡ θέσπισις περιορισμῶν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἐξ ἀντικειμένου καὶ κατ' ἴσην δι' ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας μεταχείρισιν, ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλουσι συνταγματικῶς κατοχυρωμένα δικαιώματα καὶ ἐπιβάλλονται ἐκ λόγων δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος· κρίσις περὶ τούτων ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ δικαστοῦ ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῆς συνταγματικότητος τῶν νόμων, Π 4098 σ. 970. — Δυνατὴ ἡ ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας κατάργησις ἢ καὶ ἀναστολὴ κτηθέντος δικαιώματος συντάξεως, μὴ συνταγματικῶς προστατευομένου δικαιώματος· συνταγματικὴ καὶ ἔγκυρος ἡ διάταξις ἄρθρου 5 § 5 ἐδ. 3 ἀ. ν. 1846]1951, ΣΕ 1 σ. 225. — Συνταγματικότης ν.δ. 2963]1954 ὁρίσαντος μεταξὺ τῶν προϋποθέσεων διὰ παροχὴν ἐργατικῆς κατοικίας καὶ τὰ ἐθνικὰ φρονήματα, ΣΕ 751 σ. 483.—Συνταγματικότης διατάξεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως 7]1958 περὶ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως ἐργατῶν ἐκδορασφαγέων ἐκ μελῶν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, Π 4098 σ. 970.—Συνταγματικὴ ἐλευθερία τῆς Παιδείας ἐν Ἑλλάδι· εὐχέρεια ἐξ ἄρθρου 16 Συντάγματος ἱδρύσεως ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἐξασφαλιζομένης τῆς ἐλευθερίας ἱδρύσεως, διοικήσεως καὶ λειτουργίας αὐτῶν, ΣΕ 1258 σ. 276.—Συνταγματικότης ν. δ. 3855]1958 περὶ τρόπου διορισμοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ΣΕ 1258 σ. 276.—Περιορισμὸς ἀπολαυῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἐκ τοῦ ἄρθρου 102 § 3 Συντάγματος· ἀπαγορευτικὴ διάταξις· χαρακτὴρ αὐτῆς ὡς ἐπιτακτικοῦ δημοσίου δικαίου καὶ οὐχὶ συνταγματικοῦ περιορισμοῦ τοῦ νομοθέτου· σκοπὸς τῆς διατάξεως· πειθαρχικὴ καὶ ποινικὴ εὐθύνη δημοσίου ὑπαλλήλου· ὑπαγωγὴ ἐξόδων κινήσεως εἰς ἔννοιαν ἀποδοχῶν· παράλειψις ὑπὸ δημοσίου ὑπαλλήλου ὑπευθύνου δηλώσεως, Συμβ.Πλημ. 804 σ. 1085, πρβλ.Γν.Σ. σ. 1101.—Ἐπιβαλλομένη αἰτιολογία ἀποφάσεως Ποινικοῦ Δικαστηρίου κατ' ἄρθρ. 93 Συντάγματος καὶ 139 Κ.Π.Δ., ΑΠ 350 σ. 1450. — Ἔρεισμα ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἄρθρα 13 καὶ 3 Συντάγματος, ΝΖ σ. 8 — Συνταγματικὴ ἡ ρητὴ καὶ εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις, ΣΕ 23 σ. 196.—Ἀνίσχυρος λόγῳ τῆς γενικότητος καὶ εὐρύτητος αὐτῆς ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 59 § 1 ἀ. ν. 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀ. ν. 694]1937 καὶ ἐκ τοῦ ν. 2520]1953 ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων· ἀντίθεσις ταύτης πρὸς ἀρχὴν διακρίσεως ἐξουσιῶν· ἀκυρότης Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης βάσει αὐτῆς, ΣΕ 23 σ. 196, ΣΕ 2361 σ. 163, ΣΕ 687 σ. 532, ΣΕ 719 σ. 736, ΣΕ 714 σ. 737, ΣΕ 1793 σ. 1018, ΣΕ 1342 σ. 1023, ΣΕ 1751 σ. 1139, Contra: ΑΠ 228 σ. 665.—Ὁμοίως ἡ ἐκ τοῦ ν. δ. 1392]1949, ΣΕ 714 σ. 737. — Ἀνεπηρέαστον κύρους πράξεως, ἐὰν ἄλλαι διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας παρέχουν ἔρεισμα εἰς αὐτήν, ΣΕ 719 σ. 736. — Παροχὴ δι' ἰδρυτικοῦ νόμου Ταμείου εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς Ὑπουργὸν Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ διαδικασίαν ἄρθρου 59 ἀ. ν. 11.11.1935 καταστατικῶν διατάξεων· κῦρος ἐξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 23 σ. 196, ΣΕ 719 σ. 736, ΣΕ 1342 σ. 1023, ΣΕ 1751 σ. 1139. — Συνταγματικότης διατάξεως ἄρθρου 14 § 2 ἐδ. 3 ν. δ. 2510]1953 ὁριζούσης ἔννοιαν ἐργοδότου δι' εἰσφορὰς ὑπὲρ Ἐργατικῆς Ἑστίας, ΑΠ 51 σ. 272.

Συντάκται. Βλ. λ. *Τύποι*.

Συντάξεις - Συνταξιοῦχοι. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Παραγραφή, Σιδηρόδρομοι, Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, Ταμεῖα*.—Καταβολὴ δώρου παρελθόντων ἐτῶν εἰς ἐργαζομένους συνταξιούχους καὶ παραγραφὴ αὐτῶν, Ἐγκ. σ. 51. —Ἀναπροσαρμογὴ συντάξεων κατὰ τὴν διά ν. 19]1944 ἐξουσιοδότησιν· ἔννοια ταύτης, ΑΠ 55 σ. 286.—Συμψηφισμὸς συντάξεων, Γν.Σ. σ. 302. —Τρόπος ὑπολογισμοῦ ὁρίου συντάξεως καὶ μισθοῦ συνταξιούχων ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α., ὑπηρετούντων εἰς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ἢ Τράπεζαν, Ἐγκ. σ. 872.—Ἁρμοδιότης Α' Τμήματος Συμβουλίου Ἐπικρατείας δι' ἐκδίκασιν αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατὰ πράξεων συνταξιοδοτήσεως, ΣΕ 1128 σ. 922.—Ἀκυρότης ὅρων διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ παροχῆς εὐεργετημάτων εἰς τοὺς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καθιστωμένους συνταξιούχους περιπτώσεως ὑπ' ἀριθ. 6]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Θεσσαλονίκης, Π 2081 σ. 952.—Δικηγορικαὶ ἀμοιβαὶ δι' ἐγχωρήσεως μέρους συντάξεως, Γν.Σ. σ. 1097.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 85 ἀ.ν. 1854 1951 περὶ ἀπονομῆς στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν συντάξεων καὶ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, Ἐγκ. σ. 544, Γν. Σ. σ. 544. — Δικαίωμα συντάξεως συνδικαλιστικῶν στελεχῶν κατ' ἄρθρ. 51 § 1 ν. δ. 2698]1953· προϋποθέσεις, ΣΕ 1658 σ. 1024. —Ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀποχωρήσεως μετὰ συμπλήρωσιν προϋποθέσεων συντάξεως γήρατος, Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. II. Ζ'). — Ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν παροχῶν, ΣΕ 1 σ. 225, Ἐγκ. σ. 928, ΣΕ 675 σ. 614. — Αἴτησις ἐπιστροφῆς ποσοῦ ἀχρεωστήτως καταβληθέντος εἰς Ταμεῖον δι' εἰσφορὰς μὴ ὀφειλομένας· ἁρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων· ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως, ΣΕ 926 σ. 869, ΣΕ 1209 σ. 924. — Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ προσβληθέντος δικαιώματος συντάξεως, ΑΠ 55 σ. 285, ΑΠ 519 σ. 157, ΑΠ 283 σ. 799.—Δικαιοδοσία πολιτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀσφαλιστικῆς σχέσεως· πότε ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ· ἀγωγὴ περὶ ἀναγνωρίσεως ἀπολήψεως συντάξεως παρὰ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ΑΠ 244 σ. 717.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ συνταξιούχου Ι.Κ.Α.· ἀναστολὴ συντάξεως. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις* (παράγρ. 5γ).—Ἀξίωσις συνταξιούχου κατὰ Ι.Κ.Α.· νομιμοποίησις κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ οὐχὶ κατὰ Ὑποκαταστήματος, Π 5843 σ. 1205.

Συντρέχον πταῖσμα. Βλ. λ. *Ἀποζημίωσις*.

Σχέσις ἐργασίας. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις*.

Σχολαί. Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Ἑλληνικῆς Χειρο-

τεχνίας· ἀρχιτέκτονες, ζωγράφοι Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν, οἰκονομολόγοι Ἀνωτάτης Σχολῆς Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, ὑφανταὶ Ἀνωτέρων καὶ Μέσων Σχολῶν Ἐξωτερικοῦ· νόμιμος μισθός, Γνμδ. νμθ. σ. 363.—Περίπτωσις παρακολουθήσεως ὑπὸ μαθητοῦ Ραδιοτεχνικῆς Σχολῆς, τῇ παρακλήσει αὐτοῦ, τῆς ἐργασίας ραδιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων ἐπιχειρήσεως πρὸς συμπλήρωσιν καὶ ἐπέκτασιν ἐπαγγελματικῶν γνώσεων· χαρακτὴρ σχέσεως, Π 23085 σ. 518, πρβλ. ΝΖ σ. 505.—Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. μισθωτῶν Δημοσίων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν ν.δ. 3971]1959 κατὰ χρόνον πρακτικῆς ἀσκήσεως, Ἔγκ. σ. 1030, Ἔγκ. σ. 1284. Βλ. καὶ λ. ***Ἐκπαίδευτήρια***.

ωματεία. Σύστασις καὶ λειτουργία σωματείου ὡς νομικοῦ προσώπου· ἔγκρισις παρανόμου καταστατικοῦ ὑπὸ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου καὶ συνέπειαι· ἔννοια καὶ συνέπειαι κρατικῆς ἐποπτείας ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, Γνμδ. νμθ, σ. 1233.—Τριτανακοπὴ κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδικείου περὶ ἀναγνωρίσεως σωματείου· δεδικασμένον ἐκ τῶν κατ' ἄρθρον 81 Α.Κ. ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, Π 396 σ. 596.—Ἄσκησις ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδικείου περὶ ἀναγνωρίσεως σωματείου ὑπὸ ἐποπτεύοντος μὴ ἐργατικὰ σωματεῖα Νομάρχου, Ε 448 σ. 654.—Ἐπιτρεπτὴ συνύπαρξις καὶ δὴ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει πλειόνων τοῦ ἑνὸς σωματείων ἐχόντων τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ μόνον ἐὰν ἐκ τῆς συνυπάρξεως δὲν ἐπέρχηται σύγχυσις περὶ τὴν εὔρυθμον λειτουργίαν αὐτῶν· προστασία ἐπωνυμίας σωματείου κατὰ τὰς περὶ προστασίας ὀνόματος ἰσχυούσας διατάξεις· δολία παραποίησις ἐπωνυμίας ὑφισταμένου σωματείου ὑπὸ ἄλλου· ἀνεπίτρεπτος ἡ δικαστικὴ ἀναγνώρισις τοῦ δευτέρου, Ε 448 σ. 655.—Ἔλλειψις τῶν πρὸς διοίκησιν νομικοῦ προσώπου ἀπαιτουμένων προσώπων ἢ σύγκρουσις συμφερόντων τούτων πρὸς τὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου· διορισμός, κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ., ὑπὸ Προέδρου Πρωτοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, προσωρινῆς διοικήσεως· ἔννοια ἐλλείψεως διοικήσεως· διάρκεια θητείας διοικητικοῦ συμβουλίου σωματείου, Π 17439 σ. 277.—Διάλυσις δι' ἀποφάσεως Πρωτοδικείου σωματείου κατ' ἄρθρον 105 Α.Κ. ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐνεκα μακρᾶς ἀδρανείας του συνάγεται ἐγκατάλειψις τοῦ σκοποῦ του τῇ αἰτήσει Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς· ἔλλειψις δικαιώματος ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως Πρωτοδικείου τοῦ μὴ κληθέντος ἵνα παραστῇ, οὔτε παραστάντος σωματείου κατ' ἄρθρον 730 Πολ. Δικ. ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 741· δικαίωμα τριτανακοπῆς, Ε 971 σ. 594.—Ἔλλειψις ἐν καταστατικῷ διατάξεων περὶ τοὐπου καὶ χρόνου γνωστοποιήσεως προσκλήσεως διὰ σύγκλησιν γενικῆς συνελεύσεως· τήρησις ἐν τούτῳ τῶν ἀρχῶν καλῆς πίστεως καὶ ἐπιτοπίων συνηθειῶν· μὴ ἐκλογὴ ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὁριζομένης προθεσμίας· δυνατὴ ἐν τούτοις ἡ ἐκλογὴ αὐτῆς μεταγενεστέρως, Π 63 σ. 969.—Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου· ἁρμοδιότης Προέδρου Πρωτοδικῶν· διαδικασία ἄρθρων 634 ἐπ. Πολ. Δικ., Π 63 σ. 969.—Νομιμοποίησις σωματείων ἐνώπιον Σ.τ.Ε. διὰ παρεμβάσιν· ἔλλειψις τοιαύτης ἐν μὴ καταθέσει ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου περὶ ἀσκήσεως τῆς παρεμβάσεως, ΣΕ 2208 σ. 135.—Δυνατὴ ἀγωγὴ ἀλληλοβοηθητικοῦ ἢ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ μέλους αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς του κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· δυνατὴ ἐπίσης ἀγωγὴ μέλους κατὰ σωματείου ἕνεκεν ἀξιώσεως αὐτοῦ περὶ χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς οἱασδήποτε φύσεως, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως του, πηγαζούσης ἐξ ἀθεμίτων πράξεων τῶν ἐκπροσωπούντων τὸ σωματεῖον· ἀξίωσις φορτοεκφορτωτοῦ κατὰ σωματείου φορτοεκφορτωτῶν διὰ ζημίαν λόγῳ παρεμποδίσεως ἐργασίας του ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων αὐτοῦ, Π 1358 σ. 656.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀσκήσεως ἀγωγῆς πρὸς προστασίαν τοῦ εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν ἀνήκοντος καὶ προβληθέντος δικαιώματος, Π 22205 σ. 343.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 3 § 2 τοῦ νόμου 3239]1955 ἐπὶ προσβολῆς δικαιωμάτων μελῶν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, προκυπτόντων οὐχὶ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 22205 σ. 343.—Ἀνομιμοποίητον σωματείου φορτοεκφορτωτῶν πρὸς διεκδίκησιν δι' ἀγωγῆς ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ δικαιωμάτων τῶν μελῶν αὐτοῦ κατὰ ἐργοδότου, μὴ χρησιμοποιήσαντος παρὰ τὸ ν.δ. 1254]1949 τὰ ἐφωδιασμένα δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου μέλη αὐτοῦ πρὸς ἐνέργειαν τῶν φορτοεκφορτώσεων, Π 22205 σ. 343.—Ἐνεργητικὴ νομιμοποίησις σωματείου ἐκδορασφαγέων διὰ τὴν εἰσπραξιν ἐργατικῶν δικαιωμάτων, Π 4098 σ. 970.—Μονοπώλησις φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ὑπὲρ σωματειακῶς ὠργανωμένων· ἀντίθεσις πρὸς συνταγματικὴν προστασίαν ἐλευθερίας ἐργασίας καὶ ἰσότητα, ΣΕ 866 σ. 509.—Ὀργανώσεις· συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας· δέσμευσις ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἔκτασις κλπ. Βλ.λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας***.—Προστασία προέδρων καὶ γενικῶν γραμματέων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μισθωτῶν ἀπὸ ἐλευθέρας ἀπολύσεως ἀ.ν. 1803]1951 κλπ. Βλ. λ. ***Συνδικαλιστικὰ στελέχη***.—Συνεργατικὴ Ἕνωσις Συντακτῶν καὶ Τυπογράφων πρὸς ἔκδοσιν ἐφημερίδος· φύσις σχέσεως· κῦρος ἀπὸ ἀπόψεως τηρήσεως τῶν περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων καὶ περὶ ὑγιεινῆς τῶν τυπογραφείων κειμένων διατάξεων, Γν. Σ. σ. 492.—Παράνομος ἀπόφασις Νομάρχου Θεσσαλονίκης περὶ διορισμοῦ ἀντιπροσώπου διὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἐξ ἄλλου σωματείου, μὴ ἐχοντος ἀναγνωρισθῆ ὡς παραρτήματος τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Πολεμιστῶν Νόμου 751, οὐδὲ ἐξουσιοδοτημένου παρ' αὐτοῦ, ΣΕ 1347 σ. 792.

Τ

Ταβέρναι Κοσμικαί· τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 228.– Νόμιμοι ἀποδοχαί μαγείρων, λαντζέρηδων, Ἔγγρ. σ. 1038.

Τ.Α.Ε. Βλ. λ. *Δερεπορία*.

Ταμεῖα. *Ι. Γενικά.* Χρονικά ὅρια ἐφαρμογῆς νεωτέρων καταστατικῶν ὁρισμῶν, ΣΕ 139 σ. 295.—Ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διά τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων· ἀκυρότης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρου 59 § 1 ά.ν. 11.11.1935, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ά.ν. 694]1937, λόγῳ τῆς γενικότητος καί εὐρύτητος αὐτῆς· ὁμοίως ἡ ἐκ τοῦ ν. 2520]1953, ΣΕ 2361 σ. 163, ΣΕ 23 σ. 196, ΣΕ 687 σ. 532, ΣΕ 719 σ. 736, ΣΕ 714 σ. 737, ΣΕ 1793 σ. 1018, ΣΕ 1342 σ. 1023, ΣΕ 1751 σ. 1137.—Contra: Ἰσχυρά ἡ ἀνω. ἐξουσιοδότησις, ΑΠ 228 σ. 664.—.., ἀνεπηρέαστον κύρους πράξεως ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐάν ἄλλαι διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας παρέχουν ἔρεισμα εἰς ταύτην, ΣΕ 719 σ. 736. Παροχή δι' ἱδρυτικοῦ νόμου εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρός Ὑπουργόν Ἐργασίας διά τροποποίησιν ὑπ' αὐτοῦ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 ά.ν. 11.11.1935 καταστατικῶν ἢ ὀργανικῶν διατάξεων· κῦρος ἐξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 23 σ. 196, ΣΕ 1342 σ. 1023, ΣΕ 1751 σ. 1139.—Ἔννοια τῆς διά τοῦ ἄρθρου 6 § 2 Κωδ. ν. 2868]1922 παρασχεθείσης ἁρμοδιότητος εἰς Ὑπουργόν Ἐργασίας· μόνον ἐγκρίσεως τῆς περί τροποποιήσεως καταστατικοῦ ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καί οὐχί τροποποιήσεως, ΣΕ 23 σ. 196.—Ἐπίλυσις ἀμφισβητήσεων περί ὑπαγωγῆς ἢ μή εἰς ἐπικουρικήν ἀσφάλισιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ἔννοια ά.ν. 694]1937· ἔκτασις ἁρμοδιότητος, ΣΕ 2116 σ. 1454.—Ἀσφάλισις δικηγόρων ἢ ἐπί συμβάσει δικαστικῶν συμβούλων νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ τραπεζῶν παρά τοῖς διά τό προσωπικόν αὐτῶν Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 21 ν.δ. 3790]1957. Βλ. λ. *Δικηγόροι*.—Συντέλεσις ἀσφαλίσεως δσάκις εἶναι ὑποχρεωτική διά μόνης τῆς συνδρομῆς τῶν πρός τοῦτο νομίμων προϋποθέσεων, μή προσαπαιτουμένης ἐγγραφῆς εἰς τό μητρῶον ἢ καταβολῆς εἰσφορῶν· πρᾶξις Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ περί ἐγγραφῆς· ἐπιβεβαιωτικός χαρακτήρ ταύτης καί οὐχί συστατικός τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, Γν.Σ. σ. 1144.—Δικαίωμα καί ὑποχρέωσις, ἀπορρέοντα ἐκ τοῦ νόμου διά τόν ἀσφαλιστέον καί τόν ἀσφαλιστικόν φορέα, ἡ ὑπαγωγή εἰς τήν ὑποχρεωτικήν ἀσφάλισιν· προϋποθέσεις ἵνα κατοστῇ ἐνεργός ὁ ἀτομικός ἀσφαλιστικός δεσμός· ἐγγραφή· διακανονισμός εἰσφορῶν· οὐ δικαίωμα μέλους οἰκογενείας ἡσφαλισμένου ὅπως τύχῃ αὐτό τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἐπί τῷ ἐκ τῶν ὑστέρων διακανονισμῷ τῶν εἰσφορῶν, ΣΕ 1411 σ. 1091.—Προϋποθέσεις ἀπολείψεως ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ὑπό κατά νόμον ὑπαγομένου εἰς τήν ἀσφάλισιν· ἐγγραφή καταβολή εἰσφορῶν κλπ., ΣΕ 1669 σ. 923, ΣΕ 1411 σ. 1091.—Ἐπιτρεπτόν καταργήσεως ἢ διαστολῆς ὑπό νομοθετικῆς ἐξουσίας κτηθέντος δικαιώματος συντάξεως, ΣΕ 1 σ. 225.—Ἀνάκλησις νομίμων διοικητικῶν πράξεων ἀπονομῆς συντάξεως, Γν.Σ. σ. 825.—Ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν παροχῶν· προϋποθέσεις, ΣΕ 1 σ. 225, ΣΕ 675 σ. 614, Ἔγκ. σ. 928.—Ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἡσφαλισμένου μετά πάροδον μακροῦ χρόνου· πότε ἀντίθετος πρός ἀρχάς εὐρύθμου καί χρηστῆς διοικήσεως, ΣΕ 271 σ. 355, ΣΕ 552 σ. 484.—Κρατοῦσα ἐν τῷ ἀσφαλιστικῷ δικαίῳ ἀρχή, καθ' ἣν ἡ δυνατότης ἀναγνωρίσεως καί ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας ἀποτελεῖ εὐχέρειαν, θεσπιζομένην ὑπό τοῦ ἡσφαλισμένου· ἄσκησις αὐτῆς ἀποκλειστικῶς κατ' ἰδίαν ἡσφαλισμένου βούλησιν, ΣΕ 207 σ. 293.—Ἐπικουρική ἀσφάλισις εἰς πλείονα Ταμεῖα· Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως· ἔννοια ἄρθρου 2 § 1 ά.ν. 580]1945· εἰς ποίαν ὑποχρεωτική ἡ ἀσφάλισις· ἐπιλογή ἐνδιαφερομένου· προαιρετική ἀσφάλισις ἐναντί τῶν λοιπῶν· ἔννοια ταύτης, ΣΕ 1980 σ. 1386.—Αἱ πλέον λάχιστα παροχαί τῶν Εἰδικῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, ΝΖ σ. 257.—Ἔννοια ἄρθρου 5 § 1 ά.ν. 1846]1951· ὑποχρέωσις Εἰδικῶν Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως πρός παροχήν ἀσφαλιστικῆς προστασίας ἰσοδυνάμου τοιαύτης πρός τήν ἐκάστοτε ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένην, τόσον τῶν ἀσκούντων ἀσφάλισιν συντάξεων, ὅσον καί τῶν ἀσκούντων ἀσφάλισιν ἀσθενείας, ΣΕ 2348 σ. 266.—Συμψηφισμός συντάξεων, Γν. Σ. σ. 302.—Ἀναγνωριστική ἀγωγή ἐπί σχέσεων δημοσίου (ἀσφαλιστικοῦ) δικαίου καί ἀρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, Π 12077 σ. 289, ΑΠ 244 σ. 717.—Ἀγωγή περί ἀναγνωρίσεως ἀπολήψεως συντάξεως παρά Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ΑΠ 244 σ. 717.—Συγκρότησις Διοικητικῶν καί λοιπῶν Συμβουλίων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς· ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρ. 4 ν.δ. 3710]1957· ἔννοια τούτου, ΣΕ 1982 σ. 41.—Συμμετοχή δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς Διοικητικόν Συμβούλιον Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ· ἔννοια διαριστέων ὑπαλλήλων, ΣΕ 1922 σ. 41.—Παραδεκτή ἄσκησις αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατά πράξεως περί χορηγήσεως συντάξεως, ΣΕ 2348 σ. 266.—Ἁρμοδιότης κατά ν.δ. 3830]1958 τοῦ Α' Τμήματος Συμβουλίου Ἐπικρατείας δι' ἐκδίκασιν αἰτήσεων ἀκυρώσεως, στρεφομένων κατά πάσης γενικῆς πράξεως, συναπτομένης πρός τήν ἀσφαλιστικήν σχέσιν καί ἀναφερομένης εἰς οἱονδήποτε σχετικόν θέμα· ἔκτασις περιπτώσεις, ΣΕ 1128 σ. 922.—Ἀγωγή ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἀδικοπραξίας ὀργάνου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ΑΠ 477 σ. 532, ΑΠ 11 σ. 537.—Ἀπαγόρευσις ἀσφαλίσεως παρά τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων ἡσφαλισμένων εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως, ΣΕ 928 σ. 798, Ε 391 σ. 161.—Σχέσεις Ἰατρῶν πρός Ὀργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Βλ. λ. *Ἰατροί*.—Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς συντάξιμος. Βλ. λ. *Στρατιωτική ὑπηρεσία*.—Προστασία ἐκπροσώπων ἡσφαλισμένων εἰς Ὀργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Βλ. λ. *Συνδικαλιστική στελέχη*.—Νόμιμος μετά κατάργησιν θέσεως ὁ

πόλυσις πλειστοῦ τοποθετηθέντος παρ' Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ, Γν. Σ. σ. 1472.

2. *Διαδοχική ἀσφάλισις συγχώνευσις.* Διαδοχική ἀσφάλισις εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν συντάξεως ἡ βοηθήματος τύπου συντάξεως Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμός· ἔννοια ἄρθρου 51 § 1 ά.ν. 1846]1951· συνυπολογισμὸς ἡμερῶν ἐργασίας πραγματι πραγματοποιηθεισῶν ἐν ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ τελευταίου· μὴ ἀναγκαῖος ὅπως ἡ παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ἐν κυρίᾳ ἀσφαλίσει ὑπηρεσία ἀναγνωρίζηται ἐπὶ πλέον ὡς συντάξιμος ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ΑΠ 519 σ. 157, Σημ. σ. 63, Γν.Σ. σ. 236, ΣΕ 722 σ. 733, Γν.Σ. σ. 1035.—Τρόπος βεβαιώσεως τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως εἰς ἕκαστον Ὀργανισμόν, εἰς οὓς προηγουμένως ὑπήγετο ὁ αἰτούμενος τὴν σύνταξιν, ΣΕ 537 σ. 485.—Συνυπολογισμὸς χρόνου ἀσφαλίσεως εἰς Ι.Κ.Α. εἰς ἄλλο Ταμεῖον κατ' ἄρθρον 51 § 1 ά.ν. 1846]1951 ὑπὸ προυπόθεσιν νὰ μὴ εἶναι οἱ μισθωτοὶ ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ τελευταῖον Ταμεῖον, ΣΕ 544 σ. 608.—Ἐὰν οἱ ἐπὶ τῇ βάσει ἄρθρου 51 ά.ν. 1846]1951 συνταξιοδοτούμενοι θεωροῦνται συνταξιοῦχοι τοῦ ἀπομένοντος τὴν σύνταξιν Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ καταβάλλοντος ταύτην τοιούτου, Γν.Σ. σ. 236.—Ἐπίλυσις ἀμφιβητήσεων καὶ διαφορῶν δημοσίου δικαίου προκυπτουσῶν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν περὶ μεταβολῆς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως διατάξεων ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 51 § 5 ά.ν. 1846]1951 ἔννοια διατάξεως· οὐ καθιέρωσις διοικητικῆς δικαιοδοσίας, ἀποκλειούσης προσφυγὴν εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἐν περιπτώσει προσβολῆς ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 519 σ. 157.—Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν συνταξιούχων τῶν συγχωνευομένων εἰς αὐτὸ Εἰδικῶν Ταμείων· ἔννοια ἄρθρου 56 § 4 ά.ν. 1846]1951, ΑΠ 127 σ. 488, Ἔγκ. σ. 358, Π 5024 σ. 607, ΑΠ 356 σ. 980.—Καταβλητέα συνταξις εἰς λαμβάνοντας δύο συντάξεις κατὰ χρόνου συγχωνεύσεως Ταμείου τινὸς εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 616.

3. *Εἰσφοραί.* Ἀπαλλαγὴ Ο.Τ.Ε. εἰσφορῶν καὶ κρατήσεων· ἔκτασις, ΑΠ 500 σ. 30.—Ἀπαλλαγὴ πλοιοκτητῶν φορτηγοῦ πλοίου «Φρυγία» ἀπὸ πάσης εἰσφορᾶς πρὸς οἱουδήποτε Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς ἔκτασις, Γν.Σ. σ. 56.—Εἰσφοραὶ ἐπὶ δώρων ἑορτῶν, ΝΖ σ. 63.—Ἔγγρ. σ. 305, Ἔγκ. σ. 615.—Ρύθμισις ἐξαφλήσεως καθυστερουμένων εἰσφορῶν, Γν.Σ. σ. σ. 237, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 172. Ἔγκ. σ. 740.—Νομισματικὴ διορρύθμισις καὶ ἀναπροσαρμογὴ εἰσφορῶν· ν. 18]1944 ἐν σχέσει πρὸς ν. 19]1944, Γν.Σ. σ. 747, ΑΠ 328 σ. 1142, ΑΠ 410 σ. 1244.—Ἀπαράθικτος αἰτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον Σ.τ.Ε. δι' ἐπιστροφὴν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων, ΣΕ 1209 σ. 924.—Παραγραφὴ εἰσφορῶν· ἔννοια περιοδικῆς παραχῆς πρὸς παραγραφὴν κατ' ἄρθρον 250 Α.Κ. ΣΕ 489 σ. 1003.—Μείωσις εἰσφορῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν· ἐφαρμογὴ ν.δ. 3213]1955· ἔννοια ΑΠ 319 σ. 844, Γν.Σ. σ. 1145.—Θέματα εἰσφορῶν. Βλ. καὶ εἰς τὰ κατ' ἰδίαν Ταμεῖα κατωτέρω.

4. *Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης.* Μὴ νόμιμος διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν προβλέπεται θέσις δικηγόρου, Γν. Σ. σ. 1102.

5. *Ἀνεργίας.* Ἀπαλλαγὴ Ο.Τ.Ε. πάσης εἰσφορᾶς ὑπὲρ αὐτοῦ· ἰσχὺς μετὰ ν. 3464 1955, ΑΠ 500 σ. 30.

6. *Κοινὰ Αὐτοκινήτων (Κ.Τ.Ε.Δ.).* Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα.**

7. *Μετοχικὸν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων.* Κρατήσεις ὑπὲρ· μὴ ὑπαγωγὴ ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων, ἀποζημιώσεων μελῶν Δ. Σ. κλπ. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν, Γν. Σ. σ. 168.—Ἐπιβολὴ διὰ ν. 1050 1951 κρατήσεως ὑπὲρ Μ.Τ.Π.Υ.· περιπτώσεις ἐξουσιοδότησις δι' ἄρθρου 13 § 2 ά.ν. 1538]1950 πρὸς κατάργησιν κρατήσεων ἐπὶ μισθῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. μὴ μετόχων τοῦ Ταμείου· ἔννοια ταύτης· οὐχὶ καὶ ἐπὶ πάσης ἀμοιβῆς ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ μὴ ὄντων τακτικῶν ἢ ὀργανικῶν ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν αὐτῶν· διατήρησις κρατήσεων ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 165 σ. σ. 478. Contra: ΑΠ 292 σ. 791.—Ἐὰν ὑπόκειται εἰς κράτησιν 3 ο]ο ὑπὲρ Μ.Τ.Π.Υ. τὸ ἀντίτιμον τῶν πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἐργασιῶν τῶν προσφερομένων πρὸς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ὑπὸ μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ τοιούτου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ τὸ ἀντίτιμον τῶν δι' ἐργολαβίας ἢ ἄλλως πως προμηθευομένων ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν τούτων εἰδῶν κλπ., Γν. Σ. σ. 545.—Παλαιαὶ πρὸ τοῦ ν. 19]1944 ἐκ κανονικῶν καταβολῶν μετόχων Μ.Τ.Π.Υ., ΑΠ 410 σ. 1244.

8. *Μετοχικὸν Στρατοῦ.* Δικαίωμα τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔρευναν παρεμπιπτόντως κύρους καὶ νομιμότητος διοικητικῶν πράξεων, ἐπὶ τῷ τέλει ἀνορθώσεως προσβληθέντων ἰδιωτικῶν δικαίων· περίπτωσις μερίσματος ὑπὸ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ· παραγραφή, ΑΠ 426 σ. 1441.

9. *Ναυτικὸν Ἀπομαχικόν.* Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπορριψάσης αἴτησιν ἀναγνωρίσεως ὡς συνταξίμου τῆς παρ' ἀλλοδαπῷ πλοίῳ ὑπηρεσίας, καθ' ἣν ὁ ἠσφαλισμένος ὑπέστη ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς πρὸς θεώρησιν εἰς Λιμενικὴν Ἀρχὴν βεβαιώσεως πλοιάρχου καὶ μὴ προβλέψεως ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ περιπτώσεως ἀναστολῆς τῆς προθεσμίας δι' ἀνωτέραν βίαν, ΣΕ 942 σ. 793.

10. *Νομαρχιακά.* Πλήρωσις θέσεων ἄνευ διαγωνισμοῦ, ΣΕ 482 σ. 480.

11. *Ἐριοεργατῶν, Μυλεργατῶν, Μακαρονοεργατῶν.* Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως· Ἀναστολὴ ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν ἐκ τῆς χορηγήσεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου καὶ ἀσφαλίσεως δικαιωμάτων· πότε δυνατὴ ἀντὶ ἀνακλήσεως

άδείας διαγραφῆς ἐκ μητρώων καὶ ἀφαιρέσεως βιβλιαρίου· μὴ ἀποκλειστική ἀπασχόλησις εἰς ἀρτεργατικὸν ἐπάγγελμα, ΣΕ 1898 σ. 48.—Ἀναστολὴ συντάξεως ἐπὶ ἀναλήψεως ὑπὸ συνταξιούχου ἐργασίας κλπ., ἐξ ἧς ἀπεκερδαίνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως· συνταγματική καὶ ἔγκυρος ἡ ἐξουσιοδοτική διάταξις ἄρθρου 5 § 5 ἐδάφ. 3 ά.ν. 1846|1951, ΣΕ 1 σ. 225.—Συγχώνευσις Ταμείων Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν εἰς ἑνιαῖον Ταμεῖον· κατάργησις ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 20.3.1955 β.δ|τος τῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ νέως Ταμείου Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν περὶ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως, ΑΠ 498|1959 σ. 49.—Κανονισμὸς συντάξεως· ἐπανεξέτασις ὑπὸ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῷ τέλει διακοπῆς χορηγουμένης λόγῳ ἀναπηρίας συντάξεως ἐν ἐνδεχομένῃ διαπιστώσει ὑπ' αὐτῆς ὅτι κατέστη ὑγιὴς καὶ ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν πότε δυνατὴ μετὰ μακρὸν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως τί ληπτέον ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν διακοπὴν τῆς συνταξιοδοτήσεως, ΣΕ 1808 σ. 50.—Ἀσφάλισις μὴ ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργατῶν· ἄρθρον 6 ν.δ. 3631|1956· προϋποθέσεις, Γν.Σ. σ. 54, ΣΕ 932 σ. 800, Γν.Σ. σ. 1146, Ἔγκ. σ. 543, 616.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὄχι μόνον τῶν κυρίως ἀρτεργατῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐξομοιουμένων πρὸς αὐτοὺς σιμιτεργατῶν, ΣΕ 932 σ. 800.—Ἀναπροσδιορισμὸς τῶν ὑπὸ τῶν συγχωνευθέντων Ταμείων ἀπονεμηθεισῶν εἰς τὸ παρελθὸν συντάξεων· ἔννοια διατάξεων β.δ|τος 17.4.1956, ΣΕ 541 σ. 538.—Ἔκτασις ἀσφαλίστρου ἐφ' ὅλου τοῦ ποσοῦ ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἠσφαλισμένων ἐργατῶν εἰσφορὰ ἐπὶ ἐργατικῶν δι' ἔψησιν φαγητῶν χαρακτὴρ ἐργασίας ταύτης ὑπὸ τίνος ἀσκεῖται, ΣΕ 623 σ. 539.—Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα· ἀπαγόρευσις κατ' ά.ν. 2058|1939 ἀπασχολήσεως εἰς ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας ἐργατῶν μακαρονοτεχνιτῶν ἀνασφαλίστων εἰς τὸ Ταμεῖον· ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ πάντων τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας ἐργαζομένων ἀρχιτεχνιτῶν, ζυμωτῶν, πιστῶν, συσκευαστῶν καὶ βοηθῶν εἰς τίνας ἀναφέρεται ἡ διάταξις· συνυπολογισμὸς χρόνου ἀσφαλίσεως εἰς Ι.Κ.Λ.· προϋπόθεσις, ΣΕ 544 σ. 608, ΣΕ 679 σ. 540.—Ποσὸν μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος· ὑπολογισμὸς ἡμερομισθίου διὰ τὰς παροχάς, ΣΕ 1500 σ. 1027.—Δυνατὴ εἰσαγωγὴ εἰς Δημόσια Ἱδρύματα Κωφαλάλων τέκνων ἀμέσως ἠσφαλισμένων· ἔννοια σχετικῆς διατάξεως Κανονισμοῦ ἀσθενείας, ΣΕ 715 σ. 667.—Ἀκύρωσις παραλείψεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ΣΕ 951 σ. 800.—Ἔγκυρος σύμβασις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ἐκ τῆς μὴ ἀσφαλίσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 3 ν. 2018|1939 εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ ἐκ τῆς μὴ ἰατρικῆς ἐξετάσεως αὐτοῦ, ΑΠ 145 σ. 464.

12. ***Αὐτοκινητιστῶν.*** Ταμεῖον Συντάξεων· Σχέσις χαρακτηριζομένων ὡς «πρακτόρων» καὶ ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 52.—Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα· ὑπαγωγὴ καὶ ἀσχολουμένων κατ' ἐπάγγελμα ὡς ἐκπαιδευτῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων· ἀδιάφορον μὴ ὑπάρξεως ἐνδεχομένως ἐργασιακῆς σχέσεως ἔννοια ὅρου μισθός, ΣΕ 143 σ. 291.—Προϋπόθεσις ἀσφαλίσεως ἡ ἄσκησις ἀποκλειστικοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοκινητιστοῦ· ἀσφάλισις καὶ τοῦ ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς παρέχοντος εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν καὶ ἑτέραν πρόσθετον, παρεπομένης ἢ ἐπικουρικῆς διὰ τὸν ἐργοδότην σημασίας, ὑπηρεσίαν, ΣΕ 213 σ. 292.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν τοῦ κατ' ἀποκλειστικὸν ἐπάγγελμα αὐτοκινητιστοῦ ἐργαζομένου προσώπου ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγοῦ ἢ προσώπου ἐκμεταλλευομένου ἴδιον αὐτοκίνητον δι' ἐκμισθώσεως ἢ χρησιμοποιήσεως πρὸς μεταφορὰν προσώπων ἢ πραγμάτων ἐπὶ κομίστρῳ, ΣΕ 1502 σ. 1025.—Ὑπόχρεοι διὰ προικοδότησιν Ταμείου διὰ καταβολῆς πρὸς αὐτὸ εἰσφορῶν καὶ οἱ ἰδιοκτῆται αὐτοκινήτων οἱ χρησιμοποιοῦντες αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ταύτην (αὐτοπροσώπως) πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδίων αὐτῶν ἀναγκῶν ἀναπροσαρμογὴ νομίμως τῶν καθιερουμένων προπολεμικῶς εἰσφορῶν, ΑΠ 459 σ. 1385, ΑΠ 173 σ. 542.—Ἀνίσχυρον Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας ἐκδαθέντος βάσει τῆς εὐρυτάτης καὶ συνεπῶς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 ά.ν. τῆς 11.11.1935· ἰσχὺς προϋφισταμένων Κανονισμοῦ διατάξεων· διαδικασία παροχῆς συντάξεως· ἔφεσις κατ' ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 2361 σ. 163.—Ἀσφάλισις· ὕψος παροχῶν· ἄρθρον 5 § 1 ά.ν. 1846|1951, ΣΕ 2348 σ. 266.—Ἀσφάλισις ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου· πότε ἀντίθετος πρὸς ἀρχὰς εὐρύθμου καὶ χρηστῆς διοικήσεως, ΣΕ 271 σ. 355.—Ἀσφάλισις· προϋποθέσεις ἐνεργοῦ ἀσφαλιστικοῦ δεσμοῦ, ΣΕ 1411 σ. 1091.

13. ***Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ.*** Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ· Ἀνάκλησις ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ μὴ ἀναγνώρισιν κατὰ νόμον ὡς συντάξιμου τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ παρ' ἀλλοδαπῇ ἐπιχειρήσει· συμψηφισμὸς καταβληθεισῶν εἰσφορῶν πρὸς τὰς ἐκτοτε ἀποληφθείσας προσαυξήσεις τῆς συντάξεως, ὡς ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης εἰς τὴν λοιπὴν συντάξιμον· ἀνεπίτρεπτος ἀναζήτησις τοῦ μετὰ τὸν συμψηφισμὸν ὑπολοίπου, ΣΕ 675 σ. 614.

14. ***Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.*** Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως· Ἔγκυρος ἡ ἵδρυσις διὰ τοῦ ν. δ. 3867|1958· ἀντισυνταγματικὴ ἡ ἀναδρομικὴ κύρωσις τῆς λειτουργίας αὐτοῦ· τύχη εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον, ΣΕ 20 σ. 152.—Ἐὰν αἱ ἡμέραι ἐπιδοτήσεως λόγῳ στρατεύσεως δέον ὅπως λογίζωνται ὡς τοιοῦται ἐν ἀσφαλίσει εἰς τὸ Ταμεῖον, Γν.Σ. σ. 1034.—Συγκρότησις διὰ ν.δ. 3867|1958 γνωμοδοτικῆς Ἐπιτροπῆς, μετὰ γνώμην τῆς ὁποίας ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἀπαλλάσσει καταβολῆς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον· αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ συγκροτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ΣΕ 264 σ. 355.

5. *Εκπροσώπων καὶ Ὑπαλλήλων Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων.* Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως: Ἔγκυρον ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς Ὑπουργὸν Ἐργασίας δοθείσης διὰ τοῦ Ἱδρυτικοῦ νόμου πρὸς τροποποίησιν τοῦ Καταστατικοῦ, ΣΕ 23 σ. 196, ΣΕ 1342 σ. 1023.— Ἀσφάλισις εἰς τὸ ἄνω Ταμεῖον· ὅροι ἀπολήψεως ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ΣΕ 1669 σ. 923.

6. *Ἐμπορικῶν καταστημάτων.* Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων: Παράλειψις Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ αἰτήσεως πρὸς ἀναγνώρισιν χρόνου ὑπηρεσίας ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ· περίπτωσις διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως, ΣΕ 537 σ. 485.—Λύσις ἀμφισβητήσεως, ἀφορώσης εἰς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπου τινὸς δι' ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα, ΣΕ 1125 σ. 870.

7. *Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος.* Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως: Προαιρετικὴ ἀσφάλισις μετὰ διακοπὴν ὑποχρεωτικῆς προϋποθέσεις, ΣΕ 1035 σ. 47.—Ἀναδρομικὴ σύνταξις λόγῳ θανάτου ἠσφαλισμένου· χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς συντάξεως· ἡλικία τέκνων ἠσφαλισμένου διὰ δικαίωμα συντάξεως, ΣΕ 1484 σ. 47. —Ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως δι' ἀπονομὴν συντάξεως· πιστοποιητικὸν ἁρμοδίας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας· βεβαίωσις προϊσταμένου τοῦ οἰκείου διαμερίσματος· περιεχόμενον αὐτῶν· ὑποχρέωσις Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐν ὑπάρξει ἀμφοτέρων, περιλαμβανόντων ὀντικρουομένας πρὸς ἀλλήλας βεβαιώσεις, ΣΕ 3 σ. 224. — Ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως ὑποχρέωσις Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ ὑποβολῆς ἐλλιπῶν δικαιολογητικῶν· κλῆσις πρὸς συμπλήρωσιν των καὶ ἀναμονὴ αὐτοῦ ἐπὶ ἑξάμηνον, ΣΕ 9 σ. 293.—Προϋποθέσεις δικαιώματος συντάξεως ἠσφαλισμένων· χρόνος πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ἀπασχολήσεως· ἀπόδειξις χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀσφαλίσεως· ἔννοια σχετικῶν διατάξεων, ΣΕ 210 σ. 356, ΣΕ 570 σ. 610.—Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διατάξεως ἄρθρου 15 ν. 3755]1957, δι' ἧς κατηργήθη ἡ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν προβλεπομένη διετὴς ἀνατρεπτικὴ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων διὰ τὴν ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας ὡς συνταξίμου χρόνου· ἔκτασις ἐφαρμογῆς, ΑΠ 105 σ. 542.—Ἐπανεξέτασις ἀπορριφθείσης ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αἰτήσεως ἀπονομῆς βοηθήματος ἢ συντάξεως· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 12 § 8 τοῦ ἀπὸ 5.1] 28-1-1955 Β. Δ]τος περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ παροχῶν, ΣΕ 720 σ. 735. — Ὑπαγόμενα πρόσωπα· προϋποθέσεις· ὅροι θεωρήσεως ὡς χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἢ βιοτεχνικῆς ἀπασχολήσεως καὶ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 1.5.1941 μέχρι 31.3.1945 ἢ μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου, Γν.Σ. σ. 1144.

8. *Κεραμοποιῶν κλπ* Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως: Συγκρότησις Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δυνάμει ἄρθρου 4 ν.δ. 3710]1957· τροποποίησις ἀρχικῆς ἀποφάσεως διὰ διορισμοῦ ἄλλων μελῶν· μὴ ἀναγκαία διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς λόγῳ παραβάσεως νόμου ἀνακλητικῆς πράξεως ἡ τήρησις τῶν προβλεπομένων διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνακαλουμένης διατυπώσεων· ἐπιλογὴ ἐργατικῆς ὀργανώσεως μεταξὺ τῶν δυνομένων νὰ ὑποδείξωσι τοὺς ἐκπροσώπους τῆς τάξεως τῶν ἠσφαλισμένων, ΣΕ 1982 σ. 41.—Ἀκυρότης τῆς 52941]1959 πράξεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν, Σ.Ε. 687 σ. 532.

10. *Κλωστοϋφαντουργίας.* Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν: Κανονισμὸς παροχῶν· δικαίωμα συντάξεως χήρας καὶ ἀπόρου καὶ ἀναπήρου χήρου ἐξ ἰδίου δικαίου· γένεσις δικαιώματος· ἀφετηρία πενταετίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἐνασκηθῇ τὸ δικαίωμα, ΣΕ 7 σ. 226.—Κανονισμὸς παροχῶν· χρόνος ἐνάρξεως δικαιώματος συντάξεως, ΣΕ 609 σ. 612. Πραγματοποίησις ἡμερῶν ἐργασίας διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως· ἀναγνώρισις τοιούτων κατὰ τὴν διαδικασίαν ν. ΓΧΟΔ· δέσμευσις τοῦ Ταμείου, παρεμβάντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν δίκην, ΣΕ 1080 σ. 870.—Χορήγησις συντάξεως ἐπὶ ἀτυχήματος ἐπελθόντος οὐχὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς· προϋποθέσεις, ΣΕ 1654 σ. 1024.

20 *Μεταλλευτῶν.* Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως δι' ἐπελθοῦσαν ζημίαν ἐκ παραλείψεως ὀργάνων Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ Ι.Κ.Α. ὅπως ἀποφανθῶσιν ἐπὶ αἰτήσεως περὶ ἀναπροσαρμογῆς συντάξεως χορηγηθείσης λόγῳ ἀναπηρίας ὑπὸ τοῦ Ταμείου Συντάξεων, ὡς πληρουμένων τῶν προϋποθέσεων ἄρθρων 28 καὶ 34 ἀ.ν. 1846]1951· ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ λαβούσης ὑπ' ὄψιν οὐσιώδη ἰσχυρισμόν, ΑΠ 110 σ. 537.—Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς ἠσφαλισμένου εἰς τὸ συγχωνευθὲν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμεῖον Μεταλλευτῶν· ἐξακολούθησις συνταξιοδοτήσεως συνταξιούχων Εἰδικῶν Ταμείων μετὰ τὴν συγχώνευσιν αὐτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α· τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον, Π 5024 σ. 607.—Ἔννοια ἄρθρου 36 ἀ.ν. 1846 1951· περίπτωσις ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν συγχωνευθὲν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 356 σ. 980.—Δικαίωμα συντάξεως τῶν ἐν ἄρθρῳ 31 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν προσώπων ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς· προϋποθέσεις· ἀριθμὸς ἡμερομισθίων χρόνος θανάτου, ΑΠ 331 σ. 866.—

Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου. Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ ἐργατῶν μετάλλου, ἐργαζομένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἄλλων κατὰ κύριον λόγον ἀπασχολήσεων, ἐφ' ὅσον αὗται διατηροῦσιν ἰδιαίτερα μεταλλουργικὰ συνεργεῖα, ἀπασχολοῦντα πέντε τοὐλάχιστον ἐργάτας· ὑπαγωγὴ ἐργατοτεχνιτῶν Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων· μετάταξις εἰς κατηγορίαν ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ διακοπὴ ἀσφαλίσεως· ἀνάληψις εἰσφορῶν· προϋποθέσεις, Σ.Ε. 550 σ. 486.—Διακοπὴ παροχῆς συντάξεως μετὰ διαπίστωσιν ὑπὸ οἰκείας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι τὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας ἠσφαλισμένου εἶναι κατώτερον τοῦ 66ο/ο· ἀκυρότης

αποφάσεως Διοικητικού Συμβουλίου, εκδοθείσης βάσει διατάξεων ανισχύρου ν.δ. 2511]1956 ανεπέρειστον ταύτης και εις Ιδρυτικόν του Ταμείου ν.δ. 5]11 Νοεμβρίου 1935, Σ.Ε. 714 σ. 737.—Παραγραφή του προς σύνταξιν δικαίωμα συνεπεία βιαίου συμβάντος, επελθόντος εν τη εργασία ή εξ αφορμής αυτής, δικαιώματος· επέκτασις διατάξεων ν.δ. 5]11 Νοεμβρίου 1935 περί Ιδρύσεως του Ταμείου εις άπασας τας πόλεις της Ελλάδος· έγκυρος μόνον διά του άρθρου 1 του ν.δ. 3866]1958· εν αρχή παραγραφής, ΣΕ 1407 σ. 926.—Παράνομος απόφασις Υπουργού ότι η παρ' ωρισμένη επιχειρήσει υπηρεσία ως εξυγονοκαλλιτού υπάγεται εις την ασφάλισιν του Ταμείου Εργατών Μετάλλου, κρίνοντος ούτω περί παροχής συντάξεως εις ωρισμένον μισθωτόν και δη μετά την έξοδον του ασφαλιστικού κινδύνου, ΣΕ 2116 σ. 1454.

21. *Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων.* Ταμείον Ασφαλίσεως· Ρύθμισις των της ασφαλίσεως έννοια διατάξεως περί κρίσεως συνταξιοδοτικών περιπτώσεων, των οποίων το ασφαλιστικόν γεγονός επήλθε μεχρι και της 31 Μαΐου 1952, αί δε σχετικαί αιτήσεις υπεβλήθησαν μέχρι της ισχύος ταύτης, βάσει των μεχρι της 31.5.1952 ισχυουσών καταστατικών διατάξεων, ΣΕ 1267 σ. 868.—Απονομή συντάξεως αναπηρίας· προϋποθέσεις· ασφαλιζόμενα πρόσωπα· προϋπηρεσία ως χρόνος διά την απονομήν συντάξεως, ΣΕ 1663 σ. 1026.

22. *Ξενοδοχοϋπαλλήλων.* Ταμείον Ασφαλίσεως· Ασφάλισις ιατρού αυτού εις Τ.Ε.Α.Π.Ο. Κ.Α., ΣΕ 2359 σ. 163.—Απεσχαί, δώρα, δέσεις ιατρών αυτού· πειθαρχική δικαιοδοσία διοικήσεως· ισχύουσαι καταστατικαί διατάξεις, Γν. Σ. σ. 193.

23. *Οικονομικών Υπαλλήλων.* Ταμείον Αρωγής και Υγείας· Αποχώρησις υπηρεσίας ησφαλισμένων υπαλλήλων μετά 10ετή τούλαχιστον συντάξιμον υπηρεσίαν ως καταστάντων συνεπεία ατυχήματος ή νόσου σωματικής ή πνευματικής, σχέσεως προς την υπηρεσίαν αυτών, ανικόνων προς εργασίαν δικαίωμα βοηθήματος· προϋποθέσεις· έννοια όρου «επιστατής ασφάλισις»· ερμηνευτική διάταξις άρθρου 6 ν.δ. 4025]1959· εφαρμογή αυτής και υπό Αρείου Πάγου, ΑΠ 117 σ. 739, ΑΠ 344 σ. 1140.—Ισχυρισμός ησφαλισμένου ότι η νόσος προεκλήθη κατά την διάρκειαν στρατιωτικής εν πολέμω υπηρεσίας· έννοια άν. 1854]1951 «περί απονομής πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων», ΑΠ 344 σ. 1140.

24. *Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος.* Ταμείον Ασφαλίσεως Προσωπικού· Εάν δέον να ανακληθώσιν αί περί απονομής συντάξεως πράξεις του Δ.Σ. του Ταμείου μετά την δυνάμει του ν.δ. 3636]1956 αναγνώρισιν ως συνταξίμου διά την απονομήν συντάξεως παρά του Δημοσίου της προϋπηρεσίας ως δημοσίων υπαλλήλων, μη υπαλογισθείσης κατά την απονομήν της συντάξεως, Γν. Σ. σ. 825.—Ασφάλισις· παραγραφή δικαιώματος αναλήψεως καταβληθεισών εισφορών· ειδική διάταξις Καταστατικού και άρθρα 249, 250 Α.Κ. Γν. Σ σ. 1150.

25. *Προσωπικού Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων και Ελληνικής Ηλεκτρικής Εταιρείας.* Ταμείον Ασφαλίσεως· Σύνθεσις Διοικητικού Συμβουλίου· συμμετοχή μελών υπό ιδιότητα δημοσίου υπαλλήλου, δηλαδή οργάνου του Κράτους και όχι νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου· ακύρωσις πράξεως Υπουργού Εργασίας περί διορισμού ως μέλους υπαλλήλου Ι.Κ.Α. απεσπασμένου εις Υπουργείον Εργασίας, ΣΕ 1922 σ. 43.—Διαδοχική ασφάλισις δικαίωμα συντάξεως, ΑΠ 519]1959 σ. 157.—Αναγνώρισις υπό Ταμείου ως συνταξίμου χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας ησφαλισμένου και άρνησις μετά τούτο και μετά μακρόν χρόνον προσμετρήσεώς του εις συντάξιμον υπηρεσίαν· παράνομος άρνησις Ταμείου προς προσμέτρησιν χρόνου εκτός εργασίας, υπαιτιότητι του εργοδότου· υπολογισμός εις συντάξιμον μισθόν κατ' άρθρον 4 Καταστατικού αναδρομικώς χορηγουμένης αύξήσεως, ΣΕ 552 σ. 484.—Καταργησις διά νόμου 3954]1959 του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Η.Ε.Μ. και συγχώνευσις εις το Ι.Κ.Α· καταβολή συντάξεων υπό Ι.Κ.Α.· προσμέτρησις ως πραγματικής υπηρεσίας του εκτός υπηρεσίας διανυθέντος χρόνου των συνεπεία ανεργίας του 1932 απολυθέντων υπαλλήλων της Η.Ε.Μ. (τροχιοδρομικών), Γν. Σ. σ. 1149.

26. *Προσωπικού Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως.* Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως· Υπαγωγή εις αυτό μεταξύ άλλων υποχρεωτικώς και προσωπικού Ασφαλιστικών Ταμείων, τελούντων υπό την εποπτείαν Υπουργού Εργασίας· προϋποθέσεις· ασφάλισις ιατρού Ταμείου Ασφαλίσεως Ξενοδοχουπαλλήλων, ΣΕ 2359 σ. 163.—Υπαγόμενα εις την ασφάλισιν πρόσωπα· περίπτωσις ιατρού θεραπευτού του Ι.Κ.Α· υπαγωγή εις υποχρεωτικήν ασφάλισιν, ΣΕ 1692 σ. 984.—Αναγνώρισις προϋπηρεσίας ησφαλισμένου παρά τω Δημοσίω, διανυθείσης πρό της ενάρξεως λειτουργίας του Ταμείου ενέργεια αύτης υποχρεωτικώς υπό του Διοικητικού Συμβουλίου πάντοτε βάσει αιτήσεως ενδιαφερομένου και συνοδευόντων αύτην δικαιολογητικών, ΣΕ 207 σ. 293.—Παροχή μηνιαίου περιοδικού βοηθήματος εις ησφαλισμένον και εν τη περιπτώσει συμπληρώσεως κατά χρόνον εξόδου εκ της υπηρεσίας πενταετούς πραγματικής υπηρεσίας εις τον βαθμόν, ον είχε κατά την έξοδον βάσει τίνος μισθού ο υπολογισμός, Α.Π. 125 σ. 541.—Προσμέτρησις εις συντάξιμον χρόνον εργασίας εις το Ι.Κ.Α.· αναιτιολόγητος απόρριψις αιτήσεως, ΣΕ 939 σ. 611.—Αίτησις ησφαλισμένου περί επιστροφής εις αυτόν ποσού αχρεωστήτως καταβληθέντος εις το Ταμείον δι' εισφοράς, μη οφειλομένας υπ' αυτού· απόρριψις υπό Διοικητικού Συμβουλίου· απαράδεκτος αίτησις ακυρώσεως, προκειμένου περί διαφοράς καθαρώς χρηματικής, ΣΕ 926 σ. 869.—Θεώρησις ως συνταξίμου και του χρόνου της

παρ' Ανωνύμω Εταιρείᾳ ὑπηρεσίας, τοῦ διανυθέντος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου, προκειμένου περὶ ἡσφαλισμένων, ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ διαρκοῦντος τοῦ πρώτου ἔτους λειτουργίας τούτου, ΣΕ 1674 σ. 1143.

27. ***Σιδηροδρομικῶν.*** Παροχὴ συντάξεως εἰς προσωπικὸν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων κατὰ ν.δ. 3395]1955· ἀναγνώρισις τοῦ κατ' αὐτὸ δικαιώματος συντάξεως εἰς πάντα ἀνήκοντα εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων ἀδιακρίτως χρόνου προσλήψεως καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ἦτο ἢ ὄχι ἡσφαλισμένος εἰς τὰ καταργηθέντα διὰ τοῦ ν. δ. 3395]1955 Ταμεῖα, ΣΕ 928 σ. 798.—Ἀξιώσεις ἰατροῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας εἰς Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας προσωπικοῦ ἑκάστης τῶν ἐν Ἑλλάδι σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ἐπιχειρήσεων, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου σχέσις δημοσίου δικαίου· ἀναρμοδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ ἐπὶ τῶν ἐξ αὐτῆς διαφορῶν· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112 1920, Π 4161 σ. 976.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· ἁρμόδιον ὄργανον δι' ἀπονομὴν συντάξεων ἢ ἄλλων παροχῶν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ οὐχὶ ὁ Διευθυντὴς αὐτοῦ, ΣΕ 1671 σ. 1143.

28. ***Τραπεζῶν.*** Ἀσφάλισις δικηγόρων εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, ΣΕ 535 σ. 417, ΣΕ 2117 σ. 1453.—, δυνατὴ κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου δήλωσις ἡσφαλισμένου εἰς ἕτερον Ταμεῖον περὶ μὴ συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ δικηγόρου· ἔλλειψις οὕτω δικαιώματος συντάξεως τῆς χήρας δικηγόρου, δηλώσαντος ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ συμμετοχὴν εἰς τὸ Ταμεῖον, ΣΕ 2117 σ. 1453.—Ἐὰν ὁ παρὰ τῷ μετέπειτα συγχωνευθέντι εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε. Ταμείῳ Γεωργικῶν Ἀσφαλειῶν διανυθεὶς χρόνος ἀσφαλίσεως δέον νὰ συνυπολογισθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 51 ά. ν. 1846]1951 πρὸς θεμελίωσιν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως καὶ καθορισμὸν ποσοῦ συντάξεως, Γν. Σ. σ. 1035.—Ἀσφάλισις δικηγόρων εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης πρώην Ἐθνικῆς κατὰ ν. δ. 3790]1957· ἀσφάλισις προσωπικοῦ μετὰ τὴν συγχώνευσιν τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς καὶ Ἀθηνῶν· ἐπιλογὴ ὑπὸ τοῦ δικηγόρου τοῦ δι' ἀσφάλισιν αὐτοῦ Ταμείου· αὐτοτέλειο τοῦ ἄνω Ταμείου· ἔννοια· μὴ ἀπαλλαγὴ ὑποχρεώσεως ἐκ ν. δ. 3790]1957, ΣΕ 716 σ. 732.—Ἀγωγὴ μὲ ἀντικείμενον ἀνόρθωσιν ἰδιωτικοῦ δικαιώματος προσβληθέντος ὑπὸ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς, Ἑλλάδος διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ παροχῆς συντάξεως· κρίσις διοικητικοῦ συμβουλίου περὶ συνδρομῆς πραγματικῶν προϋποθέσεων δι' ἀπονομὴν συντάξεως ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει μὴ ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 300 σ. 867.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων Ἰονικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος· καταβολὴ ὁλοκλήρου τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112]1920· ἀνεπηρέαστον οὕτω ἀπασβεσθείσης ἐνοχῆς ἐκ τοῦ ὅτι κατ' ἄρθρον 6 § 6 Κανονισμοῦ Κλάδου Προνοίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἰονικῆς Τραπέζης παρεκρατήθη ἐκ μέρους αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ παρ' αὐτῷ παρεχομένου βοηθήματος ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112,, ΑΠ 35 σ. 478.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Ὑπαλλήλων Λαϊκῆς Τραπέζης δικαίωμα παροχῆς ἐφ' ἅπαξ ἐκ τοῦ κλάδου προνοίας· περίπτωσις ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν καὶ διαπίστωσις αὐτῆς παρ' Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς· λύσις συμβάσεως διὰ καταγγελίας ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος Λαϊκῆς Τραπέζης, προκληθείσης ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μισθωτοῦ, Γν. Σ. σ. 1148.

29. ***Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν.*** Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως. Κανονισμὸς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας· τίς θεωρεῖται ὁ ἀνάπηρος· στοιχεῖα καθαρισμοῦ ἀναπηρίας καὶ βαθμοῦ ἱκανότητος πρὸς ἐργασίαν πέρου τῆς ἰατρικῆς διαπιστώσεως ἐξ ὑποκειμένου προσδιορισμός· συγκρίσεις, ΣΕ 2158 σ. 50—Ἀπονομὴ συντάξεως λόγῳ γήρατος· προϋποθέσεις συντάξεως τοῦ εἰσελθόντος εἰς ἡσφαλισμένον ἐπάγγελμα εἰς ἡλικίαν μείζονα τῶν 40 ἐτῶν· ἔννοια τῆς ἐξαιρετικῆς διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων, ΣΕ 2360 σ. 224.—Αἴτησις ἡσφαλισμένου περὶ μεταφορᾶς εἰς τὸν παρὰ τῷ Ταμείῳ τηρούμενον ἀτομικὸν λογαριασμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ συνταξιοδότησιν· ἁρμόδιον ἐπ' αὐτοῦ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ ὄχι ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου, ΣΕ 209 σ. 294

30. ***Ἄλλα Ταμεῖα.*** Δυνατὴ προσμέτρησις εἰς συνταξιμον ὑπηρεσίαν τῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἡ Ἐθνικὴ» ἡσφαλισμένων καὶ χρόνου ἐμμίσθου προϋπηρεσίας εἰς Δημόσιον, νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἀνωνύμους ἑταιρείας κλπ., πάντοτε ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἐξαγορᾶς· ἔκτασις ἐφαρμογῆς νεωτέρων καταστατικῶν διατάξεων, ΣΕ 139 σ. 295.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων· διάταξις ὑ. ά. 56409]1954 εἴσοδος δι' αὐτῆς εἰς τὸ Ταμεῖον τὸ πρῶτον ὡρισμένης κατηγορίας προσώπων ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ἀσφαλιστέων ἐπαγγελματιῶν, ἐχόντων προϋπηρεσίαν καὶ συγκεντρούντων καὶ τὰς ἑτέρας καθοριζομένας προϋποθέσεις, ΣΕ 934 σ. 611—Ἵδρυσις Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων· εἰδικὴ διὰ τοῦ Ἱδρυτικοῦ νόμου ἐξουσιοδότησις πρὸς Ὑπουργεῖον Ἐργασίας· ἔκτασις, ΣΕ 719 σ. 736.—Ἐργατικὸν ἀτύχημα Ταμείου Διοικήσεως καὶ Διαχειρίσεως Πανεπιστημιακῶν Δασῶν· παραγραφὴ ἀξιώσεων, Εἰρ. 124 σ. 103.—Χαρακτὴρ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας καὶ Περιθάλψεως Ἐκτελωνιστῶν Πειραιῶς-Ἀθηνῶν· ἐξαίρεσις ἀπὸ τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας Ι.Κ.Α τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐκτελωνιστῶν, Ἔγκ. σ. 985.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμ-

πορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων τοῦ Κράτους· ὑπαγόμενα πρόσωπα· πρόσληψις ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπί θητείᾳ· χαρακτὴρ σχέσεως· ὑπαγωγὴ καὶ τούτων εἰς ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν· ὑποχρέωσις κρατήσεων ἐκ τοῦ μισθοῦ δι' εἰσφορᾶς, ΑΠ 231 σ. 738.— Ἔλλειψις δικαιώματος ἀσφαλιστικῆς παροχῆς παρὰ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Ἐστιατορίων κλπ. μισθωταῦ ἐξελθόντος τῆς ὑπηρεσίας, μὴ ἐγγραφέντος δὲ εἰς τὸ μητρῷον τῶν ἠσφαλισμένων, Γν.Σ. σ. 1100 — Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων· ποσὸν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας συνταξιούχων, ἀφ' οὗ χρόνου ἐπιβέβανται εἰς τὴν ἄσκησιν ἑτέρου ἐπαγγέλματος, αὐτοτελοῦς ἢ ἐξηρτημένου, συναφοῦς ἢ μὴ πρὸς τὸ δημοσιογραφικὸν ἐπάγγελμα Ἰσχυρὰ ἡ ὑ.ἀ 53077]1953 περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ΑΠ 228 σ. 664 — Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν, Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου· χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως, Γν.Σ. σ. 55. — Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Καπνεμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων· προϋποθέσεις ἀπονομῆς συντάξεως· δικαίωμα συντάξεως μελῶν οἰκογενείας θανόντος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου· ἔννοια σχετικῶν διατάξεων Καταστατικοῦ, ΣΕ 1686 σ. 926 — Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ· ἐπιστροφὴ εἰσφορῶν· προϋποθέσεις· ἀνυπαρξία δικαιώματος συντάξεως ἢ ἐφ' ἅπαξ παροχῆς καὶ πραγματοποίησις 1200 τουλάχιστον ἡμερησίων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· εἰσφοραὶ χρόνου ἀσφαλίσεως, καθ' ὃν ἐθεμελιώθη δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἠσφαλισμένου, Γν.Σ. σ. 1147.— Ὑποχρέωσις Ταμείου Λιμενεργατῶν Πειραιῶς πρὸς ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἐργατῶν Ο.Λ.Π.· ἐκτασις, ΑΠ 151 σ. 479.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν· ἀπαλλαγὴ τῶν εἰς αὐτὰ ἀσφαλιζομένων τῆς ὑποχρεώσεως ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α.· προϋποθέσεις ἀπαλλαγῆς, Ε 391 σ. 161 — Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Προνοίας Μηχανοδηγῶν Ὁδοστρωτήρων καὶ Χειριστῶν Μηχανημάτων Ἐκτελέσεως Τεχνικῶν Ἔργων· ἁρμοδιότης κατ' ἄρθρον 3 ν. 2094] 1952 Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν ἀμφισβητήσεων περὶ ὑπαγωγῆς ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν· ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα· εἰδικὴ ἀπαρίθμησις αὐτῶν, ἀποκλεισμένων τῶν χειριστῶν ὀδηγῶν μηχανημάτων στοιβασίας τύπου «Κλάρκ», ΣΕ 1657 σ. 1022.— Κανονισμὸς παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιίας, Ζυθοποιίας καὶ Οἰνοπνευματοποιίας· δικαίωμα πρὸς σύνταξιν· προϋποθέσεις· χρόνος ὑπάρξεως αἰτίας καθιστώσης τὸν ἠσφαλισμένον ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν, ΣΕ 681 σ. 613.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐλέγχου τῶν δι' Αὐτοκινήτων Συγκοινωνιῶν· ἔγκυρος τροποποίησις Κανονισμοῦ Παροχῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ Ἱδρυτικοῦ νόμου 1631]1951· ἀκυρότης ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡς ἐκτὸς ἐξουσιοδοτήσεως ὡς πρὸς ὅρους ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας ὁδηγῶν λεωφορείων, ΣΕ 1751 σ. 1139.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν· ἐπιτροπὴ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἀδελφοὶ ἀποβιώσαντος ἠσφαλισμένου ὡς δικαιοδόχοι αὐτοῦ· ἔλλειψις δικαιώματος ἐπιστροφῆς εἰς αὐτοὺς τῶν καταβληθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου εἰσφορῶν, Γν.Σ. σ. 1150 — Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας· ὑπαγόμενα πρόσωπα· ἀσφάλισις εἰς πλείονα Ταμεῖα· Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως· ἔννοια ἄρθρου 2 § 1 ἀ.ν. 580]1945, ΣΕ 1980 σ. 1386.—Παία ἡ δοτέα λύσις ἐπὶ τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ἐν σχέσει πρὸς τὸν νόμον 18]1944, Γν.Σ. σ. 747.— Ἀσφάλισις εἰς Τ.Α.Κ.Ε.· νόμος 18]1944 καὶ 19]1944· ἔκδοσις βάσει ν. 19]1944 τῆς 2232]1945 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Παιδείας περὶ εἰσφορῶν ἐφημερίων κλπ.· νόμιμος προσδιορισμὸς κρατήσεων ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ἐφημερίων κλπ. ἀπὸ 11.11.1945, ὄχι ὁμως καὶ τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν διὰ τὸν πρὸ αὐτῆς χρόνον, ΑΠ 328 σ. 1142.— Ἀσφάλισις μαϊῶν εἰς Τ.Σ.Α.Υ.· ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως εἰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 1028.— Ἐὰν ἐπιτρέπηται συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποθηματεργατῶν κατὰ ἠσφαλισμένων αὐτοῦ ἐκ δικαστικῶν ἐξόδων πρὸς τὴν χορηγουμένην σύνταξιν, Γν. Σ. σ. 302.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς κρατήσεις ὑπὲρ Μ.Τ.Π.Υ. τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀποζημιώσεων τῶν μελῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων κλπ. τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν, Γν.Σ. σ. 168.

Ταξινόμοι. Ἐμπορεύματος· νόμιμος μισθός, Π 22263 σ. 202.

Τεκμήρια. Καταγγελίας συμβάσεως ὑπὸ μισθωτοῦ ἐκ πράξεων αὐτοῦ, Π 23119 σ. 268.— Ἀοριστία λόγου ἀναιρέσεως περὶ χαρακτηρισμοῦ ἀποδείξεων ὡς τεκμηρίων, ΑΠ 90 σ. 402.

Τέκνα. Ἡλικία τέκνων ἠσφαλισμένου τοῦ Τ.Ε. Β.Ε. διὰ δικαίωμα συντάξεως, ΣΕ 1484 σ. 48.—Χρόνος υἱοθεσίας τέκνου διὰ τὴν ἀναγνώρισιν εἰς αὐτὰ δικαιώματος συντάξεως, Ἐγκ. σ. 802, Γν. Σ σ. 802.— Ἔννοια ἄρθρ 1494 Α.Κ· ἀνίσχυρος συμφωνία γονέων καὶ τέκνου περὶ καταβολῆς μισθοῦ διὰ τὰς κατ' ἄρθρον 1494 Α.Κ. ὑπηρεσίας τέκνου μέχρι τοῦ ἐν αὐτῷ μέτρου· Ἰσχυρὰ δι' ὑπηρεσίας πέραν τοῦ εἴδους καὶ τοῦ μέτρου τούτου· περίπτωσις παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς ἀρτοποιεῖον ὑπὸ θυγατρὸς εἰς πατέρα αὐτῆς, Π 5804 σ. 1201.

Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*· Προνόμια· ἀπαλλαγὴ καὶ πάσης εἰσφορᾶς ὑπὲρ Ταμείου Ἀνεργίας διατήρησις ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ ν. 3464]1955 καὶ ἀνυπόχρεον καταβολῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν εἰσφορῶν κλάδου ἀνεργίας ἐπὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ αὐτοῦ διὰ χρόνον ἀπὸ Ι-

σχύος ν. 3464]1955 καὶ ἐφεξῆς, ΑΠ 500 σ. 30. — Ἐφαρμογὴ ν.δ. 3868]1958 καὶ ἐπὶ Ο.Τ.Ε. ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., Ἐγκ. σ. 419. — Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ ἀπαγορεύσεως νυκτερινῆς ἐργασίας γυναικῶν διατάξεων ἐπὶ τοῦ θήλεος προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., Γν. Σ σ. 1033. — Ἔγγραφος τύπος συμβάσεως μισθωτοῦ μετὰ τοῦ Ο.Τ.Ε. νόμιμος μισθὸς ἐξωτερικοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ΑΠ 436 σ. 1431.

Τιμαριθμικοὶ Ἐπιτροπαί. Βλ. λ. *Ἔργα*.

Τοκετός. Βλ. λ. *Γυναῖκες*.

Τόκοι. Ἀπόρριψις αἰτήματος ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ καθυστέρησις τῆς ὀφειλῆς ὠφείλετο εἰς εὐλόγου ἀμφιβολίαν περὶ τὸ μέγεθος τοῦ καταβλητέου ποσοῦ, ΑΠ 417 σ. 1242.

Τόπος Βλ. λ. *Διαμονή, Διανυκτέρευσις, Ἐνοχή, Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 3').

Τράπεζαι. Βλ. καὶ λ. *Στράτευσις* (παράγρ. Β'), *Τομεῖα* Σύμβασις περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν δικηγόρου εἰς Ὑποκατάστημα Τραπέζης· συμφωνία διαχειρίσεως ὑπ' αὐτοῦ ποσῆς ἀνατιθεμένης ὑποθέσεως ἐπ' ἀμοιβῇ καθοριζομένῃ ὑπὸ τοῦ δικηγόρου, οὐχὶ πέραν κατωτάτων ὁρίων Κώδικος δικηγόρων· ἐπιφύλαξις ὑπὸ ἐντολέως, ὅπως δι' ἁπλῆς δηλώσεως του λύῃ ἀποτελέσματα τὴν σύμβασιν· ὑποχρέωσις ἐντολέως πρὸς ἀνάθεσιν ὑποθέσεων· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 288 Α.Κ., ΑΠ 514 σ. 37. — Ἐπιβάρυνσις διὰ τῆς ὑπὲρ Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορᾶς Τραπεζιτικῶν Ὀργανισμῶν, ΑΠ 51 σ. 272. — Ἐὰν δικαιοῦνται ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως οἱ λαμβάνοντες μείζονας τῶν 5.000 δραχμῶν μηνιαίως τακτικὰς ἀποδοχὰς ὑπάλληλοι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, Τραπεζῶν καὶ Γραφείων ἐν γένει, Γν. Σ σ. 422. — Τρόπος ὑπολογισμοῦ ὁρίου συντάξεως καὶ μισθοῦ συνταξιούχων ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α. ὑπηρετούντων εἰς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ἢ Τράπεζαν, Ἐγκ. σ. 873.

Ἀ γ ρ ο τ ι κ ή. Ὀργανισμὸς ὡς οὗτος ἰσχυε μέχρι Σεπτεμβρίου 1952· κρίσις ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου περὶ προαγωγῆς ἢ στασιμότητος ὑπαλλήλων κριτήρια ἔννοια ἄρθρου 59 ὀργανισμοῦ προσμέτρησις προϋπηρεσίας ὑπαλλήλου κατ' ἄρθρον 60 § 6, ΑΠ 424 σ. 215. — Χορήγησις, κατ' ἄρθρον 53 § 1 ὀργανισμοῦ, προσαυξήσεως λόγῳ εὐδοκίμου εἰς τοὺς ἐπὶ τριετίαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ὑπηρετήσαντας ὑπαλλήλους καὶ ποσοστὸν προσαυξήσεως, ΑΠ 479 σ. 216. — Δικαίωμα ὑπαλλήλων παραιτήσεως ὑποβαλλομένης ἐγγράφως· μὴ ὑποχρέωσις πρὸς ἔκθεσιν λόγων· λύσις ὑπαλληλικῆς σχέσεως δι' ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως ὑποχρεωτικῶς· οὐχὶ ἀντίθετος εἰς τὸ δικαίωμα παραιτήσεως τῶν ὑπαλλήλων της ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ ἄνευ οἱασδήποτε παροχῆς ἢ παρὰ τῆς Τραπέζης ὑπόσχεσις παροχῆς εἰς τοὺς οἰκειοθελῶς παραιτουμένους ὡρισμένων ἀνταλλαγμάτων, ΑΠ 40 σ. 350 — Προαγωγαὶ προσωπικοῦ ἔννοια ἄρθρου 59 τοῦ διὰ τοῦ ν. 2584]1940 κυρωθέντος καὶ ἰσχύν νόμου ἔχοντος ὀργανισμοῦ καὶ ἄρθρου 60 αὐτοῦ, ΑΠ 67 σ. 727. — Ἐπιβάρυνσις διὰ τῆς ὑπὲρ Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορᾶς, ΑΠ 51 σ. 272.

Ἐ θ ν ι κ ή - Ἀ θ η ν ῶ ν. Ὀργανισμὸς· ὑπάλληλοι προερχόμενοι ἐξ ἑκατέρας τῶν συγχωνευθεισῶν Τραπεζῶν καὶ λαμβάνοντες λόγῳ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἢ ἄλλης εἰδικῆς περιπτώσεως μισθὸν τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ ἀπὸ ἐκείνου, εἰς ὃν ἐντάσσονται· διατήρησις τοῦ μισθοῦ τούτου· ὑπολογισμὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ὀργανισμοῦ προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸν ὑφ' ὃν ἐντάχθησαν βαθμὸν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ τυχὸν παρ' αὐτῶν λαμβανομένου μισθοῦ τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ, τηρουμένων κατὰ τὰ λοιπὰ διὰ τὴν ἐφεξῆς εἰς αὐτοὺς χορήγησιν προσαυξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 ἀπαιτουμένων διατυπώσεων, ΑΠ 457 σ. 214 — Ἀσφάλισις προσωπικοῦ μετὰ συγχώνευσιν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς καὶ Ἀθηνῶν· ἐπιλογὴ ὑπὸ δικηγόρου τοῦ δι' ἀσφάλισιν αὐτοῦ Ταμείου, ΣΕ 716 σ. 732.

Ἑ λ λ ά δ ο ς. Διορισμὸς καὶ ἀπόλυσις προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος· διαπιστωσις νομιμοφροσύνης ὑπαλλήλου κατ' ἀ ν. 516]1948, Π 22317 σ. 2·2. — Ἀνάπτηροι καὶ πολεμισταὶ ὑπάλληλοι Τραπέζης Ἑλλάδος· ἐπέκτασις προστασίας νεοπολεμιστῶν ν.δ. 1799]1942 διὰ ν. 971]1949 καὶ ἐπὶ μελῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων καὶ ἐθνικῶν ὀργανώσεων· τιμητικὴ προαγωγὴ ὑπαλλήλων κατὰ ν. δ. 1799]1942, ΑΠ 27 σ. 474 — Γενικὸς κανονισμὸς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων της, ἐπέχων θέσιν συμβάσεως· ὅρος περὶ ἀποχωρήσεως ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ὁρίου ἡλικίας· προσχώρησις ὑπαλλήλου· ἀνεφάρμοστον διατάξεων περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν· σύμβασις ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 324 σ. 834.

Ἰ ο ν ι κ ή. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων· καταβολὴ ὁλοκλήρου τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112]1920, καταλυθείσης οὕτω τῆς ἀξιώσεως κατὰ τὰ ἀνελέγκτως γενόμενα δεκτὰ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας· ἀνεπηρέαστον οὕτω ἐπὶ τῆς ἀποσβεσθείσης ἐνοχῆς ὑπὸ τοῦ βεβαιουμένου περιστατικοῦ ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν ἄρθρου 6 § 6 Κανονισμοῦ Κλάδου Προνοίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἰονικῆς Τραπέζης παρεκρατήθη ἐκ μέρους αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῦ παρεχομένου βοηθήματος ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς καταβληθείσης παρὰ τῆς Τραπέζης ἀποζημιώσεως ν. 2112, ΑΠ 35 σ. 478.

Λ α ϊ κ ή. Λύσις συμβάσεως διὰ καταγγελίας ὑπὸ ἐργοδότιδος Λαϊκῆς Τραπέζης προκληθείσης ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μισθωτοῦ· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 21 Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλων, Γν.Σ σ. 1148.

Τριτανακοπή. Κατ' ἀποφάσεων διαδικασίας ἐπ' ἀναφορᾷ· ἀπόφασις περὶ διαλύσεως σωματείου, Ε 971 σ. 595. — Κατ' ἄρθρον 238 Πολ. Δικ. προσβολὴ καὶ ἀποφάσεων διαδικασίας ἐπ' ἀναφορᾷ προϋπόθεσις· ἐπίκλησις δόλου ἢ συμπαιγνίας ἐπὶ ἀποτελουσῶν δεδικασμένου κατὰ πάντων· προσβολὴ ἀποφάσεως περὶ ἀ-

ναγνωρίσεως σώματείου, Π 396 σ. 596.

Τροφή. Βλ. λ. *Παροχαί εις είδος.*

Τροχιόδρομοι. Βλ. λ. *Ηλεκτρικαί επιχειρήσεις, Σιδηρόδρομοι.*

Τυπογράφοι. Βλ. καί λ. *Ταμεία, Τύπος.*—Στοιχειοθέται: ὑπαλληλική ἰδιότης, Π 7390 σ. 23.

Τύπος. Εἰσπράκτορες συνδρομῶν ἐφημερίδων καί περιοδικῶν· τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 230.—Σύμβασις περί Συνεργατικῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν καί Τυπογράφων πρός ἔκδοσιν ἐφημερίδος· φύσις σχέσεως· κῦρος ἀπό ἀπόψεως κρίσεως διατάξεων περί ἐργασίας γυναικῶν καί ἀνηλίκων καί περί ὑγιεινῆς τυπογραφείων, Γν.Σ. σ. 492.—Κυριακή ἀργία καί νυκτερινή ἐργασία συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων, Γνωδ. νμθ. σ. 668.—Ἀπαγόρευσις ἐργασίας κατά Κυριακάς εἰς προσωπικόν ἡμερησίων ἐφημερίδων· ἀνεφάρμοστον ὑ.ἀ. 8900]1946· ἀνεπέρειστον ἀξιώσεως καί ἐπί ἄρθρου 994 Α.Κ.· χρόνος ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ καί διάταξις ἄρθρου 16 § 3 π.δ. 27.6]4.7.1932· νόμιμος μισθός συντακτῶν τύπου, Π 1889 σ. 901.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων ποσόν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας συνταξιούχων, ἀφ' οὗ χρόνου ἐπιδίδονται εἰς ἄσκησιν ἑτέρου ἐπαγγέλματος· κῦρος ὑ.ἀ. 5307]1953 περί ἐγκρίσεως τοῦ Καταστατικοῦ, ΑΠ 228 σ. 665.

Υ

Ὑγειονομικοί. Βλ. λ. *Ἰατροί, Κλινικαί, Νοσοκομεῖα, Ταμεῖ-* (παράγρ. 30), *Φαρμακοποιοί.*

Ὑγιεινή ἐργαζομένων. Βλ. λ. *Ἀνάπαυσις, Βιβλιάρια, Ἑορταί, Ἐργατικά ἀτυχήματα, Κυριακή, Ὧραι ἐργασίας.*—Ἐργασία γυναικῶν καί ἀνηλίκων· ὑγιεινή τυπογραφείων, Γν.Σ. σ. 492.

Ὑδάτων Ἑταιρεία. Σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ· ἀπόλυσις καί ἕνεκα νόσου καθιστώσης μισθωτόν ἀνίκανον πρός ἐργασίαν· δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατά Κανονισμόν· ἀνεφάρμοστον προθεσμίας ἄρθρου 6 § 2 ν. 3198]1955· ὑπολογισμός δι' ἀποζημίωσιν καί δώρων δι' ἑορτάς· συμψηφισμός ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου πρός ἀποζημίωσιν· ἔννοια ἄρθρου 10 ν.δ. 4020]1959 περί ἀποσβέσεως ἀξιώσεως Ἑταιρείας κατά προσωπικοῦ της ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περί παραβάσεως ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως, Π 1886 σ. 854.

Ὕδρευσις. Ἐφαρμογή ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν 2]1959 ἐπί προσωπικοῦ Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ὑδρεύσεως Καβάλας, Γν.Σ. σ. 105.

Υἱοθεσία Βλ. λ. *Τέκνα.*

Ὑπαλληλικός Κῶδιξ. Βλ. καί λ. *Ὑπάλληλοι δημόσιοι.*—Ἐφαρμογή καί ἐπί νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ΑΠ 80 σ. 469, ΑΠ 75 σ. 531.

Ὑπόλληλοι Δημόσιοι. Παράνομος κατ' ἄρθρον 22 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ὁ διορισμός ἂν μή ἐπιτύχῃ εἰς διαγωνισμόν· ἐξαίρεσις κατ' ἄρθρον 24 Κώδικος ἤ ἂν αἱ εἰδικαί ἤ ἐξαιρετικαί συνθῆκαι ἐπιβάλλουν τήν παρέκκλισιν· ἀναγκαία δι' αὐτό εἰδική ἀπόφασις τοῦ Α.Σ.Δ.Υ. μετά εἰδικῶς ἠτιολογημένην ἔκθεσιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ· ἐλεγκτή ἡ ἀπόφασις τοῦ Α.Σ.Δ.Υ. ὑπό Συμβουλίου Ἐπικρατείας· πλήρωσις θέσεων εἰς Νομαρχιακά Ταμεῖα ἄνευ διαγωνισμοῦ, ΣΕ 482 σ. 480.—Ἄρθρον 67 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος· ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ διά μή παρασχεθείσαν ἐξ ὑπαιτιότητος ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν καθόλου ἤ ἐν μέρει· ἐνέργεια περικοπῆς διά πράξεως ἐντεταλμένου τήν ἐκκαθάρισιν καί πληρωμήν τῶν δαπανῶν, εἰδοποιουμένου ὑπό τοῦ προϊσταμένου τῆς ὑπηρεσίας πρός τοῦτο καί ἀνακοινουμένης εἰς τόν ὑπάλληλον ἐπί ἀποδείξει· προσφυγή ἐνώπιον ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου· ἔλεγχος μόνον ἀπό ἀπόψεως νομιμότητος ὑπό πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 80 σ. 469.—Ἐπίδομα βιβλιοθήκης· ἀνίσχυρον σχετικῶν πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Π 7259 σ. 1449.—Ὁ δικαστικός ἔλεγχος ἀποφάσεων ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ΝΖ σ. 1177.—Συμμετοχή δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς Διοικητικόν Συμβούλιον Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ· ἔννοια διοριστέων δημοσίων ὑπαλλήλων· ὄργανα τοῦ Κράτους καί οὐχί νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· ἀκύρωσις πράξεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περί διορισμοῦ εἰς Διοικητικόν Συμβούλιον Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καί Ε.Η.Ε. μέλους ὑπαλλήλου τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπεσπασμένου εἰς Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ΣΕ 1922 σ. 43.—Ἐάν ἐπί τῇ βάσει ἄρθρου 4 ἀ.ν. 1409]1950 ὁ Ὑπουργός Ἐργασίας δύναται νά προβῇ δι' ἀποφάσεών του εἰς καθορισμόν ἀποζημιώσεως, κατοβλητέας εἰς μετέχοντας Ὀργανισμῶν ἐποπτείας καί ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπαλλήλους δημοσίους κλπ. ὑπό τήν ἰδιότητα Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, μέλους κλπ., Γν.Σ. σ. 300.—Συμμετοχή δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς Συμβούλια καί Ἐπιτροπάς περιορισμός ἀπολαυῶν αὐτῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 102 Συντάγματος· χαρακτήρ καί σκοπός τῆς διατάξεως ταύτης πειθαρχική καί ποινική εὐθύνη δημοσίου ὑπαλλήλου· ὑπαγωγή καί ἐξόδων κινήσεως εἰς τήν ἔννοιαν ἀποδοχῶν· παράλειψις ὑπό δημοσίου ὑπαλλήλου ὑπευθύνου δηλώσεως· ποινική εὐθύνη, Συμβ. Πλημ. 804 σ. 1085, πρβλ. Γν.Σ. σ. 1100.—Παράβασις καθήκοντος· στοιχεῖα· ἔννοια φράσεως ἄρθρου 259 Π.Κ. ἐάν ἡ πρᾶξις δέν τιμωρεῖται δι' ἑτέρας ποινικῆς διατάξεως, Συμβ. Πλημ. 804 σ. 1085.—Ἄν πρό ἰσχύος ν.δ. 4021]1959 τά εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους καταβαλλόμενα ἔξοδα κινήσεως δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἐκτός γραφείου ἐντός τῆς ἕδρας αὐτῶν (συμμετοχήν εἰς Ἐπιτροπάς ἤ Συμβούλια Δημοσίου) ἤ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου) ἤ ἑτέρας προσθέτους αὐτῶν ὑπηρεσίας δύνανται νά χαρακτηρισθῶσιν ὡς ὁμοιβαί κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 2276]1952, Γν. Σ. σ. 1100.—Ἄν αἱ παραβάσεις τοῦ ν. 2276]1952 αἱ τυχόν συντελεσθεῖσαι διά τῆς εἰσπράξεως ἐξόδων κινήσεως κατά παράβασιν ν. 2276]1952 δύνανται νά διωχθῶσι ποινικῶς ὡς παράβασις καθήκοντος δημοσίου ὑπαλλήλου ἤ κατ' ἄλλην

τινά διάταξιν τοῦ ἰσχύοντος Ποινικοῦ Κώδικος, Γν Σ. σ. 1101.—Ἐφαρμογή ἄρθρου 85 Α.ν. 1854|1951 περί ἀπονομῆς στρατιωτικῶν καί πολιτικῶν συντάξεων ἐπί τῶν στρατιωτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, Ἐγκ. σ. 544, Γν. Σ. σ. 544.—Οἰκονομικοί: ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀρωγῆς καί Ὑγείας. Βλ. λ. ***Ταμεῖα***.—Προαστασία προσωπικοῦ ξένων Πρεσβειῶν. Βλ. λ. ***Πρεσβεῖαι***.—Ὑπαλληλικές Κῶδιξ ἀποζημιώσεις ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. καί τύχη προϋφισταμένων διατάξεων, ΑΠ 75 σ. 531.—Κοινοτικός ἰατρός ἐπί μισθῷ κατέχων καί δευτέραν ἐμμισθον δημοσίαν θέσιν· συνέπειαι, Ε 1247 σ. 848.—Μισθωτοί Δημοσίου ἐπί σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἀναγκαστική πρόσληψις πολεμιστῶν. Βλ. λ. ***Δημόσιον, Στράτευσις*** (παράγρ. Β').

Ὑπάλληλοι Δημοτικοί - Κοινοτικοί. Βλ. λ. ***Δῆμοι Κοινότητες***.

Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί. Βλ. καί λ. ***Δημοσίου δικαίου σχέσις***. Ἔννοια ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου· στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος, Π 1889 σ. 901.—Ἔννοια νομική ἡ ἰδιότης ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 145, ΝΖ σ. 1274.—Προϋπόθεσις ἰδιότητος ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἡ κατ' κύριον ἐπάγγελμα ἀπασχόλησις εἰς ὑπαλληλικήν ὑπηρεσίαν ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἔνεκα κυρίου ἐπαγγέλματος· κριτήριον, Π 576 σ. 974.—Παροχή ἐργασίας ὑπαλλήλου (ταμίου Κ.Τ.Ε.Λ.) ὑπό μέτοχον αὐτοῦ· ἔλλειψις ἰδιότητος ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατά κύριον ἐπάγγελμα, Π 576 σ. 974.—Παροχή ἐργασίας ὑπό κατά κύριον ἐπάγγελμα ὑπαλλήλου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· ἔλλειψις ἰδιότητος ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, Π 1889 σ. 901.—Ἐφαρμογή ἄρθρου 8 ν. 3198|1955 μόνον ἐπί ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κατά τά κριτήρια τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν.δ. 2655|1953 καί οὐχί ἐπί ἐργατῶν, Π 7837 σ. 145, Εἰσαγ. σ. 645.—Ἀναλογος κατοβολή ὑπό ἐργοδότου μή πλήρους ἀποζημιώσεως ν. 2112|1920 ἐκ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὑπό τοῦ μισθωτοῦ παρεχομένων ὑπηρεσιῶν· οὐκ ἀκυρότης καταγγελίας, ΑΠ 181 σ. 586, Π 724 σ. 583.—Προϋπηρεσία ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου διά τήν ἀποζημίωσιν νόμου 2112, Π 7681 σ. 89, ΑΠ 275 σ. 713, Π 4304 σ. 906, Π 3949 σ. 975, πρβλ. ΝΖ σ. 697.

Εἶναι ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι. Ὁ στοιχειοθέτης τυπογράφος, Π 7390 σ. 23.—Ὁ διευθυντής μεγάλης ἐπιχειρήσεως· θέσις τούτου ἔναντι τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ΑΠ 150 σ. 461.—Ὁ πρακτικός μηχανικός κινητήρων μηχανῶν γ' τάξεως, ΑΠ 181 σ. 586.—Ὁ χειριστής ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος, Π 4389 σ. 920.—Οἱ ἠλεκτροτεχνῖται, οἱ κεκτημένοι ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου μιᾶς τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ν. 3763|1947 εἰδικοτήτων, Π 7681 σ. 90.—Οἱ ἠλεκτροτεχνῖται, ραδιοτεχνῖται, περιελίγκται καί ἠλεκτροσυγκολλῆται· θεώρησις τούτων ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων οὐχί ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν. 3763|1957, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἀσχολοῦνται μέ τήν ἀντίστοιχον ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον ὅμως ἔχουσιν (ἀφ' ἧς ἀσχολοῦνται) ὡς τοιοῦτοι καί τά ὑπό τοῦ νόμου ἐριζόμενα προσόντα, Π 3949 σ. 975.

Δέν εἶναι ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι. Οἱ βοηθοί ἠλεκτροτεχνιτῶν, ραδιοτεχνιτῶν, περιελιγκτῶν, ἠλεκτροσυγκολλητῶν, Π 3949 σ. 975, Π 7681 σ. 90.—Ὁ σερβιτόρος ἐστιατορίου· χαρακτηρισμός ὡς ἐργάτου, Π 7837 σ. 145.—Ὁ θυρωρός πολυκατοικίας· ἐκτέλεσις παρά τούτου ἐργασίας φύσεως σωματικῆς, Π 4844 σ. 325, ΝΖ σ. 1274.

Ὑπερημερία. Ἐργοδότου· μή ἀποδοχή ὑπηρεσιῶν· συνέπειαι· ἔκπτωσις ὠφελειῶν· ἀποχή μισθωτοῦ ἀπό ἐργασίας καί δικαίωμα μισθοῦ. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 7-8).—Ἐπί ἀκύρου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν κλπ. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. ΙΙ. ΣΤ'), ***Κατάσχεσις δικαιώματος*** (παράγρ. 3).—Ἐργοδότου περί τήν χορήγησιν ἀδείας. Βλ. λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν*** (παράγρ. 5).—Προϋπόθεσις, κατ' ἄρθρ. 349 Α.Κ., πραγματική καί προσήκουσα προσφορά τῆς παροχῆς. Εἰσαγ. σ. 81, 777, 954, Π 1038 σ. 519, Π 2539 σ. 903.—Ἔννοια πραγματικῆς καί προσηκούσης προσφορᾶς, Εἰσαγ. σ. 81, Π 1691 σ. 782, Π 2539 σ. 903.—Προϋπόθεσις ἡ δυνατότης παροχῆς· ἄλλως μή οὔσης τῆς προσφορᾶς πραγματικῆς ἀποκλείεται ἡ ὑπερημερία τοῦ δανειστοῦ· στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τό δυνατόν τῆς παροχῆς, Π 780 σ. 777, Εἰσαγ. σ. 333.—Ἀναφορά ἄρθρου 352 Α.Κ. εἰς ἀδυναμίαν παροχῆς πρίν ἡ τελειωθῇ ἡ ὑπερημερία τοῦ δανειστοῦ, Π 1550 σ. 333, Εἰσαγ. σ. 777.—Ἀδυναμία παροχῆς μεθ' ὑπερημερίαν ἐργοδότου· συνέπειαι, Π 1550 σ. 333, Π 780 σ. 777.—Τρόποι ἄρσεως ὑπερημερίας ἐργοδότου μετ' ἀκύρον ἀπόλυσιν, ΝΖ σ. 238, Π 1550 σ. 333, Εἰσαγ. σ. 988, 1072.—Κρίσις περί ὑπάρξεως ὑπερημερίας ἄρθρ. 656 Α.Κ. καθορίζοντος ἁπλῶς συνέπειας αὐτῆς, βάσει τοῦ ἄρθρου 349 ἐπ. Α.Κ., Π 1038 σ. 519, Εἰσαγ. 777.—Ἐπί ἀπολύσεως μισθωτοῦ μετά πρόσκλησιν ὑπό τά ὅπλα· συνέπειαι, Π 7002 σ. 99.—Ἐπί μή προσλήψεως ἐπιτυχόντος ἐν διαγωνισμῷ ἐντός εὐλόγου χρόνου· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, Π 22317 σ. 212.—Ἐπί παρανόμου ἐπιβολῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ἄργιας εἰς ὁδηγόν λεωφορείου βάσει ἀνισχύρου Κανονισμοῦ, Π 300 σ. 407.—Κατ' ἄρθρ. 353 Α.Κ. μετ' ἄσκησιν ὑπό μισθωτοῦ δικαιώματος ἐπί σχέσεως ἐργασίας· προϋποθέσεις· συνέπειαι, Π 734 σ. 411, Π 2626 σ. 1015, Εἰσαγ. σ. 1072.—Ἐπί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διά σπουδαῖον λόγον ἄνευ τηρήσεως ἐγγράφου τύπου καταγγελίας· συνέπειαι, Π 107 σ. 455, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 454.—Μετ' ἄκυρον θέσιν μισθωτοῦ εἰς ἑκ περιτροπῆς ἐργασίαν, Π 5015 σ. 1073.—Ἀξιώσεις μισθωτοῦ δι' ἀποδοχάς ἐπί ὑπερημερίας συνδίκου περί τήν ἀποδοχήν ὑπηρεσιῶν· ὑπαγωγή εἰς διαδικασίαν ἐπαληθεύσεως καί οὐχί τήν τοῦ ν. Γ?ΟΔ· Π 6 σ. 856.—Ἀκυρότης καί τῆς διά πρακτικοῦ συμβιβασμοῦ παραιτήσεως ἀποδοχῶν κατά χρόνον ὑπερημερίας ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 865 σ. 1072.

Ὑπερωρίαι. Σύμβασις παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἀκυρότης ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· ἀποζητεῖα ὠφέλεια. Π 5191 σ. 1076, Π 1630 σ. 774, ΝΖ σ. 1059.—Δικαίωμα ἐπίσης ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ ἐξ 75 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου του κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν. δ. 4020]1959, δι' ὑπηρεσίας παρασχεθείσας μετὰ τὴν ἰσχὺν τούτου, Π 5191 σ. 1076.—Νόμιμος ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις· αὐτοτελὴς ἀξίωσις καὶ διὰ προσαύξησιν προϋποθέσεις· παράνομος τοιαύτη ἀπασχόλησις· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἄνευ προσαυξήσεως· ὑπολογισμὸς ἀποδοχῶν καὶ ὡρομισθίου, Π 724 σ. 582 (ἐντὸς Εἰσαγ. Σχολίου).—Ρύθμισις ἤδη θέματος παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ν. δ. 4020 1959· ἰσχὺς τούτου ἀπὸ 12.11.1959, Εἰσαγ. σ. 29, 31, 332, 1076.—Παραδεκτὴ ἐκδίκασις κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀξιώσεων ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 ν. δ. 4020] 1959, Εἰσαγ. σ. 1076.—Παροχὴ ὑπὸ μισθωτοῦ ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς· ἀποζημιώσεις κατ' ἄρθρον 8 τόμου 4020]1959· ὑπολογισμὸς ἀποδοτέας ὠφελείας ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν· ἀνεπίτρεπτος ἡ παραίτησις μισθωτοῦ, Π 18 σ. 1444.—Ἔλλειψις ἐξουσίας ἀρχαιρεσιῶν καὶ διαιτητικῶν δικαστηρίων ἐκ τοῦ ν. 3239]1955 πρὸς καθορισμὸν καὶ ποσοῦ τοῦ κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἐπὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 6049 σ. 29, Π 10961 σ. 332.—Ἀνίσχυρος ὁ ὅρος διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2]1956 περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, Π 6049 σ. 29, Εἰσαγ. σ. 29, 585, 1076, Π 18524 σ. 31, Π 10961 σ. 332.—ἀκυρότης καὶ ὅρων τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας περὶ ἰσχύος τῆς ἄνω διατάξεως τῆς 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, Π 18524 σ. 29, Π 10961 σ. 332.—Ἀσυμψήφιστον ἀποζημιώσεως λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως πρὸς καταβαλλομένας μείζονας τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχάς, ΑΠ 181 σ. 580, Εἰσαγ. σ. 585.—Νόμιμος ἡ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ συμφωνία περὶ καταβολῆς ἀνωτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ πρὸς κάλυψιν ἀποζημιώσεως διὰ παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, Π 18524 σ. 31, Εἰσαγ. σ. 585.—Ἀνεπίτρεπτον μετὰ τὸ ν.δ. 4020]1959 συμφωνίας ὅτι ὁ συμφωνούμενος ὑπὲρ τὰ κατώτατα ὅρια μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον θὰ καλύπτῃ καὶ τὰς ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 αὐτοῦ ἀποζημιώσεις διὰ παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἐφαρμογὴ καὶ διὰ τὰς ὑφισταμένας συμφωνίας διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ]τος καὶ ἐφεξῆς χρόνον, Εἰσαγ. σ. 31, 585, Π 18 σ. 1444.—Θεώρησις κατ' ἄρθρον 14 Π. Δ. 27 Ἰουνίου] 4 Ἰουλίου 1932 ὡς ὡρῶν ἐργασίας τῶν πραγματικῶν, μὴ νοουμένων ὡς τοιούτων καὶ τῶν ἀπαιτουμένων καὶ διατιθεμένων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς μετάβασιν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας καὶ ἀσχέτως ἂν αὐτὴ γίνηται δι' ἰδίων τοῦ μισθωτοῦ μεταφορικῶν μέσων ἢ τοῦ ἐργοδότου· ἀβάσιμος οὕτω ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ ἀμοιβῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, Π 2721 σ. 409.—Δικαίωμα ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως καὶ τῶν λαμβανόντων μείζονας τῶν 5.000 δρχ. μηνιαίως τακτικὰς ἀποδοχάς· ὑπάλληλοι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, Τραπεζῶν καὶ Γραφείων ἐν γένει· ἀνίσχυρον ἄρθρου 18 π. δ. 13 4.1932, Γν.Σ. σ. 422, Ἐπιστ. σ. 568.—Μὴ ὑπαγωγὴ διευθυντοῦ μεγάλης ἐπιχειρήσεως εἰς τὰς περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων κειμένας διατάξεις ἔλλειψις δικαιώματος εἰς ἀπόδοσιν ὠφελείας ἐργοδότου δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ΑΠ 150 σ. 460.—Ἀποζημίωσις πρακτικῶν μηχανικῶν διὰ παρασχεθεῖσαν ὑπὲρ τὸ νόμιμον ὀκτάωρον παρανόμως ἐργασίαν, Π 102 σ. 514.—Ὑπολογισμὸς ὑπερωριῶν προσωπικοῦ ξενοδοχείων ὕπνου μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ αἱ καθαρίστριαι πέρας τοῦ 10ώρου, ΑΠ 274 σ. 790.—Εἰκασαετὴς παραγραφὴ ἀξιώσεων ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Εἰσαγ. σ. 1076.—Σύμβασις μισθώσεως φορτηγοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως· ἐργασία ἰδιοκτήτου ὡς ὁδηγοῦ πέραν συμφωνηθεισῶν ὡρῶν· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 904 Α.Κ., Ε 151 σ. 1203, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1202.—Ὑπερωριακὴ ἐργασία ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Δημοσίου ΑΠ 7 σ. 199.—Ὑποχρέωσις ναυτικοῦ κατ' ἄρθρ. 6 § 3 ν. 1752]1951 παροχῆς ἐργασίας ἐπὶ πλέον ἐπὶ ἀνάγκης ἐργασίας καὶ δικαίωμα συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς· ἀνάλογος ἐφαρμογὴ ἄρθρου 659 §§. 2 Α.Κ. ἀκύρου οὔσης ἀντιθέτου περιοριστικῆς τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργαζομένου συμφωνίας· ρύθμισις προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐπὶ πλέον ἐργασίαν ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀκυρότης συμφωνίας περὶ μικροτέρας ἀμοιβῆς, Π 17872 σ. 472.—Ὑπερωριακὴ ἐργασία ἐργοστατεχνικοῦ προσωπικοῦ Ι.Κ.Α. συνδεομένου δι' ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ μισθοδοτευμένου κατὰ τὰς εἰδικὰς περὶ αὐτοῦ διατάξεις, βάσει τῆς εἰδικῆς εἰδικότητός του· συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· δικαίωμα ἀποζημιώσεως μόνον ἐφ' ὅσον δικαιοῦνται τοιούτης ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἀτομικῶν του· μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 474 σ. 215. Βλ. καὶ λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 9).

Ὑπηρεσίαι Δημόσιαι. Βλ. λ. *Δημοσίου δίκαιου σχέσεις, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις, Στράτευσις* (παράγρ. Β'), *Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα — Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.*

Ὑπηρέται. Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἰδιωτικῶν γραφείων καὶ ἐπιχειρήσεων· καθορισμὸς ἀποδοχῶν ἀναλόγως τῆς ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν ὡς ὑπαλλήλων, εἰσπρακτόρων καὶ ἀποθηκαρίων καὶ ὑπηρετῶν, ΑΠ 34 σ. 722.—Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Βιομηχανιῶν τῆς χώρας· παροχὴ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων ἰσχύς μόνον διὰ περιφερείας Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Π 8052 σ. 1075.—Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους· ἀσφάλισις, ΑΠ 231 σ. 738.—Ἐπὶ τῆς ἀσφαλίσεως οἰκοιτῶν ὑπηρετῶν, Σημ. σ. 696.—Οἰκιακοὶ βοηθοὶ· ἀσφάλισις Ι.Κ.Α., Πρακτ. συζητ. σ. 1176.—Θυρωροί· οὐ κατ' οἶκον ὑπηρέται διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, Π 4844 σ. 325.

Υποβιβασμός. Μονομερής βλαπτική μεταβολή όρων συμβάσεως έργασίας, ΑΠ 130 σ. 453.

Υποδηματεργάται. Βλ. και λ. *Ταμεία*. Τρόπος άμοιβής· υπολογισμός αποζημιώσεως εν απολύσει, Π 4473 σ. 1070.

Υπουργεία - Υπουργοί - Υπουργικαί αποφάσεις. Βλ. και λ. *Αίτησις ακυρώσεως, Διοικητικαί πράξεις - Διοίκησις, Νόμος, Σύνταγμα*.—Υποχρεωτικός διορισμός αντιπροσώπου Υπουργείου Συντονισμού διά νόμιμον σύνθεσιν Δευτεροβαθμίων Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων· συνέπεια παραλείψεων άκυρότης αποφάσεων· άκυρότης και αποφάσεως Υπουργών περί εγκρίσεως αυτών, ΣΕ 384 σ. 353.—Περιέλευσις της παρά τω Ο.Δι.Σ.Υ. διαχειρίσεως εφοδίων σεισμοπλήκτων μετά του προσωπικού αυτοδικαίως εις Υπηρεσίαν Οικισμού Υπουργείου Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων, ΑΠ 129 σ. 662.—Ασφάλισις εις Ι.Κ.Α. ειδικών συνεργατών Υπουργείου Συντονισμού, Έγκ. σ. 1029.—Κύριος διάδικος επί αιτήσεως ακυρώσεως κατά πράξεως νομικού προσώπου εκ των ασκούντων διοίκησιν τα νομικόν πρόσωπον· δικαίωμα παρεμβάσεως αρμοδίου Υπουργού, ΣΕ 2348 σ. 266, ΣΕ 951 σ. 800. — Αποφασιστική αρμοδιότης Υπουργού Εργασίας δι' αναγκαστικήν τοποθέτησιν αναπήρων και θυμάτων πολέμου, ΣΕ 1849 σ. 19.— Εξουσιοδότησις Υπουργού Εργασίας δι' άρθρ. 4 ν.δ. 3710]1957 προς συγκρότησιν διοικητικών συμβουλίων Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής· έννοια αυτού, ΣΕ 1982 σ. 41, ΣΕ 55 σ. 220, ΣΕ 61 σ. 222.— Ισχύς εξουσιοδοτήσεως Υπουργού Εργασίας προς καθορισμόν αποζημιώσεως μετεχόντων συμβουλίων Οργανισμών υπαλλήλων δημοσίων ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κατ' άρθρ. 4 ά. ν. 1409]1950, Γν.Σ. σ. 300.— Αρμόδιος Υπουργός διά κύρωσιν Κανονισμών εργασίας, Π 300 σ. 407, Γν.Σ. σ. 421.—Εποπτεία Υπουργού Εργασίας επί σωματείων, Γνμδ.νμθ. σ. 1235.— Εξουσία Υπουργού Εργασίας προς καθορισμόν υποχρέων εις αναγκαστικήν πρόσληψιν δικηγόρων νομικών προσώπων ή απαλλαγήν αυτών· διαπίστωσις οικονομικών δυνατοτήτων· αιτιολόγησις αποφάσεως, ΣΕ 1859 σ. 20, Εισαγ. σ. 20.—Εξουσία Υπουργών διά τροποποίησιν ή έγκρισιν διαιτητικών αποφάσεων κλπ. Βλ. λ. *Συλλογικαί διαφοραί εργασίας* (παράγρ. 3).—Δημοσίευσις κανονιστικού περιεχομένου διοικητικών πράξεων διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως· στοιχείον κύρους· έναρξις ισχύος, Γν. Σ. σ. 169, ΝΖ σ. 1121.— Ισχύς ως νόμου υ. ά. 2109]1946 περί αποζημιώσεως διά διανυκτέρευσιν εκτός έδρας, ΑΠ 11 σ. 147.— Εξουσία Υπουργού Εργασίας επί ασφαλιστικών θεμάτων. Βλ. λ. *Ταμεία* (παράγρ. 1).—Ακυρότης αποφάσεων Υπουργού Εργασίας, εκδοθεισών βάσει της ανισχύρου εκ ταύ άρθρου 59 ά.ν. 11 11.1935 εξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 687 σ. 532, ΣΕ 2361 σ. 163, ΣΕ 719 σ. 736, ΣΕ 714 σ. 737, ΣΕ 1793 σ. 1018. Contra: ΑΠ 228 σ. 665.—Παροχή δι' ιδρυτικού νόμου Ταμείου ειδικής εξουσιοδοτήσεως προς Υπουργόν Εργασίας διά τροποποίησιν υπ' αυτού κατά την διαδικασίαν άρθρου 59 ά. ν. 11.11.1935 καταστατικών διατάξεων· κύρος εξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 23 σ. 196, ΣΕ 719 σ. 736, ΣΕ 1342 σ. 1023, ΣΕ 1751 σ. 1139.— Εξουσιοδότησις ν. 1224]1944 δι' αναπροσαρμογήν αποζημιώσεων εξ εργατικών ατυχημάτων· σύμφωνος η υ.ά. 3890Δ]1957, Π 556 σ. 282, ΑΠ 84 σ. 336.—Ισχύς κατά τόπον υπουργικών αποφάσεων περί παροχής οδοιπορικών εξόδων εις μισθωτούς Ανωνύμων Εταιρειών, Π 8052 σ. 1075.—Ακυρότης υπουργικής αποφάσεως εκδοθείσης εκτός εξουσιοδοτήσεως, Ε 16 σ. 967, ΑΠ 55 σ. 286, ΣΕ 1751 σ. 1139, ΑΠ 410 σ. 1244.—Ανίσχυρον Πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου 169]1956 και 1326]1957 περί επιδόματος ακριβείας και βιβλιοθήκης, ως εκδοθεισών άνευ νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως και μη κυρωθεισών εκτοτε διά νόμου, Π 7259 σ. 1449.

Υφαντaί. Επιστήμονες· εφαρμοστέα συλλογική σύμβασις εργασίας, Γνμδ. νμθ. σ. 363.

Φ

Φάκελος. Ησφαλισμένων Ι.Κ.Α.· γνώσις περιεχομένου, Σημ. σ. 1056.

Φαρμακοποιοί. Κατάρτισις και υπογραφή εθνικής ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας υπαλλήλων επιστημόνων φαρμακοποιών παρουσία Υπουργού Εργασίας· έκτασις εφαρμογής· και επί Δήμου, ΑΠ 101 σ. 387.—Πρόσληψις υπό νοσηλευτικού ιδρύματος επιστήμονος φαρμακοποιού ως εκτάκτου υπαλλήλου· εφαρμογή συλλογικής συμβάσεως εργασίας 28.5.1955· έκτασις εφαρμογής ταύτης· εκδίκασις διαφοράς κατ' εργατικήν διαδικασίαν, ΑΠ 104 σ. 415.

Φιλανθρωπικά Ιδρύματα. Βλ. λ. *Ιδρύματα*.

Φιλοδωρήματα. Αμειβόμενοι επί φιλοδωρήμασι και ημερομισθίω διά μη απασχόλησιν καθ' εορτάς, ΝΖ σ. 63, Π 4630 σ. 907, ΝΖ σ. 1238.—Τεκμαρτά ημερομίσθια αμειβομένων και διά φιλοδωρημάτων δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 228.

Φορολογία. Υποχρεωτική εισφορά υπέρ Ταμείου Συντάξεων Αυτοκινητιστών· δεν αποτελεί φόρον υπό την έννοιαν του άρθρου 59 Συντάγματος, ΑΠ 173 σ. 542.—Επιβολή ποσοστού επί τιμολογίου φορτοεκφορτώσεων λιμένος Ελευσίνος εις περιπτώσεις εκφορτώσεως ύγρων καυσίμων διά σωλήνων δεν αποτελεί φόρον, ΑΠ 232 σ. 719.—Μη υπαγωγή φορολογικής ύφης υποχρεώσεων και συναφών προς ταύτος υποχρεωτικών υπέρ νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου εισφορών εις παραγραφήν άρθρου 257 § 17 Α.Κ.· έννοια περιοδικής παροχής διά την εν τη φορολογία εισοδήματος φορολογικήν ενοχήν, ΣΕ 489 σ. 1004.— Αρχή ανεπιτρέπτου διασταλτικής ή αναλογικής ερμηνείας διατάξεων επιβαλλουσών φόρον ή καθιερουσών απαλλαγήν από φορολογίας, Γν.Σ. σ. 56.

Φορτοεκφορτωταί. Επιτροπή ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτών· σύνθεσις συλλογικών οργάνων

διοικήσεως· αναγκαία ή κλήσις πάντων των μελών ταχτικών και αναπληρωματικών· συνέπεια παραλείψεως, ΣΕ 2083 σ. 45. — Ρύθμισις ύπό ν.δ. 4487Ι|1956 των περί χορηγήσεως άδειών εργασίας εις εργάτας φορτοεκφορτωτάς και αφαιρέσεως των άδειών ταύτων· ανεπίτρεπτος αναστολή εργασίας φορτοεκφορτωτού ή απαγόρευσις άσκήσεως επαγγέλματος του κεκτημένου το σχετικόν βιβλιάριον φορτοεκφορτωτού μέχρι προσκομίσεως ύπ' αύτου ωρισμένων στοιχείων, εξ ών και πιστοποιητικού νομιμοφροσύνης, ΣΕ 40 σ. 219.—Άρμοδιότης κατ' άρθρ. 3 ν. δ. 1254Ι|1959 προς χορήγησιν ή αφαίρεσιν επαγγελματικών βιβλιαρίων φορτοεκφορτωτών μόνης της οικείας Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, μη απαιτουμένης διά τας σχετικάς αποφάσεις αύτης, ως διά τους κανονισμούς, εγκρίσεως των υπό της προϊσταμένης αρχής· μόνη εκτελεστή απόφασις ή της Επιτροπής· αφαίρεσις άδείας εξασκήσεως επαγγέλματος φορτοεκφορτωτού καταστάντος επικινδύνου λόγω φρονημάτων και αντεθνικής δράσεως, ΣΕ 683 σ. 482. — Αντισυνταγματικότης περιορισμών, τιθεμένων υπό νόμου ή κανονιστικής πράξεως, εις διεξαγωγήν φορτοεκφορτωτικών εργασιών ξηράς, υπό έννοιαν μοναπωλήσεως αυτών υπέρ σωματειακώς οργανωμένων κατά τόπους άχθοφόρων, των εφωδιασμένων και διά βιβλιαρίων επαγγελματικής ταυτότητος κατ' αποκλεισμόν των ίδιων εκάστης επιχειρήσεως εργατών και δή εν τη περιοχή των επαγγελματικών αυτών χώρων και εγκαταστάσεων αντισυνταγματικότης ν. δ. 1254Ι|1949· ακύρωσις υπουργικής αποφάσεως, θεμελιουμένης επ' αυτού, ΣΕ 866 σ. 509. — Εάν η εξαιρούσα της υποχρεωτικής χρησιμοποιήσεως φορτοεκφορτωτών διάταξις της § 3 άρθρου 1 ν. δ. 1254Ι|1949 δύναται νά τύχη εφαρμογής επί παροχών, εφ' ών νύν το πρώτον επεξετάθησαν αι περί φορτοεκφορτώσεων διατάξεις βάσει του άρθρου 9 του αυτού ν. δ/γματος, Γν.Σ. σ. 54. —Ενέργεια φορτοεκφορτωτικών εργασιών κατά ν. δ. 1259Ι|1949· ανομιμοποίητον σωματείου φορτοεκφορτωτών προς διεκδίκησιν δι' αγωγής επ' ονόματι αυτού δικαιωμάτων των μελών αυτού κατά εργοδότου, μη χρησιμοποιήσαντος παρά τό ν. δ. 1254Ι|1949 τά εφωδιασμένα δι' επαγγελματικού βιβλιαρίου μέλη αυτού πρός ενέργειαν των φορτοεκφορτώσεων, Π 22205 σ. 333. — Αξίωσις φορτοεκφορτωτού κατά σωματείου φορτοεκφορτωτών διά ζημίαν λόγω παρεμποδίσεως εργασίας του υπό εκ προσώπων αυτού αοριστία δικογράφου αγωγής, Π 1358 σ. 656 — Αγωγή φορτοεκφορτωτού λιμένος κατά εκφορτώσαντος υγρά καύσιμα διά μηχανικών μέσων πρός καταβολήν ποσοστού επί διαφυγούσης αμοιβής εργατών κατ' άρθρ. 3 § 3 ά.ν. 381Ι|1936· εκδίκασις κατά την εργατικήν διαδικασίαν· νόμιμος ή δι' αποφάσεως Υπουργού Εργασίας προτάσει οικείας Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων επιβολή του κατά τά ανωτέρω ποσοστού, αποτελούντος εν μέρει εισφοράν και εν μέρει αντιπαροχήν διαφυγούσης εργασίας και όχι φόρον, ΑΠ 232 σ. 719. — Προϋπόθεσις της παροχής νά ήτο ο φορτοεκφορτωτής δικαιούχος όχι κατά τον χρόνον της ενάρξεως της ισχύος του ά. ν. 381Ι|1936, αλλά κατά τον χρόνον της διά μηχανικής ή άλλως πως τελειοποιήσεως των μέσων φορτοεκφορτώσεως, διενεργείας φορτοεκφορτώσεως, ΑΠ 232 σ. 719.—Εκδίκασις διαφορών εξ εφαρμογής Κανονισμών και τιμολογίων Επιτροπής Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος υπό Ειρηνοδικου, ήδη δέ υπό Πρωτοδίκου εργατικής διαδικασίας· επιβολή επαυξήσεως τιμολογίων φορτοεκφορτωτικών εργασιών προς σχηματισμόν κεφαλαίου δι' αποζημίωσιν των φορτοεκφορτωτών εκείνων, ών την απομάκρυνσιν ήθελε κρίνει επιβεβλημένην ή Επιτροπή· δυνατός ο υπό Υπουργού Εργασίας καθορισμός καταβλητέου ποσοστού παρά των ωφελουμένων εκ χρησιμοποιήσεως μηχανικών μέσων, ΑΠ 149 σ. 720.—Αποζημίωσις απομακρυνομένων διά λόγους ασφαλείας φορτοεκφορτωτών· εξουσιοδοτική διάταξις άρθρου 6 ν. δ. 1254Ι|1949· ανεπέρειστον επ' αυτής δυσμενούς κατά Κανονισμόν μεταχειρίσεως απομακρυνομένων φορτοεκφορτωτών διά χορηγήσεως μειωμένης ασφαλιστικής παροχής· έννοια της εξουσιοδοτικής διατάξεως, ΣΕ 1406 σ. 963. —Αξίωσις φορτοεκφορτωτού διά μη γενομένας παρ' αυτού φορτοεκφορτώσεις, Π 780 σ. 777. —Εισαγωγή κατά την εργατικήν διαδικασίαν των εκ της σχέσεως φορτοεκφορτωτών διαφορών· παροχή εις φορτοεκφορτωτάς ποσοστού εκ της αμοιβής επί της διαφυγούσης εργασίας των λόγω εισαγωγής τελειοποιημένων μηχανικών διά φορτοεκφορτώσεις μέσων· έννοια του δικαιώματος· στοιχεία αγωγής, Π 4063 σ. 918.—Επιβολή ειδικής αναλόγου επαυξήσεως τιμολογίων φορτοεκφορτωτικών υπέρ Κεφαλαίου Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών· ακυρότης αποφάσεων, εξερχομένων της εξουσιοδοτήσεως του άρθρ. 6 ν. δ. 1254Ι|1949 αντισυνταγματική ή διάταξις του άρθρ. 26 ν.δ. 3083Ι|1954 περί κρατήσεως εκ των εισπράξεων ελευθέρων φορτοεκφορτωτών υπέρ των μονίμων, Ε 16 σ. 966. — Ποινικαί κυρώσεις κατά παραβατών ν. δ. 1254Ι|1949 περί φορτοεκφορτωτών· επιβαλλομένη αιτιολογία αποφάσεως Ποινικού Δικαστηρίου, ΑΠ 350 σ. 1450.—Ασφάλισις εις Ι.Κ.Α. φορτοεκφορτωτών μη εντεταγμένων εις σωματείον, Π 719 σ. 730. — Αχθοφόροι σιδηροδρομικών σταθμών· τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α. Έγκ. σ. 230.

Φύλακες. Εργοστασίου· χαρακτηρισμός ως εργάτου εργοστασίου (εν Πάτραις)· έλλειψις ειδικής συλλογικής συμβάσεως· εφαρμογής εθνικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας 22.8.1958· ανεφάρμοστον διαιτητικής αποφάσεως 2Ι|1959, Π 203 σ. 87, Εισαγ. σ. 87. — Νυκτοφύλαξ εργοστασίου (εν Καλάμαις)· νόμιμος μισθός· εφαρμογή διατάξεων περί ανειδικεύτων εργατών, ΑΠ 107 σ. 348.—Εφαρμογή επί φυλάκων και νυκτοφυλάκων εργοστασίων Αθηνών—Πειραιώς—Περιχώρων της 6Ι|1956 διαιτητικής αποφάσεως και της Θεσσαλονίκης της ύ.ά. 9800Ι|1957, Εισαγ. 87 σ. 348.—Εξωθύρας

νοσοκομείου· ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου, Ἔγγρ. σ. 1038. – Συμφωνία ὅπως ὁ μισθωτὸς παραμένῃ κατὰ τὴν νύκτα καὶ κοιμᾶται εἰς οἰκίσκον ἀνεγειρομένης οἰκοδομῆς πρὸς ἀσφάλειαν ταύτης· ἀμοιβὴ αὐτοῦ, ΑΠ 430 σ. 1369.

Φυτωριακαὶ ἐπιχειρήσεις. Ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. τῶν εἰς αὐτὰς ἀπασχολουμένων, Ἔγκ. σ. 419.

Χ

Χαρτόσημον. Ἀτέλεια αἰτήσεων ἀκυρώσεων κατ' ἄρθρ. 40 ἀ.ν. 1846]1951 περὶ Ι.Κ.Α., ΣΕ 1988 σ. 46. ΣΕ 1731 σ. 160, ΣΕ 2367 σ. 227, ΣΕ 336 σ. 291. ΣΕ 682 σ. 734, ΣΕ 1662 σ. 983.

Χειρισταί. Βλ. λ. ***Μηχανικοί-Μηχανοδηγοί***.

Χειροτεχνίας Ὀργανισμός. Βλ. λ. ***Ὀργανισμοί***.

Χημικοί. Διαιτητικὴ ἀπόφασις 14]1959 περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ χημικῶν καὶ χημικῶν μηχανικῶν Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας, Γνμδ.νμθ. σ. 360.

Χρηματικὴ ἱκανοποίησις. Βλ. λ. ***Ἱκανοποιήσεις χρηματική***.

Χρηματισταί. Βλ. λ. ***Ταμεῖα*** (παράγρ. 30).

Χωροφυλακή. Βλ. λ. ***Στρατιωτικοί***.

Ψ

Ψήφισμα ΚΗ'. Βλ. λ. ***Ἀνοικοδόμησις***.

Ψυχολογικὴ βία. Βλ. λ. ***Βία***.

Ω

Ὧραι ἐργασίας. Θεώρησις κατ' ἄρθρον 14 π. δ]τος 27.6]4.7.1932 περὶ ὀκταώρου ὡς ὡρῶν ἐργασίας τῶν πραγματικῶν, μὴ νοουμένων ὡς τοιούτων καὶ τῶν ἀπαιτουμένων καὶ διατιθεμένων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς μετάβασιν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας καὶ ἀσχέτως ἂν αὐτὴ γίνηται δι' ἰδίων τοῦ μισθωτοῦ μεταφορικῶν μέσων ἢ τοῦ ἐργοδότου, Π 2721 σ. 409. — Μὴ ὑπαγωγὴ Διευθυντοῦ μεγάλης ἐπιχειρήσεως εἰς τὰς περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων κειμένας διατάξεις, ΑΠ 150 σ. 461.– Δακτυλογράφων δικηγορικῶν γραφείων, Π 19737 σ. 33, Π 27 σ. 517.–Κατωτέρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ, Γν. Σ. σ 167. –Προσωπικοῦ ξενοδοχείων ὑπνου· παράνομος ἡ διὰ τῆς ὑ. ἀ. 78188]1959 καθιέρωσις 8ώρου ἐργασίας καὶ διὰ ταύς παρὰ τοῖς ξενοδοχείοις ὕπνον ἐργαζομένους μαγείρους καὶ βοηθούς, ὑποχρέους πρὸ ταύτης εἰς 10ωρον κατὰ 24ωρον ἐργασίαν, συμφώνως ἄρθρῳ 10 ἀ. ν. 394]1936· ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΣΕ 1913 σ. 40.—Ἀρτεργατῶν, Γν. Σ. σ. 168.–Ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ΑΠ 7 σ. 199, Εἰσαγ. σ. 1076.–Προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, Τραπεζῶν καὶ Γραφείων, Γν.Σ. σ. 422 — Προσωπικοῦ Γραφείων Ἐπιχειρήσεων, ΑΠ 335 σ. 1007.– Προσωπικοῦ λεωφορείων, Γν.Σ. σ. 423.– Ὑποχρέωσις ἐναλλαγῆς ὡρῶν ἐργασίας μεταξὺ τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων· ὑφίσταται καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας τοιαῦτα καθήκοντα ἰδιοκτήτας τούτων, Γν.Σ. σ. 423. – Προσωπικοῦ ὑπαλλήλων ξενοδοχείων ὕπνου κατ' ἄρθρον 10 ἀ. ν. 394] 1936· ὑποχρέωσις αὐτοῦ, μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ αἱ καθαρίστριαι, εἰς 10ωρον ἐργασίαν, ΑΠ 274 σ. 790. — Ἐμπορικῶν καταστημάτων, Π 4390 σ. 921.–Εἰς πλινθοποιεῖα, κεραμοποιεῖα, ἀγγειοπλαστεῖα κλπ., Π 18 σ. 1444.–Μερικὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως καὶ ὀφειλόμενος μισθός. Βλ. λ. ***Ἀποδοχαί*** (παράγρ. 2).

Ὡρισμένου χρόνου συμβάσεις. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 14, 15).

Ὠφέλεια. Βλ. λ. ***Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός***, ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 7).

ΙΑ'. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙΣΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΛΠ. (*)

Α'. Συμβουλίου Επικρατείας 1959

1035 — 47
1258 — 276
1484 — 48
1731 — 160
1808 — 50
1824 — 43
1849 — 19
1859 — 20
1898 — 48
1913 — 40
1922 — 43
1982 — 41
1988 — 46
2079 — 39
2081 — 44
2083 — 45
2158 — 51
2208 — 135
2209 — 138
2348 — 266
2350 — 290
2358 — 158
2359 — 164
2360 — 224
2361 — 163
2367 — 227

1960

1 — 225
3 — 224
7 — 226
9 — 293
20 — 152
23 — 196
27 — 154
30 — 156
40 — 219
53 — 197
55 — 220
60 — 223
61 — 222
139 — 295
143 — 291
180 — 205
207 — 294
209 — 294
210 — 356
213 — 292
264 — 355
271 — 355
335 — 357
336 — 291
348 — 353
482 — 480
489 — 1004
535 — 417
536 — 417
537 — 485
541 — 538
544 — 608
550 — 486
552 — 484
559 — 536
570 — 610
577 — 386
578 — 389
594 — 416
608 — 487
609 — 612
612 — 535
613 — 535
623 — 539
660 — 481
672 — 536
675 — 614
677 — 606
679 — 540
680 — 534
681 — 613
682 — 734
683 — 482
687 — 532
712 — 793
714 — 737
715 — 667
716 — 732
717 — 606
719 — 736
720 — 735
722 — 733
726 — 666
751 — 483
803 — 663
866 — 509
906 — 605
924 — 795
926 — 869
928 — 798
932 — 800
933 — 796
934 — 611
937 — 797
939 — 611
940 — 797
942 — 793
946 — 797
951 — 800
986 — 767
1074 — 865
1079 — 665
1080 — 871
1091 — 619
1125 — 871
1128 — 922
1129 — 865
1133 — 922
1206 — 864
1209 — 924
1264 — 895
1265 — 925
1267 — 868

(*) Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν τῆς ἀποφάσεως κλπ. καὶ ὁ δεύτερος τὴν σελίδα.

1342 — 1023
1347 — 792
1376 — 1090
1405 — 1019
1406 — 965
1407 — 927
1408 — 924
1411 — 1091
1412 — 978
1414 — 1020
1415 — 1021
1425 — 1092
1500 — 1027
1502 — 1025
1506 — 1094
1653 — 1017
1654 — 1024
1657 — 1022
1658 — 1024
1659 — 1093
1662 — 983
1663 — 1026
1669 — 923
1670 — 982
1671 — 1143
1674 — 1143
1680 — 982
1686 — 926
1692 — 984
1693 — 978
1703 — 863
1751 — 1139
1793 — 1018
1797 — 979
1802 — 948
1843 — 1137
1847 — 1309
1896 — 1307
1898 — 1305
1980 — 1386
1983 — 1388
1984 — 1387
2116 — 1455
2117 — 1453
2272 — 898

Β'. Άρείου Πάγου

1. Πολιτικαί

1959

418 — 352
423 — 80
424 — 215
457 — 214
Όλ. 474 — 216
477 — 532
479 — 216
481 — 217
488 — 22
489 — 352
490 — 533
492 — 79
493 — 26
498 — 49
500 — 30
506 — 28
514 — 38
515 — 17
516 — 38
519 — 157
520 — 207

1960

7 — 199
10 — 141
11 — 147
12 — 159
13 — 210
14 — 139
16 — 143
20 — 151
21 — 150
26 — 279
27 — 474
28 — 476
34 — 722
35 — 478
37 — 723
38 — 330
39 — 351
40 — 350
50 — 204
51 — 272
54 — 284
55 — 286
62 — 281
63 — 269
66 — 270
67 — 727
68 — 274
70 — 321
72 — 335
75 — 531
80 — 469
81 — 529
82 — 323
83 — 319
84 — 336
90 — 402
98 — 530
99 — 347
100 — 724
101 — 387
102 — 414
104 — 415
105 — 542
107 — 348
108 — 413
110 — 537
111 — 401
112 — 346
117 — 739
124 — 450
125 — 541
126 — 531
127 — 488
128 — 661
129 — 662
130 — 453
134 — 639
145 — 465
149 — 721
150 — 461
151 — 479
152 — 459
155 — 1005
165 — 478

173 — 542
176 — 587
178 — 513
180 — 588
181 — 586
182 — 511
187 — 725
195 — 1060
199 — 662
209 — 723
213 — 729
217 — 649
218 — 637
225 — 703
227 — 641
228 — 665
229 — 715
231 — 738
232 — 719
233 — 644
235 — 726
237 — 707
244 — 717
249 — 711
250 — 771
253 — 714
254 — 780
263 — 776
270 — 709
274 — 790
275 — 713
280 — 642
Όλ.281 — 699
283 — 799
285 — 852
288 — 840
290 — 781
292 — 791
300 — 868
314 — 837
319 — 844
324 — 834
327 — 860
328 — 1142
331 — 867
335 — 1007
338 — 839
341 — 836
344 — 1140
352 — 843
354 — 1138
356 — 980
Όλ.359 — 846
367 — 894
371 — 911
373 — 847, 912
386 — 1247
399 — 1321
400 — 1246
401 — 1241
410 — 1244
417 — 1242
425 — 1312
426 — 1441
430 — 1369
436 — 1431
437 — 1325
447 — 1324
449 — 1319
451 — 1376
454 — 1439
459 — 1385
460 — 1373
463 — 1378
465 — 1374
Όλ.468 — 1381
469 — 1315
473 — 1383
474 — 1455
476 — 1429
483 — 1437

2. Ποινική

350]1960 — 1450

Γ'. Έφετείων

1. Αθηνών

1959

1725 — 463

1960

270 — 850
448 — 654
971 — 594
1247 — 849

2. Θεσσαλονίκης

1959

391 — 161

1960

16 — 967
151 — 1203
323 — 1204

Δ'. Πρωτοδικείων

1. Αθηνών

1959

1358 — 656
10892 — 338
10961 — 332
12077 — 289
12629 — 86
17872 — 473
18524 — 32
19737 — 34
19761 — 328
20449 — 92
22205 — 343
22263 — 202
22274 — 329
22317 — 212
23085 — 518
23119 — 268

1960

53 — 391
917 — 917
919 — 523
927 — 521
929 — 404
1025 — 646
1038 — 519
1040 — 397
1245 — 528
1550 — 333
1742 — 601
1752 — 603
1901 — 599
1951 — 1126

2305 — 645
2374 — 394
2721 — 409
3054 — 961
3287 — 963
3706 — 601
3710 — 862
3891 — 1083
4063 — 918
5024 — 607
5367 — 471
5638 — 953
5639 — 899
5640 — 949
5648 — 1011
5709 — 1009
6317 — 1263
7638 — 787
7820 — 1129
7843 — 1082
7860 — 1191
8052 — 1075
8551 — 971
8555 — 1069
8961 — 1062
10131 — 1074
10268 — 1451
12087 — 1080
13032 — 1314
13343 — 1123
14462 — 1434
14590 — 770
14907 — 1250
14909 — 1447

2. Βεροίας

775|1959 — 96

3. Θεσ/νίκης

1959

4098 — 970
4133 — 81
4428 — 208
4482 — 100
4779 — 1251
4839 — 218
4844 — 325

1960

30 — 398
184 — 340
734 — 411
1419 — 858
1630 — 773
1691 — 782
1889 — 901
1921 — 1013
2081 — 952
2539 — 903
2626 — 1015

4. Καλαμών

780|1960 — 777

5. Καρδίτσης

724|1958 — 583 (*)

6. Πατρών

1960

24 — 526
396 — 596

(*) Έντὸς τοῦ εἰσαγ. σχολίου

7. Πειραιῶς

1960

480 — 660

8. Σερρῶν

556|1959 — 282

9. Τρικάλων

41|1960 — 405

10. Τριπόλεως

716|1960 — 730

11. Χαλκίδος

102|1960 — 514

Ε'. Πρωτοδίκου
(Διαδικασίας ν. Γ'ΦΟΔ')

1. Ἀργινίου

10/1959 — 705
18/1960 — 1444

2. Ἀθηνῶν
1959

6049 — 29
7002 — 99
7390 — 23
7681 — 90
7716 — 324
7837 — 145
7865 — 146

1960

198 — 275 (*)
965 — 337
1061 — 410
1885 — 458
1886 — 854
1970 — 466
2020 — 653

(*) Ἐντὸς τοῦ εἰσαγ. σχολίου.

2702 — 648
2910 — 603
2950 — 956
3204 — 954
3248 — 853
3949 — 975
4131 — 841
4134 — 972
4161 — 976
4212 — 785
4225 — 786
4273 — 972
4304 — 906
4326 — 909
4328 — 857
4341 — 861
4358 — 859
4387 — 921
4389 — 920
4390 — 921
4451 — 1010
4473 — 1070
4630 — 907
4775 — 977
5015 — 1073
5049 — 1078
5191 — 1076
5193 — 1079
5197 — 1066
5479 — 1317
5490 — 1133
5554 — 1199
5660 — 1136

5695 — 1379
5709 — 1192
5710 — 1194
5745 — 1195
5788 — 1127
5804 — 1201
5843 — 1205
6022 — 1258
6382 — 1261
7259 — 1449

3. Ἠλείας

6/1960 — 856

4. Θεσ]νίκης

1960

300 — 407
830 — 1071
865 — 1072

5. Θηβῶν

16/1960 — 590

6. Καλαμῶν

107/1959* — 455

7. Κοζάνης

43/1959 — 84

8. Ναυπλίου

5/1960 — 658

9. Πατρῶν

1959

203 — 87

1960

27 — 517
36 — 524

10. Πειραιῶς

576/1960 — 974

* Φέρεται ὡς 1960

11. Σερρῶν

3/1960 — 958

12. Χίου

4/1960 — 1915

ΣΤ'. Προέδρων

1. Προέδρου Ἀρείου Πάγου

21/1959 — 35*

2. Προέδρου Ἐφετῶν Ἀθηνῶν

430/1959 — 35

3. Προέδρου Πρωτοδικῶν

α. Ἀθηνῶν

1959

17439 — 277

1960

3091 — 592
5465 — 651

β. Βόλου

547/1960 — 1196

γ. Ροδόπης

63/1959 — 969

Ζ'. Εἰρηνοδικῶν

Πύργος

124/1959 — 104

Η'. Συμβουλίου Πλημ]κῶν

Θεσ]νίκης

804/1960 — 1085

Θ'. Ἐπιτροπῆς Α.Ν. 1803]1951

Ἀθηνῶν

6/1960 — 960

* Ἐντὸς τοῦ εἰσαγωγικοῦ σχολίου

Γ'. Γνωμοδοτήσεις

1. Εἰσαγγελίας Ἀρείου Πάγου

3/1960 — 987

2. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

1959

202 — 544
744 — 56
900 — 54
973 — 53
980 — 55
983 — 53
999 — 54
1033 — 168
1035 — 166
1036 — 106
1040 — 106
1043 — 169
1044 — 168
1047 — 165
1048 — 165
1053 — 167
1061 — 105
1062 — 237
1064 — 193
1083 — 236

1960

20 — 235
36 — 747
55 — 302
82 — 300
145 — 316
160 — 420
171 — 377
189 — 422
190 — 423
225 — 421
240 — 423
248 — 545
252 — 492
324 — 546
343 — 622
360 — 623
365 — 621
376 — 670
387 — 1147
402 — 1101
414 — 825
448 — 1097
458 — 1145
512 — 802
514 — 1146
516 — 804
519 — 804
539 — 945
551 — 1028
564 — 1144
565 — 1149
624 — 930
625 — 1148
643 — 1399
646 — 1034
653 — 1033
659 — 1033
694 — 1029
697 — 1035
698 — 1150

699 — 1150
711 — 1100
739 — 1103
744 — 1102
772 — 1155
840 — 1425
841 — 1271
864 — 1471
900 — 1472
919 — 1327

3. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.

1960

2/72796 — 360
30 26 — 929
551/100894/22—1028

4. Νομικῆς Ὑπηρεσίας Ο.Α.Δ.Α.

1959

457 — 58

1960

514 — 986
523 — 1206

ΙΑ'. Ἐγκύκλιοι

1. Ὑπουργείου Ἐργασίας

1960

36524 — 989

2. Διοικήσεως Ι.Κ.Α.

1959

20 — 228
44 — 52
49 — 52
50 — 52

1960

4 — 359
5 — 358
8 — 420
9 — 544
10 — 616
13 — 740
15/20 — 419
15 118 — 746
16 — 872
18 — 872
19 — 544
20 — 801
21 — 359
21/138 — 802
23 — 491
24/53 — 490
24/188 — 1096
26 — 491
26/224 — 1284
34 — 1271
36 — 618
37 86 — 616
39 — 616
42 — 985
54 — 986
55 — 802
59 — 929
63 — 929
66 — 985
68 — 1028
71 — 1029
72 — 1028
74 — 1030
76 — 1030
77 — 1032
79 — 1028
80 — 1265
86 — 1208
88 — 1270
105 — 1389 ἐπ., 1457 ἐπ.

3. Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας

1959

44 — 108 ἐπ., 171 ἐπ.
15897 — 58
16810 — 58

1960

3 — 296
7 — 365
8 — 543
15 — 746
18 — 1151
20 — 1152
26 — 1032
27 — 1031
29 — 1031
34 — 1206
35 — 1397

ΙΒ'. Ἔγγραφα Ἀρχῶν

1. Ὑπουργείου Ἐργασίας

1959

81285 — 495

1960

182 — 989
3945 — 1038
12952 — 1038
13113 — 495
14422 — 1038
19960 — 1038
28677 — 989
36869 — 806
59512 — 305
80942 — 305
82574 — 305

2. Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας

1960

2695 — 490
4705 — 419

ΙΘ'. ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΛΠ.

Επεξήγησις κυριωτέρων συντετμημένων λέξεων: ά.δ.=Αγορανομική διάταξις· ά.δ.δ. =Απόφασις Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου· ά.δ.σ ΙΚΑ = Απόφασις Διοικητικού Συμβουλίου ΙΚΑ· ά.υ ή υ.ά = Απόφασις Υπουργική Δ]γμα=Διάταγμα· ν. = Νόμος ν.δ. = Νομοθετικόν Διάταγμα· π υ.σ = Πράξις Υπουργικού Συμβουλίου· σ. σ. ε. = Συλλογική σύμβασις εργασίας.

Α

Αγγειοπλαστεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Αγγελιόσημον. Κατανομή τρόπος εισπράξεως· κατοβολή, άρθρ. 14 ν. 4041/1960 σ. 497.

Αγωνισταί. Βλ. λ. *Αντίστασις Εθνική.*

Άδεια (Διοικ.). Κατάργησις και αντικατάστασις τού από 11.11.1958 β. δ/τος «περί τροποποιήσεως τού άρθρου 10 τού από 25.5.1958 β. δ/τος «περί χορηγήσεως αδειών και πτυχίων ηλεκτρικών εγκαταστάσεων Δ' ειδικότητος (ά-νελκυστήρων)», β.δ. 349/1960 σ. 814.

Άδεια μισθωτών. Νόμοι περί κατ' έτος αδειών μισθωτών μετ' αποδοχών ά.ν. 539/1945 κλπ., ν. 2081/1952 περί κυρώσεως της υπ' αριθ. 52 διεθνούς συμβάσεως, σ. 806 επ. -Μή συνυπολογισμός δια δώρον εορτών χρόνου αδείας άνευ αποδοχών, ύ.ά. 24220/1960 σ. 428, ύ.ά. 78900/1960 σ. 1481.—Σχετικάς διατάξεις περιλαμβανομένας είς συλλογικάς συμβάσεις και διαιτητικάς αποφάσεις βλ. είς σελ. 182, 250, 252, 308, 311, 370, 434, 754, 880, 886, 1217.

Αερολιμένες. Δώρον εορτών ιατρών επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου, ύ.ά. 24220/1960 σ. 428, ύ.ά. 78900/1960 σ. 1481.

Αεροπορία Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ακροκαθαρισταί. Βλ. λ. *Εκδαρσοφαγείς, Συλλογικαί συμβάσεις.*

Αλιεργάται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Αλιευτικά συγκροτήματα. Ρύθμισις καθυστερουμένων εισφορών, ν. 4052/1960 σ. 672.

Αλιπάστων εργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Αλωνιστικά δικαιώματα. Καθορισμός αλωνιστικών και θεραλωνιστικών δικαιωμάτων περιόδου 1960, ά.υ. 162411/1960 σ. 758.

Αμμοκονιασταί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Αμυλοζαχάρου εργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Αναίρεσις. Τροποποίησις Κανονισμού λειτουργίας Αρείου Πάγου, β.δ. 293/1960 σ. 677.

Ανάπαυσις. Βλ. λ. *Εορταί, Κυριακή.* Ταξιθετών κλπ. κινηματογράφων Α.Π.Π., παράγρ. 14 σ.σ.ε. σ. 118.—Βοηθητικού και εργατοτεχνικού προσωπικού Θεραπευτηρίου «Ευαγγελισμός», άρθρ. 3 σ.σ.ε. σ. 251.—Νυκτοφυλάκων και θυρωρών εργοστασίων Θεσσαλονίκης παράγρ. 5 σ.σ.ε. σ. 310.—Τεχνικού προσωπικού Ολυμπιακής Αεροπορίας, παράγρ. IV ύ.ά. 37740/1960 σ. 877.—Ιπταμένων Ολυμπιακής Αεροπορίας, παράγρ. IV ύ.ά. 37522/1960 σ. 878.—Προσωπικού αστικών λεωφορείων αυτοκινήτων, είς ά υφίσταται διπλή φυλακή, άρθρ. 2 β. δ/τος 582/1960 σ. 1046.

Ανάπηροι. Διατάξεις αφορώσαι τούς εφέδρους αξιωματικούς, πολεμιστάς, αγωνιστάς εθνικής αντιστάσεως και αναπήρους και θύματα πολέμου, ν.δ. 4089/1960 σ. 1039.

Ανελκυστῆρες. Βλ. λ. *Ηλεκτροτεχνῖται.*

Ανεργίας Οργανισμός. Εισφορά Ο.Α.Α.Α. υπέρ Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων, άρθρ. 2 ν. 4032 σ. 178.—Κύρωσις π.υ σ. 2026/1957 περί χορηγήσεως δανείου είς Σχολήν Τουριστικών Επαγγελμάτων παρά Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας, άρθρ. 7 ν. 4032/1960 σ. 180.—Χρόνος προαγωγής υπαλλήλων Ο.Α.Α.Α. ενταγέντων εκ τού Ι.Κ.Α ή Ασφαλιστικών Οργανισμών, άρθρ. 4 § 5 ν. 4052/1960 σ. 674. — Νοσοκομειακή περίθαλψις τακτικών υπαλλήλων τού Ο.Α.Α.Α., β.δ. 390/1960 σ. 816. — Υπαγωγή είς ασφάλισιν ανεργίας προσωπικού Μ.Ο.Μ.Α., ά.υ 18050/1960 σ. 678.—Αντικατάστασις άρθρου 4 Κανονισμού ασφαλίσεως ανεργίας ταφιδεργατών Ηρακλείου Κρήτης, ά.υ. 28116/1960 σ. 937. Βλ. και λ. *Διανεμητικός Λογαριασμός Οικογενειακών Επιδομάτων.*

Άνεργοι. Βλ. και λ. *Ανεργίας Οργανισμός, Ναυτικοί.* Απόφοιτοι Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων· υποχρεωτική πρόσληψις, άρθρ. 4 ν. 4032/1960 σ. 178.

Ανθυγιεινή εργασία. Βλ. λ. *Επιδόματα.*

Αντίστασις Εθνική. Διατάξεις αφορώσαι τούς εφέδρους αξιωματικούς, πολεμιστάς, αγωνιστάς εθνικής αντιστάσεως και αναπήρους και θύματα πολέμου, ν.δ. 4089/1960 σ. 1039.

Αντιφυματικός αγών. Βλ. λ. *Ασθένεια.*

Ανώνυμοι Εταιρεῖαι. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Αξιωματικοί. Περί διατάξεων αφορωσῶν τούς εφέδρους αξιωματικούς, πολεμιστάς, αγωνιστάς εθνικής αντιστάσεως και αναπήρους και θύματα πολέμου, ν.δ. 4089/1960 σ. 1039.

Αποδοχαί. Βλ. και λ. *Επιδόματα, Δώρον εορτών, Συλλογικαί συμβάσεις.* Μετεκπαιδευομένων είς Σχολήν Τουριστικών Επαγγελμάτων, άρθρ. 3 ν. 4032/1960 σ. 178.—Συμπλήρωσις Κανονισμού δευτερευουσών απολαυών προσωπικού Σ.Ε.Κ., β.δ. 472/1960 σ. 991. — Επέκτασις διατάξεων υπ' αριθ. 1530/1954, 913/1955 και 1327/1957 πράξεων Υπουργικού

Συμβουλίου επί τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, π.ὑ.σ. 124]1960 σ. 1049.—Καθορισμὸς ἐργατικοῦ δικαιώματος ἐξορύξεως καὶ μεταφορᾶς σμύριδος, β.δ. 680]1960 σ. 1416.

Αποζημίωσις. Κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημίωσις λόγῳ ἐξόδων κινήσεως ἐμμίσθων δημοσίων ὑπαλλήλων, ὑ.ἀ. 35244]1960 σ. 306.

Αποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας. Μὴ συνυπολογισμὸς χρόνου ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτως διὰ δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 24220 1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Αρθυλεργάται. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Αργία. Βλ. λ. *Ἑορταί, Κυριακή*.

Ἄρειος Πάγος. Τροποποίησις Κανονισμοῦ λειτουργίας, β.δ. 293]1960 σ. 677.

Αρτεργάται-Ἀρτοποιεῖα. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα, Κυριακή, Ἑορταί*. Παράτασις ἰσχύος τῆς 1] 1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ. Πειραιῶς ἐργατοτεχνιτῶν ζύμης Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 37172] 1960 σ. 757.—Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ. ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Ἀσβεστοποιεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἀσετυλίνης Βιομηχανία. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἀσθένεια. Χορήγησις βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, πλὴν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀ.ὑ. 46233]1960 σ. 935.—Τροποποίησις τοῦ ἀπὸ 14.11.1951 β.δ. «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», ὡς ἐτροποποιήθη, β.δ. 467]1960 σ. 990.—Περὶ τῆς ἐξ ἀφροδισίων νόσων προστασίας καὶ ρυθμίσεως συναφῶν θεμάτων, ν. δ. 4095]1960 σ. 1105.—Ὀργάνωσις ἀντιφυματικοῦ ἀγῶνος, ν. 4053]1960 σ. 1339.—Δῶρον ἑορτῶν τῶν ἐν ἀσθενείᾳ, ὑ. ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ. ἀ. 78900] 1960 σ. 1481.—Εἰδικὰς διατάξεις περιλαμβανομένας εἰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελίδας 184, 249, 308, 310, 626, 754, 823, 877, 886, 997, 1155, 1215.

Ἀστικὸς Κῶδιξ. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις*.

Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Ὀργανισμός. Χρόνος ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς 6]1959 ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἁμοιβῆς προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ἀ.δ. 8]1959 σ. 310.

Ἀσφάλισις. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα*.

Ἀσφαλισταί. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Αὐτοκίνητα. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*. Δῶρον ἑορτῶν ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξὶ καὶ ἀγοραίων), ὑ.ἀ. 24220] 1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.—Συμπλήρωσις καὶ τροποποίησις ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ ἀπὸ 25.6 - 6.8.1956 β.δ]τος «περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων κλπ.», β.δ. 205] 1960 σ. 499.—Ὅροι ἁμοιβῆς προσωπικοῦ κινήσεως Ραδιακοῦ Ὀργανισμοῦ Δημοτικῶν Αὐτοκινήτων, ἀ.δ. 2]1960 σ. 567.—Κανονισμὸς ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ὑφίστανται διπλῆ φυλακή, β.δ. 582]1960 σ. 1046.—Καθιέρωσις στοιχείων βιβλίου δρομολογίων προσωπικοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων Α' κατηγορίας, ἀ.ὑ. 62561]1960 σ. 1049.—Τρόπος τηρήσεως βιβλίων δρομολογίων φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἑταιρειῶν κοινῆς ὠφελείας, ἀ.ὑ. 54644]1960 σ. 1050.

Αὐτόνομος Ταφιδικὸς Ὀργανισμός. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ἀφροδίσιαι νόσοι. Βλ. λ. *Ἀσθένεια*.

Β

Βαφεῖα. Βλ. λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Βιβλιάρια. Παράτασις προθεσμίας πρὸς ἐφοδιασμὸν δι' ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἐργαζομένων εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα, ἀ.ὑ. 596]1960 σ. 679.—Ἐφοδιασμὸς διὰ βιβλιαρίων ὑγείας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδορασφαγίων, ἀκροκαθαριστῶν κλπ., β.δ. 575]1960 σ. 1106. —Διατάξεις περὶ βιβλιαρίων βλέπε καὶ εἰς σελίδας 62, 375, 756, 997, 999, 1172, 1229, 1231.

Βιβλιοχαρτοπωλεῖα. Πατρῶν' ὅροι ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ἀ.δ. 5]1959 σ. 374.

Βιομηχανίαι. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*· Ἰσχὺς διατάξεων ν. 3924]1959 περὶ κυρώσεως τῆς 89 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν, δ]γμα 161]1960 σ. 499.

Βιοτέχναι. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Βιοχημείας ἐργαστήρια. Ἀθηνῶν - Περιχώρων' ὅροι ἁμοιβῆς τεχνιτῶν, ἀ.δ.δ. 38]1959 σ. 190.

Βοηθήματα - Βοηθηματοῦχοι. Βλ. λ. *Ἀσθένεια, Δῶρον ἑορτῶν*.

Βουστάσια. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Βυρσοδεψεργάται. Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 29.10.1959 σ.σ.ἐ. βυρσοδεψεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὑ. 79404] 1960 σ. 122.

Γ

Γαλακτοπωλεῖα. Βλ. καὶ λ. *Ἑορταί. Κυριακή*. Δῶρον ἑορτῶν σερβιτόρων καὶ βοηθῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Γεωλόγοι - γεωπόνοι. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481. —Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεων ἐν μέρει τῆς 5]1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ ὅρων ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας γεωπόνων ἁπάσης χώρας, ἀ.ὑ. 56668]1960 σ. 933.

Γεωργικαὶ ἐργασίαι. Γεωργοκτηνοτροφικαὶ ἐπιχειρήσεις· ἐξαίρεσις δώρων ἑορτῶν, ὑ. ἀ.

24220]1960 σ. 428, ὐ.ά. 78900]1960 σ. 1481. —Μὴ ἰσχὺς ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως εἰς γεωργικάς, δασικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας ἐπὶ ἀπασχολουμένων εἰς γεωργοφυτωριακὰς ἐπιχειρήσεις, μὴ ἀνηκούσας εἰς τὸ Δημόσιον ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, π.ὐ.σ. 162]1959 σ. 60. Βλ. καὶ λ. *Ἐξαγωγαί, Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Μηχανικῆς καλλιτεχνείας).

Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Γεωτρυπανιαταί. Ἔργων δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν· δῶρον ἑορτῶν, ὐ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὐ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας. Ἐπέκτασις ὁρίων ἀρμοδιότητος Γ.Ε.Ε. Ἀγρινίου εἰς Πεδιάδα Ἀγρινίου, περιφέρειαν Μακρυνείας, Ἐπαρχίαν Μεσολογγίου, Χρυσοβέργιον Λυσιμαχίας καὶ Ἀγγελοκάστρου καὶ περιφέρειαν Ἀχελώου ποταμοῦ, β. δ. 392]1960 σ. 817.—Ἐπέκτασις ὁρίων τοπικῆς ἀρμοδιότητος Γ.Ε.Ε. Χαλκίδος εἰς περιοχὴν Νέας Λαμψάκου, β.δ. 502] 1960 σ. 992.

Γραφικῶν τεχνῶν μισθωτοί. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Γυναῖκες. Ἰσχὺς διατάξεων νόμου 3924]1959 περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν, β.δ. 161]1960 σ. 499.—Ὑπολογισμὸς χρόνου ἀπαχῆς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν διὰ δῶρον ἑορτῶν, ὐ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὐ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Δ

Δάνεια. Κύρωσις π.ὐ.σ. 2026]1957 περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς Σχολὴν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων παρὰ τοῦ Ο.Α.Α.Α., ἄρθρ. 7 ν. 4032]1960 σ. 180.

Δασολόγοι. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Δῆμοι - Κοινότητες. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Τρόπος ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, π.ὐ.σ. 162]1959 σ. 60.—Δῶρον ἑορτῶν ζυγιστῶν δημοτικῶν σταθήρων καὶ ἀπασχολουμένων εἰς δημοτικά, κοινοτικὰ ἔργα, ὐ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὐ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ. Βλ. λ. *Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις, Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Δημόσιον. Βλ. καὶ λ. *Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα.* Μὴ ἰσχὺς ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. εἰς γεωργικάς, δασικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας ἐπὶ προσώπων ἀπασχολουμένων εἰς γεωργοφυτωριακὰς ἐπιχειρήσεις μὴ ἀνηκούσας εἰς Δημόσιον ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, π. ὐ. σ. 162]1959, παράγρ. 6, σ. 61.—Μίσθωσις ὑπὸ Δημοσίου τροχιοδρομικῶν γραμμῶν ἐκμεταλλευομένων μέχρι τεθδε παρὰ Η.Ε.Μ., π.ὐ.σ. 163]1959 σ. 111.—Κύρωσις συμβάσεων σχετικῶν μὲ κατασκευὴν ἐργοστασίου σακχάρεως καὶ παροχὴ ἐξουσιοδοτήσεων εἰς Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ, Βιομηχανίας καὶ Οἰκονομικῶν, ν. 4036 σ. 426.—Μὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρων 4 καὶ 5 §§ 2 καὶ 3 ν. δ. 3619]1953 καὶ ἄρθρων 2 ἕως καὶ 7 αὐτοῦ προκειμένου περὶ Ἰδιοκτητῶν καὶ ἐφημερίδων καθ' ὧν ἤθελον ληφθῆ μέτρα ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως κατ' ἄρθρον 878 Π.Δ., ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 1 ν. 2810]1954, λόγῳ ὀφειλῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν ἔκδοσιν τῶν ἐφημερίδων πρὸς τὸ Δημόσιον, Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς ἢ Τραπέζας μέχρι πλήρους ἐξοφλήσεως αὐτῶν κλπ., ἄρθρ. 8 ν. 4041]1960 σ. 497.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν ἀνεργίας προσωπικοῦ Μ.Ο.Μ.Α., ὐ.ά. 18050]1960 σ. 678.—Δῶρον ἑορτῶν εἰς προσωπικὸν ἀσκουμένων ὑπὸ Δημοσίου γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων, ὐ. ά. 24220]1960 σ. 428, ὐ.ά. 78900]1960 σ. 1481.—Ὑπαγωγὴ εἰς κρατήσεις ὑπὲρ Δημοσίου καὶ τρίτων τοῦ δώρου ἑορτῶν συνταξιούχων καὶ βοηθηματούχων, ὐ.ά. 24008]1960 σ. 552. — Ἀπαλλαγὴ κρατήσεων ὑπὲρ Δημοσίου καὶ τρίτων τοῦ δώρου ἑορτῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὐ.ά. 92499]1960 σ. 553, ὐ. ά. 528522]1960 σ. 1486.

Διαθεσιμότης. Δῶρον ἑορτῶν τῶν ἐν καταστάσει διαθεσιμότητος, ὐ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὐ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Διαιτητικὰ Δικαστήρια - Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων. Ἐφαρμογὴ ν. δ. 3868]1958 περὶ συστάσεως Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., δ]γμα σ. 110.—Ἔγκρισις κανονισμοῦ παροχῶν, ὐ. ά. 83003]1959 σ. 112, διόρθ. ἡμαρτημένων σ. 439.— Τροποποίησις ὑπ' ἀριθ. 13530]1811]1960 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κατανομῆς εἰσφορῶν Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.» εἰσπραττομένων ὑπὸ Ι.Κ.Α., ὐ.ὐ. 25579]1960 σ. 940.

Διεθνεῖς συμβάσεις. Ἰσχὺς τῶν διατάξεων ν. 3924]1959 περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν, β.δ. 161]1960 σ. 499. — Νόμος 2081] 1952 περὶ κυρώσεως τῆς 52 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ κανονικῶν κατ' ἔτος ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν, σ. 811.

Διεθνὴς Ἑταιρεία Κλινάμαξῶν. Δῶρον ἑορτῶν προσωπικοῦ περιποιήσεως, ὐ. ά. 24220] 1960 σ. 428 ὐ.ά. 78900 1960 σ. 1481

Δικαστήρια. Βλ. λ. *Ἄρειος Πάγος, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.*

Δικηγόροι. Δῶρον ἑορτῶν, ὐ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὐ ά. 78900]1960 σ. 1481.

Δῶρον ἑορτῶν. Χορήγησις χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 1959, β.δ. 33] 1960 σ. 239. —Παροχὴ δώρου Πάσχα 1960 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους, ἀ. ὐ. 24220]1960 σ. 428, 500.—Τροποποίησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 24220]1960 ἀποφάσεως «περὶ παροχῆς δώρου Πάσχα 1960», ὐ.ά. 27092]1960 σ. 749.—Περὶ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα 1960 ἐπιδόματος (δώρου) ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δι-

καίου, ά. ὑ. 92499]1960 σ. 553. — Παροχὴ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα 1960 δώρου εἰς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ά. ὑ. 24008]1960 σ. 552. — Χορήγησις χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα 1960, β.δ. 353]1960 σ. 815. — Παροχὴ δώρου Χριστουγέννων 1960 - Ν. Ἔτους 1961 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους, ά. ὑ. 78900 σ. 1481. — Περὶ τοῦ ἐν ἑορταῖς Χριστουγέννων 1960 ἐπιδόματος (δώρου) ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ά. ὑ. 328522]1960 σ. 1486. — Παροχὴ δώρου ἑορτῶν Πάσχα 1960 εἰς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὑ. ά. 24008]1960 σ. 552. — Δῶρον ἑορτῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ. ά. 92499] 1960 σ. 553, ὑ.ά 328522]1960 σ. 1486. — Σύστασις παρὰ τῇ Ἑνώσει Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων Λογαριασμοῦ πληρωμῆς δώρων πρὸς μισθωτοὺς ἡμερησίων ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων καὶ ἐξυπηρετήσεως ὀφειλῶν πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἄρθρ. 4 ν. 4041]1960 σ. 495. — Εἰδικὰς διατάξεις σχετικὰς πρὸς δῶρον ἑορτῶν, περιλαμβανομένας εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις βλ. εἰς σελίδας 183, 308, 435, 503, 564, 567, 689, 818, 877, 1109, 1218, 1277.

Ε

Εδωδιμοπωλεῖα. Βλ. λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ἐθνικὴ Ἀντίστασις. Βλ. λ. *Ἀντίστασις Ἐθνική.*

Εἰσφοραί. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Ἐργατικὴ Ἑστία, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.* Ὑπὲρ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἄρθρον 2 ν. 4032]1960 σ. 178. — Τρόπος ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, π.ὑ.σ. 162] 1959 σ. 60. — Κύρωσις τῆς ἄνω π.ὑ.σ. καὶ ἄλλαι τινὲς διατάξεις ν. 4052]1960 σ. 672, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 675. — Τρόπος ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων εἰσφορῶν ὑπὲρ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ὑ.ά. 60942]1959 σ. 187.

Ἐκδοροσφαγεῖς. Βλ καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ά. 78900]1960 σ. 1481. — Ἐφοδιασμὸς διὰ βιβλιαρίων ὑγείας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγείων, ἀκροκαθαριστῶν κλπ., β.δ. 575] 1960 σ. 1106.

Ἐκτέλεσις. Βλ. λ. *Δημόσιον.*

Ἐκτελωνισταί. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ἐλαιοτριβεῖα. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Δῶρον ἑορτῶν ἐλαιομετρητῶν, ὑ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Ἐλαστικοῦ ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ε.Α.Β.Υ.Ν. Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. «Ε.Α.Β.Υ.Ν.», ά.δ.δ. 4]1960 σ. 630.

Ἐλευθέρα Ζώνη Θεσσαλονίκης. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα.* Δῶρον ἑορτῶν ἐργατῶν Κομιστικῆς Ὑπηρεσίας, ὑ.ά.24220]1960 σ. 428, ὑ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Ἐμπορικὰ καταστήματα. Βλ. λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Ἔμποροι. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ἐμπορορραφεῖα. Βλ. λ. *Ἑορταί.*

Ἐντεροεργάται. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Ἑνώσεις. Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 16 § 2 ν. 2963]1954 καὶ ἐπὶ μελῶν Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ἄρθρον 5 ν. 4052]1960 σ. 675. — Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ν.δ. 3619]1956 «περὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων» τοῦ ν. 3505]1956, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων σχετικῶν πρὸς τὸν τύπον, ν. 4041]1960 σ. 495. — Ποσοστὸν ἐπὶ ἀγγελιοσήμου ὑπὲρ Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ προσωπικοῦ αὐτῶν, ἄρθρον 14 ν. 4041]1960 σ. 497.

Ἐξαγωγαί. Ἵδρυσις Ἑταιρείας ἐξαγωγῆς ἰδίᾳ νωπῶν γεωργικῶν προϊόντων, διευκολύνσεως τῆς διαθέσεως πορτοκαλίων, συμπληρώσεως τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς χώρας, ἀξιοποιήσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ τῆς Α.Τ.Ε. νομοθεσίας, ν.δ. 4087] 1960 σ. 1039.

Ἔξοδα κινήσεως. Κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημίωσις λόγῳ ἐξόδων κινήσεως τῶν ἐμμίσθων δημοσίων ὑπαλλήλων, ά. ὑ. 35244]1960 σ. 306.

Ἐξώσεις. Τροποποιήσις Κανονισμοῦ λειτουργίας Ἀρείου Πάγου, β.δ. 293]1960 σ. 677.

Ἑορταί. Καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ ὀπωρολαχανοπωλεῖα Τριπόλεως κατὰ τὴν 15ην Δεκεμβρίου, ἑορτὴν Ἁγίου Ἐλευθερίου, δ]γμα σ. 59. — Καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας εἰς τὰ παντοπωλεῖα, κρεοπωλεῖα καὶ ὀπωρολαχανοπωλεῖα πόλεως Θεσσαλονίκης, δ]γμα σ. 60. — Ἄνοιγμα κουρείων καὶ κομμωτηρίων πόλεως Πρεβέζης κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑξαιρετέας ἑορτάς, δ]γμα 103]1960 σ. 367. — Καθιέρωσις ἑορτῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ ὀπωρολαχανοπωλεῖα πόλεως Χίου, δ]γμα 105] 1960 σ. 367. — Καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας κατὰ τὴν 20ὴν Ἰουλίου ἑορτὴν Προφήτου Ἠλιοῦ εἰς ἐμπορικὰ καταστήματα Χίου, β.δ. 163]1960 σ. 498. — Καθιέρωσις ἑορτῆς Πεντηκοστῆς ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας εἰς ἅπαντα τὰ καταστήματα περιφερείας Δήμου Χαλανδρίου, πλὴν καφενείων, ζαχαροπλαστείων, μπάρ, ἑστιατορίων, ταβερνῶν κλπ. δημοσίων κέντρων, β.δ. 417]1960 σ. 875. — Καθιέρωσις ἑορτῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ ἐπαγγελματικὰ

και βιοτεχνικά καταστήματα Μακρακώμης, β.δ. 431]1960 σ. 875.— Καθιέρωσις ἑορτολογίου καταστημάτων πόλεως Ἐδέσσης, β.δ. 542]1960 σ. 1043.—Καθιέρωσις ἑορτολογίου εἰς καταστήματα πόλεως Κιλκίς, β.δ. 543]1960 σ. 1044.—Καθιέρωσις ἑορτῆς Ταξιαρχῶν ἤτις Νοεμβρίου ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα καὶ βιοτεχνικὰ ἐργαστήρια πόλεως Ρεθύμνης, β.δ. 513]1960 σ. 1045. Βλ. καὶ ἄλλας εἰδικὰς διατάξεις εἰς σελ. 117, 118, 119, 126, 1109, 1174, 1215, 1222.

Ἐπαγγελματίαι. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ἐπιδόματα. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Διατιμητικὸς Λογαριασμός, Δῶρον ἑορτῶν, Ναυτικοί*. Οἰκογενειακά, πολυετίας, εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας· συνυπολογισμὸς διὰ δῶρον ἑορτῶν· μὴ συνυπολογισμὸς παροχῶν ἠὐξημένης ἀποδόσεως, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.—Χορήγησις βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, πλὴν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀ.ὑ. 46233]1960 σ. 935.—Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 11.6.1960 σ.σ.ε. περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων Δήμου Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 62850]1960 σ. 1228.—Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 22.8.1960 σ.σ.ε. περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὰ ἡμερομίσθια προσωπικοῦ συντηρήσεως αὐτοκινήτων Δήμου Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 62849]1960 σ. 1348.—Εἰδικὰς διατάξεις περὶ ἐπιδομάτων, περιλαμβανομένας εἰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις, συλλογικὰς συμβάσεις κλπ., βλ. εἰς σελίδας 308, 556, 881, 887, 1170· δι' οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα εἰς σελίδας 116, 118, 121, 182, 190, 251, 310, 433, 876, 878, 933, 941, 992, 1218, 1343, 1351, 1352· δι' ἐπιδόματα πολυετίας εἰς σελίδας 116, 118, 121, 182, 251, 310, 373, 876, 878, 887, 992, 1218· δι' ἐπιδόματα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς σελίδας, 688, 941, 1225, 1351, 1352· δι' ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς σελ. 1474· παραγωγῆς σελ. 558· λουτροθεραπείας σελ. 990· δι' ἐπίδομα ἀσθενείας εἰς σελίδας 695, 822· δι' ἐπίδομα διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας εἰς σελίδας 118, 125, 437, 558· ἐξόδων παραστάσεως σ. 121· φθορᾶς ἱματισμοῦ σ. 306, 883· διαχειριστικῶν λαθῶν σ. 437.

Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας. Σύστασις Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἐν Ἀμφίσσῃ καὶ καθορισμὸς τῆς περιφερείας κλπ. τούτου, β.δ. 511]1960 σ. 1045.

Ἐπιμελητήρια. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*. Εἰσφορὰ ὑπὲρ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἄρθρον 2 ν. 4032]1960 σ. 178.—Ὑπαγωγὴ ἐμπίπτοντος ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος εἰς ἀσφάλισιν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ὑ.ἀ. 22669]1960 σ. 936.

Ἐπιπλοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἐποχιακαὶ ἐργασίαι. Δῶρον ἑορτῶν ἀπασχολουμένων, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Ἔργα. Ἡμερομίσθια οἰκοδόμων Σητείας, ἄρθρον 5 σ.σ.ε. σ. 62.—Ἐγκρισις μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 4]1960 ἀποφάσεως Δ.Δ. Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἀσχολουμένων εἰς βασικὰ ἔργα πτυχιούχων βασσολόγων, ἀ.ὑ. 36528]1960 σ. 819.— Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας κτιστῶν, ἀμμοκονιαστῶν καὶ τεχνιτῶν μπετὸν ἀρμὲ Χανίων, σ. 942.—Δῶρον ἑορτῶν ἀπασχολουμένων εἰς δημόσια, δημοτικά, κοινοτικὰ ἔργα, ἢ εἰς ὡρισμένον ἔργον, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (οἰκοδόμων).

Ἐργασίας σύμβασις. Ἐφαρμογὴ διατάξεων Α.Κ. περὶ μισθώσεως ἐργασίας καὶ περὶ κωλύματος πρὸς παροχὴν ἐργασίας κλπ. καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις τῆς λόγῳ ἀφροδισίου νόσου ἀσθενείας, ἄρθρον 2 § 3 ν.δ. 4095]1960 σ. 1105. Βλ. καὶ λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*.

Ἐργάται θαλάσσης Βλ. λ. *Ναυτικοί*.

Ἐργάται τύπου Βλ. λ. *Τύπος, Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἐργατικαὶ διαφοραί. Τροποποιήσεις Κανονισμοῦ λειτουργίας Δικαστηρίου Ἀρείου Πάγου, β.δ. 293]1960 σ. 677.

Ἐργατικὴ Ἑστία. Εἰσφορὰ ὑπὲρ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἄρθρον 2 ν. 4032 σ. 178.—Κράτησις ἐκ δώρου ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 78900 σ. 1485.—Ἐπέκτασις ἰσχύος παραγράφου 4 ἄρθρου 5 ν.δ. 3619]1956 καὶ ἐπὶ ὀφειλῶν ἡμερησίων ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ Ταμεῖα ἐξ εἰσφορῶν ἢ κοινωνικῶν πόρων τρόπος ἐξοφλήσεως, ἄρθρον 3 ν. 4041]1960 σ. 495.

Ἐργολήπται. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ἐργοστάσια. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Κύρωσις συμβάσεων σχετικῶν μὲ κατασκευὴν ἐργοστασίου ζακχάρεως καὶ παροχὴ ἐξουσιοδοτήσεων εἰς Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ, Βιομηχανίας καὶ Οἰκονομικῶν, ν. 4036 σ. 426.

Ἐρυθρὸς Σταυρός. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ἑστιατόρια. Βλ. λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.— Δῶρον ἑορτῶν σιρβιτόρων, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Ἑταιρεῖαι Ἵδρυσις Ἑταιρείας ἐξαγωγῆς ἰδίᾳ νωπῶν γεωργικῶν προϊόντων, διευκολύνσεως τῆς διαθέσεως πορτοκαλίων, συμπληρώσεως τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς χώρας, ἀξιοποιήσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ τῆς Α.Τ.Ε. νομοθεσίας, ν.δ. 4087]1960 σ. 1039.—Τρόπος τηρήσεως βιβλίων δρομολογίων φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἑταιρειῶν κοινῆς ὠφελείας, ἀ.ὑ. 54644]1960 σ. 1050. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Εὐαγγελισμός. Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 15.12.1959 σ.σ.ε. βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμὸς» Ἀθηνῶν, ἀ.ὑ. 7125]1960 σ. 251.

Έφεδροι. Βλ. λ. *Ανάπηροι*.

Εφημερίδες. Βλ. λ. *Τύπος, Ταμεία* (Τύπου).

Εφημεριδοπώλαι. Βλ. και λ. *Ταμεία*. Έπέκτασις της άσφαλίσεως Ι.Κ.Α. και εις πωλητάς τοπικών επαρχιακών εφημερίδων, β.δ. 676|1960 σ. 1292.

Εφόδια. Όροι άμοιβής εργατών ειδικής συντηρήσεως εφοδίων Πατρών, ά.δ.δ. 1|1960 σ. 503.

Ζ

Ζαχαροπλαστεία. Βλ. και λ. *Έορταί, Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία*. Δώρον εορτών σερβιτόρων, ύ. ά. 24220|1960 σ. 428, ύ. ά. 78900|1960 σ. 1481.

Ζυγισταί. Δημοτικών στατήρων· δώρον εορτών, ύ. ά. 24220|1960 σ. 428, ύ. ά. 78900|1960 σ. 1481.

Ζυθεστιατόρια. Δώρον εορτών σερβιτόρων, ύ.ά. 24220|1960 σ. 428, ύ. ά. 78900|1960 σ. 1481.

Ζυθοποιία. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*.

Ζύμης εργατοτεχνίται. Παράτασις ισχύος ύπ' άριθ. 1|1959 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς εργατοτεχνιτών ζύμης Αθηνών-Πειραιώς, ά.ύ. 37172|1960 σ. 757.

Ζώνη Ελευθέρα Βλ. λ. *Ελευθέρα Ζώνη Θεσσαλονίκης, Ταμεία*.

Η

Ηθοποιοί. Δώρον εορτών, ύ.ά. 24220|1960 σ. 428, ύ.ά. 78900|1960 σ 1481.

Ηλεκτρικαί εγκαταστάσεις. Βλ. λ. *Ηλεκτροτεχνίται*.

Ηλεκτρικαί Επιχειρήσεις. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία*. Μίσθωσις υπό Δημοσίου τροχιοδρομικών γραμμών εκμεταλλευομένων μέχρι τούδε παρά Η.Ε.Μ., π.ύ.σ. 163|1959 σ. 111.—Καθορισμός άμοιβής σπουδαστών Τεχνικών Σχολών άπασχολουμένων εις Δ.Ε.Η., ά.ύ. 41554|1960 σ. 884.

Ηλεκτρικών λαμπτήρων καταστήματα. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της ύπ' άριθ. 15|1960 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων άμοιβής εργατοτεχνικού προσωπικού βιομηχανιών ηλεκτρικών λαμπτήρων άπάσης της χώρας, ά.ύ. 62264|1960 σ. 1225.

Ηλεκτροτεχνίται. Αναστολή επιλύσεως ένόμων αποτελεσμάτων καταγγελίας της καταγγελθείσης την 9.5.1960 διαιτητικής αποφάσεως ύπ' άριθ. 13|1959 «περί των όρων άμοιβής των ηλεκτροτεχνιτών άπάσης της χώρας, ύ.ά. 44030|1960 σ. 932.—Κατάργησις και αντικατάστασις του από 11.11.1958 β. δ]τος «περί τροποποιήσεως του άρθρου 10 του από 25.5.1958 β. δ]τος «περί χορηγήσεως άδειών και πτυχίων ηλεκτρικών εγκαταστάσεων Δ' ειδικότητος (ανελκυστήρων), β.δ. 349|1960 σ. 814.

Ηλεκτροχημικής εργατοτεχνίται. Όροι άμοιβής εργατοτεχνιτών ηλεκτροχημικής, ά.δ.δ. 12|1960 σ. 1353, διόρθωσις ημαρτημένων σ. 1423.

Ημερομίσθια Βλ. λ. *Αποδοχαί, Συλλογικαί συμβάσεις*.

Θ

Θαλαμηπόλοι. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Υπηρέται*.

Θέατρα Δώρον εορτών, ύ.ά. 24220|1960 σ. 428, ύ.ά. 78900 1960 σ. 1481.

Θεραλωνιστικά δικαιώματα. Περιόδου 1960· καθορισμός, ύ.ά. 1624|1|1960 σ. 758.

Θεραπευτήρια. Βλ. λ. *Νοσοκομεία*.

Θύματα πολέμου Βλ. λ. *Ανάπηροι*.

Θυρωροί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*.

Ι

Ιατροί. Βλ. και λ. *Ταμεία* (Υγειονομικών). Επέκτασις διατάξεων ύπ' άριθ. 1530|1954, 913|1955 και 1327|1957 πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου επί του επιστημονικού προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων, π. ύ. σ. 124|1960 σ. 1049—Τροποποίησις του από 17|18.2.1956 β. δ'τος περί υπηρεσιακής καταστάσεως μονίμων ιατρών Ι.Κ.Α., ως τούτο έτροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, β.δ. 608|1960 σ. 1170.—Τροποποίησις και συμπλήρωσις των περί Υγειονομικών Συλλόγων, ιατρικών και παραϊατρικών επαγγελμάτων, άσφαλίσεως υγειονομικών, φαρμάκων και περί ιατρικής εν γένει αντιλήψεως και δημοσίας υγείας διατάξεων, ν. δ. 4111|1960 σ. 1288.—Περί της εξ αφορδισίων νόσων προστασίας και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων, ν.δ. 4095|1960 σ. 1105.—Οργάνωσις αντιφυματικού αγώνος· υποχρεώσεις κλπ. ιατρών, ν. 4053|1960 σ. 1339.

Ιδρύματα. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 17|1960 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί δώρων άμοιβής και εργασίας προσωπικού ιδιωτικού δικαίου των υπηρεσιών και ιδρυμάτων Υπουργείου Γεωργίας, ά. ύ. 53914|1960 σ. 1175.

Ινστιτούτα. Καθορισμός ωρών εργασίας ινστιτούτων αισθητικής και προσωπικού αυτών, ά.ύ. 38651|1960 σ. 884.

Κ

Καθαριότητος εργάται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις* (Δήμων).

Καθαριστήρια. Βλ. λ. *Έορταί, Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις* (Βαφείων).

Κανονισμοί. Κανονισμός ωρών εργασίας προσωπικού αστικών λεωφορείων, αυτοκινήτων εις ά υφίστανται διπλή φυλακή, β.δ. 582|1960 σ. 1046. Βλ. και λ. *Ανεργίας Οργανισμός, Διανεμητικός Λογαριασμός, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία*.

Καρραγωγείς. Δώρον εορτών, ύ.ά. 24220 1960 σ. 428, ύ.ά. 78900|1960 σ. 1481.

Καταγγελία συμβάσεως εργασίας. Ανεγχώρητον κατά χρόνον φοιτήσεως εις Σχολήν Τουριστικών Επαγγελμάτων, άρθρον 5 ν. 4032|

1960 σ. 178.—Έργατών τύπου καὶ τυπογράφων· πρόσθεμα ἀποζημιώσεως, ν. 4006|1960 σ. 549, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 549. – Ἐφαρμογὴ διατάξεων β' καὶ γ' παραγρ. δρθρου 8 ν. 3198|1955 ἐπὶ παραιτήσεως ἱπταμένων Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας, ὑ.ἀ. 37522|1960 σ. 878.

Κατασκηνώσεις. Μισθοδοσία στελεχῶν, ὑ. ἀ. 6365|1960 σ. 883.

Καταστήματα. Βλ. καὶ λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας*. Ἐπέκτασις ἄρθρου 5 ν. δ|τος 3789|1957 εἰς πόλεις Κερκύρας καὶ Καβάλας, ὑ.ἀ. 15657|1960 σ. 679.

Καφεζαχαροπλαστεῖα. Βλ. λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Δῶρον ἑορτῶν σερβιτόρων, ὑ. ἀ. 24220|1960 σ. 428. ὑ. ἀ. 78900|1960 σ. 1481.

Καφεζυθεστιατόρια. Τρόπος ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, π.ὑ.σ. 162|1959 σ. 60, ν. 4052|1960 σ. 672.

Καφεκοπτεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Καφενεῖα. Βλ. καὶ λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Τρόπος ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, π.ὑ.σ. 162|1959 σ. 60, ν. 4052|1960 σ. 672.—Δῶρον ἑορτῶν σερβιτόρων κλπ., ὑ. ἀ. 24220|1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900|1960 σ. 1481.

Κέντρα διασκεδάσεως. Βλ. καὶ λ. *Ἑορταί, Κυριακή*. Δῶρον ἑορτῶν μουσικῶν, σερβιτόρων, ὑ.ἀ. 24220|1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900|1960 σ. 1481.

Κηπουροί. Βλ. λ. *Ὑπηρέται*.

Κινηματογράφοι. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Καθορισμὸς δώρου τῶν ὑπαλλήλων κινηματογράφου, ἀ.ὑ. 6958|1960 σ. 369.—Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 24220|1960 σ. 428, ὑ. ἀ. 78900|1960 σ. 1481.

Κλινικαί. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 30.1.1960 σ.σ.ἑ. νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, Προαστίων, ἀ.ὑ. 15334|1960 σ. 433.

Κλωστοϋφαντουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Κοινὰ Ταμεῖα (Κ.Τ.Ε.Λ.). Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις. Μὴ ἰσχὺς ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. εἰς γεωργικάς, δασικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας ἐπὶ προσώπων ἀπασχολουμένων εἰς γεωργοφυτωριακὰς ἐπιχειρήσεις, μὴ ἀνηκούσας εἰς Δημόσιον ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, π.ὑ.σ. 162|1959, παράγρ. 6 σ. 61.—Περίπτωσις κατ' ἐξαίρεσιν λήψεως συντάξεως καὶ ἐπὶ πλέον ἀποδοχῶν, παράγρ. Α 5, π.ὑ.σ. 163|1959 σ. 111. —Παροχὴ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα 1960 δώρου εἰς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀ.ὑ. 24008|1960 σ. 552.—Ὑπαγωγὴ εἰς εἰσφορὰς ὑπὲρ Ι.Κ.Α. τοῦ δώρου ἑορτῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 92499|1960 σ. 553, ὑ.ἀ. 328522|1960 σ. 1486.—Χορήγησις βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, πλὴν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀ.ὑ. 46233|1960 σ. 935.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἄλλων τινῶν ὀργανωτικῶν καὶ διοικητικῶν διατάξεων, ν.δ. 4104|1960 σ. 1155.—Ἔγκρισις Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως εἰς Ι.Κ.Α. τῶν αὐτοτελῶς ἐργαζομένων καὶ ἐνίων κατηγοριῶν προσώπων ἐκ τῶν παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην ἢ πρὸς πλείονας ἐργοδότας, ἀ.ὑ. 28899|1960 σ. 1171.—Χρόνος προαγωγῆς ὑπαλλήλων Ο.Α.Α.Ε. ἐντασσόντων εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἄρθρον 4 ν. 4052|1960 σ. 674.—Τροποποίησις τοῦ ἀπὸ 17|18.2.1956 β.δ|τος περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως μονίμων ἰατρῶν Ι.Κ.Α., ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, β.δ. 608|1960 σ. 1170.—Ἐπέκτασις ἰσχύος παραγράφου 4 ἄρθρου 5 ν.δ. 3619|1956 καὶ ἐπὶ ὀφειλῶν ἡμερησίων ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ Ταμεῖα ἐξ εἰσφορῶν ἢ κοινωνικῶν πόρων· βεβαίωσις ἀσφαλιστικῆς ἐνημερότητος, ἄρθρον 3 ν. 4041|1960 σ. 495.—Κύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 162|1959 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ περὶ ρυθμίσεως τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων, ν. 4052|1960 σ. 672, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 675.—Τροποποίησις ὑπ' ἀριθ. 13530|1811|1960 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κατανομῆς εἰσφορῶν Δ.Λ.Ο.Ε.Μ., εἰσπραττομένων ὑπὸ Ι.Κ.Α., ἀ.ὑ. 25579|1960 σ. 940.

Ἀσφαλιστικαὶ περιοχαί· ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως. Τροποποίησις ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ ἐν Νάξῳ τοπικοῦ ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., ἀ.δ.σ. Ι.Κ.Α. σ. 255. —Νέος καθορισμὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν ὑποκαταστημάτων καὶ παραρτημάτων Ι.Κ.Α., ἀ.δ.σ. Ι.Κ.Α. σ. 689.—Ἀνακαθορισμὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ ἐν Ρόδῳ περιφερειακοῦ ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ἀ.δ.σ. Ι.Κ.Α. σ. 694.— Διόρθωσις καθορισθείσης ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς Ι.Κ.Α. ὑποκαταστήματος Αἰγίου, ἀ.δ.σ. Ι.Κ.Α. σ. 759.— Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. εἰς σμυριδωρύκτας Νάξου, ἀ.δ.σ. Ι.Κ.Α. σ. 695.—Ὁμοίως εἰς περιοχὴν κωμοπόλεως Κερατέας ἀ.δ.σ. Ι.Κ.Α. σ. 695.—Ὁμοίως πωλητὰς τοπικῶν ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων, β.δ. 676|1960 σ. 1292.

Κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις. Τρόπος τηρήσεως βιβλίων δρομολογίων φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἑταιρειῶν κοινῆς ὠφελείας, ἀ.ὑ 54644|1960 σ. 1050.

Κονσερβοποιΐα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Κουρεῖα - κομμωτήρια. Βλ. λ. *Ἑορταί, Κυριακή*. Τρόπος ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, π.ὑ.σ. 162|1959 σ. 60, ν. 4052|1960 σ. 672.—Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220|1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900|1960 σ. 1481. —Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας ἱνστιτούτων οἰ-

σθητικής και προσωπικού αύτών, ά.ύ. 38651] 1960 σ. 884.

Κρατήσεις. Ὑπαγωγή δώρων ἑορτῶν, ὑ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ά. 78900]1960 σ 1481.—Ὑπαγωγή δώρου ἑορτῶν συνταξιούχων καί βοηθηματούχων, ὑ.ά 24008 1960 σ. 552.— Ἐξαίρεσις κρατήσεων ὑπέρ Δημοσίου καί τρίτων τοῦ δώρου ἑορτῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ά. 92499]1960 σ. 553, ὑ.ά. 328522]1960 σ. 1486.— Ἐκ τῶν ἀποδοχῶν διά παροχάς εἰς εἶδος, μή ἐπιβαλλομένας ἐκ κανόνος δικαίου· συνυπολογισμός διά δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 24220]1960 σ 428, ὑ.ά. 78900]1960 σ 1481.

Κρεοπωλεῖα. Βλ. καί λ. *Ἑορταί. Κυριακή. Συλλογικαί συμβάσεις. Ταμεῖα.* Κανονισμός ὡρῶν ἐργασίας κρεοπωλείων πόλεως Κερκύρας, ά.ύ. 66021]1960 σ. 369.

Κτηνοτροφικαί ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Γεωργικαί ἐργασίαι.*

Κτίσται. Συλλογική σύμβασις ἐργασίας κτιστῶν κλπ. Χανίων σ. 942.

Κυριακή. Συνυπολογισμός ἐπιδόματος τακτικῆς Κυριακῆς ἐργασίας διά δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ά. 78900]1960 σ. 1481. —Εἰδικάς διατάξεις περί Κυριακῆς ἀργίας περιλαμβανομένας εἰς συλλογικάς συμβάσεις, διαιτητικάς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελίδας 117, 118, 119, 126, 252, 308, 311, 434, 435, 564, 753, 877, 1046, 1174 1215, 1293.

Καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας: Εἰς ἐμπορικά καταστήματα καί παντοπωλεῖα Κοινότητος Ἁγίας Παρασκευῆς Λέσβου. δ]γμα σ. 181 — Εἰς ἐμπορικά καταστήματα καί παντοπωλεῖα Κοινότητος Παναγιούδας Λέσβου, δ]γμα σ. 181. — Διά τά κουρεῖα Δήμου Μολάων, δ]γμα 160]1960 σ. 498.— Εἰς ἐμπορικά, ἐπαγγελματικά καί βιοτεχνικά καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Ξηρακάμπου Λακωνίας, πλήν τῶν καφενείων, ἐστιατορίων, ἀρτοπωλείων, ἀρτοποιείων, μόνον διά τήν ἔψησιν φαγητῶν, καί καταστημάτων ἐνοικιάσεως ποδηλάτων, β.δ. 162]1960 σ. 498.— Δι' ἅπαντα τά ἐμπορικά, ἐπαγγελματικά καί βιοτεχνικά καταστήματα Ἁγίας Βαρβάρας Αἰγάλεω, πλήν τῶν κουρείων, κομμωτηρίων, φαρμακείων καφενείων, μπάρ, ζαχαροπλαστείων, οἰνοπνευματοπωλείων καί ἀνθοπωλείων, δ]γμα 164]1960 σ. 498.—Ἀνάκλησις τοῦ ἀπό 17.10.1953 β. δ]τος περί ἀνοίγματος κουρείων Κατερίνης κατά Κυριακάς κλπ. καί καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τά κουρεῖα τῆς πόλεως Κατερίνης, β.δ. 109]1960 σ. 550 — Κατά τήν θερινήν περίοδον δι' ἅπαντα τά ἐμπορικά, ἐπαγγελματικά καί βιοτεχνικά καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Βαθέος Σάμου, β.δ. 110 1960 σ. 550 — Κατά θερινήν περίοδον δι' ἅπαντα τά ἐμπορικά, ἐπαγγελματικά καί βιοτεχνικά καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Ἄνδρου, πλήν τῶν κουρείων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, ἐστιατορίων, οἰνομαγειρείων καί λοιπῶν ἐν γένει κέντρων καί πρατηρίων βενζίνης, ὑγραερίου καί σιγαρέττων, β.δ. 111]1960 σ. 550—Δι' ἅπαντα τά ἐμπορικά καταστήματα κωμοπόλεως Σοφάδων καθ' ὅλον τό ἔτος, β.δ. 112]1960 σ. 550.— Εἰς ἅπαντα τά ἐμπορικά καταστήματα λιανικῆς πωλήσεως τροφίμων πόλεως Μεγάρων, δ]γμα 156]1960 σ. 552.— Ἁπάντων τῶν ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν καί βιοτεχνικῶν καταστημάτων Κοινοτήτων Ἡλιουπόλεως καί Ἁγίου Δημητρίου, πλήν καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, ἐστιατορίων, ζυθοπωλείων, μαγειρείων, οἰνοπωλείων καί ποτοπωλείων, ἀνθοπωλείων καί φερετροπωλείων, β.δ. 237]1960 σ. 677.— Δι' ἐμπορικά καταστήματα κρεοπωλεῖα, ἰχθυοπωλεῖα καί ὀπωροπωλεῖα τῆς κωμοπόλεως Ἀταλάντης, β.δ. 287]1960 σ. 678.—Εἰς ἅπαντα τά ἐμπορικά, ἐπαγγελματικά καί βιοτεχνικά καταστήματα πόλεως Ὀρεστιάδος, πλήν κουρείων, καμμωτηρίων, λαχανοπωροπωλείων, ἰχθυοπωλείων, κρεοπωλείων, πρατηρίων πάγου, καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, ἐστιατορίων καί δημοσίων κέντρων ἐν γένει, β.δ. 415]1960 σ. 875 — Εἰς κουρεῖα Καρπάθου, β.δ. 41α]1960 σ. 875.—Εἰς ἐμπορικά καταστήματα κοινότητος Βελβενδοῦς Κοζάνης, πλήν κουρείων, λαχανοπωροπωλείων, καφενείων καί ζυθεστιατορίων, β.δ. 647]1960 σ. 1480.—Εἰς ἅπαντα τά ἐμπορικά καί ἐπαγγελματικά καταστήματα κωμοπόλεως Ν. Μουδανιῶν Χαλκιδικῆς, δ]γμα σ. 1480.— Εἰς ὀπωροπολαχανοπωλεῖα πόλεως Ἰωαννίνων, β.δ. 646] 1960 σ. 1481.

Καθιέρωσις μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας. Καθιέρωσις Κυριακῆς ἡμιαργίας εἰς ἅπαντα τά ἐμπορικά, ἐπαγγελματικά καί βιοτεχνικά καταστήματα Κοινότητος Χιλιομοδίου Κορινθίας, β.δ. 165 1960 σ. 499.—Διά τά κουρεῖα κωμοπόλεως Ἀρχανῶν Τεμένους Ἡρακλείου Κρήτης, β.δ. 238 1960 σ. 677.—Καθιέρωσις μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς ὑφασματοπωλεῖα καί παντοπωλεῖα χωρίου Τυχεροῦ Ἔβρου, β.δ. 512 1960 σ. 1045.—Εἰς ἐμπορικά καταστήματα καί παντοπωλεῖα κωμοπόλεως Ἐρατύρας Κοζάνης, β.δ. 645]1960 σ. 1481.— Ἀνοιγμα κουρείων καί κομμωτηρίων πόλεως Πρεβέζης κατά Κυριακάς καί νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτάς, δ]γμα 103]1960 σ. 367.—Ἀνοιγμα κατά Κυριακάς κρεοπωλείων καί ἰχθυοπωλείων κωμοπόλεως Κρεσταίνων, β.δ. 155]1960 σ. 552.

Καθιέρωσις ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας. Εἰς καταστήματα ἐνοικιάσεως ποδηλάτων Καλαμῶν, δ]γμα σ. 59.— Εἰς καφενεῖα καί ζαχαροπλαστεῖα πόλεως Ἀγρινίου, δ]γμα σ. 60.— Εἰς καφενεῖα πόλεως Κατερίνης κατά τήν θερινήν περίοδον ἀπό 1ης Μαΐου ἕως 30ῆς Σεπτεμβρίου, ἐξαιρουμένων τῶν περιξ τῆς κεντρικῆς πλατείας κειμένων καφενείων πρός ἐξυπηρέτησιν τῶν τουριστῶν, δ]γμα σ. 181. —Διά τά ψητοπωλεῖα, οἰνοψητοπωλεῖα καί ζυθοκαφενεῖα τῆς πόλεως Ἀγρινίου, ὡς καί εἰς τά ἐξοχικά κέντρα τά ἐντός τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως κείμενα, ἐξαιρέσει τοῦ ἐξοχικοῦ κέντρου, ὅπερ λειτουργεῖ ἐντός τοῦ πάρκου, δ]γμα 104]1960 σ. 367.— Διά παντοπωλεῖα Ξυλοκάστρου, β.δ. 113]1960 σ. 551.

Λ

Λατομεία. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*

Λαχαναγοραί. Όροι άμοιβῆς καί ἐργασίας προσωπικοῦ λαχαναγορῶν, ὁπωραγορῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς. ἀ.δ.δ. 8 1960 σ. 1422.

Λαχαναπωροπωλεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις.*

Λευκαντήρια. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις* (Βαφείων).

Λιγνιτωρυχεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Λιθογραφεῖα. Συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν καί ἐργατριῶν λιθογραφείων Θεσσαλονίκης, σ. 1230.

Λιμένες. Δῶρον ἑορτῶν ἰατρῶν ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὐ.ά. 24220]1960 σ. 428, ὐ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Λιπασμάτων Ἑταιρεία. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Λογαριασμοί. Σύστασις παρά τῇ Ἑνώσει Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων Λογαριασμοῦ πληρωμῆς δώρων πρός μισθωτούς καί ἐξυπηρετήσεως ὀφειλῶν πρός Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς, ἄρθρ. 4 ν. 4041] 1960 σ. 495. — Ὑπαγωγή δώρων ἑορτῶν εἰς κρατήσεις καί εἰσφοράς ὑπέρ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ὐ.ά 24220 1960 σ. 428, ὐ.ά. 78900]1960 σ. 1481. Βλ. καί λ. *Διανεμητικός Λογαριασμός.*

Λογιαταί. Ἀποδοχαί λογιστῶν ἀπάσης τῆς χώρας. ἀ.δ.δ 25]1960 σ. 1417.

Λουτρά. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* Δῶρον ἑορτῶν, ὐ. ά 24220]1960 σ. 428, ὐ. ά 78900]1960 σ. 1481.

Μ

Μάγειροι - Μαγειρεῖα. Βλ. καί λ. *Κυριακή, Ὑπηρέται.* Συλλογική σύμβασις ἐργασίας μαγείρων, σερβιτόρων κλπ. ἑστιατορίων Κερκύρας σ. 998.

Μαθητευόμενοι. Αὔξησις γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατῶν, ἐργατριῶν καί μαθητευομένων, ἐθν. σ.σ.ἐ. 30.8.1960 σ. 1111. — Εἰδικάς διατάξεις περιλαμβανομένας εἰς συλλογικάς συμβάσεις κλπ βλ. εἰς σελίδας 121, 126, 185, 557, 935, 942, 1111, 1231.

Μακαρονοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Ματσακονιαταί. Δῶρον ἑορτῶν, ὐ. ά. 24220] 1960 σ 428, ὐ. ά. 78900]1960 σ. 1481.

Μεταλλεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Μεταφοραί. Ἔγκρισις μετά τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπό 25.11.1959 σ.σ.ἐ. ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Ε.Ο.Μ.Α., ἀ.ὐ. 84277]1959 σ. 125.

Μηχανήματα. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* Δῶρον ἑορτῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καί ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων. ὐ. ά. 24220]1960 σ. 428, ὐ.ά 78900]1960 σ. 1481.— Ὑπαγωγή εἰ ἀσφάλισιν ἀνεργίας προσωπικοῦ Μικτῶν Ὁμάδων Μηχανημάτων Ἀνασυγκροτήσεως (Μ.Ο.Μ.Α.), ἀ.ὐ. 18050]1960 σ. 678.

Μηχανική καλλιέργεια. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Μηχανικοί Βλ. καί λ. *Ταμεῖα.* Δῶρον ἑορτῶν, ὐ. ά. 24220]1960 σ. 428, ὐ. ά. 78900]1960 σ. 1481.

Μικροβιολογία. Ὅροι ἀμοιβῆς τεχνιτῶν ἐργαστηρίων βιοχημείας καί μικροβιολογίας Ἀθηνῶν - Περιχώρων, ἀ.δ δ. 38]1959 σ. 190.

Μισθοί. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί, Συλλογικαί συμβάσεις.*

Μονοπώλιον. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Μουσικοί. Δῶρον ἑορτῶν, ὐ ά. 24220]1960 σ. 428, ὐ. ά. 78900]1960 σ. 1481

Μπάρ. Βλ λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις.*

Μπετόν ἁρμέ τεχνῖται. Συλλογική σύμβασις ἐργασίας κτιστῶν, ἀμμοκονιαστῶν καί τεχνιτῶν μπετόν ἁρμέ Χανίων σ. 942.

Μυλεργάται. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Μωσαϊκῶν πλακῶν ἐργατοτεχνῖται. Ἡρακλείου Κρήτης· ὅροι ἀμοιβῆς, ἀ δ. δ. 1]1960 σ. 630.

Ν

Ναυπηγοξυλουργοί. Δῶρον ἑορτῶν, ὐ.ά. 24220] 1960 σ. 428, ὐ.ά. 78900 σ. 1481.

Ναυτικοί. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα* Παράτασις ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν, β.δ. 32]1960 σ. 239.— Χορήγησις χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικούς λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 1959, β.δ 33]1960 σ. 239.— Χορήγησις χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικούς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα 1960, β.δ. 35]1960 σ. 815.—Ἐπέκτασις εἰς περιοχήν Σάμου τῆς ὑπό τοῦ Οἴκου Ναύτου παρεχομένης προστασίας β.δ. 466]1960 σ. 990.—Τροποποιήσις τοῦ ἀπό 14.11 1951 β δ]τος «περί προστασίας κατά τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καί τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διά τῶν ἀπό 25.10 1952, 21. 7.1958 καί 26 2 1959 β. διαταγμάτων, β δ. 467]1960 σ. 990.— Τροποποιήσις ἄρθρου 23 § 10 ἐδάφ. 4 Κανονισμοῦ προστασίας Οἴκου Ναύτου, ἀ ὐ. 46581]1960 σ. 995.

Ναυτικοί πράκτορες. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ναυτικόν Ἀπομαχικόν Ταμεῖον. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ναυτικόν Ἐπιμελητήριον. Βλ. λ. *Ἐπιμελητήρια.*

Νομικά Πρόσωπα Μή ἰσχύς ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. εἰς γεωργικάς, δασικάς καί κτηνοτροφικάς ἐργασίας ἐπί προσώπων ἀπασχολουμένων εἰς γεωργοφυτωριακάς ἐπιχειρήσεις μή ἀνηκούσας εἰς Δημόσιον ἤ νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, παράγρ. 6 π.ὐ.σ. 162] 1959 σ. 61.—Τροποποίησις καί συμπλήρωσις νομοθεσίας περί Ι.Κ.Α. καί ἄλλαι τινές ὀργανωτικαί καί διοικητικαί διατάξεις, ν.δ. 4104 1960 σ 1155 — Ἀποζημίωσις λόγῳ ἐξόδων κινήσεως ἐμμίσθων ὑπαλλήλων, ὐ.ά. 35244] 1960 σ. 306. — Τροποποίησις καί συμπλή-

ρωσις ν.δ. 3619]1956 περί συστάσεως καί όργανώσεως Ένώσεως Ίδιοκτητών Ημερησίων Επαρχιακών Εφημερίδων τού ν. 3505] 1956, ώς καί άλλων τινών διατάξεων σχετικών πρός τόν Τύπον, ν. 4041 1960 σ. 495.—Δώρον έορτών· διάφοροι περιπτώσεις, ύ.ά. 24220] 1960 σ. 428, ύ.ά 78900]1960 σ. 1481. Βλ. καί λ. *Δώρον έορτών, Όργανισμοί, Ταμεία.*

Δόμος. Παράτασις προθεσμίας τού άρθρου 1 τού ΣΤ]1946 ψηφίσματος περί ισχύος καί έκκαθαρίσεως νομοθετημάτων περιόδου Κυβερνήσεων έχθρικής κατοχής 1941 - 1944, π.ύ.σ. 155] 1959 σ. 61.

Νοσοκομεία. Δημοσίευσις είς Εφημερίδα Κυβερνήσεως τής άπό 15.12.1959 σ.σ.έ. βοηθητικού καί έργατοτεχνικού προσωπικού Θεραπευτηρίου «Ευαγγελισμός» Αθηνών, ά.ύ. 7125]1960 σ. 251.—Επέκτασις διατάξεων ύπ' άριθ. 1530]1954, 913]1955 καί 1327]1957 πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου έπί τού έπιστημονικού προσωπικού τών νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, π.ύ.σ. 124]1960 σ. 1049.—Νοσοκομειακή περίθαλψις τακτικών ύπαλλήλων τού Ο.Α.Α.Α., β.δ. 390]1960 σ. 816.—Όργάνωσις άντιφυματικού άγώνος, ν. 4053]1960 σ. 1339.

Νοσοκόμοι. Βλ. λ. *Κλινικαί, Νοσοκομεία.*

Νυκτερινή έργασία. Ισχύς διατάξεων νόμου 3924 1959 περί κυρώσεως τής ύπ' άριθ. 89 διεθνούς συμβάσεως περί νυκτερινής έργασίας τών άπασχολουμένων έν τή Βιομηχανία γυναικών, β.δ. 161]1960 σ. 499.—Συνυπολογισμός έπιδόματος τακτικής νυκτερινής έργασίας διά δώρου έορτών, ύ.ά. 24220]1960 σ. 428, ύ.ά 78900]1960 σ. 1481.—Ειδικός διατάξεις περί νυκτερινής έργασίας περιλαμβανομένας είς διαιτητικάς άποφάσεις, συλλογικάς συμβάσεις κλπ. βλ. είς σελίδας 117, 118, 119, 311, 434, 564, 1218, 1293.

Νυκτοφύλακες. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις* (Εργοστασίων· Υπερωκεανείου «Αρκαδία»· μισθός· ώραι έργασίας· κύρωσις ναυτικής συλλογικής συμβάσεως, ύ.ά. 60087]1960 σ. 1211.—Υπηρεσιών καί Ιδρυμάτων Υπουργείου Γεωργίας· παροχή άδιαβρόχων, ύ.ά. 53914]1960 σ. 1175.

Ξ

Ξεναγοί. Βλ. λ. *Τουρισμός.*

Ξενοδοχεία. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία.*

Ξενοδοχειακόν Επιμελητήριον. Εισφορά ύπέρ Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων, άρθρον 2 ν. 4032 σ. 178.

Ξηρών καρπών καταστημάτων. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ξυλουργικαί έργασίαι. Βλ. λ. *Ταμεία.*

Ο

Οδηγοί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις* (Αυτοκινήτων).

Οδοιπορικά. Κατ' άποκοπήν άποζημίωσις λόγω έξόδων κινήσεως τών έμμίσθων δημοσίων ύπαλλήλων, ύ.ά. 35244]1960 σ. 306.—Μή συνυπολογισμός είς δώρον έορτών, ύ.ά. 24220] 1960 σ. 428, ύ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Οδοποιίας έργάται. Βλ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Οικιακοί βοηθοί. Βλ. λ. *Υπηρέται.*

Οικογενειακά επιδόματα. Βλ. λ. *Διανεμητικός Λογαριασμός, Επιδόματα.*

Οικοδόμοι. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Οίκος Νεότου. Βλ. λ. *Ναυτικοί.*

Οινομαγειρεία. Βλ. καί λ. *Κυριακή.*—Δώρον έορτών σερβιτόρων, ύ.ά. 24220]1960 σ. 428, ύ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Οινοπαντοπωλεία. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις.*

Οκτάωρον. Βλ. λ. *Ώραι έργασίας.*

Ολυμπιακή Αεροπορία. Βλ. λ. *Αεροπορία.*

Οξυγόνου βιομηχανίαι. Όροι άμοιβής προσωπικού βιομηχανιών όξυγόνου καί άσετυλίνης, ά.δ.δ. 2]1960 σ. 373.

Οπωραγοραί Αθηνών - Πειραιώς· όροι άμοιβής καί έργασίας προσωπικού, ά.δ.δ. 8]1960 σ. 1422.

Οργανισμοί. Βλ. καί λ. *Ανεργίας Οργανισμός, Διανεμητικός Λογαριασμός, Δώρον έορτών, Νομικά πρόσωπα Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία.* Τροποποίησις καί συμπλήρωσις διατάξεων τινων τού διά τού άπό 18 Αυγούστου 1953 β. δ]τος κυρωθέντος Γ.Κ.Π. τού Ο.Τ.Ε., δ]γμα 123 1960 σ. 550, β.δ. 380]1960 σ. 1343.—Όροι άμοιβής προσωπικού κινήσεως Ροδιακού Οργανισμού Δημοτικών Αυτοκινήτων, ά.δ.δ. 2]1960 σ. 567.—Όροι άμοιβής καί έργασίας ξεναγών Ε.Ο.Τ. καί τουριστικών γραφείων Αθηνών - Πειραιώς, ά.δ.δ. 7]1960 σ. 1421.—Υπαγωγή δώρων έορτών είς κρατήσεις καί είσφοράς ύπέρ Ασφαλιστικών καί λοιπών Οργανισμών ή Λογαριασμών κοινωνικής πολιτικής, ύ.ά. 24220]1960 σ. 428, ύ.ά. 78900]1960 σ. 1481.

Οργανώσεις. Βλ. καί λ. *Ενώσεις.* Τρόπος έξοφλήσεως καθυστερουμένων είσφορών, όφειλομένων ύπό έργατοϋπαλληλικών έπαγγελματικών οργανώσεων, π.ύ.σ. 162]1959 σ. 60, ν. 4052]1960 σ. 672. Είσηγ. Έκθ. σ. 675.—Δώρον έορτών τών έπί ποσοστοίς άμειβομένων μισθωτών έπαγγελματικών οργανώσεων· δώρον έορτών προσωπικού άσκουμένων ύπό συνεταιριστικών οργανώσεων γεωργοκτηνοτροφικών έπιχειρήσεων, ύ.ά. 24220]1960 σ. 428, ύ.ά. 78900]1960 σ. 1481.—Γεωργικαί Συνεταιριστικαί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία.*

Ορθοπεδικών οργάνων έργατοτεχνίται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Π

Παγοποιία. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Παιδαγωγοί. Βλ. λ. *Υπηρέται.*

Παντοπωλεία. Βλ. καί λ. *Εορταί, Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις.* Τρόπος έξοφλήσεως καθυστερουμένων άσφαλιστικών είσφορών, π.ύ.σ. 162]1959 σ. 60, ν. 4052]1960 σ. 672.

Παραγραφή. Ἀξιώσεως ἐκ δικαιώματος οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, ἄρθρον 17 ὑ. ἀ. 83003]1959 σ. 115.

Παραγωγοί (πλασιέ). Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Παροχαί εἰς εἶδος. Τροφῆς, οἰκήσεως, φωτισμοῦ, μὴ ἐπιβαλλόμεναι ὑπὸ κανόνος δικαίου μὴ συνυπολογισμὸς εἰς δῶρον ἑορτῶν· συνυπολογισμὸς τῶν τυχὸν δι' αὐτὰς κρατήσεων· ἀπαγόρευσις καταθολῆς δώρου ἑορτῶν εἰς εἶδος, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ 78900]1960 σ. 1481.

Περιτροπὴ ἐργασίας. Δῶρον ἑορτῶν τῶν ὑπὸ σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας, ὑ.ἀ. 24220] 1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ 1481.

Πετρελαίου ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Πλαστικῶν ὑλῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Πλοῖα - Πληρώματα. Βλ. λ. *Ναυτικοί, Συλλογικαὶ συμβάσεις* ('Αλιεργατῶν, Ναυτικῶν).

Πλυντήρια. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Βαφείων κλπ.).

Ποινικαὶ διατάξεις. Κυρώσεις κατὰ παραβάσεως περὶ τὴν καταβολὴν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ἄρθρ. 13 ὑ. ἀ. 83003]1959 σ. 114.

Πολεμισταί. Περὶ διατάξεων ἀφορωσῶν τοὺς ἐφέδρους ἀξιωματικούς, πολεμιστάς, ἀγωνιστὰς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως καὶ ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμου, ν.δ. 4089]1960 σ. 1039.

Πολιτικὴ Δικονομία Τροποποίησις Κανονισμοῦ λειτουργίας Δικαστηρίου 'Αρείου Πάγου, β.δ. 293]1960 σ. 677.

Πολυκατοικίαι. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 41]1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ ὁρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων 'Αθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ὑ.ἀ. 14939]1960 σ. 368, διόρθ. ἡμαρτημένων σ. 631.

Ποσοστά. Δῶρον ἑορτῶν τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ.—'Εξαίρεσις δώρου ἑορτῶν τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβομένων, ὑ. ἀ 24220]1960 σ. 428, ὑ. ἀ. 78900] 1960 σ. 1481.

Ποτοποιεῖα - Ποτοπωλεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή*.

Πρακτορεῖα - Πράκτορες. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Προθεσμία. Παράτασις προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΣΤ]1946 ψηφίσματος (νομοθετήματα Κατοχῆς), π.ὑ σ. 155]1959 σ. 61.

Προϋπηρεσία. Μελῶν 'Ενώσεως 'Ιδιοκτητῶν 'Ημερησίων 'Επαρχιακῶν Ἐφημερίδων, ἄρθρον 11 ν. 4041]1960 σ 497.—Εἰδικὰς διατάξεις περιλαμβανομένας εἰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελίδας 182, 187, 242, 254, 370, 433, 437, 501, 558, 823, 874, 887, 943, 1110, 1231, 1294, 1420, 1474.

Πτηνοτροφεῖα. Δῶρον ἑορτῶν μισθωτῶν, ὑ. ἀ. 24220 1960 σ. 428, ὑ ἀ 78900 1960 σ. 1481.

Ρ

Ραπτεργάται. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ραπτεργατῶν Ρόδου, ἀ.δ.δ. Ρόδου 1]1960 σ. 1229.— Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Σ

Σακχάρεως ἐργοστάσιον. Κύρωσις συμβάσεων σχετικῶν μὲ κατασκευὴν ἐργοστασίου σακχαρεως καὶ παροχὴ ἐξουσιοδοτήσεων εἰς Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ, Βιομηχανίας καὶ Οἰκονομικῶν, ν. 4036]1960 σ 426.

Σαπωνοποιοί. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν σαπωνοποιίας Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.δ. 17]1959 σ. 189.

Σερβιτόροι. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* ('Εστιατορίων). Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 24220] 1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Σιδηροβιομηχανία. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Σιδηρόδρομοι. Παράτασις προθεσμίας ἐνάρξεως ἰσχύος διατάξεων τινων τοῦ 'Υπαλληλικοῦ Κώδικος διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ., ν. 4066]1960 σ. 990 — Συμπλήρωσις Κανονισμοῦ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., β.δ. 472]1960 σ. 991 — Δῶρον ἑορτῶν προσωπικοῦ περιποιήσεως τῆς Διεθνοῦς 'Εταιρείας Κλιναμαξῶν ὑ.ἀ. 24220 1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900 1960 σ. 1481.

Σμυριδωρύκται. Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. εἰς σμυριδωρύκτους Νάξου, ἀ.δ.σ. Ι.Κ.Α. σ. 695.—Καθορισμὸς ἐργατικοῦ δικαιώματος ἐξορύξεως καὶ μεταφορᾶς σμύριδος, β.δ. 680 1960 σ. 1416.

Σπορελαιουργία. Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν σπορελαιουργίας, σ 943.

Σταθμὸς Δοκιμῶν Γεωργικῶν Μηχανῶν. Ἐπέκτασις τῆς ἀπὸ 17.11.1958 σ.σ.ἐ. καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, σ. 191.

Σταφιδεργάται. 'Αντικατάστασις ἄρθρου 4 Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας σταφιδεργατῶν 'Ηρακλείου Κρήτης, ἀ.ὑ. 28116]1960 σ. 937 —Ὅροι ἀμοιβῆς σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν σταφυλοζαχάρου Πειραιῶς, ἀ.δ.δ. 7]1960 σ. 997.—Δῶρον ἑορτῶν σταφιδεργατῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900] 1960 σ. 1481

Σταφιδικὸς Ὀργανισμός. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Σταφυλοσακχάρου ἐργατοτεχνῖται. Ὅροι ἀμοιβῆς, ἀ.δ.δ. 7]1960 σ. 997.

Στιλβωτήρια. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ ἀ 78900]1960 σ. 1481.

Στράτευσις. Δῶρον ἑορτῶν τῶν ἐν στρατεύσει, ὑ ἀ. 24220 1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Συκοσυσκευασταί. Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συκοσυσκευαστῶν Καλαμάτας σ. 1231.

Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας. Τροποποίησις ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 17]24.8.1955 β.δ]τος περὶ τρόπου παραστάσεως ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐνώπιον τῶν κατὰ νόμον 3239]1955 Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων Συλλογικῶν Διαφορῶν Ἐργασίας, λειτουργίας, διεξαγωγῆς τῶν συνεδριάσεων τούτων, β.δ. 717]1960 σ. 1344.

Συλλογικαί συμβάσεις—Διαιτητικαί αποφάσεις—Υπουργικαί αποφάσεις. *1. Εθνικαί γενικαί.*—Παράτασις ισχύος των καταγγελθεισών εθνικών γενικών σσέ. της 22.8.1958, ά.ύ. 48450]1960 σ. 993.—Δημοσίευσις της από 30.8.1960 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί αύξήσεως των κατωτάτων ορίων ημερομισθίων εργατών, εργατριών κλπ άπάσης της χώρας, ά.ύ. 58200] 1960 σ. 1111.

2. Είδικαί περί όρων εργασίας, αμοιβής κλπ. μισθωτών. Αγγειοπλαστείων: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 3]1960 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών αγγειοπλαστείων άπάσης της χώρας», ά.ύ. 28587]1960 σ. 626.

Αεροπορίας: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 10]1960 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας τεχνικού προσωπικού έδάφους Α.Ε. «Ολυμπιακή Αεροπορία», ά.ύ. 37740]1960 σ. 876.—Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της 9]1960 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας υπαλλήλων Α.Ε «Ολυμπιακή Αεροπορία», ά.ύ. 37522]1660 σ. 878.—Έγκρισις μετά τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της 11 1960 αποφάσεως Δ Δ Δ.Δ Αθηνών περί όρων αμοιβής του προσωπικού έδάφους (Γραφείων) Α.Ε «Ολυμπιακή Αεροπορία», ά.ύ. 37741]1960 σ. 881.

Ακροκαθαριστών: Βλ. κατωτέρω Εκδορσφαγέων.

Αλιεργατών: Κύρωσις σσέ. πλοιοκτητών άλιείας και άλιεργατών Πατρών, ά.ύ. 32405]1960 σ.749, 1108.—Κύρωσις σσέ. πλοιοκτητών και άλιεργατών γρι - γρι νομού Καβάλας, ά.ύ. 24745]1960 σ. 885, 1219.—Κύρωσις συλλογικής συμβάσεως πλοιοκτητών άλιέων και άλιεργατών Σαλαμίνος, ά.ύ. 36402] 1960 σ. 820.

Αλιπάστων: Όροι αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών άλιπάστων, κονσερβοποιίας και τουρσιών Θεσσαλονίκης, ά.δ.δ. 2] 1960 σ. 503.

Αλωνιστικών δικαιωμάτων: Καθορισμός άλωνιστικών και θεραλωνιστικών δικαιωμάτων περιόδου 1960, ά.ύ. 16241]1960 σ. 758.

Αμμοκονιαστών. Βλ. κατωτέρω Μπετόν αρμέ τεχνιτών.

Αμυλοζαχάρου: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της 1]1959 αποφάσεως Δ.Δ. Δ.Δ. Πειραιώς περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού επιχειρήσεων αμυλοζαχάρου Πειραιώς, ά.ύ. 767]1]1959 σ. 126.

Ανωνύμων Εταιρειών κλπ.: Παράτασις ισχύος της 2]1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού Γραφείων κλπ. Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπάσης της χώρας, ά.ύ. 13935]1960 σ. 367, ύ.ά. 44480]1960 σ. 882.

Αρτεργατών: Βλ. κατωτέρω Ζύμης εργατοτεχνιτών.

Αφεστοποιείων: Βλ. κατωτέρω Λατομείων.

Ασετυλίνης κλπ: Βλ. κατωτέρω Οξυγόνου.

Αυτοκινήτων: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 1.10 1959 σ.σέ. προσωπικού κινήσεως άστικών λεωφορείων άπάσης της χώρας, πλην περιφερειών Αθηνών - Πειραιώς Περιχώρων και Θεσσαλονίκης, ά.ύ. 84193]1959 σ. 116.—Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 1.10 1959 σ.σέ. προσωπικού κινήσεως λεωφορείων υπεραστικών συγκοινωνιών άπάσης της χώρας, ά.ύ. 84334]1959 σ. 117.—Αναστολή επελεύσεως μέχρι 27 8 1960 των εννόμων αποτελεσμάτων καταγγελίας των υπ' αριθ 9]1959 και 10] 1959 αποφάσεων Δ.Δ Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής προσωπικού κινήσεως λεωφορείων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, ά.ύ. 28836] 1960 σ. 627.—Δημοσίευσις της από 9.11.1960 σ.σέ. προσωπικού κινήσεως άστικών λεωφορείων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, ά.ύ. 76261]1960 σ. 1486.—Συλλογική σύμβασις εργασίας προσωπικού κινήσεως άστικών λεωφορείων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων σ. 1487.—Όροι αμοιβής προσωπικού κινήσεως λεωφορείων περιφερείας Ρόδου και Κω, ά.δ.δ. 5]1959 σ. 311.—Ωρόριον εργασίας φορτοεκφορτωτών υπεραστικών λεωφορείων, ά.δ.δ. 17] 1959 σ. 190.—Όροι αμοιβής και εργασίας φορτοεκφορτωτών υπεραστικών λεωφορείων και φορτηγών Ελλάδος, ά.δ.δ. 21]1960 σ. 1421.—Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 25 11.1959 σ.σέ. εργατοτεχνικού προσωπικού Επικουρικού Οργανισμού Μεταφορών δι' Αυτοκινήτων (Ε.Ο.Μ.Α., ά.ύ. 84277]1959 σ. 125.—Χρόνος ενάρξεως ισχύος της 6]1959 αποφάσεως περί όρων αμοιβής προσωπικού Ο.Α.Σ.Θ., ά.δ.δ. 8 1959 σ. 310.—Αποδοχαί εδηγών αυτοκινήτων Υπηρεσιών αρμοδιότητος Υπουργείου Οικονομικών (Γ.Δ. Δ.Λ., Γ.Δ.Φ.), ά.ύ. 353748]1959 σ. 436.—Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της 2] 1960 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, επικυρωθείσης διά της 15]1960 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής εδηγών φορτηγών αυτοκινήτων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, ά.ύ. 48438]1960 σ. 992. Βλ. και κατωτέρω Δήμων, Κοινών Ταμείων.

Βαφείων κλπ.: Ερμηνεία της 18]1958 αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών βαφείων κλπ. εν σχέσει με ηλεκτρικά πλυντήρια, ά.δ.δ. 2]1960 σ. 566.—Όροι αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών βαφείων, καθαριστηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, λευκαντηρίων και φινιριστηρίων Αθηνών - Πειραιώς — Περιχώρων, ά.δ.δ 18]1960 σ. 1052.—Κήρυξις υποχρεωτικής της άνω 18] 1960 αποφάσεως Δ Δ.Δ.Δ. Αθηνών, ά.ύ. 70881]1960 σ. 1417.

Βιβλιοχαρτοπωλείων: Βλ. κατωτέρω Τυπογραφείων.

Βιοχημείας, μικροβιολογίας:

Όροι άμοιβῆς τεχνιτῶν ἐργαστηρίων βιοχημείας καὶ μικροβιολογίας Ἀθηνῶν-Περιχώρων, ἀ.δ.δ. 38]1959 σ. 190.

Βυρσοδεψεργατῶν: Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 29.10.1959 σ.σ.ἐ. βυρσοδεψεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὐ. 79404]1960 σ. 122.

Γεωπόνων: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 5]1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν γεωπόνων ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὐ. 56668]1960 σ. 933.

Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων: Ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ σ.ἐ. προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων σ. 1422.

Γραφείων κλπ.: Βλ. ἀνωτέρω Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν.

Δασολόγων: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως τῆς 4]1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἀσχολουμένων εἰς βασικὰ ἔργα πτυχιούχων δασολόγων, ἀ.ὐ. 36528 1960 σ. 819.

Δήμων: Ὅροι ἀμοιβῆς προσωπικοῦ κινήσεως Ροδιακοῦ Ὀργανισμοῦ Δημοτικῶν Αὐτοκινήτων, ἀ.δ.δ. 2]1960 σ. 567.—Αὔξησις κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν, ἀ.δ.δ. σ. 630—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 8.4.1960 σ.σ.ἐ. ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Πατρέων, ἀ.ὐ. 32488]1960 σ. 687—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν παρὰ τῷ Δήμῳ Νέας Σμύρνης ἀπασχολουμένων ἡμερομισθίων ἐργατῶν καθαριότητος τῆς πόλεως κλπ. σ. 941.—Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 7.8.1960 σ.σ.ἐ. ἐκτάκτων ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν Δήμου Λαμιέων, ἀ.ὐ. 62081]1960 σ. 1225.—Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 22.8.1960 σ.σ.ἐ. περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ ἡμερομίσθιον πρασωπικῶν συντηρήσεως αὐτοκινήτων Δήμου Πειραιῶς, ἀ.ὐ. 62849]1960 σ. 1348.—Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 11.6.1960 σ.σ.ἐ. περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων Δήμου Πειραιῶς, ἀ.ὐ. 62850]1960 σ. 1228 Περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Δραπετσῶνας, ἀ.δ.δ. 9]1960 σ. 1351.—Περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Κερατσινίου, ἀ.δ.δ. 10]1960 σ. 1352—Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νικαίας, ἀ.δ.δ. 11]1960 σ. 1352.—Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 24.5.1960 σ.σ.ἐ. θαλαμηπόλων θαλασσίων λουτρῶν Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου, ἀ.ὐ. 39067]1960 σ. 817.

Ἐδωδιμοπωλείων κλπ.: Παράτασις ἰσχύος τῆς 4]1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας, ὐ.ἀ. 13935]1960 σ. 367, ὐ.ἀ. 44480]1960 σ. 882.

Ἐκδοροσφαγέων: Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 8.10.1959 σ.σ.ἐ. ἐκδοροσφαγέων Καλαμῶν, ἀ.ὐ. 79403]1959 σ. 182.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1]1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Κερκύρας περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Κερκύρας, ἀ.ὐ. 1409]1960 σ. 185—Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 21.5.1959 σ.σ.ἐ. ἐκδοροσφαγέων Τρικάλων δι' ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Τρικάλων, ἀ.ὐ. 620]1960 σ. 241.—Ἀνάκλησις ἐν μέρει τῆς ἀνω 620 1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.ὐ. 31528]1960 σ. 817.—Παρατάσεις ἰσχύος τῶν ἀπὸ 21.2.1958 σ.σ.ἐ. 1) ἐκδορέων καὶ σφαγέων προβατοειδῶν κλπ., 2) ἐκδοροτεμαχιστῶν βοοειδῶν Ἀθηνῶν καὶ 3) ἐκδοροσφαγέων βοοειδῶν Ἀθηνῶν, ἀ.ὐ 621]1960 σ. 244, ἀ.ὐ. 44336]1960 σ. 933.—Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδορέων Χανίων, ἀ.δ.δ. 3]1960 σ. 567.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 1]1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ναυπλίου, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς 8 1960 ὁμοίας Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Ἄργους, ἀ.ὐ. 32062]1960 σ. 680 — Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς 6]1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν ἀκροκαθαριστῶν σφαγίων Ἀθηνῶν - Προαστίων, ἀ.ὐ. 32063]1960 σ 681.— Ἀνάκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ 28590]13.4.1959 ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πατρῶν, ἀ.ὐ. 19046 1960 σ. 757.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Τριπόλεως, σ. 759.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 4.7.1960 σ.σ.ἐ. ἐκδοροσφαγέων Τυρνάβου, ἀ.ὐ. 49409]1960 σ 1222—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 18 8 1960 σ.σ.ἐ. ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς, ἀ.ὐ. 62639]1960 σ. 1345.

Ἐλαιοτριβείων: Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοτριβείων νομοῦ Ἀχαΐας, ἀ.δ.δ 3 1960 σ. 1230—Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοτριβείων νομοῦ Ἀχαΐας, ἀ.δ.δ. 2]1960 σ. 1351.

Ἐλαστικοῦ: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 25.8 1960 σ.σ.ἐ. ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης, ὐ.ἀ. σ. 1227.

Ε.Λ.Β.Υ.Ν.: Βλ κατωτέρω Πετρελαιοειδῶν.

Ἐμπορικῶν καταστημάτων. Παράτασις ἰσχύος τῆς 17]1958 ἀποφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν ταμιῶν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας, ὐ.ἀ. 13935]1960 σ. 367, ὐ.ἀ. 44480]1960 σ. 882.

Ἐντεροεργατῶν: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐν μέρει τῆς 5]1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς», ὐ.ἀ. 32064]1960 σ. 681.

Ἐπικουρικοῦ Ὀργανισμοῦ Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων (Ε.Ο.Μ.Α.): Βλ. κατωτέρω Ὀργανισμῶν.

Ἐπιπλοποιῶν: Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 2]1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ ὁ-

ρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών επιπλοποιίας Χανίων, ό.ά 22462]1960 σ. 678.

Ἐργοστασίων: Συλλογική σύμβασις εργασίας φυλάκων, νυκτοφυλάκων και θυρωρών εργοστασίων Θεσσαλονίκης, σ. 310. – Κήρυξις υποχρεωτικής της 23]1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας φυλάκων, νυκτοφυλάκων και θυρωρών εργοστασίων περιοχής Ελευσίνος, ά.ύ. 18022]1960 σ. 558.

Ἑστιατορίων: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της 1]1960 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού εστιατορίων, ζαχαροπλαστείων και καφενείων Αλεξανδρουπόλεως, ό.ά. 27942]1960 σ. 627. – Συλλογική σύμβασις εργασίας μαγείρων, σερβιτόρων κλπ. εστιατορίων Κερκύρας σ. 998 –Κήρυξις εκτελεστής της 4]1959 αποφάσεως Π Δ Δ.Δ. Πατρών, ως μετερρυθμίσθη διά της 1]1960 αποφάσεως Δ Δ. Δ.Δ Πατρών περί όρων αμοιβής και εργασίας σερβιτόρων και βοηθών εστιατορίων Πατρών, ά.ύ. 50803 1960 σ. 1223.

Ἐφημερίδων: Βλ κατωτέρω Τυπογραφείων.

Ζαχαροπλαστείων: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της 28]1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας πωλητών και πωλητριών ζαχαροπλαστείων Αθηνών - Περιχώρων, ό.ά. 85650 1959 σ. 123.–Συλλογική σύμβασις εργασίας σερβιτόρων, τσαμπάδων, ποτηριζήδων, πωλητριών κλπ. καφεζαχαροπλαστείων Κερκύρας σ. 941.

Συλλογική σύμβασις εργασίας εργατοτεχνιτών ζαχαροπλαστών σ. 997. Βλ. και ανωτέρω Εστιατορίων κλπ.

Ζυθοποιίας, Παγοποιίας, Ψυγείων: Όροι αμοιβής εργατοτεχνιτών ασχολουμένων εις εργοστάσια ζυθοποιίας, παγοποιίας και τα ψυγεία άπάσης της χώρας, ά δ.δ. Αθηνών 26]1959 σ. 189.

Ζύμης εργατοτεχνιτών: Παράτασις ισχύος της 1]1959 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς εργατοτεχνιτών ζύμης Αθηνών - Πειραιώς, ά.ύ. 37172]1960 σ. 757.

Ἡλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων: Έγκρισις της από 29.12.1959 σ.σ.ε. προσωπικού Δημοτικής Επιχειρήσεως Ηλεκτροφωτισμού Καβάλας, ά.ύ. 7696]1960 σ 250.–Καθορισμός αμοιβής σπουδαστών Τεχνικών Σχολών άπασχολουμένων εις Δ.Ε.Η., ά. ύ. 41554]1960 σ. 884. – Όροι αμοιβής και εργασίας προσωπικού Η.Ε.Α.Π., ά.δ.δ. 12]1960 σ. 940.–Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 6]1960 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί όρων αμοιβής τού εκ της τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου προσωπικού της Δ.Ε.Η. Θεσσαλονίκης, ύ. ά. (φέρεται άνευ αριθμού) σ. 1218.

Ἡλεκτρικῶν λαμπτήρων: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 15]1960 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής εργατοτεχνικού προσωπικού βιομηχανιών ηλεκτρικών λαμπτήρων άπάσης της χώρας, ά. ύ. 62264]1960 σ. 1225.

Ἡλεκτροτεχνιτῶν: Αναστολή επελεύσεως ενόμων αποτελεσμάτων καταγγελίας της καταγγελθείσης την 9.5.1960 διαιτητικής αποφάσεως 13]1959 περί όρων αμοιβής ηλεκτροτεχνιτών άπάσης της χώρας, ά.ύ. 44030]1960 σ. 932.

Ἡλεκτροχημικῆς: Όροι αμοιβής εργατοτεχνιτών Ηλεκτροχημικής, ά δ.δ. 12]1960 σ. 1353, διόρθωσις ημαρτημένων σ. 1423.

Θαλαμηπόλων. Βλ. κατωτέρω Λουτρών.

Θυρωρῶν: Κήρυξις εκτελεστής της ύπ' αριθ. 41 1959 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων, ά.ύ. 14939]1960 σ. 368, διόρθωσις ημαρτημένων σ. 631. Βλ. και ανωτέρω Εργοστασίων.

Ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων: Βλ. ανωτέρω Ανωνύμων Εταιρειών.

Ἱδρυμάτων: Βλ. κατωτέρω Υπουργείου Γεωργίας.

Ἰνστιτούτων αἰσθητικῆς: Καθορισμός ωρών εργασίας Ινστιτούτων αισθητικής και προσωπικού αύτών, ά.ύ. 38651]1960 σ. 884.

Καθαριστηρίων: Βλ. ανωτέρω Βαφείων.

Κατασκηνώσεων: Μισθοδοσία στελεχών κατασκηνώσεων, ά.ύ. 6365]1960 σ. 883.

Καφεζαχαροπλαστείων: Βλ. ανωτέρω Ζαχαροπλαστείων.

Καφεκοπτείων: Βλ. ανωτέρω Εδωδιμοπωλείων κλπ.

Καφενείων. Βλ. ανωτέρω Εστιατορίων.

Κέντρων: Δημοσίευσις της από 1.6.1960 σ.σ.ε. προσωπικού μπάρ, χορευτικών και ψυχαγωγικών κέντρων Κερκύρας, ά.ύ. 42949 σ. 883.

Κινηματογράφων: Δημοσίευσις εις Εφημερίδα Κυβερνήσεως της από 14.11.1959 σ.σ.ε. ταξιθετών και ταξιθετριών Κινηματογράφων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων, ά.ύ. 83024]1959 σ. 118.

Κλινικῶν: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 30.1.1960 σ.σ.ε νοσηλευτικού προσωπικού ιδιωτικών κλινικών Αθηνών, Πειραιώς, Προαστίων, ά.ύ. 15354]1960 σ. 433.

Κλωστοϋφαντουργῶν: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της 14]1960 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών εργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας άπάσης της χώρας, ύ.ά. σ. 934.

Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων (Κ.Τ.Ε.Λ.): Κήρυξις εκτελεστής της 7]1959 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί όρων αμοιβής και εργασίας υπαλλήλων γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ. αστικής περιοχής Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, επικυρωθείσης διά της 3]1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ Δ. Πειραιώς, ά.ύ. 85069 1959 σ. 182.

Κομμωτηρίων: Βλ. ανωτέρω Ινστιτούτων αισθητικής.

Κονσερβοποιίας: Βλ. ανωτέρω Αλιπάστων.

Κρεοπωλείων: Όροι άμοιβῆς ὑπαλλήλων κρεοπωλείων Ἀθηνῶν, ἀ.δ.δ. 20|1960 σ. 1420.

Κτιστῶν: Βλ. κατωτέρω Μπετόν ἁρμέ τεχνιτῶν.

Λατομείων κλπ.: Τροποποίησις ἐν μέρει τῆς 1|1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ Ἐλευσῖνος, ἀ.ὑ. 21444|1960 σ. 554.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 3|1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἀσβεστοποιίας καὶ λατόμων περιοχῆς Ἀσβεστοχωρίου, Μελισσοχωρίου καὶ Χορτιάτη (Θεσσαλονίκης), ἀ.ὑ. 32487|1960 σ. 688.—Ἔγκρισις σ.σ.ἑ. ἀπὸ 24.6.1960 λατόμων Χανίων, ἀ.ὑ. 48858|1960 σ. 994.

Λαχαναγορῶν-ὀπωραγορῶν: Όροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ λαχαναγορῶν - ὀπωραγορῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἀ.δ.δ. 8|1960 σ. 1422.

Λαχανοπωραπωλείων: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 3.8.1960 σ.σ.ἑ. ὑπαλλήλων λαχανοπωραπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων, ἀ.ὑ. 62265|1960 σ. 1226

Λευκαντηρίων: Βλ. ἀνωτέρω Βαφείων.

Λεωφορείων: Βλ. ἀνωτέρω Αὐτοκινήτων.

Λιγνιτωρυχείων: Βλ. κατωτέρω Μεταλλείων.

Λιθογραφείων: Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν λιθογραφείων Θεσσαλονίκης, σ. 1230.

Λιπασμάτων Ἑταιρείας: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεων τῆς 4|1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὑαλοπινάκων (τζαμάδων) τῆς Α.Ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων, ἀ.ὑ. 26863|1960 σ. 563.— Παράτασις ἰσχύος τῆς 9|1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν προσωπικοῦ Α.Ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων, ἀ.ὑ. 50483|1960 σ. 1052.

Λογιστῶν: Ἀποδοχαὶ λογιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.δ.δ. 25|1960 σ. 1417.

Λουτρῶν: Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 24.5.1960 σ.σ.ἑ. θαλαμηπόλων θαλασσίων λουτρῶν Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου, ἀ.ὑ. 39067|1960 σ. 817.

Μαγείρων κλπ.: Βλ. ἀνωτέρω Ἑστιατορίων.

Μακαρονοτεχνιτῶν: Όροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν μακαρονοποιίας ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.δ.δ. 16|1960 σ. 1054.

Μεταλλείων: Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 39|1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ ἑρμηνείας κεφ. Α' τῆς 14|1957 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων, λιγνιτωρυχείων ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὑ. 85070|1959 σ. 127.— Παράτασις ἰσχύος τῆς 14|1957 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λιγνιωρυχείων ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὑ. 4539|1960 σ. 241, ἀ.ὑ. 28925|1960 σ. 627, ἀ.ὑ. 50595|1960 σ. 1052.

Μηχανημάτων: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 26|1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, τῶν ἐργαζομένων εἰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἁπάσης τῆς χώρας, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀ.ὑ. 85651|1959 σ. 124.— Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων, σ. 1293.

Μηχανικῆς καλλιεργείας: Παράτασις ἰσχύος τῆς ἀπὸ 17.11.1958 σ.σ.ἑ. προσωπικοῦ Ὑπηρεσίας μηχανικῆς καλλιεργείας, ἀ.ὑ. 6960|1960 σ. 252.—Ἐπέκτασις τῆς ἀπὸ 17.11.1958 σ.σ.ἑ. καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Σταθμοῦ Δοκιμῶν Γεωργικῶν Μηχανῶν, σ.σ.ἑ. σ. 191.

Μικροβιολογίας: Βλ. ἀνωτέρω Βιοχημείας κλπ.

Μονοπωλίου: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως τῆς 13|1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ., ἀ.ὑ. 44754|1960 σ. 887.

Μπάρ: Βλ. ἀνωτέρω Κέντρων.

Μπετόν ἁρμέ τεχνιτῶν: Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας κτιστῶν, ἁμμοκονιαστῶν καὶ τεχνιτῶν μπετόν ἁρμὲ Χανίων, σ. 942.

Μωσαϊκῶν πλακῶν: Όροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν Ἡρακλείου Κρήτης, ἀ.δ.δ. 1|1960 σ. 630.

Ναυτικῶν: Κύρωσις σ.σ.ἑ. πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν πλοίων Ἀτμοπλοΐας Αἰγαίου, ἀ.ὑ. 67603|1960 σ. 244.—Κύρωσις σ.σ.ἑ. πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν πλοίων, ἀ.ὑ. 65724|1960 σ. 306.—Κύρωσις σ.σ.ἑ. πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν μεσογειακῶν γραμμῶν, ἀ.ὑ. 21288|1960 σ. 565.—Κύρωσις σ.σ.ἑ. μεταξὺ πλοιοκτητῶν ἀ|π «Φίλιππος» καὶ τῆς Π.Ν.Ο., ἀ.ὑ. 23648|1960 σ. 629.—Κύρωσις σ.σ.ἑ. ναυτικῶν, ἀ.ὑ. 33144|1960 σ. 749.—Κύρωσις ναυτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀ.ὑ. 60087|1960 σ. 1211. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Ἁλιεργατῶν.

Νοσοκομείων: Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 15.12.1959 σ.σ.ἑ. βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός» Ἀθηνῶν, ἀ.ὑ. 7125|1960 σ. 251.

Νυκτοφυλάκων: Βλ. ἀνωτέρω Ἐργοστασίων.

Ξεναγῶν: Βλ. κατωτέρω Τουρισμοῦ - Τουριστικῶν Γραφείων.

Ξενοδοχοϋπαλλήλων: Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 27|1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὑ. 83020|1959 σ. 121.

Ξηρῶν καρπῶν: Βλ. ἀνωτέρω Λαχανοπωροπωλείων.

Ὀδοποιΐας: Συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν οἰκοδόμων καὶ ὁδοποιΐας περιφερείας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας, σ. 1229.

Οἰκοδόμων: Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 23.10.1959 σ.σ.ἑ. ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Σητείας, ἀ.ὑ. 79405|1959 σ. 62.—Συλλογική σύμβασις ἐργασίας τεχνιτῶν οἰκοδόμων Καβάλας, σ. 631.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 16.3.1960 σ.σ.ἑ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Ναούσης, ἀ.ὑ. 35876|1960 σ. 750.—Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 14.10.1959 σ.σ.ἑ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης, ἀ.ὑ. 52369|1960 σ. 1109.—Συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν οἰκοδόμων καὶ ὁδοποιΐας περιφερείας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας, σ. 1229.

Οἰνοπαντοπωλείων: Βλ. ἀνωτέρω Ἐδωδιμοπωλείων κλπ.

Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας: Βλ. ἀνωτέρω Ἀεροπορίας.

Ὀξυγόνου κλπ.: Ὅροι ἀμοιβῆς προσωπικοῦ βιομηχανιῶν ὀξυγόνου καὶ ἀσετυλίνης, ἀ.δ.δ. 2|1960 σ. 373.

Ὀπωραγορῶν: Βλ. ἀνωτέρω Λαχαναγορῶν.

Ὀργανισμῶν: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 25.11.1959 σ.σ.ἑ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Ε.Ο.Μ.Α., ὑ.ἀ. 84277|1959 σ. 125.—Χρόνος ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς 6|1959 ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ἀ.δ.δ. 8|1959 σ. 310.—Ὅροι ἀμοιβῆς προσωπικοῦ κινήσεως Ροδιακοῦ Ὀργανισμοῦ Δημοτικῶν Αὐτοκινήτων, ἀ.δ.δ. 2|1960 σ. 567.—Καθορισμὸς ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Ο.Λ.Π., ἀ.ὑ. 28878|1960 σ. 1174.—Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ξεναγῶν Ε.Ο.Τ. καὶ τουριστικῶν γραφείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἀ.δ.δ. 7|1960 σ. 1421.

Ὀρθοπεδικῶν ὀργάνων: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως τῆς 10|1960 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς 23|1960 ὁμοίας Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν ὀρθοπεδικῶν ὀργάνων, ἀ.ὑ. 70132|1960 σ. 1349.

Παγοποιΐας: Βλ. ἀνωτέρω Ζυθοποιΐας κλπ.

Παντοπωλείων: Βλ. ἀνωτέρω Ἐδωδιμοπωλείων κλπ.

Πετρελαιοειδῶν: Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Α.Ε. «Ε.Λ.Β.Υ.Ν.», ἀ.δ.δ. 4|1960 σ. 630.—Συλλογική σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου (συμπληρωματική καὶ τροποποιητική), σ. 1354.

Πλαστικῶν ὑλῶν: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 2|1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, ἀ.ὑ. 83561|1959 σ. 185.—Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.ὑ. 14830|1960 σ. 562.

Πλοίων: Συλλογική σύμβασις ἐργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων φερόντων φορτίον ὑγρῶν καυσίμων ὑλῶν, σ. 1358. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Ἁλιεργατῶν, Ναυτικῶν.

Πλυντηρίων: Βλ. ἀνωτέρω Βαφείων.

Πολυκατοικιῶν καὶ Μεγάρων: Βλ. ἀνωτέρω Θυρωρῶν.

Ραπτεργατῶν: Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ραπτεργατῶν Ρόδου, ἀ.δ.δ. 1|1960 σ. 1229.

Ροδιακοῦ Ὀργανισμοῦ Δημοτικῶν Αὐτοκινήτων: Ὅροι ἀμοιβῆς προσωπικοῦ κινήσεως, ἀ.δ.δ. 2|1960 σ. 567.

Σαπωνοποιΐας: Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν σαπωνοποιΐας Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.δ. 17|1959 σ. 189.

Σερβιτόρων κλπ.: Βλ. ἀνωτέρω Ἐστιατορίων κλπ.

Σιδηροβιομηχανίας: Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 5|1960 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας ἀπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὑ. 22461|1960 σ. 556.—Διόρθωσις τῆς ἄνω 5|1960 ἀποφάσεως, ἀ.δ.δ. 6|1960 σ. 630.—Κήρυξις ὑποχρεωτικῶν τῶν ἄνω ὑπ' ἀριθ. 5|1960 καὶ 6|1960 ἀποφάσεων ταῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 37470|1960 σ. 757.

Σιδηροδρομικῶν: Συμπλήρωσις κανονισμοῦ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., β.δ. 472|1960 σ. 991.

Σπορελαιουργίας: Συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν σπορελαιουργίας, σ. 943.

Σπουδαστῶν τεχνικῶν σχολῶν: Βλ. ἀνωτέρω Ἠλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων.

Σταθμοῦ Δοκιμῶν Γεωργικῶν Μηχανῶν: Βλ. ἀνωτέρω Μηχανικῆς Καλλιεργείας.

Σταφιδοσυσκευαστῶν κλπ.: Ὅροι ἀμοιβῆς σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν σταφυλαζακχάρου Πειραιῶς, ἀ.δ.δ. 7|1960 σ. 997.

Συκοσυσκευαστῶν: Συλλογική σύμβασις ἐργασίας συκοσυσκευαστῶν Καλαμάτας σ. 1231.

Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων: Βλ. ἀνωτέρω Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων.

Συντηρήσεως ἐφοδίων: Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατῶν εἰδικῆς συντηρήσεως ἐφοδίων Πατρῶν, ἀ.δ.δ. 1|1960 σ. 503.

Συντηρητῶν, ταξινόμων σφαζομένων ζώων: Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 7|1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν, συντηρητῶν καὶ ταξινόμων σφαζομένων ζώων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 31664|1960 σ. 679.

Ταμείων: Βλ. καὶ ἀνωτέρω Κοινῶν Ταμείων.

Ταξιθετῶν: Βλ. ἀνωτέρω Κινηματογράφων.

Ταξινόμων: Βλ. ἀνωτέρω Συντηρητῶν κλπ.

Τζαμάδων: Βλ. ἀνωτέρω Λιπασμάτων Ἑταιρείας.

Τουρισμού - Τουριστικών Γραφείων: Όροι αμοιβής και εργασίας ξεναγών Ε.Ο.Τ. και Τουριστικών Γραφείων Αθηνών-Πειραιώς, ά.δ.δ. 7|1960 σ. 1421.

Τουρσιών. Βλ. ανωτέρω Αλιπάστων.

Τραπεζών: Δημοσίευσις της από 16.2.1960 σ.σ.ε. προσωπικού Τραπέζης Εμπορικής Πίστεως, ά.ύ. 19443|1960 σ. 555.

Τυποβαφείων. Βλ. ανωτέρω Βαφείων.

Τυπογραφείων κλπ.-Τυπογράφων: Όροι αμοιβής και εργασίας των εις καλλιτεχνικά τυπογραφεία και βιβλιοχαρτοπωλεία Πατρών εργαζομένων, ά.δ.δ. 5|1959 σ. 374.—Κήρυξις εκτελεστής της 4|1960 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών, ως μετερρυθμίσθη δι' ύπ' αριθ. 6|1960 αποφάσεως Δ.Δ.Δ. Πατρών περί όρων αμοιβής και εργασίας τυπογράφων εφημερίδων Πατρών, ά.ύ. 72733|1960 σ. 1417. Βλ. και ανωτέρω Λιθογραφείων.

Τυροκόμων: Κήρυξις εκτελεστής της 1 1959 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών τυροκόμων περιφερείας Λαρίσης, Τρικάλων, επικυρωθείσης δια της 9|1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ Λαρίσης, ά.ύ. 79401|1959 σ. 183—Όροι αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών τυροκομείων Πατρών, ά.δ.δ. 6|1960 σ. 996.—Περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών τυροκομείων άπασης της χώρας, ά.δ.δ. 13|1960 σ. 1353.

Τυροπωλείων: Βλ. ανωτέρω Εδωδιμοπωλείων κλπ.

Υαλουργών: Όροι αμοιβής τεχνιτών υαλουργών, ά.δ.δ. 6|1960 σ. 1230. Βλ. και ανωτέρω Λιπασμάτων Εταιρείας

Υδάτων Εταιρείας: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 24|1-60 αποφάσεως Δ.Δ. Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής προσωπικού Εταιρείας Υδάτων, ά.ύ. 71874|1960 σ. 1350.

Υπουργείου Γεωργίας: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 17|1960 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού ιδιωτικού δικαίου των Υπηρεσιών και Ιδρυμάτων Υπουργείου Γεωργίας, ά.ύ. 53914|1960 σ. 1175. Βλ. και ανωτέρω Μηχανικής Κολλιεργείας.

Φαρμακείων: Παράτασις ισχύος της 3|1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού φαρμακείων άπασης της χώρας, ύ.ά. 13935|1960 σ. 367, ύ.ά. 44480 1960 σ. 882.

Φινιριστηρίων: Βλ. ανωτέρω Βαφείων.

Φορτοεκφορτωτών: Ωράριον εργασίας φορτοεκφορτωτών υπεραστικών λεωφορείων, ά.δ.δ. 17|1959 σ. 190.—Όροι αμοιβής και εργασίας φορτοεκφορτωτών υπεραστικών λεωφορείων και φορτηγών Ελλάδος, ά.δ.δ. 21|1960 σ. 1421.—Δημοσίευσις της από 2 Φεβρουαρίου 1960 σ.σ.ε. φορτοεκφορτωτών ξηράς Φιλιππιάδος, ά.ύ. 14937|1960 σ. 434.—Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 23.6.1960 σ.σ.ε φορτοεκφορτωτών άλυκών Πολυχνίτου, ά.ύ. 49408|1960 σ. 993.

Φυλάκων: Βλ. ανωτέρω Εργοστασίων.

Φωταερίου: Αύξησις κατωτάτων ορίων αποδοχών προσωπικού Δημοτικής Επιχειρήσεως Φωταερίου Αθηνών, ά.δ.δ. 3|1960 σ. 630

Χαρτεργατών: Έγκρισις μετά τροποποιήσεως και συμπληρώσεων εν μέρει της 4|1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ Πατρών περί όρων αμοιβής και εργασίας χαρτεργατών Πατρών, ά.ύ. 6208|1960 σ. 240 - Δημοσίευσις εις Εφημερίδα Κυβερνήσεως της από 14.10 1960 σ.σ.ε. εργατοτεχνιτών χαρτοποιίας - χαρτοναποιίας Αθηνών Πειραιώς, ά.ύ. 69769|1960 σ. 1349.

Χειριστών. Βλ. ανωτέρω Μηχανημάτων.

Χημικής Βιομηχανίας: Παράτασις ισχύος της από 22.1.1959 σ.σ.ε εργατών χημικής βιομηχανίας, ά.ύ. 79311|1959 σ. 127, ά.ύ. 14831|1960 σ. 368, ά.ύ. 36708|1960 σ. 755.

Χορευτικών Κέντρων: Βλ. ανωτέρω Κέντρων.

Ψυγείων: Βλ. ανωτέρω Ζυθοποιίας κλπ.

Σύλλογοι. Βλ. λ. *Ίατροί.*

Συμβάσεις Διεθνείς. Βλ. λ. *Διεθνείς συμβάσεις.*

Συνεταιρισμοί. Δώρων εορτών προσωπικού απασχολουμένων υπό Συνεταιριστικών Οργανώσεων γεωργοκτηνοτροφικών επιχειρήσεων, ύ.ά. 24220|1960 σ. 428, ύ.ά. 78900|1960 σ. 1481. —Οικοδομικοί εφέδρων, πολεμιστών, αγωνιστών εθνικής αντιστάσεως και αναπήρων και θυμάτων πολέμου, ν.δ. 4089|1960 σ. 1039.—Ασφαλιστικοί, ύ.ά. 28899|1960 σ. 1171.—Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Οργανώσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία.*

Συνταξιούχοι - Συντάξεις. Βλ. και λ. *Δώρον εορτών, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία.* Χορήγησις βοηθήματος αερόθερμης εις τους λόγω φυματιώσεως συνταξιούχους και επιδοματούχους Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας πλην του Ι.Κ.Α., ά.ύ. 46233|1960 σ. 935.

Συντηρηταί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* Δώρον εορτών, ύ.ά. 24220|1960 σ. 428, ύ.ά. 78900|1960 σ. 1481.

Σφαγείς. Βλ. λ. *Εκδοροσφαγείς, Συλλογικαί συμβάσεις* (Εκδοροσφαγέων).

Σχολαί. Τροποποίησις και συμπλήρωσις ν.δ. 3594|1956 περί Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων, ν. 4032|1960 σ. 178.— Κύρωσις π.ύ.σ. 2026|1957 περί χορηγήσεως δανείου εις Σχολήν Τουριστικών Επαγγελμάτων παρά Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας, άρθρον 7 ν. 4032|1960 σ. 180.—Παράτασις προθεσμίας προς εφοδιασμόν δι' επαγγελματικών βιβλιαρίων εργαζομένων εις τουριστικά επαγγέλματα, ά.ύ. 596|1960 σ. 679.—Καθορισμός αμοιβής σπουδαστών τεχνικών σχολών απασχολουμένων εις Δ.Ε.Η., ά.ύ. 41554|1960 σ. 884.—Τροποποίησις και συμπλήρωσις της περί Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού νομοθεσίας και άλλων τινών διατάξεων, ν.δ. 4109|1960 σ. 1288 — Οργάνωσις αντιφυματικού αγώνος εμβολιασμός κλπ., ν. 4053|1960 σ. 1339

Σωματεία. Εφέδρων αξιωματικών οπλιτών επο-

πτεύουσα 'Αρχή προσάντα διοικούντων' κλπ., άρθρον 10 ν.δ. 4089|1960 σ. 1039.

Τ

Ταβέρναι. Δώρον έορτών μουσικών, σερβιτόρων, ὑ.ά. 24220|1960 σ. 428, ὑ.ά. 78900|1960 σ. 1481.

Ταμεῖα. *1. Γενικά.* Τρόπος ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἁρμοδιότητος 'Υπουργείου 'Εργασίας, π.ὑ.σ. 162|1959 σ. 60.—Κύρωσις τῆς π.ὑ.σ. 162|1959 καὶ ρύθμισις τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων, ν. 4052|1960 σ. 672, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 675.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων καὶ ἄλλαι τινὲς ὀργανωτικαὶ καὶ διοικητικαὶ διατάξεις, ν.δ. 4104|1960 σ. 1155.—Ἐπέκτασις διατάξεως παραγράφου 4 ἄρθρου 5 ν.δ. 3619|1956 καὶ ἐπὶ ὀφειλῶν ἡμερησίων ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων· συστασις παρὰ τῇ Ἑνώσει Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων 'Επαρχιακῶν 'Εφημερίδων Λογαριασμοῦ πληρωμῆς δώρων πρὸς μισθωτοὺς καὶ ἐξυπηρετήσεως ὀφειλῶν πρὸς 'Ασφαλιστικοὺς 'Οργανισμούς, ἄρθρον 4 ν. 4041|1960 σ. 495.—Μὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρων 4 καὶ 5 §§ 2 καὶ 3 ν.δ. 3619|1953 καὶ ἄρθρων 2 ἕως καὶ 7 αὐτοῦ προκειμένου περὶ ἰδιοκτητῶν καὶ ἐφημερίδων, καθ' ὧν ἤθελον ληφθῆ μέτρα ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως κατ' ἄρθρον 878 Π.Δ., ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 1 ν. 2810|1954, λόγῳ ὀφειλῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν ἔκδοσιν τῶν ἐφημερίδων πρὸς τὸ Δημόσιον, 'Ασφαλιστικοὺς 'Οργανισμοὺς ἢ Τραπέζας μέχρι πλήρους ἐξοφλήσεως αὐτῶν κλπ., ἄρθρον 8 ν. 4041|1960 σ. 497.— 'Εξουσιοδότησις δι' ἐπέκτασιν ὡραρίου ἐργασίας προσωπικοῦ Ι.Κ.Α. κλπ., ἄρθρον 4 § 4 ν. 4052|1960 σ. 674.— Παροχὴ δώρου Πάσχα 1960 εἰς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους, ἀ.ὑ. 24008|1960 σ. 552.— Χορήγησις βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους πλὴν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀ.ὑ. 46233|1960 σ. 935.—Περὶ τῆς ἐξ ἀφροδισίων νόσων προστασίας καὶ ρυθμίσεως συναφῶν θεμάτων, ν.δ. 4095|1960 σ. 1105.—'Υπαγωγὴ εἰς εἰσφορὰς ὑπὲρ τοῦ ἀντιστοίχου Ταμείου κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως τοῦ δώρου ἑορτῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ά. 92499|1960 σ. 553, ὑ.ά. 528522|1960 σ. 1486.—'Υπαγωγὴ δώρων ἑορτῶν τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων εἰς κρατήσεις καὶ εἰσφορές, ὑ.ά. 24220|1960 σ. 428, ὑ.ά. 78900|1960 σ. 1481.

2. Κοινὰ Εἰσπράξεων Λεωφορείων. Συμπλήρωσις καὶ τροποποίησις ἄρθρων 6 καὶ 7 β.δ. 25|6-6.8.1956 περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων κλπ., β.δ. 205|1960 σ. 499.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 7|1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὑπαλλήλων γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ. ἀστικῆς περιοχῆς 'Αθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3|1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 85069|1959 σ. 182 Βλ. καὶ κατωτέρω παραγρ. 4.

3. Ναυτικὸν 'Απομαχικόν. 'Εκπτωσις ἐξ ἀποδοχῶν πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν πλοίων τῶν εἰσφορῶν καὶ κρατήσεων ὑπὲρ τῶν Ταμείων 'Ασφαλίσεως καὶ Προνοίας Ναυτικῶν (Ν.Α.Τ., Τ.Π.Δ.Ε.Ν., Τ.Π.Κ.Π.Ε.Ν.), παράγρ. 9 σ.σ.ἐ. σ. 306.—Εἰσφοραὶ ἁλιεργατῶν Πατρῶν, ὑ.ά. 32405|1960 σ. 749.

4. Συντάξεων, 'Ασφαλίσεως, 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως, Προνοίας κλπ.

'Αρτεργατῶν: 'Επιβολὴ εἰσφορᾶς ὑπὲρ Ταμείου 'Ασφαλίσεως 'Αρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, π.ὑ.σ. 28|1960 σ. 427.—Τροποποίησις τοῦ ἀπὸ 25.10|8.11.1958 β.δ|τος περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 2.9.1955 - 2.1.1956 β.δ|τος περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, β.δ. 345|1960 σ. 813.

'Ασφαλιστῶν κλπ.: Προσθήκη διατάξεως εἰς Κανονισμὸν Παροχῶν Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως 'Ασφαλιστῶν κλπ., ἀ.ὑ. 74598|1960 σ. 685.

Αὐτοκινητιστῶν: Προσθήκη διατάξεως εἰς τέλος ἄρθρου 2 δ|τος 4|19.4.1935 περὶ κωδικοποιήσεως διατάξεων διεπουσῶν τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, β.δ. 414|1960 σ. 874.

Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ 'Οργανισμοῦ: Προσθήκη ἄρθρου ὑπ' ἀριθ. 40 εἰς Καταστατικὸν Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ, ἀ.ὑ. 16758|1960 σ. 686.—Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ, ἀ.ὑ. 76676|1960 σ. 820.

Βιοτεχνῶν: Βλ. κατωτέρω 'Επαγγελματιῶν.

Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν 'Οργανώσεων: Προσθήκη διατάξεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ, ἀ.ὑ. 120|1960 σ. 1051.

Γραφείων Ταξιδίων: Βλ. κατωτέρω Ναυτικῶν Πρακτόρων.

Γραφικῶν Τεχνῶν Μισθωτῶν: Βλ. κατωτέρω Τυπογράφων.

Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν 'Εργασιῶν: Αὔξησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως 'Εργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν 'Εργασιῶν καταβαλλομένων συντάξεων, ἀ.ὑ. 11735|1960 σ. 309.—'Εγκρισις Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, β.δ. 681|1960 σ. 1408.—'Εγκρισις Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, β.δ. 727|1960 σ. 1474.

'Εκτελωνιστῶν: 'Αναδιάταξις Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων, ἀ.ὑ. 76651|1959 σ. 255.

'Ελευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης: Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Προνοίας 'Εργατῶν Κομιστικῆς 'Υπηρεσίας, ἀ.ὑ. 69336|1959 σ. 186.

'Εμπορικῶν Καταστημάτων: Αὔξησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου 'Επικουρικῆς

'Ασφαλίσεως 'Υπαλλήλων 'Εμπορικών Καταστημάτων καταβαλλομένων συντάξεων μετά τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων, ἀ.ὑ. 76887] 1959 σ. 189.

Ἐ μ π ό ρ ω ν: Προσθήκη διατάξεως εἰς Καταστατικόν Ταμείου 'Ασφαλίσεως 'Εμπόρων, ἀ.ὑ. 84319]1960 σ. 436.—Τροποποίησις παραγράφου Α' ἄρθρου 84 Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου εἰσφορά, ἀ.ὑ. 1739]1960 σ. 501 — Προσθήκη διατάξεως εἰς Καταστατικόν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου· ἐξαγορά ἐμπορικῆς ὑπηρεσίας, ἀ.ὑ. 3683 1960 σ. 501.—Τροποποίησις Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 21344]1960 σ. 559.—Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως ἐν τέλει ἄρθρου 86 Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 25977]1960 σ 939.—Ρύθμισις θεμάτων τινῶν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ν.δ. 4096]1960 σ. 1105.

Ἐ π α γ γ ε λ μ α τ ι ῶ ν κ α ὶ Β ι ο τ ε χ ν ῶ ν: Τροποποίησις ἄρθρου 13 τοῦ ἀπὸ 5]/8.1.1955 β δ]τος, ὡς τοῦτο ἐτροποιήθη μετογενεστέρως διά τοῦ ἀπό 18.7.1957 τοιούτου, β.δ 154]1960 σ. 551. — 'Αναστολή ἰσχύος διατάξεων ν. 1811]1951 περί καταστάσεως δημοσίων ὑπαλλήλων καί τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ β. δ]των περί ἐφαρμογῆς αὐτοῦ εἰς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. μόνον διά τό προσωπικόν Ταμείου 'Ασφαλίσεως 'Επαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν 'Ελλάδος, ἄρθρον 4 ν. 4052 1960 σ 674.

Ἐ π ι μ ε λ η τ η ρ ί ω ν: Τροποποίησις ἐδαφίου γ § 1 ἄρθρου 36 Κανονισμοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ 'Εμπορικῶν καί Βιομηχανικῶν 'Επιμελητηρίων τοῦ Κράτους, ἀ. ὑ. 334]1960 σ. 882.

Ἐ ρ γ α τ ῶ ν Τ ύ π ο υ: Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Ἐ ρ υ θ ρ ο ῦ Σ τ α υ ρ ο ῦ: Τροποποίησις καί συμπλήρωσις Καταστατικοῦ Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ, ἀ.ὑ. 2363]1960 σ. 437. —Προσθήκη δευτέρου ἐδαφίου εἰς παράγραφον 4 ἄρθρου 33 Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ 70077]1960 σ. 683.

Ἑ σ τ ι α τ ο ρ ί ω ν κλπ.: Εἰσφορά 'Επικουρικοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ 'Εστιατορίων Ζαχαροπλαστείων κλπ ὑπέρ Σχολῆς Τουριστικῶν 'Επαγγελμάτων, ἄρθρον 2 ν. 4032]1960 σ. 178.

Ἐ φ η μ ε ρ ι δ ο π ω λ ῶ ν κλπ.: Τροποποιήσεις Κανονισμοῦ 'Ασθενείας Ταμείου Συντάξεων 'Εφημεριδοπωλῶν καί 'Υπαλλήλων Πρακτορείων, ἀ. ὑ. 11467]1960 σ 685, ἀ. ὑ. 85920] 1960 σ. 822.—Προσθήκη διατάξεως ἐν τέλει παραγράφου 3 ἄρθρου 24 Κανονισμοῦ ἀσθενείας τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ. ὑ. 21530]1960 σ. 940.

Ἐ φ η μ ε ρ ί δ ω ν.: Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Ζ α χ α ρ ο π λ α σ τ ε ί ω ν: Βλ. ἀνωτέρω 'Εστιατορίων.

'Η λ ε κ τ ρ ι κ ῶ ν 'Ε π ι χ ε ι ρ ή σ ε ω ν: Τροποποίησις παραγράφων 1 καί 3 ἄρθρου 6 Καταστατικοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καί Ε.Η.Ε., ἀ.ὑ. 11156]1960 σ. 686.—Αὔξησις τῆς πρός Ταμεῖον 'Αλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. εἰσφορᾶς, ἀ.ὑ. 7659] 1960 σ. 884.

Κ ο ι ν ῶ ν Τ α μ ε ί ω ν: Αὔξησις τῶν ὑπό Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καί 'Υπαλλήλων Γραφείων Κοινῶν Ταμείων 'Ιδιωτικῶν Λεωφορείων χορηγουμένων συντάξεων, ἀ.ὑ. 31869]1960 σ. 756.— Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Κανονισμόν παροχῶν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 10474] 1960 σ. 1292.

Κ ρ ε ο π ω λ ῶ ν: Προσθήκη παραγράφου 8 εἰς ἄρθρον 5 Κανονισμοῦ Παροχῶν Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως 'Υπαλλήλων Κρεοπωλῶν, ἀ.ὑ. 57997]1960 σ. 881. — Τροποποίησις ἄρθρου 19 Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ 56711 1960 σ. 938.

Λ ι π α σ μ ά τ ω ν 'Ε τ α ι ρ ε ί α ς: Προσθήκη διατάξεως εἰς Καταστατικόν Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ, ἀ. ὑ. 21690 1960 σ. 684.—Τροποποίησις ἄρθρου Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ. ὑ. 59324] 1960 σ. 686.

Μ α κ α ρ ο ν ο τ ε χ ν ι τ ῶ ν: Βλ. ἀνωτέρω 'Αρτεργατῶν.

Μ η χ α ν ι κ ῶ ν, 'Ε ρ γ ο λ η π τ ῶ ν Δ η μ ο σ ί ω ν 'Ε ρ γ ω ν: Αὔξησις τῶν παρά Ταμείου Συντάξεων Μηχανικῶν καί 'Εργοληπτῶν Δημοσίων 'Εργων παρεχομένων συντάξεων, ἀ.ὑ. Α 34364]1960 σ. 1174

Μ υ λ ε ρ γ α τ ῶ ν: Βλ. ἀνωτέρω 'Αρτεργατῶν.

Ν α υ τ ι κ ῶ ν Π ρ α κ τ ό ρ ω ν κ α ὶ 'Υ π α λ λ ή λ ω ν: 'Αντικατάστασις παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 15 Καταστατικοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καί 'Υπαλλήλων, ἀ.ὑ. 74602]1960 σ. 682.—Προσθήκη παραγράφου ὑπ' ἀριθ. 18 εἰς ἄρθρον 2 Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 22669] 1960 σ. 936 —Κύρωσις διατάξεως ὑ.ά. 54176] 1949 περί ὑπαγωγῆς εἰς ἀσφάλισιν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων Τουρισμοῦ καί Μεταναστεύσεως, ἄρθρ. 13 ν.δ. 4109]1960 σ. 1288.

Ξ ε ν ο δ ο χ ε ί ω ν: Εἰσφορά Ταμείου 'Ασφαλίσεως 'Υπαλλήλων Ξενοδοχείων 'Υπνου ὑπέρ Σχολῆς Τουριστικῶν 'Επαγγελμάτων, ἄρθρ. 2 ν. 4032]1960 σ. 178.

Ξ ε ν ο δ ο χ ο ϋ π α λ λ ή λ ω ν: Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Καταστατικόν Ταμείου 'Ασφαλίσεως, ἀ.ὑ. 58517]1960 σ. 932.

Ξ υ λ ο υ ρ γ ι κ ῶ ν 'Ε ρ γ α σ ι ῶ ν: Βλ. ἀνωτέρω Δομικῶν καί Ξυλουργικῶν 'Εργασιῶν.

'Ο ρ γ α ν ι σ μ ο ῦ 'Ε λ έ γ χ ο υ τ ῶ ν δ ι' Α ὐ τ ο κ ι ν ή τ ω ν Σ υ γ κ ο ι ν ω ν ι ῶ ν: Βλ. ἀνωτέρω Κοινῶν Ταμείων.

'Ο ρ γ α ν ι σ μ ο ῦ Λ ι μ έ ν ο ς Π ε ι ρ α ι ῶ ς: Τροποποίησις ἄρθρων 5, 6 καί 10 τοῦ ἀπὸ 19.7]13.8.1956 β δ τος περί συστάσεως παρά τῷ Ταμείῳ Προνοίας 'Υπαλλήλων Ο.Λ.Π. Κλάδου 'Αρωγῆς, β.δ. 153]1960 σ. 551.

Π ε τ ρ ε λ α ι ο ε ι δ ῶ ν: Αὔξησις τῶν ὑπό Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ 'Εταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν καταβαλλομένων συντάξεων, ἀ.ὑ 11876]1960 σ. 435

Π ρ α κ τ ο ρ ε ί ω ν: Βλ. ἀνωτέρω 'Εφημεριδοπωλῶν.

Π ρ α κ τ ό ρ ω ν: Βλ. ἀνωτέρω Ναυτικῶν Πρακτόρων.

Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ: Βλ. ἀνωτέρω Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμοῦ: Τροποποίησις ἐδαφίου δ' τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 19 Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ἀ.ὑ. 7ά678]1960 σ. 684.—Τροποποίησις τοῦ ἀπὸ 26.9.1955 β. δ]τος «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ περὶ θαλψεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.», β.δ. 481]1960 σ. 991.

Τραπεζῶν: Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἑλλάδος καὶ Κτηματικῆς, ἀ.ὑ. 7ά615]1959 σ. 243.—Διατάξεις σχετικαὶ πρὸς συντάξεις συνταξιούχων τῶν Ταμείων Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Κτηματικῆς καὶ Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, ἄρθρον 3 ν. 4052]1960 σ. 672.—Προσθήκη παραγράφου 5 εἰς ἄρθρον 22 Κανονισμοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, ἀ.ὑ. 75086]1959 σ. 372.—Προσθήκη διατάξεως εἰς παράγραφον 4 ἄρθρου 7 Κλάδου Προνοίας Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν, ἀ.ὑ. 11197 1960 σ. 559.—Τροποποίησις παραγράφου 2 ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 4.5.1955 β δ]τος περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας Κλάδου Ἀσθενείας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, δ]γμα 68]1960 σ. 367.—Τροποποίησις ἄρθρου 14 τοῦ ἄνω ἀπὸ 4.5.1955 β. δ]τος, δ]γμα 157]1960 σ. 552.—Τροποποίησις παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ αὐτοῦ ἄνω β. δ]τος, β.δ. 348 1960 σ. 813.—Τροποποίησις ἄρθρων 18 καὶ 25 Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, β.δ. 347 1960 σ. 813.—Προσθήκη ἄρθρου εἰς Κατοστατικὸν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῆς Τραπέζης, ἀ.ὑ. 57999 1960 σ. 885.—Τροποποίησις Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 58520] 1960 σ. 938.—Τροποποιήσεις Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλων Λαϊκῆς Τραπέζης, ἀ.ὑ. 75406 1960 σ. 823, ἀ.ὑ. 8187 1960 886.

Τυπογράφων κλπ.: Τροποποίησις νομοθεσίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, ἀ.ὑ. 82026]1959 σ. 252.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 4691]1960 σ. 310.—Τροποποίησις Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 14061]1960 σ. 436.— Τροποποίησις ἄρθρου 22 Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 39302] 1960 σ. 939.

Τύπου: Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ἀ.ὑ. 60942]1960 σ. 187.— Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλληλικοῦ καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης, ἀ.ὑ. 59079]1959 σ. 253.—Ἐξουσιοδότησις διὰ συγχώνευσιν Ταμείων Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου, ἄρθρον 2 ν. 4006 1960 σ. 549, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 549. —Ποσοστὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου ἐπὶ ἀγγελιοσήμου, ἄρθρον 4 ν. 4041] 1960 σ. 497.

Ὑγειονομικῶν: Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῶν περὶ Ὑγειονομικῶν Συλλόγων, Ἰατρικῶν καὶ παραϊατρικῶν ἐπαγγελμάτων, ἀσφαλίσεως ὑγειονομικῶν, φαρμάκων καὶ τῶν περὶ Ἰατρικῆς ἐν γένει ἀντιλήψεως καὶ δημοσίας ὑγείας διατάξεων, ν.δ. 41.1]1960 σ. 1289.

Ὑδάτων Ἑταιρείας: Αὔξησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ καταβαλλομένων συντάξεων, ἀ.ὑ. 15615]1959 σ. 186.

Ὑπεγγύων Προσόδων Ἑταιρείας: Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων, ἀ.ὑ. 78456]1960 σ. 683.—Προσθήκη διατάξεως εἰς τὸ τέλος ἄρθρου 1 Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 78457]1960 σ. 758.

Ὑποδηματεργατῶν: Ἀντικατάστασις ἄρθρου 15 Κανονισμοῦ Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν, ἀ.ὑ. 81266]19ε0 σ. 501, διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 1055.

Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν: Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις Κανονισμοῦ Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ἀ.ὑ. 58002]1959 σ. 241.—Ἔγκρισις Κανονισμοῦ Κλάδου Προνοίας τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 86215] 1959 σ. 242.—Τροποποίησις Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 53914]1959 σ. 370, διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 1055.—Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 47650]1960 σ. 373.— Τροποποίησις Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 52882]1960 σ. 437, διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 1055.— Τροποποίησις ἄρθρου 33 Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου κατα βολὴ εἰσφορῶν καθυστέρησις· συνέπειαι· παραγραφή, ἀ.ὑ. 11923 1960 σ. 502.—Προσθήκη διατάξεως εἰς παράγραφον 4 ἄρθρου 2 Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 11151 1960 σ. 994.—Τροποποίησις ἐδαφίου γ' παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 86582]1960 σ. 995.

Χρηματιστῶν κλπ.: Τροποποίησις μεταβατικῆς διατάξεως Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν, ἀ.ὑ. 38621]1960 σ. 937.

Ταξιθέται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ταξινόμοι Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός. Βλ. λ. *Ὀργανισμοί, Τμήματα*.

Τοκετός. Συνυπολογισμὸς διὰ δῶρον ἑορτῶν χρόνου ἀποχῆς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν, ὑ.ἀ 24220]1960 σ.428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Τουρισμός. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ν.δ. 3594]1956 περὶ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ν. 4032]1960 σ. 178.—Κύρωσις π.ὑ.σ. 2026]1957 περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς Σχολὴν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων παρὰ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἄρθρον 7 ν. 4032]1960 σ. 180.— Παράτασις προθεσμίας πρὸς ἐφοδιασμὸν δι' ἐ-

παγγελματικῶν βιβλιαρίων, ἐργαζομένων εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα. ἀ.ὑ 596]1960 σ. 679.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῆς περὶ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ νομοθεσίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων, ν.δ. 4109] 1960 σ. 1288.— Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν εἰς τὸν Ε.Ο.Τ. καὶ τουριστικὰ γραφεῖα Ἀθηνῶν Πειραιῶς ἀσχολουμένων ξεναγῶν, ἀ.δ.δ. 7]1960 σ. 1421.

Τουραιῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Τράπεζαι. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα, Τύπος*. Ἵδρυσις Ἑταιρείας ἐξαγωγῆς ἰδίᾳ νωπῶν γεωργικῶν προϊόντων, διευκολύνσεως τῆς διαθέσεως πορτοκαλίων, συμπληρώσεως τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς χώρας, ἀξιοποιήσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ τῆς Α.Τ.Ε. νομοθεσίας, ν.δ. 4087]1960 σ. 1039. —Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 16.2 1960 σ.σ.ἰ. προσωπικοῦ Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως. ἀ.ὑ. 19443]1960 σ. 555.— Ἀποδοχαὶ λογιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας· ἐξαίρεσις τραπεζῶν, ἀ.δ.δ. 25 1960 σ. 1417.—Δῶρον ἑορτῶν τῶν ἐθελουσίως ἐξελθόντων κατὰ τὸ 1958, ὑ.ἀ. 24220] 1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900 1960 σ. 1481.

Τραυματίαι. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι*.

Τροχιόδρομοι. Βλ. λ. *Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις*.

Τυπογραφεῖα - Τυπογράφοι. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα, Τύπος*.

Τύπος. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*. Ρύθμισις θεμάτων ἀφορώντων τοὺς ἐργάτας Τύπου καὶ τυπογράφους καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας· προθεσμία· ἀποζημίωσις ἐν παραμελήσει· ἐξουσιοδότησις διὰ συγχώνευσιν Ταμείων Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου, ν. 4006 1960 σ. 549, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 549.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ν.δ. 3619 1956 περὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως Ἑνώσεων Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων τοῦ ν. 3505] 1956, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων σχετικῶν πρὸς τὸν Τύπον, ν. 4041]1960 σ. 495.— Μὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρων 4 καὶ 5 §§ 2 καὶ 3 ν.δ. 3619]1956 καὶ ἄρθρων 2 ἕως καὶ 7 αὐτοῦ προκειμένου περὶ Ἰδιοκτητῶν καὶ Ἐφημερίδων, καθ' ὧν ἤθελον ληφθῆ μέτρα ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως κατ' ἄρθρον 878 Π.Δ., ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 1 ν. 2810]1954, λόγῳ ὀφειλῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν ἔκδοσιν ἐφημερίδων πρὸς τὸ Δημόσιον, Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς ἢ Τραπέζας μέχρι πλήρους ἐξοφλήσεως αὐτῶν κλπ., ἄρθρον 8 ν. 4041]1960 σ. 497.— Ἀγγελιόσημον· τρόπος εἰσπράξεως· καταβολή, ἄρθρον 14 ν. 4041]1960 σ. 497.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 16 § 2 ν.δ. 2963]1954 καὶ ἐπὶ μελῶν Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ἄρθρον 5 ν. 4052]1960 σ. 675.

Τυροκομεῖα - Τυροπωλεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Υ

Ὑαλουργοί. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Ὑγεία - Ὑγειονομικοί. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῶν περὶ Ὑγειονομικῶν Συλλόγων, Ἰατρικῶν καὶ παραϊατρικῶν ἐπαγγελμάτων, ἀσφαλίσεως ὑγειονομικῶν φαρμάκων καὶ τῶν περὶ Ἰατρικῆς ἐν γένει ἀντιλήψεως καὶ δημοσίας ὑγείας διατάξεων, ν.δ. 4111]1960 σ. 1289 — Ὀργάνωσις ἀντιφυματικοῦ ἀγῶνος, ν. 4053]1960 σ. 1339.— Περὶ τῆς ἐξ ἀφροδισίων νόσων προστασίας καὶ ρυθμίσεως συναφῶν θεμάτων, ν.δ. 4095]1960 σ. 1105.

Ὑδάτων Ἑταιρία. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Ὑπαλληλικὸς Κῶδιξ. Παράτασις προθεσμίας ἐνάρξεως ἰσχύος διατάξεων τινων τοῦ ὑπαλληλικοῦ Κώδικος διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ., ν. 4066]1960 σ. 990 —Θέσις ἐν ἰσχύϊ ὡς πρὸς ὑπαλλήλους τοῦ Ν.Α.Τ διατάξεων ἄρθρων 106 § 2, 108 § 2 καὶ 109 §§ 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 1811]1951, β δ. 607]1960 σ. 1170.

Ὑπάλληλοι Δημόσιοι. Κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημίωσις λόγῳ ἐξόδων κινήσεως τῶν ἐμμίσθων Δημοσίων Ὑπαλλήλων, ἀ.ὑ. 35244]1960 σ. 306.—Ὀργάνωσις ἀντιφυματικοῦ ἀγῶνος· ἀκτινογραφικὸς ἔλεγχος κλπ., ν 405]1960 σ. 1339 Βλ. καὶ λ. *Ὑπαλληλικὸς Κῶδιξ, Ὑπουργεῖα*.

Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί. Οἱ πτυχιοῦχοι Σχολῆς Τουριστινῶν Ἐπαγγελμάτων, ἄρθρ. 5 ν. 4032] 1960 σ. 178.

Ὑπεγγύων Προσόδων Ἑταιρεία. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ὑπερωρίαι. Καθορισμὸς ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Ο Λ Π , ἀ ὑ. 28878] 1960 σ 1174.—Μὴ συνυπολογισμὸς παροχῶν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἰς δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Ὑπηρέται. Δῶρον ἑορτῶν οἰκοσίτων ὑπηρετριῶν, θαλαμηπόλων, παιδαγωγῶν, κηπουρῶν, μαγείρων κλπ., ὑ ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ ἀ. 78900 1960 σ 1481 —Ἀσφάλισις οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν εἰς Ι.Κ.Α., ἄρθρ. ν.δ 4104]1960 σ. 1155.

Ὑποδηματεργάται. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900 1960 σ. 1481.

Ὑποκαμίσων ἐργάται. Δῶρον ἑορτῶν ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις. Ἐπέκτασις τῆς ἀπὸ 17 11 1958 σ.σ.ἰ. καὶ ἐπὶ προσωπικοῦ Σταθμοῦ Δοκιμῶν Γεωργικῶν Μηχανῶν, σ.σ.ἰ σ 191 —Κύρωσις συμβάσεων σχετικῶν μὲ κατασκευὴν ἐργοστασίου σακχάρεως καὶ παροχὴ ἐξουσιοδοτήσεως εἰς Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ, Βιομηχανίας καὶ Οἰκονομικῶν, ν. 4036 1960 σ. 426.—Ἀποδοχαὶ ὀδηγῶν αὐτοκινήτων Ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν (Γ.Δ Δ.Λ., Γ.Δ.Φ), ἀ.ὑ. 353748 1959 σ. 436.— Ἐξουσιοδότησις πρὸς Ὑπουργὸν Ἐργασίας δι' ἀπόσπασιν ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, συγκρότησιν συλλογικῶν ὀργάνων κλπ., ἄρθρον 4 ν 4052 1960 σ. 674.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως τῆς 17]1960 ἀποφάσεως Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας,

ά.υ. 53914]1960 σ. 1175.– Σύστασις Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἐν Ἀμφίσσῃ καὶ καθορισμὸς τῆς περιφερείας κλπ. τούτου, β.δ. 511]1960 σ. 1045 – Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἐπὶ θεμάτων ἀπουσιῶν κλπ. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ὑφαλοχρωματισταί. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900 1960 σ. 1481.

Φ

Φαρμακεῖα - Φαρμακευτικαὶ ἐργασίαι. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή*, *Συλλογικαὶ συμβάσεις*, *Τομεῖα*. Συμπλήρωσις β.δ. 14.8.15.9.1947 «περὶ Κανονισμοῦ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις», β.δ. 262]1960 σ. 627 – Καθορισμὸς δώρου ἐργασίας τῶν φαρμακείων καὶ φαρμακεμπορείων πόλεων ἐχουσῶν πλέον τῶν τεσσάρων τοιούτων, β.δ. 544]1960 σ. 1044 – Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῶν περὶ Ὑγειονομικῶν Συλλόγων, ἀσφαλίσεως ὑγειονομικῶν, φαρμάκων κλπ., ν.δ. 4111]1960 σ. 1288.

Φορολογία. Ἀντικατάστασις ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 17.8.1955 διατάγματος περὶ τρόπου παρακρατήσεως φόρου ἐπὶ εἰσοδήματος ἐκ κινητῶν ἀξιῶν καὶ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, β.δ. 369]1960 σ. 816.–Ὑπαγωγὴ δώρου ἑορτῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 92499]1960 σ. 553, ὑ.ἀ. 528522 1960 σ. 1486.

Φορτοεκφορτωταί Ὡράριον ἐργασίας φορτοεκφορτωτῶν ὑπηρεσιῶν λεωφορείων, ἀ.δ.δ. 17]1959 σ. 190 – Ὧραι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας φορτοεκφορτωτῶν ὑπηρεσιῶν λεωφορείων καὶ φορτηγῶν Ἑλλάδος, ἀ.δ.δ. 21]1960 σ. 1420.– Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου 1960 σ.σ.ἐ. φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς Φιλιππιάδος, ἀ.ὑ. 14937]1960 σ. 434.– Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 23.6.1960 σ.σ.ἐ. φορτοεκφορτωτῶν Ἁλυκῶν Πολυχνίτου, ἀ.ὑ. 49408]1960 σ. 993.–Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 24220]1960 σ. 428, ὑ.ἀ. 78900]1960 σ. 1481.

Ἐπέκτασις διατάξεων ν.δ. 1254]1949: Εἰς κωμόπολιν Ἁσιλικοῦ Εὐβοίας, ἀ.ὑ. 73492]1959 σ. 188.–Εἰς κωμόπολιν Μώλου Φθιώτιδος, ἀ.ὑ. 74232 1959 σ. 254.– Εἰς Ἐλασσόνα, ἀ.ὑ. 74233 1959 σ. 253.–Εἰς κωμόπολιν Σαππῶν Κομοτινῆς, ἀ.ὑ. 73493]1959 σ. 254.– Εἰς κωμόπολιν Δομοκοῦ, ἀ.ὑ. 73497]1959 σ. 255.–Εἰς Καρπενήσιον, ἀ.ὑ. 82293 1960 σ. 439.– Εἰς κωμόπολιν Ἀνθήλης, ἀ.ὑ. 82294]1960 σ. 687.–Εἰς κωμόπολιν Ἐρυθρῶν (Κριεκουκίου) Θηβῶν, ἀ.ὑ. 85690]1960 σ. 687.– Εἰς κωμόπολιν Ν. Ἀγχιάλου, ἀ.ὑ. 26592]1960 σ. 936.– Εἰς πόλιν Γρεβενῶν, ἀ.ὑ. 39138]1960 σ. 940.– Εἰς κωμόπολιν Λεβανάτων, ἀ.ὑ. 34958 1960 σ. 996.– Εἰς Καλαμπάκαν, ἀ.ὑ. 26593]1960 σ. 1052.– Εἰς κωμόπολιν Ἀμυγδαλεῶνος, ἀ.ὑ. 54861]1960 σ. 1222.–Εἰς κωμόπολιν Κορώνης, ἀ.ὑ. 26586]1960 σ. 1224.– Ἐπέκτασις διατάξεων ν.δ. 1254]1949 καὶ δικαιοδοσίας Ε.Ρ.Φ.Ξ. Κοζάνης εἰς κωμόπολιν Σερβίων, ἀ.ὑ. 43720]1960 σ. 1293.

Φύλακες Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (ἐργοστασίων).

Φυματίωσις. Βλ. λ. *Ἀσθένεια*.

Φωταέριον. Αὔξησις κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν, ἀ.δ.δ. 3]1960 σ. 630.

Χ

Χαρτεργάται Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Χαρτόσημον Ἀπαλλαγὴ δώρου ἑορτῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 92499]1960 σ. 553, ὑ.ἀ. 528522 1960 σ. 1486.

Χειρισταὶ μηχανημάτων. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (μηχανημάτων).

Χημικὴ βιομηχανία Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Χορευτικὰ κέντρα. Κερκύρας· δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 42949]1960 σ. 883.

Χρηματισταί Βλ. λ. *Τομεῖα*.

Ψ

Ψυγεῖα Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ψυχαγωγικὰ κέντρα. Κερκύρας· δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 42949]1960 σ. 883.

Ω

Ὧραι ἐργασίας. Προσωπικοῦ Ε.Ο.Μ.Α., ὑ.ἀ. 84277]1959 σ. 125.– Φορτοεκφορτωτῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων, ἀ.δ.δ. 17]1959 σ. 190.– Προσωπικοῦ ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ὑφίσταται διπλὴ φυλακή, β.δ. 582]1960 σ. 1046 – Ὁδηγῶν καὶ βοηθῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ὑ.ἀ. 54644]1960 σ. 1050 – Φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς Φιλιππιάδος δημοσίευσις σ.σ.ἐ., ὑ.ἀ. 14937]1960 σ. 434 – Πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν πλοίων Ἀτμοπλοΐας Αἰγαίου κύρωσις σ.σ.ἐ., ὑ.ἀ. 67603]1959 σ. 244.– Τοῦ ἐξ Ἑλλήνων πληρώματος τοῦ ὑπερωκεανείου «Ἀρκαδία», ὑ.ἀ. 60087]1960 σ. 1211.– Κρεοπωλείων πόλεως Κερκύρας, ἀ.ὑ. 66021]1960 σ. 369.–Καθορισμὸς ὀκταώρου ὑπαλλήλων κινηματογράφων, ἀ.ὑ. 6958]1960 σ. 369.–Ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων Ἀθηνῶν Πειραιῶς Περιχώρων καὶ Ἐλευσῖνος, ὑ.ἀ. 21444]1960 σ. 554.–Συμπλήρωσις β.δ. 14.8 - 15.9.1947 περὶ κανονισμοῦ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις, β.δ. 262]1960 σ. 627.–Καθορισμὸς ὀκταώρου ἐργασίας φαρμακείων καὶ φαρμακεμπορείων πόλεων ἐχουσῶν πλέον τῶν τεσσάρων τοιούτων β.δ. 544]1960 σ. 1044.– Ἁλιεργατῶν Πατρῶν κύρωσις σ.σ.ἐ., ὑ.ἀ. 32405]1960 σ. 749.–Θαλαμηπόλων θαλασσίων λουτρῶν Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου δημοσίευσις σ.σ.ἐ., ὑ.ἀ. 39067]1960 σ. 817.–Προσωπικοῦ ἑδάφους Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας, ὑ.ἀ. 37740]1960 σ. 876.– Ἱπταμένων Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας, ὑ.ἀ. 37522]1960 σ. 878.–Ἰνστιτούτων αἰσθητικῆς καὶ προσωπικοῦ αὐτῶν, ὑ.ἀ. 38651]1960 σ. 884.–Προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. Θεσσαλονίκης ταῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ., ὑ.ἀ. σ. 1218.– Χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν κλπ. μηχανημάτων, σ.σ.ἐ. σ. 1293 – Καθορισμὸς ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Ο.Λ.Π., ὑ.ἀ. 28878]1960 σ. 1174. – Ἐπέκτασις διατάξεων ἄρθρου 5 ν.δ. 3789]1957 εἰς πόλεις Κερκύρας καὶ Καβάλας, ὑ.ἀ. 15657]1960 σ. 679.

ΙΓ'. ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ
ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΛΠ. (*)

1. Νόμοι

1945

539 — 806

1952

2081 — 811

1960

4006 — 549
4032 — 178
4036 — 426
4041 — 495
4052 — 672
4053 — 1339
4066 — 990

2. Νομοθετικὰ Διατάγματα

1960

4087 — 1039
4089 — 1039
4095 — 1105
4096 — 1105
4104 — 1155
4109 — 1288
4111 — 1288

3. Διατάγματα

1959

23.10 — 59
11.11 — 60
7.12 — 181
20.12 — 110
22.12 — 182

1960

32 — 239
33 — 239
68 — 367
103 — 367
104 — 367
105 — 367
109 — 550
110 — 550
111 — 550
112 — 550
113 — 551
123 — 550
153 — 551
154 — 551
155 — 552
156 — 552
157 — 552
160 — 498
161 — 499
162 — 498
163 — 498
164 — 498
165 — 499
205 — 499
237 — 677
238 — 677
262 — 626
287 — 678
293 — 677
343 — 813
347 — 813
348 — 813
349 — 814
353 — 815
369 — 816
380 — 1343
390 — 816
392 — 817
414 — 874
415 — 875
416 — 875
417 — 875
431 — 875
466 — 990
467 — 990
472 — 991
481 — 991
502 — 992
511 — 1045
512 — 1045
513 — 1045
542 — 1043
543 — 1044
544 — 1044
575 — 1106
582 — 1046
607 — 1170
608 — 1170
644 — 1480
645 — 1481
646 — 1481
647 — 1480
680 — 1416
681 — 1408
717 — 1344
727 — 1474

4. Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

1957

2026 — 180

1959

155 — 61
162 — 60
163 — 111

1960

28 — 427
124 — 1049

5. Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις

α'. Ἀντιπροέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

26587 — 626

β'. Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

1959

67603 — 244
85724 — 306

1960

21288 — 564

(*) Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν τοῦ νόμου, δπ. ἀποφάσεως κλπ. καὶ ὁ δεύτερος τὴν σελίδα.

23648 — 629
24745 — 883, 1219
32405 — 748, 1108
33144 — 749
36402 — 820
46581 — 995
60087 — 1211

γ'. Εμπορίου

16241/1960 — 758

δ'. Εργασίας

1959

47650 — 373
53914 (1) — 370
58002 — 241
59079 — 253
60942 — 187
69836 — 186
73492 — 188
73493 — 254
73497 — 255
74232 — 253
74233 — 253
74602 — 682
74615 — 243
75086 — 372
76651 — 255
79311 — 127
79401 — 183
79403 — 182
79404 — 122
79405 — 62

(1) Διόρθωσις ήμαρτημένων σ. 1055.

82026 — 252
83003(1) — 112
83020 — 121
83024 — 118
85070 — 127
86215 — 242

1960

120 — 1051
331 — 882
619 — 306
620 — 241
621 — 244
1739 — 501
2363 — 437
3683 — 501
4539 — 241
4691 — 310
6958 — 369
6960 — 252
7125 — 251
7678 — 684
8187 — 886
10474 — 1292
11151 — 994
11156 — 686
11197 — 559
11467 — 685
11923 — 502
13935 — 367
14061 — 436
14830 — 562
14937 — 434
14939(2) — 368

(1) Διόρθωσις ήμαρτημένων σ. 439.
(2) Διόρθωσις ήμαρτημένων σ. 631.

15657 — 679
16758 — 686
18022 — 558
18050 — 678
19443 — 555
21344 — 559
21530 — 940
21690 — 684
22461 — 556
22462 — 678
22669 — 936
25579 — 940
25977 — 939
26586 — 1224
26592 — 936
26593 — 1052
28116 — 937
28836 — 627
28839 — 1171
28925 — 627
31528 — 817
34958 — 996
36788 — 755
37172 — 757
37470 — 757
38621 — 937
38651 — 884
39067 — 817
39138 — 940
39302 — 939
41554 — 884
42949 — 883
43720 — 1293

44030 — 932
44336 — 933
44480 — 882
48450 — 992
48858 — 994
50483 — 1052
50595 — 1052
50803 — 1223
52369 — 1109
52882(1) — 437
54644 — 1050
54869 — 1222
56711 — 938
57997 — 881
57999 — 885
58150 — 1110
58200 — 1111
58517 — 932
58520 — 938
59324 — 686
62081 — 1225
62561 — 1049
62849 — 1848
62850 — 1228
66021 — 369
70077 — 683
70881 — 1417
72733 — 1417
74598 — 685
75406 — 823
76261 — 1486

(1) Διόρθωσις ήμαρτημένων σ. 1055.

76676 – 820

78456 – 683

78457 – 758

81266(1) – 501

82293 – 439

82294 – 687

84319 – 436

85630 – 687

85920 – 823

86682 – 995

ε'. Κοινωνικής Προνοίας

6365/1960 – 883

στ'. Οικονομικών

1959

[353748 – 436

1960

92499 – 553

328522 – 1486

ζ'. Οικονομικών και Έργασίας

1959

15615 – 186

1960

24008 – 552

24220 – 428, 500

27092 – 749

46233 – 935

78300 – 1481

η'. Οικονομικών, Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων

28878/1960–1174

(1) Διόρθωσις ήμαρτημένων σ. 1055.

θ'. Προεδρίας Κυβερνήσεως και Έργασίας

1960

596/Τ. – 679

ι'. Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων

7659/1960– 884

ια'. Συντονισμού και Έργασίας

1959

76711 – 126

83561 – 185

84193 – 116

84277 – 125

84334 – 117

85650 – 123

85651 – 124

1960

6208 – 240

7696 – 250

15334 – 433

19046 – 757

21444 – 554

26863 – 563

27942 – 627

31664 – 679

32062 – 680

32063 – 681

32064 – 681

32487 – 688

32488 – 687

35876 – 756

36528 – 819

37522 – 878

37740 – 876

37741 – 881

44754 – 837

48438 – 992

49408 – 993

49409 – 1222

53914 – 1175

56668 – 985

62264 – 1225

62265 – 1226

* – 934, 1218, 1227

62639 – 1345

70132 – 1349

71874 – 1350

ιβ'. Συντονισμού, Οικονομικών και Έργασίας

1960

11735 – 309

11876 – 435

31859 – 756

ιγ'. Συντονισμού, Οικονομικών, Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων

A/34364/1960–1174

ιδ'. Συντονισμού - Προεδρίας Κυβερνήσεως, Οικονομικών, ως και Εθνικής Άμύνης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εμπορίου, Βιομηχανίας, Συγκοινωνιών και Δημοσίων

(*) Φέρονται άνευ άριθμού

Έργων, Γεωργίας, Κοινωνικής Προνοίας, Εμπορικής Ναυτιλίας, Έργασίας

35244/1960 – 306

6. Αγορανομικαί διατάξεις

14/1960 – 758

7. Αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

1959

30/2.10 – 255

1960

3/19.2 – 689, 694, 695

14/29.3 – 759

8. Αποφάσεις Διοικητού Ι.Κ.Α.

1959

5340 – 420

9. Αποφάσεις Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων

1. Πρωτοβαθμίων

α'. Αθηνών

1959

17 – 190

26 – 124

38 – 190

39 – 127

41 – 368

1960

2 – 992

7 – 1421

8 – 1432

15 – 1225

β'. Ηρακλείου

1/1960 – 630

γ'. Κερκύρας

1/1959 – 185

δ'. Λαρίσης

1/1959 – 183

ε'. Θεσσ/νίκης

8/1959 – 310

στ'. Ναυπλίου

1/1959 – 680

ζ'. Πατρών

1959

4 – 1223

1960

1 – 503

6 – 996

η'. Πειραιώς

1959

1 – 757

1960

2 – 378

5 – 556

6 – 630

7 – 997

9 – 1351

10 – 1352

11 – 1352

12 – 1353*

13 – 1353

θ'. Ρόδου

1/1960 – 1229

* Διόρθωσις ήμαρτημένων σ. 1423.

2. Δευτεροβαθμίων

α'. Αθηνών

1959

2 – 367, 882

3 – 367, 882

4 – 367, 882

13 – 932

17 – 367, 882

23 – 558

26 – 189

27 – 121

28 – 123

30 – 124

1960

2 – 566

3 – 630

4 – 563

5 – 681

6 – 681

7 – 679

8 – 680

9 – 878

10 – 876

11 – 881

12 – 940

13 – 887

14 – 934

15 – 992

16 – 1054

18 – 1052, 1417

20 – 1420

21 – 1421

23 – 1349

24 – 1350

25 – 1417

β'. Θεσσ/νίκης

1959

17 – 189

1960

1 – 627

2 – 503

3 – 688

4 – 819

6 – 1218

γ'. Πατρών

1959

4 – 240

1960

1 – 1223

2 – 1351

3 – 1230

6 – 1417

δ'. Πειραιώς

1959

1 – 126

2 – 185, 562

5 – 311

1960

1 – 554

2 – 567

3 – 626

4 – 690

5 – 757, 933

6 – 757, 1230

ε'. Χανίων

3/1960 – 567

10. Συλλογικαί συμβάσεις

1959

1.1 – 244

22.1 – 127

1.10 – 116, 118

23.10 – 62

29.10 – 122

30.10 – 307

14.11 – 118

17.11 – 191

25.11 – 125

8.12 – 182

15.12 – 251

21.12 – 310

25.12 – 1298

1960

30.1 – 433

1.2 – 565, 629

2.2 – 434

16.2 – 555

14.3 – 1219

15. 3 – 759

16.3 – 756

27.3 – 631

28.3 – 820
8.4 – 688
13.4 – 749
16.4 – 941
21.4 – 1108
14.5 – 997
17.5 – 1229
24.5 – 817
1.6 – 683, 941
9.6 – 942
10.6 – 998
11.6 – 1228
20.6 – 943
23.6 – 998
24.6 – 994
1.7 – 1211
4.7 – 1223
21.7 – 1230
3.8 – 1226
6.8 – 1231
7.8 – 1225
18.8 – 1345
22.8 – 1348
25.8 – 1227
30.8 – 1110, 1111
21.9 – 1354, 1358
30.9 – 1422
14.10 – 1109
9.11 – 1487

11. Διεθνείς Συμβάσεις

52 – 811

12. Εισηγητικαί Εκθέσεις

Ν. 4006 – 549
Ν. 4052 – 675
Ν. 4104 – 1164

13. Διορθώσεις ημαρτημένων

Σελ. 439, 681, 1055, 1423, 1487.–

